

BIBLE

Η Αγία Γραφή

Greek Modern

Greek Modern – All Bible

Old Testament			
ΓΕΝΕΣΙΣ	3	ΝΑΟΥΜ	2.129
ΕΞΟΔΟΣ	133	ΑΒΒΑΚΟΥΜ	2.134
ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ	244	ΣΟΦΟΝΙΑΣ	2.140
ΑΡΙΘΜΟΙ	323	ΑΓΓΑΙΟΣ	2.146
ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ	425	ΖΑΧΑΡΙΑΣ	2.150
ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ	520	ΜΑΛΑΧΙΑΣ	2.172
		New Testament	
ΚΡΙΤΑΙ	584	ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ	2.179
ΡΟΥΘ	648	ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ	2.272
Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄)	657	ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ	2.331
Β΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β΄)	740	ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ	2.430
Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄)	810	ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ	2.504
Β΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ΄)	893	ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ	2.597
Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ	974	ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄	2.638
Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ	1.050	ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β΄	2.679
ΕΣΔΡΑΣ (ή Β΄ ΕΣΔΡΑΣ)	1.142	ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ	2.704
ΝΕΕΜΙΑΣ	1.170	ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ	2.718
ΕΣΘΗΡ	1.209	ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ	2.731
ΙΩΒ	1.238	ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ	2.741
ΨΑΛΜΟΙ	1.316	ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α΄	2.751
ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ	1.499	ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β΄	2.759
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ	1.566	Α΄ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ	2.764
ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ	1.587	Β΄ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ	2.775
ΗΣΑΪΑΣ	1.599	ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ	2.783
ΙΕΡΕΜΙΑΣ	1.729	ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ	2.788
ΘΡΗΝΟΙ	1.871	ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ	2.791
ΙΕΖΕΚΙΗΛ	1.885	ΙΑΚΩΒΟΥ	2.819
ΔΑΝΙΗΛ	2.010	Α΄ ΠΕΤΡΟΥ	2.829
ΩΣΗΕ	2.063	Β΄ ΠΕΤΡΟΥ	2.840
ΙΩΗΛ	2.084	Α΄ ΙΩΑΝΝΟΥ	2.847
ΑΜΩΣ	2.092	Β΄ ΙΩΑΝΝΟΥ	2.858
ΟΒΔΙΟΥ	2.109	Γ΄ ΙΩΑΝΝΟΥ	2.860
ΙΩΝΑΣ	2.112	ΙΟΥΔΑ	2.862
ΜΙΧΑΙΑΣ	2.117	ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	2.865

Greek Modern – All Bible

ΓΕΝΕΣΙΣ

ΓΕΝΕΣΙΣ 1

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

(Κεφ. 1–11)

Η δημιουργία του κόσμου και του ανθρώπου

- ¹Στην αρχή ο Θεός δημιούργησε τον ουρανό και τη γη.
- ²Η γη όμως ήταν έρημη και ασχημάτιστη· ήταν σκοτάδι πάνω από την άβυσσο, και πάνω στα νερά έπνεε Πνεύμα Θεού.
- ³Τότε είπε ο Θεός: «Να γίνει φως»· κι έγινε φως.
- ⁴Ο Θεός είδε ότι το φως ήταν καλό και το χώρισε από το σκοτάδι.
- ⁵Το φως το ονόμασε «ημέρα» και το σκοτάδι «νύχτα». Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί· πρώτη ημέρα.
- ⁶Μετά είπε ο Θεός: «Στερέωμα να γίνει στα νερά ανάμεσα, για να χωρίζει νερά από νερά».
- ⁷Έτσι κι έγινε· δημιούργησε ο Θεός το στερέωμα και χώρισε τα νερά που ήταν κάτω απ' αυτό, από κείνα που ήταν πάνω απ' αυτό.
- ⁸Κι ονόμασε ο Θεός το στερέωμα «ουρανό». Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί· δεύτερη ημέρα.
- ⁹Τότε είπε ο Θεός: «Να συναχθούν σε έναν τόπο τα νερά που είναι κάτω από τον ουρανό, και να φανεί η στεριά». Έτσι κι έγινε. Τα νερά που ήταν κάτω από τον ουρανό συνάχθηκαν στον τόπο τους, και φάνηκε η στεριά
- ¹⁰Κι ονόμασε ο Θεός «γη» τη στεριά, και το σύναγμα των υδάτων το είπε «θάλασσες». Και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό.
- ¹¹Μετά είπε ο Θεός: «Να πρασινίσει η γη: Να βλαστήσουν πάνω σ' αυτήν χορτάρια που να βγάζουν σπόρους, και καρποφόρα δέντρα, που ανάλογα με

το είδος τους να κάνουν καρπούς, οι οποίοι να περιέχουν τους σπόρους τους». Έτσι κι έγινε.

¹²Πρασίνισε η γη: Βλάστησε χορτάρια που έβγαζαν σπόρους ανάλογα με το είδος τους, και καρποφόρα δέντρα, που οι καρποί τους περιείχαν τους σπόρους τους, ανάλογα με το είδος τους. Και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό.

¹³Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί· τρίτη ημέρα.

¹⁴Τότε είπε ο Θεός: «Να γίνουν φωτεινά σώματα στο στερέωμα του ουρανού, για να χωρίζουν την ημέρα από τη νύχτα, για να είναι σημάδια για τις εποχές, τις ημέρες και τα έτη,

¹⁵ώστε από το στερέωμα του ουρανού να φωτίζουν τη γη». Έτσι κι έγινε.

¹⁶Δημιούργησε ο Θεός τα δύο μεγάλα φωτεινά σώματα –το μεγαλύτερο για να κυριαρχεί την ημέρα, και το μικρότερο για να κυριαρχεί τη νύχτα· δημιούργησε και τ' αστέρια.

¹⁷Και τα έβαλε όλα στο στερέωμα του ουρανού για να φωτίζουν τη γη,

¹⁸για να κυριαρχούν την ημέρα και τη νύχτα και να χωρίζουν το φως απ' το σκοτάδι. Και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό.

¹⁹Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί· τέταρτη ημέρα.

²⁰Τότε είπε ο Θεός: «Να γεμίσουν τα νερά με ζωντανές υπάρξεις πλήθος, και να πετάνε πτηνά πάνω από τη γη προς το στερέωμα του ουρανού».

²¹Έτσι δημιούργησε ο Θεός τα μεγάλα κήτη και όλα τα είδη των ζωντανών οργανισμών, που κολυμπούν και γεμίζουν τα νερά. Επίσης δημιούργησε όλα τα είδη των πτηνών. Και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό.

²²Τα ευλόγησε λοιπόν όλα ο Θεός και τους είπε: «Να πολλαπλασιάζεστε και να γεμίσετε τα νερά των θαλασσών· και τα πτηνά ας πληθαίνουν πάνω στη γη».

²³Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί· πέμπτη ημέρα.

²⁴Τότε είπε ο Θεός: «Να βγάλει η γη κάθε είδος ζωντανού οργανισμού: Όλα τα είδη των ζώων, των ερπετών και των θηρίων». Έτσι κι έγινε.

²⁵Δημιούργησε ο Θεός όλα τα είδη των αγρίων ζώων, των ήμερων ζώων και των ερπετών της γης. Και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό.

²⁶Μετά είπε ο Θεός: «Ας φτιάξουμε τον άνθρωπο σύμφωνα με την εικόνα τη δική μας και την ομοίωση, κι ας εξουσιάζει στις θάλασσας τα ψάρια, στου ουρανού τα πτηνά, στα ζώα και γενικά σ' όλη τη γη και στα ερπετά που σέρνονται πάνω σ' αυτήν».

²⁷Δημιούργησε, λοιπόν, ο Θεός τον άνθρωπο σύμφωνα με τη δική του την εικόνα, «κατ' εικόνα Θεού» τον δημιούργησε, τους δημιούργησε άντρα και γυναίκα.

²⁸Τους ευλόγησε και τους είπε: «Να κάνετε πολλά παιδιά, ώστε να πολλαπλασιαστείτε, να γεμίσετε τη γη και να κυριαρχήσετε σ' αυτήν. Να εξουσιάσετε στις θάλασσας τα ψάρια, στου ουρανού τα πτηνά και σε κάθε ζώο που κινείται πάνω στη γη».

²⁹Και συνέχισε ο Θεός: «Να, όλα τα φυτά πάνω στη γη, που βγάζουν σπόρους, σάς τα δίνω, καθώς και όλα τα δέντρα που έχουν καρπούς γεμάτους σπόρους· αυτά θα είναι για τροφή σας.

³⁰Και όλα τα χλωρά χόρτα τα δίνω για τροφή στα ζώα της γης, σε όσα πετούν στον ουρανό και σε όσα έρπουν στη γη κι έχουν ζωή». Έτσι κι έγινε.

³¹Ο Θεός είδε τα δημιουργήματά του και ήταν όλα πάρα πολύ καλά. Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί· έκτη ημέρα.

ΓΕΝΕΣΙΣ 2

¹Έτσι ολοκληρώθηκαν ο ουρανός και η γη και ό, τι υπάρχει σ' αυτά.

²Μέχρι την έκτη μέρα ο Θεός είχε τελειώσει το έργο του και την έβδομη μέρα σταμάτησε να δημιουργεί.

³Την έβδομη ημέρα την ευλόγησε και την καθαγίασε, γιατί αυτή την ημέρα ολοκλήρωσε τη δημιουργία του και αναπαύθηκε.

⁴Έτσι, λοιπόν, δημιουργήθηκαν σταδιακά ο ουρανός και η γη.

Ο Θεός βάζει τον άνθρωπο στον κήπο της Εδέμ

Την ημέρα που ο Κύριος ο Θεός δημιούργησε τη γη και τον ουρανό,

⁵δεν υπήρχαν θάμνοι στη γη ούτε είχαν φυτρώσει χόρτα, γιατί ο Κύριος ο Θεός δεν είχε ακόμη βρέξει πάνω στη γη και δεν υπήρχε άνθρωπος για να καλλιεργήσει το έδαφος.

⁶Από τη γη όμως ανέβλυζε νερό και πότιζε όλη την επιφάνεια του εδάφους.

⁷Τότε ο Κύριος ο Θεός έπλασε τον άνθρωπο από το χώμα της γης και φύσηξε μέσα στα ρουθούνια του πνοή ζωής. Έτσι έγινε ο άνθρωπος ζωντανό ον.

⁸Ύστερα ο Κύριος ο Θεός φύτεψε έναν κήπο στην Εδέμ προς την ανατολή, όπου έβαλε τον άνθρωπο που είχε πλάσει.

⁹Έκανε να βλαστήσουν από τη γη όλα τα είδη των δέντρων. Ήταν ωραία στην εμφάνιση και οι καρποί τους ήταν εύγευστοι. Στη μέση του κήπου ήταν το δέντρο της ζωής· εκεί ήταν και το δέντρο της γνώσης του καλού και του κακού.

¹⁰Από την Εδέμ πήγαζε ένα ποτάμι και πότιζε τον κήπο, κι από 'κει διαχωριζόταν σε τέσσερις παραποτάμους.

¹¹Το όνομα του ενός είναι Φισών και περικυκλώνει όλη τη χώρα Ευειλά, όπου υπάρχει το χρυσάφι.

¹²Το χρυσάφι εκείνης της χώρας είναι καθαρό· εκεί υπάρχει και το βδέλλιο και ο λίθος όνυχας.

¹³Το όνομα του δεύτερου ποταμού είναι Γιχών και περικυκλώνει όλη τη χώρα Χους.

¹⁴Το όνομα του τρίτου ποταμού είναι Τίγρης. Αυτός ρέει ανατολικά της Ασσυρίας. Κι ο τέταρτος ποταμός είναι ο Ευφράτης.

¹⁵Πήρε, λοιπόν, ο Κύριος ο Θεός τον άνθρωπο και τον έβαλε μέσα στον κήπο της Εδέμ για να τον καλλιεργεί και να τον προσέχει.

- ¹⁶Του έδωσε αυτήν την εντολή: «Απ' όλα τα δέντρα του κήπου μπορείς να τρως.
- ¹⁷Από το δέντρο όμως της γνώσης του καλού και του κακού να μη φας· γιατί την ίδια μέρα που θα φας απ' αυτό, εξάπαντος θα πεθάνεις».
- ¹⁸Ο Κύριος ο Θεός είπε: «Δεν είναι καλό να είναι ο άνθρωπος μόνος. Θα του φτιάξω έναν σύντροφο όμοιον μ' αυτόν».
- ¹⁹Ο Κύριος έπλασε από το έδαφος όλα τα ζώα του αγρού και τα πτηνά του ουρανού και τα έφερε μπροστά στον άνθρωπο, για να δει πώς θα τα ονομάσει. Και ό, τι όνομα έδινε ο άνθρωπος σε κάθε ζωντανή ύπαρξη, αυτό ήταν και το όνομά της.
- ²⁰Έδωσε ονόματα σε όλα τα ζώα, στα πτηνά του ουρανού και στα άγρια θηρία. Για τον άνθρωπο όμως δεν βρέθηκε σύντροφος ομοιός του.
- ²¹Τότε ο Κύριος ο Θεός τον έριξε σε βαθύ ύπνο κι αποκοιμήθηκε· πήρε μία από τις πλευρές του και τη θέση της τη συμπλήρωσε με σάρκα.
- ²²Μετά, από την πλευρά που πήρε από τον Αδάμ, σχημάτισε μια γυναίκα και την οδήγησε σ' αυτόν.
- ²³Τότε ο Αδάμ είπε: «Αυτό επιτέλους είναι κόκαλο από τα κόκαλά μου και σάρκα από τη σάρκα μου. “Γυναίκα” αυτή θα λέγεται, γιατί απ' τον άντρα πάρθηκε».
- ²⁴Γι' αυτόν το λόγο θα εγκαταλείπει ο άντρας τον πατέρα του και τη μητέρα του και θα ενώνεται με τη γυναίκα του· θα γίνονται ένας άνθρωπος.
- ²⁵Ο Αδάμ και η γυναίκα του ήταν και οι δύο γυμνοί και δεν ντρέπονταν.

ΓΕΝΕΣΙΣ 3

Η πτώση του ανθρώπου

- ¹Απ' όλα τα ζώα του αγρού, που είχε δημιουργήσει ο Κύριος ο Θεός, το φίδι ήταν το πιο πανούργο. Είπε λοιπόν το φίδι στη γυναίκα: «Αλήθεια είπε ο Θεός να μη φάτε απο κανένα δέντρο του κήπου; »
- ²Η γυναίκα τού απάντησε: «Μπορούμε να φάμε καρπούς απ' όλα τα δέντρα,

- ³εκτός από κείνο που βρίσκεται στη μέση του κήπου. Ο Θεός είπε να μη φάμε τον καρπό του, ούτε καν να τον αγγίξουμε, για να μην πεθάνουμε».
- ⁴Τότε το φίδι είπε στη γυναίκα: «Όχι βέβαια! Δε θα πεθάνετε·
- ⁵ξέρει όμως ο Θεός ότι την ημέρα που θα φάτε απ' αυτό, θα ανοιχτούν τα μάτια σας και θα γίνετε σαν θεοί, και θα γνωρίζετε το καλό και το κακό».
- ⁶Η γυναίκα είδε ότι οι καρποί του δέντρου ήταν εύγευστοι, ελκυστικοί και ξεσήκωναν την επιθυμία για την απόκτηση γνώσης. Πήρε, λοιπόν, από τους καρπούς του κι έφαγε· έδωσε και στον άντρα της που ήταν μαζί της, και έφαγε κι αυτός.
- ⁷Τότε άνοιξαν τα μάτια και των δύο και κατάλαβαν ότι ήταν γυμνοί. Έραψαν, λοιπόν, φύλλα συκιάς και έφτιαξαν καλύμματα για να σκεπάσουν τη γύμνια τους.
- ⁸Τότε άκουσαν το θόρυβο που έκανε ο Κύριος ο Θεός, καθώς περπατούσε στον κήπο το δειλινό, και κρύφτηκαν απ' αυτόν ο Αδάμ και η γυναίκα του ανάμεσα στα δέντρα του κήπου.
- ⁹Αλλά ο Κύριος ο Θεός φώναξε τον Αδάμ και του είπε: «Πού είσαι; »
- ¹⁰Εκείνος απάντησε: «Σε άκουσα στον κήπο, φοβήθηκα και κρύφτηκα, γιατί είμαι γυμνός».
- ¹¹«Ποιος σου είπε πως είσαι γυμνός; » ρώτησε ο Θεός. «Μήπως έφαγες από το δέντρο που σου είχα απαγορέψει να φας; »
- ¹²Ο Αδάμ αποκρίθηκε: «Η γυναίκα που μου έδωσες, εκείνη μου πρόσφερε έναν καρπό και έφαγα».
- ¹³Ο Κύριος ο Θεός ρώτησε τη γυναίκα: «Γιατί το έκανες αυτό; » Εκείνη απάντησε: «Το φίδι με εξαπάτησε και έφαγα».
- ¹⁴Τότε είπε ο Κύριος ο Θεός στο φίδι: «Γι' αυτό που έκανες, καταραμένο να 'σαι μόνο εσύ απ' όλα τα ζώα της γης! Με την κοιλιά θα σέρνεσαι, και χώμα θα τρως σ' όλη σου τη ζωή.

¹⁵Έχθρα θα βάλω ανάμεσα σ' εσένα και στη γυναίκα, κι ανάμεσα στο σπέρμα σου και στο σπέρμα της. Εκείνος θα σου συντρίψει το κεφάλι κι εσύ θα του πληγώσεις τη φτέρνα».

¹⁶Και στη γυναίκα είπε: «Θ' αυξήσω κατά πολύ τη θλίψη και τους πόνους της κυοφορίας σου, και με πόνους θα γεννάς τα παιδιά σου. Η επιθυμία σου θα στρέφεται προς τον άντρα σου, αλλά αυτός θα σε εξουσιάζει».

¹⁷Μετά είπε στον Αδάμ: «Επειδή άκουσες τη γυναίκα σου κι έφαγες από το δέντρο, απ' το οποίο σε είχα διατάξει να μη φας, καταραμένη θα είναι η γη εξαιτίας σου. Με μόχθο θα την καλλιεργείς σ' όλη σου τη ζωή».

¹⁸Αγκάθια και τριβόλια θα σου βλασταίνει και θα τρως το χορτάρι του αγρού.

¹⁹Με τον ιδρώτα του προσώπου σου θα τρως το ψωμί σου, ώσπου να ξαναγυρίσεις στη γη από την οποία προήλθες, γιατί χώμα είσαι, και στο χώμα θα επιστρέψεις».

²⁰Ο Αδάμ ονόμασε τότε τη γυναίκα του «Εύα» γιατί αυτή έγινε μητέρα όλης της ανθρωπότητας.

²¹Ο Κύριος ο Θεός έφτιαξε για τον Αδάμ και τη γυναίκα του δερμάτινους χιτώνες και τους έντυσε.

²²Και σκέφτηκε: «Τώρα πια ο άνθρωπος έγινε σαν ένας από μας στο να γνωρίζει το καλό και το κακό. Υπάρχει, λοιπόν, κίνδυνος ν' απλώσει το χέρι του και να φάει από το δέντρο της ζωής και να ζήσει αιώνια».

²³Έτσι, ο Κύριος ο Θεός έδιωξε τον άνθρωπο από τον κήπο της Εδέμ, για να καλλιεργεί τη γη απ' την οποία είχε προέλθει.

²⁴Αφού, λοιπόν, έδιωξε τον άνθρωπο, έβαλε στα ανατολικά του κήπου τα χερουβίμ και το πύρινο περιστρεφόμενο ξίφος, για να φυλάνε το δρόμο που οδηγούσε στο δέντρο της ζωής.

ΓΕΝΕΣΙΣ 4

Ο Κάιν και ο Άβελ

- ¹Ο Αδάμ συννευρέθηκε με την Εύα τη γυναίκα του, κι εκείνη έμεινε έγκυος και γέννησε τον Κάιν και είπε: «Απέκτησα άνθρωπο με τη βοήθεια του Κυρίου».
- ²Έπειτα γέννησε τον αδερφό του τον Άβελ. Ο Άβελ έγινε βοσκός προβάτων και ο Κάιν γεωργός.
- ³Ύστερα από καιρό, ο Κάιν πρόσφερε στον Κύριο θυσία από τους καρπούς της γης.
- ⁴Ο Άβελ πρόσφερε κι αυτός από τα πρωτότοκα πρόβατα του κοπαδιού του και μάλιστα τα παχύτερα μέρη τους. Ο Κύριος είδε με ευμένεια τον Άβελ και τη θυσία του.
- ⁵Στον Κάιν όμως και στη δική του θυσία δεν έδειξε ευμένεια. Τότε εξοργίστηκε ο Κάιν και σκυθρώπιασε.
- ⁶Κι ο Κύριος του είπε: «Γιατί οργίστηκες και σκυθρώπιασες;
- ⁷Αν πράξεις το σωστό, θα ξαναβρείς το κέφι σου. Αν όχι, η αμαρτία δεν παύει να παραμονεύει σαν θηρίο στην πόρτα. Εσένα επιθυμεί· εσύ όμως πρέπει να κυριαρχήσεις πάνω της».
- ⁸Τότε ο Κάιν είπε στον Άβελ, τον αδερφό του: «Πάμε στα χωράφια». Κι εκεί, στα χωράφια, όρμησε ο Κάιν εναντίον του Άβελ και τον σκότωσε.
- ⁹Ο Κύριος ρώτησε τον Κάιν: «Πού είναι ο αδερφός σου ο Άβελ; » Εκείνος απάντησε: «Δεν ξέρω. Μήπως φύλακας του αδερφού μου είμαι εγώ; »
- ¹⁰Είπε τότε ο Κύριος: «Τι πήγες κι έκανες; Άκου! Το αίμα του αδερφού σου μου φωνάζει γοερά από τη γη!
- ¹¹Από 'δω και πέρα θα σε καταριέται η ίδια η γη, που άνοιξε για να δεχτεί το αίμα του αδερφού σου, που εσύ τον σκότωσες.
- ¹²Όταν θα την καλλιεργείς, δεν θα σου δίνει πια τους καρπούς της. Φυγάς θα είσαι και περιπλανώμενος για πάντα πάνω στη γη».
- ¹³Τότε ο Κάιν είπε στον Κύριο: «Βαριά είναι η τιμωρία μου! Δεν μπορώ να την αντέξω!

¹⁴Σήμερα με διώχνεις από τη χώρα, και πρέπει να χαθώ από μπροστά σου και να γίνω φυγάς, περιπλανώμενος στη γη. Όποιος με βρει θα με σκοτώσει».

¹⁵Κι ο Κύριος του αποκρίθηκε: «Δε θα συμβεί αυτό, γιατί οποιοσδήποτε σκοτώσει τον Κάιν, θα αντιμετωπίσει επταπλάσια εκδίκηση». Κι έβαλε σημάδι στον Κάιν, ώστε όποιος θα τον συναντούσε να μην τον σκοτώσει.

¹⁶Έτσι ο Κάιν έφυγε από τον τόπο όπου του είχε μιλήσει ο Κύριος και πήγε να ζήσει στη χώρα Νωδ, ανατολικά της Εδέμ.

Οι απόγονοι του Κάιν

¹⁷Ο Κάιν συννευρέθηκε με τη γυναίκα του κι εκείνη έμεινε έγκυος και γέννησε τον Ενώχ. Έπειτα έχτισε μια πόλη και την ονόμασε με το όνομα του γιου του, Ενώχ.

¹⁸Από τον Ενώχ γεννήθηκε ο Ιράδ και ο Ιράδ απέκτησε το Μεχουϊαήλ· ο Μεχουϊαήλ απέκτησε το Μαθουσάλα κι ο Μαθουσάλα απέκτησε το Λάμεχ.

¹⁹Ο Λάμεχ πήρε δύο γυναίκες. Το όνομα της μιας ήταν Αδά και της άλλης Σιλλά.

²⁰Η Αδά γέννησε τον Ιαβάλ. Αυτός έγινε ο γενάρχης των σκηνιτών και των κτηνοτρόφων.

²¹Το όνομα του αδερφού του ήταν Ιουβάλ. Αυτός έγινε γενάρχης εκείνων που παίζουν κιθάρα και αυλό.

²²Η Σιλλά γέννησε κι αυτή τον Τουβάλ-Κάιν, το γενάρχη εκείνων που επεξεργάζονται το χαλκό και το σίδηρο. Αδερφή του Τουβάλ-Κάιν ήταν η Νααμά.

²³Τότε είπε ο Λάμεχ στις γυναίκες του, την Αδά και τη Σιλλά: «Ακούστε με, γυναίκες του Λάμεχ, στα λόγια μου δώστε προσοχή: Άνθρωπο σκότωσα γιατί με πλήγωσε, έναν νέο γιατί με χτύπησε.

²⁴Αν στην περίπτωση του Κάιν προβλεπόταν επταπλάσια εκδίκηση, στην περίπτωση του Λάμεχ προβλέπεται εβδομήντα επτά φορές μεγαλύτερη».

Ο Σηθ και οι απόγονοί του

²⁵Ο Αδάμ συνευρέθηκε πάλι με τη γυναίκα του κι εκείνη γέννησε γιο. «Ο Θεός μου έδωσε άλλον απόγονο», είπε, «αντί για τον Άβελ, που τον σκότωσε ο Κάιν». Και τον ονόμασε Σηθ.

²⁶Ο Σηθ απέκτησε κι εκείνος γιο και τον ονόμασε Ενώς. Τότε ήταν που οι άνθρωποι άρχισαν να προσεύχονται στο Θεό ονομάζοντάς τον «Κύριο».

ΓΕΝΕΣΙΣ 5

Οι απόγονοι του Αδάμ

(Α΄ Χρ 1,1-4)

¹Αυτό είναι το βιβλίο των γενεαλογιών του ανθρώπου. Όταν ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο, τον δημιούργησε «καθ' ομοίωση Θεού».

²Τους δημιούργησε άντρα και γυναίκα, τους ευλόγησε και τους ονόμασε «άνθρωπο».

³Όταν ο Αδάμ ήταν εκατόν τριάντα ετών, απέκτησε γιο όμοιόν του και τον ονόμασε Σηθ.

⁴Μετά τη γέννηση του Σηθ ο Αδάμ έζησε οχτακόσια χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.

⁵Όλη η διάρκεια της ζωής του Αδάμ ήταν εννιακόσια τριάντα χρόνια· έπειτα πέθανε.

⁶Όταν ο Σηθ ήταν εκατό πέντε ετών, απέκτησε τον Ενώς.

⁷Μετά τη γέννηση του Ενώς ο Σηθ έζησε οχτακόσια εφτά χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.

⁸Ο Σηθ έζησε συνολικά εννιακόσια δώδεκα χρόνια· έπειτα πέθανε.

⁹Όταν ο Ενώς ήταν ενενήντα ετών, απέκτησε τον Καινάν.

¹⁰Μετά τη γέννηση του Καινάν ο Ενώς έζησε οχτακόσια δεκαπέντε χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.

¹¹Ο Ενώς έζησε συνολικά εννιακόσια πέντε χρόνια· έπειτα πέθανε.

¹²Όταν ο Καινάν ήταν εβδομήντα ετών, απέκτησε το Μααλαεήλ.

- 13Μετά τη γέννηση του Μααλαλεήλ ο Καινάν έζησε οχτακόσια σαράντα χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.
- 14Ο Καινάν έζησε συνολικά εννιακόσια δέκα χρόνια· έπειτα πέθανε.
- 15Όταν ο Μααλαλεήλ ήταν εξήντα πέντε ετών, απέκτησε τον Ιάρεδ.
- 16Μετά τη γέννηση του Ιάρεδ ο Μααλαλεήλ έζησε οχτακόσια τριάντα χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.
- 17Ο Μααλαλεήλ έζησε συνολικά οχτακόσια ενενήντα πέντε χρόνια· έπειτα πέθανε.
- 18Όταν ο Ιάρεδ ήταν εκατόν εξήντα δύο ετών, απέκτησε τον Ενώχ.
- 19Μετά τη γέννηση του Ενώχ ο Ιάρεδ έζησε οχτακόσια χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.
- 20Ο Ιάρεδ έζησε συνολικά εννιακόσια εξήντα δύο χρόνια· έπειτα πέθανε.
- 21Όταν ο Ενώχ ήταν εξήντα πέντε ετών, απέκτησε το Μαθουσάλα.
- 22Ο Ενώχ ζούσε θεάρεστα. Μετά τη γέννηση του Μαθουσάλα έζησε τριακόσια χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.
- 23Ο Ενώχ έζησε συνολικά τριακόσια εξήντα πέντε χρόνια.
- 24Έζησε θεάρεστα και εξαφανίστηκε, γιατί τον παρέλαβε ο Θεός.
- 25Όταν ο Μαθουσάλα ήταν εκατόν ογδόντα εφτά ετών, απέκτησε το Λάμεχ.
- 26Μετά τη γέννηση του Λάμεχ ο Μαθουσάλα έζησε εφτακόσια ογδόντα δύο χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.
- 27Ο Μαθουσάλα έζησε συνολικά εννιακόσια εξήντα εννέα χρόνια· έπειτα πέθανε.
- 28Όταν ο Λάμεχ ήταν εκατόν ογδόντα δύο ετών, απέκτησε γιο.
- 29«Αυτός θα μας ανακουφίσει από τα έργα μας», είπε, «από τον κόπο της χειρωνακτικής δουλειάς κι από τη γη, που την καταράστηκε ο Κύριος». Και τον ονόμασε Νώε.

³⁰Μετά τη γέννηση του Νώε ο Λάμεχ έζησε πεντακόσια ενενήντα πέντε χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.

³¹Ο Λάμεχ έζησε συνολικά εφτακόσια εβδομήντα εφτά χρόνια· έπειτα πέθανε.

³²Όταν ο Νώε ήταν πεντακοσίων ετών, απέκτησε το Σημ, το Χαμ, και τον Ιάφεθ.

ΓΕΝΕΣΙΣ 6

Η διαφθορά του ανθρώπινου γένους

¹Όταν άρχισαν οι άνθρωποι να γίνονται πολλοί πάνω στη γη και απέκτησαν κόρες,

²είδαν οι γιοι του Θεού τις κόρες των ανθρώπων ότι ήταν όμορφες, και πήραν για γυναίκες τους εκείνες που τους άρεσαν.

³Τότε είπε ο Κύριος: «Δε θα παραμείνει το ζωοποιό Πνεύμα μου στους ανθρώπους για πάντα, γιατί είναι σαρκικοί· η ζωή τους θα διαρκεί μόνον εκατόν είκοσι χρόνια».

⁴Εκείνο τον καιρό και αργότερα, ζούσαν στη γη οι γίγαντες, απόγονοι των γιων του Θεού από την ένωσή τους με τις κόρες των ανθρώπων. Αυτοί οι γίγαντες έζησαν την πανάρχαια εποχή και ήταν άντρες ονομαστοί.

⁵Όταν ο Κύριος είδε πόσο είχε αυξηθεί η κακία των ανθρώπων στη γη και ότι όλες τους οι σκέψεις ήταν πάντα μόνο πονηρές,

⁶μετάνιωσε που είχε δημιουργήσει τον άνθρωπο στη γη και λυπήθηκε κατάκαρδα.

⁷Τότε είπε: «Θα εξαφανίσω από την επιφάνεια της γης τους ανθρώπους που δημιούργησα. Ακόμη θα εξαφανίσω όλα τα κτήνη, τα ερπετά και τα πτηνά του ουρανού. Μετάνιωσα που τα δημιούργησα».

⁸Ο Νώε όμως ευνοήθηκε από τον Κύριο.

Ο Νώε κατασκευάζει την κιβωτό

- ⁹Αυτές είναι οι διηγήσεις για το Νώε: Ο Νώε ήταν άνθρωπος δίκαιος και τέλειος ανάμεσα στους συγχρόνους του, ζούσε θεάρεστα,
- ¹⁰και απέκτησε τρεις γιους: το Σημ, το Χαμ και τον Ιάφεθ.
- ¹¹Ο υπόλοιπος κόσμος, όμως, ζούσε μέσα στη διαφθορά κι οι άνθρωποι είχαν γεμίσει τη γη με τις αδικίες τους.
- ¹²Ο Θεός, όταν είδε τη γη πως είχε διαφθαρεί, γιατί όλοι είχαν πάρει στραβό δρόμο,
- ¹³είπε στο Νώε: «Για μένα έφτασε το τέλος των ανθρώπων, γιατί γέμισε η γη από τις αδικίες τους. Θα τους εξαφανίσω, λοιπόν, μαζί με τη γη.
- ¹⁴Εσύ όμως κάνε μια κιβωτό από ξύλα ρητινοφόρου δέντρου, χώρισέ την σε δωμάτια και άλειψέ την από μέσα και απ' έξω με πίσσα.
- ¹⁵Να πώς θα την κατασκευάσεις: Το μήκος της θα είναι τριακόσιοι πήχεις, το πλάτος της πενήντα πήχεις και το ύψος της τριάντα.
- ¹⁶Θα της βάλεις στέγη, αφήνοντας ανάμεσα σ' αυτήν και στην κουπαστή απόσταση ενός πήχεως, και την πόρτα της θα την τοποθετήσεις στο πλευρό της. Θα κατασκευάσεις ένα χαμηλότερο όροφο, ένα δεύτερο και έναν τρίτο.
- ¹⁷Κι εγώ θα φέρω κατακλυσμό νερών για να καταστρέψω κάθε σάρκινο ον, που έχει πνοή ζωής. Καθετί που υπάρχει πάνω στη γη θα πεθάνει.
- ¹⁸Μ' εσένα όμως θα συνάψω τη διαθήκη μου· θα μπεις στην κιβωτό εσύ και μαζί σου οι γιοι σου, η γυναίκα σου και οι γυναίκες των γιών σου.
- ¹⁹Επίσης μαζί σου στην κιβωτό θα μπουν από ένα ζευγάρι απ' όλα τα ζώα, όλα τα όντα, για να επιζήσουν μαζί σου –ένα αρσενικό κι ένα θηλυκό.
- ²⁰Ένα ζευγάρι απ' όλα τα είδη των πτηνών, των κτηνών και των ερπετών της γης θα έρθουν σ' εσένα στην κιβωτό, για να επιζήσουν.
- ²¹Πάρε και κάθε είδους τροφή και αποθήκευσέ τες μαζί σου, για να τρώτε εσύ κι εκείνα».
- ²²Ο Νώε έκανε ακριβώς όλα όσα τον διέταξε ο Θεός.

ΓΕΝΕΣΙΣ 7

¹Μετά ο Κύριος είπε στο Νώε: «Μπες στην κιβωτό εσύ και όλη σου η οικογένεια, γιατί μέσα από τούτη τη γενιά μόνον εσένα βρήκα δίκαιο.

²Μαζί σου πάρε εφτά ζευγάρια από κάθε είδος από τα καθαρά ζώα κι από ένα ζευγάρι από κάθε είδος από τα μη καθαρά.

³Επίσης από τα πτηνά πάρε από εφτά ζευγάρια απ' το κάθε είδος, για να διατηρηθεί το είδος τους πάνω στη γη.

⁴Κι εγώ ύστερα από εφτά μέρες θα στείλω βροχή επί σαράντα μέρες και σαράντα νύχτες, και θα εξαφανίσω από την επιφάνεια της γης κάθε ύπαρξη που δημιούργησα».

⁵Ο Νώε έκανε όλα όσα τον διέταξε ο Κύριος.

Ο Κατακλυσμός

⁶Όταν έγινε ο κατακλυσμός, ο Νώε ήταν εξακοσίων ετών.

⁷Μπήκε λοιπόν στην κιβωτό αυτός, και μαζί του οι γιοι του, η γυναίκα του και οι γυναίκες των γιών του, για να προστατευτούν από τα νερά.

⁸Από τα καθαρά και τα μη καθαρά ζώα, από τα πτηνά κι απ' όλα τα ερπετά

⁹ανά δύο, αρσενικό και θηλυκό, μπήκαν μαζί με το Νώε στην κιβωτό, όπως είχε διατάξει ο Θεός.

¹⁰Υστερα από εφτά μέρες, άρχισαν να πέφτουν τα νερά του κατακλυσμού στη γη.

¹¹Το εξακοσιοστό έτος της ζωής του Νώε, τη δέκατη έβδομη μέρα του δεύτερου μήνα, ξεχύθηκαν από κάτω όλες οι πηγές της μεγάλης αβύσσου κι από πάνω άνοιξαν οι καταρράχτες του ουρανού.

¹²Για σαράντα μερόνυχτα έβρεχε στη γη.

¹³Εκείνη ακριβώς την ημέρα μπήκε στην κιβωτό ο Νώε, οι γιοι του ο Σημ, ο Χαμ και ο Ιάφεθ και μαζί τους η γυναίκα του Νώε και οι τρεις γυναίκες των γιών του.

- 14**Μαζί μ' αυτούς μπήκαν και όλα τα είδη των θηρίων, των κτηνών και των ερπετών της γης και όλα τα είδη των πτηνών και των φτερωτών.
- 15**Μπήκαν στην κιβωτό ζευγάρια από κάθε ον που είχε πνοή ζωής,
- 16**αρσενικά και θηλυκά, όπως είχε διατάξει ο Θεός το Νώε. Μετά την είσοδο και του Νώε ο Κύριος έκλεισε την κιβωτό πίσω του.
- 17**Σαράντα μέρες κράτησε ο κατακλυσμός.
- 18**Τα νερά πλήθαιναν και σήκωναν την κιβωτό πάνω από τη γη. Ανέβαιναν και πλήθαιναν, η κιβωτός όμως επέπλεε στην επιφάνεια του νερού.
- 19**Τα νερά συνέχισαν ν' ανεβαίνουν όλο και πιο πολύ και σκέπασαν όλα τα ψηλά βουνά κάτω από τον ουρανό.
- 20**Έφτασαν δεκαπέντε πήχεις πάνω από τα βουνά και τα σκέπασαν.
- 21**Κάθε ζωντανή ύπαρξη που εκινείτο πάνω στη γη χάθηκε: τα πτηνά, τα ζώα, τα άγρια θηρία, τα ερπετά της γης και όλοι οι άνθρωποι.
- 22**Ό, τι ανέπνεε και βρισκόταν πάνω στη στεριά πέθανε.
- 23**Έτσι ο Θεός εξαφάνισε κάθε ύπαρξη από την επιφάνεια της γης: τους ανθρώπους, τα ζώα, τα ερπετά και τα πτηνά του ουρανού. Όλα εξαφανίστηκαν και δεν απέμεινε παρά ο Νώε και ό, τι ήταν μαζί του μέσα στην κιβωτό.
- 24**Τα νερά έμειναν στη γη για εκατόν πενήντα μέρες.

ΓΕΝΕΣΙΣ 8

Το τέλος του κατακλυσμού

- 1**Ο Θεός όμως δεν είχε ξεχάσει το Νώε και τα θηρία και τα ζώα που ήταν μαζί του στην κιβωτό· έστειλε λοιπόν έναν άνεμο στη γη και τα νερά άρχισαν να υποχωρούν.
- 2**Οι πηγές της αβύσσου και οι καταρράχτες του ουρανού έκλεισαν και σταμάτησε η βροχή.

- ³Τα νερά διαρκώς αποτραβιούνται από τη γη, και ύστερα από εκατόν πενήντα μέρες είχαν κατέβει αρκετά.
- ⁴Τον έβδομο μήνα, τη δέκατη μέρα, η κιβωτός κάθισε πάνω στην οροσειρά του Αραράτ.
- ⁵Τα νερά διαρκώς υποχωρούσαν ως το δέκατο μήνα. Και την πρώτη μέρα του δέκατου μήνα φάνηκαν οι κορυφές των βουνών.
- ⁶Ύστερα από σαράντα μέρες, ο Νώε άνοιξε το παράθυρο της κιβωτού του,
- ⁷κι άφησε ελεύθερο τον κόρακα. Αυτός πήγαινε κι ερχόταν, ώσπου στέγνωσαν τα νερά πάνω στη γη.
- ⁸Στο μεταξύ ο Νώε άφησε ελεύθερο και το περιστέρι, για να δει αν τα νερά είχαν υποχωρήσει.
- ⁹Αλλά το περιστέρι δε βρήκε μέρος να πατήσει το πόδι του, και γύρισε πίσω στην κιβωτό, γιατί υπήρχαν ακόμα νερά στην επιφάνεια της γης. Ο Νώε άπλωσε το χέρι του, έπιασε το περιστέρι και το έφερε μέσα στην κιβωτό.
- ¹⁰Περίμενε άλλες εφτά μέρες κι έστειλε πάλι το περιστέρι από την κιβωτό.
- ¹¹Εκείνο γύρισε πίσω το βράδυ, και στο ράμφος του είχε ένα χλωρό φύλλο ελιάς. Έτσι ο Νώε κατάλαβε ότι η στάθμη του νερού είχε πια κατέβει αρκετά.
- ¹²Περίμενε ακόμη άλλες εφτά μέρες και ξανάστειλε το περιστέρι, που όμως δε γύρισε πια πίσω.
- ¹³Το εξακοσιοστό πρώτο έτος της ζωής του Νώε, την πρώτη μέρα του πρώτου μήνα τα νερά είχαν αποτραβηχτεί για καλά από τη γη. Ο Νώε σήκωσε τη σκεπή της κιβωτού, κοίταξε, και είδε την επιφάνεια της γης ότι ήταν στεγνή.
- ¹⁴Την εικοστή έβδομη μέρα του δεύτερου μήνα η γη είχε τελείως στεγνώσει.
- ¹⁵Τότε ο Θεός είπε στο Νώε:
- ¹⁶«Βγες από την κιβωτό εσύ, και μαζί σου η γυναίκα σου, οι γιοι σου και οι γυναίκες τους.

¹⁷Όλα τα ζώα, τα πτηνά, και τα ερπετά που σέρνονται στο χώμα, ας βγουν κι αυτά μαζί σου για ν' αρχίσουν να πολλαπλασιάζονται και να εξαπλωθούν πάνω στη γη».

¹⁸Βγήκε λοιπόν από την κιβωτό ο Νώε μαζί με τους γιους του, τη γυναίκα του και τις γυναίκες των γιων του.

¹⁹Επίσης βγήκαν και όλα τα θηρία, τα κτήνη, τα πτηνά και τα ερπετά της γης κατά τα είδη τους.

²⁰Τότε ο Νώε έχτισε ένα θυσιαστήριο για τον Κύριο και πήρε απ' όλα τα καθαρά κτήνη και τα καθαρά πτηνά και τα πρόσφερε θυσία πάνω στο θυσιαστήριο.

²¹Ο Κύριος δέχτηκε με ευχαρίστηση τη θυσία και σκέφτηκε: «Δε θα καταραστώ πια τη γη εξαιτίας του ανθρώπου, γιατί η σκέψη του είναι πονηρή από τη νεότητά του. Δε θα καταστρέψω πια καμιά ζωή, όπως έκανα τώρα.

²²Στο εξής, όσο θα υπάρχει η γη, δε θα πάψουν να υπάρχουν σπορά και θερισμός, κρύο και ζέστη, καλοκαίρι και χειμώνας, ημέρα και νύχτα».

ΓΕΝΕΣΙΣ 9

Η διαθήκη του Θεού με το Νώε

¹Ο Θεός ευλόγησε το Νώε και τους γιους του και τους είπε: «Να κάνετε πολλά παιδιά, ώστε οι απόγονοί σας να εξαπλωθούν πάνω στη γη.

²Όλα τα ζώα της γης, τα πτηνά του ουρανού και καθετί που κινείται πάνω στη γη, καθώς και τα ψάρια της θάλασσας θα σας φοβούνται και θα σας τρέμουν· έχουν όλα παραδοθεί στην εξουσία σας.

³Κάθε ερπετό που έχει ζωή μπορείτε να το τρώτε. Όλα αυτά σας τα δίνω, όπως σας έχω δώσει και τα χλωρά χόρτα.

⁴Μόνο δε θα τρώτε κρέας στο οποίο υπάρχει η ζωή, δηλαδή το αίμα του.

⁵Αλλά και το δικό σας αίμα, που είναι η ζωή σας, θα το απαιτήσω· θα το ζητήσω από κάθε ζώο και από κάθε άνθρωπο· για κάθε άνθρωπο, θα ζητήσω τη ζωή του από το συνάνθρωπό του.

⁶Όποιος αφαιρέσει τη ζωή άλλου ανθρώπου, κάποιος άλλος θα του πάρει και τη δική του τη ζωή· γιατί ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο κατ' εικόνα του.

⁷Κι εσείς να κάνετε πολλά παιδιά, ώστε οι απόγονοί σας να εξαπλωθούν πάνω στη γη».

⁸Ακόμα ο Θεός είπε στο Νώε και στους γιους του:

⁹«Θα συνάψω τώρα τη διαθήκη μου μαζί σας και με τους απογόνους σας,

¹⁰με κάθε ζωντανή ύπαρξη, με όλα τα πτηνά, τα κτήνη και τα θηρία της γης που βγήκαν μαζί σας από την κιβωτό.

¹¹Η διαθήκη μου είναι να μην καταστραφεί πια καμιά ύπαρξη με κατακλυσμό. Δε θα ξαναγίνει κατακλυσμός που να καταστρέψει τη γη.

¹²Αυτό είναι το σημείο της διαθήκης μου μαζί σας και με κάθε ζωντανή ύπαρξη για όλες τις γενιές στο μέλλον:

¹³Βάζω το τόξο μου στα σύννεφα, ως σημείο της διαθήκης μου με τη γη.

¹⁴Όταν θα συνάζω σύννεφα πάνω από τη γη και θα παρουσιάζεται το τόξο μέσα στα σύννεφα,

¹⁵τότε θα θυμάμαι τη διαθήκη μου μ' εσάς και με τα ζώα, και ο κατακλυσμός δε θα καταστρέφει τις ζωντανές υπάρξεις.

¹⁶Όταν λοιπόν θα εμφανίζεται το τόξο μέσα στα σύννεφα, εγώ θα το βλέπω και θα θυμάμαι την αιώνια διαθήκη μου με τις ζωντανές υπάρξεις πάνω στη γη.

¹⁷Αυτό», είπε ο Θεός στο Νώε, «είναι το σημείο της διαθήκης που συνάπτω ανάμεσα σ' εμένα και σε κάθε ζωντανή ύπαρξη πάνω στη γη».

Ο Νώε και οι γιοι του

¹⁸Οι τρεις γιοι του Νώε, που βγήκαν από την κιβωτό, ήταν ο Σημ, ο Χαμ και ο Ιάφεθ. Ο Χαμ ήταν ο πατέρας του Χαναάν.

- ¹⁹Από αυτούς τους τρεις γιους του Νώε προήλθαν οι άνθρωποι όλης της γης.
- ²⁰Ο Νώε ήταν γεωργός, και ο πρώτος που άρχισε να φυτεύει αμπέλια.
- ²¹Μια μέρα ήπια πολύ κρασί, μέθυσε και ξεγυμνώθηκε μέσα στη σκηνή του.
- ²²Ο Χαμ, πατέρας του Χαναάν, όταν είδε τη γύμνια του πατέρα του, βγήκε έξω και το είπε στους δύο αδερφούς του.
- ²³Τότε, ο Σημ και ο Ιάφεθ πήραν ένα μανδύα, τον έβαλαν στον ώμο τους και με τα πρόσωπα γυρισμένα αλλού, πήγαν πίσωπατώντας και σκέπασαν τη γύμνια του πατέρα τους, χωρίς να τη δουν.
- ²⁴Όταν ο Νώε συνήλθε απ' το μεθύσι και έμαθε τι του είχε κάνει ο νεότερος γιος του,
- ²⁵είπε: «Καταραμένος να είναι ο Χαναάν! Χειρότερος κι από δούλος να γίνει για τ' αδέρφια του».
- ²⁶Μετά είπε: «Ευλογημένος να είναι ο Κύριος, ο Θεός του Σημ! Ο Χαναάν να είναι δούλος του.
- ²⁷Να αυξήσει ο Θεός το λαό τού Ιάφεθ! Οι απόγονοί του να κατοικούν μαζί με το λαό του Σημ, κι ο Χαναάν να είναι δούλος του Ιάφεθ».
- ²⁸Μετά τον κατακλυσμό, ο Νώε έζησε τριακόσια πενήντα χρόνια.
- ²⁹Συνολικά έζησε εννιακόσια πενήντα χρόνια· έπειτα πέθανε.

ΓΕΝΕΣΙΣ 10

Οι απόγονοι των γιων του Νώε

(Α' Χρ 1,5-23)

- ¹Αυτές είναι οι γενεαλογίες των γιων του Νώε, δηλαδή του Σημ, του Χαμ και του Ιάφεθ, από τους γιους που αυτοί απέκτησαν μετά τον κατακλυσμό.
- ²Απόγονοι του Ιάφεθ ήταν οι Γόμερ, Μαγώγ, Μαδαϊ, Ιαυάν, Τουβάλ, Μεσέχ και Θειράς.
- ³Απόγονοι του Γόμερ ήταν οι Ασkenάζ, Ριφάθ και Θωγαρμά.
- ⁴Απόγονοι του Ιαυάν ήταν οι Ελισά, Θαρσείς, Κίτιοι και Δωδανίμ.

- ⁵Απ' αυτούς προήλθαν οι παράκτιοι λαοί σε διάφορες χώρες· κάθε λαός με την ιδιαίτερη γλώσσα του και τη φυλή του, διαφοροποιήθηκαν σε έθνη.
- ⁶Οι γιοι του Χαμ ήταν ο Χους, ο Μισραΐμ, ο Φουτ και ο Χαναάν –γενάρχες των αντίστοιχων λαών.
- ⁷Απόγονοι του Χους ήταν οι λαοί Σεβά, Ευειλά, Σαβτά, Ραγμά και Σαβτεχά· απόγονοι του Ραγμά ήταν οι λαοί Σεβά και Δεδάν.
- ⁸Ο Χους απέκτησε το Νεμρώδ. Αυτός ήταν ο πρώτος κατακτητής πάνω στη γη.
- ⁹Ήταν γενναίος κυνηγός ενώπιον του Κυρίου. Γι' αυτό συνηθίζεται να λέγεται: «Γενναίος κυνηγός ενώπιον του Κυρίου, όπως ο Νεμρώδ».
- ¹⁰Η πρώτη περιοχή της κυριαρχίας του ήταν η Βαβέλ, η Έρεχ, η Αχάδ και η Χαλνή στη χώρα Σεναάρ.
- ¹¹Από 'κει έφυγε και πήγε στην Ασσούρ, όπου έχτισε τη Νινευή, τη Ρεχωβώθ-Είρ, την Κάλαχ
- ¹²και τη Ρεσέν, ανάμεσα στη Νινευή και στη μεγάλη πόλη Κάλαχ.
- ¹³Από τον Μισραΐμ προήλθαν οι λαοί: Λουδίμ, Ανανίμ, Λεβίμ, Ναφτουχίμ,
- ¹⁴Πατροουσίμ, Κασλουχίμ και οι Καφθωρίμ, από τους οποίους προήλθαν οι Φιλισταίοι.
- ¹⁵Ο Χαναάν απέκτησε τον Σιδώνα, που ήταν ο πρωτότοκος, και το Χετταίο – γενάρχες των αντίστοιχων λαών.
- ¹⁶Επιπλέον από το Χαναάν προήλθαν οι Ιεβουσαίοι, οι Αμορραίοι, οι Γεργεσαίοι,
- ¹⁷οι Ευαίοι, οι Αρουκαίοι, οι Ασενναίοι,
- ¹⁸οι Αραδαίοι, οι Σεμαραίοι και οι Αμαθαίοι. Στη συνέχεια διαχωρίστηκαν οι φυλές των Χαναανίων,
- ¹⁹που τα όριά τους έφταναν από τη Σιδώνα προς τα Γέραρα ως τη Γάζα, και προς τα Σόδομα και Γόμορρα, Αδαμά και Σεβωίμ ως τη Λασά.

- ²⁰Αυτοί ήταν οι γιοι του Χαμ κατά τις φυλές τους, καθεμιά στις χώρες τους με τις ιδιαίτερες γλώσσες τους.
- ²¹Ο Σημ, ο μεγαλύτερος αδερφός του Ιάφεθ, είναι ο γενάρχης όλων των Εβραίων.
- ²²Γιοι του Σημ ήταν οι Αιλάμ, Ασσούρ, Αρφαξάδ, Λουδ και Αράμ –γενάρχες των αντίστοιχων λαών.
- ²³Απόγονοι του Αράμ ήταν οι λαοί Ουτς, Ουλ, Γεθέρ και Μας.
- ²⁴Ο Αρφαξάδ απέκτησε το Σελάχ και ο Σελάχ τον Έβερ.
- ²⁵Ο Έβερ απέκτησε δύο γιους: Ο ένας ονομαζόταν Πελέγ, επειδή στην εποχή του διαιρέθηκε η ανθρωπότητα, και ο αδερφός του ονομαζόταν Ιεκτάν.
- ²⁶Ο Ιεκτάν απέκτησε τον Αλμωδάδ, το Σαλέφ, τον Ασαρμαβέθ, τον Ιαράχ,
- ²⁷τον Αδωράμ, τον Ουζάλ, το Δικλά,
- ²⁸τον Οβάλ, τον Αβιμαήλ, το Σεβά,
- ²⁹τον Οφείρ, τον Ευειλά και τον Ιωβάβ. Όλοι αυτοί ήταν απόγονοι του Ιεκτάν.
- ³⁰Κατοικούσαν απ' τη Μισά ως τη Σεφαρά των ανατολικών ορέων.
- ³¹Αυτοί ήταν οι απόγονοι του Σημ κατά τις φυλές τους, καθεμιά στις χώρες τους, με τις ιδιαίτερες γλώσσες τους.
- ³²Αυτές είναι οι φυλές των γιων του Νώε, από τις οποίες προήλθαν οι διάφοροι λαοί. Από αυτούς, μετά τον κατακλυσμό, εξαπλώθηκαν οι λαοί πάνω στη γη.

ΓΕΝΕΣΙΣ 11

Ο πύργος της Βαβέλ

- ¹Αρχικά οι κάτοικοι της γης μιλούσαν όλοι μία γλώσσα και χρησιμοποιούσαν τις ίδιες λέξεις.
- ²Καθώς μετακινούνταν από την ανατολή, βρήκαν μια πεδιάδα στη χώρα της Σενάαρ κι εγκαταστάθηκαν εκεί.

³Τότε είπαν μεταξύ τους: «Ελάτε να κατασκευάσουμε πλίθρες και να τις ψήσουμε στη φωτιά». Έτσι για τις οικοδομές άρχισαν να χρησιμοποιούν πλίθρες αντί για πέτρες και πίσσα αντί για λάσπη.

⁴Μετά είπαν: «Ελάτε να χτίσουμε μια πόλη, κι έναν πύργο που η κορφή του να φτάνει στους ουραμούς. Έτσι θα γίνουμε ονομαστοί και δε θα διασκορπιστούμε πάνω στη γη».

⁵Κατέβηκε, λοιπόν, ο Κύριος να δει την πόλη και τον πύργο, που έχτιζαν οι άνθρωποι.

⁶Και είπε ο Κύριος: «Τώρα όλοι αυτοί αποτελούν ένα λαό με κοινή γλώσσα· και τούτο 'δω είναι η αρχή των πράξεών τους. Από 'δω και πέρα τίποτε απ' όσα θα σκέφτονται να κάνουν δε θα τους είναι αδύνατο.

⁷Εμπρός, ας κατεβούμε κι ας επιφέρουμε εκεί σύγχυση στη γλώσσα τους, ώστε να μην καταλαβαίνει ο ένας τη γλώσσα του άλλού».

⁸Έτσι ο Κύριος τους διασκόρπισε από 'κει σε όλη τη γη και σταμάτησαν να χτίζουν την πόλη.

⁹Γι' αυτό ονόμασαν την πόλη εκείνη Βαβέλ, γιατί εκεί ο Κύριος προκάλεσε σύγχυση στη γλώσσα των ανθρώπων και από 'κει τους διασκόρπισε σε όλη τη γη.

Οι απόγονοι του Σημ (Α΄ Χρ 1,24-27)

¹⁰Αυτές είναι οι γενεαλογίες του Σημ: Δυο χρόνια μετά τον κατακλυσμό, όταν ο Σημ ήταν εκατό ετών, απέκτησε τον Αρφαξάδ.

¹¹Μετά τη γέννηση του Αρφαξάδ ο Σημ έζησε πεντακόσια χρόνια, και απέκτησε γιους και κόρες.

¹²Όταν ο Αρφαξάδ ήταν τριάντα πέντε ετών, απέκτησε το Σαλάχ.

¹³Μετά τη γέννηση του Σαλάχ ο Αρφαξάδ έζησε τετρακόσια τρία χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.

¹⁴Όταν ο Σαλάχ ήταν τριάντα ετών, απέκτησε τον Έβερ.

- 15Μετά τη γέννηση του Έβερ ο Σαλάχ έζησε τετρακόσια τρία χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.
- 16Όταν ο Έβερ ήταν τριάντα τεσσάρων ετών, απέκτησε τον Πελέγ.
- 17Μετά τη γέννηση του Πελέγ ο Έβερ έζησε τετρακόσια τριάντα χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.
- 18Όταν ο Πελέγ ήταν τριάντα ετών, απέκτησε το Ρεού.
- 19Μετά τη γέννηση του Ρεού ο Πελέγ έζησε διακόσια εννέα χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.
- 20Όταν ο Ρεού ήταν τριάντα δύο ετών, απέκτησε το Σερούγ.
- 21Μετά τη γέννηση του Σερούγ ο Ρεού έζησε διακόσια επτά χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.
- 22Όταν ο Σερούγ ήταν τριάντα ετών, απέκτησε το Ναχώρ.
- 23Μετά τη γέννηση του Ναχώρ ο Σερούγ έζησε διακόσια χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.
- 24Όταν ο Ναχώρ ήταν είκοσι εννέα ετών, απέκτησε το Θάρα.
- 25Μετά τη γέννηση του Θάρα ο Ναχώρ έζησε εκατόν δέκα εννέα χρόνια και απέκτησε γιους και κόρες.
- 26Όταν ο Θάρα ήταν εβδομήντα ετών, απέκτησε τον Άβραμ, το Ναχώρ και τον Αράν.
- 27Αυτοί είναι οι απόγονοι του Θάρα: Ο Θάρα απέκτησε τον Άβραμ, το Ναχώρ και τον Αράν και ο Αράν απέκτησε το Λωτ.
- 28Ο Αράν πέθανε πριν από το Θάρα, τον πατέρα του, στην πατρίδα του, την Ουρ των Χαλδαιών.
- 29Ο Άβραμ και ο Ναχώρ πήραν γυναίκες. Η γυναίκα του Άβραμ λεγόταν Σάρα και του Ναχώρ Μελχά, κόρη του Αράν, ο οποίος ήταν επίσης πατέρας της Ιεσκά.
- 30Η Σάρα όμως ήταν στείρα· δεν είχε παιδιά.

³¹Ο Θάρα πήρε το γιο του τον Άβραμ, τον εγγονό του το Λωτ, γιο του Αράν, και τη νύφη του τη Σάρα, γυναίκα του Άβραμ και τους οδήγησε έξω από την Ουρ των Χαλδαίων, για να πάνε στη Χαναάν. Έφτασαν όμως μέχρι τη Χαρράν κι εγκαταστάθηκαν εκεί.

³²Ο Θάρα έζησε διακόσια πέντε χρόνια και πέθανε εκεί στη Χαρράν.

ΓΕΝΕΣΙΣ 12

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΒΡΑΑΜ

(12,1–25,18)

Η κλήση του Άβραμ από το Θεό

¹Ο Κύριος είπε στον Άβραμ: «Φύγε από τη χώρα σου, από τους συγγενείς σου κι από το σπίτι του πατέρα σου, και πήγαινε σε μια χώρα που εγώ θα σου δείξω.

²Θα κάνω από σένα ένα μεγάλο έθνος και θα σε ευλογήσω. Θα κάνω το όνομά σου ξακουστό και θα είσαι ευλογία για τους άλλους.

³Θα ευλογώ όποιον σε ευλογεί και θα καταριέμαι όποιον σε καταριέται. Μ' εσένα θα ευλογηθούν όλα τα έθνη της γης».

⁴Έτσι ο Άβραμ αναχώρησε όπως του είπε ο Κύριος και μαζί του πήγε και ο Λωτ. Ήταν εβδομήντα πέντε ετών όταν έφυγε από τη Χαρράν.

⁵Μαζί του πήρε τη γυναίκα του τη Σάρα και το Λωτ, γιο του αδερφού του, όλα τα υπάρχοντά τους που είχαν συγκεντρώσει, καθώς επίσης τους δούλους και τις δούλες που είχαν αποκτήσει στη Χαρράν· και έφτασαν στη Χαναάν.

⁶Ο Άβραμ διέσχισε τη χώρα ως την περιοχή της Συχέμ, στη Δρυ Μορέχ. Στη χώρα τότε κατοικούσαν οι Χανααναίοι.

⁷Εκεί του φανερώθηκε ο Κύριος και του είπε: «Αυτήν τη γη θα τη δώσω στον απόγονό σου». Τότε ο Άβραμ έχτισε εκεί ένα θυσιαστήριο για τον Κύριο, που του φανερώθηκε.

⁸Από 'κει προχώρησε προς τα βουνά, ανατολικά της Βαιθήλ και στρατοπέδευσε ανάμεσα στη Βαιθήλ δυτικά, και στη Γαι ανατολικά. Εκεί έχτισε ακόμη ένα θυσιαστήριο για τον Κύριο και προσευχήθηκε σ' αυτόν.

⁹Επειτα συνέχισε την πορεία του με κατεύθυνση προς νότον.

Ο Άβραμ στην Αίγυπτο

¹⁰Εκείνο τον καιρό ξέσπασε πείνα στη Χαναάν και ο Άβραμ κατέβηκε στην Αίγυπτο για να μείνει εκεί, γιατί η πείνα ήταν μεγάλη.

¹¹Όταν πλησίαζε στην Αίγυπτο, είπε στη Σάρα, τη γυναίκα του: «Ξέρω πως είσαι γυναίκα με ωραία εμφάνιση.

¹²Αν σε δουν οι Αιγύπτιοι θα καταλάβουν πως είσαι γυναίκα μου. Τότε θα με σκοτώσουν· εσένα όμως θα σ' αφήσουν να ζήσεις.

¹³Να λες λοιπόν ότι είσαι αδερφή μου, για να μου φερθούν καλά και να μ' αφήσουν να ζήσω για χάρη σου».

¹⁴Όταν ο Άβραμ έφτασε στην Αίγυπτο, οι Αιγύπτιοι είδαν πράγματι ότι η γυναίκα ήταν πάρα πολύ ωραία.

¹⁵Την είδαν και οι αυλικοί του Φαραώ, τού την παίνεψαν και την έφεραν στο ανάκτορό του.

¹⁶Για χάρη της Σάρας φέρθηκαν καλά στον Άβραμ, και του έδωσαν πρόβατα, βόδια, γαϊδούρια αρσενικά και θηλυκά, δούλους, δούλες, και καμήλες.

¹⁷Αλλά ο Κύριος χτύπησε με μεγάλες συμφορές το Φαραώ και τους αυλικούς του εξαιτίας της Σάρας, της γυναίκας του Άβραμ.

¹⁸Τότε ο Φαραώ κάλεσε τον Άβραμ και του είπε: «Τι ήταν αυτό που μου έκανες! Γιατί δε μου το είπες ότι αυτή είναι γυναίκα σου;

¹⁹Γιατί είπες ότι είναι αδερφή σου, κι εγώ την πήρα γυναίκα μου; Τώρα λοιπόν να η γυναίκα σου. Πάρ' την και φύγε».

²⁰Και έδωσε ο Φαραώ διαταγή στους άντρες του να συνοδέψουν έξω από τη χώρα τον Άβραμ, τη γυναίκα του και όλα όσα είχε.

ΓΕΝΕΣΙΣ 13

Αποχωρισμός Άβραμ και Λωτ

- ¹Ο Άβραμ ανέβηκε από την Αίγυπτο προς το νότιο τμήμα της Χαναάν, μαζί με τη γυναίκα του και όλα τα υπάρχοντά του· μαζί του ήταν και ο Λωτ.
- ²Ο Άβραμ ήταν πάρα πολύ πλούσιος σε κοπάδια, ασήμι και χρυσάφι.
- ³Προχώρησε με ενδιάμεσους σταθμούς από τα νότια της Χαναάν ως τη Βαιθήλ. Ήρθε και στον τόπο όπου είχε κατασκηνώσει την προηγούμενη φορά, δηλαδή μεταξύ Βαιθήλ και Γαι,
- ⁴και είχε χτίσει αρχικά το θυσιαστήριο. Εκεί ο Άβραμ προσευχήθηκε στον Κύριο.
- ⁵Ο Λωτ, που συνόδευε τον Άβραμ, είχε κι αυτός αποκτήσει πρόβατα, βόδια και σκηνές.
- ⁶Η χώρα όμως δεν επαρκούσε για να κατοικήσουν και οι δύο μαζί, γιατί τα υπάρχοντά τους ήταν πάρα πολλά.
- ⁷Οι βοσκοί του Άβραμ μάλωναν με τους βοσκούς του Λωτ. Στη χώρα τότε κατοικούσαν οι Χανααναίοι και οι Φερεζαίοι.
- ⁸Είπε λοιπόν ο Άβραμ στο Λωτ: «Ας μην υπάρχει διαμάχη ανάμεσά μας κι ανάμεσα στους βοσκούς μου και στους βοσκούς σου. Εμείς είμαστε αδέρφια.
- ⁹Όλη η χώρα είναι στη διάθεσή σου. Ας χωρίσουμε, λοιπόν. Αν εσύ πας προς τα αριστερά, εγώ θα πάω προς τα δεξιά· κι αν εσύ πας προς τα δεξιά, εγώ θα πάω προς τα αριστερά».
- ¹⁰Ο Λωτ κοίταξε ολόγυρα και είδε την κοιλάδα του Ιορδάνη, που ποτιζόταν ολόκληρη μέχρι τη Σηγώρ. Πριν καταστρέψει ο Κύριος τα Σόδομα και τα Γόμορρα, η περιοχή ήταν σαν παράδεισος, σαν τη χώρα της Αιγύπτου.
- ¹¹Διάλεξε λοιπόν για τον εαυτό του την κοιλάδα του Ιορδάνη και μετακόμισε προς τ' ανατολικά· έτσι χωρίστηκαν ο ένας από τον άλλο.
- ¹²Ο Άβραμ έμεινε στη Χαναάν και ο Λωτ έστησε τις σκηνές του ανάμεσα στις πόλεις της κοιλάδας, κοντά στα Σόδομα.

¹³Οι άνθρωποι όμως των Σοδόμων ήταν κακοί και πάρα πολύ αμαρτωλοί ενώπιον του Κυρίου.

¹⁴Αφού ο Άβραμ είχε αποχωριστεί από το Λωτ, ο Κύριος του είπε: «Σήκωσε τα μάτια σου και κοίτα ένα γύρο από τον τόπο που βρίσκεσαι, προς το βορρά και το νότο, προς την ανατολή και τη δύση.

¹⁵Όλη τη χώρα που βλέπεις θα τη δώσω σ' εσένα και στους απογόνους σου για πάντα.

¹⁶Θα σου δώσω τόσους πολλούς απογόνους σαν τους κόκκους της σκόνης στη γη. Αν ποτέ κανείς μπορέσει να μετρήσει τους κόκκους της σκόνης πάνω στη γη, τότε θα είναι δυνατό να μετρηθούν και οι απόγονοί σου.

¹⁷Σήκω να περιδιαβείς τη χώρα σε μήκος και σε πλάτος, γιατί σ' εσένα θα τη δώσω».

¹⁸Έτσι ο Άβραμ μάζεψε τις σκηνές του και ήρθε να κατοικήσει κοντά στη Δρυ Μαμβρή, στη Χεβρών, όπου και έχτισε ένα θυσιαστήριο για τον Κύριο.

ΓΕΝΕΣΙΣ 14

Ο Άβραμ ελευθερώνει το Λωτ

¹Εκείνη την εποχή, ο Αμραφέλ, βασιλιάς της Σενάαρ, ο Αριώχ, βασιλιάς της Ελλασάρ, ο Χοδολλογομέρ, βασιλιάς της Αιλάμ, και ο Θιδάλ, βασιλιάς των Γκογίμ,

²κήρυξαν τον πόλεμο στο Βερά, βασιλιά των Σοδόμων, στο Βαρσά, βασιλιά των Γομόρρων, στο Σινόβ, βασιλιά της Αδαμά, στο Σεμαίβερ, βασιλιά της Σεβωίμ, κι επίσης στο βασιλιά της Βελά, δηλαδή της Σηγώρ.

³Όλοι αυτοί οι τελευταίοι συγκεντρώθηκαν στην Κοιλιάδα Σιδδίμ, δηλαδή στη Νεκρά Θάλασσα.

⁴Δώδεκα χρόνια ήταν υπόδουλοι στο Χοδολλογομέρ, και το δέκατο τρίτο έτος επαναστάτησαν.

- ⁵Το δέκατο τέταρτο έτος, όμως, ο Χοδολλογομέρ και οι σύμμαχοί του βασιλιάδες ήρθαν και σύντριψαν τους Ρεφαΐτες στην Ασταρώθ-Καρνάιμ, τους Ζουζίτες κοντά στην Αμ, τους Εμαίους στην πεδιάδα της Κιριαθάιμ,
- ⁶και τους Χορραίους στα βουνά Σηείρ, ως την Ελ-Φαράν, στην έρημο.
- ⁷Έπειτα ξαναγύρισαν στην Αιν-Μισπά, δηλαδή στην Κάδης· κατέστρεψαν όλη τη χώρα των Αμαληκιτών και νίκησαν τους Αμορραίους, που κατοικούσαν στη Χασεσών-Ταμάρ.
- ⁸Τότε οι βασιλιάδες των Σοδόμων, των Γομόρρων, της Αδαμά, της Σεβωίμ και της Βελά (δηλαδή της Σηγώρ) βγήκαν στην Κοιλιάδα Σιδδίμ και παρατάχθηκαν για πόλεμο
- ⁹εναντίον του Χοδολλογομέρ βασιλιά της Αιλάμ, του Τιτάλ βασιλιά των Γκογίμ, του Αμραφέλ βασιλιά της Σεναάρ και του Αριώχ βασιλιά της Ελλασάρ –τέσσερις βασιλιάδες εναντίον πέντε.
- ¹⁰Αλλά η Κοιλιάδα Σιδδίμ είχε πολλούς λάκκους με πίσσα και κατά την υποχώρησή τους οι βασιλιάδες των Σοδόμων και των Γομόρρων έπεσαν μέσα εκεί· οι υπόλοιποι έφυγαν προς τα βουνά.
- ¹¹Οι νικητές λεηλάτησαν τα Σόδομα και τα Γόμορρα και πήραν όλα τα αποθέματα τροφίμων.
- ¹²Πήραν ακόμη αιχμάλωτο τον ανηψιό του Άβραμ, το Λωτ, που κατοικούσε στα Σόδομα, και όλα τα υπάρχοντά του, και έφυγαν.
- ¹³Κάποιος όμως που γλίτωσε, ήρθε και τα ανάγγειλε όλα αυτά στον Άβραμ τον Εβραίο. Αυτός κατοικούσε κοντά στη Δρυ του Μαμβρή του Αμορραίου, αδερφού του Εσκώλ και του Ανέρ, οι οποίοι ήταν σύμμαχοι του Άβραμ.
- ¹⁴Όταν ο Άβραμ άκουσε ότι αιχμαλωτίστηκε ο συγγενής του, εξόπλισε τριακόσιους δεκαοχτώ από τους υπηρέτες του, που είχαν γεννηθεί στο σπίτι του, και καταδίωξε τους τέσσερις βασιλιάδες ως τη Δαν.

¹⁵Τη νύχτα χώρισε τους άντρες του σε μικρές ομάδες, επιτέθηκε στους εχθρούς και τους κατατρόπωσε. Τους καταδίωξε ως τη Χοβά, βόρεια της Δαμασκού,

¹⁶και πήρε πίσω όλα τους τα λάφυρα. Έφερε πίσω και τον συγγενή του το Λωτ και όλα του τα υπάρχοντα, μαζί με τις γυναίκες και τους άλλους αιχμαλώτους.

Ο Μελχισεδέκ ευλογεί τον Άβραμ

¹⁷Καθώς ο Άβραμ επέστρεφε, μετά τη συντριβή του Χοδολλογομέρ και των συμμάχων του βασιλιάδων, βγήκε ο βασιλιάς των Σοδόμων να τον προϋπαντήσει στην Κοιλιάδα Σαβέ, που λέγεται και «Κοιλιάδα του Βασιλιά».

¹⁸Επίσης και ο Μελχισεδέκ, ο βασιλιάς της Σαλήμ, που ήταν και ιερέας του ύψιστου Θεού, ήρθε κι έφερε στον Άβραμ ψωμί και κρασί.

¹⁹Τον ευλόγησε και του είπε: «Ευλογημένος να είσαι, Άβραμ, από τον ύψιστο Θεό, το δημιουργό του ουρανού και της γης!

²⁰Ευλογημένος να είναι κι ο ύψιστος Θεός, που παρέδωσε τους εχθρούς σου στην εξουσία σου! » Ο Άβραμ τότε έδωσε στο Μελχισεδέκ το ένα δέκατο απ' όλα του τα λάφυρα.

²¹Ο βασιλιάς των Σοδόμων είπε στον Άβραμ: «Δώσ' μου μόνο τους άντρες και κράτησε για τον εαυτό σου τα λάφυρα».

²²Αλλά ο Άβραμ τού απάντησε: «Ορκίζομαι στον Κύριο, τον ύψιστο Θεό, που δημιούργησε τον ουρανό και τη γη:

²³Ούτε μία κλωστή, ούτε ένα κορδόνι από σανδάλι, τίποτα δε θα κρατήσω απ' όσα σου ανήκουν, για να μην πεις, “εγώ έκανα πλούσιο τον Άβραμ”.

²⁴Τίποτα δε θα κρατήσω για τον εαυτό μου, παρά μόνον όσα έφαγαν οι άντρες μου. Επίσης οι σύμμαχοί μου Ανέρ, Εσκώλ και Μαιμβρή θα πάρουν το μερίδιο τους».

ΓΕΝΕΣΙΣ 15

Η διαθήκη του Θεού με τον Άβραμ

- ¹Υστερα απ' αυτά τα γεγονότα, ο Κύριος είπε σε όραμα στον Άβραμ: «Μη φοβάσαι, Άβραμ. Εγώ είμαι η ασπίδα σου. Η ανταμοιβή σου θα είναι πάρα πολύ μεγάλη».
- ²Ο Άβραμ απάντησε: «Δέσποτα Κύριε, τι θα μου δώσεις; Εγώ φεύγω άτεκνος και κληρονόμος του σπιτιού μου είναι ο Ελιέζερ από τη Δαμασκό».
- ³Και πρόσθεσε: «Αφού δεν μου έδωσες απογόνους, θα με κληρονομήσει ο δούλος του σπιτιού μου».
- ⁴Ο Κύριος του αποκρίθηκε: «Δε θα σε κληρονομήσει αυτός, αλλά εκείνος που θα βγει από τα σπλάχνα σου».
- ⁵Τον έφερε τότε έξω και του είπε: «Κοίτα τον ουρανό και μέτρα τ' αστέρια, αν μπορείς να τα μετρήσεις. Έτσι αναρίθμητοι θα είναι και οι απόγονοί σου».
- ⁶Ο Άβραμ πίστεψε στον Κύριο και γι' αυτή του την πίστη ο Κύριος τον αναγνώρισε δίκαιο.
- ⁷Του είπε ακόμα: «Εγώ είμαι ο Κύριος, που σε έβγαλα από την Ουρ των Χαλδαίων, για να σου δώσω αυτή τη χώρα για ιδιοκτησία σου».
- ⁸Ο Άβραμ ρώτησε: «Δέσποτα Κύριε, πώς θα ξέρω ότι θα είναι δική μου; »
- ⁹Τότε ο Κύριος του είπε: «Φέρε μου ένα δαμάλι τριών ετών κι ένα κατσίκι τριών ετών, ένα κριάρι τριών ετών, ένα τρυγόني και ένα περιστέρι».
- ¹⁰Ο Άβραμ έφερε όλα αυτά τα ζώα, τα έκοψε στη μέση και τα έβαλε σε δύο σειρές, κάθε μισό απέναντι στο άλλο. Μόνο τα πουλιά δεν τα έκοψε στα δύο.
- ¹¹Πάνω στα σφαγμένα ζώα άρχισαν να ορμούν αρπακτικά όρνια κι ο Άβραμ τα έδιωχνε.
- ¹²Καθώς ο ήλιος άρχισε να βασιλεύει, ο Άβραμ έπεσε σε βαθύ ύπνο, και τον έπιασε έντονο και φοβερό άγχος.
- ¹³Τότε του είπε ο Κύριος: «Να το ξέρεις καλά πως κάποτε οι απόγονοί σου θα πάνε να ζήσουν σε μια ξένη χώρα. Εκεί θα γίνουν δούλοι και θα τους καταπιέσουν για τετρακόσια χρόνια».

¹⁴»Αλλά εγώ θα τιμωρήσω το λαό που θα τους υποδουλώσει και τότε θα φύγουν από τη χώρα εκείνη με πλούτη πολλά.

¹⁵Εσύ θα πεθάνεις ειρηνικά σε βαθιά γεράματα και θα ταφείς.

¹⁶Όταν φτάσουν στην τέταρτη γενιά θα επιστρέψουν εδώ, γιατί ως τότε δεν θα έχει ακόμη ολοκληρωθεί η ανομία των Αμορραίων για να τιμωρηθούν».

¹⁷Όταν ο ήλιος βασίλειψε τελείως κι έπεσε το σκοτάδι, φάνηκε ξαφνικά ένα καμίνι να καπνίζει, και μια πύρινη φλόγα πέρασε ανάμεσα σ' εκείνα τα κομμάτια των ζώων.

¹⁸Μ' αυτόν τον τρόπο ο Κύριος έκανε διαθήκη με τον Άβραμ και του είπε: «Στους απογόνους σου θα δώσω αυτή τη χώρα, από τον ποταμό της Αιγύπτου μέχρι το μεγάλο ποταμό, δηλαδή τον Ευφράτη,

¹⁹που τώρα την κατοικούν οι Κεναίοι, οι Κενεζαίοι, οι Κεδμωναίοι,

²⁰οι Χετταίοι, οι Φερεζαίοι, οι Ρεφαΐτες,

²¹οι Αμορραίοι, οι Χανααναίοι, οι Γεργεσαίοι και οι Ιεβουσαίοι».

ΓΕΝΕΣΙΣ 16

Η Άγαρ και ο Ισμαήλ

¹Η Σάρα, η γυναίκα του Άβραμ, δεν του γεννούσε παιδιά. Στην υπηρεσία της είχε μια δούλη Αιγύπτια, που ονομαζόταν Άγαρ.

²Είπε λοιπόν η Σάρα στον Άβραμ: «Ο Κύριος μου στέρησε την ικανότητα να γεννώ. Πήγαινε, λοιπόν, στη δούλη μου, και ίσως αποκτήσω μέσω αυτής ένα γιο». Ο Άβραμ άκουσε τα λόγια της Σάρας.

³Έτσι, δέκα χρόνια μετά την εγκατάστασή του στη Χαναάν, η γυναίκα του η Σάρα του έδωσε την Άγαρ, την Αιγύπτια δούλη της, για γυναίκα.

⁴Ο Άβραμ, λοιπόν, συνευρέθηκε με την Άγαρ κι εκείνη έμεινε έγκυος. Όταν η Άγαρ είδε ότι ήταν έγκυος, άρχισε να φέρεται στην κυρά της με περιφρόνηση.

⁵Τότε είπε η Σάρα στον Άβραμ: «Εσύ είσαι η αιτία για την προσβολή που μου γίνεται. Εγώ σου έδωσα τη δούλη μου στην αγκαλιά σου κι εκείνη όταν είδε

ότι έμεινε έγκυος άρχισε να με περιφρονεί. Ο Κύριος ας είναι κριτής ανάμεσα σ' εμένα και σ' εσένα».

⁶Ο Άβραμ απάντησε στη Σάρα: «Ορίστε η δούλη σου, στη διάθεσή σου. Κάνε της ό, τι σου αρέσει». Τότε η Σάρα άρχισε να κακομεταχειρίζεται την Άγαρ, κι εκείνη έφυγε από κοντά της.

⁷Κοντά σε μια νεροπηγή στην έρημο, στο δρόμο προς τη Σουρ, τη συνάντησε ένας άγγελος του Κυρίου

⁸και της είπε: «Άγαρ, δούλη της Σάρας, από πού έρχεσαι και πού πηγαίνεις; » Εκείνη απάντησε: «Έφυγα απ' την κυρά μου τη Σάρα».

⁹Ο άγγελος της είπε: «Γύρνα πίσω στην κυρά σου και υποτάξου σ' αυτήν».

¹⁰Της είπε ακόμα: «Θα σου δώσω τόσους πολλούς απογόνους, που κανείς δε θα μπορεί να τους μετρήσει.

¹¹Τώρα είσαι έγκυος· θα γεννήσεις γιο και θα τον ονομάσεις Ισμαήλ, γιατί ο Κύριος άκουσε τον πόνο σου.

¹²Αυτός θα είναι άνθρωπος αγροίκος. Θα φέρεται σε όλους με σκληρότητα και όλοι γύρω του θα του φέρνονται με σκληρότητα· θα ζει χώρια από τους υπόλοιπους συγγενείς του».

¹³Η Άγαρ απέδωσε στον Κύριο που της μιλούσε το όνομα: «Εσύ είσαι ο Ελ-Ροΐ» (ο Θεός που με βλέπει), επειδή σκέφτηκε: «Είδα άραγε εδώ εκείνον που με βλέπει; »

¹⁴Γι' αυτό και το πηγάδι εκείνο το ονόμασε «Μπεέρ-Λαχαΐ-Ροΐ», δηλαδή «Πηγάδι του αληθινού Θεού που με βλέπει» –αυτό βρίσκεται ανάμεσα στην Κάδης και στη Βαράδ.

¹⁵Η Άγαρ γέννησε στον Άβραμ γιο κι εκείνος τον ονόμασε Ισμαήλ.

¹⁶Εκείνη την εποχή ο Άβραμ ήταν ογδόντα έξι ετών.

ΓΕΝΕΣΙΣ 17

Η περιτομή σημείο της διαθήκης

- ¹Όταν ο Άβραμ ήταν ενενήντα εννέα ετών, του φανερώθηκε ο Κύριος και του είπε: «Εγώ είμαι ο Ελ-Σαδδαί (Θεός παντοκράτορας). Να ζεις σύμφωνα με το θέλημά μου και να είσαι τέλειος.
- ²Θα συνάψω μαζί σου διαθήκη, και θα σου δώσω πολλούς απογόνους».
- ³Ο Άβραμ έπεσε με το πρόσωπό του στη γη και ο Θεός τού είπε:
- ⁴«Αυτή είναι η διαθήκη που κάνω μαζί σου: Θα γίνεις πατέρας ενός πλήθους εθνών.
- ⁵Δε θα ονομάζεσαι πια Άβραμ αλλά Αβραάμ, γιατί θα σε κάνω πατέρα πλήθους εθνών.
- ⁶Θα κάνω ν' αποκτήσεις πολλούς απογόνους και να γίνεις γενάρχης λαών· και βασιλιάδες θα προέλθουν από σένα.
- ⁷Τη διαθήκη μου τη συνάπτω μαζί σου αλλά θα ισχύει και για όλες τις γενιές των απογόνων –διαθήκη αιώνια, ώστε να είμαι Θεός δικός σου και των απογόνων σου.
- ⁸Σ' εσένα και τους απογόνους σου θα δώσω τη χώρα όπου τώρα κατοικείς σαν ξένος, όλη τη χώρα της Χαναάν, για αιώνια ιδιοκτησία και θα είμαι Θεός τους».
- ⁹Είπε ακόμα ο Θεός στον Αβραάμ: «Θα πρέπει, όμως, να τηρείς τη διαθήκη μου τόσο εσύ όσο και οι επόμενες γενιές των απογόνων σου.
- ¹⁰Αυτή είναι η διαθήκη μου που θα τηρείτε: Κάθε αρσενικό παιδί σας θα περιτέμνεται.
- ¹¹Θα κάνετε την περιτομή, κι αυτή θ' αποτελεί σημείο της διαθήκης ανάμεσα σ' εμένα και σ' εσάς.
- ¹²Κάθε παιδί θα περιτέμνεται την όγδοη ημέρα από τη γέννησή του. Αυτό ισχύει για κάθε αρσενικό παιδί σε όλες τις γενιές σας, καθώς και για κάθε δούλο, είτε είναι γεννημένος στο σπίτι είτε αγορασμένος από ξένους και δεν περιλαμβάνεται στους απογόνους σας.

13Θα πρέπει οπωσδήποτε καθένας που γεννήθηκε στο σπίτι σου ή αγοράστηκε με χρήματα, να περιτέμνεται. Έτσι η διαθήκη μου θα μαρτυρείται στο σώμα σας, διαθήκη αιώνια.

14Ο απερίτμητος, δηλαδή αυτός που δε θα έχει κάνει περιτομή, θα αποκόπτεται από το λαό του, γιατί θα έχει παραβεί τη διαθήκη μου».

Η υπόσχεση του Θεού για τη Σάρρα

15Έπειτα ο Θεός είπε στον Αβραάμ: «Η Σάρρα η γυναίκα σου δεν θα ονομάζεται πια Σάρα, αλλά Σάρρα.

16Θα την ευλογήσω και θα σου δώσω γιο απ' αυτήν. Θα την ευλογήσω και θα προέλθουν απ' αυτήν λαοί και βασιλιάδες λαών».

17Τότε ο Αβραάμ έσκυψε το πρόσωπο και γέλασε, γιατί σκέφτηκε: «Είναι δυνατόν ένας άντρας εκατό χρονών ν' αποκτήσει γιο, και η Σάρρα, ενενήντα χρονών, να γεννήσει; »

18Και είπε στο Θεό: «Μακάρι ν' αφήσεις να ζήσει ο Ισμαήλ! »

19Αλλά ο Θεός απάντησε: «Και όμως, η Σάρρα η γυναίκα σου θα σου γεννήσει γιο και θα τον ονομάσεις Ισαάκ. Μ' αυτόν θα συνάψω τη διαθήκη μου και με τους απογόνους του, διαθήκη αιώνια.

20Σχετικά με τον Ισμαήλ σε άκουσα. Θα τον ευλογήσω, και θα του δώσω αμέτρητα παιδιά και απογόνους. Δώδεκα ηγεμόνες θα προέλθουν απ' αυτόν· θα τον κάνω μεγάλο έθνος.

21Τη διαθήκη μου όμως θα τη συνάψω με τον Ισαάκ, που θα σου γεννήσει η Σάρρα, του χρόνου τέτοιον καιρό».

22Όταν ο Θεός τελείωσε τη συνομιλία με τον Αβραάμ έφυγε απ' αυτόν.

23Την ίδια εκείνη μέρα, ο Αβραάμ έκανε περιτομή στο γιο του τον Ισμαήλ και σε κάθε αρσενικό από το προσωπικό του, δηλαδή στους δούλους που είχαν γεννηθεί στο σπίτι του και σ' εκείνους που τους είχε αποκτήσει με χρήματα, όπως του είπε ο Θεός.

24Ο Αβραάμ ήταν ενενήντα εννέα ετών όταν έκανε περιτομή στον εαυτό του,

²⁵κι ο γιος του ο Ισμαήλ δεκατριών.

²⁶Την ίδια εκείνη μέρα, λοιπόν, περιτμήθηκαν ο Αβραάμ και ο γιος του ο Ισμαήλ,

²⁷μαζί και όλοι οι υπηρέτες του σπιτιού του.

ΓΕΝΕΣΙΣ 18

Η επαγγελία για τη γέννηση του Ισαάκ

¹Ο Κύριος παρουσιάστηκε στον Αβραάμ, κοντά στη Δρυ Μαμβρή, ενώ αυτός καθόταν στο άνοιγμα της σκηνής του κατά το μεσημέρι.

²Σήκωσε τα μάτια του και είδε τρεις άντρες να στέκονται απέναντί του. Αμέσως έτρεξε να τους προϋπαντήσει και τους προσκύνησε ως τη γη.

³«Κυρίέ μου», είπε, «αν έχω την εύνοιά σου, μην προσπεράσεις το δούλο σου.

⁴Ας φέρουν λίγο νερό να πλύνετε τα πόδια σας, και μετά μπορείτε ν' αναπαυθείτε κάτω από το δέντρο.

⁵Θα φέρω και λίγο ψωμί να πάρετε δύναμη, και μετά μπορείτε να πηγαίνετε. Περάστε λοιπόν από το δούλο σας». Εκείνοι απάντησαν: «Κάνε όπως είπες».

⁶Τότε ο Αβραάμ έτρεξε στη σκηνή και είπε στη Σάρρα: «Πάρε γρήγορα τρεις γαβάθες αλεύρι εκλεκτό, ζύμωσε το και κάνε πίττες».

⁷Μετά έτρεξε στα βόδια, πήρε ένα μοσχάρι τρυφερό και καλό, το έδωσε στον υπηρέτη, κι εκείνος το ετοίμασε στα γρήγορα.

⁸Πήρε ακόμα βούτυρο, γάλα και το μοσχάρι που είχε ετοιμάσει και τα έβαλε μπροστά στους άντρες. Αυτός στεκόταν απέναντί τους κάτω από τα δέντρα κι εκείνοι έτρωγαν.

⁹Τότε ρώτησαν τον Αβραάμ: «Πού είναι η Σάρρα η γυναίκα σου; » Αυτός απάντησε: «Εκεί, στη σκηνή».

¹⁰Κι ο Κύριος είπε: «Του χρόνου τέτοια εποχή θα ξανάρθω και η γυναίκα σου η Σάρρα θα έχει γιο». Η Σάρρα τα άκουγε όλα αυτά, γιατί στεκόταν από πίσω του, στο άνοιγμα της σκηνής.

11 Ο Αβραάμ και η Σάρρα ήταν γέροντες προχωρημένης ηλικίας, και η Σάρρα δεν είχε πια περίοδο.

12 Η Σάρρα λοιπόν γέλασε κρυφά καθώς σκεφτόταν: «Αφού γέρασα, είναι δυνατό να έχω ορμές; Κι ο άντρας μου είναι κι αυτός γέροντας».

13 Αλλά ο Κύριος είπε στον Αβραάμ: «Γιατί γέλασε η Σάρρα; Γιατί αμφιβάλλει ότι θ' αποκτήσει γιο τώρα που γέρασε;

14 Τίποτα δεν είναι αδύνατο για τον Κύριο! Όταν την ίδια εποχή ύστερα από ένα χρόνο θα ξανάρθω σπίτι σου, η Σάρρα θα έχει γιο».

15 Η Σάρρα αρνήθηκε και είπε: «Δε γέλασα» –γιατί φοβήθηκε. Αλλά κείνος της είπε: «Κι όμως, γέλασες».

Ο Αβραάμ μεσολαβεί για τα Σόδομα

16 Από 'κει οι άντρες έφυγαν και κατευθύνθηκαν προς τα Σόδομα. Ο Αβραάμ βάδιζε μαζί τους για να τους κατευοδώσει.

17 Τότε ο Κύριος είπε: «Είναι σωστό να κρύψω από τον Αβραάμ αυτό που πρόκειται να πράξω;

18 Ένα μεγάλο και ισχυρό έθνος θα προέλθει, λοιπόν, από τον Αβραάμ και στο πρόσωπό του θα ευλογηθούν όλα τα έθνη της γης.

19 Αυτόν διάλεξα για να διατάξει τους γιους του και τους απογόνους του ν' ακολουθούν το δρόμο του Κυρίου, να κάνουν το σωστό και το δίκαιο, ώστε ο Κύριος να πραγματοποιήσει όσα έχει υποσχεθεί στον Αβραάμ».

20 Είπε λοιπόν ο Κύριος: «Η κακή φήμη των Σοδόμων και των Γομόρρων διαδόθηκε πολύ και η αμαρτία τους είναι πολύ βαριά.

21 Θα κατεβώ, λοιπόν, να εξακριβώσω αν αληθεύουν όλες αυτές οι διαδόσεις που έφτασαν ως εμένα».

22 Οι δύο από τους άντρες έφυγαν από 'κει και κατευθύνθηκαν προς τα Σόδομα. Αλλά ο Κύριος παρέμεινε ακόμη μαζί με τον Αβραάμ.

23 Πλησίασε τότε ο Αβραάμ και του είπε: «θα καταστρέψεις τους δικαίους μαζί με τους αμαρτωλούς;

²⁴Ίσως υπάρχουν πενήντα δίκαιοι στην πόλη. Θα τους καταστρέψεις κι αυτούς; Δε θα συγχωρήσεις την περιοχή για χάρη των πενήντα δικαίων που βρίσκονται σ' αυτήν;

²⁵Δε γίνεται να το κάνεις εσύ αυτό, να θανατώσεις δηλαδή δικαίους κι αμαρτωλούς μαζί, σαν να ήταν όλοι το ίδιο. Δεν είναι δυνατό! Ο κριτής όλης της γης δεν πρέπει να αποδώσει δικαιοσύνη; »

²⁶Ο Κύριος απάντησε: «Αν βρω στην πόλη των Σοδόμων πενήντα δικαίους, θα συγχωρήσω για χάρη τους ολόκληρη την περιοχή».

²⁷Ο Αβραάμ αποκρίθηκε: «Συγχώρησέ με, Κύριέ μου, που τολμώ να σου μιλάω, ενώ είμαι χώμα και σκόνη.

²⁸Ίσως όμως από τους πενήντα δικαίους να λείπουν πέντε· θα καταστρέψεις εξαιτίας των πέντε όλη την πόλη; » Ο Κύριος απάντησε: «Δε θα την καταστρέψω αν βρω εκεί σαράντα πέντε δικαίους».

²⁹Ο Αβραάμ συνέχισε: «Ίσως όμως βρεθούν εκεί μόνο σαράντα». Ο Κύριος απάντησε: «Για χάρη των σαράντα δε θα κάνω τίποτα».

³⁰Ο Αβραάμ ξαναμίλησε: «Μη θυμώσεις, Κύριέ μου, που θα σου μιλήσω πάλι: Ίσως βρεθούν εκεί τριάντα δίκαιοι». Κι ο Κύριος απάντησε: «Δε θα κάνω τίποτα αν βρω εκεί τριάντα».

³¹Ο Αβραάμ επέμεινε: «Τώρα που άρχισα να μιλάω με τον Κύριό μου, ας πω κάτι ακόμα: Αν βρεθούν εκεί είκοσι; » Ο Κύριος απάντησε: «Δε θα καταστρέψω την πόλη για χάρη των είκοσι».

³²Ο Αβραάμ επανήλθε: «Μη θυμώσεις, Κύριέ μου, που θα σου μιλήσω για μια φορά ακόμα: Ίσως βρεθούν εκεί δέκα δίκαιοι». Ο Κύριος απάντησε: «Δε θα καταστρέψω την πόλη, για χάρη των δέκα».

³³Μόλις ο Κύριος τελείωσε τη συνομιλία του με τον Αβραάμ έφυγε· κι ο Αβραάμ ξαναγύρισε στη σκηνή του.

ΓΕΝΕΣΙΣ 19

Η καταστροφή των Σοδόμων και των Γομόρρων

- ¹Οι δύο άγγελοι έφτασαν στα Σόδομα το βράδυ, και ο Λωτ καθόταν στην πύλη της πόλης. Μόλις τους είδε, σηκώθηκε να τους προϋπαντήσει και τους προσκύνησε, πέφτοντας με το πρόσωπο στη γη.
- ²«Παρακαλώ, κύριοί μου», τους είπε, «ελάτε στο σπίτι του δούλου σας να περάσετε τη νύχτα. Να πλύνετε τα πόδια σας, και το πρωί σηκώνεστε και συνεχίζετε το δρόμο σας». Εκείνοι απάντησαν: «Όχι, θα περάσουμε τη νύχτα έξω».
- ³Ο Λωτ όμως επέμενε κι έτσι αποφάσισαν να μείνουν μαζί του και πήγαν σπίτι του. Τους ετοίμασε δείπνο, έψησε άζυμα ψωμιά και έφαγαν.
- ⁴Πριν όμως κοιμηθούν, οι άντρες των Σοδόμων περικύκλωσαν από παντού το σπίτι. Ήταν εκεί όλος ο αντρικός πληθυσμός της πόλης, νέοι και γέροι.
- ⁵Φώναζαν στο Λωτ και του έλεγαν: «Πού είναι εκείνοι οι άνθρωποι που ήρθαν σπίτι σου απόψε; Φέρ' τους μας έξω, να συνευρεθούμε μαζί τους! »
- ⁶Τότε ο Λωτ βγήκε έξω να τους μιλήσει κι έκλεισε πίσω του την πόρτα.
- ⁷«Σας παρακαλώ αδέρφια μου», τους έλεγε, «μην κάνετε κανένα κακό.
- ⁸Να, έχω δύο κόρες, που δεν έχουν γνωρίσει άντρα. Θα σας τις φέρω, κι εσείς κάντε τους ό, τι σας αρέσει. Μόνο στους ανθρώπους αυτούς μην κάνετε τίποτε· είναι φιλοξενούμενοί μου κι ήρθαν να προστατευτούν στο σπίτι μου».
- ⁹Εκείνοι όμως φώναζαν: «Φύγε από 'κει! » Και μεταξύ τους έλεγαν: «Ήρθε ένας ξένος και θέλει να μας κρίνει! » «Τώρα θα σου κάνουμε χειρότερα απ' ό, τι σ' εκείνους». Και σπρώχνοντας με βία το Λωτ προσπαθούσαν να του σπάσουν την πόρτα.
- ¹⁰Τότε οι φιλοξενούμενοι άπλωσαν το χέρι τους και τράβηξαν το Λωτ μέσα στο σπίτι και έκλεισαν την πόρτα.
- ¹¹Και τύφλωσαν όλους όσοι ήταν απ' έξω, μικρούς και μεγάλους, έτσι που άδικα προσπαθούσαν να βρουν την πόρτα του σπιτιού.

¹²Είπαν τότε οι δυο άντρες στο Λωτ: «Ποιον άλλον έχεις εδώ; Το γαμπρό σου, τους γιους σου και τις κόρες σου και όποιον δικό σου έχεις στην πόλη πάρ' τους από δωπέρα,

¹³γιατί θα καταστρέψουμε αυτό τον τόπο. Είναι μεγάλη η κατακραυγή που υψώνεται στον Κύριο ενάντια στους κατοίκους της περιοχής κι ο Κύριος μας έστειλε να καταστρέψουμε τα Σόδομα».

¹⁴Ο Λωτ πήγε και μίλησε στους γαμπρούς του, που επρόκειτο να παντρευτούν τις θυγατέρες του και τους είπε: «Σηκωθείτε και φύγετε από δωπέρα γιατί ο Κύριος θα καταστρέψει την πόλη». Αυτό όμως φάνηκε αστείο στους γαμπρούς του.

¹⁵Όταν ξημέρωσε, οι άγγελοι πίεζαν το Λωτ και του έλεγαν: «Σήκω, πάρε τη γυναίκα σου και τις δυο σου κόρες, που βρίσκονται εδώ, για να μην καταστραφείς για τις αμαρτίες της πόλης».

¹⁶Κι επειδή καθυστερούσε, οι άντρες τον πήραν από το χέρι, αυτόν, τη γυναίκα του και τις θυγατέρες του και τους έβγαλαν έξω από την πόλη, γιατί τους λυπήθηκε ο Κύριος.

¹⁷Καθώς τους έβγαζαν έξω, είπε ο ένας: «Φύγε, για να σώσεις τη ζωή σου! Μην κοιτάξεις πίσω σου και μη σταθείς πουθενά σε όλη την περιοχή. Τρέξε να σωθείς στα βουνά, για να μην καταστραφείς».

¹⁸Τότε ο Λωτ του είπε: «Σε παρακαλώ, κύριέ μου, μην το κάνεις αυτό!

¹⁹Ξέρω πως ευεργετήθηκα από σένα και μου έδειξες μεγάλη αγάπη που μου έσωσες τη ζωή. Αλλά εγώ δεν μπορώ να τρέχω στα βουνά. Θα με προλάβει το κακό και θα πεθάνω.

²⁰Εκεί κοντά είναι εκείνη η πόλη. Άσε με να καταφύγω σ' αυτήν. Είναι αρκετά ασήμαντη και θα είμαι ασφαλής εκεί».

²¹Ο Κύριος του είπε: «Θ' ακούσω κι αυτόν το λόγο σου, και δε θα καταστρέψω την πόλη που λες.

²²Τρέξε να καταφύγεις σ' αυτήν, γιατί δεν μπορώ να κάνω τίποτε, μέχρις ότου φτάσεις εκεί». Γι' αυτό ονόμασαν την πόλη εκείνη Σηγώρ.

²³Είχε ανατείλει ο ήλιος όταν ο Λωτ έφτασε στη Σηγώρ.

²⁴Τότε ο Κύριος άφησε να βρέξει θειάφι και φωτιά στα Σόδομα και στα Γόμορρα εκ μέρους του Κυρίου, από τον ουρανό.

²⁵Οι πόλεις εκείνες και οι κάτοικοί τους καθώς και όλη η γύρω περιοχή και η βλάστησή της καταστράφηκαν.

²⁶Η γυναίκα όμως του Λωτ κοίταξε πίσω και έγινε στήλη άλατος.

²⁷Το άλλο πρωί, σηκώθηκε ο Αβραάμ και πήγε στον τόπο όπου είχε συναντηθεί με το Θεό.

²⁸Κοίταξε προς τα Σόδομα και τα Γόμορρα και σ' όλη τη γύρω περιοχή και είδε ν' ανεβαίνει από τη γη καπνός, σαν να ήταν καπνός από καμίνι.

²⁹Όταν ο Θεός κατέστρεψε τις πόλεις της περιοχής, όπου κατοικούσε ο Λωτ, θυμήθηκε τον Αβραάμ και έσωσε το Λωτ από την καταστροφή.

Η καταγωγή των Μωαβιτών και των Αμμωνιτών

³⁰Ο Λωτ φοβόταν να μείνει στη Σηγώρ. Γι' αυτό έφυγε από 'κει και κατοίκησε στα βουνά σε μια σπηλιά μαζί με τις δύο κόρες του.

³¹Μια μέρα, η μεγαλύτερη κόρη είπε στη μικρότερη: «Ο πατέρας μας γέρασε και δεν υπάρχει στην περιοχή άντρας να συνευρεθεί μαζί μας, όπως γίνεται σ' όλον τον κόσμο.

³²Έλα να μεθύσουμε τον πατέρα μας με κρασί και να πλαγιάσουμε μαζί του για ν' αφήσουμε απογόνους απ' αυτόν».

³³Μέθυσαν λοιπόν τον πατέρα τους με κρασί εκείνη τη νύχτα, και πήγε η μεγαλύτερη και κοιμήθηκε μαζί του. Εκείνος όμως δεν την κατάλαβε ούτε όταν ξάπλωσε ούτε όταν σηκώθηκε.

³⁴Την άλλη μέρα η μεγάλη κόρη είπε στη μικρή: «Χτες βράδυ πλάγιασα εγώ με τον πατέρα μας. Έλα να τον μεθύσουμε κι απόψε και μετά πήγαινε να κοιμηθείς κι εσύ μαζί του, για ν' αφήσουμε απογόνους απ' αυτόν».

³⁵Μέθυσαν λοιπόν και εκείνη τη νύχτα τον πατέρα τους και πήγε η μικρότερη και πλάγιασε μαζί του. Αλλά και πάλι εκείνος δεν την κατάλαβε ούτε όταν ξάπλωσε ούτε όταν σηκώθηκε.

³⁶Έτσι οι δύο κόρες του Λωτ έμειναν έγκυοι από τον πατέρα τους.

³⁷Η μεγαλύτερη γέννησε γιο και τον ονόμασε Μωάβ. Αυτός είναι ο γενάρχης των σημερινών Μωαβιτών.

³⁸Γέννησε κι η μικρότερη γιο και τον ονόμασε Βεν-Αμμί. Αυτός είναι ο γενάρχης των σημερινών Αμμωνιτών.

ΓΕΝΕΣΙΣ 20

Αβραάμ και Αβιμέλεχ

¹Ο Αβραάμ αναχώρησε από 'κει για τα νότια της Χαναάν και εγκαταστάθηκε ανάμεσα στην Κάδης και στη Σουρ, κατοικώντας ως ξένος στα Γέραρα.

²Εκεί έλεγε για τη γυναίκα του τη Σάρρα ότι ήταν αδερφή του. Έτσι, ο βασιλιάς των Γεράρων Αβιμέλεχ έστειλε και πήρε τη Σάρρα στο παλάτι του.

³Τη νύχτα όμως παρουσιάστηκε ο Θεός στο όνειρό του και του είπε: «Πρόσεξε, θα πεθάνεις εξαιτίας της γυναίκας που πήρες, γιατί αυτή είναι γυναίκα άλλου».

⁴Ο Αβιμέλεχ όμως δεν είχε ακόμα πλησιάσει τη Σάρρα, και είπε: «Κύριε, μη με θανατώσεις δίκαιο άνθρωπο!

⁵Ο ίδιος ο Αβραάμ μου είπε ότι είναι αδερφή του, κι αυτή η ίδια με βεβαίωσε ότι αυτός είναι αδερφός της. Εγώ ό, τι έκανα το έκανα με καλή πρόθεση· δεν έπραξα τίποτε κακό».

⁶Τότε ο Θεός τού είπε, στο όνειρό του πάντα: «Το ξέρω κι εγώ ότι το έκανες με καλή πρόθεση· γι' αυτό και σε προφύλαξα από του να αμαρτήσεις ενώπιόν μου, και δε σε άφησα να την αγγίξεις.

⁷Τώρα λοιπόν δώσε πίσω τη γυναίκα αυτού του ανθρώπου, γιατί είναι προφήτης· θα προσευχηθεί για σένα και θα ζήσεις. Αν όμως δεν του την επιστρέψεις, να ξέρεις ότι εξάπαντος θα πεθάνεις εσύ και όλοι οι δικοί σου».

⁸Ο Αβιμέλεχ σηκώθηκε νωρίς το πρωί, κάλεσε όλους τους αξιωματούχους του και τους ανακοίνωσε τα συμβάντα. Όλοι τους φοβήθηκαν πολύ.

⁹Έπειτα κάλεσε τον Αβραάμ και του είπε: «Τι μας έκανες! Τι σου έφταιξα εγώ, και έφερες σ' εμένα και στο βασίλειό μου μια τόσο μεγάλη αμαρτία; Μου έκανες κάτι, που δεν επιτρέπεται να κάνει κανείς.

¹⁰Πού απέβλεπες όταν έκανες αυτό το πράγμα; »

¹¹Ο Αβραάμ απάντησε: «Σκέφτηκα απλώς ότι δεν υπάρχει καθόλου φόβος Θεού σ' αυτόν τον τόπο, και θα με σκότωναν εξαιτίας της γυναίκας μου.

¹²Κι έπειτα είναι πράγματι αδερφή μου· είναι κόρη του πατέρα μου, όχι όμως και της μάνας μου. Γι' αυτό και έγινε γυναίκα μου.

¹³Όταν ο Θεός με οδήγησε μακριά από την πατρίδα μου στην ξενητεία, τής είπα: “Έτσι θα δείξεις την αγάπη σου σ' εμένα: σε κάθε τόπο που θα πηγαίνουμε, θα λες για μένα ότι είμαι αδερφός σου”».

¹⁴Τότε ο Αβιμέλεχ πήρε πρόβατα και βόδια, δούλους και δούλες και τα έδωσε στον Αβραάμ. Μαζί τού έδωσε πίσω και τη Σάρρα τη γυναίκα του.

¹⁵Και του είπε ο Αβιμέλεχ: «Όλη η χώρα είναι μπροστά σου. Μείνε όπου σου αρέσει».

¹⁶Και στη Σάρρα είπε: «Δίνω στον αδερφό σου χίλια αργύρια. Αυτά θα αποτελούν απόδειξη για όλους τους δικούς σου, που θα βεβαιώνει σε όλους την αθωότητά σου».

¹⁷Τότε ο Αβραάμ προσευχήθηκε για τον Αβιμέλεχ και ο Θεός τον απάλλαξε από την ποινή. Επίσης θεράπευσε τη γυναίκα του και τις δούλες του και μπορούσαν πάλι να γεννούν·

¹⁸γιατί εξαιτίας του περιστατικού με τη Σάρρα, τη γυναίκα του Αβραάμ, ο Κύριος είχε κάνει ώστε καμιά γυναίκα στο παλάτι του Αβιμέλεχ να μην μπορεί να γεννήσει.

ΓΕΝΕΣΙΣ 21

Η γέννηση του Ισαάκ

¹Ο Κύριος φρόντισε για τη Σάρρα, όπως είχε πει, και έκανε γι' αυτήν ό, τι είχε υποσχεθεί.

²Έτσι η Σάρρα έμεινε έγκυος και γέννησε ένα γιο στον Αβραάμ, στα γηρατειά του, το χρόνο που του είχε ορίσει ο Θεός.

³Ο Αβραάμ ονόμασε το γιο που του γέννησε η Σάρρα, Ισαάκ,

⁴και μετά από οκτώ μέρες τού έκανε περιτομή, όπως τον είχε διατάξει ο Θεός.

⁵Ο Αβραάμ ήταν εκατό ετών όταν γεννήθηκε ο Ισαάκ, ο γιος του.

⁶Και είπε η Σάρρα: «Περίγελω μ' έκανε ο Θεός. Όποιος ακούει ότι έκανα γιο θα γελάει μ' εμένα! »

⁷Και συνέχισε: «Ποιος να το 'λεγε στον Αβραάμ ότι η Σάρρα θα θήλαζε παιδιά! Στα γηρατειά του του γέννησα παιδί».

⁸Το παιδί μεγάλωσε και ήρθε η μέρα να το απογαλακτίσουν κι ο Αβραάμ έκανε μεγάλο δείπνο την ημέρα εκείνη.

Εκδίωξη της Άγαρ και του Ισμαήλ

⁹Μια μέρα η Σάρρα είδε το γιο που γέννησε στον Αβραάμ η Άγαρ, η Αιγύπτια, να παίζει.

¹⁰Και είπε στον Αβραάμ: «Διώξε αυτή τη δούλα και το παιδί της, γιατί το παιδί αυτηνής δεν πρέπει να κληρονομήσει μαζί με το γιο μου, τον Ισαάκ».

¹¹Τα λόγια αυτά για το γιο του δεν άρεσαν καθόλου στον Αβραάμ.

¹²Αλλά ο Θεός τού είπε: «Μη λυπάσαι για το παιδί και τη δούλη σου. Κάνε ό, τι σου λέει η Σάρρα, γιατί από τον Ισαάκ θ' αποκτήσεις τους απογόνους σου.

¹³Αλλά και από το γιο της δούλης θα κάνω ένα λαό· γιος σου είναι κι εκείνος».

¹⁴Την άλλη μέρα σηκώθηκε ο Αβραάμ, πήρε ψωμί κι ένα ασκί νερό και τα έδωσε στην Άγαρ. Έβαλε στους ώμους της το παιδί και την έδιωξε. Εκείνη έφυγε και περιπλανιόταν στην έρημο της Βέερ-Σεβά.

¹⁵Όταν το νερό από το ασκί τελείωσε, έριξε το παιδί κάτω από ένα θάμνο

¹⁶κι εκείνη πήγε και κάθισε αντίκρυ σε απόσταση βολής τόξου, γιατί δεν μπορούσε να βλέπει το παιδί της να πεθαίνει. Καθόταν, λοιπόν, εκεί και έκλαιγε με γοερές κραυγές.

¹⁷Ο Θεός όμως άκουσε τις φωνές του παιδιού, κι ένας άγγελος Θεού φώναξε στην Άγαρ από τον ουρανό και της είπε: «Τι σου συμβαίνει Άγαρ; Μη φοβάσαι! Ο Θεός άκουσε το παιδί σου που φωνάζει πέρα 'κει.

¹⁸Σήκω, πάρε το παιδί και κράτησέ το στην αγκαλιά σου, γιατί απ' αυτό θα κάνω ένα μεγάλο λαό».

¹⁹Τότε ο Θεός τής άνοιξε τα μάτια και είδε ένα πηγάδι με νερό. Πήγε και γέμισε το ασκί της νερό, και έδωσε στο παιδί να πει.

²⁰Ο Θεός ήταν μαζί με το παιδί. Όταν μεγάλωσε πήγε κι έζησε στην έρημο και έγινε τοξότης.

²¹Εγκαταστάθηκε στην έρημο Φαράν και η μάνα του του διάλεξε γυναίκα μια από την Αίγυπτο.

Συμφωνία μεταξύ Αβραάμ και Αβιμέλεχ

²²Εκείνη την εποχή, ο Αβιμέλεχ κι ο αρχιστράτηγός του ο Φιχόλ είπαν στον Αβραάμ: «Ο Θεός είναι μαζί σου ό, τι κι αν επιχειρείς.

²³Τώρα, λοιπόν, ορκίσου μου στο Θεό ότι δε θα εξαπατήσεις ποτέ ούτε εμένα ούτε τα παιδιά μου ούτε τους απογόνους μου. Τη φιλία που σου έδειξα εγώ, την ίδια θα δείξεις κι εσύ σ' εμένα και σ' αυτή τη χώρα, όπου έχεις εγκατασταθεί ως ξένος».

²⁴Ο Αβραάμ απάντησε: «Σου το υπόσχομαι με όρκο».

²⁵Ο Αβραάμ όμως παραπονέθηκε στον Αβιμέλεχ για το πηγάδι με το νερό που οι δούλοι του Αβιμέλεχ το είχαν πάρει με τη βία.

²⁶Εκείνος απάντησε: «Δεν ξέρω ποιος το έκανε αυτό· ούτε εσύ μου ανέφερες ποτέ κάτι τέτοιο ούτε εγώ άκουσα τίποτα μέχρι σήμερα».

²⁷Τότε ο Αβραάμ πήρε πρόβατα και βόδια, τα έδωσε στον Αβιμέλεχ και έκαναν οι δυο τους συμφωνία.

²⁸Ο Αβραάμ ξεχώρισε εφτά θηλυκά αρνιά.

²⁹«Τι σημαίνουν αυτά τα εφτά αρνιά, που ξεχωρίζεις; » τον ρώτησε ο Αβιμέλεχ.

³⁰Εκείνος του απάντησε: «Θα πάρεις αυτά τα εφτά αρνιά από μένα, ως απόδειξη ότι εγώ έσκαψα αυτό το πηγάδι».

³¹Έτσι ονόμασαν τον τόπο εκείνο Βέερ-Σεβά, γιατί εκεί ορκίστηκαν οι δυο τους.

³²Αφού έκαναν τη συμφωνία τους εκεί, ο Αβιμέλεχ και ο αρχιστράτηγός του ο Φιχόλ επέστρεψαν στη χώρα των Φιλισταίων.

³³Ο Αβραάμ φύτεψε στη Βέερ-Σεβά ένα κυπαρίσσι και προσευχήθηκε εκεί στον Κύριο, τον αιώνιο Θεό.

³⁴Και έμεινε σαν ξένος στη χώρα των Φιλισταίων για πολύν καιρό.

ΓΕΝΕΣΙΣ 22

Η θυσία του Ισαάκ

¹Υστερα από τα γεγονότα αυτά, ο Θεός δοκίμασε τον Αβραάμ και του είπε: «Αβραάμ! » Εκείνος απάντησε: «Ορίστε».

²«Πάρε το γιο σου», του λέει ο Θεός, «το μονογενή, που τον αγαπάς, τον Ισαάκ, και πήγαινε να τον θυσιάσεις στη χώρα Μοριά, σ' ένα από τα βουνά που εγώ θα σου δείξω».

³Ο Αβραάμ σηκώθηκε νωρίς το πρωί, σαμάρωσε το γαϊδουράκι του και πήρε μαζί του δύο από τους δούλους του και το γιο του τον Ισαάκ. Έσχισε τα ξύλα για τη θυσία και ξεκίνησε για τον τόπο που του είπε ο Θεός.

⁴Την τρίτη μέρα κοίταξε πέρα και είδε τον τόπο από μακριά.

⁵Τότε είπε στους δούλους του: «Καθίστε εσείς εδώ με το γαϊδουράκι, κι εγώ με το παιδί θα πάμε ως εκεί να προσκυνήσουμε κι έπειτα θα γυρίσουμε».

⁶Πήρε ο Αβραάμ τα ξύλα της θυσίας και τα φόρτωσε πάνω στον Ισαάκ το γιο του, πήρε στο χέρι του τη φωτιά και το μαχαίρι, και βιάδιζαν οι δυο μαζί.

⁷Κάποια στιγμή ο Ισαάκ είπε στον πατέρα του: «Πατέρα μου». Κι εκείνος αποκρίθηκε: «Ορίστε, παιδί μου». «Έχουμε τη φωτιά και τα ξύλα», είπε το παιδί, «αλλά πού είναι το αρνί για τη θυσία; »

⁸Ο Αβραάμ αποκρίθηκε: «Ο Θεός θα φροντίσει για το αρνί της θυσίας, παιδί μου». Και συνέχισαν το δρόμο τους.

⁹Όταν έφτασαν στον τόπο που τους είχε πει ο Θεός, ο Αβραάμ έχτισε εκεί το θυσιαστήριο, ετοίμασε τα ξύλα, έδεσε το γιο του τον Ισαάκ και τον έβαλε στο θυσιαστήριο πάνω από τα ξύλα.

¹⁰Υστερα άπλωσε το χέρι του και πήρε το μαχαίρι για να σφάξει το παιδί του.

¹¹Αλλά ο άγγελος του Κυρίου τού φώναξε από τον ουρανό και του είπε: «Αβραάμ, Αβραάμ! » Κι εκείνος απάντησε: «Ορίστε».

¹²Και του είπε: «Μην απλώσεις χέρι στο παιδί και μην του κάνεις τίποτε, γιατί τώρα ξέρω ότι φοβάσαι το Θεό και δε μου αρνήθηκες το μοναχογιό σου».

¹³Ο Αβραάμ κοίταξε τριγύρω και είδε ένα κριάρι πιασμένο από τα κέρατα σ' ένα θάμνο. Έτρεξε, το πήρε και το θυσίασε αντί για το γιο του.

¹⁴Τον τόπο εκείνο ο Αβραάμ τον ονόμασε Γιαχβέ-Ιερέ, γι' αυτό μέχρι σήμερα λέγεται: «Σ' αυτό το βουνό παρουσιάστηκε ο Κύριος».

¹⁵Ο άγγελος του Κυρίου φώναξε για δεύτερη φορά στον Αβραάμ από τον ουρανό

¹⁶και του είπε: «Εγώ ο Κύριος ορκίζομαι στον εαυτό μου, ότι επειδή έκανες την πράξη αυτή και δε μου αρνήθηκες το μοναχογιό σου,

¹⁷θα σε ευλογήσω με το παραπάνω και θα σου δώσω αναρίθμητους απογόνους σαν τ' αστέρια του ουρανού και σαν την άμμο που είναι στις ακτές της θάλασσας. Ο απόγονός σου θα κατακτήσει τις πόλεις των εχθρών του.

18Με τον απόγονό σου θα ευλογηθούν όλα τα έθνη της γης, επειδή υπάκουσες στην εντολή μου».

19Μετά ο Αβραάμ γύρισε στους δούλους του και ξεκίνησαν όλοι μαζί για τη Βέερ-Σεβά, κι ο Αβραάμ εγκαταστάθηκε εκεί.

Οι απόγονοι του Ναχώρ

20Ύστερα από τα γεγονότα αυτά, αναγγέλθηκε στον Αβραάμ ότι και η Μελχά γέννησε γιους στο Ναχώρ τον αδερφό του:

21Τον Ουτς, που ήταν πρωτότοκος, τον αδερφό του το Βουζ και τον Κεμουήλ, γενάρχη των Αραμαίων,

22τον Κέσεδ, τον Αζό, τον Πιλδάς, τον Ιδλάφ και το Βεθουήλ.

23Ο Βεθουήλ απέκτησε τη Ρεβέκκα. Αυτούς τους οκτώ γιους γέννησε η Μελχά στο Ναχώρ, τον αδερφό τού Αβραάμ.

24Αλλά και μια παλλακίδα του, η Ρεουμά, γέννησε κι αυτή τον Τεβάχ, το Γαχάμ, τον Ταχάς και το Μααχά.

ΓΕΝΕΣΙΣ 23

Θάνατος και ταφή της Σάρρας

1Η Σάρρα έζησε εκατόν είκοσι εφτά χρόνια

2και πέθανε στην Κιριάθ-Αρβά, δηλαδή στη Χεβρών, στη Χαναάν. Ο Αβραάμ ήρθε να κάνει επικήδειο θρήνο για τη γυναίκα του και να την πενήθει εκεί.

3Ύστερα έφυγε από τον τόπο όπου κειτόταν η νεκρή του και μίλησε στους Χετταίους:

4«Εγώ είμαι ένας ξένος, πάροικος ανάμεσά σας. Δώστε μου έναν ιδιόκτητο τάφο εδώ κοντά σας για να θάψω τη νεκρή μου».

5Οι Χετταίοι τού αποκρίθηκαν:

6«Άκουσέ μας, κύριε: Εμείς σε θεωρούμε άρχοντα ευνοημένο απ' το Θεό. Θάψε τη νεκρή σου στον καλύτερο τάφο που έχουμε. Κανείς από μας δε θα σου αρνηθεί τον τάφο του για να θάψεις τη νεκρή σου».

- ⁷Ο Αβραάμ σηκώθηκε, προσκύνησε το λαό της χώρας, τους Χετταίους,
- ⁸και τους είπε: «Αν θέλετε να θάψω τη νεκρή μου, ακούστε με και παρακαλέστε για χάρη μου τον Εφρών γιο του Σωχάρ
- ⁹να μου δώσει το σπήλαιο Μαχπελά, που ανήκει σ' αυτόν και βρίσκεται στην άκρη του αγρού του· ας μου το πουλήσει στην πραγματική του αξία εδώ μπροστά σας, για ιδιόκτητο τάφο».
- ¹⁰Ο Εφρών βρισκόταν μαζί με άλλους Χετταίους στην πύλη της πόλης. Αποκρίθηκε λοιπόν στον Αβραάμ για να τον ακούσουν όλοι όσοι περνούσαν από 'κει:
- ¹¹«Όχι, κύριε μου! Άκουσέ με: Σου χαρίζω τον αγρό, σου χαρίζω και το σπήλαιο που βρίσκεται σ' αυτόν. Σου τα χαρίζω με μάρτυρες τους ομοεθνείς μου. Μπορείς να θάψεις τη νεκρή σου».
- ¹²Τότε ο Αβραάμ προσκύνησε πάλι τους Χετταίους
- ¹³και είπε στον Εφρών για να τον ακούσουν όλοι: «Αν θέλεις, άκουσέ με: Εννοώ να σου πληρώσω την αξία του αγρού. Δέξου από μένα το τίμημα και θα θάψω τη νεκρή μου εκεί».
- ¹⁴Ο Εφρών απάντησε στον Αβραάμ:
- ¹⁵«Κυρίε μου, άκουσέ με: Η γη αξίζει τετρακόσιους ασημένιους σίκλους· αλλά τι σημασία έχει αυτό για μένα και για σένα; Θάψε τη νεκρή σου».
- ¹⁶Τότε ο Αβραάμ συμφώνησε με τον Εφρών και του ζύγισε την ποσότητα του ασημιού που είχε αυτός ορίσει παρουσία των Χετταίων: τετρακόσιους ασημένιους σίκλους, με βάση το ζύγι που χρησιμοποιούσαν οι έμποροι μεταξύ τους.
- ¹⁷Έτσι, ο αγρός του Εφρών στη Μαχπελά, απέναντι από τη Μαμβρή, μαζί με το σπήλαιο και όλα τα δέντρα που ήταν μέσα σ' αυτόν σε όλη του την έκταση,

¹⁸περιήλθε στην ιδιοκτησία του Αβραάμ. Το δικαίωμά του αυτό αναγνωρίστηκε από όλους τους Χετταίους που ήταν εκεί παρόντες στην πύλη της πόλης.

¹⁹Έπειτα απ' αυτά, ο Αβραάμ έθαιψε τη γυναίκα του τη Σάρρα στο σπήλαιο του αγρού της Μαχπελά απέναντι από τη Μαμβρή, δηλαδή τη Χεβρών, στη Χαναάν.

²⁰Έτσι ο αγρός μαζί με το σπήλαιο, περιήλθε από τους Χετταίους στην ιδιοκτησία του Αβραάμ, ως ιδιόκτητος τάφος.

ΓΕΝΕΣΙΣ 24

Ο γάμος του Ισαάκ και της Ρεβέκκας

¹Ο Αβραάμ τώρα είχε φτάσει σε βαθιά γεράματα και ο Κύριος τον είχε ευλογήσει σε όλα.

²Μια μέρα, ο Αβραάμ είπε στον πιο ηλικιωμένο δούλο του σπιτιού του, που διαχειριζόταν την περιουσία του: «Βάλε το χέρι σου κάτω από το μηρό μου,

³και ορκίσου στον Κύριο, το Θεό του ουρανού και της γης, ότι δε θα πάρεις για το γιο μου τον Ισαάκ γυναίκα από τις θυγατέρες των Χανααναίων, που εδώ ανάμεσά τους κατοικώ,

⁴αλλά θα πας στη χώρα μου και στους συγγενείς μου, να πάρεις γυναίκα για το γιο μου».

⁵Ο δούλος τού είπε: «Ίσως η γυναίκα να μη θελήσει να με ακολουθήσει σ' αυτήν εδώ τη χώρα. Θα πρέπει τότε να πάω το γιο σου στη χώρα απ' όπου έφυγες; »

⁶«Πρόσεξε», του είπε ο Αβραάμ, «να μην πας το γιο μου εκεί!

⁷Ο Κύριος, ο Θεός του ουρανού, που με πήρε από το σπίτι του πατέρα μου, από την πατρίδα μου, που μου μίλησε και μου ορκίστηκε ότι θα δώσει στους απογόνους μου αυτή τη χώρα, αυτός θα στείλει τον άγγελό του μπροστά σου, ώστε να μπορέσεις να πάρεις από 'κει γυναίκα για το γιο μου.

- ⁸Κι αν η γυναίκα δε θελήσει να σε ακολουθήσει, τότε είσαι ελεύθερος από τον όρκο σου. Αλλά το γιο μου σε καμιά περίπτωση δε θα τον πας εκεί».
- ⁹Ο δούλος έβαλε το χέρι του κάτω απ' το μηρό του Αβραάμ, του κυρίου του, και του ορκίστηκε γι' αυτό το θέμα.
- ¹⁰Μετά πήρε δέκα από τις καμήλες του κυρίου του και διάφορα δώρα από τα αγαθά του σπιτιού, κι έφυγε να πάει στη Μεσοποταμία, στην πόλη όπου κατοικούσε ο Ναχώρ.
- ¹¹Όταν έφτασε έξω από την πόλη, προς το βράδυ, άφησε τις καμήλες να ξεκουραστούν κοντά στο πηγάδι· ήταν η ώρα που έρχονταν οι γυναίκες για να πάρουν νερό.
- ¹²Και προσευχήθηκε: «Κύριε, Θεέ του κυρίου μου του Αβραάμ», είπε, «βοήθησέ με σήμερα, και δείξε την εύνοιά σου στον κύριό μου.
- ¹³Εγώ θα σταθώ κοντά στην πηγή του νερού, όπου οι θυγατέρες των κατοίκων της πόλης έρχονται να πάρουν νερό.
- ¹⁴Θα πω σε μια κόρη: “κατέβασέ μου τη στάμνα σου να πιω”. Αν εκείνη μου αποκριθεί: “πιες, και θα ποτίσω και τις καμήλες σου”, τότε θα καταλάβω ότι αυτή θα είναι που προόρισες για το δούλο σου τον Ισαάκ. Έτσι θα ξέρω ότι έδειξες την εύνοιά σου στον κύριό μου».
- ¹⁵Δεν είχε ακόμα τελειώσει την προσευχή του, και να η Ρεβέκκα, η κόρη του Βεθουήλ, γιου της Μελχά, γυναίκας του Ναχώρ, αδερφού του Αβραάμ, ερχόταν με μια στάμνα στον ώμο.
- ¹⁶Η κόρη ήταν πολύ όμορφη στην εμφάνιση και παρθένα· κανένας άντρας δεν την είχε αγγίξει. Κατέβηκε στην πηγή, γέμισε τη στάμνα της και ξανανέβηκε.
- ¹⁷Τότε έτρεξε ο δούλος να την συναντήσει και της είπε: «Άφησέ με να πιω λίγο νερό απ' το σταμνί σου».
- ¹⁸Εκείνη απάντησε: «Πιες, κύριέ μου». Και πρόθυμα κατέβασε το σταμνί που κρατούσε και του έδωσε να πει.

- 19**Όταν πια είχε πει αρκετά, του είπε: «Θα φέρω νερό και για τις καμήλες σου να πιουν, να ξεδιψάσουν».
- 20**Έτρεξε, άδειασε το σταμνί της στην ποτίστρα, και πήγε πίσω στην πηγή να πάρει νερό για όλες τις καμήλες.
- 21**Ο άνθρωπος την κοιτούσε σιωπηλός και με προσοχή, για να διακρίνει αν ο Κύριος είχε φέρει σε αίσιο τέλος το ταξίδι του ή όχι.
- 22**Όταν ποτίστηκαν οι καμήλες, ο δούλος πήρε ένα χρυσό κρίκο για τη μύτη, βάρους μισού σίκλου, και δυο βραχιόλια για τα χέρια της κοπέλας, βάρους δέκα σίκλων χρυσού.
- 23**Και τη ρώτησε: «Πες μου, ποιανού κόρη είς' εσύ; Υπάρχει χώρος στο σπίτι του πατέρα σου για να διανυκτερεύσουμε απόψε; »
- 24**Εκείνη απάντησε: «Εγώ είμαι κόρη του Βεθουήλ, του γιου που η Μελχά γέννησε στο Ναχώρ.
- 25**Στο σπίτι μας υπάρχει και χορτάρι κι άφθονο άχυρο· υπάρχει ακόμα και χώρος για να περάσετε τη νύχτα».
- 26**Τότε ο άνθρωπος έπεσε στη γη και προσκύνησε τον Κύριο:
- 27**«Ας είν' ευλογημένος ο Κύριος, ο Θεός του κυρίου μου του Αβραάμ», είπε, «που δεν έπαψε να δείχνει την αγάπη του και την πιστότητά του στον κύριό μου. Κι εμένα ο Κύριος με οδήγησε κατευθείαν στο σπίτι του αδερφού του κυρίου μου».
- 28**Η κόρη έτρεξε στο σπίτι της μητέρας της και ανάγγειλε όλα αυτά τα συμβάντα.

Το συνοικέσιο για τη Ρεβέκκα

- 29-30**Η Ρεβέκκα είχε έναν αδερφό, που ονομαζόταν Λάβαν. Μόλις αυτός είδε τον κρίκο και τα βραχιόλια στα χέρια της αδερφής του και άκουσε τα λόγια που της είχε πει ο άνθρωπος, έτρεξε να τον συναντήσει έξω από την πόλη κοντά στην πηγή, όπου στεκόταν ακόμη μαζί με τις καμήλες και περίμενε.

- 31 «Έλα στο σπίτι μας, ευλογημένε του Κυρίου! » του είπε. «Τι στέκεσαι εδώ έξω; Έχω ετοιμάσει το σπίτι και υπάρχει τόπος και για τις καμήλες σου».
- 32 Ήρθε λοιπόν, ο άνθρωπος στο σπίτι, έβγαλε τα χαλινάρια από τις καμήλες, τούς έδωσαν χορτάρι και άχυρο, και έφεραν νερό σ' αυτόν και στους άντρες που ήταν μαζί του για να πλύνουν τα πόδια τους.
- 33 Έπειτα του έφεραν να φάει· αυτός όμως είπε: «Δε θα φάω πριν σας πω αυτό που έχω να σας πω». Τότε του είπαν: «Μίλα».
- 34 Κι εκείνος είπε: «Εγώ είμαι δούλος του Αβραάμ.
- 35 Ο Κύριος ευλόγησε πολύ τον κύριό μου κι έχει γίνει πάρα πολύ πλούσιος. Ο Θεός τού έδωσε πρόβατα και βόδια, ασημι και χρυσάφι, δούλους και δούλες, καμήλες και γαϊδούρια.
- 36 Η Σάρρα, η γυναίκα του κυρίου μου, του γέννησε γιο στα γεράματά της κι ο κύριός μου μεταβίβασε σ' αυτόν όλα όσα του ανήκαν.
- 37 Και με όρκισε ο κύριός μου: “Δε θα πάρεις γυναίκα για το γιο μου από τις θυγατέρες των Χαναανίων, που στη χώρα τους κατοικώ,
- 38 αλλά θα πας στο σπίτι του πατέρα μου, στους συγγενείς μου, να πάρεις γυναίκα για το γιο μου”.
- 39 Είπα τότε στον κύριό μου: “Μπορεί η γυναίκα να μη θελήσει να με ακολουθήσει”.
- 40 Κι εκείνος μου απάντησε: “Ο Κύριος, που σύμφωνα με το θέλημά του εγώ έζησα, θα στείλει τον άγγελό του μαζί σου και θα σε βοηθήσει να πετύχεις στο ταξίδι σου. Θα πάρεις για το γιο μου γυναίκα από τους συγγενείς μου, από το σπίτι του πατέρα μου.
- 41 Αν όμως πας στους συγγενείς μου κι εκείνοι δε θελήσουν να σου δώσουν γυναίκα, τότε θα είσαι ελεύθερος από τον όρκο σου”.
- 42 Όταν σήμερα έφτασα στην πηγή, είπα: “Κύριε, Θεέ, του κυρίου μου, του Αβραάμ, βοήθησε να πετύχει το ταξίδι που ανέλαβα!

- ⁴³Εγώ θα σταθώ κοντά στη νεροπηγή. Από το κορίτσι που θα 'ρθεί να πάρει νερό, θα ζητήσω να πιω λίγο απ' το σταμνί της.
- ⁴⁴Αν μου απαντήσει: 'πιες εσύ κι εγώ θα φέρω νερό να πιουν και οι καμήλες σου', θα καταλάβω ότι αυτή είναι η γυναίκα που έχει προορίσει ο Κύριος για το γιο του κυρίου μου”.
- ⁴⁵Πριν ακόμα τελειώσω την προσευχή μου, η Ρεβέκκα ερχόταν με το σταμνί στον ώμο, και κατέβηκε στην πηγή να πάρει νερό. Τότε της είπα: “δώσ' μου να πιω”.
- ⁴⁶Εκείνη κατέβασε πρόθυμα το σταμνί της από τον ώμο και μου είπε: “πιες, και θα δώσω και στις καμήλες σου να πιουν”. Τότε εγώ ήπια, κι εκείνη πότισε τις καμήλες μου.
- ⁴⁷Επειτα τη ρώτησα: “ποιανού κόρη είσ' εσύ; ” Και μου απάντησε ότι είναι κόρη του Βεθουήλ, του γιου που η Μελχά γέννησε στο Ναχώρ. Τότε έβαλα τον κρίκο στη μύτη της και τα βραχιόλια στα χέρια της.
- ⁴⁸Υστερα έπεσα και προσκύνησα τον Κύριο, το Θεό του κυρίου μου του Αβραάμ. Τον ευχαρίστησα που με είχε οδηγήσει στο σωστό δρόμο, ώστε να πάρω την κόρη του αδερφού τού κυρίου μου σύζυγο για το γιο του.
- ⁴⁹Τώρα, λοιπόν, αν θέλετε να δείξετε αγάπη κι εμπιστοσύνη στον κύριό μου, δηλώστε το μου. Αν όχι, πέστε μου, για να στραφώ αλλού».
- ⁵⁰Ο Λάβαν και ο Βεθουήλ αποκρίθηκαν: «Από τον Κύριο προέρχεται αυτό το πράγμα! Εμείς δεν μπορούμε να σου πούμε ούτε ναι ούτε όχι.
- ⁵¹Να η Ρεβέκκα, είναι στη διάθεσή σου. Πάρ' την και πήγαινε, κι ας γίνει σύζυγος του γιου του κυρίου σου, όπως το είπε ο Κύριος».
- ⁵²Όταν ο δούλος τού Αβραάμ άκουσε αυτά τα λόγια, έπεσε στη γη και προσκύνησε τον Κύριο.
- ⁵³Επειτα έβγαλε κοσμήματα ασημένια και χρυσά και φορέματα και τα έδωσε στη Ρεβέκκα. Κι ακόμη έκανε πλούσια δώρα στον αδερφό της και στη μητέρα της.

⁵⁴Μετά, αυτός και οι άντρες, που ήταν μαζί του, έφαγαν και ήπιαν και πέρασαν τη νύχτα εκεί. Το πρωί, όταν σηκώθηκαν, ο δούλος είπε: «Επιτρέψτε μου τώρα να γυρίσω πίσω στον κύριο μου».

⁵⁵Τότε ο αδερφός της και η μητέρα της είπαν: «Ας μείνει η κόρη μαζί μας λίγον καιρό ακόμα, καμιά δεκαριά μέρες, κι ύστερα φεύγεις».

⁵⁶«Μη με καθυστερείτε», τους απάντησε εκείνος. «Αφού ο Θεός έκανε να πετύχει ο σκοπός του ταξιδιού μου, αφήστε με να φύγω και να πάω στον κύριό μου».

⁵⁷Εκείνοι είπαν: «Ας καλέσουμε και το κορίτσι να το ρωτήσουμε».

⁵⁸Φώναξαν, λοιπόν, τη Ρεβέκκα και τη ρώτησαν: «Θέλεις να πας μαζί μ' αυτόν τον άνθρωπο; » «Θέλω», απάντησε εκείνη.

⁵⁹Τότε άφησαν να φύγει η αδερφή τους και η παραμάννα της μαζί με το δούλο τού Αβραάμ και τους ανθρώπους του.

⁶⁰Επίσης ευλόγησαν τη Ρεβέκκα μ' αυτά τα λόγια: «Εσύ αδερφή μας, χιλιάδες μυριάδων ας γίνουν τα παιδιά σου, κι οι απόγονοί σου ας κατακτήσουν τις πόλεις των εχθρών τους! »

⁶¹Σηκώθηκε τότε η Ρεβέκκα και οι δούλες της, ανέβηκαν στις καμήλες τους για ν' ακολουθήσουν τον άνθρωπο, και ξεκίνησαν όλοι μαζί.

⁶²Στο μεταξύ ο Ισαάκ είχε έρθει στην περιοχή του πηγαδιού Λαχαΐ-Ροΐ και κατοικούσε στα νότια της Χαναάν.

⁶³Ένα βράδυ που είχε βγει στους αγρούς για να περπατήσει, κοίταξε πέρα και είδε κάτι καμήλες που πλησίαζαν.

⁶⁴Όταν η Ρεβέκκα είδε τον Ισαάκ, κατέβηκε αμέσως από την καμήλα,

⁶⁵και ρώτησε το δούλο: «Ποιος είναι αυτός ο άνθρωπος που έρχεται από τους αγρούς να μας συναντήσει; » Ο δούλος απάντησε: «Είναι ο κύριος μου». Τότε εκείνη πήρε το πέπλο και σκεπάστηκε.

⁶⁶Ο δούλος διηγήθηκε στον Ισαάκ όλα όσα είχε πράξει.

⁶⁷Τότε ο Ισαάκ οδήγησε τη Ρεβέκκα στη σκηνή της μητέρας του της Σάρρας, και την πήρε για γυναίκα του. Την αγάπησε, και έτσι παρηγορήθηκε για το θάνατο της μητέρας του.

ΓΕΝΕΣΙΣ 25

Οι απόγονοι του Αβραάμ και της Χεττούρας (Α΄ Χρ 1,32-33)

¹Ο Αβραάμ πήρε κι άλλη γυναίκα, που ονομαζόταν Χεττούρα.

²Αυτή του γέννησε το Ζιμράν, τον Ιοξάν, το Μαδά, το Μαδιάν, τον Ισβάκ και το Σουάχ.

³Ο Ιοξάν απέκτησε το Σεβά και το Δεδάν. Απόγονοι του Δεδάν ήταν οι Ασσουρίμ, οι Λετουσίμ και οι Λεουμίμ.

⁴Οι γιοι του Μαδιάν ήταν ο Γαιφά, ο Εφέρ, ο Χανώχ, ο Αβειδά και ο Ελδαγά. Όλοι αυτοί ήταν παιδιά της Χεττούρας.

⁵Ο Αβραάμ μεταβίβασε όλη του την περιουσία στον Ισαάκ.

⁶Στα παιδιά των παλλακίδων του έδωσε δώρα και τα έστειλε, ενώ ακόμα ζούσε, μακριά από τον Ισαάκ το γιο του, στη χώρα της Ανατολής.

Θάνατος και ταφή του Αβραάμ

⁷Ο Αβραάμ έζησε εκατόν εβδομήντα πέντε χρόνια

⁸και πέθανε σε βαθιά γεράματα· πήγε μαζί με τους νεκρούς του λαού του.

⁹Τον έθαψαν ο Ισαάκ και ο Ισμαήλ οι γιοι του, στο σπήλαιο Μαχπελά, στον αγρό του Εφρών, γιου του Σωχάρ του Χετταίου, απέναντι από τη Μαμβρή.

¹⁰Είναι ο αγρός, που είχε αγοράσει ο Αβραάμ από τους Χετταίους. Εκεί ενταφιάστηκαν ο Αβραάμ και η γυναίκα του η Σάρρα.

¹¹Μετά το θάνατο του Αβραάμ, ο Θεός ευλόγησε τον Ισαάκ, το γιο του. Ο Ισαάκ κατοικούσε κοντά στο πηγάδι Λαχαΐ-Ροϊ.

Οι απόγονοι του Ισμαήλ (Α΄ Χρ 1,28-31)

¹²Αυτές είναι οι φυλές του Ισμαήλ, γιου του Αβραάμ που του γέννησε η Άγαρ η Αιγύπτια, δούλη της Σάρρας.

¹³Τα ονόματα των γιων του κατά σειρά γεννήσεως είναι: Νεβαϊώθ ο πρωτότοκος του Ισμαήλ, Κηδάρ, Αδβεήλ και Μιβσάμ,

¹⁴Μισμά, Δουμά, Μασσά,

¹⁵Χαδάδ, Θαιμά, Ιετούρ, Ναφίς και Κεδμά.

¹⁶Αυτοί ήταν και οι αρχηγοί των δώδεκα φυλών του Ισμαήλ. Καθένας έδωσε το όνομά του στη φυλή του και στους διάφορους τόπους όπου η φυλή εγκαθίστατο και κατασκήνωνε.

¹⁷Ο Ισμαήλ έζησε εκατόν τριάντα εφτά χρόνια και πέθανε· πήγε μαζί με τους νεκρούς του λαού του.

¹⁸Οι απόγονοί του εγκαταστάθηκαν από την Ευειλά ως τη Σουρ, ανατολικά της Αιγύπτου, προς την κατεύθυνση της Ασσυρίας. Εγκαταστάθηκαν δηλαδή χώρια από τους άλλους απογόνους του Αβραάμ.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΣΑΑΚ ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒ

(25,19–35,29)

Η γέννηση του Ησαύ και του Ιακώβ

¹⁹Αυτό είναι το βιβλίο των γενεαλογιών του Ισαάκ: Ο Ισαάκ ήταν γιος του Αβραάμ.

²⁰Σε ηλικία σαράντα ετών πήρε γυναίκα του τη Ρεβέκκα, κόρη του Βεθουήλ του Αραμαίου από τη Μεσοποταμία, αδερφή του Λάβαν, του Αραμαίου.

²¹Η Ρεβέκκα όμως ήταν στείρα, κι ο Ισαάκ προσευχήθηκε στον Κύριο γι' αυτό. Ο Κύριος άκουσε την προσευχή του και η Ρεβέκκα έμεινε έγκυος με δίδυμα στην κοιλιά της.

²²Τα παιδιά όμως συγκρούονταν μέσα της, κι εκείνη φώναζε: «Αν είναι έτσι, γιατί να μείνω έγκυος;» Πήγε λοιπόν να ρωτήσει τον Κύριο.

²³Ο Κύριος της απάντησε: «Δύο έθνη είναι στην κοιλιά σου, δύο λαοί θα βγουν από τα σπλάχνα σου. Ο ένας λαός θα υποτάξει τον άλλο, ο μεγαλύτερος θα γίνει δούλος στον μικρότερο».

²⁴Όταν έφτασε η μέρα της γέννας, η Ρεβέκκα έκανε πράγματι δίδυμους γιους.

²⁵Αυτός που βγήκε πρώτος ήταν εντελώς κόκκινος και τριχωτός σαν μανδύας, και τον ονόμασαν Ησαύ.

²⁶Μετά βγήκε ο αδερφός του, που με το χέρι του κρατούσε τη φτέρνα του Ησαύ, και τον ονόμασαν Ιακώβ. Ο Ισαάκ ήταν εξήντα χρονών όταν γεννήθηκαν οι γιοι του.

Ο Ησαύ πουλάει τα δικαιώματα του πρωτοτόκου

²⁷Τα παιδιά μεγάλωσαν. Ο Ησαύ έγινε εξαίρετος κυνηγός, άνθρωπος της υπαίθρου, ενώ ο Ιακώβ ήταν ήσυχος άνθρωπος, που του άρεσε να μένει στη σκηνή.

²⁸Ο Ισαάκ αγαπούσε τον Ησαύ, γιατί του άρεσαν τα φαγητά του κυνηγιού· η Ρεβέκκα όμως αγαπούσε τον Ιακώβ.

²⁹Κάποτε που ο Ιακώβ ετοίμαζε ένα φαγητό, έτυχε να γυρίσει ο Ησαύ κατάκοπος από τους αγρούς.

³⁰Ο Ησαύ είπε στον Ιακώβ: «Έλα, άσε με να φάω απ' αυτό το κοκκινωπό φαγητό, γιατί είμαι εξαντλημένος». Γι' αυτό και τον Ησαύ τον ονόμασαν Εδώμ.

³¹Ο Ιακώβ του απάντησε: «Πούλησέ μου σήμερα τα δικαιώματά σου του πρωτοτόκου».

³²Κι ο Ησαύ είπε: «Εγώ πεθαίνω τώρα! Τι να τα κάνω τα δικαιώματα του πρωτοτόκου; »

³³«Ορκίσου τό μου τώρα! » του είπε ο Ιακώβ. Ο Ησαύ τού το ορκίστηκε και πούλησε στον αδερφό του τα δικαιώματα του πρωτοτόκου.

³⁴Τότε ο Ιακώβ έδωσε στον Ησαύ ψωμί και φακή. Εκείνος έφαγε, ήπια κι ύστερα σηκώθηκε και έφυγε. Έτσι ο Ησαύ παραιτήθηκε από τα δικαιώματα του πρωτοτόκου.

ΓΕΝΕΣΙΣ 26

Ο Ισαάκ στα Γέραρα

- ¹Στη χώρα έπεσε πείνα, εκτός από την πρώτη πείνα που είχε πέσει τον καιρό του Αβραάμ, κι ο Ισαάκ πήγε στον Αβιμέλεχ, το βασιλιά των Φιλισταίων, στα Γέραρα.
- ²Ο Κύριος είχε παρουσιαστεί στον Ισαάκ και του είχε πει: «Μην κατεβείς στην Αίγυπτο· μείνε στη χώρα που εγώ σου λέω.
- ³Μείνε σαν ξένος σ' αυτήν εδώ τη χώρα, κι εγώ θα είμαι μαζί σου και θα σε ευλογήσω· γιατί σ' εσένα και στους απογόνους σου θα δώσω όλα αυτά τα εδάφη και θα κρατήσω τον όρκο που έδωσα στον πατέρα σου τον Αβραάμ.
- ⁴Θα σου δώσω αναρίθμητους απογόνους σαν τ' αστέρια του ουρανού· σ' εκείνους θα δώσω όλες αυτές τις περιοχές και μέσω αυτών θα ευλογηθούν όλα τα έθνη της γης·
- ⁵γιατί ο Αβραάμ με υπάκουσε και τήρησε όλες τις προσταγές μου και τις εντολές μου, τους όρους μου και τους νόμους μου».
- ⁶Έτσι, ο Ισαάκ εγκαταστάθηκε στα Γέραρα.
- ⁷Όταν οι άνθρωποι του τόπου τον ρωτούσαν για τη γυναίκα του, εκείνος έλεγε ότι ήταν αδερφή του, γιατί φοβόταν μήπως, αν έλεγε πως ήταν γυναίκα του, τον σκότωναν εξαιτίας της Ρεβέκκας, επειδή ήταν όμορφη.
- ⁸Είχε μείνει εκεί πολύν καιρό. Κάποτε ο βασιλιάς των Φιλισταίων Αβιμέλεχ, κοιτάζοντας απ' το παράθυρο είδε τον Ισαάκ να ερωτοτροπεί με τη Ρεβέκκα, τη γυναίκα του.
- ⁹Τον κάλεσε και του είπε: «Ωστε αυτή είναι γυναίκα σου! Γιατί είπες πως είναι αδερφή σου; » Ο Ισαάκ του απάντησε: «Σκέφτηκα ότι αλλιώς θα κινδύνευα να πεθάνω εξαιτίας της».
- ¹⁰«Τι ήταν αυτό που μας έκανες! » του είπε ο Αβιμέλεχ. «Εύκολα θα μπορούσε ένας από το λαό να κοιμηθεί με τη γυναίκα σου, και τότε θα γινόσουν αιτία να αμαρτήσουμε».
- ¹¹Τότε ο Αβιμέλεχ έδωσε σ' όλο το λαό αυτή τη διαταγή: «Όποιος πειράξει τον άνθρωπο αυτό και τη γυναίκα του, εξάπαντος θα θανατωθεί».

- 12**Ο Ισαάκ έσπειρε σ' αυτήν τη χώρα και θέρισε τη χρονιά εκείνη το εκατονταπλάσιο –ο Κύριος τον είχε ευλογήσει.
- 13**Τα αγαθά του όλο και πλήθαιναν, ωστόσο έγινε πάμπλουτος.
- 14**Απέκτησε πρόβατα, βόδια και πολλούς δούλους, και γι' αυτό οι Φιλιισταίοι τον φθόνησαν.
- 15**Όλα τα πηγάδια που είχαν ανοίξει οι δούλοι του πατέρα του τον καιρό του Αβραάμ, οι Φιλιισταίοι τα έφραξαν και τα γέμισαν με χώμα.
- 16**Ο Αβιμέλεχ είπε τότε στον Ισαάκ: «Φύγε από κοντά μας, γιατί έγινες πολύ δυνατότερος από μας».
- 17**Έτσι ο Ισαάκ έφυγε από 'κει και κατασκήνωσε κοντά στην Κοιλάδα των Γεράρων και εγκαταστάθηκε εκεί.
- 18**Απέφραξε τα πηγάδια, που είχαν ανοιχθεί τον καιρό του πατέρα του του Αβραάμ, και οι Φιλιισταίοι τα είχαν κλείσει μετά το θάνατό του· και τους έδωσε τα ίδια ονόματα που τους είχε δώσει κι ο πατέρας του.
- 19**Μια μέρα οι δούλοι του Ισαάκ έσκαψαν στο φαράγγι και ανακάλυψαν μια πηγή με δροσερό νερό.
- 20**Οι βοσκοί των Γεράρων άρχισαν τότε να φιλονικούν με τους βοσκούς του Ισαάκ κι έλεγαν: «Σ' εμάς ανήκει το νερό». Γι' αυτό ο Ισαάκ ονόμασε το πηγάδι Εσέκ (Φιλονικία), γιατί φιλονίκησαν μαζί του.
- 21**Άνοιξαν κι άλλο πηγάδι και φιλονίκησαν και για κείνο· κι ο Ισαάκ το ονόμασε Σιτνά (Εχθρότητα).
- 22**Μετά έφυγε από 'κει και άνοιξε άλλο ένα πηγάδι, που γι' αυτό όμως δεν φιλονίκησαν πια. Έτσι το ονόμασε Ρεχωβώθ, (Άνεση - Ευρυχωρία). «Επιτέλους», είπε, «ο Κύριος μας έδωσε άνεση κι έτσι θα προκόψουμε σ' αυτό τον τόπο».
- 23**Από 'κει ανηφόρισε προς τη Βέερ-Σεβά.
- 24**Ο Κύριος του παρουσιάστηκε εκείνη τη νύχτα και του είπε: «Εγώ είμαι ο Θεός του Αβραάμ, του πατέρα σου. Μη φοβάσαι! Εγώ θα είμαι μαζί σου· θα

σε ευλογήσω και θα σου δώσω πάρα πολλούς απογόνους, για χάρη του Αβραάμ του δούλου μου».

²⁵ Εκεί ο Ισαάκ έχτισε θυσιαστήριο και προσευχήθηκε στον Κύριο. Εκεί κατασκήνωσε, και οι δούλοι του άνοιξαν ένα πηγάδι.

Συμφωνία μεταξύ Ισαάκ και Αβιμέλεχ

²⁶ Ο Αβιμέλεχ ήρθε από τα Γέραρα να βρει τον Ισαάκ. Μαζί του ήταν ο Αχουζάθ ο έμπιστός του, κι ο Φιχόλ, ο αρχηγός του στρατού του.

²⁷ Ο Ισαάκ τους είπε: «Γιατί ήρθατε σ' εμένα, αφού με μισείτε και με διώξατε από κοντά σας; »

²⁸ Εκείνοι απάντησαν: «Είδαμε καθαρά ότι ο Κύριος είναι μαζί σου, και γι' αυτό είπαμε να κάνουμε μια ένορκη συμφωνία. Να συνάψουμε δηλαδή συνθήκη μαζί σου,

²⁹ ότι δε θα μας κάνεις κανένα κακό, όπως κι εμείς δε σε πειράξαμε και δε σου κάναμε παρά μόνο καλό, και σε αφήσαμε να φύγεις ειρηνικά. Εσύ τώρα είσαι ο ευλογημένος του Κυρίου».

³⁰ Ο Ισαάκ τους παρέθεσε πλούσιο γεύμα, έφαγαν και ήπιαν.

³¹ Την άλλη μέρα σηκώθηκαν νωρίς το πρωί κι ορκίστηκαν ο ένας στον άλλο. Έπειτα, ο Ισαάκ τους κατευόδωσε, κι εκείνοι έφυγαν ειρηνικά.

³² Την ίδια εκείνη μέρα οι δούλοι του Ισαάκ ήρθαν να του μιλήσουν για το πηγάδι που έσκαβαν, και του είπαν: «Βρήκαμε νερό».

³³ Κι ο Ισαάκ ονόμασε το πηγάδι Σεβά (Όρκος). Γι' αυτό και το όνομα της πόλης μέχρι σήμερα είναι Βέερ-Σεβά (Πηγάδι του Όρκου).

³⁴ Ο Ησαύ σε ηλικία σαράντα ετών πήρε γυναίκες την Ιουδίθ, κόρη του Βεηρί του Χετταίου, και τη Βασεμάθ, κόρη του Αιλών του Χετταίου.

³⁵ Αυτές έγιναν αιτία να πικραθούν ο Ισαάκ και η Ρεβέκκα.

ΓΕΝΕΣΙΣ 27

Ο Ιακώβ παίρνει την ευλογία του Ισαάκ

- ¹Ο Ισαάκ είχε πια γεράσει. Τα μάτια του είχαν εξασθενήσει τόσο που δεν έβλεπε καθόλου. Μια μέρα κάλεσε τον Ησαύ, το μεγαλύτερο γιο του και του είπε: «Γιε μου!» Εκείνος απάντησε: «Ορίστε».
- ²«Εγώ γέρασα», του λέει ο πατέρας του, «και δεν ξέρω ποια μέρα θα πεθάνω.
- ³Πάρε, λοιπόν, τα κυνηγετικά σου όπλα, τη φαρέτρα και το τόξο σου, και πήγαινε στην εξοχή να μου φέρεις κυνήγι.
- ⁴Ετοίμασέ μου ένα νόστιμο φαγητό, όπως μου αρέσει, και φέρε μου να φάω για να σε ευλογήσω πριν πεθάνω».
- ⁵Η Ρεβέκκα άκουσε αυτά που έλεγε ο Ισαάκ στο γιο του τον Ησαύ. Όταν λοιπόν αυτός βγήκε στην εξοχή να κυνηγήσει και να φέρει το κυνήγι στον πατέρα του,
- ⁶εκείνη είπε στο γιο της τον Ιακώβ: «Άκουσα τον πατέρα σου να λέει στον αδερφό σου τον Ησαύ:
- ⁷“φέρε μου κυνήγι και κάνε μου ένα νόστιμο φαγητό για να φάω και να σε ευλογήσω ενώπιον του Κυρίου πριν πεθάνω”.
- ⁸Τώρα λοιπόν γιε μου πρόσεξέ με και κάνε ό, τι σου πω:
- ⁹Πήγαινε στο κοπάδι και φέρε μου δυο καλά κατσικάκια. Εγώ θα τα μαγειρέψω για τον πατέρα σου πολύ νόστιμα, όπως του αρέσουν.
- ¹⁰Εσύ θα του τα πας, και θα τα φάει, για να σε ευλογήσει πριν πεθάνει».
- ¹¹Ο Ιακώβ της λέει: «Ναι, αλλά ο αδερφός μου ο Ησαύ είναι τριχωτός, ενώ εγώ δεν είμαι.
- ¹²Ίσως ο πατέρας μου με ψηλαφίσει και καταλάβει ότι τον κοροϊδεύω· έτσι θα προκαλέσω κατάρρα εναντίον μου αντί για ευλογία».
- ¹³Αλλά η μητέρα του του είπε: «Η κατάρρα πάνω μου, παιδί μου! Μόνο άκουσε αυτά που σου λέω και πήγαινε να μου φέρεις τα κατσικάκια».
- ¹⁴Ο Ιακώβ πήγε, τα πήρε και τα έφερε στη μητέρα του. Εκείνη του έκανε ένα πολύ νόστιμο φαγητό, όπως το ήθελε ο πατέρας του.

- 15** Μετά πήρε από τα ρούχα του Ησαύ, του μεγαλύτερου γιου της, τα πιο καλά που υπήρχαν στο σπίτι και έντυσε τον Ιακώβ, το μικρότερο γιο της.
- 16** Με το δέρμα των κατσικιών κάλυψε τα χέρια του και τον άτριχο λαιμό του
- 17** και του έβαλε στα χέρια το νόστιμο φαγητό, που είχε ετοιμάσει, καθώς και το ψωμί.
- 18** Ο Ιακώβ πήγε στον πατέρα του και του είπε: «Πατέρα μου! » Εκείνος του απάντησε: «Ορίστε! Ποιος είσαι γιε μου; »
- 19** Ο Ιακώβ τού αποκρίθηκε: «Είμαι ο Ησαύ, ο πρωτότοκός σου. Έκανα όπως μου είπες. Σήκω, λοιπόν, και κάτσε να φας απ' το κυνήγι μου για να με ευλογήσεις».
- 20** Αλλά ο Ισαάκ ρώτησε: «Πώς έγινε γιε μου και το βρήκες τόσο γρήγορα; » Εκείνος απάντησε: «Ο Κύριος ο Θεός σου το έφερε μπροστά μου».
- 21** «Πλησίασε λοιπόν να σε ψηλαφίσω, γιε μου», του είπε ο Ισαάκ, «για να δω αν είσαι εσύ το παιδί μου ο Ησαύ ή όχι».
- 22** Ο Ιακώβ πλησίασε τον πατέρα του κι εκείνος τον ψηλάφισε και είπε: «Η φωνή είναι του Ιακώβ αλλά τα χέρια του Ησαύ».
- 23** Και δεν τον αναγνώρισε, γιατί τα χέρια του ήταν τριχωτά σαν τα χέρια του Ησαύ. Και τον ευλόγησε.
- 24** Μετά όμως ξαναρώτησε: «Εσύ είσαι γιε μου, Ησαύ; » Κι ο Ιακώβ απάντησε: «Εγώ είμαι».
- 25** «Φέρε μου», του λέει, «να φάω απ' το κυνήγι, για να σε ευλογήσω». Ο Ιακώβ του έφερε κοντά το φαγητό και έφαγε, του έφερε και κρασί και ήπιε.
- 26** Τότε του είπε ο Ισαάκ: «Πλησίασε και φίλησέ με, παιδί μου».
- 27** Ο Ιακώβ πλησίασε και τον φίλησε. Ο Ισαάκ μύρισε τότε τη μυρωδιά από τα ρούχα του, και τον ευλόγησε μ' αυτά τα λόγια: «Αλήθεια, η μυρωδιά του γιου μου είναι σαν του αγρού που τον έχει ευλογήσει ο Κύριος.

- 28** Ο Θεός να σου δώσει απ' τη δροσιά του ουρανού κι από την ευφορία της γης, άφθονο στάρι και κρασί.
- 29** Λαοί ας δουλεύουνε για σένα κι έθνη μπροστά σου ας προσκυνούν· των αδερφών σου να γίνεις κύριος και της μητέρας σου οι γιοι να σε προσκυνούν. Καταραμένος όποιος σε καταριέται. κι ευλογημένος όποιος σε ευλογεί».
- 30** Μόλις ο Ισαάκ τέλειωσε την ευλογία του προς τον Ιακώβ κι ο Ιακώβ απομακρύνθηκε από τον πατέρα του, γύρισε ο αδερφός του ο Ησαύ από το κυνήγι.
- 31** Ετοίμασε κι αυτός ένα νόστιμο φαγητό και το έφερε στον πατέρα του. «Σήκω, πατέρα μου», του λέει, «να φας απ' το κυνήγι του γιου σου για να με ευλογήσεις».
- 32** Ο Ισαάκ ρώτησε: «Ποιος είσαι εσύ; » Κι αυτός απάντησε: «Είμαι ο γιος σου, ο πρωτότοκός σου, ο Ησαύ».
- 33** Τότε ο Ισαάκ ταραχτηκε βαθιά και είπε: «Ποιος λοιπόν ήταν αυτός που μου έφερε το κυνήγι; Έφαγα πια πριν έρθεις εσύ και τον ευλόγησα, και θα παραμείνει ευλογημένος».
- 34** Όταν ο Ησαύ άκουσε τα λόγια του πατέρα του, άρχισε να φωνάζει δυνατά, γεμάτος πίκρα: «Ευλόγησέ με κι εμένα, πατέρα μου! » έλεγε.
- 35** Ο Ισαάκ του είπε: «Ο αδερφός σου ήρθε με απάτη και πήρε την ευλογία σου».
- 36** Ο Ησαύ απάντησε: «Καλά τον είπαν Ιακώβ, αφού δύο φορές με υποσκέλισε: Άρπαξε τα δικαιώματά μου του πρωτοτόκου, και τώρα πήρε και την ευλογία μου! » Και συνέχισε: «Δεν κράτησες καμιά ευλογία και για μένα; »
- 37** Ο Ισαάκ του απάντησε: «Τον έκανα κύριό σου, του έδωσα όλους τους αδερφούς του για δούλους και τον εφοδίασα με στάρι και κρασί. Τι μπορώ να κάνω για σένα γιε μου; »

³⁸Ο Ησαΰ είπε: «Μόνο αυτήν την ευλογία έχεις, πατέρα μου; Ευλόγησέ με κι εμένα! » και έκλαιγε με δυνατές φωνές.

³⁹Τότε είπε ο Ισαάκ: «Μακριά από τα εύφορα μέρη της γης θα κατοικείς, στερημένος απ' τη δροσιά του ουρανού.

⁴⁰Από το ξίφος σου θα ζεις και δούλος θα 'σαι του αδερφού σου. Αν όμως επαναστατήσεις θ' αποτινάξεις το ζυγό του από τον τράχηλό σου».

Η φυγή του Ιακώβ στη Χαρράν

⁴¹Ο Ησαΰ μίσησε τον Ιακώβ εξαιτίας της ευλογίας, που του είχε δώσει ο πατέρας του. «Κοντεύει ο καιρός», έλεγε, «που θα πενήσουμε για το θάνατο του πατέρα μου. Τότε θα σκοτώσω τον αδερφό μου τον Ιακώβ».

⁴²Όταν έφτασαν στ' αυτιά της Ρεβέκκας τα λόγια του μεγαλύτερου γιου της, έστειλε και κάλεσε τον Ιακώβ, και του είπε: «Ο αδερφός σου ο Ησαΰ σχεδιάζει εκδίκηση και θέλει να σε σκοτώσει.

⁴³Άκουσέ με λοιπόν, παιδί μου: Σήκω και φύγε. Πήγαινε στον αδερφό μου το Λάβαν, στη Χαρράν,

⁴⁴και μείνε εκεί μαζί του λίγον καιρό, ώσπου να περάσει ο θυμός του αδερφού σου.

⁴⁵Όταν, λοιπόν, ξεθυμάνει η οργή του αδερφού σου εναντίον σου και ξεχάσει τι του έκανες, τότε εγώ θα στείλω και θα σε πάρω από 'κει. Γιατί να σας χάσω και τους δύο μέσα σε μια μέρα; »

⁴⁶Η Ρεβέκκα είπε στον Ισαάκ: «Αρκετά είμαι αηδιασμένη από τις θυγατέρες των Χετταίων. Αν κι ο Ιακώβ πάρει γυναίκα σαν κι αυτές, τότε τι τη θέλω πια τη ζωή; »

ΓΕΝΕΣΙΣ 28

¹Ο Ισαάκ κάλεσε τον Ιακώβ, τον ευλόγησε και τον πρόσταξε: «Μην πάρεις γυναίκα από τις κόρες της Χαναάν.

²Σήκω, πήγαινε στη Μεσοποταμία, στο σπίτι του Βεθουήλ, του πατέρα της μητέρας σου, και πάρε από 'κει για γυναίκα σου μια απ' τις κόρες του Λάβαν, του αδερφού της.

³Κι ο παντοδύναμος Θεός να σε ευλογήσει, να σου δώσει πάρα πολλούς απογόνους, και να σε κάνει γενάρχη ενός πλήθους λαών.

⁴Να σου δώσει την ευλογία του Αβραάμ σ' εσένα και στους απογόνους σου, ώστε να πάρεις ιδιοκτησία σου τη χώρα όπου τώρα σαν ξένος κατοικείς, και που την έδωσε ο Θεός στον Αβραάμ».

⁵Έτσι, ο Ισαάκ κατευόδωσε τον Ιακώβ, κι εκείνος έφυγε για τη Μεσοποταμία να πάει στο Λάβαν, γιο του Βεθουήλ του Αραμαίου και αδερφό της Ρεβέκκας, μάνας του Ιακώβ και του Ησαύ.

⁶Ο Ησαύ είδε ότι ο Ισαάκ ευλόγησε τον Ιακώβ και τον έστειλε να φύγει στη Μεσοποταμία για να πάρει από 'κει γυναίκα. Επίσης είδε ότι καθώς ο Ισαάκ τον ευλογούσε, τον πρόσταξε να μην πάρει γυναίκα από τις κόρες της Χαναάν,

⁷κι ότι ο Ιακώβ άκουσε τον πατέρα του και τη μητέρα του και έφυγε στη Μεσοποταμία.

⁸Τότε κατάλαβε ότι οι κόρες της Χαναάν δεν άρεσαν στον πατέρα του.

⁹Γι' αυτό πήγε στον Ισμαήλ, γιο του Αβραάμ και πήρε για γυναίκα την κόρη του τη Μαχαλάθ, αδερφή του Νεβαιϊώθ, χώρια απ' τις άλλες γυναίκες που είχε.

Το όνειρο του Ιακώβ στη Βαιθήλ

¹⁰Ο Ιακώβ έφυγε από τη Βέερ-Σεβά και πήγαινε προς τη Χαρράν.

¹¹Όταν έδυε ο ήλιος έφτασε σ' έναν τόπο όπου και έμεινε για να διανυκτερεύσει. Έβαλε ένα λιθάρι για προσκέφαλό του και κοιμήθηκε εκεί.

¹²Στον ύπνο του τη νύχτα είδε μια σκάλα, που στηριζότανε στη γη και η κορυφή της άγγιζε τον ουρανό. Πάνω της ανέβαιναν και κατέβαιναν άγγελοι του Θεού.

13Κι ο Κύριος στάθηκε πάνω της και του είπε: «Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός των πατέρων σου Αβραάμ και Ισαάκ. Αυτή τη χώρα που κοιμάσαι θα τη δώσω σ' εσένα και στους απογόνους σου.

14Πλήθος θα είναι οι απόγονοί σου όπως οι κόκκοι της σκόνης στη γη. Θα επεκταθείς δυτικάκαι ανατολικά, βόρεια και νότια, και θα ευλογηθούν στο πρόσωπό σου και μέσω των απογόνων σου όλα τα έθνη της γης.

15Εγώ θα είμαι μαζί σου και θα σε φυλάω όπου κι αν πηγαίνεις, και θα σε φέρω πίσω σ' αυτήν εδώ τη χώρα. Δε θα σε αφήσω ώσπου να πραγματοποιήσω την υπόσχεσή μου».

16Ο Ιακώβ ξύπνησε τρομαγμένος και είπε: «Αλήθεια, ο Κύριος είναι σ' αυτό τον τόπο κι εγώ δεν το ήξερα!

17Τι φοβερός τόπος! Εδώ δεν είναι παρά ο οίκος του Θεού, κι αυτή είναι η πύλη του ουρανού».

18Το πρωί που σηκώθηκε, πήρε το λιθάρι που το είχε για προσκέφαλό του, το έστησε ως ιερή στήλη, κι έχυσε λάδι πάνω στην κορφή της.

19Και ονόμασε τον τόπο εκείνο Βαιθήλ (Οίκος Θεού), ενώ πρωτότερα ονομαζόταν Λουζ.

20Τότε ο Ιακώβ έκανε τάξιμο: «Αν ο Θεός είναι μαζί μου και με προστατεύσει στο ταξίδι που τώρα αρχίζω, αν μου δίνει τροφή να τρώω και ρούχα να φορώ,

21και με βοηθήσει να γυρίσω γερός στο σπίτι του πατέρα μου, τότε ο Κύριος θα είναι ο Θεός μου.

22Αυτό το λιθάρι που έστησα ως ιερή στήλη θα γίνει τόπος λατρείας του Θεού· κι από όλα όσα αυτός θα μου δίνει, εγώ θα του δίνω το ένα δέκατο».

ΓΕΝΕΣΙΣ 29

Ο Ιακώβ δουλεύει στο Λάβαν για τη Ραχήλ και τη Λεία

10Ο Ιακώβ κίνησε προς τις χώρες της Ανατολής.

- ²Μια μέρα κοίταξε και είδε ένα πηγάδι στον αγρό, κι εκεί πλάι τρία κοπάδια πρόβατα που ξαπόσταιναν, γιατί απ' το πηγάδι εκείνο πότιζαν τα κοπάδια. Ένα μεγάλο λιθάρι έκλεινε το στόμιο του πηγαδιού.
- ³Όταν συγκεντρώνονταν εκεί όλα τα κοπάδια, κυλούσαν το λιθάρι από το στόμιο του πηγαδιού, πότιζαν τα πρόβατα κι έβαζαν πάλι το λιθάρι στη θέση του.
- ⁴Ο Ιακώβ ρώτησε τους βοσκούς: «Αδέρφια μου, από πού είστε; » Εκείνοι απάντησαν: «Είμαστε από τη Χαρράν».
- ⁵«Μήπως γνωρίζετε το Λάβαν, το γιο του Ναχώρ; » ξαναρώτησε. «Τον γνωρίζουμε», του απάντησαν.
- ⁶«Είναι καλά; » ρώτησε ο Ιακώβ. «Καλά είναι», είπαν εκείνοι: «να κι η κόρη του η Ραχήλ, που έρχεται με τα πρόβατα».
- ⁷Ο Ιακώβ τους είπε: «Ακόμα είναι μέρα· δεν ήρθε η ώρα να μαζευτούν τα κοπάδια. Γιατί δεν ποτίζετε τα πρόβατα κι ύστερα να πάτε να τα βοσκήσετε; »
- ⁸Εκείνοι αποκρίθηκαν: «Αυτό δε γίνεται πριν να μαζευτούν όλα τα κοπάδια. Τότε κυλάμε το λιθάρι από πάνω από το άνοιγμα του πηγαδιού και ποτίζουμε τα πρόβατα».
- ⁹Ενώ ακόμα μιλούσε ο Ιακώβ μαζί τους, φτάνει η Ραχήλ με τα πρόβατα του πατέρα της του Λάβαν, γιατί αυτή τα έβοσκε.
- ¹⁰Μόλις ο Ιακώβ είδε τη Ραχήλ, την κόρη του Λάβαν, αδερφού της μητέρας του, με τα πρόβατα, πήγε μπροστά, κύλισε το λιθάρι από το άνοιγμα του πηγαδιού και πότισε τα πρόβατα του Λάβαν.
- ¹¹Έπειτα φίλησε τη Ραχήλ κι άρχισε να κλαίει δυνατά.
- ¹²Ο Ιακώβ είπε στη Ραχήλ ότι είναι συγγενής του πατέρα της και γιος της Ρεβέκκας, κι εκείνη έτρεξε να το αναγγείλει στον πατέρα της.

13Μόλις ο Λάβαν άκουσε να γίνεται λόγος για τον Ιακώβ, το γιο της αδερφής του, έτρεξε να τον προϋπαντήσει. Τον αγκάλιασε, τον φίλησε και τον έφερε στο σπίτι του. Ο Ιακώβ διηγήθηκε στο Λάβαν όλα αυτά τα γεγονότα.

14Ο Λάβαν του είπε: «Πράγματι, είσαι συγγενής μου και αίμα μου». Και έμεινε ο Ιακώβ κοντά του ένα μήνα.

15Ο Λάβαν είπε στον Ιακώβ: «Επειδή είσαι συγγενής μου δε σημαίνει ότι πρέπει να μου δουλεύεις χωρίς μισθό. Πες μου, ποιος θέλεις να είναι ο μισθός σου; »

16Ο Λάβαν είχε δύο κόρες. Το όνομα της μεγαλύτερης ήταν Λεία και της μικρότερης Ραχήλ.

17Τα μάτια της Λείας ήταν άτονα, ενώ η Ραχήλ είχε ωραία κορμοστασιά και όμορφο πρόσωπο.

18Ο Ιακώβ είχε αγαπήσει τη Ραχήλ. Απάντησε λοιπόν: «Θα σου δουλέψω εφτά χρόνια για τη Ραχήλ, τη μικρότερη κόρη σου».

19«Είναι προτιμότερο να τη δώσω σ' εσένα», του λέει ο Λάβαν, «παρά σ' έναν ξένο. Μείνε κοντά μου».

20Έτσι ο Ιακώβ δούλεψε για τη Ραχήλ εφτά χρόνια· του φάνηκαν όμως σαν λίγες μέρες, γιατί την αγαπούσε.

21Μετά είπε στο Λάβαν: «Ο χρόνος της δουλειάς μου συμπληρώθηκε· δώσ' μου τη γυναίκα μου να μείνω μαζί της».

22Τότε ο Λάβαν προσκάλεσε όλους τους ανθρώπους του τόπου και οργάνωσε συμπόσιο.

23Όταν όμως νύχτωσε, πήρε την κόρη του τη Λεία και την έφερε στον Ιακώβ, κι εκείνος πλάγιασε μαζί της.

24Ο Λάβαν έδωσε στη Λεία για δούλη τη Ζελφά, που ήταν δική του δούλη.

25Όταν όμως ξημέρωσε το πρωί, αποκαλύφθηκε ότι ήταν η Λεία. Τότε ο Ιακώβ είπε στο Λάβαν: «Τι ήταν αυτό που μου έκανες; Δε σου δούλεψα για τη Ραχήλ; Γιατί με εξαπάτησες; »

²⁶Ο Λάβαν απάντησε: «Δεν έχουμε τη συνήθεια στον τόπο μας να δίνουμε τη μικρότερη πριν από τη μεγαλύτερη.

²⁷Πέρασε αυτή τη βδομάδα μαζί της και θα σου δώσω και την άλλη αν μου δουλέψεις άλλα εφτά χρόνια».

²⁸Ο Ιακώβ συμφώνησε, και πέρασε την εβδομάδα εκείνη με τη Λεία. Μετά ο Λάβαν τού έδωσε την κόρη του τη Ραχήλ για γυναίκα.

²⁹Στη Ραχήλ ο Λάβαν έδωσε για δούλη τη Βαλλά, που ήταν δική του δούλη.

³⁰Ο Ιακώβ πλάγιασε και με τη Ραχήλ· και την αγαπούσε περισσότερο από τη Λεία. Δούλεψε λοιπόν στο Λάβαν άλλα εφτά χρόνια.

Τα παιδιά του Ιακώβ

³¹Όταν ο Κύριος είδε ότι η Λεία παραγκωνιζόταν, της έδωσε την ικανότητα να κάνει παιδιά, ενώ η Ραχήλ έμεινε στείρα.

³²Η Λεία λοιπόν έμεινε έγκυος και γέννησε γιο. «Ο Θεός είδε τη δυστυχία μου», είπε· «ασφαλώς τώρα θα με αγαπήσει ο άντρας μου» και τον ονόμασε Ρουβήν.

³³Ξανάμεινε έγκυος και γέννησε γιο. «Ασφαλώς ο Κύριος με άκουσε», είπε, «γιατί είμαι παραγκωνισμένη, και μου έδωσε κι ετούτον το γιο» και τον ονόμασε Συμεών.

³⁴Έμεινε πάλι έγκυος και γέννησε γιο. «Αυτή τη φορά ο άντρας μου θα προσηλωθεί περισσότερο σ' εμένα», είπε, «γιατί του γέννησα τρεις γιους» και τον ονόμασε Λευί.

³⁵Μετά έμεινε πάλι έγκυος και γέννησε γιο. «Αυτή τη φορά θα δοξολογήσω τον Κύριο», είπε· και τον ονόμασε Ιούδα. Κι έπαψε να γεννάει.

ΓΕΝΕΣΙΣ 30

¹Βλέποντας η Ραχήλ ότι δε γεννούσε παιδιά στον Ιακώβ, ζήλεψε την αδερφή της και είπε στον άντρα της: «Δώσ' μου παιδιά, αλλιώς θα πεθάνω».

²Ο Ιακώβ θύμωσε με τη Ραχήλ και της είπε: «Θεός είμ' εγώ; Αυτός σου στερήσε την ικανότητα να γεννάς».

- ³Τότε η Ραχήλ είπε: «Να η δούλη μου η Βαλλά. Πήγαινε μαζί της κι ας γεννήσει στα γόνατά μου. Έτσι θ' αποκτήσω κι εγώ παιδιά μέσω αυτής».
- ⁴Του έδωσε, λοιπόν, τη δούλη της τη Βαλλά για γυναίκα, κι ο Ιακώβ κοιμήθηκε μαζί της.
- ⁵Η Βαλλά έμεινε έγκυος και του γέννησε γιο.
- ⁶Τότε είπε η Ραχήλ: «Ο Θεός με δικαίωσε! Άκουσε την προσευχή μου και μου έδωσε γιο» και τον ονόμασε Δαν.
- ⁷Η Βαλλά έμεινε πάλι έγκυος και γέννησε δεύτερο γιο στον Ιακώβ.
- ⁸Τότε είπε η Ραχήλ: «Μεγάλους αγώνες έκανα ενάντια στην αδερφή μου και νίκησα» και τον ονόμασε Νεφθαλί.
- ⁹Η Λεία βλέποντας ότι έπαψε να γεννάει, πήρε τη δούλη της τη Ζελφά και την έδωσε στον Ιακώβ για γυναίκα.
- ¹⁰Η Ζελφά γέννησε στον Ιακώβ γιο.
- ¹¹Τότε είπε η Λεία: «Τι ευτυχία!» –και τον ονόμασε Γαδ.
- ¹²Η Ζελφά γέννησε και δεύτερο γιο στον Ιακώβ.
- ¹³Τότε είπε η Λεία: «Είμαι ευτυχισμένη και θα με καλοτυχίζουν οι γυναίκες» και τον ονόμασε Ασήρ.
- ¹⁴Την εποχή του θερισμού των σιτηρών ο Ρουβήν βγήκε στους αγρούς και βρήκε μήλα του μανδραγόρα και τα έφερε στη Λεία τη μητέρα του. Τότε η Ραχήλ είπε στη Λεία: «Δώσ' μου από τα μήλα του μανδραγόρα που βρήκε ο γιος σου».
- ¹⁵Εκείνη της απάντησε: «Λίγο είναι που μου πήρες τον άντρα μου, θέλεις να μου πάρεις και τα μήλα του μανδραγόρα του γιου μου; » Και είπε η Ραχήλ: «Σε αντάλλαγμα για τα μήλα του μανδραγόρα του γιου σου, θα κοιμηθεί ο Ιακώβ μαζί σου απόψε».
- ¹⁶Το βράδυ, την ώρα που ο Ιακώβ γύριζε από τον αγρό, βγήκε η Λεία να τον προϋπαντήσει και του είπε: «Σ' εμένα θα έρθεις, γιατί σε πλήρωσα με αντίτιμο

τα μήλα του μανδραγόρα του γιου μου». Ο Ιακώβ κοιμήθηκε μ' αυτήν εκείνη τη νύχτα

¹⁷και ο Θεός άκουσε τη Λεία. Έμεινε έγκυος και γέννησε πέμπτο γιο στον Ιακώβ.

¹⁸«Ο Θεός με αντάμειψε», είπε, «γιατί έδωσα τη δούλη μου στον άντρα μου» και τον ονόμασε Ισάχαρ.

¹⁹Μετά έμεινε πάλι έγκυος και γέννησε έκτο γιο στον Ιακώβ.

²⁰«Ο Θεός μου έδωσε ένα ωραίο δώρο», είπε. «Αυτή τη φορά ο άντρας μου θα με παραδεχτεί, γιατί του γέννησα έξι γιους» και τον ονόμασε Ζαβουλών.

²¹Έπειτα γέννησε κόρη και την ονόμασε Δείνα.

²²Τότε ο Θεός θυμήθηκε τη Ραχήλ· άκουσε την προσευχή της και της έδωσε την ικανότητα να ξανακάνει παιδιά.

²³Εκείνη έμεινε έγκυος και γέννησε γιο. «Ο Θεός έβγαλε από πάνω μου την ντροπή μου», είπε.

²⁴«Άς μου δώσει ο Κύριος κι άλλον γιο» και τον ονόμασε Ιωσήφ.

Ο Λάβαν και ο Ιακώβ χωρίζουν την περιουσία τους

²⁵Όταν πια η Ραχήλ γέννησε και τον Ιωσήφ, ο Ιακώβ είπε στο Λάβαν: «Άσε με να φύγω και να πάω στον τόπο μου, στην πατρίδα μου.

²⁶Δώσε μου τις γυναίκες μου, που γι' αυτές σου δούλεψα, και τα παιδιά μου, και να φύγω. Εσύ ξέρεις πόσο σου δούλεψα».

²⁷Ο Λάβαν του είπε: «Αν μου επιτρέπεις να σου πω, έχω καταλάβει ότι ο Κύριος με ευλόγησε εξαιτίας σου.

²⁸Ορισέ μου», του λέει, «την αμοιβή σου κι εγώ θα σου τη δώσω».

²⁹Ο Ιακώβ του είπε: «Εσύ ξέρεις πόσο σου δούλεψα, και πόσα έγιναν τα κοπάδια σου με τη δική μου φροντίδα.

³⁰Είχες λίγα πριν έρθω, και έγιναν πολλά· πράγματι, ο Θεός σε ευλόγησε με τον ερχομό μου. Τώρα πρέπει κι εγώ να φροντίσω το σπίτι μου».

³¹Ο Λάβαν ρώτησε: «Τι να σου δώσω για μισθό; » Κι ο Ιακώβ απάντησε: «Δε θα μου δώσεις τίποτε. Αν μου κάνεις αυτό που θα σου πω, εγώ πάλι θα βοσκήσω τα πρόβατά σου και θα σου τα φυλάξω:

³²Θα περάσω σήμερα απ' όλα τα κοπάδια σου. Βάλε στην άκρη όσα πρόβατα είναι διάστικτα και παρδαλά, και όσα είναι τελείως μαύρα· κι από τα κατσίκια όσα είναι διάστικτα και παρδαλά. Αυτά θα είναι ο μισθός μου.

³³»Έτσι θ' αποδεικνύεται η εντιμότητά μου στο μέλλον, όταν θα έρχεσαι για να ελέγξεις το μισθό μου: Αν θα έχω κατσίκια που δε θα είναι διάστικτα ή παρδαλά ή πρόβατα που δε θα είναι μαύρα, αυτά θα θεωρούνται ότι τα έχω κλέψει».

³⁴«Σύμφωνου», είπε ο Λάβαν, «ας γίνει όπως το λες».

³⁵Την ίδια μέρα όμως ξεχώρισε ο Λάβαν όσους τράγους είχαν ραβδώσεις ή ήταν διάστικτοι και παρδαλοί κι όσες κατσίκες ήταν διάστικτες και παρδαλές, καθώς και όλα τα πρόβατα που ήταν σκουρόχρωμα ή τελείως μαύρα, και τα έδωσε να τα φυλάνε οι γιοι του.

³⁶Και απομακρύνθηκε σε απόσταση τριών ημερών από τον Ιακώβ. Ο Ιακώβ έβοσκε τα υπόλοιπα πρόβατα του Λάβαν.

³⁷Τότε κι ο Ιακώβ πήρε χλωρές βέργες από λεύκα, αμυγδαλιά και πλάτανο, τις ξεφλούδισε σε ορισμένα σημεία, για να φανεί το άσπρο,

³⁸και τις έβαλε μέσα στις ποτίστρες όπου θα πήγαιναν τα κοπάδια να ποτιστούν, ακριβώς εκεί που κυλούσε το νερό, για να τις βλέπουν τα ζώα. Καθώς εκείνα έρχονταν να πιουν, ζευγάρωναν.

³⁹Τα θηλυκά πρόβατα ζευγάρωναν μπροστά στις παρδαλές βέργες κι έτσι γεννούσαν αρνιά ραβδωτά και διάστικτα ή παρδαλά.

⁴⁰Ο Ιακώβ ξεχώριζε τα αρνιά από τις κατσίκες, και τα έβαζε να κοιτάζουν προς τα ραβδωτά και προς τα μαύρα πρόβατα των κοπαδιών του Λάβαν. Μ' αυτόν τον τρόπο έκανε δικά του κοπάδια, τα οποία τα κράτησε ξέχωρα από κείνα του Λάβαν.

⁴¹Κάθε φορά που τα δυνατά θηλυκά πρόβατα ήταν σε οργασμό, έβαζε ο Ιακώβ τις παρδαλές βέργες μπροστά τους μέσα στις ποτίστρες, για να ζευγαρώνουν μπροστά στις βέργες.

⁴²Όταν όμως τα θηλυκά πρόβατα ήταν ασθενικά δεν έβαζε τις βέργες. Έτσι, τα πρόβατα που ανήκαν στο Λάβαν ήταν τα αδύνατα, ενώ του Ιακώβ ήταν τα δυνατά.

⁴³Έτσι ο άνθρωπος αυτός έγινε πάμπλουτος· απέκτησε πάρα πολλά κοπάδια, δούλες και δούλους, καμήλες και γαϊδούρια.

ΓΕΝΕΣΙΣ 31

Ο Ιακώβ φεύγει από το Λάβαν

¹Μια μέρα ο Ιακώβ άκουσε τα παιδιά του Λάβαν να λένε: «Ο Ιακώβ τα πήρε όλα όσα είχε ο πατέρας μας· από την περιουσία του πατέρα μας έκανε όλον αυτό τον πλούτο».

²Πρόσεξε επίσης ο Ιακώβ ότι ο Λάβαν δεν του φερνόταν πια όπως πρώτα.

³Τότε, είπε ο Κύριος στον Ιακώβ: «Γύρνα στη χώρα των προγόνων σου, εκεί όπου γεννήθηκες, κι εγώ θα είμαι μαζί σου».

⁴Ο Ιακώβ έστειλε και κάλεσε τη Ραχήλ και τη Λεία στους αγρούς, εκεί που έβοσκε τα κοπάδια του,

⁵και τους είπε: «Βλέπω ότι ο πατέρας σας δε μου φέρνεται πια όπως πρώτα. Ο Θεός όμως του πατέρα μου ήταν πάντα μαζί μου.

⁶Εσείς οι ίδιες ξέρετε ότι δούλεψα στον πατέρα σας με όλη μου τη δύναμη.

⁷Αλλά εκείνος με εξαπάτησε και μου άλλαξε δέκα φορές το μισθό μου. Κι όμως, ο Θεός δεν τον άφησε να μου κάνει κακό.

⁸Όταν έλεγε “όσα έχουν στίγματα θα είναι η αμοιβή σου”, τότε όλα τα κοπάδια γεννούσαν με στίγματα. Όταν έλεγε “τα ραβδωτά θα είναι η αμοιβή σου”, όλα τα κοπάδια γεννούσαν ραβδωτά.

⁹Έτσι πήρε ο Θεός τα πρόβατα από τον πατέρα σας και τα έδωσε σ’ εμένα.

- ¹⁰Την εποχή που ζευγάρωναν τα κοπάδια, είδα στον ύπνο μου ότι τα κριάρια που ανέβαιναν στις προβατίνες ήταν ραβδωτά, διάστικτα και παρδαλά.
- ¹¹Ο άγγελος του Θεού μου είπε μέσα στο όνειρο: “Ιακώβ” κι απάντησα: “Ορίστε”.
- ¹²“Κοίτα ένα γύρω”, μου είπε, “και δες: Όλα τα κριάρια που ανεβαίνουν στις προβατίνες είναι ραβδωτά, διάστικτα και παρδαλά· είδα, πράγματι, αυτά που σου έκανε ο Λάβαν.
- ¹³Εγώ είμαι ο Θεός της Βαιθήλ, που του αφιέρωσες εκεί μια ιερή στήλη και του έκανες τάξιμο. Τώρα, λοιπόν σήκω και φύγε από τη χώρα αυτή και γύρνα στην πατρίδα σου”».
- ¹⁴Η Ραχήλ και η Λεία αποκρίθηκαν: «Μήπως έχουμε εμείς πια μερίδιο στην κληρονομιά από το σπίτι του πατέρα μας;
- ¹⁵Εμάς μας θεωρεί ξένες· μας πούλησε κι ύστερα έφαγε τα χρήματά μας.
- ¹⁶Όλη η περιουσία που ο Θεός αφαίρεσε απ’ τον πατέρα μας ανήκει σ’ εμάς και στα παιδιά μας. Τώρα λοιπόν κάνε ό, τι σου είπε ο Θεός».
- ¹⁷Τότε ο Ιακώβ ανέβασε τους γιους του και τις γυναίκες του στις καμήλες,
- ¹⁸πήρε κι όλα τα κοπάδια του και όλα τα υπάρχοντά του που τα είχε αποκτήσει στη Μεσοποταμία και ξεκίνησε να πάει στον Ισαάκ, τον πατέρα του, στη Χαναάν.
- ¹⁹Ο Λάβαν είχε πάει να κουρέψει τα πρόβατά του και η Ραχήλ επωφελήθηκε κι έκλεψε τα ειδώλια του πατέρα της.
- ²⁰Ο Ιακώβ εξαπάτησε το Λάβαν τον Αραμαίο, γιατί έφυγε χωρίς να του το αναγγείλει.
- ²¹Έφυγε βιαστικά μαζί με όλα όσα του ανήκαν. Πέρασε τον ποταμό Εφράτη και κατευθύνθηκε προς τα βουνά της Γαλαάδ.

Ο Λάβαν καταδιώκει τον Ιακώβ

- ²²Μετά από τρεις μέρες ανάγγειλαν στο Λάβαν τον Αραμαίο ότι ο Ιακώβ είχε φύγει.

- ²³Τότε αυτός πήρε μαζί του τους συγγενείς του και καταδίωξε τον Ιακώβ εφτά μέρες δρόμο, και τον πρόφτασε στα βουνά της Γαλαάδ.
- ²⁴Ο Θεός όμως την ίδια εκείνη νύχτα του παρουσιάστηκε στ' όνειρό του και του είπε: «Πρόσεξε, να μην πεις στον Ιακώβ ούτε καλό ούτε κακό».
- ²⁵Πρόφτασε λοιπόν ο Λάβαν τον Ιακώβ, όταν εκείνος είχε κατασκηνώσει στα βουνά. Ο Λάβαν με τους συγγενείς του κατασκήνωσε κι αυτός στα βουνά της Γαλαάδ.
- ²⁶Ο Λάβαν άρχισε να ρωτάει τον Ιακώβ: «Γιατί με ξεγέλασες και πήρες μαζί σου τις θυγατέρες μου, σαν να ήταν αιχμάλωτες πολέμου;
- ²⁷Γιατί έφυγες κρυφά και με εξαπάτησες; Γιατί δεν με ειδοποίησες να σε ξεπροβοδίσω με γιορτές και με τραγούδια, με τύμπανα και με κιθάρες;
- ²⁸Γιατί δε μ' άφησες να φιλήσω τα εγγόνια μου και τις κόρες μου; Φέρθηκες ανόητα!
- ²⁹Θα μπορούσα να σου κάνω κακό. Αλλά ο Θεός του πατέρα σου μου είπε χτες τη νύχτα: “Πρόσεξε να μην πεις στον Ιακώβ ούτε καλό ούτε κακό”.
- ³⁰Τώρα λοιπόν έφυγες γιατί νοστάλγησες πολύ το σπίτι του πατέρα σου. Γιατί όμως έκλεψες τους θεούς μου; »
- ³¹Ο Ιακώβ αποκρίθηκε στο Λάβαν: «Φοβήθηκα, και σκέφτηκα ότι θα μου έπαιρνες τις θυγατέρες σου.
- ³²Αλλά εκείνος στον οποίο θα βρεις τους θεούς σου δε θα ζησει. Ψάξε εδώ μπροστά στους συγγενείς μας και ό, τι είναι δικό σου και το έχω εγώ, πάρ' το». Αλλά ο Ιακώβ δεν ήξερε ότι η Ραχήλ ήταν που είχε κλέψει τους θεούς.
- ³³Ο Λάβαν πήγε στη σκηνή του Ιακώβ, στη σκηνή της Λείας και στη σκηνή των δύο δούλων γυναικών, αλλά δε βρήκε τίποτα. Όταν βγήκε από τη σκηνή της Λείας μπήκε στη σκηνή της Ραχήλ.
- ³⁴Η Ραχήλ είχε πάρει τα ειδώλια, τα είχε βάλει κάτω από το σαμάρι της καμήλας και είχε καθίσει από πάνω. Ο Λάβαν έψαξε όλη τη σκηνή αλλά δε βρήκε τίποτα.

³⁵Η Ραχήλ είπε στον πατέρα της: «Μη θυμώσεις, κύριέ μου, που δεν μπορώ να σηκωθώ μπροστά σου, αλλά έχω την περιόδό μου». Ο Λάβαν έψαξε αλλά δε βρήκε τα είδωλα.

³⁶Θύμωσε λοιπόν ο Ιακώβ κι άρχισε να φιλονικεί με το Λάβαν: «Ποια είναι η ανομία μου», του λέει, «και ποια η αμαρτία μου που με καταδιώκεις;

³⁷Έψαξες όλα μου τα υπάρχοντα. Βρήκες τίποτε που ν' ανήκει στο σπίτι σου; Βάλ' τα μπροστά στους δικούς μου συγγενείς και στους δικούς σου για να κρίνουν ανάμεσά μας.

³⁸Είκοσι χρόνια τώρα είμαι μαζί σου. Οι προβατίνες σου και οι κασίκες σου ποτέ δεν απέβαλαν, κι ένα κριάρι απ' τα κοπάδια σου ποτέ δεν έφαγα.

³⁹Ποτέ δε σου έφερα ένα κατασπαραγμένο ζωντανό· εγώ σου το αντικαθιστούσα από τα δικά μου. Από μένα ζητούσες αυτό που μου έκλεβαν, είτε τη μέρα είτε τη νύχτα.

⁴⁰Την ημέρα μ' έτρωγε η ζέστη και τη νύχτα το κρύο. Είχα χάσει τον ύπνο μου.

⁴¹Είκοσι χρόνια τώρα είμαι στο σπίτι σου. Δεκατέσσερα χρόνια σου δούλεψα για τις δύο κόρες σου και έξι για τα κοπάδια σου, κι άλλαξες δέκα φορές την αμοιβή μου.

⁴²Αν ο Θεός του προπάτορά μου του Αβραάμ, ο Θεός που τον τρέμει ο Ισαάκ, δεν ήταν μαζί μου, ασφαλώς τώρα θα με ξαπόστελνες με χέρια αδειανά. Αλλά ο Θεός είδε την ταλαιπωρία και τους κόπους μου, κι έβγαλε κρίση χτες τη νύχτα».

Η συμφωνία μεταξύ Ιακώβ και Λάβαν

⁴³Ο Λάβαν αποκρίθηκε στον Ιακώβ: «Οι κόρες αυτές είναι κόρες μου, κι αυτά τα παιδιά παιδιά μου· τα κοπάδια σου είναι κοπάδια μου και καθετί που βλέπεις ανήκει σ' εμένα. Κι όμως δεν μπορώ να κάνω τίποτα για τις θυγατέρες μου και για τα παιδιά, που έφεραν στον κόσμο!

⁴⁴Έλα τώρα λοιπόν να κάνουμε μια συμφωνία εγώ κι εσύ, κι ας βάλουμε κάτι για μνημείο ανάμεσά μας».

- ⁴⁵Πήρε τότε ο Ιακώβ ένα λιθάρι και το έστησε για αναμνηστική στήλη.
- ⁴⁶«Μαζέψτε πέτρες», είπε στους συγγενείς του. Εκείνοι μάζεψαν πέτρες και έκαναν ένα σωρό, και έφαγαν εκεί, απάνω στο σωρό.
- ⁴⁷Ο Λάβαν ονόμασε το σωρό εκείνο Ιεγάρ-Σαχαδουθά, κι ο Ιακώβ τον ονόμασε Γαλεέδ.
- ⁴⁸Ο Λάβαν είπε: «Ο σωρός αυτός οι πέτρες ας είναι σήμερα μάρτυρας ανάμεσά μας». Γι' αυτό η τοποθεσία ονομάστηκε Γαλεέδ.
- ⁴⁹Ο Λάβαν επίσης είπε: «Ο Κύριος ας επιβλέπει ανάμεσά μας όταν χωρίσουμε ο ένας από τον άλλο». Έτσι ονόμασαν την τοποθεσία και Μισπά.
- ⁵⁰«Αν κακομεταχειριστείς τις κόρες μου ή αν πάρεις κι άλλες γυναίκες εκτός από τις κόρες μου, ακόμη κι αν κανένας μάρτυρας δεν θα βρίσκεται μπροστά, σκέψου ότι ο Θεός θα είναι μάρτυρας ανάμεσά μας».
- ⁵¹Ο Λάβαν είπε στον Ιακώβ: «Να ο σωρός αυτός, και η στήλη, που έστησα ανάμεσά μας.
- ⁵²Μάρτυρας θα είναι και ο σωρός και η στήλη, ότι εγώ δε θα τα διαβώ προς εσένα ούτε εσύ θα τα διαβείς προς εμένα με κακό σκοπό.
- ⁵³Ο Θεός του Αβραάμ και ο Θεός του Ναχώρ ας κρίνει μεταξύ μας». Και έδωσε όρκο ο Ιακώβ στο Θεό που τον έτρεμε ο πατέρας του ο Ισαάκ.
- ⁵⁴Μετά πρόσφερε θυσία πάνω στο βουνό, και κάλεσε τους συγγενείς του να φάνε όλοι μαζί. Έφαγαν και πέρασαν τη νύχτα στο βουνό.

ΓΕΝΕΣΙΣ 32

¹Ο Λάβαν σηκώθηκε το πρωί, φίλησε τα εγγόνια του και τις κόρες του και τους ευλόγησε. Ύστερα έφυγε και γύρισε στον τόπο του.

Ο Ιακώβ ετοιμάζεται να συναντήσει τον αδερφό του

²Ο Ιακώβ εξακολούθησε το δρόμο του. Τότε τον συνάντησαν άγγελοι του Θεού.

- ³Μόλις τους είδε είπε: «Στρατόπεδο του Θεού θα είν' αυτό! » Κι ονόμασε τον τόπο εκείνο Μαχαναΐμ.
- ⁴Ο Ιακώβ έστειλε αγγελιοφόρους να προπορευτούν προς τον Ησαύ, τον αδερφό του, στη χώρα Σηείρ, στους αγρούς της Εδώμ,
- ⁵και τους διέταξε να του πουν εκ μέρους του: «Κυριέ μου Ησαύ, εγώ ο Ιακώβ ο δούλος σου έμεινα κοντά στο Λάβαν μέχρι σήμερα.
- ⁶Απέκτησα βόδια, γαϊδούρια και πρόβατα, δούλους και δούλες. Και τώρα στέλνω να σου το αναγγείλω, κυριέ μου, για να κερδίσω την εύνοιά σου».
- ⁷Οι αγγελιοφόροι γύρισαν στον Ιακώβ και του είπαν: «Πήγαμε στον αδερφό σου τον Ησαύ αλλά κι εκείνος έρχεται να σε συναντήσει με τετρακόσιους άντρες μαζί του».
- ⁸Ο Ιακώβ φοβήθηκε πάρα πολύ και τον έπιασε αγωνία. Χώρισε λοιπόν σε δύο στρατόπεδα τους ανθρώπους που ήταν μαζί του, τα πρόβατα, τα βόδια και τις καμήλες.
- ⁹Και σκέφτηκε: «Αν ο Ησαύ έρθει και χτυπήσει το ένα τμήμα, το άλλο θα μπορέσει να διαφύγει».
- ¹⁰Ύστερα ο Ιακώβ προσευχήθηκε: «Θεέ του προπάτορά μου Αβραάμ και του πατέρα μου Ισαάκ, Κύριε, εσύ μου είπες να γυρίσω στη χώρα μου και στους συγγενείς μου και ότι εσύ θα κάνεις να πάνε όλα καλά για μένα.
- ¹¹Δεν αξίζω όλη αυτή την αγάπη και την πιστότητα που έδειξες στο δούλο σου. Πέρασα τον Ιορδάνη έχοντας μόνο το ραβδί μου· και τώρα έχω αυτά τα δύο στρατόπεδα.
- ¹²Γλίτωσέ με τώρα λοιπόν από τον αδερφό μου τον Ησαύ. Φοβάμαι, μήπως έρθει και με σκοτώσει και δεν αφήσει ούτε τις γυναίκες ούτε τα παιδιά.
- ¹³Εσύ είπες ότι θα κάνεις να πάνε όλα καλά για μένα, και θα κάνεις τους απογόνους μου σαν την άμμο της θάλασσας, που από την πληθώρα της δεν μπορεί να μετρηθεί».

14Ο Ιακώβ πέρασε εκεί τη νύχτα εκείνη. Από τα υπάρχοντά του ξεχώρισε ένα μέρος για δώρο στον αδερφό του τον Ησαύ:

15Διακόσιες κατσίκες και είκοσι τράγους, διακόσιες προβατίνες και είκοσι κριάρια,

16τριάντα καμήλες που θήλαζαν τα μικρά τους, σαράντα αγελάδες και δέκα ταύρους, είκοσι θηλυκά γαϊδούρια και δέκα πουλάρια.

17Τα παρέδωσε στους δούλους του, κάθε κοπάδι χωριστά, και τους είπε: «Περάστε εσείς μπροστά, κι αφήστε απόσταση ανάμεσα στα κοπάδια».

18«Όταν σε συναντήσει ο αδερφός μου ο Ησαύ», διέταξε τον πρώτο, «και σε ρωτήσει τίνος είσαι, πού πηγαίνεις και σε ποιον ανήκουν αυτά που είναι μπροστά σου,

19θα απαντήσεις: “ανήκω στο δούλο σου τον Ιακώβ. Αυτά είναι ένα δώρο που στέλνει στον κύριό μου τον Ησαύ, και έρχεται κι ο ίδιος πίσω μας”».

20Την ίδια διαταγή έδωσε και στο δεύτερο και στον τρίτο και σε όλους όσοι συνόδευαν τα κοπάδια: «Έτσι θα μιλήσετε στον Ησαύ όταν τον συναντήσετε.

21Θα του πείτε: “Ο δούλος σου ο Ιακώβ έρχεται κι εκείνος πίσω μας”». Στην πραγματικότητα σκεφτόταν: «Ας τον καλοπιιάσω με τα δώρα που θα προπορεύονται, και μετά να τον συναντήσω. Ίσως μου φερθεί φιλικά».

22Πέρασαν λοιπόν μπροστά απ’ αυτόν τα δώρα, ενώ ο ίδιος έμεινε εκείνη τη νύχτα στο στρατόπεδο.

Η πάλη του Ιακώβ

23Την ίδια εκείνη νύχτα ο Ιακώβ σηκώθηκε και πήρε τις δυο γυναίκες του, τις δυο δούλες του και τους έντεκα γιους του και τους πέρασε από το χείμαρρο του Ιαβόκ αντίπερα.

24Μαζί μ’ αυτούς πέρασε από το χείμαρρο και όλα τα υπάρχοντά του.

25Εκείνος έμεινε πίσω μόνος. Τότε πάλεψε κάποιος μαζί του ως την αυγή.

26Όταν είδε ότι δεν μπορούσε να νικήσει τον Ιακώβ, τον χτύπησε καθώς πάλευαν στην κλείδωση του μηρού του και εξαρθρώθηκε ο γοφός του.

²⁷Τότε ο άνθρωπος του είπε: «Άφησέ με! Ξημέρωσε». Αλλά ο Ιακώβ απάντησε: «Δε θα σε αφήσω αν δεν με ευλογήσεις».

²⁸Εκείνος τον ρώτησε: «Ποιο είναι το όνομά σου; » Κι απάντησε: «Ιακώβ».

²⁹«Το όνομά σου» του λέει, «δε θα είναι πια Ιακώβ αλλά Ισραήλ, γιατί αγωνίστηκες με το Θεό και τους ανθρώπους και νίκησες».

³⁰Ο Ιακώβ τον ρώτησε: «Πες μου το όνομά σου». Κι εκείνος είπε: «Τι ζητάς το όνομά μου; » Και τον ευλόγησε εκεί.

³¹Τότε ο Ιακώβ είπε: «Είδα το Θεό κατά πρόσωπο κι ακόμα ζω! » Κι ονόμασε τον τόπο εκείνο Φανουήλ.

³²Ο ήλιος έβγαινε όταν ο Ιακώβ περνούσε τη Φανουήλ, και κούτσαινε στην κλείδωση του μηρού.

³³Γι' αυτό οι Ισραηλίτες μέχρι σήμερα δεν τρώνε το μέρος εκείνο γύρω από την κλείδωση του μηρού, γιατί εκεί χτυπήθηκε ο Ιακώβ, στο ισχυακό νεύρο.

ΓΕΝΕΣΙΣ 33

Συμφιλίωση Ιακώβ και Ησαύ

¹Ο Ιακώβ κοίταξε πέρα και είδε τον Ησαύ να έρχεται με τετρακόσιους άντρες μαζί του. Τότε μοίρασε τα παιδιά στη Λεία, στη Ραχήλ και στις δύο δούλες.

²Έβαλε μπροστά τις δούλες με τα παιδιά τους, έπειτα τη Λεία με τα παιδιά της, και ύστερα τη Ραχήλ με τον Ιωσήφ.

³Ο ίδιος πέρασε μπροστά και προσκύνησε στη γη εφτά φορές πριν πλησιάσει τον αδερφό του.

⁴Τότε ο Ησαύ έτρεξε να τον συναντήσει και τον αγκάλιασε· έπεσε στο λαιμό του και τον φιλούσε κι έκλαιγαν μαζί.

⁵Όταν σήκωσε τα μάτια του και είδε τις γυναίκες με τα παιδιά ρώτησε: «Τι σου είναι αυτά; » Ο Ιακώβ απάντησε: «Είναι τα παιδιά που χάρισε ο Θεός στο δούλο σου».

⁶Πλησίασαν οι δούλες με τα παιδιά τους και προσκύνησαν,

- ⁷Έπειτα πλησίασε η Λεία με τα παιδιά της και προσκύνησαν, τέλος πλησίασε ο Ιωσήφ με τη Ραχήλ και προσκύνησαν κι αυτοί.
- ⁸Ο Ησαύ ρώτησε τον αδερφό του: «Τι σκόπευες να κάνεις με όλο εκείνο το πλήθος που συνάντησα; » Ο Ιακώβ απάντησε: «Ήθελα να κερδίσω την εύνοιά σου, κύριέ μου».
- ⁹Ο Ησαύ του είπε: «Έχω αρκετά, αδερφέ μου! Κράτησέ τα· σου ανήκουν».
- ¹⁰«Όχι, σε παρακαλώ! » του απάντησε ο Ιακώβ. «Αν έχω κερδίσει την εύνοιά σου, δέξου τα δώρα μου. Γιατί όταν είδα το πρόσωπό σου, ήταν σαν να είδα το πρόσωπο του Θεού. Τόσο καλά με δέχτηκες.
- ¹¹Δέξου λοιπόν τα δώρα που σου έφερα, γιατί ο Θεός με βοήθησε και έχω απ' όλα». Και επέμενε τόσο, ώστε ο Ησαύ τα δέχτηκε.
- ¹²Τότε ο Ησαύ είπε: «Ας ξεκινήσουμε, λοιπόν, κι ας πάμε. Εγώ θα έρχομαι μαζί σου».
- ¹³Ο Ιακώβ όμως του απάντησε: «Ξέρεις, κύριέ μου, ότι τα παιδιά είναι αδύνατα, και ότι τα πρόβατα και τα μοσχάρια που θηλάζουν χρειάζονται φροντίδα· έστω και μία μέρα αν κουραστούν, όλα τα κοπάδια θα ψοφήσουν.
- ¹⁴Πήγαινε εσύ, κύριέ μου, μπροστά απ' το δούλο σου. Εγώ θα προχωρώ σιγά, σύμφωνα με το βάδισμα των ζώων, που θα προπορεύονται, και με το βάδισμα των παιδιών, ωσότου σε φτάσω στη Σηείρ».
- ¹⁵Ο Ησαύ είπε: «Να σου αφήσω ένα τμήμα από τους άντρες που είναι μαζί μου». Αλλά ο Ιακώβ απάντησε: «Τι χρειάζεται; Φτάνει μόνο που κέρδισα την εύνοια του κυρίου μου».
- ¹⁶Ο Ησαύ πήρε την ίδια μέρα το δρόμο της επιστροφής στη Σηείρ.
- ¹⁷Ο Ιακώβ όμως προχώρησε προς τη Σουκκώθ, όπου έχτισε σπίτι για τον εαυτό του και έφτιαξε μαντριά για τα κοπάδια του. Γι' αυτό ο τόπος ονομάστηκε Σουκκώθ.
- ¹⁸Ο Ιακώβ επιστρέφοντας απ' τη Μεσοποταμία έφτασε ασφαλής στην πόλη Συχέμ, που βρίσκεται στη Χαναάν. Εκεί κατασκηνωσε κοντά στην πόλη,

¹⁹σ' ένα τμήμα γης που το αγόρασε για εκατό νομίσματα από τους απογόνους του Χαμώρ, πατέρα του Συχέμ.

²⁰Εκεί έστησε θυσιαστήριο και το ονόμασε «Ο Θεός είναι Θεός του Ισραήλ».

ΓΕΝΕΣΙΣ 34

Εκδίκηση για την ατίμωση της Δείνας

¹Μια μέρα η Δείνα, η κόρη που η Λεία είχε γεννήσει στον Ιακώβ, βγήκε για να δει τα κορίτσια της περιοχής.

²Την είδε κι ο Συχέμ, ο γιος του Χαμώρ του Ευαίου, του άρχοντα της περιοχής· την πήρε λοιπόν και πλάγιασε μαζί της και τη βίασε.

³Τη συμπάθησε όμως πολύ τη Δείνα· το αγάπησε το κορίτσι και μίλησε στην καρδιά του.

⁴Και είπε ο Συχέμ στον πατέρα του: «Πάρε μου το κορίτσι αυτό για γυναίκα μου».

⁵Ο Ιακώβ έμαθε ότι ο Συχέμ είχε ατιμάσει την κόρη του τη Δείνα, αλλά επειδή οι γιοι του ήταν με τα κοπάδια στους αγρούς, δεν είπε τίποτα ωσότου επέστρεψαν.

⁶Ο Χαμώρ, πατέρας του Συχέμ, πήγε στον Ιακώβ για να του μιλήσει.

⁷Όταν οι γιοι του Ιακώβ γύρισαν από τους αγρούς και έμαθαν τα καθήκαστα, τους κατέλαβε μεγάλη οργή και αγανάκτηση για το Συχέμ. Πλάγιασε με την κόρη του Ιακώβ ατιμάζοντας έτσι ολόκληρη την οικογένεια του Ισραήλ. Τέτοιο πράγμα δεν έπρεπε να γίνει.

⁸Ο Χαμώρ όμως τους έλεγε: «Ο Συχέμ, ο γιος μου, συμπάθησε πολύ την κόρη σας. Δεχτείτε να του τη δώσετε για γυναίκα.

⁹Συγγενέψτε μαζί μας. Δώστε μας τις κόρες σας και πάρτε τις δικές μας.

¹⁰Κατοικήστε εδώ μαζί μας. Η χώρα είναι στη διάθεσή σας. Εγκατασταθείτε σ' αυτήν, κινηθείτε ελεύθερα σ' αυτήν και αποκτήστε πλούτο απ' αυτήν».

- 11** Ο Συχέμ ο ίδιος έλεγε στον πατέρα του κοριτσιού και στ' αδέρφια της: «Την εύνοιά σας να κερδίσω και ό, τι μου ζητήσετε θα το δώσω.
- 12** Αυξήστε όσο θέλετε το τίμημα της νύφης και τα δώρα, και θα σας τα δώσω –ό, τι κι αν μου ζητήσετε. Δώστε μου όμως την κοπέλα για γυναίκα».
- 13** Επειδή ο Συχέμ είχε ατιμάσει την αδερφή τους τη Δείνα, τα παιδιά του Ιακώβ απάντησαν στο Συχέμ και στον πατέρα του το Χαμώρ με πονηριά:
- 14** «Δεν μπορούμε να το κάνουμε αυτό», τους είπαν, «να δώσουμε δηλαδή την αδερφή μας σε άνθρωπο απερίτμητο, γιατί κάτι τέτοιο θα ήταν ντροπή για μας.
- 15** Μόνο μ' αυτόν τον όρο θα συγκατατεθούμε: Να γίνετε όπως κι εμείς· δηλαδή κάθε αρσενικό σας να περιτμηθεί.
- 16** Τότε θα σας δώσουμε τις κόρες μας και θα πάρουμε τις δικές σας για γυναίκες· θα κατοικήσουμε μαζί σας και θα γίνουμε ένας λαός.
- 17** Αν όμως δε δεχτείτε να περιτμηθείτε, θα πάρουμε την κόρη μας και θα φύγουμε».
- 18** Τα λόγια τους αυτά φάνηκαν σωστά στο Χαμώρ και στο Συχέμ, το γιο του.
- 19** Ο νέος δεν δίστασε να το κάνει αυτό, γιατί αγαπούσε την κόρη του Ιακώβ. Ο ίδιος ήταν ο πιο σπουδαίος σ' όλη την οικογένεια του πατέρα του.
- 20** Πήγαν λοιπόν ο Χαμώρ και ο γιος του ο Συχέμ στην πύλη της πόλης τους και μίλησαν στους άντρες της:
- 21** «Οι άνθρωποι αυτοί», τους είπαν, «έχουν ειρηνικές διαθέσεις απέναντί μας. Ας εγκατασταθούν στη χώρα μας κι ας κινηθούν ελεύθερα σ' αυτήν. Η χώρα μας είναι αρκετά μεγάλη και γι' αυτούς. Θα παίρνουμε γυναίκες τις κόρες τους και θα τους δίνουμε τις κόρες μας.
- 22** Αλλά οι άνθρωποι αυτοί θα δεχτούν να κατοικήσουν μαζί μας και να γίνουμε ένας λαός μονάχα με μία προϋπόθεση: Ότι όλα τα αρσενικά μας θα περιτμηθούν όπως είναι κι αυτοί περιτμημένοι.

²³Τα κοπάδια τους, τα υπάρχοντά τους και τα ζώα τους θα είναι όλα δικά μας, αρκεί να δεχτούμε τον όρο τους και να κατοικήσουν μαζί μας».

²⁴Όλοι οι άντρες της πόλης, όλοι όσοι διάβαιναν την πύλη της, υπάκουσαν στον Χαμώρ και στο Συχέμ, το γιο του, και έκαναν περιτομή σε όλα τα αρσενικά τους.

²⁵Αλλά την τρίτη μέρα, ενώ είχαν ακόμη πόνους, οι δυο γιοι του Ιακώβ, ο Συμεών και ο Λευί, αδερφοί της Δείνας, πήραν τα ξίφη τους, μπήκαν στην ανυποψίαστη πόλη και έσφαξαν όλους τους άντρες.

²⁶Έσφαξαν και το Χαμώρ και το Συχέμ το γιο του, πήραν τη Δείνα από το σπίτι του Συχέμ και έφυγαν.

²⁷Οι υπόλοιποι γιοι του Ιακώβ όρμησαν στα πτώματα και λεηλάτησαν την πόλη, γιατί οι κάτοικοί της είχαν ατιμάσει την αδερφή τους.

²⁸Τους πήραν τα πρόβατά τους, τα βόδια τους, τα γαϊδούρια τους και ό, τι υπήρχε στην πόλη και στους αγρούς.

²⁹Πήραν για λάφυρα όλα τους τα υπάρχοντα, τα παιδιά τους και τις γυναίκες τους, κι άρπαξαν ό, τι βρήκαν στα σπίτια.

³⁰Αλλά ο Ιακώβ είπε στο Συμεών και στο Λευί: «Δυστυχία μού φέρατε, γιατί με κάνατε μισητό στους κατοίκους της χώρας, στους Χαναανίους και στους Φερεζαίους. Εγώ έχω λίγους ανθρώπους, ενώ αυτοί μπορούν να συνασπιστούν εναντίον μου και να με χτυπήσουν, και να καταστραφώ εγώ και το σπίτι μου».

³¹Κι εκείνοι του απάντησαν: «Έπρεπε να μεταχειριστούν σαν πόρνη την αδερφή μας; »

ΓΕΝΕΣΙΣ 35

Ο Θεός ευλογεί τον Ιακώβ στη Βαιθήλ

¹Ο Θεός είπε στον Ιακώβ: «Σήκω, πήγαινε στη Βαιθήλ και μείνε εκεί. Και χτίσε εκεί θυσιαστήριο σ' εμένα το Θεό, που σου φανερώθηκα όταν έφευγες για να γλιτώσεις απ' τον αδερφό σου τον Ησαύ».

²Τότε ο Ιακώβ είπε στην οικογένειά του και σ' όλους όσοι ήταν μαζί του: «Πετάξτε τους ξένους θεούς που βρίσκονται ανάμεσά μας. Καθαριστείτε, αλλάξτε ρούχα

³κι ας ετοιμαστούμε ν' ανεβούμε στη Βαιθήλ. Εκεί θα χτίσω θυσιαστήριο στο Θεό που με άκουσε τις μέρες της θλίψης μου και που ήταν μαζί μου στο δρόμο που πορεύτηκα».

⁴Εκείνοι έδωσαν στον Ιακώβ όλους τους ξένους θεούς που είχαν στην κατοχή τους και τα σκουλαρίκια που κρεμούσαν στ' αυτιά τους, κι ο Ιακώβ τα έθαψε κάτω απ' τη βελανιδιά που ήταν κοντά στη Συχέμ.

⁵Έπειτα έφυγαν. Και φόβος Θεού απλώθηκε στις πόλεις γύρω τους· γι' αυτό δεν καταδίωξαν τους γιους του Ιακώβ.

⁶Έτσι ο Ιακώβ και όλος ο λαός που ήταν μαζί του, έφτασαν στη Λουζ, δηλαδή στη Βαιθήλ, στη χώρα της Χαναάν.

⁷Εκεί ο Ιακώβ έχτισε θυσιαστήριο, και ονόμασε την τοποθεσία «Θεός της Βαιθήλ», γιατί εκεί του αποκαλύφθηκε ο Θεός, όταν έφευγε για να γλιτώσει από τον αδερφό του.

⁸Εκείνη την εποχή πέθανε η Δεβόρα, η τροφός της Ρεβέκκας, και την έθαψαν νότια της Βαιθήλ, κάτω απ' τη βελανιδιά, που έκτοτε την ονόμασαν «Βελανιδιά των Θρήνων».

⁹Ο Θεός εμφανίστηκε πάλι στον Ιακώβ, όταν επέστρεφε από τη Μεσοποταμία και τον ευλόγησε:

¹⁰«Το όνομά σου είναι Ιακώβ», του είπε. «Δε θα ονομάζεσαι πια Ιακώβ αλλά Ισραήλ». Έτσι ο Θεός τον ονόμασε Ισραήλ.

¹¹Επίσης του είπε: «Εγώ είμαι ο Ελ-Σαδδαί (Θεός παντοκράτορας). Πολυάριθμοι να είναι οι απόγονοί σου. Από σένα θα βγει λαός και άθροισμα λαών, και βασιλιάδες θα προέλθουν από σένα.

¹²Σ' εσένα και στους απογόνους σου θα δώσω τη χώρα που έδωσα στον Αβραάμ και στον Ισαάκ».

¹³Μετά ο Θεός απομακρύνθηκε από τον τόπο όπου μιλούσε με τον Ιακώβ.

¹⁴Ο Ιακώβ έστησε μια λίθινη στήλη στον τόπο όπου είχε μιλήσει μαζί του ο Θεός, και πάνω σ' αυτήν πρόσφερε σπονδή και έχυσε λάδι.

¹⁵Και ονόμασε τον τόπο εκείνο Βαιθήλ.

Θάνατος της Ραχήλ

¹⁶Στη συνέχεια ο Ιακώβ και η οικογένειά του έφυγαν από τη Βαιθήλ, και ενώ έμενε ακόμα μικρή απόσταση για να φτάσουν στην Εφραθά, ήρθε η ώρα της Ραχήλ να γεννήσει· είχε δύσκολη γέννα.

¹⁷Όταν οι πόνοι της γέννας είχαν φτάσει στο αποκορύφωμα, η μαμή της είπε: «Μη φοβάσαι, έκανες πάλι αγόρι».

¹⁸Τη στιγμή που έβγαινε η ψυχή της, γιατί τελικά πέθανε, τον ονόμασε Βεν-Ονί, αλλά ο πατέρας του τον ονόμασε Βενιαμίν.

¹⁹Πέθανε η Ραχήλ, και την έθαψαν στο δρόμο προς την Εφραθά, δηλαδή στη Βηθλεέμ.

²⁰Ο Ιακώβ έστησε πάνω στον τάφο της μια λίθινη στήλη. Είναι η λίθινη στήλη του τάφου της Ραχήλ, που σώζεται μέχρι σήμερα.

²¹Μετά ο Ισραήλ έφυγε από 'κει και κατασκήνωσε πέρα από τη Μιγδάλ-Έδερ.

Οι γιοι του Ιακώβ

(Α' Χρ 2,1-2)

²²Την εποχή που ο Ισραήλ έμενε σ' αυτήν τη χώρα, ο Ρουβήν πήγε και πλάγιασε με τη Βαλλά, την παλλακίδα του πατέρα του, και το 'μαθε αυτό ο Ισραήλ. Οι γιοι του Ιακώβ ήταν δώδεκα:

²³Ο Ρουβήν, που ήταν πρωτότοκος, ο Συμεών, ο Λευί, ο Ιούδας, ο Ισάχαρ και ο Ζαβουλών από τη Λεία.

²⁴Ο Ιωσήφ και ο Βενιαμίν, από τη Ραχήλ.

²⁵Ο Δαν και ο Νεφθαλί από τη Βαλλά, δούλη της Ραχήλ,

²⁶και ο Γαδ κι ο Ασήρ από τη Ζελφά, δούλη της Λείας. Αυτοί είναι οι γιοι που απέκτησε ο Ιακώβ στη Μεσοποταμία.

Θάνατος του Ισαάκ

²⁷Ο Ιακώβ ήρθε στον πατέρα του τον Ισαάκ στη Μαμβρή, κοντά στην Κιριάθ-Αρβά, δηλαδή στη Χεβρών. Εδώ είχαν κατοικήσει ως ξένοι ο Αβραάμ και ο Ισαάκ.

²⁸Ο Ισαάκ έζησε εκατόν ογδόντα χρόνια.

²⁹Πέθανε και πήγε μαζί με τους νεκρούς του λαού του γέροντας και μακροήμερος. Τον έθαψαν οι γιοι του ο Ησαύ και ο Ιακώβ.

ΓΕΝΕΣΙΣ 36

ΟΙ ΑΠΟΓΟΝΟΙ ΤΟΥ ΗΣΑΥ

(36,1-43)

Οι απόγονοι του Ησαύ

(Α΄ Χρ 1,34-37)

¹Αυτές εδώ είναι οι γενεαλογίες του Ησαύ, δηλαδή του Εδώμ:

²Ο Ησαύ πήρε γυναίκες από τις κοπέλες της Χαναάν, την Αδά, κόρη του Αιλών του Χετταίου, την Ολιβαμά, κόρη του Ανά και εγγονή του Σιβεγών του Ευαίου,

³και τη Βασεμάθ, κόρη του Ισμαήλ και αδερφή του Νεβαιιώθ.

⁴Η Αδά γέννησε στον Ησαύ τον Ελιφάζ, η Βασεμάθ γέννησε το Ρεγουήλ,

⁵και η Ολιβαμά γέννησε τον Ιεούς, τον Ιεγλάμ και τον Κορέ. Αυτοί είναι οι γιοι που απέκτησε ο Ησαύ στη Χαναάν.

⁶Ο Ησαύ πήρε τις γυναίκες του, τους γιους του και τις θυγατέρες του, όλους όσοι ήταν στο σπίτι του, τα κοπάδια του, όλα τα ζώα του και όλη την περιουσία που είχε αποκτήσει στη Χαναάν, και πήγε να μείνει σε άλλη χώρα, μακριά από τον αδερφό του τον Ιακώβ.

⁷Η περιουσία τους ήταν τόσο πολύ μεγάλη, ώστε δεν μπορούσαν να κατοικήσουν μαζί, και η χώρα όπου έμεναν ως ξένοι δεν ήταν δυνατό να τους χωρέσει απ' τα πολλά κοπάδια τους.

⁸Έτσι ο Ησαύ κατοίκησε στα βουνά Σηείρ. Ο Ησαύ είναι ο Εδώμ.

⁹Αυτές εδώ είναι οι γενεαλογίες του Ησαύ, του γενάρχη των Εδωμιτών, στα βουνά Σηείρ.

¹⁰Τα ονόματα των γιων του Ησαύ είναι: Ελιφάζ και Ρεγουήλ από τις γυναίκες του Αδά και Βασεμάθ αντίστοιχα.

¹¹Οι γιοι του Ελιφάζ είναι ο Θαιμάν, ο Ωμάρ, ο Σεφώ, ο Γαετάμ και ο Κενάζ.

¹²Η Τιμνά ήταν παλλακή του Ελιφάζ και του γέννησε τον Αμαλήκ. Αυτοί ήταν εγγονοί της Αδά, γυναίκας του Ησαύ.

¹³Οι γιοι του Ρεγουήλ είναι ο Ναχάθ, ο Ζεράχ, ο Σαμμά και ο Μιζζά. Αυτοί ήταν εγγονοί της Βασεμάθ, γυναίκας του Ησαύ.

¹⁴Αυτοί εδώ είναι οι γιοι της Ολιβαμά, κόρης του Ανά και εγγονής του Σιβεγών, γυναίκας του Ησαύ: του γέννησε τον Ιεούς, τον Ιεγλάμ και τον Κορέ.

¹⁵⁻¹⁶Αυτοί εδώ είναι οι αρχηγοί των φυλών που προήλθαν από τον Ησαύ: Θαιμάν, Ωμάρ, Σεφώ, Κενάζ, Κορέ, Γαετάμ, Αμαλήκ. Είναι γιοι του Ελιφάζ, πρωτοτόκου του Ησαύ από τη γυναίκα του την Αδά, και ζούσαν στη χώρα της Εδώμ.

¹⁷Οι αρχηγοί Ναχάθ, Ζεράχ, Σαμμά, Μιζζά, που κατοικούσαν στη χώρα της Εδώμ, ήταν γιοι του Ρεγουήλ και εγγονοί της Βασεμάθ, γυναίκας του Ησαύ.

¹⁸Οι αρχηγοί Ιεούς, Ιεγλάμ και Κορέ ήταν γιοι του Ησαύ από τη γυναίκα του την Ολιβαμά, κόρη του Ανά.

¹⁹Όλοι αυτοί λοιπόν ήταν γιοι του Ησαύ και αρχηγοί των φυλών που προήλθαν απ' αυτούς. Αυτοί αποτελούν τους Εδωμίτες.

Οι απόγονοι του Σηείρ

(Α΄ Χρ 1,38-42)

²⁰⁻²¹Οι πρώτοι κάτοικοι της χώρας του Εδώμ ήταν οι απόγονοι του Σηείρ του Χορραίου. Οι αρχηγοί των Χορραίων ήταν ο Λωτάν, ο Σωβάλ, ο Σιβεγών, ο Ανά, ο Δισών, ο Εσέρ και ο Δισάν, γιοι του Σηείρ.

²²Οι γιοι του Λωτάν ήταν ο Χορρί και ο Αιμάμ. Αδερφή του Λωτάν ήταν η Τιμνά.

- ²³Οι γιοι του Σωβάλ ήταν ο Αλβάν, ο Μαναχάθ, ο Αιβάλ, ο Σεφώ και ο Ωνάμι.
- ²⁴Οι γιοι του Σιβεγών ήταν ο Αϊά και ο Ανά. Ο Ανά είν' εκείνος που βρήκε πηγές στην έρημο, όταν έβοσκε τα γαϊδούρια του Σιβεγών του πατέρα του.
- ²⁵Τα παιδιά του Ανά ήταν ο γιος του ο Δισών και η κόρη του η Ολιβαμά.
- ²⁶Οι γιοι του Δισών είναι ο Χεμδάν, ο Εσβάν, ο Ιθράν και ο Χεράν.
- ²⁷Οι γιοι του Αισέρ είναι ο Βιλάν, ο Ζααβάν και ο Ακάν.
- ²⁸Οι γιοι του Δισάν είναι ο Ουτς και ο Αράν.
- ²⁹⁻³⁰Οι αρχηγοί των φυλών των Χορραίων στη χώρα Σηείρ είναι ο Λωτάν, ο Σωβάλ, ο Σιβεγών, ο Ανά, ο Δισών, ο Αισέρ και ο Δισάν.

Οι βασιλιάδες των Εδωμιτών

(Α΄ Χρ 1,43-50)

³¹⁻³⁹Αυτοί εδώ είναι οι βασιλιάδες που βασίλεψαν διαδοχικά στην Εδώμ, πριν αναδειχθεί βασιλιάς στους Ισραηλίτες: Ο Βελά, γιος του Βεώρ, στην πόλη Διναβά. Ο Ιωβάβ, γιος του Ζαράχ, από τη Βοσρά. Ο Χουσάμ από τη χώρα των Θαιμανιτών. Ο Αδάδ, γιος του Βεδάδ, στην πόλη Αβίθ· αυτός νίκησε τους Μαδιανίτες στους αγρούς της Μωάβ. Ο Σαμλά από τη Μαρσεκά. Ο Σαούλ από τη Ρεχωβώθ, κοντά στον ποταμό. Ο Βάαλ-Χανάν, γιος του Αχβώρ. Ο Αδάρ στην πόλη Παού. Η γυναίκα του ονομαζόταν Μεεταβεήλ· ήταν κόρη του Ματραΐδ και εγγονή του Με-Ζαάβ.

Οι φυλές των Εδωμιτών

(Α΄ Χρ 1,51-54)

⁴⁰⁻⁴³Οι αρχηγοί των φυλών των Εδωμιτών είναι οι Τιμνά, Αλβά, Ιεθέθ, Ολιβαμά, Ηλάς, Πινών, Κενάζ, Θαιμάν, Μιβσάρ, Μαγεδιήλ, Ιράν. Όλοι αυτοί κατοίκησαν σε διάφορες περιοχές με τις φυλές τους στη χώρα που κατέλαβαν, και έδωσαν στις περιοχές το όνομα της φυλής τους. Ο Ησαύ ήταν ο γενάρχης τους.

ΓΕΝΕΣΙΣ 37

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΩΣΗΦ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΔΕΡΦΩΝ ΤΟΥ

(37,1–45,28)

Ο Ιωσήφ και τα αδέρφια του

- ¹Ο Ιακώβ κατοικούσε στη Χαναάν, εκεί όπου είχε μείνει και ο πατέρας του ως ξένος.
- ²Αυτές είναι οι διηγήσεις για την οικογένειά του: Ο γιος του ο Ιωσήφ, όταν ήταν ακόμη παιδί δεκαεφτά ετών, έβοσκε τα πρόβατα μαζί με τους αδερφούς του, τους γιους της Βαλλάς και της Ζελφάς, γυναικών του πατέρα του. Κι ο Ιωσήφ ανέφερε στον πατέρα τους την κακή τους φήμη.
- ³Ο Ισραήλ περισσότερο απ' όλα τα παιδιά του αγαπούσε τον Ιωσήφ, γιατί τον είχε αποκτήσει στα γηρατιά του. Γι' αυτό και του έκανε έναν πολύχρωμο χιτώνα.
- ⁴Όταν είδαν οι αδερφοί του ότι ο πατέρας του τον αγαπούσε περισσότερο από όλους τους, άρχισαν να τον μισούν· δεν μπορούσαν πια να του φέρονται φιλικά.
- ⁵Κάποτε ο Ιωσήφ είδε ένα όνειρο και το διηγήθηκε στους αδερφούς του, κι εκείνοι τότε τον μίσησαν ακόμη περισσότερο.
- ⁶«Ακούστε ένα όνειρο που είδα!» τους είπε.
- ⁷«Δέναμε, λέει, δεμάτια από άχυρα καταμεσίς στους αγρούς. Εάφνου το δικό μου δεμάτι σηκώθηκε και στάθηκε όρθιο, και τα δικά σας δεμάτια περικύκλωσαν και προσκύνησαν το δικό μου».
- ⁸Τότε τ' αδέρφια του του είπαν: «Σιγά μη βασιλέψεις κιόλας σ' εμάς και μας γίνεις κι άρχοντας!» Και τον μισούσαν ακόμα περισσότερο για τα όνειρά του και για τα λόγια του.
- ⁹Είδε ακόμη ένα όνειρο και το διηγήθηκε στους αδερφούς του: «Είδα κι άλλο όνειρο», τους είπε. «Ο ήλιος, λέει, και το φεγγάρι και έντεκα αστέρια με προσκυνούσαν».
- ¹⁰Το όνειρο αυτό, εκτός από τους αδερφούς του, το διηγήθηκε και στον πατέρα του. Εκείνος τον μάλωσε και του είπε: «Τι σημαίνει αυτό το όνειρο που είδες; Μήπως τάχα θα έρθουμε εγώ, η μητέρα σου και τ' αδέρφια σου να πέσουμε στη γη και να σε προσκυνήσουμε;»

11Τ' αδέρφια του λοιπόν τον φθόνησαν, ενώ ο πατέρας του συγκρατούσε στη μνήμη του αυτά τα όνειρα.

Ο Ιωσήφ πουλιέται στην Αίγυπτο

12Μια μέρα, τα αδέρφια του Ιωσήφ είχαν πάει να βοσκήσουν τα πρόβατα του πατέρα τους στη Συχέμ.

13Τότε είπε ο Ισραήλ στον Ιωσήφ: «Τ' αδέρφια σου βόσκουν τα πρόβατα στη Συχέμ. Έλα να σε στείλω σ' αυτούς». Κι εκείνος του απάντησε: «Είμαι πρόθυμος».

14«Πήγαινε λοιπόν», του είπε, «δες αν είναι καλά τ' αδέρφια σου και τα πρόβατα, και φέρε μου τα νέα». Τον έστειλε, κι ο Ιωσήφ πήγε απ' την Κοιλάδα της Χεβρών στη Συχέμ.

15Καθώς περιπλανιόταν στα χωράφια, τον συνάντησε κάποιος και τον ρώτησε: «Τι ψάχνεις; »

16Ο Ιωσήφ απάντησε: «Ψάχνω για τ' αδέρφια μου. Μπορείς να μου πεις πού βόσκουν τα κοπάδια; »

17Ο άνθρωπος του είπε: «Έφυγαν από 'δω, γιατί τους άκουσα να λένε: “πάμε προς τη Δωθάν”». Ο Ιωσήφ ακολούθησε τα ίχνη τους και τους βρήκε στη Δωθάν.

18Μόλις εκείνοι τον είδαν από μακριά και πριν ακόμα τους πλησιάσει, κατέστρωσαν σχέδιο να τον σκοτώσουν.

19«Να, έρχεται αυτός που βλέπει τα όνειρα», είπαν μεταξύ τους.

20«Μπρος λοιπόν να τον σκοτώσουμε και να τον ρίξουμε σ' ένα ξεροπήγαδο. Μετά θα πούμε ότι τον κατασπάραξε ένα άγριο θηρίο. Και να δούμε τότε τι θ' απογίνουν τα όνειρά του! »

21Όταν το άκουσε αυτό ο Ρουβήν, προσπάθησε να τον γλιτώσει απ' τα χέρια τους και τους είπε: «Ας μην του στερήσουμε τη ζωή».

²²Και πρόσθεσε: «Μη χύσετε αίμα. Ρίξτε τον σ' αυτό το ξεροπήγαδο, εδώ στην έρημο, αλλά χέρι μη βάλετε πάνω του» –είχε σκοπό να τον ελευθερώσει και να τον πάει πίσω στον πατέρα του.

²³Όταν ο Ιωσήφ έφτασε κοντά στ' αδέρφια του, του έβγαλαν τον πολύχρωμο χιτώνα που φορούσε,

²⁴και τον πήραν και τον έριξαν σ' ένα πηγάδι. Αυτό το πηγάδι ήταν άδειο, δεν είχε νερό.

²⁵Ύστερα κάθισαν να φάνε. Καθώς κοίταζαν τριγύρω, είδαν караβάνια Ισμαηλιτών να έρχονται από τη Γαλαάδ. Μετέφεραν με τις καμήλες τους αρώματα, μαστίχα και λάβδανο, και πήγαιναν να τα πουλήσουν στην Αίγυπτο.

²⁶Τότε είπε ο Ιούδας στους αδερφούς του: «Τι θα κερδίσουμε αν σκοτώσουμε τον αδερφό μας και αποκρύψουμε το θάνατό του;

²⁷Ας τον πουλήσουμε σ' εκείνους τους Ισμαηλίτες κι ας μη βάλουμε χέρι πάνω του, γιατί είναι αδερφός μας και αίμα μας». Και τον άκουσαν οι αδερφοί του.

²⁸Καθώς, λοιπόν, περνούσαν οι Μαδιανίτες έμποροι, ανέβασαν τον Ιωσήφ απ' το πηγάδι και τον πούλησαν για είκοσι σίκλους ασήμι στους Ισμαηλίτες· εκείνοι τον μετέφεραν στην Αίγυπτο.

²⁹Όταν γύρισε ο Ρουβήν πίσω στο πηγάδι κι ο Ιωσήφ δεν ήταν πια εκεί, έσκισε τα ρούχα του.

³⁰Πήγε στ' αδέρφια του και τους είπε: «Το παιδί δεν είν' εκεί! Τι θα κάνω τώρα, που είμαι υπεύθυνος γι' αυτό; »

³¹Εκείνοι πήραν το χιτώνα του Ιωσήφ, έσφαξαν ένα κατσίκι και τον έβαψαν με το αίμα.

³²Μετά έστειλαν τον πολύχρωμο χιτώνα και τον παρουσίασαν στον πατέρα τους, και του μήνυσαν: «Κοίτα τι βρήκαμε. Μπορείς ν' αναγνωρίσεις αν αυτό είναι ο χιτώνας του γιου σου; »

³³Ο Ιακώβ τον αναγνώρισε και είπε: «Ο χιτώνας του παιδιού μου! Κάποιο άγριο θηρίο τον έφαγε. Πάει, κατασπαράχτηκε ο Ιωσήφ! »

³⁴Έσκισε τότε τα ρούχα του, φόρεσε στη μέση του ένα πένθιμο τρίχινο ρούχο και θρηνολογούσε το παιδί του για πολύν καιρό.

³⁵Ήρθαν κι όλα τα παιδιά του και οι θυγατέρες του να τον παρηγορήσουν. Αλλά αυτός ήταν απαρηγόρητος κι έλεγε: «Πενθώντας θα κατεβώ στο παιδί μου στον άδη» –και συνέχεια τον έκλαιγε.

³⁶Οι Μαδιανίτες πούλησαν τον Ιωσήφ στην Αίγυπτο, στον Πετεφρή, τον αυλικό του Φαραώ, που ήταν και αρχηγός της σωματοφυλακής του.

ΓΕΝΕΣΙΣ 38

Ο Ιούδας και η Ταμάρ

¹Εκείνον τον καιρό ο Ιούδας έφυγε από τ' αδέρφια του και εγκαταστάθηκε κοντά σ' έναν Οδολλαμίτη, που λεγόταν Ιράς.

²Εκεί ο Ιούδας είδε την κόρη κάποιου Χαναναίου, που τον έλεγαν Σουά, την πήρε γυναίκα του και πλάγιασε μαζί της.

³Εκείνη έμεινε έγκυος και γέννησε γιο που τον ονόμασε Ηρ.

⁴Έμεινε και πάλι έγκυος και γέννησε γιο που τον ονόμασε Αυνάν.

⁵Και ξαναγέννησε γιο και τον ονόμασε Σηλά. Ο Ιούδας βρισκόταν στη Χαζβί όταν γεννήθηκε ο Σηλά.

⁶Για τον πρωτότοκο γιο του τον Ηρ ο Ιούδας τού πήρε σύζυγο μια γυναίκα, που ονομαζόταν Ταμάρ.

⁷Ο Ηρ όμως δυσαρέστησε τον Κύριο, και ο Κύριος τον θανάτωσε.

⁸Τότε ο Ιούδας είπε στον Αυνάν: «Πήγαινε στη γυναίκα του αδερφού σου και εκπλήρωσε το καθήκον σου ως αδερφός του άντρα της, να δώσεις απόγονο στον αδερφό σου».

⁹Ο Αυνάν, επειδή ήξερε ότι ο απόγονος δε θα ανήκε σ' αυτόν, κάθε φορά που πλάγιαζε με τη γυναίκα του αδερφού του, έριχνε το σπέρμα στη γη, για να μη δώσει απόγονο στον αδερφό του.

¹⁰Αυτό που έκανε όμως δυσαρέστησε τον Κύριο, γι' αυτό τον θανάτωσε κι αυτόν.

¹¹Τότε ο Ιούδας είπε στην Ταμάρ τη νύφη του: «Μείνε χήρα στο σπίτι του πατέρα σου, ώσπου να μεγαλώσει ο γιος μου ο Σηλά» –γιατί φοβήθηκε μήπως θανατωθεί κι αυτός όπως τ' αδέρφια του. Έτσι, η Ταμάρ πήγε κι έμεινε στο σπίτι του πατέρα της.

¹²Μετά από καιρό, πέθανε η γυναίκα του Ιούδα, κόρη του Σουά. Όταν τελείωσε το πένθος, ο Ιούδας πήγε μαζί με το φίλο του τον Ιρά τον Οδολλαμίτη στην Τιμνά, να δει αυτούς που κούρευαν τα κοπάδια του.

¹³Ειδοποίησαν λοιπόν την Ταμάρ ότι ο πεθερός της ανέβαινε στην Τιμνά για το κούρεμα των κοπαδιών.

¹⁴Τότε εκείνη έβγαλε τα φορέματα της χηρείας της, σκεπάστηκε με πέπλο, καλλωπίστηκε και κάθισε στο σημείο όπου ο δρόμος που οδηγεί στην Τιμνά διασταυρώνεται με το δρόμο προς την Αιναΐμ· γιατί έβλεπε ότι ο Σηλά είχε μεγαλώσει αλλά δεν του την είχαν δώσει για γυναίκα.

¹⁵Ο Ιούδας όταν την είδε τη νόμισε για πόρνη, γιατί είχε σκεπασμένο το πρόσωπό της.

¹⁶Πήγε λοιπόν προς το μέρος της και της είπε: «Άσε με να πλαγιάσω μαζί σου». Δεν την αναγνώριζε βέβαια ότι ήταν νύφη του. Εκείνη όμως του είπε: «Τι θα μου δώσεις για να πλαγιάσεις μαζί μου; »

¹⁷Αυτός απάντησε: «Θα σου στείλω ένα κατσίκι από το κοπάδι μου». «Σύμφωνοι», του λέει εκείνη, «αλλά θα μου αφήσεις ένα ενέχυρο ώσπου να μου στείλεις το κατσίκι».

¹⁸Εκείνος τη ρώτησε: «Τι ενέχυρο να σου δώσω; » Και του απάντησε: «Το δαχτυλίδι σου με το σφραγιδόλιθο, το περιλαίμιό σου και το ραβδί που

κρατάς στο χέρι σου». Της τα έδωσε και πήγε μαζί της, κι εκείνη έμεινε έγκυος απ' αυτόν.

¹⁹Έπειτα σηκώθηκε κι έφυγε· έβγαλε το πέπλο από πάνω της, και ξαναφόρεσε τα φορέματα της χηρείας της.

²⁰Ο Ιούδας έστειλε το κατσίκι με το φίλο του τον Οδολλαμίτη για να πάρει πίσω τα ενέχυρα από τη γυναίκα, αλλά εκείνος δεν τη βρήκε.

²¹Ρώτησε τους ανθρώπους του τόπου εκεί: «Πού είν' εκείνη η πόρνη που καθόταν στην Αιναΐμ, πλάι στο δρόμο; » Αλλά αυτοί του απάντησαν: «Δεν ήταν εδώ καμιά πόρνη».

²²Τότε γύρισε πίσω στον Ιούδα και του είπε: «Δεν τη βρήκα· κι οι άνθρωποι του τόπου εκείνου μου είπαν ότι δεν ήταν εκεί καμιά πόρνη».

²³Ο Ιούδας είπε: «Ας τα κρατήσει· μόνο να μη γελοιοποιηθούμε. Εγώ το κατσίκι το 'στειλα αλλά εσύ δεν τη βρήκες».

²⁴Μετά από τρεις περίπου μήνες, ήρθαν και είπαν στον Ιούδα: «Η νύφη σου η Ταμάρ πόρνεψε, και μάλιστα έμεινε έγκυος από την πορνεία της». Τότε ο Ιούδας είπε: «Βγάλτε την έξω από την πόλη για να καεί».

²⁵Την ώρα που την οδηγούσαν έξω, έστειλε να πουν στον πεθερό της: «Από τον άντρα που του ανήκουν αυτά τα πράγματα, απ' αυτόν είμαι έγκυος. Αναγνώρισε, λοιπόν», του λέει, «ποιανού είναι αυτό το περιλαίμιο, το ραβδί και το δαχτυλίδι με το σφραγιδόλιθο; »

²⁶Ο Ιούδας τα αναγνώρισε και είπε: «Αυτή είναι πιο δίκαιη από μένα, γιατί δεν την έδωσα στο Σηλά το γιο μου για γυναίκα». Και δεν ξαναπλάγιασε μαζί της.

²⁷Όταν ήρθε ο καιρός να γεννήσει η Ταμάρ, βρέθηκαν δίδυμα στην κοιλιά της.

²⁸Την ώρα της γέννας, το ένα παιδί έβγαλε έξω το χέρι του. Η μαμή το έπιασε και του έδεσε ένα κόκκινο νήμα, και είπε: «Αυτός βγήκε πρώτος».

²⁹Εκείνος όμως τράβηξε το χέρι του κι αμέσως βγήκε ο αδερφός του. Τότε η μαμή είπε: «Τι σκίσιμο έκανες! » Γι' αυτό τον ονόμασαν Φαρές.

³⁰Έπειτα βγήκε ο αδερφός του, που είχε στο χέρι του το κόκκινο νήμα και τον ονόμασαν Ζαράχ.

ΓΕΝΕΣΙΣ 39

Ο Ιωσήφ και η σύζυγος του Πετεφρή

¹Όταν οι Ισμαηλίτες έφεραν τον Ιωσήφ στην Αίγυπτο, τον αγόρασε απ' αυτούς ο Πετεφρής ο Αιγύπτιος, αξιωματούχος του Φαραώ και αρχηγός των σωματοφυλάκων.

²Ο Κύριος όμως ήταν μαζί με τον Ιωσήφ, κι αποδείχτηκε άνθρωπος ικανός. Έμεινε στο σπίτι του αφεντικού του του Αιγυπτίου.

³Το αφεντικό του είδε ότι ο Κύριος ήταν μαζί του και πως αυτός με τη βοήθεια του Κυρίου πετύχαινε κάθε έργο που αναλάμβανε.

⁴Έτσι ο Ιωσήφ κέρδισε την εύνοια του αφεντικού του, κι εκείνος τον έκανε επιστάτη στο σπίτι του· όλα τα υπάρχοντά του τα εμπιστεύτηκε στα χέρια του.

⁵Από τότε που τον έκανε επιστάτη στο σπίτι του και στην περιουσία του, ο Κύριος ευλόγησε το σπίτι, τα υπάρχοντα και τα κτήματα του Αιγυπτίου, εξαιτίας του Ιωσήφ.

⁶Ο Πετεφρής είχε αφήσει όλα του τα υπάρχοντα στα χέρια του Ιωσήφ, και ενόσω είχε εκείνον, δε φρόντιζε για τίποτε εκτός απ' την τροφή που έτρωγε. Ο Ιωσήφ είχε ωραίο παράστημα κι όμορφο πρόσωπο.

⁷Υστερα από τα γεγονότα εκείνα, η γυναίκα του αφεντικού του έριξε τα μάτια της στον Ιωσήφ και του είπε: «Έλα να πλαγιάσεις μαζί μου».

⁸Αλλά εκείνος αρνήθηκε και της είπε: «Ο αφέντης μου δε φροντίζει για τίποτε σ' αυτό το σπίτι ενόσω είμ' εγώ, και όλη του την περιουσία την έχει εμπιστευθεί στα χέρια μου.

⁹Δεν έχει άλλος μεγαλύτερη δύναμη από μένα στο σπίτι αυτό. Τίποτα δε μου στέρησε, εκτός από σένα, που είσαι γυναίκα του. Πώς θα μπορούσα να κάνω ένα τόσο μεγάλο κακό και ν' αμαρτήσω στο Θεό; »

- 10** Αυτή εξακολούθησε να προκαλεί κάθε μέρα τον Ιωσήφ, αλλά εκείνος δεν πειθόταν να πάει μαζί της.
- 11** Κάποια μέρα ο Ιωσήφ ήρθε στο σπίτι για να κάνει την εργασία του, και κανείς από τους υπηρέτες του σπιτιού δεν ήταν εκεί.
- 12** Τότε εκείνη τον άρπαξε απ' τα ρούχα και του έλεγε: «Έλα να πλαγιάσεις μαζί μου». Εκείνος, όμως, έτρεξε και βγήκε έξω αφήνοντας το ρούχο του στα χέρια της.
- 13** Όταν αυτή είδε ότι το ρούχο του Ιωσήφ είχε μείνει στο χέρι της κι εκείνος είχε φύγει έξω,
- 14** φώναξε τους υπηρέτες του σπιτιού της και τους είπε: «Βλέπετε; Ο άντρας μου μας έφερε έναν Εβραίο να παίξει μαζί μας! Ήρθε εδώ να πλαγιάσει μαζί μου κι εγώ έβαλα τις φωνές.
- 15** Μόλις αυτός είδε ότι άρχισα να φωνάζω, έτρεξε έξω κι άφησε το ρούχο του εδώ».
- 16** Η γυναίκα κράτησε το ρούχο του Ιωσήφ ως την ώρα που γύρισε στο σπίτι το αφεντικό του.
- 17** Τότε του διηγήθηκε την ίδια ιστορία: «Ο δούλος ο Εβραίος που μας έφερες ήρθε εδώ για να παίξει μαζί μου.
- 18** Αλλά μόλις εγώ άρχισα να φωνάζω, έτρεξε έξω κι άφησε εδώ δίπλα το ρούχο του».
- 19** Όταν ο Πετεφρής άκουσε τη γυναίκα του να του λέει: «αυτά μου έκανε ο δούλος σου», άναψε απ' το θυμό του.
- 20** Έδωσε διαταγή να πιάσουν τον Ιωσήφ και να τον βάλουν στη φυλακή, όπου κρατούνται οι φυλακισμένοι του βασιλιά. Έτσι ο Ιωσήφ έμεινε εκεί στη φυλακή.
- 21** Ο Κύριος όμως ήταν μαζί του και τον ελέησε, ώστε να κερδίσει την εύνοια του αρχιδεσμοφύλακα.

²²Εκείνος εμπιστεύτηκε στον Ιωσήφ όλους τους κρατούμενους, και καθετί που γινόταν στη φυλακή αυτός το φρόντιζε.

²³Ο αρχιδεσμοφύλακας δεν νοιαζόταν για τίποτα απ' όσα είχε αναλάβει ο Ιωσήφ, γιατί ο Κύριος ήταν μαζί του, και με τη βοήθεια του Κυρίου κάθε έργο που αναλάμβανε πετύχαινε.

ΓΕΝΕΣΙΣ 40

Ο Ιωσήφ εξηγεί τα όνειρα των φυλακισμένων

¹Ύστερα από τα γεγονότα αυτά, ο οινοχόος του βασιλιά της Αιγύπτου και ο αρχιαρτοποιός, έκαναν κάτι που πρόσβαλε τον κύριό τους το βασιλιά.

²Ο Φαραώ οργίστηκε εναντίον των δύο αυτών αυλικών του,

³και τους έβαλε σε περιορισμό στο σπίτι του αρχηγού των σωματοφυλάκων, στη φυλακή, στο μέρος όπου ήταν φυλακισμένος και ο Ιωσήφ.

⁴Έμειναν σε περιορισμό αρκετόν καιρό και ο αρχηγός των σωματοφυλάκων τοποθέτησε κοντά τους τον Ιωσήφ για να τους υπηρετεί.

⁵Μια νύχτα, τόσο ο οινοχόος όσο και ο αρχιαρτοποιός είδαν εκεί στη φυλακή από ένα όνειρο, με τη δική του ξεχωριστή σημασία το καθένα.

⁶Το πρωί, όταν ο Ιωσήφ ήρθε να τους δει, πρόσεξε ότι ήταν ταραγμένοι.

⁷Τους ρώτησε λοιπόν, «Γιατί σήμερα τα πρόσωπά σας είναι σκυθρωπά; »

⁸«Είδαμε ένα όνειρο», του αποκρίθηκαν, «και δεν υπάρχει κανείς να το εξηγήσει». Τότε ο Ιωσήφ τους είπε: «Στο Θεό δεν ανήκει κάθε εξήγηση; Διηγηθείτε το λοιπόν σ' εμένα».

⁹Ο οινοχόος τού είπε: «Στο όνειρό μου είδα μπροστά μου ένα κλήμα,

¹⁰με τρεις κληματόβεργες. Το κλήμα βλάστησε, άνθισε, και τα τσαμπιά του έγιναν ώριμα σταφύλια.

¹¹Στα χέρια μου κρατούσα το ποτήρι του Φαραώ. Πήρα τα σταφύλια, τα έστιψα στο ποτήρι του και του το έδωσα στα χέρια».

- 12** Ο Ιωσήφ τού είπε: «Να ποια είναι η εξήγηση του ονείρου: Οι τρεις κληματόβεργες είναι τρεις μέρες.
- 13** Τρεις μέρες ακόμη κι ο Φαραώ θα σε εξυψώσει και θα σε αποκαταστήσει στη θέση σου. Τότε θα του δίνεις το ποτήρι στο χέρι του, όπως έκανες και πρωτύτερα, που ήσουν ο οινοχόος του.
- 14** Αλλά θυμήσου κι εμένα, όταν όλα θα έχουν πάει για σένα καλά, και δείξε μου καλοσύνη. Μίλησε για μένα στο Φαραώ και βγάλε με απ' αυτό εδώ το μέρος.
- 15** Με άρπαξαν απ' τη χώρα των Εβραίων κι εδώ δεν έκανα τίποτε για να με ρίξουν στη φυλακή».
- 16** Ο αρχιαρτοποιός είδε ότι η εξήγηση που έδωσε ο Ιωσήφ ήταν ευνοϊκή, και του είπε: «Κι εγώ είδα στο όνειρό μου ότι είχα τρία καλάθια με αρτοσκευάσματα πάνω στο κεφάλι μου.
- 17** Στο πάνω καλάθι ήταν διάφορα γλυκίσματα για το Φαραώ, απ' αυτά που ψήνονται στο φούρνο, αλλά τα πουλιά τα έτρωγαν απ' το καλάθι που ήταν πάνω στο κεφάλι μου».
- 18** Ο Ιωσήφ τού αποκρίθηκε: «Να ποια είναι η εξήγηση: Τα τρία καλάθια είναι τρεις μέρες.
- 19** Τρεις μέρες ακόμα και ο Φαραώ θα σου πάρει το κεφάλι, θα σε κρεμάσει σ' ένα ξύλο και τα πουλιά θα τρώνε τις σάρκες σου».
- 20** Την τρίτη μέρα, που ήταν τα γενέθλια του Φαραώ, αυτός παρέθεσε δείπνο σ' όλους τους αυλικούς του. Θυμήθηκε τότε τον οινοχόο και τον αρχιαρτοποιό ανάμεσα στους αυλικούς του.
- 21** Τον οινοχόο τον αποκατέστησε στο αξίωμά του, κι εκείνος έδωσε πάλι το ποτήρι στο χέρι του Φαραώ.
- 22** Τον αρχιαρτοποιό όμως τον κρέμασε, όπως ακριβώς τους είχε εξηγήσει ο Ιωσήφ.
- 23** Αλλά ο οινοχόος δε θυμήθηκε τον Ιωσήφ· τον είχε ξεχάσει.

ΓΕΝΕΣΙΣ 41

Τα όνειρα του Φαραώ

- ¹Μετά από δύο χρόνια, ο Φαραώ είδε ένα όνειρο: Στεκόταν, λέει, κοντά στον ποταμό Νείλο,
- ²και είδε ν' ανεβαίνουν από το ποτάμι εφτά αγελάδες εύρωστες και παχιές, κι έβοσκαν στο χορτάρι.
- ³Ύστερα απ' αυτές, ανέβηκαν από το Νείλο άλλες εφτά αγελάδες άσχημες και καχεκτικές και στάθηκαν κοντά στις πρώτες, πλάι στις όχθες του ποταμού.
- ⁴Οι εφτά άσχημες και καχεκτικές αγελάδες έφαγαν τις άλλες εφτά, τις ομορφόκορμες και παχιές. Τότε ο Φαραώ ξύπνησε.
- ⁵Ξανακοιμήθηκε και είδε δεύτερο όνειρο: Εφτά στάχυα βλάστησαν πάνω στο ίδιο στέλεχος, μεστωμένα και ωραία.
- ⁶Και μετά από κείνα, βλάστησαν άλλα εφτά στάχυα, λεπτά και καμένα από το λίβρα·
- ⁷και τα λεπτά στάχυα κατάπιαν τα εφτά στάχυα τα μεστωμένα και παχειά. Ο Φαραώ ξύπνησε και κατάλαβε πως ήταν όνειρο.
- ⁸Το πρωί ο Φαραώ ήταν ανήσυχος. Έστειλε λοιπόν και κάλεσε όλους τους μάγους και τους σοφούς της Αιγύπτου και τους διηγήθηκε τα όνειρά του. Κανείς όμως δεν μπόρεσε να του τα εξηγήσει.
- ⁹Τότε ο οινοχόος είπε: «Κυρίέ μου, Φαραώ, τώρα θυμάμαι ένα λάθος που 'χω κάνει!
- ¹⁰Όταν είχες οργιστεί εναντίον των δούλων σου και με είχες φυλακίσει εμένα και τον αρχιαρτοποιό στο σπίτι του αρχηγού των σωματοφυλάκων,
- ¹¹είδαμε ένα όνειρο την ίδια νύχτα, εγώ κι εκείνος, διαφορετικό όνειρο καθένας, με τη δική τους ιδιαίτερη σημασία.

¹²Εκεί μαζί μας ήταν κι ένας νεαρός Εβραίος, δούλος του αρχηγού των σωματοφυλάκων. Του διηγηθήκαμε λοιπόν τα όνειρά μας, κι εκείνος μας εξήγησε τη σημασία τους.

¹³Και όπως μας τα εξήγησε έτσι κι έγινε: Εμένα με αποκατέστησαν στη θέση μου και τον αρχιαρτοποιό τον κρέμασαν».

Ο Ιωσήφ εξηγεί τα όνειρα του Φαραώ

¹⁴Τότε ο Φαραώ έστειλε και κάλεσε τον Ιωσήφ. Τον έβγαλαν γρήγορα από τη φυλακή, έκοψε τα μαλλιά του, άλλαξε ρούχα και παρουσιάστηκε στο Φαραώ.

¹⁵Ο Φαραώ τού είπε: «Είδα ένα όνειρο, αλλά κανείς δεν μπόρεσε να μου το εξηγήσει. Άκουσα να λένε για σένα ότι εξηγείς ένα όνειρο όταν το ακούσεις».

¹⁶Ο Ιωσήφ τού απάντησε: «Όχι εγώ· ο Θεός μπορεί να απαντήσει ευνοϊκά στο Φαραώ».

¹⁷Τότε ο Φαραώ του είπε: «Είδα στο όνειρό μου ότι στεκόμουν κοντά στην όχθη του Νείλου.

¹⁸Και ξάφνου από το Νείλο ανέβηκαν εφτά αγελάδες, παχιές και εύρωστες, κι έβοσκαν στο χορτάρι.

¹⁹Ύστερα, μετά απ' αυτές, ανέβηκαν άλλες εφτά αγελάδες ισχνές, πολύ άσχημες και καχεκτικές. Ποτέ δεν έχω δει σ' όλη την Αίγυπτο τόσο άσχημες αγελάδες όσο αυτές.

²⁰Οι αγελάδες λοιπόν οι αδύνατες και άσχημες έφαγαν τις πρώτες, τις παχιές.

²¹Και αφού τις κατάπιαν στην κοιλιά τους, κανείς δεν καταλάβαινε ότι ήταν εκεί μέσα. Τόσο η όψη τους ήταν το ίδιο άσχημη όπως και πριν. Και τότε ξύπνησα.

²²Κοιμήθηκα πάλι και είδα άλλο όνειρο, ότι εφτά στάχυα βλάστησαν από ένα στέλεχος, γεμάτα και ωραία.

- ²³Και άλλα εφτά στάχυα ξερά, λεπτά και καμένα από το λίβρα βλάστησαν μετά απ' αυτά.
- ²⁴Και τα λεπτά στάχυα κατάπιαν τα εφτά στάχυα, τα ωραία. Τα διηγήθηκα αυτά στους μάγους, αλλά κανείς δεν μπόρεσε να μου τα εξηγήσει».
- ²⁵Ο Ιωσήφ τότε είπε στο Φαραώ: «Το όνειρο του Φαραώ είναι ένα. Ο Θεός φανέρωσε στο Φαραώ εκείνο που πρόκειται να κάνει.
- ²⁶Οι εφτά ωραίες αγελάδες σημαίνουν εφτά χρόνια, και τα εφτά ωραία στάχυα σημαίνουν εφτά χρόνια. Πρόκειται για ένα και το αυτό όνειρο.
- ²⁷Οι εφτά αγελάδες, οι αδύνατες και άσχημες, που ανέβηκαν κατόπιν, σημαίνουν εφτά χρόνια, όπως και τα εφτά στάχυα τα λεπτά και καμένα από το λίβρα, σημαίνουν εφτά χρόνια πείνας.
- ²⁸Αυτό είναι που είπα στο Φαραώ, ότι ο Θεός τού φανέρωσε εκείνο που πρόκειται να κάνει:
- ²⁹Θα έρθουν εφτά χρόνια μεγάλης αφθονίας σ' ολόκληρη τη Αίγυπτο.
- ³⁰⁻³¹Ύστερα όμως απ' αυτά θα έρθουν εφτά χρόνια πείνας, η οποία θα ερημώσει τη χώρα. Τόσο βαριά θα είναι εκείνη η πείνα, που κανένας στην Αίγυπτο δε θα θυμάται πια την προηγούμενη αφθονία στη χώρα.
- ³²Το γεγονός ότι ο Φαραώ είδε το όνειρο να επαναλαμβάνεται και δεύτερη φορά, σημαίνει ότι το πράγμα είναι αποφασισμένο απ' το Θεό, και ότι θα το πραγματοποιήσει γρήγορα.
- ³³Και τώρα, ας φροντίσει ο Φαραώ να βρει έναν άνθρωπο μυαλωμένο και σοφό, και να τον διορίσει άρχοντα σ' όλη την Αίγυπτο.
- ³⁴Επίσης, ας φροντίσει ώστε να διοριστούν επόπτες στη χώρα, για να κρατούν απ' αυτήν το ένα πέμπτο κατά τα εφτά χρόνια της αφθονίας.
- ³⁵Θα συγκεντρώσουν όλα τα τρόφιμα των καλών χρόνων που έρχονται, και θα αποθηκεύσουν τα σιτηρά με εξουσιοδότηση του Φαραώ για τη διατροφή των πόλεων, και θα τα φυλάξουν.

³⁶Αυτές οι προμήθειες θα φυλαχτούν για τα επτά χρόνια της πείνας που θα έρθουν στην Αίγυπτο, κι έτσι η χώρα δε θα αφανιστεί από την πείνα».

Ο Ιωσήφ γίνεται άρχοντας στην Αίγυπτο

³⁷Αυτή η πρόταση φάνηκε καλή στο Φαραώ και σ' όλους τους αξιωματούχους του,

³⁸και τους είπε: «Υπάρχει άλλος άνθρωπος σαν αυτόν εδώ, που να έχει μέσα του το Πνεύμα του Θεού»

³⁹Και στον Ιωσήφ είπε: «Αφού ο Θεός σε έκανε να τα ξέρεις όλα αυτά, δεν υπάρχει κανένας άλλος τόσο συνετός και σοφός, όπως εσύ.

⁴⁰Εσύ θα προϊίστασαι στο ανάκτορό μου και όλος ο λαός μου θα υπακούει στις διαταγές σου. Μόνον ως προς το θρόνο θα είμαι ανώτερός σου.

⁴¹Σ' εσένα», του είπε, «παραδίδω την εξουσία πάνω σε όλη την Αίγυπτο».

⁴²Μ' αυτά τα λόγια ο Φαραώ έβγαλε από το χέρι του το δαχτυλίδι με το σφραγιδόλιθό του και το πέρασε στο χέρι του Ιωσήφ, τον έντυσε με λινή φορεσιά, και του έβαλε τη χρυσή αλυσίδα στο λαιμό του.

⁴³Τον ανέβασε στο δεύτερο μετά το δικό του άρμα, και οι προπορευόμενοι αξιωματούχοι φώναζαν: «Γονατίστε! » Έτσι ο Φαραώ έδωσε στον Ιωσήφ εξουσία πάνω σε όλη την Αίγυπτο.

⁴⁴«Εγώ είμαι ο Φαραώ», του είπε. «Χωρίς όμως τη δική σου έγκριση, κανείς δε θα κάνει τίποτα σ' όλη τη χώρα».

⁴⁵⁻⁴⁶Ο Ιωσήφ ήταν τριάντα χρονών όταν παρουσιάστηκε στο Φαραώ, το βασιλιά της Αιγύπτου. Αυτός τον ονόμασε Σοφνάχ-Πανεάχ, και του έδωσε για γυναίκα την Ασενάθ, κόρη του Ποτιφερά, ιερέα της Ηλιούπολης. Μετά ο Ιωσήφ έφυγε να επιθεωρήσει όλη τη χώρα.

⁴⁷Στα επτά χρόνια της αφθονίας, η παραγωγή της χώρας ήταν υπερεπαρκής.

⁴⁸Ο Ιωσήφ συγκέντρωσε όλη την παραγωγή αυτών των επτά χρόνων στην Αίγυπτο και αποθήκευσε τα τρόφιμα στις πόλεις. Σε κάθε πόλη αποθήκευσε την παραγωγή των χωραφιών που ήταν γύρω απ' αυτήν.

49 Έτσι συσσωρεύσε σιτηρά αναρίθμητα σαν την άμμο της θάλασσας. Τόσο πολλά ήταν, ώστε έπαιψε πια να τα μετράει.

50 Πριν έρθουν τα χρόνια της πείνας, ο Ιωσήφ απέκτησε από την Ασενάθ, που ήταν κόρη του Ποτιφερά, ιερέα της Ηλιούπολης, δύο παιδιά.

51 Τον πρώτο τον ονόμασε Μανασσή, και είπε: «Ο Θεός μ' έκανε να λησμονήσω όλες μου τις δυστυχίες και το σπίτι του πατέρα μου».

52 Τον δεύτερο τον ονόμασε Εφραΐμ, και είπε: «Ο Θεός μου έδωσε παιδιά στη χώρα της δυστυχίας μου».

53 Τα επτά χρόνια της αφθονίας στην Αίγυπτο πέρασαν,

54 κι άρχισαν να έρχονται τα επτά χρόνια της πείνας, όπως το είχε προβλέψει ο Ιωσήφ. Και ενώ σε όλες τις χώρες επικρατούσε πείνα, στην Αίγυπτο υπήρχε ψωμί.

55 Όταν όμως η Αίγυπτος άρχισε κι αυτή να πεινάει και ο λαός φώναζε στο Φαραώ για ψωμί, ο Φαραώ είπε στους Αιγυπτίους: «Πηγαίνετε στον Ιωσήφ και κάνετε ό, τι σας πει».

56 Η πείνα γινόταν όλο και μεγαλύτερη κι απλωνόταν σ' ολόκληρη τη χώρα. Ο Ιωσήφ τότε άνοιξε τις αποθήκες και πουλούσε στους Αιγυπτίους όσο σιτάρι υπήρχε σ' αυτές.

57 Απ' όλες τις χώρες έρχονταν στην Αίγυπτο, στον Ιωσήφ, για να αγοράσουν σιτηρά, γιατί η πείνα ήταν φοβερή σ' ολόκληρη τη γη.

ΓΕΝΕΣΙΣ 42

Τα αδέρφια του Ιωσήφ έρχονται στην Αίγυπτο για σιτάρι

1 Ο Ιακώβ έμαθε ότι στην Αίγυπτο υπήρχε σιτάρι, και είπε στους γιους του: «Τι περιμένετε; »

2 Άκουσα πως υπάρχει σιτάρι στην Αίγυπτο. Κατεβείτε λοιπόν εκεί να μας αγοράστε για να ζήσουμε και να μην πεθάνουμε.

3 Κατέβηκαν λοιπόν στην Αίγυπτο οι δέκα από τους αδερφούς του Ιωσήφ, για να αγοράσουν σιτάρι.

- ⁴Αλλά το Βενιαμίν, τον αδερφό του Ιωσήφ, ο Ιακώβ δεν τον έστειλε μαζί με τ' αδέρφια του, γιατί φοβήθηκε μήπως του συμβεί κανένα κακό.
- ⁵Έφτασαν λοιπόν οι γιοι του Ισραήλ στην Αίγυπτο για ν' αγοράσουν σιτάρι, μαζί με άλλους που έρχονταν κι αυτοί, γιατί η πείνα είχε επικρατήσει παντού στη Χαναάν.
- ⁶Ο Ιωσήφ ήταν ο άρχοντας στη χώρα. Αυτός προσωπικά πουλούσε το σιτάρι σε όλους τους ξένους. Έτσι ήρθαν τα αδέρφια του και τον προσκύνησαν, σκύβοντας ως τη γη.
- ⁷Εκείνος τους είδε και τους αναγνώρισε, αλλά έκανε σαν να τους ήταν ξένος και τους μίλησε σκληρά: «Από πού ερχόσαστε; » τους ρώτησε. «Από τη Χαναάν», απάντησαν αυτοί, «για ν' αγοράσουμε τροφές».
- ⁸Τ' αδέρφια του Ιωσήφ δεν τον αναγνώρισαν, εκείνος όμως τους αναγνώρισε.
- ⁹Θυμήθηκε τα όνειρα που είχε δει γι' αυτούς, και τους είπε: «Εσείς είστε κατάσκοποι, και ήρθατε για να επισημάνετε τα ανοχύρωτα σημεία της χώρας».
- ¹⁰Εκείνοι του απάντησαν: «Όχι, κύριε, οι δούλοι σου ήρθαμε ν' αγοράσουμε τροφές».
- ¹¹Είμαστε όλοι παιδιά του ίδιου ανθρώπου. Οι δούλοι σου είμαστε ειλικρινείς άνθρωποι· δεν είμαστε κατάσκοποι».
- ¹²«Όχι», τους ξαναείπε εκείνος. «Ήρθατε για να παρατηρήσετε σε ποια σημεία η χώρα είναι ανοχύρωτη».
- ¹³Εκείνοι άρχισαν πάλι: «Οι δούλοι σου είμαστε δώδεκα αδέρφια, παιδιά του ίδιου ανθρώπου, που ζει στη χώρα της Χαναάν. Ο μικρότερος είναι τώρα μαζί με τον πατέρα μας κι ο άλλος δεν υπάρχει πια».
- ¹⁴«Καλά σάς είπα εγώ πως είσαστε κατάσκοποι! » τους φώναξε ο Ιωσήφ.
- ¹⁵«Και να πώς θ' αποδειχτεί το αντίθετο: Μα τη ζωή του Φαραώ, δε θα φύγετε από 'δω αν δεν έρθει εδώ ο αδερφός σας ο μικρότερος».

16Στείλτε έναν από σας να τον πάρει. Όσο για σας θα μείνετε φυλακισμένοι. Έτσι θ' αποδειχτεί αν είναι αληθινά αυτά που λέτε. Κι αν δεν είναι, μα τη ζωή του Φαραώ, είστε κατάσκοποι! »

17Τους έβαλε λοιπόν στη φυλακή όλους μαζί για τρεις μέρες.

18Την τρίτη μέρα ο Ιωσήφ τούς είπε: «Να τι θα κάνετε για να ζήσετε, γιατί εγώ φοβάμαι το Θεό:

19Αν είστε ειλικρινείς, ένας από όλους σας θα μείνει κλεισμένος στη φυλακή, κι εσείς οι άλλοι να φύγετε και να πάτε σιτάρι στις πεινασμένες οικογένειές σας.

20Ύστερα θα μου φέρετε τον αδερφό σας το μικρότερο, για να φανεί αν είναι αληθινά τα λόγια σας και να μην πεθάνετε». Έτσι κι έκαναν.

21Τότε είπαν αναμεταξύ τους: «Πράγματι, είμαστε ένοχοι απέναντι στον αδερφό μας. Βλέπαμε την αγωνία του όταν μας παρακαλούσε, κι εμείς δεν ακούγαμε. Γι' αυτό μας βρήκε αυτή η στενοχώρια».

22Ο Ρουβήν τούς είπε: «Δε σας έλεγα εγώ να μην κάνετε κακό σ' αυτό το παιδί; Εσείς όμως δεν ακούγατε. Να που τώρα ήρθε η ώρα της τιμωρίας».

23Αυτοί όμως δεν ήξεραν ότι ο Ιωσήφ τους καταλάβαινε, γιατί χρησιμοποιούσε διερμηνέα.

24Τότε εκείνος αποσύρθηκε και έκλαψε. Έπειτα ξανάρθε και τους μίλησε. Πήρε απ' ανάμεσά τους το Συμεών και τον αλυσόδεσε μπροστά στα μάτια τους.

Η επιστροφή των αδερφών του Ιωσήφ στη Χαναάν

25Ο Ιωσήφ διέταξε να γεμίσουν τα σακιά των αδερφών του με σιτάρι, να βάλουν τα χρήματα του καθενός στο σακί του και να τους δώσουν τροφή για το δρόμο. Έτσι και τους έκαναν.

26Εκείνοι φόρτωσαν το σιτάρι στα γαϊδούρια τους και έφυγαν.

²⁷Όταν όμως ένας άνοιξε το σακί του να δώσει τροφή στο γαϊδούρι του, εκεί που διανυκτέρευαν, είδε μέσα τα χρήματά του. Ήταν στο άνοιγμα του σάκου του.

²⁸«Μου επέστρεψαν τα χρήματά μου! » φώναξε στους αδερφούς του. «Να τα, εδώ μέσα στο σακί μου». Τους ήρθε λιποθυμία και τρέμοντας έλεγε ο ένας στον άλλο: «Τι είναι αυτό που μας έκανε ο Θεός! »

²⁹Όταν ήρθαν στον πατέρα τους τον Ιακώβ, στη Χαναάν, του διηγήθηκαν όλα όσα είχαν συμβεί και του είπαν:

³⁰«Ο άνθρωπος, που είναι ο άρχοντας της χώρας, μάς μίλησε σκληρά και μας φέρθηκε σαν να ήμασταν κατάσκοποι.

³¹Εμείς όμως του είπαμε ότι είμαστε ειλικρινείς κι όχι κατάσκοποι.

³²Ότι είμαστε αδέρφια, παιδιά του ίδιου πατέρα, κι ότι ο ένας δεν υπάρχει πια και ο μικρότερος είναι με τον πατέρα μας στη Χαναάν.

³³Αλλά εκείνος μας είπε: “Να πώς θα εξακριβώσω αν είστε ειλικρινείς: ο ένας από σας θα παραμείνει κοντά μου, κι εσείς πάρτε σιτάρι για τις οικογένειές σας που πεινούν και φύγετε.

³⁴Αλλά θα μου φέρετε τον αδερφό σας το μικρότερο, και τότε θα πεισθώ ότι δεν είστε κατάσκοποι αλλά άνθρωποι ειλικρινείς. Θα σας απελευθερώσω και τον αδερφό σας, και θα είστε ελεύθεροι να κυκλοφορείτε στη χώρα”».

³⁵Μετά άρχισαν ν’ αδειάζουν τα σακιά τους. Κι ο καθένας έβρισκε μέσα στο σακί του το κομπόδεμά του. Όταν αυτοί και ο πατέρας τους είδαν τα χρήματά τους, φοβήθηκαν.

³⁶Ο Ιακώβ τούς είπε: «Μου παίρνετε τα παιδιά μου. Ο Ιωσήφ δεν υπάρχει· ο Συμεών δεν είν’ εδώ· και τώρα θέλετε να πάρετε και το Βενιαμίν. Πάνω σ’ εμένα πέφτουν όλα! »

³⁷Τότε ο Ρουβήν είπε στον πατέρα του: «Έχεις το δικαίωμα να θανατώσεις τα δύο μου παιδιά, αν δε σου φέρω πίσω το Βενιαμίν. Εμπιστέψου τον σ’ εμένα προσωπικά και εγώ θα σου τον ξαναφέρω».

³⁸Αλλά ο Ιακώβ είπε: «Όχι. Ο γιος μου δεν θα έρθει μαζί σας· γιατί ο αδερφός του πέθανε, και μόνον αυτός έχει απομείνει. Αν του συμβεί κάτι κακό στο ταξίδι σας, τότε θα κάνετε τ' άσπρα μου μαλλιά να κατεβούνε με πόνο στον άδη».

ΓΕΝΕΣΙΣ 43

Νέα μετάβαση των αδερφών του Ιωσήφ στην Αίγυπτο

¹Η πείνα όμως δυνάμωνε στη χώρα.

²Κι όταν στην οικογένεια του Ιακώβ σώθηκε όλο το στάρι που είχαν φέρει από την Αίγυπτο, τους είπε ο πατέρας τους: «Πηγαίνετε πάλι να μας αγοράσετε λίγα τρόφιμα».

³Ο Ιούδας όμως του απάντησε: «Ο άνθρωπος εκείνος μας προειδοποίησε ξεκάθαρα: “δε θα παρουσιαστείτε μπροστά μου αν δεν έχετε μαζί σας τον αδερφό σας”».

⁴Αν λοιπόν έχεις τη διάθεση να στείλεις μαζί μας τον αδερφό μας, τότε θα κατεβούμε να σου αγοράσουμε τροφές.

⁵Αν όμως δε θέλεις να τον στείλεις, εμείς δεν κατεβαίνουμε, γιατί ο άνθρωπος μας είπε: “δε θα παρουσιαστείτε μπροστά μου χωρίς να έχετε μαζί σας τον αδερφό σας”».

⁶Τότε ο Ισραήλ είπε: «Γιατί μου κάνατε αυτό το κακό να φανερώσετε σ' εκείνον τον άνθρωπο ότι έχετε έναν ακόμη αδερφό; »

⁷Αυτοί απάντησαν: «Ο άνθρωπος εκείνος μας ρωτούσε συνέχεια για μας και για την οικογένειά μας: “Ζει ακόμα ο πατέρας σας; ” έλεγε. “Έχετε άλλον αδερφό; ” Κι εμείς του αποκριθήκαμε σ' αυτά τα ερωτήματα. Πού να ξέραμε ότι θα μας ζητούσε να του πάμε τον αδερφό μας! »

⁸Τότε ο Ιούδας είπε στον Ισραήλ: «Άσε το παιδί να 'ρθεί μαζί μου, και να σηκωθούμε να φύγουμε για να επιβιώσουμε και να μην πεθάνουμε της πείνας κι εμείς κι εσύ και τα παιδιά μας.

- ⁹Μπαίνω εγώ εγγυητής γι' αυτό το παιδί· από μένα θα το ζητήσεις. Αν δεν σου το φέρω πάλι πίσω και δε σου το παρουσιάσω, εγώ θα είμαι ο ένοχος απέναντί σου για όλη μου τη ζωή.
- ¹⁰Αν δεν είχαμε καθυστερήσει, τώρα θα είχαμε γυρίσει πίσω για δεύτερη φορά».
- ¹¹Τότε ο πατέρας τους τους είπε: «Αφού λοιπόν είναι ανάγκη να γίνει αυτό, έτσι να κάνετε. Πάρτε στις αποσκευές σας τα καλύτερα από τα προϊόντα της χώρας για να τα προσφέρετε δώρα σ' εκείνον τον άνθρωπο: λίγο βάλσαμο, λίγο μέλι, αρώματα, λάβδανο, φιστίκια και μύγδαλα.
- ¹²Πάρτε μαζί σας και διπλάσια χρήματα: πάρτε δηλαδή κι εκείνα που είχαν βάλει στο άνοιγμα των σάκων σας· ίσως έγινε κάποιο λάθος.
- ¹³Πάρτε και τον αδερφό σας και σηκωθείτε να πάτε πίσω σ' εκείνον τον άνθρωπο.
- ¹⁴Κι ο παντοδύναμος Θεός ας κάνει ώστε ο άνθρωπος αυτός να σας σπλαχνιστεί και ν' αφήσει να ξανάρθει μαζί σας ο άλλος αδερφός σας και ο Βενιαμίν. Και εγώ, αν πρέπει να στερηθώ τα παιδιά μου, ας τα στερηθώ».
- ¹⁵Εκείνοι πήραν τα δώρα, πήραν μαζί τους και διπλάσια χρήματα και το Βενιαμίν, και ξεκίνησαν να κατεβούν στην Αίγυπτο. Εκεί παρουσιάστηκαν στον Ιωσήφ.
- ¹⁶Όταν ο Ιωσήφ είδε ότι είχαν μαζί τους το Βενιαμίν, είπε στον προϊστάμενο του σπιτιού του: «Οδήγησε αυτούς τους ανθρώπους στο σπίτι, σφάξε κάτι και ετοίμασε, γιατί θα φάνε μαζί μου το μεσημέρι».
- ¹⁷Εκείνος έκανε όπως τον διέταξε ο Ιωσήφ, κι οδήγησε τους ανθρώπους στο σπίτι του.
- ¹⁸Αυτοί φοβήθηκαν που τους οδήγησαν στο σπίτι του Ιωσήφ, και είπαν: «Το χρήμα που βρέθηκε την πρώτη φορά στα σακιά μας είναι η αιτία που μας έφεραν εδώ. Θέλουν να μας συκοφαντήσουν και να μας επιτεθούν για να μας πάρουν τα γαϊδούρια, και εμάς να μας πάρουν δούλους».

- 19** Τότε πλησίασαν τον προϊστάμενο του σπιτιού του Ιωσήφ και του 'πιασαν κουβέντα στην είσοδο του σπιτιού:
- 20** «Παρακαλούμε, κύριε», του έλεγαν, «εμείς έχουμε έρθει κι άλλη φορά για ν' αγοράσουμε τρόφιμα.
- 21** Όταν όμως φτάσαμε στον τόπο που θα διανυκτερεύαμε και ανοίξαμε τα σακιά μας, ο καθένας μας βρήκε τα χρήματά του στο άνοιγμα του σακιού του. Τα χρήματά μας ακριβώς. Και τα φέραμε πάλι μαζί μας.
- 22** Φέραμε ακόμα κι άλλα χρήματα για ν' αγοράσουμε τρόφιμα. Δεν ξέρουμε ποιος είχε βάλει τα χρήματά μας στα σακιά μας».
- 23** Εκείνος τους είπε: «Ησυχάστε και μη φοβόσαστε. Ο Θεός σας κι ο Θεός του πατέρα σας αυτός έβαλε το θησαυρό στα σακιά σας. Το χρήμα σας έφτασε στα χέρια μου». Και τους έφερε το Συμεών.
- 24** Ο άνθρωπος τους έφερε μέσα στο σπίτι του Ιωσήφ και τους έδωσε νερό να πλύνουν τα πόδια τους καθώς και τροφή για τα γαϊδούρια τους.
- 25** Εκείνοι ετοίμασαν τα δώρα τους ώσπου να έρθει ο Ιωσήφ το μεσημέρι, γιατί τους είχαν πει ότι θα έτρωγαν εκεί μαζί του.
- 26** Όταν ο Ιωσήφ γύρισε στο σπίτι, τού πρόσφεραν τα δώρα που τα είχαν φέρει μαζί τους, μέσα στο σπίτι, και τον προσκύνησαν ως τη γη.
- 27** Αυτός τους ρώτησε για την υγεία τους και ύστερα τους είπε: «Είναι καλά ο γέροντας πατέρας σας, που μου 'χετε μιλήσει γι' αυτόν; Ζει ακόμη; »
- 28** Αυτοί απάντησαν: «Καλά είναι ο δούλος σου ο πατέρας μας. Ζει ακόμη». Κι έσκυψαν και προσκύνησαν.
- 29** Όταν ο Ιωσήφ είδε το Βενιαμίν, τον αδερφό του από την ίδια μάνα, ρώτησε: «Αυτός είναι ο αδερφός σας ο μικρότερος που μου λέγατε; Ο Θεός να σε ευλογεί παιδί μου», του είπε.
- 30** Ύστερα έφυγε βιαστικά, γιατί άρχισε να δακρύζει· είχε συγκινηθεί βαθιά που είδε τον αδερφό του και ήθελε να κλάψει. Μπήκε στο ιδιαίτερο δωμάτιό του κι εκεί έκλαψε.

31 Έπειτα έπλυνε το πρόσωπό του, βγήκε απ' το δωμάτιο και προσπαθώντας να συγκρατηθεί πρόσταξε: «Φέρτε το φαγητό».

32 Έφεραν το φαγητό, χωριστά σ' αυτόν και χωριστά στους Αιγύπτιους, που έτρωγαν μαζί του. Δεν επιτρεπόταν στους Αιγύπτιους να τρώνε μαζί με τους Εβραίους· ήταν γι' αυτούς βδελυρό.

33 Τ' αδέρφια του Ιωσήφ κάθισαν απέναντί του κατά σειρά ηλικίας, από τον μεγαλύτερο ως τον μικρότερο. Και έκπληκτοι κοίταζαν ο ένας τον άλλο.

34 Ο Ιωσήφ διέταξε να τους προσφέρουν από τα φαγητά που είχε στο δικό του τραπέζι. Και η μερίδα του Βενιαμίν ήταν πέντε φορές μεγαλύτερη από όλων των άλλων. Ήπιαν μαζί του και μέθυσαν.

ΓΕΝΕΣΙΣ 44

Το ασημένιο ποτήρι του Ιωσήφ στο σακί του Βενιαμίν

1 Ο Ιωσήφ διέταξε τον προϊστάμενο του σπιτιού του: «Γέμισε τα σακιά αυτών των ανθρώπων με τρόφιμα, όσο χωράνε, και βάλε τα χρήματα του καθενός στο άνοιγμα του σακιού του.

2 Στο άνοιγμα του σακιού του νεότερου, μαζί με τα χρήματα για το σιτάρι του, βάλε και το ποτήρι μου το ασημένιο». Εκείνος έκανε όπως του είπε ο Ιωσήφ.

3 Το πρωί μόλις χάραξε, άφησαν τους ανθρώπους να φύγουν με τα γαϊδούρια τους.

4 Βγήκαν απ' την πόλη, αλλά πριν απομακρυνθούν, ο Ιωσήφ είπε στον προϊστάμενο του σπιτιού του: «Σήκω, τρέξε πίσω απ' αυτούς τους ανθρώπους, κι όταν τους φτάσεις θα τους πεις: “γιατί ανταποδώσατε κακό αντί καλού;

5 Εσείς δεν έχετε το ποτήρι που χρησιμοποιεί ο κύριός μου για να πίνει και να προλέγει το μέλλον; Κάνατε πολύ άσχημα που φερθήκατε έτσι! ”»

6 Ο άνθρωπος τους έφτασε και τους είπε αυτά τα λόγια.

7 Αυτοί απάντησαν: «Γιατί μιλάει έτσι ο κύριός μας; Δεν είναι δυνατόν οι δούλοι σου να κάναμε τέτοιο πράγμα!

- ⁸Αν το χρήμα που βρήκαμε στο άνοιγμα των σακιών μας σου το επιστρέψαμε από τη Χαναάν, πώς είναι δυνατό να κλέψουμε ασήμι ή χρυσάφι μέσ' από το σπίτι του κυρίου σου;
- ⁹Σε όποιον απ' τους δούλους σου βρεθεί αυτό το ποτήρι, να θανατωθεί, κι εμείς θα γίνουμε δούλοι του κυρίου μας».
- ¹⁰«Ας γίνει λοιπόν όπως είπατε», απάντησε αυτός. «Αλλά μόνον εκείνος στον οποίο θα βρεθεί το ποτήρι, θα γίνει δούλος μου· οι υπόλοιποι θα είστε ελεύθεροι».
- ¹¹Αμέσως κατέβασαν ο καθένας το σακί τους στη γη και το άνοιξαν.
- ¹²Ο προϊστάμενος άρχισε την έρευνα ξεκινώντας από τον μεγαλύτερο και τέλειωσε με τον νεότερο. Το ποτήρι βρέθηκε στο σακί του Βενιαμίν.
- ¹³Τότε τα αδέρφια του έσκισαν τα ρούχα τους, φόρτωσαν καθένας το γαϊδούρι του και γύρισαν πίσω στην πόλη.
- ¹⁴Ο Ιωσήφ ήταν ακόμα στο σπίτι του, όταν έφτασαν εκεί ο Ιούδας και τ' αδέρφια του. Και έπεσαν μπροστά του στο έδαφος.
- ¹⁵Τότε ο Ιωσήφ τους είπε: «Τι πράξη ήταν αυτή που κάνατε; Δεν ξέρετε ότι ένας άνθρωπος όπως εγώ μπορεί και μαντεύει σωστά; »
- ¹⁶Ο Ιούδας απάντησε: «Τι να πούμε στον κύριό μας; πώς να μιλήσουμε και πώς να δικαιολογηθούμε; Ο Θεός αποκάλυψε την αμαρτία των δούλων σου. Είμαστε δούλοι του κυρίου μας και εμείς και εκείνος στον οποίο βρέθηκε το ποτήρι».
- ¹⁷Ο Ιωσήφ όμως είπε: «Δεν είναι δυνατόν να κάνω κάτι τέτοιο! Ο άνθρωπος στον οποίο βρέθηκε το ποτήρι, αυτός θα γίνει δούλος μου. Εσείς, γυρίστε ήσυχα πίσω στον πατέρα σας».
- ¹⁸Τότε ο Ιούδας τον πλησίασε και του είπε: «Παρακαλώ, κύριέ μου. Επίτρεψε στο δούλο σου να σου μιλήσει ελεύθερα, χωρίς να οργιστείς εναντίον μου γιατί εσύ είσαι σαν Φαραώ».

- ¹⁹Ο κύριός μου ήταν που είχε ρωτήσει τους δούλους του αν έχουμε πατέρα ή αδερφό.
- ²⁰Και απαντήσαμε στον κύριό μου ότι έχουμε ένα γέροντα πατέρα και ένα μικρό αδερφό, που ο πατέρας μας τον απέκτησε στα γηρατειά του. Ο αδερφός αυτού του μικρού πέθανε· αυτός έμεινε ο μόνος από την ίδια μάνα, και ο πατέρας μας τον αγαπάει.
- ²¹Τότε είπες στους δούλους σου να σου τον φέρουμε για να τον δεις με τα μάτια σου.
- ²²Και απαντήσαμε στον κύριό μου ότι δεν μπορεί το παιδί ν' αφήσει τον πατέρα του. “Αν αφήσει τον πατέρα του τότε εκείνος θα πεθάνει”, σου είπαμε.
- ²³Τότε είπες στους δούλους σου πως αν δεν ερχόταν μαζί μας ο μικρότερος αδερφός μας δε θα είχαμε την άδεια να παρουσιαστούμε μπροστά σου.
- ²⁴Όταν λοιπόν γυρίσαμε πίσω στον πατέρα μου το δούλο σου, του μεταφέραμε όλα όσα μας είχες πει.
- ²⁵Και όταν ο πατέρας μας μας είπε να ξαναπάμε να τους αγοράσουμε λίγα τρόφιμα,
- ²⁶εμείς απαντήσαμε ότι δεν μπορούμε να κατεβούμε στην Αίγυπτο, εκτός αν είναι μαζί μας ο μικρότερος αδερφός μας· “δεν μπορούμε”, είπαμε, “να παρουσιαστούμε σ' εκείνον τον άνθρωπο, χωρίς να είναι μαζί μας ο μικρότερος αδερφός μας”.
- ²⁷Τότε ο δούλος σου ο πατέρας μου μας είπε: “εσείς ξέρετε ότι δύο παιδιά μου γέννησε η γυναίκα μου.
- ²⁸Το ένα με άφησε, και φαντάζομαι ότι θα κατασπαράχτηκε, γιατί μέχρι τώρα δεν το έχω ξαναδεί.
- ²⁹Αν μου πάρετε από κοντά μου κι αυτόν εδώ και του συμβεί κανένα κακό, θα κάνετε να κατεβούν τα άσπρα μου μαλλιά με πόνο στον άδη”.

³⁰Τώρα, λοιπόν, αν γυρίσω πίσω στο δούλο σου τον πατέρα μου, και δεν είναι μαζί μας αυτό το παιδί, η ζωή του είναι τόσο δεμένη με τη ζωή του πατέρα του,

³¹ώστε εκείνος, μόλις δει ότι το παιδί δεν υπάρχει, θα πεθάνει. Κι εμείς οι δούλοι σου θα γίνουμε αιτία να κατεβούν τα άσπρα μαλλιά του δούλου σου πατέρα μας με θλίψη στον άδη.

³²Ο δούλος σου έχω εγγυηθεί στον πατέρα μου για το παιδί, ότι αν δεν του το φέρω πίσω, θα είμαι ισόβια ένοχος απέναντί του.

³³Τώρα λοιπόν, επέτρεψε να παραμείνει ο δούλος σου αντί για το παιδί δούλος στον κύριό μου, και το παιδί ας γυρίσει πίσω με τους αδερφούς του.

³⁴Πώς μπορώ να γυρίσω πίσω στον πατέρα μου, χωρίς να είναι μαζί μου και το παιδί; Καλύτερα να μη δω τη δυστυχία που θα τον βρει».

ΓΕΝΕΣΙΣ 45

Ο Ιωσήφ φανερώνεται στους αδερφούς του

¹Ο Ιωσήφ δεν μπορούσε πια να συγκρατηθεί μπροστά σ' όλους εκείνους που τον περιστοιχίζαν και φώναξε: «Να φύγουν όλοι από μπροστά μου!» Έτσι, ήταν μόνος με τ' αδέρφια του όταν τους φανερώθηκε.

²Τότε ξέσπασε σ' ένα κλάμα τόσο δυνατό, που τον άκουγαν οι Αιγύπτιοι και το έμαθαν ακόμα και στο ανάκτορο του Φαραώ.

³Ο Ιωσήφ είπε στους αδερφούς του: «Εγώ είμαι ο Ιωσήφ! Ζει ακόμα ο πατέρας μου;» Οι αδερφοί του όμως δεν μπορούσαν να του απαντήσουν και στέκονταν μπροστά του εμβρόντητοι.

⁴«Πλησιάστε με, λοιπόν!» τους είπε ο Ιωσήφ. Εκείνοι τον πλησίασαν, και τους είπε: «Εγώ είμαι ο Ιωσήφ ο αδερφός σας, που τον πουλήσατε στην Αίγυπτο.

⁵Αλλά τώρα μη λυπάστε και μην έχετε τύψεις που με πουλήσατε, γιατί ο Θεός με έστειλε εδώ πριν από σας για να σας σώσω τη ζωή.

- ⁶Είναι δύο χρόνια τώρα που η πείνα κυριαρχεί στη χώρα. Και για πέντε ακόμα χρόνια δε θα υπάρχει ούτε όργωμα ούτε θερισμός.
- ⁷Ο Θεός όμως με έστειλε εδώ πριν από σας για να σας διασώσω με θαυμαστό τρόπο, και να μπορέσετε να επιβιώσετε στη χώρα.
- ⁸Δε με στείλατε, λοιπόν, εσείς εδώ, αλλά ο Θεός. Με έκανε σύμβουλο του Φαραώ, υπεύθυνο στο ανάκτορό του, και κυβερνήτη όλης της Αιγύπτου.
- ⁹Τώρα βιαστείτε να πάτε πίσω στον πατέρα μου και να του πείτε ότι ο γιος του ο Ιωσήφ λέει: “ο Θεός με έκανε κύριο όλης της Αιγύπτου. Έλα σ’ εμένα, μην αργείς.
- ¹⁰Θα εγκατασταθείς στην περιοχή της Γεσέν, και θα είσαι κοντά μου εσύ, τα παιδιά σου και τα εγγόνια σου, τα πρόβατά σου και τα βόδια σου, και ό, τι άλλο έχεις.
- ¹¹Εγώ θα φροντίσω για τη συντήρησή σου εκεί, γιατί μένουν ακόμα πέντε χρόνια πείνας. Δε θα στερηθείς τίποτα εσύ και το σπίτι σου και τα κοπάδια σου”.
- ¹²Βλέπετε λοιπόν με τα ίδια σας τα μάτια, και με βλέπει κι ο αδερφός μου ο Βενιαμίν, ότι εγώ είμαι που σας μιλάω.
- ¹³Διηγηθείτε στον πατέρα μου όλη τη δόξα που έχω εδώ στην Αίγυπτο και όλα όσα είδατε, και βιαστείτε να τον φέρετε εδώ».
- ¹⁴Υστερα έπεσε στο λαιμό του Βενιαμίν του αδερφού του και έκλαψε. Έκλαψε κι ο Βενιαμίν πεσμένος στον τράχηλό του.
- ¹⁵Φίλησε ακόμα όλους τους αδερφούς του κλαίγοντας. Μετά απ’ αυτά οι αδερφοί του μπόρεσαν να μιλήσουν μαζί του.
- ¹⁶Το γεγονός μαθεύτηκε στο ανάκτορο του Φαραώ, ότι είχαν έρθει τ’ αδέρφια του Ιωσήφ, και χάρηκαν ο Φαραώ και οι άρχοντές του.
- ¹⁷Ο Φαραώ είπε στον Ιωσήφ: «Να πεις στ’ αδέρφια σου να φορτώσουν τα ζώα τους και να φύγουν για τη Χαναάν.

18Να πάρουν τον πατέρα τους και τις οικογένειές τους και να έρθουν κοντά μου. Θα σας δώσω ό, τι καλύτερο υπάρχει στην Αίγυπτο και θ' απολαύσουν την αφθονία της χώρας.

19Πες τους επίσης να πάρουν από την Αίγυπτο αμάξια για τα παιδιά τους και τις γυναίκες τους, ν' ανεβάσουν τον πατέρα τους και να έρθουν.

20Να μη λυπηθούν τα πράγματά τους που θ' αφήσουν πίσω, γιατί τα καλύτερα αγαθά όλης της Αιγύπτου θα είναι δικά τους».

21Έτσι κι έκαναν οι γιοι του Ισραήλ. Ο Ιωσήφ τούς έδωσε αμάξια, σύμφωνα με τη διαταγή του Φαραώ, τούς έδωσε και εφόδια για το δρόμο.

22Έδωσε σ' όλους τους από μια γιορτινή φορεσιά, αλλά στο Βενιαμίν έδωσε τριακόσιους σίκλους ασήμι και πέντε γιορτινές φορεσιές.

23Στον πατέρα του έστειλε δέκα γαϊδούρια φορτωμένα με τα καλύτερα προϊόντα της Αιγύπτου, και δέκα θηλυκά γαϊδούρια φορτωμένα σιτάρι, ψωμί και τρόφιμα για το ταξίδι του πατέρα του.

24Ύστερα κατευόδωσε τους αδερφούς του, και καθώς ξεκινούσαν τους είπε: «Μη μαλώνετε στο δρόμο».

25Εκείνοι ανέβηκαν από την Αίγυπτο και ήρθαν στη Χαναάν, στον πατέρα τους τον Ιακώβ.

26«Ζει ακόμα ο Ιωσήφ! » του είπαν. «Και μάλιστα αυτός είναι που διοικεί όλη την Αίγυπτο». Αλλά ο Ιακώβ έμενε ασυγκίνητος, γιατί δεν τους πίστευε.

27Του επανέλαβαν τότε όλα όσα τους είχε πει ο Ιωσήφ. Ύστερα είδε τ' αμάξια που είχε στείλει ο Ιωσήφ για να τον μεταφέρουν, και τότε ο Ιακώβ συνήλθε.

28Και είπε: «Μου φτάνει ότι ζει ακόμα ο Ιωσήφ, το παιδί μου· θα πάω να τον δω πριν πεθάνω».

ΓΕΝΕΣΙΣ 46

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΙΩΝ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ

(46,1–50,26)

Ο Θεός ενθαρρύνει τον Ιακώβ να κατέβει στην Αίγυπτο

- ¹Ο Ισραήλ έφυγε παίρνοντας μαζί του όλα του τα υπάρχοντα. Όταν έφτασε στη Βέερ-Σεβά, πρόσφερε θυσία στο Θεό του πατέρα του, του Ισαάκ.
- ²Κι ο Θεός τού είπε τη νύχτα στ' όνειρό του: «Ιακώβ, Ιακώβ». Εκείνος απάντησε: «Ορίστε».
- ³Και του είπε: «Εγώ είμαι ο Θεός, ο Θεός του πατέρα σου. Μη φοβηθείς να κατεβείς στην Αίγυπτο, γιατί εκεί θα σε κάνω μεγάλο έθνος.
- ⁴Εγώ ο ίδιος θα κατεβώ μαζί σου στην Αίγυπτο κι εγώ ο ίδιος θα σε φέρω πάλι πίσω. Και ο Ιωσήφ θα σου κλείσει τα μάτια».
- ⁵Τα παιδιά λοιπόν του Ισραήλ ανέβασαν τον πατέρα τους, μαζί με τα παιδιά τους και τις γυναίκες τους πάνω στ' αμάξια που είχε στείλει ο Φαραώ για να τους μεταφέρουν. Έτσι έφυγε ο Ιακώβ από τη Βέερ-Σεβά.
- ⁶Πήραν ακόμη τα κοπάδια τους και όλη τους την περιουσία, που είχαν αποκτήσει στη Χαναάν, και ήρθαν στην Αίγυπτο, ο Ιακώβ μαζί με τους απογόνους του.
- ⁷Έφερε μαζί του στην Αίγυπτο τα παιδιά του και τα εγγόνια του, τις θυγατέρες του και τις θυγατέρες των παιδιών του –όλους τους απογόνους του.
- ⁸Τα ονόματα των γιων του Ισραήλ που ήρθαν στην Αίγυπτο, είναι: Ρουβήν, ο πρωτότοκος,
- ⁹και οι γιοι του: Χανώχ, Φαλλού, Χεσρών και Χαρμί.
- ¹⁰Ο Συμεών και οι γιοι του: Ιεμουήλ, Ιαμείν, Οάδ, Ιαχείν, Σωχάρ και Σαούλ, ο γιος της Χαναναίας.
- ¹¹Ο Λευί και οι γιοι του: Γηρσών, Καάθ και Μεραρί.
- ¹²Ο Ιούδας και οι γιοι του: Ηρ, Αυνάν, Σηλά, Φαρές και Ζάραχ· αλλά ο Ηρ και ο Αυνάν πέθαναν στη Χαναάν. Γιοι του Φαρές ήταν ο Χεσρών και ο Χαμούλ.
- ¹³Ο Ισάχαρ και οι γιοι του: Τωλά, Φουβά, Ιώβ και Σιμρών.
- ¹⁴Ο Ζαβουλών και οι γιοι του: Σερέδ, Αιλών και Ιαχσεήλ.

- ¹⁵ Αυτοί ήταν οι γιοι που γέννησε η Λεία στον Ιακώβ, στη Μεσοποταμία, καθώς και τη Δείνα την κόρη του. Οι γιοι και οι κόρες του ήταν συνολικά τριάντα τρία άτομα.
- ¹⁶ Ο Γαδ και οι γιοι του: Σιφών, Αγγί, Σουνί, Εσβών, Ηρί, Αροδί και η Αριηλί.
- ¹⁷ Ο Ασήρ και οι γιοι του: Ιεμνά, Ισβά, Ισβί, Βεριά, και η αδερφή τους Σεράχ. Γιοι του Βερά ήταν ο Χέβερ και ο Μαλχιήλ.
- ¹⁸ Αυτοί ήταν οι γιοι που γέννησε στον Ιακώβ η Ζελφά, που την είχε δώσει ο Λάβαν δούλη στη θυγατέρα του τη Λεία –συνολικά δεκάξι άτομα.
- ¹⁹ Οι γιοι της Ραχήλ, γυναίκας του Ιακώβ, ήταν ο Ιωσήφ και ο Βενιαμίν.
- ²⁰ Ο Ιωσήφ στην Αίγυπτο απέκτησε το Μανασσή και τον Εφραΐμ από την Ασενάθ, την κόρη του Ποτιφερά, ιερέα της Ηλιούπολης.
- ²¹ Ο Βενιαμίν και οι γιοι του: Βελά, Βεχέρ, Ασβήλ, Γηρά, Νααμάν, Ηχί, Ρως, Μουπίμ, Χουπίμ και Αρέδ.
- ²² Αυτοί ήταν οι γιοι που γέννησε η Ραχήλ στον Ιακώβ, όλοι μαζί δεκατέσσερα άτομα.
- ²³ Ο Δαν και ο γιος του ο Χουσίμ.
- ²⁴ Ο Νεφθαλί και οι γιοι του: Ιαχσεήλ, Γουνί, Ιέσερ και Σιλλήμ.
- ²⁵ Αυτοί ήταν οι γιοι που γέννησε στον Ιακώβ η Βαλλά, που ο Λάβαν την είχε δώσει δούλη στην κόρη του τη Ραχήλ, συνολικά επτά άτομα.
- ²⁶ Όλοι όσοι ήρθαν μαζί με τον Ιακώβ στην Αίγυπτο και προέρχονταν απ' αυτόν, εκτός απ' τις γυναίκες των γιων του, ήταν εξήντα έξι άτομα.
- ²⁷ Οι γιοι του Ιωσήφ που του γεννήθηκαν στην Αίγυπτο ήταν δύο. Όλοι όσοι ανήκαν στην οικογένεια του Ιακώβ και ήρθαν στην Αίγυπτο ήταν εβδομήντα άτομα.

Ο Ιακώβ και η οικογένειά του στην Αίγυπτο

- ²⁸ Ο Ιακώβ έστειλε τον Ιούδα να προπορευτεί προς τον Ιωσήφ, ώστε να είναι στη Γεσέν πριν απ' αυτόν.

²⁹Σαν έφτασαν στην περιοχή της Γεσέν, ο Ιωσήφ έξεψε το αμάξι του κι ανέβηκε να συναντήσει τον πατέρα του τον Ισραήλ εκεί. Μόλις τον είδε, έπεσε στο λαιμό του και έκλαιγε συνέχεια στην αγκαλιά του.

³⁰«Ας πεθάνω τώρα», είπε ο Ισραήλ, «αφού σε είδα και ακόμα ζεις».

³¹Ύστερα ο Ιωσήφ είπε στους αδερφούς του και στην οικογένεια του πατέρα του: «Ανεβαίνω να ειδοποιήσω το Φαραώ ότι τ' αδέρφια μου και η οικογένεια του πατέρα μου που ήταν στη Χαναάν, ήρθαν κοντά μου.

³²Θα πω ότι είστε κτηνοτρόφοι, βοσκοί προβάτων και ότι φέρατε τα πρόβατά σας και τα βόδια σας και όλα όσα έχετε.

³³Έτσι, αν ο Φαραώ σάς καλέσει και σας ρωτήσει ποιο είναι το επάγγελμά σας,

³⁴θα του απαντήσετε: “οι δούλοι σου είμαστε κτηνοτρόφοι από την παιδική μας ηλικία μέχρι σήμερα, κι εμείς και οι πρόγονοί μας”. Μ' αυτό τον τρόπο θα κατοικήσετε στην περιοχή της Γεσέν. Γιατί όλοι οι βοσκοί προβάτων είναι βδελυροί για τους Αιγύπτιους».

ΓΕΝΕΣΙΣ 47

¹Ο Ιωσήφ πήγε και ειδοποίησε το Φαραώ: «Ο πατέρας μου και τ' αδέρφια μου έφτασαν από τη Χαναάν με τα πρόβατά τους, τα βόδια τους και όλα τους τα υπάρχοντα, και τώρα βρίσκονται στην περιοχή της Γεσέν».

²Είχε πάρει μαζί του και πέντε από τους αδερφούς του και τους παρουσίασε στο Φαραώ.

³Εκείνος τους ρώτησε: «Ποιο είναι το επάγγελμά σας; » Αυτοί απάντησαν στο Φαραώ: «Οι δούλοι σου είμαστε βοσκοί όπως κι οι πρόγονοί μας».

⁴Και πρόσθεσαν: «Ήρθαμε να μείνουμε ως ξένοι στη χώρα, γιατί δεν υπάρχουν πια βοσκότοποι για τα πρόβατα των δούλων σου. Πείνα μεγάλη έχει κατακλύσει τη Χαναάν. Επίτρεψε λοιπόν τώρα στους δούλους σου να εγκατασταθούμε στην περιοχή της Γεσέν».

Ο Ιακώβ παρουσιάζεται στο Φαραώ

⁵Ο Φαραώ είπε στον Ιωσήφ: «Ο πατέρας σου και τ' αδέρφια σου ήρθαν κοντά σου.

⁶Η Αίγυπτος είναι στη διάθεσή σου. Εγκατάστησε τον πατέρα σου και τ' αδέρφια σου στο καλύτερο μέρος της χώρας. Ας κατοικήσουν στην περιοχή της Γεσέν. Και αν βρεις ανθρώπους ικανούς, βάλε τους επόπτες στα δικά μου κοπάδια».

⁷Μετά ο Ιωσήφ έφερε τον πατέρα του τον Ιακώβ και τον παρουσίασε στο Φαραώ. Ο Ιακώβ χαιρέτησε το Φαραώ με λόγους ευλογίας.

⁸Ο Φαραώ ρώτησε τον Ιακώβ: «Πόσων ετών είσαι; »

⁹Κι εκείνος απάντησε: «Τα χρόνια των περιπλανήσεών μου είναι εκατόν τριάντα. Λίγα και δύστυχα ήταν τα χρόνια της ζωής μου, και δε φτάνουν τα χρόνια της ζωής των προγόνων μου, που πέρασαν στις περιπλανήσεις τους».

¹⁰Ο Ιακώβ αποχαιρέτησε το Φαραώ πάλι με λόγους ευλογίας και αποχώρησε.

¹¹Ο Ιωσήφ εγκατέστησε τον πατέρα του και τ' αδέρφια του στο καλύτερο μέρος της Αιγύπτου· τους παραχώρησε για ιδιοκτησία την περιοχή Ραμεσσή, όπως είχε διατάξει ο Φαραώ,

¹²και φρόντιζε για τη διατροφή του πατέρα του, των αδερφών του και όλης της οικογένειας του πατέρα του, ανάλογα με τον αριθμό των ατόμων.

Η Αίγυπτος πωλείται στο Φαραώ

¹³Έφτασε να μην υπάρχει πια τροφή σ' ολόκληρη τη χώρα, γιατί η πείνα είχε γίνει πολύ βαριά· η Αίγυπτος και η Χαναάν είχαν εξαντληθεί τελείως από την πείνα.

¹⁴Ο Ιωσήφ μάζεψε όλο το χρήμα που υπήρχε στην Αίγυπτο και στη Χαναάν κι ήταν το αντάλλαγμα για το σιτάρι που αγόραζε ο κόσμος, και το έφερε στο ανάκτορο του Φαραώ.

15Όταν το χρήμα έλειψε από την Αίγυπτο και τη Χαναάν, έρχονταν όλοι οι Αιγύπτιοι στον Ιωσήφ και του έλεγαν: «Δώσε μας ψωμί! Γιατί να πεθάνουμε εδώ μπροστά σου; Το χρήμα τελείωσε».

16Ο Ιωσήφ τούς αποκρίθηκε: «Φέρτε τα κοπάδια σας κι εγώ σε αντάλλαγμα θα σας δώσω ψωμί, αφού το χρήμα σας τελείωσε».

17Έφεραν λοιπόν τα κοπάδια τους στον Ιωσήφ, κι αυτός εκείνη τη χρονιά τούς αντάλλαξε τα άλογα, τα πρόβατα, τα βόδια και τα γαϊδούρια με ψωμί.

18Όταν πέρασε εκείνη η χρονιά, ήρθαν στον Ιωσήφ και την άλλη χρονιά και του είπαν: «Δεν κρύβουμε από τον κύριό μας ότι το χρήμα τελείωσε και τα κοπάδια των ζώων ανήκουν σ' εσένα. Δε μένει πια παρά να σου προσφέρουμε τα σώματά μας και τα χωράφια μας».

19Γιατί να πεθάνουμε μπροστά στα μάτια σου, και να ερημωθούν τα χωράφια μας; Αγόρασε εμάς και τα χωράφια μας ως αντάλλαγμα για το ψωμί, και θα γίνουμε εμείς δούλοι του Φαραώ, και τα χωράφια μας ιδιοκτησία του. Αλλά δώσε μας σπόρο να σπείρουμε για να ζήσουμε και να μην πεθάνουμε, και να μην ερημωθούν τα χωράφια μας».

20Ο Ιωσήφ, λοιπόν, αγόρασε όλα τα χωράφια των Αιγυπτίων για λογαριασμό του Φαραώ, αφού οι Αιγύπτιοι πούλησαν ο καθένας το χωράφι του, γιατί τους είχε αναγκάσει η πείνα. Έτσι όλη η χώρα έγινε ιδιοκτησία του Φαραώ.

21Και μετέβαλε το λαό σε δούλους από άκρη σ' άκρη στην Αίγυπτο.

22Μόνο τα χωράφια των ιερέων δεν αγόρασε, γιατί ο Φαραώ είχε χορηγήσει επίδομα στους ιερείς για να συντηρούνται μ' αυτό. Γι' αυτό το λόγο δεν ήταν ανάγκη οι ιερείς να πουλήσουν τα χωράφια τους.

23Ο Ιωσήφ είπε στο λαό: «Σήμερα αγόρασα εσάς και τα χωράφια σας για το Φαραώ. Θα έχετε σπόρο για να σπείρετε τα χωράφια».

²⁴Από τη σοδειά θα δώσετε το ένα πέμπτο στο Φαραώ, και θα έχετε τα άλλα τέσσερα πέμπτα για να σπείρετε τα χωράφια και για να φάτε εσείς και οι οικογένειές σας».

²⁵Εκείνοι του έλεγαν: «Μας έσωσες τη ζωή! Ας έχουμε την εύνοια του κυρίου μας και θα γίνουμε δούλοι του Φαραώ».

²⁶Ο Ιωσήφ το έκανε αυτό νόμο, που ισχύει μέχρι σήμερα για τα χωράφια της Αιγύπτου. Σύμφωνα με το νόμο αυτό, το ένα πέμπτο από τα εισοδήματά τους ανήκει στο Φαραώ. Μόνο τα χωράφια των ιερέων δεν ανήκουν στο Φαραώ.

Η τελευταία επιθυμία του Ιακώβ

²⁷Έτσι οι Ισραηλίτες εγκαταστάθηκαν στην Αίγυπτο, στην περιοχή της Γεσέν. Εκεί απέκτησαν κτήματα, και πάρα πολλά παιδιά.

²⁸Ο Ιακώβ έζησε στην Αίγυπτο δεκαεφτά χρόνια. Η διάρκειά της ζωής του ήταν εκατό σαράντα εφτά χρόνια.

²⁹Όταν πλησίαζε ο καιρός του θανάτου του, κάλεσε το γιο του τον Ιωσήφ και του είπε: «Αν έχω την εύνοιά σου, βάλε το χέρι σου κάτω από το μηρό μου και δείξε μου καλοσύνη και πιστότητα. Μη με θάψεις στην Αίγυπτο.

³⁰Όταν πεθάνω να με πάρεις απ' την Αίγυπτο και να με θάψεις στον τάφο των πατέρων μου». Ο Ιωσήφ απάντησε: «Θα κάνω ό, τι μου πεις».

³¹Τότε ο Ιακώβ είπε: «Ορκίσου το μου». Ο Ιωσήφ του το ορκίστηκε, κι ο Ισραήλ προσκύνησε εκεί πάνω στο προσκέφαλο του κρεβατιού του.

ΓΕΝΕΣΙΣ 48

Ο Ιακώβ ευλογεί τα παιδιά του Ιωσήφ

¹Μετά απ' αυτά τα γεγονότα ανάγγειλαν στον Ιωσήφ ότι ο πατέρας του ήταν άρρωστος. Πήρε τότε τα δυο του παιδιά, το Μανασσή και τον Εφραΐμ, κι έφυγε να πάει στον πατέρα του.

²Όταν ανάγγειλαν και στον Ιακώβ ότι ο γιος του ο Ιωσήφ πήγαινε να τον δει, ο Ισραήλ έβαλε όλες του τις δυνάμεις και ανακάθισε πάνω στο κρεβάτι του.

³Και είπε στον Ιωσήφ: «Ο Ελ-Σαδδαί (Θεός παντοκράτορας), που μου εμφανίστηκε στη Λουζ, στη Χαναάν, με ευλόγησε

⁴και μου είπε: “θα σου δώσω πολλά παιδιά· θα κάνω να προέλθει από σένα πλήθος λαών και θα δώσω τη χώρα αυτή στους απογόνους σου για παντοτινή ιδιοκτησία”.

⁵Τα δύο παιδιά, ο Εφραΐμ και ο Μανασσής, που τα απέκτησες εδώ στην Αίγυπτο πριν έρθω εγώ, θα είναι δικά μου. Θα μου είναι όπως ο Ρουβήν κι ο Συμεών.

⁶Αλλά τα παιδιά που θα αποκτήσεις μετά απ’ αυτούς θα ανήκουν σ’ εσένα και θα λάβουν το κληρονομικό τους μερίδιο στα εδάφη των πρωτότοκων αδερφών τους.

⁷Όταν επέστρεφα από τη Μεσοποταμία, μού πέθανε η Ραχήλ στη Χαναάν, στο δρόμο προς την Εφραθά, λίγο πριν από την πόλη, και την έθαψα εκεί». (Η Εφραθά σήμερα είναι γνωστή ως Βηθλεέμ).

⁸Ο Ισραήλ είδε τους γιους του Ιωσήφ και ρώτησε: «Αυτοί εδώ ποιοι είναι; »

⁹Ο Ιωσήφ του απάντησε: «Είναι οι γιοι που μου έδωσε ο Θεός εδώ». Ο Ισραήλ είπε: «Φέρε τους σε παρακαλώ κοντά μου να τους ευλογήσω».

¹⁰Τα μάτια του ήταν αδυνατισμένα από τα γεράματα και δεν μπορούσε πια να δει. Ο Ιωσήφ τους έφερε κοντά του, κι ο Ισραήλ τους αγκάλιασε και τους φίλησε.

¹¹Μετά είπε στον Ιωσήφ: «Δεν έλπιζα να σε ξαναδώ, και να τώρα, που ο Θεός με αξιώνει να δω και τους απογόνους σου».

¹²Ο Ιωσήφ τους πήρε από τα γόνατα του πατέρα του και τον προσκύνησε ως το έδαφος.

¹³Ύστερα πήρε τους δυο γιους του, τον Εφραΐμ με το δεξί του χέρι, ώστε να σταθεί στ’ αριστερά του Ισραήλ και τον Μανασσή με το αριστερό του, ώστε να σταθεί στα δεξιά, και τους έφερε κοντά του.

14Αλλά ο Ισραήλ άπλωσε το δεξί του χέρι και το έβαλε στο κεφάλι του Εφραΐμ, σαν να ήταν ο πρωτότοκος, και το αριστερό του χέρι στο κεφάλι του Μανασσή. Διασταύρωσε δηλαδή τα χέρια του, γιατί πρωτότοκος ήταν ο Μανασσής.

15Ύστερα ευλόγησε τον Ιωσήφ και είπε: «Ο Θεός, που ενώπιόν του έζησαν οι πατέρες μου Αβραάμ και Ισαάκ, ο Θεός, που ήταν οδηγός μου αφ' ότου υπάρχω μέχρι σήμερα,

16ο άγγελος που μ' έσωσε από κάθε κακό, ας ευλογήσει αυτά τα παιδιά. Χάρη σ' αυτά ας συνεχίσουν να επικαλούνται το όνομά μου και το όνομα των πατέρων μου Αβραάμ και Ισαάκ· ας κάνουν πολλά παιδιά, πολλούς απογόνους πάνω στη γη».

17Ο Ιωσήφ είδε με δυσαρέσκεια ότι ο πατέρας του έβαλε το δεξί του χέρι στο κεφάλι του Εφραΐμ. Γι' αυτό έπιασε το χέρι του πατέρα του για να το πάρει πάνω απ' το κεφάλι του Εφραΐμ και να το φέρει πάνω στο κεφάλι του Μανασσή.

18«Όχι έτσι πατέρα μου! » του είπε. «Αυτός εδώ είναι ο πρωτότοκος· βάλε το δεξί σου χέρι πάνω σ' αυτού το κεφάλι».

19Αλλά ο πατέρας του αρνήθηκε και είπε: «Το ξέρω, γιε μου, το ξέρω. Κι αυτός επίσης θα γίνει λαός, κι αυτός επίσης θα γίνει μεγάλος. Αλλά ο μικρότερος αδερφός του θα γίνει μεγαλύτερος απ' αυτόν και οι απόγονοί του θ' αποτελέσουν πλήθος λαών».

20Τους ευλόγησε λοιπόν ο Ιακώβ εκείνη την ημέρα και είπε: «Το δικό σας όνομα θα χρησιμοποιεί ο λαός του Ισραήλ όταν θα ευλογούν ο ένας τον άλλο, και θα λένε: “Ο Θεός να σε κάνει σαν τον Εφραΐμ και το Μανασσή”». Έτσι έβαλε τον Εφραΐμ πριν από το Μανασσή.

21Ύστερα είπε στον Ιωσήφ: «Τώρα εγώ πεθαίνω, αλλά ο Θεός θα είναι μαζί σας και θα σας φέρει πίσω στη γη των πατέρων σας.

22Σ' εσένα, όμως, δίνω περισσότερα απ' ό, τι στους αδερφούς σου: Μια περιοχή, που την πήρα από τους Αμορραίους, με το ξίφος και το τόξο μου».

ΓΕΝΕΣΙΣ 49

Ο Ιακώβ ευλογεί τα παιδιά του

- ¹Ο Ιακώβ κάλεσε τους γιους του και τους είπε: «Συγκεντρωθείτε για να σας αναγγείλω τι θα συμβεί στο μέλλον.
- ²Μαζευτείτε γιοι του Ιακώβ, ν' ακούσετε τον Ισραήλ, τον πατέρα σας:
- ³Ρουβήν εσύ, πρωτότοκέ μου, δύναμή μου και απαρχή του ανδρισμού μου, υπέροχε σε αξία κι υπέροχε σε δύναμη,
- ⁴ξεχειλίζεις σαν τα νερά. Δε θα υπερισχύσεις, γιατί στο κρεβάτι του πατέρα σου ανέβηκες, και μόλυνες το στρώμα μου όταν ανέβηκες σ' αυτό.
- ⁵Ο Συμεών και ο Λευί είναι αδέρφια, όργανα του κακού τα ξίφη τους.
- ⁶Ας μην πάει η ψυχή μου στη συνωμοσία τους, στη συνάθροισή τους ας μην παρευρεθεί η καρδιά μου· μέσ' στο θυμό τους ανθρώπους δολοφόνησαν, με την αυθαιρεσία τους ακρωτηρίασαν ταύρους.
- ⁷Καταραμένος ο θυμός τους, γιατί ήταν βίαιος· και η οργή τους, γιατί ήταν βάνουση. Θα τους διαμοιράσω μέσα στον Ιακώβ, θα τους διασκορπίσω μέσα στον Ισραήλ.
- ⁸Εσένα, Ιούδα, θα σε εγκωμιάζουν οι αδερφοί σου. Η δύναμή σου θα εξουσιάζει τους εχθρούς σου, θα σε προσκυνήσουν του πατέρα σου οι γιοι.
- ⁹Λιονταρόπουλο είναι ο Ιούδας. Για μου, με αρπαγές μεγάλωσες. Ξάπλωσε και κοιμήθηκε σαν το λιοντάρι και σαν το λιονταρόπουλο· να τον ξυπνήσει ποιος τολμά;
- ¹⁰Ποτέ ο Ιούδας την εξουσία δε θα χάσει, ούτε το σκήπτρο του αρχηγού μέσ' απ' τα πόδια του, ωσότου έρθει “άρχοντας”, σ' αυτόν που οι λαοί θα υπακούσουν.
- ¹¹Στ' αμπέλι δένει το πουλάρι του, το γαϊδουράκι του στο κλήμα. Πλένει μες στο κρασί τα ρούχα του, στο αίμα των σταφυλιών τη φορεσιά του.
- ¹²Θολά τα μάτια του είν' απ' το κρασί κι άσπρα τα δόντια του απ' το γάλα.

- ¹³Ο Ζαβουλών στην παραλία θα κατοικήσει κι αυτός λιμάνι για τα πλοία θα 'ναι. Θ' απλώνονται τα σύνορα προς της Σιδώνας τη μεριά.
- ¹⁴Ο Ισάχαρ, γεροδεμένος γάιδaros, που κείται μες στο φραγμένο το λιβάδι.
- ¹⁵Είδε πως η ησυχία είναι καλή κι η χώρα τόσο ευχάριστη. Γι' αυτό χαμήλωσε τη ράχη του να φορτωθεί και θεληματικά έγινε δούλος.
- ¹⁶Ο Δαν θα κυβερνήσει το λαό του σαν μια από τις φυλές του Ισραήλ.
- ¹⁷Ο Δαν θα είναι σαν φίδι μες στο δρόμο, σαν έχιδνα στο μονοπάτι, τις φτέρνες που δαγκώνει του αλόγου κι ο καβαλάρης πέφτει πίσω ανάποδα.
- ¹⁸Τη σωτηρία μου από σένα περιμένω, Κύριε!
- ¹⁹Στο Γαδ ενάντια συμμορίες θα επιτεθούν, αλλά θα τους καταδιώξει εκείνος κατά πόδας.
- ²⁰Του Ασήρ πλούσιο είναι το ψωμί και φαγητά βασιλικά θα δίνει.
- ²¹Σαν το ελάφι το ελεύθερο ο Νεφθαλί, λόγια ομορφιάς προφέρει.
- ²²Σαν νέο δέντρο καρποφόρο ο Ιωσήφ. Νέο καρποφόρο δέντρο στην πηγή κοντά· τα κλαδιά του υψώνονται πάνω απ' τον τοίχο.
- ²³Τον πίκραναν, τον τόξεψαν· εκείνοι που τα βέλη ρίχνουν τον πολέμησαν.
- ²⁴Αλλά συντρίφτηκε το τόξο τους, παρέλυσαν τα μπράτσα τους, με τη βοήθεια του ισχυρού τού Ιακώβ, βοήθεια από το βράχο του Ισραήλ,
- ²⁵απ' του πατέρα σου το Θεό που σε βοηθάει, απ' το Θεό τον παντοδύναμο, που σ' ευλογεί. Του ουρανού ευλογίες από πάνω και της αβύσσου ευλογίες, που κάτω απλώνεται, των μαστών ευλογίες και της μήτρας.
- ²⁶Οι ευλογίες του πατέρα σου ξεπέρασαν τις ευλογίες των αιώνιων βουνών, την ομορφιά των αιώνιων λόφων. Ας έρθουν στο κεφάλι του Ιωσήφ, στο μέτωπο εκείνου που ξεχωρίζει από τ' αδέρφια του.
- ²⁷Ο Βενιαμίν είναι σαν λύκος που ξεσκίζει. Το πρωί τρώει το θήραμα και το βράδυ τα λάφυρα μοιράζει».

Θάνατος και ταφή του Ιακώβ

28 Όλοι αυτοί αποτελούν τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ, κι αυτά ήταν τα λόγια που τους είπε ο πατέρας τους, καθώς τους ευλογούσε, τον καθένα με ξεχωριστή ευλογία.

29 Ύστερα τους έδωσε αυτές τις προσταγές: «Τώρα εγώ θα πάω μαζί με τους νεκρούς του λαού μου. Να με θάψετε κοντά στους προγόνους μου, στο σπήλαιο που βρίσκεται στο χωράφι του Εφρών, του Χετταίου,

30 στον αγρό Μαχπελά, απέναντι στη Μαμβρή, στη Χαναάν. Τον αγρό εκείνο τον έχει αγοράσει ο Αβραάμ από τον Εφρών το Χετταίο, για ιδιόκτητο τάφο.

31 Εκεί έθαψαν τον Αβραάμ και τη γυναίκα του τη Σάρρα. Εκεί έθαψαν τον Ισαάκ και τη γυναίκα του τη Ρεβέκκα, και εκεί έθαψα εγώ τη Λεία,

32 στον αγρό που αγοράστηκε από το Χετταίο, μαζί με το σπήλαιό του».

33 Όταν ο Ιακώβ τελείωσε τις εντολές του προς τους γιους του, μάζεψε τα πόδια του στο κρεβάτι και ξεψύχησε· πήγε μαζί με τους νεκρούς του λαού του.

ΓΕΝΕΣΙΣ 50

Ο θρήνος για τον Ιακώβ

1 Τότε ο Ιωσήφ έπεσε πάνω στο πρόσωπο του πατέρα του και τον έκλαιγε και τον φιλούσε.

2 Ύστερα διέταξε τους γιατρούς που ήταν στην υπηρεσία του να βαλσαμώσουν τον πατέρα του τον Ισραήλ.

3 Οι γιατροί τον βαλσαμώσαν σαράντα μέρες –τόσος χρόνος απαιτείται γι' αυτή την εργασία. Οι Αιγύπτιοι κήρυξαν κι αυτοί πένθος εβδομήντα ημερών για τον Ιακώβ.

4 Όταν πέρασαν οι μέρες του θρήνου, είπε ο Ιωσήφ στους αυλικούς του Φαραώ: «Αν έχω την εύνοιά σας, πείτε στο Φαραώ αυτά τα λόγια:

⁵Ο πατέρας μου πεθαίνοντας με όρκισε να τον θάψω στον τάφο που είχε κατασκευάσει για τον εαυτό του στη Χαναάν. Τώρα, λοιπόν, θα ήθελα να πάω να θάψω τον πατέρα μου και να επιστρέψω».

⁶Ο Φαράω απάντησε: «Πήγαινε και θάψε τον πατέρα σου, όπως σε όρκισε».

⁷Τότε ο Ιωσήφ ανέβηκε να θάψει τον πατέρα του, και μαζί του ανέβηκαν όλοι οι άρχοντες του Φαραώ, οι αξιωματούχοι των ανακτόρων του και όλοι οι αξιωματούχοι της Αιγύπτου.

⁸Επίσης ανέβηκε όλη η οικογένεια του Ιωσήφ και του πατέρα του, και τ' αδέρφια του. Δεν άφησαν στην περιοχή της Γεσέν παρά μόνο τα παιδιά τους, τα πρόβατά τους και τα βόδια τους.

⁹Ανέβηκαν ακόμη μαζί του άμαξες και καβαλλάρηδες, πάρα πολύ μεγάλη συνοδεία.

¹⁰Όταν έφτασαν στο Αλώνι Ατάδ, που είναι πέρα από τον Ιορδάνη, έκαναν εκεί μεγάλο και επίσημο θρήνο, κι ο Ιωσήφ τέλεσε για τον πατέρα του πένθος εφτά ημερών.

¹¹Όταν οι κάτοικοι της χώρας, οι Χανααναίοι, είδαν τις εκδηλώσεις του πένθους στο Αλώνι Ατάδ, είπαν: «Πένθος επίσημο έχουν οι Αιγύπτιοι». Γι' αυτό, τον τόπο πέρα από τον Ιορδάνη τον ονόμασαν Αβέλ-Μισραΐμ.

¹²Έπειτα, οι γιοι του Ιακώβ έκαναν γι' αυτόν όπως τους είχε διατάξει.

¹³Τον έφεραν στη Χαναάν και τον έθαψαν στο σπήλαιο του αγρού Μαχπελά, που το είχε αγοράσει ο Αβραάμ για τάφο από τον Εφρών το Χετταίο, και που βρίσκεται απέναντι από τη Μαμβρή.

¹⁴Μετά την ταφή του πατέρα του, ο Ιωσήφ επέστρεψε στην Αίγυπτο μαζί με τ' αδέρφια του και με όλους όσους είχαν πάει μαζί του.

Ο Ιωσήφ καθησυχάζει τους αδερφούς του

¹⁵Όταν τ' αδέρφια του Ιωσήφ είδαν ότι πέθανε ο πατέρας τους, φοβήθηκαν μήπως ο Ιωσήφ τούς φερθεί εχθρικά και τους ανταποδώσει το κακό που του είχαν κάνει.

16Γι' αυτό έστειλαν μήνυμα στον Ιωσήφ: «Ο πατέρας σου πριν πεθάνει έδωσε αυτή την εντολή:

17“να πείτε στον Ιωσήφ να συγχωρήσει την αμαρτία των αδερφών του και την ανομία τους, το μεγάλο κακό που του έκαναν”. Συγχώρησε λοιπόν τώρα την αμαρτία των δούλων του Θεού του πατέρα σου». Όταν ο Ιωσήφ άκουσε αυτά τα λόγια έκλαψε.

18Μετά οι αδερφοί του ήρθαν οι ίδιοι και έπεσαν μπροστά του και του είπαν: «Να, εμείς είμαστε δούλοι σου».

19Ο Ιωσήφ τούς είπε: «Μη φοβάστε! Μήπως εγώ μπορώ ν' αντικαταστήσω το Θεό;

20Εσείς σκεφτήκατε να μου κάνετε κακό, ο Θεός όμως το μετέτρεψε σε καλό, για να κάνω αυτό που γίνεται σήμερα, να διατηρήσω δηλαδή στη ζωή έναν πολυάριθμο λαό.

21Τώρα λοιπόν μη φοβάστε! Εγώ θα σας συντηρήσω εσάς και τα παιδιά σας». Έτσι τους παρηγόρησε μιλώντας τους στοργικά.

Θάνατος του Ιωσήφ

22Ο Ιωσήφ εξακολουθούσε να κατοικεί στην Αίγυπτο, μαζί με την οικογένεια του πατέρα του. Έζησε εκατόν δέκα χρόνια.

23Είδε γιους από τον Εφραΐμ, ως την τρίτη γενιά· και τα παιδιά του Μαχίρ, γιου του Μανασσή, γεννήθηκαν πάνω στα γόνατα του Ιωσήφ.

24Τέλος ο Ιωσήφ είπε στους αδερφούς του: «Εγώ θα πεθάνω. Αλλά ο Θεός το δίχως άλλο θα σας προστατέψει, και θα σας φέρει από τη χώρα αυτή πίσω στη χώρα, που ορκίστηκε να δώσει στον Αβραάμ, στον Ισαάκ και στον Ιακώβ».

25Μετά όρκισε τ' αδέρφια του, τους γιους του Ισραήλ, μ' αυτά τα λόγια: «Όταν ο Θεός σάς δείξει μ' αυτό τον τρόπο την προστασία του, τότε να πάρετε από 'δω τα οστά μου».

²⁶Ο Ιωσήφ πέθανε σε ηλικία εκατόν δέκα ετών. Τον βαλσάμωσαν και τον έβαλαν σε μια σαρκοφάγο στην Αίγυπτο.

ΕΞΟΔΟΣ

ΕΞΟΔΟΣ 1

Η καταπίεση των Ισραηλιτών στην Αίγυπτο

- ¹Τα παιδιά του Ιακώβ, που πήγαν μαζί του στην Αίγυπτο, καθένας με την οικογένειά του, ήταν οι
- ²Ρουβήν, Συμεών, Λευί, Ιούδας,
- ³Ισάαχαρ, Ζαβουλών, Βενιαμίν,
- ⁴Δαν, Νεφθαλί, Γαδ και Ασήρ.
- ⁵Όλοι μαζί οι απόγονοι του Ιακώβ ήταν εβδομήντα άτομα. Ο Ιωσήφ ήταν ήδη στην Αίγυπτο.
- ⁶Επειτα πέθανε ο Ιωσήφ και τ' αδέρφια του, ολόκληρη εκείνη η γενιά.
- ⁷Οι Ισραηλίτες όμως πολλαπλασιάζονταν και πλήθαιναν και γίνονταν πολύ ισχυροί: έτσι που όλη η χώρα γέμισε απ' αυτούς.
- ⁸Τότε στο θρόνο της Αιγύπτου ανέβηκε ένας νέος βασιλιάς, που δε γνώριζε τον Ιωσήφ.
- ⁹Είπε, λοιπόν, στο λαό του: «Βλέπετε ότι αυτοί οι Ισραηλίτες είναι λαός πολυάριθμος και ισχυρότερος από μας!
- ¹⁰Πρέπει να βρούμε έναν τρόπο για να μην πολλαπλασιάζονται συνεχώς. Γιατί αν γίνει κανένας πόλεμος, τότε αυτοί θα ενωθούν με τους εχθρούς μας, θα μας πολεμήσουν και θα φύγουν από τη χώρα.
- ¹¹Όρισαν, λοιπόν, οι Αιγύπτιοι εργοδηγούς για να εξουθενώνουν τους Ισραηλίτες επιβάλλοντάς τους βαριά έργα. Με τον τρόπο αυτό έχτισαν για το Φαραώ τις πόλεις Πιθώμ και Ραμεσσή, που χρησίμευαν για την αποθήκευση εφοδίων.
- ¹²Όσο όμως τους καταπίεζαν, τόσο οι Ισραηλίτες πλήθαιναν και απλώνονταν στη χώρα, κι έφτασαν να τους φοβούνται οι Αιγύπτιοι.
- ¹³Συνέχισαν, λοιπόν, να τους καταδυναστεύουν.

¹⁴Τους έκαναν τη ζωή αβάστακτη με τη σκληρή δουλειά στη λάσπη και στις πλίνθρες. Τους φόρτωναν όλες τις αγροτικές δουλειές, και κάθε λογής αγγαρεία.

¹⁵Τότε ο βασιλιάς της Αιγύπτου έδωσε την ακόλουθη διαταγή στη Σεμφώρα και στην Πινά, που ήταν μαίες των Εβραίων: »

¹⁶«Όταν ξεγεννάτε τις Εβραίες, να προσέχετε τι παιδί γεννιέται: Αν είναι αγόρι, θα το σκοτώνετε. Αν είναι κορίτσι, θα το αφήνετε να ζει».

¹⁷Οι μαίες όμως φοβήθηκαν το Θεό και δεν έκαναν αυτό που τις είχε διατάξει ο βασιλιάς των Αιγυπτίων. Άφηναν, λοιπόν, όλα τα παιδιά να ζουν.

¹⁸Τότε ο βασιλιάς κάλεσε τις μαίες και τους είπε: «Γιατί το κάνετε αυτό; Γιατί αφήνετε τα αγόρια να ζουν; »

¹⁹Οι μαίες του Φαραώ αποκρίθηκαν: «Οι Εβραίες δεν είναι σαν τις γυναίκες των Αιγυπτίων. Είναι γερές και γεννούν εύκολα. Πριν ακόμη φτάσει η μαιά, αυτές έχουν γεννήσει».

²⁰Ο Θεός χάριζε επιδεξιότητα στις μαίες, οπότε ο λαός συνέχιζε να πληθαίνει και να γίνεται όλο και πιο ισχυρός.

²¹Επειδή, μάλιστα, οι μαίες σέβονταν το Θεό, έδωσε και στις ίδιες πολλά παιδιά.

²²Έβγαλε τότε διαταγή ο Φαραώ για όλο το λαό του και είπε: «Κάθε αγόρι που γεννιέται απ' τους Εβραίους να το ρίχνετε στο Νείλο. Τα κορίτσια να τα αφήνετε να ζουν».

ΕΞΟΔΟΣ 2

Η γέννηση του Μωυσή

¹Εκείνη την εποχή, ένας άντρας από την φυλή Λευί πήρε για σύζυγο μια κοπέλα, επίσης από τη φυλή Λευί.

²Η γυναίκα έμεινε έγκυος και γέννησε αγόρι. Όταν είδε πόσο ωραίο ήταν το παιδί, το έκρυψε για τρεις μήνες.

³Δεν ήταν όμως δυνατό να το κρύβει περισσότερο. Πήρε λοιπόν ένα καλάθι από πάπυρο, το άλειψε με πίσσα, έβαλε μέσα το παιδί και το άφησε στις καλαμιές, στις όχθες του Νείλου.

⁴Έβαλε και την αδερφή του παιδιού να παρακολουθεί από μακριά τι θα γίνει.

⁵Μια μέρα η κόρη του Φαραώ ήρθε να λουστεί στο Νείλο και μπήκε στο ποτάμι, ενώ οι υπηρέτριές της περπατούσαν στην όχθη του. Κάποια στιγμή, εκείνη είδε το καλάθι ανάμεσα στα καλάμια κι έστειλε τη δούλη της να το πάρει.

⁶Το άνοιξε κι είδε μέσα ένα μικρό αγόρι που έκλαιγε· το λυπήθηκε και είπε: «Αυτό είναι εβραϊόπουλο».

⁷Τότε η αδερφή του παιδιού ρώτησε την κόρη του Φαραώ: «Να πάω να σου φωνάξω μια τροφό από τις Εβραίες, να σου θηλάζει το παιδί; »

⁸Η κόρη του Φαραώ της λέει: «Πήγαινε». Πάει το κορίτσι και φωνάζει τη μητέρα του παιδιού.

⁹«Πάρε αυτό το παιδί», της λέει η κόρη του Φαραώ, «και θήλασέ το για μένα, κι εγώ θα σου δίνω την αμοιβή σου». Έτσι πήρε η γυναίκα το παιδί και το θήλαζε.

¹⁰Όταν το παιδί μεγάλωσε, το έφερε στη θυγατέρα του Φαραώ. Εκείνη το υιοθέτησε και του έδωσε το όνομα Μωυσής, «επειδή», είπε, «τον έβγαλα απ' το νερό».

Ο Μωυσής καταφεύγει στη Μαδιάμ

¹¹Όταν ο Μωυσής είχε πια μεγαλώσει, πήγε μια μέρα να δει τους συμπατριώτες του. Καθώς παρακολουθούσε τις βαριές δουλειές που τους υποχρέωναν να κάνουν, βλέπει κι έναν Αιγύπτιο να χτυπάει έναν Εβραίο συμπατριώτη του.

¹²Κοίταξε τριγύρω, κι όταν είδε πως δεν ήταν εκεί κανείς, σκότωσε τον Αιγύπτιο και τον έκρυψε στην άμμο.

- 13** Την άλλη μέρα πήγε πάλι και είδε δύο Εβραίους να φιλονικούν. Και είπε σ' εκείνον που είχε το άδικο: «Γιατί χτυπάς το συμπατριώτη σου; »
- 14** Εκείνος του απάντησε: «Ποιος σ' έβαλε άρχοντα και δικαστή σ' εμάς; Ή μήπως θέλεις να με σκοτώσεις κι εμένα όπως σκότωσες τον Αιγύπτιο; » Τότε φοβήθηκε ο Μωυσής και σκέφτηκε: «Ωστε το επεισόδιο μαθεύτηκε! »
- 15** Όταν έμαθε ο Φαραώ αυτή την πράξη, ζητούσε να σκοτώσει το Μωυσή. Ο Μωυσής όμως κρύφτηκε και κατέφυγε στη Μαδιάμ. Εκεί κάθισε κοντά σ' ένα πηγάδι.
- 16** Ο ιερέας της Μαδιάμ είχε επτά κόρες. Αυτές ήρθαν να βγάλουν νερό για να γεμίσουν τις ποτίστρες και να ποτίσουν τα πρόβατα του πατέρα τους.
- 17** Ήρθαν όμως κάτι βοσκοί και τις έδιωχναν. Τότε σηκώθηκε ο Μωυσής και τις υπερασπίστηκε, και πότισε αυτός τα πρόβατά τους.
- 18** Όταν οι κοπέλες γύρισαν στον πατέρα τους το Ραγουήλ, εκείνος τις ρώτησε: «Γιατί ήρθατε σήμερα τόσο νωρίς; »
- 19** Αυτές του απάντησαν: «Ένας Αιγύπτιος μας γλίτωσε από τους βοσκούς, έβγαλε μάλιστα ο ίδιος νερό και πότισε τα πρόβατα».
- 20** Τότε ο πατέρας τους τις ρώτησε: «Πού είναι, λοιπόν, αυτός ο άνθρωπος; Γιατί τον αφήσατε εκεί; Καλέστε τον για φαγητό».
- 21** Έτσι ο Μωυσής αποφάσισε να μείνει κοντά σ' αυτόν τον άνθρωπο, κι εκείνος του έδωσε για γυναίκα τη θυγατέρα του τη Σεπφώρα.
- 22** Αυτή γέννησε γιο κι ο Μωυσής τον ονόμασε Γερσώμ, «επειδή», είπε, «είμαι πάροικος σε ξένη χώρα».
- 23** Ύστερα από πολύν καιρό πέθανε ο βασιλιάς της Αιγύπτου. Οι Ισραηλίτες όμως εξακολουθούσαν να στεναίνουν στη σκλαβιά και να φωνάζουν για βοήθεια· κι έφτασε η κραυγή τους στο Θεό.
- 24** Άκουσε, λοιπόν, ο Θεός το στεναγμό τους, κι αναλογίστηκε τη διαθήκη που είχε κάνει με τον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ.
- 25** Έστρεψε το βλέμμα του προς τους Ισραηλίτες και ενδιαφέρθηκε γι' αυτούς.

ΕΞΟΔΟΣ 3

Η κλήση του Μωυσή

- ¹Ο Μωυσής έβουσκε τα πρόβατα του Ιοθόρ, του πεθερού του, ιερέα της Μαδιάμ. Κάποτε, οδηγώντας τα πρόβατα πέρα από την έρημο, έφτασε στο βουνό του Θεού, το Χωρήβ.
- ²Τότε του φανερώθηκε ο άγγελος του Κυρίου μέσα σε πύρινη φλόγα που έβγαινε από μια βάτο. Ο Μωυσής είδε πως ενώ η βάτος είχε πάρει φωτιά κι ήταν μέσα στις φλόγες, δεν καιγόταν να γίνει στάχτη.
- ³Είπε, λοιπόν: «Ας πάω, να δω αυτό το παράδοξο θέαμα: γιατί δεν καίγεται η βάτος; »
- ⁴Όταν ο Κύριος είδε ότι ο Μωυσής πλησίαζε για να παρατηρήσει, του φώναξε μέσα από τη βάτο: «Μωυσή, Μωυσή». Αυτός απάντησε: «Ορίστε».
- ⁵«Μην πλησιάσεις εδώ», είπε ο Κύριος. «Βγάλε τα σανδάλια σου από τα πόδια σου, γιατί ο τόπος όπου στέκεσαι είναι τόπος άγιος.
- ⁶Εγώ», του λέει, «είμαι ο Θεός των προγόνων σου, ο Θεός του Αβραάμ, ο Θεός του Ισαάκ και ο Θεός του Ιακώβ». Τότε ο Μωυσής σκέπασε το πρόσωπό του, γιατί φοβόταν να κοιτάξει το Θεό.
- ⁷Ο Κύριος συνέχισε: «Είδα τη δυστυχία του λαού μου στην Αίγυπτο, και άκουσα την κραυγή τους εξαιτίας των καταπιεστών τους. Ξέρω τα βάσανά τους.
- ⁸Γι' αυτό κατέβηκα να τους γλιτώσω από τους Αιγύπτιους και να τους φέρω από αυτή τη χώρα, σε μια χώρα μεγάλη και εύφορη, στη χώρα όπου ρέει γάλα και μέλι, εκεί που τώρα κατοικούν οι Χαναναίοι, οι Χετταίοι, οι Αμορραίοι, οι Φερεζαίοι, οι Ευαίοι και οι Ιεβουσαίοι.
- ⁹Και τώρα που η κραυγή των Ισραηλιτών έφτασε ως εμένα, και είδα πώς τους καταπιέζουν οι Αιγύπτιοι,
- ¹⁰τώρα εγώ σε στέλνω στο Φαραώ, να βγάλεις το λαό μου, τους Ισραηλίτες, από την Αίγυπτο».

11 Ο Μωυσής είπε στο Θεό: «Ποιος είμαι εγώ, για να πάω στο Φαραώ και να βγάλω τους Ισραηλίτες από την Αίγυπτο; »

12 «Εγώ θα είμαι μαζί σου», του απάντησε ο Θεός. «Και να ποιο θα είναι το σημείο ότι εγώ σε έστειλα: Όταν θα βγάλεις το λαό από την Αίγυπτο, θα λατρεύσετε το Θεό σ' αυτό εδώ το βουνό».

13 Αλλά ο Μωυσής είπε πάλι: «Καλά, εγώ θα πάω στους Ισραηλίτες και θα τους πω, “ο Θεός των προγόνων σας με έστειλε σ' εσάς”. Αυτοί όμως θα με ρωτήσουν “ποιο είναι το όνομά του; ” Τι θα τους πω; »

14 Τότε ο Θεός απάντησε στο Μωυσή: «Εγώ είμαι εκείνος που είμαι. Έτσι», του λέει, «θα μιλήσεις στους Ισραηλίτες: “Εκείνος που είναι μ' έστειλε σ' εσάς”».

15 Είπε ακόμα ο Θεός στο Μωυσή: «Θα πεις στους Ισραηλίτες: “Ο Κύριος, ο Θεός των προγόνων σας, ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, αυτός με έστειλε σ' εσάς”. Αυτό είναι το όνομά μου στον αιώνα, και με αυτό θα με επικαλούνται όλες οι γενιές.

16 Πήγαινε, λοιπόν, συγκέντρωσε τους πρεσβυτέρους των Ισραηλιτών και πες τους ότι σου παρουσιάστηκε ο Κύριος, ο Θεός των προγόνων τους, ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, και είπε: “σας παρακολουθώ προσεκτικά και είδα τι σας κάνουν στην Αίγυπτο.

17 Έτσι, αποφάσισα να σας βγάλω από τη δυστυχία της Αιγύπτου και να σας φέρω στη χώρα των Χαναναίων, των Αμορραίων, των Φερεζαίων, των Ευαίων και των Ιεβουσαίων, σε μια χώρα όπου ρέει γάλα και μέλι”.

18 »Αυτοί θα σε υπακούσουν. Κι έτσι θα πας, εσύ και οι πρεσβύτεροι των Ισραηλιτών, στο βασιλιά της Αιγύπτου και θα του πεις: “Μας φανερώθηκε ο Κύριος, ο Θεός των Εβραίων. Τώρα λοιπόν θέλουμε να πάμε τρεις μέρες πορεία στην έρημο, για να θυσιάσουμε στον Κύριο το Θεό μας”.

19 Εγώ ξέρω ότι ο βασιλιάς της Αιγύπτου δε θα σας αφήσει να φύγετε, παρά μόνο αν εξαναγκαστεί με τη βία.

²⁰Θα απλώσω, λοιπόν, το χέρι μου και θα τιμωρήσω τους Αιγύπτιους με κάθε λογής τρομερά έργα που θα κάνω στη χώρα τους· ύστερα από αυτά θα σας αφήσει να φύγετε.

²¹Θα διαθέσω, μάλιστα, ευνοϊκά τους Αιγύπτιους προς το λαό, ώστε όταν θα έρθει η ώρα να φύγετε, να μη φύγετε με άδεια χέρια.

²²Κάθε Ισραηλίτισσα θα ζητήσει από την Αιγύπτια γειτόνισσά της και από την Αιγύπτια συγκάτοικό της, ασημένια και χρυσά αντικείμενα και ρούχα, και θα τα φορέσετε στα αγόρια και στα κορίτσια σας· κι έτσι θα τους γδύσετε τους Αιγύπτιους».

ΕΞΟΔΟΣ 4

¹Τότε αποκρίθηκε ο Μωυσής: «Κι αν δε με πιστέψουν και δε με υπακούσουν, κι αμφισβητήσουν ότι μου παρουσιάστηκε ο Κύριος; »

²Τότε ο Κύριος τον ρώτησε: «Τι είναι αυτό που κρατάς στο χέρι σου; » Αυτός απάντησε: «Ραβδί».

³«Ρίξ' το στη γη», του είπε ο Κύριος. Ο Μωυσής το έριξε στη γη, και το ραβδί μεταμορφώθηκε σε φίδι. Ο Μωυσής έτρεξε να φύγει.

⁴Αλλά ο Κύριος του είπε: «Απλώσε το χέρι σου και πιάσ' το απ' την ουρά». Ο Μωυσής απλώσε το χέρι του, το έπιασε, κι αυτό έγινε πάλι ραβδί στο χέρι του.

⁵«Έτσι», του λέει, «θα πιστέψουν οι Ισραηλίτες ότι σου παρουσιάστηκε ο Κύριος, ο Θεός των προγόνων τους, του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ».

⁶Και συνέχισε ο Κύριος: «Βάλε το χέρι σου στη μασχάλη σου». Έβαλε το χέρι του στη μασχάλη του ο Μωυσής, αλλά όταν το έβγαλε, το χέρι του ήταν άσπρο σαν χιόνι.

⁷Τότε του είπε ο Κύριος: «Βάλε πάλι το χέρι σου στη μασχάλη σου». Κι όταν το έβγαλε, αυτή τη φορά το χέρι του είχε ξαναγίνει όπως το υπόλοιπο σώμα του.

⁸«Και αν δε σε πιστέψουν», είπε ο Κύριος, «αν δεν πεισθούν με το πρώτο θαύμα, θα πιστέψουν με το δεύτερο.

⁹Και αν δε πεισθούν με τα δυο αυτά θαύματα και δεν ακούσουν αυτά που θα τους πεις, τότε θα πάρεις λίγο νερό από το Νείλο και θα το χύσεις στο έδαφος· και το νερό αυτό του ποταμού θα γίνει αίμα».

¹⁰Ο Μωυσής όμως είπε στον Κύριο: «Εγώ, Κύριέ μου, ποτέ μέχρι σήμερα δεν ήμουν επιδέξιος ομιλητής, ούτε κι έγινα από την ώρα που άρχισες να μου μιλάς. Είμαι βραδύγλωσσος, τραυλίζω».

¹¹Ο Κύριος του είπε: «Ποιος έδωσε το στόμα στον άνθρωπο; Και ποιος κάνει τον άνθρωπο άλαλο ή κουφό, να βλέπει ή να 'ναι τυφλός; Εγώ, ο Κύριος.

¹²Πήγαινε, λοιπόν, τώρα κι εγώ θα είμαι μαζί σου όταν θα μιλάς, και θα σου υποδεικνύω τι να λες».

¹³Ο Μωυσής απάντησε: «Σε παρακαλώ, Κύριέ μου, στείλε κανέναν άλλον».

¹⁴Τότε οργίστηκε ο Κύριος με το Μωυσή και του είπε: «Έχεις τον αδερφό σου τον Ααρών, το Λευίτη. Ξέρω ότι αυτός μιλάει με ευκολία. Έρχεται μάλιστα να σε συναντήσει και θα χαρεί όταν σε δει.

¹⁵Θα του μιλήσεις και θα του υπαγορεύσεις τι να πει, κι εγώ θα είμαι μαζί μ' εσένα και μ' εκείνον όταν θα μιλάτε, και θα σας υποδεικνύω τι να κάνετε.

¹⁶Αυτός θα μιλάει αντί για σένα στο λαό και θα είναι το στόμα σου, κι εσύ θα είσαι για κείνον σαν Θεός, να του υπαγορεύεις τι να λέει.

¹⁷Πάρε στο χέρι σου αυτό το ραβδί. Μ' αυτό θα κάνεις τα θαύματα».

Ο Μωυσής επιστρέφει στην Αίγυπτο

¹⁸Ο Μωυσής έφυγε και πήγε στον πεθερό του τον Ιοθόρ και του είπε: «Θα φύγω και θα γυρίσω πίσω στους αδερφούς μου στην Αίγυπτο για να δω αν ζουν ακόμα». Ο Ιοθόρ τού απάντησε: «Πήγαινε στο καλό».

¹⁹Ενόσω ο Μωυσής ήταν ακόμα στη Μαδιάμ, ο Κύριος του είπε: «Φύγε, γύρνα στην Αίγυπτο, γιατί πέθαναν οι άνθρωποι που ήθελαν να σε σκοτώσουν».

²⁰Πήρε τότε ο Μωυσής τη γυναίκα του και τους γιους του, τους ανέβασε στο υποζύγιο και έφυγε για την Αίγυπτο. Πήρε και το θαυματουργό ραβδί του Θεού στο χέρι του.

²¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Όταν θα φτάσεις στην Αίγυπτο, πρόσεξε να κάνεις μπροστά στο Φαραώ όλα τα θαύματα που σου έδωσα τη δύναμη να κάνεις. Εγώ όμως θα ενισχύσω την άκαμπτη διάθεσή του, ώστε να μην αφήσει το λαό να φύγει.

²²Θα πεις στο Φαραώ: “Αυτά λέει ο Κύριος: Ο Ισραήλ είναι ο πρωτότοκος γιος μου.

²³Γι’ αυτό σου λέω, άσε το γιο μου να φύγει για να με λατρεύσει. Αν αρνηθείς να τον αφήσεις, εγώ θα θανατώσω το γιο σου τον πρωτότοκο”».

²⁴Στο δρόμο, εκεί που σταμάτησε για να διανυκτερεύσει, όρμησε εναντίον του ο Κύριος και ζητούσε να τον θανατώσει.

²⁵Τότε η Σεπφώρα πήρε ένα λιθάρι κοφτερό κι έκοψε το άκρο του δέρματος του γεννητικού μορίου του γιου της, και αγγίζοντας τα πόδια του Μωυσή τού είπε: «Σύζυγος αίματος είσαι για μένα ».

²⁶Έτσι ο Κύριος έφυγε από το Μωυσή. Η Σεπφώρα χρησιμοποίησε την έκφραση «Σύζυγος του αίματος» για την περιτομή.

²⁷Στο μεταξύ ο Κύριος είχε πει στον Ααρών: «Πήγαινε να συναντήσεις το Μωυσή στην έρημο». Αυτός πήγε και τον συνάντησε στο βουνό του Θεού και τον καταφίλησε.

²⁸Ο Μωυσής ανακοίνωσε στον Ααρών όλα όσα ο Κύριος του είχε αναθέσει να πει και όλα τα θαύματα που τον είχε διατάξει να κάνει.

²⁹Πήγαν, λοιπόν, ο Μωυσής και ο Ααρών και συγκέντρωσαν όλους τους πρεσβυτέρους των Ισραηλιτών.

³⁰Ο Ααρών τούς ανακοίνωσε όλα όσα είχε πει ο Κύριος στο Μωυσή κι ο Μωυσής έκανε τα θαύματα μπροστά στο λαό.

³¹Αυτοί πίστεψαν, και κατάλαβαν ότι ο Κύριος είχε στρέψει το ενδιαφέρον του στους Ισραηλίτες και είχε δει τη δυστυχία τους. Έσκυψαν τότε και προσκύνησαν.

ΕΞΟΔΟΣ 5

Ο Μωυσής και ο Ααρών στο Φαραώ

¹Μετά απ' αυτά, ο Μωυσής κι ο Ααρών πήγαν στο Φαραώ και του είπαν: «Ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “Άσε το λαό μου να φύγουν και να πάνε να κάνουν μια γιορτή στην έρημο για να με τιμήσουν”».

²Ο Φαραώ απάντησε: «Ποιος είναι ο Κύριος, που πρέπει να τον υπακούσω και ν' αφήσω τους Ισραηλίτες να φύγουν; Δε γνωρίζω τον Κύριο, και δε θ' αφήσω τους Ισραηλίτες να φύγουν».

³Εκείνοι του είπαν: «Ο Θεός των Εβραίων μάς φανερώθηκε. Πρέπει να βαδίσουμε τρεις μέρες πορεία στην έρημο για να προσφέρουμε θυσία στον Κύριο, το Θεό μας. Αλλιώς θα στραφεί εναντίον μας με καμιά επιδημία ή με πόλεμο».

⁴Ο βασιλιάς της Αιγύπτου τους είπε: «Γιατί, Μωυσή και Ααρών, θέλετε ν' αποσπάτε το λαό από τα έργα του; Πηγαίνετε στη δουλειά σας.

⁵Τώρα που ο λαός αυτός πλήθυνε μέσα στη χώρα, εσείς θέλετε να τον σταματήσετε από τη δουλειά του».

⁶Την ίδια εκείνη μέρα ο Φαραώ έδωσε αυτή τη διαταγή στους εργοδηγούς του λαού και στους επιστάτες:

⁷«Δε θα δίνετε πια άχυρο στο λαό για να κατασκευάζουν πλίθρες, όπως γινόταν μέχρι σήμερα. Οι ίδιοι θα πηγαίνουν και θα μαζεύουν το άχυρο.

⁸Αλλά θα τους αναγκάσετε να παράγουν πλίθρες στην ίδια ποσότητα όπως μέχρι σήμερα. Καθόλου λιγότερες. Γιατί είναι τεμπέληδες. Γι' αυτό φωνάζουν και λένε, “θέλουμε να προσφέρουμε θυσία στο Θεό μας”.

⁹Η δουλειά τους πρέπει να γίνει πιο βαριά, ώστε να είναι συνέχεια απασχολημένοι, και να μην ξεσηκώνονται με παραπλανητικά λόγια».

- 10** Οι εργοδηγοί του λαού και οι επιστάτες τους βγήκαν και είπαν στο λαό: «Ακούστε τι είπε ο Φαραώ: “Δε θα σας δίνουμε πια εμείς άχυρο.
- 11** Εσείς θα πηγαίνετε και θα μαζεύετε όπου το βρίσκετε, αλλά η παραγωγή σας δε θα ελαττωθεί”».
- 12** Σκορπίστηκε, λοιπόν, ο λαός σ’ ολόκληρη την Αίγυπτο, για να μαζέψουν άχυρο.
- 13** Οι εργοδηγοί όμως τους πίεζαν και τους έλεγαν: «Θα βγάζετε κάθε μέρα την ίδια παραγωγή που είχατε όταν σας δινόταν το άχυρο».
- 14** Χτυπούσαν ακόμα και τους επιστάτες των Ισραηλιτών που οι εργοδηγοί του Φαραώ τούς είχαν διορίσει για να τους επιτηρούν, και τους έλεγαν: «Γιατί δεν κάνετε και σήμερα τόσες πλίθρες όσες κάνατε ως τώρα; ».
- 15** Τότε οι επιστάτες των Ισραηλιτών πήγαν και παραπονέθηκαν στο Φαραώ: «Γιατί συμπεριφέρεσαι έτσι στους δούλους σου;
- 16** Άχυρο δεν μας δίνουν και παρ’ όλα αυτά μας διατάζουν να κάνουμε πλίθρες και μας χτυπούν κι από πάνω, πράγμα που είναι αδικία για το λαό σου.
- 17** Ο Φαραώ απάντησε: «Τεμπέληδες είστε, ακαμάτηδες. Γι’ αυτό λέτε, “θέλουμε να πάμε να προσφέρουμε θυσία στον Κύριο”».
- 18** Τώρα λοιπόν πηγαίνετε στη δουλειά σας. Άχυρο δεν θα σας δίνεται, αλλά εσείς οφείλετε να παραδίνετε τις πλίθρες στην ίδια ποσότητα».
- 19** Έτσι, οι επιστάτες των Ισραηλιτών βρέθηκαν σε δύσκολη θέση, γιατί διατάχθηκαν να παράγουν κάθε μέρα πλίθρες στην ίδια ποσότητα όπως και πριν.
- 20** Βγαίνοντας από το Φαραώ, συνάντησαν το Μωυσή και τον Ααρών, που τους περίμεναν.
- 21** «Ο Κύριος ας αναλάβει να σας κρίνει», τους είπαν. «Μας δυσφημίσατε στο Φαραώ και στους αυλικούς του και τους δώσατε όπλα για να μας εξοντώσουν».

Η προσευχή του Μωυσή

²²Τότε ο Μωυσής στράφηκε στον Κύριο και του είπε: «Κυριέ μου, γιατί κακομεταχειρίζεσαι τόσο πολύ τούτο το λαό; Γιατί με έστειλες εδώ;

²³Αφότου ήρθα στο Φαραώ να του μιλήσω εξ ονόματός σου, αυτός τους φέρνεται σκληρά, κι εσύ δεν έκανες τίποτα για να ελευθερώσεις το λαό σου».

ΕΞΟΔΟΣ 6

Η κλήση του Μωυσή επαναλαμβάνεται

¹Τότε ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Τώρα θα δεις τι θα κάνω εγώ στο Φαραώ: Θα τον εξαναγκάσω με τη δύναμή μου και θα σας αφήσει να φύγετε· και μάλιστα θα τον κάνω να σας διώξει ο ίδιος από τη χώρα του! »

Νέα κλήση του Μωυσή

²Ο Θεός ξαναμίλησε στο Μωυσή και του είπε: «Εγώ είμαι ο Κύριος.

³Παρουσιάστηκα στον Αβραάμ, στον Ισαάκ και στον Ιακώβ ως Θεός Σαδδαί (Θεός παντοκράτορας), αλλά δεν τους έκανα γνωστό το όνομά μου “Κύριος”.

⁴Έκανα επίσης μαζί τους διαθήκη να τους δώσω τη Χαναάν, τη χώρα όπου είχαν πάει να μείνουν σαν μετανάστες.

⁵Άκουσα τώρα τους Ισραηλίτες να στενάζουν κάτω απ’ το βάρος της δουλείας τους στην Αίγυπτο και θυμήθηκα τη διαθήκη μου.

⁶Γι’ αυτό πες τους: “Εγώ είμαι ο Κύριος. Θα σας απαλλάξω από το βάρος της δουλείας που σας έχουν επιβάλει οι Αιγύπτιοι, θα σας λυτρώσω από την καταπίεσή τους. Θα σας ελευθερώσω με τη μεγάλη μου δύναμη και επιβάλλοντάς τους βαριές ποινές.

⁷Θα σας κάνω λαό μου και θα είμαι ο Θεός σας· και θα μάθετε ότι είμαι εγώ, ο Κύριος ο Θεός σας, που σας απάλλαξα από την καταδυνάστευση της Αιγύπτου.

⁸Θα σας φέρω στη χώρα που υποσχέθηκα με όρκο να τη δώσω στον Αβραάμ, στον Ισαάκ και στον Ιακώβ. Σ’ εσάς θα τη δώσω για ιδιοκτησία σας. Εγώ είμαι ο Κύριος! ”»

⁹Ο Μωυσής μεταβίβασε τα λόγια αυτά στους Ισραηλίτες, αλλά εκείνοι δεν έδωσαν καμιά σημασία, γιατί ήταν απογοητευμένοι από τη σκληρή δουλειά.

¹⁰Τότε ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

¹¹«Πήγαινε, και πες στο Φαραώ, το βασιλιά της Αιγύπτου, ν' αφήσει τους Ισραηλίτες να φύγουν από τη χώρα του».

¹²Αλλά ο Μωυσής αποκρίθηκε στον Κύριο: «Αφού οι Ισραηλίτες δε μ' ακούνε, πώς θα μ' ακούσει ο Φαραώ, τη στιγμή μάλιστα που είμαι κι αδέξιος ομιλητής; »

¹³Τότε μίλησε ο Κύριος στο Μωυσή και στον Ααρών, και τους έδωσε διαταγές για τους Ισραηλίτες και για το Φαραώ, το βασιλιά της Αιγύπτου, ώστε να βγάλουν τους Ισραηλίτες από την Αίγυπτο.

Ο γενεαλογικός κατάλογος του Μωυσή και του Ααρών

¹⁴Οι αρχηγοί των συγγενειών των Ισραηλιτών είναι οι εξής: Οι γιοι του Ρουβήν, πρωτότοκου γιου του Ισραήλ: Χανώχ, Φαλλού, Χεσρών και Χαρμί. Αυτοί είναι και οι γενάρχες των αντίστοιχων συγγενειών του Ρουβήν.

¹⁵Οι γιοι του Συμεών: Ιεμουήλ, Ιαμίν, Ωχάδ, Ιαχίν, Σωχάρ και Σαούλ, ο γιος της Χαναναίας. Αυτοί είναι και οι γενάρχες των αντίστοιχων συγγενειών του Συμεών.

¹⁶Οι γιοι του Λευί, γενάρχες των αντίστοιχων συγγενειών κατά σειρά: Γηρσών, Καάθ και Μεραρί. Ο Λευί έζησε εκατόν τριάντα επτά χρόνια.

¹⁷Γιοι του Γηρσών ήταν οι Λιβνί και Σιμεΐ, γενάρχες των αντίστοιχων οικογενειών.

¹⁸Γιοι του Καάθ ήταν οι Αμράμ, Ισάρ, Χεβρών και Ουζζιήλ. Ο Καάθ έζησε εκατόν τριάντα τρία χρόνια.

¹⁹Γιοι του Μεραρί ήταν οι Μαχλί και Μουσί. Αυτοί είναι οι γενάρχες των συγγενειών του Λευί, με τους απογόνους τους κατά σειρά.

²⁰Ο Αμράμ πήρε γυναίκα την Ιωχαβέδ, τη θεία του, η οποία του γέννησε τον Ααρών και το Μωυσή. Ο Αμράμ έζησε εκατόν τριάντα επτά χρόνια.

²¹Γιοι του Ισάρ ήταν οι Κορέ, Νέφεγ και Ζιχρί.

²²Γιοι του Ουζζιήλ ήταν οι Μισαήλ, Ελισαφάν και Σιθρί.

²³Ο Ααρών πήρε γυναίκα την Ελισάβετ, θυγατέρα του Αμιναδάβ, και αδερφή του Ναχσών, η οποία του γέννησε το Ναδάβ, τον Αβιού, τον Ελεάζαρ και τον Ιθάμαρ.

²⁴Γιοι του Κορέ ήταν οι Ασσείρ, Ελκανά και Αβιάσαφ. Αυτοί είναι και οι γενάρχες των αντίστοιχων συγγενειών των Κοριτών.

²⁵Ο Ελεάζαρ, γιος του Ααρών, πήρε γυναίκα μια από τις θυγατέρες του Φουτιήλ, η οποία του γέννησε τον Φινεές. Αυτοί είναι οι αρχηγοί των συγγενειών και των οικογενειών της φυλής Λευί.

²⁶Ο Ααρών και ο Μωυσής ήταν εκείνοι, στους οποίους είπε ο Θεός: «Βγάλτε τους Ισραηλίτες από τη Αίγυπτο σε διάταξη στρατεύματος».

²⁷Κι αυτοί μίλησαν στο Φαραώ, το βασιλιά της Αιγύπτου, για να βγάλουν τους Ισραηλίτες από την Αίγυπτο.

Οδηγίες του Κυρίου στο Μωυσή και στον Ααρών

²⁸Την ημέρα που ο Κύριος μίλησε στο Μωυσή, στην Αίγυπτο,

²⁹του είπε: «Εγώ είμαι ο Κύριος. Πες στο Φαραώ, το βασιλιά της Αιγύπτου, όλα όσα θα σου πω».

³⁰Ο Μωυσής όμως είπε στον Κύριο: «Εγώ είμαι αδέξιος ομιλητής· πώς είναι δυνατόν να με ακούσει ο Φαραώ; »

ΕΞΟΔΟΣ 7

¹Ο Κύριος απάντησε στο Μωυσή: «Σε έκανα να είσαι για το Φαραώ Θεός, κι ο αδερφός σου ο Ααρών, να είναι ο προφήτης σου.

²Εσύ θα του διαβιβάζεις όλα όσα θα σε διατάζω, κι εκείνος θα μιλάει στο Φαραώ, ώστε ν' αφήσει τους Ισραηλίτες να φύγουν από τη χώρα του.

³Εγώ όμως θα κάνω ακόμα πιο άκαμπτη τη διάθεση του Φαραώ. Παρ' όλες τις πολυάριθμες αποδείξεις μου και τα τρομερά θαύματα που θα κάνω στην Αίγυπτο,

⁴αυτός δεν θα σας ακούσει. Τότε θ' απλώσω το χέρι μου εναντίον των Αιγυπτίων και θα τους τιμωρήσω με βαριές ποινές και θα οδηγήσω το λαό μου τον Ισραήλ να βγει με τάξη απ' αυτήν τη χώρα.

⁵Όταν λοιπόν απλώσω το χέρι μου εναντίον των Αιγυπτίων και βγάλω τους Ισραηλίτες απ' ανάμεσά τους, τότε θα δουν οι Αιγύπτιοι ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

⁶Ο Μωυσής κι ο Ααρών έκαναν ό, τι ακριβώς τους διέταξε ο Κύριος.

⁷Ο Μωυσής ήταν ογδόντα ετών κι ο Ααρών ογδόντα τριών, όταν παρουσιάστηκαν και μίλησαν στο Φαραώ.

Το ραβδί του Ααρών

⁸Ο Κύριος είπε στο Μωυσή και στον Ααρών:

⁹«Αν ο Φαραώ σας πει, “κάμετέ μου ένα θαύμα”, τότε εσύ, Μωυσή, θα πεις στον Ααρών: “πάρε το ραβδί σου και ρίξε το μπροστά στο Φαραώ και θα γίνει φίδι”».

¹⁰Ήρθαν λοιπόν, ο Μωυσής και ο Ααρών στο Φαραώ, και έκαναν όπως τους είχε διατάξει ο Κύριος: Ο Ααρών έριξε το ραβδί του μπροστά στο Φαραώ και στους αυλικούς του, και το ραβδί έγινε φίδι.

¹¹Τότε ο Φαραώ κάλεσε τους σοφούς και τους μάγους των Αιγυπτίων, και έκαναν κι εκείνοι τα ίδια με την τέχνη τους.

¹²Έριξε ο καθένας το ραβδί του κάτω, και τα ραβδιά έγιναν φίδια. Αλλά το ραβδί του Ααρών κατάπιε τα ραβδιά των μάγων.

¹³Παρ' όλα αυτά η καρδιά του Φαραώ έμεινε σκληρή και δεν τους άκουσε, όπως το είχε πει ο Κύριος.

Οι καταστροφές που έπληξαν την Αίγυπτο

1. Το αίμα

14 Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Ο Φαραώ παραμένει άκαμptos και αρνείται ν' αφήσει το λαό να φύγει.

15 Πήγαινε, λοιπόν, αύριο το πρωί, όταν αυτός θα βγαίνει για το ποτάμι και στάσου απέναντί του κοντά στην όχθη του Νείλου· πάρε στο χέρι σου και το ραβδί που είχε γίνει φίδι.

16 Και θα του πεις: “Ο Κύριος, ο Θεός των Εβραίων, με έστειλε σ' εσένα να σου πω ν' αφήσεις το λαό του να φύγει, για να τον λατρεύσει στην έρημο. Εσύ όμως δεν άκουσες μέχρι σήμερα.

17 Τώρα ο Κύριος λέει ότι μ' αυτό που θα κάνει, θα γνωρίσεις πως αυτός είναι ο Κύριος. Με το ραβδί που κρατώ στο χέρι μου, θα χτυπήσω τα νερά του Νείλου και θα γίνουν αίμα.

18 Τα ψάρια του ποταμού θα ψοφήσουν και θα βρωμήσει ο Νείλος· και οι Αιγύπτιοι θα σιχαίνονται να πιουν νερό απ' αυτόν”».

19 Είπε ακόμα ο Κύριος στο Μωυσή: «Πες στον Ααρών να πάρει το ραβδί του και ν' απλώσει το χέρι του προς τα νερά της Αιγύπτου, τα ποτάμια, τα κανάλια και τις λίμνες της χώρας, και προς κάθε μέρος όπου υπάρχουν μαζεμένα νερά, ώστε τα νερά να γίνουν αίμα σ' όλη την Αίγυπτο· ακόμα και μέσα στα ξύλινα και στα πέτρινα δοχεία το νερό θα γίνει αίμα».

20 Ο Μωυσής με τον Ααρών έκαναν όπως ακριβώς τους είχε διατάξει ο Κύριος. Σήκωσε το ραβδί του ο Ααρών και χτύπησε τα νερά του Νείλου, μπροστά στα μάτια του Φαραώ και των αυλικών του, κι όλο το νερό του ποταμού έγινε αίμα.

21 Τα ψάρια ψόφησαν, και βρώμησε ο Νείλος, έτσι που οι Αιγύπτιοι δεν μπορούσαν να πιουν νερό απ' αυτόν. Ολόκληρη η χώρα της Αιγύπτου γέμισε αίμα.

22 Αλλά το ίδιο έκαναν και οι μάγοι των Αιγυπτίων με την τέχνη τους· έτσι ο Φαραώ έμεινε άκαμptos, όπως το είχε πει ο Κύριος, και δεν άκουσε το Μωυσή και τον Ααρών.

²³Ο Φαραώ γύρισε στο παλάτι του χωρίς να λάβει υπόψη ούτε αυτό το γεγονός.

²⁴Αλλά όλοι οι Αιγύπτιοι έσκαβαν γύρω από τον Νείλο, για να βρουν νερό να πιουν, γιατί το νερό του Νείλου δεν πινόταν.

2. Οι βάτραχοι

²⁵Πέρασαν επτά μέρες, αφότου ο Κύριος χτύπησε το Νείλο.

²⁶Τότε ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή να πάει στο Φαραώ και να του πει: «Ο Κύριος λέει: “άσε το λαό μου να πάει να με λατρεύσει.

²⁷Και αν αρνηθείς να τον αφήσεις, εγώ θα στείλω σ’ ολόκληρη την περιοχή σου βατράχους.

²⁸Ο Νείλος θα βγάλει βατράχους, που θ’ ανεβούν και θα μπουν στο ανάκτορό σου, στα υπνοδωμάτιά σου και πάνω στο κρεβάτι σου· θα μπουν στα σπίτια των αυλικών σου και του λαού σου, στους φούρνους και στα ζυμωτήρια.

²⁹Θα πηδάνε πάνω σου, πάνω στους αυλικούς σου και πάνω σ’ όλο το λαό σου”».

ΕΞΟΔΟΣ 8

¹Ο Κύριος έδωσε ακόμη εντολή στο Μωυσή να πει στον Ααρών: «Άπλωσε το χέρι σου με το ραβδί σου προς τα ποτάμια, τα κανάλια και τις λίμνες, και κάνε να γεμίσει η Αίγυπτος βατράχους».

²Ο Ααρών άπλωσε το χέρι του προς τα νερά της Αιγύπτου και βγήκαν βάτραχοι που σκέπασαν όλη τη χώρα.

³Το ίδιο όμως έκαναν και οι μάγοι με την τέχνη τους και έφεραν κι αυτοί βατράχους στην Αίγυπτο.

⁴Τότε κάλεσε ο Φαραώ το Μωυσή και τον Ααρών και τους είπε: «Παρακαλέστε τον Κύριο να πάρει τους βατράχους από μένα κι από το λαό μου, και τότε θ’ αφήσω το λαό να φύγει για να προσφέρει θυσία στον Κύριο».

⁵Ο Μωυσής είπε στο Φαραώ: «Μην ανησυχείς· πότε θέλεις να παρακαλέσω το Θεό για σένα, για τους αυλικούς σου και το λαό σου; Οι βάτραχοι θα εξαφανιστούν από σένα κι από τα ανάκτορά σου, και θα περιοριστούν μόνο στο Νείλο».

⁶Ο Φαραώ απάντησε: «Αύριο το πρωί». Ο Μωυσής του είπε: «Θα γίνει όπως ζητάς, για να δεις ότι δεν υπάρχει άλλος σαν τον Κύριο, το Θεό μας.

⁷Οι βάτραχοι θα φύγουν από σένα, από τα ανάκτορά σου, από τους αυλικούς σου κι από το λαό σου, και θα περιοριστούν στο Νείλο».

⁸Όταν ο Μωυσής κι ο Ααρών έφυγαν από το Φαραώ, ο Μωυσής προσευχήθηκε στον Κύριο να γλιτώσει το Φαραώ από τους βατράχους.

⁹Ο Κύριος έκανε όπως τον παρακάλεσε ο Μωυσής, και ψόφησαν οι βάτραχοι στα σπίτια, στις αυλές και στα χωράφια.

¹⁰Και τους μάζευαν σε σωρούς αμέτρητους, τόσους που βρώμησε η χώρα.

¹¹Μόλις όμως ο Φαραώ ανέπνευσε, πεισμάτωσε πάλι όπως το είχε πει ο Κύριος, και δεν άκουγε το Μωυσή και τον Ααρών.

3. Τα κουνούπια

¹²Ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή να πει στον Ααρών: «Άπλωσε το ραβδί σου και χτύπα το χώμα της γης και θα μεταβληθεί σε κουνούπια σ' όλη την Αίγυπτο».

¹³Έτσι κι έκαναν: Άπλωσε ο Ααρών το χέρι του με το ραβδί του και χτύπησε το χώμα της γης και μεταβλήθηκε σε κουνούπια που ορμούσαν στους ανθρώπους και στα ζώα. Όλη η σκόνη της γης έγινε κουνούπια σ' ολόκληρη τη χώρα.

¹⁴Το ίδιο επιχείρησαν να κάνουν και οι μάγοι με την τέχνη τους, να βγάλουν δηλαδή κουνούπια, αλλά δεν μπόρεσαν. Τα κουνούπια εξακολουθούσαν να ορμούν στους ανθρώπους και στα ζώα.

¹⁵Τότε είπαν οι μάγοι στο Φαραώ: «Αυτό είναι επέμβαση Θεού». Αλλά ο Φαραώ παρέμεινε άκαμπτος όπως το είχε πει ο Κύριος και δεν έκανε ό, τι του ζητούσαν ο Μωυσής και ο Ααρών.

4. Οι μύγες

¹⁶Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Σήκω αύριο το πρωί και πήγαινε να παρουσιαστείς στο Φαραώ, όταν θα πηγαίνει προς το ποτάμι, και να του πεις ότι ο Κύριος λέει: “άσε το λαό μου να φύγει για να με λατρεύσει.

¹⁷Αν όμως δεν τον αφήσεις, εγώ θα στείλω σ’ εσένα, στους αυλικούς σου, στο λαό σου και στ’ ανάκτορό σου μύγες, που θα γεμίσουν τα σπίτια της Αιγύπτου και θα καλύψουν το έδαφος της χώρας.

¹⁸Ωστόσο, την ημέρα εκείνη θα εξαιρέσω την περιοχή της Γεσέν, όπου κατοικεί ο λαός μου. Εκεί δε θα βρεθούν μύγες· για να δεις ότι εγώ, ο Κύριος, είμαι παρών ακόμη και στη χώρα σου.

¹⁹Θα κάνω διάκριση ανάμεσα στο λαό μου και στο λαό σου. Αυτό το θαύμα θα γίνει αύριο το πρωί”».

²⁰Έτσι κι έκανε ο Κύριος. Κι έπεσε η μύγα σύννεφο στο ανάκτορο του Φαραώ, στα σπίτια των αυλικών του και σ’ όλη τη χώρα της Αιγύπτου. Και ήταν η μύγα καταστροφή για τη χώρα.

²¹Τότε κάλεσε ο Φαραώ το Μωυσή και τον Ααρών και τους είπε: «Πηγαίnete, θυσιάστε στο Θεό σας· αλλά μέσα στη χώρα μου».

²²«Όχι», απάντησε ο Μωυσής. «Δεν μπορούμε να το κάνουμε αυτό, γιατί οι θυσίες που προσφέρουμε στον Κύριο, το Θεό μας, θεωρούνται βδελυρές από τους Αιγύπτιους. Αν λοιπόν θυσιάσουμε μπροστά τους, και κάνουμε κάτι που οι Αιγύπτιοι το θεωρούν βδελυρό, θα μας λιθοβολήσουν.

²³Εμείς πρέπει να πάμε τρεις μέρες πορεία στην έρημο και να θυσιάσουμε εκεί στον Κύριο, το Θεό μας, όπως μας έχει πει».

²⁴Ο Φαραώ απάντησε: «Καλά, θα σας αφήσω να φύγετε για να θυσιάσετε στον Κύριο, το Θεό σας, στην έρημο, μόνο να μην απομακρυνθείτε πολύ· παρακαλέστε και για μένα».

²⁵Ο Μωυσής είπε: «Μόλις εγώ φύγω από τη χώρα σου αύριο το πρωί, θα παρακαλέσω τον Κύριο και θα σας απαλλάξει από τις μύγες εσένα, τους αυλικούς σου και το λαό σου. Μόνο μη μας γελάσεις και εμποδίσεις πάλι το λαό να φύγει για να προσφέρει θυσίες στον Κύριο».

²⁶Αφού βγήκε ο Μωυσής από το Φαραώ, προσευχήθηκε στον Κύριο.

²⁷Ο Κύριος έκανε ό, τι τον παρακάλεσε ο Μωυσής, και απάλλαξε από τις μύγες το Φαραώ, τους αυλικούς του και το λαό του· δεν έμεινε ούτε μία.

²⁸Αλλά και αυτή τη φορά ο Φαραώ έμεινε άκαμπτος και δεν άφησε το λαό να φύγει.

ΕΞΟΔΟΣ 9

5. Το θανατικό στα ζώα

¹Ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή να παρουσιαστεί στο Φαραώ και να του πει: «Ο Κύριος, ο Θεός των Εβραίων, λέει: “άσε το λαό μου να πάει να με λατρεύσει.

²Αν όμως αρνηθείς να τους αφήσεις, και τους κρατήσεις κι άλλο με τη βία,

³τότε εγώ, ο Κύριος, θα επέμβω και θα χτυπήσω τα ζώα σου που είναι στο χωράφι: Θα φέρω φοβερό θανατικό στα άλογα, στα γαϊδούρια, στις καμήλες, στα βόδια και στα πρόβατα.

⁴Θα κάνω όμως διάκριση ανάμεσα στα ζώα των Αιγυπτίων και των Ισραηλιτών, έτσι που κανένα ζώο των Ισραηλιτών δεν θα ψοφήσει”».

⁵Και όρισε ο Κύριος προθεσμία και είπε: «Αύριο εγώ ο Κύριος θα το πραγματοποιήσω αυτό στη χώρα».

⁶Την άλλη μέρα το πρωί ο Κύριος πραγματοποίησε το λόγο του. Όλα τα ζώα των Αιγυπτίων ψόφησαν ενώ από τα ζώα των Ισραηλιτών δεν ψόφησε ούτε ένα.

⁷Ο Φαραώ έστειλε να εξακριβώσουν το γεγονός, και είδε ότι από τα ζώα των Ισραηλιτών δεν είχε ψοφήσει ούτε ένα. Παρ’ όλα αυτά όμως έμεινε άκαμπτος και δεν άφησε το λαό να φύγει.

6. Ο καπνός

⁸Ο Κύριος είπε στο Μωυσή και στον Ααρών: «Πάρτε καπνιά από το φούρνο και γεμίστε τις χούφτες σας, κι ο Μωυσής ας τη διασκορπίσει στον αέρα, μπροστά στο Φαραώ.

⁹Αυτή η καπνιά θα ξαναπέσει σαν σκόνη πάνω σ' ολόκληρη την Αίγυπτο και θα προξενήσει στους ανθρώπους και στα ζώα εξανθήματα και πληγές».

¹⁰Πήραν, λοιπόν, καπνιά από το φούρνο, στάθηκαν μπροστά στο Φαραώ κι ο Μωυσής τη σκόρπισε στον αέρα και προξενήθηκαν εξανθήματα και πληγές στους ανθρώπους και στα ζώα.

¹¹Οι μάγοι δεν μπορούσαν να παρουσιαστούν στο Μωυσή γιατί είχαν γεμίσει κι αυτοί πληγές, όπως όλοι οι Αιγύπτιοι.

¹²Ο Κύριος όμως έκανε ακόμα πιο άκαμπτη τη διάθεση του Φαραώ, και δεν έκανε αυτό που του ζητούσαν ο Μωυσής κι ο Ααρών, όπως το είχε πει ο Κύριος στο Μωυσή.

7. Το χαλάζι

¹³Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Σήκω αύριο το πρωί και πήγαινε να παρουσιαστείς στο Φαραώ και να του πεις ότι ο Κύριος, ο Θεός των Εβραίων λέει: “άσε το λαό μου να πάει να με λατρεύσει,

¹⁴γιατί αυτή τη φορά, εγώ θα στρέψω όλα μου τα χτυπήματα σ' εσένα τον ίδιο, στους αυλικούς σου και στο λαό σου, για να μάθεις ότι δεν υπάρχει άλλος Θεός σαν εμένα σ' ολόκληρη τη γη.

¹⁵Αν είχα απλώσει το χέρι μου και σε είχα χτυπήσει εσένα και το λαό σου με θανατικό, θα είχατε εξαφανιστεί από τη γη.

¹⁶Αλλά σε άφησα να ζήσεις, για να δεις τη δύναμή μου και να κηρυχτεί το όνομά μου σ' ολόκληρη τη γη.

¹⁷Ωστόσο εσύ εξακολουθείς να καταφρονείς το λαό μου και να μην τον αφήνεις να φύγει.

18Γι' αυτό κι εγώ, αύριο την ίδια ώρα, θα κάνω να πέσει τέτοιο χοντρό χαλάζι, που όμοιο του ποτέ δεν έπεσε στη Αίγυπτο, αφότου αυτή υπήρξε μέχρι σήμερα.

19Και τώρα, στείλε και ειδοποίησε να σταβλίσουν τα κοπάδια σου και να μαζέψουν ό, τι άλλο έχεις και είναι έξω στα χωράφια· όλοι οι άνθρωποι και τα ζώα που θα βρεθούν στο ύπαιθρο και δε θα έχουν συναχθεί κάτω από κάποια στέγη, θα πέσει το χαλάζι πάνω τους και θα πεθάνουν”».

20Όσοι από τους αξιωματούχους του Φαραώ σεβάστηκαν το λόγο του Κυρίου, φρόντισαν κι έβαλαν σε υπόστεγα τους δούλους και τα ζώα τους.

21Όσοι δεν υπολόγισαν το λόγο του Κυρίου, άφησαν τους δούλους και τα ζώα τους στο ύπαιθρο.

22Είπε λοιπόν ο Κύριος στο Μωυσή: «Σήκωσε το χέρι σου στον ουρανό, κι ας πέσει χαλάζι σ' ολόκληρη την Αίγυπτο, πάνω στους ανθρώπους, στα ζώα και στα σπαρτά έξω στους αγρούς».

23Ο Μωυσής σήκωσε το ραβδί του στον ουρανό, κι ο Κύριος άρχισε να στέλνει βροντές και χαλάζι. Κεραυνοί πέφτανε στη γη και αστραπές συνόδευαν το χαλάζι σ' όλη τη χώρα.

24Από τότε που η Αίγυπτος είχε γίνει έθνος, δεν είχε ξαναπέσει χαλάζι τόσο δυνατό.

25Σ' ολόκληρη τη χώρα το χαλάζι κατέστρεψε όσους ανθρώπους και ζώα βρέθηκαν έξω στα χωράφια, καθώς και όλη τη βλάστηση· επίσης έσπασαν όλα τα δέντρα στο ύπαιθρο.

26Και μόνο στην περιοχή της Γεσέν, όπου κατοικούσαν οι Ισραηλίτες, δεν έπεσε χαλάζι.

27Τότε έστειλε ο Φαραώ και κάλεσε το Μωυσή και τον Ααρών και τους είπε: «Αυτή τη φορά αμάρτησα· ο Κύριος είναι δίκαιος, ενώ εγώ κι ο λαός μου είμαστε ένοχοι.

²⁸Παρακαλέστε τον Κύριο, να σταματήσουν οι βροντές και το χαλάζι κι εγώ θα σας αφήσω να φύγετε· δεν είστε υποχρεωμένοι να μείνετε άλλο εδώ».

²⁹Ο Μωυσής τού απάντησε: «Μόλις βγω από την πόλη, θα υψώσω τα χέρια μου στον Κύριο. Θα πάψουν οι βροντές, και θα σταματήσει το χαλάζι, για να δεις ότι η γη ανήκει στον Κύριο.

³⁰Ξέρω όμως ότι εσύ και οι αυλικοί σου δεν φοβόσαστε ακόμη τον Κύριο, το Θεό».

³¹Το λινάρι και το κριθάρι είχαν καταστραφεί, γιατί το κριθάρι είχε κιόλας στάχυα και το λινάρι ανθό.

³²Το σιτάρι όμως κι η βρίζα δεν είχαν καταστραφεί, γιατί βλασταίνουν αργότερα.

³³Ο Μωυσής έφυγε από το Φαραώ κι από την πόλη και ύψωσε τα χέρια του προς τον Κύριο. Τότε έπαψαν οι βροντές και το χαλάζι και σταμάτησε να βρέχει.

³⁴Μόλις είδε ο Φαραώ ότι έπαψε η βροχή, το χαλάζι και οι βροντές, έπεσε πάλι στην ίδια αμαρτία: Παρέμεινε άκαμπτος κι αυτός και οι αυλικοί του,

³⁵και δεν άφησε τους Ισραηλίτες να φύγουν, όπως το είχε πει ο Κύριος στο Μωυσή.

ΕΞΟΔΟΣ 10

8. Οι ακρίδες

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Πήγαινε στο Φαραώ, γιατί εγώ θα κάνω ακόμα πιο άκαμπτη τη διάθεση του ίδιου και των αυλικών του, ώστε να πραγματοποιήσω τα σημεία μου ανάμεσά τους.

²Για να διηγείσαι στα παιδιά σου και στα παιδιά των παιδιών σου πώς φέρθηκα στους Αιγυπτίους και τι σημεία έκανα στη χώρα τους, και για να ξέρετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

- ³Ἦρθε, λοιπόν, ο Μωυσής και ο Ααρών στο Φαραώ και του είπαν: «Ο Κύριος, ο Θεός των Εβραίων λέει: “Ὡς πότε θα αρνεῖσαι να υποταχθεῖς σ’ ἐμένα; Ἄσε το λαό μου να φύγει για να με λατρεύσει.
- ⁴Αν ὁμως αρνηθεῖς να τους αφήσεις, τότε ἐγώ θα στείλω αὐριο ακρίδες σ’ ὅλη την επικράτειά σου.
- ⁵Αυτές θα καλύψουν την επιφάνεια της γης, τόσο που δε θα φαίνεται το ἔδαφος· και θα καταβροχθίσουν ὅ, τι ἔχει γλιτώσει ἀπό το χαλάζι, κι ὅλα τα δέντρα που βρίσκονται στους αγρούς.
- ⁶Θα γεμίσουν ακρίδες τα ἀνάκτορά σου, τα σπίτια των αυλικῶν σου και τα σπίτια ὅλων των Αιγυπτίων, πράγμα που δεν το είδαν ποτέ οι πρόγονοί σου ούτε οι πρόγονοι των προγόνων σου, ἀπό την ἡμέρα που ἦρθαν σ’ αὐτή τη χώρα μέχρι σήμερα”». Και ἔφυγε ἀμέσως ο Μωυσής ἀπό το Φαραώ.
- ⁷Τότε οι αυλικοί του Φαραώ τού είπαν: «Ὡς πότε αὐτός ἐδῶ θα μας προκαλεῖ συμφορές; Ἄσε τους ἀνθρώπους να φύγουν και να λατρεύσουν τον Κύριο, τον Θεό τους. Δεν καταλαβαίνεις ὅτι ἡ Αἴγυπτος καταστρέφεται; »
- ⁸Τότε ἔφεραν το Μωυσή και τον Ααρών πίσω στο Φαραώ, κι αὐτός τους εἶπε: «Πηγαίνετε, λατρέψτε τον Κύριο, το Θεό σας. Αλλά ποιοι θα φύγουν; »
- ⁹Ὁ Μωυσής ἀπάντησε: «Θα φύγουμε ὅλοι: νέοι και γέροι με τους γιους μας και τις θυγατέρες μας, με τα πρόβατά μας και τα βόδια μας, γιατί πρέπει να τιμήσουμε τον Κύριο με μια γιορτή».
- ¹⁰Ὁ Φαραώ τούς ἀποκρίθηκε: «Ὁ Θεός να ἴναι μαζί σας! Ούτε να διανοηθεῖτε ὁμως ὅτι θα σας αφήσω να φύγετε με τις οικογένειες σας. Εἶναι ολοφάνερο πως ἔχετε κακό σκοπό.
- ¹¹Αὐτό δεν γίνεται. Μόνον οι ἀντρες θα φύγετε για να λατρεύσετε τον Κύριο, ἀφού αὐτό ζητάτε». Και τους ἔδιωξαν ἀπό το Φαραώ.
- ¹²Τότε ο Κύριος εἶπε στο Μωυσή: «Ἀπλωσε το χέρι σου πάνω στην Αἴγυπτο για να ἴρθουν οι ακρίδες. Θα πέσουν στη χώρα της Αιγύπτου και θα φάνε ὅλα τα σπαρτά της γης, ὅσα ἀπόμειναν ἀπό το χαλάζι».

13 Ἀπλώσε, λοιπόν, το ραβδί του ο Μωυσής πάνω στην Αίγυπτο, και ο Κύριος έστειλε έναν ανατολικό άνεμο πάνω στη χώρα, που φυσούσε όλη τη μέρα εκείνη και όλη τη νύχτα. Το πρωί ο ανατολικός άνεμος έφερε τις ακρίδες.

14 Αυτές σκόρπισαν και κάθισαν παντού, πλήθος αμέτρητο. Ποτέ στο παρελθόν δεν είχαν φανεί τόσες πολλές ακρίδες, ούτε στο μέλλον πρόκειται να ξαναφανούν.

15 Σκέπασαν όλη την επιφάνεια της χώρας, έτσι που μαύρισε η γη. Καταβρόχθισαν τα σπαρτά και όλους τους καρπούς των δέντρων, ό, τι είχε απομείνει από το χαλάζι· δεν έμεινε ίχνος πράσινο σ' ολόκληρη την Αίγυπτο, ούτε στα δέντρα ούτε στους αγρούς.

16 Τότε ο Φαραώ έστειλε βιαστικά και κάλεσε το Μωυσή και τον Ααρών και τους είπε: «Αμάρτησα στον Κύριο, το Θεό σας, και σ' εσάς.

17 Συγχωρήστε κι αυτή τη φορά την αμαρτία μου και παρακαλέστε τον Κύριο, το Θεό σας, να διώξει μακριά μου ετούτο το θανατηφόρο πλήγμα».

18 Ο Μωυσής έφυγε από το Φαραώ και παρακάλεσε τον Κύριο.

19 Τότε ο Κύριος έφερε έναν αντίθετο δυνατό άνεμο από τα δυτικά, ο οποίος έδιωξε τις ακρίδες και τις έριξε στην Ερυθρά Θάλασσα· δεν έμεινε ούτε μία ακρίδα σ' ολόκληρη την επιφάνεια της Αιγύπτου.

20 Αλλά ο Κύριος έκανε ακόμα πιο άκαμπτη τη διάθεση του Φαραώ, κι έτσι δεν άφησε τους Ισραηλίτες να φύγουν.

9. Το σκοτάδι

21 Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Σήκωσε το χέρι σου στον ουρανό και θα γίνει σκοτάδι στην Αίγυπτο, τόσο πυκνό σκοτάδι που θα είναι ψηλαφητό».

22 Ο Μωυσής σήκωσε το χέρι του στον ουρανό, κι έπεσε βαθύ σκοτάδι σ' ολόκληρη τη χώρα για τρεις μέρες.

23 Δεν έβλεπε ο ένας τον άλλο, και δε μετακινήθηκε κανείς από τη θέση του για τρεις μέρες. Αλλά εκεί που κατοικούσαν οι Ισραηλίτες υπήρχε φως.

²⁴Τότε ο Φαραώ κάλεσε το Μωυσή και του είπε: «Πηγαίνετε να λατρεύσετε τον Κύριο. Τα πρόβατά σας όμως και τα βόδια σας θα μείνουν πίσω. Τα παιδιά σας μπορούν να έρθουν μαζί σας».

²⁵Ο Μωυσής απάντησε: «Τότε να μας δώσεις εσύ θυσίες και ολοκαυτώματα για να προσφέρουμε στον Κύριο, το Θεό μας.

²⁶Αλλά και πάλι τότε τα κοπάδια μας πρέπει να έρθουν κι αυτά μαζί μας. Τίποτα δε θα μείνει πίσω, γιατί απ' αυτά θα πάρουμε για να προσφέρουμε θυσία στον Κύριο, το Θεό μας. Ωστόσο δεν θα ξέρουμε από ποια ζώα θα θυσιάσουμε, ωστόσο φτάσουμε εκεί».

²⁷Ο Κύριος όμως έκανε ακόμα πιο άκαμπτη τη διάθεση του Φαραώ κι έτσι δε θέλησε να τους αφήσει να φύγουν.

²⁸Είπε, λοιπόν, ο Φαραώ στο Μωυσή: «Φύγε από 'δω. Κοίτα να μη σε ξαναδώ μπροστά μου, γιατί αν σε ξαναδώ, την ίδια μέρα θα πεθάνεις».

²⁹Κι ο Μωυσής τού απάντησε: «Όπως το είπες: Δε θα με ξαναδείς».

ΕΞΟΔΟΣ 11

Η προαγγελία του θανάτου των πρωτοτόκων

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Ακόμη ένα πλήγμα θα φέρω στο Φαραώ και στους Αιγύπτιους. Μετά απ' αυτό θα σας αφήσει να φύγετε. Και μάλιστα τότε θα σας διώξει από 'δω οριστικά.

²Δώσε, λοιπόν, διαταγή στο λαό να ζητήσει καθένας από το γείτονά του και κάθε γυναίκα από τη γειτόνισσά της αντικείμενα ασημένια και χρυσά».

³Ο Κύριος διέθεσε ευνοϊκά τους Αιγύπτιους απέναντι στους Ισραηλίτες. Άλλωστε ο Μωυσής ο ίδιος εθεωρείτο πολύ σπουδαίο πρόσωπο στην Αίγυπτο, τόσο από τους αυλικούς του Φαραώ όσο και από το λαό.

⁴Ο Μωυσής είπε στο Φαραώ: «Ο Κύριος λέει: “Εγώ θα περάσω τα μεσάνυχτα μέσα από την Αίγυπτο.

⁵Κάθε πρωτότοκος γιος στη χώρα θα πεθάνει· από τον πρωτότοκο του Φαραώ, το διάδοχο του θρόνου, ως τον πρωτότοκο της δούλης που εργάζεται στους μύλους, και ως τα πρωτογέννητα των ζώων.

⁶Θα γίνει τόσο μεγάλος θρήνος σ' ολόκληρη την Αίγυπτο, που όμοιός του δεν έγινε ποτέ στο παρελθόν ούτε και πρόκειται να γίνει στο μέλλον.

⁷Αλλά στους Ισραηλίτες ούτε σκύλος δε θα γαυγίσει ενάντια σε ζώο ή άνθρωπο. Έτσι θα μάθετε ότι εγώ ο Κύριος κάνω διάκριση ανάμεσα στους Αιγύπτιους και στους Ισραηλίτες.

⁸Κι όλοι ετούτοι οι αυλικοί σου», συνέχισε ο Μωυσής, «θα 'ρθούν και θα με προσκυνήσουν λέγοντας: “φύγε εσύ και όλος ο λαός που σε ακολουθεί”. Και τότε θα φύγω». Ο Μωυσής βγήκε οργισμένος απ' το παλάτι του Φαραώ.

⁹Τότε ο Κύριος του είπε: «Ο Φαραώ δεν πρόκειται να σας ακούσει, κι έτσι θα αυξήσω τις τρομερές καταστροφές μου στην Αίγυπτο».

¹⁰Ο Μωυσής κι ο Ααρών είχαν ήδη επιτελέσει όλα αυτά τα τρομερά έργα μπροστά στο Φαραώ. Ο Κύριος όμως έκανε τόσο άκαμπτη τη διάθεση του βασιλιά, ώστε δεν ήθελε ν' αφήσει τους Ισραηλίτες να φύγουν από τη χώρα του.

ΕΞΟΔΟΣ 12

Το πρώτο Πάσχα των Εβραίων

¹Τότε ο Κύριος είπε στο Μωυσή και στον Ααρών, στην Αίγυπτο:

²«Ο μήνας αυτός θα είναι για σας η αρχή του έτους. Θα είναι ο πρώτος μήνας του χρόνου.

³Να πείτε στην ισραηλιτική κοινότητα: Τη δέκατη μέρα αυτού του μήνα, καθένας να πάρει από ένα αρνί ή κατσίκι για την οικογένειά του.

⁴Αν η οικογένειά του είναι μικρή για να το φάει ολόκληρο, ας συνεννοηθεί με τον πιο κοντινό του γείτονα, και ανάλογα με τον αριθμό των μελών της οικογένειας, ας υπολογίσουν πόσο μπορεί να φάει ο καθένας ώστε να διαλέξουν το κατάλληλο αρνί ή κατσίκι.

- ⁵Το αρνί ή το κατσίκι που θα διαλέξετε πρέπει να είναι αρτιμελές, αρσενικό, ενός έτους.
- ⁶»Θα το κρατήσετε ζωντανό ως τη δέκατη τέταρτη μέρα του μήνα, και το βράδυ θα το σφάξετε. Έτσι θα κάνει όλη η ισραηλιτική κοινότητα.
- ⁷Μετά θα πάρετε λίγο από το αίμα του και θα αλείψετε τις δύο παραστάδες και το ανώφλι της πόρτας σε κάθε σπίτι όπου θα φάτε το αρνί ή το κατσίκι.
- ⁸Θα το ψήσετε στη φωτιά και θα το φάτε την ίδια εκείνη νύχτα, μαζί με άζυμο ψωμί και χόρτα πικρά.
- ⁹Δε θα φάτε απ' αυτό καθόλου ωμό ή βραστό κρέας, αλλά θα το ψήσετε ολόκληρο μαζί με το κεφάλι, τα πόδια και τα εντόσθια.
- ¹⁰Δε θ' αφήσετε να περισσέψει τίποτα ως το πρωί. Αν τυχόν έχει μείνει κάτι το πρωί, θα το κάψετε στη φωτιά.
- ¹¹Και να τώρα με ποιον τρόπο θα το φάτε: Θα είστε ζωσμένοι τη ζώνη σας, με τα σανδάλια στα πόδια και με το ραβδί στο χέρι. Θα το φάτε γρήγορα. Αυτή θα είναι η γιορτή του Πάσχα, για να τιμήσετε εμένα, τον Κύριο.
- ¹²»Κι εγώ τη νύχτα εκείνη θα περάσω μέσα από την Αίγυπτο και θα θανατώσω κάθε πρωτότοκο στη χώρα: τα πρωτότοκα των ανθρώπων και τα πρωτογέννητα των ζώων. Εγώ ο Κύριος θα εκτελέσω την απόφασή μου ενάντια σ' όλους τους θεούς της Αιγύπτου.
- ¹³Αλλά στα σπίτια που θα βρίσκεστε εσείς, το αίμα θα είναι το σημάδι που θα σας προστατέψει. Θα το δω και θα σας προσπεράσω. Έτσι θα γλιτώσετε από το χτύπημα του θανάτου, όταν θα τιμωρώ την Αίγυπτο.
- ¹⁴Την ημέρα αυτή πρέπει να τη θυμάστε. Θα τη γιορτάζετε επίσημα για να τιμάτε εμένα, τον Κύριο. Αυτό θα είναι για σας νόμος αιώνιος σ' όλες τις γενιές σας.
- ¹⁵»Εφτά μέρες θα τρώτε άζυμο ψωμί. Από την πρώτη μέρα θα εξαφανίσετε τελείως το προζύμι από τα σπίτια σας, και όποιος φάει ψωμί φτιαγμένο με προζύμι θα αποκοπεί από την ισραηλιτική κοινότητα.

- 16**Την πρώτη μέρα και την έβδομη πρέπει να γίνεται ιερή σύναξη. Καμιά εργασία δεν θα γίνεται αυτές τις μέρες. Θα ετοιμάζετε μόνον όσο χρειάζεται καθένας σας να φάει.
- 17**Θα τελείτε αυτή τη γιορτή των Αζύμων, γιατί ακριβώς αυτή την ημέρα έβγαλα το λαό σας από την Αίγυπτο. Θα γιορτάζετε την ημέρα αυτή από γενιά σε γενιά στο μέλλον, κι αυτό θα είναι νόμος αιώνιος.
- 18**Από τις δεκατέσσερις του πρώτου μήνα, το βράδυ, ως το βράδυ της εικοστής πρώτης, θα τρώτε άζυμο ψωμί.
- 19**Εφτά μέρες δεν θα υπάρχει καθόλου προζύμι στα σπίτια σας. Όποιος φάει ψωμί φτιαγμένο με προζύμι, θα αποκλειστεί από την ισραηλιτική κοινότητα, είτε είναι ξένος είτε Ισραηλίτης.
- 20**Δε θα τρώτε τίποτα που να περιέχει προζύμι· όπου κι αν κατοικείτε θα τρώτε άζυμο ψωμί».
- 21**Ο Μωυσής κάλεσε όλους τους πρεσβυτέρους των Ισραηλιτών και τους είπε: «Πηγαίνετε, πάρτε αρνιά για τις οικογένειές σας και σφάξτε τα για το Πάσχα.
- 22**Θα πάρετε μια δεσμίδα ύσσωπο, θα τη βουτήξετε στη λεκάνη, που θα περιέχει το αίμα του αρνιού, και θα αλείψετε το ανώφλι και τις δύο παραστάδες της πόρτας. Κανένας να μη βγει από την πόρτα του σπιτιού του ως το πρωί.
- 23**Όταν θα περάσει ο Κύριος για να χτυπήσει τους Αιγύπτιους και δει το αίμα στο ανώφλι και στις παραστάδες της πόρτας, θα προσπεράσει και δε θ' αφήσει να 'ρθεί η καταστροφή να χτυπήσει τα σπίτια σας.
- 24**»Θα εφαρμόσετε αυτά τα λόγια· και θα τα έχετε για αιώνιο νόμο από γενιά σε γενιά.
- 25**Όταν θα μπειτε στη χώρα που υποσχέθηκε ο Κύριος να σας δώσει, θα τηρείτε αυτή την τελετουργία.
- 26**Και όταν θα σας ρωτάνε τα παιδιά σας τι νόημα έχει αυτή για σας,

²⁷Θα απαντάτε: “είναι η πασχαλινή θυσία για να τιμήσουμε τον Κύριο, που, όταν χτυπούσε τους Αιγύπτιους, προσπέρασε τα σπίτια των Ισραηλιτών στην Αίγυπτο και γλίτωσαν οι οικογένειές μας”». Τότε ο λαός έσκυψε και προσκύνησε.

²⁸Οι Ισραηλίτες έφυγαν και έκαναν όπως διέταξε ο Κύριος το Μωυσή και τον Ααρών.

Η τελευταία πληγή: 10. Ο θάνατος των πρωτοτόκων

²⁹Τα μεσάνυχτα της ίδιας νύχτας, ο Κύριος θανάτωσε κάθε πρωτότοκο αγόρι στην Αίγυπτο: από τον πρωτότοκο γιο του Φαραώ, διάδοχο του θρόνου, ως τον πρωτότοκο γιο του αιχμαλώτου που ήταν στη φυλακή, καθώς και όλα τα πρωτογέννητα των ζώων.

³⁰Εκείνη τη νύχτα ξύπνησε ο Φαραώ, οι αυλικοί του, όλοι οι Αιγύπτιοι, κι έγινε θρήνος μεγάλος στην Αίγυπτο, γιατί δεν υπήρχε σπίτι που να μην έχει νεκρό.

³¹Τότε ο Φαραώ κάλεσε το Μωυσή και τον Ααρών μέσα στη νύχτα και τους είπε: «Να σηκωθείτε και να φύγετε από το λαό μου, κι εσείς και οι Ισραηλίτες, και να πάτε να λατρεύσετε τον Κύριο, όπως το ζητήσατε.

³²Πάρτε και τα πρόβατά σας και τα βόδια σας όπως είπατε, και πηγαίνετε· και ζητήστε μια ευλογία και για μένα».

³³Οι Αιγύπτιοι πίεζαν τους Ισραηλίτες να βιαστούν να φύγουν από τη χώρα, γιατί σκέφτονταν ότι όσο έμεναν εκεί, αυτοί θα πέθαιναν όλοι τους.

³⁴Έτσι, πήρε ο λαός στους ώμους τις γαβάθες με το ζυμάρι, πριν προλάβει να φουσκώσει, τυλιγμένες στα πανωφόρια τους.

³⁵Και έκαναν όπως τους είχε πει ο Μωυσής: Ζήτησαν από τους Αιγύπτιους ασημένια και χρυσά αντικείμενα, και ρούχα.

³⁶Ο Κύριος διέθεσε ευνοϊκά τους Αιγύπτιους να τους δώσουν ό, τι ζήτησαν· κι έτσι τους έγδυσαν τους Αιγύπτιους.

Οι Ισραηλίτες φεύγουν από την Αίγυπτο

³⁷Ἐεκίνησαν, λοιπόν, οι Ισραηλίτες από τη Ραμεσσή και κατευθύνθηκαν προς τη Σουκκώθ, περίπου εξακόσιες χιλιάδες πεζοί, χώρια τα παιδιά.

³⁸Μαζί τους έφυγε κι ένα πλήθος αλλοεθνών ανάμικτο, πάρα πολλά κατσίκια, πρόβατα και βόδια.

³⁹Ἐψησαν το ζυμάρι που είχαν πάρει μαζί τους από την Αίγυπτο κι έγινε σαν πίτα, γιατί δεν είχε προλάβει να φουσκώσει. Ἐτσι βιαστικά που τους έδιωξαν από την Αίγυπτο, δεν μπορούσαν να καθυστερήσουν για να ετοιμάσουν προμήθειες για το δρόμο.

⁴⁰Οι Ισραηλίτες έμειναν συνολικά στην Αίγυπτο τετρακόσια τριάντα χρόνια.

⁴¹Την ημέρα ακριβώς που έκλειναν τα τετρακόσια τριάντα χρόνια, ο λαός του Κυρίου βγήκε κατά ομάδες από τη χώρα.

⁴²Κι όπως ο Κύριος ξαγρύπνησε τη νύχτα εκείνη για να βγάλει το λαό του από την Αίγυπτο, έτσι και οι Ισραηλίτες θα γιορτάζουν από γενιά σε γενιά αυτήν τη νύχτα με ολονύκτια αγρυπνία, για να τιμήσουν τον Κύριο.

Συμπληρωματικές διατάξεις για το Πάσχα

⁴³Ο Κύριος είπε στο Μωυσή και στον Ααρών: «Αυτός είναι ο κανονισμός για το Πάσχα: Κανένας ξένος δεν πρέπει να συμμετάσχει στο δείπνο του Πάσχα.

⁴⁴Ο δούλος όμως που έχει αγορασθεί με χρήματα, αν κάνει περιτομή, μπορεί να φάει.

⁴⁵Επίσης ξένος ή μισθωτός εργάτης δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει στο δείπνο.

⁴⁶Το δείπνο πρέπει να γίνει μέσα στο σπίτι. Δε θα βγάλετε καθόλου κρέας έξω, και δε θα σπάσετε κανένα κόκαλό του.

⁴⁷Ολόκληρη η ισραηλιτική κοινότητα θα γιορτάσει το Πάσχα.

⁴⁸Αν κάποιος ξένος μένει μαζί σας και θέλει να γιορτάσει το Πάσχα του Κυρίου, πρέπει αυτός και όλοι οι αρσενικοί στην οικογένειά του να περιτμηθούν. Τότε μόνο μπορεί να έρθει και να συμμετάσχει στη γιορτή, και

να θεωρηθεί Ισραηλίτης. Κανείς απερίτμητος όμως δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει στο δείπνο.

⁴⁹Ο ίδιος νόμος θα ισχύει και για τον Ισραηλίτη και για τον ξένο που κατοικεί μαζί σας».

⁵⁰Όλοι οι Ισραηλίτες έκαναν ό, τι διέταξε ο Κύριος το Μωυσή και τον Ααρών.

⁵¹Εκείνη ακριβώς την ημέρα έβγαλε ο Κύριος τους Ισραηλίτες κατά ομάδες από την Αίγυπτο.

ΕΞΟΔΟΣ 13

Η αφιέρωση των πρωτοτόκων

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

²«Θα αφιερώσεις σ' εμένα όλα τα αρσενικά πρωτότοκα. Κάθε αρσενικό των Ισραηλιτών που γεννιέται πρώτο, είτε άνθρωπος είναι είτε ζώο, θα ανήκει σ' εμένα».

Η γιορτή των Αζύμων

³Ο Μωυσής είπε στο λαό: «Να τη θυμάστε την ημέρα αυτή που βγήκατε από την Αίγυπτο, τον τόπο της δουλείας. Ο Κύριος σας έβγαλε από 'κει με δυναμικές ενέργειες. Γι' αυτό δεν θα τρώτε ψωμί φτιαγμένο με προζύμι.

⁴Σήμερα αναχωρείτε, το μήνα Αβίβ.

⁵Κι όταν ο Κύριος σας φέρει στη χώρα των Χανααναίων, των Χετταίων, των Αμορραίων, των Ευαίων και των Ιεβουσαίων, που υποσχέθηκε στους προγόνους σας ότι θα σας δώσει, στη χώρα όπου ρέει γάλα και μέλι, πρέπει να διατηρήσετε αυτή τη γιορτή, τον ίδιο τούτο μήνα.

⁶Για επτά μέρες θα τρώτε άζυμο ψωμί, και η έβδομη μέρα θα είναι γιορτή αφιερωμένη στον Κύριο.

⁷Τις επτά αυτές ημέρες ψωμί και ο, τιδήποτε είναι φτιαγμένο με προζύμι θα εξαφανίζεται απ' όλη την περιοχή σας.

⁸»Την ημέρα αυτή θα εξηγείτε στους γιους σας ότι ο Κύριος τα έκανε όλα αυτά για σας, κατά την έξοδό σας.

⁹Αυτή η γιορτή θα είναι για σας μια υπόμνηση, κάτι σαν ανεξίτηλο σημάδι στο χέρι ή στο μέτωπό σας. Θα σας θυμίζει ότι το νόμο του Κυρίου πρέπει να τον ψιθυρίζετε συνεχώς στο στόμα σας, γιατί ο Κύριος σας έβγαλε από την Αίγυπτο με δυναμικές ενέργειες.

¹⁰Τη γιορτή αυτή θα την τηρείτε κάθε χρόνο στην ορισμένη ημερομηνία της».

Οι διατάξεις για τα πρωτότοκα

¹¹Ο Μωυσής συνέχισε: «Όταν ο Κύριος σας φέρει στη χώρα των Χαναναίων και σας τη δώσει, όπως το ορκίστηκε σ' εσάς και στους προγόνους σας,

¹²θ' αφιερώνετε σ' αυτόν κάθε αρσενικό που γεννιέται πρώτο. Κάθε πρωτογέννητο αρσενικό ζώο απ' τα κοπάδια σας θα ανήκει στον Κύριο.

¹³Κάθε πρωτογέννητο πουλάρι, όμως, θα το εξαγοράζετε με ένα αρνί ή μ' ένα κατσίκι. Αν δεν θέλετε να το εξαγοράσετε, πρέπει να του σπάσετε το σβέρκο. Επίσης κάθε πρωτότοκο γιο σας θα τον εξαγοράζετε.

¹⁴»Αν κάποτε σας ρωτήσουν τα παιδιά σας τι σημαίνει αυτό, θα τους απαντήσετε: «ο Κύριος μας έβγαλε από την Αίγυπτο, τον τόπο της δουλείας, με δυναμικές ενέργειες.

¹⁵Όταν ο Φαραώ αρνιόταν πεισματικά να μας αφήσει να φύγουμε, ο Κύριος θανάτωσε όλα τα πρωτότοκα στην Αίγυπτο, ανθρώπους και ζώα. Αυτός είναι ο λόγος που θυσιάζουμε κάθε πρωτογέννητο αρσενικό ζώο κι εξαγοράζουμε κάθε πρωτότοκο γιο μας».

¹⁶Αυτές οι θυσίες πρέπει να είναι για σας μια υπόμνηση, κάτι σαν ανεξίτηλο σημάδι στο χέρι ή στο μέτωπό σας, ότι με ενέργειες δυναμικές μάς έβγαλε ο Κύριος από την Αίγυπτο».

Ο Θεός συνοδεύει το λαό του στην έρημο

¹⁷Όταν ο Φαραώ άφησε το λαό να φύγει, ο Θεός δεν τους οδήγησε από το δρόμο της χώρας των Φιλισταίων, που ήταν κι ο συντομότερος, γιατί σκέφτηκε πως υπήρχε φόβος να μετανιώσουν και να ξαναγυρίσουν στην Αίγυπτο, αν βρισκόνταν στην ανάγκη να πολεμήσουν.

18Γι' αυτό άφησε το λαό να πάρει το δρόμο προς την έρημο, προς την Ερυθρά Θάλασσα. Όταν οι Ισραηλίτες βγήκαν από την Αίγυπτο ήταν καλά οπλισμένοι.

19Ο Μωυσής πήρε μαζί του και τα οστά του Ιωσήφ, γιατί εκείνος είχε ορκίσει τους Ισραηλίτες να πάρουν από την Αίγυπτο μαζί τους τα οστά του, όταν ο Θεός θα τους απελευθέρωνε.

20Οι Ισραηλίτες έφυγαν από τη Σουκκώθ και στρατοπέδευσαν στην Εθάμ, εκεί που αρχίζει η έρημος.

21Ο Θεός προχωρούσε μπροστά τους τη μέρα μέσα σε μια στήλη νεφέλης για να τους δείχνει το δρόμο, και τη νύχτα μέσα σε στήλη φωτιάς, για να τους φωτίζει, ώστε να πορεύονται μέρα και νύχτα.

22Η στήλη της νεφέλης δεν έλειπε ποτέ μπροστά από το λαό τη μέρα ούτε η στήλη της φωτιάς τη νύχτα.

ΕΞΟΔΟΣ 14

Η διάβαση της Ερυθράς Θάλασσας

1Ο Κύριος είπe στο Μωυσή:

2«Πες στους Ισραηλίτες να γυρίσουν πίσω και να στρατοπεδεύσουν μπροστά στην Πι-Αχιρώθ, ανάμεσα στη Μιγδώλ και στη Θάλασσα. Εκεί πρέπει να στρατοπεδεύσετε, αντίκρυ στη Βάαλ-Σεφών, δίπλα στη θάλασσα.

3Ο Φαραώ θα νομίσει ότι χάσατε το δρόμο σας στη χώρα κι αποκλειστήκατε από την έρημο.

4Θα ξυπνήσω λοιπόν την άκαμπτη διάθεσή του και θα σας καταδιώξει. Τότε θα αποδείξω ότι εγώ είμαι ισχυρότερος από το Φαραώ κι απ' όλο το στρατό του, και θα μάθουν οι Αιγύπτιοι ότι εγώ είμαι ο Κύριος». Έτσι κι έκαναν οι Ισραηλίτες.

5Όταν οι Αιγύπτιοι ανάγγειλαν στο Φαραώ ότι ο λαός έφυγε, τότε εκείνος κι οι αξιωματούχοι του άλλαξαν γνώμη σχετικά με το λαό και είπαν: «Τι ήταν

αυτό που κάναμε κι αφήσαμε τους Ισραηλίτες να φύγουν από τη δούλεψή μας! »

⁶Τότε ο Φαραώ έξεψε τις άμαξές του και πήρε μαζί του τους πολεμιστές του.

⁷Πήρε όλες τις άμαξες των Αιγυπτίων, κι ανάμεσα τους τις εξακόσιες καλύτερες. Πάνω σε καθεμιά τοποθέτησε και τρίτον αναβάτη.

⁸Ο Κύριος ενίσχυσε την άκαμπτη διάθεση του Φαραώ και καταδίωξε τους Ισραηλίτες, ενώ εκείνοι έφευγαν γεμάτοι αυτοπεποίθηση.

⁹Ο στρατός των Αιγυπτίων με όλο τους το ιππικό, οι άμαξες του Φαραώ και οι καβαλάρηδες, καταδίωξαν τους Ισραηλίτες και έφτασαν στο στρατόπεδό τους, κοντά στην Πι-Αχιρώθ, μπροστά στη Βάαλ-Σεφών, δίπλα στη Θάλασσα.

¹⁰Καθώς ο Φαραώ πλησίαζε, κοίταξαν οι Ισραηλίτες και είδαν ότι οι Αιγύπτιοι έρχονταν ξοπίσω τους. Τότε τους κυρίεψε μεγάλος φόβος κι άρχισαν να φωνάζουν ζητώντας βοήθεια από τον Κύριο.

¹¹«Δεν υπήρχαν τάφοι στην Αίγυπτο; » έλεγαν στο Μωυσή. «Γιατί μας έφερεις να πεθάνουμε εδώ στην έρημο; Τι ήταν αυτό που μας έκανες να μας βγάλεις από την Αίγυπτο;

¹²Δε σου τα 'χαμε πει εμείς όλα αυτά εκεί; Δε σου λέγαμε να μας αφήσεις στην ησυχία μας; Εμείς θέλαμε να δουλεύουμε στους Αιγύπτιους· προτιμότερο ήταν αυτό για μας, παρά να πεθάνουμε εδώ στην έρημο».

¹³Ο Μωυσής απάντησε στο λαό: «Μη φοβόσαστε! Σταθείτε και θα δείτε πώς θα σας γλιτώσει σήμερα ο Κύριος. Τους Αιγύπτιους, που βλέπετε σήμερα δε θα τους ξαναδείτε ποτέ πια!

¹⁴Ο Κύριος θα πολεμήσει για σας. Εσείς μην ανησυχείτε».

¹⁵Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Τι μου φωνάζεις να σε βοηθήσω; Πες στους Ισραηλίτες να προχωρήσουν.

16Κι εσύ πάρε το ραβδί σου στο χέρι σου και ύψωσέ το πάνω από τη θάλασσα. Χώρισέ την στα δύο να περάσουν από μέσα οι Ισραηλίτες, πατώντας σε στεριά.

17Εγώ θα κάνω τους Αιγύπτιους να πεισμώνουν, και θα σας καταδιώξουν. Τότε θα δείξω στο Φαραώ και σ' όλο το στρατό του, στις άμαξές του και στους αναβάτες του ότι είμαι ισχυρότερος απ' αυτούς.

18Έτσι θα μάθουν οι Αιγύπτιοι ότι εγώ είμαι ο Κύριος, όταν θα τους δείξω τη δύναμή μου».

19Τότε, ο άγγελος του Θεού, που βιάδιζε μπροστά από το στρατό των Ισραηλιτών, έφυγε και πήρε θέση πίσω τους. Η στήλη της νεφέλης έφυγε κι αυτή από μπροστά τους και στάθηκε πίσω τους,

20και μπήκε ανάμεσα στο στρατόπεδο των Αιγυπτίων και σ' εκείνο των Ισραηλιτών. Το σύννεφο από τη μεριά των Αιγυπτίων δημιουργούσε σκοτάδι, ενώ φώτιζε την πλευρά των Ισραηλιτών τη νύχτα. Έτσι, τα δύο στρατόπεδα δεν μπόρεσαν να πλησιάσουν το ένα το άλλο όλη τη νύχτα.

21Ο Μωυσής άπλωσε το χέρι του πάνω στη θάλασσα, και ο Κύριος, μ' έναν ισχυρότατο ανατολικό άνεμο, που φυσούσε όλη τη νύχτα, έκανε τα νερά να υποχωρήσουν. Έτσι η θάλασσα έγινε στεριά. Τα νερά χωρίστηκαν στα δύο,

22και οι Ισραηλίτες πέρασαν από μέσα, πατώντας σε στεριά, ενώ τα νερά σχημάτιζαν τείχος δεξιά τους κι αριστερά τους.

23Οι Αιγύπτιοι τους καταδίωξαν και τους ακολούθησαν μέσα στη θάλασσα, με ολόκληρο το ιππικό του Φαραώ, τις άμαξές του και τους αναβάτες τους.

24Την ώρα που αλλάζει η πρωινή βάρδια των φρουρών, ο Κύριος μέσ' από τη στήλη της φωτιάς και το σύννεφο έριξε τη ματιά του στο στρατόπεδο των Αιγυπτίων και τους έφερε πανικό.

25Έκανε να κολλήσουν οι τροχοί των αμαξών τους και προχωρούσαν με δυσκολία. Τότε οι Αιγύπτιοι είπαν: «Πάμε να φύγουμε από τους Ισραηλίτες, γιατί ο Κύριος πολεμάει μαζί τους εναντίον μας».

²⁶Ο Κύριος τότε είπε στο Μωυσή: «Άπλωσε το χέρι σου πάνω απ' τη θάλασσα, και τα νερά θα γυρίσουν να σκεπάσουν τους Αιγύπτιους, τις άμαξές τους και τους αναβάτες τους».

²⁷Ο Μωυσής άπλωσε το χέρι του πάνω από τη θάλασσα και καθώς ξημέρωνε, αυτή ξαναγύρισε στη θέση της. Οι Αιγύπτιοι καθώς έφευγαν βρέθηκαν αντιμέτωποι με τα νερά, κι ο Κύριος τους καταπόντισε στη μέση της θάλασσας.

²⁸Τα νερά ξαναγύρισαν και σκέπασαν τις άμαξες και τους αναβάτες, όλο το στρατό του Φαραώ, που είχαν καταδιώξει τους Ισραηλίτες μέσα στη θάλασσα. Δε γλίτωσε απ' αυτούς ούτε ένας.

²⁹Όσο για τους Ισραηλίτες, αυτοί είχαν περάσει μέσα απ' τη θάλασσα πατώντας σε στεριά, ενώ τα νερά σχημάτιζαν τείχος δεξιά κι αριστερά τους.

³⁰Εκείνη την ημέρα ο Κύριος γλίτωσε τους Ισραηλίτες από τη δύναμη των Αιγυπτίων, και είδαν τους Αιγύπτιους στην ακρογιαλιά νεκρούς.

³¹Όταν οι Ισραηλίτες είδαν με πόση δύναμη ο Κύριος εξόντωσε τους Αιγύπτιους, τον φοβήθηκαν και πίστεψαν σ' αυτόν και στο Μωυσή, το δούλο του.

ΕΞΟΔΟΣ 15

Ο ύμνος του Μωυσή

¹Τότε ο Μωυσής και οι Ισραηλίτες έψαλαν τον ύμνο αυτό στον Κύριο: Στον Κύριο θα ψάλω: Κέρδισε νίκη λαμπρή και ένδοξη· άλογα και καβαλάρηδες στη θάλασσα τους έριξε.

²Ο Κύριος είναι η δύναμή μου κι αυτόν υμνώ· εκείνος μ' έσωσε. Αυτός είν' ο Θεός μου, θα τον δοξολογώ· και του πατέρα μου ο Θεός, θα τον εγκωμιάζω.

³Είναι πολεμιστής ο Κύριος· Κύριος τ' όνομά του.

⁴Στη θάλασσα έριξε τις άμαξες και το στρατό του Φαραώ. Τους εκλεκτούς πολεμιστές του η Ερυθρά Θάλασσα τους κατάπιε.

- ⁵Τα κύματα τους σκέπασαν· μέσα στα βάθη τα απύθμενα βουλιάζανε σαν πέτρες.
- ⁶Η δεξιά σου, Κύριε, δοξάστηκε σε δύναμη· η δεξιά σου, Κύριε, σύντριψε τον εχθρό.
- ⁷Με τη μεγαλοσύνη σου την άφθαστη τους αντιπάλους σου αφανίζεις. Σαν τα καλάμια καίγονται μες στις οργής σου τη φωτιά.
- ⁸Εφύσηξες όλο θυμό και τα νερά σωρεύτηκαν· όρθια σαν τείχη στάθηκαν πλήθος τρεχούμενα νερά, και πήξανε οι άβυσσοι της θάλασσας τα βάθη.
- ⁹Ο εχθρός σκεφτόταν: «Θα ριχτώ πίσω τους, θα τους πιάσω και θα μοιράσω λάφυρα, θα χορτάσει η ψυχή μου. Θα τραβήξω το ξίφος μου, το χέρι μου θα φέρει την καταστροφή τους».
- ¹⁰Με την πνοή σου φύσηξες κι η θάλασσα τους σκέπασε· σαν το μολύβι βούλιαξαν στα μανιασμένα τα νερά.
- ¹¹Ποιος, Κύριε, απ' τους θεούς συγκρίνεται μ' εσένα; Ποιος είναι σαν εσένα στην αγιοσύνη ένδοξος, στα έργα φοβερός και τεχνουργός θαυμάτων;
- ¹²Τη δεξιά σου άπλωσες κι η γη τους εκατάπιε.
- ¹³Με την αγάπη σου οδήγησες το λαό τούτον που τον λύτρωσες· με την ισχύ σου τους κατεύθυνες στην ιερή σου γη.
- ¹⁴Οι λαοί τ' άκουσαν και τρόμαξαν. Φόβος κυρίεψε της Παλαιστίνης τους κατοίκους.
- ¹⁵Αλαφιαστήκαν οι ηγεμόνες της Εδώμ, τους πολεμάρχους της Μωάβ τους έπιασε τρεμούλα· οι κάτοικοι της Χαναάν όλοι παρέλυσαν.
- ¹⁶Φόβος και τρόμος τούς κυρίεψε. Μπρος στις δυναμικές σου ενέργειες μείναν βουβοί σαν πέτρες, ώσπου ο λαός σου, Κύριε, να διαβεί, να περάσει ο λαός που τονε κέρδισες.
- ¹⁷Θα τον πας στην κληρονομιάς σου το βουνό κι εκεί θα τον φυτέψεις στον τόπο που ετοίμασες για κατοικία σου, Κύριε, στο Ιερό σου, Κύριε, τα χέρια σου που ιδρύσαν.

18Θα βασιλεύεις, Κύριε, παντοτινά στους αιώνες τους ατέλειωτους.

19Όταν τα άλογα του Φαραώ, οι άμαξες και οι αναβάτες του προχώρησαν μέσα στη θάλασσα, ο Κύριος γύρισε πάνω τους τα νερά, ενώ οι Ισραηλίτες πέρασαν μέσα από τη θάλασσα πατώντας σε στεριά.

20Τότε η προφήτισσα Μαριάμ, αδερφή του Ααρών, πήρε στο χέρι της το τύμπανο κι όλες οι γυναίκες την ακολούθησαν με τύμπανα στο χορό.

21Η Μαριάμ τραγουδούσε πρώτη και οι άλλες επαναλάμβαναν: «Ψάλτε στον Κύριο, γιατί κέρδισε νίκη λαμπρή και ένδοξη· άλογα και καβαλάρηδες στη θάλασσα τους έριξε».

Το πικρό νερό της Μερά

22Ύστερα απ' αυτά πήρε ο Μωυσής τους Ισραηλίτες κι έφυγαν από την Ερυθρά Θάλασσα. Ακολούθησαν το δρόμο για την έρημο Σουρ και βάδισαν στην έρημο τρεις μέρες δρόμο, χωρίς να βρουν νερό.

23Μετά έφτασαν στη Μερά, αλλά δεν μπόρεσαν να πιουν απ' τα νερά της γιατί ήταν πικρά· γι' αυτό και την είχαν ονομάσει Μερά (πικρός, πικρία).

24Τότε ο λαός τα 'βαλε με το Μωυσή και τον ρωτούσε: «Τι θα πιούμε τώρα; »

25Ο Μωυσής προσευχήθηκε με δυνατή φωνή στον Κύριο, κι αυτός του υπέδειξε ένα κομμάτι ξύλο· ο Μωυσής το 'ριξε στα νερά και τα νερά έγιναν γλυκά. Εκεί ο Κύριος έδωσε στους Ισραηλίτες νόμους και εντολές. Εκεί επίσης τους δοκίμασε.

26Ο Κύριος τους είπε: «Αν υπακούτε σ' εμένα, τον Κύριο, το Θεό σας, και κάνετε ό, τι εγώ θεωρώ σωστό, αν υπακούτε στις εντολές μου και εφαρμόζετε όλους τους νόμους μου, δε θα σας στείλω κανένα από τα πλήγματα εκείνα που έστειλα στους Αιγύπτιους. Εγώ είμαι ο Κύριος, αυτός που σας γιατρεύει».

27Κατόπιν έφτασαν στην Αιλίμ, όπου υπήρχαν δώδεκα νεροπηγές κι εβδομήντα φοίνικες. Εκεί στρατοπέδευσαν κοντά στα νερά.

ΕΞΟΔΟΣ 16

Ο Θεός δίνει το μάννα

- ¹Έπειτα όλοι οι Ισραηλίτες αναχώρησαν από την Αιλίμ και έφτασαν στην έρημο Σιν, μεταξύ της Αιλίμ και του Σινά, τη δέκατη πέμπτη μέρα του δεύτερου μήνα μετά την έξοδό τους από την Αίγυπτο.
- ²Τότε ολόκληρη η ισραηλιτική κοινότητα άρχισε εκεί στην έρημο τα παράπονα ενάντια στο Μωυσή και στον Ααρών:
- ³«Καλύτερα να μας είχε θανατώσει ο Κύριος στην Αίγυπτο», τους έλεγαν, «εκεί που είχαμε άφθονο το κρέας και χορταίναμε το ψωμί, παρά που μας φέρατε εδώ στην έρημο, για να πεθάνει όλο αυτό το πλήθος από την πείνα».
- ⁴Τότε ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Εγώ θα κάνω να πέσει από τον ουρανό ψωμί για σας. Κάθε μέρα, θα βγαίνει ο λαός να μαζεύει την απαραίτητη ποσότητα για κείνη την ημέρα. Έτσι, θα τους δοκιμάσω αν θα ζουν σύμφωνα με τις οδηγίες μου ή όχι.
- ⁵Μόνο την έκτη μέρα, εκείνο που θα μαζεύουν και θα φέρνουν στο σπίτι θα είναι διπλάσιο από κείνο που θα μαζεύουν τις άλλες μέρες».
- ⁶Ο Μωυσής κι ο Ααρών είπαν σ' όλους τους Ισραηλίτες: «Το βράδυ θα δείτε ότι ο Κύριος είναι που σας έβγαλε από την Αίγυπτο.
- ⁷Και το πρωί θα δείτε τη δόξα του Κυρίου. Γιατί άκουσε τα παράπονά σας εναντίον του. Εμείς, αλήθεια, τι είμαστε που τα βάζετε μαζί μας; »
- ⁸Είπε ακόμη ο Μωυσής: «Ο Κύριος θα σας δώσει το βράδυ κρέας να φάτε, και το πρωί θα σας δώσει όσο ψωμί θέλετε για να χορτάσετε. Ο Κύριος άκουσε τα παράπονά σας εναντίον του. Εμείς, αλήθεια, τι είμαστε; Τα παράπονά σας δεν στρέφονται ενάντια σ' εμάς, αλλά ενάντια στον Κύριο».
- ⁹Μετά είπε ο Μωυσής στον Ααρών: «Πες σ' ολόκληρη την ισραηλιτική κοινότητα να πλησιάσουν και να σταθούν ενώπιον του Κυρίου, γιατί άκουσε τα παράπονά τους».
- ¹⁰Κι ενώ μιλούσε ακόμη ο Ααρών στην κοινότητα, κοίταξαν προς την έρημο, και ξάφνου φάνηκε η δόξα του Κυρίου μέσα στο σύννεφο.
- ¹¹Μίλησε τότε ο Κύριος στο Μωυσή και του είπε:

- ¹²«Άκουσα τα παράπονα των Ισραηλιτών. Πες τους, λοιπόν, ότι το βράδυ θα φάνε κρέας και το πρωί θα χορτάσουν ψωμί. Έτσι θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός τους».
- ¹³Το βράδυ ήρθε ένα σμήνος από ορτύκια και σκέπασε το στρατόπεδο· και το πρωί τριγύρω στο στρατόπεδο υπήρχε ένα στρώμα δροσιάς.
- ¹⁴Όταν διαλύθηκε η δροσιά, σχηματίστηκε πάνω στην επιφάνεια της ερήμου κάτι λεπτό σαν πάχνη.
- ¹⁵Το είδαν οι Ισραηλίτες, αλλά δεν ήξεραν τι ήταν, και ρωτούσαν ο ένας τον άλλο: «Τι είν' ετούτο; » Ο Μωυσής τούς είπε: «Αυτό είναι το ψωμί που σας δίνει ο Κύριος να φάτε.
- ¹⁶Ο Κύριος διέταξε να μαζεύετε απ' αυτό, ο καθένας όσο χρειάζεται: ένα γομόρ, για κάθε άτομο. Καθένας θα μαζεύει ανάλογα με τον αριθμό των ατόμων που μένουν μαζί του στην ίδια σκηνή».
- ¹⁷Έτσι κι έκαναν οι Ισραηλίτες· μάζεψαν άλλος πολύ και άλλος λίγο.
- ¹⁸Αλλά όταν το μέτρησαν με το γομόρ, εκείνος που είχε μαζέψει πολύ δεν είχε περίσσευμα, κι εκείνος που είχε μαζέψει λίγο δεν είχε έλλειμμα. Καθένας είχε μαζέψει ανάλογα με τις ανάγκες του.
- ¹⁹Τους είπε ακόμα ο Μωυσής: «Κανένας δε θα κρατήσει απ' αυτό για την άλλη μέρα».
- ²⁰Μερικοί όμως δεν τον άκουσαν και φύλαξαν και για την άλλη μέρα, αλλά σκουλήκιασε και βρώμισε. Και θύμωσε ο Μωυσής μαζί τους.
- ²¹Κάθε πρωί μάζευαν οι Ισραηλίτες το μάννα, καθένας ανάλογα με τις ανάγκες του. Όταν όμως ζέσταινε ο ήλιος, το μάννα έλιωνε.
- ²²Την έκτη μέρα μάζεψαν διπλάσια ποσότητα: δύο γομόρ για κάθε άτομο. Τότε οι αρχηγοί της κοινότητας ήρθαν και το ανέφεραν στο Μωυσή.
- ²³Εκείνος τους είπε: «Αυτό διέταξε ο Κύριος. Αύριο είναι ημέρα ανάπαυσης, αφιερωμένη στον Κύριο. Ψήστε και βράστε όσο θέλετε, και το υπόλοιπο φυλάξτε το ως αύριο το πρωί».

- 24**Το φύλαξαν ως το πρωί, όπως διέταξε ο Μωυσής, και δε βρώμισε ούτε σκουλήκιασε.
- 25**«Φάτε το σήμερα», τους είπε ο Μωυσής, «γιατί σήμερα είναι ημέρα ανάπαυσης, αφιερωμένη στον Κύριο και δε θα το βρείτε στους αγρούς.
- 26**Τις έξι μέρες της εβδομάδας μπορείτε να το μαζεύετε, αλλά την έβδομη, που είναι μέρα ανάπαυσης, δεν θα υπάρχει μάννα».
- 27**Ωστόσο την έβδομη μέρα, βγήκαν μερικοί από το λαό να μαζέψουν μάννα, αλλά δε βρήκαν.
- 28**Τότε είπε ο Κύριος στο Μωυσή: «Ως πότε θα αρνεισθε να τηρείτε τις εντολές μου και τους νόμους μου;
- 29**Ο Κύριος σας έδωσε μία μέρα ανάπαυσης και γι' αυτό την έκτη μέρα σας δίνει τροφή για δύο μέρες. Την έβδομη μέρα καθένας θα μένει εκεί που βρίσκεται· κανένας δε θα βγαίνει από το σπίτι του».
- 30**Έτσι, ο λαός αναπαυόταν την έβδομη μέρα.
- 31**Οι Ισραηλίτες ονόμασαν αυτό που μάζευαν, «μάννα». Ήταν λευκό σαν σπόρος κορίαννου, και η γεύση του ήταν σαν γλύκισμα από μέλι.
- 32**Ο Μωυσής είπε: «Ο Κύριος διέταξε να γεμίσετε ένα γομόρ μάννα και να το φυλάξετε για τις επόμενες γενιές, ώστε να βλέπουν το ψωμί, με το οποίο σας έθρεψε στην έρημο, όταν σας έβγαλε από την Αίγυπτο».
- 33**Ύστερα είπε ο Μωυσής στον Ααρών: «Πάρε μια στάμνα, βάλε μέσα ένα γομόρ μάννα και τοποθέτησέ την ενώπιον του Κυρίου, ώστε να φυλαχθεί για τις επόμενες γενιές».
- 34**Ο Ααρών, την τοποθέτησε μπροστά στην κιβωτό της διαθήκης για να φυλαχθεί, όπως διέταξε ο Κύριος το Μωυσή.
- 35**Σαράντα χρόνια έτρωγαν οι Ισραηλίτες το μάννα, ωστόσο ήρθαν σε κατοικημένη χώρα, στα σύνορα της Χαναάν.
- 36**(Ένα γομόρ είναι το δέκατο του εφά).

ΕΞΟΔΟΣ 17

Νερό από το βράχο

(Αρ 20,1-13)

¹Ολόκληρη η Ισραηλιτική κοινότητα έφυγε από την έρημο Σιν και έφτασε, με ενδιάμεσους σταθμούς, στη Ραφιδίν, σύμφωνα με την εντολή του Κυρίου. Εκεί στρατοπέδευσαν, αλλά δεν υπήρχε νερό να πιουν.

²Άρχισαν τότε να τα βάζουν με το Μωυσή: «Δώσε μας νερό να πιούμε», του φώναζαν. Ο Μωυσής τους είπε: «Γιατί τα βάζετε μαζί μου; Γιατί προκαλείτε τον Κύριο; »

³Αλλά ο λαός διψούσε όλο και περισσότερο και συνέχισαν να καταφέρονται ενάντια στο Μωυσή: «Τι μας ξεσήκωσες από την Αίγυπτο; » του έλεγαν. «Για να πεθάνουμε από τη δίψα εμείς και τα παιδιά μας και τα ζώα μας; »

⁴Τότε ο Μωυσής προσευχήθηκε στον Κύριο και είπε: «Τι να κάνω γι' αυτόν το λαό; Λίγο ακόμα και θα με λιθοβολήσουν».

⁵Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Προχώρα μπροστά από το λαό, πάρε μαζί σου τους πρεσβυτέρους του Ισραήλ, πάρε στο χέρι και το ραβδί σου με το οποίο χτύπησες το Νείλο, και πήγαινε.

⁶Εγώ θα βρίσκομαι εκεί πριν από σένα, πάνω στο βράχο, στο όρος Χωρήβ. Χτύπα το βράχο, και θα βγει από 'κει νερό για να πιει ο λαός». Έτσι κι έκανε ο Μωυσής ενώπιον των πρεσβυτέρων του λαού Ισραήλ.

⁷Ο τόπος εκείνος ονομάστηκε Μασσά (Πειρασμός) και Μεριβά (Λοιδορία), επειδή εκεί αγανάκτησαν οι Ισραηλίτες και προκάλεσαν τον Κύριο λέγοντας: «Είναι μαζί μας ο Κύριος ή όχι; »

Ο πόλεμος με τους Αμαληκίτες

⁸Στη Ραφιδίν ήρθαν οι Αμαληκίτες να πολεμήσουν τους Ισραηλίτες.

⁹Είπε τότε ο Μωυσής στον Ιησού: «Διάλεξε άντρες ικανούς να μας υπερασπιστούν και πήγαινε να πολεμήσεις αύριο τους Αμαληκίτες. Εγώ θα σταθώ στην κορυφή του λόφου κρατώντας στο χέρι μου το ραβδί του Θεού».

¹⁰Ο Ιησούς έκανε ό, τι ακριβώς του είπε ο Μωυσής, και πήγε να πολεμήσει τους Αμαληκίτες, ενώ ο Μωυσής, ο Ααρών και ο Χουρ ανέβηκαν στην κορυφή του λόφου.

¹¹Όσο ο Μωυσής είχε υψωμένα τα χέρια του, νικούσαν οι Ισραηλίτες· όταν τα κατέβαζε, νικούσαν οι Αμαληκίτες.

¹²Τα χέρια όμως του Μωυσή κουράζονταν. Τότε ο Ααρών και ο Χούρ πήραν μια πέτρα, την έβαλαν εκεί που στεκόταν ο Μωυσής, κι αυτός κάθισε πάνω της. Ο Ααρών και ο Χουρ ο ένας από τη μια μεριά κι ο άλλος από την άλλη, στήριζαν τα χέρια του. Μ' αυτό τον τρόπο, τα χέρια του Μωυσή έμειναν σταθερά υψωμένα ως τη δύση του ήλιου.

¹³Έτσι, ο Ιησούς κατατρόπωσε τους Αμαληκίτες και το στρατό τους.

¹⁴Τότε είπε ο Κύριος στο Μωυσή: «Γράψ' το αυτό το περιστατικό σε βιβλίο, για να μην ξεχαστεί, και θέσε το υπόψη του Ιησού, ότι εξάπαντος θα εξαφανίσω τους Αμαληκίτες, ακόμα και τη θύμησή τους, από τη γη».

¹⁵Ο Μωυσής έχτισε ένα θυσιαστήριο και το ονόμασε Γιαχβέ-Νισσί,

¹⁶και είπε: «Οι Αμαληκίτες επαναστάτησαν ενάντια στην εξουσία του Κυρίου. Γι' αυτό και θα τους μάχεται ο Κύριος από γενιά σε γενιά».

ΕΞΟΔΟΣ 18

Ο Ιοθόρ επισκέπτεται το Μωυσή

¹Ο Ιοθόρ, ιερέας της Μαδιάμ και πεθερός του Μωυσή, άκουσε όλα όσα έκανε ο Κύριος ο Θεός για το Μωυσή και για τους Ισραηλίτες, το λαό του, ότι δηλαδή τους έβγαλε από την Αίγυπτο.

²Ήρθε λοιπόν στο Μωυσή, έχοντας μαζί του τη Σεπφώρα, σύζυγο του Μωυσή, ο οποίος του την είχε στείλει πίσω, καθώς και τους δυο γιους της.

³Ο ένας ονομαζόταν Γερσώμ (γιατί όταν γεννήθηκε, είχε πει ο Μωυσής: «Μετανάστης είμαι σε ξένη χώρα») κι ο άλλος Ελιέζερ

⁴(γιατί όταν γεννήθηκε είχε πει ο Μωυσής: «Ο Θεός του πατέρα μου ήρθε σε βοήθειά μου και μ' έσωσε από το ξίφος του Φαραώ»).

⁵Ο Ιοθόρ λοιπόν, μαζί με τα παιδιά και τη γυναίκα του Μωυσή, ήρθαν στην έρημο, όπου είχε κατασκηνώσει ο Μωυσής κοντά στο βουνό του Θεού.

⁶Προηγουμένως τον είχε ειδοποιήσει ότι θα πήγαινε να τον επισκεφθεί, μαζί με τη γυναίκα του και τα δυο παιδιά της.

⁷Βγήκε λοιπόν ο Μωυσής να προϋπαντήσει τον πεθερό του. Τον προσκύνησε, τον φίλησε, κι αφού αλληλοχαιρετήθηκαν και ευχήθηκε ο ένας στον άλλον «ειρήνη», μπήκαν στη σκηνή.

⁸Ο Μωυσής διηγήθηκε στον πεθερό του όλα όσα είχε κάνει ο Κύριος στο Φαραώ και στους Αιγύπτιους για χάρη του λαού Ισραήλ· όλες τις δυσκολίες που συνάντησαν στην έρημο και πώς τους είχε γλιτώσει ο Κύριος.

⁹Ο Ιοθόρ χάρηκε για τις ευεργεσίες που ο Κύριος είχε κάνει στους Ισραηλίτες και τους είχε ελευθερώσει από την εξουσία των Αιγυπτίων,

¹⁰και είπε: «Ευλογημένος ας είναι ο Κύριος, που σας απάλλαξε από την εξουσία του Φαραώ και των Αιγυπτίων, ο Κύριος που ελευθέρωσε το λαό του από την καταπίεση της Αιγύπτου.

¹¹Τώρα αναγνωρίζω ότι ο Κύριος είναι μεγαλύτερος απ' όλους τους θεούς, για τα όσα έκανε εναντίον των Αιγυπτίων».

¹²Έπειτα ο Ιοθόρ πρόσφερε ολοκαύτωμα και θυσίες στο Θεό, και ήρθε ο Ααρών και όλοι οι πρεσβύτεροι των Ισραηλιτών να συμμετάσχουν με τον πεθερό του Μωυσή στο ιερό γεύμα ενώπιον του Κυρίου.

Ο διορισμός δικαστών

(Δτ 5,1-21)

¹³Την άλλη μέρα ο Μωυσής κάθισε για να δικάσει. Απ' το πρωί ως το βράδυ ο λαός συνωστιζόταν μπροστά του για να τους λύσει τις διαφορές.

¹⁴Όταν είδε ο πεθερός του πόσο εργαζόταν γι' αυτούς, του είπε: «Τι είναι όλα αυτά που κάνεις για το λαό; Τι κάθεσαι εσύ και δικάζεις μόνος σου, κι ο λαός είναι στημένος μπροστά σου από το πρωί ως το βράδυ; »

¹⁵Ο Μωυσής τού απάντησε: «Οι άνθρωποι έρχονται σ' εμένα για να ρωτήσουν το Θεό.

16Όταν έχουν κάποια υπόθεση, έρχονται σ' εμένα κι εγώ διευθετώ τις διαφορές τους, και τους δείχνω τις εντολές του Θεού και τις οδηγίες του».

17Τότε ο Ιοθόρ τού είπε: «Δεν είναι σωστό αυτό που κάνεις.

18Κι εσύ θα εξαντληθείς κι ετούτος ο λαός που είναι μαζί σου, γιατί η εργασία αυτή ξεπερνάει τις δυνάμεις σου. Δε θα μπορέσεις να την κάνεις μόνος σου.

19Τώρα άκου τη γνώμη μου. Θα σου δώσω μια συμβουλή κι ο Θεός να είναι μαζί σου: Εσύ θα είσαι ο αντιπρόσωπος του λαού ενώπιον του Θεού. Εσύ θα φέρνεις τις υποθέσεις στο Θεό.

20Θα τους διδάσκεις τις εντολές και τους νόμους και θα τους μαθαίνεις πώς να συμπεριφέρονται και τι πρέπει να κάνουν.

21Για τα υπόλοιπα, διάλεξε από το λαό άντρες ικανούς και αξιόπιστους, που να φοβούνται το Θεό, και να αποστρέφονται τη δωροδοκία, και δώσ' τους δικαστική εξουσία πάνω σε χίλια, σε εκατό, σε πενήντα και σε δέκα άτομα.

22Αυτοί θα είναι οι μόνιμοι δικαστές του λαού, και θα ασχολούνται με τις μικρές υποθέσεις. Τις μεγάλες θα τις φέρνουν σ' εμένα. Έτσι θα ελαφρώσουν το βάρος σου και θα σε βοηθήσουν.

23Αν ρυθμίσεις έτσι αυτό το θέμα, όπως σε προστάζει ο Θεός, τότε θα μπορέσεις να τα βγάλεις πέρα. Και όλος αυτός ο λαός θα γυρίζουν στα σπίτια τους μονιασμένοι».

24Ο Μωυσής άκουσε τη γνώμη του πεθερού του κι έκανε ό, τι του είπε.

25Διάλεξε ανάμεσα από τους Ισραηλίτες άντρες ικανούς, και τους έβαλε επικεφαλής του λαού σε κάθε χίλια, εκατό, πενήντα και δέκα άτομα.

26Αυτοί ήταν οι μόνιμοι δικαστές του λαού και ασχολούνταν με τις μικροδιαφορές. Τις δύσκολες υποθέσεις τις έφερναν στο Μωυσή.

27Ύστερα ο Μωυσής αποχαιρέτησε τον πεθερό του κι ο Ιοθόρ επέστρεψε στη χώρα του.

ΕΞΟΔΟΣ 19

Οι Ισραηλίτες στο όρος Σινά

¹⁻²Οι Ισραηλίτες έφυγαν από τη Ραφιδίν, και την πρώτη μέρα του τρίτου μήνα μετά την έξοδό τους από την Αίγυπτο έφταναν στην έρημο Σινά. Εκεί κατασκήνωσαν απέναντι από το όρος Σινά,

³κι ο Μωυσής ανέβηκε στο βουνό για να συναντήσει το Θεό. Τον κάλεσε ο Κύριος από το βουνό και του είπε: «Να τι θα αναγγείλεις στους Ισραηλίτες, τους απογόνους του Ιακώβ:

⁴“Είδατε τα όσα έκανα στους Αιγύπτιους, και πώς σας σήκωσα πάνω σε φτερούγες αετού και σας έφερα κοντά μου.

⁵Τώρα, αν πραγματικά θελήσετε ν’ ακούσετε τα λόγια μου και να φυλάξετε τη διαθήκη μου, θα είστε δικοί μου, μόνο εσείς, απ’ όλους τους άλλους λαούς. Στην εξουσία μου είναι ολόκληρη η γη,

⁶αλλά εσείς θα είστε για μένα βασίλειο ιερέων και έθνος ξεχωριστό”. Αυτά να πεις στους Ισραηλίτες».

⁷Ηρθε, λοιπόν, ο Μωυσής, συγκέντρωσε τους πρεσβυτέρους του λαού, και τους ανακοίνωσε όλα αυτά τα λόγια, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος.

⁸Τότε όλος ο λαός αποκρίθηκε ομόφωνα: «Ό, τι είπε ο Κύριος θα το πράξουμε». Κι ο Μωυσής ανέφερε τα λόγια του λαού στον Κύριο.

⁹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Εγώ θα έρθω κοντά σου μέσα σε πυκνό σύννεφο, ώστε ν’ ακούει ο λαός όταν μιλάω μαζί σου και να σου έχει πάντοτε εμπιστοσύνη». Όταν ο Μωυσής ανέφερε στον Κύριο την απάντηση του λαού,

¹⁰ο Κύριος του είπε: «Πήγαινε στο λαό και φρόντισε να εξαγιστούν και να μείνουν καθαροί σήμερα και αύριο. Να πλύνουν τα ρούχα τους,

¹¹και να είναι έτοιμοι για την τρίτη μέρα, γιατί την τρίτη μέρα θα κατεβώ στο όρος Σινά, μπροστά στα μάτια όλου του λαού.

¹²Γύρω από το βουνό θα βάλεις όρια για το λαό και θα τους πεις να προσέξουν να μην ανέβουν στο βουνό ούτε καν να αγγίξουν τους πρόποδες του. Όποιος πατήσει το πόδι του στο βουνό εξάπαντος θα πεθάνει.

13 Δε θα τον πιάσετε με τα χέρια· θα θανατωθεί από μακριά με πέτρες ή με βέλη, είτε ζώο είναι είτε άνθρωπος. Μόνο όταν η σάλπιγγα σημάνει, τότε θα μπορέσουν κάποιοι ν' ανέβουν στο βουνό».

14 Ο Μωυσής κατέβηκε από το βουνό, ήρθε κοντά στο λαό και τον εξάγνισε· έπλυναν και τα ρούχα τους.

15 Έπειτα είπε στο λαό: «Ετομιαστείτε για την τρίτη μέρα· από γυναίκα να απέχετε».

16 Την τρίτη μέρα, λοιπόν, όταν ξημέρωσε, άρχισαν βροντές και αστραπές, κι ένα πυκνό σύννεφο ήρθε και κάθισε πάνω στο βουνό, ενώ η φωνή της σάλπιγγας αντηχούσε δυνατά. Φόβος μεγάλος κατέλαβε όλο το λαό που ήταν στο στρατόπεδο.

17 Τότε ο Μωυσής κάλεσε το λαό να βγει από το στρατόπεδο για να συναντήσει το Θεό και στάθηκαν κοντά στους πρόποδες του βουνού.

18 Το όρος Σινά είχε καλυφθεί ολόκληρο με καπνό, γιατί πάνω του είχε κατεβεί ο Κύριος μέσα σε φωτιά. Ο καπνός ανέβαινε σαν από καμίνι, και το βουνό ολόκληρο σειόταν δυνατά.

19 Ο ήχος της σάλπιγγας ολοένα δυνάμωνε. Ο Μωυσής μιλούσε και ο Θεός τού αποκρινόταν με βροντές.

20 Ο Κύριος, που είχε κατέβει στην κορυφή του όρους Σινά κάλεσε το Μωυσή στην κορυφή του βουνού. Ο Μωυσής ανέβηκε,

21 κι ο Κύριος του είπε: «Κατέβα και ειδοποίησε το λαό να μην πλησιάσουν για να με δουν, γιατί τότε πολλοί απ' αυτούς θα χάσουν τη ζωή τους.

22 Ακόμα και οι ιερείς, που με πλησιάζουν, πρέπει να εξαγνιστούν για να μην οργιστώ εναντίον τους».

23 Ο Μωυσής είπε στον Κύριο: «Δεν είναι δυνατό να ανεβεί ο λαός στο όρος Σινά, γιατί εσύ μας το απαγόρευες ρητά και μας είπες να το απομονώσουμε βάζοντας όρια, και να το ανακηρύξουμε άγιο».

²⁴Ο Κύριος απάντησε: «Πήγαινε, κατέβα κι έπειτα ανέβα πάλι μαζί με τον Ααρών. Οι ιερείς όμως και ο λαός να μην περάσουν τα όρια για να με πλησιάσουν, γιατί θα ξεσπάσει η οργή μου εναντίον τους».

²⁵Ο Μωυσής κατέβηκε πάλι και τα είπε αυτά στο λαό.

ΕΞΟΔΟΣ 20

Οι Δέκα Εντολές

(Δτ 5,1-21)

¹Ο Θεός μίλησε στο λαό και είπε αυτούς τους λόγους:

²(Α) «Εγώ είμαι ο Κύριος ο Θεός σου, που σε έβγαλα από την Αίγυπτο, τον τόπο της δουλείας.

³Δεν θα υπάρχουν για σένα άλλοι θεοί εκτός από μένα.

⁴(Β) »Δεν θα κατασκευάσεις για σένα είδωλα και κανενός είδους ομοίωμα που να αντιπροσωπεύει ο, τιδήποτε βρίσκεται ψηλά στον ουρανό ή εδώ κάτω στη γη ή μέσα στα νερά, κάτω απ' τη γη.

⁵»Δεν θα τα προσκυνάς ούτε θα τα λατρεύεις, γιατί εγώ ο Κύριος, ο Θεός σου, είμαι Θεός που απαιτώ αποκλειστικότητα. Για την αμαρτία των πατέρων που μου αντιστέκονται, τιμωρώ τα παιδιά ακόμη κι ως την τρίτη και την τέταρτη γενιά.

⁶Δείχνω όμως την αγάπη μου σε χιλιάδες γενιές αυτών που με αγαπούν και τηρούν τις εντολές μου.

⁷(Γ) »Δεν θα προφέρεις καταχρηστικά το όνομα του Κυρίου, του Θεού σου. Πράγματι, εγώ ο Κύριος δεν θ' αθώσω κανέναν που προφέρει το όνομά μου καταχρηστικά.

⁸(Δ) »Να θυμάσαι την ημέρα του Σαββάτου, για να την ξεχωρίζεις και να την αφιερώνεις στον Κύριο.

⁹Έξι μέρες θα εργάζεσαι και θα κάνεις όλες τις εργασίες σου.

¹⁰Αλλά η έβδομη μέρα είναι μέρα ανάπαυσης, αφιερωμένη σ' εμένα, τον Κύριο το Θεό σου. Την ημέρα αυτή δεν επιτρέπεται να κάνεις καμιά εργασία

ούτε εσύ ούτε ο γιος σου ούτε η θυγατέρα σου ούτε ο δούλος σου ούτε η δούλη σου ούτε τα ζώα σου ούτε ο ξένος που κατοικεί στις πόλεις σου.

¹¹Σε έξι μέρες εγώ, ο Κύριος, δημιούργησα τον ουρανό, τη γη και τη θάλασσα, καθώς και όλα όσα υπάρχουν μέσα σ' αυτά, και την έβδομη μέρα αναπαύθηκα. Γι' αυτό ευλόγησα την ημέρα του Σαββάτου και την ξεχώρισα για τον εαυτό μου.

¹²(Ε) »Να τιμάς τον πατέρα σου και τη μητέρα σου, για να ζήσεις πολλά χρόνια στη χώρα που εγώ ο Κύριος, ο Θεός σου, θα σου δώσω.

¹³(ΣΤ) »Δεν θα φονεύσεις.

¹⁴(Ζ) »Δεν θα μοιχεύσεις.

¹⁵(Η) »Δεν θα κλέψεις.

¹⁶(Θ) »Δεν θα καταθέσεις ψεύτικη μαρτυρία ενάντια στο συνάνθρωπό σου.

¹⁷(Ι) »Δεν θα επιθυμήσεις τίποτε απ' ό, τι ανήκει στο συνάνθρωπό σου: ούτε το σπίτι του ούτε τη γυναίκα του ούτε το δούλο του ούτε τη δούλη του ούτε το βόδι του ούτε το υποζύγιό του».

Ο φόβος του λαού

(ΔΤ 5,22-33)

¹⁸Όλος ο λαός άκουγε τις βροντές και τον ήχο της σάλπιγγας κι έβλεπε τις αστραπές και το βουνό που κάπνιζε. Φοβήθηκαν λοιπόν και στέκονταν μακριά.

¹⁹Και είπαν στο Μωσή: «Μίλα μας εσύ κι εμείς θ' ακούμε· αλλά ας μη μας μιλάει απευθείας ο Θεός, γιατί θα πεθάνουμε».

²⁰Ο Μωσής τούς απάντησε: «Μη φοβάστε! Ο Θεός ήρθε να σας δοκιμάσει· θέλει να τον υπολογίζετε, για να μην αμαρτάνετε».

²¹Ο λαός στεκόταν μακριά, ενώ ο Μωσής πλησίασε το σκοτεινό σύννεφο όπου ήταν ο Θεός.

Διατάξεις για το θυσιαστήριο

²²Ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή να πει εκ μέρους του στους Ισραηλίτες: «Εσείς είδατε ότι σας μίλησα από τον ουρανό.

²³Δεν θα κατασκευάσετε για τον εαυτό σας θεούς από ασήμι ή από χρυσάφι για να τους λατρεύετε κι αυτούς κοντά σ' εμένα.

²⁴Θα μου κατασκευάσετε ένα θυσιαστήριο από χώμα και πάνω του θα προσφέρετε τις θυσίες σας των ολοκαυτωμάτων, τις θυσίες κοινωνίας, τα πρόβατά σας και τα βόδια σας. Σε κάθε τόπο που εγώ θα τον ξεχωρίζω για να με λατρεύετε, θα έρχομαι εκεί και θα σας ευλογώ.

²⁵»Σε περίπτωση που θα μου κατασκευάσετε πέτρινο θυσιαστήριο, δεν θα το οικοδομήσετε με λαξεμένες πέτρες, γιατί αν τις επεξεργαστείτε με τη σμίλη σας, θα τις βεβηλώσετε.

²⁶Δε θ' ανεβαίνετε με σκαλοπάτια στο θυσιαστήριό μου, για να μην αποκαλύπτονται από πάνω του τα απόκρυφα μέλη σας».

ΕΞΟΔΟΣ 21

Η μεταχείριση των δούλων

(Δτ 15,12-18)

¹«Αυτές είναι διάφορες άλλες εντολές που θα τους δώσεις:

²»Αν ένας Ισραηλίτης αγοράσει δούλο Εβραίο, θα του δουλέψει έξι χρόνια. Τον έβδομο θα φύγει ελεύθερος, χωρίς να δώσει χρήματα.

³»Αν ήρθε μόνος, μόνος θα φύγει. Αν ήρθε με τη γυναίκα του, θα ελευθερωθεί κι εκείνη μαζί του.

⁴Αν τη γυναίκα του την έδωσε ο κύριός του, κι αυτή τού γέννησε γιους ή κόρες, τότε η γυναίκα και τα παιδιά θα παραμείνουν ιδιοκτησία του κυρίου του, και μόνον αυτός θα φύγει ελεύθερος.

⁵»Αν όμως ο δούλος δηλώσει ρητά ότι αγαπάει τον κύριό του, τη γυναίκα του και τα παιδιά του, και δε θέλει να τους αφήσει για να απελευθερωθεί,

⁶τότε ο κύριός του θα τον οδηγήσει ενώπιον του Θεού στους δικαστές· θα τον φέρει στην πόρτα ή στις παραστάδες και θα του τρυπήσει το αυτί μ' ένα τρυπητήρι, κι έτσι θα παραμείνει δούλος του για πάντα.

- ⁷»Αν κάποιος πουλήσει τη θυγατέρα του για δούλη, τότε αυτή δεν θα απελευθερωθεί όπως απελευθερώνονται οι αρσενικοί δούλοι.
- ⁸Αν δεν αρέσει στον κύριό της, που την είχε παλλακίδα του, πρέπει αυτός να επιτρέψει στον πατέρα της να την εξαγοράσει. Δεν έχει το δικαίωμα να την πουλήσει σε αλλοδαπούς, γιατί δεν τήρησε την υπόσχεσή του στη δούλη του.
- ⁹»Αν ο κύριος είχε αγοράσει τη δούλη για να τη δώσει στο γιο του, θα της συμπεριφέρεται σύμφωνα με το δίκαιο που ισχύει για τις θυγατέρες.
- ¹⁰»Αν ο κύριος της δούλης πάρει και άλλη γυναίκα, δεν επιτρέπεται να περικόψει την τροφή της, το ρουχισμό της, και τις συζυγικές σχέσεις μαζί της.
- ¹¹Αν δεν της χορηγεί αυτά τα τρία, τότε αυτή μπορεί να γίνει ελεύθερη χωρίς να δώσει χρήματα».

Διατάξεις για τις πράξεις βίας

- ¹²«Εκείνος που θα διαπράξει φόνο, θα τιμωρείται εξάπαντος με θάνατο.
- ¹³Αν όμως δεν το έκανε προμελετημένα αλλά ήταν ατύχημα, τότε θα ορίσετε έναν τόπο, όπου θα μπορεί να καταφύγει, για να είναι ασφαλής.
- ¹⁴Αντιθέτως, αν κάποιος διαπράξει με δόλο το αμάρτημα αυτό κατά του συνανθρώπου του, τότε ακόμη κι αν έχει καταφύγει στο θυσιαστήριό μου, θα τον αποσπάσετε απ' αυτό και θα τον θανατώσετε.
- ¹⁵»Όποιος χτυπήσει τον πατέρα του ή τη μητέρα του θα τιμωρείται εξάπαντος με θάνατο.
- ¹⁶»Όποιος κάνει απαγωγή ανθρώπου, είτε τον πουλήσει είτε βρεθεί να τον κατακρατεί, θα τιμωρείται εξάπαντος με θάνατο.
- ¹⁷Όποιος καταρασθεί τον πατέρα του ή τη μητέρα του θα τιμωρείται εξάπαντος με θάνατο.
- ¹⁸»Σε περίπτωση που δύο άντρες φιλονικήσουν κι ο ένας χτυπήσει τον άλλο με πέτρα ή γροθιά και το θύμα δεν πεθάνει αλλά τραυματιστεί βαριά,

¹⁹αν σηκωθεί και περπατήσει έξω ακουμπώντας στο ραβδί του, τότε ο δράστης δεν θα τιμωρηθεί. Θα καταβάλει όμως αποζημίωση για το χρόνο που το θύμα δε θα μπορεί να εργαστεί, και θα αναλάβει τα έξοδα μέχρι την πλήρη αποθεραπεία του.

²⁰»Αν κάποιος χτυπήσει το δούλο του ή τη δούλη του με το ραβδί του κι ο δούλος πεθάνει επί τόπου, τότε ο δράστης θα τιμωρηθεί.

²¹Αν όμως ο δούλος ζήσει για μια ή δυο μέρες, ο δράστης δεν θα τιμωρηθεί, επειδή είναι ιδιοκτησία του.

²²»Αν δύο συμπλακούν και πέσουν πάνω σε μια γυναίκα έγκυο και της προκαλέσουν αποβολή, χωρίς άλλες συνέπειες, τότε ο υπαίτιος θα τιμωρηθεί με υποχρεωτική καταβολή της αποζημιώσεως που θα του ζητήσει ο σύζυγος της εγκύου, σύμφωνα με δικαστική απόφαση.

²³»Αν όμως προκληθεί σωματική βλάβη στη γυναίκα, τότε θα εφαρμόσετε την αρχή “ζωή αντί ζωής”,

²⁴“οφθαλμόν αντί οφθαλμού”, “οδόντα αντί οδόντος”, “χέρι αντί χεριού”, “πόδι αντί ποδιού”,

²⁵“έγκαυμα αντί εγκαύματος”, “πληγή αντί πληγής”, “χτύπημα αντί χτυπήματος”.

²⁶»Αν ένας χτυπήσει το δούλο του ή τη δούλη του στο μάτι και του το καταστρέψει, υποχρεούται να αποδώσει στον παθόντα την ελευθερία του ως αποζημίωση για το μάτι του.

²⁷Αν ένας σπάσει το δόντι του δούλου του ή της δούλης του, υποχρεούται να αποδώσει στον παθόντα την ελευθερία του ως αποζημίωση για το δόντι του».

Διατάξεις για την ευθύνη ιδιοκτητών ζώων

²⁸»Αν ένα βόδι χτυπήσει κάποιον άντρα ή γυναίκα, και το θύμα πεθάνει, τότε το βόδι πρέπει εξάπαντος να λιθοβοληθεί, αλλά το κρέας του δεν θα φαγωθεί. Κι ο ιδιοκτήτης του βοδιού θα μείνει ατιμώρητος.

29»Αν όμως το βόδι συνήθιζε να χτυπάει, και ο ιδιοκτήτης του ενώ το ήξερε δεν έλαβε τα μέτρα του, και το βόδι σκοτώσει κάποιον άντρα ή γυναίκα, τότε το βόδι θα λιθοβοληθεί, και ο ιδιοκτήτης του θα τιμωρηθεί με θάνατο.

30Αν όμως του επιτραπεί να πληρώσει χρηματικό πρόστιμο, για να εξαγοράσει την ποινή του, υποχρεούται να πληρώσει ολόκληρο το ποσό που θα του ζητηθεί.

31»Αν το βόδι σκοτώσει ένα παιδί, αγόρι ή κορίτσι, θα εφαρμοστεί το ίδιο μέτρο.

32Αν το βόδι σκοτώσει ένα δούλο ή μια δούλη, τότε ο ιδιοκτήτης του ζώου θα καταβάλει στον κύριο του θύματος τριάντα ασημένιους σίκλους και το ζώο θα λιθοβοληθεί.

33»Αν κάποιος αφήσει ανοιχτό έναν λάκκο ή αν σκάψει έναν λάκκο και δεν καλύψει το σκάμμα, και πέσει μέσα εκεί ένα βόδι ή ένα υποζύγιο,

34τότε αυτός που έχει το σκάμμα θα πληρώσει χρήματα στον ιδιοκτήτη του ζώου ως αποζημίωση, και το ζώο που σκοτώθηκε θα ανήκει σ' αυτόν.

35»Αν το βόδι κάποιου χτυπήσει και σκοτώσει το βόδι ενός άλλου, τότε θα πουλήσουν το ζωντανό βόδι και θα μοιραστούν τα χρήματα· επίσης θα μοιραστούν και το ζώο που σκοτώθηκε.

36Αν όμως ήταν γνωστό ότι το βόδι συνήθιζε να χτυπάει, και ο ιδιοκτήτης του δεν έλαβε κανένα μέτρο, τότε θα δώσει ένα βόδι ζωντανό αντί για το βόδι που σκοτώθηκε, και το σκοτωμένο θα ανήκει στον ίδιο».

Διατάξεις σχετικές με την αποζημίωση

37«Αν κάποιος κλέψει ένα βόδι ή ένα πρόβατο και το σφάξει ή το πουλήσει, θα δώσει πέντε βόδια για το βόδι και πέντε πρόβατα για το πρόβατο.

ΕΞΟΔΟΣ 22

1-3»Οφείλει πάντως ο κλέφτης να αποζημιώσει τον ιδιοκτήτη. Αν δεν έχει τίποτε για να πληρώσει, τότε θα πουληθεί ο ίδιος για να πληρώσει αυτό που έκλεψε. Αν το κλεμμένο βρεθεί στα χέρια του ζωντανό, είτε βόδι είναι είτε

υποζύγιο είτε πρόβατο, θα το επιστρέψει δίνοντας μαζί κι άλλο ένα. Αν ο κλέφτης συλληφθεί επ' αυτοφόρω να κλέβει, θα εκτελείται επί τόπου· κι εκείνος που θα τον σκοτώσει δεν θα φέρει ευθύνη για το φόνο του. Αν όμως ο φόνος διαπραχθεί αφού ξημερώσει η επόμενη μέρα, τότε αυτός που φονεύει είναι ένοχος για το φόνο.

⁴»Αν κάποιος κάψει ενός τον αγρό ή τον αμπελώνα ή αφήσει τα ζώα του ελεύθερα να βόσκουν στο χωράφι του άλλου, τότε ο δράστης θα δώσει αποζημίωση μέρος από τα καλύτερα προϊόντα του δικού του αγρού και του δικού του αμπελώνα.

⁵»Αν ένας ανάψει φωτιά και προκληθεί πυρκαγιά και καούν οι θημωνιές των σιτηρών ή τα αθέριστα στάχυα κάποιου άλλου, τότε εκείνος που προκάλεσε την πυρκαγιά θα πληρώσει τη ζημιά.

⁶»Αν κάποιος δώσει σ' έναν άλλο χρήματα ή αντικείμενα να του τα φυλάξει και του τα κλέψουν από το σπίτι του, αν βρεθεί ο κλέφτης, θα τα πληρώσει διπλά.

⁷Αν όμως δεν βρεθεί ο κλέφτης, τότε αυτός που τα φύλαγε στο σπίτι του θα πλησιάσει ενώπιον του Θεού, για να εξακριβωθεί ότι δεν καταχράστηκε τα πράγματα που του εμπιστεύθηκαν.

⁸»Σε κάθε περίπτωση διεκδίκησης κυριότητας απωλεσθέντος, είτε πρόκειται για βόδι, για υποζύγιο, για ρουχισμό ή για οποιοδήποτε χαμένο αντικείμενο που καθένας από τους διεκδικητές ισχυρίζεται πως είναι δικό του, θα αναφέρουν και οι δύο την υπόθεση στο Θεό. Κι εκείνος, που ο Θεός θα τον αποκαλύψει ένοχο, θα πληρώσει στον άλλο τα διπλά.

⁹Αν ένας δώσει στο γείτονά του να του φυλάξει ένα υποζύγιο ή ένα βόδι ή ένα πρόβατο ή οποιοδήποτε άλλο ζώο κι αυτό ψοφήσει ή σπάσει κάποιο πόδι ή το κλέψουν, χωρίς να υπάρχει αυτόπτης μάρτυρας,

¹⁰τότε ο γείτονας θα δώσει όρκο στο όνομα του Θεού, ότι δεν ιδιοποιήθηκε αυτό που ανήκε στον άλλο. Αυτό θα είναι αρκετό για τον ιδιοκτήτη του ζώου, και ο άλλος δεν θα πρέπει να πληρώσει.

11 Αν όμως αποδειχθεί ότι το ιδιοποιήθηκε, τότε θα αποζημιώσει τον ιδιοκτήτη.

12 Αν πάλι ένα άγριο θηρίο κατασπάραξε το ζώο και ο γείτονας που το φύλαγε παρουσιάσει ως απόδειξη ό, τι έμεινε απ' αυτό, τότε δεν θα πληρώσει για το κατασπαραγμένο.

13»Αν κάποιος δανειστεί από το γείτονά του ένα ζώο, κι αυτό σπάσει κάποιο πόδι ή ψοφήσει χωρίς να είναι μπροστά ο ιδιοκτήτης του, το δίχως άλλο αυτός που δανείστηκε το ζώο θα το πληρώσει.

14 Αν ο ιδιοκτήτης ήταν παρών, ο άλλος δεν θα πληρώσει. Αν το ζώο είχε νοικιαστεί, ο ιδιοκτήτης θα εισπράξει το «ενοίκιο».

Διατάξεις για την ηθική και τη θρησκεία

15 «Αν κάποιος αποπλανήσει μια κόρη μη μνηστευμένη και πλαγιάσει μαζί της, υποχρεούται να καταβάλει τη γαμήλια δωρεά και να την πάρει σύζυγό του.

16 Αν όμως ο πατέρας της αρνείται να του τη δώσει, τότε ο δράστης θα καταβάλει το ποσόν που δίνεται ως γαμήλια δωρεά σε μια παρθένο.

17»Καμιά μάγισσα δεν πρέπει να αφήνεις να ζει.

18»Όποιος κτηνοβατεί θα θανατώνεται.

19»Όποιος θυσιάζει σε άλλους θεούς, εκτός από τον Κύριο και μόνο, θα τιμωρείται με θάνατο.

20»Ξένον δεν πρέπει να τον καταπιέσετε ούτε να τον εκμεταλλεύεστε, γιατί κι εσείς ήσασταν κάποτε ξένοι στην Αίγυπτο.

21 Χήρα και ορφανό δεν θα τους καταπιέσετε.

22 Αν τους καταπιέσετε και προσφύγουν σ' εμένα φωνάζοντας για βοήθεια, εγώ θα ανταποκριθώ στο αίτημά τους.

23 Θα εξοργιστώ και θα σας στείλω να σκοτωθείτε στον πόλεμο. Και τότε οι δικές σας γυναίκες θα μείνουν χήρες και τα δικά σας παιδιά ορφανά.

24»Όταν δανείζεις χρήματα σ' έναν φτωχό συμπολίτη σου, μην του φέρεσαι όπως οι άλλοι δανειστές –μην του ζητάς τόκο.

- ²⁵Αν πάρεις το πανωφόρι κάποιου για ενέχυρο, φρόντισε να του τον επιστρέψεις πριν από τη δύση του ήλιου,
- ²⁶γιατί είναι το μοναδικό του σκέπασμα, με το οποίο προστατεύεται από το κρύο. Με τι θα κοιμηθεί; Αν μου φωνάξει για βοήθεια, εγώ θα τον ακούσω γιατί είμαι σπλαχνικός.
- ²⁷»Το Θεό δεν πρέπει να τον βλαστημάς, ούτε κανέναν άρχοντα του λαού σου να βρίζεις.
- ²⁸»Μην καθυστερείς να μου προσφέρεις το μερίδιό μου απ' ό, τι βγάζει το αλώνι σου ή το πατητήρι σου. Θα μου προσφέρεις ό, τι αναλογεί στην προσφορά του πρωτότοκου γιου σου.
- ²⁹Το ίδιο θα κάνεις και με τα βόδια σου και με τα πρόβατά σου. Εφτά μέρες θα μένουν τα πρωτότοκα κοντά στη μάνα τους και την όγδοη μέρα θα μου τα προσφέρεις θυσία.
- ³⁰»Οφείλετε να είστε αφιερωμένοι σ' εμένα. Δεν πρέπει να τρώτε ζώο που βρέθηκε στους αγρούς κατασπαραγμένο. Να το ρίχνετε στα σκυλιά».

ΕΞΟΔΟΣ 23

Δικαιοσύνη και αλληλεγγύη

- ¹«Μη διαδίδεις φήμες ψεύτικες. Μη δίνεις, για χάρη ενός ανθρώπου αδίκου, μαρτυρία αναληθή.
- ²Να μην ακολουθείς τους πολλούς στο κακό, και σε περίπτωση δίκης να μην καταθέτεις παίρνοντας το μέρος των πολλών για να διαστρέψεις το δίκαιο.
- ³Να μη μεροληπτείς στη δίκη ούτε για χάρη του αδύνατου διαδίκου.
- ⁴»Αν συναντήσεις το βόδι του εχθρού σου ή το υποζύγιό του να περιπλανιέται, πρέπει να το οδηγήσεις στον αφέντη του.
- ⁵Αν δεις το υποζύγιο του εχθρού σου να γονατίζει από το φορτίο του, μην τραβήξεις το δρόμο σου, αλλά να τον βοηθήσεις πρόθυμα.
- ⁶»Μην αφήσεις να καταπατηθεί το δίκιο ενός γνωστού σου φτωχού κατά τη δίκη του.

⁷Μείνε μακριά από κάθε υπόθεση απάτης. Μην προκαλέσεις το θάνατο ενός αθώου κι ενός που είναι δίκαιος, γιατί εγώ δε θα αθώσω τον άδικο.

⁸Να μη δέχεσαι δώρα, γιατί τα δώρα εμποδίζουν την ορθή κρίση και καταστρέφουν τις υποθέσεις των δίκαιων ανθρώπων.

⁹»Ξένον μην καταπιέζετε, γιατί ξέρετε πώς αισθάνεται ο ξένος, αφού κι εσείς ήσασταν κάποτε ξένοι στην Αίγυπτο».

Σαββατικό έτος και Σάββατο

¹⁰»Έξι χρόνια θα σπέρνεις τη γη σου και θα κάνεις τη συγκομιδή των προϊόντων της.

¹¹Τον έβδομο χρόνο θα την αφήνεις ν' αναπαύεται. Όσα παράγει δεν θα τα μαζεύεις αλλά θα τα αφήνεις ελεύθερα για να τρέφονται οι φτωχοί του λαού σου, και απ' ό, τι περισσέψει, τα άγρια ζώα. Το ίδιο θα γίνεται και με το αμπέλι σου και με τον ελαιώνα σου.

¹²»Έξι μέρες θα κάνεις τις εργασίες σου και την έβδομη θα γιορτάζεις το Σάββατο, για ν' αναπαύεται το βόδι και το υποζύγιο σου, και να μπορεί ν' ανασάνει ο δούλος σου και ο ξένος που σου δουλεύουν.

¹³»Όλα αυτά που σας είπα, να τα τηρείτε. Και το όνομα άλλων θεών ούτε να το επικαλείσθε, ούτε να βγαίνει καν από το στόμα σας».

Οι τρεις μεγάλες γιορτές

¹⁴«Με τρεις γιορτές θα με τιμάτε κάθε χρόνο:

¹⁵Η πρώτη είναι η γιορτή των Αζύμων. Εφτά μέρες το μήνα Αβίβ θα τρώτε άζυμο ψωμί, όπως σας έχω διατάξει, γιατί αυτόν το μήνα βγήκατε από την Αίγυπτο. Κανένας δεν θα εμφανίζεται ενώπιόν μου με άδεια χέρια.

¹⁶Ακόμη θα τηρείτε τη γιορτή του Θερισμού των πρωτογεννημάτων από τα σιτηρά που θα 'χετε σπείρει. Τρίτη θα τηρείτε τη γιορτή της Συγκομιδής στο τέλος του χρόνου, όταν θα 'χετε συγκεντρώσει τους καρπούς από τους αμπελώνες σας και τους δεντρόκηπούς σας.

¹⁷Τρεις φορές το χρόνο θα παρουσιάζονται ενώπιόν μου, μπροστά στην κιβωτό του Κυρίου, όλα τα αρσενικά μέλη των οικογενειών σας.

¹⁸»Όταν μου προσφέρετε θυσία ένα ζώο, δεν πρέπει να το συνοδεύετε με ένζυμο ψωμί και το λίπος των θυσιών, που θα μου προσφέρετε την ημέρα της γιορτής, δεν πρέπει να το φυλάτε ως την άλλη μέρα το πρωί.

¹⁹»Τα καλύτερα από τα πρωτογεννήματα της γης σας θα τα φέρνετε στον οίκο του Κυρίου του Θεού σας. Δεν πρέπει όμως να βράζετε το κατσικάκι στο γάλα της μάνας του».

Υποσχέσεις και οδηγίες

²⁰Ο Κύριος είπε: «Εγώ θα σας στείλω έναν άγγελο να προπορεύεται, για να σας φυλάει στην πορεία σας και να σας οδηγήσει στον τόπο που σας ετοίμασα.

²¹Να τον προσέχετε σ' ό, τι σας λέει και να τον υπακούτε. Να μην του εναντιώνεστε, γιατί αυτό δε θα σας το συγχωρήσει· αυτός θα ενεργεί εξ ονόματός μου.

²²Αν όμως τον υπακούτε και κάνετε πρόθυμα ό, τι σας προστάζω, τότε εγώ θα είμαι εχθρός των εχθρών σας και αντίπαλος των αντιπάλων σας.

²³»Ο άγγελός μου, που θα προπορεύεται μπροστά σας, θα σας οδηγήσει στους Αμορραίους, στους Χετταίους, στους Φερεζαίους, στους Χαναναίους, στους Ευαίους και στους Ιεβουσαίους, και εγώ θα τους εξολοθρεύσω.

²⁴Δε θα προσκυνήσετε τους θεούς τους ούτε θα τους λατρεύσετε, ούτε θα κάνετε ό, τι κάνουν αυτοί στις λατρείες τους. Αντιθέτως, θα γκρεμίσετε τους θεούς τους και θα συντρίψετε τις ιερές στήλες τους.

²⁵Εσείς θα λατρεύσετε τον Κύριο το Θεό σας, κι εγώ θα ευλογήσω το ψωμί που τρώτε και το νερό που πίνετε, και θα εξαφανίσω όλες τις αρρώστιες σας.

²⁶Στη χώρα σας δεν θα υπάρχει γυναίκα που ν' αποβάλλει ή να είναι άτεκνη και θα σας χαρίσω μακροζωΐα.

27»Θα στείλω το φόβο μου να πηγαίνει μπροστά σας. Θα φέρνω σύγχυση σε κάθε λαό που θα πολεμάτε και θα κάνω τους εχθρούς σας να τρέπονται σε φυγή.

28Θα προκαλέσω πανικό, που θα διώξει τους Ευαίους, τους Χαναναίους και τους Χετταίους από μπροστά σας.

29Αλλά δε θα τους διώξω μέσα σε ένα χρόνο, για να μην ερημωθεί η χώρα και γίνουν τα άγρια θηρία περισσότερα από σας.

30Θα τους διώχνω από μπροστά σας λίγο λίγο, ώσπου εσείς να πολλαπλασιαστείτε και να κυριαρχήσετε στη χώρα.

31»Θα βάλω τα σύνορά σας να εκτείνονται από την Ερυθρά Θάλασσα ως τη Μεσόγειο Θάλασσα κι από την έρημο του Σινά ως τον ποταμό Ευφράτη. Θα παραδώσω στην εξουσία σας τους κατοίκους εκείνης της χώρας και θα τους διώξετε από 'κει.

32Δε θα συνάψετε καμιά συνθήκη ούτε μ' αυτούς ούτε με τους θεούς τους.

33Δε θα παραμείνουν αυτοί οι λαοί στη χώρα σας για να μη σας κάνουν και αμαρτήσετε απέναντί μου. Γιατί αν λατρεύσετε τους θεούς τους, αυτό θα είναι για σας παγίδα».

ΕΞΟΔΟΣ 24

Η επικύρωση της διαθήκης

1Ο Κύριος είπε στο Μωσή: «Ανέβα σ' εμένα στο βουνό εσύ, ο Ααρών, ο Ναδάβ, ο Αβιού και εβδομήντα από τους πρεσβυτέρους του λαού Ισραήλ, κι ας προσκυνήσουν από μακριά.

2Μόνον εσύ θα πλησιάσεις προς εμένα· κανείς από τους άλλους δεν θα πλησιάσει. Ο λαός δεν θ' ανέβει καν στο βουνό».

3Ο Μωσής γύρισε και ανακοίνωσε στο λαό όλους τους λόγους του Κυρίου και τις αποφάσεις του. Κι ο λαός αποκρίθηκε με μια φωνή: «Ό, τι προστάζει ο Κύριος θα το εφαρμόσουμε».

⁴Τότε ο Μωυσής κατέγραψε όλους τους λόγους του Κυρίου. Την άλλη μέρα το πρωί σηκώθηκε νωρίς και έχτισε θυσιαστήριο στους πρόποδες του βουνού, κι έστησε δώδεκα πέτρινες στήλες για τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ.

⁵Έπειτα ανέθεσε σε νέους από το λαό να προσφέρουν ολοκαυτώματα και να θυσιάσουν στον Κύριο μοσχάρια ως θυσίες κοινωνίας.

⁶Πήρε το μισό από το αίμα των ζώων και το έβαλε σε δοχεία, ενώ με το άλλο μισό ράντισε το θυσιαστήριο.

⁷Υστερα πήρε ο Μωυσής το βιβλίο της διαθήκης και το διάβασε στο λαό. Και είπαν όλοι: «Όλα όσα είπε ο Κύριος θα υπακούσουμε σ' αυτά και θα τα εφαρμόσουμε».

⁸Τότε πήρε αίμα από τα δοχεία και ράντισε το λαό και τους είπε: «Αυτό είναι το αίμα της διαθήκης που έκανε μαζί σας ο Κύριος, με βάση όλους αυτούς τους λόγους».

⁹Ο Μωυσής, ο Ααρών, ο Ναδάβ και ο Αβιού, καθώς και εβδομήντα από τους πρεσβυτέρους των Ισραηλιτών ανέβηκαν στο βουνό

¹⁰και είδαν το Θεό του Ισραήλ. Κάτω από τα πόδια του ήταν ένα είδος πλάκας από ζαφείρι καθαρό, γαλάζιο σαν τον ουρανό.

¹¹Αλλά ο Θεός δεν έκανε κανένα κακό σ' αυτούς τους επιφανείς Ισραηλίτες. Αντίκρυσαν το Θεό και έφαγαν και ήπιαν.

Ο Μωυσής στο όρος Σινά

¹²Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Ανέβα σ' εμένα στο βουνό και μείνε εκεί για να σου δώσω τις λίθινες πλάκες, το νόμο και τις εντολές που έγραψα για να διδάσκεται ο λαός».

¹³Ετοιμάστηκαν ο Μωυσής κι ο βοηθός του ο Ιησούς και άρχισε ο Μωυσής ν' ανεβαίνει στο βουνό του Θεού.

¹⁴«Περιμένετε μας εδώ ώσπου να επιστρέψουμε», είπε στους πρεσβυτέρους. «Ο Χουρ κι ο Ααρών θα μείνουν μαζί σας. Όποιος έχει κάποια υπόθεση ν' απευθύνεται σ' αυτούς».

15Όταν ανέβηκε στο βουνό ο Μωυσής, το βουνό καλύφθηκε από ένα σύννεφο.

16-17 Η δόξα του Κυρίου ήρθε και σκέπασε το όρος Σινά για έξι μέρες. Στα μάτια των Ισραηλιτών φαινόταν σαν φωτιά που λαμπάδιαζε στην κορυφή του βουνού. Την έβδομη μέρα κάλεσε ο Κύριος το Μωυσή μέσα από το σύννεφο.

18 Ο Μωυσής μπήκε στο σύννεφο κι ανέβηκε στο βουνό, όπου και έμεινε σαράντα μερόνυχτα.

ΕΞΟΔΟΣ 25

Η συνεισφορά των Ισραηλιτών (35,4-9)

1 Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

2 «Πες στους Ισραηλίτες να κάνουν μια συνεισφορά για μένα. Θα μαζέψετε προσφορές από όσους έχουν τη διάθεση να δώσουν για μένα προαιρετικά.

3 Αυτά που θα προσφέρουν είναι: χρυσάφι, ασήμι και χαλκός,

4 μάλλινα υφάσματα σε χρώμα γαλάζιο, πορφυρό ή κόκκινο, λεπτά λινά υφάσματα και κατσικίσιο μαλλί·

5 κόκκινα δέρματα τράγων και τομάρια· ξύλο ακακίας,

6 λάδι για τις λυχνίες, αρωματικές ουσίες για το μύρο του χρίσματος και το εύοσμο θυμίαμα.

7 Επίσης θα φέρουν λίθους όνυχες και άλλα πολύτιμα πετράδια για το εφώδ και το επιστήθιο του αρχιερέα.

8 Θα μου κατασκευάσουν ένα ιερό, για να κατασκηνώσω ανάμεσά τους.

9 Θα τα φτιάξετε όλα σύμφωνα με το σχέδιο της σκηνής και με τα πρότυπα όλων των σκευών της, που εγώ θα σου δείξω».

Η κιβωτός της διαθήκης (37,1-9)

10 «Οι Ισραηλίτες θα κατασκευάσουν μια κιβωτό από ξύλο ακακίας, δυόμισυ πήχεις μάκρος, ενάμισυ πήχυ πλάτος και ενάμισυ ύψος.

- 11**Θα την επιχρυσώσουν με καθαρό χρυσάφι από μέσα και απ' έξω, και θα κατασκευάσουν γύρω της μια χρυσή στεφάνη.
- 12**Θα χύσουν τέσσερις χρυσούς κρίκους και θα τους τοποθετήσουν στις τέσσερις γωνιές της, δύο κρίκους από την κάθε πλευρά.
- 13**Θα κατασκευάσουν δοκούς από ξύλο ακακίας, που θα τις επιχρυσώσουν,
- 14**και θα τις περάσουν μέσα από τους κρίκους στις πλευρές της κιβωτού, για να τη σηκώνουν μ' αυτές.
- 15**Οι δοκοί θα μένουν περασμένες στους κρίκους της κιβωτού –δε θα τις βγάζουν.
- 16**Μέσα στην κιβωτό θα βάλεις το νόμο που θα σου δώσω.
- 17**»Θα κατασκευάσουν το ιλαστήριο, δηλαδή ένα σκέπασμα από καθαρό χρυσάφι, δυόμισυ πήχεις μάκρος και ενάμισυ πλάτος.
- 18-19**Επίσης θα κατασκευάσουν δύο χερουβίμ από χρυσάφι σφυρηλατημένο και θα τα τοποθετήσουν, ένα σώμα με το ιλαστήριο στις δύο άκρες του, ένα σε κάθε άκρη.
- 20**Θα έχουν ανοιχτές τις φτερούγες τους προς τα πάνω, έτσι που να σκεπάζουν μ' αυτές το ιλαστήριο, και θα είναι τοποθετημένα αντικρυστά, με τα πρόσωπα στραμμένα προς αυτό.
- 21**Μέσα στην κιβωτό θα βάλεις τους νόμους που θα σου δώσω και από πάνω της θα βάλεις το ιλαστήριο.
- 22**Κι εγώ θα σου φανερώνομαι εκεί πάνω από το ιλαστήριο, πάνω από την κιβωτό του νόμου, ανάμεσα στα δύο χερουβίμ. Από 'κει θα σου μιλάω κάθε φορά που θα θέλω να σου δώσω κάποια εντολή για τους Ισραηλίτες».

Η τράπεζα με τους άρτους της προθέσεως
(37,10-16)

- 23**«Θα κατασκευάσουν μια τράπεζα από ξύλο ακακίας, δυο πήχεις μάκρος, έναν πήχυ πλάτος και ενάμισυ ύψος.

- 24**Θα την επιχρυσώσουν με καθαρό χρυσάφι και γύρω γύρω θα της κατασκευάσουν μια χρυσή στεφάνη.
- 25**Θα κάνουν ένα πλαίσιο μία παλάμη πλάτος στις τέσσερις πλευρές της και θα κατασκευάσουν μια χρυσή στεφάνη γύρω στο πλαίσιο.
- 26**Θα φτιάξουν τέσσερις χρυσούς κρίκους και θα τους τοποθετήσουν στις τέσσερις γωνιές της πάνω από τα τέσσερα πόδια της.
- 27**Οι κρίκοι πρέπει να είναι κολλημένοι στο πλαίσιο, για να περνούν απ' αυτούς δοκούς, με τις οποίες θα σηκώνουν την τράπεζα.
- 28**Οι δοκοί θα είναι από ξύλο ακακίας και επιχρυσωμένες.
- 29**Επίσης θα κατασκευάσουν τα σκεύη για την τράπεζα: δίσκους, λεκάνες, κανάτες, ποτήρια για τις σπονδές, όλα από καθαρό χρυσάφι.
- 30**Πάνω στην τράπεζα θα βάλουν τους άρτους της προθέσεως, που θα βρίσκονται συνεχώς ενώπιόν μου».

Η χρυσή λυχνία (37,17-24)

- 31**«Θα κατασκευάσουν μια λυχνία από καθαρό χρυσάφι, σφυρηλατημένο, όλη ένα σώμα: ο κορμός και οι λαβές της, οι κάλυκες των λουλουδιών, τα πέταλα και οι ροΐσκοι.
- 32**Έξι κλάδοι θα βγαίνουν από τα πλάγια της: τρεις από τη μια μεριά και τρεις από την άλλη.
- 33**Κάθε κλάδος θα είναι διακοσμημένος με τρεις κάλυκες άνθους αμυγδαλιάς, με ροΐσκους και με άνθη.
- 34**Στον κορμό της λυχνίας θα υπάρχουν τέσσερις κάλυκες άνθους αμυγδαλιάς, και οι ανάλογοι ροΐσκοι και άνθη.
- 35**Θα υπάρχει ένας ροΐσκος κάτω από κάθε ζεύγος των κλάδων της λυχνίας, τρεις ροΐσκοι συνολικά για τους έξι κλάδους.
- 36**Οι ροΐσκοι και οι κλάδοι θα είναι ένα σώμα με τον κορμό της λυχνίας, όλο το έργο από καθαρό χρυσάφι, σφυρηλατημένο.

³⁷»Θα κατασκευάσουν γι' αυτήν επτά λύχνους και θα τους τοποθετήσουν στη λυχνία, έτσι που να φωτίζουν το χώρο προς τα εμπρός.

³⁸Οι λαβίδες και οι σταχτοθήκες για τη λυχνία θα είναι καμωμένες από καθαρό χρυσάφι.

³⁹Για την κατασκευή της λυχνίας και των εξαρτημάτων της θα χρειαστεί ένα τάλαντο καθαρό χρυσάφι.

⁴⁰Πρόσεξε να γίνουν όλα σύμφωνα με το σχέδιο που σου έδειξα εδώ πάνω στο βουνό».

ΕΞΟΔΟΣ 26

Η σκηνή του Μαρτυρίου

(36,8-38)

¹«Για τη σκηνή οι τεχνίτες θα κατασκευάσουν δέκα τάπητες από ανθεκτικό λινό, υφασμένο με γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί και πάνω τους θα κεντηθούν χερουβίμ.

²Κάθε τάπητας θα έχει μήκος είκοσι οκτώ πήχεις και πλάτος τέσσερις. Τις ίδιες διαστάσεις θα έχουν όλοι.

³Οι πέντε τάπητες θα ενώνονται μαζί και οι άλλοι πέντε το ίδιο.

⁴Θα κάνουν θηλιές σε χρώμα γαλάζιο στην άκρη του πρώτου παραπετάσματος της μιας πεντάδας, το ίδιο και στην άκρη του τελευταίου παραπετάσματος της άλλης πεντάδας.

⁵Θα κάνουν πενήντα θηλιές στην άκρη του ενός συνόλου και πενήντα θηλιές στην άκρη του άλλου, έτσι που οι υποδοχές ν' αντιστοιχούν μία προς μία.

⁶Έπειτα θα κατασκευάσουν πενήντα χρυσά άγκιστρα και θα συνδέσουν μ' αυτά το ένα σύνολο με το άλλο. Έτσι η σκηνή θα γίνει ενιαία.

⁷»Επίσης θα κατασκευάσουν τάπητες από τρίχες κατσίκας, για να καλύψουν τη σκηνή. Έντεκα τέτοιοι τάπητες θα κατασκευαστούν.

⁸Το μήκος κάθε τάπητα θα είναι τριάντα πήχεις και το πλάτος τέσσερις. Τις ίδιες διαστάσεις θα έχουν και οι έντεκα τάπητες.

- ⁹Τους πέντε τάπητες θα τους συνδέσουν χωριστά και χωριστά τους άλλους έξι. Ο έκτος τάπητας θα διπλωθεί πάνω από την πρόσοψη της σκηνής.
- ¹⁰Θα κάνουν πενήντα θηλιές στην άκρη του ενός εξωτερικού τάπητα του πρώτου συνόλου, και πενήντα θηλιές στην άκρη του δεύτερου συνόλου.
- ¹¹Θα κατασκευάσουν πενήντα χάλκινα άγκιστρα και θα τα περάσουν στις θηλιές, και μ' αυτό τον τρόπο θα συνδεθεί η σκηνή ώστε να είναι ενιαία.
- ¹²»Τον μισό τάπητα που θα περισσεύει στο φάρδος της σκηνής, θα τον αφήσουν να κρέμεται στο πίσω μέρος της.
- ¹³Το περίσσειμα που θα υπάρχει στο μήκος της σκηνής, θα το αφήσουν να κρέμεται από τις δύο παράλληλες πλευρές της, έναν πήχυ από τη μια πλευρά και έναν από την άλλη, για να τη σκεπάζουν.
- ¹⁴Θα κατασκευάσουν ένα ακόμη κάλυμμα της σκηνής από κόκκινα δέρματα κριαριών, κι από πάνω άλλο ένα κάλυμμα από τομάρι.
- ¹⁵»Έπειτα θα κατασκευάσουν σανίδες για τη σκηνή από ξύλο ακακίας, και θα τις στήσουν όρθιες.
- ¹⁶Το μάκρος κάθε σανίδας θα είναι δέκα πήχεις και το πλάτος ενάμισυ πήχυς.
- ¹⁷Κάθε σανίδα θα έχει δύο παράλληλες προεξοχές. Το ίδιο θα κάνουν σε όλες τις σανίδες της σκηνής.
- ¹⁸Έτσι θα τις κατασκευάσουν: Είκοσι σανίδες για τη νότια πλευρά,
- ¹⁹και σαράντα ασημένιες βάσεις κάτω από τις είκοσι προεξοχές –δύο βάσεις για τις δυο προεξοχές της κάθε σανίδας.
- ²⁰Για τη δεύτερη πλευρά της σκηνής, τη βορινή, θα κατασκευάσουν πάλι είκοσι σανίδες,
- ²¹και σαράντα ασημένιες βάσεις γι' αυτές –δύο βάσεις κάτω από κάθε σανίδα. Το ίδιο για όλες τις σανίδες.
- ²²Για τη δυτική πλευρά της σκηνής θα κατασκευάσουν έξι σανίδες,

- ²³και δύο σανίδες για τις γωνίες της σκηνης, στο πίσω μέρος.
- ²⁴Οι γωνιακές αυτές σανίδες θα είναι διπλές, ενωμένες από το δάπεδο ως την κορυφή, δηλαδή ως το ύψος του πρώτου συνδετικού κρίκου. Έτσι θα είναι κατασκευασμένες οι δύο σανίδες που σχηματίζουν τις δυο γωνίες.
- ²⁵Έτσι οι σανίδες γίνονται οκτώ με δυο ασημένιες βάσεις κάτω από καθεμιά, δηλαδή συνολικά δεκαέξι βάσεις.
- ²⁶»Επίσης θα κατασκευάσουν συνδετικές δοκούς από ξύλο ακακίας, πέντε για τις σανίδες της μιας πλευράς της σκηνης,
- ²⁷πέντε για τις σανίδες της απέναντι πλευράς και άλλες πέντε δοκούς για τις σανίδες της πίσω πλευράς, της δυτικής.
- ²⁸Η μεσαία συνδετική δοκός θα περνάει μέσα από τις σανίδες οριζόντια από την μία άκρη ως την άλλη.
- ²⁹Τις σανίδες θα τις επικαλύψουν με χρυσό, και τους κρίκους απ' τους οποίους θα περνούν οι δοκοί θα τους κάνουν επίσης χρυσούς. Θα επιχρυσώσουν και τις δοκούς.
- ³⁰Έτσι, λοιπόν, θα κατασκευάσουν τη σκηνή, σύμφωνα με το σχέδιο που σου έδειξα εδώ στο βουνό.
- ³¹»Οι τεχνίτες θα κατασκευάσουν ένα καταπέτασμα από ανθεκτικό λινό, υφασμένο με γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί, και πάνω του θα κεντήσουν χερουβίμ.
- ³²Θα το στερεώσουν με χρυσά καρφιά πάνω σε τέσσερις στύλους από ακακία, επιχρυσωμένους, που θα στηρίζονται σε τέσσερις ασημένιες βάσεις.
- ³³Θα κρεμάσουν το καταπέτασμα από τους κρίκους και πίσω απ' αυτό θα εναποτεθεί η κιβωτός της διαθήκης. »Το καταπέτασμα θα είναι για σας το χώρισμα ανάμεσα στα άγια και στα άγια των αγίων.
- ³⁴Στη συνέχεια θα τοποθετήσουν το ιλαστήριο πάνω στην κιβωτό της διαθήκης, μέσα στα άγια των αγίων.

³⁵Μπροστά από το καταπέτασμα, στη βορινή πλευρά της σκηνης, θα τοποθετηθεί η τράπεζα και απέναντι από την τράπεζα η λυχνία, στη νότια πλευρά.

³⁶»Για το άνοιγμα της σκηνης θα κατασκευάσουν ένα ακόμη παραπέτασμα από ανθεκτικό λινό υφασμένο με γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί, καλλιτεχνικά κεντημένο.

³⁷Το παραπέτασμα θα το στερεώσουν με χρυσά καρφιά πάνω σε πέντε στύλους από ξύλο ακακίας, επιχρυσωμένους. Επίσης θα κατασκευάσουν για τους στύλους πέντε χυτές βάσεις από χαλκό».

ΕΞΟΔΟΣ 27

Το θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων

(38,1-7)

¹«Οι τεχνίτες θα κατασκευάσουν ένα θυσιαστήριο από ξύλο ακακίας, πέντε πήχεις μήκος και πέντε πλάτος. Θα είναι τετράγωνο, ύψους τριών πήχεων.

²Στις τέσσερις γωνίες του θα κατασκευάσουν τα τέσσερα κέρατα του θυσιαστηρίου, που θ' αποτελούν ένα σώμα μ' αυτό, και θα το επικαλύψουν με χαλκό.

³Θα κατασκευάσουν τους λέβητες για να μαζεύουν τη λιπαρή στάχτη, τα φτυάρια, τις λεκάνες, τα πιρούνια και τις σχάρες, όλα από χαλκό.

⁴»Θα κατασκευάσουν ένα κιγκλίδωμα για το θυσιαστήριο, με χάλκινο πλέγμα, και σ' αυτό θα κάνουν τέσσερις χάλκινους κρίκους στις τέσσερις γωνίες.

⁵Το πλέγμα θα τοποθετηθεί κάτω από τη χοάνη του θυσιαστηρίου, ώστε να φτάνει ως τη μέση του ύψους του.

⁶Μετά θα κατασκευάσουν τις δοκούς του θυσιαστηρίου από ξύλα ακακίας, και θα τις καλύψουν με χαλκό.

⁷Οι δοκοί θα περνάνε μέσα από τους κρίκους στις δυο παράλληλες πλευρές του θυσιαστηρίου για να το σηκώνουν.

8»Το θυσιαστήριο θα είναι από σανίδες, κούφιο από μέσα, όπως σου έδειξα εδώ στο βουνό».

Η αυλή της σκηνής (38,9-20)

9«Θα κάνουν αυλή για τη σκηνή. Για τη νότια πλευρά της θα κατασκευάσουν παραπετάσματα από λινό ύφασμα, εκατό πήχεις μήκος.

10Τα παραπετάσματα θα τα στερεώσουν σε είκοσι χάλκινους στύλους, που θα στηρίζονται σε είκοσι χάλκινες βάσεις, με άγκιστρα και κρίκους ασημένιους.

11Το ίδιο και στη βόρεια πλευρά: θα κάνουν παραπετάσματα μάκρους εκατό πήχεων, στερεωμένα σε είκοσι χάλκινους στύλους με τις είκοσι χάλκινες βάσεις τους, με άγκιστρα και κρίκους ασημένιους.

12Το πλάτος της αυλής προς τη δυτική πλευρά θα έχει παραπετάσματα πενήντα πήχεις μάκρος, στερεωμένα σε δέκα στύλους με τις δέκα βάσεις τους.

13»Το πλάτος της αυλής προς την ανατολική πλευρά θα είναι πενήντα πήχεις.

14Από τη μία πλευρά της εισόδου θα υπάρχουν παραπετάσματα δεκαπέντε πήχεις μάκρος, στερεωμένα σε τρεις στύλους με τις τρεις βάσεις τους.

15Το ίδιο κι από την άλλη πλευρά της εισόδου: παραπετάσματα δεκαπέντε πήχεις μάκρος, με τρεις στύλους και τις τρεις βάσεις τους.

16Στην είσοδο της αυλής θα υπάρχει παραπέτασμα είκοσι πήχεις από ανθεκτικό λινό, υφασμένο με γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί, κεντημένο καλλιτεχνικά· θα είναι στερεωμένο σε τέσσερις στύλους με τις τέσσερις βάσεις τους.

17»Όλοι οι στύλοι της αυλής θα ενώνονται με ασημένιους κρίκους· τα άγκιστρά τους θα είναι ασημένια και οι βάσεις τους χάλκινες.

¹⁸Το μάκρος της αυλής θα είναι εκατό πήχεις και το πλάτος της πενήντα. Τα παραπετάσματα από λινό θα έχουν ύψος πέντε πήχεις και οι βάσεις των στύλων θα είναι από χαλκό.

¹⁹Όλα τα σκεύη της σκηνής τα αναγκαία για τη λατρεία και όλοι οι στύλοι της, καθώς και οι στύλοι της αυλής θα είναι από χαλκό».

Η επιμέλεια της λυχνίας

(Λευ 24,1-4)

²⁰«Κι εσύ, Μωυσή, θα διατάξεις τους Ισραηλίτες να σου φέρουν αγνό λάδι ελιάς για τη λυχνία, που τα λυχνάρια της πρέπει να καίνε συνεχώς.

²¹Ο Ααρών και οι γιοι του θα τοποθετήσουν τη λυχνία στη σκηνή του Μαρτυρίου, απ' έξω από το καταπέτασμα, που κρύβει την κιβωτό της διαθήκης. Αυτοί θα τη φροντίζουν κιόλας να καίει από το βράδυ ως το πρωί ενώπιόν μου. Αυτός θα είναι νόμος παντοτινός, που θα τηρείται από όλες τις γενιές των Ισραηλιτών».

ΕΞΟΔΟΣ 28

Οι στολές των ιερέων

(39,1-31)

¹«Μωυσή, κάλεσε τον αδερφό σου τον Ααρών και τους γιους του: Ναδάβ, Αβιού, Ελεάζαρ και Ιθάμαρ. Θα τους ξεχωρίσεις ανάμεσα απ' όλους τους Ισραηλίτες για να γίνουν ιερείς μου.

²Θα κάνουν για τον Ααρών ιερατική στολή, λαμπρή και μεγαλόπρεπη.

³Κι εσύ δώσε οδηγίες σε όλους τους επιδέξιους τεχνίτες, που τους έχω προικίσει με ιδιαίτερη ικανότητα, να κατασκευάσουν τη στολή του Ααρών για να τον καθιερώσεις και να εκτελεί τα ιερατικά του καθήκοντα.

⁴Η στολή θα περιλαμβάνει: Το επιστήθιο και το εφώδ, το σάκο και τον πλεκτό χιτώνα, τη μίτρα και τη ζώνη. Θα κατασκευάσουν ιερές στολές για τον αδερφό σου τον Ααρών και για τους γιους του, για να εκτελούν τα ιερατικά τους καθήκοντα.

⁵Τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν είναι: χρυσή κλωστή, γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί, και λεπτό λινό.

⁶»Επιδέξιοι τεχνίτες θα κατασκευάσουν το εφώδ από ανθεκτικό λινό, υφασμένο με γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί και κεντημένο με χρυσή κλωστή.

⁷Θα συγκρατείται στους ώμους με δύο φαρδιές τιράντες, που πρέπει να είναι ραμμένες στα δύο άκρα του.

⁸Η ζώνη του, κατασκευασμένη από τα ίδια υλικά με το εφώδ, και με την ίδια τέχνη, θα πρέπει ν' αποτελεί ένα σώμα με το εφώδ.

⁹Έπειτα πάνω σε δύο λίθους από όνυχια θα χαραχθούν τα ονόματα των γιων του Ιακώβ.

¹⁰Έξι ονόματα πάνω στον ένα λίθο και έξι ονόματα πάνω στον άλλο, κατά σειρά γεννήσεώς τους.

¹¹Τα ονόματα θα τα χαραχθούν στους λίθους όπως χαραζονται οι σφραγίδες. Μετά θα στερεώσουν τους λίθους μέσα σε δύο χρυσά πλαίσια

¹²και τα πλαίσια θα τα στερεώσουν στις τιράντες που συγκρατούν το εφώδ. Θα είναι λίθοι μνημονεύσεως των φυλών του Ισραήλ. Ο Ααρών θα φέρνει ενώπιόν μου τα ονόματα των φυλών, πάνω στους δυο του ώμους, ώστε εγώ ο Κύριος να θυμάμαι πάντα το λαό μου.

¹³»Τα πλαίσια θα τα κατασκευάσουν από καθαρό χρυσάφι.

¹⁴Θα κάνουν και δύο αλυσίδες στριφτές σαν σχοινί από καθαρό χρυσάφι και θα τις προσαρμόσουν στα πλαίσια».

Το επιστήθιο

(39,8-21)

¹⁵«Οι υφαντουργοί τεχνίτες θα κατασκευάσουν το επιστήθιο, όπως κατασκευάστηκε το εφώδ, από ανθεκτικό λινό, υφασμένο με γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί, και κεντημένο με χρυσή κλωστή.

¹⁶Πρέπει να είναι μια τετράγωνη θήκη με μία πιθαμή μήκος και μία πλάτος.

¹⁷»Θα το καλύψουν με πολύτιμους λίθους, τοποθετημένους σε τέσσερις σειρές: η πρώτη σειρά θα έχει ένα ρουμπίνι, ένα χρυσόλιθο κι ένα σμαράγδι.

- 18** Η δεύτερη σειρά θα έχει έναν μαλαχίτη, ένα ζαφείρι και ένα διαμάντι.
- 19** Η τρίτη σειρά θα έχει έναν υάκινθο, έναν αχάτη κι έναν αμέθυστο.
- 20** Η τέταρτη σειρά θα έχει ένα τοπάζι, έναν όνυχα και έναν ίασπι. Κάθε λίθος θα προσαρμοστεί μέσα σε χρυσό πλαίσιο,
- 21** δώδεκα συνολικά λίθοι. Πάνω σε κάθε λίθο θα χαραχθεί, σαν σφραγίδα, το όνομα ενός από τους δώδεκα γιους του Ιακώβ, που αντιπροσωπεύουν και τα ονόματα των δώδεκα φυλών.
- 22** »Θα κατασκευάσουν για το επιστήθιο αλυσίδες στριφτές σαν κορδόνι, από καθαρό χρυσάφι.
- 23-24** Θα κατασκευάσουν και δύο χρυσούς κρίκους και θα τους προσαρμόσουν με τα χρυσά κορδόνια στις δύο πάνω άκρες του επιστήθιου.
- 25** Τις άλλες δύο άκρες των κορδονιών αυτών θα τις δέσουν στα δύο χρυσά πλαίσια των τιραντών κι έτσι θα κρεμαστεί το επιστήθιο από τις τιράντες, στο μπροστινό μέρος του εφώδ.
- 26** Μετά θα κατασκευάσουν δύο χρυσούς κρίκους και θα τους προσαρμόσουν στις δύο κάτω άκρες του επιστήθιου, από τη μέσα μεριά, εκείνη που ακουμπάει στο εφώδ.
- 27** Θα κατασκευάσουν κι άλλους δύο χρυσούς κρίκους και θα τους προσαρμόσουν χαμηλά, εκεί που καταλήγουν οι δυο τιράντες του εφώδ, κοντά στο σημείο σύνδεσης, πάνω από τη λινή ζώνη.
- 28** Τέλος, θα συνδέσουν τους κρίκους του επιστήθιου με τους δυο αυτούς κρίκους του εφώδ με γαλάζιο κορδόνι, έτσι ώστε να στερεώνεται κάπου το επιστήθιο πάνω από τη ζώνη του εφώδ και να μη μετακινείται.
- 29** »Κάθε φορά που θα μπαίνει ο Ααρών στο αγιαστήριο, θα φοράει το επιστήθιο με τα ονόματα των φυλών του Ισραήλ, ώστε εγώ, ο Κύριος, να θυμάμαι πάντα το λαό μου.

30 Μέσα στο επιστήθιο θα βάλουν τα Ουρίμ και τα Θουμμίμ για να τα έχει ο Ααρών πάνω στην καρδιά του όταν παρουσιάζεται ενώπιόν μου και να μπορεί να διακρίνει ποιο είναι το θέλημά μου για τους Ισραηλίτες».

Τα άλλα εξαρτήματα της στολής των ιερέων
(39,22-31)

31 «Θα κατασκευάσουν το σάκο του εφώδ ολόκληρον από καθαρό γαλάζιο μαλλί.

32 Στο κέντρο θα υπάρχει ένα άνοιγμα για το κεφάλι, και γύρω του μια παρυφή υφαντή, σαν αυτή του ανοίγματος του θώρακα, για να μη σκίζεται.

33-34 Γύρω γύρω σε όλο το κράσπεδο του σάκου θα κατασκευάσουν μικρά ρόδια από γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί, και χρυσά κουδουνάκια ανάμεσά τους, εναλλάξ ανά ένα με τα ρόδια.

35 Όταν ο Ααρών τελετουργεί θα φοράει το σάκο, και θα ακούγεται ο ήχος των κουδουνιών όταν μπαίνει στο αγιαστήριο ενώπιόν μου και όταν βγαίνει, για να μην πεθάνει.

36 «Θα κατασκευάσουν ένα έλασμα από καθαρό χρυσάφι και πάνω του θα χαραξουν σαν σφραγίδα τη φράση: “Αφιερωμένος στον Κύριο”.

37 Θα το στερεώσουν μ’ ένα γαλάζιο κορδόνι στο μπροστινό μέρος της μίτρας,

38 κι έτσι θα βρίσκεται πάντα στο μέτωπο του Ααρών. Χάρη σ’ αυτό εγώ, ο Κύριος, θα αποδέχομαι τις ιερές θυσίες που θα μου προσφέρουν οι Ισραηλίτες, έστω κι αν συμβαίνει ο λαός να κάνει κάποιο λάθος κατά τη διαδικασία των προσφορών.

39 «Τέλος οι τεχνίτες θα κατασκευάσουν για τον Ααρών ένα χιτώνα από λινό ύφασμα, μια μίτρα επίσης από λινό, καθώς και μια ζώνη κεντημένη καλλιτεχνικά.

40 «Χιτώνες θα κατασκευάσουν και για τους γιους του Ααρών, κι επίσης ζώνες και κεφαλοκαλύμματα για να τους προσδίδουν τιμή και μεγαλοπρέπεια.

⁴¹Μ' αυτά, Μωυσή, θα ντύσεις τον αδερφό σου τον Ααρών, και τους γιους του, και θα τους χρίσεις με λάδι· έτσι θα τους καθιερώσεις και θα τους ξεχωρίσεις για να είναι ιερείς μου.

⁴²Ακόμη θα φτιάσουν γι' αυτούς λινές περισκελίδες, από τη μέση ως τους μηρούς, για να είναι καλυμμένα τα απόκρυφα μέλη τους.

⁴³Θα τις φορούν ο Ααρών και οι γιοι του, όταν θα μπαίνουν στη σκηνή του Μαρτυρίου ή όταν θα πλησιάζουν στο θυσιαστήριο για να τελέσουν το λειτούργημά τους στο αγιαστήριο, ώστε να μην αμαρτήσουν και πεθάνουν. Αυτός είναι νόμος αιώνιος, που θα ισχύει γι' αυτόν και για τους απογόνους του».

ΕΞΟΔΟΣ 29

Η καθιέρωση του Ααρών και των γιων του

(Λευ 8,1-36)

¹«Αυτά πρέπει να κάνεις, Μωυσή, για να αγιάσεις τον Ααρών και τους γιους του και να τους καθιερώσεις ως ιερείς μου: Θα πάρεις ένα μοσχάρι και δύο κριάρια χωρίς ελάττωμα.

²Με λεπτό αλεύρι θα παρασκευάσεις άζυμα ψωμιά, άζυμα γλυκίσματα ζυμωμένα με λάδι, και άζυμες λαγάνες αλειμμένες με λάδι.

³Θα τα βάλεις σ' ένα καλάθι και θα τα φέρεις στο θυσιαστήριο, όταν θα πρόκειται να θυσιάσεις το μοσχάρι και τα δυο κριάρια.

⁴Θα οδηγήσεις τον Ααρών και τους γιους του κοντά στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου και θα τους πλύνεις με νερό.

⁵Υστερα θα πάρεις τις στολές και θα ντύσεις τον Ααρών με το χιτώνα του, το σάκο του εφώδ, το εφώδ, και το επιστήθιο, και θα τον περιζώσεις με τη ζώνη του εφώδ.

⁶Θα βάλεις στο κεφάλι του τημίτρα και πάνω της θα στερεώσεις το άγιο διάδημα.

⁷Μετά θα πάρεις το λάδι του χρίσματος, θα το χύσεις στο κεφάλι του κι έτσι θα τον χρίσεις.

- 8**»Μετά θα πεις να πλησιάσουν οι γιοί του Ααρών και θα τους φορέσεις τους χιτώνες τους.
- 9**Θα τους περιζώσεις με τις ζώνες τους και θα τους φορέσεις τα κεφαλοκαλύμματα, διακριτικό γνώρισμα της ιεροσύνης, σύμφωνα με νόμο αιώνιο. Έτσι θα εγκαταστήσεις τον Ααρών και τους γιους του στο αξίωμα της ιεροσύνης.
- 10**»Στη συνέχεια θα φέρεις μπροστά στη σκηνή του Μαρτυρίου το μοσχάρι, κι ο Ααρών και οι γιοι του θα βάλουν τα χέρια τους πάνω στο κεφάλι του μοσχαριού.
- 11**Μετά θα σφάξεις το μοσχάρι ενώπιόν μου κοντά στην είσοδο της σκηνής.
- 12**Θα πάρεις από το αίμα του μοσχαριού και θα αλείψεις με το δάχτυλό σου τα κέρατα του θυσιαστηρίου, ενώ όλο το υπόλοιπο θα το χύσεις στη βάση του θυσιαστηρίου.
- 13**Έπειτα θα πάρεις όλο το λίπος που καλύπτει τα έντερα, το λοβό του συκωτιού και τα νεφρά μαζί με το λίπος τους, και θα τα ρίξεις στο θυσιαστήριο να καούν.
- 14**Το κρέας όμως του μοσχαριού, το δέρμα του και την κοπριά του θα τα κάψεις έξω από το στρατόπεδο, γιατί πρόκειται για θυσία εξιλέωσης των ιερέων.
- 15**»Μετά θα πάρεις το ένα κριάρι, κι ο Ααρών και οι γιοί του θα βάλουν τα χέρια τους πάνω στο κεφάλι του ζώου.
- 16**Θα σφάξεις το κριάρι και με το αίμα του θα ραντίσεις το θυσιαστήριο γύρω γύρω.
- 17**Θα το τεμαχίσεις στα μέρη του, θα πλύνεις τα εντόσθιά του και τα πόδια του, και θα τα αποθέσεις πάνω στο θυσιαστήριο κοντά στα άλλα κομμάτια και στο κεφάλι.

18Θ' αφήσεις ολόκληρο το σφάγιο να καεί στο θυσιαστήριο. Είναι ολοκαύτωμα που προσφέρεται σ' εμένα, τον Κύριο, και η οσμή του με ευχαριστεί.

19»Μετά θα πάρεις το δεύτερο κριάρι, κι ο Ααρών και οι γιοι του θα βάλουν πάλι τα χέρια τους πάνω στο κεφάλι του ζώου.

20Στη συνέχεια θα το σφάξεις· θα πάρεις από το αίμα του και θ' αλείψεις το δεξί αυτί του Ααρών και των γιων του, τον αντίχειρα του δεξιού χεριού τους και το μεγάλο δάκτυλο του δεξιού ποδιού τους· με το υπόλοιπο αίμα θα ραντίσεις το θυσιαστήριο γύρω γύρω.

21Μετά θα πάρεις από το αίμα που θα είναι πάνω στο θυσιαστήριο κι από το λάδι του χρίσματος και θα ραντίσεις μ' αυτά τον Ααρών, τους γιους του και τις φορεσιές τους. Έτσι θα αγιάσεις αυτόν, τους γιους του και τις φορεσιές τους.

22»Υστερα θα πάρεις από το κριάρι το λίπος και την ουρά του, το λίπος που σκεπάζει τα εντόσθια, το λοβό του συκωτιού και τα δυο νεφρά μαζί με το λίπος τους, καθώς και το δεξιό μηρό, γιατί αυτό είναι το κριάρι της καθιέρωσης.

23Κι από το καλάθι με τα άζυμα παρασκευάσματα, που θα έχεις φέρει ενώπιόν μου, θα πάρεις ένα καρβέλι άζυμο ψωμί, ένα γλύκισμα από αλεύρι ζυμωμένο με λάδι, και μία λαγόνα αλειμμένη με λάδι.

24Θα τα παραδώσεις όλα στα χέρια του Ααρών και στα χέρια των γιων του και θα τους πεις να μου τα προσφέρουν με την ειδική τελετουργική κίνηση.

25Μετά θα τα πάρεις από τα χέρια τους και θα τα ρίξεις στο θυσιαστήριο, να καούν πάνω στο ολοκαύτωμα. Αυτό θα είναι θυσία που καίγεται και μου προσφέρεται ως ευχάριστη οσμή.

26»Κατόπιν θα πάρεις το στήθος από το κριάρι της καθιέρωσης του Ααρών και θα κάνεις εσύ με αυτό την ειδική τελετουργική κίνηση ενώπιόν μου· αυτό το τμήμα του ζώου θα είναι η δική σου μερίδα.

²⁷Από το κριάρι, που χρησιμοποιήθηκε για την καθιέρωση του Ααρών και των γιων του, θα ξεχωρίσεις το στήθος και το μηρό, με τα οποία έκανες την ειδική τελετουργική κίνηση και ύψωση. Υποδηλώνεις έτσι ότι είναι άγια και θ' ανήκουν για πάντα στους ιερείς.

²⁸Αυτό θα είναι αιώνιο δικαίωμα του Ααρών και των απογόνων του, και καθήκον των Ισραηλιτών να τους προσφέρουν το στήθος και το μηρό. Κάθε φορά που θα μου προσφέρουν θυσίες κοινωνίας, θα κάνουν και αυτή την προσφορά υψώσεως που γίνεται σ' εμένα.

²⁹»Η ιερή στολή του Ααρών μετά το θάνατό του θα περιέλθει στους γιους του, που θα τη φορούν όταν χρισθούν και καθιερωθούν ως ιερείς.

³⁰Εκείνος από τους γιους του που θα γίνει ιερέας στη θέση του και θα εισέρχεται στη σκηνή του Μαρτυρίου για να τελετουργήσει στο αγιαστήριο, θα φοράει τη στολή εφτά μέρες.

³¹»Θα πάρεις το κρέας από το κριάρι που θα έχει προσφερθεί για την καθιέρωση, και θα το βράσεις σε τόπο ιερό.

³²Ο Ααρών και οι γιοι του θα το φάνε στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου, μαζί με τα ψωμιά που θα έχουν μείνει στο καλάθι.

³³Μόνο αυτοί μπορούν να φάνε από τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για να γίνει η εξιλέωσή τους, όταν τους καθιέρωναν και τους αγίαζαν. Κανένας άλλος δεν έχει το δικαίωμα να φάει απ' αυτά, γιατί είναι ιερά.

³⁴Και αν μείνει υπόλοιπο από το κρέας της θυσίας της αφιερώσεως και από το ψωμί ως την άλλη μέρα το πρωί, θα το κάψεις στη φωτιά. Δεν πρέπει να φαγωθεί, γιατί είναι ιερό.

³⁵»Αυτά θα κάνεις στον Ααρών και στους γιους του, ακριβώς όλα όσα σε διέταξα. Η τελετή της καθιέρωσης θα διαρκεί εφτά μέρες.

³⁶Κάθε μέρα θα προσφέρεις κι από ένα μοσχάρι για την εξιλέωση των αμαρτιών. Έτσι, με τη θυσία για την εξιλέωση που θα γίνεται πάνω του, το θυσιαστήριο θα εξαγνίζεται. Έπειτα θα το χρίεις για να αγιάζεται.

³⁷Εφτά μέρες θα κάνεις τους εξαγνισμούς στο θυσιαστήριο και θα το αγιάζεις για να είναι εντελώς άγιο. Και καθετί που το αγγίζει θα γίνεται άγιο».

Οι καθημερινές προσφορές

(Αρ 28,1-8)

³⁸«Κάθε μέρα για πάντα στο μέλλον θα προσφέρετε πάνω στο θυσιαστήριο δύο αρνιά ενός χρόνου.

³⁹Το ένα αρνί θα το θυσιάσετε το πρωί και το δεύτερο το βράδυ.

⁴⁰Μαζί με το πρώτο αρνί θα προσφέρετε ένα δέκατο του εφά λεπτό αλεύρι, ανακατεμένο με ένα τέταρτο του χιν λάδι ελιάς, και μία σπονδή από ένα τέταρτο του χιν κρασί.

⁴¹Το δεύτερο αρνί θα το προσφέρετε το βράδυ, και μαζί του τις ίδιες ποσότητες αλεύρι, λάδι και κρασί, όπως στην πρωινή προσφορά· θα είναι προσφορά σ' εμένα, τον Κύριο, που θα τη δέχομαι ως ευχάριστη οσμή.

⁴²Δε θα πάψετε ποτέ στις κατοπινές γενιές σας, να μου προσφέρετε ολοκαυτώματα στην είσοδο της σκηνης του Μαρτυρίου. »Εκεί εγώ θα σας αποκαλύπτομαι και θα μιλάω σ' εσένα, Μωυσή.

⁴³Θα αποκαλύπτομαι στους Ισραηλίτες, κι ο τόπος θα αγιάζεται με την ένδοξη παρουσία μου.

⁴⁴Θα εξαγιάσω τη σκηνή του Μαρτυρίου και το θυσιαστήριο. Επίσης εκεί θα ξεχωρίσω τον Ααρών και τους γιους του για να είναι ιερείς μου.

⁴⁵»Θα κατοικήσω ανάμεσα στους Ισραηλίτες και θα είμαι ο Θεός τους.

⁴⁶Και θα γνωρίζουν ότι εγώ ο Κύριος, ο Θεός τους, τους έβγαλα από την Αίγυπτο, για να κατοικήσω ανάμεσά τους».

ΕΞΟΔΟΣ 30

Το θυσιαστήριο των θυμιαμάτων

(37,25-28)

¹«Οι τεχνίτες θα κατασκευάσουν ένα θυσιαστήριο για το θυμίαμα από ξύλα ακακίας.

²Ένας πήχυς θα είναι το μήκος του κι ένας πήχυς το πλάτος του· τετράγωνο θα είναι. Το ύψος του θα είναι δύο πήχεις. Τα κέρατα του θυσιαστηρίου θα είναι ένα σώμα μ' αυτό.

³Θα επιστρώσουν με καθαρό χρυσάφι την πλάκα του, τα τοιχώματά του γύρω γύρω και τα κέρατά του, και θα βάλουν μια χρυσή στεφάνη γύρω γύρω.

⁴Κάτω από τη στεφάνη του, θα βάλουν δύο χρυσούς κρίκους στις δύο παράλληλες πλευρές του, για να περνούν τις δοκούς, με τις οποίες θα το μεταφέρουν.

⁵Οι δοκοί θα είναι από ξύλα ακακίας επιχρυσωμένες.

⁶»Το θυσιαστήριο θα τοποθετηθεί μπροστά από το καταπέτασμα που κρύβει την κιβωτό της διαθήκης, εκεί που σου αποκαλύπτομαι.

⁷Κάθε πρωί ο Ααρών θα προσφέρει σ' αυτό το θυσιαστήριο εύοσμο θυμίαμα, όταν θα πηγαίνει να καθαρίζει τους λύχνους.

⁸Επίσης θα προσφέρει θυμίαμα το βράδυ, όταν θ' ανάβει τους λύχνους. Δε θα σταματήσετε ποτέ σ' όλες τις γενιές σας να προσφέρετε τη θυσία του θυμιάματος σ' εμένα, τον Κύριο.

⁹»Βέβηλο θυμίαμα δεν θα προσφέρετε σ' αυτό το θυσιαστήριο ούτε ολοκαυτώματα ούτε θυσίες καρπών ούτε θα χύνετε πάνω του σπονδές.

¹⁰Μία φορά το χρόνο ο Ααρών θα τελεί τον εξαγνισμό του θυσιαστηρίου, βάζοντας πάνω στα κέρατά του αίμα από τη θυσία για την εξιλέωση των αμαρτιών. Το ίδιο θα επαναλαμβάνεται μία φορά κάθε χρόνο σ' όλες τις γενιές σας. Αυτό το θυσιαστήριο θα είναι εντελώς άγιο, αφιερωμένο σ' εμένα τον Κύριο».

Το χρηματικό αντίλυτρο

¹¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

¹²«Όταν θα κάνεις την απογραφή των Ισραηλιτών, πρέπει καθένας τους να δώσει ένα χρηματικό ποσό, ως αντίλυτρο για τη ζωή του στον Κύριο, για να μην πέσει πάνω τους καμιά μάστιγα, εξαιτίας της απογραφής.

¹³Καθένας που έχει υποχρέωση ν' απογραφεί, θα δώσει μισό σίκλο, με βάση τον ιερό σίκλο, που περιλαμβάνει είκοσι γερά. Αυτός ο μισός σίκλος θ' αποτελεί προσφορά σ' εμένα, τον Κύριο,

¹⁴και επιβάλλεται σε όλους τους Ισραηλίτες από είκοσι ετών και πάνω.

¹⁵Όταν θα δίνουν την προσφορά τους σ' εμένα τον Κύριο, ως αντίλυτρο της ζωής τους, οι πλούσιοι δεν θα δίνουν περισσότερο ούτε οι φτωχοί λιγότερο από μισό σίκλο.

¹⁶Το χρήμα που θα εισπράξεις ως αντίλυτρο θα το χρησιμοποιήσεις για τη συντήρηση της σκηνής του Μαρτυρίου. Αυτό θα μου θυμίζει το λαό του Ισραήλ και εγώ, ο Κύριος, θα προστατεύω τη ζωή τους».

Η λεκάνη

¹⁷Είπε ακόμη ο Κύριος στο Μωυσή:

¹⁸«Για τους καθαρισμούς να κάνουν μια χάλκινη λεκάνη με χάλκινη βάση. Θα την τοποθετήσουν ανάμεσα στη σκηνή του Μαρτυρίου και στο θυσιαστήριο και θα βάλουν μέσα νερό.

¹⁹Ο Ααρών και οι γιοι του θα τη χρησιμοποιούν για να πλένουν τα χέρια και τα πόδια τους.

²⁰Θα πλένονται με νερό κάθε φορά που θα μπαίνουν στη σκηνή του Μαρτυρίου ή που θα πλησιάζουν το θυσιαστήριο για να τελετουργήσουν, για να κάψουν στη φωτιά τη θυσία που γίνεται σ' εμένα, τον Κύριο. Έτσι δεν θα κινδυνεύουν να πεθάνουν.

²¹Πρέπει οπωσδήποτε να πλένουν τα χέρια και τα πόδια τους, για να μην πεθάνουν. Αυτό θα ισχύει ως νόμος αιώνιος γι' αυτόν και για τους απογόνους του».

Το λάδι του χρίσματος και το λιβάνι

²²Ο Κύριος είπε επίσης στο Μωυσή:

²³«Πάρε αρωματικές ουσίες πρώτης ποιότητας, πεντακόσιους σίκλους μύρο ως εξής: το μισό μέρος, δηλαδή διακόσιοι πενήντα σίκλοι, να είναι αρωματικό

λάδι κανέλας, και οι άλλοι διακόσιοι πενήντα σίκλοι να είναι λάδι αρωματικό από καλάμι·

²⁴επίσης πάρε και πεντακόσιους σίκλους κασσία –με βάση τον ιερό σίκλο– και ένα χιν ελαιόλαδο.

²⁵Απ’ αυτά ένας αρωματοποιός θα παρασκευάσει το λάδι του ιερού χρίσματος, ένα εύοσμο μύρο.

²⁶»Μ’ αυτό θα χρίσεις τη σκηνή του Μαρτυρίου και την κιβωτό της διαθήκης·

²⁷την τράπεζα και τα σκεύη της, τη λυχνία και τα εξαρτήματά της και το θυσιαστήριο του θυμιάματος·

²⁸το θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων και τα σκεύη του, τη λεκάνη και τη βάση της.

²⁹Θα τα αγιάσεις όλα και θα θεωρούνται εντελώς άγια. Καθετί που θα τα εγγίζει θα αγιάζεται.

³⁰»Επίσης μ’ αυτό θα χρίσεις και τον Ααρών και τους γιους του, και θα τους καθιερώσεις για να είναι ιερείς μου.

³¹Και θα πεις στους Ισραηλίτες: αυτό είναι το λάδι του αγίου χρίσματος· σ’ όλες τις γενιές σας θα είναι μόνο για τον Κύριο.

³²Κανενός ανθρώπου το σώμα δεν πρέπει να αλειφθεί μ’ αυτό, ούτε επιτρέπεται να παρασκευάσετε κάτι παρόμοιο με την ίδια συνταγή. Αυτό το λάδι είναι άγιο, και άγιο πρέπει να το θεωρείτε.

³³Όποιος απομνηθεί τη σύνθεσή του ή όποιος το χρησιμοποιήσει στο σώμα κάποιου που δεν είναι ιερέας, πρέπει να αποκοπεί από το λαό του».

Το θυμίαμα

³⁴Ο Κύριος είπε ακόμη στο Μωυσή: «Πάρε σε ίσες ποσότητες αρωματικές ουσίες: μαστίχα, όνυχα, γάלבανο και καθαρό λιβάνι.

³⁵Από αυτά ένας αρωματοποιός θα παρασκευάσει το θυμίαμα, ένα εύοσμο μίγμα. Πρόσθεσε και λίγο αλάτι για να γίνει καθαρό, άγιο.

³⁶Θα τρίψουν λίγο απ' αυτό να γίνει λεπτή σκόνη και θα φέρουν λίγη μπροστά στην κιβωτό της διαθήκης, εκεί όπου θ' αποκαλύπτομαι σ' εσένα. »Το θυμίαμα πρέπει να το θεωρείτε εντελώς άγιο.

³⁷Δε θα παρασκευάζετε θυμίαμα παρόμοιο μ' αυτό για δική σας χρήση. Θα το θεωρείτε άγιο, και θα το έχετε φυλαγμένο αποκλειστικά για δική μου χρήση.

³⁸Όποιος παρασκευάσει θυμίαμα παρόμοιο μ' αυτό για ν' απολαύσει τη μυρωδιά του, αυτός πρέπει να αποκοπεί από το λαό του».

ΕΞΟΔΟΣ 31

Η κλήση του Βεσαλεήλ και του Ολιάβ (35,30–36,1)

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

²«Άκου: Επέλεξα το Βεσαλεήλ, γιο του Ουρία και εγγονό του Χουρ, από τη φυλή Ιούδα.

³Του έχω δώσει άφθονο το πνεύμα μου, κι έτσι έχει ιδιαίτερη ικανότητα και αντίληψη. Είναι βαθύς γνώστης κάθε τέχνης.

⁴Σχεδιάζει και κατασκευάζει με επιδεξιότητα έργα με χρυσάφι, ασήμι και χαλκό.

⁵Επεξεργάζεται πολύτιμους λίθους και τους συναρμολογεί, κάνει ξυλοτεχνία και εκτελεί γενικά κάθε καλλιτεχνική εργασία.

⁶»Του όρισα για βοηθό τον Ολιάβ, γιο του Αχισαμάχ, από τη φυλή Δαν. Αλλά και σε όλους τους άλλους επιδέξιους τεχνίτες έχω δώσει ιδιαίτερη ικανότητα για να εκτελέσουν όλα όσα σε διέταξα:

⁷Τη σκηνή του Μαρτυρίου, την κιβωτό της διαθήκης, το ιλαστήριο που τη σκεπάζει, κι όλα τα σκεύη της σκηνής·

⁸την τράπεζα και τη λυχνία από καθαρό χρυσάφι με όλα τα εξαρτήματά τους, και το θυσιαστήριο του θυμιάματος·

⁹το θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων με όλα τα σκεύη του, τη λεκάνη με τη βάση της·

¹⁰τις πολυτελείς στολές, την ιερή στολή του ιερέα Ααρών και τις στολές των γιων του, για να τελετουργούν ως ιερείς,

¹¹το λάδι του χρίσματος και το εύοσμο θυμίαμα για το αγιαστήριο. Όλα θα κατασκευάσουν όπως σε διέταξα».

Το Σάββατο ως σημείο

¹²Ο Κύριος έδωσε εντολή στον Μωυσή να πει στους Ισραηλίτες:

¹³«Προσέχετε να τηρείτε τις ημέρες του Σαββάτου, που είναι αφιερωμένες σ' εμένα. Αυτές θα είναι σημείο για όλες τις γενιές σας ανάμεσα σ' εμένα και σ' εσάς, που θα δείχνει ότι εγώ ο Κύριος είμαι εκείνος που σας ξεχώρισα για λαό μου.

¹⁴Οφείλετε να τηρείτε το Σάββατο, γιατί είναι άγια μέρα. Όποιος τη βεβηλώσει και εργαστεί εκείνη την ημέρα, αυτός πρέπει να αποκοπεί από το λαό του.

¹⁵Έξι μέρες θα εργάζεστε· η έβδομη μέρα όμως είναι το Σάββατο, μέρα αργίας, αφιερωμένη σ' εμένα τον Κύριο. Όποιος εργαστεί μέρα Σάββατο, εξάπαντος θα πεθάνει.

¹⁶»Οι Ισραηλίτες πρέπει να τηρούν από γενιά σε γενιά το Σάββατο ως διαθήκη αιώνια, και να το γιορτάζουν.

¹⁷Αυτή η μέρα θα είναι σημάδι αιώνιο ανάμεσα σ' εμένα και τους Ισραηλίτες, γιατί σε έξι μέρες εγώ, ο Κύριος, δημιούργησα τον ουρανό και τη γη, και την έβδομη μέρα σταμάτησα και αναπαύθηκα».

¹⁸Όταν ο Θεός τελείωσε μ' αυτά που έλεγε στο Μωυσή πάνω στο όρος Σινά, τού έδωσε τις δύο λίθινες πλάκες του νόμου, γραμμένες με το ίδιο του το χέρι.

ΕΞΟΔΟΣ 32

Ο χειροποίητος θεός

(ΔΤ 9,9-12)

¹Όταν οι Ισραηλίτες είδαν ότι ο Μωυσής αργούσε να κατεβεί από το βουνό, μαζεύτηκαν γύρω από τον Ααρών και του έλεγαν: «Σήκω, φτιάξε μας θεούς,

που να προπορεύονται στο δρόμο μας, γιατί αυτός ο Μωυσής, ο άνθρωπος που μας έβγαλε από την Αίγυπτο, δεν ξέρουμε τι έγινε».

²Ο Ααρών τούς είπε: «Βγάλτε τα χρυσά σκουλαρίκια που έχουν στ' αυτιά τους οι γυναίκες σας, οι γιοι σας και οι κόρες σας και φέρτε τα σ' εμένα».

³Έβγαλαν τότε όλοι τα χρυσά τους σκουλαρίκια και τα έφεραν στον Ααρών.

⁴Εκείνος τα πήρε και τα έλειωσε, τα έχυσε σ' ένα καλούπι και έκανε απ' αυτά ένα άγαλμα μοσχαριού. Φώναξε τότε ο λαός: «Αυτοί είναι οι θεοί σου, Ισραήλ, που σ' έβγαλαν από την Αίγυπτο! »

⁵Όταν τα είδε αυτά ο Ααρών, έφτιαξε ένα θυσιαστήριο μπροστά στο είδωλο και έβγαλε διακήρυξη: «Αύριο θα γίνει γιορτή για τον Κύριο».

⁶Εύπνησαν, λοιπόν, το πρωί και πρόσφεραν ολοκαυτώματα και θυσίες κοινωνίας· όλοι κάθισαν να φάνε και να πιουν, κι έπειτα σηκώθηκαν και διασκέδαζαν.

⁷Τότε είπε ο Κύριος στο Μωυσή: «Πήγαινε, κατέβα, γιατί ο λαός που έβγαλες από την Αίγυπτο έπεσε σε μεγάλη αμαρτία.

⁸Έφυγαν γρήγορα από το δρόμο που τους έδειξα. Έφτιαξαν ένα χυτό μοσχάρι και το προσκύνησαν· θυσίασαν σ' αυτό και είπαν: “Αυτοί είναι οι θεοί σου, Ισραήλ, που σ' έβγαλαν από την Αίγυπτο! ”»

Ο Μωυσής υπερασπίζεται το λαό

(Δτ 9,13-14.26-29)

⁹«Είδα τι είναι ο λαός αυτός», συνέχισε ο Κύριος. «Είναι λαός απείθαρχος.

¹⁰Άσε με, λοιπόν, τώρα, να ξεσπάσει ο θυμός μου πάνω τους και να τους αφανίσω· και θα κάνω να προέλθει από σένα ένα μεγάλο έθνος».

¹¹Ο Μωυσής όμως προσπάθησε να καταπραΰνει τον Κύριο, το Θεό του, και είπε: «Γιατί, Κύριε, να ξεσπάσει ο θυμός σου πάνω στο λαό σου, που τον έβγαλες από την Αίγυπτο με τη μεγάλη σου δύναμη και με ενέργειες τόσο δυναμικές;

¹²Γιατί να πουν οι Αιγύπτιοι ότι τους έβγαλες με κακό σκοπό από την Αίγυπτο, για να τους θανατώσεις στα βουνά και να τους εξαφανίσεις από τη

γη; Ας σταματήσει ο φλογερός θυμός σου· άλλαξε γνώμη για το κακό που θέλεις να κάνεις στο λαό σου.

13Θυμήσου τον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ, τους δούλους σου, που τους υποσχέθηκες να τους δώσεις τόσο πολλούς απογόνους, όσα τ' αστέρια του ουρανού, και σ' αυτούς τους απογόνους να δώσεις ολόκληρη αυτή τη χώρα, για ιδιοκτησία παντοτινή».

14Έτσι, ο Κύριος άλλαξε γνώμη για το κακό που είπε ότι θα έκανε στο λαό του.

Ο Μωυσής συντρίβει τις πλάκες του νόμου

(Δτ 9,15-17.21)

15Ο Μωυσής γύρισε κι άρχισε να κατεβαίνει από το βουνό, κρατώντας στα χέρια του τις δύο πλάκες του νόμου, γραμμένες κι από τις δυο πλευρές τους.

16Οι πλάκες ήταν έργο του Θεού καθώς και η γραφή, που ήταν χαραγμένη σ' αυτές.

17Ο Ιησούς άκουσε τη βοή του λαού και είπε στο Μωυσή: «Πολεμική βοή ακούω στο στρατόπεδο».

18Εκείνος απάντησε: «Αυτό δεν είναι ούτε ιαχές νικητών ούτε κραυγές νικημένων. Εγώ ακούω φωνές γιορτής».

19Όταν πλησίασαν στο στρατόπεδο, είδε ο Μωυσής το μοσχάρι και τους χορούς. Τότε φούντωσε ο θυμός του και πέταξε τις πλάκες από τα χέρια του και τις έσπασε στους πρόποδες του βουνού.

20Πήρε το μοσχάρι που είχαν φτιάξει οι Ισραηλίτες και το έκαψε στη φωτιά και το κατακομμάτιασε ώσπου να γίνει σκόνη· τη σκόνη αυτή την έριξε στο νερό και τους έδωσε να την πιουν.

21Και είπε στον Ααρών: «Τι σου έκανε αυτός ο λαός και τους παρέσυρες σε μια τόσο μεγάλη αμαρτία; »

22Ο Ααρών απάντησε: «Μη θυμώνεις, κύριέ μου. Ξέρεις ότι ο λαός αυτός είναι κακός.

²³Αυτοί μου είπαν, “κάνε μας θεούς να προπορεύονται στο δρόμο μας, γιατί αυτός ο Μωυσής, ο άνθρωπος που μας έβγαλε από την Αίγυπτο, δεν ξέρουμε τι απέγινε”.

²⁴Κι εγώ τους είπα, “όποιος έχει χρυσαφικά ας τα βγάλει από πάνω του”. Μου τα ’δωσαν, τα έριξα στη φωτιά και βγήκε αυτό το μωσχάρι».

Τιμωρία των Ισραηλιτών

²⁵Ο Μωυσής είδε ότι ο λαός είχε αφηθεί ελεύθερος κι έκανε ό, τι ήθελε, γιατί ο Ααρών τον είχε κάνει τέτοιο, και τους είχε εκθέσει στην καταφρόνια των εχθρών τους.

²⁶Στάθηκε τότε στην είσοδο του στρατοπέδου και φώναξε: «Όποιος είναι με τον Κύριο ας έρθει μαζί μου». Συγκεντρώθηκαν λοιπόν κοντά του όλοι οι απόγονοι του Λευί.

²⁷Ο Μωυσής τούς είπε: «Ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, προστάζει να ζωστεί καθένας σας το σπαθί του, και να διασχίσετε το στρατόπεδο, από τη μια είσοδο ως την άλλη, και να σκοτώσετε καθένας τον αδερφό του, το φίλο του και το συγγενή του».

²⁸Οι Λευίτες εκτέλεσαν τη διαταγή του Μωυσή, και θανατώθηκαν από τον λαό εκείνη τη μέρα περίπου τρεις χιλιάδες άντρες.

²⁹Τότε ο Μωυσής τούς είπε: «Σήμερα τελέσατε την πράξη καθιέρωσής σας στον Κύριο, αφού δε διστάσατε να σκοτώσετε ο καθένας το γιο του και τον αδερφό του, και ο Κύριος σας ευλόγησε».

³⁰Την άλλη μέρα είπε ο Μωυσής στο λαό: «Έχετε διαπράξει μεγάλη αμαρτία. Θ’ ανέβω τώρα στον Κύριο και ίσως πετύχω την εξιλέωση γι’ αυτή την αμαρτία σας».

³¹Πήγε πίσω λοιπόν στον Κύριο και του είπε: «Αλίμονο, Κύριε! Ο λαός αυτός διέπραξε μεγάλη αμαρτία. Κατασκεύασαν θεούς χρυσούς.

³²Τώρα όμως αν θέλεις, συγχώρησε την αμαρτία τους· αν όχι, τότε διάγραψε, σε παρακαλώ, το όνομά μου από το βιβλίο σου».

33 Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Αυτόν που αμάρτησε σ' εμένα, αυτόν θα διαγράψω από το βιβλίο μου.

34 Τώρα πήγαινε, οδήγησε το λαό στον τόπο που σου είπα, κι ο άγγελός μου θα προπορεύεται μπροστά σου. Όταν έρθει ο χρόνος της ανταπόδοσης, θα τους τιμωρήσω για την αμαρτία τους».

35 Ο Κύριος, λοιπόν, έστειλε συμφορά στο λαό, επειδή είχαν βάλει τον Ααρών να τους φτιάξει το μοσχάρι.

ΕΞΟΔΟΣ 33

Εντολή για αναχώρηση

1 Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Πήγαινε, φύγε από 'δω, εσύ και ο λαός που έβγαλες από την Αίγυπτο. Βαδίστε προς τη χώρα που έχω υποσχεθεί στον Αβραάμ, στον Ισαάκ και στον Ιακώβ να τη δώσω στους απογόνους τους.

2 Θα σας στείλω έναν άγγελο να σας οδηγεί και θα διώξω από μπροστά σας τους Χαναναίους, τους Αμορραίους, τους Χετταίους, τους Φερεζαίους, τους Ευαίους και τους Ιεβουσαίους.

3 Έτσι, θα μπορέσετε να μπειτε στη χώρα που ρέει γάλα και μέλι. Εγώ ο ίδιος όμως δε θα έρθω μαζί σας, γιατί είστε απείθαρχος λαός, και υπάρχει ο κίνδυνος να σας καταστρέψω στο δρόμο».

4 Όταν ο λαός άκουσε αυτόν τον απειλητικό λόγο λυπήθηκε, και κανείς δε στολιζόταν πια.

5 Ο Κύριος είχε διατάξει το Μωυσή να πει στους Ισραηλίτες: «Εσείς είστε ανυπόταχτος λαός. Και μια μόνο στιγμή αν πορευόμουν μαζί σας, θα μπορούσα να σας εξαφανίσω. Βγάλτε τώρα τα στολίδια από πάνω σας και θα δω τι θα κάνω μ' εσάς».

6 Έτσι, έβγαλαν οι Ισραηλίτες τα στολίδια τους, κοντά στο όρος Χωρήβ.

Η σκηνή του Μαρτυρίου

⁷Ο Μωυσής πήρε τη σκηνή και την έστησε έξω, μακριά από το στρατόπεδο, και την ονόμασε σκηνή του Μαρτυρίου. Όποιος ήθελε να ρωτήσει για κάτι τον Κύριο, πήγαινε στη σκηνή του Μαρτυρίου, έξω από το στρατόπεδο.

⁸Όσες φορές πήγαινε ο Μωυσής στη σκηνή, όλος ο λαός σηκωνόταν και ο καθένας στεκόταν στην πόρτα της σκηνής του και τον παρακολουθούσε ώσπου αυτός να μπει στη σκηνή.

⁹Όταν ο Μωυσής έμπαινε στη σκηνή, μια στήλη νεφέλης κατέβαινε και στεκόταν στην πόρτα. Και ο Θεός συνομιλούσε με το Μωυσή.

¹⁰Όταν έβλεπε ο λαός τη στήλη της νεφέλης να στέκεται μπροστά στην πόρτα της σκηνής, σηκώνονταν και προσκυνούσαν, καθένας κοντά στην πόρτα της σκηνής του.

¹¹Ο Κύριος μιλούσε με το Μωυσή πρόσωπο με πρόσωπο, όπως συζητάει κανείς με το φίλο του. Κατόπιν ο Μωυσής επέστρεψε στο στρατόπεδο, ενώ ο βοηθός του, ο νεαρός Ιησούς, γιος του Ναυή, παρέμενε στη σκηνή.

Η υπόσχεση του Κυρίου για την παρουσία του

¹²Ο Μωυσής είπε στον Κύριο: «Με πρόσταξες να οδηγήσω αυτό το λαό, αλλά δε μου φανέρωσες ποιον θα στείλεις μαζί μου. Μου είπες ότι με γνωρίζεις με το όνομά μου και ότι έχω την εύνοιά σου.

¹³Τώρα, λοιπόν, αν έχω την εύνοιά σου, φανέρωσε μου ως απόδειξη την πρόθεσή σου. Σκέψου ότι το έθνος αυτό είναι ο λαός σου».

¹⁴Τότε είπε ο Κύριος: «Θα έρθω εγώ προσωπικά, και μην ανησυχείς».

¹⁵Ο Μωυσής απάντησε: «Αν δεν έρθεις εσύ ο ίδιος μαζί μας, καλύτερα να μη μας πάρεις καθόλου από 'δω.

¹⁶Γιατί πώς θα γίνει γνωστό ότι εγώ και ο λαός σου έχουμε την εύνοιά σου, αν δεν έρθεις μαζί μας κι αν δε δοξαστούμε εγώ και ο λαός σου πάνω απ' όλους τους λαούς της γης; »

¹⁷Τότε ο Κύριος απάντησε στο Μωυσή: «Κι αυτό που είπες θα το κάνω, γιατί έχεις πράγματι την εύνοιά μου και σε γνωρίζω με το όνομά σου».

¹⁸Ο Μωυσής είπε: «Δείξε μου τη δόξα σου».

¹⁹Και ο Κύριος απάντησε: «Θα περάσω με όλη τη μεγαλοπρέπειά μου μπροστά σου και θα πω το όνομά μου μπροστά σου: “Κύριος”. Θα συγχωρώ εκείνον που θέλω να συγχωρήσω και θα σπλαχνίζομαι εκείνον που θέλω να σπλαχνιστώ».

²⁰Δε θα μπορέσεις όμως», του λέει, «να δεις το πρόσωπό μου, γιατί κανένας άνθρωπος δεν μπορεί να με δει και να μείνει ζωντανός».

²¹Μετά πρόσθεσε ο Κύριος: «Να μια θέση κοντά μου. Στάσου πάνω στο βράχο».

²²Και όταν θα διαβαίνω μέσα στη δόξα της παρουσίας μου, θα σε βάλω στη σχισμή του βράχου, και θα σε σκεπάσω με το χέρι μου ώσπου να περάσω».

²³Μετά θα πάρω το χέρι μου και θα δεις τα νώτα μου· το πρόσωπό μου όμως δεν θα το δεις».

ΕΞΟΔΟΣ 34

Οι δεύτερες πέτρινες πλάκες

(Δτ 10,1-5)

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Κόψε δύο πέτρινες πλάκες σαν τις προηγούμενες, για να γράψω πάνω σ' αυτές τους λόγους που ήταν σ' εκείνες που έσπασες».

²Να είσαι έτοιμος νωρίς αύριο το πρωί ν' ανεβείς στο όρος Σινά. Θα σταθείς εκεί μπροστά μου, στην κορυφή του βουνού».

³Κανένας δε θ' ανεβεί μαζί σου και κανένας δε θα εμφανιστεί πουθενά σ' όλη την περιοχή του βουνού. Ούτε πρόβατα ούτε βόδια θα βόσκουν στους πρόποδες».

⁴Ο Μωυσής λάξεψε δύο πλάκες από πέτρα σαν τις πρώτες και νωρίς το πρωί σηκώθηκε κι ανέβηκε στο όρος Σινά, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος. Πήρε στα χέρια του και τις δυο πλάκες».

⁵Ο Κύριος κατέβηκε μέσα σε σύννεφο και στάθηκε κοντά του και είπε το όνομά του: «Κύριος».

⁶Έπειτα πέρασε μπροστά από το Μωυσή και φώναξε: «Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Κύριος ο Θεός. Είμαι γεμάτος καλοσύνη και έλεος, υπομονετικός, πιστός και πρόθυμος να συγχωρήσω.

⁷Δίνω τη χάρη μου σε χιλιάδες. Συγχωρώ την ανομία, τα σφάλματα, την αμαρτία. Αλλά και δεν αφήνω τίποτε ατιμώρητο. Η τιμωρία για τις ανομίες των πατέρων πέφτει στα παιδιά τους και στων παιδιών τους τα παιδιά, ως την τρίτη και την τέταρτη γενιά».

⁸Τότε ο Μωυσής έπεσε με βιάση στη γη και προσκύνησε.

⁹«Αν λοιπόν έχω την εύνοιά σου, Κύριέ μου», του είπε, «τότε σε ικετεύω να έρθεις μαζί μας, γιατί αυτός ο λαός είναι απείθαρχος. Συγχώρησε την ανομία μας και την αμαρτία μας και λογάριάσε μας για λαό σου».

Η Διαθήκη επαναλαμβάνεται

(23,14-19· Δτ 7,1-5· 16,1-17)

¹⁰Τότε ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Εγώ θα συνάψω διαθήκη μπροστά σ' ολόκληρο το λαό σου. Θα κάνω θαύματα τέτοια, που όμοια τους δεν έγιναν πουθενά σ' όλη τη γη, σε κανένα έθνος. Και όλος ο λαός που σε περιβάλλει θα δει τα έργα μου, γιατί θα είναι φοβερά αυτά που εγώ, ο Κύριος, θα κάνω μέσω εσού.

¹¹Τηρήστε τις εντολές που σήμερα σας δίνω, κι εγώ θα διώξω από μπροστά σας τους Αμορραίους, τους Χαναανίους, τους Χετταίους, τους Φερεζαίους, τους Ευαίους και τους Ιεβουσαίους.

¹²Προσέξτε να μην κάνετε συνθήκη με τους κατοίκους της χώρας στην οποία θα μπείτε, γιατί αυτό θα μπορούσε να γίνει παγίδα για σας.

¹³Αντίθετα, να καταστρέψετε τα θυσιαστήρια τους, να συντρίψετε τις λίθινες και τις ξύλινες λατρευτικές τους στήλες.

¹⁴»Δεν επιτρέπεται να προσκυνήσετε άλλο θεό, γιατί εγώ, ο Κύριος, δεν ανέχομαι αντίζηλους. Το όνομά μου είναι “Θεός που απαιτεί αποκλειστικότητα”.

- ¹⁵Να μη συνάψετε, λοιπόν, συνθήκη με τους κατοίκους της χώρας εκείνης, γιατί, όταν αυτοί τελούν λατρεία αθέμιτη στους θεούς τους και θυσιάζουν σ' αυτούς, υπάρχει φόβος να σας προσκαλέσουν να φάτε απ' αυτά που θυσιάζουν.
- ¹⁶Μπορεί ακόμη να πάρετε από τις θυγατέρες τους γυναίκες για τους γιους σας, κι αυτές να πορνεύσουν, ακολουθώντας τους θεούς τους και να παρασύρουν έτσι τα παιδιά σας στην ειδωλολατρία.
- ¹⁷»Να μην κάνετε είδωλα θεών χυτά για να τα λατρεύετε.
- ¹⁸»Να τηρείτε τη γιορτή των Αζύμων. Εφτά μέρες θα τρώτε άζυμο ψωμί το μήνα Αβίβ, όπως σας έχω διατάξει, γιατί αυτό το μήνα βγήκατε από την Αίγυπτο.
- ¹⁹»Κάθε πρωτότοκος γιος σας θα ανήκει σ' εμένα, καθώς και κάθε πρωτογέννητο αρσενικό από τα ζώα σας, είτε είναι βόδια είτε πρόβατα.
- ²⁰Το πρωτογέννητο πουλάρι όμως θα το εξαγοράζετε μ' ένα πρόβατο ή μ' ένα κατσίκι. Κι αν δεν θέλετε να το εξαγοράσετε, θα του σπάζετε τον τράχηλο. Επίσης θα εξαγοράζετε κάθε πρωτότοκο γιο σας. Δε θα εμφανίζεστε μπροστά μου με άδεια χέρια.
- ²¹»Εξι μέρες θα εργάζεστε, αλλά την έβδομη θα αναπαύεστε, είτε είναι εποχή οργώματος είτε συγκομιδής.
- ²²»Θα γιορτάζετε τη γιορτή των Εβδομάδων (στο θερισμό των πρώτων σιτηρών) και τη γιορτή της Συγκομιδής (των πρώτων καρπών) το φθινόπωρο.
- ²³Τρεις φορές το χρόνο όλοι οι άντρες σας θα πρέπει να παρουσιάζονται μπροστά σ' εμένα, το Θεό του λαού Ισραήλ.
- ²⁴Τρεις φορές το χρόνο θα παρουσιάζεστε μπροστά σ' εμένα, το Θεό σας, όταν θα έχω διώξει από μπροστά σας τα άλλα έθνη για να σας δώσω τα εδάφη τους και κανείς πια δε θα έχει βλέψεις στη χώρα σας.

25»Δεν πρέπει να μου προσφέρετε ένζυμο ψωμί όταν θυσιάζετε ένα ζώο σ' εμένα. Κρέας από την πασχαλινή θυσία δεν πρέπει να το φυλάτε ως την άλλη μέρα το πρωί.

26»Τα καλύτερα από τα πρώτα προϊόντα του αγρού σας θα τα φέρνετε στον οίκο του Κυρίου, του Θεού σας. Δεν πρέπει όμως να βράζετε το κατσικάκι στο γάλα της μάνας του».

27Τέλος ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Γράψε αυτά που σου λέω, γιατί με βάση αυτά τα λόγια εγώ θα συνάψω διαθήκη μαζί σου και με τους Ισραηλίτες».

28Ο Μωυσής έμεινε εκεί μαζί με τον Κύριο σαράντα μερόνυχτα. Ψωμί δεν έφαγε και νερό δεν ήπιε. Και έγραψε στις πλάκες τους λόγους της διαθήκης, τις δέκα εντολές.

Η κάθοδος του Μωυσή από το βουνό

29Όταν ο Μωυσής κατέβαινε από το όρος Σινά και οι δυο πλάκες του νόμου ήταν στα χέρια του, δεν ήξερε ότι το δέρμα του προσώπου του είχε γίνει λαμπερό όση ώρα μιλούσε με το Θεό, και ακτινοβολούσε.

30Ο Ααρών και όλος ο λαός κοίταξαν το Μωυσή, και είδαν ότι το δέρμα του προσώπου του έλαμπε· γι' αυτό φοβόντουσαν να τον πλησιάσουν.

31Ο Μωυσής όμως τους κάλεσε, και τότε ο Ααρών και όλοι οι άρχοντες της κοινότητας πήγαν κοντά του κι αυτός τους μίλησε.

32Υστερα πλησίασαν κι οι υπόλοιποι Ισραηλίτες, κι ο Μωυσής τούς ανακοίνωσε όλες τις εντολές που του είχε δώσει ο Κύριος στο όρος Σινά.

33Όταν ο Μωυσής τελείωσε τη συνομιλία του μαζί τους σκέπασε το πρόσωπό του μ' ένα κάλυμμα.

34Κάθε φορά που ο Μωυσής ερχόταν ενώπιον του Κυρίου για να μιλήσει μαζί του, έβγαζε το κάλυμμα, ως την ώρα που έβγαινε από τη σκηνή και ανακοίνωνε στο λαό τις εντολές που του είχαν δοθεί.

35 Τότε οι Ισραηλίτες έβλεπαν ότι το πρόσωπό του έλαμπε. Ύστερα έβαζε πάλι το κάλυμμα στο πρόσωπό του, ώσπου να ξαναμπεί στη σκηνή και να μιλήσει με τον Κύριο.

ΕΞΟΔΟΣ 35

Οι διατάξεις για το Σάββατο

10 Μωυσής συγκέντρωσε όλη την κοινότητα των Ισραηλιτών και τους είπε: «Αυτές είναι οι εντολές που ο Κύριος διέταξε να τηρούμε:

2 “Έξι μέρες θα εργάζεστε, η έβδομη όμως θα είναι για σας μέρα ανάπαυσης, αφιερωμένη σ’ εμένα τον Κύριο. Όποιος εργαστεί τότε, πρέπει να υποστεί την ποινή του θανάτου.

3 Δε θ’ ανάβετε ούτε φωτιά στα σπίτια σας μέρα Σάββατο”».

Η προσφορά για τον Κύριο

(25,1-9)

40 Μωυσής είπε στην κοινότητα των Ισραηλιτών: «Αυτή την εντολή έδωσε ο Κύριος:

5 Να κάνετε μια συνεισφορά στον Κύριο απ’ αυτά που έχετε. Όποιος έχει διάθεση, ας προσφέρει με την καρδιά του το δώρο του στον Κύριο, χρυσάφι, ασήμι ή χαλκό·

6 μαλλί βαμμένο πορφυρό, γαλάζιο ή κόκκινο· λεπτό λινό και κατσικίσιο μαλλί·

7 κόκκινα δέρματα κριαριών, δέρματα φώκιας, ξύλα ακακίας,

8 λάδι για τη λυχνία, αρωματικές ύλες για το λάδι του χρίσματος και για το εύοσμο θυμίαμα,

9 λίθους όνυχες κι άλλα πολύτιμα πετράδια για το εφώδ, και για το επιστήθιο».

Ο εφοδιασμός των υλικών για την κατασκευή της σκηνής

(39,32-43)

10 «Όσοι από σας είναι τεχνίτες επιδέξιοι, ας έρθουν να κατασκευάσουν αυτά που διέταξε ο Κύριος:

11Την κιβωτό της διαθήκης, τη σκηνή με τους τάπητες και το προστατευτικό της κάλυμμα, τους κρίκους της και τις σανίδες της, τις δοκούς, τους στύλους της και τις βάσεις της·

12την κιβωτό και τις δοκούς της, το ιλαστήριο το χρυσό, και το διαχωριστικό καταπέτασμα·

13την τράπεζα με τις δοκούς της, τα σκεύη της και τους άρτους της προθέσεως·

14τη λυχνία για το φωτισμό και τα εξαρτήματά της, τους λύχνους της και το λάδι για το φως,

15το θυσιαστήριο του θυμιάματος και τις δοκούς του, το λάδι του χρίσματος και το εύοσμο θυμίαμα, και το παραπέτασμα για την είσοδο της σκηνής.

16Ακόμη θα κατασκευάσετε το θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων και το χάλκινο κιγκλίδωμά του, τις δοκούς του και τα εξαρτήματά του, τη λεκάνη και τη βάση της·

17τα παραπετάσματα της αυλής, τους στύλους τους και τις βάσεις τους· το παραπέτασμα της εισόδου της αυλής,

18τους στύλους της σκηνής και τους στύλους της αυλής μαζί με τα σχοινιά τους·

19τα μεγαλοπρεπή ενδύματα για την τελετουργία στο αγιαστήριο, την ιερή στολή του ιερέα Ααρών και των γιών του, για όταν θα τελούν τα ιερατικά τους καθήκοντα».

Ο λαός φέρνει τις προσφορές του

20Έφυγε λοιπόν η κοινότητα των Ισραηλιτών από το Μωυσή·

21κι όσοι είχαν τη διάθεση ήρθαν κι έφεραν τη συνεισφορά τους για να κατασκευαστεί η σκηνή του Μαρτυρίου, τα εξαρτήματά της και οι ιερές στολές.

²²Όσοι ήθελαν, άντρες και γυναίκες, έφερναν βραχιόλια, σκουλαρίκια, δαχτυλίδια και κάθε είδος χρυσό κόσμημα και τ' αφιέρωναν όλα ενώπιον του Κυρίου.

²³Καθένας που του βρισκόταν μαλλί βαμμένο πορφυρό, γαλάζιο ή κόκκινο, λεπτό λινό, μαλλί κασίκας, δέρματα κριαριών βαμμένα κόκκινα, ή τομάρια, τα έφερνε.

²⁴Όλοι όσοι ήθελαν να προσφέρουν ασήμι ή χαλκό, έφερναν την εισφορά τους ενώπιον του Κυρίου· και όλοι όσοι είχαν ξύλα ακακίας κατάλληλα για οποιαδήποτε εργασία, τα έφερναν κι αυτοί.

²⁵Ακόμη, όσες γυναίκες ήξεραν καλά την τέχνη, έφερναν λεπτό λινό και μαλλί βαμμένο πορφυρό, γαλάζιο ή κόκκινο, κλωσμένο με τα χέρια τους.

²⁶Άλλες τεχνίτρες έκλωθαν το κατσικίσιο μαλλί.

²⁷Οι αρχηγοί έφερναν τους λίθους από όνυχα και τα πολύτιμα πετράδια για το εφώδ και το επιστήθιο·

²⁸τις αρωματικές ύλες και το λάδι για τη λυχνία, για το χρίσμα, και για το εύοσμο θυμίαμα.

²⁹Όσοι Ισραηλίτες, άντρες και γυναίκες, είχαν τη διάθεση να συνεισφέρουν για την κατασκευή των έργων που είχε διατάξει ο Κύριος με το Μωυσή, έφεραν πρόθυμα τις προσφορές τους ενώπιον του Κυρίου.

Η κλήση του Βεσαλεήλ και του Ολιάβ

(31,1-11)

³⁰Ο Μωυσής είπε στους Ισραηλίτες: «Ακούστε: Ο Κύριος επέλεξε το Βεσαλεήλ, γιο του Ουρία και εγγονό του Χούρ, από τη φυλή Ιούδα,

³¹⁻³²και του έδωσε άφθονο το πνεύμα του. Έτσι έχει ιδιαίτερη ικανότητα και αντίληψη. Είναι γνώστης κάθε τέχνης. Μπορεί και σχεδιάζει έργα τέχνης και κατασκευάζει με επιδεξιότητα έργα με χρυσάφι, ασήμι και χαλκό·

³³επεξεργάζεται πολύτιμους λίθους και τους συναρμόζει, κάνει ξυλοτεχνία και εκτελεί κάθε καλλιτεχνική εργασία.

³⁴Ο Κύριος του έχει δώσει επίσης την ικανότητα να διδάσκει και τον Ολιάβ, γιο του Αχισαμάχ, από τη φυλή Δαν.

³⁵Τους έδωσε επιδεξιότητα να κάνουν τη δουλειά του σμιλευτή πολύτιμων λίθων, του σχεδιαστή, του υφαντή πορφυρού, γαλάζιου και κόκκινου μαλλιού, του υφαντή λεπτού λινού και κάθε άλλου είδους υφάσματος. Έχουν την ικανότητα να κάνουν κάθε άλλη τεχνική εργασία, και είναι επιδέξιοι σχεδιαστές.

ΕΞΟΔΟΣ 36

¹»Έτσι, ο Βεσαλεήλ, ο Ολιάβ και οι υπόλοιποι τεχνίτες, στους οποίους ο Θεός έχει δώσει την απαραίτητη ικανότητα, γνώση και αντίληψη για κάθε τεχνική εργασία, θα κατασκευάσουν καθετί που θα χρειαστεί για τη λατρεία μέσα στο αγιαστήριο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κυρίου».

Ο λαός φέρνει άφθονες προσφορές

²Ο Μωυσής κάλεσε το Βεσαλεήλ, τον Ολιάβ και τους τεχνίτες, στους οποίους ο Κύριος είχε δώσει ιδιαίτερη ικανότητα και που είχαν τη διάθεση να αναλάβουν τις εργασίες και να τις εκτελέσουν,

³και τους παρέδωσε όλες τις συνεισφορές που είχαν προσφέρει οι Ισραηλίτες για το αγιαστήριο, για να αρχίσουν την κατασκευή του. Ωστόσο, ο λαός συνέχιζε να φέρνει κάθε πρωί στο Μωυσή τις προσφορές του.

⁴Τότε οι τεχνίτες που ήταν απασχολημένοι με την κατασκευή του αγιαστηρίου, διέκοψαν τις εργασίες τους

⁵κι ήρθαν στο Μωυσή και του είπαν: «Ο λαός προσφέρει περισσότερα απ' όσα χρειάζονται για την εκτέλεση αυτών που διέταξε ο Κύριος».

⁶Αμέσως ο Μωυσής έδωσε εντολή ν' αναγγελθεί στο στρατόπεδο να μην ετοιμάζει κανένας πια συνεισφορές για το αγιαστήριο, ούτε άντρας ούτε γυναίκα. Έτσι, ο λαός σταμάτησε να προσφέρει.

⁷Το υλικό που είχαν φέρει ήταν αρκετό για ολόκληρη την εργασία που έπρεπε να κάνουν κι ακόμα περισσότερο.

Η κατασκευή της σκηνής του Μαρτυρίου

(26,1-37)

⁸Οι πιο επιδέξιοι από τους τεχνίτες απασχολήθηκαν στην κατασκευή της σκηνης. Έκαναν δέκα τάπητες από ανθεκτικό λινό, υφασμένο με πορφυρό γαλάζιο και κόκκινο μαλλί, και διακοσμημένους με χερουβίμ.

⁹Το μάκρος κάθε τάπητα ήταν είκοσι οκτώ πήχεις και το πλάτος τέσσερις. Όλοι είχαν το ίδιο μέγεθος,

¹⁰και τους σύνδεσαν ανά πέντε.

¹¹Ύστερα κατασκεύασαν θηλιές από γαλάζιο λινό στην άκρη του τελευταίου τάπητα της πρώτης συναρμογής. Το ίδιο έκαναν και στην άκρη του τελευταίου τάπητα της δεύτερης συναρμογής.

¹²Πενήντα θηλιές έκαναν στον ένα τάπητα και πενήντα στον άλλο, που ανήκε στη δεύτερη συναρμογή. Οι θηλιές ήταν η μια απέναντι στην άλλη.

¹³Κατασκεύασαν και πενήντα χρυσά άγκιστρα, με τα οποία σύνδεσαν τον ένα τάπητα με τον άλλο, ώστε η σκηνή να γίνει ενιαία.

¹⁴Μετά κατασκεύασαν έντεκα τάπητες από τρίχες κασίκας για σκέπασμα πάνω από τη σκηνή.

¹⁵Το μάκρος κάθε τάπητα ήταν τριάντα πήχεις και το πλάτος του τέσσερις. Και οι έντεκα τάπητες είχαν το ίδιο μέγεθος.

¹⁶Σύνδεσαν τους πέντε τάπητες, ώστε ν' αποτελούν ένα σώμα, και τους άλλους έξι για να αποτελούν επίσης ένα σώμα.

¹⁷Έκαναν πενήντα θηλιές στην άκρη του τελευταίου τάπητα στο σημείο σύνδεσης, κι άλλες πενήντα θηλιές στην άκρη του άλλου τάπητα, στο σημείο σύνδεσης.

¹⁸Τέλος κατασκεύασαν πενήντα χάλκινα άγκιστρα για να συνδέσουν τους τάπητες της σκηνης, ώστε ν' αποτελέσουν ένα σύνολο.

¹⁹Έπειτα κατασκεύασαν ένα ακόμη κάλυμμα για τη σκηνή από κόκκινα δέρματα κριαριών, κι από πάνω άλλο ένα σκέπασμα από τομάρια.

- ²⁰Στη συνέχεια, κατασκεύασαν τις σανίδες για το αγιαστήριο από ξύλο ακακίας, που τοποθετήθηκαν όρθιες.
- ²¹Το μήκος κάθε σανίδας ήταν δέκα πήχεις και το πλάτος ενάμισυς πήχυς.
- ²²Κάθε σανίδα είχε δύο προεξοχές παράλληλες μεταξύ τους. Μ' αυτό τον τρόπο κατασκεύασαν όλες τις σανίδες της σκηνής.
- ²³Έκαναν είκοσι σανίδες για τη νότια πλευρά.
- ²⁴Κάτω από τις είκοσι σανίδες κατασκεύασαν σαράντα ασημένιες βάσεις, δύο βάσεις κάτω από κάθε σανίδα για τις δύο προεξοχές της.
- ²⁵Για τη βορινή πλευρά κατασκεύασαν άλλες είκοσι σανίδες,
- ²⁶και τις σαράντα ασημένιες βάσεις τους, δύο βάσεις κάτω από την κάθε σανίδα.
- ²⁷Για τη δυτική πλευρά κατασκεύασαν έξι σανίδες
- ²⁸και δυο σανίδες κατασκεύασαν για τις γωνιές της σκηνής στο πίσω μέρος.
- ²⁹Αυτές ήταν διπλές, ενωμένες μαζί από κάτω στο δάπεδο μέχρι την κορυφή, δηλαδή στο ύψος του πρώτου συνδετικού κρίκου. Έτσι έκαναν με όλες τις γωνιακές σανίδες.
- ³⁰Αυτές ήταν οχτώ για όλο το οίκημα, με δεκαέξι ασημένιες βάσεις, δύο κάτω από κάθε σανίδα.
- ³¹Μετά κατασκεύασαν πέντε δοκούς από ξύλο ακακίας, για να συγκρατούν τις σανίδες της μιας πλευράς του οικήματος·
- ³²πέντε δοκούς για τις σανίδες της δεύτερης πλευράς και πέντε για τις σανίδες της δυτικής πλευράς του οικήματος.
- ³³Τη μεσαία συνδετική δοκό στη μέση του ύψους των σανίδων την έκαναν διαμπερή, από το ένα άκρο στο άλλο.
- ³⁴Επιχρύσωσαν τις σανίδες και κατασκεύασαν από χρυσάφι τους κρίκους απ' όπου θα περνούσαν οι δοκοί, που κι αυτές τις επιχρύσωσαν.

³⁵Οι τεχνίτες κατασκεύασαν το καταπέτασμα από ανθεκτικό λινό, υφασμένο με γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί και το διακόσμησαν με χερουβίμ.

³⁶Κατασκεύασαν τέσσερις στύλους από ξύλο ακακίας για να το κρατούν και τους επιχρύσωσαν. Τα άγκιστρά τους τα έκαναν από χρυσάφι, και έχυσαν γι' αυτούς τέσσερις ασημένιες βάσεις.

³⁷Για την είσοδο της σκηνής κατασκεύασαν παραπέτασμα από ανθεκτικό λινό, υφασμένο με πορφυρό, γαλάζιο και κόκκινο μαλλί, κεντημένο καλλιτεχνικά.

³⁸Έκαναν τους πέντε στύλους και τα άγκιστρα και επιχρύσωσαν τα κιονόκρανά τους και τους κρίκους τους· επίσης κατασκεύασαν και πέντε χάλκινες βάσεις για να στηρίζονται.

ΕΞΟΔΟΣ 37

Η κατασκευή της κιβωτού

(25,10-22)

¹Ο Βεσαλεήλ κατασκεύασε την κιβωτό από ξύλο ακακίας, δυόμισυ πήχεις το μάκρος της, ενάμισυ το πλάτος της και ενάμισυ το ύψος της.

²Την έντυσε με καθαρό χρυσάφι από μέσα κι απ' έξω, και κατασκεύασε μια χρυσή στεφάνη γύρω γύρω.

³Έχυσε τέσσερις χρυσούς κρίκους και τους προσάρμοσε στις τέσσερις γωνιές της για να την κρατούν, δυο κρίκους από τη μία πλευρά και δυο από την άλλη.

⁴Επίσης κατασκεύασε δοκούς από ξύλο ακακίας, τις επιχρύσωσε

⁵και τις πέρασε μέσα από τους κρίκους, στις πλευρές της κιβωτού, για να τη σηκώνουν.

⁶Έπειτα κατασκεύασε το ιλαστήριο από καθαρό χρυσάφι, δυόμισυ πήχεις το μάκρος της και ενάμισυ το πλάτος της.

⁷Κατασκεύασε δύο χρυσά χερουβίμ από χρυσάφι σφυρηλατημένο στις δυο άκρες του ιλαστηρίου.

⁸Τα χερουβίμ τα έκανε ένα σώμα με το ιλαστήριο στις δύο άκρες του: ένα χερούβ στη μια άκρη κι ένα στην άλλη.

⁹Είχαν τις φτερούγες ανοιχτές προς τα πάνω, ώστε να σκεπάζουν μ' αυτές το ιλαστήριο· ήταν τοποθετημένα αντικρυστά και τα πρόσωπά τους ήταν στραμμένα προς το ιλαστήριο.

Η κατασκευή της τράπεζας (25,23-30)

¹⁰Μετά ο Βεσαλεήλ κατασκεύασε την τράπεζα από ξύλο ακακίας, δύο πήχεις το μάκρος της, έναν πήχυ το πλάτος της και ενάμισο το ύψος της.

¹¹Την επιχρύσωσε με καθαρό χρυσάφι και κατασκεύασε γύρω γύρω μια χρυσή στεφάνη.

¹²Στις τέσσερις πλευρές της έκανε ένα πλαίσιο μιας παλάμης και γύρω του έβαλε μια χρυσή στεφάνη.

¹³Έχυσε γι' αυτήν τέσσερις κρίκους χρυσούς, και τους έβαλε στις τέσσερις γωνίες, πάνω από τα τέσσερα πόδια της.

¹⁴⁻¹⁵Οι κρίκοι ήταν κολλημένοι στο πλαίσιο· απ' αυτούς περνούσαν οι δοκοί που μ' αυτούς σήκωναν την τράπεζα και ήταν κατασκευασμένοι από ξύλο ακακίας και επιχρυσωμένοι.

¹⁶Μετά κατασκεύασε τα σκεύη που θα ήταν πάνω στην τράπεζα: δίσκους, λεκάνες, ποτήρια, και τις κανάτες με τις οποίες έκαναν τις σπονδές –όλα από καθαρό χρυσάφι.

Η κατασκευή της λυχνίας

¹⁷Έπειτα ο Βεσαλεήλ κατασκεύασε τη λυχνία από καθαρό χρυσάφι σφυρηλατημένο, ολόκληρη ένα σώμα: ο κορμός της, οι λαβές της, οι ροΐσκοι, οι κάλυκες των λουλουδιών της και τα πέταλά τους.

¹⁸Από τα πλάγια της λυχνίας έβγαιναν έξι κλάδοι, τρεις από τη μια πλευρά και τρεις από την άλλη.

¹⁹Κάθε κλάδος ήταν διακοσμημένος με τρεις κάλυκες άνθους μυγδαλιάς, ροΐσκους και άνθη. Έτσι και οι έξι κλάδοι της λυχνίας ήταν ομοιόμορφοι.

²⁰Στον κορμό της λυχνίας υπήρχαν τέσσερις κάλυκες άνθους μυγδαλιάς, και οι αντίστοιχοι ροῖσκοι και τα άνθη.

²¹Υπήρχε ένας ροῖσκος κάτω από κάθε ζεύγος των κλάδων της λυχνίας· τρεις ροῖσκοι συνολικά για τους έξι κλάδους.

²²Οι ροῖσκοι και οι κλάδοι ήταν ένα σώμα με τη λυχνία. Όλο το έργο έγινε από καθαρό χρυσάφι σφυρηλατημένο.

²³Έπειτα κατασκεύασε τους επτά λύχνους της, τις λαβίδες και τις σταχτοθήκες της από καθαρό χρυσάφι.

²⁴Για να κατασκευάσει τη λυχνία και τα εξαρτήματά της χρησιμοποίησε ένα τάλαντο καθαρό χρυσάφι.

Η κατασκευή του θυσιαστηρίου του θυμιάματος (30,1-5)

²⁵Για την καύση του θυμιάματος ο Βεσαλεήλ κατασκεύασε θυσιαστήριο από ξύλο ακακίας· το μάκρος του ήταν ένας πήχυς και το πλάτος του επίσης ένας πήχυς· ήταν τετράγωνο ύψους δύο πήχεων. Τα κέρατά του ήταν ενιαία μ' αυτό.

²⁶Το επιχρύσωσε όλο με καθαρό χρυσάφι: την πλάκα του, τα τοιχώματά του γύρω γύρω, και τα κέρατά του. Γύρω γύρω έκανε μια χρυσή στεφάνη.

²⁷Ακόμη του έκανε δύο χρυσούς κρίκους και τους εφάρμοσε κάτω από τη στεφάνη, στις δύο παράλληλες πλευρές του, απ' τους οποίους θα περνούσαν τις δοκούς για να το μεταφέρουν.

²⁸Τις δοκούς τις κατασκεύασε από ξύλο ακακίας και τις επιχρύσωσε.

Η παρασκευή του λιβανιού και του λαδιού για το χρίσμα

²⁹Ύστερα ένας αρωματοποιός κατασκεύασε το άγιο λάδι του χρίσματος και το καθαρό, εύοσμο θυμίαμα.

ΕΞΟΔΟΣ 38

Η κατασκευή του θυσιαστηρίου των ολοκαυτωμάτων (27,1-8)

¹Για τα ολοκαυτώματα ο Βεσαλεήλ κατασκεύασε θυσιαστήριο από ξύλο ακακίας· το μήκος του ήταν πέντε πήχεις και το πλάτος του επίσης πέντε· ήταν τετράγωνο ύψους τριών πήχεων.

²Τα κέρατα που του έφτιασε στις τέσσερις γωνίες ήταν ένα σώμα μ' αυτό, και το επένδυσε όλο με χαλκό.

³Επίσης κατασκεύασε όλα τα εξαρτήματα του θυσιαστηρίου: τους λέβητες, τα φτυάρια, τις λεκάνες, τα πιρούνια και τις σχάρες, όλα από χαλκό.

⁴Για το θυσιαστήριο κατασκεύασε ένα κιγκλίδωμα με χάλκινο πλέγμα, κάτω από τη χοάνη του, που έφτανε στο μισό του ύψους του.

⁵⁻⁷Έπειτα έχυσε τέσσερις κρίκους για τις τέσσερις γωνίες του χάλκινου πλέγματος απ' τους οποίους θα περνούσαν οι δοκοί για να σηκώνουν το θυσιαστήριο. Τις δοκούς τις έκανε από ξύλο ακακίας, τις επένδυσε με χαλκό, και τις πέρασε μέσα από τους κρίκους στις πλευρές του θυσιαστηρίου. Το θυσιαστήριο ήταν από σανίδες, κούφιο από μέσα.

Η κατασκευή της λεκάνης (30,18)

⁸Τη λεκάνη και τη βάση της ο Βεσαλεήλ τις κατασκεύασε από χαλκό, από τα κάτοπτρα των γυναικών που υπηρετούσαν στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου.

Η αυλή της σκηνής (27,9-19)

⁹Στη συνέχεια ο Βεσαλεήλ κατασκεύασε την αυλή. Για τη νότια πλευρά της, έφτιαξε παραπετάσματα από ανθεκτικό λινό, εκατό πήχεις μήκους

¹⁰και τα στερέωσε σε είκοσι χάλκινους στύλους, τοποθετημένους στις χάλκινες βάσεις τους· τα άγκιστρα και τους κρίκους των στύλων τα έκανε από ασήμι.

¹¹Για τη βόρεια πλευρά κατασκεύασε παραπετάσματα εκατό πήχεις μήκους. Οι είκοσι στύλοι τους με τις βάσεις τους έγιναν επίσης από χαλκό· τα άγκιστρα και οι κρίκοι των στύλων από ασήμι.

¹²Για τη δυτική πλευρά κατασκεύασε παραπετάσματα πενήντα πήχεις μάκρος· δέκα στύλους γι' αυτά, με τις βάσεις τους· τα άγκιστρα και οι κρίκοι των στύλων ήταν επίσης από ασήμι.

¹³Για την ανατολική πλευρά κατασκεύασε παραπετάσματα πενήντα πήχεις μάκρος.

¹⁴Από τη μια πλευρά της εισόδου τα παραπετάσματα είχαν μάκρος δεκαπέντε πήχεις, στερεωμένα σε τρεις στύλους με τις τρεις βάσεις τους.

¹⁵Το ίδιο κι από την άλλη πλευρά της εισόδου: Τα παραπετάσματα ήταν δεκαπέντε πήχεις μάκρος, με τους τρεις στύλους τους και τις τρεις βάσεις τους.

¹⁶Όλα τα παραπετάσματα γύρω από την αυλή ήταν από ανθεκτικό λινό.

¹⁷Οι βάσεις των στύλων ήταν από χαλκό, τα άγκιστρα και οι κρίκοι τους από ασήμι και τα κιονόκρανά τους επαργυρωμένα· οι στεφάνες όλων των στύλων της αυλής ήταν από ασήμι.

¹⁸Το παραπέτασμα της εισόδου της αυλής ήταν από ανθεκτικό λινό, υφασμένο με γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί, κεντημένο καλλιτεχνικά· είχε είκοσι πήχεις μάκρος και πέντε πήχεις ύψος, όσο και το πλάτος των παραπετασμάτων της αυλής.

¹⁹Ήταν στερεωμένο σε τέσσερις χάλκινους στύλους. Οι βάσεις των στύλων ήταν χάλκινες και τα άγκιστρά τους ασημένια, όπως και τα κιονόκρανά τους και τα στεφάνια τους.

²⁰Όλοι οι στύλοι της σκηνής και της αυλής ολόγυρα ήταν από χαλκό.

Τα μέταλλα που χρησιμοποιήθηκαν για τη σκηνή

²¹Ακολουθεί κατάλογος των ποσοτήτων των διαφόρων μετάλλων που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή της σκηνής του Μαρτυρίου. Η δαπάνη αυτή έγινε από τους Λευίτες με διαταγή του Μωυσή και υπό την επιστοασία του Ιθάμαρ, γιου του ιερέα Ααρών.

- ²²Ο Βεσαλεήλ, γιος του Ουρία και εγγονός του Χουρ, από τη φυλή Ιούδα, κατασκεύασε όλα όσα ο Κύριος διέταξε το Μωυσή.
- ²³Μαζί του ήταν ο Ολιάβ, γιος του Αχισαμάχ από τη φυλή Δαν. Αυτός ήταν σμιλευτής πολύτιμων λίθων, σχεδιαστής, κεντητής μαλλιού γαλάζιου, κόκκινου και πορφυρού και επίσης κεντητής του λινού.
- ²⁴Το χρυσάφι που προσφέρθηκε και δαπανήθηκε για όλη την εργασία του αγιαστηρίου έφτασε τα είκοσι εννέα τάλαντα και εφτακόσιους τριάντα σίκλους, με βάση τον ιερό σίκλο.
- ²⁵Το ασήμι που συνάχθηκε από την απογραφή της κοινότητας έφτασε τα εκατό τάλαντα και χίλιους εφτακόσιους εβδομήντα πέντε σίκλους, με βάση τον ιερό σίκλο.
- ²⁶Η ποσότητα αυτή αντιστοιχεί σε μισό σίκλο κατά άτομο, με βάση τον ιερό σίκλο, για όλους όσους απογράφηκαν από είκοσι χρόνων και πάνω. Αυτοί ήταν εξακόσιες τρεις χιλιάδες πεντακόσια πενήντα άτομα.
- ²⁷Τα εκατό τάλαντα ασήμι δαπανήθηκαν για να χυθούν οι βάσεις του αγιαστηρίου και οι βάσεις του καταπετάσματος –ένα τάλαντο για κάθε βάση.
- ²⁸Με τους χίλιους εφτακόσιους εβδομήντα πέντε σίκλους κατασκευάστηκαν τα άγκιστρα των στύλων, επαργυρώθηκαν τα κιονόκρανά τους και έγιναν οι στεφάνες τους.
- ²⁹Ο χαλκός που προσφέρθηκε και δαπανήθηκε έφτασε τα εβδομήντα τάλαντα και δύο χιλιάδες τετρακόσιους σίκλους.
- ³⁰Μ' αυτόν κατασκευάστηκαν οι βάσεις της εισόδου της σκηνης του Μαρτυρίου, το χάλκινο θυσιαστήριο με το χάλκινο πλέγμα και όλα τα σκεύη του θυσιαστηρίου.
- ³¹Οι στύλοι της αυλής γύρω γύρω, και της εισόδου της, με τις βάσεις τους, και οι στύλοι του οικήματος.

ΕΞΟΔΟΣ 39

Η κατασκευή των ιερατικών στολών (28,1-43)

- ¹Από μαλλί κυανό, πορφυρό και κόκκινο ο Βεσσαλεήλ και ο Ολιάβ κατασκεύασαν μεγαλοπρεπείς ενδυμασίες για την υπηρεσία στο αγιαστήριο. Κατασκεύασαν τις ιερές στολές του Ααρών, όπως είχε διατάξει ο Κύριος το Μωυσή.
- ²Κατασκεύασαν το εφώδ από ανθεκτικό λινό υφασμένο με γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί και κεντημένο με χρυσή κλωστή.
- ³Έπειτα σφυρηλάτησαν χρυσάφι σε φύλλα, τα έκοψαν σε σύρματα, και τα πέρασαν από μέσα από το λινό το υφασμένο με κυανό, πορφυρό και ερυθρό μαλλί ώστε να είναι καλλιτεχνική εργασία.
- ⁴Για το εφώδ κατασκεύασαν δύο φαρδιές τιράντες, προσαρμοσμένες στις δύο άκρες από πάνω.
- ⁵Η ζώνη του αποτελούσε ένα σώμα μ' αυτό, καμωμένη από ανθεκτικό λινό υφασμένο με γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί, κεντημένο με χρυσή κλωστή, όπως είχε διατάξει ο Κύριος το Μωυσή.
- ⁶Ακόμα επεξεργάστηκαν τους λίθους από όνυχα και τους τοποθέτησαν τον καθένα μέσα σε χρυσή στεφάνη, και χάραξαν πάνω τους σαν σφραγίδες, τα ονόματα των γιων του Ισραήλ.
- ⁷Τους λίθους αυτούς τους τοποθέτησαν στους ώμους του εφώδ, για να υπενθυμίζουν τις δώδεκα φυλές των Ισραηλιτών στον Κύριο, όπως ο ίδιος είχε διατάξει το Μωυσή.
- ⁸Κατασκεύασαν το επιστήθιο με υφαντουργική τέχνη, από τα ίδια υλικά όπως του εφώδ: ανθεκτικό λινό υφασμένο με γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί, κεντημένο με χρυσή κλωστή.
- ⁹Το επιστήθιο ήταν μια τετράγωνη θήκη, μιας σπιθαμής μήκους και μιας πλάτους·
- ¹⁰την επιφάνειά του την κάλυψαν με τέσσερις σειρές πολύτιμους λίθους: η πρώτη σειρά είχε ένα ρουμπίνι, ένα χρυσόλιθο και ένα σμαράγδι.
- ¹¹Η δεύτερη σειρά είχε ένα μαλαχίτη, ένα ζαφείρι και ένα διαμάντι.

- ¹²Η τρίτη σειρά είχε έναν υάκινθο, έναν αχάτη και έναν αμέθυστο.
- ¹³Και η τέταρτη σειρά είχε ένα τοπάζι, έναν όνυχα και έναν ίασπι· κάθε λίθος ήταν μέσα σε χρυσό πλαίσιο.
- ¹⁴Πάνω σε κάθε λίθο ήταν χαραγμένο σαν σφραγίδα το όνομα ενός από τους δώδεκα γιους του Ιακώβ, συνολικά δώδεκα λίθοι, και καθένας αντιπροσώπευε μια από τις δώδεκα φυλές.
- ¹⁵Για το επιστήθιο έκαναν από καθαρό χρυσάφι αλυσίδες στριφτές σαν σχοινί.
- ¹⁶Κατασκεύασαν δύο χρυσούς κρίκους, τους έραψαν στις δύο πάνω άκρες του επιστηθίου,
- ¹⁷και έδεσαν τις δύο χρυσές αλυσίδες στους δύο κρίκους.
- ¹⁸Τις δύο άλλες άκρες των αλυσίδων τις έδεσαν στα δύο χρυσά πλαίσια των επωμίδων, κι έτσι κρεμάστηκε το επιστήθιο στις επωμίδες, στο μπροστινό μέρος του εφώδ.
- ¹⁹Μετά κατασκεύασαν δύο χρυσούς κρίκους και τους προσάρμοσαν στις δύο κάτω άκρες του επιστήθιου, από τη μέσα μεριά, εκείνη που ακουμπούσε στο εφώδ.
- ²⁰Κατασκεύασαν κι άλλους δύο χρυσούς κρίκους και τους προσάρμοσαν στο κάτω μέρος του επιστήθιου, εκεί που καταλήγουν οι τιράντες του εφώδ, μπροστά, χαμηλά κοντά στο σημείο της σύνδεσης, πάνω από τη λινή ζώνη.
- ²¹Τέλος σύνδεσαν τους κρίκους του επιστήθιου με τους κρίκους του εφώδ με γαλάζιο κορδόνι. Έτσι το επιστήθιο στερεώθηκε πάνω στη ζώνη του εφώδ και δε μετακινιόταν, όπως είχε διατάξει ο Κύριος το Μωυσή.
- ²²Έπειτα κατασκεύασαν το σάκο του εφώδ, υφαντό, ολόκληρον από καθαρό γαλάζιο μαλλί.
- ²³Στο κέντρο υπήρχε ένα άνοιγμα για το κεφάλι και γύρω του μια παρυφή υφαντή, σαν αυτή του ανοίγματος του θώρακα, για να μη σκίζεται.

24-26 Γύρω γύρω σε όλο το κράσπεδο του σάκου κατασκεύασαν μικρά ρόδια από γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί, και χρυσά κουδουνάκια ανάμεσά τους εναλλάξ ανά ένα με τα ρόδια. Προορίζονταν για την υπηρεσία, όπως είχε διατάξει ο Κύριος το Μωυσή.

27 Έπειτα κατασκεύασαν από λινό ύφασμα τους χιτώνες για τον Ααρών και τους γιους του,

28 τη μίτρα για το κεφάλι του, τα κεφαλοκαλύμματα των ιερέων και τις περισκελίδες τους, όλα από λινό ύφασμα.

29 Τη ζώνη την έκαναν από ανθεκτικό λινό υφασμένο με γαλάζιο, πορφυρό και κόκκινο μαλλί, κεντημένη καλλιτεχνικά, όπως είχε διατάξει ο Κύριος το Μωυσή.

30 Επίσης κατασκεύασαν το έλασμα, την ιερή ένδειξη της αφιέρωσης, από καθαρό χρυσάφι και χάραξαν πάνω του σαν σφραγίδα τη φράση «Αφιερωμένος στον Κύριο».

31 Μ' ένα γαλάζιο κορδόνι το στερέωσαν πάνω στο κάλυμμα του κεφαλιού, όπως είχε διατάξει ο Κύριος το Μωυσή.

Η ολοκλήρωση των εργασιών

(35,10-29)

32 Έτσι, τελείωσε όλη η εργασία της κατασκευής της σκηνής του Μαρτυρίου. Οι Ισραηλίτες τα κατασκεύασαν όλα, όπως είχε διατάξει ο Κύριος το Μωυσή.

33 Και έφεραν το αγιαστήριο στο Μωυσή: τη σκηνή και όλο τον εξοπλισμό της, τους κρίκους, τις σανίδες, τις δοκούς, τους στύλους και τις βάσεις της·

34 τα καλύμματα από κόκκινα δέρματα κριαριών κι από τομάρια, και το καταπέτασμα.

35 Ακόμη έφεραν την κιβωτό του νόμου, τις δοκούς της και το ιλαστήριο·

36 την τράπεζα με όλα τα σκεύη της και τους άρτους της προθέσεως·

37 τη λυχνία από καθαρό χρυσάφι με όλη τη σειρά των λύχνων της, όλα τα εξαρτήματά της και το λάδι για το φωτισμό·

³⁸το χρυσό θυσιαστήριο, το λάδι του χρίσματος, το εύοσμο θυμίαμα και το παραπέτασμα για την είσοδο της σκηνής·

³⁹το χάλκινο θυσιαστήριο με το χάλκινο κιγκλίδωμά του, τις δοκούς του κι όλα τα εξαρτήματά του, και τη λεκάνη με τη βάση της.

⁴⁰Έφεραν ακόμη τα παραπετάσματα της αυλής με τους στύλους τους και τις βάσεις τους· τα παραπέτασμα της εισόδου της αυλής, τα σχοινιά της και τους στύλους της, καθώς και όλα τα σκεύη για τη λειτουργία του οικήματος της σκηνής του Μαρτυρίου·

⁴¹τις μεγαλοπρεπείς ενδυμασίες για την τελετουργία στο αγιαστήριο, και την ιερή στολή του ιερέα Ααρών και των γιων του, που θα τις φορούσαν για να εκτελούν τα ιερατικά τους καθήκοντα.

⁴²Οι Ισραηλίτες έκαναν όλη την εργασία σύμφωνα με τις διαταγές που είχε δώσει στο Μωυσή ο Κύριος.

⁴³Όταν ο Μωυσής επιθεώρησε το έργο και είδε ότι όλα είχαν γίνει όπως ακριβώς είχε διατάξει ο Κύριος, ευλόγησε τους Ισραηλίτες.

ΕΞΟΔΟΣ 40

Το στήσιμο και ο καθαγιασμός της σκηνής

¹Τότε ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

²«Την πρώτη μέρα του πρώτου μήνα, θα στήσεις τη σκηνή του Μαρτυρίου, το άγιο κατοικητήριο.

³Εκεί μέσα θα βάλεις την κιβωτό της διαθήκης και θα την κρύψεις πίσω από το καταπέτασμα.

⁴Θα βάλεις μέσα την τράπεζα, και θα τακτοποιήσεις πάνω σ' αυτήν όλα της τα σκεύη· επίσης θα φέρεις μέσα τη λυχνία, και θα τοποθετήσεις τους λύχνους της.

⁵Θα βάλεις στη θέση του το χρυσό θυσιαστήριο του θυμιάματος μπροστά στην κιβωτό της διαθήκης και θα κρεμάσεις το παραπέτασμα της εισόδου της σκηνής.

- ⁶Επίσης θα βάλεις στη θέση του το θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων μπροστά στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου.
- ⁷Θα τοποθετήσεις τη λεκάνη ανάμεσα στη σκηνή του Μαρτυρίου και στο θυσιαστήριο, και θα βάλεις μέσα νερό.
- ⁸Γύρω απ' τη σκηνή θα στήσεις το περίφραγμα της αυλής και θα κρεμάσεις το παραπέτασμα της εισόδου της.
- ⁹»Θα πάρεις μετά από το λάδι του χρίσματος και θα χρίσεις τη σκηνή και όλα όσα βρίσκονται μέσα σ' αυτήν· έτσι θα καθαγιαστεί μαζί με όλο τον εξοπλισμό της.
- ¹⁰Επίσης θα καθαγιάσεις το θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων και όλο τον εξοπλισμό του, ώστε να είναι εντελώς άγιο.
- ¹¹Τέλος θα χρίσεις τη λεκάνη και τη βάση της και θα την καθαγιάσεις.
- ¹²»Μετά θα φέρεις στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου τον Ααρών και τους γιους του και θα τους πλύνεις με νερό.
- ¹³Θα ντύσεις τον Ααρών με την ιερή στολή και θα τον χρίσεις· έτσι θα τον καθιερώσεις ώστε να υπηρετεί ως ιερέας μου.
- ¹⁴Θα πεις και στους γιους του να πλησιάσουν και θα τους ντύσεις με τους χιτώνες.
- ¹⁵Θα τους χρίσεις κι εκείνους, όπως θα έχεις χρίσει τον πατέρα τους, ώστε να υπηρετούν ως ιερείς μου. Με τη δύναμη του χρίσματος που θα λάβουν, η ιεροσύνη θα ανήκει σ' αυτούς και σ' όλες τις επόμενες γενιές τους για πάντα στο μέλλον».
- ¹⁶Ο Μωυσής έκανε όλα όσα τον διέταξε ο Κύριος.
- ¹⁷Και την πρώτη μέρα του πρώτου μήνα, του δεύτερου έτους μετά την έξοδό τους από την Αίγυπτο, στήθηκε η σκηνή του Μαρτυρίου.
- ¹⁸Ο Μωυσής έβαλε τις βάσεις του οικήματος, τοποθέτησε τις σανίδες του, πέρασε τις δοκούς και έστησε τους στύλους του.

- 19** Ύστερα άπλωσε τους τάπητες της σκηνης πάνω από το οίκημα, κι από πάνω έβαλε το προστατευτικό κάλυμμα, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος.
- 20** Ο Μωυσής πήρε τις πλάκες του νόμου και τις τοποθέτησε μέσα στην κιβωτό, πέρασε τις δοκούς της κι έβαλε από πάνω της το ιλαστήριο.
- 21** Μετά έφερε την κιβωτό μέσα στο οίκημα και κρέμασε το καταπέτασμα που θα την έκρυβε, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος.
- 22** Τοποθέτησε την τράπεζα μέσα στη σκηνή, στη βόρεια πλευρά του οικήματος, μπροστά στο καταπέτασμα.
- 23** Πάνω της τακτοποίησε τους άρτους της προθέσεως ενώπιον του Κυρίου, όπως είχε διατάξει ο Κύριος το Μωυσή.
- 24** Τοποθέτησε τη λυχνία μέσα στη σκηνή, απέναντι από την τράπεζα, στη νότια πλευρά του οικήματος,
- 25** και άναψε τους λύχνους της ενώπιον του Κυρίου, όπως αυτός τον είχε διατάξει.
- 26** Τοποθέτησε μέσα στη σκηνή, μπροστά στο καταπέτασμα, το χρυσό θυσιαστήριο,
- 27** και άναψε πάνω σ' αυτό το εύομο θυμίαμα, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος.
- 28** Μετά κρέμασε το παραπέτασμα της εισόδου του οικήματος.
- 29** Μπροστά στην είσοδο έβαλε το θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων και πρόσφερε πάνω του το ολοκαύτωμα και τη θυσία των καρπών, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος.
- 30** Έβαλε τη λεκάνη ανάμεσα στη σκηνή και στο θυσιαστήριο και έβαλε μέσα νερό για να πλένονται.
- 31** Ο Μωυσής, ο Ααρών και οι γιοι του έπλυναν μ' αυτό τα χέρια τους και τα πόδια τους.

32 Έτσι πλένονταν κάθε φορά που έπρεπε να μπουν στη σκηνή του Μαρτυρίου ή να πλησιάσουν στο θυσιαστήριο, όπως είχε διατάξει ο Κύριος το Μωυσή.

33 Τέλος ο Μωυσής έστησε το περίφραγμα της αυλής γύρω από τη σκηνή και το θυσιαστήριο, και κρέμασε το παραπέτασμα της εισόδου. Έτσι, τέλειωσε ο Μωυσής όλες τις εργασίες.

Η νεφέλη σκεπάζει τη σκηνή

(Αρ 9,15-23)

34-35 Τότε η νεφέλη ήρθε και σκέπασε τη σκηνή του Μαρτυρίου και η δόξα του Κυρίου γέμισε το οίκημα, έτσι που ο Μωυσής δεν μπορούσε να μπει μέσα.

36-37 Σε όλες τις συνεχείς μετακινήσεις τους οι Ισραηλίτες ξεκινούσαν μόνο την ημέρα που η νεφέλη σηκωνόταν από το οίκημα. Κι αν η νεφέλη δε σηκωνόταν, δεν έφευγαν.

38 Όσον καιρό διήρκεσε η πορεία του λαού, έβλεπαν όλοι τη νεφέλη της παρουσίας του Κυρίου να σκεπάζει τη σκηνή κάθε μέρα και μια πύρινη ανταύγεια πάνω της τη νύχτα.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 1

Οι θυσίες των ολοκαυτωμάτων

1-2 Ο Κύριος κάλεσε το Μωυσή και του μίλησε μέσα από τη σκηνή του Μαρτυρίου. Τον διέταξε να δώσει στους Ισραηλίτες τις ακόλουθες εντολές: 'Όταν κάποιος από σας προσφέρει ένα ζώο θυσία στον Κύριο, αυτό θα πρέπει να είναι βόδι, πρόβατο ή κασίκι.

3 Αν θέλει να προσφέρει ολοκαύτωμα από τα βόδια του, το ζώο πρέπει να είναι αρσενικό, χωρίς ελάττωμα. Θα το προσφέρει στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου, για να γίνει δεκτός από τον Κύριο.

4 Θα βάλει το χέρι του πάνω στο κεφάλι του θύματος και θα γίνει δεκτό για χάρη του, ως θυσία για τη συγχώρηση των αμαρτιών του.

5 Θα σφάξει το μοσχάρι ενώπιον του Κυρίου, και οι γιοι του Ααρών, οι ιερείς, θα προσφέρουν το αίμα και θα ραντίσουν μ' αυτό γύρω στο θυσιαστήριο που βρίσκεται μπροστά στην είσοδο της σκηνής.

6 Έπειτα θα γδάρει το θύμα και θα το τεμαχίσει στα κομμάτια του.

7 Οι ιερείς, θ' ανάψουν τη φωτιά στο θυσιαστήριο και πάνω της θα βάλουν ξύλα.

8 Πάνω στα ξύλα θα τοποθετήσουν τα κομμάτια, το κεφάλι, και το λίπος των νεφρών.

9 Αυτός που προσφέρει το ολοκαύτωμα θα πλύνει με νερό τα εντόσθια και τα πόδια, κι ο ιερέας θα τα κάψει όλα εντελώς πάνω στο θυσιαστήριο. Αυτή είναι θυσία ολοκαυτώματος, που η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο.

10 Αν κανείς θέλει να προσφέρει ολοκαύτωμα ένα μικρό ζώο, δηλαδή πρόβατο ή κασίκι, αυτό θα πρέπει να είναι αρσενικό χωρίς ελάττωμα.

11 Θα το σφάξει ενώπιον του Κυρίου στη βόρεια πλευρά του θυσιαστηρίου, και οι γιοι του Ααρών, οι ιερείς, θα ραντίσουν το αίμα του γύρω από το θυσιαστήριο.

¹²Μετά θα το τεμαχίσει στα κομμάτια του, και ο ιερέας θα τα τοποθετήσει, μαζί με το κεφάλι και το λίπος των νεφρών πάνω στη φωτιά του θυσιαστηρίου.

¹³Αυτός που προσφέρει το ολοκαύτωμα θα πλύνει με νερό τα εντόσθια και τα πόδια, κι ο ιερέας θα τα προσφέρει όλα και θα τα κάψει εντελώς πάνω στο θυσιαστήριο. Αυτή είναι θυσία ολοκαυτώματος, που η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο.

¹⁴Αν κανείς θέλει να προσφέρει στον Κύριο ολοκαύτωμα ένα πτηνό, τότε αυτό θα πρέπει να είναι τρυγόνι ή πιτσούνι.

¹⁵Ο ιερέας θα φέρει το πτηνό στο θυσιαστήριο και πιέζοντας το λαιμό του θα αποκόψει το κεφάλι και θα το κάψει στο θυσιαστήριο· έπειτα θα στραγγίσει το αίμα του στην πλευρά του θυσιαστηρίου.

¹⁶Θα αφαιρέσει τη γούσα του μαζί με το περιεχόμενό της και θα τα ρίξει στην ανατολική πλευρά του θυσιαστηρίου, εκεί που πετούν τις στάχτες από τα λίπη.

¹⁷Έπειτα θα σκίσει το πουλί σε δύο κομμάτια ανάμεσα στις φτερούγες του, χωρίς να κόψει τις φτερούγες. Ο ιερέας θα το κάψει εντελώς στη φωτιά πάνω στο θυσιαστήριο. Αυτή είναι θυσία ολοκαυτώματος, που η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 2

Οι αναίμακτες θυσίες

¹Όταν κάποιος προσφέρει στον Κύριο αναίμακτη θυσία, η προσφορά του θα είναι σιμιγδάλι, που πάνω του θα βάλει λάδι και λιβάνι,

²και θα τη φέρει στους γιους του Ααρών, τους ιερείς. Ο ιερέας θα πάρει μια γεμάτη χούφτα από το σιμιγδάλι με το λάδι και όλο το λιβάνι, και θα τα κάψει στο θυσιαστήριο, για να υπενθυμίσει την προσφορά στον Κύριο. Αυτή είναι θυσία που γίνεται με φωτιά και η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο.

- ³Το υπόλοιπο της αναίμακτης αυτής θυσίας θα ανήκει στον Ααρών και στους γιους του· είναι αγιότατο, γιατί προέρχεται από θυσία που προσφέρεται με φωτιά στον Κύριο.
- ⁴Αν ένας προσφέρει αναίμακτη θυσία από τα είδη που πλάθονται και ψήνονται στο φούρνο, η προσφορά θα πρέπει να είναι καρβέλια από σμιγδάλι χωρίς προζύμι, πλασμένα με λάδι, ή λαγάνες χωρίς προζύμι, αλειμμένες με λάδι.
- ⁵Αν η προσφορά είναι πίτα ψημένη στο τηγάνι, θα πρέπει να είναι από σμιγδάλι, ποτισμένη με λάδι, χωρίς προζύμι.
- ⁶Θα την κόβετε σε κομμάτια και θα την περιχύνετε με λάδι. Αυτή είναι θυσία αναίμακτη.
- ⁷Αν η προσφορά είναι πίτα ψημένη στο ταψί, τότε θα πρέπει να έχει γίνει από σμιγδάλι ζυμωμένο με λάδι.
- ⁸Θα φέρετε στον Κύριο την αναίμακτη προσφορά, που θα έχει γίνει απ' αυτά τα υλικά, και θα τη δώσετε στον ιερέα για να τη φέρει στο θυσιαστήριο.
- ⁹Ο ιερέας θα πάρει από την αναίμακτη προσφορά ένα μέρος που θα υπενθυμίζει στον Κύριο τη θυσία, και θα το κάψει πάνω στο θυσιαστήριο. Είναι θυσία που γίνεται με φωτιά και η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο.
- ¹⁰Το υπόλοιπο από την αναίμακτη προσφορά θα ανήκει στον Ααρών και στους γιους του· είναι αγιότατο, γιατί προέρχεται από θυσία που προσφέρεται με φωτιά στον Κύριο.
- ¹¹Καμιά από τις προσφορές σας δε θα περιέχει προζύμι. Ποτέ δεν πρέπει να προσφέρετε στον Κύριο θυσία με φωτιά, ο, τιδήποτε παρασκευάζεται με προζύμι ή με μέλι.
- ¹²Αυτά μπορείτε να τα χρησιμοποιείτε στις προσφορές των πρωτογεννημάτων. Όχι όμως και να τα καίτε πάνω στο θυσιαστήριο για ευχάριστη μυρωδιά στον Κύριο.

¹³Σε κάθε αναίμακτη προσφορά σας πρέπει να βάζετε αλάτι. Ποτέ δε θα παραλείψετε το αλάτι της διαθήκης του Θεού σας από όλες τις αναίμακτες προσφορές σας. Πρέπει πάντοτε να το προσθέτετε.

¹⁴Όταν προσφέρετε αναίμακτη θυσία στον Κύριο από τα πρωτογεννήματά σας, θα προσφέρετε στάχυα καβουρδισμένα ή αποφλοιωμένους κόκκους χλωρών σιτηρών.

¹⁵Θα χύνετε από πάνω λάδι και θα προσθέτετε λιβάνι. Αυτή είναι αναίμακτη προσφορά.

¹⁶Και για να υπενθυμίζει την προσφορά στον Κύριο, ο ιερέας θα καίει ένα μέρος από τους αποφλοιωμένους κόκκους, ένα μέρος από το λάδι και όλο το λιβάνι. Είναι προσφορά που γίνεται με φωτιά στον Κύριο.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 3

Οι θυσίες κοινωνίας

¹Όταν κάποιος προσφέρει ένα από τα βόδια του θυσία κοινωνίας, τότε θα φέρει ενώπιον του Κυρίου έναν τράγο ή μια αγελάδα χωρίς ελάττωμα.

²Θα βάλει το χέρι του πάνω στο κεφάλι του θύματος και θα το σφάξει μπροστά στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου· και οι γιοι του Ααρών, οι ιερείς, θα ραντίσουν το αίμα γύρω από το θυσιαστήριο.

³Ως θυσία κοινωνίας θα προσφέρει στον Κύριο για να καούν στη φωτιά όλο το λίπος που περιβάλλει τα εντόσθια,

⁴τα δυο νεφρά με το λίπος γύρω τους ως στους γοφούς, καθώς και το λοβό του συκωτιού, που θα τον αφαιρέσει μαζί με τα νεφρά.

⁵Οι γιοι του Ααρών θα τα κάψουν αυτά στο θυσιαστήριο μαζί με το ολοκαύτωμα. Είναι θυσία που γίνεται με φωτιά και η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο.

⁶Αν κανείς προσφέρει θυσία κοινωνίας στον Κύριο από τα γιδοπρόβατά του, τότε αυτό θα πρέπει να είναι αρσενικό ή θηλυκό χωρίς ελάττωμα.

⁷Αν προσφέρει θυσία πρόβατο, πρέπει να το φέρει ενώπιον του Κυρίου,

⁸Θα βάλει το χέρι του πάνω στο κεφάλι του ζώου, και θα το σφάξει μπροστά στη σκηνή του Μαρτυρίου, και οι γιοι του Ααρών θα ραντίσουν το αίμα του γύρω στο θυσιαστήριο.

⁹Ως θυσία κοινωνίας, θα προσφέρει στον Κύριο για να καούν στη φωτιά το λίπος, την ουρά, που θα την κόψει από την ρίζα της ράχης, το λίπος που περιβάλλει τα εντόσθια,

¹⁰τα δυο νεφρά με το λίπος γύρω τους ως στους γοφούς, καθώς και το λοβό του συκωτιού, που θα τον αφαιρέσει μαζί με τα νεφρά.

¹¹Ο ιερέας θα τα κάψει όλα αυτά στο θυσιαστήριο ως προσφορά τροφής για τον Κύριο.

¹²Αν η προσφορά είναι κατσίκι, θα το φέρει ενώπιον του Κυρίου,

¹³θα βάλει το χέρι του πάνω στο κεφάλι του θύματος και θα το σφάξει μπροστά στη σκηνή του Μαρτυρίου και οι γιοι του Ααρών θα ραντίσουν το αίμα του γύρω στο θυσιαστήριο.

¹⁴Ως θυσία προς τον Κύριο θα προσφέρει να καούν στη φωτιά όλο το λίπος, που περιβάλλει τα εντόσθια,

¹⁵τα δυο νεφρά του μαζί με το λίπος γύρω τους ως στους γοφούς, και το λοβό του συκωτιού, που θα τον αφαιρέσει μαζί με τα νεφρά.

¹⁶Ο ιερέας θα τα κάψει όλα αυτά στο θυσιαστήριο. Είναι θυσία που γίνεται με φωτιά ως προσφορά τροφής, που η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο. Όλο το λίπος ανήκει στον Κύριο.

¹⁷Νόμος παντοτινός θα είναι αυτός για όλες τις γενιές σας, οπουδήποτε πάτε να κατοικήσετε. Δε θα τρώτε ούτε το λίπος ούτε το αίμα.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 4

Οι θυσίες εξιλέωσης

¹Ο Κύριος διέταξε το Μωυσή,

²να πει στους Ισραηλίτες: Αν κάποιος παραβεί από αμέλεια κάποια από τις εντολές του Κυρίου και διαπράξει κάτι απαγορευμένο, τότε:

- ³Αν είναι ο χρισμένος ιερέας αυτός που αμάρτησε κι έκανε έτσι ένοχο και το λαό, πρέπει να προσφέρει στον Κύριο ένα μοσχάρι χωρίς ελάττωμα, ως θυσία για την εξιλέωσή του.
- ⁴Θα φέρει το μοσχάρι στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου ενώπιον του Κυρίου, θα βάλει το χέρι του πάνω στο κεφάλι του μοσχαριού και θα το σφάζει εκεί.
- ⁵Έπειτα, ο αρχιερέας θα πάρει από το αίμα του μοσχαριού και θα το πάει μέσα στη σκηνή του Μαρτυρίου.
- ⁶Θα βουτήξει το δάχτυλό του στο αίμα και μ' αυτό θα ραντίσει επτά φορές το καταπέτασμα του αγιαστηρίου ενώπιον του Κυρίου.
- ⁷Μετά θα βάλει λίγο από το αίμα στα κέρατα του θυσιαστηρίου του θυμιάματος, που βρίσκεται μέσα στη σκηνή του Μαρτυρίου ενώπιον του Κυρίου, και όλο το άλλο αίμα του μοσχαριού θα το χύσει στη βάση του θυσιαστηρίου των ολοκαυτωμάτων, που βρίσκεται στην είσοδο της σκηνής.
- ⁸Από το μοσχάρι θα αφαιρέσει όλο το λίπος, αυτό που περιβάλλει τα εντόσθια,
- ⁹τα δυο νεφρά μαζί με το λίπος γύρω τους ως στους γοφούς, καθώς και το λοβό του συκωτιού, που θα τον αφαιρέσει μαζί με τα νεφρά,
- ¹⁰όπως ακριβώς αφαιρούνται όλα αυτά από το βόδι που προορίζεται για τη θυσία κοινωνίας. Έπειτα ο αρχιερέας θα τα κάψει πάνω στο θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων.
- ¹¹Το δέρμα του μοσχαριού και όλο το κρέας του, το κεφάλι του, τα πόδια του, τα εντόσθιά του και την κοπριά του,
- ¹²όλο το υπόλοιπο μοσχάρι, θα το φέρει έξω από το στρατόπεδο, σ' έναν καθαρό τόπο, εκεί που χύνεται η στάχτη από τα λίπη και θα το κάψει στη φωτιά, πάνω σε ξύλα.

- ¹³Αν αμαρτήσσει από αμέλεια όλη η ισραηλιτική κοινότητα και παραβεί, χωρίς να το αντιληφθεί, μια από τις εντολές του Κυρίου, αν διαπράξουν κάτι απαγορευμένο και αποδειχθούν όλοι μαζί ένοχοι,
- ¹⁴τότε, μόλις αποκαλυφθεί η αμαρτία τους, η κοινότητα θα προσφέρει ένα μοσχάρι ως θυσία εξιλέωσης, και θα το οδηγήσουν μπροστά στη σκηνή του Μαρτυρίου.
- ¹⁵Οι πρεσβύτεροι της κοινότητας θα βάλουν τα χέρια τους πάνω στο κεφάλι του μοσχαριού ενώπιον του Κυρίου και θα το σφάξουν εκεί.
- ¹⁶Έπειτα, ο αρχιερέας θα φέρει λίγο από το αίμα του μοσχαριού μέσα στη σκηνή του Μαρτυρίου,
- ¹⁷θα βουτήξει το δάχτυλό του στο αίμα και μ' αυτό θα ραντίσει εφτά φορές το καταπέτασμα, ενώπιον του Κυρίου.
- ¹⁸Μετά θα αλείψει με λίγο αίμα τα κέρατα του θυσιαστηρίου, που είναι ενώπιον του Κυρίου μέσα στη σκηνή· όλο το άλλο αίμα θα το χύσει στη βάση του θυσιαστηρίου των ολοκαυτωμάτων, που βρίσκεται στην είσοδο της σκηνής.
- ¹⁹Θα αφαιρέσει και όλο το λίπος του μοσχαριού και θα το κάψει στο θυσιαστήριο.
- ²⁰Σχετικά με το μοσχάρι, θα κάνει τα ίδια όπως και με το μοσχάρι που προσφέρεται για την εξιλέωση. Μ' αυτό τον τρόπο ο ιερέας θα τελέσει τη τελετουργία για την εξιλέωση της κοινότητας, και θα συγχωρηθούν όλοι.
- ²¹Έπειτα, θα μεταφέρει το μοσχάρι έξω από το στρατόπεδο και θα το κάψει, όπως το προηγούμενο. Αυτή είναι η θυσία εξιλέωσης της κοινότητας.
- ²²Αν ένας πρεσβύτερος αμαρτήσσει από αμέλεια και παραβεί μια απ' τις εντολές του Κυρίου του Θεού του, διαπράττοντας κάτι απαγορευμένο, και αποδειχθεί έτσι ένοχος,
- ²³όταν του υποδείξουν και αναγνωρίσει την αμαρτία του, τότε πρέπει να προσφέρει θυσία έναν τράγο, χωρίς ελάττωμα.

- ²⁴Θα βάλει το χέρι του πάνω στο κεφάλι του τράγου, και θα τον σφάξει στον τόπο όπου σφάζουν τα ζώα που προορίζονται για τη θυσία του ολοκαυτώματος ενώπιον του Κυρίου. Αυτή είναι θυσία εξιλέωσης.
- ²⁵Ο ιερέας θα πάρει με το δάχτυλό του λίγο από το αίμα του ζώου και θα αλείψει τα κέρατα του θυσιαστηρίου των ολοκαυτωμάτων· το υπόλοιπο αίμα θα το χύσει στη βάση του θυσιαστηρίου.
- ²⁶Έπειτα θα κάψει όλο το λίπος στο θυσιαστήριο, όπως το λίπος του ζώου που προορίζεται για τη θυσία της κοινωνίας. Μ' αυτό τον τρόπο θα κάνει ο ιερέας την τελετουργία για την εξιλέωση της αμαρτίας του πρεσβυτέρου κι αυτός θα συγχωρηθεί.
- ²⁷Αν κάποιος από το λαό της χώρας αμαρτήσει από αμέλεια και παραβεί μία από τις εντολές του Κυρίου, διαπράττοντας κάτι απαγορευμένο και αποδειχθεί ένοχος,
- ²⁸αν του υποδειχθεί η αμαρτία του και αναγνωρίσει, τότε θα προσφέρει θυσία εξιλέωσης γι' αυτήν ένα θηλυκό κατσίκι χωρίς ελάττωμα.
- ²⁹Θα βάλει το χέρι του πάνω στο κεφάλι του ζώου και θα το σφάξει στον τόπο που θυσιάζονται τα ζώα της θυσίας του ολοκαυτώματος.
- ³⁰Ο ιερέας θα πάρει από το αίμα με το δάχτυλό του, θα αλείψει τα κέρατα του θυσιαστηρίου των ολοκαυτωμάτων, και όλο το υπόλοιπο αίμα θα το χύσει στη βάση του θυσιαστηρίου.
- ³¹Έπειτα θα αφαιρέσει όλο το λίπος, καθώς αφαιρείται το λίπος από το ζώο που προορίζεται για τη θυσία κοινωνίας, και θα το κάψει στο θυσιαστήριο ως ευχάριστη ευωδιά για τον Κύριο. Μ' αυτό τον τρόπο θα κάνει ο ιερέας την τελετουργία για την εξιλέωση του ενόχου κι αυτός θα συγχωρηθεί.
- ³²Αν πάλι θέλει να προσφέρει πρόβατο ως θυσία για την εξιλέωσή του, θα φέρει ένα θηλυκό χωρίς ελάττωμα.
- ³³Θα βάλει το χέρι του πάνω στο κεφάλι του ζώου και θα το σφάξει ως θυσία εξιλέωσης στον τόπο που θυσιάζουν τα ζώα του ολοκαυτώματος.

³⁴Ο ιερέας θα πάρει με το δάχτυλό του λίγο από το αίμα του θύματος και θ' αλείψει τα κέρατα του θυσιαστηρίου των ολοκαυτωμάτων, και όλο το υπόλοιπο αίμα θα το χύσει στη βάση του θυσιαστηρίου.

³⁵Θα αφαιρέσει όλο το λίπος του, όπως αφαιρείται το λίπος του προβάτου που προορίζεται για τη θυσία κοινωνίας, και θα το κάψει στο θυσιαστήριο, μαζί με τις άλλες θυσίες που προσφέρονται στον Κύριο. Μ' αυτό τον τρόπο θα κάνει ο ιερέας την τελετουργία για την εξιλέωση της αμαρτίας του ενόχου κι αυτός θα συγχωρηθεί.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 5

Άλλες διατάξεις για τη θυσία εξιλέωσης

¹Αν κάποιος ακούσει ότι σχεδιάζεται μια συνομωσία και μπορεί να χρησιμεύσει ως μάρτυρας για κάτι που είδε ή έμαθε, αλλά δεν το καταγγείλει, είναι ένοχος γι' αυτό.

²Η αν κάποιος αγγίζει κάτι ακάθαρμο, χωρίς να το ξέρει, λόγου χάρη το πτώμα ενός άγριου ζώου ή ενός κατοικίδιου ζώου ή το πτώμα ενός ερπετού, θα γίνει κι αυτός ακάθαρτος και θα είναι ένοχος.

³Η αν αγγίζει μια ανθρώπινη ακαθαρσία, ο, τιδήποτε κι αν είναι αυτή, χωρίς να το ξέρει, από τη στιγμή που θα το συνειδητοποιήσει θα είναι ακάθαρτος.

⁴Η αν κάποιος ορκιστεί απερίσκεπτα ότι θα κάνει κάτι κακό ή καλό, ο, τιδήποτε κι αν είναι αυτό, από τότε που θα το συνειδητοποιήσει, θα θεωρείται ένοχος.

⁵Αν, λοιπόν, είναι ένοχος για μια απ' αυτές τις περιπτώσεις, πρέπει να ομολογήσει την αμαρτία του·

⁶και για να του συγχωρηθεί η αμαρτία του, θα προσφέρει θυσία επανόρθωσης στον Κύριο ένα θηλυκό ζώο από το κοπάδι του, προβατίνα ή κατσίκια. Ο ιερέας θα κάνει την τελετουργία για την εξιλέωσή του.

⁷Αν κάποιος δεν μπορεί να προσφέρει ένα πρόβατο ή ένα κατσίκι για την επανόρθωση της αμαρτίας του, τότε θα προσφέρει στον Κύριο δύο τρυγόνια ή δύο πιτσούνια, το ένα θυσία εξιλέωσης και το άλλο θυσία ολοκαυτώματος.

⁸Θα τα φέρει στον ιερέα, ο οποίος θα προσφέρει πρώτα το προορισμένο για την εξιλέωση της αμαρτίας: Θα το πνίξει χωρίς να του κόψει το κεφάλι.

⁹Θα ραντίσει με το αίμα του θύματος τον τοίχο του θυσιαστηρίου και το υπόλοιπο αίμα θα το χύσει στη βάση του θυσιαστηρίου. Αυτή είναι η θυσία εξιλέωσης.

¹⁰Κατόπιν θα προσφέρει το δεύτερο πουλί, θυσία ολοκαυτώματος, σύμφωνα με τα καθορισμένα. Μ' αυτό τον τρόπο θα κάνει ο ιερέας την τελετουργία για την εξιλέωση κι ο ένοχος θα συγχωρηθεί.

¹¹Αν πάλι κάποιος δεν έχει τη δυνατότητα να προσφέρει δύο τρυγόνια ή δύο πιτσούνια, τότε θα φέρει ως προσφορά για την εξιλέωσή του ένα δέκατο του εφά σμιγδάλι, χωρίς να προσθέσει λάδι ή να βάλει λιβάνι σ' αυτά· είναι θυσία εξιλέωσης.

¹²Θα το φέρει στον ιερέα ο οποίος θα πάρει απ' αυτό μια χούφτα γεμάτη, για να υπενθυμίσει στον Κύριο την προσφορά και θα την κάψει στο θυσιαστήριο, όπως τις άλλες θυσίες, που προσφέρονται στον Κύριο. Αυτή είναι θυσία εξιλέωσης.

¹³Το υπόλοιπο θα ανήκει στον ιερέα, όπως γίνεται με την αναίμακτη προσφορά. Μ' αυτό τον τρόπο θα κάνει ο ιερέας την τελετουργία για την εξιλέωση της αμαρτίας που διαπράχθηκε σε μια από τις παραπάνω περιπτώσεις κι ο ένοχος θα συγχωρείται.

Οι θυσίες επανόρθωσης

¹⁴Ο Κύριος είπε στο Μωσή:

¹⁵Αν κάποιος διαπράξει από αμέλεια κάποιο βαρύ παράπτωμα σχετικά με πράγματα που όφειλε ν' αφιερώσει στον Κύριο, θα πρέπει να προσφέρει από το κοπάδι του ως θυσία επανόρθωσης ένα κριάρι χωρίς ελάττωμα· η αξία του θα υπολογιστεί σε ασημένιους σίκλους, με βάση τον ιερό σίκλο.

¹⁶Ο, τι είχε κατακρατήσει από το αγιαστήριο θα το επιστρέψει προσθέτοντας επιπλέον το ένα πέμπτο της αξίας του και θα τα δώσει στον ιερέα. Ο ιερέας

θα τελέσει τη θυσία της επανόρθωσης με το κριάρι, κι ο ένοχος θα συγχωρηθεί.

¹⁷Αν κάποιος χωρίς να το ξέρει, αμαρτήσει και παραβεί μία από τις εντολές του Κυρίου, αυτός θα είναι ένοχος και υπόλογος για την ανομία του.

¹⁸Θα φέρει λοιπόν στον ιερέα ένα κριάρι από το κοπάδι του, χωρίς ελάττωμα· αυτός θα το εκτιμήσει και θα το προσφέρει θυσία επανόρθωσης. Θα κάνει την τελετουργία για την εξιλέωση της παρανομίας που διαπράχθηκε από αμέλεια και ο ένοχος θα συγχωρηθεί.

¹⁹Αυτή είναι η θυσία για την επανόρθωση της αμαρτίας που είχε πράξει αυτός ο άνθρωπος ενώπιον του Κυρίου.

²⁰Ο Κύριος είπε στο Μωσή:

²¹Αν κάποιος αμαρτήσει ενώπιον του Κυρίου κι εξαπατήσει έναν συμπατριώτη του σχετικά με ένα αντικείμενο που του το είχε εμπιστευθεί να το φυλάξει ή που του το είχε δώσει ως ενέχυρο, αν κλέψει ή εκβιάσει το συμπατριώτη του,

²²ή αν αρνείται να δώσει κάτι χαμένο που βρήκε, ή αν ακόμη δώσει ψεύτικο όρκο σχετικά με μια απ' αυτές τις πράξεις που είναι αμαρτήματα,

²³⁻²⁴τότε είναι ένοχος. Την ημέρα που θ' αποδειχτεί η ενοχή του, θα πρέπει να επιστρέψει στο νόμιμο ιδιοκτήτη το αντικείμενο που είχε κλέψει ή το είχε αρπάξει ή του το είχαν εμπιστευθεί ή ήταν χαμένο και το βρήκε ή έδωσε γι' αυτό ψεύτικο όρκο. Θα επιστρέψει ολόκληρη την αρχική του αξία αυξημένη κατά το ένα πέμπτο.

²⁵Έπειτα θα φέρει στον ιερέα ως θυσία επανόρθωσης ενώπιον του Κυρίου ένα κριάρι χωρίς ελάττωμα από το κοπάδι του, σύμφωνα με την εκτίμηση που θα του γίνει.

²⁶Ο ιερέας θα κάνει την τελετουργία για την εξιλέωσή του ενώπιον του Κυρίου και αυτός θα συγχωρηθεί, για οποιαδήποτε πράξη κι αν ήταν ένοχος.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 6

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΥΣΙΕΣ

Το ολοκαύτωμα

1-2 Ο Κύριος διέταξε το Μωυσή να δώσει στον Ααρών και στους γιους του τις ακόλουθες εντολές, σχετικά με το τυπικό του ολοκαυτώματος: Το ολοκαύτωμα θα μένει πάνω στη σχάρα του θυσιαστηρίου όλη τη νύχτα ως το πρωί και η φωτιά πρέπει να καίει συνέχεια.

3 Μετά ο ιερέας φορώντας το λινό χιτώνα του και τις λινές περισκελίδες θα μαζέψει από πάνω απ' το θυσιαστήριο τη στάχτη από τα λίπη του ολοκαυτώματος, το οποίο θα έχει όλο καεί, και θα τη σωριάσει πλάι στο θυσιαστήριο.

4 Αφού βγάλει τα ρούχα του και φορέσει άλλα, θα μεταφέρει τη στάχτη έξω από το στρατόπεδο, σε τόπο καθαρό.

5 Η φωτιά θα καίει πάνω στο θυσιαστήριο· δεν θα σβήνει ποτέ. Κάθε πρωί ο ιερέας θα την τροφοδοτεί με ξύλα, θα τοποθετεί πάνω στο θυσιαστήριο το ζώο που προσφέρεται για ολοκαύτωμα και θα καίει εκεί τα λίπη από τις θυσίες κοινωνίας.

6 Η φωτιά θα καίει αδιάκοπα στο θυσιαστήριο, χωρίς να σβήνει ποτέ.

Οι αναίμακτες θυσίες

7 Η αναίμακτη θυσία στον Κύριο θα γίνεται από έναν απόγονο του Ααρών μπροστά στο θυσιαστήριο. Το τυπικό της είναι το εξής:

8 Θα παίρνει μια γεμάτη χούφτα από το σιμιγδάλι της προσφοράς με το λάδι της και με όλο το λιβάνι που τη συνοδεύει και θα τα καίει στο θυσιαστήριο για να υπενθυμίσει την όλη θυσία στον Κύριο. Η ευωδιά αυτή ευχαριστεί τον Κύριο.

9-10 Το υπόλοιπο της προσφοράς θα το τρώνε ο Ααρών και οι γιοι του. Το μερίδιό τους αυτό θα το κάνουν ψωμί αλλά χωρίς προζύμι, και θα τρώνε το άζυμο ψωμί σε τόπο ιερό, στην αυλή της σκηνης του Μαρτυρίου. Τους το δίνω εγώ από τη θυσία που μου προσφέρεται με φωτιά. Είναι αγιότατο, όπως και το υπόλοιπο από τη θυσία εξιλέωσης κι από τη θυσία επανόρθωσης.

11Κάθε αρσενικό παιδί του Ααρών έχει δικαίωμα να το τρώει. Αυτός είναι νόμος αιώνιος, που θα ισχύει για τους απογόνους σας, σχετικά με τις θυσίες που προσφέρονται με φωτιά στον Κύριο. Όποιος τις αγγίζει θα αγιάζεται.

12Ο Κύριος έδωσε ακόμη στο Μωυσή τις ακόλουθες εντολές:

13Την ημέρα που θα χρίονται ως ιερείς ο Ααρών και οι απόγονοί του, θα προσφέρουν στον Κύριο ένα δέκατο του εφά σιμιγδάλι, δηλαδή την ίδια ποσότητα με την καθημερινή αναίμακτη θυσία, τη μισή το πρωί και τη μισή το βράδυ.

14Θα αναμειγνύεται με λάδι, θα ψήνεται σε μορφή λαγάνας και θα προσφέρεται σε κομμάτια ως αναίμακτη θυσία, που η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο.

15Το ίδιο θα κάνει κάθε απόγονος του Ααρών που θα χρίεται στη θέση του. Αυτό θα είναι νόμος αιώνιος. Η προσφορά θα καίγεται ολόκληρη για τον Κύριο.

16Κάθε αναίμακτη προσφορά του ιερέα θα καίγεται ολόκληρη· δε θα τρώγεται τίποτε απ' αυτήν.

Η θυσία εξιλέωσης

17-18Ο Κύριος διέταξε επίσης το Μωυσή να δώσει στον Ααρών και στους γιους του τις ακόλουθες οδηγίες σχετικά με το τυπικό της θυσίας εξιλέωσης: Στον τόπο όπου σφάζεται το ζώο του ολοκαυτώματος ενώπιον του Κυρίου, εκεί θα σφάζεται κι αυτό που προορίζεται για τη θυσία εξιλέωσης· είναι αγιότατο.

19Ο ιερέας που προσφέρει τη θυσία εξιλέωσης θα τρώει το κρέας της σε ιερόν τόπο, στην αυλή της σκηνής του Μαρτυρίου.

20Όποιος αγγίζει το κρέας θα αγιάζεται. Αν από το αίμα της θυσίας ραντισθεί κάποιο ένδυμα, τότε η κηλίδα του αίματος θα πλένεται σε τόπο ιερό.

21Το πήλινο δοχείο όπου θα έχει ψηθεί το κρέας, πρέπει να σπάζεται· αλλά αν έχει ψηθεί σε χάλκινο δοχείο, αυτό πρέπει να τρίβεται καλά και να ξεπλένεται με νερό.

²²Κάθε αρσενικό από τις οικογένειες των ιερέων επιτρέπεται να φάει απ' αυτό το κρέας. Είναι αγιότατο.

²³Αν όμως έχει μεταφερθεί αίμα στη σκηνή του Μαρτυρίου για να γίνει τελετουργία εξιλέωσης στο αγιαστήριο, το ζώο της θυσίας δεν επιτρέπεται να τρώγεται. Πρέπει να καίγεται στη φωτιά.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 7

Η θυσία επανόρθωσης

¹Το τυπικό της θυσίας επανόρθωσης, που είναι αγιότατη, είναι το εξής:

²Στον τόπο όπου σφάζουν το ζώο για τη θυσία του ολοκαυτώματος, εκεί θα σφάζεται κι εκείνο που προορίζεται για τη θυσία επανόρθωσης· με το αίμα του θα ραντίζεται το θυσιαστήριο ολόγυρα.

³Θα προσφέρεται όλο το λίπος του, δηλαδή η ουρά, το λίπος που περιβάλλει τα εντόσθια,

⁴τα δυο νεφρά και το λίπος γύρω τους ως στους γοφούς, καθώς και ο λοβός του συκωτιού.

⁵Ο ιερέας θα τα κάψει στο θυσιαστήριο ως προσφορά στον Κύριο. Αυτή είναι η θυσία επανόρθωσης.

⁶Κάθε αρσενικό από τις οικογένειες των ιερέων θα τρώει απ' αυτήν. Θα τρώγεται σε τόπο ιερό, γιατί είναι αγιότατη.

⁷Όπως γίνεται η θυσία εξιλέωσης, έτσι γίνεται και η θυσία επανόρθωσης. Ο νόμος είναι ο ίδιος και για τις δύο. Η προσφορά ανήκει στον ιερέα που εκτελεί την τελετουργία της εξιλέωσης.

⁸Το δέρμα του ζώου που φέρνει κάποιος στον ιερέα για να το προσφέρει ολοκαύτωμα, ανήκει στον ιερέα.

⁹Οι αναίμακτες προσφορές, που ψήνονται στο φούρνο, στο ταψί ή στη σχάρα, θα ανήκουν στον ιερέα που τις προσφέρει.

¹⁰Αλλά οι αμαγείρευτες προσφορές, είτε είναι αναμειγμένες με λάδι είτε στεγνές, ανήκουν σε όλους τους απογόνους του Ααρών, σε ίσα μερίδια.

Η θυσία κοινωνίας

- 11** Το τυπικό για τη θυσία κοινωνίας που θα προσφέρει κάποιος στον Κύριο είναι το εξής:
- 12** Αν κάποιος θέλει να την προσφέρει ως ευχαριστήρια θυσία, τότε μαζί με τη θυσία κοινωνίας θα προσφέρει και πίτες άζυμες πλασμένες με λάδι ή λαγάνες επίσης άζυμες, αλειμμένες με λάδι και πίτες φτιαγμένες με σμιγδάλι ποτισμένο με λάδι.
- 13** Εκτός από τις πίτες, θα προσφέρει και ψωμί με προζύμι για να συνοδέψει την ευχαριστήρια θυσία κοινωνίας.
- 14** Θα προσφέρει στον Κύριο ένα μέρος από κάθε προσφορά αντί του συνόλου, και το υπόλοιπο θα ανήκει στον ιερέα που ράντισε το αίμα της θυσίας κοινωνίας.
- 15** Το κρέας της θυσίας κοινωνίας που προσφέρεται ως δοξολογία πρέπει να τρώγεται την ίδια μέρα που γίνεται η προσφορά. Τίποτα δε θα μένει απ' αυτό ως την άλλη μέρα το πρωί.
- 16** Αν κάποιος προσφέρει θυσία για να εκπληρώσει ένα τάμα ή για να κάνει μια προαιρετική προσφορά, το κρέας της θυσίας πρέπει να τρώγεται την ίδια μέρα και ό, τι περισσέψει, την επόμενη.
- 17** Ό, τι όμως μένει από το κρέας της θυσίας ως την τρίτη μέρα, θα καίγεται στη φωτιά.
- 18** Αν κάτι φαγωθεί από το κρέας της θυσίας κοινωνίας την τρίτη μέρα, αυτός που την προσφέρει δεν θα γίνεται δεκτός, ούτε η θυσία του θα του υπολογίζεται. Το κρέας αυτό θα θεωρείται ακάθαρτο. Οποιοσδήποτε φάει απ' αυτό θα είναι ένοχος.
- 19** Το κρέας που θα έχει έρθει σε επαφή με ο, τιδήποτε ακάθαρτο δεν πρέπει να τρώγεται· θα καίγεται στη φωτιά. Όποιος είναι καθαρός μπορεί να τρώει από το κρέας.
- 20** Αν όμως, κάποιος ακάθαρτος φάει από το κρέας της θυσίας κοινωνίας, το οποίο ανήκει στον Κύριο, αυτός θα αποκοπεί από το λαό του.

21Και όποιος αγγίξει ο, τιδήποτε ακάθαρτο, είτε είναι ανθρώπινη ακαθαρσία ή ακάθαρτο ζώο ή ακάθαρτο ερπετό, και έπειτα φάει από το κρέας της θυσίας κοινωνίας το οποίο ανήκει στον Κύριο, αυτός θα αποκοπεί από το λαό του.

Το μερίδιο του ιερέα

22-23Ο Κύριος έδωσε στο Μωσή τις ακόλουθες εντολές για όλους τους Ισραηλίτες: Ποτέ να μη φάτε λίπος βοδιού, ή προβάτου ή κατσικιού.

24Το λίπος ενός ζώου που ψόφησε ή κατασπαράχθηκε μπορείτε να το χρησιμοποιείτε για οποιαδήποτε χρήση. Ποτέ όμως για να το φάτε.

25Όποιος φάει το λίπος του ζώου που προσφέρεται στον Κύριο θυσία με φωτιά, θα αποκοπεί από το λαό του.

26Επίσης, όπου κι αν κατοικείτε, δεν επιτρέπεται να φάτε αίμα πτηνού ή ζώου.

27Όποιος φάει αίμα οποιουδήποτε ζώου, αυτός θα αποκοπεί από το λαό του.

28-29Ο Κύριος έδωσε στο Μωσή τις ακόλουθες εντολές για τους Ισραηλίτες: Εκείνος που προσφέρει στον Κύριο θυσία κοινωνίας, πρέπει να φέρει ένα μέρος από την προσφορά του ως ειδικό δώρο στον Κύριο.

30Με τα ίδια του τα χέρια θα φέρει ό, τι πρόκειται να καεί στη φωτιά ενώπιον του Κυρίου. Θα φέρει το λίπος του ζώου μαζί με το στήθος του και θα το προσφέρει με την ειδική τελετουργική κίνηση στον Κύριο.

31Ο ιερέας θα κάψει το λίπος πάνω στο θυσιαστήριο, και το στήθος θα ανήκει στον Ααρών και στους γιους του.

32Τον δεξιό μηρό από τις θυσίες σας κοινωνίας θα τον δίνετε στον ιερέα για να τον προσφέρει με την ειδική τελετουργική ύψωση.

33Όποιος από τους απογόνους του Ααρών προσφέρει το αίμα και το λίπος της θυσίας κοινωνίας, αυτός θα παίρνει για τον εαυτό του τον δεξιό μηρό.

34-36Πράγματι, ο ίδιος ο Κύριος πήρε από τις θυσίες κοινωνίας των Ισραηλιτών το στήθος, που προσφέρθηκε με την ειδική τελετουργική κίνηση και τον δεξιό μηρό, που προσφέρθηκε με την ειδική τελετουργική ύψωση, και τα έδωσε

στον ιερέα Ααρών και τους γιους του, από την ημέρα που χρίσθηκαν ιερείς. Επίσης διέταξε τους Ισραηλίτες ότι αυτό θα είναι το μερίδιό τους από τις θυσίες την ημέρα που ο Ααρών και οι γιοι του θα χρίονται ως ιερείς. Θα τους το δίνουν οι Ισραηλίτες ως αιώνια οφειλή αυτών και των απογόνων τους.

³⁷ Αυτοί είναι οι νόμοι σχετικά με τη θυσία του ολοκαυτώματος, την αναίμακτη θυσία, τη θυσία εξιλέωσης, τη θυσία επανόρθωσης, τη θυσία της καθιέρωσης και τη θυσία κοινωνίας.

³⁸ Αυτό το νόμο, ο Κύριος τον έδωσε στο Μωυσή, στο όρος Σινά, τη μέρα που διέταξε τους Ισραηλίτες να φέρνουν τις προσφορές τους στον Κύριο, στην έρημο Σινά.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 8

Η καθιέρωση του Ααρών και των γιων του (Εξ 29,1-37)

¹ Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

² «Φέρε στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου τον Ααρών και τους γιους του, καθώς και τα ιερατικά ενδύματα, το λάδι για το χρίσμα, το μοσχάρι για τη θυσία εξιλέωσης, τα δύο κριάρια και το καλάθι των άζυμων άρτων.

³ Έπειτα, συγκέντρωσε και όλη την κοινότητα στο ίδιο σημείο».

⁴ Ο Μωυσής έπραξε όπως τον διέταξε ο Κύριος, και μαζεύτηκε η κοινότητα μπροστά στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου.

⁵ Τότε ο Μωυσής τούς είπε: «Αυτό διέταξε ο Κύριος να γίνει».

⁶ Έφερε κοντά του τον Ααρών και τους γιους του και τους έπλυνε με νερό.

⁷ Έπειτα του φόρεσε το χιτώνα και τον έζωσε με τη ζώνη, τού έβαλε το σάκο και το εφώδ και έσφιξε πάνω του την κεντητή του ζώνη.

⁸ Επίσης του πέρασε το επιστήθιο και μέσα έβαλε τα Ουρίμ και τα Θουμμίμ.

⁹ Ακόμη έβαλε στο κεφάλι του τημίτρα, και στο μπροστινό μέρος τηςμίτρας έβαλε το χρυσό έλασμα, το άγιο διάδημα, όπως ο Κύριος είχε διατάξει το Μωυσή.

- 10** Μετά πήρε ο Μωυσής το λάδι του χρίσματος και έχρισε τη σκηνή και ό, τι βρισκόταν μέσα σ' αυτήν και τα αγίασε.
- 11** Μ' αυτό ράντισε επτά φορές το θυσιαστήριο και το έχρισε, μαζί με όλα τα σκεύη του, καθώς και τη λεκάνη με τη βάση της, για να τα αγιάσει.
- 12** Έπειτα έχυσε από το λάδι του χρίσματος στο κεφάλι του Ααρών και τον έχρισε για να τον αγιάσει.
- 13** Μετά έφερε ο Μωυσής κοντά του τους γιους του Ααρών και τους φόρεσε τους χιτώνες, τους έζωσε με τη ζώνη και τους έβαλε καλύμματα στο κεφάλι, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος.
- 14** Τότε έφερε το μοσχάρι που θα προσφερόταν θυσία εξιλέωσης, κι ο Ααρών και οι γιοι του έβαλαν τα χέρια τους πάνω στο κεφάλι του ζώου.
- 15** Ο Μωυσής το έσφαξε, πήρε το αίμα και άλειψε τα κέρατα του θυσιαστηρίου ολόγυρα με το δάχτυλό του, καθάρισε το θυσιαστήριο και έχυσε το αίμα στη βάση του και το αγίασε, κάνοντας πάνω σ' αυτό την τελετουργία της εξιλέωσης.
- 16** Έπειτα πήρε όλο το λίπος που κάλυπτε τα εντόσθια και το λοβό του συκωτιού, πήρε επίσης τα δύο νεφρά με το λίπος τους και τα έκαψε στο θυσιαστήριο.
- 17** Το υπόλοιπο μοσχάρι, δηλαδή το δέρμα του, το κρέας του και την κοπριά του, τα έκαψε έξω από το στρατόπεδο, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος.
- 18** Στη συνέχεια ο Μωυσής έφερε κοντά του το κριάρι που προοριζόταν για τη θυσία του ολοκαυτώματος, και ο Ααρών και οι γιοι του έβαλαν τα χέρια τους πάνω στο κεφάλι του ζώου.
- 19** Μετά το έσφαξε και έχυσε το αίμα γύρω στο θυσιαστήριο.
- 20** Τεμάχισε το κριάρι στα μέρη του, και έκαψε το κεφάλι, τα κομμάτια και το λίπος.

- ²¹Αφού έπλυνε τα εντόσθια και τα πόδια με το νερό, έκαψε όλο το κριάρι στο θυσιαστήριο, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος. Ήταν θυσία ολοκαυτώματος, που η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο.
- ²²Μετά ο Μωυσής έφερε κοντά του το άλλο κριάρι, που προοριζόταν για την καθιέρωση, και ο Ααρών και οι γιοι του έβαλαν τα χέρια τους πάνω στο κεφάλι του ζώου.
- ²³Ο Μωυσής το έσφαξε, και πήρε από το αίμα του κι έχρισε το λοβό του δεξιού αυτιού του Ααρών, το δεξιό του αντίχειρα και το μεγάλο δάχτυλο του δεξιού του ποδιού.
- ²⁴Έπειτα έφερε κοντά του τους γιους του Ααρών, και έχρισε με το αίμα το λοβό του δεξιού αυτιού τους, το δεξιό τους αντίχειρα και το μεγάλο δάχτυλο του δεξιού τους ποδιού· το υπόλοιπο αίμα το σκόρπισε γύρω στο θυσιαστήριο.
- ²⁵Πήρε το λίπος, δηλαδή την ουρά και όλο το λίπος γύρω από τα εντόσθια, το λοβό του συκωτιού, τα δυο νεφρά με το λίπος τους και τον δεξιό μηρό.
- ²⁶Από το καλάθι με το άζυμο ψωμί που ήταν τοποθετημένο ενώπιον του Κυρίου, πήρε μια άζυμη πίτα, ένα ψωμί ζυμωμένο με λάδι και μια λαγάνα, και τα έβαλε πάνω στο λίπος και στον δεξιό μηρό.
- ²⁷Όλα αυτά τα έβαλε στα χέρια του Ααρών και των γιων του, κι εκείνοι τα πρόσφεραν με την ειδική τελετουργική κίνηση στον Κύριο.
- ²⁸Έπειτα τα πήρε από τα χέρια τους και τα έκαψε στο θυσιαστήριο μαζί με το ολοκαύτωμα, ως θυσία καθιέρωσης, που γίνεται με φωτιά και η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο.
- ²⁹Τότε ο Μωυσής πήρε το στήθος και το πρόσφερε με την ειδική τελετουργική κίνηση στον Κύριο. Αυτό ήταν το μερίδιο του Μωυσή από το κριάρι της καθιέρωσης, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος.
- ³⁰Ο Μωυσής πήρε από το λάδι του χρίσματος και από το αίμα που ήταν πάνω στο θυσιαστήριο και ράντισε τον Ααρών και τους γιους του, καθώς και τα ενδύματά τους.

³¹Είπε τότε ο Μωυσής στον Ααρών και στους γιους του: «Βράστε το κρέας μπροστά στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου και φάτε το εκεί, μαζί με το ψωμί που είναι στο καλάθι των καθιερώσεων, καθώς σας έχω παραγγείλει.

³²Το υπόλοιπο από το κρέας και από το ψωμί να το κάψετε.

³³Για επτά μέρες, δεν θα απομακρυνθείτε από την είσοδο της σκηνής, ώσπου να συμπληρωθεί ο καιρός της καθιέρωσής σας, που θα είναι επτά μέρες.

³⁴Ό, τι έγινε σήμερα, ο Κύριος διέταξε να συνεχίζεται και στο μέλλον για να επιτυγχάνεται η εξιλέωσή σας.

³⁵Επτά μέρες συνέχεια, θα κάθεστε μέρα και νύχτα, στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου, και θα τηρείτε τις εντολές του Κυρίου για να μην πεθάνετε· τέτοια διαταγή μου δόθηκε από τον Κύριο».

³⁶Ο Ααρών και οι γιοι του έκαναν όλα όσα τους διέταξε ο Κύριος μέσω του Μωυσή.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 9

Ο Ααρών προσφέρει θυσίες

¹Την όγδοη μέρα, ο Μωυσής κάλεσε τον Ααρών και τους γιους του, καθώς και τους πρεσβυτέρους του Ισραήλ,

²και είπε στον Ααρών: «Πάρε ένα μικρό μοσχάρι, για θυσία εξιλέωσης και ένα κριάρι, για θυσία ολοκαυτώματος, και τα δύο χωρίς ελάττωμα, και πρόσφερε τα ενώπιον του Κυρίου.

³Έπειτα θα πεις στους Ισραηλίτες να πάρουν έναν τράγο, για θυσία εξιλέωσης, ένα μοσχάρι κι ένα πρόβατο ενός χρόνου, και τα δυο χωρίς ελάττωμα, κατάλληλα για θυσία ολοκαυτώματος·

⁴ένα βόδι κι ένα κριάρι, για τη θυσία κοινωνίας ενώπιον του Κυρίου, και μια αναίμακτη προσφορά ποτισμένη με λάδι. Σήμερα θα σας φανερωθεί ο Κύριος».

⁵Έφεραν λοιπόν όσα διέταξε ο Μωυσής μπροστά στη σκηνή του Μαρτυρίου κι έπειτα όλη η κοινότητα πλησίασε και στάθηκε ενώπιον του Κυρίου.

- ⁶Ο Μωυσής τους είπε: «Προσέξτε τι διέταξε ο Κύριος να κάνετε, ώστε να σας φανερωθεί η δόξα του».
- ⁷Και είπε στον Ααρών: «Πλησίασε στο θυσιαστήριο και πρόσφερε τη θυσία σου εξιλέωσης και τη θυσία του ολοκαυτώματός σου και κάνε την εξιλαστήρια τελετουργία για σένα και για το λαό· πρόσφερε επίσης τη θυσία του λαού, και κάνε την τελετουργία για την εξιλέωσή του, όπως διέταξε ο Κύριος».
- ⁸Ο Ααρών πλησίασε στο θυσιαστήριο και έσφαξε το μοσχάρι της θυσίας εξιλέωσης για τη δική του αμαρτία.
- ⁹Έπειτα οι γιοι του του έφεραν το αίμα, βούτηξε το δάχτυλό του σ' αυτό και άλειψε τα κέρατα του θυσιαστηρίου, και το υπόλοιπο αίμα το έχυσε στη βάση του.
- ¹⁰Το λίπος του ζώου που προσφέρθηκε για την εξιλέωση της αμαρτίας, τα νεφρά και το λοβό του συκωτιού, τα έκαψε πάνω στο θυσιαστήριο, όπως ο Κύριος το είχε διατάξει στο Μωυσή.
- ¹¹Το κρέας και το δέρμα τα έκαψε έξω από το στρατόπεδο.
- ¹²Κατόπιν έσφαξε το ζώο που προοριζόταν για το ολοκαύτωμα. Οι γιοι του του έφεραν το αίμα και το έχυσε γύρω στο θυσιαστήριο.
- ¹³Έπειτα του έφεραν το ζώο του ολοκαυτώματος κομμένο σε τεμάχια καθώς και το κεφάλι, κι αυτός τα έκαψε στο θυσιαστήριο.
- ¹⁴Έπλυνε τα εντόσθια και τα πόδια και τα έκαψε μαζί με το ολοκαύτωμα στο θυσιαστήριο.
- ¹⁵Μετά έφερε κοντά του την προσφορά του λαού. Πήρε τον τράγο που ήταν να θυσιαστεί για τη συγχώρηση των αμαρτιών του λαού, τον έσφαξε και τον πρόσφερε θυσία εξιλέωσης, όπως είχε κάνει με το προηγούμενο ζώο.
- ¹⁶Έπειτα έφερε το ζώο που προοριζόταν για τη θυσία του ολοκαυτώματος και το πρόσφερε σύμφωνα με τα κανονισμένα.

¹⁷Κατόπιν, αφού έφερε κοντά του την αναίμακτη προσφορά, πήρε απ' αυτήν μια χούφτα καλά γεμάτη και την έκαψε πάνω στο θυσιαστήριο, εκτός από το ολοκαύτωμα της πρωινής θυσίας.

¹⁸Τέλος έσφαξε το βόδι και το κριάρι για τη θυσία κοινωνίας του λαού· οι γιοι του έφεραν το αίμα κι αυτός το ράντισε γύρω στο θυσιαστήριο.

¹⁹Το λίπος από το βόδι και το κριάρι, δηλαδή την ουρά και το λίπος που περιβάλλει τα εντόσθια, τα νεφρά κι αυτό που είναι στο λοβό του συκωτιού,

²⁰όλο αυτό το λίπος, το έβαλαν πάνω στα κομμάτια του στήθους και αυτός το έκαψε πάνω στο θυσιαστήριο.

²¹Ο Ααρών πήρε τα δύο στήθη και τον δεξιό μηρό απ' το κάθε ζώο και τα πρόσφερε με την ειδική τελετουργική κίνηση στον Κύριο, όπως το είχε διατάξει ο Μωυσής.

²²Τότε ο Ααρών σήκωσε τα χέρια του προς το λαό και τους ευλόγησε· έπειτα κατέβηκε απ' το θυσιαστήριο, αφού είχε προσφέρει τις θυσίες εξιλέωσης, ολοκαυτώματος και κοινωνίας.

²³Ο Μωυσής και ο Ααρών μπήκαν στη σκηνή του Μαρτυρίου· έπειτα βγήκαν και ευλόγησαν το λαό. Τότε η δόξα του Κυρίου φανερώθηκε σ' όλο το λαό.

²⁴Ξαφνικά, ο Κύριος έστειλε φωτιά και κατέφαγε το ολοκαύτωμα και τα λιπαρά μέρη που ήταν πάνω στο θυσιαστήριο. Όταν ο λαός το είδε αυτό, φώναζαν όλοι από χαρά και έπεσαν με το πρόσωπο κατά γης.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 10

Το αμάρτημα του Ναδάβ και του Αβιού

¹Οι γιοι του Ααρών, Ναδάβ και Αβιού, πήραν ο καθένας το θυμιατήρι του, έβαλαν σ' αυτά αναμμένα κάρβουνα, πρόσθεσαν θυμίαμα και πρόσφεραν στον Κύριο μια φωτιά που δεν ήταν ιερή, γιατί δεν είχαν λάβει εντολή να την προσφέρουν.

²Ο Κύριος όμως έστειλε φωτιά και έγιναν παρανάλωμα· πέθαναν εκεί, ενώπιον του Κυρίου.

³Τότε είπε ο Μωυσής στον Ααρών: «Εδώ εκπληρώνεται αυτό που είπε ο Κύριος: “εκείνοι που με πλησιάζουν πρέπει να σέβονται την αγιότητά μου, για να με δοξάζει ο λαός”». Ο Ααρών όμως έμεινε σιωπηλός.

⁴Τότε ο Μωυσής κάλεσε το Μισαήλ και τον Ελσαφάν, τους γιους του Ουζζιήλ, θείου του Ααρών, και τους είπε: «Πλησιάστε και πάρτε τους συγγενείς σας μακριά από το αγιαστήριο, έξω από το στρατόπεδο».

⁵Τότε αυτοί πλησίασαν και έβγαλαν τους νεκρούς, όπως ήταν, με τις στολές τους, έξω από το στρατόπεδο, όπως διέταξε ο Μωυσής.

⁶Ο Μωυσής είπε στον Ααρών, και στους γιους του, τον Ελεάζαρ και τον Ιθάμαρ: «Μην αφήσετε τα μαλλιά σας αχτένιστα και μη σκίσετε σε ένδειξη πένθους τα ρούχα σας, για να μην πεθάνετε και να μην πέσει η θεία οργή πάνω σε όλη την ισραηλιτική κοινότητα. Αφήστε τους συμπατριώτες σας, όλους τους άλλους Ισραηλίτες, να κλάψουν για τη φωτιά αυτή που μας άναψε ο Κύριος.

⁷Εσείς δεν θα φύγετε καθόλου από την είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου, για να μην πεθάνετε· είναι πάνω σας το λάδι του χρίσματος του Κυρίου». Έτσι κι έκαναν, όπως είπε ο Μωυσής.

Τα καθήκοντα των ιερέων

⁸Ο Κύριος είπε στον Ααρών:

⁹«Κρασί ή άλλα δυνατά ποτά δεν θα πίνεις εσύ και οι γιοι σου, πριν μπείτε στη σκηνή του Μαρτυρίου, για να μην πεθάνετε. Αυτό θα είναι νόμος παντοτινός για τους απογόνους σας.

¹⁰Έτσι θα μπορείτε να διακρίνετε το άγιο από το βέβηλο, το καθαρό από το ακάθαρτο,

¹¹και να διδάσκετε τους Ισραηλίτες όλους τους νόμους που τους έχω δώσει μέσω του Μωυσή».

¹²Ο Μωυσής είπε στον Ααρών και στους γιους του που είχαν απομείνει, τον Ελεάζαρ και τον Ιθάμαρ: «Την αναίμακτη προσφορά, που απομένει από τις

θυσίες που γίνονται με φωτιά ενώπιον του Κυρίου, να την κάνετε άζυμο ψωμί και να την τρώτε κοντά στο θυσιαστήριο· είναι αγιότατη.

13 Να την τρώτε σε τόπο ιερό, γιατί αυτό είναι το μερίδιο το δικό σου και των γιων σου από τις θυσίες που προσφέρονται με φωτιά στον Κύριο, σύμφωνα με την εντολή που μου δόθηκε.

14 Επίσης το στήθος και τον δεξιό μηρό, που προσφέρθηκαν με την ειδική τελετουργική κίνηση και ύψωση, θα τα τρώτε σε τόπο καθαρό, εσύ μαζί με τους γιους σου και τις κόρες σου· αυτά είναι το μερίδιό σας από τις θυσίες κοινωνίας των Ισραηλιτών.

15 Τον δεξιό μηρό και το στήθος θα τα φέρνουν μαζί με τα λίπη των θυσιών που προορίζονται να καούν στη φωτιά. Θα τα προσφέρουν με την ειδική τελετουργική κίνηση στον Κύριο και μετά θα ανήκουν σ' εσένα και στους γιους σου, όπως το έχει διατάξει ο Κύριος».

16 Όταν ο Μωυσής αναζήτησε τον τράγο που είχε προσφερθεί ως θυσία εξιλέωσης, είδε ότι τον είχαν κάψει. Τότε οργίστηκε εναντίον του Ελεάζαρ και του Ιθάμαρ, των γιων που είχαν απομείνει στον Ααρών, και τους είπε:

17 «Γιατί δεν φάγατε σε ιερό τόπο, το κρέας του ζώου που είχε θυσιαστεί για τη συγχώρηση της αμαρτίας; Είναι αγιότατο και σας το παραχώρησε ο Κύριος, για να παίρνετε πάνω σας την αμαρτία της κοινότητας και να κάνετε γι' αυτούς την τελετουργία της εξιλέωσης ενώπιον του Κυρίου.

18 Αφού το αίμα του δεν μεταφέρθηκε στο εσωτερικό του αγιαστηρίου, έπρεπε οπωσδήποτε να φάτε το κρέας στο αγιαστήριο, όπως σας το έχω διατάξει».

19 Ο Ααρών είπε στο Μωυσή: «Σήμερα που οι Ισραηλίτες πρόσφεραν τη θυσία εξιλέωσης και το ολοκαύτωμά τους ενώπιον του Κυρίου, μου συνέβησαν εμένα όλα αυτά. Αν θα έτρωγα μια τέτοια μέρα από τον τράγο της θυσίας εξιλέωσης, θα φαινόταν αυτό καλό στα μάτια του Κυρίου; »

20 Όταν ο Μωυσής άκουσε αυτά τα λόγια, τα επιδοκίμασε.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 11

Ζώα καθαρά και ακάθαρτα

(Δτ 14,3-21)

1-3 Ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή και στον Ααρών να πουν στους Ισραηλίτες: Από τα ζώα της γης μπορείτε να τρώτε όλα τα τετράποδα που έχουν σχισμένη την οπλή, εντελώς χωρισμένη σε δύο νύχια, και είναι μηρυκαστικά.

4-6 Απ' αυτά όμως, δεν μπορείτε να φάτε την καμήλα, το κουνέλι και το λαγό, τα οποία είναι μεν μηρυκαστικά αλλά δεν έχουν διχαλωτή οπλή. Αυτά θα είναι ακάθαρτα για σας.

7 Το γουρούνι, που έχει δύο νύχια και μάλιστα τελείως χωρισμένα, αλλά δεν είναι μηρυκαστικό· για σας είναι ακάθαρτο.

8 Δε θα τρώτε το κρέας τους, ούτε θα αγγίζετε το πτώμα τους· για σας είναι ακάθαρτα.

9-12 Από τα υδρόβια ζώα θα τρώτε όλα όσα έχουν πτερύγια και λέπια και ζουν είτε στη θάλασσα είτε στα ποτάμια. Απ' αυτά όμως, όσα δεν έχουν πτερύγια και λέπια, για σας θα είναι βδελυρά. Θα τα αποστρέψετε. Δε θα τρώτε το κρέας τους και θα θεωρείτε βδελυρά τα πτώματά τους.

13-19 Από τα πτερωτά θα είναι για σας βδελυρά και δεν θα τρώτε: τον αετό, το γυπαετό και το θαλασσαετό, το γύπα και όλα τα είδη του ικτίνου, όλα τα είδη του κόρακα, τη στρουθοκάμηλο, την κουκουβάγια, το γλάρο και όλα τα είδη του γερακιού, την κουκουβάγια της ερήμου, το φαλακροκόρακα και τη μεγάλη κουκουβάγια, τον κύκνο, τον πελεκάνο και την κίσσα, τον πελαργό, όλα τα είδη του ερωδιού, τον τσαλαπετεινό και τη νυχτερίδα.

20 Όλα τα πτερωτά ζωύφια που βαδίζουν με τα τέσσερα θα είναι βδελυρά για σας,

21 Εκτός από εκείνα που έχουν πάνω απ' τα πόδια τους σκέλη, για να πηδάνε πάνω στο έδαφος.

22 Απ' αυτά θα τρώτε τα εξής: όλα τα είδη της κοινής ακρίδας, της καταστρεπτικής ακρίδας, της ακρίδας που πετάει και της ακρίδας που πηδάει.

23 Όλα τα άλλα πτερωτά έντομα που έχουν απλώς τέσσερα πόδια θα είναι βδελυρά για σας.

24 Τα παρακάτω ζώα σας καθιστούν ακάθαρτους. Όποιος αγγίζει το πτώμα τους, θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ.

25 Και όποιος μεταφέρει το πτώμα τους θα πρέπει να πλύνει τα ρούχα του και θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ:

26-28 Κάθε ζώο που έχει σχισμένη οπλή, αλλά όχι τελείως χωρισμένη, και δεν είναι μηρυκαστικό, κι απ' τα τετράποδα όποιο βαδίζει με το πέλμα. Αυτά θα τα θεωρείτε ακάθαρτα.

29-31 Από τα ζώα που σέρνονται, θα θεωρούνται για σας ακάθαρτα τα εξής: το κουνάβι, ο ποντικός και όλα τα είδη της σαύρας, ο σκαντζόχοιρος, το σαμιαμίδι, ο τυφλοπόντικας, ο χαμαιλέον και ο βασιλίσκος. Όποιος τα αγγίζει ψόφια, θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ.

32 Κάθε αντικείμενο, είτε είναι ξύλινο, είτε ρούχο, είτε δέρμα, είτε σακί, είτε δοχείο που το χρησιμοποιείτε, θα είναι ακάθαρτο αν πέσει πάνω του ένα από τα παραπάνω ζώα ψόφιο. Τότε το αντικείμενο αυτό θα βουτηχτεί στο νερό, αλλά θα εξακολουθεί να είναι ακάθαρτο μέχρι το βράδυ, μετά θα είναι καθαρό.

33 Αν κάποιο απ' αυτά τα πτώματα πέσει μέσα σε πήλινο δοχείο, πρέπει να το σπάσετε, και ό, τι υπάρχει μέσα σ' αυτό θα είναι ακάθαρτο.

34 Κάθε τροφή που θα βραχεί με το νερό αυτού του δοχείου, θα είναι ακάθαρτη· το ίδιο και κάθε ποτό, που θα το πιείτε από ένα τέτοιο δοχείο.

35 Κάθε αντικείμενο που πάνω του θα πέσει κάτι από το πτώμα τους, θα είναι ακάθαρτο· είτε φούρνος είναι είτε τζάκι θα τα γκρεμίσετε, γιατί θα είναι ακάθαρτα.

36 Προκειμένου για πηγή ή δεξαμενή όπου αποθηκεύεται νερό, αυτές θα είναι καθαρές. Ο, τιδήποτε όμως αγγίζει το πτώμα των ζώων αυτών θα είναι ακάθαρτο.

- ³⁷Αν κάτι από το πτώμα τους πέσει στο σπόρο που προορίζεται για τη σπορά, ο σπόρος παραμένει καθαρός.
- ³⁸Αν όμως ο σπόρος έχει βραχεί με νερό και πέσει πάνω του κάτι από το πτώμα τους, ο σπόρος θα είναι για σας ακάθαρτος.
- ³⁹Αν ένα από τα φαγώσιμα ζώα ψοφήσει, όποιος αγγίξει το πτώμα του θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ.
- ⁴⁰Όποιος φάει το πτώμα του ζώου ή το μεταφέρει, θα πλύνει τα ρούχα του και θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ.
- ⁴¹⁻⁴²Όποιο ζώο σέρνεται στο έδαφος με την κοιλιά ή βαδίζει με τέσσερα ή περισσότερα πόδια, δε θα το τρώτε· είναι βδελυρό.
- ⁴³Μη μαιίνεστε κι εσείς, τρώγοντας κάποιο απ' αυτά τα ερπετά. Μη μολύνεστε απ' αυτά, μη γίνεστε ακάθαρτοι εξαιτίας τους.
- ⁴⁴Εγώ ο Κύριος είμαι ο Θεός σας. Αγιάστε τους εαυτούς σας γιατί εγώ είμαι άγιος. Μη μαιίνεστε εξαιτίας κανενός ζώου, απ' αυτά που σέρνονται στη γη.
- ⁴⁵Εγώ είμαι ο Κύριος, που σας έβγαλα από την Αίγυπτο, για να είμαι ο Θεός σας. Πρέπει λοιπόν να είστε άγιοι, επειδή εγώ είμαι άγιος.
- ⁴⁶Αυτός λοιπόν είναι ο νόμος σχετικά με τα ζώα, τα πουλιά και τα ζωντανά που κινούνται μέσα στα νερά και με τα ζωντανά που σέρνονται στο έδαφος.
- ⁴⁷Πρέπει να διακρίνετε το ακάθαρτο από το καθαρό, τα ζώα που τρώγονται από εκείνα που δεν τρώγονται.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 12

Ο καθαρισμός των λεχωϊδων

- ¹⁻²Ο Κύριος έδωσε στο Μωυσή για τους Ισραηλίτες τις ακόλουθες οδηγίες: Αν μια γυναίκα μείνει έγκυος και γεννήσει αγόρι, θα είναι ακάθαρτη για επτά μέρες, όπως συμβαίνει και με τις ημέρες της περιόδου της.
- ³Την όγδοη μέρα θα γίνει η περιτομή του παιδιού.

⁴Θα παραμείνει στο σπίτι τριάντα τρεις ακόμη μέρες για τον καθαρισμό της από το αίμα· δεν θ' αγγίζει τίποτε άγιο, ούτε θα μπει στο αγιαστήριο, ωστόσο συμπληρωθούν οι μέρες του καθαρισμού της.

⁵Αν γεννήσει κορίτσι, θα είναι ακάθαρτη δύο βδομάδες, όπως και κατά το χρόνο της περιόδου της, και θα παραμείνει στο σπίτι εξήντα έξι ακόμη μέρες για τον καθαρισμό της από το αίμα.

⁶Όταν συμπληρωθεί ο χρόνος του καθαρισμού της, είτε πρόκειται για γιο είτε για κόρη, πρέπει να προσφέρει στον ιερέα στην είσοδο της σκηνης του μαρτυρίου ως θυσία ολοκαυτώματος ένα αρνί ενός έτους και ένα πιτσούνι ή τρυγόνι ως θυσία εξιλέωσης.

⁷Ο ιερέας θα τα προσφέρει ενώπιον του Κυρίου και θα κάνει την τελετουργία για την εξιλέωσή της. Έτσι η γυναίκα θα καθαριστεί από τη ροή του αίματός της. Αυτός είναι ο νόμος σχετικά με τη γυναίκα που θα γεννήσει αγόρι ή κορίτσι.

⁸Αν δεν έχει τη δυνατότητα να προσφέρει αρνί, τότε θα προσφέρει δύο τρυγόνια ή δύο περιστέρια, το ένα για τη θυσία του ολοκαυτώματος και το άλλο για τη θυσία εξιλέωσης. Ο ιερέας θα κάνει γι' αυτήν την τελετουργία του εξιλασμού και η γυναίκα θα καθαριστεί.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 13

Νόμοι που αφορούν τη λέπρα

¹Ο Κύριος έδωσε στο Μωυσή και στον Ααρών τις ακόλουθες οδηγίες:

²Αν κάποιος παρουσιάσει στο δέρμα του ένα πρήξιμο, εξάνθημα ή κηλίδα, που μπορεί να εξελιχθεί σε πληγή λέπρας, αυτός πρέπει να οδηγηθεί στον Ααρών, τον ιερέα, ή σ' έναν από τους γιους του, τους ιερείς.

³Ο ιερέας θα εξετάσει την πληγή στο δέρμα· κι αν οι τρίχες της έχουν γίνει άσπρες και η επιφάνειά της φαίνεται βαθύτερη από την επιφάνεια του γύρω δέρματος, τότε πρόκειται για πληγή λέπρας. Ο ιερέας θα τον χαρακτηρίσει ακάθαρτο.

- ⁴Αν όμως η κηλίδα είναι άσπρη, η επιφάνειά της δεν είναι βαθύτερη από το γύρω δέρμα και οι τρίχες δεν έχουν ασπρίσει, τότε ο ιερέας πρέπει να απομονώσει τον άρρωστο για εφτά μέρες.
- ⁵Την έβδομη μέρα θα τον εξετάσει πάλι· κι αν διαπιστώσει ότι η πληγή έμεινε στάσιμη και δεν απλώθηκε στο δέρμα, τότε θα τον απομονώσει άλλες εφτά μέρες.
- ⁶Την έβδομη μέρα, ο ιερέας θα τον εξετάσει για δεύτερη φορά· κι αν βρει ότι η πληγή ξεράθηκε και δεν απλώθηκε στο δέρμα, τότε θα τον κρίνει καθαρό. Ήταν ένα απλό εξάνθημα. Ο άρρωστος θα πλύνει τα ρούχα του και θα είναι καθαρός.
- ⁷Αν εξάλλου το εξάνθημα έχει απλωθεί πάνω στο δέρμα, αφού ο ασθενής είχε επισκεφθεί τον ιερέα για να τον κρίνει καθαρό, τότε θα παρουσιαστεί σ' αυτόν εκ νέου.
- ⁸Ο ιερέας θα τον εξετάσει· κι αν βρει ότι το εξάνθημα έχει απλωθεί στο δέρμα, τότε θα τον κρίνει ακάθατο. Πρόκειται για λέπρα.
- ⁹Αν σε κάποιον παρουσιαστεί πληγή λέπρας, θα οδηγηθεί στον ιερέα,
- ¹⁰ο οποίος θα τον εξετάσει· κι αν βρει ότι υπάρχει στο δέρμα άσπρο πρήξιμο που έχει κάνει και τις τρίχες άσπρες, και ότι υπάρχει ίχνος ανοιχτής πληγής στο πρήξιμο,
- ¹¹τότε πρόκειται για χρόνια λέπρα στο δέρμα του. Ο ιερέας θα τον κρίνει ακάθατο αλλά δε θα τον απομονώσει, γιατί είναι πλέον εμφανώς ακάθατος.
- ¹²Αν όμως η λέπρα είναι απλωμένη πάνω σ' όλη την επιφάνεια του δέρματος απ' το κεφάλι ως τα πόδια, όπου κι αν τον κοιτάξει ο ιερέας,
- ¹³τότε θα τον εξετάσει· κι αν βρει ότι πράγματι είναι έτσι, θα τον κρίνει καθαρό, γιατί έχει γίνει πια ολόκληρος άσπρος.
- ¹⁴Την ημέρα όμως που θα εμφανιστεί κάποια ανοιχτή πληγή, θα είναι ακάθατος.

- 15** Ο ιερέας θα εξετάσει αυτή την πληγή και θα τον κρίνει ακάθαυτο. Η ανοιχτή πληγή είναι ακάθαυτη· πρόκειται για λέπρα.
- 16** Αν όμως η ανοιχτή πληγή ξαναγίνει άσπρη, τότε ο ασθενής πρέπει να πάει πάλι στον ιερέα.
- 17** Εκείνος θα τον εξετάσει και, αν βρει ότι η πληγή έγινε άσπρη, τότε θα κρίνει τον άρρωστο καθαρό. Είναι καθαρός.
- 18** Αν κάποιος έχει στο δέρμα του ένα σπυρί που έχει θεραπευτεί
- 19** και έπειτα στο μέρος του σπυριού παρουσιαστεί άσπρο πρήξιμο ή ασπροκόκκινη κηλίδα, τότε αυτός θα παρουσιαστεί στον ιερέα.
- 20** Εκείνος θα τον εξετάσει και αν δει ότι η επιφάνεια της κηλίδας είναι βαθύτερη από αυτήν του γύρω δέρματος και ότι οι τρίχες της έγιναν άσπρες, θα τον κρίνει ακάθαυτο. Πρόκειται για λέπρα, που εκδηλώθηκε στην ουλή του σπυριού.
- 21** Αν όμως ο ιερέας δει ότι δεν υπάρχουν άσπρες τρίχες στην κηλίδα, ότι δεν είναι πιο βαθιά από το γύρω δέρμα και ότι έχει γίνει ανοιχτόχρωμη, θα τον απομονώσει για επτά μέρες.
- 22** Αν η κηλίδα έχει απλωθεί πολύ πάνω στο δέρμα, ο ιερέας θα τον κρίνει ακάθαυτο· πρόκειται για λέπρα.
- 23** Αν όμως η κηλίδα μένει στάσιμη και δεν απλώνεται, τότε είναι ουλή σπυριού και ο ιερέας θα τον κρίνει καθαρό.
- 24** Αν κάποιος είχε στο δέρμα του έγκαυμα από φωτιά και πάνω στην ουλή του εγκαύματος παρουσιαστεί κηλίδα άσπρη ή ασπροκόκκινη,
- 25** θα τον εξετάσει ο ιερέας. Αν βρει ότι οι τρίχες της κηλίδας έγιναν άσπρες και ότι η επιφάνειά της είναι βαθύτερη από την επιφάνεια του γύρω δέρματος, τότε πρόκειται για λέπρα που εκδηλώθηκε στο έγκαυμα· πρέπει να τον κρίνει ακάθαυτο.

²⁶Αν όμως ο ιερέας βρει ότι στην κηλίδα δεν υπάρχουν άσπρες τρίχες, ότι δεν είναι βαθύτερη από το γύρω δέρμα και ότι έχει γίνει ανοιχτόχρωμη, θα τον απομονώσει για επτά μέρες.

²⁷Την έβδομη μέρα θα τον εξετάσει πάλι· κι αν βρει ότι η κηλίδα απλώθηκε στο δέρμα, τότε θα τον κρίνει ακάθαρτο. Πρόκειται για λέπρα.

²⁸Αν όμως η κηλίδα έχει παραμείνει στάσιμη και δεν έχει απλωθεί στο δέρμα, αλλά έχει γίνει ανοιχτόχρωμη, τότε δεν είναι παρά ένα απλό πρήξιμο εγκαύματος. Ο ιερέας θα τον κρίνει καθαρό, επειδή πρόκειται για σημάδι εγκαύματος.

²⁹Αν ένας άντρας ή μια γυναίκα έχει πληγή στο κεφάλι ή στο σαγόνι,

³⁰ο ιερέας θα εξετάσει την πληγή. Αν δει ότι η επιφάνειά της είναι βαθύτερη από το γύρω δέρμα και ότι έχει κιτρινωπές λεπτές τρίχες, τότε πρέπει να κρίνει τον άρρωστο ακάθαρτο. Πρόκειται για ψώρα, δηλαδή λέπρα στο κεφάλι ή στο σαγόνι.

³¹Αν ο ιερέας δει ότι η πληγή της ψώρας δε φαίνεται βαθύτερη από το γύρω δέρμα, έστω κι αν υπάρχουν ακόμη σ' αυτήν μαύρες τρίχες, θα απομονώσει τον ασθενή για επτά μέρες.

³²Την έβδομη μέρα θα εξετάσει πάλι την πληγή· κι αν η ψώρα δεν έχει απλωθεί, αν δεν υπάρχουν σ' αυτήν κιτρινωπές τρίχες και αν η επιφάνειά της δε φαίνεται να είναι πιο βαθιά από το γύρω δέρμα,

³³τότε ο άνθρωπος αυτός θα ξυριστεί, χωρίς όμως να ξυρίσει το σημείο της ψώρας, και ο ιερέας θα τον απομονώσει άλλες επτά μέρες.

³⁴Την έβδομη μέρα ο ιερέας θα εξετάσει εκ νέου την ψώρα· κι αν αυτή δεν έχει απλωθεί πάνω στο δέρμα και δε φαίνεται βαθύτερη από το γύρω δέρμα, θα τον κρίνει καθαρό. Ο άρρωστος θα πλύνει τα ρούχα του και θα είναι καθαρός.

³⁵Αν όμως η ψώρα έχει απλωθεί πάνω στο δέρμα, αφού κρίθηκε καθαρός,

³⁶ο ιερέας θα τον εξετάσει· κι αν η ψώρα έχει απλωθεί πάνω στο δέρμα, ο ιερέας θα χρειαστεί να ψάξει αν υπάρχουν κιτρινωπές τρίχες· κι αν υπάρχουν είναι ακάθαρτος.

³⁷Αν όμως δει ότι η ψώρα είναι στάσιμη και ότι βγαίνουν σ' αυτήν τρίχες μαύρες, τότε η ψώρα θεραπεύτηκε· ο άνθρωπος είναι καθαρός κι ο ιερέας θα τον κρίνει καθαρό.

³⁸Αν ένας άντρας ή μια γυναίκα έχει άσπρες κηλίδες στο δέρμα του,

³⁹ο ιερέας θα εξετάσει τον άρρωστο· κι αν υπάρχουν στο δέρμα του λευκωπές κηλίδες, τότε πρόκειται απλώς για λειχήνα που εκδηλώθηκε στο δέρμα. Ο άρρωστος είναι καθαρός.

⁴⁰Αν κάποιος χάσει τα μαλλιά του, πρόκειται για φαλάκρα· είναι καθαρός.

⁴¹Αν χάσει τα μαλλιά του στο μπροστινό μέρος του κεφαλιού, πρόκειται για φαλάκρα του μετώπου· είναι καθαρός.

⁴²Αν όμως στη φαλάκρα του μπροστινού ή του πίσω μέρους του κεφαλιού παρουσιαστεί ασπροκόκκινη πληγή, τότε πρόκειται για λέπρα, που εκδηλώθηκε στο πίσω ή στο εμπρός φαλακρό μέρος του κρανίου.

⁴³Θα τον εξετάσει ο ιερέας· κι αν υπάρχει ασπροκόκκινο πρήξιμο πληγής στο πίσω ή στο εμπρός φαλακρό μέρος του κεφαλιού, που μοιάζει με τη λέπρα του δέρματος,

⁴⁴τότε πρόκειται για λεπρό, που η λέπρα του έχει προσβάλλει το κεφάλι. Είναι ακάθαρτος, κι ο ιερέας θα τον κρίνει ακάθατο.

⁴⁵Ο λεπρός πρέπει να φοράει σκισμένα ρούχα, να μην έχει κάλυμμα στο κεφάλι, να σκεπάζει το κάτω μέρος του προσώπου του και να φωνάζει «ακάθαρτος, ακάθαρτος!»

⁴⁶Όσον καιρό διαρκεί η αρρώστια του, θα θεωρείται ακάθαρτος και θα ζει μακριά από τους άλλους· η κατοικία του θα είναι έξω από το στρατόπεδο.

Κηλίδα στα ρούχα

⁴⁷Αν εμφανιστεί κηλίδα μούχλας σ' ένα ρούχο, μάλλινο ή λινό,

- ⁴⁸ή σ' ένα ύφασμα λινό ή μάλλινο, υφαντό ή πλεχτό, ή σε δέρμα ή σε ο, τιδήποτε δερμάτινο,
- ⁴⁹και η κηλίδα είναι πρασινωπή ή κοκκινωπή, πρόκειται για κηλίδα μούχλας και πρέπει να τη δει ο ιερέας.
- ⁵⁰Εκείνος θα εξετάσει την κηλίδα και θα απομονώσει για επτά μέρες το αντικείμενο που έχει προσβληθεί απ' αυτήν.
- ⁵¹⁻⁵²Την έβδομη μέρα θα εξετάσει πάλι την κηλίδα· αν αυτή έχει απλωθεί πάνω στο αντικείμενο, τότε πρόκειται για χρόνια μούχλα. Το αντικείμενο είναι ακάθαρμο και πρέπει να καεί στη φωτιά.
- ⁵³Αν όμως ο ιερέας δει ότι η κηλίδα δεν απλώθηκε πάνω στο αντικείμενο,
- ⁵⁴τότε θα διατάξει να πλύνουν το αντικείμενο που έχει προσβληθεί και θα το απομονώσει άλλες επτά μέρες.
- ⁵⁵Ο ιερέας θα εξετάσει την κηλίδα μετά το πλύσιμο· και αν δεν αλλάξει το χρώμα της, ακόμα κι αν δεν απλώθηκε, το αντικείμενο είναι ακάθαρμο. Θα καεί στη φωτιά· κάποιο μέρος της όψης ή της ανάποδης έχει διαβρωθεί.
- ⁵⁶Αν ο ιερέας δει ότι η κηλίδα μετά το πλύσιμο έγινε ανοιχτόχρωμη, θα την κόψει από το ρούχο ή από το δέρμα, από το υφαντό ή από το πλεκτό.
- ⁵⁷Αν όμως εξακολουθεί να φαίνεται στο αντικείμενο, τότε πρόκειται για μούχλα. Το αντικείμενο που έχει προσβληθεί θα καεί στη φωτιά.
- ⁵⁸Το ρούχο όμως, το υφαντό ή το πλεκτό ή το οποιοδήποτε δερμάτινο αντικείμενο, από το οποίο μετά το πλύσιμο η κηλίδα θα εξαφανιστεί, θα ξαναπλυθεί και θα είναι καθαρό.
- ⁵⁹Αυτός ήταν ο νόμος σχετικά με τη μούχλα όταν προσβάλει κάποιο μάλλινο ή λινό ρούχο, υφαντό ή πλεκτό ή οποιοδήποτε δερμάτινο αντικείμενο, και σύμφωνα μ' αυτό το νόμο θα κρίνονται καθαρά ή ακάθαρτα.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 14

Ο καθαρισμός του λεπρού

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή

- ²ποιος θα είναι ο κανονισμός σχετικά με τον καθαρισμό του λεπρού: Την ημέρα που θα είναι ν' ανακηρυχθεί καθαρός, θα τον φέρουν μπροστά στον ιερέα.
- ³Ο ιερέας θα βγει έξω από το στρατόπεδο και θα τον εξετάσει. Αν ο λεπρός έχει θεραπευθεί από τη λέπρα,
- ⁴ο ιερέας θα διατάξει να φέρουν γι' αυτόν δύο ζωντανά καθαρά πουλιά, ξύλο κέδρου, κόκκινη κλωστή και ύσσωπο.
- ⁵Έπειτα ο ιερέας θα διατάξει να σφάξουν το ένα πουλί πάνω σε πήλινο δοχείο που περιέχει νερό πηγής.
- ⁶Θα πάρει το ζωντανό πουλί, το ξύλο του κέδρου, την κόκκινη κλωστή και τον ύσσωπο, και θα τα βουτήξει μαζί με το ζωντανό πουλί στο αίμα του πουλιού που σφάχτηκε πάνω από το νερό της πηγής.
- ⁷Θα ραντίσει εφτά φορές αυτόν που καθαρίζεται από τη λέπρα. Έπειτα θα τον χαρακτηρίσει καθαρό, και θ' αφήσει το ζωντανό πουλί να πετάξει στους αγρούς.
- ⁸Αυτός που καθαρίζεται θα πλύνει τα ρούχα του, θα ξυρίσει όλες τις τρίχες του και θα πλυθεί με νερό· τότε θα είναι καθαρός. Έπειτα θα μπορεί να μπει στο στρατόπεδο· αλλά θα μείνει εφτά μέρες έξω από τη σκηνή του.
- ⁹Την έβδομη μέρα θα ξυρίσει πάλι τις τρίχες του κεφαλιού του, τα γένια του, τα φρύδια του και όλες τις υπόλοιπες τρίχες του σώματός του· θα πλύνει τα ρούχα του, θα λούσει το σώμα του με νερό και θα είναι καθαρός.
- ¹⁰Την όγδοη μέρα θα πάρει δύο αρσενικά αρνιά χωρίς ελάττωμα, μία προβατίνα ενός χρόνου χωρίς ελάττωμα και τρία δέκατα του εφά σμιγδάλι ζυμωμένο με λάδι, ως αναίμακτη προσφορά, και ένα λογ λάδι.
- ¹¹Ο ιερέας που θα κάνει τον καθαρισμό, θα φέρει τον άνθρωπο που πρόκειται να καθαριστεί και τα είδη της προσφοράς του ενώπιον του Κυρίου στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου.

¹²Ο ιερέας θα πάρει το ένα αρνί και θα το προσφέρει μαζί με το ένα λογ λάδι ως θυσία επανόρθωσης· θα τα προσφέρει με την ειδική τελετουργική κίνηση στον Κύριο.

¹³Έπειτα θα σφάζει το αρνί στον τόπο όπου προσφέρουν τη θυσία εξιλέωσης και τη θυσία ολοκαυτώματος, δηλαδή σε τόπο ιερό· γιατί όπως η θυσία εξιλέωσης έτσι και η θυσία επανόρθωσης, είναι αγιότατη και ανήκει στον ιερέα.

¹⁴Έπειτα ο ιερέας θα πάρει λίγο από το αίμα του ζώου της θυσίας επανόρθωσης και θ' αλείψει το λοβό του δεξιού αυτιού εκείνου που πρόκειται να καθαριστεί, το δεξιό του αντίχειρα και το μεγάλο δάκτυλο του δεξιού ποδιού του.

¹⁵Έπειτα θα πάρει από το λογ του λαδιού και θα χύσει στη δική του αριστερή χούφτα.

¹⁶Θα βουτήξει μέσα το δεξί του δάχτυλο και θα ραντίσει με το λάδι επτά φορές ενώπιον του Κυρίου.

¹⁷Με το υπόλοιπο λάδι που βρίσκεται στη χούφτα του, θ' αλείψει το λοβό του δεξιού αυτιού εκείνου που καθαρίζεται, το δεξιό του αντίχειρα, το μεγάλο δάχτυλο του δεξιού του ποδιού, πάνω από 'κει που έχει αλείψει με το αίμα του ζώου που προσφέρεται ως θυσία επανόρθωσης.

¹⁸Το υπόλοιπο λάδι που θα μείνει στη χούφτα του, ο ιερέας θα το χύσει στο κεφάλι του ανθρώπου που καθαρίζεται και θα κάνει γι' αυτόν την τελετουργία της εξιλέωσης ενώπιον του Κυρίου.

¹⁹Έπειτα θα προσφέρει τη θυσία εξιλέωσης και θα κάνει την τελετουργία της εξιλέωσης γι' αυτόν που καθαρίζεται από το μόλυσμά του. Κατόπιν θα σφάζει το ζώο που προορίζεται για τη θυσία του ολοκαυτώματος.

²⁰Ο ιερέας θα προσφέρει το ολοκαύτωμα και την αναίμακτη προσφορά πάνω στο θυσιαστήριο· θα κάνει γι' αυτόν τον άνθρωπο την τελετουργία της εξιλέωσης κι αυτός θα είναι καθαρός.

²¹Αν όμως αυτός είναι φτωχός και δεν μπορεί να προσφέρει τόσα πολλά, θα πάρει μόνο ένα αρνί που θα το προσφέρει στον Κύριο με την ειδική τελετουργική κίνηση ως θυσία επανόρθωσης, για να γίνει μ' αυτό η τελετουργία της εξιλέωσής του· ακόμη θα φέρει ένα δέκατο του εφά σμιγδάλι ζυμωμένο με λάδι ως αναίμακτη προσφορά και επιπλέον ένα λογ λάδι.

²²Θα φέρει επίσης δύο τρυγόνια ή δύο πιτσούνια, ανάλογα με την οικονομική του δυνατότητα· το ένα για θυσία εξιλέωσης και το άλλο για θυσία ολοκαυτώματος.

²³Την όγδοη μέρα θα τα φέρει για τον καθαρισμό του στον ιερέα, στην είσοδο της σκηνής του μαρτυρίου, ενώπιον του Κυρίου.

²⁴Ο ιερέας θα πάρει το αρνί, που προσφέρεται ως θυσία επανόρθωσης, και το λογ του λαδιού και θα τα προσφέρει με την ειδική τελετουργική κίνηση ενώπιον του Κυρίου.

²⁵Μετά θα σφάζει το αρνί της θυσίας επανόρθωσης, θα πάρει από το αίμα του ζώου και θ' αλείψει το λοβό του δεξιού αυτιού του ανθρώπου που καθαρίζεται, το δεξιό του αντίχειρα και το μεγάλο δάχτυλο του δεξιού του ποδιού.

²⁶Έπειτα ο ιερέας θα χύσει από το λάδι στη δική του αριστερή χούφτα

²⁷και απ' αυτό θα ραντίσει με το δεξί του δάχτυλο επτά φορές ενώπιον του Κυρίου.

²⁸Με το ίδιο λάδι θ' αλείψει το λοβό του δεξιού αυτιού εκείνου που καθαρίζεται, το δεξιό του αντίχειρα και το μεγάλο δάχτυλο του δεξιού του ποδιού, στα ίδια σημεία όπου είχε βάλει αίμα από το ζώο της θυσίας επανόρθωσης.

²⁹Το υπόλοιπο του λαδιού που έμεινε στη χούφτα του θα το χύσει στο κεφάλι του ανθρώπου που καθαρίζεται, για να κάνει γι' αυτόν την τελετουργία της εξιλέωσης ενώπιον του Κυρίου.

30 Κατόπιν αυτός που καθαρίζεται θα προσφέρει το ένα από τα τρυγόνια ή το ένα από τα πιτσούνια,

31ό, τι μπόρεσε να προμηθευτεί. Θα προσφέρει το ένα ως θυσία εξιλέωσης και το άλλο ως θυσία ολοκαυτώματος μαζί με την αναίμακτη προσφορά κι ο ιερέας θα κάνει γι' αυτόν που καθαρίζεται την τελετουργία της εξιλέωσης ενώπιον του Κυρίου.

32Αυτός ήταν ο νόμος για όποιον πάσχει από λέπρα και δεν μπορεί να προσφέρει όσα χρειάζονται για τον καθαρισμό του.

Κηλίδες μούχλας στους τοίχους

33Ο Κύριος έδωσε στο Μωυσή και στον Ααρών τις ακόλουθες οδηγίες:

34Όταν θα μπείτε στη Χαναάν, τη χώρα που εγώ σας δίνω για ιδιοκτησία, και κάνω να εμφανιστεί κηλίδα μούχλας σε κάποιο σπίτι,

35πρέπει ο ιδιοκτήτης του να έρθει και να πει στον ιερέα ότι παρουσιάστηκε κάποια κηλίδα στο σπίτι του.

36Τότε ο ιερέας θα διατάξει ν' αδειάσουν το σπίτι προτού πάει να εξετάσει την κηλίδα, για να μη μολυνθούν τα αντικείμενα που βρίσκονται στο σπίτι. Έπειτα θα μπει για να εξετάσει το σπίτι.

37Θα εξετάσει την κηλίδα· κι αν δει ότι έχει κάνει βαθουλώματα στους τοίχους, πρασινωπά ή κοκκινωπά, και ότι η επιφάνειά τους είναι πιο βαθιά από την επιφάνεια του υπόλοιπου τοίχου,

38τότε θα βγει από την πόρτα του σπιτιού και θα κλείσει το σπίτι για επτά μέρες.

39Την έβδομη μέρα ο ιερέας θα ξανάρθει και θα το εξετάσει πάλι· κι αν η κηλίδα έχει απλωθεί στους τοίχους του σπιτιού,

40τότε θα διατάξει να βγάλουν τις πέτρες που έχουν προσβληθεί από τη μούχλα και να τις πετάξουν σε τόπο ακάθαρτο, έξω από την πόλη.

- 41 Έπειτα θα φροντίσει να ξύσουν το εσωτερικό του σπιτιού ολόγυρα, και τα χώματα από τα ξυσίματα να τα ρίξουν σε τόπο ακάθατο, έξω από την πόλη.
- 42 Θα βάλουν άλλες πέτρες στη θέση που ήταν οι προηγούμενες και άλλη λάσπη για να σοβατίσουν το σπίτι.
- 43 Αν ξαναφανεί η κηλίδα της μούχλας στο σπίτι, αφού θα έχουν βγάλει τις καινούριες πέτρες και θα έχουν ξύσει και ξανασοβατίσει το σπίτι,
- 44 τότε θα έρθει πάλι ο ιερέας να το εξετάσει. Κι αν δει ότι η κηλίδα απλώθηκε στο σπίτι, τότε πρόκειται για χρόνια μούχλα στο σπίτι, και θα θεωρηθεί ακάθατο.
- 45 Θα γκρεμίσουν το σπίτι και θα μεταφέρουν τις πέτρες του, τα ξύλα του και τους σοβάδες του, όλα έξω από την πόλη σε τόπο ακάθατο.
- 46 Όποιος μπει σ' εκείνο το σπίτι το διάστημα που θα είναι κλειστό, θα θεωρείται ακάθατος ως το βράδυ.
- 47 Όποιος φάει ή κοιμηθεί στο σπίτι, θα πρέπει να πλύνει τα ρούχα του.
- 48 Αν όμως ο ιερέας έρθει και διαπιστώσει ότι η κηλίδα δεν απλώθηκε στο σπίτι μετά το σοβάτισμα, θα χαρακτηρίσει το σπίτι καθαρό, γιατί η μούχλα εξαφανίστηκε.
- 49 Και για να καθαρίσει το σπίτι, θα πάρει δύο πουλιά, ξύλο κέδρου, κόκκινη κλωστή και ύσσωπο.
- 50 Το ένα πουλί θα το σφάξει σε πήλινο δοχείο που να περιέχει νερό πηγής.
- 51 Έπειτα θα πάρει το ξύλο του κέδρου, τον ύσσωπο, την κόκκινη κλωστή και το άλλο πουλί, το ζωντανό, και θα τα βουτήξει στο αίμα του σφαγμένου πουλιού και στο νερό της πηγής, και θα ραντίσει το σπίτι εφτά φορές.
- 52 Έτσι το σπίτι θα καθαριστεί με το αίμα του πουλιού, με το νερό της πηγής, με το ζωντανό πουλί, με το ξύλο του κέδρου, με τον ύσσωπο και με την κόκκινη κλωστή.

⁵³Τέλος θ' αφήσει το ζωντανό πουλί να πετάξει έξω από την πόλη, στους αγρούς· έτσι θα κάνει για το σπίτι την τελετουργία της εξιλέωσης και θα είναι καθαρό.

⁵⁴Αυτοί ήταν οι νόμοι για κάθε είδος λέπρας και για την ψώρα,

⁵⁵για τη μούχλα των ρούχων και του σπιτιού,

⁵⁶για τα πρηξίματα, τα εξανθήματα και τις κηλίδες.

⁵⁷Οι νόμοι αυτοί καθορίζουν πότε ένα πράγμα είναι ακάθαυτο και πότε καθαρό.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 15

Ακαθαρσία που απορρέει από το σώμα

¹⁻³Ο Κύριος έδωσε στο Μωυσή και στον Ααρών τις ακόλουθες οδηγίες για τους Ισραηλίτες: Αν ένας άντρας έχει οποιαδήποτε ρεύση από το σώμα του, η ρεύση αυτή τον καθιστά ακάθαυτο. Είτε διαρκεί η ρεύση από το γεννητικό του όργανο είτε έχει σταματήσει και δεν τρέχει, αυτός είναι ακάθαυτος.

⁴Το κρεβάτι όπου θα κοιμηθεί αυτός ο άνθρωπος, θα είναι ακάθαυτο.

⁵⁻⁷Όποιος αγγίζει το κρεβάτι του ή καθίσει εκεί που αυτός καθόταν ή αγγίζει το σώμα του, θα πρέπει να πλύνει τα ρούχα του, να λουστεί με νερό και θα είναι ακάθαυτος ως το βράδυ.

⁸Αν ο άνθρωπος που έχει τη ρεύση φτύσει πάνω σ' έναν καθαρό, αυτός πρέπει να πλύνει τα ρούχα του, να λουστεί με νερό και θα είναι ακάθαυτος ως το βράδυ.

⁹Κάθε σαμάρι που πάνω του θα καθίσει εκείνος που έχει τη ρεύση, θα είναι ακάθαυτο.

¹⁰Καθένας που θ' αγγίξει ο, τιδήποτε είχε βρεθεί κάτω απ' αυτόν, θα είναι ακάθαυτος ως το βράδυ. Και όποιος το μεταφέρει, θα πλύνει τα ρούχα του, θα λουστεί με νερό, και θα είναι ακάθαυτος ως το βράδυ.

- 11**Όποιον αγγίξει αυτός που έχει τη ρεύση, χωρίς να έχει πλύνει προηγουμένως τα χέρια του με νερό, αυτός πρέπει να πλύνει τα ρούχα του, να λουστεί με νερό, και θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ.
- 12**Κάθε πήλινο δοχείο που θα αγγίξει εκείνος που έχει τη ρεύση, πρέπει να κομματιστεί και κάθε ξύλινο δοχείο πρέπει να πλυθεί με νερό.
- 13**Όταν εκείνος που έχει οποιαδήποτε ρεύση καθαριστεί απ' αυτήν, θα υπολογίσει επτά μέρες για τον καθαρισμό του· μετά θα πλύνει τα ρούχα του, θα λούσει το σώμα του με νερό πηγής και θα είναι καθαρός.
- 14**Την όγδοη μέρα θα πάρει δύο τρυγόνια ή δύο πιτσούνια, θα έρθει ενώπιον του Κυρίου, στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου, και θα τα δώσει στον ιερέα.
- 15**Ο ιερέας θα προσφέρει το ένα απ' αυτά θυσία εξιλέωσης και το άλλο θυσία ολοκαυτώματος· και θα κάνει γι' αυτόν ενώπιον του Κυρίου την τελετουργία της εξιλέωσης από τη ρεύση του.
- 16**Όταν ένας άντρας πάθει εκσπερμάτωση, πρέπει να λούσει με νερό όλο του το σώμα και θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ.
- 17**Κάθε ρούχο και κάθε δερμάτινο αντικείμενο που πάνω του θα πέσει σπέρμα, πρέπει να πλυθεί με νερό και θα είναι ακάθαρτο ως το βράδυ.
- 18**Αν ένας άντρας πλαγιάσει με γυναίκα και πάθει εκσπερμάτωση, πρέπει να λουστούν και οι δυο με νερό και θα είναι ακάθαρτοι ως το βράδυ.
- 19**Αν μια γυναίκα έχει ροή αίματος και πρόκειται για τη συνηθισμένη ρύση της περιόδου της, θα είναι ακάθαρτη για επτά μέρες· κι όποιος την αγγίξει θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ.
- 20**Κάθε τι που πάνω του θα κοιμάται ή θα καθίσει όσο θα είναι στην κατάσταση αυτή, θα είναι ακάθαρτο.
- 21-22**Εκείνος που θ' αγγίξει το κρεβάτι της ή οποιοδήποτε αντικείμενο, που πάνω του θα έχει καθίσει η γυναίκα, θα πλύνει τα ρούχα του, θα λουστεί με νερό, και θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ.

- ²³ Εκείνος που θ' αγγίξει ο, τιδήποτε βρίσκεται πάνω στο κρεβάτι της ή πάνω στο κάθισμά που αυτή κάθεται, θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ.
- ²⁴ Αν ένας άντρας πλαγιάσει μαζί της και η έμμηνος ρύσις της έρθει σε επαφή μ' αυτόν, τότε θα είναι κι αυτός ακάθαρτος για εφτά μέρες· και κάθε κρεβάτι που πάνω του θα κοιμηθεί αυτός, θα είναι ακάθαρτο.
- ²⁵ Αν μια γυναίκα έχει αιμορραγία για πολλές μέρες πέρα από το χρόνο της περιόδου της ή αν η έμμηνος ρύσις της παρατείνεται, αυτή θα είναι ακάθαρτη όλο τον καιρό που τρέχει το αίμα, όπως ακριβώς το χρόνο της εμμήνου ρύσεως.
- ²⁶ Κάθε κρεβάτι όπου θα κοιμάται όλο το διάστημα της αιμορραγίας της, θα είναι όπως το κρεβάτι τον καιρό που είχε την έμμηνο ρύση της· και κάθε τι που πάνω του θα κάθεται θα είναι ακάθαρτο, όπως ακριβώς τον καιρό της εμμήνου ρύσεώς της.
- ²⁷ Όποιος θα τα αγγίξει θα είναι ακάθαρτος· θα πλύνει τα ρούχα του, θα λουστεί με νερό, και θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ.
- ²⁸ Όταν σταματήσει η ρύση της, θα υπολογίσει εφτά μέρες κι έπειτα θα είναι καθαρή.
- ²⁹ Την όγδοη μέρα θα πάρει δύο τρυγόνια ή δύο περιστέρια και θα τα φέρει στον ιερέα, στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου.
- ³⁰ Εκείνος θα προσφέρει το ένα ως θυσία εξιλέωσης και το άλλο ως θυσία ολοκαυτώματος. Ο ιερέας θα κάνει γι' αυτήν ενώπιον του Κυρίου την τελετουργία του εξιλασμού για τη ρύση της, που την καθιστούσε ακάθαρτη.
- ³¹ «Έτσι θα προφυλάξετε τους Ισραηλίτες από τις ακαθαρσίες τους», είπε ο Κύριος στο Μωυσή και στον Ααρών, «για να μην πεθάνουν εξαιτίας τους, βεβηλώνοντας τη σκηνή μου, που είναι ανάμεσά τους».
- ³² Αυτός ήταν ο νόμος για τον άντρα που έχει οποιαδήποτε ρέυση ή παθαίνει εκσπερμάτωση και έχει καταστεί ακάθαρτος,

³³για τη γυναίκα που είναι αδιάθετη από την έμμηνο ρύση της, καθώς και για όποιον συνευρίσκεται με μια γυναίκα ακάθαρτη.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 16

Η ημέρα του Εξιλασμού

¹⁻²Μετά το θάνατο των δύο γιων του Ααρών, όταν πρόσφεραν αντικανονική θυσία ενώπιον του Κυρίου, ο Κύριος μίλησε στο Μωσή και του είπε: «Πες στον αδερφό σου τον Ααρών, ότι δεν επιτρέπεται να μπαίνει οποιαδήποτε στιγμή στο αγιαστήριο, πίσω από το καταπέτασμα, μπροστά στο ιλαστήριο, που σκεπάζει την κιβωτό, γιατί πάνω στο ιλαστήριο εμφανίζομαι εγώ μέσα σε σύννεφο. Αν παρακούσει θα πεθάνει.

³Μέσα στο αγιαστήριο θα μπαίνει με ένα μοσχάρι, για τη θυσία εξιλέωσης και με ένα κριάρι για τη θυσία του ολοκαυτώματος.

⁴Θα φοράει τον ιερό λινό χιτώνα, τις λινές περισκελίδες και τη λινή ζώνη, και στο κεφάλι του θα φοράει τη λινή μίτρα· αυτά είναι τα ιερά ενδύματα. Θα τα φορέσει αφού λούσει το σώμα του με νερό.

⁵Η ισραηλιτική κοινότητα θα του δώσει δύο τράγους που θα θυσιαστούν για την εξιλέωση της αμαρτίας και ένα κριάρι για τη θυσία του ολοκαυτώματος.

⁶Ο Ααρών θα προσφέρει το μοσχάρι θυσία εξιλέωσης και θα κάνει την τελετουργία του εξιλασμού για τον εαυτό του και για το σπίτι του.

⁷Έπειτα θα πάρει τους δύο τράγους και θα τους στήσει ενώπιον του Κυρίου στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου.

⁸Εκεί θα τραβήξει κλήρους για τους δύο τράγους: έναν κλήρο για να οριστεί ο τράγος για τον Κύριο και έναν κλήρο για τον Αζαζήλ.

⁹Θα φέρει τον τράγο, στον οποίο έπεσε ο κλήρος “του Κυρίου”, και θα τον προσφέρει θυσία εξιλέωσης.

¹⁰Τον τράγο στον οποίο έπεσε ο κλήρος “του Αζαζήλ”, θα τον στήσει ζωντανό ενώπιον του Κυρίου, για να κάνουν πάνω σ’ αυτόν την τελετουργία του εξιλασμού· έπειτα θα τον διώξουν στον Αζαζήλ, στην έρημο.

11»Ο Ααρών θα προσκομίσει το δικό του μοσχάρι της θυσίας εξιλέωσης για να κάνει την τελετουργία του εξιλασμού για τον εαυτό του και για την οικογένειά του, και θα το σφάξει.

12Έπειτα θα πάρει ένα θυμιατήρι γεμάτο αναμμένα κάρβουνα από το θυσιαστήριο που είναι ενώπιον του Κυρίου, θα γεμίσει τα δυο του χέρια με φιλοκομμένο αρωματικό θυμίαμα και θα το φέρει πίσω από το καταπέτασμα.

13Θα ρίξει το θυμίαμα στη φωτιά ενώπιον του Κυρίου, ώστε ο καπνός του θυμιάματος να σκεπάσει το ιλαστήριο που βρίσκεται πάνω από το νόμο, για να μην πεθάνει ο Ααρών.

14Ύστερα θα πάρει από το αίμα του μοσχαριού και θα ραντίσει με το δάχτυλό του την ανατολική πλευρά του ιλαστηρίου. Επίσης μπροστά στο ιλαστήριο θα ραντίσει με το δάχτυλό του επτά φορές από το αίμα αυτό.

15Μετά θα σφάξει τον τράγο της θυσίας για την εξιλέωση του λαού, και θα φέρει το αίμα του μέσα από το καταπέτασμα. Μ' αυτό το αίμα θα κάνει ό, τι έκανε και με το αίμα του μοσχαριού, δηλαδή θα το ραντίσει πάνω στο ιλαστήριο και μπροστά απ' αυτό.

16Μ' αυτόν τον τρόπο θα κάνει για τα άγια των αγίων την τελετουργία του εξιλασμού για τις ανομίες των Ισραηλιτών που τις προξένησαν οι παραβάσεις τους και οι αμαρτίες τους. Το ίδιο θα κάνει και για ολόκληρη τη σκηνή του Μαρτυρίου, που βρίσκεται ανάμεσά τους, στο ακάθαρτο στρατόπεδό τους.

17»Κανένας άνθρωπος δεν πρέπει να βρίσκεται στη σκηνή του Μαρτυρίου, από τη στιγμή που ο Ααρών μπαίνει στο αγιαστήριο για να κάνει την τελετουργία του εξιλασμού. Αφού θα έχει κάνει την τελετουργία του εξιλασμού γι' αυτόν τον ίδιο, για την οικογένειά του και για την ισραηλιτική κοινότητα,

18τότε θα βγει και θα πάει στο θυσιαστήριο που βρίσκεται ενώπιον του Κυρίου και θα κάνει την τελετουργία του εξιλασμού για το θυσιαστήριο. Θα πάρει από το αίμα του μοσχαριού και από το αίμα του τράγου και θ' αλείψει τα κέρατα του θυσιαστηρίου ολόγυρα.

¹⁹Θα ραντίσει πάνω στο θυσιαστήριο από το αίμα με το δάχτυλό του επτά φορές· έτσι θα το καθαρίσει από τις ανομίες των Ισραηλιτών και θα το αγιάσει».

Ο αποπομπαίος τράγος

²⁰«Αφού τελειώσει ο Ααρών την τελετουργία του εξιλασμού για τα άγια των αγίων, για την υπόλοιπη σκηνή του Μαρτυρίου και για το θυσιαστήριο, τότε θα φέρει κοντά του το ζωντανό τράγο.

²¹Θα βάλει τα δυο του χέρια πάνω στο κεφάλι του ζώου και θα εξομολογηθεί πάνω του όλες τις ανομίες τις παραβάσεις και τις αμαρτίες των Ισραηλιτών και έτσι θα τις αποθέσει στο κεφάλι του τράγου. Μετά θα τον διώξει στην έρημο, με ειδικό άνθρωπο που έχει οριστεί γι' αυτό.

²²Ο τράγος θα σηκώσει πάνω του όλες τις ανομίες και θα τις φέρει σε άγνη χώρα· ο άνθρωπος θ' αφήσει ελεύθερο τον τράγο στην έρημο.

²³»Μετά ο Ααρών θα μπει στη σκηνή του Μαρτυρίου, θα βγάλει τα λινά ενδύματα, που φόρεσε για να μπει στα άγια των αγίων και θα τα αφήσει εκεί.

²⁴Θα λούσει το σώμα του με νερό σε τόπο ιερό και θα φορέσει τα ρούχα του. Στη συνέχεια, θα βγει και θα προσφέρει τη θυσία του ολοκαυτώματος για τον εαυτό του και για το λαό· και θα κάνει την τελετουργία του εξιλασμού για τον εαυτό του και για το λαό.

²⁵Το λίπος της θυσίας εξιλέωσης θα το κάψει στο θυσιαστήριο.

²⁶»Ο άνθρωπος που θα οδηγήσει τον τράγο στον Αζαζήλ θα πρέπει να πλύνει τα ρούχα του και να λούσει το σώμα του με νερό· έπειτα θα μπορεί να μπει στο στρατόπεδο.

²⁷Το μοσχάρι και τον τράγο που θα έχουν προσφερθεί θυσία εξιλέωσης και που το αίμα τους θα έχει μεταφερθεί στο αγιαστήριο για την τελετουργία του εξιλασμού, θα τα βγάλουν έξω από το στρατόπεδο, και θα κάψουν το δέρμα τους, το κρέας τους και την κοπριά τους.

²⁸Ο άνθρωπος που θα τα κάψει, θα πρέπει να πλύνει τα ρούχα του και να λούσει το σώμα του με νερό· κατόπιν θα μπορεί να μπει στο στρατόπεδο».

Η τήρηση της ημέρας του Εξιλασμού

²⁹«Αυτά θα είναι για σας νόμος παντοτινός· τη δέκατη μέρα του έβδομου μήνα θα ταπεινώνεστε. Δεν θα κάνετε καμιά εργασία, ούτε οι Ισραηλίτες ούτε οι ξένοι που ζουν ανάμεσά σας.

³⁰Αυτή την ημέρα θα γίνεται για σας η τελετουργία του εξιλασμού, για να καθαρίζετε απ' όλες τις αμαρτίες σας, ώστε να είστε καθαροί ενώπιον του Κυρίου.

³¹Η ημέρα του Εξιλασμού θα είναι για σας αγιότατη, μέρα απόλυτης ανάπαυσης και ταπείνωσης· αυτός είναι νόμος παντοτινός.

³²Τον εξιλασμό θα τον τελεί ο ιερέας που θα έχει χριστεί και καθιερωθεί για να διαδεχθεί τον πατέρα του στην ιεροσύνη. Αυτός θα φοράει τα άγια λινά ενδύματα,

³³και θα τελεί τον εξιλασμό για τα άγια των αγίων, την υπόλοιπη σκηνή του Μαρτυρίου και το θυσιαστήριο. Επίσης θα τελεί τον εξιλασμό για τους ιερείς και για όλο το λαό της κοινότητας.

³⁴Αυτό θα είναι για σας νόμος παντοτινός. Μία φορά το χρόνο θα τελείτε για τους Ισραηλίτες τον εξιλασμό για όλες τις αμαρτίες τους». Ο Ααρών έκανε όλα όσα ο Κύριος διέταξε το Μωυσή.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 17

Ένας μόνο τόπος για τις θυσίες

¹Ο Κύριος διέταξε το Μωυσή

²να πει στον Ααρών, στους γιους του και σ' όλους τους Ισραηλίτες: «Ακούστε τι απαιτεί από σας ο Κύριος:

³Αν κάποιος Ισραηλίτης σφάξει ένα βόδι ή αρνί ή κατσίκι μέσα ή έξω από το στρατόπεδο

⁴και δεν το φέρει στην είσοδο της σκηνης του Μαρτυρίου, ώστε να αποδώσει την ανάλογη προσφορά στον Κύριο, ο άνθρωπος αυτός πρέπει να θεωρείται ένοχος αιματοχυσίας. Έχυσε αίμα και πρέπει να αποκοπεί από το λαό του.

⁵Έτσι οι Ισραηλίτες, θα πρέπει να φέρνουν ενώπιον του Κυρίου τις θυσίες τους, που συνηθίζουν να τις κάνουν στο ύπαιθρο. Θα τις φέρνουν στον ιερέα, στην είσοδο της σκηνης, και θα τις προσφέρουν στον Κύριο ως θυσίες κοινωνίας.

⁶Ο ιερέας θα ραντίζει με το αίμα το θυσιαστήριο του Κυρίου στην είσοδο της σκηνης και θα καίει το λίπος, για να ευχαριστηθεί με την ευωδιά του ο Κύριος.

⁷Δε θα προσφέρουν, λοιπόν, πια θυσίες στους δαίμονες, τους οποίους ακολουθούν απιστώντας στον Κύριο· αυτό θα είναι νόμος παντοτινός γι' αυτούς και για τους απογόνους τους.

⁸»Θα τους πεις επίσης: Αν ένας Ισραηλίτης ή ξένος που ζει ανάμεσά τους, προσφέρει ολοκαύτωμα ή άλλη θυσία,

⁹αλλά δεν το κάνει αυτό μπροστά στην είσοδο της σκηνης του Μαρτυρίου, ώστε να το προσφέρει στον Κύριο, αυτός ο άνθρωπος πρέπει να αποκόπτεται από το λαό του».

Η βρώση αίματος απαγορεύεται

¹⁰«Αν ένας Ισραηλίτης ή ξένος που ζει ανάμεσά τους φάει ο, τιδήποτε κρέας με το αίμα του, εγώ θα στραφώ εναντίον του και θα τον αποκόψω από το λαό του.

¹¹Στο αίμα βρίσκεται η ζωή του σώματος. Γι' αυτό σας έδωσα εντολή να χύνετε το αίμα πάνω στο θυσιαστήριο, ώστε να χρησιμεύει για την εξιλέωσή σας· το αίμα, που είναι ζωή, φέρνει τη συγχώρηση των αμαρτιών.

¹²Να γιατί είπα στους Ισραηλίτες ότι κανένας δεν επιτρέπεται να φάει αίμα· ούτε οι ξένοι που ζουν ανάμεσά τους.

13»Αν κάποιος Ισραηλίτης ή ξένος που ζει ανάμεσά τους, πιάσει στο κυνήγι ένα ζώο ή ένα πουλί, από εκείνα που επιτρέπεται να τρώγονται, πρέπει να χύσει το αίμα του και να το σκεπάσει με χώμα.

14Στο αίμα βρίσκεται η ζωή κάθε σώματος. Να γιατί απαγόρευσα στους Ισραηλίτες να τρώνε το αίμα· όποιος φάει αίμα, θα πρέπει ν' αποκοπεί από το λαό του.

15»Όποιος φάει ζώο σκοτωμένο ή κατασπαραγμένο, είτε αυτός είναι Ισραηλίτης είτε ξένος, θα πλύνει τα ρούχα του, θα λουστεί με νερό και θα είναι ακάθατος ως το βράδυ· έπειτα θα είναι καθαρός.

16Αν όμως δεν πλύνει τα ρούχα του, και δε λούσει το σώμα του, θα φέρνει πάνω του το βάρος της ανομίας του».

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 18

Απαγόρευση ανήθικων πράξεων

1-2Ο Κύριος διέταξε το Μωυσή να πει στους Ισραηλίτες: «Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας.

3Δεν πρέπει να τηρείτε τα έθιμα της Αιγύπτου, όπου ζούσατε κάποτε, ούτε τα έθιμα της Χαναάν, όπου θα σας οδηγήσω· δεν πρέπει να ζείτε σύμφωνα με τους νόμους εκείνων των λαών.

4Θα τηρείτε τις δικές μου εντολές και θα εφαρμόζετε τους δικούς μου νόμους και σύμφωνα μ' αυτούς θα ζείτε. Εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός σας.

5Γι' αυτό πρέπει να τηρείτε τους δικούς μου νόμους και τις δικές μου εντολές. Όποιος τις εφαρμόζει, αυτός θα ζήσει. Εγώ είμαι ο Κύριος.

6»Κανένας σας δεν πρέπει να πλησιάζει τον εξ αίματος συγγενή του για να συνευρεθεί μαζί του. Εγώ είμαι ο Κύριος.

7»Δε θα συνευρεθείς με τη μητέρα σου προσβάλλοντας έτσι την τιμή του πατέρα σου. Είναι μάνα σου και δεν επιτρέπεται να πλαγιάσεις μαζί της.

8»Ούτε με άλλη γυναίκα του πατέρα σου επιτρέπεται να συνευρεθείς· ατιμάζεις έτσι τον πατέρα σου.

- 9**»Δε θα συνευρεθείς με αδερφή σου, θυγατέρα του πατέρα σου ή της μητέρας σου, είτε είναι ετεροθαλής είτε όχι. Δεν επιτρέπεται να πλαγιάσεις μαζί τους.
- 10**»Δεν επιτρέπεται να πλαγιάσεις με θυγατέρα του γιου σου ή της κόρης σου, γιατί έτσι ατιμάζεις τον εαυτό σου.
- 11**»Δεν επιτρέπεται να πλαγιάσεις με θυγατέρα μιας γυναίκας του πατέρα σου, αφού κι αυτή γεννήθηκε από τον πατέρα σου.
- 12-13**»Δεν επιτρέπεται να πλαγιάσεις με αδερφή του πατέρα σου ή αδερφή της μητέρας σου, γιατί είναι συγγενείς εξ αίματος του πατέρα σου και της μητέρας σου.
- 14**»Δεν επιτρέπεται να ατιμάσεις τον αδερφό του πατέρα σου· δεν θα πλαγιάσεις λοιπόν με τη γυναίκα του, γιατί είναι θεία σου.
- 15**»Δεν επιτρέπεται να πλαγιάσεις με τη νύφη σου, γιατί είναι γυναίκα του γιου σου.
- 16**»Δεν επιτρέπεται να συνευρεθείς με γυναίκα του αδερφού σου, γιατί έτσι ατιμάζεις τον αδερφό σου.
- 17**»Δεν επιτρέπεται να πλαγιάσεις με μια γυναίκα και με την κόρη της, ούτε με την εγγονή της από τον γιο της ή την κόρη της, γιατί είναι συγγενείς της εξ αίματος. Θα ήταν πράξη ανήθικη.
- 18**»Δεν επιτρέπεται να πάρεις, εκτός από τη γυναίκα σου, την αδερφή της για παλλακίδα και να πλαγιάσεις μαζί της, όσο η γυναίκα σου ζει.
- 19**»Δεν επιτρέπεται να πλησιάσεις γυναίκα που βρίσκεται στην έμμηνο ρύση της και να πλαγιάσεις μαζί της.
- 20**»Δεν πρέπει να πλαγιάσεις με τη γυναίκα ενός άλλου, γιατί έτσι θα γίνεις ακάθαρτος.
- 21**»Κανέναν από τους απογόνους σου δεν πρέπει να προσφέρεις θυσία στο Μολόχ, για να μη βεβηλώσεις έτσι το όνομα του Θεού σου. Εγώ είμαι ο Κύριος.

22»Δεν πρέπει να πλαγιάσεις με άντρα όπως πλαγιάζεις με γυναίκα, είναι βδελυρό.

23»Δεν επιτρέπεται να συνευρεθείς με κανένα ζώο, γιατί έτσι θα καταστείς ακάθαρτος· ούτε η γυναίκα πρέπει να πλησιάζει ζώο για να συνευρεθεί μαζί του, είναι αισχρό.

24»Δεν πρέπει να μολύνεστε με καμιά απ' αυτές τις πράξεις· με τέτοιες πράξεις μολύνθηκαν τα έθνη, αυτά που εγώ τα διώχνω από μπροστά σας.

25Μ' αυτές τις πράξεις μολύνθηκε η χώρα· γι' αυτό θα την τιμωρήσω για την ανομία της και θα ξεράσει τους κατοίκους της.

26-27 Αυτοί που κατοικούσαν στη χώρα πριν από σας, τη μόλυναν με όλες αυτές τις βδελυρές πράξεις. Αλλά εσείς δεν πρέπει να κάνετε τα ίδια. Εσείς να τηρήσετε τους νόμους μου και τις εντολές μου, τόσο οι Ισραηλίτες όσο και οι ξένοι που ζουν μαζί σας.

28Έτσι δεν θα σας ξεράσει η χώρα, όπως ξέρασε τα έθνη που ήταν εκεί πριν από σας, αφού δεν θα τη μολύνετε.

29Όσοι διαπράττουν οποιαδήποτε απ' αυτές τις βδελυρές πράξεις, όποιοι κι αν είναι αυτοί, θα αποκόπτονται από το λαό τους.

30Να τηρείτε, λοιπόν, τις εντολές μου, και να μη μολύνεστε με καμιά βδελυρή πράξη απ' αυτές που συνήθιζαν οι προηγούμενοί σας. Εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός σας».

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 19

Νόμοι αγιότητας και δικαιοσύνης

10 Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή:

2να πει σ' όλη την ισραηλιτική κοινότητα: «Να είστε άγιοι, γιατί εγώ ο Κύριος, ο Θεός σας, είμαι άγιος.

3»Να σέβεται καθένας τον πατέρα του και την μητέρα του και να τηρείτε τα Σάββατά μου. Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας.

⁴»Να μην προτιμάτε τα είδωλα αντί για μένα, και να μη φτιάχνετε θεούς από λιωμένο μέταλλο για να τους προσκυνάτε. Εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός σας.

⁵»Όταν μου προσφέρετε θυσία κοινωνίας, πρέπει να την προσφέρετε με τρόπο που να γίνεται αποδεκτή.

⁶Η θυσία πρέπει να τρώγεται την ημέρα που την προσφέρετε ή την επομένη· ό,τι απομείνει ως την τρίτη μέρα πρέπει να καίγεται στη φωτιά,

⁷γιατί είναι ακάθαρμο. Αν φαγωθεί την τρίτη μέρα, η θυσία δεν θα γίνει αποδεκτή.

⁸Όποιος φάει από τη θυσία αυτή, θα είναι ένοχος και πρέπει ν' αποκοπεί από το λαό του, γιατί θα έχει βεβηλώσει αυτό που ανήκει σ' εμένα, τον Κύριο.

⁹»Όταν θερίζετε τα χωράφια σας, μην κόβετε τα στάχυα ως την τελευταία γωνιά του χωραφιού σας· και μη γυρίζετε πίσω, μετά το θερισμό, για να μαζέψετε τα στάχυα που παρέπεσαν.

¹⁰Ούτε να γυρνάτε πίσω στο αμπέλι σας για να μαζέψετε τα τσαμπιά που έμειναν ή τις ρώγες που έχουν πέσει· να τ' αφήνετε για τον φτωχό και για τον ξένο. Εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός.

¹¹»Μην κλέβετε, μη λέτε ψέματα, μην εξαπατάτε ο ένας τον άλλον.

¹²Μην ορκίζεστε ψέματα στο όνομά μου, γιατί έτσι βεβηλώνετε το όνομα του Θεού σας. Εγώ είμαι ο Κύριος.

¹³»Μην εκμεταλλεύεσαι τον άλλο και μην τον ληστεύεις. Το ημερομίσθιο του εργάτη μην το κατακρατείς ούτε για μία μέρα.

¹⁴Μη βρίζεις τον κουφό και μην βάζεις εμπόδια στον τυφλό, αλλά να φοβάσαι το Θεό σου. Εγώ είμαι ο Κύριος.

¹⁵»Μην είσαι άδικος όταν δικάζεις. Μην παίρνεις το μέρος του αδύνατου αλλά μην ευνοείς και τον ισχυρό· να κρίνεις δίκαια το συμπολίτη σου.

¹⁶»Μην τριγυρνάς και σκορπάς συκοφαντίες ανάμεσα στους συμπατριώτες σου, ούτε να σηκώνεσαι στη δίκη και να μιλάς εναντίον του συμπολίτη σου, όταν κινδυνεύει να καταδικαστεί σε θάνατο. Εγώ είμαι ο Κύριος.

17»Μην κρατάς πικρία στην καρδιά σου για τον άλλο· εξηγήσου μαζί του ανοιχτά, για να μη σε βαραινεί καμιά αμαρτία εξαιτίας του.

18Μην είσαι εκδικητικός και μνησικάκος απέναντι στους άλλους, αλλά ν' αγαπάς τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου. Εγώ είμαι ο Κύριος».

Διάφορες διατάξεις για το λαό

19«Να τηρείτε τους νόμους μου. Δε θα ζευγαρώνετε στο κοπάδι σας ζώα διαφορετικού είδους. Δε θα σπέρνετε το χωράφι σας με σπόρους δύο ειδών και δε θα φοράτε ρούχα φτιαγμένα με δύο ειδών νήματα.

20Αν ένας άντρας πλαγιάσει με μια δούλη που είναι αρραβωνιασμένη με άλλον άντρα, όχι όμως εξαγορασμένη ή απελεύθερη, θα τιμωρηθούν και οι δυο· αλλά όχι με ποινή θανάτου, γιατί η γυναίκα δεν ήταν ελεύθερη.

21Ο άντρας θα προσφέρει στον Κύριο ως θυσία επανόρθωσης ένα κριάρι, στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου.

22Με το κριάρι ο ιερέας θα κάνει γι' αυτόν ενώπιον του Κυρίου, την τελετουργία του εξιλασμού για την αμαρτία που έπραξε· και η αμαρτία του θα συγχωρηθεί.

23Όταν θα μπειτε στη χώρα και φυτέψετε κάθε είδους καρποφόρα δέντρα, τους καρπούς τους θα τους θεωρείτε ακάθαρτους για τρία χρόνια και δε θα τους τρώτε σ' όλο αυτό το διάστημα.

24Τον τέταρτο χρόνο, όλοι οι καρποί θα αφιερωθούν σ' εμένα τον Κύριο ως ευχαριστήρια προσφορά.

25Τον πέμπτο χρόνο θα μπορείτε να φάτε απ' τους καρπούς και θα συνεχίσετε να έχετε πλούσια συγκομιδή. Εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός σας.

26Μην τρώτε κρέας με το αίμα του. Μην εξασκείτε μαντεία ούτε μαγεία.

27Μην κουρεύετε κυκλικά τις άκρες των μαλλιών σας και μην κόβετε την άκρη της γενειάδας σας.

28Μην κάνετε χαρακιές στο σώμα σας για χάρη νεκρού, και μην χαράζετε ανεξίτηλα σχέδια στο δέρμα σας. Εγώ είμαι ο Κύριος.

²⁹Μη εξωθήσετε τις θυγατέρες σας να γίνουν ιερόδουλες· θα τις μολύνετε και η χώρα θα πέσει σε πορνεία και θα γεμίσει ανηθικότητα.

³⁰Να τηρείτε τα σάββατά μου και να σέβεστε το αγιαστήριό μου. Εγώ είμαι ο Κύριος.

³¹Μην απευθύνεστε σ' εκείνους που καλούν τα πνεύματα ούτε στους μάντις. Μην τους συμβουλευέστε για να μη μολύνεστε απ' αυτούς. Εγώ, ο Κύριος είμαι ο Θεός σας.

³²Να σηκώνεστε μπροστά στους ηλικιωμένους, τιμώντας έτσι το πρόσωπο του γέροντα. Να σέβεστε το Θεό σας. Εγώ είμαι ο Κύριος.

³³Αν κάποιος ξένος έρθει να μείνει μαζί σας στη χώρα σας, μην τον εκμεταλλευτείτε.

³⁴Να του φέρεστε όπως σ' έναν συμπατριώτη σας· να τον αγαπάτε σαν τον εαυτό σας, γιατί κι εσείς ξένοι ήσασταν στην Αίγυπτο. Εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός σας.

³⁵Μην αδικείτε κανέναν στις δίκες· μην εξαπατάτε τους άλλους χρησιμοποιώντας λειψά μέτρα βάρους και όγκου.

³⁶Να μεταχειρίζεστε ακριβείς πλάστιγγες, ακριβή ζύγια, ακριβές εφά και ακριβές χιν. Εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός σας, που σας έβγαλα από την Αίγυπτο.

³⁷Να τηρείτε όλους τους νόμους μου και τα διατάγματά μου και να τα εφαρμόζετε. Εγώ είμαι ο Κύριος».

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 20

Ποινές για βαριά παραπτώματα

¹Ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή

²να πει στους Ισραηλίτες: «Αν κάποιος, είτε από τους Ισραηλίτες είτε από τους ξένους που ζουν στη χώρα σας, προσφέρει ένα παιδί του θυσία στο Μολόχ, εξάπαντος θα θανατωθεί. Ο λαός της χώρας πρέπει να τον λιθοβολήσει.

³Αλλά κι εγώ θα στραφώ εναντίον του ανθρώπου αυτού και θα τον αποκόψω από το λαό του. Πρόσφερε το παιδί του θυσία στο Μολόχ και μόλυνε το αγιαστήριό μου· βεβήλωσε το άγιο όνομά μου.

⁴Κι αν ακόμη ο λαός της χώρας αγνοήσει την πράξη αυτού του ανθρώπου και δεν τον θανατώσει,

⁵τότε εγώ θα στραφώ εναντίον του και εναντίον της οικογένειάς του· θα τον αποκόψω από το λαό του και μαζί μ' αυτόν όλους όσοι τον ακολουθούν στην παράνομη λατρεία του Μολόχ.

⁶»Αν κάποιος στραφεί σ' αυτούς που καλούν τα πνεύματα και στους μάντεις για να τους συμβουλευτεί, αυτό είναι μορφή ειδωλολατρίας· θα στραφώ εναντίον του ανθρώπου εκείνου και θα τον αποκόψω από το λαό του.

⁷Να εξαγνίζεστε και να είστε άγιοι, γιατί εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός σας.

⁸Να τηρείτε τους νόμους μου και να τους εφαρμόζετε. Εγώ, ο Κύριος, είμαι αυτός που σας αγιάζω.

⁹»Όποιος καταραστεί τον πατέρα του ή τη μάνα του, πρέπει εξάπαντος να θανατωθεί· είναι ο ίδιος υπεύθυνος για το θάνατό του, γιατί καταράστηκε τους γονείς του.

¹⁰»Αν ένας διαπράξει μοιχεία με γυναίκα έγγαμη, δηλαδή με τη γυναίκα ενός άλλου, ο μοιχός και η μοιχαλίδα πρέπει εξάπαντος να θανατωθούν.

¹¹»Αν κάποιος συννευρεθεί με τη γυναίκα του πατέρα του, ντροπιάζει τον πατέρα του. Αυτός και η γυναίκα πρέπει εξάπαντος να θανατωθούν και η ευθύνη για το θάνατό τους θα είναι δική τους.

¹²»Αν κάποιος συννευρεθεί με τη γυναίκα του γιου του, πρόκειται για πράξη ανήθικη. Πρέπει και οι δύο εξάπαντος να θανατωθούν, και η ευθύνη για το θάνατό τους θα είναι δική τους.

¹³»Αν κάποιος συννευρεθεί με άντρα όπως συνευρίσκεται με γυναίκα, διαπράττουν και οι δύο πράξη βδελυρή. Πρέπει εξάπαντος να θανατωθούν και θα είναι οι ίδιοι υπεύθυνοι για το θάνατό τους.

- 14**»Αν κάποιος νυμφευθεί μια γυναίκα και μαζί μ' αυτή νυμφευθεί και τη μητέρα της, πρόκειται για πράξη αισχρή· πρέπει να τους κάψουν στη φωτιά κι αυτόν κι εκείνες, για να μην υπάρχει αυτή η ασέλγεια ανάμεσά σας.
- 15-16**»Αν ένας άντρας συνευρεθεί με ζώο ή αν μια γυναίκα συνευρεθεί με ζώο, πρέπει εξάπαντος να θανατωθούν, και το ζώο πρέπει να το σκοτώσετε. Η ευθύνη για το θάνατό τους είναι δική τους.
- 17**»Αν κάποιος νυμφευθεί την αδερφή του, την κόρη του πατέρα του ή την κόρη της μητέρας του, και συνευρεθούν μαζί, τότε πρόκειται για αισχρή πράξη και πρέπει δημόσια να αποκοπούν από το λαό τους. Αυτός που συνευρέθηκε με την αδερφή του, θα είναι υπεύθυνος για την τιμωρία της αμαρτίας του.
- 18**»Αν κάποιος πλαγιάσει με γυναίκα στη διάρκεια της εμμήνου ρύσεώς της και συνευρεθεί μαζί της, πρέπει να αποκοπούν και οι δυο από το λαό τους, γιατί από κοινού παραβίασαν τις διατάξεις για την καθαρότητα.
- 19**»Δεν πρέπει να συνευρεθείς με την αδερφή της μητέρας σου ή με την αδερφή του πατέρα σου· πρόκειται για συνεύρεση με στενό συγγενή. Είναι και οι δύο υπεύθυνοι για την τιμωρία της αμαρτίας τους.
- 20**»Αν ένας συνευρεθεί με τη γυναίκα του θείου του, ντροπιάζει το θείο του. Είναι και οι δύο υπεύθυνοι για την τιμωρία της αμαρτίας τους. Θα πεθάνουν χωρίς να κάνουν παιδί.
- 21**»Αν κάποιος νυμφευθεί τη γυναίκα του αδερφού του, είναι πράξη μιαρή. Ντρόπιασε τον αδερφό του. Θα πεθάνουν χωρίς να κάνουν παιδί.
- 22**»Να τηρείτε όλους τους νόμους μου και όλα τα προστάγματά μου και να τα εφαρμόζετε, για να μη σας ξεράσει η χώρα, όπου εγώ σας φέρνω να εγκατασταθείτε.
- 23**Μην υιοθετήσετε τις συνήθειες των εθνών που εγώ διώχνω από μπροστά σας· μ' όλα τους αυτά τα έθιμα εγώ τους σιχάθηκα.

²⁴Γι' αυτό σας είπα ότι εσείς θα κληρονομήσετε τη χώρα τους. Θα σας δώσω κληρονομιά τη χώρα που ρέει γάλα και μέλι. Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας, που σας ξεχώρισα μέσα από όλους τους λαούς.

²⁵Να ξεχωρίζετε λοιπόν κι εσείς τα καθαρά από τα ακάθαρτα τετράποδα και πουλιά· δε θα τα τρώτε για να μην μολυνθείτε. Σας έχω μάθει ποια από τα τετράποδα, τα πουλιά και τα ζώα που σέρνονται στη γη να ξεχωρίζετε ως ακάθαρτα.

²⁶Θα είστε άγιοι και θ' ανήκετε σ' εμένα, γιατί εγώ, ο Κύριος, είμαι άγιος· και σας ξεχώρισα μέσα από τους άλλους λαούς για να είστε δικοί μου.

²⁷»Κάθε άντρας ή γυναίκα που ασκούν νεκρομαντεία ή μαντεία, πρέπει εξάπαντος να θανατώνονται. Πρέπει να τους λιθοβολούν, και η ευθύνη για το θάνατό τους θα είναι δική τους».

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 21

Η αγιότητα των ιερέων

¹Ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή να πει στους ιερείς, τους γιους του Ααρών: «Κανείς ιερέας δεν πρέπει να καθίσταται ακάθαρτος ανάμεσα στον λαό του, αγγίζοντας νεκρό,

²παρά μόνο αν πρόκειται για τους πλησιέστερους συγγενείς του, δηλαδή τη μητέρα του, τον πατέρα του, το γιο του, την κόρη του και τον αδερφό του.

³Τα ίδια ισχύουν και για την άγαμη αδερφή του· παραμένει στενή συγγενής του, εφόσον δεν παντρεύτηκε· αυτήν μπορεί να την αγγίζει χωρίς να καθίσταται ακάθαρτος.

⁴Δεν θα πρέπει όμως να καθίσταται ακάθαρτος ανάμεσα στον λαό του με το θάνατο των εξ αγχιστείας συγγενών του.

⁵Οι ιερείς δεν πρέπει να κουρεύονται έτσι ώστε να φαίνεται το δέρμα του κεφαλιού τους, ούτε να κόβουν τις άκρες της γενειάδας τους, ούτε να κάνουν χαρακιές στο σώμα τους.

- ⁶»Οι ιερείς πρέπει να είναι αφιερωμένοι στο Θεό τους, άγιοι, και να μη βεβηλώνουν το όνομά του, γιατί αυτοί προσφέρουν στον Κύριο τις θυσίες που γίνονται με φωτιά, και είναι τροφή του Θεού τους.
- ⁷Ο ιερέας δεν πρέπει να παντρεύεται γυναίκα πόρνη ή ατιμασμένη, ούτε γυναίκα χωρισμένη από τον άντρα της· είναι αφιερωμένος στο Θεό του.
- ⁸Ο λαός πρέπει να τον θεωρεί άγιο, γιατί προσφέρει την τροφή του Θεού σου, και γιατί άγιος είμαι εγώ, ο Κύριος, ο οποίος κάνω άγιο το λαό μου.
- ⁹Αν η κόρη ενός ιερέα ατιμαστεί με πορνεία, πρέπει να καεί στη φωτιά, γιατί ντροπιάζει τον πατέρα της.
- ¹⁰»Ο αρχιερέας είναι ανώτερος από τους αδερφούς του· πάνω στο κεφάλι του χύθηκε το λάδι του χρίσματος και έτσι καθιερώθηκε στο αξίωμα αυτό ώστε να μπορεί να φορέσει την αρχιερατική στολή· δεν πρέπει λοιπόν ν' αφήνει τα μαλλιά του να κρέμονται, ούτε να εκδηλώνει το πένθος του σκίζοντας τα ρούχα του.
- ¹¹Δεν πρέπει να μπει σε κανένα σπίτι όπου υπάρχει νεκρός και να καταστεί ακάθαρτος, ούτε για τον πατέρα του ούτε για τη μητέρα του.
- ¹²Δεν επιτρέπεται να βγει έξω από το αγιαστήριο του Θεού του, για να μην το βεβηλώσει. Φέρνει πάνω του το σημάδι από το άγιο λάδι του χρίσματος του Θεού του. Εγώ είμαι ο Κύριος.
- ¹³⁻¹⁴Δεν πρέπει να πάρει για γυναίκα του χήρα ή χωρισμένη ή ατιμασμένη ή πόρνη, αλλά μια παρθένα από το λαό του,
- ¹⁵για να μη γίνουν ακάθαρμοι οι απόγονοί τους ανάμεσα στο λαό του. Επειδή εγώ, ο Κύριος, είμαι που τον κάνω άγιο».
- ¹⁶Ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή:
- ¹⁷να πει στον Ααρών: «Κανένας από τους απογόνους σου, στις επερχόμενες γενιές δεν πρέπει να πλησιάσει για να προσφέρει την τροφή του Θεού του, αν έχει κάποιο σωματικό ελάττωμα.

¹⁸Κανένας με σωματικό ελάττωμα δεν μπορεί να πλησιάζει το θυσιαστήριο: Κανείς τυφλός, χωλός ή με κομμένη μύτη ή παραμορφωμένος:

¹⁹κανείς με σπασμένο πόδι ή χέρι·

²⁰κανείς καμπούρης ή πολύ αδύνατος, κανείς με ελάττωμα στο μάτι ή με ψώρα ή με λειχήνες ή με σπασμένους όρχεις.

²¹Όποιος από τους απογόνους του Ααρών του ιερέα έχει κάποιο σωματικό ελάττωμα, αυτός δεν μπορεί να πλησιάσει για να προσφέρει στον Κύριο τις θυσίες που γίνονται με φωτιά, την τροφή του Θεού του.

²²Μπορεί να τρώει από την τροφή του Θεού του, από τα αγιότατα και από τα άγια.

²³Αλλά δεν επιτρέπεται να περάσει πίσω από το καταπέτασμα, ούτε να πλησιάσει το θυσιαστήριο με σωματικό ελάττωμα, για να μη βεβηλώσει το αγιαστήριό μου· γιατί εγώ, ο Κύριος, είμαι που κάνω άγιους τους ιερείς».

²⁴Αυτά είπε ο Μωυσής στον Ααρών, στους γιους του και σ' όλους τους Ισραηλίτες.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 22

Η αγιότητα των προσφορών

¹Ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή:

²να πει στον Ααρών και στους γιους του: «Οι ιερείς πρέπει να προσέχουν τις άγιες προσφορές και να μη βεβηλώνουν το άγιο μου όνομα. Εγώ είμαι ο Κύριος.

³Όποιος από τους απογόνους σας, σε οποιαδήποτε γενιά, πλησιάσει, ενώ θα είναι ακάθαρτος, τις ιερές προσφορές που αφιερώνουν οι Ισραηλίτες στον Κύριο, αυτός ο άνθρωπος θ' αποκλεισθεί από την υπηρεσία ενώπιόν μου. Εγώ είμαι ο Κύριος.

⁴»Όποιος από τους απογόνους του Ααρών είναι λεπρός ή έχει οποιαδήποτε ρεύση, δεν επιτρέπεται να φάει από τις ιερές προσφορές ωσότου καθαριστεί.

Το ίδιο και όποιος αγγίζει κάποιον που είναι ακάθαρτος, επειδή ήρθε σ' επαφή με νεκρό σώμα ή όποιος έπαθε εκσπερμάτωση.

⁵Επίσης όποιος άγγιξε κάποιο ερπετό ή έναν ακάθαρτο άνθρωπο και μολύνθηκε.

⁶Όποιος είχε τέτοιες επαφές, θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ· δεν επιτρέπεται να φάει από τις ιερές προσφορές, παρά μόνο αφού πλύνει το σώμα του με νερό.

⁷Μόλις δύσει ο ήλιος, θα είναι καθαρός και μπορεί να φάει από τις ιερές προσφορές, γιατί αυτές είναι η τροφή του.

⁸Δεν επιτρέπεται να φάει ζώο που ψόφησε ή κατασπαράχθηκε, για να μη μολυνθεί απ' αυτό. Εγώ είμαι ο Κύριος.

⁹»Οι ιερείς οφείλουν να τηρούν τις άγιες εντολές μου· διαφορετικά, αν τις παρακούσουν, θα αμαρτήσουν και θα πεθάνουν. Εγώ ο Κύριος είμαι που τους αγιάζω.

¹⁰»Όποιος δεν είναι ιερέας δεν επιτρέπεται να φάει από την ιερή προσφορά· ούτε ο συγκάτοικός του ούτε ο μισθωτός του επιτρέπεται να φάνε απ' αυτήν.

¹¹Ο δούλος του όμως, που ο ιερέας τον έχει αγοράσει με χρήματα ή έχει γεννηθεί στο σπίτι του, επιτρέπεται να τρώει από την τροφή που δίδεται στον ιερέα.

¹²Η κόρη του ιερέα, αν έχει παντρευτεί λαϊκό, αυτή δεν επιτρέπεται να τρώει από το μερίδιο που προέρχεται από τις άγιες προσφορές.

¹³Αν όμως είναι χήρα ή χωρισμένη χωρίς παιδιά κι έχει γυρίσει και μένει στο πατρικό της, όπως πριν παντρευτεί, τότε επιτρέπεται να τρώει από την τροφή που δίδεται στον πατέρα της. Κανένας ξένος όμως δεν επιτρέπεται να τρώει απ' αυτήν.

¹⁴»Αν κάποιος χωρίς να το προσέξει, φάει από την ιερή προσφορά, θα επιστρέψει την αξία της στον ιερέα, αυξημένη κατά το ένα πέμπτο.

15Οι ιερείς δεν πρέπει να βεβηλώνουν τις άγιες προσφορές των Ισραηλιτών προς τον Κύριο,

16αφήνοντας να τις τρώει ένας άσχετος άνθρωπος· αυτό θα έφερνε ενοχή και τιμωρία σ' αυτόν τον άνθρωπο. Επειδή εγώ, ο Κύριος, είμαι που τους αγιάζω».

Οδηγίες για τα σφάγια

17Ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή

18να πει στον Ααρών, στους γιους του και σ' όλους τους Ισραηλίτες: «Όταν ένας Ισραηλίτης ή ένας ξένος, που ζει ανάμεσά σας, προσφέρει θυσία ολοκαυτώματος στον Κύριο, είτε ως τάμα είτε ως προαιρετική προσφορά,

19αν θέλει να ευαρεστήσει το Θεό, τότε πρέπει να προσφέρει ένα αρσενικό ζώο χωρίς ελάττωμα, βόδι, πρόβατο ή κασίκι.

20Δεν πρέπει να προσφέρει ελαττωματικό ζώο, γιατί αυτό δεν θα ήταν ευπρόσδεκτο.

21Αν κάποιος προσφέρει θυσία κοινωνίας στον Κύριο, είτε ως εκπλήρωση τάματος είτε ως προαιρετική προσφορά, βόδι πρόβατο ή κασίκι, το ζώο πρέπει να μην έχει κανένα σωματικό ελάττωμα για να είναι ευπρόσδεκτο.

22Δεν θα προσφέρετε στον Κύριο ζώο τυφλό, ανάπηρο ή ακρωτηριασμένο, ζώο με πληγές, με ψώρα ή λειχήνα· τέτοια ζώα δεν επιτρέπεται να τα προσφέρετε στο θυσιαστήριο ως θυσία που γίνεται με φωτιά στον Κύριο.

23Ένα βόδι ή ένα πρόβατο με ένα μέλος μακρύτερο ή κοντύτερο από το φυσικό, αυτό μπορείτε να το προσφέρετε ως προαιρετική προσφορά. Αν όμως πρόκειται για τάξιμο, δε θα είναι ευπρόσδεκτο.

24Ζώο, που τα γεννητικά του όργανα είναι χτυπημένα, σπασμένα, σκισμένα ή κομμένα, δεν πρέπει να το προσφέρετε στον Κύριο. Αυτό δεν επιτρέπεται να γίνεται στη χώρα σας.

25Δεν πρέπει να προσφέρετε ως τροφή του Θεού σας κανένα απ' αυτά τα ζώα που θα σας τα έδινε ένας ξένος· ο ακρωτηριασμός τους αποτελεί ελάττωμα και η προσφορά σας δε θα είναι ευπρόσδεκτη».

- 26** Ο Κύριος είπε επίσης στο Μωυσή:
- 27** «Όταν γεννιέται ένα μοσχάρι, ένα αρνί ή ένα κασίκι, θα μένει κοντά στη μάνα του εφτά μέρες. Από την όγδοη μέρα και μετά θα είναι ευπρόσδεκτο να προσφερθεί ως θυσία, που γίνεται με φωτιά στον Κύριο.
- 28** Δεν επιτρέπεται να θυσιάζετε αγελάδα ή πρόβατο μαζί με το νεογνό τους, την ίδια μέρα.
- 29** Αν θέλετε να προσφέρετε ευχαριστήρια θυσία στον Κύριο, πρέπει να την προσφέρετε με τρόπο που να γίνεστε ευπρόσδεκτοι.
- 30** Πρέπει να την τρώτε την ίδια μέρα, και να μην αφήνετε τίποτε απ' αυτήν ως το άλλο πρωί. Εγώ είμαι ο Κύριος.
- 31** »Να τηρείτε τις εντολές μου στην πράξη. Εγώ είμαι ο Κύριος.
- 32** Να μη βεβηλώνετε το άγιο όνομά μου, αλλά όλος ο λαός του Ισραήλ ν' αναγνωρίζει την αγιότητά μου. Εγώ είμαι ο Κύριος, εγώ είμαι που σας αγιάζω,
- 33** και που σας έβγαλα από την Αίγυπτο, για να είμαι ο Θεός σας. Εγώ είμαι ο Κύριος».

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 23

Οι καθορισμένες γιορτές

(Αρ 28,16–29,40)

- 1** Ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή
- 2** να πει στους Ισραηλίτες: Οι καθορισμένες γιορτές του Κυρίου, στις οποίες θα συγκαλείτε ιερές συνάξεις, αυτές είναι οι γιορτές μου.
- 3** Έξι μέρες θα εργάζεστε, αλλά η έβδομη μέρα θα είναι Σάββατο, μέρα απόλυτης ανάπαυσης. Δε θα κάνετε καμιά εργασία, αλλά θα γίνεται ιερή σύναξη. Το Σάββατο ανήκει στον Κύριο, όπου κι αν κατοικείτε.
- 4** Οι γιορτές του Κυρίου, στις οποίες θα συγκαλείτε ιερές συνάξεις και θα τις γιορτάζετε στον καθορισμένο καιρό τους, είναι οι ακόλουθες:

Οι γιορτές του Πάσχα και των Αζύμων

(Αρ 28,16-25)

⁵Τη δέκατη τέταρτη μέρα του πρώτου μήνα το βράδυ, είναι το Πάσχα του Κυρίου.

⁶Τη δέκατη πέμπτη του ίδιου μήνα, θα είναι η γιορτή των Αζύμων. Εφτά μέρες συνέχεια θα τρώτε ψωμί χωρίς προζύμι.

⁷Την πρώτη μέρα θα έχετε ιερή σύναξη. Δε θα κάνετε καμιά χειρωνακτική εργασία.

⁸Εφτά μέρες θα προσφέρετε στον Κύριο θυσία που γίνεται με φωτιά· την έβδομη μέρα θα έχετε ιερή σύναξη. Δε θα κάνετε καμιά χειρωνακτική εργασία.

⁹⁻¹⁰Επίσης ο Κύριος έδωσε στους Ισραηλίτες και τις ακόλουθες οδηγίες μέσω του Μωυσή: Όταν μπείτε στη χώρα που εγώ θα σας δώσω και μαζέψετε τη σοδειά της, από τα πρώτα δεμάτια της συγκομιδής σας θα φέρετε ένα στον ιερέα.

¹¹Αυτός, την επομένη του Σαββάτου, θα το προσφέρει με την ειδική τελετουργική κίνηση στον Κύριο, ώστε να γίνετε ευπρόσδεκτοι.

¹²Την ημέρα που θα προσφέρετε το δεμάτι, θα προσφέρετε κι ένα χρονιάρικο αρνί, χωρίς ελάττωμα, θυσία ολοκαυτώματος στον Κύριο.

¹³Την ίδια μέρα θα προσφέρετε ως αναίμακτη θυσία δύο δέκατα του εφά σμιγδάλι ζυμωμένο με λάδι, ως θυσία που γίνεται με φωτιά και η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο· θα κάνετε μαζί και σπονδή με ένα τέταρτο του χιν κρασί.

¹⁴Δε θα φάτε όμως, ούτε ψωμί ούτε σιτηρά, καβουρδισμένα ή νωπά, ως την ημέρα που θα φέρετε την προσφορά στο Θεό σας· αυτός θα είναι νόμος παντοτινός για σας και για τους απογόνους σας, όπου κι αν κατοικείτε.

Οι γιορτές της Πεντηκοστής και των Πρωτογεννημάτων

(Αρ 28,26-31)

¹⁵Επειτα θα μετρήσετε εφτά πλήρεις εβδομάδες από την επόμενη του Σαββάτου εκείνου, που θα φέρετε το δεμάτι να το προσφέρετε με την ειδική τελετουργική κίνηση στον Κύριο.

16Θα μετρήσετε πενήντα μέρες ως την επόμενη του έβδομου Σαββάτου και τότε θα προσφέρετε στον Κύριο νέα αναίμακτη θυσία από σιτηρά.

17Κάθε οικογένεια θα προσφέρει με την ειδική τελετουργική κίνηση στον Κύριο δύο ψωμιά, φτιαγμένα το καθένα από δύο δέκατα του εφά σμιγδάλι ζυμωμένο με προζύμι, ως προσφορά πρωτογεννημάτων στον Κύριο.

18Μαζί με τα ψωμιά πρέπει να προσφέρετε εφτά αρνιά ενός έτους χωρίς ελάττωμα, ένα μοσχάρι και δύο κριάρια· θα προσφερθούν ως θυσία ολοκαυτώματος στον Κύριο, μαζί με την αναίμακτη θυσία των σιτηρών και τις σπονδές, ως θυσία που γίνεται με φωτιά και η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο.

19Ακόμη θα προσφέρετε έναν τράγο, θυσία εξιλέωσης και δυο αρνιά ενός έτους, ως θυσία κοινωνίας.

20Ο ιερέας, με την ειδική τελετουργική κίνηση, θα προσφέρει τα δύο αρνιά μαζί με τα ψωμιά των πρωτογεννημάτων στον Κύριο για τους ιερείς.

21Την ίδια μέρα, θα συγκαλέσετε ιερή σύναξη και δε θα κάνετε καμιά χειρωνακτική εργασία. Αυτός θα είναι νόμος παντοτινός για σας και για τους απογόνους σας όπου κι αν κατοικείτε.

22Όταν θερίζετε τα χωράφια σας, μην κόβετε τα στάχια ως την τελευταία γωνιά του χωραφιού σας, και μετά το θερισμό, μη γυρίζετε πίσω να μαζέψετε τα στάχια που παρέπεσαν· αυτά να τα αφήνετε για τον φτωχό και τον ξένο. Εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός σας.

Η πρώτη του έτους

(Αρ 29,1-6)

23-24Επίσης ο Κύριος έδωσε στους Ισραηλίτες τις ακόλουθες οδηγίες μέσω του Μωυσή: Η πρώτη ημέρα του έβδομου μήνα, θα είναι μέρα απόλυτης ανάπαυσης, που θα την υπενθυμίζετε με σαλπίσματα και θα έχετε ιερή σύναξη.

25Δεν επιτρέπεται να κάνετε καμιά χειρωνακτική εργασία και θα προσφέρετε στον Κύριο θυσία που γίνεται με φωτιά.

Οι γιορτές του Εξιλασμού και της Σκηνοπηγίας

(Αρ 29,7-40)

26-27 Η δέκατη μέρα αυτού του έβδομου μήνα, συνέχισε ο Κύριος, θα είναι η μέρα του Εξιλασμού. Εκείνη την ημέρα θα συγκαλείτε ιερή σύναξη, θα ταπεινώνεστε και θα προσφέρετε στον Κύριο θυσία που γίνεται με φωτιά.

28 Δεν επιτρέπεται να κάνετε καμιά χειρωνακτική εργασία· είναι η ημέρα του Εξιλασμού, όπου γίνεται για σας η τελετουργία της εξιλέωσής σας ενώπιον του Κυρίου του Θεού σας.

29 Όποιος δεν ταπεινώνεται εκείνη την ημέρα, θα αποκόπτεται από το λαό του.

30 Εκείνον που θα κάνει τότε οποιαδήποτε εργασία εγώ θα τον αποκόψω από το λαό του.

31 Δεν επιτρέπεται να κάνετε καμιά εργασία. Αυτός θα είναι νόμος παντοτινός για σας και για τους απογόνους σας, όπου κι αν κατοικείτε.

32 Εκείνη η ημέρα θα είναι για σας Σάββατο, δηλαδή μέρα απόλυτης ανάπαυσης και ταπείνωσης. Την ένατη μέρα του μήνα, από το βράδυ ως το άλλο βράδυ, θα τηρήσετε αυτό το Σάββατο.

33-34 Ο Κύριος έδωσε επίσης τις ακόλουθες οδηγίες στους Ισραηλίτες μέσω του Μωσή: Τη δέκατη πέμπτη μέρα αυτού του έβδομου μήνα, θα είναι η γιορτή της Σκηνοπηγίας για τον Κύριο, και θα διαρκεί εφτά μέρες.

35 Την πρώτη μέρα θα γίνεται ιερή σύναξη. Δεν θα κάνετε καμιά χειρωνακτική εργασία.

36 Εφτά μέρες συνέχεια θα προσφέρετε στον Κύριο θυσία που γίνεται με φωτιά. Την όγδοη μέρα θα συγκαλείτε ιερή σύναξη και θα προσφέρετε θυσία που γίνεται με φωτιά. Αυτή θα είναι πανηγυρική συγκέντρωση. Δεν θα κάνετε καμιά χειρωνακτική εργασία.

37 Αυτές είναι οι καθορισμένες γιορτές του Κυρίου, στις οποίες πρέπει να συγκαλείτε ιερές συνάξεις, για να προσφέρετε στον Κύριο θυσίες που γίνονται

με φωτιά: τη θυσία ολοκαυτώματος, την αναίμακτη, τις θυσίες κοινωνίας και τις σπονδές, καθεμιά την ορισμένη μέρα της.

³⁸Επιπλέον θα τηρείτε τα Σάββατα του Κυρίου και θα εξακολουθείτε να του προσφέρετε τα δώρα σας, τις θυσίες για την εκπλήρωση ενός τάματος και τις προαιρετικές προσφορές σας.

³⁹Εξάλλου τη δέκατη πέμπτη μέρα του έβδομου μήνα, όταν θα έχετε μαζέψει τη σοδειά της χώρας, θα γιορτάζετε προς τιμήν του Κυρίου για επτά μέρες. Την πρώτη και την όγδοη μέρα θα έχετε απόλυτη ανάπαυση.

⁴⁰Την πρώτη μέρα θα παίρνετε τους καλύτερους καρπούς από τα καρποφόρα δέντρα, κλαδιά από φοίνικες, κλαδιά από δέντρα με πυκνά φύλλα και από ιτιές του ποταμού και θα εκδηλώνετε τη χαρά σας ενώπιον του Κυρίου του Θεού σας για επτά μέρες.

⁴¹Αυτή τη γιορτή προς τιμήν του Κυρίου θα την τηρείτε κάθε χρόνο τον έβδομο μήνα για επτά μέρες. Αυτό θα είναι νόμος παντοτινός για σας και για τους απογόνους σας.

⁴²Επτά μέρες θα μένετε σε σκηνές, όλοι οι Ισραηλίτες.

⁴³Κι ο Κύριος κατέληξε: «Για να ξέρουν οι απόγονοί σας ότι έβαλα τους Ισραηλίτες να μείνουν σε σκηνές, όταν τους έβγαλα από την Αίγυπτο. Εγώ ο Κύριος είμαι ο Θεός σας».

⁴⁴Έτσι ο Μωυσής είπε στους Ισραηλίτες ποιες είναι οι καθορισμένες γιορτές του Κυρίου.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 24

Η φροντίδα της λυχνίας

(Εξ 27,20-21)

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

²«Δώσε εντολή στους Ισραηλίτες να σου φέρουν λάδι καθαρό από κοπανιστές ελιές για το φως της λυχνίας, ώστε να είναι αναμμένη διαρκώς.

³Ο Ααρών θα φροντίζει ώστε έξω από το καταπέτασμα όπου φυλάσσεται ο νόμος, στη σκηνή του Μαρτυρίου, το φως να καίει συνεχώς, από το βράδυ ως

το πρωί, ενώπιον του Κυρίου. Αυτός θα είναι νόμος παντοτινός για σας και για τους απογόνους σας.

⁴Θα φροντίζει τα λυχνάρια που βρίσκονται πάνω στη λυχνία, τη φτιαγμένη από καθαρό χρυσάφι, ώστε να καίνε διαρκώς ενώπιον του Κυρίου».

Οι άρτοι της προθέσεως

⁵«Θα πάρεις σιμιγδάλι και θα ψήσεις μ' αυτό δώδεκα άρτους· δύο δέκατα του εφά σιμιγδάλι για κάθε άρτο.

⁶Θα τους τοποθετήσεις ενώπιον του Κυρίου σε δύο στήλες, από έξι στην καθεμιά, πάνω στην τράπεζα τη φτιαγμένη από καθαρό χρυσάφι.

⁷Πάνω σε κάθε στήλη θα βάλεις καθαρό λιβάνι, και αυτό θα καίγεται για να θυμίζει ότι όλοι αυτοί οι άρτοι ανήκουν στον Κύριο.

⁸Κάθε Σάββατο, και για πάντα, οι άρτοι θα τοποθετούνται εκ νέου ενώπιον του Κυρίου. Αυτή είναι μια διαθήκη παντοτινή, για τους Ισραηλίτες.

⁹Τα ψωμιά αυτά θα ανήκουν στον Ααρών και στους απογόνους του. Θα τα τρώνε σε τόπο ιερό, επειδή είναι γι' αυτούς αγιότατο μερίδιο από τις θυσίες που γίνονται με φωτιά για τον Κύριο· είναι νόμος παντοτινός».

Η βλασφημία και ο νόμος της ανταπόδοσης

¹⁰⁻¹¹Κάποτε έγινε στο στρατόπεδο φιλονικία ανάμεσα σ' έναν Ισραηλίτη και στο γιο ενός Αιγύπτιου και μιας Ισραηλίτισσας, που το όνομά της ήταν Σελωμείθ, κόρη του Διβρή, από τη φυλή Δαν. Ο γιος της Ισραηλίτισσας βλαστήμησε το όνομα του Κυρίου. Τον έφεραν λοιπόν στο Μωυσή

¹²και τον έβαλαν στη φυλακή περιμένοντας μια συγκεκριμένη εντολή από τον Κύριο.

¹³Τότε ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

¹⁴«Βγάλε έξω από το στρατόπεδο εκείνον που έβρισε· κι όλοι όσοι τον άκουσαν ας βάλουν τα χέρια τους στο κεφάλι του κι ας τον λιθοβολήσει όλη η κοινότητα.

- 15** Έπειτα θα πεις στους Ισραηλίτες: »Όποιος βρίσει το Θεό του θα είναι υπεύθυνος για την τιμωρία της αμαρτίας του.
- 16** Αυτός που θα βλαστημήσει το όνομα του Κυρίου, πρέπει οπωσδήποτε να θανατωθεί· ολόκληρη η κοινότητα θα τον λιθοβολήσει, είτε είναι ξένος είτε Ισραηλίτης. Αφού βλαστήμησε το όνομα του Κυρίου πρέπει να θανατωθεί.
- 17** »Όποιος σκοτώσει άνθρωπο, πρέπει οπωσδήποτε να θανατωθεί.
- 18** Όποιος σκοτώσει ζώο πρέπει να το αντικαταστήσει. Ζωή αντί ζωής.
- 19** Αν κάποιος προξενήσει σωματική βλάβη σ' έναν άλλο, πρέπει να του κάνουν ό, τι έκανε κι αυτός στον άλλο.
- 20** Σπάσιμο αντί σπασίματος, οφθαλμόν αντί οφθαλμού, οδόντα αντί οδόντος. Πρέπει να του προξενήσουν την ίδια βλάβη που προξένησε κι αυτός στον άλλον.
- 21** Όποιος σκοτώσει ζώο, πρέπει να το αντικαταστήσει· κι όποιος σκοτώσει άνθρωπο, πρέπει να πληρώσει ο ίδιος με τη ζωή του.
- 22** Ο ίδιος νόμος θα ισχύει τόσο για τον Ισραηλίτη όσο και για τον ξένο· γιατί εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός σας».
- 23** Όταν τα είπε αυτά ο Μωυσής στους Ισραηλίτες, εκείνοι έβγαλαν έξω από το στρατόπεδο αυτόν που είχε βλαστημήσει και τον λιθοβόλησαν. Έτσι, έκαναν όπως διέταξε ο Κύριος το Μωυσή.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 25

Έτος σαββατικό (αγρανάπαυσης) και ιωβηλαίο (άφεσης)

- 1** Πάνω στο όρος Σινά ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή
- 2** να πει στους Ισραηλίτες: «Όταν θα μπείτε στη χώρα που εγώ θα σας δώσω, η γη πρέπει να αναπαύεται, να τηρεί ένα “Σάββατο” για τον Κύριο.
- 3** Έξι χρόνια θα σπέρνετε τα χωράφια σας, θα κλαδεύετε τα αμπέλια σας και θα συνάζετε τη σοδειά.

⁴Ο έβδομος χρόνος, όμως, θα είναι σαββατικός, ένα έτος για ν' αναπαυθεί η γη, σάββατο προς τιμήν του Κυρίου. Εκείνο το χρόνο δεν θα σπείρετε τα χωράφια σας, ούτε θα κλαδέψετε τα αμπέλια σας.

⁵Δε θα θερίσετε ό, τι φύτρωσε μόνο του από τους σπόρους του περασμένου θερισμού και δε θα τρυγήσετε τα σταφύλια από τ' αμπέλια σας, που έχουν μείνει ακλάδευτα. Θα είναι χρόνος αγρανάπαυσης.

⁶Ακόμα, όμως, και το χρόνο αυτό η γη θα μπορέσει να σας θρέψει, εσάς, τους δούλους σας και τις δούλες σας, τους εργάτες σας και τους ξένους που μένουν μαζί σας.

⁷Επίσης θα θρέψει τα κτήνη σας και τα άγρια ζώα της χώρας· ό, τι προϊόντα δώσει η γη θα είναι για τροφή τους.

⁸»Επειτα θα μετρήσετε εφτά εβδομάδες ετών, δηλαδή συνολικά σαράντα εννιά χρόνια.

⁹⁻¹⁰Και τη δέκατη μέρα του έβδομου μήνα του πεντηκοστού έτους, θα ηχήσετε δυνατά τις σάλπιγγες σ' όλη τη χώρα και θα το ανακηρύξετε άγιο· είναι το ιωβηλαίο έτος. Την ίδια εκείνη ημέρα του Εξιλασμού, θα κηρύξετε απελευθέρωση για όλους τους κατοίκους της χώρας. Κάθε ιδιοκτησία που έχει πουληθεί, θα επιστραφεί στον αρχικό ιδιοκτήτη της και καθένας που έχει πουληθεί ως δούλος, θα γυρίσει στην οικογένειά του.

¹¹Αυτό το πεντηκοστό έτος θα είναι για σας έτος ιωβηλαίο. Δεν θα σπέρνετε ούτε θα θερίζετε αυτό που βλασταίνει από μόνο του, ούτε θα τρυγάτε τα αμπέλια που θα έχουν μείνει ακλάδευτα.

¹²Θα είναι έτος ιωβηλαίο, άγιο για σας. Θα τρώτε μόνον ό, τι θα βλασταίνει από μόνο του στα χωράφια.

¹³»Κατά το ιωβηλαίο έτος, καθένας θα μπορεί να αποκτήσει πάλι την κυριότητα της ιδιοκτησίας του αν αυτή είχε πουληθεί.

¹⁴Έτσι, όταν πουλάτε ή αγοράζετε, μην ξεγελάτε ο ένας τον άλλο.

15 Όταν αγοράζετε ή πουλάτε στο συμπολίτη σας θα υπολογίζετε τα χρόνια της συγκομιδής μέχρι το επόμενο ωβηλαίο.

16 Όσο περισσότερα χρόνια απομένουν, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η τιμή της αγοράς και όσο λιγότερα χρόνια απομένουν τόσο μικρότερη θα είναι· γιατί εκείνο που μεταβιβάζεται είναι ο αριθμός των χρόνων της συγκομιδής.

17 Κανείς σας να μην εκμεταλλεύεται το διπλανό του, αλλά να σέβαστε το Θεό σας· εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός σας.

18 »Να εκτελείτε τους νόμους μου, να τηρείτε τις εντολές μου στην πράξη, ώστε να κατοικήσετε ασφαλείς στη χώρα.

19 Η χώρα θα δίνει τον καρπό της και θα έχετε να τρώτε και να χορταίνετε· και θα ζείτε ασφαλείς.

20 Αλλά κάποιος μπορεί να ρωτήσει: “Τι θα φάμε τον έβδομο χρόνο, αφού δε θα σπείρουμε ούτε θα συνάξουμε τη συγκομιδή μας;”

21 Εγώ θα σας στέλνω την ευλογία μου τον έκτο χρόνο και η γη θα παράγει σοδειά για τρία χρόνια.

22 Όταν θα σπέρνετε τον όγδοο χρόνο, θα έχετε ακόμη να τρώτε από την παλιά σοδειά. Ως τον ένατο χρόνο, που θα έρθει η νέα σοδειά, θα τρώτε ακόμη από την παλιά».

Η γη ως ιδιοκτησία του Θεού και ο άνθρωπος

23 «Η γη δεν πρέπει να πωλείται οριστικά, γιατί ανήκει σ’ εμένα κι εσείς είστε σαν ξένοι που τους δόθηκε η άδεια να την κατοικούν.

24 Γι’ αυτό, σ’ όλη εκείνη τη χώρα, που θα την έχετε ιδιοκτησία σας, πρέπει να αναγνωρίζετε το δικαίωμα εξαγοράς της γης:

25 Αν ένας Ισραηλίτης φτωχύνει κι αναγκαστεί να πουλήσει ένα μέρος από την ιδιοκτησία του, τότε ο πλησιέστερος συγγενής του έχει το δικαίωμα εξαγοράς· πρέπει να έρθει και να πάρει πίσω με εξαγορά αυτό που πούλησε ο συγγενής του.

- ²⁶Είναι δυνατόν κάποιος που δεν έχει κανένα συγγενή με δικαίωμα εξαγοράς, να ευπορήσει αργότερα και να μπορεί να προσφέρει ο ίδιος το τίμημα για την εξαγορά.
- ²⁷Τότε πρέπει να αφαιρέσει τα χρόνια που πέρασαν από την ημέρα που έγινε η πώληση, και να πληρώσει στον δανειστή του τα υπόλοιπα χρόνια μέχρι το επόμενο ιωβηλαίο· έτσι θα ξαναποκτήσει την ιδιοκτησία του.
- ²⁸Αν όμως δεν μπορεί να πληρώσει το τίμημα για να εξαγοράσει το κτήμα του, αυτό θα παραμείνει στα χέρια του δανειστή του ως το επόμενο ιωβηλαίο. Το χρόνο εκείνο το κτήμα θ' αποδεσμευτεί και θα γυρίσει στον αρχικό ιδιοκτήτη του.
- ²⁹»Αν κάποιος αναγκαστεί να πουλήσει μια κατοικία που βρίσκεται σε περιτειχισμένη πόλη, έχει δικαίωμα εξαγοράς επί ένα χρόνο από την πώληση.
- ³⁰Όταν παρέλθει ο χρόνος, τότε το σπίτι αυτό θα ανήκει για πάντα στον αγοραστή και στους απογόνους του. Δεν θ' αποδεσμευτεί στο ιωβηλαίο.
- ³¹Τα σπίτια όμως που βρίσκονται σε χωριά μη περιτειχισμένα, πρέπει να θεωρούνται χωράφια. Ο αρχικός ιδιοκτήτης έχει το δικαίωμα εξαγοράς, και στο ιωβηλαίο έτος το σπίτι θ' αποδεσμεύεται.
- ³²Όσο για τις πόλεις των Λευιτών, και για τα σπίτια που έχουν στην ιδιοκτησία τους σ' αυτές τις πόλεις, οι Λευίτες διατηρούν πάντοτε το δικαίωμα εξαγοράς.
- ³³Αν κάποιος αγοράσει σπίτι από τους Λευίτες, σε μια απ' αυτές τις πόλεις, και το σπίτι δεν εξαγοραστεί, η αγορά αυτή θα ακυρώνεται με το ιωβηλαίο. Γιατί τα σπίτια που έχουν οι Λευίτες μέσα στις πόλεις τους είναι η μόνιμη ιδιοκτησία τους ανάμεσα στους υπόλοιπους Ισραηλίτες.
- ³⁴Ο βοσκότοπος γύρω από τις πόλεις των Λευιτών δεν επιτρέπεται να πουληθεί· είναι παντοτινή ιδιοκτησία τους».

Οι Ισραηλίτες και η δουλεία

- ³⁵«Αν ένας συμπατριώτης σου, που ζει κοντά σου, φτωχύνει και δυστυχήσει, εσύ πρέπει να τον ενισχύσεις, όπως θα έκανες αν ήταν ξένος ή πάροικος, ώστε να μπορέσει να ζήσει κι αυτός μαζί σου.
- ³⁶⁻³⁷Δεν επιτρέπεται να του πάρεις τόκο ή κάποιο πρόσθετο ποσό από τα χρήματα που θα του δανείσεις, ούτε θα βγάλεις κανένα κέρδος από την τροφή που θα του πουλήσεις. Να υπολογίζεις το Θεό σου, ώστε να επιβιώσει κι ο συμπατριώτης σου μαζί σου.
- ³⁸Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας, που σας έβγαλα από την Αίγυπτο, για να σας δώσω τη χώρα της Χαναάν και να είμαι Θεός σας.
- ³⁹»Αν ο συμπατριώτης σου, που ζει κοντά σου, φτωχύνει και πουληθεί σ' εσένα, δεν πρέπει να τον μεταχειρίζεσαι σαν δούλο.
- ⁴⁰Ας μείνει στο σπίτι σου σαν μισθωτός εργάτης και να σε υπηρετεί ως το επόμενο ιωβηλαίο έτος.
- ⁴¹Τότε θα φύγει από το σπίτι σου μαζί με τα παιδιά του και θα γυρίσει στους συγγενείς του και στην ιδιοκτησία των προγόνων του.
- ⁴²Οι Ισραηλίτες είναι δούλοι μου, που τους έβγαλα από την Αίγυπτο· δεν πρέπει να πουλιούνται ως δούλοι.
- ⁴³Δεν πρέπει να τους συμπεριφέρεσαι με σκληρότητα, αλλά να υπολογίζεις το Θεό σου.
- ⁴⁴Ο δούλος και η δούλη σου, όσους έχεις, θα πρέπει να προέρχονται από τα γύρω σας έθνη· από 'κει θα αγοράζεις δούλους.
- ⁴⁵Επίσης θ' αγοράζεις από τα παιδιά των πάροικων που ζουν ανάμεσά σας και γεννήθηκαν στη χώρα σας, κι απ' τις οικογένειές τους. Αυτοί μπορούν να αποτελούν ιδιοκτησία σας.
- ⁴⁶Μπορείτε να τους μεταβιβάζετε κληρονομικά στους γιους σας, που μετά από σας θα τους έχουν ιδιοκτησία τους. Μπορείτε να τους έχετε δούλους σας για πάντα· αλλά ανάμεσα στους συμπατριώτες σας τους Ισραηλίτες κανένας ας μην καταδυναστεύει τον άλλον με σκληρότητα.

47»Αν ένας ξένος ή πάροικος που μένει στον τόπο σου πλουτίσει, ενώ κάποιος Ισραηλίτης, που συναλλάσσεται μαζί του, φτωχύνει και πουληθεί στον ξένο ή στον πάροικο ή σε κάποιο μέλος της οικογένειάς τους,

48διατηρεί και μετά την πώλησή του το δικαίωμα να εξαγοραστεί. Μπορεί να τον εξαγοράσει ένας από τ' αδέρφια του,

49ο θείος του ή ο ξάδερφός του, κάποιος από τους πλησιέστερους συγγενείς του. Επίσης, αν αυτός ο ίδιος έχει στο μεταξύ κερδίσει αρκετά χρήματα, μπορεί να εξαγοράσει τον εαυτό του.

50Πρέπει, από κοινού μ' εκείνον που τον αγόρασε, να υπολογίσουν το χρόνο από τότε που πουλήθηκε ως το επόμενο ιωβηλαίο έτος και να καθορίσουν την τιμή της πώλησής του με βάση το ημερομίσθιο που δίνεται σ' έναν εργάτη, και ανάλογα με τα χρόνια που έμεινε με τον αγοραστή του:

51Αν υπολείπονται πολλά χρόνια, οφείλει να επιστρέψει ένα μέρος από το ποσό της αγοράς του, ανάλογα μ' αυτά τα χρόνια.

52Αν αντιθέτως υπολείπονται λίγα χρόνια ως το ιωβηλαίο έτος, θα υπολογίσει και θα πληρώσει απλώς την εξαγορά του, ανάλογα με τα χρόνια που υπολείπονται.

53Θα θεωρηθεί ως εργάτης μισθωμένος με το χρόνο. Κι αυτός που τον έχει στην υπηρεσία του δεν πρέπει να τον μεταχειρίζεται βάνουσα.

54Αν ο Ισραηλίτης δούλος δεν εξαγοραστεί με έναν απ' αυτούς τους τρόπους, θα απελευθερωθεί στο ιωβηλαίο έτος μαζί με τα παιδιά του.

55Όλοι οι Ισραηλίτες είναι δικοί μου δούλοι· εγώ τους έβγαλα από την Αίγυπτο. Εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός σας».

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 26

Ευλογίες για την υπακοή στο νόμο

(Δτ 7,12-24· 28,1-14)

1Ο Κύριος είπτε: «Να μην κατασκευάσετε είδωλα ούτε να στήσετε ξυλόγλυπτα και πέτρινες στήλες ούτε να βάλετε στη χώρα σας αγάλματα για να τα προσκυνάτε· εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός σας.

- ²Να τηρείτε τα Σάββατά μου και να σέβεστε το αγιαστήριό μου. Εγώ είμαι ο Κύριος.
- ³»Αν ζείτε σύμφωνα με τους νόμους μου και τηρείτε στην πράξη τις εντολές μου,
- ⁴τότε θα σας στέλνω τις βροχές στον καιρό τους, η γη θα δίνει τα γεννήματά της και τα δέντρα του κάμπου τον καρπό τους.
- ⁵Το αλώνισμα του σταριού στη χώρα σας θα κρατάει ως τον τρυγητό των αμπελιών, κι ο τρυγητός ως τη σπορά· θα έχετε άφθονο ψωμί για να χορταίνετε, και θα κατοικείτε στη χώρα σας με ασφάλεια.
- ⁶»Θα χαρίσω ειρήνη στη χώρα και κανείς δε θα ταραξεί τον ύπνο σας· θα εξαφανίσω τα καταστρεπτικά ζώα από τη χώρα σας, και δε θα κινδυνεύετε από σφαγή.
- ⁷Θα καταδιώκετε τους εχθρούς σας κι αυτοί θα υποκύπτουν μπροστά στο ξίφος σας.
- ⁸Πέντε από σας θα καταδιώκουν εκατό, κι εκατό από σας θα καταδιώκουν δέκα χιλιάδες· και οι εχθροί σας θα πέφτουν μπροστά στο ξίφος σας.
- ⁹»Θα σας ευλογήσω, θα σας κάνω γόνιμους και θα σας πληθύνω· θα μείνω πιστός στη διαθήκη που έχω κάνει μαζί σας.
- ¹⁰Θα τρώτε από την παλιά συγκομιδή και θα σας περισσεύουν τόσα σιτηρά, που θα πρέπει να τα πετάτε, για να κάνετε χώρο για τη νέα σοδειά.
- ¹¹Θα στήσω ανάμεσά σας την κατοικία μου και ποτέ δε θα σας αποστραφώ.
- ¹²Θα περπατάω ανάμεσά σας και θα είμαι ο Θεός σας κι εσείς θα είστε ο λαός μου.
- ¹³Εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός σας, που σας έβγαλα από την Αίγυπτο, για να μην είστε πια δούλοι. Εγώ σύντριψα τα δεσμά της δουλείας σας και σας έκανα να βαδίζετε με το κεφάλι ψηλά».

Κατάρες για την παρακοή στο νόμο

(ΔΤ 28,15-68)

- 14-15 «Αν όμως απορρίψετε τους νόμους μου, αν δεν με υπακούσετε και δεν τηρήσετε όλες αυτές τις εντολές μου, αν αθετήσετε τη διαθήκη μου,
- 16 τότε κι εγώ θα σας τιμωρήσω: Θα σας στείλω συμφορές, ανίατες ασθένειες και πυρετό, που θα σας εξασθενίσουν τα μάτια και θα σας φθείρουν τη ζωή· άδικα θα σπέρνετε τις σπορές σας, γιατί απ' αυτές θα τρέφονται οι εχθροί σας.
- 17 Θα στραφώ εναντίον σας και θα νικηθείτε από τους εχθρούς σας· εκείνοι που σας μισούν θα σας υποδουλώσουν· και θα φεύγετε ακόμα κι όταν κανείς δεν θα σας καταδιώκει.
- 18 «Και αν παρ' όλα αυτά δε με ακούσετε, θα επταπλασιάσω την τιμωρία μου για τις αμαρτίες σας.
- 19 Θα συντρίψω την ισχυρογνωμοσύνη σας· και θα κάνω τον ουρανό σας σίδηρο και τη γη σας χαλκό.
- 20 Μάταια θα σπαταλάτε τη δύναμή σας· η γη δεν θα σας δίνει πια τα γεννήματά της και δε θα καρπίζουν τα δέντρα της.
- 21 «Αν εξακολουθήσετε να στρέψετε εναντίον μου και δεν εννοείτε να με υπακούσετε, τότε θα επταπλασιάσω την τιμωρία για τις αμαρτίες σας.
- 22 Θα εξαπολύσω εναντίον σας τα άγρια θηρία, που θα αρπάξουν τα παιδιά σας, θα σκοτώσουν τα ζώα σας και θα σας αποδεκατίσουν σε τέτοιο σημείο που οι δρόμοι σας να μείνουν έρημοι.
- 23 «Κι αν με όλα αυτά δεν συνετιστείτε αλλά εξακολουθήσετε να στρέψετε εναντίον μου,
- 24 τότε και εγώ θα στραφώ εναντίον σας. Θα σας χτυπήσω επτά φορές σκληρότερα για τις αμαρτίες σας.
- 25 Θα κάνω να πέσει πάνω σας σφαγή που θα λάβει εκδίκηση για τη διαθήκη που παραβιάσατε. Κι αν συγκεντρωθείτε στις πόλεις σας, εγώ θα στείλω θανατικό ανάμεσά σας και θα αναγκαστείτε να παραδοθείτε στην εξουσία του εχθρού.

26Όταν θα σας στερήσω το ψωμί σας, ένας μόνο φούρνος θα αρκεί σε δέκα γυναίκες για να ψήσουν το ψωμί σας και θα σας το φέρνουν μετρημένο. Θα τρώτε και δε θα χορταίνετε.

27»Κι αν με όλα αυτά δεν με υπακούσετε αλλά εξακολουθήσετε να εναντιώνεστε στο θέλημά μου,

28τότε κι εγώ θα σας εναντιωθώ με θυμό και θα σας τιμωρήσω για τις αμαρτίες σας επταπλάσια απ' ό, τι στο παρελθόν.

29Θα φάτε τις σάρκες των γιων σας και τις σάρκες των θυγατέρων σας.

30Θα σας αποστραφώ και θα καταστρέψω τους ιερούς τόπους λατρείας σας, θα συντρίψω τα θυσιαστήρια των θυμιαμάτων σας, θα σωριάσω τα πτώματά σας πάνω στα νεκρά είδωλά σας.

31Θα καταστρέψω τις πόλεις σας, θα ερημώσω τους ναούς σας και δε θα δέχομαι πια την ευχάριστη μυρωδιά των θυσιών σας.

32Εγώ ο ίδιος θα ερημώσω τη χώρα και θα φρίξουν γι' αυτήν οι εχθροί σας, που θα 'ρθούν να κατοικήσουνε σ' αυτήν.

33Θα σας διασκορπίσω ανάμεσα στα έθνη και θα σας ρίξω σε πόλεμο· η χώρα σας θα ερημωθεί και οι πόλεις σας θα μεταβληθούν σε ερείπια.

34-35Τότε η γη θα ξεκουραστεί, όσον καιρό θα μείνει έρημη κι εσείς θα βρίσκεστε αιχμάλωτοι στη χώρα των εχθρών σας. Θ' αναπαυθεί η γη και θ' απολαύσει τα σαββατικά της έτη, που δεν είχε μπορέσει να τα απολαύσει όταν την κατοικούσατε εσείς.

36»Θα γεμίσω με φόβο την καρδιά όσων από σας θα επιζήσουν μέσα στις εχθρικές χώρες. Ακόμη και στο θόρυβο ενός φύλλου που πέφτει, θα νομίζουν ότι τους κυνηγούν. Θα φεύγουν, όπως ένας φεύγει στη θέα του ξίφους και θα πέφτουν, χωρίς να τους καταδιώκει κανείς.

37Θα σκοντάφτουν ο ένας πάνω στον άλλον, όπως αυτοί που φεύγουν μπροστά από τον εχθρό, κι ωστόσο κανείς δε θα τους καταδιώκει. Δε θα μπορείτε να αντιμετωπίσετε τους εχθρούς σας.

³⁸Θα πεθάνετε στην αιχμαλωσία και θα σας καταβροχθίσει η χώρα των εχθρών σας.

³⁹»Όσοι από σας επιζήσουν, θα χαθούν εξαιτίας της αμαρτίας τους στις χώρες των εχθρών σας· κι όχι μόνο για τις δικές τους αμαρτίες αλλά και για τις αμαρτίες των προγόνων τους.

⁴⁰Όταν όμως οι απόγονοί τους θ' αναγνωρίσουν την αμαρτία τη δική τους και των προγόνων τους, δηλαδή την απιστία που μου έδειξαν όταν μου εναντιώνονταν

⁴¹και έκαναν κι εμένα να εναντιωθώ σ' αυτούς και να τους φέρω αιχμάλωτους στη χώρα των εχθρών τους, όταν λοιπόν θα έχουν πληρώσει για την αμαρτία τους και η σκληρή τους καρδιά θα έχει ταπεινωθεί,

⁴²τότε θα θυμηθώ τη διαθήκη μου με τον Ιακώβ, με τον Ισαάκ και με τον Αβραάμ, σχετικά με τη χώρα τους.

⁴³Η χώρα όμως πρώτα θα εγκαταλειφθεί απ' αυτούς και θ' απολαύσει τα σαββατικά της έτη όλο αυτό το διάστημα. Πρέπει να πληρώσουν για την αμαρτία τους, γιατί αγνόησαν τις εντολές μου και περιφρόνησαν τους νόμους μου.

⁴⁴Αλλά και τότε ακόμη, όταν θα βρίσκονται στη χώρα των εχθρών τους, εγώ δεν θα τους απαρνηθώ, ούτε θα τους αποστραφώ σε σημείο που να τους εξαφανίσω τελείως. Δε θα ακυρώσω τη διαθήκη μου μαζί τους, γιατί εγώ, ο Κύριος, είμαι ο Θεός τους.

⁴⁵Για χάρη τους θα λάβω υπόψη μου τη διαθήκη μου με τους προγόνους τους, όταν τους έβγαλα από την Αίγυπτο μπροστά στα μάτια των άλλων εθνών, για να γίνω Θεός τους. Εγώ είμαι ο Κύριος».

⁴⁶Αυτές είναι οι διαταγές και οι νόμοι, που καθόρισε ο Κύριος ανάμεσα σ' αυτόν τον ίδιο και στους Ισραηλίτες, στο όρος Σινά, με το Μωυσή.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ 27

Νόμοι που αφορούν τα τάματα

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή

²να δώσει στους Ισραηλίτες τις ακόλουθες οδηγίες: Αν κάποιος έχει προσφερθεί στον Κύριο για να εκπληρώσει ένα τάμα, αυτός ο άνθρωπος, μπορεί να ελευθερωθεί πληρώνοντας σε χρήμα ανάλογα με την επίσημη εκτίμηση.

³Αυτή θα είναι για έναν άντρα από είκοσι ως εξήντα ετών, πενήντα ασημένιοι σίκλοι, με βάση τον ιερό σίκλο.

⁴Για μία γυναίκα, τριάντα σίκλοι.

⁵Για ηλικίες από πέντε ως είκοσι ετών, η εκτίμηση θα είναι για το αγόρι είκοσι σίκλοι, για το κορίτσι δέκα.

⁶Για ηλικίες από ενός μηνός ως πέντε ετών, η εκτίμηση θα είναι για το αγόρι πέντε ασημένιοι σίκλοι και για το κορίτσι τρεις.

⁷Για ηλικίες από εξήντα ετών και πάνω, η εκτίμηση θα είναι για τον άντρα δεκαπέντε σίκλοι, για τη γυναίκα δέκα.

⁸Αν αυτός που έκανε το τάξιμο είναι πολύ φτωχός και δεν μπορεί να πληρώσει το καθορισμένο τίμημα, αυτός θα παρουσιάσει τον άνθρωπο τον οποίο είχε τάξει μπροστά στον ιερέα, ο οποίος θα τον εκτιμήσει ανάλογα με τη δυνατότητα εκείνου που έκανε το τάξιμο.

⁹Αν το τάξιμο είναι ένα ζώο, από 'κείνα που είναι ευπρόσδεκτα ως προσφορά στον Κύριο, τότε και το ζώο είναι πράγμα άγιο.

¹⁰Δεν πρέπει να το αντικαταστήσει με άλλο, ούτε να ανταλλάξει ένα καλό ζώο μ' ένα κακό ή ένα κακό μ' ένα καλό. Αν ανταλλάξει ένα ζώο με άλλο, τότε και τα δύο θα είναι άγια.

¹¹Αν πρόκειται για ακάθαρτο ζώο, από κείνα που δεν είναι ευπρόσδεκτα ως προσφορά στον Κύριο, τότε ο άνθρωπος θα φέρει το ζώο μπροστά στον ιερέα,

¹²κι εκείνος θα το εκτιμήσει αν είναι καλό ή ελαττωματικό· η εκτίμηση του ιερέα θα είναι τελεσίδικη.

- ¹³Αν όμως ο άνθρωπος αυτός θελήσει να εξαγοράσει το ζώο, τότε θα προσθέσει το ένα πέμπτο της τιμής που του ορίστηκε.
- ¹⁴Αν κάποιος αφιερώσει το σπίτι του ως ιερή προσφορά στον Κύριο, τότε ο ιερέας θα το εκτιμήσει ανάλογα με τα πλεονεκτήματα ή τα μειονεκτήματά του· η εκτίμηση του ιερέα θα είναι τελεσίδικη.
- ¹⁵Αν αυτός που αφιέρωσε το σπίτι του, θελήσει να το εξαγοράσει, θα προσθέσει το ένα πέμπτο της τιμής που του ορίστηκε σε χρήμα, και τότε το σπίτι θ' ανήκει πάλι σ' αυτόν.
- ¹⁶Αν κάποιος αφιερώσει ένα μέρος από το ιδιόκτητο χωράφι του στον Κύριο, η αξία του θα καθορίζεται ανάλογα με την ποσότητα του σπόρου που μπορεί κανείς να σπείρει σ' αυτό: ένα χομόρ σπόρου κριθαριού θ' αντιστοιχεί σε πενήντα ασημένιους σίκλους.
- ¹⁷Αν αφιερώσει κανείς το χωράφι του αμέσως μετά το ιωβηλαίο έτος, η τιμή που έχει καθοριστεί θα ισχύσει ολόκληρη.
- ¹⁸Αν αφιερώσει το χωράφι του οποιοδήποτε χρόνο μετά το ιωβηλαίο, τότε ο ιερέας θα υπολογίσει το ποσόν ανάλογα με τα χρόνια που απομένουν ως το επόμενο ιωβηλαίο έτος· και θα ορίσει την τιμή μειωμένη.
- ¹⁹Αν αυτός που αφιέρωσε το χωράφι θελήσει να το εξαγοράσει, τότε θα αυξήσει την τιμή που του ορίστηκε κατά το ένα πέμπτο σε χρήμα και το χωράφι θα παραμείνει σ' αυτόν.
- ²⁰Αν όμως δεν εξαγοράσει το χωράφι αλλά το πουλήσει σε κάποιον άλλον, τότε πια δεν είναι δυνατόν να εξαγοραστεί·
- ²¹το επόμενο ιωβηλαίο έτος, όταν το χωράφι αποδεσμευτεί, θα είναι πράγμα άγιο, αφιερωμένο στον Κύριο. Θα περιέρχεται στον ιερέα ως ιδιοκτησία του.
- ²²Αν κάποιος αφιερώσει στον Κύριο ένα χωράφι που το αγόρασε και που δεν είναι από τα χωράφια της ιδιοκτησίας του,

²³τότε ο ιερέας θα εκτιμήσει την αξία του ανάλογα με τον αριθμό των ετών που απομένουν ως το ιωβηλαίο έτος. Και ο άνθρωπος πρέπει να πληρώσει την τιμή αυτή την ίδια μέρα. Τα χρήματα αυτά ανήκουν στον Κύριο.

²⁴Όταν έρθει το ιωβηλαίο, το χωράφι θα επιστραφεί σ' εκείνον από τον οποίο είχε αγοραστεί και αποτελούσε μέρος της ιδιοκτησίας του.

²⁵Κάθε εκτίμηση θα γίνεται με βάση το σίκλο του αγιαστηρίου· είκοσι γερά αντιστοιχούν σ' ένα σίκλο.

Προσθήκες επί ζητημάτων εξαγοράς

²⁶Βέβαια, κανένας δεν έχει δικαίωμα ν' αφιερώσει στον Κύριο ένα πρωτογέννητο από τα ζώα του, είτε είναι βόδι είτε πρόβατο, επειδή ως «πρωτότοκο» ανήκει ήδη δικαιωματικά στον Κύριο.

²⁷Αν είναι ακάθαρτο ζώο, μπορεί κανείς να το εξαγοράσει στην καθορισμένη τιμή, αυξημένη κατά το ένα πέμπτο· αν δεν εξαγοραστεί, μπορεί να πουληθεί στην ορισμένη τιμή χωρίς προσαύξηση.

²⁸Ό, τι όμως αφιέρωσε κανείς ολοκληρωτικά στον Κύριο, απ' όλα όσα έχει, είτε πρόκειται για άνθρωπο είτε για ζώο είτε για ιδιόκτητο χωράφι, αυτό δεν μπορεί ούτε να πουληθεί ούτε να εξαγοραστεί. Είναι αγιότατο, ξεχωρισμένο για τον Κύριο.

²⁹Ακόμα κι ένας άνθρωπος αφιερωμένος ολοκληρωτικά δεν μπορεί να εξαγοραστεί. Πρέπει οπωσδήποτε να θανατωθεί.

³⁰Το ένα δέκατο από την παραγωγή της γης, είτε από τα γεννήματα των χωραφιών είτε από τους καρπούς των δέντρων, ανήκει στον Κύριο· είναι πράγμα ξεχωρισμένο για τον Κύριο.

³¹Αν κάποιος θέλει να εξαγοράσει ένα μέρος της δεκάτης του, πρέπει να προσθέσει στην καθορισμένη τιμή το ένα πέμπτο της αξίας τους.

³²Η δεκάτη των βοδιών και των προβάτων, δηλαδή κάθε δέκατο ζώο που περνάει κάτω από το ραβδί του βοσκού, είναι πράγμα άγιο, αφιερωμένο στον Κύριο.

³³Δεν πρέπει να εξετάζει κανείς αν το ζώο είναι καλό ή ελαττωματικό, ούτε να το αλλάζει με άλλο· αν αντικαταστήσει ένα ζώο μ' ένα άλλο, τότε και τα δύο ζώα θα είναι άγια· δεν μπορούν να εξαγοραστούν.

³⁴Αυτές είναι οι εντολές που έδωσε ο Κύριος στο Μωυσή για τους Ισραηλίτες, πάνω στο όρος Σινά.

ΑΡΙΘΜΟΙ

ΑΡΙΘΜΟΙ 1

Απαρίθμηση των Ισραηλιτών στο Σινά

¹Το δεύτερο χρόνο μετά την έξοδο των Ισραηλιτών από την Αίγυπτο, την πρώτη μέρα του δεύτερου μήνα, ο Κύριος είπε στο Μωυσή μέσα στη σκηνή του Μαρτυρίου, στην έρημο Σινά.

²⁻³«Απογράψτε, εσύ κι ο Ααρών, ολόκληρη την κοινότητα των Ισραηλιτών. Καταρτίστε κατάλογο κατά συγγένειες και οικογένειες. Καταχωρίστε ένα προς ένα τα ονόματα όλων των αντρών από είκοσι ετών και πάνω, δηλαδή όλους τους στρατεύσιμους Ισραηλίτες, που συγκροτούν τις διάφορες στρατιωτικές μονάδες.

⁴Μαζί σας θα είναι και ένας αρχηγός συγγενείας από κάθε φυλή για να σας βοηθάει.

⁵Τα ονόματα των αντρών που θα σας βοηθήσουν είναι: Από τη φυλή Ρουβήν ο Ελισούρ, γιος του Σεδιούρ·

⁶από τη φυλή Συμεών ο Σελουμιήλ, γιος του Σουρισαδαΐ·

⁷από τη φυλή Ιούδα ο Ναχσών, γιος του Αμιναδάβ·

⁸από τη φυλή Ισάχαρ ο Ναθαναήλ, γιος του Σουάρ·

⁹από τη φυλή Ζαβουλών ο Ελιάβ, γιος του Χαιλών·

¹⁰από τους γιους του Ιωσήφ: από τον Εφραΐμ ο Ελισαμά, γιος του Αμιούδ· και από το Μανασσή ο Γαμαλιήλ, γιος του Πεδασούρ·

¹¹από τη φυλή Βενιαμίν ο Αβιδάν, γιος του Γιδεωνί·

¹²από τη φυλή Δαν ο Ιέζερ, γιος του Αμμισαδαΐ·

¹³από τη φυλή Ασήρ ο Φαγεϊήλ, γιος του Οχράν·

¹⁴από τη φυλή Γαδ ο Ελιασάφ, γιος του Δεουήλ·

¹⁵από τη φυλή Νεφθαλί ο Αχιρά, γιος του Αινάν».

¹⁶Αυτοί επελέγησαν από την κοινότητα για να ηγούνται στις φυλές των προγόνων τους και παράλληλα να είναι χιλίαρχοι του λαού του Ισραήλ.

¹⁷Ο Μωυσής και ο Ααρών, με τη βοήθεια αυτών των αντρών, που είχαν οριστεί ονομαστικά,

¹⁸συγκέντρωσαν όλη την κοινότητα, την πρώτη μέρα του δεύτερου μήνα, και την απέγραψαν κατά συγγένειες και οικογένειες· κατέγραψαν ένα προς ένα τα ονόματα των αντρών από είκοσι ετών και πάνω.

¹⁹Ο Μωυσής απέγραψε το λαό στην έρημο Σινά, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος.

²⁰⁻⁴⁶Τα ονόματα όλων των στρατευσίμων, από είκοσι ετών και πάνω καταγράφηκαν ένα προς ένα κατά συγγένειες και οικογένειες. Τα αποτελέσματα της απογραφής ήταν τα ακόλουθα: Η φυλή Ρουβήν, πρώτου γιου του Ισραήλ, σαράντα έξι χιλιάδες πεντακόσιοι άντρες. Η φυλή Συμεών, πενήντα εννιά χιλιάδες τριακόσιοι· η φυλή Γαδ, σαράντα πέντε χιλιάδες εξακόσιοι πενήντα· η φυλή Ιούδα, εβδομήντα τέσσερις χιλιάδες εξακόσιοι· η φυλή Ισάχαρ, πενήντα τέσσερις χιλιάδες τετρακόσιοι· η φυλή Ζαβουλών, πενήντα επτά χιλιάδες τετρακόσιοι· η φυλή Εφραΐμ, σαράντα χιλιάδες πεντακόσιοι· η φυλή Μανασσή, τριάντα δύο χιλιάδες διακόσιοι· η φυλή Βενιαμίν, τριάντα πέντε χιλιάδες τετρακόσιοι· η φυλή Δαν, εξήντα δύο χιλιάδες επτακόσιοι· η φυλή Ασήρ, σαράντα μία χιλιάδες πεντακόσιοι και η φυλή Νεφθαλί, πενήντα τρεις χιλιάδες τετρακόσιοι άντρες. Σύνολο απογραφέντων: εξακόσιες τρεις χιλιάδες πεντακόσιοι πενήντα άντρες.

Η τοποθέτηση των Λευιτών στην υπηρεσία της σκηνής του Μαρτυρίου

⁴⁷Όσοι όμως ανήκαν στη φυλή Λευί δεν απογράφηκαν μαζί με τους άλλους,

⁴⁸επειδή ο Κύριος είχε πει στο Μωυσή:

⁴⁹«Τη φυλή Λευί δεν θα την απογράψεις· δε θα τους καταγράψεις έναν προς ένα μαζί με τους άλλους Ισραηλίτες.

50 Στους Λευίτες θα αναθέσεις να φροντίζουν τη σκηνή του Μαρτυρίου, τα σκεύη της και καθετί που της ανήκει. Αυτοί θα μεταφέρουν τη σκηνή και τα σκεύη της, θα υπηρετούν σ' αυτήν και θα κατασκηνώνουν γύρω απ' αυτήν.

51 Όταν πρόκειται να μετακινηθεί η σκηνή, οι Λευίτες θα τη λύνουν και όταν πρόκειται να κατασκηνώσετε κάπου, οι Λευίτες θα τη στήνουν. Οποιοσδήποτε άλλος πλησιάζει, θα θανατώνεται.

52 Όλοι οι άλλοι Ισραηλίτες θα κατασκηνώνουν καθένας στο στρατόπεδό του, κοντά στη σημαία του, κατά στρατιωτικές μονάδες.

53 Αλλά οι Λευίτες θα κατασκηνώνουν γύρω από τη σκηνή του Μαρτυρίου, για να μην ξεσπάσει η οργή μου πάνω στην ισραηλιτική κοινότητα. Οι Λευίτες θα είναι οι φύλακες της σκηνής του Μαρτυρίου».

54 Οι Ισραηλίτες συμμορφώθηκαν ακριβώς με όλα όσα διέταξε ο Κύριος το Μωυσή.

ΑΡΙΘΜΟΙ 2

Τα στρατόπεδα και οι αρχηγοί των φυλών

1 Ο Κύριος είπε στο Μωυσή και στον Ααρών:

2 «Οι Ισραηλίτες πρέπει να στρατοπεδεύουν απέναντι στη σκηνή του Μαρτυρίου και γύρω της, καθένας κοντά στη σημαία του με τα εμβλήματα της συγγένειάς του.

3-8» Στα ανατολικά θα βρίσκεται το στρατόπεδο του Ιούδα με τη σημαία του, στο οποίο υπάγονται στρατιωτικές μονάδες τριών φυλών, καθεμιά με τον αρχηγό της ως εξής: Για τη φυλή Ιούδα, αρχηγός θα είναι ο Ναχσών γιος του Αμιναδάβ, με εβδομήντα τέσσερις χιλιάδες εξακόσιους άντρες, σύμφωνα με την απογραφή. Για τη φυλή Ισάχαρ, αρχηγός θα είναι ο Ναθαναήλ γιος του Σουάρ, με πενήντα τέσσερις χιλιάδες τετρακόσιους άντρες, σύμφωνα με την απογραφή. Για τη φυλή Ζαβουλών, αρχηγός θα είναι ο Ελιάβ γιος του Χαιλών, με πενήντα επτά χιλιάδες τετρακόσιους άντρες, σύμφωνα με την απογραφή.

⁹Το στρατόπεδο του Ιούδα θα απαριθμεί συνολικά εκατόν ογδόντα έξι χιλιάδες τετρακόσιους άντρες. Αυτοί θα ξεκινούν πρώτοι.

¹⁰⁻¹⁵»Στα νότια θα βρίσκεται το στρατόπεδο του Ρουβήν με τη σημαία του, στο οποίο υπάγονται στρατιωτικές μονάδες τριών φυλών, καθεμιά με τον αρχηγό της ως εξής: Για τη φυλή Ρουβήν, αρχηγός θα είναι ο Ελισούρ γιος του Σεδιούρ, με σαράντα έξι χιλιάδες πεντακόσιους άντρες, σύμφωνα με την απογραφή. Για τη φυλή Συμεών, αρχηγός θα είναι ο Σελουμιήλ γιος του Σουρισαδαΐ, με πενήντα εννιά χιλιάδες τριακόσιους άντρες, σύμφωνα με την απογραφή. Για τη φυλή Γαδ, αρχηγός θα είναι ο Ελιασάφ γιος του Δεουήλ, με σαράντα πέντε χιλιάδες εξακόσιους πενήντα άντρες, σύμφωνα με την απογραφή.

¹⁶Το στρατόπεδο του Ρουβήν θα απαριθμεί συνολικά εκατόν πενήντα μία χιλιάδες τετρακόσιους πενήντα άντρες. Αυτοί θα ξεκινούν δεύτεροι.

¹⁷»Έπειτα θ' αναχωρούν οι Λευίτες μεταφέροντας τη σκηνή του Μαρτυρίου. Θα παρατάσσονται ανάμεσα στα άλλα δύο στρατόπεδα. Στην πορεία τα στρατιωτικά τμήματα θ' ακολουθούν τη σειρά με την οποία θα είναι στρατοπεδευμένα, καθένα στη θέση του με τη σημαία του.

¹⁸⁻²³»Στα δυτικά θα βρίσκεται το στρατόπεδο του Εφραΐμ με τη σημαία του, στο οποίο υπάγονται στρατιωτικές μονάδες τριών φυλών, καθεμιά με τον αρχηγό της ως εξής: Για τη φυλή Εφραΐμ, αρχηγός θα είναι ο Ελισαμά γιος του Αμιούδ, με σαράντα χιλιάδες πεντακόσιους άντρες, σύμφωνα με την απογραφή. Για τη φυλή Μανασσή, αρχηγός θα είναι ο Γαμαλιήλ γιος του Πεδασούρ, με τριάντα δύο χιλιάδες διακόσιους άντρες, σύμφωνα με την απογραφή. Για τη φυλή Βενιαμίν, αρχηγός θα είναι ο Αβιδάν γιος του Γιδεωνί, με τριάντα πέντε χιλιάδες τετρακόσιους άντρες, σύμφωνα με την απογραφή.

²⁴Το στρατόπεδο του Εφραΐμ θα απαριθμεί συνολικά εκατόν οχτώ χιλιάδες εκατό άντρες. Αυτοί θα ξεκινούν τρίτοι.

25-30»Στα βόρεια θα βρίσκεται το στρατόπεδο του Δαν με τη σημαία του, στο οποίο υπάγονται στρατιωτικές μονάδες τριών φυλών, καθεμιά με τον αρχηγό της ως εξής: Για τη φυλή Δαν, αρχηγός θα είναι ο Ιέζερ γιος του Αμμισαδαΐ, με εξήντα δύο χιλιάδες εφτακόσιους άντρες, σύμφωνα με την απογραφή. Για τη φυλή Ασήρ, αρχηγός θα είναι ο Φαγειϊήλ γιος του Οχράν, με σαράντα μία χιλιάδες πεντακόσιους άντρες, σύμφωνα με την απογραφή. Για τη φυλή Νεφθαλί, αρχηγός θα είναι ο Αχιρά γιος του Αινάν, με πενήντα τρεις χιλιάδες τετρακόσιους άντρες, σύμφωνα με την απογραφή.

31Το στρατόπεδο του Δαν θα απαριθμεί συνολικά εκατόν πενήντα επτά χιλιάδες εξακόσιους άντρες. Αυτοί θα ξεκινούν τελευταίοι».

32Το σύνολο των Ισραηλιτών που απογράφηκαν κατά φυλές και στρατιωτικές μονάδες ήταν εξακόσιες τρεις χιλιάδες πεντακόσιοι πενήντα άντρες.

33Οι Λευίτες δεν απογράφηκαν μαζί με τους Ισραηλίτες, όπως διέταξε ο Κύριος το Μωυσή.

34Οι Ισραηλίτες συμμορφώθηκαν με όλα όσα διέταξε ο Κύριος το Μωυσή· έτσι στρατοπέδευαν, καθένας κάτω από τη σημαία του, και ξεκινούσαν καθένας με τη σειρά της συγγένειάς του και της προγονικής φυλής του.

ΑΡΙΘΜΟΙ 3

Οι γιοι του Ααρών

1Τα μέλη των οικογενειών του Ααρών και του Μωυσή, την εποχή που ο Κύριος μίλησε στο Μωυσή πάνω στο όρος Σινά, έχουν ως εξής:

2Ο Ααρών είχε τέσσερις γιους: Το Ναδάβ, που ήταν κι ο πρωτότοκος, τον Αβιού, τον Ελεάζαρ και τον Ιθάμαρ.

3Αυτοί έλαβαν το χρίσμα του ιερέως και καθιερώθηκαν στην άσκηση της ιεροσύνης.

4Αλλά ο Ναδάβ και ο Αβιού πέθαναν επί τόπου όταν πρόσφεραν στον Κύριο αντικανονική θυσία, στην έρημο Σινά. Γιους δεν είχαν· έτσι έγιναν ιερείς ο Ελεάζαρ και ο Ιθάμαρ, ενώ ακόμα ζούσε ο Ααρών, ο πατέρας τους.

Οι Λευίτες στην υπηρεσία των ιερέων

⁵Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

⁶«Πες να πλησιάσει η φυλή Λευί και διόρισέ τους στην υπηρεσία του Ααρών του ιερέα.

⁷Αυτοί θ' αναλάβουν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις του Ααρών και ολόκληρης της κοινότητας, οι οποίες αφορούν τη σκηνή του Μαρτυρίου και τη λατρεία σ' αυτήν.

⁸Θα φροντίζουν για όλα τα σκεύη της σκηνής και για ό, τι έχει σχέση με τις λατρευτικές υποχρεώσεις των Ισραηλιτών.

⁹Θα θέσεις τους Λευίτες στην υπηρεσία του Ααρών και των γιων του. Αυτοί θα είναι απόλυτα αφιερωμένοι, δοσμένοι σ' αυτόν από μέρους των Ισραηλιτών.

¹⁰Θα ορίσεις τον Ααρών και τους γιους του, για να εκτελούν τα ιερατικά καθήκοντα. Κάθε άλλος που θα πλησιάζει για να συμμετάσχει σ' αυτά, θα θανατώνεται».

¹¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

¹²«Εγώ διάλεξα τους Λευίτες μέσα από όλο το λαό αντί για τα πρωτότοκα των Ισραηλιτών. Οι Λευίτες θα ανήκουν σ' εμένα.

¹³Σ' εμένα ανήκει κάθε πρωτότοκο· την ημέρα που εξολόθρευσα τα πρωτότοκα στην Αίγυπτο, ξεχώρισα για μένα όλα τα πρωτότοκα των Ισραηλιτών, τόσο των ανθρώπων όσο και των ζώων. Σ' εμένα ανήκουν. Εγώ είμαι ο Κύριος».

Η απογραφή των Λευιτών

¹⁴Ο Κύριος είπε στον Μωυσή, στην έρημο Σινά:

¹⁵«Απόγραψε τους Λευίτες κατά συγγένειες και οικογένειες. Θα καταγράψεις όλα τα αρσενικά ηλικίας από ενός μηνός και πάνω».

¹⁶Ο Μωυσής έκανε την απογραφή σύμφωνα με τη διαταγή που του έδωσε ο Κύριος.

- ¹⁷Οι γιοι του Λευί ονομάζονταν Γηρσών, Καάθ και Μεραρί.
- ¹⁸Γιοι του Γηρσών ήταν οι Λιβνί και Σιμεΐ, αρχηγοί οικογενειών που έφεραν το όνομά τους.
- ¹⁹Γιοι του Καάθ ήταν οι Αμράμ, Ισάρ, Χεβρών και Ουζζιήλ, αρχηγοί οικογενειών που έφεραν το όνομά τους.
- ²⁰Γιοι του Μεραρί ήταν οι Μαχλί και Μουσί, αρχηγοί οικογενειών που έφεραν το όνομά τους. Οι συγγένειες των Λευιτών με τις οικογένειές τους είναι οι εξής:
- ²¹Από τον Γηρσών προέρχονται οι οικογένειες των Λιβνιτών και των Σιμεϊτών.
- ²²Όλοι οι αρσενικοί που απογράφηκαν από ενός μηνός και πάνω, ήταν επτά χιλιάδες πεντακόσιοι.
- ²³Η συγγένεια των Γηρσωνιτών στρατοπέδευε πίσω από τη σκηνή, δυτικά.
- ²⁴Αρχηγός της ήταν ο Ελιασάφ γιος του Λαήλ.
- ²⁵Σχετικά με τη σκηνή του Μαρτυρίου, οι Γηρσωνίτες ανέλαβαν την υποχρέωση να φροντίζουν τη σκηνή και τον περίβολο, τα καλύμματά της και το παραπέτασμα της εισόδου,
- ²⁶τα παραπετάσματα της αυλής γύρω από τη σκηνή και το θυσιαστήριο, το παραπέτασμα της εισόδου της, καθώς και όλα τα σχοινιά που χρειάζονται για το στήσιμο της σκηνής.
- ²⁷Από τον Καάθ προέρχονται οι οικογένειες των Αμραμιτών, των Ισαριτών, των Χεβρωνιτών και των Ουζζιηλιτών.
- ²⁸Όλοι οι αρσενικοί που απογράφηκαν, από ενός μηνός και πάνω, ήταν οκτώ χιλιάδες εξακόσιοι. Αυτοί ανέλαβαν τη φροντίδα του αγιαστηρίου.
- ²⁹Η συγγένεια των Κααθιτών στρατοπέδευε στη νότια πλευρά της σκηνής.
- ³⁰Αρχηγός της ήταν ο Ελισαφάν γιος του Ουζζιήλ.

³¹Σ' αυτούς ανέθεσαν να φροντίζουν την κιβωτό, την τράπεζα, τη λυχνία, τα θυσιαστήρια και τα σκεύη του αγιαστηρίου με τα οποία εκτελούν το λατρευτικό έργο, το καταπέτασμα και ό, τι σχετίζεται μ' αυτό.

³²Επικεφαλής των αρχηγών του Λευί ήταν ο Ελεάζαρ γιος του Ααρών, του ιερέα, ο οποίος επόπτευε αυτούς που είχαν αναλάβει την φροντίδα του αγιαστηρίου.

³³Από το Μεραρί προέρχονται οι οικογένειες των Μαχλιτών και των Μουσιτών.

³⁴Όλοι οι αρσενικοί που απογράφηκαν, από ενός μηνός και πάνω, ήταν έξι χιλιάδες διακόσιοι.

³⁵Αρχηγός της συγγένειας των Μεραριτών ήταν ο Σουριήλ γιος του Αβιχαΐλ. Αυτοί στρατοπέδευαν στη βόρεια πλευρά της σκηνής.

³⁶Οι Μεραρίτες ανέλαβαν την υποχρέωση να φυλάνε και να φροντίζουν τις σανίδες της σκηνής, τις δοκούς της, τους στύλους της και τις βάσεις τους, όλα τα σκεύη της και όλα τα εξαρτήματά τους,

³⁷τους στύλους της αυλής ολόγυρα, τις βάσεις τους, τους πασσάλους τους και τα σχοινιά τους.

³⁸Μπροστά στη σκηνή, ανατολικά στρατοπέδευαν ο Μωυσής, ο Ααρών και οι γιοι του. Αυτοί είχαν αναλάβει τις τελετουργίες του αγιαστηρίου, για λογαριασμό των Ισραηλιτών. Κάθε άλλος που θα πλησίαζε, θα θανατωνόταν.

³⁹Το σύνολο των Λευιτών που απογράφηκαν από το Μωυσή και τον Ααρών, με διαταγή του Κυρίου, κατά συγγένειες όλοι οι αρσενικοί από ενός μηνός και πάνω, ήταν είκοσι δύο χιλιάδες άτομα.

Οι Λευίτες και η εξαγορά των πρωτοτόκων

⁴⁰Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Απόγραψε όλα τα αρσενικά πρωτότοκα των Ισραηλιτών, από ενός μηνός και πάνω, και κάνε κατάλογο με τα ονόματά τους.

⁴¹Τους Λευίτες, όμως, θα τους απογράψεις χωριστά και θ' ανήκουν σ' εμένα – εγώ είμαι ο Κύριος– στη θέση των πρωτοτόκων των Ισραηλιτών. Το ίδιο θα υπολογίσεις τα ζώα των Λευιτών στη θέση των πρωτογέννητων ζώων των Ισραηλιτών.

⁴²Ο Μωυσής έκανε την απογραφή όλων των πρωτοτόκων των Ισραηλιτών, όπως τον διέταξε ο Κύριος.

⁴³Το σύνολο των πρωτότοκων αρσενικών από ενός μηνός και πάνω, καταγεγραμμένα σε ονομαστικό κατάλογο, ήταν είκοσι δύο χιλιάδες διακόσια εβδομήντα τρία άτομα.

⁴⁴Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

⁴⁵«Αφιέρωσέ μου τους Λευίτες στη θέση των πρωτοτόκων των Ισραηλιτών· το ίδιο και τα ζώα των Λευιτών στη θέση των πρωτογέννητων ζώων του λαού. Σ' εμένα θα ανήκουν οι Λευίτες· εγώ είμαι ο Κύριος.

⁴⁶Τα διακόσια εβδομήντα τρία πρωτότοκα των Ισραηλιτών που υπερβαίνουν τον αριθμό των Λευιτών, θα τα εξαγοράσεις.

⁴⁷Θα υπολογίσεις για τον καθένα πέντε σίκλους, με βάση τον ιερό σίκλο, που ισοδυναμεί με είκοσι γερά,

⁴⁸και θα δώσεις τα χρήματα της εξαγοράς στον Ααρών και στους γιους του».

⁴⁹Έτσι κι έκανε ο Μωυσής· πήρε

⁵⁰το χρηματικό ποσό των χιλίων τριακοσίων εξήντα πέντε ιερών σίκλων

⁵¹και το έδωσε στον Ααρών και στους γιους του, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος.

ΑΡΙΘΜΟΙ 4

Οι υποχρεώσεις των Λευιτών

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή και στον Ααρών:

²«Κάνε έναν κατάλογο κατά υπο-συγγένειες και οικογένειες όλων των Κααθιτών Λευιτών

- ³από τριάντα ως πενήντα χρόνων, όσοι είναι κατάλληλοι να προσφέρουν υπηρεσία στη σκηνή του Μαρτυρίου.
- ⁴Οι υπηρεσίες των Κααθιτών αφορούν τα άγια των αγίων.
- ⁵Όταν θα πρόκειται να ξεκινήσει το στρατόπεδο, ο Ααρών και οι γιοι του θα έρχονται και θα ξεκρεμούν το καταπέτασμα και θα σκεπάζουν μ' αυτό την κιβωτό της διαθήκης.
- ⁶Θα βάζουν πάνω της ένα κάλυμμα από τομάρι κι από πάνω θα απλώνουν άλλο σκέπασμα από γαλάζιο ύφασμα. Έπειτα θα περνούν τις δοκούς της κιβωτού.
- ⁷Πάνω στην τράπεζα της προθέσεως των άρτων θα απλώνουν ένα γαλάζιο ύφασμα και θα βάζουν από πάνω τις γαβάθες, τις λεκάνες, τους δίσκους της θυσίας και τις κανάτες για τις σπονδές. Πάνω στην τράπεζα θα υπάρχουν πάντα άρτοι.
- ⁸Πάνω σ' όλα αυτά θα απλώνουν ένα κατακόκκινο ύφασμα, θα το περιτυλίξουν με ένα κάλυμμα από τομάρι και θα περνούν τις δοκούς της τράπεζας.
- ⁹Θα παίρνουν ένα γαλάζιο ύφασμα και θα σκεπάζουν την επτάφωτη λυχνία, τα λυχνάρια της, τις λαβίδες, τις σταχτοθήκες και τα δοχεία με το λάδι, που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία της.
- ¹⁰Θα τη σκεπάζουν, αυτήν και τα εξαρτήματά της, με κάλυμμα από τομάρι και θα τη βάζουν πάνω στο φορείο της.
- ¹¹Πάνω στο χρυσό θυσιαστήριο θα απλώνουν ένα γαλάζιο ύφασμα κι από πάνω ένα κάλυμμα από τομάρι· έπειτα θα περνούν τις δοκούς του.
- ¹²Θα παίρνουν όλα τα σκεύη που χρησιμεύουν για την λατρεία μέσα στο αγιαστήριο, θα τα βάζουν μέσα σε γαλάζιο ύφασμα και θα τα σκεπάζουν με κάλυμμα από τομάρι· έπειτα θα τα βάζουν πάνω σε φορείο.
- ¹³Θα καθαρίζουν το θυσιαστήριο από τη στάχτη και θα απλώνουν πάνω του ένα ύφασμα ολοκόκκινο.

14Θα βάζουν πάνω του όλα τα σκεύη που προορίζονται για τη λειτουργία του, δηλαδή τις σχάρες, τα πιρούνια, τα φτυάρια και τις λεκάνες, και θα απλώνουν πάνω τους ένα κάλυμμα από τομάρι. Έπειτα θα περνούν τις δοκούς του θυσιαστηρίου.

15Όταν ο Ααρών και οι γιοι του θα έχουν τελειώσει με το σκέπασμα του αγιαστηρίου και των σκευών του, την ώρα που το στρατόπεδο ξεκινάει, θα έρχονται οι Κααθίτες να σηκώσουν τα άγια σκεύη· δεν θα τα αγγίζουν όμως καθόλου, γιατί θα πεθάνουν. Η υπηρεσία που ανατέθηκε στους απόγονους του Καάθ, σχετικά με τη σκηνή του Μαρτυρίου, ήταν να μεταφέρουν τα άγια σκεύη.

16»Ο Ελεάζαρ, γιος του ιερέα Ααρών, θα επιβλέπει τη σκηνή και τα σκεύη του αγιαστηρίου· θα φροντίζει για το λάδι της λυχνίας, για το εύοσμο θυμίαμα, για τις αναίμακτες θυσίες και για το λάδι του χρίσματος».

17Ο Κύριος είπε στο Μωυσή και στον Ααρών:

18«Μην αφήσετε να χαθεί μέσα από τους Λευίτες η συγγένεια των Κααθιτών,

19καθώς θα πλησιάζουν τα άγια των αγίων. Για να μη συμβεί κάτι τέτοιο, ο Ααρών και οι γιοι του θα έρχονται και θα ορίζουν στον καθένα τους την υπηρεσία του και ποιο αντικείμενο θα μεταφέρει.

20Αλλά οι Κααθίτες δε θα μπούν ούτε για μια στιγμή να δουν τα άγια όταν σκεπάζονται, γιατί αλλιώς θα πεθάνουν».

Τα καθήκοντα των Γηρσωνιτών και των Μεραριτών

21Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

22«Απογράψτε επίσης τους Γηρσωνίτες κατά υπο-συγγένειες και οικογένειες

23από τριάντα έως πενήντα χρόνων, όλους όσοι είναι κατάλληλοι να προσφέρουν υπηρεσία στη σκηνή του Μαρτυρίου.

24Αυτές είναι οι υπηρεσίες για τις οποίες θα είναι υπεύθυνοι:

²⁵Θα μεταφέρουν τη σκηνή του Μαρτυρίου και τα παραπετάσματά της, το εσωτερικό κάλυμμά της και το κάλυμμα από τομάρι, που τοποθετείται από πάνω, καθώς και το παραπέτασμα της εισόδου της·

²⁶τα παραπετάσματα της αυλής γύρω από τη σκηνή και το θυσιαστήριο· το παραπέτασμα της εισόδου της αυλής, τα σχοινιά τους και όλα τα σχετικά εργαλεία. Θα κάνουν όλη την εργασία που απαιτείται γι' αυτά.

²⁷Στις υπηρεσίες τους οι Γηρσωνίτες θ' ακολουθούν τις εντολές του Ααρών και των γιων του για όλα όσα θα μεταφέρουν και για τις εργασίες που θα πρέπει να κάνουν. Θα τους καθορίζετε όλα όσα πρέπει να μεταφέρουν.

²⁸Αυτά είναι τα λειτουργήματα της συγγένειας των Γηρσωνιτών στη σκηνή του Μαρτυρίου. Αυτή είναι η εργασία τους που θα γίνεται με την καθοδήγηση του Ιθάμαρ, γιου του ιερέα Ααρών.

²⁹»Να απογράψεις και τους απογόνους του Μεραρί, κατά υπο-συγγένειες και οικογένειες,

³⁰από τριάντα ως πενήντα ετών, όσοι είναι κατάλληλοι να προσφέρουν υπηρεσία στη σκηνή του Μαρτυρίου.

³¹Θα τους ανατεθεί η φροντίδα να μεταφέρουν τις σανίδες της σκηνής του Μαρτυρίου, τις δοκούς της, τους στύλους της, και τις βάσεις της·

³²τους στύλους, τις βάσεις τους, τους πασσάλους και τα σχοινιά της αυλής γύρω από τη σκηνή, μαζί με τα εξαρτήματά τους και όλα τα σχετικά εργαλεία. Θα καταγράψετε με το όνομά τους όλα τα σκεύη για τα οποία καθένας τους θα είναι υπεύθυνος να μεταφέρει.

³³Αυτές είναι οι υπηρεσίες της συγγένειας των Μεραριτών, στη σκηνή του Μαρτυρίου, και θα τις εκτελούν με την καθοδήγηση του Ιθάμαρ, γιου του ιερέα Ααρών».

Η απαρίθμηση των ικανών Λευιτών

³⁴⁻⁴⁸Σύμφωνα λοιπόν με τη διαταγή του Κυρίου, ο Μωυσής, ο Ααρών και οι αρχηγοί της κοινότητας απέγραψαν τις τρεις λευιτικές συγγένειες, δηλαδή τους απογόνους του Καάθ, του Γηρσών και του Μεραρί. Η απογραφή έγινε

κατά υπο-συγγένειες και οικογένειες· καταγράφηκαν όλοι οι άντρες από τριάντα ως πενήντα ετών, όσοι ήταν κατάλληλοι να προσφέρουν υπηρεσία στη σκηνή του Μαρτυρίου: Οι απόγονοι του Καάθ ήταν δύο χιλιάδες εφτακόσιοι πενήντα, του Γηρσών δύο χιλιάδες εξακόσιοι τριάντα και του Μεραρί τρεις χιλιάδες διακόσιοι, σύνολο οχτώ χιλιάδες πεντακόσιοι ογδόντα άντρες.

⁴⁹Η απογραφή αυτή έγινε ύστερα από διαταγή του Κυρίου, που δόθηκε με το Μωυσή, και με διαταγή του Κυρίου υποδεικνυόταν στον καθένα η υπηρεσία που έπρεπε να προσφέρει ή το φορτίο που έπρεπε να σηκώνει.

ΑΡΙΘΜΟΙ 5

Η απομάκρυνση των ακαθάρτων από το στρατόπεδο

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

²«Πρόσταξε τους Ισραηλίτες να διώξουν από το στρατόπεδο όλους τους λεπρούς και όποιον έχει γονόρροια ή κατέστη ακάθατος από το άγγιγμα νεκρού,

³είτε άντρες είναι είτε γυναίκες. Να τους απομακρύνετε από ανάμεσά σας, για να μη μολύνουν το στρατόπεδο στο μέσο του οποίου εγώ κατοικώ».

⁴Έτσι έκαναν οι Ισραηλίτες και τους έδιωξαν όλους αυτούς έξω από το στρατόπεδο, όπως διέταξε ο Κύριος το Μωυσή.

Ο νόμος της επανόρθωσης

⁵⁻⁶Ο Κύριος έδωσε στο Μωυσή για τους Ισραηλίτες τις ακόλουθες οδηγίες: Αν ένας άντρας ή γυναίκα προξενήσει σε άλλον κάποια από τις συνηθισμένες ζημιές, θεωρείται ότι δείχνει απιστία στον Κύριο, οπότε είναι ένοχος.

⁷Θα πρέπει να ομολογήσει την αμαρτία του και να επανορθώσει, καταβάλλοντας στον αδικηθέντα όλη την αξία της ζημιάς που προξένησε, αυξημένη κατά το ένα πέμπτο.

⁸Αν δεν υπάρχει κανείς που να έχει δικαίωμα στην επανόρθωση της ζημιάς, τότε αυτό ανήκει στον Κύριο. Θα δίνεται στον ιερέα μαζί με το κριάρι που

προσφέρεται ως θυσία επανόρθωσης, με το οποίο θα γίνει η τελετουργία εξιλέωσης του ενόχου.

⁹Επίσης ο, τιδήποτε προσφέρεται με την ειδική τελετουργική ύψωση από τις ιερές προσφορές των Ισραηλιτών, θα ανήκει στον ιερέα, στον οποίο το φέρνουν.

¹⁰Σ' αυτόν θα ανήκουν όλες οι ιερές προσφορές που του φέρνουν.

Ο νόμος για τη ζηλοτυπία

¹¹⁻¹²Ο Κύριος έδωσε στο Μωσή για τους Ισραηλίτες τις ακόλουθες οδηγίες: Είναι δυνατόν μια γυναίκα να απιστήσει στο σύζυγό της και να τον απατήσει

¹³με άλλον άντρα. Μπορεί αυτό να μην μαθευτεί από τον άντρα της –ίσως μολύνθηκε στα κρυφά, χωρίς να υπάρχει μάρτυρας ή χωρίς να συλληφθεί επαυτοφόρω.

¹⁴Αν ο άντρας της την υποπτευθεί και καταληφθεί από ζηλοτυπία ή αν καταληφθεί από ζηλοτυπία και την υποπτευθεί χωρίς αυτή να έχει μολυνθεί,

¹⁵τότε θα οδηγήσει τη γυναίκα του στον ιερέα και θα φέρει προσφορά γι' αυτήν ένα δέκατο του εφά κριθαρένιο αλεύρι. Δε θα χύσει όμως σ' αυτό λάδι ούτε θα βάλει λιβάνι· πρόκειται για προσφορά ζηλοτυπίας, προσφορά ανάμνησης που υπενθυμίζει μια παρανομία.

¹⁶Ο ιερέας θα οδηγήσει τη γυναίκα να 'ρθεί και να σταθεί όρθια ενώπιον του Κυρίου.

¹⁷Θα πάρει αγιασμένο νερό μέσα σε πήλινο δοχείο και μέσα θα ρίξει σκόνη από το δάπεδο της σκηνής.

¹⁸Ο ιερέας θα φέρει τη γυναίκα να σταθεί όρθια ενώπιον του Κυρίου, θα λύσει τα μαλλιά της και θα της δώσει στα χέρια της την προσφορά της ανάμνησης, την προσφορά της ζηλοτυπίας. Ο ιερέας κρατώντας στα χέρια του το πικρό νερό που φέρνει την κατάρα,

¹⁹Θα εξορκίσει τη γυναίκα και θα της πει: «αν κανένας άντρας δεν πλάγιασε μαζί σου και αν, όσο είσαι στην εξουσία του άντρα σου, δεν τον απάτησες και δε μολύνθηκες, τότε αυτό το πικρό νερό που φέρνει την κατάρρα δε θα σε βλάψει.

²⁰Αν όμως, όσο είσαι στην εξουσία του άντρα σου, τον απάτησες και μολύνθηκες, γιατί κάποιος άλλος πλάγιασε μαζί σου,

²¹τότε ο Κύριος να σε τιμωρήσει: Να φέρει πάνω σου κατάρρα για παραδειγματισμό ανάμεσα στο λαό σου. Να επιτρέψει να πέσει η μήτρα σου και να πρηστεί η κοιλιά σου.

²²Αυτό το νερό, που φέρνει την κατάρρα, να μπει στα σπλάχνα σου για να πρηστεί η κοιλιά σου και να πέσει η μήτρα σου». Η γυναίκα θα απαντήσει: «Αμήν, αμήν».

²³Μετά ο ιερέας θα γράψει αυτές τις κατάρρες σε βιβλίο και θα σβήσει τη γραφή στο πικρό νερό.

²⁴Πριν δώσει στη γυναίκα να πιει το νερό που μπορεί να της φέρει πίκρα,

²⁵θα πάρει από τα χέρια της την προσφορά της ζηλοτυπίας, θα την κινήσει ενώπιον του Κυρίου και θα την φέρει στο θυσιαστήριο.

²⁶Έπειτα θα πάρει μια χούφτα από αυτήν την προσφορά για να υπενθυμίσει τη θυσία στον Κύριο, και θα την κάψει πάνω στο θυσιαστήριο. Τέλος θα δώσει στη γυναίκα να πιει το νερό.

²⁷Αν είχε μολυνθεί και είχε απατήσει τον άντρα της, το νερό που φέρνει τις κατάρρες θα μπει μέσα της και θα της φέρει πίκρα· θα πρηστεί η κοιλιά της και θα πέσει η μήτρα της και θα είναι καταραμένη ανάμεσα στο λαό της.

²⁸Αν όμως η γυναίκα δεν είχε μολυνθεί και είναι καθαρή, δε θα πάθει τίποτα και θα μπορεί να κάνει παιδιά.

²⁹Αυτός είναι ο νόμος της ζηλοτυπίας. Αφορά την περίπτωση που μια γυναίκα, ενώ βρίσκεται κάτω από την εξουσία του άντρα της, θα τον απατήσει και θα μολυνθεί·

³⁰ή που ένας άντρας θα καταληφθεί από ζηλοτυπία και θα υποπτευθεί τη γυναίκα του· τότε ο ιερέας θα οδηγήσει τη γυναίκα να σταθεί όρθια ενώπιον του Κυρίου και θα της εφαρμόσει αυτόν το νόμο στο σύνολό του.

³¹Ο άντρας θα απαλλαγεί από την αμαρτία, αλλά η γυναίκα θα υποστεί την ποινή της παρανομίας της.

ΑΡΙΘΜΟΙ 6

Ο νόμος για τους ναζηραίους

¹⁻²Ο Κύριος έδωσε στο Μωσή για τους Ισραηλίτες τις ακόλουθες οδηγίες: Αν ένας άντρας ή μια γυναίκα κάνει τάμα να γίνει ναζηραίος, δηλαδή να αφιερωθεί στον Κύριο,

³πρέπει να απέχει από το κρασί και από τα άλλα οινοπνευματώδη: Να μην πίνει ξύδι από κρασί ούτε ξύδι από άλλα οινοπνευματώδη ποτά, να μην πίνει κανένα ποτό φτιαγμένο από σταφύλια και να μην τρώει νωπά σταφύλια ή σταφίδες.

⁴Όλο το διάστημα της αφιέρωσής του δεν θα τρώει τίποτε από τα παράγωγα του αμπελιού, ούτε ακόμα τους σπόρους του σταφυλιού ή τη φλούδα του.

⁵Όλο το διάστημα για το οποίο έχει αφιερωθεί στον Κύριο δε θα κόψει τα μαλλιά του ή τα γένια του· πρέπει να είναι άγιος. Πρέπει να αφήσει να μεγαλώσουν τα μαλλιά του και τα γένια του.

⁶Ούτε πρέπει να αγγίξει νεκρό σώμα σ' αυτό το διάστημα.

⁷Αν ο πατέρας του ή η μάνα του, ο αδερφός του ή η αδερφή του πεθάνουν, ο ναζηραίος δεν πρέπει να καταστεί ακάθαρτος αγγίζοντας το πτώμα τους· στο κεφάλι του έχει την ευχή της αφιέρωσης στο Θεό του.

⁸Όλο το διάστημα της αφιέρωσής του πρέπει να είναι άγιος για τον Κύριο.

⁹Αν πεθάνει ξαφνικά κανείς μπροστά στο ναζηραίο και μολυνθεί έτσι το κεφάλι του, που έχει την ευχή, θα περιμένει εφτά μέρες για να κόψει τα μαλλιά του ή τα γένια του και τότε θα είναι καθαρός.

¹⁰Την όγδοη μέρα θα φέρει στον ιερέα δύο τρυγόνια ή δύο πιτσούνια, στην είσοδο της σκηνης του Μαρτυρίου.

¹¹Ο ιερέας θα προσφέρει το ένα ως θυσία εξιλέωσης και το άλλο θυσία ολοκαυτώματος, και θα κάνει γι' αυτόν την τελετουργία της συγχώρησης από την αμαρτία του, εξαιτίας αυτού του νεκρού. Την ίδια μέρα ο ναζηραίος θα εξαγιάσει εκ νέου το κεφάλι του,

¹²και θα αφιερωθεί και πάλι στον Κύριο για το διάστημα που είχε τάξει τον εαυτό του. Οι προηγούμενες μέρες δεν θα υπολογιστούν, γιατί η ευχή του είχε διακοπεί. Ως θυσία επανόρθωσης θα προσφέρει αρνί ενός χρόνου.

Η αφιέρωση του ναζηραίου

¹³Αυτός είναι ο νόμος για τον ναζηραίο. Όταν τελειώσουν οι μέρες της αφιέρωσής του, θα έρθει στην είσοδο της σκηνης του Μαρτυρίου

¹⁴και θα προσφέρει το δώρο του στον Κύριο· ένα αρνί ενός χρόνου χωρίς ελάττωμα ως θυσία ολοκαυτώματος, μια αρνάδα ενός χρόνου χωρίς ελάττωμα ως θυσία εξιλέωσης και ένα κριάρι χωρίς ελάττωμα ως θυσία κοινωνίας.

¹⁵Ένα καλάθι με άζυμα ψωμιά από ψιλό αλεύρι, πίτες ζυμωμένες με λάδι, και άζυμα παξιμάδια αλειμμένα με λάδι, μαζί με την αναίμακτη προσφορά και τη σπονδή.

¹⁶Ο ιερέας θα τα φέρει όλα αυτά ενώπιον του Κυρίου και θα προσφέρει τη θυσία εξιλέωσης και τη θυσία του ολοκαυτώματος.

¹⁷Θα προσφέρει το κριάρι ως θυσία κοινωνίας στον Κύριο, και μαζί το καλάθι με τα ψωμιά, την αναίμακτη προσφορά του και τη σπονδή.

¹⁸Ο ναζηραίος θα κόψει στην είσοδο της σκηνης του Μαρτυρίου τα μαλλιά του κεφαλιού του, που το είχε αφιερωμένο, και θα τα ρίξει στη φωτιά στην οποία καίγεται η θυσία κοινωνίας.

¹⁹Ο ιερέας θα πάρει την ωμοπλάτη του κριαριού όταν θα έχει ψηθεί και από το καλάθι μια πίτα άζυμη κι ένα άζυμο παξιμάδι, και θα τα βάλει στα χέρια του ναζηραίου αφού θα έχει κόψει τα μαλλιά του.

²⁰Μετά ο ιερέας θα τα προσφέρει με την ειδική τελετουργική κίνηση στον Κύριο. Πρόκειται για ιερή προσφορά προς τον ιερέα, μαζί με το στήθος και τον μηρό, που σύμφωνα με το νόμο ανήκουν στον ιερέα. Μετά απ' αυτά ο ναζηραίος μπορεί να πιει κρασί.

²¹Αυτοί είναι οι κανονισμοί για όποιον κάνει τάμα να γίνει ναζηραίος. Αν όμως ένας ναζηραίος, εκτός από το δώρο που πρέπει να προσφέρει στον Κύριο για την αφιέρωσή του, υποσχεθεί μια προαιρετική προσφορά, τότε πρέπει να εκπληρώσει με ακρίβεια την υπόσχεσή του.

Η ιερατική ευλογία

²²Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

²³«Όταν ο Ααρών και οι γιοι του θα ευλογούν το λαό του Ισραήλ, θα τους ορίσεις να λένε αυτά τα λόγια:

²⁴“Ο Κύριος να σε ευλογεί και να σε φυλάει.

²⁵Ο Κύριος να σου δείξει την εύνοιά του και να σ' ελεήσει.

²⁶Ο Κύριος να σου συμπαραστέκεται και να σου δίνει ειρήνη”.

²⁷»Μ' αυτόν τον τρόπο θα διακηρύττουν το όνομά μου στους Ισραηλίτες και θα τους θυμίζουν ότι είναι λαός μου, κι εγώ θα τους ευλογώ».

ΑΡΙΘΜΟΙ 7

Οι προσφορές για τα εγκαίνια του θυσιαστηρίου

¹Όταν ο Μωυσής τελείωσε το στήσιμο της σκηνής, την έχρισε και την αγίασε αυτήν και τα σκεύη της, καθώς και το θυσιαστήριο και τα σκεύη του. Τα έχρισε όλα και τα αγίασε.

²Τότε οι αρχηγοί των φυλών του Ισραήλ –αρχηγοί συγγενειών– πρόσφεραν τη θυσία τους. Ήταν οι ίδιοι αρχηγοί που είχαν βοηθήσει στην απογραφή.

³Η προσφορά που έφεραν ενώπιον του Κυρίου ήταν έξι σκεπαστές άμαξες και δώδεκα βόδια· μία άμαξα ανά δύο αρχηγούς και ένα βόδι από τον καθένα τους. Και τα πρόσφεραν μπροστά στη σκηνή.

⁴Τότε ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

⁵«Πάρε απ' αυτούς τα δώρα τους για να χρησιμοποιηθούν στην υπηρεσία της σκηνής του Μαρτυρίου και δώσ' τα στους Λευίτες, στον καθένα ανάλογα με την υπηρεσία του».

⁶Ο Μωυσής πήρε τις άμαξες και τα βόδια και τα παρέδωσε στους Λευίτες.

⁷Έδωσε δύο άμαξες και τέσσερα βόδια στους Γηρσωνίτες, ανάλογα με την υπηρεσία τους,

⁸τέσσερις άμαξες και οκτώ βόδια στους Μεραρίτες, ανάλογα με την υπηρεσία τους, που γινόταν με την καθοδήγηση του Ιθάμαρ, γιου του ιερέα Ααρών.

⁹Στους Κααθίτες ο Μωυσής δεν έδωσε τίποτε, γιατί αυτοί είχαν να μεταφέρουν στους ώμους τους τα άγια αντικείμενα, για τα οποία ήταν υπεύθυνοι.

¹⁰Την ημέρα της χρίσεως του θυσιαστηρίου, οι άρχοντες έφεραν επίσης προσφορές για την καθιέρωσή του. Όταν όμως άρχισαν να φέρνουν τα δώρα τους μπροστά στο θυσιαστήριο,

¹¹είπε ο Κύριος στο Μωυσή: «Οι άρχοντες θα έρχονται ένας ένας σε διαφορετικές μέρες να φέρνουν την προσφορά τους για τα εγκαίνια του θυσιαστηρίου».

¹²⁻⁸³Έφερναν λοιπόν τις προσφορές τους με την ακόλουθη σειρά: Την πρώτη μέρα ήρθε ο Ναχσών, γιος του Αμμιναδάβ, από τη φυλή Ιούδα. Τη δεύτερη μέρα ήρθε ο Ναθαναήλ, γιος του Σουάρ, από τη φυλή Ισάχαρ. Την τρίτη μέρα ήρθε ο Ελιάβ, γιος του Χαιλών, από τη φυλή Ζαβουλών. Την τέταρτη μέρα ήρθε ο Ελισούρ, γιος του Σεδιούρ, από τη φυλή Ρουβήν. Την πέμπτη μέρα ήρθε ο Σελουμιήλ, γιος του Σουρισαδαΐ, από τη φυλή Συμεών. Την έκτη μέρα ήρθε ο Ελιασάφ, γιος του Δεουήλ, από τη φυλή Γαδ. Την έβδομη μέρα ήρθε ο Ελισαμά, γιος του Αμιχούδ, από τη φυλή Εφραΐμ. Την όγδοη μέρα ήρθε ο Γαμαλιήλ, γιος του Πεδασούρ, από τη φυλή Μανασσή. Την ένατη μέρα ήρθε ο Αβιδάν, γιος του Γιδεωνί, από τη φυλή Βενιαμίν. Τη δέκατη μέρα ήρθε ο Ιέζερ, γιος του Αμμισαδαΐ, από τη φυλή Δαν. Την ενδέκατη μέρα ήρθε ο Φαγεϊήλ, γιος του Οχράν, από τη φυλή Ασήρ. Και τη δωδέκατη μέρα ήρθε ο

Αχιρά, γιος του Αινάν, από τη φυλή Νεφθαλί. Καθένας έφερε τα ακόλουθα δώρα: Μια ασημένια γαβάθα βάρους εκατό τριάντα σίκλων, μια ασημένια λεκάνη βάρους εβδομήντα σίκλων, με βάση τον ιερό σίκλο, και τις δυο γεμάτες ψιλό αλεύρι, ανακατωμένο με λάδι, για την αναίμακτη προσφορά· ένα χρυσό πιάτο βάρους δέκα σίκλων, γεμάτο λιβάνι· ένα μοσχάρι, ένα κριάρι κι ένα αρνί ενός χρόνου για τη θυσία του ολοκαυτώματος, έναν τράγο, για τη θυσία εξιλέωσης· και δύο βόδια, πέντε κριάρια, πέντε τράγους και πέντε αρνιά ενός χρόνου για τη θυσία κοινωνίας.

⁸⁴Αυτές ήταν οι προσφορές των αρχηγών του Ισραήλ για τα εγκαίνια του θυσιαστηρίου την ημέρα της χρίσεώς του. Συνολικά ήταν δώδεκα ασημένιες γαβάθες, δώδεκα ασημένιες λεκάνες και δώδεκα χρυσά πιάτα.

⁸⁵Κάθε ασημένια γαβάθα ζύγιζε εκατόν τριάντα σίκλους και κάθε λεκάνη εβδομήντα σίκλους. Όλα αυτά τα ασημένια σκεύη ζύγιζαν δύο χιλιάδες τετρακοσίους σίκλους, με βάση τον ιερό σίκλο.

⁸⁶Δώδεκα χρυσά πιάτα γεμάτα λιβάνι. Κάθε πιάτο ζύγιζε δέκα σίκλους με βάση τον ιερό σίκλο. Όλο το χρυσάφι των πιάτων ήταν εκατόν είκοσι σίκλοι.

⁸⁷Τα ζώα για τις θυσίες του ολοκαυτώματος ήταν συνολικά δώδεκα μοσχάρια, δώδεκα κριάρια, δώδεκα αρνιά ενός χρόνου, μαζί με τις αναίμακτες προσφορές που τα συνοδεύουν, καθώς και δώδεκα τράγοι για τις θυσίες εξιλέωσης.

⁸⁸Τέλος, τα ζώα για τις θυσίες κοινωνίας ήταν είκοσι τέσσερα μοσχάρια, εξήντα κριάρια, εξήντα τράγοι και εξήντα αρνιά ενός χρόνου.

⁸⁹Όταν ο Μωυσής μπήκε στη σκηνή του Μαρτυρίου για να μιλήσει με τον Κύριο, άκουσε τη φωνή που του μιλούσε από το ύψος του ιλαστηρίου, που ήταν πάνω στην κιβωτό της διαθήκης, ανάμεσα στα δύο χερουβίμ.

ΑΡΙΘΜΟΙ 8

Η επτάφωτη λυχνία

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

²«Να πεις στον Ααρών πως όταν θα τοποθετήσει τα εφτά λυχνάρια πάνω στη λυχνία, αυτά πρέπει να ρίχνουν το φως τους στο μπροστινό μέρος της λυχνίας».

³Έτσι κι έκανε ο Ααρών. Έβαλε στο μπροστινό μέρος της λυχνίας τα λυχνάρια, όπως ο Κύριος είχε διατάξει το Μωυσή.

⁴Η λυχνία ήταν φτιαγμένη από σφυρηλατημένο χρυσάφι. Ως και ο κορμός της και οι κλάδοι της ήταν από σφυρηλατημένο χρυσάφι. Ο Μωυσής έκανε τη λυχνία σύμφωνα με το σχέδιο που του έδειξε ο Κύριος.

Η καθιέρωση των Λευιτών

⁵Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

⁶«Θα ξεχωρίσεις από τους υπόλοιπους Ισραηλίτες τους Λευίτες και θα τους εξαγνίσεις,

⁷ως εξής: Θα τους ραντίσεις με το νερό του καθαρισμού· θα ξυρίσουν όλες τις τρίχες στο σώμα τους, θα πλύνουν τα ρούχα τους, και έτσι θα είναι καθαροί.

⁸Έπειτα θα πρέπει να πάρουν ένα μοσχάρι και την αναίμακτη προσφορά από ψιλό αλεύρι, ανακατωμένο με λάδι, κι εσύ θα πάρεις ένα δεύτερο μοσχάρι, για τη θυσία εξιλέωσης.

⁹Θα φέρεις τους Λευίτες μπροστά στη σκηνή του Μαρτυρίου και θα συγκεντρώσεις ολόκληρη την ισραηλιτική κοινότητα.

¹⁰Οι Λευίτες θα σταθούν ενώπιον του Κυρίου και οι Ισραηλίτες θα βάλουν τα χέρια πάνω τους.

¹¹Μετά ο Ααρών θα αφιερώσει τους Λευίτες σ' εμένα τον Κύριο ως προσφορά από μέρους των Ισραηλιτών, και θα είναι ξεχωρισμένοι για την υπηρεσία μου.

¹²Οι Λευίτες θα βάλουν τα χέρια τους στο κεφάλι των δύο μοσχαριών. Θα προσφέρεις το ένα ως θυσία εξιλέωσης και το άλλο ως θυσία ολοκαυτώματος, για να γίνει η τελετουργία του καθαρισμού των Λευιτών.

¹³Θα φέρεις τους Λευίτες να σταθούν όρθιοι μπροστά στον Ααρών και στους γιους του και θα τους αφιερώσεις ως ειδική προσφορά σ' εμένα τον Κύριο.

14Μ' αυτό τον τρόπο θα ξεχωρίσεις τους Λευίτες από τους υπόλοιπους Ισραηλίτες, για να μου ανήκουν.

15»Μετά οι Λευίτες θα μπουν να υπηρετήσουν μέσα στη σκηνή του Μαρτυρίου, αφού θα τους έχεις καθαρίσει και θα τους έχεις αφιερώσει ως ειδική προσφορά.

16Είναι απόλυτα αφιερωμένοι σ' εμένα. Τους έχω ξεχωρίσει για τον εαυτό μου στη θέση των πρωτοτόκων των Ισραηλιτών.

17Σ' εμένα ανήκει κάθε πρωτότοκο των Ισραηλιτών, είτε άνθρωπος είτε ζώο. Την ημέρα που εξολόθρευσα τα πρωτότοκα στην Αίγυπτο, τα ξεχώρισα για τον εαυτό μου.

18Κι αντί για τα πρωτότοκα των Ισραηλιτών πήρα τους Λευίτες

19και τους έθεσα στη διάθεση του Ααρών και των γιων του ως αντιπροσωπευτικό δώρο από τους υπόλοιπους Ισραηλίτες. Αυτοί θα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους αντί για τους Ισραηλίτες στη σκηνή του Μαρτυρίου. Έτσι ο λαός θα είναι προστατευμένος από κάθε καταστροφή που θα μπορούσε να ξεσπάσει πάνω του, αν τυχόν κάποιος πλησίαζε το αγιαστήριο».

20Ο Μωυσής, λοιπόν, ο Ααρών και η ισραηλιτική κοινότητα αφιέρωσαν τους Λευίτες σύμφωνα με όλα όσα ο Κύριος είχε διατάξει το Μωυσή σχετικά μ' αυτούς.

21Οι Λευίτες καθαρίστηκαν και έπλυναν τα ρούχα τους, και ο Ααρών τους αφιέρωσε ως ειδική προσφορά στον Κύριο. Επίσης ο Ααρών έκανε γι' αυτούς την τελετουργία του εξιλασμού για να τους εξαγνίσει.

22Μετά απ' αυτά οι Λευίτες μπήκαν για να εκτελέσουν την υπηρεσία τους μέσα στη σκηνή του Μαρτυρίου με την καθοδήγηση του Ααρών και των γιων του. Ο λαός έκανε ό, τι ο Κύριος είχε διατάξει το Μωυσή σχετικά με τους Λευίτες.

Τα έτη της υπηρεσίας των Λευιτών

23Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

²⁴«Σχετικά με τους Λευίτες θα ισχύουν τα ακόλουθα: Από είκοσι πέντε ετών και πάνω, κάθε Λευίτης θα αναλαμβάνει υπηρεσία στη σκηνή του Μαρτυρίου.

²⁵Μετά τα πενήντα του θα σταματάει να υπηρετεί.

²⁶Θα μπορεί και τότε να βοηθάει τους άλλους Λευίτες μέσα στη σκηνή του Μαρτυρίου όταν εκτελούν την υπηρεσία τους· μόνος του όμως δε θα κάνει καμιά εργασία. Έτσι θα κανονίσεις τα καθήκοντα των Λευιτών».

ΑΡΙΘΜΟΙ 9

Ο εορτασμός του Πάσχα

¹Τον πρώτο μήνα του δεύτερου χρόνου από τότε που οι Ισραηλίτες βγήκαν από την Αίγυπτο, ο Κύριος είπε στο Μωυσή στην έρημο Σινά:

²⁻³«Την καθορισμένη ημερομηνία, δηλαδή στις δεκατέσσερις αυτού του μήνα, οι Ισραηλίτες πρέπει να γιορτάζουν το Πάσχα. Θα το γιορτάζετε αρχίζοντας από το βράδυ, σύμφωνα με όλους τους σχετικούς νόμους και τις διατάξεις».

⁴Ο Μωυσής, λοιπόν, είπε στους Ισραηλίτες να γιορτάζουν το Πάσχα,

⁵και το γιόρτασαν στις δεκατέσσερις του πρώτου μήνα, το βράδυ, στην έρημο Σινά. Ο λαός συμμορφώθηκε με όλες τις διαταγές που είχε δώσει ο Κύριος στο Μωυσή.

⁶Βρέθηκαν όμως μερικοί που έτυχε να είναι ακάθαρτοι εξαιτίας ενός νεκρού, και δεν μπορούσαν να γιορτάσουν το Πάσχα εκείνη την ημέρα. Παρουσιάστηκαν λοιπόν στο Μωυσή και στον Ααρών,

⁷και είπαν: «Εμείς είμαστε ακάθαρτοι· έχουμε αγγίξει νεκρό. Γιατί θα πρέπει να μας απαγορευτεί να φέρουμε στον καθορισμένο χρόνο την προσφορά μας στον Κύριο μαζί με τους άλλους Ισραηλίτες; »

⁸Ο Μωυσής τους απάντησε: «Περιμένετε, ώσπου να λάβω οδηγίες από τον Κύριο σχετικά μ' εσάς».

⁹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

10 «Πες στους Ισραηλίτες: Αν κάποιος από σας ή από τους απογόνους σας είναι ακάθατος επειδή άγγιξε νεκρό, ή αν βρίσκεται σε μακρινό ταξίδι, και θέλει να γιορτάσει το Πάσχα για να τιμήσει τον Κύριο,

11 μπορείτε να το γιορτάζετε ένα μήνα αργότερα, στις δεκατέσσερις του δεύτερου μήνα, το βράδυ. Να τρώτε το αρνί του Πάσχα με άζυμο ψωμί και πικρά χόρτα.

12 Να μην αφήνετε τίποτε απ' αυτό ως το πρωί και να μη σπάτε κανένα κόκαλό του· να το γιορτάζετε σύμφωνα με όλες τις διατάξεις του Πάσχα.

13 Αν όμως ένας είναι καθαρός και δε βρίσκεται σε ταξίδι, αλλά παραλείψει να γιορτάσει το Πάσχα, αυτός θα αποκοπεί από το λαό του, γιατί δεν πρόσφερε το δώρο του στον Κύριο στον καθορισμένο χρόνο. Πρέπει να τιμωρηθεί για την αμαρτία του.

14 Αν ένας ξένος που ζει μαζί σας θέλει να γιορτάσει το Πάσχα του Κυρίου, θα συμμορφωθεί με τους νόμους και τις διατάξεις του Πάσχα. Ένας νόμος θα ισχύει για όλους, και για τον ξένο και για τον Ισραηλίτη».

Η νεφέλη πάνω από τη σκηνή του Μαρτυρίου

15 Την ημέρα που στήθηκε η σκηνή του Μαρτυρίου, ήρθε μια νεφέλη και σκέπασε το οίκημα. Το βράδυ η νεφέλη γινόταν κάτι σαν φωτιά κι έμενε πάνω από τη σκηνή μέχρι το πρωί.

16 Έτσι γινόταν πάντοτε. Τη μέρα η νεφέλη σκέπαζε τη σκηνή, τη νύχτα όμως γινόταν κάτι σαν φωτιά.

17 Όταν η νεφέλη σηκωνόταν πάνω από τη σκηνή, τότε ξεκινούσαν οι Ισραηλίτες· και στον τόπο όπου στεκόταν η νεφέλη, εκεί στρατοπέδευαν.

18 Σύμφωνα με τη διαταγή του Κυρίου ξεκινούσαν οι Ισραηλίτες και σύμφωνα με τη διαταγή του Κυρίου στρατοπέδευαν. Όσο η νεφέλη έμενε πάνω από τη σκηνή, έμεναν κι αυτοί στρατοπεδευμένοι.

19 Αν η νεφέλη έμενε πολύν καιρό πάνω από τη σκηνή, οι Ισραηλίτες τηρούσαν τη διαταγή του Κυρίου και δεν έφευγαν.

²⁰Κι αν η νεφέλη έμενε λίγες μόνο μέρες πάνω από τη σκηνή, τότε πάλι σύμφωνα με τη διαταγή του Κυρίου έμεναν στρατοπεδευμένοι και σύμφωνα με τη διαταγή του Κυρίου ξεκινούσαν.

²¹Καμιά φορά η νεφέλη έμενε μόνο από το βράδυ ως το πρωί· μόλις έφευγε, τότε ξεκινούσε και ο λαός. Είτε μέρα είτε νύχτα έφευγε η νεφέλη, ξεκινούσαν και οι Ισραηλίτες.

²²Όσο κι αν έμενε η νεφέλη πάνω από τη σκηνή, αδιάφορο αν ήταν για δύο μέρες, ένα μήνα ή ένα χρόνο, οι Ισραηλίτες έμεναν στρατοπεδευμένοι και δεν ξεκινούσαν. Όταν αυτή σηκωνόταν, τότε μόνο ξεκινούσαν.

²³Στρατοπέδευαν και ξεκινούσαν πάντα σύμφωνα με τη διαταγή του Κυρίου, υπακούοντας στην εντολή που τους είχε δώσει μέσω του Μωυσή.

ΑΡΙΘΜΟΙ 10

Οι ασημένιες σάλπιγγες

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

²«Να κατασκευάσεις δυο ασημένιες σάλπιγγες, από σφυρηλατημένο ασήμι. Θα σου χρησιμεύουν για να συγκαλείς την κοινότητα και για να ξεκινούν τα στρατόπεδα.

³Όταν σαλπίζουν και με τις δύο, θα συγκεντρώνεται κοντά σου ολόκληρη η κοινότητα, στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου.

⁴Όταν σαλπίζουν μόνο με τη μία, τότε θα συγκεντρώνονται κοντά σου οι άρχοντες, οι χιλίαρχοι του Ισραήλ.

⁵Όταν σαλπίζουν δυνατά, τότε θα φεύγουν οι φυλές που θα έχουν στρατοπεδεύσει στα ανατολικά.

⁶Όταν σαλπίζουν δυνατά για δεύτερη φορά, τότε θα φεύγουν οι φυλές που θα έχουν στρατοπεδεύσει στα νότια. Το δυνατό σάλπισμα θα είναι για αναχώρηση.

⁷Όταν θα σαλπίζουν για να συγκεντρωθεί η κοινότητα, το σάλπισμα δεν πρέπει να είναι δυνατό.

⁸Οι γιοι του Ααρών, οι ιερείς, αυτοί θα σαλπίζουν με τις σάλπιγγες. Αυτό θα είναι νόμος παντοτινός για σας και για τους απογόνους σας.

⁹»Όταν στη χώρα σας θα βγαίνετε να πολεμήσετε ενάντια σ' έναν εχθρό που σας επιτίθεται, τότε θα σαλπίζετε με τις σάλπιγγες δυνατά και ο Κύριος ο Θεός σας θα σας θυμάται και θα σας γλιτώνει από τους εχθρούς σας.

¹⁰Θα σαλπίζετε με τις σάλπιγγες στις χαρούμενες μέρες σας, στις γιορτές σας και στις νομηνίες σας, όταν θα προσφέρετε τις θυσίες των ολοκαυτωμάτων σας και τις θυσίες σας κοινωνίας, για να σας θυμάται ο Θεός σας. Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας».

Η αναχώρηση των Ισραηλιτών από το Σινά

¹¹Στις είκοσι του δεύτερου μήνα του δεύτερου χρόνου, η νεφέλη σηκώθηκε πάνω από τη σκηνή του Μαρτυρίου.

¹²Τότε ξεκίνησαν κι οι Ισραηλίτες από την έρημο Σινά με τη σειρά που είχε οριστεί για την πορεία τους. Η νεφέλη στάθηκε στην έρημο Φαράν.

¹³Αυτή ήταν η πρώτη τους αναχώρηση σύμφωνα με τη διαταγή που έδωσε ο Κύριος, μέσω του Μωυσή.

¹⁴Πρώτη ξεκίνησε η σημαία του στρατοπέδου του Ιούδα, με τις στρατιωτικές μονάδες των τριών φυλών του. Αρχηγός της στρατιωτικής μονάδας του Ιούδα ήταν ο Ναχσών, γιος του Αμιναδάβ.

¹⁵Αρχηγός της στρατιωτικής μονάδας του Ισάχαρ ήταν ο Ναθαναήλ, γιος του Σουάρ.

¹⁶Και αρχηγός της στρατιωτικής μονάδας του Ζαβουλών ήταν ο Ελιάβ, γιος του Χαιλών.

¹⁷Τότε έλυσαν τη σκηνή και ξεκίνησαν οι Γηρσωνίτες και οι Μεραρίτες, που τη μετέφεραν.

¹⁸Επειτα ξεκίνησε η σημαία του στρατοπέδου του Ρουβήν με τις στρατιωτικές μονάδες των τριών φυλών του. Αρχηγός της στρατιωτικής μονάδας του Ρουβήν ήταν ο Ελισούρ, γιος του Σεδιούρ.

- ¹⁹Αρχηγός της στρατιωτικής μονάδας του Συμεών ήταν ο Σελουμιήλ, γιος του Σουρισαδαΐ.
- ²⁰Και αρχηγός της στρατιωτικής μονάδας του Γαδ ήταν ο Ελιασάφ, γιος του Δεουήλ.
- ²¹Έπειτα ξεκίνησαν οι Κααθίτες, που μετέφεραν τα ιερά σκεύη. Έτσι θα μπορούσε να στηθεί η σκηνή, ώσπου να φτάσουν οι υπόλοιποι.
- ²²Έπειτα ξεκίνησε η σημαία του στρατοπέδου του Εφραΐμ με τις στρατιωτικές μονάδες των τριών φυλών του. Αρχηγός της στρατιωτικής μονάδας του Εφραΐμ ήταν ο Ελισαμά, γιος του Αμιούδ.
- ²³Αρχηγός της στρατιωτικής μονάδας του Μανασσή ήταν ο Γαμαλιήλ, γιος του Πεδασούρ.
- ²⁴Και αρχηγός της στρατιωτικής μονάδας του Βενιαμίν ήταν ο Αβιδάν, γιος του Γιδεωνί.
- ²⁵Τέλος ξεκίνησε η σημαία του στρατοπέδου του Δαν, το οποίο αποτελούσε την οπισθοφυλακή των άλλων στρατοπέδων, με τις στρατιωτικές μονάδες των τριών φυλών του. Αρχηγός της στρατιωτικής μονάδας του Δαν ήταν ο Ιέζερ, γιος του Αμμισαδαΐ.
- ²⁶Αρχηγός της στρατιωτικής μονάδας του Ασήρ ήταν ο Φαγειήλ, γιος του Οχράν.
- ²⁷Και αρχηγός της στρατιωτικής μονάδας του Νεφθαλί ήταν ο Αχιρά, γιος του Αινάν.
- ²⁸Αυτή τη διάταξη είχαν οι στρατιωτικές μονάδες των Ισραηλιτών, όταν ξεκινούσαν την πορεία τους.
- ²⁹Ο Μωυσής είπε στο Χοβάβ, γιο του Ραγουήλ του πεθερού του, του Μαδιανίτη: «Εμείς φεύγουμε για τον τόπο που είπε ότι θα μας δώσει ο Κύριος. Έλα λοιπόν να μοιραστείς μαζί μας την ευτυχία που ο Κύριος υποσχέθηκε να δώσει στον Ισραήλ».

30 Ο Χοβάβ του απάντησε: «Δεν θα έρθω, αλλά θα πάω στη χώρα μου και στους συγγενείς μου».

31 Ο Μωυσής του είπε: «Σε παρακαλώ, μη μας αφήνεις. Εσύ ξέρεις πού μπορούμε να κατασκηνώσουμε στην έρημο· θα είσαι λοιπόν ο οδηγός μας.

32 Αν έρθεις μαζί μας, θα μοιραστούμε μαζί σου την ευτυχία που θα μας δώσει ο Κύριος».

33 Όταν έφυγαν από το βουνό του Κυρίου, περπάτησαν τρεις ημέρες. Η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου προπορευόταν, κατά τρεις ημέρες, για να αναζητήσει γι' αυτούς τόπο να κατασκηνώσουν.

34 Η νεφέλη του Κυρίου ήταν πάνω τους όλη την ημέρα, όταν έφευγαν από κάθε στρατόπεδο.

35 Όταν η κιβωτός ξεκινούσε, ο Μωυσής έλεγε: «Σήκω, Κύριε, κι αν διασκορπιστούν οι εχθροί σου! Ας φύγουν από μπροστά σου αυτοί που σε μισούν! »

36 Όταν η κιβωτός στεκόταν, έλεγε: «Γύρνα πίσω, Κύριε, στις μυριάδες των χιλιάδων του Ισραήλ».

ΑΡΙΘΜΟΙ 11

Ο Κύριος υπόσχεται κρέας

1 Κάποτε ο λαός άρχισε να παραπονιέται στον Κύριο για τα βάσανά του. Όταν ο Κύριος τους άκουσε, εξοργίστηκε κι έστειλε εναντίον τους φωτιά, η οποία έκαψε μια άκρη του στρατοπέδου.

2 Τότε ο λαός φώναξε στο Μωυσή για βοήθεια· εκείνος προσευχήθηκε στον Κύριο και η φωτιά έσβησε.

3 Τον τόπο εκείνο τον ονόμασαν Ταβερά (Πυρκαγιά) γιατί άναψε ανάμεσά τους η φωτιά του Κυρίου.

4 Ανάμεσά τους βρίσκονταν και διάφοροι ξένοι, που εκλιπαρούσαν για κρέας· αλλά ακόμα και οι ίδιοι οι Ισραηλίτες άρχισαν να γκρινιάζουν και να λένε: «Ποιος θα μας δώσει να φάμε κρέας;

- ⁵Θυμόμαστε τα ψάρια που τρώγαμε στην Αίγυπτο χωρίς να τα πληρώνουμε, τα αγγούρια, τα πεπόνια, τα πράσα, τα κρεμμύδια και τα σκόρδα.
- ⁶Τώρα όμως έχουμε εξαντληθεί. Δεν υπάρχει τίποτε να φάμε, εκτός από τούτο 'δω το μάννα».
- ⁷Το μάννα ήταν σαν σπόρος κορίαννου. και το χρώμα του έμοιαζε με του βδέλλιου.
- ⁸Ο λαός διασκορπιζόταν και το μάζευε, το άλεθε στις μυλόπετρες ή το κοπάνιζε στο γουδί, και το έβραζε στη χύτρα ή το έκανε πίτες· η γεύση του ήταν σαν της τηγανίτας.
- ⁹Τη νύχτα, όταν έπεφτε η δροσιά στο στρατόπεδο, έπεφτε μαζί και το μάννα.
- ¹⁰Ο Μωυσής άκουσε το λαό που γκρίνιαζαν καθώς στέκονταν κατά ομάδες μπροστά στις σκηνές τους, και λυπήθηκε γιατί ο Θεός είχε θυμώσει πολύ μαζί τους.
- ¹¹Είπε, λοιπόν, ο Μωυσής στον Κύριο: «Γιατί με ταλαιπωρείς, εμένα τον δούλο σου; Τόσο δυσαραστημένος είσαι μαζί μου, και μου φόρτωσες το βάρος όλου αυτού του λαού; Γιατί;
- ¹²Ούτε τον είχα εγώ στην κοιλιά μου ούτε εγώ τον γέννησα, για να μου λες να τον πάρω στην αγκαλιά μου, όπως παίρνει η παραμάννα το βρέφος, σ' όλο το δρόμο ως τη χώρα, που ορκίστηκες να τη δώσεις στους προγόνους τους!
- ¹³Πού να βρω εγώ κρέας, να δώσω σ' όλον ετούτο το λαό; Όλο μου γκρινιάζουν και μου λένε να τους δώσω να φάνε κρέας.
- ¹⁴Δεν μπορώ εγώ μόνος μου να βαστάξω όλον αυτό το λαό· είναι μεγάλο βάρος για μένα.
- ¹⁵Αν είναι να με μεταχειρίζεσαι έτσι, κάνε μου τη χάρη και εξόντωσέ με τώρα αμέσως, για να μη βλέπω πια τη δυστυχία μου».
- ¹⁶Τότε ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Μάζεψέ μου εβδομήντα άντρες από τους γέροντες του Ισραήλ, που τους γνωρίζεις ότι είναι οι πρεσβύτεροι και επόπτες

του λαού, κι οδήγησέ τους στη σκηνή του Μαρτυρίου να σταθούν εκεί μαζί σου.

17Εγώ θα κατέβω εκεί και θα σου μιλήσω. Θα πάρω από το πνεύμα που έχω δώσει σ' εσένα και θα δώσω σ' αυτούς· έτσι θα σηκώνουν μαζί σου το βάρος του λαού, για να μην το σηκώνεις μόνος σου.

18Τώρα πες στο λαό: “Εξαγνιστείτε για αύριο και θα φάτε κρέας. Ο Κύριος σας άκουσε που του γκρινιάζατε και λέγατε ποιος θα σας δώσει να φάτε κρέας, κι ότι ήσασταν καλά στην Αίγυπτο. Θα σας δώσει λοιπόν κρέας να φάτε.

19Και θα το τρώτε όχι μία μέρα ούτε δύο, ούτε πέντε, ούτε δέκα, ούτε είκοσι μέρες.

20Ολόκληρο μήνα θα τρώτε κρέας, ώσπου να σας βγει από τη μύτη και να το αηδιάσετε. Κι αυτό γιατί περιφρονήσατε τον Κύριο, που είναι ανάμεσά σας, και του παραπονεθήκατε που φύγατε από την Αίγυπτο”».

21Ο Μωυσής είπε στον Κύριο: «Εξακόσιες χιλιάδες είναι οι οδοιπόροι που αποτελούν το λαό που οδηγώ, κι εσύ λες ότι θα τους δώσεις κρέας για να τρώνε ένα μήνα;

22Όσα πρόβατα και βόδια να σφάξει κανείς, δε θα τους φτάσουν. Κι όλα τα ψάρια της θάλασσας να συγκεντρωθούν γι' αυτούς, πάλι δε θα είναι αρκετά!
»

23Τότε ο Κύριος απάντησε στο Μωυσή: «Μήπως ελαττώθηκε η δύναμη του Θεού; Θα δεις αν θα εκπληρωθεί ο λόγος μου ή όχι».

Οι πρεσβύτεροι προφητεύουν

24Ο Μωυσής βγήκε από τη σκηνή και ανακοίνωσε στο λαό τα λόγια του Κυρίου. Συγκέντρωσε εβδομήντα άντρες από τους γέροντες του λαού και τους έβαλε να σταθούν γύρω από τη σκηνή.

25Τότε ο Κύριος κατέβηκε μέσα στη νεφέλη και μίλησε στο Μωυσή. Πήρε από το πνεύμα που του είχε δώσει και έδωσε στους εβδομήντα πρεσβυτέρους.

Μόλις ήρθε το πνεύμα πάνω τους, άρχισαν να προφητεύουν, αλλά δε συνέχισαν.

²⁶Δύο όμως από τους πρεσβυτέρους είχαν μείνει στο στρατόπεδο. Ο ένας λεγόταν Ελδάδ και ο άλλος Μεδάδ. Και ήρθε και σ' εκείνους το πνεύμα, γιατί ήταν κι αυτοί από τους γραμμένους, αλλά δεν είχαν πάει στη σκηνή. Άρχισαν, λοιπόν, κι αυτοί να προφητεύουν στο στρατόπεδο.

²⁷Τότε έτρεξε ένας νέος και το ανάγγειλε στο Μωυσή: «Ο Ελδάδ και ο Μεδάδ προφητεύουν στο στρατόπεδο!» του είπε.

²⁸Τότε ο Ιησούς, γιος του Ναυή, που ήταν από νέος βοηθός του Μωυσή, πήρε το λόγο και είπε: «Κυριέ μου, Μωυσή, εμπόδισέ τους».

²⁹Αλλά ο Μωυσής του απάντησε: «Ζηλεύεις εσύ για λογαριασμό μου; Μακάρι να 'δινε ο Κύριος το Πνεύμα του σε όλο το λαό και να τους έκανε προφήτες!»

³⁰Μετά ο Μωυσής και οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ, γύρισαν πίσω στο στρατόπεδο.

Ο Κύριος στέλνει ορτύκια

³¹Στο μεταξύ, ο Κύριος σήκωσε έναν αέρα που παρέσυρε από τη θάλασσα ορτύκια· τα έριξε γύρω από το στρατόπεδο σε απόσταση μιας μέρας δρόμου από το ένα μέρος κι άλλο τόσο από το άλλο, και σε πάχος δυο πήχεις από το έδαφος.

³²Ο λαός σηκώθηκε και μάζευε ορτύκια όλη εκείνη την ημέρα, όλη τη νύχτα κι όλη την άλλη μέρα. Το λιγότερο που μάζεψε ο καθένας ήταν δέκα γόμερ. Και τα άπλωσαν να ξεραθούν τριγύρω στο στρατόπεδο.

³³Ενώ όμως το κρέας ήταν ακόμη στο στόμα τους, πριν το μασήσουν, ξέσπασε η οργή του Κυρίου εναντίον του λαού, και τους χτύπησε με μια πολύ μεγάλη συμφορά.

³⁴Έτσι ο τόπος εκείνος ονομάστηκε Κιβρώθ-Αττααβά (Τάφοι Επιθυμίας), γιατί εκεί θάφτηκαν όσοι είχαν καταληφθεί από έντονη επιθυμία να φάνε κρέας.

³⁵Από την Κιβρώθ-Αττααβά ο λαός ξεκίνησε για την Ασηρώθ, όπου και κατασκήνωσε.

ΑΡΙΘΜΟΙ 12

Η Μαριάμ και ο Ααρών κατακρίνουν το Μωυσή

¹Ο Μωυσής είχε παντρευτεί γυναίκα Αιθίοπισσα, και η Μαριάμ και ο Ααρών τον κατέκριναν εξαιτίας της.

²«Μήπως μόνο στο Μωυσή μίλησε ο Κύριος; » έλεγαν. «Μίλησε και σ' εμάς! » Και τους άκουσε ο Κύριος.

³Ο Μωυσής ήταν πολύ ταπεινός άνθρωπος, περισσότερο από κάθε άλλον άνθρωπο πάνω στη γη.

⁴Ξαφνικά ο Κύριος είπε στο Μωυσή, στον Ααρών και στη Μαριάμ: «Πηγαίνετε και οι τρεις σας στη σκηνή του Μαρτυρίου». Όταν έφτασαν εκεί οι τρεις τους,

⁵κατέβηκε ο Κύριος μέσα σε στήλη νεφέλης. Στάθηκε στην είσοδο της σκηνής και φώναξε τον Ααρών και τη Μαριάμ. Αυτοί προχώρησαν μπροστά

⁶κι ο Κύριος τους είπε: «Ακούστε τώρα το λόγο μου. Αν υπάρχει προφήτης ανάμεσά σας, εγώ ο Κύριος του φανερώνομαι σε όραμα και του μιλάω με όνειρο.

⁷Δε συμβαίνει όμως το ίδιο με το δούλο μου το Μωυσή. Σ' αυτόν έχω εμπιστευθεί όλο το λαό μου.

⁸Στόμα με στόμα του μιλάω και φανερά· όχι με λόγους σκοτεινούς και τη μορφή μου ακόμα βλέπει. Πώς λοιπόν εσείς τολμήσατε να μιλήσετε ενάντια στο δούλο μου το Μωυσή; »

⁹Οργίστηκε, λοιπόν, ο Κύριος εναντίον τους και έφυγε.

¹⁰Η νεφέλη αποτραβήχτηκε από πάνω απ' τη σκηνή και τότε η Μαριάμ γέμισε λέπρα κι έγινε άσπρη σαν το χιόνι. Ο Ααρών γύρισε να την κοιτάξει και είδε πως ήταν λεπρή.

¹¹Τότε ο Ααρών είπε στο Μωυσή: «Παρακαλώ, κύριέ μου, μην αφήσεις να υποστούμε την ποινή της αμαρτίας μας, που από ανοησία διαπράξαμε.

¹²Μην την αφήσεις να γίνει σαν το παιδί που γεννιέται νεκρό, που βγαίνει από την κοιλιά της μάνας του με μισοφαγωμένη σάρκα».

¹³Τότε ο Μωυσής φώναξε προς τον Κύριο: «Θεέ, θεράπευσέ την, σε παρακαλώ! »

¹⁴Ο Κύριος του απάντησε: «Αν ο πατέρας της την είχε φτύσει στο πρόσωπο, δε θα έπρεπε να σηκώσει το βάρος της ντροπής της εφτά μέρες; Ας μείνει λοιπόν εφτά μέρες περιορισμένη έξω από το στρατόπεδο κι έπειτα ας τη φέρουν μέσα».

¹⁵Έμεινε λοιπόν η Μαριάμ εφτά μέρες έξω από το στρατόπεδο, και ο λαός δεν ξεκίνησε ως την ημέρα που την έφεραν πάλι μέσα.

¹⁶Μετά από αυτά έφυγαν από την Ασηρώθ και στρατοπέδευσαν στην έρημο Φαράν.

ΑΡΙΘΜΟΙ 13

Αποστολή δώδεκα κατασκόπων στη Χαναάν

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

²«Στείλε ανθρώπους να κατασκοπεύσουν τη Χαναάν, τη χώρα που θα δώσω στους Ισραηλίτες, έναν αρχηγό από κάθε προγονική τους φυλή».

³Ο Μωυσής, λοιπόν, σύμφωνα με τη διαταγή του Κυρίου, έστειλε από την έρημο Φαράν τους εξής αρχηγούς των Ισραηλιτών:

⁴Από τη φυλή Ρουβήν, το Σαμμουά, γιο του Ζακκούρ.

⁵Από τη φυλή Συμεών, το Σαφάτ, γιο του Χορί.

⁶Από τη φυλή Ιούδα, το Χάλεβ, γιο του Ιεφοννή.

⁷Από τη φυλή Ισάχαρ, τον Ιγάλ, γιο του Ιωσήφ.

⁸Από τη φυλή Εφραΐμ, τον Οσέα, γιο του Ναυή.

⁹Από τη φυλή Βενιαμίν, το Φαλτί, γιο του Ραφού.

¹⁰Από τη φυλή Ζαβουλών, το Γαδδιήλ, γιο του Σοδί.

¹¹Από τη φυλή Μανασσή, γιο του Ιωσήφ, το Γαδδί, γιο του Σουσί.

- ¹²Από τη φυλή Δαν, τον Αμιήλ, γιο του Γεμαλλί.
- ¹³Από τη φυλή Ασήρ, το Σεθούρ, γιο του Μιχαήλ.
- ¹⁴Από τη φυλή Νεφθαλί, το Ναχβί, γιο του Βαφσί.
- ¹⁵Από τη φυλή Γαδ, το Γουδιήλ, γιο του Μαχί.
- ¹⁶Αυτά είναι τα ονόματα των αντρών που έστειλε ο Μωυσής, για να εξερευνήσουν τη χώρα. Τον Οσέα, γιο του Ναυή, τον ονόμασε Ιησού.
- ¹⁷Όταν τους έστειλε να κατασκοπεύσουν τη Χαναάν, τους είπε: «Προχωρήστε με κατεύθυνση προς βορράν από το νότιο μέρος και ανεβείτε στην ορεινή χώρα.
- ¹⁸Παρατηρήστε τι λογής χώρα είναι πόσος είναι ο λαός που την κατοικεί και πόση δύναμη έχουν.
- ¹⁹Δείτε αν η χώρα τους είναι εύφορη ή άγονη, και αν οι πόλεις τους είναι οχυρωμένες ή ατείχιστες.
- ²⁰Εξακριβώστε αν το έδαφος είναι πλούσιο ή φτωχό κι αν υπάρχουν δέντρα. Δείξτε θάρρος και φέρτε μας από τους καρπούς της χώρας». Ήταν ο καιρός που αρχίζουν να ωριμάζουν τα σταφύλια.
- ²¹Προχώρησαν, λοιπόν, οι άντρες βόρεια και εξερεύνησαν τη χώρα από την έρημο Σιν ως τη Ρεχώβ, εκεί που ο δρόμος πάει προς τη Χαμάθ.
- ²²Μπήκαν στη χώρα από τα νότια και έφτασαν ως τη Χεβρών, όπου κατοικούσαν οι φυλές Αχιμάν, Σεσαΐ και Ταλμαΐ, οι απόγονοι του γίγαντα Ανάκ. (Η Χεβρών είχε χτιστεί εφτά χρόνια πριν από τη Σοάν της Αιγύπτου).
- ²³Έφτασαν ως την κοιλάδα Εσκώλ, όπου έκοψαν μια κληματόβεργα με ένα τσαμπί σταφύλι που το σήκωναν δύο, περασμένο σ' ένα ξύλο. Έκοψαν επίσης ρόδια και σύκα.
- ²⁴Ο τόπος ονομάστηκε Κοιλάδα Εσκώλ (Βότρυος), από το σταφύλι που έκοψαν εκεί οι Ισραηλίτες.

Η αναφορά των κατασκόπων

- ²⁵Οι κατάσκοποι, αφού εξερεύνησαν τη χώρα για σαράντα μέρες, γύρισαν

²⁶στο Μωυσή, στον Ααρών και σ' ολόκληρη την ισραηλιτική κοινότητα στην έρημο Φαράν, στην Κάδης. Τους έδωσαν την αναφορά τους και τους έδειξαν τους καρπούς της χώρας.

²⁷«Πήγαμε στη χώρα που μας έστειλες», είπαν στο Μωυσή. «Είναι πράγματι μια χώρα όπου ρέει γάλα και μέλι. Να και οι καρποί της.

²⁸Αλλά ο λαός που κατοικεί εκεί είναι δυνατός· οι πόλεις είναι οχυρωμένες και πολύ μεγάλες. Είδαμε εκεί και τους απογόνους του Ανάκ, τους γίγαντες.

²⁹Οι Αμαληκίτες κατοικούν στο νότιο τμήμα της χώρας, οι Χετταίοι, οι Ιεβουσαίοι και οι Αμορραίοι κατοικούν στα βουνά, ενώ οι Χανααναίοι κατοικούν στα παραθαλάσσια και στις όχθες του Ιορδάνη».

³⁰Ο Χάλεβ όμως καθυσύχασε το λαό που ήταν γύρω στο Μωυσή και τους είπε: «Τώρα πρέπει να προχωρήσουμε και να καταλάβουμε αυτή τη χώρα! Το δίχως άλλο θα νικήσουμε».

³¹Οι άντρες όμως που είχαν πάει μαζί του έλεγαν: «Δεν μπορούμε να επιτεθούμε σ' αυτό το λαό, γιατί είναι ισχυρότερος από μας».

³²Άρχισαν, λοιπόν, να διαδίδουν στους Ισραηλίτες φοβερά πράγματα σχετικά με τη χώρα που είχαν εξερευνήσει: «Η χώρα που πήγαμε να εξερευνήσουμε», έλεγαν, «είναι μια χώρα που κατατρώνει τους κατοίκους της, και όλοι όσους είδαμε εκεί είναι άντρες μεγαλόσωμοι.

³³Είδαμε ακόμα εκεί γίγαντες, τους απογόνους του Ανάκ, από τη γενιά των γιγάντων! Εμείς νιώθαμε σαν ακρίδες μπροστά τους, αλλά και στα δικά τους μάτια έτσι φαινόμεσταν».

ΑΡΙΘΜΟΙ 14

Η διαμαρτυρία του λαού εναντίον του Κυρίου

¹Τότε ολόκληρη η κοινότητα άρχισε να φωνάζει και να οδύρεται· κι όλος ο λαός ξενύχτησε κλαίγοντας.

²Παραπονιούνταν ενάντια στο Μωυσή και στον Ααρών, και τους έλεγαν: «Μακάρι να 'χαμε πεθάνει στην Αίγυπτο ή σ' αυτήν εδώ την έρημο.

³Γιατί μας έφερε ο Κύριος σ' αυτή τη χώρα; Για να σκοτωθούμε στον πόλεμο; Για να αιχμαλωτιστούν οι γυναίκες μας και τα παιδιά μας; Καλύτερα να γυρίσουμε στην Αίγυπτο! »

⁴Κι έλεγαν μεταξύ τους: «Ελάτε να ορίσουμε έναν αρχηγό και να γυρίσουμε πίσω στην Αίγυπτο».

⁵Τότε ο Μωυσής κι ο Ααρών έπεσαν με το πρόσωπό τους στη γη, μπροστά σ' όλη την κοινότητα των Ισραηλιτών, που είχε συναχθεί εκεί.

⁶Ο Ιησούς, γιος του Ναυή κι ο Χάλεβ, ο γιος του Ιεφοννή, που ήταν από τους εξερευνητές που κατασκόπευσαν τη χώρα, έσκισαν τα ρούχα τους απ' την απόγνωση,

⁷και είπαν στην κοινότητα: «Η χώρα που πήγαμε να εξερευνήσουμε είναι μια θαυμάσια χώρα.

⁸Αν ο Κύριος μας ευνοήσει, θα μας οδηγήσει σ' αυτή και θα μας τη δώσει. Είναι χώρα όπου ρέει γάλα και μέλι.

⁹Μόνο μην επαναστατείτε εναντίον του Θεού και μη φοβάστε το λαό της χώρας! Θα τους κάνουμε μια μπουκιά! Οι θεοί που τους προστάτευαν, τους εγκατέλειψαν· αλλά μ' εμάς είναι ο Κύριος. Μη φοβάστε! »

¹⁰Κι ενώ ολόκληρη η κοινότητα σκεφτόταν να τους λιθοβολήσει, φάνηκε η δόξα του Κυρίου πάνω από τη σκηνή του Μαρτυρίου μπροστά στα μάτια των Ισραηλιτών.

Ο Μωυσής ικετεύει υπέρ του λαού

¹¹Τότε ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Ως πότε ο λαός αυτός θα με περιφρονεί; Ως πότε δεν θα με εμπιστεύονται παρ' όλα τα θαύματα που έχω κάνει ανάμεσά τους;

¹²Θα τους στείλω πανούκλα και θα τους καταστρέψω. Και θα κάνω από σένα ένα άλλο έθνος μεγαλύτερο και ισχυρότερο απ' αυτούς».

¹³Ο Μωυσής όμως απάντησε στον Κύριο: «Εσύ με την δύναμή σου έβγαλες το λαό αυτό από την Αίγυπτο. Όταν οι Αιγύπτιοι μάθουν κάτι τέτοιο,

14Θα το πουν στους κατοίκους της Χαναάν. Αυτοί ξέρουν ότι εσύ, Κύριε, είσαι ανάμεσα στο λαό αυτό, ότι τους παρουσιάζεσαι πρόσωπο με πρόσωπο, ότι η νεφέλη σου στέκεται πάνω τους, και ότι εσύ βαδίζεις μπροστά τους σε στήλη νεφέλης τη μέρα και σε στήλη φωτιάς τη νύχτα.

15Αν λοιπόν θανατώσεις αυτόν το λαό σαν να ήταν ένας άνθρωπος, τότε τα έθνη, που έχουν ακούσει για σένα, θα πουν ότι

16επειδή δεν μπορούσες να φέρεις το λαό αυτό στη χώρα που είχες ορκιστεί να τους δώσεις, γι' αυτό τους εξολόθρεψες στην έρημο.

17Τώρα λοιπόν ας φανερωθεί η δύναμή σου, Κύριε, σ' όλη τη μεγαλοσύνη της όπως το έχεις πει:

18“Ο Κύριος είναι υπομονετικός και πολυεύσπλαγχνος, συγχωρεί την ανομία και την αμαρτία, αλλά δεν αφήνει και τίποτε ατιμώρητο. Τιμωρεί τους γιους για την ανομία των πατέρων ως την τρίτη και την τέταρτη γενιά”.

19Συγχώρησε την ανομία του λαού αυτού με βάση τη μεγαλοσύνη της αγάπης σου, όπως τους ανέχθηκες από την Αίγυπτο ως εδώ».

20Τότε ο Κύριος είπε: «Τους συγχωρώ, όπως το ζήτησες.

21Αλλά, ορκίζομαι στον εαυτό μου και στη δόξα μου, που γεμίζει ολόκληρη τη γη:

22Επειδή όλοι αυτοί είδαν τη δόξα μου και τα θαύματα, που έκανα στην Αίγυπτο και στην έρημο κι ωστόσο έβαλαν επανειλημμένα σε δοκιμασία την υπομονή μου κι αρνήθηκαν να με υπακούσουν,

23κανένας απ' αυτούς που με περιφρόνησαν δε θα δει τη χώρα που υποσχέθηκα με όρκο στους προγόνους τους.

24Αλλά το δούλο μου το Χάλεβ, επειδή έχει άλλο φρόνημα και με ακολούθησε πιστά, θα τον φέρω στη χώρα που εξερεύνησε, και θα την κληρονομήσουν οι απόγονοί του.

²⁵Στην πεδιάδα όμως κατοικούν τώρα οι Αμαληκίτες και οι Χαναναίοι. Αύριο, λοιπόν, σηκωθείτε και γυρίστε πίσω στην έρημο προς την κατεύθυνση της Ερυθράς Θάλασσας».

Η τιμωρία του Θεού: 40 χρόνια στην έρημο

²⁶Ο Κύριος είπε στο Μωυσή και στον Ααρών:

²⁷«Ως τότε θα παραπονιέται εναντίον μου αυτός ο διεφθαρμένος λαός; Αρκετά άκουσα τα παράπονά τους!

²⁸Πες τους εκ μέρους μου: Ορκίζομαι στον εαυτό μου πως θα σας κάνω ό, τι ακριβώς μου ζητήσατε.

²⁹Τα κορμιά σας θα μείνουν σ' ετούτη εδώ την έρημο, όλοι εσείς που απογραφτήκατε, όλοι όσοι έχετε καταχωρηθεί από είκοσι ετών και πάνω – εσείς που δυσανασχετήσατε εναντίον μου.

³⁰Δε θα μπείτε στη χώρα, όπου υποσχέθηκα με όρκο να σας εγκαταστήσω, εκτός από το Χάλεβ, γιο του Ιεφοννή και τον Ιησού, γιο του Ναυή.

³¹Τα παιδιά σας όμως, που είπατε γι' αυτά ότι θα αιχμαλωτιστούν, θα τα φέρω εκεί και θα γνωρίσουν τη χώρα που εσείς περιφρονήσατε.

³²Τα κόκαλά σας θα μείνουν σ' αυτήν εδώ την έρημο.

³³Τα παιδιά σας θα περιπλανιούνται εδώ σαράντα χρόνια. Θα τιμωρούνται για τη δική σας απιστία, ώσπου όλοι εσείς να πεθάνετε στην έρημο.

³⁴Όπως κάνατε σαράντα μέρες για να εξερευνήσετε τη χώρα, έτσι θα πληρώνετε τις αμαρτίες σας σαράντα χρόνια, ένα χρόνο για κάθε μέρα. Και έτσι θα μάθετε τι σημαίνει να σας εγκαταλείψω εγώ.

³⁵Εγώ το λέω, ο Κύριος! Μ' αυτό τον τρόπο θα φερθώ απέναντι σ' αυτή τη διεφθαρμένη κοινότητα, που συνωμοτεί εναντίον μου. Στην έρημο αυτή θα λειώσουν· εδώ θα πεθάνουν».

Ο θάνατος των δέκα κατασκόπων

³⁶⁻³⁷Οι άντρες που είχε στείλει ο Μωυσής για να κατασκοπεύσουν τη χώρα, όταν επέστρεψαν, διέδιδαν συκοφαντίες γι' αυτήν και τη δυσφημούσαν, κι

έτσι έκαναν όλη την κοινότητα να παραπονιέται εναντίον του Κυρίου. Γι' αυτό ο Κύριος τους χτύπησε με θανατικό και πέθαναν.

³⁸Από τους κατασκόπους εκείνους, οι μόνοι που επέζησαν ήταν ο Ιησούς, γιος του Ναυή και ο Χάλεβ, γιος του Ιεφοννή.

Η ήττα των Ισραηλιτών στη Χορμά

³⁹Ο Μωυσής τα διαβίβασε όλα αυτά στους Ισραηλίτες και ο λαός έπεσε σε βαρύ πένθος.

⁴⁰Σηκώθηκαν νωρίς το πρωί και άρχισαν ν' ανεβαίνουν στα γύρω υψώματα κι έλεγαν: «Πράγματι, αμαρτήσαμε! Αλλά τώρα εμείς είμαστε έτοιμοι να πάμε στον τόπο που μας όρισε ο Κύριος».

⁴¹Αλλά ο Μωυσής τούς είπε: «Τι πάτε να κάνετε! Παραβαίνετε την προσταγή του Κυρίου; Θα αποτύχετε!

⁴²Μην πάτε πουθενά, γιατί ο Κύριος δεν είναι μαζί σας. Θα νικηθείτε από τους εχθρούς σας.

⁴³Θα πέσετε πάνω στους Αμαληκίτες και στους Χαναναίους και θα σας ξεκάνουν με τα ξίφη τους. Αφού αρνηθήκατε ν' ακολουθήσετε τον Κύριο, ο Κύριος δεν θα είναι μαζί σας».

⁴⁴Παρ' όλα αυτά, εκείνοι τόλμησαν κι ανέβηκαν προς τα υψώματα. Αλλά η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου και ο Μωυσής δεν έφυγαν από το στρατόπεδο.

⁴⁵Τότε κατέβηκαν οι Αμαληκίτες και οι Χαναναίοι, που κατοικούσαν σ' εκείνα τα βουνά, τους χτύπησαν και τους καταδίωξαν ως τη Χορμά.

ΑΡΙΘΜΟΙ 15

Ο νόμος για την προσφορά θυσιών

¹⁻²Ο Κύριος έδωσε στο Μωυσή τις ακόλουθες εντολές για τους Ισραηλίτες: Όταν θα μπείτε στη χώρα που θα σας δώσω να κατοικήσετε,

³θα προσφέρετε στον Κύριο θυσίες. Δυνατόν να προσφέρετε από τα βόδια σας ή τα πρόβατά σας θυσία που γίνεται με φωτιά, είτε αυτή είναι

ολοκαύτωμα είτε θυσία για εκπλήρωση τάματος είτε εκούσια προσφορά, είτε θυσία με την ευκαιρία κάποιας γιορτής σας –η ευωδιά αυτών των θυσιών ευχαριστεί τον Κύριο.

⁴Σ' αυτές τις περιπτώσεις, εκείνος που θα προσφέρει αναίμακτη θυσία στον Κύριο, θα προσφέρει ένα δέκατο του εφά ψιλό αλεύρι ανακατωμένο με ένα τέταρτο του χιν λάδι.

⁵Και μαζί με το ολοκαύτωμα ή τη θυσία θα προσφέρει σπονδή, ένα τέταρτο του χιν κρασί για κάθε αρνί.

⁶Μαζί με κάθε κριάρι θα προσφέρονται ως αναίμακτη προσφορά δύο δέκατα του εφά ψιλό αλεύρι, ανακατωμένο με ένα τρίτο του χιν λάδι,

⁷και θα γίνεται σπονδή με ένα τρίτο του χιν κρασί. Αυτές τις θυσίες να τις προσφέρετε ως ευχάριστη μυρωδιά για τον Κύριο.

⁸Όταν προσφέρετε ένα μοσχάρι ως θυσία ολοκαυτώματος ή για εκπλήρωση τάματος ή ως θυσία κοινωνίας στον Κύριο,

⁹τότε, εκτός από το μοσχάρι, θα προσφέρετε ως αναίμακτη θυσία τρία δέκατα του εφά ψιλό αλεύρι ανακατωμένο με μισό χιν λάδι,

¹⁰και να κάνετε σπονδή με μισό χιν κρασί. Αυτή είναι θυσία που γίνεται με φωτιά και η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο.

¹¹Αυτά θα προσφέρετε μαζί με κάθε βόδι, κάθε κριάρι, κάθε πρόβατο ή κατσίκι.

¹²Όσα ζώα κι αν θυσιάζετε μαζί, θα φέρνετε τις ίδιες αναλογίες προσφορών για το κάθε ζώο.

¹³⁻¹⁴Αυτά θα εφαρμόζονται από τους Ισραηλίτες αλλά κι από τους ξένους που μένουν μαζί σας σε όλες σας τις γενιές, όταν προσφέρουν θυσίες που γίνονται με φωτιά και η ευωδιά τους ευχαριστεί τον Κύριο.

¹⁵Ο ίδιος νόμος θα ισχύει για πάντα στο μέλλον για όλη τη σύναξη, τόσο για σας όσο και για τους ξένους, που είναι μαζί σας. Όπως είστε εσείς, έτσι θα είναι και οι ξένοι απέναντι στον Κύριο.

16 Ένας νόμος και μία εντολή θα ισχύει για σας και για τους ξένους, που μένουν μαζί σας.

Το πρώτο καρβέλι προσφορά στον Κύριο

17-18 Ο Κύριος είπε στο Μωυσή να δώσει στους Ισραηλίτες τις ακόλουθες οδηγίες: Όταν θα μπειτε στη χώρα που θα σας οδηγήσω,

19 και θ' αρχίσετε να τρώτε το ψωμί της, θα ξεχωρίζετε ένα μέρος για να το προσφέρετε στον Κύριο.

20 Όταν ζυμώνετε ψωμί, το πρώτο καρβέλι που θα ζυμωθεί με το πρώτο αλεύρι της νέας σοδειάς θα το προσφέρετε στον Κύριο ως απαρχή. Θα το προσφέρετε όπως τις απαρχές από το αλώνι σας.

21 Θα ξεχωρίζετε για τον Κύριο ως απαρχή ένα μέρος από το ψωμί που θα ζυμώνετε· κι αυτό θα ισχύει για όλες τις επόμενες γενιές σας.

Η εξιλέωση των εξ αμελείας παραβάσεων

22-23 Μπορεί όμως κάποτε να αμαρτήσετε και να παραβείτε άθελά σας κάποια από όλες αυτές τις εντολές που εγώ ο Κύριος έδωσα στο Μωυσή για σας και τους απογόνους σας.

24 Αν η παράβαση έγινε χωρίς να το γνωρίζει η κοινότητα, τότε ολόκληρη η κοινότητα θα προσφέρει ένα μοσχάρι ως ολοκαύτωμα, που η ευωδιά του ευχαριστεί τον Κύριο· θα φέρουν μαζί και την αναίμακτη προσφορά και τη σπονδή, σύμφωνα με την εντολή και έναν ακόμη τράγο ως θυσία εξιλέωσης.

25 Ο ιερέας θα κάνει την τελετουργία της εξιλέωσης για ολόκληρη την ισραηλιτική κοινότητα κι αυτοί θα συγχωρηθούν. Πρόκειται για αμαρτία που έγινε άθελά σας, και φέρατε στον Κύριο το δώρο σας, θυσία εξιλέωσης που γίνεται με φωτιά.

26 Έτσι θα συγχωρηθεί ολόκληρη η ισραηλιτική κοινότητα μαζί και οι ξένοι που μένουν προσωρινά ανάμεσά σας, γιατί αυτή η αθέλητη αμαρτία βαραίνει όλο το λαό.

27 Αν όμως αμαρτήσει ένας μεμονωμένα χωρίς να το θέλει, τότε θα προσφέρει ένα κατσίκι ενός χρόνου ως θυσία εξιλέωσης.

²⁸Ο ιερέας θα κάνει γι' αυτόν την τελετή για τη συγχώρηση της ακούσιας αμαρτίας, και η αμαρτία θα του συγχωρηθεί.

²⁹Τόσο για τους Ισραηλίτες όσο και για τους ξένους που ζουν ανάμεσά τους, ένας νόμος θα ισχύει για κείνον που αμαρτάνει χωρίς τη θέλησή του.

³⁰Αν όμως κάποιος αμαρτήσει θεληματικά, είτε είναι Ισραηλίτης είτε ξένος, αυτός προσβάλλει τον Κύριο και πρέπει να αποκοπεί από το λαό του.

³¹Περιφρόνησε το λόγο του Κυρίου και παρέβηκε την εντολή του. Εξάπαντος θα αποκοπεί και θα είναι ο ίδιος υπεύθυνος για την αποκοπή του.

Η παραβίαση του Σαββάτου

³²Ενώ οι Ισραηλίτες ήταν στην έρημο, βρήκαν κάποιον που μάζευε ξύλα μέρα Σάββατο.

³³Εκείνοι που τον είδαν τον έφεραν στο Μωυσή και στον Ααρών μπροστά σ' όλη την κοινότητα.

³⁴Τον φυλάκισαν όμως, γιατί δεν ήξεραν τι έπρεπε να του κάνουν.

³⁵Τότε είπε ο Κύριος στο Μωυσή: «Ο άνθρωπος αυτός πρέπει εξάπαντος να πεθάνει· να τον λιθοβολήσει όλη η κοινότητα έξω από το στρατόπεδο».

³⁶Έτσι όλη η κοινότητα τον έβγαλε έξω από το στρατόπεδο και τον εκτέλεσε με λιθοβολισμό, όπως είχε διατάξει ο Κύριος το Μωυσή.

Κρόσσια στα ενδύματα

³⁷Ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή

³⁸να πει στους Ισραηλίτες: «Θα φτιάξετε κρόσσια στις άκρες των ρούχων σας και πάνω από το κάθε κρόσσι θα δέσετε ένα γαλάζιο κορδόνι.

³⁹⁻⁴⁰Θα 'χετε αυτά τα κρόσσια για να τα βλέπετε και να θυμόσαστε όλες τις εντολές μου και να τις εκτελείτε. Έτσι δεν θα παρασύρεστε από τις επιθυμίες της καρδιάς και των ματιών σας, και θα είστε άγιοι για το Θεό σας.

⁴¹Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας, που σας έβγαλα από την Αίγυπτο, για να είμαι Θεός σας. Ναι, εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας».

ΑΡΙΘΜΟΙ 16

Ανταρσία των Κορέ, Δαθάν και Αβιρώμ

¹Ο Κορέ, γιος του Ισάρ, από τη λευιτική συγγένεια του Καάθ, μαζί με το Δαθάν και τον Αβιρώμ, γιους του Ελιάβ, και με τον Ων, γιο του Πελέθ, και οι τρεις τους απόγονοι του Ρουβήν,

²επαναστάτησαν εναντίον του Μωυσή. Μαζί τους ήταν και διακόσιοι πενήντα ονομαστοί άντρες από τους Ισραηλίτες, αρχηγοί της κοινότητας, εκπρόσωποι του λαού.

³Μαζεύτηκαν λοιπόν εναντίον του Μωυσή και του Ααρών, και τους έλεγαν: «Αρκετά μ' εσάς! Όλα τα μέλη της κοινότητας είναι άγιοι κι ανάμεσα σε όλους μας είναι ο Κύριος. Γιατί εσείς υψώνετε τον εαυτό σας παραπάνω από την κοινότητα του Κυρίου; »

⁴Όταν ο Μωυσής το άκουσε αυτό, έπεσε με το πρόσωπο στη γη,

⁵και είπε στον Κορέ και στην ομάδα του: «Αύριο το πρωί ο Κύριος θα μας δείξει ποιος ανήκει σ' αυτόν και ποιος είναι άγιος, ώστε να του επιτρέπεται να τον πλησιάζει. Ο Κύριος θα διαλέξει σε ποιον θα επιτρέψει να τον πλησιάζει.

⁶Να τι να κάνετε: Θα πάρετε θυμιατήρια, ο Κορέ και όλη η ομάδα του.

⁷Αύριο, βάλτε τους φωτιά και ρίξτε τους λιβάνι ενώπιον του Κυρίου. Όποιον διαλέξει ο Κύριος, αυτός θα είναι άγιος. Αρκετά μ' εσάς, Λευίτες».

⁸Ο Μωυσής είπε επίσης στον Κορέ: «Ακούστε, λοιπόν, Λευίτες:

⁹μικρό πράγμα είναι για σας, ότι ο Θεός του Ισραήλ σάς ξεχώρισε από την ισραηλιτική κοινότητα, για να μπορείτε να τον πλησιάζετε, να εκτελείτε την υπηρεσία της σκηνής του και να υπηρετείτε ενώπιον της κοινότητας;

¹⁰Κι αφού επέτρεψε σ' εσένα, Κορέ, και σ' όλους τους άλλους Λευίτες να τον πλησιάζετε, τώρα ζητάτε και την ιεροσύνη;

¹¹Γι' αυτό ξεσηκωθήκατε εναντίον του Κυρίου εσύ και η ομάδα σου; Και ποιος είναι ο Ααρών για να παραπονιέστε εναντίον του; »

¹²Μετά ο Μωυσής έστειλε να καλέσουν τους γιους του Ελιάβ, Δαθάν και Αβιρώμ. Αυτοί όμως απάντησαν: «Δεν ερχόμαστε.

¹³Δε φτάνει που μας έβγαλες από μια χώρα όπου έρεε γάλα και μέλι για να μας πεθάνεις στην έρημο, είναι ανάγκη να μας κυβερνάς κιόλας σαν τύραννος;

¹⁴Δεν μας έφερες σε χώρα που ρέει μέλι και γάλα, ούτε μας έδωσες για ιδιοκτησία χωράφια και αμπέλια. Θέλεις να ρίξεις στάχτη στα μάτια αυτών των ανθρώπων; Δεν ερχόμαστε! »

¹⁵Τότε ο Μωυσής οργίστηκε φοβερά και είπε στον Κύριο: «Μη δώσεις προσοχή στην προσφορά τους! Ούτε ένα γαϊδούρι δεν πήρα ποτέ απ' αυτούς και κανέναν τους δεν έβλαψα».

Οι διάδικοι ενώπιον του Κυρίου

¹⁶Στη συνέχεια ο Μωυσής είπε στον Κορέ: «Εσύ και η ομάδα σου να παρουσιαστείτε αύριο ενώπιον του Κυρίου· εσύ, αυτοί κι ο Ααρών.

¹⁷Να πάρετε καθένας το θυμιατήρι του, να βάλετε μέσα λιβάνι και να τα φέρετε ενώπιον του Κυρίου. Πρέπει να είναι διακόσια πενήντα θυμιατήρια. Εσύ και ο Ααρών θα πάρετε επίσης ο καθένας το θυμιατήρι του».

¹⁸Πήραν, λοιπόν, τα θυμιατήρια τους, έβαλαν μέσα φωτιά, έριξαν λιβάνι και στάθηκαν στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου μαζί με το Μωυσή και τον Ααρών.

¹⁹Ο Κορέ είχε συγκεντρώσει όλη την κοινότητα εναντίον του Μωυσή και του Ααρών στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου. Τότε παρουσιάστηκε η δόξα του Κυρίου μπροστά σ' όλη την κοινότητα,

²⁰κι ο Κύριος είπε στο Μωυσή και στον Ααρών:

²¹«Απομακρυνθείτε απ' αυτή την κοινότητα! Θα την εξαφανίσω σε μια στιγμή».

²²Τότε εκείνοι έπεσαν με το πρόσωπό τους κάτω και είπαν: «Θεέ, πηγή κάθε ζωής, ένας αμαρτάνει και οργίζεσαι εναντίον ολόκληρης της κοινότητας; »

Η γη καταπίνει τους στασιαστές

23 Τότε ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

24 «Πες στην κοινότητα να φύγουν μακριά από τις κατοικίες του Κορέ, του Δαθάν και του Αβιρώμ».

25 Ο Μωυσής σηκώθηκε και πήγε να βρει το Δαθάν και τον Αβιρώμ· οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ ακολουθούσαν.

26 Και έλεγε στην κοινότητα: «Φύγετε μακριά από τις σκηνές αυτών των ασεβών και μην αγγίζετε τίποτε απ' ό, τι ανήκει σ' αυτούς, για να μη χαθείτε κι εσείς εξαιτίας των αμαρτιών τους».

27 Απομακρύνθηκαν λοιπόν όλοι από τις σκηνές του Κορέ, του Δαθάν και του Αβιρώμ. Ο Δαθάν κι ο Αβιρώμ βγήκαν και στάθηκαν στην είσοδο των σκηνών τους μαζί με τις γυναίκες τους, τους γιους τους και τα άλλα μέλη των οικογενειών τους.

28 Τότε ο Μωυσής είπε: «Να πως θα γνωρίσετε ότι ο Κύριος με έστειλε για να κάνω όλα αυτά τα έργα και ότι δεν ενεργώ από μόνος μου:

29 Αν οι άνθρωποι αυτοί πεθάνουν με φυσιολογικό θάνατο, κοινό για όλους, τότε δεν με έστειλε ο Κύριος.

30 Αν όμως ο Κύριος κάνει κάτι ανήκουστο, αν ανοίξει η γη το στόμα της και τους καταπιεί μαζί με όλα τους τα υπάρχοντα, και κατέβουν ζωντανοί στον άδη, να ξέρετε τότε ότι οι άνθρωποι αυτοί περιφρόνησαν τον Κύριο».

31 Καθώς τελείωνε τα λόγια αυτά, σκίστηκε η γη κάτω απ' τα πόδια τους,

32 και άνοιξε το στόμα της και τους κατάπιε, αυτούς, τις οικογένειές τους, τους ανθρώπους του Κορέ και όλα τα υπάρχοντά τους.

33 Κατέβηκαν στον άδη ζωντανοί μαζί με τις περιουσίες τους· η γη έκλεισε από πάνω τους και έτσι εξαφανίστηκαν μέσα από την κοινότητα.

34 Όλοι οι Ισραηλίτες που ήταν γύρω τους έφυγαν στο άκουσμα της κραυγής τους, γιατί σκέφτηκαν: «Πάμε να φύγουμε μήπως μας καταπιεί κι εμάς η γη».

Ποιοι είναι κατάλληλοι να πλησιάζουν τον Κύριο

³⁵Μετά ο Κύριος έστειλε φωτιά και κατάκαψε τους διακόσιους πενήντα άντρες που είχαν προσφέρει το λιβάνι.

ΑΡΙΘΜΟΙ 17

¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

²«Πες στον Ελεάζαρ το γιο του Ααρών, του ιερέα, να πάρει τα θυμιατήρια από τον τόπο που έπεσε η φωτιά, και να σκορπίσει μακριά τη φωτιά τους. Τα θυμιατήρια αυτά είναι ιερά·

³όταν προσφέρθηκαν ενώπιον του Κυρίου, εξαγνίστηκαν. Με τα θυμιατήρια, λοιπόν, αυτών των ανθρώπων που πλήρωσαν την αμαρτία τους με τη ζωή τους, ας κάνουν πλάκες σφυρηλατημένες για την επένδυση του θυσιαστηρίου· και θα χρησιμεύουν στους Ισραηλίτες ως υπενθύμιση».

⁴Έτσι ο Ελεάζαρ ο ιερέας πήρε τα χάλκινα θυμιατήρια, με τα οποία είχαν προσφέρει το λιβάνι αυτοί που κάρηκαν, και έκανε απ' αυτά σφυρηλατημένες πλάκες για την επένδυση του θυσιαστηρίου.

⁵Θα ήταν μια υπενθύμιση στους Ισραηλίτες, ότι κανένας βέβηλος, δηλαδή ξένος προς τους απογόνους του Ααρών, δεν πρέπει να πλησιάζει για να προσφέρει λιβάνι ενώπιον του Κυρίου, όπως το είχε πει ο Κύριος στον Ααρών μέσω του Μωυσή. Αλλιώς θα πάθει ό, τι έπαθε ο Κορέ και η ομάδα του.

Ο Μωυσής και ο Ααρών σώζουν το λαό

⁶Την άλλη μέρα, ολόκληρη η ισραηλιτική κοινότητα δυσανασχετούσε εναντίον του Μωυσή και του Ααρών και έλεγαν: «Εσείς προκαλέσατε το θάνατο του λαού του Κυρίου».

⁷Αλλά καθώς η κοινότητα ήταν συγκεντρωμένη για να διαμαρτυρηθεί εναντίον του Μωυσή και του Ααρών, στράφηκαν προς τη σκηνή του Μαρτυρίου και είδαν ότι τη σκέπαζε η νεφέλη και είχε φανεί η δόξα του Κυρίου.

⁸Ο Μωυσής κι ο Ααρών πλησίασαν μπροστά στη σκηνή,

⁹κι ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

10 «Φύγετε μέσα απ' αυτή την κοινότητα! Θα την καταστρέψω σε μια στιγμή». Αυτοί τότε έπεσαν με το πρόσωπό τους στη γη.

11 Και είπε ο Μωυσής στον Ααρών: «Πάρε το θυμιατήρι, βάλε μέσα φωτιά από το θυσιαστήριο και ρίξε λιβάνι. Μετά πήγαινε γρήγορα στην κοινότητα και κάνε γι' αυτούς την τελετή του εξιλασμού. Βιάσου, γιατί ο Κύριος οργίστηκε κι άρχισε η συμφορά».

12 Ο Ααρών πήρε το θυμιατήρι, όπως του είπε ο Μωυσής, έτρεξε στο μέσο της κοινότητας αλλά η συμφορά είχε αρχίσει ανάμεσα στο λαό. Έριξε τότε το λιβάνι και έκανε για το λαό την τελετή του εξιλασμού.

13 Στάθηκε ανάμεσα στους νεκρούς και στους ζωντανούς και σταμάτησε η συμφορά.

14 Δεκατέσσερις χιλιάδες εφτακόσιοι πέθαναν από την συμφορά, εκτός από εκείνους που πέθαναν εξαιτίας του Κορέ.

15 Ο Ααρών ξαναγύρισε κοντά στο Μωυσή, στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου. Η συμφορά είχε σταματήσει.

Το ραβδί του Ααρών

16 Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

17 «Πες στους Ισραηλίτες κάθε αρχηγός φυλής να σου δώσει από ένα ραβδί. Θα μαζέψεις δώδεκα ραβδιά, δηλαδή ένα από κάθε φυλή, και θα γράψεις το όνομα του κάθε αρχηγού στο ραβδί του.

18 Το όνομα του Ααρών θα το γράψεις στο ραβδί της φυλής Λευί· θα υπάρχει ένα ραβδί για κάθε αρχηγό φυλής.

19 Θα τοποθετήσεις τα ραβδιά στη σκηνή του Μαρτυρίου μπροστά στο Μαρτύριο, εκεί που σας φανερώνομαι.

20 Το ραβδί του άντρα που θα εκλέξω θα ανθίσει κι έτσι θα ησυχάσω από τα παράπονα που οι Ισραηλίτες διατυπώνουν εναντίον σου».

²¹Ο Μωυσής μίλησε στους Ισραηλίτες και όλοι οι αρχηγοί των φυλών τους του έδωσαν καθένας από ένα ραβδί. Ανάμεσα στα δώδεκα ραβδιά ήταν και το ραβδί του Ααρών.

²²Ο Μωυσής έστησε τα ραβδιά ενώπιον του Κυρίου, στη σκηνή του Μαρτυρίου.

²³Την άλλη μέρα, όταν ο Μωυσής μπήκε στη σκηνή, το ραβδί του Ααρών, της φυλής Λευί, είχε ανθίσει. Είχαν ανοίξει τα μπουμπούκια, είχαν σχηματιστεί λουλούδια και είχαν δέσει μύγδαλα.

²⁴Τότε ο Μωυσής έβγαλε όλα τα ραβδιά ενώπιον του Κυρίου και τα έδειξε στους Ισραηλίτες· αυτοί είδαν τι είχε συμβεί και πήραν ο καθένας το ραβδί του πίσω.

²⁵Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Βάλε πάλι το ραβδί του Ααρών μπροστά στο Μαρτύριο, ώστε να φυλάσσεται ως προειδοποίηση για τους αποστάτες. Έτσι θα σταματήσουν τα παράπονά τους εναντίον μου και δε θα πεθάνουν».

²⁶Έτσι κι έκανε ο Μωυσής. Συμμορφώθηκε προς τη διαταγή που του έδωσε ο Κύριος.

Η ευθύνη των ιερέων και των Λευιτών

²⁷Οι Ισραηλίτες είπαν τότε στο Μωυσή: «Κοίτα, πεθαίνουμε! Χανόμαστε, όλοι μας χανόμαστε!

²⁸Όποιος πλησιάζει τη σκηνή του Κυρίου, τον χτυπάει ο θάνατος. Έτσι άραγε θα αφανιστούμε όλοι; »

ΑΡΙΘΜΟΙ 18

¹Τότε ο Κύριος είπε στον Ααρών: «Εσύ και οι γιοι σου, και όλοι οι αδερφοί σας οι Λευίτες θα φέρετε την ευθύνη για κάθε παράβαση σχετικά με την υπηρεσία στο αγιαστήριο. Αλλά για παραβάσεις σχετικά με την άσκηση της ιεροσύνης σας, υπεύθυνοι θα είστε μόνον εσύ και οι γιοι σου.

²Φέρε επίσης κοντά σου τους αδερφούς σου, τη φυλή του προγόνου σου Λευί, για να σου παραστέκουν και να σε βοηθούν όταν εσύ και οι γιοι σου θα υπηρετείτε στη σκηνή του Μαρτυρίου.

³Θα υπηρετούν εσένα και θα εκτελούν τα καθήκοντά τους στη σκηνή, αλλά χωρίς να πλησιάζουν τα σκεύη του αγιαστηρίου ούτε το θυσιαστήριο· αλλιώς θα πεθάνουν κι εκείνοι κι εσείς.

⁴Θα σε παραστέκουν, θα εκτελούν την υπηρεσία της σκηνής του Μαρτυρίου και κάθε εργασία της σκηνής· αλλά κανένας βέβηλος, δηλαδή ξένος προς τη φυλή Λευί δε θα σας πλησιάζει.

⁵Μόνον εσείς θα εκτελείτε την υπηρεσία στο αγιαστήριο και στο θυσιαστήριο, ώστε να μην ξεσπάσει πια οργή εναντίον των Ισραηλιτών.

⁶Εγώ διάλεξα μέσα από τους Ισραηλίτες τους αδερφούς σας, τους Λευίτες, και τους έθεσα στη διάθεσή σας. Είναι αφιερωμένοι στον Κύριο, για να εκτελούν την υπηρεσία της σκηνής του Μαρτυρίου.

⁷Εσύ και οι γιοι σου, θα ασκείτε την ιεροσύνη σας σ' ό, τι αφορά το θυσιαστήριο και σ' ό, τι βρίσκεται πίσω από το καταπέτασμα. Αυτές θα είναι οι αρμοδιότητες της ιεροσύνης σας, που εγώ σας τη δίνω ως δώρο. Κάθε άλλος εκτός από σας που θα πλησιάζει τα ιερά σκεύη, θα πεθαίνει».

Το μερίδιο των ιερέων

⁸Ο Κύριος είπε στον Ααρών: «Εγώ σου ανέθεσα την ευθύνη για τις προσφορές που μου αφιερώνουν οι Ισραηλίτες. Τις δίνω σ' εσένα ως το μερίδιο που ορίστηκε για σένα και τους απογόνους σου με νόμο αιώνιο.

⁹Από τις ιερότατες προσφορές, που καίγονται στη φωτιά, θα ανήκουν σ' εσένα και στους γιους σου: ό, τι απομένει από τις αναίμακτες προσφορές, από τις θυσίες εξιλέωσης κι από τις θυσίες επανόρθωσης.

¹⁰Θα τις τρώτε σε τόπο ιερότατο, και μόνο οι άντρες θα μπορούν να τρώνε απ' αυτές. Θα είναι για σας ιερές.

¹¹»Επιπλέον θα σου ανήκουν όλα τα δώρα που προσφέρουν οι Ισραηλίτες με την ειδική τελετουργική ύψωση και κίνηση. Τα δίνω με νόμο αιώνιο σ' εσένα,

στους γιους σου και στις κόρες σου που μένουν μαζί σου· όποιος είναι καθαρός μέσα στο σπίτι σου, θα μπορεί να τρώει απ' αυτά.

12Το καλύτερο από το λάδι της νέας σοδειάς, το καλύτερο απ' το καινούργιο κρασί και τα καλύτερα σιτηρά, τις απαρχές που προσφέρουν στον Κύριο οι Ισραηλίτες, τα δίνω σ' εσένα.

13Επίσης τα πρωτογεννήματα που προσφέρουν στον Κύριο, απ' όλα όσα παράγει η γη, σ' εσένα θα ανήκουν. Όποιος είναι καθαρός μέσα στο σπίτι σου θα μπορεί να τρώει απ' αυτά.

14Κάθε αφιέρωμα του Ισραήλ σ' εσένα θα ανήκει.

15Τα πρωτότοκα κάθε ζωντανής ύπαρξης, που προσφέρονται σ' εμένα, τον Κύριο, είτε άνθρωπος είναι είτε ζώο, θα ανήκουν σ' εσένα. Μόνο που τα πρωτότοκα των ανθρώπων και τα πρωτογέννητα των ακαθάρτων ζώων θα τα εξαγοράζεις.

16»Θα εξαγοράζεις τα πρωτότοκα αγόρια από ενός μηνός και πάνω, κατά την εκτίμησή σου, δίνοντας πέντε ασημένιους σίκλους με βάση τον ιερό σίκλο που είναι είκοσι γερά ο καθένας.

17Αλλά δεν θα εξαγοράζεις τα πρωτογέννητα των βοδιών, των προβάτων και των κατσικιών, γιατί αυτά είναι ιερά. Θα χύνεις το αίμα τους στο θυσιαστήριο και θα καις το λίπος στη φωτιά, για ευχάριστη μυρωδιά σ' εμένα τον Κύριο.

18Το κρέας τους ανήκει σ' εσένα, όπως σου ανήκει το στήθος, που προσφέρεται με την ειδική τελετουργική κίνηση, και η δεξιά ωμοπλάτη.

19»Ο, τι μου προσφέρουν οι Ισραηλίτες με την ειδική τελετουργική ύψωση το δίνω με νόμο αιώνιο σ' εσένα, στους γιους σου και στις κόρες σου που μένουν μαζί σου. Αυτή είναι διαθήκη αμετάκλητη, αιώνια, που εγώ συνάπτω μ' εσένα και τους απογόνους σου».

Το μερίδιο των Λευιτών

20 Ο Κύριος είπε ακόμη στον Ααρών: «Εσύ δεν θα έχεις κληρονομικό μερίδιο στη χώρα των Ισραηλιτών. Εγώ είμαι το μερίδιό σου και η ιδιοκτησία σου ανάμεσα στους Ισραηλίτες.

21 Όσο για τους Λευίτες, τούς δίνω για ιδιοκτησία το δέκατο από τα εισοδήματα των Ισραηλιτών, για την υπηρεσία που θα εκτελούν στη σκηνή του Μαρτυρίου.

22 Οι υπόλοιποι Ισραηλίτες δεν θα πλησιάζουν πια στη σκηνή για να μην αμαρτήσουν και πεθάνουν.

23 Μόνον οι Λευίτες θα εκτελούν την υπηρεσία της σκηνής και αυτοί θα είναι οι υπεύθυνοι γι' αυτήν· νόμος αιώνιος θα είναι αυτός για τους απογόνους σας. Οι Λευίτες δεν θα έχουν ιδιοκτησία όπως οι άλλοι Ισραηλίτες,

24 αλλά εγώ τους δίνω για ιδιοκτησία τη δεκάτη από τα εισοδήματα των Ισραηλιτών που προσφέρονται στον Κύριο. Γι' αυτό τους είπα ότι δε θα έχουν ιδιοκτησία όπως οι άλλες φυλές».

25 Ο Κύριος έδωσε εντολή στο Μωυσή

26 να πει στους Λευίτες: «Όταν θα παίρνετε από τους Ισραηλίτες τη δεκάτη, που εγώ σας τη δίνω εκ μέρους των για ιδιοκτησία σας, θα προσφέρετε σ' εμένα ως ειδική συνεισφορά το ένα δέκατο της δεκάτης.

27 Αυτή η ειδική συνεισφορά θα αντιστοιχεί στο σιτάρι που προσφέρουν από το αλώνι και στο μούστο που προσφέρουν από το πατητήρι τους οι άλλοι συμπατριώτες σας.

28 Έτσι κι εσείς θα φέρνετε την προσφορά σας που ανήκει στον Κύριο από όλα τα δέκατα, που παίρνετε από τους Ισραηλίτες. Αυτή την προσφορά που θα την έχετε ξεχωρίσει για τον Κύριο θα τη δίνετε στον ιερέα Ααρών.

29 Από όλα τα δώρα που θα σας δίνονται, θα ξεχωρίζετε προσφορές για τον Κύριο. Από ό, τι καλύτερο υπάρχει θα προσφέρετε το καθιερωμένο μερίδιο.

³⁰Και αφού προσφέρετε σ' εμένα το καλύτερο, το υπόλοιπο θα ανήκει σ' εσάς τους Λευίτες, όπως αυτό που μένει από το αλώνι κι από το πατητήρι μετά τη προσφορά του ιδιοκτήτη τους.

³¹Μπορείτε να τρώτε απ' αυτά τα προϊόντα σε οποιονδήποτε τόπο εσείς και οι οικογένειές σας. Αυτά είναι η αμοιβή σας για την εργασία σας στη σκηνή του Μαρτυρίου.

³²Αυτή η πράξη δεν θα σας καταλογίζεται ως αμαρτία, εφόσον βέβαια θα έχετε προσφέρει πρωτύτερα το καλύτερο στον Κύριο. Αλλιώς βεβηλώνετε τις ιερές προσφορές των Ισραηλιτών και θα πεθάνετε».

ΑΡΙΘΜΟΙ 19

Η στάχτη του κόκκινου δαμαλιού

¹Ο Κύριος έδωσε στο Μωυσή και στον Ααρών

²την περιγραφή του τυπικού που ακολουθεί: «Δώστε εντολή στους Ισραηλίτες», τους είπε, «να σας φέρουν ένα κόκκινο δαμάλι χωρίς κανένα σωματικό ελάττωμα και που να μην έχει ακόμη ζευτεί.

³Παραδώστε το δαμάλι στον Ελεάζαρ, τον ιερέα, για να το φέρει έξω από το στρατόπεδο και να το σφάξουν μπροστά του.

⁴Ο Ελεάζαρ θα πάρει από το αίμα του δαμαλιού με το δάχτυλό του και μ' αυτό θα ραντίσει εφτά φορές το μπροστινό μέρος της σκηνής του Μαρτυρίου.

⁵Μετά θα κάψουν όλο το δαμάλι μπροστά του, δηλαδή το δέρμα του, το κρέας του και το αίμα του, μαζί με την κοπριά του.

⁶Ο ιερέας θα πάρει ξύλο κέδρου, ύσσωπο και κόκκινη κλωστή και θα τα ρίξει μέσα στη φωτιά που θα καίει το δαμάλι.

⁷Ο ιερέας θα πλύνει τα ρούχα του και θα λούσει το σώμα του με νερό· έπειτα θα γυρίσει στο στρατόπεδο και θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ.

⁸»Εκείνος που θα έχει κάψει το δαμάλι θα πλύνει κι αυτός τα ρούχα του με νερό, θα λούσει το σώμα του με νερό και θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ.

⁹Επειτα κάποιος που θα είναι καθαρός θα μαζέψει τη στάχτη από το δαμάλι και θα την φέρει έξω από το στρατόπεδο σε τόπο καθαρό. Η στάχτη θα φυλαχτεί για την ισραηλιτική κοινότητα, για να ετοιμάσουν μ' αυτήν το νερό του καθαρισμού. Αυτή η τελετουργία γίνεται για τη συγχώρηση της αμαρτίας.

¹⁰Εκείνος που θα μαζέψει τη στάχτη από το δαμάλι θα πλύνει τα ρούχα του και θα είναι ακάθατος ως το βράδυ. Αυτό θα είναι νόμος αιώνιος για τους Ισραηλίτες και για τους ξένους που θα κατοικούν ανάμεσά τους».

Η επαφή με σώμα νεκρού

¹¹«Όποιος αγγίξει νεκρό, θα είναι ακάθατος για επτά μέρες.

¹²Θα πρέπει να καθαριστεί μ' αυτό το νερό την τρίτη μέρα και την έβδομη, και τότε θα είναι καθαρός. Αν όμως δεν καθαριστεί την τρίτη μέρα και την έβδομη, θα παραμείνει ακάθατος.

¹³Όποιος αγγίξει νεκρό και δεν καθαριστεί, μολύνει την κατοικία του Κυρίου. Αυτός πρέπει να αποκόπτεται από το λαό Ισραήλ. Αν δεν χυθεί πάνω του το νερό του καθαρισμού θα εξακολουθεί να είναι ακάθατος.

¹⁴»Ο νόμος είναι ο εξής: Αν ένας άνθρωπος πεθάνει μέσα σε μια σκηνή, όποιος μπει στη σκηνή και όποιος βρίσκεται μέσα σ' αυτήν θα είναι ακάθατος για επτά μέρες.

¹⁵Κάθε ανοιχτό δοχείο, που δεν έχει σκέπασμα δεμένο με σχοινί, θα είναι ακάθατο.

¹⁶Όποιος αγγίξει στην ύπαιθρο έναν σκοτωμένο με μαχαίρι ή έναν πεθαμένο από φυσικό θάνατο ή αγγίξει ανθρώπινα κόκαλα ή έναν τάφο, θα είναι ακάθατος για επτά μέρες.

¹⁷»Θα πάρουν για τον ακάθατο στάχτη από το δαμάλι που είχε καεί για τη συγχώρηση της αμαρτίας και θα ρίξουν πάνω της νερό τρεχούμενο, μέσα σε δοχείο.

¹⁸Κάποιος που θα είναι καθαρός θα πάρει ύσσωπο, θα τον βρέξει στο νερό και θα ραντίσει τη σκηνή και όλα τα σκεύη, καθώς και όλους όσοι βρέθηκαν

εκεί. Επίσης για τη δεύτερη περίπτωση, θα ραντίσει εκείνον που άγγιξε τα κόκαλα ή άγγιξε τον σκοτωμένο ή τον πεθαμένο ή τον τάφο.

19Ο καθαρός θα ραντίσει τον ακάθαρτο την τρίτη μέρα και την έβδομη μέρα. Την έβδομη μέρα ο ακάθαρτος θα πλύνει τα ρούχα του και θα λούσει το σώμα του με νερό και το ίδιο βράδυ θα είναι καθαρός.

20»Ο ακάθαρτος εκείνος που δε θα καθαριστεί, θα αποκοπεί από την κοινότητα, γιατί μολύνει το άγιο κατοικητήριο του Κυρίου. Είναι ακάθαρτος, γιατί δε ραντίστηκε με το νερό του καθαρισμού.

21Νόμος αιώνιος θα είναι αυτό για σας· εκείνος που ραντίζει με το νερό του καθαρισμού, θα πλένει τα ρούχα του. Κι όποιος έρχεται σε επαφή με το νερό του καθαρισμού, θα είναι ακάθαρτος ως το βράδυ.

22Καθετί που θα αγγίζει ο ακάθαρτος θα είναι ακάθαρτο· και όποιος τον αγγίζει, θα είναι κι αυτός ακάθαρτος ως το βράδυ».

ΑΡΙΘΜΟΙ 20

Νερό από το βράχο (Εξ 17,1-7)

1Τον πρώτο μήνα, ολόκληρη η ισραηλιτική κοινότητα έφτασε στην έρημο Σιν και στρατοπέδευσαν στην Κάδης. Εκεί πέθανε η Μαριάμ και ενταφιάστηκε.

2Στην περιοχή δεν υπήρχε καθόλου νερό για την κοινότητα και όλοι ξεσηκώθηκαν εναντίον του Μωυσή και του Ααρών.

3Ο λαός άρχισε να φιλονικεί με το Μωυσή: «Μακάρι να είχαμε πεθάνει όταν πέθαναν και τ' αδέρφια μας ενώπιον του Κυρίου!» του έλεγαν.

4«Γιατί φέρατε την κοινότητα του Κυρίου σ' αυτή την έρημο; Για να πεθάνουμε εδώ εμείς και τα ζώα μας;

5Γιατί μας βγάλατε από την Αίγυπτο και μας φέρατε σ' ετούτο τον απαίσιο τόπο, που δε φυτρώνει τίποτα; Ούτε συκιές υπάρχουν εδώ ούτε αμπέλια ούτε ροδιές ούτε νερό να πιούμε!»

⁶Τότε ο Μωυσής κι ο Ααρών απομακρύνθηκαν από την κοινότητα και ήρθαν στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου. Έπεσαν με το πρόσωπο στη γη και τους φανερώθηκε η δόξα του Κυρίου.

⁷Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

⁸«Πάρε το ραβδί σου και συγκάλεσε την κοινότητα, εσύ κι ο αδερφός σου ο Ααρών. Μιλήστε στο βράχο μπροστά τους κι ο βράχος θα δώσει νερό. Ναι, θα βγει γι' αυτούς νερό και θα δώσεις στην κοινότητα και στα ζώα τους να πιουν».

⁹Τότε ο Μωυσής πήρε το ραβδί που φυλασσόταν στο αγιαστήριο, όπως τον διέταξε ο Κύριος.

¹⁰Συγκάλεσε μαζί με τον Ααρών την κοινότητα μπροστά στο βράχο και τους είπε: «Ακούστε εσείς, οι επαναστάτες· είναι δυνατόν από το βράχο αυτό να βγάλουμε για σας νερό; »

¹¹Σηκώνει το χέρι του, χτυπάει το βράχο με το ραβδί του δύο φορές και τότε ξεπήδησε άφθονο νερό και ήπια η κοινότητα και τα ζώα τους.

¹²Ο Κύριος όμως είπε στο Μωυσή και στον Ααρών: «Δε μου δείξατε αρκετή εμπιστοσύνη και δεν προβάλατε στα μάτια των Ισραηλιτών την αγιότητα και τη δύναμή μου. Γι' αυτό δε θα φέρετε εσείς αυτή την κοινότητα στη χώρα που εγώ τους δίνω».

¹³Αυτές είναι οι πηγές της Μεριβά (Φιλονικία). Εκεί φιλονίκησαν οι Ισραηλίτες με τον Κύριο, ο οποίος και τους φανέρωσε την αγιότητά του.

Ο βασιλιάς της Εδώμ αρνείται τη διέλευση στους Ισραηλίτες

¹⁴Από την Κάδης ο Μωυσής έστειλε αγγελιοφόρους στο βασιλιά της Εδώμ με το ακόλουθο μήνυμα: «Ο συγγενικός σου λαός, ο Ισραήλ, λέει: Εσύ ξέρεις όλη την ταλαιπωρία που μας βρήκε.

¹⁵Οι πρόγονοί μας κατέβηκαν στην Αίγυπτο, και κατοικήσαμε εκεί για πολύν καιρό. Αλλά οι Αιγύπτιοι μας κακομεταχειρίστηκαν και εμάς και εκείνους.

¹⁶Επικαλεστήκαμε τη βοήθεια του Κυρίου κι εκείνος μας άκουσε. Έστειλε έναν άγγελο και μας έβγαλε από την Αίγυπτο. Τώρα, λοιπόν, έχουμε φτάσει στην Κάδης, στην πόλη που βρίσκεται στην άκρη των συνόρων σου.

¹⁷Άφησέ μας, λοιπόν, να περάσουμε μέσα από τη χώρα σου. Δε θα περάσουμε μέσα από τα χωράφια σας ούτε από τα αμπέλια σας· δε θα πιούμε νερό από τα πηγάδια σας. Θα ακολουθήσουμε το βασιλικό δρόμο χωρίς να παρεκκλίνουμε δεξιά ή αριστερά, ώσπου να διαβούμε την περιοχή σου».

¹⁸Ο βασιλιάς της Εδώμ του απάντησε: «Δεν θα περάσετε από τη χώρα μου! Αλλιώς θα βγω με τα όπλα εναντίον σας».

¹⁹Οι Ισραηλίτες του είπαν: «Θα χρησιμοποιήσουμε το μεγάλο δρόμο· και αν τυχόν εμείς ή τα ζώα μας πιούμε από το νερό σας, θα το πληρώσουμε. Δε θα κάνουμε τίποτε άλλο· απλώς θα περάσουμε πεζοί».

²⁰Αλλά ο βασιλιάς της Εδώμ απάντησε: «Δε θα περάσετε». Και βγήκε εναντίον τους με πολυάριθμο και ισχυρό στρατό.

²¹Αφού ο βασιλιάς της Εδώμ αρνήθηκε να επιτρέψει στους Ισραηλίτες να περάσουν από το έδαφός του, αυτοί άλλαξαν κατεύθυνση.

Θάνατος του Ααρών

²²Η ισραηλιτική κοινότητα έφυγε από την Κάδης και ήρθε στο όρος Ωρ.

²³Εκεί, στα σύνορα με τη χώρα Εδώμ, ο Κύριος είπε στο Μωυσή και στον Ααρών:

²⁴«Ο Ααρών θα πεθάνει· δε θα μπει στη χώρα που εγώ θα δώσω στους Ισραηλίτες, γιατί εναντιωθήκατε στη διαταγή μου, στις πηγές της Μεριβά.

²⁵»Πάρε λοιπόν τον Ααρών και το γιο του τον Ελεάζαρ κι ανέβασέ τους στο όρος Ωρ.

²⁶Βγάλε τη στολή του Ααρών και φόρεσέ την στον Ελεάζαρ. Εκεί ο Ααρών θα πεθάνει· θα πάει μαζί με τους προγόνους του».

²⁷Ο Μωυσής έκανε όπως τον διέταξε ο Κύριος. Ανέβηκε στο όρος Ωρ να τον βλέπει όλη η κοινότητα,

²⁸έβγαλε τη στολή του Ααρών και τη φόρεσε στον Ελεάζαρ, το γιο του. Εκεί, στην κορυφή, πέθανε ο Ααρών. Έπειτα ο Μωυσής και ο Ελεάζαρ κατέβηκαν από το βουνό.

²⁹Όταν η κοινότητα είδε πως ο Ααρών πέθανε, κήρυξαν επίσημο πένθος τριάντα ημερών, στο οποίο συμμετείχαν όλοι οι Ισραηλίτες.

ΑΡΙΘΜΟΙ 21

Οι Ισραηλίτες χτυπούν τους Χαναναίους

¹Όταν ο βασιλιάς της Αράδ, ένας Χαναναίος που κατοικούσε στα νότια της χώρας, έμαθε ότι έρχονται οι Ισραηλίτες από το δρόμο της Αθαρίμ, επιτέθηκε εναντίον τους και έπιασε μερικούς απ' αυτούς αιχμαλώτους.

²Τότε οι Ισραηλίτες έκαναν τάμα στο Θεό: «Αν μας παραδώσεις αυτό το λαό στην εξουσία μας, εμείς θα σου αφιερώσουμε ολοκληρωτικά τις πόλεις τους».

³Ο Κύριος άκουσε την παράκληση του λαού και τους βοήθησε να νικήσουν τους Χαναναίους. Κατέστρεψαν, λοιπόν, ολοσχερώς αυτούς και τις πόλεις τους και ονόμασαν τον τόπο εκείνο «Χορμά» (Καταστροφή).

Τα φαρμακερά φίδια

⁴Όταν οι Ισραηλίτες έφυγαν από το όρος Ωρ πήραν την κατεύθυνση της Ερυθράς Θάλασσας, για να παρακάμψουν τη χώρα των Εδωμιτών. Αλλά στη διάρκεια της πορείας, άρχισαν να χάνουν την υπομονή τους,

⁵και να τα βάζουν με το Θεό και με το Μωυσή: «Γιατί μας βγάλατε από την Αίγυπτο; » του έλεγαν. «Για να πεθάνουμε στην έρημο; Ούτε ψωμί υπάρχει εδώ ούτε νερό, κι αηδιάσαμε πια αυτή την άθλια τροφή».

⁶Τότε ο Κύριος έστειλε στο λαό φίδια φαρμακερά που τους δάγκωναν και πολλοί απ' αυτούς πέθαιναν.

⁷Πήγαν λοιπόν στο Μωυσή και του έλεγαν: «Αμαρτήσαμε που μιλήσαμε εναντίον του Κυρίου και εναντίον σου. Παρακάλεσε τον Κύριο να διώξει τα φίδια». Ο Μωυσής προσευχήθηκε στον Κύριο για το λαό,

⁸κι ο Κύριος του είπε: «Φτιάξε ένα χάλκινο φίδι και βάλε το πάνω σ' ένα κοντάρι. Όποιος δαγκώνεται από κάποιο φίδι, θα το κοιτάζει και δε θα πεθαίνει».

⁹Ο Μωυσής κατασκεύασε ένα χάλκινο φίδι και το έβαλε πάνω σ' ένα κοντάρι. Κι όταν ένα φίδι δάγκωνε κάποιον, αυτός κοιτούσε το χάλκινο φίδι και δεν πέθαινε.

Η πορεία των Ισραηλιτών γύρω από τη Μωάβ

¹⁰Από 'κει οι Ισραηλίτες έφυγαν και στρατοπέδευσαν στην Ωβώθ,

¹¹από 'κει στην Ιιέ-Ααβαρίμ, στην έρημο ανατολικά της Μωάβ,

¹²και μετά στην Κοιλάδα Ζαρέδ.

¹³Έφυγαν κι από 'κει και στρατοπέδευσαν βόρεια του ποταμού Αρνών, που περνάει από την έρημο η οποία εκτείνεται μέσα στην περιοχή των Αμορραίων. Ο Αρνών είναι το σύνορο ανάμεσα στη Μωάβ και στους Αμορραίους.

¹⁴Γι' αυτό και στο βιβλίο των πολέμων του Κυρίου αναφέρονται «η πόλη Βαέβ στην περιοχή Σουφά, οι κοιλάδες του Αρνών,

¹⁵και το οροπέδιο που εκτείνεται ως την πόλη Αρ και φτάνει μέχρι τα σύνορα της Μωάβ».

¹⁶Από 'κει έφτασαν σ' έναν τόπο που λεγόταν Μπεέρ (Πηγάδι). Πρόκειται για το πηγάδι για το οποίο ο Κύριος είχε πει στο Μωυσή: «Συγκέντρωσε το λαό και θα τους δώσω νερό».

¹⁷Τότε ο λαός του Ισραήλ τραγούδησε αυτό το τραγούδι: «Βγάλε νερό πηγάδι μου! Πείτε για χάρη του τραγούδια!

¹⁸Πηγάδι που το σκάψαν οι άρχοντες που το χτυπήσαν του λαού οι ευγενείς: το σκάψαν με της εξουσίας το σκήπτρο, με τα δικά της τα ραβδιά το βάθυναν». Από την έρημο ήρθαν στη Ματτανά.

¹⁹Από τη Ματτανά ήρθαν στη Ναχαλιήλ κι από 'κει στη Βαμώθ.

²⁰Από τη Βαμώθ ήρθαν στην κοιλάδα που βρίσκεται στην περιοχή της Μωάβ, στην κορυφή Φασγά, που βλέπει στην έρημο.

Οι Ισραηλίτες νικούν το Σιχόν, βασιλιά των Αμορραίων

21Οι Ισραηλίτες έστειλαν αγγελιοφόρους στο Σιχόν, βασιλιά των Αμορραίων και του είπαν:

22«Άφησέ μας να περάσουμε μέσα από τη χώρα σου. Δε θα βγούμε από την πορεία μας για να μπούμε στα χωράφια και στα αμπέλια σας ούτε θα πιούμε νερό από τα πηγάδια σας. Θ' ακολουθήσουμε το βασιλικό δρόμο μέχρις ότου βγούμε από τα σύνορά σου».

23Ο Σιχόν όμως δεν τους επέτρεψε να περάσουν από το έδαφός του. Συγκέντρωσε όλο το στρατό του και βγήκε εναντίον τους στην έρημο. Έφτασε στην Ιαχσά και επιτέθηκε στους Ισραηλίτες.

24Οι Ισραηλίτες όμως τον νίκησαν στη μάχη και κυριέψαν τη χώρα του, από τον ποταμό Αρνών, βόρεια, ως τον ποταμό Ιαβόκ, νότια, και ως την πόλη Ιαζήρ, ανατολικά, στα σύνορα των Αμμωνιτών.

25Ο Ισραήλ κυριέψε όλες τις πόλεις των Αμορραίων με τα περίχωρά τους, μαζί και την Εσεβών, κι εγκαταστάθηκε σ' αυτές.

26Η Εσεβών ήταν η πρωτεύουσα, όπου κατοικούσε ο Σιχόν, βασιλιάς των Αμορραίων. Αυτός στο παρελθόν είχε πολεμήσει εναντίον του βασιλιά της Μωάβ και είχε κυριέψει όλη τη χώρα του ως τον ποταμό Αρνών.

27Γι αυτό λένε οι τραγουδιστές: «Στην Εσεβών ελάτε, χτίστε και οχυρώστε την πόλη του Σιχόν.

28Φωτιά βγήκε απ' την Εσεβών, φλόγα απ' την πόλη του Σιχόν. Κατάκαψε την Αρ-Μωάβ και τα ψηλώματα του Αρνών.

29Αλίμονο σ' εσένανε Μωάβ, καταστροφή σε βρήκε του Χεμώς λαέ! Φυγάδες έκανες τους γιους κι αιχμάλωτες τις κόρες της στο βασιλιά των Αμορραίων, το Σιχόν.

30Τώρα οι απόγονοί τους αφανίστηκαν από την Εσεβών ως τη Διβών κι απ' τη Νασίμ ως τη Νοφά, κοντά στη Μεδεβά».

Οι Ισραηλίτες νικούν τον Ωγ, βασιλιά της Βασάν

³¹Οι Ισραηλίτες εγκαταστάθηκαν στη χώρα των Αμορραίων.

³²Ο Μωυσής έστειλε ανθρώπους σε αναγνωριστική αποστολή στην Ιαζήρ. Οι Ισραηλίτες κυρίεψαν τα περίχωρά της και έδιωξαν τους Αμορραίους που ήταν εκεί.

³³Έπειτα γύρισαν και ανέβαιναν από το δρόμο της Βασάν. Ο βασιλιάς της Βασάν, ο Ωγ, βγήκε με το στρατό του να τους πολεμήσει κοντά στην Εδρεΐ.

³⁴Τότε ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Μην τον φοβάσαι τον Ωγ. Εγώ θα τον παραδώσω στην εξουσία σου, αυτόν, το λαό του και τη χώρα του. Θα του κάνεις τα ίδια που έκανες στο Σιχόν, βασιλιά των Αμορραίων, που κατοικούσε στην Εσεβών».

³⁵Έτσι οι Ισραηλίτες χτύπησαν αυτόν, τους γιους του και το στρατό του. Δεν άφησαν κανέναν ζωντανό, και κυρίεψαν και τη χώρα τους.

ΑΡΙΘΜΟΙ 22

Η παραγγελία του Βαλάκ στο Βαλαάμ

¹Οι Ισραηλίτες έφυγαν από ΄κει και κατασκήνωσαν στις στέπες της Μωάβ, πέρα από τον Ιορδάνη, απέναντι από την Ιεριχώ.

²Ο Βαλάκ, γιος του Σιππώρ, που εκείνη την εποχή ήταν βασιλιάς των Μωαβιτών, έμαθε αυτά που είχαν κάνει οι Ισραηλίτες στους Αμορραίους.

³Φοβήθηκαν, λοιπόν, πολύ οι Μωαβίτες το λαό του Ισραήλ, που ήταν τόσο πολυάριθμος,

⁴και είπαν στους αρχηγούς των Μαδιανιτών: «Τώρα το πλήθος αυτό θα καταστρέψει τα πάντα γύρω μας, όπως τα βόδια κατατρώνε το χορτάρι στα χωράφια».

⁵Έτσι ο βασιλιάς Βαλάκ έστειλε αγγελιοφόρους στο Βαλαάμ, γιο του Βεώρ, στην Πεθόρ, κοντά στον Ευφράτη ποταμό, στη χώρα των Αμοβιτών, με το ακόλουθο μήνυμα: «Ένας λαός που βγήκε από την Αίγυπτο, πλημμύρισε την περιοχή μας και έχει εγκατασταθεί απέναντί μου.

⁶Έλα τώρα λοιπόν να καταραστείς για χάρη μου το λαό αυτό, γιατί είναι ισχυρότερος από μένα. Ίσως έτσι μπορέσω να τον νικήσω και να τον διώξω από τη χώρα. Εγώ ξέρω ότι όποιον εσύ ευλογείς είναι ευλογημένος και όποιον καταριέσαι είναι καταραμένος».

⁷Ξεκίνησαν, λοιπόν οι αρχηγοί των Μωαβιτών και των Μαδιανιτών, έχοντας και την αμοιβή της μαντείας μαζί τους, και ήρθαν στο Βαλαάμ να του ανακοινώσουν το μήνυμα του Βαλάκ.

⁸Ο Βαλαάμ τους είπε: «Μείνετε εδώ απόψε και θα σας απαντήσω ανάλογα με το τι θα μου πει ο Κύριος». Έτσι οι άρχοντες της Μωάβ έμειναν με το Βαλαάμ.

⁹Τη νύχτα ο Θεός ήρθε στο Βαλαάμ και τον ρώτησε: «Ποιοι είναι αυτοί οι άνθρωποι που μένουν μαζί σου; »

¹⁰Ο Βαλαάμ απάντησε: «Ο βασιλιάς της Μωάβ, ο Βαλάκ γιος του Σιππώρ, τούς έστειλε να μου πουν

¹¹ότι βγήκε ένας λαός από την Αίγυπτο και πλημμύρισε τη χώρα. “Έλα λοιπόν”, μου είπε, “και δώσ’ τους την κατάρα σου. Ίσως έτσι μπορέσω και τους πολεμήσω και τους διώξω”».

¹²Ο Θεός είπε στο Βαλαάμ: «Δε θα πας μαζί τους. Δε θα καταραστείς το λαό αυτό, γιατί είναι ευλογημένος».

¹³Ο Βαλαάμ σηκώθηκε το πρωί και είπε στους άρχοντες του Βαλάκ: «Γυρίστε στη χώρα σας, γιατί ο Κύριος δε μου επιτρέπει να έρθω μαζί σας».

¹⁴Έτσι, οι άρχοντες της Μωάβ σηκώθηκαν και γύρισαν πίσω στο Βαλάκ και του είπαν: «Ο Βαλαάμ αρνήθηκε να έρθει μαζί μας».

¹⁵Τότε ο Βαλάκ ξανάστειλε άλλους άρχοντες, πιο επίσημους από τους προηγούμενους.

¹⁶Αυτοί ήρθαν στο Βαλαάμ και του είπαν: «Ο Βαλάκ, γιος του Σιππώρ λέει: “Σε παρακαλώ, μην αρνηθείς να έρθεις σ’ εμένα.

17Θα σε ανταμείψω γενναιόδωρα και ό, τι μου πεις θα το κάνω. Έλα, λοιπόν, να καταραστείς για χάρη μου αυτό το λαό”».

18Αλλά ο Βαλαάμ αποκρίθηκε στους ανθρώπους του Βαλάκ: «Κι αν ακόμη ο Βαλάκ μού έδινε το σπίτι του γεμάτο ασήμι και χρυσάφι, εγώ δεν θα μπορούσα να παραβώ τη διαταγή του Κυρίου, του Θεού μου και να κάνω κάτι λιγότερο ή περισσότερο.

19Μείνετε κι εσείς εδώ απόψε, και θα μάθω τι θα μου πει πάλι ο Κύριος».

20Τη νύχτα ήρθε ο Θεός στο Βαλαάμ και του είπε: «Αφού αυτοί οι άντρες ήρθαν να σε καλέσουν, σήκω και πήγαινε μαζί τους. Αλλά θα κάνεις μόνο αυτό που θα σου λέω εγώ».

Ο άγγελος και το υποζύγιο του Βαλαάμ

21Ο Βαλαάμ σηκώθηκε το πρωί, σαμάρωσε το γαϊδουράκι του και πήγε μαζί με τους άρχοντες της Μωάβ.

22Ο Θεός οργίστηκε που ο Βαλαάμ έφυγε, και καθώς ο ίδιος καθόταν πάνω στο ζώο του και τον συνόδευαν οι δυο του υπηρέτες, ο άγγελος του Κυρίου στάθηκε στο δρόμο για να τον εμποδίσει.

23Όταν το υποζύγιο είδε τον άγγελο που στεκόταν εκεί με ένα κοφτερό σπαθί στο χέρι του, βγήκε απ’ το δρόμο και μπήκε στα χωράφια. Ο Βαλαάμ το χτύπησε για να το ξαναφέρει πίσω.

24Τότε ο άγγελος στάθηκε σ’ ένα μονοπάτι ανάμεσα στ’ αμπέλια, που είχε τοίχο από τη μια μεριά και τοίχο από την άλλη.

25Βλέποντας τον άγγελο, το ζώο στριμώχτηκε στον τοίχο και πίεσε το πόδι του Βαλαάμ πάνω στον τοίχο. Ο Βαλαάμ το χτύπησε και πάλι.

26Ο άγγελος του Κυρίου πέρασε άλλη μια φορά μπροστά και στάθηκε σ’ ένα στενό πέρασμα όπου δεν υπήρχε διέξοδος ούτε από δεξιά, ούτε από αριστερά.

27Το γαϊδουράκι είδε τον άγγελο του Κυρίου και γονάτισε κάτω από το Βαλαάμ. Αυτός τότε θύμωσε και άρχισε να το χτυπάει με το ραβδί.

28 Τότε ο Κύριος έκανε το ζώο να μιλήσει, και είπε στο Βαλαάμ: «Τι σου έκανα και με χτύπησες τρεις φορές ως τώρα; »

29 «Δε με λογαριάζεις καθόλου! » του αποκρίθηκε ο Βαλαάμ. «Μακάρι να είχα στο χέρι μου ένα σπαθί να σε σκότωνα τώρα».

30 Το γαιΐδουράκι τού λέει: «Δεν είμαι εγώ το γαιΐδούρι σου, που από πάντα καθόσουν πάνω μου; Σου συμπεριφέρθηκα ποτέ μ' αυτόν τον τρόπο; » Εκείνος απάντησε: «Όχι».

Ο Θεός αποτρέπει το Βαλαάμ

31 Εκείνη τη στιγμή ο Κύριος άνοιξε τα μάτια του Βαλαάμ και είδε τον άγγελο που στεκόταν στο δρόμο με το κοφτερό σπαθί στο χέρι του. Γονάτισε τότε ο Βαλαάμ και προσκύνησε με το πρόσωπο στη γη.

32 Ο άγγελος του Κυρίου τού είπε: «Γιατί χτύπησες το γαιΐδουράκι σου τρεις φορές; Βλέπεις ότι εγώ βγήκα να σε εμποδίσω, επειδή δεν μου αρέσει ο δρόμος που 'χεις πάρει.

33 Το ζώο με είδε κι άλλαξε δρόμο τρεις φορές. Αν δεν μου είχε ξεφύγει, θα σε είχα σκοτώσει κι εκείνο θα το είχα αφήσει να ζήσει».

34 Τότε ο Βαλαάμ απάντησε στον άγγελο: «Αμάρτησα! Δεν ήξερα ότι εσύ στεκόσουν στον δρόμο για να με σταματήσεις. Και τώρα, αν αυτό που κάνω δεν σου αρέσει, εγώ γυρίζω πίσω».

35 Ο άγγελος του Κυρίου όμως του είπε: «Πήγαινε μ' αυτούς τους ανθρώπους, αλλά θα πεις μόνο ό, τι θα σου πω εγώ». Έτσι ο Βαλαάμ πήγε μαζί με τους άρχοντες του Βαλάκ.

Συνάντηση Βαλαάμ και Βαλάκ

36 Όταν άκουσε ο Βαλάκ ότι έρχεται ο Βαλαάμ, βγήκε να τον προϋπαντήσει στην Αρ-Μωάβ, πλάι στον ποταμό Αρνών, στα σύνορα της Μωάβ.

37 Ο Βαλάκ είπε στο Βαλαάμ: «Δεν έστειλα επειγόντως να σε καλέσω; Γιατί δεν ερχόσουν; Μήπως δεν έχω τη δυνατότητα να σε τιμήσω; »

³⁸Ο Βαλαάμ απάντησε στο Βαλάκ: «Να, λοιπόν, που ήρθα! Αλλά μήπως και τώρα μπορώ να πω τίποτε; Θα πω μόνο τα λόγια που θα βάλει στο στόμα μου ο Θεός».

³⁹Έτσι ο Βαλαάμ μαζί με το Βαλάκ πήγαν στην πόλη Κιριάθ-Ουζώθ.

⁴⁰Εκεί ο Βαλάκ έσφαξε βόδια και πρόβατα και τα πρόσφερε στον Βαλαάμ και στους άρχοντες που ήταν μαζί του.

Πρώτος χρησμός του Βαλαάμ

⁴¹Την άλλη μέρα πήρε ο Βαλάκ το Βαλαάμ και τον ανέβασε στη Βαμώθ-Βάαλ, απ' όπου ο Βαλαάμ μπορούσε να δει ένα τμήμα του λαού του Ισραήλ.

ΑΡΙΘΜΟΙ 23

¹Ο Βαλαάμ είπε στο Βαλάκ: «Χτίσε μου εδώ εφτά θυσιαστήρια και ετοίμασέ μου εφτά μοσχάρια κι εφτά κριάρια».

²Ο Βαλάκ έκανε ό, τι του είπε ο Βαλαάμ, και θυσίασαν μαζί από ένα μοσχάρι κι ένα κριάρι σε κάθε θυσιαστήριο.

³Μετά ο Βαλαάμ είπε στο Βαλάκ: «Εσύ μείνε κοντά στο ολοκαύτωμά σου κι εγώ θα κάνω έναν περίπατο, μήπως με συναντήσει ο Κύριος. Ό, τι μου φανερώσει θα σου το αναγγείλω». Έτσι ο Βαλαάμ ανέβηκε μόνος στην κορυφή ενός λόφου.

⁴Πράγματι, ο Θεός συνάντησε το Βαλαάμ κι εκείνος του είπε: «Έχω ετοιμάσει εφτά θυσιαστήρια και πρόσφερα από ένα μοσχάρι κι ένα κριάρι σε κάθε θυσιαστήριο».

⁵Ο Κύριος τότε έδωσε χρησμό στο Βαλαάμ και τον έστειλε πίσω στο Βαλάκ να του τον διαβιβάσει.

⁶Ο Βαλαάμ γύρισε στο Βαλάκ και τον βρήκε να στέκεται κοντά στο ολοκαύτωμά του μαζί με όλους τους άρχοντες της Μωάβ.

⁷Ο Βαλαάμ τότε άρχισε να απαγγέλλει αυτόν το χρησμό: «Απ' την Αράμ με έφερε ο Βαλάκ, ο βασιλιάς της Μωάβ, απ' τα βουνά της Ανατολής. “Έλα”,

μού είπε, “δώσ’ την κατάρα σου για χάρη μου στον Ιακώβ, έλα κι αναθεμάτισε τον Ισραήλ”.

⁸Πώς να καταραστώ αυτούς, που δεν τους καταριέται ο Θεός; Πώς ν’ αναθεματίσω εκείνους, που δεν τους αναθεματίζει ο Κύριος;

⁹Τους βλέπω από τις κορφές των βράχων απ’ τα ψηλώματα των λόφων τούς διακρίνω. Είναι λαός που ζει μονάχος του και που στα έθνη δεν ανήκει.

¹⁰Ποιος μπορεί ν’ αριθμήσει τον Ιακώβ; Ποιος να μετρήσει τον πολυάριθμο Ισραήλ; Μακάρι κι εγώ σαν αυτούς τους δίκαιους να πεθάνω! Το τέλος μου σαν το δικό τους να είναι! »

¹¹Τότε είπε ο Βαλάκ στο Βαλαάμ: «Τι μου κάνεις! Εγώ σε πήρα να καταραστείς τους εχθρούς μου, κι εσύ τους ευλόγησες».

¹²Ο Βαλαάμ απάντησε: «Δεν έπρεπε να πω αυτό που έβαλε ο Κύριος στο στόμα μου; »

Δεύτερος χρησμός του Βαλαάμ

¹³Τότε του είπε ο Βαλάκ: «Έλα τώρα μαζί μου σ’ ένα άλλο σημείο, από όπου θα μπορείς να βλέπεις μόνο ένα τμήμα τους, όχι όλους. Από ’κει να τους καταραστείς για χάρη μου».

¹⁴Τον έφερε λοιπόν στα χωράφια Ζωφίμ, στην κορυφή Φασγά. Εκεί έχτισε πάλι εφτά θυσιαστήρια και θυσίασε από ένα μοσχάρι κι ένα κριάρι σε κάθε θυσιαστήριο.

¹⁵Ο Βαλαάμ είπε στο Βαλάκ: «Εσύ μείνε εδώ κοντά στο ολοκαύτωμά σου, κι εγώ θα πάω να συναντήσω τον Κύριο πέρα εκεί».

¹⁶Ο Κύριος συνάντησε το Βαλαάμ, του έδωσε χρησμό και τον έστειλε πίσω στον Βαλάκ να του τον διαβιβάσει.

¹⁷Αυτός γύρισε στο Βαλάκ και τον βρήκε να στέκεται κοντά στο ολοκαύτωμά του μαζί με τους άρχοντες της Μωάβ. «Τι σου είπε ο Κύριος; » τον ρώτησε.

¹⁸Τότε ο Βαλαάμ άρχισε να απαγγέλλει αυτόν το χρησμό: «Σήκω, Βαλάκ και άκου· πρόσεξέ με, γιε του Σιππώρ!

19Ο Θεός δεν είν’ άνθρωπος να λέει ψέματα, θνητός δεν είναι, για να αλλάζει γνώμη. Όταν λέει κάτι, το κάνει κιόλας, και όταν κάτι υπόσχεται, το πραγματοποιεί.

20Πήρα την εντολή να ευλογήσω· ο Θεός ευλόγησε, και δεν μπορώ ν’ ανακαλέσω εγώ.

21Ανομία δεν βλέπει στον Ιακώβ, δε βλέπει συμφορά στον Ισραήλ. Ο Κύριος, ο Θεός τους, είναι μαζί τους, κι αυτοί το διαλαλούν ότι είναι ο βασιλιάς τους.

22Από την Αίγυπτο τους έβγαλε ο Θεός για κείνους πολεμάει με δύναμη αγριόταυρου.

23Μαγεία δεν ισχύει στον Ιακώβ ενάντια, ούτε μαντεία ενάντια στον Ισραήλ· τώρα είν’ ο καιρός να ειπωθεί: “Δείτε τι έκανε ο Θεός για το λαό του Ισραήλ!”

24Σαν λέαινα σηκώνεται αυτός ο λαός· ορθώνεται σαν ύπουλο λιοντάρι. Δεν ησυχάζει ως να καταβροχθίσει το κυνήγι του κι ώσπου να πει των πληγωμένων το αίμα».

25Τότε είπε ο Βαλάκ στο Βαλαάμ: «Καλά, δεν τους καταριέσαι, αλλά τουλάχιστον μην τους ευλογείς!»

26Ο Βαλαάμ τού απάντησε: «Δε σου είπα ότι θα κάνω εκείνο που θα μου πει ο Κύριος;»

Τρίτος χρησμός του Βαλαάμ

27Τότε είπε ο Βαλάκ στο Βαλαάμ: «Έλα να σε πάω σ’ ένα άλλο μέρος. Ίσως ο Θεός θελήσει να τους καταραστείς από ’κει για χάρη μου».

28Τον έφερε, λοιπόν, στην κορυφή Φεγώρ, που βλέπει προς την έρημο.

29Ο Βαλαάμ τού είπε: «Χτίσε μου εδώ εφτά θυσιαστήρια κι ετοίμασέ μου εφτά μοσχάρια και εφτά κριάρια».

30Ο Βαλάκ έκανε όπως του είπε ο Βαλαάμ και θυσίασε από ένα μοσχάρι κι ένα κριάρι σε κάθε θυσιαστήριο.

ΑΡΙΘΜΟΙ 24

- ¹Ο Βαλαάμ είδε ότι ο Κύριος ήθελε να ευλογήσει τον Ισραήλ, και δεν πήγε, όπως προηγουμένως, να αναζητήσει μαντεία, αλλά πήγε προς στην έρημο.
- ²Γύρισε τη ματιά του και είδε το λαό του Ισραήλ που είχε κατασκηνώσει κατά φυλές. Τότε ήρθε πάνω του το Πνεύμα του Θεού,
- ³κι άρχισε να απαγγέλλει αυτον το χρησμό: «Λόγος του Βαλαάμ, γιου του Βεώρ, λόγος του ανθρώπου, που έχει ανοιχτά τα μάτια του.
- ⁴Λόγος αυτού που ακούει τα λόγια του Θεού, που βλέπει οράματα του Παντοδύναμου, και που όταν πέφτει σ' έκσταση, τα μάτια του ανοίγονται.
- ⁵Πόσο ωραίες είναι οι σκηνές σου, Ιακώβ, οι κατοικίες σου, Ισραήλ!
- ⁶Απλώνονται καθώς κοιλάδες, σαν κήποι σ' ακροποταμιά, σαν δέντρα αλόης φυτεμένα από τον Κύριο, σαν κέδροι πλάι στων ποταμών τις όχθες.
- ⁷Τρέχει νερό από τους κάδους τους τους σπόρους τους φυτεύουν σε καλοποτισμένη γη. Πιο δυνατός κι απ' τον Αγάγ ο βασιλιάς τους και ισχυρή θα είναι η βασιλεία του.
- ⁸Από την Αίγυπτο τους έβγαλε ο Θεός· για κείνους πολεμάει με δύναμη αγριόταυρου. Αυτός ο λαός τα εχθρικά του έθνη τα κάνει μια μπουκιά· σπάζει τα κόκαλά τους, τα βέλη τους συντρίβει.
- ⁹Ξαπλώνει κι αναπαύεται σαν το λιοντάρι και σαν το λιονταρόπουλο· να τον ξυπνήσει ποιος τολμά; Ας είν' ευλογημένος όποιος σε ευλογεί, κι όποιος σε καταριέται, καταραμένος να 'ναι».
- ¹⁰Τότε ο Βαλάκ οργίστηκε εναντίον του Βαλαάμ κι άρχισε να χτυπάει τις γροθιές του. «Σε κάλεσα για να καταραστείς τους εχθρούς μου», του φώναζε, «κι εσύ, αντίθετα, τρεις φορές τους ευλόγησες πλουσιοπάροχα.
- ¹¹Φύγε, λοιπόν, τώρα και πήγαινε στον τόπο σου. Είχα σκεφτεί να σε τιμήσω πάρα πολύ, αλλά ο Κύριος σου στέρησε τις τιμές».
- ¹²Ο Βαλαάμ απάντησε: «Εγώ είπα στους αγγελιοφόρους που μου έστειλες,

13ότι κι αν ακόμα ο Βαλάκ μου δώσει το σπίτι του γεμάτο ασήμι και χρυσάφι, δε θα μπορέσω να παραβώ τη διαταγή του Κυρίου και να κάνω από μόνος μου καλό ή κακό· θα πω μόνο ό, τι μου πει ο Κύριος».

Τελευταίοι χρησμοί του Βαλαάμ

14«Τώρα λοιπόν εγώ γυρίζω στο λαό μου. Έλα όμως να σου αποκαλύψω τι θα κάνει στο μέλλον ο λαός αυτός στο λαό σου».

15Τότε ο Βαλαάμ άρχισε ν' απαγγέλλει αυτόν το χρησμό: «Λόγος του Βαλαάμ, γιου του Βεώρ, λόγος του ανθρώπου, που έχει ανοιχτά τα μάτια του.

16Λόγος εκείνου που ακούει τα λόγια του Θεού και που τις σκέψεις του Υψίστου τις γνωρίζει· που βλέπει οράματα του Παντοδύναμου, και που όταν πέφτει σ' έκσταση τα μάτια του ανοίγονται.

17Τον βλέπω, αλλά όχι τώρα· τον ατενίζω, μα όχι από κοντά. Ένα αστέρι θ' ανατείλει απ' τον Ιακώβ, ραβδί ηγεμονικό θα υψωθεί απ' τον Ισραήλ, που θα χτυπήσει τα μηλίγγια της Μωάβ και την κορφή του κεφαλιού όλων του Σηθ των απογόνων.

18Θα κατακτήσει την Εδώμ θα κατακτήσει τη Σεείρ ο Ισραήλ, νικώντας τους εχθρούς του κι όλο θα γίνεται πιο δυνατός.

19Θα βγει εξουσιαστής από τον Ιακώβ και θ' αφανίσει όσους απόμειναν στην Αρ».

20Όταν ο Βαλαάμ αντίκρουσε την περιοχή των Αμαληκιτών είπε αυτόν το χρησμό: «Ο Αμαλήκ είναι το πρώτο από τα έθνη, αλλά στο τέλος, για πάντα θα καταστραφεί».

21Όταν αντίκρουσε την περιοχή των Κεναίων είπε αυτόν το χρησμό: «Στέρηση είναι η κατοικία σας κι ασφαλισμένη σαν φωλιά ψηλά στους βράχους.

22Αλλά σεις οι Κεναίοι θα καταστραφείτε όταν θα σας αιχμαλωτίσουν οι Ασσύριοι».

²³Ο Βαλαάμ άρχισε να λέει αυτόν το χρησμό: «Αλίμονο! Ποιος θα επιζήσει μετά την πράξη τούτη του Θεού;

²⁴Θα 'ρχονται πλοία απ' του Κιτίου τα παράλια, θα ταπεινώσουνε τους Ασσυρίους· τους απογόνους του Έβερ θα τους υποδουλώσουνε για πάντα».

²⁵Μετά ο Βαλαάμ έφυγε και γύρισε στον τόπο του. Επίσης κι ο Βαλάκ πήρε κι αυτός το δικό του δρόμο.

ΑΡΙΘΜΟΙ 25

Ο Ισραήλ λατρεύει το Βάαλ-Φεγώρ

¹Όταν ο λαός του Ισραήλ εγκαταστάθηκε στη Σιτιμί, άρχισε να πορνεύεται με τις Μωαβίτισσες.

²Αυτές τους προσκάλεσαν να συμμετάσχουν στις θυσίες των θεών τους κι εκείνοι έφαγαν απ' τις θυσίες και λάτρεψαν τους θεούς των Μωαβιτών.

³Ο Κύριος οργίστηκε πάρα πολύ που ο λαός Ισραήλ πήρε μέρος στη λατρεία του Βάαλ-Φεγώρ

⁴και είπε στο Μωυσή: «Πιάσε όλους τους αρχηγούς του λαού και θανάτωσέ τους για μένα απέναντι στον ήλιο. Έτσι θα πάψει ο καταστροφικός θυμός μου εναντίον του λαού».

⁵Τότε είπε ο Μωυσής στους δικαστές του Ισραήλ: «Καθένας από σας να θανατώσετε όσους από τους ανθρώπους σας πήραν μέρος στη λατρεία του Βάαλ-Φεγώρ».

⁶Εκείνη τη στιγμή έφτασε ένας Ισραηλίτης φέρνοντας στους δικούς του μια Μαδιανίτισσα· και τον είδε ο Μωυσής και όλη η ισραηλιτική κοινότητα, την ώρα που αυτοί έκλαιγαν μπροστά στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου.

⁷Μόλις το είδε αυτό ο Φινεές, γιος του Ελεάζαρ και εγγονός του ιερέα Ααρών, σηκώθηκε μέσα από την κοινότητα και μ' ένα δόρυ στο χέρι του

⁸καταδίωξε τον Ισραηλίτη ως μέσα στη σκηνή του και τους διαπέρασε και τους δύο, έτσι που το δόρυ βγήκε από την κοιλιά της γυναίκας. Τότε σταμάτησε η συμφορά ανάμεσα στους Ισραηλίτες.

⁹Αυτοί που πέθαναν από τη συμφορά ήταν είκοσι τέσσερις χιλιάδες.

¹⁰Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

¹¹«Ο Φινεές, γιος του Ελεάζαρ και εγγονός του Ααρών του ιερέα, απέτρεψε την οργή μου από τους Ισραηλίτες, γιατί συγκριτικά μ' αυτούς έδειξε μεγάλο ζήλο για μένα· έτσι δεν εξολόθρευσα τους Ισραηλίτες στην οργή μου.

¹²Γι' αυτό να του πεις ότι εγώ κλείνω μαζί του συμφωνία φιλίας.

¹³Γι' αυτόν και για τους απογόνους του θα ισχύει διαθήκη αιώνιας ιεροσύνης, γιατί έδειξε ζήλο για το Θεό του και έφερε στους Ισραηλίτες τη συγχώρηση των αμαρτιών τους».

¹⁴Ο Ισραηλίτης που θανατώθηκε μαζί με τη Μαδιανίτισσα ήταν ο Ζιμβρή, γιος του Σαλού, αρχηγού οικογενείας στη φυλή Συμεών.

¹⁵Και η Μαδιανίτισσα λεγόταν Καζβί, κόρη του Σουρ, αρχηγού φυλής, από πατριαρχική οικογένεια της Μαδιάν.

¹⁶Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:

¹⁷«Επιτεθείτε στους Μαδιανίτες και χτυπήστε τους

¹⁸για το κακό που σας έκαναν και σας αποπλάνησαν με τις πονηριές τους στην υπόθεση του Φεγώρ και στην υπόθεση της συμπατριώτισσάς τους της Καζβί, που θανατώθηκε τη μέρα που σας βρήκε η συμφορά».

ΑΡΙΘΜΟΙ 26

Απογραφή των Ισραηλιτών στη Μωάβ

¹Έπειτα ο Κύριος είπε στο Μωυσή και στον Ελεάζαρ, τον ιερέα, γιο του Ααρών:

²«Απογράψτε όλη την ισραηλιτική κοινότητα από είκοσι χρόνων και πάνω, κατά οικογένειες, όλους τους στρατεύσιμους».

³Ο Μωυσής και ο Ελεάζαρ μίλησαν στο λαό στις πεδιάδες της Μωάβ, κοντά στον Ιορδάνη, απέναντι στην Ιεριχώ,

⁴και του είπαν ότι ο Κύριος είχε διατάξει το Μωυσή να απογράψει όλους τους άντρες του λαού από είκοσι ετών και πάνω. Αυτοί λοιπόν που βγήκαν από την Αίγυπτο ήταν:

⁵Η φυλή Ρουβήν. (Ο Ρουβήν ήταν ο πρωτότοκος γιος του Ιακώβ). Απόγονοι του Ρουβήν ήταν: Από το Χανώχ η συγγένεια των Χανωχιτών, από το Φαλλού η συγγένεια των Φαλλουϊτών,

⁶από το Χεσρών η συγγένεια των Χεσρωνιτών, από το Χαρμί η συγγένεια των Χαρμιτών.

⁷Οι συγγένειες των απογόνων του Ρουβήν κατά την απογραφή ήταν σαράντα τρεις χιλιάδες εφτακόσιοι τριάντα άντρες.

⁸Γιος του Φαλλού ήταν ο Ελιάβ.

⁹Γιοι του Ελιάβ ήταν οι Νεμουήλ, Δαθάν και Αβιρώμ. Ο Δαθάν και ο Αβιρώμ, ήταν εκπρόσωποι του λαού. Αυτοί ήταν εναντίον του Μωυσή και του Ααρών και είχαν προσκολληθεί στην ομάδα του Κορέ, που είχε επαναστατήσει εναντίον του Κυρίου.

¹⁰Τότε άνοιξε η γη και τους κατάπιε και πέθαναν μαζί με τον Κορέ και τους οπαδούς του, όταν η φωτιά έκαψε διακόσιους πενήντα άντρες. Έτσι έμειναν παράδειγμα για το λαό.

¹¹Οι γιοι όμως του Κορέ δεν πέθαναν.

¹²Απόγονοι του Συμεών κατά συγγένειες ήταν: Από το Νεμουήλ η συγγένεια των Νεμουηλιτών, από τον Ιαμίν, η συγγένεια των Ιαμινιτών και από τον Ιαχίν η γενιά των Ιαχινιτών.

¹³Από τον Ζεράχ η συγγένεια των Ζεραχιτών, από τον Σαούλ η συγγένεια των Σαουλιτών.

¹⁴Οι συγγένειες των απογόνων του Συμεών κατά την απογραφή ήταν είκοσι δύο χιλιάδες διακόσιοι άντρες.

- ¹⁵Απόγονοι του Γαδ κατά συγγένειες ήταν: Από το Σαφών η συγγένεια των Σαφωνιτών, από τον Αγγί η συγγένεια των Αγγιτών, από το Σουνί η συγγένεια των Σουνιτών.
- ¹⁶Από τον Οζνί η συγγένεια των Οζνιτών, από τον Ηρί η συγγένεια των Ηριτών.
- ¹⁷Από τον Αρώδ η συγγένεια των Αρωδιτών, από τον Αριήλ η συγγένεια των Αριηλιτών.
- ¹⁸Οι συγγένειες των απογόνων του Γαδ κατά την απογραφή ήταν σαράντα χιλιάδες πεντακόσιοι άντρες.
- ¹⁹Γιοι του Ιούδα ήταν ο Ηρ και ο Αυνάν. Αλλά αυτοί είχαν πεθάνει στη Χαναάν.
- ²⁰Απόγονοι του Ιούδα κατά συγγένειες ήταν: Από το Σηλάν η οικογένεια των Σηλανιτών, από το Φαρές η οικογένεια των Φαρεσιτών, από το Ζεράχ η οικογένεια των Ζεραχιτών.
- ²¹Απόγονοι του Φαρές ήταν: Από το Χεσρών η συγγένεια των Χεσρωνιτών, από τον Αμούλ η συγγένεια των Αμουλιτών.
- ²²Οι συγγένειες των απογόνων του Ιούδα κατά την απογραφή ήταν εβδομήντα έξι χιλιάδες πεντακόσιοι άντρες.
- ²³Απόγονοι του Ισάχαρ κατά συγγένειες ήταν: Από το Θωλά η συγγένεια των Θωλαϊτών, από το Φουά η συγγένεια των Φουαϊτών.
- ²⁴Από τον Ιασούβ η συγγένεια των Ιασουβιτών, από το Σιμρών η συγγένεια των Σιμρωνιτών.
- ²⁵Οι συγγένειες των απογόνων του Ισάχαρ κατά την απογραφή ήταν εξήντα τέσσερις χιλιάδες τριακόσιοι άντρες.
- ²⁶Απόγονοι του Ζαβουλών κατά συγγένειες ήταν: Από τον Σερέδ η συγγένεια των Σερεδιτών, από τον Αιλών η συγγένεια των Αιλωνιτών, από τον Ιαχλεήλ η συγγένεια των Ιαχληλιτών.

²⁷Οι συγγένειες των απογόνων του Ζαβουλών κατά την απογραφή ήταν εξήντα χιλιάδες πεντακόσιοι άντρες.

²⁸Γιοι του Ιωσήφ ήταν ο Μανασσής και ο Εφραΐμ.

²⁹Απόγονοι του Μανασσή ήταν από το Μαχίρ, η συγγένεια των Μαχιριτών. Ο Μαχίρ απέκτησε το Γαλαάδ κι απ' αυτόν προήλθε η συγγένεια των Γαλααδιτών.

³⁰Απόγονοι του Γαλαάδ ήταν: Από τον Αχιέζερ η συγγένεια των Αχιεζεριτών, από το Χέλεκ η συγγένεια των Χελεκιτών.

³¹Από τον Ασριήλ η συγγένεια των Ασρηλιτών, από το Συχέμ η συγγένεια των Συχεμιτών.

³²Από το Σεμιδά η συγγένεια των Σεμιδαϊτών, από το Χέφερ η συγγένεια των Χεφεριτών.

³³Ο Σελαφχάδ, γιος του Χέφερ, δεν είχε γιους· μόνον κόρες. Τα ονόματά τους ήταν: Μαχλά, Νωά, Χογλά, Μιλχά και Τιρσά.

³⁴Οι συγγένειες του Μανασσή κατά την απογραφή ήταν πενήντα δύο χιλιάδες εφτακόσιοι άντρες.

³⁵Απόγονοι του Εφραΐμ κατά συγγένειες ήταν: Από το Σουθελάχ η συγγένεια των Σουθελαχιτών, από το Βέχερ η συγγένεια των Βεχεριτών, από τον Τάχαν η συγγένεια των Ταχανιτών.

³⁶Απόγονοι του Σουθελάχ ήταν: Από τον Εράν η συγγένεια των Ερανιτών.

³⁷Οι συγγένειες των απογόνων του Εφραΐμ κατά την απογραφή ήταν τριάντα δύο χιλιάδες πεντακόσιοι άντρες. Όλοι αυτοί ήταν απόγονοι του Ιωσήφ κατά συγγένειες.

³⁸Απόγονοι του Βενιαμίν κατά συγγένειες ήταν: Από το Βελά η συγγένεια των Βελαϊτών, από τον Ασβήλ η συγγένεια των Ασβηλιτών, από τον Αχιράμ η γενιά των Αχιραμιτών.

³⁹Από το Σουφάμ η συγγένεια των Σουφαμιτών, από το Χουφάμ η συγγένεια των Χουφαμιτών.

- ⁴⁰Γιοι του Βελά ήταν ο Αρδ και ο Νααμάν. Από τον Αρδ προήλθε η συγγένεια των Αρδιτών κι από το Νααμάν η συγγένεια των Νααμιτών.
- ⁴¹Οι συγγένειες των απογόνων του Βενιαμίν κατά την απογραφή ήταν σαράντα πέντε χιλιάδες εξακόσιοι άντρες.
- ⁴²Απόγονοι του Δαν κατά συγγένειες ήταν: Από τον Σουχάμ η συγγένεια των Σουχαμιτών,
- ⁴³οι οποίοι κατά την απογραφή ήταν εξήντα τέσσερις χιλιάδες τετρακόσιοι άντρες.
- ⁴⁴Απόγονοι του Ασήρ κατά συγγένειες ήταν: Από τον Ιμνά η συγγένεια των Ιμναϊτών, από τον Ισεβί η συγγένεια των Ισεβιτών, από το Βεριά η συγγένεια των Βεριαϊτών.
- ⁴⁵Απόγονοι του Βεριά ήταν: Από το Χέβερ η συγγένεια των Χεβεριτών, από το Μαλχιήλ η συγγένεια των Μαλχιηλιτών.
- ⁴⁶Το όνομα της κόρης του Ασήρ ήταν Σάρα.
- ⁴⁷Οι συγγένειες των απογόνων του Ασήρ ήταν κατά την απογραφή πενήντα τρεις χιλιάδες τετρακόσιοι άντρες.
- ⁴⁸Απόγονοι του Νεφθαλί κατά συγγένειες ήταν: Από τον Ιαχσεήλ η συγγένεια των Ιαχσεηλιτών, από το Γουνί η συγγένεια των Γουνιτών,
- ⁴⁹από τον Ιεσέρ η συγγένεια των Ιεσεριτών, από το Σιλλήμ η συγγένεια των Σιλλημιτών.
- ⁵⁰Οι συγγένειες των απογόνων του Νεφθαλί κατά γενεαλογικές σειρές όπως απογράφηκαν ήταν σαράντα πέντε χιλιάδες τετρακόσιοι άντρες.
- ⁵¹Ο συνολικός αριθμός των Ισραηλιτών που απογράφηκαν ήταν εξακόσιες μία χιλιάδες επτακόσιοι τριάντα άντρες.
- ⁵²Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:
- ⁵³«Η χώρα να μοιραστεί με κλήρο στις φυλές για ιδιοκτησία τους ανάλογα με το μέγεθος κάθε φυλής.

54-56 Το μερίδιο κάθε φυλής θα είναι ανάλογο με τον αριθμό των ατόμων που απογράφηκαν, κατά συγγένειες. Στις πιο πολυάριθμες φυλές θα δώσεις μεγαλύτερο μερίδιο και στις ολιγάριθμες μικρότερο».

Η φυλή Λευί και οι οικογένειες Ααρών και Μωυσή

57 Κατά την απογραφή, η φυλή Λευί αποτελείτο από τις συγγένειες των Γηρσωνιτών, απογόνων του Γηρσών, των Κααθιτών, απογόνων του Καάθ και των Μεραριτών, απογόνων του Μεραρί.

58 Οι απόγονοί αυτών αποτελούσαν τις υπο-συγγένειες των Λιβνιτών, των Χεβρωνιτών, των Μαχλιτών, των Μουσιτών και των Κοραϊτών. Ο Καάθ απέκτησε τον Αμράμ.

59 Γυναίκα του Αμράμ ήταν η Ιωχαβέδ, κόρη του Λευί, η οποία γεννήθηκε στην Αίγυπτο. Αυτή γέννησε στον Αμράμ τον Ααρών, το Μωυσή και τη Μαριάμ, την αδερφή τους.

60 Ο Ααρών απέκτησε το Ναδάβ, τον Αβιού, τον Ελεάζαρ και τον Ιθάμαρ.

61 Ο Ναδάβ και ο Αβιού πέθαναν όταν πρόσφεραν αντικανονικό θυμίαμα ενώπιον του Κυρίου.

62 Όλοι οι αρσενικοί, από ενός μηνός και πάνω, σύμφωνα με την απογραφή τους, ήταν είκοσι τρεις χιλιάδες. Αυτοί δεν απογράφηκαν μαζί με τους Ισραηλίτες, γιατί δεν τους δόθηκε καμιά ιδιοκτησία, όπως στους άλλους Ισραηλίτες.

63 Αυτά ήταν τα αποτελέσματα της απογραφής των Ισραηλιτών που έκαναν ο Μωυσής και ο Ελεάζαρ, ο ιερέας, στις πεδιάδες της Μωάβ, κοντά στον Ιορδάνη, απέναντι στην Ιεριχώ.

64 Κι ανάμεσα σ' αυτούς δεν βρισκόταν ούτε ένας από εκείνους που είχαν απογραφεί από το Μωυσή και τον Ααρών, τον ιερέα, στην έρημο του Σινά.

65 Ο Κύριος είχε πει γι' αυτούς ότι θα πέθαιναν όλοι στην έρημο· έτσι δεν απέμεινε κανείς τους, εκτός από το Χάλεβ, γιο του Ιεφοννή και τον Ιησού, γιο του Ναυή.

ΑΡΙΘΜΟΙ 27

Το αίτημα των θυγατέρων του Σελαφχάδ

¹Ο Σελαφχάδ, από τη φυλή Μανασσή, γιος του Χέφερ, γιου του Γαλαάδ, γιου του Μαχίρ, γιου του Μανασσή, γιου του Ιωσήφ, είχε κόρες που ονομάζονταν Μαχλά, Νωά, Χογλά, Μιλχά και Τιρσά.

²Αυτές πλησίασαν και στάθηκαν μπροστά στο Μωυσή και στον Ελεάζαρ, τον ιερέα, μπροστά στους αρχηγούς και σ' όλη την κοινότητα, στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου.

³«Ο πατέρας μας πέθανε στην έρημο», τους είπαν, «χωρίς ν' αφήσει γιο. Δεν ανήκε στην ομάδα του Κορέ, που επαναστάτησαν εναντίον του Κυρίου, αλλά πέθανε εξαιτίας μιας δικής του αμαρτίας.

⁴Γιατί όμως να εξαφανιστεί το όνομα του πατέρα μας από τη συγγένειά του; Επειδή δεν είχε γιο; Δώσε μας εμάς το μερίδιο, όπως έδωσες και στους αδερφούς του πατέρα μας».

⁵Ο Μωυσής παρουσίασε την υπόθεσή τους στο Κύριο

⁶κι ο Κύριος του είπε:

⁷«Σωστά μίλησαν οι κόρες του Σελαφχάδ. Ασφαλώς και πρέπει να τους δώσεις κληρονομικό μερίδιο, όπως έδωσες και στους αδερφούς του πατέρα τους. Θα τους μεταβιβάσεις την ιδιοκτησία του πατέρα τους.

⁸Θα πεις στους Ισραηλίτες: Αν κάποιος πεθάνει χωρίς να έχει γιο, η ιδιοκτησία του θα μεταβιβάζεται στην κόρη του.

⁹Αν δεν έχει κόρη, θα μεταβιβάζεται στους αδερφούς του.

¹⁰Αν δεν έχει αδερφούς, θα μεταβιβάζεται στους αδερφούς του πατέρα του.

¹¹Και αν δεν υπάρχουν αδερφοί του πατέρα του, τότε η ιδιοκτησία του θα μεταβιβάζεται στον πλησιέστερο συγγενή του, μέσα στη συγγένειά του και θα γίνεται αυτός κληρονόμος του. Αυτό θα ισχύει για τους Ισραηλίτες ως νόμιμη απαίτηση, όπως εγώ, ο Κύριος, σε διέταξα».

Ο Ιησούς του Ναυή διάδοχος του Μωυσή

¹²Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Ανέβα στο βουνό αυτό, το Αβαρίμ, να δεις από ψηλά τη χώρα που δίνω στους Ισραηλίτες.

¹³Θα τη δεις, αλλά μετά θα πεθάνεις, όπως πέθανε κι ο αδερφός σου ο Ααρών,

¹⁴γιατί εναντιωθήκατε στη διαταγή μου, στην έρημο Σιν, όταν γόγγυζε όλη η κοινότητα και ζητούσε νερό. Δεν προβάλατε τότε στα μάτια των Ισραηλιτών την αγιότητα και τη δύναμή μου, όταν βγάλατε νερό από το βράχο». Πρόκειται για τα νερά της Μεριβά στην Κάδης, στην έρημο Σιν.

¹⁵Τότε ο Μωυσής είπε στον Κύριο:

¹⁶«Κύριε Θεέ, πηγή κάθε ζωής, όρισε έναν άντρα αρχηγό στην κοινότητα,

¹⁷που να μπορεί να τους οδηγεί σε όλες τις περιστάσεις, για να μη μείνει η κοινότητα του Κυρίου σαν κοπάδι χωρίς βοσκό».

¹⁸Τότε ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Πάρε τον Ιησού, γιο του Ναυή, που είναι άντρας με ικανότητες και βάλε το χέρι σου πάνω του.

¹⁹Φέρε τον να σταθεί μπροστά στον Ελεάζαρ, τον ιερέα, και στην κοινότητα και θα του δώσεις αρμοδιότητες εκεί μπροστά σε όλους.

²⁰Θα του δώσεις μερικές από τις εξουσίες σου, ώστε να υπακούει σ' αυτόν όλη η ισραηλιτική κοινότητα.

²¹Θα μπορεί να παρουσιάζεται στον Ελεάζαρ, τον ιερέα, ο οποίος θα ζητάει γι' αυτόν απάντηση σχετικά με το θέλημά μου, χρησιμοποιώντας τα Ουρίμ. Σύμφωνα μ' αυτή τη διαταγή θα εκστρατεύουν και σύμφωνα με αυτή τη διαταγή θα επιστρέφουν, αυτός και ολόκληρη η κοινότητα των Ισραηλιτών μαζί του».

²²Ο Μωυσής έπραξε όπως τον διέταξε ο Κύριος. Πήρε τον Ιησού και τον έφερε μπροστά στον Ελεάζαρ, τον ιερέα, και σ' ολόκληρη την κοινότητα.

²³Έβαλε τα χέρια του πάνω του και του έδωσε αρμοδιότητες, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος.

ΑΡΙΘΜΟΙ 28

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Για κάθε μέρα

- 1**Ο Κύριος διέταξε το Μωυσή
- 2**να δώσει τις ακόλουθες οδηγίες στους Ισραηλίτες για να φροντίζουν να του προσφέρουν στον καθορισμένο χρόνο τις θυσίες που γίνονται με φωτιά, ως προσφορά τροφής σ' αυτόν που η ευωδιά τους τον ευχαριστεί.
- 3**Αυτές θα είναι οι θυσίες προς τον Κύριο, που γίνονται με φωτιά: Δύο αρνιά ενός έτους, χωρίς ελάττωμα, κάθε μέρα, τακτικό ολοκαύτωμα.
- 4**Το ένα αρνί θα το προσφέρετε το πρωί και το άλλο το βράδυ.
- 5**Μαζί μ' αυτά θα προσφέρετε ένα δέκατο του εφά ψιλό αλεύρι, ανακατωμένο με ένα τέταρτο του χιν λάδι από κοπανισμένες ελιές ως αναίμακτη προσφορά.
- 6**Αυτό είναι το καθημερινό ολοκαύτωμα, θυσία που η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο, και προσφέρθηκε για πρώτη φορά στο όρος Σινά.
- 7**Μαζί με το πρώτο αρνί θα κάνετε σπονδή ένα τέταρτο του χιν κρασί. Τη σπονδή θα την προσφέρετε στον Κύριο μέσα στο αγιαστήριο.
- 8**Το δεύτερο αρνί θα το προσφέρετε το βράδυ, μαζί με μια αναίμακτη προσφορά και με σπονδή όπως το πρωί. Είναι κι αυτή θυσία που γίνεται με φωτιά και η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο.

Για το Σάββατο

- 9**Το Σάββατο θα προσφέρετε δύο αρνιά ενός έτους χωρίς ελάττωμα, και ως αναίμακτη προσφορά δύο δέκατα του εφά ψιλό αλεύρι ανακατωμένο με λάδι, μαζί με τη σπονδή.
- 10**Αυτό το ολοκαύτωμα θα το προσφέρετε κάθε Σάββατο, εκτός από το τακτικό ολοκαύτωμα και τη σπονδή του.

Για την πρώτη μέρα του μήνα

- 11**Την πρώτη μέρα του μήνα θα προσφέρετε ως ολοκαύτωμα στον Κύριο δύο μοσχάρια, ένα κριάρι και επτά αρνιά ενός έτους χωρίς ελάττωμα.

¹²Ως αναίμακτη προσφορά θα προσφέρετε ψιλό αλεύρι ανακατωμένο με λάδι, τρία δέκατα του εφά για κάθε μοσχάρι, δύο δέκατα για κάθε κριάρι,

¹³και ένα δέκατο για κάθε αρνί. Είναι θυσία ολοκαυτώματος και η ευωδιά της ευχαριστεί τον Κύριο.

¹⁴Οι σπονδές θα είναι μισό χιν κρασί για κάθε μοσχάρι, ένα τρίτο του χιν για κάθε κριάρι και ένα τέταρτο του χιν για κάθε αρνί. Αυτό είναι το ολοκαύτωμα που θα το προσφέρετε την πρώτη μέρα κάθε μηνός.

¹⁵Εκτός από το τακτικό ολοκαύτωμα και τη σπονδή, θα προσφέρετε στον Κύριο έναν τράγο για θυσία εξιλέωσης.

Για το Πάσχα

(Λευ 23,5-14)

¹⁶Τη δέκατη τέταρτη μέρα του πρώτου μήνα, θα γιορτάζετε το Πάσχα του Κυρίου.

¹⁷Τη δέκατη πέμπτη μέρα του ίδιου μήνα θα είναι γιορτή· επτά μέρες θα τρώτε άζυμο ψωμί.

¹⁸Την πρώτη μέρα θα γίνεται ιερή σύναξη. Δε θα κάνετε καμιά από τις καθημερινές εργασίες,

¹⁹και θα προσφέρετε ολοκαύτωμα στον Κύριο δύο μοσχάρια, ένα κριάρι και επτά αρσενικά αρνιά ενός έτους, όλα χωρίς ελάττωμα.

²⁰Θα προσθέτετε σ' αυτά την αναίμακτη προσφορά από ψιλό αλεύρι ανακατωμένο με λάδι, τρία δέκατα για κάθε μοσχάρι, δύο δέκατα για κάθε κριάρι,

²¹και ένα δέκατο για καθένα από τα επτά αρνιά.

²²Θα προσφέρετε και έναν τράγο θυσία εξιλέωσης, ώστε να γίνεται έτσι η τελετουργία του εξιλασμού σας.

²³⁻²⁴Αυτές τις θυσίες θα τις προσφέρετε εκτός από το τακτικό πρωινό ολοκαύτωμα και τη σπονδή του. Θα τα προσφέρετε κάθε μέρα και τις επτά μέρες, ως θυσία τροφής που γίνεται με φωτιά, ο Κύριος την αποδέχεται και η ευωδιά της τον ευχαριστεί.

²⁵Την έβδομη μέρα θα έχετε ιερή σύναξη· δεν θα κάνετε καμιά από τις καθημερινές εργασίες.

Για την Πεντηκοστή
(Λευ 23,15-22)

²⁶Την ημέρα της Πεντηκοστής θα προσφέρετε στον Κύριο την αναίμακτη προσφορά από τη νέα σοδειά σας. Θα έχετε ιερή σύναξη και δε θα κάνετε καμιά από τις καθημερινές εργασίες.

²⁷Θα προσφέρετε ως ολοκαύτωμα για ευχάριστη μυρωδιά στον Κύριο δύο μοσχάρια, ένα κριάρι και επτά αρσενικά αρνιά ενός έτους, όλα χωρίς ελάττωμα.

²⁸Θα προσθέτετε σ' αυτά και την αναίμακτη προσφορά, από ψιλό αλεύρι ανακατωμένο με λάδι, τρία δέκατα για κάθε μοσχάρι, δύο δέκατα για κάθε κριάρι,

²⁹και ένα δέκατο για καθένα από τα επτά αρνιά.

³⁰Θα προσφέρετε και έναν τράγο ώστε να γίνεται για σας η τελετουργία του εξιλασμού.

³¹Αυτές τις θυσίες μαζί με τις σπονδές τους θα τις προσφέρετε εκτός από το τακτικό ολοκαύτωμα με την αναίμακτη προσφορά.

ΑΡΙΘΜΟΙ 29

Για την πρώτη μέρα του νέου έτους
(Λευ 23,23-25)

¹Την πρώτη μέρα του έβδομου μήνα θα έχετε ιερή σύναξη. Δε θα κάνετε καμιά από τις καθημερινές εργασίες. Αυτή τη μέρα θα τη γιορτάζετε με πανηγυρικά σαλπίσματα.

²Θα προσφέρετε ολοκαύτωμα για ευχάριστη μυρωδιά στον Κύριο ένα μοσχάρι, ένα κριάρι και επτά αρνιά ενός έτους χωρίς ελάττωμα.

³Θα προσθέτετε σ' αυτά και την αναίμακτη προσφορά από ψιλό αλεύρι ανακατωμένο με λάδι, τρία δέκατα του εφά για κάθε μοσχάρι, δύο δέκατα για κάθε κριάρι,

⁴και ένα δέκατο για καθένα από τα εφτά αρνιά.

⁵Θα προσφέρετε και έναν τράγο θυσία εξιλέωσης, για να γίνεται η τελετουργία του εξιλασμού σας.

⁶Αυτά θα τα προσφέρετε, εκτός από το τακτικό ολοκαύτωμα και την αναίμακτη προσφορά της νουμηνίας και εκτός από το καθημερινό ολοκαύτωμα με την αναίμακτη προσφορά του και τη σπονδή του, σύμφωνα με τις καθορισμένες διατάξεις. Είναι θυσίες που γίνονται με φωτιά και η ευωδιά τους ευχαριστεί τον Κύριο.

Για την ημέρα του Εξιλασμού (Λευ 23,26-32)

⁷Τη δέκατη ημέρα αυτού του έβδομου μήνα θα έχετε ιερή σύναξη και θα νηστεύετε. Δεν θα κάνετε καμιά από τις καθημερινές εργασίες.

⁸Θα προσφέρετε ολοκαύτωμα για ευχάριστη μυρωδιά στον Κύριο ένα μοσχάρι, ένα κριάρι κι εφτά αρνιά ενός έτους χωρίς ελάττωμα.

⁹Θα προσθέτετε σ' αυτά και την αναίμακτη προσφορά τους, ψιλό αλεύρι ανακατωμένο με λάδι, τρία δέκατα για κάθε μοσχάρι, δύο δέκατα για κάθε κριάρι,

¹⁰κι ένα δέκατο για καθένα από τα εφτά αρνιά.

¹¹Θα προσφέρετε ακόμη έναν τράγο θυσία εξιλέωσης, εκτός από τον τράγο που προσφέρεται για την τελετουργία του εξιλασμού και εκτός από το τακτικό ολοκαύτωμα με την αναίμακτη προσφορά του και την κανονική σπονδή του.

Για τη Σκηνοπηγία (Λευ 23,33-43)

¹²Τη δέκατη πέμπτη μέρα του έβδομου μήνα θα έχετε ιερή σύναξη. Δεν θα κάνετε καμιά από τις καθημερινές εργασίες, αλλά θα γιορτάζετε και θα τιμάτε τον Κύριο εφτά μέρες.

¹³Την πρώτη μέρα Θα προσφέρετε ολοκαύτωμα για ευχάριστη μυρωδιά στον Κύριο δεκατρία μοσχάρια, δύο κριάρια και δεκατέσσερα αρνιά ενός έτους, χωρίς ελάττωμα.

- 14**Θα προσθέτετε σ' αυτά και την αναίμακτη προσφορά τους, ψιλό αλεύρι, ανακατωμένο με λάδι, τρία δέκατα για καθένα από τα δεκατρία μοσχάρια, δύο δέκατα για καθένα από τα δύο κριάρια,
- 15**και ένα δέκατο για καθένα από τα δεκατέσσερα αρνιά.
- 16**Επίσης θα προσφέρετε κι έναν τράγο θυσία εξιλέωσης. Αυτά θα τα προσφέρετε εκτός από το τακτικό ολοκαύτωμα με την αναίμακτη προσφορά του και τη σπονδή του.
- 17**Τη δεύτερη μέρα θα προσφέρετε δώδεκα μοσχάρια, δύο κριάρια και δεκατέσσερα αρνιά ενός έτους χωρίς ελάττωμα,
- 18**μαζί με την αναίμακτη προσφορά τους και τις σπονδές για τα μοσχάρια, για τα κριάρια και τα αρνιά, ανάλογα με τον αριθμό τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.
- 19**Επίσης θα προσφέρετε κι έναν τράγο θυσία εξιλέωσης, εκτός από το τακτικό ολοκαύτωμα με την αναίμακτη προσφορά του και τη σπονδή του.
- 20**Την τρίτη μέρα θα προσφέρετε έντεκα μοσχάρια, δύο κριάρια και δεκατέσσερα αρνιά ενός έτους χωρίς ελάττωμα,
- 21**μαζί με την αναίμακτη προσφορά τους και τις σπονδές για τα μοσχάρια, τα κριάρια και τα αρνιά, ανάλογα με τον αριθμό τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.
- 22**Επίσης θα προσφέρετε κι έναν τράγο, θυσία εξιλέωσης, εκτός από το τακτικό ολοκαύτωμα με την αναίμακτη προσφορά του και τη σπονδή του.
- 23**Την τέταρτη μέρα θα προσφέρετε δέκα μοσχάρια, δύο κριάρια και δεκατέσσερα αρνιά ενός έτους χωρίς ελάττωμα,
- 24**μαζί με την αναίμακτη θυσία τους και τις σπονδές για τα μοσχάρια, τα κριάρια και τα αρνιά, ανάλογα με τον αριθμό τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.
- 25**Επίσης θα προσφέρετε κι έναν τράγο θυσία εξιλέωσης, εκτός από το τακτικό ολοκαύτωμα με την αναίμακτη προσφορά του και τη σπονδή του.

- ²⁶Την πέμπτη μέρα θα προσφέρετε εννιά μοσχάρια, δύο κριάρια και δεκατέσσερα αρνιά ενός έτους χωρίς ελάττωμα,
- ²⁷μαζί με την αναίμακτη προσφορά τους και τις σπονδές για τα μοσχάρια, τα κριάρια και τα αρνιά ανάλογα με τον αριθμό τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.
- ²⁸Επίσης θα προσφέρετε και ένα τράγο θυσία εξιλέωσης, εκτός από το τακτικό ολοκαύτωμα με την αναίμακτη προσφορά του και τη σπονδή του.
- ²⁹Την έκτη μέρα θα προσφέρετε οκτώ μοσχάρια, δύο κριάρια και δεκατέσσερα αρνιά ενός έτους χωρίς ελάττωμα,
- ³⁰μαζί με την αναίμακτη προσφορά τους και τις σπονδές για τα μοσχάρια, τα κριάρια και τα αρνιά, ανάλογα με τον αριθμό τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.
- ³¹Επίσης θα προσφέρετε κι έναν τράγο θυσία εξιλέωσης, εκτός από το τακτικό ολοκαύτωμα με την αναίμακτη προσφορά του και τη σπονδή του.
- ³²Την έβδομη μέρα, θα προσφέρετε επτά μοσχάρια, δύο κριάρια, δεκατέσσερα αρνιά ενός έτους χωρίς ελάττωμα,
- ³³μαζί με την αναίμακτη προσφορά τους και τις σπονδές για τα μοσχάρια, τα κριάρια και τα αρνιά, ανάλογα με τον αριθμό τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.
- ³⁴Επίσης θα προσφέρετε κι έναν τράγο θυσία εξιλέωσης, εκτός από το τακτικό ολοκαύτωμα με την αναίμακτη προσφορά του και τη σπονδή του.
- ³⁵Την όγδοη μέρα θα έχετε πανηγυρική σύναξη· δε θα κάνετε καμιά από τις καθημερινές εργασίες.
- ³⁶Θα προσφέρετε ως ολοκαύτωμα για ευχάριστη μυρωδιά στον Κύριο ένα μοσχάρι, ένα κριάρι κι επτά αρνιά ενός έτους χωρίς ελάττωμα,
- ³⁷μαζί με την αναίμακτη προσφορά τους και τις σπονδές για το μοσχάρι, το κριάρι και τα αρνιά, ανάλογα με τον αριθμό τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

³⁸Επίσης θα προσφέρετε κι έναν τράγο θυσία εξιλέωσης, εκτός από το τακτικό ολοκαύτωμα με την αναίμακτη προσφορά του και τη σπονδή του.

³⁹Αυτές είναι οι διατάξεις σχετικά με τα ολοκαυτώματά σας, τις αναίμακτες προσφορές σας, τις σπονδές σας και τις θυσίες κοινωνίας που θα προσφέρετε στον Κύριο στις γιορτές σας, εκτός από τις θυσίες για την εκπλήρωση ενός τάματος και εκτός από τις προαιρετικές προσφορές σας.

ΑΡΙΘΜΟΙ 30

¹Ο Μωυσής λοιπόν είπε στους Ισραηλίτες όλα όσα τον διέταξε ο Κύριος.

Ο νόμος για τα τάματα των γυναικών

²Στη συνέχεια ο Μωυσής έδωσε στους αρχηγούς των φυλών των Ισραηλιτών εκ μέρους του Κυρίου τις ακόλουθες οδηγίες:

³Αν ένας άντρας κάνει στον Κύριο τάμα ή ορκιστεί να δεσμευθεί με υπόσχεση αποχής από κάτι, δεν μπορεί να παραβεί το λόγο του· πρέπει να τηρήσει όλα όσα υποσχέθηκε.

⁴Αν μια νέα γυναίκα, που ζει ακόμα στο σπίτι του πατέρα της, κάνει τάμα στον Κύριο και δεσμευτεί με υπόσχεση αποχής από κάτι,

⁵οι δεσμεύσεις της ισχύουν· εκτός αν ο πατέρας της, όταν μάθει γι' αυτά, της φέρει αντίρρηση.

⁶Κι αν ο πατέρας της δεν τα εγκρίνει, τότε όλα της τα τάματα και οι υποσχέσεις της αποχής δεν ισχύουν. Ο Κύριος όμως θα την συγχωρήσει, γιατί ο πατέρας της δεν της επέτρεψε να τις εκπληρώσει.

⁷Αν μια ανύπαντρη γυναίκα κάνει τάμα ή υπόσχεση αποχής άθελά της ή χωρίς να το σκεφτεί,

⁸και μετά, όταν παντρευτεί, το μάθει ο άντρας της, αλλά δεν της φέρει αντίρρηση, τότε τα τάματά της και οι δεσμεύσεις της αποχής ισχύουν.

⁹Αν όμως ο άντρας της δεν τα εγκρίνει, τότε τα τάματα και οι δεσμευτικοί της λόγοι ακυρώνονται, και ο Κύριος θα τη συγχωρήσει.

- ¹⁰Το τάμα και οποιαδήποτε υπόσχεση αποχής της χήρας ή της χωρισμένης ισχύουν γι' αυτήν.
- ¹¹Αν μια παντρεμένη γυναίκα κάνει τάμα ή δεσμευτεί με όρκο αποχής από κάτι,
- ¹²και το μάθει ο άντρας της αλλά δεν της το απαγορεύσει, τότε θα ισχύουν όλα της τα τάματα και οι δεσμευτικές υποσχέσεις.
- ¹³Αν όμως της τα ακυρώσει ο άντρας της όταν τα μάθει, τότε αυτά δεν ισχύουν. Κι αφού ο άντρας της τα ακύρωσε, ο Κύριος θα τη συγχωρήσει.
- ¹⁴Ο σύζυγος έχει δικαίωμα να επικυρώνει ή να ακυρώνει κάθε τάμα ή όρκο αποχής της συζύγου από κάτι.
- ¹⁵Αν ο άντρας της δεν της εκφράσει την αντίρρησή του ως την επόμενη μέρα, επικυρώνει με τη σιωπή του όλα τα τάματα ή τις υποσχέσεις της, που τη δεσμεύουν.
- ¹⁶Αν όμως αποφασίσει να τα ακυρώσει πολύ μετά από την ημέρα που τα έμαθε, τότε θα είναι αυτός ένοχος για την αμαρτία της γυναίκας του.
- ¹⁷Αυτοί είναι οι νόμοι που έδωσε ο Κύριος στο Μωυσή σχετικά με τους όρκους της παντρεμένης γυναίκας και της ανύπαντρης που ζει ακόμα στο σπίτι του πατέρα της.

ΑΡΙΘΜΟΙ 31

Τιμωρία των Μαδιανιτών και καθαρισμοί

- ¹Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:
- ²«Πάρε εκδίκηση από τους Μαδιανίτες για χάρη των Ισραηλιτών. Μετά απ' αυτό θα πεθάνεις».
- ³Τότε ο Μωυσής μίλησε στο λαό και τους είπε: «Ας εξοπλιστούν μερικοί άντρες από σας για πόλεμο. Θα επιτεθούν στους Μαδιανίτες για να πραγματοποιήσουν την εκδίκηση του Κυρίου εναντίον τους.
- ⁴Θα στείλετε στον πόλεμο χίλιους άντρες από κάθε φυλή, από όλες τις φυλές του Ισραήλ».

- ⁵Συγκεντρώθηκαν λοιπόν απ' όλο το λαό χίλιοι από κάθε φυλή, δηλαδή δώδεκα χιλιάδες άντρες οπλισμένοι για πόλεμο.
- ⁶Όλους αυτούς τους έστειλε ο Μωυσής στον πόλεμο και μαζί τους το γιο τού ιερέα Ελεάζαρ, τον Φινεές. Αυτός κρατούσε στα χέρια του τα ιερά σκεύη και τις σάλπιγγες για τα διάφορα παραγγέλματα.
- ⁷Πολέμησαν εναντίον των Μαδιανιτών, όπως ο Κύριος είχε διατάξει το Μωυσή και σκότωσαν όλους τους άντρες τους.
- ⁸Στους νεκρούς περιλαμβάνονταν και οι πέντε βασιλιάδες της Μαδιάμ: Ευί, Ρέκεμ, Σουρ, Ουρ και Ρεβά. Σκότωσαν επίσης και το Βαλαάμ, γιο του Βεώρ.
- ⁹Οι Ισραηλίτες αιχμαλώτισαν τις γυναίκες των Μαδιανιτών μαζί με τα παιδιά τους και λεηλάτησαν τα ζώα τους, τα κοπάδια τους, όλα τα υπάρχοντά τους
- ¹⁰και πυρπόλησαν όλες τις πόλεις τους και τις κατασκηνώσεις τους.
- ¹¹Όλη αυτή τη λεία και τα λάφυρα, ανθρώπους και ζώα,
- ¹²τα έφεραν στο Μωυσή και στον Ελεάζαρ, τον ιερέα, και στην ισραηλιτική κοινότητα, που ήταν στρατοπεδευμένοι στις πεδιάδες της Μωάβ, κοντά στον Ιορδάνη, απέναντι από την Ιεριχώ.
- ¹³Ο Μωυσής και ο Ελεάζαρ, ο ιερέας, καθώς και οι υπόλοιποι αρχηγοί της κοινότητας βγήκαν από το στρατόπεδο για να προϋπαντήσουν το στρατό.
- ¹⁴Τότε ο Μωυσής οργίστηκε με τους αρχηγούς του στρατού, τους χιλίαρχους και τους εκατόνταρχους, που γύριζαν από την εκστρατεία.
- ¹⁵«Γιατί αφήσατε ζωντανές τις γυναίκες; » τους έλεγε.
- ¹⁶«Αυτές είναι που με συμβουλή του Βαλαάμ παρέσυραν τους Ισραηλίτες να απιστήσουν στον Κύριο κι έτσι στη Φεγώρ ξέσπασε η πληγή πάνω στην κοινότητα του Κυρίου.
- ¹⁷Τώρα λοιπόν θα σκοτώσετε κάθε αρσενικό παιδί και κάθε γυναίκα που έχει πλαγιάσει με άντρα και συνευρέθηκε μαζί του.

- ¹⁸Τα κορίτσια όμως που είναι παρθένες αφήστε τα να ζήσουν για σας.
- ¹⁹Εσείς θα μείνετε έξω από το στρατόπεδο επτά μέρες. Όλοι όσοι από σας σκοτώσατε άνθρωπο και αγγίξατε νεκρό πρέπει να καθαριστείτε την τρίτη και την έβδομη μέρα, εσείς και οι αιχμάλωτες γυναίκες σας.
- ²⁰Επίσης θα καθαρίσετε όλα τα ρούχα, τα δερμάτινα αντικείμενα ό, τι είναι φτιαγμένο από τρίχες κασίκας και όλα τα ξύλινα αντικείμενα».
- ²¹Ο Ελεάζαρ, ο ιερέας, είπε στους πολεμιστές που είχαν γυρίσει από τη μάχη: «Ακούστε τι ορίζει ο νόμος που έδωσε ο Θεός στο Μωυσή:
- ²²Το χρυσάφι, το ασήμι, το χαλκό και το σίδηρο, το κασσίτερο και το μολύβι,
- ²³ο, τιδήποτε είναι ανθεκτικό στη φωτιά, να το περάσετε από φωτιά, για να καθαριστεί· αλλά θα πρέπει να το καθαρίσετε και με το νερό του καθαρισμού· και ό, τι δεν αντέχει στη φωτιά να το πλύνετε με το νερό.
- ²⁴Την έβδομη μέρα θα πλύνετε τα ρούχα σας και θα είστε καθαροί. Έπειτα θα μπορείτε να μπειτε στο στρατόπεδο».

Η διανομή των λαφύρων

- ²⁵Ο Κύριος είπε στο Μωυσή:
- ²⁶«Εσύ και ο Ελεάζαρ, ο ιερέας, μαζί με τους άλλους αρχηγούς της κοινότητας θα καταγράψετε τα λάφυρα του πολέμου, τους αιχμαλώτους και τα ζώα.
- ²⁷Θα μοιράσεις τα λάφυρα σε δύο μέρη, το ένα για τους πολεμιστές που πολέμησαν στη μάχη και το άλλο για την υπόλοιπη κοινότητα.
- ²⁸Από το μερίδιο των πολεμιστών θα πάρεις προσφορά για τον Κύριο, τόσο από τους αιχμαλώτους, όσο και από τα βόδια, από τα γαϊδούρια και από τα πρόβατα, ένα στα πεντακόσια.
- ²⁹Αυτά θα τα πάρεις από τα μισά λάφυρα και θα τα δώσεις στον Ελεάζαρ, τον ιερέα, για προσφορά στον Κύριο.
- ³⁰Από τα άλλα μισά, που ανήκουν στους Ισραηλίτες, θα πάρεις ένα στα πενήντα, τόσο από τους αιχμαλώτους, όσο κι από τα βόδια, τα γαϊδούρια,

τα πρόβατα και όλα τα ζώα, και θα τα δώσεις στους Λευίτες, που υπηρετούν στη σκηνή του Κυρίου».

31 Ο Μωυσής και ο Ελεάζαρ έκαναν αυτό που τους διέταξε ο Κύριος.

32 Τα λάφυρα, ό, τι δηλαδή είχε μείνει από τη λεηλασία που έκαναν οι πολεμιστές για τους εαυτούς τους, ήταν εξακόσιες εβδομήντα πέντε χιλιάδες πρόβατα,

33 εβδομήντα δύο χιλιάδες βόδια,

34 και εξήντα μία χιλιάδες γαϊδούρια.

35 Όσο για τους ανθρώπους, ο αριθμός των παρθένων γυναικών ήταν τριάντα δύο χιλιάδες.

36 Τα μισά απ' αυτά, δηλαδή το μερίδιο των πολεμιστών, ήταν τριακόσιες τριάντα επτά χιλιάδες πεντακόσια πρόβατα.

37 Η προσφορά για τον Κύριο από τα πρόβατα αυτά ήταν εξακόσια εβδομήντα πέντε.

38 Από τις τριάντα έξι χιλιάδες βόδια, η προσφορά για τον Κύριο ήταν εβδομήντα δύο.

39 Από τις τριάντα χιλιάδες πεντακόσια γαϊδούρια, η προσφορά στον Κύριο ήταν εξήντα ένα,

40 και από τις δεκαέξι χιλιάδες αιχμαλώτους, η προσφορά για τον Κύριο ήταν τριάντα δύο.

41 Ο Μωυσής παρέδωσε την προσφορά που προοριζόταν για τον Κύριο στον Ελεάζαρ, τον ιερέα, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος.

42 Το άλλο μισό ανήκε στους Ισραηλίτες κι ο Μωυσής το είχε ξεχωρίσει από το μισό που ανήκε στους πολεμιστές,

43 και αποτελούσε το μερίδιο της κοινότητας. Αυτό ήταν: τριακόσιες τριάντα επτά χιλιάδες πεντακόσια πρόβατα,

44 και τριάντα έξι χιλιάδες βόδια,

⁴⁵και τριάντα χιλιάδες πεντακόσια γαϊδούρια

⁴⁶και δεκαέξι χιλιάδες άνθρωποι.

⁴⁷Από αυτό το μισό, που ήταν το μερίδιο των Ισραηλιτών, ο Μωυσής πήρε ένα στα πενήντα, από τους αιχμαλώτους και από τα ζώα, και τα έδωσε στους Λευίτες, που υπηρετούσαν στη σκηνή του Κυρίου, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος.

⁴⁸Τότε ήρθαν στο Μωυσή οι αρχηγοί του στρατού, οι χιλίαρχοι και οι εκατόνταρχοι,

⁴⁹και του είπαν: «Οι δούλοι σου καταγράψαμε τους πολεμιστές, που ήταν κάτω από τις διαταγές μας και δε λείπει ούτε ένας.

⁵⁰Φέρνουμε, λοιπόν, ως προσφορά στον Κύριο ό, τι βρήκε ο καθένας από χρυσά αντικείμενα, αλυσίδες, βραχιόλια, δαχτυλίδια, σκουλαρίκια και περιλαίμια, ώστε να γίνει για μας η τελετουργία του εξιλασμού ενώπιον του Κυρίου».

⁵¹Ο Μωυσής και ο Ελεάζαρ, ο ιερέας, έλαβαν όλα αυτά τα αντικείμενα, που ήταν από κατεργασμένο χρυσάφι.

⁵²Όλο το χρυσάφι της προσφοράς των χιλιάρχων και των εκατοντάρχων προς τον Κύριο ζύγιζε δεκαέξι χιλιάδες επτακόσιους πενήντα σίκλους.

⁵³Οι απλοί πολεμιστές κράτησαν ο καθένας για τον εαυτό του τα λάφυρα που είχαν πάρει.

⁵⁴Ο Μωυσής και ο Ελεάζαρ πήραν το χρυσάφι από τους χιλίαρχους και τους εκατόνταρχους και το έφεραν στη σκηνή του Μαρτυρίου, για να θυμάται τους Ισραηλίτες ο Κύριος.

ΑΡΙΘΜΟΙ 32

Οι φυλές ανατολικά του Ιορδάνη

¹⁻²Οι απόγονοι του Ρουβήν και του Γαδ είχαν πάρα πολλά κοπάδια. Όταν είδαν, λοιπόν, ότι οι περιοχές Ιαζήρ και Γαλαάδ, ήταν κατάλληλοι

βοσκότοποι για τα ζώα τους, ήρθαν στο Μωυσή και στον ιερέα Ελεάζαρ και τους αρχηγούς της κοινότητας, και είπαν:

³⁻⁴«Η χώρα που ο Κύριος υπέταξε στους Ισραηλίτες –οι πόλεις Αταρώθ, Διβών, Ιαζήρ, Νιμρά, Εσεβών, Ελεαλή, Σεβάμ, Νεβώ και Βαιών– είναι τόπος κατάλληλος για ζώα, και οι δούλοι σου έχουμε πολλά ζώα.

⁵Αν έχουμε την εύνοιά σου, Μωυσή», συνέχισαν, «ας δοθεί αυτή η γη για ιδιοκτησία στους δούλους σου και μη μας φέρεις πέρα από τον Ιορδάνη».

⁶Ο Μωυσής απάντησε στους απογόνους του Γαδ και του Ρουβήν: «Οι συμπατριώτες σας θα πολεμούν κι εσείς θα κάθεστε εδώ;

⁷Γιατί θέλετε ν' αποθαρρύνετε τους Ισραηλίτες να περάσουν στη χώρα που τους δίνει ο Κύριος;

⁸Έτσι έκαναν κι οι πατεράδες σας, όταν τους έστειλα από την Κάδης Βαρνή για να εξερευνήσουν τη χώρα.

⁹Πήγαν μέχρι την Κοιλάδα Εσκώλ και είδαν τη χώρα που τους έδωσε ο Κύριος αλλά όταν γύρισαν πίσω, αποθάρρυναν τους Ισραηλίτες να μπουν σ' αυτήν.

¹⁰Εκείνη την ημέρα οργίστηκε ο Κύριος και ορκίστηκε:

¹¹“Επειδή όλοι οι άντρες εκείνοι που βγήκαν από την Αίγυπτο, από είκοσι ετών και πάνω, δεν ακολούθησαν εντελώς το δρόμο μου, δε θα δουν τη χώρα που υποσχέθηκα να δώσω στον Αβραάμ, στον Ισαάκ και στον Ιακώβ”.

¹²Εξαιρέθηκαν μόνον ο Χάλεβ, γιος του Ιεφοννή του Κενεζίτη κι ο Ιησούς, γιος του Ναυή, που ακολούθησαν τον Κύριο.

¹³Ο Κύριος οργίστηκε τότε εναντίον των Ισραηλιτών και τους άφησε να περιπλανιούνται στην έρημο σαράντα χρόνια, ώσπου να σβήσει ολόκληρη εκείνη η γενιά που είχε πράξει το κακό ενώπιόν του.

¹⁴Και να που τώρα εσείς παίρνετε τη θέση των πατεράδων σας, νέα γενιά αμαρτωλών ανθρώπων, για να επιτείνετε ακόμη περισσότερο το θυμό του Κυρίου εναντίον του Ισραήλ.

15Γιατί, αν εσείς απομακρυνθείτε απ' αυτόν, θα συνεχίσει ν' αφήνει τον Ισραήλ στην έρημο και θα γίνετε αιτία να καταστραφεί ολόκληρος ο λαός».

16Τότε πλησίασαν το Μωυσή και του είπαν: «Εμείς πρώτα θα χτίσουμε εδώ μάντρες για τα κοπάδια μας και πόλεις για τα παιδιά μας.

17Έπειτα θα πάρουμε γρήγορα τα όπλα και θα πάμε εμπροσθοφυλακή στη μάχη μαζί με τους άλλους Ισραηλίτες, ώσπου να τους φέρουμε στον τόπο που προορίζεται γι' αυτούς. Στο μεταξύ όμως τα παιδιά μας θα κατοικούν στις οχυρωμένες πόλεις, για να μην κινδυνεύουν από τους κατοίκους αυτής της χώρας.

18Δε θα γυρίσουμε σπίτια μας, μέχρις ότου κι ο τελευταίος Ισραηλίτης πάρει το κληρονομικό του μερίδιο.

19Εμείς δεν θα πάρουμε κληρονομικό μερίδιο μαζί μ' εκείνους από την άλλη μεριά του Ιορδάνη, γιατί θα έχουμε το μερίδιό μας σ' αυτήν εδώ τη μεριά, ανατολικά του Ιορδάνη».

Ο Μωυσής θέτει όρο

20Ο Μωυσής απάντησε: «Αν σκοπεύετε να εκπληρώσετε αυτό που λέτε, τότε πάρτε τα όπλα σας κι ελάτε για πόλεμο υπό τις διαταγές του Κυρίου.

21Όλοι οι πολεμιστές σας θα περάσουν τον Ιορδάνη υπό τις διαταγές του Κυρίου, ώσπου να διώξει τους εχθρούς του από μπροστά του.

22Και θα επιστρέψετε μόνο αφού υποταχθεί η χώρα σ' αυτόν. Μετά απ' αυτά θα έχετε απαλλαγεί από την υποχρέωσή σας απέναντι στον Κύριο και στους υπόλοιπους Ισραηλίτες. Τότε κι αυτή εδώ η χώρα θα σας ανήκει με τη συγκατάθεση του Κυρίου.

23Αν όμως δεν κάνετε έτσι, θα έχετε αμαρτήσει απέναντι στον Κύριο· και να ξέρετε ότι η αμαρτία σας θα φέρει την τιμωρία.

24Χτίστε πόλεις για τις οικογένειές σας και μάντρες για τα κοπάδια σας και κάνετε όπως είπατε».

- ²⁵Οι απόγονοι του Γαδ και του Ρουβήν απάντησαν στο Μωυσή: «Κύριέ μας, οι δούλοι σου θα κάνουμε όπως διατάξεις.
- ²⁶Τα παιδιά μας, οι γυναίκες μας, τα κοπάδια μας και όλα τα ζώα μας θα παραμείνουν εδώ στις πόλεις της Γαλαάδ.
- ²⁷Οι δούλοι σου όμως, θα πάρουμε όλοι τα όπλα και θα έρθουμε παραταγμένοι για μάχη υπό τις διαταγές του Κυρίου, όπως μας είπες».
- ²⁸Τότε ο Μωυσής έδωσε την ακόλουθη διαταγή γι' αυτούς στον ιερέα Ελεάζαρ, στον Ιησού γιο του Ναυή, και στους αρχηγούς των φυλών του Ισραήλ:
- ²⁹«Αν οι απόγονοι του Γαδ και του Ρουβήν», τους είπε, «πάρουν όλοι τα όπλα και περάσουν μαζί σας τον Ιορδάνη, υπό τις διαταγές του Κυρίου και υποταχθεί η χώρα σ' εσάς, τότε θα τους δώσετε τη χώρα της Γαλαάδ για ιδιοκτησία τους.
- ³⁰Αν όμως δεν έρθουν στη μάχη μαζί σας, τότε θα πρέπει να λάβουν ιδιοκτησία μαζί μ' εσάς στη Χαναάν».
- ³¹Τότε αποκρίθηκαν οι απόγονοι του Γαδ και του Ρουβήν: «Ό, τι είπε ο Κύριος στους δούλους σου, θα το κάνουμε.
- ³²Θα πάρουμε τα όπλα και θα έρθουμε μαζί σας στη μάχη στη Χαναάν υπό τις διαταγές του Κυρίου, για να μας δοθεί για ιδιοκτησία η χώρα σ' αυτήν εδώ τη μεριά του Ιορδάνη».
- ³³Ο Μωυσής, λοιπόν, έδωσε στους απογόνους του Γαδ και του Ρουβήν και στο μισό της φυλής του Μανασσή, γιου του Ιωσήφ, το βασίλειο του Σιχόν, βασιλιά των Αμορραίων και το βασίλειο του Ωγ, βασιλιά της Βασάν, τη χώρα με τις πόλεις της και τα γύρω εδάφη.
- ³⁴Οι απόγονοι του Γαδ έχτισαν τη Διβών, την Αταρώθ, την Αροήρ,
- ³⁵την Ατρώθ-Σωφάν, την Ιαζήρ, την Ιοχβεχά,
- ³⁶τη Βαιθ-Νιμρά και τη Βαιθ-Αράν, όλες πόλεις οχυρωμένες· έφτιαξαν και μάντρες για τα κοπάδια τους.

³⁷Οι απόγονοι του Ρουβήν έχτισαν την Εσεβών, την Ελεαλή και την Κιριαθαΐμ,

³⁸τη Νεβώ και την Βάαλ-Μεών –που τους άλλαξαν τα ονόματά τους– και τη Σιβμά. Και έδωσαν νέα ονόματα στις πόλεις που έχτισαν.

Η εγκατάσταση της μισής φυλής Μανασσή

³⁹Η συγγένεια του Μαχίρ, γιου του Μανασσή, επιτέθηκε στη Γαλαάδ, την κυριέψε και έδιωξε τους Αμορραίους που την κατοικούσαν.

⁴⁰Την πόλη αυτή ο Μωυσής την έδωσε στο Μαχίρ, ο οποίος και εγκαταστάθηκε εκεί.

⁴¹Ο Ιαείρ, από τη φυλή Μανασσή, επιτέθηκε σε μερικά χωριά, τα κατέλαβε και τα ονόμασε χωριά του Ιαείρ.

⁴²Τέλος ο Νοβάχ επιτέθηκε στην Καινάθ και στα περίχωρά της, την κυριέψε και της έδωσε το όνομά του, Νοβάχ.

ΑΡΙΘΜΟΙ 33

Οι σταθμοί της πορείας του λαού του Ισραήλ

¹Αυτοί είναι οι σταθμοί της πορείας των Ισραηλιτών, από τότε που βγήκαν από την Αίγυπτο σε οργανωμένες ομάδες, με την καθοδήγηση του Μωυσή και του Ααρών.

²Ο Μωυσής κατέγραψε με την οδηγία του Κυρίου τους τόπους όπου στάθμευαν κατά την πορεία τους, και από τους οποίους ξεκινούσαν πάλι.

³Τη δέκατη πέμπτη μέρα του πρώτου μήνα, επαύριο του Πάσχα, ξεκίνησαν οι Ισραηλίτες από τη Ραμεσσή, με την προστασία του Κυρίου, μπροστά στα μάτια όλων των Αιγυπτίων,

⁴ενώ εκείνοι έθαβαν τα πρωτότοκά τους που τους τα είχε εξολοθρεύσει ο Κύριος. Μ' αυτό τον τρόπο ο Κύριος αποδεικνυόταν δυνατότερος από τους θεούς των Αιγυπτίων.

⁵Από τη Ραμεσσή οι Ισραηλίτες έφυγαν και στρατοπέδευαν στη Σουκκώθ.

- ⁶Από 'κει επόμενος σταθμός ήταν η Εθάμ, που βρίσκεται στην άκρη της ερήμου.
- ⁷Από 'κει έφυγαν με κατεύθυνση προς την Πι-Αχιρώθ, που βρίσκεται απέναντι από τη Βάαλ-Σεφών, και στρατοπέδευσαν μπροστά στη Μιγδώλ.
- ⁸Έφυγαν από την Πι-Αχιρώθ και πέρασαν από τη θάλασσα στην έρημο. Μετά από τρεις μέρες πορεία μέσα στην έρημο Εθάμ, στρατοπέδευσαν στη Μαρά.
- ⁹Από τη Μαρά ήρθαν και στρατοπέδευσαν στην Αιλίμ. Εκεί βρίσκονταν δώδεκα πηγές νερού και εβδομήντα φοίνικες.
- ¹⁰Από την Αιλίμ ήρθαν και στρατοπέδευσαν κοντά στην Ερυθρά Θάλασσα,
- ¹¹από 'κει στην έρημο Σιν,
- ¹²από 'κει στη Δοφκά,
- ¹³από 'κει στην Αλούς,
- ¹⁴κι από 'κει στη Ρεφιδίμ, όπου δεν υπήρχε νερό για να πει ο λαός.
- ¹⁵Από τη Ρεφιδίμ ήρθαν και στρατοπέδευσαν στην έρημο του Σινά.
- ¹⁶Μετά την έρημο Σινά ήρθαν και στρατοπέδευσαν στην Κιβρώθ-Χαττααβά.
- ¹⁷Από 'κει ήρθαν και στρατοπέδευσαν στην Ασηρώθ,
- ¹⁸από 'κει στη Ριθμά,
- ¹⁹από 'κει στη Ριμμών-Φαρές,
- ²⁰από 'κει στη Λιβνά,
- ²¹από 'κει στη Ρισσά,
- ²²από 'κει στην Κεελαθά,
- ²³κι από 'κει στο όρος Σαφέρ.
- ²⁴Από το όρος Σαφέρ ήρθαν και στρατοπέδευσαν στη Χαραδά,
- ²⁵από 'κει στη Μακηλώθ,
- ²⁶από 'κει στην Τάχαθ,

²⁷από 'κει στην Τάραχ,

²⁸από 'κει στη Μιθκά,

²⁹από 'κει στην Ασμωνά,

³⁰από 'κει στη Μωσερώθ,

³¹από 'κει στη Βενέ-Ιαακάν,

³²από 'κει στο Χωρ-Αγιδγάδ,

³³από 'κει στην Ιατβαθά,

³⁴από 'κει στην Αβρωνά,

³⁵από 'κει στη Εσιών-Γάβερ

³⁶κι από 'κει στην έρημο Σιν, δηλαδή στην Κάδης.

³⁷Έφυγαν κι από την Κάδης και στρατοπέδευσαν στο όρος Ωρ, κοντά στα σύνορα της Εδώμ.

³⁸⁻³⁹Με διαταγή του Κυρίου ο ιερέας Ααρών ανέβηκε στο όρος Ωρ, και πέθανε εκεί, τον τεσσαρακοστό χρόνο μετά την έξοδο των Ισραηλιτών από την Αίγυπτο, τον πέμπτο μήνα, την πρώτη μέρα, σε ηλικία εκατόν είκοσι τριών ετών.

⁴⁰Τότε ήταν που ο βασιλιάς της Αράδ, ένας Χαναναίος που κατοικούσε στο νότιο μέρος της Χαναάν, έμαθε για την άφιξη των Ισραηλιτών.

⁴¹Από 'κει οι Ισραηλίτες ήρθαν και στρατοπέδευσαν στη Σαλμωνά,

⁴²από 'κει στη Φουνών,

⁴³από 'κει στην Ωβώθ,

⁴⁴κι από 'κει στην Ιιέ-Ααβαρίμ, στα σύνορα της Μωάβ.

⁴⁵Από 'κει ήρθαν και στρατοπέδευσαν στη Διβών-Γαδ,

⁴⁶από 'κει στην Αλμών-Διβλαθαΐμ,

⁴⁷κι από 'κει ήρθαν και στρατοπέδευσαν στα όρη Αβαρίμ, απέναντι από τη Νεβώ.

48-49 Από τα όρη Αβαρίμ ήρθαν και στρατοπέδευσαν κοντά στον Ιορδάνη, απέναντι από την Ιεριχώ, μεταξύ Βαίθ-Ιεσιμώθ και Αβέλ-Σιττίμ, στις στέπες της Μωάβ.

Τα όρια και η κατανομή της Χαναάν

50 Ενώ βρίσκονταν εκεί, στις στέπες της Μωάβ, κοντά στον Ιορδάνη απέναντι από την Ιεριχώ, ο Κύριος έδωσε στο Μωυσή

51 τις ακόλουθες οδηγίες σχετικά με τους Ισραηλίτες: «Όταν θα περάσετε τον Ιορδάνη και θα μπείτε στη Χαναάν,

52 θα πρέπει να διώξετε από τη χώρα όλους τους κατοίκους της και να καταστρέψετε τα είδωλά τους, τα ανάγλυφα ή χυτά, καθώς και τους ιερούς τους τόπους πάνω στους λόφους.

53 Να κατακτήσετε τη χώρα και να την κατοικήσετε, αφού εγώ σας τη δίνω για δική σας.

54 Να μοιράσετε τη γη με κλήρωση στις φυλές σας και στις συγγενείς σας. Στις μεγαλύτερες συγγένειες θα δίνετε μεγαλύτερο κλήρο και στις μικρότερες μικρότερο. Ό, τι κληρωθεί στον καθένα αυτό θα του ανήκει.

55 Αν όμως δε διώξετε από τη χώρα όλους τους κατοίκους της, εκείνοι που θα τους αφήσετε να μείνουν θα είναι αγκάθια στα μάτια σας και κεντριά στα πλευρά σας. Θα σας πολεμούν μέσα στην ίδια τη χώρα που θα έχετε εγκατασταθεί.

56 Και τότε θα κάνω σ' εσάς ό, τι είχα αποφασίσει να κάνω σ' εκείνους».

ΑΡΙΘΜΟΙ 34

1 Ο Κύριος διέταξε το Μωυσή

2 να δώσει στους Ισραηλίτες τις ακόλουθες οδηγίες: «Όταν θα μπείτε στη Χαναάν, τη χώρα που θα σας δώσω για ιδιοκτησία, τα σύνορά της θα είναι τα εξής:

3 Η νότια περιοχή θα εκτείνεται από την έρημο Σιν κατά μήκος των συνόρων της Εδώμ. Θα αρχίζουν ανατολικά από το νότιο άκρο της Νεκράς Θάλασσας.

- ⁴Στη συνέχεια θα στρίβουν νότια προς την ανωφέρεια της Ακραββίμ, θα περνούν από τη Σιν και θα καταλήγουν στα νότια της Κάδης-Βαρνή. Έπειτα θα προχωρούν βόρεια προς την Ασάρ-Αδδάρ και θα φτάνουν ως την Ασμών.
- ⁵Από 'κει θα στρίβουν πάλι προς το χείμαρρο της Αιγύπτου και θα καταλήγουν στη Θάλασσα.
- ⁶Τα δυτικά σύνορά σας θα είναι η μεγάλη Θάλασσα.
- ⁷Τα βόρεια σύνορά σας θα ακολουθούν τη γραμμή από τη Μεγάλη Θάλασσα ως το όρος Ωρ,
- ⁸κι από 'κει στη Χαμάθ. Στη συνέχεια θα περνούν από τη Σεδαδά,
- ⁹και τη Ζιφρώνά και θα καταλήγουν στην Ασάρ-Ενάν.
- ¹⁰Τα ανατολικά σας σύνορα θα ακολουθούν τη γραμμή από την Ασάρ-Ενάν ως τη Σεφάμα.
- ¹¹Μετά θα κατευθύνονται προς την Αριβλά, ανατολικά της Άγιν· από 'κει θα κατεβαίνουν κατά μήκος των ανατολικών κλιτύων της Θάλασσας Κιννέρεθ,
- ¹²θα συνεχίζουν καθ' όλο το μήκος του Ιορδάνη και θα καταλήγουν στη Νεκρά Θάλασσα. Αυτά θα είναι τα σύνορα της χώρας σας».
- ¹³Ο Μωσής μετέφερε αυτή τη διαταγή στους Ισραηλίτες και τους είπε: «Αυτή είναι η χώρα που θα μοιράσετε με κλήρωση και που ο Κύριος αποφάσισε να δώσει στις εννιάμισυ φυλές σας.
- ¹⁴⁻¹⁵Οι οικογένειες των φυλών Ρουβήν, Γαδ και της μισής φυλής Μανασσή, δύομισυ φυλές, έλαβαν την ιδιοκτησία τους στην ανατολική όχθη του Ιορδάνη, απέναντι από την Ιεριχώ».
- ¹⁶Ο Κύριος είπε στο Μωσή:
- ¹⁷«Αυτοί που θα σας μοιράσουν τη χώρα είναι ο ιερέας Ελεάζαρ και ο Ιησούς, γιος του Ναυή.
- ¹⁸Επίσης θα πάρετε έναν αρχηγό από κάθε φυλή, για να τους βοηθήσει στη διανομή της χώρας.

- ¹⁹Αυτοί είναι: Από τη φυλή Ιούδα ο Χάλεβ, γιος του Ιεφοννή,
²⁰από τη φυλή Συμεών ο Σεμουέλ, γιος του Αμμιούδ,
²¹από τη φυλή Βενιαμίν ο Ελιδάδ, γιος του Κισλών,
²²από τη φυλή Δαν ο Βουκκί, γιος του Ιογλί,
²³Από τους απογόνους του Ιωσήφ: από τη φυλή Μανασσή ο Αννιήλ, γιος του Εφώδ,
²⁴από τη φυλή Εφραΐμ ο Κεμουήλ, γιος του Σιφτάν,
²⁵από τη φυλή Ζαβουλών ο Ελισαφάν, γιος του Φαρνάχ,
²⁶από τη φυλή Ισάαχαρ ο Φαλτιήλ, γιος του Αζζάν,
²⁷από τη φυλή Ασήρ ο Αχιούδ, γιος του Σελωμί,
²⁸από τη φυλή Νεφθαλί ο Πεδαήλ, γιος του Αμμιούδ».
²⁹Αυτοί είναι εκείνοι που όρισε ο Κύριος να μοιράσουν στους Ισραηλίτες τη χώρα της Χαναάν.

ΑΡΙΘΜΟΙ 35

Οι πόλεις των Λευιτών

- ¹Στις στέπες της Μωάβ, κοντά στον Ιορδάνη, απέναντι από την Ιεριχώ, είπε ο Κύριος στο Μωυσή:
²«Διάταξε τους Ισραηλίτες, από την ιδιοκτησία που θα αποκτήσουν με κλήρο, να δώσουν στους Λευίτες πόλεις για να κατοικήσουν και βοσκότοπους γύρω απ' αυτές.
³Σ' αυτές θα εγκατασταθούν οι Λευίτες και θα χρησιμοποιούν τους γύρω βοσκότοπους για τα κοπάδια τους και για τα διάφορα άλλα ζώα τους.
⁴Τα λιβάδια των πόλεων, που θα τους δώσετε, θα εκτείνονται έξω από τα τείχη τους σε ακτίνα χιλίων πήχων.
⁵Θα μετρήσετε έξω από την κάθε πόλη, από δύο χιλιάδες πήχεις στην κάθε πλευρά ανατολικά, νότια, δυτικά και βόρεια. Η πόλη θα είναι στη μέση. Αυτά θα είναι τα λιβάδια των πόλεων.

⁶Από τις πόλεις που θα δώσετε στους Λευίτες, οι έξι θα είναι πόλεις καταφυγής. Σ' αυτές θα μπορεί να καταφεύγει ένας που φόνευσε χωρίς να το θέλει. Επιπλέον θα τους δώσετε σαράντα δύο πόλεις.

⁷Οι πόλεις που θα δώσετε στους Λευίτες θα είναι συνολικά σαράντα οκτώ, μαζί με τα λιβάδια τους.

⁸Θα προέρχονται από την ιδιοκτησία των υπόλοιπων Ισραηλιτών, και θα δοθούν ανάλογα με το μέγεθος της ιδιοκτησίας που θα κληρωθεί στην κάθε φυλή.

⁹⁻¹⁰Ο Κύριος έδωσε στο Μωσή τις ακόλουθες οδηγίες για τους Ισραηλίτες: «Όταν θα περάσετε τον Ιορδάνη και θα μπίτε στη Χαναάν,

¹¹να διαλέξετε μερικές πόλεις για να είναι πόλεις καταφυγής. Σ' αυτές θα μπορεί να καταφεύγει κάθε φονιάς, που θα έχει σκοτώσει άνθρωπο χωρίς να το θέλει.

¹²Θα χρησιμεύουν ως άσυλο γι' αυτόν, για να μην τον σκοτώσει ο εκδικητής του θύματος. Δε θα εκτελείται ο φονιάς αν δεν παρουσιαστεί για να κριθεί μπροστά στην κοινότητα.

¹³Οι πόλεις καταφυγής, που θα ορίσετε, θα είναι έξι.

¹⁴Τρεις στην από 'δω όχθη του Ιορδάνη και τρεις στη Χαναάν.

¹⁵Αυτές οι πόλεις θα χρησιμεύουν ως άσυλο στους Ισραηλίτες, στους ξένους και σ' εκείνους που μένουν προσωρινά μεταξύ σας. Εκεί θα μπορεί να καταφεύγει καθένας που θα έχει σκοτώσει άνθρωπο χωρίς να το θέλει.

¹⁶Αν όμως κάποιος χτυπήσει έναν άλλο με σιδερένιο αντικείμενο και το θύμα πεθάνει, τότε αυτός γίνεται φονιάς και τιμωρείται με θάνατο.

¹⁷Αν του δώσει θανατηφόρο χτύπημα με λιθάρι, και το θύμα πεθάνει, ο δράστης είναι φονιάς και τιμωρείται με θάνατο.

¹⁸Αν το χτύπημα είναι με ξύλινο αντικείμενο, και το θύμα πεθάνει, ο δράστης είναι φονιάς και τιμωρείται με θάνατο.

- 19**Ο πλησιέστερος συγγενής είναι ο αρμόδιος να θανατώσει το φονιά. Όταν τον συναντήσει πρέπει να τον σκοτώσει.
- 20**Αν κάποιος σπρώξει έναν άλλο από μίσος ή του πετάξει προμελετημένα κάτι που θα έχει ως επακόλουθο το θάνατο,
- 21**ή αν εχθρικά φερόμενος τον χτυπήσει με το χέρι του και τον σκοτώσει, τότε ο δράστης πρέπει να τιμωρηθεί με θάνατο. Είναι φονιάς κι ο πλησιέστερος συγγενής του θύματος, όταν τον συναντήσει, πρέπει να τον σκοτώσει.
- 22**Είναι δυνατόν όμως κάποιος να σπρώξει έναν άλλο τυχαία, χωρίς έχθρα, ή να του πετάξει κάτι χωρίς προμελέτη,
- 23**ή να του πετάξει ένα λιθάρι χωρίς να τον έχει δει και να τον σκοτώσει, χωρίς να έχει μίσος εναντίον του και χωρίς να θέλει το κακό του.
- 24**Τότε η κοινότητα οφείλει να κρίνει σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις, ανάμεσα στο δράστη και στον πλησιέστερο συγγενή του θύματος, που ζητάει εκδίκηση.
- 25**Η κοινότητα θα γλιτώσει το φονιά από τη μανία του εκδικητή και θα τον επαναφέρει στην πόλη καταφυγής όπου είχε καταφύγει. Εκεί θα παραμείνει ως το θάνατο του αρχιερέα, του χρισμένου με το αγιασμένο λάδι.
- 26**Αν όμως ο φονιάς βγει από την περιοχή της πόλης καταφυγής όπου ήταν κρυμμένος
- 27**και εκεί, έξω από τα σύνορα της πόλης, τον συναντήσει ο πλησιέστερος συγγενής του θύματος και τον σκοτώσει, τότε ο εκδικητής του φόνου δεν θα είναι ένοχος.
- 28**Ο φονιάς πρέπει να μένει στην πόλη καταφυγής ως τον θάνατο του αρχιερέα. Μόνο μετά το θάνατο του αρχιερέα θα μπορεί να γυρίζει πίσω στο σπίτι του.
- 29**Αυτοί είναι οι κανόνες του δικαίου για σας και για τους απογόνους σας παντού, όπου θα έχετε εγκατασταθεί».

Ο νόμος για τη μαρτυρία και για την εξαγορά της ζωής

³⁰«Αν κάποιος σκοτώσει άνθρωπο, αυτό πρέπει να αποδειχθεί με πάνω από έναν μάρτυρες, ώστε η κοινότητα να θανατώσει το φονιά. Αλλά ένας μόνο μάρτυρας δεν είναι αρκετός για να καταδικαστεί κάποιος σε θάνατο.

³¹»Δεν θα δέχεστε λύτρα για εξαγορά της ζωής ενός φονιά που είναι ένοχος θανάτου. Η θανατική ποινή πρέπει εξάπαντος να εκτελείται.

³²Ούτε θα δέχεστε λύτρα, προκειμένου κάποιος που έχει κρυφτεί σε μια πόλη καταφυγής να γυρίσει πίσω στον τόπο του πριν από το θάνατο του αρχιερέα.

³³»Αν το κάνετε αυτό θα μολύνετε τη χώρα όπου θα κατοικείτε. Ο φόνος μολύνει τη χώρα, και εκτός από τη θανάτωση του δράστη, καμιά τελετουργία καθαρισμού δεν μπορεί να γίνει γι' αυτήν.

³⁴Δεν πρέπει να μολύνετε τη χώρα που θα κατοικείτε, γιατί εκεί, ανάμεσα στους Ισραηλίτες, θα κατοικώ και εγώ, ο Κύριος».

ΑΡΙΘΜΟΙ 36

Ο νόμος για το γάμο και την κληρονομιά

¹Οι αρχηγοί των οικογενειών της συγγένειας του Γαλαάδ, γιου του Μαχέρ και εγγονού του Μανασσή, γιου του Ιωσήφ, πλησίασαν μπροστά στο Μωυσή και στους αρχηγούς των ισραηλιτικών φυλών

²και είπαν: «Ο Κύριος σε διέταξε να μοιράσεις με κλήρο τη γη στους Ισραηλίτες. Επίσης έλαβες εντολή από τον Κύριο να δώσεις το μερίδιο του Σελαφχάδ, του συγγενή μας, στις κόρες του.

³Αλλά αν αυτές πάρουν άντρα από άλλη ισραηλιτική φυλή, τότε το μερίδιό τους θα αφαιρεθεί από την ιδιοκτησία των προγόνων μας και θα προστεθεί στην ιδιοκτησία της φυλής που θα ανήκουν πλέον· έτσι το δικό μας μερίδιο που μας κληρώθηκε θα ελαττωθεί.

⁴Κι όταν έρθει το ωβηλαίο έτος, το μερίδιό τους θα προστεθεί στην ιδιοκτησία της φυλής στην οποία αυτές θα ανήκουν πλέον, και θα αφαιρεθεί από την κληρονομία της φυλής των δικών μας προγόνων».

⁵Ο Μωυσής μετέφερε στους Ισραηλίτες τις εντολές του Κυρίου και είπε: «Σωστά μίλησε η φυλή των απογόνων του Ιωσήφ.

⁶Να τι διατάζει ο Κύριος σχετικά με τις κόρες του Σελαφχάδ: Θα μπορούν να παντρευτούν όποιον θέλουν, αρκεί να πάρουν άντρα από οικογένεια της δικής τους φυλής.

⁷Καμία ιδιοκτησία των Ισραηλιτών δεν θα μεταβιβάζεται από τη μια φυλή στην άλλη. Κάθε Ισραηλίτης θα είναι άρρηκτα δεμένος με την ιδιοκτησία της προγονικής του φυλής.

⁸Επίσης κάθε κόρη, που θα έχει ιδιοκτησία στη φυλή της, θα πρέπει να παίρνει άντρα από οικογένεια της ίδιας φυλής. Έτσι κάθε Ισραηλίτης θα κληρονομεί την ιδιοκτησία των προγόνων του,

⁹και η ιδιοκτησία δε θα μεταβιβάζεται από τη μια φυλή στην άλλη. Κάθε ισραηλιτική φυλή θα μένει άρρηκτα δεμένη με τη γη που της κληρώθηκε».

¹⁰⁻¹¹Οι κόρες λοιπόν του Σελαφχάδ, Μαχλά, Τιρσά, Χογλά, Μιλχά και Νωά, συμμορφώθηκαν με τη διαταγή που έδωσε ο Κύριος στο Μωυσή και πήραν άντρες από τους γιους των θείων τους,

¹²από τις οικογένειες των απογόνων του Μανασσή, γιου του Ιωσήφ. Έτσι η ιδιοκτησία τους παρέμεινε στη φυλή του πατέρα τους.

¹³Αυτές είναι οι εντολές και οι διατάξεις που έδωσε ο Κύριος με το Μωυσή στους Ισραηλίτες, στις στέπες της Μωάβ, κοντά στον Ιορδάνη, απέναντι από την Ιεριχώ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 1

Ο Μωυσής υπενθυμίζει στους Ισραηλίτες τις υποσχέσεις του Κυρίου

¹Αυτά είναι τα λόγια που είπε ο Μωυσής στους Ισραηλίτες, ενώ ακόμα βρίσκονταν στην έρημο, ανατολικά του Ιορδάνη. Ήταν στην πεδιάδα κοντά στη Σουφ, ανάμεσα στην έρημο Φαράν από τη μια μεριά και στις πόλεις Τόφελ, Λαβάν, Ασηρώθ και Διζαάβ από την άλλη.

²(Από το όρος Χωρήβ ως την Κάδης-Βαρνή είναι πορεία έντεκα ημερών, περνώντας κανείς από το όρος Σηείρ).

³Το τεσσαρακοστό έτος μετά την έξοδο από την Αίγυπτο, την πρώτη του ενδέκατου μήνα, μίλησε ο Μωυσής στους Ισραηλίτες και τους είπε όλα όσα τον είχε διατάξει ο Κύριος σχετικά μ' αυτούς.

⁴Αυτό έγινε αφού είχε νικήσει το Σιχόν, βασιλιά των Αμορραίων, που κατοικούσε στην Εσεβών, και τον Ωγ, βασιλιά της Βασάν, που κατοικούσε στην Ασταρώθ και στην Εδρεϊ.

⁵Πέρα, λοιπόν, από τον Ιορδάνη, στη Μωάβ, ο Μωυσής άρχισε να εξηγεί αυτόν το νόμο:

⁶Όταν ήμασταν στο όρος Χωρήβ, ο Κύριος ο Θεός μας μας είπε: «Αρκετά καθίσατε σ' αυτό το βουνό.

⁷Γυρίστε τώρα και πάρτε το δρόμο που οδηγεί στο βουνό των Αμορραίων και σ' όλη τη γύρω περιοχή –στην πεδιάδα, στο βουνό και στην κοιλάδα του Ιορδάνη, στο νότιο μέρος και στην ακτή της θάλασσας, στη χώρα των Χαναναίων και στο Λίβανο ως τον μεγάλο ποταμό, τον Ευφράτη.

⁸Βλέπετε, σας παραχωρώ όλη αυτή τη χώρα. Μπείτε και κυριέψτε την. Είναι η χώρα που εγώ, ο Κύριος, την υποσχέθηκα με όρκο να τη δώσω στους προγόνους σας Αβραάμ, Ισαάκ και Ιακώβ, καθώς και στους απογόνους τους μετά απ' αυτούς».

Ο διορισμός κριτών

(Εξ 18,13-27)

- ⁹Εκείνη την εποχή εγώ σας είπα: «Δεν μπορώ να έχω μόνος μου την ευθύνη για όλους εσάς.
- ¹⁰Ο Κύριος ο Θεός σας σας πλήθυνε και τώρα είστε πολλοί, όσα τ' αστέρια του ουρανού·
- ¹¹Μακάρι ο Κύριος, ο Θεός των προγόνων σας, να σας κάνει χίλιες φορές περισσότερους και να σας ευλογήσει, όπως σας το υποσχέθηκε.
- ¹²Αλλά πώς να σηκώσω εγώ μόνος μου το βάρος του διακανονισμού των διαφορών σας, των απαιτήσεων και των προστριβών σας;
- ¹³Διαλέξτε, λοιπόν, από κάθε φυλή σας άντρες ικανούς, έμπειρους και δοκιμασμένους, για να τους βάλω αρχηγούς σας».
- ¹⁴Κι εσείς μου αποκριθήκατε: «Καλό είναι αυτό που μας προτείνεις να κάνουμε».
- ¹⁵Στους αρχηγούς, λοιπόν, των φυλών σας, οι οποίοι ήταν άντρες ικανοί και έμπειροι, έδωσα εξουσία πάνω σε χίλια, σε εκατό, σε πενήντα και σε δέκα άτομα, και σε άλλους απ' αυτούς ανέθεσα την επίβλεψη ολόκληρης φυλής.
- ¹⁶Επίσης, με την ευκαιρία, έδωσα στους δικαστές σας αυτούς ορισμένες οδηγίες: «Ν' ακούτε», τους είπα, «με προσοχή τις υποθέσεις των συμπατριωτών σας και να κρίνετε δίκαια τις διαφορές του καθενός, είτε αυτές είναι μ' έναν Ισραηλίτη είτε μ' έναν ξένο.
- ¹⁷Να μη μεροληπτείτε όταν κρίνετε. Ν' ακούτε με την ίδια προσοχή και τους ασήμαντους και τους σπουδαίους. Μη φοβάστε κανέναν, γιατί η κρίση είναι έργο θεϊκό. Κι αν κάποια περίπτωση είναι πολύ δύσκολη για σας, να τη φέρνετε σ' εμένα κι εγώ θα βγάλω την απόφαση».
- ¹⁸Τότε σας έδωσα οδηγίες για όλα όσα έπρεπε να κάνετε.

Αποστολή κατασκόπων στην Κάδης-Βαρνή
(Αρ 13,1-33)

- ¹⁹Έπειτα φύγαμε από το Χωρήβ και διασχίσαμε όλη εκείνη τη μεγάλη και φοβερή έρημο που είδατε, ακολουθώντας το δρόμο προς τα βουνά των

Αμορραίων, όπως μας διέταξε ο Κύριος, ο Θεός μας. Έτσι φτάσαμε στην Κάδης-Βαρνή.

20 Τότε σας είπα: «Να που φτάσατε στα βουνά των Αμορραίων, που μας τα δίνει ο Κύριος, ο Θεός μας.

21 Κοιτάξτε! Αυτός σας δίνει τη χώρα που απλώνεται μπροστά σας. Πηγαίνετε και κατακτήστε την, όπως σας είπε ο Κύριος, ο Θεός των προγόνων σας. Μη φοβάστε και μη χάνετε το θάρρος σας! »

22 Τότε ήρθατε όλοι σας και μου είπατε: «Να στείλουμε μερικούς άντρες πριν από μας, για να κατασκοπεύσουν τη χώρα και να μας δώσουν πληροφορίες σχετικά με το δρόμο που πρέπει ν' ακολουθήσουμε και με τις πόλεις που θα συναντήσουμε».

23 Η ιδέα μου φάνηκε καλή και έστειλα από σας δώδεκα άντρες, έναν από κάθε φυλή.

24 Έφυγαν, πέρασαν το βουνό και έφτασαν στην Κοιλάδα Εσκώλ και την εξερεύνησαν.

25 Μάζεψαν και καρπούς από τη χώρα και μας τους έφεραν. Στην αναφορά που μας έδωσαν μας είπαν: «Η χώρα που μας δίνει ο Κύριος, ο Θεός μας, είναι πολύ εύφορη».

26 Εσείς, όμως δεν θελήσατε να προχωρήσετε και αρνηθήκατε να υπακούσετε στη διαταγή του Κυρίου, του Θεού σας.

27 Μέσα στις σκηνές σας δυσανασχετούσατε και λέγατε: «Ο Κύριος μας μισούσε και γι' αυτό μας έβγαλε από την Αίγυπτο. Θέλει να μας παραδώσει στην εξουσία των Αμορραίων, για να μας εξοντώσουν.

28 Πού ξεκινάμε να πάμε; Χάσαμε πια το θάρρος μας, μετά απ' όσα μας είπαν αυτοί που γύρισαν από 'κει. Μας είπαν ότι ο λαός εκείνος είναι ισχυρότερος και πολυπληθέστερος από μας· ότι οι πόλεις τους είναι μεγάλες και οχυρωμένες, με τείχη που φτάνουν ως τον ουρανό· κι ακόμα ότι είδαν εκεί και τους απογόνους του γίγαντα Ανάκ».

²⁹Εγώ τότε σας έλεγα: «Μην τρομάζετε και μην τους φοβάστε.

³⁰Ο Κύριος, ο Θεός σας, πηγαίνει μπροστά από σας κι αυτός θα πολεμήσει για σας, όπως ακριβώς έκανε μπροστά στα μάτια σας στην Αίγυπτο

³¹καθώς και στην έρημο. Είδατε πώς σας σήκωσε στα χέρια του, όπως ένας σηκώνει το παιδί του, σ' όλο το δρόμο που πορευτήκατε, ώσπου να φτάσετε σ' αυτόν εδώ τον τόπο».

³²Στο ζήτημα εκείνο όμως δε δείξατε εμπιστοσύνη στον Κύριο, το Θεό σας,

³³που πήγαινε μπροστά από σας για να σας βρίσκει τόπο να κατασκηνώνετε. Και για να σας δείχνει το δρόμο που έπρεπε να βαδίζετε προπορευόταν τη νύχτα μέσα σε φωτιά και τη μέρα μέσα στη νεφέλη.

Ο Θεός τιμωρεί τους Ισραηλίτες

(Αρ 14,20-35· 39-45)

³⁴Ο Κύριος άκουσε τα παράπονά σας, οργίστηκε και υποσχέθηκε με όρκο:

³⁵«Κανένας από τους ανθρώπους αυτής της κακής γενιάς δεν θα δει την εύφορη γη, που υποσχέθηκα με όρκο να δώσω στους προγόνους σας,

³⁶εκτός από το Χάλεβ, γιο του Ιεφοννή· αυτός θα τη δει και θα δώσω σ' αυτόν και στους γιους του, τη χώρα που κατασκόπευσε, γιατί ακολούθησε με απόλυτη πιστότητα εμένα, τον Κύριο».

³⁷Ακόμα κι εναντίον μου οργίστηκε ο Κύριος, εξαιτίας σας, και μου είπε: «Ούτε εσύ θα μπεις εκεί.

³⁸Ο υπηρέτης σου, ο Ιησούς γιος του Ναυή, αυτός θα μπει εκεί. Αυτόν να ενθαρρύνεις, γιατί αυτός θα οδηγήσει τους Ισραηλίτες να κατακτήσουν τη χώρα».

³⁹Έπειτα ο Κύριος απευθύνθηκε σε όλους σας και σας είπε: «Τα μικρά παιδιά σας, όμως, για τα οποία λέγατε ότι θα γίνουν λάφυρα, και οι γιοι σας, που σήμερα δεν μπορούν ακόμη να διακρίνουν ανάμεσα στο καλό και στο κακό, αυτοί θα μπουν εκεί. Σ' αυτούς θα δώσω τη χώρα για ιδιοκτησία τους.

⁴⁰Όσο για σας, γυρίστε πίσω και φύγετε στην έρημο, από τον δρόμο της Ερυθράς Θάλασσας».

⁴¹Εσείς τότε μου αποκριθήκατε σ' όλα αυτά: «Αμαρτήσαμε στον Κύριο. Αλλά τώρα θα φύγουμε, να πάμε να πολεμήσουμε, σύμφωνα με όλα όσα μας διέταξε ο Κύριος, ο Θεός μας». Ζωστήκατε, λοιπόν, ο καθένας την πολεμική του εξάρτυση και νομίσατε πως ήταν εύκολο να φτάσετε σ' εκείνη την ορεινή περιοχή.

⁴²Αλλά ο Κύριος μου είπε: «Πες τους, να μην ξεκινήσουν για πόλεμο, γιατί εγώ δεν θα είμαι μαζί τους. Να μην πάνε πουθενά, για να μην τους νικήσουν οι εχθροί τους».

⁴³Εγώ σας μετέφερα αυτό το μήνυμα, αλλά εσείς δε δώσατε καμιά σημασία. Αρνηθήκατε να συμμορφωθείτε με τη διαταγή του Κυρίου και με απερισκεψία αποτολμήσατε ν' ανεβείτε να κατακτήσετε την περιοχή.

⁴⁴Τότε βγήκαν να σας πολεμήσουν οι Αμορραίοι, που κατοικούσαν σ' εκείνα τα βουνά· σας νίκησαν στην περιοχή του όρους Σηείρ και σας καταδίωξαν ως τη Χορμά, σαν να σας κυνηγούσαν μέλισσες.

⁴⁵Όταν γυρίσατε, κλαυτήκατε στον Κύριο αλλά εκείνος δεν ήθελε ν' ακούσει τίποτε κι ούτε σας έδωσε καθόλου προσοχή.

⁴⁶Έτσι μείνατε στην Κάδης, κι ο καιρός που περάσατε εκεί ήταν πολύς.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 2

Τα χρόνια που πέρασαν στην έρημο

¹Γυρίσαμε, λοιπόν, πίσω και ξαναφύγαμε μέσα από την έρημο προς την κατεύθυνση της Ερυθράς Θάλασσας, όπως μας είπε ο Κύριος. Και για πολλές μέρες τριγυρίζαμε στην ορεινή περιοχή του Σηείρ.

²Μια μέρα ο Κύριος μου είπε

³να στραφούμε προς τα βόρεια, γιατί είχαμε περάσει αρκετόν καιρό γυρίζοντας στην ορεινή περιοχή του Σηείρ.

⁴Επίσης μου είπε να σας δώσω τις ακόλουθες οδηγίες: «Διασχίστε την περιοχή του Σηείρ, εκεί που κατοικούν οι συγγενικές φυλές σας, οι απόγονοι του Ησαύ. Αυτοί θα σας φοβηθούν, αλλά εσείς φυλαχτείτε.

⁵Μην αρχίσετε πόλεμο εναντίον τους, γιατί δεν πρόκειται να σας δώσω ούτε μια σπιθαμή γης από τη χώρα τους. Το όρος Σηείρ το έχω δώσει στους απογόνους του Ησαύ για ιδιοκτησία.

⁶Θα αγοράζετε απ' αυτούς με χρήματα την τροφή που θα χρειάζεστε· ακόμα και το νερό θα το αγοράζετε απ' αυτούς».

⁷Και πράγματι, ο Κύριος ο Θεός σας σας ευλόγησε σ' όλα τα έργα που καταπιαστήκατε. Θυμηθείτε το δρόμο σας μέσα απ' αυτήν τη μεγάλη έρημο. Όλα αυτά τα σαράντα χρόνια ο Κύριος ο Θεός σας ήταν μαζί σας και δε σας έλειψε τίποτα.

⁸Περάσαμε, λοιπόν, σε κάποια απόσταση από τις συγγενικές μας φυλές, τους απογόνους του Ησαύ, που κατοικούσαν στο όρος Σηείρ. Επίσης αποφύγαμε το δρόμο της πεδιάδας, που περνάει από την Αιλάθ και τη Γεσιών-Γάβερ. Αλλάξαμε κατεύθυνση και προχωρήσαμε προς την έρημο της Μωάβ.

⁹Ο Κύριος μου είπε: «Μην ενοχλήσεις τους Μωαβίτες και μην αρχίσεις πόλεμο εναντίον τους, γιατί δεν πρόκειται να σου δώσω στην κατοχή σου τίποτε από τη χώρα τους. Τη χώρα της Αρ την έχω δώσει στους απογόνους του Λωτ για ιδιοκτησία».

¹⁰(Πριν απ' αυτούς κατοικούσαν εκεί οι Εμμαίοι, λαός ισχυρός, πολυάριθμος και μεγαλόσωμος, όπως οι Ανακίμ.

¹¹Θεωρούνταν κι αυτοί γίγαντες, όπως οι Ανακίμ. Οι Μωαβίτες όμως τους ονόμαζαν Εμμαίους.

¹²Στο Σηείρ κατοικούσαν άλλοτε οι Χορραίοι, αλλά οι απόγονοι του Ησαύ τους έδιωξαν, τους εξόντωσαν κι εγκαταστάθηκαν εκείνοι στη θέση τους, όπως έκαναν οι Ισραηλίτες με τη δική τους χώρα, που ο Κύριος τους έδωσε για ιδιοκτησία).

¹³«Και τώρα», διέταξε ο Κύριος, «σηκωθείτε και περάστε το χείμαρρο Ζαρέδ». Έτσι περάσαμε το χείμαρρο Ζαρέδ.

¹⁴Από τότε που ξεκινήσαμε από την Κάδης-Βαρνή μέχρι που διαβήκαμε το χείμαρρο Ζαρέδ, πέρασαν τριάντα οχτώ χρόνια. Στο διάστημα αυτό πέθανε κι έφυγε από το στρατόπεδο ολόκληρη εκείνη η γενιά των πολεμιστών, όπως ακριβώς τους το είχε ορκιστεί ο Κύριος.

¹⁵Πράγματι, ο ίδιος ο Κύριος επενέβαινε εναντίον τους, ώσπου τους εξαφάνισε μέσα από το στρατόπεδο.

¹⁶Κι όταν όλοι εκείνοι οι πολεμιστές πέθαναν κι έφυγαν μέσα από το λαό,

¹⁷μού είπε ο Κύριος:

¹⁸«Σήμερα θα διασχίσετε την Αρ, αφού περάσετε τα σύνορα της Μωάβ.

¹⁹Όταν φτάσετε κοντά στους Αμμωνίτες, μην τους ενοχλήσετε και μην αρχίσετε πόλεμο εναντίον τους, γιατί δεν πρόκειται να σας δώσω τίποτε από τη χώρα των Αμμωνιτών για ιδιοκτησία σας. Ανήκουν κι αυτοί στους απογόνους του Λωτ, και τους έχω δώσει αυτήν τη χώρα για ιδιοκτησία».

²⁰(Εθεωρείτο ότι αυτές οι περιοχές ήταν η χώρα των Ρεφαϊτών. Πράγματι, προηγουμένως κατοικούσαν εκεί οι Ρεφαΐτες, τους οποίους οι Αμμωνίτες τους ονόμαζαν Ζαμζουμμίμ.

²¹Ήταν λαός ισχυρός, πολυάριθμος και μεγαλόσωμος όπως οι Ανακίμ. Ο Κύριος όμως τους εξαφάνισε όταν ήρθαν οι Αμμωνίτες, οι οποίοι τους έδιωξαν κι εγκαταστάθηκαν στη θέση τους.

²²Το ίδιο έκανε ο Κύριος για τους απογόνους του Ησαύ, τους Εδωμίτες, που κατοικούσαν στην περιοχή του Σηείρ: εξολόθρευσε τους Χορραίους όταν ήρθαν οι Εδωμίτες· αυτοί τους έδιωξαν κι εγκαταστάθηκαν στη θέση τους μέχρι σήμερα.

²³Τους Αυίμ, που κατοικούσαν στα χωριά της περιοχής της Γάζας, τους εξόντωσαν οι Καφθωρίμ, που προέρχονταν από την Καφθώρ, κι έχουν εγκατασταθεί αυτοί στη θέση τους).

Η κατάκτηση του βασιλείου του Σιχόν

(Αρ 21,21-30)

- 24** Μετά ο Κύριος διέταξε: «Ξεκινήστε και διασχίστε τον ποταμό Αρνών. Σας παραδίνω το Σιχόν, τον Αμορραίο βασιλιά της Εσεβών, μαζί με τη χώρα του. Κηρύξτε του τον πόλεμο κι αρχίστε να κατακτάτε τη χώρα.
- 25** Από σήμερα εγώ αρχίζω να σκορπάω τον τρόμο και το φόβο σας σ' όλους τους λαούς που βρίσκονται κάτω απ' τον ουρανό και οι οποίοι, στο άκουσμα και μόνο του ονόματός σας θα τρέμουν από αγωνία».
- 26** Από την έρημο Κεδεμώθ, έστειλα τότε αγγελιοφόρους στο Σιχόν, βασιλιά της Εσεβών, με τα εξής φιλικά λόγια:
- 27** «Άφησέ μας να περάσουμε μέσα από τη χώρα σου. Θ' ακολουθήσουμε το δρόμο, χωρίς να παρεκκλίνουμε ούτε προς τα δεξιά, ούτε προς τ' αριστερά.
- 28** Θα αγοράζουμε από σένα με χρήματα τα τρόφιμα για τη διατροφή μας, καθώς επίσης και το νερό που θα πίνουμε. Μόνο άφησέ μας να περάσουμε πεζοί,
- 29** όπως μας άφησαν οι απόγονοι του Ησαύ, που κατοικούν στην περιοχή του όρους Σηείρ, και οι Μωαβίτες, που κατοικούν στην Αρ. Στη συνέχεια θα περάσουμε τον Ιορδάνη, για να φτάσουμε στη χώρα που θα μας δώσει ο Κύριος, ο Θεός μας».
- 30** Ο Σιχόν όμως δε μας άφησε να περάσουμε μέσα από τη χώρα του, γιατί ο Κύριος, ο Θεός σας, ενίσχυσε την άκαμπτη διάθεσή του και την αλύγιστη καρδιά του, για να παραδώσει σ' εσάς τη χώρα του την οποία και κατέχετε μέχρι σήμερα.
- 31** Ο Κύριος μου είπε: «Άκουσε. Σου παραδίνω από τώρα τον Σιχόν και τη χώρα του. Άρχισε την κατάληψή της».
- 32** Ο Σιχόν και ο στρατός του ξεκίνησαν και ήρθαν να μας πολεμήσουν στην Ιασά.
- 33** Αλλά ο Κύριος ο Θεός μας μας τον παρέδωσε και νικήσαμε αυτόν, τους γιους του και το στρατό του.

³⁴Καταλάβαμε όλες τις πόλεις του, τις καταστρέψαμε εντελώς κι εξοντώσαμε άντρες, γυναίκες και παιδιά. Δεν αφήσαμε κανέναν ζωντανό.

³⁵Το μόνο που πήραμε για λεία ήταν τα ζώα και ό, τι λάφυρα από τις πόλεις που κυριεύσαμε.

³⁶Από την πόλη Αροήρ, στις όχθες του ποταμού Αρνών, και από την άλλη πόλη που βρίσκεται στην ίδια κοιλάδα, ως τη Γαλαάδ, καμιά πόλη δεν υπήρξε τόσο ισχυρή που να μπορέσει να μας αντισταθεί. Ο Κύριος, ο Θεός μας, τις παρέδωσε όλες σ' εμάς.

³⁷Μόνο τη χώρα των Αμμωνιτών δεν πλησιάσαμε, ούτε καμιά από τις πόλεις, που βρίσκονται κοντά στις όχθες του ποταμού Ιαβόκ. Επίσης δεν πλησιάσαμε καμιά από τις πόλεις της ορεινής περιοχής, ούτε τους τόπους όπου ο Κύριος, ο Θεός μας, μας απαγόρευσε να πολεμήσουμε.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 3

Νίκη εναντίον του Ωγ, βασιλιά της Βασάν

¹Στη συνέχεια κατευθυνθήκαμε προς το οροπέδιο της Βασάν· ο βασιλιάς της Βασάν, ο Ωγ, βγήκε μαζί με όλο το στρατό του να μας πολεμήσουν κοντά στην Εδρεΐ.

²Τότε μου είπε ο Κύριος: «Μην τον φοβηθείς. Εγώ θα σου παραδώσω αυτόν, το στρατό του και τη χώρα του στην εξουσία σου και θα του κάνεις ό, τι έκανες στο Σιχόν, βασιλιά των Αμορραίων, που κατοικούσε στην Εσεβών».

³Έτσι ο Κύριος ο Θεός μας παρέδωσε και το βασιλιά Ωγ με όλο το στρατό του στην εξουσία μας. Τον νικήσαμε, ως το σημείο να μην του μείνει ούτε ένας ζωντανός.

⁴Μετά κυριεύσαμε όλες τις πόλεις του. Δεν υπήρξε πόλη, που να μην τους την πάρουμε –εξήντα πόλεις, ολόκληρη την περιοχή της Αργόβ, το βασίλειο του Ωγ, στη Βασάν.

⁵Ήταν όλες πόλεις οχυρωμένες με ψηλά τείχη, με πύλες που έκλειναν με μοχλούς. Εκτός απ' αυτές, υπήρχαν και πάρα πολλές ατείχιστες πόλεις.

⁶Καταστρέψαμε λοιπόν εντελώς όλες τις πόλεις κι εξοντώσαμε άντρες, γυναίκες και παιδιά, όπως είχαμε κάνει και στη χώρα του Σιχόν, βασιλιά της Εσεβών.

⁷Αλλά κρατήσαμε για μας όλα τα ζώα και τα λάφυρα από τις πόλεις.

⁸Εκείνο τον καιρό πήραμε από τα χέρια δύο Αμορραίων βασιλιάδων τη χώρα που βρίσκεται πέρα από τον Ιορδάνη, από τον ποταμό Αρνών ως το όρος Ερμών.

⁹(Το ίδιο βουνό οι Σιδώνιοι το ονομάζουν Σιριών, ενώ οι Αμορραίοι Σενίρ).

¹⁰Κατακτήσαμε όλες τις πεδινές πόλεις κι ακόμα τις περιοχές της Γαλαάδ και της Βασάν ως τη Σαλχά και την Εδρεί, πόλεις του βασιλείου του Ωγ στη Βασάν.

¹¹(Ο Ωγ, βασιλιάς της Βασάν, ήταν ο μόνος που είχε απομείνει από τους Ρεφαΐτες. Μπορεί κανείς ακόμη να δει τη σαρκοφάγο του που βρίσκεται στη Ραββάθ την πρωτεύουσα των Αμμωνιτών. Είναι σιδερένια, εννέα κοινούς πήχεις μήκος και τέσσερις πλάτος).

Εγκατάσταση των δυόμιση φυλών ανατολικά του Ιορδάνη

(Αρ 32,1-42)

¹²Αφού κυριεύσαμε αυτή τη χώρα, έδωσα στους απογόνους του Ρουβήν και του Γαδ την περιοχή που ξεκινάει από την Αροήρ, στις όχθες του ποταμού Αρνών, και το μισό της ορεινής περιοχής της Γαλαάδ μαζί με τις εκεί πόλεις.

¹³Στη μισή φυλή Μανασσή έδωσα το υπόλοιπο της Γαλαάδ και ολόκληρη τη Βασάν, το βασίλειο του Ωγ. (Μαζί οι περιοχές της Αργόβ και της Βασάν είναι γνωστές ως χώρα των Ρεφαϊτών).

¹⁴Ο Ιαΐρ, απόγονος του Μανασσή, πήρε ιδιοκτησία του όλη την περιοχή της Αργόβ, ως τα σύνορα των Γεσουριτών και των Μααχαθιτών. Αυτές οι περιοχές της Βασάν πήραν το όνομά του· ονομάζονται χωριά του Ιαΐρ, μέχρι σήμερα.

¹⁵Στον Μαχίρ έδωσα τη Γαλαάδ.

¹⁶Στους απογόνους του Ρουβήν και του Γαδ έδωσα την περιοχή ανάμεσα στη Γαλαάδ και στον ποταμό Αρνών. Το μέσον της κοιλάδας ήταν το νότιο σύνορο, ενώ ο ποταμός Ιαβόκ ήταν το βόρειο με τη χώρα των Αμμωνιτών.

¹⁷Το δυτικό σύνορο ακολουθούσε την κοιλάδα του Ιορδάνη από την Κιννέρεθ ως τη θάλασσα της Αραβά, δηλαδή τη Νεκρά Θάλασσα, κοντά στους πρόποδες του όρους Φασγά στα ανατολικά.

¹⁸Τότε ειδικά σ' εσάς έδωσα τις ακόλουθες εντολές: «Ο Κύριος, ο Θεός σας, σας έδωσε τη χώρα αυτή για να την κατακτήσετε. Γι' αυτό, όλοι οι πολεμιστές σας θα πάρουν τα όπλα και θα τεθούν επικεφαλής των συμπατριωτών σας, των άλλων ισραηλιτικών φυλών.

¹⁹Μόνο οι γυναίκες σας, τα παιδιά σας και τα ζώα σας –ξέρω πως έχετε πολλά– θα μείνουν στις πόλεις που σας έδωσα.

²⁰Όταν οι συμπατριώτες σας αποκτήσουν κι εκείνοι τη χώρα που θα τους δώσει ο Κύριος, πέρα από τον Ιορδάνη, και τους εγκαταστήσει, όπως εσάς, να ζουν ειρηνικά σ' αυτήν, τότε θα επιστρέψετε κι εσείς καθένας στην ιδιοκτησία που σας έδωσα».

²¹Έδωσα επίσης προσταγές και στον Ιησού: «Είδες με τα μάτια σου», του είπα, «όλα όσα έκανε ο Κύριος, ο Θεός μας, στους δυο αυτούς βασιλιάδες. Τα ίδια θα κάνει και σ' όλα τα βασίλεια απ' όπου θα περάσετε.

²²Μην τα φοβηθείτε, γιατί ο Κύριος, ο Θεός σας, αυτός θα πολεμήσει για σας».

Απαγόρευση στο Μωυσή να μπει στην Χαναάν

²³Τότε παρακάλεσα τον Κύριο και του είπα:

²⁴«Κύριε, Θεέ. Έχεις αρχίσει πια να δείχνεις στο δούλο σου το μεγαλείο σου και τη μεγάλη σου δύναμη. Ποιος Θεός υπάρχει στον ουρανό και στη γη, που να μπορεί να κάνει έργα σαν τα δικά σου και πράξεις δυνατές, σαν τις δικές σου;

²⁵Άφησέ με, σε παρακαλώ, να περάσω και να δω τη χώρα την εύφορη που είναι πέρα από τον Ιορδάνη, τα ωραία αυτά βουνά και το Λίβανο».

²⁶Ο Κύριος όμως είχε οργιστεί εναντίον μου εξαιτίας σας, και δε με άκουγε. «Φτάνει πια», μου είπε. «Μη μου ξαναμιλήσεις γι' αυτό το θέμα.

²⁷Ανέβα στην κορυφή του Φασγά και γύρισε να δεις προς τα δυτικά, τα βόρεια, τα νότια και τ' ανατολικά. Απόλαυσε το θέαμα με τα μάτια σου, γιατί εσύ δεν πρόκειται να διαβείς τον Ιορδάνη.

²⁸Δώσε εντολές στον Ιησού, ενθάρρυνέ τον και δυνάμωσέ τον, γιατί αυτός θα οδηγήσει τούτο το λαό, κι αυτός θα τους παραδώσει για ιδιοκτησία τους τη χώρα που θα δεις».

²⁹Παραμείναμε λοιπόν σε μια κοιλάδα, απέναντι από τη Βαιθ-Φεγώρ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 4

Ο Μωυσής καλεί τους Ισραηλίτες σε υπακοή

¹Ο Μωυσής συνέχισε: Ισραηλίτες, να υπακούτε στους νόμους και στις εντολές που εγώ σας διδάσκω, για να ζήσετε και να μπειτε στη χώρα που ο Θεός των προγόνων σας σας δίνει να κατακτήσετε.

²Δε θα προσθέσετε τίποτε σ' αυτά που εγώ σας διατάζω, ούτε θα αφαιρέσετε απ' αυτά. Θα τηρείτε τις εντολές του Κυρίου, του Θεού σας, όπως ακριβώς εγώ σας τις διατάζω.

³Είδατε με τα μάτια σας πώς ενήργησε ο Κύριος εξαιτίας του Βάαλ- Φεγώρ. Εξόντωσε όλους όσους από σας λάτρεψαν το Βάαλ-Φεγώρ.

⁴Ενώ όσοι μείνατε προσκολλημένοι στον Κύριο το Θεό σας είστε σήμερα όλοι ζωντανοί.

⁵Βλέπετε, σας δίδαξα νόμους και εντολές, όπως με διέταξε ο Κύριος, ο Θεός μου, για να τους εφαρμόζετε στη χώρα που θα μπειτε να την κατακτήσετε.

⁶Προσέχετε, λοιπόν, να τα εφαρμόζετε, γιατί αυτό θα είναι απόδειξη της σοφίας σας και της σύνεσής σας στα μάτια των άλλων λαών. Όταν θα μάθουν όλους αυτούς τους νόμους, θα πουν: «Το μεγάλο αυτό έθνος θα πρέπει να είναι λαός πολύ σοφός και μυαλωμένος! »

⁷Υπάρχει άραγε άλλο έθνος, όσο μεγάλο κι αν είναι, που ο Θεός να είναι τόσο κοντά του, όσο είναι σ' εμάς ο Κύριος, ο Θεός μας, κάθε φορά που τον επικαλούμαστε;

⁸Υπάρχει άλλο έθνος, όσο μεγάλο κι αν είναι αυτό, που να έχει τόσο δίκαιους, νόμους και εντολές, όπως ολόκληρος αυτός ο νόμος που εγώ σας δίνω σήμερα;

Ο Θεός του Ισραήλ είναι μοναδικός

⁹Μόνο να προσέχετε πολύ τους εαυτούς σας και να φροντίζετε να μην ξεχνάτε ποτέ τα γεγονότα που είδατε με τα μάτια σας. Ποτέ, ούτε για μια στιγμή στη ζωή σας να μη φύγουν απ' την καρδιά σας. Να τα διηγείστε στα παιδιά σας και στα εγγόνια σας.

¹⁰Μη λησμονήσετε ποτέ εκείνη την ημέρα, που σταθήκατε ενώπιον του Κυρίου, του Θεού σας, στο Χωρήβ, όταν μου είπε: «Μάζεψέ μου το λαό. Θέλω ν' ακούσουν τα λόγια μου, για να μάθουν να με σέβονται όσον καιρό θα ζουν πάνω στη γη, και να τα διδάσκουν και στα παιδιά τους».

¹¹Τότε εσείς πλησιάσατε και σταθήκατε στους πρόποδες του βουνού, ενώ αυτό καιγόταν με φωτιά που υψωνόταν ως τον ουρανό, μέσα στο σκοτάδι, στα σύννεφα και στην καταχνιά.

¹²Μετά σας μίλησε ο Κύριος μέσα από τη φωτιά. Τον ακούγατε να μιλάει αλλά δε βλέπατε καμιά μορφή· μόνο τη φωνή ακούγατε.

¹³Σας αποκάλυψε τη διαθήκη του, τις δέκα εντολές. Τις έγραψε πάνω σε δύο πέτρινες πλάκες και σας διέταξε να τις τηρείτε.

¹⁴Επίσης με διέταξε να σας διδάξω τους νόμους και τις εντολές, ώστε να τις εφαρμόζετε στη χώρα που θα μπειτε να κατακτήσετε.

¹⁵Προσέξτε πολύ τον εαυτό σας! Τη μέρα που σας μίλησε ο Κύριος στο Χωρήβ, μέσα από τη φωτιά, δεν είδατε καμιά μορφή. Προσέξτε, λοιπόν,

¹⁶να μη διαφθαρείτε ποτέ και κατασκευάσετε κάποιο είδωλο, κάποια εικόνα οποιασδήποτε μορφής, ομοίωμα άντρα ή γυναίκας,

- ¹⁷ κάποιου ζώου της γης ή πτερωτού που πετάει στον ουρανό,
- ¹⁸ ομοίωμα κάποιου ερπετού ή ψαριού που ζει στα νερά, κάτω από τη γη.
- ¹⁹ Προσέξτε μήπως, κοιτάζοντας ψηλά στον ουρανό και βλέποντας τον ήλιο, το φεγγάρι και τ' αστέρια, όλα τα ουράνια σώματα, παρασυρθείτε και τα προσκυνήσετε και τα λατρέψετε. Αυτά ο Κύριος, ο Θεός σας, τα έδωσε να τα μοιράζονται όλοι οι λαοί της γης.
- ²⁰ Εσάς όμως, σας πήρε ο Κύριος και σας έβγαλε από το σιδερένιο καμίνι, από την Αίγυπτο, για να γίνετε ο λαός του, η ιδιοκτησία του, όπως είστε σήμερα.
- ²¹ Ωστόσο ο Κύριος ο Θεός σας οργίστηκε εξαιτίας σας εναντίον μου και ορκίστηκε να μη διαβώ τον Ιορδάνη και να μην μπω στη χώρα την εύφορη, που σας δίνει για ιδιοκτησία.
- ²² Έτσι εγώ θα πεθάνω σ' αυτήν εδώ τη χώρα· δεν θα περάσω τον Ιορδάνη. Εσείς θα τον περάσετε και θα αποκτήσετε την εύφορη εκείνη χώρα.
- ²³ Προσέξτε τους εαυτούς σας, να μην ξεχάσετε τη διαθήκη που έκανε μαζί σας ο Κύριος, ο Θεός σας, και κατασκευάσετε κάποιο είδωλο, εικόνα οποιουδήποτε πράγματος από εκείνα που αυτός σας απαγόρευσε.
- ²⁴ Γιατί ο Κύριος, ο Θεός σας, είναι φωτιά που κατακαίει. Είναι Θεός που απαιτεί αποκλειστικότητα.
- ²⁵ Όταν θα έχετε μείνει για πολύν καιρό σ' εκείνη τη χώρα και θα έχετε αποκτήσει παιδιά κι εγγόνια, μη διαφθαρείτε και κατασκευάσετε είδωλο με οποιαδήποτε μορφή. Αν το κάνετε αυτό, πράγμα κακό ενώπιον του Κυρίου του Θεού σας, και τον εξοργίσετε,
- ²⁶ τότε, επικαλούμαι σήμερα για μάρτυρες εναντίον σας τον ουρανό και τη γη, ότι γρήγορα θα εξαφανιστείτε τελείως από τη χώρα που πηγαίνετε να κατακτήσετε διαβαίνοντας τον Ιορδάνη. Δε θα ζήσετε για πολύν καιρό σ' αυτήν· θα εξοντωθείτε πλήρως.
- ²⁷ Ο Κύριος θα σας διασκορπίσει ανάμεσα στους λαούς, και λίγοι από σας θα επιβιώσουν ανάμεσα στα έθνη που θα σας έχει φέρει.

- ²⁸ Εκεί θα λατρέψετε θεούς, που είναι ανθρώπινα κατασκευάσματα από ξύλο και πέτρα. Αυτοί οι θεοί ούτε βλέπουν, ούτε ακούν, ούτε τρώνε, ούτε οσφραίνονται.
- ²⁹ Από εκεί θ' αποζητήσετε τον Κύριο, το Θεό σας, και θα τον βρείτε, αν τον ζητήσετε μ' όλη σας την καρδιά και μ' όλη σας την ψυχή.
- ³⁰ Όταν βρεθείτε σε στενοχώρια και σας βρουν όλα αυτά τα δεινά, στο τέλος θα επιστρέψετε στον Κύριο, το Θεό σας, και θα τον υπακούσετε.
- ³¹ Είναι Θεός σπλαχνικός. Δε θα σας εγκαταλείψει ούτε θα σας καταστρέψει· δε θα λησμονήσει τη διαθήκη που υποσχέθηκε με όρκο στους προγόνους σας.
- ³² Ερευνήστε τους αρχαίους καιρούς, πολύ πριν από σας, από τότε που ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο πάνω στη γη, αν έγινε ποτέ κάτι τόσο μεγάλο ή αν ποτέ ακούστηκε κάτι σαν κι αυτό, σ' ολόκληρη τη γη.
- ³³ Υπήρξε ποτέ λαός που άκουσε τη φωνή του Θεού, να του μιλάει μέσα από τη φωτιά, όπως τον ακούσατε εσείς, και να μείνει ζωντανός;
- ³⁴ Δοκίμασε ποτέ ένας θεός να έρθει και να πάρει για δικό του ένα έθνος μέσα από ένα άλλο έθνος; Έφερε συμφορές και πόλεμο, έκανε θαύματα και σημεία με δύναμη ακαταμάχητη και με γεγονότα φοβερά και τρομερά; Όλα αυτά τα έκανε για σας ο Κύριος ο Θεός σας στην Αίγυπτο, μπροστά στα μάτια σας.
- ³⁵ Σ' εσάς δόθηκε το προνόμιο να δείτε και να καταλάβετε ότι ο Κύριος, αυτός είναι ο Θεός, κι εκτός απ' αυτόν δεν υπάρχει άλλος.
- ³⁶ Από τον ουρανό έκανε ν' ακούσετε τη φωνή του, για να σας διδάξει, και στη γη έκανε να δείτε τη μεγάλη του φωτιά, μέσα από την οποία ακούσατε τα λόγια του.
- ³⁷ Αγάπησε τους προγόνους σας και γι' αυτό διάλεξε τους απογόνους τους, δηλαδή εσάς, και σας έβγαλε ο ίδιος από την Αίγυπτο με τη μεγάλη του δύναμη.

³⁸Έδωξε από μπροστά σας έθνη μεγάλα και ισχυρότερα από σας για, να σας φέρει στη δική τους χώρα και να σας τη δώσει για ιδιοκτησία, όπως συμβαίνει σήμερα.

³⁹Αναγνωρίστε το, λοιπόν, σήμερα και κρατήστε το στην καρδιά σας: Ο Κύριος, αυτός είναι Θεός στον ουρανό και στη γη. Δεν υπάρχει άλλος εκτός απ' αυτόν.

⁴⁰Τηρήστε τους νόμους του και τις εντολές του, που εγώ σας δίνω σήμερα, για να ευτυχήσετε εσείς και οι απόγονοί σας και για να ζήσετε πολλά χρόνια στη χώρα, που ο Κύριος, ο Θεός σας, σας δίνει για ιδιοκτησία παντοτινή.

Οι πόλεις καταφυγής ανατολικά του Ιορδάνη

⁴¹Τότε ο Μωυσής ξεχώρισε τρεις πόλεις καταφυγής πέρα από τον Ιορδάνη προς τα ανατολικά.

⁴²Σ' αυτές θα μπορούσε να καταφεύγει οποιοσδήποτε σκοτώσει το συνάνθρωπό του χωρίς να το θέλει ή να τον μισεί προηγουμένως. Θα καταφεύγει σε μια απ' αυτές τις πόλεις και θα ζει ασφαλής.

⁴³Οι πόλεις ήταν: Η Βεσέρ στην έρημο του οροπεδίου, για τους Ρουβηνίτες· η Ραμώθ στη Γαλαάδ, για τους Γαδίτες και η Γωλάν στη Βασάν, για τους Μανασσίτες.

Εισαγωγή στην ανάπτυξη του νόμου

⁴⁴Αυτός είναι ο νόμος που έδωσε ο Μωυσής στους Ισραηλίτες.

⁴⁵Αυτές είναι οι οδηγίες, οι νόμοι και οι εντολές που έδωσε ο Μωυσής στους Ισραηλίτες, μετά την έξοδό τους από την Αίγυπτο.

⁴⁶Βρίσκονταν ανατολικά του Ιορδάνη, στην κοιλάδα απέναντι από τη Βαιθ-Φεγώρ, στη χώρα του Σιχόν, βασιλιά των Αμορραίων, που κατοικούσε στην Εσεβών. Μετά την έξοδό τους από την Αίγυπτο ο Μωυσής και οι Ισραηλίτες τον νίκησαν

⁴⁷και κυρίευσαν τη χώρα του και τη χώρα του Ωγ, βασιλιά της Βασάν. Αυτοί ήταν οι δυο βασιλιάδες των Αμορραίων, που η χώρα τους βρισκόταν πέρα από τον Ιορδάνη, στα ανατολικά.

⁴⁸Έτσι οι Ισραηλίτες κυριεύσαν όλη την περιοχή που εκτείνεται από την Αροήρ, στην όχθη του ποταμού Αρνών, ως το όρος Σηών, δηλαδή το Ερμών.

⁴⁹Επίσης σ' αυτήν περιλαμβάνεται ολόκληρη η έρημος ανατολικά του Ιορδάνη, ως τη Νεκρά Θάλασσα στους πρόποδες του όρους Φασγά.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 5

Οι Δέκα Εντολές

(Εξ 20,1-17)

¹Ο Μωυσής κάλεσε όλους τους Ισραηλίτες και τους είπε: Άκου, λαέ του Ισραήλ, τους νόμους και τις εντολές που εγώ σας δίνω σήμερα. Φροντίστε να τους μάθετε και να τους εφαρμόζετε.

²Ο Κύριος, ο Θεός μας, έκανε μ' εμάς διαθήκη στο όρος Χωρήβ.

³Δεν την έκανε μόνο με τους προγόνους μας, αλλά και μ' όλους εμάς που βρισκόμαστε σήμερα εδώ, ζωντανοί.

⁴Εκεί στο βουνό ο Κύριος μίλησε μαζί σας πρόσωπο με πρόσωπο μέσα από τη φωτιά.

⁵Εγώ στεκόμουν ανάμεσα σ' εκείνον και σ' εσάς, για να σας μεταδίδω τα λόγια του, γιατί φοβόσασταν τη φωτιά και δεν ανεβήκατε στο βουνό. Τα λόγια ήταν τα εξής:

⁶(Α) «Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σου, που σ' έβγαλα από την Αίγυπτο, τον τόπο της δουλείας.

⁷Δεν θα υπάρχουν για σένα άλλοι θεοί εκτός από μένα.

⁸Δεν θα κατασκευάσεις για σένα είδωλα, και κανενός είδους ομοίωμα που ν' αντιπροσωπεύει ο, τιδήποτε βρίσκεται ψηλά στον ουρανό ή εδώ κάτω στη γη ή μέσα στα νερά κάτω από τη γη.

⁹Δεν θα τα προσκυνάς ούτε θα τα λατρεύεις, γιατί εγώ ο Κύριος, ο Θεός σου, είμαι Θεός που απαιτώ αποκλειστικότητα. Για την αμαρτία των πατέρων που μου αντιστέκονται τιμωρώ τα παιδιά, ακόμα κι ως την τρίτη και την τέταρτη γενιά.

- 10** Δείχνω όμως την αγάπη μου σε χιλιάδες γενιές αυτών που με αγαπούν και τηρούν τις εντολές μου.
- 11**(B) »Δεν θα προφέρεις καταχρηστικά το όνομα του Κυρίου, του Θεού σου. Γιατί εγώ ο Κύριος, δε θ' αθώσω κανέναν που προφέρει το όνομά μου καταχρηστικά.
- 12**(Γ) »Να τηρείς την ημέρα του Σαββάτου. Να την ξεχωρίζεις και να την αφιερώνεις σ' εμένα τον Κύριο, το Θεό σου, όπως εγώ σ' έχω διατάξει.
- 13** Έξι μέρες θα εργάζεσαι και θα κάνεις όλες τις εργασίες σου.
- 14** Αλλά η έβδομη μέρα είναι μέρα ανάπαυσης, αφιερωμένη σ' εμένα τον Κύριο το Θεό σου. Την ημέρα αυτή δεν επιτρέπεται να κάνεις καμιά εργασία ούτε εσύ ούτε ο γιος σου ή η κόρη σου, ο δούλος σου, η δούλη σου, το βόδι σου, το γαϊδούρι σου και γενικά κανένα ζώο σου, ή ο ξένος που κατοικεί στις πόλεις σου. Ο δούλος σου και η δούλη σου πρέπει να αναπαύονται, όπως εσύ.
- 15** Μην ξεχνάς ότι ήσουν δούλος στην Αίγυπτο, αλλά εγώ ο Κύριος, ο Θεός σου, σε έβγαλα από 'κει με το δυνατό μου χέρι, με την ακαταμάχητη δύναμή μου. Γι' αυτό σε διέταξα να τηρείς τη μέρα του Σαββάτου.
- 16**(Δ) »Να τιμάς τον πατέρα σου και τη μητέρα σου, όπως σ' έχω διατάξει εγώ ο Κύριος, ο Θεός σου, για να ζήσεις πολλά χρόνια και να ευτυχήσεις στη χώρα που σου δίνω.
- 17**(Ε) »Δεν θα φονεύσεις.
- 18**(ΣΤ) »Δεν θα μοιχεύσεις.
- 19**(Ζ) »Δεν θα κλέψεις.
- 20**(Η) »Δεν θα καταθέσεις ψεύτικη μαρτυρία ενάντια στο συνάνθρωπό σου.
- 21**(Θ) »Δεν θα επιθυμήσεις τη γυναίκα του συνανθρώπου σου. (Ι) »Δεν θα επιθυμήσεις το σπίτι ενός άλλου ή τα χωράφια του, το δούλο του, τη δούλη του, το βόδι του, το υποζύγιό του, ο, τιδήποτε ανήκει σ' αυτόν».

²²Αυτά τα λόγια είπε ο Κύριος στην κοινότητά σας στο βουνό, μέσα από τη φωτιά, το σύννεφο και τη σκοτεινιά, με φωνή δυνατή. Δεν πρόσθεσε τίποτ' άλλο. Τα έγγραψε σε δύο πέτρινες πλάκες και μου τις παρέδωσε.

Ο φόβος του λαού
(Εξ 20,18-21)

²³Όταν ακούσατε τη φωνή μέσα στο σκοτάδι, ενώ το βουνό ήταν τυλιγμένο στις φωτιές, με πλησιάσατε, όλοι οι άρχοντες των φυλών σας και οι πρεσβύτεροί σας,

²⁴και μου είπατε: «Ο Κύριος, ο Θεός μας, μας έδειξε τη δόξα του και το μεγαλείο του κι ακούσαμε τη φωνή του μέσα από τη φωτιά. Σήμερα είδαμε ότι είναι δυνατόν ο Θεός να μιλάει με τον άνθρωπο κι ο άνθρωπος να εξακολουθεί να ζει.

²⁵Τώρα όμως γιατί να πεθάνουμε; Θα μας εξαφανίσει αυτή η μεγάλη φωτιά! Αν συνεχίσουμε ν' ακούμε τη φωνή του Κυρίου, του Θεού μας, είναι βέβαιο ότι θα πεθάνουμε.

²⁶Ποια ανθρώπινη ύπαρξη άκουσε τη φωνή του αληθινού Θεού να μιλάει μέσα από τη φωτιά, όπως εμείς, και έζησε;

²⁷Πλησίασε εσύ ν' ακούσεις αυτά που θα σου πει ο Κύριος, ο Θεός μας και θα μας τα επαναλάβεις. Εμείς θα τ' ακούσουμε και θα τα εφαρμόσουμε».

²⁸Όταν άκουσε ο Κύριος αυτά που λέγατε, μου είπε: «Άκουσα τα όσα σου είπε αυτός ο λαός. Καλά έκαναν και σου τα είπαν.

²⁹Μακάρι να μπορούσε η καρδιά τους να είναι πάντα έτσι. Να με σέβονται και να τηρούν τις εντολές μου, για να ευτυχούν για πάντα αυτοί και τα παιδιά τους.

³⁰Πήγαινε και πες τους να γυρίσουν στις σκηνές τους.

³¹Εσύ, όμως, στάσου εδώ κοντά μου, και θα σου ανακοινώσω όλες τις εντολές, τους νόμους και τα προστάγματα που θα τους διδάξεις, για να τα έχουν να τα εφαρμόζουν στη χώρα που εγώ θα τους δώσω για ιδιοκτησία τους».

³²Προσέξτε, λοιπόν, συνέχισε ο Μωυσής, να κάνετε απαρέγκλιτα όπως σας διέταξε ο Κύριος, ο Θεός σας.

³³Να βαδίζετε πάντα στο δρόμο που αυτός σας έδειξε, για να ζήσετε και η ζωή σας να είναι μακρόχρονη κι ευτυχισμένη στη χώρα που πηγαίνετε να την κατακτήσετε.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 6

Η μεγάλη εντολή

¹Αυτές είναι οι εντολές, οι νόμοι και τα προστάγματα, που με διέταξε ο Κύριος, ο Θεός σας, να σας διδάξω. Φροντίστε να τα εφαρμόζετε στην χώρα που πάτε να την κυριεύσετε.

²Να σέβεστε τον Κύριο, το Θεό σας, εσείς και οι απόγονοί σας. Σ' όλη σας τη ζωή να υπακούτε όλους τους νόμους και τις εντολές του, που εγώ σας δίνω, για να ζήσετε πολλά χρόνια.

³Άκου, λοιπόν, λαέ του Ισραήλ, και φρόντιζε να εφαρμόζεις τους νόμους, για να ευτυχήσετε στη χώρα που ρέει γάλα και μέλι, και να αποκτήσετε πάρα πολλούς απογόνους, όπως σας υποσχέθηκε ο Κύριος, ο Θεός των προγόνων σας.

⁴Άκου, λαέ του Ισραήλ: Ο Κύριος είναι ο Θεός μας –μόνον ο Κύριος.

⁵Ν' αγαπάς, λοιπόν, τον Κύριο, το Θεό σου, μ' όλη την καρδιά σου, μ' όλη την ψυχή σου και μ' όλη τη δύναμή σου.

⁶Να μείνουν στην καρδιά σου οι εντολές αυτές, που εγώ σήμερα σου δίνω.

⁷Να τις διδάσκεις στα παιδιά σου και να μιλάς γι' αυτές όταν κάθεται στο σπίτι σου κι όταν βαδίζεις στο δρόμο, όταν ξαπλώνεις για ύπνο κι όταν σηκώνεσαι.

⁸Να τις δέσεις σαν σημάδι στο χέρι σου και να τις έχεις σαν έμβλημα στο μέτωπό σου, ανάμεσα στα μάτια σου.

⁹Να τις γράψεις στις παραστάδες της πόρτας του σπιτιού σου και στις πύλες της πόλης σου.

Προειδοποιήσεις για την περίπτωση ανυπακοής

10 Ο Κύριος, ο Θεός σας, θα σας φέρει στη χώρα που υποσχέθηκε με όρκο στους προγόνους σας, τον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ να σας δώσει. Είναι μια χώρα με πόλεις μεγάλες και ωραίες, που δεν τις οικοδομήσατε εσείς,

11 με σπίτια γεμάτα απ' όλα τα αγαθά, που δεν τα φέρατε εσείς, με δεξαμενές έτοιμες, που δεν τις σκάψατε εσείς, με αμπέλια και λιοστάσια που δεν τα φυτέψατε εσείς. Αφού, λοιπόν, φάτε και χορτάσετε,

12 προσέξτε, μήπως ξεχάσετε τον Κύριο, που σας έβγαλε από την Αίγυπτο, τον τόπο της δουλείας.

13 Να σέβεστε τον Κύριο, το Θεό σας. Αυτόν να λατρεύετε και στ' όνομά του να ορκίζεστε.

14 Μην παραδοθείτε στη λατρεία άλλων θεών, αυτών των γύρω σας λαών,

15 για να μην ξεσπάσει εναντίον σας ο θυμός του Κυρίου, του Θεού σας, που είναι ανάμεσά σας, και σας εξαφανίσει από τη γη. Γιατί ο Κύριος, είναι Θεός που απαιτεί αποκλειστικότητα.

16 Μην τον προκαλέσετε, όπως τον προκαλέσατε στη Μασσά.

17 Τηρήστε πιστά τις εντολές του, τις οδηγίες του και τους νόμους που σας έχει δώσει.

18 Να κάνετε το σωστό και το καλό ενώπιον του Κυρίου, για να ευτυχήσετε και να πάτε να πάρετε ιδιοκτησία σας την εύφορη χώρα, που υποσχέθηκε με όρκο ο Κύριος στους προγόνους σας·

19 θα διώξετε από μπροστά σας όλους τους εχθρούς σας, σύμφωνα με την υπόσχεσή του.

20 Όταν στο μέλλον θα σας ρωτάνε τα παιδιά σας ποια σημασία έχουν οι οδηγίες, οι νόμοι και τα προστάγματα που σας έδωσε ο Κύριος, ο Θεός σας,

21 εσείς θα τους απαντάτε: «Ήμασταν κάποτε δούλοι στο Φαραώ, στην Αίγυπτο, και ο Κύριος μας έβγαλε από 'κει με τη μεγάλη του δύναμη.

²²Έκανε μεγάλα και φοβερά σημεία και θαύματα ενάντια στους Αιγύπτιους, στο Φαραώ και σ' όλη του την οικογένεια, μπροστά στα μάτια μας.

²³Έτσι μας έβγαλε από την Αίγυπτο και μας έφερε για να μας δώσει τη χώρα που είχε υποσχεθεί με όρκο στους προγόνους μας.

²⁴Και μας διέταξε ο Κύριος ο Θεός μας να εφαρμόζουμε όλους αυτούς τους νόμους και να τον σεβόμαστε, για να είμαστε πάντα ευτυχισμένοι και μακροήμεροι, όπως συμβαίνει σήμερα.

²⁵Αν φροντίζουμε να εφαρμόζουμε όλες αυτές τις εντολές ενώπιόν του, όπως μας διέταξε, τότε κι αυτός θα είναι δίκαιος απέναντί μας».

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 7

Λαός ξεχωρισμένος για τον Κύριο (Εξ 34,11-16)

¹Όταν ο Κύριος, ο Θεός σας, σας φέρει στη χώρα, που τώρα πάτε να την κατακτήσετε, θα διώξετε στο πέρασμά σας πολλά έθνη: τους Χετταίους, τους Γεργεσαίους, τους Αμορραίους, τους Χανααναίους, τους Φερεζαίους, τους Ευαίους και τους Ιεβουσαίους, εφτά έθνη μεγαλύτερα και ισχυρότερα από σας.

²Θα τους παραδώσει ο Κύριος, ο Θεός σας, στην εξουσία σας για να τους νικήσετε και να τους εξοντώσετε πλήρως. Δεν πρέπει να κάνετε μ' αυτούς καμιά συνθήκη, ούτε να τους λυπηθείτε.

³Δε θα έρθετε σε επιμειξία μαζί τους: δε θα δώσετε τα κορίτσια σας στους γιους τους, ούτε θα πάρετε τις θυγατέρες τους γυναίκες για τους γιους σας.

⁴Γιατί θ' απομακρύνουν τα παιδιά σας από τον Κύριο και θα λατρεύσουν άλλους θεούς· και τότε θα ξεσπάσει ο θυμός του Κυρίου εναντίον σας και θα σας εξολοθρεύσει αμέσως.

⁵Αντίθετα, θα τους κάνετε τα εξής: Θα καταστρέψετε τα θυσιαστήριά τους, θα συντρίψετε τις πέτρινες και τις ξύλινες λατρευτικές τους στήλες και θα κάψετε τα είδωλά τους.

⁶Εσείς είστε λαός αφιερωμένος στον Κύριο, το Θεό σας. Αυτός σας διάλεξε μέσα απ' όλους τους λαούς της γης, για να είστε λαός δικός του.

⁷Σας αγάπησε και σας διάλεξε από τους άλλους λαούς, όχι επειδή είσαστε οι πιο πολυάριθμοι, αφού στην πραγματικότητα είσαστε οι πιο ολιγάριθμοι από όλους τους λαούς.

⁸Σας διάλεξε όμως από αγάπη για σας, και για να κρατήσει την υπόσχεση που έδωσε με όρκο στους προγόνους σας. Σας έβγαλε ο Κύριος με τη μεγάλη του δύναμη και σας λύτρωσε από τον τόπο της δουλείας, από τα χέρια του Φαραώ, του βασιλιά της Αιγύπτου.

⁹Να ξέρετε, λοιπόν, ότι ο Κύριος, ο Θεός σας, αυτός είναι ο μόνος αληθινός Θεός, Θεός αξιόπιστος, που τηρεί τη διαθήκη του και δείχνει την αγάπη του σε χίλιες γενιές, γι' αυτούς που τον αγαπούν και φυλάνε τις εντολές του,

¹⁰αλλά τιμωρεί με καταστροφή αμέσως και χωρίς καμιά καθυστέρηση αυτούς που τον μισούν.

¹¹Γι' αυτό πρέπει ν' ακολουθείτε τις εντολές, τους νόμους και τα προστάγματα που εγώ σας διατάζω σήμερα να εφαρμόζετε.

Ευλογίες που προέρχονται από την υπακοή

(Λευ 24,3-13· Δτ 28,1-14)

¹²Αν προσέχετε να τηρείτε αυτές τις εντολές και να τις εφαρμόζετε, τότε και ο Κύριος, ο Θεός σας, θα μείνει πιστός στην διαθήκη του και στην ευσπλαχνία, που υποσχέθηκε με όρκο στους προγόνους σας.

¹³Θα σας αγαπάει, θα σας ευλογεί και θα σας κάνει πολυάριθμους. Θα πολλαπλασιάσει τα παιδιά σας και τον καρπό της γης σας, το στάρι σας, το κρασί σας και το λάδι σας, τα γελάδια σας και τα πρόβατά σας εκεί στη χώρα την οποία υποσχέθηκε με όρκο στους προγόνους σας να σας δώσει.

¹⁴Εσείς θα είστε ευλογημένοι περισσότερο από όλους τους άλλους λαούς. Κανείς σας δε θα είναι στείρος, ούτε άντρας ούτε γυναίκα ούτε κανένα ζώο σας.

15 Ο Κύριος θα διώξει μακριά σας όλες τις αρρώστιες και δεν θα φέρει εναντίον σας καμία από κείνες τις πληγές των Αιγυπτίων, που τις έχετε γνωρίσει· θα τις στείλει σε όλους εκείνους που σας μισούν.

16 Πρέπει να εξολοθρεύσετε όλους τους λαούς που θα παραδώσει στην εξουσία σας ο Κύριος, ο Θεός σας. Δε θα τους λυπηθείτε ούτε θα λατρεύσετε τους θεούς τους, γιατί αυτό θ' αποτελέσει παγίδα για σας.

Ο λαός του Ισραήλ και τα γύρω έθνη

17 Μη σκεφθείτε πως τα έθνη εκείνα είναι πολυαριθμότερα από σας και δε θα μπορέσετε να τα διώξετε.

18 Μην τα φοβηθείτε. Να θυμάστε καλά τα όσα έκανε ο Κύριος, ο Θεός σας, στο Φαραώ και στους Αιγυπτίους.

19 Έχετε δει με τα μάτια σας τις σκληρές δοκιμασίες, τα σημεία, τα θαύματα, τη μεγάλη και ακαταμάχητη δύναμη, με τα οποία ο Κύριος, ο Θεός σας, σας ελευθέρωσε. Τα ίδια θα κάνει σ' όλους τους λαούς που εσείς φοβάστε.

20 Ακόμη και σφήκες θα στείλει εναντίον τους, ωστόσο καταστραφούν όσοι θα έχουν γλιτώσει και θα κρύβονται από σας.

21 Μη σας τρομάζουν όλοι αυτοί, γιατί ο Κύριος, ο Θεός σας θα είναι μαζί σας, που είναι Θεός μεγάλος και φοβερός.

22 Αυτός θα διώξει σιγά σιγά όλα αυτά τα έθνη από μπροστά σας. Δε θα μπορέσετε να τα εξοντώσετε μονομιάς, γιατί έτσι θα πλήθαιναν τα άγρια θηρία εναντίον σας.

23 Αλλά ο Κύριος, ο Θεός σας, θα τους υποτάξει σ' εσάς· θα τους προκαλέσει μεγάλο πανικό, που θα τους οδηγήσει στην καταστροφή.

24 Θα παραδώσει στην εξουσία σας τους βασιλιάδες τους και θα εξαφανίσετε το όνομά τους από την οικουμένη. Κανένας τους δε θα μπορέσει να σας αντισταθεί· θα τους εξοντώσετε όλους.

25 Θα κάψετε τα είδωλα των θεών τους. Δε θα επιθυμήσετε το ασήμι και το χρυσάφι που είναι πάνω σ' αυτά ούτε θα το πάρετε δικό σας, για να μην

προκαλέσετε τη δυστυχία σας. Καθετί που έχει σχέση με τα είδωλα είναι μισητό στον Κύριο.

²⁶Δεν θα φέρετε στα σπίτια σας κανένα απ' αυτά τα είδωλα, γιατί θα καταστραφείτε κι εσείς μαζί τους. Τέτοια πράγματα πρέπει να καταστρέφονται. Θα τα αποστρέψετε τελείως και θα τα μισείτε.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 8

Η εύφορη χώρα που πρόκειται να κατακτηθεί

¹Φροντίστε να εκτελείτε όλες τις εντολές που εγώ σας δίνω σήμερα, για να ζήσετε και να πολλαπλασιαστείτε και να μπειτε να κατακτήσετε τη χώρα που υποσχέθηκε με όρκο ο Κύριος στους προγόνους σας.

²Να θυμάστε όλη την πορεία στην οποία ο Κύριος, ο Θεός σας, σας οδήγησε αυτά τα σαράντα χρόνια μέσα απ' την έρημο, για να σας ταπεινώσει, να σας δοκιμάσει, και να διαγνώσει τα βάθη της καρδιάς σας, αν θα τηρήσετε τις εντολές του ή όχι.

³Σας ταπεινώσε και σας άφησε να πεινάσετε. Σας έδωσε να φάτε το μάννα, που ούτ' εσείς το γνωρίζατε, ούτε οι πρόγονοί σας, με σκοπό να σας διδάξει ότι ο άνθρωπος δε ζει μόνο με ψωμί αλλά και με ό, τι ο Κύριος προστάζει.

⁴Τα ρούχα σας δεν έλιωσαν πάνω σας και τα πόδια σας δεν πρήστηκαν όλα αυτά τα σαράντα χρόνια.

⁵Πρέπει να καταλάβετε καλά ότι όπως εκπαιδεύει ένας το παιδί του, έτσι σας εκπαίδευσε ο Κύριος ο Θεός σας.

⁶Να τηρείτε λοιπόν τις εντολές του για να ακολουθείτε το δρόμο του και να τον σέβεστε.

Η καινούρια χώρα - δώρο του Θεού

⁷Η χώρα που σας φέρνει ο Κύριος, ο Θεός σας, είναι χώρα εύφορη, με ποτάμια, με πηγές και υπόγεια νερά, που αναβλύζουν από κοιλάδες και βουνά·

⁸είναι χώρα με άφθονα σιτάρια και κριθάρια, με αμπέλια, συκιές και ροδιές, ελιές και μέλι.

⁹Σ' εκείνη τη χώρα δεν θα υπάρχει φτώχεια και δε θα έχετε τίποτε να στερηθείτε· οι βράχοι της έχουν σίδηρο κι από τα βουνά της θα βγάξετε χαλκό.

¹⁰Εκεί θα φάτε και θα χορτάσετε και θα δοξολογήσετε τον Κύριο, το Θεό σας, για την πλούσια χώρα που σας έδωσε.

Ο κίνδυνος να λησμονηθεί ο Κύριος

¹¹Προσέξτε όμως να μην ξεχάσετε τον Κύριο, το Θεό σας, παραβαίνοντας τις εντολές του, τα προστάγματά του και τους νόμους του, που εγώ σας δίνω σήμερα.

¹²Θα φάτε και θα χορτάσετε, θα χτίσετε ωραία σπίτια και θα εγκατασταθείτε σ' αυτά·

¹³θα πολλαπλασιαστούν τα βόδια σας και τα πρόβατά σας, και θ' αυξηθεί το ασήμι σας, το χρυσάφι σας κι όλα σας τα υπάρχοντα.

¹⁴Προσέξτε όμως τότε να μην υπερηφανευτείτε και ξεχάσετε τον Κύριο, το Θεό σας. Γιατί αυτός είναι που σας έβγαλε από την Αίγυπτο, τον τόπο της δουλείας·

¹⁵αυτός σας οδήγησε μέσα από τη μεγάλη και φοβερή έρημο, όπου υπήρχαν φίδια και φαρμακεροί σκορπιοί κι άνυδρα μέρη, κι έβγαλε νερό για σας από το βράχο το σκληρό.

¹⁶Ο Κύριος σας έθρεψε στην έρημο με το μάννα, που δεν το είχαν γνωρίσει οι πρόγονοί σας, για να σας ταπεινώσει και να σας δοκιμάσει, και τέλος να σας χαρίσει τις ευλογίες του.

¹⁷Προσέξτε, λοιπόν, μήπως σκεφτείτε πως η δική σας υπεροχή και η δύναμή σας έφερε όλον αυτό τον πλούτο.

18Να θυμάστε τον Κύριο, το Θεό σας, γιατί αυτός σας δίνει τη δύναμη να αποκτάτε τον πλούτο. Έτσι επιβεβαιώνει ότι ακόμη μέχρι σήμερα είναι πιστός στη διαθήκη του, που την υποσχέθηκε με όρκο στους προγόνους σας.

19Αν, πράγματι, ξεχάσετε τον Κύριο, το Θεό σας, κι ακολουθήσετε άλλους θεούς, τους λατρέψετε και τους προσκυνήσετε, σας βεβαιώνω σήμερα ότι εξάπαντος θα καταστραφείτε.

20Όπως θα καταστρέψει ο Κύριος, ο Θεός σας, τα έθνη στο πέρασμά σας, έτσι θα καταστραφείτε κι εσείς, αν δεν υπακούτε σ' αυτόν.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 9

Η αναξιοτήτα του λαού Ισραήλ

1Ακούτε, Ισραηλίτες! Σήμερα εσείς θα περάσετε τον Ιορδάνη, για να πάτε να κυριεύσετε έθνη μεγαλύτερα και ισχυρότερα από σας, πόλεις μεγάλες κι οχυρωμένες, με τείχη που φτάνουν ως τον ουρανό,

2κι έναν λαό μεγάλο και γιγαντόσωμο, τους Ανακίμ, που τους έχετε γνωρίσει κι ακούσατε να λένε γι' αυτούς ότι κανείς δεν μπορεί να σηκώσει κεφάλι στους απογόνους του Ανάκ.

3Σήμερα λοιπόν θα μάθετε ότι ο Κύριος, ο Θεός σας, προπορεύεται μπροστά σας και είναι φωτιά καταλυτική. Αυτός θα τους συντρίψει και θα τους υποτάξει σ' εσάς· κι εσείς θα τους διώξετε και θα τους εξοντώσετε στη στιγμή, όπως σας το υποσχέθηκε.

4-5Όταν όμως ο Κύριος, ο Θεός σας, θα τους έχει πια διώξει από μπροστά σας, μη σκεφτείτε ότι επειδή είστε δίκαιοι και ακέραιοι σας έφερε στη χώρα εκείνη να την κατακτήσετε και να εγκατασταθείτε εκεί. Στην πραγματικότητα, επειδή τα άλλα έθνη είναι ασεβή, γι' αυτό ο Κύριος θα τα διώξει από μπροστά σας. Επιπλέον, θέλει να πραγματοποιήσει την υπόσχεση, που με όρκο έδωσε στους προγόνους σας τον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ.

6Να ξέρετε, λοιπόν, ότι ο Κύριος, ο Θεός σας, θα σας δώσει εκείνη την εύφορη χώρα να την πάρετε ιδιοκτησία σας, αλλά όχι εξαιτίας της δικαιοσύνης σας· γιατί εσείς στην πραγματικότητα είστε λαός ισχυρογνώμων.

Η ανυπακοή του λαού προς το Θεό

⁷Θυμηθείτε πόσο έχετε εξοργίσει τον Κύριο, το Θεό σας, στην έρημο. Μην ξεχνάτε ότι από τη μέρα που βγήκατε από την Αίγυπτο ως τότε που φτάσατε στον τόπο αυτό, συνεχώς επαναστατούσατε εναντίον του.

⁸Στο όρος Χωρήβ εξοργίσατε τον Κύριο, κι εκείνος θύμωσε εναντίον σας τόσο πολύ, που ήθελε να σας εξοντώσει.

⁹Εγώ είχα τότε ανέβει στο βουνό για να πάρω τις πέτρινες πλάκες της διαθήκης, την οποία ο Κύριος έκανε μαζί σας, κι έμεινα στο βουνό σαράντα μερόνυχτα, χωρίς τίποτε να φάω ή να πιω.

¹⁰Μου έδωσε τις δυο πέτρινες πλάκες που πάνω τους ήταν γραμμένα από τον ίδιο το Θεό, όλα τα λόγια, που σας είχε πει μέσα από τη φωτιά τη μέρα που είχατε συγκεντρωθεί στο βουνό.

¹¹Αφού, λοιπόν, πέρασαν τα σαράντα εκείνα μερόνυχτα, ο Κύριος μου έδωσε τις δυο πέτρινες πλάκες της διαθήκης,

¹²και μου είπε: «Σήκω, κατέβα γρήγορα, γιατί ο λαός σου, αυτός που τον έβγαλες από την Αίγυπτο, διαφθάρηκε κιόλας. Ξεστράτισαν από το δρόμο που τους έχω καθορίσει κι έφτιαξαν ένα είδωλο από χυτό μέταλλο».

¹³Μου είπε ακόμα ο Κύριος: «Βλέπω πως αυτός ο λαός είναι λαός πεισματάρης.

¹⁴Άφησέ με να τους εξοντώσω και να τους εξαφανίσω από την οικουμένη. Κι εσένα θα σε κάνω έθνος δυνατότερο και πολυαριθμότερο απ' αυτούς».

¹⁵Τότε πήρα το δρόμο και κατέβηκα από το βουνό, ενώ αυτό ήταν τυλιγμένο στις φλόγες· κρατούσα και τις δυο πλάκες της διαθήκης στα χέρια μου.

¹⁶Τότε είδα ότι, πράγματι, είχατε αμαρτήσει στον Κύριο, το Θεό σας. Είχατε κατασκευάσει ένα χυτό μοσχάρι· βιαστήκατε να ξεστρατίσετε από το δρόμο που σας είχε ορίσει ο Κύριος.

¹⁷Τότε έπιασα τις δυο πλάκες και τις πέταξα κάτω με τα χέρια μου και τις έσπασα μπροστά στα μάτια σας.

18 Έπειτα έπεσα στη γη ενώπιον του Κυρίου κι έμεινα όπως την πρώτη φορά, σαράντα μερόνυχτα χωρίς τίποτε να φάω ή να πιω, εξαιτίας των αμαρτιών σας· είχατε διαπράξει το κακό ενώπιον του Κυρίου και τον εξοργίσατε.

19 Κι εγώ φοβήθηκα αυτή την οργή και το θυμό του Κυρίου εναντίον σας, ο οποίος είχε φτάσει στο σημείο να θέλει να σας εξοντώσει. Αλλά και τη φορά αυτή με άκουσε.

20 Ήταν πάρα πολύ οργισμένος ο Κύριος και εναντίον του Ααρών, τόσο που ήθελε να τον εξοντώσει. Τότε προσευχήθηκα και για τον Ααρών.

21 Πήρα λοιπόν το έργο της αμαρτίας σας, το μοσχάρι που είχατε κατασκευάσει, και το έριξα στη φωτιά. Το κοπάνισα τόσο που έγινε λεπτή σκόνη, και τη σκόνη του αυτή την έριξα στο χείμαρρο που κατεβαίνει απ' το βουνό.

22 Αλλά και στην Ταβερά και στη Μασσά και στην Κιβρώθ-Αττααβά εξοργίσατε τον Κύριο.

23 Επίσης στην Κάδης-Βαρνή, όταν ο Κύριος ο Θεός σας σας έστειλε με την εντολή να επιτεθείτε και να κατακτήσετε τη χώρα που σας έδωσε, εσείς αντισταθήκατε στη διαταγή του· δεν του δείξατε εμπιστοσύνη και δε δώσατε σημασία στα λόγια του.

24 Ανέκαθεν στασιάζατε εναντίον του Κυρίου, από τη μέρα που σας γνώρισα.

Μεσολάβηση του Μωυσή υπέρ του λαού

25 Εκείνα τα σαράντα μερόνυχτα, λοιπόν, έπεσα στη γη ενώπιον του Κυρίου, γιατί είχε πει ότι σκόπευε να σας εξοντώσει,

26 και τον παρακαλούσα: «Κύριε Θεέ, μην καταστρέψεις το λαό σου, που σου ανήκει, που τον λύτρωσες με τη μεγαλοσύνη σου και τον έβγαλες από την Αίγυπτο με τη μεγάλη σου δύναμη.

27 Θυμήσου τους δούλους σου, τον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ. Μη λάβεις υπόψη σου το πείσμα του λαού αυτού, την ασέβειά του και την αμαρτία του.

²⁸Οι κάτοικοι της χώρας από την οποία μας έβγαλες θα πουν ότι δεν μπορούσες να φέρεις το λαό σου στη χώρα που του υποσχέθηκες και τον ελευθέρωσες μόνο και μόνο για να τον θανατώσεις στην έρημο, επειδή τον μισούσες.

²⁹Αυτοί, όμως είναι λαός σου και σου ανήκουν, είναι αυτοί που τους ελευθέρωσες με τη μεγάλη, την ακαταμάχητη δύναμή σου».

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 10

Οι δεύτερες λίθινες πλάκες

(Εξ 34,1-10)

¹Τότε μου είπε ο Κύριος: «Κόψε δυο πέτρινες πλάκες, σαν τις προηγούμενες κι ανέβα να με βρεις στο βουνό· φτιάξε και μια ξύλινη κιβωτό.

²Εγώ θα γράψω πάνω στις πλάκες τα λόγια που υπήρχαν στις πρώτες πλάκες που έσπασες, κι εσύ θα τις βάλεις μέσα στην κιβωτό».

³Έφτιαξα, λοιπόν, μια κιβωτό από ξύλα ακακίας, έκοψα και δύο πέτρινες πλάκες, σαν τις πρώτες, κι ανέβηκα στο βουνό, κρατώντας τις πλάκες.

⁴Ο Κύριος έγραψε πάνω στις πλάκες με την ίδια γραφή, όπως την πρώτη φορά, τις δέκα εντολές, που σας τις είχε πει στο βουνό, μέσα από την φωτιά, όταν είχατε συγκεντρωθεί εκεί, και μου τις παρέδωσε.

⁵Κατέβηκα πάλι από το βουνό και έβαλα τις πλάκες στην κιβωτό που είχα φτιάξει· και έμειναν εκεί όπως μου το είχε διατάξει ο Κύριος.

Θάνατος του Ααρών και τα καθήκοντα των Λευιτών

⁶Οι Ισραηλίτες αναχώρησαν από τη Βηρώθ-Βενέ-Ιαακάν και πήγαν στη Μωσερώθ. Τότε πέθανε κι ο Ααρών και θάφτηκε εκεί. Ιερέας στη θέση του έγινε ο γιος του ο Ελεάζαρ.

⁷Από τη Μωσερώθ έφυγαν και πήγαν στη Γουδγωθά, κι από 'κει στην Ιοτβαθά, περιοχή με τρεχούμενα νερά.

⁸Τότε ξεχώρισε ο Κύριος τη φυλή Λευί, για να σηκώνουν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου, να στέκονται ενώπιον του Κυρίου, να τον υπηρετούν, και να ευλογούν στο όνομά του. Αυτά είναι τα καθήκοντά τους μέχρι σήμερα.

⁹Γι' αυτό και δε δόθηκε στους Λευίτες κληρονομικό μερίδιο γης ανάμεσα στους άλλους Ισραηλίτες. Ο Κύριος ο Θεός σας είναι το μερίδιό τους, σύμφωνα με την υπόσχεσή του.

¹⁰Έμεινα στο βουνό, όπως την πρώτη φορά, σαράντα μερόνυχτα. Και αυτή τη φορά με άκουσε πάλι ο Κύριος και δεν επέμεινε να σας καταστρέψει.

¹¹«Σήκω αμέσως», μου είπε, «και πήγαινε επικεφαλής του λαού, για να μπουν στη χώρα που υποσχέθηκα με όρκο στους προγόνους τους να τους δώσω και να την πάρουν ιδιοκτησία τους».

Οι απαιτήσεις του Θεού

¹²Και τώρα, Ισραηλίτες, τι άλλο σας ζητάει ο Κύριος, ο Θεός σας, παρά να τον σέβεστε, να βαδίζετε σύμφωνα με τις εντολές του, να τον αγαπάτε και να τον λατρεύετε με όλη την καρδιά σας και με όλη την ψυχή σας,

¹³να τηρείτε τις εντολές του και τους νόμους του, που εγώ σας έδωσα σήμερα, για να ευτυχήσετε.

¹⁴Στον Κύριο ανήκουν οι ουρανοί ως το απώτατο σημείο τους, η γη και όλα όσα υπάρχουν σ' αυτήν.

¹⁵Κι όμως, ο Κύριος προτίμησε μόνο τους προγόνους σας· αυτούς αγάπησε, και μετά απ' αυτούς διάλεξε, όπως βλέπετε, απ' όλους τους άλλους λαούς εσάς, που είστε οι απόγονοι εκείνων.

¹⁶Γι' αυτό, να υπακούετε με την καρδιά σας στον Κύριο και να μην είστε ισχυρογνώμονες.

¹⁷Γιατί ο Κύριος, ο Θεός σας, αυτός είναι ο Θεός των θεών και ο Κύριος των κυρίων, ο μεγάλος Θεός, ο ισχυρός και φοβερός, που δε μεροληπτεί για κανέναν και δεν εξαγοράζεται με δώρα.

¹⁸Είναι εκείνος που αποδίδει στον ορφανό και στη χήρα το δίκιο τους, που αγαπάει τον ξένο και του δίνει ψωμί και ρούχα.

¹⁹Να αγαπάτε, λοιπόν, τους ξένους, γιατί κι εσείς ήσασταν ξένοι στην Αίγυπτο.

²⁰Να σέβεστε τον Κύριο, το Θεό σας· αυτόν να λατρεύετε και σ' αυτόν να είστε αφοσιωμένοι και στ' όνομά του να ορκίζεστε.

²¹Αυτός είναι το καύχημά σας κι αυτός είναι ο Θεός σας, που έκανε για σας τα μεγάλα και φοβερά εκείνα έργα, που τα είδατε με τα ίδια σας τα μάτια.

²²Εβδομήντα άτομα ήταν οι πρόγονοί σας όταν κατέβηκαν στην Αίγυπτο και τώρα ο Κύριος, ο Θεός σας σας έκανε έναν πολυάριθμο, λαό, σαν τ' αστέρια του ουρανού.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 11

Η μεγαλοσύνη του Κυρίου

¹Να αγαπάτε τον Κύριο, το Θεό σας, και να τηρείτε διαπαντός τα παραγγέλματά του, δηλαδή τους νόμους του, τα προστάγματά του και τις εντολές του.

²Εσείς –και όχι τα παιδιά σας, που δε γνώρισαν και δεν είδαν– γνωρίζετε σήμερα τη διαπαιδαγώγηση του Κυρίου, του Θεού σας, το μεγαλείο του, το δυνατό του χέρι και την ακαταμάχητη δύναμή του.

³Έχετε δει τα σημεία και τα θαύματα που έκανε ο Κύριος στην Αίγυπτο, ενάντια στο βασιλιά της το Φαραώ και σ' όλη του τη χώρα·

⁴τα όσα έκανε στο στρατό των Αιγυπτίων, στο ιππικό τους και στ' άρματά τους, όταν άφησε να τους σκεπάσουν τα νερά της Ερυθράς Θάλασσας, καθώς αυτοί σας καταδίωκαν, και τους κατέστρεψε ο Κύριος, για πάντα.

⁵Είδατε αυτά που έκανε για χάρη σας στην έρημο, ώσπου να φτάσετε σ' αυτόν εδώ τον τόπο·

⁶επίσης τα όσα έκανε στο Δαθάν και στον Αβιρώμ, τους γιους του Ελιάβ, από τη φυλή Ρουβήν, όταν ενώπιον όλου του λαού άνοιξε η γη το στόμα της, και τους κατάπιε αυτούς και τις οικογένειές τους, τις σκηνές τους, και όλους όσους τους είχαν ακολουθήσει.

⁷Έχετε δει λοιπόν με τα μάτια σας τα μεγάλα έργα, που έκανε ο Κύριος.

⁸Γι' αυτό, να τηρείτε όλες τις εντολές που εγώ σας δίνω σήμερα, για να πάρετε δύναμη και να μπορέσετε να κυριεύσετε τη χώρα στην οποία πρόκειται να μπειίτε.

⁹Έτσι, επίσης, θα ζήσετε πολλά χρόνια στη χώρα, που ο Κύριος την υποσχέθηκε με όρκο στους προγόνους σας και στους απογόνους τους, μια χώρα όπου ρέει γάλα και μέλι.

¹⁰Η χώρα στην οποία μπαίνετε για να την κατακτήσετε, δεν είναι όπως η Αίγυπτος, απ' όπου φύγατε. Εκεί σπέρνατε τους σπόρους σας κι έπρεπε να ποτίζετε τα χωράφια σας σαν να ήταν λαχανόκηποι, δουλεύοντας σκληρά με τα πόδια σας.

¹¹Η χώρα όμως που πάτε τώρα να κατακτήσετε είναι χώρα με βουνά και κοιλάδες, που ποτίζεται από τη βροχή.

¹²Είναι χώρα, για την οποία θα φροντίζει ο Κύριος, ο Θεός σας. Τα μάτια του είναι πάντοτε πάνω της, από την αρχή ως το τέλος της χρονιάς.

¹³Αν υπακούσετε πραγματικά στις εντολές που εγώ σας δίνω σήμερα κι αν αγαπάτε τον Κύριο, το Θεό σας, και τον λατρεύετε μ' όλη σας την καρδιά και μ' όλη σας την ψυχή,

¹⁴τότε αυτός θα στέλνει βροχή στη χώρα σας στον κατάλληλο καιρό της, τη φθινοπωρινή και την ανοιξιιάτικη, και θα 'χετε καλή σοδειά στο στάρι, στο κρασί και στο λάδι σας.

¹⁵Αυτός θα κάνει να φυτρώνει χορτάρι στα χωράφια σας για τα ζώα σας. Κι εσείς θα τρώτε και θα χορταίνετε.

Η παρακοή του λαού καθορίζει το μέλλον του

¹⁶Προσέξτε, όμως, μήπως η καρδιά σας πλανηθεί και απομακρυνθείτε από τον Κύριο, και προσκυνήσετε άλλους θεούς για να τους λατρεύσετε·

¹⁷γιατί τότε θα ξεσπάσει ο θυμός του εναντίον σας. Θα κλείσει τον ουρανό και δεν θα πέσει βροχή· η γη δεν θα δώσει τα προϊόντα της κι εσείς θα εξαφανιστείτε στη στιγμή από την εύφορη χώρα που ο Κύριος σας δίνει.

18Βάλτε, λοιπόν αυτά τα λόγια στην καρδιά σας και στην ψυχή σας. Να τα δέσετε για σημάδι στο χέρι σας και να τα έχετε σαν έμβλημα στο μέτωπό σας ανάμεσα στα μάτια σας.

19Διδάξτε τα στα παιδιά σας και μιλάτε γι' αυτά όταν κάθεστε στο σπίτι σας ή όταν βαδίζετε στο δρόμο, όταν ξαπλώνετε για ύπνο κι όταν σηκώνεστε.

20Γράψτε τα στους παραστάδες της πόρτας του σπιτιού σας και στις πύλες της πόλης σας.

21Τότε, όσο θα υπάρχει ο ουρανός πάνω απ' τη γη, θα πληθαίνουν οι μέρες σας και οι μέρες των παιδιών σας στη χώρα που ο Κύριος υποσχέθηκε με όρκο στους προγόνους σας να τους τη δώσει.

22Αν τηρήσετε με ακρίβεια όλες αυτές τις εντολές που σας δίνω εδώ, δηλαδή αν αγαπάτε τον Κύριο, το Θεό σας, αν ακολουθείτε πλήρως το δρόμο του κι αν είστε αφοσιωμένοι σ' αυτόν,

23τότε εκείνος θα διώξει όλα αυτά τα έθνη από μπροστά σας, μολονότι θα είναι μεγαλύτερα και ισχυρότερα από σας.

24Κάθε τόπος όπου θα πατήσει το πέλμα του ποδιού σας, θ' ανήκει σ' εσάς: Από την έρημο νότια, ως το Λίβανο βόρεια· κι από το μεγάλο ποταμό, τον Ευφράτη, ανατολικά, ως τη Μεσόγειο Θάλασσα, δυτικά. Αυτά θα είναι τα σύνορά σας.

25Κανείς δεν θα μπορεί να σας αντισταθεί· παντού όπου κι αν περνάτε στη χώρα, ο Κύριος, ο Θεός σας θα κάνει όλοι να σας τρέμουν και να σας φοβούνται, όπως σας το υποσχέθηκε.

26Κοιτάξτε· εγώ σήμερα βάζω μπροστά σας την ευλογία και την κατάρα.

27Την ευλογία, αν υπακούσετε στις εντολές του Κυρίου, του Θεού σας, που εγώ σας δίνω σήμερα,

28και την κατάρα, αν δεν τις υπακούσετε κι απομακρυνθείτε από τον δρόμο που εγώ σήμερα σας δείχνω, κι ακολουθήσετε άλλους θεούς, που δεν τους γνωρίζετε.

²⁹Όταν σας φέρει ο Κύριος, ο Θεός σας, στη χώρα, που πηγαίνετε να κατακτήσετε, τότε θα εκφωνείτε την ευλογία από το όρος Γεριζίμ και την κατάρα από το όρος Εβάλ.

³⁰(Τα βουνά αυτά βρίσκονται πέρα από τον Ιορδάνη, προς τη δύση, στη χώρα των Χαναανίων, οι οποίοι κατοικούν στην Άραβα, απέναντι από τη Γιλγάλ, κοντά στη Δρυ Μορέχ).

³¹Τώρα εσείς είστε έτοιμοι να περάσετε τον Ιορδάνη, για να μπειτε και να κυριεύσετε τη χώρα, που σας δίνει ο Κύριος, ο Θεός σας. Όταν, λοιπόν, την κυριεύσετε και εγκατασταθείτε σ' αυτήν,

³²τότε προσέξτε να εφαρμόσετε όλους τους νόμους και τα προστάγματα, που εγώ σήμερα σας μεταβιβάζω.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 12

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

(Κεφ. 12 - 26)

¹Αυτοί είναι οι νόμοι και τα προστάγματα που θα προσέξτε να εφαρμόζετε, όλες τις μέρες της ζωής σας στη χώρα, που σας δίνει για ιδιοκτησία ο Κύριος, ο Θεός των προγόνων σας.

Ένας μόνον ιερός τόπος για όλο το λαό

²Θα καταστρέψετε εντελώς όλους τους ιερούς τόπους που βρίσκονται πάνω στα ψηλά βουνά, στους λόφους, κάτω από τις σκιές των δέντρων, όπου τα έθνη που θα διώξετε λατρεύουν τους θεούς τους.

³Θα γκρεμίσετε τα θυσιαστήριά τους, θα συντρίψετε τις πέτρινες και θα κάψετε τις ξύλινες λατρευτικές τους στήλες, θα κομματιάσετε τα είδωλα των θεών τους και θα εξαφανίσετε τα ονόματά τους απ' αυτόν τον τόπο.

⁴Κατά τη λατρεία του Κυρίου, του Θεού σας, εσείς δεν θα κάνετε ό, τι κάνουν αυτά τα έθνη.

⁵Θα πηγαίνετε και θα τον λατρεύετε μόνο στον τόπο που απ' όλα τα εδάφη των φυλών σας θα διαλέξει εκείνος. Αυτός θα είναι ο τόπος κατοικίας του και λατρείας του ονόματός του.

⁶Εκεί θα προσφέρετε τα ολοκαυτώματά σας, τις θυσίες σας, τις δεκάτες σας, τις εκούσιες προσφορές σας, τα τάματά σας, και τα πρωτογέννητα των βοδιών και των προβάτων σας.

⁷Εκεί, ενώπιον του Κυρίου του Θεού σας, θα τρώτε μαζί με τις οικογένειές σας και θα χαιρόσαστε για όσα θα έχετε πετύχει, και που θα τα έχει αυτός ευλογήσει.

⁸Δε θα λατρεύετε τον Κύριο όπως εμείς εδώ σήμερα, που κάνουμε ό, τι νομίζει σωστό ο καθένας.

⁹Αυτό γίνεται επειδή δεν έχετε ακόμα μπει στη χώρα που θα σας δώσει για ιδιοκτησία σας ο Κύριος, ο Θεός σας· εκεί θα ζείτε ειρηνικά.

¹⁰Έχετε ακόμη να περάσετε τον Ιορδάνη, πριν εγκατασταθείτε στη χώρα που σας δίνει ο Κύριος, για να την κατακτήσετε. Εκεί θα σας εξασφαλίσει ειρήνη απ' όλους τους γύρω εχθρούς σας και θα ζείτε με ασφάλεια.

¹¹Τότε, στον τόπο που θα διαλέξει ο Κύριος, ο Θεός σας, για να λατρεύεται το όνομά του, εκεί θα προσφέρετε όλα όσα σας έχω διατάξει: τα ολοκαυτώματά σας, τις θυσίες σας, τις δεκάτες σας, τις προσφορές και ό, τι αποφασίζετε να προσφέρετε για να εκπληρώσετε τα τάματά σας προς αυτόν.

¹²Θα χαιρόσαστε ενώπιόν του εσείς, οι γιοι σας και οι κόρες σας, οι δούλοι και οι δούλες σας, καθώς και οι Λευίτες που θα ζουν στις πόλεις σας, γιατί αυτοί δεν θα έχουν κληρονομικό μερίδιο όπως εσείς.

Διάκριση μεταξύ θυσίας και σφαγίου

¹³Προσέχετε, να μην προσφέρετε τα ολοκαυτώματά σας σε οποιονδήποτε τόπο βρίσκετε μπροστά σας.

¹⁴Θα τα προσφέρετε στον τόπο που θα διαλέξει ο Κύριος, στο έδαφος μιας από τις φυλές σας· μόνον εκεί θα προσφέρετε τα ολοκαυτώματά σας και εκεί θα κάνετε όλα όσα εγώ σας διατάζω.

¹⁵Μπορείτε, όμως να σφάζετε και να τρώτε κρέας παντού όπου θα κατοικήτε, όσες φορές θέλετε, ανάλογα με τις ευλογίες που θα σας δίνει ο Κύριος, ο

Θεός σας. Από το κρέας αυτό μπορούν να τρώνε τόσο οι καθαροί όσο και οι ακάθαρτοι, σαν αυτό να ήταν ζαρκάδι ή ελάφι.

16Μόνο που δε θα τρώτε το αίμα του ζώου· θα το χύνετε στη γη, όπως το νερό.

17Δεν μπορείτε εκεί που θα κατοικείτε να τρώτε τη δεκάτη του σταριού, του κρασιού ή του λαδιού σας ούτε τα πρωτογέννητα των βοδιών και των προβάτων σας, που θα τα προσφέρετε ως τάματα ή ως εκούσιες προσφορές.

18Όλα αυτά θα τα τρώτε εσείς και τα παιδιά σας, οι δούλοι σας και οι Λευίτες που μένουν στις πόλεις σας, αλλά ενώπιον του Κυρίου του Θεού σας, στον τόπο που εκείνος θα έχει διαλέξει. Έτσι θα χαιρόσαστε ενώπιόν του για όσα θα έχετε πετύχει.

19Προσέχετε να μην παραμελήσετε τους Λευίτες όσο θα ζείτε στη χώρα σας.

20Όταν ο Κύριος, ο Θεός σας, διευρύνει τα σύνορά σας, όπως σας το υποσχέθηκε, κι επιθυμήσετε κρέας, μπορείτε να φάτε όσο θέλετε.

21Αν είναι μακριά σας ο τόπος που θα διαλέξει ο Κύριος, ο Θεός σας, για να λατρεύεται εκεί το όνομά του, τότε θα σφάζετε ένα ζώο από τα βόδια σας ή από τα πρόβατά σας, που θα σας έχει δώσει ο Κύριος και θα τρώτε εκεί στις πόλεις σας, όσο τραβά η όρεξή σας, σύμφωνα με όσα σας διέταξα.

22Όλοι, καθαροί και ακάθαρτοι, θα μπορούν να παίρνουν μέρος σ' αυτό το γεύμα, όπως όταν τρώτε ζαρκάδι ή ελάφι.

23Μόνο να φροντίζετε να μην τρώτε το αίμα, γιατί το αίμα είναι ζωή, και δεν πρέπει να τρώτε τη ζωή μαζί με το κρέας.

24Δε θα τρώτε λοιπόν το αίμα· θα το χύνετε στη γη, όπως το νερό.

25Δεν θα το τρώτε, για να ευτυχείτε εσείς και οι απόγονοί σας. Έτσι θα κάνετε το σωστό ενώπιον του Κυρίου.

26Αλλά τα ζώα που τα έχετε αφιερώσει στον Κύριο, καθώς κι εκείνα που τα έχετε τάξει, θα τα παίρνετε και θα τα φέρνετε στον τόπο που εκείνος θα έχει διαλέξει.

²⁷Όταν θα φέρνετε τα ολοκαυτώματά σας, θα προσφέρετε το κρέας μαζί με το αίμα στο θυσιαστήριο του Κυρίου, του Θεού σας· το αίμα, όμως, των άλλων θυσιών σας θα πρέπει να το χύνετε πλάι στο θυσιαστήριο και το κρέας θα το τρώτε.

²⁸Να ακούτε και να εφαρμόζετε όλα αυτά τα λόγια που σας διατάζω· έτσι θα κάνετε το καλό και το αρεστό στον Κύριο, το Θεό σας, και θα είστε για πάντα ευτυχιμένοι εσείς και οι απόγονοί σας.

Αποφυγή της ειδωλολατρίας

²⁹Ο Κύριος, ο Θεός σας, θα εξολοθρεύσει στο πέρασμά σας τα έθνη που είναι εγκατεστημένα στη χώρα που πάτε να κυριεύσετε, και θα εγκατασταθείτε εσείς σ' αυτήν.

³⁰Προσέξτε τότε μήπως παγιδευτείτε κι ακολουθήσετε, το παράδειγμα εκείνων, μετά που θα τους έχει εξολοθρεύσει ο Κύριος, και ζητήσετε πληροφορίες για το πώς λάτρευαν τους θεούς τους, για να κάνετε κι εσείς τα ίδια.

³¹Μη λατρεύσετε τον Κύριο, το Θεό σας, με τον τρόπο που λατρεύουν εκείνοι τους θεούς τους, γιατί κατά τη λατρεία των θεών τους κάνουν αισχρές πράξεις, που τις μισεί ο Κύριος· ακόμα και τους γιους τους και τις κόρες τους τους καίνε στη φωτιά, θυσία στους θεούς τους.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 13

Η αρτιότητα των διαταγμάτων

¹Προσέξτε να εφαρμόζετε όλα τα λόγια που εγώ σας διατάζω· δε θα προσθέσετε ούτε θ' αφαιρέσετε τίποτε απ' αυτά.

Ενάντια στην πλάνη των ειδώλων

²Αν παρουσιαστεί ανάμεσά σας κάποιος προφήτης ή ονειροκρίτης και σας δώσει ένα σημείο ή κάνει κάποιο θαύμα

³και το σημείο ή το θαύμα πραγματοποιηθεί, με σκοπό μετά να σας προσκαλέσει ν' ακολουθήσετε και να λατρεύσετε άλλους θεούς, που δεν τους γνωρίζετε,

⁴μην τον ακούσετε εκείνο τον προφήτη ή τον ονειροκρίτη, γιατί ο Κύριος, ο Θεός σας, θέλει να σας δοκιμάσει για να δει αν τον αγαπάτε με όλη την καρδιά σας και μ' όλη την ψυχή σας.

⁵Αυτόν ν' ακολουθείτε, αυτόν να σέβεστε· ν' ακούτε τα λόγια του και να τηρείτε τις εντολές του· αυτόν να λατρεύετε και σ' αυτόν να είστε αφοσιωμένοι.

⁶Και ο προφήτης εκείνος ή ο ονειροκρίτης πρέπει να θανατωθεί, γιατί κήρυξε την αποστασία από τον Κύριο το Θεό σας, που σας έβγαλε από την Αίγυπτο και σας λύτρωσε από τον τόπο της δουλείας. Προσπάθησε να σας απομακρύνει από το δρόμο στον οποίο σας διέταξε ο Κύριος, ο Θεός σας, να βαδίζετε. Έτσι θα εξαφανίσετε το κακό απ' ανάμεσά σας.

⁷Ακόμη κι αν ο αδερφός κάποιου από σας, από την ίδια μάνα, ή ο γιος του ή η κόρη του, η γυναίκα του ή ο φίλος του, που είναι δυνατό να τον αγαπάει όπως τη ζωή του, τον παρασύρουν κρυφά να πάνε να λατρεύσουν άλλους θεούς, που ούτε εσείς, ούτε οι πρόγονοί σας γνώρισαν,

⁸κάποιους από τους θεούς των λαών που είναι γύρω σας, κοντά ή μακριά σας, σ' οποιοδήποτε σημείο στη γη,

⁹μην υποχωρήσετε και μην τον ακούσετε. Μην τον λυπηθείτε ούτε να τον καλύψετε,

¹⁰αλλά να τον θανατώσετε με λιθοβολισμό. Την πρώτη πέτρα θα τη ρίξει το χέρι εκείνου που εναντίον του έγινε η απόπειρα της παραπλάνησης και έπειτα θα υψωθούν τα χέρια όλου του λαού.

¹¹Θα τον εκτελέσετε με λιθοβολισμό, γιατί προσπάθησε να σας απομακρύνει από τον Κύριο, το Θεό σας, που σας έβγαλε από την Αίγυπτο, τον τόπο της δουλείας.

¹²Όλοι οι Ισραηλίτες θα το ακούσουν και θα φοβηθούν και κανείς τους πια δεν θα ξανακάνει τέτοιο κακό πράγμα.

13Όταν θα 'χετε πια εγκατασταθεί στις πόλεις που σας δίνει ο Κύριος, ο Θεός σας, μπορεί ν' ακούσετε κάποτε να λένε ότι σε κάποια απ' αυτές

14βγήκαν από το λαό άνθρωποι κακοί και παραπλάνησαν τους κατοίκους της πόλης τους παρακινώντας τους να πάνε να λατρεύσουν άλλους θεούς, που εσείς δεν τους γνωρίζετε.

15Τότε να εξετάσετε καλά την υπόθεση και να τη διερευνήσετε σε βάθος ζητώντας από παντού πληροφορίες. Κι αν πραγματικά συνέβηκε ανάμεσά σας τέτοια βδελυρή πράξη, και το πράγμα είναι βέβαιο,

16τότε πρέπει να σφάζετε αλύπητα τους κατοίκους εκείνης της πόλης καθώς και τα ζώα της. Θα καταστρέψετε την πόλη μαζί με ό, τι βρίσκεται μέσα σ' αυτήν.

17Θα μαζέψετε όλα τα υπάρχοντα των κατοίκων της στη μέση της πλατείας της, θα τους βάλετε φωτιά και μαζί τους θα κάψετε όλη την πόλη ολοκαύτωμα στον Κύριο, το Θεό σας. Η πόλη εκείνη θα μείνει για πάντα ερείπια. Δε θα ξαναχτιστεί ποτέ πια.

18Κανείς δεν θα κρατήσει για τον εαυτό του τίποτε από όσα πρόκειται να καταστραφούν. Έτσι ο Κύριος θα σταματήσει το φοβερό θυμό του και θα σας δείξει ευσπλαχνία και αγάπη. Θα σας δώσει πολλούς απογόνους, όπως έχει υποσχεθεί με όρκο στους προγόνους σας.

19Πρέπει βέβαια να υπακούτε στα λόγια του Κυρίου, του Θεού σας, να τηρείτε όλες τις εντολές του, που εγώ σήμερα σας δίνω, και να κάνετε το σωστό ενώπιόν του.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 14

Ένα απαγορευμένο έθιμο πένθους

1Εσείς είστε παιδιά του Κυρίου, του Θεού σας. Έτσι, όταν πενθείτε για έναν νεκρό, δεν πρέπει να κάνετε χαρακιές στο σώμα σας, ούτε να ξυρίζετε το μπροστινό μέρος του κεφαλιού σας.

2Είστε λαός αφιερωμένος στον Κύριο, το Θεό σας, κι εσάς διάλεξε ο Κύριος από όλους τους λαούς της γης για να του ανήκετε.

Ζώα καθαρά και ακάθαρτα

(Λευ 11,1-47)

- ³Δεν πρέπει να τρώτε τίποτε από εκείνα που ο Κύριος τα θεωρεί ακάθαρτα.
- ⁴Τα ζώα που επιτρέπεται να τρώτε είναι τα εξής: το βόδι, το πρόβατο, το κατσίκι,
- ⁵το ελάφι, το ζαρκάδι, το πλατώνι, το αγριοκάτσικο, η αντιλόπη, η γαζέλα και το αγριοπρόβατο.
- ⁶Μπορείτε ακόμη να τρώτε όλα τα ζώα που έχουν οπλή σχισμένη σε δυο νύχια και είναι μηρυκαστικά.
- ⁷Δε θα τρώτε, όμως, αυτά που είναι μόνο μηρυκαστικά κι εκείνα που έχουν μόνο νύχι σχιστό. Δε θα τρώτε, δηλαδή την καμήλα, το λαγό, τον ποντικό και το κουνέλι, επειδή είναι βέβαια μηρυκαστικά, αλλά δεν έχουν σχιστό νύχι. Αυτά θα τα θεωρείτε ακάθαρτα.
- ⁸Επίσης δεν θα τρώτε το γουρούνι, επειδή έχει βέβαια οπλή σχισμένη σε δύο νύχια, αλλά δεν είναι μηρυκαστικό. Θα το θεωρείτε κι αυτό ακάθαρτο. Δε θα τρώτε το κρέας τους ούτε θ' αγγίζετε το πτώμα τους.
- ⁹Από τα υδρόβια ζώα μπορείτε να τρώτε όλα όσα έχουν πτερύγια ή λέπια.
- ¹⁰Όσα όμως δεν έχουν πτερύγια και λέπια δε θα τα τρώτε. Θα τα θεωρείτε ακάθαρτα.
- ¹¹Τα καθαρά πτηνά επιτρέπεται να τα τρώτε.
- ¹²Εκείνα που δε θα τρώτε είναι: ο αετός, ο γυπαετός και ο θαλασσαετός,
- ¹³ο ικτίνος και ο γύπας –όλα τα είδη τους,
- ¹⁴όλα τα είδη των κοράκων,
- ¹⁵η στρουθοκάμηλος, η κουκουβάγια, ο γλάρος και όλα τα είδη του γερακιού,
- ¹⁶ο γκιώνης, η μεγάλη κουκουβάγια και η ίβις,
- ¹⁷ο πελεκάνος, η κίσσα, ο φαλακροκόρακας,

¹⁸ο πελαργός και ο ερωδιός –όλα τα είδη τους– ο τσαλαπετεινός και η νυχτερίδα.

¹⁹Όλα τα πτερωτά ζώδια θα τα θεωρείτε ακάθαρτα και δε θα τα τρώτε.

²⁰Τα καθαρά πτερωτά όμως μπορείτε να τα τρώτε.

²¹Δε θα τρώτε το πτώμα κανενός ζώου. Μπορείτε να το δίνετε να το τρώνε οι ξένοι που κατοικούν στις πόλεις σας ή να το πουλάτε στους αλλοδαπούς. Εσείς είστε λαός αφιερωμένος στον Κύριο, το Θεό σας. Δεν πρέπει να βράζετε το κασικάκι στο γάλα της μάνας του.

Ο νόμος της δεκάτης

²²Κάθε χρόνο θα ξεχωρίζετε το ένα δέκατο από τα σπαρτά σας, απ' όλη τη σοδειά που θα σας δίνουν τα χωράφια σας.

²³Θα πηγαίνετε στον τόπο που θα 'χει διαλέξει ο Κύριος, ο Θεός σας, για να λατρεύεται το όνομά του, και θα τρώτε εκεί ενώπιόν του το δέκατο από το στάρι σας, από το κρασί σας κι από το λάδι σας, κι επίσης τα πρωτογέννητα των βοδιών σας και των προβάτων σας. Έτσι θα μάθετε να σέβεστε πάντοτε τον Κύριο, το Θεό σας.

²⁴Ίσως όμως ο Κύριος σας ευλογήσει και η σοδειά σας να είναι τόσο μεγάλη, που να μην μπορείτε να μεταφέρετε το δέκατο· πιθανόν κι ο τόπος που θα έχει διαλέξει ο Κύριος, ο Θεός σας, για να λατρεύεται εκεί το όνομά του, να είναι μακριά από σας.

²⁵Τότε θα πουλήσετε το δέκατο, θα φυλάξετε τα χρήματα και θα τα φέρετε στον τόπο που θα 'χει διαλέξει ο Κύριος, ο Θεός σας.

²⁶Εκεί μ' αυτά τα χρήματα μπορείτε ν' αγοράσετε ό, τι θέλετε: βόδια, πρόβατα, κρασί και δυνατά ποτά ή ό, τι άλλο σας ευχαριστεί, και να τα φάτε για να ευφρανθείτε μαζί με τις οικογένειές σας εκεί, ενώπιον του Κυρίου του Θεού σας.

²⁷Μην ξεχάσετε και τους Λευίτες που κατοικούν στις πόλεις σας, γιατί αυτοί δεν έχουν κληρονομικό μερίδιο όπως οι άλλοι Ισραηλίτες.

²⁸Στο τέλος κάθε τρίτης χρονιάς θα χωρίζετε τη δεκάτη από τη σοδειά σας εκείνης της χρονιάς και θα την καταθέτετε στις πόλεις σας.

²⁹Οι Λευίτες, που δεν έχουν κληρονομικό μερίδιο, καθώς και οι ξένοι, τα ορφανά και οι χήρες της πόλης θα μπορούν να έρχονται να τρώνε απ' αυτά και να χορταίνουν. Τότε ο Κύριος ο Θεός σας θα σας ευλογεί σ' ό, τι κι αν καταπιάνεστε.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 15

Το έτος της αφέσεως

(Λευ 25,1-7)

¹⁻²Στο τέλος κάθε εβδομού χρόνου θα κάνετε παραγραφή χρεών προς τιμήν του Κυρίου. Η διαδικασία της παραγραφής θα είναι η ακόλουθη: Όταν θα κηρυχθεί παραγραφή, κάθε δανειστής που θα 'χει δανείσει σε κάποιον Ισραηλίτη, θα παραιτείται από το δικαίωμά του. Δεν θα πιέζει το συνάνθρωπό του, το συμπατριώτη του, να εξοφλήσει το χρέος του.

³Από τον ξένο μπορείτε να απαιτήσετε το δάνειο. Αλλ' αυτό που βρίσκεται στα χέρια του συμπατριώτη σας θα του το αφήνετε.

⁴Ωστόσο, δεν θα υπάρχει φτωχός ανάμεσά σας, γιατί ο Κύριος, ο Θεός σας, το δίχως άλλο θα σας ευλογήσει στη χώρα, που σας δίνει για ιδιοκτησία σας.

⁵Αρκεί μόνον να δίνετε προσοχή στα λόγια του και να φροντίζετε να εφαρμόζετε όλες αυτές τις εντολές, που εγώ σήμερα σας δίνω.

⁶Ο Κύριος, ο Θεός σας, θα σας ευλογήσει σύμφωνα με την υπόσχεσή του. Τότε θα δανείτε πολλά έθνη, αλλά εσείς δε θα χρειάζεται να δανείτε. Θα κυριαρχήσετε σε πολλά έθνη, αλλά κανείς δεν θα κυριαρχήσει πάνω σας.

⁷Αν σε κάποια από τις πόλεις σας στη χώρα που θα σας δώσει ο Κύριος, ο Θεός σας, βρεθεί ένας φτωχός, μην του φερθείτε με σκληρότητα και του κλείσετε την καρδιά σας.

⁸Ανοίξτε του διάπλατα το χέρι σας και δανείστε του γενναιόδωρα όσα χρειάζεται για τις ανάγκες του.

⁹Προσέξτε, μη σκεφτείτε πονηρά, ότι πλησιάζει το σαββατικό έτος, που θα γίνει η παραγραφή, και φερθείτε σκληρά στον φτωχό συμπατριώτη σας και δεν του δανείσετε. Γιατί τότε εκείνος θα καταφύγει στον Κύριο εναντίον σας και οι ένοχοι θα είστε εσείς.

¹⁰Να δανείτε, λοιπόν, πλουσιοπάροχα, κι όχι με μισή καρδιά. Κι ο Κύριος, ο Θεός σας, θα σας ευλογήσει γι αυτή την πράξη σας σ' όλα τα έργα με τα οποία θα καταπιάνεστε.

¹¹Κι επειδή οι φτωχοί δε θα λείψουν από τη χώρα σας, γι' αυτό κι εγώ σας δίνω αυτή την προσταγή: να είστε γενναιόδωροι με τους φτωχούς και τους δυστυχημένους συμπατριώτες σας που θα βρίσκονται στη χώρα σας.

Η μεταχείριση των δούλων

(Εξ 21,1-11)

¹²Αν ένας ομοεθνής σας, Εβραίος ή Εβραία, πουληθεί σε κάποιον από σας, αυτός θα του δουλέψει για έξι χρόνια· τον έβδομο χρόνο ο κύριός του θα τον αφήσει ελεύθερο να φύγει από το σπίτι του.

¹³Δε θα τον αφήσει όμως να φύγει με άδεια τα χέρια.

¹⁴Θα του δώσει πάρα πολλά πρόβατα, κι άφθονο σιτάρι και κρασί, απ' όλα με όσα ο Κύριος, ο Θεός του, τον ευλόγησε.

¹⁵Ποτέ να μην ξεχάσετε ότι ήσασταν δούλοι στην Αίγυπτο, και σας ελευθέρωσε ο Κύριος, ο Θεός σας· γι' αυτό εγώ σας δίνω σήμερα αυτή την εντολή.

¹⁶Αν όμως ο δούλος πει στον κύριό του: «Δε θα φύγω από κοντά σου», επειδή αγαπάει αυτόν και την οικογένειά του και είναι ευχαριστημένος κοντά τους,

¹⁷τότε ο κύριός του θα πάρει ένα τρυπητήρι και θα του τρυπήσει το αυτί μπροστά στην πόρτα του σπιτιού του, και θα είναι δούλος του για πάντα. Το ίδιο θα κάνει και για τη δούλη του.

¹⁸Μη σας φανεί σκληρό που θ' απελευθερώσετε το δούλο σας από το σπίτι σας· θα σας έχει δουλέψει έξι χρόνια, διπλάσιο δηλαδή απ' ό, τι ο μισθωτός σας. Έτσι ο Κύριος ο Θεός σας θα ευλογήσει όλα σας τα έργα.

Η αφιέρωση των πρωτοτόκων

- 19** Κάθε πρωτογέννητο αρσενικό των βοδιών σας και των προβάτων σας, θα το αφιερώνετε στον Κύριο, το Θεό σας· δε θα μεταχειρίζεστε στις δουλειές σας τα πρωτογέννητα βόδια σας και δε θα κουρεύετε τα πρωτογέννητα πρόβατά σας.
- 20** Θα τα τρώτε κάθε χρόνο ενώπιον του Κυρίου του Θεού σας μαζί με τις οικογένειές σας, στον τόπο που εκείνος θα διαλέξει.
- 21** Αν όμως το ζώο έχει κάποιο σοβαρό ελάττωμα, είναι κουτσό ή τυφλό ή ό,τι άλλο, δε θα το θυσιάζετε στον Κύριο το Θεό σας.
- 22** Θα το τρώτε στις πόλεις σας και θα μπορεί να φάει και ο ακάθαρτος και ο καθαρός, όπως τρώτε το ζαρκάδι και το ελάφι.
- 23** Δε θα τρώτε όμως το αίμα. Θα το χύνετε στη γη, όπως το νερό.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 16

Η γιορτή του Πάσχα

(Εξ 12,1-20)

- 1** Να τηρείτε τη γιορτή του Πάσχα προς τιμήν του Κυρίου του Θεού σας το μήνα Αβίβ· γιατί αυτόν το μήνα, μια νύχτα σας έβγαλε ο Κύριος ο Θεός σας από την Αίγυπτο.
- 2** Θα προσφέρετε στον Κύριο πασχαλινή θυσία ένα πρόβατο κι ένα μοσχάρι, στον τόπο που αυτός θα διαλέξει για να λατρεύεται το όνομά του εκεί.
- 3** Με το γεύμα το Πάσχα δεν θα τρώτε ψωμί φτιαγμένο με προζύμι. Εφτά μέρες θα τρώτε άζυμο ψωμί, το ψωμί της θλίψης, όπως τότε που βγήκατε με βία από την Αίγυπτο. Έτσι θα θυμόσαστε σ' όλη σας τη ζωή την ημέρα της εξόδου σας από την Αίγυπτο.
- 4** Για εφτά μέρες θα εξαφανισθεί το προζύμι απ' όλη τη χώρα σας. Επίσης από το κρέας του ζώου, που θα θυσιάσετε από βραδís την πρώτη μέρα, δε θα πρέπει να 'χει μείνει καθόλου υπόλοιπο το πρωί.
- 5** Δεν μπορείτε να προσφέρετε την πασχαλινή θυσία σε μια οποιαδήποτε από τις πόλεις που σας δίνει ο Κύριος, ο Θεός σας·

⁶Θα την προσφέρετε μόνο στον τόπο που ο ίδιος θα διαλέξει για να λατρεύεται το όνομά του εκεί. Τη θυσία θα την προσφέρετε το δειλινό, με τη δύση του ήλιου, την ώρα ακριβώς που βγήκατε από την Αίγυπτο.

⁷Θα ψήνετε το κρέας και θα το τρώτε στον τόπο που θα έχει διαλέξει ο Κύριος, ο Θεός σας· το πρωί θα γυρνάτε πίσω στις σκηνές σας.

⁸Έξι μέρες θα τρώτε άζυμο ψωμί. Την έβδομη μέρα θα έχετε επίσημη σύναξη προς τιμήν του Κυρίου του Θεού σας και δε θα κάνετε καμιά εργασία.

Η γιορτή των Εβδομάδων (ή Πρωτογεννημάτων)

(Εξ 34,22· Λευ 23,15-21)

⁹Από την ημέρα που θα βάλετε δρεπάνι στα σιτηρά θα μετρήσετε εφτά εβδομάδες,

¹⁰και τότε θα γιορτάσετε τη γιορτή των Εβδομάδων προς τιμήν του Κυρίου, του Θεού σας: Ανάλογα με τις ευλογίες που αυτός θα σας έχει δώσει, θα φέρνετε τις προαιρετικές προσφορές σας,

¹¹στον τόπο που αυτός θα έχει διαλέξει για να λατρεύεται το όνομά του εκεί. Να χαιρόσαστε ενώπιον του Κυρίου του Θεού σας εσείς, οι γιοι σας και οι κόρες σας, οι δούλοι σας και οι δούλες σας, οι Λευίτες που κατοικούν στις πόλεις σας, οι ξένοι, τα ορφανά και οι χήρες που κατοικούν ανάμεσά σας.

¹²Έτσι θα θυμόσαστε ότι κάποτε ήσασταν δούλοι στην Αίγυπτο· γι' αυτό να τηρείτε τους νόμους και να τους εφαρμόζετε.

Η γιορτή της Σκηνοπηγίας

(Λευ 23,33-43)

¹³Τη γιορτή της Σκηνοπηγίας θα τη γιορτάζετε για εφτά μέρες αφού θα έχετε μαζέψει τη σοδειά σας από τ' αλώνια κι από τα πατητήρια σας.

¹⁴Να χαιρόσαστε στη γιορτή σας αυτή εσείς, οι γιοι σας και οι κόρες σας, οι δούλοι σας και οι δούλες σας, οι Λευίτες και οι ξένοι, τα ορφανά και οι χήρες που κατοικούν στις πόλεις σας.

¹⁵Εφτά μέρες θα γιορτάζετε προς τιμήν του Κυρίου του Θεού σας, στον τόπο που αυτός θα έχει διαλέξει. Να είστε πραγματικά χαρούμενοι, γιατί ο Κύριος

ο Θεός σας θα σας έχει δώσει αφθονία στα γεννήματα της γης σας και επιτυχία στις δουλειές σας.

¹⁶Τρεις φορές το χρόνο, τις γιορτές των Αζύμων, των Εβδομάδων και της Σκηνοπηγίας, θα παρουσιάζονται όλοι οι άντρες και τ' αγόρια του λαού ενώπιον του Κυρίου του Θεού σας, στον τόπο που αυτός θα έχει διαλέξει. Αλλά δε θα παρουσιάζεστε με άδεια χέρια.

¹⁷Ο καθένας θα προσφέρει ό, τι μπορεί ανάλογα με την ευλογία, που θα του έχει δώσει ο Κύριος ο Θεός σας.

Η απονομή της δικαιοσύνης

¹⁸Σε όλες τις πόλεις που θα σας δώσει ο Κύριος ο Θεός σας, θα διορίσετε δικαστές και αξιωματούχους κατά φυλές. Αυτοί θα αποδίδουν το δίκαιο στο λαό, με ευθυκρισία.

¹⁹Δε θα διαστρεβλώνετε το δίκαιο, δε θα μεροληπτείτε και δε θα δέχεστε δωροδοκία, γιατί το δώρο τυφλώνει τα μάτια των σοφών και διαστρέφει τα λόγια των δικαίων.

²⁰Το δίκαιο, μόνο το δίκαιο να επιδιώκετε, για να ζήσετε και να πάρετε ιδιοκτησία σας τη χώρα που σας δίνει ο Κύριος, ο Θεός σας.

Η καθαρότητα της λατρείας του Θεού

²¹Δε θα στήσετε καμιά ξύλινη λατρευτική στήλη από οποιοδήποτε ξύλο πλάι στο θυσιαστήριο που θα κατασκευάσετε για τον Κύριο, το Θεό σας.

²²Ούτε θα στήσετε καμιά λίθινη λατρευτική στήλη· αυτά τα μισεί ο Κύριος, ο Θεός σας.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 17

¹Δε θα προσφέρετε στον Κύριο, το Θεό σας, θυσία βόδι ή αρνί δύσμορφο ή με οποιοδήποτε ελάττωμα· κάτι τέτοιο είναι μισητό σ' αυτόν.

Η αντιμετώπιση της ειδωλολατρίας μέσα στο λαό

²Ίσως βρεθεί ανάμεσά σας, σε κάποια από τις πόλεις που σας δίνει ο Κύριος, ο Θεός σας, ένας άντρας ή γυναίκα που πράττει το κακό στα μάτια του Κυρίου, και παραβαίνει τη διαθήκη του:

³Πηγαίνει και λατρεύει άλλους θεούς και τους προσκυνάει, όπως τον ήλιο, το φεγγάρι ή οποιοδήποτε άλλο ουράνιο σώμα, πράγμα που εγώ δεν διέταξα.

⁴Όταν ακούσετε να μιλάνε για κάτι τέτοιο, να το ερευνήσετε προσεκτικά. Αν το γεγονός αποδειχθεί πραγματικό και βέβαιο, ότι πράγματι έλαβε χώρα αυτή η βδελυρή πράξη μέσα στο λαό,

⁵τότε θα βγάλετε έξω απ' τις πύλες της πόλης τον άντρα ή τη γυναίκα που έκαναν αυτή την κακή πράξη, και θα τους θανατώσετε με λιθοβολισμό.

⁶Χρειάζεται όμως η μαρτυρία δύο ή τριών μαρτύρων για να καταδικαστεί σε θάνατο ο κατηγορούμενος· με τη μαρτυρία ενός μόνο μάρτυρα δεν θα θανατώνεται.

⁷Πρώτοι οι μάρτυρες θα σηκώσουν το χέρι για να τον λιθοβολήσουν και να τον θανατώσουν, κι έπειτα θα σηκώσει τα χέρια όλος ο λαός. Έτσι θα εξαφανίσετε το κακό απ' ανάμεσά σας.

Η ανώτατη δικαιοδοσία

⁸Αν στο δικαστήριο κάποιας πόλης παρουσιαστεί μια δύσκολη υπόθεση να την εκδικάσετε, όπως ένας φόνος ή μια νόμιμη απαίτηση ή κακομεταχείριση ή υποθέσεις αντιδικιών, τότε θα σηκωθείτε και θα 'ρθείτε στον τόπο που θα έχει διαλέξει ο Κύριος, ο Θεός σας.

⁹Θα πάτε στους ιερείς-Λευίτες και στο δικαστή που θα είναι της υπηρεσίας εκείνες τις μέρες, κι αυτοί θα εξετάσουν την υπόθεση και θα σας αναγγείλουν την απόφαση.

¹⁰Εσείς θα εκτελέσετε ακριβώς την απόφαση που θα σας αναγγείλουν από τον τόπο αυτόν, που θα τον έχει διαλέξει ο Κύριος· θα προσέξετε να πράξετε σύμφωνα με όλες τις οδηγίες τους.

¹¹Θα ενεργήσετε σύμφωνα με την εντολή του νόμου που θα σας ανακοινώσουν και με την απόφαση που θα εκδώσουν. Θα εκτελέσετε απαρέγκλιτα την απόφαση.

¹²Αν όμως κάποιος ενεργήσει αυθαίρετα και δε λάβει υπόψη του τις οδηγίες του ιερέα, που είναι εκεί ταγμένος στην υπηρεσία του Κυρίου του Θεού σας, ή

αγνοήσει την απόφαση του δικαστή, ο άνθρωπος εκείνος να θανατωθεί. Έτσι θα εξαφανίσετε το κακό μέσα από το λαό του Ισραήλ.

13 Τότε όλος ο λαός θα ακούσει και θα φοβηθεί και δε θα κάνουν πια αυθαιρεσίες.

Οδηγίες σχετικά με το βασιλιά

14 Όταν θα μπειτε στη χώρα, που σας δίνει, ο Κύριος, ο Θεός σας και την πάρετε ιδιοκτησία σας και εγκατασταθείτε σ' αυτήν, ίσως αποφασίσετε να βάλετε επικεφαλής σας ένα βασιλιά, όπως έχουν όλα τα έθνη γύρω σας.

15 Τότε, εκείνον που θα βάλετε επικεφαλής σας, θα πρέπει οπωσδήποτε να τον έχω εκλέξει για βασιλιά εγώ ο Κύριος, ο Θεός σας. Θα πρέπει να είναι Ισραηλίτης· δεν μπορείς να βάλεις επικεφαλής σου έναν ξένο που δεν είναι ομοεθνής σου.

16 Ο βασιλιάς σας δεν θα πρέπει να έχει στην ιδιοκτησία του πολλά άλογα ούτε να στείλει στην Αίγυπτο ανθρώπους από το λαό να του φέρουν κι άλλα, για ν' αυξήσει το ιππικό του. Ο Κύριος σας το έχει πει: «δε θα επιστρέψετε ποτέ πια από εκείνο το δρόμο».

17 Ούτε πολλές γυναίκες δικές του θα πρέπει να έχει ο βασιλιάς σας, για να μην ξεστρατίσει η καρδιά του· ούτε πάρα πολύ ασήμι και χρυσάφι πρέπει να έχει στην ιδιοκτησία του.

18 Όταν καθίσει στο θρόνο, θα πρέπει να γράψει για τον εαυτό του ένα αντίγραφο αυτού εδώ του νόμου σε βιβλίο, από το βιβλίο που φυλάσσεται από τους ιερείς-Λευίτες.

19 Το βιβλίο αυτό πρέπει να το έχει μαζί του και να το διαβάσει όλες τις μέρες της ζωής του, για να μάθει να σέβεται τον Κύριο, το Θεό του, και να προσέχει να εφαρμόζει όλες τις εντολές και τις διατάξεις αυτού του νόμου.

20 Να μη θεωρήσει τον εαυτό του ανώτερο από τους ομοεθνείς του και να τηρήσει απαρέγκλιτα τις εντολές. Έτσι η βασιλεία η δική του και των γιων του στο λαό Ισραήλ θα είναι μακρόχρονη.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 18

Το μερίδιο των ιερέων και των Λευιτών

- ¹Οι ιερείς-Λευίτες δεν θα έχουν κληρονομικό μερίδιο στη χώρα, όπως οι άλλοι Ισραηλίτες. Αυτοί θα τρώνε από τις θυσίες του Κυρίου, που προσφέρονται με φωτιά στο θυσιαστήριο, και αναλογούν σ' αυτόν.
- ²Αυτοί δεν θα έχουν κλήρο γης όπως οι άλλοι, οι ομοεθνείς τους· ο ίδιος ο Κύριος θα είναι ο κλήρος τους, όπως τους το υποσχέθηκε.
- ³Οι ιερείς θα δικαιούνται να παίρνουν από το λαό, απ' αυτούς που προσφέρουν θυσία βόδι ή πρόβατο, την ωμοπλάτη, τα δυο σαγόνια και το στομάχι.
- ⁴Τα πρωτογεννήματα από το σάρι, το κρασί και το λάδι σας κι επίσης από το μαλλί των προβάτων σας θα τα δίνετε σ' αυτούς.
- ⁵Αυτούς διάλεξε ο Κύριος, ο Θεός σας, απ' όλες τις φυλές σας, για να του προσφέρουν αδιάκοπα τις υπηρεσίες τους, αυτοί και οι απόγονοί τους.
- ⁶Αν ένας Λευίτης, έχει την επιθυμία να φύγει από κάποια πόλη του Ισραήλ, όπου κατοικεί σαν ξένος, και να έρθει στον τόπο που θα έχει διαλέξει ο Κύριος για να λατρεύεται το όνομά του,
- ⁷μπορεί να έρθει και να υπηρετεί τον Κύριο, το Θεό του, όπως όλοι οι άλλοι Λευίτες, που βρίσκονται εκεί, και υπηρετούν ενώπιον του Κυρίου.
- ⁸Θα παίρνει κι αυτός το ίδιο μερίδιο τροφής μ' εκείνους, ανεξάρτητα από τα εισοδήματα που έχει από την πατρική του περιουσία.

Αποφυγή ειδωλολατρικών εθίμων

- ⁹Όταν θα μπειτε στη χώρα, που σας δίνει, ο Κύριος, ο Θεός σας, δεν πρέπει να μάθετε να τηρείτε τα βδελυρά έθιμα εκείνων των εθνών.
- ¹⁰Δε θα βρεθεί κανείς ανάμεσά σας, που να προσφέρει το γιο του ή την κόρη του να καούν θυσία ή που ν' ασκεί μαντεία ή οιωνοσκοπία ή απόκρυφες τέχνες ή μαγεία·
- ¹¹κανείς δεν πρέπει να γίνει μάγος ή εξορκιστής πνευμάτων, μάντης ή νεκρομάντης.

¹²Όποιος τα κάνει αυτά είναι μισητός στον Κύριο. Άλλωστε εξαιτίας αυτών των βδελυρών πράξεων θα διώξει ο Κύριος αυτά τα έθνη από μπροστά σας.

¹³Πρέπει, λοιπόν, να είστε απόλυτα πιστοί στον Κύριο, το Θεό σας.

Αληθινοί και ψευδείς προφήτες

¹⁴Αυτά τα έθνη που θα διώξετε, δίνουν προσοχή στους οιωνοσκόπους και στους μάντεις. Τέτοια πράγματα όμως δεν τα επιτρέπει σ' εσάς ο Κύριος, ο Θεός σας.

¹⁵Αυτός θα αναδείξει έναν προφήτη από σας, μέσα από το λαό σας, σαν εμένα. Αυτόν ν' ακούτε.

¹⁶Αυτό ακριβώς ζητήσατε από τον Κύριο, το Θεό σας την ημέρα που είχατε συναχθεί στο όρος Χωρήβ. «Δε θέλουμε ν' ακούμε πια τη φωνή του Κυρίου, του Θεού μας», λέγατε. «Δε θέλουμε πια να βλέπουμε αυτή τη μεγάλη φωτιά, για να μην πεθάνουμε».

¹⁷Τότε ο Κύριος μου είπε· «Σωστά είναι αυτά που είπαν.

¹⁸Εγώ θ' αναδείξω μέσα από τον ίδιο τους το λαό έναν προφήτη γι' αυτούς, σαν εσένα. Θα βάλω τα λόγια μου στο στόμα του και θα τους λέει όλα όσα εγώ θα τον διατάζω.

¹⁹Αν κάποιος δεν δώσει προσοχή στα λόγια μου, δηλαδή σ' αυτά που θα λέει ο προφήτης εξ ονόματός μου, εγώ ο ίδιος, θα τον τιμωρήσω.

²⁰Αν όμως κάποιος προφήτης αρχίσει από ασέβεια να λέει εξ ονόματός μου πράγματα που δεν τον διέταξα εγώ να τα πει ή αν μιλάει εξ ονόματος άλλων θεών, ο προφήτης αυτός πρέπει να θανατωθεί».

²¹Ίσως τώρα να διερωτηθείτε: «Πώς θα ξεχωρίζουμε το λόγο που δεν τον είπε ο Κύριος; »

²²Λοιπόν: Αν ένας προφήτης μιλήσει εξ ονόματος του Κυρίου αλλά ο λόγος του δεν πραγματοποιηθεί και δεν επαληθευτεί, τότε το λόγο αυτόν δεν τον είπε ο Κύριος· ο προφήτης μίλησε με ασέβεια. Μην τον φοβηθείτε.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 19

Οι πόλεις της καταφυγής

(Αρ 35,9-28· Ιησ 20,1-9)

¹Όταν ο Κύριος ο Θεός σας εξαφανίσει τα άλλα έθνη, και δώσει σ' εσάς τη χώρα τους κι εσείς τα διώξετε και εγκατασταθείτε στις πόλεις τους και στα σπίτια τους,

²⁻³τότε θα πρέπει να χωρίσετε τη χώρα που θα σας δώσει ο Κύριος σε τρία τμήματα και στο καθένα να ορίσετε μία πόλη. Θα κατασκευάσετε και δρόμο γι' αυτές τις πόλεις, ώστε να μπορεί εύκολα να καταφεύγει σ' αυτές κάθε φονιάς.

⁴Ένας φονιάς θα μπορεί να καταφεύγει εκεί για ασφάλεια μόνο αν έχει σκοτώσει το συνάνθρωπό του χωρίς να το θέλει, κι ενώ δεν τον μισούσε προηγουμένως.

⁵Όπως, για παράδειγμα, όταν μπει κάποιος στο δάσος με έναν άλλον για να κόψουν ξύλα· ενδέχεται να σηκώσει με το χέρι του το τσεκούρι για να χτυπήσει ένα δέντρο, αλλά να φύγει το σίδερο από το στυλιάρι και να χτυπήσει τον άλλο θανάσιμα. Ο δράστης αυτός θα μπορεί να καταφεύγει σε μια από τις πόλεις εκείνες και να ζει ασφαλής.

⁶Αλλιώς, θα μπορούσε ο εκδικητής του θύματος να καταδιώξει το φονιά πάνω στο θυμό του, να τον προλάβει –αν μάλιστα ο δρόμος είναι μακρής– και να τον σκοτώσει· ενώ ο δράστης δεν είναι ένοχος θανάτου, εφ' όσον δεν μισούσε προηγουμένως το θύμα του.

⁷Γι' αυτό σας διατάζω να ξεχωρίσετε τρεις πόλεις.

⁸⁻⁹Κι εφ' όσον εσείς φροντίζετε να εφαρμόζετε όλες αυτές τις εντολές που εγώ σας δίνω σήμερα, εφόσον αγαπάτε τον Κύριο, τον Θεό σας και βαδίζετε πάντοτε στο δρόμο του, τότε αυτός θα διευρύνει τα σύνορά σας και θα σας δώσει όλη τη χώρα που έχει υποσχεθεί με όρκο στους προγόνους σας. Όταν γίνει αυτό, τότε θα προσθέσετε τρεις ακόμα πόλεις στις πρώτες τρεις.

¹⁰Έτσι δεν θα σκοτώνονται αθώοι άνθρωποι στη χώρα, που σας δίνει ο Κύριος, ο Θεός σας για ιδιοκτησία· αλλιώς η ευθύνη γι' αυτούς τους θανάτους θα είναι όλη δική σας.

11 Αν όμως ένας μισεί κάποιον και του στήσει ενέδρα κι ορμήσει εναντίον του και του επιφέρει θανατηφόρο χτύπημα και μετά καταφύγει σε μια απ' αυτές τις πόλεις,

12 τότε οι πρεσβύτεροι της πόλης του θα στείλουν να τον πάρουν από 'κει και θα τον παραδώσουν στον εκδικητή του θύματος για να θανατωθεί.

13 Δε θα τον λυπηθείτε· θα εξαφανίσετε από το λαό του Ισραήλ το δολοφόνο ενός αθώου, αν θέλετε να ευτυχήσετε.

14 Μη μετακινείτε τα σύνορα του γείτονά σας από τη θέση που θα καθορίσουν οι πρώτοι κάτοχοι, στον κλήρο που θα λάβετε, στη χώρα που σας δίνει για ιδιοκτησία ο Κύριος, ο Θεός σας.

Ο νόμος για τους μάρτυρες

15 Ένας μόνο μάρτυρας δεν αρκεί για να καταδικαστεί κάποιος που κατηγορείται για οποιοδήποτε έγκλημα, παρανομία ή αμαρτία. Κάθε γεγονός θα επιβεβαιώνεται με τη μαρτυρική κατάθεση δύο ή τριών μαρτύρων.

16 Αν παρουσιαστεί ένας ψευδομάρτυρας εναντίον κάποιου και τον κατηγορεί για παρανομία,

17 τότε θα παρουσιαστούν ενώπιον του Κυρίου και οι δύο αντίδικοι μπροστά στους ιερείς και στους δικαστές που θα είναι σε υπηρεσία εκείνες τις μέρες.

18 Οι δικαστές θα εξετάσουν καλά την υπόθεση και, αν αποδειχθεί ότι ο μάρτυρας είπε ψέματα και κατηγορήσε άδικα το συμπατριώτη του,

19 τότε θα του επιβληθεί η τιμωρία που αυτός υπολόγιζε να επιβληθεί στο συμπατριώτη του. Έτσι θα εξαλείψετε το κακό από ανάμεσά σας.

20 Οι υπόλοιποι θ' ακούσουν και θα φοβηθούν και δε θα ξανακάνουν πια τέτοιο αδίκημα.

21 Κανένα δε θα λυπάστε. Θ' ανταποδίδετε ζωή αντί ζωής, οφθαλμόν αντί οφθαλμού, οδόντα αντί οδόντος, χέρι αντί χεριού και πόδι αντί ποδιού.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 20

Ο νόμος για τον πόλεμο

¹Όταν θα βγαίνετε να πολεμήσετε τους εχθρούς σας, και τύχει να δείτε ιππικό, άρματα και στρατό περισσότερα από σας, μην τους φοβηθείτε, γιατί ο Κύριος, ο Θεός σας, που σας έβγαλε από την Αίγυπτο, θα είναι μαζί σας.

²Αλλά όταν πρόκειται να βγείτε για πόλεμο, ο ιερέας θα πλησιάσει και θα μιλήσει στους στρατιώτες.

³Θα τους πει: «Ακούστε, Ισραηλίτες! Σήμερα βγαίνετε να πολεμήσετε τους εχθρούς σας. Μη δειλιάζετε, μη φοβάστε, μην πανικοβάλλεστε και μην τρομάζετε μπροστά τους·

⁴γιατί ο Κύριος, ο Θεός σας, έρχεται μαζί σας, για να πολεμήσει για σας εναντίον των εχθρών σας και να σας βοηθήσει».

⁵Μετά θα μιλήσουν στους στρατιώτες οι αξιωματικοί και θα τους πουν: «Είναι κανείς από σας που έχει χτίσει καινούριο σπίτι και δεν έκανε ακόμη τα εγκαίνιά του; Να φύγει και να γυρίσει σπίτι του, μήπως σκοτωθεί στον πόλεμο και πάει άλλος και το εγκαινιάσει.

⁶Είναι κανείς από σας που έχει φυτέψει αμπέλι και δε δοκίμασε ακόμα τους καρπούς του; Να φύγει και να γυρίσει σπίτι του, μήπως σκοτωθεί στον πόλεμο και τους δοκιμάσει άλλος.

⁷Είναι κανείς από σας που έχει αρραβωνιαστεί αλλά δεν παντρεύτηκε ακόμα; Να φύγει και να γυρίσει σπίτι του, μήπως σκοτωθεί στον πόλεμο και τη γυναίκα του την πάρει άλλος».

⁸Επίσης οι αξιωματικοί θα πουν: «Είναι κανείς από σας που φοβάται κι έχει χάσει το θάρρος του; Να φύγει και να γυρίσει σπίτι του, για να μη γίνει αιτία να δειλιάσουν και οι άλλοι όπως αυτός».

⁹Όταν οι αξιωματικοί τελειώσουν την ομιλία τους στους στρατιώτες, τότε θα ορίσουν τους επικεφαλής των διαφόρων τμημάτων του στρατού.

Κανόνες σχετικά με τους εμπολέμους

¹⁰Όταν πλησιάσετε σε μια πόλη για να της επιτεθείτε, πρώτα θα στείλετε σ' αυτήν ειρηνικές προτάσεις.

11Κι αν οι κάτοικοι σας απαντήσουν ότι θέλουν ειρήνη και σας ανοίξουν τις πύλες, τότε όλος ο πληθυσμός της πόλης θα σας είναι υποτελής και θα δουλεύει για σας.

12Αν όμως δεν κάνουν ειρήνη μαζί σας και σας πολεμήσουν, τότε θα πολιορκήσετε την πόλη.

13Και όταν ο Κύριος, ο Θεός σας, θα την παραδώσει στην εξουσία σας, τότε θα κατασφάξετε όλους τους άντρες της.

14Τις γυναίκες και τα παιδιά, τα ζώα και όλα τα λάφυρα που θα βρείτε στην πόλη μπορείτε να τα πάρετε δικά σας. Μπορείτε να επωφεληθείτε απ' ό, τι ανήκει στους εχθρούς σας· ο Κύριος, ο Θεός σας σας τα δίνει.

15Έτσι θα κάνετε με όλες τις πόλεις που βρίσκονται μακριά και δεν ανήκουν σ' αυτά εδώ τα έθνη, στη χώρα που θα εγκατασταθείτε.

16Στις πόλεις όμως ετούτων των λαών, που ο Κύριος, ο Θεός σας, σας δίνει για ιδιοκτησία, κανένας άνθρωπος δεν πρέπει να μείνει ζωντανός.

17Θα τους εξοντώσετε τελείως όλους: Τους Χετταίους, τους Αμορραίους, τους Χανααναίους, τους Φερεζαίους, τους Ευαίους και τους Ιεβουσαίους, όπως σας έχει διατάξει ο Κύριος, ο Θεός σας.

18Αλλιώς, αυτοί θα σας μάθουν να κάνετε τις βδελυρές τους πράξεις, αυτές που κάνουν στις λατρείες των θεών τους, και έτσι θα αμαρτήσετε στον Κύριο, το Θεό σας.

19Όταν πολιορκείτε μια πόλη για πολλές μέρες για να την κυριέψετε, μην κόβετε τα οπωροφόρα δέντρα γύρω της. Μπορείτε να τρέφεστε από τους καρπούς τους, αυτά όμως μην τα κόβετε. Τα δέντρα στους αγρούς δεν είναι άνθρωποι, για να φέρεστε σ' αυτά όπως στους πολιορκημένους.

20Μόνο τα δέντρα που ξέρετε ότι δεν κάνουν φαγώσιμο καρπό, αυτά μπορείτε να τα καταστρέψετε και να τα κόβετε για να κατασκευάζετε οχυρώματα ενάντια στην πόλη, που βρίσκεστε σε πόλεμο μαζί της, ώσπου αυτή να πέσει.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 21

Μέτρα για τους άγνωστους φονιάδες

- ¹Αν στη χώρα που σας δίνει ο Κύριος ο Θεός σας για ιδιοκτησία βρεθεί έξω στα χωράφια κάποιος σκοτωμένος, χωρίς να είναι γνωστό ποιος τον σκότωσε,
- ²τότε θα βγουν οι πρεσβύτεροί σας και οι δικαστές σας και θα μετρήσουν την απόσταση των πόλεων που είναι γύρω από τον τόπο όπου βρέθηκε ο σκοτωμένος.
- ³Όταν καθοριστεί η πλησιέστερη πόλη, τότε οι πρεσβύτεροι της πόλης εκείνης θα πάρουν ένα δαμάλι που δεν έχει ποτέ χρησιμοποιηθεί για εργασία κάτω από ζυγό·
- ⁴θα το κατεβάσουν σ' έναν χείμαρρο που έχει τρεχούμενο νερό, σ' έναν τόπο που δεν έχει ποτέ οργωθεί ούτε σπαρθεί, κι εκεί πλάι στο χείμαρρο θα του σπάσουν το σβέρκο.
- ⁵Επίσης θα πάνε εκεί οι ιερείς, οι απόγονοι του Λευί, που ο Κύριος, ο Θεός σας, τους έχει επιλέξει να τον υπηρετούν, και να απαγγέλλουν την ευλογία στο όνομά του. Αυτοί είναι που αποφασίζουν για κάθε φιλονικία και κάθε πράξη βίας.
- ⁶Τότε όλοι οι πρεσβύτεροι της πόλης εκείνης, της πλησιέστερης στον σκοτωμένο, θα πλύνουν τα χέρια τους πάνω από το δαμάλι που του έσπασαν το σβέρκο πλάι στο χείμαρρο,
- ⁷και θα δηλώσουν δημόσια: «Δεν κάναμε εμείς αυτό το φόνο ούτε είδαμε τι έγινε.
- ⁸Συγχώρησε, Κύριε, το λαό σου, τον Ισραήλ, που τον λύτρωσες. Μην καταλογίσεις σ' αυτόν την ευθύνη για το θάνατο ενός αθώου». Έτσι θα συγχωρηθούν για το φόνο.
- ⁹Κι εσείς, εκτελώντας ό, τι ευχαριστεί τον Κύριο, θα αποσείσετε από πάνω σας την ευθύνη γι' αυτό το θάνατο.

Η μεταχείριση των αιχμαλώτων γυναικών

- 10** Όταν κάνετε πόλεμο με τους εχθρούς σας και ο Κύριος, ο Θεός σας, τους παραδώσει στην εξουσία σας και πιάσετε αιχμαλώτους,
- 11** αν κάποιος από σας δει ανάμεσά τους μια ωραία γυναίκα και την ερωτευθεί και θελήσει να την πάρει γυναίκα του,
- 12** μπορεί να τη φέρει στο σπίτι του. Η γυναίκα θα ξυρίσει το κεφάλι της, θα κόψει τα νύχια της,
- 13** και θα βγάλει τα φορέματα της αιχμαλωσίας από πάνω της· θα μείνει στο σπίτι και θα κλάψει τον πατέρα της και τη μάνα της για ένα μήνα· τότε μόνο ο άντρας μπορεί να την πλησιάσει και να την κάνει γυναίκα του.
- 14** Αν αργότερα δεν του αρέσει πια η γυναίκα, μπορεί να την αφήσει ελεύθερη· πάντως απαγορεύεται να την πουλήσει ή να την μεταχειριστεί σαν δούλη, αφού την υποχρέωσε να γίνει γυναίκα του.

Ο νόμος για τον πρωτότοκο

- 15** Ίσως κάποιος έχει δύο γυναίκες και αγαπάει τη μια περισσότερο από την άλλη. Αν του γεννήσουν και οι δύο γιους κι ο πρωτότοκος γιος δεν προέρχεται από την ευνοούμενη σύζυγο,
- 16** ο πατέρας, όταν θελήσει να μοιράσει την περιουσία του στους γιους του, δεν δικαιούται να δώσει στο γιο της ευνοούμενης συζύγου τα δικαιώματα του πρωτοτόκου εις βάρος του άλλου γιου, του πραγματικού πρωτοτόκου.
- 17** Είναι υποχρεωμένος ν' αναγνωρίσει ως πρωτότοκο, το γιο της μη ευνοουμένης, δίνοντάς του διπλάσιο μερίδιο απ' όλα του τα υπάρχοντα. Γιατί αυτός είναι στην πραγματικότητα ο πρώτος καρπός της γεννητικής του δύναμης· σ' αυτόν ανήκουν τα δικαιώματα του πρωτοτόκου.

Ο δύστροπος γιος

- 18** Ίσως κάποιος έχει έναν γιο κακό και δύστροπο, που δεν ακούει τους γονείς του, παρ' όλες τις τιμωρίες που του επιβάλλουν.
- 19** Τότε ο πατέρας και η μάνα θα πάρουν το γιο τους και θα τον φέρουν στους πρεσβυτέρους, στην πύλη της πόλης τους,

²⁰και θα τους πουν: «Αυτός ο γιος μας είναι δύστροπος και πεισματάρης, άσωτος και μέθυσος· ποτέ δεν μας ακούει».

²¹Τότε όλοι οι άντρες της πόλης θα τον πάρουν και θα τον θανατώσουν με λιθοβολισμό. Έτσι θα εξαλείψετε το κακό από ανάμεσά σας, και όλος ο λαός του Ισραήλ θ' ακούσει και θα φοβηθεί.

Διάφοροι άλλοι νόμοι

²²Αν κάποιος διαπράξει ένα αμάρτημα που τιμωρείται με θάνατο και καταδικαστεί γι' αυτό, και τον κρεμάσουν σε ξύλο,

²³το σώμα του δεν πρέπει να μείνει κρεμασμένο όλη τη νύχτα. Πρέπει οπωσδήποτε να το θάψετε την ίδια μέρα, για να μη μολύνετε τη χώρα που σας δίνει ο Κύριος, ο Θεός σας για ιδιοκτησία. Όποιος κρεμιέται είναι καταραμένος από το Θεό.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 22

¹Αν δεις το βόδι του συμπατριώτη σου ή το αρνί του να περιπλανιέται, μην αδιαφορήσεις γι' αυτό, αλλά να το οδηγήσεις οπωσδήποτε στον κάτοχό του.

²Κι αν αυτός δε μένει κοντά σου ή δεν τον γνωρίζεις, θα το φέρεις στο σπίτι σου και θα το κρατήσεις κοντά σου, ωστόσο ο κύριός του το αναζητήσει· τότε θα του το επιστρέψεις.

³Το ίδιο θα κάνεις και για το γαϊδούρι του και για τα ρούχα του και για καθετί που ενδέχεται να χάσει ο συμπατριώτης σου και το βρεις εσύ. Δεν μπορείς ν' αδιαφορήσεις.

⁴Αν δεις το γαϊδούρι του συμπατριώτη σου ή το βόδι του πεσμένο στο δρόμο, μην αδιαφορήσεις· πρέπει οπωσδήποτε να τον βοηθήσεις να το σηκώσει.

Διάφοροι άλλοι νόμοι

⁵Η γυναίκα δεν πρέπει να φοράει τα ρούχα του άντρα, ούτε ο άντρας τα ρούχα της γυναίκας. Όποιον κάνει αυτά τα πράγματα, τον αποστρέφεται ο Κύριος, ο Θεός σας.

⁶Αν στο δρόμο σου συναντήσεις, είτε πάνω σε κάποιο δέντρο είτε καταγής, μια φωλιά με μικρά πουλιά ή με αυγά, με τη μητέρα τους να κάθεται πάνω τους, μην πάρεις τη μητέρα μαζί με τα πουλιά.

⁷Πρέπει οπωσδήποτε ν' αφήσεις τη μητέρα να φύγει και να πάρεις μόνο τα πουλιά, για να ευτυχήσεις και να ζήσεις πολλά χρόνια.

⁸Όταν χτίσεις καινούριο σπίτι, να φτιάξεις στηθαίο γύρω στο δώμα σου, για να μην πέσει από 'κει κανείς και σκοτωθεί· και θα είσαι εσύ υπεύθυνος για το θάνατό του.

⁹Μη φυτέψεις στο αμπέλι σου σπόρους άλλων φυτών, γιατί τότε όλη η παραγωγή και του αμπελιού και των φυτών, που έσπειρες, θα πρέπει ν' αφιερωθεί στον Κύριο.

¹⁰Μην οργώνεις μ' ένα βόδι κι ένα γαϊδούρι ζεμένα μαζί.

¹¹Μη ντύνεσαι με ύφασμα φτιαγμένο από μαλλί και βαμβάκι μαζί.

¹²Θα κάνεις κρόσσια στις τέσσερις άκρες του μανδύα που φοράς.

Νόμοι σχετικοί με την αγνότητα

¹³Ίσως κάποιος παντρευτεί μια γυναίκα και ενωθεί μαζί της αλλά αργότερα δεν τη θέλει άλλο,

¹⁴κι αρχίσει να την κατηγορεί για τη συμπεριφορά της, και τη δυσφημεί λέγοντας: «παντρεύτηκα αυτή τη γυναίκα κι όταν την πλησίασα δεν τη βρήκα παρθένα».

¹⁵Τότε ο πατέρας της νέας κι η μητέρα της θα πάρουν τις αποδείξεις της παρθενίας της και θα τις φέρουν στους πρεσβυτέρους της πόλης, στην πύλη.

¹⁶Ο πατέρας της νέας θα πει στους πρεσβυτέρους: «Την κόρη μου την έδωσα σ' αυτόν τον άντρα για γυναίκα, αλλά αυτός δεν τη θέλει πια.

¹⁷Τώρα την κατηγορεί για ανήθικη συμπεριφορά και μου λέει ότι δεν την βρήκε παρθένα. Εδώ όμως είναι οι αποδείξεις της παρθενίας της κόρης μου» – και θ' απλώσουν οι γονείς το σεντόνι μπροστά στους πρεσβυτέρους.

- ¹⁸Τότε οι πρεσβύτεροι της πόλης θα συλλάβουν τον άντρα και θα τον μαστιγώσουν·
- ¹⁹επιπλέον θα του επιβάλουν χρηματική ποινή εκατό σίκλους, που θα τους παραδώσει στον πατέρα της νέας, επειδή δυσφήμισε μια παρθένα Ισραηλίτισσα. Τέλος αυτή θα παραμείνει γυναίκα του για πάντα· δεν θα μπορεί να τη χωρίσει σ' όλη του τη ζωή.
- ²⁰Αν όμως η κατηγορία αποδειχτεί αληθινή και δε βρεθούν οι αποδείξεις της παρθενίας της νέας,
- ²¹τότε θα την οδηγήσουν μπροστά στην πόρτα του πατρικού της σπιτιού, και οι άντρες της πόλης της θα τη θανατώσουν με λιθοβολισμό, γιατί διέπραξε ατιμία μέσα στο λαό του Ισραήλ· είχε σχέσεις με άντρα, ενώ ακόμα έμενε στο πατρικό της σπίτι. Έτσι θα εξαλείψετε το κακό απ' ανάμεσά σας.
- ²²Αν κάποιος πιαστεί να πλαγιάζει με παντρεμένη γυναίκα, τότε θα θανατωθούν και οι δύο. Έτσι θα εξαλείψετε το κακό μέσα από το λαό του Ισραήλ.
- ²³Αν ένας άντρας συναντήσει στην πόλη μια νέα παρθένα, αρραβωνιασμένη και πλαγιάσει μαζί της,
- ²⁴τότε θα τους βγάλουν και τους δύο στην πύλη της πόλης εκείνης και θα τους θανατώσουν με λιθοβολισμό· τη νέα, επειδή δεν φώναξε για βοήθεια, αν και βρισκόταν στην πόλη, και τον άντρα, επειδή ταπείνωσε τη γυναίκα του συνανθρώπου του. Έτσι θα εξαλείψετε το κακό απ' ανάμεσά σας.
- ²⁵Αν, όμως, ο άντρας συναντήσει την αρραβωνιασμένη παρθένα έξω στα χωράφια και τη βιάσει, τότε θα θανατωθεί μόνον ο άντρας.
- ²⁶Στη νέα δεν θα κάνετε τίποτε· η νέα δεν διέπραξε αμαρτία που να τιμωρείται με θάνατο. Η περίπτωση αυτή είναι σαν του ανθρώπου που κάποιος του επιτίθεται και τον σκοτώνει.
- ²⁷Ο άντρας τη βρήκε στα χωράφια· η νέα μπορεί να φώναξε, αλλά να μην ήταν κανείς εκεί για να τη σώσει.

²⁸Αν ένας άντρας συναντήσει μια νέα που δεν είναι αρραβωνιασμένη, και τη βιάσει και τους ανακαλύψουν,

²⁹τότε ο άντρας που βίασε την κοπέλα, θα δώσει στον πατέρα της πενήντα ασημένιους σίκλους και θα την πάρει γυναίκα του, επειδή την ταπείνωσε· και σ' όλη του τη ζωή δεν θα μπορεί να τη χωρίσει.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 23

¹Να μην πάρει κανείς τη γυναίκα του πατέρα του για να μην ατιμάσει τον πατέρα του.

Ποιοι αποκλείονται από την κοινότητα

²Όποιος ευνουχίστηκε με θλάση ή αποκοπή των γεννητικών του οργάνων, δεν μπορεί να γίνει δεκτός στην κοινότητα του Κυρίου.

³Νόθος δεν μπορεί να γίνει δεκτός στην κοινότητα του Κυρίου ακόμα κι ως τη δέκατη γενιά των απογόνων του.

⁴Οι Αμμωνίτες κι οι Μωαβίτες δεν μπορούν να γίνουν δεκτοί στην κοινότητα του Κυρίου ποτέ, ακόμα κι ως τη δέκατη γενιά των απογόνων τους.

⁵Αυτοί αρνήθηκαν να έρθουν και να σας προμηθεύσουν ψωμί και νερό στο δρόμο, όταν βγήκατε από την Αίγυπτο. Αντίθετα, έστειλαν και κάλεσαν εναντίον σας το Βαλαάμ, γιο του Βεώρ, από την Πεθόρ, της Μεσοποταμίας και τον πλήρωσαν για να σας καταραστεί.

⁶Αλλά ο Κύριος, ο Θεός σας, δε θέλησε ν' ακούσει το Βαλαάμ, και μετέτρεψε για σας την κατάρα σε ευλογία, επειδή σας αγαπάει.

⁷Μην επιδιώξεις ποτέ στη ζωή σου την προκοπή τους και το καλό τους.

⁸Τους Εδωμίτες μην τους αποστρέψετε γιατί αυτοί είναι συγγενικός σας λαός. Επίσης μην αποστρέψετε τους Αιγυπτίους, γιατί έχετε μείνει ως ξένοι στη χώρα τους.

⁹Η τρίτη γενιά των απογόνων τους μπορεί να γίνει δεκτή στην κοινότητα του Κυρίου.

Η καθαρότητα του στρατοπέδου

- 10** Όταν εκστρατεύετε εναντίον των εχθρών σας και μένετε σε στρατόπεδο, να φυλάγεστε από ο, τιδήποτε μπορεί να σας καταστήσει ακάθαρτους.
- 11** Αν υπάρχει ανάμεσά σας κάποιος που δεν είναι καθαρός, επειδή έπαθε ονειρώξη, αυτός θα βγει έξω από το στρατόπεδο και δε θα μπει μέσα όλη την ημέρα.
- 12** Το δειλινό, θα πλυθεί με νερό και με τη δύση του ήλιου μπορεί να μπει στο στρατόπεδο.
- 13** Θα ορίζετε έναν τόπο έξω από το στρατόπεδο που να πηγαίνετε για τις φυσικές σας ανάγκες.
- 14** Καθένας να έχει μαζί με τον εξοπλισμό του ένα τσαπί και όταν πηγαίνει εκεί έξω, να σκάβει μ' αυτό και μετά να σκεπάζει τα κόπρανά του.
- 15** Ο Κύριος, ο Θεός σας, πηγαينوέρχεται μέσα στο στρατόπεδό σας, για να σας προστατεύει και να κάνει τους εχθρούς σας να παραδίνονται μπροστά σας. Γι' αυτό πρέπει το στρατόπεδο σας να είναι τόπος καθαρός· για να μη δει ο Κύριος εκεί κάτι ακάθατο και σας εγκαταλείψει.

Διάφοροι άλλοι νόμοι

- 16** Αν ένας δούλος φύγει από τον κύριό του και ζητήσει καταφύγιο κοντά σας, μην τον παραδώσετε στον κύριό του.
- 17** Θα εγκατασταθεί ανάμεσά σας, στον τόπο που θα διαλέξει σε μία από τις πόλεις σας, όπου του αρέσει· δε θα τον εκμεταλλευτείτε όμως.
- 18** Κανείς Ισραηλίτης, άντρας ή γυναίκα, δεν πρέπει να επιδοθεί στην ιερή πορνεία.
- 19** Δε θα φέρετε στο ναό του Κυρίου, του Θεού σας την αμοιβή πόρνης ή το χρήμα κίναιδου, για να εκπληρώσετε οποιοδήποτε τάμα· είναι και τα δυο βδελυρές πράξεις για τον Κύριο, το Θεό σας.
- 20** Μη δανείσεις στο συμπατριώτη σου χρήματα με τόκο ή τρόφιμα με τόκο ή ο, τιδήποτε άλλο δανειστεί από σένα.

²¹Από τον ξένο θα παίρνεις τόκο, αλλά από τον ομοεθνή σου δεν θα πάρεις, για να σε ευλογεί ο Κύριος, ο Θεός σου, σε ο, τιδήποτε επιχειρείς, στη χώρα που πηγαίνετε για να την πάρετε για ιδιοκτησία σας.

²²Αν κάνεις ένα τάμα στον Κύριο, το Θεό σου, μην αργήσεις να το εκπληρώσεις, γιατί αυτός θα σου το ζητήσει και θα σου καταλογιστεί ως αμαρτία.

²³Όταν όμως αποφεύγεις να τάξεις δεν έχεις αμαρτία.

²⁴Τον λόγο σου να τον τηρείς και να εκπληρώνεις ό, τι έταξες στον Κύριο τον Θεό σου, όπως ακριβώς και τις προαιρετικές προσφορές σου.

²⁵Αν μπεις στο αμπέλι του γείτονά σου, μπορείς να φας όσα σταφύλια θέλεις, ώσπου να χορτάσεις, αλλά δεν έχεις το δικαίωμα να πάρεις και μαζί σου.

²⁶Αν μπεις στα σπαρτά του γείτονά σου μπορείς να κόψεις στάχυα με το χέρι σου, αλλά δρεπάνι δε θα βάλεις στα σπαρτά του.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 24

Ο νόμος για το διαζύγιο

¹Αν κάποιος πάρει μια γυναίκα και παντρευτούν αλλά αργότερα την αντιπαθήσει, επειδή βρήκε σ' αυτήν κάποιον ψόγο, τότε μπορεί να της εγχειρίσει ένα έγγραφο διαζυγίου και να τη διώξει από το σπίτι του.

²Αν αυτή, αφού φύγει από το σπίτι του, πάει και παντρευτεί άλλον άντρα,

³και ο δεύτερος αυτός άντρας πάψει να την αγαπάει και της εγχειρίσει ένα έγγραφο διαζυγίου και τη διώξει από το σπίτι του, ή αν αυτός πεθάνει,

⁴τότε ο πρώτος της άντρας, που την είχε διώξει, δεν μπορεί να την ξαναπάρει πάλι γυναίκα του, επειδή θεωρείται ακάθαρτη. Θα ήταν πράξη βδελυρή για τον Κύριο, το Θεό σας, και δεν πρέπει να μολύνετε με αμαρτία τη χώρα, που αυτός σας δίνει για ιδιοκτησία.

Διάφοροι άλλοι νόμοι

⁵Όταν είναι κανείς νιόπαντρος, δε θα πηγαίνει στην εκστρατεία και δε θα του ανατίθεται καμιά δημόσια υπηρεσία· για ένα χρόνο θα είναι ελεύθερος, για να μείνει σπίτι του και να κάνει ευτυχισμένη τη γυναίκα που πήρε.

⁶Να μην πάρει κανείς για ενέχυρο το χερόμυλο ή έστω και την πάνω πέτρα του, γιατί είναι σαν να παίρνει για ενέχυρο την ίδια τη ζωή.

⁷Αν κανείς από τους Ισραηλίτες απαγάγει έναν ομοεθνή του και τον κάνει σκλάβο του ή τον πουλήσει για δούλο, τότε ο απαγωγέας θα θανατώνεται. Έτσι θα εξαλείψετε το κακό απ' ανάμεσά σας.

⁸Να προσέχετε τις πληγές των δερματικών νόσων· να φροντίζετε να τηρείτε με σχολαστικότητα όλες τις οδηγίες που θα σας διδάξουν οι ιερείς-Λευίτες, σύμφωνα με όσα τους έχω διατάξει.

⁹Θυμηθείτε τι έκανε ο Κύριος ο Θεός σας στη Μαριάμ, στο δρόμο, όταν βγήκατε απ' την Αίγυπτο.

Η προστασία των αδυνάτων

¹⁰Αν δώσεις στο συμπατριώτη σου ένα δάνειο, μη μπεις μέσα στο σπίτι του όταν πας να του πάρεις το ενέχυρο.

¹¹Θα σταθείς έξω, κι ο οφειλέτης θα σου φέρει έξω το ενέχυρο.

¹²Αν ο άνθρωπος αυτός είναι φτωχός, και σου έδωσε ως ενέχυρο το πανωφόρι του, εσύ μην το κρατήσεις όλη τη νύχτα.

¹³Πρέπει το δίχως άλλο να του το επιστρέψεις με τη δύση του ήλιου, για να μπορέσει να τυλιχτεί μέσα στο πανωφόρι του και να κοιμηθεί. Θα σε ευγνωμονεί μετά, κι αυτό θα υπολογιστεί για δίκαιη πράξη από τον Κύριο το Θεό σου.

¹⁴Μην εκμεταλλεύεσαι ποτέ τον μισθωτό, το δυστυχισμένο και το φτωχό συμπατριώτη σου ή τον ξένο που ζει σε μια από τις πόλεις της χώρας σου.

¹⁵Να του δίνεις κάθε μέρα το ημερομίσθιό του, πριν απ' τη δύση του ήλιου· γιατί είναι φτωχός και το έχει ανάγκη. Αλλιώς αυτός θα φωνάξει με

αγανάκτηση εναντίον σου στον Κύριο, κι αυτό θα σου καταλογιστεί για αμαρτία.

¹⁶Δεν πρέπει να τιμωρούνται με θάνατο οι γονείς για τις αμαρτίες των παιδιών τους, ούτε τα παιδιά για τις αμαρτίες των γονιών τους. Ο καθένας θα τιμωρείται με θάνατο μόνο για τη δική του αμαρτία.

¹⁷Μη διαστρεβλώνεις το δίκιο του ξένου ή του ορφανού, και μην παίρνεις για ενέχυρο το φόρεμα της χήρας·

¹⁸να θυμόσαστε ότι κάποτε ήσασταν δούλοι στην Αίγυπτο και σας λύτρωσε από 'κει ο Κύριος, ο Θεός σας· γι' αυτό κι εγώ σας διατάζω να τηρείτε αυτή την εντολή.

¹⁹Όταν θερίζετε τη σοδειά σας και λησμονήσετε ένα χερόβολο στάχυα στο χωράφι, μη γυρίσετε να το πάρετε· αυτό είναι για τον ξένο, το ορφανό και τη χήρα· έτσι θα σας ευλογεί ο Κύριος, ο Θεός σας, σ' ό, τι κι αν καταπιανόσαστε.

²⁰Το ίδιο όταν ραβδίζετε τις ελιές σας: μην ξαναγυρνάτε να μαζέψετε τον ξεχασμένο καρπό· ό, τι απόμεινε είναι για τον ξένο, το ορφανό και την χήρα.

²¹Τέλος όταν τρυγάτε το αμπέλι σας, μην ξαναπερνάτε ανάμεσα στα κλήματα για να μαζέψετε τα ξεχασμένα τσαμπιά. Όσα έμειναν είναι για τον ξένο, το ορφανό και τη χήρα.

²²Να θυμάστε ότι ήσασταν δούλοι στην Αίγυπτο. Γι' αυτό κι εγώ σας διατάζω να τηρείτε αυτή την εντολή.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 25

Καθορισμός των μαστιγωμάτων

¹Αν παρουσιαστεί κάποια διαφορά ανάμεσα σε δυο ανθρώπους και πάνε στο δικαστήριο για να γίνει δίκη, ο ένας θα δικαιωθεί κι ο άλλος θα καταδικαστεί.

²Αν ο ένοχος καταδικαστεί να μαστιγωθεί, ο δικαστής θα διατάξει να τον ρίξουν χάμω και να τον μαστιγώσουν μπροστά του· τα χτυπήματα που θα

του δώσουν με το μαστίγιο θα είναι σε αριθμό ανάλογα με τη σοβαρότητα της ενοχής του.

³Δεν πρέπει να ξεπεράσουν τα σαράντα, γιατί αν τον χτυπήσουν περισσότερο, ο συμπατριώτης σας θα εξευτελιστεί στα μάτια σας.

Η προστασία των ζώων

⁴Μη βάλεις φίμωτρο στο βόδι που αλωνίζει.

Ο ανδραδελφικός γάμος

⁵Αν συμβαίνει δυο αδέρφια να συγκατοικούν και να πεθάνει ένας απ' αυτούς χωρίς ν' αφήσει γιο, τότε η χήρα του δεν θα παντρευτεί ξένον άντρα· ο αδερφός του άντρα της θα πάει σ' αυτή και θα την πάρει γυναίκα του κι έτσι θα εκπληρώσει το ανδραδελφικό καθήκον του, προς αυτήν.

⁶Ο πρωτότοκος γιος που θα γεννήσει η χήρα, θα θεωρείται γιος εκείνου που πέθανε, για να μην εξαφανιστεί το όνομά του από τον Ισραήλ.

⁷Αν όμως ο άντρας αυτός δεν θέλει να πάρει γυναίκα του τη χήρα του αδερφού του, τότε αυτή θα πάει στην πύλη, στους πρεσβυτέρους και θα τους πει: «Ο αδερφός του άντρα μου αρνείται να συνεχίσει το όνομα του αδερφού του στον Ισραήλ· δε θέλει να εκπληρώσει το ανδραδελφικό καθήκον του σ' εμένα».

⁸Οι πρεσβύτεροι της πόλης του θα τον καλέσουν και θα του μιλήσουν· αν αυτός επιμένει και λέει, «δεν θέλω να την πάρω αυτή για γυναίκα μου»,

⁹τότε η χήρα θα τον πλησιάσει μπροστά στους πρεσβυτέρους, θα του βγάλει το σανδάλι από το πόδι του και θα τον φτύσει στο πρόσωπο λέγοντας: «Αυτά παθαίνει ο άντρας, που αρνείται να δημιουργήσει οικογένεια στον αδερφό του».

¹⁰Από 'κει και πέρα η οικογένεια αυτού του ανθρώπου θα ονομάζεται «οικογένεια γυμνοπόδη» μέσα σ' όλο το λαό του Ισραήλ.

Διάφοροι άλλοι νόμοι

11 Αν δυο άνθρωποι μαλώνουν, και πλησιάσει η γυναίκα του ενός για να γλιτώσει τον άντρα της από τα χέρια εκείνου που τον χτυπάει και απλώσει το χέρι της και πιάσει τον επιτιθέμενο από τα απόκρυφα του μέρη,

12 τότε θα της κόψετε το χέρι· δε θα τη λυπηθείτε.

13 Στο σακί σου δεν θα έχεις δύο ειδών σταθμά, ένα μεγάλο (για να αγοράζεις) κι ένα μικρό (για να πουλάς).

14 Στο σπίτι σου δεν θα έχεις δύο ειδών εφά, ένα μεγάλο κι ένα μικρό.

15 Θα έχεις σωστά και ακριβή σταθμά, σωστό και ακριβές εφά, για να ζήσεις πολλά χρόνια στη χώρα που σου δίνει ο Κύριος, ο Θεός σου.

16 Γιατί αυτός αποστρέφεται όποιον διαπράττει τέτοιου είδους αδικία.

Εντολή για την εξολόθρευση των Αμαληκίων

17 Ποτέ να μην ξεχάσετε τι σας έκαναν οι Αμαληκίτες κατά την πορεία σας, όταν βγήκατε από την Αίγυπτο.

18 Σας περίμεναν στο δρόμο και σας χτύπησαν από τα νώτα σκοτώνοντας έτσι όλους τους βραδυπορούντες, ενώ εσείς ήσασταν εξαντλημένοι κι αποκαμωμένοι· δε φοβήθηκαν το Θεό.

19 Γι' αυτό, όταν εγκατασταθείτε στη χώρα που ο Κύριος, ο Θεός σας, σας δίνει για ιδιοκτησία και ησυχάσετε από τους γύρω εχθρούς σας, τότε θα εξαλείψετε τη μνήμη των Αμαληκίων από την υφήλιο· μην το ξεχάσετε.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 26

Ορισμοί για τα πρωτογεννήματα και τη δεκάτη

1 Όταν θα μπειτε στη χώρα, που σας δίνει ο Κύριος, ο Θεός σας, για ιδιοκτησία και την κυριέψετε και εγκατασταθείτε σ' αυτήν,

2 καθένας από σας θα πάρει τους πρώτους απ' όλους τους καρπούς της γης που θα μαζέψετε εκεί, θα τους βάλει σ' ένα καλάθι και θα τους πάει στον τόπο που θα έχει διαλέξει ο Κύριος, ο Θεός σας, για να λατρεύεται το όνομά του εκεί.

³Θα βρει τον ιερέα, που θα είναι της υπηρεσίας την ημέρα εκείνη, και θα του πει: «Δηλώνω σήμερα στον Κύριο, το Θεό σου, ότι μπήκα στη χώρα που ο Κύριος είχε υποσχεθεί με όρκο στους προγόνους μας να μας δώσει».

⁴Ο ιερέας θα πάρει το καλάθι από το χέρι του και θα το αποθέσει μπροστά στο θυσιαστήριο του Κυρίου, του Θεού σας.

⁵Τότε θα πάρεις το λόγο και θα πεις ενώπιον του Κυρίου του Θεού σου: «Ένας περιπλανώμενος Αραμαίος ήταν ο προπάτοράς μου. Κατέβηκε στην Αίγυπτο κι έζησε εκεί σαν ξένος, με λίγους ανθρώπους γύρω του. Εκεί έγινε έθνος μεγάλο, ισχυρό και πολυάριθμο.

⁶Αλλά οι Αιγύπτιοι μας κακομεταχειρίζονταν, μας καταπίεζαν και μας επέβαλλαν σκληρή δουλειά.

⁷Τότε επικαλεστήκαμε τον Κύριο, το Θεό των προγόνων μας κι εκείνος άκουσε τη φωνή μας και είδε τη δυστυχία μας, την ταλαιπωρία μας και την καταπίεσή μας.

⁸Μας έβγαλε απ' την Αίγυπτο με το δυνατό του χέρι, με την ακαταμάχητη δύναμή του, με σημεία και θαύματα, σκορπίζοντας τρόμο μεγάλο.

⁹Και μας έφερε σ' αυτό τον τόπο και μας έδωσε τη χώρα αυτή, χώρα που ρέει γάλα και μέλι.

¹⁰Και τώρα, να, έφερα τους πρώτους καρπούς της γης που μας έδωσες, Κύριε». Μετά θα τους τοποθετήσεις ενώπιον του Κυρίου, του Θεού σου, και θα τον προσκυνήσεις.

¹¹Έτσι μαζί με τους Λευίτες και τους ξένους που ζουν ανάμεσά σας θα απολαμβάνετε όλα τα αγαθά, που ο Κύριος, ο Θεός σας θα δίνει σ' εσάς και στις οικογένειές σας.

Η προσευχή για τις προσφορές υπέρ των Λευιτών κλπ.

¹²Κάθε τρίτο έτος θα είναι «το έτος της δεκάτης». Όταν θα έχετε τελειώσει με τη συλλογή της δεκάτης, δηλαδή του δεκάτου όλων των προϊόντων σας, θα τα καταθέτετε στις πόλεις σας, για να βρίσκονται στη διάθεση των Λευιτών, των ξένων, των ορφανών και των χηρών.

¹³Μετά θα πεις ενώπιον του Κυρίου του Θεού σου: «Ξεχώρισα, Κύριε, την ιερή μερίδα από το σπίτι μου και την έδωσα στους Λευίτες, στους ξένους, στα ορφανά και στις χήρες. Εκτέλεσα όλες τις εντολές που μου έχεις δώσει, χωρίς να παραβώ ή να ξεχάσω καμιά απ' αυτές.

¹⁴Απ' αυτή την ιερή μερίδα τίποτα δεν έφαγα τον καιρό που είχα πένθος, τίποτα δεν άγγιξα όταν ήμουν ακάθατος και τίποτα δεν έδωσα για κάποιον νεκρό. Υπάκουσα στα λόγια σου, Κύριε Θεέ μου, κι έκανα όπως με διέταξες.

¹⁵Κοίταξε τώρα από το άγιο σου κατοικητήριο, από τους ουρανούς, κι ευλόγησε τον λαό σου, τον Ισραήλ, και τη χώρα που μας έδωσες, όπως υποσχέθηκες με όρκο στους προγόνους μας, τη χώρα που ρέει γάλα και μέλι».

Λαός αφιερωμένος στον Κύριο

¹⁶Ο Μωυσής είπε: «Σήμερα ο Κύριος, ο Θεός σας, σας διατάζει να εκτελείτε τους νόμους αυτούς και τα προστάγματα, και να τους τηρείτε και να τους εφαρμόζετε μ' όλη σας την καρδιά και την ψυχή.

¹⁷Σήμερα αποσπάσατε από τον Κύριο την υπόσχεση ότι θα είναι ο Θεός σας, με τον όρο να βαδίζετε στο δρόμο του, να φυλάτε τους νόμους του, τις εντολές του και τα προστάγματά του και να υπακούετε σ' ό, τι σας λέει.

¹⁸Και ο Κύριος απέσπασε σήμερα από σας την υπόσχεση ότι θα είστε ο εκλεκτός λαός του, η περιουσία του, όπως σας έχει πει, και ότι θα τηρείτε όλες τις εντολές του.

¹⁹Θα σας κάνει έναν λαό ανώτερο απ' όλα τα άλλα έθνη που έχει δημιουργήσει –ανώτερον σε δόξα, σε φήμη και σε μεγαλείο. Και θα είστε ένας λαός αφιερωμένος στον Κύριο, το Θεό σας, όπως ο ίδιος το έχει διακηρύξει».

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 27

Η αναγραφή του νόμου στο όρος Εβάλ

¹Ο Μωυσής, συνοδευόμενος από τους πρεσβυτέρους του λαού Ισραήλ, απευθύνθηκε στο λαό και είπε: «Να τηρείτε όλες τις εντολές, που εγώ σας δίνω σήμερα.

²Την ημέρα που θα περάσετε τον Ιορδάνη για να πάτε στη χώρα, που σας δίνει ο Κύριος, ο Θεός σας, θα πάρετε μεγάλα λιθάρια και θα τα στήσετε όρθια, θα τα ασβεστώσετε

³και πάνω τους θα γράψετε όλα τα λόγια αυτού του νόμου. Έτσι θα μπορέσετε να μπειτε στη χώρα που ρέει γάλα και μέλι, που σας τη δίνει ο Κύριος, ο Θεός σας και Θεός των προγόνων σας, σύμφωνα με την υπόσχεσή του.

⁴Αυτά τα λιθάρια, θα τα στήσετε στο όρος Εβάλ και θα τα ασβεστώσετε, σύμφωνα με τη διαταγή που σας δίνω σήμερα, αφού θα 'χετε περάσει τον Ιορδάνη.

⁵⁻⁶Εκεί θα χτίσετε ένα πέτρινο θυσιαστήριο στον Κύριο, το Θεό σας, με πέτρες απελέκητες, χωρίς να τις επεξεργαστείτε με σιδερένιο εργαλείο, και πάνω σ' αυτό θα προσφέρετε ολοκαυτώματα σ' αυτόν.

⁷Επίσης θα προσφέρετε θυσίες κοινωνίας, και θα τρώτε εκεί και θα χαιρόσαστε ενώπιον του Κυρίου του Θεού σας.

⁸Πάνω στα όρθια λιθάρια θα γράψετε ευανάγνωστα όλα τα λόγια αυτού του νόμου».

⁹Στη συνέχεια, ο Μωυσής, μαζί με τους ιερείς-Λευίτες, μίλησε σ' όλους τους Ισραηλίτες και τους είπε: «Σωπάστε κι ακούστε, Ισραηλίτες. Σήμερα γίνετε λαός του Κυρίου, του Θεού σας.

¹⁰Να υπακούτε στα λόγια του και να εκτελείτε τις εντολές του και τους νόμους του, που εγώ σήμερα σας δίνω».

Οι κατάρες για την ανυπακοή – όρος Εβάλ

¹¹Επίσης ο Μωυσής είπε στους Ισραηλίτες:

¹²«Όταν θα περάσετε τον Ιορδάνη, οι φυλές Συμεών, Λευί, Ιούδα, Ισάχαρ, Ιωσήφ και Βενιαμίν, θα σταθούν στο όρος Γεριζίμ, για να απαγγείλουν τις ευλογίες προς το λαό.

13Και οι φυλές Ρουβήν, Γαδ, Ασήρ, Ζαβουλών, Δαν και Νεφθαλί, θα σταθούν στο όρος Εβάλ για να απαγγείλουν τις κατάρες.

14Οι Λευίτες θα πάρουν το λόγο, και με δυνατή φωνή, θα πουν στους Ισραηλίτες:

15«Καταραμένος ο άνθρωπος, που θα κατασκευάσει κάποιο είδωλο ή χυτό ομοίωμα, και θα το βάλει κάπου στα κρυφά να το λατρεύει. Αυτά τα πράγματα ο Κύριος τα αποστρέφεται. Είναι κατασκευάσματα τεχνίτη». Κι όλος ο λαός θα πει: «Αμήν».

16«Καταραμένος όποιος προσβάλλει τον πατέρα του και τη μητέρα του». Κι όλος ο λαός θα πει: «Αμήν».

17«Καταραμένος όποιος μετακινεί τα σύνορα του γείτονά του». Κι όλος ο λαός θα πει: «Αμήν».

18«Καταραμένος όποιος παραπλανάει έναν τυφλό στο δρόμο». Κι όλος ο λαός θα πει: «Αμήν».

19«Καταραμένος όποιος διαστρεβλώνει το δίκιο του ξένου, του ορφανού και της χήρας». Κι όλος ο λαός θα πει: «Αμήν».

20«Καταραμένος όποιος συνευρίσκεται με τη γυναίκα του πατέρα του, γιατί ατιμάζει τον πατέρα του». Κι όλος ο λαός θα πει: «Αμήν».

21«Καταραμένος όποιος συνευρίσκεται με οποιοδήποτε ζώο». Κι όλος ο λαός θα πει: «Αμήν».

22«Καταραμένος όποιος συνευρίσκεται με την αδερφή του, κόρη του πατέρα του ή κόρη της μητέρας του». Κι όλος ο λαός θα πει: «Αμήν».

23«Καταραμένος όποιος συνευρίσκεται με την πεθερά του». Κι όλος ο λαός θα πει: «Αμήν».

24«Καταραμένος όποιος χτυπήσει το συνάνθρωπό του ύπουλα». Κι όλος ο λαός θα πει: «Αμήν».

25«Καταραμένος όποιος παίρνει λεφτά για να σκοτώσει έναν αθώο». Κι όλος ο λαός θα πει: «Αμήν».

²⁶«Καταραμένος όποιος δε μένει πιστός στα λόγια αυτού του νόμου, και δεν τα εφαρμόζει». Κι όλος ο λαός θα πει: «Αμήν».

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 28

Οι ευλογίες για την υπακοή

(Λευ 26,3-13· 7,12-24)

¹⁻²Στη συνέχεια ο Μωυσής είπε: «Αν υπακούτε πραγματικά στα λόγια του Κυρίου, του Θεού σας, και προσέχετε να εφαρμόζετε όλες τις εντολές του, που εγώ σας δίνω σήμερα, ο Κύριος, ο Θεός σας θα σας κάνει το πρώτο απ' όλα τα έθνη της γης, και θα έρθουν πάνω σας ετούτες οι ευλογίες:

³Ευλογημένος θα 'σαι στην πόλη και στο χωράφι.

⁴Ευλογημένος θα 'ναι της κοιλιάς σου ο καρπός, και ο καρπός της γης σου, και ο καρπός των ζωντανών σου, των γελαδιών σου οι γέννες και των προβάτων σου.

⁵Ευλογημένο θα 'ναι το καλάθι σου κι ευλογημένη η σκάφη που ζυμώνεις το ψωμί σου.

⁶Ευλογημένος θα 'σαι, σ' ό, τι κι αν κάνεις.

⁷Ο Κύριος θα σου παραδώσει τους εχθρούς σου, αυτούς που θα ξεσηκωθούν να σε χτυπήσουν, νικημένους μπροστά σου. Από έναν δρόμο θα έρχονται εναντίον σου, κι από εφτά δρόμους θα φεύγουν από μπρος σου.

⁸»Ο Κύριος θα διατάξει την ευλογία να 'ναι μαζί σου στις αποθήκες σου και σ' ό, τι επιχειρείς, και θα σε ευλογήσει στη χώρα που σου δίνει.

⁹Ο Κύριος, ο Θεός σου θα σε αναδείξει σε δικό του λαό, αφιερωμένον σ' αυτόν, όπως με όρκο σου υποσχέθηκε, αν εκτελείς τις εντολές του και βαδίζεις στο δρόμο του.

¹⁰Τότε θα δουν όλοι οι λαοί της γης, ότι ο Κύριος σε προστατεύει, και θα σε φοβούνται.

¹¹»Ο Κύριος θα σου δώσει άφθονα τ' αγαθά, πλούσιο της κοιλιάς σου τον καρπό, και τον καρπό των ζωντανών σου και τον καρπό της γης σου, στη χώρα που ο Κύριος υποσχέθηκε στους προγόνους σου πως θα σου δώσει.

¹²Ο Κύριος για χάρη σου θ' ανοίγει τις δεξαμενές του νερού στον ουρανό, για να δίνει βροχή στη χώρα σου, στον κατάλληλο καιρό και να ευλογεί όλα σου τα έργα. Σε πολλά έθνη θα δανείζεις, ενώ εσύ δεν θα 'χεις ανάγκη να δανείζεσαι.

¹³Έτσι ο Κύριος, ο Θεός σου θα σε κάνει αρχηγό και όχι ουραγό. Πάντα θα υπερέχεις και ποτέ δεν θα μειονεκτείς, αν τηρείς τις εντολές του που εγώ σήμερα σου δίνω κι αν φροντίζεις να τις εφαρμόζεις.

¹⁴Να μην ξεφύγετε από καμιά εντολή που εγώ σας δίνω σήμερα, ούτε δεξιά ούτε αριστερά, για να ακολουθήσετε άλλους θεούς και να τους λατρέψετε».

Οι συνέπειες της ανυπακοής

(Λευ 26,14-46)

¹⁵«Αν όμως δεν υπακούσετε στον Κύριο, το Θεό σας, και δεν προσέχετε να εφαρμόζετε τις εντολές του και τους νόμους του, που εγώ σας δίνω σήμερα, τότε θα σας βρουν και θα πέσουν πάνω σας όλες ετούτες οι κατάρεις:

¹⁶Καταραμένος θα 'σαι στην πόλη και στο χωράφι.

¹⁷Καταραμένο θα 'ναι το καλάθι σου και η σκάφη που ζυμώνεις το ψωμί σου.

¹⁸Καταραμένος της κοιλιάς σου ο καρπός και ο καρπός της γης σου, των γελαδιών σου οι γέννες και των προβάτων σου.

¹⁹Καταραμένος θα 'σαι, σ' ό, τι κι αν κάνεις.

²⁰Αν εγκαταλείψεις τον Κύριο πράττοντας το κακό, αυτός θα στείλει πάνω σου την κατάρρα, τον τρόπο και τη θλίψη σ' ό, τι κι αν καταπιάνεσαι· και πολύ γρήγορα θα καταστραφείς τελείως.

²¹»Ο Κύριος θα επιτρέψει να σε βρει θανατικό, ωσότου σ' εξαφανίσει από τη χώρα που πηγαίνεις να την πάρεις ιδιοκτησία σου.

²²Ο Κύριος θα σε χτυπήσει με φθίση, με πυρετό, με ρίγος, με καύσωνα, με ξηρασία, με μαρασμό κι αρρώστια των φυτών. Όλα αυτά θα σε καταδιώκουν ωσότου καταστραφείς.

²³Χαλκός θα είν' ο ουρανός πάνω από το κεφάλι σου και σίδηρο η γη κάτω απ' τα πόδια σου.

24Ο Κύριος θα μετατρέψει τη βροχή στη χώρα σου σε σκόνη και σε χώμα. Θα πέφτει πάνω σου απ' τον ουρανό, ώσπου να εξοντωθείς.

25»Ο Κύριος θα επιτρέψει να σε νικούν οι εχθροί σου. Από ένα δρόμο θα βαδίζεις εναντίον τους, κι από εφτά δρόμους θα φεύγεις από μπροστά τους. Όλα τα βασίλεια της γης θα φρίττουν όταν θα βλέπουν το κατάντημά σου.

26Το πτώμα σου θα γίνει τροφή για τ' αρπαχτικά πουλιά του ουρανού και για τα θηρία της γης· και δε θα υπάρχει ούτ' ένας να τα διώξει.

27Ο Κύριος θα σε χτυπήσει με το αιγυπτιακό έλκος, με έκζεμα και ψώρα, αρρώστιες αγιάτρευτες.

28Ο Κύριος θα σε χτυπήσει με τρέλα, με τύφλωση και με σύγχυση του μυαλού.

29Μες στο καταμεσήμερο θα βαδίζεις ψηλαφώντας, όπως μες στο σκοτάδι του ο τυφλός. Τίποτε απ' ό, τι κάνεις δεν θα πετυχαίνει· πάντα θα σε καταπιέζουν και θα σε ληστεύουν και δε θα βρίσκεται κανείς για να σε σώσει.

30»Θ' αρραβωνιάζεσαι γυναίκα, κι άλλος μαζί της θα πλαγιάζει. Θα χτίζεις σπίτι, μα δε θα κατοικείς σ' αυτό. Αμπέλι θα φυτεύεις, μα δε θα το τρυγάς.

31Το βόδι σου θα το σφάζουν μπροστά σου, αλλά απ' το κρέας του εσύ δεν θα τρως. Θ' αρπάζουν το γαϊδούρι σου από μπροστά σου και σε σένα δεν θα ξαναγυρνά. Θα παραδίνονται τα πρόβατά σου στους εχθρούς σου και δε θα υπάρχει ούτε ένας να σου παρασταθεί.

32Οι γιοι και οι θυγατέρες σου θα παραδίνονται σ' άλλον λαό· εσύ θα το βλέπεις και τα μάτια σου θα λιώνουν την κάθε μέρα να τους καρτεράς, μα δε θα μπορείς τίποτα να κάνεις.

33Της γης σου τους καρπούς και τη σοδειά ολόκληρη του κόπου σου, ένας λαός που δεν τον ξέρεις θα τα τρώει· κι εσύ, μονάχα θα καταπιέζεσαι και θα τσακίζεσαι την κάθε μέρα.

34»Κι από το θέαμα που θα βλέπουνε τα μάτια σου, θα τρελαθείς.

- ³⁵Ο Κύριος θα σε χτυπήσει με κακές πληγές στα γόνατα και στους μηρούς, που απ' αυτές να γιατρευτείς δε θα μπορείς –από των ποδιών σου τις πατούσες ίσαμε της κεφαλής σου την κορφή.
- ³⁶Ο Κύριος θα σε παραδώσει, εσένα και το βασιλιά σου που θα 'χεις βάλει για αρχηγό σου, σ' έναν λαό που ούτε εσύ, ούτε οι πρόγονοί σου τον γνωρίζαν, και θα λατρέψεις εκεί άλλους θεούς, φτιαγμένους από ξύλο κι από πέτρα.
- ³⁷Θα προκαλείς τη φρίκη, το χλευασμό και τον περίγελο σ' όλους εκείνους τους λαούς, όπου ο Κύριος θα σε φέρει.
- ³⁸»Σπόρο πολύ θα ρίχνεις στο χωράφι, μα λίγο θα μαζεύεις, γιατί η ακρίδα θα τον έχει καταφάει.
- ³⁹Αμπέλια θα φυτεύεις και θα τα καλλιεργείς, μα ούτε κρασί θα πίνεις ούτε καν θα τρυγάς, γιατί θα τα 'χει καταφάει το σκουλήκι.
- ⁴⁰Λιόδεντρα θα 'χεις σ' όλη σου τη χώρα, αλλά δε θα 'χεις λάδι ν' αλειφτείς, γιατί οι ελιές θα πέφτουν.
- ⁴¹Γιους θα γεννάς και θυγατέρες, δικά σου όμως δε θα μπορείς να τα 'χεις, γιατί θα τα πηγαίνουν στην αιχμαλωσία.
- ⁴²Όλα τα δένδρα σου και τους καρπούς της γης σου, τα σκουλήκια θα τα χαίρονται.
- ⁴³Οι ξένοι που θα ζουν ανάμεσά σας θα προοδεύουν πίοτερο από σένα, όλο και πιο ψηλά· ενώ εσύ ολοένα και πιο χαμηλά θα πέφτεις.
- ⁴⁴Αυτοί θα σου δανείζουν, εσύ δε θα 'χεις πια να τους δανείσεις. Αυτοί θα είν' οι αρχηγοί κι εσύ ο ουραγός.
- ⁴⁵»Όλες ετούτες οι κατάρες θα σας βρουν και θα πέσουν πάνω σας, ωσότου αφανιστείτε, αν δεν υπακούσετε τον Κύριο, το Θεό σας, και δεν εφαρμόσετε τις εντολές του και τους νόμους του, εκείνα που σας πρόσταξε.
- ⁴⁶Κι αυτά θα 'ναι παντοτινά σημεία κι αποδείξεις θαυμαστές σ' εσάς και στους απογόνους σας.

⁴⁷»Αν δεν λατρεύσετε τον Κύριο, το Θεό σας, με χαρά και μ' όλη σας την καρδιά, όταν θα έχετε όλα τ' αγαθά σας άφθονα,

⁴⁸τότε θα γίνετε δούλοι στους εχθρούς σας, που θα τους στείλει ο Κύριος εναντίον σας. Θα πεινάτε, θα διψάτε, θα είστε γυμνοί και θα στερείστε τα πάντα· στον τράχηλό σας θα βάλει σιδερένιο ζυγό, ώσπου να σας εξοντώσει.

⁴⁹Ο Κύριος θα ξεσηκώσει εναντίον σας ένα έθνος από μακριά, από της γης την άκρη, που επιτίθεται όπως ο αετός· ένα έθνος, που τη γλώσσα του δεν θα μπορείτε να καταλάβετε.

⁵⁰Θα 'ναι ένα έθνος με άγριο πρόσωπο, που δε θα σέβεται τον γέροντα κι ούτε τον νέο θα σπλαχνίζεται.

⁵¹Θα καταφάει τον καρπό των ζωντανών σας και τον καρπό της γης σας, ώσπου ν' αφανιστείτε· δε θα σας αφήσει ούτε στάρι, ούτε κρασί, ούτε λάδι, ούτε τις γέννες των γελαδιών και των προβάτων σας, ωσότου σας εξαφανίσει.

⁵²Θα πολιορκήσει όλες σας τις πόλεις, τα ψηλά και δυνατά σας τείχη, μέσα στα οποία νιώθατε ασφαλείς, ώσπου να πέσουν, παντού στη χώρα που θα σας δώσει ο Κύριος, ο Θεός σας.

⁵³Κι όταν θα σας πολιορκεί ο εχθρός σας και θα στενεύει τον κλοιό του απελπιστικά, τότε εσείς θ' αναγκαστείτε να φάτε τα ίδια τα παιδιά σας, θα καταβροχθίσετε τις σάρκες των γιών σας και των θυγατέρων σας, που σας έδωσε ο Κύριος, ο Θεός σας.

⁵⁴Ο τρυφερότερος και ο πιο ευαίσθητος άνθρωπος ανάμεσά σας θα βλέπει με κακό μάτι τον αδερφό του και την αγαπημένη του γυναίκα και τα υπόλοιπα παιδιά του, που θα 'χουν απομείνει.

⁵⁵Σε κανέναν απ' αυτούς δε θα δίνει από τις σάρκες των παιδιών του· θα τις τρώει όλες αυτός, γιατί τίποτε πια δεν θα του έχει απομείνει στη διάρκεια της πολιορκίας· τόση θα είναι η απόγνωση που θα 'χει φέρει ο εχθρός σας σ' όλες τις πόλεις σας.

⁵⁶Η τρυφερότερη κι η πιο ευαίσθητη γυναίκα ανάμεσά σας, που απ' την ευαισθησία και τη χλιδή απέφευγε και το πόδι της ακόμα να πατήσει στη γη, τώρα θα βλέπει με κακό μάτι τον αγαπημένο της άντρα, το γιο της και την κόρη της.

⁵⁷Θα σκέφτεται να φάει κρυφά το νεογέννητο βρέφος της, ως και τον πλακούντα που θα βγει από την κοιλιά της, γιατί θα στερείται τα πάντα στη διάρκεια της πολιορκίας· τόση θα είναι η απόγνωση που θα έχει φέρει ο εχθρός σας στις πόλεις σας.

⁵⁸»Φροντίστε, λοιπόν, να εφαρμόζετε όλα τα λόγια του νόμου, τα γραμμένα σ' αυτό το βιβλίο, και να σεβόσαστε αυτό το όνομα, το δοξασμένο και φοβερό, τον Κύριο το Θεό σας.

⁵⁹Αλλιώς, ο Κύριος θα φέρει σ' εσάς και στους απογόνους σας φοβερές πληγές, μεγάλες και μακρόχρονες, αρρώστιες βαριές και χρόνιες.

⁶⁰Θα φέρει πάνω σας όλα τα πλήγματα που έφερε στους Αιγυπτίους, τα οποία τόσο σας είχαν τρομάξει· δε θα φεύγουν από πάνω σας.

⁶¹Ακόμη ο Κύριος θα φέρει εναντίον σας ασθένειες και πληγές που δεν είναι γραμμένες σ' αυτό το βιβλίο του νόμου, ώσπου να εξαφανιστείτε.

⁶²Και θ' απομείνετε ελάχιστοι, εσείς που ήσασταν τόσοι πολλοί σαν τ' άστρα του ουρανού, αν δεν υπακούσετε στον Κύριο, το Θεό σας.

⁶³»Όπως ο Κύριος χαιρόταν να σας κάνει ευτυχομένους και πολυάριθμους, έτσι τώρα θα χαίρεται να σας καταστρέφει και να σας εξαφανίζει· θα ξεριζωθείτε από τη χώρα που πάτε να πάρετε για ιδιοκτησία σας.

⁶⁴Ο Κύριος θα σας διασκορπίσει ανάμεσα σ' όλους τους λαούς, από τη μια άκρη της γης ως την άλλη· κι εκεί θα λατρέψετε άλλους θεούς, φτιαγμένους από ξύλο κι από πέτρα, που ούτε εσείς τους γνωρίζατε ούτε οι πρόγονοί σας.

⁶⁵Αλλά κι ανάμεσα στα έθνη εκείνα δεν θα ησυχάσετε. Τα πόδια σας δεν θα βρίσκουν τόπο ν' αναπαυτούν· ο Κύριος θα βάλει τον τρόπο στην καρδιά σας, θα κάνει τα μάτια σας να σβήνουν, την ψυχή σας να μαραίνεται.

⁶⁶Η ζωή σας θα κρέμεται από μια κλωστή· νύχτα και μέρα θα φοβάστε και θ' αμφιβάλλετε για την ίδια σας την ύπαρξη.

⁶⁷Το πρωί θα εύχεστε να ήταν βράδυ και το βράδυ θα εύχεστε να ήταν πρωί. Τόσος θα είναι ο φόβος που θα πλημμυρίζει την καρδιά σας από το θέαμα που θ' αντικρύζετε.

⁶⁸Ο Κύριος θα σας πάει πάλι με πλοία στην Αίγυπτο· θα πάρετε το δρόμο πίσω για τη χώρα, που σας υποσχέθηκα ότι πια δε θα την ξαναδείτε. Εκεί θα θέλετε να πουληθείτε στους εχθρούς σας σκλάβοι και σκλάβες και δε θα υπάρχει κανείς για να σας αγοράσει».

Η διαθήκη του Κυρίου με τον Ισραήλ στη Μωάβ

⁶⁹Αυτά είναι τα λόγια της διαθήκης που σύμφωνα με τη διαταγή του Κυρίου, έκανε ο Μωυσής με τους Ισραηλίτες, στη Μωάβ, εκτός από τη διαθήκη, που είχε κάνει μ' αυτούς στο όρος Χωρήβ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 29

¹Ο Μωυσής κάλεσε όλους τους Ισραηλίτες και τους είπε: «Όταν ήσασταν στην Αίγυπτο, είδατε με τα ίδια σας τα μάτια όλα όσα έκανε ο Κύριος στο Φαραώ, στους άρχοντές του και σ' ολόκληρη τη χώρα του·

²είδατε τις μεγάλες δοκιμασίες, τα σημεία και τα φοβερά εκείνα θαύματα.

³Αλλά ο Κύριος μέχρι σήμερα δεν σας έδωσε καρδιά για να καταλάβετε τα όσα περάσατε· τα μάτια σας και τ' αυτιά σας στην πραγματικότητα δε βλέπουν και δεν ακούν.

⁴Σαράντα χρόνια σας οδήγησα μέσα στην έρημο. Τα ρούχα σας δεν έλιωσαν επάνω σας, ούτε και τα ποδήματά σας στα πόδια σας·

⁵ψωμί δεν είχατε να φάτε ούτε κρασί και άλλα δυνατά ποτά να πιείτε. Αλλά ο Κύριος σας φρόντισε για να μπορέσετε να καταλάβετε ότι αυτός είναι ο Κύριος, ο Θεός σας.

⁶Κι όταν ήρθατε σ' αυτόν εδώ τον τόπο, ο Σιχόν, βασιλιάς της Εσεβών και ο Ωγ, βασιλιάς της Βασάν, βγήκαν για να μας πολεμήσουν, εμείς όμως τους νικήσαμε.

⁷Κυριέψαμε τη χώρα τους και τη δώσαμε για ιδιοκτησία στους Ρουβηνίτες, στους Γαδίτες και στο μισό της φυλής Μανασσή.

⁸Να τηρείτε, λοιπόν, τα λόγια αυτής της διαθήκης και να τα εκτελείτε, για να πετυχαίνετε σε ό, τι αναλαμβάνετε να κάνετε».

Επίσημη αποδοχή της διαθήκης του Θεού

⁹«Όλοι εσείς στεκόσαστε σήμερα ενώπιον του Κυρίου του Θεού σας, οι αρχηγοί των φυλών σας, οι πρεσβύτεροί σας, οι άρχοντές σας, και όλος ο λαός:

¹⁰τα παιδιά σας, οι γυναίκες σας και οι ξένοι που ζουν μέσα στο στρατόπεδό σας, ως κι εκείνοι που σας κόβουν ξύλα ή βγάζουν για σας νερό.

¹¹Είστε όλοι εδώ για να δεχτείτε τη διαθήκη του Κυρίου, του Θεού σας, τη σφραγισμένη με όρκο, την οποία συνάπτει μαζί σας σήμερα.

¹²Έτσι θα σας κάνει σήμερα λαό του, κι αυτός θα είναι Θεός σας, όπως σας το είπε και το 'χει υποσχεθεί με όρκο στους προπάτορές σας τον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ.

¹³Αλλά αυτή η διαθήκη και η ένορκη επισφράγιση της δεν ισχύει μόνο για σας

¹⁴και για όσους στέκονται σήμερα εδώ μαζί σας, ενώπιον του Κυρίου του Θεού μας· ισχύει και για τους απογόνους σας, που δε γεννήθηκαν ακόμα».

Προειδοποιήσεις κατά της ειδωλολατρίας

¹⁵«Εσείς γνωρίζετε πώς ήταν η ζωή μας στην Αίγυπτο και ποια ήταν η πορεία μας ανάμεσα στα έθνη απ' όπου περάσαμε.

¹⁶Έχετε δει τα βδελυρά είδωλά τους, είδωλα ξύλινα, πέτρινα, ασημένια και χρυσά.

17 Ας μη βρεθεί, λοιπόν, ανάμεσά σας κανένας άντρας ή γυναίκα, οικογένεια ή φυλή, από όσους στέκονται σήμερα εδώ, που η καρδιά τους θ' απομακρυνθεί από τον Κύριο, τον Θεό μας, για να πάει να λατρέψει τους θεούς εκείνων των εθνών. Κανείς ας μη μοιάσει με ρίζα, που θα βγάλει ένα πικρό, φαρμακερό φυτό ανάμεσά μας.

18 Κανείς να μη βρεθεί που θ' ακούσει τους όρους αυτής της διαθήκης, της σφραγισμένης με όρκο, και θα καθησυχάσει τον εαυτό του ότι όλα θα πάνε καλά, ακόμη κι αν πεισματικά κάνει ό, τι του αρέσει. Αυτό θα φέρει όλων την καταστροφή· κοντά στο ξερό θα καεί και το χλωρό.

19 Έναν τέτοιο άνθρωπο ο Κύριος δε θα στερήσει να τον συγχωρήσει, αλλά θα ξεσπάσουν εναντίον του ο θυμός και η οργή του· θα πέσουν πάνω του όλες οι κατάρες που είναι γραμμένες στο βιβλίο αυτό, και θα σβήσει ο Κύριος τη μνήμη του από τη γη.

20 Ο Κύριος θα τον αποκόψει απ' όλες τις φυλές του Ισραήλ και θα τον καταστρέψει τελείως, σύμφωνα με τις κατάρες της διαθήκης τις γραμμένες σ' αυτό το βιβλίο του νόμου.

21 «Οι επόμενες γενιές, οι απόγονοί σας, και οι ξένοι που θα έρχονται από χώρες μακρινές, όταν θα βλέπουν τις συμφορές και τις αρρώστιες που θα 'χει στείλει ο Κύριος εναντίον της χώρας σας, θα λένε:

22 “Κάηκε όλη η χώρα αυτή από το θειάφι και το αλάτι· τίποτα δεν μπορεί πια να σπαρθεί σ' αυτήν ούτε να φυτρώσει· ούτε χορτάρι μπορεί να βλαστήσει. Καταστράφηκε όπως τα Σόδομα και τα Γόμορρα, όπως η Αδαμά και η Σεβωίμ, που τις κατέστρεψε ο Κύριος πάνω στο θυμό του και στην οργή του”.

23 Τότε θ' αναρωτιούνται όλα τα έθνη: “Γιατί ο Κύριος φέρθηκε έτσι σ' αυτή τη χώρα; Γιατί άναψε τόσο πολύ η οργή του; ”

24 Και θ' απαντούν: “Επειδή εγκατέλειψαν τη διαθήκη που έκανε μαζί τους ο Κύριος, ο Θεός των προγόνων τους, όταν τους έβγαλε από την Αίγυπτο.

²⁵Πήγαν και λάτρεψαν άλλους θεούς και τους προσκύνησαν, θεούς που δεν τους γνώριζαν και που ο Κύριος δεν τους είχε επιτρέψει να λατρεύουν.

²⁶Γι' αυτό ξέσπασε ο θυμός του Κυρίου ενάντια στη χώρα αυτή, κι έκανε να 'ρθούν πάνω της όλες οι κατάρες που 'ναι γραμμένες σ' αυτό το βιβλίο.

²⁷Αγανακτισμένος και οργισμένος τους έδιωξε ο Κύριος από τη χώρα τους και τους έριξε σε μιαν άλλη χώρα, όπου και βρίσκονται ακόμα μέχρι σήμερα”.

²⁸»Τα κρυφά ανήκουν στον Κύριο, το Θεό μας. Εκείνα όμως που έχουν αποκαλυφθεί ανήκουν για πάντα σ' εμάς και στους απογόνους μας, ώστε να εφαρμόζουμε όλα τα λόγια αυτού του νόμου».

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 30

Προϋποθέσεις για αποκατάσταση και ευλογία

¹«Όλα αυτά που σας είπα θα πραγματοποιηθούν. Κι εκεί που θα βρίσκεστε ανάμεσα στα έθνη, όπου θα σας έχει διασκορπίσει ο Κύριος ο Θεός σας, θα θυμηθείτε αυτήν τη δυνατότητα εκλογής ανάμεσα στην ευλογία και στην κατάρρα που σας έδωσα.

²Αν, λοιπόν, τότε εσείς και οι απόγονοί σας επιστρέψετε στον Κύριο, το Θεό σας, και θελήσετε μ' όλη σας την καρδιά και την ψυχή να υπακούσετε στις εντολές του, που εγώ σας δίνω σήμερα,

³τότε ο Κύριος θα σας σπλαχνιστεί και θ' αλλάξει την κατάστασή σας. Θα σας συνάξει πάλι μέσα απ' όλους τους λαούς όπου θα σας έχει διασκορπίσει.

⁴Ακόμα και στην άκρη του κόσμου αν υπάρχουν διασκορπισμένοι Ισραηλίτες, ακόμη κι από 'κει θα σας πάρει, θα σας συνάξει

⁵και θα σας φέρει ο Κύριος, ο Θεός σας, στη χώρα των προγόνων σας. Θα την ξαναπάρτε ιδιοκτησία σας κι ο Κύριος θα σας κάνει πιο ευτυχισμένους και πιο πολυάριθμους από τους προγόνους σας.

⁶»Ο Κύριος, ο Θεός σας θα μαλακώσει την καρδιά τη δική σας και των απογόνων σας, για να τον αγαπάτε μ' όλη σας την καρδιά και την ψυχή και να μπορέσετε να ζήσετε ασφαλείς.

⁷Κι όλες τις κατάρες που σας περιέγραψα, θα τις ρίξει ο Κύριος ο Θεός σας απάνω στους εχθρούς σας, σ' εκείνους που θα σας μισήσουν και θα σας καταδιώξουν,

⁸ενώ εσείς θα ξαναρχίσετε να υπακούτε τον Κύριο και να εφαρμόζετε όλες τις εντολές του που εγώ σας δίνω σήμερα.

⁹Τότε ο Κύριος, ο Θεός σας, θα σας δίνει επιτυχία σ' ό, τι επιχειρείτε· θα σας δώσει πολλά παιδιά και πολλά ζώα, και στα χωράφια σας άφθονη σοδειά. Ο Κύριος θα χαίρεται να σας ξανακάνει ευτυχισμένους, όπως χαιρόταν όταν έκανε ευτυχισμένους τους προγόνους σας.

¹⁰Αρκεί εσείς να επιστρέψετε σ' αυτόν μ' όλη σας την καρδιά και την ψυχή, να τον υπακούτε και να εκτελείτε τις εντολές του και τις διατάξεις του, τις γραμμένες σ' αυτό το βιβλίο του νόμου».

Ο λόγος του Θεού προσιτός σε όλους

¹¹«Η εντολή αυτή, που εγώ σας δίνω σήμερα δεν είναι ακατόρθωτη για σας, ούτε και είναι δύσκολο να εκπληρωθεί.

¹²Δε βρίσκεται στον ουρανό, ώστε να πείτε, “ποιος θ' ανεβεί για μας στον ουρανό, να πάει να μας τη φέρει για να την ακούσουμε και να την εφαρμόσουμε; ”

¹³Ούτε βρίσκεται πέρα από τη θάλασσα, ώστε να πείτε “ποιος θα διαβεί για μας τη θάλασσα, να πάει να μας τη φέρει, για να την ακούσουμε και να την εφαρμόσουμε; ”

¹⁴Κάθε άλλο! Η εντολή είναι πολύ κοντά σας· μπορείτε να την απαγγείλετε με το στόμα και να τη βάλετε στην καρδιά σας. Πρέπει όμως και να την κάνετε πράξη».

Η εκλογή ανάμεσα στο θάνατο και στη ζωή

¹⁵«Κοιτάξτε· εγώ βάζω σήμερα μπροστά σας τη ζωή και την ευτυχία από τη μια μεριά, το θάνατο και την δυστυχία από την άλλη.

¹⁶Δώστε προσοχή σ' αυτό που σας διατάζω σήμερα. Δηλαδή ν' αγαπάτε τον Κύριο, το Θεό σας, και να βαδίζετε στο δρόμο του τηρώντας τις εντολές του,

τους νόμους του και τα προστάγματά του. Τότε θα ζήσετε και θα γίνετε πολυάριθμοι. Ο Κύριος θα σας ευλογήσει στη χώρα που μπαίνετε για να την πάρετε ιδιοκτησία σας.

¹⁷Αν όμως αλλάξετε διάθεση και δεν υπακούτε σ' αυτόν, αν παρασυρθείτε στην πλάνη να προσκυνήσετε άλλους θεούς και να τους λατρέψετε,

¹⁸τότε σας το δηλώνω από σήμερα, ότι εξάπαντος θ' αφανιστείτε, και δε θα μείνετε για πολύ στη χώρα που πηγαίνετε να πάρετε για ιδιοκτησία σας, διαβαίνοντας τον Ιορδάνη.

¹⁹»Καλώ για μάρτυρες σήμερα εναντίον σας τον ουρανό και την γη, ότι έβαλα μπροστά σας τη ζωή και το θάνατο, την ευλογία και την κατάρα. Διαλέξτε λοιπόν τη ζωή για να ζήσετε, εσείς και οι απόγονοί σας.

²⁰Να αγαπάτε τον Κύριο, το Θεό σας, να τον υπακούτε και να είστε αφοσιωμένοι σ' αυτόν, γιατί αυτός είναι η ζωή σας κι αυτός είναι που θα σας δώσει να ζήσετε πολλά χρόνια εγκατεστημένοι στη χώρα, που την υποσχέθηκε με όρκο στους προγόνους σας, τον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ».

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 31

Ο Ιησούς του Ναυή διάδοχος του Μωυσή

¹Ο Μωυσής είπε ακόμα σ' όλη τη σύναξη των Ισραηλιτών:

²«Εγώ είμαι σήμερα εκατόν είκοσι ετών. Δεν μπορώ πια να συνεχίσω να είμαι αρχηγός σας. Άλλωστε ο Κύριος μου είπε: “εσύ δεν θα διαβείς αυτόν εδώ τον ποταμό, τον Ιορδάνη”.

³Ο Κύριος, ο Θεός σας, θα διαβεί ο ίδιος πριν από σας και θα εξοντώσει αυτά τα έθνη από το δρόμο σας, ώστε να κυριέψετε τη χώρα τους. Επικεφαλής σας θα είναι ο Ιησούς, όπως το έχει πει ο Κύριος.

⁴Ο ίδιος θα εξοντώσει αυτά τα έθνη, όπως εξόντωσε τον Σιχόν και τον Ωγ, τους βασιλιάδες των Αμορραίων, και τη χώρα τους.

⁵Θα σας τους παραδώσει και θα τους μεταχειριστείτε σύμφωνα με όλα όσα σας έχω διατάξει.

⁶Να είστε θαρραλέοι και δυνατοί. Μη φοβάστε και μην τρέμετε μπροστά τους, γιατί ο Κύριος ο Θεός σας θα πορευτεί ο ίδιος μαζί σας· δε θα σας αφήσει, δε θα σας εγκαταλείψει».

⁷Μετά ο Μωυσής κάλεσε τον Ιησού και του είπε μπροστά σ' όλους τους Ισραηλίτες: «Να είσαι θαρραλέος και δυνατός, γιατί εσύ θα οδηγήσεις το λαό αυτό στη χώρα που ο Κύριος την υποσχέθηκε με όρκο στους προγόνους τους, κι εσύ θα τους τη μοιράσεις.

⁸Ο Κύριος ο ίδιος θα προπορεύεται μπροστά σου· θα είναι μαζί σου· δε θα σ' αφήσει, δε θα σ' εγκαταλείψει. Μη φοβάσαι και μη δειλιάζεις».

Ανάγνωση του νόμου κάθε επτά χρόνια

⁹Ο Μωυσής έγραψε αυτόν το νόμο και τον παρέδωσε στους ιερείς, απογόνους του Λευί, που μεταφέρουν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου, και σ' όλους τους πρεσβυτέρους του Ισραήλ.

¹⁰Και τους διέταξε τα εξής: «Στο τέλος κάθε έβδομου έτους, του έτους της παραγραφής, στη γιορτή της Σκηνοπηγίας,

¹¹όταν όλοι οι Ισραηλίτες θα έρχονται να παρουσιαστούν ενώπιον του Κυρίου, του Θεού σας, στον τόπο που αυτός θα 'χει διαλέξει, θα διαβάζετε αυτόν το νόμο να τον ακούει όλος ο λαός.

¹²Θα συγκεντρώνετε όλο το λαό: άντρες, γυναίκες και παιδιά, μαζί και τους ξένους που θα κατοικούν στις πόλεις σας, για ν' ακούσουν και να μάθουν να σέβονται τον Κύριο, το Θεό σας, και να φροντίζουν να εφαρμόζουν όλον αυτόν το νόμο.

¹³Και τα παιδιά τους, που δε θα 'χουν ακόμα γνωρίσει το νόμο, όταν θα τον ακούσουν, θα μάθουν να σέβονται τον Κύριο, το Θεό σας, όσο θα ζείτε στη χώρα που θα πάρετε για ιδιοκτησία σας, όταν θα διαβείτε τον Ιορδάνη».

Οι τελευταίες οδηγίες του Κυρίου στο Μωυσή

14Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Πλησιάζει η ώρα σου που θα πεθάνεις. Κάλεσε τον Ιησού και σταθείτε στη σκηνή του Μαρτυρίου, κι εγώ θα σου δώσω τις οδηγίες μου». Πήγαν, λοιπόν, ο Μωυσής κι ο Ιησούς και στάθηκαν στη σκηνή του Μαρτυρίου.

15Εκεί τους παρουσιάστηκε ο Κύριος μέσα σε μια στήλη νεφέλης, η οποία ήρθε και στάθηκε στην είσοδο της σκηνής.

16Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Πλησίασε η ώρα που θ' αναπαυθείς μαζί με τους προγόνους σου. Ετούτος ο λαός, όμως, θ' αρχίσει να λατρεύει τους ξένους θεούς της χώρας στην οποία πρόκειται να μπει, κι εμένα θα μ' εγκαταλείψει και θα παραβιάσει τη διαθήκη που έχω κάνει μαζί τους.

17Όταν θα συμβεί αυτό, θα ξεσπάσει ο θυμός μου εναντίον τους, θα τους εγκαταλείψω και θα τους αποστραφώ. Τότε θα τους βρουν πολλές συμφορές και θλίψεις, και θ' αναρωτιούνται: “μήπως άραγε μας βρήκαν όλα αυτά τα δεινά επειδή ο Θεός μας δεν είναι πια ανάμεσά μας; ”

18Εγώ όμως θα τους έχω τελείως αποστραφεί εκείνο τον καιρό, γιατί θα έχουν πράξει το μεγάλο αυτό κακό, να λατρέψουν άλλους θεούς.

19Θα σας δώσω, λοιπόν, να γράψετε ένα τραγούδι και θα το διδάξετε στους Ισραηλίτες, για να μπορούν να το τραγουδάνε. Κι αυτό το τραγούδι εμένα θα μου χρησιμεύσει για μάρτυρας εναντίον τους.

20Γιατί αφού τους οδηγήσω στη χώρα που την υποσχέθηκα με όρκο στους προγόνους τους, όπου ρέει γάλα και μέλι, κι αφού φάνε και χορτάσουν και ευημερήσουν, αυτοί θα πάνε να λατρέψουν άλλους θεούς· κι εμένα θα με περιφρονήσουν και θα παραβιάσουν τη διαθήκη μου.

21Τότε, όταν τους βρουν οι συμφορές και οι θλίψεις, το τραγούδι αυτό θα χρησιμεύει για μάρτυρας εναντίον τους. Οι απόγονοί τους θα το θυμούνται ακόμη και θα το τραγουδάνε. Ξέρω καλά εγώ τις σκέψεις που κάνει αυτός ο λαός από σήμερα κιόλας, προτού ακόμα τον οδηγήσω στη χώρα που τους την υποσχέθηκα με όρκο».

²²Εκείνη την ημέρα, λοιπόν, ο Μωυσής έγραψε το τραγούδι και το δίδαξε στους Ισραηλίτες.

²³Έπειτα ο Κύριος έδωσε τις οδηγίες του στον Ιησού, γιο του Ναυή. «Να είσαι θαρραλέος και δυνατός», του είπε, «γιατί εσύ θα οδηγήσεις τους Ισραηλίτες στη χώρα που τους την υποσχέθηκα με όρκο, κι εγώ θα είμαι μαζί σου».

Το βιβλίο του νόμου μάρτυρας εναντίον του λαού

²⁴Όταν τέλειωσε ο Μωυσής να γράφει τα λόγια αυτού του νόμου σε βιβλίο,

²⁵έδωσε την ακόλουθη προσταγή στους Λευίτες που μεταφέρουν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου:

²⁶«Πάρτε αυτό το βιβλίο του νόμου και βάλτε το πλάι στην κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου, του Θεού σας, για να υπάρχει εκεί για μάρτυρας εναντίον σας.

²⁷Την ξέρω εγώ την ανυπακοή σας και το σκληρό σας πείσμα. Εσείς επαναστατείτε εναντίον του Κυρίου ενώ εγώ είμαι ακόμη ζωντανός μαζί σας· πόσο μάλλον μετά το θάνατό μου!

²⁸Συγκεντρώστε, λοιπόν, κοντά μου όλους τους πρεσβυτέρους των φυλών σας και τους αρχηγούς σας, για να τους προειδοποιήσω ακόμη μια φορά και να καλέσω μάρτυρες εναντίον τους τον ουρανό και τη γη.

²⁹Γιατί ξέρω ότι μετά το θάνατό μου θα πέσετε οπωσδήποτε στην αμαρτία και θα ξεστρατίσετε από το δρόμο που σας έδειξα. Και τελικά δεν θ' αποφύγετε τη συμφορά, αφού θα πράξετε αυτό που ο Κύριος θεωρεί κακό και θα τον προσβάλετε με τα έργα σας».

Το τραγούδι του Μωυσή

³⁰Στη συνέχεια ο Μωυσής απάγγειλε τα λόγια αυτού του τραγουδιού απ' την αρχή ως το τέλος, δυνατά για να τ' ακούσει όλη η ισραηλιτική κοινότητα:

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 32

¹Ακούστε, ουρανοί, που θα μιλήσω· κι άκουσε γη, τα λόγια που θα πω.

- ²Ας στάξει σαν βροχή η διδασκαλία μου κι ο λόγος μου, ας σταλάξει σαν δροσιά, καθώς πάνω στη χλόη το ψιλόβροχο και σαν ψιχάλα πάνω στο χορτάρι.
- ³Θα διαλαλήσω του Κυρίου τ' όνομα, το μεγαλείο υμνήστε του Θεού μας.
- ⁴Γιατί είναι βράχος, τέλεια τα έργα του· οι δρόμοι του όλοι με δικαιοσύνη. Θεός πιστός και δίχως αδικία, Θεός ευθύς και δίκαιος.
- ⁵Μα σεις πράξατε το κακό, μες στη βρωμιά βουτήξατε, δεν είστε πια παιδιά του. Γενιά της διαστροφής και της ψευτιάς!
- ⁶Είν' αυτός τρόπος για να φέρεσαι στον Κύριο, λαέ ανόητε, άμυαλε; Αυτός δεν είναι ο πατέρας σου, που σ' εξαγόρασε; Αυτός δεν είναι που σε δημιούργησε, που σ' έκανε λαό;
- ⁷Τις μέρες τις παλιές θυμήσου, σκέψου το πέρασμα των χρόνων από γενιά σ' άλλη γενιά. Ρώτησε τον πατέρα σου, και θα σ' το μάθει, τους πρεσβυτέρους σου και θα σ' το πουν.
- ⁸Όταν έδινε ο Ύψιστος στο κάθε έθνος τη χώρα του, όταν χώριζε τους ανθρώπους, των λαών τα σύνορα τα όρισε, ανάλογα με τους αγγέλους τους.
- ⁹Αλλά μερίδιο κράτησε δικό του, το λαό τού Ισραήλ, και πήρε αυτός στην προστασία του του Ιακώβ τους απογόνους.
- ¹⁰Βρήκε ο Κύριος τον Ισραήλ στην έρημο μες στις ερμιάς τη φρίκη και στων θεριών τα ουρλιαχτά. Τον φρόντισε, τον παιδαγόγησε, και τον εφύλαξε καθώς την κόρη των ματιών του.
- ¹¹Σαν τον αετό, που προστατεύει τη φωλιά του, πετάει πάνω απ' τα μικρά του και τα μαθαίνει να πετούν, τις φτερούγες του απλώνει, τα παίρνει, και τα σηκώνει στ' απλωμένα του φτερά.
- ¹²Μόνος ο Κύριος το λαό του οδήγησε, κανένας δεν τον βοήθησε ξένος θεός.
- ¹³Τον εγκατέστησε στις χώρας τα ψηλώματα, τον έθρεψε με τα γεννήματα του αγρού. Του 'δωσε μέλι να ρουφήξει από τα βράχια και λάδι από λιόδεντρα που φύτρωσαν στις πέτρες τις σκληρές.

14Βούτυρο του ἔδωσε αγελαδινό και γάλα πρόβειο, κρέας από αρνιά κι από κριάρια, θρέμματα της Βασάν, κι από τραγιά· αλεύρι από το στάρι το καλύτερο, κρασί από των σταφυλιών το αίμα.

15Και πλούτισε ο Ισραήλ κι άρχισε να κλωτσάει· πάχυνε, χόντρυνε, έγινε θρεφτάρι, και εγκατέλειψε το Θεό, τον πλάστη του και καταφρόνησε το Βράχο που σωτηρία τού δίνει.

16Προκάλεσαν τη ζηλοτυπία του λατρεύοντας ξένους θεούς, τον ερεθίσανε με βδελυρές λατρείες.

17Θυσίασαν στους δαίμονες, που δεν είναι θεοί, σε θεούς, που δεν γνώρισαν, καινούριους, νιοφερμένους, που δεν είχαν γι' αυτούς οι πρόγονοί τους κανένα σεβασμό.

18Το Βράχο που σε γέννησε, Ισραήλ, τον παραμέλησες και λησιμόνησες το Θεό, τον πλαστουργό σου.

19Ο Κύριος το είδε και οργίστηκε κι απόρριψε τις κόρες και τους γιους του.

20Και είπε: «Θα τους αποστραφώ να δω τι θ' απογίνουν. Γιατί αυτοί είναι γενιά διεστραμμένη, παιδιά, χωρίς καθόλου πίστη μέσα τους.

21Προκάλεσαν τη ζηλοτυπία μου λατρεύοντας ανύπαρκτους θεούς, μ' εξόργισαν με τα είδωλά τους. Αλλά κι εγώ θα προκαλέσω τη ζηλοτυπία τους μ' εκείνους που δεν είν' αληθινός λαός, με ένα έθνος ανόητο θα διεγείρω την οργή τους.

22Ναι, ο θυμός μου άρπαξε φωτιά και καίει ίσαμε τα βάθη του άδη, και κατατρώει τη γη με τους καρπούς της και λιώνει τα θεμέλια των βουνών.

23»Θα επισωρεύσω συμφορές επάνω τους, κι ενάντια τους τα βέλη μου θ' αδειάσω.

24Θα εξαντληθούν από την πείνα και θα λιώσουν από τον πυρετό κι από φαρμακερό κεντρί· τα δόντια άγριων θηρίων θα τους στείλω, και το δηλητήριο των ερπετών της γης.

- 25 Έξω το ξίφος θα θερίζει και μέσα ο τρόμος τους νέους και τις νέες θα σκοτώνει, τα βρέφη και τους γέροντες.
- 26 «Θα τους διασκόρπιζα, τελείως θα τους εξαφάνιζα, κανένας να μην τους θυμάται πια,
- 27 αν δεν φοβόμουν των εχθρών την πρόκληση· μήπως οι εχθροί τους το παρεξηγήσουν μήπως και πουν: “με τη δική μας δύναμη νικήσαμε, δεν είναι ο Κύριος που έπραξε όλα ετούτα”.
- 28 Αυτοί είναι λαός ανόητος, και η σοφία ολότελα τους λείπει.
- 29 Λίγη φρόνηση να ’χαν, θα καταλάβαιναν· θα συλλογίζονταν τι έμελλε να πάθουν:
- 30 Πώς θα μπορούσε ένας να καταδιώξει χίλιους και δυο να τρέψουν σε φυγή δέκα χιλιάδες, αν δεν τους είχε ο Βράχος τους πουλήσει αν δεν τους είχε εγκαταλείψει ο Κύριος;
- 31 Γιατί ο βράχος των εχθρών μας δεν είναι σαν το Βράχο μας, κι αυτό μπορούνε να το κρίνουνε κι οι ίδιοι ακόμα.
- 32 Αλλά το κλήμα τους είν’ από τη ρίζα των Σοδόμων κι απ’ των Γομόρρων τους αγρούς τα σταφύλια τους, σταφύλια δηλητηριώδη και πικρά.
- 33 Και το κρασί τους, δηλητήριο ερπετών, φοβερό έχιδνας φαρμάκι.
- 34 Αυτό είναι που εγώ, ο Κύριος, ενάντιά τους το φυλάω και το ’χω σφραγισμένο στις αποθήκες μου.
- 35 Σ’ εμένα ανήκει η εκδίκηση κι η ανταπόδοση τη μέρα που θα τρικλίζουνε τα πόδια τους. Κοντά είν’ η μέρα που αυτοί θ’ αφανιστούν κι ό, τι τους περιμένει δεν θ’ αργήσει».
- 36 Αλήθεια, ο Κύριος θα δικαιώσει το λαό του, όταν θα δει πως χάθηκε η δύναμή τους και δεν υπάρχει πια, ούτε δούλος ούτ’ ελεύθερος. Θ’ αλλάξει γνώμη για χάρη των δούλων του.
- 37 Τότε ο Κύριος θα πει: «Πού είναι οι θεοί τους; ο βράχος, που σ’ αυτόν κατέφευγαν;

³⁸Αυτοί οι θεοί που τρώγανε το πάχος των θυσιών τους και πίναν' των σπονδών τους το κρασί; Ας σηκωθούνε να σας βοηθήσουν, να σας σκεπάσουν με την προστασία τους!

³⁹Δείτε, τώρα, ότι εγώ, εγώ μονάχα είμαι, και δεν υπάρχει εκτός από μένα άλλος θεός. Εγώ θανατώνω κι εγώ δίνω ζωή, εγώ πληγώνω κι εγώ θεραπεύω και δεν μπορεί κανείς να ελευθερώσει κάποιον από τα χέρια μου.

⁴⁰Στον ουρανό το χέρι μου σηκώνω και ορκίζομαι: “όπως είν' αλήθεια ότι υπάρχω αιώνια,

⁴¹έτσι είν' αλήθεια πως θ' ακονίσω τ' αστραφτερό μου το σπαθί και θα αρχίσω ν' αποδίδω δικαιοσύνη· τότε θα πάρω εκδίκηση απ' τους εχθρούς μου, θα κάνω ανταπόδοση σ' αυτούς που με μισούν”.

⁴²Τα βέλη μου θα τα μεθύσω με αίμα και το σπαθί μου θα κατατρώει κορμιά, αίμα των πληγωμένων και των αιχμαλώτων, κεφάλια των αρχηγών του εχθρού».

⁴³Έθνη, δοξάστε του Κυρίου το λαό! Ο Κύριος εκδικιέται το αίμα των δούλων του· παίρνει εκδίκηση απ' τους εχθρούς του και του λαού του τη χώρα θα καθαρίσει.

⁴⁴⁻⁴⁵Ο Μωυσής, έχοντας μαζί του και τον Ιησού, γιο του Ναυή, ήρθε και απήγγειλε σε όλο το λαό του Ισραήλ αυτό το τραγούδι. Όταν τελείωσε,

⁴⁶τους είπε: «Βάλτε τα στην καρδιά σας όλα αυτά τα λόγια του νόμου, που εγώ σας είπα σήμερα. Να τα μεταδώσετε στα παιδιά σας ως εντολές, για να φροντίζουν να τα εφαρμόζουν.

⁴⁷Αυτά για σας δεν είναι λόγια αδειανά, αλλά είναι η ίδια σας η ζωή. Χάρη στα λόγια αυτά θα ζήσετε πολλά χρόνια στη χώρα που θα πάρετε ιδιοκτησία σας, αφού περάσετε τον Ιορδάνη».

Επιτρέπεται στο Μωυσή να δει τη Χαναάν

⁴⁸Ο Κύριος μίλησε στο Μωυσή την ίδια εκείνη μέρα και του είπε·

⁴⁹«Γύρισε να πας στην οροσειρά Αβαρίμ, που βρίσκεται στη Μωάβ, απέναντι από την Ιεριχώ· ανέβα στην κορυφή του όρους Νεβώ και κοίταξε τη Χαναάν, τη χώρα που δίνω στους Ισραηλίτες για ιδιοκτησία τους.

⁵⁰Θα πεθάνεις πάνω σ' εκείνο στο βουνό και θα πας μαζί με τους προγόνους σου, όπως πέθανε κι ο αδερφός σου Ααρών στο όρος Ωρ, και πήγε μαζί με τους προγόνους του.

⁵¹Εσύ κι ο Ααρών απιστήσατε σ' εμένα και δεν προβάλατε την αγιότητά μου στα μάτια των Ισραηλιτών, όταν βρισκόσασταν στα νερά της Μεριβά στην Κάδης, στην έρημο Σιν.

⁵²Γι' αυτό λοιπόν, θα δεις από μακριά τη χώρα που δίνω στους Ισραηλίτες, αλλά δεν θα μπεις σ' αυτήν».

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 33

Ο Μωυσής ευλογεί τις φυλές του Ισραήλ

¹Αυτά είναι τα λόγια με τα οποία ο Μωυσής, ο άνθρωπος του Θεού, ευλόγησε τους Ισραηλίτες, προτού πεθάνει:

²Ο Κύριος ήρθε απ' το Σινά κι ανέτειλε για το λαό του απ' το Σηείρ· ακτινοβόλησε απ' το όρος Φαράν κι ήρθε με μυριάδες γύρω του αγγέλους, στο χέρι του κρατώντας τον νόμο τον φλεγόμενο.

³Αληθινά, αγαπάει το λαό του. Όλοι που του ανήκουν είναι στα χέρια του· πέφτουν αυτοί στα πόδια του τις προσταγές του να δεχτούν.

⁴Νόμο μάς έδωσε ο Μωυσής, το πιο πολύτιμο απόκτημα για την κοινότητα του Ιακώβ·

⁵Ο Κύριος έγινε βασιλιάς στον Ισραήλ, όταν οι αρχηγοί συγκεντρώθηκαν του λαού, όταν εμαζευτήκαν οι φυλές του Ισραήλ. Και συνέχισε ο Μωυσής:

⁶«Να ζήσει ο Ρουβήν, ποτέ να μην πεθάνει, παρ' όλο που ο λαός του είν' ολιγάριθμος».

⁷Για τη φυλή Ιούδα είπε: «Άκουσε, Κύριε, τη φωνή του Ιούδα και φέρ' τον στο λαό του. Ας υπερασπιστεί τον εαυτό του με τα χέρια του. Κι εσύ βοήθα τον ενάντια στους εχθρούς του».

⁸Για τη φυλή Λευί είπε: «Τα Θουμμίμ σου και τα Ουρίμ σου, Κύριε, στον όσιό σου τα εμπιστεύτηκες, που τον δοκίμασες στη Μασσά, και που μαζί του φιλονίκησες κοντά στα νερά της Μεριβά.

⁹Αυτός είπε: “πατέρα και μάνα εγώ δεν ξέρω” κι ούτε τ' αδέρφια του λογάρισε, και τα παιδιά του τα αγνόησε, για να τηρήσει την εντολή σου, και φύλαξε έτσι τη διαθήκη σου.

¹⁰Τις εντολές σου θα διδάξουν στον Ιακώβ, στον Ισραήλ το νόμο σου. Λιβάνι θα προσφέρουνε μπροστά σου και στο θυσιαστήριό σου ολοκαύτωμα.

¹¹Ευλόγησε τα υπάρχοντά του Κύριε, και κοίταξε με ευμένεια τα έργα του. Τσάκισε των εχθρών του τα πλευρά, ώστε να μην ξεσηκωθούν εναντίά του αυτοί που τον μισούν.

¹²Για τη φυλή Βενιαμίν ο Μωυσής είπε: «Ο αγαπημένος του Κυρίου, με ασφάλεια κοντά του θα κατοικεί, ο Κύριος θα τον προστατεύει την κάθε μέρα, κι ανάμεσα στους ώμους του ο Κύριος θ' αναπαύεται».

¹³Για τη φυλή του Ιωσήφ είπε: «Ευλογημένη από τον Κύριο είναι η χώρα του με τα καλύτερα του ουρανού τα δώρα, με τη δροσιά, και τα υπόγεια νερά της,

¹⁴με τους καλύτερους καρπούς που ωρίμασαν στον ήλιο, με τα καλύτερα δώρα όλων των εποχών,

¹⁵με τα εκλεκτότερα αγαθά των πανάρχαιων βουνών και τα καλύτερα των αιώνιων λόφων,

¹⁶με τα καλύτερα τα δώρα ολόκληρης της γης. Η αγάπη εκείνου που φανερώθηκε στη βάτο, ας έρθει πάνω στο κεφάλι του Ιωσήφ στην κορυφή του εκλεκτού απ' όλα του τ' αδέρφια.

¹⁷Είν' η μεγαλοπρέπειά του σαν του ταύρου του πρωτογέννητου και σαν τα κέρατα του αγριόταυρου τα κέρατά του· μ' αυτά θα χτυπάει τους λαούς, όλους μαζί ως της γης τα πέρατα. Τέτοιες είναι οι μυριάδες του Εφραΐμ και τέτοιες είναι του Μανασσή οι χιλιάδες».

¹⁸Για τη φυλή Ζαβουλών ο Μωυσής είπε: «Να ευφραίνεσαι, Ζαβουλών, στις περιοδείες σου κι εσύ, Ισάχαρ, στις σκηνές σου.

¹⁹Στο βουνό θα καλούν ξένους λαούς και θα προσφέρουν εκεί κανονικές θυσίες. Τον πλούτο θα ρουφούν της θάλασσας, και τους κρυμμένους θησαυρούς στην άμμο».

²⁰Για τη φυλή Γαδ είπε: «Ευλογημένος να 'ναι ο Κύριος, που πλάτος έδωσε στου Γαδ τη χώρα! Ο Γαδ σαν το λιοντάρι αναπαύεται, τη λεία του έτοιμος να ξεσκίσει, ποδάρι ή κεφαλή.

²¹Για τον εαυτό του διάλεξε το πρώτο το μερίδιο, αυτό που ήταν φυλαγμένο για τον αρχηγό. Σύναξε του λαού τους άρχοντες, κι εκπλήρωσε το σχέδιο του Κυρίου και τα προστάγματά του για τον Ισραήλ».

²²Για τη φυλή Δαν ο Μωυσής είπε: «Ο Δαν είν' ένα λιονταράκι, που εξορμεί απ' τη Βασάν».

²³Για τη φυλή Νεφθαλί είπε: «Είσαι χορτάτος, Νεφθαλί, από εύνοιες, ξέχειλος απ' τις ευλογίες του Κυρίου· τη λίμνη και τον νότο πάρε κληρονομιά».

²⁴Για τη φυλή Ασήρ ο Μωυσής είπε: «Από τους γιους ο πιο ευλογημένος να 'ναι ο Ασήρ· ας είναι ο πιο αγαπημένος απ' τους αδερφούς του· στο λάδι ας κολυμπάει το πόδι σου.

²⁵Από χαλκό και σίδηρο ας είναι των πυλών σου οι μοχλοί κι όσο θα ζεις, να διαρκεί το σφρίγος σου.

²⁶»Κανείς θεός δεν είναι σαν το Θεό σου, Ισραήλ, που δρασκελάει τους ουρανούς για να σε βοηθήσει κι ιππεύει τις νεφέλες σ' όλη του τη μεγαλοπρέπεια.

²⁷Ο Θεός ο αιώνιος είναι το καταφύγιό σου, και στήριγμά σου οι αιώνιοι βραχίονες. Έδιωξε αυτός από μπροστά σου τον εχθρό και σου 'δωσε την προσταγή: “εξολόθρευε!”

²⁸Ο Ισραήλ είν' εγκατεστημένος με ασφάλεια· η πηγή του Ιακώβ κυλάει ξέχωρα, πάει σε χώρα πλούσια σε στάρι και κρασί που οι ουρανοί της τη δροσιά σταλάζουν.

²⁹Ευτυχισμένος είσ' εσύ, Ισραήλ! Ποιος είναι σαν εσέ λαός, που σ' έχει σώσει ο Κύριος; Αυτός είν' η ασπίδα που σε προστατεύει, το ξίφος που σου δίνει υπεροχή! Άδικα θα σε κολακεύουν οι εχθροί σου· εσύ θα την ποδοπατήσεις την υψηλοφροσύνη τους».

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ 34

Θάνατος του Μωυσή

¹Έπειτα ο Μωυσής, από τις πεδιάδες Μωάβ ανέβηκε στο όρος Νεβώ, στην κορυφή Φασγά, ανατολικά της Ιεριχώ. Από 'κει ο Κύριος του έδειξε όλη τη χώρα: την περιοχή της Γαλαάδ μέχρι τη Δαν,

²τις περιοχές των φυλών Νεφθαλί, Εφραΐμ, Μανασσή και Ιούδα, ως τη θάλασσα πέρα στη δύση

³και την περιοχή της Νεγκέβ. Τέλος του έδειξε στην Κοιλάδα του Ιορδάνη την Ιεριχώ (την πόλη με τις φοινικιές) ως τη Σηγώρ.

⁴Ο Κύριος του είπε: «Αυτή είναι η χώρα που υποσχέθηκα με όρκο στον Αβραάμ, στον Ισαάκ και στον Ιακώβ, να τη δώσω στους απογόνους τους. Σε άφησα να τη δεις με τα μάτια σου, δε θα περάσεις όμως για να πας εκεί».

⁵Έτσι, ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου πέθανε εκεί, στη Μωάβ, όπως το είχε πει ο Κύριος.

⁶Και τον έθαψε ο Κύριος σε μια κοιλάδα της Μωάβ, απέναντι από τη Βαιθ-Φεγώρ. Κανείς όμως μέχρι σήμερα δεν ξέρει πού βρίσκεται ο τάφος του.

⁷Όταν πέθανε ο Μωυσής ήταν εκατόν είκοσι ετών. Η όρασή του δεν είχε αδυνατίσει, ούτε είχε ελαττωθεί το σφρίγος του.

- ⁸Οι Ισραηλίτες έκλαιψαν το Μωυσή στις πεδιάδες της Μωάβ τριάντα μέρες, ώσπου συμπληρώθηκε η περίοδος του πένθους.
- ⁹Ο Ιησούς, γιος του Ναυή, ήταν γεμάτος με πνεύμα σοφίας, γιατί ο Μωυσής είχε επιθέσει τα χέρια του πάνω του. Οι Ισραηλίτες ήταν υπάκουοι σ' αυτόν, κι ακολουθούσαν τις οδηγίες που είχε δώσει ο Κύριος στο Μωυσή.
- ¹⁰Ανάμεσα στους Ισραηλίτες δεν παρουσιάστηκε πια άλλος προφήτης σαν το Μωυσή· ο Κύριος τον γνώριζε πρόσωπο με πρόσωπο.
- ¹¹Κανένας δεν είναι ισάξιός του όσον αφορά τα σημεία και τα θαύματα που τον έστειλε ο Κύριος να κάνει στην Αίγυπτο, μπροστά στο Φαραώ, στους αξιωματούχους του και σ' όλο το λαό του.
- ¹²Κανείς δεν είναι εφάμιλλος του Μωυσή όσον αφορά τη μεγάλη του δύναμη και τα φοβερά έργα που έκανε μπροστά στα μάτια όλων των Ισραηλιτών.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 1

Ο Ιησούς του Ναυή διάδοχος του Μωυσή

¹Όταν πέθανε ο δούλος του Κυρίου ο Μωυσής, ο Κύριος είπε στο βοηθό του τον Ιησού, γιο του Ναυή:

²«Ο δούλος μου ο Μωυσής πέθανε. Ετοιμάσου, λοιπόν, τώρα εσύ και όλος αυτός ο λαός, να διαβείτε τον Ιορδάνη που είναι μπροστά σας και να μπειτε στη χώρα που δίνω σ' εσάς, τους Ισραηλίτες.

³Όπως υποσχέθηκα στο Μωυσή, σας δίνω κάθε τόπο όπου θα πατούν τα πόδια σας.

⁴Η περιοχή σας θ' απλώνεται από την έρημο, νότια, ως το Λίβανο, βόρεια, κι απ' το μεγάλο ποταμό, τον Ευφράτη, ανατολικά, μέσα από τη χώρα των Χετταίων, ως τη Μεσόγειο Θάλασσα, δυτικά.

⁵Κανείς δε θα μπορέσει να σου αντισταθεί όσο θα ζεις. Εγώ θα είμαι μαζί σου, όπως ήμουν και με το Μωυσή· δε θα σ' αφήσω, δε θα σ' εγκαταλείψω.

⁶»Να είσαι θαρραλέος και δυνατός, γιατί εσύ θα οδηγήσεις αυτόν το λαό να πάρει ιδιοκτησία του τη χώρα που την υποσχέθηκα με όρκο στους προγόνους τους.

⁷Μόνο να είσαι θαρραλέος και δυνατός και να φροντίζεις να ενεργείς απαρέγκλιτα σύμφωνα με το σύνολο του νόμου που σου παρέδωσε ο δούλος μου, ο Μωυσής. Έτσι θα έχεις επιτυχία σε καθετί που θα επιχειρείς.

⁸Μην πάψεις ποτέ να επαναλαμβάνεις τις εντολές αυτού του βιβλίου του νόμου και να το μελετάς μέρα και νύχτα, για να εφαρμόζεις πιστά όλα όσα είναι γραμμένα σ' αυτό· τότε θα έχεις επιτυχία στα έργα σου και θα ευημερείς.

⁹»Σου είπα να είσαι θαρραλέος και δυνατός. Μη φοβάσαι και μη δειλιάζεις, γιατί ο Κύριος ο Θεός σου θα είναι μαζί σου όπου κι αν πας».

Ο Ιησούς ετοιμάζει την προέλαση

- 10** Τότε ο Ιησούς διέταξε τους άρχοντες του λαού
- 11** να διασχίσουν το στρατόπεδο και να δώσουν στο λαό την εξής εντολή: «Εφοδιαστείτε με τρόφιμα, γιατί ύστερα από τρεις μέρες θα περάσετε τον Ιορδάνη, για να πάτε να καταλάβετε τη χώρα που σας δίνει για ιδιοκτησία σας ο Κύριος, ο Θεός σας».
- 12** Έπειτα ο Ιησούς μίλησε στους απογόνους του Ρουβήν και του Γαδ και στο μισό της φυλής Μανασσή:
- 13** «Θυμηθείτε», τους είπε, «την εντολή που σας έδωσε ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου, όταν σας δήλωσε ότι ο Κύριος, ο Θεός σας, θα σας δώσει αυτήν εδώ τη χώρα, για να εγκατασταθείτε.
- 14** Οι γυναίκες σας, λοιπόν, τα παιδιά σας και τα ζώα σας μπορούν να μείνουν από τώρα εδώ, στη χώρα που σας έδωσε ο Μωυσής, ανατολικά του Ιορδάνη. Εσείς όμως, όλοι οι πολεμιστές, θα πάρετε τα όπλα και θα περάσετε επικεφαλής των συμπατριωτών σας για να τους βοηθήσετε,
- 15** ώσπου ο Κύριος, ο Θεός σας, να δώσει και σ' αυτούς, όπως έδωσε και σ' εσάς, τη χώρα τους και να εγκατασταθούν σ' αυτήν. Μετά θα γυρίσετε κι εσείς να εγκατασταθείτε εδώ, στη χώρα που σας έδωσε ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου, για ιδιοκτησία σας, ανατολικά του Ιορδάνη».
- 16** Αυτοί απάντησαν στον Ιησού: «Θα εκτελέσουμε όλες τις προσταγές σου και θα πάμε παντού όπου μας στείλεις.
- 17** Όπως ακούγαμε σε όλα το Μωυσή, έτσι θ' ακούμε κι εσένα· μόνο να είναι ο Κύριος ο Θεός σου μαζί σου, όπως ήταν και με το Μωυσή.
- 18** Όποιος σου εναντιωθεί και αρνηθεί να υπακούσει οποιαδήποτε προσταγή σου, αυτός θα θανατωθεί· αρκεί εσύ να είσαι θαρραλέος και δυνατός».

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 2

Κατάσκοποι στέλνονται στην Ιεριχώ

- 1** Έπειτα ο Ιησούς, γιος του Ναυή, έστειλε από τη Σιττίμ κρυφά δύο κατασκόπους, με την εντολή να πάνε να δουν την περιοχή και την πόλη της

Ιεριχώ. Αυτοί έφυγαν κι έφτασαν στο σπίτι μιας γυναίκας πόρνης, που ονομαζόταν Ραάβ· εκεί έμειναν να διανυκτερεύσουν.

²Αμέσως έφτασε στο βασιλιά της Ιεριχώ η είδηση ότι κάτι Ισραηλίτες είχαν φτάσει εκείνη τη νύχτα, για να κατασκοπεύσουν τη χώρα.

³Τότε εκείνος έστειλε και είπε στη Ραάβ: «Βγάλε έξω τους ανθρώπους που ήρθαν στο σπίτι σου· αυτοί είναι εδώ για να κατασκοπεύσουν τη χώρα».

⁴Η γυναίκα έκρυψε τους δυο άντρες κι ύστερα είπε: «Ήρθαν πράγματι στο σπίτι μου αυτοί οι άντρες, αλλά δεν ήξερα από πού ήταν.

⁵Όταν σκοτείνιασε έφυγαν και βγήκαν απ' την πόλη πριν κλείσει η πύλη. Δεν ξέρω πού πήγαν αλλά αν τρέξετε γρήγορα πίσω τους, σίγουρα θα τους προλάβετε».

⁶Στο μεταξύ αυτή τους είχε ανεβάσει στο δώμα και τους είχε κρύψει ανάμεσα σε θημωνιές από λινάρι, που ήταν στοιβαγμένες εκεί.

⁷Οι άνθρωποι του βασιλιά έτρεξαν να βρουν τους κατασκόπους και μόλις βγήκαν απ' την πόλη, η πύλη έκλεισε. Στην καταδίωξή τους, πήραν το δρόμο που φτάνει ως τα περάσματα του Ιορδάνη.

Ο φόβος των Ισραηλιτών απλώνεται στη Χαναάν

⁸Προτού οι κατάσκοποι κοιμηθούν, η Ραάβ ανέβηκε να τους βρει στο δώμα του σπιτιού της

⁹και τους είπε: «Εγώ ξέρω πως ο Κύριος σας έχει δώσει αυτήν εδώ τη χώρα. Εξαιτίας σας μας έχει πιάσει φόβος, κι όλοι οι κάτοικοι τρέμουν μπροστά σας.

¹⁰Ακούσαμε ότι, καθώς βγήκατε από την Αίγυπτο, ο Κύριος ξέρανε τα νερά της Ερυθράς Θάλασσας μπροστά σας. Μάθαμε ακόμα τα όσα κάνατε στους δυο βασιλιάδες των Αμορραίων, ανατολικά του Ιορδάνη, στο Σιχόν και στον Ωγ, που τους εξοντώσατε.

¹¹Όταν τ' ακούσαμε αυτά, έπεσε το ηθικό μας και κανένας από μας δεν είχε το θάρρος να σας αντιμετωπίσει. Πραγματικά, ο Κύριος, ο Θεός σας, είναι Θεός ψηλά στους ουρανούς κι εδώ κάτω στη γη.

¹²Τώρα, λοιπόν, σας παρακαλώ, ορκιστείτε μου στον Κύριο, ότι θα δείξετε στο σπίτι του πατέρα μου την ίδια καλοσύνη, που έδειξα κι εγώ σ' εσάς. Δώστε μου κι ένα σίγουρο σημάδι για να σας πιστέψω,

¹³ότι δε θα σκοτώσετε τους γονείς μου και τ' αδέρφια μου, ότι θ' αφήσετε απείραχτα όλα όσα τους ανήκουν».

¹⁴Τότε οι άντρες τής είπαν: «Σου ορκιζόμαστε στη ζωή μας να κάνουμε ό, τι ζητάς, αρκεί να μην προδώσεις τα σχέδιά μας. Όταν ο Κύριος μας δώσει αυτήν τη χώρα, εμείς θα σου δείξουμε καλοσύνη και δε θα παρασπονδήσουμε».

Η φυγάδευση των κατασκόπων

¹⁵Τότε η γυναίκα τούς κατέβασε με σκοινί απ' το παράθυρο, γιατί το σπίτι της ήταν χτισμένο μέσα στο τείχος της πόλης.

¹⁶«Τρέξτε», τους είπε, «να κρυφτείτε στα βουνά, για να μη σας συναντήσουν αυτοί που σας καταδιώκουν· μείνετε εκεί τρεις μέρες, ώσπου να γυρίσουν πίσω, και έπειτα συνεχίζετε το δρόμο σας».

¹⁷Οι άντρες τής είπαν: «Εμείς θα τηρήσουμε όσα μας έβαλες να σου ορκιστούμε:

¹⁸Αλλά άκου κι εσύ τι πρέπει να κάνεις: Όταν θα μπούμε μέσα στη χώρα, θα δέσεις αυτό το κόκκινο σχοινί στο παράθυρο απ' όπου μας κατεβάζεις, και θα έχεις συγκεντρώσει στο σπίτι σου τους γονείς σου και τ' αδέρφια σου, και όλη την οικογένεια του πατέρα σου.

¹⁹Όποιος βγει έξω από την πόρτα του σπιτιού σου, θα είναι ο ίδιος υπεύθυνος για το θάνατό του κι όχι εμείς. Αν όμως, κάποιος πειράξει οποιονδήποτε απ' αυτούς που θα βρίσκονται μαζί σου, στο σπίτι σου, θα είμαστε εμείς υπεύθυνοι για το θάνατό του.

²⁰Αν πάλι μας προδώσεις, εμείς θα είμαστε ελεύθεροι από τον όρκο που μας έβαλες να σου δώσουμε».

²¹Εκείνη απάντησε: «Θα γίνει όπως τα λέτε». Έπειτα τους φυγάδευσε· κι όταν έφυγαν, έδωσε στο παράθυρό της το κόκκινο σκοινί.

²²Οι κατάσκοποι έφυγαν και πήγαν στα βουνά· εκεί έμειναν τρεις μέρες, ώσπου να γυρίσουν πίσω εκείνοι που τους καταδίωκαν. Τους είχαν αναζητήσει παντού αλλά δεν τους βρήκαν.

²³Μετά οι δυο άντρες κατέβηκαν από τα βουνά, πέρασαν τον Ιορδάνη και ήρθαν στον Ιησού, γιο του Ναυή, στον οποίο και διηγήθηκαν όλα όσα τους είχαν συμβεί.

²⁴«Είναι βέβαιο», του είπαν, «ότι ο Κύριος μας έχει παραδώσει ολόκληρη τη χώρα και μάλιστα όλοι οι κάτοικοί της μας τρέμουν».

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 3

Οι Ισραηλίτες διαβαίνουν τον Ιορδάνη

¹Νωρίς την άλλη μέρα το πρωί ο Ιησούς και όλος ο λαός έφυγαν από τη Σιττίμ και κατέβηκαν στις όχθες του Ιορδάνη. Εκεί στρατοπέδευσαν ως την ημέρα που θα περνούσαν τον ποταμό.

²Ύστερα από τρεις μέρες, οι αρχηγοί διέσχισαν το στρατόπεδο,

³κι έδωσαν στο λαό την προσταγή: «Όταν θα δείτε τους ιερείς-Λευίτες να σηκώνουν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου, του Θεού σας, θα ξεκινήσετε κι εσείς από τις θέσεις σας και θα την ακολουθήσετε.

⁴Πρέπει όμως να υπάρχει ανάμεσα σ' εσάς και σ' αυτήν μία απόσταση δύο χιλιάδες πήχεις. Δε θα πηγαίνετε κοντά της, για να μπορείτε να βλέπετε το δρόμο που θα πρέπει ν' ακολουθήσετε· γιατί δεν έχετε ποτέ ξαναπεράσει απ' αυτόν».

⁵Ο Ιησούς έλεγε στο λαό: «Καθαριστείτε, γιατί ο Κύριος αύριο θα κάνει θαύματα ανάμεσά σας».

⁶Και στους ιερείς είπε: «Εσείς σηκώστε την κιβωτό της διαθήκης και περάστε μπροστά επικεφαλής του λαού». Έτσι κι έκαναν.

⁷Τότε είπε ο Κύριος στον Ιησού: «Από σήμερα θ' αρχίσω να σε αναδεικνύω σε μεγάλον άντρα στα μάτια όλων των Ισραηλιτών, για να ξέρουν ότι εγώ θα είμαι μαζί σου όπως ήμουν και με το Μωυσή.

⁸Και τώρα δώσε διαταγή στους ιερείς που θα σηκώνουν την κιβωτό της διαθήκης, μόλις φτάσουν στα νερά του Ιορδάνη, να σταθούν εκεί, μέσα στον ποταμό».

⁹Έπειτα ο Ιησούς είπε στους Ισραηλίτες: «Πλησιάστε εδώ κι ακούστε τα λόγια του Κυρίου, του Θεού σας».

¹⁰«Ο αληθινός Θεός είναι ανάμεσά σας και θα διώξει το δίχως άλλο από μπροστά σας τους Χαναναίους, τους Χετταίους, τους Ευαίους, τους Φερεζαίους, τους Γεργεσαίους, τους Αμορραίους και τους Ιεβουσαίους. Και θα το καταλάβετε απ' αυτό:

¹¹Η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου όλης της γης θα διαβεί τον Ιορδάνη πρώτη από σας.

¹²Διαλέξτε, λοιπόν, δώδεκα άντρες από τις φυλές του Ισραήλ, έναν άνδρα από κάθε φυλή.

¹³Μόλις οι ιερείς που σηκώνουν την κιβωτό του Κυρίου όλης της γης, βάλουν τα πόδια τους στα νερά του Ιορδάνη, η ροή του ποταμού θα διακοπεί και τα νερά που κατεβαίνουν από πάνω θα σταθούν σε ένα σωρό».

¹⁴Ο λαός βγήκαν από τις σκηνές τους για να περάσουν τον Ιορδάνη και οι ιερείς που σήκωναν την κιβωτό της διαθήκης βάδιζαν πρώτοι μπροστά.

¹⁵Ήταν η εποχή του θερισμού και οι όχθες του Ιορδάνη είχαν ξεχειλίσει. Όταν οι ιερείς με την κιβωτό έφτασαν στο ποτάμι και τα πόδια τους βράχηκαν στην άκρη του νερού,

¹⁶τότε, τα νερά που κατέβαιναν από πάνω στάθηκαν και μαζεύτηκαν σ' ένα σωρό, σε μεγάλη απόσταση, κοντά στην πόλη Αδάμ, που βρίσκεται στην περιοχή της Ζαρετάν. Τα νερά που κατέβαιναν προς τη Νεκρά Θάλασσα αποκόπηκαν, κι έτσι ο λαός πέρασε απέναντι από την Ιεριχώ.

¹⁷Οι ιερείς που σήκωναν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου σταμάτησαν στο στεγνό έδαφος στη μέση του ποταμού, ώσπου πέρασε από 'κει όλος ο λαός Ισραήλ και διάβηκαν τον Ιορδάνη.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 4

Οι δώδεκα πέτρες του Ιορδάνη

- ¹Αφού πέρασε όλος ο λαός τον Ιορδάνη, είπε ο Κύριος στον Ιησού:
- ²«Διαλέξτε από το λαό δώδεκα άντρες, έναν από κάθε φυλή,
- ³και δώστε τους εντολή να βγάλουν δώδεκα πέτρες από την κοίτη του Ιορδάνη, από τον τόπο ακριβώς όπου είχαν σταθεί οι ιερείς και πατούσαν τα πόδια τους, και να τις φέρουν μαζί τους για να τις τοποθετήσουν στον τόπο όπου θα στρατοπεδεύσετε απόψε».
- ⁴Ο Ιησούς κάλεσε τους δώδεκα άντρες που διάλεξε μέσα από το λαό, έναν από κάθε φυλή,
- ⁵και τους είπε: «Περάστε μπροστά από την κιβωτό του Κυρίου, του Θεού σας, και κατεβείτε στην κοίτη του Ιορδάνη. Από 'κει θα πάρετε καθένας σας στον ώμο από μια πέτρα, μία για κάθε φυλή του Ισραήλ.
- ⁶Αυτές οι πέτρες θα σας θυμίζουν αυτό που συνέβηκε εδώ. Όταν θα σας ρωτούν στο μέλλον τα παιδιά σας τι σημαίνουν αυτές οι πέτρες για σας,
- ⁷εσείς θα τους απαντάτε ότι τα νερά του Ιορδάνη σταμάτησαν μπροστά στην κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου. Διακόπηκε η ροή του ποταμού, όταν η κιβωτός περνούσε μέσα από τον Ιορδάνη. Έτσι, αυτές οι πέτρες θα είναι για τους Ισραηλίτες μια υπόμνηση παντοτινή».
- ⁸Οι άντρες έκαναν όπως τους διέταξε ο Ιησούς: Έβγαλαν δώδεκα πέτρες μέσα από τον Ιορδάνη, μία για κάθε φυλή του Ισραήλ, και τις έφεραν μαζί τους στον τόπο όπου θα διανυκτέρευαν και τις απόθεσαν εκεί, σύμφωνα με την εντολή του Κυρίου προς τον Ιησού.
- ⁹Ο Ιησούς έστησε επίσης δώδεκα πέτρες μέσα στον Ιορδάνη, στο σημείο ακριβώς όπου πάτησαν τα πόδια των ιερέων που μετέφεραν την κιβωτό της διαθήκης. Αυτές οι πέτρες σώζονται εκεί μέχρι σήμερα.
- ¹⁰Στο μεταξύ οι ιερείς που σήκωναν την κιβωτό στέκονταν μέσα στον Ιορδάνη, ωστόσο έγιναν όλα όσα είχε διατάξει ο Κύριος τον Ιησού να πει στο λαό.

Έτσι ο Ιησούς έπραξε σύμφωνα με τις υποδείξεις του Μωυσή. Ο λαός τάχυνε το βήμα και πέρασε·

11κι όταν πέρασαν όλοι στην άλλη όχθη, πέρασε και η κιβωτός του Κυρίου. Οι ιερείς πήγαν πάλι με την κιβωτό μπροστά από το λαό.

12Η φυλή Ρουβήν, η φυλή Γαδ και το μισό της φυλής Μανασσή πέρασαν με τα όπλα τους επικεφαλής των Ισραηλιτών, όπως τους είχε πει ο Μωυσής.

13Περίπου σαράντα χιλιάδες ένοπλοι πολεμιστές πέρασαν ενώπιον του Κυρίου βαδίζοντας προς τις πεδιάδες της Ιεριχώ.

14Εκείνη τη μέρα ο Κύριος ανέδειξε τον Ιησού μεγάλον άντρα στα μάτια των Ισραηλιτών. Τον σέβονταν σ' όλη τη διάρκεια της ζωής του, όπως είχαν σεβαστεί το Μωυσή.

15Μετά ο Κύριος είπε στον Ιησού:

16«Δώσε διαταγή στους ιερείς που σηκώνουν την κιβωτό του μαρτυρίου ν' ανεβούν από τον Ιορδάνη».

17Ο Ιησούς διέταξε τους ιερείς ν' ανέβουν.

18Μόλις αυτοί ανέβηκαν από την κοίτη του ποταμού και τα πόδια τους πάτησαν στην όχθη, τα νερά του Ιορδάνη ξαναγύρισαν στον τόπο τους και πλημμύρισαν όλες τις όχθες του, όπως και πριν.

19Ήταν τη δέκατη μέρα του πρώτου μήνα που ο λαός διάβηκε τον Ιορδάνη και στρατοπέδευσε στα Γάλγαλα, ανατολικά της Ιεριχώ.

20Εκεί στα Γάλγαλα έστησε ο Ιησούς τις δώδεκα πέτρες που είχαν πάρει από τον ποταμό,

21και είπε στους Ισραηλίτες: «Όταν στο μέλλον ρωτούν τα παιδιά σας τους πατέρες τους τι σημαίνουν αυτές οι πέτρες,

22θα τους εξηγήετε πώς οι Ισραηλίτες πέρασαν αυτόν εδώ τον ποταμό, τον Ιορδάνη, βαδίζοντας σε έδαφος στεγνό.

²³Ο Κύριος, ο Θεός σας, αποξέρανε μπροστά σας τα νερά του Ιορδάνη για να περάσατε, όπως ακριβώς είχε αποξηράνει την Ερυθρά Θάλασσα για να περάσουμε εμείς.

²⁴Όλα αυτά τα έκανε ο Κύριος ο Θεός σας για να γνωρίσουν όλοι οι λαοί της γης πόσο μεγάλη είναι η δύναμή του και για να τον σέβεστε πάντοτε».

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 5

¹Όταν οι βασιλιάδες όλοι των Αμορραίων, που κατοικούσαν στα δυτικά του Ιορδάνη, και οι βασιλιάδες των Χανααναίων, που κατοικούσαν στα παραθαλάσσια, έμαθαν ότι αποξήρανε ο Θεός τα νερά του Ιορδάνη για να περάσουν οι Ισραηλίτες, πανικοβλήθηκαν και δεν είχαν πια το θάρρος να τους αντιμετωπίσουν.

Περιτομή και Πάσχα στον Ιορδάνη

²Εκείνο το χρόνο ο Κύριος είπε στον Ιησού: «Φτιάξε κοφτερά μαχαίρια από πέτρα και κάνε πάλι περιτομή στους Ισραηλίτες, για δεύτερη φορά».

³Ο Ιησούς έφτιαξε κοφτερά μαχαίρια από πέτρα κι έκανε περιτομή σ' όλους τους Ισραηλίτες, κοντά στο Λόφο των Ακροβυστιών.

⁴⁻⁶Ο λόγος που ο Ιησούς έκανε την περιτομή, ήταν ο εξής: Όλοι οι μάχιμοι άντρες που είχαν βγει από την Αίγυπτο ήταν ήδη περιτμημένοι· ενώ τα αρσενικά μωρά που γεννήθηκαν μετά στην έρημο, στη διάρκεια της σαραντάχρονης περιπλάνησης του λαού, δεν είχαν περιτμηθεί. Επίσης, ως το τέλος αυτής της περιόδου πέθαναν όλοι όσοι την εποχή της εξόδου από την Αίγυπτο ήταν σε στρατεύσιμη ηλικία, επειδή δεν υπάκουσαν στα λόγια του Κυρίου. Ο Κύριος τους ορκίστηκε ότι δε θα έβλεπαν τη χώρα που είχε υποσχεθεί με όρκο στους πατέρες τους να δώσει σ' εμάς, τη χώρα που ρέει γάλα και μέλι.

⁷Στη θέση εκείνων, λοιπόν, ο Κύριος έβαλε τα παιδιά τους, και σ' αυτά έκανε την περιτομή ο Ιησούς, γιατί δεν είχαν περιτμηθεί στη διάρκεια της πορείας στην έρημο.

⁸Όταν περιτιμήθηκε όλος ο λαός, έμειναν εκεί που είχαν κατασκηνώσει, ώσπου να επουλωθούν οι πληγές τους.

⁹Ο Κύριος είπε στον Ιησού: «Σήμερα αφάιρεσα την ντροπή της Αιγύπτου από πάνω σας». Γι' αυτό ονομάστηκε ο τόπος εκείνος Γάλγαλα, όπως λέγεται μέχρι σήμερα.

¹⁰Οι Ισραηλίτες έμειναν στρατοπεδευμένοι στα Γάλγαλα και γιόρτασαν εκεί, στις πεδιάδες της Ιεριχώ, το Πάσχα, το βράδυ της δέκατης τέταρτης μέρας εκείνου του μήνα.

¹¹Την επομένη του Πάσχα έφαγαν άζυμο ψωμί και καβουρδισμένο σιτάρι, όλα φτιαγμένα από τα προϊόντα της περιοχής.

¹²Από κείνη την ημέρα σταμάτησε να πέφτει το μάννα, αφού πια μπορούσαν κι έτρωγαν από τα προϊόντα της Χαναάν. Έτσι, από τη χρονιά εκείνη οι Ισραηλίτες δεν είχαν πια το μάννα.

Ο Ιησούς του Ναυή και ο άνθρωπος με το ξίφος

¹³Μια μέρα, όταν ο Ιησούς του Ναυή βρισκόταν κοντά στην Ιεριχώ, είδε ξαφνικά έναν άντρα να στέκεται μπροστά του με ένα γυμνό σπαθί στο χέρι του. Ο Ιησούς τον πλησίασε και του είπε: «Είσαι μαζί μας ή με τους εχθρούς μας; »

¹⁴Ο άντρας απάντησε: «Όχι· εγώ είμαι ο αρχηγός των στρατευμάτων του Κυρίου και τώρα μόλις ήρθα». Τότε ο Ιησούς έπεσε με το πρόσωπο στη γη, τον προσκύνησε και του είπε: «Τι διατάζει ο Κύριός μου το δούλο του; »

¹⁵Ο αρχηγός των στρατευμάτων του Κυρίου απάντησε στον Ιησού: «Βγάλε τα ποδήματά σου από τα πόδια σου, γιατί ο τόπος που πατάς είναι άγιος». Και ο Ιησούς υπάκουσε.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 6

Η πτώση της Ιεριχώ

¹Η Ιεριχώ είχε τα τείχη της κλειστά κι αμπαρωμένα για να μην μπορέσουν να μπουν οι Ισραηλίτες. Κανείς δεν έβγαινε ούτε έμπαινε στην πόλη.

- ²Τότε είπε ο Κύριος στον Ιησού: «Σου παραδίνω την Ιεριχώ, το βασιλιά της και τους πολεμιστές της στα χέρια σου.
- ³Εσύ και όλος ο στρατός θα παρελάσετε γύρω από την πόλη, κάνοντας μια φορά την ημέρα επί έξι μέρες το γύρο της.
- ⁴Εφτά ιερείς θα πηγαίνουν μπροστά από την κιβωτό και θα κρατούν εφτά κεράτινες σάλπιγγες. Την έβδομη μέρα θα κάνετε εφτά φορές το γύρο της πόλης, ενώ οι ιερείς θα σαλπίζουν με τις σάλπιγγες.
- ⁵Όταν τους ακούσετε να δώσουν παρατεταμένο σάλπισμα, τότε όλος ο στρατός θα βγάλει μεγάλον αλαλαγμό και το τείχος της πόλης θα πέσει κάτω. Αμέσως οι Ισραηλίτες θα ορμήσουν στην επίθεση και θα μπουν κατ' ευθείαν στην πόλη».
- ⁶Ο Ιησούς, γιος του Ναυή, κάλεσε τους ιερείς και τους είπε: Σηκώστε την κιβωτό της διαθήκης και εφτά ιερείς θα προπορεύονται μπροστά της κρατώντας εφτά κεράτινες σάλπιγγες».
- ⁷Έπειτα διέταξε το λαό: «Εμπρός! Αρχίστε να κάνετε το γύρο της πόλης· η εμπροσθοφυλακή, όμως, να πηγαίνει μπροστά από την κιβωτό του Κυρίου».
- ⁸Σύμφωνα με τις διαταγές του Ιησού, οι εφτά ιερείς που κρατούσαν τις κεράτινες σάλπιγγες πήγαιναν μπροστά από την κιβωτό και σάλπιζαν, ενώ εκείνοι που μετέφεραν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου τους ακολουθούσαν.
- ⁹Η εμπροσθοφυλακή του στρατού βάδιζε μπροστά από τους ιερείς, οι οποίοι σάλπιζαν ασταμάτητα με τις σάλπιγγες, και το υπόλοιπο του στρατεύματος ήταν οπισθοφυλακή της κιβωτού.
- ¹⁰Ο Ιησούς είχε δώσει στο στρατό ρητή διαταγή: «Δε θα βγάλετε άχνα. Λέξη δε θα βγει από το στόμα σας, ως τη μέρα που θα σας πω εγώ να αλαλάξετε. Μόνο τότε θα φωνάξετε».
- ¹¹Έτσι, η κιβωτός του Κυρίου έκανε μια φορά το γύρο της πόλης κι έπειτα επέστρεψαν στο στρατόπεδο και πέρασαν εκεί τη νύχτα.

¹²Νωρίς το άλλο πρωί σηκώθηκε ο Ιησούς, και οι ιερείς σήκωσαν πάλι την κιβωτό του Κυρίου.

¹³Οι επτά ιερείς με τις κεράτινες σάλπιγγες βάδιζαν μπροστά από την κιβωτό σαλπίζοντας συνεχώς. Η εμπροσθοφυλακή προχωρούσε μπροστά τους και η οπισθοφυλακή ακολουθούσε την κιβωτό του Κυρίου.

¹⁴Τη δεύτερη μέρα έκαναν μία φορά το γύρο της πόλης και επέστρεψαν στο στρατόπεδο. Έξι μέρες έκαναν το ίδιο.

¹⁵Την έβδομη μέρα σηκώθηκαν με την αυγή κι έκαναν επτά φορές το γύρο της πόλης με τον ίδιο τρόπο. Ήταν η μόνη μέρα που έκαναν το γύρο της πόλης επτά φορές.

¹⁶Την έβδομη φορά, όταν οι ιερείς ήταν να σαλπίσουν με τις σάλπιγγες, ο Ιησούς είπε στο λαό: «Αλαλάξτε τώρα! Ο Κύριος σας παρέδωσε την πόλη!

¹⁷Η πόλη και ό, τι υπάρχει σ' αυτήν θα γίνει ανάθεμα και θα καταστραφεί ως αφιέρωμα στον Κύριο. Μόνο τη Ραάβ την πόρνη θ' αφήσετε να ζήσει – αυτήν και όλους όσοι είναι μαζί της στο σπίτι της– επειδή έκρυψε τους απεσταλμένους μας.

¹⁸Εσείς όμως φυλαχτείτε από το ανάθεμα· μην πάρετε τίποτε απ' αυτά που είναι προορισμένα να καταστραφούν, γιατί τότε θα επιφέρετε κατάρρα στο στρατόπεδο των Ισραηλιτών και θα προξενήσετε σ' αυτό καταστροφή.

¹⁹Όλο το ασήμι και το χρυσάφι, τα χάλκινα και τα σιδερένια σκεύη θα αφιερωθούν στον Κύριο και θα τοποθετηθούν στο θησαυροφυλάκιο του Κυρίου».

²⁰Μετά οι ιερείς σάλπισαν με τις σάλπιγγες· και μόλις ο λαός άκουσε τον ήχο της σάλπιγγας, ξέσπασε σε μεγάλον αλαλαγμό και σωριάστηκε το τείχος. Τότε ο στρατός επιτέθηκε στην πόλη, όρμησαν κατ' ευθείαν μέσα και την κατέλαβαν.

²¹Καθετί που υπήρχε στην πόλη, άνδρες και γυναίκες, νέοι, γέροι, βόδια, πρόβατα και γαϊδούρια, όλα παραδόθηκαν στη σφαγή.

Η οικογένεια της Ραάβ σώζεται

²²Τότε είπε ο Ιησούς στους δύο άνδρες, που είχαν κατασκοπεύσει τη χώρα: «Μπείτε στο σπίτι εκείνης της πόρνης και βγάλτε την από 'κει, αυτήν και όλους όσοι είναι μαζί της, όπως της ορκιστήκατε».

²³Εκείνοι μπήκαν στο σπίτι κι έβγαλαν έξω τη Ραάβ, τους γονείς της, τ' αδέρφια της και όλους τους υπόλοιπους συγγενείς της και τα υπάρχοντά της. Τους πήραν και τους εγκατέστησαν σε ασφαλές μέρος έξω από το στρατόπεδο των Ισραηλιτών.

²⁴Ύστερα έβαλαν φωτιά στην πόλη κι έκαναν στάχτη ό, τι βρισκόταν μέσα σ' αυτήν. Μόνο το ασήμι, το χρυσάφι, τα χάλκινα και τα σιδερένια αντικείμενα τα πήραν και τα τοποθέτησαν στο θησαυροφυλάκιο του οίκου του Κυρίου.

²⁵Αλλά ο Ιησούς χάρισε τη ζωή στη Ραάβ την πόρνη, στην οικογένεια του πατέρα της και σε όλους τους δικούς της, επειδή είχε κρύψει τους ανθρώπους που αυτός είχε στείλει για να κατασκοπεύσουν την Ιεριχώ. Η Ραάβ εγκαταστάθηκε ανάμεσα στους Ισραηλίτες και οι απόγονοί της ζουν μέχρι σήμερα.

²⁶Εκείνες τις μέρες, ο Ιησούς έδωσε αυτόν τον όρκο σχετικά με την Ιεριχώ: «Καταραμένος να είναι από τον Κύριο ο άνθρωπος που θα επιχειρήσει να ξαναχτίσει αυτή την πόλη. Με τίμημα το γιο του τον πρωτότοκο θα βάλει τα θεμέλιά της, τις πύλες της θα στήσει με τίμημα το νιότερο το γιο».

²⁷Ο Κύριος ήταν μαζί με τον Ιησού, και η φήμη του απλώθηκε σ' ολόκληρη τη χώρα.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 7

Η αλλαγή τροπής του πολέμου

¹Οι Ισραηλίτες όμως αμάρτησαν σοβαρά στο θέμα των αφιερωμάτων: Ο Αχάν, γιος του Χαρμί, εγγονός του Ζαβδί και δισέγγονος του Ζεράχ, από τη φυλή Ιούδα, πήρε για δικά του μερικά από τα αφιερώματα. Εξαιτίας αυτού, λοιπόν, ο Κύριος οργίστηκε εναντίον των Ισραηλιτών.

²Από την Ιεριχώ ο Ιησούς έστειλε ανθρώπους στη Γαι, που βρίσκεται κοντά στη Βαιθ-Αυέν, ανατολικά της Βαιθήλ με τη διαταγή να κατασκοπεύσουν την περιοχή. Πράγματι, εκείνοι πήγαν και κατασκόπευσαν τη Γαι.

³Όταν επέστρεψαν στον Ιησού του ανάφεραν: «Δεν είναι ανάγκη να πάει όλος ο στρατός για να καταλάβει τη Γαι και να μπουν όλοι σε τέτοιο κόπο. Δεν είναι μεγάλη πόλη. Δυο τρεις χιλιάδες άντρες είναι αρκετοί».

⁴Ξεκίνησαν, λοιπόν, να πολεμήσουν περίπου τρεις χιλιάδες άντρες, αλλά αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν μπροστά στους κατοίκους της Γαι.

⁵Σκότωσαν από τους Ισραηλίτες περίπου τριάντα έξι άντρες και τους υπόλοιπους τους καταδίωξαν από την πύλη της πόλης ως τη Σιβαρίμ, και τους σύντριψαν στην κατωφέρεια. Έτσι ο λαός λύγισε κι έχασε το θάρρος του.

⁶Τότε ο Ιησούς έσκισε τα ρούχα του, έριξε χώμα στο κεφάλι του κι έπεσε με το πρόσωπο στη γη μπροστά στην κιβωτό του Κυρίου ως το βράδυ. Τα ίδια έκαναν και οι πρεσβύτεροι του λαού.

⁷Ο Ιησούς προσευχήθηκε: «Παντοδύναμε Κύριε, γιατί άφησες αυτό το λαό να διαβεί τον Ιορδάνη; Για να μας παραδώσεις στην εξουσία των Αμορραίων και να μας εξοντώσουν; Μακάρι να είχαμε μείνει από την άλλη μεριά του ποταμού».

⁸Σε παρακαλώ, Κύριε, τι να πω τώρα που οι Ισραηλίτες κατατροπώθηκαν από τους εχθρούς τους;

⁹Όταν το μάθουν οι Χαναναίοι και οι άλλοι κάτοικοι της χώρας θα μας περικυκλώσουν και θα μας εξαφανίσουν από τη γη. Και τι θα κάνεις τότε για να περισωθεί η δόξα του μεγάλου σου ονόματος; »

Αιτία η ανυπακοή

¹⁰Ο Κύριος απάντησε στον Ιησού: «Σήκω πάνω. Τι έπεσες με το πρόσωπο καταγής;

11Οι Ισραηλίτες αμάρτησαν· παρέβηκαν τις υποχρεώσεις που ανέλαβαν απέναντί μου. Πήραν πράγματα από τα αφιερώματα, τα έκλεψαν, τα συγκάλυψαν με ψέματα και τα έκρυψαν ανάμεσα στα πράγματά τους.

12Γι' αυτό και δε θα μπορέσουν πια ν' αντισταθούν στους εχθρούς τους. Θα τρέπονται σε φυγή μπροστά τους, γιατί τώρα αυτοί οι ίδιοι καταδίκασαν τους εαυτούς τους. Δε θα είμαι πια μαζί σας, αν δεν πετάξετε μακριά σας τα απαγορευμένα αντικείμενα.

13Σήκω, λοιπόν, προετοίμασε το λαό και πες τους: “καθαριστείτε για αύριο, γιατί ο Κύριος, ο Θεός σας, λέει πως το ανάθεμα είναι ανάμεσά σας, Ισραηλίτες. Δε θα μπορέσετε πια ν' αντισταθείτε στους εχθρούς σας, ωστόσο πετάξετε μακριά σας τα απαγορευμένα αντικείμενα.

14Αύριο το πρωί θα πλησιάστε κάθε φυλή χωριστά μία μία· και η φυλή που θα υποδείξει ο Κύριος με κλήρο θα πλησιάσει κατά συγγένειες. Η συγγένεια που θα υποδείξει ο Κύριος με κλήρο, θα πλησιάσει κατά οικογένειες. Και η οικογένεια που θα υποδείξει ο Κύριος με κλήρο θα πλησιάσει, ο ένας άντρας μετά τον άλλο.

15Κι ο Κύριος θα φανερώσει ποιος απ' αυτούς έχει τα απαγορευμένα αντικείμενα. Τότε θα καεί αυτός μαζί με όλα του τα υπάρχοντα, γιατί παρέβηκε τις υποχρεώσεις του απέναντί μου και ντρόπιασε τους Ισραηλίτες”».

Η αποκάλυψη και τιμωρία της αμαρτίας

16Την άλλη μέρα το πρωί, σηκώθηκε ο Ιησούς και διέταξε να πλησιάσουν οι Ισραηλίτες κατά φυλές. Πλησίασαν μία μία χωριστά και κληρώθηκε η φυλή Ιούδα.

17Μετά διέταξε να πλησιάσουν μία μία οι συγγένειες της φυλής Ιούδα. Πλησίασαν και κληρώθηκε η συγγένεια των Ζαρχιτών. Κάλεσε τότε τη συγγένεια των Ζαρχιτών να πλησιάσουν κατά οικογένειες μία μία και κληρώθηκε η οικογένεια του Ζαβδί.

18 Τέλος κάλεσε να πλησιάσει η οικογένεια του Ζαβδί, ο ένας άντρας μετά τον άλλο και κληρώθηκε ο Αχάν, γιος του Χαρμί, εγγονός του Ζαβδί και δισέγγονος του Ζαρά, από τη φυλή Ιούδα.

19 Τότε είπε ο Ιησούς στον Αχάν: «Αναγνώρισε, παιδί μου, το μεγαλείο του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ και εξομολογήσου σ' αυτόν. Πες μου τώρα τι έχεις κάνει· μη μου κρύψεις τίποτα».

20 Ο Αχάν απάντησε στον Ιησού: «Πράγματι, εγώ είμαι που αμάρτησα στον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ. Έκανα το εξής:

21 Όταν είδα ανάμεσα στα λάφυρα έναν ωραίο μανδύα από τη Σινάρ, διακόσιους σίκλους ασήμι και ένα χρυσό ραβδί που ζύγιζε πενήντα σίκλους, τα πεθύμησα και τα πήρα. Βρίσκονται κρυμμένα στο έδαφος μέσα στη σκηνή μου· το ασήμι είναι από κάτω.

22 Ο Ιησούς έστειλε ανθρώπους στη σκηνή του Αχάν. Αυτοί έτρεξαν εκεί και πραγματικά όλα αυτά ήταν κρυμμένα στη σκηνή του, και το ασήμι ήταν από κάτω.

23 Τα έβγαλαν, λοιπόν, απ' τη σκηνή, τα έφεραν στον Ιησού και στους Ισραηλίτες και τα άπλωσαν ενώπιον του Κυρίου.

24 Τότε ο Ιησούς κι όλος ο λαός μαζί του συνέλαβαν τον Αχάν, γιο του Χαρμί και τον έφεραν στην Κοιλάδα Αχώρ, μαζί μ' αυτόν έφεραν το ασήμι, το μανδύα και το χρυσό ραβδί, τους γιους του, τις κόρες του, τα βόδια του, τα γαϊδούρια του, τα πρόβατά του, τη σκηνή του, όλα του τα υπάρχοντα.

25 Ο Ιησούς είπε στον Αχάν: «Γιατί μας προξένησες αυτήν τη δυστυχία; Ο Κύριος σήμερα θα προξενήσει δυστυχία σ' εσένα». Τότε όλοι οι Ισραηλίτες θανάτωσαν αυτόν και τους συγγενείς του με λιθοβολισμό και μετά τους έκαψαν.

26 Έπειτα ύψωσαν πάνω από τον Αχάν έναν μεγάλο σωρό από πέτρες, ο οποίος σώζεται μέχρι σήμερα. Έτσι σταμάτησε η οργή του Κυρίου. Εξαιτίας αυτού του περιστατικού ο τόπος εκείνος ονομάστηκε Κοιλάδα Αχώρκι έτσι λέγεται μέχρι σήμερα.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 8

Το στρατήγημα του Ιησού

¹Ο Κύριος είπε στον Ιησού: «Μη φοβάσαι και μην δειλιάζεις. Πάρε μαζί σου όλο το στρατό και πήγαινε να επιτεθείς εναντίον της Γαι. Θα παραδώσω στα χέρια σου το βασιλιά της, το λαό του, την πόλη και τη χώρα του.

²Θα κάνεις στη Γαι και στο βασιλιά της ό, τι έκανες στην Ιεριχώ και στο βασιλιά της. Αλλά τα λάφυρά της και τα κτήνη της θα τα πάρετε εσείς. Στήστε ενέδρα από το πίσω μέρος της πόλης».

³Τότε ο Ιησούς ετοιμάστηκε να επιτεθεί στη Γαι με όλο του το στρατό. Διάλεξε τρεις χιλιάδες γενναίους άντρες και τους έστειλε τη νύχτα,

⁴με την εξής διαταγή: «Προσέξτε, να στήσετε ενέδρα από το πίσω μέρος της πόλης, χωρίς ν' απομακρυνθείτε πολύ από την πόλη, και να είστε όλοι σας σε επιφυλακή.

⁵Εγώ θα πλησιάσω με τους άντρες μου στην πόλη. Όταν οι άντρες της Γαι βγουν εναντίον μας, όπως την άλλη φορά, εμείς θα υποχωρήσουμε.

⁶Όσο αυτοί θα μας καταδιώκουν εμείς θα υποχωρούμε, ώσπου να τους απομακρύνουμε από την πόλη, γιατί θα νομίζουν ότι τραπήκαμε σε φυγή όπως την πρώτη φορά».

⁷Τότε εσείς θα βγείτε από την ενέδρα και θα καταλάβετε την πόλη. Θα σας την παραδώσει ο Κύριος, ο Θεός σας.

⁸Κι όταν καταλάβετε την πόλη, θα την παραδώστε στη φωτιά, σύμφωνα με την προσταγή του Κυρίου. Αυτές είναι οι διαταγές που σας δίνω».

⁹Με διαταγή του Ιησού, λοιπόν, πήγαν κι έστησαν την ενέδρα τους ανάμεσα στη Βαιθήλ και στη Γαι, δυτικά της Γαι· ο Ιησούς πέρασε τη νύχτα εκείνη στο στρατόπεδο.

¹⁰Το πρωί σηκώθηκε, επιθεώρησε τους άντρες του και βάδισε επικεφαλής τους, μαζί με τους πρεσβυτέρους του Ισραήλ, προς τη Γαι.

11Οι άντρες του προχώρησαν κι έφτασαν απέναντι από τη Γαι και πήραν θέσεις στα βόρεια της πόλης· ανάμεσα σ' αυτούς και στην πόλη ήταν κοιλάδα.

12Ο Ιησούς διάλεξε περίπου πέντε χιλιάδες άντρες και τους έβαλε σε ενέδρα ανάμεσα στη Βαιθήλ και στη Γαι, στα δυτικά της πόλης.

13Έτσι, ο κυρίως στρατός είχε πάρει θέσεις στα βόρεια της πόλης, με την οπισθοφυλακή στα δυτικά· ο Ιησούς διανυκτέρευσε στην κοιλάδα.

14Μόλις ο βασιλιάς της Γαι είδε τους Ισραηλίτες έσπευσε με όλο το στρατό του να βγει από την πόλη και να τους πολεμήσει στην κοιλάδα του Ιορδάνη, στην ίδια θέση όπως και προηγουμένως. Δεν ήξερε όμως ότι υπήρχε εναντίον του ενέδρα, στα δυτικά της πόλης.

15Ο Ιησούς και οι Ισραηλίτες προσποιήθηκαν ότι είχαν νικηθεί απ' αυτούς και τράπηκαν δήθεν σε φυγή προς την έρημο.

16Τότε όλος ο πληθυσμός της πόλης διατάχθηκαν να βγουν και να καταδιώξουν τον Ιησού· έτσι απομακρύνθηκαν από την πόλη.

17Κανείς δεν έμεινε στη Γαι που να μη βγει να καταδιώξει τους Ισραηλίτες· κι άφησαν την πόλη ανυπεράσπιστη.

Κατάκτηση και καταστροφή της Γαι

18Τότε ο Κύριος είπε στον Ιησού: «Άπλωσε προς τη Γαι τη λόγχη που κρατάς στο χέρι σου, γιατί θα σου παραδώσω την πόλη». Ο Ιησούς άπλωσε τη λόγχη του προς τη Γαι.

19Οι στρατιώτες της ενέδρας σηκώθηκαν γρήγορα από τη θέση τους, έτρεξαν μέσα στην πόλη και την κατέλαβαν, κι αμέσως της έβαλαν φωτιά.

20Όταν οι άντρες της Γαι κοίταξαν πίσω τους και είδαν τον καπνό ν' ανεβαίνει από την πόλη προς τον ουρανό, κατάλαβαν πως δεν μπορούσαν να ξεφύγουν από πουθενά. Οι Ισραηλίτες που δήθεν έφευγαν κυνηγημένοι προς την έρημο, στράφηκαν τώρα εναντίον τους.

21Όταν ο Ιησούς και ο στρατός του είδαν ότι οι άντρες της ενέδρας είχαν κυριέψει την πόλη, κι είδαν και τον καπνό που ανέβαινε απ' αυτήν, γύρισαν και χτύπησαν τους άντρες της Γαι.

22Οι Ισραηλίτες από την πόλη βγήκαν κι αυτοί στην καταδίωξη, κι έτσι οι άντρες της Γαι βρέθηκαν περικυκλωμένοι απ' όλες τις μεριές. Οι Ισραηλίτες τους νίκησαν και δεν άφησαν ούτε έναν ζωντανό ούτε έναν φυγάδα.

23Το βασιλιά της Γαι, τον συνέλαβαν ζωντανό και τον έφεραν στον Ιησού.

24Οι Ισραηλίτες θανάτωσαν όλους τους κατοίκους της Γαι στους αγρούς και στην έρημο, εκεί όπου κι αυτοί τους είχαν καταδιώξει· δεν έμεινε ούτε ένας ζωντανός. Μετά γύρισαν πίσω στη Γαι και εξόντωσαν τον υπόλοιπο πληθυσμό.

25Την ημέρα εκείνη σκοτώθηκαν όλοι οι κάτοικοι της Γαι, δώδεκα χιλιάδες, άντρες και γυναίκες.

26Στο μεταξύ ο Ιησούς κρατούσε το χέρι του με τη λόγχη τεντωμένο προς την κατεύθυνση της Γαι, ωστόσο θανατώθηκαν όλοι οι κάτοικοί της.

27Οι Ισραηλίτες πήραν για τον εαυτό τους μόνο τα κτήνη και τα λάφυρα εκείνης της πόλης, σύμφωνα με τη διαταγή που είχε δώσει ο Κύριος στον Ιησού.

28Έτσι, ο Ιησούς πυρπόλησε τη Γαι και τη μετέβαλε σε σωρό ερειπίων· και μέχρι σήμερα είναι τόπος έρημος.

29Το βασιλιά της Γαι τον κρέμασε σ' ένα δέντρο, κι έμεινε εκεί κρεμασμένος ως το βράδυ. Με το ηλιοβασίλεμα ο Ιησούς διέταξε να κατεβάσουν το πτώμα από το δέντρο και να το ρίξουν μπρος στην πύλη της πόλης. Πάνω του έριξαν ένα μεγάλο σωρό πέτρες, ο οποίος σώζεται μέχρι σήμερα.

Η αναγραφή του νόμου στο όρος Εβάλ

(Δτ 27,1-26)

30Στο όρος Εβάλ ο Ιησούς έχτισε θυσιαστήριο στον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ.

31Έτσι είχε διατάξει τους Ισραηλίτες ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου, και είναι γραμμένο στο βιβλίο του νόμου του Μωυσή. Το θυσιαστήριο ήταν από

αλλάξευτες πέτρες, που δεν τις είχε αγγίξει σιδερένιο εργαλείο. Πάνω σ' αυτό, πρόσφεραν στον Κύριο ολοκαυτώματα και θυσίες κοινωνίας.

³²Εκεί, πάνω στις πέτρες του θυσιαστηρίου, ο Ιησούς χάραξε ενώπιον των Ισραηλιτών ένα αντίγραφο του νόμου που είχε γράψει ο Μωυσής.

³³Έπειτα όλος ο λαός του Ισραήλ με τους πρεσβυτέρους τους, τους αρχηγούς τους και τους κριτές τους, καθώς και οι ξένοι που ζούσαν ανάμεσά τους, στάθηκαν από τη μια κι από την άλλη μεριά της κιβωτού της διαθήκης του Κυρίου· απέναντί τους στέκονταν οι ιερείς-Λευίτες, που βάσταζαν την κιβωτό. Οι μισοί στάθηκαν από τη μεριά του όρους Γεριζίμ και οι άλλοι μισοί από την πλευρά του όρους Εβάλ. Αυτό τους είχε διατάξει για πρώτη φορά ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου, όταν θα 'ρχόταν ο καιρός να δεχτεί την ευλογία ο ισραηλιτικός λαός.

³⁴Κατόπιν, ο Ιησούς διάβασε όλες τις εντολές του νόμου, τις ευλογίες και τις κατάρες, που ήταν γραμμένες στο βιβλίο του νόμου.

³⁵Δεν έμεινε καμιά εντολή από όλες όσες είχε δώσει ο Μωυσής, που να μην τη διάβασε ο Ιησούς στους Ισραηλίτες, οι οποίοι ήταν εκεί συναθροισμένοι μαζί με τις γυναίκες τους, τα παιδιά τους και τους ξένους που ζούσαν ανάμεσά τους.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 9

Η απάτη των Γαβαωνιτών

¹Τα κατορθώματα των Ισραηλιτών τα έμαθαν οι βασιλιάδες δυτικά του Ιορδάνη, στις ορεινές και στις πεδινές περιοχές και στα παράλια της Μεσογείου μέχρι το Λίβανο, δηλαδή οι βασιλιάδες των Χετταίων, των Αμορραίων, των Χαναναίων, των Φερεζαίων, των Ευαίων και των Ιεβουσαίων.

²Συνασπίστηκαν, τότε, για να πολεμήσουν ενωμένοι τον Ιησού και τους Ισραηλίτες.

³Οι κάτοικοι όμως της Γαβαών, οι Ευαίοι, όταν έμαθαν τι είχε κάνει ο Ιησούς στην Ιεριχώ και στη Γαι,

- ⁴αποφάσισαν να ενεργήσουν με πανουργία. Ξεκίνησαν, λοιπόν, έχοντας φορτωμένα τα γαϊδούρια τους με παλιά σακιά και με μπαλωμένα ασκιά κρασιού·
- ⁵φόρεσαν παλιά παπούτσια και κουρελιασμένα ρούχα και πήραν για το δρόμο ξερό, τριμμένο ψωμί.
- ⁶Ήρθαν στο στρατόπεδο, στα Γάλγαλα, και είπαν στον Ιησού και στους Ισραηλίτες: «Εμείς ερχόμαστε από μακρινή χώρα και σας ζητάμε να κάνετε συμμαχία μαζί μας».
- ⁷Οι Ισραηλίτες απάντησαν στους Ευαίους: «Εσείς μπορεί να κατοικείτε στη γύρω περιοχή· πώς μπορούμε εμείς να κάνουμε συμμαχία μαζί σας; »
- ⁸Τότε εκείνοι είπαν στον Ιησού: «Δούλοι σου είμαστε». Ο Ιησούς τους ρώτησε: «Μα ποιοι είστε εσείς και από πού έρχεστε; »
- ⁹Αυτοί του απάντησαν: «Εμείς, οι δούλοι σου, ερχόμαστε από χώρα πολύ μακρινή. Έφτασε σ' εμάς η φήμη του Κυρίου του Θεού σου και όλα όσα έκανε στην Αίγυπτο,
- ¹⁰αυτά που έκανε στους δύο βασιλιάδες των Αμορραίων, ανατολικά του Ιορδάνη, δηλαδή στο Σιχόν, βασιλιά της Εσεβών και στον Ωγ, βασιλιά της Βασάν, που ζούσε στην Ασταρώθ.
- ¹¹Έτσι οι αρχηγοί μας και ο λαός της χώρας μας μας είπαν να πάρουμε μαζί μας τρόφιμα για το δρόμο και να έρθουμε να σας συναντήσουμε και να σας δηλώσουμε πως είμαστε δούλοι σας. Τώρα, λοιπόν, κάνετε συνθήκη μαζί μας.
- ¹²Κοιτάξτε το ψωμί μας: ζεστό το πήραμε από τα σπίτια μας, όταν ξεκινήσαμε να 'ρθούμε σ' εσάς, και τώρα είναι ξερό και τριμμένο.
- ¹³Αυτά τα ασκιά του κρασιού ήταν καινούρια όταν τα γεμίσαμε, και τώρα είναι σκισμένα· τα ρούχα μας και τα παπούτσια μας πάλιωσαν απ' αυτήν την τόσο μακρινή οδοιπορία».
- ¹⁴Οι Ισραηλίτες δοκίμασαν από τα τρόφιμά τους, χωρίς όμως να ζητήσουν τη συμβουλή του Κυρίου.

- 15** Έτσι ο Ιησούς έκανε μαζί τους συνθήκη ειρήνης, να τους αφήσει να ζήσουν. Και οι αρχηγοί της κοινότητας του Ισραήλ τους το επιβεβαίωσαν με όρκο.
- 16** Τρεις μέρες, όμως, μετά τη σύναψη αυτής της συνθήκης, οι Ισραηλίτες πληροφορήθηκαν ότι αυτοί ήταν γείτονές τους και κατοικούσαν εκεί γύρω.
- 17** Οι Ισραηλίτες έφυγαν από 'κει και την τρίτη μέρα έφτασαν στις πόλεις των Γαβαωνιτών, δηλαδή στη Γαβαών, στην Κεφιά, στη Βερώθ και στην Κιριάθ-Ιαρίμ.
- 18** Δεν μπορούσαν όμως να σκοτώσουν τους κατοίκους, επειδή οι αρχηγοί της κοινότητας τους είχαν δώσει επίσημο όρκο στο όνομα του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ. Κι όλοι οι Ισραηλίτες είχαν παράπονα εναντίον των αρχηγών τους.
- 19** Οι αρχηγοί όμως τους απάντησαν: «Εμείς έχουμε δώσει όρκο στο όνομα του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ και τώρα δεν μπορούμε να τους βλάψουμε.
- 20** Είμαστε υποχρεωμένοι να τους αφήσουμε να ζήσουν, για να μην ξεσπάσει πάνω μας η οργή του Θεού, εξαιτίας του όρκου που τους δώσαμε. Να τι θα κάνουμε όμως:
- 21** Θα τους αφήσουμε να ζήσουν, αλλά θα τους υποχρεώσουμε να γίνουν ξυλοκόποι και νεροκουβαλητές, για ολόκληρη την κοινότητα». Αυτά εισηγήθηκαν οι αρχηγοί.
- 22** Τότε ο Ιησούς κάλεσε τους Γαβαωνίτες και τους είπε: «Γιατί μας εξαπατήσατε λέγοντας ότι ερχόσαστε από πολύ μακριά, ενώ κατοικείτε εδώ κοντά μας;
- 23** Καταραμένοι να είστε! Θα είστε παντοτινά δούλοι μας, να κόβετε ξύλα και να βγάζετε νερό για το κατοικητήριο του Θεού μου».
- 24** Εκείνοι του αποκρίθηκαν: «Οι δούλοι σου ακούσαμε πολλές φορές ότι ο Κύριος ο Θεός σου είχε διατάξει το Μωυσή, το δούλο του, να σας δώσει όλη αυτή τη χώρα και να εξολοθρεύσει όλους τους κατοίκους της στο πέρασμά

σας. Σας φοβηθήκαμε, λοιπόν, μήπως μας σκοτώσετε και γι' αυτό κάναμε αυτή την πράξη.

²⁵Και τώρα, είμαστε στη διάθεσή σου. Κάνε μ' εμάς ό, τι νομίζεις καλό και σωστό».

²⁶Ο Ιησούς συμπεριφέρθηκε σ' αυτούς όπως είχε αποφασιστεί: Τους γλίτωσε από τους Ισραηλίτες και δεν τους σκότωσαν.

²⁷Αλλά από κείνη τη μέρα, τους έβαλε να κόβουν ξύλα και να βγάζουν νερό για το θυσιαστήριο του Κυρίου, στον τόπο που ο Κύριος θα διάλεγε· κι αυτό γίνεται μέχρι σήμερα.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 10

Η ήττα των πέντε Αμορραίων βασιλιάδων

¹Ο Αδωνισέδεκ, βασιλιάς της Ιερουσαλήμ, έμαθε τα όσα ο Ιησούς έκανε στη Γαι και στον βασιλιά της, ότι δηλαδή την κατέλαβε και την κατέστρεψε, καθώς και όσα έκανε στην Ιεριχώ και στο δικό της βασιλιά· επίσης έμαθε ότι οι Γαβαωνίτες έκαναν ειρήνη με τους Ισραηλίτες και ζούσαν ανάμεσά τους.

²Φοβήθηκε, λοιπόν, πάρα πολύ, γιατί η Γαβαών ήταν μεγάλη πόλη, ακόμα μεγαλύτερη από τη Γαι, και σημαντική όπως οι πόλεις που έχουν βασιλιά. Επίσης οι άντρες της ήταν όλοι γενναίοι πολεμιστές.

³Έστειλε, λοιπόν, ο Αδωνισέδεκ το εξής μήνυμα στον Ωάμ, βασιλιά της Χεβρών, στον Πιράμ, βασιλιά της Ιαρμούθ, στον Ιαφιά, βασιλιά της Λαχίς και στο Δεβείρ, βασιλιά της Εγλών:

⁴«Ελάτε να με βοηθήσετε να επιτεθούμε στη Γαβαών, επειδή έκανε ειρήνη με τον Ιησού και με τους Ισραηλίτες».

⁵Έτσι πέντε Αμορραίοι βασιλιάδες, ο βασιλιάς της Ιερουσαλήμ, της Χεβρών, της Ιαρμούθ, της Λαχίς και της Εγλών, συμάχησαν να εκστρατεύσουν με όλα τους τα στρατεύματα. Πολιορκήσαν, λοιπόν, την πόλη της Γαβαών και στη συνέχεια της επιτεθήκαν.

⁶Οι Γαβαωνίτες έστειλαν μήνυμα στον Ιησού, στο στρατόπεδο στα Γάλγαλα και του έλεγαν: «Μην εγκαταλείψεις τους δούλους σου. Έλα γρήγορα κοντά μας, βοήθησέ μας και σώσε μας, γιατί όλοι οι βασιλιάδες των Αμορραίων που κατοικούν στην ορεινή περιοχή έχουν συνασπισθεί εναντίον μας.

⁷Αμέσως ο Ιησούς έφυγε από τα Γάλγαλα, μαζί με όλο το στρατό του και τους επίλεκτους πολεμιστές.

⁸Ο Κύριος του είπε: «Μην τους φοβάσαι, γιατί εγώ θα τους παραδώσω στην εξουσία σου· κανένας απ' αυτούς δε θα μπορέσει να σου αντισταθεί».

⁹Έτσι, ο Ιησούς, μετά από ολονύκτια πορεία από τα Γάλγαλα ως τη Γαβαών, επιτέθηκε αιφνιδιαστικά εναντίον των Αμορραίων.

¹⁰Ο Κύριος τότε τους έκανε να υποχωρήσουν μπροστά στους Ισραηλίτες και υπέστησαν φοβερή ήττα εκεί στη Γαβαών. Οι Ισραηλίτες τους καταδίωξαν στην ανωφέρεια προς τη Βαιθ-Χωρών και συνέχισαν να τους χτυπούν ως την Αζεκά και τη Μακκηδά.

¹¹Και ενώ οι Αμορραίοι έφευγαν κυνηγημένοι από τους Ισραηλίτες, και είχαν φτάσει στην κατωφέρεια της Βαιθ-Χωρών, ο Κύριος έριξε πάνω τους από τον ουρανό χαλάζι χοντρό σαν πέτρες ως την Αζηκά· και σκοτώθηκαν από το χαλάζι αυτό πολύ περισσότεροι απ' όσους εξόντωσαν οι Ισραηλίτες.

¹²Την ημέρα που ο Κύριος παρέδωσε τους Αμορραίους στους Ισραηλίτες, ο Ιησούς μπροστά σ' όλους προσευχήθηκε στον Κύριο και φώναξε: «Στάσου, ήλιε, πάνω από τη Γαβαών· κι εσύ, φεγγάρι, πάνω από την κοιλάδα της Αιλών».

¹³Κι ο ήλιος στάθηκε και το φεγγάρι ακινητοποιήθηκε, ωσότου ο λαός εκδικήθηκε τους εχθρούς του. Πράγματι, ο ήλιος στάθηκε καταμεσής του ουρανού και δεν πήγαινε να δύσει· κι αυτό κράτησε σχεδόν μια μέρα. Αυτά είναι γραμμένα στο βιβλίο των Ηρώων.

¹⁴Ποτέ στο παρελθόν δεν είχε υπάρξει μέρα σαν αυτήν κι ούτε υπήρξε στο μέλλον, που ο Κύριος να υπακούσει σ' έναν άνθρωπο. Αλλά ο ίδιος ο Κύριος

πολεμούσε στο πλευρό των Ισραηλιτών. Το ίδιο βιβλίο απαντάται εις Β΄ Σαμ 1,18.

15 Έπειτα ο Ιησούς και όλοι οι Ισραηλίτες γύρισαν στο στρατόπεδο στα Γάλλαλα.

Η εκτέλεση των πέντε βασιλιάδων

16 Οι πέντε εκείνοι Αμορραίοι βασιλιάδες έφυγαν και κρύφτηκαν στη σπηλιά της Μακκηδά.

17 Όταν αυτό αναφέρθηκε στον Ιησού,

18 εκείνος διέταξε: «Κυλήστε μεγάλες πέτρες στην είσοδο της σπηλιάς και βάλτε άντρες να τους φυλάνε.

19 Εσείς όμως μη στέκεστε· καταδιώξτε τους εχθρούς σας και χτυπήστε τους από τα νώτα. Μην τους αφήσετε να μπουν στις πόλεις τους· ο Κύριος, ο Θεός σας, τους παρέδωσε στην εξουσία σας! »

20 Ο Ιησούς και οι Ισραηλίτες ολοκλήρωσαν την εξόντωση των Αμορραίων, εξόντωση τελειωτική. Όσοι απ' αυτούς μπόρεσαν να ξεφύγουν, κατέφυγαν στις οχυρωμένες πόλεις τους.

21 Μετά όλοι οι άντρες των Ισραηλιτών γύρισαν σώοι στον Ιησού, στο στρατόπεδο της Μακκηδά. Και κανένας δεν τολμούσε πια να πει κουβέντα εναντίον των Ισραηλιτών.

22 Κατόπιν ο Ιησούς διέταξε: «Ανοίξτε την είσοδο της σπηλιάς και φέρτε μου έξω αυτούς τους πέντε βασιλιάδες».

23 Άνοιξαν, λοιπόν, τη σπηλιά και του έφεραν έξω τους πέντε βασιλιάδες: Το βασιλιά της Ιερουσαλήμ, της Χεβρών, της Ιαρμούθ, της Λαχίς και της Εγλών.

24 Τότε ο Ιησούς, κάλεσε όλους τους Ισραηλίτες, και έδωσε την εξής διαταγή στους αρχηγούς του στρατού που είχαν πολεμήσει μαζί του: «Πλησιάστε, βάλτε τα πόδια σας πάνω στον τράχηλο των βασιλιάδων αυτών». Εκείνοι πλησίασαν κι έβαλαν τα πόδια τους πάνω στον τράχηλό τους.

²⁵«Μη φοβάστε και μη δειλιάζετε», τους είπε. «Να είστε θαρραλέοι και δυνατοί, γιατί αυτά θα κάνει ο Κύριος σε όλους τους εχθρούς σας που εναντίον τους θα πολεμήσετε».

²⁶Έπειτα ο Ιησούς θανάτωσε τους βασιλιάδες και τους κρέμασε σε πέντε δένδρα· εκεί έμειναν κρεμασμένοι ως το βράδυ.

²⁷Όταν βασίλευε ο ήλιος, ο Ιησούς πρόσταξε και τους κατέβασαν από τα δένδρα και τους έριξαν στην ίδια σπηλιά όπου είχαν κρυφτεί· στην είσοδο της σπηλιάς κύλισαν μεγάλες πέτρες οι οποίες και βρίσκονται εκεί μέχρι σήμερα.

Η κατάκτηση των πόλεων του νότου

²⁸Την ημέρα εκείνη ο Ιησούς κατέλαβε την πόλη της Μακκηδά και θανάτωσε το βασιλιά της κι όλους τους κατοίκους της· κανένα δεν άφησε να ξεφύγει. Στο βασιλιά της Μακκηδά έκανε ό, τι είχε κάνει και στο βασιλιά της Ιεριχώ.

²⁹Από τη Μακκηδά ο Ιησούς και οι Ισραηλίτες επιτεθήκαν στη Λιβνά.

³⁰Ο Κύριος τους την παρέδωσε κι αυτήν μαζί με το βασιλιά της. Οι Ισραηλίτες σκότωσαν όλους τους κατοίκους της. Κανένα δεν άφησαν να ξεφύγει. Ο Ιησούς έκανε στο βασιλιά της ό, τι είχε κάνει και στο βασιλιά της Ιεριχώ.

³¹Από τη Λιβνά πήγε μαζί με τους Ισραηλίτες στη Λαχίς, στρατοπέδευσε έξω από την πόλη και της επιτέθηκε.

³²Ο Κύριος παρέδωσε τη Λαχίς στους Ισραηλίτες: Τη δεύτερη μέρα της μάχης ο Ιησούς κατέλαβε την πόλη και σκότωσε όλους τους κατοίκους της, όπως ακριβώς είχε κάνει στη Λιβνά.

³³Ο Ωράμ, βασιλιάς της Γεζέρ, βγήκε τότε στον πόλεμο για να βοηθήσει τη Λαχίς, αλλά ο Ιησούς τον χτύπησε, αυτόν και το στρατό του, και κανένα δεν άφησε να ξεφύγει.

³⁴Από τη Λαχίς ο Ιησούς και οι Ισραηλίτες πήγαν στην Εγλών· στρατοπέδευσαν έξω απ' την πόλη κι επιτεθήκαν εναντίον της.

³⁵Την ίδια μέρα την κατέλαβαν, σκότωσαν όλους τους κατοίκους της, και κατέστρεψαν εντελώς την πόλη, όπως είχαν κάνει και στη Λαχίς.

³⁶Από την Εγγλών ο Ιησούς και οι Ισραηλίτες πήγαν στη Χεβρών. Επιτεθήκαν στην πόλη,

³⁷την κατέλαβαν και σκότωσαν όλους τους κατοίκους της και το βασιλιά της. Επίσης κατέλαβαν όλες τις γύρω πόλεις και σκότωσαν τους κατοίκους τους· δεν άφησαν κανένα να ξεφύγει, όπως ακριβώς είχαν κάνει και στην Εγγλών· κατέστρεψαν και την πόλη κι εξολόθρευσαν όλους τους κατοίκους της.

³⁸Στη συνέχεια ο Ιησούς και οι Ισραηλίτες στράφηκαν εναντίον της Δεβείρ και της επιτεθήκαν.

³⁹Κατέλαβαν την πόλη μαζί με το βασιλιά της, καθώς και όλες τις γύρω πόλεις, και σκότωσαν τους κατοίκους τους· κανένα δεν άφησαν να ξεφύγει. Ο Ιησούς έκανε στη Δεβείρ και στο βασιλιά της, ό, τι ακριβώς είχε κάνει στη Χεβρών κι επίσης στη Λιβνά και στο βασιλιά της.

⁴⁰Ο Ιησούς κυριέψε όλη τη χώρα: Την ορεινή περιοχή και τις περιοχές του νότου, την πεδινή περιοχή και τις πλαγιές των βουνών. Εξολόθρευσε όλους τους βασιλιάδες της χώρας, καθώς και κάθε πλάσμα ζωντανό. Δεν άφησε κανένα να ξεφύγει, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ.

⁴¹Κατέκτησε όλη τη χώρα από την Κάδης-Βαρνή και τη Γάζα στο νότο, ως και την περιοχή της Γεσένκαι τη Γαβαών, στο βορρά.

⁴²Με μία εκστρατεία κατέκτησε όλες αυτές τις περιοχές και νίκησε τους βασιλιάδες τους, γιατί ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, πολέμωσε με το μέρος των Ισραηλιτών.

⁴³Ύστερα ο Ιησούς και οι Ισραηλίτες επέστρεψαν στο στρατόπεδο στα Γάλγαλα.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 11

Ο Ιησούς κατατροπώνει τους βασιλιάδες του βορρά

¹Όταν έμαθε αυτές τις κατακτήσεις ο Ιαβείν, βασιλιάς της Ασώρ, έστειλε μήνυμα στον Ιωβάβ, βασιλιά της Μαδών, στους βασιλιάδες της Σιμρών και της Αχσάφ,

²στους βασιλιάδες των ορεινών περιοχών στα βόρεια, στην κοιλάδα του Ιορδάνη νότια της λίμνης Χιννερώθ, στις πεδινές περιοχές και στα υψώματα της Δωρ, δυτικά.

³Επίσης ήρθε σε συνεννόηση με τους Χαναανίους στα ανατολικά και στα δυτικά, καθώς και με τους Αμορραίους, τους Χετταίους, τους Φερεζαίους και τους Ιεβουσαίους της ορεινής περιοχής και με τους Ευαίους, στους πρόποδες του όρους Ερμών, στη Μισπά.

⁴Όλοι αυτοί οι βασιλιάδες ξεκίνησαν με αναρίθμητο στρατό, σαν την άμμο στην ακροθαλασσιά, με πάρα πολλά άλογα και άμαξες.

⁵Ένωσαν τις δυνάμεις τους κι ήρθαν και στρατοπέδευαν όλοι μαζί κοντά στα νερά της Μερώμ, με σκοπό να πολεμήσουν τους Ισραηλίτες.

⁶Ο Κύριος όμως είπε στον Ιησού: «Μην τους φοβάσαι όλους αυτούς· αύριο τέτοια ώρα, εγώ θα τους παραδώσω νεκρούς στους Ισραηλίτες· θα κόψεις τους τένοντες από τα πόδια των αλόγων τους και θα κάψεις τις άμαξές τους».

⁷Έτσι ο Ιησούς και οι πολεμιστές του, ήρθαν και τους επιτεθήκαν με ορμή αιφνιδιαστικά στα νερά της Μερώμ.

⁸Ο Κύριος τους παρέδωσε στους Ισραηλίτες· αυτοί τους χτύπησαν και τους καταδίωξαν ως τη Σιδώνα, τη μεγάλη πόλη, ως τη Μισρεφώθ-Μαΐμ κι ως τη Κοιλάδα της Μισπά, ανατολικά. Τους εξόντωσαν όλους· δεν ξέφυγε κανένας.

⁹Ο Ιησούς έκανε σ' αυτούς ό, τι του είχε πει ο Κύριος· έκοψε τους τένοντες από τα πόδια των αλόγων τους και έκαψε τις άμαξές τους.

Η κατάκτηση της βόρειας Χαναάν

¹⁰Την ίδια εποχή, επιστρέφοντας ο Ιησούς κατέλαβε την Ασώρ που άλλοτε ήταν η πρωτεύουσα όλων εκείνων των βασιλείων. Έσφαξε το βασιλιά της

¹¹και παρέδωσε στη σφαγή όλους τους κατοίκους της· δεν έμεινε κανένα πλάσμα ζωντανό. Τέλος έβαλε φωτιά στην πόλη.

¹²Έτσι, ο Ιησούς κατέκτησε όλες εκείνες τις πόλεις και παρέδωσε τους βασιλιάδες τους και όλους τους κατοίκους τους στη σφαγή, όπως είχε διατάξει ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου.

¹³Ωστόσο οι Ισραηλίτες, δεν έκαψαν τις πόλεις που βρίσκονταν στα υψώματα, εκτός από την Ασώρ, που την είχε πυρπολήσει ο Ιησούς.

¹⁴Πήραν για τον εαυτό τους όλα τα λάφυρα των πόλεων εκείνων και τα κτήνη· τους ανθρώπους όμως τους κατέσφαξαν και τους εξαφάνισαν όλους. Δεν άφησαν κανένα πλάσμα ζωντανό.

¹⁵Τις προσταγές που είχε δώσει ο Κύριος στο Μωυσή, το δούλο του, ο Μωυσής τις μεταβίβασε στον Ιησού, κι εκείνος τις εκτέλεσε, χωρίς να παραλείψει τίποτα.

Ο Ιησούς του Ναυή κατακτά όλη τη χώρα

¹⁶Ο Ιησούς κατέλαβε ολόκληρη τη χώρα: Την ορεινή περιοχή, την περιοχή του νότου, όλη την περιοχή της Γεσέν, την πεδινή περιοχή, την κοιλάδα του Ιορδάνη, καθώς και τα ορεινά και τα πεδινά του βορρά.

¹⁷Νίκησε και θανάτωσε τους βασιλιάδες των περιοχών που εκτείνονται από τις ορεινές ερήμους κοντά στο όρος Σηείρ, νότια, μέχρι τη Βάαλ-Γαδ στην Κοιλάδα του Λιβάνου, στους πρόποδες του Ερμών, βόρεια.

¹⁸Για πολύν καιρό πολεμούσε ο Ιησούς εναντίον όλων αυτών των βασιλιάδων.

¹⁹Καμιά πόλη δεν έκανε ειρήνη με τους Ισραηλίτες, εκτός από τη Γαβαών, που την κατοικούσαν Ευαίοι. Όλες τις άλλες πόλεις τις κατέλαβαν με πόλεμο.

²⁰Κι αυτό, γιατί ο Κύριος επέτρεψε να σκληρυνθεί η καρδιά αυτών των λαών και να πολεμήσουν τους Ισραηλίτες. Αυτοί όμως τους εξόντωσαν χωρίς έλεος και τους αφάνισαν, όπως είχε διατάξει ο Κύριος το Μωυσή.

²¹Εκείνο τον καιρό ο Ιησούς πήγε και εξολόθρευσε τους Ανακίμ που ζούσαν στα βουνά, στη Χεβρών, στη Δεβείρ και στην Ανάβ και σ' ολόκληρη την

ορεινή περιοχή του Ιούδα και του Ισραήλ. Τους αφάνισε και κατέστρεψε τις πόλεις τους.

²²Δεν απόμεινε πια απόγονος του Ανάκ στη χώρα των Ισραηλιτών, παρά μόνο μερικοί στη Γάζα, στη Γαθ και στην Ασδώδ.

²³Έτσι, ο Ιησούς κατέλαβε ολόκληρη τη χώρα, καθώς είχε διατάξει ο Κύριος το Μωυσή, και κατόπιν την έδωσε για ιδιοκτησία στους Ισραηλίτες, κατανέμοντας σε κάθε φυλή το μερίδιό της. Έτσι η χώρα ησύχασε από τους πολέμους.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 12

Οι βασιλιάδες που είχε νικήσει ο Μωυσής.

¹Οι Ισραηλίτες είχαν ήδη νικήσει δύο βασιλιάδες ανατολικά του Ιορδάνη και είχαν καταλάβει τις χώρες τους, που εκτείνονταν από τον ποταμό Αρνών ως το όρος Ερμών και καταλάμβαναν την ανατολική περιοχή της κοιλάδας του Ιορδάνη.

²Ο ένας ήταν ο Σιχόν, βασιλιάς των Αμορραίων, που κατοικούσε στην Εσεβών. Αυτός βασίλευε στο μισό της κοιλάδας του ποταμού Αρνών, από την πλευρά της Αροήρ, και στο μισό της περιοχής της Γαλαάδ, ως το χείμαρρο Ιαβόκ, που είναι το σύνορο με τη χώρα των Αμμωνιτών.

³Είχε ακόμα στην κατοχή του το ανατολικό μέρος της κοιλάδας του Ιορδάνη, από τη θάλασσα Χιννερώθ στο βορρά, ως τη Νεκρά Θάλασσα, κοντά στη Βαιθ-Ιασιμώθ, και νοτιότερα την περιοχή στους πρόποδες του όρους Φασγά.

⁴Ο άλλος βασιλιάς ήταν ο Ωγ, βασιλιάς της Βασάν, που προερχόταν από τα υπολείμματα των Ρεφαϊτών, και κατοικούσε στην Ασταρώθ και στην Εδρεϊ.

⁵Στο βασίλειό του ανήκε το όρος Ερμών, η Σαλχά, ολόκληρη η Βασάν ως τα σύνορα των Γεσουριτών και των Μααχαθιτών, καθώς και η μισή περιοχή της Γαλαάδ, ως τα σύνορα του Σιχόν, βασιλιά της Εσεβών.

⁶Ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου, και οι Ισραηλίτες είχαν νικήσει αυτούς τους δύο βασιλιάδες και ο Μωυσής είχε δώσει τις χώρες τους στις φυλές Ρουβήν και Γαδ και στο μισό της φυλής Μανασσή για ιδιοκτησία.

Οι βασιλιάδες που νίκησε ο Ιησούς του Ναυή

⁷Στη συνέχεια ο Ιησούς και οι Ισραηλίτες νίκησαν τους βασιλιάδες των χωρών δυτικά του Ιορδάνη, από τη Βάαλ-Γαδ της Κοιλιάδας του Λιβάνου, στο βορρά, ως τις ορεινές ερήμους κοντά στο όρος Σηείρ, στο νότο. Ο Ιησούς έδωσε τις χώρες αυτών των βασιλιάδων για ιδιοκτησία στους Ισραηλίτες, κατανέμοντας σε κάθε φυλή το μερίδιό της.

⁸Στο τμήμα αυτό περιλαμβανόταν η ορεινή και η πεδινή περιοχή, η κοιλάδα του Ιορδάνη, η περιοχή με τις βουνοπλαγιές, η έρημος και η νότια περιοχή. Σ' αυτά τα εδάφη ζούσαν οι Χετταίοι, οι Αμορραίοι, οι Χαναναίοι, οι Φερεζαίοι, οι Ευαίοι και οι Ιεβουσαίοι.

⁹Οι βασιλιάδες που νικήθηκαν ήταν αυτοί των παρακάτω πόλεων: της Ιεριχώ, της Γαι, που βρίσκεται κοντά στη Βαιθήλ,

¹⁰της Ιερουσαλήμ, της Χεβρών,

¹¹της Ιαρμούθ, της Λαχίς,

¹²της Εγλών, της Γέζερ,

¹³της Δεβείρ, της Γέδερ,

¹⁴της Χορμά, της Αράδ,

¹⁵της Λιβνά, της Αδουλλάμ,

¹⁶της Μακκηδά, της Βαιθήλ,

¹⁷της Ταπουά, της Χέφερ,

¹⁸της Αφέκ, της Λασσαρών,

¹⁹της Μαδών, της Ασώρ,

²⁰της Σιμρών-Μερών, της Αχσάφ,

²¹της Τανάχ, της Μεγιδδώ,

²²της Κέδες, της Ιοκνεάμ στον Κάρμηλο,

²³της Δωρ στις βουνοπλαγιές της Δωρ, της Γαλιλαίας των Εθνών,

²⁴και της Τιρσά –συνολικά τριάντα ένας βασιλιάδες.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 13

Η χώρα που απέμεινε να κατακτηθεί

¹Όταν ο Ιησούς έφτασε σε βαθιά γεράματα, του είπε ο Κύριος: «Εσύ πια γέρασες· αλλά απομένει ακόμα μεγάλο μέρος της χώρας για να κατακτηθεί.

²Απομένει ολόκληρη η περιοχή των Φιλισταίων και των Γεσουριτών·

³δηλαδή από τον ποταμό Σιχώρ, που αποτελεί το ανατολικό σύνορο της Αιγύπτου, ως τα σύνορα της Εκρών, στο βορρά· η περιοχή αυτή θεωρείται ότι ανήκει στους Χαναναίους. Εκεί βρίσκονται τα πέντε βασίλεια των Φιλισταίων με τις πόλεις τους: τη Γάζα, την Ασδώθ, την Ασκάλωνα, τη Γαθ και την Εκρών, καθώς και τα εδάφη των Αβιτών,

⁴στο νότο. Απομένει επίσης ολόκληρη η χώρα των Χαναναίων, από τη Μεαρά, που ανήκει στους Σιδώνιους, ως την Αφέκ, στα σύνορα των Αμορραίων.

⁵Επίσης απομένει η περιοχή των Λιβνιτών κι ο Λίβανος ανατολικά της Βάαλ-Γαδ, στους πρόποδες του Ερμών, ως την είσοδο της Χαμάθ.

⁶Επίσης η ορεινή περιοχή από το Λίβανο ως τη Μισρεφώθ-Μαΐμ, που την κατοικούν Σιδώνιοι. Καθώς οι Ισραηλίτες θα προχωρούν, εγώ θα διώχνω από μπροστά τους τους κατοίκους όλων αυτών των περιοχών. Κι εσύ θα τους μοιράσεις τη χώρα με κλήρο όπως σε διέταξα.

⁷Χώρισε, λοιπόν, αυτά τα εδάφη σε μερίδια και μοίρασέ τα στις εννέα φυλές και στο μισό της φυλής Μανασσή».

Η περιοχή που κληρώθηκε στις δυόμισυ φυλές

⁸Οι φυλές Ρουβήν και Γαδ και το πρώτο μισό της φυλής Μανασσή είχαν πάρει ήδη το μερίδιό τους. Τους το είχε δώσει ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου, ανατολικά του Ιορδάνη.

- ⁹Τα εδάφη τους εκτείνονταν νότια της Αροήρ (στην όχθη του ποταμού Αρνών) κι ως την πόλη που βρίσκεται στο μέσο της ίδιας κοιλάδας. Περιλάμβαναν ολόκληρη την πεδιάδα, από τη Μεδεβά ως τη Διβών,
- ¹⁰καθώς και όλες τις πόλεις του Σιχόν, βασιλιά των Αμορραίων, που βασίλευε στην Εσεβών, ως τα σύνορα των Αμμωνιτών.
- ¹¹Επίσης περιλάμβαναν τη Γαλαάδ και την περιοχή των Γεσουριτών και των Μααχαθιτών, το όρος Ερμών, τη Βασάν ως τη Σαλχά·
- ¹²και ολόκληρο το βασίλειο του Ωγ, ο οποίος βασίλευε στην Ασταρώθ και στην Εδρεΐ, στη Βασάν. Μόνον αυτός είχε απομείνει από τους Ρεφαΐτες· όλους τους άλλους ο Μωυσής τους είχε υποτάξει και τους είχε διώξει απ' τη χώρα.
- ¹³Οι Ισραηλίτες όμως δεν μπόρεσαν να διώξουν τους Γεσουρίτες και τους Μααχαθίτες, και έτσι αυτοί έμειναν ανάμεσά τους μέχρι σήμερα.
- ¹⁴Μόνο στη φυλή Λευί δεν έδωσε ο Μωυσής μερίδιο γης, γιατί το μερίδιο που τους ανήκει το παίρνουν από τις θυσίες που προσφέρονται με φωτιά ενώπιον του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ, όπως τους το είχε ο ίδιος υποσχεθεί.
- ¹⁵Στη φυλή των απογόνων του Ρουβήν ο Μωυσής είχε δώσει μερίδιο γης ανάλογο με τις συγγενειές τους.
- ¹⁶Τους δόθηκε η περιοχή που ορίζεται από την πόλη Αροήρ, στην όχθη του ποταμού Αρνών, κι από την πόλη που βρίσκεται στο μέσο της ίδιας κοιλάδας. Περιλάμβανε ολόκληρη την πεδιάδα ως τη Μεδεβά·
- ¹⁷επίσης περιλάμβανε την Εσεβών και όλες τις πόλεις της πεδιάδας, δηλαδή τη Διβών, τη Βαμώθ-Βάαλ, τη Βαιθ-Βάαλ-Μεών,
- ¹⁸την Ιασά, την Κεδεμώθ, τη Μεφαάθ,
- ¹⁹την Κιριαθαΐμ, τη Σιβμά και τη Σαρέθ-Σαχάρ στο λόφο πάνω από την κοιλάδα,
- ²⁰τη Βαιθ-Φεγώρ, τις πλαγιές του όρους Φασγά και τη Βαιθ-Ιεσιμώθ.

²¹Επίσης περιλαμβάνονταν όλες οι πόλεις της πεδιάδας και ολόκληρο το βασίλειο του Σιχόν, βασιλιά των Αμορραίων που βασίλευε στην Εσεβών. Αυτόν τον είχε υποτάξει ο Μωυσής, καθώς και τους ηγεμόνες της Μαδιάμ, τον Ευί, τον Ρέκεμ, τον Σουρ, τον Ουρ και τον Ρεβά, οι οποίοι είχαν υποδουλωθεί στο Σιχόν και κατοικούσαν στη χώρα.

²²Ανάμεσα σ' αυτούς που κατέσφαξαν οι Ισραηλίτες ήταν κι ο Βαλαάμ ο μάντης, γιος του Βεώρ.

²³Έτσι, ο Ιορδάνης, ήταν το δυτικό σύνορο της περιοχής των Ρουβηνιτών. Όλες αυτές οι πόλεις και τα γύρω τους χωριά, ήταν το μερίδιο γης που δόθηκε στους Ρουβηνίτες, ανάλογα με τις συγγενειές τους.

²⁴Στη φυλή των απογόνων του Γαδ ο Μωυσής είχε δώσει μερίδιο γης ανάλογα με τις συγγενειές τους.

²⁵Μέσα στα όριά τους ήταν η Ιαζήρ, όλες οι πόλεις της Γαλαάδ και το μισό της χώρας των Αμμωνιτών ως την Αροήρ, απέναντι από τη Ραββά.

²⁶Η περιοχή τους εκτεινόταν από την Εσεβών ως τη Ραμάθ-Μισπέ και τη Βετομίμ, και από τη Μαχαναΐμ ως τα σύνορα της Δεβείρ.

²⁷Στην κοιλάδα του Ιορδάνη περιλάμβανε τη Βαιθ-Αράμ, τη Βαιθ-Νιμρά, τη Σουκκώθ και τη Σαφών, τοποθεσίες του υπολοίπου του βασιλείου του Σιχόν, βασιλιά της Εσεβών. Τα εδάφη αυτά βρίσκονταν ανατολικά του Ιορδάνη, ο οποίος αποτελούσε σύνορο ως την άκρη της Θάλασσας Κιννέρεθ.

²⁸Όλες αυτές οι πόλεις και τα γύρω τους χωριά, ήταν το μερίδιο γης των Γαδιτών, ανάλογα με τις συγγενειές τους.

²⁹Στο μισό της φυλής Μανασσή ο Μωυσής είχε δώσει επίσης μερίδιο γης ανάλογα με τις συγγενειές τους.

³⁰Η περιοχή τους είχε όριο στο νότο τη Μαχαναΐμ, και καταλάμβανε ολόκληρη τη Βασάν, ολόκληρο το βασίλειο του Ωγ, βασιλιά της Βασάν, και όλες τις κωμοπόλεις του Ιαείρ, συνολικά εξήντα, που βρίσκονται στην ίδια περιοχή.

³¹Επίσης περιλάμβανε το μισό της χώρας της Γαλαάδ, με τις πόλεις Ασταρώθ και Εδρεΐ, που ήταν άλλοτε πρωτεύουσες του βασιλείου του Ωγ, βασιλιά της Βασάν. Όλα αυτά τα εδάφη δόθηκαν στο μισό της φυλής των απογόνων του Μαχίρ, γιου του Μανασσή, ανάλογα με τις συγγένειές τους.

³²Αυτά είναι τα μερίδια γης της περιοχής ανατολικά της Ιεριχώ και του Ιορδάνη, τα οποία ο Μωυσής τα μοίρασε όταν βρισκόταν στις πεδιάδες της Μωάβ.

³³Στη φυλή του Λευί δεν έδωσε μερίδιο γης, αλλά τους είπε ότι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, αυτός θα ήταν η κληρονομιά τους.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 14

Η Χαναάν κατανέμεται με κλήρο

¹Ακολουθούν τώρα οι περιοχές που δόθηκαν με κλήρο στους Ισραηλίτες, στη Χαναάν, αυτές που τους μοίρασαν ο ιερέας Ελεάζαρ, ο Ιησούς, γιος του Ναυή, και οι αρχηγοί των οικογενειών των Ισραηλιτικών φυλών.

²Όπως είχε διατάξει ο Κύριος με το Μωυσή, η κατανομή της γης έγινε με κλήρο, στις εννέα φυλές και στη μισή φυλή (του Μανασσή).

³Ο Μωυσής είχε ήδη δώσει μερίδα γης στις υπόλοιπες δυόμισυ φυλές, ανατολικά του Ιορδάνη. Στους Λευίτες, βέβαια, δεν είχε δώσει μερίδιο γης όπως στις άλλες φυλές.

⁴Αλλά, οι απόγονοι του Ιωσήφ αποτελούσαν δύο φυλές, του Μανασσή και του Εφραΐμ. Δεν έδωσαν, λοιπόν, στους Λευίτες μερίδιο στη χώρα, αλλά μόνο μερικές πόλεις και τις γύρω τους περιοχές για να μένουν σ' αυτές με τα ζώα τους και τα υπάρχοντά τους.

⁵Έτσι οι Ισραηλίτες μοίρασαν τη χώρα, σύμφωνα με τις οδηγίες που είχε δώσει ο Κύριος στο Μωυσή.

Η Χεβρών δίνεται στο Χάλεβ

⁶Οι απόγονοι του Ιούδα πήγαν να συναντήσουν τον Ιησού στα Γάλγαλα κι ο Χάλεβ, γιος του Ιεφοννή, ο Κενεζίτης, του είπε: «Εσύ ξέρεις τι είπε ο Κύριος

στο Μωυσή, τον άνθρωπο του Θεού, σχετικά μ' εμένα και μ' εσένα, στην Κάδης-Βαρνή.

⁷Ήμουν σαράντα χρονών όταν ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου, μ' έστειλε από την Κάδης-Βαρνή για να κατασκοπεύσω τη χώρα· και του έφερα πολύ σωστές πληροφορίες.

⁸Οι σύντροφοί μου, όμως, που είχαν έρθει μαζί μου, αποθάρρυναν τον λαό· ενώ εγώ υπάκουσα πλήρως τον Κύριο, το Θεό μου.

⁹Εκείνη την ημέρα ο Μωυσής μου υποσχέθηκε με όρκο ότι η χώρα όπου πάτησε το πόδι μου θα ήταν το δίχως άλλο ο κλήρος μου· θα ανήκει για πάντα σ' εμένα και στους απογόνους μου, επειδή υπάκουσα πλήρως στον Κύριο, το Θεό μου.

¹⁰Ο Κύριος με φύλαξε στη ζωή, όπως το υποσχέθηκε. Πέρασαν σαράντα πέντε χρόνια, από τότε που ο Κύριος είπε αυτά τα λόγια στο Μωυσή, τον καιρό που οι Ισραηλίτες πορεύονταν στην έρημο. Και τώρα εγώ είμαι ογδόντα πέντε χρονών.

¹¹Ωστόσο είμαι ακόμα και σήμερα τόσο δυνατός, όπως τότε που ο Μωυσής μου ανέθεσε την αποστολή· έχω τις ίδιες δυνάμεις όπως και τότε, είτε πρόκειται για πόλεμο, είτε για ο, τιδήποτε άλλο.

¹²Τώρα, λοιπόν, δώσε μου αυτό το βουνό που ο Κύριος μου το υποσχέθηκε εκείνη την ημέρα. Τότε σας είχα φέρει την πληροφορία ότι εκεί κατοικούν οι Ανακίτες και ότι υπάρχουν πόλεις μεγάλες και οχυρές. Αν ο Κύριος είναι μαζί μου, θα τους διώξω, σύμφωνα με την υπόσχεσή του».

¹³Τότε ο Ιησούς ευλόγησε το γιο του Ιεφοννή, το Χάλεβ, και του έδωσε τη Χεβρών για ιδιοκτησία του.

¹⁴Έτσι η Χεβρών πέρασε στην ιδιοκτησία του Χάλεβ, γιου του Ιεφοννή, του Κενεζίτη και εξακολουθεί να ανήκει στους απογόνους του μέχρι σήμερα, γιατί ο Χάλεβ υπάκουσε πλήρως στον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ.

¹⁵Πρωτύτερα η Χεβρών ονομαζόταν «Κιριάθ-Αρβά» (Πόλη του Αρβά) –ο Αρβά ήταν ο πιο μεγαλόσωμος άνθρωπος ανάμεσα στους Ανακίτες. Μετά απ' αυτά η χώρα ησύχασε από τους πολέμους.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 15

Η περιοχή που κληρώθηκε στον Ιούδα

¹Η περιοχή που δόθηκε με κλήρο στις συγγένειες της φυλής Ιούδα εκτεινόταν ως το νοτιότερο άκρο της ερήμου Σιν, στα σύνορα της Ιδουμαίας.

²Έτσι, τα νότια σύνορα της περιοχής ξεκινούσαν από τον κόλπο που βρίσκεται στο νότιο άκρο της Νεκράς Θάλασσας,

³προχωρούσαν από τα νότια της ανωφέρειας Ακραββίμ, περνούσαν από τη Σιν κι ύστερα από τα νότια της Κάδης-Βαρνή περνούσαν από την Εσρών και ανέβαιναν στην Αδδάρ, απ' όπου γύριζαν προς την Καρκαά.

⁴Έπειτα περνούσαν από την Ασμών, συνέχιζαν ως τον χείμαρρο της Αιγύπτου και κατέληγαν στη θάλασσα. Αυτά ήταν τα νότια σύνορα της φυλής Ιούδα.

⁵Το ανατολικό σύνορο ήταν η Νεκρά Θάλασσα ως την εκβολή του Ιορδάνη. Από κείνο το σημείο, άρχιζαν τα βόρεια σύνορα.

⁶Ανέβαιναν προς τη Βαιθ-Χογλά, περνούσαν βόρεια της Βαιθ-Αραβά και ανέβαιναν προς την Πέτρα που ονομαζόταν «του Βοάν», ενός από τους γιους του Ρουβήν.

⁷Κατόπιν τα σύνορα ανέβαιναν προς τη Δεβείρ περνώντας από την Κοιλάδα Αχώρ, κι έπειτα βορινότερα γύριζαν προς τα Γάλγαλα, που βρίσκονται απέναντι από την ανωφέρεια της Αδουμμίμ, νότια της χαράδρας· στη συνέχεια περνούσαν από τις πηγές της Εν-Σεμές και προχωρούσαν ως την Εν-Ρωγήλ.

⁸Έπειτα ανέβαιναν την Κοιλάδα Εννόμ, προς τη νότια πλευρά του λόφου της Ιεβούς, δηλαδή της Ιερουσαλήμ· περνούσαν από την κορυφή του βουνού που βρίσκεται στα δυτικά της Κοιλάδας Εννόμ και στο βόρειο άκρο της Κοιλάδας Ρεφαείμ.

⁹Από 'κει τα σύνορα γύριζαν προς τις πηγές της Νεφτωάχ, έβγαιναν στις πόλεις του όρους Εφρών και κατόπιν συνέχιζαν προς την Βααλά, δηλαδή την Κιριάθ-Ιαρίμ.

¹⁰Από τη Βααλά τα σύνορα γύριζαν δυτικά προς το όρος Σηείρ και συνέχιζαν προς τη βόρεια κορυφή του όρους Ιαρίμ, δηλαδή στη Χεσαλών, κατέβαιναν προς τη Βαιθ-Σεμές και περνούσαν από την Τιμνά.

¹¹Έπειτα, συνέχιζαν προς τη βόρεια πλευρά της πόλης Εκρών, γύριζαν προς την Σικρών, περνούσαν από το όρος Βααλά, προχωρούσαν προς την Ιαβνεήλ και κατέληγαν στη θάλασσα.

¹²Το δυτικό όριο ήταν η Μεγάλη Θάλασσα. Αυτά ήταν τα σύνορα της περιοχής που δόθηκε στη φυλή Ιούδα, ανάλογα με τις συγγένειές τους.

Ο Χάλεβ κατακτάει τη Χεβρών και τη Δεβείρ

(Κρ 1,10-15)

¹³Στο Χάλεβ, γιο του Ιεφοννή, ο Ιησούς έδωσε μερίδιο από τα εδάφη της φυλής Ιούδα, όπως τον είχε διατάξει ο Κύριος. Τους έδωσε την πόλη του Αρβά, πατέρα του Ανάκ, τη σημερινή Χεβρών.

¹⁴Ο Χάλεβ έδιωξε από 'κει τις τρεις συγγένειες των Ανακιτών: του Σεσαΐ, του Αχιμάν και του Ταλμαΐ.

¹⁵Από εκεί ξεκίνησε για να χτυπήσει τους κατοίκους της Δεβείρ, η οποία παλιότερα λεγόταν Κιριάθ-Σεφέρ.

¹⁶Τότε ο Χάλεβ έκανε την ανακοίνωση: «Όποιος χτυπήσει την Κιριάθ-Σεφέρ και την κυριέψει, θα του δώσω την κόρη μου Αχσά για γυναίκα».

¹⁷Την κυριέψε ο Οθνιήλ, γιος του Κενά, αδερφού του Χάλεβ, κι έτσι ο Χάλεβ έδωσε σ' αυτόν την κόρη του για γυναίκα.

¹⁸Την ημέρα του γάμου αυτή ζήτησε από τον Οθνιήλ τη συγκατάθεσή του να γυρέψει από τον πατέρα της ένα χωράφι. Χτύπησε τα χέρια της πάνω από το γαϊδούρι κι ο Χάλεβ τη ρώτησε: «Τι σου συμβαίνει; »

¹⁹Αυτή του απάντησε: «Θέλω να μου δώσεις ένα δώρο. Η περιοχή που μου παραχώρησες νότια είναι άνυδρη· γι' αυτό να μου δώσεις και πηγές με νερό». Έτσι ο Χάλεβ της έδωσε τις πηγές στα ορεινά και στα πεδινά.

**Η περιοχή που εγκρίθηκε στον Ιούδα
(συνέχεια από στ. 15,12)**

²⁰Αυτή είναι λοιπόν η περιοχή που δόθηκε με κλήρο στη φυλή Ιούδα, ανάλογα με τις συγγένειές τους:

²¹Στο νότιο τμήμα της περιοχής του Ιούδα, κοντά στα σύνορα της Εδώμ οι πόλεις: Καβσεήλ, Έδερ και Ιαγούρ,

²²Κινά, Διμωνά, Αδαδά,

²³Κέδες, Ασώρ, Ιθάν,

²⁴Ζιφ, Τέλεμ, Βεαλώθ,

²⁵Ασώρ-Αδαττά, Κιριώθ-Εσρών, που λέγεται και Ασώρ,

²⁶Αμάμ, Σεμά, Μωλαδά,

²⁷Ασάρ-Γαδδά, Εσμών, Βαιθ-Παλέτ,

²⁸Ασάρ-Σουάλ, Βέερ-Σεβά με τις γύρω περιοχές της,

²⁹Βααλά, Ιείμ, Ασέμ,

³⁰Ελτωλάδ, Χεσίλ, Χορμά,

³¹Σικλάγ, Μαδμαννά, Σανσαννά,

³²Λεβαώθ, Σιλίμ και Άειν-Ριμμών –συνολικά είκοσι εννέα πόλεις με τα χωριά τους.

³³Στην πεδιάδα οι πόλεις: Εσταόλ, Σωρεά, Ασνά,

³⁴Ζανωάχ, Εν-Γαννίμ, Ταπουάχ, Ενάμ,

³⁵Ιαρμούθ, Αδουλλάμ, Σοχώ, Αζεκά,

³⁶Σααραΐμ, Αδιδαΐμ, η Γεδερά και οι επαύλεις της –δεκατέσσερις πόλεις με τα χωριά τους.

³⁷Επίσης οι πόλεις: Σενάν, Αδασά, Μιγδάλ-Γαδ,

- ³⁸Διλεάν, Μισπέ, Ιοκθειήλ,
- ³⁹Λαχίς, Βασκάθ, Εγλών,
- ⁴⁰Χαββών, Λαχμάς, Χιθλίς,
- ⁴¹Γεδερώθ, Βαιθ-Δαγών, Νααμά, και Μακκηδά –δεκαέξι πόλεις με τα χωριά τους.
- ⁴²Επίσης οι πόλεις: Λιβνά, Έθερ, Ασάν,
- ⁴³Ιφτάχ, Ασνά, Νεσίβ,
- ⁴⁴Κεϊλά, Αχζίβ και Μαρεσά –εννιά πόλεις με τα χωριά τους.
- ⁴⁵Επίσης η Εκρών με τις γύρω περιοχές και τα χωριά της.
- ⁴⁶Όλες οι πόλεις που βρίσκονται κοντά στην Ασδώδ με τα χωριά τους, από την Εκρών ως τη θάλασσα.
- ⁴⁷Η Ασδώδ με τις γύρω περιοχές και τα χωριά της, η Γάζα με τις γύρω περιοχές και τα χωριά της, ως το χείμαρρο της Αιγύπτου και τη Μεγάλη Θάλασσα, που ήταν και το σύνορο.
- ⁴⁸Στην ορεινή περιοχή οι πόλεις: Σαμίρ, Ιαθείρ, Σωχώ,
- ⁴⁹Δαννά, Κιριάθ-σαννά (η σημερινή Δεβείρ),
- ⁵⁰Ανάβ, Εστεμώ, Ανίμ,
- ⁵¹Γεσέν, Χωλών και Γιλώ –έντεκα πόλεις με τα χωριά τους.
- ⁵²Επίσης οι πόλεις: Αράβ, Δουμά, Εσάν,
- ⁵³Ιανίμ, Βαιθ-Ταππούαχ, Αφεκά,
- ⁵⁴Χουμτά, Κιριάθ-Αρβά, (η σημερινή Χεβρών) και η Σιώρ –εννιά πόλεις με τα χωριά τους.
- ⁵⁵Επίσης οι πόλεις Μαών, Καρμέλ, Ζιφ, Ιουτά,
- ⁵⁶Ιζρεέλ, Ιοκδεάμ, Ζανωάχ,
- ⁵⁷Κάιν, Γιβεά και Τιμνά –δέκα πόλεις με τα χωριά τους.
- ⁵⁸Επίσης οι πόλεις: Χαλχούλ, Βαιθ-Σουρ, Γεδώρ,

- ⁵⁹Μααράθ, Βαιθ-Ανώθ και Ελτεκών –έξι πόλεις με τα χωριά τους.
- ⁶⁰Επίσης η Κιριάθ-Βαάλ, (η σημερινή Κιριάθ-Ιαρίμ) και η Ραββά –δύο πόλεις με τα χωριά τους.
- ⁶¹Επίσης στην έρημο οι πόλεις: Βαιθ-Αραβά, Μιδδίν, Σεχαχά,
- ⁶²Νιβσάν, η Πόλη του Άλατος, και η Εν-Γεδί –έξι πόλεις με τα χωριά τους.
- ⁶³Ωστόσο, οι απόγονοι του Ιούδα δεν μπόρεσαν να εκδιώξουν τους Ιεβουσαίους, κατοίκους της Ιερουσαλήμ· έτσι αυτοί ζουν στην πόλη μαζί με τη φυλή Ιούδα μέχρι σήμερα.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 16

Η περιοχή που κληρώθηκε στις φυλές Εφραΐμ και Μανασσή

- ¹Στους απογόνους του Ιωσήφ δόθηκε με κλήρο μια περιοχή που τα σύνορά της ξεκινούσαν από τον Ιορδάνη κοντά στην Ιεριχώ, ανατολικά της πηγής απ' όπου υδρευόταν η Ιεριχώ. Από την Ιεριχώ προχωρούσαν στην έρημο και ανέβαιναν στα βουνά της Βαιθήλ.
- ²συνέχιζαν από τη Βαιθήλ προς την Λουζ και κατευθύνονταν προς τα σύνορα των Αρκιτών, ως την Αταρώθ.
- ³Έπειτα κατέβαιναν δυτικά, προς τα σύνορα των Ιαφλαιτιτών, ως τα σύνορα της κάτω Βαιθ-Χωρών κι ως τη Γεζέρ, και κατέληγαν στη θάλασσα.
- ⁴Οι απόγονοι του Ιωσήφ, δηλαδή οι φυλές Εφραΐμ και Μανασσή, μοιράστηκαν αυτή την περιοχή.
- ⁵Οι συγγένειες της φυλής Εφραΐμ έλαβαν ένα μέρος της περιοχής, που τα σύνορά της άρχιζαν από την Αταρώθ-Αδδάρ, νοτιοανατολικά, ως την άνω Βαιθ-Χωρών.
- ⁶Από 'κει συνεχίζονταν δυτικά ως τη θάλασσα. Στα βόρεια, περνούσαν κοντά από τη Μιχμεθάθ. Κατόπιν γύριζαν ανατολικά προς την Ταανάθ-Σιλώ, την προσπερνούσαν κι έφταναν στην Ιανωχά.
- ⁷Από την Ιανωχά κατέβαιναν προς την Αταρώθ και τη Νααράθ, έφταναν στην Ιεριχώ και κατέληγαν στον Ιορδάνη.

⁸Δυτικά της Μιχμεθάθ, τα σύνορα συνέχιζαν από την Ταππούαχ ως τον ποταμό Κανά και κατέληγαν στη θάλασσα. Αυτή είναι η περιοχή που δόθηκε με κλήρο στις συγγένειες της φυλής Εφραΐμ.

⁹Επίσης τους δόθηκαν ορισμένες πόλεις, μαζί με τα χωριά τους, μέσα στην περιοχή της φυλής Μανασσή, οι οποίες ήταν ξεχωρισμένες για τους Εφραϊμίτες.

¹⁰Οι απόγονοι του Εφραΐμ δεν εκδίωξαν τους Χαναναίους που κατοικούσαν στη Γεζέρ· έτσι οι Χαναναίοι παρέμειναν ανάμεσα στους Εφραϊμίτες μέχρι σήμερα, αλλά ήταν υποτελείς τους.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 17

¹Μετά απ' αυτά, έγινε κλήρωση για τη φυλή του Μανασσή, πρωτότοκου γιου του Ιωσήφ. Πρωτότοκος γιος του Μανασσή και γενναίος πολεμιστής, ήταν ο Μαχίρ, πατέρας του Γαλαάδ. Στο Μαχίρ, λοιπόν, δόθηκε η περιοχή της Γαλαάδ και της Βασάν.

²Μερίδιο πήραν και οι υπόλοιπες συγγένειες, που προέρχονταν όλες από τους γιους του Μανασσή, γιου του Ιωσήφ: Οι συγγένειες του Αβιέζερ, του Χέλεκ, του Αοριήλ, του Συχέμ, του Χέφερ και του Σεμιδά.

³Ο Σαλπαάδ, όμως, γιος του Χέφερ και εγγονός του Γαλαάδ, γιου του Μαχίρ και εγγονού του Μανασσή, δεν είχε γιους· είχε μόνο κόρες· τα ονόματά τους ήταν Μαχλά, Νωά, Χογλά, Μιλχά και Τιρσά.

⁴Αυτές παρουσιάστηκαν στον ιερέα Ελεάζαρ, στον Ιησού, γιο του Ναυή και στους άρχοντες και τους είπαν: «Ο Κύριος είχε διατάξει το Μωυσή να δώσει και σ' εμάς με κλήρο γη, όπως και στους άντρες της φυλής μας». Έδωσαν, λοιπόν, και σ' αυτές, σύμφωνα με τη διαταγή του Κυρίου, μερίδιο γης όπως και στους αδερφούς του πατέρα τους.

⁵Έτσι στη φυλή Μανασσή έπεσαν δέκα μερίδια, εκτός από τη Γαλαάδ και τη Βασάν, που βρίσκονται ανατολικά του Ιορδάνη,

⁶γιατί πήραν μερίδιο γης όχι μόνον οι άντρες απόγονοι του Μανασσή, αλλά και γυναίκες της ίδιας φυλής· η περιοχή της Γαλαάδ δόθηκε στους υπόλοιπους απογόνους του Μανασσή.

⁷Τα σύνορα της φυλής Μανασσή άρχιζαν από την περιοχή της φυλής Ασήρ κι έφταναν στην Μιχμεθάθ, ανατολικά της Συχέμ· από 'κει κατέβαιναν νότια ως τις κατοικίες της Εν-Ταππούαχ.

⁸Η περιοχή της Ταππούαχ ανήκε στη φυλή Μανασσή, ενώ η πόλη Ταππούαχ, που ήταν χτισμένη πάνω στα σύνορα του Μανασσή, ανήκε στη φυλή Εφραΐμ.

⁹Επειτα, τα σύνορα κατέβαιναν στη νότια όχθη του ποταμού Κανά, ενώ οι πόλεις στα νότια του ποταμού ανήκαν στους Εφραϊμίτες, μολονότι βρισκόνταν στην περιοχή του Μανασσή· από 'κει, τα σύνορα προχωρούσαν βόρεια του ποταμού και κατέληγαν στη θάλασσα.

¹⁰Η νότια περιοχή ανήκε στη φυλή Εφραΐμ και η βόρεια στη φυλή Μανασσή· η θάλασσα αποτελούσε το δυτικό σύνορό τους· προς βορράν συνόρευαν με την περιοχή της φυλής Ασήρ και ανατολικά με την περιοχή της φυλής Ισσάχαρ.

¹¹Μέσα στις περιοχές των φυλών Ισσάχαρ και Ασήρ, η φυλή Μανασσή έλαβε τις πόλεις Βαιθ-Σαν και Ιβλεάμ με τα περίχωρά τους, κι επίσης τις πόλεις Δωρ, Εν-Δωρ, Τανάχ και Μεγιδδώ με τους κατοίκους τους και τα περίχωρά τους.

¹²Οι απόγονοι όμως του Μανασσή δεν μπόρεσαν να εκδιώξουν τους Χαναναίους, τους κατοίκους αυτών των πόλεων· έτσι οι Χαναναίοι παρέμειναν στην περιοχή.

¹³Ακόμα κι όταν οι Ισραηλίτες απέκτησαν μεγαλύτερη ισχύ, δεν μπόρεσαν να εκδιώξουν τελείως τους Χαναναίους· τους έκαναν όμως υποτελείς τους.

¹⁴Οι απόγονοι του Ιωσήφ ήρθαν και είπαν στον Ιησού: «Γιατί μας έδωσες μόνο ένα κληρονομικό μερίδιο; Εμάς ο Κύριος εξακολουθεί ως τώρα να μας ευλογεί, κι έχουμε γίνει πολυάριθμοι».

¹⁵Ο Ιησούς τους απάντησε: «Αφού είστε τόσο πολυάριθμοι, και δε σας αρκεί η ορεινή περιοχή του Εφραΐμ, ανεβείτε και ξεχερσώστε χώρο στα δάση που ανήκουν στους Φερεζαίους και στους Ρεφαΐτες».

¹⁶Οι απόγονοι του Ιωσήφ απάντησαν: «Πράγματι δε μας αρκεί η ορεινή μας περιοχή· ωστόσο οι Χαναναίοι που κατοικούν στην πεδιάδα, έχουν σιδερένια άρματα, το ίδιο κι αυτοί που κατοικούν στη Βαιθ-Σαν και στα περίχωρά της, κι αυτοί που κατοικούν στην πεδιάδα Ιζρεέλ».

¹⁷Τότε ο Ιησούς είπε στους απογόνους του Ιωσήφ, δηλαδή στις φυλές Εφραΐμ και Μανασσή: «Πράγματι είστε πολυάριθμοι κι έχετε μεγάλη δύναμη. Δε θα πάρετε μόνο έναν κλήρο,

¹⁸αλλά θα σας δοθεί όλη η ορεινή περιοχή που είναι γεμάτη δάση· θα τα ξεχερσώσετε και θα είναι δική σας απ' την μian άκρη ως την άλλη. Και τους Χαναναίους θα κατορθώσετε να τους διώξετε, μολονότι έχουν σιδερένια άρματα και είναι ισχυροί».

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 18

Η κατανομή της χώρας στη Σιλώ

¹Όταν η χώρα είχε πια υποταχθεί στους Ισραηλίτες, συγκεντρώθηκε όλη η κοινότητα στη Σιλώ κι εγκατέστησαν εκεί τη σκηνή του Μαρτυρίου.

²Από τους Ισραηλίτες είχαν μείνει εφτά φυλές που δεν είχαν ακόμα λάβει το μερίδιό τους σε γη.

³Τότε τους είπε ο Ιησούς: «Ως πότε θα αμελείτε να πάτε να καταλάβετε τη χώρα που σας έδωσε ο Κύριος, ο Θεός των πατέρων σας;

⁴Διαλέξτε τρεις άντρες από κάθε φυλή, κι εγώ θα τους στείλω να πάνε να γυρίσουν όλη τη χώρα, να τη σχεδιάσουν πώς θα μοιραστεί σε κάθε φυλή και να γυρίσουν να μου την περιγράψουν.

⁵Έπειτα, θα τη χωρίσουν σε εφτά μερίδια· η φυλή Ιούδα θα παραμείνει στη περιοχή της νότια, και οι φυλές του Ιωσήφ θα παραμείνουν στην περιοχή τους βόρεια.

⁶Θα κάμετε ένα σχέδιο της χώρας, χωρισμένης σε εφτά μερίδια και θα μου το φέρετε· κι εγώ θα ρίξω για σας κλήρο εδώ, ενώπιον του Κυρίου του Θεού μας.

⁷Οι Λευίτες δεν θα πάρουν μερίδιο γης όπως εσείς, γιατί το μερίδιό τους είναι τα ιερατικά τους καθήκοντα προς τον Κύριο. Οι φυλές Γαδ, Ρουβήν και το μισό της φυλής Μανασσή έχουν ήδη πάρει την περιοχή τους ανατολικά του Ιορδάνη, αυτήν που τους έδωσε ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου».

⁸Οι άντρες ετοιμάστηκαν να φύγουν και ο Ιησούς, πριν πάνε να κάνουν το σχέδιο της χώρας, τους έδωσε την εξής εντολή: «Πηγαίνατε, περιδιαβείτε όλη τη χώρα, κάμετε το σχέδιό της και γυρίστε να μου την περιγράψετε. Κι εγώ θα ρίξω για σας κλήρο εδώ, στη Σιλώ, ενώπιον του Κυρίου».

⁹Οι άντρες πήγαν και περιηγήθηκαν τη χώρα, κατέγραψαν σε βιβλίο τα εφτά μερίδια κι έκαναν έναν κατάλογο με όλες τις πόλεις· έπειτα γύρισαν στον Ιησού, στο στρατόπεδο της Σιλώ.

¹⁰Ο Ιησούς έριξε γι' αυτούς εκεί κλήρο, ενώπιον του Κυρίου, κι έτσι τους μοίρασε τη χώρα δίνοντας στην κάθε φυλή την περιοχή της.

Η περιοχή που δόθηκε στη φυλή Βενιαμίν

¹¹Ο πρώτος κλήρος έπεσε στις συγγένειες της φυλής Βενιαμίν, και κληρώθηκε γι' αυτούς η περιοχή που βρισκόταν ανάμεσα στα εδάφη της φυλής Ιούδα και σ' εκείνα των απογόνων του Ιωσήφ.

¹²Τα βορινά τους σύνορα άρχιζαν από τον Ιορδάνη, ανέβαιναν βόρεια της Ιεριχώ και συνέχιζαν μέσα από την ορεινή περιοχή προς τα δυτικά καταλήγοντας στην έρημο Βαιθ-Αυέν.

¹³Από 'κει κατευθύνονταν προς τη Λουζ, που ονομάζεται και Βαιθήλ, περνούσαν από τη νότια πλευρά της και κατέβαιναν προς την Αταρώθ-Αδδάρ, μέσα απ' το βουνό που βρίσκεται νότια της κάτω Βαιθ-Χωρών.

¹⁴Στα δυτικά αυτού του βουνού, τα σύνορα άλλαζαν κατεύθυνση: Γύριζαν προς τα νότια και κατέληγαν στην Κιριάθ-Βαάλ, τη σημερινή Κιριάθ-Ιαρίμ, που ανήκει στη φυλή Ιούδα. Αυτή ήταν η δυτική μεριά των συνόρων.

¹⁵Τα νότια σύνορα άρχιζαν από το άκρο της Κιριάθ-Ιαρίμ, προχωρούσαν στα δυτικά και συνέχιζαν ως την πηγή της Νεφτωάχ.

¹⁶Από 'κει κατέβαιναν στην άκρη του βουνού αντίκρου στην Κοιλάδα Εννόμ, βόρεια της κοιλάδας Ρεφαεΐμ· κατόπιν κατέβαιναν την Κοιλάδα Εννόμ προς την νότια πλαγιά της Ιεβούς και έφθαναν στην Εν-Ρωγήλ.

¹⁷Από 'κει γύριζαν προς τα βορινά και κατευθύνονταν προς την Εν-Σεμές, έφθαναν στην Γελιλώθ, απέναντι στην ανωφέρεια Αδουμμίμ και έπειτα κατέβαιναν προς την Πέτρα του Βοάν, ενός γιου του Ρουβήν·

¹⁸περνούσαν από τη βόρεια πλαγιά αντίκρου στην κοιλάδα του Ιορδάνη και κατέβαιναν αυτή την κοιλάδα.

¹⁹Συνέχιζαν στη βόρεια πλευρά της Βαιθ-Χογλά και κατέληγαν στον βόρειο κόλπο της Νεκράς Θάλασσας, στις εκβολές του Ιορδάνη. Αυτά ήταν τα νότια σύνορα.

²⁰Ο Ιορδάνης αποτελούσε το ανατολικό σύνορο. Αυτά ήταν τα σύνορα της περιοχής που δόθηκε με κλήρο στις συγγένειες της φυλής Βενιαμίν.

²¹Οι πόλεις που ανήκαν στις συγγένειες της φυλής Βενιαμίν ήταν οι Ιεριχώ, Βαιθ-Χογλά, Εμέκ-Κεσεΐς,

²²Βαιθ-Αραβά, Σεμαραΐμ, Βαιθήλ,

²³Αυΐμ, Παράχ, Οφρά,

²⁴Χεφάρ-Αμμωναΐ, Οφνει, Γαβαά –δώδεκα πόλεις με τα χωριά τους.

²⁵Επίσης οι Γαβαών, Ραμά, Βερώθ,

²⁶Μισπέ, Κεφιά, Μωσά,

²⁷Ρεκέμ, Ιρπεήλ, Ταραλά,

²⁸Σηλά, Έλεφ, Ιεβούς, που είναι η Ιερουσαλήμ, Γιβεάθ, Κιριάθ-Ιαρίμ – δεκατέσσερις πόλεις με τα χωριά τους. Αυτό ήταν το μερίδιο που δόθηκε στις συγγένειες της φυλής Βενιαμίν.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 19

Η περιοχή που δόθηκε στη φυλή Συμεών

- ¹Ο δεύτερος κλήρος έπεσε στις συγγένειες της φυλής Συμεών. Η περιοχή τους περιτριγυριζόταν από εκείνη της φυλής Ιούδα.
- ²Για τη φυλή Συμεών κληρώθηκαν οι πόλεις: Βέερ-Σεβά, Σεμά, Μωλαδά,
- ³Ασάρ-Σουάλ, Βαλά, Άσεμ,
- ⁴Ελτωλάδ, Βεθούλ, Χορμά,
- ⁵Σικλάγ, Βαιθ-Μαρκαβώθ, Ασάρ-Σουσα,
- ⁶Βαιθ-Λεβαώθ και Σαρουχέν –δεκατρείς πόλεις με τα χωριά τους.
- ⁷Επίσης η Άειν, η Ριμμών, η Εθέρ, η Ασάν –τέσσερις πόλεις με τα χωριά τους–
- ⁸καθώς και όλες οι περιοχές γύρω απ’ αυτές τις πόλεις, ως τη Βαλάθ-Βηρ και τη Ραμάθ, του νότου. Όλα αυτά αποτελούσαν το μερίδιο που έπεσε στις συγγένειες της φυλής Συμεών.
- ⁹Από το μερίδιο της φυλής Ιούδα δόθηκε ένα μέρος ως κλήρος γης στη φυλή Συμεών, επειδή η φυλή Ιούδα είχε λάβει μια περιοχή υπερβολικά μεγάλη γι’ αυτούς. Έτσι η φυλή Συμεών έλαβε μια περιοχή περικυκλωμένη από την περιοχή που είχε δοθεί στη φυλή Ιούδα.

Η περιοχή που δόθηκε στη φυλή Ζαβουλών

- ¹⁰Ο τρίτος κλήρος έπεσε στις συγγένειες της φυλής Ζαβουλών· η περιοχή που τους δόθηκε εκτεινόταν νότια ως τη Σαρείδ.
- ¹¹Από κεί τα σύνορά τους ανέβαιναν δυτικά ως τη Μαραλά, έπειτα ως τη Δαββασαίθ και πλησίαζαν τον ποταμό που ρέει ανατολικά της Ιοκνεάμ.
- ¹²Από την άλλη μεριά της Σαρείδ γύριζαν ανατολικά, έφταναν στα σύνορα της Κισλώθ-Ταβώρ, περνούσαν από τη Δαβεράθ κι ανέβαιναν προς την Ιαφιά.
- ¹³Από ’κει προχωρούσαν πιο ανατολικά ως τη Γιτά-Χέφερ και την Ιττά-Κασίν, συναντούσαν τη Ριμμών και έστριβαν προς τη Νεά.
- ¹⁴Στο βορρά τα σύνορα περικύκλωναν την Ανναθών και κατέληγαν στην Κοιλάδα Ιφταχήλ.

¹⁵Η περιοχή τους περιλάμβανε επίσης τις πόλεις Καττάθ, Νααλάλ, Σιμρών, Ιδαλά και Βηθλεέμ –συνολικά δώδεκα πόλεις με τα χωριά τους.

¹⁶Αυτό ήταν το μερίδιο που δόθηκε στις συγγένειες της φυλής Ζαβουλών, με τις πόλεις και τα χωριά τους.

Η περιοχή που δόθηκε στη φυλή Ισάχαρ

¹⁷Ο τέταρτος κλήρος έπεσε στις συγγένειες της φυλής Ισάχαρ.

¹⁸Στην περιοχή τους βρίσκονταν οι πόλεις: Ιζρεέλ, Κεσουλώθ, Σουνήμ,

¹⁹Αφεραΐμ, Σαιών, Αναχαράθ,

²⁰Δαβεράθ, Κισιών, Αβές,

²¹Ρεμέθ, Εν-Γαννίμ, Εν-Αδδά και Βαιθ-Πασσής.

²²Τα σύνορά τους άγγιζαν τη Θαβώρ, τη Σαχασειμά και τη Βαιθ-Σεμές και κατέληγαν στον Ιορδάνη –συνολικά δεκαέξι πόλεις με τα χωριά τους.

²³Αυτό ήταν το μερίδιο που δόθηκε στις συγγένειες της φυλής Ισάχαρ, με τις πόλεις και τα χωριά τους.

Η περιοχή που δόθηκε στη φυλή Ασήρ

²⁴Ο πέμπτος κλήρος έπεσε στις συγγένειες της φυλής Ασήρ.

²⁵Στην περιοχή τους βρίσκονταν οι πόλεις Χελκάθ, Αλεί, Βετέν, Αχσάφ·

²⁶Αλαμμέλεχ, Αμάδ και Μισάλ· και δυτικά τα σύνορά της έφταναν στο όρος Κάρμηλος ακολουθώντας τον ποταμό Σιώρ-Λιβνάθ.

²⁷Ανατολικά ανέβαιναν ως τη Βαιθ-Δαγών, άγγιζαν την περιοχή της φυλής Ζαβουλών και την Κοιλάδα της Ιφταχήλ, έπειτα κατευθύνονταν βόρεια για να συναντήσουν τη Βαιθ-Εμέκ και τη Νειϊήλ· συνέχιζαν στην ίδια κατεύθυνση, περνούσαν από τη Χαβούλ,

²⁸την Αβδών, τη Ρεχώβ, την Αμμών και την Κανά, για να καταλήξουν στη μεγάλη πόλη Σιδώνα.

²⁹Τα σύνορα γύριζαν προς την Ραμά και την οχυρή πόλη της Τύρου, έπειτα κατευθύνονταν προς τη Χοσά και κατέληγαν στη θάλασσα, περνώντας από τη Χέλεβ, την Αχζιβά,

³⁰την Ουμμά, την Αφέκ και τη Ρεχώβ –συνολικά είκοσι δύο πόλεις με τα χωριά τους.

³¹Αυτό ήταν το μερίδιο που δόθηκε στις συγγένειες της φυλής Ασήρ, με τις πόλεις και τα χωριά τους.

Η περιοχή που δόθηκε στη φυλή Νεφθαλί

³²Ο έκτος κλήρος έπεσε στις συγγένειες της φυλής Νεφθαλί.

³³Τα νότια σύνορά τους άρχιζαν από την Ελέφ, περνούσαν από την Αλλόν-Βεσααναννίμ, την Αδαμί-Νεκέβ και την Ιαβνεήλ. έφθάναν στη Λακκούμ και κατέληγαν στον Ιορδάνη.

³⁴Δυτικά τα σύνορα έστριβαν προς την Αζνώθ-Θαβώρ, συναντούσαν την Ουκκώκ και έφταναν νότια ως την περιοχή Ζαβουλών, δυτικά στην περιοχή Ασήρ και ανατολικά στην περιοχή του Ιούδα, στον Ιορδάνη.

³⁵Οι οχυρωμένες πόλεις ήταν οι Σιδδίμ, Σερ, Χαμμάθ, Ρακκάθ, Κινέρεθ,

³⁶Αδαμά, Ραμά, Ασώρ,

³⁷Κέδες, Εδρεΐ, Εν-Ασώρ,

³⁸Ιρών, Μιγδάλ-Ηλ, Ωρέμ, Βαιθ-Ανάθ και Βαιθ-Σεμές –συνολικά δεκαεννιά πόλεις με τα χωριά τους.

³⁹Αυτό ήταν το μερίδιο που δόθηκε στις συγγένειες της φυλής Νεφθαλί, με τις πόλεις και τα χωριά τους.

Η περιοχή που δόθηκε στη φυλή Δαν

⁴⁰Ο έβδομος κλήρος έπεσε στις συγγένειες της φυλής Δαν.

⁴¹Στην περιοχή που κληρώθηκε σ' αυτούς, περιλαμβάνονταν οι πόλεις: Σωρεά, Εσταόλ, Ιρ-Σαμές,

⁴²Σααλαββίν, Αϊαλών, Ιθελά,

⁴³Αιλών, Τιμναθά, Εκρών,

⁴⁴Ελτεκώ, Γιβεθών, Βααλάθ,

⁴⁵Ιούδ, Βενί-Βεράκ, Γαθ-Ριμμών,

⁴⁶Μεϊάρκων, Ρακκών και η περιοχή γύρω στην Ιόππη.

⁴⁷Όταν τα μέλη της φυλής Δαν έχασαν την περιοχή τους, πήγαν κι επιτεθήκαν στη Λεσέμ· την κυρίεψαν και κατέσφαξαν τους κατοίκους της, την υπέταξαν εντελώς και εγκαταστάθηκαν σ' αυτήν, και την ονόμασαν Λεσέμ-Δαν, όπως το όνομα του Δαν, του γενάρχη τους.

⁴⁸Αυτό ήταν το μερίδιο που δόθηκε στις συγγένειες της φυλής Δαν, με τις πόλεις και τα χωριά τους.

Η περιοχή που δόθηκε στον Ιησού του Ναυή

⁴⁹Όταν οι Ισραηλίτες τελείωσαν τη διανομή όλης της χώρας, έδωσαν στον Ιησού, γιο του Ναυή, έναν κλήρο γης από τα εδάφη τους.

⁵⁰Σύμφωνα με τη διαταγή του Κυρίου, τού έδωσαν την πόλη που ζήτησε, τη Θαμνάθ-Σαράχ, στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ. Ο Ιησούς ανοικοδόμησε την πόλη και εγκαταστάθηκε σ' αυτήν.

⁵¹Αυτά ήταν τα μερίδια που μοίρασαν με κλήρο στις φυλές των Ισραηλιτών ο ιερέας Ελεάζαρ, ο Ιησούς, γιος του Ναυή και οι αρχηγοί των οικογενειών τους. Αυτό έγινε ενώπιον του Κυρίου στη Σιλώ, στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου. Έτσι τελείωσαν με τη διανομή της χώρας.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 20

Ο καθορισμός των πόλεων καταφυγής

(Αρ 35,6-34· Δτ 4,41-43· 19,1-13)

¹Τότε ο Κύριος έδωσε εντολή στον Ιησού

²να πει στους Ισραηλίτες: «Διαλέξτε τις πόλεις που θα χρησιμεύουν για άσυλο, για τις οποίες σας μίλησα μέσω του Μωυσέως.

³Εκεί θα καταφεύγει ο φονιάς που θα τύχει να σκοτώσει άνθρωπο από αμέλεια, χωρίς να το θέλει· οι πόλεις αυτές θα σας χρησιμεύουν για άσυλο από τον εκδικητή του θύματος.

⁴Όταν ο φονιάς καταφύγει σε μια απ' αυτές τις πόλεις, θα σταθεί στην είσοδο της πύλης και θ' αναπτύξει στους πρεσβυτέρους της την περίπτωση του· τότε αυτοί θα τον πάρουν στην πόλη και θα του παραχωρήσουν έναν τόπο, όπου θα μπορεί να μείνει μαζί τους.

⁵Κι αν καταδιώξει το φονιά ο εκδικητής του θύματος, δε θα του τον παραδώσουν, γιατί σκότωσε άνθρωπο χωρίς να το θέλει, χωρίς προηγουμένως να τον μισεί.

⁶Ο φονιάς θα μείνει σ' εκείνη την πόλη ωσότου παρουσιαστεί μπροστά στην κοινότητα για να κριθεί απαλλακτικά, όταν θα πεθάνει ο αρχιερέας που θα ιερατεύει εκείνη την εποχή. Τότε μπορεί ο φονιάς να επιστρέψει στο σπίτι του, στην πόλη απ' όπου είχε δραπετεύσει».

⁷Ξεχώρισαν, λοιπόν, την Κέδες στη Γαλιλαία, στην ορεινή περιοχή της φυλής Νεφθαλί, τη Συχέμ στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ και την Κιριάθ-Αρβά, που είναι η σημερινή Χεβρών, στην ορεινή περιοχή της φυλής Ιούδα.

⁸Πέρα από τον Ιορδάνη, ανατολικά της Ιεριχώ, διάλεξαν τη Βεσέρ στην έρημο του οροπεδίου, για τη φυλή Ρουβήν, τη Ραμώθ στη Γαλαάδ, για τη φυλή Γαδ και τη Γωλάν στη Βασάν, για τη φυλή Μανασσή.

⁹Αυτές ήταν, λοιπόν, οι πόλεις που ορίστηκαν για όλους τους Ισραηλίτες και για τους ξένους που έμεναν ανάμεσά τους. Θα μπορούσε να καταφεύγει σ' αυτές καθένας που θα σκότωνε άνθρωπο εξ αμελείας, κι έτσι δεν θα κινδύνευε να θανατωθεί από τον εκδικητή του θύματος, μέχρις ότου ο δράστης παρουσιαστεί στην κοινότητα για να δικαστεί.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 21

Οι πόλεις των Λευιτών (Α΄ Χρ 6,39-66)

1-2 Στη Σιλώ, στη Χαναάν, οι αρχηγοί των συγγενειών των Λευιτών, πήγαν και συνάντησαν τον ιερέα Ελεάζαρ, τον Ιησού, γιο του Ναυή και τους αρχηγούς των συγγενειών των φυλών του λαού Ισραήλ, και τους είπαν: «Ο Κύριος διέταξε με το Μωυσή να μας δώσετε πόλεις να μείνουμε και βοσκοτόπια για τα ζώα μας».

3 Έτσι, οι Ισραηλίτες έδωσαν στους Λευίτες από το μερίδιό τους, σύμφωνα με τη διαταγή του Κυρίου, μερικές πόλεις μαζί με τα βοσκοτόπια τους.

4 Ο πρώτος κλήρος έπεσε στους Κααθίτες. Όσοι απ' αυτούς ήταν απόγονοι του ιερέα Ααρών, έλαβαν με κλήρο δεκατρείς πόλεις, που βρίσκονταν στις περιοχές των φυλών Ιούδα, Συμεών και Βενιαμίν.

5 Οι υπόλοιποι Κααθίτες έλαβαν με κλήρο δέκα πόλεις, που βρίσκονταν στις περιοχές των φυλών Εφραΐμ, Δαν και της μισής φυλής Μανασσή, η οποία είχε εγκατασταθεί δυτικά.

6 Οι Γηρσωνίτες έλαβαν με κλήρο δεκατρείς πόλεις, που βρίσκονταν στις περιοχές των φυλών Ισάχαρ, Ασήρ, Νεφθαλί και της μισής φυλής Μανασσή, η οποία είχε εγκατασταθεί στη Βασάν.

7 Οι Μεραρίτες έλαβαν δώδεκα πόλεις, που βρίσκονταν στις περιοχές των φυλών Ρουβήν, Γαδ και Ζαβουλών.

8 Οι Ισραηλίτες έδωσαν με κλήρο στους Λευίτες όλες αυτές τις πόλεις μαζί με τα βοσκοτόπια τους, όπως είχε διατάξει ο Κύριος με το Μωυσή.

Οι πόλεις των Κααθιτών

9 Στις περιοχές των φυλών Ιούδα και Συμεών έδωσαν τις πόλεις που αναφέρονται εδώ ονομαστικά:

10 Τις έλαβαν όσοι από τους απογόνους του Καάθ, γιο του Λευί ήταν απόγονοι του Ααρών, γιατί σ' αυτούς έπεσε ο πρώτος κλήρος.

11 Τους έδωσαν, λοιπόν, την Κιριάθ-Αρβά με τα βοσκοτόπια της, που είναι η σημερινή Χεβρών (ο Αρβά ήταν πατέρας του Ανάκ), στην ορεινή περιοχή της φυλής Ιούδα.

- ¹²Τους αγρούς όμως της πόλης και τα χωριά της τα έδωσαν στο Χάλεβ, γιο του Ιεφοννή, για ιδιοκτησία του.
- ¹³Στους απογόνους του ιερέα Ααρών, μαζί με τη Χεβρών και τα βοσκοτόπια της, που ήταν πόλη καταφυγής, έδωσαν και τις πόλεις: Λιβνά,
- ¹⁴Ιαθείρ, Εστεμοά,
- ¹⁵Χωλών, Δεβείρ,
- ¹⁶Άειν, Ιουττά και Βαιθ-Σεμές, συνολικά εννιά πόλεις, καθεμιά μαζί με τα βοσκοτόπια τους, μέσα στις περιοχές των φυλών Ιούδα και Συμεών.
- ¹⁷Στην περιοχή της φυλής Βενιαμίν τους έδωσαν τη Γαβαών, τη Γεβά,
- ¹⁸την Αναθώθ και την Αλμών, συνολικά τέσσερις πόλεις, καθεμιά μαζί με τα βοσκοτόπια τους.
- ¹⁹Έτσι, όλες οι πόλεις των απογόνων του Ααρών, των ιερέων, ήταν δεκατρείς μαζί με τα βοσκοτόπια τους.
- ²⁰Οι υπόλοιπες οικογένειες της λευιτικής συγγένειας των Κααθιτών έλαβαν με κλήρο ορισμένες πόλεις στην περιοχή της φυλής Εφραΐμ:
- ²¹Τους έδωσαν τη Συχέμ, πόλη καταφυγής, στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ, τη Γεζέρ,
- ²²την Κιβσαείμ και τη Βαιθ-Χωρών συνολικά τέσσερις πόλεις, καθεμιά με τα βοσκοτόπια τους.
- ²³Στην περιοχή της φυλής Δαν την Ελτεκώ, τη Γιββεθών,
- ²⁴την Αιαλών και τη Γαθ-Ριμμών με τα βοσκοτόπια τους –τέσσερις πόλεις.
- ²⁵Στην περιοχή της μισής φυλής Μανασσή στα δυτικά, έδωσαν την Τανάχ και τη Γαθ-Ριμμών με τα βοσκοτόπια τους –δύο πόλεις.
- ²⁶Όλες οι πόλεις μαζί με τα βοσκοτόπια τους, που δόθηκαν στις υπόλοιπες οικογένειες των Κααθιτών, ήταν συνολικά δέκα.

Οι πόλεις των Γηρσωνιτών

²⁷Στη λευιτική συγγένεια των Γηρσωνιτών δόθηκαν: Στην περιοχή της μισής φυλής Μανασσή στα ανατολικά, η Γωλάν, πόλη καταφυγής στη Βασάν, και η Βεεστερά με τα βοσκοτόπια τους –δύο πόλεις.

²⁸Στην περιοχή της φυλής Ισάχαρ έλαβαν την Κισιών, τη Δαβεράθ,

²⁹την Ιαρμούθ και την Εν-Γαννίμ με τα βοσκοτόπια τους –τέσσερις πόλεις.

³⁰Στην περιοχή της φυλής Ασήρ έλαβαν τη Μισάλ, την Αβδών,

³¹τη Χελκάθ και τη Ρεχώβ με τα βοσκοτόπια τους –τέσσερις πόλεις.

³²Στην περιοχή της φυλής Νεφθαλί έλαβαν την Κέδες, πόλη καταφυγής στη Γαλιλαία, την Χαμμώθ-Δωρ και την Καρτάν με τα βοσκοτόπια τους –τρεις πόλεις.

³³Οι οικογένειες των Γηρσωνιτών, έλαβαν συνολικά δεκατρείς πόλεις καθεμιά μαζί με τα βοσκοτόπια τους.

Οι πόλεις των Μεραριτών

³⁴Οι υπόλοιπες λευιτικές οικογένειες, οι Μεραρίτες, έλαβαν: Στην περιοχή της φυλής Ζαβουλών, την Ιοκνεάμ, την Κερτά,

³⁵τη Διμνά και τη Νααλάλ με τα βοσκοτόπια τους –τέσσερις πόλεις.

³⁶Στην περιοχή της φυλής Ρουβήν έλαβαν τη Βεσέρ, την Ιασά,

³⁷την Κεδεμώθ και τη Μεφαάθ με τα βοσκοτόπια τους –τέσσερις πόλεις.

³⁸Στην περιοχή της φυλής Γαδ έλαβαν τη Ραμώθ, πόλη καταφυγής στη Γαλαάδ, τη Μαχαναΐμ,

³⁹την Εσεβών και την Ιαζέρ με τα βοσκοτόπια τους –συνολικά τέσσερις πόλεις.

⁴⁰Οι πόλεις που δόθηκαν στις υπόλοιπες λευιτικές οικογένειες, στους Μεραρίτες, ήταν συνολικά δώδεκα.

⁴¹Οι πόλεις των Λευιτών, που τους δόθηκαν μέσα στις περιοχές των άλλων ισραηλιτικών φυλών, ήταν συνολικά σαράντα οκτώ, μαζί με τα βοσκοτόπια τους.

⁴²Καθεμιά από τις πόλεις αυτές είχε γύρω της τα βοσκοτόπια της.

Ο Θεός πραγματοποιεί τις υποσχέσεις του

⁴³Έτσι, ο Κύριος έδωσε στους Ισραηλίτες ολόκληρη τη χώρα που είχε υποσχεθεί με όρκο στους προπάτορές τους να τους δώσει· την πήραν ιδιοκτησία τους κι εγκαταστάθηκαν σ' αυτήν.

⁴⁴Ο Κύριος τους εξασφάλισε ειρήνη ολόγυρά τους, σύμφωνα με τις υποσχέσεις του στους προπάτορές τους. Τους βοήθησε να νικήσουν όλους τους εχθρούς τους· κανένας δεν μπόρεσε να τους αντισταθεί.

⁴⁵Απ' τις ωραίες υποσχέσεις που είχε δώσει ο Κύριος στους Ισραηλίτες καμιά δεν έμεινε απραγματοποίητη. Εκπληρώθηκαν όλες.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 22

Οι φυλές ανατολικά του Ιορδάνη

¹Ο Ιησούς κάλεσε τους Ρουβηνίτες, τους Γαδίτες και τη μισή φυλή Μανασσή, ²και τους είπε: «Εσείς τηρήσατε όλα όσα σας διέταξε ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου· επίσης υπακούσατε και όσα εγώ σας διέταξα.

³Στο μεγάλο αυτό χρονικό διάστημα μέχρι σήμερα δεν εγκαταλείψατε τους συμπατριώτες σας, και τηρήσατε πιστά την εντολή του Κυρίου, του Θεού σας.

⁴Τώρα, όμως, ο Κύριος ο Θεός σας βοήθησε τους συμπατριώτες σας να εγκατασταθούν στις περιοχές τους, όπως τους το είχε υποσχεθεί· μπορείτε λοιπόν κι εσείς να επιστρέψετε στις σκηνές σας, να κατοικήσετε στη χώρα που σας έδωσε ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου, πέρα από τον Ιορδάνη, και να την έχετε ιδιοκτησία σας.

⁵Μόνο, να φροντίζετε να τηρείτε τις εντολές και το νόμο που σας μετέδωσε ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου, να αγαπάτε τον Κύριο, το Θεό σας, να βαδίζετε πάντα στο δρόμο του, να είστε προσηλωμένοι σ' αυτόν και να τον λατρεύετε μ' όλη σας την καρδιά και την ψυχή σας».

⁶Έπειτα, ο Ιησούς τους ευλόγησε και τους άφησε να φύγουν και να πάνε στις σκηνές τους.

⁷Στο ένα μισό της φυλής Μανασσή, ο Μωυσής είχε δώσει μια περιοχή στη Βασάν, και στο άλλο μισό ο Ιησούς έδωσε μια περιοχή ανάμεσα στους υπόλοιπους συμπατριώτες τους, δυτικά του Ιορδάνη. Όταν ο Ιησούς τους άφησε να πάνε στις σκηνές τους, τους ευλόγησε

⁸μ' αυτά τα λόγια: «Γυρίστε στις σκηνές σας μαζί με όλο σας το ασήμι, το χρυσάφι, το χαλκό, το σίδηρο, με τ' αναρίθμητα ζώα και το ρουχισμό, όλον αυτό το θησαυρό. Πηγαίνετε και μοιραστείτε αυτά τα λάφυρα με τους άλλους συμπατριώτες σας στις φυλές σας».

Θυσιαστήριο πέρα από τον Ιορδάνη

⁹Έτσι, οι Ρουβηνίτες, οι Γαδίτες και η μισή φυλή Μανασσή άφησαν τους άλλους Ισραηλίτες, κι έφυγαν από τη Σιλώ, στη Χαναάν, για να πάνε στη Γαλαάδ, τη χώρα που είχαν λάβει για ιδιοκτησία τους και είχαν ήδη εγκατασταθεί, σύμφωνα με τη διαταγή που ο Κύριος τους είχε δώσει με το Μωυσή.

¹⁰Όταν έφτασαν στην περιοχή του Ιορδάνη, κι ενώ ήταν ακόμα στη μεριά της Χαναάν, έχτισαν εκεί ένα επιβλητικό θυσιαστήριο πλάι στον ποταμό.

¹¹Οι άλλοι Ισραηλίτες άκουσαν να λέγεται ότι οι Ρουβηνίτες, οι Γαδίτες και η μισή φυλή Μανασσή έχτισαν θυσιαστήριο στο σύνορο της Χαναάν, στην περιοχή του Ιορδάνη, κοντά στη διάβαση των Ισραηλιτών.

¹²Συγκεντρώθηκε τότε ολόκληρη η κοινότητα των Ισραηλιτών στη Σιλώ, για να εκστρατεύσουν εναντίον των δύομισυ φυλών.

¹³Οι Ισραηλίτες έστειλαν στις δύομισυ αυτές φυλές, στη Γαλαάδ, το Φινεές, γιο του ιερέα Ελεάζαρ,

¹⁴και μαζί του δέκα αρχηγούς, έναν από κάθε φυλή· καθένας τους ήταν αρχηγός κάποιας από τις χιλιάδες οικογένειες των Ισραηλιτών.

¹⁵⁻¹⁶Ήρθαν λοιπόν και τους είπαν εξ ονόματος όλης της κοινότητας του Κυρίου: «Τι προδοσία είναι αυτή που διαπράξατε εναντίον του Θεού του Ισραήλ; Γιατί ξεστρατίσατε σήμερα από το δρόμο του Κυρίου; Χτίζοντας το δικό σας θυσιαστήριο, επαναστατήσατε σήμερα εναντίον του.

¹⁷Δεν ήταν αρκετή η αμαρτία μας στη Φεγώρ, από την οποία ακόμα μέχρι σήμερα δεν καθαριστήκαμε, μολονότι έπεσε πληγή πάνω στην κοινότητα του Κυρίου;

¹⁸Και παρεκκλίνετε σήμερα κι εσείς από το δρόμο του Κυρίου; Αν εσείς σήμερα επαναστατείτε εναντίον του, αύριο η οργή του θα πέσει πάνω σε ολόκληρη την ισραηλιτική κοινότητα.

¹⁹Αν νομίζετε ότι η χώρα που σας δόθηκε για ιδιοκτησία είναι ακάθαρτη, τότε ελάτε στη χώρα που ανήκει στον Κύριο, όπου είναι στημένη η σκηνή του Κυρίου και πάρτε για ιδιοκτησία σας γη ανάμεσά μας. Αλλά, προπάντων, μην επαναστατείτε εναντίον του Κυρίου, ούτε εναντίον μας, χτίζοντας άλλο, δικό σας θυσιαστήριο, εκτός από το θυσιαστήριο του Κυρίου, του Θεού μας.

²⁰Όταν ο Αχάν, γιος του Ζεράχ, διέπραξε απιστία σχετικά με το απαγορευμένο αφιέρωμα, ξέρετε πολύ καλά ότι έπεσε η οργή πάνω σ' ολόκληρη την κοινότητα του Ισραήλ. Και δεν ήταν μόνο εκείνος που θανατώθηκε για την ανομία του».

²¹Τότε οι Ρουβηνίτες, οι Γαδίτες και η μισή φυλή Μανασσή απάντησαν στους αρχηγούς των οικογενειών των άλλων φυλών:

²²«Ο Θεός, ο Κύριος ο Θεός, ας είναι μάρτυρας! Ο Θεός, ο Κύριος ο Θεός, αυτός γνωρίζει και όλος ο λαός του Ισραήλ πρέπει να μάθει. Αν σκοπεύαμε να γίνουμε στασιαστές και ν' απιστήσουμε στον Κύριο, να μη μας βοηθήσει σήμερα!

²³Κι αν χτίσαμε δικό μας θυσιαστήριο για ν' απομακρυνθούμε απ' αυτόν και να προσφέρουμε πάνω σ' αυτό ολοκαυτώματα, προσφορές αναίμακτες και θυσίες κοινωνίας, ο Κύριος να μας τιμωρήσει.

²⁴Εμείς το χτίσαμε αυτό περισσότερο από φόβο για ένα πράγμα: Σκεφτήκαμε ότι κάποτε στο μέλλον είναι δυνατό οι απόγονοί σας να πούνε στους δικούς μας απογόνους: “ποια σχέση έχετε εσείς με τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ;

²⁵Ο Κύριος έβαλε τον Ιορδάνη ως σύνορο ανάμεσα σ' εμάς και σ' εσάς, Ρουβηνίτες και Γαδίτες. Δεν υπάρχει για σας θέση κοντά στον Κύριο”. Έτσι οι

απόγονοί σας θα μπορούσαν να κάνουν τους απογόνους μας να πάψουν να φοβούνται τον Κύριο.

²⁶Γι' αυτό είπαμε: Ας επιχειρήσουμε να χτίσουμε ένα θυσιαστήριο, όχι για να προσφέρουμε σ' αυτό ολοκαυτώματα ή άλλες θυσίες,

²⁷αλλά για να είναι σαν μαρτυρία ανάμεσα σ' εμάς και σ' εσάς κι ανάμεσα στους απογόνους μας στο μέλλον, ότι έχουμε κι εμείς το δικαίωμα να λατρεύουμε τον Κύριο με τα ολοκαυτώματά μας, τις θυσίες μας και τις ειρηνικές προσφορές μας· και να μην μπορούν να πουν αύριο οι απόγονοί σας στους απογόνους μας ότι δεν έχουν θέση κοντά στον Κύριο.

²⁸Σκεφτήκαμε, λοιπόν, ότι αν αύριο τα πουν αυτά σ' εμάς ή στους απογόνους μας, εμείς θ' απαντήσουμε: «κοιτάξτε αυτό το θυσιαστήριο του Κυρίου, που το έχτισαν οι πρόγονοί μας· δεν το έχτισαν για να προσφέρουν ολοκαυτώματα ή άλλες θυσίες, αλλά σαν μαρτυρία ανάμεσα σ' εμάς και σ' εσάς».

²⁹Μακριά από μας, όμως, η σκέψη να επαναστατήσουμε εναντίον του Κυρίου και ν' απιστήσουμε σήμερα σ' αυτόν χτίζοντας θυσιαστήριο για να προσφέρουμε ολοκαυτώματα, προσφορές αναίμακτες και θυσίες αλλού, εκτός από το θυσιαστήριο του Κυρίου, του Θεού μας, που βρίσκεται μπροστά στη σκηνή του».

³⁰Όταν ο ιερέας Φινεές, οι άρχοντες της κοινότητας και οι αρχηγοί των οικογενειών των άλλων φυλών που ήταν μαζί του άκουσαν τα λόγια που είπαν οι Ρουβηνίτες, οι Γαδίτες και οι Μανασσίτες, τους φάνηκαν λογικά.

³¹Κι ο Φινεές, γιος του ιερέα Ελεάζαρ, τους απάντησε: «Τώρα ξέρουμε ότι ο Κύριος είναι ανάμεσά μας, γιατί δεν διαπράξατε εναντίον του αυτή την απιστία που φοβόμασταν· έτσι γλιτώσατε όλους τους Ισραηλίτες από την τιμωρία του Κυρίου».

³²Τότε ο Φινεές και οι αρχηγοί άφησαν τους Ρουβηνίτες και τους Γαδίτες στη Γαλαάδ, κι αυτοί γύρισαν στη Χαναάν, στους υπόλοιπους Ισραηλίτες και τους έφεραν την απάντηση.

³³Η απάντηση άρεσε στους Ισραηλίτες και δόξασαν το Θεό· κι ούτε που ξανασκέφτηκαν πια να εκστρατεύσουν εναντίον των φυλών Ρουβήν και Γαδ και να καταστρέψουν τη χώρα τους.

³⁴Οι Ρουβηνίτες και οι Γαδίτες τότε είπαν: «Αυτό το θυσιαστήριο είναι μαρτυρία ανάμεσα σ' όλους μας ότι ο Κύριος είναι ο Θεός μας». Και το ονόμασαν «Εδ» (Μαρτυρία).

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 23

Παραγγελίες του Ιησού του Ναυή στο λαό

¹Πέρασε πολύς καιρός από τότε που ο Θεός εξασφάλισε την ειρήνη στο λαό Ισραήλ από όλους τους γύρω εχθρούς του. Ο Ιησούς είχε πια γεράσει και είχε φτάσει σε μεγάλη ηλικία.

²Τότε κάλεσε όλους τους Ισραηλίτες, τους πρεσβυτέρους τους, τους αρχηγούς τους, τους κριτές τους, τους άρχοντές τους και τους αξιωματούχους τους και τους είπε: «Εγώ πια γέρασα. Έχω φτάσει σε μεγάλη ηλικία.

³Εσείς είδατε τα όσα έκανε ο Κύριος, ο Θεός σας, σε όλα αυτά τα έθνη για χάρη σας· αυτός ήταν που πολέμησε για σας.

⁴Βλέπετε ότι μοίρασα με κλήρο στις φυλές σας αυτά τα έθνη που έχουν απομείνει για να τα πάρετε ιδιοκτησία σας, μαζί με όλα τα έθνη που εξόντωσα από τον Ιορδάνη ως τη Μεγάλη Θάλασσα, δυτικά.

⁵Ο Κύριος, ο Θεός σας, αυτός θα τους εκδιώξει από μπροστά σας και θα τους κάνει να τραπούν σε φυγή μόλις σας δουν· κι εσείς θα πάρετε ιδιοκτησία σας τη χώρα τους, όπως σας το υποσχέθηκε ο Κύριος, ο Θεός σας.

⁶»Πάρτε, λοιπόν, σταθερά την απόφαση να τηρείτε και να εκτελείτε απαρέγκλιτα όλα όσα είναι γραμμένα στο βιβλίο του νόμου του Μωυσή.

⁷Να μην αναμιχθείτε μ' αυτά τα έθνη που έχουν απομείνει ανάμεσά σας· ούτε να μνημονεύετε το όνομα των θεών τους ή να ορκίζεστε σ' αυτούς ή να τους λατρεύετε ή να τους προσκυνάτε.

8 Αλλά να είστε προσκολλημένοι στον Κύριο, το Θεό σας, όπως κάνατε μέχρι σήμερα.

9»Γι' αυτό ο Κύριος έδιωξε από μπροστά σας μεγάλα και ισχυρά έθνη και κανείς δεν μπόρεσε να σας αντισταθεί μέχρι σήμερα.

10 Ένας άντρας από σας μπορούσε να καταδιώξει χίλιους, γιατί ο Κύριος, ο Θεός σας, αυτός πολεμούσε για σας, όπως σας το είχε υποσχεθεί.

11 Γι' αυτό προσέχετε πολύ να αγαπάτε τον Κύριο, το Θεό σας.

12 Αν όμως ποτέ αποστατήσετε απ' αυτόν και ενωθείτε με τα κατάλοιπα των εθνών που απόμειναν ανάμεσά σας, αν έρθετε σ' επιμειξία μ' αυτούς, κι αυτοί μ' εσάς,

13 τότε να είστε βέβαιοι, ότι ο Κύριος, ο Θεός σας, θα σταματήσει να διώχνει τα έθνη αυτά από μπροστά σας. Έτσι αυτά θα γίνουν για σας παγίδα και ενέδρα, μαστίγια στα πλευρά σας και αγκάθια στα μάτια σας. Όσπου στο τέλος να εξαφανιστείτε από την όμορφη αυτή χώρα, που σας έδωσε ο Κύριος, ο Θεός σας.

14»Βλέπετε, εγώ σήμερα παίρνω το δρόμο που κάποτε παίρνει όλος ο κόσμος· αλλά εσείς πρέπει ν' αναγνωρίσετε με όλη την καρδιά σας και την ψυχή σας ότι καμιά από τις ωραίες υποσχέσεις που σας έδωσε ο Κύριος, ο Θεός σας, δεν έμεινε ανεκπλήρωτη. Εκπληρώθηκαν όλες στο ακέραιο.

15 Όπως όμως εκπληρώθηκαν όλες οι ωραίες υποσχέσεις που σας έδωσε ο Κύριος, ο Θεός σας, έτσι ο Κύριος θα πραγματοποιήσει εναντίον σας όλες τις απειλές του, ωσότου σας εξαφανίσει από την όμορφη αυτή χώρα που σας έδωσε.

16 Αν παραβείτε τη διαθήκη που αυτός σας έδωσε και πάτε και λατρεύσετε άλλους θεούς και τους προσκυνήσετε, τότε θα ξεσπάσει ο θυμός του εναντίον σας και θα εξαφανιστείτε στη στιγμή από την όμορφη αυτή χώρα που σας έδωσε ο Κύριος».

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ 24

Ο αποχαιρετισμός του Ιησού του Ναυή

¹Ο Ιησούς συγκέντρωσε όλες τις φυλές του Ισραήλ στη Συχέμ. Κάλεσε τους πρεσβυτέρους του λαού, τους αρχηγούς, τους κριτές και τους αξιωματούχους του και παρουσιάστηκαν όλοι ενώπιον του Θεού.

²Τότε είπε ο Ιησούς στο λαό: «Ακούστε τι λέει ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ: “Τα παλιά τα χρόνια οι πρόγονοί σας κατοικούσαν πέρα από τον ποταμό Ευφράτη και λάτρευαν άλλους θεούς. Ένας απ’ τους προγόνους σας ήταν και ο Θάρα, πατέρας του Αβραάμ και του Ναχώρ.

³Πήρα λοιπόν τον προπάτορά σας, τον Αβραάμ, από την χώρα που εκτείνεται πέρα από τον Ευφράτη και τον οδήγησα μέσα από ολόκληρη τη Χαναάν. Του έδωσα πολλούς απογόνους· του έδωσα και τον Ισαάκ,

⁴και στον Ισαάκ έδωσα γιους τον Ιακώβ και τον Ησαύ· στον Ησαύ έδωσα το όρος Σηείρ για ιδιοκτησία του, ενώ ο Ιακώβ και οι γιοι του κατέβηκαν στην Αίγυπτο.

⁵”Αργότερα έστειλα το Μωυσή και τον Ααρών και χτύπησα την Αίγυπτο με πληγές, πριν να βγάλω το λαό σας από ’κει.

⁶Αφού έβγαλα τους προγόνους σας από την Αίγυπτο κι έφτασαν στην Ερυθρά Θάλασσα, οι Αιγύπτιοι τους καταδίωξαν ως εκεί με άμαξες και ιππικό.

⁷Τότε οι πρόγονοί σας επικαλέσθηκαν εμένα, τον Κύριο, κι άπλωσα ανάμεσα σ’ εκείνους και στους Αιγυπτίους ένα σκοτεινό σύννεφο και γύρισα καταπάνω τους τη θάλασσα και τους σκέπασε. Ξέρετε πολύ καλά τα όσα έκανα εναντίον των Αιγυπτίων. “Στην έρημο μείνατε για πολύν καιρό.

⁸Έπειτα σας έφερα στη χώρα των Αμορραίων, που κατοικούσαν ανατολικά του Ιορδάνη. Αυτοί πολέμησαν εναντίον σας, αλλά τους παρέδωσα στην εξουσία σας· και καταλάβετε τη χώρα τους γιατί εγώ τους εξολόθρευσα στο πέρασμά σας.

⁹Τότε ήρθε να πολεμήσει εναντίον σας ο βασιλιάς της Μωάβ Βαλάκ, γιος του Σιππώρ. Έστειλε μάλιστα και κάλεσε το Βαλαάμ, γιο του Βεώρ, για να σας καταραστεί.

10 Εγώ όμως δε θέλησα ν' ακούσω το Βαλαάμ· αναγκάστηκε μάλιστα να σας ευλογήσει πλούσια, κι έτσι σας γλίτωσα από την εξουσία του Βαλάκ.

11 "Υστερα περάσατε τον Ιορδάνη και φτάσατε στην Ιεριχώ. Οι άντρες της Ιεριχώ πολέμησαν εναντίον σας, το ίδιο και οι Αμορραίοι, οι Φερεζαίοι, οι Χαναναίοι, οι Χετταίοι, οι Γεργεσαίοι, οι Ευαίοι και οι Ιεβουσαίοι. Εγώ όμως τους παρέδωσα όλους στην εξουσία σας.

12 Έστειλα πριν από σας σφήκες που έδιωξαν στο πέρασμά σας τους δύο βασιλιάδες των Αμορραίων. Δεν ήταν ούτε το ξίφος σας ούτε το τόξο σας που τους έδιωξαν!

13 Ακόμα σας έδωσα μια χώρα, που γι' αυτήν δεν εργαστήκατε και πόλεις που δεν τις χτίσατε εσείς αλλά απλώς εγκατασταθήκατε σ' αυτές· αμπέλια και λιοστάσια, που τρώτε τους καρπούς τους, αν και δεν τα φυτέψατε εσείς".

Οι Ισραηλίτες μπροστά στη μεγάλη απόφαση

14 «Τώρα λοιπόν», συνέχισε ο Ιησούς, «να σέβεστε τον Κύριο και να τον λατρεύετε με ειλικρίνεια και αφοσίωση. Πετάξτε μακριά τους θεούς που λάτρεψαν οι πρόγονοί σας, όταν ακόμα βρίσκονταν πέρα από τον Ευφράτη ή στην Αίγυπτο, και λατρέψτε τον Κύριο.

15 Αν όμως δεν σας αρέσει να λατρεύετε τον Κύριο, τότε διαλέξτε σήμερα τους θεούς που θέλετε να λατρεύετε: Αυτούς που λάτρευαν οι πρόγονοί σας, όταν ήταν πέρα από τον Ευφράτη, ή τους θεούς των Αμορραίων, που τώρα κατοικείτε στη χώρα τους. Εγώ όμως και η οικογένειά μου θα λατρεύουμε τον Κύριο».

16 Τότε ο λαός απάντησε και είπε: «Μακριά από μας η σκέψη να εγκαταλείψουμε τον Κύριο και να λατρέψουμε άλλους θεούς!

17 Ο Κύριος, ο Θεός μας, είναι αυτός που έβγαλε εμάς και τους προγόνους μας από την Αίγυπτο, τη χώρα της δουλείας, κι αυτός έκανε μπροστά στα μάτια μας εκείνα τα μεγάλα θαύματα. Αυτός είναι που μας φύλαξε σε όλη την πορεία μας, κι απ' όλους τους λαούς από τους οποίους περάσαμε.

18Κι ακόμα ο Κύριος έδωξε στο πέρασμά μας όλους εκείνους τους λαούς, ιδιαίτερα τους Αμορραίους, που κατοικούσαν σ' αυτή τη χώρα. Γι' αυτό, λοιπόν, κι εμείς θα λατρεύουμε τον Κύριο, γιατί αυτός είναι ο Θεός μας».

19Αλλά ο Ιησούς είπε στο λαό: «Δε θα μπορέσετε να λατρεύσετε τον Κύριο, γιατί αυτός είναι Θεός άγιος, Θεός που απαιτεί αποκλειστικότητα, και δε θα συγχωρήσει τις ανομίες σας και τις αμαρτίες σας.

20Αν τον εγκαταλείψετε και λατρέψετε ξένους θεούς, τότε κι αυτός θα στραφεί εναντίον σας. Θα σας προξενήσει συμφορές, θα σας εξολοθρεύσει, μολονότι στο παρελθόν σάς ευεργέτησε».

21Και ο λαός απάντησε στον Ιησού: «Όχι! Τον Κύριο θα λατρεύουμε».

22Τότε ο Ιησούς τους είπε: «Είστε μάρτυρες για τον εαυτό σας, ότι εσείς διαλέξατε να λατρεύετε τον Κύριο». Και αυτοί απάντησαν: «Είμαστε μάρτυρες».

23«Τότε, λοιπόν», τους είπε, «πετάξτε μακριά τους ξένους θεούς που έχετε μαζί σας και προσκολληθείτε μ' όλη σας την καρδιά στον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ».

24Και ο λαός απάντησε στον Ιησού: «Ναι, θα λατρεύουμε τον Κύριο, το Θεό μας, και θα υπακούμε στα λόγια του».

25Έτσι εκείνη την ημέρα στη Συχέμ ο Ιησούς έκανε διαθήκη με το λαό και τους έδωσε νόμους και εντολές.

26Τα λόγια αυτά τα έγραψε στο βιβλίο του νόμου του Θεού. Έπειτα πήρε μια μεγάλη πέτρα και την έστησε εκεί, κάτω από τη βελανιδιά που βρισκόταν κοντά στο αγιαστήριο του Κυρίου,

27και είπε στο λαό: «Να, αυτή η πέτρα ας είναι μάρτυρας για μας. Αυτή άκουσε όλα τα λόγια που μας είπε ο Κύριος· θα είναι, λοιπόν, μάρτυρας εναντίον σας, που θα σας εμποδίσει να αρνηθείτε το Θεό σας».

28Τέλος ο Ιησούς απέλυσε το λαό και πήγαν καθένας στο μερίδιο γης που του ανήκε.

Θάνατος του Ιησού του Ναυή και του Ελεάζαρ

(Κρ 2,6-10)

- 29**Μετά τα γεγονότα αυτά πέθανε ο Ιησούς γιος του Ναυή, ο δούλος του Κυρίου, σε ηλικία εκατόν δέκα ετών.
- 30**Τον έθαψαν στην περιοχή που είχε λάβει ως μερίδιο, στη Θαμνάθ-Σαράχ, στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ, βόρεια του όρους Γαάς.
- 31**Οι Ισραηλίτες λάτρευαν τον Κύριο, όσον καιρό ζούσε ο Ιησούς και μετά το θάνατό του, όσον καιρό ζούσαν οι πρεσβύτεροι που είχαν δει όλα τα έργα που είχε επιτελέσει, ο Κύριος, για χάρη του λαού.
- 32**Οι Ισραηλίτες έθαψαν στην Συχέμ τα οστά του Ιωσήφ, που τα είχαν φέρει μαζί τους από την Αίγυπτο. Τα απόθεσαν στο τμήμα του αγροκτήματος που είχε αγοράσει ο Ιακώβ από τους απογόνους του Χαμώρ, πατέρα του Συχέμ, για εκατό αργύρια, και που είχε περιέλθει στους απογόνους του Ιωσήφ ως ιδιοκτησία.
- 33**Πέθανε κι ο Ελεάζαρ, ο γιος του Ααρών και τον έθαψαν στο λόφο που είχε δοθεί στο γιο του το Φινεές, στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ.

ΚΡΙΤΑΙ

ΚΡΙΤΑΙ 1

Οι άντρες των φυλών Ιούδα και Συμεών αιχμαλωτίζουν τον Αδωνί-Βεζέκ

¹Μετά το θάνατο του Ιησού, οι Ισραηλίτες ρώτησαν τον Κύριο: «Ποια από τις φυλές μας θα πάει πρώτη να πολεμήσει τους Χανααναίους; »

²Ο Κύριος απάντησε: «Θα πάνε οι άντρες της φυλής Ιούδα· τους παραδίδω τη χώρα».

³Τότε οι άντρες της φυλής Ιούδα είπαν στους άντρες της φυλής Συμεών, αδερφού του Ιούδα: «Ελάτε μαζί μας στη χώρα που μας δόθηκε με κλήρο, για να πολεμήσουμε τους Χανααναίους, κι εμείς πάλι θα 'ρθούμε μαζί σας να κατακτήσουμε τη χώρα που κληρώθηκε σ' εσάς». Έτσι οι άντρες της φυλής Συμεών, πήγαν και πολέμησαν μαζί μ' εκείνους της φυλής Ιούδα.

⁴Ο Κύριος πράγματι τους παρέδωσε τους Χανααναίους και τους Φερεζαίους και σκότωσαν απ' αυτούς δέκα χιλιάδες άντρες στη Βεζέκ.

⁵Εκεί, μέσα στην πόλη της Βεζέκ, βρήκαν το βασιλιά Αδωνί-Βεζέκ· πολέμησαν εναντίον του και νίκησαν τους Χανααναίους και τους Φερεζαίους.

⁶Ο Αδωνί-Βεζέκ, έφυγε για να σωθεί, αλλά τον καταδίωξαν, τον έπιασαν και του έκοψαν τα μεγάλα δάχτυλα των χεριών και των ποδιών του.

⁷Τότε είπε ο Αδωνί-Βεζέκ: «Εβδομήντα βασιλιάδες με κομμένα τα μεγάλα δάχτυλα των χεριών και των ποδιών τους μάζευαν ό, τι έπεφτε κάτω από το τραπέζι μου. Ό, τι έκανα, ο Θεός τώρα μου το ανταπέδωσε». Τον έφεραν στην Ιερουσαλήμ και πέθανε εκεί.

Οι άντρες του Ιούδα κυριεύουν την Ιερουσαλήμ και τη Χεβρών

⁸Οι άντρες της φυλής Ιούδα πολέμησαν εναντίον της Ιερουσαλήμ, την κυρίεψαν, κατέσφαξαν τους κατοίκους της και παρέδωσαν την πόλη στη φωτιά.

⁹Έπειτα έφυγαν για να πολεμήσουν τους Χανααναίους που κατοικούσαν στην ορεινή περιοχή, στην νότια περιοχή και κάτω στην πεδιάδα.

10Χτύπησαν επίσης τους Χαναναίους που κατοικούσαν στη Χεβρών, πόλη που τ' όνομά της μέχρι τότε ήταν Κιριάθ-Αρβά. Εκεί νίκησαν τις συγγένειες των Σεσαΐ, Αχιμάν και Ταλμαΐ.

Ο Οθνιήλ κυριεύει τη Δεβείρ και παντρεύεται την Αχσά

(Ιησ 15,13-19)

11Από 'κει οι άντρες της φυλής Ιούδα έφυγαν για να πολεμήσουν τους κατοίκους της Δεβείρ, που μέχρι τότε τ' όνομά της ήταν Κιριάθ-Σεφέρ.

12Ο Χάλεβ έκανε τη διακήρυξη: «Όποιος χτυπήσει την Κιριάθ-Σεφέρ και την κυριέψει, σ' αυτόν θα δώσω την κόρη μου Αχσά για γυναίκα».

13Την κυρίεψε ο Οθνιήλ, γιος του Κενεζίτη, νεότερου αδερφού του Χάλεβ, κι έτσι ο Χάλεβ έδωσε σ' αυτόν την κόρη του για γυναίκα.

14Την ημέρα του γάμου αυτή ζήτησε από τον Οθνιήλ τη συγκατάθεσή του να γυρέψει απ' τον πατέρα της ένα χωράφι. Χτύπησε τα χέρια της πάνω από το γαϊδούρι, κι ο Χάλεβ τη ρώτησε: «Τι σου συμβαίνει; »

15Αυτή του απάντησε: «Θέλω να μου δώσεις ένα δώρο. Η περιοχή που μου παραχώρησες νότια είναι άνυδρη. Γι' αυτό να μου δώσεις πηγές με νερό». Έτσι ο Χάλεβ της έδωσε τις πηγές στα ορεινά και στα πεδινά.

Οι κατακτήσεις των φυλών Ιούδα και Βενιαμίν

16Οι Κεναίοι, απόγονοι του πεθερού του Μωυσή, έφυγαν από την Ιεριχώ, την πόλη με τις φοινικιές, μαζί με τους άντρες της φυλής Ιούδα και πήγαν να εγκατασταθούν στην έρημο του Ιούδα, νότια της Αράδ, ανάμεσα στους Αμαληκίτες.

17Οι άντρες της φυλής Ιούδα μ' αυτούς της φυλής Συμεών, αδερφού του Ιούδα, πήγαν και χτύπησαν τους Χαναναίους που κατοικούσαν στη Σεφάθ, και κατέστρεψαν εντελώς την πόλη, η οποία από τότε ονομάστηκε Χορμά (Καταστροφή).

18Οι άντρες της φυλής Ιούδα κυρίεψαν τη Γάζα, την Ασκάλωνα και την Ακκαρών μαζί με τα περίχωρά τους.

¹⁹Ο Κύριος ήταν μαζί με τους άντρες της φυλής Ιούδα και κυρίεψαν την ορεινή περιοχή. Δεν μπόρεσαν όμως να εκδιώξουν τους κατοίκους της πεδιάδας, γιατί αυτοί είχαν σιδερένιες άμαξες.

²⁰Στο Χάλεβ έδωσαν τη Χεβρών, όπως είχε διατάξει ο Μωυσής. Κι ο Χάλεβ εκδιώξε τις τρεις συγγένειες των Ανακιτών, που κατοικούσαν εκεί.

²¹Οι Βενιαμινίτες όμως δεν μπόρεσαν να εκδιώξουν τους Ιεβουσαίους, που κατοικούσαν στην Ιερουσαλήμ, κι έτσι αυτοί ζουν ακόμη μαζί τους στην ίδια πόλη μέχρι σήμερα.

Οι απόγονοι του Ιωσήφ κυριεύουν την Βαιθήλ

²²Οι απόγονοι του Ιωσήφ πήγαν να πολεμήσουν εναντίον της Βαιθήλ, κι ο Κύριος ήταν μαζί τους.

²³Πρώτα, όμως, έστειλαν ανθρώπους να κατασκοπεύσουν την πόλη, που τ' όνομά της ήταν άλλοτε Λουζ.

²⁴Οι κατάσκοποι είδαν κάποιον που έβγαινε από την πόλη και του είπαν: «Δείξε μας, σε παρακαλούμε, πώς μπορούμε να εισβάλουμε στην πόλη κι εμείς θα σου φερθούμε με καλοσύνη».

²⁵Αυτός τους έδειξε τις οχυρές θέσεις της πόλης, κι έτσι οι απόγονοι του Ιωσήφ μπήκαν σ' αυτήν και κατέσφαξαν τους κατοίκους της. Εκείνο τον άνθρωπο όμως τον άφησαν να φύγει μαζί με όλη του την οικογένεια.

²⁶Αυτός πήγε στη χώρα των Χετταίων, κι εκεί έχτισε μια πόλη που την ονόμασε επίσης Λουζ. Αυτό είναι το όνομά της μέχρι σήμερα.

Περιοχές όπου δεν επικράτησαν οι Ισραηλίτες

²⁷Οι απόγονοι του Μανασσή δεν μπόρεσαν κι αυτοί να εκδιώξουν τους κατοίκους από τις πόλεις Βαιθ-Σεάν, Τανάκ, Δωρ, και Μεγιδδώ κι από τα περίχωρά τους. Έτσι οι Χαναναίοι συνέχισαν να κατοικούν σ' αυτήν την περιοχή.

²⁸Όταν οι Ισραηλίτες ισχυροποιήθηκαν, υποχρέωσαν τους Χαναναίους να εκτελούν καταναγκαστικά έργα γι' αυτούς, αλλά δε μπόρεσαν να τους εκδιώξουν εντελώς.

- ²⁹Ούτε οι απόγονοι του Εφραΐμ μπόρεσαν να εκδιώξουν τους Χαναναίους που κατοικούσαν στη Γεζέρ, κι έτσι οι Χαναναίοι συνέχισαν να κατοικούν μαζί τους στην πόλη αυτή.
- ³⁰Επίσης οι απόγονοι του Ζαβουλών δεν μπόρεσαν κι αυτοί να διώξουν τους κατοίκους της Κιδρών και της Νααλάλ, κι έτσι οι Χαναναίοι συνέχισαν να κατοικούν μαζί τους και να εκτελούν καταναγκαστικά έργα.
- ³¹Ούτε οι απόγονοι του Ασήρ μπόρεσαν να εκδιώξουν τους κατοίκους των πόλεων Ακκώ, Σιδώνα, Ααλάβ, Αχζίβ, Χελβά, Αφίκ και Ρεχώβ.
- ³²Γι' αυτό η φυλή Ασήρ αναγκάστηκε να συγκατοικήσει με τους Χαναναίους που ζούσαν στη χώρα.
- ³³Επίσης οι απόγονοι του Νεφθαλί δεν μπόρεσαν κι αυτοί να διώξουν τους κατοίκους της Βαιθ-Σέμες και της Βαιθ-Ανάθ· έτσι εγκαταστάθηκαν ανάμεσα στους Χαναναίους που κατοικούσαν στη χώρα, αλλά τους υποχρέωσαν να εκτελούν καταναγκαστικά έργα γι' αυτούς.
- ³⁴Οι Αμορραίοι περιόρισαν τους απογόνους του Δαν στα βουνά και δεν τους άφηναν να κατεβούν στην πεδιάδα.
- ³⁵Έτσι, οι Αμορραίοι συνέχισαν να κατοικούν στη Χαρ-Χέρες, στην Αϊαλών και στη Σααλβίμ. Όταν όμως οι απόγονοι του Ιωσήφ, ισχυροποιήθηκαν, τους υποχρέωσαν να εκτελούν καταναγκαστικά έργα γι' αυτούς.
- ³⁶Βόρεια της Σελά, τα νότια σύνορα των Αμορραίων προχωρούσαν μέσα από την ανωφέρεια της Ακραββίμ.

ΚΡΙΤΑΙ 2

Ο άγγελος του Κυρίου στη Βοχίμ

¹Ο άγγελος του Κυρίου ήρθε από τα Γάλγαλα στη Βοχίμ και είπε στους Ισραηλίτες: «Σας έβγαλα από την Αίγυπτο και σας έφερα στη χώρα που είχα υποσχεθεί με όρκο στους προπάτορές σας. Και έχω διακηρύξει ότι δε θα ακυρώσω ποτέ τη διαθήκη μου μαζί σας,

²εφόσον εσείς δεν συνάψετε καμιά συνθήκη με τους κατοίκους της χώρας αυτής και καταστρέψετε τα θυσιαστήριά τους. Εσείς όμως δεν υπακούσατε σε όσα σας είπα· γιατί το κάνατε αυτό;

³Σας δηλώνω λοιπόν: Δε θα διώξω από μπροστά σας τους κατοίκους αυτής της χώρας. Θα είναι εχθροί σας, και οι θεοί τους θα γίνουν παγίδα για σας».

⁴Ενώ ο άγγελος του Κυρίου έλεγε αυτά τα λόγια στους Ισραηλίτες, ο λαός φώναζε δυνατά και έκλαιγε.

⁵Γι' αυτό ονόμασαν εκείνο τον τόπο Βοχίμ (Κλαυθμός), και πρόσφεραν εκεί θυσίες στον Κύριο.

Ο θάνατος του Ιησού του Ναυή

⁶Όταν ο Ιησούς απέλυσε το λαό, οι Ισραηλίτες πήγαν καθένας στο μερίδιο γης που του ανήκε και έτσι κατέλαβαν τη χώρα.

⁷Ο λαός λάτρευε τον Κύριο όσο ζούσε ο Ιησούς και μετά το θάνατό του, όσο ζούσαν οι πρεσβύτεροι, που είχαν δει όλα τα μεγάλα έργα που έκανε ο Κύριος για χάρη των Ισραηλιτών.

⁸Ο Ιησούς, γιος του Ναυή, ο δούλος του Κυρίου, πέθανε σε ηλικία εκατόν δέκα ετών.

⁹Τον έθαψαν στην περιοχή που του είχε δοθεί με κλήρο, στην Θιμνάθ-Χέρες, στην ορεινή περιοχή του Εφραΐμ, βόρεια του όρους Γαάς.

¹⁰Πέθανε επίσης και όλη εκείνη η γενιά κι ύστερα ήρθε άλλη, που δε γνώριζε προσωπικά τον Κύριο ούτε τα έργα που είχε κάνει για χάρη των Ισραηλιτών.

Οι Ισραηλίτες εγκαταλείπουν τον Κύριο

¹¹Έτσι οι Ισραηλίτες δυσαρέστησαν με τις πράξεις τους τον Κύριο, και λάτρεψαν το Βάαλ.

¹²Εγκατέλειψαν τον Κύριο, το Θεό των προγόνων τους, που τους είχε βγάλει από την Αίγυπτο, και λάτρεψαν άλλους θεούς, αυτούς που λάτρευαν οι γύρω τους λαοί· προσκύνησαν αυτούς τους θεούς κι εξόργισαν έτσι τον Κύριο.

¹³Εγκατέλειψαν τον Κύριο και λάτρεψαν το Βάαλ και την Ασάρτη,

14κι ο Κύριος ξέσπασε οργισμένος εναντίον τους. Τους παρέδωσε σε επιδρομείς, οι οποίοι τους ρήμαζαν· τους πούλησε στους γύρω εχθρούς τους και δεν μπορούσαν πια να τους αντιμετωπίσουν.

15Παντού όπου πήγαιναν να πολεμήσουν, ο Κύριος ήταν εναντίον τους και δε νικούσαν, όπως τους το είχε πει με όρκο. Κι αυτό τους έριχνε σε βαθιά κατάθλιψη.

16Τότε ο Κύριος τους έδωσε για αρχηγούς Κριτές, οι οποίοι τους γλίτωναν από τους επιδρομείς.

17Αλλά ούτε στους Κριτές τους υπάκουαν, γιατί επιδίδονταν στη λατρεία άλλων θεών και τους προσκυνούσαν. Πολύ σύντομα ξεστράτισαν από το δρόμο των προγόνων τους, οι οποίοι υπάκουαν στις εντολές του Κυρίου. Ετούτοι δεν τους μιμήθηκαν.

18Κάθε φορά που ο Κύριος τους έστελνε έναν Κριτή, ήταν ο ίδιος μαζί του και γλίτωνε τους Ισραηλίτες από τους εχθρούς τους όσον καιρό ζούσε ο Κριτής· ο Κύριος τους λυπόταν, όταν οι εκμεταλλευτές και οι καταπιεστές τους τους έκαναν να στενάζουν.

19Όταν όμως πέθαινε ο Κριτής, οι Ισραηλίτες ξανάπεφταν στην απιστία, χειρότερη από κείνη των προγόνων τους. Επιδίδονταν στη λατρεία άλλων θεών και τους προσκυνούσαν. Δεν απαρνούνταν τις κακές τους πράξεις και τη διεστραμμένη τους συμπεριφορά.

20Γι' αυτό το λόγο ξέσπασε ο Κύριος οργισμένος εναντίον τους και είπε: «Επειδή αυτό το έθνος αθέτησε τη διαθήκη που είχα διατάξει τους προγόνους τους να τη σέβονται, και δε με υπάκουσαν,

21γι' αυτό κι εγώ δεν θα διώξω πια από μπροστά τους κανένα από τα έθνη που είχαν παραμείνει στη χώρα τον καιρό που πέθανε ο Ιησούς.

22Θα χρησιμοποιήσω αυτά τα έθνη για να δοκιμάσω τους Ισραηλίτες αν θα θελήσουν ή όχι ν' ακολουθήσουν το δρόμο μου και να με υπακούσουν, όπως τον ακολούθησαν οι πρόγονοί τους».

²³Έτσι ο Κύριος άφησε να υπάρχουν στη χώρα τα έθνη εκείνα, που δεν τα είχε παραδώσει στον Ιησού· ο Ιησούς δεν είχε βιαστεί να τα εκδιώξει.

ΚΡΙΤΑΙ 3

Τα έθνη που παρέμειναν στη χώρα

¹Ο Κύριος άφησε ορισμένα έθνη στη χώρα, για να δοκιμάσει μ' αυτά τους Ισραηλίτες εκείνους, που δεν είχαν πάρει μέρος σ' όλους τους πολέμους για την κατάκτηση της Χαναάν.

²Επίσης ήθελε να μάθουν την τέχνη του πολέμου οι νέες γενιές, τουλάχιστον εκείνες που δεν είχαν ακόμα πολεμήσει. Αυτά, λοιπόν, τα έθνη ήταν:

³Οι πέντε ηγεμονίες των Φιλισταίων, όλοι οι Χανααναίοι, οι Σιδώνιοι και οι Ευαίοι, που κατοικούσαν στα βουνά του Λιβάνου, από το όρος Βάαλ-Ερμών ως την είσοδο της Χαμάθ.

⁴Αυτοί οι λαοί χρησίμευαν στον Κύριο για να δοκιμάζει μ' αυτούς τους Ισραηλίτες και να βλέπει αν είχαν σκοπό να υπακούσουν στις εντολές που είχε δώσει στους προγόνους τους με το Μωυσή.

⁵Έτσι οι Ισραηλίτες εγκαταστάθηκαν ανάμεσα στους Χανααναίους, στους Χετταίους, στους Αμορραίους, στους Φερεζαίους, στους Ευαίους και στους Ιεβουσαίους.

⁶Πήραν τις κόρες τους για γυναίκες τους, και έδωσαν τις δικές τους κόρες στους γιους εκείνων· και λάτρεψαν τους θεούς τους.

Ο Οθνιήλ

⁷Οι Ισραηλίτες δυσαρέστησαν με τις πράξεις τους τον Κύριο το Θεό τους· τον λησμόνησαν και λάτρεψαν το Βάαλ και την Ασάρτη.

⁸Γι' αυτό ο Κύριος ξέσπασε οργισμένος εναντίον τους και τους παρέδωσε στον Κουσάν-Ρισαθαΐμ, βασιλιά της Μεσοποταμίας, κι έγιναν οι Ισραηλίτες υποτελείς στον Κουσάν-Ρισαθαΐμ για οχτώ χρόνια.

⁹Τότε οι Ισραηλίτες επικαλέστηκαν τον Κύριο κι αυτός τους έστειλε τον Οθνιήλ, γιο του Κενεζίτη, νεότερου αδερφού του Χάλεβ, για να τους ελευθερώσει.

¹⁰Το Πνεύμα του Κυρίου ήρθε στον Οθνιήλ και αναδείχθηκε Κριτής του λαού Ισραήλ. Βγήκε να πολεμήσει τον Κουσάν-Ρισαθαΐμ, βασιλιά της Μεσοποταμίας, κι ο Κύριος τον παρέδωσε στην εξουσία του και τον νίκησε ολοσχερώς.

¹¹Η χώρα ησύχασε για σαράντα χρόνια. Έπειτα πέθανε ο Οθνιήλ, γιος του Κενεζίτη.

Ο Εούδ

¹²Οι Ισραηλίτες δυσαρέστησαν πάλι με τις πράξεις τους τον Κύριο. Γι' αυτό ο Κύριος οδήγησε εναντίον τους τον Εγλών, βασιλιά της Μωάβ.

¹³Αυτός έκανε συμμαχία με τους Αμμωνίτες και τους Αμαληκίτες να επιτεθεί στους Ισραηλίτες, και κυριέψε την Ιεριχώ, την πόλη με τις φοινικιές.

¹⁴Έτσι οι Ισραηλίτες έγιναν υποτελείς στον Εγλών για δεκαοχτώ χρόνια.

¹⁵Επικαλέστηκαν όμως τον Κύριο, κι αυτός τους έστειλε ελευθερωτή τον Εούδ, γιο του Γηρά, από τη φυλή Βενιαμίν. Ο Εούδ ήταν αριστερόχειρας. Οι Ισραηλίτες τον έστειλαν να πάει δώρα στον Εγλών, βασιλιά της Μωάβ.

¹⁶Ο Εούδ έφτιαξε ένα δίκοπο ξίφος έναν πήχυ μήκος και το ζώστηκε κάτω από τα ρούχα του, στον δεξιό του μηρό.

¹⁷Έπειτα πήγε να προσφέρει τα δώρα στον Εγλών, ο οποίος ήταν πάρα πολύ παχύς.

¹⁸Αφού τέλειωσε η προσφορά των δώρων, ο Εούδ συνόδεψε τους ανθρώπους που τα είχαν φέρει.

¹⁹Όταν όμως έφτασαν στα αγάλματα των θεών που ήταν στα Γάλγαλα, ο Εούδ γύρισε πίσω και είπε στον Εγλών: «Έχω ένα απόρρητο μήνυμα για σένα, βασιλιά». Ο βασιλιάς διέταξε τότε τους υπηρέτες του να βγουν όλοι έξω.

- ²⁰Ο Εούδ πήγε κοντά του –ο βασιλιάς καθόταν μόνος του στο δροσερό ανώγι– και του είπε: «Έχω ένα μήνυμα για σένα απ’ το Θεό». Ο Εγλών σηκώθηκε από το θρόνο του.
- ²¹Τότε ο Εούδ άπλωσε το αριστερό του χέρι και έπιασε το ξίφος, που ήταν στον δεξιό του μηρό και το έχωσε στην κοιλιά του βασιλιά
- ²²τόσο βαθιά, ώστε μπήκε μέσα του και η λαβή μαζί με τη λεπίδα, και το πάχος ήρθε και έκλεισε από πάνω. Και χωρίς να τραβήξει πίσω το ξίφος βγήκε από το παράθυρο.
- ²³Βγήκε κι από τον προθάλαμο, αφού πρώτα έκλεισε την πόρτα του δωματίου πίσω του και την κλείδωσε.
- ²⁴Όταν πια είχε φύγει, ήρθαν οι δούλοι του βασιλιά· είδαν ότι οι πόρτες ήταν κλειδωμένες και σκέφτηκαν πως θα έκανε την ανάγκη του στο αποχωρητήριο, στο δροσερό ανώγι.
- ²⁵Περίμεναν αρκετή ώρα, ώσπου άρχισαν ν’ ανησυχούν που ο Εγλών δεν άνοιγε τις πόρτες του δωματίου. Πήραν τότε το κλειδί, ανοίγουν και τι να δουν: Ο κύριός τους ήταν ξαπλωμένος καταγής νεκρός.
- ²⁶Στο μεταξύ ο Εούδ, όσο αυτοί καθυστερούσαν, είχε φύγει· πέρασε τα αγάλματα των θεών και κατέφυγε ασφαλής στη Σεϊραθά.
- ²⁷Όταν έφτασε εκεί, σάλπισε με τη σάλπιγγα προς την ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ για να συγκεντρώσει τους Ισραηλίτες. Όταν αυτοί κατέβηκαν από το βουνό και ήρθαν μαζί του, ο Εούδ μπήκε επικεφαλής τους
- ²⁸και τους είπε: «Ακολουθήστε με, γιατί ο Κύριος θα σας παραδώσει τους εχθρούς σας, τους Μωαβίτες». Τον ακολούθησαν κι έπιασαν τα περάσματα του Ιορδάνη, αντίκρυ στη Μωάβ και δεν άφηναν κανένα να περάσει.
- ²⁹Εκείνη την ημέρα σκότωσαν περίπου δέκα χιλιάδες Μωαβίτες. Ήταν όλοι τους ρωμαλέοι και γεροί πολεμιστές, αλλά δε γλίτωσε κανείς τους.
- ³⁰Έτσι από κείνη την ημέρα οι Μωαβίτες έγιναν υποτελείς στους Ισραηλίτες και η χώρα ησύχασε για ογδόντα χρόνια.

Ο Σαμγάρ

³¹Μετά τον Εούδ, αναδείχθηκε ο Σαμγάρ, γιος του Ανάθ, ο οποίος μ' ένα βούκεντρο σκότωσε εξακόσιους Φιλισταίους στρατιώτες και ελευθέρωσε κι αυτός το λαό Ισραήλ.

ΚΡΙΤΑΙ 4

Η Δεβόρα και ο Βαράκ

¹Όταν πέθανε ο Εούδ, οι Ισραηλίτες δυσαρέστησαν πάλι με τις πράξεις τους τον Κύριο.

²Και ο Κύριος τους παρέδωσε στον Ιαβίν, έναν Χαναναίο βασιλιά, που βασίλευε στην Ασώρ. Αρχηγός του στρατού του ήταν ο Σίσερα, που κατοικούσε στη Χαρώσεθ των Εθνών.

³Αυτός είχε εννιακόσιες σιδερένιες άμαξες και καταπίεζε σκληρά τους Ισραηλίτες είκοσι ολόκληρα χρόνια. Έτσι οι Ισραηλίτες επικαλέστηκαν τον Κύριο να τους ελευθερώσει.

⁴Εκείνο τον καιρό Κριτής του Ισραήλ ήταν η προφήτισσα Δεβόρα, γυναίκα του Λαπιδώθ.

⁵Αυτή καθόταν συνήθως κάτω από έναν φοίνικα, που αργότερα ονομάστηκε «Φοίνικας της Δεβόρας», μεταξύ των πόλεων Ραμά και Βαιθήλ, στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ, και οι Ισραηλίτες πήγαιναν σ' αυτήν για να δικάζει τις υποθέσεις τους.

⁶Μια μέρα η Δεβόρα έστειλε και κάλεσε το Βαράκ, γιο του Αβινωάμ, από την Κέδες, στην περιοχή της φυλής Νεφθαλί, και του είπε: «Ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, δίνει αυτήν την προσταγή: “πάρε μαζί σου δέκα χιλιάδες άντρες από τις φυλές Νεφθαλί και Ζαβουλών και πήγαινε στο όρος Θαβώρ.

⁷Κι εγώ θα ξεσηκώσω το Σίσερα, αρχιστράτηγο του Ιαβίν, να 'ρθεί να σου επιτεθεί με τις άμαξές του και το πεζικό του στο χείμαρρο Κισών· και θα τον παραδώσω στην εξουσία σου”».

⁸Ο Βαράκ της είπε: «Αν έρθεις κι εσύ μαζί μου, θα πάω· αν όχι, δεν πάω».

⁹Εκείνη του απάντησε: «Θα έρθω, λοιπόν, μαζί σου. Η εκστρατεία όμως αυτή δε θα φέρει δόξα σ' εσένα, γιατί ο Κύριος θα παραδώσει το Σίσερα σε μια γυναίκα». Έτσι η Δεβόρα σηκώθηκε και πήγε μαζί με το Βαράκ στην Κέδες.

¹⁰Ο Βαράκ συγκέντρωσε εκεί τις φυλές Ζαβουλών και Νεφθαλί. Δέκα χιλιάδες άντρες ανέβηκαν στο βουνό ακολουθώντας τον· ανέβηκε και η Δεβόρα μαζί του.

¹¹Κοντά στην Κέδες ζούσε ο Χέβερ ο Κεναίος. Αυτός είχε αποχωριστεί από τους άλλους Κεναίους, απογόνους του Χοβάβ, ενός συγγενή του Μωυσή και είχε στήσει τη σκηνή του κοντά στη Βελανιδιά Σααναννείμ.

¹²Όταν ανάγγειλαν στο Σίσερα ότι ο Βαράκ, γιος του Αβινώαμ, ανέβαινε στο όρος Θαβώρ,

¹³αυτός συγκέντρωσε τις εννιακόσιες σιδερένιες άμαξές του, και όλο το στρατό του, και πήγε από τη Χαρώσεθ των Εθνών στον ποταμό Κισών.

¹⁴Τότε είπε η Δεβόρα στο Βαράκ: «Πάμε, γιατί σήμερα ο Κύριος θα σου παραδώσει το Σίσερα· ο Κύριος ο ίδιος βαδίζει μπροστά σου». Ο Βαράκ κατέβηκε από το όρος Θαβώρ με τις δέκα χιλιάδες άντρες πίσω του.

¹⁵Κι όταν αυτός εξαπέλυσε επίθεση, προκάλεσε ο Κύριος σύγχυση στο Σίσερα, στις άμαξές του και στο στρατό του. Ο ίδιος κατέβηκε από το αμάξι του κι έφυγε πεζός.

¹⁶Αλλά ο Βαράκ καταδίωξε τις άμαξες και το στρατό των εχθρών ως τη Χαρώσεθ των Εθνών και κατέσφαξε όλους τους στρατιώτες του Σίσερα. Δεν έμεινε ούτε ένας ζωντανός.

Ο θάνατος του αρχιστρατήγου των αντιπάλων

¹⁷Ο Σίσερα κατέφυγε τρέχοντας στη σκηνή της Ιαήλ, της γυναίκας του Χέβερ του Κεναίου. Εκείνο τον καιρό υπήρχε ειρήνη ανάμεσα στον Ιαβίν, βασιλιά της Ασώρ, και στην οικογένεια του Χέβερ.

¹⁸Η Ιαήλ βγήκε να συναντήσει το Σίσερα και του είπε: «Έλα, κύριέ μου, έλα στη σκηνή μου, μη φοβάσαι». Μπήκε, λοιπόν, στη σκηνή κι αυτή τον έκρυψε με ένα σκέπασμα.

¹⁹Της λέει: «Διψάω· δώσ' μου σε παρακαλώ να πιω λίγο νερό». Εκείνη άνοιξε το ασκί με το γάλα, του έδωσε να πει, και τον ξανασκέπασε.

²⁰Ο Σίσερα της είπε πάλι: «Στάσου στην πόρτα της σκηνής, κι αν έρθουν και σε ρωτήσουν αν υπάρχει εδώ κανείς, εσύ να τους απαντήσεις “όχι”».

²¹Αποκαμωμένος καθώς ήταν κοιμήθηκε βαθειά. Τότε η Ιαήλ πήρε έναν πάσσαλο από τη σκηνή κι ένα σφυρί, πλησίασε αθόρυβα κι έμπηξε το παλούκι στο μηνίγγι του, έτσι που καρφώθηκε στη γη κι ο Σίσερα πέθανε.

²²Τότε έφτασε κι ο Βαράκ που καταδίωκε το Σίσερα. Η Ιαήλ βγήκε να τον προϋπαντήσει και του είπε: «Έλα και θα σου δείξω τον άνθρωπο που ζητάς». Ο Βαράκ μπήκε στη σκηνή και είδε το Σίσερα κάτω νεκρό, με το παλούκι στο μηνίγγι του.

²³Έτσι εκείνη την ημέρα μπροστά στους Ισραηλίτες ταπεινώσε ο Θεός τον Ιαβίν, το Χαναναίο βασιλιά.

²⁴Οι Ισραηλίτες εξαπέλυαν όλο και πιο ορμητικές επιθέσεις εναντίον του, ωστόσο τον εξουδετέρωσαν.

ΚΡΙΤΑΙ 5

Το τραγούδι της Δεβόρας και του Βαράκ

¹Εκείνη την ημέρα η Δεβόρα και ο Βαράκ, γιος του Αβινάμ, τραγούδησαν αυτόν τον ύμνο:

²Τον Κύριο δοξολογήστε, γιατί καλοί αρχηγοί δίνουν στον Ισραήλ προστάγματα, γιατί ο λαός πρόθυμος έτρεξε να πολεμήσει.

³Ακούστε, βασιλιάδες! Δώστε, ηγεμόνες, προσοχή! Εγώ στον Κύριο θα τραγουδήσω· στον Κύριο θα ψάλω, στο Θεό του Ισραήλ:

⁴Κύριε, όταν έβγαινες από το όρος Σηείρ, όταν ξεκίναγες απ' της Εδώμ τους κάμπους, έτρεμε η γη κι οι ουρανοί ταραζόνταν και στάλαζαν τα σύννεφα νερό.

⁵Έτρεμαν τα βουνά μπροστά στον Κύριο, –στον Κύριο του Σινά– μπρος στου Κυρίου την παρουσία, του Θεού του Ισραήλ.

⁶Στις μέρες του Σαμγάρ, γιου του Ανάθ, στις μέρες της Ιαήλ, τα караβάνια εξαφανίστηκαν, κι όσοι ταξίδευαν παίρνανε πλάγιους δρόμους.

⁷Αρχηγοί δεν υπήρχαν πια· καθόλου πια αρχηγοί στου Ισραήλ τη χώρα· ώσπου εμφανίστηκες εσύ, Δεβόρα, ώσπου εσύ εμφανίστηκες, μητέρα για τον Ισραήλ.

⁸Νέους διαλέξανε θεούς, θεούς που δεν τους γνώριζαν. Σε σαράντα χιλιάδες άντρες στον Ισραήλ ζήτημα αν εύρισκες μια ασπίδα ή ένα ακόντιο.

⁹Είν' η καρδιά μου με του Ισραήλ τους αρχηγούς, μ' εκείνους από τον λαό, που πρόθυμοι στον πόλεμο ετρέξαν. Τον Κύριο δοξολογήστε!

¹⁰Εσείς που ιπεύετε στις άσπρες γαϊδουρίτσες, εσείς που πάνω σε χαλιά καθόσαστε, κι εσείς που μες στους δρόμους περπατάτε, σκεφτείτε το.

¹¹Ακούτε! Φλύαρα πλήθη στα πηγάδια ολόγυρα διηγούνται του Κυρίου τους θριάμβους, τις νίκες του λαού του Ισραήλ. Τότε κατέβη του Κυρίου ο λαός στις πύλες.

¹²Εμπρός, εμπρός Δεβόρα! Εμπρός, εμπρός, τραγούδησε. Σήκω, Βαράκ, γιε του Αβινωάμ και ξαναφέρε πίσω τους αιχμαλώτους σου.

¹³Τότε πολέμησε ωσάν γενναίος ο Ισραήλ. Του Κυρίου ο λαός πολέμησαν σαν ήρωες.

¹⁴Οι αρχηγοί του Εφραΐμ βρίσκονται στην πεδιάδα, πίσω του ο Βενιαμίν με το λαό του. Και κατεβήκαν αρχηγοί απ' τη συγγένεια του Μαχείρ κι απ' τη φυλή του Ζαβουλών ακούραστοι αξιωματούχοι.

¹⁵Και του Ισάχαρ οι αρχηγοί ήταν μαζί με τη Δεβόρα. Και όπως ο Ισάχαρ, έτσι και ο Βαράκ όρμησε να τον κυνηγάει στην πεδιάδα. Μα στις τάξεις του Ρουβήν μεγάλες συζητήσεις γίνονταν.

¹⁶Γιατί καθόσουν στα μαντριά, Ρουβήν, ν' ακούς που τα κοπάδια τους φωνάζουν οι βοσκοί; Στις τάξεις του Ρουβήν μεγάλες συζητήσεις γίνονταν.

- 17** Ο Γαλαάδ έμεινε πέρα απ' τον Ιορδάνη· ο Δαν γιατί έχει τα πλοία μόνιμη κατοικία του; Ο Ασήρ καθόταν στην ακρογιαλιά, κι αναπαυόταν στα λιμάνια του.
- 18** Ο Ζαβουλών είναι λαός που με το θάνατο έπαιξε κι ο Νεφθαλί το ίδιο, στων μαχών τα πεδία.
- 19** Ήρθαν οι βασιλιάδες και πολέμησαν, πολέμησαν οι Χαναναίοι βασιλιάδες στην πολιτεία Τανάχ, κοντά στις Μεγιδδώ τα κεφαλάρια, αλλά δεν πήραν ασημένια λάφυρα.
- 20** Από τον ουρανό πολέμησαν τ' αστέρια, από τις τροχιές τους πολέμησαν τον Σίσερα.
- 21** Τους πήρε το ποτάμι του Κισών, ο Κισών, το πανάρχαιο ποτάμι. Περπάτησε με δύναμη, ψυχή μου!
- 22** Τότε μ' ορμή χτυπήσαν των αλόγων οι οπλές καθώς καλπάζουν, φεύγοντας οι καβαλάρηδες.
- 23** «Καταραστείτε τη Μηρώζ», είπε ο άγγελος Κυρίου· «σκληρά καταραστείτε τους κατοίκους της! Δεν ήρθαν σε βοήθεια του Κυρίου, δεν πολεμήσανε μαζί με τους γενναίους του ήρωες».
- 24** Η πιο ευλογημένη ας είναι απ' τις γυναίκες η Ιαήλ, του Χέβερ η γυναίκα, του Κεναίου. Απ' τις γυναίκες όλες που κατοικούνε σε σκηνές, αυτή ας είν' η πιο ευλογημένη.
- 25** Νερό της ζήτησε ο Σίσερα, κι εκείνη γάλα του 'δωσε· γάλα ολόπαχο του πρόσφερε μες σε πολύτιμη γαβάθα.
- 26** Το 'να της χέρι άδραξε τον πάσσαλο και το δεξί της το σφυρί των εργατών. Και χτύπησε το Σίσερα, το κεφάλι του το κομμάτιασε· του τρύπησε απ' άκρη σ' άκρη το μηλίγγι.
- 27** Στα πόδια της αυτός σωριάστηκε, έπεσε κι εκεί έμεινε. Μπροστά στα πόδια της σωριάστηκε, έπεσε κάτω. 'Κει που σωριάστηκε, εκεί έμεινε νεκρός.

²⁸Κοίταζε η μαύρη η μάνα του από το παραθύρι κι εθρηνολόγα του Σίσερα η μάνα μέσ' από το καφασωτό: «Γιατί αργεί να 'ρθεί η άμαξά του; Γιατί οι τροχοί του τόσο αργά κυλάνε; »

²⁹Από τις πριγκιπέσες της η πιο σοφή τής απαντά, κι αυτή το ξαναλέει στον εαυτό της:

³⁰«Σίγουρα, βρήκαν λάφουρα και τα μοιράζονται. Μια, δυο κοπέλες σκλάβες για κάθε μαχητή, λάφουρα από υφάσματα πολύχρωμα για το Σίσερα κεντημένα, μαντήλι πλουμιστό, κι από τις δυο του όψεις κεντημένο, για το λαιμό του νικητή».

³¹Έτσι να καταστρέφονται όλοι οι εχθροί σου, Κύριε· κι αυτοί που σ' αγαπούν ας λάμπουνε καθώς ο ήλιος που ανατέλλει. Και η χώρα ησύχασε για σαράντα χρόνια.

ΚΡΙΤΑΙ 6

Ο Γεδεών

¹Οι Ισραηλίτες δυσαρέστησαν πάλι τον Κύριο με τις πράξεις τους κι ο Κύριος τους παρέδωσε στους Μαδιανίτες για επτά χρόνια.

²Οι Μαδιανίτες καταπίεζαν σκληρά τους Ισραηλίτες· κι αυτοί για να προστατεύονται έφτιαξαν κρησφύγετα πάνω στα βουνά, σπηλιές και οχυρά.

³Όποτε οι Ισραηλίτες έσπερναν, οι Μαδιανίτες, οι Αμαληκίτες και διάφοροι νομάδες της Ανατολής έκαναν επιδρομές εναντίον τους.

⁴Στρατοπέδευαν στα χωράφια τους και κατέστρεφαν τις καλλιέργειες ως την είσοδο της Γάζας περίπου· επίσης δεν άφηναν στους Ισραηλίτες ούτε πρόβατα ούτε βόδια ούτε γαϊδούρια.

⁵Έρχονταν με τα κοπάδια τους και τις σκηνές τους σαν ακρίδες πολυάριθμες· αναρίθμητοι αυτοί και οι καμήλες τους έμπαιναν στη χώρα και την κατέστρεφαν.

⁶⁻⁷Εξαιτίας, λοιπόν, των Μαδιανιτών οι Ισραηλίτες είχαν τρομερά εξαθλιωθεί και επικαλέστηκαν τον Κύριο. Κι όταν επικαλέστηκαν τον Κύριο,

⁸εκείνος τους έστειλε έναν προφήτη, ο οποίος τους είπε: «Ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “εγώ σας έβγαλα από την Αίγυπτο, τη χώρα της δουλείας, ⁹σας ελευθέρωσα από την εξουσία των Αιγυπτίων και των άλλων καταπιεστών σας· έδωξα τους εχθρούς σας στο πέρασμά σας κι έδωσα σ’ εσάς τη χώρα τους.

¹⁰Και σας είπα: Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας. Μη λατρέψετε τους θεούς των Αμορραίων, στων οποίων τη χώρα έχετε εγκατασταθεί. Αλλά εσείς δε με υπακούσατε”».

Η κλήση του Γεδεών

¹¹Τότε ήρθε ο άγγελος του Κυρίου στο χωριό Οφρά και κάθισε κάτω από τη βελανιδιά που ανήκει στον Ιωάς της συγγένειας του Αβιέζερ. Ο γιος του Ιωάς, ο Γεδεών, κοπάνιζε σιτάρι μέσα στο πατητήρι για να το κρύψει από τους Μαδιανίτες.

¹²Ο άγγελος του Κυρίου εμφανίστηκε στο Γεδεών και του είπε: «Ο Κύριος είναι μαζί σου, γενναίε πολεμιστή».

¹³Ο Γεδεών του απάντησε: «Αχ, κύριέ μου, αν ο Κύριος είναι μαζί μας, γιατί μας βρήκαν όλα αυτά τα δεινά; Και πού είναι εκείνα τα θαυμαστά του έργα που μας διηγούνταν οι πατέρες μας και μας έλεγαν πως ο Κύριος τους είχε βγάλει από την Αίγυπτο; Τώρα ο Κύριος μας εγκατέλειψε και μας έχει παραδώσει στους Μαδιανίτες».

¹⁴Τότε ο Κύριος στράφηκε σ’ αυτόν και του είπε: «Μ’ αυτή τη δύναμη που έχεις, πήγαινε, και θα ελευθερώσεις τον Ισραήλ από τους Μαδιανίτες. Εγώ σε στέλνω».

¹⁵«Μα πώς, κύριέ μου, θα γλιτώσω εγώ τον Ισραήλ; » αποκρίθηκε ο Γεδεών. Η συγγενείά μου είναι η πιο ταπεινή ανάμεσα στη φυλή Μανασσή κι εγώ ο πιο μικρός της οικογένειας του πατέρα μου».

¹⁶Τότε του είπε ο Κύριος: «Ναι, αλλά εγώ θα είμαι μαζί σου, και θα νικήσεις τους Μαδιανίτες σαν να ’ταν ένας μόνον άνθρωπος».

17Ο Γεδεών του απάντησε: «Λοιπόν: Αν έχω την εύνοιά σου, δώσε μου ένα σημάδι ότι εσύ που μιλάς μαζί μου είσαι ο Κύριος.

18Μη φύγεις σε παρακαλώ από 'δω, ώσπου να επιστρέψω· πάω να φέρω τη θυσία μου που θέλω να σου προσφέρω». Κι εκείνος είπε: «Θα μείνω ώσπου να επιστρέψεις».

19Ο Γεδεών πήγε κι ετοίμασε ένα κατσίκι βραστό κι έφτιαξε άζυμα ψωμιά μ' ένα εφά αλεύρι. Έβαλε το κρέας σ' ένα καλάθι και το ζουμί σε μια χύτρα, τα έφερε κάτω από τη βελανιδιά και τα πρόσφερε στον άγγελο του Κυρίου.

20Ο άγγελος του Θεού τού είπε: «Πάρε το κρέας και τα άζυμα ψωμιά και βάλε τα σ' εκείνο το βράχο και χύσε πάνω τους το ζουμί». Έτσι κι έκανε.

21Ο άγγελος του Κυρίου άπλωσε το χέρι του και με την άκρη του ραβδιού του άγγιξε το κρέας και τα άζυμα ψωμιά. Και βγήκε φωτιά από το βράχο κι έκαψε εντελώς το κρέας και τα ψωμιά. Μετά ο άγγελος του Κυρίου έγινε άφαντος.

22Τότε κατάλαβε ο Γεδεών ότι αυτός ήταν ο άγγελος του Κυρίου, και είπε: «Αχ, Κύριε Θεέ, τρομάζω, γιατί στ' αλήθεια είδα τον άγγελο του Κυρίου πρόσωπο με πρόσωπο».

23Κι ο Κύριος του απάντησε: «Ηρέμησε· μη φοβάσαι, δε θα πεθάνεις».

24Ο Γεδεών έχτισε σ' εκείνο το σημείο θυσιαστήριο στον Κύριο και το ονόμασε «Ιεοβά-Σαλόμ» (ο Κύριος είναι Ειρήνη). Το θυσιαστήριο σώζεται μέχρι σήμερα στην Οφρά, το χωριό της συγγένειας του Αβιέζερ.

Ο Γεδεών καταστρέφει το ειδωλολατρικό θυσιαστήριο

25Εκείνη τη νύχτα είπε ο Κύριος στο Γεδεών: «Πάρε τον εφτάχρονο, καλοθρεμμένο ταύρο του πατέρα σου, και κατάστρεψε το θυσιαστήριο του Βάαλ, που έχει χτίσει ο πατέρας σου και κομμάτιασε την ξύλινη λατρευτική στήλη που είναι δίπλα του.

26Έπειτα χτίσε θυσιαστήριο στον Κύριο, το Θεό σου, στην κορυφή αυτού του βράχου, με στρώσεις λιθαριών, και πρόσφερε τον καλοθρεμμένο ταύρο ολοκαύτωμα με τα ξύλα της λατρευτικής στήλης που θα έχεις κομματιάσει».

27 Τότε ο Γεδεών πήρε δέκα από τους δούλους του, κι έκανε όπως του είπε ο Κύριος. Κι επειδή φοβόταν να το κάνει τη μέρα για να μην τον δουν από την οικογένεια του πατέρα του ή οι συμπολίτες του, το έκανε τη νύχτα.

28 Το πρωί σηκώθηκαν οι άντρες της πόλης και είδαν το θυσιαστήριο του Βάαλ γκρεμισμένο, την ξύλινη λατρευτική στήλη πλάι του κομματιασμένη, κι έναν ταύρο θυσιασμένο πάνω στο νεόκτιστο θυσιαστήριο.

29 Ρωτούσαν, λοιπόν, ο ένας τον άλλον: «Ποιος το 'κανε αυτό; » Ζήτησαν πληροφορίες, ερεύνησαν κι ανακάλυψαν πως ο Γεδεών, ο γιος του Ιωάς, το είχε κάνει.

30 Τότε πήγαν στον Ιωάς και του είπαν: «Βγάλε έξω το γιο σου να θανατωθεί, γιατί γκρέμισε το θυσιαστήριο του Βάαλ και κατακομμάτιασε την ξύλινη λατρευτική στήλη του».

31 Ο Ιωάς όμως απάντησε σ' όλους αυτούς που είχαν ξεσηκωθεί εναντίον του: «Εσείς θ' αγωνιστείτε για το Βάαλ; Εσείς θα τον βοηθήσετε; Όποιος αγωνιστεί γι' αυτόν, θα έχει θανατωθεί ως αύριο το πρωί. Αλλά αν ο Βάαλ είναι πραγματικός θεός, ας πάρει εκδίκηση ο ίδιος για τον εαυτό του, αφού κάποιος του γκρέμισε το θυσιαστήριο».

32 Από τη μέρα εκείνη τον Γεδεών τον ονόμασαν «Ιερουβάαλ» (Ο Βάαλ ας πάρει Εκδίκηση), από τα λόγια που είχε πει ο Ιωάς: «Ας πάρει ο Βάαλ εκδίκηση για τον εαυτό του, αφού κάποιος του γκρέμισε το θυσιαστήριο».

Ο Γεδεών ζητάει σημάδι από το Θεό

33 Οι Μαδιανίτες, οι Αμαληκίτες και οι νομάδες της Ανατολής συνενώθηκαν, πέρασαν τον Ιορδάνη και στρατοπέδευαν στην Κοιλάδα Ιζρεέλ.

34 Αλλά το Πνεύμα του Κυρίου εμπύχωσε το Γεδεών και σάλπισε με τη σάλπιγγα για να καλέσει τους άντρες της συγγένειας του Αβιέζερ να τον ακολουθήσουν.

35 Έστειλε και αγγελιοφόρους σ' όλη τη φυλή Μανασσή και την κάλεσε κι αυτήν να τον ακολουθήσει. Έπειτα έστειλε αγγελιοφόρους στις φυλές Ασήρ, Ζαβουλών και Νεφθαλί, και οι άντρες τους ήρθαν κι ενώθηκαν μαζί του.

³⁶Τότε ο Γεδεών είπε στο Θεό: «Αν θέλεις πράγματι να χρησιμοποιήσεις εμένα για να γλιτώσεις τους Ισραηλίτες, όπως είπες,

³⁷κοίτα: εγώ θα βάλω στο αλώνι μια τουλούπα μαλλί από πρόβατα. Αν τη νύχτα πέσει η δροσιά μονάχα πάνω στο μαλλί, και το έδαφος τριγύρω μείνει στεγνό, τότε θα καταλάβω ότι θα με χρησιμοποιήσεις για να γλιτώσεις τον Ισραήλ, όπως είπες».

³⁸Έτσι κι έγινε. Την άλλη μέρα το πρωί, όταν ο Γεδεών σηκώθηκε κι έστιψε το μαλλί, βγήκε τόση δροσιά, ώστε γέμισε μια χύτρα νερό.

³⁹Τότε ο Γεδεών είπε στο Θεό: «Μην οργιστείς εναντίον μου, αν σου ζητήσω κάτι για τελευταία φορά· ας δοκιμάσω, σε παρακαλώ, μονάχα μια φορά ακόμα με το μαλλί. Τώρα, λοιπόν, θέλω να μείνει μόνο το μαλλί στεγνό και να πέσει δροσιά στο έδαφος τριγύρω».

⁴⁰Έτσι κι έκανε ο Θεός τη νύχτα εκείνη. Μόνο το μαλλί έμεινε στεγνό, ενώ στο έδαφος τριγύρω έπεσε δροσιά.

ΚΡΙΤΑΙ 7

Ο Γεδεών νικάει τους Μαδιανίτες

¹Νωρίς το πρωί σηκώθηκε ο Γεδεών, που λεγόταν και Ιερουβάαλ, κι ο στρατός που ήταν μαζί του και στρατοπέδευσε κοντά στην πηγή Αράδ, ενώ το στρατόπεδο των Μαδιανιτών ήταν στα βόρεια της Γιβεάθ-Μορέχ, στην πεδιάδα.

²Ο Κύριος είπε στο Γεδεών: «Ο στρατός σου είναι πάρα πολύς για να παραδώσω τους Μαδιανίτες στην εξουσία τους. Μπορεί οι Ισραηλίτες να καυχηθούν ότι νίκησαν με τη δική τους δύναμη και ν' αποδώσουν στον εαυτό τους τη δόξα που θα ανήκει σ' εμένα.

³Βγάλε, λοιπόν, τώρα ανακοίνωση να σ' ακούσουν όλοι και πες τους: “όποιος φοβάται και είναι δειλός ας φύγει απ' το όρος Γαλαάδ κι ας επιστρέψει στο σπίτι του”». Έτσι έφυγαν είκοσι δύο χιλιάδες άντρες από το στρατό κι έμειναν δέκα χιλιάδες.

⁴Ο Κύριος είπε πάλι στο Γεδεών: «Ο στρατός είναι ακόμη πάρα πολύς· οδήγησέ τους στις όχθες του ποταμού κι εκεί θα κάνω εγώ για σένα την επιλογή: Για όποιον σου πω, “να ῥθεί μαζί σου”, αυτός θα έρθει· και για όποιον σου πω, “να μην έρθει μαζί σου”, αυτός δε θα ῥθεί».

⁵Ο Γεδεών οδήγησε το στρατό στις όχθες του ποταμού. Τότε ο Κύριος του είπε: «Αυτούς που θα πιουν νερό με τη γλώσσα τους, όπως πίνει ο σκύλος, να τους χωρίσεις από κείνους που θα γονατίσουν για να πιουν».

⁶Αυτοί που έπιναν νερό με τη γλώσσα τους ήταν τριακόσιοι· όλοι οι υπόλοιποι γονάτισαν για να πιουν.

⁷Ο Κύριος είπε στο Γεδεών: «Μόνο με τους τριακόσιους άντρες, που ήπιαν με τη γλώσσα τους, θα σας ελευθερώσω και θα σου παραδώσω τους Μαδιανίτες. Όλοι οι υπόλοιποι ας πάνε στα σπίτια τους».

⁸Ο Γεδεών κράτησε τους τριακόσιους άντρες. Όλους τους άλλους Ισραηλίτες τους έστειλε στις σκηνές τους αφού τους πήρε πίσω τις προμήθειες και τις σάλπιγγές τους.

Ο Γεδεών βεβαιώνεται για τη νίκη και επιτίθεται

Το στρατόπεδο των Μαδιανιτών ήταν σε χαμηλότερο σημείο από των Ισραηλιτών.

⁹Εκείνη τη νύχτα ο Κύριος είπε στο Γεδεών: «Σήκω, κατέβα να επιτεθείς στο στρατόπεδο, κι εγώ θα σου το παραδώσω».

¹⁰Αν φοβάσαι να επιτεθείς, κατέβα πρώτα μαζί με το δούλο σου τον Φουρά, στο στρατόπεδο,

¹¹ν’ ακούσεις τι λένε. Μετά θα έχεις το θάρρος να πας και να επιτεθείς». Κατέβηκε, λοιπόν, ο Γεδεών μαζί με το δούλο του, τον Φουρά, ως την προφυλακή του εχθρικού στρατοπέδου.

¹²Οι Μαδιανίτες, οι Αμαληκίτες και οι νομάδες της Ανατολής είχαν απλωθεί στην πεδιάδα, αμέτρητοι σαν ακρίδες· αμέτρητες ήταν και οι καμήλες τους, σαν τους κόκκους της άμμου στην ακροθαλασσιά.

13Όταν έφτασε εκεί ο Γεδεών, ένας στρατιώτης διηγόταν στο σύντροφό του ένα όνειρο, που είχε δει: «Είδα στ' όνειρό μου», του έλεγε, «ένα κρίθινο καρβέλι ψωμί που κυλούσε μέσα στο στρατόπεδό μας κι έφτασε σε μια σκηνή· τη χτύπησε, την αναποδογύρισε και τη διέλυσε».

14Ο σύντροφός του του αποκρίθηκε: «Αυτό δεν συμβολίζει τίποτ' άλλο, παρά το ξίφος του Γεδεών, γιου του Ιωάς, του Ισραηλίτη. Ο Θεός τού έχει παραδώσει τους Μαδιανίτες και όλο το στρατόπεδο».

15Ο Γεδεών, όταν άκουσε τη διήγηση του ονείρου και τη σημασία του, προσκύνησε, γύρισε πίσω στο στρατόπεδο των Ισραηλιτών και φώναξε: «Σηκωθείτε, γιατί ο Κύριος σας έχει παραδώσει το στρατόπεδο των Μαδιανιτών».

16Μοίρασε τους τριακόσιους άντρες σε τρία μέρη και έδωσε στον καθένα τους από μία σάλπιγγα και μία άδεια στάμνα, με μια λαμπάδα μέσα.

17Μετά τους είπε: «Θα κοιτάζετε εμένα κι ό, τι κάνω θα κάνετε, από τη στιγμή που θα φτάσω στην άκρη του εχθρικού στρατοπέδου.

18Όταν σαλπίσω με τη σάλπιγγα εγώ κι αυτοί που είναι μαζί μου, τότε θα σαλπίσετε κι εσείς γύρω από το στρατόπεδο και θα φωνάξετε: “για τον Κύριο και για το Γεδεών”».

19Λίγο αργότερα την ίδια νύχτα ο Γεδεών και οι εκατό άντρες του έφτασαν στην άκρη του στρατοπέδου, την ώρα που άρχιζε η δεύτερη σκοπιά, μόλις είχαν αλλάξει οι φρουροί. Σάλπισαν τότε με τις σάλπιγγες κι έσπασαν τις στάμνες που κρατούσαν στα χέρια τους.

20Αμέσως σάλπισαν και τα άλλα δύο τμήματα, έσπασαν τις στάμνες και κρατώντας με το αριστερό τους χέρι τις λαμπάδες και με το δεξί τις σάλπιγγες, σάλπιζαν και φώναζαν: «Για τον Κύριο και για το Γεδεών».

21Πήραν όλοι θέσεις γύρω από το στρατόπεδο, ενώ μέσα, οι στρατιώτες έτρεχαν, φώναζαν και προσπαθούσαν να διαφύγουν.

²²Όταν σάλπισαν και οι τριακόσιοι με τις σάλπιγγες, ο Κύριος έκανε ώστε μέσα στο εχθρικό στρατόπεδο ο ένας να στρέψει το ξίφος του εναντίον του άλλου και ν' αλληλοσκοτωθούν. Όσοι από τους στρατιώτες γλίτωσαν, έφτασαν τρέχοντας ως τη Βαιθ-Ασσιτά, προς την κατεύθυνση της Σερεθά, κι ως την άκρη της Αβέλ-Μεχολά, κοντά στην Ταββάθ.

Οι Εφραϊμίτες βοηθούν στην καταδίωξη των Μαδιανιτών

²³Τότε κάλεσαν τους Ισραηλίτες των φυλών Νεφθαλί, Ασήρ και όλης της φυλής του Μανασσή για να καταδιώξουν τους Μαδιανίτες.

²⁴Ο Γεδεών έστειλε αγγελιοφόρους σ' όλη την ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ με το εξής μήνυμα: «Κατεβείτε και αποκλείστε τους Μαδιανίτες να μη διαφύγουν! Καταλάβετε πριν απ' αυτούς τα περάσματα του Ιορδάνη ως τη Βαιθ-Βαρά». Συγκεντρώθηκαν, λοιπόν, όλοι οι Εφραϊμίτες κι έπιασαν τα περάσματα του Ιορδάνη ως τη Βαιθ-Βαρά.

²⁵Συνέλαβαν αιχμαλώτους τους δύο αρχηγούς των Μαδιανιτών, τον Ωρήβ και τον Ζεέβ. Τον Ωρήβ τον σκότωσαν στο βράχο Ωρήβ και τον Ζεέβ στο πατητήρι του Ζεέβ· και κατατρόπωσαν τους Μαδιανίτες. Το κεφάλι του Ωρήβ και του Ζεέβ τα έφεραν στο Γεδεών στην άλλη όχθη του Ιορδάνη.

ΚΡΙΤΑΙ 8

Ολοκληρωτική καταστροφή των Μαδιανιτών

¹Οι Εφραϊμίτες είπαν στο Γεδεών: «Τι είναι αυτό που μας έκανες! Γιατί δε μας κάλεσες κι εμάς, όταν πήγαινες να πολεμήσεις εναντίον των Μαδιανιτών; » Και του παραπονιούνταν έντονα γι' αυτό.

²Ο Γεδεών τους είπε: «Τι έκανα εγώ σε σύγκριση με τα δικά σας κατορθώματα; Το μικρό αυτό επίτευγμα της φυλής Εφραΐμ δεν είναι καθόλου υποδεέστερο απ' όσα κατόρθωσε η δική μου συγγένεια του Αβιέζερ.

³Σ' εσάς παρέδωσε ο Θεός τους αρχηγούς των Μαδιανιτών, τον Ωρήβ και τον Ζεέρ. Τι έκανα λοιπόν εγώ περισσότερο από σας; » Όταν είπε αυτά τα λόγια ο Γεδεών, σταμάτησε ο θυμός τους εναντίον του.

⁴Ο Γεδεών και οι τριακόσιοι άντρες του διάβηκαν τον Ιορδάνη εξαντλημένοι και πεινασμένοι, αλλά συνέχιζαν να καταδιώκουν τον εχθρό.

⁵Ο Γεδεών είπε στους κατοίκους της Σουκκώθ: «Δώστε, παρακαλώ, ψωμί στο λαό που με ακολουθεί, γιατί είναι εξαντλημένοι· εγώ θα συνεχίσω την καταδίωξη των βασιλιάδων των Μαδιανιτών Ζεβάχ και Σαλμουunnά».

⁶Οι άρχοντες όμως της πόλης τού απάντησαν: «Μήπως τους έχεις κιόλας στο χέρι σου το Ζεβάχ και τον Σαλμουunnά, για να δώσουμε ψωμί στο στρατό σου;»

⁷«Καλά», τους είπε ο Γεδεών· «όταν ο Κύριος θα μου παραδώσει το Ζεβάχ και το Σαλμουunnά, τότε θα ξεσκίσω τις σάρκες σας με τ' αγκάθια και τα τριβόλια της ερήμου».

⁸Από 'κει ανέβηκε στη Φανουήλ και μίλησε στους κατοίκους της με τον ίδιο τρόπο, και του απάντησαν κι αυτοί όπως του είχαν απαντήσει οι κάτοικοι της Σουκκώθ.

⁹Και ο Γεδεών είπε στους άντρες της Φανουήλ: «Όταν θα επιστρέψω με το καλό, θα καταστρέψω αυτό το φρούριο».

¹⁰Ο Ζεβάχ κι ο Σαλμουunnά με τα στρατεύματά τους, περίπου δεκαπέντε χιλιάδες, βρίσκονταν όλοι στην Καρκόρ. Τόσοι είχαν απομείνει από ολόκληρο το στράτευμα των νομάδων της Ανατολής· είχαν σκοτωθεί εκατόν είκοσι χιλιάδες ετοιμοπόλεμοι στρατιώτες.

¹¹Ο Γεδεών ανέβηκε από το δρόμο που ακολουθούν οι νομάδες, που ζουν σε σκηνές, ανατολικά της Νόβαχ και της Ιογβεά, και χτύπησε τον εχθρικό στρατό, την ώρα που αναπαύονταν.

¹²Οι δυο βασιλιάδες των Μαδιανιτών, Ζεβάχ και Σαλμουunnά, ξέφυγαν αλλά ο Γεδεών τους καταδίωξε· τους αιχμαλώτισε κι έτσι ο στρατός τους κατατροπώθηκε.

Η εκδίκηση του Γεδεών

¹³Καθώς γύριζε από τον πόλεμο ο Γεδεών, γιος του Ιωάς, ακολουθώντας την ανηφόρα της Χέρες,

14συνέλαβε έναν νεαρό από τους κατοίκους της Σουκκώθ και τον υποχρέωσε να του πει ποιοι ήταν οι άρχοντες της πόλης και οι πρεσβύτεροί της. Εκείνος του έδωσε γραπτώς εβδομήντα εφτά ονόματα.

15Ύστερα πήγε στους κατοίκους της Σουκκώθ και τους είπε: «Εσείς κάποτε με ειρωνευτήκατε και μου είπατε: “γιατί να δώσουμε ψωμί στους άντρες σου που είν’ εξαντλημένοι; Μήπως έχεις στο χέρι σου τον Ζεβάχ και τον Σαλμουρνά;” Ε, λοιπόν, σας έφερα εδώ τον Ζεβάχ και τον Σαλμουρνά».

16Τότε πήρε αγκάθια και τριβόλια από την έρημο και τα χρησιμοποίησε για να τιμωρήσει μ’ αυτά τους πρεσβυτέρους της πόλης.

17Επίσης κατέστρεψε το φρούριο της Φανουήλ και σκότωσε τους κατοίκους της πόλης.

18Έπειτα, είπε στον Ζεβάχ και στον Σαλμουρνά: «Πώς ήταν αυτοί που σκοτώσατε στη Θαβώρ; » Εκείνοι του απάντησαν: «Ακριβώς όπως εσύ. Καθένας τους έμοιαζε με βασιλόπουλο».

19Τότε τους είπε: «Αυτοί ήταν τ’ αδέρφια μου, παιδιά της μάνας μου. Μα τον αληθινό Κύριο, αν τους είχατε χαρίσει τη ζωή, εγώ τώρα δε θα σας σκότωνα».

20Και είπε στον Ιεθέρ, τον πρωτότοκο γιο του: «Εμπρός σκότωσέ τους». Αλλά ο νεαρός δεν έσυρε το ξίφος του, γιατί ήταν ακόμα παιδί και φοβόταν.

21Τότε ο Ζεβάχ και ο Σαλμουρνά είπαν στο Γεδεών: «Έλα, σκότωσέ μας εσύ, γιατί αυτό ταιριάζει να το κάνει ένας πραγματικός άντρας». Έτσι ο Γεδεών όρμησε και σκότωσε τον Ζεβάχ και τον Σαλμουρνά και πήρε τα στολίδια που είχαν οι καμήλες τους στο λαιμό τους.

Το χρυσό είδωλο του Γεδεών

22Ύστερα απ’ αυτά οι Ισραηλίτες είπαν στο Γεδεών: «Γίνε εσύ κυβερνήτης μας, έπειτα ο γιος σου και μετά ο εγγονός σου, γιατί εσύ μας ελευθέρωσες από τους Μαδιανίτες».

23Ο Γεδεών όμως τους απάντησε: «Δε θα σας κυβερνήσω εγώ, ούτε κι ο γιος μου· ο Κύριος θα σας κυβερνάει».

²⁴Επίσης τους είπε: «Θα σας ζητήσω μια χάρη: Να μου δώσει ο καθένας ένα σκουλαρίκι από τα λάφυρα που πήρε. Γιατί οι Μαδιανίτες φορούσαν χρυσά σκουλαρίκια, όπως οι νομάδες της ερήμου.

²⁵Αυτοί απάντησαν: «Ευχαρίστως θα σου τα δώσουμε». Έστρωσαν, λοιπόν, ένα πανωφόρι κι έριχναν εκεί ο καθένας τα σκουλαρίκια από τα λάφυρά του.

²⁶Το βάρος των χρυσών σκουλαρικών που ζήτησε ο Γεδεών έφτασε τους χίλιους εφτακόσιους χρυσούς σίκλους, χώρια τα στολίδια και τα κρεμαστά σκουλαρίκια και τα κόκκινα ρούχα που φορούσαν οι βασιλιάδες των Μαδιανιτών, και χώρια οι πολύτιμες αλυσίδες που είχαν οι καμήλες στο λαιμό τους.

²⁷Μ' αυτά ο Γεδεών έφτιαξε ένα είδωλο και το τοποθέτησε στην πόλη του, την Οφρά. Όλοι οι Ισραηλίτες άρχισαν να το λατρεύουν εκεί, κι έγινε αυτό παγίδα για το Γεδεών και την οικογένειά του.

²⁸Οι Μαδιανίτες υποδουλώθηκαν στους Ισραηλίτες και δε σήκωσαν πια κεφάλι. Έτσι ησύχασε η χώρα για σαράντα χρόνια, όσο δηλαδή ζούσε ο Γεδεών.

Ο θάνατος του Γεδεών

²⁹Ο Ιερουβάαλ, δηλαδή ο Γεδεών, γιος του Ιωάς, πήγε τότε να μείνει στο σπίτι του.

³⁰Είχε εβδομήντα γιους, δικά του παιδιά, επειδή είχε πολλές γυναίκες.

³¹Μια παλλακίδα του, που έμενε στη Συχέμ, του γέννησε κι αυτή γιο και τον ονόμασαν Αβιμέλεχ.

³²Ο Γεδεών, πέθανε σε μεγάλη ηλικία και θάφτηκε στον τάφο του Ιωάς, του πατέρα του, στην Οφρά, την πόλη των Αβιεζεριτών.

³³Μετά το θάνατο του Γεδεών, οι Ισραηλίτες άρχισαν πάλι να λατρεύουν τους Βάαλ κι έκαναν θεό τους το Βάαλ-Βερίθ (Βάαλ της Διαθήκης).

³⁴Ξέχασαν τον Κύριο, το Θεό τους, που τους είχε ελευθερώσει από όλους τους εχθρούς ολόγυρά τους.

³⁵Κι ούτε έδειξαν καθόλου ευγνωμοσύνη στην οικογένεια του Ιερουβάαλ, δηλαδή του Γεδεών, για τα όσα καλά είχε κάνει στο λαό Ισραήλ.

ΚΡΙΤΑΙ 9

Ο Αβιμέλεχ

¹⁻²Ο Αβιμέλεχ, γιος του Ιερουβάαλ, πήγε στη Συχέμ να μιλήσει σε όλη τη συγγένεια της μητέρας του από τη μεριά του πατέρα της. «Μιλήστε, σας παρακαλώ», τους είπε, «να σας ακούσουν όλοι οι κάτοικοι της Συχέμ και ρωτήστε τους: “τι είναι καλύτερο για σας: να σας κυβερνούν εβδομήντα άνθρωποι, δηλαδή όλοι οι γιοι του Ιερουβάαλ, ή να σας κυβερνάει μόνο ένας;” Θυμηθείτε, ακόμα, ότι εγώ είμαι σάρκα σας και αίμα σας».

³Οι συγγενείς της μητέρας του, ανέφεραν όλα αυτά τα λόγια στους κατοίκους της Συχέμ και πήραν το μέρος του. Έτσι οι Συχεμίτες αποφάσισαν ν' ακολουθήσουν τον Αβιμέλεχ, γιατί σκέφτηκαν: «Συγγενής μας είναι».

⁴Έδωσαν, λοιπόν, στον Αβιμέλεχ εβδομήντα ασημένιους σίκλους από το ναό του Βάαλ-Βερίθ και μίσθωσε κάτι τυχοδιώκτες και άχρηστους τύπους, οι οποίοι έγιναν ακόλουθοί του.

⁵Πήγε στο σπίτι του πατέρα του, στην Οφρά, και σκότωσε τους άλλους γιους του Ιερουβάαλ, τους αδερφούς του, εβδομήντα άντρες· τους σκότωσε όλους πάνω στην ίδια πέτρα. Έμεινε μόνο ο Ιωθάμ, ο μικρότερος γιος του Ιερουβάαλ, γιατί κατάφερε να κρυφτεί.

⁶Τότε συγκεντρώθηκαν όλοι οι κάτοικοι της Συχέμ και της Μιλλώ, πήγαν στη Βελανιδιά της Συχέμ, πλάι στην πέτρα που είχε στήσει εκεί ο Ιησούς του Ναυή, κι ανακήρυξαν βασιλιά τον Αβιμέλεχ.

Το αίνιγμα του Ιωθάμ

⁷Όταν ανάγγειλαν αυτά τα γεγονότα στον Ιωθάμ, αυτός πήγε και στάθηκε στην κορφή του όρους Γεριζίμ και φώναξε όσο πιο δυνατά μπορούσε:

«Ακούστε με», είπε, «κάτοικοι της Συχέμ, αν θέλετε και ο Θεός να σας ακούσει!

⁸Κάποτε τα δέντρα πήγαν να διαλέξουν ποιον θα χρίσουν βασιλιά τους. Είπαν στην ελιά: “έλα να γίνεις βασιλιάς μας”.

⁹Αλλά η ελιά τούς αποκρίθηκε: “ν’ αφήσω εγώ το λάδι που παράγω, που μ’ αυτό τιμούν θεούς κι ανθρώπους για να κυβερνήσω τα δέντρα; ”

¹⁰Τότε τα δέντρα είπαν στη συκιά: “έλα εσύ να γίνεις βασιλιάς μας”.

¹¹Μα κι η συκιά τούς αποκρίθηκε: “ν’ αφήσω εγώ τους ωραίους και γλυκούς καρπούς που κάνω, για να κυβερνήσω τα δέντρα; ”

¹²Τότε τα δέντρα είπαν στο αμπέλι: “έλα εσύ να γίνεις βασιλιάς μας”.

¹³Μα και το αμπέλι τούς αποκρίθηκε: “ν’ αφήσω εγώ το κρασί που βγάζω, που το χαίρονται θεοί και άνθρωποι, για να κυβερνήσω τα δέντρα; ”

¹⁴Τότε τα δέντρα είπαν στην αγκαθιά: “έλα εσύ να γίνεις βασιλιάς μας”.

¹⁵Και η αγκαθιά τούς αποκρίθηκε: “αν θέλετε στ’ αλήθεια να με χρίσετε βασιλιά σας, ελάτε να κρυφτείτε στη σκιά μου· αν δεν έρθετε, φωτιά θα βγει από τ’ αγκάθια μου και θα κατακάψει τους κέδρους του Λιβάνου”».

¹⁶«Τώρα, λοιπόν», συνέχισε ο Ιωθάμ, «ενεργήσατε άραγε ειλικρινά και τίμια όταν κάνατε βασιλιά τον Αβιμέλεχ; Φερθήκατε σωστά στον Ιερουβάαλ και στην οικογένειά του; Του δείξατε καθόλου ευγνωμοσύνη για όλα όσα έκανε για σας;

¹⁷Ο πατέρας μου πολέμησε για σας κι έβαλε σε κίνδυνο τη ζωή του, για να σας ελευθερώσει από τους Μαδιανίτες.

¹⁸Κι εσείς σήμερα ξεσηκωθήκατε ενάντια στην οικογένεια του πατέρα μου, σκοτώσατε τους γιους του, εβδομήντα άντρες, πάνω στην ίδια πέτρα κι ανακηρύξατε βασιλιά των Συχεμιτών τον Αβιμέλεχ, γιο της δούλης του, επειδή είναι συγγενής σας.

¹⁹Αν, λοιπόν, σήμερα ενεργήσατε ειλικρινά και τίμια απέναντι στον Ιερουβάαλ και στην οικογένειά του, τότε να τον χαίρεστε τον Αβιμέλεχ και να σας χαίρεται κι αυτός.

²⁰Αν όχι, φωτιά θα βγει από τον Αβιμέλεχ και θα κατακάψει τους κατοίκους της Συχέμ και της Μιλλώ· και φωτιά θα βγει από τους κατοίκους της Συχέμ και της Μιλλώ και θα κατακάψει τον Αβιμέλεχ».

²¹Μετά ο Ιωθάμ έφυγε με βίαση και κατέφυγε στη Βέερ, μακριά από τον Αβιμέλεχ, τον αδερφό του.

Διαφωνία ανάμεσα στον Αβιμέλεχ και στους Συχεμίτες

²²Ο Αβιμέλεχ κυβέρνησε τον Ισραήλ τρία χρόνια.

²³Έπειτα έστειλε ο Θεός πνεύμα διχόνοιας ανάμεσα σ' αυτόν και στους κατοίκους της Συχέμ κι επαναστάτησαν εναντίον του.

²⁴Έτσι θα πλήρωναν όλοι για τα κακουργήματά τους: Ο Αβιμέλεχ για το φόνο στη Συχέμ των εβδομήντα γιων του Ιερουβάαλ, των αδερφών του, και οι Συχεμίτες, γιατί είχαν βοηθήσει τον Αβιμέλεχ να σκοτώσει τους αδερφούς του.

²⁵Έτσι, για να κάνουν κακό στον Αβιμέλεχ οι Συχεμίτες, έστησαν ενέδρες στα γύρω βουνά και λήστευαν όλους όσοι περνούσαν από το δρόμο κοντά στην πόλη. Και τα 'μαθε αυτά ο Αβιμέλεχ.

²⁶Μια μέρα ήρθε στη Συχέμ ο Γαάλ, γιος του Εβέδ, με τους συγγενείς του· οι Συχεμίτες του έδειξαν εμπιστοσύνη.

²⁷Βγήκαν στα χωράφια, τρύγησαν τ' αμπέλια τους, πάτησαν τα σταφύλια και γιόρτασαν· έπειτα μπήκαν στο ναό του Θεού τους, έφαγαν και ήπιαν, κι έβρισαν τον Αβιμέλεχ:

²⁸«Ποιος είναι πια αυτός ο Αβιμέλεχ», έλεγε ο Γαάλ, «που εμείς οι Συχεμίτες θα του είμαστε δούλοι; Ένας γιος του Ιερουβάαλ είναι, και κυβερνάει την πόλη μέσω του Ζεβούλ. Εσείς κοιτάξτε να τα 'χετε καλά με το Χαμόρ, τον ιδρυτή της Συχέμ.

- ²⁹Αν είχα εγώ αυτό το λαό στα χέρια μου, θα έδιωχνα τον Αβιμέλεχ. Θα του 'λεγα: “πάρε όλο το στρατό σου και βγες να με πολεμήσεις”».
- ³⁰Ο Ζεβούλ, ο άρχοντας της πόλης, έμαθε αυτά που είπε ο Γαάλ κι οργίστηκε.
- ³¹Έστειλε, λοιπόν, κρυφά αγγελιοφόρους στον Αβιμέλεχ στην Αρουμά με το εξής μήνυμα: «Ο Γαάλ, γιος του Εβέδ, ήρθε με τους συγγενείς του στη Συχέμ και ξεσηκώνουν την πόλη εναντίον σου.
- ³²Σήκω, λοιπόν, τη νύχτα με τους άντρες σου και στήσε ενέδρα στην ύπαιθρο.
- ³³Το πρωί με την ανατολή του ήλιου, θα σηκωθείς νωρίς και θα εξαπολύσεις επίθεση στην πόλη. Κι όταν ο Γαάλ με τους άντρες του βγουν να σε αντιμετωπίσουν, τότε κάνε τους ό, τι περνάει απ' το χέρι σου».
- ³⁴Ο Αβιμέλεχ σηκώθηκε τη νύχτα μαζί με όλους τους άντρες του κι έστησαν ενέδρα κοντά στην Συχέμ με τέσσερις ομάδες.
- ³⁵Όταν ο Γαάλ βγήκε από την πόλη και στάθηκε στην είσοδο της πύλης, τότε σηκώθηκε από την ενέδρα ο Αβιμέλεχ και η ομάδα του.
- ³⁶Ο Γαάλ τους είδε και είπε στο Ζεβούλ: «Κοίτα! Λαός κατεβαίνει από τις κορφές των βουνών». Ο Ζεβούλ του είπε: «είναι η σκιά των βουνών κι εσύ την παίρνεις για ανθρώπους».
- ³⁷Ο Γαάλ ξαναείπε: «Μα κοίτα, είναι λαός που κατεβαίνει από το βουνό που είναι στο κέντρο της περιοχής, και μια ομάδα έρχεται από τον δρόμο της Βελανιδιάς των Μάντεων».
- ³⁸Τότε ο Ζεβούλ του απάντησε: «Πού είναι τώρα τα μεγάλα λόγια που έλεγες: “ποιος είναι ο Αβιμέλεχ, που θα γίνουμε δούλοι του! ”; Αυτοί είναι οι άντρες του που περιφρονούσες. Βγες, λοιπόν, τώρα να τον πολεμήσεις».
- ³⁹Έτσι, βγήκε ο Γαάλ επικεφαλής των αντρών της Συχέμ και πολέμησε εναντίον του Αβιμέλεχ.
- ⁴⁰Ο Αβιμέλεχ όμως τον έτρεψε σε φυγή και έπεσαν πολλοί θανάσιμα τραυματισμένοι, πριν φτάσουν στην είσοδο της πύλης.

41 Ο Αβιμέλεχ γύρισε στην Αρουμά κι ο Ζεβούλ έδιωξε από τη Συχέμ το Γαάλ και τους συγγενείς του, και τους απαγόρευσε να ξαναγυρίσουν στην πόλη.

Ο Αβιμέλεχ κυριεύει και καταστρέφει τη Συχέμ

42 Την άλλη μέρα οι άντρες της Συχέμ ετοιμάστηκαν να βγουν από την πόλη στους αγρούς. Ο Αβιμέλεχ ειδοποιήθηκε σχετικά,

43 και πήρε τους άντρες του, τους μοίρασε σε τρεις ομάδες και έστησε ενέδρα στην ύπαιθρο. Μόλις είδε το λαό να βγαίνει από την πόλη, όρμησε εναντίον τους και τους χτύπησε.

44 Ο ίδιος και η ομάδα του προχώρησαν προς την πόλη και στάθηκαν στην είσοδο της πύλης, ενώ οι άλλες δύο ομάδες επιτεθήκαν σ' αυτούς που βρίσκονταν στους αγρούς και τους σκότωσαν.

45 Ο Αβιμέλεχ πολέμησε ενάντια στην πόλη ολόκληρη εκείνη την ημέρα και την κυριέψε. Σκότωσε τους κατοίκους της, την ερείπωσε και κάλυψε το έδαφός της με αλάτι.

46 Όταν τα 'μαθαν αυτά οι κάτοικοι του φρουρίου της Συχέμ, κλείστηκαν όλοι στο υπόγειο του ναού του Βάαλ-Βερίθ.

47 Όταν ειδοποιήθηκε ο Αβιμέλεχ ότι όλοι οι κάτοικοι του φρουρίου της Συχέμ είχαν συγκεντρωθεί στο υπόγειο του ναού,

48 ανέβηκε μαζί με τους άντρες του στο όρος Σαλμών, έκοψε με το τσεκούρι ένα κλαδί δένδρου, το έβαλε στον ώμο του και τους είπε: «Ό, τι είδατε να κάνω, κάντε το κι εσείς γρήγορα».

49 Έκοψαν λοιπόν όλοι από ένα κλαδί κι ακολούθησαν τον Αβιμέλεχ· έβαλαν τα κλαδιά τους στην είσοδο του υπογείου, τους έβαλαν φωτιά και τα έκαψαν μαζί μ' εκείνους που βρίσκονταν στο φρούριο. Έτσι πέθαναν όλοι οι άνθρωποι του φρουρίου της Συχέμ, περίπου χίλιοι άντρες και γυναίκες.

Το τέλος του Αβιμέλεχ

50 Έπειτα ο Αβιμέλεχ πήγε και επιτέθηκε στη Θαιβαίς· πολιορκήσε την πόλη και την κυριέψε.

⁵¹Υπήρχε όμως ένα ισχυρό φρούριο στο κέντρο της πόλης όπου κατέφυγαν και κλείστηκαν όλοι οι κάτοικοι, άντρες και γυναίκες, κι ανέβηκαν στη στέγη του φρουρίου.

⁵²Ο Αβιμέλεχ έφτασε στο φρούριο, του επιτέθηκε και πλησίασε στην πύλη για να του βάλει φωτιά.

⁵³Εκείνη τη στιγμή μια γυναίκα έριξε στο κεφάλι του ένα κομμάτι από μυλόπετρα και του 'σπασε το κρανίο.

⁵⁴Τότε ο Αβιμέλεχ φώναξε αμέσως τον νεαρό οπλοφόρο του και του είπε: «Τράβα το ξίφος σου και σκότώσέ με, για να μην πουν ότι με σκότώσε μια γυναίκα». Ο νέος τον διαπέρασε με το ξίφος του και πέθανε.

⁵⁵Όταν οι Ισραηλίτες είδαν ότι ο Αβιμέλεχ ήταν νεκρός, γύρισαν καθένας στο σπίτι του.

⁵⁶Έτσι ο Θεός έκανε να πέσει πάνω στον Αβιμέλεχ, το κακό που είχε κάνει στον πατέρα του, όταν σκότώσε τους εβδομήντα αδερφούς του.

⁵⁷Κι έκανε επίσης ο Θεός να πέσει πάνω στους κατοίκους της Συχέμ όλο το κακό που είχαν κάνει. Έτσι εκπληρώθηκε σ' αυτούς η κατάρα του Ιωθάμ, γιου του Ιερουβάαλ.

ΚΡΙΤΑΙ 10

Ο Τωλά

¹Μετά το θάνατο του Αβιμέλεχ, αναδείχθηκε σωτήρας του λαού Ισραήλ ο Τωλά, γιος του Πουά κι εγγονός του Δωδώ, από τη φυλή Ισάχαρ· αυτός κατοικούσε στη Σαμίρ, στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ.

²Κυβέρνησε τον Ισραήλ είκοσι τρία χρόνια. Έπειτα πέθανε, και τον έθαψαν στη Ζαμίρ.

Ο Ιαΐρ

³Μετά τον Τωλά εμφανίστηκε ο Ιαΐρ, ο Γαλααδίτης, ο οποίος κυβέρνησε τον Ισραήλ είκοσι δύο χρόνια.

⁴Αυτός είχε τριάντα γιους, που ίππευαν σε τριάντα πουλάρια και είχαν ιδιοκτησία τους τριάντα κεφαλοχώρια. Αυτά μέχρι σήμερα ονομάζονται «Κεφαλοχώρια του Ιαΐρ» και βρίσκονται στην περιοχή της Γαλαάδ.

⁵Όταν πέθανε ο Ιαΐρ, τον έθαψαν στην Καμών.

Ο Ιεφθάε

⁶Οι Ισραηλίτες έπραξαν πάλι ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο και λάτρεψαν τους Βάαλ και τις Ασάρτες, τους θεούς των Αραμαίων, των Σιδωνίων, των Μωαβιτών, των Αμμωνιτών, και των Φιλισταίων· τον Κύριο τον εγκατέλειψαν και δεν τον λάτρευαν πια.

⁷Τότε οργίστηκε ο Κύριος εναντίον των Ισραηλιτών και τους παρέδωσε στους Φιλισταίους και στους Αμμωνίτες.

⁸Από τότε και για δεκαοχτώ χρόνια αυτοί καταπίεζαν και τυραννούσαν τους Ισραηλίτες, αυτούς που ήταν εγκατεστημένοι ανατολικά του Ιορδάνη, στην περιοχή της Γαλαάδ, στη χώρα των Αμορραίων.

⁹Επίσης οι Αμμωνίτες διάβηκαν τον Ιορδάνη, για να πολεμήσουν εναντίον των φυλών Ιούδα, Βενιαμίν και Εφραΐμ. Έτσι οι Ισραηλίτες βρέθηκαν σε μεγάλη απόγνωση.

¹⁰Τότε επικαλέστηκαν τον Κύριο: «Θεέ μας, αμαρτήσαμε απέναντί σου», του είπαν, «γιατί εγκαταλείψαμε εσένα και λατρέψαμε τους Βάαλ».

¹¹Ο Κύριος είπε στους Ισραηλίτες: «Δεν σας έσωσα από τους Αιγύπτιους και τους Αμορραίους, από τους Αμμωνίτες και τους Φιλισταίους;

¹²Όταν οι Σιδώνιοι, οι Αμαληκίτες και οι Μαδιανίτες σάς καταπίεζαν και μ' επικαλεστήκατε, εγώ δεν σας ελευθέρωσα τότε απ' αυτούς;

¹³Εσείς όμως με αφήσατε και λατρέψατε άλλους Θεούς. Γι' αυτό δεν θα σας ελευθερώσω άλλη φορά.

¹⁴Πηγαίνετε και ζητήστε βοήθεια από τους θεούς που διαλέξατε. Αυτοί να σας βοηθήσουν στον καιρό της δυστυχίας σας».

¹⁵Είπαν τότε οι Ισραηλίτες στον Κύριο: «Αμαρτήσαμε· κάνε σ' εμάς ό, τι σου αρέσει, μόνο ελευθέρωσέ μας, σε παρακαλούμε, σήμερα».

¹⁶Μετά πέταξαν τους ξένους θεούς που είχαν και λάτρεψαν τον Κύριο. Κι εκείνος δεν μπορούσε πια να υπομένει τη δυστυχία τους.

Ο Ιεφθάέ γίνεται αρχηγός των Ισραηλιτών

¹⁷Οι Αμμωνίτες συγκεντρώθηκαν για πόλεμο και στρατοπέδευσαν στη Γαλαάδ. Μαζεύτηκαν και οι Ισραηλίτες και στρατοπέδευσαν στη Μισπά.

¹⁸Ο λαός και οι άρχοντες των φυλών που είχαν εγκατασταθεί στη Γαλαάδ, έλεγαν μεταξύ τους: «Ποιος θα ξεκινήσει τον πόλεμο εναντίον των Αμμωνιτών; Αυτός θα γίνει αρχηγός σ' όλους τους κατοίκους της Γαλαάδ».

ΚΡΙΤΑΙ 11

¹Ο Ιεφθάέ, ο Γαλααδίτης, ήταν γενναίος πολεμιστής. Ήταν γιος πόρνης. Πατέρας του ήταν ο Γαλαάδ.

²Η νόμιμη γυναίκα του Γαλαάδ του είχε γεννήσει γιους, οι οποίοι όταν μεγάλωσαν, έδιωξαν τον Ιεφθάέ και του είπαν: «Εσύ δεν έχεις μερίδιο στην περιουσία του πατέρα μας, γιατί είσαι γιος άλλης γυναίκας».

³Τότε έφυγε ο Ιεφθάέ μακριά απ' τους αδερφούς του κι εγκαταστάθηκε στη χώρα Τωβ. Εκεί μάζεψε γύρω του μερικούς τυχοδιώκτες, οι οποίοι έβγαιναν μαζί του στις επιδρομές που έκανε.

⁴Υστερα από λίγον καιρό οι Αμμωνίτες έκαναν πόλεμο εναντίον του Ισραήλ.

⁵Κατά τη διάρκεια του πολέμου, οι πρεσβύτεροι της Γαλαάδ πήγαν να πάρουν τον Ιεφθάέ από την Τωβ.

⁶«Έλα», του είπαν, «να γίνεις αρχηγός μας, για να πολεμήσουμε εναντίον των Αμμωνιτών».

⁷Αλλά ο Ιεφθάέ τους είπε: «Εσείς δεν είστε εκείνοι που με μισήσατε και με διώξατε από το σπίτι του πατέρα μου; Γιατί ήρθατε σ' εμένα τώρα που έχετε ανάγκη; »

⁸Αυτοί του απάντησαν: «Να, λοιπόν, γιατί ερχόμαστε τώρα σ' εσένα: για να έρθεις μαζί μας και να πολεμήσεις τους Αμμωνίτες, και να γίνεις αρχηγός μας και αρχηγός όλων των κατοίκων της Γαλαάδ».

⁹Ο Ιεφθάε τους είπε: «Αν με φέρετε πίσω για να πολεμήσω τους Αμμωνίτες κι ο Κύριος τους παραδώσει σ' εμένα, είναι βέβαιο πως θα γίνω αρχηγός σας; »

¹⁰Οι πρεσβύτεροι του απάντησαν: «Ο Κύριος ας είναι μάρτυρας ανάμεσά μας, ότι οπωσδήποτε θα κάνουμε ό, τι είπες».

¹¹Τότε ο Ιεφθάε έφυγε μαζί τους και ο λαός τον έκανε αρχηγό και ηγεμόνα του. Και επανέλαβε ο Ιεφθάε όλα τα λόγια της συμφωνίας ενώπιον του Κυρίου στη Μισπά.

Ο Ιεφθάε κάνει ανώφελες διαπραγματεύσεις με τους Αμμωνίτες

¹²Ο Ιεφθάε έστειλε αγγελιοφόρο στο βασιλιά των Αμμωνιτών και του έλεγε: «Τι συμβαίνει ανάμεσα σ' εμένα και σ' εσένα κι ήρθες στη χώρα μου να πολεμήσεις εναντίον μου; »

¹³Ο βασιλιάς των Αμμωνιτών απάντησε στους αγγελιοφόρους του Ιεφθάε: «Όταν οι Ισραηλίτες βγήκαν από την Αίγυπτο, κατέλαβαν τη χώρα μου, από την κοιλάδα Αρνών ως το χείμαρρο Ιαββόκ και ως τον Ιορδάνη. Τώρα λοιπόν δώστε πίσω ειρηνικά όλα αυτά τα εδάφη».

¹⁴Ο Ιεφθάε έστειλε πάλι αγγελιοφόρους στο βασιλιά των Αμμωνιτών,

¹⁵για να του πουν εκ μέρους του: «Δεν κατέλαβαν οι Ισραηλίτες τα εδάφη των Μωαβιτών ούτε των Αμμωνιτών».

¹⁶Όταν βγήκαν από την Αίγυπτο, πέρασαν μέσα από την έρημο ως την Ερυθρά Θάλασσα κι έφτασαν στην Κάδης.

¹⁷Τότε έστειλαν αγγελιοφόρους στο βασιλιά της Εδώμ, και του είπαν: “άφησέ μας, σε παρακαλούμε, να περάσουμε μέσα από τη χώρα σου”. Αλλά εκείνος δεν τους άκουσε. Έστειλαν και στο βασιλιά της Μωάβ αγγελιοφόρους, αλλά ούτε εκείνος θέλησε να τους αφήσει. Έτσι οι Ισραηλίτες έμειναν στην Κάδης.

¹⁸Στη συνέχεια πέρασαν μέσα από την έρημο, παρέκαμψαν τις χώρες της Εδώμ και της Μωάβ κι έφτασαν ανατολικά της Μωάβ και στρατοπέδευαν από την άλλη όχθη του ποταμού Αρνών· δεν πέρασαν όμως μέσα από τη Μωάβ, αφού ο Αρνών αποτελεί το σύνορό της.

¹⁹Τότε οι Ισραηλίτες έστειλαν αγγελιοφόρους στο Σιχόν, βασιλιά των Αμορραίων, που βασίλευε στην Εσεβών, και του είπαν: “άφησέ μας σε παρακαλούμε, να περάσουμε μέσα από τη χώρα σου για να πάμε στον τόπο μας”.

²⁰Αλλά ο Σιχόν δεν εμπιστεύτηκε τους Ισραηλίτες να τους αφήσει να περάσουν μέσ’ από τη χώρα του. Μάζεψε όλο το στρατό του και στρατοπέδευσε στην Ιασά και πολέμησε εναντίον τους.

²¹Τότε ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, παρέδωσε το Σιχόν και όλο τον στρατό του στους Ισραηλίτες. Τον νίκησαν, και κυρίεψαν όλη την περιοχή όπου κατοικούσαν οι Αμορραίοι,

²²από την κοιλάδα Αρνών ως το χείμαρρο Ιαββόκ και από την έρημο ως τον Ιορδάνη.

²³Ήταν ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, που έδιωξε τους Αμορραίους μπροστά από το λαό του· κι εσύ τώρα θέλεις να μας πάρεις την ιδιοκτησία μας;

²⁴Μήπως εσύ δεν έχεις στην κατοχή σου τη χώρα που σου έδωσε ο Χεμώς, ο θεός σου; Το ίδιο κι εμείς έχουμε στην ιδιοκτησία μας ό, τι μας έδωσε ο Κύριος, ο Θεός μας.

²⁵Μήπως νομίζεις ότι εσύ είσαι καλύτερος από το Βαλάκ, γιο του Σιππώρ και βασιλιά της Μωάβ; Αλλά εκείνος δε φιλονίκησε ποτέ με τους Ισραηλίτες ούτε πολέμησε ποτέ εναντίον τους.

²⁶Εδώ και τριακόσια χρόνια οι Ισραηλίτες κατοικούν στην Εσεβών, στην Αρώρ και στα περίχωρά τους, καθώς και σ’ όλες τις πόλεις πλάι στις όχθες του Αρνών. Γιατί δεν τους τις πήρατε όλον αυτό τον καιρό;

²⁷Εγώ δε σου έκανα κανένα κακό, ενώ εσύ μου κάνεις κακό, πολεμώντας εναντίον μου. Ο Κύριος, ο κριτής όλων, ας αποφασίσει σήμερα ανάμεσα στους Ισραηλίτες και στους Αμμωνίτες! »

Το τάμα του Ιεφθάε

²⁸Ο βασιλιάς των Αμμωνιτών, όμως, δεν έδωσε σημασία στα λόγια που του διαβίβασε ο Ιεφθάε.

²⁹Τότε ήρθε το Πνεύμα του Κυρίου στον Ιεφθάε κι αυτός πέρασε μέσα από τη Γαλαάδ και την περιοχή της φυλής Μανασσή· έφτασε στη Μισπά της Γαλαάδ και από 'κει πέρασε στα εδάφη των Αμμωνιτών.

³⁰Κι έκανε τάμα ο Ιεφθάε στον Κύριο: «Αν πράγματι παραδώσεις τους Αμμωνίτες στην εξουσία μου», του είπε,

³¹«τότε όποιος βγει πρώτος από την πόρτα του σπιτιού μου να με προϋπαντήσει, όταν με το καλό θα επιστρέφω από τον πόλεμο των Αμμωνιτών, αυτός θ' ανήκει σ' εσένα, Κύριε, και θα σου τον προσφέρω ολοκαύτωμα».

³²Έτσι ο Ιεφθάε πέρασε τα σύνορα για να πολεμήσει τους Αμμωνίτες κι ο Κύριος τους παρέδωσε σ' αυτόν.

³³Τους χτύπησε από την Αρώρ ως τη Μινίθ, περιοχή με είκοσι πόλεις, κι ως την Αβέλ-Κεραμίμ. Η ήττα τους ήταν πολύ μεγάλη· έτσι οι Αμμωνίτες έγιναν υποτελείς στους Ισραηλίτες.

Η κόρη του Ιεφθάε

³⁴Όταν ο Ιεφθάε γυρνούσε στο σπίτι του, στη Μισπά, βγήκε η κόρη του να τον προϋπαντήσει με τύμπανα και με χορούς. Ήταν το μοναχοπαιδί του. Εκτός απ' αυτήν δεν είχε ούτε γιο ούτε άλλη κόρη.

³⁵Όταν την είδε ο Ιεφθάε έσχισε μ' απόγνωση τα ρούχα του και είπε: «Αχ, κόρη μου, με βύθισες στη δυστυχία! Πόση θλίψη μού 'φερεις κι εσύ! Έχω δεσμευτεί με λόγο ενώπιον του Κυρίου και δεν μπορώ ν' ανακαλέσω την υπόσχεσή μου».

³⁶Εκείνη αποκρίθηκε: «Πατέρα μου, αν έδωσες λόγο στον Κύριο, κάνε για μένα ό, τι του υποσχέθηκες, αφού ο Κύριος εκδικήθηκε για σένα τους εχθρούς σου, τους Αμμωνίτες».

³⁷Είπε ακόμα στον πατέρα της: «Κάνε μου μόνο αυτή τη χάρη: άφησέ με δυο μήνες, να πάω ν' ανέβω στα βουνά και να κλάψω την παρθενία μου μαζί με τις φίλες μου».

³⁸Εκείνος της είπε: «Πήγαινε». Έτσι την έστειλε για δυο μήνες μαζί με τις φίλες της και πήγαν πάνω στα βουνά να κλάψουν την παρθενία της.

³⁹Όταν τέλειωσαν οι δύο μήνες, γύρισε στον πατέρα της κι αυτός εκπλήρωσε με την κόρη του το τάξιμο που είχε κάνει. Η κοπέλα δεν είχε γνωρίσει άντρα. Από τότε έγινε έθιμο στο λαό Ισραήλ,

⁴⁰να πηγαίνουν κάθε χρόνο οι κόρες των Ισραηλιτών και να κλαίνε την κόρη του Ιεφθάε, του Γαλααδίτη, για τέσσερις μέρες.

ΚΡΙΤΑΙ 12

Ο Ιεφθάε και οι Εφραϊμίτες

¹Οι άντρες της φυλής Εφραΐμ συγκεντρώθηκαν και πήγαν βόρεια· βρήκαν τον Ιεφθάε και του είπαν: «Γιατί πήγες να πολεμήσεις τους Αμμωνίτες και δε μας κάλεσες να πολεμήσουμε κι εμείς μαζί σου; Τώρα θα κάψουμε το σπίτι σου κι εσένα μαζί».

²Ο Ιεφθάε τους απάντησε: «Όταν εγώ και ο λαός μου βρισκόμασταν σε πολύ μεγάλες διαμάχες με τους Αμμωνίτες, σας κάλεσα, αλλά εσείς δεν μ' ελευθερώσατε απ' αυτούς.

³Αφού είδα ότι εσείς δεν ερχόσασταν να με βοηθήσετε, ριψοκινδύνεψα κι επιτέθηκα εναντίον τους κι ο Κύριος τους παρέδωσε στην εξουσία μου. Γιατί, λοιπόν, σήμερα ερχόσαστε να με πολεμήσετε; »

⁴Ο Ιεφθάε συγκέντρωσε τότε όλους τους άντρες της Γαλααδ και πολέμησε τους Εφραϊμίτες. Οι Γαλααδίτες νίκησαν τους Εφραϊμίτες. Αυτοί έλεγαν: «Πρόσφυγες της φυλής Εφραΐμ είσαστε εσείς οι Γαλααδίτες, ανάμεσα στους Εφραϊμίτες και στους Μανασσίτες».

⁵Μετά οι Γαλααδίτες έπιασαν τα περάσματα του Ιορδάνη για να μη μπορούν να γυρίσουν πίσω οι Εφραιμίτες. Κάθε φορά που ένας απ' τους καταδιωγμένους Εφραιμίτες ζητούσε να περάσει, οι Γαλααδίτες τον ρωτούσαν: «Μήπως είσαι Εφραιμίτης; » Κι αν εκείνος απαντούσε «όχι»,

⁶τον έβαζαν να προφέρει τη λέξη «Σχιββώλεθ». Αυτός έλεγε: «Σιββώλεθ», γιατί δεν μπορούσε να προφέρει σωστά τη λέξη. Τότε τον έπιαναν και τον σκότωναν. Έτσι, εκεί στα περάσματα του Ιορδάνη σκοτώθηκαν τότε σαράντα δύο χιλιάδες Εφραιμίτες.

⁷Ο Ιεφθάε ο Γαλααδίτης κυβέρνησε τον Ισραήλ έξι χρόνια. Έπειτα πέθανε και τον έθαψαν στη γενέτειρα πόλη του, στη Γαλαάδ.

Οι Κριτές Ιβσάν, Αιλών και Αβδών

⁸Μετά τον Ιεφθάε κυβέρνησε τον Ισραήλ ο Ιβσάν από τη Βηθλεέμ.

⁹Αυτός είχε τριάντα γιους και τριάντα κόρες. Έδωσε τις κόρες του σε γάμο έξω από τη φυλή του κι έφερε για τους γιους του τριάντα κόρες από άλλη φυλή. Κυβέρνησε τον Ισραήλ εφτά χρόνια.

¹⁰Όταν πέθανε ο Ιβσάν, τον έθαψαν στη Βηθλεέμ.

¹¹Μετά απ' αυτόν, κυβέρνησε τον Ισραήλ ο Αιλών από τη φυλή Ζαβουλών. Κυβέρνησε δέκα χρόνια τον Ισραήλ.

¹²Όταν πέθανε, τον έθαψαν στην Αϊαλών, στην περιοχή της φυλής Ζαβουλών.

¹³Μετά απ' αυτόν, κυβέρνησε τον Ισραήλ, ο Αβδών, γιος του Ιλλέλ, ο Πιραθωνίτης.

¹⁴Αυτός είχε σαράντα γιους και τριάντα εγγόνια, που ίππευαν σε εβδομήντα πουλάρια. Κυβέρνησε τον Ισραήλ οκτώ χρόνια.

¹⁵Όταν πέθανε ο Αβδών, τον έθαψαν στην Πιραθών, στην περιοχή της φυλής Εφραΐμ, στο βουνό των Αμαληκιτών.

ΚΡΙΤΑΙ 13

Προαναγγέλλεται η γέννηση του Σαμψών

- ¹Οι Ισραηλίτες δυσαρέστησαν πάλι με τις πράξεις τους τον Κύριο κι αυτός τους παρέδωσε στους Φιλιισταίους για σαράντα χρόνια.
- ²Εκείνο τον καιρό ζούσε στη Σωρεά κάποιος που ονομαζόταν Μανωάχ και προερχόταν από τη φυλή Δαν. Η γυναίκα του ήταν στείρα· δε γεννούσε παιδιά.
- ³Μια μέρα παρουσιάστηκε στη γυναίκα ο άγγελος του Κυρίου και της είπε: «Εσύ τώρα είσαι στείρα και δε γεννάς· αλλά θα μείνεις έγκυος και θα γεννήσεις γιο.
- ⁴Πρόσεχε, λοιπόν, από τώρα να μην πίνεις κρασί και άλλα δυνατά ποτά και να μην τρως τίποτε ακάθαρτο,
- ⁵εξαιτίας της εγκυμοσύνης σου. Γιατί ο γιος που θα γεννήσεις θα είναι Ναζηραίος, δηλαδή αφιερωμένος στο Θεό απ' την κοιλιά της μάνας του, και δε θα του κόψουν τα μαλλιά. Αυτός θ' αρχίσει να ελευθερώνει τον Ισραήλ από τους Φιλισταίους».
- ⁶Η γυναίκα ήρθε και είπε στον άντρα της: «Μου παρουσιάστηκε ένας άνθρωπος του Θεού. Η όψη του ήταν σαν όψη αγγέλου του Θεού και προκαλούσε μεγάλο τρόμο. Δεν τον ρώτησα από πού έρχεται ούτε αυτός μου είπε τ' όνομά του.
- ⁷Αλλά μου είπε ότι θα μείνω έγκυος και θα γεννήσω γιο· δεν πρέπει, λοιπόν, να πίνω κρασί και άλλα δυνατά ποτά ούτε να τρώω τίποτε ακάθαρτο, γιατί το παιδί θα είναι αφιερωμένο στο Θεό από την κοιλιά της μάνας του ως την ημέρα του θανάτου του».
- ⁸Τότε ο Μανωάχ προσευχήθηκε στον Κύριο: «Κύριε», είπε, «σε παρακαλώ, ας ξανάρθει ο άνθρωπος του Θεού, κι ας μας διδάξει τι πρέπει να κάνουμε στο παιδί που θα γεννηθεί».
- ⁹Ο Θεός άκουσε την προσευχή του και ξανάρθε ο άγγελος του Θεού στη γυναίκα, την ώρα που αυτή βρισκόταν στο χωράφι. Ο άντρας της, δεν ήταν μαζί της.

10 Εκείνη τότε έτρεξε γρήγορα να του το αναγγείλει: «Μου παρουσιάστηκε πάλι ο άνθρωπος που είχε έρθει εκείνη την μέρα», του είπε.

11 Ο Μανωάχ σηκώθηκε αμέσως κι ακολούθησε τη γυναίκα του, πλησίασε τον άνθρωπο και του είπε: «Εσύ είσαι ο άνθρωπος που μίλησες στη γυναίκα μου; » Κι αυτός απάντησε: «Εγώ είμαι».

12 Ο Μανωάχ τον ρώτησε: «Αν τώρα εκπληρωθούν τα λόγια σου, τι θα πρέπει να προσέξουμε σχετικά με το παιδί και τι θα πρέπει να κάνουμε γι' αυτό; »

13 Ο άγγελος του απάντησε: «Η γυναίκα να φυλαχτεί απ' όλα όσα της είπα.

14 Δε θα τρώει τίποτε απ' ό, τι παράγεται στο αμπέλι, δε θα πίνει κρασί και άλλα δυνατά ποτά και δε θα τρώει τίποτε ακάθατο. Θα τηρήσει όλα όσα τη διέταξα».

Ο ίδιος ο Κύριος φέρνει το μήνυμα

15 Ο Μανωάχ είπε στον άγγελο του Κυρίου: «Δέξου να σε κρατήσουμε, λοιπόν· θα σου ετοιμάσουμε ένα κατσικάκι».

16 Αλλά ο άγγελος του Κυρίου τού απάντησε: «Κι αν ακόμα με κρατήσεις, δε θα φάω από το φαγητό σου· αν όμως θέλεις να προσφέρεις ολοκαύτωμα, πρόσφερε το στον Κύριο». Ο Μανωάχ δεν ήξερε ότι αυτός ήταν ο άγγελος του Κυρίου.

17 Τότε ρώτησε τον άγγελο: «Ποιο είναι το όνομά σου, για να σε τιμήσουμε όταν εκπληρωθεί ο λόγος σου; »

18 Ο άγγελος του Κυρίου του απάντησε: «Γιατί ρωτάς για τ' όνομά μου; Είναι όνομα θαυμαστό».

19 Τότε πήρε ο Μανωάχ ένα κατσίκι και την αναίμακτη θυσία και τα πρόσφερε πάνω σ' ένα βράχο στον Κύριο, ο οποίος κάνει θαύματα. Κι ενώ μαζί με τη γυναίκα του παρατηρούσαν

20 τις φλόγες που ανέβαιναν από το θυσιαστήριο στον ουρανό, είδαν τον άγγελο του Κυρίου να υψώνεται μέσα στις φλόγες. Ο Μανωάχ και η γυναίκα του, βλέποντάς το έπεσαν με το πρόσωπο στη γη.

²¹Ο άγγελος του Κυρίου δεν παρουσιάστηκε πια στο Μανωάχ και στη γυναίκα του. Τότε αυτός κατάλαβε ότι επρόκειτο για τον άγγελο του Κυρίου.

²²Ο Μανωάχ είπε στη γυναίκα του: «Τώρα το δίχως άλλο θα πεθάνουμε, γιατί είδαμε το Θεό».

²³Αλλά η γυναίκα του του είπε: «Αν ο Κύριος ήθελε να μας θανατώσει, δε θα δεχόταν από τα χέρια μας τη θυσία του ολοκαυτώματος και την αναίμακτη προσφορά, και δεν θα μας άφηνε να τα δούμε όλα αυτά, ούτε ν' ακούσουμε τέτοια πράγματα».

²⁴Η γυναίκα, λοιπόν, γέννησε γιο και τον ονόμασαν Σαμψών· το παιδί μεγάλωνε και ο Κύριος το ευλογούσε.

²⁵Βρισκόταν στο στρατόπεδο του Δαν, ανάμεσα στη Σωρεά και στην Εσταόλ, όταν το Πνεύμα του Θεού άρχισε να τον οδηγεί σε δράση.

ΚΡΙΤΑΙ 14

Ο Σαμψών και η γυναίκα της Τιμναθά

¹Κάποτε ο Σαμψών κατέβηκε στην Τιμναθά κι εκεί είδε μια νεαρή Φιλισταία.

²Όταν γύρισε σπίτι του, μίλησε στους γονείς του: «Στην Τιμναθά», τους είπε, «γνώρισα μια κοπέλα Φιλισταία. Θέλω να τη ζητήσετε για να γίνει γυναίκα μου».

³Οι γονείς του του είπαν: «Καλά, δεν υπάρχει καμιά γυναίκα ανάμεσα στις κόρες των ομοεθνών σου, στο λαό μας, και θέλεις να πάρεις γυναίκα από τους Φιλισταίους, αυτούς τους απερίτμητους; » Αλλά ο Σαμψών απάντησε στον πατέρα του: «Εμένα αυτή μ' αρέσει· ζήτησέ την για μένα να την παντρευτώ».

⁴Οι γονείς του δεν ήξεραν ότι αυτό προερχόταν από τον Κύριο, ο οποίος ζητούσε αφορμή για να τα βάλει με τους Φιλισταίους, γιατί εκείνο τον καιρό οι Φιλισταίοι ήταν επικυρίαρχοι στον Ισραήλ.

⁵Κατέβηκαν, λοιπόν, ο Σαμψών και οι γονείς του στην Τιμναθά. Όταν έφτασαν στα αμπέλια της πόλης, ένα λιονταράκι όρμησε μουγγρίζοντας πάνω στον Σαμψών.

⁶Τότε το Πνεύμα του Κυρίου ήρθε πάνω στο Σαμψών και με μόνο τα χέρια του το ξέσκισε, όπως θα ξέσκιζε ένα κατσικάκι. Δεν είπε όμως τίποτε στους γονείς του γι' αυτό του το κατόρθωμα.

⁷Κατέβηκε στην πόλη και συνάντησε τη γυναίκα, η οποία του άρεσε πολύ.

⁸Μετά από μέρες, επιστρέφοντας πάλι στην Τιμναθά, για να πάρει την κοπέλα γυναίκα του, βγήκε λίγο απ' το δρόμο του, για να δει το πτώμα του λιονταριού, και βλέπει μες στο πτώμα ένα σμάρι μέλισσες και μέλι.

⁹Μάζεψε μέλι στις χούφτες του και καθώς προχωρούσε στο δρόμο του, έτρωγε. Όταν πήγε στους γονείς του τους έδωσε μέλι κι έφαγαν. Αλλά δεν τους είπε ότι το είχε πάρει μέσα απ' το κουφάρι του λιονταριού.

Η πρώτη διαμάχη του Σαμψών με τους Φιλισταίους

¹⁰Ο πατέρας του επισκέφθηκε το σπίτι της νύφης του κι ο Σαμψών ετοίμασε εκεί γαμήλιο συμπόσιο, όπως συνήθιζαν τότε οι νέοι.

¹¹Όταν τον είδαν οι Φιλισταίοι έστειλαν τριάντα νέους να τον συντροφεύουν.

¹²Ο Σαμψών τους είπε: «Θα σας πω ένα αίνιγμα· αν μου το λύσετε στις επτά μέρες που θα διαρκέσει το συμπόσιο, θα σας δώσω τριάντα λινές πουκαμίσες και τριάντα γιορτινές φορεσιές·

¹³αν όμως δεν μπορέσετε να μου το λύσετε, τότε εσείς θα μου δώσετε τριάντα λινές πουκαμίσες και τριάντα γιορτινές φορεσιές. Αυτοί του απάντησαν: «Πες μας το αίνιγμά σου, να το ακούσουμε».

¹⁴Ο Σαμψών τους είπε: «Από 'κείνον που τρώει, βγήκε εκείνο που τρώγεται. Απ' αυτόν που 'χει δύναμη βγήκε αυτό που 'χει γλύκα. Τι είναι; » Τρεις μέρες, πέρασαν, και δεν μπόρεσαν να λύσουν το αίνιγμα οι νέοι.

¹⁵Την τέταρτη μέρα είπαν στη γυναίκα του Σαμψών: «Προσπάθησε με κολακείες να καταφέρεις τον άντρα σου να μας εξηγήσει το αίνιγμα, για να

μην βάλουμε φωτιά και σας κάψουμε κι εσένα και το σπίτι του πατέρα σου. Μας καλέσατε εδώ, για να μας γδύσετε; »

¹⁶Τότε η γυναίκα του Σαμψών έπεσε στο λαιμό του κλαίγοντας και του είπε: «Σίγουρα με μισείς· δεν μ' αγαπάς! Έβαλες ένα αίνιγμα στους συμπατριώτες μου και σ' εμένα δεν το εξήγησες». Ο Σαμψών της είπε: «Εγώ δεν το εξήγησα στον πατέρα μου και στη μάνα μου· θα το εξηγήσω σ' εσένα; »

¹⁷Αυτή συνέχισε να πέφτει στο λαιμό του και να κλαίει, ώσπου τέλειωσαν οι εφτά μέρες που κράτησε το συμπόσιο. Την έβδομη πια μέρα, της έδωσε τη λύση, γιατί τον είχε ταλαιπωρήσει πολύ. Κι αυτή έδωσε τη λύση του αινίγματος στους συμπατριώτες της.

¹⁸Την έβδομη μέρα, πριν βασιλέψει ο ήλιος και μπει στο νυφικό δωμάτιο, οι άντρες της πόλεις τού είπαν: «Τι απ' το μέλι πιο γλυκό; κι απ' το λιοντάρι πιο δυνατό; » Κι αυτός τους απάντησε: «Αν με τη δαμαλίτσα μου δεν είχατε οργώσει, λύση στο αίνιμά μου δεν θα είχατε δώσει».

¹⁹Τότε ήρθε σ' αυτόν το Πνεύμα του Κυρίου και κατέβηκε στην Ασκάλωνα, σκότωσε τριάντα άντρες, πήρε τα υπάρχοντά τους, έδωσε τα ρούχα σ' εκείνους που έλυσαν το αίνιγμα και πήγε οργισμένος στο σπίτι του πατέρα του.

²⁰Τη γυναίκα του Σαμψών την έδωσαν στον κουμπάρο του, που ήταν φίλος του.

ΚΡΙΤΑΙ 15

Η διαμάχη με τους Φιλιισταίους διευρύνεται

¹Ύστερα από λίγον καιρό, την εποχή που θέριζαν τα σάβια, ο Σαμψών επισκέφθηκε τη γυναίκα του και της έφερε ένα κατσίκι. Αλλά όταν ζήτησε να πλαγιάσει με τη γυναίκα του στο νυφικό δωμάτιο, ο πατέρας της δεν τον άφησε να μπει.

²«Σκέφτηκα, αλήθεια», του είπε, «πως εσύ τη μισείς θανάσιμα, και γι' αυτό την έδωσα στον κουμπάρο σου. Αλλά η μικρή αδερφή της είναι ωραιότερη από κείνην. Μπορείς να πάρεις αυτήν αντί για κείνην».

³Τότε είπε ο Σαμψών: «Αυτή τη φορά δε θα φταίω εγώ για το κακό που θα κάνω στους Φιλιισταίους».

⁴Πήγε, λοιπόν, κι έπιασε τριακόσιες αλεπούδες, βρήκε και δαυλούς· έδεσε ουρά με ουρά τις αλεπούδες και έβαλε από έναν δαυλό ανάμεσα σε κάθε ζευγάρι ουρές.

⁵Άναψε τους δαυλούς κι άφησε τις αλεπούδες ελεύθερες στα σπαρτά των Φιλισταιών. Έτσι κήκαν τα πάντα· τα δεμάτια ως και τα αθέριστα σπαρτά, ακόμη και τ' αμπέλια και οι ελιές.

⁶Τότε ρώτησαν οι Φιλισταίοι: «Ποιος το έκανε αυτό; ». Και τους απάντησαν: «Ο Σαμψών, ο γαμπρός του Τιμναθίτη, γιατί ο πεθερός του πήρε τη γυναίκα του και την έδωσε στον κουμπάρο του». Τότε ανέβηκαν οι Φιλισταίοι κι έκαψαν κι αυτήν και το σπίτι του πατέρα της.

⁷Ο Σαμψών τους είπε: «Έτσι που φερθήκατε, δε θα ησυχάσω αν δεν σας εκδικηθώ».

⁸Και τους χτύπησε αλύπητα με μεγάλη σφαγή. Έπειτα πήγε κι έμεινε σε μια σπηλιά του βράχου της Ετάμ.

Ο Σαμψών νικάει τους Φιλισταίους στην Λεχί

⁹Οι Φιλισταίοι ανέβηκαν και στρατοπέδευσαν στην περιοχή της φυλής Ιούδα και απλώθηκαν ως τη Λεχί.

¹⁰Οι άντρες της φυλής Ιούδα τους ρώτησαν: «Γιατί ήρθατε να μας χτυπήσετε; » Αυτοί αποκρίθηκαν: «Ήρθαμε για να δέσουμε το Σαμψών και να του κάνουμε ό, τι μας έκανε».

¹¹Τότε κατέβηκαν τρεις χιλιάδες άντρες της φυλής Ιούδα στη σπηλιά του βράχου της Ετάμ και είπαν στο Σαμψών: «Δεν ξέρεις ότι οι Φιλισταίοι μας εξουσιάζουν; Τι είναι, λοιπόν, αυτό που μας έκανες; » Εκείνος τους απάντησε: «Ό, τι μου έκαναν, αυτό τους έκανα».

¹²Τότε του είπαν: «Εμείς ήρθαμε εδώ να σε δέσουμε και να σε παραδώσουμε στους Φιλισταίους». Και τους είπε ο Σαμψών: «Ορκιστείτε μου ότι δε θα με σκοτώσετε εσείς».

¹³Του απάντησαν: «Όχι, αλλά θα σε δέσουμε γερά και θα σε παραδώσουμε σ' αυτούς. Πάντως δε θα σε σκοτώσουμε». Τον έδεσαν, λοιπόν, με δύο καινούρια σχοινιά και τον έβγαλαν έξω από τον βράχο.

¹⁴Όταν έφτασε στη Λεχί, οι Φιλιισταίοι έτρεχαν με αλαλαγμούς να τον συναντήσουν. Τότε το Πνεύμα του Κυρίου ήρθε πάνω του, και τα σχοινιά που έδεναν τα μπράτσα του έσπασαν σαν λινές κλωστές καμένες στη φωτιά, και οι χειροπέδες του κομματιάστηκαν κι έπεσαν απ' τα χέρια του.

¹⁵Κάπου εκεί βρήκε το σαγόνι ενός πρόσφατα σκοτωμένου γαϊδουριού, το πήρε στο χέρι του και σκότωσε μ' αυτό χίλιους άντρες.

¹⁶Τότε είπε: «Μ' ένα σαγόνι γαϊδουριού τους ξέκανα, μ' ένα σαγόνι γαϊδουριού σκότωσα χίλιους άντρες».

¹⁷Μετά απ' αυτό, πέταξε το σαγόνι από το χέρι του. Κι ονόμασαν εκείνο τον τόπο Ραμάθ-Λεχί (Απόρριψη).

¹⁸Ξάφνου δίψασε πάρα πολύ και φώναξε στον Κύριο: «Εσύ μέσω του δούλου σου έδωσες τη μεγάλη αυτή σωτηρία· και τώρα να πεθάνω από δίψα και να πέσω στα χέρια των απερίτμητων; »

¹⁹Τότε ο Θεός έσχισε το κοίλωμα του βράχου που βρίσκεται στη Λεχί, και βγήκε από 'κει νερό· ήπιε ο Σαμψών κι αναζωογονήθηκε και έζησε. Γι' αυτό ονόμασε την πηγή εκείνη Αιν-Ακκορέ (Πηγή Επικαλουμένου)· κι αυτή σώζεται μέχρι σήμερα στη Λεχί.

²⁰Ο Σαμψών κυβέρνησε τον Ισραήλ στις μέρες των Φιλιισταίων για είκοσι χρόνια.

ΚΡΙΤΑΙ 16

Ο Σαμψών στην Γάζα

¹Μια μέρα ο Σαμψών πήγε στη Γάζα κι εκεί είδε μια πόρνη και πλάγιασε μαζί της.

²Ανάμεσα στους κατοίκους της Γάζας κυκλοφόρησε η είδηση: «Ο Σαμψών ήρθε εδώ». Τον περικύκλωσαν, λοιπόν, και παραμόνευαν όλη τη νύχτα περιμένοντας την αυγή, με σκοπό να τον σκοτώσουν όταν θα φώτιζε».

³Αλλά ο Σαμψών κοιμήθηκε ως τα μεσάνυχτα. Εκείνη περίπου την ώρα σηκώθηκε, έπιασε τα θυρόφυλλα της πύλης της πόλεως μαζί με τους δύο παραστάτες, τα φόρτωσε στους ώμους του μαζί με την αμπάρα και τα ανέβασε στην κορυφή του βουνού που υψώνεται απέναντι στη Χεβρών.

Σαμψών και Δαλιδά

⁴Μετά απ' αυτά, αγάπησε μια γυναίκα, που ονομαζόταν Δαλιδά και κατοικούσε στην πεδιάδα Σωρέκ.

⁵Οι άρχοντες των Φιλισταίων πήγαν και τη βρήκαν και της είπαν: «Προσπάθησε με κολακείες να μάθεις από το Σαμψών πού βρίσκεται η μεγάλη δύναμή του και πώς μπορούμε να τον νικήσουμε, για να τον δέσουμε και να τον υποτάξουμε. Κι εμείς θα σου δώσουμε χίλιους εκατό ασημένιους σίκλους ο καθένας».

⁶Τότε η Δαλιδά ρώτησε το Σαμψών: «Πες μου, σε παρακαλώ, από πού προέρχεται η μεγάλη δύναμή σου και πώς μπορεί κανείς να σε δέσει για να σε υποτάξει; »

⁷Ο Σαμψών της είπε: «Αν με δέσουν με εφτά νωπά νεύρα, που δεν έχουν ακόμη ξεραθεί, τότε θα χάσω τη δύναμή μου και θα γίνω σαν ένας κοινός άνθρωπος».

⁸Τότε οι άρχοντες των Φιλισταίων της έφεραν εφτά νωπά νεύρα και μ' αυτά τον έδεσε.

⁹Στο μεταξύ αυτή είχε κρύψει ανθρώπους, που περίμεναν έτοιμοι, στο εσωτερικό του σπιτιού. Ξαφνικά του φώναξε: «Σαμψών, οι Φιλισταίοι έρχονται εναντίον σου! » Τότε αυτός έσπασε τα νεύρα, όπως σπάει η κλωστή του στουπιού, όταν πλησιάζει στη φωτιά. Έτσι δεν αποκαλύφθηκε το μυστικό της δύναμής του.

10 Τότε είπε η Δαλιδά στο Σαμψών: «Με γέλασες και μου είπες ψέματα. Πες μου, λοιπόν, τώρα, πώς μπορεί κανείς να σε δέσει; »

11 Αυτός της απάντησε: «Αν με δέσουν γερά με καινούρια σχοινιά, που δεν τα 'χουν ακόμα χρησιμοποιήσει σε καμιά δουλειά, τότε θα χάσω τη δύναμή μου και θα γίνω σαν ένας κοινός άνθρωπος».

12 Η Δαλιδά πήρε καινούρια σχοινιά και τον έδεσε μ' αυτά. Και ξαφνικά του φώναξε: «Σαμψών, οι Φιλιισταίοι έρχονται εναντίον σου! » Στο μεταξύ είχε κρύψει πάλι ανθρώπους, που περίμεναν έτοιμοι στο εσωτερικό του σπιτιού. Αυτός όμως έσπασε τα σχοινιά από τα μπράτσα του, σα να ήταν κλωστές.

13 Η Δαλιδά είπε στο Σαμψών: «Ως τώρα με γέλασες και μου είπες ψέματα. Φανέρωσέ μου, λοιπόν, πώς μπορεί κανείς να σε δέσει». Αυτός της είπε: «Αν πλέξεις τις εφτά πλεξίδες του κεφαλιού μου στο στημόνι του αργαλειού, τότε θα χάσω τη δύναμή μου και θα γίνω σαν ένας κοινός άνθρωπος». Έτσι, η Δαλιδά κοίμισε τον Σαμψών, πήρε τις εφτά πλεξούδες του κεφαλιού του και τις ύφανε στο στημόνι,

14 και τις στερέωσε με τη σφήνα. Έπειτα του φώναξε: «Σαμψών, οι Φιλιισταίοι έρχονται εναντίον σου! » Αυτός ξύπνησε και τράβηξε με τα μαλλιά του και το αντί και το στημόνι.

15 Η Δαλιδά τού είπε πάλι: «Πώς μπορείς να λες ότι μ' αγαπάς, ενώ η καρδιά σου δεν είναι μαζί μου; Τρεις φορές με γέλασες και δε μου φανέρωσες πού βρίσκεται η μεγάλη σου δύναμη».

16 Κι αφού κάθε μέρα τον ταλαιπωρούσε με τα λόγια της και τον τυραννούσε, σε σημείο να θέλει να πεθάνει,

17 της άνοιξε όλη την καρδιά του και της είπε: «Ξυράφι δεν πέρασε ποτέ από το κεφάλι μου, γιατί εγώ είμαι Ναζηραίος, δηλαδή αφιερωμένος στο Θεό από την κοιλιά της μάνας μου. Αν ξυρίσω τα μαλλιά μου, τότε θα χάσω τη δύναμή μου και θα γίνω σαν ένας κοινός άνθρωπος».

18 Η Δαλιδά κατάλαβε ότι της άνοιξε όλη του την καρδιά, κι έστειλε και κάλεσε τους άρχοντες των Φιλιισταίων: «Αυτή τη φορά», τους είπε, «μπορείτε

να ῥθετε, γιατί μου άνοιξε όλη την καρδιά του». Οι άρχοντες των Φιλισταίων πήγαν στο σπίτι της φέρνοντας και το ασήμι μαζί τους.

¹⁹Αυτή τον κοίμισε στα γόνατά της και φώναξε έναν άνθρωπο ο οποίος ξύρισε τις επτά πλεξίδες του Σαμψών. Άρχισε έτσι να τον υποτάσσει στην εξουσία της, αφού η δύναμή του είχε φύγει.

²⁰Μετά του φώναξε: «Σαμψών, οι Φιλισταίοι έρχονται εναντίον σου! » Ο Σαμψών ξύπνησε και σκέφτηκε: «Θα γλιτώσω όπως τις άλλες φορές και θ' απελευθερωθώ». Αλλά δεν ήξερε ότι ο Κύριος είχε φύγει μακριά του.

²¹Τότε οι Φιλισταίοι τον συνέλαβαν, του έβγαλαν τα μάτια και τον κατέβασαν στη Γάζα· τον έδεσαν με χάλκινες αλυσίδες και τον έβαλαν ν' αλέθει με τον μύλο σάρι στη φυλακή.

²²Ωστόσο τα μαλλιά του κεφαλιού του είχαν αρχίσει να μεγαλώνουν από τότε που του τα είχαν ξυρίσει.

Ο θάνατος του Σαμψών

²³Κάποτε οι άρχοντες των Φιλισταίων είχαν συγκεντρωθεί για να προσφέρουν μεγάλη θυσία στο Δαγών, το θεό τους, και να πανηγυρίσουν. Τραγουδούσαν κι έλεγαν: «Στα χέρια μας παρέδωσε ο θεός μας τον Σαμψών που ήταν ο εχθρός μας».

²⁴Όταν ο λαός τον είδε, δόξασαν το θεό τους και είπαν: «Στα χέρια μας παρέδωσε ο θεός μας τον Σαμψών που ήταν ο εχθρός μας· αυτόν που ερήμωσε τη χώρα μας κι αποδεκάτισε τον πληθυσμό μας».

²⁵Και όταν ήρθαν στο κέφι είπαν: «Φωνάξτε το Σαμψών να μας διασκεδάσει». Έστειλαν, λοιπόν, κι έβγαλαν το Σαμψών από τη φυλακή, τον έβαλαν να σταθεί ανάμεσα στις κολόνες του ναού τους και διασκεδάζαν με το θέαμα.

²⁶Τότε ο Σαμψών είπε στον νέο που τον οδηγούσε από το χέρι: «Φέρε με ν' αγγίξω τις κολόνες που στηρίζουν το ναό· θέλω ν' ακουμπήσω πάνω τους».

²⁷Το κτίριο ήταν κατάμεστο από κόσμο. Εκεί ήταν όλοι οι άρχοντες των Φιλισταίων, και πάνω στη στέγη ήταν κάπου τρεις χιλιάδες άντρες και γυναίκες που διασκεδάζαν βλέποντας τον Σαμψών.

²⁸Τότε φώναξε ο Σαμψών στον Κύριο και είπε: «Κύριε, Θεέ, θυμήσου με, σε παρακαλώ, και κάνε με δυνατό μονάχα ετούτη τη φορά, Θεέ, για να εκδικηθώ μια για πάντα τους Φιλισταίους για τα δύο μου μάτια».

²⁹Μετά έπιασε τις δύο κεντρικές κολόνες που στήριζαν το ναό κι ακούμπησε πάνω τους, στη μια με το δεξί του χέρι και στην άλλη με το αριστερό,

³⁰και είπε: «Ας πεθάνω κι εγώ μαζί με τους Φιλισταίους». Έσπρωξε με όλη του τη δύναμη κι έπεσε ο ναός πάνω στους άρχοντες και σ' όλο τον λαό που ήταν εκεί. Έτσι, αυτοί που ο Σαμψών σκότωσε με το θάνατό του ήταν περισσότεροι από εκείνους που είχε σκοτώσει σ' όλη τη ζωή του.

³¹Τότε κατέβηκαν τ' αδέρφια του και όλη η οικογένεια του πατέρα του και τον πήραν· τον έφεραν και τον έθαψαν ανάμεσα στη Σωρεά και στην Εσταόλ, στον τάφο του Μανωάχ, του πατέρα του. Ο Σαμψών κυβέρνησε τον Ισραήλ είκοσι χρόνια.

ΚΡΙΤΑΙ 17

Τα είδωλα του Μιχαΐα

¹Στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ ζούσε κάποιος που ονομαζόταν Μιχαΐας.

²Μια μέρα αυτός είπε στη μάνα του: «Οι χίλιοι εκατό ασημένιοι σίκλοι που σου τους είχαν κλέψει και μάλιστα καταριόσουν τους κλέφτες μπροστά μου, νάτοι, εγώ τους έχω. Εγώ τους είχα πάρει». Τότε η μητέρα του του είπε: «Να 'σαι ευλογημένος από τον Κύριο, γιε μου».

³Ο Μιχαΐας επέστρεψε τους χίλιους εκατό ασημένιους σίκλους στη μάνα του, κι εκείνη του είπε: «Τα χρήματα αυτά τα έχω αφιερώσει όλα στον Κύριο· προέρχονται από μένα για χάρη του παιδιού μου, για να κάνω ένα είδωλο επικαλυμμένο με χυτό μέταλλο. Γι' αυτό και σου τα επιστρέφω τώρα».

⁴Αυτός όμως ξανάδωσε πίσω τα χρήματα στη μάνα του. Εκείνη πήρε διακόσιους ασημένιους σίκλους και τους έδωσε σ' έναν χρυσοχόο· αυτός κατασκεύασε ένα είδωλο επικαλυμμένο με χυτό μέταλλο και το τοποθέτησαν στο σπίτι του Μιχαΐα.

⁵Ο Μιχαΐας είχε στο σπίτι του ένα θυσιαστήριο. Κατασκεύασε ένα εφώδ και ειδώλια και όρισε έναν από τους γιους του να ασκεί γι' αυτόν το λειτούργημα του ιερέα.

⁶Εκείνη την εποχή δεν υπήρχε ακόμη βασιλιάς στο λαό του Ισραήλ. Καθένας έκανε ό, τι ήθελε.

⁷Εκείνο τον καιρό ένας νεαρός Λευίτης που έμενε στη Βηθλεέμ, στην περιοχή της φυλής Ιούδα,

⁸έφυγε για να πάει να μείνει αλλού, όπου θα έβρισκε κατάλληλο τόπο. Ο δρόμος του τον έφερε στο σπίτι του Μιχαΐα, στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ.

⁹Ο Μιχαΐας τον ρώτησε: «Από πού έρχεσαι; ». Και αυτός του απάντησε: «Εγώ, είμαι Λευίτης, από τη Βηθλεέμ του Ιούδα, και πηγαίνω να μείνω όπου βρω κατάλληλο τόπο».

¹⁰Ο Μιχαΐας του είπε: «Μείνε μαζί μου και γίνε ιερέας μου και πνευματικός μου πατέρας, κι εγώ θα σου δίνω δέκα ασημένιους σίκλους το χρόνο, τα ρούχα σου και την τροφή σου». Ο Λευίτης συμφώνησε,

¹¹και δέχτηκε να μείνει μ' αυτόν τον άνθρωπο, ο οποίος τον είχε σαν έναν από τους γιους του.

¹²Ο Μιχαΐας χειροτόνησε το Λευίτη ιερέα του και τον πήρε να μείνει στο σπίτι του.

¹³«Τώρα ξέρω», του είπε, «ότι ο Κύριος θα με ευεργετήσει, αφού έχω για ιερέα μου έναν Λευίτη».

ΚΡΙΤΑΙ 18

Ο Μιχαΐας και οι Δανίτες

¹Την εποχή εκείνη δεν υπήρχε ακόμη βασιλιάς στο λαό του Ισραήλ. Η φυλή Δαν ζητούσε να πάρει για ιδιοκτησία της ένα μερίδιο γης για να εγκατασταθεί, γιατί ως εκείνη την ημέρα δεν της είχε δοθεί μερίδιο, όπως είχαν οι άλλες φυλές του Ισραήλ.

²Από τις πόλεις Σωρεά και Εσταόλ οι Δανίτες έστειλαν απ' όλες τις οικογένειες της φυλής τους πέντε γενναίους άντρες για να κατασκοπεύσουν τη χώρα και να την εξερευνήσουν. «Πηγαίνετε», τους είπαν, «να εξερευνήστε τη χώρα». Αυτοί έφτασαν στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ, σταμάτησαν στο σπίτι του Μιχαΐα και διανυκτέρευσαν εκεί.

³Καθώς όμως πλησίαζαν στο σπίτι του Μιχαΐα, αναγνώρισαν τη φωνή του Λευίτη νέου, τον πλησίασαν και του είπαν: «Εσένα ποιος σ' έφερε εδώ; τι κάνεις εδώ; και για ποιο λόγο μένεις εδώ; »

⁴Αυτός τους απάντησε: «Αυτό κι αυτό έκανε μ' εμένα ο Μιχαΐας· μου δίνει μισθό και είμαι ιερέας του».

⁵«Τότε λοιπόν», του είπαν, «ρώτησε, σε παρακαλούμε, το Θεό να ξέρουμε αν το ταξίδι μας θα έχει επιτυχία».

⁶Ο ιερέας τούς είπε: «Πηγαίνετε και μη φοβάστε. Το ταξίδι σας είναι αρεστό στον Κύριο».

⁷Οι πέντε άντρες συνέχισαν το δρόμο τους κι έφτασαν στη Λαϊσά. Εκεί είδαν ότι οι κάτοικοί της ζούσαν ασφαλείς, όπως οι Σιδώνιοι, ήσυχoi και ξένοιαστοι· καμιά έλλειψη δεν υπήρχε στη χώρα και καμιά καταπίεση. Ήταν μακριά από τους Σιδωνίους και καμιά σχέση δεν είχαν με τους Αραμαίους.

⁸Γύρισαν, λοιπόν, πίσω στους ομοεθνείς τους, στην Σωρεά και στην Εσταόλ, κι εκείνοι τους ρώτησαν: «Τι έχετε να μας πείτε; »

⁹«Σηκωθείτε», τους απάντησαν, «να πάμε να τους επιτεθούμε. Είδαμε τη χώρα και είναι πάρα πολύ ωραία· γιατί διστάζετε; Μην καθυστερείτε! Ξεκινήσετε να πάτε να την κατακτήσετε».

¹⁰Όταν φτάσετε εκεί, θα συναντήσετε ένα λαό ασφαλή και μια χώρα απέραντη. Τίποτα δε λείπει απ' αυτόν τον τόπο· έχει όλα τ' αγαθά της γης. Ο Θεός θα σας τον παραδώσει στην εξουσία σας.

Ο Μιχαΐας ακολουθεί τους άντρες της φυλής Δαν

¹¹Ξεκίνησαν, λοιπόν, από τη Σωρεά και την Εσταόλ εξακόσιοι άντρες της φυλής Δαν, οπλισμένοι για πόλεμο.

¹²Πήγαν και στρατοπέδευσαν στην Κιριάθ-Ιαρίμ, στην περιοχή της φυλής Ιούδα. Γι' αυτό ο τόπος εκείνος στα δυτικά της Κιριάθ-Ιαρίμ ονομάζεται Μαχανέ-Δαν (Στρατόπεδο Δαν) μέχρι σήμερα.

¹³Από 'κει προχώρησαν στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ, κι έφτασαν ως το σπίτι του Μιχαΐα.

¹⁴Τότε, οι πέντε άντρες που είχαν πάει για να κατασκοπεύσουν τη Λαισά είπαν στους συντρόφους τους: «Το ξέρετε ότι σ' ένα απ' αυτά τα σπίτια εδώ υπάρχει ένα εφώδ, μικρά ειδώλια και ένα είδωλο καλυμμένο με χυτό μέταλλο; Σκεφτείτε λοιπόν, τώρα, τι πρέπει να κάνετε».

¹⁵Έπειτα, οι πέντε άντρες προχώρησαν προς το σπίτι του Μιχαΐα, μπήκαν μέσα και ρώτησαν το νεαρό Λευίτη που έμενε εκεί, πώς τα πάει.

¹⁶Την ίδια ώρα οι εξακόσιοι Δανίτες στέκονταν οπλισμένοι στην είσοδο της πύλης.

¹⁷Οι πέντε κατάσκοποι προχώρησαν μέσα στο σπίτι και πήραν τα ειδώλια, το εφώδ, και το είδωλο το καλυμμένο με χυτό μέταλλο. Ο ιερέας στεκόταν στην είσοδο της πύλης με τους εξακόσιους οπλισμένους άντρες.

¹⁸Όταν ο ιερέας τους είδε να τα παίρνουν όλα αυτά, τους είπε: «Τι κάνετε εκεί; »

¹⁹Αυτοί του είπαν: «Σώπα· κλείσ' το στόμα σου κι έλα μαζί μας να γίνεις για μας ιερέας και πνευματικός πατέρας. Τι είναι προτιμότερο: Να είσαι ιερέας στο σπίτι ενός μόνο ανθρώπου ή σε μια ολόκληρη ισραηλιτική φυλή; »

²⁰Ο ιερέας χάρηκε· πήρε τα ειδώλια, το εφώδ και το είδωλο κι ανακατεύτηκε με τους στρατιώτες.

²¹Ξεκίνησαν πάλι να φύγουν κι έβαλαν μπροστά τα παιδιά, τα ζώα και τα πράγματά τους.

²²Όταν πια είχαν απομακρυνθεί από το σπίτι του Μιχαΐα, οι γείτονες του σπιτιού συγκεντρώθηκαν κι έτρεξαν ξοπίσω τους.

²³Έβαλαν τις φωνές στους Δανίτες, κι αυτοί γύρισαν και είπαν στο Μιχαΐα: «Τι έπαθες; Γιατί συγκέντρωσες όλο αυτό το πλήθος; »

²⁴Αυτός τους απάντησε: «Πήρατε το θεό μου, που τον είχα φτιάξει για μένα, πήρατε και τον ιερέα μου και φύγατε. Δε μου απομένει τίποτα πια. Και τολμάτε να μου λέτε τι έπαθα»;

²⁵Οι Δανίτες του αποκρίθηκαν: «Μη μας σκοτίζεις με τα παράπονά σου· μπορεί μερικοί ευέξαπτοι από μας να σας επιτεθούν και να πεθάνεις κι εσύ και η οικογένειά σου».

²⁶Ο Μιχαΐας όταν είδε ότι αυτοί ήταν ισχυρότεροι απ' αυτόν, γύρισε πίσω στο σπίτι του. Έτσι οι Δανίτες συνέχισαν το δρόμο τους.

²⁷Πήραν τα είδωλα που είχε κατασκευάσει ο Μιχαΐας και τον ιερέα του και πήγαν και χτύπησαν τη Λαιϊσά. Κατέσφαξαν τους ήσυχους και φιλειρηνικούς κατοίκους της κι έβαλαν φωτιά στην πόλη.

²⁸Κανένας δε βρέθηκε να τη σώσει, γιατί ήταν χτισμένη μακριά από τη Σιδώνα, στην πεδιάδα της Βαιθ-Ρεχώβ και οι κάτοικοί της δεν είχαν σχέση με τους Αραμαίους. Οι Δανίτες ξανάχτισαν την πόλη κι εγκαταστάθηκαν σ' αυτήν.

²⁹Άλλαξαν το όνομα της πόλης κι από Λαιϊσά την ονόμασαν Δαν, όπως έλεγαν το γενάρχη τους το Δαν, γιο του Ιακώβ.

³⁰Οι Δανίτες έστησαν το είδωλο του Μιχαΐα για τις τελετουργίες τους κι ο Ιωνάθαν, γιος του Γερσώμ και εγγονός του Μανασσή, έγινε ιερέας της φυλής· το ίδιο και οι γιοι του, ως την εποχή που αιχμαλωτίστηκε ο πληθυσμός της χώρας.

³¹Το είδωλο που είχε κατασκευάσει ο Μιχαΐας, το είχαν στημένο εκεί όλο τον καιρό που ο ναός του Θεού βρισκόταν στη Σιλώ.

ΚΡΙΤΑΙ 19

Ο Λευίτης και η παλλακίδα του

¹Εκείνο τον καιρό, πριν ακόμη αναδειχθεί βασιλιάς στο λαό Ισραήλ, κάποιος Λευίτης που ζούσε στ' απομακρυσμένα μέρη της ορεινής περιοχής της φυλής Εφραΐμ, πήρε για παλλακίδα του μια γυναίκα από τη Βηθλεέμ, στην περιοχή της φυλής Ιούδα.

²Αλλά η παλλακίδα του τσακώθηκε μαζί του, τον άφησε και γύρισε στο πατρικό της σπίτι, στη Βηθλεέμ, κι έμεινε εκεί τέσσερις μήνες.

³Ο άντρας της ξεκίνησε να πάει να τη βρει, για να τα φτιάξει πάλι μαζί της και να την κάνει να γυρίσει. Είχε μαζί του τον υπηρέτη του και δυο γαϊδούρια. Αυτή τον υποδέχτηκε στο πατρικό της κι ο πατέρας της, όταν τον είδε, χάρηκε πολύ για τη συνάντηση.

⁴Τον κράτησε, λοιπόν, ο πεθερός του στο σπίτι κι έμεινε τρεις μέρες· έτρωγαν κι έπιναν και περνούσαν τη νύχτα εκεί.

⁵Την τέταρτη μέρα σηκώθηκαν νωρίς το πρωί κι ο Λευίτης ετοιμάστηκε να φύγει. Τότε του είπε ο πεθερός του: «Φάε πρώτα κάτι, για να έχεις δύναμη κι έπειτα φεύγετε».

⁶Έτσι κάθισαν κι οι δυο τους στο τραπέζι, έφαγαν και ήπιαν· μετά είπε ο πατέρας της γυναίκας στο Λευίτη: «Μείνε, σε παρακαλώ, κι απόψε να διασκεδάσεις».

⁷Ο άνθρωπος είχε σηκωθεί να φύγει, αλλά ο πεθερός του τον πίεσε, κι έτσι έμεινε και διανυκτέρευσε εκεί.

⁸Την πέμπτη μέρα σηκώθηκε νωρίς το πρωί να φύγει. Αλλά ο πεθερός του του είπε: «Φάε, πρώτα σε παρακαλώ. Και μείνετε ώσπου να πέσει ο ήλιος». Κάθισαν, λοιπόν, οι δυό τους κι έφαγαν.

⁹Μετά ο Λευίτης σηκώθηκε να φύγει μαζί με την παλλακίδα του και τον υπηρέτη του. Αλλά ο πεθερός του του είπε πάλι: «Κοίτα, η μέρα έγειρε και σκοτεινιάζει· περάστε, σας παρακαλώ, τη νύχτα σας εδώ. Το βλέπεις ότι νυχτώνει πια. Κοιμήσου εδώ τη νύχτα, να περάσεις καλά, κι αύριο σηκώνεστε νωρίς το πρωί για το ταξίδι σας και φεύγεις να πας σπίτι σου».

10 Αυτή τη φορά όμως ο Λευίτης δε θέλησε να διανυκτερεύσει εκεί. Σηκώθηκε κι έφυγε, κι έφτασε απέναντι από την Ιεβούς, δηλαδή την Ιερουσαλήμ, μαζί με τα δυο σαμαρωμένα γαϊδούρια του, την παλλακίδα του και τον υπηρέτη του.

11 Όταν πλησίασαν στην Ιεβούς, είχε πια αρκετά νυχτώσει κι ο υπηρέτης είπε στον κύριό του: «Έλα, σε παρακαλώ, να σταματήσουμε σ' αυτή την πόλη των Ιεβουσαίων και να διανυκτερεύσουμε εδώ».

12 Αλλά ο κύριός του του απάντησε: «Δε θα σταματήσουμε σ' αυτή την πόλη των ξένων, που οι κάτοικοί της δεν είναι Ισραηλίτες, αλλά θα συνεχίσουμε ως τη Γαβαά.

13 Πάμε, να προσπαθήσουμε να φτάσουμε στη Γαβαά ή στη Ραμά κι εκεί να διανυκτερεύσουμε».

14 Έτσι συνέχισαν την πορεία τους.

Η διανυκτέρευση στη Γαβαά

Ο ήλιος είχε βασιλέψει όταν βρίσκονταν πια κοντά στη Γαβαά, που ανήκει στη φυλή Βενιαμίν.

15 Κατευθύνθηκαν, λοιπόν, προς τα εκεί για να πάνε να διανυκτερεύσουν στην πόλη. Μόλις μπήκαν στην πόλη, στάθμευσαν στην πλατεία της, αλλά κανείς δεν τους πήρε σπίτι του για να κοιμηθούν.

16 Το ίδιο βράδυ, ένας γέροντας γύριζε απ' τη δουλειά του στα χωράφια. Καταγόταν από την ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ αλλά ζούσε στη Γαβαά. Οι άνθρωποι του τόπου ήταν Βενιαμινίτες.

17 Όταν είδε τον ταξιδιώτη στην πλατεία της πόλης, τον ρώτησε: «Από πού έρχεσαι και πού πηγαίνεις»;

18 Εκείνος του απάντησε: «Πηγαίνουμε από τη Βηθλεέμ της περιοχής του Ιούδα στα απομακρυσμένα μέρη της ορεινής περιοχής της φυλής Εφραΐμ· από 'κει κατάγομαι. Είχα πάει στη Βηθλεέμ και τώρα επιστρέφω σπίτι μου, αλλά κανείς δε με πήρε να με φιλοξενήσει.

¹⁹Έχουμε, ωστόσο, άχυρο και χορτάρι για τα γαϊδούρια μας· έχουμε ακόμα ψωμί και κρασί για μένα, για τη γυναίκα μου και για τον υπηρέτη που συνοδεύει τους δούλους σου. Δε μας λείπει τίποτα».

²⁰Ο γέροντας του είπε: «Μην ανησυχείς· εγώ θα φροντίσω για ό, τι χρειαστείς· πάντως δεν θα περάσεις τη νύχτα στην πλατεία».

²¹Τον έφερε στο σπίτι του και έβαλε τροφή στα γαϊδούρια, οι ταξιδιώτες έπλυναν τα πόδια τους, έφαγαν και ήπιαν.

Μια πρωτόκουστη ατιμία

²²Ενώ αυτοί απολάμβαναν τη φιλοξενία, οι άντρες της πόλης, άνθρωποι ανήθικοι, περικύκλωσαν το σπίτι, χτυπούσαν την πόρτα και φώναζαν στο γέροντα, τον οικοδεσπότη: «Βγάλε μας έξω τον άνθρωπο που μπήκε στο σπίτι σου!» του έλεγαν. «Θέλουμε να πλαγιάσουμε μαζί του».

²³Ο οικοδεσπότης βγήκε και τους είπε: «Όχι φίλοι μου, μην κάνετε, σας παρακαλώ αυτό το κακό. Αφού αυτός ο άνθρωπος μπήκε να μείνει σπίτι μου, μην κάνετε αυτή την αισχρή πράξη».

²⁴Ακούστε: Έχω την κόρη μου που είναι παρθένα κι αυτός έχει μια παλλακίδα· θα σας τις φέρω έξω κι εσείς ατιμάστε τις και κάνετε τους ό, τι σας αρέσει. Αλλά σ' αυτόν τον άνθρωπο μην κάνετε αυτή την αισχρή πράξη».

²⁵Αυτοί όμως δεν ήθελαν ν' ακούσουν. Τότε πήρε ο άνθρωπος την παλλακίδα του και τους την έβγαλε έξω. Τη βίασαν και ασέλγησαν επάνω της όλη τη νύχτα, ως το πρωί. Με την αυγή, την άφησαν ελεύθερη.

²⁶Όταν άρχισε να φωτίζει, η γυναίκα ήρθε κι έπεσε στην πόρτα του σπιτιού του γέροντα, όπου βρισκόταν ο άντρας της· κι έμεινε εκεί, ώσπου ξημέρωσε καλά.

²⁷Το πρωί, όταν σηκώθηκε ο άντρας της κι άνοιξε την πόρτα για να βγει να συνεχίσει τον δρόμο του, βλέπει την παλλακίδα του πεσμένη στην πόρτα του σπιτιού με τα χέρια της πάνω στο κατώφλι.

²⁸«Σήκω να φύγουμε» της είπε. Αλλ' αυτή δεν απαντούσε. Τότε ο άντρας της, φόρτωσε το σώμα της πάνω στο ένα γαϊδούρι κι έφυγε για να πάει στον τόπο του.

²⁹Όταν έφτασε στο σπίτι του, πήρε ένα μαχαίρι και διαμέλισε τη νεκρή παλλακίδα του σε δώδεκα κομμάτια και τα έστειλε σ' όλες τις φυλές του Ισραήλ.

³⁰Όσοι τα είδαν αυτά, είπαν: «Τέτοιο πράγμα δεν ξανάδαμε ούτε ξανάγινε από την ημέρα που οι Ισραηλίτες βγήκαν από την Αίγυπτο μέχρι σήμερα. Πρέπει να το σκεφτούμε, να το συζητήσουμε και να πάρουμε μια απόφαση».

ΚΡΙΤΑΙ 20

Ο πόλεμος κατά των Βενιαμινιτών

¹Όλοι οι Ισραηλίτες, από Δαν βόρεια έως Βηρ-Σαβεέ νότια, κι από τη Γαλαάδ ανατολικά, συγκεντρώθηκαν ενώπιον του Κυρίου στη Μισπά, μ' έναν κοινό σκοπό.

²Στη συγκέντρωση αυτή του λαού του Θεού παραβρέθηκαν οι αρχηγοί όλων των φυλών του ισραηλιτικού λαού, καθώς και τετρακόσιες χιλιάδες ένοπλοι άντρες, πεζοί.

³Στο μεταξύ, οι Βενιαμινίτες έμαθαν ότι οι Ισραηλίτες είχαν ανέβει στη Μισπά. Οι Ισραηλίτες τους ρώτησαν: «Πέστε μας, πώς έγινε αυτό το κακό; »

⁴Ο Λευίτης, που είχε την παλλακίδα και του τη σκότωσαν, απάντησε: «Εγώ είχα πάει μαζί με την παλλακίδα μου στη Γαβαά, πόλη που ανήκει στη φυλή Βενιαμίν, για να μείνουμε εκεί τη νύχτα.

⁵Οι κάτοικοι της Γαβαά ξεσηκώθηκαν εναντίον μου τη νύχτα και περικύκλωσαν το σπίτι όπου είχαμε καταλύσει. Σκόπευαν να κάνουν κακό σ' εμένα· κακοποίησαν όμως την παλλακίδα μου, μέχρι του σημείου να πεθάνει.

⁶Τότε πήρα το πτώμα της, το κομμάτιασα και έστειλα τα κομμάτια της σε όλες τις περιοχές που είχαν πάρει ιδιοκτησία τους οι φυλές του Ισραήλ. Αυτό που έκαναν ήταν αισχρό ανοσιούργημα μέσα στο λαό Ισραήλ.

- ⁷Τώρα, λοιπόν, όλοι εσείς που είστε Ισραηλίτες, συζητήστε το μεταξύ σας κι αποφασίστε εδώ τι θα κάνετε».
- ⁸Τότε όλος ο λαός σηκώθηκαν και είπαν από κοινού: «Κανείς μας δε θα πάει στη σκηνή του ή στο σπίτι του,
- ⁹και θα κάνουμε το εξής: Θα επιτεθούμε εναντίον της Γαβαά με στρατιώτες που θα τους διαλέξουμε με κλήρο.
- ¹⁰Θα ορίσουμε το ένα δέκατο των αντρών απ' όλες τις φυλές του Ισραήλ, δηλαδή εκατό στους χίλιους, χίλιους στις δέκα χιλιάδες, για να φροντίζουν για την τροφοδοσία του στρατού. Ο υπόλοιπος στρατός θα πάει να τιμωρήσει τη Γαβαά για την αισχρή πράξη που έκαναν μέσα στο λαό του Ισραήλ».
- ¹¹Συγκεντρώθηκαν λοιπόν όλοι οι Ισραηλίτες με κοινό σκοπό, να επιτεθούν όλοι μαζί στην πόλη.
- ¹²Οι φυλές των Ισραηλιτών έστειλαν αγγελιοφόρους στη φυλή Βενιαμίν και τους είπαν: «Τι ήταν αυτό το έγκλημα που έγινε εκεί σ' εσάς;
- ¹³Τώρα λοιπόν παραδώστε μας τους διεστραμμένους αυτούς ανθρώπους που βρίσκονται στη Γαβαά για να τους σκοτώσουμε και να εξαλείψουμε το κακό από τον Ισραήλ». Οι Βενιαμινίτες όμως δεν ήθελαν ν' ακούσουν τους συμπατριώτες τους Ισραηλίτες.
- ¹⁴Βγήκαν, λοιπόν, όλοι από τις πόλεις τους και συγκεντρώθηκαν στη Γαβαά για ν' αντιμετωπίσουν τους άλλους Ισραηλίτες.
- ¹⁵Μετρήθηκαν και βρέθηκαν ότι ήταν είκοσι έξι χιλιάδες οπλίτες, χώρια οι εφτακόσιοι επίλεκτοι πολεμιστές, κάτοικοι της Γαβαά.
- ¹⁶Οι εφτακόσιοι αυτοί επίλεκτοι πολεμιστές, όλοι αριστερόχειρες, έρριχναν το λιθάρι με τη σφεντόνα και μπορούσαν να χτυπήσουν και τρίχα ακόμα χωρίς να αστοχήσουν.
- ¹⁷Μετρήθηκαν και οι άλλοι Ισραηλίτες και βρέθηκαν τετρακόσιες χιλιάδες άντρες, εκπαιδευμένοι οπλίτες.

18Οι Ισραηλίτες ξεκίνησαν κι ανέβηκαν στη Βαιθήλ. Εκεί ρώτησαν το Θεό: «Ποια από τις φυλές μας ν' ανεβεί πρώτη για να πολεμήσει τους Βενιαμινίτες; » Ο Κύριος απάντησε: «Η φυλή Ιούδα θ' ανεβεί πρώτη».

19Έτσι το πρωί σηκώθηκαν οι Ισραηλίτες και στρατοπέδευαν κοντά στη Γαβαά.

20Προέλασαν για να επιτεθούν στους Βενιαμινίτες και παρατάχθηκαν σε θέση μάχης εναντίον τους μπροστά στη Γαβαά.

21Οι Βενιαμινίτες όμως βγήκαν από την πόλη και σκότωσαν εκείνη την ημέρα είκοσι δύο χιλιάδες Ισραηλίτες.

22-23Τότε οι Ισραηλίτες ανέβηκαν στη Βαιθήλ και θρήνησαν ενώπιον του Κυρίου μέχρι το βράδυ. Μετά ρώτησαν τον Κύριο: «Να πάμε να πολεμήσουμε τους συμπατριώτες μας τους Βενιαμινίτες; » Ο Κύριος απάντησε: «Να πάτε». Αναθάρρησαν λοιπόν οι Ισραηλίτες και παρατάχθηκαν πάλι για μάχη στις θέσεις που είχαν παραταχθεί την προηγούμενη μέρα.

24Επιτεθήκαν για δεύτερη φορά στους Βενιαμινίτες,

25κι εκείνοι βγήκαν πάλι από τη Γαβαά, τους χτύπησαν και σκότωσαν δέκα οχτώ χιλιάδες εκπαιδευμένους Ισραηλίτες στρατιώτες.

26Τότε όλος ο λαός Ισραήλ ανέβηκαν στη Βαιθήλ. Εκεί θρηνούσαν και κάθονταν σιωπηλοί ενώπιον του Κυρίου νηστεύοντας όλη εκείνη την ημέρα μέχρι το βράδυ. Επίσης πρόσφεραν στον Κύριο ολοκαυτώματα και θυσίες κοινωνίας.

27-28Η κιβωτός της διαθήκης του Θεού βρισκόταν τότε εκεί. Επίσης εκείνο τον καιρό υπηρετούσε εκεί ο Φινεές, γιος του Ελεάζαρ και εγγονός του Ααρών. Ρώτησαν λοιπόν πάλι οι Ισραηλίτες τον Κύριο: «Να ξαναβγούμε να πολεμήσουμε τους συμπατριώτες μας τους Βενιαμινίτες ή να παραιτηθούμε; » Ο Κύριος απάντησε: «Να πάτε, γιατί αύριο θα τους παραδώσω στην εξουσία σας».

29Αυτή τη φορά οι Ισραηλίτες τοποθέτησαν ενέδρες γύρω από τη Γαβαά.

³⁰Βγήκαν για τρίτη μέρα να πολεμήσουν τους Βενιαμινίτες και παρατάχθηκαν σε θέση μάχης μπροστά στη Γαβαά, όπως και προηγουμένως.

³¹Οι Βενιαμινίτες βγήκαν να πολεμήσουν και απομακρύνονταν από την πόλη. Άρχισαν να χτυπούν τους Ισραηλίτες όπως και τις άλλες φορές και τους καταδίωκαν στο δρόμο που οδηγεί στη Βαιθήλ και σ' εκείνον που οδηγεί στη Γαβαά και στους αγρούς. Σκότωσαν περίπου τριάντα άντρες.

³²Οι Βενιαμινίτες σκέφτονταν: «Πάλι τους σκοτώνουμε, όπως και τις άλλες φορές». Αλλά το σχέδιο των Ισραηλιτών ήταν να υποχωρήσουν δήθεν, για να τους παρασύρουν μακριά από την πόλη, προς τους δύο δρόμους.

³³Τότε οι Ισραηλίτες άλλαξαν θέσεις κι ανασυντάχθηκαν στη Βάαλ-Ταμάρ, ενώ εκείνοι που είχαν στήσει την ενέδρα βγήκαν από τις κρυψώνες τους κι επιτεθήκαν αιφνιδιαστικά από την πεδιάδα της Γαβαά.

³⁴Έτσι βρέθηκαν μπροστά στην πόλη δέκα χιλιάδες επίλεκτοι πολεμιστές απ' όλον το λαό Ισραήλ. Η μάχη ήταν λυσσαλέα, αλλά οι Βενιαμινίτες δε φαντάζονταν την καταστροφή που τους περίμενε.

³⁵Ο Κύριος τους έκανε να νικηθούν από το στρατό των Ισραηλιτών, οι οποίοι σκότωσαν εκείνη την ημέρα είκοσι πέντε χιλιάδες εκατό άντρες.

³⁶Τότε κατάλαβαν οι Βενιαμινίτες ότι είχαν πια ηττηθεί.

Πώς κέρδισαν τη μάχη οι Ισραηλίτες

Οι Ισραηλίτες είχαν υποχωρήσει μπροστά στους Βενιαμινίτες, επειδή υπολόγιζαν στην ενέδρα, που είχαν στήσει γύρω από τη Γαβαά.

³⁷Αυτοί που ήταν κρυμμένοι στην ενέδρα όρμησαν αιφνιδιαστικά, μπήκαν στην πόλη και κατέσφαξαν όλους τους κατοίκους της.

³⁸Στο μεταξύ είχαν ορίσει ένα σύνθημα με τον κυρίως στρατό των Ισραηλιτών: να υψώσουν ένα σύννεφο καπνού όταν θα έμπαιναν στην πόλη.

³⁹Όταν οι Ισραηλίτες οπισθοχώρησαν στη διάρκεια της μάχης, οι Βενιαμινίτες άρχισαν να χτυπούν και σκότωσαν τους τριάντα Ισραηλίτες, πιστεύοντας ότι τους εξόντωναν όπως την προηγούμενη φορά.

⁴⁰Εκείνη τη στιγμή όμως άρχισε να υψώνεται η στήλη του καπνού από την πόλη. Οι Βενιαμινίτες κοίταξαν πίσω τους και είδαν ν' ανεβαίνουν φλόγες στον ουρανό.

⁴¹Τότε οι Ισραηλίτες στράφηκαν πίσω ενάντια στους Βενιαμινίτες και τους καταδίωξαν· εκείνοι είχαν πανικοβληθεί βλέποντας τη συμφορά που πλησίαζε.

⁴²Τράπηκαν σε φυγή από τους Ισραηλίτες κι έφευγαν απο το δρόμο της ερήμου. Αλλά οι διώκτες τους τους πρόλαβαν. Βρέθηκαν ανάμεσα στον κυρίως στρατό των Ισραηλιτών και σ' αυτούς που έρχονταν από την πόλη και τους σκότωναν.

⁴³Οι Ισραηλίτες περικύκλωσαν τους Βενιαμινίτες, τους καταδίωξαν ασταμάτητα και τους σύντριψαν ως απέναντι από τη Γαβαά στ' ανατολικά.

⁴⁴Από τους Βενιαμινίτες σκοτώθηκαν δέκα οχτώ χιλιάδες άντρες, όλοι τους γενναίοι πολεμιστές.

⁴⁵Οι υπόλοιποι Βενιαμινίτες στράφηκαν κι έφυγαν προς την έρημο, στο βράχο της Ριμμών. Οι Ισραηλίτες σκότωσαν στους δρόμους πέντε χιλιάδες άντρες και τους άλλους τους καταδίωξαν μέχρι τη Γιδώμ και σκότωσαν απ' αυτούς άλλες δύο χιλιάδες άντρες.

⁴⁶Εκείνη την ημέρα σκοτώθηκαν συνολικά είκοσι πέντε χιλιάδες Βενιαμινίτες στρατιώτες, όλοι τους γενναίοι πολεμιστές.

⁴⁷Ωστόσο εξακόσιοι άντρες από κείνους που διέφυγαν στην έρημο γλίτωσαν και έφτασαν στο βράχο της Ριμμών, όπου έμειναν τέσσερις μήνες.

⁴⁸Οι Ισραηλίτες γύρισαν πίσω και καταδίωξαν τους υπόλοιπους Βενιαμινίτες. Σ' όλες τις πόλεις, απ' όπου περνούσαν σκότωναν ό, τι έβρισκαν μπροστά τους, ανθρώπους και ζώα, κι ύστερα έβαζαν φωτιά.

ΚΡΙΤΑΙ 21

Η φυλή Βενιαμίν επιβιώνει

- ¹Όταν οι Ισραηλίτες είχαν συγκεντρωθεί στη Μισπά, ορκίστηκαν κανείς τους να μη δώσει την κόρη του για γυναίκα στους Βενιαμινίτες.
- ²Τώρα ο λαός ήρθε στη Βαιθήλ κι έμειναν εκεί καθισμένοι ως το βράδυ ενώπιον του Θεού. Φώναζαν δυνατά και έκλαιγαν θρηνηλογώντας.
- ³«Γιατί Κύριε, Θεέ του Ισραήλ», έλεγαν, «γιατί έγινε αυτό το κακό στον Ισραήλ, να λείπει σήμερα απ' ανάμεσά μας μία φυλή; »
- ⁴Την άλλη μέρα σηκώθηκε ο λαός νωρίς το πρωί κι έχτισε εκεί θυσιαστήριο, και πρόσφερε ολοκαυτώματα και θυσίες κοινωνίας.
- ⁵Έπειτα είπαν: «Ποιος απ' όλες τις φυλές του λαού Ισραήλ δεν ήρθε στη συγκέντρωση ενώπιον του Κυρίου; » (Είχαν δώσει επίσημο όρκο ότι όποιος δεν θ' ανέβαινε ενώπιον του Κυρίου στη Μισπά, θα έπρεπε οπωσδήποτε να θανατωθεί).
- ⁶Μετά όμως οι Ισραηλίτες μετάνιωσαν για τους Βενιαμινίτες τους συμπατριώτες τους και είπαν: «Σήμερα χάθηκε μία φυλή από τους Ισραηλίτες.
- ⁷Τι να κάνουμε για να βρουν γυναίκες αυτοί που έμειναν από τη φυλή Βενιαμίν, αφού ορκιστήκαμε στον Κύριο να μη τους δώσουμε τις κόρες μας για γυναίκες; »
- ⁸Τότε είπαν: «Υπάρχει κανείς από τις φυλές του Ισραήλ, που δεν ήρθε ενώπιον του Κυρίου, στη Μισπά; » Και βρήκαν ότι στο στρατόπεδο όπου γινόταν η συγκέντρωση δεν είχε έρθει κανείς από την Ιαβές της Γαλαάδ.
- ⁹Πραγματικά, όταν μετρήθηκε ο λαός, βρέθηκε ότι δεν ήταν εκεί κανείς από τους κατοίκους της Ιαβές.
- ¹⁰Τότε η συνέλευση αποφάσισε κι έστειλε εκεί δώδεκα χιλιάδες άντρες από τους πιο γενναίους με την εξής διαταγή: «Πηγαίνετε και σφάξτε τους κατοίκους της Ιαβές στη Γαλαάδ, μαζί και τις γυναίκες και τα παιδιά τους.

11Θα σκοτώσετε όλους τους αρσενικούς και όλες τις γυναίκες που έχουν σχέση με άντρα. Τις παρθένες όμως θα τις αφήσετε να ζήσουν». Έτσι κι έκαναν.

12Βρήκαν ανάμεσα στους κατοίκους της Ιαβές τετρακόσιες νέες παρθένες, που δεν είχαν σχετιστεί με άντρα, και τις έφεραν στο στρατόπεδο στη Σιλώ, που βρίσκεται στη Χαναάν.

13Τότε η συνέλευση έστειλε αγγελιοφόρους και μίλησαν στους Βενιαμινίτες που είχαν καταφύγει στο βράχο της Ριμμών, και τους κάλεσαν να συνάψουν ειρήνη.

14Όταν γύρισαν οι Βενιαμινίτες τούς έδωσαν τις γυναίκες της Ιαβές που τις είχαν αφήσει στη ζωή, αλλά δεν έφτασαν για όλους.

Γυναίκες για τους Βενιαμινίτες

15Ο λαός ήταν μετανιωμένος για τους Βενιαμινίτες, γιατί ο Κύριος είχε προξενήσει ρήγμα στις φυλές του Ισραήλ.

16Τότε είπαν οι επικεφαλής της συνέλευσης: «Τι θα κάνουμε για να βρούμε γυναίκες για τους υπόλοιπους; Δεν υπάρχουν γυναίκες στη φυλή Βενιαμίν».

17«Πρέπει», είπαν, «να εξασφαλιστούν απόγονοι των Βενιαμινιτών που γλίτωσαν, ώστε να μην εξαφανιστεί μια ολόκληρη φυλή από το λαό Ισραήλ.

18Εμείς δεν μπορούμε να τους δώσουμε τις κόρες μας για γυναίκες». Είχαν ήδη ορκιστεί μ' αυτά τα λόγια: «Καταραμένος όποιος δώσει την κόρη του για γυναίκα στους Βενιαμινίτες».

19-20Τότε έδωσαν την ακόλουθη οδηγία στους Βενιαμινίτες: «Κάθε χρόνο γίνεται γιορτή του Κυρίου στη Σιλώ». (Η πόλη βρίσκεται βόρεια της Βαιθήλ, ανατολικά του δρόμου που ανεβαίνει από τη Βαιθήλ στη Συχέμ, και νότια της Λεβανά). Πηγαίνετε και κρυφτείτε στ' αμπέλια,

21και περιμένετε εκεί. Όταν τα κορίτσια της Σιλώ βγουν από την πόλη για να πάρουν μέρος στους χορούς, τότε βγείτε κι εσείς από τ' αμπέλια κι αρπάξτε ο καθένας για τον εαυτό του τη γυναίκα του και πηγαίνετε στην περιοχή της φυλής Βενιαμίν.

²²Αν έρθουν οι πατεράδες τους ή οι αδερφοί τους να μας παραπονεθούν, εμείς θα τους πούμε: «Πρέπει να δείξετε κατανόηση, γιατί δεν μπορέσαμε στον πόλεμο της Ιαβές στη Γαλαάδ να πάρουμε γυναίκες για όλους. Αλλά κι εσείς δεν είστε ένοχοι καταπάτησης του όρκου σας, γιατί δεν δώσατε τις κόρες σας με τη θέλησή σας».

²³Έτσι κι έκαναν οι Βενιαμινίτες και πήραν γυναίκες απ' αυτές που χόρευαν, όσες τους αντιστοιχούσαν. Τις άρπαξαν κι έφυγαν και γύρισαν στην περιοχή που τους είχε δοθεί ιδιοκτησία τους. Ξανάχτισαν τις πόλεις κι εγκαταστάθηκαν σ' αυτές.

²⁴Οι άλλοι Ισραηλίτες διέλυσαν τη συγκέντρωση και πήγε καθένας στη φυλή του και στη συγγένειά του, στις περιοχές που τους είχαν δοθεί για ιδιοκτησία τους.

²⁵Την εποχή εκείνη δεν υπήρχε ακόμη βασιλιάς στο λαό του Ισραήλ. Καθένας έκανε ό, τι ήθελε.

ΡΟΥΘ

ΡΟΥΘ 1

Ο Ελιμέλεχ και η οικογένειά του στη Μωάβ

¹Την εποχή που τους Ισραηλίτες τους κυβερνούσαν οι Κριτές, έπεσε πείνα στη χώρα. Τότε, ένας άνθρωπος από τη Βηθλεέμ της φυλής Ιούδα πήγε να μείνει προσωρινά στη Μωάβ μαζί με τη γυναίκα του και τους δύο γιους του.

²Το όνομα του ανθρώπου ήταν Ελιμέλεχ, της γυναίκας του Νωεμίν και τα ονόματα των δυο γιων του, Μαχλών και Χιλιών. Ήταν Εφραθαίοι, από τη Βηθλεέμ του Ιούδα. Έφτασαν στη Μωάβ κι εγκαταστάθηκαν εκεί.

³Ο Ελιμέλεχ όμως πέθανε και η Νωεμίν έμεινε μόνη της με τους δυο γιους της.

⁴Αυτοί παντρεύτηκαν Μωαβίτισσες· το όνομα της μιας ήταν Ορφά και της άλλης Ρουθ· έμειναν εκεί περίπου δέκα χρόνια.

⁵Έπειτα ο Μαχλών και ο Χιλιών πέθαναν κι αυτοί· και η Νωεμίν έμεινε μόνη, χωρίς τους δυο γιους της και χωρίς τον άντρα της.

Η Νωεμίν και η Ρουθ πηγαίνουν στη Βηθλεέμ

⁶Μετά απ' αυτά τα συμβάντα, η Νωεμίν ετοιμάστηκε να φύγει από τη Μωάβ μαζί με τις νύφες της, γιατί ενώ ήταν ακόμα εκεί άκουσε ότι ο Κύριος ευνόησε το λαό του και τους έδωσε καλές σοδειές.

⁷Έτσι έφυγε από τον τόπο όπου κατοικούσε και πήρε το δρόμο της επιστροφής στη χώρα της φυλής Ιούδα, μαζί με τις δυο νύφες της.

⁸Η Νωεμίν είπε στις νύφες της: «Πηγαίνατε, γυρίστε καθεμιά στο σπίτι της μητέρας σας. Ο Κύριος να σας δείξει την αγάπη του όπως εσείς δείξατε αγάπη σ' εμένα και σ' εκείνους που είναι τώρα νεκροί.

⁹Να δώσει ο Κύριος να βρείτε η καθεμιά σας έναν άντρα και την οικογενειακή ευτυχία». Έπειτα τις φίλησε κι αυτές ξέσπασαν σε κλάματα.

¹⁰«Όχι», της είπαν, «θα γυρίσουμε μαζί σου στο λαό σου».

- 11** Τότε η Νωεμίν απάντησε: «Πηγαίνετε, κόρες μου, γιατί να έρθετε μαζί μου; Δεν μπορώ πια να γεννήσω άλλους γιους για να γίνουν άντρες σας.
- 12** Γυρίστε, κόρες μου, πηγαίνετε, εγώ είμαι γριά για να ξαναπαντρευτώ. Ακόμα κι αν έλεγα ότι υπάρχει ελπίδα να παντρευτώ απόψε και να γεννήσω γιους,
- 13** δε θα μπορούσατε να τους περιμένατε ώσπου να μεγαλώσουν. Θέλετε να μείνετε ανύπαντρες για πάντα; Όχι, κόρες μου· σ' εμένα ενάντια στράφηκε ο Κύριος, και λυπάμαι στ' αλήθεια πάρα πολύ για σας».
- 14** Εκείνες τότε ξέσπασαν πάλι σε κλάματα και τελικά η Ορφά αποχαιρέτησε την πεθερά της, η Ρουθ όμως την ακολούθησε.
- 15** Η Νωεμίν της είπε: «Δε βλέπεις τη συννυφάδα σου που γύρισε στο λαό της και στο θεό της; Ακολούθησέ την κι εσύ».
- 16** Αλλά η Ρουθ απάντησε: «Μη με πιέζεις να σ' αφήσω και να φύγω από κοντά σου. Όπου πας, θα πάω κι όπου μείνεις, θα μείνω· ο λαός σου θα είναι λαός μου κι ο Θεός σου, Θεός μου·
- 17** όπου πεθάνεις εσύ, εκεί θα πεθάνω και θα ταφώ κι εγώ. Κι αν με τιμωρήσει ο Κύριος, αν κάτι άλλο εκτός απ' το θάνατο με χωρίσει από σένα».
- 18** Όταν είδε η Νωεμίν ότι η Ρουθ ήταν αποφασισμένη να πάει μαζί της, σταμάτησε πια να επιμένει.
- 19** Προχώρησαν κι οι δυο τους, ώσπου έφτασαν στη Βηθλεέμ. Όταν έφτασαν εκεί, όλη η πόλη αναστατώθηκε εξαιτίας τους· οι γυναίκες έλεγαν: «Αυτή είναι η Νωεμίν; »
- 20** Κι εκείνη τους απάντησε: «Μη με λέτε πια Νωεμίν (Ευτυχία)· να με φωνάζετε Μαρά (Πίκρα), γιατί ο Παντοδύναμος με πίκρανε αφάνταστα.
- 21** Έφυγα από 'δω με οικογένεια, κι ο Κύριος μ' έφερε πίσω μόνη. Γιατί να με ονομάζετε Νωεμίν, αφού ο παντοδύναμος Κύριος με ταπείνωσε και μου έστειλε τόσες θλίψεις; »

²²Γύρισε λοιπόν η Νωεμίν από τη Μωάβ μαζί με τη Ρουθ, τη Μωαβίτισσα νύφη της. Κι όταν έφτασαν στη Βηθλεέμ είχαν μόλις αρχίσει να θερίζουν το κριθάρι.

ΡΟΥΘ 2

Η Ρουθ στο χωράφι του Βοόζ

¹Από τον άντρα της τον Ελμέλεχ, η Νωεμίν είχε έναν συγγενή, άνθρωπο ισχυρό και πλούσιο, ο οποίος ονομαζόταν Βοόζ.

²Μια μέρα η Ρουθ είπε στη Νωεμίν: «Άφησέ με να πάω σ' ένα χωράφι να μαζέψω τα στάχια που αφήνουν οι θεριστές. Κάποιον θα βρω που θα μ' αφήσει να το κάνω». Η Νωεμίν της είπε: «Πήγαινε, κόρη μου».

³Έτσι η Ρουθ έφυγε και πήγε και μάζευε στάχια σ' ένα χωράφι, πίσω από τους θεριστές. Συμπτωματικά, βρέθηκε το κομμάτι αυτό της γης ν' ανήκει στο Βοόζ, το συγγενή του Ελμέλεχ.

⁴Μετά από λίγο ήρθε ο Βοόζ από τη Βηθλεέμ και χαιρέτισε τους θεριστές: «Ο Κύριος να 'ναι μαζί σας», τους είπε. «Ο Κύριος να σ' ευλογεί», του απάντησαν εκείνοι.

⁵Τότε ο Βοόζ ρώτησε τον υπηρέτη του, τον επιστάτη των θεριστών: «Ποιανού είναι αυτή η νέα; »

⁶Αυτός του απάντησε: «Είναι η νεαρή Μωαβίτισσα, που συνόδεψε τη Νωεμίν στην επιστροφή της από τη Μωάβ.

⁷Μας παρακάλεσε να την αφήσουμε να μαζεύει τα στάχια που αφήνουν οι θεριστές να πέφτουν από τα δεμάτια. Ήρθε από το πρωί, κι ως τώρα δεν έχει καθόλου ξεκουραστεί».

⁸Τότε ο Βοόζ είπε στη Ρουθ: «Άκουσε, κόρη μου: μη φύγεις από 'δω για να μαζέψεις στάχια σ' άλλο χωράφι· μείνε με τις υπηρέτριές μου.

⁹Κοίτα σε ποιο χωράφι θερίζουν και πήγαινε ξωπίσω τους. Έχω διατάξει τους υπηρέτες να μη σ' αγγίξει κανείς. Κι όταν διψάς, να πηγαίνεις στις στάμνες που τις γεμίζουν οι υπηρέτες και να πίνεις νερό».

10 Τότε η Ρουθ έπεσε με το πρόσωπο στη γη και προσκύνησε. «Γιατί μου δείχνεις τόση καλοσύνη», του είπε, «κι ενδιαφέρεσαι τόσο για μένα, που είμαι μια ξένη; »

11 Ο Βοόζ της αποκρίθηκε: «Μου είπαν καταλεπτώς όλα όσα έκανες για την πεθερά σου μετά το θάνατο του άντρα σου, κι ότι άφησες τους γονείς σου και τη χώρα που γεννήθηκες, και ήρθες σ' έναν λαό που δεν τον γνώριζες από πριν.

12 Ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, ν' ανταμείψει την πράξη σου και να σου το ξεπληρώσει στο ακέραιο, που ήρθες κάτω απ' τα φτερά του να σκεπαστείς».

13 Εκείνη απάντησε: «Ας έχω την εύνοιά σου, κύριέ μου! Μου 'δωσες θάρρος και μίλησες στην καρδιά της δούλης σου, αν κι εγώ δεν είμαι καν σαν μια από τις δούλες σου».

14 Την ώρα του φαγητού τής είπε ο Βοόζ: «Έλα κοντά και φάγε μαζί μας ψωμί και βούτηξε τη μπουκιά σου στο ζουμί με το ξύδι». Εκείνη κάθισε δίπλα στους θεριστές κι ο Βοόζ της πρόσφερε ψημένο στάρι κι έφαγε, χόρτασε και της περίσσειψε κιόλας.

15 Όταν σηκώθηκε να πάει να μαζέψει στάχυα, ο Βοόζ διέταξε τους υπηρέτες του: «Αφήνετέ την να παίρνει στάχυα ακόμη κι από τα δεμάτια· μην την αποπαίρνετε.

16 Να βγάζετε μάλιστα μόνοι σας μερικά στάχυα από τα δεμάτια γι' αυτήν και να την αφήνετε να τα μαζεύει χωρίς να τη μαλώνετε».

Η πεθερά της Ρουθ διακρίνει το θέλημα του Θεού

17 Η Ρουθ σταχυολόγησε στο χωράφι του Βοόζ ως το βράδυ· έπειτα κοπάνισε τα στάχυα που είχε μαζέψει και έβγαλε περίπου ένα μεγάλο σακί κριθάρι.

18 Το σήκωσε και γύρισε στην πόλη· έδειξε στην πεθερά της ό, τι είχε μαζέψει κι έβγαλε και της έδωσε το περισσευμα από το φαγητό που της είχαν προσφέρει.

19 Η πεθερά της τη ρώτησε: «Πού μάζεψες στάχυα σήμερα; σε ποιανού το χωράφι εργάστηκες; Ας είναι ευλογημένος αυτός που ενδιαφέρθηκε για

σένα». Τότε η Ρουθ φανέρωσε στην πεθερά της σε ποιο χωράφι είχε δουλέψει: «Ο άνθρωπος στον οποίο δούλεψα σήμερα ονομάζεται Βοόζ», της είπε.

²⁰Η Νωεμίν είπε στη νύφη της: «Ο Κύριος δεν έπαψε να δείχνει την αγάπη του σ' εμάς τους ζωντανούς, όπως την είχε δείξει στους νεκρούς μας. Ο Κύριος να ευλογεί αυτόν τον άνθρωπο». Και κατέληξε: «Αυτός είναι συγγενής μας κι από τους πιο κοντινούς μας».

²¹Τότε η Ρουθ πρόσθεσε: «Μου είπε ακόμη να μείνω με τους υπηρέτες του, ώσπου να τελειώσουν όλον το θερισμό».

²²Η Νωεμίν είπε στη νύφη της: «Είναι πολύ καλά, κόρη μου, να δουλεύεις με τις υπηρέτριες του Βοόζ! Σε οποιοδήποτε άλλο χωράφι θα μπορούσαν να σε κακομεταχειριστούν».

²³Έτσι η Ρουθ πήγαινε μαζί με τις υπηρέτριες του Βοόζ και μάζευε στάχυα, ώσπου θέρισαν όλο το κριθάρι και το στάρι· στο μεταξύ έμενε μαζί με την πεθερά της.

ΡΟΥΘ 3

Η Νωεμίν βρίσκει σύζυγο για τη Ρουθ

¹Μια μέρα η Νωεμίν είπε στη Ρουθ: «Κόρη μου, πρέπει να σου βρω έναν σύζυγο, που να σε κάνει ευτυχισμένη.

²Πρόσεξε τώρα: Ο Βοόζ, που δούλευες με τις υπηρέτριές του, είναι συγγενής μας· κι απόψε θα πάει στο αλώνι του να λιχνίσει το κριθάρι.

³Λούσου, λοιπόν, κι αλείψου με αρώματα, βάλε τα γιορτινά σου και κατέβα στο αλώνι· αλλά μην του φανερωθείς ωσότου τελειώσει το φαγητό και το πιτό του.

⁴Όταν πάει να πλαγιάσει, φρόντισε να δεις πού θα κοιμηθεί. Πλησίασε, σήκωσε τα σκεπάσματα των ποδιών του και πλάγιασε εκεί. Μετά αυτός θα σου πει τι να κάνεις».

⁵Η Ρουθ της απάντησε: «Θα κάνω όλα όσα μου είπες».

⁶Κατέβηκε, λοιπόν, στο αλώνι κι έκανε όλα όσα της είχε υποδείξει η πεθερά της.

⁷Ο Βοόζ αφού έφαγε και ήπια κι ήταν σε εξαιρετική διάθεση, πήγε και πλάγιασε στην άκρη του σωρού του κριθαριού. Τότε η Ρουθ ήρθε ήσυχα ήσυχα, σήκωσε τα σκεπάσματα των ποδιών του και πλάγιασε εκεί.

⁸Γύρω στα μεσάνυχτα, ο Βοόζ ξύπνησε απότομα, ανασηκώθηκε και είδε μια γυναίκα να κοιμάται στα πόδια του.

⁹«Ποια είσ' εσύ; » τη ρώτησε. Κι αυτή απάντησε: «Εγώ είμαι η Ρουθ, η δούλη σου. Πάρε με στην προστασία σου, γιατί εσύ είσαι ο κοντινότερος συγγενής μου».

¹⁰Τότε ο Βοόζ είπε: «Ο Κύριος να σ' ευλογεί, κόρη μου! Αυτό που κάνεις τώρα δείχνει την πιστότητά σου στην οικογένεια της πεθεράς σου, περισσότερο απ' ό, τι το δείχνει η προηγούμενη πράξη σου. Πράγματι, δεν αναζήτησες για άντρα σου κάποιον νεαρό, φτωχό ή πλούσιο.

¹¹Τώρα, λοιπόν, κόρη μου, μη φοβάσαι. Εγώ θα κάνω για σένα ό, τι μου ζητήσεις, γιατί όλη η πόλη ξέρει ότι είσαι ενάρετη γυναίκα.

¹²Είν' αλήθεια ότι εγώ είμαι ο πλησιέστερος συγγενής σου, αλλά υπάρχει κι άλλος ένας, πιο κοντινός συγγενής από μένα.

¹³Μείνε απόψε εδώ, και το πρωί, αν θέλει να σε παντρευτεί εκείνος, έχει καλώς, ας σε παντρευτεί. Αν όμως δε θελήσει, τότε θα σε παντρευτώ εγώ σου το υπόσχομαι ενώπιον του αληθινού Θεού. Κοιμήσου ως το πρωί».

¹⁴Έτσι η Ρουθ ξάπλωσε εκεί στα πόδια του Βοόζ ως το πρωί. Αλλά σηκώθηκε στο σύθαμπο, πριν ακόμη φωτίσει και μπορέσει κανείς να τη δει. Εκείνος της είπε: «Ας μη γίνει γνωστό ότι ήρθε γυναίκα στο αλώνι».

¹⁵Μετά της είπε: «Φέρε την κάπα που έχεις στους ώμους σου και άπλωσέ την». Εκείνη την άπλωσε κι ο Βοόζ μέτρησε και της άδειασε μέσα έξι γαβάθες κριθάρι· τη βοήθησε να το φορτωθεί και η Ρουθ ήρθε στην πόλη.

¹⁶Όταν γύρισε στην πεθερά της, εκείνη τη ρώτησε: Πώς τα πήγες κόρη μου; Κι εκείνη της διηγήθηκε όλα όσα έκανε γι' αυτήν ο Βοόζ.

¹⁷«Μου έδωσε κι αυτές τις έξι γαβάθες το κριθάρι», πρόσθεσε, «και μου είπε πως δε θα πρέπει να πάω μ' άδεια χέρια στην πεθερά μου».

¹⁸Τότε η Νωεμίν απάντησε: «Περίμενε, κόρη μου, ώσπου να δεις πώς θα πάει το πράγμα, γιατί αυτός ο άνθρωπος δεν θα ησυχάσει αν δεν τελειώσει αυτή την υπόθεση σήμερα».

ΡΟΥΘ 4

Γάμος του Βοόζ με τη Ρουθ

¹Ο Βοόζ πήγε στην πύλη και κάθισε εκεί. Μετά από λίγο περνούσε από 'κει ο στενός συγγενής του Ελιμέλεχ, για τον οποίο είχε μιλήσει ο Βοόζ στη Ρουθ. «Έλα και κάθισε εδώ», του είπε ο Βοόζ. Εκείνος γύρισε και κάθισε.

²Τότε ο Βοόζ πήρε δέκα άντρες από τους πρεσβυτέρους της πόλης και τους είπε: «Καθίστε εδώ». Και κάθισαν.

³Μετά είπε στον πλησιέστερο συγγενή: «Η Νωεμίν, που γύρισε από τη Μωάβ, πουλάει το μερίδιο του χωραφιού που ανήκει στο συγγενή μας τον Ελιμέλεχ.

⁴Σκέφτηκα να σου το ανακοινώσω αυτό και να σου προτείνω να αγοράσεις το χωράφι εδώ μπροστά στους κατοίκους και στους πρεσβυτέρους του λαού μου, γιατί εσύ είσαι ο πλησιέστερος συγγενής. Αν θέλεις, λοιπόν, να ασκήσεις το δικαίωμά σου της εξαγοράς, καλώς· αν όχι, πες το μου να το ξέρω· γιατί δεν υπάρχει άλλος στενότερος συγγενής να το αγοράσει. Μετά από σένα είμαι εγώ». Εκείνος απάντησε: «Θα το αγοράσω».

⁵Τότε ο Βοόζ είπε: «Αν αγοράσεις το χωράφι από τη Νωεμίν, πρέπει να πάρεις γυναίκα σου και τη Ρουθ, τη Μωαβίτισσα, τη χήρα του γιου της, ώστε η ιδιοκτησία του χωραφιού να παραμείνει στην οικογένεια του νεκρού άντρα της».

⁶Ο άλλος συγγενής απάντησε: «Εγώ δεν μπορώ να εκπληρώσω το συγγενικό μου χρέος, γιατί έτσι καταστρέφω τη δική μου ιδιοκτησία· ανάλαβε εσύ το δικαίωμά μου της εξαγοράς. Εγώ δεν προτίθεμαι να αγοράσω το χωράφι».

⁷(Υπήρχε παλιά ένα έθιμο στο λαό Ισραήλ, σχετικά με την εξαγορά και την ανταλλαγή, για την εγκυρότητα των συμφωνιών: Ο ένας έλυνε το σανδάλι του και το έδινε στον άλλον· αυτό ήταν σαν μαρτυρία ανάμεσα στους Ισραηλίτες).

⁸Γι' αυτό, όταν ο κοντινός συγγενής είπε στον Βοόζ, «αγόρασέ το εσύ το χωράφι», έλυσε το σανδάλι του και του το έδωσε.

⁹Τότε ο Βοόζ είπε στους πρεσβυτέρους και σ' όλους τους παρισταμένους: «Σήμερα είσαστε μάρτυρες, ότι αγόρασα από τη Νωεμίν, όλα όσα ανήκαν στον Ελιμέλεχ, στο Χιλιών και στο Μαχλών·

¹⁰κι ακόμα ότι πήρα για γυναίκα μου τη Ρουθ τη Μωαβίτισσα, χήρα του Μαχλών. Έτσι η περιουσία θα παραμείνει στην οικογένεια του νεκρού και θα δημιουργηθούν απόγονοι που θα διατηρήσουν το όνομά του ανάμεσα στους συμπατριώτες του και στις δικαστικές αρχές του τόπου του. Εσείς είστε σήμερα μάρτυρες γι' αυτό».

¹¹Τότε όλοι οι παριστάμενοι εκεί στην πύλη και οι πρεσβύτεροι είπαν: «Ναι είμαστε μάρτυρες γι' αυτό· ο Κύριος ας κάνει τη γυναίκα που μπαίνει στο σπίτι σου σαν τη Ραχήλ και σαν τη Λεία, που οι δυό τους γέννησαν γιους στον Ιακώβ, και να γίνεις ισχυρός στην Εφραθά και ξακουστός στη Βηθλεέμ.

¹²Μακάρι οι απόγονοι που θα σου δώσει ο Κύριος απ' αυτή τη νέα γυναίκα, να κάνουν την οικογένειά σου σαν την οικογένεια του Φαρές, γιου του Ιούδα από τη Θάμαρ».

¹³Έτσι ο Βοόζ πήρε τη Ρουθ γυναίκα του. Ο Κύριος την ευλόγησε· έμεινε έγκυος και γέννησε γιο.

¹⁴Τότε οι γυναίκες είπαν στη Νωεμίν: «Ας είναι δοξασμένος ο Κύριος! Σήμερα έκανε να γεννηθεί ένας κοντινός συγγενής για σένα, που τ' όνομά του θα γίνει ξακουστό μέσα στο λαό του Ισραήλ.

¹⁵Αυτός θ' ανακουφίσει την ψυχή σου και θα σε φροντίσει στα γεράματά σου. Η νύφη σου, αξίζει για σένα περισσότερο κι από επτά γιους γιατί σ' αγαπάει και σου χάρισε αυτόν τον εγγονό».

16 Η Νωεμίν πήρε το παιδί, το κράτησε στην αγκαλιά της κι ανέλαβε την υποχρέωση της ανατροφής του.

17 Οι γειτόνισσες φώναζαν: «Η Νωεμίν απέκτησε γιο! » και το ονόμασαν «Ωβήδ» αυτός είναι ο πατέρας του Ιεσσαί, πατέρα του Δαβίδ.

18-22 Η γενεαλογική γραμμή από τον Φαρές μέχρι το Δαβίδ έχει ως εξής: Χεσρών, Αράμ, Αμιναδάβ, Ναχσών, Σαλμών, Βοόζ, Ωβήδ, Ιεσσαί και Δαβίδ.

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄)

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 1

Η πικρία της Άννας

¹Στη Ραμαθαΐμ, στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ, ζούσε κάποτε ένας που καταγόταν από τα μέρη της οικογένειας Σουφ. Το όνομά του ήταν Ελκανά· πατέρας του ήταν ο Ιεροχάμ, παππούς του ο Ελιού, και προπάππος του ο Τόχου, ο οποίος ανήκε στην οικογένεια Σουφ των Εφραϊμιτών.

²Αυτός είχε δύο γυναίκες· το όνομα της μιας ήταν Άννα και της άλλης Φενίννα. Η Φενίννα είχε παιδιά, ενώ η Άννα δεν είχε.

³Κάθε χρόνο ο άνθρωπος αυτός ανέβαινε από την πόλη του στο αγιαστήριο της Σιλώ για να προσκυνήσει και να προσφέρει θυσία στον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ. Εκεί ιερείς του Κυρίου ήταν οι δυο γιοι του Ηλεί, ο Χοφνί και ο Φινεές.

⁴Όταν ο Ελκανά θυσίαζε, έδινε μερίδες από τη θυσία στη γυναίκα του τη Φενίννα, στους γιους της και στις κόρες της.

⁵Στην Άννα, όμως, αν και την αγαπούσε, έδινε μία μόνο μερίδα, επειδή ο Κύριος την είχε κάνει στείρα.

⁶Τότε η Φενίννα, ως αντίζηλή της, ταπεινώνει την Άννα για να την εξοργίζει που ο Κύριος την είχε κάνει στείρα.

⁷Αυτό γινόταν κάθε χρόνο. Κάθε φορά που ανέβαιναν στον οίκο του Κυρίου, η Φενίννα εξόργιζε την Άννα, κι εκείνη έκλαιγε και δεν έτρωγε.

⁸Τότε της έλεγε ο Ελκανά, ο άντρας της: «Άννα, γιατί κλαις και δεν τρως, γιατί είν' η καρδιά σου πικραμένη; Δεν αξίζω εγώ για σένα περισσότερο από δέκα γιους; »

⁹Μια φορά, αφού είχαν φάει κι είχαν πει στη Σιλώ, η Άννα σηκώθηκε. Ο ιερέας Ηλεί καθόταν στη θέση του, κοντά στην είσοδο του οίκου του Κυρίου.

¹⁰Η Άννα ήταν πολύ πικραμένη, και προσευχόταν κλαίγοντας στον Κύριο.

11 Έκανε τάμα και είπε: «Κύριε, Θεέ του Ισραήλ, αν σκύψεις πάνω από την ταλαιπωρία της δούλης σου, αν δεν με ξεχάσεις και πράγματι μου δώσεις αρσενικό παιδί, τότε εγώ θα το αφιερώσω σ' εσένα, Κύριε, για όλη του τη ζωή και ξυράφι δε θ' αγγίξει το κεφάλι του.

Ο Θεός ακούει την προσευχή της Άννας

12 Ενώ αυτή συνέχιζε να προσεύχεται ενώπιον του Κυρίου, ο Ηλεί παρατηρούσε το στόμα της.

13 Η Άννα μιλούσε από μέσα της· τα χείλη της μόνο κινιόνταν, αλλά η φωνή της δεν ακουγόταν. Έτσι ο Ηλεί την πέρασε για μεθυσμένη.

14 «Ως πότε θα είσαι μεθυσμένη; » της είπε. «Πήγαινε να ξεμεθύσεις».

15 «Όχι, κύριέ μου», του αποκρίθηκε η Άννα, «είμαι μια γυναίκα καταστενοχωρημένη. Δεν ήπια κρασί ούτε άλλα δυνατά ποτά· απλώς άνοιξα την καρδιά μου ενώπιον του Κυρίου.

16 Μη θεωρήσεις τη δούλη σου καμιά τιποτένια· αν προσευχήθηκα ως τώρα, ήταν απ' τον πολύ μου πόνο και τη θλίψη».

17 Ο Ηλεί της αποκρίθηκε: «Πήγαινε στο καλό, κι ο Θεός του Ισραήλ ας σου δώσει αυτό που του ζήτησες».

18 Κι εκείνη απάντησε: «Ας έχω η δούλη σου την εύνοιά σου». Τότε η Άννα πήγε κι έφαγε και το πρόσωπό της δεν ήταν πια μελαγχολικό.

19 Την άλλη μέρα το πρωί ο Ελκανά και η οικογένειά του σηκώθηκαν νωρίς, προσκύνησαν ενώπιον του Κυρίου, και γύρισαν στο σπίτι τους, στη Ραμαθά. Ο Ελκανά συνευρέθηκε με τη γυναίκα του την Άννα, κι ο Κύριος θυμήθηκε την προσευχή της.

20 Εκείνη έμεινε έγκυος κι όταν συμπληρώθηκε ο καιρός, γέννησε γιο. Τότε είπε: «Τον ζήτησα από τον Κύριο» και τον ονόμασε «Σαμουήλ».

Το παιδί αφιερώνεται στον Κύριο

21 Τον επόμενο χρόνο, ο Ελκανά ανέβηκε μαζί μ' όλη του την οικογένεια να προσφέρει στον Κύριο την ετήσια θυσία και ένα τάμα που είχε κάνει.

²²Η Άννα όμως δεν ανέβηκε. «Θα περιμένω ώσπου ν' απογαλακτιστεί το παιδί», είπε στον άντρα της, «κι έπειτα θα το φέρω να παρουσιαστεί ενώπιον του Κυρίου και να μείνει εκεί για πάντα».

²³Ο Ελκανά τής απάντησε: «Κάνε ό, τι νομίζεις σωστό. Μείνε ώσπου να το απογαλακτίσεις. Μακάρι ο Κύριος να εκπληρώσει την επιθυμία σου». Έτσι κάθισε η γυναίκα και θήλαζε το γιο της, ώσπου τον απόκοψε.

²⁴Όταν τον απόκοψε, κι ενώ ήταν ακόμα πολύ μικρός, τον πήρε μαζί της, πήρε κι ένα βόδι τριών χρονών, ένα εφά αλεύρι κι ένα ασκί κρασί και ήρθε στον οίκο του Θεού, στη Σιλώ.

²⁵Εκεί έσφαξαν το βόδι κι έφεραν το παιδί στον Ηλεί.

²⁶Τότε η Άννα του είπε: «Κυριέ μου, εγώ είμαι η γυναίκα που στάθηκε εδώ κοντά σου για να προσευχηθεί στον Κύριο. Είναι αλήθεια, όπως με βλέπεις και σε βλέπω.

²⁷Για το παιδί αυτό προσευχήθηκα· κι ο Κύριος μου έδωσε αυτό που του ζήτησα.

²⁸Έτσι κι εγώ το αφιερώνω τώρα στον Κύριο. Για όλη του τη ζωή θα είναι αφιερωμένο σ' αυτόν». Κι όλη η οικογένεια προσκύνησαν εκεί τον Κύριο.

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 2

Η προσευχή της Άννας

¹Ύστερα η Άννα έκανε αυτή την προσευχή: «Κυριέ», είπε, «Γέμισες την καρδιά μου με χαρά· με σήκωσες και με δυνάμωσες. Τώρα μπορώ με τους εχθρούς μου να γελάω. Με βοήθησες, για τούτο είμαι χαρούμενη.

²»Μόνον ο Κύριος είναι άγιος! Άλλος Θεός έξω από κείνον δεν υπάρχει. Κανένας δεν μπορεί να προστατεύει όπως αυτός.

³Μην υπερηφανεύεστε και τους σπουδαίους μην κάνετε! Για τα αμαρτωλά σας σχέδια μην καυχιέστε. Ο Κύριος τα ξέρει όλα όσα κάνετε· κάθε επαίσχυντη πράξη τη δικάζει.

⁴»Τα όπλα κομματιάζει των ισχυρών κι ανανεώνει τη δύναμη των αδυνάτων και των απελπισμένων.

⁵Οι πλούσιοι πρέπει με τον κόπο τους, να βγάζουν το ψωμί τους. Ας μη στενάζουν πια οι φτωχοί! Μπορούνε να πανηγυρίζουν. »Εφτά παιδιά θε ν' αποκτήσει η άτεκνη και όλα θα τα χάσει η πολύτεκνη.

⁶Ο Κύριος δίνει το θάνατο δίνει και τη ζωή· αυτός στον άδη κατεβάζει κι από το θάνατο ανεβάζει στη ζωή.

⁷Ο Κύριος κάνει κάποιον πλούσιο· κι ο Κύριος φτωχό τον κάνει· εκείνος ταπεινώνει, αλλά κι εκείνος ανεβάζει ψηλά.

⁸Βγάζει απ' τη δυστυχία του τον καταφρονεμένο, στη δόξα τον περνά. Τον βάζει να σταθεί ανάμεσα στους διακεκριμένους, θέση τού δίνει τιμητική. Γιατί όλη η γη στον Κύριο ανήκει· αυτός την έχτισε πάνω σε ασάλευτα θεμέλια.

⁹»Ο Κύριος οδηγεί και προστατεύει όλους εκείνους που τον εμπιστεύονται. Μα οι εχθροί του καταλήγουν στο σκοτάδι. Απ' όσους εμπιστεύονται στην ίδια τους τη δύναμη, κανείς δε θα νικήσει.

¹⁰Εκείνος που επαναστατεί ενάντια στον Κύριο, θα χαθεί. Ο Ύψιστος στον ουρανό ενάντια του βροντάει. Ο Κύριος κρίνει όλη τη γη· το βασιλιά του διάλεξε και τον εγκατέστησε. Τη νίκη τού χαρίζει και δύναμη τρανή».

¹¹Μετά ο Ελκανά γύρισε σπίτι του, στη Ραμά, ενώ το παιδί έμεινε στη Σιλώ και υπηρετούσε τον Κύριο με την επίβλεψη του ιερέα Ηλεί.

Οι γιοι του Ηλεί

¹²Οι γιοι του Ηλεί ήταν αχρείοι άνθρωποι· δε σέβονταν τον Κύριο,

¹³ούτε τις διατάξεις για τις απολαβές των ιερέων από τις προσφορές του λαού. Όταν ερχόταν κανείς να θυσιάσει, ενώ έβραζε ακόμη το κρέας, έφτανε ο υπηρέτης του ιερέα, κρατώντας μια πηρούνα με τρία δόντια.

¹⁴Έχωνε την πηρούνα στο καζάνι, στην κατσαρόλα, στη χύτρα ή στο τσουκάλι κι ό, τι έπιανε το έπαιρνε ο ιερέας για τον εαυτό του. Τα ίδια έκαναν σ' όλους τους Ισραηλίτες που έρχονταν να θυσιάσουν εκεί στη Σιλώ.

¹⁵Επίσης πριν ακόμη καεί το λίπος του ζώου, ερχόταν ο υπηρέτης του ιερέα κι έλεγε στον άνθρωπο που πρόσφερε τη θυσία: «Δώσε μου κρέας να το κάνω ψητό για τον ιερέα· δε θα πάρει από σένα κρέας βρασμένο, το θέλει ωμό».

¹⁶Κι αν ο άνθρωπος του έλεγε: «Άφησε πρώτα να καεί το λίπος κι ύστερα πάρε όσο θέλεις», τότε ο υπηρέτης απαντούσε: «Όχι, τώρα θα μου το δώσεις, διαφορετικά θα το πάρω με τη βία».

¹⁷Έτσι, η αμαρτία αυτών των νέων ήταν πάρα πολύ μεγάλη ενώπιον του Κυρίου, γιατί δεν είχαν κανένα σεβασμό για τις θυσίες που προσφέρονταν σ' αυτόν.

Ο Σαμουήλ στη Σιλώ

¹⁸Στο μεταξύ ο Σαμουήλ, παιδί ακόμα, υπηρετούσε ενώπιον του Κυρίου φορώντας το λινό εφώδ.

¹⁹Κάθε χρόνο η μητέρα του του έφτιαχνε έναν μικρό ιερατικό χιτώνα και του τον έφερνε όταν ερχόταν με τον άντρα της για να προσφέρει την ετήσια θυσία.

²⁰Τότε ο Ηλεί ευλογούσε τον Ελκανά και τη γυναίκα του κι έλεγε στον Ελκανά: «Εύχομαι ο Κύριος να σου δώσει απογόνους απ' αυτήν τη γυναίκα στη θέση του παιδιού που αυτή αφιέρωσε στον Κύριο». Έπειτα γύριζαν στο σπίτι τους.

²¹Ο Θεός ενδιαφέρθηκε για την Άννα κι έμεινε έγκυος και γέννησε τρεις γιους και δύο κόρες. Ωστόσο, ο μικρός Σαμουήλ μεγάλωνε υπηρετώντας τον Κύριο.

Ο Ηλεί και οι γιοι του

²²Ο Ηλεί είχε πια γεράσει πολύ. Όταν μάθαινε πώς φέρονταν οι γιοι του στους Ισραηλίτες, κι ακόμα ότι πλάγιαζαν με τις γυναίκες που υπηρετούσαν στην είσοδο της σκηνής του Μαρτυρίου, τούς έλεγε:

²³«Τι πράγματα είναι αυτά που κάνετε; Τι είναι αυτά τα αίσχη σας, που έρχονται στ' αυτιά μου απ' όλο το λαό;

²⁴Σταματήστε, παιδιά μου! Είναι τρομερά αυτά που ακούω και που έχουν διαδοθεί μέσα στο λαό του Κυρίου.

²⁵Αν κάποιος αμαρτήσει απέναντι σ' έναν άλλον, τότε ο Θεός μπορεί να τον υπερασπιστεί. Αν όμως αμαρτήσει απέναντι στον Κύριο, τότε ποιος θα τον υπερασπιστεί; » Αυτοί όμως δεν έδιναν σημασία στα λόγια του πατέρα τους, γιατί ο Κύριος ήθελε να τους θανατώσει.

²⁶Ο μικρός Σαμουήλ συνέχιζε να μεγαλώνει και να κερδίζει την αγάπη του Κυρίου και των ανθρώπων.

Προφητεία εναντίον της οικογένειας του Ηλεί

²⁷Τότε ένας προφήτης ήρθε στον Ηλεί και του είπε: «Άκου τι λέει ο Κύριος: “ξέρεις καλά πως όταν ο προπάτοράς σου ο Ααρών ήταν στην Αίγυπτο, του φανέρωσα εκεί τον εαυτό μου, τον καιρό που όλη η οικογένειά του ήταν δούλοι στη δυναστεία του Φαραώ.

²⁸Απ' όλες τις φυλές του λαού του Ισραήλ διάλεξα αυτόν να γίνει ιερέας μου, ν' ανεβαίνει στο θυσιαστήριό μου, να καίει το θυμίαμα και να φοράει το εφώδ ενώπιόν μου. Επίσης όρισα το μερίδιο που θα παίρνει η οικογένεια του προγόνου σου από όλες τις θυσίες των Ισραηλιτών που προσφέρονται με φωτιά.

²⁹Γιατί τώρα εσείς δεν έχετε κανένα σεβασμό για τις θυσίες και τις αναίμακτες προσφορές που διέταξα να μου φέρνουν στο θυσιαστήριό μου οι Ισραηλίτες; Γιατί εκτιμάς τους γιους σου περισσότερο από μένα και παχαίνετε από τα καλύτερα μέρη των προσφορών του λαού μου του Ισραήλ;

”

³⁰»Γι' αυτό, να τι λέει ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ: “πραγματικά είχα υποσχεθεί ότι η οικογένειά σου, η συγγένεια του πατέρα σου θα ήταν ιερείς μου για πάντα. Τώρα όμως, εγώ ο Κύριος λέω: Μακριά από μένα κάτι τέτοιο! Εγώ θα τιμήσω αυτούς που με τιμούν· κι αυτοί που με καταφρονούν θα ντροπιαστούν.

³¹Κοίτα, έρχεται ο καιρός που θα συντρίψω όλους τους νέους στην οικογένειά σου και στη συγγένειά σου, έτσι που κανείς τους δε θα προλάβει να γεράσει.

³²Θα βλέπεις έναν αντίπαλο να υπηρετεί στο θυσιαστήριο, και θα φθονείς κάθε ευτυχία που θα δίνω στους Ισραηλίτες. Αλλά στην οικογένειά σου ποτέ πια δε θα υπάρξουν μακροήμεροι.

³³Θ' αφήσω έναν από τους απογόνους σου ζωντανό να υπηρετεί στο θυσιαστήριό μου, μόνο και μόνο για να μαραζώνει από τη ζήλεια και την απογοήτευση. Όλοι οι άλλοι απόγονοι της οικογένειάς σου θα πεθαίνουν πάνω στο άνθος της ηλικίας τους.

³⁴Σημάδι για όλα αυτά που σου προλέγω, θα είναι αυτό που θα συμβεί στους δυο σου γιους, στο Χοφνί και στο Φινεές: Θα πεθάνουν κι οι δυο μαζί την ίδια μέρα.

³⁵Και θ' αναδείξω έναν ιερέα που θα μου είναι πιστός, και θα πράττει ό, τι εγώ σκέφτομαι και θέλω· θα του δώσω απογόνους που θα με υπηρετούν παντοτινά, πλάι στο βασιλιά που θα έχω εκλέξει.

³⁶Και όποιος απομείνει από τους απογόνους σου, θα έρχεται να τον προσκυνάει για λίγα χρήματα ή για ένα κομμάτι ψωμί, και θα του λέει: Βάλε με σε μια από τις ιερατικές υπηρεσίες για να τρώω ένα πιάτο φαί”».

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 3

Ο Κύριος καλεί το Σαμουήλ

¹Ο νεαρός Σαμουήλ υπηρετούσε τον Κύριο, με την επίβλεψη του Ηλεί. Την εποχή εκείνη σπάνια ο Κύριος μιλούσε ή εμφανιζόταν απ' ευθείας σε άνθρωπο.

²Μια νύχτα, ο Ηλεί κοιμόταν στο δωμάτιό του. Τα μάτια του είχαν εξασθενήσει και δεν έβλεπε.

³Ο Σαμουήλ κοιμόταν κι αυτός μέσα στον οίκο του Κυρίου, όπου βρισκόταν η κιβωτός του Θεού. Η λυχνία του Θεού δεν είχε ακόμα σβήσει,

⁴κι ο Κύριος φώναξε το Σαμουήλ. Εκείνος απάντησε: «Εδώ είμαι! »

⁵κι έτρεξε στον Ηλεί. «Με φώναξες; Εδώ είμαι», του είπε. Αλλά ο Ηλεί του απάντησε: «Δε σε φώναξα. Πήγαινε να κοιμηθείς». Έτσι ο Σαμουήλ πήγε και κοιμήθηκε.

⁶Αλλά ο Κύριος φώναξε πάλι το Σαμουήλ. Αυτός ξανασηκώθηκε και πήγε στον Ηλεί. «Με φώναξες; Εδώ είμαι», του λέει. Ο Ηλεί του απάντησε: «Παιδί μου, δε σε φώναξα. Πήγαινε να κοιμηθείς».

⁷Ο Σαμουήλ δεν είχε ακόμα γνωρίσει ο ίδιος τον Κύριο ούτε είχε ακούσει προσωπικά τη φωνή του.

⁸Ο Κύριος φώναξε πάλι το Σαμουήλ για τρίτη φορά. Κι ο Σαμουήλ σηκώθηκε, πήγε στον Ηλεί και του είπε: «Με φώναξες; Εδώ είμαι». Τότε κατάλαβε ο Ηλεί ότι ήταν ο Κύριος που μιλούσε στο παιδί.

⁹Και είπε στο Σαμουήλ: «Πήγαινε, κοιμήσου. Και αν κανείς σε φωνάξει, να του απαντήσεις: “μίλα, Κύριε· ο δούλος σου ακούει”». Ο Σαμουήλ έφυγε και πήγε να κοιμηθεί στη γωνιά του.

¹⁰Ο Κύριος ήρθε και παρουσιάστηκε εκεί και φώναξε, όπως τις προηγούμενες φορές: «Σαμουήλ, Σαμουήλ!» Κι ο Σαμουήλ απάντησε: «Μίλα, ο δούλος σου ακούει».

¹¹Ο Κύριος τότε του είπε: «Κοίτα· εγώ θα κάνω στο λαό του Ισραήλ κάτι, που όποιος το ακούει θα του έρχεται ζάλη.

¹²Την ημέρα εκείνη θα πραγματοποιήσω σχετικά με τον Ηλεί όλα όσα έχω πει για την οικογένειά του, χωρίς να παραλείψω τίποτε.

¹³Του έχω αναγγείλει ότι θα τιμωρήσω την οικογένειά του μια για πάντα, γιατί οι γιοι του περιφρόνησαν εμένα το Θεό· κι ενώ αυτός ήξερε την αμαρτία τους, δεν τους τιμώρησε.

¹⁴Γι' αυτό δήλωσα με όρκο στην οικογένεια του Ηλεί ότι η αμαρτία τους δε θα συγχωρηθεί ποτέ, ούτε με θυσίες ούτε με προσφορές».

¹⁵Ο Σαμουήλ κοιμήθηκε ως το πρωί· έπειτα σηκώθηκε κι άνοιξε τις πόρτες του οίκου του Κυρίου. Φοβόταν όμως να φανερώσει στον Ηλεί το όραμά του.

¹⁶Ο Ηλεί τον φώναξε και του είπε: «Σαμουήλ, γιε μου». Κι εκείνος απάντησε: «Ορίστε».

¹⁷«Τι σου είπε ο Κύριος; » τον ρώτησε. «Μη μου κρύψεις τίποτα. Ο Θεός να σε τιμωρήσει αυστηρά, αν μου κρύψεις κάτι απ' αυτά που σου είπε».

¹⁸Έτσι ο Σαμουήλ του ανέφερε όλα όσα άκουσε, χωρίς να του κρύψει τίποτα. Τότε ο Ηλεί είπε: «Ο Κύριος ήταν! Ας κάνει ό, τι αυτός κρίνει καλό».

¹⁹Ο Σαμουήλ μεγάλωνε κι ο Κύριος ήταν μαζί του. Κανένας από τους λόγους του Κυρίου δεν έμενε απραγματοποίητος.

²⁰Έτσι οι Ισραηλίτες, από Δαν έως Βέερ-Σεβά, ήξεραν όλοι πως ο Σαμουήλ είχε οριστεί προφήτης του Κυρίου.

²¹Ο Κύριος εξακολούθησε να φανερώνεται στη Σιλώ. Εκεί εμφανιζόταν στο Σαμουήλ και του αποκάλυπτε το λόγο του,

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 4

¹κι ο Σαμουήλ μεταβίβαζε αυτόν το λόγο σε όλο το λαό του Ισραήλ.

Οι Φιλισταίοι αιχμαλωτίζουν την κιβωτό

Μια μέρα, οι Ισραηλίτες βγήκαν να πολεμήσουν τους Φιλισταίους και στρατοπέδευσαν κοντά στην Έβεν-Έζερ, ενώ εκείνοι στρατοπέδευσαν κοντά στην Αφέκ.

²Οι Φιλισταίοι παρατάχθηκαν για να αντιμετωπίσουν τους Ισραηλίτες. Όταν ξέσπασε η μάχη, οι Φιλισταίοι νίκησαν τους Ισραηλίτες, και σκότωσαν στο πεδίο της μάχης περίπου τέσσερις χιλιάδες άντρες.

³Όταν γύρισαν οι στρατιώτες στο στρατόπεδο, είπαν οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ: «Γιατί ο Κύριος, άφησε να νικηθούμε σήμερα από τους Φιλισταίους; Ας πάρουμε από τη Σιλώ την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου. Αν είναι αυτή ανάμεσά μας, θα μας σώσει από τους εχθρούς μας».

⁴Έτσι έστειλαν ανθρώπους στη Σιλώ και πήραν από 'κει την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου των ισραηλιτικών δυνάμεων, ο οποίος έχει το θρόνο του

πάνω από τα χερουβίμ. Οι δυο γιοι του Ηλεί, ο Χοφνί κι ο Φινεές ήταν εκεί μαζί με την κιβωτό.

⁵Όταν έφτασε η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου στο στρατόπεδο, όλοι οι Ισραηλίτες αλάλαξαν τόσο, ώστε σείστηκε η γη.

⁶Οι Φιλιισταίοι άκουσαν τη βοή του αλαλαγμού και είπαν: «Τι σημαίνει αυτή η βοή στο στρατόπεδο των Εβραίων; » Κι έμαθαν ότι η κιβωτός του Κυρίου είχε φτάσει εκεί.

⁷Τότε οι Φιλιισταίοι φοβήθηκαν, γιατί σκέφτηκαν ότι ο Θεός είχε έρθει στο στρατόπεδο. Και είπαν: «Αλίμονό μας! Τέτοιο πράγμα δεν έχει ξαναγίνει ως τώρα.

⁸Αλίμονό μας! Ποιος θα μας σώσει από τα χέρια του δυνατού αυτού Θεού; Αυτός είναι που χτύπησε τους Αιγυπτίους στην έρημο με όλα εκείνα τα πλήγματα.

⁹Πάρτε δύναμη και φανείτε άντρες, Φιλιισταίοι, για να μη γίνετε δούλοι στους Εβραίους, όπως είχαν γίνει αυτοί δούλοι σ' εσάς. Σταθείτε σαν άντρες και πολεμήστε».

¹⁰Οι Φιλιισταίοι, λοιπόν, ρίχτηκαν στη μάχη κι οι Ισραηλίτες νικήθηκαν κι έφυγαν καθένας για το σπίτι του. Έγινε πάρα πολύ μεγάλη σφαγή, κι έπεσαν από τους Ισραηλίτες τριάντα χιλιάδες πεζοί.

¹¹Οι Φιλιισταίοι άρπαξαν την κιβωτό του Θεού και οι δυο γιοι του Ηλεί, Χοφνί και Φινεές, σκοτώθηκαν.

Ο θάνατος του Ηλεί

¹²Τότε ένας Βενιαμινίτης έτρεξε από τη γραμμή της μάχης και έφτασε την ίδια μέρα στη Σιλώ με σχισμένα τα ρούχα του και χώμα στο κεφάλι του.

¹³Ο Ηλεί καθόταν στο κάθισμά του κοντά στην πόρτα, κοιτάζοντας προσεκτικά προς το δρόμο, γιατί έτρεμε για την κιβωτό του Θεού. Όταν ο άνθρωπος έφτασε στην πόλη και ανάγγειλε τι έγινε, τότε όλη η πόλη ξέσπασε σε κραυγές.

14Ο Ηλεί άκουσε τη βοή απ' τις κραυγές και ρώτησε: «Τι σημαίνει αυτή η οχλοβοή; » Ο αγγελιοφόρος έτρεξε και του ανάγγειλε τι είχε συμβεί.

15Ο Ηλεί τότε ήταν ενενήντα οχτώ χρονών· τα μάτια του είχαν αδυνατίσει και δεν μπορούσε να δει.

16Ο άνθρωπος είπε στον Ηλεί: «Έρχομαι από την γραμμή της μάχης· σήμερα έφυγα από 'κει». Και ο Ηλεί ρώτησε: «Τι έγινε, γιε μου; »

17Αυτός απάντησε: «Οι Ισραηλίτες κατατροπώθηκαν κι έγινε μεγάλη σφαγή στο στρατό· κι ακόμα οι δυο γιοι σου, ο Χοφνί και ο Φινεές, σκοτώθηκαν· και η κιβωτός του Θεού έπεσε στα χέρια των Φιλισταίων».

18Μόλις ο αγγελιοφόρος ανέφερε για την κιβωτό του Θεού, ο Ηλεί έπεσε από το κάθισμα προς τα πίσω πλάι στην πόρτα, κι έσπασε ο τράχηλός του και πέθανε, γιατί ήταν πολύ γέρος και βαρύς. Είχε κυβερνήσει τον Ισραήλ σαράντα χρόνια.

Ο θάνατος της χήρας του Φινεές

19Η νύφη του Ηλεί, η γυναίκα του Φινεές, ήταν έγκυος και πλησίαζε να γεννήσει. Μόλις άκουσε την είδηση ότι άρπαξαν την κιβωτό του Θεού κι ότι ο πεθερός της και ο άντρας της πέθαναν, γονάτισε και γέννησε, γιατί την έπιασαν οι πόνοι.

20Ενώ αυτή πέθαινε, της είπαν οι γυναίκες που την παραστέκονταν: «Μη φοβάσαι, γέννησες γιο». Αλλ' αυτή δεν απάντησε ούτε έδωσε σημασία.

21-22Σκέφτηκε μόνο πως είχαν αρπάξει την κιβωτό του Θεού κι ότι ο πεθερός της και ο άντρας της πέθαναν και είπε: «Έφυγε η δόξα από τον Ισραήλ! Χάθηκε η κιβωτός του Θεού! » Κι ονόμασε το παιδί της Ιχαβώδ (Έφυγε η Δόξα).

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 5

Η κιβωτός στη χώρα των Φιλισταίων

1Οι Φιλισταίοι πήραν την κιβωτό του Θεού και την έφεραν από την Έβεν-Έζερ στην Ασδώδ,

²στο ναό του θεού τους Δαγών και την τοποθέτησαν πλάι στο άγαλμα του Δαγών.

³Την άλλη μέρα το πρωί, όταν σηκώθηκαν οι κάτοικοι της Ασδώδ, είδαν το Δαγών να είναι πεσμένος με το πρόσωπο καταγής, μπροστά στην κιβωτό του Κυρίου. Τον πήραν, λιοπόν, και τον έστησαν πάλι στη θέση του.

⁴Την άλλη μέρα το πρωί, όταν σηκώθηκαν, πάλι ο Δαγών ήταν πεσμένος με το πρόσωπο καταγής, μπροστά στην κιβωτό του Κυρίου. Το κεφάλι του ήταν κομμένο, το ίδιο και οι δύο παλάμες των χεριών του, και βρίσκονταν στο κατώφλι. Μόνο το σώμα του είχε μείνει σώο.

⁵Γι' αυτό οι ιερείς του Δαγών και όλοι όσοι μπαίνουν στο ναό του στην Ασδώδ, δεν πατούν το κατώφλι του ναού.

⁶Ο Κύριος όμως έκανε τους κατοίκους της Ασδώδ να νιώσουν βαριά τη δύναμή του πάνω τους. Χτύπησε τους ίδιους και τους κατοίκους των γύρω περιοχών με πρηξίματα.

⁷Όταν οι κάτοικοι της Ασδώδ είδαν αυτό που τους συνέβη, είπαν: «Ο Θεός του Ισραήλ τιμώρησε βαριά κι εμάς και το Δαγών, το θεό μας. Δεν πρέπει να μείνει άλλο μαζί μας η κιβωτός του».

⁸Έτσι έστειλαν και συγκέντρωσαν όλους τους ηγεμόνες των Φιλιισταίων και τους είπαν: «Τι θα κάνουμε με την κιβωτό του Θεού του Ισραήλ; » Αυτοί απάντησαν: «Ας μεταφερθεί στη Γαθ». Και μετέφεραν εκεί την κιβωτό.

⁹Αλλά όταν τη μετέφεραν εκεί, ο Κύριος έκανε τους κατοίκους της πόλης να νιώσουν βαριά τη δύναμή του πάνω τους. Τους χτύπησε όλους με πρηξίματα, μικρούς και μεγάλους, και πανικοβλήθηκαν τρομερά.

¹⁰Γι' αυτό έστειλαν την κιβωτό του Θεού στην Εκρών. Όταν η κιβωτός έφτασε στην Εκρών, οι κάτοικοί άρχισαν να φωνάζουν και να λένε: «Έφεραν σ' εμάς την κιβωτό του Θεού του Ισραήλ, για να μας θανατώσει όλους».

¹¹Έτσι έστειλαν και συγκέντρωσαν όλους τους ηγεμόνες των Φιλιισταίων και είπαν: «Διώξτε την κιβωτό του Θεού του Ισραήλ να γυρίσει στον τόπο της,

για να μη μας θανατώσει όλους μας». Πραγματικά, η κιβωτός είχε προκαλέσει πανικό θανάτου σ' ολόκληρη την πόλη, γιατί ο Θεός είχε κάνει να νιώσουν όλοι βαριά τη δύναμή του πάνω τους.

¹²Όσοι από τους κατοίκους δεν πέθαναν, χτυπήθηκαν με πρηξίματα και οι κραυγές τους για βοήθεια έφτασαν ως τον ουρανό.

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 6

Οι Φιλισταίοι επιστρέφουν την κιβωτό

¹Η κιβωτός του Κυρίου έμεινε στην περιοχή των Φιλισταίων εφτά μήνες.

²Οι Φιλισταίοι κάλεσαν τους ιερείς και τους μάγους τους και τους ρώτησαν: «Τι να κάνουμε με την κιβωτό του Κυρίου; Πέστε μας πώς να την στείλουμε πίσω στον τόπο της».

³Εκείνοι απάντησαν: «Αν στείλετε πίσω την κιβωτό του Θεού του Ισραήλ, να μην τη στείλετε άδεια, αλλά να του την επιστρέψετε μαζί με μια προσφορά επανόρθωσης. Τότε θα θεραπευτείτε και θα καταλάβετε γιατί σας τιμωρούσε».

⁴Αυτοί ρώτησαν: «Ποια πρέπει να είναι η προσφορά που θα δώσουμε σ' αυτόν για επανόρθωση; » Οι ιερείς και οι μάγοι απάντησαν: «Θα προσφέρετε πέντε χρυσά ομοιώματα πρηξιμάτων, όσοι δηλαδή είναι και οι ηγεμόνες των Φιλισταίων, και πέντε χρυσά ομοιώματα ποντικών, αφού η ίδια πληγή έπεσε σ' όλους σας: στους ηγεμόνες σας και σ' εσάς.

⁵Κατασκευάστε, λοιπόν, προς τιμήν του Θεού του Ισραήλ ομοιώματα των πρηξιμάτων σας και των ποντικών, που καταστρέφουν τη χώρα σας. Ίσως ο Θεός περιορίσει την τιμωρία του σ' εσάς, στους θεούς σας και στη χώρα σας.

⁶Μην πεισμώνετε όπως πείσμωναν οι Αιγύπτιοι κι ο Φαραώ. Θυμηθείτε πώς τους τιμώρησε ο Κύριος, ώσπου ν' αφήσουν τους Ισραηλίτες να φύγουν.

⁷Φτιάξτε αμέσως μια καινούρια άμαξα· πάρτε και δύο αγελάδες που θηλάζουν τα μικρά τους και που δεν έχουν ακόμα μπει σε ζυγό, και ζέψτε τις στην άμαξα. Τα μοσχάρια τους πάρτε τα στους στάβλους.

⁸Βάλτε την κιβωτό του Κυρίου πάνω στην άμαξα και δίπλα στην κιβωτό τοποθετήστε μέσα σ' ένα κιβώτιο τα χρυσά αντικείμενα που θα δώσετε στον Κύριο για προσφορά επανόρθωσης. Μετά αφήστε την άμαξα να φύγει,

⁹κι ακολουθήστε την με το βλέμμα: Αν ανεβαίνει από το δρόμο της χώρας των Ισραηλιτών προς τη Βαιθ-Σεμές, τότε ο Κύριος είναι που μας έκανε το μεγάλο αυτό κακό. Αν όχι, τότε θα καταλάβουμε ότι δε μας χτύπησε αυτός, αλλά ό, τι μας συνέβη ήταν εντελώς τυχαίο».

¹⁰Οι Φιλισταίοι ακολούθησαν αυτές τις συμβουλές. Πήραν δύο αγελάδες που θήλαζαν, τις έξεψαν στην άμαξα και κράτησαν τα μοσχάρια τους στους στάβλους.

¹¹Μετά τοποθέτησαν στην άμαξα την κιβωτό του Κυρίου, το κιβώτιο με τα χρυσά ομοιώματα των ποντικών και των πρηξιμάτων τους.

¹²Οι αγελάδες πήραν ίσια το δρόμο της Βαιθ-Σεμές· ακολουθούσαν πάντα τον ίδιο δρόμο μουκανίζοντας, χωρίς να ξεφύγουν δεξιά ή αριστερά, ενώ οι ηγεμόνες των Φιλισταίων βιάδιζαν πίσω τους, μέχρι τα σύνορα της Βαιθ-Σεμές.

¹³Οι κάτοικοι της Βαιθ-Σεμές θέριζαν τα στάρια στην πεδιάδα. Όταν αντίκρυσαν την κιβωτό, χάρηκαν πολύ που την είδαν.

¹⁴⁻¹⁵Η άμαξα μπήκε στο χωράφι του Ιησού, του Βαιθσεμίτη, και σταμάτησε εκεί, κοντά σ' ένα μεγάλο βράχο. Οι Λευίτες της πόλης κατέβασαν την κιβωτό του Κυρίου και το κιβώτιο με τα χρυσά αντικείμενα και τα τοποθέτησαν πάνω στο βράχο. Μετά έσχισαν τα ξύλα της άμαξας και πρόσφεραν τις αγελάδες ολοκαύτωμα στον Κύριο. Οι κάτοικοι της Βαιθ-Σεμές πρόσφεραν κι αυτοί ολοκαυτώματα και άλλες θυσίες στον Κύριο.

¹⁶Οι πέντε ηγεμόνες των Φιλισταίων τα είδαν αυτά και γύρισαν στην Εκρών την ίδια μέρα.

¹⁷Τα χρυσά ομοιώματα των πρηξιμάτων που πρόσφεραν οι Φιλισταίοι ως επανόρθωση στον Κύριο αντιστοιχούσαν στις πόλεις: Ασδώδ, Γάζα, Ασκάλων, Γαδ και Εκρών.

18Τα χρυσά ποντίκια αντιστοιχούσαν σε όλες τις άλλες πόλεις, από την πιο οχυρωμένη ως τα ανοχύρωτα χωριά, πού ανήκαν στις πέντε ηγεμονίες των Φιλισταίων. Μνημείο αυτού του γεγονότος είναι το μεγάλο λιθάρι που πάνω του τοποθέτησαν την κιβωτό του Κυρίου και το οποίο υπάρχει μέχρι σήμερα στο χωράφι του Ιησού του Βαιθσεμίτη.

19Από τους κατοίκους όμως της Βαιθ-Σεμές ο Κύριος θανάτωσε πέντε χιλιάδες εβδομήντα άντρες, γιατί κοίταξαν την κιβωτό του Κυρίου. Και πένθησε ο λαός για τη μεγάλη συμφορά που τους έφερε ο Κύριος.

20Και έλεγαν: «Ποιος μπορεί να σταθεί μπροστά στον Κύριο, στον άγιο αυτόν Θεό; Η κιβωτός του πρέπει να φύγει από μας, αλλά πού πρέπει να τη στείλουμε;»

21Έστειλαν, λοιπόν, αγγελιοφόρους στους κατοίκους της Κιριάθ-Ιαρίμ και τους είπαν: «Οι Φιλισταίοι έφεραν πίσω την κιβωτό του Κυρίου. Ελάτε και πάρτε την στην πόλη σας».

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 7

1Έτσι ήρθαν οι άντρες της Κιριάθ-Ιαρίμ, σήκωσαν την κιβωτό του Κυρίου και την έφεραν στο σπίτι του Αβιναδάβ, το οποίο βρισκόταν πάνω σ' ένα λόφο. Μετά καθιέρωσαν το γιο του τον Ελεάζαρ να φυλάει την κιβωτό.

2Από την ημέρα που τοποθετήθηκε η κιβωτός στην Κιριάθ-Ιαρίμ πέρασε πολύς καιρός, είκοσι χρόνια. Κι όλοι οι Ισραηλίτες ζητούσαν απελπισμένα τον Κύριο.

Ο Σαμουήλ αναλαμβάνει τη διακυβέρνηση του λαού Ισραήλ

3Τότε ο Σαμουήλ είπε στους Ισραηλίτες: «Αν έχετε σκοπό να στραφείτε μ' όλη σας την καρδιά στον Κύριο, πρέπει να πετάξετε μακριά σας τους ξένους θεούς και τις Αστάρτες, και να λατρέψετε μονάχα αυτόν. Τότε αυτός θα σας απελευθερώσει από την καταπίεση των Φιλισταίων».

4Έτσι οι Ισραηλίτες πέταξαν τα είδωλα των Βάαλ και της Αστάρτης, και λάτρευαν μόνο τον Κύριο.

- ⁵Μετά ο Σαμουήλ διέταξε: «Συγκεντρώστε όλους τους Ισραηλίτες στη Μισπά, κι εγώ θα προσευχηθώ εκεί για σας στον Κύριο».
- ⁶Όταν συγκεντρώθηκαν στη Μισπά, έβγαλαν νερό και το έχυσαν στο έδαφος ενώπιον του Κυρίου· επίσης εκείνη την ημέρα νήστεψαν εκεί και έλεγαν: «Αμαρτήσαμε στον Κύριο! » Και ήταν εκεί, στη Μισπά, που ο Σαμουήλ έκρινε τις διαφορές των Ισραηλιτών και τους έδωσε τις οδηγίες του.
- ⁷Όταν έμαθαν οι Φιλισταίοι ότι οι Ισραηλίτες ήταν όλοι συγκεντρωμένοι στη Μισπά, οι ηγεμόνες τους αποφάσισαν να πάνε να τους χτυπήσουν. Οι Ισραηλίτες, όταν τ' άκουσαν αυτό, φοβήθηκαν τους Φιλισταίους,
- ⁸και είπαν στο Σαμουήλ: «Μη σταματήσεις να παρακαλείς για μας τον Κύριο, το Θεό μας, για να μας σώσει από τους Φιλισταίους».
- ⁹Ο Σαμουήλ πήρε ένα τρυφερό αρνί και το πρόσφερε ολοκαύτωμα στον Κύριο και τον παρακάλεσε για τους Ισραηλίτες· κι ο Κύριος τον άκουσε.
- ¹⁰Ενώ ο Σαμουήλ πρόσφερε το ολοκαύτωμα, πλησίασαν οι Φιλισταίοι για να πολεμήσουν τους Ισραηλίτες. Αλλά εκείνη τη στιγμή βρόντησε ο Κύριος με δυνατό θόρυβο πάνω στους Φιλισταίους και τους προκάλεσε σύγχυση και νικήθηκαν από τους Ισραηλίτες:
- ¹¹Βγήκαν αυτοί από τη Μισπά και καταδίωξαν τους Φιλισταίους ως πιο κάτω από τη Βαιθ-Καρ και τους νίκησαν.
- ¹²Τότε ο Σαμουήλ πήρε ένα λιθάρι και το έστησε ανάμεσα στη Μισπά και στη Σεν. «Ως εδώ μας βοήθησε ο Κύριος», είπε, κι ονόμασε το λιθάρι Έβεν-Έζερ (Λίθος Βοηθού).
- ¹³Έτσι ταπεινώθηκαν οι Φιλισταίοι και δεν προχώρησαν πια να φτάσουν στα σύνορα των Ισραηλιτών. Ο Κύριος έκανε αισθητή τη δύναμή του πάνω στους Φιλισταίους σ' όλη τη διάρκεια της ζωής του Σαμουήλ.
- ¹⁴Οι πόλεις που είχαν πάρει οι Φιλισταίοι από τους Ισραηλίτες στην περιοχή από την Εκρών ως τη Γαδ, τούς τις έδωσαν πίσω· έτσι οι Ισραηλίτες

απελευθέρωσαν την περιοχή τους από την καταπίεση των Φιλισταίων. Ειρήνη υπήρχε επίσης ανάμεσα στους Ισραηλίτες και στους Αμοραίους.

¹⁵Ο Σαμουήλ κυβέρνησε τον Ισραήλ σ' όλη τη διάρκεια της ζωής του.

¹⁶Κάθε χρόνο πήγαινε και περιόδευε στη Βαιθήλ, στα Γάλγαλα και στη Μισπά κι απέδιδε δικαιοσύνη στους Ισραηλίτες σ' όλα αυτά τα μέρη.

¹⁷Μετά όμως γύριζε πίσω στη Ραμά, όπου ήταν το σπίτι του και κυβερνούσε από 'κει τον Ισραήλ. Εκεί έχτισε και θυσιαστήριο στον Κύριο.

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 8

Οι Ισραηλίτες ζητούν βασιλιά

¹Όταν γέρασε ο Σαμουήλ, τοποθέτησε τους γιους του Κριτές στον Ισραήλ.

²Ο πρωτότοκος γιος του ονομαζόταν Ιωήλ και ο δευτερότοκος, Αβιά. Αυτοί ήταν Κριτές στη Βέερ-Σεβά.

³Αλλά οι γιοι του Σαμουήλ δεν ακολούθησαν το δικό του δρόμο. Παραδόθηκαν στο άνομο κέρδος, εξαγοράζονταν με δώρα και διέστρεφαν το δίκαιο.

⁴Τότε συγκεντρώθηκαν όλοι οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ και ήρθαν στο Σαμουήλ, στη Ραμά.

⁵«Τώρα, εσύ γέρασες», του είπαν, «και οι γιοι σου δεν ακολουθούν το δρόμο σου. Γι' αυτό, όρισε έναν βασιλιά να μας κυβερνάει, όπως γίνεται σ' όλα τα άλλα έθνη».

⁶Αυτό δεν άρεσε στο Σαμουήλ, που του είπαν: «Δώσε μας έναν βασιλιά για να μας κυβερνάει», και προσευχήθηκε στον Κύριο.

⁷Ο Κύριος του απάντησε: «Άκουσε το λαό και δέξου όλα όσα σου ζητούν· δεν περιφρόνησαν εσένα, αλλά εμένα, κι αρνήθηκαν να είμαι πια βασιλιάς τους.

⁸Από την ημέρα που τους έβγαλα από την Αίγυπτο μέχρι σήμερα με εγκαταλείπουν και λατρεύουν άλλους θεούς. Όπως συμπεριφέρθηκαν σ' εμένα, τα ίδια κάνουν και σ' εσένα.

⁹Τώρα, λοιπόν, κάνε ό, τι σου ζητάνε, αλλά ξεκαθάρισέ τους με σαφήνεια ποια θα είναι τα δικαιώματα του βασιλιά που θα τους κυβερνάει».

¹⁰Ο Σαμουήλ ανακοίνωσε όλα τα λόγια του Κυρίου στο λαό, που του ζητούσε βασιλιά:

¹¹«Να ποια θα είναι τα δικαιώματα του βασιλιά, που θα σας κυβερνάει: » τους είπε. «Θα παίρνει τους γιους σας και θα τους χρησιμοποιεί για τον εαυτό του στις άμαξές του και στ' άλογά του, και για να τρέχουν μπροστά από τη δική του άμαξα.

¹²Θα διορίζει για τον εαυτό του χιλίαρχους και πεντηκόνταρχους, θα παίρνει άλλους για να οργάνουν τα χωράφια του, να θερίζουν τα σπαρτά του ή για να του κατασκευάζουν τα πολεμικά του όπλα και τα εξαρτήματα των αμαξών του.

¹³Θα παίρνει τις κόρες σας για να του φτιάχνουν αρώματα, να του μαγειρεύουν και να του ζυμώνουν.

¹⁴Θα πάρει τα καλύτερα χωράφια σας και τα αμπέλια σας και τους ελαιώνες σας και θα τα δώσει στους αξιωματούχους του.

¹⁵Κι από τα σπαρτά σας κι από τα αμπέλια σας θα παίρνει το δέκατο και θα το δίνει στους ευνούχους και στους αξιωματούχους του.

¹⁶Τους υπηρέτες σας και τις υπηρέτριές σας, και τα καλύτερα βόδια και τα γαϊδούρια σας θα τα παίρνει να δουλεύουν γι' αυτόν.

¹⁷Από τα πρόβατά σας θα παίρνει το δέκατο κι εσείς θα είστε δούλοι του.

¹⁸Θ' αρχίσετε τότε να παραπονιέστε στον Κύριο για το βασιλιά σας, που εσείς τον εκλέξατε να σας κυβερνάει, αλλά ο Κύριος δε θα σας απαντάει».

¹⁹Ο λαός αρνήθηκε ν' ακούσει αυτά που του έλεγε ο Σαμουήλ και έλεγαν: «Όχι! εμείς θέλουμε βασιλιά,

²⁰για να είμαστε κι εμείς σαν τα άλλα έθνη. Θέλουμε βασιλιάς να μας κυβερνάει, να είναι αρχηγός μας και να διεξάγει τους πολέμους μας».

²¹Ο Σαμουήλ άκουσε αυτά που του είπε ο λαός και τα ανέφερε στον Κύριο.

²²Ο Κύριος του απάντησε: «Κάνε ό, τι σου ζητούν και δώσ' τους έναν βασιλιά». Τότε κι ο Σαμουήλ είπε στους Ισραηλίτες να γυρίσουν καθένας στην πόλη του».

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 9

Ο Σαούλ συναντάει το Σαμουήλ

¹Εκείνο τον καιρό υπήρχε ένας ισχυρός και πλούσιος άνθρωπος από τη φυλή Βενιαμίν που ονομαζόταν Κις, γιος του Αβιήλ. Ο Αβιήλ ήταν γιος του Σερώρ, εγγονός του Βεχωράθ και δισέγγονος του Αφίαχ, του Βενιαμινίτη.

²Ο Κις είχε έναν γιο που ονομαζόταν Σαούλ και ήταν νέος και ωραίος. Δεν υπήρχε ωραιότερος άνθρωπος απ' αυτόν ανάμεσα στους Ισραηλίτες. Ήταν ένα κεφάλι ψηλότερος από κάθε άλλον μέσα σ' όλο το λαό.

³Μια μέρα χάθηκαν τα θηλυκά γαϊδούρια του Κις, πατέρα του Σαούλ. Τότε ο Κις είπε στο γιο του: «Πάρε μαζί σου έναν από τους υπηρέτες και πήγαινε να ψάξεις για τα γαϊδούρια».

⁴Ο Σαούλ και ο υπηρέτης του πέρασαν από την ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ κι από την περιοχή Σαλισιά, αλλά δεν τα βρήκαν. Πέρασαν από την περιοχή Σααλίμ, αλλά δεν ήταν ούτε εκεί. Πέρασαν κι από την περιοχή της φυλής Βενιαμίν και δε βρήκαν τίποτε.

⁵Όταν έφτασαν στη χώρα Σουφ, ο Σαούλ είπε στον υπηρέτη που τον συνόδευε: «Πάμε να γυρίσουμε πίσω, γιατί ο πατέρας μου θα πάψει να νοιάζεται για τα γαϊδούρια και θ' αρχίσει ν' ανησυχεί για μας».

⁶Εκείνος απάντησε: «Στην πόλη αυτή κατοικεί ένας άνθρωπος του Θεού. Τον εκτιμούν όλοι και καθετί που λέει βγαίνει σίγουρα αληθινό. Έλα να πάμε σ' αυτόν· ίσως μας φανερώσει ποιο δρόμο πρέπει ν' ακολουθήσουμε για την έρευνά μας».

⁷Ο Σαούλ είπε: «Αν πάμε, τι θα προσφέρουμε σ' αυτόν τον άνθρωπο; Το ψωμί στα ταγάρια μας τέλειωσε· δεν έχουμε κάποιο δώρο να δώσουμε στον άνθρωπο αυτό του Θεού· τι άλλο έχουμε; »

⁸Ο δούλος αποκρίθηκε: «Εδώ έχω ένα τέταρτο του ασημένιου σίκλου· θα το δώσω στον άνθρωπο του Θεού και θα μας φανερώσει το δρόμο μας».

⁹Τον παλιό καιρό, όταν ένας Ισραηλίτης ήθελε να πάει να ρωτήσει για κάτι το Θεό έλεγε: «Πάμε στον Βλέποντα». Γιατί αυτός που σήμερα ονομάζεται προφήτης παλιά ονομαζόταν «Βλέπων».

¹⁰Τότε ο Σαούλ απάντησε στον υπηρέτη του: «Καλά τα λες· έλα να πάμε». Και πήγαν στην πόλη, όπου ήταν ο άνθρωπος του Θεού.

¹¹Ενώ αυτοί ανέβαιναν την ανηφόρα για την πόλη, συνάντησαν μερικά κορίτσια, που κατέβαιναν για να βγάλουν νερό. «Είναι εδώ ο Βλέπων; » τις ρώτησαν.

¹²Εκείνες τους αποκρίθηκαν: «Ναι, μόλις ήρθε, λίγο πριν από σας. Ήρθε στην πόλη μας σήμερα γιατί ο λαός θα προσφέρει θυσία στον ιερό τόπο. Βιαστείτε

¹³να τον συναντήσετε μόλις μπειτε στην πόλη, πριν ανεβεί στον ιερό τόπο για το γεύμα. Ο λαός δεν τρώει πριν έρθει αυτός να ευλογήσει τη θυσία. Μετά τρώνε οι καλεσμένοι. Ανεβείτε, λοιπόν, τώρα γιατί αυτή την ώρα θα τον συναντήσετε».

Ο Σαούλ συναντάται με το Σαμουήλ

¹⁴Ανέβηκαν, λοιπόν, για την πόλη, και μόλις έμπαιναν σ' αυτήν, ο Σαμουήλ έβγαινε μπροστά τους, για ν' ανεβεί στον ιερό τόπο.

¹⁵Την προηγούμενη μέρα ο Κύριος είχε φανερώσει στο Σαμουήλ τα εξής:

¹⁶«Αύριο την ίδια ώρα, θα σου στείλω έναν άντρα από την περιοχή της φυλής Βενιαμίν, να τον χρίσεις ηγεμόνα του λαού μου, του Ισραήλ. Αυτός θα τους ελευθερώσει από τους Φιλιισταίους. Είδα τη δυστυχία του λαού μου και η κραυγή τους για βοήθεια έφτασε σ' εμένα».

¹⁷Όταν ο Σαμουήλ είδε το Σαούλ, ο Κύριος του είπε: «Να ο άνθρωπος για τον οποίο σου μίλησα· αυτός θα βασιλέψει στο λαό μου».

¹⁸Ο Σαούλ πλησίασε το Σαμουήλ στην πύλη της πόλης και του είπε: «Δείξε μου, σε παρακαλώ, πού είναι το σπίτι του Βλέποντος».

19 Ο Σαμουήλ του αποκρίθηκε: «Εγώ είμαι ο Βλέπων. Προχώρησε πριν από μένα ν' ανεβούμε στον ιερό τόπο. Σήμερα θα φάτε μαζί μου και αύριο το πρωί θα σου απαντήσω για όλα όσα έχεις στο νου σου. Μετά θα σε αφήσω να φύγεις.

20 Για τα γαϊδούρια που είναι χαμένα εδώ και τρεις μέρες μη νοιάζεσαι, γιατί βρέθηκαν. Αλλά σε ποιον στρέφονται τώρα οι προσδοκίες των Ισραηλιτών; Σ' εσένα στρέφονται και στην οικογένεια του πατέρα σου».

21 Ο Σαούλ αποκρίθηκε: «Μα πώς; Εγώ δεν είμαι παρά ένας Βενιαμινίτης, μέλος της πιο μικρής απ' τις φυλές του Ισραήλ και η οικογένειά μου είναι η πιο μικρή απ' όλες τις οικογένειες της φυλής Βενιαμίν. Πώς μου λες τέτοια πράγματα; »

22 Τότε ο Σαμουήλ πήρε το Σαούλ και τον υπηρέτη του, και τους οδήγησε στο δωμάτιο· τους έβαλε στην πρώτη θέση ανάμεσα στους καλεσμένους, που ήταν περίπου τριάντα άντρες.

23 Ο Σαμουήλ είπε στο μάγειρα: «Φέρε μου τη μερίδα, που σου έδωσα και σου είπα να τη φυλάξεις».

24 Ο μάγειρας πήρε το μπούτι και την παχιά ουρά και τα έβαλε μπροστά στο Σαούλ. Τότε ο Σαμουήλ είπε: «Αυτό που έβαλαν μπροστά σου έχει φυλαχθεί για σένα, για να το φας τώρα μαζί με τους καλεσμένους· τρώγε». Έτσι ο Σαούλ έφαγε εκείνη τη μέρα μαζί με το Σαμουήλ.

25 Όταν κατέβηκαν από τον ιερό τόπο στην πόλη, έστρωσαν στο Σαούλ να κοιμηθεί στο δώμα του σπιτιού. Κοιμήθηκε και το πρωί σηκώθηκαν νωρίς.

Ο Σαμουήλ χρίει τον Σαούλ βασιλιά

26 Όταν πρόβαλε η αυγή, ο Σαμουήλ φώναξε το Σαούλ, που ήταν στο δώμα: «Σηκώ και θα σε ξεπροβοδίσω», του είπε. Σηκώθηκε ο Σαούλ και βγήκαν έξω οι δυό τους, αυτός κι ο Σαμουήλ.

27 Ενώ έφταναν στην άκρη της πόλης, ο Σαμουήλ είπε στον Σαούλ: «Πες στον υπηρέτη να προχωρήσει πιο μπροστά». Ο υπηρέτης προχώρησε και ο Σαμουήλ συνέχισε: «Εσύ, όμως, περίμενε λίγο να σου πω το λόγο του Θεού».

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 10

¹Τότε πήρε ο Σαμουήλ το δοχείο με το λάδι και το έχυσε πάνω στο κεφάλι του Σαούλ, τον φίλησε και του είπε: «Ο Κύριος σε έχρισε άρχοντα στο λαό του που του ανήκει.

²Σήμερα όταν θα φύγεις από 'δω, θα βρεις στη Σελσά, δυο ανθρώπους κοντά στον τάφο της Ραχήλ, στα σύνορα της φυλής Βενιαμίν, δυο ανθρώπους, οι οποίοι θα σου πουν ότι βρέθηκαν τα γαϊδούρια που έψαχνες, και τώρα ο πατέρας σου έπαψε να νοιάζεται γι' αυτά κι ανησυχεί για σας. “Τι να κάνω”, λέει, “για να βρω το γιο μου;”

³Εσύ θα προχωρήσεις πέρα από 'κει, ωστόσο φτάσεις στη Βελανιδιά του Θαβώρ. Εκεί θα σε βρουν τρεις άντρες, που θ' ανεβαίνουν στο ιερό της Βαιθήλ και θα 'χουν μαζί τους για να προσφέρουν ο ένας τρία κατσίκια, ο άλλος τρία καρβέλια ψωμί και ο άλλος ένα ασκί κρασί.

⁴Θα σε χαιρετήσουν και θα σου δώσουν δύο καρβέλια ψωμί. Θα τα δεχτείς απ' αυτούς

⁵και θα έρθεις στο λόφο του Θεού, στη Γιβεά, όπου υπάρχει φρουρά των Φιλισταίων. Μόλις μπεις στην πόλη, θα συναντήσεις μια ομάδα προφητών, που θα κατεβαίνουν από τον ιερό τόπο, παίζοντας άρπα, τύμπανο, φλογέρα και κιθάρα, και θα προφητεύουν.

⁶Τότε θα έρθει το Πνεύμα του Κυρίου πάνω σου και θα προφητεύεις κι εσύ μαζί τους και θα γίνεις άλλος άνθρωπος.

⁷Κι όταν αυτά τα σημεία σου συμβούν, τότε μπορείς να δράσεις, γιατί ο Θεός θα είναι μαζί σου.

⁸Θα κατεβείς στα Γάλγαλα πριν από μένα, κι εγώ θα έρθω να σε συναντήσω, για να προσφέρω ολοκαυτώματα και θυσίες κοινωνίας. Περίμενέ με εκεί επτά μέρες, ώσπου να 'ρθώ και τότε θα σου πω τι πρέπει να κάνεις».

⁹Μόλις ο Σαούλ γύρισε να φύγει από το Σαμουήλ, ο Θεός τον έκανε καινούριο άνθρωπο, και όλα εκείνα τα σημεία πραγματοποιήθηκαν την ίδια μέρα.

10 Όταν έφτασε με το δούλο του στη Γιβεά τους συνάντησε η ομάδα των προφητών· τότε κατέβηκε σ' αυτόν το Πνεύμα του Θεού και προφήτευε κι αυτός μαζί τους.

11 Εκείνοι που τον γνώριζαν από πρωύτερα, όταν τον είδαν να προφητεύει μαζί με τους προφήτες, έλεγαν μεταξύ τους: «Τι συνέβη στο γιο του Κις; Κι ο Σαούλ ανάμεσα στους προφήτες; »

12 Ένας απ' αυτούς είπε: «Και ποιος είναι ο πατέρας τους; » Από 'κει βγήκε και η παροιμία: «Κι ο Σαούλ ανάμεσα στους προφήτες; »

13 Όταν τέλειωσε ο Σαούλ να προφητεύει, ήρθε στον ιερό τόπο.

14 Ο θεός του Σαούλ τον ρώτησε: «Πού πήγατε με τον υπηρέτη σου; » Κι ο Σαούλ απάντησε: «Πήγαμε να βρούμε τα γαϊδούρια κι επειδή δεν τα βρήκαμε, πήγαμε στο Σαμουήλ».

15 Ο θεός του τον ρώτησε: «Πες μου, λοιπόν, τι σας είπε ο Σαμουήλ; »

16 Ο Σαούλ απάντησε: «Μας βεβαίωσε πως τα γαϊδούρια είχαν βρεθεί». Αλλά δε φανέρωσε τίποτε απ' όσα του είπε ο Σαμουήλ σχετικά με τη βασιλεία.

Ο Σαούλ βασιλιάς του λαού Ισραήλ

17 Ο Σαμουήλ συγκέντρωσε το λαό ενώπιον του Κυρίου στη Μισπά,

18 και είπε στους Ισραηλίτες: «Να τι λέει ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ: “εγώ σας έβγαλα από την Αίγυπτο και σας ελευθέρωσα από την εξουσία των Αιγυπτίων κι από όλους τους βασιλιάδες που σας καταπίεζαν.

19 Αλλά σήμερα εσείς περιφρονήσατε το Θεό σας, εκείνον που σας απάλλαξε απ' όλα τα δεινά και τις θλίψεις σας, και μου ζητήσατε να σας δώσω βασιλιά. Τώρα λοιπόν, παραταχθείτε ενώπιον του Κυρίου κατά φυλές και κατά συγγένειες”».

20 Ο Σαμουήλ διέταξε να πλησιάσουν όλες οι φυλές των Ισραηλιτών, έριξαν κλήρο κι ο κλήρος έπεσε στη φυλή Βενιαμίν.

- ²¹Μετά διέταξε να πλησιάσει η φυλή Βενιαμίν κατά οικογένειες κι ο κλήρος έπεσε στην οικογένεια του Ματρεί· έπειτα ο κλήρος έπεσε στο Σαούλ, γιο του Κις. Αλλά όταν τον αναζήτησαν, δεν τον βρήκαν πουθενά.
- ²²Τότε ρώτησαν πάλι τον Κύριο: «Ήρθε εδώ αυτός ο άνθρωπος; » Ο Κύριος αποκρίθηκε: «Είναι κρυμμένος ανάμεσα στις αποσκευές».
- ²³Έτρεξαν, λοιπόν, και τον έφεραν από 'κει και στάθηκε ανάμεσα στο λαό· ήταν ένα κεφάλι ψηλότερος απ' όλους.
- ²⁴Είπε τότε ο Σαμουήλ στο λαό: «Κοιτάξτε αυτόν που διάλεξε ο Κύριος. Πραγματικά δεν υπάρχει άλλος σαν κι αυτόν μέσα σ' όλο το λαό».
- ²⁵Μετά ο Σαμουήλ τους ανακοίνωσε το βασιλικό δίκαιο και το έγραψε σε βιβλίο, το οποίο το τοποθέτησε μέσα στο αγιαστήριο. Έπειτα απέλυσε το λαό κι έφυγαν καθένας για το σπίτι του.
- ²⁶Έφυγε κι ο Σαούλ και πήγε στο σπίτι του στην Γιβεά, και τον συνόδεψαν μερικοί τίμιοι και γενναίοι άντρες, που ο Θεός είχε αγγίξει την καρδιά τους.
- ²⁷Υπήρχαν όμως και μερικοί τιποτένιοι που έλεγαν: «Πώς θα μας ελευθερώσει αυτός; » Και τον περιφρονούσαν και δεν του πρόσφεραν δώρα.

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 11

Ο Σαούλ νικάει τους Αμμωνίτες

- ¹Μετά από έναν περίπου μήνα, ήρθε ο Ναχάς, βασιλιάς των Αμμωνιτών, να πολιορκήσει την Ιαβές στη Γαλαάδ. Οι κάτοικοι της Ιαβές είπαν στο Ναχάς: «Κάνε μαζί μας συνθήκη κι εμείς θα γίνουμε δούλοι σου».
- ²Ο Ναχάς τους είπε: «Θα κάνω μαζί σας συνθήκη αλλά με τον εξής όρο: να βγάλω το δεξί μάτι ολονών σας κι έτσι να εξευτελίσω όλο το λαό του Ισραήλ».
- ³Οι πρεσβύτεροι της Ιαβές του απάντησαν: «Δώσε μας εφτά μέρες προθεσμία να στείλουμε αγγελιοφόρους σ' όλη τη χώρα του Ισραήλ· αν δεν υπάρξει κανείς να έρθει για βοήθειά μας, τότε θα παραδοθούμε σ' εσένα».

- ⁴Οι αγγελιοφόροι ήρθαν στη Γιβεά, την πόλη του Σαούλ, και ανακοίνωσαν στο λαό της τη συμφωνία τους. Τότε όλοι ξέσπασαν σε θρήνο δυνατό.
- ⁵Εκείνη ακριβώς την ώρα, ο Σαούλ ερχόταν από το χωράφι οδηγώντας τα βόδια του. «Τι συμβαίνει στο λαό και κλαίνε;» ρώτησε. Και του ανέφεραν τι είπαν οι άντρες που είχαν έρθει από την Ιαβές.
- ⁶Αυτός όταν τ' άκουσε τον κατέλαβε το Πνεύμα του Θεού και φούντωσε από θυμό.
- ⁷Πήρε ένα ζευγάρι βόδια, τα κομμάτιασε κι έστειλε τα κομμάτια τους με αγγελιοφόρους σ' όλη τη χώρα του Ισραήλ με τα εξής λόγια: «Όποιος δεν ακολουθήσει το Σαούλ και το Σαμουήλ, τα βόδια του θα πάθουν τα ίδια!» Τότε έπεσε φόβος Κυρίου πάνω στο λαό κι έτρεξαν όλοι σαν ένας άνθρωπος.
- ⁸Ο Σαούλ τους μέτρησε στη Βέζεκ, και βρέθηκαν τριακόσιες χιλιάδες άντρες από την περιοχή του Ισραήλ και τριάντα χιλιάδες από τον Ιούδα.
- ⁹Τότε είπαν στους αγγελιοφόρους που είχαν έρθει: «Πείτε στους κατοίκους της Ιαβές, στη Γαλαάδ, ότι αύριο κατά το μεσημέρι θα σας έρθει βοήθεια». Οι αγγελιοφόροι πήγαν και τα ανάγγειλαν αυτά στους κατοίκους της Ιαβές. Εκείνοι χάρηκαν,
- ¹⁰και πήγαν κι είπαν στο Ναχάς τον Αμμωνίτη: «Αύριο θα σας παραδοθούμε και κάντε μας ό, τι σας αρέσει».
- ¹¹Την άλλη μέρα χώρισε ο Σαούλ το στρατό σε τρία τμήματα. Τα ξημερώματα μπήκαν μέσα στο εχθρικό στρατόπεδο από τη μια άκρη ως την άλλη και ως το μεσημέρι είχαν κατασφάξει τους Αμμωνίτες. Όσοι γλίτωσαν, σκόρπισαν άλλος από 'δω κι άλλος από 'κει.
- ¹²Τότε είπε ο λαός στο Σαμουήλ: «Ποιοι είν' αυτοί που είπαν, να μη γίνει ο Σαούλ βασιλιάς μας; Παραδώστε μας αυτούς τους ανθρώπους να τους σκοτώσουμε».
- ¹³Αλλά ο Σαούλ είπε: «Κανένας δε θα θανατωθεί τη σημερινή μέρα, γιατί σήμερα ο Κύριος ελευθέρωσε τον Ισραήλ».

¹⁴Έπειτα ο Σαμουήλ είπε στο λαό: «Ελάτε να πάμε στα Γάλγαλα να ανακηρύξουμε το Σαούλ βασιλιά».

¹⁵Έτσι πήγε όλος ο λαός στα Γάλγαλα κι εκεί, ενώπιον του Κυρίου, ανακήρυξαν το Σαούλ βασιλιά· πρόσφεραν θυσίες κοινωνίας στον Κύριο, κι έκαναν γιορτή μεγάλη, ο Σαούλ και όλοι οι Ισραηλίτες.

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 12

Η τελευταία ομιλία του Σαμουήλ προς το λαό

¹Τότε είπε ο Σαμουήλ σ' όλους τους Ισραηλίτες: «Βλέπετε, έκανα όλα όσα μου ζητήσατε και σας έδωσα βασιλιά».

²Από 'δω κι εμπρός ο βασιλιάς θα είναι αρχηγός σας. Εγώ ήμουν αρχηγός σας από τα νιάτα μου μέχρι σήμερα. Τώρα πια γέρασα και άσπρισα, αφού οι γιοι μου είναι πια μεγάλοι όπως κι εσείς.

³Εδώ είμαι· κατηγορήστε με ενώπιον του Κυρίου και μπροστά στον εκλεκτό του. Τίνος πήρα το βόδι ή τίνος πήρα το γαϊδούρι; Ποιον αδίκησα ή ποιον καταπίεσα και από ποιον δωροδοκήθηκα για να κάνω τα κλειστά μάτια; Θα σας δώσω πίσω ό, τι σας έχω πάρει».

⁴Αυτοί απάντησαν: «Ούτε μας αδίκησες ούτε μας καταπίεσες, ούτε δέχτηκες να δωροδοκηθείς από κανέναν».

⁵Ο Σαμουήλ τους είπε: «Σήμερα ας είναι μάρτυράς μου απέναντί σας ο Κύριος και ο εκλεκτός του, ότι δεν έχετε τίποτε να με κατηγορήσετε». Και είπαν: «Ας είναι μάρτυρας».

⁶Τους είπε ακόμη ο Σαμουήλ: «Ας είναι μάρτυράς μου ο Κύριος, που ανέδειξε το Μωυσή και τον Ααρών, και έβγαλε τους προγόνους σας από την Αίγυπτο».

⁷Τώρα σταθείτε να λογαριαστώ μαζί σας ενώπιον του Κυρίου και να σας αναφέρω όλα τα θαυμαστά έργα του Κυρίου, που έκανε για σας και στους προγόνους σας.

⁸Όταν ο Ιακώβ και οι γιοι του έφτασαν στην Αίγυπτο, οι Αιγύπτιοι τους υποδούλωσαν. Κι όταν οι πρόγονοί σας φώναξαν στον Κύριο για βοήθεια,

αυτός έστειλε το Μωυσή και τον Ααρών και τους έβγαλαν από την Αίγυπτο και τους έφεραν να κατοικήσουν σ' αυτόν εδώ τον τόπο.

⁹Μετά όμως οι πρόγονοί σας λησμόνησαν τον Κύριο το Θεό τους, κι αυτός τους παρέδωσε στον Σίσερα, αρχιστράτηγο της Ασώρ, στους Φιλισταίους και στο βασιλιά της Μωάβ, οι οποίοι πολέμησαν εναντίον τους.

¹⁰Τότε επικαλέστηκαν πάλι τον Κύριο και είπαν: “Κύριε, αμαρτήσαμε, γιατί σε εγκαταλείψαμε και λατρέψαμε τα είδωλα του Βάαλ και τις Ασάρτες! Αλλά τώρα ελευθέρωσέ μας από τους εχθρούς μας, και θα λατρεύουμε εσένα”.

¹¹Τότε ο Κύριος έστειλε τον Ιερουβάαλ, τον Βεδάν, τον Ιεφθάε κι εμένα και σας ελευθέρωσε από τους γύρω εχθρούς σας και ζήσατε με ασφάλεια στη χώρα.

¹²Αλλά όταν είδατε ότι ο Ναχάς, βασιλιάς των Αμμωνιτών, ήρθε να σας πολεμήσει, μου είπατε: “θέλουμε βασιλιά να μας κυβερνάει”, και δε θελήσατε να είναι βασιλιάς σας ο Κύριος, ο Θεός σας.

¹³Νάτος, λοιπόν, ο βασιλιάς που διαλέξατε και που ζητήσατε. Ορίστε, ο Κύριος σας έδωσε βασιλιά.

¹⁴Αν από 'δω κι εμπρός σέβεστε τον Κύριο το Θεό σας και τον λατρεύετε, αν τον υπακούτε και δεν επαναστατείτε στις διαταγές του, αν ακολουθείτε αυτόν, εσείς κι ο βασιλιάς σας, τότε ο Κύριος θα είναι μαζί σας.

¹⁵Αν όμως δεν υπακούτε τον Κύριο και επαναστατείτε στις διαταγές του, τότε κι αυτός θα σας κάνει να νιώσετε βαριά τη δύναμή του πάνω σας και πάνω στο βασιλιά σας.

¹⁶Τώρα λοιπόν, περιμένετε και θα δείτε το μεγάλο θαύμα που θα κάνει ο Κύριος μπροστά σας:

¹⁷Αυτή είναι η εποχή που θερίζουν τα σάβια. Θα παρακαλέσω τον Κύριο και θα στείλει βροντές και βροχή· και τότε θα καταλάβετε πόσο μεγάλη αμαρτία κάνατε ενώπιόν του, που ζητήσατε βασιλιά».

¹⁸Παρακάλεσε, λοιπόν, ο Σαμουήλ τον Κύριο κι έστειλε βροντές και βροχή εκείνη την ημέρα, κι όλος ο λαός φοβήθηκε πάρα πολύ τον Κύριο και το Σαμουήλ.

¹⁹Και είπαν στο Σαμουήλ: «Προσευχήσου για τους δούλους σου στον Κύριο, το Θεό σου, και παρακάλεσε να μην πεθάνουμε, γιατί σ' όλες τις αμαρτίες μας προσθέσαμε ακόμα μία: ζητήσαμε βασιλιά».

²⁰Τότε ο Σαμουήλ τους είπε: «Μη φοβάστε. Και βέβαια κάνατε μεγάλο κακό· μην απομακρυνθείτε όμως από τον Κύριο, αλλά να τον λατρέψετε μ' όλη σας την καρδιά.

²¹Μη λατρεύετε τα είδωλα, που δεν ωφελούν ούτε μπορούν να σώσουν κανέναν, αφού είναι ψεύτικα.

²²Ο Κύριος δεν θα εγκαταλείψει το λαό του, γιατί ο ίδιος θέλησε να σας κάνει λαό του· δε θ' αφήσει να σπλωθεί το όνομά του.

²³Όσο για μένα, μη γένοιτο να σταματήσω ποτέ να προσεύχομαι για σας, και να αμαρτήσω έτσι στον Κύριο! Αντίθετα, θα συνεχίσω να σας διδάσκω ποιος είναι ο ίσιος δρόμος κι ο σωστός.

²⁴Αλλά κι εσείς να σέβεστε τον Κύριο και να τον λατρεύετε ειλικρινά, μ' όλη την καρδιά σας, γιατί βλέπετε τι θαυμαστά έργα έχει κάνει για σας.

²⁵Αν όμως κάνετε το κακό, τότε κι εσείς κι ο βασιλιάς σας θα καταστραφείτε».

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 13

Πόλεμος με τους Φιλισταίους

¹Ο Σαούλ είχε ένα χρόνο που ήταν βασιλιάς· και αφού βασίλευσε δύο χρόνια στον Ισραήλ. . .

²διάλεξε από τους Ισραηλίτες τρεις χιλιάδες άντρες. Απ' αυτούς οι δύο χιλιάδες έμειναν μαζί του στη Μιχμάς και στην ορεινή περιοχή της Βαιθήλ, ενώ οι υπόλοιποι χίλιοι πήγαν μαζί με το γιο του τον Ιωνάθαν στη Γιβεά στην περιοχή Βενιαμίν. Τους υπόλοιπους Ισραηλίτες τους έστειλε στα σπίτια τους.

³Ο Ιωνάθαν σκότωσε τη φρουρά των Φιλισταίων στη Γιβεά, και το ἔμαθαν αυτό οι Φιλισταίοι. Τότε ο Σαούλ έστειλε μήνυμα με σάλπιγγες σ' όλη τη χώρα, λέγοντας: «Άς το μάθουν οι Εβραίοι».

⁴Έτσι όλοι οι Ισραηλίτες έμαθαν ότι ο Σαούλ σκότωσε τη φρουρά των Φιλισταίων προκαλώντας μ' αυτή την ενέργεια το μίσος τους εναντίον των Ισραηλιτών. Τότε συγκεντρώθηκε όλος ο στρατός στα Γάλγαλα υπό τις διαταγές του Σαούλ.

⁵Μαζεύτηκαν και οι Φιλισταίοι για να πολεμήσουν τους Ισραηλίτες· ήταν τρεις χιλιάδες άμαξες κι έξι χιλιάδες καβαλάρηδες και πεζοί αμέτρητοι, σαν την άμμο στην ακροθαλασσιά. Αυτοί στρατοπέδευαν στη Μιχμάς, ανατολικά της Βαιθ-Αυέν.

⁶Ο ισραηλιτικός πληθυσμός είδαν ότι βρίσκονταν σε δύσκολη θέση, γιατί πιέζονταν από παντού, και κρύφτηκαν στις σπηλιές, στις σχισμές των βράχων, σε λαγούμια και σε λάκκους.

⁷Άλλοι πέρασαν τον Ιορδάνη, προς τις περιοχές Γαδ και Γαλαάδ.

Η απερισκεψία του Σαούλ

Ο Σαούλ όμως ήταν ακόμη στα Γάλγαλα κι όλος ο στρατός τον ακολουθούσε τρομαγμένος.

⁸Περίμενε εκεί εφτά μέρες, όσον χρόνο του είχε ορίσει ο Σαμουήλ, αλλά ο Σαμουήλ δεν ερχόταν στα Γάλγαλα κι ο στρατός άρχισε να εγκαταλείπει το Σαούλ και να σκορπίζεται.

⁹Τότε ο Σαούλ διέταξε: «Φέρτε μου εδώ τα ζώα για το ολοκαύτωμα και τις θυσίες κοινωνίας!» Και πρόσφερε ο ίδιος το ολοκαύτωμα.

¹⁰Όταν τελείωνε η προσφορά του ολοκαυτώματος ήρθε ο Σαμουήλ. Ο Σαούλ βγήκε να τον προϋπαντήσει και να τον καλωσορίσει.

¹¹Ο Σαμουήλ του είπε: «Τι έκανες;» Ο Σαούλ του απάντησε: «Όταν είδα ότι ο στρατός άρχισε να μ' εγκαταλείπει και να διασκορπίζεται, κι ότι εσύ δεν ερχόσουν την ορισμένη μέρα και οι Φιλισταίοι συγκεντρώνονταν στη Μιχμάς,

¹²σκέφτηκα: τώρα θα κατεβούν οι Φιλιισταίοι να με πολεμήσουν στα Γάλγαλα, πριν προλάβω να ζητήσω την εύνοια του Κυρίου. Γι' αυτό τόλμησα και πρόσφερα το ολοκαύτωμα».

¹³Τότε ο Σαμουήλ του είπε: «Φέρθηκες ανόητα. Αν τηρούσες τις εντολές που σου έδωσε ο Κύριος, ο Θεός σου, τότε αυτός θα έκανε την οικογένειά σου να βασιλεύει για πάντα στον Ισραήλ.

¹⁴Τώρα όμως η βασιλεία σου δε θα διατηρηθεί. Ο Κύριος γύρεψε να βρει έναν άνθρωπο όπως τον ήθελε και τον διόρισε άρχοντα στο λαό του, γιατί εσύ δεν τήρησες αυτά που σε διέταξε».

Η οικονομική εξάρτηση των Ισραηλιτών από τους Φιλιισταίους

¹⁵Ο Σαμουήλ έφυγε από τα Γάλγαλα και πήγε στη Γιβεά στην περιοχή Βενιαμίν. Ο Σαούλ μέτρησε το στρατό που τον ακολουθούσε και ήταν περίπου εξακόσιοι άντρες.

¹⁶Ο Σαούλ, ο γιος του ο Ιωνάθαν και ο στρατός που ήταν μαζί τους εγκαταστάθηκαν στη Γαβά στην περιοχή Βενιαμίν, ενώ οι Φιλιισταίοι ήταν στρατοπεδευμένοι στη Μιχμάς.

¹⁷Τότε ξεκίνησαν από το στρατόπεδο των Φιλισטיών καταδρομείς χωρισμένοι σε τρία τμήματα. Το πρώτο τμήμα πήρε το δρόμο της Οφρά, στην περιοχή της Σουάλ·

¹⁸το άλλο, πήρε το δρόμο της Βαιθ-Χωρών και το τρίτο πήρε το δρόμο της περιοχής που εκτείνεται πάνω από την Κοιλάδα Σεβωίμ προς την έρημο.

¹⁹Εκείνη την εποχή δεν βρισκόταν σιδηρουργός σ' ολόκληρη τη χώρα του Ισραήλ, γιατί οι Φιλιισταίοι δεν ήθελαν να έχουν τη δυνατότητα οι Εβραίοι να κατασκευάζουν ξίφη ή λόγχες.

²⁰(Όλοι οι Ισραηλίτες πήγαιναν στους Φιλισταίους για να τροχίσουν το υνία από τα αλέτρια τους, τις αξίνες τους, τα τσεκούρια τους και τα βούκεντρά τους.

²¹Το ακόνισμα του υνίου στοίχιζε ένα μικρό κέρμα, του τσεκουριού και του βούκεντρου ένα τρίτο του σίκλου).

²²Γι' αυτό την ημέρα της μάχης ο στρατός του Σαούλ και του Ιωνάθαν δεν είχαν ούτε ξίφη ούτε λόγχες. Μόνο ο Σαούλ κι ο Ιωνάθαν είχαν.

Το θάρρος του Ιωνάθαν

²³Η φρουρά των Φιλισταίων πήγε κι έπιασε το πέρασμα της Μιχμάς.

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 14

¹Μια μέρα, ο Ιωνάθαν, γιος του Σαούλ, είπε στο νεαρό οπλοφόρο του: «Έλα να περάσουμε ως τη φρουρά των Φιλισταίων, που είναι εκεί απέναντι». Δε φανέρωσε όμως τίποτα στον πατέρα του.

²Ο Σαούλ βρισκόταν στη Γιβεά, στην άκρη της πόλης, κάτω από τη ροδιά της Μιγρών· ο στρατός που ήταν μαζί του έφτανε περίπου τους εξακόσιους άντρες.

³Ως ιερέας εκεί υπηρετούσε ο Αχιά, γιος του Αχιτούβ και ανειψιός του Ιχαβώδ, γιου του Φινεές και εγγονού του Ηλεί, που ήταν ιερέας του Κυρίου στη Σιλώ. Ο λαός δεν ήξερε ότι ο Ιωνάθαν είχε φύγει.

⁴Ανάμεσα στις διαβάσεις, από όπου προσπαθούσε ο Ιωνάθαν να φτάσει στη φρουρά των Φιλισταίων, υπήρχε ένα πέρασμα μέσα από δύο βραχώδεις αιχμές. Η μια αιχμή ονομαζόταν Βωσές και η άλλη Σέννε.

⁵Η πρώτη υψώνεται βόρεια και βλέπει προς τη Μιχμάς και η άλλη νότια και βλέπει προς τη Γεβά.

⁶Ο Ιωνάθαν είπε στο νέο που σήκωνε τα όπλα του: «Έλα να περάσουμε ως τη φρουρά αυτών των απερίτμητων. Ίσως ο Κύριος κάνει κάτι για μας. Τίποτα δεν τον εμποδίζει να μας δώσει τη νίκη, αδιάφορο αν είμαστε πολλοί ή λίγοι».

⁷Ο οπλοφόρος του του είπε: «Όπως νομίζεις. Εγώ είμαι μαζί σου. Ό, τι θέλεις εσύ, το θέλω κι εγώ».

⁸Τότε είπε ο Ιωνάθαν: «Κοίτα, θα προχωρήσουμε προς αυτούς τους άντρες και θα τους φανερωθούμε».

⁹Αν μας πουν: “περιμένετε να έρθουμε προς το μέρος σας”, τότε θα σταθούμε στη θέση μας και δε θα προχωρήσουμε προς αυτούς.

¹⁰Αν όμως μας πουν: “ανεβείτε προς τα ’δω”, τότε θα ανεβούμε, γιατί αυτό θα είναι για μας το σημάδι ότι ο Κύριος θα τους παραδώσει στην εξουσία μας».

¹¹Έτσι φανερώθηκαν στη φρουρά των Φιλισταίων. Εκείνοι όταν τους είδαν είπαν μεταξύ τους: «Να οι Εβραίοι, βγαίνουν απ’ τις κρυψώνες τους».

¹²Τότε οι άντρες της φρουράς φώναξαν στον Ιωνάθαν και στον οπλοφόρο του: «Ανεβείτε προς τα ’δω να σας πούμε κάτι». Τότε ο Ιωνάθαν είπε στον οπλοφόρο του: «Ακολουθήσέ με, γιατί ο Κύριος θα τους παραδώσει στους Ισραηλίτες».

¹³Σκαρφάλωσε, λοιπόν, ο Ιωνάθαν με τα χέρια του και με τα πόδια του και ο οπλοφόρος του τον ακολουθούσε. Ο Ιωνάθαν χτυπούσε κι έριχνε κάτω τους Φιλισταίους, ενώ ο οπλοφόρος πίσω του τους σκότωνε.

¹⁴Στην πρώτη αυτή σφαγή, ο Ιωνάθαν κι ο οπλοφόρος του σκότωσαν περίπου είκοσι άντρες, μέσα σε μισό στρέμμα γης.

¹⁵Τρόμος επικράτησε στο στρατόπεδο, στα χωράφια και σ’ όλο τον στρατό των Φιλισταίων· η φρουρά και οι καταδρομείς τρόμαξαν κι αυτοί. Κοντά σ’ αυτά, η γη σείστηκε και δημιουργήθηκε πανικός σαν να προερχόνταν από το Θεό.

Η ήττα των Φιλισταίων

¹⁶Οι παρατηρητές του Σαούλ, από τη Γιβεά στην περιοχή Βενιαμίν, είδαν ότι στο στρατόπεδο των Φιλισταίων έπεσε πανικός και το πλήθος έφευγε από ’δω κι από ’κει.

¹⁷Τότε ο Σαούλ είπε στο στρατό του: «Μετρηθείτε, να δείτε ποιος έφυγε από ’δω». Μετρήθηκαν και είδαν ότι έλειπε ο Ιωνάθαν και ο οπλοφόρος του.

¹⁸Τότε είπε ο Σαούλ στον Αχιά: «Φέρε το εφώδ», γιατί εκείνο τον καιρό αυτός υπηρετούσε ως ιερέας στους Ισραηλίτες.

¹⁹Ενώ ο Σαούλ μιλούσε ακόμα με τον ιερέα, ο θόρυβος στο στρατόπεδο των Φιλισταιών γινόταν ολοένα και μεγαλύτερος. Έτσι ο Σαούλ είπε στον ιερέα: «Δε χρειάζεται να συμβουλευτείς τον Κύριο».

²⁰Τότε ο Σαούλ και ο στρατός του συγκεντρώθηκαν και προχώρησαν στο σημείο όπου θα δινόταν η μάχη. Βλέπουν τότε τους Φιλισταιούς να σφάζονται μεταξύ τους μέσα σε μια απερίγραπτη σύγχυση.

²¹Μερικοί Εβραίοι που είχαν προσχωρήσει στους Φιλισταιούς και είχαν έρθει από 'κει γύρω στο στρατόπεδό τους, ενώθηκαν τώρα κι αυτοί με τους Ισραηλίτες που ήταν μαζί με το Σαούλ και τον Ιωνάθαν.

²²Επίσης οι Ισραηλίτες που είχαν κρυφτεί στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ, όταν άκουσαν ότι οι Φιλισταίοι είχαν τραπεί σε φυγή, τους καταδίωξαν κι αυτοί πολεμώντας τους.

²³Εκείνη την ημέρα ο Κύριος ελευθέρωσε τους Ισραηλίτες, κι ο πόλεμος επεκτάθηκε και πέρα από τη Βαιθ-Αυέν.

Η ανώφελη νηστεία εξαντλεί το λαό

²⁴Ο στρατός που ακολουθούσε το Σαούλ έφτανε περίπου τους δέκα χιλιάδες άντρες. Ο πόλεμος επεκτάθηκε σ' όλη την ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ. Αλλά ο Σαούλ έκανε εκείνη τη μέρα ένα μεγάλο σφάλμα: Απειλήσε το στρατό του με μια κατάρα. «Καταραμένος», είπε, «ο άνθρωπος που θα φάει τροφή ως το βράδυ κι ώσπου να πάρω εκδίκηση από τους εχθρούς μου». Έτσι κανένας από το λαό δεν έφαγε τίποτα.

²⁵Ήρθαν όλοι σ' ένα δάσος, όπου υπήρχε πολύ μέλι, ακόμα και κάτω στο έδαφος.

²⁶Μπαίνοντας στο δάσος, οι στρατιώτες είδαν το μέλι να τρέχει άφθονο αλλά κανείς δεν άπλωνε χέρι να φάει, γιατί φοβούνταν τον όρκο.

²⁷Ο Ιωνάθαν όμως δεν ήξερε ότι ο πατέρας του είχε δεσμεύσει με τον όρκο το στρατό. Έτσι άπλωσε την άκρη του ραβδιού του, τη βούτηξε σε μια κερήθρα μέλι, έφαγε και τονώθηκε.

28 Τότε ένας στρατιώτης τού φώναξε: «Ο πατέρας σου έχει επιβάλει βαρύ όρκο στο στρατό: Καταραμένος ο άνθρωπος που θα φάει σήμερα τροφή». Γι' αυτό είναι όλοι τους εξαντλημένοι.

29 Ο Ιωνάθαν απάντησε: «Ο πατέρας μου έφερε δυστυχία στη χώρα. Κοιτάξτε εγώ πώς αναζωογονήθηκα μόλις δοκίμασα λίγο απ' αυτό το μέλι.

30 Πόσο καλύτερα θα αισθανόταν ο λαός σήμερα αν έτρωγε καλά από τα λάφυρα που πήρε απ' τους εχθρούς του! Η σφαγή των Φιλισταίων θα ήταν πολύ μεγαλύτερη».

31 Εκείνη τη μέρα οι Ισραηλίτες χτύπησαν τους Φιλισταίους από τη Μιχμάς ως την Αϊαλών, αλλά ο στρατός ήταν πάρα πολύ εξαντλημένος.

32 Έτσι ρίχτηκαν όλοι στα λάφυρα: πήραν πρόβατα, βόδια και μοσχάρια· τα έσφαξαν επί τόπου και τα έτρωγαν με το αίμα.

33 Όταν ανάγγειλαν στο Σαούλ ότι ο στρατός αμάρτανε ενώπιον του Κυρίου τρώγοντας και το αίμα των ζώων, αυτός είπε: «Είσαστε παραβάτες! Κυλίστε μου εδώ αμέσως ένα μεγάλο λιθάρι».

34 Μετά τους είπε: «Σκορπιστείτε ανάμεσα στους στρατιώτες και πέστε τους να μου φέρουν εδώ καθένas το βόδι του ή το αρνί του και να τα σφάξουν εδώ και να τα φάνε· και να μην αμαρτάνουν ενώπιον του Κυρίου τρώγοντας το αίμα». Εκείνη τη νύχτα, λοιπόν, έφεραν όλοι τα ζώα τους και τα έσφαξαν εκεί.

35 Έτσι έχτισε ο Σαούλ θυσιαστήριο για τον Κύριο. Αυτό ήταν το πρώτο θυσιαστήριο που έχτισε.

36 Έπειτα ο Σαούλ έδωσε διαταγή: «Ας κατεβούμε να επιτεθούμε στους Φιλισταίους τη νύχτα· ως το πρωί θα τους έχουμε εξοντώσει· δε θα μείνει κανένας από δαύτους». Οι στρατιώτες τού απάντησαν: «Κάνε όπως νομίζεις». Κι ο ιερέας είπε: «Ας συμβουλευτούμε πρώτα το Θεό».

³⁷Ο Σαούλ ρώτησε το Θεό: «Να καταδιώξω τους Φιλιισταίους; Θα τους παραδώσεις στην εξουσία μας; » Αλλά εκείνη την ημέρα ο Θεός δεν του αποκρίθηκε.

³⁸Διέταξε τότε ο Σαούλ: «Πλησιάστε εδώ όλοι οι αξιωματικοί του στρατού και ψάξτε να βρείτε ποια αμαρτία έγινε σήμερα.

³⁹Ορκίζομαι στον αληθινό Θεό, που ελευθέρωσε τον Ισραήλ, ότι ακόμη κι αν ο γιος μου ο Ιωνάθαν βρεθεί ένοχος, οπωσδήποτε θα πεθάνει». Κανείς όμως από το στρατό δεν του είπε τίποτα.

⁴⁰Αυτός συνέχισε: «Όλοι εσείς σταθείτε από το ένα μέρος, κι εγώ με τον Ιωνάθαν θα σταθούμε από το άλλο». Οι στρατιώτες τού απάντησαν «Κάνε όπως νομίζεις».

⁴¹Τότε ο Σαούλ ρώτησε τον Κύριο: «Θεέ του Ισραήλ, γιατί δεν αποκρίθηκες σήμερα στο δούλο σου; Κύριε, Θεέ του Ισραήλ, αν είμαι ένοχος εγώ ή ο γιος μου Ιωνάθαν, ας βγει ο κλήρος Ουρίμ· αν όμως είναι ένοχος ο λαός Ισραήλ, τότε ας βγει ο κλήρος Θουμμίμ». Ο κλήρος έπεσε στον Ιωνάθαν και στο Σαούλ, ενώ ο στρατός αποδείχτηκε αθώος.

⁴²Τότε είπε ο Σαούλ: «Ρίξτε κλήρο ανάμεσα σ' εμένα και στον Ιωνάθαν». Κι ο κλήρος έπεσε στον Ιωνάθαν.

⁴³Τότε ρώτησε ο Σαούλ τον Ιωνάθαν: «Πες μου τι έκανες». Κι ο Ιωνάθαν του τα φανέρωσε όλα: «Δοκίμασα λίγο μέλι», του είπε, «με την άκρη του ραβδιού μου. Αλλά, νά, είμαι έτοιμος να πεθάνω».

⁴⁴Ο Σαούλ απάντησε: «Ο Θεός να με τιμωρήσει σκληρά αν δεν πεθάνεις, Ιωνάθαν».

Η βασιλεία του Σαούλ και η οικογένειά του

⁴⁵Αλλά οι στρατιώτες είπαν στο Σαούλ: «Ο Ιωνάθαν θα πεθάνει; Αυτός που έφερε τέτοια μεγάλη νίκη στον Ισραήλ; Αυτό δε θα γίνει ποτέ. Ορκιζόμαστε στον αληθινό Θεό, πως ούτε μια τρίχα από το κεφάλι του δε θα πέσει στη γη, γιατί με τη βοήθεια του Θεού έπραξε ό, τι έπραξε σήμερα». Έτσι ο λαός γλίτωσε τον Ιωνάθαν από βέβαιο θάνατο.

⁴⁶Μετά απ’ αυτά, ο Σαούλ σταμάτησε την καταδίωξη των Φιλισταίων, κι εκείνοι γύρισαν πίσω στον τόπο τους.

Ανταγωνισμοί στην οικογένεια του Σαούλ

⁴⁷Από τότε που έγινε ο Σαούλ βασιλιάς στο λαό Ισραήλ, πολέμησε όλους τους εχθρούς του ολόγυρα. Τους Μωαβίτες, τους Αμμωνίτες, τους Εδωμίτες, τα βασίλεια της Σωβά κι εκείνα των Φιλισταίων. Όπου κι αν στρεφόταν νικούσε.

⁴⁸Έδειξε γενναιότητα και νίκησε τους Αμαληκίτες, και έσωσε τους Ισραηλίτες από κείνους που τους λεηλατούσαν.

⁴⁹Γιοι του Σαούλ ήταν ο Ιωνάθαν, ο Ισβί και ο Μαλκί-Σουά. Τα ονόματα των δύο θυγατέρων του ήταν: Μεράβ της πρωτότοκης και Μιχάλ της μικρότερης.

⁵⁰Η γυναίκα του Σαούλ ονομαζόταν Αχινοάμ, και ήταν κόρη του Αχιμάας· ο αρχιστράτηγός του ονομαζόταν Αβενήρ, και ήταν γιος του Νηρ, θείου του Σαούλ.

⁵¹Ο Κις, πατέρας του Σαούλ, και ο Νηρ, πατέρας του Αβενήρ, ήταν γιοι του Αβιήλ.

⁵²Όσον καιρό ήταν βασιλιάς ο Σαούλ πολεμούσε σκληρά εναντίον των Φιλισταίων. Κι όταν έβλεπε κάποιον άντρα γενναίο και δυνατό, τον έπαιρνε στο στρατό του.

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 15

Ο πόλεμος εναντίον των Αμαληκιτών

¹Ο Σαμουήλ ήρθε στο Σαούλ και του είπε: «Εμένα έστειλε κάποτε ο Κύριος να σε χρίσω βασιλιά στο λαό του, τον Ισραήλ. Τώρα, λοιπόν, άκουσε τα λόγια του Κυρίου:

²“Θα τιμωρήσω τους Αμαληκίτες”, λέει ο Κύριος των ισραηλιτικών δυνάμεων, “γι’ αυτό που έκαναν στους Ισραηλίτες, να τους κλείσουν το δρόμο, όταν εκείνοι έβγαιναν από την Αίγυπτο.

³Πήγαινε, λοιπόν, τώρα να χτυπήσεις τους Αμαληκίτες και να καταστρέψεις εντελώς καθετί που έχουν· μην τους λυπηθείς. Θα εξοντώσεις άντρες, γυναίκες, παιδιά και βρέφη, βόδια και πρόβατα, καμήλες και γαϊδούρια”».

⁴Ο Σαούλ συγκέντρωσε το στρατό στην Τελαΐμ και τους καταμέτρησε· ήταν διακόσιες χιλιάδες πεζοί και επιπλέον δέκα χιλιάδες άντρες από τη φυλή Ιούδα.

⁵Ο Σαούλ οδήγησε το στρατό του στην πόλη των Αμαληκιτών κι έστησε ενέδρα στο φαράγγι.

⁶Έπειτα έστειλε μήνυμα στους Κεναίους: «Φύγετε», τους έλεγε, «βγείτε απ’ την περιοχή των Αμαληκιτών, για να μην έχετε την ίδια τύχη μ’ αυτούς. Εσείς δείξατε καλοσύνη στους Ισραηλίτες, όταν εκείνοι έβγαιναν από την Αίγυπτο». Έτσι οι Κεναίοι έφυγαν από τους Αμαληκίτες.

⁷Τότε ο Σαούλ χτύπησε τους Αμαληκίτες από τη Χαβιλά ως τη Σουρ, ανατολικά της Αιγύπτου.

⁸Αιχμαλώτισε τον Αγάγ, βασιλιά των Αμαληκιτών, και κατέσφαξε όλο τον πληθυσμό της περιοχής.

⁹Αλλά ο Σαούλ και ο στρατός του λυπήθηκαν τον ίδιο τον Αγάγ και τα καλύτερα λάφυρα από τη μάχη: πρόβατα και βόδια, νεογέννητα μοσχάρια και αρνιά και γενικά κάθε αγαθό αξίας δε θέλησαν να τα καταστρέψουν. Αλλά, ό, τι δεν είχε αξία και ήταν για πέταμα, αυτό το κατέστρεψαν εντελώς.

Ο Σαούλ απορρίπτεται από το βασιλικό αξίωμα

¹⁰Τότε ο Κύριος μίλησε στο Σαμουήλ και του είπε:

¹¹«Μετάνιωσα που έκανα το Σαούλ βασιλιά, γιατί αυτός μου γύρισε τα νώτα και δεν εκτέλεσε τις εντολές μου». Ο Σαμουήλ λυπήθηκε βαθιά κι όλη εκείνη τη νύχτα προσευχόταν στο Θεό.

¹²Το πρωί σηκώθηκε νωρίς και πήγε να συναντήσει το Σαούλ. Αλλά τον πληροφορήσαν ότι ο Σαούλ είχε πάει στην πόλη Κάρμηλο για να χτίσει εκεί

ένα μνημείο για τον εαυτό του· μετά έφυγε από 'κει και είχε κατεβεί στα Γάλγαλα.

13Ο Σαμουήλ πήγε και βρήκε το Σαούλ κι εκείνος του είπε: «Να 'σαι ευλογημένος από τον Κύριο! Εκπλήρωσα την εντολή του Κυρίου».

14Ο Σαμουήλ τότε τον ρώτησε: «Από πού, λοιπόν, προέρχονται αυτά τα βελάσματα των προβάτων και τα μουκανητά των βοδιών, που ακούω; »

15Ο Σαούλ απάντησε: «Οι στρατιώτες λυπήθηκαν τα καλύτερα πρόβατα και τα καλύτερα βόδια και τα έφεραν από τους Αμαληκίτες εδώ, για να τα προσφέρουν θυσία στον Κύριο, το Θεό σου· τα υπόλοιπα τα καταστρέψαμε».

16Τότε είπε ο Σαμουήλ στο Σαούλ: «Στάσου να σου πω τι μου είπε ο Κύριος αυτή τη νύχτα». «Λέγε», απάντησε ο Σαούλ.

17Ο Σαμουήλ είπε: «Έγινες αρχηγός των ισραηλιτικών φυλών, αν και τότε θεωρούσες μικρό τον εαυτό σου. Ο Κύριος ήταν που σε έχρισε βασιλιά του Ισραήλ,

18και τώρα σ' έστειλε εκστρατεία και σου είπε “πήγαινε να καταστρέψεις εντελώς αυτούς τους αμαρτωλούς, τους Αμαληκίτες· πολέμησέ τους ώσπου να τους εξοντώσεις ολοσχερώς”.

19Γιατί, λοιπόν, δεν υπάκουσες στην προσταγή του Κυρίου, αλλά όρμησες στα λάφυρα κι έτσι έκανες ό, τι ακριβώς ο Κύριος απεχθάνεται; »

20Ο Σαούλ απάντησε στο Σαμουήλ: «Κι όμως, εγώ υπάκουσα στην προσταγή του Κυρίου και πήγα εκεί που μ' έστειλε. Έφερα αιχμάλωτο τον Αγάγ, βασιλιά των Αμαληκιτών, κι εξόντωσα τους Αμαληκίτες.

21Οι στρατιώτες όμως πήραν μερικά από τα λάφυρα, τα καλύτερα πρόβατα και τα βόδια, που ήταν απαγορευμένα, για να τα προσφέρουν θυσία στον Κύριο, το Θεό σου, στα Γάλγαλα».

22Τότε ο Σαμουήλ του είπε: «Μήπως ο Κύριος επιθυμεί ολοκαυτώματα και θυσίες; Πιο πολύ επιθυμεί να υπακούμε στις εντολές του. Η υπακοή είναι γι' αυτόν καλύτερη από το πάχος των κριαριών.

²³Η ανυπακοή είναι όπως η αμαρτία της μαγείας, και η ισχυρογνωμοσύνη όπως η αμαρτία της ειδωλολατρίας. Επειδή, λοιπόν, περιφρόνησες τις εντολές του Κυρίου, γι' αυτό κι εκείνος σε απέρριψε από το αξίωμα του βασιλιά».

²⁴Ο Σαούλ είπε τότε στο Σαμουήλ: «Αμάρτησα! Δεν ακολούθησα την εντολή του Κυρίου και τις δικές σου οδηγίες, γιατί φοβήθηκα τους στρατιώτες κι έκανα ό, τι μου ζητούσαν.

²⁵Τώρα όμως συγχώρησε, σε παρακαλώ, την αμαρτία μου κι έλα πάλι μαζί μου, για να μπορέσω να πάω να προσκυνήσω τον Κύριο».

²⁶Ο Σαμουήλ όμως του απάντησε: «Δε θα 'ρθω μαζί σου, γιατί απέρριψες τις εντολές του Κυρίου, κι ο Κύριος σε απέρριψε από το αξίωμα του βασιλιά του Ισραήλ».

Ο Σαούλ αποχωρίζεται από το Σαμουήλ

²⁷Όπως γύρισε ο Σαμουήλ να φύγει, τον έπιασε ο Σαούλ από την άκρη του μανδύα του και του τον έσκισε.

²⁸Τότε ο Σαμουήλ του είπε: «Ο Κύριος σήμερα έσκισε κι έκοψε από πάνω σου τη βασιλεία του Ισραήλ και την έδωσε σ' έναν άλλο, που είναι καλύτερός σου.

²⁹Ο Κύριος, που είναι η δύναμη του Ισραήλ, δε λέει ψέματα ούτε αλλάζει γνώμη· δεν είναι άνθρωπος για ν' αλλάξει γνώμη».

³⁰Ο Σαούλ είπε: «Αμάρτησα· αλλά τουλάχιστον τίμησέ με, μπροστά στους πρεσβυτέρους του λαού μου και μπροστά στους Ισραηλίτες κι έλα μαζί μου για να προσκυνήσω τον Κύριο, το Θεό σου».

³¹Έτσι ακολούθησε ο Σαμουήλ το Σαούλ, και ο Σαούλ πήγε να λατρεύσει τον Κύριο.

³²Τότε ο Σαμουήλ είπε: «Φέρτε μου εδώ τον Αγάγ, τον βασιλιά των Αμαληκιτών». Ο Αγάγ ήρθε τρέμοντας μπροστά του, γιατί σκεφτόταν: «Τι πικρός που είναι ο θάνατος! »

³³Ο Σαμουήλ του είπε: «Όπως το σπαθί σου άφησε γυναίκες χωρίς παιδιά, έτσι και η δική σου μάνα θα μείνει χωρίς παιδί». Κι εκτέλεσε τον Αγάγ εκεί στα Γάλγαλα, ενώπιον του Κυρίου.

³⁴Μετά ο Σαμουήλ πήγε στη Ραμά, και ο Σαούλ ανέβηκε στο σπίτι του, στη Γιβεά, την πόλη του.

³⁵Ο Σαμουήλ όσο ζούσε δεν είδε πια το Σαούλ· ήταν όμως βαθιά λυπημένος γι' αυτόν, όπως κι ο Κύριος είχε μετανιώσει που διάλεξε το Σαούλ για βασιλιά στον Ισραήλ.

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 16

Ο Δαβίδ χρίεται βασιλιάς

¹Ο Κύριος είπε στο Σαμουήλ: «Ως πότε θα είσαι λυπημένος για το Σαούλ, που τον απέρριψα από το βασιλικό του αξίωμα στον Ισραήλ; Γέμισε το δοχείο σου με λάδι και πήγαινε. Εγώ σε στέλνω στον Ιεσσαί, το Βηθλεεμίτη, γιατί έχω βρει ανάμεσα στους γιους του, το βασιλιά που χρειάζομαι».

²Ο Σαμουήλ απάντησε: «Πώς να πάω; Άμα το μάθει ο Σαούλ θα με σκοτώσει». Ο Κύριος είπε: «Πάρε μαζί σου ένα νεαρό δαμάλι και θα πεις ότι πήγες εκεί για να προσφέρεις θυσία στον Κύριο.

³Στην τελετή θα προσκαλέσεις και τον Ιεσσαί κι εγώ θα σου φανερώσω τι να κάνεις· θα μου χρίσεις βασιλιά εκείνον που θα σου πω».

⁴Ο Σαμουήλ έκανε όπως του είπε ο Κύριος και πήγε στη Βηθλεέμ. Οι πρεσβύτεροι της πόλης έτρεξαν φοβισμένοι να τον προϋπαντήσουν και τον ρωτούσαν: «Ήρθες για καλό; »

⁵«Για καλό» απάντησε εκείνος. «Ήρθα για να προσφέρω θυσία στον Κύριο. Εξαγνιστείτε κι ελάτε μαζί μου στην τελετή». Κάλεσε επίσης τον Ιεσσαί και τους γιους του να εξαγνιστούν και να συμμετάσχουν στη θυσία.

⁶Όταν έφταναν εκεί, είδε ο Σαμουήλ τον Ελιάβ και σκέφτηκε: «Ασφαλώς, ο άνθρωπος που στέκεται εδώ ενώπιον του Κυρίου, αυτός είναι ο εκλεκτός του».

⁷Αλλά ο Κύριος είπε στο Σαμουήλ: «Μη σου κάνει εντύπωση η μορφή του και το ψηλό του ανάστημα, γιατί εγώ δεν τον εγκρίνω. Εγώ δεν κρίνω με ανθρώπινα κριτήρια. Ο άνθρωπος βλέπει τα φαινόμενα, εγώ όμως βλέπω την καρδιά».

⁸Τότε κάλεσε ο Ιεσσαί τον Αβιναδάβ και τον παρουσίασε στο Σαμουήλ, αλλά ο Σαμουήλ είπε: «Ούτε αυτόν τον διάλεξε ο Κύριος».

⁹Μετά ο Ιεσσαί παρουσίασε τον Σαμμά. «Ούτε αυτόν τον διάλεξε ο Κύριος», είπε ο Σαμουήλ.

¹⁰Ο Ιεσσαί παρουσίασε επτά από τους γιους του στο Σαμουήλ. Κι ο Σαμουήλ του είπε: «Κανέναν απ' αυτούς δεν έχει διαλέξει ο Κύριος».

¹¹Μετά τον ρώτησε: «Αυτά είναι όλα τα παιδιά σου; » Εκείνος απάντησε: «Απομένει ακόμα ο μικρότερος, αλλ' αυτός βόσκει τα πρόβατα». «Στείλε και φέρ' τον», του είπε ο Σαμουήλ. «δε θα καθίσουμε στο τραπέζι πριν να 'ρθεί κι αυτός εδώ».

¹²Ο Ιεσσαί έστειλε κι έφερε το Δαβίδ. Ήταν ξανθός, με σπινθηροβόλο βλέμμα κι ωραίο πρόσωπο. Ο Κύριος είπε στο Σαμουήλ: «Σήκω και χρίσε τον, αυτός είναι».

¹³Πήρε λοιπόν ο Σαμουήλ το δοχείο με το λάδι και τον έχρισε βασιλιά μπροστά στους αδερφούς του. Τότε ήρθε το Πνεύμα του Κυρίου στο Δαβίδ κι από κείνη την ημέρα έμεινε μαζί του. Μετά ο Σαμουήλ έφυγε και γύρισε στη Ραμά.

Ο Δαβίδ παίζει άρπα για το Σαούλ

¹⁴Το Πνεύμα του Κυρίου είχε πια φύγει από το Σαούλ, και τον τυραννούσε ένα κακό πνεύμα σταλμένο από τον Κύριο.

¹⁵Οι δούλοι του Σαούλ του είπαν: «Ξέρουμε πως σε τυραννάει ένα κακό πνεύμα, σταλμένο από το Θεό».

¹⁶Δώσε όμως, κύριέ μας, μια διαταγή κι εμείς είμαστε εδώ στη διάθεσή σου. Θα ψάξουμε και θα βρούμε κάποιον που να ξέρει να παίζει άρπα· κι όταν το

κακό πνεύμα έρχεται πάνω σου σταλμένο απ' το Θεό, τότε ο μουσικός θα παίζει την άρπα και θα γίνεσαι καλά».

17Ο Σαούλ διέταξε τους δούλους του: «Βρέστε μου, λοιπόν, έναν άνθρωπο που να παίζει καλά και φέρτε τον εδώ σ' εμένα».

18Ένας από τους υπηρέτες είπε: «Εγώ γνωρίζω έναν γιο του Ιεσσαί, του Βηθλεεμίτη, που ξέρει να παίζει άρπα· είναι άνθρωπος αξιόλογος και πολεμιστής γενναίος· μιλάει με φρόνηση, έχει ωραία εμφάνιση και είναι ο Κύριος μαζί του».

19Τότε ο Σαούλ έστειλε αγγελιοφόρους και είπε στον Ιεσσαί: «Στείλε μου το γιο σου το Δαβίδ, αυτόν που βόσκει τα πρόβατα».

20Τότε ο Ιεσσαί πήρε ένα γαϊδούρι, το φόρτωσε ψωμιά, ένα ασκί κρασί κι ένα κατσίκι και τα έστειλε με το Δαβίδ στο Σαούλ.

21Ο Δαβίδ ήρθε στο Σαούλ και παρουσιάστηκε μπροστά του. Εκείνος τον συμπάθησε πολύ και τον έκανε οπλοφόρο του.

22Έστειλε και μήνυμα στον Ιεσσαί: «Ας μείνει σε παρακαλώ, ο Δαβίδ μαζί μου», του έλεγε, «γιατί έχει κερδίσει την εύνοιά μου».

23Έτσι, όποτε ο Θεός έστελνε το κακό πνεύμα στο Σαούλ, ο Δαβίδ έπαιρνε στα χέρια του την άρπα κι έπαιζε, και ο Σαούλ ανακουφιζόταν· το κακό πνεύμα έφευγε από πάνω του και ηρεμούσε.

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 17

Ο Γολιάθ χλευάζει τους Ισραηλίτες

1Οι Φιλισταίοι συγκέντρωσαν το στρατό τους για πόλεμο. Συγκεντρώθηκαν στη Σοχώ, που βρίσκεται στην περιοχή της φυλής Ιούδα· και στρατοπέδευαν στην Εφές-Δεμμίμ μεταξύ Σοχώ και Αζεκά.

2Ο Σαούλ και ο στρατός των Ισραηλιτών συγκεντρώθηκαν κι αυτοί και στρατοπέδευαν στην Κοιλιάδα των Τερεβίνθων, για ν' αντιμετωπίσουν τους Φιλισταίους.

³Έτσι οι Φιλιισταίοι παρατάχθηκαν στην πλαγιά ενός βουνού και οι Ισραηλίτες στην πλαγιά του απέναντι βουνού κι ανάμεσά τους ήταν η κοιλάδα.

⁴Τότε βγήκε από το στρατόπεδο των Φιλισטיών, ένας μονομάχος πολεμιστής, που ονομαζόταν Γολιάθ, από τη Γαθ, που το ύψος του ήταν έξι πήχες και μια σπιθαμή.

⁵Φορούσε χάλκινη περικεφαλαία στο κεφάλι του και χάλκινο αλυσιδωτό θώρακα, που το βάρος του ήταν πέντε χιλιάδες σίκλοι χαλκού.

⁶Είχε χάλκινες περικνημίδες στα πόδια του και χάλκινο ακόντιο στους ώμους του.

⁷Το ξύλο του δόρατός του ήταν χοντρό σαν το αντί του αργαλιού και η αιχμή του δόρατός του ζύγιζε εξακόσιους σίκλους σίδηρο· αυτός που κρατούσε την ασπίδα του βιάδιζε μπροστά του.

⁸Ο Γολιάθ σταμάτησε και φώναξε προς τις γραμμές των Ισραηλιτών: «Γιατί βγήκατε να παραταχθείτε για πόλεμο; Εγώ είμαι ένας Φιλισταίος κι εσείς οι δούλοι του Σαούλ. Διαλέξτε, λοιπόν, απ' ανάμεσά σας έναν άντρα κι ας έρθει ν' αναμετρηθεί μαζί μου.

⁹Αν καταφέρει να με νικήσει και να με σκοτώσει, τότε εμείς θα γίνουμε δούλοι σας. Αν όμως εγώ τον νικήσω και τον σκοτώσω, τότε εσείς θα γίνετε δούλοι μας υποτελείς».

¹⁰Και κατέληξε: «Προκαλώ σήμερα τις ισραηλιτικές γραμμές: Δώστε μου έναν άντρα να μονομαχήσουμε».

¹¹Όταν άκουσαν αυτά τα λόγια του Φιλισταίου ο Σαούλ και οι Ισραηλίτες τα 'χασαν και πανικοβλήθηκαν.

Ο Δαβίδ στο στρατόπεδο των Ισραηλιτών

¹²Ο Δαβίδ ήταν γιος του Ιεσσαί του Εφραϊμίτη από τη Βηθλεέμ της φυλής Ιούδα. Ο Ιεσσαί είχε οχτώ γιους και στις μέρες του Σαούλ ήταν πια πάρα πολύ γέρος.

13-14 Οι τρεις μεγαλύτεροι γιοι του Ιεσσαί είχαν ακολουθήσει το Σαούλ στον πόλεμο. Ονομάζονταν ο πρωτότοκος Ελιάβ, ο δεύτερος Αβιναδάβ και ο τρίτος Σαμμά. Ο Δαβίδ ήταν ο νεότερος.

15 Ο Δαβίδ πήγαινε και υπηρετούσε το Σαούλ αλλά ξαναγύριζε στη Βηθλεέμ, για να βόσκει τα πρόβατα του πατέρα του.

16 Σαράντα μέρες ο Γολιάθ προχωρούσε πρωί και βράδυ προς τους Ισραηλίτες και στεκόταν αντίκρυ τους.

17 Μια μέρα ο Ιεσσαί είπε στο Δαβίδ, το γιο του: «Πάρε, για τους αδερφούς σου ένα εφά φρυγανισμένο στάρι κι αυτά τα δέκα καρβέλια ψωμί και τρέξε να τα πας στο στρατόπεδο, στους αδερφούς σου.

18 Κι αυτά τα δέκα κεφάλια φρέσκο τυρί πήγαινέ τα στο χιλίαρχο. Μάθε πώς είναι οι αδερφοί σου, και πάρε απ' αυτούς κάποιο σημάδι, για να βεβαιωθώ πως είναι καλά.

19 Βρίσκονται μαζί με το Σαούλ και μ' όλο τον ισραηλιτικό στρατό στην Κοιλάδα των Τερεβίνθων πολεμώντας τους Φιλισταίους».

20 Ο Δαβίδ σηκώθηκε νωρίς το πρωί, άφησε τα πρόβατα σ' έναν φύλακα, πήρε τα πράγματα και πήγε όπως τον διέταξε ο Ιεσσαί. Έφτασε στο περιχάρακμα, την ώρα που ο στρατός προχωρούσε να πάρει θέση για τη μάχη κραυγάζοντας την πολεμική κραυγή.

21 Οι Ισραηλίτες και οι Φιλισταίοι είχαν παραταχθεί για πόλεμο, ο ένας απέναντι στον άλλον.

22 Ο Δαβίδ άφησε στη φροντίδα του φύλακα των αποσκευών τα πράγματα που είχε φέρει, κι ο ίδιος έτρεξε στις γραμμές του στρατεύματος. Μόλις έφτασε εκεί, ρώτησε τους αδερφούς του για την υγεία τους.

23 Κι ενώ μιλούσε μαζί τους, βγήκε από τις γραμμές των Φιλισטיών ο μονομάχος πολεμιστής από τη Γαθ, ο Γολιάθ, κι άρχισε να ξαναλέει τα ίδια εκείνα λόγια. Και τον άκουσε ο Δαβίδ.

24 Οι Ισραηλίτες, όταν τον έβλεπαν έφευγαν από μπροστά του τρομαγμένοι

²⁵κι έλεγαν μεταξύ τους: «Βλέπετε αυτόν τον άντρα, που προχωράει κατά 'δω; Έρχεται πάλι για να προκαλέσει τους Ισραηλίτες. Όποιος μπορέσει να τον σκοτώσει, ο βασιλιάς θα τον γεμίσει πλούτη, θα του δώσει την κόρη του για γυναίκα και θ' απαλλάξει το πατρικό του σπίτι από τους φόρους».

²⁶Τότε ο Δαβίδ, ρώτησε τους άντρες γύρω του: «Τι θα κάνουν σ' εκείνον που θα σκοτώσει αυτόν το Φιλισταίο και θα ξεπλύνει την ντροπή απ' τους Ισραηλίτες; Μα ποιος είναι λοιπόν, αυτός ο απερίτμητος, που ξευτελίζει έτσι τα στρατεύματα του αληθινού Θεού; »

²⁷Οι στρατιώτες τού είπαν πάλι ποια ήταν η αμοιβή για όποιον θα σκότωνε το Φιλισταίο.

²⁸Ο Ελιάβ, ο μεγαλύτερος αδερφός του, όταν άκουσε το Δαβίδ να μιλάει με τους στρατιώτες, οργίστηκε εναντίον του και του είπε: «Γιατί ήρθες εδώ; Σε ποιον τ' άφησες τα λίγα εκείνα πρόβατα στην έρημο; Εγώ ξέρω την αλαζονεία σου και την κακία σου. Σίγουρα ήρθες για να δεις τη μάχη».

²⁹«Τι κακό έκανα λοιπόν; » είπε ο Δαβίδ. «Δεν μπορώ να ρωτήσω κάτι; »

³⁰Άφησε τον αδερφό του και στράφηκε σ' έναν άλλο. Συνέχισε να ρωτάει το ίδιο πράγμα κι όλοι του έδιναν την ίδια απάντηση.

Ακατάλληλα όπλα για το Δαβίδ

³¹Τα λόγια που έλεγε ο Δαβίδ διαδόθηκαν κι έφτασαν μέχρι το Σαούλ, ο οποίος έστειλε να του τον φωνάξουν.

³²Ο Δαβίδ είπε στο Σαούλ: «Κανένας δεν πρέπει να χάνει το θάρρος του εξαιτίας αυτού του Φιλισταίου. Ο δούλος σου θα πάω και θ' αναμετρηθώ μαζί του».

³³«Δε θα μπορέσεις να πας ν' αναμετρηθείς μ' αυτόν τον Φιλισταίο», του απάντησε ο Σαούλ, «γιατί εσύ είσαι παιδί κι εκείνος είναι άντρας και πολεμιστής από τα νιάτα του».

³⁴Τότε ο Δαβίδ του είπε: «Όταν ο δούλος σου έβοσκα τα πρόβατα του πατέρα μου κι ερχόταν κανένα λιοντάρι ή καμιά αρκούδα κι άρπαζε ένα πρόβατο από το κοπάδι,

³⁵τότε εγώ έτρεχα ξωπίσω τους και τα σκότωνα και γλίτωνα το πρόβατο από το στόμα τους. Κι όταν κάποτε ένα λιοντάρι χύμηξε πάνω μου, εγώ το άρπαξα από τη χαιτή του, το χτύπησα κάτω και το σκότωσα.

³⁶Λιοντάρια και αρκούδες έχω σκοτώσει ο δούλος σου. Ό, τι έπαθαν εκείνα, το ίδιο θα πάθει κι ετούτος εδώ ο απερίτμητος Φιλισταίος, γιατί πρόσβαλε τα στρατεύματα του αληθινού Θεού.

³⁷Ο Κύριος, που με γλίτωσε από τα νύχια του λιονταριού και της αρκούδας, αυτός θα με γλιτώσει κι από τα χέρια αυτού του Φιλισταίου». Τότε ο Σαούλ είπε στο Δαβίδ: «Πήγαινε κι ας είναι ο Κύριος μαζί σου».

³⁸Του φόρεσε μάλιστα τη δική του την πανοπλία: του έβαλε στο κεφάλι τη χάλκινη περικεφαλαία και του φόρεσε το θώρακα.

³⁹Ο Δαβίδ ζώστηκε το ξίφος του Σαούλ πάνω από την πανοπλία του και προσπάθησε να περπατήσει, γιατί ποτέ δεν είχε ξαναδοκιμάσει. Τότε είπε στο Σαούλ: «Δεν μπορώ να περπατήσω μ' αυτή την πανοπλία· δεν έχω συνηθίσει». Και την έβγαλε από πάνω του.

⁴⁰Μετά πήρε στο χέρι του το ραβδί του, διάλεξε πέντε λεία λιθάρια από το ποτάμι, τα έβαλε στο ποιμενικό σακούλι που είχε μαζί του, πήρε στο χέρι του τη σφεντόνα και πλησίασε το Φιλισταίο.

Ο Δαβίδ αντιμετωπίζει το Γολιάθ

⁴¹Ο Φιλισταίος άρχισε κι αυτός να πλησιάζει το Δαβίδ, ενώ ο άντρας που κρατούσε την ασπίδα του βιάδιζε μπροστά από το μονομάχο.

⁴²Όταν ο Φιλισταίος κοίταξε και είδε το Δαβίδ, δεν του έδωσε καμιά σημασία, γιατί δεν είδε παρά ένα παιδί ξανθό, με ωραία εμφάνιση.

⁴³«Τι είμαι εγώ; » του είπε. «Σκυλί είμαι και ήρθες εναντίον μου με ραβδιά; » Και ζήτησε ο Φιλισταίος από τους θεούς του την κατάρα τους πάνω στο Δαβίδ.

⁴⁴«Έλα εδώ», του είπε μετά, «και θα δώσω τις σάρκες σου στα πουλιά του ουρανού και στ' άγρια θηρία».

⁴⁵Ο Δαβίδ απάντησε στο Φιλισταίο: «Εσύ έρχεσαι εναντίον μου με ξίφος, ακόντιο και λόγχη· εγώ όμως έρχομαι εναντίον σου στο όνομα του παντοδύναμου Θεού, του Κυρίου των ισραηλιτικών στρατευμάτων, που εσύ τα ξευτέλισες.

⁴⁶Σήμερα ο Κύριος θα σε παραδώσει στα χέρια μου· θα σε σκοτώσω και θα σου κόψω το κεφάλι· σήμερα θα παραδώσω τα πτώματα των Φιλισταίων στρατιωτών στα πουλιά του ουρανού και στ' άγρια θηρία. Έτσι όλοι οι άλλοι λαοί θα μάθουν ότι υπάρχει Θεός στον Ισραήλ.

⁴⁷Κι όλο αυτό το πλήθος των Ισραηλιτών θα μάθει πως ο Κύριος δεν έχει ανάγκη το ξίφος και το ακόντιο για να μας χαρίσει τη νίκη· ο πόλεμος είναι δική του υπόθεση κι αυτός θα σας παραδώσει στην εξουσία μας».

⁴⁸Μόλις ο Φιλισταίος ξεκίνησε και προχωρούσε προς το μέρος του Δαβίδ, ο Δαβίδ έτρεξε γρήγορα στο πεδίο της μάχης για να τον αντιμετωπίσει.

⁴⁹Άπλωσε το χέρι του στο σακούλι, πήρε ένα λιθάρι και το εκσφενδόνισε ενάντια στο Φιλισταίο. Το λιθάρι χώθηκε στο μέτωπό του κι εκείνος έπεσε με το πρόσωπο στη γη.

⁵⁰Έτσι ο Δαβίδ μ' ένα λιθάρι και τη σφεντόνα του κατατρόπωσε το Φιλισταίο. Τον χτύπησε και τον σκότωσε, χωρίς να έχει ξίφος στα χέρια του.

⁵¹Έπειτα ο Δαβίδ έτρεξε, στάθηκε πάνω στο Φιλισταίο, του τράβηξε το ξίφος από τη θήκη του και τον αποτέλειωσε, κόβοντάς του το κεφάλι. Οι Φιλισταίοι, όταν είδαν ότι σκοτώθηκε ο ήρώας τους, τράπηκαν σε φυγή.

⁵²Τότε οι στρατιώτες του Ισραήλ και του Ιούδα σηκώθηκαν φωνάζοντας πολεμικές ιαχές και καταδίωξαν τους Φιλισταίους ως την είσοδο της Γαθ κι ως τις πύλες της Εκρών. Όλος ο δρόμος, από τη Σααραείμ ως τη Γαθ και την Εκρών, στρώθηκε με τους τραυματίες των Φιλισταίων.

⁵³Όταν οι Ισραηλίτες γύρισαν από την καταδίωξη λεηλάτησαν κιόλας το εχθρικό στρατόπεδο.

54 Ο Δαβίδ πήρε το κεφάλι του Γολιάθ και το έφερε στην Ιερουσαλήμ· τα όπλα του πολεμιστή τα πήρε στη σκηνή του.

Δαβίδ και Ιωνάθαν

55 Όταν ο Σαούλ έβλεπε το Δαβίδ που πήγαινε να συναντήσει το Γολιάθ, ρώτησε τον Αβενήρ, τον αρχιστράτηγο: «Τίνος γιος είναι ο νέος αυτός, Αβενήρ; » Ο Αβενήρ του είχε απαντήσει τότε: «Μα τη ζωή σου, βασιλιά, δεν ξέρω».

56 Του είπε τότε ο βασιλιάς: «Ρώτησε εσύ τίνος γιος είναι ο νέος αυτός».

57 Έτσι, τώρα που ο Δαβίδ γύρισε από το φόνο του Γολιάθ, τον πήρε ο Αβενήρ και τον παρουσίασε στο Σαούλ, ενώ ο Δαβίδ κρατούσε ακόμη το κεφάλι του Γολιάθ στο χέρι του.

58 Ο Σαούλ τον ρώτησε: «Τίνος γιος είς' εσύ, νέε μου; » Ο Δαβίδ απάντησε: «Είμαι γιος του δούλου σου, του Ιεσσαί, του Βηθλεεμίτη».

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 18

1 Μ' αυτά τα λόγια ο Δαβίδ τέλειωσε τη συνομιλία του με το Σαούλ. Ο Ιωνάθαν, γιος του Σαούλ, συμπάθησε πολύ το Δαβίδ και τον αγάπησε σαν τον ίδιο του τον εαυτό.

2 Από την ημέρα εκείνη ο Σαούλ κράτησε το Δαβίδ εκεί και δεν τον άφησε να γυρίσει στο σπίτι του πατέρα του.

3 Έτσι ο Ιωνάθαν και ο Δαβίδ δημιούργησαν στενή φιλία, γιατί ο Ιωνάθαν αγαπούσε το Δαβίδ σαν τον εαυτό του.

4 Έβγαλε μάλιστα το μανδύα που φορούσε και του τον έδωσε· επίσης του έδωσε την πανοπλία του, ακόμη και το ξίφος του, το τόξο και τη ζώνη του.

5 Ο Δαβίδ διεξήγαγε με μεγάλη επιτυχία οποιαδήποτε αποστολή του ανέθετε ο Σαούλ. Έτσι τον τοποθέτησε αρχηγό του στρατού του. Αυτό ευχαρίστησε όλο το στρατό και τους αξιωματούχους του βασιλιά.

Ο Σαούλ ζηλεύει το Δαβίδ

⁶Καθώς ο στρατός επέστρεφε, αφού ο Δαβίδ είχε σκοτώσει το Γολιάθ, έβγαιναν οι γυναίκες από όλες τις ισραηλιτικές πόλεις, απ' όπου περνούσαν, και υποδέχονταν το βασιλιά Σαούλ με τραγούδια και χορούς, με τύμπανα, με κύμβαλα και με κραυγές χαράς.

⁷Οι γυναίκες που χόρευαν φώναζαν χαρούμενα η μια στην άλλη κι έλεγαν: «Ο Σαούλ σκότωσε χιλιάδες μα ο Δαβίδ μυριάδες».

⁸Του Σαούλ του κακοφάνηκαν αυτά τα λόγια κι οργίστηκε πάρα πολύ. «Απέδωσαν στο Δαβίδ τις μυριάδες και σ' εμένα τις χιλιάδες», έλεγε. «Δεν απομένει τίποτ' άλλο πια γι' αυτόν, παρά η βασιλεία».

⁹Έτσι από τη μέρα εκείνη ο Σαούλ άρχισε να ζηλεύει το Δαβίδ.

¹⁰Την άλλη μέρα, το κακό πνεύμα ήρθε από το Θεό στο Σαούλ και τον έπιασε κρίση μέσα στο ανάκτορο, ενώ ο Δαβίδ έπαιζε την άρπα, όπως κάθε μέρα. Ο Σαούλ κρατούσε ακόντιο στα χέρια του.

¹¹Σε μια στιγμή έριξε το ακόντιο λέγοντας μέσα του: «Θα τον καρφώσω στον τοίχο». Αλλά ο Δαβίδ δυο φορές του ξέφυγε.

¹²Ο Σαούλ φοβόταν το Δαβίδ, γιατί ο Κύριος ήταν μαζί του, ενώ αυτόν τον είχε εγκαταλείψει.

¹³Έτσι απομάκρυνε το Δαβίδ από κοντά του και τον έκανε χιλίαρχο. Ο Δαβίδ οδηγούσε το στρατό στις μάχες.

¹⁴Ο Κύριος ήταν μαζί του και είχε επιτυχία σε ο, τιδήποτε επιχειρούσε.

¹⁵Ο Σαούλ, βλέποντας τις μεγάλες επιτυχίες του Δαβίδ, τον φοβόταν.

¹⁶Όλος όμως ο λαός του Ισραήλ και του Ιούδα αγαπούσε το Δαβίδ, γιατί οδηγούσε το στρατό με επιτυχία.

Ο Δαβίδ παντρεύεται την κόρη του Σαούλ

¹⁷Τότε ο Σαούλ είπε στο Δαβίδ: «Ορίστε η μεγαλύτερη κόρη μου, η Μεράβ. Θα σου τη δώσω για γυναίκα. Το μόνο που θέλω από σένα είναι να φανείς γενναίος, και να διεξάγεις τους πολέμους του Κυρίου». «Ας μη βάλω εγώ χέρι πάνω του» σκέφτηκε μέσα του· «ας τον βγάλουν οι Φιλιισταίοι απ' τη μέση».

18Ο Δαβίδ είπε στο Σαούλ: «Ποιος είμ' εγώ; Είμ' ένα τίποτα! Ούτε η οικογένεια του πατέρα μου είναι κάποια μέσα στο λαό Ισραήλ, για να μπορώ να γίνω γαμπρός του βασιλιά! »

19Όταν όμως ήρθε ο καιρός να δώσει ο Σαούλ στο Δαβίδ τη Μεράβ, την έδωσε γυναίκα στον Αδριήλ το Μεχολαθίτη.

20Αλλά η Μιχάλ, η μικρότερη κόρη του Σαούλ, αγαπούσε το Δαβίδ· το ανάγγειλαν, λοιπόν, στον πατέρα της και του άρεσε η ιδέα.

21«Θα του τη δώσω», σκέφτηκε, «και θα τον παγιδέψω μ' αυτήν. Θα τον κάνει να πέσει στα χέρια των Φιλισταίων». Έτσι, για δεύτερη φορά είπε στο Δαβίδ: «Σήμερα θα γίνεις γαμπρός μου».

22Έδωσε, λοιπόν, στους αξιωματούχους του αυτή τη διαταγή: «Πέστε στο Δαβίδ κρυφά: Ο βασιλιάς είναι ευχαριστημένος μαζί σου κι όλοι οι αξιωματούχοι του σ' αγαπάμε. Δέξου να γίνεις γαμπρός του βασιλιά».

23Όταν οι αξιωματούχοι διαβίβασαν αυτά τα λόγια στο Δαβίδ, εκείνος απάντησε: «Μικρό πράγμα είναι να γίνει γαμπρός του βασιλιά ένας όπως εγώ, που είμαι φτωχός και άσημος; »

24Οι αξιωματούχοι του Σαούλ του έδωσαν αναφορά: «Αυτό κι αυτό είπε ο Δαβίδ».

25Τότε ο Σαούλ τους είπε: «Πολύ καλά. Θα του πείτε, λοιπόν, το εξής: Ο βασιλιάς δε θέλει το συνηθισμένο δώρο για τη νύφη, αλλά εκατό ακροβυστίες Φιλισταίων, για να εκδικηθεί τους εχθρούς του». Ο Σαούλ σκεφτόταν ότι έτσι θα κάνει το Δαβίδ να σκοτωθεί από τους Φιλισταίους.

26Οι αξιωματούχοι του Σαούλ μετέφεραν στο Δαβίδ, αυτά τα λόγια κι εκείνος δέχτηκε να γίνει γαμπρός του βασιλιά μ' αυτόν τον όρο. Έτσι, προτού μάλιστα συμπληρωθούν οι μέρες της διορίας,

27σηκώθηκε ο Δαβίδ και πήγε με τους άντρες του και σκότωσε διακόσιους Φιλισταίους κι έφερε τις ακροβυστίες τους και τις μέτρησε ακριβώς στο

βασιλιά, για να γίνει γαμπρός του. Έτσι ο Σαούλ του έδωσε την κόρη του, τη Μιχάλ, για γυναίκα.

²⁸Όταν ο βασιλιάς κατάλαβε ότι ο Κύριος ήταν με το Δαβίδ κι ότι και η Μιχάλ τον αγαπούσε,

²⁹άρχισε να φοβάται ακόμη περισσότερο το Δαβίδ, και η έχθρα του γι' αυτόν έγινε μόνιμη κι οριστική.

³⁰Εκείνο τον καιρό, οι αρχηγοί των Φιλισταίων βγήκαν να πολεμήσουν τους Ισραηλίτες. Αλλά σε κάθε μάχη, ο Δαβίδ είχε μεγαλύτερη επιτυχία απ' όλους τους άλλους αξιωματούχους του Σαούλ· έτσι η δόξα που απέκτησε ήταν τεράστια.

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 19

Ο Σαούλ καταδιώκει το Δαβίδ

¹Ο Σαούλ είπε στο γιο του τον Ιωνάθαν και σ' όλους τους αξιωματούχους του να σκοτώσουν το Δαβίδ. Ο Ιωνάθαν όμως τον αγαπούσε πάρα πολύ.

²Έτσι τον προειδοποίησε και του είπε: «Ο πατέρας μου γυρεύει να βάλει να σε σκοτώσουν· σε παρακαλώ λοιπόν, φυλάξου αύριο το πρωί· μείνε κάπου απόμερα και κρύψου εκεί.

³Εγώ θα βγω μαζί με τον πατέρα μου στον αγρό, όπου θα είσαι εσύ κρυμμένος· θα του μιλήσω για σένα, θα δω πώς θ' αντιδράσει και θα σε ενημερώσω».

⁴Ο Ιωνάθαν, λοιπόν, παίνεψε το Δαβίδ στον πατέρα του το Σαούλ: «Βασιλιά», του είπε, «μην κάνεις κανένα κακό στο δούλο σου, το Δαβίδ. Αυτός δεν σου έκανε τίποτε κακό· αντίθετα οι ενέργειές του ως τώρα ήταν για το καλό σου.

⁵Έβαλε σε κίνδυνο τη ζωή του, όταν σκότωσε το Γολιάθ, κι εκείνη την ημέρα ο Κύριος χάρισε μεγάλη νίκη σ' όλους τους Ισραηλίτες. Τα είδες κι εσύ και χάρηκες. Γιατί θέλεις να αμαρτήσεις χύνοντας το αίμα ενός αθώου, σκοτώνοντας το Δαβίδ χωρίς λόγο; »

⁶Ο Σαούλ υποχώρησε μετά απ' αυτά που του είπε ο Ιωνάθαν και ορκίστηκε: «Μα τον αληθινό Θεό, ο Δαβίδ δε θα πεθάνει».

⁷Τότε ο Ιωνάθαν πήγε και βρήκε το Δαβίδ, του ανέφερε όλα όσα είχαν συζητηθεί και τον οδήγησε στο Σαούλ. Έτσι ο Δαβίδ ανέλαβε την υπηρεσία του κοντά στο βασιλιά, όπως και πριν.

Ο Σαούλ προσπαθεί πάλι να εξοντώσει το Δαβίδ

⁸Ο πόλεμος ξανάρχισε κι ο Δαβίδ έφυγε να πολεμήσει τους Φιλιισταίους· τους νίκησε και τους έτρεψε σε φυγή.

⁹Μια μέρα ήρθε το κακό πνεύμα σταλμένο από τον Κύριο στο Σαούλ, ενώ καθόταν στο ανάκτορό του, με το ακόντιο στα χέρια του και ο Δαβίδ τού έπαιζε άρπα.

¹⁰Ο Σαούλ προσπάθησε ρίχνοντας το ακόντιο να τον καρφώσει στον τοίχο, αλλά ο Δαβίδ, ξέφυγε και το ακόντιο χτύπησε στον τοίχο. Ο Δαβίδ έφυγε και γλίτωσε. Τη νύχτα εκείνη,

¹¹ο Σαούλ έστειλε ανθρώπους, να παραφυλάξουν στο σπίτι του Δαβίδ και το πρωί να τον σκοτώσουν. Αλλά η γυναίκα του Δαβίδ, η Μιχάλ, τον ειδοποίησε και του είπε: «Αν δεν φυλαχτείς απόψε, αύριο θα είσαι νεκρός».

¹²Κατέβασε, λοιπόν, το Δαβίδ από το παράθυρο, κι εκείνος έτρεξε και σώθηκε.

¹³Τότε πήρε η Μιχάλ το είδωλο του σπιτιού, το τοποθέτησε στο κρεβάτι του Δαβίδ, έβαλε στο προσκέφαλο μια κατσικίσια προβιά και έριξε από πάνω τα σκεπάσματα.

¹⁴Όταν οι απεσταλμένοι του Σαούλ ήρθαν να τον πιάσουν, αυτή τους είπε ότι είναι άρρωστος.

¹⁵Ο Σαούλ έστειλε πάλι τους ανθρώπους του στο Δαβίδ, με τη διαταγή: «Φέρτε τον μου πάνω στο κρεβάτι για να τον σκοτώσω».

¹⁶Όταν ήρθαν οι απεσταλμένοι, δε βρήκαν στο κρεβάτι παρά το είδωλο και μια κατσικίσια προβιά στο προσκέφαλο.

17 Τότε ο Σαούλ ρώτησε τη Μιχάλ: «Γιατί με ξεγέλασες μ' αυτό τον τρόπο κι άφησες τον εχθρό μου να φύγει και να σωθεί; » Η Μιχάλ απάντησε: «Αυτός μου είπε: Άσε με να φύγω, αλλιώς θα σε σκοτώσω».

Ο Σαούλ μαζί με τους προφήτες στη Ραμά

18 Έτσι ο Δαβίδ κατόρθωσε να ξεφύγει. Έφτασε στο Σαμουήλ, στη Ραμά, και του διηγήθηκε όλα όσα του είχε κάνει ο Σαούλ. Τότε ξεκίνησε μαζί με το Σαμουήλ και πήγαν κι έμειναν στη Ναϊώθ.

19 Όταν πήγαν την είδηση στο Σαούλ, ότι ο Δαβίδ βρίσκεται στη Ναϊώθ, κοντά στη Ραμά,

20 εκείνος έστειλε ανθρώπους να τον πιάσουν. Οι απεσταλμένοι είδαν τη σύναξη των προφητών με επικεφαλής το Σαμουήλ να προφητεύουν, και τότε, το Πνεύμα του Θεού ήρθε πάνω τους κι άρχισαν να προφητεύουν κι αυτοί.

21 Όταν το έμαθε ο Σαούλ, έστειλε άλλους αγγελιοφόρους, αλλά κι αυτοί άρχισαν να προφητεύουν. Και την τρίτη φορά που έστειλε ανθρώπους άρχισαν κι εκείνοι να προφητεύουν.

22 Τότε ξεκίνησε ο ίδιος να πάει στη Ραμά. Έφτασε στη μεγάλη δεξαμενή που βρισκόταν στη Σεκού, και ρώτησε: «Πού είναι ο Σαμουήλ και ο Δαβίδ; » «Στη Ναϊώθ, κοντά στη Ραμά», του απάντησαν.

23 Όταν ξεκίνησε να πάει στη Ναϊώθ, το Πνεύμα του Θεού ήρθε πάνω και σ' αυτόν και συνέχισε το δρόμο του προφητεύοντας, ώσπου έφτασε στην πόλη.

24 Έβγαλε κι αυτός τα ρούχα του όπως οι άλλοι, και προφήτευε μπροστά στο Σαμουήλ· έπεσε καταγής γυμνός κι έμεινε έτσι όλη εκείνη τη μέρα κι όλη τη νύχτα. Γι' αυτό λένε: «Κι ο Σαούλ ανάμεσα στους προφήτες; »

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 20

Ο Ιωνάθαν βοηθάει πάλι το Δαβίδ

10 Δαβίδ έφυγε από τη Ναϊώθ της Ραμά και πήγε και βρήκε τον Ιωνάθαν. «Τι έχω κάνει; » του είπε. «Ποια είναι η αδικία μου ή ποια η αμαρτία μου ενάντια στον πατέρα σου, και γυρεύει να με σκοτώσει; »

- ²Ο Ιωνάθαν του απάντησε: «Όχι, δε θα σε σκοτώσει. Ο πατέρας μου δεν κάνει τίποτα χωρίς πρωτύτερα να μου το πει –ακόμα και την πιο ασήμαντη μικροδουλειά. Γιατί θα μου 'κρυβε κάτι τέτοιο; Δεν είναι δυνατό».
- ³«Ξέρει καλά ο πατέρας σου», του λέει ο Δαβίδ, «ότι έχω κερδίσει τη συμπάθειά σου, και θα σκέφτηκε να μη μάθεις εσύ τίποτε για να μη στενοχωρηθείς. Αλλά σε βεβαιώνω, μα τη ζωή του Κυρίου και μα τη ζωή σου, ότι ένα βήμα με χωρίζει από το θάνατο».
- ⁴Ο Ιωνάθαν του είπε: «Εγώ ό, τι θέλεις θα το κάνω για χάρη σου».
- ⁵Κι ο Δαβίδ απάντησε: «Λοιπόν, αύριο είναι νουμηνία κι εγώ κανονικά θα πρέπει να συμμετάσχω στο βασιλικό τραπέζι. Άφησέ με όμως να φύγω και να κρυφτώ στους αγρούς ως το βράδυ της τρίτης μέρας.
- ⁶Αν ο πατέρας σου με αναζητήσει, θα του πεις: “ο Δαβίδ με παρακάλεσε θερμά να πάει εσπευσμένα στην πατρίδα του τη Βηθλεέμ, γιατί ολόκληρη η οικογένειά του προσφέρει ετήσια θυσία εκεί”.
- ⁷Αν ο βασιλιάς πει: “καλά”, τότε ο δούλος σου δε διατρέχω κανέναν κίνδυνο. Αν όμως οργιστεί, τότε να ξέρεις ότι είναι αποφασισμένος να το κάνει το κακό.
- ⁸Κάνε μου αυτήν τη χάρη, σε παρακαλώ, αφού έχουμε συνδεθεί με συμφωνία φιλίας στ’ όνομα του Κυρίου. Αν όμως σε κάτι αμάρτησα, σκότωσέ με εσύ καλύτερα, παρά να με παραδώσεις στον πατέρα σου».
- ⁹Ο Ιωνάθαν απάντησε: «Ποτέ δε θα σου συμβεί κάτι τέτοιο! Εγώ, αν μάθω ότι ο πατέρας μου αποφάσισε πραγματικά να σου κάνει κακό, σε βεβαιώνω ότι θα σου το πω».
- ¹⁰«Και ποιος θα μ’ ενημερώσει εμένα, αν ο πατέρας σου σου απαντήσει με σκληρότητα; » ρώτησε ο Δαβίδ.
- ¹¹Ο Ιωνάθαν του είπε: «Έλα, πάμε έξω». Και βγήκαν οι δύο τους έξω στα χωράφια.

¹²«Ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, ας είναι μάρτυρας», είπε ο Ιωνάθαν, «πως αύριο τέτοια ώρα ή μεθαύριο θα βολιδοσκοπήσω τον πατέρα μου. Αν δω ότι σκέφτεται καλά για σένα, εγώ θα σου στείλω ανθρώπους και θα σου το φανερώσω.

¹³Ο Κύριος να με τιωρήσει, αν ο πατέρας μου θελήσει να σου κάνει κακό, κι εγώ δεν σου το φανερώσω και δεν σ' αφήσω να φύγεις ασφαλής. Ο Κύριος να είναι μαζί σου όπως ήταν κάποτε και με τον πατέρα μου.

¹⁴Όσο ακόμα ζω, θέλω να μου δείχνεις την αγάπη του Κυρίου. Αλλά και μετά το θάνατό μου

¹⁵μη σταματήσεις ποτέ να δείχνεις την αγάπη σου στους απογόνους μου, ακόμη κι όταν ο Κύριος θα έχει εξαφανίσει όλους τους εχθρούς σου πάνω απ' τη γη».

¹⁶(Ο Ιωνάθαν είχε συνάψει συμφωνία φιλίας με την οικογένεια του Δαβίδ λέγοντας: «Ο Κύριος να εκδικηθεί τους εχθρούς του Δαβίδ»).

¹⁷Ο Ιωνάθαν ζήτησε ακόμη μια φορά από το Δαβίδ να του ορκιστεί στο όνομα της αγάπης του γι' αυτόν, γιατί ο Ιωνάθαν αγαπούσε το Δαβίδ σαν τον εαυτό του.

¹⁸Ο Ιωνάθαν επανέλαβε: «Αύριο, λοιπόν, είναι νουμηνία και θα σε αναζητήσουν, γιατί η θέση σου θα είναι κενή.

¹⁹Την τρίτη μέρα θ' αρχίσουν να σε αναζητούν με μεγαλύτερη επιμονή. Τότε θα πας στον τόπο όπου είχες κρυφτεί την προηγούμενη φορά, και θα καθίσεις κοντά στο Βράχο Εζήλ.

²⁰Εγώ θα ρίξω τρία βέλη προς αυτή την κατεύθυνση, σαν να είχα βάλει εκεί ένα στόχο.

²¹Μετά θα στείλω τον υπηρέτη μου να πάει να βρει τα βέλη. Αν του φωνάξω: “τα βέλη δεν είναι τόσο μακριά, έλα να τα μαζέψεις”, τότε θα μπορείς να 'ρθεις, γιατί δε θα κινδυνεύεις. Το ορκίζομαι στον αληθινό Θεό πως δε θα υπάρχει λόγος ανησυχίας.

²²Αν όμως φωνάξω στον υπηρέτη: “τα βέλη είναι ακόμα πιο μακριά”, τότε φεύγα, γιατί ο Κύριος σε στέλνει μακριά.

²³Για ό, τι είπαμε εγώ κι εσύ, ο Κύριος ας είναι μάρτυρας ανάμεσά μας για πάντα».

Ο Δαβίδ ειδοποιείται για την οργή του Σαούλ

²⁴Έτσι ο Δαβίδ πήγε και κρύφτηκε στα χωράφια. Την πρωτομηνιά, κάθισε ο βασιλιάς στο τραπέζι για να φάει.

²⁵Κάθισε, όπως συνήθιζε, στο κάθισμά του, κοντά στον τοίχο. Ο Ιωνάθαν κάθισε απέναντί του κι ο Αβενήρ πλάι στο Σαούλ, ενώ η θέση του Δαβίδ ήταν άδεια.

²⁶Ο Σαούλ δεν είπε τίποτα εκείνη την ημέρα, γιατί σκέφτηκε πως κάτι θα του συνέβη και δε θα πρόλαβε να εξαγνιστεί.

²⁷Την επόμενη μέρα της πρωτομηνιάς η θέση του Δαβίδ ήταν πάλι άδεια. Τότε είπε ο Σαούλ στο γιο του τον Ιωνάθαν: «Γιατί ο γιος του Ιεσσαί δεν ήρθε στο γεύμα ούτε χτες, ούτε σήμερα; »

²⁸⁻²⁹Ο Ιωνάθαν του απάντησε: «Ο Δαβίδ με παρακάλεσε θερμά να τον αφήσω να πάει στη Βηθλεέμ, γιατί η οικογένειά του κάνει θυσία στην πόλη, και του παράγγειλε ο αδερφός του να πάει. “Αν έχω την εύνοιά σου”, μου είπε, “επίτρεψέ μου να πάω να δω τ’ αδέρφια μου”. Γι’ αυτό δεν ήρθε στο τραπέζι του βασιλιά».

³⁰Τότε οργίστηκε ο Σαούλ εναντίον του Ιωνάθαν και του είπε: «Γιε διεφθαρμένης κόρης! Το ’ξερα εγώ πως συνδέεσαι με το γιο του Ιεσσαί, ρεζιλεύοντας έτσι τον εαυτό σου και τη μάνα που σε γέννησε.

³¹Όσο ζει ο γιος του Ιεσσαί πάνω στη γη, δε θα υπάρχει καμιά ελπίδα για σένα ν’ αναλάβεις τη βασιλεία. Τώρα, λοιπόν, στείλε να τον συλλάβουν και να μου τον φέρουν εδώ: πρέπει να πεθάνει».

³²Ο Ιωνάθαν απάντησε στον πατέρα του: «Γιατί να πεθάνει; Τι έκανε; »

33 Τότε ο Σαούλ έριξε το ακόντιο εναντίον του για να τον σκοτώσει. Και κατάλαβε ο Ιωνάθαν ότι ο πατέρας του το 'χε αποφασίσει να σκοτώσει το Δαβίδ.

34 Σηκώθηκε, λοιπόν, από το τραπέζι πολύ οργισμένος, και δεν έφαγε τίποτα τη δεύτερη μέρα του μήνα. Ήταν πολύ λυπημένος για το Δαβίδ και γιατί ο πατέρας του τον είχε προσβάλει.

35 Την άλλη μέρα βγήκε ο Ιωνάθαν στα χωράφια, όπως είχε συμφωνήσει με το Δαβίδ, και είχε μαζί του έναν νεαρό υπηρέτη.

36 «Τρέχα», του είπε, «να μαζεύεις τα βέλη που θα ρίχνω». Ο νέος έτρεξε, και ο Ιωνάθαν έριξε το βέλος πέρα από αυτόν.

37 Όταν ο νέος έτρεξε στον τόπο όπου είχε ρίξει ο Ιωνάθαν το βέλος, αυτός του φώναξε: «Το βέλος είναι ακόμα πιο πέρα από 'κει που βρίσκεσαι!»

38 Και συνέχεια του φώναζε: «Τρέξε, κάνε γρήγορα, μη στέκεσαι». Ο υπηρέτης μάζεψε τα βέλη του Ιωνάθαν και τα έφερε στον κύριό του.

39 Ο νέος δεν ήξερε τίποτα. Μόνο ο Ιωνάθαν κι ο Δαβίδ ήξεραν την υπόθεση.

40 Μετά ο Ιωνάθαν έδωσε τα πράγματά του στον υπηρέτη του. «Τρέξε», του είπε, «και πήγαινέ τα στην πόλη».

41 Μόλις έφυγε ο υπηρέτης, σηκώθηκε ο Δαβίδ πίσω από το βράχο κι έπεσε με το πρόσωπο στη γη και προσκύνησε τρεις φορές. Φίλησε ο ένας τον άλλον κι έκλαιγαν κι οι δυο τους γοερά.

42 Έπειτα είπε ο Ιωνάθαν στο Δαβίδ: «Άντε, πήγαινε στο καλό· και να θυμάσαι τον όρκο φιλίας που έχουμε δώσει ο ένας στον άλλο, στ' όνομα του Κυρίου· είναι δεσμευτικός και για τους απογόνους μας για πάντα. Ο Κύριος είναι μάρτυράς μας».

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 21

1 Ο Δαβίδ σηκώθηκε κι έφυγε, ενώ ο Ιωνάθαν γύρισε στην πόλη.

Ο Δαβίδ δραπετεύει από το Σαούλ

²Ο Δαβίδ έφτασε στη Νωβ, στον ιερέα Αχμιέλεχ. Ο Αχμιέλεχ φοβισμένος πήγε να τον προϋπαντήσει. «Γιατί ήρθες μόνος σου, χωρίς συνοδεία; » τον ρώτησε.

³Ο Δαβίδ του απάντησε: «Με στέλνει ο βασιλιάς. Μου ανέθεσε μια υπόθεση και με διέταξε να μη μάθει κανείς τίποτε γι' αυτήν. Γι' αυτό κι εγώ διέταξα τους άντρες μου να με περιμένουν σ' ένα ορισμένο σημείο.

⁴Τώρα, λοιπόν, από τρόφιμα τι έχεις; Δώσε μου πέντε καρβέλια ή ό, τι άλλο σου βρίσκεται».

⁵«Δεν έχω κοινό ψωμί», του απάντησε ο ιερέας, «αλλά ψωμί αγιασμένο, αρκεί οι άντρες να έχουν φυλαχτεί καθαροί, τουλάχιστον από γυναίκα».

⁶Ο Δαβίδ του απάντησε: «Και βέβαια! Ήταν αδύνατο να πλησιάσουμε γυναίκα από τότε που ξεκινήσαμε, εδώ και τρεις μέρες. Τα σώματα των αντρών μου είναι πάντα καθαρά, έστω κι αν πηγαίνουμε σε μια συνηθισμένη αποστολή. Πολύ περισσότερο σήμερα που έχουμε ειδική αποστολή».

⁷Έτσι του έδωσε ο ιερέας το αγιασμένο ψωμί. Δεν υπήρχε εκεί άλλο, εκτός από τους άρτους της προθέσεως, οι οποίοι μόλις είχαν αντικατασταθεί, και στη θέση τους είχαν τοποθετηθεί φρέσκα ψωμιά ενώπιον του Κυρίου.

⁸Εκείνη τη μέρα βρισκόταν εκεί στο αγιαστήριο ένας δούλος του Σαούλ, που ονομαζόταν Δωέγ· ήταν Εδωμίτης και αρχηγός των βοσκών του Σαούλ.

⁹Ο Δαβίδ είπε στον Αχμιέλεχ: «Μήπως σου βρίσκεται εδώ κανένα ακόντιο ή ξίφος; Δεν πήρα μαζί μου ούτε το ξίφος μου ούτε τα όπλα μου, γιατί η υπόθεση του βασιλιά ήταν κατεπείγουσα».

¹⁰«Είναι το ξίφος του Γολιάθ, του Φιλισταίου», του απάντησε ο ιερέας, «που τον σκότωσες στην Κοιλάδα Ηλά. Το 'χω εδώ τυλιγμένο σ' έναν μανδύα, πίσω από το εφώδ. Αν θέλεις πάρ' το. Δεν υπάρχει άλλο εκτός απ' αυτό». «Δώσ' μου το», είπε ο Δαβίδ. «Δεν υπάρχει καλύτερο απ' αυτό».

Ο Δαβίδ καταφεύγει στο βασιλιά των Φιλισταίων

¹¹Την ίδια εκείνη μέρα ο Δαβίδ συνέχισε τη φυγή του από το Σαούλ, ώσπου έφτασε στον Αχίς, βασιλιά της Γαθ.

¹²Οι αξιωματούχοι του Αχίς είπαν στο βασιλιά τους: «Αυτός δεν είναι ο Δαβίδ, ο βασιλιάς της χώρας του Ισραήλ; Δεν είναι γι' αυτόν που οι γυναίκες καθώς χόρευαν έλεγαν: Ο Σαούλ σκότωσε χιλιάδες μα ο Δαβίδ μυριάδες; »

¹³Ο Δαβίδ κατάλαβε τη βαρύτητα που είχαν αυτά τα λόγια, κι άρχισε να φοβάται πάρα πολύ τον Αχίς.

¹⁴Έκανε, λοιπόν, τον τρελό μπροστά τους, συμπεριφερόταν σαν ανόητος όταν τον πιάνανε, χάραζε σχήματα πάνω στις πόρτες κι άφηνε το σάλιο του να τρέχει πάνω στα γένεια του.

¹⁵Είπε λοιπόν ο Αχίς στους αξιωματούχους του: «Δε βλέπετε ότι ο άνθρωπος αυτός είναι τρελός; Τι μου τον φέρατε;

¹⁶Μήπως έχω ανάγκη από τέτοιους και τον φέρατε για να κάνει τις τρέλες του μπροστά μου; Ήταν ανάγκη να 'ρθεί στο ανάκτορό μου; »

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 22

Η σφαγή των ιερέων της Νωβ

¹Ο Δαβίδ έφυγε κι από 'κει και βρήκε καταφύγιο στο σπήλαιο Αδουλλάμ. Όταν το 'μαθαν οι αδερφοί του και όλοι οι συγγενείς του πατέρα του, πήγαν και τον βρήκαν εκεί.

²Επίσης συγκεντρώθηκαν κοντά του όλοι οι καταπιεσμένοι, όλοι όσοι χρωστούσαν χρήματα, όλοι οι δυσαρεστημένοι· κι έγινε αρχηγός τους. Ήταν μαζί του περίπου τετρακόσιοι άντρες.

³Από 'κει ο Δαβίδ έφυγε για τη Μισπά της Μωάβ και είπε στο βασιλιά της χώρας: «Σε παρακαλώ, ας μείνουν οι γονείς μου κοντά σας, ώσπου να δω τι θα κάνει για μένα ο Θεός».

⁴Έτσι τους έφερε στο βασιλιά της Μωάβ και έμειναν εκεί όσον καιρό ο Δαβίδ ζούσε στη σπηλιά.

⁵Μια μέρα ο προφήτης Γαδ είπε στο Δαβίδ: «Μη μείνεις άλλο στη σπηλιά. Φύγε και πήγαινε στην περιοχή του Ιούδα». Έτσι έφυγε ο Δαβίδ κι έφτασε στο δάσος Αρέθ.

⁶Εκείνο τον καιρό ο Σαούλ βρισκόταν στη Γιβεά. Μια μέρα καθόταν κάτω από μια αρμυρίκη στο λόφο, κρατώντας το ακόντιο στο χέρι του, κι όλοι οι αξιωματούχοι του στέκονταν γύρω του. Εκεί έμαθε πως ανακαλύφθηκε ο Δαβίδ, καθώς και όλοι οι άντρες που τον ακολουθούσαν.

⁷Είπε τότε ο Σαούλ στους δικούς του: «Ακούστε με, Βενιαμινίτες. Μήπως ο γιος του Ιεσσαί θα σας δώσει χωράφια και αμπέλια ή θα σας κάνει χιλιάρχους κι εκατόνταρχους;

⁸Γιατί, λοιπόν, όλοι σας συνωμοτήσατε εναντίον μου; Δε βρέθηκε κανένας να μου φανερώσει ότι ο γιος μου είχε συνδεθεί με το γιο του Ιεσσαί; Κανένας σας δε βρέθηκε να με συμπαθεί και να με ειδοποιήσει, ότι ο γιος μου ξεσήκωσε το δούλο μου εναντίον μου; Να, λοιπόν, που σήμερα αυτός παραμονεύει να με σκοτώσει! »

⁹Ο Δωέγ, ο Εδωμίτης, αρχηγός των δούλων του Σαούλ, του απάντησε: «Εγώ είδα το γιο του Ιεσσαί όταν ήρθε στη Νωβ, στον Αχιμέλεχ, το γιο του Αχιτούβ.

¹⁰Ο Αχιμέλεχ συμβουλευτήκε τον Κύριο γι' αυτόν και του έδωσε τρόφιμα και το ξίφος του Γολιάθ, του Φιλισταίου».

¹¹Τότε έστειλε ο βασιλιάς να καλέσουν τον ιερέα Αχιμέλεχ κι όλη την οικογένεια του πατέρα του, που ήταν ιερείς στη Νωβ. Ήρθαν όλοι τους και παρουσιάστηκαν στο βασιλιά.

¹²Ο Σαούλ είπε: «Άκουσε, λοιπόν, γιε του Αχιτούβ». Εκείνος απάντησε: «Ορίστε, κύριέ μου».

¹³«Γιατί συνωμοτήσατε εναντίον μου», του είπε ο βασιλιάς, «εσύ κι ο γιος του Ιεσσαί, και του έδωσες ψωμί και ξίφος, και συμβουλευτήκες το Θεό γι' αυτόν, ώστε να ξεσηκωθεί εναντίον μου και σήμερα να παραμονεύει να με σκοτώσει; »

¹⁴Ο Αχιμέλεχ του απάντησε: «Ποιος απ' όλους τους δούλους σου σου είναι πιστός σαν το Δαβίδ; Είναι γαμπρός του βασιλιά, αρχηγός της σωματοφυλακής σου κι απολαμβάνει μεγάλης τιμής στο ανάκτορό σου.

15Μήπως ήταν η πρώτη φορά που συμβουλευτήκα το Θεό γι' αυτόν; Όχι βέβαια! Μην καταλογίζεις, λοιπόν βασιλιά μου, ευθύνες στο δούλο σου ούτε σε κανέναν από την οικογένεια του πατέρα μου. Ο δούλος σου δεν ήξερα τίποτε για όλη αυτή την υπόθεση».

16Ο βασιλιάς όμως απάντησε: «Εξάπαντος θα πεθάνεις, Αχιμέλεχ, εσύ και όλη η οικογένεια του πατέρα σου».

17Μετά είπε στους σωματοφύλακες που στέκονταν γύρω του: «Πηγαίνατε και σκοτώστε τους ιερείς του Κυρίου, γιατί βοήθησαν το Δαβίδ! Ήξεραν ότι αυτός προσπαθούσε να δραπετεύσει και δε μου το φανέρωσαν». Αλλά οι σωματοφύλακες του Σαούλ δε θέλησαν ν' απλώσουν χέρι στους ιερείς του Κυρίου και να τους σκοτώσουν.

18Τότε είπε ο βασιλιάς στο Δωέγ τον Εδωμίτη: «Πήγαινε εσύ και σκότωσε τους ιερείς». Έτσι πήγε ο Δωέγ και τους σκότωσε. Εκείνη την ημέρα ο Σαούλ θανάτωσε ογδόντα πέντε άντρες, που φορούσαν το λινό εφώδ.

19Επίσης ο Σαούλ παρέδωσε στη σφαγή όλους τους κατοίκους της Νωβ, της πόλης των ιερέων· θανάτωσε άντρες, γυναίκες, παιδιά και νήπια, βόδια, γαϊδούρια και πρόβατα.

20Γλίτωσε όμως ο Αβιάθαρ, ένας από τους γιους του Αχιμέλεχ και εγγονός του Αχιτούβ. Αυτός πήγε στο Δαβίδ

21και του ανάγγειλε ότι ο Σαούλ σκότωσε τους ιερείς του Κυρίου.

22Τότε ο Δαβίδ είπε στον Αβιάθαρ: «Το κατάλαβα εγώ εκείνη την ημέρα, όταν είδα το Δωέγ, τον Εδωμίτη, να είναι εκεί, ότι αυτός οπωσδήποτε θα με πρόδιδε στο Σαούλ. Εγώ είμαι υπεύθυνος για όλους τους ανθρώπους της οικογένειας του πατέρα σου.

23Μείνε κοντά μου και μη φοβάσαι. Αυτός που γυρεύει να σκοτώσει εσένα θέλει να σκοτώσει κι εμένα. Κοντά μου όμως θα είσαι ασφαλής».

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 23

Ο Δαβίδ σώζει την Κεϊλά

- ¹Μια μέρα έφεραν στο Δαβίδ την είδηση: «Οι Φιλιισταίοι έκαναν επίθεση στην Κεϊλά και λεηλατούν τ' αλώνια της».
- ²Τότε ρώτησε ο Δαβίδ τον Κύριο: «Να πάω να χτυπήσω αυτούς του Φιλισταίους; » Ο Κύριος του απάντησε: «Πήγαινε, χτύπα τους και σώσε την Κεϊλά».
- ³Αλλά οι άντρες του Δαβίδ του είπαν: «Εμείς είμαστε εδώ στην περιοχή του Ιούδα και πάλι φοβόμαστε· πόσο μάλλον αν πάμε στην Κεϊλά να πολεμήσουμε το στρατό των Φιλισταίων! »
- ⁴Έτσι ο Δαβίδ ξαναρώτησε τον Κύριο, κι ο Κύριος του απάντησε: «Σήκω, κατέβα στην Κεϊλά, γιατί εγώ θα παραδώσω τους Φιλισταίους στην εξουσία σου».
- ⁵Τότε ο Δαβίδ και οι άντρες του πήγαν στην Κεϊλά και πολέμησαν τους Φιλισταίους· άρπαξαν τα ζώα τους και σκότωσαν πολλούς απ' αυτούς. Έτσι ο Δαβίδ ελευθέρωσε τους κατοίκους της πόλης.
- ⁶Όταν ο γιος του Αχιμέλεχ, ο Αβιάθαρ κατέφυγε στο Δαβίδ, στην Κεϊλά, είχε πάρει μαζί του και το εφώδ.
- ⁷Όταν έφεραν στο Σαούλ την είδηση ότι ο Δαβίδ έφτασε στην Κεϊλά, ο Σαούλ είπε: «Ο Θεός τον παρέδωσε στην εξουσία μου! Αφού μπήκε σε πόλη με πύλες και αμπάρες, σίγουρα έχει αποκλειστεί».
- ⁸Έτσι κάλεσε όλο το στρατό του σε πόλεμο, να πάνε στην Κεϊλά και να πολιορκήσουν το Δαβίδ και τους άντρες του.
- ⁹Όταν έμαθε ο Δαβίδ ότι ο Σαούλ σχεδιάζει κακό εναντίον του, είπε στον Αβιάθαρ, τον ιερέα: «Φέρε το εφώδ».
- ¹⁰Μετά είπε: «Κύριε, Θεέ του Ισραήλ, εγώ ο δούλος σου άκουσα ότι ο Σαούλ θέλει να έρθει στην Κεϊλά και να καταστρέψει την πόλη εξαιτίας μου.
- ¹¹Θα με παραδώσουν σ' αυτόν οι κάτοικοι της Κεϊλά; Θα έρθει ο Σαούλ, όπως άκουσα; Κύριε, Θεέ του Ισραήλ, απάντησε, σε παρακαλώ, στο δούλο σου». Κι ο Κύριος απάντησε: «Θα έρθει».

12 «Θα παραδώσουν οι κάτοικοι της Κεϊλά εμένα και τους άντρες μου στο Σαούλ; » ρώτησε ξανά. Κι ο Κύριος απάντησε: «Θα σας παραδώσουν».

13 Έτσι ο Δαβίδ και οι άντρες του, περίπου εξακόσιοι, σηκώθηκαν κι έφυγαν από την Κεϊλά και άρχισαν πάλι να περιπλανιούνται όπως πρώτα. Σαν έφτασε η είδηση στο Σαούλ ότι ο Δαβίδ έφυγε από την Κεϊλά, ματαίωσε την εκστρατεία.

Ο Δαβίδ κρύβεται στα βουνά

14 Ο Δαβίδ περιπλανιόταν στην έρημο Ζιφ· κι έμενε σε σπηλιές στην ορεινή περιοχή. Ο Σαούλ τον αναζητούσε καθημερινά, αλλά ο Θεός δεν επέτρεπε να πέσει ο Δαβίδ στα χέρια του.

15 Ήξερε ο Δαβίδ ότι ο Σαούλ τον έψαχνε να τον σκοτώσει. Ενώ ο Δαβίδ έμενε στην έρημο Ζιφ, στη Χορεσά,

16 πήγε εκεί και τον βρήκε ο Ιωνάθαν, γιος του Σαούλ, και του έδωσε θάρρος στο όνομα του Θεού.

17 «Μη φοβάσαι! » του είπε. «Δε θα σε βρει ο πατέρας μου. Εσύ θα γίνεις βασιλιάς του Ισραήλ, κι εγώ θα είμαι ο δεύτερος, μετά από σένα! Αυτό το ξέρει κι ο πατέρας μου».

18 Έτσι, έκαναν οι δύο τους συμφωνία φιλίας ενώπιον του Κυρίου. Μετά ο Ιωνάθαν γύρισε στο σπίτι του κι ο Δαβίδ έμεινε στη Χορεσά.

19 Ανέβηκαν όμως οι Ζιφίτες στο Σαούλ, στη Γιβεά, και του είπαν: «Το ξέρεις ότι ο Δαβίδ κρύβεται σ' εμάς, στις σπηλιές κοντά στη Χορεσά, στο λόφο Χαχιλά, νότια της ερήμου;

20 Έλα, λοιπόν, τώρα, αφού αυτό ολόψυχα επιθυμείς, βασιλιά, κι είναι δουλειά δική μας να σου τον παραδώσουμε».

21 Ο Σαούλ απάντησε: «Ο Κύριος να σας ευλογεί, που μου δείξατε τη συμπάθειά σας!

22 Εμπρός, λοιπόν, πηγαίνετε να μάθετε καλύτερα τον τόπο που κρύβεται και ποιος τον είδε εκεί. Γιατί μου έχουν πει ότι είναι πολύ πανούργος.

23Ψάξτε να βρείτε όλες τις κρυψώνες όπου μπορεί να κρύβεται, και γυρίστε σ' εμένα όταν οι πληροφορίες σας θα είναι απόλυτα εξακριβωμένες. Τότε θα έρθω μαζί σας. Και αν βρίσκεται μέσα στη χώρα, εγώ θα εξερευνήσω σπιθαμή προς σπιθαμή τα εδάφη του Ιούδα και θα τον ανακαλύψω».

24Έτσι οι Ζιφίτες άφησαν το Σαούλ και πήγαν πριν απ' αυτόν στην πόλη τους. Ο Δαβίδ όμως και οι άντρες του βρίσκονταν στα χαμηλά μέρη της ερήμου Μαών, νότια της στέπας.

25Ο Σαούλ και οι άντρες του βγήκαν ν' αναζητήσουν το Δαβίδ. Αλλά αυτός ειδοποιήθηκε και κατέβηκε να μείνει μέσα σ' ένα μεγάλο βράχο στην έρημο Μαών. Το 'μαθε ο Σαούλ και τον καταδίωξε εκεί.

26Ο Σαούλ εκινείτο με το στρατό του στη μια πλαγιά του βουνού ενώ ο Δαβίδ με τους άντρες του στην άλλη. Έτρεχαν να γλιτώσουν από το Σαούλ, γιατί αυτός κόντευε να τους περικυκλώσει με τους άντρες του και να τους συλλάβει.

27Έφτασε όμως ένας αγγελιοφόρος και είπε στο Σαούλ: «Έλα γρήγορα, γιατί οι Φιλιισταίοι εισβάλλουν στη χώρα».

28Έτσι σταμάτησε ο Σαούλ την καταδίωξη του Δαβίδ και πήγε να πολεμήσει τους Φιλισταίους. Γι' αυτό ονόμασαν τον τόπο εκείνο Σελά-Αμμαλεκώθ (Βράχος Διαιρέσεων).

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 24

1Ο Δαβίδ έφυγε από κείνη την περιοχή και πήγε να μείνει στις σπηλιές της Εν-Γεδί.

Ο Δαβίδ αποφεύγει να σκοτώσει το Σαούλ

2Όταν γύρισε ο Σαούλ από την καταδίωξη των Φιλισταιών, του έφεραν την είδηση: «Ο Δαβίδ βρίσκεται στην έρημο της Εν-Γεδί».

3Τότε αυτός πήρε απ' όλους τους Ισραηλίτες τρεις χιλιάδες επίλεκτους άντρες και πήγε να ψάξει για το Δαβίδ και τους άντρες του κοντά στους Βράχους των Αγριοκάτσικων.

⁴Όταν έφτασε στα μαντριά των προβάτων, κοντά στο δρόμο, μπήκε σε μια σπηλιά για την φυσική του ανάγκη. Αλλά ο Δαβίδ και οι άντρες του είχαν τρυπώσει στο εσωτερικό της σπηλιάς.

⁵Τότε οι άντρες του Δαβίδ του είπαν: «Σήμερα είναι η μέρα, για την οποία ο Κύριος σου είπε: Θα σου παραδώσω τον εχθρό σου και θα του φερθείς όπως νομίζεις». Ο Δαβίδ σηκώθηκε κι έκοψε κρυφά την άκρη από το μανδύα του Σαούλ.

⁶Αλλά αμέσως μετά τον έλεγξε η συνείδησή του γι' αυτό που έκανε.

⁷«Ο Κύριος να με τιμωρήσει», είπε στους άντρες του, «αν κάνω στον εκλεκτό του Κυρίου αυτά που μου λέτε και ν' απλώσω χέρι πάνω του· είναι ο εκλεκτός του Κυρίου».

⁸Έτσι, μ' αυτά τα λόγια απέτρεψε τους ανθρώπους του και δεν τους άφησε να επιτεθούν στο Σαούλ. Σε λίγο ο Σαούλ έφυγε από τη σπηλιά και συνέχισε το δρόμο του.

⁹Ο Δαβίδ σηκώθηκε, βγήκε από τη σπηλιά και φώναξε πίσω από το Σαούλ: «Κυριέ μου, βασιλιά! » Ο Σαούλ γύρισε πίσω του να δει κι ο Δαβίδ γονάτισε με το πρόσωπο στη γη και τον προσκύνησε.

¹⁰«Γιατί ακούς αυτούς που σου λένε ότι ο Δαβίδ ζητάει το κακό σου; » του φώναξε.

¹¹«Να, σήμερα είδες με τα μάτια σου ότι ο Κύριος σε παρέδωσε στα χέρια μου μέσα στη σπηλιά! Μερικοί μού είπαν να σε σκοτώσω, αλλά εγώ σε λυπήθηκα και τους είπα ότι δεν πρόκειται ν' απλώσω το χέρι μου πάνω στον κύριό μου, γιατί αυτός είναι ο εκλεκτός του Κυρίου.

¹²Κοίτα, πατέρα μου, κοίτα την άκρη του μανδύα σου που την κρατώ στο χέρι μου. Έκοψα την άκρη από το μανδύα σου, εσένα όμως δεν σε σκότωσα. Βλέπεις, λοιπόν, ότι δεν έχω πρόθεση ούτε να σε βλάψω, ούτε να επαναστατήσω εναντίον σου. Βλέπεις ότι δεν αμάρτησα εναντίον σου, ενώ εσύ ζητάς ευκαιρία για να μου στερήσεις τη ζωή.

13Ο Κύριος ας κρίνει τη διαφορά μας κι ο Κύριος ας πάρει εκδίκηση για λογαριασμό μου. Εγώ όμως ποτέ δε θα στραφώ εναντίον σου.

14Μια παλιά παροιμία λέει: Απ' τους κακούς μόνο κακία βγαίνει μα εγώ δε θα στραφώ εναντίον σου.

15Ποιον βγαίνεις να κυνηγήσεις, βασιλιά του Ισραήλ; Ποιον καταδιώκεις; Ένα ψόφιο σκυλί, έναν ψύλλο!

16Ο Κύριος ας έρθει κριτής κι ας κρίνει ανάμεσα σ' εμάς τους δυο. Ας εξετάσει κι ας δικαιώσει την υπόθεσή μου και ας με γλιτώσει από την καταδίωξή σου».

17Όταν ο Δαβίδ τέλειωσε μ' αυτά που έλεγε στο Σαούλ, εκείνος ρώτησε: «Η φωνή σου είν' αυτή, γιε μου Δαβίδ; » Και ξέσπασε σε δυνατό κλάμα.

18«Εσύ είσαι δικαιότερος από μένα», του είπε μετά. «Εσύ μου έκανες καλό, ενώ εγώ σου ανταπέδωσα κακό.

19Σήμερα μου απέδειξες την καλοσύνη σου, γιατί ενώ ο Κύριος με παρέδωσε στα χέρια σου, εσύ δεν με σκότωσες.

20Ποιος αφήνει τον εχθρό του, όταν τον βρει μπροστά του, να συνεχίσει το δρόμο του ανενόχλητος; Ο Κύριος να σου ανταποδώσει το καλό που μου έκανες σήμερα.

21Ξέρω καλά ότι οπωσδήποτε εσύ θα βασιλέψεις κι ότι στα χέρια σου το βασίλειο του Ισραήλ θα είναι ακλόνητο.

22Τώρα, λοιπόν, ορκίσου μου στον Κύριο ότι δε θα εξαφανίσεις τη μνήμη μου και τη μνήμη της οικογένειάς του πατέρα μου σκοτώνοντας τους απογόνους μου».

23Ο Δαβίδ έδωσε όρκο στο Σαούλ. Μετά ο Σαούλ γύρισε στο σπίτι του, ενώ ο Δαβίδ και οι άντρες του ανέβηκαν στη σπηλιά.

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 25

Θάνατος του Σαμουήλ

¹Εκείνο τον καιρό πέθανε ο Σαμουήλ. Όλοι οι Ισραηλίτες συγκεντρώθηκαν κι έκαναν θρήνο γι' αυτόν· τον έθαψαν στο σπίτι του, στη Ραμά. Μετά ο Δαβίδ κατέβηκε στην έρημο Φαράν.

Δαβίδ και Αβιγαία

²⁻⁴Στη Μαών ζούσε κάποιος από τη συγγένεια του Χάλεβ, που είχε τα κτήματά του στη γειτονική πόλη Κάρμηλο. Το όνομά του ήταν Ναβάλ και ήταν πάρα πολύ πλούσιος, με τρεις χιλιάδες πρόβατα και χίλια γίδια. Η γυναίκα του, έξυπνη και με ωραία εμφάνιση, ονομαζόταν Αβιγαία. Ο ίδιος ήταν σκληρός και κακός άνθρωπος. Στην έρημο που βρισκόταν ο Δαβίδ, έμαθε ότι ο Ναβάλ είχε πάει στον Κάρμηλο να κουρέψει τα πρόβατά του.

⁵Έστειλε λοιπόν δέκα νέους και τους είπε: «Ανεβείτε στον Κάρμηλο, στο Ναβάλ και χαιρετήστε τον εκ μέρους μου,

⁶μ' αυτά τα λόγια: “να ’σαι πολύχρονος κι όλα να σου πηγαίνουν καλά στην οικογένειά σου και σ' όλα σου τα υπάρχοντα!

⁷Ο Δαβίδ άκουσε πως έχεις εκεί κουρευτές προβάτων. Αλλά να ξέρεις ότι τους βοσκούς σου που ήταν μαζί μας στον Κάρμηλο όλο αυτόν τον καιρό δεν τους πειράξαμε, και τίποτε απ' όσα είχαν δε χάθηκε.

⁸Ρώτησέ τους και θα σου το βεβαιώσουν. Ο Δαβίδ ζητάει να έχουμε την εύνοιά σου, σήμερα που είναι μέρα γιορτής και ήρθαμε σ' εσένα. Δώσε μας, σε παρακαλούμε, ό, τι μπορείς στους δούλους σου και στο γιο σου το Δαβίδ”».

⁹Ήρθαν, λοιπόν, οι νέοι του Δαβίδ και είπαν εκ μέρους του στο Ναβάλ όλα αυτά τα λόγια και περίμεναν την απάντησή του.

¹⁰Αλλά ο Ναβάλ τους αποκρίθηκε: «Ποιος είν' αυτός ο Δαβίδ, ο γιος του Ιεσσαί; Πολλοί δούλοι δραπετεύουν σήμερα από τ' αφεντικά τους.

¹¹Είμαι υποχρεωμένος εγώ να πάρω το ψωμί μου και το κρασί μου και τα σφαχτά που ετοίμασα για τους κουρευτές μου και να τα δώσω σ' ανθρώπους που δεν τους ξέρω από πού είναι; »

¹²Οι νέοι πήραν πάλι το δρόμο της επιστροφής, κι ήρθαν και διαβίβασαν στο Δαβίδ όλα αυτά τα λόγια.

13 Τότε ο Δαβίδ είπε στους άντρες του: «Ζωστείτε τα σπαθιά σας». Τα ζώστηκαν. Ζώστηκε κι εκείνος το δικό του, και τον ακολούθησαν περίπου τετρακόσιοι άντρες, ενώ διακόσιοι έμειναν στις αποσκευές.

14 Ένας από τους δούλους του Ναβάλ ειδοποίησε την Αβιγαία, τη γυναίκα του αφεντικού του. «Ο Δαβίδ», της είπε, «έστειλε αγγελιοφόρους από την έρημο να χαιρετήσουν τον κύριό μας, αλλά εκείνος τους έβρισε.

15 Εμάς οι άνθρωποι μας φάνηκαν πολύ καλοί. Δε μας έβλαψαν κι ούτε χάσαμε τίποτε όλο τον καιρό που τους συναναστρεφόμασταν, όταν ήμασταν στα λιβάδια.

16 Αυτοί ήταν γύρω μας σαν τείχος νύχτα και μέρα, όλο τον καιρό που βόσκαμε μαζί τους τα πρόβατα.

17 Τώρα, λοιπόν, σκέψου κάτι και κοίτα τι θα κάνεις, γιατί σίγουρα έχει αποφασιστεί κάτι κακό εναντίον του κυρίου μας και της οικογένειάς του. Αλλά αυτός είναι τόσο κακός, που κανένας δεν μπορεί να του μιλήσει».

18 Τότε έτρεξε η Αβιγαία και πήρε διακόσια καρβέλια ψωμί, δυό ασκιά κρασί, πέντε πρόβατα έτοιμα σφαγμένα, πέντε γαβάθες ψημένο σάρι, εκατό τσαμπιά ξερή σταφίδα και διακόσιες αρμαθιές ξηρά σύκα και τα φόρτωσε στα γαϊδούρια.

19 «Προχωρήστε εσείς μπροστά από μένα», είπε στους δούλους της, «κι εγώ θα σας ακολουθώ». Αλλά στον άντρα της το Ναβάλ δεν είπε τίποτα.

20 Ενώ αυτή κατέβαινε καβάλα στο γαϊδούρι της, κρυμμένη πίσω από ένα ύψωμα, ο Δαβίδ και οι άντρες του έρχονταν προς το μέρος της και συναντήθηκαν.

21 Όλο αυτό το διάστημα ο Δαβίδ σκεφτόταν: «Πράγματι, μάταια φύλαγα τα υπάρχοντα αυτουνού στην έρημο, να μη χαθεί τίποτε. Αυτός τώρα μου ανταποδίδει κακό για το καλό που του 'κανα.

22 Ο Θεός να με τιμωρήσει, αν αφήσω εγώ απ' όλα τα υπάρχοντά του ένα αρσενικό ζωντανό ως αύριο το πρωί! »

23 Η Αβιγαία μόλις είδε το Δαβίδ, κατέβηκε βιαστικά από το γαϊδούρι, έσκυψε το κεφάλι της μπροστά του και τον προσκύνησε ως το έδαφος.

24 Έπεσε στα πόδια του και του είπε: «Δικό μου, κύριέ μου, είναι το φταίξιμο. Άσε τη δούλη σου να σου μιλήσω κι άκουσέ με.

25 Μην πάρεις, κύριέ μου, στα σοβαρά τον κακό αυτό άνθρωπο, το Ναβάλ. Αυτός είναι Ναβάλ –όνομα και πράγμα. Η ανοησία είναι το χαρακτηριστικό του. Εγώ όμως, η δούλη σου, δεν είδα τους νέους σου που μας έστειλες.

26 »Και τώρα, κύριέ μου, σε βεβαιώνω ότι, όπως είναι αλήθεια πως ο Κύριος υπάρχει και πως εσύ ζεις, έτσι είναι αλήθεια ότι ο Κύριος σε εμπόδισε να κάνεις φόνο και να πάρεις εκδίκηση εσύ ο ίδιος. Είθε να καταντήσουν σαν το Ναβάλ οι εχθροί σου κι αυτοί που θέλουν το κακό σου, κύριέ μου!

27 Το δώρο αυτό που σου ’φερα η δούλη σου, ας δοθεί στους άντρες που σε ακολουθούν, κύριέ μου.

28 Συγχώρησε, σε παρακαλώ, το παράπτωμα της δούλης σου! Ξέρω καλά, κύριέ μου, πως ο Κύριος θα δώσει οπωσδήποτε τη βασιλεία στους δικούς σου απογόνους για πάντα, γιατί πολεμάς γι’ αυτόν· και κακό δε θα σε βρει στη ζωή σου.

29 Κάποιος σε καταδιώκει και προσπαθεί να σε σκοτώσει, κύριέ μου, αλλά η ζωή σου είναι προστατευμένη κοντά στον Κύριο, το Θεό σου. Αυτός θα ξετινάξει τη ζωή των εχθρών σου σαν με σφεντόνα.

30 Όταν ο Κύριος πραγματοποιήσει όλες τις ευεργεσίες του που σου έχει υποσχεθεί και σε κάνει αρχηγό στον Ισραήλ,

31 τότε, κύριέ μου, δε θα υποφέρεις από τις τύψεις της συνείδησής σου, ότι σκότωσες χωρίς λόγο ή ότι πήρες εσύ ο ίδιος εκδίκηση για τον εαυτό σου. Ωστόσο, όταν ο Κύριος θα σ’ έχει ευεργετήσει, θυμήσου με κι εμένα, τη δούλη σου».

32 Τότε ο Δαβίδ είπε στην Αβιγαία: «Ευλογημένος ας είναι ο Θεός του Ισραήλ, που σ’ έστειλε σήμερα να με συναντήσεις!

33 Ευλογημένη η φρόνησή σου και ευλογημένη εσύ, που μ' εμπόδισες να κάνω φόνο σήμερα και να πάρω εκδίκηση εγώ για τον εαυτό μου!

34 Πράγματι είναι αληθινός ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, που με εμπόδισε να σου κάνω κακό! Αν δεν έτρεχες να 'ρθεις να με συναντήσεις, δε θα 'μενε στον Ναβάλ κανένα αρσενικό ως την αυγή».

35 Ο Δαβίδ δέχτηκε τα δώρα που του πρόσφερε η Αβιγαία και της είπε: «Γύρνα ξένοιαστη στο σπίτι σου. Βλέπεις, εγώ υποχώρησα στα λόγια σου και τίμησα το πρόσωπό σου».

36 Όταν η Αβιγαία γύρισε στον Ναβάλ, εκείνος είχε φαγοπότι στο σπίτι του σαν να ήταν συμπόσιο βασιλικό. Ο ίδιος είχε 'ρθεί στο κέφι και ήταν τύφλα στο μεθύσι. Γι' αυτό δεν του είπε τίποτα ως την αυγή.

37 Την άλλη μέρα το πρωί, όταν ο Ναβάλ είχε πια ξεμεθύσει, η γυναίκα του του διηγήθηκε όλα όσα συνέβησαν. Τότε αυτός έπαθε συμφόρηση και παρέλυσε.

38 Μετά από δέκα περίπου μέρες, ο Κύριος έστειλε στον Ναβάλ καινούριο πλήγμα και πέθανε.

39 Όταν έμαθε ο Δαβίδ ότι ο Ναβάλ πέθανε, είπε: «Ευλογημένος ας είναι ο Κύριος, που εκδικήθηκε την προσβολή που μου έκανε ο Ναβάλ κι εμπόδισε το δούλο του να κάνω κάποιο κακό! Ο Κύριος έστρεψε την κακία του Ναβάλ στο ίδιο του το κεφάλι». Κι έστειλε ο Δαβίδ ανθρώπους να προτείνουν στην Αβιγαία να γίνει γυναίκα του.

40 Ήρθαν οι δούλοι του στην Αβιγαία στην πόλη Κάρμηλο και της είπαν: «Ο Δαβίδ μας έστειλε σ' εσένα για να σε πάρει γυναίκα του».

41 Εκείνη σηκώθηκε κι έπεσε με το πρόσωπο καταγής. «Δούλη του είμαι», είπε, «που θα γίνω υπηρέτρια έτοιμη να πλύνει τα πόδια των δούλων του κυρίου μου».

⁴²Η Αβιγαία σηκώθηκε βιαστικά, ανέβηκε στο γαϊδούρι και ξεκίνησε με συνοδεία τις υπηρέτριές της. Ακολούθησε τους αγγελιοφόρους του Δαβίδ και έγινε γυναίκα του.

⁴³Ο Δαβίδ πήρε επίσης και την Αχινοάμ από την Ιζρεέλ, και ήταν και οι δύο τους γυναίκες του.

⁴⁴Στο μεταξύ ο Σαούλ την κόρη του τη Μιχάλ, γυναίκα του Δαβίδ, την έδωσε στον Φαλτί, γιο του Λαΐς από τη Γαλλίμ.

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 26

Ο Δαβίδ αποφεύγει να σκοτώσει τον Σαούλ στη Ζιφ

¹Οι Ζιφίτες ήρθαν στο Σαούλ, στη Γιβεά, και του είπαν: «Ξέρεις ότι ο Δαβίδ κρύβεται στο λόφο Χαχιλά, απέναντι στη στέπα; »

²Ο Σαούλ τότε σηκώθηκε και κατέβηκε στην έρημο Ζιφ με τρεις χιλιάδες επίλεκτους Ισραηλίτες, για να ψάξει για το Δαβίδ.

³Στρατοπέδευσε στο λόφο Χαχιλά, κοντά στο δρόμο. Όταν ο Δαβίδ, που έμενε στην έρημο, άκουσε πως ο Σαούλ τον αναζητούσε εκεί,

⁴έστειλε κατασκόπους να πάρουν σίγουρες πληροφορίες κι έμαθε ότι ο Σαούλ πράγματι είχε φτάσει εκεί.

⁵Τότε σηκώθηκε κι ήρθε στην τοποθεσία όπου είχε στρατοπεδεύσει ο Σαούλ. Είδε και τον τόπο όπου κοιμόταν ο Σαούλ κι ο Αβενήρ, γιος του Νηρ, ο αρχιστράτηγός του. Ο Σαούλ κοιμόταν στη μέση του στρατοπέδου, ενώ οι στρατιώτες είχαν κατασκηνώσει γύρω του.

⁶Τότε κάλεσε τον Αχιμέλεχ το Χετταίο και τον Αβισάι, γιο της Σερουΐας κι αδερφό του Ιωάβ. «Ποιος θα κατέβει μαζί μου», τους είπε, «στο στρατόπεδο του Σαούλ; » Ο Αβισάι απάντησε: «Κατεβαίνω εγώ μαζί σου».

⁷Έτσι ήρθαν ο Δαβίδ και ο Αβισάι στο στρατόπεδο τη νύχτα, και είδαν το Σαούλ που κοιμόταν στο κέντρο του στρατοπέδου, με το ακόντιό του μπηγμένο στο έδαφος, πλάι στο κεφάλι του. Ο Αβενήρ και οι άλλοι στρατιώτες κοιμόνταν γύρω του.

⁸Τότε είπε ο Αβισαί στο Δαβίδ: «Απόψε ο Θεός παρέδωσε τον εχθρό σου στα χέρια σου. Άσε με τώρα να τον καρφώσω στη γη με το ακόντιο μ' ένα χτύπημα. Δεν θα χρειαστεί να τον χτυπήσω δεύτερη φορά».

⁹Αλλά ο Δαβίδ του είπε: «Μην τον σκοτώσεις· γιατί ποιος θ' απλώσει χέρι εναντίον του εκλεκτού του Κυρίου και θα μείνει ατιμώρητος;

¹⁰Σε βεβαιώνω στο όνομα του αληθινού Θεού πως ο Κύριος ο ίδιος θα θέσει τέρμα στη ζωή του Σαούλ, είτε πεθάνει από φυσικό θάνατο, είτε σκοτωθεί στο πεδίο της μάχης.

¹¹Ο Κύριος να με φυλάξει να μην απλώσω το χέρι μου εναντίον του εκλεκτού του! Τώρα, λοιπόν, πάρε το ακόντιο, που είναι κοντά στο κεφάλι του και το δοχείο με το νερό και πάμε να φύγουμε».

¹²Έτσι πήρε ο Δαβίδ το ακόντιο και το δοχείο με το νερό, που ήταν κοντά στο κεφάλι του Σαούλ, και έφυγαν. Κανένας δεν είδε και κανένας δεν κατάλαβε τίποτα, ούτε ξύπνησε κανείς. Όλοι τους κοιμόνταν, γιατί ο Κύριος τους είχε κάνει να πέσουν σε ύπνο βαθύ.

¹³Ο Δαβίδ πέρασε από την άλλη μεριά της κοιλάδας και στάθηκε στην κορυφή του βουνού, σε μεγάλη απόσταση από το στρατόπεδο του Σαούλ.

¹⁴Τότε φώναξε στο στρατό και στον Αβενήρ, γιο του Νηρ: «Δεν απαντάς, Αβενήρ; » Κι ο Αβενήρ απάντησε: «Ποιος είσ' εσύ που φωνάζεις στο βασιλιά; »

¹⁵Ο Δαβίδ του λέει: «Δεν είσαι άντρας εσύ; Μα δεν υπάρχει καλύτερος στρατιώτης από σένα στον Ισραήλ! Γιατί, λοιπόν, δε φύλαξες τον κύριό σου, το βασιλιά; Κάποιος ήρθε να τον σκοτώσει.

¹⁶Δεν ήταν σωστό αυτό που έκανες. Ορκίζομαι στον αληθινό Θεό ότι θα πεθάνετε όλοι σας, γιατί δε φυλάξατε τον κύριό σας, τον εκλεκτό του Κυρίου. Και τώρα ψάξε να βρεις πού είναι το ακόντιο του βασιλιά και το δοχείο με το νερό, που ήταν πλάι στο κεφάλι του! »

17Ο Σαούλ αναγνώρισε τη φωνή του Δαβίδ και φώναξε: «Η φωνή σου είν’ αυτή, γιε μου, Δαβίδ; » Ο Δαβίδ απάντησε: «Η φωνή μου είναι, κύριέ μου, βασιλιά.

18Γιατί, κύριέ μου, καταδιώκεις εμένα το δούλο σου; » του λέει. «Τι έκανα; τι κακό σκέφτηκα;

19Τώρα, λοιπόν, άκουσε σε παρακαλώ το δούλο σου, κύριέ μου βασιλιά: Αν ο Κύριος σε παρακίνησε εναντίον μου, ας τον εξευμενίσουμε με μια θυσία. Αν όμως σε παρακινούν άνθρωποι, ας είναι καταραμένοι ενώπιον του Κυρίου, γιατί με καταδιώκουν σήμερα, και δε μ’ αφήνουν να ζήσω ήσυχος στη χώρα που έδωσε ο Κύριος στο λαό του για ιδιοκτησία τους. Είναι σαν να με στέλνουν αλλού να λατρέψω άλλους θεούς.

20Αλλά ας μη χυθεί το αίμα μου σε ξένη γη, μακριά από την παρουσία του Κυρίου, αφού ο βασιλιάς του Ισραήλ βγήκε ζητώντας να με σκοτώσει, όπως κυνηγάνε τις πέρδικες στα βουνά».

21Ο Σαούλ απάντησε: «Αμάρτησα! Γύρνα πίσω, γιε μου, Δαβίδ! Δε θα σου κάνω πια κακό, αφού σεβάστηκες σήμερα τη ζωή μου. Φέρθηκα ανόητα και πλανήθηκα φοβερά».

22Ο Δαβίδ απάντησε: «Εδώ είναι το ακόντιό σου, βασιλιά. Ας περάσει ένας από τους άντρες σου να το πάρει.

23Κι ο Κύριος ας ανταμείψει του καθενός μας τη δικαιοσύνη και την πιστότητα. Σήμερα σε παρέδωσε ο Κύριος στα χέρια μου, αλλά εγώ δεν θέλησα ν’ απλώσω το χέρι μου στον εκλεκτό του.

24Κι όπως εγώ σεβάστηκα σήμερα τη ζωή σου, έτσι ας σεβαστεί κι ο Κύριος τη δική μου ζωή κι ας με ελευθερώσει από όλα αυτά τα δεινά».

25Τότε ο Σαούλ είπε στο Δαβίδ: «Ευλογημένος να είσαι, γιε μου, Δαβίδ! Εσύ το δίχως άλλο θα κατορθώσεις μεγάλα πράγματα και τελικά θα επικρατήσεις». Ο Δαβίδ εξακολούθησε το δρόμο του, ενώ ο Σαούλ γύρισε στο σπίτι του.

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 27

Ο Δαβίδ ζει ανάμεσα στους Φιλισταίους

¹Ο Δαβίδ σκέφτηκε: «Κάποτε θα πέσω στα χέρια του Σαούλ· δεν είναι καλύτερα για μένα να φύγω και να πάω στη χώρα των Φιλισταίων; Έτσι αυτός θ' απελπιστεί και θα πάψει πια να με καταδιώκει στο ισραηλιτικό έδαφος. Μ' αυτό τον τρόπο θα γλιτώσω κι εγώ απ' αυτόν».

²Έτσι ο Δαβίδ και οι εξακόσιοι άντρες του σηκώθηκαν και πέρασαν στον Αχίς, γιο του Μαώχ και βασιλιά της Γαθ.

³Ο Δαβίδ και οι άντρες του εγκαταστάθηκαν όλοι στη Γαθ κοντά στον Αχίς, καθένας με την οικογένειά του· ο Δαβίδ είχε μαζί του τις δύο γυναίκες του, την Αχινοάμ από την Ιζρεέλ και την Αβιγαία, που ήταν πριν γυναίκα του Ναβάλ, από την πόλη Κάρμηλο.

⁴Όταν έφτασε η είδηση στο Σαούλ ότι ο Δαβίδ έφυγε στη Γαθ, σταμάτησε πια να τον καταδιώκει.

⁵Μια μέρα ο Δαβίδ είπε στον Αχίς: «Αν με θεωρείς το δούλο σου άξιο της εμπιστοσύνης σου, ας μου δοθεί ένας τόπος να εγκατασταθώ σε μια από τις πόλεις της επαρχίας. Δεν υπάρχει λόγος να κατοικώ στην πρωτεύουσα του βασιλείου μαζί σου».

⁶Έτσι, εκείνη την ημέρα ο Αχίς του παραχώρησε την πόλη Σικλάγ. Γι' αυτό και η Σικλάγ ανήκει στους βασιλιάδες του Ιούδα μέχρι σήμερα.

⁷Ο Δαβίδ έμεινε στη χώρα των Φιλισταίων ένα χρόνο και τέσσερις μήνες.

⁸Στο μεταξύ, αυτός και οι άντρες του πήγαιναν κι έκαναν επιδρομές ενάντια στους Γεσουρίτες, στους Γεζερίτες και στους Αμαληκίτες, δηλαδή στους αρχικούς κατοίκους της περιοχής, προς την κατεύθυνση της Σουρ ως την Αίγυπτο.

⁹Χτυπούσαν αυτές τις περιοχές και δεν άφηναν ζωντανούς ούτε άντρες ούτε γυναίκες· έπαιρναν πρόβατα, βόδια, γαϊδούρια, καμήλες και ρουχισμό και γύριζαν στον Αχίς.

¹⁰Ο Αχίς τον ρωτούσε: «Πού επιτεθήκατε σήμερα; » Κι ο Δαβίδ απαντούσε: «Νότια της περιοχής Ιούδα» ή «νότια των Ιεραρχμεελιτών» ή «νότια της περιοχής των Κεναίων».

¹¹Ο Δαβίδ δεν άφηνε κανέναν ζωντανό, ούτε άντρα ούτε γυναίκα, για να μην πάνε στη Γαθ και μιλήσουν εναντίον του για όσα τους έκανε. Αυτή ήταν η τακτική του όλο τον καιρό που έμεινε στη χώρα των Φιλισταίων.

¹²Ο Αχίς, είχε εμπιστοσύνη στο Δαβίδ, γιατί σκεφτόταν ότι μ' αυτόν τον τρόπο ο Δαβίδ το δίχως άλλο γινόταν μισητός στον λαό του, τον Ισραήλ· έτσι θα του ήταν δούλος για πάντα.

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 28

¹Εκείνο τον καιρό οι Φιλισταίοι συγκέντρωσαν τις στρατιωτικές τους δυνάμεις για να πολεμήσουν εναντίον του Ισραήλ. Είπε τότε ο Αχίς στο Δαβίδ: «Πρέπει να ξέρεις ότι θα βγεις μαζί μου στον πόλεμο με τους άντρες σου».

²Ο Δαβίδ του αποκρίθηκε: «Τώρα θα δεις τι μπορώ να κάνω εγώ ο δούλος σου». Και του είπε ο Αχίς: «Γι' αυτό κι εγώ σε ορίζω ισόβιο σωματοφύλακά μου».

Ο Σαούλ συμβουλεύεται τη μάντισσα

³Ο Σαμουήλ είχε πια πεθάνει. Όλοι οι Ισραηλίτες είχαν συμμετάσχει στο θρήνο γι' αυτόν και μετά τον έθαψαν στην πόλη του τη Ραμά. Κι ο Σαούλ είχε διώξει τους νεκρομάντεις και τους μάντεις από τη χώρα.

⁴Συγκεντρώθηκαν, λοιπόν, οι Φιλισταίοι και ήρθαν και στρατοπέδευαν στη Σουνήμ. Ο Σαούλ συγκέντρωσε όλους τους Ισραηλίτες και στρατοπέδευαν στο όρος Γελβουέ.

⁵Όταν είδε ο Σαούλ το στρατόπεδο των Φιλισταίων, τον έπιασε φόβος και τρόμος μεγάλος.

⁶Ρώτησε, λοιπόν, τον Κύριο, αλλά ο Κύριος δεν του απάντησε ούτε με όνειρο, ούτε με τα Ουρίμ, ούτε μέσω των προφητών.

⁷Τότε διέταξε ο Σαούλ τους αξιωματούχους του: «Βρέστε μου μια γυναίκα που να επικοινωνεί με τα πνεύματα των νεκρών, για να πάω σ' αυτήν και να τη ρωτήσω». Εκείνοι του απάντησαν: «Υπάρχει μια γυναίκα νεκρομάντισσα στην Εν-Δωρ».

⁸Τότε μεταμφιέστηκε ο Σαούλ κι έφυγε μαζί με δύο άντρες. Έφτασαν νύχτα στη γυναίκα και ο Σαούλ της είπε: «Μάντεψε το μέλλον για μένα με τη βοήθεια των πνευμάτων των νεκρών και φέρε μου εκείνον που θα σου πω».

⁹Η γυναίκα του απάντησε: «Αφού ξέρεις τι έκανε ο Σαούλ στους νεκρομάντεις και τους μάντεις και τους έδιωξε από τη χώρα! Γιατί, λοιπόν, ζητάς να με παγιδέψεις και να χάσω τη ζωή μου; »

¹⁰Τότε ο Σαούλ της είπε: «Σου ορκίζομαι στον αληθινό Θεό ότι εσύ δε θα κινδυνέψεις στην όλη υπόθεση».

¹¹«Ποιον θέλεις να σου φέρω; » ρώτησε η γυναίκα. Κι ο Σαούλ απάντησε: «Θέλω να μου φέρεις το Σαμουήλ».

¹²Η γυναίκα όταν είδε το Σαμουήλ, έβγαλε μια δυνατή κραυγή και φώναξε στο Σαούλ: «Γιατί με γέλασες; αφού εσύ είσαι ο Σαούλ! »

¹³«Μη φοβάσαι», της λέει ο βασιλιάς. «Τι είδες; » Η γυναίκα τού απάντησε: «Είδα ένα πνεύμα ν' ανεβαίνει από τα βάθη της γης».

¹⁴«Πώς είναι η μορφή του; » τη ρώτησε. «Είν' ένας γέρος», είπ' εκείνη, «που ανεβαίνει τυλιγμένος μ' ένα μανδύα». Ο Σαούλ αναγνώρισε ότι αυτός ήταν ο Σαμουήλ κι έπεσε με το πρόσωπο στη γη και προσκύνησε.

¹⁵Ο Σαμουήλ είπε στο Σαούλ: «Γιατί με κάλεσες ν' ανέβω και μ' ανησύχησες; » «Βρίσκομαι σε πάρα πολύ μεγάλη στενοχώρια», είπε ο Σαούλ. «Οι Φιλισταίοι πολεμάνε εναντίον μου κι ο Θεός έφυγε μακριά μου· δε μου απαντάει πια ούτε με προφήτες ούτε με όνειρα. Γι' αυτό κάλεσα εσένα να μου πεις τι πρέπει να κάνω».

¹⁶Ο Σαμουήλ απάντησε: «Αφού ο Κύριος έφυγε μακριά σου κι έγινε εχθρός σου, τι ρωτάς εμένα;

17 Ο Κύριος έκανε εκείνο που σου είχα αναγγείλει εκ μέρους του: Αφαίρεσε τη βασιλεία από τα χέρια σου και την έδωσε σ' έναν άλλο, στο Δαβίδ.

18 Εσύ δεν υπάκουσες τις εντολές του και δεν εξόντωσες εντελώς τους Αμαληκίτες· γι' αυτό και ο Κύριος σου φέρεται έτσι σήμερα.

19 Επίσης ο Κύριος θα παραδώσει εσένα και το λαό σου στην εξουσία των Φιλιισταίων. Αύριο κιόλας, εσύ και οι γιοι σου θα είσαστε μαζί μου. Ακόμα, το στρατό των Ισραηλιτών θα τον παραδώσει ο Κύριος στην εξουσία των Φιλιισταίων».

20 Όταν ο Σαούλ άκουσε αυτά τα λόγια του Σαμουήλ, κατατρομοκρατήθηκε και γκρεμίστηκε ολόκληρος στη γη. Ήταν κι εξαντλημένος, γιατί δεν είχε φάει τίποτα όλη εκείνη την ημέρα και την προηγούμενη νύχτα.

21 Η γυναίκα πλησίασε το Σαούλ και είδε ότι ήταν πολύ ταραγμένος. «Βλέπεις», του είπε, «η δούλη σου υπάκουσα στη διαταγή σου, ριψοκινδυνεύοντας τη ζωή μου.

22 Τώρα, λοιπόν, άκουσέ με κι εσύ και άφησέ με να σου δώσω ένα κομμάτι ψωμί να φας για να πάρεις δύναμη, πριν συνεχίσεις το δρόμο σου».

23 Αλλά ο Σαούλ αρνιόταν κι έλεγε: «Δεν θέλω να φάω». Τον πίεσαν όμως οι αξιωματούχοι του και η γυναίκα, και υποχώρησε στην παράκλησή τους. Σηκώθηκε από τη γη και κάθισε στο κρεβάτι.

24 Η γυναίκα έσφαξε γρήγορα ένα μοσχάρι που το είχε στο σπίτι και το πάχαινε, πήρε αλεύρι, το ζύμωσε κι έψησε άζυμα ψωμιά.

25 Τα έφερε μπροστά στο Σαούλ και στους αξιωματούχους του κι έφαγαν. Έπειτα σηκώθηκαν κι έφυγαν την ίδια νύχτα.

Α' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α') 29

Οι Φιλιισταίοι αποπέμπουν το Δαβίδ

1 Οι Φιλιισταίοι συγκέντρωσαν όλο το στρατό τους στην Αφέκ. Οι Ισραηλίτες στρατοπέδευαν στην πηγή πριν από την Ιζρεέλ.

²Οι αρχηγοί των Φιλισταίων προέλαυναν με τις μονάδες τους ανά εκατό και ανά χίλιους άντρες. Ο Δαβίδ και οι άντρες του ακολουθούσαν μαζί με τον Αχίς.

³«Τι θέλουν εδώ αυτοί οι Εβραίοι; » ρώτησαν οι αρχηγοί. Ο Αχίς τους απάντησε: «Αυτός είναι ο Δαβίδ, που ήταν στην υπηρεσία του Σαούλ, βασιλιά του Ισραήλ. Είναι μαζί μου εδώ και πολύν καιρό. Από τότε που ήρθε σ' εμένα δεν έχει κάνει τίποτε το αξιόμεμπτο».

⁴Αυτοί όμως οργίστηκαν εναντίον του Αχίς. «Στείλε τον πίσω αυτόν τον άνθρωπο», του είπαν. «Να καθίσει στον τόπο που του όρισες και να μην έρθει μαζί μας στη μάχη, γιατί αυτοί στη διάρκεια της μάχης θα στραφούν εναντίον μας. Ο ίδιος θα κοιτάξει να συμφιλιωθεί με τον κύριό του παίρνοντας τα κεφάλια αυτών εδώ των αντρών μας!

⁵Αυτός δεν είναι ο Δαβίδ, για τον οποίο οι γυναίκες χορεύοντας αποκρίνονταν η μια στην άλλη: “Ο Σαούλ σκότωσε χιλιάδες μα ο Δαβίδ μυριάδες”; »

⁶Τότε κάλεσε ο Αχίς το Δαβίδ και του είπε: «Ορκίζομαι στον αληθινό Θεό πως είσαι άξιος της εμπιστοσύνης μου, και θα μου άρεσε να πολεμούσες μαζί μου στη μάχη· από τη μέρα που ήρθες κοντά μου μέχρι σήμερα δεν έχεις κάνει τίποτα το αξιόμεμπτο εναντίον μου. Αλλά στα μάτια των άλλων αρχηγών των Φιλισταίων δεν είσαι αγαπητός.

⁷Τώρα, λοιπόν, γύρνα πίσω και πήγαινε στο καλό, για να μη δυσανεστηθούν».

⁸Ο Δαβίδ απάντησε στον Αχίς: «Μα τι έκανα; Τι κακό βρήκες, κύριέ μου βασιλιά, σ' εμένα το δούλο σου, από τη μέρα που ήρθα σ' εσένα μέχρι σήμερα, ώστε να μην πάω να πολεμήσω εναντίον των εχθρών σου; »

⁹Ο Αχίς του αποκρίθηκε: «Ξέρω ότι μου είσαι αγαπητός σαν άγγελος του Θεού· αλλά οι άλλοι αρχηγοί των Φιλισταίων είπαν: “να μην έρθει αυτός μαζί μας στον πόλεμο”.

¹⁰Τώρα λοιπόν, εσύ και οι άντρες που σ' ακολουθούν, σηκωθείτε νωρίς το πρωί όταν φέξει και φύγετε».

¹¹Νωρίς νωρίς, λοιπόν, την άλλη μέρα το πρωί ο Δαβίδ και οι άντρες του σηκώθηκαν κι έφυγαν για τη χώρα των Φιλισταίων. Στο μεταξύ οι Φιλισταίοι έφτασαν στην Ιζρεέλ.

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 30

Ο πόλεμος εναντίον των Αμαληκитών

¹Όταν μετά από τρεις μέρες ο Δαβίδ και οι άντρες του έφτασαν στη Σικλάγ, οι Αμαληκίτες είχαν επιτεθεί νότια της περιοχής του Ιούδα είχαν χτυπήσει τη Σικλάγ και την είχαν πυρπολήσει.

²Αιχμαλώτισαν τις γυναίκες και όλους όσοι βρίσκονταν στην πόλη, μικρούς και μεγάλους. Δε σκότωσαν κανέναν, αλλά τους πήραν μαζί τους κι εξακολούθησαν τον δρόμο τους.

³Όταν ήρθε ο Δαβίδ και οι άντρες του στην πόλη, τη βρήκαν πυρπολημένη και είδαν ότι οι γυναίκες τους και τα παιδιά τους είχαν απαχθεί.

⁴Τότε άρχισαν όλοι τους να κλαίνε με γοερές κραυγές, ώσπου εξαντλήθηκαν από το κλάμα.

⁵Αιχμαλωτίστηκαν επίσης και οι δύο γυναίκες του Δαβίδ, η Αχινοάμ, που καταγόταν από την Ιζρεέλ και η Αβιγαία, πρώην γυναίκα του Ναβάλ από την πόλη Κάρμηλος.

⁶Ο Δαβίδ έπεσε σε μεγάλη στενοχώρια, γιατί οι σύντροφοί του σκέφτονταν να τον λιθοβολήσουν. Ήταν όλοι τους πολύ πικραμένοι, καθένας τους για τους γιους τους και τις κόρες τους. Ο Δαβίδ όμως πήρε δύναμη από τον Κύριο, το Θεό του,

⁷και είπε στον ιερέα Αβιάθαρ, γιο του Αχμέλεχ: «Φέρε μου, σε παρακαλώ, το εφώδ». Ο Αβιάθαρ του έφερε το εφώδ

8κι ο Δαβίδ ρώτησε τον Κύριο: «Να καταδιώξω τη συμμορία αυτή των ληστών; Θα την προφτάσω; » Και ο Κύριος του απάντησε: «Καταδιώξέ την· σίγουρα θα τους προφτάσεις και θα ελευθερώσεις τους αιχμαλώτους».

9-10 Έτσι ο Δαβίδ με τους εξακόσιους άντρες του έφυγαν και ήρθαν ως το χείμαρρο Βεσόρ, όπου και παρέμειναν αρκετοί απ' αυτούς –διακόσιοι άντρες– γιατί ήταν κουρασμένοι και δεν μπορούσαν να περάσουν το ποτάμι. Ο Δαβίδ με τετρακόσιους άντρες εξακολούθησε την καταδίωξη.

11 Έξω στα χωράφια οι άντρες του Δαβίδ βρήκαν έναν νεαρό Αιγύπτιο και τον έφεραν στο Δαβίδ. Του έδωσαν ψωμί και έφαγε και νερό να πιει·

12 του έδωσαν ακόμη μια τσαπέλα ξερά σύκα και δυο τσαμπιά ξερές σταφίδες· έφαγε και συνήλθε, γιατί είχε να φάει και να πιει τρία μερόνυχτα.

13 Ο Δαβίδ τον ρώτησε: «Σε ποιον ανήκεις και από πού είσαι; » Εκείνος απάντησε: «Είμαι Αιγύπτιος, δούλος κάποιου Αμαληκίτη· ο κύριός μου μ' εγκατέλειψε, γιατί αρρώστησα πριν από τρεις μέρες.

14 Εμείς επιτεθήκαμε νότια της περιοχής των Κερεθιτών, στην περιοχή του Ιούδα και νότια της περιοχής των Χαλεβιτών και πυρπολήσαμε τη Σικλάγ».

15 Τότε ο Δαβίδ του είπε: «Θα μας οδηγήσεις κάτω σ' αυτή τη συμμορία των ληστών; » Ο νεαρός απάντησε: «Ορκίσου μου στο Θεό ότι δε θα με σκοτώσεις και δε θα με παραδώσεις στον κύριό μου κι εγώ θα σε οδηγήσω σ' αυτούς».

16 Έτσι ο νεαρός οδήγησε το Δαβίδ στους Αμαληκίτες. Είχαν σκορπιστεί σ' όλη την περιοχή τρώγοντας και πίνοντας και πανηγυρίζοντας για τα άφθονα λάφυρα που είχαν πάρει από τη χώρα των Φιλισταίων κι από την περιοχή του Ιούδα.

17 Ο Δαβίδ τους πολέμησε μ' επιτυχία από την αυγή της επόμενης μέρας ως το βράδυ· κανείς απ' αυτούς δε σώθηκε, παρά μόνο τετρακόσιοι νέοι, που έφυγαν καβάλα στις καμήλες τους.

18 Ο Δαβίδ πήρε πίσω όλα όσα είχαν αρπάξει οι Αμαληκίτες, κι ελευθέρωσε τις δύο γυναίκες του.

¹⁹Κανείς δε βρέθηκε να λείπει, μικρός ή μεγάλος, γιος ή θυγατέρα· επίσης τίποτα δεν έλειπε από τα λάφυρα που τους είχαν πάρει οι Αμαληκίτες. Τα πήρε πάλι όλα πίσω ο Δαβίδ.

²⁰Επίσης πήρε όλα τα πρόβατα και τα βόδια των Αμαληκιτών· τα οδηγούσαν μπροστά από τα άλλα ζώα και φώναζαν: «Αυτά είναι τα λάφυρα του Δαβίδ!»

²¹Ο Δαβίδ ήρθε στο χείμαρρο Βεσόρ, όπου είχαν παραμείνει οι διακόσιοι άντρες που δεν τον ακολούθησαν γιατί ήταν κουρασμένοι. Αυτοί, όταν τον είδαν να πλησιάζει μαζί με τους άντρες που ήταν μαζί του, βγήκαν να τους προϋπαντήσουν. Ο Δαβίδ βγήκε μπροστά από τους άλλους, τους πλησίασε και τους χαιρέτησε.

²²Τότε, μερικοί κακόβουλοι και αχρείοι άνθρωποι από κείνους που είχαν πάει μαζί με τον Δαβίδ, έλεγαν: «Αυτοί δεν ήρθαν μαζί μας! Δε θα τους δώσουμε από τα λάφυρα που πήραμε πίσω. Να πάρουν ο καθένας τη γυναίκα τους και τα παιδιά τους και να φύγουν».

²³Αλλά ο Δαβίδ είπε: «Μην κάνετε έτσι, αδέρφια μου, μ' αυτά που μας έδωσε ο Θεός. Αυτός μας φύλαξε κι έκανε να πέσει στα χέρια μας η συμμορία των ληστών που μας είχαν επιτεθεί.

²⁴Κανείς δε συμφωνεί μαζί σας στο θέμα αυτό. Το μερίδιο αυτού που βγαίνει και πολεμάει θα είναι το ίδιο μ' εκείνου που μένει πίσω με τις αποσκευές. Εξ ίσου θα μοιράζονται όλα».

²⁵Από την ημέρα εκείνη και στο εξής, ο Δαβίδ το έκανε αυτό νόμο και έθιμο, που τηρείται στο λαό του Ισραήλ μέχρι σήμερα.

²⁶Όταν ήρθε ο Δαβίδ στη Σικλάγ, έστειλε μέρος από τα λάφυρα στους πρεσβυτέρους της φυλής Ιούδα, που ήταν φίλοι του. «Ορίστε ένα δώρο για σας», τους είπε, «από τα λάφυρα των εχθρών του Κυρίου».

²⁷Τέτοια λάφυρα έστειλε ο Δαβίδ και στους πρεσβυτέρους των πόλεων Βαιθήλ, Ραμώθ της Μεσημβρινής, Ιαθείρ,

²⁸Αροήρ, Σιφμώθ, Εστεμοά,

²⁹Ραχάλ· επίσης στους πρεσβυτέρους των πόλεων των Ιεραρχμεελιτών και των Κεναίων,

³⁰καθώς και των πόλεων Χορμά, Βωρ-Ασάν, Αθάχ,

³¹Χεβρών –σ’ όλα τα μέρη απ’ όπου είχε περάσει με τους άντρες του.

Α΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α΄) 31

Θάνατος του Σαούλ και των γιων του

(Α΄ Χρ 10,1-12)

¹Οι Φιλισταίοι πολέμησαν τους Ισραηλίτες στο όρος Γελβουέ. Οι Ισραηλίτες τράπηκαν σε φυγή και θανατώθηκαν πολλοί.

²Οι εχθροί καταδίωξαν το Σαούλ και τους γιους του και σκότωσαν τους γιους του Σαούλ, Ιωνάθαν, Αβιναδάβ και Μαλκί-Σούα.

³Η μάχη γινόταν όλο και σκληρότερη γύρω από το Σαούλ· τελικά τον χτύπησαν οι τοξότες και πληγώθηκε βαριά.

⁴Τότε είπε στον οπλοφόρο του: «Τράβα το ξίφος σου και διαπέρασέ με, για να μην έρθουν αυτοί οι απερίτμητοι και με διαπεράσουν και με χλευάσουν. Ο οπλοφόρος του όμως δεν ήθελε να το κάνει γιατί φοβόταν. Έτσι ο Σαούλ πήρε το ξίφος του κι έπεσε μόνος του πάνω σ’ αυτό.

⁵Όταν ο οπλοφόρος του είδε ότι ο Σαούλ πέθανε, έπεσε κι αυτός πάνω στο ξίφος του και πέθανε μαζί του.

⁶Έτσι πέθαναν ο Σαούλ και οι τρεις γιοι του, ο οπλοφόρος του και οι στρατιώτες του, όλοι την ίδια μέρα.

⁷Οι Ισραηλίτες που κατοικούσαν στην άλλη πλευρά της κοιλάδας και ανατολικά του Ιορδάνη, όταν έμαθαν ότι ο ισραηλιτικός στρατός τράπηκε σε φυγή και ότι πέθανε ο Σαούλ και οι γιοι του, άφησαν τις πόλεις τους κι έφυγαν. Τότε ήρθαν οι Φιλισταίοι και εγκαταστάθηκαν σ’ αυτές.

⁸Την άλλη μέρα όταν πήγαν οι Φιλισταίοι να λεηλατήσουν τους νεκρούς, βρήκαν το Σαούλ και τους τρεις γιους του πεσμένους στο όρος Γελβουέ.

- ⁹Τότε έκοψαν το κεφάλι του Σαούλ, του έβγαλαν την πανοπλία κι έστειλαν σ' όλη τη χώρα των Φιλισταίων αγγελιοφόρους, να φέρουν την ευχάριστη είδηση στους ναούς των ειδώλων τους και στο λαό.
- ¹⁰Τοποθέτησαν την πανοπλία του στο ναό της Αστάρτης και το σώμα του το κρέμασαν στα τείχη της Βαιθ-Σεάν.
- ¹¹Οι κάτοικοι της Ιαβές στη Γαλαάδ άκουσαν όσα έκαναν οι Φιλισταίοι στο Σαούλ.
- ¹²Πήγαν, λοιπόν, οι πιο θαρραλέοι απ' αυτούς τη νύχτα και πήραν τα πτώματα του Σαούλ και των γιων του από το τείχος της Βαιθ-Σεάν, γύρισαν στην Ιαβές και τα έκαψαν εκεί.
- ¹³Τα κόκαλά τους τα έθαψαν κάτω από ένα δέντρο, την αρμυρική της Ιαβές, και νήστεψαν εφτά μέρες.

Β΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β΄)

Β΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β΄) 1

Ο Δαβίδ πληροφορείται το θάνατο του Σαούλ

¹Ο Σαούλ είχε σκοτωθεί, όταν ο Δαβίδ, μετά τη νίκη του εναντίον των Αμαληκιτών, γύρισε στη Σικλάγ. Πέρασαν δύο μέρες.

²Την τρίτη μέρα, έφτασε ένας νέος από το στρατόπεδο του Σαούλ, με σχισμένα τα ρούχα του και με χρώμα πάνω στο κεφάλι του. Όταν πλησίασε το Δαβίδ, έπεσε στη γη και προσκύνησε.

³Ο Δαβίδ τον ρώτησε: «Από πού έρχεσαι; » Εκείνος του απάντησε: «Έφυγα από το ισραηλιτικό στρατόπεδο».

⁴«Πες μου, τι έγινε, λοιπόν», είπε ο Δαβίδ. Και εκείνος απάντησε: «Ο στρατός τράπηκε σε φυγή στη διάρκεια της μάχης και σκοτώθηκαν πολλοί. Σκοτώθηκε κι ο Σαούλ και ο Ιωνάθαν, ο γιος του».

⁵Ο Δαβίδ τον ρώτησε πάλι: «Πώς το ξέρεις ότι σκοτώθηκαν ο Σαούλ κι ο Ιωνάθαν; »

⁶«Βρέθηκα τυχαία στο όρος Γελβουέ», είπε ο νεαρός. «Ο Σαούλ ήταν πεσμένος πάνω στο ξίφος του, ενώ οι άμαξες και το ιππικό των εχθρών τον πλησίαζαν όλο και περισσότερο.

⁷Γύρισε τότε πίσω του, με είδε και μου φώναξε· κι εγώ του απάντησα: “ορίστε”.

⁸Με ρώτησε ποιος είμαι κι εγώ του απάντησα: “είμαι ένας Αμαληκίτης”.

⁹Τότε μου είπε: “έλα, σε παρακαλώ, κι αποτέλειωσέ με, γιατί υποφέρω, αλλά η ζωή δε λέει να φύγει από μέσα μου!”

¹⁰»Πλησίασα, λοιπόν, και τον σκότωσα, γιατί κατάλαβα ότι δε θα μπορούσε να ζήσει μετά την ήττα του. Πήρα όμως το στέμμα από το κεφάλι του και το βραχιόλι από το μπράτσο του και τα έφερα εδώ σ’ εσένα, κύριέ μου».

¹¹Τότε ο Δαβίδ έσκισε με απόγνωση τα ρούχα του κι όλοι οι άντρες του έκαναν το ίδιο.

¹²Θρήνησαν, έκλαιψαν και νήστεψαν ως το βράδυ για το Σαούλ και για τον Ιωνάθαν, το γιο του, και για όσους από το λαό του Κυρίου, τους Ισραηλίτες, είχαν σκοτωθεί στη μάχη.

¹³Ο Δαβίδ ρώτησε το νέο που του έφερε την αγγελία: «Από πού είσαι εσύ; » «Είμαι γιος ενός πάροικου Αμαληκίτη», απάντησε.

¹⁴«Και δε φοβήθηκες ν' απλώσεις το χέρι σου και να σκοτώσεις τον εκλεκτό του Κυρίου; » του είπε ο Δαβίδ.

¹⁵Τότε φώναξε έναν από τους άντρες του και τον πρόσταξε: «Έλα και σκότώσέ τον». Εκείνος τον χτύπησε και τον σκότώσε,

¹⁶ενώ ο Δαβίδ έλεγε στον Αμαληκίτη: «Δική σου είναι η ευθύνη, γιατί εσύ ο ίδιος ομολόγησες ότι σκότώσες τον εκλεκτό του Κυρίου».

Θρήνος του Δαβίδ για το Σαούλ και για τον Ιωνάθαν

¹⁷Ο Δαβίδ συνέθεσε τον ακόλουθο θρήνο για το Σαούλ και το γιο του τον Ιωνάθαν,

¹⁸και διέταξε να τον διδάξουν στο λαό του Ιούδα. Είναι γραμμένος στο βιβλίο του Ιασάρ.

¹⁹«Οι εκλεκτοί σου, Ισραήλ, νεκροί κείτονται πάνω στα υψώματα! Πώς έπεσαν οι δυνατοί!

²⁰Μην το αναγγείλετε στη Γαθ, και μην το διαλαλήσετε στους δρόμους της Ασκάλωνας, των Φιλισταίων για να μη χαρούν οι κόρες, απ' τη χαρά τους να μην αλαλάξουν των απερίτμητων οι θυγατέρες!

²¹Χωρίς δροσιά να μείνετε βουνά της Γελβουέ, χωρίς βροχή και δίχως τα χωράφια στις πλαγιές σας, τις απαρχές που δίνουν των καρπών. Γιατ' είναι εκεί που τις ασπίδες των ηρώων τις ατίμασαν και την ασπίδα του Σαούλ, σαν να μην είχε ποτέ χρισθεί με λάδι.

²²Χωρίς το αίμα των εχθρών το βέλος του Ιωνάθαν δεν επέστρεφε, ούτε το ξίφος του Σαούλ χωρίς το λίπος των γενναίων.

²³Αγαπημένοι κι αξιολάτρευτοι, ο Σαούλ κι ο Ιωνάθαν! Ούτε στη ζωή ούτε στο θάνατο χωρίστηκαν. Πιο γρήγοροι κι απ' τους αετούς, πιο δυνατοί κι απ' τα λιοντάρια.

²⁴Κορίτσια του Ισραήλ, θρηνήστε το Σαούλ, που μες στα κόκκινα υπέροχα σας έντυνε και με χρυσά σάς πλούμιζε στολίδια.

²⁵Πώς έπεσαν οι ήρωες στη μάχη! Ιωνάθαν, τώρα κείτεσαι νεκρός πάνω στα υψώματα.

²⁶Ιωνάθαν, αδερφέ μου, για σένα πόσος πόνος στην καρδιά! Ήσουν ο πιο καλός μου φίλος. Η αγάπη σου για μένα ήταν θαυμάσια, καλύτερη κι απ' την αγάπη των γυναικών.

²⁷Πώς έπεσαν οι ήρωες και χάθηκαν τα όπλα του πολέμου! »

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 2

Ο Δαβίδ ανακηρύσσεται βασιλιάς του Ιούδα

¹Μετά απ' αυτά τα γεγονότα, ρώτησε ο Δαβίδ τον Κύριο: «Να πάω σε μια από τις πόλεις του Ιούδα; » Ο Κύριος του απάντησε: «Πήγαινε». Είπε πάλι ο Δαβίδ: «Πού να πάω; » Και πήρε απάντηση: «Στη Χεβρών».

²Έτσι πήγε εκεί ο Δαβίδ με τις δυο γυναίκες του, την Αχινοάμ από την Ιζρεέλ και την Αβιγαία, πρώην γυναίκα του Νάβαλ, του Καρμηλίτη.

³Ο Δαβίδ πήρε μαζί του και τους άντρες του με τις οικογένειές του κι εγκαταστάθηκαν στις πόλεις γύρω από τη Χεβρών.

⁴Τότε ήρθαν οι άντρες του Ιούδα και έχρισαν εκεί το Δαβίδ βασιλιά της φυλής Ιούδα. Όταν έφτασε στο Δαβίδ η είδηση ότι οι κάτοικοι της Ιαβές, στη Γαλαάδ, φρόντισαν κι έθαψαν το Σαούλ,

⁵έστειλε σ' αυτούς αγγελιοφόρους και τους είπε: «Να είστε ευλογημένοι από τον Κύριο, γι' αυτή την αγάπη που δείξατε στον κύριό σας, το Σαούλ, και τον θάψατε.

⁶Μακάρι τώρα ο Κύριος να δείξει σ' εσάς αγάπη και πιστότητα. Κι εγώ θα σας ανταποδώσω το καλό που κάνατε.

⁷Τώρα λοιπόν, πάρτε θάρρος και φανείτε γενναίοι. Πέθανε, βέβαια, ο κύριός σας, ο Σαούλ, αλλά η φυλή Ιούδα, έχρισε εμένα βασιλιά της».

Ο Ισβόσεθ γίνεται βασιλιάς στον Ισραήλ

⁸Στο μεταξύ όμως, ο Αβενήρ, γιος του Νηρ και αρχιστράτηγος του Σαούλ, είχε πάρει τον Ισβόσεθ, γιο του Σαούλ, και τον είχε πάει στη Μαχαναΐμ.

⁹Εκεί τον ανακήρυξε βασιλιά της Γαλαάδ, των Ασσουριτών, της Ιζρεέλ, της φυλής Εφραΐμ και της φυλής Βενιαμίν, δηλαδή τον ανακήρυξε βασιλιά στον Ισραήλ.

¹⁰Ο Ισβόσεθ ήταν σαράντα χρονών όταν έγινε βασιλιάς στον Ισραήλ, και βασίλευσε δυό χρόνια. Αλλά η φυλή Ιούδα ακολούθησε το Δαβίδ.

¹¹Σ' αυτούς ο Δαβίδ βασίλευσε για εφτά χρόνια κι έξι μήνες στη Χεβρών.

Πόλεμος μεταξύ Ισραήλ και Ιούδα

¹²Ο Αβενήρ, γιος του Νηρ, και οι αξιωματούχοι του Ισβόσεθ, γιου του Σαούλ, έφυγαν από τη Μαχαναΐμ με κατεύθυνση τη Γαβαών.

¹³Ο Ιωάβ, γιος της Σερουΐας, και οι αξιωματούχοι του Δαβίδ πήγαν και τους συνάντησαν στη δεξαμενή της Γαβαών, και παρατάχθηκαν αυτοί από το ένα μέρος της δεξαμενής και οι άλλοι από το άλλο.

¹⁴Ο Αβενήρ είπε στον Ιωάβ: «Προτείνω οι νεότεροι ν' αναμετρηθούν μπροστά μας σ' ένα πολεμικό αγώνισμα». Ο Ιωάβ απάντησε: «Ας αναμετρηθούν».

¹⁵Έτσι παρατάχθηκαν δώδεκα άντρες από τη φυλή του Βενιαμίν, για λογαριασμό του Ισβόσεθ και δώδεκα από τους άντρες του Δαβίδ.

¹⁶Ο καθένας έπιασε το κεφάλι του αντιπάλου του και με το ξίφος του διαπέρασε την πλευρά κι έτσι έπεσαν μαζί. Γι' αυτό ονόμασαν τον τόπο εκείνο στη Γαβαών «Χελκάθ-Ασσυρίμ» (Αγρός Αντιπάλων).

¹⁷Εκείνη την ημέρα ξέσπασε σκληρή μάχη και νικήθηκε ο Αβενήρ και οι Ισραηλίτες από τους άντρες του Δαβίδ.

¹⁸Εκεί ήταν και οι τρεις γιοι της Σερουΐας: ο Ιωάβ, ο Αβισάι και ο Ασαήλ. Ο Ασαήλ ήταν γοργοπόδαρος σαν άγρια ελαφίνα.

- 19 Έτρεξε, λοιπόν, πίσω από τον Αβενήρ να τον καταδιώξει, χωρίς να ξεφεύγει δεξιά ή αριστερά.
- 20 Ο Αβενήρ κοίταξε πίσω του και είπε: «Εσύ είσαι Ασαήλ; » «Εγώ είμαι», απάντησε εκείνος.
- 21 Ο Αβενήρ του είπε: «Πήγαινε να κυνηγήσεις κανέναν άλλο! Ψάξε δεξιά ή αριστερά, πιάσε έναν από τους πολεμιστές και πάρ' του την πανοπλία». Αλλά ο Ασαήλ τον καταδίωκε ασταμάτητα.
- 22 Ο Αβενήρ του ξαναείπε: «Φύγε από πίσω μου. Αλλιώς θα σε καρφώσω στη γη, και τότε πώς θ' αντικρύσω τον αδερφό σου τον Ιωάβ; »
- 23 Αλλά ο Ασαήλ αρνιόταν να φύγει. Τότε ο Αβενήρ τον χτύπησε προς τα πίσω με την αιχμή του δόρατος στην κοιλιά· το δόρυ βγήκε από την πλάτη του κι έπεσε και πέθανε εκεί. Κι όλοι όσοι έφταναν στον τόπο όπου είχε πέσει ο Ασαήλ, σταματούσαν εκεί.
- 24 Ο Ιωάβ όμως και ο Αβισάι καταδίωξαν τον Αβενήρ. Την ώρα που βασίλευε ο ήλιος, έφτασαν στο λόφο Αμμά, που είναι απέναντι στη Γιά, στο δρόμο της ερήμου της Γαβαών.
- 25 Οι Βενιαμινίτες παρατάχθηκαν σε πυκνές γραμμές πίσω από τον Αβενήρ, έτσι που σχημάτισαν ένα σώμα και στάθηκαν στην κορυφή ενός λόφου.
- 26 Τότε φώναξε ο Αβενήρ στον Ιωάβ: «Είναι ανάγκη να πολεμάμε συνέχεια μεταξύ μας; » του είπε. «Δεν ξέρεις ότι στο τέλος μόνο πίκρα θα μείνει; Πότε θα διατάξεις το στρατό σου να σταματήσει την καταδίωξη των αδερφών τους; »
- 27 Τότε ο Ιωάβ απάντησε: «Μα τον αληθινό Θεό, αν δεν είχες μιλήσει, οι άντρες μου δε θα σταματούσαν την καταδίωξή σας ως το πρωί».
- 28 Τότε σάλπισε ο Ιωάβ με την σάλπιγγα και όλος ο στρατός στάθηκε· έπαψαν να καταδιώκουν τους Ισραηλίτες και ο πόλεμος μεταξύ τους σταμάτησε.

²⁹Ο Αβενήρ και οι άντρες του βάδισαν μέσα από την Κοιλάδα του Ιορδάνη όλη εκείνη τη νύχτα, πέρασαν το ποτάμι, διέσχισαν όλη τη χαράδρα κι έφτασαν στη Μαχαναΐμ.

³⁰Όταν ο Ιωάβ σταμάτησε την καταδίωξη του Αβενήρ, συγκέντρωσε το στρατό, έκανε καταμέτρηση και έλειπαν από τους άντρες του Δαβίδ δεκαεννέα και ο Ασαήλ.

³¹Αντίθετα, οι στρατιώτες του Δαβίδ είχαν σκοτώσει τριακόσιους εξήντα άντρες του Αβενήρ και άλλους Βενιαμινίτες.

³²Μετά σήκωσαν το πτώμα του Ασαήλ και το έθαψαν στον τάφο του πατέρα του, στη Βηθλεέμ. Ο Ιωάβ και οι άντρες του βάδισαν όλη τη νύχτα και την αυγή έφτασαν στη Χεβρών.

Β΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β΄) 3

¹Ο πόλεμος ανάμεσα στην οικογένεια του Σαούλ και στην οικογένεια του Δαβίδ κράτησε πολύ. Αλλά ο Δαβίδ γινόταν ολοένα και ισχυρότερος, ενώ η οικογένεια του Σαούλ συνεχώς εξασθενούσε.

Οι γιοι του Δαβίδ

(Α΄ Χρ 3,1-4)

²Στη Χεβρών ο Δαβίδ απέκτησε αρκετούς γιους: Πρωτότοκος ήταν ο Αμνών, από την Αχινοάμ την Ιζρεελίτισσα.

³Δεύτερος ο Χιλεάβ, από την Αβιγαία, την πρώην γυναίκα του Ναβάλ, του Καρμηλίτη. Τρίτος ο Αβεσσαλώμ, γιος της Μααχά, κόρης του Ταλμαΐ, βασιλιά της Γεσούρ.

⁴Τέταρτος ήταν ο Αδωνί, γιος της Αγγίθ· πέμπτος ο Σεφατίας, γιος της Αβιτάλ,

⁵και έκτος ο Ιθρεάμ από την Αιγλά, γυναίκα κι αυτή του Δαβίδ. Αυτούς τους γιους τους απέκτησε ο Δαβίδ στη Χεβρών.

Ανταγωνισμός ανάμεσα στον Ισβόσεθ και στον Αβενήρ

⁶Ενώ συνεχιζόταν ο πόλεμος ανάμεσα στην οικογένεια του Σαούλ και στην οικογένεια του Δαβίδ, ο Αβενήρ αποκτούσε όλο και περισσότερη δύναμη μέσα στην οικογένεια του Σαούλ.

⁷Ο Σαούλ είχε μια παλλακίδα που ονομαζόταν Ρισπά, κόρη του Αϊά. Μια μέρα ο Ισβόσεθ είπε εξαιτίας της στον Αβενήρ: «Γιατί πλάγιασες με την παλλακίδα του πατέρα μου; »

⁸Μόλις άκουσε ο Αβενήρ αυτά τα λόγια, οργίστηκε και είπε: «Προδότης είμ' εγώ, που δουλεύω για τη φυλή Ιούδα; Εγώ έχω αποδείξει ως τώρα την αγάπη μου για την οικογένεια του πατέρα σου Σαούλ, για τους αδερφούς του και τους φίλους του! Έχω κάνει τα πάντα για να μην πέσεις εσύ στα χέρια του Δαβίδ κι έρχεσαι σήμερα και μου καταλογίζεις αδικία για μια γυναίκα;

⁹Ο Θεός να με τιμωρήσει, αν δεν κάνω εγώ στο Δαβίδ εκείνο που του υποσχέθηκε ο Κύριος με όρκο:

¹⁰Θα αφαιρέσω τη βασιλεία από την οικογένεια του Σαούλ και θα εγκαταστήσω βασιλιά το Δαβίδ και στον Ισραήλ και στον Ιούδα, από Δαν έως Βέερ-Σεβά.

¹¹Ο Ισβόσεθ δεν τόλμησε να απαντήσει λέξη στον Αβενήρ, γιατί τον φοβόταν.

Συμμαχία Δαβίδ και Αβενήρ

¹²Τότε έστειλε ο Αβενήρ αγγελιοφόρους στο Δαβίδ, στη Χεβρών, και του είπε: «Σε ποιον ανήκει η χώρα; Κάνε, λοιπόν, συμφωνία μαζί μου κι εγώ θα σε βοηθήσω και θα κάνω ολόκληρο τον Ισραήλ να έρθει με το μέρος σου».

¹³Ο Δαβίδ του απάντησε: «Καλά, θα κάνω συμφωνία μαζί σου. Μόνο ένα πράγμα σου ζητώ: Να μου φέρεις τη Μιχάλ, την κόρη του Σαούλ, όταν θα έρθεις να με δεις. Αλλιώς δεν θα σε δεχτώ».

¹⁴Στο μεταξύ ο Δαβίδ έστειλε αγγελιοφόρους στον Ισβόσεθ, γιο του Σαούλ, και του είπε: «Δώσε μου πίσω τη γυναίκα μου, τη Μιχάλ, που την παντρεύτηκα για εκατό ακροβυστίες Φιλισταίων».

¹⁵Ο Ισβόσεθ έστειλε και την πήρε από τον άντρα της, τον Παλιτήλ, γιο του Λαΐς.

16Ο άντρας της τη συνόδεψε όλο το δρόμο ως τη Βαχουρίμ, κλαίγοντας. Εκεί ο Αβενήρ του είπε: «Φύγε, γύρνα πίσω». Κι εκείνος γύρισε.

17Ο Αβενήρ μίλησε με τους πρεσβυτέρους του Ισραήλ και τους είπε: «Από καιρό ζητούσατε το Δαβίδ να γίνει βασιλιάς σας·

18τώρα λοιπόν κάντε τον, γιατί ο Κύριος έχει πει γι' αυτόν: “με το δούλο μου το Δαβίδ, θα ελευθερώσω το λαό μου τον Ισραήλ από τους Φιλισταίους κι από όλους τους εχθρούς του”».

19Ο Αβενήρ συζήτησε επίσης και με τους Βενιαμινίτες, και ύστερα πήγε στη Χεβρών, να μιλήσει στο Δαβίδ για όλα όσα είχαν αποδεχθεί οι Ισραηλίτες κι ολόκληρη η φυλή Βενιαμίν.

20Όταν ήρθε στο Δαβίδ, στη Χεβρών, με είκοσι άντρες, ο Δαβίδ ετοίμασε γι' αυτόν και για τους άντρες του συμπόσιο.

21Μετά ο Αβενήρ είπε στο Δαβίδ: «Κυριέ μου, βασιλιά, είμαι έτοιμος να πάω και να συγκεντρώσω γύρω σου όλους τους Ισραηλίτες. Θα συνάψουν συμφωνία μαζί σου και θα βασιλέψεις σ' όλο το λαό, όπως το επιθυμείς». Ο Δαβίδ αποχαιρέτησε τον Αβενήρ και του εγγυήθηκε να αποχωρήσει με ασφάλεια.

Ο Ιωάβ σκοτώνει τον Αβενήρ

22Στο μεταξύ, οι αξιωματούχοι του Δαβίδ και ο Ιωάβ επέστρεφαν από μια επιδρομή κι έφεραν μαζί τους πολλά λάφυρα. Ο Αβενήρ δεν ήταν πια με το Δαβίδ στη Χεβρών, αφού είχε κιόλας φύγει με εγγύηση ασφάλειας.

23Όταν ο Ιωάβ έφτασε εκεί με το στρατό του, κάποιος τον πληροφόρησε ότι ο Αβενήρ, ο γιος του Νηρ, είχε έρθει στο βασιλιά και ότι αυτός τον άφησε να φύγει με εγγύηση ασφάλειας.

24Τότε πήγε ο Ιωάβ στο Δαβίδ και του είπε: «Τι έκανες; Ήρθε εδώ ο Αβενήρ και τον άφησες να φύγει ανενόχλητος;

25Δεν τον ξέρεις καλά το γιο του Νηρ! Αυτός ήρθε να σε ξεγελάσει, να μάθει τις κινήσεις σου, και να κατασκοπεύσει όλες σου τις ενέργειες».

26Όταν έφυγε από το Δαβίδ ο Ιωάβ, έστειλε αγγελιοφόρους πίσω από τον Αβενήρ, χωρίς να το ξέρει ο Δαβίδ, και τον γύρισαν πίσω από το πηγάδι του Σιρά.

27Όταν ο Αβενήρ γύρισε στη Χεβρών, ο Ιωάβ τον πήρε παράμερα από την πύλη της πόλεως, δήθεν για να του μιλήσει κρυφά, κι εκεί τον χτύπησε στην κοιλιά και τον σκότωσε, επειδή κι αυτός είχε σκοτώσει τον αδερφό του τον Ασαήλ.

28Όταν τ' άκουσε αυτά, ο Δαβίδ, είπε: «Εγώ και οι άντρες του βασιλείου μου είμαστε εντελώς αθώοι για το θάνατο του Αβενήρ, γιου του Νηρ. Μάρτυρας είναι ο Κύριος.

29Η ευθύνη ας βαραίνει μόνο τον Ιωάβ κι ολόκληρη την οικογένεια του πατέρα του! Ποτέ να μη λείψουν απ' αυτήν την οικογένεια άνθρωποι που να πάσχουν από γονόρροια ή από λέπρα, άνθρωποι σεξουαλικά ανίκανοι, που να 'χουν πεθάνει με βίαιο θάνατο ή που να στερούνται το ψωμί».

30Έτσι ο Ιωάβ και ο αδερφός του ο Αβισάι δολοφόνησαν τον Αβενήρ, γιατί κι αυτός είχε σκοτώσει τον Ασαήλ, τον αδερφό τους, στη μάχη της Γαβαών.

Η ταφή του Αβενήρ

31Ο βασιλιάς Δαβίδ είπε στον Ιωάβ και σ' αυτούς που τον συνόδευαν: «Σκίστε τα ρούχα σας, ντυθείτε πένθιμα και θρηνήστε για το θάνατο του Αβενήρ». Και βάδιζε ο ίδιος πίσω από το φέρετρο.

32Όταν έθαβαν τον Αβενήρ στη Χεβρών, ξέσπασε ο βασιλιάς σε δυνατό κλάμα πάνω στον τάφο του. Κι όλος ο λαός έκλαιγε.

33Ύστερα ο βασιλιάς απάγγειλε για τον Αβενήρ τον παρακάτω θρήνο: «Γιατί να πεθάνεις σαν ανόητος, Αβενήρ;

34Ούτε τα χέρια σου ήταν δεμένα ούτε τα πόδια σου ήταν στα δεσμά· κι ωστόσο έπεσες νεκρός, όπως σκοτώνεται κανείς από κακούργους! » Και όλος ο λαός ξανάρχισε το κλάμα.

³⁵Μετά, κι όσο ακόμα ήταν μέρα, ήρθαν όλοι για να πείσουν το Δαβίδ να φάει. Αλλά ο Δαβίδ ορκίστηκε και είπε: «Να με τιμωρήσει ο Θεός αν βάλω στο στόμα μου ψωμί ή άλλο τίποτε πριν βασιλέψει ο ήλιος».

³⁶Όταν το έμαθε αυτό ο λαός, το επικρότησε. Άλλωστε ο, τιδήποτε κι αν έκανε ο βασιλιάς, όλος ο λαός το επικροτούσε.

³⁷Έτσι ο λαός του Ιούδα και του Ισραήλ κατάλαβαν ότι δεν ήταν διαταγή του βασιλιά Δαβίδ να σκοτώσουν τον Αβενήρ, γιο του Νηρ.

³⁸Ο Δαβίδ είπε στους αξιωματούχους του: «Να ξέρετε ότι σήμερα έπεσε ένας αρχηγός του Ισραήλ, και μάλιστα μεγάλος.

³⁹Σήμερα εγώ είμαι λιγότερο δυνατός, έστω κι αν έχω χρισθεί βασιλιάς· ενώ οι άνθρωποι αυτοί, οι γιοι της Σερουΐας, είναι πολύ πιο ισχυροί σε σύγκριση μ' εμένα. Ο Κύριος ν' ανταποδώσει σ' αυτόν που κάνει το κακό, ανάλογα με την κακία του».

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 4

Δολοφονία του Ισβόσεθ

¹Όταν άκουσε ο Ισβόσεθ, γιος του Σαούλ, ότι πέθανε ο Αβενήρ στη Χεβρών, ταραχτηκε κι όλοι οι Ισραηλίτες καταθορυβήθηκαν.

²Ο Ισβόσεθ είχε στην υπηρεσία του δύο άντρες που ήταν αρχηγοί ληστρικών συμμοριών. Ο ένας ονομαζόταν Βαανά και ο άλλος Ρηχάβ. Ήταν γιοι του Ριμμών, από τη Βεερώθ της φυλής Βενιαμίν. (Η Βεερώθ λογαριαζόταν ως πόλη της φυλής αυτής.

³Οι αρχαίοι Βεερωθίτες είχαν πάει πρόσφυγες στη Γιθαΐμ· οι απόγονοί τους ζουν ακόμα εκεί ως πάροικοι μέχρι σήμερα).

⁴Ο Ιωνάθαν, εξάλλου, γιος κι αυτός του Σαούλ, είχε έναν γιο ανάπηρο στα πόδια. Όταν είχε φτάσει από την Ιζρεέλ η είδηση για το θάνατο του Σαούλ και του Ιωνάθαν, αυτός εκείνο τον καιρό ήταν πέντε ετών. Τον άρπαξε τότε βιαστικά η παραμάνα του κι έφυγε. Μα ενώ έφευγε αυτός έπεσε κι έμεινε ανάπηρος. Το όνομά του ήταν Μεμφιβοσθέ.

⁵Ο Ρηχάβ, λοιπόν, κι ο Βαανά, οι γιοι του Ριμμών, του Βεερωθίτη, κίνησαν κι ήρθαν στην κατοικία του Ισβόσεθ, την πιο ζεστή ώρα της μέρας, όταν αυτός κοιμόταν για μεσημέρι.

⁶Ο θυρωρός καθάριζε στάρι, αλλά νύσταξε και είχε αποκοιμηθεί· έτσι τα δυο αδέρφια τρύπωσαν μέσα.

⁷⁻⁸Μπήκαν στον κοιτώνα όπου κοιμόταν ο Ισβόσεθ, τον χτύπησαν και τον σκότωσαν· του πήραν το κεφάλι και περπατώντας όλη νύχτα το δρόμο της κοιλάδας του Ιορδάνη, το έφεραν στο Δαβίδ, στη Χεβρών. «Να το κεφάλι του Ισβόσεθ, του γιου του Σαούλ, του εχθρού σου, που ζητούσε να σε σκοτώσει», του είπαν. «Αλλά ο Κύριος επέτρεψε στον κύριό μας, το βασιλιά, να πάρει σήμερα εκδίκηση από το Σαούλ και τους απογόνους του».

⁹Ο Δαβίδ όμως απάντησε στους αδερφούς Ρηχάβ και Βαανά, γιους του Ριμμών, του Βεερωθίτη: «Μα τον αληθινό Θεό», τους είπε, «αυτόν που με απάλλαξε από κάθε θλίψη!

¹⁰Εκείνον που μου έφερε την αγγελία ότι πέθανε ο Σαούλ και νόμιζε ότι έφερνε καλή είδηση, τον έπιασα και τον σκότωσα στη Σικλάγ, αντί να του δώσω αμοιβή για την καλή του είδηση.

¹¹Πολύ περισσότερο θα τιμωρήσω κοινούς κακούργους που δολοφόνησαν έναν αθώο άνθρωπο μες στο σπίτι του, πάνω στο κρεβάτι του. Θα πάρω εκδίκηση για τον θάνατό του τιμωρώντας εσάς· θα σας εξαφανίσω από τη γη».

¹²Πρόσταξε, λοιπόν, τους άντρες του και τους σκότωσαν· μετά τους έκοψαν τα χέρια και τα πόδια και τα κρέμασαν κοντά στη δεξαμενή της Χεβρών. Έπειτα πήραν το κεφάλι του Ισβόσεθ και το έθαψαν στον τάφο του Αβενήρ, στη Χεβρών.

Β΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β΄) 5

Ο Δαβίδ ανακηρύσσεται βασιλιάς και του Ισραήλ

(Α΄ Χρ 11,1-9)

¹Όλες οι φυλές των Ισραηλιτών ήρθαν στο Δαβίδ, στη Χεβρών, και του είπαν: «Εμείς είμαστε σάρκα σου και αίμα σου.

²Ακόμα και τον καιρό που ο Σαούλ ήταν βασιλιάς, εσύ ήσουν που οδηγούσες τους Ισραηλίτες στον πόλεμο και τους έφερνες πίσω. Ο Κύριος σου είχε πει από τότε ότι εσύ θα οδηγούσες κάποτε το λαό του, τον Ισραήλ, και θα γινόσουν ηγεμόνας του».

³Έτσι, όλοι οι πρεσβύτεροι του λαού του Ισραήλ ήρθαν στο βασιλιά Δαβίδ, στη Χεβρών, κι εκείνος έκανε μαζί τους συμφωνία ενώπιον του Κυρίου. Και έχρισαν το Δαβίδ βασιλιά του Ισραήλ.

⁴Ο Δαβίδ ήταν τριάντα ετών όταν έγινε βασιλιάς, και βασίλευσε σαράντα χρόνια.

⁵Εφτά χρόνια ήταν βασιλιάς της φυλής Ιούδα, στη Χεβρών και τριάντα τρία χρόνια ήταν βασιλιάς του Ισραήλ και του Ιούδα στην Ιερουσαλήμ.

Ο Δαβίδ κυριεύει την Ιερουσαλήμ

(Α΄ Χρ 11,4-9· 14,1-2)

⁶Μετά απ' αυτά τα γεγονότα, ο βασιλιάς Δαβίδ και οι άντρες του βάρδιαν κατά της Ιερουσαλήμ. Οι Ιεβουσαίοι, που κατοικούσαν στην περιοχή, είπαν στον Δαβίδ: «Δε θα μπεις στην πόλη μας. Ακόμα κι οι τυφλοί και οι κουτσοί θα σε αποκρούσουν». Έτσι το 'χαν σίγουρο πως ο Δαβίδ δε θα έκανε εισβολή.

⁷Παρ' όλα αυτά όμως ο Δαβίδ κυριεύσε το φρούριο της Σιών, που ονομάστηκε στη συνέχεια «Πόλη Δαβίδ».

⁸Εκείνη την ημέρα, ο Δαβίδ είχε πει: «Όποιος θέλει να σκοτώσει τους Ιεβουσαίους, πρέπει ν' ανεβεί από τον υπόγειο υδραγωγό για να τους φτάσει. Αυτούς τους κουτσούς και τους τυφλούς εγώ τους απεχθάνομαι» (Γι' αυτό λένε: «τυφλός και κουτσός δεν θα μπει στον οίκο του Κυρίου»).

⁹Ο Δαβίδ εγκαταστάθηκε στο φρούριο, και το ονόμασε «Πόλη Δαβίδ». Στη συνέχεια έχτισε κι άλλα οχυρωματικά έργα στη Μιλλώ, καθώς επίσης και την κατοικία του.

10 Έτσι ο Δαβίδ γινόταν συνεχώς ισχυρότερος, γιατί ο Κύριος ο Θεός, ο Θεός του Ισραήλ, ήταν μαζί του.

11 Ο Χιράμ, βασιλιάς της Τύρου, έστειλε στο Δαβίδ διπλωματική αντιπροσωπεία. Επίσης του έστειλε ξύλα κέδρων, ξυλουργούς και χτίστες, για να του χτίσουν ανάκτορο.

12 Έτσι κατάλαβε ο Δαβίδ ότι ο Κύριος τον είχε καθιερώσει βασιλιά του Ισραήλ και ότι χάρισε δόξα στη βασιλεία του χάρι στο λαό του, τον Ισραήλ.

Κατάλογος των γιων του Δαβίδ

(Α΄ Χρ 14,3-7)

13 Ο Δαβίδ μετά τον ερχομό του από τη Χεβρών στην Ιερουσαλήμ, πήρε κι άλλες παλλακίδες και συζύγους, από τις οποίες επίσης απέκτησε γιους και κόρες.

14 Τα ονόματα των γιων που απέκτησε στην Ιερουσαλήμ είναι: Σαμμουά, Σωβάβ, Νάθαν και Σολομών,

15 Ιβχάρ, Ελισουά, Νέφεγ, Ιαφιά,

16 Ελισαμά, Ελγιαδά και Ελιφέλετ.

Ο Δαβίδ νικάει τους Φιλισταίους

(Α΄ Χρ 14,8-17)

17 Όταν άκουσαν οι Φιλισταίοι ότι ο Δαβίδ χρίσθηκε βασιλιάς του Ισραήλ, ξεκίνησαν με όλο το στρατό τους για να έρθουν και να τον θέσουν υπό την εξουσία τους. Το πληροφορήθηκε ο Δαβίδ και κατέφυγε για ασφάλεια σ' ένα οχυρό.

18 Οι Φιλισταίοι ήρθαν και ξεχύθηκαν στην κοιλάδα Ρεφαείμ.

19 Τότε ο Δαβίδ ρώτησε τον Κύριο: «Να πάω να πολεμήσω τους Φιλισταίους; Θα τους παραδώσεις στην εξουσία μου;» Ο Κύριος του απάντησε: «Να πας να τους πολεμήσεις; Θα σου τους παραδώσω το δίχως άλλο».

20 Έτσι ήρθε ο Δαβίδ στη Βάαλ-Περασίμ, κι εκεί νίκησε τους Φιλισταίους και είπε: «Έσπασε ο Κύριος τις γραμμές των εχθρών μου, όπως σπάει η

πλημύρα ένα φράγμα». Γι' αυτό ονόμασε τον τόπο εκείνο «Βάαλ-Περασίμ» (Κυρίαρχος των Ρηγμάτων).

21Οι Φιλισταίοι φεύγοντας άφησαν εκεί τα αγάλματα των θεών τους, και ο Δαβίδ και οι άντρες του τα πήραν.

22Οι Φιλισταίοι όμως ξαναγύρισαν και γέμισαν την κοιλάδα Ρεφαείμ.

23Ο Δαβίδ ρώτησε πάλι τον Κύριο κι εκείνος αποκρίθηκε: «Μην τους επιτεθείς από 'δω, αλλά πήγαινε στα νώτα τους και κάνε τους έφοδο από τη μεριά των θάμνων.

24Όταν ακούσεις θόρυβο βημάτων στις κορυφές των θάμνων, τότε βιάσου να επιτεθείς, γιατί εκείνη τη στιγμή εγώ ο Κύριος θα βγω μπροστά σου, για να χτυπήσω το στρατό των Φιλισταίων».

25Ο Δαβίδ έκανε όπως τον διέταξε ο Κύριος και νίκησε τους Φιλισταίους και τους έτρεψε σε φυγή καταδιώκοντάς τους από τη Γιβών όλο τον δρόμο ως τη Γεζέρ.

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 6

Η μεταφορά της κιβωτού στην Ιερουσαλήμ

(Α' Χρ 13,1-14· 15,25-28)

1Μετά απ' αυτά τα γεγονότα, συγκέντρωσε πάλι ο Δαβίδ όλους τους επίλεκτους στρατιώτες του Ισραήλ, τριάντα χιλιάδες άντρες.

2Μ' αυτό το στρατό ξεκίνησε να πάει στη Βααλέ της φυλής Ιούδα, για να φέρουν από 'κει την κιβωτό του Θεού, η οποία και φέρει το όνομα του Κυρίου, του αρχηγού των ισραηλιτικών δυνάμεων, ο οποίος έχει το θρόνο του πάνω από τα χερουβίμ.

3-4Η κιβωτός του Θεού βρισκόταν στο σπίτι του Αβιναδάβ, πάνω σ' ένα λόφο. Από 'κει την πήραν και την ανέβασαν σε μια καινούρια άμαξα, την οποία οδηγούσαν ο Ουζζά κι ο Αχιώ, γιοι του Αβιναδάβ. Ο Αχιώ πήγαινε μπροστά από την κιβωτό.

⁵Ο Δαβίδ κι όλοι οι Ισραηλίτες χόρευαν για να τιμήσουν τον Κύριο και τραγουδούσαν μ' όλη τους τη δύναμη, παίζοντας κιθάρες, άρπες, τύμπανα, κρόταλα και κύμβαλα.

⁶Όταν έφτασαν στο αλώνι του Ναχών, ο Ουζζά άπλωσε το χέρι του στην κιβωτό του Θεού να τη συγκρατήσει, γιατί τα βόδια την είχαν γείρει.

⁷Τότε οργίστηκε ο Κύριος εναντίον του και τον χτύπησε επί τόπου για την ανευλάβεια του· πέθανε εκεί, κοντά στην κιβωτό του Θεού.

⁸Ο Δαβίδ λυπήθηκε που ο Κύριος θανάτωσε τον Ουζζά, και ονόμασε τον τόπο εκείνο Φαρές-Ουζζά (Θάνατος του Ουζζά), όπως λέγεται μέχρι σήμερα.

⁹Εκείνη την ημέρα φοβήθηκε ο Δαβίδ τον Κύριο και είπε: «Πώς είναι δυνατόν τώρα να έρθει στο σπίτι μου η κιβωτός του Κυρίου; »

¹⁰Και δεν ήθελε να πάρει την κιβωτό στην Πόλη Δαβίδ, αλλά την άφησε στο σπίτι του Ωβήδ-Εδώμ του Γαθίτη.

¹¹Η κιβωτός του Κυρίου έμεινε εκεί τρεις μήνες, κι ο Κύριος ευλόγησε τον Ωβήδ-Εδώμ και όλη την οικογένειά του.

¹²Όταν έφεραν την είδηση στο βασιλιά Δαβίδ ότι ο Κύριος ευλόγησε την οικογένεια του Ωβήδ-Εδώμ, καθώς κι όλα τα υπάρχοντά του εξαιτίας της κιβωτού του Θεού, ο Δαβίδ πήγε κι ανέβασε την κιβωτό από το σπίτι του Ωβήδ-Εδώμ στην Πόλη Δαβίδ με πανηγυρική συνοδεία.

¹³Κάθε έξι βήματα που έκαναν εκείνοι που βαστούσαν την κιβωτό του Κυρίου, ο Δαβίδ θυσίαζε ένα βόδι κι ένα παχύ μοσχάρι.

¹⁴Μετά χόρευε μ' όλη του τη δύναμη για να τιμήσει τον Κύριο, φορώντας μόνο το λινό εφώδ.

¹⁵Έτσι, μετέφερε μαζί με όλους τους Ισραηλίτες την κιβωτό του Κυρίου με αλαλαγμούς και με σαλπίσματα.

Ο Δαβίδ και η δόξα του Κυρίου

(Α' Χρ 15,29–16,3.43)

¹⁶Ενώ η κιβωτός του Κυρίου έμπαινε στην Πόλη Δαβίδ, η γυναίκα του η Μιχάλ, κόρη του Σαούλ, έσκυψε από το παράθυρο και είδε το βασιλιά Δαβίδ

να πηδάει και να χορεύει ενώπιον του Κυρίου· κι ένιωσε βαθιά περιφρόνηση γι' αυτόν.

17 Έφεραν την κιβωτό και την τοποθέτησαν στη θέση της, στη μέση της σκηνής που είχε στήσει ο Δαβίδ γι' αυτήν κι ο βασιλιάς πρόσφερε ολοκαυτώματα ενώπιον του Κυρίου και θυσίες κοινωνίας.

18-19 Όταν τέλειωσε ο Δαβίδ με τις προσφορές των ολοκαυτωμάτων και των θυσιών, ευλόγησε όλο το λαό Ισραήλ στο όνομα του παντοδύναμου Κυρίου. Μετά μοίρασε στα πλήθη, άντρες και γυναίκες, από ένα γλυκό ψωμί στον καθένα, ένα κομμάτι ψητό κρέας κι ένα τσαμπί ξερές σταφίδες· κι έφυγαν όλοι, καθένας για το σπίτι του.

20 Πηγαίνοντας ο Δαβίδ να χαιρετήσει την οικογένειά του, βγήκε η γυναίκα του η Μιχάλ, κόρη του Σαούλ, να τον προϋπαντήσει, και του είπε: «Πόσο δοξάστηκε σήμερα ο βασιλιάς του Ισραήλ, όταν ξεγυμνώθηκε μπροστά στα μάτια των υπηρετριών των υπηκόων του! Αυτό θα έκανε κι ο τελευταίος ανυπόληπτος».

21 Ο Δαβίδ όμως της απάντησε: «Εγώ για να τιμήσω τον Κύριο φέρθηκα έτσι! Αυτός προτίμησε εμένα από τον πατέρα σου κι απ' όλη την οικογένειά του, προκειμένου να με κάνει ηγεμόνα του λαού του του Ισραήλ. Προς τιμήν του, λοιπόν, θα χορεύω ενώπιόν του,

22 και θα ταπεινωθώ ακόμα περισσότερο! Μπορεί έτσι να ξευτελίζομαι στα μάτια σου, αλλά θα δοξαστώ απ' αυτές τις δούλες, που ανέφηρες».

23 Η Μιχάλ, η κόρη του Σαούλ, σ' όλη της τη ζωή δεν γέννησε παιδί.

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 7

Η προφητεία του Νάθαν

(Α' Χρ κεφ. 17)

1 Ο βασιλιάς Δαβίδ εγκαταστάθηκε στο ανάκτορό του κι ο Κύριος του εξασφάλισε ησυχία απ' όλους γύρω τους εχθρούς του.

- ²Τότε είπε ο βασιλιάς στο Νάθαν, τον προφήτη: «Εγώ κατοικώ σε παλάτι καμωμένο από κέδρους, ενώ η κιβωτός του Θεού βρίσκεται μέσα σε σκηνή. Τι λες εσύ γι' αυτό; »
- ³Ο Νάθαν είπε στο βασιλιά: «Πήγαινε, κάνε αυτό που επιθυμείς, γιατί ο Κύριος είναι μαζί σου».
- ⁴Αλλά εκείνη τη νύχτα ο Κύριος είπε στον Νάθαν:
- ⁵«Πήγαινε και πες εκ μέρους μου στο δούλο μου το Δαβίδ: “θέλεις να μου χτίσεις ναό για να κατοικώ;
- ⁶⁻⁷Εγώ, από την ημέρα που έβγαλα τους Ισραηλίτες από την Αίγυπτο μέχρι σήμερα, δεν κατοίκησα ποτέ σε ναό· τους ακολουθούσα μένοντας σε σκηνή. Και σε κανέναν από τους αρχηγούς που τους ανέθεσα να οδηγούν τον λαό μου, τον Ισραήλ, δεν παραπονέθηκα ποτέ ότι δε μου έφτιαξαν κατοικητήριο από κέδρους”.
- ⁸»Πες, λοιπόν, στο δούλο μου το Δαβίδ, ότι εγώ ο Κύριος του σύμπαντος λέω: “σε πήρα απ’ το λιβάδι που έβοσκες τα πρόβατα, και σ’ έκανα ηγεμόνα του λαού μου, του Ισραήλ.
- ⁹Ήμουν μαζί σου παντού όπου πήγαινες, εξαφάνισα όλους τους εχθρούς σου από μπροστά σου και σ’ έκανα ονομαστόν, σαν τους μεγάλους της γης.
- ¹⁰Όρισα για το λαό μου τον Ισραήλ έναν τόπο, όπου τον εγκατέστησα μόνιμα. Εκεί θα ζει άφοβα χωρίς να τον καταπιέζουν τα ασεβή έθνη, όπως τον καταπίεζαν στο παρελθόν,
- ¹¹την εποχή που διόριζα Κριτές στο λαό μου. Τώρα σου έχω εξασφαλίσει ησυχία απ’ όλους τους εχθρούς σου. Εγώ ο Κύριος, λοιπόν, σου αναγγέλλω πως εγώ θα σου χτίσω οίκο:
- ¹²Όταν τελειώσουν οι μέρες σου και πεθάνεις, θα αναδείξω διάδοχο μετά από σένα έναν γιο σου, κατ’ ευθείαν απόγονό σου, και θα διατηρήσω σταθερή τη βασιλεία του.
- ¹³Αυτός θα μου χτίσει ναό κι εγώ θα κάνω το θρόνο του ακλόνητο για πάντα.

- 14**Θα είμαι γι' αυτόν πατέρας κι εκείνος θα μου είναι γιος. Αν αμαρτήσει θα τον σωφρονίσω με πλήγματα, όπως χτυπάνε τα παιδιά τους οι άνθρωποι.
- 15**Δε θ' αποσύρω όμως απ' αυτόν την εύνοιά μου, όπως την απέσυρα από το Σαούλ, που τον έδιωξα κι έφερα στη θέση του εσένα.
- 16**Οι απόγονοί σου θα βασιλεύουν σταθερά μετά από σένα για πάντα, κι ο θρόνος σου θα παραμένει ακλόνητος παντοτινά”».
- 17**Ο Νάθαν ανάγγειλε στο Δαβίδ όλους αυτούς τους λόγους και το όραμα.
- 18**Τότε ο βασιλιάς Δαβίδ μπήκε μέσα στη σκηνή, παρουσιάστηκε ενώπιον του Κυρίου και είπε: «Ποιος είμαι εγώ, Κύριέ μου και Θεέ, και ποια η οικογένειά μου, ώστε να με δοξάσεις τόσο πολύ;
- 19**Και σαν να το θεώρησες μικρό αυτό, Κύριέ μου και Θεέ, μίλησες ακόμα και για το μακρινό μέλλον της οικογένειας του δούλου σου. Είναι αυτό μια διδαχή για ανθρώπους, Κύριέ μου και Θεέ;
- 20**Τι περισσότερο θα μπορούσα να σου πω εγώ ο Δαβίδ; Εσύ, βέβαια, γνωρίζεις το δούλο σου, Κύριέ μου και Θεέ.
- 21**Όλα αυτά τα μεγάλα έργα τα πραγματοποίησες σύμφωνα με την υπόσχεσή σου, όπως ακριβώς τα ήθελες, για να διδάξεις το δούλο σου.
- 22**Γι' αυτό είσαι μεγάλος, Κύριέ μου και Θεέ· δεν υπάρχει όμοιός σου, δεν υπάρχει Θεός εκτός από σένα, όπως ακριβώς το ακούγαμε πάντα να λέγεται.
- 23**Ποιο άλλο έθνος στη γη είναι σαν το λαό σου, τον Ισραήλ, τον οποίο ένας Θεός ήρθε και τον ελευθέρωσε από τους Αιγυπτίους για να τον κάνει λαό του; Εσύ τον έκανες ονομαστό, επιτέλεσες γι' αυτόν και για τη χώρα του μεγάλα και θαυμαστά έργα κι έτρεψες σε φυγή από μπροστά του τα άλλα έθνη και τους θεούς τους.
- 24**Έκανες τον Ισραήλ λαό σου για πάντα κι εσύ, Κύριε, έγινες Θεός τους.
- 25**Τώρα, Κύριέ μου και Θεέ, ο λόγος που είπες για το δούλο σου και για την οικογένειά του ας ισχύσει παντοτινά και κάνε όπως είπες.

²⁶Ας είναι δοξασμένο τ' όνομά σου αιώνια, για να λένε ότι ο Κύριος του σύμπαντος, αυτός είναι ο Θεός του Ισραήλ! Κι αυτοί που θα διαδεχτούν το δούλο σου το Δαβίδ στο θρόνο, ας είναι ακλόνητοι ενώπιόν σου.

²⁷Κύριε του σύμπαντος, Θεέ του Ισραήλ, εσύ φανέρωσες τις προθέσεις σου, στο δούλο σου, όταν είπες “εγώ θα σου οικοδομήσω οίκο”. Γι' αυτό ο δούλος σου πήρα το θάρρος να σου αναπέμψω αυτή την προσευχή.

²⁸Κυριέ μου και Θεέ, εσύ είσαι ο Θεός κι ο λόγος σου είναι αλήθεια. Όλες αυτές τις ευλογίες τις υποσχέθηκες στο δούλο σου.

²⁹Τώρα λοιπόν, ευλόγησε τους απογόνους του δούλου σου, ώστε να έχουν για πάντα την εύνοιά σου. Σύμφωνα με την υπόσχεσή σου, Κύριε Θεέ, ας αναπαύεται η ευλογία σου πάνω στους απογόνους του δούλου σου για πάντα».

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 8

Στρατιωτικές νίκες του Δαβίδ

(Α' Χρ 18,1-13)

¹Μετά απ' αυτά τα γεγονότα ο Δαβίδ νίκησε τους Φιλισταίους, τους υποδούλωσε και εξουδετέρωσε την κυριαρχία τους στη χώρα του Ισραήλ.

²Επίσης νίκησε τους Μωαβίτες. Ανάγκασε τους αιχμαλώτους να πέσουν καταγής και τους μέτρησε με σχοινί: μετρούσε δύο φορές για κείνους που θα σκότωνε και μία για κείνους που θα άφηνε στη ζωή. Κι έγιναν οι Μωαβίτες φόρου υποτελείς στο Δαβίδ.

³Ο Δαβίδ ακόμα νίκησε τον Αδαδέζερ, γιο του Ρεχώβ και βασιλιά της Σωβά, όταν ο τελευταίος πήγαινε ν' ανακτήσει το βασίλειό του στον ποταμό Ευφράτη.

⁴Ο Δαβίδ αιχμαλώτισε απ' αυτόν χίλιους εφτακόσιους ιππείς και είκοσι χιλιάδες πεζούς και διέταξε να κόψουν τους τένοντες από τα πόδια των αλόγων όλων των αμαξών. Κράτησε μόνο εκατό άλογα που χρειαζόνταν για ισάριθμες άμαξες.

⁵Όταν ήρθαν οι Σύριοι από τη Δαμασκό για να βοηθήσουν τον Αδαδέζερ, βασιλιά της Σωβά, ο Δαβίδ σκότωσε απ' αυτούς είκοσι δύο χιλιάδες άντρες.

⁶Διόρισε δικούς του κυβερνήτες στους Συρίους της Δαμασκού κι έγιναν φόρου υποτελείς σ' αυτόν. Ο Κύριος βοηθούσε το Δαβίδ σε όλες τις εκστρατείες του.

⁷Πήρε τις χρυσές ασπίδες που κρατούσαν οι αξιωματικοί του Αδαδέζερ και τις έφερε στην Ιερουσαλήμ.

⁸Επίσης από τις πόλεις του Αδαδέζερ Βετάχ και Βηρωθάι πήρε μεγάλες ποσότητες χαλκού.

⁹⁻¹⁰Όταν ο Τόχου, βασιλιάς της Χαμάθ, έμαθε ότι ο βασιλιάς Δαβίδ νίκησε κατά κράτος τον Αδαδέζερ, έστειλε σ' αυτόν το γιο του τον Ιωράμ για να τον χαιρετίσει και να τον συγχαρεί γι' αυτή τη νίκη του, γιατί ο Αδαδέζερ ήταν αντίπαλος του Τόχου. Ο Ιωράμ έφερε στο Δαβίδ σκεύη ασημένια, χρυσά και χάλκινα.

¹¹Αυτά ο βασιλιάς Δαβίδ τα αφιέρωσε στον Κύριο, μαζί με το ασήμι και το χρυσάφι που είχε πάρει από όλα τα άλλα έθνη, τα οποία είχε υποτάξει,

¹²από τους Εδωμίτες, τους Μωαβίτες, τους Αμμωνίτες, τους Φιλισταίους, τους Αμαληκίτες, καθώς και τα λάφυρα που πήρε από τον Αδαδέζερ, γιο του Ρεχώβ και βασιλιά της Σωβά.

¹³Έτσι ο Δαβίδ απέκτησε μεγάλη δόξα. Στην επιστροφή του από τη μάχη με τους Συρίους, ο Δαβίδ σκότωσε δεκαοχτώ χιλιάδες Εδωμίτες στην Κοιλάδα του Άλατος.

¹⁴Τοποθέτησε στην Εδώμ στρατιωτικούς διοικητές κι οι Εδωμίτες έγιναν υποτελείς στο Δαβίδ. Ο Κύριος τον βοηθούσε σ' όλες τις εκστρατείες του.

Οι αξιωματούχοι του Δαβίδ

(20,23-26· Α' Χρ 18,14-17)

¹⁵Ο Δαβίδ βασίλευσε σε όλο το λαό του Ισραήλ· δίκαιζε κι απέδιδε το δίκαιο σε όλους αμερόληπτα.

¹⁶Ο Ιωάβ, γιος της Σερουΐας ήταν αρχηγός του στρατού και ο Ιωσαφάτ, γιος του Αχιλούδ, ήταν υπομνηματογράφος.

¹⁷Ο Σαδώκ, γιος του Αχιτώβ, και ο Αχιμέλεχ, γιος του Αβιάθαρ, ήταν ιερείς· ο Σεραΐας ήταν γραμματέας του κράτους.

¹⁸Ο Βεναΐας, γιος του Ιεωϊαδά, ήταν αρχηγός των Χερεθαίων και των Φελεθαίων. Οι γιοι του Δαβίδ ήταν κι αυτοί ιερείς.

Β΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β΄) 9

Δαβίδ και Μεμφιβοσθέ

¹Κάποτε ρώτησε ο Δαβίδ: «Έχει απομείνει κανείς από την οικογένεια του Σαούλ; Θέλω να του δείξω την εύνοιά μου για χάρη του Ιωνάθαν».

²Από την οικογένεια του Σαούλ υπήρχε κάποιος υπηρέτης που ονομαζόταν Σιβά. Τον έφεραν στο Δαβίδ κι ο βασιλιάς τον ρώτησε: «Εσύ είσαι ο Σιβά; » «Δούλος σου», απάντησε εκείνος.

³Ο βασιλιάς τον ρώτησε: «Δεν έχει απομείνει πια κανείς από την οικογένεια του Σαούλ, για να δείξω σ' αυτόν την αγάπη του Θεού; » Ο Σιβά απάντησε: «Υπάρχει ακόμη ένας γιος του Ιωνάθαν, ανάπηρος από τα πόδια».

⁴«Πού βρίσκεται; » ρώτησε ο βασιλιάς. Ο Σιβά είπε: «Είναι στο σπίτι του Μαχίρ, γιου του Αμμιήλ, στη Λο-Δεβάρ».

⁵Τότε ο βασιλιάς Δαβίδ έστειλε στη Λο-Δεβάρ και τον πήρε από το σπίτι του Μαχίρ, γιου του Αμμιήλ.

⁶Όταν ο Μεμφιβοσθέ, γιος του Ιωνάθαν κι εγγονός του Σαούλ, ήρθε στο Δαβίδ, έσκυψε το κεφάλι του και προσκύνησε το βασιλιά. Ο Δαβίδ τον ρώτησε: «Εσύ είσαι ο Μεμφιβοσθέ; » Κι εκείνος απάντησε: «Δούλος σου! »

⁷«Μη φοβάσαι! » του είπε ο Δαβίδ. «Θα σου δείξω την εύνοιά μου για χάρη του Ιωνάθαν, του πατέρα σου, και θα σου επιστρέψω όλα τα χωράφια του Σαούλ, του παππού σου· κι εσύ θα τρως πάντα στο τραπέζι μου».

⁸Ο Μεμφιβοσθέ προσκύνησε και είπε: «Ποιος είμαι ο δούλος σου, για να τον φροντίζεις τόσο πολύ; Ένα ψόφιο σκυλί είμαι! »

⁹Τότε ο βασιλιάς κάλεσε το Σιβά, τον υπηρέτη του Σαούλ, και του είπε: «Ο, τιδήποτε ανήκει στο Σαούλ και στην οικογένειά του το δίνω στο Μεμφιβοσθέ, το γιο του κυρίου σου.

¹⁰Εσύ, οι γιοι σου και οι δούλοι σου θα καλλιεργείτε για λογαριασμό του τη γη, και θα φέρνεις σ' αυτόν τα εισοδήματα για να έχει να τρώει. Κι ο ίδιος ο Μεμφιβοσθέ θα τρώει πάντα στο τραπέζι μου». Ο Σιβά είχε δεκαπέντε γιους και είκοσι δούλους.

¹¹Αυτός απάντησε στο βασιλιά: «Όλα όσα διατάζει ο κύριός μου, ο βασιλιάς, το δούλο του θα τα εκτελέσω». Έτσι ο Μεμφιβοσθέ έτρωγε στο τραπέζι του Δαβίδ σαν ένας από τους γιους του βασιλιά.

¹²Ο Μεμφιβοσθέ είχε έναν μικρό γιο που ονομαζόταν Μιχά. Όλοι όσοι κατοικούσαν στο σπίτι του Σιβά ήταν στην υπηρεσία του Μεμφιβοσθέ.

¹³Ο ίδιος ήταν ανάπηρος κι από τα δύο του πόδια· εγκαταστάθηκε στην Ιερουσαλήμ κι έτρωγε πάντα στο τραπέζι του βασιλιά.

Β΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β΄) 10

Ο Δαβίδ νικάει τους Αμμωνίτες

(Α΄ Χρ 19,1-5)

¹Μετά από αρκετόν καιρό πέθανε ο βασιλιάς των Αμμωνιτών και τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Χανούν.

²Τότε είπε ο Δαβίδ: «Θα δείξω καλοσύνη στο Χανούν, γιο του Ναχάς, όπως είχε δείξει και σ' εμένα καλοσύνη ο πατέρας του». Έτσι έστειλε αξιωματούχους να τον συλλυπηθούν εκ μέρους του για το θάνατο του πατέρα του. Πράγματι, οι αξιωματούχοι του Δαβίδ πήγαν στη χώρα των Αμμωνιτών.

³Οι άρχοντες όμως των Αμμωνιτών είπαν στον κύριό τους το Χανούν: «Εσύ πιστεύεις πως ο Δαβίδ ήθελε να τιμήσει τον πατέρα σου και γι' αυτό σου έστειλε τους ανθρώπους του να σε συλλυπηθεί; Μάλλον τους έστειλε για να εξερευνήσουν την πόλη και να την κατασκοπεύσουν και μετά να έρθουν να την καταστρέψουν».

⁴Έτσι συνέλαβε ο Χανούν τους αξιωματούχους του Δαβίδ, ξύρισε τα μισά τους γένια, έκοψε απ' τη μέση και κάτω τα ρούχα τους ως τους μηρούς, και τους έδιωξε πίσω.

⁵Όταν ο Δαβίδ πληροφορήθηκε τα συμβάντα, κατάλαβε πως είχε καταρρακωθεί η τιμή των ανθρώπων του και τους παράγγειλε με αγγελιοφόρους να μείνουν στην Ιεριχώ ώσπου να μεγαλώσουν τα γένια τους και μετά να επιστρέψουν.

Ο Δαβίδ νικάει τους Αμμωνίτες και τους Συρίους (Α΄ Χρ 19,6-19)

⁶Οι Αμμωνίτες κατάλαβαν ότι πια είχαν γίνει μισητοί στο Δαβίδ. Έστειλαν, λοιπόν, και μίσθωσαν είκοσι χιλιάδες πεζούς από τους Συρίους της Βαιθ-Ρεχώβ και της Σωβά, χίλιους άντρες από το βασιλιά της Μααχά και δώδεκα χιλιάδες άντρες από τον Ιστώβ.

⁷Μόλις το 'μαθε ο Δαβίδ, έστειλε εναντίον τους τον αρχιστράτηγο Ιωάβ με όλο το στράτευμα των εκπαιδευμένων πολεμιστών.

⁸Οι Αμμωνίτες βγήκαν και παρατάχθηκαν σε θέση μάχης στην είσοδο της πύλης της πρωτεύουσάς τους, της Ραββάθ. Οι Σύριοι της Σωβά, της Ρεχώβ, της Μααχά και του βασιλιά Ιστώβ παρατάχθηκαν ξέχωρα, έξω στους αγρούς.

⁹Όταν είδε ο Ιωάβ ότι επρόκειτο ν' αντιμετωπίσει επίθεση από μπροστά και από πίσω, παρέταξε τους επίλεκτους άντρες του ισραηλιτικού στρατού απέναντι από τους Συρίους.

¹⁰Το υπόλοιπο του στρατού το έθεσε στις διαταγές του Αβισάι, του αδερφού του, ο οποίος το παρέταξε απέναντι στους Αμμωνίτες.

¹¹Ο Ιωάβ είπε στον αδερφό του: «Αν δεις ότι οι Σύριοι με νικούν, θα έρθεις να με βοηθήσεις· κι αν εγώ δω ότι οι Αμμωνίτες σε νικούν, θα έρθω να σε βοηθήσω».

¹²Δείξε θάρρος και ας φανούμε ισχυροί για χάρη του λαού μας και για τις πόλεις του Θεού μας. Κι ο Κύριος ας κάνει ό, τι του φαίνεται καλό».

- 13**Όταν ο Ιωάβ κι ο στρατός του προέλασαν για να επιτεθούν στους Συρίους, εκείνοι τράπηκαν σε φυγή.
- 14**Μόλις είδαν οι Αμμωνίτες ότι οι Σύριοι τράπηκαν σε φυγή, έφυγαν κι αυτοί κυνηγημένοι από τον Αβισάι και μπήκαν στην πόλη. Έτσι ο Ιωάβ σταμάτησε να πολεμάει τους Αμμωνίτες και γύρισε στην Ιερουσαλήμ.
- 15**Όταν όμως οι Σύριοι είδαν ότι κατατροπώνονταν από τους Ισραηλίτες, έκαναν γενική ανασυγκρότηση των δυνάμεών τους.
- 16**Ο Αδαδέζερ έστειλε κι επιστράτευσε τους Συρίους που κατοικούσαν πέρα από τον ποταμό Ευφράτη. Αυτοί συγκεντρώθηκαν στην Αιλάμ με επικεφαλής τον Σωβάκ, αρχιστράτηγο του Αδαδέζερ.
- 17**Όταν το 'μαθε ο Δαβίδ, συγκέντρωσε όλο το στρατό των Ισραηλιτών, πέρασε τον Ιορδάνη και ήρθε στην Αιλάμ. Οι Σύριοι παρατάχθηκαν απέναντι στο Δαβίδ και άρχισαν την επίθεση.
- 18**Αλλά οι Ισραηλίτες τους έτρεψαν σε φυγή και ο Δαβίδ σκότωσε απ' αυτούς εφτακόσιους οδηγούς αμαξών και σαράντα χιλιάδες ιππείς· χτυπήθηκε κι ο Σωβάκ, ο αρχιστράτηγός τους, και πέθανε εκεί.
- 19**Οι ηγεμόνες που ως τότε ήταν υποτελείς στον Αδαδέζερ, όταν είδαν ότι είχαν όλοι τους νικηθεί από τους Ισραηλίτες, συνθηκολόγησαν κι έγιναν υποτελείς τους. Από τότε, οι Σύριοι δεν τολμούσαν πια να βοηθήσουν τους Αμμωνίτες.

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 11

Δαβίδ και Βηρσαβεέ

- 1**Τον επόμενο χρόνο, την εποχή που οι βασιλιάδες συνηθίζουν να κάνουν τις εκστρατείες τους, έστειλε ο Δαβίδ τον Ιωάβ, επικεφαλής του ισραηλιτικού στρατού, και τους αξιωματούχους του, να πολεμήσουν τους Αμμωνίτες. Ληλάτησαν τη χώρα τους και πολιόρκησαν την πρωτεύουσα Ραββάθ, ενώ ο Δαβίδ είχε παραμείνει στην Ιερουσαλήμ.

²Ένα βράδυ, ο Δαβίδ σηκώθηκε από το κρεβάτι του και περπατούσε στο δώμα του ανακτόρου του. Από κει είδε μια πολύ ωραία γυναίκα που έπαιρνε το λουτρό της.

³Αμέσως έστειλε και ζήτησε πληροφορίες για τη γυναίκα. «Αυτή είναι η Βηρσαβεέ», του είπαν, «κόρη του Ελιάμ και γυναίκα του Ουρία του Χετταίου».

⁴Ο Δαβίδ τότε έστειλε τους ανθρώπους του και την κάλεσε στην κατοικία του. Εκείνη πήγε κι αυτός πλάγιασε μαζί της· έπειτα εκείνη γύρισε στο σπίτι της. Ήταν μόλις που είχε καθαριστεί από τα έμμηνά της.

⁵Η Βηρσαβεέ έμεινε έγκυος κι έστειλε ειδοποίηση στο Δαβίδ: «Είμαι έγκυος», του είπε.

⁶Τότε εκείνος διέταξε τον Ιωάβ να του στείλει τον Ουρία το Χετταίο. Πράγματι, ο Ιωάβ τον έστειλε στο Δαβίδ.

⁷Όταν παρουσιάστηκε ο Ουρίας, ο Δαβίδ τον ρώτησε για τον Ιωάβ, για το στρατό και για τον πόλεμο.

⁸Έπειτα του είπε: «Πάρε μια μικρή άδεια και πήγαινε στο σπίτι σου». Και μάλιστα, μόλις ο Ουρίας βγήκε από το ανάκτορο, ο βασιλιάς τού έστειλε ένα δώρο.

⁹Ο Ουρίας όμως δεν κοιμήθηκε στο σπίτι του, αλλά στην πύλη του ανακτόρου, μαζί με τη βασιλική φρουρά.

¹⁰Όταν έφεραν στο Δαβίδ την είδηση ότι ο Ουρίας δεν πήγε στο σπίτι του, ο Δαβίδ τον κάλεσε και του είπε: «Από μακρινό ταξίδι δεν έρχεσαι; Γιατί δεν πήγες στο σπίτι σου; »

¹¹Ο Ουρίας του απάντησε: «Η κιβωτός και οι άντρες του Ισραήλ και του Ιούδα μένουν σε σκηνές, ο κύριός μου ο Ιωάβ και οι αξιωματούχοι του κυρίου μου έχουν στρατοπεδεύσει στο ύπαιθρο κι εγώ θα πάω στο σπίτι μου; Ορκίζομαι στον αληθινό Θεό και στη ζωή σου, δε θα κάνω ποτέ τέτοιο πράγμα! »

12 Τότε ο Δαβίδ είπε στον Ουρία: «Μείνε εδώ και σήμερα· αύριο θα σε αφήσω να φύγεις». Έτσι ο Ουρίας έμεινε στην Ιερουσαλήμ εκείνη την ημέρα και την επομένη.

13 Ο βασιλιάς τον κάλεσε να φάει και να πει μαζί του και τον μέθυσε· το βράδυ ο Ουρίας δεν πήγε σπίτι του, αλλά βγήκε να κοιμηθεί στο κρεβάτι του με τη βασιλική φρουρά.

14 Το πρωί έγραψε ο Δαβίδ ένα γράμμα στον Ιωάβ και το έστειλε με τον Ουρία.

15 Στο γράμμα έγραφε: «Βάλε τον Ουρία στην πρώτη γραμμή της σκληρότερης μάχης, κι έπειτα τραβηχτείτε από κοντά του για να τον χτυπήσει ο εχθρός και να σκοτωθεί».

Θάνατος του Ουρία

16 Ο Ιωάβ, παρατήρησε προσεκτικά την πολιορκημένη πόλη και τοποθέτησε τον Ουρία απέναντι σ' ένα σημείο, που ήξερε ότι το υπερασπιζόνταν οι πιο αξιόμαχοι άντρες του εχθρού.

17 Σε μια τους έξοδο, οι άντρες της πόλης πολέμησαν το στρατό του Ιωάβ κι έπεσαν μερικοί από τους άντρες κι από τους αξιωματούχους του Δαβίδ. Τότε σκοτώθηκε κι ο Ουρίας ο Χετταίος.

18 Ο Ιωάβ έστειλε στο Δαβίδ αναφορά, για τα γεγονότα της μάχης.

19 Στον αγγελιοφόρο έδωσε αυτή την οδηγία: «Αφού τελειώσεις την εξιστόρηση όλων των γεγονότων της μάχης στο βασιλιά,

20 αυτός μπορεί να οργιστεί και να σου πει: “γιατί πλησιάσατε στην πόλη να πολεμήσετε; Δεν ξέρατε ότι θα έριχναν βέλη από το τείχος;

21 Ποιος σκότωσε τον Αβιμέλεχ, γιο του Ιερουβέσεθ; Μια γυναίκα δεν του έριξε πάνω του μια μυλόπετρα, ψηλά από το τείχος και σκοτώθηκε στη Θαιβαίς; Γιατί πλησιάσατε το τείχος; ” Εσύ τότε θα του πεις: “σκοτώθηκε και ο αξιωματικός σου, ο Ουρίας ο Χετταίος”».

²²Έφυγε λοιπόν ο αγγελιοφόρος και πήγε στο Δαβίδ και του ανέφερε όλα όσα τον είχε διατάξει ο Ιωάβ να πει.

²³Είπε, λοιπόν, στο Δαβίδ: «Οι άντρες της πόλης ήταν ισχυρότεροι από μας. Σε μια τους έξοδο μας επιτεθήκαν στους αγρούς· εμείς όμως τους απωθήσαμε ως την είσοδο της πόλης.

²⁴Αλλά οι τοξότες τόξευαν τους αξιωματικούς σου από το τείχος και σκοτώθηκαν μερικοί απ' αυτούς· ανάμεσά τους ήταν κι ο Ουρίας ο Χετταίος».

²⁵Τότε ο Δαβίδ είπε στον αγγελιοφόρο: «Πήγαινε να πεις στον Ιωάβ: “μη σε στενοχωρεί το γεγονός αυτό. Το ξίφος χτυπάει άλλοτε τον ένα κι άλλοτε τον άλλο. Κάνε εντονότερες τις επιθέσεις σου ενάντια στην πόλη και γκρέμισέ την”. Κι εσύ φρόντισε να του δώσεις θάρρος».

²⁶Η γυναίκα του Ουρία έμαθε ότι σκοτώθηκε ο άντρας της, και κράτησε πένθος γι' αυτόν.

²⁷Όταν πέρασε το πένθος, έστειλε ο Δαβίδ και την πήρε στο σπίτι του κι έγινε γυναίκα του και του γέννησε γιο. Αλλά με την πράξη του αυτή ο Δαβίδ δυσαρέστησε τον Κύριο.

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 12

Η προφητεία του Νάθαν και η μετάνοια του Δαβίδ

¹Μετά απ' αυτά τα γεγονότα, ο Κύριος έστειλε στο Δαβίδ τον προφήτη Νάθαν. Ο Νάθαν παρουσιάστηκε στο βασιλιά και του είπε: «Σε μια πόλη ζούσαν δυο άνθρωποι, ένας πλούσιος κι ένας φτωχός.

²Ο πλούσιος είχε πάρα πολλά πρόβατα και βόδια,

³ενώ ο φτωχός δεν είχε τίποτα, παρά μια μικρή αμνάδα, κι αυτή την είχε αγοράσει. Την έτρεφε και τη μεγάλωνε στο σπίτι του μαζί με τους γιους του. Από τη μπουκιά του έτρωγε η αμνάδα κι από το ποτήρι του έπινε και στην αγκαλιά του κοιμόταν· την είχε σαν κόρη του.

⁴Μια μέρα ήρθε κάποιος να επισκεφθεί τον πλούσιο. Ο πλούσιος όμως λυπήθηκε να πάρει από τα πρόβατά του ή από τα βόδια του και να ετοιμάσει

φαγητό στον επισκέπτη του, αλλά πήγε και πήρε την αμνάδα του φτωχού και την ετοίμασε να φάει ο ταξιδιώτης».

⁵Ο Δαβίδ θύμωσε πάρα πολύ μ' εκείνο τον πλούσιο και είπε στο Νάθαν: «Μα τον αληθινό Θεό, ο άνθρωπος που το έκανε αυτό είναι ένοχος θανάτου!

⁶Κι επειδή φέρθηκε τόσο απάνθρωπα, θα πρέπει να αντικαταστήσει την αμνάδα με τέσσερις άλλες».

⁷Τότε ο Νάθαν είπε στο Δαβίδ: «Εσύ είσαι αυτός ο άνθρωπος! Και να τι λέει ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ: “εγώ σε έχρισα βασιλιά του Ισραήλ κι εγώ σε έσωσα από την καταδίωξη του Σαούλ.

⁸Σου έδωσα στην κατοχή σου την οικογένεια του κυρίου σου, του Σαούλ, κι έβαλα τις γυναίκες του στην αγκαλιά σου· σου έδωσα απόλυτη εξουσία στο λαό τού Ισραήλ και του Ιούδα. Κι αν όλα αυτά σου φαίνονται λίγα, θα μπορούσα να σου δώσω ακόμα περισσότερα.

⁹Γιατί, όμως, περιφρόνησες το λόγο μου, κι έπραξες ό, τι με δυσαρεστεί; Δολοφόνησες τον Ουρία το Χετταίο! Τα κανόνισες όλα, ώστε να σκοτωθεί από τους Αμμωνίτες και μετά πήρες τη γυναίκα του για δική σου.

¹⁰Από 'δω και πέρα, λοιπόν, ποτέ δε θα λείψουν οι σκοτωμοί στην οικογένειά σου, γιατί με περιφρόνησες και πήρες τη γυναίκα του Ουρία του Χετταίου, για γυναίκα σου.

¹¹»Άκου τι έχω ακόμη να σου πω: Θα κάνω ώστε μέσα απ' την ίδια σου την οικογένεια να προκύψει η δυστυχία σου· θα πάρω τις γυναίκες σου κάτω από τα μάτια σου και θα τις δώσω σε άλλον, που θα πλαγιάσει μαζί τους μέρα μεσημέρι.

¹²Εσύ αμάρτησες στα κρυφά, αλλά εγώ θα κάνω να συμβεί αυτό στο φως της μέρας και θα το δει όλος ο Ισραήλ.”».

¹³Τότε είπε ο Δαβίδ στο Νάθαν: «Αμάρτησα στον Κύριο! » Κι ο Νάθαν του απάντησε: «Ο Κύριος συγχώρησε την αμαρτία σου· δε θα πεθάνεις.

14Επειδή όμως με την πράξη σου αυτή έδωσες αφορμή στους εχθρούς του Κυρίου να περιφρονήσουν τον Κύριο, γι' αυτό και το παιδί που γεννήθηκε, εξάπαντος θα πεθάνει».

Το παιδί του Δαβίδ πεθαίνει

15Ύστερα ο Νάθαν γύρισε στο σπίτι του. Ο Κύριος έκανε ν' αρρωστήσει βαριά το παιδί που γέννησε στο Δαβίδ η γυναίκα τού Ουρία.

16Ο Δαβίδ παρακαλούσε το Θεό γι' αυτό το παιδί, νήστευε, κι όταν γύριζε σπίτι του διανυκτέρευε ξαπλωμένος καταγής.

17Οι σύμβουλοί του τον πλησίαζαν και προσπαθούσαν να τον κάνουν να σηκωθεί από κάτω. Αλλά αυτός δεν ήθελε κι αρνιόταν να φάει ο, τιδήποτε μαζί τους.

18Την έβδομη μέρα πέθανε το παιδί, αλλά οι αξιωματούχοι του Δαβίδ φοβούνταν να του το ανακοινώσουν. «Όταν ζούσε ακόμα το παιδί, τού μιλούσαμε και δε μας άκουγε», έλεγαν. «Πώς να του πούμε τώρα ότι πέθανε; Μπορεί να κάνει κανένα κακό».

19Όταν είδε ο Δαβίδ ότι οι αξιωματούχοι του κρυφομιλούσαν, κατάλαβε ότι το παιδί είχε πεθάνει. Τους ρώτησε, λοιπόν: «Πέθανε το παιδί; » Εκείνοι απάντησαν: «Πέθανε».

20Τότε ο Δαβίδ σηκώθηκε από το έδαφος, πλύθηκε, αλείφτηκε με αρωματικό λάδι, άλλαξε ρούχα και μπήκε στο ναό του Κυρίου και προσκύνησε. Έπειτα γύρισε σπίτι του, ζήτησε να του βάλουν φαγητό και έφαγε.

21Οι αξιωματούχοι του τον ρώτησαν: «Τι σημαίνει αυτό που κάνεις; Όταν το παιδί ήταν ζωντανό, νήστευες κι έκλαιγες γι' αυτό. Και τώρα που πέθανε, σηκώνεσαι και τρως! »

22Ο Δαβίδ απάντησε: «Όταν το παιδί ήταν ακόμα ζωντανό, νήστευα κι έκλαιγα, γιατί σκεφτόμουν, “ποιος ξέρει; Ίσως με λυπηθεί ο Κύριος κι αφήσει το παιδί να ζήσει”.

23Τώρα που πέθανε, γιατί να νηστεύω; Μπορώ να το ξαναφέρω πίσω στη ζωή; Εγώ θα πάω να το βρω, αλλ' αυτό δε θα γυρίσει σ' εμένα».

Η γέννηση του Σολομώντα

24 Τότε ο Δαβίδ πήγε στη γυναίκα του τη Βηρσαβεέ, την παρηγόρησε και συνευρέθηκε μαζί της. Εκείνη του γέννησε γιο που ο Δαβίδ τον ονόμασε Σολομώντα. Ο Κύριος αγάπησε το παιδί

25 και το γνωστοποίησε στο Δαβίδ μέσω του προφήτη Νάθαν. Επίσης έδωσε εντολή στο Νάθαν να ονομάσουν για χάρη του το παιδί Ιεδιδία, που σημαίνει «αγαπημένος από τον Κύριο».

Ο Δαβίδ κυριεύει τη Ραββάθ

(Α΄ Χρ 20,1-3)

26 Στο μεταξύ ο Ιωάβ πολεμούσε εναντίον της Ραββάθ, πρωτεύουσας των Αμμωνιτών, και είχε σχεδόν καταλάβει την περιοχή της πόλης όπου έμενε ο βασιλιάς τους.

27 Ο Ιωάβ έστειλε αγγελιοφόρους να πουν στο Δαβίδ: «Πολέμησα εναντίον της Ραββάθ κι έχω καταλάβει την περιοχή της πόλης όπου βρίσκεται η δεξαμενή του νερού.

28 Τώρα, λοιπόν, μάζεψε τον υπόλοιπο στρατό, έλα να πολιορκήσεις την πόλη και κυριέψέ την εσύ, για να μην την κυριέψω εγώ κι αποδοθεί σ' εμένα η δόξα για την κατάκτησή της».

29 Έτσι συγκέντρωσε ο Δαβίδ όλο το στρατό, προχώρησε ως τη Ραββάθ, πολέμησε εναντίον της και την κυριέψε.

30 Πήρε και το στέμμα από το κεφάλι του θεού Μιλκώμ. Το βάρος του ήταν ένα χρυσό τάλαντο και είχε πάνω του ένα πολύτιμο πετράδι. Το στέμμα το έβαλαν στο κεφάλι του Δαβίδ, ο οποίος πήρε από την πόλη πάρα πολλά λάφυρα.

31 Έβγαλε από την πόλη τους κατοίκους της και τους έβαλε σε καταναγκαστικές εργασίες με πριόνια, με σιδερένιες κοφτερές αξίνες και με σιδερένια τσεκούρια ή να δουλεύουν σε καλούπια για να φτιάχνουν πλίθρες. Το ίδιο έκανε και με όλες τις άλλες πόλεις των Αμμωνιτών. Μετά από αυτά ο Δαβίδ και όλος ο στρατός του γύρισαν στην Ιερουσαλήμ.

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 13

Αμνών και Ταμάρ

¹Στη συνέχεια συνέβησαν τα εξής: «Ο Αβεσσαλώμ, γιος του Δαβίδ, είχε μια ωραία αδερφή, που ονομαζόταν Ταμάρ. Αυτήν την αγάπησε ο ετεροθαλής αδερφός της ο Αμνών, άλλος γιος του Δαβίδ.

²Ο Αμνών βασανιζόταν τόσο πολύ από τον έρωτά του, που αρρώστησε για την Ταμάρ, γιατί ήταν παρθένα και του ήταν πάρα πολύ δύσκολο να την πλησιάσει.

³Αλλά ο Αμνών είχε έναν φίλο, τον Ιωναδάβ, γιο του Σαμμά, αδερφού του Δαβίδ. Ο Ιωναδάβ ήταν πολύ πανούργος άνθρωπος.

⁴Ρώτησε, λοιπόν, τον Αμνών: «Γιατί κάθε μέρα είσαι τόσο στενοχωρημένος, γιε του βασιλιά; Δε θα μου πεις; » Ο Αμνών του απάντησε: «Αγαπώ την Ταμάρ, αδερφή του αδερφού μου Αβεσσαλώμ».

⁵Ο Ιωναδάβ του είπε: «Πέσε στο κρεβάτι και κάνε τον άρρωστο· κι όταν έρθει ο πατέρας σου να σε δει, να του πεις: “θέλω να έρθει η αδερφή μου η Ταμάρ να μου φέρει φαγητό, να το ετοιμάσει μπροστά μου για να το δω και να φάω από τα χέρια της”».

⁶Έπεσε, λοιπόν, ο Αμνών στο κρεβάτι κι έκανε τον άρρωστο. Όταν ήρθε ο βασιλιάς να τον δει, του είπε ο Αμνών: «Θέλω να έρθει, σε παρακαλώ, η αδερφή μου η Ταμάρ και να ετοιμάσει μπροστά μου δυο πίτες για να φάω από τα χέρια της».

⁷Έτσι ο Δαβίδ ειδοποίησε την Ταμάρ στο ανάκτορο και της είπε: «Πήγαινε στο σπίτι του αδερφού σου, του Αμνών, κι ετοίμασέ του φαγητό».

⁸Η Ταμάρ πήγε στο σπίτι του Αμνών, που ήταν ξαπλωμένος στο κρεβάτι, πήρε ζυμάρι, το ζύμωσε κι ετοίμασε μπροστά του πίτες και τις έψησε.

⁹Υστερα τις έφερε με το τηγάνι και τις άδειασε μπροστά του. Αλλά ο Αμνών αρνήθηκε να φάει και διάταξε να τους βγάλουν όλους έξω από το δωμάτιο. Όταν βγήκαν όλοι έξω,

- 10**είπε στην Ταμάρ: «Φέρε το φαγητό στο κρεβάτι μου να με ταΐσεις με το χέρι σου». Εκείνη έφερε στο κρεβάτι του αδερφού της τις πίτες που είχε φτιάξει.
- 11**Καθώς του τις έδινε για να φάει, εκείνος την έπιασε και της είπε: «Έλα, πλάγιασε μαζί μου, αδερφή μου».
- 12**Αυτή του απάντησε: «Όχι, αδερφέ μου. Μη με ατιμάσεις! Τέτοιο πράγμα δεν πρέπει να γίνει στο λαό του Ισραήλ. Μην κάνεις αυτή την ανοησία.
- 13**Πώς θα μπορέσω ν' αντέξω τέτοια ντροπή! Κι εσύ θα θεωρείσαι άτιμος από όλους τους Ισραηλίτες. Μίλησε καλύτερα στο βασιλιά· ασφαλώς δε θα αρνηθεί να με δώσει σ' εσένα».
- 14**Ο Αμνών όμως δεν ήθελε να την ακούσει, και καθώς ήταν δυνατότερος απ' αυτήν, την υποχρέωσε να πλαγιαίσει μαζί του και τη βίασε.
- 15**Μετά ο Αμνών τη μίσησε τρομερά. Τόσο, που το μίσος του γι' αυτήν ήταν μεγαλύτερο από τον έρωτά του. Της λέει, λοιπόν, «Σήκω και φύγε».
- 16**«Όχι, αδερφέ μου», του απάντησε εκείνη. «Μη με διώχνεις. Το κακό αυτό θα είναι μεγαλύτερο από το άλλο που μου 'κανες». Εκείνος όμως δεν άκουγε τίποτα.
- 17**Φώναξε το νεαρό υπηρέτη του και τον διάταξε: «Πάρ' την από μπροστά μου· βγάλ' την έξω κι αμπάρωσε και την πόρτα».
- 18**Ο υπηρέτης την έβγαλε έξω κι αμπάρωσε την πόρτα. Η Ταμάρ φορούσε χιτώνα με μανίκια, που έφτανε ως τα πόδια. Έτσι ντύνονταν οι παρθένες κόρες του βασιλιά, από την παλιά εποχή.
- 19**Έβαλε, λοιπόν, στάχτη στο κεφάλι της κι έσκισε το μακρύ χιτώνα που φορούσε, με τα μανίκια· έβαλε τα χέρια πάνω στο κεφάλι της και προχωρούσε φωνάζοντας.
- 20**Ο αδερφός της ο Αβεσσαλώμ τη ρώτησε: «Μήπως σε βίασε ο αδερφός σου ο Αμνών; Έλα τώρα, αδερφή μου, σώπα· αδερφός σου, είναι, μην το παίρνεις κατάκαρδα». Έτσι η Ταμάρ έμεινε στο σπίτι του Αβεσσαλώμ, ως χήρα.

21Όταν ο βασιλιάς Δαβίδ πληροφορήθηκε τα καθέκαστα, θύμωσε πάρα πολύ.

22Ο Αβεσσαλώμ, εξάλλου, δε μιλούσε καθόλου στον Αμνών –τόσο πολύ τον μισούσε που είχε ατιμάσει την αδερφή του την Ταμάρ.

Η εκδίκηση του Αβεσσαλώμ

23Μετά από δύο χρόνια, ο Αβεσσαλώμ είχε κουρευτές προβάτων στο σπίτι του στη Βάαλ-Χασώρ, κοντά στην περιοχή της φυλής Εφραΐμ και προσκάλεσε όλους τους γιους του βασιλιά.

24Ο Αβεσσαλώμ παρουσιάστηκε στο βασιλιά και του είπε: «Ο δούλος σου έχω κουρευτές προβάτων. Ας έρθει, σε παρακαλώ, ο βασιλιάς και οι αξιωματούχοι του στο σπίτι μου».

25Ο βασιλιάς απάντησε στον Αβεσσαλώμ: «Όχι, γιε μου, ας μην έρθουμε τώρα όλοι μας, για να μη σε επιβαρύνουμε». Ο Αβεσσαλώμ τον πίεζε, αλλά εκείνος δε θέλησε να πάει, και του ευχήθηκε καλό κατευόδιο.

26Τότε ο Αβεσσαλώμ του είπε: «Αν είν’ έτσι, τότε ας έρθει μαζί μας ο αδερφός μου ο Αμνών». Ο βασιλιάς τον ρώτησε: «Γιατί να έρθει μαζί σου ο Αμνών; »

27Ο Αβεσσαλώμ όμως τον πίεσε ξανά κι εκείνος έδωσε την άδεια να πάει μαζί του ο Αμνών και όλοι οι άλλοι γιοι του βασιλιά.

28Τότε ο Αβεσσαλώμ έδωσε στους ανθρώπους του διαταγή: «Προσέξτε», τους είπε· «όταν ο Αμνών έρθει στο κέφι από το κρασί και σας πω, “χτυπήστε τον”, τότε θα τον σκοτώσετε. Μη φοβηθείτε. Εγώ δε διατάζω; Πάρτε, λοιπόν, θάρρος και φανείτε γενναίοι».

29Οι υπηρέτες του Αβεσσαλώμ έκαναν στον Αμνών, ό, τι τους είχε διατάξει ο κύριός τους. Τότε σηκώθηκαν όλοι οι γιοι του βασιλιά, ανέβηκαν ο καθένας στο μουλάρι του κι έφυγαν.

30Ενώ αυτοί ήταν ακόμα στο δρόμο, έφτασε η είδηση στο Δαβίδ, ότι ο Αβεσσαλώμ σκότωσε όλους τους γιους του βασιλιά και δεν έμεινε κανένας ζωντανός.

31Ο βασιλιάς σηκώθηκε έσκισε τα ρούχα του και έπεσε καταγής. Όλοι οι υπηρέτες γύρω του έσκισαν κι αυτοί τα ρούχα τους.

32-33Αλλά ο Ιωναδάβ, γιος του Σαμμά κι ανεψιός του Δαβίδ, του είπε: «Μη νομίζεις, κύριέ μου βασιλιά, ότι σκότωσαν όλους τους νέους, τους γιους σου. Μόνο ο Αμνών είναι νεκρός· το είχε αποφασίσει ο Αβεσσαλώμ από την ημέρα που ο Αμνών ατίμασε την αδερφή του την Ταμάρ. Μη βασανίζεσαι, λοιπόν, με τέτοιες σκέψεις».

34Στο μεταξύ ο Αβεσσαλώμ είχε φύγει. Κάποια στιγμή ο φρουρός στρατιώτης σήκωσε τα μάτια του και είδε ένα πλήθος ανθρώπων που έρχονταν από το δρόμο της Βαιθ-Χωρών, από την πλαγιά του βουνού.

35Ο Ιωναδάβ είπε στο Δαβίδ: «Να οι γιοι του βασιλιά, έρχονται. Όσα σου είπε ο δούλος σου επαληθεύονται».

36Μόλις τέλειωσε τα λόγια του, έφτασαν οι γιοι του βασιλιά και ξέσπασαν σε δυνατό κλάμα. Ακόμα κι ο ίδιος ο βασιλιάς κι όλοι οι αξιωματούχοι του έκλαιγαν γοερά.

37-38Ο Αβεσσαλώμ είχε καταφύγει στο βασιλιά της Γεσούρ τον Ταλμαΐ, γιο του Αμμιούδ, κι έμεινε κοντά του τρία χρόνια. Ο βασιλιάς Δαβίδ όλο αυτό το διάστημα κρατούσε πένθος για το γιο του.

39Όταν παρηγορήθηκε από το θάνατο του Αμνών, επιθύμησε να πάει να δει τον Αβεσσαλώμ.

Β΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β΄) 14

Ο Ιωάβ προετοιμάζει την επιστροφή του Αβεσσαλώμ

1Ο Ιωάβ, γιος της Σερουΐας, κατάλαβε ότι ο νους του βασιλιά δεν έφευγε από τον Αβεσσαλώμ.

2Έτσι έστειλε κι έφερε από την Τεκωά μια έξυπνη γυναίκα και της είπε: «Κάνε ότι πενθείς· φόρεσε πένθιμα ρούχα, μην αλειφτείς με αρωματικό λάδι και προσποιήσου τη γυναίκα που πενθεί από καιρό έναν νεκρό.

³Πήγαινε στο βασιλιά και πες του αυτά που θα σου πω». Κι ο Ιωάβ της είπε τι να πει.

⁴Η γυναίκα ήρθε στο βασιλιά, έσκυψε το πρόσωπό της στη γη, προσκύνησε και είπε: «Βοήθησέ με, βασιλιά».

⁵Ο βασιλιάς τη ρώτησε: «Τι σου συμβαίνει; » Εκείνη απάντησε: «Αλίμονο, είμαι χήρα! Ο άντρας μου έχει πεθάνει.

⁶Εγώ, η δούλη σου, είχα δύο γιους. Κάποια μέρα φιλονίκησαν μεταξύ τους στο χωράφι αλλά δεν ήταν εκεί κανείς να τους χωρίσει· έτσι ο ένας χτύπησε τον άλλο και τον σκότωσε.

⁷Τότε ξεσηκώθηκαν όλοι οι συγγενείς ενάντια σ' εμένα, τη δούλη σου, και απαιτούσαν να τους παραδώσω το φονιά για να τον σκοτώσουν και να πάρουν εκδίκηση για το θάνατο του αδερφού του. Αλλά έτσι εγώ μένω χωρίς γιο και χωρίς κληρονόμο. Προσπαθούν να σβήσουν και την τελευταία ελπίδα που μου απέμεινε, και να μην αφήσουν στον άντρα μου έναν απόγονο με τ' όνομά του στη χώρα».

⁸Ο βασιλιάς απάντησε στη γυναίκα: «Πήγαινε στο σπίτι σου κι εγώ θα δώσω διαταγή σχετικά με την υπόθεσή σου».

⁹Η γυναίκα της Τεκωά είπε στο βασιλιά: «Κύριέ μου, βασιλιά, ό, τι και να κάνεις, εγώ κι η οικογένεια του πατέρα μου θα υποστούμε τις συνέπειες, πάνω μας θα πέσει η τιμωρία. Εσύ κι ο θρόνος σου δε θα 'χουν τίποτε να φοβηθούν».

¹⁰«Αν κάποιος μιλήσει εναντίον σου», είπε ο βασιλιάς, «φέρε μού τον εδώ και δε θα σε ξαναπειράξει».

¹¹«Δώσε μου λοιπόν υπόσχεση, βασιλιά», είπε εκείνη, «στο όνομα του Κυρίου του Θεού σου, ότι δε θ' αφήσεις τον εκδικητή του φόνου που διέπραξε ο γιος μου να κάνει μεγαλύτερο κακό, σκοτώνοντας και τον άλλο μου το γιο». Τότε ο βασιλιάς τής ορκίστηκε: «Μα τον αληθινό Θεό, ούτε μία τρίχα από το κεφάλι του γιου σου δε θα πειραχτεί».

12 Η γυναίκα είπε πάλι: «Ας πω, σε παρακαλώ, εγώ η δούλη σου στον κύριό μου, το βασιλιά, ένα λόγο ακόμα». «Μίλησε», της είπε ο βασιλιάς.

13 Τότε η γυναίκα είπε: «Γιατί, λοιπόν, σχεδιάζεις μια παρόμοια ενέργεια ενάντια στο λαό του Θεού; Όπως μίλησες, βασιλιά, αποδεικνύεσαι ένοχος, αφού δεν φέρνεις πίσω τον Αβεσσαλώμ, που τον κρατάς εξόριστο.

14 Όλοι μας, βέβαια, θα πεθάνουμε μια μέρα· θα γίνουμε σαν το νερό που χύνεται στη γη και κανένας δεν μπορεί να το ξαναμαζέψει. Ούτε ο Θεός φέρνει πίσω τους νεκρούς. Αλλά ένας βασιλιάς μπορεί να βρει τρόπο να φέρει πίσω απ' την εξορία έναν εξόριστο.

15 Τώρα αν ήρθα να τα πω όλα αυτά σ' εσένα, κύριέ μου, βασιλιά, είναι γιατί με φόβισε ο λαός. Σκέφτηκα, η δούλη σου, να σου μιλήσω· ίσως εκπληρώσεις την παράκλησή μου.

16 Εσύ, βασιλιά, ασφαλώς θ' ακούσεις και θα γλιτώσεις τη δούλη σου από έναν άνθρωπο που ζητάει να εξοντώσει εμένα και τον γιο μου, από το λαό αυτό, που ανήκει στο Θεό.

17 Λοιπόν, η δούλη σου, σκέφτηκα ότι ο λόγος σου, κύριέ μου βασιλιά, θα ειρηνεύσει τα πράγματα, γιατί, εσύ είσαι σαν ένας άγγελος του Θεού: ξέρεις να διακρίνεις το καλό από το κακό. Ο Κύριος, ο Θεός σου, ας είναι μαζί σου».

18 Τότε ο βασιλιάς είπε στη γυναίκα: «Θα σε ρωτήσω κάτι και μη μου κρύψεις τίποτα». Η γυναίκα απάντησε: «Ας μιλήσει ο κύριός μου, ο βασιλιάς».

19 «Ο Ιωάβ δε σ' έβαλε να μου τα πεις όλα αυτά; » ρώτησε ο βασιλιάς. Η γυναίκα αποκρίθηκε: «Ο κύριός μου, ο βασιλιάς, δεν έπεσε καθόλου έξω. Και βέβαια ο δούλος σου ο Ιωάβ με διέταξε να σου τα πω όλα αυτά.

20 Και το 'κανε αυτό για να δώσει άλλη τροπή στην υπόθεση. Αλλά εσύ, κύριέ μου είσαι σοφός σαν άγγελος του Θεού, και μπορείς να καταλαβαίνεις όλα όσα συμβαίνουν στη γη».

21 Ο βασιλιάς είπε στον Ιωάβ: «Ορίστε, λοιπόν, η υπόθεση τακτοποιήθηκε όπως ήθελες: Πήγαινε και φέρε πίσω τον νεαρό Αβεσσαλώμ».

²²Τότε ο Ιωάβ έπεσε με το πρόσωπο στη γη, προσκύνησε κι ευχαρίστησε το βασιλιά μ' αυτά τα λόγια: «Σήμερα εγώ ο δούλος σου κατάλαβα ότι έχω την εύνοιά σου, κύριέ μου βασιλιά, αφού εκπλήρωσες την παράκληση του δούλου σου».

²³Μετά σηκώθηκε και πήγε στη Γεσούρ κι έφερε από 'κει τον Αβεσσαλώμ στην Ιερουσαλήμ.

²⁴Ο βασιλιάς είπτε: «Ας γυρίσει στο σπίτι του. Αλλά εμένα δε θα με δει». Έτσι ο Αβεσσαλώμ γύρισε στο σπίτι του, χωρίς να δει το βασιλιά.

Συμφιλίωση Δαβίδ και Αβεσσαλώμ

²⁵Σ' όλον τον Ισραήλ δεν υπήρχε σαν τον Αβεσσαλώμ άνθρωπος που να εγκωμιάζεται τόσο πολύ για την ομορφιά του. Από τα νύχια ως την κορυφή δεν είχε κανένα ψεγάδι.

²⁶Στο τέλος κάθε χρόνου κούρευε το κεφάλι του, γιατί τον βάραιναν τα μαλλιά του. Τα ζύγιζαν και ήταν διακόσιοι σίκλοι, με βάση το κανονικό βασιλικό ζύγι.

²⁷Ο Αβεσσαλώμ απέκτησε τρεις γιους και μία κόρη, που ονομαζόταν Ταμάρ και ήταν πολύ ωραία γυναίκα.

²⁸Ο Αβεσσαλώμ έμεινε στην Ιερουσαλήμ δύο ολόκληρα χρόνια χωρίς να δει το βασιλιά.

²⁹Μια μέρα κάλεσε τον Ιωάβ να τον στείλει στο βασιλιά, αλλά ο Ιωάβ δε θέλησε να 'ρθει στον Αβεσσαλώμ. Τον κάλεσε και δεύτερη φορά, αλλά και πάλι δε θέλησε να 'ρθει.

³⁰Τότε διάταξε τους υπηρέτες του: «Το χωράφι του Ιωάβ είναι κοντά στο δικό μου κι είναι σπαρμένο κριθάρι. Πηγαίνετε και βάλτε του φωτιά». Έτσι οι υπηρέτες του Αβεσσαλώμ έβαλαν φωτιά στο χωράφι του Ιωάβ.

³¹Τότε ο Ιωάβ πήγε στο σπίτι του Αβεσσαλώμ και του ζήτησε το λόγο: «Γιατί οι υπηρέτες σου έβαλαν φωτιά στο χωράφι μου; »

³²Ο Αβεσσαλώμ του απάντησε: «Επειδή σου ζήτησα να ῥθεις εδώ και δεν ῥθες. Ἦθελα να σε στείλω στο βασιλιά, να του πεις εκ μέρους μου: “γιατί μ’ ἔφερες από τη Γεσοῦρ; Ἦταν προτιμότερο για μένα να εἶχα μείνει εκεί”. Τώρα, λοιπόν, θέλω να γίνω δεκτός από το βασιλιά. Και αν εἶμαι ἔνοχος, ας με σκοτώσει».

³³Ο Ιωάβ παρουσιάστηκε στο βασιλιά και του ανέφερε τα καθέκαστα. Ο βασιλιάς κάλεσε τον Αβεσσαλώμ κι εκείνος παρουσιάστηκε μπροστά του κι ἔπεσε με το πρόσωπο στη γη και τον προσκύνησε. Κι ο βασιλιάς φίλησε τον Αβεσσαλώμ.

Β΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ἢ ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β΄) 15

Ο Αβεσσαλώμ επαναστατεί εναντίον του Δαβίδ

¹Μετά απ’ αυτά τα γεγονότα, ο Αβεσσαλώμ προμηθεύτηκε μια άμαξα και άλογα, κι ἔβαλε πενήντα άντρες να τρέχουν μπροστά από την άμαξά του.

²Σηκωνόταν το πρωί και στεκόταν στο πλάι του δρόμου που οδηγούσε στην πύλη. Κάθε φορά που ερχόταν στο βασιλιά για κρίση κάποιος που εἶχε μια διαφορά, ο Αβεσσαλώμ τον καλούσε και τον ρωτούσε: «Από ποια πόλη ἔρχεσαι; » Εκείνος του απαντούσε: «Ο δούλος σου εἶμαι από την τάδε φυλή του Ισραήλ».

³Τότε ο Αβεσσαλώμ τού ἔλεγε: «Ἡ υπόθεσή σου εἶναι σωστή και δίκαιη, αλλά κανείς δεν πρόκειται να σε ακούσει εκ μέρους του βασιλιά!

⁴Αχ, και να με διόριζαν κριτή σ’ αυτήν τη χώρα! Όλοι όσοι θα εἶχαν διαφορές ἢ εκκρεμείς δίκες θα ἔρχονταν σ’ ἐμένα κι ἐγώ θα τους ἔδινα το δίκιο τους! »

⁵Κι αν κανείς τον πλησίαζε για να τον προσκυνήσει, εκείνος ἀπλωνε το χέρι του, τον ἔπιανε και τον φιλούσε.

⁶Αυτά ἔκανε ο Αβεσσαλώμ σ’ όλους όσοι πήγαιναν στο βασιλιά για να εκδικάσουν κάποια υπόθεσή τους. Ἐτσι κέρδιζε τις καρδιές των Ισραηλιτών.

⁷Αφού πέρασαν τέσσερα χρόνια εἶπε ο Αβεσσαλώμ στο βασιλιά: «Ἐπίτρεψέ μου να πάω στη Χεβρών να εκπληρώσω ἓνα τάμα που ἔχω κάνει στον Κύριο.

⁸Τον καιρό που ο δούλος σου έμενα στην Γεσούρ, στη Συρία, έκανα τάμα: Αν πράγματι με επαναφέρει ο Κύριος στην Ιερουσαλήμ, τότε θα του προσφέρω θυσίες στη Χεβρών».

⁹Ο βασιλιάς τού είπε: «Πήγαινε στο καλό». Έτσι ο Αβεσσαλώμ κίνησε και πήγε στη Χεβρών.

¹⁰Από 'κει ο Αβεσσαλώμ έστειλε κρυφά ανθρώπους του σ' όλες τις φυλές του Ισραήλ και διέδιδε: «Όταν θ' ακούσετε τον ήχο της σάλπιγγας, θα φωνάξετε: “ο Αβεσσαλώμ έγινε βασιλιάς στη Χεβρών!”»

¹¹Μαζί με τον Αβεσσαλώμ είχαν πάει και διακόσιοι άντρες από την Ιερουσαλήμ, καλεσμένοι του. Αυτοί όμως ήταν ανυποψίαστοι· δεν ήξεραν τίποτα.

¹²Ενώ πρόσφερε τις θυσίες, έστειλε στη Γιλών να καλέσουν τον Αχιτόφελ το Γιλωνίτη, σύμβουλο του Δαβίδ. Έτσι η συνωμοσία απέκτησε ισχύ και ο λαός που ακολουθούσε τον Αβεσσαλώμ, γινόταν ολοένα και περισσότερος.

Η φυγή του Δαβίδ από την Ιερουσαλήμ

¹³Ένας αγγελιοφόρος ήρθε στο Δαβίδ και του είπε: «Οι Ισραηλίτες είναι με το μέρος του Αβεσσαλώμ».

¹⁴Τότε ο Δαβίδ είπε στους αξιωματούχους του, που ήταν μαζί του στην Ιερουσαλήμ: «Σηκωθείτε να φύγουμε, γιατί διαφορετικά δε θα μπορέσουμε να σωθούμε από τον Αβεσσαλώμ. Τρέξτε να γλιτώσουμε! Αυτός δεν θ' αργήσει να μας προφτάσει· θα μας ρίξει στη δυστυχία και θα κατασφάξει τους κατοίκους της πόλης».

¹⁵Οι αξιωματούχοι του του είπαν: «Οι δούλοι σου είμαστε έτοιμοι να κάνουμε ό, τι αποφασίσει ο κύριός μας ο βασιλιάς».

¹⁶Έτσι βγήκε ο βασιλιάς πεζός και τον ακολουθούσε όλη η οικογένειά του. Άφησε μόνο δέκα παλλακίδες να φυλάνε το ανάκτορο.

¹⁷Ο βασιλιάς και όλοι όσοι τον ακολουθούσαν βγήκαν από την πόλη και στάθμευσαν στο τελευταίο σπίτι.

18 Όλοι οι αξιωματούχοι του Δαβίδ παρήλασαν μπροστά του: οι Χερεθαίοι και οι Φελεθαίοι σωματοφύλακές του και μετά οι εξακόσιοι Γαθίτες στρατιώτες, που τον είχαν ακολουθήσει από τη Γαθ.

19 Ο βασιλιάς σταμάτησε τον Ιτταΐ, τον αρχηγό τους, και τον ρώτησε: «Εσύ γιατί έρχεσαι μαζί μας; Γύρνα στην πόλη και μείνε κοντά στον καινούριο βασιλιά· γιατί εσύ είσαι ξένος για μας, εξόριστος από τον τόπο σου.

20 Μόλις χθες ήρθες και σήμερα θέλεις να σε πάρω μαζί μας; Εγώ δεν ξέρω πού πρόκειται να πάω. Γύρνα πίσω και πάρε και τους συμπατριώτες σου μαζί σου. Είθε ο Κύριος να σου δείξει την εύνοια και την πιστότητά του».

21 Ο Ιτταΐ όμως απάντησε στο βασιλιά: «Μα τον αληθινό Θεό και μα τη ζωή του κυρίου μου, του βασιλιά, όπου κι αν βρίσκεσαι, κύριέ μου βασιλιά, εκεί θα βρίσκομαι κι ο δούλος σου είτε ζωντανός είτε νεκρός».

22 Τότε ο Δαβίδ του είπε: «Καλά, προχώρα». Έτσι πέρασε ο Ιτταΐ, ο Γαθίτης, και μαζί του όλοι οι στρατιώτες του με τις οικογένειές τους.

23 Όλος ο κόσμος έκλαιγε με δυνατούς λυγμούς, καθώς περνούσαν μπροστά από το Δαβίδ αυτοί που θα τον ακολουθούσαν. Ο βασιλιάς και οι άντρες του πέρασαν το χείμαρρο των Κέδρων προς την κατεύθυνση της ερήμου.

24 Εκεί ήταν κι ο ιερέας Σαδώκ μαζί με τους Λευίτες που βάσταζαν την κιβωτό της διαθήκης του Θεού. Απόθεσαν κάτω την κιβωτό κι ο Αβιάθαρ πρόσφερε θυσίες ωσότου πέρασαν όλοι όσοι είχαν βγει από την πόλη.

25 Τότε είπε ο βασιλιάς στο Σαδώκ: «Πήγαινε πίσω την κιβωτό του Θεού, στην πόλη. Αν με ευνοήσει ο Κύριος, θα με ξαναφέρει εδώ και θα με αξιώσει να δω πάλι την κιβωτό και το κατοικητήριό του.

26 Αν όμως αποφασίσει ν' αποσύρει την εύνοιά του από μένα, τότε εγώ είμαι στη διάθεσή του· ας με κάνει ό, τι θέλει».

27 Επίσης είπε ο βασιλιάς στο Σαδώκ: «Προσέξτε. Γυρίστε ήσυχα στην πόλη, εσύ κι ο γιος σου ο Αχιμάας, καθώς κι ο Ιωνάθαν, γιος του Αβιάθαρ.

28 Εγώ θα παραμείνω στις στέπες της ερήμου ωσότου πάρω είδηση από σας».

29 Έτσι ο Σαδώκ και ο Αβιάθαρ ξανάφεραν την κιβωτό του Θεού στην Ιερουσαλήμ και έμειναν εκεί.

30 Ο Δαβίδ είχε πάρει την ανωφέρεια του όρους των Ελαιών. Βάδιζε ξυπόλητος με σκεπασμένο το κεφάλι κι έκλαιγε. Κι όλοι όσοι ήταν μαζί του είχαν σκεπασμένο το κεφάλι κι ανέβαιναν την ανηφόρα κλαίγοντας.

31 Έφεραν τότε στο Δαβίδ την είδηση ότι ο Αχιτόφελ ήταν ανάμεσα στους συνωμότες με τον Αβεσσαλώμ. Τότε είπε ο Δαβίδ: «Κύριε, σε παρακαλώ, κάνε να φανούν ανόητες οι συμβουλές του Αχιτόφελ».

32 Όταν έφτασε ο Δαβίδ στην κορυφή του λόφου, εκεί που προσκυνούσαν το Θεό, είδε να έρχεται προς το μέρος του ο Χουσαΐ, ο Αρχίτης, με σχισμένα τα ρούχα του και με χώμα στο κεφάλι.

33 Ο Δαβίδ του είπε: «Αν έρθεις μαζί μου, θα μου είσαι βάρος.

34 Αν όμως γυρίσεις στην πόλη και πεις στο βασιλιά Αβεσσαλώμ, ότι δήθεν θα είσαι δούλος του, όπως ήσουν και πρωτύτερα δούλος στον πατέρα του, τότε θα μπορέσεις να ματαιώσεις για χάρη μου τις συμβουλές του Αχιτόφελ.

35 Επιπλέον θα βοηθάς το Σαδώκ και τον Αβιάθαρ, τους ιερείς. Ο, τιδήποτε ακούς από το ανάκτορο του βασιλιά, θα το μεταφέρεις σ' αυτούς.

36 Μαζί τους έχουν τους δύο γιους τους: ο Σαδώκ τον Αχιμάας κι ο Αβιάθαρ τον Ιωνάθαν. Μ' αυτούς θα μου στέλνετε ό, τι πέφτει στην αντίληψή σας».

37 Ο Χουσαΐ, σύμβουλος του Δαβίδ, έμπαινε στην Ιερουσαλήμ την ώρα που έφτανε εκεί κι ο Αβεσσαλώμ.

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 16

Δαβίδ και Σιβά

1 Μόλις ο Δαβίδ είχε περάσει λίγο την κορυφή του λόφου, τον συνάντησε ο Σιβά, υπηρέτης του Μεμφιβοσθέ. Οδηγούσε δυο γαϊδούρια σαμαρωμένα και πάνω τους διακόσια ψωμιά, εκατό τσαμπιά ξερές σταφίδες, εκατό φρούτα της εποχής και ένα ασκί κρασί.

²Ο βασιλιάς τον ρώτησε: «Τι τα θέλεις αυτά; » Ο Σιβά απάντησε: «Τα γαιδιούρια είναι για ν' ανεβαίνει η οικογένειά σου, βασιλιά, το ψωμί και τα φρούτα για να τρώνε οι άντρες σου και το κρασί για να πίνουν όσοι εξαντλούνται στην έρημο».

³«Πού είναι ο Μεμφιβοσθέ, ο εγγονός του κυρίου σου του Σαούλ; » ρώτησε ο βασιλιάς. Ο Σιβά απάντησε: «Έμεινε στην Ιερουσαλήμ, γιατί πιστεύει ότι σήμερα οι Ισραηλίτες θα του αποδώσουν τη βασιλεία του παππού του».

⁴Τότε ο βασιλιάς τού αποκρίθηκε: «Όλα όσα ανήκουν στο Μεμφιβοσθέ είναι τώρα δικά σου». Κι ο Σιβά φώναξε: «Προσκυνώ· μακάρι να έχω πάντα την εύνοιά σου, κύριέ μου, βασιλιά! »

Δαβίδ και Σιμεϊ

⁵Όταν ο βασιλιάς Δαβίδ πλησίαζε στη Βαχουρίμ, έβγαινε από την πόλη ένας που ονομαζόταν Σιμεϊ, γιος του Γηρά· προερχόταν από τη συγγένεια όπου ανήκε και η οικογένεια του Σαούλ. Αυτός άρχισε να καταριέται το Δαβίδ

⁶και να του ρίχνει πέτρες, καθώς και σ' όλους τους αξιωματούχους του, μολονότι ο βασιλιάς περιστοιχιζόταν από το στρατό και τους σωματοφύλακές του.

⁷«Φύγε! Φύγε φονιά, κακούργε! » φώναζε, και ξεστόμιζε κατάρες:

⁸«Ο Κύριος σε τιμωρεί για τους φόνους που έκανες στην οικογένεια του Σαούλ, που του πήρες το θρόνο! Ο Κύριος παρέδωσε τη βασιλεία στον Αβεσσαλώμ, το γιο σου. Κι εσύ μένεις με την κακία σου, γιατί είσαι φονιάς».

⁹Τότε ο Αβισάι, γιος της Σερουΐας, είπε στο βασιλιά: «Γιατί αυτό το ψοφόσκυλο να βρίζει τον κύριό μου, το βασιλιά; Άσε με, σε παρακαλώ, να πάω να του πάρω το κεφάλι».

¹⁰Ο βασιλιάς, όμως, είπε στον Αβισάι και στον αδερφό του τον Ιωάβ: «Τι δουλειά έχετε εσείς μ' εμένα, γιοι της Σερουΐας; Αν αυτός με καταριέται επειδή ο Κύριος του είπε να καταραστεί το Δαβίδ, ποιος μπορεί να του ζητήσει το λόγο; »

- 11** Και πρόσθεσε απευθυνόμενος στον Αβισάι και στους αξιωματούχους του: «Αφού ο γιος μου, το σπλάχνο μου, ζητάει το θάνατό μου, γιατί όχι κι αυτός ο Βενιαμινίτης; Αφήστε τον να βρίζει· ο Κύριος τον διέταξε.
- 12** Ίσως ο Κύριος δει τη θλίψη μου και μετατρέψει σε ευλογία τη σημερινή κατάρα του Σιμεΐ».
- 13** Έτσι ο Δαβίδ και οι άντρες του συνέχισαν το δρόμο τους, ενώ ο Σιμεΐ βάδιζε στην πλαγιά του βουνού δίπλα τους, ξεστομίζοντας κατάρες και πετώντας πέτρες και χώμα.
- 14** Ο βασιλιάς κι ο λαός που τον ακολουθούσε έφτασαν στον Ιορδάνηξαντλημένοι κι εκεί ξεκουράστηκαν.
- 15** Ο Αβεσσαλώμ και όλοι οι Ισραηλίτες που ήταν μαζί του ήρθαν στην Ιερουσαλήμ· μαζί τους ήταν και ο Αχιτόφελ.
- 16** Μόλις ο Χουσαΐ ο Αρχίτης, ο φίλος του Δαβίδ, έφτασε στον Αβεσσαλώμ, του φώναξε: «Ζήτω ο βασιλιάς, ζήτω ο βασιλιάς! »
- 17** Τότε ο Αβεσσαλώμ του είπε: «Αυτή είναι η αγάπη σου για το φίλο σου; Πώς δεν πήγες με το φίλο σου; »
- 18** Ο Χουσαΐ απάντησε: «Όχι! Εγώ ανήκω σ' εκείνον που διάλεξε ο Κύριος και που μαζί του είναι όλος ο λαός Ισραήλ· μαζί σου, λοιπόν, θα μείνω.
- 19** Έπειτα, ποιον θα υπηρετώ εγώ; Δεν θα υπηρετώ το γιο του κυρίου μου; Όπως υπηρέτησα τον πατέρα σου, έτσι θα υπηρετήσω κι εσένα».
- 20** Τότε ο Αβεσσαλώμ είπε στον Αχιτόφελ: «Σκεφτείτε τώρα τι να κάνουμε».
- 21** Ο Αχιτόφελ του απάντησε: «Να πας να πλαγιάσεις με τις παλλακίδες του πατέρα σου, που τις άφησε να φυλάνε το ανάκτορο. Έτσι όλοι οι Ισραηλίτες θα μάθουν ότι προκάλεσες την εχθρότητα του πατέρα σου, κι όσοι είναι μαζί σου θα πάρουν θάρρος».
- 22** Έστησαν, λοιπόν, μια σκηνή πάνω στο δώμα των ανακτόρων και πήγε ο Αβεσσαλώμ μπροστά σ' όλους και πλάγιασε με τις παλλακίδες του πατέρα του.

²³Εκείνο τον καιρό οι συμβουλές που έδινε ο Αχιτόφελ λογαριάζονταν σαν να ήταν λόγος Θεού. Έτσι τις θεωρούσαν τόσο ο Δαβίδ όσο κι ο Αβεσσαλώμ.

Β΄ ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β΄) 17

Ο Χουσαΐ παραπλανάει τον Αβεσσαλώμ

¹Μετά ο Αχιτόφελ είπε στον Αβεσσαλώμ: «Άφησέ με να διαλέξω δώδεκα χιλιάδες άντρες και να πάω να καταδιώξω το Δαβίδ απόψε κιόλας.

²Θα του επιτεθώ, ενώ αυτός θα είναι κουρασμένος κι εξαντλημένος και θα τον κατατρομάξω. Όλοι όσοι τον ακολουθούν θα φύγουν κι εγώ θα χτυπήσω το βασιλιά μόνο του.

³Ύστερα θα οδηγήσω όλον το λαό σ' εσένα, όπως φέρνουν τη νύφη στον άντρα της. Άμα πεθάνει ένας μονάχα άνθρωπος, αυτός που εσύ γυρεύεις να σκοτώσεις, τότε όλος ο λαός θα 'ρθει με το μέρος σου και θα ζήσει ειρηνικά».

⁴Αυτός ο λόγος φάνηκε καλός στον Αβεσσαλώμ και σ' όλους του πρεσβυτέρους του Ισραήλ.

⁵Ο Αβεσσαλώμ ωστόσο είπε: «Καλέστε τώρα και τον Χουσαΐ τον Αρχίτη ν' ακούσουμε κι αυτόν τι έχει να μας πει».

⁶Ο Χουσαΐ παρουσιάστηκε κι ο Αβεσσαλώμ του είπε: «Έτσι κι έτσι μίλησε ο Αχιτόφελ. Να ακολουθήσουμε τη συμβουλή του; Αν όχι, πες μου εσύ τι πρέπει να κάνουμε».

⁷Ο Χουσαΐ είπε στον Αβεσσαλώμ: «Αυτή τη φορά δεν είναι καλή η συμβουλή που έδωσε ο Αχιτόφελ.

⁸Εσύ ξέρεις ότι ο πατέρας σου και οι άντρες του είναι γενναίοι στρατιώτες και τώρα είναι εξοργισμένοι, σαν την άγρια αρκούδα που της άρπαξαν τα μικρά της. Ο πατέρας σου είναι πολεμιστής και δε μένει τη νύχτα μαζί με τους άντρες του.

⁹Τώρα κιόλας θα είναι κρυμμένος σε κανένα λάκκο ή σε κάποιο άλλο μέρος. Αν συμβεί να επιτεθεί εκείνος πρώτος και να σκοτώσει μερικούς απ' το

στρατό μας, όποιος κι αν το ακούσει θα σκεφτεί ότι νικήθηκε πια ο στρατός του Αβεσσαλώμ.

10 Τότε, όσο γενναίος κι αν είναι κανείς και καρδιά λιονταριού να έχει, θα χάσει το ηθικό του, γιατί όλος ο Ισραήλ ξέρει ότι ο πατέρας σου είναι ήρωας και όσοι είναι μαζί του είναι πολεμιστές γενναίοι.

11 Εγώ, λοιπόν, προτείνω να συγκεντρωθούν κοντά σου όλοι οι Ισραηλίτες, από Δαν έως Βέερ-Σεβά, καθώς είναι πολυάριθμοι σαν την άμμο στην ακροθαλασσιά, κι εσύ προσωπικά να πας μαζί τους.

12 Θα συναντήσουμε το Δαβίδ όπου κι αν βρίσκεται και θα πέσουμε πάνω του, όπως πέφτει η δροσιά πάνω στη γη. Δε θα γλιτώσει κανένας: ούτε ο Δαβίδ ούτε οι άντρες του.

13 Αν καταφύγουν σε κάποια πόλη, τότε όλοι οι Ισραηλίτες θα φέρουμε σχοινιά σ' αυτή την πόλη και θα τη σύρουμε ως το χείμαρρο, ώσπου να μη μείνει εκεί ούτε λιθάρι όρθιο».

14 Τότε ο Αβεσσαλώμ και όλοι οι Ισραηλίτες είπαν: «Καλύτερη είναι η συμβουλή του Χουσαΐ, του Αρχίτη, από τη συμβουλή του Αχιτόφελ». Ο Κύριος είχε αποφασίσει να ματαιώσει το σχέδιο του Αχιτόφελ, ώστε να φέρει καταστροφή στον Αβεσσαλώμ.

Ο Δαβίδ ειδοποιείται και διαφεύγει

15 Τότε είπε ο Χουσαΐ στο Σαδώκ και στον Αβιάθαρ, τους ιερείς: «Αυτά κι αυτά συμβούλεψε ο Αχιτόφελ τον Αβεσσαλώμ και τους πρεσβυτέρους του λαού Ισραήλ, και αυτά κι αυτά τους συμβούλεψα εγώ.

16 Τώρα λοιπόν, στείλτε γρήγορα να ειδοποιήσετε το Δαβίδ και να του πείτε να μη μείνει αυτή τη νύχτα στην κοιλάδα του Ιορδάνη, αλλά να περάσει γρήγορα τον ποταμό, για να μην εξολοθρευτεί κι αυτός και όλος ο λαός που τον ακολουθεί».

17 Ο Ιωνάθαν κι ο Αχιμάας περίμεναν κοντά στην πηγή Ρωγήλ· εκεί θα πήγαινε μια υπηρέτρια να τους δώσει το μήνυμα κι αυτοί θα έπρεπε να το μεταφέρουν

στο βασιλιά Δαβίδ. Δεν τους υποχρέωνε να μπουν στην πόλη από φόβο μήπως γίνουν αντιληπτοί.

18 Ένας νεαρός όμως τους είδε και το είπε στον Αβεσσαλώμ· αλλά οι δυο τους έτρεξαν γρήγορα κι έφτασαν σ' ένα σπίτι στη Βαχουρίμ, που είχε στην αυλή του πηγάδι· εκεί κατέβηκαν και κρύφτηκαν.

19 Η γυναίκα πήγε και άπλωσε ένα σκέπασμα στο στόμιο του πηγαδιού και σκόρπισε πάνω του σπιριά σταριού· έτσι δεν φαινόταν τίποτα.

20 Οι αξιωματούχοι του Αβεσσαλώμ ήρθαν σ' αυτό το σπίτι και ρώτησαν τη γυναίκα: «Πού είναι ο Αχιμάας και ο Ιωνάθαν; » Η γυναίκα τους απάντησε: «Πέρασαν πέρα από το ποτάμι». Αυτοί τους αναζήτησαν, αλλά δεν τους βρήκαν και γύρισαν στην Ιερουσαλήμ.

21 Όταν οι αξιωματούχοι έφυγαν, ο Αχιμάας κι ο Ιωνάθαν ανέβηκαν από το πηγάδι και πήγαν να ειδοποιήσουν το βασιλιά Δαβίδ. «Σηκωθείτε και περάστε γρήγορα το ποτάμι», του είπαν, «γιατί αυτά κι αυτά συμβούλεψε ο Αχιτόφελ εναντίον σας».

22 Έτσι σηκώθηκε ο Δαβίδ κι όλοι όσοι τον ακολουθούσαν και πέρασαν τον Ιορδάνη. Ως τα ξημερώματα δεν υπήρχε κανείς που να μην είχε περάσει τον Ιορδάνη.

23 Ο Αχιτόφελ, όταν είδε ότι δεν ακολούθησαν τη συμβουλή του, σαμάρωσε το γαϊδούρι του κι έφυγε για το σπίτι του, στην πόλη του. Τακτοποίησε τις υποθέσεις του σπιτιού του και μετά κρεμάστηκε. Τον έθαψαν στον τάφο του πατέρα του.

Ο Δαβίδ στη Μαχαναΐμ

24 Ο Δαβίδ είχε κιόλας φτάσει στη Μαχαναΐμ όταν ο Αβεσσαλώμ περνούσε τον Ιορδάνη, μαζί με όλο τον ισραηλιτικό στρατό.

25 Στη θέση του Ιωάβ ο Αβεσσαλώμ είχε διορίσει αρχιστράτηγο τον Αμασά. Ο Αμασά ήταν γιος κάποιου Ισραηλίτη, του Ιθρά, που τον είχε κάνει με την Αβιγαία, κόρη του Ναχάς και αδερφή της Σερουΐας, μητέρας του Ιωάβ.

26 Ο Αβεσσαλώμ και οι Ισραηλίτες στρατοπέδευαν στη Γαλαάδ.

²⁷Όταν έφτανε ο Δαβίδ στη Μαχαναΐμ, ο Σωβεί, γιος του Ναχάς, από την αμμωνιτική πόλη Ραββάθ, ο Μαχείρ, γιος του Αμμιήλ, από την πόλη Λο-Δεβάρ και ο Βαρζιλλαΐ, Γαλααδίτης από τη Ρωγελίμ,

²⁸⁻²⁹έφεραν κρεβάτια, πιάτα, και πήλινα δοχεία· επίσης έφεραν στάρι, κριθάρι, κριθαρένιο αλεύρι, στάρια ψημένα, φασόλια, φακές, μέλι, βούτυρο, πρόβατα και αγελαδινό τυρί για να φάνε ο Δαβίδ και ο λαός που τον ακολουθούσε. Σκέφτηκαν πως θα ήταν όλοι τους πεινασμένοι, διψασμένοι κι εξαντλημένοι από την πορεία τους στην έρημο.

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 18

Θάνατος του Αβεσσαλώμ

¹Ο Δαβίδ επιθεώρησε το στρατό που τον ακολουθούσε, και τοποθέτησε επικεφαλής των αντρών χιλίαρχους κι εκατόνταρχους.

²Τους χώρισε σε τρία μέρη: Το ένα τρίτο υπό τις διαταγές του Ιωάβ, το άλλο τρίτο υπό τις διαταγές του Αβισάι, γιου της Σερουΐας και αδερφού του Ιωάβ, και το άλλο τρίτο υπό τις διαταγές του Ιτταΐ, του Γαθίτη. Ο βασιλιάς τούς ανακοίνωσε: «Θα εκστρατεύσω κι εγώ μαζί σας».

³Αλλά ο στρατός είπε: «Δεν πρέπει να έρθεις μαζί μας. Αν εμείς τραπούμε σε φυγή ή κι αν ακόμα οι μισοί από μας σκοτωθούν, για τους εχθρούς μας είναι αδιάφορο. Εσύ όμως αξίζεις όσο δέκα χιλιάδες από μας! Γι' αυτό είναι προτιμότερο να μείνεις εδώ, στην πόλη και να είσαι έτοιμος να μας βοηθήσεις».

⁴Τότε ο βασιλιάς τούς απάντησε: «Θα κάνω ό, τι εσείς νομίζετε σωστό». Έτσι στάθηκε ο βασιλιάς στο πλάι της πύλης της πόλης, ενώ όλος ο στρατός έβγαινε κατά εκατοντάδες και κατά χιλιάδες.

⁵Τέλος, ο βασιλιάς είπε στον Ιωάβ, στον Αβισάι και στον Ιτταΐ: «Χάρη σάς το ζητάω: μην κάνετε κακό στο νεαρό Αβεσσαλώμ». Κι όλος ο στρατός άκουγε το βασιλιά που έδινε αυτή τη διαταγή στους αρχηγούς, σχετικά με τον Αβεσσαλώμ.

- ⁶Ο στρατός του Δαβίδ ξεκίνησε για ν' αντιμετωπίσει το στρατό του Αβεσσαλώμ. Η μάχη έγινε στο δάσος του Εφραΐμ.
- ⁷Εκεί ο στρατός του Αβεσσαλώμ νικήθηκε από τα στρατεύματα του Δαβίδ κι έπαθε την ημέρα εκείνη μεγάλη καταστροφή, με είκοσι χιλιάδες νεκρούς.
- ⁸Ο πόλεμος επεκτάθηκε σ' όλη την περιοχή. Την ημέρα εκείνη σκοτώθηκαν περισσότεροι στις κακοτοπιές του δάσους, παρά στη μάχη.
- ⁹Ο Αβεσσαλώμ καβάλα στο μουλάρι του, βρέθηκε συμπτωματικά αντιμέτωπος με τους στρατιώτες του Δαβίδ. Και καθώς το μουλάρι πέρασε κάτω από τα πυκνά κλαδιά μιας μεγάλης βελανιδιάς, τα μαλλιά του Αβεσσαλώμ πιάστηκαν στα κλαδιά και κρεμόταν εκεί μετέωρος, ενώ το μουλάρι έφυγε από κάτω του.
- ¹⁰Τον είδε κάποιος και το είπε στον Ιωάβ: «Είδα τον Αβεσσαλώμ να κρέμεται απ' τα κλαδιά μιας βελανιδιάς».
- ¹¹Τότε ο Ιωάβ του είπε: «Αφού τον είδες, γιατί δεν τον σκότωσες επί τόπου; Εγώ θα σου έδινα δέκα ασημένιους σίκλους και μία ζώνη».
- ¹²Αλλά ο άνθρωπος του απάντησε: «Κι αν ακόμα μου μετρούσαν στο χέρι χίλιους ασημένιους σίκλους, εγώ δεν θ' άπλωνα χέρι στο γιο του βασιλιά, γιατί όλοι ακούσαμε το βασιλιά που έδινε τη διαταγή σ' εσένα, στον Αβισάι και τον Ιτταΐ: “προσέξτε μου το νεαρό Αβεσσαλώμ”».
- ¹³Αν παρέβαινα τη διαταγή του βασιλιά και σκότωνα τον Αβεσσαλώμ, ο βασιλιάς θα το μάθαινε, αφού τίποτα δε μένει κρυφό απ' αυτόν. Και τότε ούτε εσύ ο ίδιος δε θα φρόντιζες να με υπερασπιστείς».
- ¹⁴Ο Ιωάβ του φώναξε: «Δεν έχω καιρό να χάνω μ' εσένα». Πήρε τρία ακόντια στα χέρια του και πήγε και τα βύθισε στην καρδιά του Αβεσσαλώμ, ενώ αυτός ήταν ακόμα ζωντανός, κρεμασμένος στη βελανιδιά.
- ¹⁵Τότε δέκα νέοι, οπλοφόροι του Ιωάβ, περικύκλωσαν τον Αβεσσαλώμ, τον χτύπησαν και τον αποτέλειωσαν.

16Ο Ιωάβ σήμανε με τη σάλπιγγα το τέλος της μάχης, κι ο στρατός του Δαβίδ σταμάτησε την καταδίωξη των Ισραηλιτών.

17Πήραν τον Αβεσσαλώμ και τον έριξαν σ' ένα λάκκο στο δάσος κι έστησαν πάνω του ένα μεγάλο σωρό από λιθάρια. Ύστερα έφυγαν οι Ισραηλίτες, καθέννας για το σπίτι του.

18Όταν ακόμα ζούσε Αβεσσαλώμ, είχε παραγγείλει και έστησαν γι' αυτόν μια πέτρινη στήλη. Είν' αυτή που βρίσκεται στην Κοιλάδα του Βασιλιά, γιατί σκεφτόταν ότι δεν είχε γιο για να διατηρήσει τη μνήμη του ονόματός του. Είχε δώσει μάλιστα το όνομά του στη στήλη και ονομάζεται μέχρι σήμερα «Μνημείο του Αβεσσαλώμ».

Ο Δαβίδ πληροφορείται το θάνατο του Αβεσσαλώμ

19Τότε ο Αχιμάας, γιος του Σαδώκ, είπε στον Ιωάβ: «Άσε με να τρέξω και ν' αναγγείλω στο βασιλιά ότι ο Κύριος τον έσωσε απ' τους εχθρούς του».

20Ο Ιωάβ όμως του είπε: «Όχι, γιατί σήμερα δε θα είσαι αγγελιοφόρος καλών ειδήσεων. Άλλη μέρα θα πας να μεταφέρεις τα νέα. Όχι όμως σήμερα, γιατί ο γιος του βασιλιά είναι νεκρός».

21Τότε είπε ο Ιωάβ στον Αιθίοπα δούλο του το Χουσί: «Πήγαινε ν' αναγγείλεις στο βασιλιά όσα είδες». Ο Χουσί προσκύνησε τον Ιωάβ και έφυγε.

22Ο Αχιμάας ξαναείπε στον Ιωάβ: «Ό, τι και να συμβεί, άσε με να τρέξω κι εγώ μετά το Χουσί». Αλλά ο Ιωάβ του απάντησε: «Γιατί να τρέξεις, γιε μου; Δεν πρόκειται για καμιά ευχάριστη είδηση, για να πάρεις αμοιβή! »

23Ο Αχιμάας αποκρίθηκε: «Όπως και να 'χει το πράγμα, θέλω να τρέξω». Κι ο Ιωάβ του είπε: «Καλά πήγαινε». Έτρεξε, λοιπόν, από το δρόμο της κοιλάδας του Ιορδάνη και προσπέρασε το Χουσί.

24Ο Δαβίδ περίμενε ανάμεσα στις δύο πύλες της πόλεως, την εσωτερική και την εξωτερική. Κάποια στιγμή ανέβηκε ο φρουρός στη στέγη της πύλης, πάνω στο τείχος· κοίταξε πέρα μακριά και είδε έναν άνθρωπο που έτρεχε μόνος του.

²⁵Αμέσως φώναξε και το ανάγγειλε στο βασιλιά. Ο βασιλιάς είπε: «Αν είναι μόνος του, φέρνει καλές ειδήσεις». Ο αγγελιοφόρος έτρεχε συνεχώς και πλησίαζε.

²⁶Τότε ο φρουρός είδε κι άλλον ένα να τρέχει και φώναξε προς την πύλη: «Να κι άλλος ένας, που τρέχει κι αυτός μόνος του». Ο βασιλιάς είπε: «Κι αυτός φέρνει καλές ειδήσεις».

²⁷Ο φρουρός είπε: «Έτσι που τρέχει ο πρώτος, μου φαίνεται πως είναι ο Αχιμάας, ο γιος του Σαδώκ». Και είπε ο βασιλιάς: «Είναι αξιόλογος άνθρωπος· θα φέρνει οπωσδήποτε καλές ειδήσεις».

²⁸Ο Αχιμάας φτάνοντας φώναξε στο βασιλιά: «Χαίρε! » και τον προσκύνησε με το πρόσωπο στη γη. «Ευλογημένος να 'ναι ο Κύριος, ο Θεός σου», είπε μετά, «που σου παρέδωσε τους ανθρώπους, που επαναστάτησαν εναντίον σου, κύριέ μου, βασιλιά! »

²⁹Ο βασιλιάς ρώτησε: «Είναι καλά ο νεαρός Αβεσσαλώμ; » Ο Αχιμάας απάντησε: «Όταν ο δούλος σου ο Ιωάβ με έστειλε, παρατήρησα μεγάλη αναστάτωση. Αλλά δεν ξέρω τι έγινε».

³⁰Ο βασιλιάς τού είπε: «Παραμέρισε και στάσου εδώ κοντά». Και στάθηκε παράμερα.

³¹Τότε ακριβώς ήρθε ο Χουσί και είπε στο βασιλιά: «Μια καλή είδηση για σένα, κύριέ μου, βασιλιά! Ο Κύριος σήμερα σου απέδωσε δικαιοσύνη και σε απάλλαξε απ' όλους εκείνους που είχαν επαναστατήσει εναντίον σου».

³²«Είναι καλά ο νεαρός Αβεσσαλώμ; » ρώτησε ο βασιλιάς το Χουσί. Εκείνος απάντησε: «Μακάρι να καταλήξουν σαν αυτόν το νεαρό οι εχθροί σου κύριέ μου, βασιλιά, κι όλοι όσοι επαναστατούν εναντίον σου με σκοπό να σε βλάψουν».

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 19

¹Τότε ο βασιλιάς ταραχτήκε. Ανέβηκε στο δωμάτιο πάνω από την πύλη κι έκλαιγε. Βημάτιζε κι έλεγε: «Γιε μου Αβεσσαλώμ! Γιε μου, γιε μου

Αβεσσαλώμ! Μακάρι να είχα σκοτωθεί εγώ αντί για σένα, Αβεσσαλώμ, γιε μου, γιε μου! »

Ο Ιωάβ επιτιμάει το Δαβίδ

²Ήρθαν κι έφεραν την είδηση στον Ιωάβ ότι ο βασιλιάς κλαίει και πενθεί για τον Αβεσσαλώμ.

³Εκείνη την ημέρα η νίκη είχε μεταβληθεί σε πένθος σ' όλον το λαό, γιατί όλοι άκουγαν να λέγεται ότι ο βασιλιάς ήταν καταλυπημένος για το γιο του.

⁴Την ίδια μέρα ο στρατός μπήκε στην πόλη κρυφά, σαν ντροπιασμένος που είχε εγκαταλείψει τη μάχη.

⁵Ο βασιλιάς είχε το πρόσωπό του σκεπασμένο και συνέχιζε να φωνάζει: «Γιε μου, Αβεσσαλώμ! Αβεσσαλώμ, γιε μου, γιε μου! »

⁶Ο Ιωάβ μπήκε στον κοιτώνα του βασιλιά και του είπε: «Σήμερα ντρόπιασες όλους τους στρατιώτες σου, που έσωσαν τη ζωή σου και τη ζωή των γιων σου, των θυγατέρων σου, των γυναικών σου και των παλλακίδων σου.

⁷Αγαπάς εκείνους που σε μισούν και μισείς εκείνους που σ' αγαπούν. Σήμερα απέδειξες ότι δεν εκτιμάς ούτε το στρατό σου ούτε τους αρχηγούς του. Τώρα καταλαβαίνω πως αν ο Αβεσσαλώμ ήταν ζωντανός και όλοι εμείς νεκροί, αυτό θα σ' ευχαριστούσε.

⁸Τώρα λοιπόν σήκω, βγες και μίλησε φιλικά στους στρατιώτες σου. Ορκίζομαι στον Κύριο ότι αν δε βγεις, κανείς δε θα μείνει αυτή τη νύχτα μαζί σου· και το κακό που θα πάθεις θα είναι μεγαλύτερο απ' όλες τις συμφορές που σ' έχουν βρεί, από τα νιάτα σου μέχρι σήμερα».

Ο Δαβίδ επιστρέφει στην Ιερουσαλήμ

⁹Τότε σηκώθηκε ο βασιλιάς και κάθισε στην πύλη της πόλης. Όταν αναγγέλθηκε στο στρατό ότι ο βασιλιάς καθόταν στην πύλη, συγκεντρώθηκαν όλοι οι στρατιώτες μπροστά στον βασιλιά. Στο μεταξύ οι Ισραηλίτες, οι στρατιώτες του Αβεσσαλώμ, είχαν φύγει και είχαν γυρίσει καθένας στο σπίτι του.

10 Σ' όλες τις φυλές του Ισραήλ γίνονταν έντονες συζητήσεις ανάμεσα στο λαό: «Ο βασιλιάς μάς έσωσε από τους εχθρούς μας», έλεγαν. «Αυτός μας ελευθέρωσε από τους Φιλισταίους. Και τώρα έφυγε από τη χώρα εξαιτίας του Αβεσσαλώμ.

11 Ο Αβεσσαλώμ, όμως, που τον χρίσαμε βασιλιά μας, σκοτώθηκε στη μάχη. Τώρα, λοιπόν, τι περιμένουμε και δε φροντίζουμε να ξαναφέρουμε το βασιλιά Δαβίδ; »

12 Αυτά που έλεγαν οι Ισραηλίτες, έφτασαν και στο βασιλιά Δαβίδ. Έστειλε μήνυμα, λοιπόν, στο Σαδώκ και στον Αβιάθαρ, τους ιερείς, να πουν στους πρεσβυτέρους της φυλής Ιούδα: «Γιατί καθυστερείτε να ξαναφέρετε το βασιλιά στο ανάκτορό του;

13 Εσείς είσαστε αδέρφια μου, σάρκα μου και αίμα μου. Γιατί να μείνετε οι τελευταίοι που θα ξαναφέρετε το βασιλιά; »

14 Και στον Αμασά διέταξε να πουν: «Εσύ είσαι αίμα μου και σάρκα μου. Να με θανατώσει ο Κύριος, αν δεν γίνεις ισόβιος αρχιστράτηγός μου, στη θέση του Ιωάβ».

15 Τα λόγια του Δαβίδ λύγισαν την καρδιά όλων των αντρών της φυλής Ιούδα. Με ομόφωνη συμφωνία έστειλαν μήνυμα στο βασιλιά: «Γύρισε», του έλεγαν, «μαζί με όλους τους ανθρώπους σου».

16 Ο βασιλιάς πήρε το δρόμο του γυρισμού κι έφτασε στον Ιορδάνη. Οι άντρες της φυλής Ιούδα ήρθαν στα Γάλγαλα για να τον προϋπαντήσουν και να τον βοηθήσουν να περάσει το ποτάμι.

17 Τότε έτρεξε κι ο Σιμεΐ, γιος του Γερά, ο Βενιαμινίτης, που καταγόταν από τη Βαχουρίμ και βιάστηκε να πάει με τους άντρες της φυλής Ιούδα για να προϋπαντήσει το βασιλιά Δαβίδ.

18 Μαζί του ήταν και χίλιοι Βενιαμινίτες και ο Σιβά, ο υπηρέτης της οικογένειας του Σαούλ, με τους δεκαπέντε γιους του και τους είκοσι υπηρέτες του. Ήρθαν κι αυτοί στον Ιορδάνη να προϋπαντήσουν το βασιλιά.

19 Όλοι αυτοί διαβήκαν το πέρασμα του ποταμού, για να μεταφέρουν την οικογένεια του βασιλιά και να εκτελέσουν τυχόν προσταγές του.

Ο Δαβίδ δείχνει έλεος στο Σιμεΐ

Ενώ ο βασιλιάς περνούσε τον Ιορδάνη, ο Σιμεΐ, γιος του Γερά, έπεσε μπροστά του.

20 «Μη μου λογαριάσεις, κύριέ μου βασιλιά, την αμαρτία μου! » του είπε. «Έέχνα το κακό που σου 'κανα εγώ, ο δούλος σου, την ημέρα που έβγαινες από την Ιερουσαλήμ· μην το σκέφτεσαι πια βασιλιά μου.

21 Ο δούλος σου αναγνωρίζω ότι αμάρτησα. Και να, σήμερα ήρθα πρώτος απ' όλες τις φυλές του Ιωσήφ για να σε συναντήσω κύριέ μου, βασιλιά».

22 Τότε ο Αβισάι, γιος της Σερουΐας πήρε το λόγο και είπε: «Πρέπει να πεθάνει ο Σιμεΐ, γιατί καταράστηκε τον εκλεκτό του Κυρίου».

23 Αλλά ο Δαβίδ είπε στον Αβισάι και στον αδερφό του τον Ιωάβ: «Τι σχέση έχετε εσείς μ' εμένα, γιοι της Σερουΐας, και μ' ενοχλείτε σήμερα; Κανείς δεν πρέπει να σκοτωθεί στον Ισραήλ σήμερα που αποκτώ τη βεβαιότητα ότι είμαι πραγματικά ο βασιλιάς αυτού του λαού».

24 Μετά γύρισε και είπε στο Σιμεΐ: «Δε θα πεθάνεις». Και του το υποσχέθηκε με όρκο.

Ο Δαβίδ δείχνει έλεος στο Μεμφιβοσθέ

25-26 Ο Μεμφιβοσθέ, εγγονός του Σαούλ, ήρθε κι αυτός από την Ιερουσαλήμ για να προϋπαντήσει το βασιλιά. Δεν είχε πλύνει τα πόδια του, ούτε είχε περιποιηθεί τα γένεια του, ούτε είχε πλύνει τα ρούχα του από την ημέρα που είχε φύγει ο βασιλιάς ως εκείνη την ημέρα που γύριζε νικητής. Όταν τον είδε ο βασιλιάς του είπε: «Γιατί δεν ήρθες μαζί μου, Μεμφιβοσθέ; »

27 Εκείνος απάντησε: «Κύριέ μου βασιλιά, ο υπηρέτης μου με εξαπάτησε. Εγώ, ο δούλος σου, του είχα πει να σαμαρώσει το γαϊδούρι για μένα, για να ανέβω πάνω του και να έρθω μαζί σου, επειδή είμαι ανάπηρος στα πόδια.

28 Αλλά αυτός με συκοφάντησε σ' εσένα, κύριέ μου βασιλιά. Όμως εσύ είσαι σαν άγγελος του Θεού. Κάνε λοιπόν όπως νομίζεις, ό, τι σου φαίνεται καλό.

²⁹Όλη η οικογένεια του πατέρα μου ήταν άνθρωποι άξιοι θανάτου μπροστά σου, κύριέ μου βασιλιά. Εσύ όμως έβαλες το δούλο σου ανάμεσα σ' αυτούς που έτρωγαν στο τραπέζι σου. Τι άλλο δικαίωμα μπορώ να έχω ακόμα; Και τι άλλη χάρη να ζητήσω από σένα, βασιλιά; »

³⁰Ο βασιλιάς απάντησε: «Τι χρειάζονται όλ' αυτά τα λόγια; Είπα: εσύ και ο Σιβά θα μοιραστείτε τα χωράφια του Σαούλ».

³¹Τότε ο Μεμφιβοσθέ αποκρίθηκε στο βασιλιά: «Ας τα πάρει όλα ο Σιβά! Φτάνει εσύ, κύριέ μου βασιλιά, να γυρίσεις στο ανάκτορό σου σώος και αβλαβής! »

Ο Δαβίδ προσφέρεται να ευεργετήσει το Βαρζιλλαϊ

³²Ο Βαρζιλλαϊ, ο Γαλααδίτης, κατέβηκε από την Ρωγελίμ και πέρασε με το βασιλιά τον Ιορδάνη, για να τον αποχαιρετήσει εκεί.

³³Ήταν πολύ ηλικιωμένος, ογδόντα χρόνων. Αυτός φρόντιζε για το φαγητό του βασιλιά όταν κατοικούσε στη Μαχαναΐμ, γιατί ήταν πολύ πλούσιος άνθρωπος.

³⁴Ο βασιλιάς τού είπε: «Έλα μαζί μου, Βαρζιλλαϊ, κι εγώ θα φροντίζω για το φαγητό σου, όσο θα είσαι μαζί μου στην Ιερουσαλήμ».

³⁵Εκείνος όμως απάντησε στο βασιλιά: «Πόσα χρόνια ζωής έχω ακόμα για ν' ανέβω μαζί σου, βασιλιά μου, στην Ιερουσαλήμ;

³⁶Σήμερα εγώ, ο δούλος σου, είμαι ογδόντα χρονών. Δεν μπορώ πια να απολαύσω τις ομορφιές της ζωής. Δεν μπορώ να καταλάβω τη γεύση αυτών που τρώω και πίνω. Δεν μπορώ πια ν' ακούω και να χαίρομαι τους τραγουδιστές και τις τραγουδίστριες. Γιατί να σου γίνω βάρος, κύριέ μου, βασιλιά;

³⁷Μόλις που μπορώ να σε συνοδεύσω για λίγο στο πέρασμα του Ιορδάνη. Γιατί να μου κάνεις, βασιλιά μου, μια τέτοια ανταπόδοση;

³⁸Επίτρεψέ μου, λοιπόν, να γυρίσω και να πεθάνω στην πόλη μου, κοντά στον τάφο των γονέων μου. Είν' εδώ, όμως, ο δούλος μου ο Χιμάμ· ας έρθει αυτός μαζί σου, κύριέ μου βασιλιά, και κάνε γι' αυτόν ό, τι σου φαίνεται καλό».

³⁹Ο βασιλιάς είπε: «Ας έρθει μαζί μου ο Χιμάμ, κι εγώ θα κάνω γι' αυτόν ό, τι μου ζητήσεις».

⁴⁰Πέρασε όλος ο στρατός τον Ιορδάνη· κι όταν ο βασιλιάς πέρασε κι αυτός, φίλησε το Βαρζιλλαΐ και τον ευλόγησε, κι ο Βαρζιλλαΐ γύρισε στο σπίτι του.

Ο Ιούδας και ο Ισραήλ φιλονικούν για το βασιλιά

⁴¹Ο βασιλιάς έφτασε στα Γάλγαλα κι ο Χιμάμ ήταν μαζί του. Όλος ο στρατός του Ιούδα και ο μισός στρατός του Ισραήλ συνόδευαν το βασιλιά.

⁴²Τότε οι Ισραηλίτες πλησίασαν το βασιλιά και τον ρώτησαν: «Με ποιο δικαίωμα, βασιλιά, σε άρπαξαν οι άντρες της φυλής Ιούδα και σ' έφεραν, εσένα και την οικογένειά σου, μαζί και το στρατό σου, πέρα από τον Ιορδάνη;»

⁴³Οι άντρες της φυλής Ιούδα απάντησαν στους Ισραηλίτες: «Ο βασιλιάς συγγενεύει περισσότερο μ' εμάς. Κι εσείς γιατί οργιστήκατε μ' αυτή μας την ενέργεια; Μήπως εξαρτηθήκαμε οικονομικά από το βασιλιά ή μήπως μας δωροδόκησε;»

⁴⁴Οι Ισραηλίτες αποκρίθηκαν στους άντρες του Ιούδα: «Εμείς έχουμε δέκα φορές περισσότερα δικαιώματα στο βασιλιά από σας», τούς είπαν, «έστω κι αν ο Δαβίδ είναι απ' τη φυλή σας. Γιατί μας περιφρονείτε; Δεν ήμασταν εμείς οι πρώτοι που προτείναμε να ξαναφέρουμε το βασιλιά μας;» Οι άντρες όμως του Ιούδα απάντησαν με γλώσσα σκληρότερη από κείνη των Ισραηλιτών.

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 20

Η ανταρσία του Σεβά

¹Εκεί στα Γάλγαλα ζούσε ένας Βενιαμινίτης, κακοήθης άνθρωπος, που ονομαζόταν Σεβά, γιος του Βιχρί. Αυτός σάλπισε με τη σάλπιγγα και είπε: «Εμείς δεν έχουμε καμιά σχέση με το Δαβίδ, ούτε κοινή κληρονομιά με το γιο του Ιεσσαί. Γυρίστε καθένας σπίτι του, Ισραηλίτες».

²Τότε όλοι οι Ισραηλίτες άφησαν το Δαβίδ και ακολούθησαν το Σεβά· οι άντρες της φυλής Ιούδα, όμως, έμειναν πιστοί στο βασιλιά τους και τον συνόδεψαν από τον Ιορδάνη ως την Ιερουσαλήμ.

³Όταν ήρθε ο βασιλιάς στο ανάκτορό του στην Ιερουσαλήμ, πήρε τις δέκα παλλακίδες, που τις είχε αφήσει να φυλάνε το ανάκτορο, και τις εγκατέστησε σ' ένα σπίτι που φυλασσόταν καλά. Φρόντιζε για τη διατροφή τους, αλλά δεν είχε πια σχέσεις μαζί τους. Έμειναν έτσι αποκλεισμένες, ως το θάνατό τους, σαν ζωντοχήρες.

⁴Στη συνέχεια ο βασιλιάς είπε στον Αμασά: «Συγκέντρωσε μου το στρατό της φυλής Ιούδα και σε τρεις μέρες να έρθετε εδώ».

⁵Ο Αμασά πήγε να εκτελέσει τη διαταγή, καθυστέρησε όμως περισσότερο από το χρόνο που του είχε ορίσει ο Δαβίδ.

⁶Έτσι ο Δαβίδ είπε στον Αβισάι: «Ο Σεβά, ο γιος του Βιχρί, θα μας προξενήσει μεγαλύτερο κακό απ' ό, τι ο Αβεσσαλώμ. Πάρε τους άντρες της φρουράς μου και καταδίωξέ τον, για να μην καταλάβει οχυρωμένες πόλεις και μας διαφύγει».

⁷Έτσι ο στρατός του Ιωάβ και μαζί οι Χερεθαίοι και οι Φελεθαίοι της βασιλικής φρουράς, δηλαδή όλοι οι εκπαιδευμένοι πολεμιστές, ακολούθησαν τον Αβισάι και βγήκαν από την Ιερουσαλήμ για να καταδιώξουν το Σεβά, γιο του Βιχρί.

⁸Όταν πλησίασαν στο Μεγάλο Λιθάρι κοντά στη Γαβαών, τους συνάντησε ο Αμασά. Ο Ιωάβ ήταν ντυμένος την πολεμική του εξάρτυση ζωσμένος το σπαθί του, που το 'χε δέσει στο γοφό του, μέσα στη θήκη του. Καθώς προχώρησε, όμως, το σπαθί του έπεσε από τη θήκη.

⁹«Είσαι καλά, αδερφέ μου; » είπε στον Αμασά ο Ιωάβ και με το δεξί του χέρι έπιασε το γέني του για να τον φιλήσει.

¹⁰Ο Αμασά δεν πρόσεξε το ξίφος, που κρατούσε ο Ιωάβ στο αριστερό του χέρι. Ο τελευταίος τού το κάρφωσε στην κοιλιά και ξεχύθηκαν τα σπλάχνα του στη γη· πέθανε αμέσως, δίχως δεύτερο χτύπημα. Ύστερα ο Ιωάβ κι ο αδερφός του ο Αβισάι καταδίωξαν το Σεβά, γιο του Βιχρί.

¹¹⁻¹²Ο Αμασά κοιτόταν καταμεσίς του δρόμου μέσα στο αίμα. Ο Ιωάβ είχε βάλει κοντά στο πτώμα έναν από τους άντρες του να φωνάζει προς τους

στρατιώτες της φυλής Ιούδα: «Όποιος αγαπάει τον Ιωάβ κι όποιος ανήκει στο Δαβίδ ας ακολουθήσει τον Ιωάβ». Παρατήρησε όμως ο στρατιώτης εκείνος ότι όλοι όσοι περνούσαν από 'κει κοντοστέκονταν. Γι' αυτό μετέφερε τον Αμασά έξω απ' το δρόμο, σ' ένα χωράφι, κι έριξε πάνω του ένα ρούχο.

13 Μετά απ' αυτό όλοι ακολούθησαν τον Ιωάβ, στην καταδίωξη του Σεβά, γιου του Βιχρί.

14 Ο Σεβά πέρασε από όλες τις φυλές του Ισραήλ ως την πόλη Αβέλ- Βαιθ-Μααχά κι όλοι οι Βιχρίτες συγκεντρώθηκαν και τον ακολούθησαν.

15 Ο στρατός του Ιωάβ ήρθε και τον πολιορκήσε στην πόλη. Κατασκεύασαν γύρω της ανάχωμα που έφτανε ως το προτείχισμα, κι όλοι οι στρατιώτες έσκαβαν κάτω από το τείχος για να το γκρεμίσουν.

16 Τότε μια γυναίκα μυαλωμένη φώναξε από την πόλη: «Ακούστε, ακούστε! Πέστε στον Ιωάβ να πλησιάσει ως εδώ· θέλω να του μιλήσω».

17 Ο Ιωάβ πλησίασε. «Εσύ είσαι ο Ιωάβ; » τον ρώτησε η γυναίκα. «Εγώ είμαι», απάντησε εκείνος. Η γυναίκα τού είπε: «Άκου τα λόγια της δούλης σου». «Ακούω», είπε αυτός.

18 Η γυναίκα συνέχισε: «Τον παλιό καιρό συνήθιζαν να λένε, “πήγαινε πάντως να πάρεις συμβουλή στην Αβέλ” κι έτσι η υπόθεση τακτοποιόταν.

19 Η πόλη μας είναι μια από τις πιο ειρηνικές και πιστές του Ισραήλ. Εσύ τώρα ζητάς να καταστρέψεις μια πόλη από τις σπουδαιότερες του Ισραήλ. Γιατί θέλεις ν' αφανίσεις την ιδιοκτησία του Κυρίου; »

20 «Εγώ ποτέ! » φώναξε ο Ιωάβ. «Καμιά πρόθεση δεν έχω να καταστρέψω και ν' αφανίσω.

21 Δεν υπάρχει τέτοιο θέμα· πρόκειται μόνο για κάποιον από την ορεινή περιοχή του Εφραΐμ, με τ' όνομα Σεβά, γιο του Βιχρί, που επαναστάτησε εναντίον του βασιλιά Δαβίδ. Παραδώστε μόνον αυτόν, κι εγώ θα λύσω την πολιορκία». «Τότε καλά», είπε η γυναίκα στον Ιωάβ. «Θα σου ρίξουν το κεφάλι του από το τείχος».

²²Η γυναίκα μπήκε στην πόλη και μίλησε σ' όλο τον λαό με φρόνηση. Έκοψαν λοιπόν το κεφάλι του Σεβά και το έριξαν στον Ιωάβ. Τότε αυτός σάλπισε με τη σάλπιγγα κι αμέσως οι στρατιώτες έλυσαν την πολιορκία και πήγε καθένας σπίτι του. Ο Ιωάβ γύρισε στην Ιερουσαλήμ, στο βασιλιά.

Οι αξιωματούχοι του Δαβίδ
(8,15-18· Α' Χρ 18,14-17)

²³Ο Ιωάβ ήταν γενικός αρχιστράτηγος του ισραηλιτικού στρατού. Ο Βεναΐας, γιος του Ιεωϊαδά, ήταν αρχηγός των Χερεθαίων και των Φελεθαίων.

²⁴Ο Αδωράμ ήταν επόπτης των καταναγκαστικών έργων κι ο Ιωσαφάτ, γιος του Αχιλούδ, ήταν υπομνηματογράφος.

²⁵Ο Σεβά ήταν γραμματέας του κράτους και ο Σαδώκ κι ο Αβιάθαρ ήταν ιερείς.

²⁶Επίσης ο Ιρά, ο Ιαιερίτης, ήταν κι αυτός ιερέας του Δαβίδ.

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 21

Οι απόγονοι του Σαούλ θανατώνονται

¹Την εποχή που βασίλευε ο Δαβίδ, έπεσε πείνα στη χώρα και κράτησε τρία συνεχή χρόνια. Ο Δαβίδ ρώτησε σχετικά τον Κύριο κι ο Κύριος του αποκρίθηκε: «Αυτό έγινε εξαιτίας των φόνων που έκανε ο Σαούλ και οι δικοί του, όταν έδωσε διαταγή να θανατωθούν οι Γαβαωνίτες».

²(Οι Γαβαωνίτες δεν ήταν Ισραηλίτες, αλλά υπολείμματα των Αμορραίων. Οι Ισραηλίτες τούς είχαν υποσχεθεί με όρκο να τους αφήσουν στη ζωή. Αλλά ο Σαούλ, από υπερβολικό ζήλο για το λαό του Ισραήλ και του Ιούδα, είχε επιδιώξει κάποτε να τους σκοτώσει).

³Κάλεσε, λοιπόν, ο βασιλιάς Δαβίδ τους Γαβαωνίτες και τους ρώτησε: «Τι μπορώ να κάνω για σας; Πώς μπορώ να επανορθώσω το κακό που πάθατε, ώστε να σταματήσετε να καταριέστε το λαό του Κυρίου και να τον ευλογήσετε; »

⁴Οι Γαβαωνίτες του απάντησαν: «Η διαφορά μας με το Σαούλ και την οικογένειά του δεν είναι για μας υπόθεση που κανονίζεται με ασήμι και

χρυσάφι, ούτε θέλουμε να σκοτώσεις για χάρη μας κανέναν από τους Ισραηλίτες». Ο Δαβίδ απάντησε: «Πείτε μου τι θέλετε, κι εγώ θα σας το κάνω».

⁵Οι Γαβαωνίτες του απάντησαν: «Αυτός ο άνθρωπος μας κατέστρεψε και σκόπευε να μας εξοντώσει και να μας εξαφανίσει απ' όλη την περιοχή του Ισραήλ.

⁶Ας μας παραδοθούν, λοιπόν, εφτά άντρες από τους απογόνους του να τους κρεμάσουμε ενώπιον του Κυρίου, στη Γιβεά, την πόλη όπου κατοικούσε ο Σαούλ, ο εκλεκτός του Κυρίου». Ο βασιλιάς απάντησε: «Θα σας τους παραδώσω».

⁷Ο Δαβίδ όμως εξείρεσε το Μεμφιβοσθέ, γιο του Ιωνάθαν κι εγγονό του Σαούλ, επειδή Δαβίδ και Ιωνάθαν είχαν δώσει σχετικό όρκο μεταξύ τους, στο όνομα του Κυρίου.

⁸Διέταξε, λοιπόν, να βρουν τον Αρμωνί και το Μεμφιβοσθέ, που ήταν γιοι της Ρισπά, κόρης του Αϊά, και τους είχε γεννήσει στο Σαούλ, καθώς και τους πέντε γιους της Μιχάλ, κόρης του Σαούλ, που τους είχε γεννήσει στον Αδριήλ γιο του Βαρζιλλαΐ, του Μεχολαθίτη,

⁹και τους παρέδωσε στους Γαβαωνίτες. Εκείνοι τους κρέμασαν στο βουνό, κοντά στη Γιβεά, ενώπιον του Κυρίου, και πέθαναν και οι εφτά μαζί. Η εκτέλεση έγινε τις πρώτες μέρες του θερισμού των κριθαριών.

¹⁰Η Ρισπά, κόρη του Αϊά, έστρωσε το πένθιμο φόρεμά της πάνω στο βράχο, κάθισε πάνω του και δεν άφηνε τα όρνεα να πλησιάζουν στα πτώματα την ημέρα ή τ' άγρια θηρία τη νύχτα. Εκεί έμεινε από την αρχή του θερισμού ως τότε που ήρθε από τον ουρανό βροχή πάνω στους νεκρούς.

¹¹Όταν αναγγέλθηκε στο Δαβίδ αυτό που έκανε η Ρισπά, η παλλακίδα του Σαούλ,

¹²διέταξε και πήραν τα οστά του Σαούλ και του Ιωνάθαν, του γιου του, από τους κατοίκους της Ιαβές, στη Γαλαάδ. Οι κάτοικοί της τα είχαν κλέψει από

την πλατεία της Βαιθ-Σεάν, όπου τους είχαν κρεμάσει οι Φιλιισταίοι, τότε που σκότωσαν το Σαούλ στα όρη Γελβουέ.

13-14 Πήρε, λοιπόν, ο Δαβίδ τα οστά του Σαούλ και του Ιωνάθαν από την Ιαβές και, μαζί με τα οστά αυτών που είχαν κρεμαστεί, τα έθαψαν στην περιοχή της φυλής Βενιαμίν, στη Σηλά, στον τάφο του Κις, πατέρα του Σαούλ. Κι αφού έκαναν όλα όσα διέταξε ο βασιλιάς, ο Θεός έδειξε πάλι την εύνοιά του στη χώρα και σταμάτησε το λιμό.

Νέοι πόλεμοι του Δαβίδ εναντίον των γιγάντων

15 Ανάμεσα στους Φιλισταίους και στους Ισραηλίτες έγινε πάλι πόλεμος. Ο Δαβίδ βγήκε με το στρατό του στο πεδίο της μάχης, αλλά κουράστηκε.

16 Ένας γίγαντας, ο Ισβί-Βενώβ, που το ακόντιό του ζύγιζε τριακόσιους σίκλους χαλκού και ήταν ζωσμένος ένα καινούργιο σπαθί, όρμησε αποφασισμένος να σκοτώσει το Δαβίδ.

17 Αλλά ο Αβισάι, γιος της Σερουΐας, βοήθησε το Δαβίδ, χτύπησε το Φιλισταίο και τον σκότωσε. Τότε οι στρατιώτες του Δαβίδ τον εξόρκισαν και του είπαν: «Δεν θα βγαίνεις πια μαζί μας στη μάχη για να μη σβήσει η βασιλεία του Ισραήλ».

18 Μετά απ' αυτά, έγινε πάλι πόλεμος στη Γωβ εναντίον των Φιλισταίων. Εκεί ο Σιββεχαΐ ο Χουσαθίτης, σκότωσε το γίγαντα Σαφ.

19 Σ' έναν άλλο πόλεμο, που έγινε πάλι στη Γωβ εναντίον των Φιλισταίων, ο Ελχανάν, γιος του Ιαρέ-Ορεγίμ του Βηθλεεμίτη, σκότωσε το Γολιάθ το Γαθίτη, που το ξύλο της λόγχης του ήταν σαν το αντί του αργαλειού.

20 Έγινε, όμως, και πάλι πόλεμος στη Γαθ. Εκεί ήταν ένας γίγαντας εξαδάκτυλος στα χέρια και στα πόδια (συνολικά είχε είκοσι τέσσερα δάκτυλα).

21 Αυτός πρόσβαλλε συνέχεια τους Ισραηλίτες, αλλά ο Ιωνάθαν, γιος του Σαμμά και ανεψιός του Δαβίδ, τον σκότωσε.

22 Και οι τέσσερις αυτοί Φιλισταίοι πολεμιστές ήταν απόγονοι του Ραφά στη Γαθ, και σκοτώθηκαν από το Δαβίδ και τους στρατιώτες του.

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 22

Νικητήριο ύμνος του Δαβίδ

(Ψαλμός 18)

- ¹Όταν ο Κύριος απάλλαξε το Δαβίδ απ' όλους τους εχθρούς του και από το Σαούλ, ο Δαβίδ του απηύθυνε τον παρακάτω ύμνο:
- ²Εσύ είσαι, Κύριε, το καταφύγιό μου, το φρούριό μου κι ο ελευθερωτής μου.
- ³Θεέ μου εσύ είς' ο βράχος μου, όπου και καταφεύγω· η ασπίδα μου κι η δύναμη που με λυτρώνει· είσαι ο ψηλός ο πύργος μου, το καταφύγιό μου. Είς' ο σωτήρας, που με σώζει από την αδικία.
- ⁴Στον Κύριο ανήκει κάθε ύμνος. Αυτόν καλώ να με βοηθήσει κι απ' τους εχθρούς μου σώζομαι.
- ⁵Κύματα με περικύκλωσαν θανάτου, ποταμοί ολέθρου με κατατρόμαξαν.
- ⁶Με ζώσαν τα δεσμά του άδη κι ο θάνατος μου 'στησε τις παγίδες του.
- ⁷Φώναξα μες στη θλίψη μου στον Κύριο, απ' το Θεό μου ζήτησα βοήθεια. Άκουσε τη φωνή μου απ' το ναό του κι η έκκλησή μου προς εκείνον για βοήθεια έγινε δεκτή.
- ⁸Τότε η γη σαλεύτηκε και άρχισε να τρέμει. Ταράχτηκαν τα ουρανοθέμελα και σείστηκαν, γιατί' ήταν οργισμένος.
- ⁹Βγήκε καπνός απ' τους μυκτήρες του κι από το στόμα του μια καταλυτική φωτιά έβγαινε, ανάμικτη με κάρβουνα αναμμένα.
- ¹⁰Χαμήλωσε τα ουράνια και κατέβηκε, κάτω απ' τα πόδια του το σύννεφο του γνόφου.
- ¹¹Ανέβηκε στα χερουβίμ και πέταξε, με τα φτερά εμφανίστηκε του ανέμου.
- ¹²Με το σκοτάδι μια σκηνή τριγύρω του έφτιαξε με τα πυκνά τα σύννεφα, τα σκοτεινά νερά.
- ¹³Από τη λάμψη, που μπροστά του προχωρούσε πετιούνταν πυρωμένα κάρβουνα.

- 14 Από τον ουρανό βρόντηξε ο Κύριος και τη φωνή του ο Ύψιστος άφησε ν' ακουστεί.
- 15 Τα βέλη του ξαπόστειλε και τους εχθρούς του σκόρπισε, πλήθος τις αστραπές του έστειλε και τους κατατρόμαξε.
- 16 Τότε οι πυθμένες φάνηκαν της θάλασσας, και ξεσκεπάστηκαν της οικουμένης τα θεμέλια από την απειλή σου, Κύριε, κι από την οργισμένη αναπνοή σου.
- 17 Άπλωσε από ψηλά το χέρι του και μ' έπιασε, με τράβηξε απ' την πλημμύρα των νερών.
- 18 Από τους δυνατούς εχθρούς μου μ' ελευθέρωσε, από τους αντιπάλους μου, που ήταν από μένα πιο ισχυροί.
- 19 Της συμφοράς μου την ημέρα μ' αιφνιδίασαν, αλλά ο Κύριος στάθηκε το στήριγμά μου.
- 20 Σε τόπο μ' έβγαλε ανοιχτό, με γλίτωσε, γιατί με αποδέχεται με καλοσύνη.
- 21 Ο Κύριος με αντάμειψε, γιατί του στάθηκα πιστός· μου ανταπόδωσε ό, τι ταιριάζει στην αθωότητά μου.
- 22 Γιατί ακολούθησα τους δρόμους που μου όρισε ο Κύριος και στο Θεό μου δεν ασέβησα.
- 23 Για οδηγό μου είχα όλα του τα προστάγματα και δεν απομακρύνθηκα απ' τους νόμους του.
- 24 Απέναντί του στάθηκα άψογος και φυλαγόμενοι να μην ανομήσω.
- 25 Ο Κύριος με αντάμειψε γιατί του στάθηκα πιστός και για την αθωότητά μου, που την ξέρει.
- 26 Με τον πιστό, Κύριε, είσαι πιστός, τέλειος είσαι με τον τέλειο,
- 27 με τον καθάριο καθάρος· μα φέρεσαι εχθρικά στον διεστραμμένο.
- 28 Σώζεις εσύ όλους τους ταπεινωμένους αλλά μ' ένα σου βλέμμα τον περήφανο τον ταπεινώνεις.

- ²⁹Γιατί εσύ 'σαι, Κύριε, το λυχνάρι μου, εσύ που το σκοτάδι μου φωτίζεις.
- ³⁰Μαζί μ' εσένα ορμώ σ' εχθρικό στράτευμα, με το Θεό μου διασκελίζω τείχος.
- ³¹Τέλειες είναι του Θεού οι ενέργειες ο λόγος του Κυρίου είν' αξιόπιστος· ασπίδα εκείνος γίνεται σ' όλους που καταφεύγουνε σ' αυτόν.
- ³²Γιατί ποιος άλλος είναι Θεός, αν όχι ο Κύριος; Ποιος είναι βράχος, αν δεν είναι ο Θεός μας;
- ³³Ο Θεός με προστατεύει σαν οχύρωμα, κάνει να πετυχαίνει ό, τι επιχειρώ.
- ³⁴Κάνει τα πόδια μου σαν ελαφίνας γρήγορα και με κρατάει όρθιο στα υψώματα.
- ³⁵Γυμνάζει για τον πόλεμο τα χέρια μου για να τεντώνουν άτρεμα τα μπράτσα μου το τόξο τ' ορειχάλκινο.
- ³⁶Μου 'δωσες την ασπίδα που μ' αυτήν με σώζεις, Στην προσευχή μου η απάντησή σου με κάνει δυνατό.
- ³⁷Εσύ ανοίγεις δρόμο μπρος στα βήματά μου και σταθερά τα πόδια μου πατούν.
- ³⁸Παίρνω κυνήγι τους εχθρούς μου και τους αφανίζω, και δε γυρίζω πίσω πριν να τους εξοντώσω εντελώς.
- ³⁹Τους εξοντώνω, τους συντρίβω· δε θα μπορέσουν πια να σηκωθούν, κείτονται καταγής κάτω απ' τα πόδια μου.
- ⁴⁰Με ζώνεις για τον πόλεμο με δύναμη, και κάνεις να λυγίζουν κάτωθέ μου όσοι ξεσηκωθήκαν εναντίον μου.
- ⁴¹Σε φυγή τρέπεις τους εχθρούς μου από μπρος μου κι εξολοθρεύω αυτούς που με μισούν.
- ⁴²Κοιτάζουν για βοήθεια γύρω τους, αλλά δεν είν' κανείς για να τους σώσει· στον Κύριο φωνάζουν, μα δεν τους αποκρίνεται.

- ⁴³Σκόνη τους κάνω καθώς της γης το χώμα, σαν να 'ναι λάσπη μες στο δρόμο τούς συνθλίβω, τους ποδοπατώ.
- ⁴⁴Μ' έσωσες από τη φιλονικία του λαού μου, μ' έκανες αρχηγό εθνών· λαοί που δεν τους γνώριζα, έγιναν τώρα υποτελείς μου.
- ⁴⁵Έρχονται ξένοι και με κολακεύουν· στον πρώτο λόγο μου δείχνονται υπάκουοι.
- ⁴⁶Οι ξένοι καταρρέουν και βγαίνουν απ' τα οχυρά τους τρέμοντας.
- ⁴⁷Ο Κύριος ζει! Ο βράχος μου, ας είναι ευλογημένος και δοξασιμένος ο Θεός, ο βράχος μου και λυτρωτής μου!
- ⁴⁸Είν' ο Θεός, που παίρνει εκδίκηση για χάρη μου, που υποτάσσει κατωθέ μου τους λαούς,
- ⁴⁹και που με σώζει από τους εχθρούς μου. Κύριε, με υψώνεις πάνω απ' τους αντιπάλους μου, μ' ελευθερώνεις απ' τους βίαιους ανθρώπους.
- ⁵⁰Γι' αυτό μέσα στα έθνη θα σε δοξάζω, Κύριε κι ύμνους θα ψάλλω στ' όνομά σου.
- ⁵¹Μεγάλες νίκες δίνει στο βασιλιά του ο Κύριος· και δείχνει αγάπη για τον εκλεκτό του, για το Δαβίδ και για τους απογόνους του αιώνια.

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 23

Οι τελευταίοι λόγοι του Δαβίδ

- ¹Αυτοί είναι οι τελευταίοι λόγοι του Δαβίδ: Ακούστε το Δαβίδ, γιο του Ιεσσαί, τον άνθρωπο που ανέβηκε ψηλά, τον εκλεκτό του Θεού του Ιακώβ, το γλυκό ψαλμωδό του Ισραήλ.
- ²Το Πνεύμα του Κυρίου μιλάει μ' εμένα κι ο λόγος του είναι στη γλώσσα μου.
- ³Μου είπε ο Θεός του Ισραήλ, σ' εμένα μίλησε ο βράχος του Ισραήλ: «Αυτός που κυβερνάει τους ανθρώπους δίκαια, αυτός που κυβερνάει με του Θεού το φόβο,

⁴είναι καθώς ο ήλιος, που ανατέλλει λαμπερός σ' έναν ανέφελο πρωινό ουρανό κι ύστερα κάνουν οι αχτίδες του να βγάζει η γη χορτάρι».

⁵Έτσι θα είναι στο Θεό μπροστά οι απόγονοί μου, αφού μ' εμένα έκανε αιώνια συμφωνία σ' όλα της τα σημεία ρυθμισμένη και σταθερή. Αυτός μου εξασφαλίζει τη νίκη μου και πραγματώνει όλες μου τις επιθυμίες.

⁶Μα οι κακοί είναι σαν τ' αγκάθια που τα παραπετούν, που στο χέρι του κανέναν δεν τα πιάνει.

⁷Όποιος τ' αγγίζει πρέπει να 'ναι οπλισμένος με σιδερένιο άγκιστρο ή ξύλινο κοντάρι κι εκεί που τα πετάνε καίγονται εντελώς.

Οι επίλεκτοι πολεμιστές του Δαβίδ και τα κατορθώματά τους (Α' Χρ 11,10-41)

⁸Τα ονόματα των επίλεκτων πολεμιστών του Δαβίδ είναι τα ακόλουθα: Ιοσέβ-Βασεβέθ, ο Ταχκεμωνίτης, αρχηγός μιας ομάδας Τριών Επιλέκτων· αυτός με το ξίφος του σκότωσε σε μια μάχη οκτακόσιους άντρες.

⁹Δεύτερος από τους Τρεις Επίλεκτους ήταν ο Ελεάζαρ, γιος του Δωδώ, του Αχωχίτη. Κάποτε αυτός, μαζί με το Δαβίδ, εξευτέλισαν τους Φιλισταίους που είχαν συγκεντρωθεί για να τους πολεμήσουν. Οι άλλοι Ισραηλίτες έφυγαν,

¹⁰αλλά αυτός έμεινε και χτυπούσε τους Φιλισταίους, ωστόσο κουράστηκε τόσο, που το χέρι του έπαθε κράμπα και δεν μπορούσε ν' αφήσει τη λαβή του ξίφους. Ο Κύριος έδωσε μεγάλη νίκη εκείνη την ημέρα. Ο στρατός γύρισε πίσω, εκεί που πολεμούσε ο Ελεάζαρ, αλλά μόνο για να λεηλατήσει.

¹¹Μετά ακολουθεί ο Σαμμά, γιος του Αγαί, ο Αραρίτης. Κάποτε είχαν συγκεντρωθεί οι Φιλισταίοι στη Λαχάι, σ' ένα χωράφι σπαρμένο με φακή. Όταν εμφανίστηκαν οι Φιλισταίοι, ο στρατός των Ισραηλιτών τράπηκε σε φυγή.

¹²Ο Σαμμά όμως στάθηκε στη μέση του χωραφιού, το υπερασπίστηκε και χτύπησε τους Φιλισταίους. Έτσι ο Κύριος έδωσε μεγάλη νίκη στους Ισραηλίτες.

- ¹³Μια άλλη φορά τρεις από το «σώμα των Τριάντα Επιλέκτων», την εποχή του θερισμού, πήγαν και βρήκαν το Δαβίδ στο σπήλαιο Αδουλλάμ, γιατί ένα στράτευμα των Φιλισταίων είχε στρατοπεδεύσει στην κοιλάδα Ρεφαείμ.
- ¹⁴Τον καιρό που ο Δαβίδ βρισκόταν στο φρούριό του, η φρουρά των Φιλισταίων ήταν στη Βηθλεέμ.
- ¹⁵Ο Δαβίδ εκδήλωσε την επιθυμία του και είπε: «Ποιος θα μου φέρει να πω νερό από το πηγάδι που είναι στην πύλη της Βηθλεέμ; »
- ¹⁶Τότε οι Τρεις Επίλεκτοι μπήκαν στο στρατόπεδο των Φιλισταίων κι έβγαλαν νερό από το πηγάδι το πήραν και το έφεραν στο Δαβίδ. Εκείνος όμως δε θέλησε να πει και το πρόσφερε σπονδή στον Κύριο.
- ¹⁷«Ποτέ να μην το κάνω αυτό, Κύριε! » είπε. «Αυτό το νερό είναι το αίμα των ανθρώπων που πήγαν να το βρουν με κίνδυνο της ζωής τους». Κι αρνήθηκε να πει. Αυτά έκαναν οι Τρεις Επίλεκτοι.
- ¹⁸Ο Αβισάι, αδερφός του Ιωάβ και γιος της Σερουΐας, ήταν αρχηγός του «σώματος των Τριάντα Επιλέκτων». Αυτός, κραδαινοντας το ακόντιό του, σκότωσε κάποτε τριακόσιους από τους εχθρούς και απέκτησε μεγάλη φήμη ανάμεσα στους Τριάντα.
- ¹⁹Ήταν από τους ενδοξότερους στο σώμα και μάλιστα έγινε αρχηγός τους, αλλά δεν έφτασε τους προηγούμενους τρεις επίλεκτους.
- ²⁰Ο Βεναΐας από την Καβσεήλ, γιος του Ιεωΐαδά και εγγονός ενός γενναίου άντρα, άντρας γενναίος κι αυτός, έκανε πολλά κατορθώματα. Αυτός σκότωσε δύο Μωαβίτες πολεμιστές, που ονομάζονταν «Τα Λιοντάρια της Μωάβ». Επίσης, μια μέρα που χιόνιζε, κατέβηκε σ' ένα λάκκο όπου είχε πέσει ένα λιοντάρι, και το σκότωσε.
- ²¹Ακόμη σκότωσε έναν εντυπωσιακό Αιγύπτιο, οπλισμένον με ακόντιο. Του επιτέθηκε μ' ένα ραβδί, του άρπαξε το ακόντιο από το χέρι και τον σκότωσε με το ίδιο του το όπλο.

- ²²Αυτά έκανε ο Βεναΐας κι έγινε ονομαστός ανάμεσα στους Τριάντα Επίλεκτους.
- ²³Ήταν από τους ενδοξότερους στο σώμα των Τριάντα, αλλά δεν έφτασε τους Τρεις. Ο Δαβίδ τον είχε διορίσει αρχηγό της σωματοφυλακής του.
- ²⁴Ο Ασαήλ, επίσης αδερφός του Ιωάβ, ήταν κι αυτός ανάμεσα στους Τριάντα Επίλεκτους. Στο ίδιο σώμα ανήκαν και οι παρακάτω: Ο Ελχανάν, γιος του Δωδώ από τη Βηθλεέμ·
- ²⁵ο Σαμμά και ο Ελικά, κι οι δυο τους από τη Χαρώδ·
- ²⁶ο Χελής από την Πέλετ· ο Ιρά, γιος του Ικκής, από την Τεκωά·
- ²⁷ο Αβιέζερ από την Αναθώθ· ο Μεβουνάι από τη Χουσαά·
- ²⁸ο Σαλμών από την Αχωχί· ο Μαχράι από τη Νετωφά·
- ²⁹ο Χέλεβ, γιος του Βαανά, επίσης από τη Νετωφά· ο Ιτταΐ, γιος του Ριβάι, από τη Γιβεά της φυλής Βενιαμίν·
- ³⁰ο Βεναΐας από την Πιραθών· ο Ιδδαί από τις κοιλάδες της Γάας·
- ³¹ο Αβί-Αλβών από τη Βαιθ-Αραβά· ο Αζμάβεθ από τη Βαρχούμ·
- ³²ο Ελιαχβά από τη Σααλβών· ο Ιωνάθαν, απόγονος του Ιασέν·
- ³³ο Σαμμά κι ο Αχιάμ, γιος του Σαράρ, κι οι δυο τους από την Αράρ·
- ³⁴ο Ελιφέλετ, γιος του Αχασβαΐ, από τη Μααχά· ο Ελιάμ, γιος του Αχιτόφελ, από τη Γιλών·
- ³⁵ο Χεσραΐ από τον Κάρμηλο· ο Πααράι από την Αρβά·
- ³⁶ο Γιγάλ, γιος του Νάθαν, από τη Σωβά· ο Βανί από τη Γαθ·
- ³⁷ο Σέλεκ ο Αμμωνίτης· ο Ναχραΐ από τη Βεερώθ, οπλοφόρος του Ιωάβ, γιου της Σερουΐας·
- ³⁸ο Ιρά κι ο Γαρήβ, και οι δυο τους από την Ιέθερ·
- ³⁹και ο Ουρίας ο Χετταίος –συνολικά τριάντα εφτά άτομα.

Β' ΣΑΜΟΥΗΛ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β') 24

Ο Δαβίδ παραβαίνει το νόμο του Θεού

(Α΄ Χρ 21,1-6)

¹Μια μέρα ο Κύριος οργίστηκε εκ νέου εναντίον των Ισραηλιτών. Παρακίνησε, λοιπόν, το Δαβίδ εναντίον τους: «Πήγαινε», του είπε, «να μετρήσεις τους άντρες του Ισραήλ και του Ιούδα».

²Έτσι ο βασιλιάς έδωσε στον αρχιστράτηγο Ιωάβ, που ήταν μαζί του, την ακόλουθη διαταγή: «Πέρνα απ' όλες τις φυλές του Ισραήλ, από Δαν έως Βέερ-Σεβά και κάνε απογραφή του λαού, για να μάθω πόσοι είναι».

³Ο Ιωάβ είπε στο βασιλιά: «Μακάρι ο Κύριος, ο Θεός σου, να κάνει τώρα το λαό αυτόν εκατό φορές περισσότερο απ' ό, τι είναι, και να μπορέσεις να το δεις αυτό με τα μάτια σου, κύριέ μου, βασιλιά! Αλλά γιατί επιθυμείς τέτοιο πράγμα; »

⁴Επικράτησε όμως η διαταγή που έδωσε ο βασιλιάς στον Ιωάβ και στους άλλους αρχηγούς του στρατεύματος. Έτσι αποχώρησαν όλοι από το παλάτι, για ν' απογράψουν τον ισραηλιτικό λαό.

⁵Πέρασαν τον Ιορδάνη κι άρχισαν από την Αροήρ κι από την πόλη που βρίσκεται στη μέση της κοιλάδας. Πέρασαν από τη φυλή Γαδ με κατεύθυνση προς την Ιαζέρ,

⁶μπήκαν στην περιοχή της Γαλαάδ κι έφτασαν στην Κεδές, στη χώρα των Χετταίων. Έπειτα ήρθαν στη Δαν-Ιαάν κι από 'κει προχώρησαν στην περιοχή της Σιδώνας.

⁷Έφτασαν στο φρούριο της Τύρου και πέρασαν απ' όλες τις πόλεις των Ευαίων και των Χανααναίων και βγήκαν νότια του Ιούδα, στη Βέερ-Σεβά.

⁸Αφού διήνυσαν όλη τη χώρα, γύρισαν μετά από εννέα μήνες και είκοσι μέρες στην Ιερουσαλήμ.

⁹Ο Ιωάβ έδωσε στο βασιλιά τον αριθμό της απογραφής του λαού: Οι φυλές του Ισραήλ απαριθμούσαν οκτακόσιες χιλιάδες αξιόμαχους άντρες και η φυλή Ιούδα πεντακόσιες χιλιάδες άντρες.

Η τιμωρία και οι επιπτώσεις της στο λαό

(Α΄ Χρ 21,7-17)

10 Ξαφνικά όμως, ο Δαβίδ ένιωσε τύψεις στη συνείδησή του, που είχε κάνει απογραφή του λαού, και είπε στον Κύριο: «Αμάρτησα βαριά μ' αυτό που έκανα! Αναγνωρίζω πόσο ανόητα φέρθηκα. Κύριε, σε παρακαλώ, συγχώρησε την αμαρτία του δούλου σου».

11 Όταν σηκώθηκε ο Δαβίδ το πρωί, είπε ο Κύριος στον προφήτη Γαδ, τον Βλέποντα του βασιλιά:

12 «Πήγαινε και πες στο Δαβίδ εκ μέρους μου τα εξής: Σου προτείνω τρεις ποινές. Διάλεξε μία από αυτές κι εγώ θα την εκτελέσω πάνω σου».

13 Ήρθε λοιπόν ο Γαδ στο Δαβίδ και του είπε: «Τι θέλεις: να έρθει για τρία χρόνια πείνα στη χώρα σου, να φεύγεις επί τρεις μήνες κυνηγημένος από τους εχθρούς σου ή να πέσει θανατικό στη χώρα σου για τρεις μέρες; Σκέψου τώρα και αποφάσισε τι απάντηση θα δώσω σ' εκείνον που μ' έστειλε».

14 Ο Δαβίδ απάντησε στο Γαδ: «Βρίσκομαι σε πολύ δύσκολη θέση. Ας πέσω στα χέρια του Κυρίου, γιατί είναι πολυεύσπλαχνος· ας μην πέσω σε ανθρώπινα χέρια».

15 Έτσι ο Κύριος έστειλε μια θανατηφόρα επιδημία στους Ισραηλίτες, η οποία ξέσπασε την εποχή του θερισμού των σιτηρών. Πέθαναν τότε εβδομήντα χιλιάδες άνθρωποι από Δαν έως Βέερ-Σεβά.

16 Όταν όμως ο άγγελος που θανάτωνε το λαό άπλωσε το χέρι του και πάνω από την Ιερουσαλήμ για να την καταστρέψει, ο Κύριος μετάνιωσε για το κακό και είπε στον άγγελο: «Φτάνει! Τράβα το χέρι σου». Εκείνη τη στιγμή ο άγγελος του Κυρίου στεκόταν στο αλώνι του Ορνά του Ιεβουσαίου.

17 Ο Δαβίδ, όταν είδε τον άγγελο να θανατώνει το λαό, είπε στον Κύριο: «Εγώ αμάρτησα και είμαι ένοχος. Αυτά τα πρόβατα τι έκαναν; Χτύπα, λοιπόν, εμένα και την οικογένειά μου».

Ο Δαβίδ και το αλώνι του Ορνά

(Α' Χρ 21,18-27)

18Την ίδια εκείνη μέρα ήρθε ο προφήτης Γαδ στο Δαβίδ και του είπε: «Ανέβα στο αλώνι του Ορνά του Ιεβουσαίου και χτίσε εκεί ένα θυσιαστήριο για τον Κύριο».

19Πήγε, λοιπόν, ο Δαβίδ σύμφωνα με τη διαταγή που του έδωσε ο Κύριος μέσω του Γαδ.

20Όταν ο Ορνά είδε το βασιλιά με τους αξιωματούχους του να έρχονται σ' αυτόν, έτρεξε και προσκύνησε το βασιλιά με το πρόσωπό του στη γη.

21«Για ποιο λόγο ήρθες, κύριέ μου βασιλιά, στο δούλο σου; » ρώτησε. Ο Δαβίδ απάντησε: «Για να αγοράσω από σένα αυτό εδώ το αλώνι· θέλω να χτίσω ένα θυσιαστήριο στον Κύριο, για να σταματήσει η πληγή που 'χει ξεσπάσει στο λαό».

22Ο Ορνά απάντησε στο Δαβίδ: «Κύριέ μου, βασιλιά, να τα βόδια μου για το ολοκαύτωμα, να και τα εργαλεία του αλωνίσματος και οι ζυγοί των βοδιών για ξύλα. Είναι όλα στη διάθεσή σου. Πάρε και πρόσφερε ό, τι σου φαίνεται καλό.

23Σου τα δίνω όλα. Και μακάρι ο Κύριος ο Θεός σου», του είπε ακόμη, «να κάνει δεκτή την προσφορά σου».

24Αλλά ο βασιλιάς απάντησε στον Ορνά: «Όχι· εγώ θέλω οπωσδήποτε να αγοράσω αυτό το αλώνι με χρήματα. Δε θέλω να προσφέρω στον Κύριο, το Θεό μου, ολοκαυτώματα που δε μου στοίχισαν τίποτα». Έτσι αγόρασε ο Δαβίδ το αλώνι και τα βόδια για πενήντα ασημένιους σίκλους.

25Έχτισε εκεί θυσιαστήριο για τον Κύριο και πρόσφερε ολοκαυτώματα και θυσίες κοινωνίας. Έτσι ο Κύριος λυπήθηκε τη χώρα και σταμάτησε η πληγή που είχε ξεσπάσει στο λαό Ισραήλ.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄)

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 1

Η Αβισάγ φροντίζει το Δαβίδ

¹Ο βασιλιάς Δαβίδ είχε πια γεράσει πολύ. Όσο και να τον σκέπαζαν με ρούχα, δεν μπορούσε να ζεσταθεί.

²Γι' αυτό του πρότειναν οι άνθρωποί του: «Κυριέ μας, βασιλιά, άφησε να σου βρούμε μια νέα κοπέλα να σε παραστέκεται και να σε περιποιείται κι επίσης να κοιμάται στην αγκαλιά σου, για να σε ζεσταίνει».

³⁻⁴Αναζήτησαν, λοιπόν, σ' όλη την περιοχή του Ισραήλ μια ωραία και νέα κοπέλα και βρήκαν την Αβισάγ, τη Σουναμίτισσα. Την έφεραν στο βασιλιά κι αυτή τον φρόντιζε και τον υπηρετούσε. Αλλά ο βασιλιάς δεν είχε σχέσεις μαζί της.

Ο Αδωνίας σφετερίζεται το θρόνο

⁵⁻⁶Την ίδια εκείνη εποχή ο Αδωνίας, γιος του Δαβίδ και της Χαγγίθ, ήταν ένας πολύ ωραίος και φιλόδοξος νέος. «Εγώ θα γίνω βασιλιάς!» έλεγε με αυτοπεποίθηση. Η μητέρα του τον είχε γεννήσει μετά τον Αβεσσαλώμ, κι ο πατέρας του δεν του είχε ποτέ χαλάσει χατήρι. Προμηθεύτηκε, λοιπόν, άμαξες και ιππείς κι έβαλε πενήντα άντρες να τρέχουν μπροστά από την άμαξά του.

⁷Επίσης ήρθε σε διαπραγματεύσεις με τον Ιωάβ, γιο της Σερουΐας και με τον ιερέα Αβιάθαρ, οι οποίοι πήγαν με το μέρος του και τον υποστήριξαν.

⁸Αλλά ο ιερέας Σαδώκ και ο Βεναΐας, γιος του Ιεωϊαδά, ο προφήτης Νάθαν κι επίσης ο Σιμεΐ, ο Ρεΐ και η προσωπική φρουρά του Δαβίδ δεν πήγαν μαζί του.

⁹Μια μέρα ο Αδωνίας διοργάνωσε μεγάλη γιορτή στην τοποθεσία Πέτρα του Φιδιού, κοντά στην πηγή Ρωγήλ, όπου θυσίασε πρόβατα, βόδια και καλοθρεμμένα μοσχάρια. Στη γιορτή προσκάλεσε όλους τους αδερφούς του, γιους του βασιλιά, καθώς και όλους τους άντρες από την περιοχή της φυλής Ιούδα που ήταν στην υπηρεσία του βασιλιά.

¹⁰Δεν κάλεσε όμως τον προφήτη Νάθαν, ούτε το Βεναΐα, ούτε τους άντρες της φρουράς ούτε τον αδερφό του το Σολομώντα.

Ο Νάθαν με το μέρος του Σολομώντα

¹¹Πήγε τότε ο Νάθαν στη Βηρσαβεέ, μητέρα του Σολομώντα, και της είπε: «Ξέρεις ότι ο Αδωνίας, γιος της Χαγγίθ, ανακήρυξε τον εαυτό του βασιλιά; Κι ο κύριός μου ο Δαβίδ δεν έχει ιδέα!

¹²Τώρα, λοιπόν, έλα να σου δώσω μια συμβουλή για να σώσεις τη ζωή σου και τη ζωή του γιου σου, του Σολομώντα:

¹³Σήκω και πήγαινε στο βασιλιά Δαβίδ και πες του: “εσύ, κύριέ μου, βασιλιά, δεν ορκίστηκες σ’ εμένα, τη δούλη σου, ότι ο γιος μου ο Σολομών θα σε διαδεχτεί στο θρόνο και θα βασιλέψει μετά από σένα; Γιατί τότε έγινε βασιλιάς ο Αδωνίας; ”

¹⁴Κι ενώ εσύ ακόμα θα μιλάς εκεί με το βασιλιά, θα έρθω κι εγώ και θα σε υποστηρίξω».

¹⁵Έτσι, η Βηρσαβεέ παρουσιάστηκε στο βασιλιά, στο υπνοδωμάτιό του. Ήταν πολύ γέρος και τον υπηρετούσε η Αβισάγ, η Σουναμίτισσα.

¹⁶Η Βηρσαβεέ έσκυψε βαθιά και προσκύνησε το βασιλιά. «Τι σου συμβαίνει; » τη ρώτησε εκείνος.

¹⁷Αυτή του απάντησε: «Κύριέ μου, εσύ έχεις ορκιστεί σ’ εμένα τη δούλη σου, στ’ όνομα του Κυρίου, του Θεού σου, ότι ο γιος μου ο Σολομών θα σε διαδεχτεί στο θρόνο.

¹⁸Τώρα, όμως, βασιλιάς έγινε ο Αδωνίας· κι εσύ δεν έχεις ιδέα, κύριέ μου βασιλιά.

¹⁹Πήγε και θυσίασε πολλά πρόβατα, βόδια και καλοθρεμμένα μοσχάρια και κάλεσε στη γιορτή όλους τους γιους σου κι επίσης τον ιερέα Αβιάθαρ και τον αρχιστράτηγο Ιωάβ· το δούλο σου το Σολομώντα, όμως, δεν τον κάλεσε.

²⁰Σ’ εσένα, κύριέ μου βασιλιά, είναι στραμμένα τα μάτια όλων των Ισραηλιτών, για να τους αναγγείλεις ποιος θα σε διαδεχτεί στο θρόνο.

²¹Διαφορετικά, όταν εσύ πεθάνεις, κύριέ μου βασιλιά, εγώ και ο γιος μου ο Σολομών θα θεωρηθούμε ένοχοι για εσχάτη προδοσία».

²²Ενώ ακόμα αυτή μιλούσε με το βασιλιά, ήρθε κι ο προφήτης Νάθαν.

²³Τον ανάγγειλαν λοιπόν στο Δαβίδ: «Είναι κι ο προφήτης Νάθαν εδώ». Αυτός παρουσιάστηκε στο βασιλιά και τον προσκύνησε με το πρόσωπο στη γη.

²⁴«Κύριέ μου βασιλιά», είπε, «έχεις εσύ υποσχεθεί ότι διάδοχός σου στο θρόνο θα είναι ο Αδωνίας;

²⁵Σήμερα αυτός έχει πάει και θυσιάζει βόδια, καλοθρεμμένα μοσχάρια και πρόβατα πολλά. Και μάλιστα κάλεσε στη γιορτή όλους τους γιους σου κι επίσης τον αρχιστράτηγο και τον ιερέα Αβιάθαρ. Την ίδια τούτη ώρα όλοι αυτοί τρώνε και πίνουνε μαζί του και φωνάζουν: “ζήτω ο βασιλιάς Αδωνίας!”

²⁶Εμένα όμως το δούλο σου και τον ιερέα Σαδώκ, το Βεναΐα, γιο του Ιεωϊαδά και το Σολομώντα, το δούλο σου, δεν μας κάλεσε.

²⁷Έγινε άραγε αυτό το πράγμα με διαταγή δική σου, κύριέ μου βασιλιά, δίχως καν ν’ ανακοινώσεις σ’ εμένα το δούλο σου ποιος θα είναι ο διάδοχός σου; »

Ο Σολομών γίνεται βασιλιάς

²⁸Αμέσως ο βασιλιάς Δαβίδ διέταξε: «Φωνάξτε μου εδώ τη Βηρσαβεέ». Αυτή ήρθε και παρουσιάστηκε μπροστά του.

²⁹Τότε ο βασιλιάς τής έκανε όρκο: «Ορκίζομαι στον αληθινό Θεό», είπε, «αυτόν που απάλλαξε τη ζωή μου από κάθε θλίψη,

³⁰ότι, όπως σου είχα ορκιστεί στο παρελθόν ενώπιον του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ, πως ο γιος σου ο Σολομών θα με διαδεχτεί στο θρόνο, το ίδιο κάνω και σήμερα».

³¹Τότε η Βηρσαβεέ γονάτισε με το πρόσωπο στη γη, προσκύνησε το βασιλιά και είπε: «Μακάρι να ζήσεις για πάντα, κύριέ μου, βασιλιά Δαβίδ! »

32 Έπειτα, ο βασιλιάς διέταξε τους αξιωματούχους του: «Καλέστε μου τον ιερέα Σαδώκ, τον προφήτη Νάθαν και το Βεναΐα, γιο του Ιεωϊαδά». Όλοι αυτοί ήρθαν και παρουσιάστηκαν μπροστά στο βασιλιά.

33 Τότε ο βασιλιάς τούς διέταξε: «Πάρτε μαζί σας τους δούλους του κυρίου σας, ανεβάστε το γιο μου το Σολομώντα στο μουλάρι μου και κατεβάστε τον στην πηγή Γιχών.

34 Εκεί, ο ιερέας Σαδώκ κι ο προφήτης Νάθαν θα τον χρίσουν βασιλιά του Ισραήλ. Μετά θα σαλπίσετε με τη σάλπιγγα και θα φωνάξετε: “ζήτω ο βασιλιάς Σολομών!”

35 Έπειτα, θα τον ακολουθήσετε στην πόλη, όπου θα έρθει να γίνει η ενθρόνιση και να βασιλέψει αυτός στη θέση μου. Αυτόν εγώ όρισα να γίνει ηγεμόνας στον Ισραήλ και στον Ιούδα».

36 Ο Βεναΐας αποκρίθηκε στο βασιλιά: «Έτσι να γίνει. Μακάρι ο Κύριος, ο Θεός σου να το επιβεβαιώσει, κύριέ μου βασιλιά!

37 Όπως ο Κύριος ήταν μαζί μ' εσένα, έτσι ας είναι και με το Σολομώντα, κι ας δοξάσει το θρόνο του περισσότερο από τον δικό σου, κύριέ μου βασιλιά».

38 Τότε ο ιερέας Σαδώκ, ο προφήτης Νάθαν κι ο Βεναΐας, γιος του Ιεωϊαδά, κι επίσης οι Χερεθαίοι και οι Φελεθαίοι πήγαν κι ανέβασαν το Σολομώντα πάνω στο μουλάρι του βασιλιά Δαβίδ και τον έφεραν στην πηγή Γιχών.

39 Εκεί ο ιερέας Σαδώκ πήρε το κέρας του λαδιού από τη σκηνή και έχρισε το Σολομώντα. Μετά σάλπισαν με τη σάλπιγγα κι όλος ο λαός φώναξε: «Ζήτω ο βασιλιάς Σολομών!»

Η παραίτηση του Αδωνία

40 Όλος ο λαός της πόλης ακολουθούσε το Σολομώντα παίζοντας φλογέρες κι εκδηλώνοντας τη μεγάλη του χαρά, έτσι που η γη σείστηκε από τις φωνές τους.

41 Ο θόρυβος ακούστηκε μέχρι τον Αδωνία και τους καλεσμένους του, την ώρα που τέλειωναν το φαγητό τους. Ο Ιωάβ κατάλαβε τον ήχο της σάλπιγγας και είπε: «Γιατί αυτή η οχλοβοή στην πόλη; »

⁴²Δεν είχε προλάβει ν' αποσώσει τα λόγια του, κι έρχεται ο Ιωνάθαν, γιος του ιερέα Αβιάθαρ. «Έλα», του λέει ο Αδωνίας, «εσύ είσαι γενναίος και πρέπει να φέρνεις καλές ειδήσεις».

⁴³Ο Ιωνάθαν απάντησε: «Δυστυχώς όχι. Ο κύριός μου, ο βασιλιάς Δαβίδ, έκανε βασιλιά το Σολομώντα.

⁴⁴Μαζί του έστειλε τον ιερέα Σαδώκ, τον προφήτη Νάθαν και το Βεναΐα, γιο του Ιεωϊαδά, κι επίσης τους Χερεθαίους και τους Φελεθαίους και τον ανέβασαν πάνω στο μουλάρι του βασιλιά.

⁴⁵Ο ιερέας Σαδώκ κι ο προφήτης Νάθαν τον έχρισαν βασιλιά στην πηγή Γιχών. Από 'κει προχώρησαν προς την πόλη με φωνές χαράς και όλη η πόλη είναι αναστατωμένη. Αυτός είναι ο θόρυβος που ακούτε.

⁴⁶Μετά απ' αυτά», συνέχισε ο Ιωνάθαν, «ο Σολομών κάθισε στο βασιλικό θρόνο,

⁴⁷και πήγαν οι αξιωματούχοι του βασιλιά να ευχηθούν τον κύριό μας, το βασιλιά Δαβίδ. “Μακάρι ο Θεός σου να κάνει το όνομα του Σολομώντα πιο ένδοξο από το δικό σου”, του έλεγαν, “και μακάρι να δοξάσει το θρόνο του πιο πολύ από τον δικό σου!” Κι ο βασιλιάς, καθώς ήταν πάνω στο κρεβάτι του, υποκλίθηκε.

⁴⁸Και είπε ακόμα, ο βασιλιάς: “ας είναι ευλογημένος ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, που μου έδωσε διάδοχο κι επέτρεψε να ζήσω και να τον δω στο θρόνο μου”».

⁴⁹Τότε όλοι οι καλεσμένοι του Αδωνία φοβήθηκαν. Σηκώθηκαν και πήρε καθένας το δρόμο του.

⁵⁰Ο ίδιος ο Αδωνίας φοβήθηκε τόσο πολύ το Σολομώντα, που έτρεξε και πιάστηκε από τα κέρατα του θυσιαστηρίου.

⁵¹Πήγαν, λοιπόν, και είπαν στο βασιλιά Σολομώντα: «Ο Αδωνίας σ' έχει φοβηθεί τόσο πολύ, που πήγε και πιάστηκε από τα κέρατα του θυσιαστηρίου και ζητάει να του ορκιστείς σήμερα ότι δε θα τον θανατώσεις».

⁵²Ο Σολομών απάντησε: «Αν αποδειχτεί ειλικρινής, ούτε μία τρίχα του δε θα πέσει στη γη. Αν όμως αποδειχθεί παράνομος, θα πεθάνει».

⁵³Έτσι ο βασιλιάς έστειλε και τον κατέβασαν από το θυσιαστήριο κι αυτός ήρθε και τον προσκύνησε. Ο Σολομών του είπε: «Μπορείς να πας στο σπίτι σου».

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 2

Υποθήκες του Δαβίδ στο Σολομώντα

¹Όταν ο Δαβίδ αισθάνθηκε πως πλησίαζε ο καιρός να πεθάνει, έδωσε στο γιο του το Σολομώντα τις ακόλουθες οδηγίες:

²«Εγώ παίρνω το δρόμο, που κάποτε παίρνει όλος ο κόσμος. Να είσαι θαρραλέος και να φέρεσαι σαν άντρας τώρα πια.

³Να τηρείς τις εντολές του Κυρίου, του Θεού σου, να ζεις σύμφωνα με το θέλημά του και να εφαρμόζεις τους νόμους του, τα προστάγματά του και τους ορισμούς του, όπως αυτά είναι γραμμένα στο νόμο του Μωυσή, ώστε όπου κι αν πας, να πετυχαίνεις ο, τιδήποτε κι αν επιχειρείς.

⁴Έτσι θα πραγματοποιήσει ο Κύριος εκείνο που μου έχει υποσχεθεί: “αν οι απόγονοί σου”, μου είπε, “προσέχουν να εφαρμόζουν το θέλημά μου με ειλικρίνεια, με όλη την καρδιά και την ψυχή τους, τότε στο θρόνο του Ισραήλ θα βασιλεύει πάντοτε ένας δικός σου απόγονος”.

⁵»Ξέρεις ακόμα», συνέχισε ο Δαβίδ, «τι έχει κάνει σ’ εμένα ο Ιωάβ, γιος της Σερούϊας, κι ακόμα τι έκανε στους δύο αρχιστράτηγους του Ισραήλ, δηλαδή στον Αβενήρ, γιο του Νηρ, και στον Αμασά, γιο του Ιεθέρ: τους σκότωσε και εκδικήθηκε σε καιρό ειρήνης για θανάτους που είχαν γίνει σε καιρό πολέμου. Έτσι σπύλωσε με αίμα αθώων τη στρατιωτική μου τιμή.

⁶Να ενεργήσεις με σοφία και να μην τον αφήσεις να πεθάνει ήσυχα από γηρατιά.

⁷Στους γιους του Βαρζιλλαΐ του Γαλααδίτη, να δείξεις αγάπη και να τους επιτρέψεις να τρώνε στο τραπέζι σου, γιατί αυτοί ήρθαν και με βοήθησαν όταν έφευγα να γλιτώσω από τον αδερφό σου τον Αβεσσαλώμ.

⁸Είν' ακόμα κι ο Σιμεΐ, γιος του Γηρά, ο Βενιαμινίτης, από τη Βαχουρίμ. Αυτός εκτόξευσε εναντίον μου βαριές κατάρες, όταν πορευόμουν προς τη Μαχαναΐμ. Αλλά μετά κατέβηκε στον Ιορδάνη για να με προϋπαντήσει. Τότε του ορκίστηκα ενώπιον του Κυρίου ότι δε θα τον εκτελούσα.

⁹Τώρα όμως εσύ μην τον αφήσεις ατιμώρητο. Είσαι άνθρωπος με σοφία και ξέρεις τι θα του κάνεις, ώστε να πάει από βίαιο θάνατο».

Θάνατος του Δαβίδ

(Α' Χρ 29,26-30)

¹⁰Ο Δαβίδ πέθανε και τον έθαψαν στην Πόλη Δαβίδ.

¹¹Η βασιλεία του στον Ισραήλ διήρκεσε σαράντα χρόνια. Εφτά χρόνια βασίλευσε στη Χεβρών και τριάντα τρία χρόνια στην Ιερουσαλήμ.

¹²Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Σολομών και η βασιλική του εξουσία ήταν καλά στερεωμένη.

Ο Σολομών εγκαθιστά τη βασιλεία του

¹³Μια μέρα ο Αδωνίας, γιος της Αγγίθ, πήγε να συναντήσει τη Βηρσαβεέ, μητέρα του Σολομώντα. «Έρχεσαι για καλό; » τον ρώτησε. Εκείνος απάντησε: «Για καλό».

¹⁴«Έχω να σου πω κάτι», της είπε μετά. «Λέγε», του απάντησε εκείνη.

¹⁵«Εσύ ξέρεις», της είπε ο Αδωνίας, «ότι σ' εμένα ανήκε η βασιλεία κι όλοι οι Ισραηλίτες περίμεναν ότι εγώ θα γινόμουν βασιλιάς. Αλλά η βασιλεία έφυγε από μένα και πέρασε στον αδερφό μου, γιατί έτσι το θέλησε ο Κύριος.

¹⁶Τώρα, λοιπόν, έχω κάτι να σου ζητήσω μη μου το αρνηθείς». Εκείνη του απάντησε: «Λέγε».

¹⁷«Θέλω», της λέει, «να ζητήσεις από το βασιλιά Σολομώντα –και ξέρω πως δε θα σου το αρνηθεί– να μου δώσει την Αβισάγ, τη Σουναμίτισσα, για γυναίκα».

¹⁸«Καλά», αποκρίθηκε η Βηρσαβεέ, «εγώ θα μιλήσω για σένα στο βασιλιά».

¹⁹Η Βηρσαβεέ παρουσιάστηκε στο βασιλιά Σολομώντα για να του μιλήσει για τον Αδωνία. Ο βασιλιάς σηκώθηκε να την προϋπαντήσει, υποκλίθηκε

μπροστά της και κάθισε στο θρόνο του· έβαλαν κι ένα θρόνο για τη μητέρα του στα δεξιά του, κι εκείνη κάθισε.

²⁰«Έχω να σου υποβάλω μια μικρή παράκληση», του είπε· «μη μου την αρνηθείς». Ο βασιλιάς της είπε: «Ζήτησε ό, τι θέλεις, μητέρα· δε θα σου το αρνηθώ».

²¹Εκείνη του είπε: «Να δοθεί η Αβισάγ η Σουναμίτισσα στον αδερφό σου τον Αδωνία για γυναίκα».

²²Ο Σολομών αποκρίθηκε στη μητέρα του: «Γιατί ζητάς την Αβισάγ τη Σουναμίτισσα για τον Αδωνία; Ζήτησε τότε γι' αυτόν και τη βασιλεία, αφού αυτός είναι αδερφός μου, μεγαλύτερος από μένα, κι έχει με το μέρος του τον ιερέα Αβιάθαρ και τον Ιωάβ, το γιο της Σερουΐας! »

²³Τότε ο βασιλιάς Σολομών έδωσε όρκο ενώπιον του Κυρίου: «Να με τιμωρήσει ο Θεός», είπε, «αν αυτό που ζήτησε ο Αδωνίας δεν το πληρώσει με τη ζωή του.

²⁴Μα τον αληθινό Θεό, που μ' ανέβασε στο θρόνο του πατέρα μου Δαβίδ, στερέωσε την εξουσία μου και μου υποσχέθηκε το θρόνο για μένα και τους απογόνους μου, ο Αδωνίας σήμερα κιόλας θα θανατωθεί».

²⁵Έστειλε. λοιπόν, ο βασιλιάς το Βεναΐα, γιο του Ιεωϊαδά και τον σκότωσε. Έτσι πέθανε ο Αδωνίας.

Εξορία του Αβιάθαρ και θάνατος του Ιωάβ

²⁶Στη συνέχεια, ο βασιλιάς είπε στον ιερέα Αβιάθαρ: «Φύγε και πήγαινε στην Αναθώθ, στα κτήματά σου. Είσαι άξιος θανάτου. Δε θέλω όμως να σε θανατώσω σήμερα, γιατί κάποτε εσύ τον καιρό του πατέρα μου Δαβίδ ήσουν υπεύθυνος για την κιβωτό του Κυρίου του Θεού και γιατί υπέφερες όλα όσα υπέφερε κι ο πατέρας μου».

²⁷Έτσι ο Σολομών απαγόρευσε στον Αβιάθαρ ν' ασκεί τα καθήκοντα του ιερέα του Κυρίου. Κι εκπληρώθηκε ο λόγος που είχε πει ο Κύριος για την οικογένεια του Ηλεί στη Σιλώ.

28 Η είδηση αυτή έφτασε στον Ιωάβ. Κι επειδή είχε κι αυτός ακολουθήσει τον Αδωνία (όχι όμως και τον Αβεσαλώμ), κατέφυγε στη σκηνή του Κυρίου και πιάστηκε από τα κέρατα του θυσιαστηρίου.

29 Όταν αναγγέλθηκε στο βασιλιά Σολομώντα ότι ο Ιωάβ κατέφυγε στη σκηνή του Κυρίου, πλάι στο θυσιαστήριο, έστειλε το Βεναΐα, γιο του Ιεωϊαδά, με τη διαταγή να σκοτώσει τον Ιωάβ.

30 Πήγε ο Βεναΐας στη σκηνή του Κυρίου και είπε στον Ιωάβ: «Ο βασιλιάς λέει να βγεις από 'κει». Ο Ιωάβ απάντησε: «Όχι· εδώ θέλω να πεθάνω». Τότε ειδοποίησε ο Βεναΐας το βασιλιά: «Αυτή την απάντηση μου έδωσε ο Ιωάβ», του είπε.

31 Ο βασιλιάς του απάντησε: «Κάνε όπως σου είπε: σκότωσέ τον επί τόπου και θάψε τον, για ν' απαλλάξεις εμένα και την οικογένεια του πατέρα μου από την ευθύνη για το θάνατο των δυο αθώων που σκότωσε ο Ιωάβ.

32 Ο Κύριος ας καταλογίσει στον Ιωάβ την ευθύνη για το δικό του θάνατο. Σκότωσε με ξίφος δύο άντρες, που ήταν δικαιότεροι και καλύτεροι απ' αυτόν, χωρίς ο πατέρας μου ο Δαβίδ να το γνωρίζει: τον Αβενήρ, γιο του Νηρ, αρχιστράτηγο του Ισραήλ, και τον Αμασά, γιο του Ιεθέρ, αρχιστράτηγο του Ιούδα.

33 Η ευθύνη γι' αυτούς τους φόνους ας βαραίνει για πάντα τον Ιωάβ και τους απογόνους του. Ενώ στο Δαβίδ και τους απογόνους του, στην οικογένειά του και στους διαδόχους του θρόνου του ας υπάρχει ειρήνη από τον Κύριο, για πάντα! »

34 Έτσι πήγε ο Βεναΐας και χτύπησε τον Ιωάβ και τον σκότωσε· τον έθαψαν στο σπίτι του, κοντά στην έρημο.

35 Το Βεναΐα ο βασιλιάς τον διόρισε αρχιστράτηγο στη θέση του Ιωάβ και τον ιερέα Σαδώκ τον διόρισε στη θέση του Αβιάθαρ.

Θάνατος του Σιμεΐ

³⁶Έπειτα ο βασιλιάς έστειλε και κάλεσε το Σιμεΐ. «Χτίσε ένα σπίτι στην Ιερουσαλήμ», του είπε, «και κάθισε εκεί. Δε θα βγεις από την πόλη για κανένα άλλο μέρος.

³⁷Να ξέρεις πως την ίδια μέρα που θα βγεις και θα περάσεις το χείμαρρο των Κέδρων, θα πεθάνεις· και τότε η ευθύνη θα είναι αποκλειστικά δική σου».

³⁸Ο Σιμεΐ απάντησε στο βασιλιά: «Πολύ καλά. Όπως είπε ο κύριός μου ο βασιλιάς, έτσι θα κάνω ο δούλος σου». Ο Σιμεΐ έμεινε στην Ιερουσαλήμ πολύν καιρό.

³⁹Είχαν περάσει τρία χρόνια, όταν δύο δούλοι του Σιμεΐ δραπέτευσαν προς τον Αχίς, γιο του Μααχά και βασιλιά της Γαθ. Ο Σιμεΐ ειδοποιήθηκε πως οι δούλοι του βρίσκονταν στη Γαθ·

⁴⁰σηκώθηκε, λοιπόν, σαμάρωσε το γαϊδούρι του και πήγε στη Γαθ, στον Αχίς, για να πάρει τους δούλους του. Έπειτα γύρισε μαζί τους στην Ιερουσαλήμ.

⁴¹Όταν αναγγέλθηκε στο Σολομώντα ότι ο Σιμεΐ πήγε από την Ιερουσαλήμ στη Γαθ και ξαναγύρισε,

⁴²έστειλε και κάλεσε το Σιμεΐ. «Δε σε όρκισα στον Κύριο», του είπε, «και δε σε προειδοποίησα ότι την ημέρα που θα βγεις και θα πας οπουδήποτε, εξάπαντος θα πεθάνεις; Και μου απάντησες ότι συμφωνείς με το λόγο που άκουσες.

⁴³Γιατί, λοιπόν, δε φύλαξες τον όρκο του Κυρίου και την εντολή που σου έδωσα;

⁴⁴Εσύ ξέρεις», του είπε ακόμα, «πόσο κακό έκανες στο Δαβίδ, τον πατέρα μου. Ο Κύριος θα σου ανταποδώσει την κακία σου.

⁴⁵Ο βασιλιάς Σολομών, όμως, θα είναι ευλογημένος και ο θρόνος του Δαβίδ θα είναι ακλόνητος για πάντα ενώπιον του Κυρίου».

⁴⁶Τότε ο βασιλιάς έδωσε διαταγή στο Βεναΐα, γιο του Ιεωϊαδά, κι έβγαλε το Σιμεΐ έξω από το παλάτι και τον σκότωσε. Έτσι η βασιλεία του Σολομώντα σταθεροποιήθηκε.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 3

Ο Σολομών παίρνει γυναίκα του τη θυγατέρα του Φαραώ

¹Ο Σολομών έγινε γαμπρός του Φαραώ, βασιλιά της Αιγύπτου, παίρνοντας γυναίκα την κόρη του. Την έφερε στην Πόλη Δαβίδ, ώσπου να τελειώσει το χτίσιμο του ανακτόρου του και το χτίσιμο του ναού του Κυρίου και των τειχών της Ιερουσαλήμ.

²Ο λαός όμως θυσίαζε στους διάφορους ιερούς τόπους, γιατί δεν είχε ως τότε χτιστεί ναός προς τιμήν του Κυρίου.

³Ο Σολομών αγαπούσε τον Κύριο και τηρούσε τα προστάγματα του Δαβίδ, του πατέρα του. Πρόσφερε βέβαια και ο ίδιος θυσίες και θυμίαμα στους ιερούς τόπους.

Ο Σολομών ζητάει σοφία

(Β΄ Χρ 1,3-12)

⁴Κάποτε ο βασιλιάς πήγε στη Γαβαών να θυσιάσει εκεί, γιατί ήταν πολύ σπουδαίος εκείνος ο ιερός τόπος. Χίλια ολοκαυτώματα πρόσφερε ο Σολομών στο θυσιαστήριο εκείνο.

⁵Τη νύχτα, εκεί στη Γαβαών, του παρουσιάστηκε ο Κύριος, ο Θεός, σε όνειρο και του είπε: «Ζήτησέ μου τι θέλεις να σου δώσω».

⁶Ο Σολομών απάντησε: «Κύριε, εσύ έδειξες μεγάλη αγάπη στο δούλο σου το Δαβίδ, τον πατέρα μου, γιατί έζησε με πιστότητα, δικαιοσύνη και ειλικρίνεια απέναντί σου. Αυτή σου την αγάπη την εκδήλωσες με το να του δώσεις έναν γιο που να τον διαδεχτεί στο θρόνο, όπως συμβαίνει σήμερα.

⁷Και τώρα, Κύριε Θεέ μου, εσύ έκανες βασιλιά εμένα το δούλο σου στη θέση εκείνου, παρ' όλο που εγώ είμαι πολύ νέος και δεν ξέρω να κυβερνώ.

⁸Ο δούλος σου βρέθηκα επικεφαλής του εκλεκτού λαού σου, ενός λαού τόσο πολυάριθμου, που δεν είναι δυνατόν να καταμετρηθεί.

⁹Δώσε μου, λοιπόν Κύριε, τη σοφία που χρειάζομαι για να διοικώ το λαό σου και να διακρίνω τι είναι καλό και τι κακό γι' αυτούς, γιατί χωρίς αυτήν την

ικανότητα, ποιος θα μπορούσε να κυβερνήσει αυτόν το λαό σου, τον τόσο πολυπληθή; »

10-11 Ο Κύριος ευχαριστήθηκε με το αίτημα του βασιλιά Σολομώντα, και του είπε: «Επειδή δεν ζήτησες μακροβιότητα ούτε πλούτο ούτε το θάνατο των εχθρών σου, αλλά μου ζήτησες την ικανότητα να κυβερνάς με σοφία και δικαιοσύνη,

12 γι' αυτό κι εγώ, όπως μου ζήτησες, θα σου δώσω σοφία και γνώση, όση κανένας δεν είχε πριν από σένα ούτε μετά από σένα θα έχει.

13 Κι επιπλέον σου δίνω όσα δε ζήτησες: πλούτο και δόξα, ώστε να μην υπάρξει κανένας σαν κι εσένα ανάμεσα στους άλλους βασιλιάδες, όσο θα ζεις.

14 Κι αν ακολουθείς το θέλημά μου και τηρείς τους νόμους μου και τις εντολές μου, όπως ο πατέρας σου ο Δαβίδ, θα αυξήσω και τα χρόνια της ζωής σου».

15 Έπειτα ο Σολομών ξύπνησε και όλα ήταν όνειρο. Γύρισε στην Ιερουσαλήμ και παρουσιάστηκε μπροστά στην κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου· μετά πρόσφερε ολοκαυτώματα και θυσίες κοινωνίας και τέλος κάλεσε σε συμπόσιο όλους τους δούλους του.

Η σοφή κρίση του Σολομώντα

16 Μια μέρα ήρθαν και παρουσιάστηκαν μπροστά στο βασιλιά δυο πόρνες.

17 Η πρώτη είπε: «Άκουσε, κύριέ μου: Εγώ και η γυναίκα αυτή μένουμε στο ίδιο σπίτι. Όταν γέννησα ήταν κι αυτή στο σπίτι.

18 Την τρίτη μέρα από τότε που γέννησα εγώ, γέννησε κι αυτή. Κατοικούσαμε μαζί· δεν υπήρχε άλλος στο σπίτι εκτός από μας τις δυο.

19 Μια νύχτα, καθώς αυτή η γυναίκα κοιμόταν, πλάκωσε το γιο της και το μωρό πέθανε.

20 Τότε σηκώθηκε μέσα στη νύχτα, ενώ εγώ κοιμόμουν, πήρε το γιο μου από το πλευρό μου κι έβαλε στη θέση του τον δικό της, που ήταν νεκρός, και το δικό μου παιδί το πήρε αυτή.

²¹Όταν σηκώθηκα το πρωί να θηλάσω το παιδί, ήταν πεθαμένο. Αλλά όταν το κοίταξα προσεκτικά στο φως, είδα πως δεν ήταν αυτός ο γιος μου που είχα γεννήσει».

²²Τότε η άλλη γυναίκα φώναξε: «Όχι, ο δικός μου γιος είναι ο ζωντανός και ο δικός σου είναι ο νεκρός». Αλλά η πρώτη ξαναείπε: «Όχι, ο δικός σου γιος είναι ο νεκρός κι ο δικός μου είναι ο ζωντανός». Έτσι φιλονικούσαν μπροστά στο βασιλιά.

²³Τότε είπε ο βασιλιάς: «Η μια σας λέει: “ο δικός μου γιος είναι ο ζωντανός και ο δικός σου είναι ο νεκρός” και η άλλη λέει: “όχι, ο δικός σου γιος είναι ο νεκρός και ο δικός μου είναι ο ζωντανός”».

²⁴Φέρτε μου εδώ ένα σπαθί», πρόσταξε. Του έφεραν το σπαθί

²⁵και είπε: «Μοιράστε το ζωντανό παιδί στα δύο, και δώστε το μισό στη μία και το μισό στην άλλη».

²⁶Τότε, η γυναίκα που είχε το ζωντανό παιδί, ένιωσε τα σπλάχνα της να ταραζόνται για το γιο της και είπε στο βασιλιά: «Αχ, κύριέ μου! Δώστε σ’ αυτήν το παιδί και μην το σκοτώνετε». Η άλλη όμως έλεγε: «Μοιράστε το, μοιράστε το! Έτσι δε θ’ ανήκει ούτε σ’ εμένα ούτε σ’ εκείνη».

²⁷Τότε αποκρίθηκε ο βασιλιάς και είπε: «Δώστε στην πρώτη γυναίκα το παιδί και μην της το σκοτώνετε· αυτή είναι η μάνα του».

²⁸Όλοι οι Ισραηλίτες έμαθαν πως έκρινε ο βασιλιάς και αισθάνθηκαν σεβασμό γι’ αυτόν. Κατάλαβαν ότι ο Θεός τού είχε δώσει σοφία, η οποία τον κατεύθυνε να αποδίδει το δίκαιο.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 4

Οι αξιωματούχοι του Σολομώντα

¹Ο Σολομών ήταν βασιλιάς όλων των Ισραηλιτών.

²Οι αξιωματούχοι του ήταν οι εξής: Ο Αζαρίας, γιος του Σαδώκ, ιερέας.

³Οι Ελιχόρεφ και Αχιά, γιοι του Σεισά, γραμματείς. Ο Ιωσαφάτ, γιος του Αχιλούδ, υπομνηματογράφος.

⁴⁰ Βεναΐας, γιος του Ιεωϊαδά, αρχιστράτηγος, και οι Σαδώκ και Αβιάθαρ, ιερείς.

⁵⁰ Αζαρίας, γιος του Νάθαν, αρχηγός των διοικητών, και ο Ζαβούδ, ο γιος του Νάθαν, ιερέας και προσωπικός σύμβουλος του βασιλιά.

⁶⁰ Αχισάρ υπεύθυνος των ανακτόρων και ο Αδωνιράμ, γιος του Αβδά, επόπτης των αναγκαστικών εργασιών.

Οι επαρχίες του κράτους και οι διοικητές τους

⁷⁰ Σολομών είχε δώδεκα διοικητές επαρχιών, διασκορπισμένους σ' ολόκληρο το βασίλειο του Ισραήλ, οι οποίοι εφοδίαζαν με τρόφιμα το βασιλιά και τον οίκο του. Καθένας τους ήταν υπεύθυνος για τις προμήθειες των ανακτόρων επί ένα μήνα το χρόνο.

⁸Τα ονόματά τους κατά επαρχίες είναι: Ο γιος του Χουρ, για την ορεινή περιοχή του Εφραΐμ.

⁹⁰ γιος του Δέκερ, για την περιοχή της Μακάς, της Σααλβίμ, της Βαιθ-Σεμές της Αιλών και της Βαιθ-Χανάν.

¹⁰⁰ γιος του Έσεδ στην Αρουβώθ, για την περιοχή της Σωχώ και της Χέφερ.

¹¹⁰ γιος του Αβιναδάβ, για την περιοχή της Δωρ. Αυτός είχε πάρει γυναίκα του την Ταφάθ, κόρη του Σολομώντα.

¹²⁰ Βαανά, γιος του Αχιλούδ, για την περιοχή της Τανάκ και της Μεγιδδώ και για ολόκληρη την περιοχή της Βαιθ-Σεάν. (Η περιοχή της Βαιθ-Σεάν συνόρευε με τη Σαρθανά, νότια της Ιζρεέλ και εκτεινόταν από τη Βαιθ-Σεάν ως την Αβέλ-Μεχολά και μέχρι πέρα από την Ιοκνεάμ).

¹³⁰ γιος του Γέβερ στη Ραμώθ της Γαλαάδ. Στην περιοχή του ανήκαν τα χωριά του Ιαείρ, γιου του Μανασσή, στη Γαλαάδ, καθώς και η περιοχή της Αργόβ, στο οροπέδιο της Βασάν. Όλη αυτή η περιοχή απαριθμούσε εξήντα μεγάλες πόλεις οχυρωμένες με τείχη που διέθεταν χάλκινες αμπάρες.

¹⁴⁰ Αχιναδάβ, γιος του Ιδδώ, για την περιοχή της Μαχαναΐμ.

¹⁵Ο Αχμιάας για την περιοχή της φυλής Νεφθαλί. Αυτός είχε πάρει γυναίκα του τη Βασεμάθ, κόρη του Σολομώντα.

¹⁶Ο Βαανά, γιος του Χουσαΐ, για την περιοχή της φυλής Ασήρ και της Αλώθ.

¹⁷Ο Ιωσαφάτ, γιος του Παρούαχ, για την περιοχή της φυλής Ισάχαρ.

¹⁸Ο Σμεΐ, γιος του Ηλά, για την περιοχή της φυλής Βενιαμίν.

¹⁹Ο Γέβερ, γιος του Ουρεί, για την περιοχή της φυλής Γαδ (στις πρώην επικράτειες του Σιχόν, βασιλιά των Αμορραίων και του Ωγ, βασιλιά της Βασάν). Πέρα απ' αυτούς τους δώδεκα, υπήρχε κι ένας διοικητής για την περιοχή της φυλής Ιούδα.

Σοφία του Σολομώντα και ευημερία του λαού

²⁰Οι κάτοικοι των βασιλείων του Ιούδα και του Ισραήλ ήταν πολλοί σαν την άμμο στην ακροθαλασσιά· έτρωγαν, έπιναν και ήταν ευτυχισμένοι.

Α' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ') 5

¹Ο Σολομών κυριαρχούσε σ' όλα τα βασίλεια, από τον ποταμό Ευφράτη ως τη χώρα των Φιλισταίων και ως τα σύνορα της Αιγύπτου. Όλοι αυτοί οι λαοί ήταν φόρου υποτελείς στο Σολομώντα, όσο αυτός ζούσε.

²Τα τρόφιμα που χρειαζόταν ο Σολομών και το προσωπικό των ανακτόρων για μία μέρα ήταν: Τριάντα κορ σμιγδάλι και εξήντα κορ αλεύρι,

³δέκα βόδια μεγαλωμένα στο σάβλο, είκοσι βόδια μεγαλωμένα στο λιβάδι, εκατό πρόβατα, χώρια τα ελάφια, τα ζαρκάδια, τα αγριοκάτσικα και τα καλοταϊσμένα πουλερικά.

⁴Η επικράτειά του απλωνόταν σ' όλη την περιοχή νοτιοδυτικά του ποταμού Ευφράτη, και εν συνεχεία από την Τιπσάχ ως τη Γάζα, και περιλάμβανε όλους τους βασιλιάδες της περιοχής αυτής. Είχε ειρήνη με όλους τους λαούς που συνόρευαν μαζί του.

⁵Έτσι ο λαός του Ιούδα και του Ισραήλ, ζούσαν με ασφάλεια, καλλιεργώντας τ' αμπέλια τους και τις συκιές τους, από Δαν έως Βέερ-Σεβά, . όσο βασίλευε ο Σολομών.

⁶Ο Σολομών είχε σαράντα χιλιάδες σταυλισμένα άλογα για τις άμαξές του και δώδεκα χιλιάδες καβαλάρηδες.

⁷Οι δώδεκα διοικητές που είχε ορίσει προμήθευαν τα τρόφιμα που χρειάζονταν για τον ίδιο και τους ομοτράπεζούς του. Κάθε διοικητής, επί ένα μήνα το χρόνο ήταν υπεύθυνος να μη λείψει τίποτα.

⁸Επίσης καθένας με τη σειρά του φρόντιζε να παραδίδεται κριθάρι και χορτάρι για τα άλογα των καβαλάρηδων και των αμαξών όπου κι αν βρίσκονταν αυτοί.

⁹Ο Θεός είχε δώσει στο Σολομώντα σοφία και γνώση πάρα πολύ μεγάλη, και ασυνήθιστη ευρυμάθεια.

¹⁰Ήταν σοφότερος απ' όλους τους Άραβες και τους Αιγύπτιους σοφούς.

¹¹Γνώριζε πολύ περισσότερα απ' όλους τους ανθρώπους, ακόμη κι από τον Εθάν τον Εζραΐτη, από τον Αιμάν, το Χαλκόλ και το Δαρδά, γιους του Μαχώλ· η φήμη του είχε διαδοθεί σ' όλα τα γύρω έθνη.

¹²Είπε τρεις χιλιάδες παροιμίες και έγραψε χίλια πέντε ποιήματα.

¹³Μίλησε για όλα τα δένδρα, από το μεγαλόπρεπο κέδρο του Λιβάνου ως τον ταπεινό ύσσωπο, που φυτρώνει στις ρίζες των μαντρότοιχων. Μίλησε ακόμα για τα ζώα, τα πουλιά, τα ερπετά και τα ψάρια.

¹⁴Έρχονταν απ' όλα τα έθνη για ν' ακούσουν το Σολομώντα που μιλούσε με σοφία· έρχονταν αντιπροσωπείες απ' όλους τους βασιλιάδες της γης, οι οποίοι είχαν ακούσει για τη σοφία του.

Συμφωνία του Σολομώντα με το βασιλιά Χιράμ

(Β' Χρ 2,1-18)

¹⁵Ο Χιράμ, βασιλιάς της Τύρου, ήταν ανέκαθεν φίλος του Δαβίδ. Όταν έμαθε λοιπόν ότι στη θέση του χρίστηκε βασιλιάς ο γιος του ο Σολομών, του έστειλε τις ευχές του με μια αντιπροσωπεία.

¹⁶Απ' τη μεριά του ο Σολομών έστειλε στο Χιράμ την ακόλουθη παραγγελία:

17 «Εσύ ξέρεις ότι ο πατέρας μου Δαβίδ δεν μπόρεσε να χτίσει έναν ναό στο όνομα του Κυρίου, του Θεού του, εξαιτίας των πολέμων, που τον είχαν περικυκλώσει, ωστόσο ο Κύριος, υπέταξε σ' αυτόν όλους τους εχθρούς του.

18 Και τώρα που ο Κύριος, ο Θεός μου, μου έχει δώσει ησυχία από τους γείτονές μου, έτσι που κανένας πια δε με μάχεται και κανένας κίνδυνος δε με απειλεί,

19 σκέφτομαι να χτίσω έναν ναό στο όνομα του Κυρίου, του Θεού μου, όπως το είχε πει ο Κύριος στο Δαβίδ, τον πατέρα μου: “ο γιος σου που θα ορίσω να σε διαδεχτεί στο θρόνο, αυτός θα χτίσει ναό στο όνομά μου”.

20 Δώσε, λοιπόν, διαταγή να κόψουν για μένα τους απαιτούμενους κέδρους από το όρος του Λιβάνου· ξέρεις καλά πως εμείς δε διαθέτουμε τόσο έμπειρους ξυλοκόπους, όπως είναι οι Σιδώνιοι. Οι δούλοι μου ας βοηθήσουν τους δούλους σου, κι εγώ θ' αναλάβω να σου καταβάλω το μισθό των δούλων σου όπως τον ορίσεις εσύ».

21 Μόλις ο Χιράμ έλαβε το μήνυμα του Σολομώντα, χάρηκε πολύ και είπε: «Ας είναι ευλογημένος σήμερα ο Κύριος, που έδωσε στο Δαβίδ γιο σοφό για να βασιλέψει στο λαό αυτόν, τον πολυάριθμο».

22 Στη συνέχεια έστειλε στο Σολομώντα την ακόλουθη απάντηση: «Άκουσα όσα μου παρήγγειλες. Εγώ αναλαμβάνω να σου προμηθεύσω την ξυλεία που χρειάζεσαι από κέδρους και πεύκο.

23 Οι δούλοι μου θα κατεβάζουν τους κορμούς των δέντρων από το Λίβανο στη θάλασσα, θα τα φορτώνουν σε σχεδίες και θα τα μεταφέρουν δια θαλάσσης ως το σημείο που θα μου υποδείξεις. Εκεί θα τα ξεφορτώνουν και θα τα παραλαμβάνεις. Ως αντάλλαγμα εσύ θα αναλάβεις να μου προμηθεύεις τα τρόφιμα που χρειάζομαι για το ανάκτορό μου».

24 Έτσι, ο Χιράμ παρέδωσε στο Σολομώντα ξυλεία από κέδρο και πεύκο, όση ήθελε.

25 Ο Σολομών παρέδιδε κάθε χρόνο στο Χιράμ είκοσι χιλιάδες κορ σιτάρι και είκοσι χιλιάδες κορ λάδι καθαρό για τις ανάγκες του ανακτόρου του.

26Ο Κύριος έδωσε σοφία στο Σολομώντα, όπως του είχε υποσχεθεί. Διατηρούσε φιλικές σχέσεις με το Χιράμ και είχαν συνάψει συμμαχία οι δυο τους.

Προετοιμασία για την ανοικοδόμηση του ναού

(Β΄ Χρ 2,1.16-17)

27Ο βασιλιάς Σολομών αγγάρειψε από όλο το λαό του Ισραήλ εργάτες, που ο αριθμός τους έφτανε τις τριάντα χιλιάδες.

28Τους έστελνε στο Λίβανο, δέκα χιλιάδες κάθε μήνα εκ περιτροπής, υπό την εποπτεία του Αδωνιράμ. Ένα μήνα εργάζονταν στο Λίβανο και δύο μήνες κάθονταν στο σπίτι τους.

29Ο Σολομών είχε εβδομήντα χιλιάδες αχθοφόρους και ογδόντα χιλιάδες εργάτες που έβγαζαν πέτρα από το βουνό,

30εκτός από τρεις χιλιάδες τριακόσιους ανώτερους υπαλλήλους-επιστάτες, οι οποίοι επέβλεπαν τον εργαζόμενο λαό.

31Επίσης, με εντολή του βασιλιά, εργάτες έκοβαν μεγάλες, εκλεκτές πέτρες, για τα θεμέλια του ναού.

32Έτσι, οι εργάτες του Σολομώντα, μαζί με τους εργάτες του Χιράμ, οι οποίοι κατάγονταν από την πόλη Βύβλος, έκοβαν και ετοιμάζαν τα ξύλα και τις πέτρες, για να χτίσουν το ναό.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 6

Ο Σολομών χτίζει ναό για τον Κύριο

(Β΄ Χρ 3,1-14)

1Ο βασιλιάς Σολομών άρχισε να χτίζει το ναό του Κυρίου το τετρακοσιοστό ογδοηκοστό έτος από την έξοδο των Ισραηλιτών από την Αίγυπτο, και κατά το τέταρτο έτος της βασιλείας του στον Ισραήλ, το δεύτερο μήνα του χρόνου, δηλαδή το μήνα Ζιβ.

2Ο ναός που έχτισε ο Σολομών για τον Κύριο είχε μήκος εξήντα πήχεις, πλάτος είκοσι και ύψος τριάντα πήχεις.

- ³Μπροστά στον κυρίως ναό υπήρχε ο πρόναος, που είχε πλάτος είκοσι πήχεις, όσο δηλαδή και το πλάτος του κυρίως ναού, και δέκα πήχεις βάθος.
- ⁴Στους τοίχους του ναού κατασκευάστηκαν παράθυρα με κάσες καγκελωτές.
- ⁵Κολλητά στους εξωτερικούς τοίχους του κυρίως ναού και του πρόναου κατασκευάστηκαν γύρω γύρω παραοικοδομήματα τριών επιπέδων.
- ⁶Το ισόγειο διαμέρισμα κάθε εξωτερικού κτίσματος είχε πλάτος πέντε πήχεις, το μεσαίο έξι πήχεις και το τρίτο εφτά πήχεις. Συνεπώς, ο εξωτερικός τοίχος του ναού δεν είχε το ίδιο πάχος σε όλο του το ύψος. Όσο ανέβαινε, μειωνόταν το πάχος του σε κάθε επίπεδο, έτσι που τα ξύλινα μέρη της κατασκευής να μην εισχωρούν στους τοίχους του ναού.
- ⁷Όταν ο ναός χτιζόταν, το χτίσιμο γινόταν με πέτρες ετοιμασμένες ήδη στο λατομείο· έτσι κατά τη διάρκεια της οικοδομής δεν ακουγόταν στο ναό ούτε σφυρί ούτε σκαρπέλο ούτε κανένα άλλο σιδερένιο εργαλείο.
- ⁸Η πόρτα του κατώτερου διαμερίσματος βρισκόταν στη δεξιά πλευρά του ναού και με σκάλα ανέβαιναν στο μεσαίο διαμέρισμα, και από το μεσαίο στο τρίτο.
- ⁹Έτσι έχτισε ο Σολομών το ναό και τον τελείωσε. Τέλος έκανε την οροφή με δοκούς και με κέδρινες σανίδες.
- ¹⁰Πλάι σ' όλο το ναό έχτισε παραοικοδομήματα ύψους πέντε πηχών· αυτά συνδέονταν με το ναό με ξύλα κέδρου.
- ¹¹Ο Κύριος είπε στο Σολομώντα:
- ¹²«Τώρα εσύ μου χτίζεις αυτόν το ναό. Αν ζεις σύμφωνα με τους νόμους μου κι αν εφαρμόζεις τα προστάγματά μου και τις εντολές μου, τότε θα πραγματοποιήσω το λόγο που είπα στο Δαβίδ, τον πατέρα σου, σχετικά μ' εσένα:
- ¹³Θα κατοικώ ανάμεσα στους Ισραηλίτες και δε θα εγκαταλείψω ποτέ το λαό μου, τον Ισραήλ».

Ο εσωτερικός εξοπλισμός του ναού

(Β΄ Χρ 3,5-14)

- 14 Όταν τελείωσε ο Σολομών με την κυρίως οικοδομή του ναού,
- 15 κάλυψε τους εσωτερικούς τοίχους του με κέδρινες σανίδες από το δάπεδο ως τα δοκάρια της οροφής· το δάπεδο του ναού το κάλυψε με σανίδες από πεύκο.
- 16 Το ενδότερο τμήμα του ναού, που ονομαζόταν άγια των αγίων, είχε μήκος είκοσι πήχεις· το κάλυψε κι αυτό με κέδρινες σανίδες από το δάπεδο ως την οροφή.
- 17 Το τμήμα μπροστά από τα άγια των αγίων ήταν σαράντα πήχεις μακρύ.
- 18 Πάνω στις κέδρινες σανίδες, στο εσωτερικό του ναού, ήταν σκαλισμένες κολοκυθιές και λουλούδια, που είχαν τα πέταλά τους ανοιχτά. Όλο το εσωτερικό ήταν ντυμένο με κέδρο· καμιά πέτρα δε φαινόταν.
- 19 Όταν ετοιμάστηκε το ενδότερο τμήμα, που ονομαζόταν άγια των αγίων, τοποθετήθηκε εκεί η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου.
- 20 Τα άγια των αγίων είχαν πρόσοψη είκοσι πήχεις πλάτος και είκοσι πήχεις ύψος, και καλύφθηκε όλη με καθαρό χρυσάφι. Το θυσιαστήριο του θυμιάματος καλύφθηκε με κέδρο.
- 21 Ακόμα ο Σολομών κάλυψε το ναό εσωτερικά με καθαρό χρυσάφι, κι έκανε χώρισμα με χρυσές αλυσίδες μπροστά στα άγια των αγίων και το κάλυψε με χρυσάφι.
- 22 Όλο το ναό τον κάλυψε με χρυσάφι. Ακόμη κάλυψε με χρυσάφι το θυσιαστήριο, που ήταν μπροστά στα άγια των αγίων.
- 23 Μέσα στα άγια των αγίων κατασκεύασε δύο χερουβίμ από ξύλο ελιάς, ύψους δέκα πήχεις το καθένα.
- 24-25 Κάθε φτερούγα των χερουβίμ είχε πέντε πήχεις μήκος· το άνοιγμα των φτερών του καθενός ήταν δέκα πήχεις. Και τα δύο χερουβίμ είχαν το ίδιο μέγεθος και την ίδια μορφή.
- 26 Το ύψος του κάθε χερουβίμ ήταν δέκα πήχεις.

²⁷Τα χερουβίμ τοποθετήθηκαν στο ενδότερο του ναού με ανοιχτά τα φτερά τους. Τα φτερά άγγιζαν τους πλαϊνούς τοίχους του οικήματος, και οι άκρες τους συναντιούνταν στη μέση του χώρου.

²⁸Τα χερουβίμ καλύφθηκαν με χρυσάφι.

²⁹Σε όλους τους τοίχους του ναού τόσο του εξωτερικού τμήματος όσο και του ενδότερου, υπήρχαν ολόγυρα σκαλιστά σχήματα που παρίσταναν χερουβίμ, φοίνικες και ανοιχτά λουλούδια.

³⁰Το δάπεδο όλου του ναού είχε καλυφθεί με χρυσάφι.

³¹Στην είσοδο του αγίου των αγίων ο Σολομών κατασκεύασε δίφυλλη πόρτα από ξύλα ελιάς· το ανώφλι και τα πορτόξυλα αποτελούσαν πεντάγωνο.

³²Τα δύο φύλλα της πόρτας ήταν από ξύλο ελιάς και πάνω τους είχαν χαραγμένα χερουβίμ, φοίνικες και ανοιχτά λουλούδια, όλα καλυμμένα με χρυσάφι.

³³Το ίδιο έκανε ο Σολομών και στην είσοδο του κυρίως ναού. Τα πορτόξυλα ήταν από ξύλο ελιάς και αποτελούσαν τετράγωνο.

³⁴Τα δύο φύλλα της πόρτας ήταν από ξύλο πεύκου φτιαγμένα το καθένα από δύο κομμάτια που διπλώνονταν.

³⁵Έβαλε να σκαλίσουν πάνω τους χερουβίμ, φοίνικες και ανοιχτά λουλούδια και γέμισε τα σκαλίσματα με χρυσάφι.

³⁶Τέλος έχτισε τον τοίχο της εσωτερικής αυλής, τοποθετώντας μία στρώση κέδρινα δοκάρια σε κάθε τρεις στρώσεις από πελεκητές πέτρες.

³⁷Το τέταρτο έτος της βασιλείας του Σολομώντα, το μήνα Ζιβ, θεμελιώθηκε ο ναός του Κυρίου,

³⁸και το ενδέκατο έτος της βασιλείας του, το μήνα Βουλ –δηλαδή τον όγδοο– τελείωσε η οικοδομή με τα επιμέρους κτίσματα του ναού, όπως είχαν όλα σχεδιαστεί. Εφτά χρόνια χρειάστηκε ο Σολομών για να χτίσει το ναό.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 7

Άλλα κτίσματα του Σολομώντα

- ¹Ο Σολομών έχτισε και τα ανάκτορά του· έκανε δεκατρία χρόνια να τελειώσει όλα τα οικοδομήματα.
- ²Έτσι έχτισε το οίκημα που ονομαζόταν «Δάσος του Λιβάνου». Είχε τρειςσειρές στύλων από κέδρο. Το μήκος του ήταν εκατό πήχεις, το πλάτος πενήντα και το ύψος του τριάντα πήχεις.
- ³Η στέγη ήταν κι αυτή από ξύλα κέδρου, στερεωμένη πάνω στα οριζόντια δοκάρια που στηρίζονταν στους σαράντα πέντε στύλους –τρεις σειρές από δεκαπέντε στύλους.
- ⁴⁻⁵Στην καθεμιά από τις δυο πλευρές του κτιρίου υπήρχαν τρεις σειρές παράθυρα, το ένα αντίκρυ στο άλλο και στις τρεις σειρές. Όλες οι πόρτες και τα πλαίσια των παραθύρων είχαν σχήμα ορθογώνιο.
- ⁶Στη συνέχεια ο Σολομών κατασκεύασε την «Αίθουσα των Στύλων». Είχε μήκος πενήντα πήχεις και πλάτος τριάντα. Στην είσοδο υπήρχε στοά, που στηρίζονταν σε στύλους αντικρυστούς.
- ⁷Επίσης κατασκεύασε την «Αίθουσα του Θρόνου», όπου θα δίκαιζε, και γι' αυτό λεγόταν και «Αίθουσα της Κρίσεως». Το δάπεδό της το κάλυψε με ξύλα κέδρου από τη μια άκρη ως την άλλη.
- ⁸Τα διαμερίσματα όπου κατοικούσε ο ίδιος ο βασιλιάς ήταν σε άλλη αυλή, πίσω από τη στοά, κατασκευασμένα με τον ίδιο τρόπο. Για τη γυναίκα του, την κόρη του Φαραώ, κατασκεύασε άλλο ανάκτορο, χτισμένο με τον ίδιο τρόπο, όπως και η στοά.
- ⁹Για όλα αυτά τα κτίρια και για τη μεγάλη αυλή, χρησιμοποιήθηκαν εκλεκτές πέτρες, από τα θεμέλια ως την οροφή. Οι πέτρες προετοιμάζονταν στο λατομείο σύμφωνα με ορισμένες διαστάσεις και πριονίζονταν από τη μέσα πλευρά τους και από την έξω.
- ¹⁰Ακόμα και τα θεμέλια ήταν χτισμένα με πέτρες ωραίες και μεγάλες, των δέκα και των οκτώ πηχών.

¹¹Από πάνω τοποθετούσαν τις εκλεκτές πέτρες, πελεκημένες όλες στις ίδιες διαστάσεις, καθώς και τους κέδρους.

¹²Ο τοίχος της μεγάλης αυλής ολόγυρα ήταν χτισμένος με την ίδια σύνθεση: τρεις στρώσεις πελεκητές πέτρες, μία στρώση κέδρινα δοκάρια, όπως η εσωτερική αυλή του ναού του Κυρίου και η στοά του ανακτόρου.

Εργασία του Χιράμ στο ναό

¹³Ο βασιλιάς Σολομών έστειλε κι έφερε από την Τύρο έναν τεχνίτη, το Χιράμ,

¹⁴γιο μιας χήρας από τη φυλή Νεφθαλί. Ο πατέρας του ήταν Τύριος, χαλκουργός. Ο ίδιος είχε ιδιαίτερες ικανότητες και αντίληψη και ήξερε να κάνει κατασκευές από χαλκό. Ήρθε λοιπόν, στο βασιλιά Σολομώντα και του έκανε όλες τις σχετικές εργασίες.

¹⁵Έκανε δύο χάλκινους στύλους χυτούς, δεκαοκτώ πήχεις ύψος τον καθένα και με περίμετρο δώδεκα πήχεις.

¹⁶Επίσης κατασκεύασε δύο κιονόκρανα από χυτό χαλκό, για να τα βάλει στην κορυφή των στύλων. Το ύψος κάθε κιονόκρανου ήταν πέντε πήχεις.

Η εργασία των δύο στύλων

(Β΄ Χρ 3,15-17)

¹⁷Ο Χιράμ έφτιαξε επίσης διχτυωτά από αλυσίδες, για τα κιονόκρανα των δύο στύλων, εφτά για το καθένα.

¹⁸Επίσης έκανε μια διακόσμηση που έμοιαζε με ρόδια, κι έβαλε δύο σειρές πάνω στα διχτυωτά που σκέπαζαν το κάθε κιονόκρανο.

¹⁹Τα κιονόκρανα των δύο στύλων είχαν τη μορφή κρίνου ύψους τεσσάρων πήχεων

²⁰και είχαν τοποθετηθεί πάνω σε μια κυκλική διόγκωση ακριβώς πάνω από τη δικτυωτή διακόσμηση. Επίσης υπήρχαν διακόσια ρόδια σε δύο σειρές γύρω από κάθε κιονόκρανο.

²¹Ο Χιράμ τοποθέτησε τους δύο στύλους στη στοά του ναού. Τον ένα τον έβαλε δεξιά και τον ονόμασε «Ιαχείν» (Ο Θεός θα στηρίξει) και τον άλλον αριστερά, και τον ονόμασε «Βοάζ» (Στο Θεό είναι η δύναμη).

²²Στην κορυφή των στύλων υπήρχε αναπαράσταση κρίνων. Έτσι τελείωσε η εργασία των στύλων.

Η μεγάλη χάλκινη λεκάνη (Β΄ Χρ 4,2-5)

²³Επίσης ο Χιράμ κατασκεύασε τη λεγόμενη «θάλασσα». Ήταν μια μεγάλη, στρογγυλή, χάλκινη λεκάνη, με δέκα πήχεις διάμετρο, πέντε πήχεις ύψος και τριάντα πήχεις περίμετρο.

²⁴Κάτω από τα χείλη της λεκάνης ολόγυρα, χυμένα σ' ένα σώμα μ' αυτήν, υπήρχαν ανάγλυφα διακοσμητικά σχήματα καρπών κολοκυθιάς, δέκα καρποί ανά πήχyu, σε δύο σειρές.

²⁵Η λεκάνη στηριζόταν σε δώδεκα χάλκινα βόδια. Τρία έβλεπαν στο βορρά, τρία στη δύση, τρία στο νότο και τρία στην ανατολή. Η λεκάνη ήταν τοποθετημένη στην πλάτη τους, ενώ τα οπίσθιά τους ήταν στραμμένα προς το κέντρο.

²⁶Το πάχος της ήταν μία παλάμη και τα χείλη της ήταν σαν χείλη ποτηριού, σαν λουλούδι κρίνου. Η χωρητικότητά της ήταν δύο χιλιάδες βαθ.

Οι χάλκινοι λουτήρες και οι βάσεις τους

²⁷Επίσης ο Χιράμ κατασκεύασε δέκα βάσεις από χαλκό. Κάθε βάση είχε τέσσερις πήχεις μήκος, τέσσερις πήχεις πλάτος και τρεις πήχεις ύψος.

²⁸Η κατασκευή τους ήταν ως εξής: Αποτελούνταν από πλαίσια τοποθετημένα ανάμεσα σε υποστηρίγματα.

²⁹Πάνω στα πλαίσια και στα υποστηρίγματα υπήρχαν διακοσμήσεις από λιοντάρια, βόδια και χερουβίμ· κάτω από τα λιοντάρια και τα βόδια, ήταν κρεμασμένες σκαλιστές γιρλάντες.

³⁰Κάθε βάση στηριζόταν σε τέσσερις χάλκινες ρόδες με χάλκινους άξονες. Στις τέσσερις γωνίες, κάτω από τη λεκάνη, υπήρχαν χάλκινα υποστηρίγματα χυτά, τα οποία δεν κατέβαιναν κάτω από τις γιρλάντες.

³¹Στο υψηλότερο μέρος της βάσης υπήρχε εσωτερικά ένα στρογγυλό άνοιγμα, διαμέτρου ενάμισυ πήχyu, υπερυψωμένο κατά έναν πήχyu, που χρησίμευε ως

υποδοχή του λουτήρα. Υπήρχαν κι εκεί σκαλίσματα που τα μοτίβα τους ήταν τετράγωνα, όχι στρογγυλά.

³²Οι τέσσερις ρόδες ήταν κάτω από τα πλαίσια και οι άξονές τους ενώνονταν με τη βάση. Η διάμετρος κάθε ρόδας ήταν ενάμισος πήχυς.

³³Οι ρόδες αυτές ήταν κατασκευασμένες όπως της άμαξας. Οι άξονες των τροχών, οι στεφάνες, οι ακτίνες και οι κεφαλές των αξόνων τους, όλα ήταν χυτά από χαλκό.

³⁴Τα τέσσερα υποστηρίγματα στις τέσσερις γωνίες κάθε βάσης ήταν ένα σώμα με τη βάση.

³⁵Η επάνω επιφάνεια κάθε βάσης ήταν διακοσμημένη μ' ένα κυκλικό περίζωμα, ύψους μισού πήχυ· τα υποστηρίγματά της και τα πλαίσιά της αποτελούσαν ένα σώμα με αυτήν.

³⁶Στις πλάκες των υποστηριγμάτων και στα πλαίσιά τους ο Χιράμ χάραξε χερουβίμ, λέοντες και φοίνικες, ανάλογα με την ελεύθερη επιφάνειά τους και έβαλε γιρλάντες ολόγυρα.

³⁷Οι δέκα βάσεις ήταν κατασκευασμένες πανομοιότυπα. Όλες ήταν χυτές και είχαν το ίδιο μέγεθος και το ίδιο σχήμα.

³⁸Μετά ο Χιράμ κατασκεύασε δέκα λουτήρες από χαλκό. Κάθε λουτήρας ήταν χωρητικότητας σαράντα βαθ και διαμέτρου τεσσάρων πήχεων. Τοποθετήθηκαν ένας πάνω σε κάθε βάση.

³⁹Τοποθέτησε τους πέντε λουτήρες στη δεξιά πλευρά του ναού και τους πέντε στην αριστερή. Και τη μεγάλη χάλκινη λεκάνη την τοποθέτησε στη δεξιά πλευρά του ναού, νοτιοανατολικά.

Τα υλικά για την κατασκευή του ναού

(Β' Χρ 4,11–5,1)

⁴⁰Τέλος ο Χιράμ κατασκεύασε τις σταχτοδόχες, τα φτυάρια και τις λεκάνες. Έτσι τελείωσε όλες τις εργασίες που του είχε αναθέσει ο βασιλιάς Σολομών για το ναό του Κυρίου:

- ⁴¹Κατασκεύασε τους δύο στύλους και τα στρογγυλά κιονόκρανα, στην κορυφή τους και τα δύο διχτυωτά από αλυσίδες, που κάλυπταν τα στρογγυλά κιονόκρανα, στην κορυφή των στύλων·
- ⁴²τα τετρακόσια ρόδια για τα δύο διχτυωτά, δύο σειρές ρόδια για κάθε διχτυωτό·
- ⁴³τους δέκα λουτήρες με τις βάσεις τους·
- ⁴⁴τη χάλκινη λεκάνη και τα δώδεκα βόδια που τη βάσταζαν·
- ⁴⁵τις σταχτοδόχες, τα φτυάρια και τις λεκάνες. Όλα αυτά τα σκεύη που ο βασιλιάς Σολομών παρήγγειλε στο Χιράμ να κατασκευάσει για το ναό του Κυρίου, ήταν από λαμπερό χαλκό.
- ⁴⁶Με διαταγή του βασιλιά, όλες αυτές οι κατασκευές έγιναν σε αργιλώδη περιοχή, στην κοιλάδα του Ιορδάνη, ανάμεσα στα χωριά Σουκκώθ και Σαρθάν.
- ⁴⁷Όλα αυτά τα σκεύη, ο Σολομών τα άφησε αζύγιστα. Ήταν τόσο πολλά, που δεν ήταν δυνατό να υπολογιστεί το βάρος του χαλκού.
- ⁴⁸Ο Σολομών επίσης διέταξε να κατασκευαστούν όλα τα σκεύη που προορίζονταν για το ναό του Κυρίου: το χρυσό θυσιαστήριο και η χρυσή τράπεζα, πάνω στην οποία τοποθετούσαν τους άρτους της προθέσεως·
- ⁴⁹οι λυχνίες από καθαρό χρυσάφι, πέντε δεξιά και πέντε αριστερά, μπροστά στα άγια των αγίων, με τα διακοσμητικά λουλούδια· οι λύχνοι και οι λαβίδες από χρυσάφι·
- ⁵⁰επίσης οι λεκάνες και τα λυχνοψάλιδα, τα περιρραντήρια, οι κρατήρες, τα θυμιατήρια και οι σχάρες από καθαρό χρυσάφι· οι μεντεσέδες των θυρών του ενδότερου τμήματος του ναού, που ονομαζόταν άγια των αγίων, καθώς και οι μεντεσέδες των εξωτερικών θυρών του κυρίως ναού, από χρυσάφι.
- ⁵¹Όταν είχε τελειώσει όλη η εργασία της ανοικοδόμησης του ναού του Κυρίου, ο βασιλιάς Σολομών έφερε τα ασημένια, τα χρυσά και διάφορα

άλλα σκεύη, που ο πατέρας του ο Δαβίδ τα είχε αφιερώσει στον Κύριο, και τα τοποθέτησε στο θησαυροφυλάκιο του ναού.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 8

Η καθιέρωση του ναού ως κατοικίας του Κυρίου

(Β΄ Χρ 5,2–6,2)

¹Μετά ο βασιλιάς Σολομών συγκέντρωσε στην Ιερουσαλήμ τους πρεσβυτέρους του λαού Ισραήλ και τους αρχηγούς των φυλών και των συγγενειών τους, για να μεταφέρουν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου από την Πόλη Δαβίδ, δηλαδή από τη Σιών, στο ναό.

²Συγκεντρώθηκαν, λοιπόν, όλοι αυτοί οι Ισραηλίτες μπροστά στο βασιλιά, μια που ήταν και η γιορτή του έβδομου μήνα, του Εθανίμ.

³Όταν συγκεντρώθηκαν οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ, οι ιερείς σήκωσαν την κιβωτό

⁴και την έφεραν στο ναό. Με τη βοήθεια των λευιτών μετέφεραν και τη σκηνή του Μαρτυρίου καθώς και όλα τα ιερά σκεύη της σκηνής.

⁵Ο βασιλιάς Σολομών και όλη η ισραηλιτική κοινότητα που ήταν συγκεντρωμένη γύρω του μπροστά στην κιβωτό, λόγω της γιορτής, πρόσφεραν θυσία πρόβατα και βόδια τόσα πολλά, που ήταν αδύνατο να υπολογιστούν με ακρίβεια.

⁶⁻⁷Στη συνέχεια, οι ιερείς έφεραν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου στη θέση που είχε ετοιμαστεί γι' αυτήν, στο ενδότερο τμήμα του ναού, στα άγια των αγίων, και την τοποθέτησαν κάτω από τα ανοιχτά φτερά των χερουβίμ, έτσι ώστε να σκεπάζουν από πάνω την κιβωτό και τις δοκούς που τη μετέφεραν.

⁸Οι δοκοί όμως ήταν μεγάλες και οι άκρες τους φαίνονταν από τα άγια, δηλαδή το κυρίως τμήμα του ναού, που βρισκόταν μπροστά από τα άγια των αγίων. Απ' έξω όμως δε φαίνονταν· εκεί βρίσκεται η κιβωτός μέχρι σήμερα.

⁹Μέσα στην κιβωτό δεν υπήρχε τίποτε άλλο, παρά μόνο οι δύο πέτρινες πλάκες, που τις είχε τοποθετήσει εκεί ο Μωυσής όταν ο Κύριος έκανε διαθήκη με τους Ισραηλίτες στο όρος Χωρήβ, μετά την έξοδό τους από την Αίγυπτο.

¹⁰Όταν οι ιερείς βγήκαν από τα άγια, μια νεφέλη γέμισε το ναό του Κυρίου,

¹¹έτσι που οι ιερείς δεν μπορούσαν εξαιτίας της να σταθούν και να προσφέρουν λατρεία. Η δόξα του Κυρίου είχε κατακλύσει το ναό.

¹²Τότε ο Σολομών φώναξε: «Κύριε, έχεις πει ότι θέλεις να κατοικείς μέσα στο γνόφο.

¹³Γι' αυτό κι εγώ έχτισα για σένα αυτόν το ναό, έναν τόπο για να κατοικείς αιώνια».

Εγκαινιάζεται ο ναός με λόγια ευλογίας (Β' Χρ 6,3-21)

¹⁴Καθώς ολόκληρη η ισραηλιτική κοινότητα στεκόταν μπροστά στο βασιλιά, εκείνος έστρεψε το πρόσωπό του και τους ευλόγησε.

¹⁵Μετά είπε: «Ευλογημένος ας είναι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, που πραγματοποίησε με τη δύναμή του, εκείνο που είχε ο ίδιος υποσχεθεί στον πατέρα μου Δαβίδ!

¹⁶“Από την ημέρα που έβγαλα το λαό μου, τον Ισραήλ, από την Αίγυπτο” του είχε πει, “καμιά πόλη δε διάλεξα απ’ όλες τις φυλές του λαού Ισραήλ για να χτίσω εκεί ναό, όπου να λατρεύεται το όνομά μου. Διάλεξα όμως εσένα, Δαβίδ, για να γίνεις αρχηγός του λαού μου, του Ισραήλ”.

¹⁷Κι όταν ο πατέρας μου, σκόπευε να χτίσει ναό στο όνομα του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ,

¹⁸ο Κύριος του είπε: “ωραία ήταν η πρόθεσή σου να χτίσεις ναό στο όνομά μου.

¹⁹Δε θα χτίσεις όμως εσύ το ναό, αλλά ο γιος σου, που θα προέρχεται από σένα. Αυτός θα χτίσει το ναό στο όνομά μου”.

²⁰Ο Κύριος πραγματοποίησε την υπόσχεσή του: Διαδέχθηκα εγώ τον πατέρα μου Δαβίδ στο θρόνο του Ισραήλ και έχτισα αυτόν το ναό στο όνομα του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ.

²¹Επίσης τοποθέτησα εκεί την κιβωτό, μέσα στην οποία υπάρχει η γραπτή διαθήκη που έκανε ο Κύριος με τους προγόνους μας, όταν τους έβγαλε από την Αίγυπτο».

²²Μετά στάθηκε ο Σολομών μπροστά στο θυσιαστήριο του Κυρίου, απέναντι σ' όλη την ισραηλιτική κοινότητα. Άπλωσε τα χέρια του στον ουρανό

²³και είπε: «Κύριε, Θεέ του Ισραήλ, δεν υπάρχει Θεός όμοιος μ' εσένα στον ουρανό πάνω κι εδώ κάτω στη γη. Τηρείς τη διαθήκη σου με τους δούλους σου και δεν παύεις να τους αγαπάς, όταν ζουν ενώπιόν σου με απόλυτη τιμιότητα.

²⁴Όλα όσα εσύ ο ίδιος είχες υποσχεθεί στο δούλο σου το Δαβίδ, τον πατέρα μου, τα πραγματοποίησες σήμερα με τη δύναμή σου.

²⁵Τώρα, λοιπόν, Κύριε Θεέ του Ισραήλ, εκπλήρωσε και την υπόσχεση που έδωσες στον πατέρα μου, ότι αν οι απόγονοί του φροντίζουν να ζουν ενώπιόν σου με υπακοή, όπως εκείνος, θα υπάρχει πάντοτε κάποιος απ' αυτούς που θα βασιλεύει στον Ισραήλ μετά από κείνον.

²⁶Ας πραγματοποιηθεί, λοιπόν τώρα Θεέ του Ισραήλ, η υπόσχεση που έδωσες στο δούλο σου Δαβίδ, τον πατέρα μου.

²⁷»Πώς θα μπορούσες όμως, αλήθεια, εσύ Θεέ να κατοικήσεις στη γη; Οι ουρανοί και οι ουρανοί των ουρανών να σε χωρέσουν δεν μπορούν. Πώς, λοιπόν, θα σε χωρέσει αυτός εδώ ο ναός που έχτισα;

²⁸Ωστόσο, Κύριε Θεέ μου, στρέψε μ' ευμένεια το πρόσωπό σου σ' εμένα, το δούλο σου, άκουσε την προσευχή μου και την παράκλησή μου, και δώσε αυτά που με κραυγές και δεήσεις σου ζητάω σήμερα, εγώ ο δούλος σου.

²⁹Ας είναι ανοιχτά τα μάτια σου πάνω σ' ετούτο το ναό μέρα και νύχτα, πάνω στον τόπο, στον οποίο όρισες να λατρεύεται το όνομά σου. Άκουσε την προσευχή που σου απευθύνω εγώ, ο δούλος σου, από αυτόν εδώ τον τόπο.

³⁰Άκουσε τις παρακλήσεις του δούλου σου και του λαού σου, του Ισραήλ, όταν στραμμένοι προς αυτόν εδώ τον τόπο θα προσευχόμαστε. Άκουσέ μας από τον ουρανό όπου κατοικείς· άκουσέ μας και συγχώρησέ μας».

Ο ναός ως τόπος προσευχής (Β΄ Χρ 6,22-40)

³¹«Αν κάποιος κατηγορηθεί ότι αμάρτησε στο συνάνθρωπό του, και του ζητηθεί να πάρει όρκο για την αθωότητά του, κι έρθει και ορκιστεί μπροστά στο θυσιαστήριό σου, σ' αυτόν εδώ το ναό,

³²τότε, εσύ Κύριε, άκουσε από τον ουρανό κι ενέργησε και απόδωσε το δίκαιο στους δούλους σου: Φανέρωσε την ενοχή του ασεβή και τιμώρησέ τον για την πράξη του· δικαίωσε τον δίκαιο και απόδωσέ του σύμφωνα με την αθωότητά του.

³³»Αν συμβεί ο λαός σου, ο Ισραήλ, να νικηθεί από τον εχθρό, γιατί θα έχουν αμαρτήσει σ' εσένα, αλλά επιστρέψουν σ' εσένα και σε δοξολογήσουν, αν προσευχηθούν και σε ικετέψουν στο ναό αυτό,

³⁴τότε, εσύ Κύριε, άκουσε από τον ουρανό και συγχώρησε την αμαρτία του λαού σου, του Ισραήλ, και φέρε τους πίσω ξανά στη χώρα που έδωσες στους προγόνους τους.

³⁵»Αν κλείσει ο ουρανός και δε στέλνει βροχή, γιατί θα έχουν αμαρτήσει σ' εσένα, αλλά προσευχηθούν στον τόπο αυτό και σε δοξολογήσουν, αν ταπεινωμένοι από την τιμωρία που τους έστειλες, μετανοήσουν για την αμαρτία τους,

³⁶τότε, εσύ Κύριε, άκουσε από τους ουρανούς και συγχώρησε την αμαρτία των δούλων σου, του λαού σου του Ισραήλ, και δίδαξέ τους το σωστό δρόμο που θα πρέπει να βαδίζουν· στείλε βροχή στη χώρα αυτή που ανήκει σ' εσένα και τους την έχεις δώσει για ιδιοκτησία τους.

³⁷»Αν πέσει πείνα στη χώρα ή θανατικό, αν έρθει λίβας ή μούχλα των σιτηρών ή ακρίδα κάθε είδους, αν οι εχθροί τους φτάσουν ως τις πόλεις τους και τις πολιορκήσουν ή έρθει οποιαδήποτε μάστιγα ή αρρώστια,

³⁸αλλά προσευχηθούν οι Ισραηλίτες, είτε ατομικά είτε ομαδικά, υψώνοντας τα χέρια τους προς τον ναό αυτό με τύψεις στην καρδιά τους,

³⁹τότε, εσύ Κύριε, άκουσε από τον ουρανό, όπου κατοικείς, συγχώρησέ τους κι ενέργησε αποδίδοντας στον καθένα σύμφωνα με τα έργα τους. Εσύ γνωρίζεις την καρδιά του καθενός· μόνον εσύ γνωρίζεις όλων των ανθρώπων τις καρδιές.

⁴⁰Έτσι θα σε σέβονται όσο θα ζουν στη χώρα αυτή που έδωσες στους προγόνους μας.

⁴¹»Ακόμα κι έναν ξένο, που δεν ανήκει στο λαό σου, τον Ισραήλ, αλλά ήρθε από κάποια χώρα μακρινή επειδή άκουσε για σένα,

⁴²πόσο μεγάλος είσαι και πόσο μεγάλη, πόσο ακαταμάχητη είναι η δύναμή σου, αν έρθει και προσευχηθεί στο ναό αυτό,

⁴³άκουσέ τον κι αυτόν εσύ, Κύριε, από τον ουρανό όπου κατοικείς, και δώσ' του ό, τι σου ζητήσει. Έτσι θα σε γνωρίσουν όλα τα έθνη της γης και θα σε σέβονται, όπως ο λαός σου ο Ισραήλ· έτσι θα μάθουν ότι ο ναός αυτός που έχτισα είναι ο τόπος όπου εσύ λατρεύεσαι.

⁴⁴»Όταν ο λαός σου θα πηγαίνει να πολεμήσει τους εχθρούς του, όπου εσύ τον στείλεις, αν προσευχηθεί σ' εσένα, τον Κύριο, στρέφοντας τα μάτια προς αυτή την πόλη που διάλεξες και προς το ναό που σου έχτισα,

⁴⁵τότε εσύ, Κύριε, άκουσε από τον ουρανό την προσευχή τους και την παράκλησή τους και απόδωσε το δίκιο τους.

⁴⁶»Αν αμαρτήσουν σ' εσένα –αφού κανείς δεν είναι αναμάρτητος– κι οργιστείς εναντίον τους και τους παραδώσεις στους εχθρούς τους κι αυτοί τους οδηγήσουν αιχμαλώτους σε εχθρική χώρα, κοντινή ή μακρινή,

⁴⁷αλλά εκεί στη χώρα όπου θα βρίσκονται αιχμάλωτοι συνέλθουν και μετανοήσουν και σε παρακαλέσουν από 'κει και σου πουν: “αμαρτήσαμε, ανομήσαμε και αδικήσαμε”,

⁴⁸αν επιστρέψουν σ' εσένα μ' όλη τους την καρδιά και την ψυχή, εκεί στη χώρα των εχθρών που τους αιχμαλώτισαν, και προσευχηθούν σ' εσένα στραμμένοι προς τη χώρα τους, αυτήν που έδωσες στους προγόνους τους, προς την πόλη που διάλεξες και προς το ναό που έχτισα για σένα,

⁴⁹τότε εσύ, Κύριε, άκουσε από τον ουρανό όπου κατοικείς, την προσευχή τους και την παράκλησή τους κι απόδωσέ τους το δίκιο τους.

⁵⁰Συγχώρησέ τους που αμάρτησαν σ' εσένα και σε παρήκουσαν και κάνε να τους σπλαχνισθούν εκείνοι που τους αιχμαλώτισαν και να τους δείξουν συμπόνια.

⁵¹Πράγματι, αυτοί είναι ο λαός σου που σου ανήκει, από τότε που τους έβγαλες από την Αίγυπτο, μέσα από το καμίνι που λιώνει το σίδηρο.

⁵²»Ας είναι πάντοτε ανοιχτά τα μάτια σου στην παράκληση του δούλου σου και στην παράκληση του λαού σου, του Ισραήλ, για να τους ακούς και να τους δίνεις ό, τι θα σου ζητούν.

⁵³Γιατί εσύ τους ξεχώρισες μέσα απ' όλους τους λαούς της γης για να είναι ο λαός που θα σου ανήκει, όπως το διακήρυξες με το Μωυσή, το δούλο σου, όταν έβγαζες τους προγόνους μας από την Αίγυπτο, Κύριε, Κύριε».

Λόγοι νουθεσίας προς το λαό

⁵⁴Όταν τελείωσε ο Σολομών όλη αυτή την προσευχή και την παράκληση προς τον Κύριο, σηκώθηκε από μπροστά από το θυσιαστήριο του Κυρίου, όπου ήταν γονατιστός με τα χέρια απλωμένα προς τον ουρανό,

⁵⁵και στάθηκε κι ευλόγησε την ισραηλιτική κοινότητα με δυνατή φωνή:

⁵⁶«Ευλογημένος», είπε, «ας είναι ο Κύριος, που έδωσε ησυχία στο λαό του, τον Ισραήλ, σύμφωνα με τις υποσχέσεις του! Καμιά απ' όλες αυτές τις θαυμαστές υποσχέσεις, που έδωσε με το Μωυσή, το δούλο του, δεν έμεινε ανεκπλήρωτη.

⁵⁷Ας είναι μαζί μας ο Κύριος, ο Θεός μας, καθώς ήταν μαζί με τους προγόνους μας! Ας μη μας αφήσει κι ας μη μας αποδιώξει.

⁵⁸Ας στρέψει την καρδιά μας προς εκείνον τον ίδιο, για να ζούμε όπως θέλει εκείνος και να τηρούμε τις εντολές του, τους νόμους του και τα προστάγματα που έδωσε στους προγόνους μας.

⁵⁹Ας θυμάται πάντοτε ο Κύριος, ο Θεός μας, τα λόγια αυτά των δεήσεών μου, ώστε ν' αποδίδει σ' εμένα και σ' εσάς, το λαό του τον Ισραήλ, το δίκιο μας, ανάλογα με την ανάγκη της κάθε μέρας.

⁶⁰Έτσι θα γνωρίσουν όλοι οι λαοί της γης ότι ο Κύριος, αυτός είναι ο Θεός· άλλος θεός κανένας δεν υπάρχει.

⁶¹Να είναι η καρδιά σας ολότελα αφοσιωμένη στον Κύριο, το Θεό μας, όπως είναι σήμερα, για να ζείτε σύμφωνα με τους νόμους του και τις εντολές του».

Η πρώτη τελετουργία στο ναό

(Β' Χρ 7,4-10)

⁶²Έπειτα ο βασιλιάς και όλοι οι Ισραηλίτες μαζί του πρόσφεραν θυσίες στον Κύριο.

⁶³Ο Σολομών, πρόσφερε στον Κύριο θυσίες κοινωνίας, είκοσι δύο χιλιάδες βόδια και εκατόν είκοσι χιλιάδες πρόβατα. Έτσι, ο βασιλιάς και όλοι οι Ισραηλίτες εγκαινίασαν το ναό του Κυρίου.

⁶⁴Την ίδια ημέρα ο βασιλιάς αγίασε το κέντρο της αυλής μπροστά στο ναό του Κυρίου. Το χάλκινο θυσιαστήριο μπροστά στην είσοδο του ναού ήταν μικρό για να δεχτεί όλες εκείνες τις θυσίες. Γι' αυτό ο Σολομών χρησιμοποίησε την αυλή για να προσφέρει τα ολοκαυτώματα, τις αναίμακτες προσφορές και τα παχιά μέρη για τις θυσίες κοινωνίας.

⁶⁵Επίσης ο Σολομών και μαζί του όλος ο λαός Ισραήλ έκαναν τη γιορτή της Σκηνοπηγίας ενώπιον του Κυρίου, του Θεού μας, για επτά μέρες, σε μια τεράστια συγκέντρωση λαού· είχαν έρθει από παντού: από τα περίχωρα της Χαμάθ ως το χείμαρρο της Αιγύπτου.

⁶⁶Την όγδοη μέρα ο βασιλιάς απέλυσε το λαό. Όλοι ευλόγησαν το βασιλιά κι έφυγαν για τα σπίτια τους χαρούμενοι κι ευχαριστημένοι, που ο Κύριος είχε δώσει πλούσιες τις ευλογίες του στο δούλο του το Δαβίδ και στον Ισραήλ, το λαό του.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 9

Ο Κύριος εμφανίζεται για δεύτερη φορά στο Σολομώντα
(Β΄ Χρ 7,11-22)

¹Όταν ο βασιλιάς Σολομών είχε τελειώσει το χτίσιμο του ναού του Κυρίου και του βασιλικού ανακτόρου, καθώς και όλων των οικοδομημάτων που ήθελε να χτίσει,

²του παρουσιάστηκε ο Κύριος για δεύτερη φορά, όπως του είχε παρουσιαστεί στη Γαβαών,

³και του είπε: «Άκουσα την προσευχή σου και την παράκληση που έκανες ενώπιόν μου, και αγίασα αυτόν το ναό που έχτισες, ώστε να λατρεύεται παντοτινά εδώ το όνομά μου. Τα μάτια μου και η καρδιά μου θα είναι σ΄ αυτόν για πάντα.

⁴Αν εσύ ακολουθήσεις ενώπιόν μου το δρόμο του πατέρα σου Δαβίδ με ειλικρίνεια και τιμιότητα, αν τηρείς όλα τα προστάγματά μου και τους νόμους μου,

⁵θα διατηρήσω σταθερό το θρόνο της βασιλείας σου στον Ισραήλ για πάντα, όπως υποσχέθηκα στον πατέρα σου, όταν του έλεγα ότι πάντα θα βασιλεύει κάποιος από τους απογόνους του στο θρόνο του Ισραήλ.

⁶»Αν όμως εσείς, Ισραηλίτες, και οι απόγονοί σας απομακρυνθείτε από μένα, αν πάψετε να τηρείτε τις εντολές και τους νόμους που σας έδωσα, και πάτε και λατρέψετε άλλους θεούς και τους προσκυνήσετε,

⁷τότε θα σας ξεριζώσω από τη χώρα που σας έχω δώσει. Κι αυτόν το ναό, που τον καθιέρωσα ως τόπο λατρείας μου, δε θα θέλω πια να τον ξέρω. Τότε όλοι οι λαοί θα ειρωνεύονται και θα περιγελούν τους Ισραηλίτες.

⁸Όλοι όσοι περνούν μπροστά από τον υπέροχο αυτό ναό θα τρομάζουν και γεμάτοι έκπληξη θα λένε: “μα γιατί ο Κύριος φέρθηκε τόσο σκληρά σ’ αυτή τη χώρα και σ’ αυτόν το ναό; ”

⁹Και θα τους απαντούν: “οι Ισραηλίτες εγκατέλειψαν τον Κύριο, το Θεό τους, που είχε βγάλει τους προγόνους τους από την Αίγυπτο· επιδόθηκαν στη λατρεία άλλων θεών και τους προσκύνησαν. Γι’ αυτό ο Κύριος έφερε πάνω τους όλο αυτό το κακό”».

Κατοπινές ενέργειες του Σολομώντα (Β΄ Χρ 8,1-2)

¹⁰Είκοσι χρόνια χρειάστηκε ο βασιλιάς Σολομών για να χτίσει τα δύο κτίρια, δηλαδή το ναό του Κυρίου και το δικό του ανάκτορο.

¹¹Στο μεταξύ ο βασιλιάς της Τύρου Χιράμ του προμήθευε ξύλα κέδρων, ξύλα πεύκου και χρυσάφι, όσο ήθελε. Μετά ο βασιλιάς Σολομών έδωσε στο Χιράμ είκοσι πόλεις στην Γαλιλαία.

¹²Όταν ο Χιράμ ήρθε από την Τύρο να δει τις πόλεις που του έδωσε ο Σολομών, δεν του άρεσαν.

¹³«Τι πόλεις είν’ αυτές που μου δίνεις αδερφέ μου; » του είπε. Τις ονόμασε, λοιπόν, Περιοχή Καβούλ, κι έτσι είναι γνωστές μέχρι σήμερα.

¹⁴Ο Χιράμ έστειλε στο βασιλιά εκατόν είκοσι τάλαντα χρυσάφι.

Περαιτέρω κατασκευαστικά έργα του Σολομώντα (Β΄ Χρ 8,3-18)

¹⁵Ο βασιλιάς Σολομών επέβαλε αναγκαστική εργασία για να χτίσει το ναό του Κυρίου, το ανάκτορό του, τη Μιλλώ και τα τείχη της Ιερουσαλήμ, καθώς και τις πόλεις Ασώρ, Μεγιδδώ και Γεζέρ.

¹⁶Ο Φαραώ, βασιλιάς της Αιγύπτου, είχε κυριέψει τη Γεζέρ και την είχε πυρπολήσει· σκότωσε τους κατοίκους της που ήταν Χαναναίοι, κι έδωσε την πόλη προίκα στην κόρη του, όταν την πήρε γυναίκα του ο Σολομών.

¹⁷Γι’ αυτό ο Σολομών ξανάχτισε τη Γεζέρ. Επίσης ανοικοδόμησε την Κάτω Βαιθ-Ωρών,

¹⁸τη Βααλάθ και την Ταμώρ, στην έρημο της χώρας.

¹⁹Επίσης ο Σολομών έχτισε όλες τις πόλεις που θα του χρησίμευαν για ν' αποθηκεύει τις προμήθειές του, τις πόλεις όπου θα στάθμευαν οι άμαξές του και τις πόλεις όπου θα έμεναν οι ιππείς του. Αποπεράτωσε όλες τις κατασκευές που είχε σχεδιάσει για μέσα στην Ιερουσαλήμ, στο Λίβανο και σ' όλες τις άλλες χώρες της επικράτειάς του.

²⁰⁻²¹Ο Σολομών χρησιμοποίησε εργάτες για αναγκαστική εργασία τους απογόνους των κατοίκων της Χαναάν, που οι Ισραηλίτες δεν τους είχαν εξολοθρέψει εντελώς όταν μπήκαν να κατακτήσουν τη χώρα. Αυτοί ήταν Αμορραίοι, Χετταίοι, Φερεζαίοι, Ευαίοι και Ιεβουσαίοι. Οι απόγονοί τους εξακολουθούν να είναι δούλοι μέχρι σήμερα.

²²Στους Ισραηλίτες, όμως, δεν επέβαλε ο Σολομών αναγκαστική εργασία. Αυτοί ήταν πολεμιστές, αξιωματούχοι, άρχοντες και διοικητές στο στράτευμα, στις άμαξες, και στο ιππικό του.

²³Πεντακόσιοι πενήντα ήταν οι επιστάτες που είχαν διοριστεί να εποπτεύουν τους εργάτες, οι οποίοι δούλευαν στα κατασκευαστικά έργα του Σολομώντα.

²⁴Όταν η κόρη του Φαραώ έφυγε από την Πόλη Δαβίδ, και εγκαταστάθηκε στο ανάκτορο που της είχε χτίσει ο Σολομών, τότε αυτός έχτισε τη Μιλλώ.

Οι τακτές θυσίες του Σολομώντα

²⁵Τρεις φορές τον χρόνο ο Σολομών πρόσφερε ολοκαυτώματα και θυσίες κοινωνίας στο θυσιαστήριο που είχε χτίσει στον Κύριο, και έκαιγε θυμίαμα ενώπιον του Κυρίου. Έτσι ο ναός ανταποκρινόταν στο λόγο ύπαρξής του.

Ο στόλος του Σολομώντα

²⁶Ο βασιλιάς Σολομών κατασκεύασε επίσης πλοία στην Εσιών-Γάβερ, κοντά στην Αιλάθ, λιμάνι στην Ερυθρά Θάλασσα, στη χώρα των Εδωμιτών.

²⁷Ο Χιράμ έστειλε έμπειρους ναυτικούς για να επανδρώσει το στόλο αυτόν, μαζί με τους ναυτικούς του Σολομώντα.

²⁸Πήγαν όλοι με τα πλοία στην Οφείρ, απ' όπου έφεραν πίσω στο βασιλιά Σολομώντα τετρακόσια είκοσι τάλαντα χρυσάφι.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 10

Η βασίλισσα της Σαβά επισκέπτεται το Σολομώντα (Β΄ Χρ 9,1-12)

1-2 Η βασίλισσα της Σαβά άκουσε τις φήμες για το Σολομώντα και για το ναό που είχε οικοδομήσει προς τιμήν του Κυρίου. Ήρθε, λοιπόν, στην Ιερουσαλήμ για να διαπιστώσει η ίδια τη σοφία του βασιλιά, θέτοντάς του δύσκολα ερωτήματα. Μαζί της είχε μια τεράστια ακολουθία και καμήλες φορτωμένες αρώματα, άφθονο χρυσάφι και πολύτιμα πετράδια. Κατά τη συνάντησή της με το Σολομώντα μίλησε μαζί του για όλα τα θέματα που είχε προετοιμαστεί να του αναφέρει.

3 Ο Σολομών απάντησε σε όλα τα ερωτήματά της. Καμιά ερώτηση δεν έμεινε σκοτεινή που να μην μπορέσει ο βασιλιάς ν' απαντήσει.

4 Η βασίλισσα της Σαβά άκουσε όλες τις σοφές παροιμίες του Σολομώντα και είδε το ανάκτορο που είχε χτίσει.

5 Είδε τα φαγητά στο τραπέζι του και τα σπίτια των αξιωματούχων του· τη συμπεριφορά του υπηρετικού προσωπικού του και τις στολές αυτών που σέρβιραν τα φαγητά και τα ποτά· είδε και την πομπή με την οποία ο Σολομών ανέβαινε στο ναό του Κυρίου και έμεινε κατάπληκτη.

6 Είπε, λοιπόν, στο βασιλιά: «Αλήθεια ήταν όλα αυτά που άκουγα στη χώρα μου για τα έργα σου και τη σοφία σου!

7 Δεν πίστευα όμως στις διάφορες φήμες, ωστόσο ήρθα και είδα με τα μάτια μου· ούτε τα μισά δεν μου είχαν πει. Η σοφία σου και τ' αγαθά σου, ξεπερνούν καθετί που άκουσα για σένα.

8 Ευτυχείς είναι οι γυναίκες σου, ευτυχείς όλοι αυτοί οι αξιωματούχοι σου, που στέκονται γύρω σου κι ακούνε συνέχεια τα σοφά σου λόγια.

9 Ας είναι ευλογημένος ο Κύριος, ο Θεός σου, που σε διάλεξε να σε ανεβάσει στο θρόνο του Ισραήλ. Ο Κύριος αγαπάει πάντα τον Ισραήλ, γι' αυτό έκανε εσένα βασιλιά, για να κάνεις σωστή κρίση και να απονέμεις δικαιοσύνη».

10 Μετά πρόσφερε στο βασιλιά εκατόν είκοσι τάλαντα χρυσάφι και άφθονα αρώματα και πολύτιμα πετράδια. Δεν ξαναήρθαν ποτέ τόσα πολλά αρώματα, όσα δώρισε η βασίλισσα της Σαβά στο βασιλιά Σολομώντα.

11 Τα πλοία του βασιλιά Χιράμ που είχαν φέρει χρυσάφι από την Οφείρ, είχαν φέρει από 'κει και πάρα πολλά ξύλα πεύκου και πολύτιμα πετράδια.

12 Ο βασιλιάς με τα ξύλα του πεύκου έκανε ξυλουργικές κατασκευές στο ναό του Κυρίου και στο βασιλικό ανάκτορο· επίσης κατασκεύασε μ' αυτά τις κιθάρες και τις άρπες των ψαλμωδών. Τέτοια ξύλα πεύκου δεν έφτασαν, ούτε ξαναφάνηκαν στο λαό Ισραήλ μέχρι σήμερα.

13 Ο βασιλιάς Σολομών δώρισε στη βασίλισσα της Σαβά όλα όσα αυτή επιθύμησε και του ζήτησε, χάρια τα δώρα που της πρόσφερε από μόνος του, αντάξια ενός βασιλιά σαν αυτόν. Έπειτα έφυγε και γύρισε στη χώρα της μαζί με τους ανθρώπους της.

Η χλιδή, τα πλούτη και η δύναμη του Σολομώντα

(Β' Χρ 9,13-28· 1,14-17)

14 Το βάρος του χρυσού που ερχόταν στο Σολομώντα κάθε χρόνο ήταν εξακόσια εξήντα έξι τάλαντα χρυσού.

15 Σ' αυτά δεν περιλαμβάνεται το χρυσάφι που προερχόταν από τους φόρους εισαγωγών, που πλήρωναν τα εμπορικά πλοία, ή από τη φορολόγηση των εμπόρων ή τη φορολόγηση των βασιλιάδων της Αραβίας ή από τις εισπράξεις που πραγματοποιούσαν οι διοικητές των επαρχιών.

16 Ο βασιλιάς Σολομών κατασκεύασε διακόσιες μεγάλες ασπίδες από σφυρήλατο χρυσό (κάθε ασπίδα καλύφθηκε με εξακόσιους σίκλους χρυσάφι)

17 και τριακόσιες μικρές ασπίδες από σφυρήλατο χρυσό (καθεμιά καλύφθηκε με τρεις μνες χρυσάφι) και τις τοποθέτησε όλες στο οίκημα που ονομαζόταν «Δάσος του Λιβάνου», και αποτελούσε μέρος των ανακτόρων.

18 Επίσης ο βασιλιάς κατασκεύασε έναν μεγάλο θρόνο από ελεφαντόδοντο και τον κάλυψε με καθαρό χρυσάφι.

¹⁹Ο θρόνος ήταν πάνω σε μια εξέδρα με έξι σκαλοπάτια και η πλάτη του θρόνου ήταν διακοσμημένη μ' ένα κεφάλι ταύρου. Στις δυο πλευρές του καθίσματος υπήρχαν μπράτσα για τους αγκώνες και στα πλάγια τους ήταν σκαλισμένα δυο λιοντάρια.

²⁰Στις άκρες των έξι βαθμίδων του θρόνου είχαν τοποθετηθεί ανά δύο αγάλματα λιονταριών, συνολικά δώδεκα λιοντάρια. Παρόμοιο έργο δεν είχε κατασκευαστεί σε κανένα άλλο βασίλειο.

²¹Όλα τα σκεύη για το ποτό του βασιλιά Σολομώντα ήταν από χρυσάφι και τα σκεύη του ανακτόρου, που ονομαζόταν «Δάσος του Λιβάνου», ήταν από χρυσάφι καθαρό. Τίποτα δεν ήταν από ασήμι. Στις μέρες του Σολομώντα το ασήμι δεν είχε καμιά αξία.

²²Κι αυτό, επειδή ο βασιλιάς είχε το στόλο που ονομαζόταν «Θαρσείς», που μαζί με τα πλοία του βασιλιά Χιράμ έκαναν μακρινά ταξίδια. Μια φορά στα τρία χρόνια, τα πλοία «Θαρσείς» έρχονταν φορτωμένα χρυσάφι και ασήμι, ελεφαντόδοντο, πιθήκους και παγώνια.

²³Ο βασιλιάς Σολομών ξεπερνούσε όλους τους βασιλιάδες της γης στον πλούτο και στη σοφία.

²⁴Όλοι ήθελαν να τον δουν για ν' ακούσουν τα λόγια της σοφίας του, με την οποία τον είχε προικίσει ο Θεός.

²⁵Κάθε χρόνο έφερνε καθένας το δώρο του, αντικείμενα ασημένια και χρυσά, ρούχα, όπλα και αρώματα, άλογα και μουλάρια.

²⁶Ο Σολομών συγκέντρωσε πολεμικές άμαξες και ιππικό. Είχε χίλιες τετρακόσιες άμαξες και δώδεκα χιλιάδες αρματηλάτες. Μέρος αυτών εγκατέστησε κοντά του στην Ιερουσαλήμ, και τους άλλους στις πόλεις όπου ήταν σταθμευμένες οι άμαξες.

²⁷Ο βασιλιάς είχε κάνει το ασήμι να αφθονεί στην Ιερουσαλήμ σαν τα λιθάρια, και τους κέδρους να είναι πολυάριθμοι σαν τις συκομουριές στην πεδιάδα.

²⁸Άλογα για το Σολομώντα έρχονταν από τη Μισραΐμ και από την Κωά. Οι έμποροι του βασιλιά τ' αγόραζαν με χρήματα από την Κωά.

²⁹Κάθε άμαξα που εισαγόταν από την Αίγυπτο στοίχιζε εξακόσιους σίκλους ασημένιους και κάθε άλογο εκατόν πενήντα σίκλους. Έτσι, όλοι οι βασιλιάδες των Χετταίων και των Συρίων αγόραζαν άλογα απ' αυτούς.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 11

Αποστασία του Σολομώντα από το Θεό

¹Ο βασιλιάς Σολομών αγάπησε πολλές ξένες γυναίκες, εκτός από την κόρη του Φαραώ: Μωαβίτισσες, Αμμωνίτισσες, Εδωμίτισσες, Σιδώνιες, Χετταίες,

²γυναίκες από έθνη για τα οποία ο Κύριος είχε πει στους Ισραηλίτες: «Δε θα συγγενέψετε μ' αυτά τα έθνη κι αυτά δεν πρέπει να συγγενέψουν μ' εσάς, για να μη σας παρασύρουν στη λατρεία των θεών τους». Σ' αυτές όλες τις γυναίκες ο Σολομών αφοσιώθηκε με αγάπη.

³Είχε επτακόσιες συζύγους-πριγκίπισσες και τριακόσιες παλλακίδες. Όλες αυτές τον επηρέασαν τόσο, που η καρδιά του έπαψε να είναι αφοσιωμένη στο Θεό.

⁴Όταν γέρασε, οι γυναίκες του του γύρισαν τα μυαλά και λάτρεψε άλλους θεούς· η καρδιά του δεν ήταν αφοσιωμένη στον Κύριο, το Θεό του, όπως η καρδιά του Δαβίδ, του πατέρα του.

⁵Λάτρεψε την Ασάρτη, που ήταν θεά των Σιδωνίων και τον Μιλκώμ, το βδέλυγμα των Αμμωνιτών.

⁶Έπραξε ό, τι δυσαρεστούσε τον Κύριο και δεν τον ακολούθησε πιστά, όπως ο πατέρας του ο Δαβίδ.

⁷Εκείνη την εποχή ο Σολομών καθιέρωσε ιερόν τόπο για τον Χεμώς, το βδέλυγμα της Μωάβ, στο βουνό που βρίσκεται απέναντι από την Ιερουσαλήμ, καθώς και για τον Μιλκώμ, το βδέλυγμα των Αμμωνιτών.

⁸Το ίδιο έκανε για όλους τους θεούς των ξένων γυναικών του, για να μπορούν αυτές να θυμιάζουν και να θυσιάζουν στους θεούς τους.

9-10 Ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, είχε φανερωθεί δύο φορές στο Σολομώντα και τον είχε διατάξει ακριβώς αυτό: να μη λατρέψει άλλους θεούς. Ο βασιλιάς όμως ξέχασε τον Κύριο και δεν τήρησε τις εντολές του. Γι' αυτό κι ο Κύριος οργίστηκε εναντίον του

11 και του είπε: «Επειδή φέρθηκες μ' αυτό τον τρόπο και δεν τήρησες τη συμφωνία μου και τους νόμους που εγώ σου είχα ορίσει, θα πάρω εξάπαντος τη βασιλεία από σένα και θα τη δώσω στο δούλο σου.

12 Αλλά δεν θα το κάνω αυτό στις μέρες σου, για χάρη του Δαβίδ, του πατέρα σου. Από τα χέρια του γιου σου θα την πάρω.

13 Ωστόσο δε θα πάρω ολόκληρη τη βασιλεία. Θ' αφήσω στο γιο σου μία φυλή, για χάρη του Δαβίδ, του δούλου μου, και για χάρη της Ιερουσαλήμ, της εκλεκτής μου πόλης».

Ο Θεός ξεσηκώνει αντίπαλο στο Σολομώντα

14 Τότε ξεσήκωσε ο Κύριος εναντίον του Σολομώντα έναν εχθρό του, έναν Εδωμίτη που λεγόταν Αδάδ, απόγονο του βασιλικού οίκου της Εδώμ.

15-16 Την εποχή που ο Δαβίδ κατέλαβε το βασίλειο της Εδώμ, ο αρχιστράτηγος Ιωάβ είχε πάει με το στρατό κι έμεινε εκεί έξι μήνες, προκειμένου να θάψει τους νεκρούς στρατιώτες των Ισραηλιτών. Τότε σκότωσε και όλα τα αρσενικά της Εδώμ.

17 Από κείνη τη σφαγή γλίτωσε ο νεαρός τότε Αδάδ και μαζί του αρκετοί Εδωμίτες, δούλοι του πατέρα του, οι οποίοι κατέφυγαν στην Αίγυπτο.

18 Έφυγαν όλοι τους από την περιοχή της Μαδιάμ και πήγαν στην έρημο Φαράν· από 'κει πήραν μαζί τους μερικούς άντρες και πήγαν στην Αίγυπτο, στο Φαραώ. Αυτός πρόσφερε στον Αδάδ στέγη και κτήματα και διέταξε να του δοθούν τρόφιμα για τη διατροφή του.

19 Ο νεαρός Αδάδ απέκτησε την εύνοια του Φαραώ, ο οποίος του έδωσε γυναίκα την αδερφή της γυναίκας του, της βασίλισσας Ταχπενές.

20 Η αδερφή της Ταχπενές γέννησε στον Αδάδ γιο, το Γενουβάθ, τον οποίο τον ανέθρεψε η ίδια μέσα στο ανάκτορο του Φαραώ. Εκεί ο Γενουβάθ ζούσε συντροφιά με τους κανονικούς γιους του Φαραώ.

21 Όταν έμαθε ο Αδάδ στην Αίγυπτο ότι πέθανε ο Δαβίδ κι ο αρχιστράτηγος Ιωάβ, είπε στο Φαραώ: «Άφησέ με να γυρίσω στην πατρίδα μου».

22 Ο Φαραώ τον ρώτησε: «Τι σου λείπει κοντά μου και ζητάς να γυρίσεις στην πατρίδα σου; » Αυτός είπε: «Τίποτα. Άφησέ με, όμως, να γυρίσω».

23 Αλλά ο Θεός ξεσήκωσε ενάντια στο Σολομώντα κι άλλον εχθρό: το Ρεζών, γιο του Ελιαδά. Ο Ρεζών είχε δραπετεύσει από τον κύριό του, τον Αδαδέζερ, βασιλιά της Σωβά.

24 Την εποχή που ο Δαβίδ είχε κατατροπώσει το στρατό του Αδεδέζερ, ο Ρεζών συγκέντρωσε γύρω του διάφορους ανθρώπους κι είχε γίνει αρχηγός συμμορίας. Κατέφυγε στη Δαμασκό όπου και εγκαταστάθηκε και κατέληξε να πάρει εκεί την εξουσία στα χέρια του.

25 Ο Ρεζών ήταν, λοιπόν, εχθρός των Ισραηλιτών, όλο το διάστημα της βασιλείας του Σολομώντα. Και ως βασιλιάς των Συρίων έκανε το ίδιο κακό που είχε κάνει και ο Αδάδ: έτρεφε μίσος για τους Ισραηλίτες.

Αναγγελία της τιμωρίας για την απείθεια του Σολομώντα

26 Ο Ιεροβοάμ, γιος του Ναβάτ, ήταν ένας Εφραϊμίτης από την περιοχή της Σαρηδά. Η μάνα του ήταν χήρα κι ονομαζόταν Σερούά. Ο ίδιος ήταν στην υπηρεσία του βασιλιά Σολομώντα αλλά επαναστάτησε εναντίον του.

27 Η ιστορία αυτής της εξέγερσης έχει ως εξής: Ήταν η εποχή που ο Σολομών έχτιζε τη Μιλλώ και έκλεινε το άνοιγμα του τείχους της Πόλης Δαβίδ, του πατέρα του.

28 Ο Ιεροβοάμ ήταν ικανός και δυνατός· ο Σολομών είδε ότι ο νέος αυτός ήταν εργατικός και τον διόρισε επιστάτη στην όλη αναγκαστική εργασία των φυλών Εφραΐμ και Μανασσή.

29Μια μέρα που ο Ιεροβοάμ έβγαινε από την Ιερουσαλήμ, τον συνάντησε στον δρόμο ο προφήτης Αχιά, ο Σιλωνίτης, φορώντας έναν καινούριο μανδύα. Οι δυο τους ήσαν μόνοι στην εξοχή.

30Τότε ο Αχιά έβγαλε τον καινούριο μανδύα που φορούσε και τον έσχισε σε δώδεκα κομμάτια.

31«Πάρε για τον εαυτό σου τα δέκα κομμάτια» είπε στον Ιεροβοάμ, «γιατί ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει τα εξής: “θα πάρω τη βασιλεία από το Σολομώντα και θα δώσω σ’ εσένα τις δέκα φυλές.

32Σ’ αυτόν θα μείνει μόνο μία φυλή, κι αυτό για χάρη του δούλου μου, του Δαβίδ, και για χάρη της Ιερουσαλήμ, της πόλης που τη διάλεξα μέσα απ’ όλες τις φυλές του Ισραήλ.

33Οι Ισραηλίτες με εγκατέλειψαν και προσκύνησαν την Αστάρτη, θεά των Σιδωνίων, τον Χεμώς, θεό των Μωαβιτών, και το Μιλχώμ, το θεό των Αμμωνιτών. Δεν ακολούθησαν το δρόμο που τους είχε υποδείξει, για να κάνουν εκείνο που είναι στα μάτια μου σωστό και να τηρούν τους νόμους μου και τις εντολές μου, όπως ο Δαβίδ, ο πατέρας του Σολομώντα.

34Ωστόσο δε θα πάρω από το Σολομώντα ολόκληρη τη βασιλεία, αλλά θα τον αφήσω να είναι ηγεμόνας όσο θα ζει, για χάρη του Δαβίδ του εκλεκτού δούλου μου, που τήρησε τις εντολές μου και τους νόμους μου.

35Θα πάρω, όμως, το βασίλειο, δηλαδή τις δέκα φυλές, από το γιο του και θα το δώσω σ’ εσένα.

36Στο γιο του θ’ αφήσω μία φυλή, για να υπάρχει πάντα ενώπιόν μου ένας απόγονος του Δαβίδ, του δούλου μου, στην Ιερουσαλήμ, την πόλη που διάλεξα για τον εαυτό μου, για να λατρεύεται το όνομά μου σ’ αυτήν.

37Κι εσένα, Ιεροβοάμ, θα σε πάρω και θα σε κάνω βασιλιά όπως το επιθυμείς: Θα βασιλέψεις στον Ισραήλ.

38Κι αν υπακούς σε όλα όσα θα σε διατάζω, αν βαδίζεις στους δρόμους μου, αν κάνεις ό, τι εγώ θεωρώ σωστό, αν τηρείς τους νόμους μου και τις εντολές

μου, όπως έκανε ο δούλος μου ο Δαβίδ, τότε εγώ θα είμαι μαζί σου και θα σου χαρίσω σταθερή δυναστεία, όπως έκανα στο Δαβίδ. Θα σου δώσω τον Ισραήλ,

³⁹για να ταπεινώσω τους απογόνους του Δαβίδ· αλλά αυτό δε θα κρατήσει για πάντα”».

⁴⁰Γι’ αυτό ο Σολομών ζητούσε να σκοτώσει τον Ιεροβοάμ, αλλά εκείνος κατέφυγε στην Αίγυπτο, στο Φαραώ Σισάκ. Εκεί έμεινε ωστόσο πέθανε ο Σολομών.

Θάνατος του Σολομώντα (Β΄ Χρ 9,29-31)

⁴¹Η υπόλοιπη ιστορία του Σολομώντα, τα πεπραγμένα της διακυβέρνησής του και η σοφία του, είναι όλα καταχωρισμένα στο βιβλίο των Πράξεων του Σολομώντα.

⁴²Σαράντα χρόνια βασίλεψε από την Ιερουσαλήμ σ’ ολόκληρο τον Ισραήλ.

⁴³Όταν πέθανε, τον έθαψαν κοντά στον πατέρα του στην Πόλη Δαβίδ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ροβοάμ.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 12

Ανταρσία των Δέκα φυλών του Ισραήλ (Β΄ Χρ 10,1-15)

¹Ο Ροβοάμ πήγε στη Συχέμ, γιατί εκεί είχαν συγκεντρωθεί οι βόρειες φυλές, δηλαδή του Ισραήλ, για να τον ανακηρύξουν βασιλιά.

²Ο Ιεροβοάμ, γιος του Ναβάτ, βρισκόταν ακόμα στην Αίγυπτο, όπου είχε καταφύγει για να γλιτώσει από το βασιλιά Σολομώντα. Όταν έμαθε για τη συγκέντρωση στη Συχέμ, σκέφτηκε να παραμείνει στην Αίγυπτο.

³Έστειλαν όμως και τον κάλεσαν κι έτσι γύρισε. Πήγαν, λοιπόν, αυτός κι όλη η ισραηλιτική κοινότητα στο Ροβοάμ και του είπαν:

⁴«Ο πατέρας σου έβαλε βαρύ ζυγό πάνω μας. Αν τώρα εσύ ελαφρύνεις το ζυγό της σκληρής δουλειάς που μας επιφόρτισε ο πατέρας σου, τότε θα σε υπηρετούμε».

⁵Ο Ροβοάμ τους είπε: «Φύγετε και μετά από τρεις μέρες ελάτε πάλι να με συναντήσετε». Έτσι ο λαός διαλύθηκε.

⁶Ο βασιλιάς συμβουλευτήκε τους πρεσβυτέρους, που ο πατέρας του ο Σολομών είχε στην υπηρεσία του όταν ζούσε. «Τι με συμβουλευέτε ν' απαντήσω σ' αυτόν το λαό; » τους ρώτησε.

⁷Εκείνοι του απάντησαν: «Αν δείξεις πως είσαι πρόθυμος να υπηρετήσεις αυτόν το λαό και τους απαντήσεις με λόγια καλοσυνάτα, θα τους έχεις δούλους σου για πάντα».

⁸Αυτός όμως απέρριψε τη συμβουλή των πρεσβυτέρων και πήγε και ζήτησε τη συμβουλή των νεαρών, που τον περιστοιχίζαν και είχαν μεγαλώσει μαζί.

⁹«Τι με συμβουλευέτε», τους ρώτησε, «ν' απαντήσω σ' αυτόν το λαό, που μου ζητάνε να τους ελαφρώσω το ζυγό που έχει βάλει πάνω τους ο πατέρας μου; »

¹⁰Οι νεαροί τού απάντησαν: «Άκου τι θα πεις στο λαό αυτό, που σου παραπονούνται για το βαρύ ζυγό του πατέρα σου και ζητούν να τους τον ελαφρώσεις: “το μικρό μου δάκτυλο είναι πιο χοντρό από το γοφό του πατέρα μου.

¹¹Ο πατέρας μου”, πες τους, “σας φόρτωσε ζυγό βαρύ, αλλά εγώ θα σας τον κάνω ασήκωτο. Ο πατέρας μου σας τιμωρούσε με απλά μαστίγια· εγώ θα σας τιμωρώ με μαστίγια που θα 'χουν σίδερα στην άκρη”».

¹²Την τρίτη μέρα ήρθαν ο Ιεροβοάμ και όλος ο λαός μπροστά στο βασιλιά Ροβοάμ, όπως τους είχε πει.

¹³Τότε ο βασιλιάς μίλησε στο λαό σκληρά και δεν ακολούθησε τη συμβουλή που του έδωσαν οι πρεσβύτεροι.

¹⁴Τους μίλησε κατά πώς τον συμβούλεψαν οι νεαροί: «Ο πατέρας μου έβαλε πάνω σας βαρύ ζυγό», τους είπε, «αλλά εγώ θα σας τον κάνω ασήκωτο. Ο πατέρας μου σας τιμωρούσε με απλά μαστίγια· εγώ θα σας τιμωρώ με μαστίγια που θα 'χουν σίδερα στην άκρη».

15 Έτσι ο βασιλιάς δεν έκανε δεκτά τα αιτήματα του λαού, γιατί αυτό ήταν το θέλημα του Θεού. Έπρεπε ο Κύριος να πραγματοποιήσει την υπόσχεση που είχε δώσει στον Ιεροβοάμ, γιο του Ναβάτ, με τον προφήτη Αχιά, το Σιλωνίτη.

Ο Ισραήλ αποσπάται από τη δυναστεία του Δαβίδ

(Β΄ Χρ 10,16-19)

16 Όταν οι Ισραηλίτες του βορρά είδαν ότι ο βασιλιάς δεν τους άκουσε, του αποκρίθηκαν: «Εμείς δεν έχουμε καμιά σχέση με το Δαβίδ, τίποτα κοινό με το γιο του Ιεσσαί. Στα σπίτια σας, Ισραηλίτες! Φρόντισε τώρα για τους απογόνους σου, Δαβίδ!» Έτσι οι Ισραηλίτες έφυγαν για τα σπίτια τους.

17 Ο Ροβοάμ έγινε βασιλιάς μόνο στους Ισραηλίτες που κατοικούσαν στις πόλεις του Ιούδα.

18 Κι όταν έστειλε στους Ισραηλίτες του βορρά τον Αδωράμ, επόπτη των αναγκαστικών έργων, αυτοί τον έπιασαν και τον σκότωσαν με λιθοβολισμό. Μετά απ' αυτό, ο βασιλιάς Ροβοάμ ανέβηκε εσπευσμένα στην άμαξά του κι έφυγε για την Ιερουσαλήμ.

19 Έτσι οι φυλές του βορείου Ισραήλ ανεξαρτητοποιήθηκαν από τη δυναστεία του Δαβίδ, κι αυτό ισχύει μέχρι σήμερα.

20 Όταν οι Ισραηλίτες του βορρά είδαν ότι είχε πια επιστρέψει ο Ιεροβοάμ, έστειλαν και τον κάλεσαν στη συνέλευση και τον ανακήρυξαν βασιλιά του Ισραήλ. Κανένας δεν ακολούθησε τους απογόνους του Δαβίδ, παρά μόνο η φυλή Ιούδα.

Ο Θεός αποτρέπει τον εμφύλιο πόλεμο

21 Όταν ο Ροβοάμ ήρθε στην Ιερουσαλήμ, συγκέντρωσε απ' όλη τη φυλή Ιούδα και τη φυλή Βενιαμίν εκατόν ογδόντα χιλιάδες επίλεκτους πολεμιστές, για να χτυπήσουν το βασίλειο του Ισραήλ και να εγκαταστήσουν αυτόν βασιλιά, που ήταν γιος του Σολομώντα.

22 Ο Κύριος όμως μίλησε στο Σεμαΐα, τον άνθρωπο του Θεού, και του είπε:

23-24 «Πες εκ μέρους μου στο Ροβοάμ, γιο του Σολομώντα και βασιλιά του Ιούδα, καθώς και σ' όλο το λαό των φυλών Ιούδα και Βενιαμίν τα εξής: “μην

πάτε να πολεμήσετε τ' αδέρφια σας, τους Ισραηλίτες. Να γυρίσετε καθένας στο σπίτι του, γιατί εγώ τα αποφάσισα όλα αυτά"». Εκείνοι, όταν άκουσαν την προσταγή του Κυρίου, υπάκουσαν και διαλύθηκαν.

Ο Ιεροβοάμ παρασύρει τον Ισραήλ στην αμαρτία

25 Ο Ιεροβοάμ οχύρωσε τη Συχέμ στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ κι εγκαταστάθηκε σ' αυτήν· μετά πήγε και οχύρωσε την πόλη Φανουήλ.

26 Έκανε όμως την εξής σκέψη: «Όπως έχουν τώρα τα πράγματα, η βασιλεία μου θα περάσει πίσω στους απογόνους του Δαβίδ.

27 Αν ο λαός αυτός αρχίσει ν' ανεβαίνει στην Ιερουσαλήμ για να προσφέρει θυσίες στο ναό του Κυρίου, τότε η καρδιά τους θα στραφεί στον προηγούμενο κύριό τους, το Ροβοάμ, βασιλιά του Ιούδα, κι εμένα θα με σκοτώσουν».

28 Έτσι ο βασιλιάς σκέφτηκε και κατασκεύασε δύο χρυσά μοσχάρια και είπε στο λαό: «Αρκετά μέχρι τώρα ανεβαίνατε στην Ιερουσαλήμ. Νάτοι, εδώ είναι οι θεοί σας, Ισραηλίτες, που σας έβγαλαν από την Αίγυπτο! »

29 Και τοποθέτησε το ένα μοσχάρι στη Βαιθήλ και το άλλο το παραχώρησε στη Δαν.

30 Αυτό το πράγμα όμως ήταν αιτία αμαρτίας. Ο λαός συνόδεψε με πομπή τον ένα θεό ως τη Δαν.

31 Ο Ιεροβοάμ καθιέρωσε ιερούς τόπους και διόρισε ιερείς από το λαό, οι οποίοι δεν ανήκαν στη φυλή Λευί.

32 Επίσης όρισε ως επίσημη γιορτή τη δέκατη πέμπτη μέρα του όγδοου μήνα, αντίστοιχη της γιορτής του Ιούδα και πρόσφερε ο ίδιος τις θυσίες στο θυσιαστήριο. Αυτό συνέβη στη Βαιθήλ, όπου και θυσίασε στα μοσχάρια που είχε κατασκευάσει και τα είχε στήσει εκεί. Επίσης εγκατέστησε τους ιερείς των ιερών τόπων, τους οποίους τόπους ο ίδιος είχε καθιερώσει.

Ο προφήτης του Ιούδα προειδοποιεί τον Ιεροβοάμ

33 Τη δέκατη πέμπτη μέρα, λοιπόν, του όγδοου μήνα, ημερομηνία δηλαδή που ο ίδιος επινόησε, ο Ιεροβοάμ πήγε στον ιερό τόπο που είχε καθιερώσει στη

Βαιθήλ κι ανέβηκε στο θυσιαστήριο για να προσφέρει το θυμίαμα, συμμετέχοντας έτσι στη γιορτή που είχε θεσπίσει για το λαό του Ισραήλ.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 13

¹Με εντολή του Κυρίου, όμως, είχε πάει στη Βαιθήλ κι ένας προφήτης από τη χώρα του Ιούδα. Και τη στιγμή που ο Ιεροβοάμ στεκόταν μπροστά στο θυσιαστήριο για να προσφέρει το θυμίαμα,

²ο προφήτης απηύθυνε στο θυσιαστήριο το λόγο του Κυρίου: «Θυσιαστήριο, θυσιαστήριο», είπε, «να τι λέει ο Κύριος: “ένας γιος θα γεννηθεί από τους απογόνους του Δαβίδ, που το όνομά του θα είναι Ιωσίας. Αυτός θα θυσιάσει πάνω σου τους ιερείς των ιερών τόπων, εκεί όπου αυτοί τώρα προσφέρουν τη θυσία του θυμιάματος, και θα κάψει πάνω σου κόκαλα ανθρώπων”».

³Κι αμέσως μετά είπε: «Να ποιο θα είναι το σημείο ότι μίλησε ο Κύριος: το θυσιαστήριο αυτό θα σπάσει και θα χυθεί η στάχτη που είναι πάνω του».

⁴Όταν ο βασιλιάς Ιεροβοάμ άκουσε τα λόγια που είπε ο προφήτης εναντίον του θυσιαστηρίου της Βαιθήλ, άπλωσε το χέρι του πάνω από το θυσιαστήριο εναντίον του προφήτη και πρόσταξε: «Πιάστε τον! » Αλλά το χέρι του ξεράθηκε και δεν μπορούσε να το ξαναφέρει στη θέση του.

⁵Τότε έσπασε το θυσιαστήριο και χύθηκε η στάχτη του, σύμφωνα με το σημείο που έδωσε ο προφήτης με εντολή του Κυρίου.

⁶Ο βασιλιάς τότε αποκρίθηκε στον προφήτη: «Παρακάλεσε, λοιπόν, τον Κύριο, το Θεό σου, και προσευχήσου για μένα, να γυρίσει το χέρι μου στη θέση του». Ο προφήτης παρακάλεσε τον Κύριο να γυρίσει το χέρι του βασιλιά στη θέση του, και το χέρι έγινε όπως πρώτα.

⁷Ο βασιλιάς είπε στον προφήτη: «Έλα μαζί μου σπίτι να φας για να πάρεις δύναμη και θα σου κάνω κι ένα δώρο».

⁸Ο προφήτης όμως του απάντησε: «Ακόμα κι αν μου 'δινες το μισό από το σπίτι σου, δε θα ερχόμουν μαζί σου. Δε θα φάω και δε θα πιω τίποτε σ' αυτόν εδώ τον τόπο,

⁹γιατί αυτή η εντολή μου δόθηκε με το λόγο του Κυρίου: “δε θα φας ούτε θα πιεις τίποτα, ούτε θα γυρίσεις πίσω από τον ίδιο δρόμο που ήρθες”».

¹⁰Έτσι έφυγε ο προφήτης κι ακολούθησε δρόμο διαφορετικό από 'κείνον που είχε πάρει για να έρθει στη Βαιθήλ.

Ο προφήτης παραβαίνει την εντολή του Θεού

¹¹Στη Βαιθήλ κατοικούσε ένας γέροντας προφήτης. Οι γιοι του ήρθαν και του διηγήθηκαν όλα όσα έκανε ο άνθρωπος του Θεού εκείνη την ημέρα στη Βαιθήλ, καθώς και τα λόγια που είπε στο βασιλιά.

¹²Ο πατέρας τους τους ρώτησε: «Ποιο δρόμο πήρε ο προφήτης; » Οι γιοι του του έδειξαν το δρόμο που πήρε ο άνθρωπος του Θεού που είχε έρθει απ' τον Ιούδα.

¹³Τότε είπε στους γιους του: «Σαμαρώστε μου το γαϊδούρι». Του το σαμάρωσαν, ανέβηκε πάνω του,

¹⁴κι ακολούθησε το δρόμο που είχε πάρει ο άνθρωπος του Θεού. Τον βρήκε να κάθεται κάτω από μια βελανιδιά, και τον ρώτησε: «Εσύ είσαι ο άνθρωπος του Θεού, που ήρθε από τη χώρα του Ιούδα; » Εκείνος απάντησε: «Εγώ είμαι».

¹⁵«Έλα μαζί μου, στο σπίτι», του λέει, «να φας κάτι».

¹⁶Ο προφήτης απάντησε: «Δεν μπορώ να γυρίσω και να έρθω μαζί σου. Δε θα φάω και δε θα πιω τίποτε μαζί σου σ' αυτόν εδώ τον τόπο.

¹⁷Η εντολή που μου δόθηκε με το λόγο του Θεού είναι να μη φάω και να μην πιω τίποτα εδώ, μήτε να γυρίσω πίσω από το δρόμο απ' όπου είχα έρθει».

¹⁸Ο άλλος του είπε: «Κι εγώ προφήτης είμαι, όπως εσύ. Ένας άγγελος, με εντολή του Κυρίου μου είπε να σε πάρω στο σπίτι μου για να φας και να πιεις». Του έλεγε όμως ψέματα.

¹⁹Πήγε λοιπόν μαζί του στο σπίτι του κι έφαγε και ήπιε.

²⁰Αλλά ενώ κάθονταν στο τραπέζι, ήρθε λόγος του Κυρίου στο γέροντα προφήτη της Βαιθήλ.

²¹και είπε στον άνθρωπο του Θεού, που επέστρεφε στη χώρα του Ιούδα: «Άκου τώρα τι λέει ο Κύριος, ο Θεός σου: Επειδή δεν πειθάρχησες στο λόγο του και δεν τήρησες την εντολή του,

²²αλλά γύρισες πίσω κι έφαγες και ήπιες σ' αυτόν εδώ τον τόπο, το πτώμα σου δεν θα θαφτεί στον τάφο των προγόνων σου».

²³Αφού ο προφήτης του Ιούδα τέλειωσε το φαγητό του και το ποτό του, ο γέροντας προφήτης τού σαμάρωσε το γαϊδούρι, για να γυρίσει πίσω.

²⁴Αλλά καθώς γύριζε, τον συνάντησε στο δρόμο ένα λιοντάρι, όρμησε πάνω του και τον σκότωσε. Το πτώμα του προφήτη έμεινε εκεί πεσμένο πάνω στο δρόμο· το γαϊδούρι και το λιοντάρι στέκονταν πλάι του.

²⁵⁻²⁶Κάποιοι περαστικοί είδαν το πτώμα πάνω στο δρόμο, και το λιοντάρι να στέκεται κοντά του. Ήρθαν, λοιπόν, και διηγήθηκαν το γεγονός στην πόλη όπου κατοικούσε ο γέροντας προφήτης, αυτός που είχε παρασύρει τον προφήτη του Ιούδα να γυρίσει πίσω από το δρόμο του. Εκείνος όταν τ' άκουσε είπε: «Αυτός είναι ο άνθρωπος του Θεού που παρήκουσε το λόγο του Κυρίου· γι' αυτό ο Κύριος πραγματοποίησε το λόγο που του είχε πει: Τον παρέδωσε στο λιοντάρι που του επιτέθηκε και τον σκότωσε».

²⁷Έπειτα είπε στους γιους του: «Σαμαρώστε μου το γαϊδούρι». Του το σαμάρωσαν,

²⁸κι έφυγε. Όταν έφτασε στο σημείο εκείνο, βρήκε το πτώμα ριγμένο πάνω στο δρόμο και το γαϊδούρι και το λιοντάρι να στέκονται πλάι του. Το λιοντάρι όμως δεν είχε κατασπαράξει το γαϊδούρι.

²⁹Τότε ο γέροντας προφήτης σήκωσε το πτώμα του ανθρώπου του Θεού, το έβαλε πάνω στο γαϊδούρι του και το έφερε στην πόλη, για να του κάνει επικήδειο θρήνο και να τον θάψει.

³⁰Έβαλε το πτώμα στο δικό του τάφο και τον θρηνολογούσε λέγοντας: «Αλίμονο, αδερφέ μου! »

³¹Αφού τον έθαψε είπε στους γιους του: «Όταν πεθάνω, να θάψετε κι εμένα στον τάφο όπου θάφτηκε ο άνθρωπος του Θεού. Να βάλετε το πτώμα μου πλάι στο δικό του πτώμα.

³²Γιατί ο λόγος που είπε αυτός ο άνθρωπος, σύμφωνα με τη διαταγή του Κυρίου, ενάντια στο θυσιαστήριο της Βαιθήλ κι ενάντια σ' όλους τους ιερούς τόπους των πόλεων της Σαμάρειας, θα πραγματοποιηθεί οπωσδήποτε».

Η εμμονή του Ιεροβοάμ στην αμαρτία του

³³Αλλά και μετά απ' αυτό το γεγονός, ο Ιεροβοάμ δεν άλλαξε τακτική. Εξακολουθούσε να παίρνει ανθρώπους αδιάκριτα από το λαό και να τους κάνει ιερείς των ιερών τόπων. Όποιος ήθελε, τον καθιέρωνε και γινόταν τέτοιος ιερέας.

³⁴Αυτή, όμως, η αμαρτία του Ιεροβοάμ οδήγησε στη διάλυση της οικογένειάς του και στην ολοσχερή εξαφάνιση της δυναστείας του.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 14

Προφητεία του Αχιά για τον Ιεροβοάμ

¹Εκείνο τον καιρό αρρώστησε ο Αβιά, γιος του Ιεροβοάμ.

²Ο Ιεροβοάμ είπε στη γυναίκα του: «Σήκω κι άλλαξε ρούχα, για να μη σε γνωρίσουν ότι είσαι η γυναίκα μου, και πήγαινε στη Σιλώ. Εκεί είναι ο προφήτης Αχιά, που είχε προφητέψει για μένα ότι θα γίνω βασιλιάς στο λαό αυτό.

³Πάρε μαζί σου και δέκα ψωμιά, γλυκίσματα κι ένα δοχείο μέλι και πήγαινε να τον βρεις. Αυτός θα σου πει τι θα γίνει με το παιδί».

⁴Έτσι κι έκανε η γυναίκα του Ιεροβοάμ. Σηκώθηκε και πήγε στη Σιλώ, στο σπίτι του Αχιά. Ο Αχιά δεν μπορούσε πια να δει, γιατί τα μάτια του είχαν αδυνατίσει από τα γηρατειά.

⁵Ο Κύριος όμως του είχε πει: «Πρόσεξε· θα 'ρθεί η γυναίκα του Ιεροβοάμ μεταμφιεσμένη να σου ζητήσει προφητικό λόγο σχετικά με το γιο της, που είναι άρρωστος. Αυτό κι αυτό θα της πεις».

⁶Όταν άκουσε ο Αχιά τα βήματά της, τη στιγμή που έμπαινε στην πόρτα, τής είπε: «Έλα, γυναίκα του Ιεροβοάμ! Γιατί έχεις μεταμφιεσθεί; Έχω εντολή να σου δώσω σκληρό μήνυμα.

⁷Πήγαινε να διαβιβάσεις στον Ιεροβοάμ αυτό που του λέει ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ: “εγώ ανέδειξα εσένα μέσα απ’ όλους τους άλλους και σ’ έκανα ηγεμόνα στο λαό μου, τον Ισραήλ.

⁸Πήρα τη βασιλεία από τους απογόνους του Δαβίδ και την έδωσα σ’ εσένα· εσύ όμως δεν ήσουν όπως ο δούλος μου ο Δαβίδ, που τηρούσε τις εντολές μου και με ακολουθούσε μ’ όλη του την καρδιά. Εκείνος έκανε μόνον ό, τι εγώ θεωρούσα σωστό.

⁹Τώρα εσύ φέρθηκες χειρότερα απ’ όλους τους προκατόχους σου. Με εξόργισες φτιάχνοντας ξένους θεούς και χυτά ομοιώματα, κι εμένα με αγνόησες.

¹⁰Γι’ αυτό κι εγώ θα προκαλέσω δυστυχία στη δυναστεία σου, Ιεροβοάμ. Θα εξαφανίσω απ’ αυτήν όλα τ’ αρσενικά, δούλους ή ελεύθερους, και θα σαρώσω την οικογένειά σου όπως σαρώνει κάποιος την κοπριά, ώσπου να την εξαφανίσει εντελώς.

¹¹Όποιος από την οικογένειά σου πεθάνει στην πόλη, το πτώμα του θα το φάνε τα σκυλιά· κι όποιος πεθάνει έξω στα χωράφια θα τον φάνε τα όρνεα”, γιατί ο Κύριος το είπε.

¹²»Σήκω, λοιπόν, και πήγαινε στο σπίτι σου. Όταν θα μπαίνεις στην πόλη, το παιδί θα πεθάνει.

¹³Όλοι οι Ισραηλίτες θα συμμετάσχουν στον επικήδειο θρήνο και θα το ενταφιάσουν. Μόνο αυτό, από την οικογένεια του Ιεροβοάμ θα μπει σε τάφο, γιατί μόνο σ’ αυτό απ’ όλη την οικογένεια βρήκε κάποιο καλό ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ.

¹⁴Και θ’ αναδείξει ο Κύριος το δικό του βασιλιά στον Ισραήλ, που θα εξαφανίσει τη δυναστεία του Ιεροβοάμ. Από σήμερα και μάλιστα από τώρα.

15Ο Κύριος θα χτυπήσει τον Ισραήλ και θα τον καταντήσει τρεμάμενο καλάμι πλάι στα νερά. Θα ξεριζώσει τον Ισραήλ από την ωραία τούτη γη, που την έδωσε στους προγόνους τους, και θα τους διασκορπίσει πέρα από τον Ευφράτη ποταμό. Κι όλα αυτά γιατί εξόργισαν τον Κύριο φτιάχνοντας ξύλινες λατρευτικές στήλες.

16Θα εγκαταλείψει τον Ισραήλ, γιατί ο Ιεροβοάμ αμάρτησε κι έγινε αιτία να αμαρτήσει και ο Ισραήλ».

17Η γυναίκα του Ιεροβοάμ σηκώθηκε κι έφυγε κι έφτασε στην Τιρσά. Μόλις το πόδι της πάτησε το κατώφλι του σπιτιού, πέθανε το παιδί.

18Όλοι οι Ισραηλίτες πήγαν στον επικήδειο θρήνο και το έθαψαν, όπως είχε πει ο Κύριος με το δούλο του τον Αχιά, τον προφήτη.

19Η υπόλοιπη ιστορία του Ιεροβοάμ, πώς πολέμησε και πώς βασίλεψε, είναι καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ.

20Ο Ιεροβοάμ βασίλεψε είκοσι δύο χρόνια ως το θάνατό του. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ναδάβ.

Η βασιλεία του Ροβοάμ στον Ιούδα

(Β΄ Χρ 11,5–12,6)

21Ο Ροβοάμ, γιος του Σολομώντα και της Νααμά της Αμμωνίτισσας, έγινε βασιλιάς στον Ιούδα, σε ηλικία σαράντα ενός ετών. Βασίλεψε δεκαεφτά χρόνια στην Ιερουσαλήμ, στην πόλη που τη διάλεξε ο Κύριος απ' όλες τις φυλές του Ισραήλ, για να λατρεύεται το όνομά του εκεί.

22Ο λαός του Ιούδα έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο και τον εξόργισαν με τις αμαρτίες τους, περισσότερο από τους προγόνους τους.

23Καθιέρωσαν κι αυτοί ιερούς τόπους και έστησαν λίθινες και ξύλινες λατρευτικές στήλες στις κορυφές των λόφων, κάτω από τις σκιές των δέντρων.

24Ακόμα και άντρες ιερόδουλοι υπήρχαν στη χώρα, και τηρούσαν όλα τα βδελυρά έθιμα των εθνών εκείνων, που ο Κύριος τα είχε διώξει από τη χώρα τους για να κατοικήσουν οι Ισραηλίτες.

- ²⁵Το πέμπτο έτος της βασιλείας του Ροβοάμ, ήρθε ο Σισάκ, βασιλιάς της Αιγύπτου, και επιτέθηκε στην Ιερουσαλήμ.
- ²⁶Πήρε τους θησαυρούς του ναού του Κυρίου και του βασιλικού ανακτόρου. Πήρε ακόμα κι όλες τις χρυσές ασπίδες που είχε κατασκευάσει ο Σολομών – όλα τα πήρε.
- ²⁷Ο βασιλιάς Ροβοάμ τις αντικατέστησε με ασπίδες χάλκινες και τις εμπιστεύθηκε στους αρχηγούς των στρατιωτών που φρουρούσαν τις πύλες του βασιλικού ανακτόρου.
- ²⁸Κάθε φορά που πήγαινε ο βασιλιάς στο ναό του Κυρίου, οι φύλακες τις κρατούσαν. Έπειτα τις επέστρεφαν στο οίκημα των φυλάκων.
- ²⁹Όλη η υπόλοιπη ιστορία του Ροβοάμ είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα.
- ³⁰Ανάμεσα στο Ροβοάμ και στον Ιεροβοάμ γινόταν πόλεμος όλο τον καιρό.
- ³¹Όταν ο Ροβοάμ πέθανε, τον έθαψαν μαζί με τους προγόνους του, στην Πόλη Δαβίδ. Η μητέρα του ήταν Αμμωνίτισσα κι ονομαζόταν Νααμά. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Αβιά.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 15

Η βασιλεία του Αβιά στον Ιούδα (Β΄ Χρ 13,1-23)

- ¹Το δέκατο όγδοο έτος της βασιλείας του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ, βασίλευσε στον Ιούδα ο Αβιά.
- ²Τρία χρόνια βασίλευσε στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Μααχά και ήταν κόρη του Αβεσσαλώμ.
- ³Ο Αβιά έκανε όλες τις αμαρτίες που είχε κάνει ο πατέρας του πριν απ΄ αυτόν. Η καρδιά του δεν ήταν αφοσιωμένη στον Κύριο, το Θεό του, όπως ήταν η καρδιά του Δαβίδ, του προγόνου του.
- ⁴Παρ΄ όλα αυτά, για χάρη του Δαβίδ, ο Κύριος ο Θεός του του έδωσε γιο να τον διαδεχτεί, για να μη σβήσει η οικογένειά του και για να παραμείνει η Ιερουσαλήμ πρωτεύουσα του βασιλείου.

⁵Πράγματι, ο Δαβίδ είχε πράξει το σωστό ενώπιον του Κυρίου και σ' όλη του τη ζωή δεν ξέφυγε απ' όλα όσα αυτός τον διέταξε, εκτός από την περίπτωση του Ουρία του Χετταίου.

⁶⁻⁷Ο πόλεμος που είχε ξεσπάσει ανάμεσα στο Ροβοάμ και στον Ιεροβοάμ, συνεχίστηκε και σε όλη τη διάρκεια της ζωής του Αβιά, ανάμεσα σ' αυτόν και στον Ιεροβοάμ. Όλη η υπόλοιπη ιστορία του Αβιά είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα.

⁸Ο Αβιά πέθανε και τον έθαψαν στην Πόλη Δαβίδ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ασά.

Η βασιλεία του Ασά στον Ιούδα (Β' Χρ 14,1-4· 15,16-19· 16,1-6.11-14)

⁹Το εικοστό έτος της βασιλείας του Ιεροβοάμ στον Ισραήλ, βασιλιάς στον Ιούδα έγινε ο Ασά.

¹⁰Αυτός βασίλευσε στην Ιερουσαλήμ σαράντα ένα χρόνια. Η Μααχά, κόρη του Αβεσσαλώμ ήταν βασιλομήτωρ.

¹¹Ο Ασά έπραξε το σωστό ενώπιον του Κυρίου, όπως ο Δαβίδ, ο πρόγονός του.

¹²Έδιωξε όλους τους ιερόδουλους άντρες από τη χώρα και κατέστρεψε τα είδωλα που είχαν κατασκευάσει οι πρόγονοί του.

¹³Ακόμη και τη Μααχά καθαίρεσε από το αξίωμα της βασιλομήτορος, γιατί αυτή είχε κατασκευάσει ένα είδωλο της Ασάρτης. Ο Ασά κομμάτιασε το είδωλό της και το έκαψε στο χείμαρρο των Κέδρων.

¹⁴Δεν κατήργησε όμως τους ιερούς τόπους, μολονότι η καρδιά του ήταν αφοσιωμένη στον Κύριο, σε όλη του τη ζωή.

¹⁵Έφερε στο ναό του Κυρίου τα αφιερώματα του πατέρα του και τα δικά του, ασημένια και χρυσά αντικείμενα και διάφορα σκεύη.

Συνθήκη του Ασά με τον Βεν-Αδάδ (Β' Χρ 16,1-14)

¹⁶Ανάμεσα στον Ασά και στο Βασά, βασιλιά του Ισραήλ, υπήρχε πόλεμος όλη τους τη ζωή.

¹⁷Ο Βασά πήγε να πολεμήσει τον Ιούδα και οχύρωσε τη Ραμά, για να εμποδίσει το βασιλιά Ασά και τους κατοίκους του Ιούδα να κυκλοφορούν ελεύθερα από την πλευρά αυτή.

¹⁸Τότε ο Ασά πήρε όλο το ασήμι και το χρυσάφι που είχε μείνει στα θησαυροφυλάκια του ναού του Κυρίου και του βασιλικού ανακτόρου και τα έστειλε με τους δούλους του στη Δαμασκό, στο βασιλιά των Συρίων, Βεν-Αδάδ, γιο του Ταβριμμών και εγγονό του Εζιών, μ' αυτό το μήνυμα:

¹⁹«Έλα να συνάψουμε συμμαχία εμείς οι δυο, όπως συμμαχία υπήρχε κι ανάμεσα στον πατέρα μου και στον πατέρα σου. Κοίτα τα δώρα που σου στέλνω, σε ασήμι και χρυσάφι. Πήγαινε, λοιπόν, να διαλύσεις τη συμμαχία σου με το Βασά, βασιλιά του Ισραήλ, για ν' αποσύρει το στρατό του από την περιοχή μου».

²⁰Ο Βεν-Αδάδ δέχτηκε την πρόταση του βασιλιά Ασά κι έστειλε τους στρατηγούς του εναντίον των πόλεων του Ισραήλ. Αυτοί χτύπησαν την Ιιών, τη Δαν, την Αβέλ-Βαιθ-Μααχά, όλη την περιοχή της Χιννερώθ και την υπόλοιπη περιοχή της φυλής Νεφθαλί.

²¹Όταν το έμαθε ο Βασά σταμάτησε να οχυρώνει τη Ραμά και επέστρεψε στην Τιρσά.

²²Ο βασιλιάς Ασά κάλεσε τότε όλους ανεξαιρέτα τους κατοίκους του Ιούδα και πήραν από τη Ραμά τις πέτρες και τα ξύλα που ο Βασά είχε συγκεντρώσει για να οχυρώσει την πόλη. Με τα ίδια υλικά ο Ασά οχύρωσε τη Γεβά-Βενιαμίν και τη Μισπά.

²³Η υπόλοιπη ιστορία του Ασά περιλαμβάνεται στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα. Εκεί αναφέρονται όλα τα έργα του, τα κατορθώματά του, καθώς και οι πόλεις που έχτισε. Στα γηρατειά του αρρώστησε από τα πόδια του.

²⁴Όταν πέθανε, τον έθαψαν μαζί με τους προγόνους του στην Πόλη Δαβίδ, του προγόνου του. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ιωσαφάτ.

Η βασιλεία του Ναδάβ στον Ισραήλ Τέλος της δυναστείας του Ιεροβοάμ

25Το δεύτερο έτος της βασιλείας του Ασά στον Ιούδα, βασιλιάς στον Ισραήλ έγινε ο Ναδάβ, γιος του Ιεροβοάμ. Ο Ναδάβ βασίλευσε στον Ισραήλ δύο χρόνια

26κι έπραξε ό, τι δυσαρρεστεί τον Κύριο, ακολουθώντας το κακό παράδειγμα του πατέρα του, που είχε κάνει τον Ισραήλ να αμαρτήσει. Τις ίδιες αμαρτίες έκανε κι αυτός.

27Ο Βασά, γιος του Αχιά, από τη φυλή Ισάχαρ, συνομότησε εναντίον του Ναδάβ και τον σκότωσε στη Γιββεθών, τον καιρό που την πόλη την κατείχαν οι Φιλισταίοι, και την πολιορκούσαν οι Ισραηλίτες υπό τις διαταγές του Ναδάβ.

28Το γεγονός αυτό συνέβη το τρίτο έτος της βασιλείας του Ασά στον Ιούδα. Το Ναδάβ τον διαδέχτηκε στο θρόνο ο Βασά.

29Αυτός όταν έγινε βασιλιάς, εξόντωσε ολόκληρη την οικογένεια του Ιεροβοάμ. Δεν άφησε ζωντανό κανέναν απ' τους απογόνους του. Εξολόθρευσε τους πάντες, σύμφωνα με όσα είχε ο Κύριος προαναγγείλει με το δούλο του τον Αχιά, το Σηλωνίτη.

30Αυτό έγινε επειδή ο Ιεροβοάμ είχε εξοργίσει τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ, με τις αμαρτίες του, στις οποίες είχε παρασύρει και τον Ισραήλ.

31Η υπόλοιπη ιστορία και η δράση του Ναδάβ είναι γραμμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ.

32Ανάμεσα στον Ασά και στο Βασά, βασιλιά του Ισραήλ υπήρχε διαρκής πόλεμος όσο ζούσαν.

Η βασιλεία του Βασά στον Ισραήλ

33Το τρίτο έτος της βασιλείας του Ασά στον Ιούδα, βασιλιάς σ' όλο τον Ισραήλ έγινε ο Βασά, γιος του Αχιά, στην Τιρσά. Βασίλευσε είκοσι τέσσερα χρόνια

34κι έπραξε ό, τι δυσαρρεστεί τον Κύριο, ακολουθώντας το κακό παράδειγμα του Ιεροβοάμ. Έκανε τις ίδιες αμαρτίες στις οποίες εκείνος είχε παρασύρει τον Ισραήλ.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 16

¹Ο Κύριος μίλησε εναντίον του Βασά στον Ιηού, γιο του Ανανί, και του έστειλε το ακόλουθο μήνυμα:

²«Εγώ σ' έβγαλα από την αφάνεια και σ' έκανα αρχηγό του λαού μου του Ισραήλ. Εσύ όμως ακολούθησες το παράδειγμα του Ιεροβοάμ και παρέσυρες στην αμαρτία το λαό μου, τον Ισραήλ και με εξόργισαν με τις αμαρτίες τους.

³Γι' αυτό κι εγώ θα εξαφανίσω εσένα και τους απογόνους σου, όπως έκανα με τους απογόνους του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ.

⁴Όποιος από τους ανθρώπους του Βασά πεθάνει στην πόλη θα τον φάνε τα σκυλιά κι όποιος πεθάνει στα χωράφια θα τον φάνε τα όρνεα».

⁵Η υπόλοιπη ιστορία του Βασά είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ. Εκεί αναφέρεται η δράση του και τα κατορθώματά του.

⁶Ο Βασά πέθανε και τον έθαψαν στην Τισά. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ηλά.

⁷Ο Κύριος μίλησε εναντίον του Βασά και της οικογένειάς του, με τον προφήτη Ιηού, γιο του Ανανί, επειδή αυτός είχε πράξει ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο και τον είχε εξοργίσει με τις πράξεις του, όπως και η οικογένεια του Ιεροβοάμ· κι επίσης επειδή αυτός εξόντωσε την οικογένεια του Ιεροβοάμ.

Η βασιλεία του Ηλά στον Ισραήλ Τέλος της δυναστείας του Βασά

⁸Το εικοστό έκτο έτος της βασιλείας του Ασά στον Ιούδα, βασιλιάς του Ισραήλ στην Τισά για δυο χρόνια έγινε ο Ηλά, γιος του Βασά.

⁹Ο αξιωματούχος του ο Ζιμρί, αρχηγός των μισών μονάδων των αμαξών, συνωμότησε εναντίον του. Κάποτε που ο βασιλιάς βρισκόταν στην Τισά κι έπινε και μεθοκοπούσε στο σπίτι του Αρσά, προϊσταμένου του βασιλικού ανακτόρου της Τισά,

10μπήκε μέσα ο Ζιμρί, τον χτύπησε και τον σκότωσε, κι έγινε αυτός βασιλιάς στη θέση του. Αυτό συνέβη το εικοστό έβδομο έτος της βασιλείας του Ασά στον Ιούδα.

11Μόλις ο Ζιμρί έγινε βασιλιάς και σταθεροποιήθηκε στο θρόνο, εξόντωσε όλη την οικογένεια του Βασά. Δεν άφησε ζωντανό κανέναν αρσενικό συγγενή ή φίλο του Βασά.

12Εξόντωσε όλη την οικογένεια του Βασά, σύμφωνα με όσα είχε προαναγγείλει ο Κύριος, στο Βασά με τον προφήτη Ιηού.

13Όλα αυτά συνέβησαν επειδή ο Βασά κι ο γιος του ο Ηλά, αμάρτησαν και παρέσυραν στις αμαρτίες τους και τον Ισραήλ. Έτσι εξόργισαν τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ, με τους ψεύτικους θεούς τους.

14Η υπόλοιπη ιστορία του Ηλά και όλη η δράση του είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ.

Η βασιλεία του Ζιμρί στον Ισραήλ

15Το εικοστό έβδομο έτος της βασιλείας του Ασά στον Ιούδα, βασιλιάς στον Ισραήλ έγινε ο Ζιμρί και βασίλεψε επτά μέρες στην Τιρσά. Ο στρατός είχε στρατοπεδεύσει για να επιτεθεί στη Γιββεθών, πόλη που ανήκε στους Φιλισταίους.

16Όταν άκουσαν οι στρατιώτες ότι ο Ζιμρί συνωμότησε και σκότωσε το βασιλιά, την ίδια μέρα εκεί στο στρατόπεδο ανακήρυξαν όλοι ομόφωνα βασιλιά τον Αμρί, αρχιστράτηγο του Ισραήλ.

17Τότε ο Αμρί και όλοι οι Ισραηλίτες που ήταν μαζί του, έφυγαν από τη Γιββεθών και πήγαν να πολιορκήσουν την Τιρσά.

18Όταν είδε ο Ζιμρί ότι κυριεύθηκε η πόλη, κλείστηκε στον πύργο του ανακτόρου, έβαλε φωτιά και πέθανε μέσα στις φλόγες.

19Αυτό έγινε για τις αμαρτίες του, γιατί έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο και ακολούθησε το παράδειγμα του Ιεροβοάμ, ο οποίος είχε παρασύρει στην αμαρτία του και τον Ισραήλ.

²⁰Η υπόλοιπη ιστορία του Ζιμρί και η συνωμοσία που οργάνωσε, είναι όλα καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ.

Η βασιλεία του Αμρί στον Ισραήλ

²¹Μετά το θάνατο του Ζιμρί ο ισραηλιτικός λαός διχάστηκε. Το μισό του λαού ήθελαν να κάνουν βασιλιά τον Τιβνί, γιο του Γινάθ, και το άλλο μισό ήθελαν τον Αμρί.

²²Ο λαός όμως που ακολουθούσε τον Αμρί, υπερτερούσε εκείνων που ακολουθούσαν τον Τιβνί. Ο Τιβνί πέθανε κι έγινε βασιλιάς ο Αμρί.

²³Ο Αμρί έγινε βασιλιάς του Ισραήλ το τριακοστό πρώτο έτος της βασιλείας του Ασά στον Ιούδα, και βασίλευσε δώδεκα χρόνια. Τα πρώτα έξι χρόνια βασίλευσε στην Τιρσά.

²⁴Αγόρασε από το Σέμερ το βουνό της Σαμάρειας πληρώνοντας δύο ασημένια τάλαντα, και πάνω του έχτισε μια πόλη που την ονόμασε Σαμάρεια, από το όνομα του Σέμερ, ιδιοκτήτη του βουνού.

²⁵Ο Αμρί όμως έπραξε ό, τι δυσареστούσε τον Κύριο. Έκανε περισσότερες αμαρτίες απ' όλους τους προκατόχους του,

²⁶γιατί ακολούθησε το παράδειγμα του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ. Έπραξε όλες τις αμαρτίες στις οποίες ο Ιεροβοάμ είχε παρασύρει το λαό, εξοργίζοντας τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ, με τους ψεύτικους θεούς τους.

²⁷Η υπόλοιπη ιστορία του Αμρί, η δράση του και τα κατορθώματά του είναι καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ.

²⁸Όταν πέθανε τον έθαψαν στη Σαμάρεια, και στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Αχαάβ.

Η βασιλεία του Αχαάβ στον Ισραήλ

²⁹Ο Αχαάβ, γιος του Αμρί, έγινε βασιλιάς του Ισραήλ το τριακοστό όγδοο έτος της βασιλείας του Ασά στον Ιούδα. Βασίλευσε στον Ισραήλ, στη Σαμάρεια, είκοσι δύο χρόνια.

³⁰Ο Αχαάβ έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, ξεπερνώντας όλους τους προκατόχους του.

³¹Και σαν να ήταν λίγο το ότι επανέλαβε τις αμαρτίες του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ, πήρε ακόμα για γυναίκα του την Ιεζάβελ, κόρη του Εθβαάλ, βασιλιά των Σιδωνίων, και πήγε και λάτρευσε το Βάαλ και τον προσκύνησε.

³²Έχτισε θυσιαστήριο στο Βάαλ, στο ναό του Βάαλ, που είχε χτίσει στη Σαμάρεια.

³³Ο Αχαάβ κατασκεύασε επίσης ξύλινη λατρευτική στήλη και έκανε περισσότερες αμαρτίες απ' όλους τους προκατόχους του βασιλιάδες του Ισραήλ, εξοργίζοντας έτσι τον Κύριο, το Θεό του.

³⁴Στις ημέρες του Αχαάβ, ο Χιέλ από τη Βαιθήλ, ανοικοδόμησε την Ιεριχώ, κάτι που είχε απαγορεύσει ο Ιησούς γιος του Ναυή εκ μέρους του Κυρίου. Στα θεμέλιά της θυσίασε τον πρωτότοκο γιο του, τον Αβιρώμ, και κάτω από τις πύλες της θυσίασε το νεότερο γιο του, το Σεγώβ.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 17

Ο προφήτης Ηλίας προλέγει μεγάλη ανομβρία

¹Ο Ηλίας ο Θεσβίτης, από τη Θισβέ της Γαλαάδ, είπε στον Αχαάβ: «Ορκίζομαι στον Κύριο που υπηρετώ, τον αληθινό Θεό του Ισραήλ, ότι τα επόμενα χρόνια δε θα πέσει στη γη δροσιά ούτε βροχή, παρά μόνο με προσταγή δική μου».

Οι κόρακες τρέφουν τον Ηλία

²Έπειτα ο Κύριος είπε στον Ηλία:

³«Φύγε από 'δω και πήγαινε προς τ' ανατολικά, να κρυφτείς κοντά στο χείμαρρο Χερίθ, ανατολικά του Ιορδάνη.

⁴Θα πίνεις νερό από το χείμαρρο κι εγώ θα δώσω προσταγή στους κόρακες να φροντίζουν για την τροφή σου εκεί».

⁵Έτσι ο Ηλίας έφυγε κι έπραξε σύμφωνα με το λόγο του Κυρίου. Πήγε κι έμεινε κοντά στο χείμαρρο Χερίθ, ανατολικά του Ιορδάνη.

⁶Οι κόρακες του έφερναν ψωμί και κρέας πρωί και βράδυ, κι έπινε νερό από το χείμαρρο.

⁷Μετά όμως από μερικές μέρες ξεράθηκε ο χείμαρρος, γιατί υπήρχε ανομβρία στη χώρα.

Ο Ηλίας και η χήρα της Σαρεπτά

⁸Τότε μίλησε ο Κύριος στον Ηλία και του είπε:

⁹«Σήκω, πήγαινε στη Σαρεπτά, στην περιοχή της Σιδώνας, και μείνε εκεί. Εγώ διέταξα μια χήρα να φροντίζει για την τροφή σου».

¹⁰Σηκώθηκε, λοιπόν, ο Ηλίας και πήγε στη Σαρεπτά. Όταν έφτασε στην πύλη της πόλης, είδε μια χήρα που μάζευε ξύλα. Της φώναξε και της είπε: «Φέρε μου, σε παρακαλώ, λίγο νερό σ' ένα κύπελλο για να πιω».

¹¹Ενώ αυτή πήγαινε να φέρει νερό, της φώναξε: «Φέρε μου, σε παρακαλώ, κι ένα κομμάτι ψωμί».

¹²Εκείνη απάντησε: «Μα τον αληθινό Θεό, το Θεό σου, δεν έχω καθόλου ψωμί, παρά μόνο μια χούφτα αλεύρι στο πιθάρι και λίγο λάδι στο δοχείο. Ήρθα εδώ για να μαζέψω δυο ξυλαράκια, να πάω να ετοιμάσω για μένα και το γιο μου ό,τι έχει απομείνει, να το φάμε και μετά να πεθάνουμε».

¹³Ο Ηλίας όμως της είπε: «Μην ανησυχείς· πήγαινε και κάνε όπως είπες. Μόνο φτιάξε πρώτα για μένα μια μικρή λαγάννα από τ' αλεύρι σου και φέρε μού την· έπειτα φτιάξε για σένα και για το γιο σου.

¹⁴Γιατί ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “το πιθάρι με το αλεύρι δεν θ' αδειάσει και το λάδι στο δοχείο δεν θα λιγοστέψει, ως τη μέρα που ο Κύριος θα στείλει βροχή στη γη”».

¹⁵Πήγε, λοιπόν, η γυναίκα κι έκανε όπως της είπε ο Ηλίας. Κι έμεινε να τρώνε αυτός, η ίδια και ο γιος της για πολλές μέρες.

¹⁶Πράγματι, το πιθάρι με το αλεύρι δεν άδειασε και το λάδι στο δοχείο δε λιγόστεψε, όπως ακριβώς είχε πει ο Κύριος μέσω του Ηλία.

Ο Ηλίας ανασταίνει το γιο της χήρας

- ¹⁷Μετά τα γεγονότα αυτά αρρώστησε ο γιος της γυναίκας, της οικοδέσποινας. Η αρρώστια του ήταν πάρα πολύ βαριά, κι απ' αυτήν πέθανε.
- ¹⁸Τότε η γυναίκα είπε στον Ηλία: «Τι σου χρωστούσα, άνθρωπε του Θεού; Ήρθες στο σπίτι μου για να μου υπενθυμίσεις την αμαρτία μου και να κάνεις να πεθάνει ο γιος μου; »
- ¹⁹Αυτός της είπε: «Δώσ' μου το παιδί σου». Το πήρε από την αγκαλιά της και το ανέβασε στο ανώγι, όπου έμενε ο ίδιος, και το ξάπλωσε πάνω στο κρεβάτι του.
- ²⁰Προσευχήθηκε τότε στον Κύριο και είπε: «Κύριε, Θεέ μου, γιατί έκανες κακό στη χήρα που με φιλοξενεί, αφήνοντας να πεθάνει ο γιος της; »
- ²¹Μετά ξάπλωσε πάνω στο παιδί τρεις φορές και προσευχήθηκε στον Κύριο μ' αυτά τα λόγια: «Κύριε, Θεέ μου, κάνε σε παρακαλώ να επιστρέψει η ψυχή του παιδιού αυτού μέσα του».
- ²²Ο Κύριος άκουσε την επίκληση του Ηλία, ξαναγύρισε η ψυχή του παιδιού μέσα του και αναστήθηκε.
- ²³Τότε ο Ηλίας πήρε το παιδί και το κατέβασε από το ανώγι στο σπίτι, το παρέδωσε στη μητέρα του και της είπε: «Να ο γιος σου, είναι ζωντανός».
- ²⁴Εκείνη του απάντησε: «Τώρα κατάλαβα ότι εσύ είσαι άνθρωπος του Θεού και πως ό, τι προφητεύει το στόμα σου είναι πραγματικά λόγος Κυρίου».

Α' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ') 18

Ο Ηλίας παρουσιάζεται στο βασιλιά Αχαάβ

- ¹Μετά από πολύν καιρό, την τρίτη χρονιά της ξηρασίας, μίλησε ο Κύριος στον Ηλία και του είπε: «Πήγαινε να παρουσιαστείς στον Αχαάβ, κι εγώ θα στείλω βροχή στη γη».
- ²Ξεκίνησε, λοιπόν, ο Ηλίας να πάει να παρουσιαστεί στον Αχαάβ. Στο μεταξύ η πείνα είχε επιδεινωθεί στη Σαμάρεια.
- ³Ο Αχαάβ είχε καλέσει τον Οβαδία, προϊστάμενο του ανακτόρου, ο οποίος σεβόταν πολύ τον Κύριο.

⁴(Όταν η Ιεζάβελ είχε διατάξει να εξολοθρεύσουν τους προφήτες του Κυρίου, αυτός είχε πάρει εκατό προφήτες, τους είχε κρύψει από πενήντα σε κάθε σπηλιά και τους προμήθευε ψωμί και νερό).

⁵Ο Αχαάβ, λοιπόν, είχε πει στον Οβαδία: «Πάμε σε όλες τις πηγές και στους χειμάρρους της χώρας, μήπως βρούμε χορτάρι για να ταΐσουμε τα άλογα και τα μουλάρια μας· μην τ' αφήσουμε να χαθούν».

⁶Μοίρασαν, λοιπόν, τη χώρα μεταξύ τους ώστε να πάνε παντού. Ο Αχαάβ πήρε ένα δρόμο μόνος του και ο Οβαδίας πήρε άλλο δρόμο.

⁷Στο δρόμο του ο Οβαδίας συνάντησε τον Ηλία. Τον αναγνώρισε και τον προσκύνησε. «Εσύ είσαι, κύριέ μου, Ηλία; » τον ρώτησε.

⁸«Εγώ είμαι», του απάντησε εκείνος. «Πήγαινε να πεις στον κύριό σου ότι ο Ηλίας είναι εδώ».

⁹Τότε ο Οβαδίας απάντησε: «Σε τι αμάρτησα και θέλεις να ρίξεις το δούλο σου στα χέρια του Αχαάβ, να με θανατώσει;

¹⁰Μα τον αληθινό Θεό, το Θεό σου, δεν υπάρχει έθνος και βασίλειο που ο κύριός μου να μην έστειλε να σε αναζητήσουν. Κι όταν του έλεγαν ότι δεν ήσουν εκεί, ζητούσε από το βασίλειο ή το έθνος εκείνο, να βεβαιώσουν με όρκο ότι δεν σε βρήκαν.

¹¹Και τώρα εσύ μου λες να πάω να του πω πως είσαι εδώ;

¹²Μα τώρα που θ' αποχωριστούμε το Πνεύμα του Κυρίου θα σε πάει κι εγώ δεν ξέρω πού. Αν πάω να ειδοποιήσω τον Αχαάβ κι έπειτα δεν σε βρει, θα με σκοτώσει. Αλλά εγώ, ο δούλος σου, σέβομαι τον Κύριο από τα νιάτα μου.

¹³Δεν έμαθες κύριέ μου, τι έκανα, όταν η Ιεζάβελ διέταξε να σκοτώσουν τους προφήτες του Κυρίου; Εγώ έκρυψα εκατό προφήτες, πενήντα σε κάθε σπηλιά και τους προμήθευα ψωμί και νερό.

¹⁴Και τώρα μου λες: να πάω να πω στον κύριό μου πως ο Ηλίας είναι εδώ; Τότε είναι που θα με σκοτώσει! »

15 Ο Ηλίας απάντησε: «Μα τον αληθινό Θεό, τον Κύριο του σύμπαντος, που τον υπηρετώ, σήμερα θα παρουσιαστώ στον Αχαάβ».

Ο Ηλίας και οι προφήτες του Βάαλ

16 Έτσι ο Οβαδίας πήγε να συναντήσει τον Αχαάβ και έδωσε σχετική αναφορά. Πράγματι ο Αχαάβ πήγε να συναντήσει τον Ηλία.

17 Μόλις τον είδε, του είπε: «Εσύ είσαι που αναστατώνεις τον Ισραήλ; »

18 Ο Ηλίας απάντησε: «Δεν αναστατώνω εγώ τον Ισραήλ, αλλά εσύ και η οικογένειά σου, επειδή αρνηθήκατε να υπακούσετε τις εντολές του Κυρίου και λατρέψατε τις θεότητες του Βάαλ.

19 Τώρα, λοιπόν, στείλε και συγκέντρωσέ μου όλους τους Ισραηλίτες, στο όρος Κάρμηλος· συγκέντρωσέ μου επίσης και τους τετρακόσιους πενήντα προφήτες του Βάαλ καθώς και τους τετρακόσιους προφήτες της Ασάρτης, τους προστατευόμενους της βασίλισσας Ιεζάβελ».

20 Ο Αχαάβ έστειλε μήνυμα σ' όλους τους Ισραηλίτες, κι επίσης συγκέντρωσε και τους προφήτες στο όρος Κάρμηλος.

21 Ο Ηλίας πλησίασε το λαό και τους είπε: «Ως πότε εσείς θα αμφιταλαντεύετε; Αν ο Κύριος είναι Θεός, ακολουθήστε τον· κι αν είναι ο Βάαλ, ακολουθήστε εκείνον». Ο λαός όμως δεν του απαντούσε τίποτα.

22 Τότε ο Ηλίας τούς είπε: «Εγώ απέμεινα μόνος προφήτης του Κυρίου, ενώ οι προφήτες του Βάαλ είναι τετρακόσιοι πενήντα.

23 Ας μας φέρουν δύο μοσχάρια κι ας διαλέξουν το ένα για τον εαυτό τους· ας το κομματιάσουν κι ας το βάλουν πάνω στα ξύλα· φωτιά όμως να μη βάλουν. Εγώ θα πάρω το άλλο μοσχάρι και θα το βάλω πάνω στα ξύλα και δε θα βάλω φωτιά.

24 Ας επικαλεσθούν αυτοί το όνομα του θεού τους και θα επικαλεστώ κι εγώ το όνομα του Κυρίου. Όποιος θεός απαντήσει με φωτιά, αυτός θα είναι ο αληθινός Θεός». Κι όλος ο λαός απάντησε: «Σωστά μίλησες».

Ο Κύριος ανώτερος Θεός από το Βάαλ

25 Τότε ο Ηλίας είπε στους προφήτες του Βάαλ: «Διαλέξτε για τον εαυτό σας το ένα μοσχάρι και κάντε την αρχή, γιατί εσείς είστε και οι περισσότεροι. Επικαλεσθείτε το όνομα του θεού σας, αλλά φωτιά δεν θα βάλετε».

26 Αυτοί πήραν το μοσχάρι που τους έδωσε ο Ηλίας, το ετοίμασαν και προσεύχονταν στο όνομα του Βάαλ, από το πρωί ως το μεσημέρι, «Βάαλ, άκουσέ μας», φώναζαν, και χοροπηδούσαν γύρω από το θυσιαστήριο που είχαν κατασκευάσει. Αλλά καμιά φωνή και καμιά απάντηση δεν ερχόταν.

27 Το μεσημέρι ο Ηλίας άρχισε να τους εμπαίζει: «Φωνάξτε πιο δυνατά», τους έλεγε. «Θεός είν' αυτός! Μπορεί να είναι βυθισμένος σε σκέψεις· μπορεί να είναι κάπου απασχολημένος ή να ταξιδεύει. Ίσως κοιμάται και πρέπει να ξυπνήσει! »

28 Τότε εκείνοι φώναζαν πιο δυνατά κι έκαναν χαρακιές στο σώμα τους, όπως συνήθιζαν, με ξίφη και με λόγχες, ώσπου το αίμα άρχισε να τρέχει πάνω τους.

29 Όταν πέρασε και το μεσημέρι, άρχισαν να προφητεύουν, μέχρι την ώρα της μεταμεσημβρινής αναίμακτης θυσίας. Αλλά καμιά φωνή ή απάντηση δεν ερχόταν, ούτε κάποιο σημάδι ότι είχαν εισακουστεί.

30 Τότε ο Ηλίας είπε στο λαό: «Πλησιάστε κι ελάτε κοντά μου». Κι όλος ο λαός πλησίασε. Ο Ηλίας ξανάχτισε το θυσιαστήριο του Κυρίου, που είχε καταστραφεί.

31 Βρήκε δώδεκα πέτρες, όσες ήταν οι φυλές των γιων του Ιακώβ, στον οποίο είχε πει ο Κύριος: «Ισραήλ θα είναι το όνομά σου».

32 Με τις πέτρες έχτισε θυσιαστήριο στο όνομα του Κυρίου και έκανε γύρω από αυτό αυλάκι που να χωράει δύο σέα σπόρου.

33 Στοίβαξε τα ξύλα, κομμάτιασε το μοσχάρι και το τοποθέτησε πάνω στα ξύλα.

³⁴«Γεμίστε», είπε, «τέσσερις κάδους νερό και χύστε το πάνω στο ολοκαύτωμα και στα ξύλα». Μετά είπε: «Κάντε το ίδιο για δεύτερη φορά». Και το επανέλαβαν. Και τους είπε πάλι: «Κάντε το και για τρίτη φορά».

³⁵Κι έκαναν το ίδιο για τρίτη φορά. Έτσι έτρεξε το νερό γύρω από το θυσιαστήριο, και γέμισε ακόμα και το αυλάκι.

³⁶Την ώρα, λοιπόν, της προσφοράς της αναίμακτης θυσίας, ο Ηλίας ο προφήτης πλησίασε στο θυσιαστήριο και είπε: «Κύριε, Θεέ του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, ας μάθουν όλοι σήμερα ότι εσύ είσαι Θεός στον Ισραήλ κι εγώ ο δούλος σου, και ότι εγώ έκανα όλα αυτά τα πράγματα σύμφωνα με το λόγο σου.

³⁷Απάντησέ μου, Κύριε, απάντησέ μου, ώστε να μάθει ο λαός αυτός ότι εσύ είσαι ο Κύριος, ο Θεός, και ότι εσύ θα ξαναφέρεις την καρδιά τους κοντά σου».

³⁸Τότε έπεσε η φωτιά του Κυρίου και έκαψε εντελώς το ολοκαύτωμα και τα ξύλα, τις πέτρες και το χώμα, κι έγλειψε ως και το νερό του αυλακιού.

³⁹Όταν το είδαν αυτό, έσκυψαν όλος ο λαός το κεφάλι τους και είπαν: «Ο Κύριος, αυτός είναι ο Θεός· ο Κύριος, αυτός είναι ο Θεός! »

⁴⁰Τότε ο Ηλίας τούς είπε: «Πιάστε τους προφήτες του Βάαλ· να μη σας ξεφύγει κανείς». Τους συνέλαβαν, κι ο Ηλίας τους κατέβασε στο χείμαρρο Κισών κι εκεί τους έσφαξε.

Το τέλος της ξηρασίας

⁴¹Ύστερα είπε ο Ηλίας στον Αχαάβ: «Πήγαινε τώρα να φας και να πιεις, γιατί ακούω κιόλας τον ήχο από το θόρυβο της βροχής».

⁴²Ο Αχαάβ πήγε να φάει και να πιει. Ο Ηλίας ανέβηκε στην κορυφή του Κάρμηλου, έσκυψε στη γη κι έβαλε το πρόσωπό του ανάμεσα στα γόνατά του,

⁴³και είπε στον υπηρέτη του: «Ανέβα και κοίταξε το δρόμο προς τη θάλασσα». Ο υπηρέτης ανέβηκε και κοίταξε και του είπε: «Δεν φαίνεται τίποτα». Ο Ηλίας του είπε να κάνει το ίδιο εφτά φορές.

⁴⁴Την έβδομη φορά ο υπηρέτης είπτε: «Βλέπω ένα μικρό σύννεφο, σαν ανθρώπινη παλάμη, που ανεβαίνει από τη θάλασσα». Τότε ο Ηλίας είπτε: «Πήγαινε να πεις στον Αχαάβ: Ζέψε τ' άλογα και κατέβα για να μη σ' εμποδίσει η βροχή».

⁴⁵Σε λίγο τα σύννεφα σκοτείνιασαν τον ουρανό και ξέσπασε θύελλα και δυνατή βροχή. Ο Αχαάβ ανέβηκε στην άμαξα κι έφυγε για την Ιζρεέλ.

⁴⁶Ο Ηλίας έσφιξε το ρούχο του στους γοφούς του και, με τη δύναμη του Κυρίου, έτρεξε πριν από την άμαξα του Αχαάβ κι έφτασε στην είσοδο της Ιζρεέλ.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 19

Ο Ηλίας καταφεύγει στο όρος Χωρήβ

¹Ο Αχαάβ διηγήθηκε στην Ιεζάβελ όλα όσα έκανε ο Ηλίας και πώς κατέσφαξε όλους τους προφήτες του Βάαλ.

²Τότε εκείνη έστειλε αγγελιοφόρο στον Ηλία και του είπτε: «Να με τιμωρήσουν οι θεοί, αν αύριο τέτοια ώρα δε σου κάνω ό, τι έκανες εσύ στους προφήτες».

³Ο Ηλίας φοβήθηκε και σηκώθηκε κι έφυγε για να σώσει τη ζωή του. Πήγε στη Βέερ-Σεβά, που ανήκει στο βασίλειο του Ιούδα, και άφησε τον υπηρέτη του εκεί.

⁴Ο ίδιος βάδισε μιας μέρας δρόμο στην έρημο κι ήρθε και κάθισε κάτω από ένα σπαρτόδεντρο. Παρακαλούσε να πεθάνει κι έλεγε: «Αρκετά ως εδώ, Κύριε! Πάρε τη ζωή μου, γιατί εγώ δεν είμαι καλύτερος από τους προγόνους μου».

⁵Μετά ξάπλωσε και τον πήρε ο ύπνος εκεί, κάτω από το σπαρτόδεντρο. Τότε τον άγγιξε ένας άγγελος και του είπτε: «Σήκω, φάγε».

⁶Εκείνος γύρισε να δει και στο προσκεφάλι του ήταν μια λαγάνα ψημένη σε καυτές πέτρες και ένα κανάτι νερό. Έφαγε, ήπτε και ξάπλωσε πάλι.

⁷Αλλά ο άγγελος του Κυρίου τον άγγιξε για δεύτερη φορά και του είπτε: «Σήκω, φάγε, γιατί έχεις ακόμη πολύ δρόμο μπροστά σου».

⁸Τότε ο Ηλίας σηκώθηκε, έφαγε και ήπια και με τη δύναμη εκείνης της τροφής βάδισε σαράντα μερόνυχτα ως το βουνό του Θεού, το Χωρήβ.

⁹Εκεί μπήκε σε μια σπηλιά όπου πέρασε τη νύχτα. Τότε του μίλησε ο Κύριος και του είπε: «Τι ζητάς εδώπέρα, Ηλίας; »

¹⁰Εκείνος απάντησε: «Εγώ αγωνίστηκα με μεγάλο ζήλο για σένα Κύριε, Θεέ του σύμπαντος. Αλλά οι Ισραηλίτες αθέτησαν τη διαθήκη σου, γκρέμισαν τα θυσιαστήριά σου και κατέσφαξαν τους προφήτες σου· μόνον εγώ απέμεινα και ζητούν κι εμένα να με θανατώσουν».

Ο Ηλίας σε νέα αποστολή

¹¹Τότε ο Κύριος είπε στον Ηλία: «Βγες έξω και στάσου στο βουνό ενώπιόν μου» –εκείνη τη στιγμή θα διάβαινε ο Κύριος. Μεγάλος άνεμος και δυνατός έσχιζε τα βουνά και σύντριβε τους βράχους στο πέρασμά του, αλλά ο Κύριος δεν ήταν σ' εκείνον τον άνεμο. Μετά τον άνεμο έγινε σεισμός, αλλά ούτε στο σεισμό ήταν ο Κύριος.

¹²Μετά το σεισμό ήρθε φωτιά, αλλά ούτε στη φωτιά ήταν ο Κύριος. Και μετά τη φωτιά ακούστηκε ένας ήχος από ελαφρό αεράκι.

¹³Μόλις το άκουσε ο Ηλίας, σκέπασε το πρόσωπό του με το μανδύα του και βγήκε και στάθηκε στην είσοδο της σπηλιάς. Τότε άκουσε μια φωνή να του λέει: «Τι ζητάς εδώπέρα, Ηλίας; »

¹⁴Αυτός απάντησε: «Εγώ αγωνίστηκα με μεγάλο ζήλο για σένα Κύριε, Θεέ του σύμπαντος. Αλλά οι Ισραηλίτες αθέτησαν τη διαθήκη σου, γκρέμισαν τα θυσιαστήριά σου και κατέσφαξαν τους προφήτες σου· μόνον εγώ απέμεινα και ζητούν κι εμένα να με θανατώσουν».

¹⁵Τότε ο Κύριος του είπε: «Εμπρός, πάρε πίσω τον ίδιο δρόμο μέσα απ' την έρημο και πήγαινε στη Δαμασκό· όταν φτάσεις εκεί, θα χρίσεις τον Αζαήλ βασιλιά των Συρίων.

¹⁶Μετά θα χρίσεις τον Ιηού, γιο του Νιμσί, βασιλιά στον Ισραήλ και τον Ελισαίο, γιο του Σαφάτ, από την Αβέλ-Μεχωλά, θα τον χρίσεις προφήτη για να σε διαδεχτεί.

17Όποιος σωθεί από το ξίφος του Αζαήλ, θα τον σκοτώσει ο Ιηού· κι όποιος γλιτώσει από τον Ιηού θα τον σκοτώσει ο Ελισαίος.

18Αλλά θ' αφήσω απ' τους Ισραηλίτες ζωντανούς εφτά χιλιάδες, όλους εκείνους που δε γονάτισαν να προσκυνήσουνε το Βάαλ, και που το στόμα τους δεν ασπάστηκε το άγαλμά του».

Ο Ηλίας καλεί τον Ελισαίο

19Όταν έφυγε από 'κει ο Ηλίας, συνάντησε τον Ελισαίο, γιο του Σαφάτ, που όργωνε. Μπροστά του πήγαιναν δώδεκα ζευγάρια βόδια κι εκείνος οδηγούσε το δωδέκατο. Ο Ηλίας πέρασε κοντά του και του πέταξε πάνω του το μανδύα του.

20Τότε ο Ελισαίος άφησε τα βόδια κι έτρεξε πίσω από τον Ηλία. «Σε παρακαλώ», του είπε, «άσε με να πάω να αποχαιρετήσω τον πατέρα μου και τη μάνα μου και μετά θα σε ακολουθήσω». Ο Ηλίας του αποκρίθηκε: «Σ' εμπόδισα εγώ; Πήγαινε και γύρνα πάλι εδώ».

21Έτσι ο Ελισαίος ξαναγύρισε· πήρε ένα ζευγάρι βόδια, τα θυσίασε και με τα ξύλα του αλετριού έβρασε το κρέας και το μοίρασε στο λαό κι έφαγαν. Έστερα ακολούθησε τον Ηλία και έγινε υπηρέτης του.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 20

Οι Σύριοι πολιορκούν τη Σαμάρεια

1Ο Βεν-Αδάδ, βασιλιάς των Συρίων, συγκέντρωσε όλο το στρατό του, που αποτελούσε συμμαχία τριάντα δύο ηγεμόνων, και πήγε με ιππικό και άμαξες και πολιορκήσε την πόλη της Σαμάρειας, με σκοπό να την κυριέψει.

2Έστειλε αγγελιοφόρους στην πόλη στον Αχαάβ, βασιλιά του Ισραήλ,

3οι οποίοι του είπαν εκ μέρους του: «Ο Βεν-Αδάδ λέει ότι το ασήμι σου και το χρυσάφι σου ανήκουν σ' αυτόν· οι γυναίκες σου και οι πιο ωραίοι γιοι σου ανήκουν σ' αυτόν».

4Ο βασιλιάς του Ισραήλ του αποκρίθηκε: «Όπως τα λες, κύριέ μου, βασιλιά: Εγώ και όλα τα υπάρχοντά μου ανήκουμε σ' εσένα».

⁵Αλλά οι αγγελιοφόροι ήρθαν πάλι στον Αχαάβ και του είπαν: «Ο Βεν-Αδάδ λέει ότι έστειλε και σου ζήτησε να του παραδώσεις το ασήμι σου και το χρυσάφι σου, τις γυναίκες σου και τους γιους σου.

⁶Αύριο, λοιπόν, την ίδια ώρα, θα σου στείλει τους ανθρώπους του και θα ψάξουν μέσα στο ανάκτορό σου και στα σπίτια των αξιωματούχων σου και θα βάλουν στο χέρι ό, τι πολύτιμο έχεις».

⁷Τότε ο βασιλιάς του Ισραήλ κάλεσε όλους τους πρεσβυτέρους της χώρας και τους είπε: «Κοιτάτε να δείτε που αυτός γυρεύει το κακό μας. Έστειλε και μου ζήτησε τις γυναίκες μου και τους γιους μου, το ασήμι μου και το χρυσάφι μου κι εγώ δεν του τα αρνήθηκα».

⁸Οι πρεσβύτεροι και ο λαός τού είπαν: «Μην τον ακούς και μην υποχωρήσεις».

⁹Έτσι ο Αχαάβ απάντησε στους αγγελιοφόρους του Βεν-Αδάδ: «Να πείτε στον κύριό μου, το βασιλιά: Όσα έστειλες και ζήτησες από το δούλο σου την πρώτη φορά, θα σου τα δώσω, αλλά αυτό που απαιτείς τώρα δεν μπορώ να το κάνω». Οι αγγελιοφόροι έφυγαν μ' αυτή την απάντηση.

¹⁰Ο Βεν-Αδάδ του ξανάστειλε αγγελιοφόρους και του παράγγειλε: «Να με τιμωρήσουν οι θεοί, αν δε φέρω τόσο στρατό εναντίον της Σαμάρειας, ώστε το χρώμα της να μη φτάσει για να πάρει καθέννας από τους στρατιώτες μου μια χούφτα απ' αυτό».

¹¹Ο βασιλιάς του Ισραήλ του απάντησε με την εξής παροιμία: «Αυτός που ζώνεται τα όπλα, ας μην περηφανεύεται σαν εκείνον που τα αποθέτει».

¹²Ο Βεν-Αδάδ ήταν σε συμπόσιο με τους άλλους ηγεμόνες στις σκηνές, όταν άκουσε αυτή την απάντηση. Αμέσως τότε διάταξε τους αξιωματούχους του και παρατάχθηκαν για να κάνουν επίθεση στην πόλη.

Ο Κύριος ενθαρρύνει το λαό του

¹³Τότε ένας προφήτης πλησίασε τον Αχαάβ, και του είπε: «Άκου τι λέει ο Κύριος: Βλέπεις όλο αυτό το μεγάλο πλήθος; Θα σου το παραδώσω σήμερα στην εξουσία σου κι έτσι θα μάθεις ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

14Ο Αχαάβ ρώτησε: «Με ποιον θα μου τους παραδώσει; » Ο προφήτης απάντησε: «Ο Κύριος λέει: Με τους νέους που στρατολόγησαν οι διοικητές των επαρχιών». Ο Αχαάβ ρώτησε: «Και ποιος θα διευθύνει τη μάχη; » «Εσύ», του απάντησε ο προφήτης.

15Ο Αχαάβ πήρε αναφορά από τους νέους που είχαν στρατολογηθεί από τους διοικητές των επαρχιών και βρέθηκαν διακόσιοι τριάντα δύο άντρες. Μετά απ' αυτούς, πήρε αναφορά απ' όλο τον ισραηλιτικό στρατό και βρέθηκαν εφτά χιλιάδες άντρες.

16Το μεσημέρι ο Αχαάβ εξαπέλυσε επίθεση, την ώρα που ο Βεν-Αδάδ μεθοκοπούσε στις σκηνές, μαζί με τους τριάντα δύο συμμάχους του ηγεμόνες.

17Πρώτοι επιτεθήκαν οι νέοι των διοικητών των επαρχιών. Τότε ο Βεν-Αδάδ έστειλε μια περίπολο η οποία του ανέφερε: «Στρατός βγήκε από τη Σαμάρεια».

18«Πιάστε τους ζωντανούς», διέταξε εκείνος, «είτε βγήκαν για να ζητήσουν ειρήνη, είτε βγήκαν για πόλεμο».

19Στο μεταξύ είχαν βγει από την πόλη οι νέοι των διοικητών και ο στρατός τους ακολουθούσε.

20Καθένας τους χτυπούσε κι από έναν αντίπαλο, έτσι που οι Σύριοι τράπηκαν σε φυγή και οι Ισραηλίτες τους καταδίωκαν. Ο Βεν-Αδάδ διέφυγε πάνω σ' ένα άλογο μαζί με το ιππικό του.

21Ο βασιλιάς του Ισραήλ τους καταδίωξε, χτύπησε το ιππικό και τις άμαξες και κατέσφαξε τους Συρίους.

Οι Ισραηλίτες νικούν πάλι τους Συρίους

22Ο προφήτης πλησίασε τότε το βασιλιά του Ισραήλ και του είπε: «Εμπρός! Πάρε θάρρος και κοίταξε καλά τι θα κάνεις, γιατί μετά ένα χρόνο ο βασιλιάς των Συρίων θα επιτεθεί εναντίον σου».

23Οι άνθρωποι του βασιλιά των Συρίων του είπαν: «Οι θεοί τους είναι θεοί των βουνών, γι' αυτό μας νίκησαν. Αν τους πολεμήσουμε στην πεδιάδα, τότε σίγουρα θα τους νικήσουμε».

24Να τι θα κάνεις: Θα διώξεις τους ηγεμόνες να πάνε στον τόπο τους και θα βάλεις στη θέση τους διοικητές.

25Κι εσύ ετοίμασε το στρατό σου, να φτάσει τα άτομα του στρατού που χάθηκε, καθώς και ιππικό, όσο το ιππικό που χάθηκε, και άμαξες όσες οι άμαξες που χάθηκαν. Θα πάμε να πολεμήσουμε τους Ισραηλίτες στην πεδιάδα και σίγουρα θα τους νικήσουμε». Ο Βεν-Αδάδ άκουσε τη συμβουλή τους και δέχτηκε να την ακολουθήσει.

26Μετά από ένα χρόνο επιθεώρησε το στρατό των Συρίων και τους οδήγησε στην Αφέκ για να πολεμήσουν τους Ισραηλίτες.

27Οι Ισραηλίτες είχαν οργανωθεί κι αυτοί και είχαν ανεφοδιαστεί. Προέλασαν για να τους συναντήσουν και στρατοπέδευαν απέναντί τους σε δύο ομάδες. Αυτοί έμοιαζαν σαν δύο μικρά κοπάδια κατσικιών, ενώ οι Σύριοι είχαν πλημμυρίσει όλη την περιοχή.

28Τότε ο άνθρωπος του Θεού πλησίασε το βασιλιά του Ισραήλ και του είπε: «Ο Κύριος λέει: Επειδή είπαν οι Σύριοι ότι ο Κύριος είναι θεός των βουνών και όχι θεός των πεδιάδων, θα παραδώσω στην εξουσία σου όλο αυτό το μεγάλο πλήθος κι έτσι θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

29Έμειναν στρατοπεδευμένοι ο ένας απέναντι στον άλλον επτά μέρες. Την έβδομη μέρα άρχισε η μάχη και οι Ισραηλίτες θανάτωσαν εκατό χιλιάδες πεζούς Συρίους μέσα σε μια μέρα.

30Όσοι επέζησαν, είκοσι επτά χιλιάδες άντρες, κατέφυγαν στην Αφέκ· αλλά το τείχος της πόλης έπεσε πάνω τους.

Συμφωνία Αχαάβ και Βεν-Αδάδ

Ο Βεν-Αδάδ τράπηκε σε φυγή και κρύφτηκε στην πόλη, στο πίσω υπνοδωμάτιο ενός σπιτιού.

31Τότε του είπαν οι άνθρωποί του: «Έχουμε ακούσει πως οι βασιλιάδες των Ισραηλιτών είναι σπλαχνικοί. Να φορέσουμε, λοιπόν, πένθιμα τρίχινα ρούχα, να βάλουμε σχοινιά στο κεφάλι μας και να πάμε στο βασιλιά του Ισραήλ. Ίσως σου χαρίσει τη ζωή».

³²Ντύθηκαν, λοιπόν, στα πένθιμα, έβαλαν σχοινιά στο κεφάλι τους και παρουσιάστηκαν στο βασιλιά του Ισραήλ. «Ο δούλος σου ο Βεν-Αδάδ», του είπαν, «σε παρακαλεί να τον αφήσεις να ζήσει». Ο Αχαάβ απάντησε: «Ζει ακόμα; Είναι αδερφός μου! »

³³Οι απεσταλμένοι το πήραν αυτό σαν καλό σημάδι και βιάστηκαν να το επιβεβαιώσουν: «Αδερφός σου είναι ο Βεν-Αδάδ», είπαν. Ο βασιλιάς τότε τους είπε: «Πηγαίνετε και φέρτε τον εδώ». Ο Βεν-Αδάδ ήρθε στον Αχαάβ, κι αυτός τον ανέβασε στην άμαξά του.

³⁴Ο Βεν-Αδάδ είπε στον Αχαάβ: «Θα σου επιστρέψω τις πόλεις που είχε πάρει ο πατέρας μου από τον πατέρα σου, και θα χτίσεις για τον εαυτό σου αγορές στη Δαμασκό, όπως είχε ο πατέρας μου στη Σαμάρεια». Και ο Αχαάβ απάντησε: «Με τη συμφωνία αυτή εγώ θα σε αφήσω ελεύθερο». Έτσι έκανε συμφωνία μαζί του και τον άφησε ελεύθερο.

Ένας προφήτης καταδικάζει τον Αχαάβ

³⁵Εκείνη την ώρα ο Κύριος διάταξε ένα μέλος μιας ομάδας προφητών να πει σ' έναν άλλο προφήτη: «Χτύπησέ με, σε παρακαλώ». Αλλά ο άλλος αρνήθηκε να τον χτυπήσει.

³⁶Τότε ο πρώτος του είπε: «Επειδή δεν υπάκουσες στο λόγο του Κυρίου, όταν θα φύγεις από 'δω θα σε σκοτώσει ένα λιοντάρι». Πράγματι, μόλις ο προφήτης εκείνος έφυγε τον συνάντησε ένα λιοντάρι και τον κατασπάραξε.

³⁷Ο προφήτης συνάντησε έναν άλλο άνθρωπο και του είπε: «Χτύπησέ με, σε παρακαλώ». Ο άνθρωπος τον χτύπησε και τον πλήγωσε.

³⁸Μετά ο προφήτης έφυγε και στάθηκε στο δρόμο περιμένοντας να περάσει ο βασιλιάς, αφού προηγουμένως μ' έναν επίδεσμο στα μάτια, είχε γίνει αγνώριστος.

³⁹Όταν λοιπόν περνούσε ο βασιλιάς, αυτός του φώναξε: «Ο δούλος σου βρισκόμουν στη μάχη, όταν με πλησιάζει ένας αξιωματικός και μου φέρνει έναν αιχμάλωτο με τη διαταγή: “φύλαξέ μου αυτόν τον άνθρωπο. Αν με

οποιονδήποτε τρόπο χαθεί, τότε θα τον πληρώσεις με τη ζωή σου ή με ένα ασημένιο τάλαντο! ”

⁴⁰Ενώ όμως εγώ ήμουν απασχολημένος από 'δω κι από 'κει, ο αιχμάλωτος εξαφανίστηκε». Ο βασιλιάς του Ισραήλ έβγαλε την απόφαση: «Αυτή είναι η καταδίκη σου. Εσύ ο ίδιος την αποφάσισες».

⁴¹Τότε ο προφήτης έβγαλε γρήγορα τον επίδεσμο από τα μάτια του και ο βασιλιάς τον αναγνώρισε ότι ανήκε σε ομάδα προφητών.

⁴²«Άκου τι λέει ο Κύριος: » είπε στο βασιλιά. «Επειδή άφησες ελεύθερο τον άνθρωπο που εγώ τον είχα για καταστροφή, θα πεθάνεις εσύ στη θέση του και ο λαός σου στη θέση του λαού του».

⁴³Ο βασιλιάς του Ισραήλ έφυγε και γύρισε στο σπίτι του, στη Σαμάρεια, πικραμένος και οργισμένος.

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 21

Ο Αχαάβ και το αμπέλι του Ναβουθαί

¹Μετά απ' αυτά τα γεγονότα συνέβη το εξής: Ο Ναβουθαί, ο Ιζρεελίτης, είχε ένα αμπέλι κοντά στο ανάκτορο του Αχαάβ, βασιλιά της Σαμάρειας.

²Μια μέρα ο Αχαάβ είπε στο Ναβουθαί: «Δώσε μου το αμπέλι σου να το κάνω λαχανόκηπο, γιατί είναι κοντά στο ανάκτορό μου· κι εγώ για αντάλλαγμα θα σου δώσω ένα καλύτερο αμπέλι ή αν προτιμάς, θα σου δώσω το αντίτιμο σε χρήμα».

³Ο Ναβουθαί απάντησε: «Ο Κύριος να με φυλάξει από μια τέτοια πράξη! Το αμπέλι αυτό είναι η κληρονομιά που την έχω λάβει από τους προγόνους μου, κι απαγορεύεται να τη μεταβιβάσω σ' εσένα».

⁴Ο Αχαάβ γύρισε στο σπίτι του πικραμένος και οργισμένος, επειδή ο Ναβουθαί του είπε ότι δεν μπορούσε να του μεταβιβάσει την κληρονομιά των προγόνων του. Έπεσε στο κρεβάτι του, γύρισε το πρόσωπό του προς τον τοίχο και δεν ήθελε να φάει τίποτα.

- ⁵ Η γυναίκα του η Ιεζάβελ τον πλησίασε και τον ρώτησε: «Γιατί είσαι κακόκεφος και δεν τρως; »
- ⁶ Εκείνος της απάντησε: «Είχα μια συζήτηση με το Ναβουθαί, τον Ιζρεελίτη. Του ζήτησα να μου δώσει το αμπέλι του με πληρωμή ή αν θέλει να του δώσω άλλο αμπέλι αντί γι' αυτό, κι εκείνος μου είπε ότι δε μου το δίνει».
- ⁷ Τότε η Ιεζάβελ τού είπε: «Εσύ είσαι βασιλιάς του Ισραήλ. Σήκω, φάε και πάψε να στενοχωριέσαι. Εγώ θα σου δώσω το αμπέλι του Ναβουθαί του Ιζρεελίτη».
- ⁸ Έγραψε, λοιπόν, γράμματα με το όνομα του Αχαάβ, τα σφράγισε με τη σφραγίδα του και τα έστειλε στους πρεσβυτέρους και στους προκρίτους της πόλης, όπου κατοικούσε ο Ναβουθαί.
- ⁹ Στα γράμματα αυτά έγραφε: «Συγκεντρώστε τον πληθυσμό της πόλης σε γιορτή νηστείας και βάλτε το Ναβουθαί επικεφαλής του λαού.
- ¹⁰ Βάλτε και δύο διεφθαρμένους ανθρώπους να μαρτυρήσουν ψέματα εναντίον του και να πουν: “αυτός βλασφήμησε το Θεό και το βασιλιά”. Τότε βγάλτε τον έξω απ’ την πόλη και θανατώστε τον με λιθοβολισμό».
- ¹¹ Οι πρεσβύτεροι και οι πρόκριτοι της πόλης του Ναβουθαί έκαναν όπως τους παράγγελνε η Ιεζάβελ με τα γράμματα που τους είχε στείλει.
- ¹² Διοργάνωσαν, λοιπόν, μια τελετή νηστείας κι έβαλαν το Ναβουθαί επικεφαλής του λαού.
- ¹³ Ήρθαν τότε δύο διεφθαρμένοι άνθρωποι, στάθηκαν μπροστά στο Ναβουθαί και κατέθεσαν εναντίον του μαρτυρία ενώπιον του λαού: «Ο Ναβουθαί βλασφήμησε το Θεό και το βασιλιά». Τότε τον έβγαλαν έξω από την πόλη και τον εκτέλεσαν με λιθοβολισμό.
- ¹⁴ Μετά οι πρεσβύτεροι και οι πρόκριτοι έστειλαν μήνυμα στην Ιεζάβελ: «Ο Ναβουθαί λιθοβολήθηκε και πέθανε», της είπαν.

15Μόλις άκουσε η Ιεζάβελ ότι πέθανε ο Ναβουθαί, είπε στον Αχαάβ: «Πήγαινε και πάρε στην κατοχή σου το αμπέλι του Ναβουθαί του Ιζρεελίτη, που αρνιόταν να σου το πουλήσει. Δε ζει πια».

16Όταν άκουσε ο Αχαάβ ότι ο Ναβουθαί πέθανε, πήγε στο αμπέλι του Ναβουθαί για να το πάρει στην κατοχή του.

Ο Ηλίας αποτρέπει την τιμωρία του Αχαάβ

17Τότε ο Κύριος είπε στον Ηλία το Θεοσβίτη:

18«Σήκω, και πήγαινε να συναντήσεις τον Αχαάβ, το βασιλιά του Ισραήλ, που είναι στη Σαμάρεια. Τώρα βρίσκεται στο αμπέλι του Ναβουθαί· έχει πάει για να το πάρει στην κατοχή του.

19Θα του πεις εκ μέρους μου: “εσύ σκότωσες τον άνθρωπο κι από πάνω θέλεις να πάρεις στην κατοχή σου και τ’ αγαθά του; ” Κι ακόμα θα του πεις, ότι εγώ ο Κύριος λέω: “στον τόπο που γλύψαν’ τα σκυλιά το αίμα του Ναβουθαί θα γλύψουν και το δικό σου αίμα”».

20Ο Αχαάβ είπε στον Ηλία: «Με βρήκες, εχθρέ μου; » Κι εκείνος απάντησε: «Σε βρήκα, επειδή πούλησες την ψυχή σου στο να πράττεις ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο.

21Ο Κύριος, λοιπόν, λέει: “θα σου προξενήσω συμφορές, θα σ’ εξαφανίσω και θα εξολοθρεύσω από την οικογένειά σου κάθε αρσενικό, δούλον ή ελεύθερο.

22Θα κάνω την οικογένειά σου σαν την οικογένεια του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ και σαν την οικογένεια του Βασά, γιου του Αχιά, επειδή εξόργισες εμένα, τον Κύριο, κι έκανες τον Ισραήλ να αμαρτήσει”.

23Όσο για την Ιεζάβελ, ο Κύριος λέει: “τα σκυλιά θα φάνε την Ιεζάβελ στην πεδιάδα Ιζρεέλ.

24Κι ακόμα, όποιος από την οικογένειά σου, Αχαάβ, πεθάνει στην πόλη, θα τον φάνε τα σκυλιά· κι όποιος πεθάνει στο ύπαιθρο θα τον φάνε τα όρνεα”».

²⁵(Κανέννας, βέβαια, δεν υπήρξε σαν τον Αχαάβ, που είχε πουλήσει την ψυχή του στο να πράττει ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, γιατί τον παραπλανούσε η Ιεζάβελ, η γυναίκα του.

²⁶Έκανε τις πιο βδελυρές πράξεις λατρεύοντας τα είδωλα, όπως ακριβώς έκαναν οι Αμορραίοι, που ο Κύριος τους είχε διώξει από τη χώρα τους για να κατοικήσουν οι Ισραηλίτες).

²⁷Μόλις άκουσε ο Αχαάβ αυτά τα λόγια, έσκισε τα ρούχα του, ντύθηκε στα πένθιμα και νήστεψε· κοιμόταν φορώντας τα πένθιμα και περιφερόταν σιωπηλός.

²⁸Τότε μίλησε ο Κύριος στον Ηλία το Θεσβίτη και του είπε:

²⁹«Είδες πώς ταπεινώθηκε ο Αχαάβ ενώπιόν μου; Επειδή λοιπόν ταπεινώθηκε, δε θα καταστρέψω την οικογένειά του στις μέρες του, αλλά στις μέρες του γιου του».

Α΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ΄) 22

Πόλεμος για τη Ραμώθ εναντίον των Συρίων (Β΄ Χρ 18,1-11)

¹Πέρασαν τρία χρόνια χωρίς πόλεμο ανάμεσα στους Συρίους και στους Ισραηλίτες.

²Τον τρίτο όμως χρόνο, ο Ιωσαφάτ, βασιλιάς του Ιούδα, πήγε να επισκεφθεί τον Αχαάβ, βασιλιά του Ισραήλ.

³Ο Αχαάβ είπε στους αξιωματούχους του: «Το ξέρετε ότι η Ραμώθ στη Γαλαάδ μας ανήκει; Εμείς όμως δεν κάνουμε τίποτε για να την πάρουμε από την κυριαρχία του βασιλιά των Συρίων».

⁴Μετά πρότεινε στον Ιωσαφάτ: «Έρχεσαι να πολεμήσεις μαζί μου στη Γαλαάδ για να πάρουμε πίσω τη Ραμώθ; » Ο Ιωσαφάτ του απάντησε: «Θα πάμε! Εγώ κι εσύ είμαστε ένα –ο λαός μου κι ο λαός σου, το ιππικό μου και το ιππικό σου».

⁵Και μετά πρόσθεσε: «Πρώτα, όμως, ζήτα σε παρακαλώ σήμερα κιόλας συμβουλή από τον Κύριο».

⁶Τότε, ο βασιλιάς του Ισραήλ συγκέντρωσε τους προφήτες, τετρακόσιους άντρες περίπου, και τους είπε: «Να πάω στη Γαλαάδ να πολεμήσω για να πάρω πίσω τη Ραμώθ ή να την εγκαταλείψω; » Εκείνοι απάντησαν: «Πήγαινε, βασιλιά, κι ο Κύριος θα σου παραδώσει την πόλη».

⁷Ο Ιωσαφάτ ρώτησε: «Δεν υπάρχει εδώ κανένας άλλος προφήτης του Κυρίου, για να ρωτήσουμε και μ' αυτόν; »

⁸Ο βασιλιάς του Ισραήλ του απάντησε: «Υπάρχει ακόμα ένας άνθρωπος που μ' αυτόν μπορούμε να ρωτήσουμε τον Κύριο, αλλά εγώ τον μισώ, γιατί δεν προφητεύει ποτέ καλό για μένα, παρά κακό. Είναι ο Μιχαΐας, γιος του Ιμλά». Ο Ιωσαφάτ του απάντησε: «Μη μιλάς έτσι, βασιλιά».

⁹Τότε κάλεσε ο βασιλιάς του Ισραήλ έναν ευνούχο και του είπε: «Τρέξε να φέρεις το Μιχαΐα, γιο του Ιμλά».

¹⁰Ο βασιλιάς του Ισραήλ κι ο Ιωσαφάτ, βασιλιάς του Ιούδα ήταν καθισμένοι στην πλατεία κοντά στην πύλη της Σαμάρειας καθένας στο θρόνο του, φορώντας τις βασιλικές στολές τους. Κι όλοι οι προφήτες προφήτευαν μπροστά τους.

¹¹Ο προφήτης Σεδεκίας μάλιστα, γιος του Κεναανά, είχε κατασκευάσει κάτι σιδερένια κέρατα κι έλεγε: «Βασιλιά, άκου τι λέει ο Κύριος: Μ' αυτά θα χτυπήσεις τους Συρίους και θα τους αφανίσεις! »

¹²Τα ίδια έλεγαν και όλοι οι προφήτες: «Πήγαινε, βασιλιά, στη Γαλαάδ να πολεμήσεις για ν' ανακτήσεις τη Ραμώθ. Θα πετύχεις! Ο Κύριος θα σου παραδώσει την πόλη».

Η προειδοποίηση του Μιχαΐα

(Β' Χρ 18,12-27)

¹³Στο μεταξύ, ο απεσταλμένος που είχε πάει να καλέσει τον προφήτη Μιχαΐα, του έλεγε: «Όλοι οι προφήτες, ομόφωνα, προφητεύουν καλούς αιωνούς για το βασιλιά. Κοίταξε, λοιπόν, να είναι και η δική σου προφητεία όπως οι δικές τους. Να προφητέψεις ευνοϊκά».

- 14** Ο Μιχαΐας όμως του απάντησε: «Μα τον αληθινό Θεό, ό, τι μου πει ο Κύριος, αυτό θα αναγγείλω».
- 15** Όταν παρουσιάστηκε στο βασιλιά, εκείνος του είπε: «Μιχαΐα, να πάμε στη Γαλαάδ να πολεμήσουμε για να πάρουμε πίσω τη Ραμώθ ή να την εγκαταλείψουμε; » Ο Μιχαΐας απάντησε: «Πήγαινε, βασιλιά, και θα επιτύχεις. Ο Κύριος θα σου παραδώσει την πόλη».
- 16** Αλλά ο βασιλιάς τού είπε: «Πόσες φορές πρέπει να σε ορκίσω για να μη λες σ' εμένα παρά μόνο την αλήθεια στ' όνομα του Κυρίου; »
- 17** Τότε κι ο Μιχαΐας απάντησε: «Είδα όλο τον Ισραήλ σκορπισμένον στα βουνά, σαν πρόβατα χωρίς ποιμένα. Κι είπε ο Κύριος: “αυτοί δεν έχουν πια αρχηγό· ας επιστρέψει καθένας ήσυχα ήσυχα σπίτι του”».
- 18** Τότε είπε ο βασιλιάς του Ισραήλ στον Ιωσαφάτ: «Δε σου το 'λεγα εγώ ότι αυτός δεν προφητεύει για μένα καλό παρά κακό; »
- 19** Ο Μιχαΐας απάντησε: «Άκου, λοιπόν, και το λόγο του Κυρίου: Είδα τον Κύριο να κάθεται στο θρόνο κι όλα τα ουράνια όντα να στέκονται γύρω του, δεξιά του κι αριστερά του.
- 20** Είπε, λοιπόν, ο Κύριος: “ποιος θα εξαπατήσει τον Αχαάβ και θα τον κάνει να πάει στη Γαλαάδ και να σκοτωθεί στη Ραμώθ; ” Ο ένας έλεγε το ένα κι ο άλλος τ' άλλο.
- 21** Ώσπου βγήκε ένα πνεύμα και στάθηκε μπροστά στον Κύριο και είπε: “εγώ θα τον εξαπατήσω”. Ο Κύριος το ρώτησε: “με ποιον τρόπο; ”
- 22** “Θα πάω”, είπε, “και θα κάνω όλους του προφήτες του βασιλιά να του λένε ψέματα”. Τότε ο Κύριος είπε: “πράγματι, έτσι θα τον ξεγελάσεις. Πήγαινε και κάνε κατά πώς είπες. Θα πετύχεις”.
- 23** Τώρα, λοιπόν, ο Κύριος έχει αφήσει ένα πνεύμα να εμπνέει με ψέματα όλους αυτούς τους προφήτες σου. Αλλά στην πραγματικότητα ο Κύριος έχει αποφασίσει να σε βρει μεγάλο κακό».

24 Τότε ο Σεδεκίας, γιος του Κεναανά, πλησίασε και χτύπησε το Μιχαΐα στο σαγόνι. «Από ποιο δρόμο», του είπε, «πέρασε το Πνεύμα του Κυρίου όταν έφυγε από μένα, για να μιλήσει σ' εσένα; »

25 Ο Μιχαΐας απάντησε: «Θα το δεις την μέρα που θα τρέχεις να κρυφτείς στο πίσω υπνοδωμάτιο του σπιτιού σου».

26 Τότε ο βασιλιάς του Ισραήλ πρόσταξε: «Πιάστε το Μιχαΐα και παραδώστε τον στον Αμών, το φρούραρχο της πόλης, και στον Ιωάς, γιο του βασιλιά.

27 Θα τους πείτε ότι ο βασιλιάς διατάζει να τον ρίξουν στη φυλακή και να του δίνουν μόνο λίγο ψωμί και λίγο νερό, ωστόσο γυρίσω πίσω σώος και αβλαβής».

28 Κι ο Μιχαΐας απάντησε: «Αν εσύ γυρίσεις πίσω γερός, τότε δεν μίλησε μέσω εμού ο Κύριος». Και πρόσθεσε: «Ακούστε το αυτό όλοι οι λαοί! »

**Η προφητεία του Μιχαΐα επαληθεύεται
Θάνατος του Αχαάβ
(Β' Χρ 18,28-34)**

29 Έτσι ο βασιλιάς του Ισραήλ και ο Ιωσαφάτ, βασιλιάς του Ιούδα, πήγαν στη Γαλαάδ για να πολεμήσουν εναντίον της Ραμώθ.

30 Ο βασιλιάς του Ισραήλ είπε στον Ιωσαφάτ: «Εγώ θα μεταμφιεστώ και θα μπω στη μάχη. Εσύ, όμως, φόρεσε κανονικά τη στολή σου». Έτσι ο βασιλιάς του Ισραήλ μπήκε στη μάχη μεταμφιεσμένος.

31 Αλλά ο βασιλιάς των Συρίων είχε δώσει στους τριάντα δύο αρχηγούς των αμαξών του ρητή διαταγή να μη χτυπήσουν κανέναν, ούτε απλό στρατιώτη ούτε αξιωματικό, παρά μόνο το βασιλιά του Ισραήλ.

32 Οι αρχηγοί των αμαξών, όταν είδαν τον Ιωσαφάτ, είπαν: «Σίγουρα αυτός είναι ο βασιλιάς του Ισραήλ» κι έτρεξαν καταπάνω του να τον χτυπήσουν. Αλλά ο Ιωσαφάτ έβγαλε μια πολεμική κραυγή

33 κι οι αρχηγοί των αμαξών, όταν είδαν ότι δεν ήταν αυτός ο βασιλιάς του Ισραήλ, σταμάτησαν να τον καταδιώκουν.

³⁴Αλλά ένας στρατιώτης τέντωσε τυχαία το τόξο και το βέλος πήγε και χτύπησε τον πραγματικό βασιλιά του Ισραήλ ανάμεσα στις προστατευτικές πλάκες του θώρακα της πανοπλίας του. Τότε ο Αχαάβ είπε στον ηνίοχό του: «Γύρνα τα χαλινάρια και βγάλε με από τη μάχη· πληγώθηκα».

³⁵Η μάχη όμως ήταν σκληρή εκείνη την ημέρα. Το βασιλιά του Ισραήλ τον στήριζαν να στέκει ορθός στην άμαξα απέναντι από τους Συρίους. Το βράδυ όμως πέθανε και το αίμα της πληγής του είχε χυθεί στο βάθος της άμαξας.

³⁶Με το ηλιοβασίλεμα πέρασε ο κήρυκας απ' όλο το στρατόπεδο φωνάζοντας: «Γυρίστε καθένας στην πόλη του, καθένας στη χώρα του».

³⁷Έτσι πέθανε ο βασιλιάς Αχαάβ και τον έφεραν στη Σαμάρεια και τον έθαψαν εκεί.

³⁸Όταν έπλεναν την άμαξα στη δεξαμενή της Σαμάρειας, έρχονταν τα σκυλιά κι έγλυφαν το αίμα του και οι πόρνες πλένονταν εκεί, σύμφωνα με το λόγο που είχε πει ο Κύριος.

³⁹Η υπόλοιπη ιστορία του Αχαάβ είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ. Εκεί αναφέρεται όλη η δράση του, το ανάκτορο που έχτισε διακοσμημένο με ελεφαντόδοντο, καθώς και οι πόλεις που έχτισε.

⁴⁰Μετά το θάνατο του Αχαάβ, τον διαδέχτηκε στο θρόνο ο γιος του Οχοζίας.

Η βασιλεία του Ιωσαφάτ στον Ιούδα

(Β΄ Χρ 20,31–21,1)

⁴¹Ο Ιωσαφάτ, γιος του Ασά, είχε γίνει βασιλιάς του Ιούδα το τέταρτο έτος της βασιλείας του Αχαάβ στον Ισραήλ,

⁴²σε ηλικία τριάντα πέντε ετών. Βασίλεψε είκοσι πέντε χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Αζουβά και ήταν κόρη του Σιλχί.

⁴³Αυτός έκανε το σωστό ενώπιον του Κυρίου, ακολουθώντας απαρέγκλιτα το παράδειγμα του Ασά, του πατέρα του.

⁴⁴Αλλά οι ιεροί τόποι δεν καταργήθηκαν και ο λαός συνέχιζε να προσφέρει θυσίες και θυμιάματα εκεί.

⁴⁵Ο Ιωσαφάτ είχε ειρηνικές σχέσεις με το βασιλιά του Ισραήλ.

⁴⁶Η υπόλοιπη ιστορία του Ιωσαφάτ είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα. Εκεί αναφέρονται τα κατορθώματά του και οι πόλεμοι που έκανε,

⁴⁷καθώς και πώς εξαφάνισε από τη χώρα τους υπόλοιπους ιερόδουλους άντρες, που είχαν απομείνει εκεί από τον καιρό του Ασά, του πατέρα του.

⁴⁸Άλλωστε εκείνη την εποχή δεν υπήρχε βασιλιάς στην Εδώμ. Μόνο ένας διοικητής, τοποθετημένος από το βασιλιά του Ιούδα.

⁴⁹Ακόμα ο Ιωσαφάτ κατασκεύασε πλοία Θαρσεείς, για να πηγαίνουν στην Οφείρ για χρυσάφι. Αλλά η αποστολή δεν πέτυχε, γιατί τα πλοία συντρίφθηκαν στην Εσιών-Γάβερ.

⁵⁰Τότε ο Οχοζίας, γιος του Αχαάβ, πρότεινε στον Ιωσαφάτ οι ναυτικοί της χώρας του να ενωθούν με τους δικούς του στα πλοία. Αλλά ο Ιωσαφάτ δε δέχτηκε.

⁵¹Όταν πέθανε ο Ιωσαφάτ τον έθαψαν μαζί με τους προγόνους του, στην Πόλη Δαβίδ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ιωράμ.

Η βασιλεία του Οχοζία στον Ισραήλ

⁵²Ο Οχοζίας, γιος του Αχαάβ, έγινε βασιλιάς του Ισραήλ στη Σαμάρεια, το δέκατο έβδομο έτος της βασιλείας του Ιωσαφάτ στον Ιούδα. Βασίλεψε στον Ισραήλ δύο χρόνια

⁵³κι έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο ακολουθώντας το κακό παράδειγμα του πατέρα του, της μητέρας του και του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ, ο οποίος είχε παρασύρει τον Ισραήλ να αμαρτήσει.

⁵⁴Ακόμη προσκύνησε το Βάαλ για να του προσφέρει λατρεία· και εξόργισε τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ, όπως ακριβώς είχε κάνει κι ο πατέρας του.

Β΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ΄)

Β΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ΄) 1

Ο Ηλίας φέρνει μήνυμα για το βασιλιά Οχοζία

¹Μετά το θάνατο του Αχαάβ, οι Μωαβίτες επαναστάτησαν εναντίον του Ισραήλ.

²Μια μέρα ο βασιλιάς Οχοζίας έπεσε από το καγκελόφρακτο ανώγειο του παλατιού του στη Σαμάρεια και τραυματίστηκε σοβαρά. Τότε έστειλε ανθρώπους με την εντολή: «Πηγαίετε και ζητήστε να μάθετε από το Βεελζεβούλ, το θεό της Εκρών, αν θα ξαναγίνω καλά».

³Αλλά ο άγγελος του Κυρίου είπε στον Ηλία, τον προφήτη από τη Θεσβία: «Σήκω, πήγαινε να συναντήσεις τους απεσταλμένους του βασιλιά της Σαμάρειας και να τους πεις: “δεν υπάρχει άραγε Θεός στον Ισραήλ και πάτε να ρωτήσετε το Βεελζεβούλ, το θεό της Εκρών;

⁴Τώρα, λοιπόν, ακούστε τι λέει ο Κύριος στο βασιλιά: Δε θα σηκωθείς πια από το κρεβάτι σου· το δίχως άλλο θα πεθάνεις πάνω σ’ αυτό”». Πράγματι ο Ηλίας πήγε,

⁵και οι απεσταλμένοι γύρισαν στο βασιλιά. Εκείνος τους ρώτησε: «Γιατί ήρθατε πίσω; »

⁶Αυτοί του απάντησαν: «Μας συνάντησε κάποιος και μας είπε: “πηγαίετε, γυρίστε πίσω στο βασιλιά που σας έστειλε, και πείτε του ότι ο Κύριος λέει: Δεν υπάρχει άραγε Θεός στον Ισραήλ και γι’ αυτό έστειλες να ρωτήσεις το Βεελζεβούλ, το θεό της Εκρών; Γι’ αυτό δε θα σηκωθείς πια από το κρεβάτι σου· το δίχως άλλο θα πεθάνεις πάνω σ’ αυτό”».

⁷Εκείνος τότε τους ρώτησε: «Τι εμφάνιση είχε ο άνθρωπος που σας συνάντησε και σας είπε αυτά τα λόγια; »

⁸«Φορούσε ρούχο από προβιά», του απάντησαν, «και στη μέση του είχε δερμάτινη ζώνη». Τότε ο Οχοζίας είπε: «Ήταν ο Ηλίας ο Θεσβίτης».

Επίδειξη δύναμης ανάμεσα στο βασιλιά και στον προφήτη

⁹Τότε ο βασιλιάς έστειλε έναν πεντηκόνταρχο με τους πενήντα άντρες του, και πήγε και βρήκε τον Ηλία που καθόταν στην κορυφή ενός βουνού. «Άνθρωπε του Θεού», του είπε, «ο βασιλιάς σε προστάζει να κατεβείς! »

¹⁰Ο Ηλίας του απάντησε: «Αν εγώ είμαι άνθρωπος του Θεού, φωτιά να πέσει από τον ουρανό και να κάνει στάχτη εσένα και τους πενήντα άντρες σου». Αμέσως τότε έπεσε φωτιά από τον ουρανό κι έκανε στάχτη αυτόν και τους πενήντα άντρες του.

¹¹Ο βασιλιάς έστειλε πάλι άλλον πεντηκόνταρχο με τους πενήντα άντρες του· βρήκε τον Ηλία και του είπε: «Άνθρωπε του Θεού, ο βασιλιάς προστάζει να κατεβείς γρήγορα! »

¹²Ο Ηλίας του απάντησε: «Αν εγώ είμαι άνθρωπος του Θεού, φωτιά να πέσει από τον ουρανό και να κάνει στάχτη εσένα και τους πενήντα άντρες σου». Αμέσως πάλι έπεσε φωτιά από τον ουρανό κι έκανε στάχτη αυτόν και τους πενήντα άντρες του.

¹³Ο βασιλιάς έστειλε και τρίτον πεντηκόνταρχο με τους πενήντα άντρες του. Αυτός ανέβηκε στο βουνό και ήρθε στον Ηλία, έπεσε γονατιστός μπροστά του και τον ικέτευε μ' αυτά τα λόγια: «Άνθρωπε του Θεού, σε παρακαλώ, λυπήσου τη ζωή μου και τη ζωή αυτών των πενήντα δούλων σου και μη μας εξαφανίσεις.

¹⁴Ξέρω πως έπεσε φωτιά από τον ουρανό κι έκανε στάχτη τους δύο προηγούμενους πεντηκόνταρχους με τους πενήντα άντρες τους. Τώρα όμως εγώ σε ικετεύω, λυπήσου τη ζωή μου! »

¹⁵Τότε ο άγγελος του Κυρίου είπε στον Ηλία: «Κατέβα μαζί του· μην τον φοβάσαι». Ο Ηλίας κατέβηκε μαζί του, πήγε στο βασιλιά

¹⁶και του είπε: «Άκου τι λέει ο Κύριος: επειδή έστειλες ανθρώπους να συμβουλευτείς το Βεελζεβούλ, το θεό της Εκρών, σαν να μην υπήρχε Θεός στον Ισραήλ να τον συμβουλευτείς, γι' αυτό δε θα σηκωθείς ποτέ από το κρεβάτι σου· θα πεθάνεις το δίχως άλλο εκεί».

¹⁷Πράγματι ο Οχοζίας πέθανε σύμφωνα με το λόγο του Κυρίου που του τον μετέφερε ο Ηλίας. Επειδή όμως ο Οχοζίας δεν είχε γιο, τον διαδέχτηκε στο θρόνο ο αδερφός του ο Ιωράμ. Αυτός έγινε βασιλιάς στον Ισραήλ το δεύτερο έτος της βασιλείας του Ιωράμ, γιου του Ιωσαφάτ, στον Ιούδα.

¹⁸Όλη η υπόλοιπη ιστορία του Οχοζία είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ.

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 2

Αρπαγή του Ηλία στον ουρανό

¹Κάποτε έφτασε ο καιρός να πάρει ο Κύριος τον Ηλία στους ουραμούς μέσα σε ανεμοστρόβιλο. Μια φορά, λοιπόν, που ο Ηλίας κι ο Ελισαίος επέστρεφαν μαζί από τα Γάλγαλα,

²είπε κάποια στιγμή ο Ηλίας στον Ελισαίο: «Μείνε εδώ, σε παρακαλώ, γιατί ο Κύριος με στέλνει στη Βαιθήλ». Αλλά ο Ελισαίος απάντησε: «Ορκίζομαι στον αληθινό Θεό και σ' εσένα, ότι δε θα σε αφήσω». Έτσι πήγαν μαζί στη Βαιθήλ.

³Τα μέλη της ομάδας των προφητών που ήταν στη Βαιθήλ ήρθαν τότε στον Ελισαίο και του είπαν: «Το ξέρεις ότι σήμερα ο Κύριος θα πάρει τον κύριό σου από κοντά σου; » Ο Ελισαίος απάντησε: «Και βέβαια, το ξέρω, αλλά μη μιλάτε γι' αυτό».

⁴Μετά του είπε ο Ηλίας: «Ελισαίε, μείνε εδώ, σε παρακαλώ, γιατί ο Κύριος με στέλνει στην Ιεριχώ». Αλλά ο Ελισαίος απάντησε: «Ορκίζομαι στον αληθινό Θεό και σ' εσένα ότι δε θα σ' αφήσω». Έτσι πήγαν μαζί στην Ιεριχώ.

⁵Τα μέλη της ομάδας των προφητών που ήταν στην Ιεριχώ πλησίασαν τον Ελισαίο και του είπαν: «Το ξέρεις ότι σήμερα ο Κύριος θα πάρει τον κύριό σου από κοντά σου; » Ο Ελισαίος απάντησε: «Και βέβαια το ξέρω, αλλά μη μιλάτε γι' αυτό».

⁶Μετά του είπε ο Ηλίας: «Μείνε σε παρακαλώ, εδώ, γιατί ο Κύριος με στέλνει στον Ιορδάνη». Αλλά ο Ελισαίος απάντησε: «Ορκίζομαι στον αληθινό Θεό και σ' εσένα ότι δε θα σε αφήσω». Έτσι συνέχισαν να περπατούν κι οι δυο μαζί.

⁷Τους ακολουθούσαν και πενήντα προφήτες, αλλά σταμάτησαν απέναντί τους σε κάποια απόσταση, ενώ ο Ηλίας και ο Ελισαίος στάθηκαν πλάι στον ποταμό Ιορδάνη.

⁸Τότε ο Ηλίας πήρε το μανδύα του, τον δίπλωσε και χτύπησε μ' αυτόν τα νερά. Αυτά άνοιξαν στα δυο και πέρασαν ανάμεσα οι δύο άντρες πατώντας σε ξηρά.

⁹Όταν πέρασαν, είπε ο Ηλίας στον Ελισαίο: «Ζήτησέ μου, τι θέλεις να κάνω για σένα, πριν με πάρει ο Κύριος από κοντά σου». Ο Ελισαίος απάντησε: «Θέλω, σε παρακαλώ, να έρθει σ' εμένα διπλάσιο το προφητικό σου πνεύμα».

¹⁰Τότε εκείνος είπε: «Δύσκολο πράγμα ζήτησες. Ωστόσο αν με δεις τη στιγμή που θα φεύγω από κοντά σου, τότε θα γίνει αυτό που ζήτησες· αν όμως δε με δεις, δε θα γίνει».

¹¹Καθώς προχωρούσαν συζητώντας, φάνηκε ένα άρμα από φωτιά, κι άλογα πύρινα τους χώρισαν τον έναν από τον άλλο. Κι ανέβαινε ο Ηλίας μέσα σε ανεμοστρόβιλο στον ουρανό.

¹²Βλέποντάς το αυτό ο Ελισαίος φώναξε: «Πατέρα μου, πατέρα μου! Εσύ είσαι το άρμα και ο αρματηλάτης του Ισραήλ! »

Ο Ελισαίος διαδέχεται τον Ηλία

Όταν πια έχασε από τα μάτια του τον Ηλία, έσκισε τα ρούχα του.

¹³Έπειτα μάζεψε το μανδύα που είχε αφήσει ο Ηλίας να πέσει από πάνω του, γύρισε πίσω και στάθηκε στην όχθη του Ιορδάνη.

¹⁴Πήρε το μανδύα του Ηλία, χτύπησε μ' αυτόν τα νερά και είπε: «Πού είναι ο Κύριος, ο Θεός του Ηλία; » Όταν χτύπησε τα νερά, αυτά άνοιξαν στα δύο και πέρασε ο Ελισαίος.

¹⁵Τα μέλη της ομάδας των προφητών της Ιεριχώ, όταν τον είδαν από μακριά, είπαν: «Το πνεύμα του Ηλία έμεινε στον Ελισαίο». Ήρθαν, λοιπόν, να τον συναντήσουν και τον προσκύνησαν ως το έδαφος.

¹⁶«Κοίτα» του είπαν, «είμαστε εδώ πενήντα δούλοι σου, θαρραλέοι άντρες. Άφησέ μας, σε παρακαλούμε, να πάμε να ψάξουμε για τον κύριό σου. Ίσως το Πνεύμα του Κυρίου τον σήκωσε και τον έριξε σε κάποιο βουνό ή σε κάποια κοιλάδα». Αυτός τους είπε: «Μην πάτε».

¹⁷Αλλά αυτοί επέμεναν τόσο ώστε στο τέλος ο Ελισαίος δέχτηκε: «Πηγαίνετε», τους είπε. Πήγαν λοιπόν οι πενήντα άντρες κι έψαχναν για τον Ηλία τρεις μέρες, αλλά δεν τον βρήκαν.

¹⁸Γύρισαν τότε στον Ελισαίο, που είχε μείνει στην Ιεριχώ, κι εκείνος τους είπε: «Δεν σας το ’λεγα εγώ να μην πάτε; »

Ο λόγος του Ελισαίου φέρνει ζωή και θάνατο

¹⁹Μερικοί κάτοικοι της Ιεριχώ είπαν στον Ελισαίο: «Όπως βλέπεις, κύριέ μας, η πόλη βρίσκεται σε όμορφη τοποθεσία, αλλά τα νερά εδώ είναι ανθυγιεινά και η γη δεν παράγει τίποτα».

²⁰Αυτός τότε τους είπε: «Φέρτε μου μια καινούρια γαβάθα και βάλτε σ’ αυτήν αλάτι». Όταν του τα έφεραν,

²¹πήγε στην πηγή των νερών κι έριξε εκεί το αλάτι και είπε: «Ακούστε τι λέει ο Κύριος: Αυτά τα νερά εγώ τα καθάρισα· δεν θα προξενούν πια ούτε θάνατο ούτε ακαρπία».

²²Έτσι καθαρίστηκαν τα νερά και είναι μέχρι σήμερα καθαρά, σύμφωνα με το λόγο που είπε ο Ελισαίος.

²³Από ’κει ο Ελισαίος ανέβηκε στη Βαιθήλ· κι ενώ ανέβαινε στο δρόμο, μερικά παιδιά βγήκαν από την πόλη και τον κορόιδευαν: «Ανέβα, φαλακρέ! Ανέβα, φαλακρέ! » του φώναζαν.

²⁴Ο Ελισαίος γύρισε πίσω του, τα είδε και τα καταράστηκε στ’ όνομα του Κυρίου. Τότε βγήκαν δυο αρκούδες από το δάσος και κατασπάραξαν σαράντα δύο απ’ αυτά τα παιδιά.

²⁵Από ’κει πήγε στο όρος Κάρμηλος κι από τον Κάρμηλο ξαναγύρισε στη Σαμάρεια.

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 3

Η βασιλεία του Ιωράμ στον Ισραήλ

¹Ο Ιωράμ, γιος του Αχαάβ, είχε γίνει βασιλιάς του Ισραήλ, στη Σαμάρεια, το δέκατο όγδοο έτος της βασιλείας του Ιωσαφάτ στον Ιούδα. Βασίλευσε δώδεκα χρόνια

²κι έκανε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, αλλά όχι όπως ο πατέρας του και η μάνα του, γιατί αυτός κατήγγησε την πέτρινη λατρευτική στήλη του Βάαλ, που είχε κατασκευάσει ο πατέρας του.

³Επανέλαβε όμως ασταμάτητα τις αμαρτίες του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ, στις οποίες εκείνος είχε παρασύρει τον Ισραήλ.

Εκστρατεία εναντίον των Μωαβιτών

⁴Ο Μεσά, βασιλιάς της Μωάβ, είχε κοπάδια προβάτων και έδινε για φόρο στο βασιλιά του Ισραήλ εκατό χιλιάδες αρνιά και το μαλλί εκατό χιλιάδων κριαριών.

⁵Αλλά όταν πέθανε ο Αχαάβ, ο βασιλιάς της Μωάβ επαναστάτησε εναντίον του βασιλιά του Ισραήλ.

⁶Τότε ο βασιλιάς Ιωράμ ξεκίνησε από τη Σαμάρεια κι επιθεώρησε όλο το στρατεύμα του Ισραήλ.

⁷Στη συνέχεια έστειλε αγγελιοφόρους στον Ιωσαφάτ, βασιλιά του Ιούδα, με το εξής μήνυμα: «Ο βασιλιάς της Μωάβ επαναστάτησε εναντίον μου· θα έρθεις μαζί μου, να πολεμήσουμε εναντίον των Μωαβιτών; » Εκείνος απάντησε: «Θα έρθω! Εσύ κι εγώ είμαστε ένα –ο λαός μου και ο λαός σου, το ιππικό μου και το ιππικό σου.

⁸Αλλά από ποιον δρόμο να έρθουμε; » ρώτησε. «Από την έρημο της Εδώμ», του παρήγγειλε ο Ιωράμ.

Ο Ελισαίος σώζει το στρατό από τη δίψα

⁹Έτσι οι βασιλιάδες του Ισραήλ, του Ιούδα και της Εδώμ ξεκίνησαν μαζί και ακολούθησαν κυκλική πορεία εφτά ημερών. Τους έλειψε όμως το νερό για το στρατό και για τα μεταγωγικά ζώα που ακολουθούσαν.

10 Τότε είπε ο βασιλιάς του Ισραήλ: «Αλίμονό μας! Ο Κύριος συγκέντρωσε εμάς τους τρεις βασιλιάδες, για να μας παραδώσει στην εξουσία των Μωαβιτών! »

11 Αλλά ο Ιωσαφάτ ρώτησε: «Δεν υπάρχει εδώ κανένας προφήτης του Κυρίου, να συμβουλευτούμε μέσω αυτού τον Κύριο; » Τότε ένας από τους αξιωματούχους του βασιλιά του Ισραήλ αποκρίθηκε: «Είναι εδώ ο Ελισαίος, γιος του Σαφάτ, που ήταν μαθητής του Ηλία».

12 «Αυτός είναι αληθινός προφήτης του Κυρίου», είπε ο Ιωσαφάτ. Έτσι, ο Ιωράμ, ο Ιωσαφάτ κι ο βασιλιάς της Εδώμ πήγαν και βρήκαν τον Ελισαίο.

13 Ο Ελισαίος είπε στο βασιλιά του Ισραήλ: «Τι δουλειά έχω εγώ μ' εσένα; Πήγαινε να συμβουλευτείς τους προφήτες του πατέρα σου και της μητέρας σου». Αλλά ο βασιλιάς του Ισραήλ του είπε: «Όχι, γιατί ο Κύριος μας συγκέντρωσε, εμάς τους τρεις βασιλιάδες, για να μας παραδώσει στην εξουσία των Μωαβιτών».

14 Ο Ελισαίος είπε: «Ορκίζομαι στον αληθινό Θεό που τον υπηρετώ, αν δε σεβόμουν τον Ιωσαφάτ, το βασιλιά του Ιούδα, εσένα δε θα γύριζα να σε κοιτάξω, ούτε θα σου 'δυνα σημασία.

15 Τώρα όμως, φέρτε μου έναν ψαλμωδό». Ενώ ο ψαλμωδός έψελνε, η δύναμη του Κυρίου ήρθε στον Ελισαίο,

16 και είπε: «Ακούστε τι λέει ο Κύριος: “σκάψτε σ' αυτή την ξερή κοιλάδα πολλούς νερόλακκους,

17 γιατί εγώ, ο Κύριος, σας βεβαιώνω πως δε θα δείτε άνεμο ούτε βροχή κι ωστόσο αυτή η κοιλάδα θα γεμίσει νερό και θα πιείτε εσείς και ο στρατός σας και τα κτήνη σας.

18 Αλλά αυτό είναι εύκολο πράγμα για τον Κύριο. Επιπλέον θα παραδώσει στην εξουσία σας τους Μωαβίτες.

19 Θα καταστρέψετε όλες τις όμορφες, οχυρωμένες πόλεις, θα κόψετε όλα τα καρποφόρα δέντρα, θα φράξετε όλες τις νεροπηγές και θ' αχρηστέψετε κάθε εύφορο χωράφι γεμίζοντάς το με πέτρες”».

²⁰Και πραγματικά, το πρωί, την ώρα που πρόσφεραν την πρωινή θυσία, είδαν νερό να κατεβαίνει από τη χώρα της Εδώμ, και να σκεπάζει όλο τον τόπο.

Νίκη εναντίον των Μωαβιτών

²¹Όταν οι Μωαβίτες έμαθαν, ότι οι τρεις βασιλιάδες είχαν έρθει για να τους πολεμήσουν, συναθροίστηκαν όλοι όσοι ήταν σε θέση να φέρουν όπλα και παρατάχθηκαν στα σύνορα.

²²Την άλλη μέρα σηκώθηκαν νωρίς το πρωί κι όταν είδαν τον ήλιο να λάμπει πάνω στα νερά και να τα βάφει κόκκινα σαν αίμα,

²³είπαν: «Αυτό είναι αίμα! Ασφαλώς οι τρεις βασιλιάδες με το στρατό τους χτυπήθηκαν μεταξύ τους κι αλληλοσκοτώθηκαν· εμπρός λοιπόν Μωαβίτες, στα λάφυρα! »

²⁴Αλλά όταν πλησίασαν στο στρατόπεδο του Ισραήλ, οι Ισραηλίτες σηκώθηκαν και χτύπησαν τους Μωαβίτες, ώσπου τους έτρεψαν σε φυγή, και τους καταδίωξαν κατασφάζοντάς τους.

²⁵Κατέστρεψαν τις πόλεις, έριξαν πέτρες μες στα γόνιμα χωράφια και τ'αχρήστεψαν. Έφραξαν τις νεροπηγές κι έκοψαν όλα τα καρποφόρα δέντρα. Είχε απομείνει μόνο η πόλη της Κιρ-Χαρσεέθ αλλά οι σφενδονιστές την περικύκλωσαν κι άρχισαν την επίθεση.

²⁶Όταν ο βασιλιάς της Μωάβ είδε ότι θα έχανε τη μάχη, πήρε μαζί του εφτακόσιους ξιφοφόρους και προσπάθησε να διασπάσει τον κλοιό για να φτάσει το βασιλιά της Εδώμ, αλλά δεν τα κατάφερε.

²⁷Τότε πήρε ο βασιλιάς τον πρωτότοκο γιο του, το διάδοχο του θρόνου, και τον πρόσφερε ολοκαύτωμα πάνω στο τείχος. Αυτό προξένησε μεγάλο φόβο στους Ισραηλίτες τόσο, που έλυσαν την πολιορκία και γύρισαν πίσω στη χώρα τους.

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 4

Το λάδι της χήρας

¹Κάποτε μια γυναίκα που ο άντρας της ήταν μέλος μιας ομάδας προφητών, πήγε να παρακαλέσει τον Ελισαίο να τη βοηθήσει: «Ο δούλος σου, ο άντρας

μου, πέθανε! » του είπε. «Εσύ ξέρεις ότι ο δούλος σου σεβόταν τον Κύριο. Αλλά ένας δανειστής του που του χρωστάμε, ήρθε να πάρει τα δυο παιδιά μου για να τα κάνει δούλους του».

²Ο Ελισαίος τη ρώτησε: «Τι να σου κάνω; Πες μου: τι έχεις στο σπίτι σου; » Εκείνη απάντησε: «Η δούλη σου δεν έχω τίποτα στο σπίτι, εκτός από ένα δοχείο λάδι».

³«Βγες», της είπε, «και πήγαινε να δανειστείς δοχεία από όλους τους γείτονές σου, πολλά δοχεία άδεια».

⁴Υστερα γύρνα στο σπίτι σου, εσύ και τα παιδιά σου, και κλείστε την πόρτα πίσω σας. Ρίξε λάδι σ' όλα αυτά τα δοχεία και το καθένα που θα γεμίζει, θα το βάζεις στην άκρη».

⁵Η γυναίκα έφυγε, μπήκε στο σπίτι με τα παιδιά της κι έκλεισαν την πόρτα πίσω τους. Τα παιδιά τής έφερναν τα δοχεία κι εκείνη έριχνε μέσα λάδι.

⁶Όταν γέμισαν τα δοχεία είπε σ' έναν γιο της: «Φέρε μου άλλο ένα δοχείο». Αυτός της είπε: «Δεν υπάρχει άλλο δοχείο». Τότε σταμάτησε και το λάδι.

⁷Η γυναίκα πήγε και ανέφερε το γεγονός στον προφήτη κι αυτός της είπε: «Πήγαινε, τώρα, πούλησε το λάδι και πλήρωσε τα χρέη σου· και με όσο λάδι περισσέψει, θα ζήσετε εσύ και τα παιδιά σου».

Ο Ελισαίος υπόσχεται σε μια γυναίκα γιο

⁸Μια μέρα που ο Ελισαίος περνούσε από το χωριό Σουνήμ, μια πλούσια γυναίκα που ζούσε εκεί, επέμεινε να τον πάρει σπίτι της για φαγητό. Κι από τότε, όποτε ο Ελισαίος περνούσε από κείνη την περιοχή, πήγαινε στο σπίτι της κι έτρωγε.

⁹Η γυναίκα αυτή είπε στον άντρα της: «Είμαι βέβαιη ότι αυτός ο άνθρωπος που περνάει τακτικά από μας, είναι άγιος άνθρωπος του Θεού».

¹⁰Ας κάνουμε, λοιπόν, ένα μικρό δωμάτιο πάνω απ' το σπίτι κι ας βάλουμε μέσα ένα κρεβάτι γι' αυτόν, τραπέζι, ένα κάθισμα κι ένα λυχνάρι, ώστε να μπορεί όταν έρχεται, να μένει εκεί».

11Μια μέρα πέρασε ο Ελισαίος απ' το σπίτι εκείνο κι ανέβηκε στο δωμάτιο να ξεκουραστεί.

12Είπε τότε στο Γεχαζί, τον υπηρέτη του: «Φώναξε αυτή τη Σουναμίτισσα». Τη φώναξε, κι εκείνη ήρθε και στάθηκε μπροστά του.

13Ο προφήτης είπε πάλι στο Γεχαζί: «Πες της τώρα: Εσύ μας φρόντισες τόσο πολύ· τι μπορώ να κάνω εγώ για σένα; Θα ήθελες να μιλήσω για σένα στο βασιλιά ή στον αρχιστράτηγο; » Η γυναίκα απάντησε: «Μου αρκεί ότι μένω κοντά στους συγγενείς μου».

14Αλλά ο Ελισαίος είπε στο Γεχαζί: «Τι να κάνω γι' αυτήν; » Ο Γεχαζί του απάντησε: «Η γυναίκα αυτή δεν έχει καθόλου παιδιά κι ο άντρας της είναι ηλικιωμένος».

15Τότε ο Ελισαίος τον διέταξε: «Φώναξέ την». Ο Γεχαζί τη φώναξε κι εκείνη ήρθε και στάθηκε στην πόρτα.

16Ο Ελισαίος της είπε: «Τον ερχόμενο χρόνο, τέτοια εποχή, θα κρατάς στην αγκαλιά σου έναν γιο». Εκείνη απάντησε: «Όχι, κύριέ μου, άνθρωπε του Θεού, μη μου λες ψέματα! ».

Ο Ελισαίος ανασταίνει το γιο της γυναίκας

17Κι όμως, η γυναίκα έμεινε έγκυος και γέννησε γιο, τον επόμενο χρόνο την ίδια εποχή, όπως της είχε πει ο Ελισαίος.

18Όταν πια το παιδί είχε μεγαλώσει, πήγε μια μέρα στον πατέρα του, στους θεριστές.

19Κάποια στιγμή φώναξε στον πατέρα του: «Το κεφάλι μου, το κεφάλι μου! » Αυτός είπε στον υπηρέτη του: «Τρέξε τον στη μητέρα του».

20Ο υπηρέτης πήρε το παιδί και το 'τρεξε στη μητέρα του. Εκείνη το κράτησε στα γόνατά της, αλλά το μεσημέρι το παιδί πέθανε.

21Τότε εκείνη το ανέβασε στο δωμάτιο του ανθρώπου του Θεού, το ξάπλωσε στο κρεβάτι του και έκλεισε την πόρτα βγαίνοντας.

- ²²Έπειτα φώναξε τον άντρα της και του είπε: «Στείλε μου, σε παρακαλώ, έναν υπηρέτη κι ένα γαϊδούρι, να τρέξω στον άνθρωπο του Θεού και θα γυρίσω πάλι».
- ²³Ο άντρας της τη ρώτησε: «Γιατί θέλεις να πας σ' αυτόν σήμερα; Δεν είναι ούτε νουμηνία ούτε Σάββατο». Αλλά αυτή του απάντησε: «Μην ανησυχείς».
- ²⁴Σαμάρωσε το γαϊδούρι και είπε στον υπηρέτη: «Πάμε! Οδήγησέ το γρήγορα· μη με σταματήσεις, εκτός αν σου πω».
- ²⁵Κίνησε, λοιπόν, και ήρθε στον άνθρωπο του Θεού, στο όρος Κάρμηλος. Εκείνος όταν την είδε από μακριά, είπε στο Γεχαζί, τον υπηρέτη του: «Κοίτα! Είναι εκείνη η Σουναμίτισσα».
- ²⁶Τρέξε, τώρα, σε παρακαλώ, να τη συναντήσεις και ρώτα την αν είναι αυτή καλά, ο άντρας της και το παιδί της». Εκείνη απάντησε: «Καλά είμαστε».
- ²⁷Όταν ωστόσο έφτασε στον άνθρωπο του Θεού, στο βουνό, έπεσε στα πόδια του. Ο Γεχαζί πλησίασε να την απομακρύνει, αλλά ο άνθρωπος του Θεού του είπε: «Άφησέ την ήσυχη, γιατί η ψυχή της είναι αναστατωμένη κι ο Κύριος δεν μου το φανέρωσε· μου το απέκρυψε».
- ²⁸Η γυναίκα είπε στον προφήτη: «Μήπως εγώ σου ζήτησα κύριέ μου, γιο; Δε σου είπα, να μη μου δώσεις ψεύτικες ελπίδες; »
- ²⁹Τότε ο Ελισαίος είπε στο Γεχαζί: «Ετοιμάσου να φύγεις. Πάρε το ραβδί μου στο χέρι σου και τρέξε στο Σουνήμ! Αν συναντήσεις κανέναν στο δρόμο σου μη σταματήσεις να τον χαιρετίσεις κι αν σε χαιρετίσει κανείς, μη σταματήσεις να του απαντήσεις. Όταν φτάσεις στο χωριό, πήγαινε και βάλε το ραβδί μου στο πρόσωπο του παιδιού».
- ³⁰Αλλά η μητέρα του παιδιού είπε: «Ορκίζομαι στον αληθινό Θεό και σ' εσένα ότι δε θα σε αφήσω εδώ». Τότε σηκώθηκε ο Ελισαίος και την ακολούθησε.
- ³¹Ο Γεχαζί όμως είχε πάει πριν απ' αυτούς και είχε βάλει το ραβδί στο πρόσωπο του παιδιού, αλλά τίποτε δεν έγινε –ούτε φωνή ούτε σημείο ζωής. Έτσι γύρισε να συναντήσει τον Ελισαίο και του είπε: «Το παιδί δεν ξύπνησε».

32Όταν ο Ελισαίος ήρθε στο σπίτι, το νεκρό παιδί κοιτόταν πάντα στο κρεβάτι του.

33Ο Ελισαίος μπήκε στο δωμάτιο, έκλεισε την πόρτα αφήνοντας έξω τους δύο τους και προσευχήθηκε στον Κύριο.

34Έπειτα ανέβηκε και ξάπλωσε πάνω στο παιδί. Έβαλε το στόμα του στο στόμα του, τα μάτια του στα μάτια του και τα χέρια του στα χέρια του παιδιού. Κι όπως ήταν ξαπλωμένος πάνω στο παιδί, το σώμα του παιδιού ζεστάθηκε.

35Ο Ελισαίος σηκώθηκε και περπατούσε στο δωμάτιο, πέρα-δώθε, έπειτα ανέβηκε πάλι και ξάπλωσε πάνω στο παιδί· και τότε το παιδί φτερνίστηκε εφτά φορές κι άνοιξε τα μάτια του.

36Αμέσως ο Ελισαίος κάλεσε το Γεχαζί και του είπε: «Φώναξε τη Σουναμίτισσα». Αυτός τη φώναξε κι όταν ήρθε της είπε: «Πάρε το παιδί σου».

37Τότε η γυναίκα έπεσε στα πόδια του προφήτη και προσκύνησε ως το έδαφος. Έπειτα πήρε το παιδί της κι έφυγε.

Άλλα θαύματα του Ελισαίου

38Ο Ελισαίος γύρισε στα Γάλγαλα, ενώ υπήρχε ακόμα πείνα στη χώρα. Μια μέρα που η ομάδα των προφητών ήταν καθισμένοι μπροστά του, αυτός είπε στον υπηρέτη του: «Βάλε τη μεγάλη χύτρα και μαγείρεψε λαχανικά για τους προφήτες».

39Ένας απ' αυτούς βγήκε στο χωράφι να μαζέψει χόρτα και βρήκε ένα αγριάμπελο, που πάνω του υπήρχαν πικράγγουρα. Τα μάζεψε και γέμισε την ποδιά του μ' αυτά και μετά ήρθε και τα 'κοψε κομμάτια μέσα στη χύτρα του φαγητού, χωρίς να ξέρει τι είναι.

40Όταν αργότερα έδωσαν στους άντρες από τη σούπα αυτή να φάνε, τη δοκίμασαν και φώναξαν: «Άνθρωπε του Θεού, υπάρχει δηλητήριο στη χύτρα». Και κανείς δεν μπορούσε να φάει.

⁴¹Τότε ο Ελισαίος είπε: «Φέρτε μου το αλεύρι». Το έριξε μέσα στη χύτρα και είπε: «Δώστε τώρα στους ανθρώπους να φάνε». Το περιεχόμενο της χύτρας ήταν πια κατάλληλο να φαγωθεί.

Ψωμί για εκατό προφήτες

⁴²Εκείνη την εποχή ήρθε κάποιος από τη Βάαλ-Σαλισά κι έφερε στον άνθρωπο του Θεού είκοσι κριθαρένια ψωμιά ζυμωμένα με το αλεύρι των πρωτογεννημάτων, καθώς και φρέσκα στάχυα στο ταγάρι του. Ο Ελισαίος είπε στον υπηρέτη του: «Δώσε στους ανθρώπους να φάνε».

⁴³Αλλά ο υπηρέτης είπε: «Πώς μπορεί να φτάσει αυτό για εκατό ανθρώπους;» Ο Ελισαίος απάντησε: «Δώσ' τα στους ανθρώπους να φάνε, γιατί ο Κύριος λέει ότι θα φάνε και θα περισσέψουν».

⁴⁴Ο υπηρέτης τα έβαλε μπροστά τους κι έφαγαν όλοι και περίσσεψαν, όπως το είχε πει ο Κύριος.

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 5

Θεραπεία του Νεεμάν από τη λέπρα

¹Ο Νεεμάν, αρχιστράτηγος του συριακού στρατού, απολάμβανε τη μεγάλη εκτίμηση και την εύνοια του κυρίου του, γιατί μέσω αυτού ο Κύριος είχε δώσει τη νίκη στους Συρίους. Ο ισχυρός αυτός άνθρωπος, όμως, ήταν λεπρός.

²Οι Σύριοι σε μια από τις επιδρομές τους, είχαν αιχμαλωτίσει από τη χώρα του Ισραήλ μια μικρή κόρη, η οποία έγινε υπηρέτρια στη γυναίκα του Νεεμάν.

³Μια μέρα το κορίτσι είπε στην κυρία της: «Μακάρι να απευθυνόταν ο κύριός μου στον προφήτη που είναι στη Σαμάρεια! Αυτός θα τον θεράπευε από τη λέπρα του».

⁴Ο Νεεμάν παρουσιάστηκε στον κύριό του, το βασιλιά, και του είπε: «Έτσι κι έτσι είπε η μικρή Ισραηλίτισσα δούλη».

⁵Ο βασιλιάς των Συρίων τού είπε: «Πήγαινε τώρα, κι εγώ θα σου δώσω να πας ένα γράμμα στο βασιλιά του Ισραήλ». Έτσι ο Νεεμάν έφυγε, παίρνοντας μαζί του δέκα τάλαντα ασήμι, έξι χιλιάδες σίκλους χρυσάφι και δέκα γιορτινές φορεσιές.

⁶Έφερε στο βασιλιά του Ισραήλ και το γράμμα που έλεγε: «Με το γράμμα μου αυτό σου στέλνω το Νεεμάν, τον αρχιστράτηγό μου, να τον θεραπεύσεις από τη λέπρα του».

⁷Ο βασιλιάς του Ισραήλ, όταν διάβασε το γράμμα, έσκισε τα ρούχα του και είπε: «Θεός είμαι εγώ για να θανατώνω ή να φέρνω πίσω τη ζωή, ώστε αυτός να μου στέλνει εδώ έναν άνθρωπο για να τον θεραπεύσω από τη λέπρα του; Προσέξτε και θα το δείτε πως αυτός γυρεύει πρόφαση για να συγκρουστεί μαζί μου».

⁸Όταν ο Ελισαίος, ο άνθρωπος του Θεού, άκουσε ότι ο βασιλιάς του Ισραήλ έσκισε τα ρούχα του, του παράγγειλε: «Γιατί έσκισες τα ρούχα σου; Στείλε τον, σε παρακαλώ, σ' εμένα και θα μάθει ότι υπάρχει προφήτης στον Ισραήλ».

⁹Έτσι ο Νεεμάν ήρθε με τ' άλογά του και την άμαξά του και στάθηκε στην πόρτα του σπιτιού του Ελισαίου.

¹⁰Αλλά ο Ελισαίος του έστειλε κάποιον και του παρήγγειλε: «Πήγαινε να βουτήξεις επτά φορές στον Ιορδάνη και το σώμα σου θα γιατρευτεί και θα καθαριστεί».

¹¹Τότε ο Νεεμάν οργίστηκε κι έφυγε λέγοντας: «Εγώ περίμενα ότι αυτός θα ερχόταν να με συναντήσει και θα στεκόταν να επικαλεστεί το όνομα του Κυρίου, του Θεού του, και θ' ακουμπούσε με το χέρι του το άρρωστο μέρος να μου γιατρέψει την λέπρα».

¹²Ο Αβανά και ο Φαρπάρ, οι ποταμοί της Δαμασκού, δεν είναι καλύτεροι από όλα μαζί τα νερά του Ισραήλ; Δεν θα μπορούσα να λουστώ σ' εκείνα τα ποτάμια και να καθαριστώ; » Έτσι έκανε στροφή κι έφυγε οργισμένος.

¹³Οι δούλοι του όμως τον πλησίασαν και του είπαν: «Κυριέ μας, αν ο προφήτης σου είχε ζητήσει κάτι μεγάλο, δε θα το έκανες; Πόσο μάλλον τώρα, που σου λέει απλώς να βουτήξεις στο νερό και θα καθαριστείς! »

14 Έτσι ο Νεεμάν κατέβηκε στις όχθες του Ιορδάνη και βουτήχτηκε στα νερά επτά φορές, όπως του είχε πει ο Ελισαίος. Τότε το σώμα του καθαρίστηκε κι έγινε όπως το σώμα μικρού παιδιού.

15 Αμέσως ο Νεεμάν, μαζί με όλη τη συνοδεία του, γύρισε στον άνθρωπο του Θεού, στάθηκε μπροστά του και είπε: «Πράγματι, τώρα ξέρω ότι δεν υπάρχει Θεός πουθενά στη γη, παρά μόνο στον Ισραήλ. Και τώρα δέξου, σε παρακαλώ, ένα δώρο από το δούλο σου».

16 Αλλά ο Ελισαίος είπε: «Ορκίζομαι στον αληθινό Θεό που υπηρετώ· κανένα δώρο δε θα πάρω». Ο Νεεμάν επέμενε, αλλά ο Ελισαίος αρνήθηκε.

17 Τότε είπε ο Νεεμάν: «Αν όχι, τότε σε παρακαλώ, ας μου δοθεί λίγο χώμα, ίσο με δύο φορτώματα μουλαριών, γιατί από τώρα και στο εξής εγώ δε θα προσφέρω ολοκαυτώματα και θυσίες σ' άλλους θεούς, παρά μόνο στον Κύριο.

18 Μόνο παρακαλώ τον Κύριο για το εξής ζήτημα: Όταν ο κύριός μου, ο βασιλιάς της Συρίας, μπαίνει στο ναό του θεού Ριμμών για να προσκυνήσει, είμαι υποχρεωμένος κι εγώ που τον συνοδεύω να προσκυνώ μαζί του, γιατί στηρίζεται στο χέρι μου. Ας με συγχωρήσει, λοιπόν, εκ των προτέρων ο Κύριος γι' αυτή την πράξη μου».

19 Ο Ελισαίος του είπε: «Πήγαινε στο καλό».

Η λέπρα του Νεεμάν πηγαίνει στο δούλο του προφήτη

Ο Νεεμάν δεν είχε ακόμη απομακρυνθεί πολύ,

20 κι ο Γεχαζί, ο δούλος του Ελισαίου, του ανθρώπου του Θεού, σκέφτηκε: «Ο κύριός μου φρόντισε το Νεεμάν, αυτόν το Σύρο, και δε δέχτηκε να πάρει αυτά που του έφερε. Μα τον αληθινό Θεό, άμα τρέξω πίσω του, κάτι θα πάρω απ' αυτόν».

21 Έτσι ο Γεχαζί έτρεξε πίσω από το Νεεμάν. Όταν ο Νεεμάν τον είδε να τρέχει πίσω του, πήδησε από την άμαξα για να τον συναντήσει και τον ρώτησε: «Τι συμβαίνει; »

²²Εκείνος απάντησε: «Τίποτα· αλλά ο κύριός μου μ' έστειλε να σου πω ότι μόλις τώρα ήρθαν να τον επισκεφθούν δύο νέοι από μια ομάδα προφητών, της ορεινής περιοχής του Εφραΐμ. Σε παρακαλώ, δώσε γι' αυτούς ασήμι βάρους ενός ταλάντου και δύο γιορτινές φορεσιές».

²³Ο Νεεμάν απάντησε: «Κάνε μου τη χάρη να δεχτείς ασήμι βάρους δύο ταλάντων». Επέμεινε και του τύλιξε ασήμι βάρους δύο ταλάντων σε δύο σακιά, του 'βαλε μαζί και δύο γιορτινές φορεσιές και τα έδωσε σε δύο δούλους του να τα μεταφέρουν βαδίζοντας μπροστά από το Γεχαζί.

²⁴Αλλά όταν έφτασαν στο λόφο, ο Γεχαζί πήρε από τους δούλους του Νεεμάν τα τάλαντα και τα φύλαξε στο σπίτι, κι αυτούς τους άφησε να φύγουν.

²⁵Μετά ξαναμπήκε στο σπίτι και παρουσιάστηκε στον κύριό του, τον Ελισαίο. «Από πού έρχεσαι Γεχαζί; » τον ρώτησε εκείνος. Ο υπηρέτης απάντησε: «Ο δούλος σου δεν πήγα πουθενά».

²⁶Τότε ο Ελισαίος του είπε: «Εγώ ήμουν νοερά παρών, όταν ο άνθρωπος κατέβηκε από το αμάξι του, για να σε συναντήσει. Ήταν ώρα τώρα να πας να πάρεις χρήματα, για ν' αγοράσεις ρούχα, ελαιώνες, αμπέλια, πρόβατα, βόδια, δούλους και δούλες;

²⁷Γι' αυτό η λέπρα του Νεεμάν θα έρθει πάνω σ' εσένα και στους απογόνους σου για πάντα». Κι ο Γεχαζί έφυγε μπροστά από τον Ελισαίο λεπρός, άσπρος σαν το χιόνι.

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 6

Το τσεκούρι επιπλέει

¹Μια μέρα, τα μέλη της ομάδας των προφητών είπαν στον Ελισαίο: «Αυτός ο τόπος που συγκεντρωνόμαστε εδώ μαζί σου είναι μικρός για όλους εμάς.

²Ας πάμε στις όχθες του Ιορδάνη να βρούμε καθένας μας από ένα δοκάρι και να φτιάξουμε ένα σπίτι, για να μαζευόμαστε όλοι εκεί». Εκείνος τους είπε: «Πηγαίνατε».

³Ένας όμως απ' αυτούς του είπε: «Κάνε μας τη χάρη, σε παρακαλώ, κι έλα μαζί με τους δούλους σου».

⁴Κι ο Ελισαίος απάντησε: «Σύμφωνοι. Έρχομαι». Κατέβηκαν, λοιπόν, στις όχθες του Ιορδάνη κι έκοβαν ξύλα.

⁵Ενώ όμως ένας έκοβε, το σίδερο του τσεκουριού του ξέφυγε κι έπεσε στο νερό. Τότε αυτός φώναξε «Αχ, κύριέ μου και το είχα δανειστεί! »

⁶«Πού έπεσε; » τον ρώτησε ο άνθρωπος του Θεού. Κι εκείνος του έδειξε το μέρος. Τότε ο Ελισαίος έκοψε ένα κομμάτι ξύλο και το έριξε στο ίδιο σημείο, κι έκανε το σίδερο να επιπλεύσει.

⁷Μετά είπε στον άνθρωπο: «Πιάσ' το». Εκείνος άπλωσε το χέρι του και το πήρε.

Ο Ελισαίος και οι Σύριοι

⁸Την εποχή που ο βασιλιάς των Συρίων ήταν σε πόλεμο με τον Ισραήλ, συσκέφθηκε με τους αξιωματούχους του κι ύστερα αποφάσισε: «Σ' αυτόν και σ' εκείνο τον τόπο θα στρατοπεδεύσω».

⁹Ο άνθρωπος του Θεού, όμως, έστειλε ειδοποίηση στο βασιλιά του Ισραήλ: «Πρόσεξε», του έλεγε, «να μην περάσεις από 'κείνο τον τόπο, γιατί εκεί έχουν στήσει ενέδρα οι Σύριοι».

¹⁰Έτσι ο βασιλιάς του Ισραήλ είχε τη δυνατότητα να στείλει στρατιώτες να επιτηρούν τον τόπο που του υπέδειξε ο άνθρωπος του Θεού. Αυτό επαναλήφθηκε πολλές φορές. Ο Ελισαίος ειδοποιούσε το βασιλιά κι εκείνος έπαιρνε τις προφυλάξεις του.

¹¹Ο βασιλιάς των Συρίων θορυβήθηκε απ' αυτή την κατάσταση. Συγκάλεσε, λοιπόν, τους αξιωματούχους του και τους είπε: «Μπορείτε να μου πείτε ποιος από σας είναι με το μέρος του βασιλιά του Ισραήλ; »

¹²Ένας απ' αυτούς, όμως, του είπε: «Κανείς δεν είναι, κύριέ μου, βασιλιά. Αλλά ο προφήτης Ελισαίος, που είναι στον Ισραήλ, αυτός φανερώνει στο βασιλιά τους ακόμα κι αυτά που εσύ συζητάς μέσα στο υπνοδωμάτιό σου».

- ¹³Τότε ο βασιλιάς διέταξε: «Πηγαίνετε και ψάξτε πού είν' αυτός, για να στείλω να τον συλλάβω». Τον ειδοποίησαν, λοιπόν, ότι είναι στη Δωθάν.
- ¹⁴Ο βασιλιάς έστειλε εκεί άμαξες, ιππικό και μεγάλη στρατιωτική δύναμη, οι οποίοι ήρθαν νύχτα και περικύκλωσαν την πόλη.
- ¹⁵Την άλλη μέρα, νωρίς το πρωί, όταν ο υπηρέτης του ανθρώπου του Θεού σηκώθηκε και βγήκε έξω, είδε την πόλη περικυκλωμένη από στρατεύματα με άλογα και άμαξες. «Αχ, κύριέ μου», είπε στον Ελισαίο, «τι θα κάνουμε τώρα;»
- ¹⁶Εκείνος του απάντησε: «Μη φοβάσαι! Αυτοί που είναι μαζί μ' εμάς, είναι περισσότεροι από αυτούς που είναι μαζί μ' εκείνους».
- ¹⁷Μετά ο Ελισαίος προσευχήθηκε μ' αυτά τα λόγια: «Κύριε, άνοιξε, σε παρακαλώ, τα μάτια του να δει». Ο Κύριος άνοιξε τα μάτια του υπηρέτη και είδε το βουνό γεμάτο με άλογα και πύρινες άμαξες γύρω από τον Ελισαίο.
- ¹⁸Όταν οι Σύριοι άρχισαν να κινούνται εναντίον του, ο Ελισαίος προσευχήθηκε μ' αυτά τα λόγια: «Κύριε, τύφλωσε όλους αυτούς τους στρατιώτες». Κι ο Κύριος τους τύφλωσε, όπως το ζήτησε ο Ελισαίος.
- ¹⁹Τότε ο Ελισαίος είπε στους στρατιώτες: «Δεν είναι αυτός ο δρόμος, ούτε αυτή η πόλη· ακολουθήστε με και θα σας φέρω στον άνθρωπο που ζητάτε». Και τους έφερε στην Σαμάρεια.
- ²⁰Μόλις όμως έφτασε στη Σαμάρεια, είπε ο Ελισαίος: «Κύριε, άνοιξε τα μάτια τους, ώστε να δουν». Και ο Κύριος άνοιξε τα μάτια τους και είδαν ότι βρίσκονταν μέσα στη Σαμάρεια.
- ²¹Ο βασιλιάς του Ισραήλ, μόλις τους είδε, είπε στον Ελισαίο: «Να τους θανατώσω, πατέρα μου; Να τους θανατώσω;»
- ²²«Να μην τους θανατώσεις!» απάντησε εκείνος. «Κανονικά δεν μπορείς να θανατώσεις αιχμαλώτους πολέμου. Βάλε, καλύτερα, μπροστά τους ψωμί και νερό να φάνε και να πιουν και μετά να γυρίσουν στον κύριό τους».

²³Οργάνωσε, λοιπόν, γι' αυτούς μεγάλο συμπόσιο, όπου έφαγαν και ήπιαν. Έπειτα τους άφησε ελεύθερους και πήγαν στον κύριό τους. Από τότε σταμάτησαν οι Σύριοι τις επιδρομές στη χώρα του Ισραήλ.

Ο Ελισαίος και η πολιορκία της Σαμάρειας

²⁴Μετά απ' αυτά τα γεγονότα, ο βασιλιάς των Συρίων Βεν-Αδάδ συγκέντρωσε όλο το στρατό του και πήγε και πολιορκήσε τη Σαμάρεια.

²⁵Εξαιτίας αυτής της πολιορκίας έπεσε μεγάλη πείνα στη Σαμάρεια, ώστε ένα κεφάλι γαϊδουριού να πουληθεί για ογδόντα ασημένιους σίκλους και μισή λίτρα κοπριάς περιστεριών για πέντε ασημένιους σίκλους.

²⁶Μια μέρα που ο βασιλιάς του Ισραήλ περνούσε πάνω από το τείχος, μια γυναίκα τού φώναξε: «Βοήθεια, κύριέ μου, βασιλιά!»

²⁷Εκείνος της απάντησε: «Αν δεν σε βοηθήσει ο Κύριος, πώς να σε βοηθήσω εγώ; Με στάρι από το αλώνι ή με κρασί από το πατητήρι;»

²⁸Έπειτα τη ρώτησε ο βασιλιάς: «Τι σου συμβαίνει;» Εκείνη απάντησε: «Αυτή η γυναίκα μου είπε: “δώσε το γιο σου να τον φάμε σήμερα κι αύριο θα φάμε το δικό μου γιο”.

²⁹Έτσι βράσαμε το γιο μου και τον φάγαμε. Όταν όμως την άλλη μέρα τής είπα να δώσει το γιο της να τον φάμε, αυτή τον έκρυψε».

³⁰⁻³¹Όταν άκουσε ο βασιλιάς τα λόγια της γυναίκας, έσκισε τα ρούχα του και είπε: «Το ίδιο και χειρότερο κακό να μου κάνει ο Θεός, αν το κεφάλι του Ελισαίου, γιου του Σαφάτ, μείνει σήμερα στη θέση του». Και καθώς ο βασιλιάς περνούσε από το τείχος, ο λαός είδε ότι από μέσα κατάσαρκα φορούσε πένθιμο ρούχο.

Ο Ελισαίος προλέγει το τέλος της πείνας

³²Στο μεταξύ ο Ελισαίος καθόταν στο σπίτι του, και οι πρεσβύτεροι κάθονταν κι αυτοί μαζί του. Ο βασιλιάς τού έστειλε έναν άνθρωπο, προτού πάει ο ίδιος. Πριν όμως φτάσει ο αγγελιοφόρος, ο Ελισαίος είπε στους πρεσβυτέρους: «Κοιτάξτε· αυτός ο δολοφόνος έστειλε να μου πάρει το κεφάλι. Προσέξτε: μόλις έρθει ο αγγελιοφόρος, κλείστε την πόρτα και σπρώξτε τον έξω μαζί με

την πόρτα. Ξοπίσω του ακούγονται τα βήματα του κυρίου του που ακολουθεί! »

³³ Εκεί που ο Ελισαίος μιλούσε ακόμα μαζί τους, έφτασε ο βασιλιάς και του είπε: «Αφού όλο αυτό το κακό προέρχεται από τον Κύριο, γιατί να ελπίζω ακόμη σ' αυτόν; »

Β΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ΄) 7

¹ Ο Ελισαίος απάντησε: «Ακούστε το λόγο του Κυρίου! “Αύριο την ίδια ώρα”, λέει ο Κύριος, “ένα σέα σμιγδάλι θα πουλιέται για έναν σίκλο και δύο σέα κριθάρι επίσης για έναν σίκλο στην πύλη της Σαμάρειας”».

² Ο υπασπιστής του βασιλιά είπε στον άνθρωπο του Θεού: «Κι αν ακόμα ο Κύριος άνοιγε παράθυρα στον ουρανό, να βρέξει σμιγδάλι και κριθάρι, δε θα μπορούσε να συμβεί αυτό το πράγμα». Κι ο Ελισαίος του απάντησε: «Ε, λοιπόν, με τα μάτια σου θα το δεις, αλλά εσύ δεν θα φας απ' αυτό».

Οι Σύριοι εγκαταλείπουν το στρατόπεδο

³ Ήταν τέσσερις λεπροί που κάθονταν έξω από την πόλη, κοντά στην πύλη. Αυτοί έλεγαν μεταξύ τους: «Τι καθόμαστε εδώ και περιμένουμε να πεθάνουμε;

⁴ Αν αποφασίσουμε να μπούμε στην πόλη, θα πεθάνουμε από την πείνα που υπάρχει εκεί. Αν μείνουμε εδώ, πάλι θα πεθάνουμε. Πάμε καλύτερα να παραδοθούμε στο στρατόπεδο των Συρίων. Αν μας αφήσουν να ζήσουμε, θα ζήσουμε· αν πάλι μας σκοτώσουν, ας πεθάνουμε».

⁵ Έτσι, σηκώθηκαν χαράματα και πήγαν στο στρατόπεδο των Συρίων. Όταν όμως έφτασαν στην άκρη του στρατοπέδου, κανείς δε βρισκόταν εκεί.

⁶ Ο Κύριος είχε κάνει ν' ακουστεί στο στρατόπεδο θόρυβος αρμάτων και αλόγων, θόρυβος από μεγάλη στρατιωτική δύναμη. Τότε οι Σύριοι είπαν μεταξύ τους: «Σίγουρα ο βασιλιάς του Ισραήλ μίσθωσε εναντίον μας τους βασιλιάδες των Χετταίων και των Αιγυπτίων για να μας επιτεθούν».

⁷ Έτσι οι Σύριοι σηκώθηκαν χαράματα κι έφυγαν για να σωθούν· κι άφησαν τις σκηνές τους, τ' άλογά τους και τα γαϊδούρια τους, όλο το στρατόπεδο όπως ήταν.

⁸Οι τέσσερις λεπροί έφτασαν στην άκρη του στρατοπέδου, μπήκαν σε μια σκηνή, έφαγαν και ήπιαν, πήραν από 'κει ασήμι και χρυσάφι και φορέματα, και πήγαν και τα έκρυψαν. Μετά γύρισαν, μπήκαν σε άλλη σκηνή, πήραν κι από 'κει πράγματα και πήγαν και τα έκρυψαν.

⁹Είπαν όμως μεταξύ τους: «Δεν είναι σωστό αυτό που κάνουμε. Η σημερινή μέρα είναι μέρα καλών ειδήσεων κι εμείς σιωπάμε. Αν περιμένουμε ως το πρωί, θα μας τιμωρήσει ο Θεός. Πρέπει να πάμε τώρα και ν' αναγγείλουμε το γεγονός στο ανάκτορο του βασιλιά».

¹⁰Έτσι πήγαν στην πόλη, φώναξαν τους φρουρούς της πύλης και τους είπαν: «Πήγαμε στο στρατόπεδο των Συρίων και δεν είδαμε κανέναν εκεί, ούτε ακούσαμε να είναι εκεί κανένας. Μόνο τα άλογα και τα γαϊδούρια ήταν δεμένα, και οι σκηνές απείραχτες».

¹¹Οι φρουροί της πύλης αντιφώνησαν το μήνυμα και το μετέδωσαν μέχρι το ανάκτορο του βασιλιά.

¹²Τότε ο βασιλιάς σηκώθηκε μες στη νύχτα και είπε στους αξιωματούχους του: «Θα σας πω, λοιπόν, εγώ τι μας έκαναν οι Σύριοι. Αυτοί ξέρουν ότι εμείς πεινάμε και γι' αυτό βγήκαν από το στρατόπεδο και κρύφτηκαν στα χωράφια με τη σκέψη: αν βγούμε από την πόλη, να μας πιάσουν ζωντανούς και να εισβάλουν στη Σαμάρεια».

¹³Τότε ένας από τους αξιωματούχους του είπε: «Στείλε άντρες με πέντε από τ' άλογα που μας απόμειναν να δούμε τι συμβαίνει. Αν αυτοί ζήσουν, θα ζήσει όλο το ισραηλιτικό έθνος μαζί τους· αν πεθάνουν, έτσι κι αλλιώς έχει ήδη πεθάνει όλο το έθνος».

¹⁴Πήραν, λοιπόν, δύο άμαξες κι έφυγαν με βασιλική διαταγή ν' ακολουθήσουν και να βρουν τα ίχνη του συριακού στρατού.

¹⁵Πράγματι, ακολούθησαν τα ίχνη τους ως τον Ιορδάνη και είδαν ότι όλος ο δρόμος ήταν γεμάτος με ρούχα και διάφορα αντικείμενα που τα είχαν πετάξει οι Σύριοι καθώς έφευγαν.

Η προφητία του Ελισαίου επαληθεύεται

Οι αγγελιοφόροι γύρισαν και ενημέρωσαν το βασιλιά.

¹⁶Τότε βγήκε ο λαός και λεηλάτησε το στρατόπεδο των Συρίων. Έτσι, ένα σέα σιμιγδάλι πουλιόταν για έναν σίκλο και δύο σέα κριθάρι επίσης για έναν σίκλο, σύμφωνα με το λόγο του Κυρίου.

¹⁷Ο βασιλιάς τοποθέτησε στην πύλη τον υπασπιστή του, για να επιβλέπει στη διανομή. Ο λαός όμως τον ποδοπάτησε και πέθανε, όπως το είχε πει ο άνθρωπος του Θεού, όταν ο βασιλιάς είχε έρθει να τον βρει.

¹⁸Τα πράγματα έγιναν όπως ακριβώς είχε πει ο άνθρωπος του Θεού στο βασιλιά: «Αύριο τέτοια ώρα στην πύλη της Σαμάρειας, δύο σέα κριθάρι θα πουλιούνται για έναν σίκλο και ένα σέα σιμιγδάλι επίσης για έναν σίκλο».

¹⁹Τότε ο υπασπιστής είχε απαντήσει στον άνθρωπο του Θεού: «Κι αν ακόμα ο Κύριος άνοιγε παράθυρα στον ουρανό να βρέξει σιμιγδάλι και κριθάρι, δεν θα μπορούσε να συμβεί αυτό το πράγμα». Κι ο Ελισαίος του είχε απαντήσει: «Ε, λοιπόν, θα το δεις με τα μάτια σου, αλλά εσύ δε θα φας απ' αυτό».

²⁰Έτσι κι έγινε: Ο λαός τον ποδοπάτησε στην πύλη και πέθανε.

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 8

Η Σουναμίτισσα επιστρέφει στη χώρα της

¹Ο Ελισαίος είπε στη γυναίκα που της είχε αναστήσει το γιο: «Σήκω και φύγε μαζί με την οικογένειά σου, και πήγαινε οπουδήποτε στα ξένα, γιατί ο Κύριος θα στείλει στη χώρα αυτή πείνα, η οποία θα διαρκέσει εφτά χρόνια».

²Πράγματι, η γυναίκα έκανε όπως της είπε ο άνθρωπος του Θεού: Πήγε με την οικογένειά της και ξενιτεύτηκε στη χώρα των Φιλισταίων για εφτά χρόνια.

³Όταν πέρασαν τα εφτά χρόνια, γύρισε και κάποια μέρα παρουσιάστηκε στο βασιλιά, για να ζητήσει πίσω το σπίτι της και το χωράφι της.

⁴Την ίδια ώρα ο βασιλιάς συζητούσε με το Γεχαζί, τον υπηρέτη του ανθρώπου του Θεού, και του ζητούσε να του διηγηθεί για τα θαύματα που είχε κάνει ο Ελισαίος.

⁵Ο Γεχαζί εξιστορούσε στο βασιλιά πώς ο Ελισαίος ανέστησε το γιο μιας γυναίκας. Τη στιγμή αυτή ακριβώς η μάνα εκείνου του παιδιού απευθύνθηκε στο βασιλιά για να του ζητήσει το σπίτι της και το χωράφι της. Τότε ο Γεχαζί είπε: «Κυρίέ μου, βασιλιά, αυτή είναι η γυναίκα κι αυτός είναι ο γιος της, που ο Ελισαίος τον ανέστησε».

⁶Ο βασιλιάς ρώτησε τη γυναίκα, κι αυτή του διηγήθηκε τα συμβάντα. Τότε ο βασιλιάς, έδωσε εντολή σ' έναν αξιωματούχο σχετικά με τη γυναίκα: «Φρόντισε», του είπε, «ν' αποδοθούν σ' αυτή τη γυναίκα όλα όσα της ανήκουν και όλα τα εισοδήματα του χωραφιού της, από τη μέρα που εγκατέλειψε τη χώρα μέχρι τώρα».

Ο Αζαήλ γίνεται βασιλιάς της Συρίας

⁷Μιαν άλλη φορά ο Ελισαίος είχε πάει στη Δαμασκό και συνέβη ο βασιλιάς της Συρίας Βεν-Αδάδ να είναι άρρωστος. Τον πληροφορήσαν, λοιπόν, ότι είχε πάει εκεί ο άνθρωπος του Θεού.

⁸Τότε ο βασιλιάς είπε στον Αζαήλ: «Πάρε μαζί σου ένα δώρο και πήγαινε να συναντήσεις τον άνθρωπο του Θεού και ζήτησέ του να ρωτήσει τον Κύριο αν θα γίνω καλά απ' αυτή την αρρώστια».

⁹Έτσι ο Αζαήλ, πήγε να συναντήσει τον Ελισαίο, φέρνοντας μαζί του σαράντα φορτώματα καμήλων, από τα καλύτερα προϊόντα της Δαμασκού. Πήγε και παρουσιάστηκε μπροστά του και του είπε: «Ο δούλος σου ο Βεν-Αδάδ, βασιλιάς των Συρίων, με έστειλε σ' εσένα να σε ρωτήσω αν θα γίνει καλά απ' την αρρώστια του».

¹⁰Ο Ελισαίος του είπε: «Ο Κύριος μου φανέρωσε ότι το δίχως άλλο θα πεθάνει· εσύ όμως πήγαινε και πες του ότι σίγουρα θα γίνει καλά».

¹¹Μετά κάρφωσε το βλέμμα του πάνω στον Αζαήλ, και τον κοίταζε συνέχεια, ώσπου αυτός κοκκίνισε από ντροπή· κι ο άνθρωπος του Θεού άρχισε να κλαίει.

¹²«Γιατί κλαις, κύριέ μου; » τον ρώτησε ο Αζαήλ. Κι ο Ελισαίος απάντησε: «Γιατί ξέρω πόσο κακό θα κάνεις εσύ στους Ισραηλίτες. Θα κατακάψεις τα

οχυρά τους, θα κατασφάξεις τα παλικάρια τους, θα εξοντώσεις τα παιδιά τους και θα ξεκοιλιάσεις τις έγκυες γυναίκες τους».

13Αλλά ο Αζαήλ είπε: «Και ποιος είμαι εγώ, ο τιποτένιος δούλος σου, για να κάνω τόσο μεγάλα πράγματα; » Τότε ο Ελισαίος του αποκρίθηκε: «Ο Κύριος μου φανέρωσε ότι εσύ θα γίνεις βασιλιάς των Συρίων».

14Ο Αζαήλ έφυγε από τον Ελισαίο και πήγε στον κύριό του. Εκείνος τον ρώτησε: «Τι σου είπε ο Ελισαίος; » Κι αυτός απάντησε: «Μου είπε ότι οπωσδήποτε θα γίνεις καλά».

15Την επόμενη όμως μέρα πήρε τα σκεπάσματά του βασιλιά, τα βούτηξε στο νερό και τα άπλωσε στο πρόσωπό του· κι ο βασιλιάς πέθανε. Στη θέση του έγινε ο ίδιος βασιλιάς της Συρίας.

Η βασιλεία του Ιωράμ στον Ιούδα

(Β' Χρ 21,1-20)

16Το πέμπτο έτος της βασιλείας του Ιωράμ, γιου του Αχαάβ, στον Ισραήλ, βασιλιάς στον Ιούδα έγινε ο Ιωράμ, γιος του Ιωσαφάτ,

17σε ηλικία τριάντα δύο ετών. Βασίλευσε στην Ιερουσαλήμ οκτώ χρόνια

18κι ακολούθησε το κακό παράδειγμα των βασιλιάδων του Ισραήλ· έπραξε ό,τι δυσαρεστεί τον Κύριο, όπως άλλωστε είχε κάνει και η οικογένεια του Αχαάβ, αφού η γυναίκα του ήταν κόρη του Αχαάβ.

19Ο Κύριος όμως δε θέλησε να καταστρέψει το λαό του Ιούδα, για χάρη του Δαβίδ, του δούλου του, σύμφωνα με την υπόσχεση που του είχε δώσει, ότι αυτός και οι απόγονοί του θα κατείχαν το θρόνο για πάντα.

20Στις μέρες του Ιωράμ, αποσκίρτησαν οι Εδωμίτες από την κυριαρχία του βασιλείου του Ιούδα κι ανακήρυξαν δικό τους βασιλιά.

21Τότε ο Ιωράμ πέρασε μαζί με όλες τις πολεμικές του άμαξες στη Σαΐρ, όπου περικυκλώθηκε από τους Εδωμίτες. Αλλά τη νύχτα, μαζί με τους αρχηγούς των αμαξών του, έσπασε τον κλοιό κι έτσι οι στρατιώτες του κατάφεραν να διαφύγουν στις σκηνές τους.

²²Πάντως οι Εδωμίτες χωρίστηκαν από τον Ιούδα και εξακολουθούν μέχρι σήμερα ν' αποτελούν ανεξάρτητο βασίλειο. Την ίδια εποχή αποσκίρτησε και η Λιβνά.

²³Η υπόλοιπη ιστορία του Ιωράμ και η δράση του είναι καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα.

²⁴Ο Ιωράμ πέθανε και ενταφιάστηκε μαζί με τους προγόνους του στην Πόλη Δαβίδ. Τον διαδέχτηκε στο θρόνο ο γιος του Οχοζίας.

Η βασιλεία του Οχοζία στον Ιούδα

(Β' Χρ 22,1-6)

²⁵Το δωδέκατο έτος της βασιλείας του Ιωράμ, γιου του Αχαάβ, στον Ισραήλ, βασιλιάς στον Ιούδα έγινε ο Οχοζίας, γιος του Ιωράμ,

²⁶σε ηλικία είκοσι δύο ετών και βασίλευσε ένα χρόνο στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Γοθολία, κι ήταν εγγονή του Αμρί, βασιλιά του Ισραήλ.

²⁷Ο Οχοζίας ακολούθησε κι αυτός το παράδειγμα της οικογένειας Αχαάβ· έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, όπως άλλωστε και όλη η οικογένεια Αχαάβ, με την οποία ως γαμπρός είχε συνδεθεί.

²⁸Μαζί με τον Ιωράμ, γιο του Αχαάβ, πήγε στη Ραμώθ, στη Γαλαάδ, για να πολεμήσει εναντίον του Αζαήλ, βασιλιά των Συρίων. Οι Σύριοι όμως πλήγωσαν τον Ιωράμ στη μάχη,

²⁹κι αυτός γύρισε στην Ιζρεέλ για να θεραπευθεί από τα τραύματά του. Τότε ο Οχοζίας κατέβηκε στην Ιζρεέλ να τον επισκεφθεί που ήταν άρρωστος.

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 9

Ο Ιηού χρίεται βασιλιάς του Ισραήλ

¹Μια μέρα ο προφήτης Ελισαίος κάλεσε ένα μέλος μιας ομάδας προφητών και του είπε: «Ετοιμάσου, πάρε μαζί σου αυτό το δοχείο με το λάδι και πήγαινε στη Ραμώθ, στη Γαλαάδ.

²Όταν φτάσεις εκεί, προσπάθησε να βρεις τον Ιηού, γιο του Ιωσαφάτ κι εγγονό του Νιμσί· μπες στο σπίτι του, πάρε τον από την παρέα του και πήγαινέ τον στο εσωτερικό δωμάτιο ιδιαιτέρως.

³Εκεί θα χύσεις το λάδι από το δοχείο πάνω στο κεφάλι του και θα του πεις: «ο Κύριος λέει: Σε χρίω βασιλιά στον Ισραήλ». Μετά θ' ανοίξεις την πόρτα και θα φύγεις χωρίς καθυστέρηση».

⁴Πράγματι, ο νεαρός υπηρέτης του προφήτη πήγε στη Ραμώθ, στη Γαλαάδ.

⁵Όταν έφτασε εκεί, βρήκε τους αξιωματικούς του στρατού να κάθονται συγκεντρωμένοι σε σύσκεψη, και είπε: «Έχω κάτι να σου πω, αρχηγέ». Ο Ιηού ρώτησε: «Σε ποιον απ' όλους μας; » Αυτός απάντησε: «Σ' εσένα, αρχηγέ».

⁶Τότε ο Ιηού σηκώθηκε και μπήκε στο σπίτι κι ο νεαρός έχυσε το λάδι πάνω στο κεφάλι του. «Άκου τι λέει ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ: » του είπε. «Σε χρίω βασιλιά του Ισραήλ του λαού μου.

⁷Θα χτυπήσεις την οικογένεια του Αχαάβ, του προγόνου σου, και θα πάρεις εκδίκηση για το αίμα όλων των δούλων μου, προφητών και άλλων, που το έχυσε η Ιεζάβελ.

⁸Θ' αφανιστεί όλη η οικογένεια του Αχαάβ· θα εξολοθρεύσω από το λαό Ισραήλ όλους τους αρσενικούς απογόνους του, δούλους ή ελεύθερους.

⁹Και θα κάνω την οικογένεια του Αχαάβ όπως την οικογένεια του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ, και όπως την οικογένεια του Βασά, γιου του Αχιά.

¹⁰Όσο για την Ιεζάβελ, αυτή θα την ξεσκίσουν τα σκυλιά στον αγρό της Ιζρεέλ, και κανένας δεν θα την θάβει». Έπειτα ο προφήτης άνοιξε την πόρτα και έφυγε.

¹¹Όταν ο Ιηού γύρισε στους αξιωματούχους του βασιλιά, αυτοί τον ρώτησαν: «Είσαι καλά; Γιατί ήρθε σ' εσένα αυτός ο τρελός; » Εκείνος τους απάντησε: «Ξέρετε τώρα εσείς αυτού του είδους τους ανθρώπους και τη φλυαρία τους».

¹²Οι άλλοι όμως επέμεναν: «Ψέματα λες· μίλησέ μας καθαρά». Τότε αυτός τους απάντησε: «Μου είπε ότι ο Κύριος λέει: Σε χρίω βασιλιά του Ισραήλ».

13 Τότε αυτοί έβγαλαν αμέσως τους μανδύες τους, τους έστρωσαν στα σκαλοπάτια χαλί στα πόδια του και σάλπισαν με τη σάλπιγγα: «Ο Ιηού έγινε βασιλιάς! »

Ο Ιηού θανατώνει τον Ιωράμ

14-15 Εκείνη την εποχή, όλος ο ισραηλιτικός στρατός πολεμούσε για τη Ραμώθ στη Γαλαάδ ενάντια στον Αζαήλ, βασιλιά των Συρίων. Αλλά στη μάχη με τον Αζαήλ ο βασιλιάς Ιωράμ πληγώθηκε από τους Συρίους. Είχε πάει, λοιπόν, στην Ιζρεέλ, μέχρις ότου επουλωθούν τα τραύματά του. Ακριβώς τότε, όμως, ο Ιηού, γιος του Ιωσαφάτ και εγγονός του Νιμσί, συνωμότησε ενάντια στον Ιωράμ. «Αν είστε έτοιμοι να με υποστηρίξετε», είπε στους άλλους αξιωματικούς, «προσέξτε να μη βγει κανείς από την πόλη για να πάει στην Ιζρεέλ ν' αναγγείλει τα όσα συμβαίνουν εδώ».

16 Μετά ο ίδιος ανέβηκε στην άμαξά του κι έφυγε να πάει στην Ιζρεέλ, στον Ιωράμ. Στο μεταξύ ο Οχοζίας, βασιλιάς του Ιούδα, είχε πάει κι αυτός εκεί για να επισκεφθεί τον άρρωστο Ιωράμ.

17 Ο φρουρός που βρισκόταν πάνω στον πύργο της Ιζρεέλ, όταν είδε τη συνοδεία του Ιηού που πλησίαζε, ανάγγειλε: «Βλέπω κόσμο να έρχεται! » Τότε ο Ιωράμ διέταξε: «Βρες έναν καβαλάρη και στείλε τον να πάει να τους συναντήσει και να τους ρωτήσει αν έρχονται με φιλικές διαθέσεις».

18 Ο καβαλάρης τούς συνάντησε και τους είπε: «Ο βασιλιάς ρωτάει: Έρχεστε με φιλικές διαθέσεις; » Ο Ιηού απάντησε: «Τι σε νοιάζει εσένα αν ερχόμαστε με φιλικές διαθέσεις; Ακολουθήσέ με». Στο μεταξύ ο φρουρός ανέφερε στο βασιλιά: «Ο αγγελιοφόρος έφτασε ως αυτούς, αλλά δε γυρίζει πίσω».

19 Τότε ο βασιλιάς έστειλε δεύτερον καβαλάρη να τους συναντήσει και τους είπε: «Ο βασιλιάς ρωτάει: Έρχεστε με φιλικές διαθέσεις; » Ο Ιηού απάντησε και σ' αυτόν: «Τι σε νοιάζει εσένα αν ερχόμαστε με φιλικές διαθέσεις; Ακολουθήσέ με».

20 Ο φρουρός ανέφερε πάλι: «Ο αγγελιοφόρος έφτασε ως αυτούς, αλλά δε γυρίζει πίσω. Ωστόσο από τον τρόπο που οδηγούν τις άμαξες αναγνωρίζω τον Ιηού, τον εγγονό του Νιμσί. Έτσι οδηγεί αυτός με μανία».

21 Τότε ο Ιωράμ διέταξε να του ετοιμάσουν την άμαξά του. Του την ετοίμασαν και βγήκαν ο Ιωράμ, βασιλιάς του Ισραήλ, κι ο Οχοζίας, βασιλιάς του Ιούδα, καθένας με την άμαξά του, και πήγαν να συναντήσουν τον Ιηού. Τον συνάντησαν κοντά στον αγρό του Ναβουθαί, του Ιζρεελίτη.

22 Όταν ο Ιωράμ είδε τον Ιηού τον ρώτησε: «Έρχεσαι με φιλικές διαθέσεις, Ιηού; » Αυτός απάντησε: «Τι να έρχομαι με φιλικές διαθέσεις, όταν μας πνίγουν οι πορνείες και οι μαγείες της μάνας σου της Ιεζάβελ; »

23 Τότε ο Ιωράμ γύρισε τα χαλινάρια κι έφυγε, φωνάζοντας στον Οχοζία: «Προδοσία, Οχοζία! »

24 Τότε ο Ιηού τέντωσε το τόξο του και χτύπησε τον Ιωράμ ανάμεσα στους ώμους του, έτσι ώστε το βέλος διαπέρασε την καρδιά του κι ο ίδιος σωριάστηκε μέσα στην άμαξά του νεκρός.

25 Ο Ιηού είπε στο Βιδκάρ, τον υπασπιστή του: «Σήκωσέ τον και πέταξέ τον στον αγρό του Ναβουθαί του Ιζρεελίτη. Θυμήσου το λόγο που είπε ο Κύριος, όταν εγώ κι εσύ συνοδεύαμε έφιπποι τον Αχαάβ, τον πατέρα του:

26 «όταν εγώ, ο Κύριος, είδα χτες το αίμα του Ναβουθαί και των γιων του, αποφάσισα να συμβεί το ίδιο και σ' εσένα σ' αυτόν εδώ τον αγρό». Τώρα, λοιπόν, σήκωσέ τον και πέταξέ τον στον ίδιο αγρό, σύμφωνα με το λόγο του Κυρίου».

Ο Ιηού θανατώνει τον Οχοζία

(Β' Χρ 22,7-9)

27 Όταν ο Οχοζίας, βασιλιάς του Ιούδα, είδε τι έγινε, τράπηκε σε φυγή παίρνοντας το δρόμο προς τη Βαιθ-Αγγάν, αλλά ο Ιηού τον καταδίωξε. Είχε δώσει εντολή στους συνοδούς του να τον σκοτώσουν και αυτόν. Πράγματι, τον χτύπησαν, ενώ οδηγούσε την άμαξά του στην ανωφέρεια προς τη Γουρ, κοντά στην Ιβλεάμ. Αυτός όμως κατόρθωσε να φτάσει ως την πεδιάδα της Μεγιδδώ κι εκεί πέθανε.

²⁸Οι υπηρέτες του τον έφεραν πάνω στην άμαξά του στην Ιερουσαλήμ, όπου τον έθαψαν μαζί με τους προγόνους του, στην Πόλη Δαβίδ.

²⁹Ο Οχοζίας είχε γίνει βασιλιάς του Ιούδα το ενδέκατο έτος της βασιλείας του Ιωράμ, γιου του Αχαάβ.

Θάνατος της Ιεζάβελ

³⁰Όταν η Ιεζάβελ έμαθε όλα αυτά τα συμβάντα, έβαψε τα βλέφαρά της, στόλισε το κεφάλι της και κοίταζε από το παράθυρο, ενώ ο Ιηού έφτανε στην Ιζρεέλ.

³¹Την ώρα που αυτός περνούσε την πύλη της πόλης, η Ιεζάβελ τού φώναξε: «Έρχεσαι με φιλικές προθέσεις, Ζιμβρί, δολοφόνε του κυρίου σου; »

³²Τότε ο Ιηού σήκωσε τα μάτια του προς το παράθυρο και ρώτησε: «Ποιος είναι με το μέρος μου; Ποιος! » Δυο τρεις ευνούχοι είχαν σκύψει από τα παράθυρα και τον κοίταζαν.

³³«Πετάξτε την κάτω», τους διέταξε. Καθώς την πέταξαν κάτω, το αίμα της πιτσίλισε τον τοίχο και τα άλογα· κι ο Ιηού πέρασε πάνω από το πτώμα της με την άμαξά του.

³⁴Μετά μπήκε στο παλάτι, έφαγε και ήπια, κι έδωσε διαταγή: «Φροντίστε εκείνη την καταραμένη και θάψτε την. Κόρη βασιλιά ήταν».

³⁵Αλλά όταν πήγαν να τη θάψουν, δε βρήκαν παρά μόνο το κρανίο της, τα πόδια της και τις παλάμες των χεριών της.

³⁶Γύρισαν και το ανέφεραν στον Ιηού κι εκείνος φώναξε: «Αυτός είναι ο λόγος του Κυρίου, που τον είχε πει ο δούλος του ο Ηλίας ο Θεσβίτης, ότι στον αγρό της Ιζρεέλ θα φάνε τα σκυλιά τις σάρκες της Ιεζάβελ.

³⁷Είπε ακόμα, ότι το πτώμα της Ιεζάβελ θα σκορπιστεί σ' όλη την περιοχή της Ιζρεέλ, όπως η κοπριά στο χωράφι, έτσι που κανείς να μην μπορεί καν να την αναγνωρίσει! »

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 10

Ο Ιηού αφανίζει τους απογόνους του Αχαάβ

¹Ο Αχαάβ είχε εβδομήντα απογόνους που ζούσαν στη Σαμάρεια. Ο Ιηού έστειλε γράμματα στους άρχοντες της πόλης, στους πρεσβυτέρους και σ' εκείνους που είχαν τη φροντίδα των παιδιών του Αχαάβ, και τους έλεγε:

²«Όλοι εσείς έχετε αναλάβει τη φροντίδα των παιδιών του κυρίου σας κι έχετε στη διάθεσή σας άρματα, άλογα, όπλα και οχυρωμένες πόλεις. Μόλις, λοιπόν, λάβετε αυτή την επιστολή,

³διαλέξτε τον καλύτερο και συνετότερο από τους απογόνους του κυρίου σας, ανακηρύξτε τον βασιλιά στη θέση του πατέρα του και πολεμήστε για την οικογένεια του κυρίου σας».

⁴Αυτοί όμως φοβήθηκαν πάρα πολύ και είπαν μεταξύ τους: «Εδώ δύο βασιλιάδες και δεν μπόρεσαν ν' αντισταθούν στον Ιηού, πώς θ' αντισταθούμε εμείς; »

⁵Αμέσως ο αυλάρχης και ο δήμαρχος της πόλης, οι πρεσβύτεροι και οι παιδονόμοι, έστειλαν μήνυμα στον Ιηού και του έλεγαν: «Εμείς είμαστε δούλοι σου και ό, τι μας πεις θα κάνουμε. Κανέναν δε θα ορίσουμε βασιλιά· κάνε ό, τι νομίζεις εσύ σωστό».

⁶Ο Ιηού τότε τους έγγραψε και δεύτερο γράμμα: «Αν είστε μαζί μου», τους έλεγε, «και είστε πρόθυμοι να με υπακούτε, τότε κόψτε τα κεφάλια όλων των απογόνων του κυρίου σας και φέρτε τα σ' εμένα στην Ιζρεέλ, αύριο τέτοια ώρα». Οι εβδομήντα απόγονοι του βασιλιά έμεναν μαζί με τους άρχοντες της πόλης, οι οποίοι και είχαν αναλάβει την ανατροφή τους.

⁷Μόλις έλαβαν κι αυτό το γράμμα, έσφαξαν όλους τους απογόνους του βασιλιά, έβαλαν τα κεφάλια τους μέσα σε καλάθια και τα έστειλαν στον Ιηού, στην Ιζρεέλ.

⁸Όταν ήρθε ο αγγελιοφόρος κι ανάγγειλε στο βασιλιά ότι είχαν φέρει τα κεφάλια των απογόνων του Αχαάβ, τότε ο Ιηού διέταξε να τα βάλουν σε δύο σωρούς, κοντά στην είσοδο της πύλης ως το πρωί.

⁹Το πρωί βγήκε ο Ιηού και στάθηκε στην πύλη και είπε στο λαό: «Όλοι εσείς είστε αθώοι! Εγώ συνωμότησα εναντίον του κυρίου μου, του βασιλιά Ιωράμ, και τον σκότωσα· αλλά αυτούς ποιος τους σκότωσε;

¹⁰Μάθετε, λοιπόν, ότι κανένας από τους λόγους του Κυρίου εναντίον των απογόνων του Αχαάβ δε θα μείνει ανεκπλήρωτος. Ο Κύριος εκπλήρωσε όλα όσα είχε πει με το δούλο του τον Ηλία».

¹¹Τότε ο Ιηού σκότωσε όλους όσους είχαν απομείνει από την οικογένεια του Αχαάβ στην Ιζρεέλ, τους άρχοντές του, τους εμπίστους του και τους ιερείς του. Δε γλίτωσε κανένας.

¹²Έπειτα ο Ιηού ξεκίνησε να πάει στη Σαμάρεια. Ενώ βρισκόταν στο δρόμο προς τη Βαιθ-Ακάδ,

¹³συνάντησε τους συγγενείς του Οχοζία, βασιλιά του Ιούδα, και τους ρώτησε: «Ποιοι είστε εσείς; » Εκείνοι απάντησαν: «Είμαστε συγγενείς του Οχοζία, και κατεβαίνουμε να χαιρετίσουμε τους συγγενείς του βασιλιά και τους γιους της βασιλομήτορας».

¹⁴Τότε ο Ιηού διέταξε: «Πιάστε τους ζωντανούς». Τους συνέλαβαν όλους και τους έσφαξαν στο λάκκο της Βαιθ-Ακάδ, σαράντα δύο άτομα. Δε γλίτωσε κανένας.

¹⁵Όταν έφυγαν από 'κει, ο Ιηού συνάντησε τον Ιωναδάβ, γιο του Ρηχάβ, που ερχόταν για να τον συναντήσει. Ο Ιηού τον χαιρέτησε και του είπε: «Μου έχεις εμπιστοσύνη όπως σου έχω εγώ; » Ο Ιωναδάβ είπε: «Ναι». Τότε ο Ιηού απάντησε: «Αν είναι έτσι, δώσε μου το χέρι σου». Και τον ανέβασε στην άμαξά του, μαζί του.

¹⁶«Έλα μαζί μου», του είπε, «και θα δεις το ζήλο μου για τον Κύριο».

¹⁷Μόλις έφτασαν στη Σαμάρεια, ο Ιηού θανάτωσε όλους όσους είχαν απομείνει από τους απογόνους του Αχαάβ στη Σαμάρεια. Τους εξολόθρευσε, σύμφωνα με το λόγο που ο Κύριος είχε ανακοινώσει στον προφήτη Ηλία.

Ο Ιηού καταργεί τη λατρεία του Βάαλ

18Ο Ιηού συγκέντρωσε όλο το λαό της Σαμάρειας και τους είπε: «Ο Αχαάβ λάτρευσε το Βάαλ σε μικρό βαθμό· ο Ιηού θα τον λατρέψει πολύ περισσότερο!

19Συγκεντρώστε μου εδώ όλους τους προφήτες του Βάαλ, τους λατρευτές του και τους ιερείς του. Κανείς να μη λείψει, γιατί θέλω να προσφέρω πολύ μεγάλη θυσία στο Βάαλ· όποιος λείπει, θα πεθάνει». Βέβαια, ο Ιηού το έκανε αυτό με πονηριά, για να εξοντώσει τους πιστούς του Βάαλ.

20Είπε ακόμα ο Ιηού: «Προκηρύξτε πανηγυρική συγκέντρωση προς τιμήν του Βάαλ». Έτσι κι έκαναν.

21Έτσι ο Ιηού έστειλε σ' όλο το βασίλειο του Ισραήλ και σύναξε τους πιστούς του Βάαλ. Δεν έμεινε κανείς που να μην πάει. Μπήκαν όλοι στο ναό του Βάαλ, κι ο ναός γέμισε από τη μια άκρη ως την άλλη.

22Τότε πρόσταξε τον ιματιοφύλακα: «Βγάλε στολές για όλους τους λατρευτές του Βάαλ». Αυτός έβγαλε στολές για όλους.

23Μπήκε, λοιπόν, ο Ιηού μαζί με τον Ιωναδάβ, γιο του Ρηχάβ, μέσα στο ναό και είπε στους πιστούς του Βάαλ: «Κοιτάξτε δίπλα σας και βεβαιωθείτε ότι δεν είναι εδώ κανένας από τους πιστούς του Κυρίου, παρά μόνον οι πιστοί του Βάαλ».

24Έπειτα ο Ιηού κι ο Ιωναδάβ πλησίασαν να προσφέρουν θυσίες και ολοκαυτώματα. Ο Ιηού όμως, είχε βάλει έξω ογδόντα άντρες και τους είχε πει: «Σας βάζω εδώ να επιβλέπετε όλους αυτούς τους ανθρώπους. Όποιος από σας αφήσει να ξεφύγει έστω κι ένας ζωντανός θα το πληρώσει με τη ζωή του».

25Αφού πρόσφερε ολοκαύτωμα, ο Ιηού πρόσταξε τους φρουρούς και τους υπασπιστές του: «Πηγαίνετε τώρα μέσα και σκοτώστε τους όλους. Να μην ξεφύγει κανείς!» Τότε εκείνοι τους κατέσφαξαν και πέταξαν τα πτώματά τους έξω από το ναό του Βάαλ. Μετά μπήκαν στο εσωτερικό δωμάτιο του ναού,

26έβγαλαν έξω την ξύλινη λατρευτική στήλη και την έκαψαν.

²⁷Γκρέμισαν επίσης την πέτρινη λατρευτική στήλη του Βάαλ και κατέστρεψαν το ναό· τον μετέτρεψαν σε δημόσιο αποχωρητήριο, κι έτσι λειτουργεί μέχρι σήμερα.

²⁸Έτσι ο Ιηού ξερίζωσε τη λατρεία του Βάαλ από τον Ισραήλ.

²⁹Παρ' όλα αυτά, ο Ιηού δεν απαρνήθηκε τις αμαρτίες του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ, ο οποίος είχε παρασύρει τον Ισραήλ να αμαρτήσει, όταν λάτρεψε τα χρυσά μοσχάρια που έστησε στη Βαιθήλ και στη Δαν.

Τελευταίες πληροφορίες για τον Ιηού

³⁰Τότε ο Κύριος είπε στον Ιηού: «Επειδή έπραξες αυτό που εγώ θεωρώ σωστό κι εκπλήρωσες όλες τις επιθυμίες μου εναντίον των απογόνων του Αχάβ, οι απόγονοί σου, θα σε διαδέχονται στο θρόνο του Ισραήλ ως την τέταρτη γενιά».

³¹Ο Ιηού, όμως, δε φρόντισε να εφαρμόσει με όλη την καρδιά του το νόμο του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ, και δεν απαρνήθηκε τις αμαρτίες του Ιεροβοάμ, ο οποίος είχε παρασύρει τον Ισραήλ να αμαρτήσει.

³²Εκείνη την εποχή, ο Κύριος άρχισε να αφαιρεί εδάφη από το βασίλειο του Ισραήλ. Ο Αζαήλ, βασιλιάς της Συρίας, νίκησε τους Ισραηλίτες παντού στη χώρα τους.

³³Χάθηκαν όλες οι περιοχές ανατολικά του Ιορδάνη και νότια ως την πόλη Αροήρ, πάνω από τον ποταμό Αρνών, γνωστές ως χώρες της Γαλαάδ και της Βασάν, τις οποίες κατείχαν οι φυλές Ρουβήν, Γαδ και Μανασσή.

³⁴Η υπόλοιπη ιστορία του Ιηού, η δράση του και τα ανδραγαθήματά του, είναι όλα καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ.

³⁵Ο Ιηού πέθανε κι ενταφιάστηκε στη Σαμάρεια. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ιωάχαζ.

³⁶Ο Ιηού βασίλευσε στον Ισραήλ, στη Σαμάρεια, είκοσι οκτώ χρόνια.

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 11

Η Γοθολία εξοντώνει τους απογόνους του Δαβίδ

(Β΄ Χρ 22,10-12)

¹Η Γοθολία, μητέρα του βασιλιά Οχοζία, όταν είδε ότι ο γιος της ήταν νεκρός, διέταξε να εξοντώσουν όλους τους απογόνους της βασιλικής οικογένειας.

²Αλλά η Ιεωσεβά, κόρη του βασιλιά Ιωράμ και αδερφή του Οχοζία, άρπαξε κρυφά το γιο του αδερφού της, τον Ιωάς, ανάμεσα από τους γιους του βασιλιά που επρόκειτο να θανατωθούν, και τον έκρυψε μαζί με την παραμάννα του σ' ένα υπνοδωμάτιο του ναού. Έτσι τον γλίτωσε από τη Γοθολία.

³Ο Ιωάς έμεινε κρυμμένος μαζί με την παραμάννα του στο ναό του Κυρίου έξι χρόνια. Στο μεταξύ βασίλευε στη χώρα η Γοθολία.

Επανάσταση κατά της Γοθολίας

(Β΄ Χρ 23,1-21)

⁴Τον έβδομο χρόνο, ο ιερέας Ιεωϊαδά κάλεσε στο ναό του Κυρίου τους εκατόνταρχους των Καριτών και τους άλλους φρουρούς του ναού κι έκανε συμφωνία μαζί τους: Τους όρκισε μέσα στο ναό του Κυρίου και τους έδειξε το γιο του βασιλιά,

⁵με τις ακόλουθες οδηγίες: «Να τι θα κάνετε: » τους είπε. «Ένα τάγμα από σας αναλαμβάνει υπηρεσία το ερχόμενο Σάββατο. Κανονικά, το ένα τρίτο φυλάει σκοπιά στο ανάκτορο του βασιλιά,

⁶το άλλο τρίτο φυλάει την πύλη Σουρ, και το άλλο τρίτο την πύλη πίσω από τους φρουρούς.

⁷Τα δύο άλλα τάγματα, που δεν είναι σε υπηρεσία το ερχόμενο Σάββατο, θα έρθουν να φυλάξουν το ναό του Κυρίου, όπου βρίσκεται ο νεαρός βασιλιάς.

⁸Θα περιστοιχίζετε οπλισμένοι το βασιλιά κι όποιος σας πλησιάζει, θα θανατώνεται. Θα συνοδεύετε το βασιλιά, όπου κι αν πάει».

⁹Οι εκατόνταρχοι έκαναν όπως ακριβώς τους διέταξε ο Ιεωϊαδά: Συγκέντρωσαν καθένας τους άντρες του που επρόκειτο να αναλάβουν τη

φρουρά εκείνο το Σάββατο κι αυτούς που επρόκειτο να παραδώσουν τη φρουρά την ίδια μέρα, και παρουσιάστηκαν όλοι στον ιερέα.

¹⁰Εκείνος παρέδωσε στους εκατόνταρχους τις λόγχες και τις ασπίδες που ανήκαν στο βασιλιά Δαβίδ και βρίσκονταν στο ναό του Κυρίου.

¹¹Οι φρουροί παρατάχθηκαν καθένας με τα όπλα του στο χέρι σε ημικύκλιο, που ξεκινούσε από τη δεξιά πλευρά του ναού και κατέληγε στην αριστερή· περνούσε μπροστά από το θυσιαστήριο και μπροστά από το ναό, γύρω από το βασιλιά.

¹²Τότε ο Ιεωϊαδά έφερε έξω το γιο του βασιλιά και του φόρεσε το στέμμα, του έδωσε το έγγραφο της διαθήκης και τον ανακήρυξε βασιλιά· τον έχρισαν με λάδι και όλοι χειροκροτούσαν φωνάζοντας: «Ζήτω ο βασιλιάς!»

¹³Όταν άκουσε η Γοθολία το θόρυβο της φρουράς και του λαού, ανακατεύτηκε με το πλήθος και ήρθε στο ναό του Κυρίου.

¹⁴Εκεί είδε το νεαρό βασιλιά να στέκεται πλάι στο στύλο του ναού, σύμφωνα με το έθιμο· γύρω του στέκονταν οι αξιωματικοί και οι σαλπικτές, κι όλος ο λαός πανηγύριζε και σάλπιζε με σάλπιγγες. Τότε η Γοθολία έσκισε τα φορέματά της και φώναξε: «Προδοσία! Προδοσία!»

¹⁵Ο ιερέας Ιεωϊαδά έδωσε διαταγή στους εκατόνταρχους που διοικούσαν τους στρατιώτες της φρουράς να την βγάλουν έξω από τις γραμμές των φρουρών. «Κι αν κανείς την ακολουθήσει», τους είπε, «θανατώστε τον κι αυτόν» –δεν ήθελε να σκοτώσουν τη Γοθολία μέσα στο ναό του Κυρίου.

¹⁶Τη συνέλαβαν, λοιπόν, τη στιγμή που έφτανε στα ανάκτορα από την πύλη των Αλόγων, και τη θανάτωσαν επί τόπου.

¹⁷Ο Ιεωϊαδά μεσολάβησε ανάμεσα στον Κύριο από τη μια μεριά, στο βασιλιά και το λαό, από την άλλη, να συνομολογηθεί μια συμφωνία, ότι ο λαός θα ανήκει στον Κύριο. Έκανε επίσης συμφωνία ανάμεσα στο βασιλιά και στο λαό του.

¹⁸Τότε το πλήθος κατευθύνθηκε στο ναό του Βάαλ και τον γκρέμισαν εντελώς· κατέστρεψαν τα θυσιαστήριά του και τα είδωλά του και θανάτωσαν τον Ματθάν, ιερέα του Βάαλ, εκεί μπροστά στα θυσιαστήρια. Έπειτα ο Ιεωϊαδά διόρισε φρουρούς στο ναό του Κυρίου.

¹⁹Συγκέντρωσε τους εκατόνταρχους, τους Καρίτες, τους υπόλοιπους φρουρούς του ναού, και το λαό και οδήγησαν το βασιλιά από το ναό του Κυρίου μέσα από την πύλη των φρουρών στα ανάκτορα. Κι όταν ο Ιωάς κάθισε στο βασιλικό θρόνο,

²⁰όλος ο λαός της χώρας ξέσπασε σε πανηγυρισμούς. Έτσι, μετά τη θανάτωση της Γοθολίας μπροστά στα ανάκτορα, η πόλη βρήκε πάλι την ησυχία της.

Β΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ΄) 12

Η βασιλεία του Ιωάς στον Ιούδα

(Β΄ Χρ 24,1-3)

¹Ο Ιωάς έγινε βασιλιάς σε ηλικία επτά ετών,

²το έβδομο έτος της βασιλείας του Ιηού στον Ισραήλ και βασίλευσε σαράντα χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Σιβιά και καταγόταν από τη Βέερ-Σεβά.

³Ο Ιωάς ενεργούσε σύμφωνα με τη θέληση του Κυρίου όλα τα χρόνια του, όσο τον καθοδηγούσε ο ιερέας Ιεωϊαδά.

⁴Ωστόσο, οι ιεροί τόποι δεν καταργήθηκαν. Ο λαός συνέχιζε να προσφέρει εκεί θυσίες ζώων και θυμιάματα.

Ο Ιωάς φροντίζει για τις επισκευές του ναού

(Β΄ Χρ 24,4-14)

⁵Μια μέρα ο Ιωάς είπε στους ιερείς: «Όλο το χρήμα που προσφέρεται στο ναό του Κυρίου, είτε αυτό αποτελεί ατομική φορολογική υποχρέωση είτε αυτοπροαίρετη συνεισφορά,

⁶θα πρέπει να το παίρνετε εσείς, καθένας σας από κείνους που εξυπηρετεί στο ναό, και θα το διαθέτετε για να κάνετε επισκευές στο ναό, όπου χρειάζεται».

⁷Αλλά το εικοστό τρίτο έτος της βασιλείας του Ιωάσ οι ιερείς δεν είχαν κάνει ακόμα τις επισκευές του ναού.

⁸Γι' αυτό ο βασιλιάς κάλεσε τον ιερέα Ιεωϊαδά και τους άλλους ιερείς και τους είπε: «Γιατί δε φροντίσατε να γίνουν οι επισκευές του ναού; Από 'δω και πέρα δε θα παίρνετε εσείς τα χρήματα απ' αυτούς που εξυπηρετείτε, αλλά θα τα βάζουν οι ίδιοι κατά μέρος για να διατεθούν για τις επισκευές του ναού».

⁹Έτσι οι ιερείς συμφώνησαν να μην παίρνουν πια οι ίδιοι χρήματα από το λαό ούτε να ασχολούνται με τις επισκευές του ναού.

¹⁰Ο Ιεωϊαδά πήρε ένα κιβώτιο, άνοιξε μια τρύπα στο σκέπασμά του και το έβαλε πλάι στο στύλο, δεξιά από την είσοδο του ναού και οι φρουροί της πύλης έβαζαν μέσα σ' αυτό όλα τα χρήματα που προσφέρονταν στο ναό του Κυρίου.

¹¹Όταν έβλεπαν ότι γέμιζε το κιβώτιο, ο γραμματέας του βασιλιά κι ο αρχιερέας έρχονταν και μετρούσαν τα χρήματα και τα έβαζαν σε σακιά.

¹²Έπειτα έδιναν τα μετρημένα χρήματα στους επιστάτες και στους επόπτες του έργου κι εκείνοι πλήρωναν τους εργάτες του ναού: τους ξυλουργούς, τους οικοδόμους

¹³τους μαραγκούς και τους μαρμαράδες για να αγοράζουν ξύλα και πέτρες από τα λατομεία ή ό, τι άλλο χρειαζόταν για τις επισκευές του ναού.

¹⁴Αλλά με τα χρήματα αυτά δεν κατασκευάστηκαν για το ναό του Κυρίου ασημένιες λεκάνες, λυχνοψάλιδα, θυμιατήρια, σάλπιγγες ή άλλα σκεύη, χρυσά ή αργυρά.

¹⁵Δίνονταν αποκλειστικά σ' εκείνους που εκτελούσαν το έργο, και αυτοί τα διέθεταν για τις επισκευές του ναού.

¹⁶Εξάλλου δεν ζητούσαν λογαριασμό από τους ανθρώπους στους οποίους έδιναν τα χρήματα για να πληρώνουν τους εργάτες, γιατί τα διαχειρίζονταν τίμια.

17Τα χρήματα που προσφέρονταν αντί για θυσία εξιλέωσης και αντί για θυσία επανόρθωσης, δεν έμπαιναν στο ναό του Κυρίου, αλλά ανήκαν στους ιερείς.

Ο Ιωάς γλιτώνει την Ιερουσαλήμ

(Β΄ Χρ 24,23-24)

18Την εποχή εκείνη ήρθε ο Αζαήλ, βασιλιάς των Συρίων, και πολέμησε εναντίον της Γαθ και την κυρίευσε. Μετά αποφάσισε να πολεμήσει και εναντίον της Ιερουσαλήμ.

19Τότε ο βασιλιάς Ιωάς πήρε όλα τα αφιερώματα των προγόνων του, βασιλιάδων του Ιούδα, Ιωσαφάτ, Ιωράμ και Οχοζία, καθώς και τα δικά του, και όλο το χρυσό, που βρισκόταν στα θησαυροφυλάκια του ναού του Κυρίου και στα ανάκτορα, και τα έστειλε στον Αζαήλ. Έτσι ο Αζαήλ έφυγε από την Ιερουσαλήμ.

Θάνατος του Ιωάς και ο διάδοχός του

(Β΄ Χρ 24,25-26)

20Η υπόλοιπη ιστορία του Ιωάς και η δράση του είναι όλα καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα.

21-22Οι αξιωματούχοι του συνωμότησαν εναντίον του. Δυο απ' αυτούς, ο Ιωζαβάδ γιος του Σμεάθ και ο Ιωζαβάδ γιος του Σωμήρ, τον δολοφόνησαν στη Βαιθ-Μιλλώ, που βρίσκεται στο δρόμο που κατεβαίνει προς τη Σιλλά. Τον ενταφίασαν μαζί με τους προγόνους του στην Πόλη Δαβίδ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του Αμασίας.

Β΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ΄) 13

Η βασιλεία του Ιωάχαζ στον Ισραήλ

1Το εικοστό τρίτο έτος της βασιλείας του Ιωάς, γιου του Οχοζία, στον Ιούδα, άρχισε να βασιλεύει στον Ισραήλ, στη Σαμάρεια, ο Ιωάχαζ, γιος του Ιηού. Αυτός βασίλευσε δεκαεφτά χρόνια

2κι έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο· δεν έπαψε να επαναλαμβάνει τις αμαρτίες του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ, ο οποίος είχε παρασύρει τον Ισραήλ να αμαρτήσει.

³Γι' αυτό ο Κύριος ήταν πολύ οργισμένος εναντίον των Ισραηλιτών και τους παρέδινε συνεχώς στην εξουσία του Αζαήλ, βασιλιά των Συρίων, και στην εξουσία του γιου του, του Βεν-Αδάδ.

⁴Ο Ιωάχαζ όμως επικαλέστηκε τον Κύριο κι εκείνος τον άκουσε. Είδε την καταπίεση που υφίστατο ο λαός Ισραήλ από το Σύριο βασιλιά

⁵και τους έστειλε έναν ελευθερωτή, ο οποίος τους απάλλαξε από την κυριαρχία των Συρίων. Έτσι οι Ισραηλίτες μπορούσαν να ζουν στα σπίτια τους, όπως και προηγουμένως.

⁶Ωστόσο κι αυτοί δεν αποκήρυξαν τις αμαρτίες της οικογένειας του Ιεροβοάμ, ο οποίος είχε παρασύρει τον Ισραήλ να αμαρτήσει, αλλά τις επανέλαβαν· έτσι διατηρήθηκε η ξύλινη λατρευτική στήλη στη Σαμάρεια.

⁷Στον Ιωάχαζ δεν είχαν απομείνει από το στρατό περισσότεροι από πενήντα ιππείς, δέκα άρματα και δέκα χιλιάδες πεζοί. Ο βασιλιάς των Συρίων τους είχε εξοντώσει και τους είχε διασκορπίσει σαν το χώμα στο δρόμο.

⁸Η υπόλοιπη ιστορία του Ιωάχαζ, η δράση του και τα ανδραγαθήματά του είναι όλα καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ.

⁹Όταν πέθανε τον έθαψαν στη Σαμάρεια και τον διαδέχτηκε στο θρόνο ο γιος του ο Ιωάς.

Η βασιλεία του Ιωάς στον Ισραήλ

¹⁰Το τριακοστό έβδομο έτος της βασιλείας του Ιωάς στον Ιούδα, βασιλιάς του Ισραήλ στη Σαμάρεια έγινε ο Ιωάς, γιος του Ιωάχαζ. Αυτός βασίλεψε δεκαέξι χρόνια

¹¹κι έκανε ό, τι δυσареστούσε τον Κύριο. Δεν έπαψε να επαναλαμβάνει όλες τις αμαρτίες του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ, ο οποίος είχε παρασύρει τον Ισραήλ να αμαρτήσει.

¹²Η υπόλοιπη ιστορία του Ιωάς είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ. Εκεί αναφέρεται όλη η δράση του και

η ανδρεία του με την οποία πολέμησε εναντίον του Αμασία, βασιλιά του Ιούδα.

13Όταν ο Ιωάς πέθανε, ενταφιάστηκε στη Σαμάρεια μαζί με τους υπόλοιπους βασιλιάδες του Ισραήλ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο Ιεροβοάμ.

Η τελευταία προφητεία του Ελισαίου και ο θάνατός του

14Όταν ο προφήτης Ελισαίος προσβλήθηκε από την αρρώστια από την οποία και πέθανε, ήρθε να τον επισκεφθεί ο Ιωάς, βασιλιάς του Ισραήλ. Ο Ιωάς έκλαιγε μπροστά στον Ελισαίο και του έλεγε: «Πατέρα μου, πατέρα μου! Εσύ είσαι το άρμα και ο αρματηλάτης του Ισραήλ! »

15-16Τότε ο Ελισαίος του είπε: «Πάρε στο χέρι σου το τόξο σου και βέλη». Ο βασιλιάς του Ισραήλ τα πήρε, κι ο προφήτης τού είπε: «Βάλε το χέρι σου πάνω στο τόξο». Ο βασιλιάς το έβαλε. Έπειτα ο Ελισαίος έβαλε τα χέρια του πάνω στα χέρια του βασιλιά

17και του είπε: «Άνοιξε το ανατολικό παράθυρο». Το άνοιξε κι ο Ελισαίος είπε: «Τόξευσε». Και τόξευσε. Τότε ο Ελισαίος είπε: «Εσύ είσαι το βέλος της νίκης του Κυρίου εναντίον των Συρίων, γιατί εσύ θα πολεμήσεις εναντίον τους στην Αφέκ, ώσπου να τους εξοντώσεις».

18Ύστερα είπε πάλι ο Ελισαίος: «Πάρε τα βέλη». Ο βασιλιάς του Ισραήλ τα πήρε κι ο προφήτης τού είπε: «Χτύπα πάνω στο έδαφος». Εκείνος χτύπησε τρεις φορές και σταμάτησε.

19Τότε ο άνθρωπος του Θεού οργίσθηκε εναντίον του και του είπε: «Έπρεπε να χτυπήσεις πέντε κι έξι φορές! Τότε θα νικούσες ολοσχερώς τους Συρίους και θα τους εξόντωνες· τώρα όμως μόνο τρεις φορές θα τους νικήσεις».

Θάνατος του Ελισαίου Ζωηφόρος δύναμη από τον τάφο του Ελισαίου

20Ο Ελισαίος πέθανε και τον έθαψαν. Κάθε χρόνο, την άνοιξη, έμπαιναν στη χώρα Μωαβίτες επιδρομείς.

21Κάποτε, εκεί που έθαβαν έναν άνθρωπο, είδαν ξαφνικά μία ομάδα επιδρομέων· τότε έριξαν βιαστικά το πτώμα μέσα στον τάφο του Ελισαίου κι

έφυγαν. Μόλις όμως ήρθε σ' επαφή με τα οστά του Ελισαίου ο νεκρός, ζωντάνεψε και στάθηκε στα πόδια του.

Εκπλήρωση της τελευταίας προφητείας του Ελισαίου

²²Ο βασιλιάς των Συρίων Αζαήλ καταδυνάστευε το λαό του Ισραήλ, όλο τον καιρό της βασιλείας του Ιωάχαζ.

²³Ο Κύριος όμως τους έδειξε την καλοσύνη του, τους σπλαχνίστηκε και τους βοήθησε, λόγω της διαθήκης του με τον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ· δεν τους κατέστρεψε ούτε τους απέρριψε μέχρι σήμερα.

²⁴Όταν πέθανε ο Αζαήλ, τον διαδέχτηκε στο θρόνο ο γιος του ο Βεν-Αδάδ.

²⁵Ο Ιωάς, γιος του Ιωάχαζ, νίκησε τρεις φορές το Βεν-Αδάδ και ανέκτησε τις πόλεις του Ισραήλ, που εκείνος είχε κυριέψει στον πόλεμο με τον Ιωάχαζ, πατέρα του Ιωάς.

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 14

Η βασιλεία του Αμασίας στον Ιούδα

(Β' Χρ 25,1-4.11-12)

¹Το δεύτερο έτος της βασιλείας του Ιωάς, γιου του Ιωάχαζ, στον Ισραήλ, βασιλιάς στον Ιούδα έγινε ο Αμασίας, γιος του Ιωάς,

²σε ηλικία είκοσι πέντε ετών, και βασίλευσε είκοσι εννέα χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του καταγόταν από την Ιερουσαλήμ και ονομαζόταν Ιεωαδδάν.

³Ο Αμασίας έπραξε το σωστό ενώπιον του Κυρίου, όχι όμως όπως ο Δαβίδ, ο προπάτοράς του· συμπεριφέρθηκε όπως ακριβώς ο Ιωάς, ο πατέρας του.

⁴Οι ιεροί τόποι δεν καταργήθηκαν και ο λαός εξακολουθούσε ακόμη να προσφέρει εκεί θυσίες και θυμίαμα.

⁵Αμέσως μόλις σταθεροποιήθηκε η βασιλεία του, θανάτωσε τους αξιωματούχους του, που είχαν σκοτώσει το βασιλιά Ιωάς, τον πατέρα του.

⁶Δε θανάτωσε όμως και τα παιδιά τους, εφαρμόζοντας αυτό που είναι γραμμένο στο βιβλίο του νόμου του Μωυσή, όπου ο Κύριος διέταξε: «Δεν πρέπει να τιμωρούνται με θάνατο οι γονείς για τις αμαρτίες των παιδιών

τους, ούτε τα παιδιά για τις αμαρτίες των γονιών τους. Ο καθένας θα τιμωρείται με θάνατο μόνο για τη δική του αμαρτία».

⁷Ο Αμασίας σκότωσε επίσης δέκα χιλιάδες Εδωμίτες στην κοιλάδα του Άλατος. Στη διάρκεια της μάχης κυρίεψε την πόλη Σελά και τη μετονόμασε σε Ιοκθεήλ, όπως και ονομάζεται μέχρι σήμερα.

Ήττα του Αμασία από το βασιλιά του Ισραήλ

(Β΄ Χρ 25,17-24)

⁸Έπειτα, ο Αμασίας, έστειλε αγγελιοφόρους στο βασιλιά του Ισραήλ Ιωάς, γιο του Ιωάχαζ και εγγονό του Ιηού, και του έλεγε: «Έλα ν' αναμετρηθούμε! »

⁹Αλλά ο Ιωάς απάντησε στον Αμασία: «Το αγκάθι του Λιβάνου παράγγειλε στον κέδρο του Λιβάνου: “δώσε τη θυγατέρα σου γυναίκα στο γιο μου”. Αλλά ένα άγριο ζώο του Λιβάνου πέρασε και καταπάτησε το αγκάθι.

¹⁰Πράγματι, νίκησες τους Εδωμίτες κι αυτό σε κάνει να περηφανεύεσαι· κάτσε εκεί που είσαι κι απόλαυσε τη δόξα σου! Γιατί θες να προκαλέσεις συμφορά; Γιατί να σκοτωθείς εσύ και μαζί σου να ταλαιπωρηθεί κι ο λαός του Ιούδα; »

¹¹Αλλά ο Αμασίας δεν άκουγε τίποτα. Έτσι ο Ιωάς, βασιλιάς του Ισραήλ, πήγε κι αναμετρήθηκε με τον Αμασία, βασιλιά του Ιούδα, στη Βαιθ-Σεμές, πόλη που ανήκει στο βασίλειο του Ιούδα.

¹²Ο στρατός του Ιούδα νικήθηκε από αυτόν του Ισραήλ και οι στρατιώτες έφυγαν καθένας για το σπίτι του.

¹³Ο Ιωάς έπιασε αιχμάλωτο τον Αμασία, στη Βαιθ-Σεμές. Από 'κει ήρθε στην Ιερουσαλήμ και γκρέμισε το τείχος της πόλης από την πύλη του Εφραΐμ ως την πύλη της Γωνίας, σε μήκος περίπου τετρακοσίων πηχών.

¹⁴Πήρε ακόμα όλο το χρυσάφι, το ασήμι και τα σκεύη που βρέθηκαν στο ναό του Κυρίου και στα θησαυροφυλάκια των ανακτόρων· πήρε μαζί του και ομήρους και γύρισε στη Σαμάρεια.

Θάνατος του Ιωάς βασιλιά του Ισραήλ και ο διάδοχός του

¹⁵Η υπόλοιπη ιστορία του Ιωάς είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ. Εκεί αναφέρεται όλη η δράση του, τα κατορθώματά του και ο πόλεμος που έκανε εναντίον του Αμασία, βασιλιά του Ιούδα.

¹⁶Ο Ιωάς πέθανε κι ενταφιάστηκε στη Σαμάρεια μαζί με τους βασιλιάδες του Ισραήλ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ιεροβοάμ.

**Θάνατος του Αμασία
Ο Αζαρίας βασιλιάς στον Ιούδα**
(Β΄ Χρ 25,25–26,2)

¹⁷Μετά το θάνατο του Ιωάς, γιου του Ιωάχαζ και βασιλιά του Ισραήλ, ο Αμασίας, γιος του Ιωάς και βασιλιάς του Ιούδα, έζησε δεκαπέντε χρόνια.

¹⁸Η υπόλοιπη ιστορία του Αμασία είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα.

¹⁹Όταν εκδηλώθηκε εναντίον του συνωμοσία στην Ιερουσαλήμ, αυτός κατέφυγε στη Λαχίς· τον καταδίωξαν όμως στη Λαχίς και τον σκότωσαν εκεί.

²⁰Έπειτα έφεραν τη σορό του στην Ιερουσαλήμ πάνω σε άμαξα που την έσερναν πολλά άλογα και τον έθαψαν μαζί με τους προγόνους του στην Πόλη Δαβίδ.

²¹Ο Αζαρίας, γιος του Αμασία, ήταν τότε δεκαέξι ετών κι ο λαός του Ιούδα έκανε αυτόν βασιλιά στη θέση του πατέρα του.

²²Αυτός, μετά το θάνατο του πατέρα του, ανέκτησε υπέρ του Ιούδα την πόλη Ελάθ και την ανοικοδόμησε.

Η βασιλεία του Ιεροβοάμ Β΄ στον Ισραήλ

²³Το δέκατο πέμπτο έτος της βασιλείας του Αμασία, γιου του Ιωάς, στον Ιούδα, βασιλιάς στη Σαμάρεια έγινε ο Ιεροβοάμ, γιος του Ιωάς, βασιλιά του Ισραήλ. Ο Ιεροβοάμ βασίλευσε σαράντα ένα χρόνια

²⁴κι έπραξε ό, τι δυσареσει τον Κύριο. Επανελάβε όλες τις αμαρτίες του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ, ο οποίος είχε παρασύρει το λαό Ισραήλ να αμαρτήσει.

²⁵Αποκατέστησε τα όρια του βασιλείου του Ισραήλ από την είσοδο της Χαμάθ ως τη Νεκρά Θάλασσα, σύμφωνα με το λόγο του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ, που τον είχε αναγγείλει ο δούλος του ο Ιωνάς, γιος του Αμαθί και προφήτης από τη Γαθ-Χέφερ.

²⁶Πράγματι, ο Κύριος είχε δει την τραγική θλίψη του Ισραήλ, γιατί δεν υπήρχε κανείς να βοηθήσει το λαό, δούλος ή ελεύθερος.

²⁷Αλλά δεν ήταν απόφαση του Κυρίου να σβήσει το όνομα του Ισραήλ από την υφήλιο, κι έτσι τους βοήθησε με τον Ιεροβοάμ, γιο του Ιωάς.

²⁸Η υπόλοιπη ιστορία του Ιεροβοάμ είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ. Εκεί αναφέρονται όλη η δράση του καθώς και η γενναιότητα και ο τρόπος με τον οποίο πολέμησε και επανέκτησε για τον Ισραήλ τη Δαμασκό και τη Χαμάθ, που ως τότε ανήκαν στο βασίλειο του Ιούδα.

²⁹Ο Ιεροβοάμ πέθανε κι ενταφιάστηκε μαζί με τους προγόνους του, τους βασιλιάδες του Ισραήλ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ζαχαρίας.

Β΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ΄) 15

Η βασιλεία του Αζαρία (Ουζζία) στον Ιούδα

(Β΄ Χρ 26,1-23)

¹Το εικοστό έβδομο έτος της βασιλείας του Ιεροβοάμ στον Ισραήλ, βασιλιάς στον Ιούδα έγινε ο Αζαρίας, γιος του βασιλιά Αμασία,

²σε ηλικία δεκαέξι ετών, και βασίλευσε πενήντα δύο χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόνταν Ιεχαλία και καταγόταν από την Ιερουσαλήμ.

³Ο Αζαρίας έκανε το σωστό ενώπιον του Κυρίου, όπως ακριβώς είχε κάνει κι ο Αμασίας, ο πατέρας του.

⁴Αλλά οι ιεροί τόποι δεν καταργήθηκαν και ο λαός πρόσφερε εκεί θυσίες και θυμιάματα.

⁵Γι' αυτό κι ο Κύριος έστειλε στο βασιλιά μια βαριά αρρώστια: Προσβλήθηκε από λέπρα κι έμεινε έτσι ως το θάνατό του. Ήταν αναγκασμένος να κάθεται

σε απομόνωση, κι έτσι ο γιος του ο Ιωθάμ ήταν επικεφαλής του ανακτόρου και κυβερνούσε το λαό της χώρας.

⁶Η υπόλοιπη ιστορία του Αζαρία και η δράση του είναι όλα καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα.

⁷Ο Αζαρίας πέθανε και τον έθαψαν μαζί με τους προγόνους του στην Πόλη Δαβίδ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ιωθάμ.

Η βασιλεία του Ζαχαρία στον Ισραήλ

⁸Το τριακοστό όγδοο έτος της βασιλείας του Αζαρία στον Ιούδα, βασιλιάς του Ισραήλ, στη Σαμάρεια, έγινε για έξι μήνες ο Ζαχαρίας, γιος του Ιεροβοάμ.

⁹Ο Ζαχαρίας έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, όπως είχαν κάνει και οι πρόγονοί του· δεν απέφυγε να επαναλάβει τις αμαρτίες του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ, ο οποίος είχε παρασύρει τον Ισραήλ να αμαρτήσει.

¹⁰Εναντίον του συνωμότησε ο Σαλλούμ, γιος του Ιαβίς. Του επιτέθηκε στην Ιβλεάμ, τον σκότωσε και βασίλεψε αυτός στη θέση του.

¹¹Η υπόλοιπη ιστορία του Ζαχαρία είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ.

¹²Έτσι εκπληρώθηκε ό, τι είχε πει ο Κύριος στον Ιηού: «Οι απόγονοί σου ως την τέταρτη γενιά θα καθίσουν στο θρόνο του Ισραήλ».

Η βασιλεία του Σαλλούμ στον Ισραήλ

¹³Ο Σαλλούμ, γιος του Ιαβίς, έγινε βασιλιάς το τριακοστό ένατο έτος της βασιλείας του Αζαρία στον Ιούδα, και βασίλεψε ένα μήνα στη Σαμάρεια.

¹⁴Ο Μεναχέμ, γιος του Γαδί, ήρθε από την Τιρσά, μπήκε στη Σαμάρεια και νίκησε εκεί το Σαλλούμ. Τον σκότωσε και βασίλεψε αυτός στη θέση του.

¹⁵Η υπόλοιπη ιστορία του Σαλλούμ και η συνωμοσία που έκανε, είναι όλα καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ.

¹⁶Μετά ο Μεναχέμ επιτέθηκε στην Τιρσά και σκότωσε όλους όσους βρίσκονταν στην πόλη και στη γύρω περιοχή, γιατί δεν παραδίνονταν. Κατέστρεψε την πόλη και ξεκοίλιασε όλες τις έγκυες γυναίκες.

Η βασιλεία του Μεναχέμ στον Ισραήλ

17Ο Μεναχέμ, γιος του Γαδί, έγινε βασιλιάς του Ισραήλ στη Σαμάρεια, για δέκα χρόνια, το τριακοστό ένατο έτος της βασιλείας του Αζαρία στον Ιούδα.

18Έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο· δεν απέφυγε να επαναλάβει τις αμαρτίες του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ, ο οποίος είχε παρασύρει τον Ισραήλ να αμαρτήσει.

19Τον καιρό της βασιλείας του, ο Φουλ, βασιλιάς της Ασσυρίας, βγήκε σε εκστρατεία εναντίον της χώρας· κι ο Μεναχέμ του έδωσε χίλια τάλαντα ασήμι για να τον έχει με το μέρος του, ώστε να στερεώσει τη βασιλική εξουσία στα χέρια του.

20Ο Μεναχέμ πήρε το ασήμι από το λαό του Ισραήλ, δηλαδή από όλους τους πλούσιους, πενήντα σίκλους ασήμι από τον καθέναν, και το έδωσε στο βασιλιά της Ασσυρίας. Έτσι αυτός έφυγε από τη χώρα για την πατρίδα του.

21Η υπόλοιπη ιστορία του Μεναχέμ και η δράση του είναι όλα καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ.

22Όταν πέθανε ο Μεναχέμ, τον διαδέχτηκε στο θρόνο ο γιος του ο Πεκαχίας.

Η βασιλεία του Πεκαχία στον Ισραήλ

23Το πεντηκοστό έτος της βασιλείας του Αζαρία στον Ιούδα, βασιλιάς του Ισραήλ στη Σαμάρεια έγινε ο Πεκαχίας, γιος του Μεναχέμ, για δύο χρόνια.

24Αυτός έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο· δεν απέφυγε να επαναλάβει τις αμαρτίες του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ, ο οποίος είχε παρασύρει το λαό του Ισραήλ να αμαρτήσει.

25Συνωμότησε όμως εναντίον του ο υπασπιστής του ο Φεκάχ, γιος του Ρεμαλία, και τον σκότωσε στη Σαμάρεια, στον πύργο των ανακτόρων. Μαζί του ήταν και πενήντα Γαλααδίτες. Αφού τον σκότωσε, βασίλεψε αυτός στη θέση του.

26Η υπόλοιπη ιστορία του Πεκαχία και η δράση του είναι όλα καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ.

Η βασιλεία του Φεκάχ στον Ισραήλ

²⁷Στο πενήτηκοστό δεύτερο έτος της βασιλείας του Αζαρία στον Ιούδα, βασιλιάς του Ισραήλ στη Σαμάρεια έγινε ο Φεκάχ, γιος του Ρεμαλία, για είκοσι χρόνια.

²⁸Ο Φεκάχ έπραξε ό, τι δυσάρεστέ τον Κύριο· δεν απέφυγε να επαναλάβει τις αμαρτίες του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ, ο οποίος είχε παρασύρει το λαό Ισραήλ να αμαρτήσει.

²⁹Τον καιρό της βασιλείας του Φεκάχ στον Ισραήλ, ο βασιλιάς της Ασσυρίας Τιγλάθ-Πιλέσερ, ήρθε και κυρίεψε την Ιών, την Αβέλ-Βαιθ-Μααχά, την Ιανώχ, την Κεδές, την Ασώρ, τη Γαλαάδ, τη Γαλιλαία, όλη την περιοχή της φυλής Νεφθαλί. Τους κατοίκους των τους οδήγησε αιχμαλώτους στην Ασσυρία.

³⁰Τότε ο Ωσηέ, ο γιος του Ηλά, συνωμότησε εναντίον του Φεκάχ, γιου του Ρεμαλία, τον νίκησε και τον σκότωσε, κι έγινε αυτός βασιλιάς στη θέση του, το εικοστό έτος της βασιλείας του Ιωθάμ, γιου του Αζαρία.

³¹Η υπόλοιπη ιστορία του Φεκάχ και η δράση του είναι όλα καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ.

Η βασιλεία του Ιωθάμ στον Ιούδα

(Β΄ Χρ 27,1-9)

³²Το δεύτερο έτος της βασιλείας στον Ισραήλ του Φεκάχ, γιου του Ρεμαλία, βασιλιάς στον Ιούδα έγινε ο Ιωθάμ, γιος του Αζαρία, βασιλιά του Ιούδα,

³³σε ηλικία είκοσι πέντε ετών. Βασίλευσε δεκαέξι χρόνια στην Ιερουσαλήμ· η μητέρα του ονομαζόταν Ιερουσα και ήταν κόρη του Σαδώκ.

³⁴Ο Ιωθάμ έπραξε το σωστό ενώπιον του Κυρίου, όπως ακριβώς είχε κάνει ο πατέρας του, ο Αζαρίας.

³⁵Αλλά οι ιεροί τόποι δεν καταργήθηκαν, και ο λαός συνέχιζε να προσφέρει εκεί θυσίες και θυμιάματα. Αυτός έχτισε την άνω πύλη του ναού του Κυρίου.

³⁶Η υπόλοιπη ιστορία του Ιωθάμ και η δράση του είναι όλα γραμμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα.

³⁷Τον καιρό της βασιλείας του Ιωθάμ, ο Κύριος άρχισε να στέλνει εναντίον του βασιλείου του Ιούδα, τον Ρεσίν, βασιλιά των Συρίων, και τον Φεκάχ, γιο του Ρεμαλία.

³⁸Ο Ιωθάμ πέθανε κι ενταφιάστηκε με τους προγόνους του στην Πόλη Δαβίδ, του προπάτορά του. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Άχαζ.

Β΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ΄) 16

Η βασιλεία του Άχαζ στον Ιούδα

(Β΄ Χρ 28,1-4)

¹Το δέκατο έβδομο έτος της βασιλείας του Φεκάχ, γιου του Ρεμαλία, στον Ισραήλ, βασιλιάς στον Ιούδα έγινε ο Άχαζ, γιος του Ιωθάμ,

²σε ηλικία είκοσι ετών. Βασίλευσε στην Ιερουσαλήμ δεκαέξι χρόνια, αλλά δεν έπραξε το σωστό ενώπιον του Κυρίου, του Θεού του, όπως είχε κάνει ο Δαβίδ, ο πρόγονός του.

³Ακολούθησε το κακό παράδειγμα των βασιλιάδων του Ισραήλ· έφτασε μάλιστα στο σημείο να προσφέρει το γιο του ολοκαύτωμα στα είδωλα, σύμφωνα με τα βδελυρά έθιμα των εθνών εκείνων, που ο Κύριος τα είχε διώξει από τη χώρα τους για να κατοικήσουν οι Ισραηλίτες.

⁴Επίσης πρόσφερε θυσίες και θυμιάματα στους ιερούς τόπους, πάνω στους λόφους, κάτω από τις σκιές των δέντρων.

Ο Άχαζ απευθύνεται στο βασιλιά των Ασσυρίων για βοήθεια

(Β΄ Χρ 28,5-8.16-21)

⁵Εκείνη την εποχή ο Ρεσίν, βασιλιάς της Συρίας και ο Φεκάχ, γιος του Ρεμαλία και βασιλιάς του Ισραήλ, ήρθαν να πολεμήσουν τον Άχαζ. Τον πολιορκήσαν μέσα στην Ιερουσαλήμ, αλλά δεν μπόρεσαν να τον νικήσουν.

⁶(Την ίδια εποχή, ο βασιλιάς της Εδώμ, ανακατέλαβε την Ελάθ για λογαριασμό της χώρας του. Έδιωξε τους υπηκόους του Ιούδα από την πόλη, και ήρθαν κι εγκαταστάθηκαν σ' αυτήν Εδωμίτες, οι οποίοι και παραμένουν εκεί μέχρι σήμερα).

⁷Τότε ο Άχαζ έστειλε μήνυμα στο βασιλιά της Ασσυρίας, τον Τιγλάθ-Πιλέσερ, και του έλεγε: «Εγώ είμαι δούλος σου και γιος σου· έλα να με γλιτώσεις από

το βασιλιά της Συρίας κι από το βασιλιά του Ισραήλ, που επιτίθενται εναντίον μου».

⁸Πήρε μάλιστα το ασήμι και το χρυσάφι που βρίσκονταν στο ναό του Κυρίου και στα θησαυροφυλάκια των ανακτόρων και τα έστειλε δώρο στο βασιλιά της Ασσυρίας.

⁹Έτσι ο βασιλιάς της Ασσυρίας τον άκουσε: Πήγε κι επιτέθηκε στην πόλη της Δαμασκού, την κυρίεψε και οδήγησε τους κατοίκους της αιχμαλώτους στην Κίρα· τον Ρεσίν τον σκότωσε.

Ο Άχαζ επιφέρει αλλαγές στο ναό (Β΄ Χρ 28,23-25)

¹⁰Όταν ο βασιλιάς Άχαζ πήγε στη Δαμασκό για να συναντήσει τον Τιγλάθ-Πιλέσερ, είδε το θυσιαστήριο στο ναό της Δαμασκού. Έστειλε, λοιπόν, στον ιερέα Ουρία το σχέδιο εκείνου του θυσιαστηρίου και τις διαστάσεις του με κάθε λεπτομέρεια.

¹¹Ο Ουρίας έχτισε ένα θυσιαστήριο, σύμφωνα με τις οδηγίες που του έστειλε ο βασιλιάς Άχαζ, και μάλιστα το κατασκεύασε προτού ο βασιλιάς έρθει από τη Δαμασκό.

¹²Όταν γύρισε ο βασιλιάς και είδε το θυσιαστήριο, το πλησίασε

¹³και πρόσφερε ο ίδιος ολοκαύτωμα, μαζί και την αναίμακτη θυσία· έκανε τη σπονδή του κρασιού και ράντισε το θυσιαστήριο με το αίμα των θυσιών κοινωνίας.

¹⁴Έπειτα διέταξε και μετέφεραν το χάλκινο θυσιαστήριο, το αφιερωμένο στον Κύριο: από την πρόσοψη του ναού όπου βρισκόταν, το τοποθέτησαν δίπλα στο νέο θυσιαστήριο, προς βορράν, ώστε να μην είναι ανάμεσα στο νέο θυσιαστήριο και στο ναό του Κυρίου.

¹⁵Τέλος ο βασιλιάς Άχαζ έδωσε στον ιερέα Ουρία τη διαταγή: «Πάνω στο μεγάλο θυσιαστήριο θα προσφέρεις το πρωινό ολοκαύτωμα και τη βραδινή αναίμακτη θυσία, το ολοκαύτωμα του βασιλιά και τις δικές του αναίμακτες θυσίες, καθώς και τα ολοκαυτώματα όλου του λαού της χώρας, τις

αναίμακτες θυσίες τους και τις σπονδές τους. Επίσης πάνω στο νέο θυσιαστήριο θα ρίχνεις το αίμα και του ολοκαυτώματος και των άλλων θυσιών. Όσο για το χάλκινο θυσιαστήριο, αυτό θα το χρησιμοποιώ εγώ για να παίρνω πάνω σ' αυτό απάντηση από τον Κύριο».

¹⁶Ο Ουρίας έκανε ό, τι τον διέταξε ο βασιλιάς.

¹⁷Επίσης με διαταγή του βασιλιά Άχαζ έσπασαν τις άκρες των βάσεων και ξεκόλλησαν τους λουτήρες από τις βάσεις τους. Κατέβασαν και τη «θάλασσα» από τα χάλκινα βόδια που πάνω τους στηριζόταν, και την τοποθέτησαν κατ' ευθείαν πάνω στο λιθόστρωτο.

¹⁸Τέλος ο Άχαζ, για να ευχαριστήσει το βασιλιά της Ασσυρίας, κατήργησε τη «Στοά του Σαββάτου», που οδηγούσε στο εσωτερικό του ναού, και την «Είσοδο του Βασιλιά», που βρισκόταν απ' έξω.

Θάνατος του Άχαζ και ο διάδοχος του θρόνου

(Β' Χρ 28,26-27)

¹⁹Η υπόλοιπη ιστορία του Άχαζ είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα.

²⁰Ο Άχαζ πέθανε κι ενταφιάστηκε μαζί με τους προγόνους του στην Πόλη Δαβίδ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Εζεκίας.

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 17

Το τέλος του βασιλείου του Ισραήλ

¹Το δωδέκατο έτος της βασιλείας του Άχαζ στον Ιούδα, βασιλιάς του Ισραήλ στη Σαμάρεια έγινε ο Ωσηέ, γιος του Ηλά, για εννιά χρόνια.

²Αυτός έπραξε ό, τι δυσареσει τον Κύριο, όχι όμως όπως οι προηγούμενοί του βασιλιάδες του Ισραήλ.

³Ο Σαλμανεσέρ, βασιλιάς της Ασσυρίας, ήρθε να τον πολεμήσει· τότε ο Ωσηέ αναγκάστηκε να υποταχθεί σ' αυτόν και να του πληρώνει φόρο υποτελείας.

⁴Ο βασιλιάς όμως της Ασσυρίας ανακάλυψε ότι ο Ωσηέ συνωμοτούσε εναντίον του: Είχε στείλει απεσταλμένους στο βασιλιά της Αιγύπτου, στη Σαΐς, ζητώντας βοήθεια και αρνιόταν να πληρώσει στην Ασσυρία τον ετήσιο

φόρο υποτελείας. Έτσι ο βασιλιάς της Ασσυρίας συνέλαβε τον Ωσηέ και τον έκλεισε στη φυλακή.

⁵Έπειτα ο Σαλμανεσέρ μπήκε στη χώρα, έφτασε στη Σαμάρεια και την πολιορκούσε τρία χρόνια.

⁶Τελικά την κυρίεψε, το ένατο έτος της βασιλείας του Ωσηέ. Οδήγησε τους Ισραηλίτες αιχμαλώτους στην Ασσυρία και τους έβαλε να κατοικήσουν άλλους στην περιοχή της Χελάχ, άλλους κοντά στον ποταμό Χαβιώρ στην περιοχή της Γωζάν και άλλους στις πόλεις των Μήδων.

Η αιχμαλωσία του Ισραήλ αποτέλεσμα απείθειας προς το Θεό

⁷Αυτό έγινε, επειδή οι Ισραηλίτες αμάρτησαν στον Κύριο, το Θεό τους, ο οποίος τους είχε βγάλει από την Αίγυπτο και τους είχε ελευθερώσει από τη δουλεία του Φαραώ. Αυτοί όμως έφτασαν να λατρεύουν άλλους θεούς:

⁸τηρούσαν τα έθιμα των εθνών εκείνων, που ο Κύριος τα είχε διώξει από τη χώρα τους για να κατοικήσουν οι Ισραηλίτες· επίσης τηρούσαν έθιμα που είχαν φέρει απ' έξω οι βασιλιάδες του Ισραήλ.

⁹Έκαναν πράγματα απαράδεκτα για τον Κύριο, το Θεό τους: Καθιέρωσαν ιερούς τόπους σ' όλη τη χώρα τους, από το πιο απομακρυσμένο παρατηρητήριο ως τις οχυρωμένες πόλεις.

¹⁰Έστησαν πέτρινες και ξύλινες λατρευτικές στήλες στα υψώματα, κάτω από τις σκιές των δέντρων.

¹¹Κι εκεί, στους ιερούς τόπους, πρόσφεραν θυμίαμα, όπως έκαναν τα έθνη εκείνα, που ο Κύριος τα είχε διώξει από τη χώρα τους για να κατοικήσουν οι Ισραηλίτες. Αμάρτησαν σε βαθμό τέτοιο, που εξόργισαν τον Κύριο.

¹²Κι έφτασαν να λατρεύουν τα είδωλα, μολονότι ο Κύριος τους το είχε ρητά απαγορεύσει.

¹³Ο Κύριος προειδοποίησε και τον Ισραήλ και τον Ιούδα με τους απεσταλμένους και τους Βλέποντες: «Αφήστε», τους έλεγε, «τον κακό τρόπο ζωής σας και τηρήστε τις εντολές μου και τα προστάγματά μου, τα οποία

βρίσκονται στο νόμο που έδωσα στους προγόνους σας και τον γνωστοποίησα και σ' εσάς με τους δούλους μου, τους προφήτες».

14 Αυτοί όμως πείσμωνσαν και δεν άκουσαν, όπως δεν άκουγαν και οι πρόγονοί τους, που δεν πίστευαν στον Κύριο, το Θεό τους.

15 Απέρριψαν τους νόμους που τους είχε δώσει ο Κύριος, τα προστάγματά του και τη διαθήκη, που είχε κάνει με τους προπάτορές τους. Προσκύνησαν κίβδηλους θεούς κι έγιναν και οι ίδιοι κίβδηλοι, όπως τα γύρω ειδωλολατρικά έθνη, που ο Κύριος τους είχε διατάξει να μην τα μιμηθούν.

16 Αγνόησαν όλες τις εντολές του Κυρίου, του Θεού τους, και κατασκεύασαν δύο ομοιώματα μοσχαριών από χυτό μέταλλο. Ακόμη κατασκεύασαν και μια ξύλινη λατρευτική στήλη, προσκύνησαν τ' αστέρια του ουρανού και λάτρεψαν το Βάαλ.

17 Πρόσφεραν τους γιους και τις κόρες τους ολοκαύτωμα, επιδόθηκαν στη μαγεία και στη μαντεία και πούλησαν την ψυχή τους στο να αμαρτάνουν στον Κύριο, προκαλώντας έτσι την οργή του.

18 Γι' αυτό ο Κύριος ξέσπασε οργισμένος εναντίον των Ισραηλιτών κι έδιωξε από μπροστά του όλες τις φυλές τους, εκτός από τη φυλή Ιούδα.

19 Αλλά ούτε κι ο λαος του Ιούδα τήρησαν τις εντολές του Κυρίου, του Θεού τους: υιοθέτησαν κι αυτοί τα ξενόφερτα έθιμα του Ισραήλ.

20 Γι' αυτό ο Κύριος απέρριψε τους Ισραηλίτες στο σύνολό τους. Τους παρέδωσε στην εξουσία λεηλατητών, για να τους ταπεινώσει, και τελικά τους έδιωξε μακριά του, στην εξορία.

21 Όταν ο Κύριος χώρισε τα εδάφη του Ισραήλ από το βασίλειο που ίδρυσε ο Δαβίδ, οι Ισραηλίτες έκαναν βασιλιά τους τον Ιεροβοάμ, γιο του Ναβάτ, κι εκείνος τους οδήγησε μακριά από το δρόμο του Κυρίου και τους παρέσυρε σε φοβερές αμαρτίες.

22 Από τότε οι Ισραηλίτες δεν έπαψαν να επαναλαμβάνουν όλες τις αμαρτίες του Ιεροβοάμ.

²³Τελικά ο Κύριος έδωξε τον Ισραήλ από μπροστά του, όπως το είχε προαναγγείλει με τους δούλους του, τους προφήτες. Έτσι οι Ισραηλίτες οδηγήθηκαν αιχμάλωτοι μακριά από τη χώρα τους, στην Ασσυρία, όπου βρίσκονται μέχρι σήμερα.

Η επανεγκατάσταση στη Σαμάρεια

²⁴Ο βασιλιάς της Ασσυρίας έφερε εποίκους από τη Βαβυλώνα, την Κουθά, την Αβά, τη Χαμάθ· έφερε και Σεφαρβίτες κι όλους αυτούς τους εγκατέστησε στις πόλεις της Σαμάρειας στα σπίτια των Ισραηλιτών. Έτσι πήραν στην κατοχή τους τη Σαμάρεια και κατοίκησαν στις γύρω πόλεις.

²⁵Αυτοί, όταν αρχικά εγκαταστάθηκαν εκεί, δεν λάτρευαν τον Κύριο· έτσι ο Κύριος τους έστειλε λιοντάρια που κατασπάραξαν αρκετούς.

²⁶Απευθύνθηκαν, λοιπόν, στο βασιλιά της Ασσυρίας και του είπαν: «Τα έθνη που μετέφερες και εγκατέστησες στις πόλεις της Σαμάρειας δε γνωρίζουν το νόμο του Θεού της χώρας· γι' αυτό ο Θεός έστειλε λιοντάρια εναντίον τους και τους θανάτωσαν».

²⁷Τότε ο βασιλιάς της Ασσυρίας έδωσε διαταγή και είπε: «Στείλτε εκεί έναν από τους εκτοπισμένους ιερείς, να πάει να μείνει μαζί τους και να τους διδάξει το νόμο του Θεού της χώρας».

²⁸Έτσι ένας από τους ιερείς που είχαν εκτοπιστεί από τη Σαμάρεια ήρθε κι εγκαταστάθηκε στη Βαιθήλ και τους δίδαξε πώς να λατρεύουν τον Κύριο.

²⁹Καθένας, όμως, απ' αυτούς τους εποικισμένους πληθυσμούς κατασκεύαζαν στις πόλεις τους αγάλματα των δικών τους θεών και τα τοποθετούσαν στους ναούς των ιερών τόπων, ναούς που είχαν χτίσει από παλιά οι Σαμαρείτες.

³⁰Οι Βαβυλώνιοι κατασκεύασαν το άγαλμα του Σουκκώθ-Βενώθ, οι Κουθαΐτες του Νεργάλ και οι Χαμαθίτες του Ασιμά.

³¹Οι Αβίτες κατασκεύασαν αγάλματα του Νιβχάζ και του Ταρτάκ και οι Σεφαρβίτες πρόσφεραν τα παιδιά τους ολοκαύτωμα στον Αδραμμέλεχ και στον Αναμμέλεχ, θεούς των Σεφαρβιτών.

³²Συγχρόνως λάτρευαν και τον Κύριο. Επίσης όρισαν απ' ανάμεσά τους τους ιερείς των ιερών τόπων, που θα θυσιάζαν γι' αυτούς στους ναούς εκεί.

³³Έτσι λάτρευαν τον Κύριο, αλλά παράλληλα λάτρευαν και τους θεούς τους, σύμφωνα με τα έθιμα των χωρών απ' τις οποίες προέρχονταν.

³⁴Μέχρι και σήμερα οι απόγονοί τους τηρούν τα παλαιά έθιμά τους. Δε σέβονται τον Κύριο ούτε εφαρμόζουν τα προστάγματα και τις διαταγές του, το νόμο και τις εντολές που ο ίδιος είχε δώσει στους απογόνους του Ιακώβ, τον οποίο είχε ονομάσει Ισραήλ.

³⁵Κι όμως, ο Κύριος είχε συνάψει διαθήκη μ' αυτούς και τους είχε δώσει και τις εξής εντολές: «Δε θα υπολογίζετε άλλους θεούς, δε θα τους προσκυνάτε, δε θα τους λατρεύετε ούτε θα θυσιάζετε σ' αυτούς.

³⁶Τον Κύριο θα λατρεύετε, που σας έβγαλε από την Αίγυπτο με μεγάλη κι ακαταμάχητη δύναμη· αυτόν θα σέβεστε, αυτόν θα προσκυνάτε και σ' αυτόν θα θυσιάζετε.

³⁷⁻³⁸Θα φροντίζετε να εκτελείτε πάντοτε τα προστάγματα και τις διαταγές του, το νόμο και τις εντολές που έγραψε για σας. Μην ξεχάσετε ποτέ τη διαθήκη που έκανε μαζί σας· με άλλους θεούς μην ασχολείστε.

³⁹Μόνο τον Κύριο, το Θεό σας, θα σέβεστε κι αυτός θα σας ελευθερώνει απ' όλους τους εχθρούς σας».

⁴⁰Εκείνοι όμως αρνήθηκαν να υπακούσουν· συνέχισαν να ζουν σύμφωνα με τις παλαιές τους συνήθειες.

⁴¹Έτσι όλοι αυτοί οι πληθυσμοί από τη μια μεριά σέβονταν τον Κύριο, παράλληλα όμως λάτρευαν τα γλυπτά είδωλά τους. Το ίδιο γίνεται μέχρι σήμερα: τα παιδιά τους και στη συνέχεια όλοι οι απόγονοί τους μιμούνται τους προγόνους τους.

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 18

Η βασιλεία του Εζεκία στον Ιούδα

(Β' Χρ 29,1-3· 31,1)

- ¹Το τρίτο έτος της βασιλείας του Ωσηέ, γιου του Ηλά στον Ισραήλ, βασιλιάς στον Ιούδα έγινε ο Εζεκίας, γιος του Άχαζ,
- ²σε ηλικία είκοσι πέντε ετών. Βασίλεψε είκοσι εννιά χρόνια στην Ιερουσαλήμ· η μητέρα του ονομαζόταν Αβί και ήταν κόρη του Ζαχαρία.
- ³Ο Εζεκίας έπραξε το σωστό ενώπιον του Κυρίου, όπως ακριβώς είχε κάνει ο Δαβίδ, ο πρόγονός του.
- ⁴Κατήργησε τους ιερούς τόπους, έσπασε τις πέτρινες και κατέστρεψε τις ξύλινες λατρευτικές στήλες· επίσης κομμάτιασε το χάλκινο φίδι που είχε κατασκευάσει ο Μωυσής, γιατί μέχρι εκείνη την εποχή οι Ισραηλίτες πρόσφεραν σ' αυτό θυμίαμα και το είχαν ονομάσει «Νεχουσθάν» (Χάλκινο Είδωλο Φιδιού).
- ⁵Ο Εζεκίας πίστευε στον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ, πολύ περισσότερο απ' όλους τους βασιλιάδες του Ιούδα που προηγήθηκαν απ' αυτόν ή που τον διαδέχτηκαν.
- ⁶Έμεινε πιστός στον Κύριο χωρίς ποτέ να τον απαρνηθεί· εκτελούσε όλες τις εντολές που είχε δώσει ο Κύριος στο Μωυσή.
- ⁷Έτσι ο Κύριος ήταν μαζί του και είχε επιτυχία σε κάθε ενέργειά του. Δε θέλησε να υποταχθεί στο βασιλιά της Ασσυρίας κι επαναστάτησε εναντίον του.
- ⁸Πολέμησε τους Φιλισταίους και τους καταδίωξε ως τη Γάζα, καταστρέφοντας την περιοχή της, από το πιο απομακρυσμένο παρατηρητήριο ως τις οχυρωμένες πόλεις.

Η πτώση της Σαμάρειας

(κεφ. 17,5-6)

- ⁹Το τέταρτο έτος της βασιλείας του Εζεκία, που αντιστοιχεί στο έβδομο έτος της βασιλείας στον Ισραήλ του Ωσηέ, γιου του Ηλά, ο Σαλμανεσέρ, βασιλιάς της Ασσυρίας, έκανε εκστρατεία εναντίον της Σαμάρειας και την πολιόρκησε.

10 Μετά από τρία χρόνια πολιορκίας κυρίεψε τη Σαμάρεια, το έκτο έτος της βασιλείας του Εζεκία, που αντιστοιχεί στο ένατο έτος της βασιλείας του Ωσηέ.

11 Ο βασιλιάς της Ασσυρίας οδήγησε αιχμαλώτους τους Ισραηλίτες στην Ασσυρία και τους εγκατέστησε άλλους στην περιοχή της Χελάχ, άλλους στον ποταμό Χαβιώρ, στην περιοχή της Γωζάν, και άλλους στις πόλεις των Μήδων.

12 Όλο αυτό έγινε, επειδή οι Ισραηλίτες δεν υπάκουσαν στον Κύριο, το Θεό τους, κι έγιναν παραβάτες της διαθήκης του. Δεν έδωσαν καμιά σημασία σ' αυτά που τους είχε διατάξει ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου, και δεν τα έθεσαν σ' εφαρμογή.

Η επιδρομή του Σενναχηρίμ

(Β' Χρ 32,1-16· Ησ 36,1-10)

13 Το δέκατο τέταρτο έτος της βασιλείας του Εζεκία, ο Σενναχηρίμ, βασιλιάς της Ασσυρίας, έκανε επίθεση σ' όλες τις οχυρές πόλεις του βασιλείου του Ιούδα και τις κυρίεψε.

14 Ο βασιλιάς του Ιούδα Εζεκίας έστειλε αγγελιοφόρους στο βασιλιά της Ασσυρίας, στη Λαχίς, με το ακόλουθο μήνυμα: «Έκανα λάθος· φύγε από το έδαφός μου και ο, τιδήποτε μου επιβάλεις θα το δεχτώ». Έτσι ο βασιλιάς της Ασσυρίας υποχρέωσε τον Εζεκία να πληρώσει τριακόσια τάλαντα ασήμι και τριάντα τάλαντα χρυσάφι.

15 Ο Εζεκίας του έδωσε όλο το ασήμι που βρισκόταν στο ναό του Κυρίου και στα θησαυροφυλάκια των ανακτόρων.

16 Χρειάστηκε μάλιστα να βγάλει όλο το χρυσάφι με το οποίο ο ίδιος είχε επικαλύψει τις πόρτες του ναού του Κυρίου και τις παραστάδες και να το δώσει στο βασιλιά των Ασυρίων.

17 Τότε ο βασιλιάς της Ασσυρίας έστειλε από τη Λαχίς τον αρχιστράτηγό του, τον αρχηγό του επιτελείου του και τον υπασπιστή του με πολύ στρατό, εναντίον του βασιλιά Εζεκία στην Ιερουσαλήμ. Αυτοί, μόλις έφτασαν στην

πόλη, πήραν θέσεις πλάι στον αγωγό της επάνω δεξαμενής, που βρίσκεται στο δημόσιο δρόμο ο οποίος οδηγεί στον αγρό του Λευκαντή.

18Όταν ζήτησαν το βασιλιά Εζεκία, τους παρουσιάστηκαν ο Ελιακίμ, γιος του Χελκία, οικονόμος των ανακτόρων, ο Σεβνά, γραμματέας, και ο Ιωάχ, γιος του Ασάφ, υπομνηματογράφος.

19Τότε ο Ασσύριος υπασπιστής τούς είπε: «Δώστε στον Εζεκία, αυτό το μήνυμα εκ μέρους του μεγάλου βασιλιά, του βασιλιά της Ασσυρίας: Πού στηρίζεις αυτή την εμπιστοσύνη σου;

20Νομίζεις ότι τα κούφια λόγια είναι συμβουλή και δύναμη για τον πόλεμο; Σε ποιον στηρίζεις τώρα, και επαναστατείς εναντίον μου;

21Στην Αίγυπτο, σ' αυτό το σπασμένο καλάμι, που αν κανείς στηριχτεί πάνω του θα τον τρυπήσει και θα μπει στο χέρι του; Τέτοιος είναι ο Φαραώ, ο βασιλιάς της Αιγύπτου, για κείνους που στηρίζονται σ' αυτόν.

22Θα μου πείτε όμως ότι στηρίζετε στον Κύριο, το Θεό σας. Μα δεν ήσουν εσύ, Εζεκία, που κατάργησες τους ιερούς τόπους και τα θυσιαστήρια, και διέταξες τη φυλή Ιούδα και τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ, να εκτελούν τα της λατρείας τους μόνο μπροστά στο θυσιαστήριο της Ιερουσαλήμ;

23Τώρα, λοιπόν, ο κύριός μου, ο βασιλιάς της Ασσυρίας σας προτείνει το εξής στοίχημα: Θα σας δώσω δύο χιλιάδες άλογα, αν εσείς από μέρους σας μπορέσετε να βρείτε ανθρώπους να τα ιππεύσουν.

24Αλλά πώς θα μπορέσετε να αντιμετωπίσετε την επίθεση ακόμη και ενός από τους τελευταίους αξιωματικούς του κυρίου μου; Και όμως εμπιστευόσαστε στην Αίγυπτο για άμαξες και ιππικό.

25Ο βασιλιάς της Ασσυρίας επίσης σας λέει: Νομίζετε ότι τώρα εγώ ήρθα εναντίον του τόπου αυτού, για να τον καταστρέψω, χωρίς τη συγκατάθεση του Κυρίου; Ο Κύριος μου είπε: “κάνε επίθεση ενάντια σ' αυτή τη χώρα και κατάστρεψέ την”».

Οι Ασσύριοι ζητούν την παράδοση της Ιερουσαλήμ
(Β΄ Χρ 32,18-20· Ησ 36,11-37,8)

26 Τότε ο Ελιακίμ, γιος του Χελκία, ο Σεβνά και ο Ιωάχ είπαν στον Ασσύριο υπασπιστή: «Μίλησε σ' εμάς, τους δούλους σου, στην αραμαϊκή γλώσσα· την καταλαβαίνουμε. Μη μας μιλάς στα εβραϊκά, γιατί ακούει ο λαός που είναι πάνω στο τείχος».

27 Ο υπασπιστής όμως τους απάντησε: «Θαρρείτε πως ο κύριός μου μ' έστειλε να πω αυτά τα λόγια μόνο στον κύριό σας και σ' εσάς; Όχι· μ' έστειλε να τα πω και στους άντρες που είναι πάνω στο τείχος, και που σε λίγο θ' αναγκαστούν, όπως κι εσείς να φάνε τα περιττώματά τους και να πιουν τα ούρα τους».

28 Τότε ο υπασπιστής σηκώθηκε και φώναξε στην εβραϊκή γλώσσα, με δυνατή φωνή: «Ακούστε», είπε, «τα λόγια του μεγάλου βασιλιά, του βασιλιά της Ασσυρίας!

29 Μην αφήνετε τον Εζεκία να σας εξαπατάει, λέει ο βασιλιάς, γιατί δε θα μπορέσει να σας γλιτώσει από την εξουσία μου.

30 Μη σας κάνει ο Εζεκίας να εμπιστεύεστε στον Κύριο, λέγοντάς σας ότι ο Κύριος το δίχως άλλο θα σας λυτρώσει και ότι η πόλη αυτή δε θα παραδοθεί στην εξουσία του βασιλιά της Ασσυρίας.

31 Μην ακούτε τον Εζεκία! Το βασιλιά της Ασσυρίας ν' ακούστε: Κάντε ειρήνη μαζί μου, λέει, και παραδοθείτε σ' εμένα, και τότε θα μπορεί καθένας σας να τρώει από τ' αμπέλι του και τη συκιά του, και να πίνει νερό από τη δεξαμενή του,

32 ώσπου να 'ρθώ και να σας μεταφέρω μακριά, σε μια χώρα σαν τη δική σας, πλούσια σε σιτάρι και κρασί, πλούσια σε ψωμί κι αμπέλια, σε λάδι και σε μέλι, για να ζήσετε και να μην πεθάνετε. Μην ακούτε τον Εζεκία που σας παραπλανάει και σας λέει ότι τάχα ο Κύριος θα σας σώσει.

33 Ποιος, αλήθεια, από τους θεούς των εθνών έσωσε τη χώρα του από την κυριαρχία του βασιλιά της Ασσυρίας;

³⁴Πού είναι οι θεοί της Χαμάθ και της Αρφάδ; Πού είναι οι θεοί των Σεφαρβιτών, της Ενά και της Αβά; Πού είναι οι θεοί της Σαμάρειας; Μπόρεσαν μήπως να μ' εμποδίσουν από του να κατακτήσω την πόλη;

³⁵Ποιοι από τους θεούς όλων αυτών των χωρών έσωσαν τη χώρα τους από την κυριαρχία μου για να σώσει κι ο Κύριος την Ιερουσαλήμ; »

³⁶Ο λαός παρακολουθούσε σιωπηλός. Δεν του αποκρίθηκε λέξη, γιατί ο ίδιος ο βασιλιάς τούς είχε διατάξει να μην του απαντήσουν.

³⁷Τότε ο Ελιακίμ, γιος του Χελκία, και οικονόμος των ανακτόρων, ο γραμματέας Σεβνά κι ο υπομνηματογράφος Ιωάχ, γιος του Ασάφ, ήρθαν στον Εζεκία με σχισμένα τα ρούχα τους απ' την απόγνωση και του ανέφεραν τα λόγια του Ασσύριου υπασπιστή.

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 19

¹Ο βασιλιάς Εζεκίας, μόλις τ' άκουσε αυτά, έσκισε τα ρούχα του, ντύθηκε στα πένθιμα και μπήκε στο ναό του Κυρίου.

²Συγχρόνως έστειλε τον Ελιακίμ, οικονόμο των ανακτόρων, το γραμματέα Σεβνά και τους πιο ηλικιωμένους από τους ιερείς, ντυμένους στα πένθιμα, στον προφήτη Ησαΐα, γιο του Αμώς,

³με το ακόλουθο μήνυμα: «Άκου τι λέει ο Εζεκίας: Σήμερα είναι μέρα θλίψης, τιμωρίας και ντροπής, γιατί είμαστε σαν τα παιδιά που ήρθε η ώρα τους να γεννηθούν, αλλά η μάνα τους δεν έχει δύναμη να τα φέρει στον κόσμο.

⁴Αν ο Κύριος, ο Θεός σου, άκουσε όλα αυτά που ξεστόμισε ο υπασπιστής του βασιλιά της Ασσυρίας, που ο κύριός του τον έστειλε για να προσβάλει τον αληθινό Θεό, μπορεί να τον τιμωρήσει γι' αυτά που είπε. Γι' αυτό εσύ προσευχήσου γι' αυτό το υπόλοιπο, που απέμεινε από το λαό».

⁵Όταν οι άνθρωποι του βασιλιά Εζεκία, ήρθαν στον Ησαΐα,

⁶ο προφήτης τούς είπε: «Να μεταφέρετε στον κύριό σας αυτό το μήνυμα εκ μέρους του Κυρίου: Μη φοβάσαι από τα λόγια που άκουσες, με τα οποία με πρόσβαλαν οι άνθρωποι του βασιλιά της Ασσυρίας.

⁷Εγώ θα του εμπνεύσω τέτοια διάθεση, ώστε όταν ακούσει κάποια φήμη, να γυρίσει στη χώρα του· και θα κάνω ώστε εκεί στη χώρα του να δολοφονηθεί».

⁸Ο υπασπιστής του βασιλιά της Ασσυρίας έμαθε πως ο κύριός του είχε φύγει από τη Λαχίς και πολεμούσε εναντίον της Λιβνά· γι' αυτό πήγε εκεί να τον βρει.

Η καυχσιολογία του Σενναχηρίμ και η προσευχή του Εζεκία

(Β' Χρ 32,17-20· Ησ 37,9-20)

⁹⁻¹⁰Πράγματι, ο βασιλιάς της Ασσυρίας είχε μάθει πως ο Τιρακά, βασιλιάς της Αιθιοπίας, ερχόταν να πολεμήσει εναντίον του. Τότε έστειλε πάλι ανθρώπους του στον Εζεκία, βασιλιά του Ιούδα, με το ακόλουθο μήνυμα: «Μην αφήνεις το Θεό σου στον οποίο εμπιστεύεσαι, να σε εξαπατάει λέγοντας ότι τάχα δε θα παραδοθεί η Ιερουσαλήμ στην κυριαρχία μου.

¹¹Θα έχεις ακούσει, βέβαια, τα όσα έκαναν οι βασιλιάδες της Ασσυρίας σ' όλες τις άλλες χώρες και πώς τις ερήμωσαν· κι εσύ φαντάζεσαι πως θα γλιτώσετε;

¹²Όταν οι πρόγονοί μου κατέστρεφαν τη Γωζάν, τη Χαρράν, τη Ρεσέφ και τους Εδωμίτες της Θελασσάρ, μήπως οι θεοί εκείνων των εθνών μπόρεσαν να τα σώσουν;

¹³Πού είναι οι βασιλιάδες της Χαμάθ και της Αρφάδ ή οι βασιλιάδες των Σεφαρβιτών, της Ενά και της Αβά; »

¹⁴Ο Εζεκίας πήρε το γράμμα που του έφεραν οι απεσταλμένοι του και το διάβασε. Έπειτα ανέβηκε στο ναό του Κυρίου, το ξετύλιξε ενώπιον του Κυρίου

¹⁵και προσευχήθηκε μ' αυτά τα λόγια: «Κύριε, Θεέ του Ισραήλ, εσύ που έχεις το θρόνο σου πάνω από τα χερουβίμ, εσύ είσαι ο Θεός, μόνον εσύ, για όλα τα βασίλεια της γης· εσύ δημιούργησες τον ουρανό και τη γη.

16 Άνοιξε, Κύριε, τα μάτια σου και κοίταξε. Γείρε, Κύριε, το αυτί σου κι άκουσε όλα τα λόγια που οι απεσταλμένοι του Σενναχηρίμ ξεστόμισαν για να προσβάλουν εσένα, τον αληθινό Θεό.

17 Αλήθεια, Κύριε, οι βασιλιάδες της Ασσυρίας εξαφάνισαν τα άλλα έθνη κι ερήμωσαν τις χώρες τους.

18 Έριξαν τους θεούς τους στη φωτιά, γιατί εκείνοι δεν ήτανε θεοί, αλλά ανθρώπινα κατασκευάσματα από ξύλα και πέτρες, και γι' αυτό μπόρεσαν και τους κατέστρεψαν.

19 Αλλά εσύ, Κύριε Θεέ μας, σώσε μας τώρα απ' τα νύχια του Σενναχηρίμ, για να μάθουν όλα τα βασίλεια της γης ότι εσύ, Κύριε, είσαι ο μόνος Θεός».

Ο Θεός περιπαίζει το βασιλιά της Ασσυρίας

(Ησ 37,21-38)

20 Τότε ο Ησαΐας, γιος του Αμώς, έστειλε αυτό το μήνυμα στον Εζεκία: «Ορίστε τι λέει ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ: Άκουσα την προσευχή σου σ' εμένα σχετικά με το Σενναχηρίμ, βασιλιά της Ασσυρίας.

21 Άκου τώρα τι λέω εγώ, ο Κύριος, εναντίον του: Σε καταφρονάει, σε χλευάζει η παρθένα, η πόλη της Σιών! Σε περιγελάει κουνώντας το κεφάλι της η πόλη της Ιερουσαλήμ!

22 Ποιον έβρισες και ποιον βλασφήμησες; Σε ποιον ενάντια τη φωνή σου ύψωσες, και τον κοίταξες υπεροπτικά; Ενάντια στον Άγιο Θεό του Ισραήλ!

23 Τους δούλους σου έστειλες για να προσβάλεις, εμένα, τον Κύριο, και είπες: “Εγώ με τις πολλές μου άμαξες σκάλωσα στις βουνοκορφές, στις άκριες του Λιβάνου. Έκοψα τα ψηλά τα κέδρα του, τα πιο όμορφα του κυπαρίσσια, κι έφτασα στην ψηλότερη κορφή του, στο δάσος του το πιο πυκνό.

24 Πηγάδια έσκαψα κι άλλων λαών ήπια νερό· και με τα ίχνη των ποδιών μου ξέρανα τα ποτάμια όλα της Αιγύπου”.

25 Δεν έχεις όμως ακουστά, Σενναχηρίμ, ότι εγώ όλα αυτά τα προετοίμασα εδώ και πολλά χρόνια και τα σχεδίασα απ' τον παλιό καιρό; Τώρα, λοιπόν,

τα εκτελώ, για να μπορείς εσύ να κάνεις τις πόλεις τις οχυρωμένες σωρούς ερείπια.

²⁶Τρομάξανε οι κάτοικοί τους κι από το φόβο τους παρέλυσαν· με το χορτάρι μοιάσανε του αγρού και με την τρυφερή τη χλόη, με το χορτάρι που φυτρώνει στη σκεπή και πριν αναπτυχθεί ξεραίνεται.

²⁷Ξέρω για σε τα πάντα: Τι κάνεις και πού πας, και τη μανία που σε πιάνει εναντίον μου.

²⁸Μάνιασες εναντίον μου κι άκουσα τα προσβλητικά σου λόγια. Γι' αυτό θα σε δαμάσω βάζοντας κρίκο στα ρουθούνια σου και μες στο στόμα σου το χαλινάρι μου· και θα σε κάνω να γυρίσεις στην πατρίδα σου από τον ίδιο δρόμο που είχες πάρει για να 'ρθείς.

²⁹»Και σ' εσένα, Εζεκία, δίνω αυτό το σημείο: Αυτό το χρόνο και τον επόμενο θα φάτε ό, τι φυτρώνει από μόνο του. Τον τρίτο όμως χρόνο θα σπείρετε και θα θερίσετε, θα φυτέψετε αμπέλια και θα φάτε τον καρπό τους.

³⁰Όσο για το υπόλοιπο που θα μείνει από τους απογόνους του Ιούδα, θα ριζοβολήσει βαθιά μέσα στη γη και τα κλαδιά του θα γεμίσουν καρπό.

³¹Από την Ιερουσαλήμ θα βγει ένας λαός επιζώντων, από το όρος Σιών θ' ανορθωθούν αυτοί που θα 'χουν διασωθεί. Αυτό θα το 'χω κάνει εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, με τη φλογερή αγάπη μου».

³²Και τώρα, να τι αναγγέλλει ο Κύριος για το βασιλιά της Ασσυρίας: «Σ' αυτή την πόλη δεν θα μπει ούτε σ' αυτήν θα ρίξει βέλος. Δε θα της επιτεθεί προβάλλοντας ασπίδες εναντίον της ούτε' εναντίον της πρόχωμα θα σηκώσει.

³³Από τον ίδιο δρόμο που ήρθε, θα γυρίσει πίσω. Αλλά σ' αυτή την πόλη δε θα μπει. Εγώ, ο Κύριος, το λέω.

³⁴Θα υπερασπιστώ την Ιερουσαλήμ και θα τη σώσω, για να τιμήσω τ' όνομά μου και την υπόσχεση που έχω δώσει στο Δαβίδ, το δούλο μου».

³⁵Τη νύχτα εκείνη βγήκε στο στρατόπεδο των Ασσυρίων ο άγγελος του Κυρίου και θανάτωσε εκατόν ογδόντα πέντε χιλιάδες άντρες. Κι όταν

σηκώθηκαν νωρίς το πρωί όσοι είχαν μείνει ζωντανοί, αντίκρυσαν γύρω τους πτώματα.

³⁶Αμέσως τότε ο βασιλιάς Σενναχηρίμ έλυσε την πολιορκία και γύρισε στη πρωτεύουσά του, τη Νινευή.

³⁷Μια μέρα, εκεί που προσκυνούσε στο ναό του Νισρώκ, του θεού του, δύο από τους γιους του, ο Αδραμμέλεκ και ο Σαρεσέρ, τον δολοφόνησαν με ξίφος κι ύστερα κατέφυγαν στη χώρα Αραράτ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ένας άλλος γιος του, ο Εσαρχαδδών.

Β΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ΄) 20

Η ασθένεια του Εζεκία
(Β΄ Χρ 32,24· Ησ 38,1-8.21-22)

¹Εκείνη την εποχή ο βασιλιάς Εζεκίας αρρώστησε τόσο βαριά, που κινδύνευε να πεθάνει. Τότε τον επισκέφθηκε ο προφήτης Ησαΐας, γιος του Αμώς, και του είπε: «Άκου τι λέει ο Κύριος: Τακτοποίησε τις υποθέσεις του σπιτιού σου, γιατί δε θα ζήσεις για πολύ ακόμη. Θα πεθάνεις».

²Ο Εζεκίας γύρισε τότε το πρόσωπό του στον τοίχο και προσευχήθηκε στον Κύριο:

³«Κύριε», είπε, «θυμήσου, σε παρακαλώ, πώς έζησα ενώπιόν σου με πιστότητα και με ευθύτητα καρδιάς, κι έπραξα ό, τι σου ήταν αρεστό! » Κι άρχισε να κλαίει γοερά.

⁴Πριν βγει ο Ησαΐας από τη μεσαία αυλή, ήρθε σ' αυτόν λόγος του Κυρίου:

⁵«Γύρνα πίσω», του είπε ο Κύριος, «και πες στον Εζεκία, τον άρχοντα του λαού μου: “Ο Κύριος ο Θεός του Δαβίδ, του προγόνου σου, λέει: Άκουσα την προσευχή σου και είδα τα δάκρυά σου. Θα σε κάνω, λοιπόν, καλά· την τρίτη μέρα θ' ανεβείς στο ναό του Κυρίου.

⁶Θα σου δώσω άλλα δεκαπέντε χρόνια ζωής, και θα σας ελευθερώσω εσένα και την πόλη αυτή, από το βασιλιά της Ασσυρίας. Θα υπερασπιστώ αυτή την πόλη για να τιμήσω το όνομά μου και την υπόσχεση που έδωσα στο Δαβίδ, το δούλο μου”».

- ⁷Μετά ο Ησαΐας είπε να ετοιμάσουν ένα κατάπλασμα από σύκα και να το βάλουν πάνω στην πληγή, για να γιατρευτεί ο βασιλιάς.
- ⁸Ο Εζεκίας ρώτησε τον Ησαΐα: «Ποιο είναι το σημείο ότι ο Κύριος θα με κάνει καλά και ότι θ' ανεβώ την τρίτη μέρα στο ναό του; »
- ⁹Ο Ησαΐας απάντησε: «Τι θέλεις: να μετακινηθεί η σκιά δέκα σκαλοπάτια μπρος ή δέκα σκαλοπάτια πίσω; Αυτό θα είναι το σημείο από τον Κύριο, ότι θα εκπληρώσει την υπόσχεσή του».
- ¹⁰Ο Εζεκίας απάντησε: «Είναι ευκολότερο να μετακινηθεί η σκιά δέκα σκαλοπάτια μπρος· καλύτερα ας μετακινηθεί δέκα σκαλοπάτια πίσω».
- ¹¹Τότε ο προφήτης Ησαΐας προσευχήθηκε στον Κύριο, κι ο Κύριος μετακίνησε τη σκιά δέκα σκαλοπάτια πίσω στη σκάλα που είχε κατασκευάσει ο βασιλιάς Άχαζ.

Ο Θεός αντίθετος με την πολιτική Εζεκία

(Β' Χρ 32,25-26· Ησ 39,1-8)

- ¹²Την ίδια εποχή, ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Μερωδάχ-Βαλαδάν, γιος του Βαλαδάν, όταν έμαθε πως ο Εζεκίας ήταν άρρωστος, του έστειλε με πρεσβευτές του δώρα και μια επιστολή.
- ¹³Ο Εζεκίας δέχθηκε τους απεσταλμένους και τους έδειξε ό, τι βρισκόταν στα θησαυροφυλάκιά του, το ασήμι και το χρυσάφι, τα αρώματα και τα πολύτιμα μύρα· τους έδειξε και τα οπλοστάσιά του. Δεν άφησε τίποτα στο ανάκτορό του ή σ' όλο του το βασίλειο, που να μην τους το δείξει.
- ¹⁴Μετά απ' αυτά ήρθε ο προφήτης Ησαΐας στο βασιλιά Εζεκία και τον ρώτησε: «Από πού σου ήρθαν αυτοί οι άνθρωποι και τι σου είπαν; » Ο Εζεκίας απάντησε: «Ήρθαν από μακρινή χώρα, από τη Βαβυλώνα, για να με δουν».
- ¹⁵Ο προφήτης ξαναρώτησε: «Τι είδαν στο ανάκτορό σου; » Ο Εζεκίας απάντησε: «Ό, τι υπάρχει εκεί το είδαν· τίποτα δεν άφησα στα θησαυροφυλάκιά μου, που να μην τους το δείξω».
- ¹⁶Τότε ο Ησαΐας είπε στον Εζεκία: «Άκου το λόγο του Κυρίου:

¹⁷Έρχονται μέρες που ό, τι υπάρχει στο ανάκτορό σου και το αποταμίευσαν εκεί οι πρόγονοί σου μέχρι σήμερα, θα μεταφερθεί στη Βαβυλώνα· τίποτα δεν θα μείνει εδώ, λέει ο Κύριος.

¹⁸Θα πάρουν ακόμα και μερικά από τα παιδιά σου, απ' αυτά που θα 'χουν γεννηθεί από σένα, για να γίνουν ευνούχοι στ' ανάκτορα του βασιλιά της Βαβυλώνας».

¹⁹Ο Εζεκίας απάντησε στον Ησαΐα: «Ο λόγος που μου αναγγέλλει ο Κύριος είναι καλός». Και μέσα του σκεφτόταν: «Όσο ζω εγώ θα υπάρχει ειρήνη κι ασφάλεια. Τίποτα δεν πρόκειται να συμβεί».

²⁰Η υπόλοιπη ιστορία του Εζεκία είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα. Εκεί αναφέρονται όλα τα κατορθώματά του, και πώς κατασκεύασε τη δεξαμενή και το υδραγωγείο και έφερε νερό στην Ιερουσαλήμ.

²¹Όταν πέθανε ο Εζεκίας, τον διαδέχτηκε στο θρόνο ο γιος του ο Μανασσής.

Β΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ΄) 21

Η βασιλεία του Μανασσή στον Ιούδα

(Β΄ Χρ 33,1-20)

¹Ο Μανασσής ήταν δώδεκα ετών όταν έγινε βασιλιάς και βασίλευσε πενήντα πέντε χρόνια στην Ιερουσαλήμ· η μητέρα του ονομαζόταν Εφσιβά.

²Ο Μανασσής έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, τηρώντας τα βδελυρά έθιμα των εθνών εκείνων, που ο Κύριος τα είχε διώξει από τη χώρα τους για να κατοικήσουν οι Ισραηλίτες.

³Έθεσε πάλι σε λειτουργία τους ιερούς τόπους που τους είχε καταστρέψει ο πατέρας του ο Εζεκίας· κατασκεύασε θυσιαστήρια για το Βάαλ· έστησε μια ξύλινη λατρευτική στήλη, όπως είχε κάνει ο Αχαάβ, ο βασιλιάς του Ισραήλ· και πρόσφερε λατρεία στ' αστέρια του ουρανού και τα προσκύνησε.

⁴Επίσης έχτισε ειδωλολατρικά θυσιαστήρια μέσα στο ναό του Κυρίου στην Ιερουσαλήμ, για τον οποίο ο Κύριος είχε πει: «Εκεί θα λατρεύεται το όνομά μου».

⁵Έχτισε θυσιαστήρια για τ' αστέρια του ουρανού στις δύο αυλές του ναού του Κυρίου.

⁶Πρόσφερε το γιο του ολοκαύτωμα, ασκούσε μαντεία και μαγεία, προσέλαβε στην υπηρεσία του νεκρομάντεις και μάγους. Έκανε πολλά, με τα οποία δυσαρέστησε τον Κύριο και προκάλεσε την οργή του.

⁷Επίσης ο Μανασσής κατασκεύασε ένα ξόανο της Ασερά και το έστησε μέσα στο ναό, για τον οποίον ο Κύριος είχε πει στο Δαβίδ και στο γιο του το Σολομώντα: «Στο ναό αυτόν και στην Ιερουσαλήμ, την πόλη που διάλεξα μέσα απ' όλες τις φυλές του Ισραήλ, θα λατρεύεται το όνομά μου για πάντα.

⁸Και αν οι Ισραηλίτες προσέχουν να κάνουν ακριβώς όλα όσα τους διέταξα, τηρώντας όλο το νόμο που τους έδωσε ο δούλος μου ο Μωυσής, δε θα τους υποχρεώσω πια να περιπλανιούνται έξω από τη χώρα που έδωσα στους προγόνους τους».

⁹Αυτοί όμως δεν υπάκουσαν, κι ο Μανασσής τους παρέσυρε και έκαναν χειρότερα απ' ό,τι τα έθνη εκείνα, που ο Κύριος τα είχε διώξει από τη χώρα τους για να κατοικήσουν οι Ισραηλίτες.

¹⁰Τότε ο Κύριος έστειλε με τους δούλους του, τους προφήτες, αυτό το μήνυμα:

¹¹«Ο Μανασσής, βασιλιάς του Ιούδα, έπραξε όλες αυτές τις βδελυρές πράξεις κι έκανε πολύ φοβερότερα πράγματα από κείνα που είχαν κάνει στο παρελθόν οι Αμορραίοι· επίσης έγινε αιτία για το λαό του Ιούδα να αμαρτήσει με τα είδωλά του.

¹²Γι' αυτό εγώ ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, λέω: Θα προξενήσω τέτοια συμφορά στην Ιερουσαλήμ και στον Ιούδα, ώστε όποιος τ' ακούει, να του έρχεται ζάλη.

¹³Θ' απλώσω πάνω στην Ιερουσαλήμ το σχοινί με το οποίο μέτρησα τη Σαμάρεια, το μέτρο που μ' αυτό μετρούσα την οικογένεια του Αχαάβ. Θα σκουπίσω την Ιερουσαλήμ από τους κατοίκους της, όπως σκουπίζουν το πιάτο κι ύστερα το γυρίζουν ανάποδα.

14Θα εγκαταλείψω όσους θα έχουν επιζήσει από το λαό μου και θα τους παραδώσω στην εξουσία των εχθρών τους, οι οποίοι θα τους λαφυραγωγήσουν και θα τους απογυμνώσουν.

15Επειδή έπραξαν ασταμάτητα το κακό ενώπιόν μου και με εξοργίζουν από την ημέρα που οι πρόγονοί τους βγήκαν από την Αίγυπτο, μέχρι σήμερα».

16Ο βασιλιάς Μανασσής παρέσυρε στην αμαρτία του το λαό του Ιούδα, εξωθώντας τον να πράττει το κακό ενώπιον του Κυρίου. Κι επιπλέον σκότωσε τόσους αθώους, ώστε γέμισε την Ιερουσαλήμ με αίμα από τη μία άκρη ως την άλλη.

17Η υπόλοιπη ιστορία του Μανασσή είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα. Εκεί αναφέρεται όλη η δράση του και η αμαρτία που έπραξε.

18Ο Μανασσής πέθανε κι ενταφιάστηκε στον κήπο του ανακτόρου του, που ονομάζεται και «κήπος του Ουζζά». Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Αμών.

Η βασιλεία του Αμών στον Ιούδα

(Β΄ Χρ 33,21-25)

19Ο Αμών ήταν είκοσι δύο ετών όταν έγινε βασιλιάς, και βασίλευσε δύο χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Μεσουλλεμέθ και ήταν κόρη του Χαρούς, από την Ιοτεβά.

20Ο Αμών έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, όπως είχε κάνει κι ο πατέρας του ο Μανασσής.

21Βάδισε στ' αχνάρια του: Πρόσφερε λατρεία στα είδωλα που είχε προσφέρει κι εκείνος και τα προσκύνησε.

22Εγκατέλειψε τον Κύριο, το Θεό των προγόνων του· δε συμπεριφέρθηκε όπως ήθελε εκείνος.

23Τελικά, οι αξιωματούχοι του συνωμότησαν εναντίον του και τον θανάτωσαν μέσα στο παλάτι.

²⁴Ο λαός όμως της χώρας σκότωσε τους συνωμότες κι έκανε βασιλιά στη θέση του Αμών το γιο του τον Ιωσία.

²⁵Όλη η υπόλοιπη ιστορία του Αμών είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα.

²⁶Τον έθαψαν στον τάφο του, στον «κήπο του Ουζζά». Στη θέση του έγινε βασιλιάς ο Ιωσίας, ο γιος του.

Β΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ΄) 22

Ο Ιωσίας και το βιβλίο του νόμου

(Β΄ Χρ 34,1-2.8-18)

¹Ο Ιωσίας ήταν οχτώ ετών όταν έγινε βασιλιάς, και βασίλεψε στην Ιερουσαλήμ τριάντα ένα χρόνια. Η μητέρα του ονομαζόταν Ιεδιδά και ήταν κόρη του Αδαΐα, από τη Βοσκάθ.

²Ο Ιωσίας έπραξε το σωστό ενώπιον του Κυρίου ακολουθώντας απαρέγκλητα το παράδειγμα του Δαβίδ, του προγόνου του.

³Το δέκατο όγδοο έτος της βασιλείας του, ο Ιωσίας έστειλε το γραμματέα Σαφάν, γιο του Ασαλία κι εγγονό του Μεσουλλάμ, στο ναό του Κυρίου, με την εξής εντολή:

⁴«Πήγαινε στο Χελκία, τον αρχιερέα, και ζήτησέ του να μετρήσει τα χρήματα που μπήκαν στο ναό, που οι φρουροί της πύλης τα εισέπραξαν από το λαό.

⁵Να τα δώσουν στους εργολάβους που επιστατούν στις επισκευές του ναού του Κυρίου, για να πληρώσουν τους εργάτες,

⁶δηλαδή τους ξυλουργούς, τους τεχνίτες και τους χτίστες, και για ν' αγοράσουν ξυλεία και πελεκητές πέτρες για τις επισκευές.

⁷Αλλά κανείς δε θα τους ζητάει λογαριασμό σχετικά με τα χρήματα που τους δίνονται, γιατί αυτοί τα διαχειρίζονται τίμια».

⁸Τότε ο αρχιερέας ανακοίνωσε στο Σαφάν ότι βρήκε το βιβλίο του νόμου στο ναό του Κυρίου. Του το έδωσε μάλιστα και το διάβασε.

⁹Ο Σαφάν παρουσιάστηκε στο βασιλιά και του ανέφερε: «Οι δούλοι σου μάζεψαν τα χρήματα που βρέθηκαν στο ναό και τα παρέδωσαν στους εργολάβους που επιστατούν στο ναό του Κυρίου.

¹⁰Ο αρχιερέας Χελκίας», είπε μετά, «μου έδωσε ένα βιβλίο». Και το διάβασε μπροστά στο βασιλιά.

Ο Ιωσίας τρομοκρατείται

(Β΄ Χρ 34,19-28)

¹¹Μόλις ο βασιλιάς Ιωσίας άκουσε τους λόγους του βιβλίου του νόμου, έσκισε τα ρούχα του.

¹²Έδωσε αμέσως διαταγή στον αρχιερέα Χελκία, στον Αχικάμ γιο του Σαφάν, στον Αχβώρ γιο του Μιχαΐα, στον ίδιο το γραμματέα Σαφάν και στον Ασαΐα, έναν από τους υπασπιστές του βασιλιά:

¹³«Πηγαίνετε», τους είπε, «και ρωτήστε τον Κύριο για μένα και για ολόκληρο το λαό του Ιούδα, σχετικά με τα λόγια αυτού του βιβλίου που βρήκατε. Πραγματικά, θα πρέπει να είναι μεγάλη η οργή του Κυρίου εναντίον μας, γιατί οι πρόγονοί μας δεν έδωσαν σημασία στα λόγια που είναι γραμμένα σ' αυτό το βιβλίο και δεν τα εφάρμοσαν».

¹⁴Τότε ο αρχιερέας Χελκίας, ο Αχικάμ, ο Αχιβώρ, ο Σαφάν και ο Ασαΐας, πήγαν και μίλησαν σχετικά στην προφήτισσα Χούλδα, που κατοικούσε στη νέα συνοικία της Ιερουσαλήμ. Αυτή ήταν γυναίκα του Σαλλούμ, του ματιοφύλακα, γιου του Τικβά κι εγγονού του Αράς.

¹⁵⁻¹⁶Εκείνη τους απάντησε: «Να πείτε στον άνθρωπο που σας έστειλε σ' εμένα ότι ο Κύριος ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “θα προξενήσω κακό σ' αυτό τον τόπο και στους κατοίκους του, δηλαδή θα πραγματοποιήσω όλα όσα λέει το βιβλίο που διάβασε ο βασιλιάς του Ιούδα.

¹⁷Επειδή με εγκατέλειψαν και πρόσφεραν θυμίαμα σ' άλλους θεούς και με εξόργισαν με τις πράξεις τους, γι' αυτό έχει ανάψει η οργή μου ενάντια σ' αυτόν τον τόπο, χωρίς και πάλι να ικανοποιηθεί”.

18-19 Και στο βασιλιά του Ιούδα, που σας έστειλε να ρωτήσετε τον Κύριο, να του πείτε ότι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “εσύ άκουσες προσεκτικά τα λόγια αυτού του βιβλίου. Άκουσες τα όσα είπα εναντίον αυτού του τόπου και των κατοίκων του, ότι θα ερημωθούν και τ’ όνομά τους θα χρησιμοποιείται στις κατάρες. Κι αμέσως μετανόησες και ταπεινώθηκες, έσκισες τα ρούχα σου και έκλαψες ενώπιόν μου. Γι’ αυτό κι εγώ σε άκουσα.

20 Θα σ’ αφήσω να πεθάνεις ειρηνικά και θα μεταφερθείς στον τάφο σου, χωρίς να δουν τα μάτια σου όλες αυτές τις συμφορές που θα φέρω σ’ αυτόν εδώ τον τόπο”».

Ο Ιωσίας επιβάλλει το νέο νόμο (Β΄ Χρ 34,29-32)

Οι απεσταλμένοι του βασιλιά τού έφεραν την απάντηση.

Β΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ΄) 23

1 Τότε ο βασιλιάς έστειλε και συγκέντρωσε όλους τους πρεσβυτέρους του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ,

2 κι ανέβηκαν όλοι μαζί στο ναό του Κυρίου: Ο βασιλιάς, ο λαός του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ, μικροί και μεγάλοι, οι ιερείς και οι προφήτες. Εκεί ο βασιλιάς διάβασε μπροστά τους όλους τους λόγους του βιβλίου της διαθήκης, που είχε βρεθεί στο ναό του Κυρίου.

3 Μετά ο βασιλιάς στάθηκε πλάι στο στύλο του ναού κι έκανε συμφωνία με τον Κύριο· έδωσε υπόσχεση ότι θα τον ακολουθεί και θα τηρεί τις εντολές του, τα προστάγματά του και τους νόμους του με όλη την καρδιά του και την ψυχή του, και ότι θα εφαρμόζει όλα όσα είναι γραμμένα σ’ αυτό το βιβλίο της διαθήκης. Και όλος ο λαός υποσχέθηκε να μείνει πιστός στη διαθήκη.

Η εξάλειψη της ειδωλολατρίας από την Ιερουσαλήμ (Β΄ Χρ 34,3-5)

4 Έπειτα ο βασιλιάς Ιωσίας διέταξε τον αρχιερέα Χελκία και τους ιερείς της δεύτερης τάξης και τους φρουρούς της πύλης να βγάλουν από το ναό του Κυρίου όλα τα σκεύη που τα χρησιμοποιούσαν στη λατρεία του Βάαλ, της Ασερά και των άστρων του ουρανού. Τα πήραν έξω από την Ιερουσαλήμ και

τα έκαψαν στην κοιλάδα των Κέδρων, και μετέφεραν τη στάχτη τους στη Βαιθήλ.

⁵Ο Ιωσίας κατάργησε τους ειδωλολάτρες ιερείς, που οι βασιλιάδες του Ιούδα τούς είχαν διορίσει για να προσφέρουν θυσίες στους ιερούς τόπους των πόλεων του Ιούδα και γύρω από την Ιερουσαλήμ. Τους έδιωξε, γιατί πρόσφεραν θυσίες στο Βάαλ, στον ήλιο, στη σελήνη, στα ζώδια και στ' αστέρια.

⁶Με διαταγή του έβγαλαν και το ξόανο της Ασερά από το ναό του Κυρίου και το μετέφεραν έξω από την Ιερουσαλήμ, στην κοιλάδα των Κέδρων· εκεί το έκαψαν και τη στάχτη του τη σκόρπισαν στο δημόσιο νεκροταφείο.

⁷Διέταξε επίσης και κατεδάφισαν τα σπίτια κοντά στο ναό του Κυρίου, που ανήκαν στους ιερόδουλους άντρες και γυναίκες· μέσα εκεί οι γυναίκες ύφαιναν χιτώνες για την Ασερά.

⁸Έπειτα ο Ιωσίας κατεδάφισε τα ειδωλολατρικά θυσιαστήρια μπροστά από την πύλη, την οποία είχε χτίσει ο διοικητής της Ιερουσαλήμ, ο Ιησούς. Ήταν τοποθετημένα αριστερά καθώς μπαίνει κανείς από την κυρίως πύλη. Έπειτα έφερε στην Ιερουσαλήμ όλους τους ιερείς από τις πόλεις του Ιούδα, και αχρήστεψε τους ιερούς τόπους, από τη Γεβά ως τη Βέερ-Σεβά, όπου αυτοί πρόσφεραν θυσίες.

⁹Ωστόσο στους ιερείς αυτούς δεν επιτρεπόταν ν' ανεβαίνουν και να προσφέρουν θυσίες στο θυσιαστήριο του Κυρίου στην Ιερουσαλήμ, αλλά μπορούσαν να τρώνε άζυμα ψωμιά, από εκείνα που προσφέρονταν στους άλλους ιερείς.

¹⁰Ο Ιωσίας αχρήστεψε τον ιερό τόπο της Τοφέθ, που βρισκόταν στην κοιλάδα Εννόμ, ώστε να μην μπορεί κανείς να προσφέρει εκεί το γιο του ή την κόρη του ολοκαύτωμα στον Μολόχ.

¹¹Απομάκρυνε και τα άλογα που οι βασιλιάδες του Ιούδα τα είχαν αφιερώσει στη λατρεία του ήλιου. Αυτά τα άλογα ήταν σταυλισμένα πλάι στην είσοδο

του ναού του Κυρίου, σε παραπήγματα κοντά στο σπίτι του ευνούχου Νάθαν-Μελέχ. Ο Ιωσίας διάταξε και έκαψαν τις άμαξες του ήλιου.

12 Κατεδάφισε τα θυσιαστήρια που είχαν κατασκευάσει οι βασιλιάδες του Ιούδα στο δώμα των ανακτόρων, πάνω από τα διαμερίσματα του βασιλιά Άχαζ, καθώς κι εκείνα που είχε κατασκευάσει ο Μανασσής στις δύο αυλές του ναού του Κυρίου· τα κομμάτιασε και τη σκόνη τους την πέταξε στο χείμαρρο των Κέδρων.

13 Αχρήστεψε επίσης τους ιερούς τόπους που είχε καθιερώσει ο Σολομών, ο βασιλιάς του Ισραήλ, νότια του όρους των Ελαιών, για να τιμήσει την Ασάρτη, το βδέλυγμα των Σιδωνίων, τον Χεμώς, βδέλυγμα των Μωαβιτών και τον Μιλκώμ, βδέλυγμα των Αμμωνιτών.

14 Κατέστρεψε τις πέτρινες και τις ξύλινες λατρευτικές στήλες και σκέπασε τις ιερές θέσεις τους με οστά ανθρώπων.

Καταστροφή των ειδωλολατρικών ιερών στη χώρα

(Β΄ Χρ 34,6-7)

15 Επίσης ο Ιωσίας κατέστρεψε τον ιερό τόπο της Βαιθήλ, που τον είχε καθιερώσει ο Ιεροβοάμ, γιος του Ναβάτ, που είχε παρασύρει το λαό του Ισραήλ να αμαρτήσσει. Έβαλε φωτιά στον ιερό τόπο, κατεδάφισε το θυσιαστήριο, έσπασε τις πέτρες τους και τις έκανε σκόνη· έκαψε και το ξόανο της Ασερά.

16 Όταν ο Ιωσίας έστρεψε το βλέμμα του και είδε το νεκροταφείο που ήταν στο βουνό, έστειλε και πήρε τα οστά από τους τάφους και τα έκαψε πάνω στο θυσιαστήριο. Έτσι το βεβήλωσε, σύμφωνα με το λόγο του Κυρίου, που τον είχε εξαγγείλει ο άνθρωπος του Θεού, πολύ πριν, στη διάρκεια μιας γιορτής, τότε που ο βασιλιάς Ιεροβοάμ είχε σταθεί πλάι στο θυσιαστήριο. Μετά ο βασιλιάς κοίταξε γύρω και είδε τον τάφο του προφήτη, που είχε πει αυτούς τους λόγους.

17 Ρώτησε, λοιπόν: «Τι επιτάφια πλάκα είναι εκείνη που φαίνεται εκεί; » Οι άνθρωποι της πόλης του απάντησαν: «Είναι ο τάφος του ανθρώπου του Θεού,

που ήρθε από το βασίλειο του Ιούδα και κήρυξε αυτά τα λόγια, που τώρα εσύ πραγματοποιήσες ενάντια στο θυσιαστήριο της Βαιθήλ».

18 Τότε ο βασιλιάς είπε: «Αφήστε τον· κανείς να μη μετακινήσει τα οστά του». Έτσι δεν πείραξαν τα οστά εκείνου του προφήτη ούτε τα οστά του προφήτη που είχε έρθει από τη Σαμάρεια.

19 Ό, τι έκανε στη Βαιθήλ, ο Ιωσίας, το έκανε και στις πόλεις της Σαμάρειας: γκρέμισε όλα τα κτίσματα στους χώρους όπου λάτρευαν τα είδωλα. Τα είχαν χτίσει οι βασιλιάδες του Ισραήλ, προκαλώντας έτσι την οργή του Κυρίου.

20 Πάνω στα θυσιαστήρια των ιερών τόπων θυσίασε τους ίδιους τους ιερείς, που ιερουργούσαν εκεί, και έκαψε κόκαλα ανθρώπων πάνω σ' αυτά.

Το πρώτο ομαδικό Πάσχα στην Ιερουσαλήμ (Β' Χρ 35,1.18-19)

Έπειτα ο Ιωσίας γύρισε στην Ιερουσαλήμ,

21 κι έβγαλε διαταγή για όλο το λαό: «Γιορτάστε το Πάσχα», τους έλεγε, «για να τιμήσετε τον Κύριο, το Θεό σας, όπως είναι γραμμένο στο βιβλίο αυτό της διαθήκης».

22 Πραγματικά, τέτοιο Πάσχα είχε να γιορταστεί από την εποχή που κυβερνούσαν τον Ισραήλ οι Κριτές· δεν το είχαν γιορτάσει έτσι ούτε την περίοδο των προηγούμενων βασιλιάδων του Ισραήλ και του Ιούδα.

23 Μόνο το δέκατο όγδοο έτος της βασιλείας του Ιωσία γιορτάστηκε τέτοιο Πάσχα για τον Κύριο στην Ιερουσαλήμ.

Η μεγάλη οργή του Κυρίου εναντίον του Ιούδα

24 Ο Ιωσίας εξαφάνισε επίσης από την Ιερουσαλήμ κι απ' όλη τη χώρα του Ιούδα τους νεκρομάντεις και τους μάγους, τα ξόανα, τα είδωλα και όλα τα άλλα αντικείμενα που χρησίμευαν για τις λατρείες. Έτσι εκτέλεσε τους νόμους, τους γραμμένους στο βιβλίο που είχε βρει ο αρχιερέας Χελκίας στο ναό του Κυρίου.

²⁵Πριν από τον Ιωσία, δεν υπήρξε βασιλιάς σαν κι αυτόν, που να στράφηκε στον Κύριο με όλη την καρδιά του, την ψυχή του και τη δύναμή του, όπως το πρόσταζε ο νόμος του Μωυσή· ούτε αργότερα παρουσιάστηκε άλλος βασιλιάς σαν κι αυτόν.

²⁶Παρ' όλα αυτά, ο Ιωσίας δεν μπόρεσε να κατευνάσει τη μεγάλη οργή του Κυρίου, που είχε ανάψει ενάντια στο λαό του Ιούδα, λόγω της συμπεριφοράς του βασιλιά Μανασσή.

²⁷Έτσι ο Κύριος είπε: «Δε θέλω να ξαναδώ μπροστά μου τον Ιούδα, όπως δε θέλω να ξαναδώ και τον Ισραήλ! Θα διώξω μακριά μου την πόλη που κάποτε διάλεξα, την Ιερουσαλήμ, και το ναό, όπου υποσχέθηκα να λατρεύεται εκεί το όνομά μου».

Θάνατος του Ιωσία και ο διάδοχός του

(Β' Χρ 35,20–36,1)

²⁸Όλη η υπόλοιπη ιστορία του Ιωσία και η δράση του είναι καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα.

²⁹Στις μέρες του, ο Φαραώ Νεχώ της Αιγύπτου ήρθε με το στρατό του να υποστηρίξει το βασιλιά της Ασσυρίας, στον ποταμό Ευφράτη. Ο βασιλιάς Ιωσίας πήγε να αντιμετωπίσει τους Αιγυπτίους στη Μεγιδδώ, αλλά σκοτώθηκε στη μάχη.

³⁰Οι αξιωματούχοι του έβαλαν το πτώμα του σε μια άμαξα και τον μετέφεραν στην Ιερουσαλήμ όπου και τον έθαψαν στον τάφο του. Ο λαός πήρε τον Ιωάχαζ, γιο του Ιωσία, και τον έχρισε βασιλιά στη θέση του πατέρα του.

Η βασιλεία του Ιωάχαζ στον Ιούδα και η εκθρόνισή του

(Β' Χρ 36,2-8)

³¹Ο Ιωάχαζ ήταν είκοσι τριών ετών όταν έγινε βασιλιάς, και βασίλευσε μόνο τρεις μήνες στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Χαμουτάλ και ήταν κόρη του Ιερεμία, από τη Λιβνά.

³²Ο Ιωάχαζ έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, όπως ακριβώς και οι πρόγονοί του.

33-34 Ο Φαραώ Νεχώ τον φυλάκισε στη Ριβλά, στη χώρα της Χαμάθ, για να μη βασιλέψει αυτός στην Ιερουσαλήμ. Βασιλιά στη θέση του πατέρα του έκανε τον Ελιακίμ, γιο του Ιωσία, και τον μετονόμασε σε Ιωακίμ. Η χώρα υποχρεώθηκε να πληρώσει στο Φαραώ εκατό τάλαντα ασήμι και ένα τάλαντο χρυσάφι.

35 Ο Ιωακίμ, προκειμένου να εκπληρώσει την αξίωση του Φαραώ Νεχώ για ασήμι και χρυσάφι, αναγκάστηκε να επιβάλει φορολογία στη χώρα. Πήρε χρήματα από το λαό της χώρας, απ' τον καθένα ανάλογα με την οικονομική του κατάσταση, και τα έδωσε στο Φαραώ.

36 Ο Ιωακίμ ήταν είκοσι πέντε ετών όταν διορίστηκε βασιλιάς, και βασίλευσε έντεκα χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Ζεβιδδά και ήταν κόρη του Πεδαιά, από τη Ρουμά.

37 Ο Ιωακίμ έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, όπως ακριβώς και οι πρόγονοί του.

Β' ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ') 24

1 Στη διάρκεια της βασιλείας του Ιωακίμ ο Ναβουχοδονόσορ, βασιλιάς της Βαβυλώνας, κατέκτησε τη χώρα του Ιούδα και ο Ιωακίμ έγινε υποτελής του για τρία χρόνια· έπειτα επαναστάτησε εναντίον του.

2 Ο Κύριος όμως έστειλε κατά του Ιωακίμ επιδρομείς Βαβυλώνιους, Συρίους, Μωαβίτες και Αμμωνίτες· τους έστειλε εναντίον του Ιούδα για να τον καταστρέψουν, σύμφωνα με το λόγο του, που τον είχαν προαναγγείλει οι δούλοι του, οι προφήτες.

3 Πραγματικά, αυτά έγιναν μόνο με εντολή του Κυρίου ο οποίος ήθελε να εξαφανίσει το λαό του Ιούδα από μπροστά του, για τις αμαρτίες του βασιλιά Μανασσή,

4 ιδιαίτερα για τις αθρόες σφαγές αθώων ανθρώπων που είχε κάνει. Η Ιερουσαλήμ είχε πνιγεί τότε στο έγκλημα, έτσι που ο Κύριος δεν θέλησε να συγχωρήσει το Μανασσή.

⁵Όλη η υπόλοιπη ιστορία του Ιωακίμ και η δράση του, είναι καταχωρισμένα στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα.

⁶Όταν πέθανε ο Ιωακίμ, τον διαδέχτηκε στο θρόνο ο γιος του ο Ιωαχίν.

⁷Ο βασιλιάς της Αιγύπτου δεν ξαναβγήκε από τη χώρα του για επιδρομή, γιατί ο βασιλιάς της Βαβυλώνας είχε καταλάβει όλες τις χώρες που υπάγονταν στην αιγυπτιακή κυριαρχία, από τα βόρεια σύνορα της Αιγύπτου ως τον ποταμό Ευφράτη.

Ο Ιωαχίν και οι πρόκριτοι οδηγούνται αιχμάλωτοι στη Βαβυλώνα

(Β΄ Χρ 36,9-10. 17-21· Ιερ 38,8-10· 52,12-30)

⁸Ο Ιωαχίν ήταν δεκαοχτώ ετών όταν έγινε βασιλιάς, και βασίλευσε στην Ιερουσαλήμ τρεις μήνες. Η μητέρα του ονομαζόταν Νεχουστά και ήταν κόρη του Ελναθάν, από την Ιερουσαλήμ.

⁹Ο Ιωαχίν έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, όπως ακριβώς και ο πατέρας του.

¹⁰Εκείνη την εποχή ο βαβυλωνιακός στρατός υπό τις διαταγές των αξιωματικών του βασιλιά Ναβουχοδονόσορ, ήρθαν και πολιορκήσαν την Ιερουσαλήμ.

¹¹Κατά τη διάρκεια της πολιορκίας ήρθε κι ο ίδιος ο Ναβουχοδονόσορ στην πόλη.

¹²Τότε ο βασιλιάς του Ιούδα Ιωαχίν παραδόθηκε στο βασιλιά της Βαβυλώνας, ο οποίος και τον αιχμαλώτισε. Μαζί του παραδόθηκαν η μητέρα του, οι αξιωματούχοι του, οι άρχοντές του και οι πρίγκιπές του. Αυτό συνέβη κατά το όγδοο έτος της βασιλείας του Ναβουχοδονόσορ.

¹³Κι όπως ακριβώς το είχε προαναγγείλει ο Κύριος, ο Ναβουχοδονόσορ άρπαξε όλους τους θησαυρούς του ναού του Κυρίου και των βασιλικών ανακτόρων και κομμάτιασε όλα τα χρυσά σκεύη που είχε κατασκευάσει ο βασιλιάς Σολομών για τη λατρεία στο ναό.

¹⁴Οδήγησε στην αιχμαλωσία όλους τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ, τους άρχοντες, τους ξακουστούς πολεμιστές, δέκα χιλιάδες αιχμαλώτους, και

όλους τους τεχνίτες ξυλουργούς και σιδηρουργούς· κανείς δεν απέμεινε από το λαό της χώρας παρά μόνο η φτωχότερη τάξη.

15Ο Ναβουχοδονόσορ έφερε αιχμαλώτους από την Ιερουσαλήμ στη Βαβυλώνα, το βασιλιά Ιωαχίν, τη μητέρα του, τις γυναίκες του, τους αξιωματούχους του και τους προκρίτους της χώρας.

16Επίσης συνέλαβε όλους τους πολεμιστές, που ήταν εφτά χιλιάδες και τους τεχνίτες ξυλουργούς και σιδηρουργούς, χίλιους άντρες όλους δυνατούς και ικανούς για πόλεμο, και τους μετέφερε αιχμαλώτους στη Βαβυλώνα.

17Βασιλιά στη θέση του Ιωαχίν έκανε το Ματτανία, θείο του Ιωαχίν, και άλλαξε το όνομά του σε Σεδεκία.

Η βασιλεία του Σεδεκία

(Β΄ Χρ 36,11-16· Ιερ 52,1-3)

18Ο Σεδεκίας ήταν είκοσι ενός ετών όταν έγινε βασιλιάς, και βασίλευσε έντεκα χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Χαμουτάλ και ήταν κόρη του Ιερεμία, από τη Λιβνά.

19Ο Σεδεκίας έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, όπως ακριβώς και ο Ιωαχίν.

20Αυτό εξόργισε τον Κύριο ενάντια στην Ιερουσαλήμ και στον Ιούδα τόσο, που τους έδιωξε από μπροστά του.

Η πτώση της Ιερουσαλήμ

(Β΄ Χρ 36,17-21· Ιερ 39,1-10· 52,4-27)

Ο Σεδεκίας επαναστάτησε εναντίον του Ναβουχοδονόσορ, βασιλιά της Βαβυλώνας.

Β΄ ΒΑΣΙΛΕΩΝ (ή ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ΄) 25

1Έτσι, τη δέκατη μέρα του δέκατου μήνα, του ένατου έτους της βασιλείας του Σεδεκία, ο Ναβουχοδονόσορ ήρθε με όλο το στρατό του στην Ιερουσαλήμ· στρατοπέδευσε απέναντί της, και κατασκεύασε πολιορκητικό τείχος γύρω από την πόλη.

2Η πολιορκία κράτησε ως το ενδέκατο έτος της βασιλείας του Σεδεκία,

- ³οπότε έπεσε πολύ μεγάλη πείνα στην πόλη· δεν υπήρχε καθόλου τροφή για τους κατοίκους της. Τότε, την ένατη μέρα του τέταρτου μήνα,
- ⁴οι Βαβυλώνιοι έκαναν ένα άνοιγμα στο τείχος της πόλης. Τη νύχτα, ο βασιλιάς και οι πολεμιστές του Ιούδα βγήκαν από το διάδρομο που ένωνε τα δύο τείχη, πέρασαν κοντά από το βασιλικό κήπο και πήραν το δρόμο προς την κοιλάδα του Ιορδάνη, παρ' όλο που οι Βαβυλώνιοι είχαν περικυκλώσει την πόλη.
- ⁵Αλλά ο βαβυλωνιακός στρατός καταδίωξε το βασιλιά και τον πρόφτασε στις πεδιάδες της Ιεριχώ· τότε όλοι οι στρατιώτες του τον εγκατέλειψαν και διασκορπίστηκαν.
- ⁶Οι Βαβυλώνιοι συνέλαβαν το Σεδεκία και τον έφεραν στο βασιλιά της Βαβυλώνας στη Ριβλά, κι εκείνος έβγαλε καταδικαστική απόφαση εναντίον του.
- ⁷Έσφαξε τους γιους του μπροστά στα μάτια του· μετά τον τύφλωσαν, τον έδεσαν με αλυσίδες και τον πήραν στη Βαβυλώνα.
- ⁸Την έβδομη μέρα του πέμπτου μήνα, το δέκατο ένατο έτος της βασιλείας του Ναβουχοδονόσορ, βασιλιά της Βαβυλώνας, ήρθε στην Ιερουσαλήμ ο Νεβουζαραδάν, αρχηγός της σωματοφυλακής του.
- ⁹Αυτός έβαλε φωτιά στο ναό του Κυρίου, στα ανάκτορα και σ' όλα τα σπίτια της Ιερουσαλήμ, ιδιαίτερα στα αρχοντικά της πόλης.
- ¹⁰Τα βαβυλωνιακά στρατεύματα που τον ακολουθούσαν γκρέμισαν τα τείχη της Ιερουσαλήμ.
- ¹¹Και έσυρε ο Νεβουζαραδάν στην αιχμαλωσία το υπόλοιπο του λαού, που είχε απομείνει στην πόλη, όλους όσοι είχαν αυτομολήσει προς το βασιλιά της Βαβυλώνας.
- ¹²Αλλά μερικούς από τους φτωχότερους της χώρας τούς άφησε πίσω για να καλλιεργούν τα αμπέλια και τα χωράφια.

13Οι Βαβυλώνιοι έσπασαν τους χάλκινους στύλους του ναού του Κυρίου, τις βάσεις και τη χάλκινη λεκάνη, και μετέφεραν τον χαλκό τους στη Βαβυλώνα.

14Επίσης πήραν τους λέβητες, τα φτυάρια, τα λυχνοψάλιδα, τα θυμιατήρια και όλα τα χάλκινα σκεύη που χρησίμευαν για τη λατρεία στο ναό.

15Επίσης πήραν τις σχάρες και τις λεκάνες και γενικά ό, τι ήταν χρυσό ή ασημένιο –το πήραν για το χρυσάφι και το ασήμι.

16Ήταν αδύνατο να ζυγιστεί ο χαλκός όλων αυτών των αντικειμένων, δηλαδή των δύο στύλων, της χάλκινης λεκάνης και των βάσεων, που τα είχε κατασκευάσει ο Σολομώντας για το ναό του Κυρίου.

17Το ύψος του κάθε στύλου ήταν δεκαοχτώ πήχεις και στην κορυφή του υπήρχε ένα χάλκινο κιονόκρανο. Το ύψος του κιονόκρανου ήταν τρεις πήχεις και ήταν διακοσμημένο με δικτυωτό και ρόδια ολόγυρα, όλα από χαλκό. Οι δύο στύλοι και τα δικτυωτά ήταν πανομοιότυπα.

18Ο αρχηγός της σωματοφυλακής συνέλαβε τον αρχιερέα Σεραΐα, το δεύτερο στην ιεραρχία ιερέα Σοφονία, και τους τρεις φρουρούς της πύλης του ναού.

19Επίσης από την πόλη συνέλαβε έναν αξιωματούχο επικεφαλής των πολεμιστών και πέντε άντρες από τους προσωπικούς συμβούλους του βασιλιά, που βρίσκονταν στην Ιερουσαλήμ, το γραμματέα του αρχιστράτηγου, που ήταν υπεύθυνος για τη στρατολόγηση των αντρών, καθώς κι εξήντα άντρες από τους κατοίκους της πόλης.

20Ο Νεβουζαραδάν τους έφερε στον βασιλιά της Βαβυλώνας, στη Ριβλά.

21Κι εκείνος έδωσε διαταγή και τους σκότωσαν εκεί στη Ριβλά, στη χώρα της Χαμάθ. Έτσι, ο λαός του Ιούδα οδηγήθηκε στην αιχμαλωσία, μακριά από τη χώρα του.

Όσοι απέμειναν φεύγουν στην Αίγυπτο

(Ιερ 40,7-9· 41,1-3· 43,5-7)

²²Ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ άφησε στη χώρα του Ιούδα ένα μέρος του πληθυσμού. Σ' αυτούς διόρισε κυβερνήτη το Γεδαλία, γιο του Αχικάμ και εγγονό του Σαφάν.

²³Όταν οι αρχηγοί των στρατευμάτων που είχαν διαφύγει την αιχμαλωσία άκουσαν ότι ο βασιλιάς της Βαβυλώνας διόρισε κυβερνήτη το Γεδαλία, ήρθαν σ' αυτόν μαζί με τους άντρες τους, στη Μισπά. Ήταν ο Ισμαήλ, γιος του Νεθανία, ο Ιωχανάν, γιος του Καρεάχ, ο Σεραΐας, γιος του Τανχουμέθ του Νετωφαθίτη και ο Ιααζανίας, γιος κάποιου Μααχαθίτη.

²⁴Ο Γεδαλιάς ορκίστηκε μπροστά τους και μπροστά στους άντρες τους και τους είπε: «Μη φοβάστε από τους αξιωματούχους των Βαβυλωνίων· εγκατασταθείτε στη χώρα και υποταχθείτε στο βασιλιά της Βαβυλώνας κι αυτό θα σας βγει σε καλό».

²⁵Αλλά τον έβδομο μήνα ήρθε ο Ισμαήλ, γιος του Νεθανία κι εγγονός του Ελισαμά, που καταγόταν από τη βασιλική οικογένεια, μαζί με δέκα άντρες, και θανάτωσαν το Γεδαλία, καθώς και τους άντρες του Ιούδα και τους Βαβυλώνιους που ήταν στο σπίτι του στη Μισπά.

²⁶Τότε όλος ο λαός, μικροί και μεγάλοι, και οι αρχηγοί των στρατευμάτων, ξεσηκώθηκαν κι έφυγαν για την Αίγυπτο, γιατί φοβόντουσαν τους Βαβυλώνιους.

Ο Ιωαχίν απελευθερώνεται και τιμάται στην Βαβυλώνα

(Ιερ 52,31-34)

²⁷Τριάντα εφτά χρόνια από την αιχμαλωσία του Ιωαχίν, βασιλιά του Ιούδα, έγινε βασιλιάς της Βαβυλώνας ο Ευΐλ-Μερωδάχ. Και τον ίδιο χρόνο, την εικοστή έβδομη μέρα του δωδέκατου μήνα, έδωσε αμνηστία στον Ιωαχίν και τον έβγαλε από τη φυλακή.

²⁸Του φέρθηκε με ευμένεια και τον τίμησε περισσότερο από τους άλλους βασιλιάδες που ήταν μαζί του αιχμάλωτοι στη Βαβυλώνα.

²⁹Έτσι, του επιτράπηκε να βγάλει τα ρούχα της φυλακής και να συντρώγει με το βασιλιά το υπόλοιπο της ζωής του.

³⁰Επίσης, όσο ζούσε, του παρέχονταν κάθε μέρα από το βασιλιά της Βαβυλώνας όλα τα απαραίτητα για τη συντήρησή του.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄)

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 1

Από τον Αδάμ στον Αβραάμ

(Γεν 5,1-32· 10,2-29· 11,10-26)

- ¹ Η γενεαλογική γραμμή από τον Αδάμ ως το Νώε είναι η ακόλουθη: Αδάμ, Σηθ, Ενώς,
- ² Καινάν, Μααλαλεήλ, Ιάρεδ,
- ³ Ενώχ, Μαθουσάλας, Λάμεχ
- ⁴ και Νώε. Ο Νώε είχε τρεις γιους: το Σημ, το Χαμ και τον Ιάφεθ.
- ⁵ Γιои του Ιάφεθ ήταν οι Γόμερ, Μαγώγ, Μαδαΐ, Ιαυάν, Τουβάλ, Μεσέχ και Θειράς –γενάρχες των αντίστοιχων λαών.
- ⁶ Από το Γόμερ προήλθαν οι λαοί: Ασχενάζ, Ριφάθ και Θωγαρμά.
- ⁷ Από τον Ιαυάν προήλθαν οι λαοί: Ελισά και Θαρσείς, οι Κίτιοι και οι Ρόδιοι.
- ⁸ Γιои του Χαμ ήταν οι Χους, Μισραΐμ, Φουτ και Χαναάν –γενάρχες των αντίστοιχων λαών.
- ⁹ Από τον Χους προήλθαν οι λαοί: Σεβά, Ευειλά, Σαβτά, Ραγμά και Σαβτεχά· από το Ραγμά οι λαοί Σαβά και Δεδάν.
- ¹⁰ Ο Χους είχε γιο τον Νεμρώδ, που ήταν ο πρώτος ισχυρός κατακτητής πάνω στη γη.
- ¹¹ Ο Μισραΐμ είχε απογόνους τους Λουδίμ, τους Ανανίμ, τους Λεεβίμ, τους Ναφτουχίμ,
- ¹² τους Πατρουσίμ, τους Κασλουχίμ και τους Καφθωρίμ, από τους οποίους προήλθαν οι Φιλισταίοι.
- ¹³ Ο Χαναάν απέκτησε το Σιδώνα, που ήταν ο πρωτότοκος, και το Χετταίο – γενάρχες των αντίστοιχων λαών.
- ¹⁴ Επίσης, από τον Χαναάν προήλθαν οι Ιεβουσαίοι, οι Αμορραίοι, οι Γεργεσαίοι,

- ¹⁵οι Ευαίοι, οι Αρουκαίοι, οι Ασενναίοι,
¹⁶οι Αραδαίοι, οι Σαμαραίοι και οι Αμαθαίοι.
¹⁷Γιοι του Σημ ήταν οι Ελάμ, Ασσούρ, Αρφαξάδ, Λουδ, Αράμ, Ουτς, Ουλ, Γεθέρ και Μεσέχ –γενάρχες των αντίστοιχων λαών.
¹⁸Ο Αρφαξάδ είχε γιο το Σαλάχ και ο Σαλάχ τον Έβερ.
¹⁹Ο Έβερ είχε δύο γιους: ο ένας ονομαζόταν Πελέγ (Διαίρεση, Διαχωρισμός), γιατί στις ημέρες του μοιράστηκε η γη· ο άλλος ονομαζόταν Ιεκτάν.
²⁰Απόγονοι του Ιεκτάν ήταν οι Αλμωδάδ, Σαλέφ, Ασειρμαβέθ, Ιαράχ,
²¹Αδωράμ, Ουζάλ, Δικλά,
²²Οβάλ, Αβιμαήλ, Σαβά,
²³Οφείρ, Ευειλά και Ιωβάβ.
²⁴Η γενεαλογική γραμμή από το Σημ ως τον Άβραμ είναι η ακόλουθη: Αρφαξάδ, Σαλάχ,
²⁵Έβερ, Πελέγ, Ρεού,
²⁶Σερούγ, Ναχώρ, Θάρα και
²⁷Άβραμ, δηλαδή ο Αβραάμ.

Οι απόγονοι του Αβραάμ

(Γεν 25,1-4.12-16· 36,4-28)

- ²⁸Γιοι του Αβραάμ ήταν ο Ισαάκ και ο Ισμαήλ.
²⁹Οι γενεαλογίες τους είναι οι εξής: Πρωτότοκος γιος του Ισμαήλ ήταν ο Νεβαϊώθ· έπειτα γεννήθηκαν οι Κηδάρ, Αδβεήλ, Μιβσάμ,
³⁰Μισμά, Δουμά, Μασά, Χαδάδ, Θαιμάν,
³¹Ιετούρ, Ναφίς και Κεδμά. Αυτοί είναι οι απόγονοι του Ισμαήλ.
³²Η Χεττούρα, παλλακίδα του Αβραάμ, τού γέννησε τους: Ζιμράν, Ιοξάν, Μαδά, Μαδιάν, Ισβάκ και Σονάχ. Γιοι του Ιοξάν ήταν ο Σαβά και ο Δεδάν.
³³Γιοι του Μαδιάν ήταν οι Γαιφά, Εφέρ, Χανώχ, Αβειδά και Ελδαγά· όλοι αυτοί ήταν γιοι (και εγγονοί) της Χεττούρας.

- ³⁴Ο Αβραάμ είχε γιο τον Ισαάκ, και γιοι του Ισαάκ ήταν ο Ησαύ και ο Ισραήλ (ή Ιακώβ).
- ³⁵Γιοι του Ησαύ ήταν οι Ελιφάζ, Ρεγουήλ, Ιεούς, Ιεγλάμ και Κορέ.
- ³⁶Γιοι του Ελιφάζ ήταν οι Θαϊμάν, Ωμάρ, Σεφώ, Γαετάμ, Κενάζ, Τιμνά και Αμαλήκ.
- ³⁷Γιοι του Ρεγουήλ ήταν οι Ναχάθ, Ζεράχ, Σαμμά και Μιζζά.
- ³⁸Γιοι του Σηείρ ήταν οι Λωτάν, Σωβάλ, Σιβεγών, Ανά, Δισών, Εσέρ και Δισάν.
- ³⁹Γιοι του Λωτάν ήταν, ο Χορρί και ο Ομάμ και αδερφή του Λωτάν ήταν η Τιμνά.
- ⁴⁰Γιοι του Σωβάλ ήταν οι Αλβάν, Μαναχάθ, Αιβάλ, Σεφώ και Ωνάμ· γιοι του Σιβεγών ήταν ο Αϊά και ο Ανά.
- ⁴¹Γιος του Ανά ήταν ο Δισών. Γιοι του Δισών, γιου του Σηείρ, ήταν οι Χαμράν, Εσβάν, Ιθράν και Χεράν.
- ⁴²Γιοι του Αισέρ ήταν οι Βηλάν, Ζααβάν και Ιακάν. Γιοι του Δισάν ήταν ο Ουτς και ο Αράν.

Οι βασιλιάδες της Εδώμ (Γεν 36,31-43)

- ⁴³⁻⁵⁰Πριν υπάρξει βασιλιάς στον Ισραήλ, βασίλευσαν στην Εδώμ κατά σειρά οι επόμενοι βασιλιάδες: Ο Βελά, γιος του Βεήρ, από την πόλη Διναβά· ο Ιωνάβ, γιος του Ζεράχ, από τη Βοσρά· ο Χουσάμ από την περιοχή της φυλής Θαϊμάν· ο Αδάδ, γιος του Βεδάδ, από την πόλη Αβάθ –αυτός νίκησε τους Μαδιανίτες σε μάχη στην πεδιάδα Μωάβ. Ο Σαμλά από τη Μαρσεκά· ο Σαούλ από την παραποτάμια πόλη Ρεχωβώθ· ο Βάαλ-Χανάν, γιος του Αχβώρ· ο Αδάδ στην πόλη Παού –γυναίκα του ήταν η Μεεταβεήλ, κόρη του Ματράδ και εγγονή του Με-Ζαάβ.
- ⁵¹Όταν πέθανε ο Αδάδ, ηγεμόνες της Εδώμ έγιναν οι Τιμνά, Αλβά, Ιεθέθ,
- ⁵²Οχολιβαμά, Ηλάς, Πινών,
- ⁵³Κενάζ, Θαϊμάν, Μιβσάρ,

⁵⁴Μαγεδιήλ και Ιράμ.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 2

Οι γιοι του Ισραήλ (Ιακώβ) (Γεν 35,23-26)

¹Γιοι του Ισραήλ (ή Ιακώβ) είναι οι εξής: Ρουβήν, Συμεών, Λευί, Ιούδας, Ισάαχαρ, Ζαβουλών,

²Δαν, Ιωσήφ, Βενιαμίν, Νεφθαλί, Γαδ και Ασήρ.

Οι απόγονοι του Ιούδα (Γεν 38,3-7.27-30)

³Γιοι του Ιούδα ήταν ο Ηρ –πρωτότοκος– ο Αυνάν και ο Σηλά. Οι τρεις αυτοί γεννήθηκαν από την κόρη τού Σουά, τη Χαναναία. Ο Ηρ, όμως, δυσaráεστησε τόσο πολύ τον Κύριο, που ο Κύριος τον θανάτωσε.

⁴Επίσης η Θάμαρ, η νύφη του Ιούδα, τού γέννησε το Φαρές και το Ζεράχ. Έτσι, συνολικά οι γιοι του Ιούδα ήταν πέντε.

⁵Γιοι του Φαρές ήταν ο Χεσρών και ο Χαμούλ.

⁶Οι γιοι του Ζεράχ ήταν πέντε: Ζιμρί, Εθάν, Αιμάν, Χαλκόλ και Δαρά.

⁷Γιος του Καρμί ήταν ο Αχάν, ο ταραχοποιός, ο οποίος έγινε αιτία συμφοράς στους Ισραηλίτες, γιατί κατακράτησε το λάφυρο που ήταν αφιερωμένο στο Θεό.

⁸Γιος του Εθάν ήταν ο Αζαρίας.

⁹Γιοι του Χεσρών ήταν οι Ιερουχμεήλ, Αράμ και Χελουβαΐ.

Οι απόγονοι του Αράμ (Ρουθ 4,19-22)

¹⁰Ο Αράμ είχε γιο τον Αμιναδάβ κι ο Αμιναδάβ το Ναχσών, αρχηγό της φυλής Ιούδα.

¹¹Ο Ναχσών είχε γιο το Σαλμά κι ο Σαλμά το Βοόζ.

¹²Ο Βοόζ είχε γιο τον Ωβήδ κι ο Ωβήδ τον Ιεσσαί.

¹³Ο Ιεσσαί είχε επτά γιους: τον Ελιάβ –πρωτότοκο– και μετά κατά σειρά τούς: Αβιναδάβ, Σιμά,

¹⁴Ναθαναήλ, Ραδδαΐ,

¹⁵Οσέμ και Δαβίδ.

¹⁶Αδερφές τους ήταν η Σερουΐα και η Αβιγαία. Γιои της Σερουΐας ήταν τρεις: ο Αβισάι, ο Ιωάβ και ο Ασαήλ.

¹⁷Η Αβιγαία γέννησε τον Αμασά· πατέρα του ήταν ο Ιεθέρ, ο Ισμαηλίτης.

Οι απόγονοι του Χάλεβ

¹⁸Ο Χάλεβ, γιος του Χεσρών, είχε κόρη την Ιεριώθ, από την πρώτη του γυναίκα, την Αζουβά· γιοι της ήταν οι Ιεσέρ, Σωβάβ και Αρδών.

¹⁹Όταν πέθανε η Αζουβά, ο Χάλεβ πήρε γυναίκα του την Εφράθ, η οποία του γέννησε τον Χουρ.

²⁰Ο Χουρ απέκτησε τον Ουρί και ο Ουρί το Βεσαλεήλ.

²¹Αργότερα ο Χεσρών, σε ηλικία εξήντα ετών, πήρε γυναίκα του την κόρη τού Μαχίρ, πατέρα του Γαλαάδ, κι απέκτησε μαζί της τον Σεγούβ.

²²Ο Σεγούβ απέκτησε τον Ιαείρ –αυτός πήρε στην κατοχή του είκοσι τρεις κωμοπόλεις στη Γαλαάδ.

²³Αλλά οι βασιλιάδες των Γεσουριτών και των Αραμαίων κατέλαβαν τις κωμοπόλεις του Ιαείρ, καθώς και την πόλη Κενάθ με τα γύρω χωριά της. Όλες αυτές οι κωμοπόλεις του Ιαείρ με την Κενάθ και τα χωριά της αποτελούσαν εξήντα οικισμούς και ανήκαν στους απογόνους του Μαχίρ, πατέρα του Γαλαάδ.

²⁴Μετά το θάνατο του Χεσρών, του οποίου η γυναίκα ονομαζόταν Αβιά, ο Χάλεβ συνευρέθηκε με την Εφραθά και απέκτησε τον Ασχώρ, ιδρυτή της πόλης Τεκωά.

Οι απόγονοι του Ιεραχμεήλ

²⁵Γιοι του Ιεραχμεήλ, πρωτότοκου του Χεσρών, ήταν οι Ραμ –πρωτότοκος– Βουνά, Ορέμ, Οσέμ και Αχιά.

²⁶Ο Ιεραχμεήλ είχε και άλλη γυναίκα, που ονομαζόταν Αταρά και ήταν μητέρα του Ωνάμ.

- ²⁷Γιοι του Ραμ, πρωτότοκου του Ιεραχμεήλ, ήταν οι Μαά, Ιαμείν και Εκέρ.
- ²⁸Γιοι του Ωνάμ ήταν οι Σαμαΐ και Ιαδαέ, και γιοι του Σαμαΐ οι Ναδάβ και Αβισούρ.
- ²⁹Το όνομα της γυναίκας του Αβισούρ ήταν Αβιχαΐλ· αυτή του γέννησε τον Αχβάν και το Μωλέδ.
- ³⁰Γιοι του Ναδάβ ήταν οι Σελέδ και Απαΐμ· ο Σελέδ, όμως, πέθανε χωρίς ν' αφήσει γιους.
- ³¹Γιος του Απαΐμ ήταν ο Ισεΐ, γιος του Ισεΐ ο Σεσάν και του Σεσάν ο Αχλαΐ.
- ³²Γιοι του Ιαδαέ, αδερφού του Σαμαΐ, ήταν οι Ιεθέρ και Ιωνάθαν· ο Ιεθέρ, όμως, πέθανε χωρίς ν' αφήσει γιους.
- ³³Γιοι του Ιωνάθαν ήταν οι Παλέθ και Ζαζά. Όλοι αυτοί ήταν απόγονοι του Ιεραχμεήλ.
- ³⁴Ο Σεσάν δεν είχε γιους· μόνο κόρες. Είχε κι ένα δούλο Αιγύπτιο, που ονομαζόταν Ιαρχά.
- ³⁵Σ' αυτόν έδωσε μία κόρη του για γυναίκα, κι εκείνη του γέννησε τον Αταΐ.
- ³⁶Ο Αταΐ απέκτησε το Νάθαν, και απ' αυτόν συνεχίζουν κατ' ευθείαν γραμμή οι Ζαβάδ,
- ³⁷Εφλάλ, Ωβήδ,
- ³⁸Ιηού, Αζαρίας,
- ³⁹Χαλής, Ελεασά,
- ⁴⁰Σισαμαΐ, Σαλλούμ,
- ⁴¹Ιεκαμίας και Ελισαμά.

Άλλος κατάλογος των απογόνων του Χάλεβ

- ⁴²Απόγονοι του Χάλεβ, αδερφού του Ιεραχμεήλ, ήταν: πρωτότοκος ο Μησά, γενάρχης της Ζιφ κι ο Μαρησά, γενάρχης της Χεβρών.
- ⁴³Γιοι του Χεβρών ήταν οι Κορέ, Ταπουάχ, Ρακέμ και Σαμά.

- ⁴⁴Ο Σαμά απέκτησε το Ραχάμ, γενάρχη της Ιορκοάμ και ο Ρεκέμ απέκτησε το Σαμμαΐ.
- ⁴⁵Γιος του Σαμμαΐ ήταν ο Μαών, γενάρχη της Βαιθ-Σουρ.
- ⁴⁶Η Εφά, παλλακίδα του Χάλεβ, γέννησε το Χαράν, το Μωσά και το Γαζέζ. Ο Χαράν απέκτησε γιο που λεγόταν επίσης Γαζέζ.
- ⁴⁷Γιοι του Ιαδδαΐ ήταν οι Ρεγέμ, Ιωθάμ, Γησάμ, Φελέτ, Γαιφά και Σανάφ.
- ⁴⁸Η Μααχά, άλλη παλλακίδα του Χάλεβ, γέννησε το Σεβέρ και τον Τιρχανά.
- ⁴⁹Επίσης γέννησε το Σαάφ, γενάρχη της φυλής του Μαδμαννά και το Σιβά, γενάρχη της φυλής του Μαχβενά και του Γιβεά. Κόρη του Χάλεβ ήταν η Ασχά.
- ⁵⁰Απόγονοι του Χάλεβ ήταν επίσης οι εξής: Ο Χουρ, πρωτότοκος γιος του Χάλεβ και της Εφραθά. Γιοι του Χουρ ήταν ο Σωβάλ, ιδρυτής της Κιριάθ-Ιαρίμ,
- ⁵¹ο Σαλμών, ιδρυτής της Βηθλεέμ και ο Χαρέβ, ιδρυτής της Βαιθ-Γαδέρ.
- ⁵²Ο Σωβάλ ήταν γενάρχη των κατοίκων της Αροέ και των μισών Μαναχεθιτών.
- ⁵³Οι φυλές που κατοικούσαν στην Κιριάθ-Ιαρίμ ήταν οι Ιεθρίτες, οι Πουθίτες, οι Σουμαθίτες και οι Μισραΐτες. Απ' αυτούς κατάγονταν οι Σαραθίτες και οι Εσταουλαίοι.
- ⁵⁴Απόγονοι του Σαλμών ήταν οι Βηθλεεμίτες και οι Νετωφαθίτες, οι κάτοικοι της Αταρώθ-Βαιθ-Ιωάβ, το άλλο μισό της φυλής των Μαναχεθιτών, και οι Σωρίτες.
- ⁵⁵Οι φυλές που προέρχονταν από τη Σεφέρ, και κατοικούσαν στην Ιαβής, ήταν οι Τιραθίτες, οι Σιμεαθίτες και οι Σαχαθίτες. Όλοι αυτοί ανήκαν στους Κεναίους, οι οποίοι κατάγονταν από τον Χαμμάθ, γενάρχη των Ρηχαβιτών.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 3

Οι απόγονοι του Δαβίδ
(Β΄ Σαμ 3,2-5· 5,13-16)

- ¹Οι γιοι του Δαβίδ, που γεννήθηκαν στη Χεβρών ήταν οι εξής: Πρωτότοκος ο Αμών, γιος της Αχινοάμ της Ιζρεελίτισσας Δεύτερος ο Δανιήλ, γιος της Αβιγαίας της Καρμηλίτισσας.
- ²Τρίτος ο Αβεσσαλώμ, γιος της Μααχά κόρης του Ταλμαΐ, βασιλιά της Γεσούρ. Τέταρτος ο Αδωνίας, γιος της Χαγγείθ.
- ³Πέμπτος ο Σεφατίας, γιος της Αβιτάλ. Έκτος ο Ιθρεάμ, γιος της Αιγλά.
- ⁴Οι έξι αυτοί γιοι γεννήθηκαν στη Χεβρών, όπου ο Δαβίδ βασίλευσε επτά χρόνια και έξι μήνες. Στην Ιερουσαλήμ βασίλευσε τριάντα τρία χρόνια,
- ⁵και απέκτησε εκεί πολλούς γιους: από τη Βαθ-Σονά, κόρη του Αμμιήλ, απέκτησε τέσσερις γιους, τους: Σιμεά, Σωβάβ, Ναθάν και Σολομώντα.
- ⁶Από διάφορες άλλες συζύγους απέκτησε εννέα γιους, τους: Ιβχάρ, Ελισαμά, Ελιφέλετ,
- ⁷Νωγά, Νεφέγ, Ιαφιά,
- ⁸Ελισαμά, Ελεαδά και Ελιφελέτ.
- ⁹Όλοι οι παραπάνω ήταν γιοι του Δαβίδ εκτός από τους γιους των παλλακίδων. Η Ταμάρ ήταν μια από τις κόρες του Δαβίδ.
- ¹⁰Απόγονοι και διάδοχοι του Σολομώντα κατ' ευθείαν γραμμή ήταν οι Ροβοάμ, Αβιά, Ασά, Ιωσαφάτ,
- ¹¹Ιωράμ, Αχαζίας, Ιώας,
- ¹²Αμασίας, Αζαρίας, Ιωθάμ,
- ¹³Άχαζ, Εζεκίας, Μανασσής,
- ¹⁴Αμών και Ιωσίας.
- ¹⁵Οι γιοι του Ιωσία ήταν τέσσερις, οι Ιωχανάν –πρωτότοκος– Ιωακίμ, Σεδεκίας και Σαλλούμ.
- ¹⁶Απόγονοι του Ιωακίμ ήταν ο γιος του Ιεχονίας και ο γιος του Ιεχονία, ο Σεδεκίας.

¹⁷Γιοι του βασιλιά Ιεχονία, ο οποίος είχε απαχθεί αιχμάλωτος στη Βαβυλώνα, ήταν οι Ασείρ, Σαλαθιήλ –πρωτότοκος–

¹⁸Μαλκιράμ, Πεδαΐας, Σενασσάρ, Ιεκομίας, Ωσαμά και Νεδαβίας.

¹⁹Γιοι του Πεδαΐα ήταν ο Ζοροβάβελ και ο Σιμεΐ. Γιοι του Ζοροβάβελ, ήταν ο Μεσουλλάμ και ο Ανανίας, και αδερφή τους η Σελωμείθ.

²⁰Επίσης άλλοι πέντε, οι Χασουβά, Οέλ, Βερεχίας, Χασαδίας και Ιουσάβ-Εσέδ.

²¹Γιοι του Ανανία ήταν οι Πελατίας, Ησαΐας, Ρεφαΐας και Σεχανίας.

²²Ο Σεχανίας είχε έξι γιους, τους: Σεμαΐα, Χαττούς, Ιγεάλ, Βαρία, Νεαρία και Σαφάτ.

²³Γιοι του Νεαρία ήταν οι Ελιωεναΐ, Εζεκίας και Αζρικάμ, συνολικά τρεις.

²⁴Γιοι του Ελιωεναΐ ήταν οι Ωδαβίας, Ελιασεΐβ, Πελαΐας, Ακκούβ, Ιωχανάν, Δελαΐας και Ανανί, συνολικά εφτά.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 4

Άλλος κατάλογος των απογόνων του Ιούδα

¹Απόγονοι του Ιούδα κατ' ευθείαν γραμμή ήταν οι Φαρές, Χεσρών, Καρμί, Ωρ και Σωβάλ.

²Ο Ραΐα, γιος του Σωβάλ, απέκτησε τον Ιαάθ κι ο Ιαάθ τον Αχουμαΐ και τον Λαάδ. Αυτοί είναι οι γενάρχες των φυλών των Σαραθιτών.

³Ιδρυτές της Αιτάμ ήταν οι Ιζρεέλ, Ισμά και Ιδβάς· είχαν και μια αδερφή που ονομαζόταν Ασελελφονί.

⁴Ο Φανουήλ ήταν ιδρυτής της πόλης Γεδώρ και ο Έζερ της πόλης Χουσά. Όλοι οι παραπάνω είναι απόγονοι του Χουρ, πρωτοτόκου του Χάλεβ και της Εφραθά, και ιδρυτή της Βηθλεέμ.

⁵Ο Ασχούρ, ιδρυτής της πόλης Τεκωά, είχε δύο γυναίκες: τη Χελά και τη Νααρά.

⁶Η Νααρά τού γέννησε τον Αχουζάμ, το Χεφέρ, τον Ταιμενά και τον Ααχασταρί.

⁷Γιοι της Ελά ήταν οι Σέρεθ, Ιεσόχαρ και Εθνάν.

⁸Ο Κως ήταν πατέρας του Ανούβ και του Σαβεβιά και γενάρχης των φυλών που προήλθαν από τον Αχαρχέλ, γιο του Αρούμ.

⁹Ο Ιαβής ήταν ο πιο ένδοξος από τους αδερφούς του· η μάνα του του έδωσε αυτό το όνομα, γιατί τον είχε γεννήσει με υπερβολικούς πόνους.

¹⁰Ο Ιαβής προσευχήθηκε στο Θεό του Ισραήλ μ' αυτά τα λόγια: «Ευλόγησέ με πλουσιοπάροχα, δώσε μου περισσότερα χωράφια, προστάτεψέ με, και φύλαξέ με μακριά από κάθε κακό κι από κάθε συμφορά». Ο Θεός του έδωσε όλα όσα ζήτησε.

¹¹Ο Χελούβ, αδερφός του Σουχά, απέκτησε τον Μεχείρ, πατέρα του Εσθών.

¹²Ο Εσθών απέκτησε το Βαιθ-Ραφά, τον Πασεάχ και τον Τεχιννά, ιδρυτή της πόλης Νάχας. Οι φυλές που προήλθαν απ' αυτούς κατοικούσαν στη Ρηχά.

¹³Γιοι του Κενάζ ήταν ο Οθνιήλ κι ο Σεραΐας· γιοι του Οθνιήλ ήταν ο Χαθάθ και ο Μεοναθάν.

¹⁴Ο Μεοναθάν απέκτησε τον Οφρά και ο Σεραΐας τον Ιωάβ, πρόγονο των κατοίκων της πεδιάδας των Τεχνιτών. Την έλεγαν έτσι, επειδή όλοι εκεί ήταν τεχνίτες.

¹⁵Γιοι του Χάλεβ, γιου του Ιεφοννή, ήταν οι Ιερού, Ελά και Νάαμ· γιος του Ελά ήταν ο Κενάζ.

¹⁶Γιοι του Ιαλλελεήλ ήταν οι Ζιφ, Ζιφά, Τιριά και Ασαρεήλ.

¹⁷⁻¹⁸Γιοι του Εζρά ήταν οι Ιεθέρ, Μερέδ, Εφέρ και Ιαλών. Ο Μερέδ είχε γυναίκα από την Αίγυπτο. Το όνομά της ήταν Βυθία, κόρη του Φαραώ. Αυτή γέννησε στο Μερέδ τη Μαριάμ, το Σαμμαΐ και τον Ισβάχ, ιδρυτή της πόλης Εστεμοά. Η άλλη γυναίκα του Μερέδ ήταν Ιουδαία και του γέννησε τον Ιέρεδ, ιδρυτή της πόλης Γεδώρ, το Χέβερ, ιδρυτή της πόλης Σοχώ και τον Ιεκουθιήλ, ιδρυτή της πόλης Ζανωά.

¹⁹Ο Οδία παντρεύτηκε μία από τις αδερφές του Ναχάμ. Απόγονοί του ήταν οι Γαρμίτες, ιδρυτές της Κεϊλά και οι Μααχαθίτες, που κατοικούσαν στην Εστεμοά.

²⁰Γιοι του Σιμών ήταν οι Αμνών, Ριννά, Βεν-Χανάν και Θιλών. Γιοι του Ισεή ήταν οι Ζωχέθ και Βεν-Ζωχέθ.

²¹Απόγονοι του Σηλά, γιου του Ιούδα, ήταν ο Ηρ, ιδρυτής της πόλης Ληχά, ο Λαεδδά, ιδρυτής της πόλης Μαρησά και οι φυλές που κατοικούσαν στην πόλη Ασβεά και επεξεργάζονταν το λινό.

²²Επίσης από τον Σηλά κατάγονταν ο Ιωκίμ και οι κάτοικοι της πόλης Χωζεβά, κι ο Ιωάς και ο Σαράφ, οι οποίοι μετανάστευσαν για λίγο στη Μωάβ και ξαναγύρισαν στη Βηθλεέμ, σύμφωνα με μια αρχαία παράδοση.

²³Αυτοί ήταν κεραμοποιοί και κατοικούσαν στις πόλεις Νεταΐμ και Γεδηρά· εργάζονταν εκεί στην υπηρεσία του βασιλιά.

Οι απόγονοι του Συμεών

²⁴Γιοι του Συμεών ήταν οι Νεμουήλ, Ιαμείν, Ιαρίβ, Ζεράχ και Σαούλ:

²⁵Γιος του Σαούλ ήταν ο Σαλλούμ και κατ' ευθείαν γραμμή απόγονοί του οι Μιβσάμ, Μισμά,

²⁶Χαμμούλ, Ζακούρ και Σεμεΐ.

²⁷Ο Σεμεΐ απέκτησε δεκαέξι γιους και έξι θυγατέρες· οι αδερφοί του όμως δεν είχαν πολλούς γιους και γι' αυτό οι απόγονοι του Συμεών δεν ήταν τόσο πολλοί, όσο οι απόγονοι του Ιούδα.

²⁸Εγκαταστάθηκαν στις πόλεις Βέερ-Σεβά, Μωλαδά, Χασάρ-Σουάλ,

²⁹Βιλά, Εσέμ, Θωλάδ,

³⁰Βεθουήλ, Χωρμά, Σικλάγ,

³¹Βαιθ-Μαρκαβώθ, Χασάρ-Σουσίμ, Βαιθ-Βιρί και Σαρααίμ. Σ' αυτές τις πόλεις κατοικούσαν ως την εποχή του βασιλιά Δαβίδ,

³²καθώς και στα γύρω τους χωριά. Είχαν εγκατασταθεί σε πέντε ακόμα πόλεις: στην Εθέρ, στην Αείμ, στη Ριμών, στη Θοχέν και στην Ασάν,

- ³³και στα γύρω τους χωριά ως τη Βάαλ. Αυτές ήταν οι τοποθεσίες όπου κατοικούσαν κι αυτοί ήταν οι γενεαλογικοί τους κατάλογοι.
- ³⁴Αρχηγοί των φυλών τους ήταν οι Μεσωβάβ, Ιαμλήχ, Ιωσά, γιος του Αμασία,
- ³⁵Ιωήλ, Ιηού, γιος του Ιωσιβία, εγγονός του Σεραΐα και δισέγγονος του Ασιήλ,
- ³⁶Ελιωεναΐ, Ιαακαβά, Ιεσοχαΐας, Ασαΐας, Αδιήλ, Ιεσιμιήλ, Βεναΐας,
- ³⁷Ζιζά, γιος του Σιφεΐ, εγγονός του Αλλόν και δισέγγονος του Ιεδαΐα, ο οποίος ήταν γιος του Σιμρί και εγγονός του Σεμαΐα.
- ³⁸Οι οικογένειες όλων αυτών των φυλών είχαν μεγάλη αύξηση.
- ³⁹Απλώθηκαν ως τα προάστεια της Γεδώρ, ανατολικά της κοιλάδας, για να βρουν βοσκή για τα κοπάδια τους.
- ⁴⁰Πράγματι, βρήκαν πλούσια και καλή βοσκή σε μια περιοχή ευρύχωρη και ειρηνική. Εκεί παλιότερα κατοικούσαν απόγονοι του Χαμ.
- ⁴¹Πράγματι, την εποχή του βασιλιά του Ιούδα Εζεκία, οι αρχηγοί που προαναφέρθηκαν ήρθαν σ' αυτή την περιοχή και κατέστρεψαν τις σκηνές των κατοίκων της Γεδώρ και τους Μιναίους. Τους εξόντωσαν, έτσι που σήμερα να μην υπάρχει εκεί κανένα ίχνος τους. Στον τόπο τους εγκαταστάθηκαν αυτοί, γιατί εκεί υπήρχε άφθονη βοσκή για τα κοπάδια τους.
- ⁴²Άλλοι πεντακόσιοι άντρες από τη φυλή Συμεών πήγαν στην ορεινή περιοχή της Εδώμ, με αρχηγούς τους γιους του Ιεσεΐ: τον Πελατία, το Νεαρία, το Ρεφαΐα και τον Ουζζιήλ.
- ⁴³Σκότωσαν όσους Αμαληκίτες είχαν επιζήσει και εγκαταστάθηκαν αυτοί εκεί μέχρι σήμερα.

Α' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α') 5

Οι απόγονοι του Ρουβήν

- ¹⁰Ο Ρουβήν ήταν ο πρωτότοκος γιος του Ισραήλ. Επειδή όμως πλάγιασε με την παλλακίδα του πατέρα του, τα δικαιώματά του ως πρωτοτόκου μεταβιβάστηκαν στους γιους του Ιωσήφ, που ήταν κι αυτός γιος του Ισραήλ.

Έτσι ο Ρουβήν δε θεωρείται πια πρωτότοκος. Εν τούτοις δεν καταγράφεται το όνομα του Ιωσήφ πρώτο στη γενεαλογία.

²Βέβαια, ο Ιούδας επικράτησε ανάμεσα στους αδερφούς του, και απ' αυτόν προήλθε βασιλιάς για όλο το λαό του Ισραήλ. Ωστόσο τα δικαιώματα του πρωτοτόκου ανήκαν στον Ιωσήφ.

³Γιοι του Ρουβήν, λοιπόν, πρωτότοκου γιου του Ισραήλ, ήταν οι Χανώχ, Φαλλού, Χεσρών και Χαρμί.

⁴Ένας από τους απογόνους του Ρουβήν ήταν ο Ιωήλ. Μετά απ' αυτόν ακολουθούν κατ' ευθείαν γραμμή οι Σεμαΐας, Γωγ, Σιμεί,

⁵Μιχά, Ρηχά, Βάαλ,

⁶και Βεηρά, ένας από τους αρχηγούς της φυλής Ρουβήν, που ο βασιλιάς της Ασσυρίας Τιγλάθ-Πιλέσερ τον συνέλαβε και τον οδήγησε στην αιχμαλωσία.

⁷Οι αδερφοί του, αρχηγοί συγγενειών, σύμφωνα με το γενεαλογικό κατάλογο ήταν: πρώτος ο Ιειήλ, έπειτα ο Ζαχαρίας,

⁸και τέλος ο Βελά, γιος του Αζάζ, εγγονός του Σεμά και δισέγγονος του Ιωήλ. Η φυλή Ρουβήν ζούσε στην περιοχή που εκτείνεται ανάμεσα στην Αροήρ, νότια, και στο όρος Νεβώ και την πόλη Βαάλ-Μεών, βόρεια.

⁹Προς ανατολάς είχαν φτάσει ως την άκρη της ερήμου η οποία χώριζε την περιοχή τους από τον ποταμό Ευφράτη, επειδή είχαν πάρα πολλά κοπάδια στη Γαλαάδ, ανατολικά του Ιορδάνη.

¹⁰Την εποχή του βασιλιά Σαούλ οι Ρουβηνίτες έκαναν πόλεμο με τους Αγαρηνούς, τους νίκησαν κι εγκαταστάθηκαν σ' ολόκληρη την ανατολική πλευρά της Γαλαάδ, όπου κατοικούσαν εκείνοι.

Οι απόγονοι του Γαδ

¹¹Οι απόγονοι του Γαδ κατοικούσαν βόρεια των Ρουβηνιτών στο οροπέδιο της Βασάν και ως τη Σαλχά, ανατολικά.

- ¹²Αρχηγός της κυριότερης συγγένειας ήταν ο Ιωήλ, της δεύτερης σε σπουδαιότητα ο Σαφάμ και οι Ιαναΐ και Σαφάτ, αρχηγοί άλλων συγγενειών στη Βασάν.
- ¹³Επιπλέον υπήρχαν κι άλλες επτά συγγένειες: του Μιχαήλ, του Μεσουλλάμ, του Σεβά, του Ιωραΐμ, του Ιεχάν, του Ζιά και του Έβερ.
- ¹⁴Οι πρόγονοι του Αβιχαΐλ, γιου του Χουρί, κατ' ευθείαν γραμμή ήταν οι Ιαρόαχ, Γαλαάδ, Μιχαήλ, Ιεμισαΐ, Ιαχδώ, Βουζ.
- ¹⁵Ο Αχί, γιος του Αβδιήλ και εγγονός του Γουνί, ήταν αρχηγός αυτών των συγγενειών.
- ¹⁶Οι απόγονοι του Γαδ κατοικούσαν στη Γαλαάδ, στη Βασάν και στους οικισμούς της και σ' όλα τα βοσκοτόπια της πεδιάδας της Σαρών ως τις άκρες τους.
- ¹⁷Όλοι αυτοί καταγράφηκαν σε γενεαλογικούς καταλόγους την εποχή που βασιλιάς στον Ιούδα ήταν ο Ιωθάμ και στον Ισραήλ ο Ιεροβοάμ.
- ¹⁸Οι φυλές Ρουβήν και Γαδ και η μισή φυλή Μανασσή είχαν σαράντα τέσσερις χιλιάδες επτακόσιους εξήντα άντρες ετοιμοπόλεμο στρατό, καλογυμνασμένους στη χρήση της ασπίδας, του ξίφους ή του τόξου.
- ¹⁹Αυτοί πολέμησαν τις αγαρηνές φυλές, των Ιετουραίων, των Ναφισαίων και των Νοδαβαίων.
- ²⁰Στη διάρκεια εκείνου του πολέμου παρακάλεσαν το Θεό να τους βοηθήσει κι ο Θεός τούς άκουσε και τους βοήθησε, γιατί είχαν στηρίξει τις ελπίδες τους σ' αυτόν. Έτσι οι Αγαρηνοί και όλοι οι σύμμαχοί τους υποτάχθηκαν στην εξουσία των Ισραηλιτών.
- ²¹Άρπαξαν τα ζώα τους, πενήντα χιλιάδες καμήλες, διακόσιες πενήντα χιλιάδες πρόβατα και δυο χιλιάδες γαϊδούρια· επίσης πήραν και εκατό χιλιάδες αιχμαλώτους.

²²Σκοτώθηκαν πολλοί από τους εχθρούς, γιατί ο πόλεμος εκείνος κατευθυνόταν από το Θεό. Οι Ισραηλίτες εγκαταστάθηκαν στις περιοχές των Αγαρηνών, όπου κι έμειναν ως την αιχμαλωσία.

Οι απόγονοι του Μανασσή ανατολικά του Ιορδάνη

²³Οι απόγονοι της μισής φυλής Μανασσή εγκαταστάθηκαν στην περιοχή που εκτείνεται από τη Βασάν, νότια, ως τη Βάαλ-Χερμών, τη Σενείρ και το όρος Ερμών βόρεια, κι έγιναν πολυάριθμοι.

²⁴Αρχηγοί των συγγενειών τους ήταν οι Εφέρ, Ισεΐ, Ελιήλ, Αζριήλ, Ιερεμίας, Ωδαβίας και Ιαχδιήλ –όλοι τους άντρες δυνατοί και ονομαστοί.

²⁵⁻²⁶Αλλά οι Ρουβηνίτες, οι Γαδίτες και οι μισοί Μανασσίτες δεν έμειναν πιστοί στο Θεό των προγόνων τους. Τον εγκατέλειψαν και πρόσφεραν λατρεία στους θεούς των λαών που κατοικούσαν πριν απ' αυτούς στη χώρα και που ο Θεός του Ισραήλ τους είχε εξοντώσει από μπροστά τους. Έτσι ο Θεός ξεσήκωσε τον Πουλ, βασιλιά της Ασσυρίας, δηλαδή τον Τιγλάθ-Πιλέσερ, και τους οδήγησε στην αιχμαλωσία. Τους έφερε στη Χελάχ, στη Χαβώρ και στη Χάρα και κοντά στον ποταμό Γωζάν, όπου και κατοικούν μέχρι σήμερα.

Κατάλογος αρχιερέων της φυλής Λευί (Εξ 6,16-27)

²⁷Γιοι του Λευί ήταν οι Γηρσών, Καάθ, και Μεραρί.

²⁸Γιοι του Καάθ ήταν οι Αμράμ, Ισάρ, Χεβρών και Ουζζιήλ.

²⁹Γιοι του Αμράμ ήταν ο Ααρών, κι ο Μωυσής και κόρη του η Μαριάμ. Γιοι του Ααρών ήταν οι Ναδάβ, Αβιούδ, Ελεάζαρ και Ιθάμαρ.

³⁰Διάδοχοι του αρχιερέα Ελεάζαρ ήταν κατ' ευθείαν γραμμή οι Φινεές, Αβισουά,

³¹Βουκκί, Ουζί,

³²Ζεραΐας, Μεραϊώθ,

³³Αμαρίας, Αχιτώβ,

³⁴Σαδώκ, Αχιμάας,

³⁵Αζαρίας, Ιωχανάν,

³⁶και Αζαρίας, ο οποίος ήταν ο πρώτος αρχιερέας στο ναό, που έχτισε ο Σολομών στην Ιερουσαλήμ.

³⁷Ακολουθούν οι Αμαρίας, Αχιτώβ,

³⁸Σαδώκ, Σαλλούμ,

³⁹Χελκίας, Αζαρίας,

⁴⁰Σεραΐας, Ιωσαδάκ.

⁴¹Ο Ιωσαδάκ οδηγήθηκε στην εξορία, όταν ο Κύριος επέτρεψε να αιχμαλωτιστεί ο λαός του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ από το Ναβουχοδονόσορ.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 6

Οι άλλοι απόγονοι του Λευί

(Αρ 3,17-20)

¹Γιοι του Λευί ήταν οι Γηρσών, Καάθ και Μεραρί.

²Τα ονόματα των γιων του Γηρσών ήταν: Λιβνί και Σιμεΐ.

³Γιοι του Καάθ ήταν οι Αμράμ, Ισάρ, Χεβρών και Ουζζιήλ.

⁴Γιοι του Μεραρί ήταν οι Μαχλί και Μουσί. Από τους τρεις γιους του Λευί, Γηρσών, Καάθ και Μεραρί, προήλθαν διάφορες οικογένειες λευιτών ως εξής:

⁵Γιος του Γηρσών ήταν ο Λιβνί, γιος του Λιβνί ο Ιαάθ κι ακολουθούν κατ' ευθείαν γραμμή οι

⁶Ιωάχ, Ιδδώ, Ζεράχ και Ιεαθεραί.

⁷Γιος του Καάθ ήταν ο Αμιναδάβ, γιος του Αμιναδάβ ο Κορέ κι ακολουθούν κατ' ευθείαν γραμμή οι Ασήρ,

⁸Ελκανά, Αβιασάφ, Ασήρ,

⁹Ταχάθ, Ουριήλ, Οζίας και Σαούλ.

¹⁰Γιοι του Ελκανά ήταν οι Αμασαΐ, Αχιμώθ και Ελκανά.

¹¹Σε πλαγία γραμμή ακολουθούν οι Σουφί, Ναάθ,

¹²Ελιάβ, Ιεροχάμ, Ελκανά και Σαμουήλ.

¹³Ο πρωτότοκος γιος του Σαμουήλ ήταν ο Ιωήλ και δεύτερος ο Αβιά.

¹⁴Γιος του Μεραρί ήταν ο Μαχλί, γιος του Μαχλί ο Λιβνί κι ακολουθούν κατ' ευθείαν γραμμή οι

¹⁵Σιμεά, Χαγγία και Ασαΐας.

Τα καθήκοντα των λειυτών

¹⁶Από τότε που η κιβωτός τοποθετήθηκε στο αγιαστήριο του Κυρίου, ο Δαβίδ ανέθεσε στους απογόνους του Λευί το έργο της μουσικής.

¹⁷Πριν χτίσει ο Σολομών το ναό του Κυρίου στην Ιερουσαλήμ, οι άνθρωποι αυτοί εκτελούσαν την υπηρεσία της υμνωδίας, μπροστά στη σκηνή του Μαρτυρίου, σύμφωνα με ορισμένους κανόνες.

¹⁸Οι λευίτες, λοιπόν, που διορίστηκαν μαζί με τους συγγενείς τους για να εκτελούν αυτή την υπηρεσία στο ναό, ήταν οι εξής: Από τη συγγένεια του Καάθ, ο Αιμάν, πρωτοψάλτης του πρώτου χορωδιακού τμήματος, γιος του Ιωήλ και εγγονός του Σαμουήλ.

¹⁹Οι άλλοι του πρόγονοι κατ' ευθείαν ανιούσα γραμμή ήταν οι Ιεροχάμ, Ελιήλ, ο Τωάχ,

²⁰Σουφ, Ελκανά, Αμασαΐ,

²¹Ελκανά, Ιωήλ, Αζαρίας, Σεφανίας,

²²Ταχάθ, Ασήρ, Αβιασάφ, Κορέ,

²³Ισάρ και Καάθ, γιος του Λευί και εγγονός του Ιακώβ.

²⁴Στα δεξιά του Αιμάν στεκόταν ο αδερφός του, ο Ασάφ, πρωτοψάλτης του δεύτερου χορωδιακού τμήματος, γιος του Βερεχία και εγγονός του Σιμεά.

²⁵Οι άλλοι πρόγονοί του κατ' ευθείαν ανιούσα γραμμή ήταν οι Μαλκίας,

²⁶Ονί, Ζερά, Αδαΐα,

²⁷Εθάν, Ζιμμά, Σιμεΐ,

²⁸Ιεέθ, Γεθσών και Λευί.

²⁹Αριστερά στέκονταν οι συνάδελφοί τους, απόγονοι του Μεραρί. Πρωτοψάλτης του τρίτου χορωδιακού τμήματος ήταν ο Εθάν, γιος του Κισί και εγγονός του Αβδί, ο οποίος ήταν γιος του Μαλλούχ.

³⁰Οι άλλοι πρόγονοί του κατ' ευθείαν ανιούσα γραμμή ήταν οι Χασαβίας, Αμεσίας, Χελκίας,

³¹Αμσί, Βανί, Σαμίρ,

³²Μαχλί, Μουσί, Μεραρί και Λευί.

³³Οι άλλοι συνάδελφοί τους λευίτες ήταν διορισμένοι στις υπόλοιπες υπηρεσίες στο χώρο του ναού του Θεού.

³⁴Ο Ααρών και οι απόγονοί του ήταν επιφορτισμένοι να προσφέρουν τις θυσίες πάνω στο θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων και στο θυσιαστήριο του θυμιάματος. Ασχολούνταν με τις διάφορες εργασίες στα άγια των αγίων και με τις τελετουργίες εξιλέωσης του λαού, σύμφωνα με όλα όσα είχε προστάξει ο Μωυσής, ο δούλος του Θεού.

³⁵Οι απόγονοι και διάδοχοι του Ααρών κατ' ευθείαν γραμμή, ήταν οι Ελεάζαρ, Φινεές, Αβισουά,

³⁶Βουκκί, Οζί, Ζεραΐας,

³⁷Μαριήλ, Αμαρία, Αχιτώβ,

³⁸Σαδώκ και Αχιμάας.

ΟΙ ΠÓΛΕΙΣ ΤΩΝ ΛΕΥΙΤΩΝ

(Ιησ 21,1-42)

³⁹Αυτές είναι οι τοποθεσίες και οι βοσκότοποι στη χώρα, που κληρώθηκαν στους απογόνους του Λευί, ανάμεσα στις υπόλοιπες φυλές: Ο πρώτος κλήρος έπεσε στους ιερείς, απογόνους του Ααρών, που ανήκαν στη συγγένεια των Κααθιτών.

⁴⁰Σ' αυτούς δόθηκε η Χεβρών στη χώρα του Ιούδα με τα γύρω βοσκοτόπια της

41τα χωράφια όμως της πόλης και τα χωριά της δόθηκαν στο Χάλεβ, γιο του Ιεφοννή.

42-45Στους απογόνους του Ααρών και στις οικογένειές τους δόθηκε η Χεβρών για πόλη καταφυγής και επί πλέον οι πόλεις Λιβνί, Ιατίρ, Εστεμοά, Χιλέν, Δεβείρ, Ασάν και Βαιθ-Σεμές· επίσης από την περιοχή της φυλής Βενιαμίν δόθηκαν οι Γεβά, Αλεμέθ και Αναθώθ. Όλες αυτές οι πόλεις ήταν συνολικά δεκατρείς, καθεμιά με τα γύρω βοσκοτόπια της.

46Στις υπόλοιπες οικογένειες των Κααθιτών δόθηκαν με κλήρο στα δυτικά του Ιορδάνη δέκα πόλεις, στις περιοχές των φυλών Εφραΐμ, Δαν και της μισής φυλής Μανασσή, ανατολικά.

47Στις οικογένειες των Γηρσωνιτών δόθηκαν δεκατρείς πόλεις στις περιοχές των φυλών Ισσάχαρ, Ασήρ, Νεφθαλί και της άλλης μισής φυλής Μανασσή, στη Βασάν.

48Στις οικογένειες των Μεραριτών δόθηκαν με κλήρο, δώδεκα πόλεις στις περιοχές των φυλών Ρουβήν, Γαδ και Ζαβουλών.

49Έτσι οι Ισραηλίτες παραχώρησαν στους απογόνους του Λευί τις πόλεις αυτές μαζί με τα γύρω βοσκοτόπια τους.

50Επίσης με κλήρο έδωσαν και τις πόλεις που προαναφέρθηκαν και που βρίσκονται στις περιοχές των φυλών Ιούδα, Συμεών και Βενιαμίν.

51-55Σε άλλες οικογένειες των Κααθιτών δόθηκαν οι παρακάτω πόλεις μαζί με τα βοσκοτόπια τους: Στην περιοχή της φυλής Εφραΐμ, η Συχέμ για πόλη καταφυγής και τα βοσκοτόπια της φυλής στην ορεινή περιοχή, τη Γεζέρ, την Ιακμεάμ, τη Βαιθ-Χωρών, την Αϊαλών, τη Γαθ-Ριμμών, και στην περιοχή της μισής φυλής Μανασσή, δυτικά, την Ανήρ και τη Βιλεάμ.

56-61Στους Γηρσωνίτες δόθηκαν οι ακόλουθες πόλεις μαζί με τα βοσκοτόπια τους: Στην περιοχή της φυλής Μανασσή η Γωλάν, στη Βασάν, και η Ασταρώθ. Στην περιοχή της φυλής Ισσάχαρ οι πόλεις Κέδες, Δαβράθ, Ραμώθ και Ανέμ. Στην περιοχή της φυλής Ασήρ οι πόλεις Μασσάλ, Αβδών, Χουκώκ

και Ρεχώβ. Στην περιοχή της φυλής Νεφθαλί οι πόλεις Κέδες, Γαλιλαία, Χαμμών και Καριαθαΐμ.

62-66 Στους Μεραρίτες δόθηκαν οι ακόλουθες πόλεις με τα βοσκοτόπια τους: Στην περιοχή της φυλής Ζαβουλών οι πόλεις Ριμμών και Θαβώρ. Στην περιοχή της φυλής Ρουβήν η Βεσέρ, ανατολικά του Ιορδάνη, στην έρημο απέναντι από την Ιεριχώ και οι πόλεις Ιεσά, Κεδημώθ και Μηφαάθ. Στην περιοχή της φυλής Γαδ οι πόλεις Ραμώθ στη Γαλαάδ, η Μαχαναΐμ, η Εσεβών και η Ιαζήρ.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 7

Οι απόγονοι του Ισσάχαρ

1 Οι γιοι του Ισσάχαρ ήταν τέσσερις, οι Τωλά, Φουά, Ιασούβ και Σιμρών.

2 Γιοι του Τωλά ήταν οι Ουζί, Ρεφαΐας, Ιεριήλ, Ιαχμαΐ, Ιεβσάμ και Σεμουήλ – αρχηγοί των οικογενειών που είχαν πρόγονο τον Τωλά και αξιόλογοι πολεμιστές. Την εποχή του Δαβίδ η συγγένεια του Τωλά απαριθμούσε είκοσι δύο χιλιάδες εξακόσιους άντρες.

3 Γιος του Ουζί ήταν ο Ιζραχίας. Αυτός και οι γιοι του Μιχαήλ, Οβαδία, Ιωήλ και Ισίας ήταν οι πέντε αρχηγοί αντίστοιχων οικογενειών.

4 Οι οικογένειές τους είχαν τόσο πολλές γυναίκες και παιδιά, ώστε μπορούσαν άνετα να διαθέσουν τριάντα έξι χιλιάδες ετοιμοπόλεμους άντρες.

5 Όλες μαζί οι οικογένειες της φυλής Ισσάχαρ, σύμφωνα με τους γενεαλογικούς καταλόγους, απαριθμούσαν ογδόντα εφτά χιλιάδες ετοιμοπόλεμους άντρες.

Οι απόγονοι του Βενιαμίν και του Νεφθαλί

6 Οι γιοι του Βενιαμίν ήταν τρεις: οι Βελά, Βεχέρ και Ιεδιαήλ.

7 Οι γιοι του Βελά ήταν πέντε: οι Εσβών, Ουζί, Ουζζιήλ, Ιεριμώθ και Ιρί – αρχηγοί αντίστοιχων οικογενειών και αξιόλογοι πολεμιστές. Σύμφωνα με τους γενεαλογικούς καταλόγους, οι οικογένειές τους απαριθμούσαν είκοσι δύο χιλιάδες τριάντα τέσσερις ετοιμοπόλεμους άντρες.

⁸Γιοι του Βεχέρ ήταν οι Ζεμιρά, Ιωάς, Ελιέζερ, Ελιωεναΐ, Αμρί, Ιερεμώθ, Αβιά, Αναθώθ και Αλαμώθ

⁹—αρχηγοί αντίστοιχων οικογενειών και αξιόλογοι πολεμιστές. Σύμφωνα με τους γενεαλογικούς καταλόγους, οι οικογένειές τους αριθμούσαν είκοσι χιλιάδες διακόσιους ετοιμοπόλεμους άντρες.

¹⁰Γιος του Ιεδιαήλ ήταν ο Βιλάν, και γιοι του Βιλάν οι Ιεούς, Βενιαμίν, Εούδ, Χεναανά, Ζεθάν, Θαρσίς και Αχισαχάρ

¹¹—αρχηγοί αντίστοιχων οικογενειών και αξιόλογοι πολεμιστές. Οι οικογένειές τους απαριθμούσαν δέκα επτά χιλιάδες διακόσιους ετοιμοπόλεμους άντρες.

¹²Ο Σουππίμ, ο Χουππίμ οι γιοι του Ιρ, ο Χουσίμ, ο γιος του Αχέρ.

¹³Γιοι του Νεφθαλί ήταν οι Ιαχασιήλ, Γουνί, Ιεσέρ και Σαλλούμ —όλοι απόγονοι της Βαλλά.

Οι απόγονοι του Μανασσή

¹⁴Γιοι του Μανασσή, που γεννήθηκαν από τη Σύρια παλλακίδα του, ήταν ο Ασριήλ και ο Μαχίρ, πατέρας του Γαλαάδ.

¹⁵Ο Μαχίρ παντρεύτηκε τη Μααχά, αδερφή του Ουπίμ και του Σουφίμ. Ο δεύτερος γιος του λεγόταν Σελοφεχάδ·αυτός είχε μόνο κόρες.

¹⁶Η Μααχά, γυναίκα του Μαχίρ, γέννησε γιο και τον ονόμασε Φαρές. Ο αδερφός του λεγόταν Σαρές και οι γιοι του Ουλάμ και Ρακέμ.

¹⁷Γιος του Ουλάμ ήταν ο Βεδάν. Αυτοί ήταν απόγονοι του Γαλαάδ, πρωτότοκου γιου του Μαχίρ και εγγονού του Μανασσή.

¹⁸Η αδερφή του Γαλαάδ, η Αμμολεχέθ, γέννησε τον Ιεσούδ, τον Αβιέζερ και τον Μαχελά.

¹⁹Γιοι του Σεμιδά ήταν οι Αχιάν, Σεχέμ, Λικχά και Ανιάμ.

Οι απόγονοι του Εφραΐμ

²⁰Γιος του Εφραΐμ ήταν ο Σουθαλάχ, γιος του Σουθαλάχ ο Βερέδ και ακολουθούν κατ' ευθείαν γραμμή οι Γελεάδ, Ταχάθ,

²¹Ζαβάδ και Σαθαλάχ. Εκτός από το Σουθαλάχ, ο Εφραΐμ είχε τον Αζέ και τον Ελιάδ. Αυτοί προσπάθησαν να αρπάξουν από τους γηγενείς κατοίκους της περιοχής της Γαθ τα κοπάδια τους, κι εκείνοι τους σκότωσαν.

²²Ο πατέρας τους ο Εφραΐμ τούς πένθησε πολλές μέρες, κι ήρθαν οι αδερφοί του για να τον παρηγορήσουν.

²³Αργότερα συνευρέθηκε πάλι με τη γυναίκα του κι αυτή έμεινε έγκυος και γέννησε γιο που τον ονόμασε Βεριά, επειδή ξέσπασε κακό στο σπίτι του.

²⁴Κόρη του ήταν η Σεερά. Αυτή έχτισε την άνω και κάτω Βαιθ-Χωρών και τον Ουζέν-Σεερά.

²⁵Γιος του Βεριά ήταν ο Ρεφάχ, του οποίου οι απόγονοι κατ' ευθείαν γραμμή ήταν οι Ρεσέφ Θελάχ, Θαχάρ,

²⁶Λαδάν, Αμμιούδ, Ελισαμά,

²⁷Νουν και ο γιος του ο Ιησούς.

²⁸Κτήματά τους και κατοικίες τους ήταν η Βαιθήλ και οι γύρω οικισμοί, ανατολικά η Νααράν, δυτικά η Γαζέρ και οι γύρω οικισμοί καθώς και η Συχέμ και η Γαϊάν με τους γύρω οικισμούς.

²⁹Οι απόγονοι του Μανασσή κατείχαν τις πόλεις Βαιθσεών, Ταενάχ, Μεγιδδώ, Δωρ και τους γύρω τους οικισμούς. Σ' αυτές κατοικούσαν οι απόγονοι του Ιωσήφ, γιου του Ιακώβ.

Οι απόγονοι του Ασήρ

³⁰Γιοι του Ασήρ ήταν οι Ιμνά, Ισβά, Ισβί, Βεριά και κόρη του η Σεράχ.

³¹Γιοι του Βεριά ήταν ο Χεβέρ και ο Μαλχιήλ, που ήταν πρόγονος των κατοίκων της Βιρζαβίθ.

³²Γιοι του Χεβέρ ήταν οι Ιαφλήτ, Σωμήρ, Χωθάμ και κόρη του η Σουά.

³³Γιοι του Ιαφλήτ ήταν οι Πασάχ, Βιμάλ και Ασβάθ.

³⁴Γιοι του Σωμήρ ήταν οι Αχί, Ρωγά, Ιεχουβά και Αράμ.

³⁵Γιοι του Χωθάμ, του αδερφού του, ήταν οι Σωφάχ, Ιμνά, Σελλής και Αμάλ.

³⁶Γιοι του Σωφάχ ήταν οι Σουάχ, Χαρναφάρ, Σουάλ, Βερί, Ιμρά,

³⁷Βεσέρ, Ωδ, Σαμιά, Σιλεσά, Ιθράν και Βεερά.

³⁸Γιοι του Ιεθέρ ήταν οι Ιεφοννή, Φισπά και Ερά.

³⁹Γιοι του Ουλλά ήταν οι Αράχ, Χαννιήλ και Ρισιά.

⁴⁰Όλοι αυτοί ήταν απόγονοι του Ασήρ, ονομαστοί αρχηγοί οικογενειών, άνθρωποι αξιόλογοι και διακεκριμένοι ηγέτες. Σύμφωνα με τους γενεαλογικούς καταλόγους οι οικογένειές τους απαριθμούσαν είκοσι έξι χιλιάδες ετοιοπόλεμους άντρες.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 8

Άλλοι κατάλογοι των απογόνων του Βενιαμίν

¹Ο Βενιαμίν είχε πέντε γιους: το Βελά, τον πρωτότοκο, τον Ασβήλ, τον Αχεράχ,

²το Νωχά και το Ραφά,

³Γιοι του Βελά ήταν οι Αδδάρ, Γηρά, Αβιούδ,

⁴Αβισουά, Νααμάν, Αχωάχ,

⁵Γηρά, Σεφουφάμ και Χουράμ.

⁶⁻⁷Γιοι του Εχούδ ήταν οι Νααμάν, Αχωάχ και Γηρά. Ήταν αρχηγοί οικογενειών, οι οποίες κατοικούσαν στη Γεβά. Από 'κει όμως οδηγήθηκαν αιχμάλωτοι στη Μαναχάθ. Ο Γηρά ήταν επικεφαλής της πορείας προς την εξορία, και γιοι του ήταν οι Ουζζά και Αχιχούδ.

⁸⁻⁹Ο Σαραάϊμ ζούσε στα ορεινά της Μωάβ. Έδιωξε τις γυναίκες του, Χουσίμ και Βααρά και παντρεύτηκε τη Χόδες, από την οποία απέκτησε τους Ιωβάβ, Σιβιά, Μησά, Μαλκάμ,

¹⁰Ιεούς, Σαχιά και Μιρμά –όλοι αρχηγοί οικογενειών.

¹¹Επίσης από την προηγούμενη γυναίκα του τη Χουσίμ είχε γιους τον Αβιτούβ και τον Ελπαάλ.

- ¹²Γιοι του Ελπαάλ ήταν οι Έβερ, Μισάμ και ο Σεμέδ, ο οποίος έχτισε τις πόλεις Ωνώ και Λωδ με τους γειτονικούς οικισμούς.
- ¹³Ο Βεριά και ο Σεμά, αρχηγοί των οικογενειών των κατοίκων της Αϊλών, έδιωξαν τους κατοίκους της Γαθ.
- ¹⁴Τα άλλα τους αδέρφια ήταν οι Ελπαάλ, Σασάκ και Ιερεμώθ.
- ¹⁵⁻¹⁶Γιοι του Βεριά ήταν οι Ζεβαδίας, Αράδ, Εδέρ, Μιχαήλ, Ιεσπά και Ιωχά.
- ¹⁷Γιοι του Ελπαάλ ήταν οι Ζαβαδία, Μεσουλλάμ, Χεζεκί, Χεβέρ,
- ¹⁸Ισμεραΐ, Ιεζλίας και Ιωβάβ.
- ¹⁹Γιοι του Σαμαΐθ ήταν οι Ιακίμ, Ζιχρί, Ζαβδί,
- ²⁰Ελιηνάι, Σιλθαΐ, Ελιήλ,
- ²¹Αδαΐας, Βεραΐας και Σιμράθ.
- ²²Γιοι του Σασάκ ήταν οι Ισπά, Έβερ, Ελιήλ,
- ²³Αβδών, Ζιχρί, Χανάν,
- ²⁴Ανανία, Ελάμ, Αντωθηά.
- ²⁵Ιφεδεΐα, και Φανουήλ.
- ²⁶Τέλος, γιοι του Ιεροχάμ ήταν οι Σαμσεραΐ, Σεαρίας, Αθαλίας,
- ²⁷Ιαρεσία, Ηλία και Ζιχρί.
- ²⁸Όλοι αυτοί ήσαν αρχηγοί οικογενειών στις γενιές των απογόνων τους και κατοικούσαν στην Ιερουσαλήμ.
- ²⁹Στη Γαβαών ζούσε ο Ιειήλ, πρόγονος των κατοίκων της Γαβαών. Η γυναίκα του λεγόταν Μααχά.
- ³⁰Πρωτότοκος γιος του ήταν ο Αβδών. Άλλοι γιοι του ήταν οι Σουρ, Κις, Βάαλ, Νηρ, Ναδάβ,
- ³¹Γεδώρ, Αχιώ, Ζαχέρ

³²και ο Μικλώθ, πατέρας του Σιμεά. Αυτοί οι τελευταίοι, αντίθετα με τις συγγένειες των αδερφών τους, ζούσαν στην Ιερουσαλήμ μαζί με άλλα μέλη της συγγένειάς τους.

³³Ο Νηρ είχε γιο τον Αβενήρ και ο Κις το Σαούλ. Γιοι του Σαούλ ήταν οι Ιωνάθαν, Μαλχί-Σουά, Αμιναδάβ και Εσ-Βαάλ.

³⁴Γιος του Ιωνάθαν ήταν ο Μεριβ-Βάαλ και του Μεριβ-Βάαλ ο Μιχά.

³⁵Γιοι του Μιχά ήταν οι Πιθών, Μελέχ, Θαραά και Άχαζ.

³⁶Ο Άχαζ απέκτησε τον Ιεωαδά κι αυτός τον Αλεμάθ, τον Ασμαβέθ και το Ζιμρί· ο Ζιμρί απέκτησε το Μοσά.

³⁷Κατόπιν ακολουθούν κατ' ευθείαν γραμμή οι: Βινεά, Ραφά, Ελεσά και Ασήλ.

³⁸Ο Ασήλ είχε έξι γιους, τους Αζρικάμ, Βοχερού, Ισμαήλ, Σεαρία, Οβαδία και Χανάν.

³⁹Γιοι του Ησέκ, αδερφού του Ασήλ ήταν οι Ουλάμ –πρωτότοκος– Ιεούς και Ελιφέλετ.

⁴⁰Οι γιοι του Ουλάμ ήταν δυνατοί πολεμιστές, επιδέξιοι τοξότες, είχαν πολλούς απογόνους, συνολικά εκατόν πενήντα. Όλοι τους ανήκαν στη φυλή Βενιαμίν.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 9

Οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ μετά την αιχμαλωσία στη Βαβυλώνα
(Νε 11,3-19)

¹Όλοι οι Ισραηλίτες ήταν εγγεγραμμένοι κατά οικογένειες στο Βιβλίο των Βασιλιάδων του Ισραήλ. Οι κάτοικοι του βασιλείου του Ιούδα είχαν οδηγηθεί αιχμάλωτοι στη Βαβυλώνα εξαιτίας της απιστίας τους.

²Οι πρώτοι που επέστρεψαν στις πόλεις του Ιούδα, στις ιδιοκτησίες των προγόνων τους, ήταν ένα μέρος του λαού, ιερείς, λευίτες και υπηρέτες του ναού.

³Όσοι ακολούθησαν, ήταν απόγονοι των φυλών Ιούδα, Βενιαμίν, Εφραΐμ και Μανασσή, κι εγκαταστάθηκαν στην Ιερουσαλήμ.

⁴Από τους απογόνους της φυλής Ιούδα ήταν ο Ουθαΐ, γιος του Αμμιούδ. Άλλοι πρόγονοί του κατ' ευθείαν ανιούσα γραμμή ήταν ο Αμρί, ο Ιμρί και ο Βανί, οι οποίοι ανήκαν στη συγγένεια του Φαρές, γιου του Ιούδα.

⁵Από τη συγγένεια των Σηλωνιτών προέρχονταν ο Ασαΐας –πρωτότοκος– και οι γιοι του.

⁶Από τη συγγένεια του Ζεράχ προερχόταν ο Ιεωήλ. Όλοι αυτοί οι απόγονοι του Ιούδα, μαζί με τους συγγενείς τους, ήταν εξακόσιοι ενενήντα αρχηγοί οικογενειών.

⁷Από τους απογόνους της φυλής Βενιαμίν προερχόταν ο Σαλλού, γιος του Μεσουλλάμ, εγγονός του Ωδαβία και δισέγγονος του Ασενουά.

⁸Επίσης ο Ιβνεϊά, γιος του Ιεροχάμ· ο Ελά, γιος του Ουζί και εγγονός του Μιχρό και ο Μεσουλλάμ, γιος του Σεφατία, εγγονός του Ρεγουήλ και δισέγγονος του Ιβνιά.

⁹Όλοι αυτοί σύμφωνα με τους γενεαλογικούς καταλόγους, ανήκαν στη φυλή Βενιαμίν· και μαζί με τους συγγενείς τους ήταν εννιακόσιοι πενήντα έξι αρχηγοί οικογενειών.

¹⁰Από τους ιερείς προέρχονταν οι Ιεωΐαδά, Ιωιαρίβ, Ιαχίν

¹¹και ο Αζαρίας, γιος του Χελκία· πρόγονοί του κατ' ευθείαν ανιούσα γραμμή ήταν οι Μεσουλλάμ, Σαδώκ, Μεραιώθ και Αχιτώβ, ο προϊστάμενος του ναού του Θεού.

¹²Επίσης ο Αδαΐα, γιος του Ιεροχάμ, που πρόγονοί του κατ' ευθείαν ανιούσα γραμμή ήταν οι Πασχούρ και Μαλκίας. Επίσης ο Μασσιαΐ, γιος του Αβδιήλ· πρόγονοί του ήταν οι Ιαχζερά, Μεσουλλάμ, Μεσιλλεμίθ και Ιμμέρ.

¹³Μαζί με τους άλλους ιερείς, αυτοί οι αρχηγοί οικογενειών ήταν συνολικά χίλια εφτακόσια εξήντα άτομα, όλοι τους άντρες ικανοί και άξιοι για την υπηρεσία του ναού του Θεού.

- ¹⁴Από τους λευίτες, απογόνους του Μεραρί, προερχόταν ο Σεμαΐας, γιος του Χασσούβ, εγγονός του Αζρικάμ και δισέγγονος του Χασαβία.
- ¹⁵Από τους απογόνους του Ασάφ προέρχονταν οι Βακβακάρ, Χερές, Γαλάλ και Ματτανίας, γιος του Μιχά.
- ¹⁶Από τους απογόνους του Ιεδοθούν προερχόταν ο Οβαδία, γιος του Σεμαΐα και εγγονός του Γαλαάλ. Τέλος ο Βερεχίας, γιος του Ασά και εγγονός του Ελκανά· αυτός κατοικούσε στα χωριά των Νετωφαθιτών.
- ¹⁷Ανάμεσα στους θυρωρούς του ναού ήταν οι Σαλλούμ, Ακκούβ, Ταλμών, Αχιμάν και οι συγγενείς τους. Ο Σαλλούμ ήταν ο προϊστάμενος.
- ¹⁸Ακόμα ως τις μέρες μας, δικοί τους απόγονοι είναι τοποθετημένοι στην ανατολική πύλη, την πύλη του βασιλιά. Παλαιότερα, οι πρόγονοί τους ήταν θυρωροί στα στρατόπεδα των λευιτών.
- ¹⁹Ο Σαλλούμ, γιος του Κορέ, εγγονός του Αβιασάφ και δισέγγονος του Κορά, καθώς και οι συγγενείς του από την πατρική του οικογένεια, οι Κορίτες, υπηρετούσαν ως φρουροί της εισόδου της σκηνης του Μαρτυρίου· οι πρόγονοί τους ήταν φύλακες της εισόδου του στρατοπέδου του Κυρίου.
- ²⁰Προϊστάμενός του παλαιότερα ήταν ο Φινεές, γιος του Ελεάζαρ –ο Κύριος να 'ναι μαζί του!
- ²¹Ο Ζαχαρίας, γιος του Μεσελεμιά, ήταν επίσης θυρωρός της σκηνης του Μαρτυρίου.
- ²²Αυτοί που είχαν επιλεγεί ως θυρωροί του ναού ήταν συνολικά διακόσια δώδεκα άτομα. Ήταν όλοι εγγεγραμμένοι σε γενεαλογικούς καταλόγους στα χωριά τους. Στο αξίωμά τους τους είχε τοποθετήσει ο Δαβίδ και ο Σαμουήλ, ο Βλέπων.
- ²³Έτσι αυτοί και οι απόγονοί τους συνέχισαν να φρουρούν τις πύλες του ναού του Κυρίου, δηλαδή του αγιαστηρίου της σκηνης.
- ²⁴Οι θυρωροί ήταν τοποθετημένοι στις τέσσερις πόρτες, ανατολικά, δυτικά, βόρεια και νότια.

- ²⁵Άλλοι θυρωροί, που ζούσαν στα χωριά τους, έρχονταν κατά ορισμένα διαστήματα να υπηρετήσουν μαζί τους για επτά μέρες.
- ²⁶Οι τέσσερις μόνιμοι αρχιθυρωροί ήταν λευίτες και είχαν την ευθύνη να επιβλέπουν τους χώρους και τους θησαυρούς του ναού του Θεού.
- ²⁷Διανυκτέρευαν κοντά στο ναό, αφού αυτοί είχαν αναλάβει τη φρούρηση και το άνοιγμα του ναού κάθε πρωί.
- ²⁸Άλλοι λευίτες ήταν υπεύθυνοι για τα σκεύη της λατρείας· τα μετρούσαν όταν τα έβγαζαν για να τα χρησιμοποιήσουν και όταν τα ξανάβαζαν στη θέση τους.
- ²⁹Άλλοι απ' αυτούς είχαν την ευθύνη να επιβλέπουν τα υπόλοιπα ιερά αντικείμενα και σκεύη· επίσης το σιμιγδάλι, το κρασί, το λάδι, το λιβάνι και τα αρώματα.
- ³⁰Αλλά το μείγμα των αρωμάτων παρασκευαζόταν μονάχα από ιερείς.
- ³¹Ο Ματθαθίας, ένας από τους λευίτες, πρωτότοκος γιος του Σαλλούμ, από τη συγγένεια του Κορέ, ήταν υπεύθυνος να επιβλέπει την παρασκευή των προσφορών που τηγανίζονταν.
- ³²Μερικοί άλλοι λευίτες, από τις συγγένειες των Κααθιτών ήταν επιφορτισμένοι να ετοιμάζουν τους άρτους της προθέσεως, κάθε Σάββατο.
- ³³Μερικές λευιτικές οικογένειες ήταν υπεύθυνες για τη μουσική του ναού. Οι αρχηγοί αυτών των οικογενειών ζούσαν στα παραοικοδομήματα του ναού και δεν είχαν άλλες ευθύνες, γιατί ήταν σε υπηρεσία μέρα και νύχτα.
- ³⁴Όλοι αυτοί που αναφέρθηκαν, ήταν αρχηγοί λευιτικών οικογενειών των συγγενειών τους και κατοικούσαν στην Ιερουσαλήμ.

Οι πρόγονοι και οι απόγονοι του βασιλιά Σαούλ

(κεφ. 8,29-38)

- ³⁵Στην πόλη Γαβαών κατοικούσε ο ιδρυτής της, ο Ιεϊήλ. Το όνομα της γυναίκας του ήταν Μααχά.
- ³⁶Πρωτότοκος γιος του ήταν ο Αβδών, κι ακολουθούν οι Σουρ, Κις, Βάαλ, Νηρ, Ναδάβ,

- ³⁷Γεδώρ, Αχιώ, Ζαχέρ και Μικλώθ.
- ³⁸Ο Μικλώθ απέκτησε το Σιμεά. Αυτοί, αντίθετα με τις συγγένειες των αδερφών τους, ζούσαν στην Ιερουσαλήμ μαζί με άλλα μέλη της συγγένειάς τους.
- ³⁹Ο Νηρ είχε γιο τον Κις κι ο Κις το Σαούλ. Γιοι του Σαούλ ήταν οι Ιωνάθαν, Μαλκί-Σουά, Αμιναδάβ και Εσ-Βάαλ.
- ⁴⁰Γιος του Ιωνάθαν ήταν ο Μερίβ-Βαάλ και του Μερίβ-Βαάλ ο Μιχά.
- ⁴¹Γιοι του Μιχά ήταν οι Πιθών, Μελέχ, Θαραέα και Άχαζ.
- ⁴²Ο Άχαζ απέκτησε τον Ιεωαδά κι ο Ιεωαδά τον Αλεμέθ, τον Ασμαβέθ και το Ζιμρί. Ο Ζιμρί απέκτησε το Μασσά
- ⁴³και ακολουθούν κατ' ευθείαν γραμμή οι Βινεά, Ρεφαΐας, Ελεασά και Ασήλ.
- ⁴⁴Ο Ασήλ είχε έξι γιους· ονομάζονταν Αζρικάμ, Βοχερού, Ισμαήλ, Σεαρία, Οβαδίας και Χανάν.

Α' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ἡ ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α') 10

Θάνατος του Σαούλ και των γιων του

(Α' Σαμ 31,1-13)

- ¹Οι Φιλισταίοι πολέμησαν τους Ισραηλίτες στο όρος Γελβουέ. Οι Ισραηλίτες τράπηκαν σε φυγή και θανατώθηκαν πολλοί.
- ²Οι εχθροί καταδίωξαν το Σαούλ και τους γιους του και σκότωσαν τους γιους του Σαούλ, Ιωνάθαν, Αβιναδάβ και Μαλκί-Σουά.
- ³Η μάχη γινόταν όλο και σκληρότερη γύρω από το Σαούλ· τελικά τον χτύπησαν οι τοξότες και πληγώθηκε βαριά.
- ⁴Τότε είπε στον οπλοφόρο του: «Τράβα το ξίφος σου και διαπέρασέ με, για να μην έρθουν αυτοί οι απερίτμητοι και με διαπεράσουν και με χλευάσουν». Ο οπλοφόρος του όμως δεν ήθελε να το κάνει γιατί φοβόταν. Έτσι ο Σαούλ πήρε το ξίφος του κι έπεσε μόνος του πάνω σ' αυτό.
- ⁵Όταν ο οπλοφόρος του είδε ότι ο Σαούλ πέθανε, έπεσε κι αυτός πάνω στο ξίφος του και πέθανε μαζί του.

⁶Έτσι πέθαναν ο Σαούλ και οι τρεις γιοι του, ο οπλοφόρος του και οι στρατιώτες του, όλοι την ίδια μέρα.

⁷Οι Ισραηλίτες που κατοικούσαν στην άλλη πλευρά της κοιλάδας και ανατολικά του Ιορδάνη, όταν έμαθαν ότι ο ισραηλιτικός στρατός τράπηκε σε φυγή και ότι πέθανε ο Σαούλ και οι γιοι του, άφησαν τις πόλεις τους κι έφυγαν. Τότε ήρθαν οι Φιλιισταίοι και εγκαταστάθηκαν σ' αυτές.

⁸Την άλλη μέρα όταν πήγαν οι Φιλιισταίοι να λεηλατήσουν τους νεκρούς, βρήκαν το Σαούλ και τους τρεις γιους του πεσμένους στο όρος Γελβουέ.

⁹Τότε έκοψαν το κεφάλι του Σαούλ, του έβγαλαν την πανοπλία κι έστειλαν σ' όλη τη χώρα των Φιλιισταίων αγγελιοφόρους, να φέρουν την ευχάριστη είδηση στους ναούς των ειδώλων τους και στο λαό.

¹⁰Τοποθέτησαν τον οπλισμό του στο ναό των θεών τους, και το κεφάλι του το κάρφωσαν στο ναό του Δαγών.

¹¹Οι κάτοικοι της Ιαβές στη Γαλαάδ άκουσαν όσα έκαναν οι Φιλιισταίοι στο Σαούλ.

¹²Πήγαν, λοιπόν, οι πιο θαρραλέοι απ' αυτούς τη νύχτα και πήραν τα πτώματα του Σαούλ και των γιων του από το τείχος της Βαιθ-Σεάν· γύρισαν στην Ιαβές και τα έθαψαν εκεί, κάτω από ένα δέντρο, την αρμυρική της Ιαβές, και νήστεψαν επτά μέρες.

¹³Έτσι πέθανε ο Σαούλ, γιατί απίστησε στον Κύριο: δεν υπάκουσε στις εντολές του, κι επιπλέον πήγε και συμβουλευτήκε μια νεκρομάντισσα και ζήτησε τις οδηγίες της

¹⁴αντί να συμβουλευτεί τον Κύριο. Γι' αυτό ο Κύριος τον θανάτωσε και παρέδωσε τη βασιλεία στο Δαβίδ, γιο του Ιεσσαί.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 11

Ο Δαβίδ αναγνωρίζεται σ' όλον τον Ισραήλ

(Β΄ Σαμ 5,1-3)

¹Όλοι οι Ισραηλίτες ήρθαν στο Δαβίδ, στη Χεβρών, και του είπαν: «Εμείς είμαστε σάρκα σου και αίμα σου.

²Στο παρελθόν, όταν ακόμα ήταν βασιλιάς ο Σαούλ, εσύ οδηγούσες τα στρατεύματα του Ισραήλ στον πόλεμο και τα έφερνες πίσω. Ο Κύριος, ο Θεός σου, σου είχε πει ότι εσύ θα οδηγούσες κάποτε το λαό του, τον Ισραήλ, και θα γινόσουν ηγεμόνας του».

³Έτσι, όλοι οι πρεσβύτεροι του λαού Ισραήλ ήρθαν στο βασιλιά Δαβίδ, στη Χεβρών, κι εκείνος έκανε εκεί μ' αυτούς συμφωνία ενώπιον του Κυρίου. Και έχρισαν το Δαβίδ βασιλιά του Ισραήλ, σύμφωνα με το λόγο του Κυρίου, που τον είχε αναγγείλει ο Σαμουήλ.

Ο Δαβίδ κυριεύει την Ιερουσαλήμ και την κάνει πρωτεύουσα
(Β' Σαμ 5,6-10)

⁴Ο Δαβίδ και όλοι οι Ισραηλίτες πήγαν να πολιορκήσουν την Ιερουσαλήμ. Η πόλη μέχρι τότε ονομαζόταν Ιεβούς, γιατί εκεί κατοικούσαν οι Ιεβουσαίοι, οι αρχικοί της κάτοικοι.

⁵Οι Ιεβουσαίοι είπαν στο Δαβίδ: «Δε θα μπεις στην πόλη μας». Αλλά ο Δαβίδ κυριέψε το φρούριο της Σιών, που ονομάστηκε στη συνέχεια «Πόλη Δαβίδ».

⁶Ο Δαβίδ είχε πει: «Ο πρώτος που θα σκοτώσει Ιεβουσαίο θα γίνει αρχιστράτηγος». Πρώτος επιτέθηκε ο Ιωάβ, γιος της Σερουΐας, κι έτσι έγινε αρχιστράτηγος.

⁷Ο Δαβίδ εγκαταστάθηκε στο φρούριο και γι' αυτό το ονόμασαν «Πόλη Δαβίδ».

⁸Έπειτα έχτισε καινούριους οικισμούς γύρω από τη Μιλλώ και το υπόλοιπο της πόλης το ανοικοδόμησε ο Ιωάβ.

⁹Έτσι ο Δαβίδ γινόταν όλο και πιο ισχυρός, γιατί ο Κύριος του σύμπαντος ήταν μαζί του.

Οι επίλεκτοι πολεμιστές του Δαβίδ και τα κατορθώματά τους
(Β' Σαμ 23,8-39)

¹⁰Ακολουθεί κατάλογος των αξιωματικών των επίλεκτων πολεμιστών του Δαβίδ. Αυτοί μαζί με όλους τους Ισραηλίτες τον ανακήρυξαν βασιλιά, σύμφωνα με το λόγο του Κυρίου σχετικά με το λαό Ισραήλ και αγωνίστηκαν να διατηρήσουν το βασίλειό του ισχυρό.

¹¹Στον κατάλογο των επίλεκτων του Δαβίδ, πρώτος ήταν: Ο Ιασωβεάμ, απόγονος του Χαχμονί και αρχηγός του σώματος των επιλέκτων. Αυτός, κραδαίνοντας τη λόγχη του ενάντια σε τριακόσιους εχθρούς, τούς σκότωσε όλους σε μία μόνο μάχη.

¹²Δεύτερος μετά απ' αυτόν ήταν ο Ελεάζαρ, γιος του Δωδώ, του Αχωχίτη. Ανήκε στην ομάδα των Τριών Επιλέκτων.

¹³Αυτός ήταν μαζί με το Δαβίδ στην Πας-Δαμμίμ. Οι Φιλισταίοι είχαν συγκεντρωθεί για πόλεμο εκεί που ήταν ένα χωράφι σπαρμένο κριθάρι. Μόλις οι Ισραηλίτες είδαν τους Φιλισταίους, τράπηκαν σε φυγή.

¹⁴Αλλά ο Ελεάζαρ και ο Δαβίδ στάθηκαν στη μέση του χωραφιού, το ελευθέρωσαν και πολέμησαν τους Φιλισταίους. Ο Θεός τούς έδωσε έτσι μια μεγάλη νίκη.

¹⁵Τρεις από το σώμα των Τριάντα Επιλέκτων κατέβηκαν μια μέρα να βρουν το Δαβίδ στο βράχο, που ήταν κοντά στο σπήλαιο Αδουλλάμ, γιατί οι Φιλισταίοι είχαν στρατοπεδεύσει στην κοιλάδα Ρεφαείμ.

¹⁶Ο Δαβίδ ήταν τότε στο οχύρωμα, και η φρουρά των Φιλισταίων βρισκόταν στη Βηθλεέμ.

¹⁷Ο Δαβίδ εκδήλωσε την επιθυμία του και είπε: «Ποιος θα μου φέρει να πω νερό από το πηγάδι που είναι στην πύλη της Βηθλεέμ; »

¹⁸Τότε οι Τρεις Επίλεκτοι πέρασαν μέσα από το στρατόπεδο των Φιλισταίων και έβγαλαν νερό από το πηγάδι· το πήραν και το έφεραν στο Δαβίδ. Εκείνος όμως δε θέλησε να πει και το πρόσφερε σπονδή στο Θεό,

¹⁹λέγοντας: «Φύλαξέ με, Θεέ μου, να μην πω αυτό το νερό! Θα ήταν σαν να έπινα το αίμα αυτών των αντρών, που πήγαν με κίνδυνο της ζωής τους να μου το φέρουν». Έτσι, αρνήθηκε να το πει. Αυτά έκαναν οι Τρεις Επίλεκτοι.

²⁰Ο Αβισάι, αδερφός του Ιωάβ, ήταν αρχηγός του σώματος των Τριάντα Επιλέκτων. Αυτός, μια μέρα κραδαίνοντας τη λόγχη ενάντια σε τριακόσιους εχθρούς, τούς σκότωσε κι έγινε ο πιο φημισμένος ανάμεσα στους Τριάντα.

- 21** Ήταν ο σπουδαιότερος και ο επικρατέστερος από τους Τριάντα κι έγινε αρχηγός τους, αλλά δεν έφτασε τους Τρεις.
- 22** Ο Βεναΐας, από την Καβσεήλ, γιος του Ιεωϊαδά, ανήκε στους επίλεκτους και έκανε πολλά κατορθώματα. Σκότωσε δύο πολύ δυνατούς Μωαβίτες πολεμιστές, που ονομάζονταν «Τα Λιοντάρια της Μωάβ». Επίσης, μια μέρα που χιόνιζε, κατέβηκε σ' ένα λάκκο, όπου είχε πέσει ένα μεγάλο λιοντάρι, και το σκότωσε.
- 23** Ακόμη σκότωσε έναν μεγαλόσωμο Αιγύπτιο, πέντε πήχεις ψηλόν, που κρατούσε στο χέρι του ένα ακόντιο, χοντρό σαν αντί του αργαλειού. Του επιτέθηκε μ' ένα ραβδί, του άρπαξε το ακόντιο από το χέρι και τον σκότωσε με το ίδιο του το όπλο.
- 24** Αυτά ήταν τα κατορθώματα του Βεναΐα, γιου του Ιεωϊαδά κι έτσι απέκτησε όνομα ανάμεσα στους Τριάντα Επίλεκτους.
- 25** Αυτός πράγματι ήταν φημισμένος μέσα στο σώμα των Τριάντα, αλλά δεν έφτασε τους Τρεις Επίλεκτους. Ο Δαβίδ τον είχε διορίσει αρχηγό της σωματοφυλακής του.
- 26** Επίσης στο σώμα των επίλεκτων πολεμιστών ανήκαν: ο Ασαήλ, αδερφός του Ιωάβ· ο Ελχανάν, γιος του Δωδώ από τη Βηθλεέμ·
- 27** ο Σαμμώθ από την Αρώρ· ο Χαλής από την Πέλεθ·
- 28** ο Ιρά, γιος του Ικκές, από την Τεκωά· ο Αβιέζερ, από την Αναθώθ·
- 29** ο Σιββεχαΐ από τη Χουσά· ο Ιλαΐ από την Αχώαχ·
- 30** ο Μαεραΐ και ο Χελέδ, γιος του Βαανά, και οι δυο από τη Νετωφά·
- 31** ο Ιθαΐ, γιος του Ριβαΐ από τη Γιβεά της περιοχής της φυλής Βενιαμίν· ο Βεναΐας από τη Φαραθών·
- 32** ο Χουραΐ από τη Γαάς· ο Αβιήλ από τη Βαιθ-Αραβά·
- 33** ο Ασμαβέθ από τη Βαχαρούμ· ο Ελιαββά από τη Σααλβίμ·
- 34** ο Ασέμ από τη Γιζών· ο Ιωνάθαν, γιος του Σαγέ, από την Αροήρ·

- ³⁵ο Αχιάμ, γιος του Σαχάρ, επίσης από την Αροήρ· ο Ελιφάλ, γιος του Ουρ·
- ³⁶ο Χεφέρ, από τη Μεχερά· ο Αχιά ο Πελωνίτης·
- ³⁷ο Χεσρών από τον Κάρμηλο· ο Νααραΐ, γιος του Εζβαΐ·
- ³⁸ο Ιωήλ, αδερφός του Νάθαν· ο Μιβχάρ, γιος του Αγερί·
- ³⁹ο Σελέκ ο Αμμωνίτης· ο Ναχώρ από τη Βερώθ, οπλοφόρος του Ιωάβ, γιου της Σερουΐας·
- ⁴⁰ο Ιρά από την Ιατίρ· ο Γαρέβ από την Ιατίρ·
- ⁴¹ο Ουρίας ο Χετταίος· ο Ζαβάδ, γιος του Αχλάι·
- ⁴²ο Αδινιά, γιος του Σαιζά, ένας από τους σπουδαίους Ρουβηνίτες, και αρχηγός τριάντα αντρών.
- ⁴³Ο Χανάν, γιος του Μααχά· ο Ιωσαφάτ από τη Μεθέν·
- ⁴⁴ο Οζίας από την Ασταρώθ· ο Σαμά και ο Ιειήλ, γιοι του Χαθάμ, από την Αροήρ·
- ⁴⁵ο Ιεδιαήλ, γιος του Σιμρί και ο Ιωχά, ο αδερφός του, από τη Θις·
- ⁴⁶ο Ελιήλ από τη Μαχαναΐμ· ο Ιριβαΐ και ο Ιωσαυιά, γιοι του Ελναάμ· ο Ιεθμά ο Μαχαβίτης·
- ⁴⁷ο Ελιήλ, ο Ωβήδ και ο Ιασιήλ από τη Σουβά.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 12

Υποστηρικτές του Δαβίδ στη Σικλάγ

- ¹Την εποχή που ο Δαβίδ κρυβόταν στη Σικλάγ, για να γλιτώσει από το Σαούλ, γιο του Κις, πήγαν και τον βρήκαν μερικοί εκπαιδευμένοι άντρες, έτοιμοι να πολεμήσουν στο πλευρό του.
- ²Ήταν οπλισμένοι με τόξα και σφεντόνες, και μπορούσαν να ρίχνουν βέλη και πέτρες, χρησιμοποιώντας τόσο το δεξί όσο και το αριστερό χέρι. Ανήκαν στη φυλή Βενιαμίν, στην οποία ανήκε κι ο Σαούλ.

³Τα ονόματά τους ήταν: Αχιέζερ, ο αρχηγός, κι ο αδερφός του ο Ιωάς, γιοι του Σεμαά, από τη Γιβεά· Ιεζιήλ και Ιωφαλήτ, γιοι του Αζμαβέθ· Βεραχά και Ιηού από την Αναθώθ·

⁴Ισμαΐα από τη Γαβαών, ένας από το «σώμα των Τριάντα Επιλέκτων» και κάποτε αρχηγός τους·

⁵Ιερεμίας, Ιεζιήλ, Ιωχανάν και Ιωζαβέθ από τη Γαδαρά·

⁶Ελουζαΐ, Ιεριμώθ, Βεαλίας, Σαμαραΐας και Σεφατίας από τη Χαρούφ·

⁷Ελκανά, Ιεσιά, Αζαρεήλ, Ιωεζέρ και Ιασωβεάμ, Κορίτες·

⁸Ιωηλά και Ζεβαδίας, γιοι του Ιεροάμ από τη Γεδώρ.

⁹Μερικοί από τη φυλή Γαδ χωρίστηκαν από τους δικούς τους, και ήρθαν να βρουν το Δαβίδ στο οχύρωμά του στην έρημο. Ήταν γενναίοι άντρες, εμπειροπόλεμοι, ασκημένοι στην ασπίδα και στη λόγχη. Τα πρόσωπά τους έμοιαζαν με πρόσωπα λιονταριών κι έτρεχαν όπως τα ελάφια στα βουνά.

¹⁰Αυτοί ήταν ένδεκα, οι Έζερ, Οβαδίας, Ελιάβ,

¹¹Μεσμανεά, Ιερμιά,

¹²Αταΐ, Ελιήλ,

¹³Ιωχανάν, Ελζαβάδ,

¹⁴Ιερεμίας και Μαχβανναΐ.

¹⁵Όλοι αυτοί οι Γαδίτες ήταν αξιωματικοί του στρατεύματος· άλλος ήταν αρχηγός σε εκατό, αν ήταν χαμηλόβαθμος, κι άλλος αρχηγός σε χίλιους, αν ήταν υψηλόβαθμος.

¹⁶Ήταν εκείνοι που πέρασαν τον Ιορδάνη, τον πρώτο μήνα του χρόνου, την εποχή που πλημμυρίζουν οι όχθες του, και έτρεψαν σε φυγή όλους τους κατοίκους των γύρω κοιλάδων και στην ανατολική όχθη και στη δυτική.

¹⁷Πήγαν ακόμα και μερικοί από τη φυλή Βενιαμίν κι από τη φυλή Ιούδα, να βρουν το Δαβίδ στο οχύρωμά του.

18Ο Δαβίδ βγήκε να τους συναντήσει και τους είπε: «Αν ήρθατε σαν φίλοι, για να με βοηθήσετε, είμαι έτοιμος να σας δεχτώ μ' όλη μου την καρδιά· αλλά αν ήρθατε για να με προδώσετε στους εχθρούς μου, ενώ εγώ δεν έχω κάνει καμιά αδικία, ο Θεός των προγόνων μας ας δει και ας σας κρίνει γι' αυτό».

19Τότε το Πνεύμα του Θεού φώτισε τον Αμασαΐ, τελευταίο αρχηγό των Τριάντα Επιλέκτων, και του είπε: «Δικοί σου είμαστε, Δαβίδ, με το μέρος σου είμαστε, γιε του Ιεσσαί. Ειρήνη, ειρήνη σ' εσένα και ειρήνη σ' αυτούς που σε βοηθούν, γιατί ο Θεός σου είναι βοηθός σου!» Τότε ο Δαβίδ τους δέχτηκε και τους διόρισε αρχηγούς του στρατεύματος.

20Μερικοί από τη φυλή Μανασσή πήγαν με το μέρος του Δαβίδ, όταν πήγε με τους Φιλισταίους για να πολεμήσει ενάντια στο Σαούλ. Τελικά, όμως, δεν πολέμησε στο πλευρό των Φιλισταίων, γιατί οι αρχηγοί τους, έκαναν συμβούλιο και τον απομάκρυναν, γιατί φοβήθηκαν μήπως πάει με το μέρος του Σαούλ, που ήταν πρωτύτερα κύριός του, και στραφεί εναντίον τους.

21Κι ενώ ο Δαβίδ γύριζε πίσω στη Σικλάγ, τότε πήγαν με το μέρος του μερικοί από τη φυλή Μανασσή, οι Αδνά, Ιωζαβέθ, Ρωδιήλ, Μιχαήλ, Ιωζαβέθ, Ελιού και Σιλθαΐ, οι οποίοι ήταν χιλίαρχοι στο στρατό της φυλής Μανασσή.

22Όλοι αυτοί ήταν δυνατοί πολεμιστές. Βοήθησαν το Δαβίδ να οργανώσει το στρατό του κι έγιναν αρχηγοί στο στράτευμα.

23Καθημερινά έρχονταν στο Δαβίδ ενισχύσεις, έτσι που σχηματίστηκε ένα στράτευμα τεράστιο.

Ο στρατός του Δαβίδ στη Χεβρών

24Οι αριθμοί των ετοιμοπόλεμων ανδρών που με εντολή του Κυρίου ενώθηκαν με το στρατό του Δαβίδ στη Χεβρών, για να του μεταβιβάσουν το βασιλικό αξίωμα του Σαούλ, είναι οι εξής:

25Από τη φυλή Ιούδα, έξι χιλιάδες οκτακόσιοι ετοιμοπόλεμοι άντρες, οπλισμένοι με ασπίδες και λόγχες.

26Από τη φυλή Συμεών, εφτά χιλιάδες εκατό γενναίοι στρατιώτες.

27Από τη φυλή Λευί, τέσσερις χιλιάδες εξακόσιοι άντρες.

- ²⁸Μαζί τους ήταν κι ο Ιεωϊαδά, αρχηγός της συγγένειας του Ααρών, με τρεις χιλιάδες εφτακόσιους άντρες,
- ²⁹κι ακόμα ο Σαδώκ, νέος και γενναίος πολεμιστής, με είκοσι δύο αρχηγούς από τη δική του οικογένεια.
- ³⁰Από τη φυλή Βενιαμίν, στην οποία ανήκε κι ο Σαούλ, συμμετείχαν τρεις χιλιάδες άντρες που οι πιο πολλοί απ' αυτούς ήταν ως τότε στην υπηρεσία του Σαούλ.
- ³¹Από τη φυλή Εφραΐμ είκοσι χιλιάδες οκτακόσιοι γενναίοι πολεμιστές, άντρες ονομαστοί μέσα στις συγγενειές τους.
- ³²Από τη μισή φυλή Μανασσή δέκα οκτώ χιλιάδες άντρες, που προσκλήθηκαν ονομαστικά, για να έρθουν ν' ανακηρύξουν βασιλιά το Δαβίδ.
- ³³Από τη φυλή Ισάχαρ, διακόσιοι αξιωματικοί, άντρες σοφοί, που γνώριζαν τι έπρεπε να κάνει και πότε ο λαός Ισραήλ, και μαζί τους όλοι όσοι υπηρετούσαν υπό τις διαταγές τους.
- ³⁴Από τη φυλή Ζαβουλών, πενήντα χιλιάδες άντρες, καλογυμνασμένοι, έμπειροι στον πόλεμο, έτοιμοι να παραταχθούν για τη μάχη, εξοπλισμένοι με κάθε είδους όπλα και αποφασισμένοι να βοηθήσουν το Δαβίδ με όλη τους την καρδιά.
- ³⁵Από τη φυλή Νεφθαλί χίλιοι αξιωματικοί και μαζί τους τριάντα εφτά χιλιάδες άντρες οπλισμένοι με ασπίδες και λόγχες.
- ³⁶Από τη φυλή Δαν, είκοσι οκτώ χιλιάδες εξακόσιοι ετοιμοπόλεμοι άντρες.
- ³⁷Από τη φυλή Ασήρ σαράντα χιλιάδες άντρες καλογυμνασμένοι, έτοιμοι κι αυτοί να πολεμήσουν σε παράταξη μάχης.
- ³⁸Από τις φυλές που είχαν εγκατασταθεί πέρα από τον Ιορδάνη, στην ανατολική όχθη, δηλαδή από τη φυλή Ρουβήν, Γαδ και τη μισή φυλή Μανασσή, εκατόν είκοσι χιλιάδες ετοιμοπόλεμοι άντρες, εφοδιασμένοι με κάθε είδους πολεμικά όπλα.

³⁹Όλοι αυτοί οι πολεμιστές, έτοιμοι να παραταχθούν σε μάχη, ήρθαν στη Χεβρών με κοινή απόφαση ν' ανακηρύξουν το Δαβίδ βασιλιά όλων των Ισραηλιτών· επίσης και οι υπόλοιποι Ισραηλίτες ήταν κι αυτοί σύμφωνοι να κάνουν βασιλιά το Δαβίδ.

⁴⁰Αυτοί έμειναν εκεί μαζί με το Δαβίδ τρεις μέρες, τρώγοντας και πίνοντας, αφού οι συμπατριώτες τους είχαν κάνει κάθε ετοιμασία γι' αυτούς.

⁴¹Άνθρωποι από γειτονικές περιοχές, αλλά ακόμα κι από μακρινές, όπως από τις φυλές Ισάχαρ, Ζαβουλών και Νεφθαλί, έφεραν πάνω σε γαϊδούρια, καμήλες, μουλάρια και βόδια, άφθονες προμήθειες, αλεύρι, πίττες από σύκα, σταφίδες, κρασί, λάδι, ακόμα και πρόβατα και βόδια άφθονα. Κι όλα αυτά γιατί ήταν διάχυτη η χαρά σ' όλο το λαό Ισραήλ.

Α' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α') 13

Ο Δαβίδ παίρνει την κιβωτό από την Κιριάθ-Ιαρίμ

(Β' Σαμ 6,1-15)

¹Ο Δαβίδ έκανε συμβούλιο με τους χιλίαρχους, τους εκατόνταρχους και με τους άλλους αρχηγούς.

²Έπειτα μίλησε σ' όλη τη συνέλευση του λαού του Ισραήλ: «Αν σας φαίνεται καλό», τους είπε, «κι αν είναι θέλημα Κυρίου του Θεού μας, ας στείλουμε μήνυμα στους συμπατριώτες μας, που κατοικούν σ' όλη τη χώρα του Ισραήλ, κι επίσης στους ιερείς και στους λευίτες στις πόλεις και στα βοσκοτόπια όπου κατοικούν, για να έρθουν όλοι εδώ μαζί μας.

³Και να φέρουμε εδώ την κιβωτό του Θεού μας, που την είχαμε παραμελήσει την εποχή του Σαούλ».

⁴Η συνέλευση συμφώνησε να γίνει έτσι, γιατί η πρόταση φάνηκε σε όλους σωστή.

⁵Έτσι ο Δαβίδ κάλεσε τους Ισραηλίτες απ' όλη την επικράτεια, από τη Σιχώρ στα σύνορα της Αιγύπτου νότια, ως την είσοδο της Χαμάθ, στο βορρά, για να πάρουν την κιβωτό του Θεού από την Κιριάθ-Ιαρίμ.

⁶Ἐπειτα ὁ Δαβίδ, μαζί με τὸ λαὸ ἀνέβηκε στὴ Βααλά, δηλαδή στὴν Κιριάθ-Ιαρίμ, στὴν περιοχὴ τῆς φυλῆς Ἰούδα, γιὰ νὰ σηκώσουν ἀπὸ ἔκει τὴν κιβωτὸ που εἶναι ἀφιερωμένη στὸν Κύριο τὸ Θεό, ὁ ὁποῖος ἔχει τὸ θρόνο τοῦ πάνω στα χερουβίμ.

⁷Πήραν τὴν κιβωτὸ τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Ἀμιναδάβ ὅπου βρισκόταν καὶ τὴν ἀνέβασαν πάνω σε καινούργια ἀμαξα, που ὀδηγούσαν ὁ Ουζζά καὶ ὁ Ἀχιώ.

⁸Ὁ Δαβίδ καὶ ὅλοι οἱ Ἰσραηλίτες χόρευαν μὲ ὅλη τους τὴ δύναμη, τραγουδώντας με συνοδεία ἀπὸ κιθάρες, ἀρπες, τύμπανα, κύμβαλα καὶ σάλπιγγες, γιὰ νὰ τιμήσουν τὸ Θεό.

⁹Ὅταν ἔφτασαν στὸ ἀλώνι τοῦ Χειδών, ὁ Ουζζά ἀπλώσε τὸ χέρι του γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τὴν κιβωτὸ, γιὰτὶ τὰ βόδια τὴν εἶχαν γείρει.

¹⁰Ἀμέσως ὁ Κύριος ὀργίστηκε ἐναντίον τοῦ Ουζζά καὶ τὸν τιμώρησε που τόλμησε ν' ἀγγίξει τὴν κιβωτὸ· πέθανε ἐκεῖ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

¹¹Ὅταν εἶδε ὁ Δαβίδ ὅτι ὁ Κύριος ξέσπασε πάνω στὸν Ουζζά καὶ τὸν ἐπληξε θανάσιμα, λυπήθηκε, καὶ ὀνόμασε τὴ θέση ἐκείνη Φαρές-Ουζζά (Θάνατος τοῦ Ουζζά), ὅπως λέγεται μέχρι σήμερα.

¹²Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ Δαβίδ φοβήθηκε τὸ Θεό καὶ εἶπε: «Πῶς εἶναι δυνατόν τώρα νὰ πάρω μαζί μου τὴν κιβωτὸ τοῦ Θεοῦ; »

¹³Ἔτσι δὲν ἔφερε τὴν κιβωτὸ στὸ σπίτι του, στὴν Πόλη Δαβίδ, ἀλλὰ τὴν πήγε στὸ σπίτι ἐνὸς Γαθίτη, τοῦ Ὠβήδ-Εδὼμ.

¹⁴Ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ ἔμεινε στὸ σπίτι τοῦ Ὠβήδ-Εδὼμ τρεῖς μῆνες. Καὶ ὁ Κύριος εὐλόγησε τὴν οἰκογένεια αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὅλα ὅσα εἶχε.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ἡ ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 14

Ὁ Δαβίδ στὴν Ἱερουσαλήμ (Β΄ Σαμ 5,11-16)

¹⁰ Ὁ Χιράμ, βασιλιάς τῆς Τύρου, ἔστειλε στὸ Δαβίδ διπλωματικὴ ἀντιπροσωπεία. Ἐπίσης τοῦ ἔστειλε ξύλα κέδρων, χτίστες καὶ ξυλουργοὺς γιὰ νὰ τοῦ χτίσουν ἀνάκτορο.

²Έτσι κατάλαβε ο Δαβίδ ότι ο Κύριος τον είχε καθιερώσει βασιλιά του Ισραήλ και ότι χάρισε δόξα στη βασιλεία του χάρι στο λαό του, τον Ισραήλ.

³Στην Ιερουσαλήμ, ο Δαβίδ πήρε και άλλες συζύγους κι απέκτησε κι άλλους γιους και κόρες.

⁴Τα ονόματα των παιδιών του, που γεννήθηκαν στην Ιερουσαλήμ, είναι: Σαμμουά, Σωβάβ, Νάθαν, Σολομών,

⁵Ιβχάρ, Ελισουά, Ελπαλέτ,

⁶Νωγά, Νέφεγ, Ιαφιά,

⁷Ελισαμά, Βεελιαδά και Ελιφέλετ.

Ο Δαβίδ αποκρούει τις επιθέσεις των Φιλισταίων

(Β΄ Σαμ 5,17-25)

⁸Όταν έμαθαν οι Φιλισταίοι ότι ο Δαβίδ κρίστηκε βασιλιάς όλων των Ισραηλιτών, ξεκίνησαν με όλο το στρατό τους για να έρθουν και να τον συλλάβουν. Το πληροφορήθηκε ο Δαβίδ και ξεκίνησε να τους αντιμετωπίσει.

⁹Οι Φιλισταίοι ήρθαν και ξεχύθηκαν στην κοιλάδα Ρεφαείμ.

¹⁰Τότε ο Δαβίδ ρώτησε το Θεό: «Να πάω να πολεμήσω τους Φιλισταίους; Θα τους παραδώσεις στην εξουσία μου; » Ο Κύριος του απάντησε: «Να πας να τους πολεμήσεις; θα τους παραδώσω στην εξουσία σου».

¹¹Έτσι ο Δαβίδ προχώρησε στη Βάαλ-Περασίμ κι εκεί τους νίκησε. Τότε είπε ο Δαβίδ: «Ο Θεός με το χέρι μου έσπασε τις γραμμές των εχθρών μου, όπως σπάζει η πλημμύρα ένα φράγμα». Γι' αυτό ονόμασαν τον τόπο εκείνο Βάαλ-Περασίμ (Κυρίαρχος των Ρηγμάτων).

¹²Οι Φιλισταίοι φεύγοντας άφησαν εκεί τα ομοιώματα των θεών τους και ο Δαβίδ διέταξε και τα έριξαν στη φωτιά.

¹³Οι Φιλισταίοι συγκεντρώθηκαν πάλι και ξεχύθηκαν στην κοιλάδα.

¹⁴Πάλι ο Δαβίδ ρώτησε το Θεό, κι ο Θεός τού απάντησε: «Μην τους επιτεθείς από 'δω, αλλά πήγαινε σε απόσταση από γύρω τους, και πλησίασέ τους από τη μεριά των θάμνων.

¹⁵Όταν ακούσεις θόρυβο βημάτων στις κορυφές των θάμνων, τότε εξαπόλυσε την επίθεση, γιατί εκείνη τη στιγμή εγώ ο Θεός θα βγω μπροστά σου, για να χτυπήσω το στρατό των Φιλισταίων».

¹⁶Ο Δαβίδ έκανε όπως τον διέταξε ο Θεός. Οι Ισραηλίτες μπόρεσαν έτσι να νικήσουν τους Φιλισταίους και να τους καταδιώξουν από τη Γαβαών ως τη Γεζέρ.

¹⁷Από τότε η φήμη του Δαβίδ διαδόθηκε σ' όλες τις χώρες και ο Κύριος έκανε να τον φοβούνται όλοι οι λαοί.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 15

Προετοιμασίες για τη μεταφορά της κιβωτού

¹Ο Δαβίδ έχτισε για τον εαυτό του διάφορες κατοικίες στην Πόλη Δαβίδ. Ετοίμασε κι έναν τόπο όπου έστησε μια σκηνή για να στεγάσει την κιβωτό του Θεού.

²Τότε είπε: «Κανείς δεν πρέπει να μεταφέρει την κιβωτό του Θεού, εκτός από τους λευίτες. Αυτούς διάλεξε ο Κύριος, για να μεταφέρουν την κιβωτό του και να τον υπηρετούν για πάντα».

³Έτσι ο Δαβίδ συγκέντρωσε όλους τους Ισραηλίτες στην Ιερουσαλήμ, για να μεταφέρουν την κιβωτό του Κυρίου στον τόπο που είχε ετοιμάσει γι' αυτήν.

⁴Έπειτα συγκέντρωσε τους ιερείς, τους απογόνους του Ααρών και τους λευίτες.

⁵Από τους απογόνους του Καάθ ήρθε ο Ουριήλ, επικεφαλής εκατόν είκοσι λειτών.

⁶Από τους απογόνους του Μεραρί ήρθε ο Ασαΐας, επικεφαλής διακοσίων είκοσι λειτών.

⁷Από τους απογόνους του Γηρσών, ο Ιωήλ επικεφαλής εκατόν τριάντα λειτών.

⁸Από τους απογόνους του Ελισαφάν, ο Σεμαΐας επικεφαλής διακοσίων λειτών.

- ⁹Από τους απογόνους του Χεβρών, ο Ελιήλ επικεφαλής ογδόντα λευιτών.
- ¹⁰Από τους απογόνους του Ουζζιήλ ήρθε ο Αμιναδάβ, επικεφαλής εκατόν δώδεκα λευιτών.
- ¹¹Έπειτα ο Δαβίδ κάλεσε τους ιερείς Σαδώκ και Αβιάθαρ, μαζί με τους λευίτες Ουριήλ, Ασαΐα, Ιωήλ, Σεμαΐα, Ελιήλ και Αμιναδάβ,
- ¹²και τους είπε: «Όλοι εσείς που είστε αρχηγοί λευιτικών οικογενειών, πρέπει να καθαριστείτε τελετουργικά, καθώς και οι λευίτες που ήρθαν μαζί σας, και μετά να πάτε να μεταφέρετε την κιβωτό του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ, στον τόπο που έχω ετοιμάσει γι' αυτήν.
- ¹³Την πρώτη φορά δεν τη μεταφέρατε εσείς, και γι' αυτό ο Κύριος ο Θεός μας έφερε εναντίον μας θανατηφόρο πλήγμα. Είν' αλήθεια ότι δεν είχαμε φροντίσει γι' αυτήν σύμφωνα με τις γραπτές εντολές».
- ¹⁴Έτσι οι ιερείς και οι λευίτες καθαρίστηκαν, προκειμένου να μεταφέρουν την κιβωτό του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ.
- ¹⁵Τη σήκωσαν οι λευίτες στους ώμους τους με τις δοκούς της, όπως είχε διατάξει ο Μωυσής, σύμφωνα με το λόγο του Κυρίου.
- ¹⁶Ο Δαβίδ διέταξε τους αρχηγούς των λευιτών να διορίσουν από τις συγγενείες τους τους ψαλμωδούς για να ψάλλουν, και να τους συνοδεύουν μουσικά όργανα: άρπες, κιθάρες και κύμβαλα, έτσι που οι χαρούμενες ψαλμωδίες ν' ακούγονται ως πέρα στα βουνά.
- ¹⁷Διόρισαν, λοιπόν, τον Αιμάν γιο του Ιωήλ, τον Ασάφ γιο του Βερεχία και τον Εθάν γιο του Κουσαΐα, απογόνους του Μεραρί.
- ¹⁸Μαζί μ' αυτούς διόρισαν σε δεύτερη θέση, ως θυρωρούς του ναού, τους επίσης λευίτες, Ζαχαρία, Ουζζιήλ, Σεμραμώθ, Ιεχιήλ, Ουννί, Ελιάβ, Βεναΐα, Μασσεΐα, Ματταθία, Ελιφελεού, Μικνεΐα, Ωβήδ-Εδώμ και Ιειήλ.
- ¹⁹Έτσι οι ψαλμωδοί Αιμάν, Ασάφ και Εθάν, ορίστηκαν να παίζουν τα χάλκινα κύμβαλα με τον οξύ ήχο.

²⁰Οι Ζαχαρίας, Ιααζιήλ, Σεμφραμώθ, Ιειήλ, Ουννί, Ελιάβ, Μασσεΐας και Βεναΐας, ορίστηκαν να παίζουν τις άρπες, σε υψηλούς τόνους.

²¹Οι Ματταθίας, Ελιφελεού, Μικνεΐας, Ωβήδ-Εδώμ, Ιειήλ και Αζαζίας, ορίστηκαν να παίζουν τις κιθάρες στους χαμηλούς ήχους, και κρατούσαν τον τόνο στο τραγούδι.

²²Ο Κενανίας, λόγω της μουσικής πείρας του, ήταν προϊστάμενος των λευιτών που μετέφεραν την κιβωτό.

²³Ο Βερεχίας και ο Ελκανά βάδιζαν εμπροσθοφυλακή πριν από την κιβωτό.

²⁴Οι ιερείς Σεβανίας, Ιωσαφάτ, Ναθαναήλ, Αμασαΐ, Ζαχαρίας, Βεναΐας και Ελιέζερ βάδιζαν κι αυτοί μπροστά από την κιβωτό του Θεού σαλπίζοντας με τις σάλπιγγες. Ο Ωβήδ-Εδώμ και ο Ιεχιά ήταν οι οπισθοφύλακες της κιβωτού.

Ο Δαβίδ μεταφέρει την κιβωτό στην Ιερουσαλήμ

(Β΄ Σαμ 6,12-19)

²⁵Ο Δαβίδ, οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ και οι χιλίαρχοι πήγαν με χαρά να πάρουν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου από το σπίτι του Ωβήδ-Εδώμ.

²⁶Ο Θεός προστάτευσε τους λευίτες που μετέφεραν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου και γι' αυτό του πρόσφεραν θυσία εφτά ταύρους και εφτά κριάρια.

²⁷Ο Δαβίδ φορούσε στολή από λεπτό λινό ύφασμα, όπως και όλοι οι λευίτες, που σήκωναν την κιβωτό, οι ψάλτες και ο Κενενίας, ο υπεύθυνος για τη μεταφορά. Ο Δαβίδ φορούσε και το εφώδ, που ήταν κι αυτό από λινό ύφασμα.

²⁸Έτσι όλοι οι Ισραηλίτες μετέφεραν στην Ιερουσαλήμ την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου με αλαλαγμούς, με ήχους κεράτινων και χάλκινων σαλπίγγων, με κύμβαλα, με άρπες και κιθάρες.

²⁹Ενώ η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου έμπαινε στην Πόλη Δαβίδ, η γυναίκα του η Μιχάλ, κόρη του Σαούλ, έσκυψε από το παράθυρο και είδε το βασιλιά Δαβίδ να χοροπηδάει από τη χαρά του· κι ένιωσε βαθιά περιφρόνηση γι' αυτόν.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 16

¹Την κιβωτό του Θεού την έφεραν και την τοποθέτησαν στη μέση της σκηνής που είχε στήσει ο Δαβίδ γι' αυτήν. Τότε πρόσφεραν ολοκαυτώματα και θυσίες κοινωνίας ενώπιον του Θεού.

²Αφού τέλειωσε ο Δαβίδ με τα ολοκαυτώματα και τις θυσίες, ευλόγησε το λαό στο όνομα του Κυρίου.

³Επίσης διέταξε και μοίρασαν σε κάθε Ισραηλίτη, άντρα και γυναίκα, ένα καρβέλι ψωμί, μια χουρμαδόπιτα και μια σταφιδόπιτα.

⁴Ο Δαβίδ όρισε μερικούς λευίτες να λειτουργούν μπροστά στην κιβωτό του Κυρίου, να δοξάζουν, να ευχαριστούν και να υμνολογούν τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ.

⁵Επικεφαλής τους διόρισε τον Ασάφ, με βοηθό του το Ζαχαρία. Επίσης διορίστηκαν οι Ουζζιήλ, Σεμραμώθ, Ιεχιήλ, Ματταθίας, Ελιάβ, Βεναΐας και Ωβήδ-Εδώμ, οι οποίοι έπαιζαν άρπα και κιθάρα. Ο Ασάφ έπαιζε τα κύμβαλα.

⁶Οι ιερείς Βεναΐας και Ουζζιήλ έπαιζαν αδιάκοπα σάλπιγγα μπροστά στην κιβωτό της διαθήκης του Θεού.

Ευχαριστήριο ψαλμός του Δαβίδ

(Ψλ 105,1-15· Ψλ 96· 106,1.47-48)

⁷Εκείνη την ημέρα ο Δαβίδ για πρώτη φορά παρέδωσε στον Ασάφ και στους συναδέλφους του τον ακόλουθο ψαλμό, για να υμνήσει τον Κύριο:

⁸Δοξολογήστε τον Κύριο! Το όνομά του επικαλείσθε· γνωρίστε στους λαούς τα έργα του!

⁹Ψάλτε σ' αυτόν, και τραγουδήστε του παιάνες, όλα αναφέροντας τα θαυμαστά του έργα.

¹⁰Να 'στε περήφανοι για τ' όνομά του το άγιο! Όσοι τον Κύριο αναζητούν ας χαίρεται η καρδιά τους!

¹¹Τον Κύριο ζητήστε και τη δύναμή του· γυρεύετε ακατάπαυστα την παρουσία του.

- ¹²Φέρτε στο νου σας τα έργα του τα θαυμαστά, τα θαύματά του και τις αποφάσεις του,
- ¹³εσείς οι γιοι του Ισραήλ, του δούλου του, απόγονοι του Ιακώβ, οι εκλεκτοί του.
- ¹⁴Ο Κύριος, αυτός είν' ο Θεός μας· ισχύουν οι αποφάσεις του για ολόκληρη τη γη!
- ¹⁵Θυμάται στους αιώνες τη διαθήκη του, τις υποσχέσεις του σε χίλιες γενιές.
- ¹⁶Ό, τι συμφώνησε με τον Αβραάμ, και το υποσχέθηκε με όρκο στον Ισαάκ.
- ¹⁷Το νόμο που 'κανε για τον Ιακώβ, για τον Ισραήλ αιώνια διαθήκη,
- ¹⁸όταν του είπε: «Τη χώρα σου χαρίζω της Χαναάν, μερίδιο για ιδιοκτησία σας».
- ¹⁹Εσείς ήσασταν τότε μετρημένοι, ελάχιστοι και ξένοι στη χώρα αυτή·
- ²⁰πηγαίνατε από έθνος σ' άλλο έθνος, από βασίλειο σ' άλλον λαό.
- ²¹Μα ο Κύριος δεν άφησε κανένα να τους καταπιέσει και βασιλιάδες προειδοποίησε για χάρη τους,
- ²²λέγοντας: «Μην αγγίξετε τους εκλεκτούς μου και τους προφήτες μου μην τους βλάψετε».
- ²³Ψάλτε στον Κύριο ολόκληρη η γη, κηρύξτε κάθε μέρα τη σωτηρία του!
- ²⁴Διακηρύξτε τη δόξα του στους ειδωλολάτρες, στους λαούς όλους τα έργα του τα θαυμαστά.
- ²⁵Μέγας είναι ο Κύριος κι ύμνος μέγας του πρέπει. Απ' όλους τους θεούς ο τρομερότερος.
- ²⁶Όλοι οι θεοί των λαών είναι είδωλα· αλλά μονάχα ο Κύριος ποίησε τα ουράνια.
- ²⁷Τον περιβάλλουν δόξα και μεγαλοπρέπεια· δύναμη και χαρά γεμάτος ο τόπος όπου βρίσκεται.

28 Προσφέρετε στον Κύριο, λαοί όλων των χωρών, προσφέρετε στον Κύριο τη δόξα και τη δύναμη.

29 Προσφέρετε δόξα στον Κύριο· πάρτε τις προσφορές σας και φέρτε τις μπροστά του. Προσκυνήστε τον Κύριο στο μεγαλόπρεπο αγιαστήριό του.

30 Συγκλονιστείτε όλη η γη μπροστά του· η οικουμένη αμετακίνητη θα μένει και δε θα σαλευθεί.

31 Οι ουρανοί ας χαίρονται κι η γη ας αγαλλιάζει! Ας λένε ανάμεσα στα έθνη: «Ο Κύριος βασιλεύει!»

32 Η θάλασσα ας ταραάζεται και ό, τι τη γεμίζει· ας αλαλάζουν οι αγροί κι όσα φυτρώνουνε σ' αυτούς!

33 Τότε είναι που θα χαίρονται τα δέντρα όλα του δάσους μπροστά στον Κύριο, γιατί έρχεται να κρίνει τη γη.

34 Δοξολογείτε τον Κύριο, γιατί είναι καλός κι αιώνια διαρκεί η αγάπη του.

35 Φωνάξτε του: «Σώσε μας, Θεέ, σωτήρα μας και σύναξέ μας, λευτέρωσέ μας απ' τα έθνη, για να δοξολογούμε το άγιο σου το όνομα και καύχημά μας να 'χουμε πως σε υμνούμε».

36 Ευλογητός ας είναι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, από πάντα και για παντοτινά! Τότε όλος ο λαός φώναξε: «Αμήν» και ύμνησαν τον Κύριο.

Η οργάνωση της λατρείας στην Ιερουσαλήμ και στη Γαβαών

37 Στη συνέχεια ο Δαβίδ έβαλε μπροστά στην κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου τον Ασάφ και τους συναδέλφους του, για να υπηρετούν εκεί αδιάκοπα, σύμφωνα με τις ανάγκες του έργου της κάθε μέρας.

38 Τον Ωβήδ-Εδώμ με εξήντα οχτώ συγγενείς του τους τοποθέτησε θυρωρούς· επίσης και τον Ωβήδ-Εδώμ, γιο του Ιεδουθούν και τον Ωσά.

39 Στον ιερέα Σαδώκ, όμως, και στους ιερείς της οικογένειάς του ανέθεσε την υπηρεσία του αγιαστηρίου του Κυρίου, το οποίο βρισκόταν στον ιερό τόπο της Γαβαών.

⁴⁰ Εκεί θα έπρεπε να προσφέρουν συνεχώς ολοκαυτώματα στον Κύριο, πάνω στο θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων πρωί και βράδυ, σύμφωνα με τα γραμμένα στο νόμο του Κυρίου, που δόθηκε στο λαό του Ισραήλ.

⁴¹ Μαζί μ' αυτούς, ο Δαβίδ διόρισε τον Αιμάν, τον Ιεδουθούν και όσους άλλους είχε διαλέξει ονομαστικά για να υμνούν τον Κύριο, που αιώνια διαρκεί η αγάπη του.

⁴² Ο Αιμάν και ο Ιεδουθούν έπαιζαν τις σάλπιγγες, τα κύμβαλα και τα διάφορα άλλα όργανα και συνόδευαν τους ύμνους που ψάλλονταν στο Θεό. Οι γιοι του Ιεδουθούν ήταν θυρωροί.

⁴³ Έπειτα έφυγε ο λαός, καθένας για το σπίτι του. Ο Δαβίδ γύρισε κι αυτός σπίτι του να χαιρετίσει τους δικούς του.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 17

Ο Θεός υπόσχεται στο Δαβίδ αιώνια βασιλεία

(Β΄ Σαμ 7,1-29)

¹ Ο Δαβίδ είχε πια εγκατασταθεί στο ανάκτορό του. Μια μέρα είπε στον προφήτη Νάθαν: «Εγώ κατοικώ σε παλάτι καμωμένο από κέδρους, ενώ η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου βρίσκεται μέσα σε σκηνή».

² Ο Νάθαν του απάντησε: «Κάνε αυτό που επιθυμείς, γιατί ο Θεός είναι μαζί σου».

³ Αλλά εκείνη τη νύχτα, ο Θεός μίλησε στο Νάθαν και του είπε:

⁴ «Πήγαινε και πες εκ μέρους μου στο δούλο μου το Δαβίδ: “δε θα μου χτίσεις εσύ ναό για να κατοικήσω.

⁵ Εγώ δεν κατοίκησα ποτέ σε ναό, από την ημέρα που έβγαλα τους Ισραηλίτες από την Αίγυπτο μέχρι σήμερα· πήγαινα από σκηνή σε σκηνή κι από κατάλυμα σε κατάλυμα.

⁶ Απ' όπου κι αν πέρασα με τους Ισραηλίτες, ποτέ μου δεν παραπονέθηκα σε κανέναν από τους Κριτές τους, που τους είχα διατάξει να οδηγούν το λαό μου, ότι δε μου έχτισαν ναό από κέδρους! ”

- ⁷»Πες, λοιπόν, στο δούλο μου το Δαβίδ, ότι εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, λέω: “εγώ σε πήρα από το λιβάδι, όπου έβοσκες τα πρόβατα, και σ’ έκανα ηγεμόνα του λαού μου, του Ισραήλ.
- ⁸Ήμουν μαζί σου παντού, όπου πήγαινες, εξαφάνισα όλους τους εχθρούς σου από μπροστά σου και σ’ έκανα ονομαστό, σαν τους μεγάλους της γης.
- ⁹Όρισα για το λαό μου, τον Ισραήλ, έναν τόπο, όπου τον εγκατέστησα μόνιμα. Δε θα μετακινηθεί πια, ούτε άνθρωποι ασεβείς θα τον καταπιέζουν, όπως τον καταπιέζαν στο παρελθόν,
- ¹⁰την εποχή, που διόριζα σ’ αυτούς Κριτές. Θα υποτάξω όλους τους εχθρούς σου· και σου αναγγέλλω πως εγώ, ο Κύριος, θα σου χτίσω οίκο.
- ¹¹Όταν τελειώσουν οι μέρες σου και πεθάνεις, θα αναδείξω διάδοχο μετά από σένα έναν γιο σου, κατ’ ευθείαν απόγονό σου, και θα του δώσω μια σταθερή βασιλεία.
- ¹²Αυτός θα μου χτίσει ναό κι εγώ θα κάνω το θρόνο του ακλόνητο για πάντα.
- ¹³Θα είμαι γι’ αυτόν πατέρας κι εκείνος θα μου είναι γιος. Δε θ’ αποσύρω απ’ αυτόν την εύνοιά μου, όπως την απέσυρα από τον προκάτοχό σου.
- ¹⁴Αλλά θα τον τοποθετήσω βασιλιά, επικεφαλής του λαού μου, για πάντα κι ο θρόνος του θα παραμένει ακλόνητος παντοτινά! »
- ¹⁵Ο Νάθαν ανάγγειλε στο Δαβίδ όλους αυτούς τους λόγους και το όραμα.
- ¹⁶Τότε ο βασιλιάς Δαβίδ μπήκε μέσα στη σκηνή, παρουσιάστηκε ενώπιον του Κυρίου και είπε: «Ποιος είμαι εγώ, Κύριέ μου και Θεέ, και ποια η οικογένειά μου, ώστε να με δοξάσεις τόσο πολύ;
- ¹⁷Και σαν να το θεώρησες μικρό αυτό, Θεέ μου, μίλησες ακόμα και για το μακρινό μέλλον της οικογένειας του δούλου σου. Μου φέρθηκες, Κύριέ μου και Θεέ, σαν να ήμουν κάποιο σπουδαίο πρόσωπο.
- ¹⁸Τι περισσότερο θα μπορούσα να σου πω εγώ ο δούλος σου ο Δαβίδ, για την τιμή που μου έκανες; Εσύ βέβαια, γνωρίζεις το δούλο σου.

¹⁹Κύριε, όλα αυτά τα μεγάλα έργα τα πραγματοποίησες για χάρη μου, για μένα το δούλου σου, όπως ακριβώς το ήθελες, για να φανερώσεις την απέραντη μεγαλοσύνη σου.

²⁰Κύριε, κανείς δεν είναι όπως εσύ, και δεν υπάρχει άλλος Θεός εκτός από σένα, όπως ακριβώς το ακούγαμε πάντα να λέγεται.

²¹Ποιο άλλο έθνος πάνω στη γη είναι σαν το λαό σου τον Ισραήλ, τον οποίο ένας Θεός ήρθε και τον ελευθέρωσε από την Αίγυπτο για να τον κάνει δικό του λαό; Εσύ μ' αυτή τη δυναμική σου ενέργεια έκανες το όνομά σου μεγάλο και φοβερό, καθώς εξαφάνιζες τα έθνη στο πέρασμα του λαού σου.

²²Έκανες, Κύριε, το λαό του Ισραήλ δικόν σου για πάντα, κι εσύ έγινες Θεός τους.

²³Και τώρα, Κύριε, ο λόγος που είπες για το δούλο σου και για την οικογένειά του, ας ισχύσει παντοτινά και κάνε όπως είπες.

²⁴Ας επικρατεί κι ας είναι δοξασμένο το όνομά σου αιώνια, για να λένε ότι ο Κύριος του σύμπαντος, αυτός είναι ο Θεός του Ισραήλ! Κι αυτοί που θα διαδεχτούν το δούλο σου το Δαβίδ στο θρόνο, ας είναι ακλόνητοι ενώπιόν σου.

²⁵Εσύ ο ίδιος, Θεέ μου, φανέρωσες σ' εμένα το δούλο σου, ότι θα του οικοδομήσεις οίκο. Γι' αυτό και ο δούλος σου πήρα το θάρρος να προσευχηθώ εδώ μπροστά σου.

²⁶Και τώρα, Κύριε, εσύ είσαι ο Θεός κι όλες αυτές τις ευλογίες τις υποσχέθηκες στο δούλο σου.

²⁷Ευδόκησες να ευλογήσεις την οικογένεια του δούλου σου, ώστε οι απόγονοί μου να βασιλεύουν για πάντα ενώπιόν σου. Γιατί εκείνος που εσύ, Κύριε, τον ευλόγησες, θα 'ναι για πάντα ευλογημένος».

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 18

Ο Δαβίδ υποτάσσει τα γειτονικά έθνη

(Β΄ Σαμ 8,1-14)

- ¹Μετά απ' αυτά τα γεγονότα, ο Δαβίδ νίκησε τους Φιλισταίους, τους υποδούλωσε και πήρε από την κατοχή τους τη Γαθ και τα περίχωρά της.
- ²Επίσης νίκησε τους Μωαβίτες, οι οποίοι έγιναν φόρου υποτελείς στο Δαβίδ.
- ³Ο Δαβίδ ακόμα νίκησε τον Αδαδέζερ, βασιλιά της Σωβά, η οποία εκτεινόταν ως τη Χαμάθ, όταν ο τελευταίος πήγαινε να επιβάλει την κυριαρχία του στην περιοχή του ποταμού Ευφράτη.
- ⁴Ο Δαβίδ αιχμαλώτισε απ' αυτόν χίλιες άμαξες, εφτά χιλιάδες ιππείς και είκοσι χιλιάδες πεζούς. Κράτησε εκατό ζευγάρια άλογα για τις άμαξες και στα υπόλοιπα έκοψε τους τένοντες κάτω από τα γόνατά τους.
- ⁵Οι Σύριοι της Δαμασκού ήρθαν να βοηθήσουν τον Αδαδέζερ, βασιλιά της Σωβά, αλλά ο Δαβίδ τους νίκησε και σκότωσε απ' αυτούς είκοσι δύο χιλιάδες άντρες.
- ⁶Διόρισε δικούς του κυβερνήτες στους Συρίους της Δαμασκού, κι έγιναν φόρου υποτελείς σ' αυτόν. Ο Κύριος βοήθωσε το Δαβίδ σε όλες τις εκστρατείες του.
- ⁷Πήρε τις χρυσές ασπίδες, που κρατούσαν οι αξιωματικοί του Αδαδέζερ και τις έφερε στην Ιερουσαλήμ.
- ⁸Επίσης από τις πόλεις του βασιλείου του Αδαδέζερ, Τιβάθ και Χουν, πήρε μεγάλες ποσότητες χαλκού, με τον οποίο ο Σολομών κατασκεύασε τη λεγόμενη χάλκινη θάλασσα, τους στύλους και όλα τα χάλκινα σκεύη του ναού.
- ⁹Όταν ο Τόχου, βασιλιάς της Χαμάθ, έμαθε ότι ο Δαβίδ νίκησε κατά κράτος τον Αδαδέζερ, βασιλιά της Σωβά,
- ¹⁰έστειλε σ' αυτόν το γιο του, τον Αδουράμ, για να τον χαιρετίσει και να τον συγχαρεί γι' αυτή τη νίκη του, γιατί ο Αδαδέζερ ήταν αντίπαλος του Τόχου. Ακόμη ο Τόχου έστειλε στο Δαβίδ χρυσά, ασημένια και χάλκινα σκεύη κάθε λογής.

11 Αυτά ο βασιλιάς Δαβίδ τα αφιέρωσε στον Κύριο, μαζί με το ασήμι και το χρυσάφι που είχε πάρει απ' όλα τα άλλα έθνη, από τους Εδωμίτες, τους Μωαβίτες, τους Αμμωνίτες, τους Φιλισταίους και τους Αμαληκίτες.

12 Ο Αβισάι, γιος της Σερουΐας, νίκησε τους Εδωμίτες στην κοιλάδα του Άλατος και σκότωσε απ' αυτούς δεκαοκτώ χιλιάδες.

13 Τοποθέτησε στρατιωτικούς διοικητές στην Εδώμ και όλοι οι Εδωμίτες έγιναν υποτελείς στο Δαβίδ. Έτσι ο Κύριος βοηθούσε το Δαβίδ σε όλες του τις εκστρατείες.

Οι ανώτατοι αξιωματούχοι του Δαβίδ

(Β' Σαμ 8,15-18· 20,23-26)

14 Ο Δαβίδ βασίλευσε σε όλο το λαό του Ισραήλ· δίκαιζε κι απέδιδε το δίκαιο σε όλους αμερόληπτα.

15 Ο Ιωάβ, γιος της Σερουΐας, ήταν αρχηγός του στρατού και ο Ιωσαφάτ, γιος του Αχιλούδ, ήταν υπομνηματογράφος.

16 Ο Σαδώκ, γιος του Αχιτώβ, και ο Αχιμέλεχ, γιος του Αβιάθαρ, ήταν ιερείς και ο Σουσά ήταν γραμματέας του κράτους.

17 Ο Βεναΐας, γιος του Ιεωϊαδά ήταν αρχηγός των Χερεθαίων και των Φελεθαίων και οι γιοι του Δαβίδ είχαν τα πρώτα αξιώματα στην υπηρεσία του βασιλιά.

Α' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α') 19

Ο βασιλιάς των Αμμωνιτών προσβάλλει τους αγγελιοφόρους του Δαβίδ

(Β' Σαμ 10,1-5)

1 Μετά από αρκετόν καιρό πέθανε ο Ναχάς, βασιλιάς των Αμμωνιτών, και τον διαδέχτηκε ο γιος του.

2 Τότε είπε ο Δαβίδ: «Θα δείξω καλοσύνη στο Χανούν, γιο του Ναχάς, όπως είχε δείξει και σ' εμένα καλοσύνη ο πατέρας του». Έτσι έστειλε αξιωματούχους να τον συλλυπηθούν εκ μέρους του για το θάνατο του πατέρα του. Πράγματι, οι αξιωματούχοι του Δαβίδ πήγαν στη χώρα των Αμμωνιτών, στο Χανούν, για να τον συλλυπηθούν.

³Οι άρχοντες όμως των Αμμωνιτών είπαν στο Χανούν: «Εσύ πιστεύεις πως ο Δαβίδ ήθελε να τιμήσει τον πατέρα σου και γι' αυτό σου έστειλε τους ανθρώπους του να σε συλλυπηθεί; Μάλλον τους έστειλε για να εξερευνήσουν τον τόπο, να τον κατασκοπεύσουν, ώστε να μπορέσει μια μέρα να τον κατακτήσει».

⁴Έτσι συνέλαβε ο Χανούν τους αξιωματούχους του Δαβίδ, τους ξύρισε τα γένεια, έκοψε απ' τη μέση και κάτω τα ρούχα τους ως τους μηρούς, και τους έδιωξε πίσω.

⁵Πήγαν όμως και πληροφόρησαν το Δαβίδ, τι συνέβηκε στους απεσταλμένους του. Τότε αυτός κατάλαβε πως είχε καταρακωθεί η τιμή των ανθρώπων του, και τους παράγγειλε με αγγελιοφόρους να μείνουν στην Ιεριχώ ώσπου να μεγαλώσουν τα γένεια τους και μετά να επιστρέψουν.

Νίκη του Δαβίδ ενάντια στη συμμαχία Αμμωνιτών και Συρίων

(Β' Σαμ 10,6-19)

⁶Ο Χανούν και οι Αμμωνίτες κατάλαβαν ότι πια είχαν γίνει μισητοί στο Δαβίδ. Έστειλαν, λοιπόν, χίλια τάλαντα ασήμι, για να μισθώσουν άμαξες και ιππείς από τη Συρία της Άνω Μεσοποταμίας, από τη Μααχά της Συρίας και από τη Σωβά.

⁷Μίσθωσαν τριάντα δύο χιλιάδες άμαξες και το βασιλιά της Μααχά μαζί με το στρατό του οι οποίοι ήρθαν και στρατοπέδευσαν μπροστά από τη Μαιδεβά. Οι Αμμωνίτες συγκεντρώθηκαν κι αυτοί από τις πόλεις τους και ήρθαν να πολεμήσουν.

⁸Μόλις το 'μαθε ο Δαβίδ, έστειλε εναντίον τους τον αρχιστράτηγο Ιωάβ με όλο το στράτευμα των εκπαιδευμένων πολεμιστών.

⁹Οι Αμμωνίτες βγήκαν και παρατάχθηκαν για πόλεμο στην πύλη της πρωτεύουσάς τους· οι βασιλιάδες, που είχαν έρθει για να τους βοηθήσουν παρατάχθηκαν ξέχωρα, έξω στους αγρούς.

¹⁰Όταν είδε ο Ιωάβ ότι επρόκειτο ν' αντιμετωπίσει επίθεση από μπροστά και από πίσω, παρέταξε τους επίλεκτους άντρες του ισραηλιτικού στρατού απέναντι από τους Συρίους.

- 11**Το υπόλοιπο του στρατού το έθεσε στις διαταγές του Αβισάι, του αδερφού του. Αυτοί παρατάχθηκαν απέναντι από τους Αμμωνίτες.
- 12**Ο Ιωάβ είπε στον αδερφό του: «Αν δεις ότι οι Σύριοι με νικούν, θα έρθεις να με βοηθήσεις· κι αν εγώ δω ότι οι Αμμωνίτες σε νικούν, θα έρθω να σε βοηθήσω.
- 13**Δείξε θάρρος και ας φανούμε ισχυροί για χάρη του λαού μας και για τις πόλεις του Θεού μας. Κι ο Κύριος ας κάνει ό, τι του φαίνεται καλό».
- 14**Όταν ο Ιωάβ και ο στρατός του προέλασαν για να επιτεθούν στους Συρίους, εκείνοι τράπηκαν σε φυγή.
- 15**Μόλις είδαν οι Αμμωνίτες ότι οι Σύριοι τράπηκαν σε φυγή, έφυγαν κι αυτοί κυνηγημένοι από τον Αβισάι, τον αδερφό του Ιωάβ, και μπήκαν στην πόλη. Τότε ο Ιωάβ επέστρεψε στην Ιερουσαλήμ.
- 16**Όταν οι Σύριοι είδαν ότι είχαν νικηθεί από τους Ισραηλίτες, έστειλαν αγγελιοφόρους να κινητοποιήσουν τους Συρίους, που κατοικούσαν πέρα από τον ποταμό Ευφράτη. Αρχηγός τους ήταν ο Σωβάχ, αρχιστράτηγος του Αδαδέζερ.
- 17**Όταν το 'μαθε ο Δαβίδ, συγκέντρωσε όλο το στρατό των Ισραηλιτών, πέρασε τον Ιορδάνη, τους πρόφτασε και πήρε θέσεις απέναντί τους. Στη μάχη που ακολούθησε,
- 18**οι Σύριοι κατατροπώθηκαν από τους Ισραηλίτες κι ο Δαβίδ σκότωσε απ' αυτούς εφτά χιλιάδες οδηγούς αμαξών και σαράντα χιλιάδες πεζούς. Επίσης σκότωσε και το Σωβάχ, τον αρχιστράτηγό τους.
- 19**Όταν είδαν οι άντρες του Αδαδέζερ ότι νικήθηκαν από τους Ισραηλίτες, συνθηκολόγησαν με το Δαβίδ κι έγιναν υποτελείς του. Από τότε οι Σύριοι δεν επιδίωξαν πια να βοηθήσουν τους Αμμωνίτες.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 20

Η υποδούλωση των Αμμωνιτών

(Β΄ Σαμ 11,1· 12,26-31)

¹Τον επόμενο χρόνο, την εποχή που οι βασιλιάδες συνηθίζουν να κάνουν τις εκστρατείες τους, ο Ιωάβ επικεφαλής του στρατού του πήγε και ερήμωσε τη χώρα των Αμμωνιτών. Έπειτα πήγε και πολιόρκησε τη Ραββά, ενώ ο Δαβίδ έμενε στην Ιερουσαλήμ. Ο Ιωάβ κατέλαβε τη Ραββά και την κατέστρεψε.

²Τότε ο Δαβίδ πήρε το στέμμα από το κεφάλι του Μιλκώμ, θεού των Αμμωνιτών, και βρήκε ότι το βάρος του ήταν ένα τάλαντο χρυσό, και πάνω του είχε ένα πολύτιμο πετράδι. Το στέμμα το έβαλαν στο κεφάλι του Δαβίδ, ο οποίος πήρε από την πόλη πάρα πολλά λάφυρα.

³Έβγαλε από την πόλη τους κατοίκους της και τους έβαλε σε καταναγκαστικές εργασίες, να δουλεύουν με πριόνια, με σιδερένιες κοφτερές αξίνες και με τσεκούρια. Το ίδιο έκανε ο Δαβίδ σ' όλες τις πόλεις των Αμμωνιτών. Μετά γύρισε στην Ιερουσαλήμ μαζί με το στρατό του.

Μάχες ενάντια στους Φιλισταίους

(Β' Σαμ 21,18-22)

⁴Μετά από αυτά έγινε πόλεμος στη Γεζέρ με τους Φιλισταίους. Τότε ο Σιββεχαΐ από τη Χουσά, σκότωσε το γίγαντα Σιφφαΐ. Έτσι ταπεινώθηκαν οι Φιλισταίοι.

⁵Σ' έναν άλλο πόλεμο με τους Φιλισταίους ο Ελχανάν, γιος του Ιαείρ, σκότωσε το Λαχμί, αδερφό του Γολιάθ του Γαθίτη, που το ξύλο της λόγχης του ήταν σαν αντί αργαλειού.

⁶Έγινε, όμως, και πάλι πόλεμος στη Γαθ. Εκεί ήταν ένας γίγαντας τεραστίου αναστήματος, που είχε είκοσι τέσσερα δάχτυλα, από έξι σε κάθε χέρι και σε κάθε πόδι.

⁷Αυτός πρόσβαλλε συνέχεια τους Ισραηλίτες, αλλά ο Ιωνάθαν, γιος του Σαμαά, αδερφού του Δαβίδ, τον σκότωσε.

⁸Όλοι αυτοί ήταν απόγονοι του Ραφά στη Γαθ και σκοτώθηκαν από το Δαβίδ και τους στρατιώτες του.

Α' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α') 21

Το αμάρτημα του Δαβίδ

(Β' Σαμ 24,1-9)

¹Μια μέρα ο σατανάς ξεσηκώθηκε ενάντια στους Ισραηλίτες και παρακίνησε το Δαβίδ να απογράψει όλο το λαό.

²Ο Δαβίδ είπε στον Ιωάβ και στους άλλους αξιωματικούς του στρατού: «Πηγαίνετε να απογράψετε τους Ισραηλίτες, από Δαν έως Βέερ-Σεβά και δώστε μου αναφορά, για να μάθω πόσοι είναι».

³Ο Ιωάβ απάντησε: «Μακάρι ο Κύριος να κάνει το λαό του εκατό φορές μεγαλύτερον από ό, τι είναι. Μήπως, κύριέ μου βασιλιά, δεν είναι όλοι στην υπηρεσία σου; Γιατί, λοιπόν, ζητάς κάτι τέτοιο, κύριέ μου; Γιατί να γίνεις εσύ αιτία παρακοής για τους Ισραηλίτες; »

⁴Η διαταγή όμως του βασιλιά επιβλήθηκε στον Ιωάβ. Έτσι έφυγε και διάβηκε μέσα απ' όλο τον Ισραήλ. Μετά γύρισε στην Ιερουσαλήμ

⁵κι έδωσε στο Δαβίδ τον αριθμό της απογραφής του λαού: Όλοι οι αξιόμαχοι άντρες του Ισραήλ ήταν ένα εκατομμύριο εκατό χιλιάδες· οι αξιόμαχοι άντρες του Ιούδα ήταν τετρακόσιες εβδομήντα χιλιάδες.

⁶Τους λευίτες και τους Βενιαμινίτες δεν τους αριθμήσε μαζί μ' αυτούς, γιατί η διαταγή του βασιλιά ήταν αποκρουστική για τον Ιωάβ.

Ο Θεός τιμωρεί το λαό

(Β' Σαμ 24,10-25)

⁷Ο Θεός όμως δυσαρεστήθηκε μ' αυτή την ενέργεια και τιμώρησε τους Ισραηλίτες.

⁸Ο Δαβίδ είπε στο Θεό: «Αμάρτησα βαριά μ' αυτό που έκανα! Αναγνωρίζω πόσο ανόητα φέρθηκα. Συγχώρησέ μου, σε παρακαλώ, αυτή την ανομία! »

⁹Τότε ο Κύριος μίλησε στο Γαδ, τον Βλέποντα του Δαβίδ, και του είπε:

¹⁰«Πήγαινε και πες στο Δαβίδ εκ μέρους μου τα εξής: Σου προτείνω τρεις ποινές. Διάλεξε μια απ' αυτές κι εγώ θα την εκτελέσω πάνω σου».

¹¹Ήρθε, λοιπόν, ο Γαδ στο Δαβίδ και του είπε: «Άκου τι λέει ο Κύριος: Διάλεξε τι θέλεις·

¹²τρία χρόνια πείνα· τρεις μήνες ήττες από τους εχθρούς σου και να μην προλαβαίνεις να γλιτώσεις από το ξίφος τους ή για τρεις μέρες το ξίφος του

Κυρίου να χτυπάει τη χώρα κι ο εξολοθρευτής άγγελός του να σκορπίζει θανατικό σ' όλη την έκταση του Ισραήλ; Σκέψου τώρα κι αποφάσισε τι απάντηση θα δώσω σ' εκείνον που μ' έστειλε».

13Ο Δαβίδ απάντησε στο Γαδ: «Βρίσκομαι σε πολύ δύσκολη θέση. Ας πέσω στα χέρια του Κυρίου, γιατί είναι πολυεύσπλαχνος· ας μην πέσω σε ανθρώπινα χέρια».

14Έτσι ο Κύριος έστειλε μια θανατηφόρα επιδημία στους Ισραηλίτες και πέθαναν εβδομήντα χιλιάδες άνθρωποι.

15Ο Θεός έστειλε στην Ιερουσαλήμ έναν εξολοθρευτή άγγελο για να την καταστρέψει. Κι όταν είδε τον άγγελο να την καταστρέφει, μετάνιωσε για το κακό και τον πρόσταξε: «Φτάνει! Τράβα το χέρι σου». Ο άγγελος του Κυρίου στάθηκε κοντά στο αλώνι του Ορνά του Ιεβουσαίου.

16Ο Δαβίδ σήκωσε τα μάτια του και είδε τον άγγελο του Κυρίου να στέκεται ανάμεσα στον ουρανό και στη γη, με γυμνό ξίφος στο χέρι του, στραμμένο προς την Ιερουσαλήμ. Τότε ο Δαβίδ και οι πρεσβύτεροι, ντυμένοι στα πένθιμα, έπεσαν με το πρόσωπο στη γη.

17Και ο Δαβίδ είπε στο Θεό: «Εγώ διέταξα να απαριθμήσουν το λαό! Εκείνος που αμάρτησε κι ανόμησε, λοιπόν, είμαι εγώ. Αυτά τα πρόβατα τι έκαναν; Χτύπα, λοιπόν, εμένα και την οικογένειά μου, Κύριε Θεέ μου, και όχι να φέρεις αρρώστια στο λαό σου».

18Τότε ο άγγελος του Κυρίου πρόσταξε το Γαδ: «Πες στο Δαβίδ ν' ανεβεί στο αλώνι του Ορνά του Ιεβουσαίου και να χτίσει εκεί θυσιαστήριο στον Κύριο».

19Πράγματι, ο Δαβίδ πήγε σύμφωνα με τη διαταγή που του έδωσε ο Κύριος μέσω του Γαδ.

20Ο Ορνά αλώνιζε σιτάρι, όταν γύρισε και είδε τον άγγελο. Οι τέσσερις γιοι του που ήταν μαζί του κρύφτηκαν.

21Ο Δαβίδ πήγε στον Ορνά, κι αυτός όταν τον είδε βγήκε από το αλώνι και τον προσκύνησε με το πρόσωπό του στη γη.

²²Ο Δαβίδ είπε στον Ορνά: «Δώσε μου τον τόπο του αλωνιού σου για να χτίσω εδώ θυσιαστήριο στον Κύριο· δώστο μου στην πραγματική του αξία, για να σταματήσει η πληγή που 'χει ξεσπάσει στο λαό».

²³Ο Ορνά του απάντησε: «Πάρ' το δικό σου, κύριέ μου βασιλιά, και κάνε το ό,τι θέλεις. Ορίστε, σου δίνω τα βόδια για τα ολοκαυτώματα, τα αλωνιστικά εργαλεία για τα ξύλα της φωτιάς και το σιτάρι για την αναίμακτη προσφορά· τα δίνω όλα».

²⁴Αλλά ο βασιλιάς είπε στον Ορνά: «Όχι· θέλω να το αγοράσω στην πραγματική του αξία. Δε θα πάρω για τον Κύριο κάτι που είναι δικό σου, ούτε θα του προσφέρω ολοκαυτώματα που δε μου στοίχισαν τίποτα».

²⁵Έτσι πλήρωσε ο Δαβίδ στον Ορνά για τον τόπο χρυσάφι, το οποίο ζύγιζε εξακόσιους σίκλους.

²⁶Εκεί έχτισε θυσιαστήριο στον Κύριο και πρόσφερε ολοκαυτώματα και θυσίες κοινωνίας. Επικαλέσθηκε τον Κύριο και ο Κύριος του αποκρίθηκε στέλνοντας φωτιά από τον ουρανό πάνω στο θυσιαστήριο του ολοκαυτώματος.

²⁷Τότε ο Κύριος πρόσταξε τον άγγελο να ξαναβάλει το ξίφος στη θήκη του.

²⁸Ο Δαβίδ κατάλαβε ότι ο Κύριος τον είχε ακούσει που προσευχήθηκε στο αλώνι του Ορνά του Ιεβουσαίου· έτσι από τότε πρόσφερε εκεί θυσίες.

²⁹Βέβαια, η σκηνή του Κυρίου που είχε κάνει ο Μωυσής στην έρημο και το θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων εκείνο τον καιρό βρίσκονταν στον ιερό τόπο στη Γαβαών.

³⁰Αλλά ο Δαβίδ δεν μπορούσε να πάει εκεί για να συμβουλευτεί τον Κύριο, γιατί τον κατείχε δέος από το ξίφος του αγγέλου του Κυρίου.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 22

¹Γι' αυτό είπε: «Εδώ θα είναι ο οίκος του Κυρίου του Θεού, κι εδώ θα είναι το θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων για τους Ισραηλίτες».

Προετοιμασίες του Δαβίδ για την ανοικοδόμηση του ναού

²Ο Δαβίδ διέταξε να συγκεντρωθούν οι ξένοι που κατοικούσαν στη χώρα του Ισραήλ και όρισε από αυτούς λιθοτόμους, να πελεκίσουν πέτρες για το χτίσιμο του ναού του Θεού.

³Ετοίμασε ακόμα σίδηρο πολύ για να κατασκευάσει τα καρφιά που χρειάζονταν για τα θυρόφυλλα των πυλών και για τις συνδέσεις, και χαλκό, τόσον που δεν μπορούσε να ζυγιστεί.

⁴Επίσης ετοίμασε ξύλα κέδρων άφθονα –οι Σιδώνιοι και οι Τύριοι του τα έφερναν άφθονα.

⁵«Ο γιος μου, ο Σολομών », έλεγε, «είναι νέος και άπειρος· και ο ναός που πρόκειται να χτιστεί για τον Κύριο πρέπει να είναι ξακουστός σ’ όλες τις χώρες για το μεγαλείο του και τη λαμπρότητά του. Εγώ λοιπόν θα κάνω τις προετοιμασίες γι’ αυτόν». Έτσι ο Δαβίδ έκανε πολλές προετοιμασίες πριν από το θάνατό του.

⁶Κάλεσε το γιο του, το Σολομώντα, και τον διέταξε να χτίσει ναό για τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ.

⁷«Γιε μου», του είπε, «εγώ είχα την επιθυμία να χτίσω ναό προς τιμήν του Κυρίου, του Θεού μου.

⁸Αλλά ο Κύριος μου είπε: “εσύ έχεις κάνει να χυθεί πολύ αίμα στη διάρκεια των μεγάλων πολέμων που διεξήγαγες. Εξαιτίας, λοιπόν, όλου αυτού του αίματος που έκανες να χυθεί στη γη ενώπιόν μου, δεν θα χτίσεις εσύ ναό στο όνομά μου.

⁹Θα αποκτήσεις όμως γιο. Αυτός θα είναι άνθρωπος της ειρήνης και θα τον αφήσω ήσυχο από όλους τους γύρω εχθρούς του. Το όνομά του θα είναι Σολομών και στις μέρες του θα εξασφαλίσω ειρήνη και ησυχία στο λαό του Ισραήλ.

¹⁰Αυτός θα χτίσει ναό στο όνομά μου. Θα είναι γιος μου, κι εγώ θα είμαι πατέρας του, και θα κάνω το θρόνο της βασιλείας του στον Ισραήλ ακλόνητον για πάντα”.

11Και τώρα, γιε μου, ο Κύριος ο Θεός σου ας είναι μαζί σου, ώστε να κατορθώσεις να χτίσεις το ναό του, όπως ο ίδιος το είπε για σένα.

12Μόνον εύχομαι ο Κύριος, ο Θεός σου, να σου δίνει διάκριση και φρόνηση, ώστε όταν σε τοποθετήσει βασιλιά στον Ισραήλ, να υπακούς στο νόμο του.

13Τότε μόνο θα προκόψεις, αν προσέχεις να εφαρμόζεις τους νόμους και τα προστάγματα που έδωσε ο Κύριος στο Μωυσή για τους Ισραηλίτες. Να είσαι θαρραλέος και δυνατός. Μη φοβάσαι, μη δειλιάζεις!

14Και πρόσεξε· εγώ με τη φτώχεια μου συνάθροισα για το ναό του Κυρίου εκατό χιλιάδες τάλαντα χρυσά και ένα εκατομμύριο τάλαντα ασήμι κι επίσης χαλκό και σίδηρο ανυπολόγιστο. Ετοίμασα ακόμα ξύλα και πέτρες. Εσύ θα προσθέσεις τα υπόλοιπα.

15Έχεις πάρα πολλούς εργάτες, λιθοτόμους, χτίστες και μαραγκούς, και κάθε είδους ειδικούς τεχνίτες για κάθε εργασία.

16Το χρυσάφι, το ασήμι, ο χαλκός και το σίδηρο είναι αμέτρητα. Εμπρός, λοιπόν, ξεκίνα το έργο και ο Κύριος ας είναι μαζί σου».

17-18Ο Δαβίδ διέταξε όλους τους άρχοντες του Ισραήλ να βοηθήσουν το γιο του, το Σολομώντα. «Μήπως δεν είναι μαζί σας ο Κύριος ο Θεός σας; » τους έλεγε. «Δε σας εξασφάλισε ησυχία από παντού; Παρέδωσε στα χέρια μου τους αρχικούς κατοίκους της χώρας και τώρα όλη η χώρα είναι υποταγμένη στον Κύριο και στο λαό του.

19Εμπρός, λοιπόν, βάλτε όλη σας την καρδιά και την ψυχή σας στην αναζήτηση του Κυρίου, του Θεού σας. Χτίστε το αγιαστήριο του Κυρίου και Θεού, για να φέρουμε την κιβωτό της διαθήκης του και τα ιερά σκεύη του στο ναό που θα χτιστεί στο όνομά του».

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 23

Ο Δαβίδ καθορίζει τις τάξεις των λειτών

1Όταν ο Δαβίδ είχε πια γεράσει πάρα πολύ, έκανε βασιλιά των Ισραηλιτών το γιο του, το Σολομώντα.

- ²Έπειτα συγκέντρωσε όλους τους άρχοντες των Ισραηλιτών, τους ιερείς και τους λευίτες.
- ³Μετρήθηκαν οι λευίτες από τριάντα ετών και πάνω και βρέθηκαν τριάντα οχτώ χιλιάδες άντρες.
- ⁴«Απ' αυτούς», είπε ο Δαβίδ, «είκοσι τέσσερις χιλιάδες θα επιβλέπουν τις εργασίες για το χτίσιμο του ναού του Κυρίου, έξι χιλιάδες θα είναι υπάλληλοι και δικαστές,
- ⁵τέσσερις χιλιάδες θυρωροί του ναού και οι υπόλοιπες τέσσερις χιλιάδες θα είναι ψάλτες στον Κύριο με μουσικά όργανα που κατασκεύασα γι' αυτόν το σκοπό».
- ⁶Ο Δαβίδ χώρισε τους λευίτες σε τμήματα, κατά τις συγγένειες των απογόνων του Λευί: Γηρσών, Καάθ και Μεραρί.
- ⁷Ο Γηρσών είχε γιους το Λαδάν και το Σιμεΐ.
- ⁸Γιοι του Λαδάν ήταν τρεις: Ο Ιεχιήλ, πρωτότοκος, ο Ζεθάμ και ο Ιωήλ.
- ⁹Γιοι του Σιμεΐ ήταν τρεις: Οι Σελωμείθ, Αζιήλ και Χαρράν. Όλοι αυτοί ήταν αρχηγοί των οικογενειών που προέρχονταν από το Λαδάν.
- ¹⁰⁻¹¹Γιοι του Σιμεΐ κατά σειρά ηλικίας ήταν οι: Ιαάθ, Ζιζά, Ιωάς και Βεριά. Ο Ιωάς και ο Βεριά δεν είχαν πολλούς γιους, γι' αυτό υπολογίστηκαν σαν μία οικογένεια και μία τάξη.
- ¹²Γιοι του Καάθ ήταν τέσσερις: Οι Αμράμ, Ισάρ, Χεβρών και Ουζζιήλ.
- ¹³Γιοι του Αμράμ ήταν ο Ααρών και ο Μωυσής. Ο Ααρών και οι απόγονοί του αποχωρίστηκαν για να υπηρετούν στα άγια των αγίων, να θυμιάζουν ενώπιον του Κυρίου, να λειτουργούν και να δίνουν την ευλογία στο όνομά του για πάντα.
- ¹⁴Οι απόγονοι του Μωυσή, ανθρώπου του Θεού, συγκαταλέχθηκαν με τη φυλή Λευί:
- ¹⁵Γιοι του Μωυσή ήταν ο Γερσώμ και ο Ελιέζερ.

- ¹⁶Από τους γιους του Γερσώμ, πρώτος ήταν ο Σουβαήλ.
- ¹⁷Γιος του Ελιέζερ ήταν ο Ρεαβίας, ο αρχηγός. Ο Ελιέζερ δεν είχε άλλους γιους, αλλά οι γιοι του Ρεαβία ήταν πάρα πολλοί.
- ¹⁸Από τους γιους του Ισάρ, πρώτος ήταν ο Σελωμείθ.
- ¹⁹Γιοι του Χεβρών ήταν κατά σειρά ηλικίας οι Ιερίας, Αμαρίας, Ουζζιήλ, και Ιεκαμεάμ.
- ²⁰Γιοι του Ουζζιήλ ήταν ο Μιχά, πρώτος και ο Ισιά δεύτερος.
- ²¹Γιοι του Μεραρί ήταν οι Μαχλί και Μουσί· γιοι του Μαχλί, οι Ελεάζαρ και Κις.
- ²²Ο Ελεάζαρ πέθανε χωρίς ν' αφήσει γιους, παρά μόνο κόρες, τις οποίες τις παντρεύτηκαν οι ξάδερφοί τους, οι γιοι του Κις.
- ²³Γιοι του Μουσί ήταν τρεις: οι Μαχλί, Έδερ και Ιερεμώθ.
- ²⁴Όλοι αυτοί ήταν κατά οικογένειες οι απόγονοι του Λευί, αρχηγοί των αντίστοιχων οικογενειών, εγγεγραμμένοι ένας ένας στους καταλόγους ονομαστικά· αυτοί υπηρετούσαν στο ναό του Κυρίου από είκοσι ετών και πάνω.
- ²⁵Ο Δαβίδ είχε πει: «Τώρα που ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, εξασφάλισε ειρήνη στο λαό του και ο ίδιος θα κατοικεί πλέον για πάντα στην Ιερουσαλήμ,
- ²⁶οι λευίτες στο μέλλον δε θα έχουν να μεταφέρουν τη σκηνή και τα σκεύη που χρησίμευαν για την υπηρεσία σ' αυτήν».
- ²⁷Σύμφωνα μ' αυτήν την απόφαση του Δαβίδ, οι λευίτες εγγράφονται στους καταλόγους από είκοσι ετών και πάνω.
- ²⁸Είναι υπό τις διαταγές των απογόνων του Ααρών για την υπηρεσία στο ναό του Κυρίου, στις αυλές και στα παραοικοδομήματα του ναού. Φροντίζουν για την καθαρότητα όλων των ιερών σκευών και επιτελούν συγκεκριμένες εργασίες στο ναό του Θεού:

²⁹Φροντίζουν δηλαδή για τους άρτους της προθέσεως, για το σιμιγδάλι των προσφορών, για τα άζυμα ψωμιά, για τις τηγανίτες και τα γλυκίσματα, και ελέγχουν τα μέτρα και τα σταθμά.

³⁰Οφείλουν να βρίσκονται εκεί κάθε πρωί και κάθε βράδυ για να υμνούν και να δοξολογούν τον Κύριο,

³¹όπως και κάθε φορά που προσφέρονται στον Κύριο ολοκαυτώματα, τα Σάββατα, τις νουμηνίες και όλες τις επίσημες εορτές. Θα εκτελούν τα καθήκοντά τους αδιάκοπα ενώπιον του Κυρίου, σύμφωνα με τον αριθμό που ορίζει ο κανονισμός.

³²Είναι επίσης επιφορτισμένοι να φροντίζουν τη σκηνή του Μαρτυρίου και του αγιαστηρίου και να βοηθούν τους συγγενείς τους ιερείς, απογόνους του Ααρών, στην υπηρεσία του ναού του Κυρίου.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 24

Οι τάξεις των ιερέων

¹Επίσης οι ιερείς, απόγονοι του Ααρών, κατανεμήθηκαν σε τμήματα. Γιου του Ααρών ήταν οι Ναδάβ, Αβιούδ, Ελεάζαρ και Ιθάμαρ.

²Ο Ναδάβ όμως και ο Αβιούδ πέθαναν πριν από τον πατέρα τους, χωρίς ν' αφήσουν γιους· έτσι ιερείς έγιναν ο Ελεάζαρ και ο Ιθάμαρ.

³Ο Δαβίδ με τη βοήθεια του Σαδώκ, απογόνου του Ελεάζαρ, και με τη βοήθεια του Αχιμέλεχ, απογόνου του Ιθάμαρ, κατένειμε τους ιερείς, ανάλογα με την υπηρεσία που επρόκειτο να προσφέρουν.

⁴Από τους απογόνους του Ελεάζαρ βρέθηκαν περισσότεροι αρχηγοί παρά από τους απογόνους του Ιθάμαρ, και γι' αυτό η κατανομή τους έγινε ως εξής: Για τους απογόνους του Ελεάζαρ διόρισε δεκαέξι αρχηγούς οικογενειών, και για τους απογόνους του Ιθάμαρ οκτώ.

⁵Επειδή υπήρχαν και απόγονοι του Ελεάζαρ και απόγονοι του Ιθάμαρ που ήταν προϊστάμενοι του ναού και πνευματικοί αρχηγοί, η κατανομή τους σε ομάδες έγινε με κλήρωση.

⁶Ένας από τους λευίτες, ο γραμματέας Σεμαΐας, γιος του Ναθαναήλ, τους κατάγραψε παρουσία του βασιλιά και των αρχόντων, του ιερέα Σαδώκ, του Αχιμέλεχ γιου του Αβιάθαρ, και παρουσία των αρχηγών των ιερατικών και λευιτικών οικογενειών· τράβηξε κλήρο για δύο οικογένειες από τον Ελεάζαρ και για μία από τον Ιθάμαρ.

⁷⁻¹⁸Οι επικεφαλής των ομάδων, οι οποίες καθορίστηκαν με κλήρωση, είναι κατά σειράν οι εξής: 1. Ιεωϊαρίβ 2. Ιεδαΐας 3. Χαρήμ 4. Σεωρίμ 5. Μαλκίας 6. Μειαμίν 7. Κως 8. Αβιά 9. Ιησούς 10. Σεχανίας 11. Ελιασειβ 12. Ιακίμ 13. Οφφά 14. Ιεσεβάβ 15. Βιλγά 16. Ιμμέρ 17. Εζείρ 18. Αφισή 19. Πεθαΐας 20. Εζεκήλ 21. Ιαχίν 22. Γαμούλ 23. Δελαΐας 24. Μααζίας.

¹⁹Μ' αυτή τη σειρά σχηματίστηκαν οι ομάδες για να υπηρετούν στο ναό του Κυρίου. Τα καθήκοντά τους τους ανατέθηκαν σύμφωνα με τις οδηγίες που είχαν δοθεί από τον πρόγονό τους, τον Ααρών, καθώς τον είχε διατάξει ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ.

Συμπληρωματικός κατάλογος των Λευιτών

²⁰Άλλοι απόγονοι του Λευί, αρχηγοί οικογενειών ήταν: Ο Σουβαήλ, απόγονος του Αμράμ κι ο Ιαδαΐας απόγονος του Σουβαήλ.

²¹Ο Ιεσίας, πρώτος μέσα στην οικογένειά του, απόγονος του Ρεαβία.

²²Ο Σελωμείθ, απόγονος του Ισαάρ κι ο Ιαάθ, απόγονος του Σελωμείθ.

²³Οι Ιερίας, Αμαρίας, Ουζζιήλ και Ιεκαμεάμ, κατά σειρά ηλικίας απόγονοι του Χεβρών.

²⁴Ο Μιχά, απόγονος του Ουζζιήλ και ο Σαμήρ, απόγονος του Μιχά.

²⁵Ο Ζαχαρίας, απόγονος του Ισιά, αδερφού του Μιχά.

²⁶Οι Μαχλί και Μουσί, απόγονοι του Μεραρί και ο Βενώ, απόγονος του Ιααζία.

²⁷Άλλοι απόγονοι του Μεραρί από τον Ιααζία ήταν οι τρεις γιοι του, Σωάμ, Ζακούρ και Ιβρί.

²⁸Γιοι του Μαχλί ήταν ο Ελεάζαρ, που δεν είχε γιους,

²⁹και ο Κις, που γιος του ήταν ο Ιεραχμεήλ.

³⁰Γιοι του Μουσί ήταν οι Μαχλί, Έδερ και Ιερμιώθ. Όλοι οι παραπάνω ήταν απόγονοι του Λευί, αρχηγοί αντίστοιχων οικογενειών.

³¹Έριξαν κι αυτοί κλήρους, όπως έκαναν και οι συγγενείς τους, οι απόγονοι του Ααρών, παρουσία του βασιλιά Δαβίδ, του Σαδώκ, του Αχμιέλεχ και παρουσία των αρχηγών των ιερατικών και των λειυτικών οικογενειών. Ακολούθησαν και αυτές οι οικογένειες την ίδια διαδικασία, αδιάφορο αν η οικογένεια προερχόταν από πρωτότοκο ή από νεότερο αδερφό.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 25

Οι τάξεις των ψαλτών

¹Ο Δαβίδ και οι αρχηγοί του στρατεύματος ξεχώρισαν για την υπηρεσία των ψαλτών μερικούς από τους απογόνους του Ασάφ, του Αιμάν και του Ιεδουθούν. Αυτοί θα εξήγγειλαν τις βουλές του Θεού με συνοδεία από κιθάρες, άρπες και κύμβαλα. Ο κατάλογος των αντρών, που θα εκτελούσαν την υπηρεσία αυτή είναι ο εξής:

²Οι γιοι του Ασάφ: Ζακούρ, Ιωσήφ, Νεθανίας και Ασαρηλά, υπό την διεύθυνση του πατέρα τους, ο οποίος εξήγγειλε τις βουλές του Θεού, σύμφωνα με τις οδηγίες του βασιλιά.

³Οι έξι γιοι του Ιεδουθούν: Γεδαλίας, Σερί, Ιεσαΐας, Σιμεί, Χασαβίας και Ματταθίας, υπό τη διεύθυνση του πατέρα τους, ο οποίος εξήγγειλε τις βουλές του Θεού, με συνοδεία από κιθάρες, υμνώντας και δοξολογώντας τον Κύριο.

⁴Οι γιοι του Αιμάν: Βουκκίας, Ματτανίας, Ουζζιήλ, Σουβαήλ, Ιερμιώθ, Ανανίας, Ανανί, Ελιαθά, Γιδδαλθί, Ρομαμθί-Έζερ, Ιωσβεκασά, Μαλλωθί, Ωθήρ και Μααζιώθ.

⁵Ο Θεός είχε δώσει στον προφήτη Αιμάν, τον Βλέποντα του βασιλιά, αυτούς τους δεκατέσσερις γιους και τρεις κόρες, σύμφωνα με την υπόσχεσή του, για να δοξάσει τον Αιμάν.

⁶Όλοι αυτοί έψαλλαν κατά τη λατρεία στο ναό του Κυρίου και τους συνόδευαν κύμβαλα, άρπες και κιθάρες, υπό τη διεύθυνση των πατέρων τους Ασάφ, Ιεδουθούν και Αιμάν, που κι αυτοί ήταν υπό τις διαταγές του βασιλιά.

⁷Είχαν όλοι τους μεγάλη ικανότητα να υμνούν τον Κύριο· είχαν διδαχτεί να ψάλλουν, μαζί με τους συγγενείς τους, συνολικά διακόσια ογδόντα οκτώ άτομα.

⁸Η σειρά της υπηρεσίας τους καθορίστηκε με κλήρωση· δεν έγινε καμιά διάκριση ανάμεσα στους νέους και στους μεγαλύτερους ή ανάμεσα στους παλαιότερους και στους εκπαιδευόμενους.

⁹⁻³¹Ακολουθεί πίνακας, κατά σειρά κληρώσεως, αυτών που καθορίστηκαν με κλήρο και που μαζί με τους γιους τους και τους συγγενείς τους σχημάτισαν είκοσι τέσσερις ομάδες των δώδεκα ατόμων: 1. Ιωσήφ, από την οικογένεια του Ασάφ. 2. Γεδαλίας 3. Ζακούρ 4. Ισερί 5. Νεθανίας 6. Βουκκίας 7. Ασαρηλά 8. Ιωσίας 9. Ματτανίας 10. Σιμεΐ 11. Αζαρεήλ 12. Χασαβίας 13. Σουβαήλ 14. Ματταθίας 15. Ιερεμώθ 16. Ανανίας 17. Ιωσβεκασά 18. Ανανί 19. Μαλλωθί 20. Ελιαθά 21. Ωθήρ 22. Γιδδαλθί 23. Μααζιώθ 24. Ρομανθί-Έζερ.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 26

Οι θυρωροί του ναού

¹Στις ομάδες των θυρωρών του ναού ανήκαν: από τη συγγένεια του Κοράχ, ο Μεσελεμίας, γιος του Κορέ, από την οικογένεια του Αβιάσαφ.

²Ο Μεσελεμίας είχε επτά γιους, οι οποίοι κατά σειρά ηλικίας είναι οι Ζαχαρίας, Ιεδιαήλ, Ζεβαδία, Ιαθνήλ,

³Ελάμ, Ιωνάθαν και Ελιωεναΐ.

⁴Ο Ωβήδ-Εδώμ είχε οκτώ γιους, οι οποίοι κατά σειρά ηλικίας είναι οι Σεμαΐας, Ιωζαβάδ, Ιωάχ, Σαχάρ, Ναθαναήλ,

⁵Αμμιήλ, Ισάχαρ και Φεουλθαΐ –πραγματικά ο Θεός τον είχε ευλογήσει.

⁶Ο γιος του ο Σεμαΐας απέκτησε κι εκείνος γιους, που ήταν οι επικρατέστεροι στην οικογένειά τους, γιατί ήταν άνθρωποι αξιόλογοι.

⁷Γιοι του Σεμαΐα ήταν οι Γοθνή, Ραφαήλ, Ωβήδ κι Ελζαβάδ, και αδερφοί του οι Ελιού και Σεμαχίας, άνθρωποι ευυπόληπτοι.

⁸Όλοι αυτοί ήταν απόγονοι του Ωβήδ-Εδώμ, συνολικά εξήντα δύο άτομα. Αυτοί, οι γιοι τους και οι άλλοι συγγενείς τους ήταν άνθρωποι αξιόλογοι και ικανότατοι στην υπηρεσία τους.

⁹Και ο Μεσελεμίας είχε γιους και συγγενείς συνολικά δεκαοχτώ άτομα, άνθρωποι αξιόλογοι.

¹⁰Ο Ωσά, ένας από τους γιους του Μεραρί, είχε και αυτός γιους. Πρώτος ήταν ο Σιμρί (τον είχε ορίσει πρωτότοκο ο πατέρας του, χωρίς στην πραγματικότητα να είναι πρώτος),

¹¹κι ακολουθούν κατά σειρά ηλικίας οι Χελκίας, Τεβαλία και Ζαχαρίας. Συνολικά οι γιοι και οι συγγενείς του Ωσά ήταν δεκατρείς.

¹²Όλοι αυτοί αποτελούσαν τις ομάδες των θυρωρών του ναού. Οι αρχηγοί και τα μέλη των ομάδων είχαν τα ίδια καθήκοντα στην υπηρεσία του ναού του Κυρίου.

¹³Κάθε οικογένεια, ανεξάρτητα από το μέγεθός της έριξε κλήρο για να δει σε ποια πύλη του ναού θα αναλάμβανε καθήκοντα φρούρησης.

¹⁴Ο κλήρος για την ανατολική πύλη, έπεσε στο Σελεμία. Έπειτα έριξαν κλήρους για το Ζαχαρία, το γιο του, σοφό σύμβουλο, κι ο κλήρος που του έπεσε ήταν για τη βορινή πύλη.

¹⁵Στον Ωβήδ-Εδώμ έπεσε ο κλήρος για τη νότια πύλη· και στους γιους του ο κλήρος για τις αποθήκες του ναού.

¹⁶Στον Σουπίμ και στον Ωσά έπεσε ο κλήρος για τη δυτική πύλη, μαζί με την πύλη Σαλεχέθ, που έβλεπε στο δρόμο προς το βουνό. Οι αντίστοιχες φρουρές σχηματίστηκαν ως εξής:

¹⁷Στην ανατολική πύλη στέκονταν κάθε μέρα έξι λευίτες· στη βορινή τέσσερις, στη νότια τέσσερις και στις αποθήκες από δύο στην καθεμιά.

¹⁸Για την αυλή δυτικά, στέκονταν τέσσερις στο δρόμο και δύο στην αυλή.

¹⁹Αυτές ήταν οι ομάδες των θυρωρών του ναού, που αποτελούνταν από τους απογόνους του Κορέ και του Μεραρί.

Οι επόπτες του θησαυροφυλακίου

²⁰Άλλοι λευίτες, φύλαγαν το θησαυροφυλάκιο του ναού του Θεού και τα ιερά αφιερώματα.

²¹Οι απόγονοι του Λαδάν από τη συγγένεια του Γηρσών, αρχηγοί αντίστοιχων οικογενειών, ήταν ο Ιεχιήλ.

²²και οι γιοι του Σεθάμ και Ιωήλ. Αυτοί φρουρούσαν τους θησαυρούς του ναού του Κυρίου.

²³Καθήκοντα επίσης είχαν ανατεθεί και στις συγγένειες του Αμράμ, του Ισάρ, του Χεβρών και του Ουζζιήλ.

²⁴Ο Σουβαήλ, από τη συγγένεια του Γερσώμ, γιου του Μωυσή, ήταν επιστάτης των θησαυρών.

²⁵Συγγενείς του από τον Ελεάζαρ ήταν ο γιος του Ρεαβίας και οι απόγονοί του κατ' ευθείαν γραμμή: Ιωσίας, Ιωράμ, Ζιχρί και Σελωμείθ.

²⁶Ο Σελωμείθ και οι συγγενείς του φύλαγαν όλα τα αφιερώματα, που είχαν αφιερώσει στο Θεό ο βασιλιάς Δαβίδ, οι αρχηγοί των οικογενειών, οι χιλιάρχοι, οι εκατόνταρχοι και οι άλλοι αρχηγοί του στρατεύματος.

²⁷Όλοι αυτοί είχαν αφιερώσει στο Θεό ένα μέρος από τα πολεμικά τους λάφυρα για τις ανάγκες του ναού του Κυρίου.

²⁸Ό, τι είχαν αφιερώσει ο προφήτης Σαμουήλ, ο Σαούλ γιος του Κις, ο Αβεννήρ γιος του Νηρ και ο Ιωάβ γιος της Σερουΐας, ήταν όλα κάτω από τη φροντίδα του Σελωμείθ και των συγγενών του.

Διοικητικά καθήκοντα άλλων λευιτών

²⁹Ο Κενανίας και οι γιοι του, από τη συγγένεια του Ισάρ, είχαν αναλάβει τις πολιτικές υποθέσεις του λαού του Ισραήλ ως διοικητικοί υπάλληλοι και δικαστικοί.

30Ο Χασαβίας και άλλοι χίλιοι επτακόσιοι αξιόλογοι άνθρωποι από τη συγγένεια του Χεβρών ήταν επόπτες του Ισραήλ για τις περιοχές δυτικά του Ιορδάνη, αρμόδιοι για όλες τις θρησκευτικές και πολιτικές υποθέσεις.

31Ο Ιερίας ήταν αρχηγός της συγγένειας του Χεβρών. Το τεσσαρακοστό έτος της βασιλείας του Δαβίδ, έγιναν γενεαλογικές έρευνες σχετικά μ' αυτούς και βρέθηκαν στην Ιαζήρ, στην περιοχή της Γαλαάδ, άνθρωποι αξιόλογοι, που ανήκαν σ' αυτή τη συγγένεια.

32Ο βασιλιάς Δαβίδ διόρισε κοντά στον Ιωρία δύο χιλιάδες επτακόσια μέλη της ίδιας συγγένειας, όλους αρχηγούς οικογενειών, οι οποίοι ήταν αρμόδιοι για τις θρησκευτικές και πολιτικές υποθέσεις στην περιοχή όπου κατοικούσαν οι φυλές Ρουβήν, Γαδ και η μισή φυλή Μανασσή.

Α' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α') 27

Η οργάνωση του στρατού

1-15 Ακολουθεί κατάλογος των Ισραηλιτών οι οποίοι ήταν στην υπηρεσία του βασιλιά, οι αρχηγοί των συγγενειών, οι χιλίαρχοι, οι εκατόνταρχοι και οι διαχειριστές της βασιλικής περιουσίας. Όλοι οι μάχιμοι Ισραηλίτες είχαν χωριστεί σε δώδεκα τμήματα, και κάθε τμήμα αποτελείτο από είκοσι τέσσερις χιλιάδες άντρες. Ένα μήνα το χρόνο υπηρετούσε κι έπειτα αποχωρούσε. Επικεφαλής των στρατιωτικών τμημάτων ήταν κατά μήνα οι εξής: Για τον πρώτο μήνα: Ο Ιασοβεάμ, γιος του Ζαβδιήλ και απόγονος του Φαρές. Αυτός ήταν επικεφαλής των αξιωματικών του τμήματός του. Για το δεύτερο μήνα: Ο Δωδαΐ, από την Αχώαχ. Ανώτατος αξιωματικός τμήματός του ήταν ο Μικλώθ. Για τον τρίτο μήνα: Ο Βεναΐας, γιος του αρχιερέα Ιεωϊαδά. Αυτός ήταν ένας από τους Τριάντα Επίλεκτους. Ο γιος του, ο Αμμιζάβαδ, τον διαδέχθηκε στην αρχηγία του τμήματός του. Για τον τέταρτο μήνα: Ο Ασαήλ, αδερφός του Ιωάβ, κι αργότερα ο γιος του, ο Ζεβαδίας. Για τον πέμπτο μήνα: Ο Σαμούθ, απόγονος του Ζεράχ. Για τον έκτο μήνα: Ο Ιρά, γιος του Ικκές, από την πόλη Τεκωά. Για τον έβδομο μήνα: Ο Χελής από την Πέλετ, ο Εφραϊμίτης. Για τον όγδοο μήνα: Ο Σιββεχαΐ, απόγονος του Ζεράχ, από την πόλη Χούσαθ. Για τον ένατο μήνα: Ο Αβιέζερ από την Αναθώθ, ο

Βενιαμινίτης. Για το δέκατο μήνα: Ο Μααράϊ, απόγονος του Ζεράχ από την πόλη Νετωφά. Για τον ενδέκατο μήνα: Ο Βεναΐας από τη Πιραθών, ο Εφραιμίτης. Για το δωδέκατο μήνα: Ο Χελδαΐ, απόγονος του Οθνιήλ, από τη Νετωφά.

Οι αρχηγοί των φυλών

¹⁶Οι αρχηγοί των φυλών του Ισραήλ ήταν: Της φυλής Ρουβήν ο Ελιέζερ, γιος του Ζιχρί. Της φυλής Συμεών ο Σεφατίας, γιος του Μααχά.

¹⁷Της φυλής Λευί ο Χασαβίας, γιος του Κεμουήλ· απόγονος του Ααρών ήταν ο Σαδώκ.

¹⁸Της φυλής Ιούδα ο Ελιάβ, ένας από τους αδερφούς του Δαβίδ. Της φυλής Ισάαχαρ ο Αμρί, γιος του Μιχαήλ.

¹⁹Της φυλής Ζαβουλών ο Ισμαΐας, γιος του Οβαδία. Της φυλής Νεφθαλί ο Ιεριμώθ, γιος του Ουζζιήλ.

²⁰Της φυλής Εφραίμ ο Ωσηέ, γιος του Οζία. Της μισής φυλής Μανασσή ο Ιωήλ, γιος του Φεδαΐα.

²¹Του άλλου μισού της φυλής Μανασσή, που είχε εγκατασταθεί στη Γαλαάδ, ο Ιδδώ, γιος του Ζαχαρία. Της φυλής Βενιαμίν ο Ιασιήλ, γιος του Αβεννήρ.

²²Της φυλής Δαν ο Αζαρεήλ, γιος του Ιεροάμ. Αυτοί ήταν οι αρχηγοί των φυλών του Ισραήλ.

²³Ο Δαβίδ δεν απέγραψε τους κάτω των είκοσι ετών, γιατί ο Κύριος είχε υποσχεθεί ότι θα κάνει τους Ισραηλίτες αναρίθμητους σαν τα άστρα του ουρανού.

²⁴Ο Ιωάβ, γιος της Σερουΐας, είχε αρχίσει να τους καταγράφει κι αυτούς, αλλά δεν τελείωσε, γιατί εξαιτίας εκείνης της απογραφής ξέσπασε η οργή του Θεού στους Ισραηλίτες. Έτσι δεν καταγράφηκε ο συνολικός αριθμός του πληθυσμού, στα Χρονικά του βασιλιά Δαβίδ.

Οι διαχειριστές της βασιλικής περιουσίας.

²⁵Οικονομικός επόπτης των θησαυρών του βασιλιά στην Ιερουσαλήμ ήταν ο Αζμαβέθ, γιος του Αδιήλ. Επόπτης των βασιλικών αποθηκών που βρίσκονταν στις επαρχίες, στις διάφορες πόλεις, στα χωριά και στους πύργους ήταν ο Ιωνάθαν, γιος του Οζία.

²⁶Επόπτης των εργατών που δούλευαν στα χωράφια του βασιλιά και καλλιεργούσαν τη γη, ήταν ο Εζρί, γιος του Χελούβ.

²⁷Επόπτης των βασιλικών αμπελώνων ήταν ο Σιμεΐ από τη Ραμά· και της παραγωγής και των αποθηκών του κρασιού ο Ζαβδί, από τη Σεφάμ.

²⁸Επόπτης των ελαιώνων και των συκεώνων στην πεδινή χώρα, ήταν ο Βάαλ-Ανάν από τη Γεδώρ· και των αποθηκών του λαδιού ο Ιωάς.

²⁹Επόπτης στα κοπάδια των βοδιών, που έβοσκαν στην πεδιάδα της Σαρών, ήταν ο Σιτραΐ ο Σαρωνίτης· και στα κοπάδια των βοδιών στις κοιλάδες ο Σαφάτ, γιος του Αδλαΐ.

³⁰Επόπτης στις καμήλες ήταν ο Οβίλ, ο Ισμαηλίτης· και στα γαϊδούρια ο Ιαδαΐας, ο Μεραθωνίτης.

³¹Επόπτης στα πρόβατα ήταν ο Ιαζίζ, ο Αγαρίτης. Όλοι αυτοί ήταν διαχειριστές της περιουσίας του βασιλιά Δαβίδ.

Οι έμπιστοι του Δαβίδ

³²Ο Ιωνάθαν, θεός του Δαβίδ, άνθρωπος συνετός και γραμματέας ήταν σύμβουλος του βασιλιά. Ο Ιεχιήλ, γιος του Χαχμονί, ήταν παιδαγωγός των γιων του βασιλιά.

³³Ο Αχιτόφελ ήταν κι αυτός σύμβουλος του βασιλιά, και ο Χουσαΐ ο Αρχίτης ήταν φίλος και έμπιστος του βασιλιά.

³⁴Όταν πέθανε ο Αχιτόφελ τον διαδέχθηκε ο Ιεωΐαδά, γιος του Βεναΐα, και ο Αβιάθαρ. Ο Ιωάβ ήταν ο αρχιστράτηγος του βασιλιά.

Α΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α΄) 28

Οδηγίες του Δαβίδ στο Σολομώντα για την ανοικοδόμηση του ναού

¹Ο Δαβίδ συγκέντρωσε στην Ιερουσαλήμ όλους τους άρχοντες του Ισραήλ. Έτσι όλοι οι αρχηγοί των φυλών, οι αρχηγοί των στρατιωτικών τμημάτων που ήταν στην υπηρεσία του βασιλιά, οι χιλίαρχοι, οι εκατόνταρχοι, οι διαχειριστές της περιουσίας και των κοπαδιών του βασιλιά και των γιων του, ακόμα κι οι ευνούχοι, οι επιφανείς πολεμιστές κι όλοι γενικά οι εξέχοντες άντρες του κράτους συγκεντρώθηκαν στην Ιερουσαλήμ.

²Ο βασιλιάς σηκώθηκε και είπε: «Ακούστε με συμπατριώτες μου, και λαέ μου! Εγώ σκόπευα να χτίσω ένα ναό για να εγκατασταθεί εκεί η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου, το υποπόδιο του Θεού μας. Όταν όμως είχα ετοιμαστεί να τον χτίσω,

³ο Θεός μου είπε: “δε θα χτίσεις εσύ ναό στο όνομά μου, γιατί εσύ είσαι άνθρωπος του πολέμου κι έχεις σκοτώσει πολλούς ανθρώπους”».

⁴Ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, διάλεξε εμένα από όλη την πατρική μου οικογένεια, για να είμαι ισόβιος βασιλιάς του λαού του. Πράγματι, τον Ιούδα διάλεξε για αρχηγό, κι από τη φυλή Ιούδα διάλεξε την οικογένεια του πατέρα μου, κι από τους γιους του πατέρα μου θέλησε να κάνει εμένα βασιλιά όλων των Ισραηλιτών.

⁵Ο Κύριος μου έδωσε πολλούς γιους κι απ’ όλους αυτούς διάλεξε το Σολομώντα να καθίσει στο θρόνο και να κυβερνήσει ως βασιλιάς τον Ισραήλ εκ μέρους του Κυρίου.

⁶“Ο γιος σου ο Σολομών”, μου είπε ο Κύριος, “θα χτίσει το ναό μου και τις αυλές μου, γιατί αυτόν διάλεξα να είναι γιος μου κι εγώ να είμαι πατέρας του.

⁷Θα κάνω τη βασιλεία του ακλόνητη για πάντα, αν συνεχίσει να εφαρμόζει πιστά, όπως μέχρι σήμερα, τις εντολές μου και τις προσταγές μου”.

⁸»Τώρα, λοιπόν, μπροστά σ’ όλους τους Ισραηλίτες, στη σύναξη του Κυρίου, και ενώ ο Θεός μάς ακούει, σας ζητώ να φυλάξετε προσεκτικά όλες τις εντολές του Κυρίου και Θεού σας, για να κρατήσετε στην κατοχή σας την

όμορφη αυτή χώρα και να την αφήσετε, μετά από σας, παντοτινή κληρονομιά στους απογόνους σας.

⁹Κι εσύ, γιε μου Σολομώντα, αναγνώρισε το Θεό του πατέρα σου και υπηρέτησέ τον με καρδιά ειλικρινή και με προθυμία, γιατί ο Κύριος εξετάζει όλες τις καρδιές και γνωρίζει όλες τις σκέψεις. Αν τον εκζητήσεις, θα σου φανερωθεί· αν όμως τον εγκαταλείψεις, θα σε αποκηρύξει για πάντα.

¹⁰Σκέψου, τώρα, ότι ο Κύριος σε διάλεξε να χτίσεις το ναό που θα γίνει το αγιαστήριό του. Πάρε, λοιπόν, δύναμη και πραγματοποίησε αυτό το έργο».

¹¹Ο Δαβίδ έδωσε στο γιο του, το Σολομώντα, το σχέδιο του πρόναου και του ναού, των θησαυροφυλακίων, των υπερώων, των εσωτερικών χώρων και της αίθουσας της κιβωτού της διαθήκης.

¹²Του έδωσε ακόμα το σχέδιο για όλα όσα είχε στο νου του, για τις αυλές του ναού του Κυρίου και για όλα τα παραοικοδομήματα που προορίζονταν για τους θησαυρούς του ναού του Θεού και για τα αφιερώματα.

¹³Του έδωσε οδηγίες για τις ομάδες των ιερέων και των λευιτών, για κάθε λειτούργημα που θα τελείται στο ναό του Κυρίου και για τη χρήση των σκευών της λατρείας στο ναό.

¹⁴Όρισε το βάρος του χρυσού για κάθε σκεύος χρυσό, και το βάρος του ασημιού για κάθε σκεύος ασημένιο, ανάλογα με τη χρήση του καθενός.

¹⁵Το βάρος για τις χρυσές λυχνίες και τους λυχνοστάτες, το βάρος για τις ασημένιες λυχνίες και τους λυχνοστάτες, ανάλογα με τη χρήση τους αντίστοιχα.

¹⁶Καθόρισε ακόμη το βάρος του χρυσού και του ασημιού για κάθε τράπεζα, τόσο για την τράπεζα των άρτων της προθέσεως όσο και για τα άλλα τραπέζια.

¹⁷Επίσης όρισε το καθαρό χρυσάφι για τις μεγάλες πηρούνες, τις λεκάνες, τις φιάλες και τα χρυσά και ασημένια ποτήρια· καθόρισε το βάρος του χρυσού και του ασημιού που θα απαιτείτο για κάθε ποτήρι·

¹⁸Για το θυσιαστήριο του θυμιάματος όρισε το βάρος του καθαρού χρυσού και το σχέδιο της άμαξας του θρόνου και ειδικά για τα χερουβίμ, που με ανοιχτά φτερά σκεπάζουν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου.

¹⁹«Όλα αυτά», είπε ο Δαβίδ, «περιέχονται λεπτομερώς στο σχέδιο που καταγράφηκε σύμφωνα με την έμπνευση που μου έδωσε ο Κύριος, ο Θεός, για να εκτελέσω όλο αυτό το έργο».

²⁰Είπε ακόμα ο Δαβίδ στο γιο του, το Σολομώντα: «Να είσαι θαρραλέος και δυνατός για να τα εκτελέσεις όλα αυτά. Μη φοβάσαι, μη δειλιάζεις! Ο Κύριος ο Θεός, ο Θεός μου, θα είναι μαζί σου. Δεν θα σε αφήσει, δεν θα σ' εγκαταλείψει, ώσπου να τελειώσεις όλες τις εργασίες που απαιτούνται για το ναό του.

²¹Όλες οι ομάδες των ιερέων και των λειτών που θα εκτελούν την κάθε υπηρεσία στο ναό του Θεού, είναι μαζί σου. Επίσης μαζί σου σ' όλη τη διάρκεια των εργασιών θα είναι όλοι οι ειδικοί τεχνίτες, πρόθυμοι για οποιοδήποτε έργο. Οι άρχοντες και όλος ο λαός είναι πρόθυμοι κι αυτοί να εκτελούν τις διαταγές σου».

Α' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α') 29

Δωρεές για την ανοικοδόμηση του ναού

¹Ο βασιλιάς Δαβίδ είπε ακόμα σ' όλη τη σύναξη: «Ο γιος μου, ο Σολομών, ο μόνος που διάλεξε ο Θεός, είναι ακόμα νέος και άπειρος και το έργο είναι μεγάλο, γιατί η οικοδομή δεν προορίζεται για κάποιον άνθρωπο, αλλά για τον Κύριο, το Θεό.

²Εγώ έκανα ό, τι ήταν δυνατόν κι ετοίμασα για το ναό του Θεού μου χρυσάφι, ασήμι, χαλκό, σίδηρο και ξύλα, για να κατασκευαστούν όλα τα αντικείμενα του ναού, εκλεκτές πέτρες, πέτρες για επένδυση και άλλους πολύτιμους λίθους με διάφορα χρώματα, και μάρμαρο πολύ.

³Και ακόμη, από αφοσίωση στον Κύριο το Θεό μου, προσθέτω στα υλικά που έχω ετοιμάσει για το αγιαστήριο όλα μου τα υπάρχοντα σε χρυσάφι και σε ασήμι.

⁴Τρεις χιλιάδες τάλαντα χρυσάφι της Οφείρ και επτά χιλιάδες τάλαντα καθαρό ασήμι για την κάλυψη των τοίχων των κτιρίων.

⁵Ποιος από σας είναι σήμερα πρόθυμος να προσφέρει στον Κύριο χρυσάφι και ασήμι για να κατασκευάσουν οι τεχνίτες τα χρυσά και τ' ασημένια αντικείμενα; »

⁶Τότε όλοι οι άρχοντες των οικογενειών και των φυλών του Ισραήλ, οι χιλιάρχιοι, οι εκατόνταρχοι και οι επόπτες των έργων του βασιλιά προσφέρθηκαν ελεύθερα

⁷κι έδωσαν για την υπηρεσία του ναού του Θεού πέντε χιλιάδες τάλαντα χρυσά, δέκα χιλιάδες χρυσούς δαρειακούς, δέκα χιλιάδες τάλαντα ασήμι, δεκαοκτώ χιλιάδες τάλαντα χαλκό και εκατό χιλιάδες τάλαντα σίδηρο.

⁸Όποιοι είχαν μαζί τους πολύτιμα πετράδια τα έδωσαν στο θησαυροφυλάκιο του ναού του Κυρίου στη φροντίδα του Εχιήλ του Γηρσωνίτη.

⁹Ο λαός χάρηκε με τα όσα έδωσαν, γιατί όλα αυτά τα πρόσφεραν πρόθυμα και με ειλικρινή καρδιά στον Κύριο. Το ίδιο κι ο βασιλιάς Δαβίδ ήταν κι εκείνος γεμάτος χαρά.

Δοξολογία του Δαβίδ προς τον Κύριο

¹⁰Τότε δοξολόγησε ο Δαβίδ τον Κύριο μπροστά σ' όλη τη σύναξη και είπε: «Ευλογημένος να είσ' εσύ, Κύριε, Θεέ του προπάτορά μας Ισραήλ, από πάντα και παντοτινά!

¹¹Δική σου είναι, Κύριε, η μεγαλοσύνη, η δύναμη, η δόξα, η τιμή και η μεγαλοπρέπεια, γιατί όλα όσα βρίσκονται στον ουρανό και στη γη είναι δικά σου. Δική σου είναι η βασιλεία, Κύριε, κι εσύ είσαι ο ανώτατος κυβερνήτης των πάντων.

¹²Ο πλούτος και η δόξα από σένα προέρχονται κι εσύ πάνω στο καθετί κυριαρχείς. Στα χέρια σου είναι η δύναμη και η εξουσία· στο χέρι σου είναι να ανυψώνεις και να ισχυροποιείς.

¹³Και τώρα, Θεέ μας, σ' ευχαριστούμε και υμνούμε το δοξασμένο σου όνομα.

- 14**«Αλλά ποιος είμαι εγώ και ποιος είν' ο λαός μου, για να μπορέσουμε να σου προσφέρουμε μ' όλη μας την καρδιά αυτά τα δώρα;
- 15**Μπροστά σου είμαστε ξένοι και προσωρινοί, όπως όλοι οι πρόγονοί μας. Οι μέρες μας πάνω στη γη είναι σαν τη σκιά και δεν υπάρχει ελπίδα μονιμότητας.
- 16**Κύριε, Θεέ μας, όλη αυτή η αφθονία υλικών που ετοιμάσαμε, για να σου χτίσουμε ναό και να τιμήσουμε τ' όνομά σου το άγιο, όλα αυτά από σένα προέρχονται κι όλα σ' εσένα ανήκουν.
- 17**Γνωρίζω, Θεέ μου, ότι εσύ εξετάζεις τις καρδιές κι αγαπάς την ευθύτητα. Εγώ με ευθύτητα καρδιάς τα προσφέρω σ' εσένα όλα αυτά, και τώρα είδα με χαρά και το λαό σου, που είν' εδώ, να σου προσφέρει πρόθυμα κι εκείνος.
- 18**«Κύριε των προπατόρων μας, Θεέ του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ισραήλ, κάνε πάντα στου λαού σου την καρδιά να φωλιάζουν τέτοιες σκέψεις και διαθέσεις, και τις καρδιές τους πάντα σ' εσένα κατεύθυνε.
- 19**Και δώσε στο γιο μου, το Σολομώντα, ειλικρινή καρδιά για να τηρεί τις εντολές σου, τους νόμους και τις προσταγές σου και να τα θέτει όλα σε εφαρμογή· κι επίσης να κατασκευάσει την οικοδομή που προετοίμασα».
- 20**Έπειτα είπε ο Δαβίδ σ' όλη τη σύναξη: «Ευλογήστε τώρα τον Κύριο, το Θεό σας». Και όλη η σύναξη ευλόγησε τον Κύριο, το Θεό των προγόνων τους· γονάτισαν και προσκύνησαν τον Κύριο και το βασιλιά.
- 21**Την άλλη μέρα θυσίασαν στον Κύριο· του πρόσφεραν ολοκαυτώματα χίλιους ταύρους, χίλια κριάρια, χίλια αρνιά με τις σπονδές τους και πολλές θυσίες κοινωνίας για να φάνε όλοι οι παρευρισκόμενοι.
- 22**Έτσι εκείνη την ημέρα έφαγαν και ήπιαν πανευτυχείς ενώπιον του Κυρίου. Ανακήρυξαν βασιλιά για δεύτερη φορά το Σολομώντα, γιο του Δαβίδ, και τον έχρισαν στο όνομα του Κυρίου, για να είναι αρχηγός τους. Έχρισαν και το Σαδώκ, ιερέα.

23 Τότε ο Σολομών κάθισε στο θρόνο του Κυρίου βασιλιάς στη θέση του Δαβίδ, του πατέρα του, και πρόκοψε· όλοι οι Ισραηλίτες υπάκουαν σ' αυτόν.

24 Όλοι οι άρχοντες και όλοι οι ξακουστοί πολεμιστές, ακόμα και όλοι οι άλλοι γιοι του βασιλιά Δαβίδ υποτάχθηκαν στο βασιλιά Σολομώντα.

25 Ο Κύριος δόξασε αφάνταστα το Σολομώντα στα μάτια όλων των Ισραηλίων· του έδωσε βασιλική λαμπρότητα τέτοια, που κανένας βασιλιάς στον Ισραήλ δεν είχε πριν απ' αυτόν.

Επισκόπηση της βασιλείας του Δαβίδ

26 Ο Δαβίδ, γιος του Ιεσσαί, βασίλευσε σ' όλους τους Ισραηλίτες.

27 για σαράντα χρόνια, εφτά στη Χεβρών και τριάντα τρία στην Ιερουσαλήμ.

28 Πέθανε με πολλά πλούτη και δόξα σε μεγάλη ηλικία ύστερα από ευτυχημένα γεράματα. Έπειτα τον διαδέχτηκε στο θρόνο ο γιος του ο Σολομών.

29 Η ιστορία του βασιλιά Δαβίδ, από την αρχή ως το τέλος, περιέχεται στα χρονικά του Σαμουήλ του Βλέποντος, στα χρονικά του Νάθαν του προφήτη και στα χρονικά του Γαδ του Βλέποντος.

30 Εκεί είναι καταχωρισμένες εξιστορήσεις για όλη τη βασιλεία του, για τα ανδραγαθήματά του και για τους δύσκολους καιρούς που πέρασε ο ίδιος και ο λαός του Ισραήλ, καθώς και τα βασίλεια των άλλων χωρών.

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄)

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 1

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΟΛΟΜΩΝΤΑ

(1,9–9,31)

Προσευχή του Σολομώντα για σοφία

(Α΄ Βασ 3,4-15)

- ¹Ο Σολομών, γιος του Δαβίδ, σταθεροποίησε τη βασιλεία του· ο Κύριος ο Θεός του ήταν μαζί του και τον δόξασε στο έπακρο.
- ²Ο Σολομών συγκάλεσε όλους τους Ισραηλίτες: τους χιλιάρχους, τους εκατόνταρχους, τους δικαστές και τους άρχοντες του λαού, δηλαδή τους αρχηγούς των συγγενειών,
- ³και πήγαν όλοι μαζί στον ιερό τόπο της Γαβαών, γιατί εκεί ήταν η σκηνή του Μαρτυρίου του Θεού, που είχε κατασκευάσει στην έρημο ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου.
- ⁴Την κιβωτό, όμως, ο Δαβίδ την είχε μεταφέρει από την Καριάθ-Ιαρίμ στην Ιερουσαλήμ, σε ειδικό τόπο που είχε ετοιμάσει γι' αυτήν, μέσα σε σκηνή.
- ⁵Στη Γαβαών, μπροστά στη σκηνή του Κυρίου ήταν και το χάλκινο θυσιαστήριο, που είχε κατασκευάσει ο Βεσελεήλ, γιος του Ουρία και εγγονός του Ωρ. Ο Σολομών, λοιπόν, και όλη η συγκέντρωση λάτρευσαν εκεί τον Κύριο.
- ⁶Ο ίδιος ο Σολομών ανέβηκε στο χάλκινο θυσιαστήριο, μπροστά στη σκηνή, και πρόσφερε πάνω σ' αυτό χίλια ολοκαυτώματα ενώπιον του Κυρίου.
- ⁷Τη νύχτα εκείνη φανερώθηκε ο Θεός στο Σολομώντα και του είπε: «Ζήτησέ μου τι θέλεις να σου δώσω».
- ⁸Ο Σολομών απάντησε: «Εσύ, Θεέ μου, έδειξες μεγάλη αγάπη στον πατέρα μου το Δαβίδ κι έκανες εμένα βασιλιά στη θέση του.
- ⁹Τώρα, Κύριε Θεέ μου, μείνε πιστός στην υπόσχεσή σου εκείνη. Μ' έχεις κάνει βασιλιά σ' έναν λαό πολυάριθμο, σαν το χώμα της γης.

10 Δώσε μου, λοιπόν, σοφία και γνώση για να κυβερνώ αυτόν το λαό. Ποιος, αλήθεια, μπορεί να κυβερνήσει αυτόν το λαό σου, τον τόσο πολυπληθή; »

11 Ο Θεός τότε είπε στο Σολομώντα: «Δε ζήτησες πλούτο ούτε θησαυρούς ούτε δόξα ούτε το θάνατο εκείνων που σε μισούν· ούτε ακόμα ζήτησες μακροβιότητα, αλλά ζήτησες σοφία και γνώση, για να κυβερνήσεις το λαό μου, στον οποίο σε έκανα βασιλιά.

12 Γι' αυτό κι εγώ θα σου δώσω σοφία και γνώση· κι επιπλέον θα σου δώσω πλούτο, θησαυρούς και δόξα, όσα κανένας από τους βασιλιάδες πριν από σένα δεν είχε ούτε κανείς μετά από σένα θα έχει».

13 Ο Σολομών έφυγε από τον ιερό τόπο της Γαβαών, όπου ήταν η σκηνή του Μαρτυρίου, και ήρθε στην Ιερουσαλήμ. Από 'κει βασίλευε στους Ισραηλίτες.

Ο Σολομών εμπορεύεται άλογα και άμαξες

(9,25-28· Α' Βασ 10,26-29)

14 Ο Σολομών συγκέντρωσε πολεμικές άμαξες και ιππικό. Είχε χίλιες τετρακόσιες άμαξες και δώδεκα χιλιάδες ιππείς, τους οποίους εγκατέστησε κοντά του, στην Ιερουσαλήμ, στις πόλεις όπου ήταν σταθμευμένες οι άμαξες.

15 Ο βασιλιάς είχε κάνει στην Ιερουσαλήμ το ασήμι να αφθονεί σαν τα λιθάρια, και τους κέδρους να είναι πολυάριθμοι σαν τις συκομουριές στην πεδιάδα.

16 Άλογα για το Σολομώντα έρχονταν από την Αίγυπτο και την Κεβέ. Οι έμποροι του βασιλιά τα αγόραζαν με χρήματα από την Κεβέ.

17 Κάθε άμαξα που εισαγόταν από την Αίγυπτο στοίχιζε εξακόσιους σίκλους ασήμι και κάθε άλογο εκατόν πενήντα σίκλους. Έτσι όλοι οι βασιλιάδες των Χετταίων και των Συρίων αγόραζαν άλογα απ' αυτούς.

Συμφωνία του Σολομώντα με το βασιλιά Χιράμ

(Α' Βασ 5,15-32)

18 Ο Σολομών αποφάσισε να χτίσει ναό προς τιμήν του Κυρίου και παλάτι για τον εαυτό του.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 2

¹Αγγάρεψε, λοιπόν, εβδομήντα χιλιάδες άντρες αχθοφόρους και ογδόντα χιλιάδες εργάτες για να βγάλουν πέτρα από το βουνό και τρεις χιλιάδες εξακόσιους επόπτες.

²Επίσης ο Σολομών έστειλε μήνυμα στο Χιράμ, βασιλιά της Τύρου: «Όπως έκανες στον πατέρα μου το Δαβίδ και του έστειλες κέδρους για να χτίσει το παλάτι του, το ίδιο κάνε και σ' εμένα.

³Εγώ τώρα χτίζω ναό προς τιμήν του Κυρίου, του Θεού μου, και θα τον αφιερώσω σ' αυτόν. Εκεί θα προσφέρονται ενώπιόν του θυμίαμα αρωματικό, οι άρτοι της προθέσεως που βρίσκονται συνεχώς ενώπιόν του και ολοκαυτώματα το πρωί και το βράδυ, τα Σάββατα, τις νουμηνίες και τις επίσημες εορτές του Κυρίου, του Θεού μας. Αυτό είναι αιώνιο καθήκον των Ισραηλιτών.

⁴Ο ναός που θα χτίσω θα είναι μεγάλος, γιατί ο Θεός μας είναι μεγαλύτερος απ' όλους του θεούς.

⁵Αλλά ποιος θα είναι σε θέση να χτίσει σ' αυτόν ναό, αφού οι ουρανοί και οι ουρανοί των ουρανών δε μπορούν να τον χωρέσουν; Ποιος είμαι εγώ, που θα του χτίσω ναό και θα προσφέρω θυμίαμα ενώπιόν του;

⁶Στείλε μου, λοιπόν, έναν ειδικό κατασκευαστή χρυσών, ασημένιων, χάλκινων, και σιδερένιων αντικειμένων· να ξέρει να βάφει το ύφασμα με χρώμα πορφυρό, κόκκινο και θαλασσί και να κατέχει τη χαρακτηριστική τέχνη, για να συνεργαστεί μαζί με τους δικούς μου ειδικούς τεχνίτες στην Ιουδαία και στην Ιερουσαλήμ, τους οποίους είχε προσλάβει ο πατέρας μου ο Δαβίδ.

⁷Στείλε μου ακόμα ξύλα κέδρων, κυπαρισσιών και πεύκων από το Λίβανο, γιατί είναι γνωστό ότι οι ξυλουργοί σου εκεί στο Λίβανο ξέρουν να κόβουν δέντρα. Οι τεχνίτες μου θα εργαστούν μαζί με τους δικούς σου τεχνίτες,

⁸για να μου ετοιμάσουν ξύλα πολλά, γιατί ο ναός που θα χτίσω θέλω να είναι μεγαλόπρεπος και καταπληκτικός.

⁹Εγώ θα δώσω στους δούλους σου, τους ξυλοκόπους, είκοσι χιλιάδες κορ αλεσμένο σιτάρι, είκοσι χιλιάδες κορ κριθάρι, είκοσι χιλιάδες βαθ κρασί και είκοσι χιλιάδες βαθ λάδι».

¹⁰Ο Χιράμ, βασιλιάς της Τύρου, απάντησε με επιστολή που έστειλε στο Σολομώντα: «Επειδή ο Κύριος αγαπάει το λαό του, γι' αυτό έκανε εσένα βασιλιά σ' αυτόν.

¹¹Ευλογημένος ας είναι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, που δημιούργησε τον ουρανό και τη γη και που έδωσε στο βασιλιά Δαβίδ γιο σοφό, προικισμένο με φρόνηση και ευφυία, που θα χτίσει ναό στον Κύριο και παλάτι για τον εαυτό του.

¹²Σου στέλνω, λοιπόν, τώρα έναν ειδικό κι επιδέξιο άνθρωπο, τον αρχιτεχνίτη Χουράμ.

¹³Είναι γιος κάποιας από τους απογόνους του Δαν αλλά ο πατέρας του ήταν Τύριος. Αυτός ξέρει να επεξεργάζεται το χρυσό, το χαλκό, το σίδηρο, τις πέτρες, τα ξύλα, το ύφασμα το πορφυρό και το θαλασσί, το λεπτό λινό και το κόκκινο· μπορεί και κάνει κάθε είδους χαράγματα και επινοεί ο, τιδήποτε του ζητηθεί. Θα συνεργαστεί με τους ειδικούς τεχνίτες τους δικούς σου και του κυρίου μου του Δαβίδ, του πατέρα σου.

¹⁴Τώρα, λοιπόν, κύριέ μου, στείλε στους δούλους σου το σιτάρι, το κριθάρι, το λάδι και το κρασί, για τα οποία έκανες λόγο.

¹⁵Κι εμείς θα κόψουμε ξύλα από το Λίβανο για κάθε ανάγκη σου και θα σου τα φέρουμε με σχεδίες από τη θάλασσα μέχρι την Ιόππη, κι από 'κει εσύ θα τα ανεβάσεις στην Ιερουσαλήμ».

¹⁶Ο Σολομών καταμέτρησε όλους τους ξένους άντρες που κατοικούσαν στη χώρα, όπως είχε κάνει κι ο Δαβίδ, ο πατέρας του, και βρέθηκαν εκατόν πενήντα τρεις χιλιάδες εξακόσια άτομα.

¹⁷Από αυτούς, εβδομήντα χιλιάδες τους όρισε να κουβαλούν υλικά, ογδόντα χιλιάδες τους έστειλε στα λατομεία του βουνού και τρεις χιλιάδες εξακόσιους τους διόρισε επόπτες στην εργασία όλων αυτών.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 3

Ο Σολομών χτίζει ναό για τον Κύριο (Α' Βασ 6,1-38)

- ¹Τότε ο Σολομών άρχισε να χτίζει το ναό του Κυρίου στην Ιερουσαλήμ, στο όρος Μοριά, όπου ο Κύριος είχε φανερωθεί στο Δαβίδ, τον πατέρα του. Ο Δαβίδ είχε ήδη ετοιμάσει τον τόπο, στο αλώνι του Ορνά του Ιεβουσαίου.
- ²Η εργασία άρχισε τη δεύτερη μέρα του δεύτερου μήνα του τέταρτου έτους της βασιλείας του.
- ³Οι διαστάσεις των θεμελίων πάνω στα οποία επρόκειτο να χτίσει ο Σολομών το ναό του Θεού, ήταν μήκος εξήντα πήχεις, με βάση τον παλαιό πήχυ, και πλάτος είκοσι πήχεις.
- ⁴Ο πρόναος είχε μήκος όσο και το πλάτος του κυρίως ναού, δηλαδή είκοσι πήχεις, και ύψος εκατόν είκοσι. Εσωτερικά ο πρόναος καλύφθηκε με καθαρό χρυσάφι.
- ⁵Τον κυρίως ναό τον επένδυσε από μέσα με ξύλο από κυπαρίσσι και τον κάλυψε με καθαρό χρυσάφι, που πάνω του σκάλισε φοίνικες και διάφορα διακοσμητικά πλέγματα.
- ⁶Στόλισε επίσης το εσωτερικό του ναού με πολύτιμα πετράδια για ομορφιά. Το χρυσάφι ήταν από τη Φαρουίμ.
- ⁷Με το ίδιο χρυσάφι κάλυψε επίσης τα δοκάρια, τους στύλους, τους τοίχους και τις πόρτες του· στους τοίχους σκάλισε χερουβίμ.
- ⁸Έπειτα ο Σολομών κατασκεύασε τα άγια των αγίων του ναού, που είχαν το ίδιο μήκος και πλάτος, δηλαδή από είκοσι πήχεις, ίσο με το πλάτος του ναού, και τα επένδυσε με καθαρό χρυσάφι εξακοσίων ταλάντων.
- ⁹Το βάρος των καρφιών ήταν πενήντα σίκλοι χρυσού. Τα πάνω δωμάτια τα επένδυσε κι αυτά με χρυσό.
- ¹⁰Κατασκεύασε δύο χερουβίμ, έργο σκαλιστό, ντυμένο με χρυσάφι, και τα τοποθέτησε στα άγια των αγίων.

11-13 Τα χερουβίμ στέκονταν όρθια πλάι πλάι, με τα κεφάλια στραμμένα προς την είσοδο. Καθένα είχε δυο φτερούγες που το άνοιγμά τους ήταν πέντε πήχεις η καθεμιά· η μία άγγιζε τον τοίχο του οικήματος και η άλλη ακουμπούσε στη φτερούγα του άλλου χερούβ. Τα τέσσερα φτερά ανοιγμένα είχαν μάκρος είκοσι πήχεις.

14 Κατασκεύασε το καταπέτασμα από θαλασσί, πορφυρό, κόκκινο και λεπτό λινό ύφασμα, και πάνω του ύφανε χερουβίμ.

Οι δύο χάλκινοι στύλοι του ναού

(Α΄ Βασ 7,15-22)

15 Μπροστά στο ναό ο Σολομών κατασκεύασε δύο στύλους· καθένας τους είχε ύψος τριάντα πέντε πήχεις και το κιονόκρανο, στην κορυφή καθενός, ήταν πέντε πήχεις.

16 Έφτιαξε διακοσμητικά πλέγματα σαν περιδέριο και τα έβαλε στην κορυφή των στύλων, κι ακόμη κατασκεύασε εκατό ρόδια και τα κρέμασε από τα πλέγματα.

17 Έστησε τους στύλους μπροστά στο ναό, τον ένα δεξιά και τον άλλο αριστερά, και ονόμασε τον δεξιό «Ιαχείν» (Ο Θεός θα στηρίξει) και τον αριστερό «Βοάζ» (Στο Θεό είναι η Δύναμη).

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 4

Ο εξοπλισμός του ναού

(Α΄ Βασ 7,23-40)

1 Ο βασιλιάς Σολομών κατασκεύασε ένα χάλκινο θυσιαστήριο που είχε είκοσι πήχεις μάκρος, είκοσι πήχεις πλάτος και δέκα πήχεις ύψος.

2 Κατασκεύασε ακόμη τη λεγόμενη «θάλασσα». Ήταν μια μεγάλη στρογγυλή, χάλκινη λεκάνη με δέκα πήχεις διάμετρο, πέντε πήχεις ύψος και τριάντα πήχεις περίμετρο.

3 Κάτω από το χείλος της λεκάνης γύρω γύρω υπήρχαν ανάγλυφες διακοσμήσεις βοδιών, σε δύο σειρές, δέκα βόδια ανά πήχ. Οι διακοσμήσεις είχαν χυθεί σ' ένα σώμα με τη λεκάνη.

⁴Η λεκάνη στηριζόταν πάνω σε δώδεκα χάλκινα βόδια. Τρία έβλεπαν στο βορρά, τρία στη δύση, τρία στο νότο και τρία στην ανατολή. Η λεκάνη ήταν τοποθετημένη στην πλάτη τους, ενώ τα οπίσθιά τους ήταν στραμμένα προς το κέντρο.

⁵Το πάχος της ήταν μία παλάμη και τα χείλη της ήταν σαν χείλη ποτηριού, σαν λουλούδι κρίνου. Η χωρητικότητά της ήταν τρεις χιλιάδες βαθ.

⁶Επίσης ο Σολομών κατασκεύασε δέκα λουτήρες και τοποθέτησε πέντε στη δεξιά πλευρά του ναού και πέντε στην αριστερή. Οι λουτήρες χρησίμευαν για να πλένουν σ' αυτούς τα σφάγια που προορίζονταν για τα ολοκαυτώματα. Οι ιερείς, όμως, πλένονταν στη χάλκινη λεκάνη.

⁷Επίσης κατασκεύασε δέκα χρυσές λυχνίες, σύμφωνα με το καθορισμένο σχήμα, και τις τοποθέτησε στο ναό, πέντε δεξιά και πέντε αριστερά.

⁸Ακόμη κατασκεύασε δέκα τραπέζια και τα τοποθέτησε στο ναό, πέντε δεξιά και πέντε αριστερά. Επίσης κατασκεύασε εκατό χρυσές λεκάνες.

⁹Κατασκεύασε την αυλή των ιερέων και μια άλλη, μεγάλη αυλή, και τις πόρτες τους τις κάλυψε με χαλκό.

¹⁰Τοποθέτησε τη χάλκινη λεκάνη στη δεξιά πλευρά του ναού προς τα νοτιοανατολικά.

¹¹Επίσης ο Χουράμ κατασκεύασε τα καζάνια, τα φτυάρια και τις λεκάνες.

Τα υλικά για την κατασκευή του ναού

Έτσι, τελείωσε ο Χουράμ την εργασία που του είχε αναθέσει ο βασιλιάς Σολομών για το ναό του Θεού:

¹²Τους δυο στύλους και τα στρογγυλά κιονόκρανα στην κορυφή τους, και τα δύο δικτυωτά από αλυσίδες, που κάλυπταν τα στρογγυλά κιονόκρανα, στην κορυφή των στύλων.

¹³Τετρακόσια ρόδια για τα δύο δικτυωτά, δύο σειρές ρόδια για το καθένα, για να σκεπάζουν τα δύο κιονόκρανα στην κορυφή των στύλων.

¹⁴Ακόμη κατασκεύασε τους λουτήρες και τις βάσεις τους·

- ¹⁵τη μεγάλη χάλκινη λεκάνη και τα δώδεκα βόδια που τη βάσταζαν·
- ¹⁶τα καζάνια, τα φτυάρια και τις πιρούνες του κρέατος. Τα σκεύη αυτά, που ο βασιλιάς Σολομών παρήγγειλε στον αρχιτεχνίτη Χουράμ να κατασκευάσει για το ναό του Κυρίου, ήταν όλα από λαμπερό χαλκό.
- ¹⁷Με διαταγή του βασιλιά, όλες αυτές οι κατασκευές έγιναν σε αργιλώδη περιοχή, στην κοιλάδα του Ιορδάνη, ανάμεσα στα χωριά Σουκκώθ και Σαρθάν.
- ¹⁸Όλα αυτά τα σκεύη ο Σολομών τα κατασκεύασε σε μεγάλη αφθονία. Ήταν τόσα πολλά, που δεν ήταν δυνατό να υπολογιστεί το βάρος του χαλκού.
- ¹⁹Επίσης ο Σολομών κατασκεύασε από καθαρό χρυσάφι όλα τα σκεύη που προορίζονταν για το ναό του Κυρίου: το θυσιαστήριο και τα τραπέζια, πάνω στα οποία τοποθετούνταν οι άρτοι της προθέσεως·
- ²⁰τις λυχνίες με τους λύχνους τους για να καίνε στα άγια των αγίων, σύμφωνα με τα καθορισμένα·
- ²¹τα διακοσμητικά λουλούδια, τους λύχνους και τα λυχνοψάλιδα·
- ²²τα περιφραντήρια, τις λεκάνες και τα θυμιατήρια· την είσοδο του ναού, τις εσωτερικές πόρτες του προς τα άγια των αγίων, καθώς και τις πόρτες του κυρίως ναού, όλα από χρυσάφι.

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 5

¹Όταν ο Σολομών τελείωσε όλο το έργο της ανοικοδόμησης του ναού του Κυρίου, έφερε μέσα σ' αυτόν τα αφιερώματα του πατέρα του του Δαβίδ, το ασήμι, το χρυσάφι, και όλα τα σκεύη, και τα τοποθέτησε στο θησαυροφυλάκιο του ναού.

Ο Σολομών φέρνει την κιβωτό στο ναό

(Α΄ Βασ 8,1-13)

²Μετά, ο βασιλιάς Σολομών συγκέντρωσε στην Ιερουσαλήμ τους πρεσβυτέρους του λαού Ισραήλ και τους αρχηγούς των φυλών και των συγγενειών τους, για να μεταφέρουν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου από την Πόλη Δαβίδ, δηλαδή από τη Σιών, στο ναό.

- ³Συγκεντρώθηκαν, λοιπόν, όλοι αυτοί οι Ισραηλίτες μπροστά στο βασιλιά, μια που ήταν η γιορτή του έβδομου μήνα.
- ⁴Όταν συγκεντρώθηκαν οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ, οι λευίτες σήκωσαν την κιβωτό
- ⁵και την έφεραν στο ναό. Με τη βοήθεια των λευιτών μετέφεραν και τη σκηνή του Μαρτυρίου καθώς και όλα τα ιερά σκεύη της σκηνής.
- ⁶Ο βασιλιάς Σολομών και όλη η ισραηλιτική κοινότητα που ήταν συγκεντρωμένη γύρω του, μπροστά στην κιβωτό, λόγω της γιορτής, πρόσφεραν θυσία πρόβατα και βόδια τόσα πολλά, που ήταν αδύνατο να υπολογιστούν με ακρίβεια.
- ⁷⁻⁸Στη συνέχεια, οι ιερείς έφεραν την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου στη θέση που είχε ετοιμαστεί γι' αυτήν, στο ενδότερο τμήμα του ναού στα άγια των αγίων και την τοποθέτησαν κάτω από τα ανοιχτά φτερά των χερουβίμ, έτσι ώστε να σκεπάζουν από πάνω την κιβωτό και τις δοκούς που τη μετέφεραν.
- ⁹Οι δοκοί όμως ήταν μεγάλες και οι άκρες τους φαίνονταν από τα άγια, δηλαδή το κυρίως τμήμα του ναού. Απ' έξω όμως δε φαίνονταν· εκεί βρίσκεται η κιβωτός μέχρι σήμερα.
- ¹⁰Μέσα στην κιβωτό δεν υπήρχε τίποτε άλλο, παρά μόνο οι δύο πέτρινες πλάκες που τις είχε τοποθετήσει εκεί ο Μωυσής όταν ο Κύριος έκανε διαθήκη με τους Ισραηλίτες στο όρος Χωρήβ, μετά την έξοδό τους από την Αίγυπτο.
- ¹¹Οι ιερείς που βγήκαν από το αγιαστήριο, ανεξάρτητα από την τάξη που ανήκαν, καθαρίστηκαν όλοι.
- ¹²Όλοι οι λευίτες, οι ψάλτες, δηλαδή ο Ασάφ, ο Αιμάν, ο Ιεδουθούν, μαζί με τους γιους τους και τους συγγενείς τους, ντυμένοι με λεπτά λινά ενδύματα, στέκονταν στο ανατολικό μέρος του θυσιαστηρίου με κύμβαλα και άρπες και κιθάρες, και μαζί μ' αυτούς, εκατόν είκοσι ιερείς σάλπιζαν με σάλπιγγες.

¹³Οι σαλπικτές και οι ψάλτες έψαλλαν σαν ένας άνθρωπος· υμνούσαν και δοξολογούσαν δυνατά με μία φωνή τον Κύριο με συνοδεία σαλπίγγων, κυμβάλων και άλλων μουσικών οργάνων: «Ο Κύριος είναι καλός κι αιώνια διαρκεί η αγάπη του!» έλεγαν. Τότε μια νεφέλη γέμισε το ναό του Κυρίου,

¹⁴έτσι που οι ιερείς δε μπορούσαν εξαιτίας της να σταθούν και να προσφέρουν λατρεία. Η δόξα του Κυρίου είχε κατακλύσει το ναό.

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 6

¹Τότε ο Σολομών φώναξε: «Κύριε, έχεις πει ότι θέλεις να κατοικείς μέσα στο γνόφο.

²Γι' αυτό κι εγώ έχτισα για σένα αυτόν το ναό, έναν τόπο για να κατοικείς αιώνια».

Εγκαινιάζεται ο ναός με λόγια ευλογίας

(Α΄ Βασ 8,14-30)

³Καθώς ολόκληρη η ισραηλιτική κοινότητα στεκόταν μπροστά στο βασιλιά, εκείνος έστρεψε το πρόσωπό του και τους ευλόγησε.

⁴Μετά είπε: «Ευλογημένος ας είναι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, που πραγματοποίησε με τη δύναμή του εκείνο που ο ίδιος είχε υποσχεθεί στον πατέρα μου Δαβίδ!

⁵“Από την ημέρα που έβγαλα το λαό μου τον Ισραήλ από την Αίγυπτο”, του είχε πει, “καμιά πόλη δε διάλεξα απ’ όλες τις φυλές του λαού Ισραήλ για να χτίσω εκεί ναό, όπου να λατρεύεται το όνομά μου, ούτε διάλεξα κανέναν για να είναι αρχηγός του λαού μου, του Ισραήλ.

⁶Διάλεξα όμως την Ιερουσαλήμ, για να λατρεύομαι εκεί, και εσένα Δαβίδ, για να γίνεις αρχηγός του λαού μου, του Ισραήλ”.

⁷Κι όταν ο πατέρας μου ο Δαβίδ σκόπευε να χτίσει ναό στο όνομα του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ,

⁸ο Κύριος του είπε: “ωραία ήταν η πρόθεσή σου να χτίσεις ναό στο όνομά μου.

⁹Δε θα χτίσεις όμως εσύ το ναό, αλλά ο γιος σου που θα προέρχεται από σένα. Αυτός θα χτίσει ναό στο όνομά μου”.

¹⁰Ο Κύριος πραγματοποίησε την υπόσχεσή του: Διαδέχτηκα εγώ τον πατέρα μου Δαβίδ στο θρόνο του Ισραήλ, και έχτισα το ναό προς τιμή του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ.

¹¹Επίσης τοποθέτησα εκεί την κιβωτό, μέσα στην οποία υπάρχει η γραπτή διαθήκη που έκανε ο Κύριος με τους Ισραηλίτες».

¹²Μετά στάθηκε ο Σολομών μπροστά στο θυσιαστήριο του Κυρίου, απέναντι σ’ όλη την ισραηλιτική κοινότητα και άπλωσε τα χέρια του.

¹³Ο Σολομών είχε κατασκευάσει μια χάλκινη εξέδρα μήκους πέντε πηχών, πλάτους επίσης πέντε πηχών και ύψους τριών, και την είχε τοποθετήσει στη μέση της αυλής του ναού. Ανέβηκε, λοιπόν, πάνω σ’ αυτήν και γονάτισε μπροστά σ’ όλη την ισραηλιτική κοινότητα· σήκωσε τα χέρια του στον ουρανό

¹⁴και είπε: «Κύριε, Θεέ του Ισραήλ, δεν υπάρχει Θεός όμοιος μ’ εσένα στον ουρανό και στη γη. Τηρείς τη διαθήκη σου με τους δούλους σου και δεν παύεις να τους αγαπάς, όταν ζουν ενώπιόν σου με απόλυτη τιμιότητα.

¹⁵Όλα όσα εσύ ο ίδιος είχες υποσχεθεί στο δούλο σου Δαβίδ, τον πατέρα μου, τα πραγματοποίησες σήμερα με τη δύναμή σου.

¹⁶Τώρα, λοιπόν, Κύριε Θεέ του Ισραήλ, εκπλήρωσε και την υπόσχεση που έδωσες στο δούλο σου, τον πατέρα μου Δαβίδ, ότι αν οι απόγονοί του φροντίζουν να ζουν ενώπιόν σου με υπακοή, όπως εκείνος, θα υπάρχει πάντοτε κάποιος απ’ αυτούς που θα βασιλεύει στον Ισραήλ μετά από κείνον.

¹⁷Ας πραγματοποιηθεί, λοιπόν, τώρα, Κύριε, Θεέ του Ισραήλ, η υπόσχεση που έδωσες στο δούλο σου το Δαβίδ.

¹⁸«Πώς θα μπορούσες όμως, αλήθεια, να κατοικήσεις μαζί με τον άνθρωπο στη γη; Οι ουρανοί και οι ουρανοί των ουρανών να σε χωρέσουν δεν μπορούν. Πώς, λοιπόν, θα σε χωρέσει αυτός εδώ ο ναός που έχτισα;

¹⁹Ωστόσο, Κύριε Θεέ μου, στρέψε μ' ευμένεια το πρόσωπό σου σ' εμένα το δούλο σου, άκουσε την προσευχή μου και την παράκλησή μου, και δώσε αυτά που με κραυγές και δεήσεις σου ζητάω σήμερα, εγώ ο δούλος σου.

²⁰Ας είναι ανοιχτά τα μάτια σου πάνω σ' ετούτο το ναό μέρα και νύχτα, πάνω στον τόπο, στον οποίο όρισες να λατρεύεται το όνομά σου. Άκουσε την προσευχή, που σου απευθύνω εγώ, ο δούλος σου, απ' αυτόν εδώ τον τόπο.

²¹Άκουσε τις παρακλήσεις του δούλου σου και του λαού σου του Ισραήλ, όταν στραμμένοι προς αυτόν εδώ τον τόπο θα προσευχόμαστε. Άκουσέ μας από τον ουρανό, όπου κατοικείς· άκουσέ μας και συγχώρησέ μας».

Ο ναός ως τόπος προσευχής

(Α΄ Βασ 8,31-52)

²²«Αν κάποιος κατηγορηθεί ότι αμάρτησε στο συνάνθρωπό του, και του ζητηθεί να πάρει όρκο για την αθωότητά του, κι έρθει και ορκιστεί μπροστά στο θυσιαστήριό σου, σ' αυτόν εδώ το ναό,

²³τότε, εσύ Κύριε, άκουσε από τον ουρανό κι ενέργησε και απόδωσε το δίκαιο στους δούλους σου: Φανέρωσε την ενοχή του ασεβή και τιμώρησε την πράξη του· δικαίωσε τον δίκαιο και απόδωσέ του σύμφωνα με την αθωότητά του.

²⁴»Αν συμβεί ο λαός σου, ο Ισραήλ, να νικηθεί από τον εχθρό, γιατί θα 'χουνε σ' εσένα αμαρτήσει, αλλά επιστρέψουν σ' εσένα και σε δοξολογήσουν, αν προσευχηθούν και σε ικετέψουν στο ναό αυτό,

²⁵τότε εσύ, Κύριε, άκουσε από τον ουρανό, και συγχώρησε την αμαρτία του λαού σου, του Ισραήλ, και φέρε τους πίσω ξανά στη χώρα που έδωσες σ' αυτούς και στους προγόνους τους.

²⁶»Αν κλείσει ο ουρανός και δε στέλνει βροχή, γιατί θα 'χουνε σ' εσένα αμαρτήσει, αλλά προσευχηθούν στον τόπο αυτό και σε δοξολογήσουν, αν ταπεινωμένοι από την τιμωρία που τους έστειλες, μετανοήσουν για την αμαρτία τους,

²⁷τότε εσύ, Κύριε, άκουσε από τους ουρανούς και συγχώρησε την αμαρτία των δούλων σου, του λαού σου Ισραήλ, και δίδαξέ τους το δρόμο το σωστό,

που θα πρέπει να βαδίζουν· στείλε βροχή στη χώρα αυτή που ανήκει σ' εσένα και την έχεις δώσει ιδιοκτησία στο λαό σου.

28»Αν πέσει πείνα στη χώρα ή θανατικό, αν έρθει λίβας ή μούχλα των σιτηρών ή ακρίδα κάθε είδους, αν οι εχθροί τους φτάσουν ως τις πόλεις τους και τις πολιορκήσουν ή έρθει οποιαδήποτε μάστιγα ή αρρώστια,

29αλλά γίνει προσευχή από τους Ισραηλίτες, είτε ατομικά είτε απ' όλο το λαό, απλώνοντας τα χέρια τους προς το ναό αυτό με τύψεις στην καρδιά τους,

30τότε εσύ, Κύριε, άκουσε από τον ουρανό, όπου κατοικείς, συγχώρησέ τους και ενέργησε αποδίδοντας στον καθένα σύμφωνα με τα έργα του. Εσύ γνωρίζεις την καρδιά του καθενός· μόνο εσύ γνωρίζεις όλων των ανθρώπων τις καρδιές.

31Έτσι θα σε σέβονται όσο θα ζουν στη χώρα αυτή που έδωσες στους προγόνους μας.

32»Ακόμα κι έναν ξένο, που δεν ανήκει στο λαό σου τον Ισραήλ, αλλά ήρθε από κάποια χώρα μακρινή, επειδή άκουσε για σένα πόσο μεγάλος είσαι και πόσο μεγάλη, πόσο ακαταμάχητη είναι η δύναμή σου, αν έρθει και προσευχηθεί στο ναό αυτό,

33άκουσέ τον κι αυτόν εσύ, Κύριε, από τον ουρανό όπου κατοικείς, και δώσ' του ό, τι σου ζητήσει. Έτσι θα σε γνωρίσουν όλα τα έθνη της γης και θα σε σέβονται, όπως ο λαός σου ο Ισραήλ· έτσι θα μάθουν ότι ο ναός αυτός που έχτισα είναι ο τόπος όπου εσύ λατρεύεσαι.

34»Όταν ο λαός σου θα πηγαίνει να πολεμήσει τους εχθρούς του, όπου εσύ τον στείλεις, αν προσευχηθεί σ' εσένα, τον Κύριο, στρέφοντας τα μάτια προς αυτή την πόλη που διάλεξες και προς το ναό που σου έχτισα,

35τότε εσύ, Κύριε, άκουσε από τον ουρανό την προσευχή τους και την παράκλησή τους και απόδωσε το δίκιο τους.

³⁶»Αν αμαρτήσουν σ' εσένα –αφού κανείς δεν είναι αναμάρτητος– κι οργιστείς εναντίον τους και τους παραδώσεις στους εχθρούς τους κι αυτοί τους οδηγήσουν αιχμαλώτους σε εχθρική χώρα κοντινή ή μακρινή,

³⁷αλλά εκεί στη χώρα που θα βρίσκονται αιχμάλωτοι συνέλθουν και μετανοήσουν και σε παρακαλέσουν από 'κει και σου πουν “αμαρτήσαμε, ανομήσαμε και αδικήσαμε”,

³⁸αν επιστρέψουν σ' εσένα μ' όλη τους την καρδιά και την ψυχή, εκεί στη χώρα που θα βρίσκονται αιχμάλωτοι και προσευχηθούν σ' εσένα στραμμένοι προς τη χώρα τους, αυτήν που έδωσες στους προγόνους τους, προς την πόλη που διάλεξες και προς το ναό που σου έχτισα,

³⁹τότε εσύ, Κύριε, άκουσε από τον ουρανό, όπου κατοικείς, την προσευχή τους και την παράκλησή τους κι απόδωσέ τους το δίκιο τους· συγχώρησε το λαό σου, που θα 'χει αμαρτήσει σ' εσένα.

⁴⁰Και τώρα, Θεέ μου, σε παρακαλώ, ας είναι πάντοτε ανοιχτά τα μάτια σου και προσεκτικά τ' αυτιά σου στην προσευχή, που γίνεται στον τόπο αυτό.

⁴¹»Τώρα σήκω, Κύριε Θεέ μας, στον τόπο έλα της ανάπαυσής σου, την κιβωτό της δύναμής σου συνόδεψε. Οι ιερείς σου, Κύριε Θεέ, τη θεία σου βοήθεια να 'ναι ντυμένοι και οι πιστοί σου ας χαίρονται τα αγαθά ευτυχισμένοι.

⁴²Κύριε Θεέ, μη στερήσεις από τον εκλεκτό σου την παρουσία σου· θυμήσου την αγάπη σου στο δούλο σου το Δαβίδ».

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 7

Η πρώτη τελετουργία στο ναό

(Α' Βασ 8,62-66)

¹Όταν τελείωσε την προσευχή ο Σολομών, κατέβηκε φωτιά από τους ουραμούς και κατέκαψε το ολοκαύτωμα και τις θυσίες. Μετά η δόξα του Κυρίου γέμισε το ναό,

²έτσι που οι ιερείς δεν μπορούσαν να μπουν μέσα.

³Όταν οι Ισραηλίτες είδαν τη φωτιά να κατεβαίνει και τη δόξα του Κυρίου να λάμπει στο ναό, έσκυψαν τα πρόσωπά τους στη γη πάνω στο λιθόστρωτο και προσκύνησαν και δόξασαν το Θεό λέγοντας: «Είναι καλός, γιατί αιώνια διαρκεί η αγάπη του».

⁴Τότε ο βασιλιάς και όλος ο λαός πρόσφεραν θυσίες στον Κύριο.

⁵Θυσίασαν είκοσι δύο χιλιάδες βόδια και εκατόν είκοσι χιλιάδες πρόβατα. Έτσι βασιλιάς και λαός εγκαινίασαν το ναό του Θεού.

⁶Οι ιερείς στέκονταν στις θέσεις της υπηρεσίας τους και οι λευίτες στέκονταν με τα μουσικά όργανα του Κυρίου, που είχαν κατασκευαστεί επί βασιλείας του Δαβίδ. Συνόδευαν μ' αυτά τους ευχαριστήριους ύμνους που είχε γράψει ο Δαβίδ. Επίσης δοξολογούσαν συνεχώς τον Κύριο με τον ύμνο «Αιώνια διαρκεί η αγάπη του». Απέναντί τους οι ιερείς σάλπιζαν, ενώ όλος ο λαός στεκόταν όρθιος.

⁷Επίσης ο Σολομών αγίασε το κέντρο της αυλής μπροστά από το ναό του Κυρίου. Το χάλκινο θυσιαστήριο, που ο ίδιος είχε κατασκευάσει, ήταν μικρό για να δεχτεί όλες τις θυσίες. Γι' αυτό χρησιμοποίησε την αυλή για να προσφέρει τα ολοκαυτώματα, τις αναίμακτες θυσίες και τα παχειά μέρη των θυσιών κοινωνίας.

⁸Εκείνο τον καιρό ο Σολομών και μαζί του όλος ο λαός του Ισραήλ έκανε τη γιορτή της Σκηνοπηγίας για επτά μέρες. Ήταν μια πάρα πολύ μεγάλη συνάθροιση· είχαν έρθει από παντού: από τα περίχωρα της Χαμάθ μέχρι το χείμαρρο της Αιγύπτου.

⁹Την όγδοη μέρα έκαναν την τελευταία γιορταστική συγκέντρωση. Τα εγκαίνια του θυσιαστηρίου διήρκεσαν επτά μέρες και η γιορτή άλλες επτά μέρες.

¹⁰Την εικοστή τρίτη μέρα του έβδομου μήνα ο Σολομών έστειλε το λαό στα σπίτια τους χαρούμενους κι ευχαριστημένους για την αγάπη που είχε δείξει ο Θεός στο Δαβίδ, στο Σολομώντα και στο λαό του Ισραήλ.

Ο Κύριος εμφανίζεται για δεύτερη φορά στο Σολομώντα
(Α΄ Βασ 9,1-9)

- 11** Έτσι ο Σολομών τελείωσε το ναό του Κυρίου και το δικό του ανάκτορο, σύμφωνα με τα σχέδια που είχε κάνει για τα δύο αυτά οικοδομήματα.
- 12** Τότε, του παρουσιάστηκε μια νύχτα ο Κύριος και του είπε: «Άκουσα την προσευχή σου και δέχτηκα αυτόν το ναό να είναι τόπος όπου θα μου προσφέρετε θυσίες.
- 13** Αν κλείσω τους ουρανούς και δε βρέξει, αν διατάξω την ακρίδα να καταφάει τη γη και αν στείλω θανατικό στο λαό μου,
- 14** και ο λαός αυτός, που φέρει το όνομά μου, προσευχηθούν με ταπείνωση και με αναζητήσουν και επιστρέψουν από τον κακό τους δρόμο, τότε εγώ θα τους ακούσω από τους ουρανούς και θα συγχωρήσω την αμαρτία τους και θα κάνω ευτυχισμένη τη χώρα τους.
- 15** Από τώρα κιόλας τα μάτια μου θα είναι ανοιχτά και τ' αυτιά μου προσεχτικά στην προσευχή που γίνεται σ' αυτόν τον τόπο.
- 16** Διάλεξα και αγίασα το ναό αυτό για να λατρεύεται παντοτινά εδώ το όνομά μου. Τα μάτια μου και η καρδιά μου θα είναι πάνω σ' αυτόν πάντοτε.
- 17** Κι εσύ, αν ζεις ενώπιόν μου όπως έζησε ο Δαβίδ, ο πατέρας σου, και κάνεις σύμφωνα με όλα όσα σε διέταξα και τηρείς τους νόμους μου και τις προσταγές μου,
- 18** τότε θα διατηρήσω σταθερό το θρόνο της βασιλείας σου, όπως υποσχέθηκα στον πατέρα σου το Δαβίδ, όταν του έλεγα ότι πάντα θα βασιλεύει κάποιος απόγονός του στον Ισραήλ.
- 19** »Αν όμως απομακρυνθείτε από μένα και πάψετε να τηρείτε τους νόμους και τις εντολές που σας έδωσα, και πάτε και λατρέψετε άλλους θεούς και τους προσκυνήσετε,
- 20** τότε θα σας ξεριζώσω από τη χώρα μου, που σας έχω δώσει. Κι αυτόν το ναό, που τον καθιέρωσα ως τόπο λατρείας μου, δεν θα γυρίσω πια να τον ξαναδώ. Τότε θα τον ειρωνεύονται και θα τον περιγελούν όλοι οι λαοί.

²¹Όλοι όσοι θα περνούν μπροστά από τον υπέροχο αυτό ναό θα τρομάζουν και θα λένε: “μα γιατί ο Κύριος φέρθηκε τόσο σκληρά σ’ αυτήν τη χώρα και σ’ αυτόν το ναό;”

²²Και θα τους απαντούν: “οι Ισραηλίτες εγκατέλειψαν τον Κύριο, το Θεό των προγόνων τους, που τους έβγαλε από την Αίγυπτο· επιδόθηκαν στη λατρεία άλλων θεών και τους προσκύνησαν. Γι’ αυτό ο Θεός έφερε πάνω τους όλο αυτό το κακό”».

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 8

Κατοπινές δραστηριότητες του Σολομώντα

(Α' Βασ 9,10-28)

¹Όταν τέλειωσαν τα είκοσι χρόνια κατά τα οποία ο Σολομών είχε χτίσει το ναό του Κυρίου και το δικό του ανάκτορο,

²ανοικοδόμησε τις πόλεις που του είχε δώσει ο βασιλιάς Χιράμ και έβαλε να κατοικήσουν εκεί Ισραηλίτες.

³Έπειτα ο Σολομών επετέθη στη Χαμάθ-Σωβά και την κυρίεψε.

⁴Επίσης ανοικοδόμησε την Ταδμόρ, στην έρημο, και όλες τις πόλεις όπου θα αποθήκευε τις προμήθειές του, στην περιοχή της Χαμάθ.

⁵Έχτισε πάλι την Άνω Βαιθ-Ωρών και την Κάτω Βαιθ-Ωρών, πόλεις οχυρωμένες με τείχη, με πόρτες και με αμπάρες.

⁶Επίσης ανοικοδόμησε τη Βααλάθ και όλες τις πόλεις που θα του χρησίμευαν για να αποθηκεύει τις προμήθειές του, τις πόλεις όπου θα στάθμευαν οι άμαξές του και τις πόλεις όπου θα έμεναν οι ιππείς του. Αποπεράτωσε όλες τις κατασκευές που είχε σχεδιάσει για μέσα στην Ιερουσαλήμ, στο Λίβανο και σ' όλες τις άλλες χώρες της επικράτειάς του.

⁷⁻⁸Ο Σολομών χρησιμοποίησε εργάτες για αναγκαστική εργασία τους απογόνους των κατοίκων της Χαναάν, που οι Ισραηλίτες δεν τους είχαν εξολοθρέψει εντελώς, όταν μπήκαν να κατακτήσουν τη χώρα. Αυτοί ήταν Χετταίοι, Αμορραίοι, Φερεζαίοι, Ευαίοι και Ιεβουσαίοι. Οι απόγονοί τους εξακολουθούν να είναι δούλοι μέχρι σήμερα.

⁹Στους Ισραηλίτες όμως, ο Σολομών δεν επέβαλε αναγκαστική εργασία. Αυτοί ήταν πολεμιστές, άρχοντες και διοικητές στο στράτευμα και στις άμαξές του.

¹⁰Ο βασιλιάς είχε διορίσει και διακόσιους πενήντα επικεφαλής των επαρχιακών διοικητών.

¹¹Με διαταγή του Σολομώντα, η γυναίκα του, κόρη του Φαραώ, έφυγε από την Πόλη Δαβίδ κι εγκαταστάθηκε στο ανάκτορο που έχτισε γι' αυτήν. «Η γυναίκα μου», είπε, «δεν πρέπει να κατοικεί στο ανάκτορο του Δαβίδ, βασιλιά του Ισραήλ, γιατί εκεί κοντά έχει τοποθετηθεί η κιβωτός του Κυρίου και όλος ο χώρος γύρω είναι άγιος».

¹²Τότε ο Σολομών πρόσφερε ολοκαυτώματα στον Κύριο πάνω στο θυσιαστήριο που είχε χτίσει μπροστά στον πρόναο.

¹³Οι θυσίες είχαν οριστεί να προσφέρονται κάθε μέρα, σύμφωνα με την εντολή του Μωυσή, τα Σάββατα, τις νουμηνίες και τις τρεις επίσημες ετήσιες γιορτές, δηλαδή την εορτή των Αζύμων, των Εβδομάδων και της Σκηνοπηγίας.

¹⁴Επίσης, εφαρμόζοντας τις διατάξεις του Δαβίδ, του πατέρα του, ο Σολομών καθόρισε σύμφωνα με τις υπηρεσίες τους τις τάξεις των ιερέων και των λευιτών οι οποίοι υμνούσαν και υπηρετούσαν πλάι στους ιερείς, σύμφωνα με τα καθορισμένα κάθε ημέρας· τέλος εγκατέστησε τους θυρωρούς του ναού κατά τμήματα σε κάθε πύλη του ναού. Αυτή ήταν η διαταγή του Δαβίδ, του ανθρώπου του Θεού.

¹⁵Δεν παρεξέκλιναν από τις διαταγές του βασιλιά Δαβίδ σε τίποτα, σχετικά με τους ιερείς και τους λευίτες ή σχετικά με τους θησαυρούς.

¹⁶Όλο το σχέδιο του Σολομώντος σχετικά με το ναό του Κυρίου, πραγματοποιήθηκε. Από τη θεμελίωσή του μέχρι την αποπεράτωση, όλα έγιναν στην εντέλεια.

¹⁷Μετά ο Σολομών πήγε στην Εσιών-Γάβερ και στην Αιλάθ, πόλεις παραθαλάσσιες, που ανήκαν τότε στη χώρα των Εδωμιτών.

¹⁸Ο Χιράμ του έστειλε με τους αξιωματούχους του πλοία και ναύτες έμπειρους. Αυτοί, μαζί με τους ναυτικούς του Σολομώντα, ταξίδεψαν στην Οφείρ, απ' όπου έφεραν πίσω στο βασιλιά Σολομώντα τετρακόσια πενήντα τάλαντα χρυσάφι.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 9

Η βασίλισσα της Σαβά επισκέπτεται το Σολομώντα

(Α' Βασ 10,1-13)

¹Όταν η βασίλισσα της χώρας Σαβά άκουσε τη φήμη του Σολομώντα, ήρθε στην Ιερουσαλήμ για να διαπιστώσει τη σοφία του με αινίγματα. Ήρθε με τεράστια ακολουθία, και καμήλες φορτωμένες αρώματα, άφθονο χρυσάφι και πολύτιμα πετράδια. Κατά τη συνάντησή της με το Σολομώντα μίλησε μαζί του για όλα τα θέματα που είχε προετομαστεί να του αναφέρει.

²Ο Σολομών απάντησε σε όλα τα ερωτήματά της. Καμιά ερώτηση δεν έμεινε σκοτεινή, που να μην μπορέσει ο βασιλιάς να απαντήσει.

³Η βασίλισσα της Σαβά άκουσε όλες τις σοφές παροιμίες του Σολομώντα και είδε το ανάκτορο που είχε χτίσει.

⁴Είδε τα φαγητά στο τραπέζι του και τα σπίτια των αξιωματούχων του· τη συμπεριφορά του υπηρετικού προσωπικού του και τις στολές αυτών που σέρβιραν τα φαγητά και τα ποτά· είδε και τη μεγαλόπρεπη πομπή με την οποία ο Σολομών ανέβαινε στο ναό του Κυρίου και έμεινε κατάπληκτη.

⁵Είπε, λοιπόν, στο βασιλιά: «Αλήθεια ήταν όλα αυτά που άκουγα στη χώρα μου για τα έργα σου και τη σοφία σου!

⁶Δεν πίστευα όμως στις διάφορες φήμες, ωστόσο ήρθα και είδα με τα μάτια μου· ούτε τα μισά δεν μου είχαν πει. Η σοφία σου ξεπερνάει καθετί που άκουσα για σένα.

⁷Ευτυχείς είναι οι άνθρωποι του παλατιού σου κι όλοι αυτοί οι δούλοι σου, που στέκονται γύρω σου κι ακούνε συνέχεια τα σοφά σου λόγια.

⁸Ας είναι ευλογημένος ο Κύριος, ο Θεός σου, που σε διάλεξε να σε ανεβάσει στο θρόνο του, για να βασιλεύεις εξ ονόματός του! Ο Θεός σου αγάπησε τους

Ισραηλίτες και γι' αυτό έκανε το θρόνο σου ακλόνητον για πάντα, κι όρισε εσένα βασιλιά του, για να κάνεις σωστή κρίση και ν' απονέμεις δικαιοσύνη».

⁹Μετά πρόσφερε στο βασιλιά εκατόν είκοσι τάλαντα χρυσάφι και άφθονα αρώματα και πολύτιμα πετράδια. Δεν είχαν ποτέ ξαναδεί τέτοια αρώματα σαν εκείνα, που δώρισε η βασίλισσα της Σαβά στο βασιλιά Σολομώντα.

¹⁰Οι άνθρωποι του βασιλιά Χιράμ και οι άνθρωποι του Σολομώντα, που είχαν φέρει χρυσάφι από την Οφείρ, είχαν φέρει από 'κει και ξύλα πεύκου και πολύτιμα πετράδια.

¹¹Ο βασιλιάς με τα ξύλα του πεύκου κατασκεύασε σκαλοπάτια για το ναό του Κυρίου και για το βασιλικό ανάκτορο· επίσης κατασκεύασε κιθάρες και άρπες για τους μουσικούς. Τέτοια ξύλα πεύκου δεν είχαν ξαναφανεί πρωτύτερα στη χώρα του Ιούδα.

¹²Ο βασιλιάς Σολομών δώρισε στη βασίλισσα της Σαβά όλα όσα αυτή επιθύμησε και του ζήτησε, σε αντάλλαγμα για κείνα που του είχε φέρει. Έπειτα έφυγε και γύρισε στη χώρα της μαζί με τους ανθρώπους της.

Η χλιδή, τα πλούτη και η δύναμη του Σολομώντα

(Α' Βασ 10,14-29)

¹³Το βάρος του χρυσού που ερχόταν στο Σολομώντα κάθε χρόνο ήταν εξακόσια εξήντα έξι τάλαντα χρυσού.

¹⁴Σ' αυτά δεν περιλαμβάνεται το χρυσάφι και το ασήμι που προέρχονταν από τους φόρους εισαγωγών, που πλήρωναν τα εμπορικά πλοία, ή από τη φορολόγηση των εμπόρων ή τη φορολόγηση των βασιλιάδων της Αραβίας ή από τις εισπράξεις που πραγματοποιούσαν οι διοικητές των επαρχιών.

¹⁵Ο βασιλιάς Σολομών κατασκεύασε διακόσιες μεγάλες ασπίδες από σφυρήλατο χρυσό (κάθε ασπίδα καλύφθηκε με εξακόσιους σίκλους χρυσάφι)

¹⁶και τριακόσιες μικρές ασπίδες από σφυρήλατο χρυσό (καθεμιά καλύφθηκε με τριακόσιους σίκλους χρυσάφι) και τις τοποθέτησε όλες στο οίκημα που ονομαζόταν «Δάσος του Λιβάνου» και αποτελούσε μέρος των ανακτόρων.

- 17**Επίσης ο βασιλιάς κατασκεύασε έναν μεγάλο θρόνο από ελεφαντόδοντο και τον κάλυψε με καθαρό χρυσάφι.
- 18**Ο θρόνος ήταν πάνω σε μια εξέδρα που είχε έξι σκαλοπάτια και υποπόδιο χρυσό, συνδεδεμένα όλα με το θρόνο. Στις δύο πλευρές του καθίσματος υπήρχαν μπράτσα για τους αγκώνες και στα πλάγια τους ήταν σκαλισμένα δύο λιοντάρια.
- 19**Στις άκρες των έξι βαθμίδων του θρόνου είχαν τοποθετηθεί ανά δύο αγάλματα λιονταριών, συνολικά δώδεκα λιοντάρια. Παρόμοιο έργο δεν είχε κατασκευαστεί σε κανένα άλλο βασίλειο.
- 20**Όλα τα σκεύη για το ποτό του βασιλιά Σολομώντα ήσαν από χρυσάφι και τα σκεύη του ανακτόρου που ονομαζόταν «Δάσος του Λιβάνου» ήσαν από χρυσάφι καθαρό· δεν χρησιμοποιήθηκε ασήμι. Στις μέρες του Σολομώντα το ασήμι δεν είχε καμιά αξία.
- 21**Κι αυτό, επειδή ο στόλος του Σολομώντα, που ονομαζόταν «Θαρσείς», έκανε μακρινά ταξίδια με πλήρωμα δούλους του βασιλιά Χιράμ. Μια φορά στα τρία χρόνια τα πλοία «Θαρσείς» έρχονταν φορτωμένα χρυσάφι και ασήμι, ελεφαντόδοντο, πιθήκους και παγώνια.
- 22**Ο βασιλιάς Σολομών ξεπερνούσε όλους τους βασιλιάδες της γης στον πλούτο και στη σοφία.
- 23**Όλοι οι βασιλιάδες της γης ζητούσαν να τον δουν για ν' ακούσουν τα λόγια της σοφίας του, με την οποία τον είχε προικίσει ο Θεός.
- 24**Κάθε χρόνο, έφερνε καθένας το δώρο του, αντικείμενα ασημένια και χρυσά, ρούχα, όπλα, αρώματα, άλογα και μουλάρια.
- 25**Ο Σολομών είχε στάβλους για τέσσερις χιλιάδες άλογα και άμαξες, και δώδεκα χιλιάδες αρματηλάτες. Μέρος αυτών εγκατέστησε κοντά του στην Ιερουσαλήμ, και τους άλλους στις πόλεις όπου ήταν σταθμευμένες οι άμαξες.
- 26**Ο Σολομών κυριαρχούσε πάνω σ' όλους τους βασιλιάδες, από τον ποταμό Ευφράτη μέχρι τη χώρα των Φιλισταίων και μέχρι τα σύνορα της Αιγύπτου.

²⁷Είχε κάνει στην Ιερουσαλήμ το ασήμι να αφθονεί σαν τα λιθάρια, και τους κέδρους να είναι πολυάριθμοι σαν τις συκομουριές στην πεδιάδα.

²⁸Έφερναν στο Σολομώντα άλογα από την Αίγυπτο και από όλες τις άλλες χώρες.

Θάνατος του Σολομώντα

(Α΄ Βασ 11,41-43)

²⁹Η υπόλοιπη ιστορία του Σολομώντα, από τις πρώτες μέρες του ως τις τελευταίες, είναι καταχωρισμένη στα χρονικά του προφήτη Νάθαν, στην προφητεία του Αχιά του Σιλωνίτη, και στα οράματα του Ιωήλ, του Βλέποντος. Όλοι αυτοί ήταν εναντίον του Ιεροβοάμ, γιου του Ναβάτ.

³⁰Ο Σολομών βασίλεψε σαράντα χρόνια από την Ιερουσαλήμ σ' ολόκληρο τον Ισραήλ.

³¹Όταν πέθανε τον έθαψαν κοντά στον πατέρα του, στην Πόλη Δαβίδ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ροβοάμ.

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 10

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΙΑΔΩΝ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ

(10,1–36,23)

Ανταρσία των 10 φυλών του Ισραήλ

(Α΄ Βασ 12,1-15)

¹Ο Ροβοάμ πήγε στη Συχέμ, γιατί εκεί είχαν συγκεντρωθεί οι βόρειες φυλές του Ισραήλ, για να τον ανακηρύξουν βασιλιά.

²Ο Ιεροβοάμ, γιος του Ναβάτ, βρισκόταν ακόμα στην Αίγυπτο, όπου είχε καταφύγει για να γλιτώσει από το βασιλιά Σολομώντα. Όταν έμαθε για τη συγκέντρωση στη Συχέμ γύρισε από την Αίγυπτο.

³Έστειλαν, λοιπόν, και τον κάλεσαν, και πήγαν αυτός κι όλη η ισραηλιτική κοινότητα στο Ροβοάμ και του είπαν:

⁴«Ο πατέρας σου έβαλε βαρύ ζυγό πάνω μας. Αν τώρα εσύ ελαφρύνεις το ζυγό της σκληρής δουλειάς, που μας επιφόρτισε ο πατέρας σου, τότε θα σε υπηρετούμε».

⁵Ο Ροβοάμ τους είπε· «Ελάτε πάλι να με συναντήσετε μετά από τρεις μέρες». Έτσι ο λαός διαλύθηκε.

⁶Ο βασιλιάς συμβουλευτήκε τους πρεσβυτέρους που ο πατέρας του ο Σολομών είχε στην υπηρεσία του όταν ζούσε. «Τι με συμβουλευέτε ν' απαντήσω σ' αυτόν το λαό; » τους ρώτησε.

⁷Εκείνοι του απάντησαν: «Αν είσαι καλός μ' αυτόν το λαό και τους ευχαριστήσεις και τους απαντήσεις με λόγια καλοσυνάτα, θα τους έχεις δούλους σου για πάντα».

⁸Αυτός όμως απέρριψε τη συμβουλή των πρεσβυτέρων και πήγε και ζήτησε τη συμβουλή των νεαρών που τον περιστοίχιζαν και με τους οποίους είχε μεγαλώσει μαζί.

⁹«Τι με συμβουλευέτε», τους ρώτησε, «ν' απαντήσω σ' αυτόν το λαό, που μου ζητάνε να τους αλαφρώσω το ζυγό που έχει βάλει πάνω τους ο πατέρας μου; »

¹⁰Οι νεαροί τού απάντησαν: «Άκου τι θα πεις στο λαό που σου παραπονούνται για το βαρύ ζυγό του πατέρα σου και ζητούν να τους τον ελαφρώσεις: “το μικρό μου δάκτυλο είναι πιο χοντρό από το μηρό του πατέρα μου.

¹¹Ο πατέρας μου”, πες τους, “σας φόρτωσε ζυγό βαρύ, αλλά εγώ θα σας τον κάνω ασήκωτο. Ο πατέρας μου σας τιμωρούσε με απλά μαστίγια· εγώ θα σας τιμώ με μαστίγια που θα έχουν σίδηρα στην άκρη”».

¹²Την τρίτη μέρα ήρθαν ο Ιεροβοάμ και όλος ο λαός μπροστά στο βασιλιά Ροβοάμ, όπως τους είχε πει.

¹³Τότε ο βασιλιάς μίλησε στο λαό σκληρά και δεν ακολούθησε τη συμβουλή των πρεσβυτέρων.

¹⁴Τους μίλησε κατά πώς τον συμβούλεψαν οι νεαροί: «Ο πατέρας μου σας φόρτωσε ζυγό βαρύ», τους είπε, «αλλά εγώ θα σας τον κάνω ασήκωτο. Ο

πατέρας μου σας τιμωρούσε με απλά μαστίγια· εγώ θα σας τιμωρώ με μαστίγια που θα έχουν σίδερα στην άκρη».

15 Έτσι, ο βασιλιάς δεν έκανε δεκτά τα αιτήματα του λαού, γιατί αυτό ήταν το θέλημα του Θεού. Έπρεπε ο Κύριος να πραγματοποιήσει την υπόσχεση που είχε δώσει στον Ιεροβοάμ, γιο του Ναβάτ, με τον προφήτη Αχιά, το Σηλωνίτη.

Ο Ισραήλ αποσπάται από τη δυναστεία του Δαβίδ

(Α΄ Βασ 12,16-19)

16 Όταν οι Ισραηλίτες του βορρά είδαν ότι ο βασιλιάς δεν τους άκουσε, του αποκρίθηκαν: «Εμείς δεν έχουμε καμιά σχέση με το Δαβίδ· τίποτα κοινό με το γιο του Ιεσσαί. Στα σπίτια σας, Ισραηλίτες! Φρόντισε τώρα για τους απογόνους σου, Δαβίδ!» Έτσι οι Ισραηλίτες έφυγαν για τα σπίτια τους.

17 Ο Ροβοάμ έγινε βασιλιάς μόνο στους Ισραηλίτες που κατοικούσαν στις πόλεις του Ιούδα.

18 Κι όταν έστειλε στους Ισραηλίτες του βορρά τον Αδωράμ, επόπτη των αναγκαστικών έργων, αυτοί τον έπιασαν και τον σκότωσαν με λιθοβολισμό. Μετά απ' αυτό ο βασιλιάς Ροβοάμ ανέβηκε εσπευσμένα στην άμαξά του κι έφυγε για την Ιερουσαλήμ.

19 Έτσι οι φυλές του βορείου Ισραήλ ανεξαρτητοποιήθηκαν από τη δυναστεία του Δαβίδ, κι αυτό ισχύει μέχρι σήμερα.

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 11

Ο Θεός αποτρέπει τον εμφύλιο πόλεμο

(Α΄ Βασ 12,21-24)

1 Όταν ο Ροβοάμ ήρθε στην Ιερουσαλήμ, συγκέντρωσε απ' όλη τη φυλή Ιούδα και τη φυλή Βενιαμίν εκατόν ογδόντα χιλιάδες επίλεκτους πολεμιστές, για να χτυπήσουν το βασίλειο του βόρειου Ισραήλ και να εγκαταστήσουν αυτόν βασιλιά, που ήταν γιος του Σολομώντα.

2 Ο Κύριος όμως μίλησε στο Σεμαΐα, τον άνθρωπο του Θεού, και του είπε:

3-4 «Πες εκ μέρους μου στο Ροβοάμ, γιο του Σολομώντα και βασιλιά του Ιούδα, καθώς και σ' όλο το λαό των φυλών Ιούδα και Βενιαμίν τα εξής: “μην πάτε να πολεμήσετε τ' αδέρφια σας, τους Ισραηλίτες. Να γυρίσετε καθένας

στο σπίτι του, γιατί εγώ τα αποφάσισα όλα αυτά”». Εκείνοι, όταν άκουσαν την προσταγή του Κυρίου διαλύθηκαν, χωρίς να επιτεθούν στον Ιεροβοάμ.

Ευημερία του Ροβοάμ

⁵Ο Ροβοάμ εγκαταστάθηκε στην Ιερουσαλήμ και οχύρωσε πολλές πόλεις στο νότιο βασίλειο.

⁶Ανοικοδόμησε τις πόλεις Βηθλεέμ, Εθάμ, Τεκώα,

⁷Βαιθ-Σουρ, Σουκκώθ, Αδουλλάμ,

⁸Γαθ, Μαρεσά, Ζιφ,

⁹Αδωραΐμ, Λαχίς, Αζεκά,

¹⁰Σωρεά, Αϊαλών και Χεβρών. Όλες αυτές οι οχυρές πόλεις βρίσκονταν στις περιοχές των φυλών Ιούδα και Βενιαμίν.

¹¹Ο Ροβοάμ έχτισε γύρω τους ισχυρά τείχη και εγκατέστησε σ’ αυτά φρούραρχους· επίσης γέμισε τις αποθήκες τους με τρόφιμα, λάδι και κρασί.

¹²Σε καθεμιά απ’ αυτές τις πόλεις οργάνωσε οπλοστάσιο με ασπίδες και ακόντια· έτσι, χάρη στη στρατηγική θέση τους, είχε υπό την εξουσία του τις φυλές Ιούδα και Βενιαμίν.

Οι ιερείς και οι λευίτες τάσσονται με το Ροβοάμ

¹³Οι ιερείς και οι λευίτες, που κατοικούσαν σ’ όλη την περιοχή του Ισραήλ, δηλαδή στο βόρειο βασίλειο, ήρθαν στο Ροβοάμ.

¹⁴Οι λευίτες εγκατέλειψαν τα βοσκοτόπια τους και τα κτήματά τους και ήρθαν στην περιοχή του Ιούδα και στην Ιερουσαλήμ, γιατί ο Ιεροβοάμ και οι διάδοχοί του δεν επρόκειτο να τους επιτρέψουν να υπηρετούν ως ιερείς τον Κύριο.

¹⁵Πράγματι, ο Ιεροβοάμ διόρισε δικούς του ιερείς για να λατρεύει τους τραγόμορφους και μοσχόμορφους θεούς, που ο ίδιος είχε κατασκευάσει, στους ιερούς τόπους.

¹⁶Μετά από τους λευίτες, όλοι όσοι ήθελαν να λατρεύσουν τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ, ήρθαν απ' όλες τις φυλές του Ισραήλ στην Ιερουσαλήμ, για να θυσιάσουν στον Κύριο, το Θεό των προγόνων τους.

¹⁷Έτσι ενίσχυσαν το βασίλειο του Ιούδα και ισχυροποίησαν το Ροβοάμ, το γιο του Σολομώντα, για τρία χρόνια, δηλαδή όσον καιρό αυτός ακολουθούσε το παράδειγμα του Δαβίδ και του Σολομώντα.

Η οικογένεια του Ροβοάμ

¹⁸Ο Ροβοάμ πήρε γυναίκα του τη Μαχαλάθ, κόρη του Ιεριμώθ, γιου του Δαβίδ· επίσης πήρε την Αβιαΐλ, κόρη του Ελιάβ, γιου του Ιεσσαί.

¹⁹Η Αβιαΐλ του γέννησε γιους, τον Ιεούς, το Σεμαρία και το Ζάαμ.

²⁰Μετά απ' αυτήν ο Ροβοάμ πήρε γυναίκα του τη Μααχά, κόρη του Αβεσσαλώμ, η οποία του γέννησε τον Αβιά, τον Αταΐ, το Ζιζά και τον Σελωμείθ.

²¹Συνολικά ο Ροβοάμ πήρε δέκα οχτώ γυναίκες και εξήντα παλλακίδες και απέκτησε είκοσι οχτώ γιους κι εξήντα κόρες. Περισσότερο όμως απ' όλες τις γυναίκες του και τις παλλακίδες του αγάπησε τη Μααχά.

²²Τον Αβιά, γιο της Μααχά, ο Ροβοάμ τον διόρισε αρχηγό στους αδερφούς του, γιατί είχε σκοπό να τον κάνει βασιλιά.

²³Ο Ροβοάμ φέρθηκε έξυπνα και ανέθεσε σ' όλους τους άλλους γιους του αρμοδιότητες στις περιοχές των φυλών Ιούδα και Βενιαμίν και τους διασκόρπισε σ' όλες τις οχυρωμένες πόλεις. Τους εξασφάλισε άνετη διαβίωση και βρήκε γι' αυτούς πολλές γυναίκες.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 12

Εισβολή του Σισάκ στην Ιουδαία

(Α' Βασ 14,25-28)

¹⁻²Όταν ο Ροβοάμ σταθεροποιήθηκε στο θρόνο κι απέκτησε δύναμη, παρεκτράπηκε από το νόμο του Κυρίου, και μαζί μ' αυτόν απίστησε στον Κύριο όλος ο λαός του Ισραήλ. Γι' αυτό, το πέμπτο έτος της βασιλείας του

Ροβοάμ, ήρθε ο βασιλιάς της Αιγύπτου Σισάκ, κι επιτέθηκε εναντίον της Ιερουσαλήμ

³με χίλιες διακόσιες άμαξες και εξήντα χιλιάδες ιππείς. Ο ίδιος ήταν επικεφαλής ενός αναρίθμητου στρατού που τον αποτελούσαν Λίβυοι, Σουκκίτες και Αιθίοπες.

⁴Αφού κυρίεψε τις οχυρωμένες πόλεις του Ιούδα, έφτασε και στην Ιερουσαλήμ.

⁵Τότε ο προφήτης Σεμαΐας ήρθε στο Ροβοάμ και στους αρχηγούς του Ιούδα, που είχαν συγκεντρωθεί στην Ιερουσαλήμ εξαιτίας του Σισάκ, και τους είπε: «Ο Κύριος λέει: “εσείς μ’ εγκαταλείψατε, γι’ αυτό σας εγκατέλειψα κι εγώ στα χέρια του Σισάκ”».

⁶Οι αρχηγοί του Ιούδα κι ο βασιλιάς ταπεινώθηκαν και είπαν: «Ο Κύριος έχει δίκιο! »

⁷Όταν το είδε αυτό ο Κύριος, είπε στο Σεμαΐα: «Αυτοί ταπεινώθηκαν. Δεν θα τους καταστρέψω, αλλά θα τους χαρίσω κάποια σωτηρία: η οργή μου δεν θα ξεσπάσει εναντίον της Ιερουσαλήμ με το Σισάκ.

⁸Θα γίνουν όμως υποτελείς του, για να δουν τη διαφορά ανάμεσα στη δική μου δουλειά και στη δουλειά των βασιλιάδων της γης».

⁹Ο Σισάκ επιτέθηκε στην Ιερουσαλήμ και πήρε τους θησαυρούς του ναού του Κυρίου και του βασιλικού ανακτόρου. Τα πήρε όλα· πήρε ακόμη και τις χρυσές ασπίδες, που είχε κατασκευάσει ο Σολομών.

¹⁰Ο βασιλιάς Ροβοάμ τις αντικατέστησε με ασπίδες χάλκινες και τις εμπιστεύτηκε στους αρχηγούς των σωματοφυλάκων, που φρουρούσαν την είσοδο του παλατιού του.

¹¹Κάθε φορά που ο βασιλιάς πήγαινε στο ναό του Κυρίου, οι σωματοφύλακες έρχονταν και τις κρατούσαν. Έπειτα τις επέστρεφαν στο οίκημα των σωματοφυλάκων.

¹²Αφού, λοιπόν, ο βασιλιάς ταπεινώθηκε, απομακρύνθηκε απ' αυτόν ο θυμός του Κυρίου και δεν τον κατέστρεψε εντελώς. Έτσι, τα πράγματα στο βασίλειο του Ιούδα πήγαιναν ακόμη καλά.

Θάνατος του Ροβοάμ

(Α΄ Βασ 14,21-24.29-31)

¹³Ο βασιλιάς Ροβοάμ απέκτησε και πάλι την ισχύ του στην Ιερουσαλήμ και συνέχισε να βασιλεύει εκεί. Ήταν σαράντα ενός ετών όταν έγινε βασιλιάς και βασίλευσε δεκαεφτά χρόνια στην Ιερουσαλήμ, την πόλη που ο Κύριος διάλεξε απ' όλες τις φυλές του Ισραήλ για να λατρεύεται το όνομά του εκεί. Η μητέρα του ήταν Αμμωνίτισσα κι ονομαζόταν Νααμά.

¹⁴Έπραξε όμως ο Ροβοάμ το κακό, γιατί δεν θέλησε να μάθει το θέλημα του Κυρίου.

¹⁵Η ιστορία του Ροβοάμ, από την αρχή ως το τέλος της, καθώς και ο γενεαλογικός του κατάλογος, είναι όλα καταχωρισμένα στα χρονικά του προφήτη Σεμαΐα και του Ιδδώ, του Βλέποντος.

¹⁶Ο Ροβοάμ πέθανε και τον έθαψαν μαζί με τους προγόνους του στην Πόλη Δαβίδ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Αβιά.

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 13

Η βασιλεία του Αβιά στον Ιούδα

(Α΄ Βασ 15,1-8)

¹Το δέκατο όγδοο έτος της βασιλείας του Ιεροβοάμ, βασιλιάς στον Ιούδα έγινε ο Αβιά,

²ο οποίος βασίλευσε τρία χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Μααχά και ήταν κόρη του Ουριήλ από τη Γιβεά. Ανάμεσα στον Αβιά και στον Ιεροβοάμ ξέσπασε πόλεμος.

³Ο Αβιά παρατάχθηκε στη μάχη με τετρακόσιες χιλιάδες άντρες, ικανότατους πολεμιστές. Ο Ιεροβοάμ αντιπαρατάχθηκε με οκτακόσιες χιλιάδες άντρες, επίσης ικανούς πολεμιστές.

⁴Ο Αβιά ανέβηκε στο βουνό Σεμαραΐμ, που βρίσκεται στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ, και φώναξε: «Ακούστε με, εσύ Ιεροβοάμ και όλοι οι Ισραηλίτες!

⁵Γνωρίζετε ότι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ έδωσε με διαθήκη αμετάκλητη στο Δαβίδ και στους απογόνους του την εξουσία να βασιλεύουν για πάντα σ' όλο τον Ισραήλ.

⁶Αλλά ο Ιεροβοάμ, γιος του Ναβάτ, και δούλος του Σολομώντα, γιου του Δαβίδ, ξεσηκώθηκε κι επαναστάτησε εναντίον του κυρίου του.

⁷Μαζί του συντάχθηκαν κάτι ανάξιοι και άχρηστοι άνθρωποι, που παρουσιάζονταν ισχυρότεροι από το Ροβοάμ, γιο του Σολομώντα, όταν ο Ροβοάμ ήταν ακόμα νέος και άπειρος και δεν μπορούσε να τους αντισταθεί.

⁸Τώρα εσείς θέλετε ν' αντισταθείτε στη βασιλεία του Κυρίου, που είναι στα χέρια των απογόνων του Δαβίδ. Είστε πάρα πολλοί και μαζί σας έχετε χρυσά μοσχάρια, που ο Ιεροβοάμ σας τα 'φτιαξε για θεούς.

⁹Διώξατε τους ιερείς του Κυρίου, που ήταν απόγονοι του Ααρών, και τους λευίτες, και καθιερώσατε δικούς σας ιερείς, σαν αυτούς των άλλων λαών της γης. Έρχεται ένας και φέρνει έναν ταύρο κι εφτά κριάρια και μπορεί να γίνει ιερέας ανύπαρκτων θεών.

¹⁰Εμείς όμως έχουμε Θεό μας τον Κύριο και δεν τον εγκαταλείψαμε. Οι ιερείς που τον υπηρετούν είναι απόγονοι του Ααρών· και οι λευίτες εξακολουθούν να εκτελούν τις υπηρεσίες τους:

¹¹Προσφέρουν στον Κύριο κάθε πρωί και κάθε βράδυ ολοκαυτώματα και θυμίαμα ευώδες· τοποθετούν στην καθαρή τράπεζα τους άρτους της προθέσεως και τη χρυσή λυχνία με τους λύχνους της, για να καίνε κάθε βράδυ. Εμείς εκτελούμε την εντολή του Κυρίου του Θεού μας· εσείς όμως τον εγκαταλείψατε.

¹²Τώρα, λοιπόν, ο Θεός ο ίδιος είναι μαζί μας αρχηγός! Μαζί μας είναι και οι ιερείς του, για να σαλπίζουν εναντίον σας με σάλπιγγες δυνατές. Μην

πολεμάτε εναντίον του Κυρίου, του Θεού των προγόνων σας, Ισραηλίτες! Δε θα πετύχετε τίποτα».

¹³Στο μεταξύ ο Ιεροβοάμ είχε στείλει ενέδρα για να πάει πίσω από το στρατό του Ιούδα, ενώ ο υπόλοιπος στρατός του Ισραήλ θα τους αντιμετώπιζαν από μπροστά.

¹⁴Όταν οι άντρες του Ιούδα γύρισαν και είδαν ότι τους χτυπούσαν από μπροστά κι από πίσω, φώναξαν δυνατά στον Κύριο· οι ιερείς σάλπισαν με τις σάλπιγγες,

¹⁵και οι στρατιώτες έβγαλαν πολεμική κραυγή. Αμέσως τότε ο Θεός έκανε τον Ιεροβοάμ και όλο το στρατό του Ισραήλ να υποχωρήσουν μπροστά από τον Αβιά και το στρατό του Ιούδα.

¹⁶Οι Ισραηλίτες τράπηκαν σε φυγή όταν φάνηκαν οι άντρες του Ιούδα κι έτσι ο Θεός τους παρέδωσε στην εξουσία τους.

¹⁷Ο Αβιά και ο στρατός του έσφαξαν πολλούς απ' αυτούς. Σκοτώθηκαν από τους στρατιώτες του Ισραήλ πεντακόσιες χιλιάδες άντρες, δυνατοί πολεμιστές.

¹⁸Έτσι οι Ισραηλίτες ταπεινώθηκαν εκείνο τον καιρό και υπερίσχυσε ο λαός του Ιούδα, επειδή στηρίχτηκαν στον Κύριο, το Θεό των προγόνων τους.

¹⁹Ο Αβιά καταδίωξε τον Ιεροβοάμ και πήρε απ' αυτόν μερικές πόλεις: Τη Βαιθήλ, την Ιεσανά και την Εφρών, όλες με τους γύρω συνοικισμούς τους.

²⁰Τον καιρό του Αβιά ο Ιεροβοάμ δεν ξαναβρήκε ποτέ πια την αρχική δύναμή του. Τελικά ο Κύριος τον χτύπησε και πέθανε.

²¹Αντίθετα, ο Αβιά γινόταν όλο και πιο ισχυρός. Πήρε δέκα τέσσερις γυναίκες και απέκτησε είκοσι δύο γιους και δεκαέξι κόρες.

²²Η υπόλοιπη ιστορία του Αβιά είναι γραμμένη στο Μιδράς του προφήτη Ιδδώ. Εκεί είναι καταχωρισμένες οι πράξεις του και τα λόγια του.

²³Ο βασιλιάς Αβιά πέθανε και τον έθαψαν στην Πόλη Δαβίδ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ασά· και την εποχή του Ασά η χώρα του Ιούδα ήταν ήσυχη για δέκα χρόνια.

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 14

Η βασιλεία του Ασά στον Ιούδα

(Α΄ Βασ 15,9-12)

- ¹Ο Ασά έπραξε ό, τι ήταν σωστό και δίκαιο ενώπιον του Κυρίου του Θεού του:
- ²Κατήργησε τα ξένα θυσιαστήρια και τους ιερούς τόπους, γκρέμισε τις ιερές πέτρινες στήλες,
- ³και πρόσταξε το λαό του Ιούδα να κάνουν το θέλημα του Κυρίου, του Θεού των προγόνων τους, και να εφαρμόζουν το νόμο και τις εντολές του.
- ⁴Κι επειδή κατήργησε απ' όλες τις πόλεις του Ιούδα τους ιερούς τόπους και τα θυσιαστήρια, το βασίλειο είχε ειρήνη όσον καιρό ήταν αυτός βασιλιάς.
- ⁵Εκείνη την εποχή κανείς δεν πολεμούσε τον Ασά, γιατί ο ίδιος ο Κύριος του είχε εξασφαλίσει την ειρήνη. Έτσι ο Ασά βρήκε το χρόνο και οχύρωσε πολλές πόλεις στο βασίλειο του Ιούδα.
- ⁶Είπε στο λαό του Ιούδα: Ας κάνουμε επισκευές σ' αυτές τις πόλεις κι ας χτίσουμε γύρω τους τείχη και πύργους με πόρτες και αμπάρες. Τώρα πια εμείς είμαστε κύριοι της χώρας, γιατί κάναμε το θέλημα του Κυρίου του Θεού μας κι εκείνος μας εξασφάλισε ησυχία από παντού». Έτσι έχτιζαν και πρόκοβαν.
- ⁷Ο βασιλιάς Ασά διέθετε στρατό, τριακόσιες χιλιάδες άντρες από τη φυλή Ιούδα οπλισμένους με ασπίδες και δόρατα, και διακόσιες ογδόντα χιλιάδες άντρες από τη φυλή Βενιαμίν, οπλισμένους με ασπίδες και τόξα. Όλοι αυτοί ήταν ικανότατοι πολεμιστές.
- ⁸Εναντίον τους ήρθε ο Ζαρέ ο Αιθίοπας με ένα εκατομμύριο στρατό και τριακόσιες άμαξες, κι έφτασε μέχρι τη Μαρεσά.
- ⁹Τότε ο Ασά βγήκε να τον αντικρούσει και παρατάχθηκε σε μάχη στην κοιλάδα Σεφαθά κοντά στη Μαρεσά.

¹⁰Επικαλέστηκε τον Κύριο το Θεό του και είπε: «Κύριε, εσύ μπορείς να βοηθάς και τους δυνατούς και τους αδυνάτους. Βοήθησέ μας, τώρα, Κύριε Θεέ μας, γιατί εμείς σ' εσένα στηριζόμαστε, και στο όνομά σου ερχόμαστε εναντίον όλου αυτού του πλήθους. Κύριε, εσύ είσαι ο Θεός μας· ας μη φανεί κανένας άνθρωπος ισχυρότερος από σένα».

¹¹Έτσι, όταν ο Ασά με το στρατό του Ιούδα τους επιτεθήκαν, ο Κύριος χτύπησε τους Αιθίοπες και τράπηκαν σε φυγή.

¹²Ο στρατός του Ασά τους καταδίωξε μέχρι τα Γέραρα και σκοτώθηκαν Αιθίοπες τόσο πολλοί, ώστε ήταν αδύνατο πια οι υπόλοιποι ν' ανασυγκροτηθούν. Είχαν συντριφθεί από τον Κύριο και το στρατό του, οι οποίοι πήραν και πάρα πολλά λάφυρα.

¹³Χτύπησαν όλες τις πόλεις γύρω από τα Γέραρα, γιατί ο τρόμος του Κυρίου είχε πέσει βαρύς επάνω τους. Ο στρατός του Ιούδα τις λεηλάτησε όλες, γιατί υπήρχαν πολλά λάφυρα σ' αυτές.

¹⁴Επίσης χτύπησαν τα μαντριά των κοπαδιών και πήραν πολλά πρόβατα και καμήλες. Έπειτα γύρισαν στην Ιερουσαλήμ.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 15

Μεταρρυθμίσεις του Ασά

(Α' Βασ 15,13-15)

¹Το Πνεύμα του Θεού ήρθε στον Αζαρία, γιο του Ωδήδ,

²και βγήκε να συναντήσει τον Ασά. «Άκουσέ με, Ασά», του είπε, «εσύ και όλος ο λαός των φυλών Ιούδα και Βενιαμίν! Ο Κύριος θα είναι μαζί σας, όταν κι εσείς είστε μαζί του. Αν τον αναζητάτε θα τον βρίσκετε· αν όμως τον εγκαταλείψετε θα σας εγκαταλείψει.

³Στο παρελθόν οι Ισραηλίτες έμειναν πολύν καιρό χωρίς τον αληθινό Θεό, χωρίς ιερείς να τους διδάσκουν και χωρίς το νόμο.

⁴Όταν όμως στην απελπισία τους γύρισαν στον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ, και τον αναζήτησαν, τον βρήκαν.

- ⁵Εκείνο τον καιρό δεν υπήρχε ασφάλεια στις μετακινήσεις, γιατί υπήρχαν πολλές αναταραχές ανάμεσα στους κατοίκους όλων των χωρών.
- ⁶Ένα έθνος καταστρεφόταν από κάποιο άλλο και μια πόλη από κάποια άλλη, γιατί ο Θεός τούς ταλάνιζε με κάθε είδους δυστυχία.
- ⁷Εσείς όμως τώρα φανείτε δυνατοί και μην αποθαρρύνεστε, γιατί το έργο σας θ' ανταμειφθεί».
- ⁸Όταν άκουσε ο βασιλιάς Ασά τους προφητικούς αυτούς λόγους του Αζαρία, πήρε θάρρος και εξαφάνισε τα είδωλα από όλη την περιοχή των φυλών Ιούδα και Βενιαμίν κι από τις πόλεις που είχε κυριεύσει στην ορεινή περιοχή της φυλής Εφραΐμ. Έπειτα επισκέυασε το θυσιαστήριο του Κυρίου, που ήταν μπροστά από τον πρόναο.
- ⁹Συγκέντρωσε όλο το λαό των φυλών Ιούδα και Βενιαμίν κι όσους από τους ανθρώπους των φυλών Εφραΐμ, Μανασσή και Συμεών, ζούσαν στη χώρα του. Πολλοί από τους κατοίκους του Ισραήλ είχαν πάει με το μέρος του, όταν είδαν ότι ο Κύριος, ο Θεός του, ήταν μαζί του.
- ¹⁰Όλοι αυτοί συγκεντρώθηκαν στην Ιερουσαλήμ τον τρίτο μήνα του δέκατου πέμπτου έτους της βασιλείας του Ασά.
- ¹¹Την ημέρα εκείνη θυσίασαν στον Κύριο από τα λάφυρα που είχαν φέρει, εφτακόσια βόδια και εφτά χιλιάδες πρόβατα.
- ¹²Συμφώνησαν να λατρεύουν τον Κύριο, το Θεό των προγόνων τους μ' όλη τους την καρδιά και την ψυχή.
- ¹³Οποιοσδήποτε, μικρός ή μεγάλος, άντρας ή γυναίκα, δεν θα λάτρευε τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ, θα θανατωνόταν.
- ¹⁴Ορκίστηκαν κιόλας στον Κύριο με δυνατές φωνές, με κραυγές και σάλπιγγες και με κέρατα κριαριών.
- ¹⁵Όλος ο λαός του Ιούδα χαιρόνταν για τον όρκο τους αυτό, που τον είχαν δώσει μ' όλη τους την καρδιά. Χαίρονταν που αναζήτησαν τον Κύριο μ' όλη

τους την καρδιά και τον είχαν βρει, κι ο Κύριος τους είχε εξασφαλίσει ειρήνη από παντού.

¹⁶Ο βασιλιάς Ασά καθαίρεσε ακόμα και τη Μααχά από το αξίωμα της βασιλομήτορος, γιατί αυτή είχε κατασκευάσει ένα είδωλο της Ασάρτης. Ο Ασά κομμάτιασε το είδωλό της και το έκαψε στο χείμαρρο των Κέδρων.

¹⁷Δεν κατήργησε όμως τους ιερούς τόπους από το βασίλειο του Ισραήλ, μολονότι η καρδιά του ήταν αφοσιωμένη στον Κύριο σε όλη του τη ζωή.

¹⁸Έφερε στο ναό του Κυρίου τα αφιερώματα του πατέρα του και τα δικά του, ασημένια και χρυσά αντικείμενα και διάφορα σκεύη.

¹⁹Δεν έγινε πια πόλεμος μέχρι το τριακοστό πέμπτο έτος της βασιλείας του Ασά.

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 16

Συμμαχία του Ασά με το Βεν-Αδάδ

(Α΄ Βασ 15,17-22)

¹Το τριακοστό έκτο έτος της βασιλείας του Ασά, ο Βασά, βασιλιάς του Ισραήλ, πήγε να πολεμήσει τον Ιούδα και οχύρωσε τη Ραμά, για να εμποδίσει το βασιλιά Ασά και τους κατοίκους του Ιούδα να κυκλοφορούν ελεύθερα από την πλευρά αυτή.

²Τότε ο Ασά έβγαλε το ασήμι και το χρυσάφι από το θησαυροφυλάκιο του ναού του Κυρίου και του βασιλικού ανακτόρου και τα έστειλε στο Βεν-Αδάδ, βασιλιά των Συρίων, που έμενε στη Δαμασκό, μ' αυτό το μήνυμα:

³«Έλα να συνάψουμε συμμαχία εμείς οι δυο, όπως συμμαχία υπήρχε κι ανάμεσα στον πατέρα σου και στον πατέρα μου. Κοίτα το ασήμι και το χρυσάφι που σου έστειλα. Πήγαινε, λοιπόν, να διαλύσεις τη συμμαχία σου με το Βασά, βασιλιά του Ισραήλ, για ν' αποσύρει το στρατό του από την περιοχή μου».

⁴Ο Βεν-Αδάδ δέχτηκε την πρόταση του βασιλιά Ασά κι έστειλε τους στρατηγούς του εναντίον των πόλεων του Ισραήλ. Αυτοί χτύπησαν την Ιιών,

τη Δαν και την Αβέλ-Μάμι και όλες τις πόλεις της φυλής Νεφθαλί όπου αποθήκευαν τις προμήθειες.

⁵Όταν το έμαθε ο Βασά, σταμάτησε να οχυρώνει τη Ραμά.

⁶Τότε ο βασιλιάς Ασά πήρε όλο το λαό του Ιούδα και σήκωσαν τις πέτρες και τα ξύλα, με τα οποία ο Βασά οχύρωνε τη Ραμά και οχύρωσαν μ' αυτά τη Γεβά και τη Μισπά.

Ο προφήτης Ανανί

⁷Τον καιρό εκείνο ήρθε ο Ανανί, ο Βλέπων, στο βασιλιά του Ιούδα Ασά, και του είπε: «Επειδή στηρίχτηκες στο βασιλιά των Συρίων κι όχι στον Κύριο το Θεό σου, γι' αυτό θα φύγει από την εξουσία σου το στράτευμα του βασιλιά του Ισραήλ.

⁸Οι Αιθίοπες και οι Λίβυες δεν ήταν πολυάριθμο στράτευμα με πάρα πολλές άμαξες και ιππείς; Επειδή όμως τότε στηρίχτηκες στον Κύριο, εκείνος τους παρέδωσε στην εξουσία σου.

⁹Τα μάτια του Κυρίου περιτρέχουν όλη τη γη, για να δείξει την παντοδυναμία του σ' εκείνους που η καρδιά τους είναι ειλικρινής απέναντί του. Αλλά σ' αυτήν εδώ την περίπτωση έπραξες απερίσκεπτα· γι' αυτό από 'δω και πέρα θα έχεις πολέμους».

¹⁰Ο Ασά θύμωσε εναντίον του Βλέποντος και τον έκλεισε στη φυλακή, γιατί τον εξόργισαν αυτά που είπε. Επίσης, τον καιρό εκείνο ο Ασά άρχισε να κακομεταχειρίζεται μερικούς από το λαό.

Θάνατος του Ασά

(Α' Βασ 15,23-24)

¹¹Η ιστορία του Ασά, από την αρχή ως το τέλος περιλαμβάνεται στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα και του Ισραήλ.

¹²Το τριακοστό ένατο έτος της βασιλείας του αρρώστησε. Η αρρώστια του ξεκινούσε από τα πόδια και ήταν πολύ βαριά. Δε ζήτησε όμως ο Ασά στην αρρώστια του βοήθεια από τον Κύριο, αλλά από τους γιατρούς.

¹³Πέθανε το τεσσαρακοστό πρώτο έτος της βασιλείας του,

¹⁴και τον έθαψαν σε τάφο που είχε ανοίξει για τον εαυτό του στην Πόλη Δαβίδ. Τον τοποθέτησαν σε φέρετρο γεμάτο από αρώματα και φυτά, και διάφορα είδη αναμειγμένων αρωμάτων και άναψαν προς τιμή του πάρα πολύ μεγάλη επικήδεια φωτιά.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 17

Εδραίωση της βασιλείας του Ιωσαφάτ στον Ιούδα

¹Στο θρόνο τον Ασά τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ιωσαφάτ. Αυτός σταθεροποίησε την εξουσία του στη χώρα του.

²Τοποθέτησε στρατό σ' όλες τις οχυρωμένες πόλεις του Ιούδα κι εγκατέστησε φρουρές στη χώρα του και στις πόλεις του Εφραΐμ, που τις είχε κυριεύσει ο πατέρας του ο Ασά.

³Ο Κύριος ήταν με τον Ιωσαφάτ επειδή ακολούθησε το παράδειγμα των πρώτων χρόνων του πατέρα του και δε λάτρευσε τους θεούς των Χανααναίων.

⁴Λάτρευε το Θεό του πατέρα του και βιάδιζε σύμφωνα με τις εντολές του· δεν μιμήθηκε τα έργα του βόρειου βασιλείου.

⁵Γι' αυτό ο Κύριος σταθεροποίησε το θρόνο του. Όλος ο λαός του Ιούδα πρόσφερε δώρα στον Ιωσαφάτ ο οποίος απέκτησε πλούτο και δόξα πολλή.

⁶Τότε έδειξε περισσότερο ζήλο για τις εντολές του Κυρίου και εξαφάνισε τους ιερούς τόπους και τις ξύλινες λατρευτικές στήλες από το βασίλειο του Ιούδα.

⁷Το τρίτο έτος της βασιλείας του ο Ιωσαφάτ έστειλε τους αξιωματούχους του, Βεν-Χαΐλ, Οβαδία, Ζαχαρία, Ναθαναήλ και Μιχαΐα για να διδάξουν στις πόλεις του Ιούδα.

⁸Μαζί τους έστειλε και τους λευίτες Σεμαΐα, Νεθανία, Ζεβαδία, Ασαήλ, Σεμίραμωθ, Ιωνάθαν, Αδωνία, Τωβία και Τωβ-Αδωνία κι επίσης τους ιερείς Ελισαμά και Ιωράμ.

⁹Αυτοί περιόδευαν όλες τις πόλεις του Ιούδα έχοντας μαζί τους το βιβλίο του νόμου του Κυρίου και δίδασκαν το λαό.

Η δύναμη του Ιωσαφάτ

10 Σ' όλα τα γειτονικά βασίλεια του Ιούδα είχε πέσει ο φόβος του Κυρίου και δεν πολεμούσαν εναντίον του Ιωσαφάτ.

11 Οι Φιλιισταίοι έφερναν στον Ιωσαφάτ διάφορα δώρα και ασήμι για φόρο· ακόμη και Άραβες του έφεραν εφτά χιλιάδες εφτακόσια κριάρια και άλλους τόσους τράγους.

12 Έτσι ο Ιωσαφάτ γινόταν ολοένα και ισχυρότερος. Έχτισε στον Ιούδα φρούρια και πόλεις όπου αποθηκεύονταν μεγάλες ποσότητες προμηθειών.

13 Έκανε πολλά έργα στις πόλεις του βασιλείου του. Στην Ιερουσαλήμ έμεναν οι πιο ανδρείοι πολεμιστές.

14 Αυτοί διαιρούνταν κατά οικογένειες ως εξής: Από τη φυλή Ιούδα χιλίαρχοι ήταν ο Αδνά, αρχηγός τριακοσίων χιλιάδων δυνατών πολεμιστών·

15 ο Ιωχανάν, αρχηγός διακοσίων ογδόντα χιλιάδων αντρών·

16 ο Αμασίας, γιος του Ζιχρί, που ήταν εθελοντής στην υπηρεσία του Κυρίου, αρχηγός διακοσίων χιλιάδων δυνατών πολεμιστών.

17 Από τη φυλή Βενιαμίν ήταν ο Ελιαδά, δυνατός πολεμιστής, αρχηγός σε διακόσιες χιλιάδες τοξότες και ασπιδοφόρους·

18 ο Ιωζαβάν αρχηγός εκατόν ογδόντα χιλιάδων καλά εξοπλισμένων πολεμιστών.

19 Όλοι αυτοί υπηρετούσαν το βασιλιά σε καιρό πολέμου, εκτός από κείνους, που ο βασιλιάς είχε εγκαταστήσει μόνιμες φρουρές στις οχυρωμένες πόλεις σ' όλο το βασίλειο του Ιούδα.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 18

Συμμαχία του Ιωσαφάτ με τον Αχαάβ

(Α' Βασ 22,1-12)

1 Ο Ιωσαφάτ απέκτησε πλούτο και δόξα πολλή και συγγένεψε με το βασιλιά Αχαάβ.

²Μετά από χρόνια πήγε να επισκεφθεί τον Αχαάβ στη Σαμάρεια. Ο Αχαάβ έσφαξε πολλά πρόβατα και βόδια γι' αυτόν και για την ακολουθία του, με σκοπό να τον πείσει να επιτεθεί μαζί του στη Ραμώθ της Γαλαάδ.

³Ρώτησε, λοιπόν, ο Αχαάβ, βασιλιάς του Ισραήλ τον Ιωσαφάτ, βασιλιά του Ιούδα: «Έρχεσαι μαζί μου στη Γαλαάδ, να επιτεθούμε στη Ραμώθ; » Ο Ιωσαφάτ του απάντησε: «Εγώ κι εσύ είμαστε ένα –ο λαός μου κι ο λαός σου! Θα πολεμήσω στο πλευρό σου».

⁴Μετά όμως πρόσθεσε: «Κατ' αρχήν, ζήτα, σε παρακαλώ, σήμερα κιόλας συμβουλή από τον Κύριο».

⁵Τότε ο βασιλιάς του Ισραήλ συγκέντρωσε τους προφήτες, τετρακόσιους άντρες περίπου, και τους είπε: «Να πάω στη Γαλαάδ να πολεμήσω για να πάρω πίσω τη Ραμώθ ή να την εγκαταλείψω; » Εκείνοι απάντησαν: «Πήγαινε, βασιλιά, κι ο Θεός θα σου παραδώσει την πόλη».

⁶Ο Ιωσαφάτ του είπε: «Δεν υπάρχει εδώ κανένας άλλος προφήτης του Κυρίου, για να ρωτήσουμε και μ' αυτόν; »

⁷Ο βασιλιάς του Ισραήλ του απάντησε: «Υπάρχει ακόμα ένας άνθρωπος, που μ' αυτόν μπορούμε να ρωτήσουμε τον Κύριο, αλλά εγώ τον μισώ, γιατί δεν προφητεύει ποτέ καλό για μένα, παρά μόνο κακό. Είναι ο Μιχαΐας, γιος του Ιμλά». Ο Ιωσαφάτ του απάντησε: «Μη μιλάς έτσι, βασιλιά».

⁸Τότε κάλεσε ο βασιλιάς του Ισραήλ έναν ευνούχο και του είπε: «Τρέξε να φέρεις το Μιχαΐα, γιο του Ιμλά».

⁹Ο βασιλιάς του Ισραήλ και ο Ιωσαφάτ, βασιλιάς του Ιούδα ήταν καθισμένοι στην πλατεία κοντά στην πύλη της Σαμάρειας καθένας στο θρόνο του, φορώντας τις βασιλικές στολές τους. Κι όλοι οι προφήτες προφήτευαν μπροστά τους.

¹⁰Ο προφήτης Σεδεκίας, γιος του Κεναανά είχε κατασκευάσει κάτι σιδερένια κέρατα κι έλεγε: «Βασιλιά, άκου τι λέει ο Κύριος: Μ' αυτά θα χτυπήσεις τους Συρίους και θα τους αφανίσεις».

11Τα ίδια έλεγαν κι όλοι οι προφήτες: «Πήγαινε, βασιλιά, στη Γαλαάδ να πολεμήσεις για ν' ανακτήσεις τη Ραμώθ. Θα επιτύχεις! Ο Κύριος θα σου παραδώσει την πόλη».

Η προειδοποίηση του Μιχαΐα

(Α' Βασ 22,13-28)

12Στο μεταξύ, ο απεσταλμένος που είχε πάει να καλέσει τον προφήτη Μιχαΐα, του έλεγε: «Όλοι οι προφήτες, ομόφωνα, προφητεύουν καλούς οιωνούς για το βασιλιά. Κοίταξε, λοιπόν, να είναι και η δική σου προφητεία όπως οι δικές τους. Να προφητέψεις ευνοϊκά».

13Ο Μιχαΐας όμως του απάντησε: «Μα τον αληθινό Θεό, ό, τι μου πει ο Κύριος, αυτό θα αναγγείλω».

14Όταν παρουσιάστηκε στο βασιλιά, εκείνος του είπε: «Μιχαΐα, να πάμε στη Γαλαάδ να πολεμήσουμε για να πάρουμε πίσω τη Ραμώθ ή να την εγκαταλείψουμε; » Ο Μιχαΐας απάντησε: «Να πάτε, βασιλιά, και θα επιτύχετε. Ο Κύριος θα σου παραδώσει την πόλη».

15Αλλά ο βασιλιάς τού είπε: «Πόσες φορές πρέπει να σε ορκίσω να μη λες σ' εμένα παρά μόνο την αλήθεια, στ' όνομα του Κυρίου; »

16Τότε κι ο Μιχαΐας απάντησε: «Είδα όλο τον Ισραήλ σκορπισμένο στα βουνά, σαν πρόβατα χωρίς ποιμένα. Κι είπε ο Κύριος: “αυτοί δεν έχουν πια αρχηγό· ας επιστρέψει καθένας ήσυχα ήσυχα σπίτι του”».

17Ο βασιλιάς του Ισραήλ είπε στον Ιωσαφάτ: «Δε σου είπα ότι αυτός δεν προφητεύει για μένα καλό παρά κακό; »

18Ο Μιχαΐας απάντησε: «Ακούστε, λοιπόν, και το λόγο του Κυρίου: Είδα τον Κύριο να κάθεται στο θρόνο και όλα τα ουράνια όντα να στέκονται δεξιά του κι αριστερά του.

19Είπε, λοιπόν, ο Κύριος: “ποιος θα εξαπατήσει τον Αχαάβ, το βασιλιά του Ισραήλ, και θα τον κάνει να πάει στη Γαλαάδ και να σκοτωθεί στη Ραμώθ; ” Ο ένας έλεγε το ένα κι ο άλλος τ' άλλο.

²⁰Ωσπου βγήκε ένα πνεύμα και στάθηκε μπροστά στον Κύριο και είπε: “εγώ θα τον εξαπατήσω”. Ο Κύριος το ρώτησε: “με ποιον τρόπο; ”

²¹“Θα πάω”, είπε, “και θα κάνω όλους τους προφήτες του βασιλιά να του λένε ψέματα”. Τότε ο Κύριος είπε: “πράγματι, έτσι θα τον ξεγελάσεις. Πήγαινε και κάνε κατά πώς είπες. Θα πετύχεις”.

²²Τώρα, λοιπόν, ο Κύριος έχει αφήσει ένα πνεύμα να εμπνέει με ψέματα όλους αυτούς τους προφήτες σου. Αλλά στην πραγματικότητα ο Κύριος έχει αποφασίσει να σε βρει μεγάλο κακό».

²³Τότε ο προφήτης Σεδεκίας, γιος του Κεναανά, πλησίασε και χτύπησε το Μιχαΐα στο σαγόνι. «Από ποιο δρόμο», του είπε, «πέρασε το Πνεύμα του Κυρίου όταν έφυγε από μένα για να μιλήσει σ’ εσένα; »

²⁴Ο Μιχαΐας απάντησε: «Θα το δεις τη μέρα που θα τρέχεις να κρυφτείς στο πίσω υπνοδωμάτιο του σπιτιού σου».

²⁵Τότε, ο βασιλιάς του Ισραήλ είπε: «Πιάστε το Μιχαΐα, και παραδώστε τον στον Αμών, το φρούραρχο της πόλης, και στον πρίγκηπα Ιωάς.

²⁶Θα τους πείτε ότι ο βασιλιάς διατάζει να τον ρίξουν στη φυλακή και να του δίνουν μόνο λίγο ψωμί και λίγο νερό, ωστόσο γυρίσω πίσω σώος και αβλαβής».

²⁷Κι ο Μιχαΐας απάντησε: «Αν εσύ γυρίσεις πίσω γερός, τότε δεν μίλησε μέσω εμού ο Κύριος». Και πρόσθεσε: «Ακούστε το αυτό όλοι οι λαοί».

Η προφητεία του Μιχαΐα επαληθεύεται

(Α΄ Βασ 22,29-35)

²⁸Έτσι, ο βασιλιάς του Ισραήλ και ο Ιωσαφάτ, βασιλιάς του Ιούδα, πήγαν στη Γαλαάδ για να πολεμήσουν εναντίον της Ραμώθ.

²⁹Ο βασιλιάς του Ισραήλ είπε στον Ιωσαφάτ: «Εγώ θα μεταμφιεστώ και θα μπω στη μάχη. Εσύ, όμως, φόρεσε κανονικά τη στολή σου». Έτσι ο βασιλιάς του Ισραήλ μπήκε στη μάχη μεταμφιεσμένος.

30 Ο βασιλιάς των Συρίων είχε δώσει στους αρχηγούς των αμαξών του ρητή διαταγή να μη χτυπήσουν κανέναν, ούτε απλό στρατιώτη ούτε αξιωματικό, παρά μόνο το βασιλιά του Ισραήλ».

31 Οι αρχηγοί των αμαξών, όταν είδαν τον Ιωσαφάτ, είπαν: «Σίγουρα αυτός είναι ο βασιλιάς του Ισραήλ», και τον περικύκλωσαν για να τον χτυπήσουν. Αλλά ο Ιωσαφάτ φώναξε για βοήθεια στον Κύριο κι ο Θεός τον βοήθησε και τους απομάκρυνε απ' αυτόν.

32 Οι αρχηγοί των αμαξών, όταν είδαν ότι δεν ήταν αυτός ο βασιλιάς του Ισραήλ, σταμάτησαν να τον καταδιώκουν.

33 Αλλά ένας στρατιώτης τέντωσε τυχαία το τόξο του και το βέλος πήγε και χτύπησε τον πραγματικό βασιλιά του Ισραήλ ανάμεσα στις προστατευτικές πλάκες του θώρακα της πανοπλίας του. Τότε ο βασιλιάς είπε στον ηνίοχό του: «Γύρνα τα χαλινάρια και βγάλε με από τη μάχη· πληγώθηκα».

34 Η μάχη όμως ήταν σκληρή εκείνη την ημέρα. Το βασιλιά του Ισραήλ τον στήριζαν να στέκει ορθός στην άμαξα απέναντι από τους Συρίους μέχρι το βράδυ. Κατά τη δύση του ήλιου όμως πέθανε.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 19

Ο προφήτης Ιηού επιπλήττει τον Ιωσαφάτ

1 Ο Ιωσαφάτ, βασιλιάς του Ιούδα επέστρεψε σώος στο παλάτι του στην Ιερουσαλήμ.

2 Ο προφήτης Ιηού, γιος του Ανανί, βγήκε να τον συναντήσει και του είπε: «Γιατί βοηθάς τον ασεβή; Γιατί αγαπάς αυτούς που μισούν τον Κύριο; Γι' αυτό η οργή του Κυρίου θα ξεσπάσει εναντίον σου.

3 Όμως έχεις και μερικά καλά: Εξαφάνισες τις ξύλινες λατρευτικές στήλες από τη χώρα και ακολουθείς μ' όλη σου την καρδιά το θέλημα του Θεού».

Ο Ιωσαφάτ διορίζει δικαστές

4 Ο Ιωσαφάτ κατοικούσε στην Ιερουσαλήμ. Βγήκε όμως πάλι για περιοδεία ανάμεσα στο λαό, από τη Βέερ-Σεβά μέχρι την ορεινή περιοχή της φυλής

Εφραΐμ, για να τους παροτρύνει ν' ακολουθούν τον Κύριο, το Θεό των προγόνων τους.

⁵Σε κάθε οχυρωμένη πόλη του βασιλείου του, σ' όλη τη χώρα, διόρισε δικαστές,

⁶και τους είπε: «Προσέξτε καλά σ' αυτό που θα κάνετε! Δεν θα δικάζετε εξ ονόματος κάποιου ανθρώπου, αλλά εξ ονόματος του Κυρίου, που θα είναι μαζί σας όταν θα βγάζετε μια απόφαση.

⁷Να 'χετε φόβο Θεού και να εκτελείτε με προσοχή τα καθήκοντά σας. Ο Κύριος ο Θεός μας δεν κάνει αδικίες, ούτε προσωποληψίες, ούτε δέχεται δωροδοκίες».

⁸Επίσης και στην Ιερουσαλήμ ο Ιωσαφάτ διόρισε λευίτες, ιερείς και αρχηγούς συγγενειών του λαού του Ισραήλ, για να εκδικάζουν τις διαφορές των κατοίκων της Ιερουσαλήμ, κρίνοντας σύμφωνα με το θέλημα του Κυρίου.

⁹Τους έδωσε ο ίδιος διαταγή: «Θα ενεργείτε με φόβο Κυρίου, με πίστη, και με ευθυκρισία.

¹⁰Όποια διαφορά παρουσιαστεί σ' εσάς από τους συμπατριώτες σας, που κατοικούν στις πόλεις, είτε πρόκειται για φόνο είτε για διαφωνία σχετικά με κάποιον νόμο, με εντολή, με διατάγματα ή προστάγματα, εσείς πρέπει να τους συμβουλευέτε, για να μη γίνονται ένοχοι ενώπιον του Κυρίου και πέσει η οργή του πάνω σας και πάνω σ' αυτούς. Έτσι να ενεργείτε και δεν θα είστε ένοχοι.

¹¹Ο αρχιερέας Αμαρίας θα σας συμβουλευεί σε κάθε θρησκευτική υπόθεση και ο Ζεβαδίας, γιος του Ισμαήλ και αρχηγός της φυλής Ιούδα, θα σας συμβουλευεί σε κάθε πολιτική υπόθεση· οι λευίτες θα είναι γραμματικοί σας. Να ενεργείτε με θάρρος και ο Κύριος θα είναι με τον δίκαιο».

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 20

Νίκη εναντίον των Μωαβιτών και των Αμμωνιτών

¹Μετά απ' αυτά, οι Μωαβίτες και οι Αμμωνίτες και μαζί τους μερικοί από τους Μιναίους ξεκίνησαν να πολεμήσουν εναντίον του Ιωσαφάτ.

²Έφεραν λοιπόν στο βασιλιά το μήνυμα: «Έρχεται εναντίον σου πολυάριθμος στρατός», του είπαν, «πέρα από τη Νεκρά Θάλασσα, από τη χώρα των Εδωμιτών. Τώρα αυτοί βρίσκονται στην Χασεσών-Ταμάρ, δηλαδή στην Εν-Γεδί».

³Ο Ιωσαφάτ φοβήθηκε. Άρχισε να προσεύχεται στον Κύριο και κήρυξε νηστεία σ' όλο το λαό του Ιούδα.

⁴Οι κάτοικοι του Ιούδα ήρθαν απ' όλες τις πόλεις του βασιλείου στην Ιερουσαλήμ, για να συμβουλευτούν τον Κύριο.

⁵Τότε ο Ιωσαφάτ στάθηκε στο μέσο της συγκέντρωσης του λαού του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ, στο ναό του Κυρίου, μπροστά στη νέα αυλή,

⁶κι έκανε αυτήν την προσευχή: «Κύριε, Θεέ των προγόνων μας, εσύ είσαι που βασιλεύεις στους ουρανούς, και κυριαρχείς πάνω σε όλα τα βασίλεια των εθνών! Στα χέρια σου είναι η δύναμη και η εξουσία. Κανένας δεν μπορεί να σου αντισταθεί.

⁷Εσύ, Θεέ μας, έδιωξες τους κατοίκους της χώρας αυτής μπροστά από το λαό σου τον Ισραήλ και την έδωσες για πάντα στους απογόνους του Αβραάμ, του αγαπημένου σου.

⁸Αυτοί εγκαταστάθηκαν στη χώρα κι έχτισαν ένα αγιαστήριο προς τιμήν σου. Και είπαν:

⁹“αν μας βρει κανένα κακό, πόλεμος, θεομηνία, πλημμύρα, θανατικό ή πείνα, θα σταθούμε μπροστά σ' αυτό το ναό, δηλαδή ενώπιόν σου, αφού εσύ λατρεύεις σ' αυτόν, και θα σε επικαλεστούμε μέσα στη θλίψη μας κι εσύ θα μας ακούσεις και θα μας σώσεις”.

¹⁰Τώρα, λοιπόν, δες τους Αμμωνίτες, τους Μωαβίτες και τους Εδωμίτες! Όταν οι Ισραηλίτες βγήκαν από την Αίγυπτο δεν τους άφησες να περάσουν μέσα από τα εδάφη τους, αλλά πέρασαν από μακριά τους και δεν τους κατέστρεψαν.

- 11**Κι αυτοί εδώ τώρα μας ανταμείβουν με το να έρχονται να μας διώξουν από την κληρονομία σου, που μας την έδωσες για ιδιοκτησία μας.
- 12**Θεέ μας, δε θα τους τιμωρήσεις; Εμείς δεν έχουμε δύναμη ν' αντισταθούμε σ' αυτό το μεγάλο πλήθος, που έρχεται εναντίον μας. Δεν ξέρουμε τι να κάνουμε, αλλά τα μάτια μας είναι στραμμένα σ' εσένα».
- 13**Όλοι οι κάτοικοι του Ιούδα στέκονταν ενώπιον του Κυρίου με τις γυναίκες τους και τα παιδιά τους.
- 14**Τότε, εκεί μέσα στη συγκέντρωση, ήρθε το Πνεύμα του Κυρίου στον Ιαχαζιήλ, έναν λευίτη, απόγονο του Ασάφ. (Ήταν γιος του Ζαχαρία γιου του Βεναΐα, γιου του Ιεϊήλ, γιου του Ματθανία).
- 15**Αυτός είπε: «Προσέξτε όλος ο λαός του Ιούδα, εσείς οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ, κι εσύ βασιλιά Ιωσαφάτ! Αυτά λέει σ' εσάς ο Κύριος: “μη φοβάστε, μη δειλιάζετε από το μεγάλο αυτό πλήθος, γιατί η μάχη δεν είναι δική σας, αλλά του Θεού.
- 16**Αύριο θα τους επιτεθείτε. Αυτοί έρχονται από την ανωφέρεια Σις. Θα τους συναντήσετε στην άκρη της κοιλάδας, απέναντι από την έρημο Ιερουήλ.
- 17**Εσείς δεν θα χρειαστεί να πολεμήσετε. Εμφανιστείτε, σταθείτε εκεί και θα δείτε ότι εγώ, ο Κύριος, που είμαι μαζί σας, θα τους νικήσω για λογαριασμό σας. Λαέ του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ, μη φοβάστε, μη δειλιάζετε! Αύριο κινηθείτε εναντίον τους, κι ο Κύριος θα είναι μαζί σας”».
- 18**Επειτα ο Ιωσαφάτ έσκυψε το πρόσωπό του στη γη και όλος ο λαός του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ έπεσαν ενώπιον του Κυρίου και τον προσκύνησαν.
- 19**Οι λευίτες των συγγενειών του Κορέ και του Καάθ σηκώθηκαν και υμνολογούσαν με δυνατή φωνή τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ.
- 20**Την άλλη μέρα σηκώθηκαν πολύ πρωί και βγήκαν στην έρημο Τεκωά. Καθώς έβγαιναν, ο Ιωσαφάτ στάθηκε και είπε: «Ακούστε με, άντρες του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ: Εμπιστευτείτε τον Κύριο το Θεό σας και θα είστε ασφαλείς. Πιστέψτε στους προφήτες του και θα νικήσετε».

21 Έπειτα, αφού συσκέφθηκε με το λαό, τοποθέτησε μπροστά από τους πολεμιστές ψάλτες με ιερή στολή για να υμνολογούν τον Κύριο, με τον ύμνο: «Δοξολογείτε τον Κύριο, γιατί αιώνια διαρκεί η αγάπη του».

22 Όταν άρχισαν αυτόν τον ύμνο της δοξολογίας, ο Κύριος έστησε ενέδρες εναντίον των Αμμωνιτών, των Μωαβιτών και των Εδωμιτών, που είχαν έρθει να πολεμήσουν τον Ιούδα, και χτυπήθηκαν.

23 Οι Αμμωνίτες και οι Μωαβίτες επιτεθήκαν στους Εδωμίτες, με σκοπό να τους εξολοθρεύσουν και να τους καταστρέψουν εντελώς. Όταν όμως τελείωσαν με τους Εδωμίτες, συγκρούστηκαν μεταξύ τους και αλληλοεξοντώνονταν.

24 Όταν οι άντρες του Ιούδα ήρθαν στη σκοπιά της ερήμου και κοίταξαν προς το πλήθος των εχθρών, είδαν ότι όλοι ήταν νεκρά σώματα, πεσμένα στη γη. Δεν είχε γλιτώσει κανείς.

25 Ο Ιωσαφάτ και ο λαός του ήρθαν να λαφυραγωγήσουν το στρατόπεδο των εχθρών και βρήκαν πάμπολλα κτήνη, πλούτη, ρουχισμό και πολύτιμα αντικείμενα, από τα οποία πήραν τόσα πολλά, ώστε δεν μπορούσαν να τα μεταφέρουν. Τρεις μέρες μάζευαν λάφυρα. Τόσα πολλά ήταν.

26 Την τέταρτη μέρα συγκεντρώθηκαν στην κοιλάδα Βεραχά κι εκεί ευλόγησαν τον Κύριο. Γι' αυτό και ονόμασαν τον τόπο εκείνο «Κοιλάδα Βεραχά» (Κοιλάδα Ευλογίας), κι έτσι ονομάζεται μέχρι σήμερα.

27 Μετά όλοι οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ και του Ιούδα, με αρχηγό τον Ιωσαφάτ, ξεκίνησαν για να γυρίσουν στην Ιερουσαλήμ με μεγάλη χαρά. Ο Κύριος τους είχε κάνει να χαρούν, γιατί νικήθηκαν οι εχθροί τους.

28 Ήρθαν στην Ιερουσαλήμ, στο ναό του Κυρίου, με άρπες, με κιθάρες και με σάλπιγγες.

29 Όταν τα άλλα βασίλεια πληροφορήθηκαν ότι ο Κύριος πολέμησε εναντίον των εχθρών του Ισραήλ, κυριεύτηκαν από το φόβο του.

30 Έτσι η βασιλεία του Ιωσαφάτ έμεινε ήσυχη, γιατί ο Θεός τού εξασφάλισε ειρήνη από παντού.

Το τέλος της βασιλείας του Ιωσαφάτ (Α΄ Βασ 22,41-51)

31 Ο Ιωσαφάτ είχε γίνει βασιλιάς του Ιούδα σε ηλικία τριάντα πέντε ετών. Βασίλευσε είκοσι πέντε χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Αζουβά και ήταν κόρη του Σιχλί.

32 Ο Ιωσαφάτ έκανε το σωστό ενώπιον του Κυρίου, ακολουθώντας απαρέγκλητα το παράδειγμα του Ασά, του πατέρα του.

33 Αλλά οι ιεροί τόποι δεν καταργήθηκαν τελείως, γιατί ο λαός δεν είχε αφοσιωθεί ολόψυχα στο Θεό των προγόνων του.

34 Η υπόλοιπη ιστορία του Ιωσαφάτ, από την αρχή ως το τέλος, είναι καταχωρισμένη στα Χρονικά του Ιηού, γιου του Ανανί, έργο που συμπεριλαμβάνεται στο βιβλίο των βασιλιάδων του Ισραήλ.

35 Μετά απ' αυτά τα γεγονότα, ο Ιωσαφάτ, βασιλιάς του Ιούδα συμμάχησε με τον Οχοζία, βασιλιά του Ισραήλ, που η συμπεριφορά του ήταν ασεβής.

36 Ο Ιωσαφάτ συμμάχησε μαζί του για να κατασκευάσουν πλοία, που να πηγαίνουν στη Θαρσείς. Η κατασκευή των πλοίων γινόταν στο λιμάνι της Εσιών-Γάβερ.

37 Αλλά ο προφήτης Ελιέζερ, γιος του Δωδαυά από τη Μαρεσά, προφήτησε εναντίον του Ιωσαφάτ και είπε: «Επειδή συμμάχησες με τον Οχοζία, ο Κύριος θα καταστρέψει τα έργα σου». Έτσι τα πλοία ναυάγησαν και δεν μπόρεσαν να πάνε στη Θαρσείς.

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 21

1 Ο Ιωσαφάτ πέθανε και τον έθαψαν μαζί με τους προγόνους του στην Πόλη Δαβίδ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ιωράμ.

Η βασιλεία του Ιωράμ στον Ιούδα (Β΄ Βασ 8,16-24)

- ²Ο Ιωράμ είχε πολλούς αδερφούς, που ήταν όλοι γιοι του Ιωσαφάτ, βασιλιά του Ιούδα: τον Αζαρία, τον Ιεχιήλ, το Ζαχαρία, τον Αζαρία, το Μιχαήλ και το Σεφατία.
- ³Ο πατέρας τους τους είχε δώσει πολλά δώρα, ασημένια, χρυσά και διάφορα πολύτιμα είδη, καθώς και οχυρωμένες πόλεις στο βασίλειο του Ιούδα. Τη βασιλεία όμως την έδωσε στον Ιωράμ, γιατί αυτός ήταν ο πρωτότοκος.
- ⁴Όταν ο Ιωράμ ανέλαβε τη βασιλεία του πατέρα του και απέκτησε δύναμη, κατέσφαξε όλους τους αδερφούς του και μερικούς ακόμη από τους αξιωματούχους του βασιλείου του.
- ⁵Ο Ιωράμ έγινε βασιλιάς σε ηλικία τριάντα δύο ετών και βασίλευσε οχτώ χρόνια στην Ιερουσαλήμ.
- ⁶Ακολούθησε το κακό παράδειγμα των βασιλιάδων του Ισραήλ. Έπραξε ό, τι δυσареσει τον Κύριο, όπως άλλωστε είχε κάνει η οικογένεια του Αχαάβ, αφού η γυναίκα του ήταν κόρη του Αχαάβ.
- ⁷Ο Κύριος όμως δεν θέλησε να καταστρέψει τη δυναστεία του Δαβίδ, γιατί είχε κάνει διαθήκη με το Δαβίδ και του είχε υποσχεθεί ότι αυτός και οι απόγονοί του θα κατείχαν το θρόνο για πάντα.
- ⁸Στις ημέρες του Ιωράμ αποσκίρτησαν οι Εδωμίτες από την κυριαρχία του βασιλείου του Ιούδα και ανακήρυξαν δικό τους βασιλιά.
- ⁹Τότε κινητοποιήθηκε ο Ιωράμ με τους αξιωματούχους του και όλες τις πολεμικές του άμαξες. Έκανε επίθεση τη νύχτα και χτύπησε τους Εδωμίτες, που είχαν περικυκλώσει αυτόν και τους άρχοντες των αμαξών του.
- ¹⁰Πάντως, οι Εδωμίτες χωρίστηκαν από τον Ιούδα κι εξακολουθούν μέχρι σήμερα να αποτελούν ανεξάρτητο βασίλειο. Την ίδια εποχή αποσκίρτησε και η Λιβνά, επειδή ο Ιωράμ εγκατέλειψε τον Κύριο, το Θεό των προγόνων του.
- ¹¹Ο ίδιος καθιέρωσε τόπους λατρείας των ειδώλων στα βουνά του Ιούδα παρασύροντας έτσι στην απιστία το λαό της Ιερουσαλήμ και του Ιούδα.

12 Τότε ο προφήτης Ηλίας του έστειλε επιστολή που έλεγε: «Αυτά λέει ο Κύριος, ο Θεός του προγόνου σου Δαβίδ: Εσύ δεν ακολούθησες το παράδειγμα του πατέρα σου του Ιωσαφάτ, ούτε του Ασά, βασιλιά του Ιούδα.

13 Αντίθετα ακολούθησες το παράδειγμα των βασιλιάδων του Ισραήλ και παρέσυρες το λαό του Ιούδα και τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ στην ειδωλολατρία, όπως είχαν παρασυρθεί στην ειδωλολατρία οι διάδοχοι του Αχαάβ, κι επιπλέον σκότωσες τους αδερφούς σου, την οικογένεια του πατέρα σου που ήταν καλύτεροί σου.

14 Γι' αυτό κι ο Κύριος θα χτυπήσει με μεγάλη καταστροφή το λαό σου, τους γιους σου, τις γυναίκες σου και όλα τα υπάρχοντά σου.

15 Θα αρρωστήσεις βαριά στα εντόσθιά σου, μέχρις ότου μέρα με τη μέρα αυτά από την αρρώστια πέσουν».

16 Έτσι, ο Κύριος υποκίνησε εναντίον του Ιωράμ την οργή των Φιλισταίων και των Αράβων, που γειτόνευαν με τους Αιθίοπες.

17 Αυτοί ανέβηκαν εναντίον της χώρας του Ιούδα και την κυρίεψαν και αφαίρεσαν όλα τα υπάρχοντα, που βρέθηκαν στο παλάτι του βασιλιά· πήραν τους γιους του και τις γυναίκες του, έτσι που δεν του έμεινε κανένας άλλος γιος εκτός από τον μικρότερο, τον Οχοζία.

18 Μετά απ' όλα αυτά, ο Κύριος τιμώρησε τον Ιωράμ με ανίατη αρρώστια στα εντόσθιά του.

19 Όσο περνούσε ο καιρός χειροτέρευε και μετά από δύο χρόνια ξεχύθηκαν τα εντόσθιά του και πέθανε με πόνους φρικτούς. Ο λαός δεν άναψε επικήδεια φωτιά προς τιμή του, όπως είχε κάνει και για τους προγόνους του.

20 Ο Ιωράμ είχε γίνει βασιλιάς σε ηλικία τριάντα δύο ετών και βασίλευσε στην Ιερουσαλήμ οχτώ χρόνια. Πέθανε χωρίς κανείς να λυπηθεί γι' αυτόν και τον έθαψαν στην Πόλη Δαβίδ, όχι όμως στους βασιλικούς τάφους.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 22

Η βασιλεία του Οχοζία στον Ιούδα

(Β' Βασ 8,25-29· 9,27-29)

¹Οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ έκαναν βασιλιά στη θέση του Ιωράμ τον νεότερο γιο του, τον Οχοζία, γιατί όλους τους μεγαλύτερους τους είχε σκοτώσει ο στρατός των Αράβων που είχε εισβάλει στο στρατόπεδο του Ιούδα. Έτσι έγινε βασιλιάς του Ιούδα ο Οχοζίας

²σε ηλικία είκοσι ετών, και βασίλευσε ένα χρόνο στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Γοθολία και ήταν εγγονή του Αμρί.

³Ο Οχοζίας ακολούθησε κι αυτός το παράδειγμα της οικογένειας Αχαάβ, γιατί η μάνα του του έδινε συμβουλές, που τον οδηγούσαν στην αμαρτία.

⁴Έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, όπως άλλωστε και όλη η οικογένεια του Αχαάβ· μετά το θάνατο του πατέρα του, αυτοί ήταν σύμβουλοι για την καταστροφή του.

⁵Ακόμη, ακολουθώντας τη συμβουλή τους, ο Οχοζίας πήγε μαζί με τον Ιωράμ, γιο του Αχαάβ, βασιλιά του Ισραήλ, να πολεμήσει εναντίον του Αζαήλ, βασιλιά των Συρίων στη Ραμώθ, στη Γαλαάδ. Οι Σύριοι όμως πλήγωσαν τον Ιωράμ στη μάχη,

⁶κι αυτός γύρισε στην Ιζρεέλ για να θεραπευτεί από τα τραύματά του. Τότε ο Οχοζίας, κατέβηκε στην Ιζρεέλ να τον επισκεφτεί, που ήταν άρρωστος.

⁷Αλλά ο Θεός είχε αποφασίσει την καταστροφή του Οχοζία. Έτσι, όταν ήρθε στον Ιωράμ, πήρε μέρος μαζί μ' αυτόν σε μια συμπλοκή εναντίον του Ιηού, απογόνου του Νιμσί, τον οποίο όμως ο Κύριος είχε χρίσει στο μεταξύ βασιλιά, για να εξοντώσει την οικογένεια του Αχαάβ.

⁸Τον καιρό που ο Ιηού εκτελούσε την κρίση του Θεού εναντίον της οικογένειας του Αχαάβ, βρήκε τους άρχοντες του λαού του Ιούδα και τους ανηψιούς του Οχοζία, που ήταν στην υπηρεσία του και τους σκότωσε.

⁹Αναζήτησε και τον Οχοζία και τον συνέλαβαν, ενώ αυτός κρυβόταν στη Σαμάρεια. Τον έφεραν μπροστά στον Ιηού και τον σκότωσαν. Τον έθαψαν, όμως κανονικά. «Εγγονός του Ιωσαφάτ είναι», είπαν, «κι ο Ιωσαφάτ επιδίωκε να υπακούει τον Κύριο μ' όλη του την καρδιά». Οι απόγονοι του Οχοζία δεν είχαν τη δύναμη να κρατήσουν τη βασιλεία.

Η βασίλισσα Γοθολία (Β΄ Βασ 11,1-3)

¹⁰Η Γοθολία, μητέρα του Οχοζία, όταν είδε ότι ο γιος της ήταν νεκρός, διέταξε να εξοντώσουν όλους τους απογόνους της βασιλικής οικογένειας του Ιούδα.

¹¹Αλλά η Ιεωσεβά, κόρη του βασιλιά Ιωράμ, άρπαξε κρυφά τον Ιωάς, γιο του Οχοζία, ανάμεσα από τους γιους του βασιλιά που επρόκειτο να θανατωθούν, και τον έκρυψε με την παραμάννα του σ' ένα υπνοδωμάτιο του ναού. Η Ιεωσεβά, κόρη του Ιωράμ, ήταν γυναίκα του ιερέα Ιεωϊαδά και αδερφή του Οχοζία. Έτσι μπόρεσε κι έκρυψε τον Ιωάς από τη Γοθολία και δεν τον σκότωσε.

¹²Ο Ιωάς κρυβόταν στο ναό του Θεού μαζί με την παραμάννα του και τη θεία του έξι χρόνια, δηλαδή όσο χρόνο η Γοθολία βασίλευε στη χώρα.

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 23

Επανάσταση κατά της Γοθολίας (Β΄ Βασ 11,4-20)

¹Τον έβδομο χρόνο ο ιερέας Ιεωϊαδά είχε αποκτήσει δύναμη. Πήρε, λοιπόν, κατά μέρος τους εκατόνταρχους, Αζαρία γιο του Ιωράμ, Ισμαήλ γιο του Ιωχανάν, Αζαρία γιο του Ωβήδ, Μασσεΐα, γιο του Αδαΐα και Ελισαφάτ, γιο του Ζαχαρία και έκανε μαζί τους συμφωνία.

²Αυτοί περιόδευσαν το βασίλειο του Ιούδα και συγκέντρωσαν απ' όλες τις πόλεις τούς λευίτες και τους αρχηγούς των συγγενειών του Ισραήλ, και ήρθαν στην Ιερουσαλήμ.

³Συγκεντρώθηκαν όλοι στο ναό του Θεού κι έκαναν συμφωνία υποταγής στο βασιλιά. Ο Ιεωϊαδά τους είπε: «Αυτός είναι ο γιος του βασιλιά. Αυτός πρέπει να βασιλέψει, σύμφωνα με την υπόσχεση του Κυρίου για τους απογόνους του Δαβίδ.

⁴Να, λοιπόν, τι θα κάνετε: Όταν οι ιερείς και οι λευίτες θα αναλάβετε υπηρεσία το επόμενο Σάββατο, το ένα τρίτο από σας θα φυλάξει τις πύλες του ναού·

⁵Το άλλο τρίτο θα φυλάξει το παλάτι του βασιλιά και το υπόλοιπο τρίτο την πύλη Ιεσώδ. Όλος ο λαός θα συγκεντρωθεί στις αυλές του ναού του Κυρίου.

⁶Κανείς άλλος όμως δε θα μπει στο ναό του Κυρίου, παρά μόνο οι ιερείς και όσοι από τους λευίτες έχουν υπηρεσία. Αυτοί μπορούν να μπαίνουν γιατί είναι καθιερωμένοι· όλος όμως ο άλλος λαός θα φυλάει την εντολή του Κυρίου και θα μένει απ' έξω.

⁷Οι λευίτες θα περικυκλώσουν τον βασιλιά, καθένας με τα όπλα τους στα χέρια, και θα τον συνοδεύουν όπου κι αν πάει. Οποιοσδήποτε άλλος, όμως, προσπαθήσει να μπει στο ναό, θα θανατώνεται».

⁸Οι λευίτες και όλος ο λαός του Ιούδα έκαναν όπως ακριβώς τους διέταξε ο ιερέας Ιεωϊαδά. Συγκέντρωσε καθένας τους άντρες του, όσους επρόκειτο ν' αρχίσουν υπηρεσία εκείνο το Σάββατο και όσους επρόκειτο να παραδώσουν υπηρεσία το ίδιο Σάββατο –ο Ιεωϊαδά δεν είχε απαλλάξει κανένα τμήμα.

⁹Ο Ιεωϊαδά έδωσε στους εκατόνταρχους τις λόγχες, τις μεγάλες και τις μικρές ασπίδες, που ανήκαν στο βασιλιά Δαβίδ και βρισκόνταν στο ναό του Θεού.

¹⁰Τοποθέτησε όλους τους άντρες, τον καθένα με το όπλο του στο χέρι, σε ημικύκλιο που ξεκινούσε, από τη δεξιά πλευρά του ναού, περνούσε από το θυσιαστήριο και κατέληγε στην αριστερή πλευρά του ναού, για να προστατεύσουν το βασιλιά.

¹¹Τότε ο Ιεωϊαδά και οι γιοι του έφεραν έξω το γιο του βασιλιά, του φόρεσαν το στέμμα, του έδωσαν το έγγραφο της διαθήκης και τον ανακήρυξαν βασιλιά. Τον έχρισαν με λάδι και όλοι φώναζαν: «Ζήτω ο βασιλιάς!»

¹²Όταν άκουσε η Γοθολία το θόρυβο του λαού, που έτρεχε και εξυμνούσε το βασιλιά, ανακατεύτηκε με το πλήθος και ήρθε στο ναό του Κυρίου.

¹³Εκεί είδε το νεαρό βασιλιά να στέκεται πλάι στο στύλο στην είσοδο του ναού. Γύρω του στέκονταν οι αξιωματικοί και οι σαλπικτές, κι όλος ο λαός της χώρας πανηγύριζε και σάλπιζε με σάλπιγγες, ενώ οι ψάλτες με τα

μουσικά όργανα κατεύθυναν τους ύμνους. Τότε η Γοθολία έσκισε τα φορέματά της και φώναξε: «Προδοσία! Προδοσία! »

¹⁴Ο ιερέας Ιεωϊαδά έβγαλε έξω τους εκατόνταρχους, που ήταν αρχηγοί του στρατού, και τους είπε: «Βγάλτε την έξω από τις γραμμές του στρατού, και όποιος την ακολουθήσει να θανατώνεται με ξίφος». Ο ιερέας είχε προστάξει να μη τη σκοτώσουν μέσα στο ναό του Κυρίου.

¹⁵Τη συνέλαβαν, λοιπόν, τη στιγμή που έφτανε στην είσοδο της πύλης των Αλόγων, που οδηγεί στο παλάτι του βασιλιά, και τη θανάτωσαν επί τόπου.

¹⁶Ο Ιεωϊαδά έκανε συμφωνία που δέσμευε το λαό, το βασιλιά και τον εαυτό του ότι θα είναι λαός του Κυρίου.

¹⁷Τότε το πλήθος κατευθύνθηκε στο ναό του Βάαλ και τον γκρέμισαν· κατέστρεψαν τα θυσιαστήριά του και τα είδωλά του και θανάτωσαν τον Μαθάν, ιερέα του Βάαλ, εκεί μπροστά στα θυσιαστήρια.

¹⁸Έπειτα ο Ιεωϊαδά διόρισε φρουρούς στο ναό του Κυρίου υπό την εξουσία των ιερέων-λευιτών. Αυτούς τους είχε διορίσει κατά ομάδες ο Δαβίδ, για να προσφέρουν τα ολοκαυτώματα στο ναό, όπως αναφέρεται στο νόμο του Μωυσή· ο Δαβίδ είχε ορίσει αυτή η υπηρεσία να γίνεται με χαρούμενες ωδές.

¹⁹Επίσης τοποθέτησε θυρωρούς στις πύλες του ναού του Κυρίου, για να μη μπαίνει σ' αυτόν κανένας ακάθαρτος.

²⁰Έπειτα συγκέντρωσε τους εκατόνταρχους, τους πρόκριτους και τους άρχοντες μαζί με όλο το λαό της χώρας και παρέλαβαν το βασιλιά από το ναό του Κυρίου, πέρασαν από την άνω πύλη και ήρθαν στ' ανάκτορα, όπου και ενθρόνισαν τον Ιωάς

²¹με χαρούμενους πανηγυρισμούς. Έτσι ησύχασε η πόλη, αφού η Γοθολία είχε θανατωθεί.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 24

Η βασιλεία του Ιωάς στον Ιούδα

(Β' Βασ 12,1-17)

- ¹Ο Ιωάς έγινε βασιλιάς σε ηλικία επτά ετών και βασίλευσε σαράντα χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Σιβιά και καταγόταν από τη Βέερ-Σεβά.
- ²Ο Ιωάς έκανε το σωστό ενώπιον του Κυρίου όσον καιρό ζούσε ο ιερέας Ιεωϊαδά.
- ³Ο Ιεωϊαδά πήρε δύο γυναίκες και απέκτησε πολλούς γιους και κόρες.
- ⁴Μετά από αρκετόν καιρό ο Ιωάς αποφάσισε ν' ανακαινίσει το ναό του Κυρίου.
- ⁵Συγκέντρωσε τους ιερείς και τους λευίτες και τους είπε: «Πηγαίνετε στις πόλεις του Ιούδα και συγκεντρώστε απ' όλο το λαό χρήματα, για να έχετε να επισκευάζετε το ναό του Θεού σας κάθε χρόνο. Συντομέψτε όμως αυτή την υπόθεση». Οι λευίτες όμως δεν βιάζονταν.
- ⁶Έτσι ο βασιλιάς κάλεσε τον Ιεωϊαδά τον επικεφαλής τους και τον ρώτησε: «Γιατί δεν φρόντισες να φέρουν οι λευίτες από το λαό του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ το φόρο που είχε ορίσει ο Μωυσής, ο δούλος του Κυρίου, στη συγκέντρωση των Ισραηλιτών, για τη σκηνή του Μαρτυρίου;»
- ⁷(Η Γοθολία, η ασεβής αυτή γυναίκα, και οι οπαδοί της είχαν παραμελήσει το ναό του Θεού, κι άρχισε να γκρεμίζεται· κι ακόμη είχαν προσφέρει όλα τα αφιερώματα του ναού του Κυρίου στους θεούς των Χανααναίων).
- ⁸Ο βασιλιάς, λοιπόν, διέταξε και κατασκεύασαν ένα κιβώτιο και το έβαλαν έξω από την είσοδο του ναού του Κυρίου,
- ⁹και παράγγειλαν στο λαό του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ να φέρουν στον Κύριο το φόρο, που είχε ορίσει ο Μωυσής, ο δούλος του Θεού στους Ισραηλίτες, στην έρημο.
- ¹⁰Όλοι οι άρχοντες και ο λαός έφεραν με ευχαρίστηση κι έρριχναν μέσα στο κιβώτιο το φόρο τους, μέχρις ότου αυτό γέμιζε.
- ¹¹Κάθε μέρα το κιβώτιο μεταφερόταν από τους λευίτες στους υπαλλήλους του βασιλιά για έλεγχο. Όταν αυτοί έβλεπαν ότι είχαν μαζευτεί πολλά

χρήματα, ερχόταν ο γραμματέας του βασιλιά και ο επόπτης του αρχιερέα και άδειαζαν το κιβώτιο. Έπειτα οι λευίτες το έπαιρναν και το έβαζαν πάλι στη θέση του. Έτσι μάζεψαν πολλά χρήματα.

¹²Ο βασιλιάς και ο Ιεωϊαδά έδιναν τα χρήματα στους επιστάτες των εργασιών του ναού του Κυρίου, κι εκείνοι προσλάμβαναν χτίστες και ξυλουργούς, σιδηρουργούς και χαλκουργούς, για να επισκευάζουν το ναό.

¹³Οι εργάτες δούλευαν σκληρά και με την πείρα που είχαν τελείωσαν τις επισκευές στο ναό του Θεού και τον επανέφεραν στο αρχικό σχέδιό του, στέρεον όπως πριν.

¹⁴Όταν τελείωσαν, έφεραν τα υπόλοιπα χρήματα στο βασιλιά και στον Ιεωϊαδά και κατασκεύασαν μ' αυτά σκεύη για το ναό του Κυρίου, σκεύη για τη λατρεία και για τις θυσίες των ολοκαυτωμάτων, πιατέλλες και άλλα αντικείμενα χρυσά και ασημένια. Όσο ζούσε ο Ιεωϊαδά πρόσφεραν κανονικά τα ολοκαυτώματα στο ναό του Κυρίου.

¹⁵Γέρασε όμως ο Ιεωϊαδά και πέθανε σε ηλικία εκατόν τριάντα ετών, αφού έζησε πολλά και καλά χρόνια.

¹⁶Τον έθαψαν στην Πόλη Δαβίδ μαζί με τους βασιλιάδες, γιατί είχε κάνει μεγάλο καλό στον Ισραήλ σχετικά με το Θεό και το ναό του.

Ο βασιλιάς Ιωάς εγκαταλείπει το δρόμο του Θεού

(Β΄ Βασ 12,18-22)

¹⁷Αλλά μετά το θάνατο του Ιεωϊαδά οι άρχοντες του Ιούδα ήρθαν και υπέβαλαν τα σέβη τους στο βασιλιά. Εκείνος άκουσε τις εισηγήσεις τους

¹⁸κι έτσι ο λαός του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ σταμάτησαν να λατρεύουν στο ναό τον Κύριο, το Θεό των προγόνων τους, και λάτρεψαν τις ξύλινες ιερές στήλες και τα άλλα είδωλα. Γι' αυτή την ανομία τους ξέσπασε η οργή του Θεού εναντίον τους.

¹⁹Στη συνέχεια ο Θεός τούς έστειλε προφήτες, για να τους επαναφέρουν στον Κύριο. Οι προφήτες διαμαρτυρήθηκαν εναντίον τους, αλλά κανένας δεν τους άκουγε.

20 Τότε το Πνεύμα του Θεού φώτισε το Ζαχαρία, γιο του ιερέα Ιεωϊαδά. Στάθηκε σ' ένα μέρος που να τον βλέπει ο λαός και τους είπε: «Αυτά λέει ο Κύριος, ο Θεός: Γιατί παραβαίνετε τις εντολές του; Μην περιμένετε να προκόψετε! Επειδή εγκαταλείψατε τον Κύριο, σας εγκατέλειψε κι εκείνος».

21 Τότε ο λαός έκαναν συνομωσία εναντίον του και με διαταγή του βασιλιά τον λιθοβόλησαν στην αυλή του ναού του Κυρίου.

22 Έτσι ο Ιωάς, ξέχασε την καλοσύνη που του είχε δείξει ο Ιεωϊαδά, πατέρας του Ζαχαρία, και σκότωσε το γιο του. Ο Ζαχαρίας είπε πεθαίνοντας: «Ο Κύριος ας δει και ας κρίνει».

23 Έτσι, προς το τέλος του χρόνου, ήρθε ο στρατός των Συρίων εναντίον του Ιωάς. Εισέβαλε στον Ιούδα και στην Ιερουσαλήμ και εξόντωσε όλους τους άρχοντες του λαού και όλα τα λάφυρα που πήρε τα έστειλε στο βασιλιά τους στη Δαμασκό.

24 Ο στρατός αυτός των Συρίων δεν ήταν πολυάριθμος, αλλά ο Κύριος παρέδωσε στην εξουσία τους το μεγάλο στρατό του Ιούδα, γιατί ο λαός του Ιούδα είχαν εγκαταλείψει το Θεό των προγόνων τους. Έτσι τιμωρήθηκε ο Ιωάς.

25 Όταν έφυγαν οι εχθροί κι ο βασιλιάς είχε μείνει βαριά τραυματισμένος, οι δούλοι του συνωμότησαν εναντίον του, επειδή είχε εκτελέσει το γιο του ιερέα Ιεωϊαδά, και τον σκότωσαν πάνω στο κρεβάτι του. Έτσι πέθανε ο Ιωάς και τον έθαψαν στην Πόλη Δαβίδ, όχι όμως στους βασιλικούς τάφους.

26 Αυτοί που έκαναν τη συνωμοσία εναντίον του ήταν ο Ζαβιάδ, γιος της Σιμεάθ της Αμμωνίτισας και ο Ιωζαβάδ, γιος της Σιμρίθ, της Μωαβίτισας.

27 Ο κατάλογος των γιων του Ιωάς, οι πολλές προφητείες που απαγγέλθηκαν εναντίον του και η διήγηση για την ανακαίνιση του ναού του Θεού, όλα αυτά είναι καταχωρισμένα στο Υπόμνημα του βιβλίου των Βασιλιάδων. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Αμασίας.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 25

Η βασιλεία του Αμασία

(Β΄ Βασ 14,1-6)

¹Ο Αμασίας έγινε βασιλιάς σε ηλικία είκοσι πέντε ετών και βασίλευσε είκοσι εννέα χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Ιεωαδδάν και καταγόταν από την Ιερουσαλήμ.

²Ο Αμασίας έκανε το σωστό ενώπιον του Κυρίου, όχι όμως με καρδιά ειλικρινή.

³Αμέσως μόλις σταθεροποιήθηκε η βασιλεία του, θανάτωσε τους αξιωματούχους του που είχαν σκοτώσει το βασιλιά Ιωάς, τον πατέρα του.

⁴Δε θανάτωσε όμως και τα παιδιά τους, εφαρμόζοντας αυτό που είναι γραμμένο στο βιβλίο του νόμου του Μωυσή, όπου ο Κύριος διέταξε: «Δεν πρέπει να τιμωρούνται με θάνατο οι γονείς για τις αμαρτίες των παιδιών τους, ούτε τα παιδιά για τις αμαρτίες των γονιών τους. Ο καθένας θα τιμωρείται με θάνατο μόνο για τη δική του αμαρτία».

Ο Αμασίας πολεμάει τους Εδωμίτες

(Β΄ Βασ 14,7)

⁵Ο Αμασίας συγκέντρωσε το λαό του Ιούδα και της φυλής Βενιαμίν και διόρισε σ' αυτούς κατά συγγένειες χιλίαρχους και εκατόνταρχους. Τους στρατολόγησε από είκοσι ετών και πάνω και τους βρήκε τριακόσιες χιλιάδες στρατεύσιμους, ικανούς να χειρίζονται το ακόντιο και την ασπίδα.

⁶Επί πλέον μίσθωσε από το βασίλειο του Ισραήλ, για εκατό τάλαντα ασήμι, εκατό χιλιάδες γενναίους πολεμιστές.

⁷Ήρθε όμως σ' αυτόν ένας άνθρωπος του Θεού και του είπε: «Βασιλιά, ας μην έρθει μαζί σου ο στρατός του βασιλείου του Ισραήλ, γιατί ο Κύριος δεν είναι ούτε με τον Ισραήλ ούτε με κανέναν από τους Εφραϊμίτες.

⁸Αν θέλεις να πας, πήγαινε και κάνε και τις προετοιμασίες σου για τον πόλεμο· ο Θεός όμως θα σε τρέψει σε φυγή μπροστά από τους εχθρούς σου, γιατί μόνον αυτός έχει τη δύναμη να χαρίζει τη νίκη ή να φέρνει την ήττα».

⁹Ο Αμασίας απάντησε στον άνθρωπο του Θεού: «Τι θα κάνουμε όμως με τα εκατό τάλαντα, που τα 'χω δώσει κιάλας στο στρατό του Ισραήλ; » Ο

άνθρωπος του Θεού απάντησε: «Ο Κύριος είναι δυνατός να σου δώσει περισσότερα απ' αυτά».

10 Τότε ο Αμασίας ξεχώρισε το στρατό που είχε έρθει σ' αυτόν από τη φυλή Εφραΐμ και τους έστειλε πίσω στον τόπο τους. Αυτοί θύμωσαν εναντίον του λαού του Ιούδα κι επέστρεψαν στον τόπο τους φοβερά οργισμένοι.

11 Ο Αμασίας όμως πήρε θάρρος και έφτασε επικεφαλής του στρατού του στην κοιλάδα του Άλατος, όπου σκότωσε δέκα χιλιάδες Εδωμίτες.

12 Ο στρατός του Ιούδα συνέλαβε ακόμα δέκα χιλιάδες αιχμαλώτους και τους έφεραν στην άκρη του γκρεμού, απ' όπου και τους γκρέμισαν και τσακίστηκαν όλοι.

13 Οι στρατιώτες του Ισραήλ που ο Αμασίας τους έστειλε πίσω, γιατί δεν τους ήθελε να πολεμήσουν μαζί του, επιτεθήκαν στις πόλεις του Ιούδα, από τη Σαμάρεια μέχρι τη Βαιθ-Χωρών· σκότωσαν τρεις χιλιάδες από τους κατοίκους της και πήραν πολλά λάφυρα.

14 Όταν ο Αμασίας γύρισε από τη σφαγή των Εδωμιτών, έφερε μαζί του και τους θεούς αυτών των ανθρώπων· τους έστησε για θεούς του, τους προσκύνησε και θυσίασε σ' αυτούς.

15 Η ενέργεια όμως αυτή άναψε το θυμό του Κυρίου εναντίον του Αμασία. Και έστειλε σ' αυτόν έναν προφήτη, ο οποίος του είπε: «Γιατί στράφηκες προς τους θεούς του λαού εκείνου, αφού αυτοί δεν μπόρεσαν να γλιτώσουν το λαό τους όταν εσύ τους κατέστρεφες; »

16 Ενώ μιλούσε ο προφήτης, ο βασιλιάς τού είπε: «Σύμβουλο σε κάναμε του βασιλιά; Πάψε γιατί θα πεθάνεις». Τότε ο προφήτης έπαψε, αλλά είπε: «Ξέρω ότι ο Θεός αποφάσισε να σε καταστρέψει, γι' αυτό που έκανες και δεν άκουσες τη συμβουλή μου».

Ο Αμασίας πολεμάει το βασίλειο του Ισραήλ

(Β' Βασ 14,8-20)

17Ο Αμασίας, βασιλιάς του Ιούδα, συμβουλευτήκε τους αυλικούς του κι έστειλε αγγελιοφόρους στο βασιλιά του Ισραήλ Ιωάς, γιο του Ιωάχαζ και εγγονό του Ιηού, και του έλεγε: «Έλα ν' αναμετρηθούμε!»

18Αλλά ο Ιωάς απάντησε στον Αμασία: «Το αγκάθι που ήταν στο Λίβανο παράγγειλε στον κέδρο του Λιβάνου: “δώσε τη θυγατέρα σου γυναίκα στο γιο μου”. Αλλά ένα άγριο ζώο του Λιβάνου πέρασε και καταπάτησε το αγκάθι.

19Εσύ τώρα όλο σκέφτεσαι ότι σύντριψες τους Εδωμίτες κι αυτό σε κάνει να περηφανεύεσαι και να θέλεις ν' αποχτήσεις δόξα. Κάτσε εκεί που είσαι. Γιατί θες να προκαλέσεις συμφορά; Γιατί να σκοτωθείς εσύ και μαζί σου να ταλαιπωρηθεί κι ο λαός του Ιούδα; »

20Αλλά ο Αμασίας δεν άκουγε τίποτα. Κι ήταν αυτό από το Θεό, για να τους κάνει να νικηθούν από τους εχθρούς, επειδή λάτρεψαν τους θεούς των Εδωμιτών.

21Έτσι ο Ιωάς, βασιλιάς του Ισραήλ, πήγε κι αναμετρήθηκε με τον Αμασία, βασιλιά του Ιούδα, στη Βαιθ-Σεμές, πόλη που ανήκει στο βασίλειο του Ιούδα.

22Ο στρατός του Ιούδα νικήθηκε από αυτόν του Ισραήλ και οι στρατιώτες έφυγαν καθένας για το σπίτι του.

23Ο Ιωάς έπιασε αιχμάλωτο τον Αμασία στη Βαιθ-Σεμές και τον έφερε στην Ιερουσαλήμ. Εκεί γκρέμισε το τείχος της πόλης από την πύλη του Εφραΐμ ως την πύλη της Γωνίας, σε μάκρος περίπου τετρακοσίων πηχών.

24Πήρε όλο το χρυσάφι και το ασήμι από το ναό του Θεού, πήρε τα σκεύη που βρέθηκαν εκεί υπό τη φύλαξη του Ωβήδ-Εδώμ, κι επίσης τους θησαυρούς του παλατιού του βασιλιά, καθώς και αιχμαλώτους, και γύρισε στη Σαμάρεια.

25Μετά το θάνατο του Ιωάς, γιο του Ιωάχαζ και βασιλιά του Ισραήλ, ο Αμασίας, γιος του Ιωάς και βασιλιάς του Ιούδα, έζησε δεκαπέντε χρόνια.

²⁶Η υπόλοιπη ιστορία του Αμασία, από την αρχή ως το τέλος είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα και του Ισραήλ.

²⁷Μετά από τότε που ο Αμασίας εγκατέλειψε τον Κύριο, εκδηλώθηκε συνωμοσία εναντίον του στην Ιερουσαλήμ. Αυτός κατέφυγε στη Λαχίς· οι εχθροί του όμως τον καταδίωξαν ως εκεί και τον σκότωσαν.

²⁸Μετέφεραν τη σορό του στην πρωτεύουσα του βασιλείου του πάνω σε άμαξα που την έσερναν πολλά άλογα και τον έθαψαν μαζί με τους προγόνους του.

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 26

Η βασιλεία και η δύναμη του Ουζζία

(Β΄ Βασ 14,21-22· 15,1-3)

¹Ο Ουζζίας, γιος του Αμασία, ήταν τότε δεκαέξι ετών κι ο λαός του Ιούδα έκανε αυτόν βασιλιά στη θέση του πατέρα του.

²Αυτός, μετά το θάνατο του πατέρα του, ανέκτησε υπέρ του Ιούδα την πόλη Ελάθ και την ανοικοδόμησε.

³Ο Ουζζίας έγινε βασιλιάς σε ηλικία δεκαέξι ετών και βασίλευσε πενήντα δύο χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Ιεχαλία και καταγόταν από την Ιερουσαλήμ.

⁴Ο Ουζζίας έπραξε το σωστό ενώπιον του Κυρίου, όπως ακριβώς είχε κάνει κι ο Αμασίας, ο πατέρας του.

⁵Έκανε το θέλημα του Θεού όσο ζούσε ο Ζαχαρίας που τον συμβούλευε να σέβεται το Θεό. Κι όσον καιρό έκανε το θέλημα του Κυρίου, ο Θεός τού χάριζε επιτυχίες.

⁶Ο Ουζζίας έκανε πόλεμο εναντίον των Φιλισταίων. Γκρέμισε τα τείχη της Γαθ, της Ιαυνί και της Ασδώδ κι οχύρωσε πόλεις γύρω από την Ασδώδ και την υπόλοιπη χώρα των Φιλισταίων.

⁷Ο Θεός τον βοήθησε να νικήσει τους Φιλισταίους και τους Άραβες που κατοικούσαν στη Γουρ-Βαάλ, καθώς και τους Μιναίους,

⁸οι οποίοι έγιναν φόρου υποτελείς στον Ουζζία. Η φήμη του έφτασε μέχρι την Αίγυπτο, καθώς γινόταν όλο και πιο δυνατός.

⁹Ο Ουζζίας έχτισε γωνιακούς πύργους στην Ιερουσαλήμ, σε κάθε γωνία του τείχους της, στην πύλη της Γωνίας και στην πύλη της Κοιλιάδας και τους οχύρωσε.

¹⁰Επίσης έχτισε πύργους στις έρημες περιοχές και άνοιξε πολλά πηγάδια, γιατί είχε πολλά κοπάδια στις πεδινές και στις λοφώδεις περιοχές. Επίσης είχε προσλάβει γεωργούς και αμπελουργούς στα βουνά και στις εύφορες περιοχές, γιατί αγαπούσε τη γεωργία.

¹¹Ο Ουζζίας είχε στρατό ετοιμοπόλεμο, που έκανε οργανωμένες επιδρομές. Ήταν χωρισμένος σε τάγματα, όπως τους είχε απογράψει ο γραμματέας Ιειήλ και ο διοικητικός υπάλληλος Μασσεΐας, με την καθοδήγηση του Ανανία, ενός από τους στρατηγούς του βασιλιά.

¹²Όλοι αυτοί οι γενναίοι πολεμιστές, που υπάγονταν στις διαταγές δύο χιλιάδων εξακοσίων αρχηγών οικογενειών,

¹³αποτελούσαν μια στρατιωτική δύναμη τριακοσίων επτά χιλιάδων πεντακοσίων αντρών, δυνατών και θαρραλέων, οι οποίοι υποστήριζαν το βασιλιά εναντίον των εχθρών του.

¹⁴Ο Ουζζίας εφοδίασε όλο το στρατό με ασπίδες, ακόντια, περικεφαλαίες, θώρακες, τόξα και πέτρες για σφενδόνες.

¹⁵Στην Ιερουσαλήμ κατασκεύασε μηχανές επινοημένες από ειδικούς, για να τοποθετούνται πάνω στους πύργους και στις γωνίες, και να ρίχνουν βέλη και πέτρες μεγάλες.

Το σφάλμα του Ουζζία και η ασθένειά του (Β΄ Βασ 15,5-7)

Η φήμη του βασιλιά Ουζζία είχε εξαπλωθεί παντού, γιατί ο Θεός τον βοηθούσε με θαυμαστό τρόπο, κι απέκτησε μεγάλη δύναμη.

¹⁶Όταν όμως έγινε ισχυρός, υπερηφανεύθηκε κι αυτό ήταν η καταστροφή του. Έδειξε ασέβεια στον Κύριο το Θεό του: Μια μέρα μπήκε στο ναό του

Κυρίου, για να προσφέρει ο ίδιος εύοσμο θυμίαμα στο θυσιαστήριο του θυμιάματος.

17Ο αρχιερέας Αζαρίας πήρε από πίσω το βασιλιά μαζί με ογδόντα θαρραλέους ιερείς του Κυρίου,

18οι οποίοι αντιστέκονταν στο βασιλιά και του έλεγαν: «Δεν επιτρέπεται, Ουζζία, να προσφέρεις εσύ θυμίαμα στον Κύριο! Μόνον οι ιερείς επιτρέπεται, οι απόγονοι του Ααρών, που είναι αφιερωμένοι σ' αυτή την υπηρεσία. Βγες έξω από το αγιαστήριο! Ασέβησες στον Κύριο το Θεό και δεν θα έχεις πια την ευλογία του».

19Ο Ουζζίας, κρατώντας στο χέρι του το θυμιατήριο, έτοιμος να θυμιάσει, οργίστηκε εναντίον των ιερέων, κι αμέσως εμφανίστηκε λέπρα στο μέτωπό του εκεί μπροστά τους, μέσα στο ναό του Κυρίου, κοντά στο θυσιαστήριο του θυμιάματος.

20Ο αρχιερέας Αζαρίας και όλοι οι ιερείς, που τον κοίταζαν, είδαν τη λέπρα στο μέτωπό του. Έτρεξαν τότε να τον βγάλουν από το ναό· έτρεξε κι εκείνος, γιατί τον είχε χτυπήσει ο Κύριος.

21Ο βασιλιάς Ουζζίας έμεινε λεπρός ως το θάνατό του. Ήταν αναγκασμένος να κάθεται σε απομόνωση, αποκλεισμένος από το ναό του Κυρίου. Ο γιος του, ο Ιωάθαμ, ήταν επικεφαλής του ανακτόρου και κυβερνούσε το λαό της χώρας.

22Η υπόλοιπη ιστορία του Ουζζία, από την αρχή ως το τέλος, είναι γραμμένη από τον προφήτη Ησαΐα, γιο του Αμώς.

23Έτσι ο Ουζζίας πέθανε αλλά δεν τον έθαψαν με τους προγόνους του στο βασιλικό νεκροταφείο, αλλά σε παραπλήσιο μέρος, επειδή ήταν λεπρός. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ιωθάμ.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 27

Η βασιλεία του Ιωθάμ

(Β' Βασ 15,32-38)

- ¹Ο Ιωθάμ έγινε βασιλιάς σε ηλικία είκοσι πέντε ετών και βασίλευσε δεκαέξι χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Μητέρα του ήταν η Ιερουσα, κόρη του Σαδώκ.
- ²Ο Ιωθάμ έκανε το σωστό ενώπιον του Κυρίου, όπως ακριβώς είχε κάνει ο πατέρας του ο Ουζζίας, χωρίς βέβαια να διαπράξει το σφάλμα να μπει στο ναό του Κυρίου. Ο λαός όμως εξακολουθούσε να είναι διεφθαρμένος.
- ³Αυτός έχτισε την άνω πύλη του ναού του Κυρίου και επεξέτεινε το τείχος της περιοχής Οφήλ.
- ⁴Στα ορεινά του Ιούδα οχύρωσε πόλεις και στα δάση έχτισε φρούρια και πύργους.
- ⁵Πολέμησε το βασιλιά των Αμμωνιτών και τον νίκησε. Τότε οι Αμμωνίτες υποχρεώθηκαν να του πληρώνουν για τρία χρόνια φόρο υποτελείας εκατό τάλαντα ασήμι, δέκα χιλιάδες κορ σιτάρι και δέκα χιλιάδες κόρους κριθάρι κάθε χρόνο.
- ⁶Ο Ιωθάμ απέκτησε μεγάλη δύναμη, γιατί έκανε το σωστό ενώπιον του Κυρίου του Θεού του.
- ⁷Η υπόλοιπη ιστορία του Ιωθάμ είναι καταχωρισμένη στο βιβλίο των βασιλιάδων του Ισραήλ και του Ιούδα. Εκεί αναφέρονται οι πόλεμοι που έκανε, καθώς και τα έργα του.
- ⁸Είχε γίνει βασιλιάς σε ηλικία είκοσι πέντε ετών και βασίλευσε δεκαέξι χρόνια στην Ιερουσαλήμ.
- ⁹Όταν πέθανε, τον έθαψαν στην Πόλη Δαβίδ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Άχαζ.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 28

Η βασιλεία του Άχαζ

(Β' Βασ 16,1-5)

- ¹Ο Άχαζ έγινε βασιλιάς σε ηλικία είκοσι ετών και βασίλευσε δεκαέξι χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Δεν έκανε όμως το σωστό ενώπιον του Κυρίου, όπως είχε κάνει ο Δαβίδ ο πρόγονός του.

²Ακολούθησε το κακό παράδειγμα των βασιλιάδων του Ισραήλ. Κατασκεύασε είδωλα από χυτό μέταλλο για να λατρεύει τους θεούς των Χαναναίων

³και θυμίασε στην κοιλάδα Εννόμ· επίσης πρόσφερε τους γιους του ολοκαύτωμα στα είδωλα σύμφωνα με τα βδελυρά έθιμα των εθνών εκείνων, που ο Κύριος τα είχε διώξει από τη χώρα τους για να κατοικήσουν οι Ισραηλίτες.

⁴Επίσης πρόσφερε θυσίες και θυμιάματα στους ιερούς τόπους πάνω στους λόφους, κάτω από τις σκιές των δέντρων.

⁵Γι' αυτό κι ο Κύριος, ο Θεός του, τον παρέδωσε στην εξουσία των εχθρών του: Τον νίκησε ο βασιλιάς των Συρίων· οι Σύριοι πήραν πολλούς αιχμαλώτους και τους έφεραν στη Δαμασκό. Επίσης τον νίκησε ο βασιλιάς του Ισραήλ Φεκάχ, γιος του Ρεμαλία, ο οποίος με μεγάλη σφαγή

⁶εξόντωσε σε μία μέρα εκατόν είκοσι χιλιάδες άντρες του Ιούδα, που ήταν όλοι γενναίοι πολεμιστές. Αυτό συνέβη επειδή ο λαός του Ιούδα εγκατέλειψαν τον Κύριο το Θεό των προγόνων τους.

⁷Ο Ζιχρί, ένας Εφραϊμίτης ήρωας, σκότωσε το Μασσεΐα, γιο του βασιλιά, τον Αζρικάμ, αρχηγό του παλατιού και τον Ελκανά, δεύτερον μετά το βασιλιά.

⁸Ο στρατός του Ισραήλ συνέλαβε από το λαό του Ιούδα διακόσιες χιλιάδες αιχμαλώτους, γυναίκες και παιδιά· πήραν ακόμη πολλά λάφυρα και τα έφεραν όλα στη Σαμάρεια.

Η απόδοση των αιχμαλώτων

⁹Στη Σαμάρεια ήταν ένας προφήτης του Κυρίου, που ονομαζόταν Ωδήδ. Αυτός συνάντησε το στράτευμα που κατευθυνόταν στην πόλη και τους είπε: «Ο Κύριος, ο Θεός των προγόνων σας, από το θυμό του εναντίον του Ιούδα, τους παρέδωσε όλους αυτούς στην εξουσία σας. Αλλά εσείς τους σφάζατε με μανία τέτοια, που ο απόηχός της έφτασε μέχρι τον ουρανό.

10Και τώρα σκεφτόσαστε να υποτάξετε το λαό του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ για να τους έχετε δούλους σας. Εσείς δεν αμαρτάνετε ενάντια στον Κύριο το Θεό σας;

11Τώρα, λοιπόν, ακούστε με και επιστρέψτε τους αιχμαλώτους που συλλάβατε από τους συμπατριώτες σας, γιατί ο φοβερός θυμός του Κυρίου έρχεται κατά πάνω σας».

12Τότε, μερικοί από τους αρχηγούς των Εφραϊμιτών, ο Αζαρίας γιος του Ιωχανάν, ο Βαραχίας γιος του Μεσιλλεμώθ, ο Εζεκίας γιος του Σαλλούμ και ο Αμασά γιος του Χαλδαΐ, ξεσηκώθηκαν εναντίον αυτών που έρχονταν από την εκστρατεία:

13«Δε θα φέρετε εδώ τους αιχμαλώτους! » τους είπαν. «Αρκετά μεγάλη είναι η αμαρτία μας ενώπιον του Κυρίου και ο θυμός του φοβερός εναντίον του Ισραήλ. Γιατί θέλετε να προσθέσουμε κι άλλες αμαρτίες σ' αυτές που ήδη έχουμε διαπράξει; »

14Έτσι, μπροστά στους άρχοντες και σ' όλη τη συγκέντρωση οι πολεμιστές άφησαν ελεύθερους τους αιχμαλώτους κι επίσης εγκατέλειψαν τα λάφυρα.

15Ορίστηκαν ονομαστικά άντρες, οι οποίοι ανέλαβαν τους αιχμαλώτους και έντυσαν με ρούχα από τα λάφυρα όσους ήταν γυμνοί. Τους έβαλαν υποδήματα, τους έδωσαν να φάνε και να πιουν και τους άλειψαν με λάδι. Όσους ήταν εξαντλημένοι τους ανέβασαν στα γαιδούρια και τους μετέφεραν στους συγγενείς τους στην Ιεριχώ, την πόλη με τις φοινικιές. Έπειτα οι Ισραηλίτες επέστρεψαν στην Σαμάρεια.

Ο Άχαζ ζητάει τη βοήθεια της Ασσυρίας

(Β' Βασ 16,7-20)

16Εκείνο τον καιρό ο βασιλιάς Άχαζ ζήτησε βοήθεια από το βασιλιά της Ασσυρίας,

17γιατί οι Εδωμίτες ήρθαν πάλι και επιτεθήκαν στο λαό του Ιούδα και πήραν αιχμαλώτους.

18Την ίδια εποχή οι Φιλιισταίοι όρμησαν στις πόλεις της πεδινής και νότιας χώρας του Ιούδα και κυρίεψαν τη Βαιθ-Σεμές, την Αϊλών και τη Γεδηρώθ. Επίσης κατέλαβαν τις πόλεις Σοχώ, Τιμνά και Γμιζώ με τα περίχωρά τους και εγκαταστάθηκαν σ' αυτές.

19Ο Κύριος ταπείνωσε το λαό του Ιούδα εξαιτίας του βασιλιά του Ιούδα Άχαζ, ο οποίος τους έκανε ν' αμαρτήσουν, αλλά κι ο ίδιος προσωπικά πρόσβαλε κατάφωρα τον Κύριο.

20Ο Τιγλάθ-Πιλέσερ, βασιλιάς της Ασσυρίας, αντί να βοηθήσει τον Άχαζ, επιτέθηκε εναντίον του και τον έφερε σε απελπιστική θέση.

21Τότε, ο Άχαζ αναγκάστηκε ν' αφαιρέσει μέρος από τους θησαυρούς του ναού του Κυρίου, του βασιλικού ανακτόρου και των αρχόντων του και να τα δώσει στο βασιλιά της Ασσυρίας, ο οποίος όμως τελικά δεν τον βοήθησε.

22Τον καιρό της απελπισίας του ο βασιλιάς Άχαζ ασέβησε ακόμα περισσότερο στον Κύριο:

23Θυσίαζε στους θεούς της Δαμασκού, μολονότι αυτοί τον είχαν νικήσει. «Αυτοί οι θεοί», έλεγε, «των Συρίων βασιλιάδων, βοηθάνε τους λαούς τους. Θα θυσιάσω, λοιπόν, κι εγώ σ' αυτούς, για να με βοηθήσουν». Αυτοί όμως έγιναν η καταστροφή του ίδιου και του λαού του.

24Επιπλέον ο Άχαζ συγκέντρωσε τα ιερά σκεύη του ναού, τα κομμάτιασε και σφράγισε τις πόρτες του ναού του Κυρίου. Στη συνέχεια διέταξε και κατασκεύασαν θυσιαστήρια σε κάθε γωνιά στους δρόμους της Ιερουσαλήμ.

25Σε κάθε πόλη του Ιούδα καθιέρωσε ιερούς τόπους για να θυμιάζει στους ξένους θεούς και εξόργισε έτσι τον Κύριο, το Θεό των προγόνων του.

26Η υπόλοιπη ιστορία του Άχαζ, από την αρχή ως το τέλος, είναι καταχωρισμένη στο βιβλίο των βασιλιάδων του Ιούδα και του Ισραήλ. Εκεί αναφέρονται όλα τα έργα του.

²⁷Όταν πέθανε, τον έθαψαν στην πόλη της Ιερουσαλήμ· δεν τον έφεραν όμως στους τάφους των βασιλιάδων του Ισραήλ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Εζεκίας.

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 29

Ο βασιλιάς Εζεκίας εξαγνίζει το ναό (Β΄ Βασ 18,1-3)

¹Ο Εζεκίας έγινε βασιλιάς σε ηλικία είκοσι πέντε ετών και βασίλευσε είκοσι εννιά χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του ονομαζόταν Αβιά και ήταν κόρη του Ζαχαρία.

²Αυτός έπραξε το σωστό ενώπιον του Κυρίου, όπως ακριβώς είχε κάνει ο Δαβίδ, ο πρόγονός του.

³Τον πρώτο μήνα του πρώτου έτους της βασιλείας του, άνοιξε τις πόρτες του ναού του Κυρίου και τις επισκεύασε.

⁴Έπειτα κάλεσε τους ιερείς και τους λευίτες και τους συγκέντρωσε στην ανατολική αυλή του ναού.

⁵«Ακούστε με, λευίτες!» τους είπε, «εξαγνιστείτε τώρα κι εξαγνίστε και το ναό του Κυρίου, του Θεού των προγόνων σας· πετάξτε μακριά κάθε μιανό αντικείμενο.

⁶Οι πατεράδες μας ασέβησαν και έπραξαν ό,τι δυσαρεστεί τον Κύριο το Θεό μας. Τον εγκατέλειψαν, αδιαφόρησαν για την κατοικία του και του γύρισαν τα νώτα.

⁷Σφράγισαν ακόμη και τις πόρτες του ναού, έσβησαν τους λύχνους και δε θυμιάζαν ούτε πρόσφεραν πια ολοκαυτώματα στο αγιαστήριο του Θεού του λαού Ισραήλ.

⁸Γι' αυτό ξέσπασε η οργή του Κυρίου ενάντια στο λαό του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ, και τους έκανε ώστε όσοι τους βλέπουν να τρομάζουν, να νιώθουν φρίκη και να τους χλευάζουν, όπως κι εσείς το βλέπετε με τα ίδια σας τα μάτια.

⁹Γι' αυτό οι πατεράδες σας σκοτώθηκαν στον πόλεμο και οι γυναίκες μας και τα παιδιά μας σύρθηκαν στην αιχμαλωσία.

¹⁰Τώρα, λοιπόν, θέλω να κάνω διαθήκη με τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ, για να πάψει να είναι οργισμένος μαζί μας.

¹¹Μη δείξετε αδιαφορία, παιδιά μου, γιατί εσάς διάλεξε ο Κύριος να στέκεστε ενώπιόν του, έτοιμοι να τον υπηρετείτε ως λειτουργοί του και να του προσφέρετε θυμίαμα».

¹²Τότε σηκώθηκαν μπροστά οι παρακάτω λευίτες: Από τους απογόνους των Κααθιτών: οι Μαχάθ, γιος του Αμασαΐ και Ιωήλ, γιος του Αζαρία· από τους απογόνους των Μεραριτών: οι Κις, γιος του Αβδί και Αζαρίας, γιος του Ιαλλελεήλ· από τους απογόνους των Γηρσωνιτών: οι Ιωάχ, γιος του Ζιμμά και Εδέν, γιος του Ιωάχ.

¹³Από τους απογόνους του Ελισαφάν: οι Σιμρί και Ιειήλ· από τους απογόνους του Ασάφ: οι Ζαχαρίας και Ματανίας·

¹⁴από τους απογόνους του Αιμάν: οι Ιεχήλ και Σιμεΐ· από τους απογόνους του Ιεδουθούν: οι Σεμαΐας και Ουζζιήλ.

¹⁵Αυτοί συγκέντρωσαν τα μέλη των αντίστοιχων συγγενειών τους και αφού εξαγνίστηκαν όλοι, πήγαν να εξαγνίσουν το ναό του Κυρίου με διαταγή του βασιλιά, σύμφωνα με τους λόγους του Κυρίου.

¹⁶Οι ιερείς μπήκαν στο ναό για να εξαγνίσουν το εσωτερικό του. Αφού έβγαλαν έξω στην αυλή του ναού όλα τα μιαντά αντικείμενα που βρήκαν, τα πήραν οι λευίτες και τα μετέφεραν έξω από την πόλη, στο χείμαρρο των Κέδρων.

¹⁷Την πρώτη μέρα του πρώτου μήνα άρχισαν τον εξαγνισμό του ναού του Κυρίου και την όγδοη μέρα έφτασαν στον πρόναο. Έτσι, ολοκλήρωσαν την κάθαρση σε οχτώ ημέρες· τη δέκατη έκτη του πρώτου μήνα είχαν τελειώσει.

¹⁸Έπειτα οι λευίτες ήρθαν στα ανάκτορα, παρουσιάστηκαν στο βασιλιά Εζεκία και του είπαν: «Εξαγνίσαμε όλο το ναό του Κυρίου, το θυσιαστήριο

του ολοκαυτώματος κι όλα τα σκεύη του, την τράπεζα της προθέσεως και όλα τα σκεύη της.

19 Όλα τα σκεύη που είχε μολύνει ο ασεβής βασιλιάς Άχαζ την εποχή της βασιλείας του, τα αγιάσαμε και είναι έτοιμα. Βρίσκονται τώρα τοποθετημένα μπροστά στο θυσιαστήριο του Κυρίου».

Ο καθαγιασμός του ναού

20 Την άλλη μέρα το πρωί σηκώθηκε ο βασιλιάς Εζεκίας, συγκέντρωσε τους άρχοντες της πόλης και ανέβηκε στο ναό του Κυρίου.

21 Έφεραν να θυσιάσουν επτά βόδια, επτά κριάρια, επτά αρνιά κι επτά τράγους, για να επιτύχουν την εξιλέωση της αμαρτίας στη βασιλική οικογένεια, στο αγιαστήριο και στο λαό του Ιούδα. Ο βασιλιάς διέταξε τους ιερείς, τους απογόνους του Ααρών, να προσφέρουν τις θυσίες στο θυσιαστήριο του Κυρίου.

22 Οι ιερείς έσφαξαν τα βόδια και με το αίμα τους ράντισαν το θυσιαστήριο· μετά έσφαξαν τα κριάρια και τα αρνιά και κάθε φορά ράντιζαν με το αίμα τους το θυσιαστήριο.

23 Τέλος έφεραν μπροστά στο βασιλιά και στη συγκέντρωση τους τράγους για τη θυσία εξιλέωσης· ο βασιλιάς και οι συγκεντρωμένοι έβαλαν τα χέρια τους πάνω σ' αυτούς.

24 Οι ιερείς τούς έσφαξαν και έχυσαν το αίμα τους στο θυσιαστήριο για να επιτύχουν την εξιλέωση της αμαρτίας όλου του λαού. Ο βασιλιάς είχε διατάξει να προσφερθεί το ολοκαύτωμα και η θυσία εξιλέωσης για λογαριασμό όλου του λαού.

25 Έπειτα ο βασιλιάς τοποθέτησε τους λευίτες στο ναό του Κυρίου με κύμβαλα, με άρπες και με κιθάρες, όπως τα είχε καθιερώσει ο Δαβίδ και οι Βλέποντες του βασιλιά Γαδ και Νάθαν, οι οποίοι ως προφήτες του Κυρίου είχαν μεταβιβάσει σχετική εντολή του.

26 Οι λευίτες πήραν θέσεις κρατώντας τα μουσικά όργανα, που είχαν κατασκευαστεί επί Δαβίδ, και οι ιερείς κρατώντας σάλπιγγες.

²⁷Ο Εζεκίας διέταξε να προσφέρουν το ολοκαύτωμα στο θυσιαστήριο· κι όταν άρχισε η προσφορά του ολοκαυτώματος, άρχισαν οι ιερείς και οι λευίτες να ψάλλουν προς τιμήν του Κυρίου με τη συνοδεία των σαλπίγγων και των μουσικών οργάνων του Δαβίδ, βασιλιά των Ισραηλιτών.

²⁸Τότε όλη η σύναξη προσκύνησε, ενώ οι ψάλτες έψαλλαν και οι σαλπικτές σάλπιζαν. Αυτό συνεχίστηκε μέχρις ότου τέλειωσε το ολοκαύτωμα.

²⁹Μετά ο βασιλιάς και όλοι οι παρευρισκόμενοι έσκυψαν και προσκύνησαν.

³⁰Ο βασιλιάς Εζεκίας και οι άρχοντες παρότρυναν τους λευίτες να συνεχίσουν να ψάλλουν στον Κύριο τους ψαλμούς του Δαβίδ και του Ασάφ, του Βλέποντος. Έτσι, αφού έψαλαν με χαρά, έσκυψαν όλοι τα κεφάλια τους και προσκύνησαν το Θεό.

³¹Τότε, ο βασιλιάς πήρε το λόγο και είπε στο λαό: «Τώρα που έχετε εξαγνιστεί ενώπιον του Κυρίου, πλησιάστε να προσφέρετε θυσίες κι ευχαριστήριες προσφορές στο ναό του Κυρίου». Έτσι όλοι οι συγκεντρωμένοι άρχισαν να προσφέρουν θυσίες και ευχαριστήριες προσφορές· κι αν κανένας ήθελε, πρόσφερε και ολοκαυτώματα.

³²Ο αριθμός των ολοκαυτωμάτων που πρόσφερε η σύναξη στον Κύριο ήταν εβδομήντα βόδια, εκατό κριάρια και διακόσια αρνιά.

³³Τα ζώα που προσφέρθηκαν για τις άλλες θυσίες ήταν εξακόσια βόδια και τρεις χιλιάδες πρόβατα.

³⁴Οι ιερείς όμως ήταν λίγοι και δεν προλάβαιναν να γδέρνουν όλα τα ζώα που προορίζονταν για τα ολοκαυτώματα· γι' αυτό οι συγγενείς τους λευίτες τους βοήθησαν μέχρις ότου τελείωσε το έργο και μέχρις ότου εξαγνίστηκαν και άλλοι ιερείς· οι λευίτες ήταν πιο πρόθυμοι να εξαγνιστούν παρά οι ιερείς.

³⁵Ακόμα, εκτός του μεγάλου αριθμού των ολοκαυτωμάτων, προσφέρθηκαν και τα παχειά μέρη των θυσιών κοινωνίας και οι σπονδές για κάθε ολοκαύτωμα. Έτσι ξανάρχισε η λατρεία στο ναό του Κυρίου.

³⁶Ο Εζεκίας κι όλος ο λαός ήταν πανευτυχείς για τα όσα είχε κάνει γι' αυτούς ο Θεός, και γιατί οι μεταρρυθμίσεις αυτές είχαν γίνει χωρίς καθυστέρηση.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 30

Προετοιμασία για τον εορτασμό του Πάσχα

¹⁻⁵Ο βασιλιάς Εζεκίας συζήτησε με τους άρχοντές του και με όλη τη σύναξη της Ιερουσαλήμ, αν θα μπορούσαν να γιορτάσουν το Πάσχα το δεύτερο μήνα του χρόνου. Δεν είχαν μπορέσει να το γιορτάσουν στον κανονικό μήνα, γιατί οι ιερείς δεν είχαν όλοι εξαγνιστεί, ούτε ο λαός είχε συγκεντρωθεί ακόμα στην Ιερουσαλήμ. Το σχέδιο άρεσε στο βασιλιά και σ' όλους τους συγκεντρωμένους, κι έτσι αποφάσισαν να προσκαλέσουν όλο το λαό του Ισραήλ, από Δαν έως Βέερ-Σεβά, να έρθουν στην Ιερουσαλήμ να γιορτάσουν το Πάσχα προς τιμήν του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ, γιατί είχαν πολύν καιρό να γιορτάσουν όλοι μαζί σύμφωνα με τη Γραφή. Ο βασιλιάς, λοιπόν, έστειλε αγγελιοφόρους σε όλες τις περιοχές του Ισραήλ και του Ιούδα κι επίσης έγραψε επιστολές στις φυλές Εφραΐμ και Μανασσή και προσκαλούσε όλο το λαό να έρθουν στο ναό να γιορτάσουν το Πάσχα του Κυρίου.

⁶Οι ταχυδρόμοι πήγαν σε όλες τις περιοχές του Ιούδα και του Ισραήλ με τις επιστολές που τις υπέγραφε ο βασιλιάς και οι άρχοντες, και διακήρυτταν σύμφωνα με διαταγή του βασιλιά: «Ισραηλίτες, εσείς που γλιτώσατε από τους Ασσυρίους, επιστρέψτε τώρα στον Κύριο το Θεό του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, και θα επιστρέψει κι εκείνος σ' εσάς!

⁷Μην κάνετε ό, τι έκαναν οι πατεράδες σας και τ' αδέρφια σας, που ασέβησαν στον Κύριο το Θεό των προγόνων τους. Βλέπετε πώς ο Κύριος σχεδόν τους εξαφάνισε.

⁸Μη γίνεστε πεισματάρηδες σαν τους προγόνους σας, αλλά υποταχθείτε στον Κύριο το Θεό. Ελάτε και λατρέψτε τον στο ναό που αυτός αγίασε για πάντα, για να πάψει να είναι θυμωμένος μαζί σας.

⁹Αν εσείς επιστρέψετε στον Κύριο, τότε εκείνοι που έχουν αιχμαλωτίσει τους συμπατριώτες σας και τα μέλη των οικογενειών σας, θα τους μεταχειριστούν ευνοϊκά και θα τους ξαναστείλουν πίσω σ' αυτήν εδώ τη χώρα. Πράγματι, ο Κύριος ο Θεός σας είναι σπλαχνικός και φιλάνθρωπος και θα πάψει να σας αποστρέφεται, αν επιστρέψετε σ' αυτόν».

¹⁰Οι αγγελιοφόροι πέρασαν από πόλη σε πόλη από τις περιοχές των φυλών Εφραΐμ και Μανασσή μέχρι και τη φυλή Ζαβουλών, αλλά εκείνοι τους περιγελούσαν και τους ειρωνεύονταν.

¹¹Μόνο λίγοι από τις φυλές Ασήρ, Μανασσή και Ζαβουλών ταπεινώθηκαν και ήρθαν στην Ιερουσαλήμ.

¹²Στο βασίλειο του Ιούδα ο Θεός βοηθούσε το λαό ώστε όλοι με μια καρδιά να υπακούουν στο λόγο του, εκτελώντας τις διαταγές του βασιλιά και των αρχόντων.

Ο Εζεκίας γιορτάζει το Πάσχα

¹³Το δεύτερο μήνα συγκεντρώθηκε στην Ιερουσαλήμ πολύς λαός, για να γιορτάσει την εορτή των Αζύμων. Ήταν μια πάρα πολύ μεγάλη συγκέντρωση.

¹⁴Πρώτα απ' όλα σήκωσαν όλα τα θυσιαστήρια που υπήρχαν στην πόλη, μαζί και τα θυσιαστήρια του θυμιάματος και τα έριξαν στο χείμαρρο των Κέδρων.

¹⁵Τη δέκατη τέταρτη μέρα του δεύτερου μήνα έσφαξαν τα αρνιά του Πάσχα. Οι ιερείς και οι λευίτες ντρέπονταν που ήταν ακάθαρτοι· εξαγνίστηκαν, λουπόν, και πρόσφεραν ολοκαυτώματα στο ναό του Κυρίου.

¹⁶Στέκονταν στις θέσεις τους, όπως πρόβλεπε ο κανονισμός, σύμφωνα με το νόμο του Μωϋσή, του ανθρώπου του Θεού. Οι ιερείς ράντιζαν με το αίμα, που το έπαιρναν από τα χέρια των λευιτών.

¹⁷Επειδή στη συγκέντρωση υπήρχαν πολλοί που δεν είχαν εξαγνιστεί, οι λευίτες ανέλαβαν το σφάξιμο των αρνιών όσων δεν ήταν σε θέση να τα προσφέρουν οι ίδιοι στον Κύριο.

18-19 Ένα μεγάλο μέρος του λαού των φυλών Εφραΐμ, Μανασσή, Ισάχαρ και Ζαβουλών δεν είχαν εξαγνιστεί, αλλά έφαγαν το πασχαλινό γεύμα παρά τα γεγραμμένα. Ο Εζεκίας όμως προσευχήθηκε γι' αυτούς μ' αυτά τα λόγια: «Κύριε, Θεέ των προγόνων μας, συγχώρησε με την καλοσύνη σου καθέναν που σε λατρεύει απ' την καρδιά του, έστω κι αν δεν έκανε για τον εαυτό του τον εξαγνισμό που απαιτείται από το ναό».

20 Ο Κύριος άκουσε τον Εζεκία και δεν τιμώρησε το λαό.

21 Οι Ισραηλίτες, που βρέθηκαν στην Ιερουσαλήμ, γιόρτασαν την εορτή των Αζύμων για επτά μέρες με πολλούς πανηγυρισμούς. Οι λευίτες και οι ιερείς υμνούσαν κάθε μέρα τον Κύριο ψάλλοντας σ' αυτόν με δυνατά όργανα.

22 Ο Εζεκίας επαίνεσε όλους τους λευίτες για τη μεγάλη επιμέλεια με την οποία εκτέλεσαν την υπηρεσία τους ενώπιον του Κυρίου. Μετά τις επτά μέρες της γιορτής, όπου όλοι έτρωγαν και πρόσφεραν θυσίες κοινωνίας δοξολογώντας τον Κύριο, το Θεό των προγόνων τους,

23 η συγκέντρωση αποφάσισε να γιορτάσουν άλλες επτά μέρες με πανηγυρισμούς· έτσι κι έκαναν.

24 Ο βασιλιάς του Ιούδα Εζεκίας πρόσφερε στη συγκέντρωση χίλια βόδια κι επτά χιλιάδες πρόβατα· επίσης οι άρχοντες πρόσφεραν στη συγκέντρωση άλλα χίλια βόδια και δέκα χιλιάδες πρόβατα. Και πολλοί ιερείς εξαγνίστηκαν.

25 Όλοι ήταν πανευτυχείς: ο λαός του Ιούδα, οι ιερείς, οι λευίτες και όσοι είχαν έρθει από το βασίλειο του Ισραήλ. Επίσης οι ξένοι που είχαν έρθει ειδικά για τη γιορτή, τόσο από τον Ισραήλ όσο κι από τον Ιούδα.

26 Στην Ιερουσαλήμ έγιναν μεγάλοι πανηγυρισμοί. Από τον καιρό του Σολομώντα, γιου του Δαβίδ και βασιλιά του Ισραήλ, δεν είχε ξαναγίνει τέτοια γιορτή στην πόλη.

27 Μετά απ' αυτά οι ιερείς-λευίτες σηκώθηκαν κι ευλόγησαν το λαό. Ο Θεός τούς άκουσε από το άγιο κατοικητήριό του στους ουρανούς κι απάντησε στην προσευχή τους.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 31

Ο Εζεκίας ορίζει τις υπηρεσίες στο ναό

¹Όταν τέλειωσε η γιορτή, όλοι οι Ισραηλίτες που βρίσκονταν στην Ιερουσαλήμ, βγήκαν στις πόλεις του Ιούδα και κομμάτιασαν όλες τις πέτρινες και τις ξύλινες λατρευτικές στήλες και ισοπέδωσαν τους ιερούς τόπους με τα θυσιαστήριά τους. Τις ίδιες καταστροφές έκαναν και στην υπόλοιπη περιοχή της φυλής Ιούδα κι επίσης στις περιοχές των φυλών Βενιαμίν, Εφραΐμ και Μανασσή. Έπειτα γύρισαν καθένας στο σπίτι του, στην πόλη του.

²Ο Εζεκίας αναδιοργάνωσε τις τάξεις των ιερέων και των λευιτών και τους ανέθεσε υπηρεσίες μέσα κι έξω από το ναό: Τους ιερείς τους διόρισε να προσφέρουν τα ολοκαυτώματα και τις θυσίες κοινωνίας, και στους λευίτες ανέθεσε να τους βοηθούν κι επίσης να δίνουν την ευλογία στον Κύριο με μουσικά όργανα και υμνωδίες.

³Επίσης καθόρισε τη συμμετοχή του βασιλιά από τα υπάρχοντά του στα πρωϊνά και βραδινά ολοκαυτώματα, στα ολοκαυτώματα των Σαββάτων, των νουμηνιών και των επίσημων εορτών, σύμφωνα με τα γραμμένα στο νόμο του Κυρίου.

⁴Έπειτα ο βασιλιάς διέταξε όλους τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ, να συνεισφέρουν το μερίδιο που δικαιούνταν να παίρνουν οι ιερείς και οι λευίτες, ώστε αυτοί να μπορούν να αφιερώνουν όλο το χρόνο τους στην εκτέλεση του νόμου του Κυρίου.

⁵Όταν κοινοποιήθηκε η διαταγή, οι Ισραηλίτες έφεραν από τα πρωτογεννήματά τους μεγάλες ποσότητες σιτάρι, νέο κρασί, λάδι και μέλι. Έτσι, το δέκατο που έφεραν από κάθε προϊόν ήταν άφθονο.

⁶Επίσης οι κάτοικοι των πόλεων του Ιούδα, είτε αυτοί ανήκαν στο βασίλειο του Ιούδα είτε στου Ισραήλ, έφεραν το δέκατο από τα βόδια τους, από τα πρόβατά τους κι από τα αφιερώματα που προορίζονταν για τον Κύριο το Θεό και τα έβαλαν σε σωρούς.

⁷Τον τρίτο μήνα του έτους άρχισαν να σχηματίζουν τους σωρούς και τον έβδομο μήνα τέλειωσαν.

⁸Όταν ο Εζεκίας και οι άρχοντες ήρθαν και είδαν τις μεγάλες αυτές ποσότητες, ευλόγησαν τον Κύριο και το λαό του τον Ισραήλ.

⁹Έπειτα, ο Εζεκίας ρώτησε τους ιερείς και τους λευίτες για τους σωρούς,

¹⁰και ο αρχιερέας Αζαρίας, απόγονος του Σαδώκ, του απάντησε: «Από τότε που ο λαός άρχισε να φέρνει τις προσφορές στο ναό του Κυρίου, φάγαμε και χορτάσαμε και περίσσεψαν πολλά. Η αφθονία αυτή υπάρχει επειδή ο Κύριος ευλόγησε το λαό του».

¹¹Τότε ο Εζεκίας διέταξε να ετοιμάσουν αποθηκευτικούς χώρους στο ναό του Κυρίου. Τους ετοίμασαν

¹²και φύλαξαν μέσα σ' αυτούς τα πρωτογεννήματα, τις δεκάτες και τα αφιερώματα. Επόπτης όλων αυτών διορίστηκε ο λευίτης Κωνανίας, με βοηθό τον αδερφό του το Σιμεΐ.

¹³Οι Ιεχιάλ, Ασαζίας, Νάχαθ, Ασαήλ, Ιεριμώθ, Ιωζαβάδ, Ελιήλ, Ιαμαχίας, Μαχάθ και Βεναΐας ήταν επόπτες του ναού υπό την οδηγία του Κωνανία και του Σιμεΐ του αδερφού του, σύμφωνα με εντολή του βασιλιά Εζεκία και του Αζαρία, αρχιερέα του ναού του Θεού.

¹⁴Ο Κωρή, γιος του λευίτη Ιμνά και θυρωρός της ανατολικής πύλης του ναού, ήταν επόπτης για τις προαιρετικές προσφορές που έφερναν στο Θεό· αυτός ξεχώριζε τις προσφορές που διαμοιράζονταν στους ιερείς από τα αγιότατα τμήματα των προσφορών, που ούτε οι ιερείς επιτρεπόταν να τα φάνε.

¹⁵Επίσης, στις διαταγές του Κωρή ήταν οι Εδέν, Μινιαμίν, Ιησούς, Σεμαΐας, Αμαρίας και Σεχανίας. Αυτοί ήταν εγκατεστημένοι στις πόλεις των ιερέων, υπεύθυνοι να μοιράζουν την τροφή στους συναδέλφους των σύμφωνα με τις τάξεις τους, εξίσου σε μεγάλους και μικρούς.

¹⁶Όλοι οι αρσενικοί, από τριών ετών και πάνω, που είχαν καταγραφεί στους γενεαλογικούς καταλόγους, έπαιρναν μερίδιο, εκτός από τους ιερείς εκείνους,

που η τάξη τους έπρεπε να πάει στην Ιερουσαλήμ για να εκτελέσει τα καθημερινά της καθήκοντα.

¹⁷Η καταγραφή των ιερέων είχε γίνει κατά συγγένειες. Αλλά οι κατάλογοι των λειυτών είχαν καταρτιστεί σύμφωνα με τις τάξεις τους και τα καθήκοντά τους, στα οποία ήταν διορισμένοι από ηλικία είκοσι ετών.

¹⁸Οι ιερείς και οι λευίτες είχαν καταγραφεί μαζί με τις οικογένειές τους, τις γυναίκες τους, τους γιους τους και τις κόρες τους. Οι οικογένειές τους θεωρούνταν καθαρές, όπως και οι άντρες, οι οποίοι ήταν πάντοτε έτοιμοι να εκτελέσουν τις ιερές υποχρεώσεις τους για λογαριασμό της συγκέντρωσης.

¹⁹Όσο για τους ιερείς απογόνους του Ααρών, που ζούσαν στα περίχωρα των πόλεων των ιερέων, είχαν κι αυτοί σε κάθε πόλη ανθρώπους διορισμένους ονομαστικώς για να διανέμουν τα μερίδιά τους σε όλα τα αρσενικά των οικογενειών των ιερέων, καθώς και στους λευίτες, που ήταν καταχωρισμένοι στους καταλόγους των λειυτών.

²⁰Έτσι έκανε ο Εζεκίας σ' όλο το βασίλειο του Ιούδα. Έπραξε ό, τι ήταν καλό και σωστό και ό, τι ευχαριστούσε τον Κύριο το Θεό του.

²¹Κάθε έργο που άρχιζε για να επισκευάσει το ναό του Θεού, ή για να επιβάλει το νόμο και τις εντολές του, το έκανε προσπαθώντας να γνωρίσει το θέλημα του Θεού· ενεργούσε έτσι μ' όλη του την καρδιά, και ο Θεός τού χάριζε την επιτυχία.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 32

Η εισβολή των Ασσυρίων στο βασίλειο του Ιούδα

(Β' Βασ 18,13· Ησ 36,1)

¹Μετά απ' αυτά τα γεγονότα και την τόση πιστότητα του Εζεκία προς το Θεό, ο Σενναχηρίμ, βασιλιάς της Ασσυρίας, εισέβαλε στο βασίλειο του Ιούδα και πολιορκήσε όλες τις οχυρές πόλεις με σκοπό να τις κυριέψει.

²Όταν ο Εζεκίας είδε ότι ο Σενναχηρίμ είχε έρθει με σκοπό να πολεμήσει εναντίον της Ιερουσαλήμ,

³πρότεινε στους άρχοντές του και στους αξιωματικούς του στρατού του να φράξει τα νερά των πηγών που βρίσκονταν έξω από την πόλη· εκείνοι υιοθέτησαν την πρότασή του.

⁴«Πράγματι», είπαν· «γιατί να έρχονται οι βασιλιάδες της Ασσυρίας και να βρίσκουν άφθονο νερό; » Συγκεντρώθηκε λοιπόν πολύς λαός και έφραζε όλες τις πηγές και τον ποταμό, που περνάει μέσα από τη χώρα.

⁵Τότε ο βασιλιάς ενθαρρύνθηκε κι επισκέυασε τα κατεστραμμένα τμήματα του τείχους της πόλης, έχτισε πύργους πάνω σ' αυτό κι έχτισε κι άλλο ένα τείχος, εξωτερικό. Επισκέυασε τη Μιλλώ στην Πόλη Δαβίδ, και κατασκεύασε όπλα και ασπίδες πολλές.

⁶Τέλος, διόρισε αξιωματικούς του στρατού να είναι αρχηγοί του λαού της πόλης. Μετά συγκέντρωσε όλους αυτούς κοντά του στην πλατεία της πύλης της πόλης και τους εμπύχωσε.

⁷«Φανείτε θαρραλέοι και δυνατοί», τους είπε. «Μη φοβάστε τίποτα και μη δειλιάζετε μπροστά στο βασιλιά της Ασσυρίας και στο πλήθος που είναι μαζί του! Εμείς έχουμε κάτι περισσότερο από κείνον.

⁸Αυτός έχει ανθρώπινη δύναμη, αλλά εμείς έχουμε τον Κύριο το Θεό μας, που μας βοηθάει και πολεμάει για μας». Έτσι ο λαός πήρε θάρρος από τα λόγια του βασιλιά Εζεκία.

Ο Σενναχηρίμ ζητάει την παράδοση της Ιερουσαλήμ

(Β΄ Βασ 18,17-37· Ησ 36,2-22)

⁹Μετά απ' αυτά, ο βασιλιάς της Ασσυρίας Σενναχηρίμ, ενώ πολιορκούσε τη Λαχίς με όλη του τη στρατιωτική δύναμη, έστειλε ανθρώπους του στην Ιερουσαλήμ, στο βασιλιά Εζεκία και στο λαό του Ιούδα, που ήταν συγκεντρωμένος εκεί, μ' αυτό το μήνυμα:

¹⁰«Αυτά λέει ο Σενναχηρίμ, βασιλιάς της Ασσυρίας: Πού στηρίζεστε και μένετε στην Ιερουσαλήμ, η οποία πολιορκείται;

11Ο Εζεκίας σάς λέει ότι ο Κύριος ο Θεός σας θα σας γλιτώσει από την εξουσία μου. Σας εξαπατάει, όμως, και θα σας αφήσει να πεθάνετε από την πείνα και τη δίψα.

12Μήπως ο ίδιος ο Εζεκίας δεν κατήγγησε τους ιερούς τόπους και τα θυσιαστήρια του Κυρίου και διέταξε το λαό του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ να εκτελούν τα της λατρείας τους μπροστά σε ένα μόνο θυσιαστήριο και να θυμιάζουν πάνω σ' αυτό;

13Ξέρετε τι έκανα εγώ και οι πρόγονοί μου σ' όλους τους λαούς των άλλων χωρών; Μπόρεσαν οι θεοί εκείνοι να γλιτώσουν τις χώρες τους από την εξουσία μου;

14Ποιος από τους θεούς των εθνών εκείνων, που οι πρόγονοί μου κατέστρεψαν, μπόρεσε να γλιτώσει το λαό του από την εξουσία μου, για να μπορέσει να σας γλιτώσει κι ο δικός σας Θεός;

15Τώρα, λοιπόν, μη σας κοροϊδεύει ο Εζεκίας και μην τον αφήνετε να σας εξαπατάει μ' αυτόν τον τρόπο! Μην τον πιστεύετε! Κανένας θεός οποιουδήποτε έθνους ή βασιλείου δεν μπόρεσε να γλιτώσει το λαό του από την εξουσία τη δική μου και των προγόνων μου. Πολύ λιγότερο ο Θεός σας θα μπορέσει να σας γλιτώσει από μένα».

16Μίλησαν ακόμα οι άνθρωποί του εναντίον Κυρίου του Θεού και εναντίον του δούλου του, του Εζεκία.

Ο Σενναχηρίμ βλασφημεί το Θεό και τιμωρείται

(Β' Βασ 19,9-19.35-37· Ησ 37,9-20.36-38)

17Ο Σενναχηρίμ έγραψε ακόμη επιστολές για να προσβάλει τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ και να τον εξυβρίσει. «Όπως οι θεοί των εθνών των άλλων χωρών», έγραφε, «δεν μπόρεσαν να γλιτώσουν το λαό τους από την κυριαρχία μου, έτσι και ο Θεός του Εζεκία δεν θα γλιτώσει το λαό του».

18Μετά οι αξιωματούχοι του Σενναχηρίμ φώναξαν δυνατά στα εβραϊκά προς το λαό της Ιερουσαλήμ, που ήταν πάνω στο τείχος, για να τους κάνουν να χάσουν το ηθικό τους κι έτσι να μπορέσουν να κυριέψουν την πόλη.

¹⁹Μίλησαν για το Θεό της Ιερουσαλήμ με τον ίδιο τρόπο που μιλούσαν για τους θεούς των άλλων λαών της γης, θεούς που είναι ανθρώπινα κατασκευάσματα.

²⁰Τότε ο βασιλιάς Εζεκίας και ο προφήτης Ησαΐας, γιος του Αμώς, προσευχήθηκαν στο Θεό για βοήθεια.

²¹Ο Κύριος έστειλε έναν άγγελο, ο οποίος εξόντωσε όλους τους γενναίους πολεμιστές και όλους τους αξιωματικούς του στρατού στο στρατόπεδο του βασιλιά της Ασσυρίας. Ο Σενναχηρίμ γύρισε στη χώρα του καταντροπιασμένος· κι όταν μια μέρα μπήκε στο ναό του θεού του, τα ίδια του τα παιδιά τον θανάτωσαν εκεί με ξίφος.

²²Έτσι γλίτωσε ο Κύριος τον Εζεκία και τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ από το Σενναχηρίμ, βασιλιά της Ασσυρίας κι από όλους τους άλλους εχθρούς, και τους εξασφάλισε ειρήνη από παντού.

²³Πολλοί έφεραν προσφορές στον Κύριο, στην Ιερουσαλήμ, και πολύτιμα δώρα στον Εζεκία, βασιλιά του Ιούδα, ο οποίος από τότε ανέβηκε στην εκτίμηση όλων των λαών.

Το τέλος της βασιλείας του Εζεκία

(Β΄ Βασ 20,1-21· Ησ 38,1-8· 39,1-8)

²⁴Εκείνο τον καιρό ο Εζεκίας αρρώστησε βαριά, να πεθάνει. Προσευχήθηκε, λοιπόν, στον Κύριο κι εκείνος τον άκουσε και του έδωσε σημείο βεβαιωτικό της θεραπείας του.

²⁵Αλλά ο Εζεκίας δεν ανταποκρίθηκε στην ευεργεσία που του έγινε· αντίθετα, υπερηφανεύτηκε και γι' αυτό η οργή του Κυρίου έπεσε πάνω του και πάνω στο λαό του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ.

²⁶Αυτό όμως δεν συνέβη όσο ζούσε ο Εζεκίας, γιατί ο ίδιος και ο λαός της Ιερουσαλήμ αναγνώρισαν το λάθος τους και ταπεινώθηκαν.

²⁷Ο Εζεκίας απέκτησε πάρα πολύ πλούτο και δόξα. Έχτισε θησαυροφυλάκια στα οποία συγκέντρωσε το ασήμι του, χρυσάφι, πολύτιμα πετράδια, αρώματα, ασπίδες και κάθε είδος πολύτιμα πράγματα.

²⁸Έκανε ακόμη αποθήκες για τα εισοδήματά του: σιτάρι, κρασί και λάδι, κι επίσης στάβλους για όλα τα είδη ζώων και μάντρες για τα κοπάδια.

²⁹Έχτισε πόλεις κι απέκτησε πολλά κοπάδια προβάτων και βοδιών, γιατί ο Θεός τού είχε δώσει πάρα πολλά αγαθά.

³⁰Επίσης ο Εζεκίας έφραξε την πηγή Γιχών και κατεύθυνε το νερό της με υπόγεια σήραγγα προς τα δυτικά μέσα στην Πόλη Δαβίδ. Ο Εζεκίας σ' όλα του τα έργα είχε επιτυχίες.

³¹Όταν όμως τον επισκέφθηκαν αντιπρόσωποι των αρχόντων της Βαβυλώνας, που στάλθηκαν σ' αυτόν για να μάθουν για το θαύμα που είχε γίνει στη χώρα, ο Θεός τον εγκατέλειψε, για να τον δοκιμάσει, ώστε να γνωρίσει καλά το χαρακτήρα του.

³²Η υπόλοιπη ιστορία του Εζεκία είναι καταχωρισμένη στη συλλογή που επιγράφεται «Όραμα του προφήτη Ησαΐα, γιου του Αμώς», και στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ιούδα και του Ισραήλ. Εκεί αναφέρεται πώς έδειξε πιστότητα στο Θεό.

³³Όταν πέθανε, τον έθαψαν στο ύψωμα των τάφων των απογόνων του Δαβίδ. Όλος ο λαός του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ τον τίμησαν στο θάνατό του. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Μανασσής.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 33

Η βασιλεία του Μανασσή

(Β' Βασ 21,1-18)

¹Ο Μανασσής ήταν δώδεκα χρονών όταν έγινε βασιλιάς και βασιλεύσε πενήντα πέντε χρόνια στην Ιερουσαλήμ.

²Έπραξε όμως ό, τι δυσареσει τον Κύριο, τηρώντας τα βδελυρά έθιμα των εθνών εκείνων, που ο Κύριος τα είχε διώξει από τη χώρα τους για να κατοικήσουν οι Ισραηλίτες.

³Αυτός έθεσε πάλι σε λειτουργία τους ιερούς τόπους που τους είχε καταστρέψει ο πατέρας του ο Εζεκίας· κατασκεύασε θυσιαστήρια στις

θεότητες του Βάαλ· έστησε ξύλινες λατρευτικές στήλες και πρόσφερε λατρεία στ' αστέρια του ουρανού και τα προσκύνησε.

⁴Επίσης έχτισε ειδωλολατρικά θυσιαστήρια μέσα στο ναό του Κυρίου στην Ιερουσαλήμ, για τον οποίο ο Κύριος είχε πει «Εκεί θα λατρεύεται το όνομά μου για πάντα».

⁵Έχτισε θυσιαστήρια για τα αστέρια του ουρανού στις δύο αυλές του ναού του Κυρίου.

⁶Πρόσφερε τους γιους του ολοκαύτωμα στην κοιλάδα Εννόμ·ασκούσε μαντεία, οιωνοσκοπία και μαγεία και προσέλαβε στην υπηρεσία του νεκρομάντεις και μάγους. Έκανε πολλά, με τα οποία δυσαρέστησε τον Κύριο και προκάλεσε την οργή του.

⁷Επίσης ο Μανασσής κατασκεύασε ένα ξόανο της Ασερά και το έστησε μέσα στο ναό του Θεού, για τον οποίο ο Κύριος είχε πει στο Δαβίδ και στο γιο του το Σολομώντα: «Στο ναό αυτό και στην Ιερουσαλήμ, την πόλη που διάλεξα μέσα απ' όλες τις φυλές του Ισραήλ, θα λατρεύεται το όνομά μου για πάντα.

⁸Και αν οι Ισραηλίτες προσέχουν να κάνουν ακριβώς όλα όσα τους διέταξα, τηρώντας όλο τον νόμο που τους έδωσε ο δούλος μου ο Μωυσής, δε θα τους υποχρεώσω πια να περιπλανιούνται έξω από τη χώρα που έδωσα στους προγόνους τους».

⁹Ο Μανασσής παρέσυρε το λαό του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ κι έκαναν χειρότερα απ' ό, τι τα έθνη εκείνα, που ο Κύριος τα είχε διώξει από τη χώρα τους για να κατοικήσουν οι Ισραηλίτες.

¹⁰Μολονότι ο Κύριος προειδοποίησε το Μανασσή και το λαό του, αυτοί δεν έδωσαν καμία σημασία.

¹¹Έτσι ο Κύριος έστειλε εναντίον τους τους αρχηγούς του στρατού του βασιλιά της Ασσυρίας. Αυτοί συνέλαβαν το Μανασσή, του έμπηξαν άγκιστρα, τον έδεσαν με αλυσίδες και τον έφεραν στη Βαβυλώνα.

¹²Εκεί μέσα στη θλίψη του ταπεινώθηκε βαθιά ενώπιον του Κυρίου του Θεού των προγόνων του και ζήτησε το έλεός του.

¹³Ο Θεός άκουσε την προσευχή του και του απάντησε: τον επανέφερε στην Ιερουσαλήμ, στο βασίλειό του και τότε ο Μανασσής αναγνώρισε ότι ο Κύριος ήταν ο αληθινός Θεός.

¹⁴Μετά απ' αυτά τα γεγονότα ο Μανασσής έχτισε ένα πανύψηλο τείχος στην Πόλη Δαβίδ. Το τείχος ξεκινούσε από τη δυτική πλευρά της πηγής Γιχών, περνούσε από την πλαγιά της κοιλάδας των Κέδρων μέχρι την πύλη των Ιχθύων και περιτείχιζε την περιοχή της Οφήλ. Επίσης τοποθέτησε στρατιωτικούς διοικητές σ' όλες τις οχυρωμένες πόλεις του βασιλείου του Ιούδα.

¹⁵Αφαίρεσε τους ξένους θεούς και τα είδωλα από το ναό του Κυρίου· επίσης γκρέμισε όλα τα θυσιαστήρια, που είχε χτίσει στο λόφο του ναού του Κυρίου και μέσα στην Ιερουσαλήμ και τα πέταξε έξω από την πόλη.

¹⁶Ξανάχτισε το θυσιαστήριο του Κυρίου και πρόσφερε πάνω σ' αυτό θυσίες κοινωνίας κι ευχαριστήριες προσφορές και διέταξε το λαό του Ιούδα να λατρεύουν τον Κύριο το Θεό του Ισραήλ.

¹⁷Παρ' όλα αυτά, ο λαός εξακολουθούσε να θυσιάζει στους ιερούς τόπους αλλά μόνο στον Κύριο το Θεό τους.

¹⁸Η υπόλοιπη ιστορία του Μανασσή είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων του Ισραήλ. Εκεί βρίσκεται και η προσευχή που έκανε στο Θεό του, καθώς και τα μηνύματα που του έφεραν οι προφήτες εκ μέρους του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ.

¹⁹Η προσευχή του και το πώς ο Θεός τον δέχτηκε, η αφήγηση για τις αμαρτίες του και την ασέβειά του, τα μέρη όπου καθιέρωσε ιερούς τόπους και έστησε τις ξύλινες λατρευτικές στήλες και τα είδωλολατρικά αγάλματα, πριν ταπεινωθεί, είναι όλα καταχωρισμένα στα Χρονικά του Οζαΐ.

²⁰Όταν πέθανε τον έθαψαν στο παλάτι του. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Αμών.

Η βασιλεία του Αμών (Β΄ Βασ 21,19-24)

- 21** Ο Αμών ήταν είκοσι δύο ετών όταν έγινε βασιλιάς, και βασίλευσε δύο χρόνια στην Ιερουσαλήμ.
- 22** Έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, όπως είχε κάνει κι ο πατέρας του ο Μανασσής. Θυσίαζε σ' όλα τα είδωλα, που είχε θυσιάσει κι ο πατέρας του και τους πρόσφερε λατρεία.
- 23** Αλλά ο Αμών δεν ταπεινώθηκε ενώπιον του Κυρίου, όπως είχε ταπεινωθεί ο πατέρας του. Αυτός αμάρτησε πολύ περισσότερο.
- 24** Τελικά οι αξιωματούχοι του συνωμότησαν εναντίον του και τον σκότωσαν μέσα στο παλάτι του.
- 25** Ο λαός όμως της χώρας θανάτωσε τους συνωμότες κι έκανε βασιλιά στη θέση του Αμών το γιο του τον Ιωσία.

Β΄ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β΄) 34

Η βασιλεία του Ιωσία και οι μεταρρυθμίσεις του (Β΄ Βασ 22,1-2· 23,4-20)

- 1** Ο Ιωσίας ήταν οχτώ ετών όταν έγινε βασιλιάς και βασίλευσε στην Ιερουσαλήμ τριάντα ένα χρόνια.
- 2** Έκανε το σωστό ενώπιον του Κυρίου ακολουθώντας απαρέγκλιτα το παράδειγμα του Δαβίδ, του προγόνου του.
- 3** Το όγδοο έτος της βασιλείας του, ενώ ήταν ακόμη νέος, ο Ιωσίας άρχισε να εκζητεί το Θεό του προπάτορά του Δαβίδ. Το δωδέκατο έτος άρχισε να ξεκαθαρίζει την περιοχή του Ιούδα και την Ιερουσαλήμ από τους ιερούς τόπους, τις ξύλινες λατρευτικές στήλες και τα αγάλματα των ειδώλων, τα πελεκητά και τα χυτά.
- 4** Οι άντρες του γκρέμισαν μπροστά του τα θυσιαστήρια των θεοτήτων του Βάαλ και σύντριψαν τους βωμούς του θυμιάματος, που ήσαν πιο ψηλά απ' αυτά. Κομμάτιασαν τις ξύλινες λατρευτικές στήλες, τα αγάλματα των ειδώλων, τα πελεκητά και τα χυτά· τα κονιορτοποίησε κι έριξε τη σκόνη τους πάνω στους τάφους εκείνων που είχαν θυσιάσει στους ψεύτικους θεούς.

⁵Επίσης έκαψε τα οστά των ειδωλολατρών ιερέων πάνω στα θυσιαστήρια που είχαν οι ίδιοι χρησιμοποιήσει. Έτσι εξαγνίστηκε η περιοχή του βασιλείου του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ.

⁶Τα ίδια έκανε ο Ιωσίας στις πλατείες των πόλεων και στις ερημωμένες περιοχές των φυλών Μανασσή, Εφραΐμ και Συμεών, μέχρι και τη φυλή Νεφθαλί:

⁷Κατέστρεψε τα θυσιαστήρια και τις ξύλινες λατρευτικές στήλες, κονιορτοποίησε τα αγάλματα των ειδώλων και σύντριψε όλους τους βωμούς του θυμιάματος σ' όλη τη χώρα του Ισραήλ. Μετά γύρισε στην Ιερουσαλήμ.

Ανακαλύπτεται το βιβλίο του νόμου

(Β' Βασ 22,3-10)

⁸Το δέκατο όγδοο έτος της βασιλείας του ο Ιωσίας, αφού είχε πια εξαγνίσει τη χώρα και το ναό, ανέθεσε στο Σαφάν γιο του Ασαλία, στο Μαασεΐα, κυβερνήτη της πόλης, και στον Ιωάχ, γιο του Ιωάχαζ και υπομνηματογράφο, να πάνε και να επισκευάσουν το ναό του Κυρίου του Θεού του.

⁹Αυτοί ήρθαν στον αρχιερέα Χελκία και του έδωσαν τα χρήματα που είχαν προσφερθεί στο ναό του Θεού και τα είχαν συγκεντρώσει οι λευίτες φρουροί της πύλης του ναού. Αυτά προέρχονταν από τις φυλές Μανασσή και Εφραΐμ κι από όλον τον υπόλοιπο Ισραήλ κι επίσης από τις φυλές Ιούδα και Βενιαμίν κι από τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ.

¹⁰Αυτά τα χρήματα δόθηκαν στους εργολάβους που επιστατούσαν στις επισκευές του ναού του Κυρίου, κι εκείνοι τα διέθεσαν για να επιδιορθώσουν το ναό και να τον επαναφέρουν στο αρχικό του σχέδιο.

¹¹Τα έδωσαν στους ξυλουργούς και στους χτίστες, για ν' αγοράσουν πέτρες πελεκητές και ξύλα για δοκάρια και να επιδιορθώσουν τις οικοδομές, που οι προηγούμενοι βασιλιάδες του Ιούδα είχαν καταστρέψει.

¹²Όλοι αυτοί εργάζονταν φιλότιμα για να συντομεύσουν το έργο. Επόπτες τους ήσαν οι λευίτες Ιαχάθ και Αβδίας, απόγονοι του Μεραρί, και οι Ζαχαρίας και Μεσουλλάμ, απόγονοι του Καάθ. Από τους άλλους λευίτες, όσοι γνώριζαν μουσικά όργανα,

¹³Διηύθυναν τους αχθοφόρους και τους άλλους εργάτες δίνοντας το ρυθμό σε κάθε είδους εργασία. Τέλος, άλλοι λευίτες ήταν γραμματείς, αξιωματούχοι και θυρωροί.

¹⁴Ενώ έβγαζαν τα χρήματα που είχαν προσφερθεί στο ναό του Κυρίου, ο αρχιερέας Χελκίας βρήκε το βιβλίο του νόμου του Κυρίου που είχε παραδοθεί στο λαό από το Μωυσή.

¹⁵Κάλεσε αμέσως το γραμματέα Σαφάν και του είπε: «Βρήκα το βιβλίο του νόμου μέσα στο ναό του Κυρίου», και του το έδωσε.

¹⁶Ο Σαφάν έφερε το βιβλίο στο βασιλιά και συγχρόνως παρουσίασε την αναφορά του: «Οι δούλοι σου κάναμε όλα όσα μας διέταξες» του είπε.

¹⁷«Καταμετρήσαμε τα χρήματα που βρέθηκαν στο ναό του Κυρίου και τα παραδώσαμε στους επόπτες και στους εργάτες».

¹⁸Έπειτα του ανάγγειλε: «Ο αρχιερέας Χελκίας μου έδωσε αυτό το βιβλίο». Κι ο Σαφάν διάβασε από το βιβλίο στο βασιλιά.

Ο Ιωσίας τρομοκρατείται

(Β΄ Βασ 22,11-20α)

¹⁹Μόλις ο βασιλιάς Ιωσίας άκουσε τους λόγους του βιβλίου του νόμου, έσκισε τα ρούχα του.

²⁰Έδωσε αμέσως διαταγή στον αρχιερέα Χελκία, στον Αχικάμ γιο του Σαφάν, στον Αχβώρ γιο του Μιχαΐα, στον ίδιο το γραμματέα Σαφάν και στον Ασαΐα, έναν από τους υπασπιστές του βασιλιά:

²¹«Πηγαίνετε», τους είπε, «και ρωτήστε τον Κύριο για μένα και γι' αυτούς που απέμειναν από το λαό του Ισραήλ και του Ιούδα, σχετικά με τα λόγια αυτού του βιβλίου που βρήκατε. Πραγματικά, θα πρέπει να είναι μεγάλη η οργή του Κυρίου εναντίον μας, γιατί οι πρόγονοί μας δεν έδωσαν σημασία στο λόγο του Κυρίου και δεν εφάρμοσαν τα γραμμένα σ' αυτό το βιβλίο».

²²Τότε ο Χελκίας και εκείνοι που ορίστηκαν από το βασιλιά πήγαν και μίλησαν σχετικά στην προφήτισσα Χούλδα, που κατοικούσε στη νέα

συνουκία της Ιερουσαλήμ. Αυτή ήταν γυναίκα του Σαλλούμ, του ματιοφύλακα, γιου του Τικβά κι εγγονού του Αράς.

23-24 Εκείνη τους απάντησε: «Να πείτε στον άνθρωπο που σας έστειλε σ' εμένα, ότι ο Κύριος ο Θεός του Ισραήλ λέει: “θα προξενήσω κακό σ' αυτόν τον τόπο και στους κατοίκους του, πραγματοποιώντας όλες τις κατάρες που είναι γραμμένες στο βιβλίο που διάβασαν μπροστά στο βασιλιά του Ιούδα.

25 Επειδή με εγκατέλειψαν και πρόσφεραν θυμίαμα σ' άλλους θεούς και με εξόργισαν με τις πράξεις τους, γι' αυτό θα ξεσπάσει η οργή μου ενάντια σ' αυτόν τον τόπο, χωρίς και πάλι να ικανοποιηθεί”.

26-27 Και στο βασιλιά του Ιούδα, που σας έστειλε να ρωτήσετε τον Κύριο, να του πείτε ότι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ λέει: “εσύ άκουσες προσεκτικά τα λόγια αυτού του βιβλίου. Άκουσες τα όσα είπα εναντίον αυτού του τόπου και των κατοίκων του, ότι θα ερημωθούν και τ' όνομά τους θα χρησιμοποιείται στις κατάρες. Κι αμέσως μετανόησες και ταπεινώθηκες, έσκισες τα ρούχα σου και έκλαψες ενώπιόν μου. Γι' αυτό κι εγώ σε άκουσα.

28 Θα σ' αφήσω να πεθάνεις ειρηνικά και θα μεταφερθείς στον τάφο σου, χωρίς να δουν τα μάτια σου όλες αυτές τις συμφορές που θα φέρω σ' αυτόν εδώ τον τόπο και στους κατοίκους του”».

Ο Ιωσίας δεσμεύεται με το νέο νόμο

Οι απεσταλμένοι του βασιλιά τού έφεραν την απάντηση.

29 Τότε ο βασιλιάς έστειλε και συγκέντρωσε τους πρεσβυτέρους του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ,

30 κι ανέβηκαν όλοι μαζί στο ναό του Κυρίου: Ο βασιλιάς, ο λαός του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ, μικροί και μεγάλοι, οι ιερείς και οι λευίτες. Εκεί ο βασιλιάς διάβασε μπροστά τους όλους τους λόγους του βιβλίου της διαθήκης, που είχε βρεθεί στο ναό του Κυρίου.

31 Μετά ο βασιλιάς στάθηκε στη θέση του κι έκανε συμφωνία με τον Κύριο· έδωσε υπόσχεση ότι θα τον ακολουθεί και θα τηρεί τις εντολές του, τα προστάγματά του και τους νόμους του με όλη την καρδιά του και την ψυχή

του και ότι θα εφαρμόζει όλα όσα είναι γραμμένα σ' αυτό το βιβλίο της διαθήκης.

³²Επιπλέον υποχρέωσε όλους όσοι βρίσκονταν στην Ιερουσαλήμ και στην περιοχή της φυλής Βενιαμίν να μείνουν πιστοί στη διαθήκη. Από τότε οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ συμμορφώθηκαν με τη διαθήκη του Θεού των προγόνων τους.

³³Ο Ιωσίας εξαφάνισε όλα τα είδωλα των ξένων θεών απ' όλες τις περιοχές των Ισραηλιτών και υποχρέωσε όλους όσοι βρίσκονταν στο έδαφος του Ισραήλ να λατρεύουν τον Κύριο, το Θεό τους. Κι όσο ζούσε ο Ιωσίας, οι Ισραηλίτες δεν απαρνήθηκαν τον Κύριο, το Θεό των προγόνων τους.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 35

Ο Ιωσίας γιορτάζει το Πάσχα

(Β' Βασ 23,21-23)

¹Ο Ιωσίας γιόρτασε το Πάσχα στην Ιερουσαλήμ προς τιμήν του Κυρίου. Στις δεκατέσσερις του πρώτου μήνα έσφαξαν τα πασχαλινά αρνιά.

²Αποκατέστησε τους ιερείς στα καθήκοντά τους και τους παρότρυνε να εκτελούν σωστά την υπηρεσία του ναού του Κυρίου.

³Μετά είπε στους λευίτες που ήταν αφιερωμένοι στον Κύριο και τους είχε ανατεθεί να διδάσκουν τους Ισραηλίτες: «Η αγία κιβωτός είναι πια μόνιμα τοποθετημένη στο ναό που έχτισε ο Σολομών, γιος του Δαβίδ του βασιλιά των Ισραηλιτών. Από 'δω και πέρα δεν θα τη μεταφέρετε στους ώμους σας. Τώρα θα υπηρετείτε απερίσπαστοι τον Κύριο το Θεό σας και το λαό του τον Ισραήλ.

⁴Χωριστείτε κατά οικογένειες και τάξεις, σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν δοθεί από το Δαβίδ και το γιο του το Σολομώντα.

⁵Καθεμιά από τις τάξεις πρέπει να είναι έτοιμη να εξυπηρετήσει στο ναό έναν ορισμένο αριθμό οικογενειών του λαού.

⁶Οφείλετε να προσφέρετε τη θυσία του Πάσχα. Εξαγνιστείτε, λοιπόν, για να είστε σε θέση να εξυπηρετήσετε τους συμπατριώτες σας, ώστε να γιορτάσουν το Πάσχα σύμφωνα με την εντολή του Κυρίου, που δόθηκε με το Μωυσή».

⁷Ο Ιωσίας πρόσφερε από τα υπάρχοντά του σ' όλο το λαό που ήταν παρόντες τριάντα χιλιάδες πρόβατα, αρνιά και κατσίκια, και τρεις χιλιάδες βόδια.

⁸Οι αξιωματούχοι του βασιλιά πρόσφεραν κι αυτοί προαιρετικά στο λαό, στους ιερείς και στους Λευίτες. Ο Χελκίας, ο Ζαχαρίας και ο Ιεχιάλ, προϊστάμενοι του ναού του Θεού, έδωσαν στους ιερείς για τις θυσίες του Πάσχα δύο χιλιάδες εξακόσια αρνιά και κατσίκια και τριακόσια βόδια.

⁹Οι επικεφαλής των λευιτών Κωνανίας, οι δύο αδερφοί του Σεμαΐας και Ναθαναήλ και οι Ασαβίας, Ιεχιάλ και Ιωζαβάδ, πρόσφεραν στους λευίτες για τις θυσίες του Πάσχα πέντε χιλιάδες αρνιά και κατσίκια, και πεντακόσια βόδια.

¹⁰Η τελετή οργανώθηκε ως εξής: Οι ιερείς στάθηκαν στις θέσεις τους και οι λευίτες στις τάξεις τους, σύμφωνα με την διαταγή του βασιλιά.

¹¹Ο κόσμος έφερνε για σφάξιμο τα πρόβατα και τα κατσίκια· παρέδιδαν στους ιερείς το αίμα και οι ιερείς ράντιζαν μ' αυτό το θυσιαστήριο· οι λευίτες έγδερναν τα σφαχτά.

¹²Μετά έβαλαν στην άκρη τα ζώα και ειδικά τους ταύρους που προορίζονταν να προσφερθούν από το λαό κατά συγγένειες ολοκαύτωμα στον Κύριο, σύμφωνα με τα γραμμένα στο βιβλίο του Μωυσή.

¹³Σύμφωνα με τις διατάξεις οι λευίτες έψησαν τα πασχαλινά αρνιά στη φωτιά, ενώ τις ιερές προσφορές τις έβρασαν σε χύτρες, σε καζάνια και σε άλλα χάλκινα είδη, και έφεραν γρήγορα τα κρέατα σ' όλο το λαό.

¹⁴Μετά οι λευίτες ετοίμασαν τις μερίδες που ανήκαν στους ιερείς και στους ίδιους. Οι ιερείς, απόγονοι του Ααρών, ήταν απασχολημένοι μέχρι τη νύχτα για να προσφέρουν τα ολοκαυτώματα και τα παχιά μέρη των άλλων θυσιών. Γι' αυτό ανέλαβαν οι λευίτες να ετοιμάσουν μόνοι τους τα γεύματα για τους εαυτούς τους και για τους ιερείς.

15Οι ψάλτες, απόγονοι του Ασάφ, παρέμεναν στις θέσεις τους, σύμφωνα με τις οδηγίες του Δαβίδ, του Ασάφ, του Αιμάν και του Ιεδουθούν των Βλεπόντων του βασιλιά· επίσης οι θυρωροί στέκονταν στις πύλες. Κανείς απ' αυτούς δεν επιτρεπόταν ν' απομακρυνθεί από την υπηρεσία του, και οι συνάδελφοί τους λειότες ετοίμαζαν και γι' αυτούς το φαγητό τους.

16Έτσι οργανώθηκε εκείνη την ημέρα όλη η τελετή προς τιμήν του Κυρίου, η γιορτή του Πάσχα και η προσφορά των ολοκαυτωμάτων στο θυσιαστήριο του Κυρίου, σύμφωνα με τις διαταγές του βασιλιά Ιωσία.

17Μετά τη γιορτή του Πάσχα οι Ισραηλίτες που βρίσκονταν εκεί γιόρτασαν και τη γιορτή των Αζύμων για επτά μέρες.

18Τέτοιο Πάσχα είχε να γιορταστεί στον Ισραήλ από την εποχή του προφήτη Σαμουήλ. Κανείς από τους προηγούμενους βασιλιάδες του Ισραήλ δεν είχε κάνει τέτοιο Πάσχα, σαν αυτό που έκανε ο Ιωσίας με τη βοήθεια των ιερέων, των λειτών, των κατοίκων της Ιερουσαλήμ και του λαού του Ιούδα και του Ισραήλ, που βρέθηκαν εκεί.

19Το Πάσχα εκείνο γιορτάστηκε το δέκατο όγδοο έτος της βασιλείας του Ιωσία.

Το τέλος της βασιλείας του Ιωσία

(Β' Βασ 23,28-30)

20Μια μέρα, μετά που ο βασιλιάς Ιωσίας είχε αποκαταστήσει το ναό, ο Φαραώ Νεχώ της Αιγύπτου ήρθε με το στρατό του να πολεμήσει στη Χαρκεμής, κοντά στον ποταμό Ευφράτη. Τότε ο Ιωσίας βγήκε να τον εμποδίσει.

21Ο Νεχώ όμως έστειλε αγγελιοφόρους στον Ιωσία και του έλεγε: «Τι ανακατεύεσαι εσύ στα δικά μου ζητήματα, βασιλιά του Ιούδα; Δεν έρχομαι σήμερα εναντίον σου, αλλά εναντίον της δυναστείας, με την οποία έχω διαφορές· και ο Θεός με διέταξε να κάνω γρήγορα. Πάψε, λοιπόν, να προκαλείς το Θεό, που είναι μαζί μου, για να μη σε εξαφανίσει».

²²Αλλά ο Ιωσίας δεν ήθελε ν' αποχωρήσει. Ήταν αποφασισμένος να πολεμήσει εναντίον του Νεχώ και δεν έδινε σημασία στους λόγους του Θεού που αυτός του έλεγε. Έτσι, ήρθε να πολεμήσει στην κοιλάδα Μεγιδδώ.

²³Στη διάρκεια της μάχης, οι τοξότες χτύπησαν το βασιλιά Ιωσία. Τότε αυτός είπε στους ανθρώπους του: «Πάρτε με από 'δω, γιατί πληγώθηκα βαριά».

²⁴Οι δούλοι του τον κατέβασαν από το άρμα της μάχης, τον ανέβασαν στην άλλη του άμαξα και τον έφεραν στην Ιερουσαλήμ. Εκεί πέθανε και τον έθαψαν στους τάφους των προγόνων του. Όλος ο λαός του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ πένθησαν για τον Ιωσία.

²⁵Ο Ιερεμίας συνέθεσε θρηνητικό ύμνο για τον Ιωσία. Αυτό έγινε έθιμο στους Ισραηλίτες, όλοι οι ψάλτες και οι ψάλτριες να αναφέρουν τον Ιωσία στους θρήνους τους μέχρι σήμερα. Τα μοιρολόγια αυτά είναι καταχωρισμένα στη Συλλογή των Θρήνων.

²⁶⁻²⁷Η υπόλοιπη ιστορία του Ιωσία, από την αρχή ως το τέλος, είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των βασιλιάδων του Ισραήλ και του Ιούδα. Εκεί αναφέρεται πώς τήρησε με πιστότητα όλα όσα είναι γραμμένα στο νόμο του Κυρίου.

Β' ΧΡΟΝΙΚΩΝ (Ή ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β') 36

Οι βασιλείς Ιωάχαζ, Ιωακίμ και Ιωαχίν

(Β' Βασ 23,30–24,17)

¹Στην Ιερουσαλήμ, ο λαός του Ιούδα πήρε τον Ιωάχαζ, γιο του Ιωσία, και τον έχρισε βασιλιά στη θέση του πατέρα του.

²Ο Ιωάχαζ ήταν είκοσι τριών ετών όταν έγινε βασιλιάς, και βασίλευσε μόνο τρεις μήνες στην Ιερουσαλήμ,

³γιατί ο Φαραώ Νεχώ της Αιγύπτου τον εκθρόνισε από την Ιερουσαλήμ και υποχρέωσε τη χώρα του Ιούδα να του πληρώσει εκατό τάλαντα ασήμι και ένα τάλαντο χρυσάφι.

⁴Στη συνέχεια έκανε βασιλιά του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ τον αδερφό του Ιωάχαζ, τον Ελιακίμ, και τον μετονόμασε σε Ιωακίμ. Τον Ιωάχαζ τον πήρε ο Νεχώ μαζί του στην Αίγυπτο.

⁵Ο Ιωακίμ ήταν είκοσι πέντε ετών όταν διορίστηκε βασιλιάς και βασίλευσε έντεκα χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Έκανε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο το Θεό του.

⁶Ο Ναβουχοδονόσορ, βασιλιάς της Βαβυλώνας, εισέβαλε στον Ιούδα, έδεσε με αλυσίδες τον Ιωακίμ και τον πήρε στη Βαβυλώνα.

⁷Πήρε επίσης μερικά από τα ιερά σκεύη του ναού του Κυρίου και τα μετέφερε στη Βαβυλώνα και τα τοποθέτησε στο παλάτι του.

⁸Η υπόλοιπη ιστορία του Ιωακίμ είναι καταχωρισμένη στο Βιβλίο των βασιλιάδων του Ισραήλ και του Ιούδα. Εκεί αναφέρονται όλες οι βδελυρές πράξεις του και όσα συνέβηκαν μ' αυτόν. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ο γιος του ο Ιωαχίν.

⁹Ο Ιωαχίν ήταν δεκαοχτώ ετών όταν έγινε βασιλιάς, και βασίλευσε στην Ιερουσαλήμ τρεις μήνες και δέκα μέρες. Έπραξε κι αυτός ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο.

¹⁰Όταν μπήκε η άνοιξη, έστειλε ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορ και πήρε τον Ιωαχίν αιχμάλωτο στη Βαβυλώνα, μαζί με τα πολύτιμα σκεύη του ναού του Κυρίου, κι έκανε βασιλιά στον Ιούδα και στην Ιερουσαλήμ το Σεδεκία, έναν θείο του Ιωαχίν.

Η βασιλεία του Σεδεκία και η παρακμή του βασιλείου του Ιούδα

(Β΄ Βασ 24,18–25,21· Ιερ 52,1-27)

¹¹Ο Σεδεκίας ήταν είκοσι ενός ετών όταν έγινε βασιλιάς, και βασίλευσε έντεκα χρόνια στην Ιερουσαλήμ.

¹²Έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο το Θεό του κι αρνήθηκε ν' αναγνωρίσει τα σφάλματά του μπροστά στον προφήτη Ιερεμία, ο οποίος μιλούσε εκ μέρους του Κυρίου.

¹³Επίσης ο Σεδεκίας επαναστάτησε εναντίον του βασιλιά Ναβουχοδονόσορ, που τον είχε ορκίσει στο Θεό να μείνει πιστός σ' αυτόν. Αρνήθηκε με πείσμα να επιστρέψει στον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ.

¹⁴Επίσης, όλοι οι άρχοντες του Ιούδα, οι ιερείς και ο λαός της χώρας απίστησαν σε μεγάλο βαθμό· έφτασαν να τηρούν τα βδελυρά έθιμα των άλλων εθνών και βεβήλωσαν το ναό του Κυρίου, που ο ίδιος είχε αγιάσει στην Ιερουσαλήμ.

¹⁵Ο Κύριος, ο Θεός των προγόνων τους, επειδή αγαπούσε το λαό του και το ναό, τον τόπο της κατοικίας του, τους έστειλε πάντοτε μηνύματα με τους απεσταλμένους του.

¹⁶Αλλά αυτοί περιγελούσαν τους απεσταλμένους του Θεού, περιφρονούσαν τα λόγια τους και ειρωνεύονταν τους προφήτες του. Γι' αυτό ο Κύριος οργίστηκε τόσο πολύ εναντίον του λαού του, ώστε δεν υπήρχε πια τρόπος σωτηρίας.

¹⁷Ο Κύριος έφερε εναντίον τους το βασιλιά των Βαβυλωνίων και τα παρέδωσε όλα στην εξουσία του. Αυτός κατέσφαξε όλους τους στρατιώτες μέσα στο αγιαστήριο. Δε λυπήθηκε ούτε τους νέους, αγόρια και κορίτσια, ούτε τους γέροντες, ακόμα και τους πολύ ηλικιωμένους.

¹⁸Άρπαξε όλα τα σκεύη του ναού του Κυρίου, μεγάλα και μικρά, κι επίσης τους θησαυρούς του ναού, του βασιλιά και των αρχόντων του, και τα έφερε στη Βαβυλώνα.

¹⁹Οι Βαβυλώνιοι έκαψαν το ναό του Θεού και γκρέμισαν το τείχος της Ιερουσαλήμ· έβαλαν φωτιά σε όλα τα ανάκτορά της και κατάστρεψαν εντελώς όλα τα πολύτιμα αντικείμενα της πόλης.

²⁰Εκείνους που σώθηκαν από τη σφαγή, τούς μετέφερε στη Βαβυλώνα, όπου έγιναν δούλοι σ' αυτόν και στους απογόνους του, μέχρις ότου ιδρύθηκε η βασιλεία των Περσών.

21 Έτσι εκπληρώθηκε ο λόγος του Θεού, που είχε πει με τον προφήτη Ιερεμία: «Η χώρα θα ερημωθεί για εβδομήντα χρόνια, μέχρι να συμπληρώσει τα σαββατικά έτη που δεν είχε τηρήσει».

Η διακήρυξη του Κύρου

(Εσδρ 1,1-3α)

22 Το πρώτο έτος της βασιλείας του Κύρου, βασιλιά των Περσών, ο Κύριος πραγματοποίησε αυτό που είχε αναγγείλει με τον προφήτη Ιερεμία. Έβαλε στο νου του Κύρου την ιδέα να στείλει σ' όλο το βασίλειό του προφορική και γραπτή διακήρυξη με το ακόλουθο περιεχόμενο:

23 «Ο Κύρος, βασιλιάς της Περσίας, λέει: Ο Κύριος, ο Θεός του ουρανού, έδωσε σ' εμένα όλα τα βασίλεια της γης και με πρόσταξε να του χτίσω έναν ναό στην Ιερουσαλήμ, στην Ιουδαία. Όποιος από σας ανήκει στο λαό του, ας επιστρέψει εκεί. Κι ο Κύριος ο Θεός του ας είναι μαζί του».

ΕΣΔΡΑΣ (ή Β΄ ΕΣΔΡΑΣ)

ΕΣΔΡΑΣ (ή Β΄ ΕΣΔΡΑΣ) 1

Διακήρυξη του βασιλιά Κύρου (Β΄ Χρ 36,22-23)

¹Το πρώτο έτος της βασιλείας του Κύρου, βασιλιά των Περσών, ο Κύριος πραγματοποίησε αυτό που είχε αναγγείλει με τον προφήτη Ιερεμία. Έβαλε στο νου του Κύρου την ιδέα να στείλει σ' όλο το βασίλειό του προφορική και γραπτή διακήρυξη με το ακόλουθο περιεχόμενο:

²«Ο Κύρος, βασιλιάς της Περσίας, λέει: Ο Κύριος, ο Θεός του ουρανού, έδωσε σ' εμένα όλα τα βασίλεια της γης και με πρόσταξε να του χτίσω έναν ναό στην Ιερουσαλήμ, στην Ιουδαία.

³Όποιος από σας ανήκει στο λαό του –ο Θεός του ας είναι μαζί του– ας επιστρέψει στην Ιερουσαλήμ της Ιουδαίας, για να ξαναχτίσει το ναό του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ, του Θεού της Ιερουσαλήμ.

⁴Οποιονδήποτε απέμεινε, σε οποιονδήποτε τόπο και αν παροικούσε, οι άνθρωποι του τόπου ας τον βοηθήσουν με ασήμι και χρυσάφι, με διάφορα αγαθά και κτήνη, παράλληλα με την προαιρετική του προσφορά για τον οίκο του Θεού στην Ιερουσαλήμ».

Επιστροφή των αιχμαλώτων στην Ιερουσαλήμ

⁵Τότε οι αρχηγοί των συγγενειών των φυλών Ιούδα και Βενιαμίν, οι ιερείς και οι λευίτες, και γενικά όλοι, όσους ο Θεός προδιέθεσε, ετοιμάστηκαν να πάνε και να ξαναχτίσουν το ναό του Κυρίου στην Ιερουσαλήμ.

⁶Όλοι οι γείτονές τους τους βοήθησαν με κάθε τρόπο, με ασήμι, με ασημένια σκεύη και χρυσάφι, διάφορα αγαθά και κτήνη, καθώς και με πολύτιμα αντικείμενα, εκτός από τις προαιρετικές προσφορές.

⁷Ο ίδιος ο βασιλιάς Κύρος παραχώρησε τα σκεύη του ναού του Κυρίου, τα οποία είχε πάρει ο Ναβουχοδονόσορ από την Ιερουσαλήμ και τα είχε τοποθετήσει στο ναό του θεού του.

⁸Ο βασιλιάς των Περσών τα παραχώρησε στο Μιθριδάτη, το θησαυροφύλακα, κι αυτός τα παρέδωσε ένα προς ένα στο Σεσαβασσάρ, το διοικητή της Ιουδαίας.

⁹Επρόκειτο για: Τριάντα λεκάνες χρυσές και χίλιες ασημένιες, είκοσι εννέα δοχεία,

¹⁰τριάντα χρυσά κύπελλα και τετρακόσια δέκα ασημένια, και χίλια διάφορα άλλα σκεύη.

¹¹Συνολικά πέντε χιλιάδες τετρακόσια σκεύη από χρυσάφι και ασήμι. Ο Σεσαβασσάρ τα μετέφερε όλα μαζί του, όταν επέστρεψε μαζί με τους αιχμαλώτους από τη Βαβυλώνα στην Ιερουσαλήμ.

ΕΣΔΡΑΣ (ή Β' ΕΣΔΡΑΣ) 2

Κατάλογοι των αιχμαλώτων που επέστρεψαν στην Ιερουσαλήμ (Νε 7,6-72)

¹Κατάλογος των κατοίκων της επαρχίας (Ιουδαίας), που επέστρεψαν από την αιχμαλωσία της Βαβυλώνας, όπου τους είχε μεταφέρει ως αιχμαλώτους ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ. Όλοι τους γύρισαν στην Ιερουσαλήμ και στη χώρα του Ιούδα, καθένας στην πόλη του.

²Στην πορεία της επιστροφής αρχηγοί τους ήταν οι Ζοροβάβελ, Ιησούς, Νεεμίας, Σεραΐας, Ρελαΐας, Μαρδοχαίος, Βιλσάν, Μισπάρ, Βιγβái, Ρεχούμ και Βαανά. Ακολουθεί κατάλογος κατά συγγένειες με τον αριθμό των αντρών του λαού του Ισραήλ, που επέστρεψαν από την αιχμαλωσία:

³Η συγγένεια του Φαρώς, δύο χιλιάδες εκατόν εβδομήντα δύο άντρες·

⁴του Σεφατία, τριακόσιοι εβδομήντα δύο·

⁵του Αράχ, εβδομήντα πέντε·

⁶του Φαχάθ-Μωάβ (απόγονοι του Ιησού και του Ιωάβ), δύο χιλιάδες οκτακόσιοι δώδεκα·

⁷του Ελάμ, χίλιοι διακόσιοι πενήντα τέσσερις·

⁸του Ζαττού, ενιακόσιοι σαράντα πέντε·

- ⁹του Ζακκάι, εφτακόσιοι εξήντα·
- ¹⁰του Βανί, εξακόσιοι σαράντα δύο·
- ¹¹του Βεβαΐ, εξακόσιοι είκοσι τρεις·
- ¹²του Αζγάθ, χίλιοι διακόσιοι είκοσι δύο·
- ¹³του Αδωνικάμ, εξακόσιοι εξήντα έξι·
- ¹⁴του Βιγβαΐ, δύο χιλιάδες πενήντα έξι·
- ¹⁵του Αδίν, τετρακόσιοι πενήντα τέσσερις·
- ¹⁶του Ατέρ, δηλαδή του Εζεκία, ενενήντα οκτώ·
- ¹⁷του Βεσαΐ, τριακόσιοι είκοσι τρεις·
- ¹⁸του Ιωρά, εκατόν δώδεκα·
- ¹⁹του Χασούμ, διακόσιοι είκοσι τρεις
- ²⁰και του Γιββάρ, ενενήντα πέντε. Πίνακας κατά πόλεις, στις οποίες είχαν ζήσει οι πρόγονοι εκείνων που επέστρεψαν:
- ²¹Από τη Βηθλεέμ, εκατόν είκοσι τρεις άντρες·
- ²²από τη Νετωφά, πενήντα έξι·
- ²³από την Αναθώθ, εκατόν είκοσι οκτώ·
- ²⁴από την Αζμαβέθ, σαράντα δύο·
- ²⁵από την Κιριάθ-Ιαρίμ, την Κεφιρά και τη Βερώθ εφτακόσιοι σαράντα τρεις·
- ²⁶από τη Ραμά και τη Γεβά, εξακόσιοι είκοσι ένας·
- ²⁷από τη Μιχμάς, εκατόν είκοσι δύο·
- ²⁸από τη Βαιθήλ και τη Γαι, διακόσιοι είκοσι τρεις·
- ²⁹από τη Νεβώ, πενήντα δύο
- ³⁰κι από τη Μαγβίς, εκατόν πενήντα έξι.
- ³¹Από τη συγγένεια ενός άλλου Ελάμ, χίλιοι διακόσιοι πενήντα τέσσερις άντρες

- ³²κι από τη συγγένεια του Χαρίμι τριακόσιοι είκοσι.
- ³³Από τη Λοδ, την Αδίδ και την Ωνώ, εφτακόσιοι είκοσι πέντε άντρες·
- ³⁴από την Ιεριχώ, τριακόσιοι σαράντα πέντε
- ³⁵κι από τη Σεναά, τρεις χιλιάδες εξακόσιοι τριάντα.
- ³⁶Ακολουθεί πίνακας των ιερατικών συγγενειών, που επέστρεψαν από την αιχμαλωσία: Η συγγένεια του Ιεδαΐα (απόγονοι του Ιησού), εννιακόσιοι εβδομήντα τρεις άντρες·
- ³⁷του Ιμμίρ, χίλιοι πενήντα δύο·
- ³⁸του Πασχούρ, χίλιοι διακόσιοι σαράντα επτά
- ³⁹και του Χαρίμι, χίλιοι δέκα επτά.
- ⁴⁰Οι συγγένειες των λειτών που επέστρεψαν ήταν: Του Ιησού και του Καδμήλ (απόγονοι του Ωδουΐα), εβδομήντα τέσσερις άντρες.
- ⁴¹Την ομάδα των ψαλτών αποτελούσαν εκατόν είκοσι οκτώ απόγονοι του Ασάφ.
- ⁴²Οι συγγένειες των θυρωρών ήταν: Του Σαλλούμ, του Ατέρ, του Ταλμών, του Ακκούβ, του Χατιτά, του Σωβαΐ, σύνολο εκατόν τριάντα εννέα άντρες.
- ⁴³Οι συγγένειες των υπηρετών του ναού, που επέστρεψαν από την αιχμαλωσία ήταν: Του Σιχά, του Χασουφά, του Ταββαώθ,
- ⁴⁴του Κερός, του Σιαά, του Φαδών,
- ⁴⁵του Λεβανά, του Χαγαβά, του Ακκούβ,
- ⁴⁶του Χαγάβ, του Σαλμαΐ, του Χανάν,
- ⁴⁷του Γιδδήλ, του Γαχάρ, του Ρεαΐα,
- ⁴⁸του Ρεσίν, του Νεκωδά, του Γαζζάμ,
- ⁴⁹του Ουζζά, του Φασεάχ, του Βεσαΐ,
- ⁵⁰του Ασενά, του Μεουνείμ, του Νεφουσείμ,
- ⁵¹του Βακββούκ, του Χακουφά, του Χαρχούρ,

⁵²του Βασλούθ, του Μεχιδά, του Χαρεά,

⁵³του Βαρκώς, του Σίσερα, του Θάμαχ,

⁵⁴του Νεσιάχ και του Χατιφά.

⁵⁵Οι συγγένειες των απογόνων των δούλων του Σολομώντα ήταν: του Σωταί, του Σωφέρεθ, του Φερουδά,

⁵⁶του Ιααλά, του Δαρκών, του Γιδδήλ,

⁵⁷του Σαφατία, του Χαττίλ, του Φοχερέθ, του Σεβαΐμ, του Αμί.

⁵⁸Όλοι μαζί οι απόγονοι των υπηρετών του ναού και των δούλων του Σολομώντα ήταν τριακόσιοι ενενήντα δύο άντρες.

⁵⁹Από τις πόλεις Τελ-Μελάχ, Τελ-Χαρσά, Χερούβ-Αδδάν και Ιμμήρ επέστρεψαν ιερατικές συγγένειες, οι οποίες όμως δεν μπόρεσαν να φέρουν τις απαραίτητες πληροφορίες για τις οικογένειες των προγόνων τους, ώστε να αποδείξουν ότι κατάγονταν από Ισραηλίτες.

⁶⁰Αυτοί ήταν απόγονοι του Δελαΐα, του Τωβία και του Νεκωδά, σύνολο εξακόσιοι πενήντα δύο άντρες.

⁶¹Το ίδιο συνέβη με ορισμένους άλλους απογόνους ιερέων: Του Χαβαΐα, του Ακκώς, του Βαρζιλλαΐ (ο οποίος ονομαζόταν έτσι γιατί είχε πάρει γυναίκα του μια από τις κόρες του Γαλααδίτη Βαρζιλλαΐ).

⁶²Όλοι αυτοί αναζήτησαν την εγγραφή τους στους γενεαλογικούς καταλόγους των προγόνων τους αλλά δε βρέθηκαν εκεί· έτσι, αποκλείστηκαν από την ιεροσύνη.

⁶³Ο ίδιος ο κυβερνήτης τούς απαγόρευσε να τρώνε από τις αγιότατες προσφορές, ωστόσο ένας ιερέας συμβουλευτεί τα Ουρίμ και τα Θουμίμ.

⁶⁴Όλη η σύναξη μαζί έφτανε τους σαράντα δύο χιλιάδες τριακόσιους εξήντα άντρες,

⁶⁵εκτός από τους δούλους τους, άντρες και γυναίκες, που έφταναν τις εφτά χιλιάδες τριακόσια τριάντα εφτά άτομα· επίσης υπήρχαν διακόσιοι ψάλτες και ψάλτριες.

⁶⁶Μαζί τους είχαν εφτακόσια τριάντα έξι άλογα, διακόσια σαράντα πέντε μουλάρια,

⁶⁷τετρακόσιες τριάντα πέντε καμήλες και έξι χιλιάδες εφτακόσια είκοσι γαϊδούρια.

⁶⁸Μόλις έφτασαν στο ναό του Κυρίου, στην Ιερουσαλήμ, μερικοί αρχηγοί συγγενειών έκαναν προαιρετικές προσφορές για να ξαναχτιστεί ο ναός του Θεού στη θέση όπου ήταν πρωτύτερα.

⁶⁹Έδωσαν ό, τι μπορούσαν για να χτιστεί το έργο: Εξήντα μία χιλιάδες χρυσούς δαρεικούς, πέντε χιλιάδες ασημένιες μνες και εκατό ιερατικές στολές.

⁷⁰Οι ιερείς, οι λευίτες και μερικοί από το λαό, όπως θυρωροί, ψάλτες και υπηρέτες του ναού, εγκαταστάθηκαν στις πόλεις στις οποίες τους κατένειμαν. Ενώ όλοι οι άλλοι Ισραηλίτες εγκαταστάθηκαν στις πόλεις των προγόνων τους.

ΕΣΔΡΑΣ (ή Β' ΕΣΔΡΑΣ) 3

Η αποκατάσταση της λατρείας

¹Τον έβδομο μήνα από τότε που οι Ισραηλίτες είχαν εγκατασταθεί στις πόλεις τους, ο λαός συγκεντρώθηκε με κοινό σκοπό στην Ιερουσαλήμ.

²Τότε ο ιερέας Ιησούς, γιος του Ιωσαδάκ, μαζί με άλλους συγγενείς του ιερείς, και ο Ζοροβάβελ, γιος του Σαλαθιήλ, με τους συγγενείς του, άρχισαν να κατασκευάζουν το θυσιαστήριο του Θεού του Ισραήλ, για να προσφέρουν πάνω σ' αυτό ολοκαυτώματα, όπως είναι γραμμένο στο νόμο του Μωυσή, του ανθρώπου του Θεού.

³Πράγματι, ξανάχτισαν το θυσιαστήριο στη θέση του, μολονότι φοβόντουσαν τους κατοίκους που, κατά τη διάρκεια της αιχμαλωσίας, είχαν εγκατασταθεί

στη χώρα. Πάνω σ' αυτό πρόσφεραν στον Κύριο τα ολοκαυτώματα τα καθορισμένα για το πρωί και για το βράδυ.

⁴Επειτα τέλεσαν τη γιορτή της Σκηνοπηγίας, σύμφωνα με τα γραμμένα, κι επίσης πρόσφεραν τον καθορισμένο αριθμό ολοκαυτωμάτων, σύμφωνα με τον κανονισμό της κάθε μέρας.

⁵Μετά απ' αυτά, εκτός από το καθημερινό ολοκαύτωμα, πρόσφεραν τα ολοκαυτώματα για τις νομηνίες και για όλες τις άλλες καθιερωμένες γιορτές του Κυρίου, καθώς κι εκείνα που προσφέρονταν ως προαιρετικές προσφορές στον Κύριο.

⁶Από την πρώτη μέρα του έβδομου μήνα άρχισαν να προσφέρουν τα ολοκαυτώματα στον Κύριο, μολονότι ο ναός του Κυρίου δεν είχε ακόμα θεμελιωθεί.

⁷Έδωσαν χρήματα στους χτίστες και στους ξυλουργούς· στους Σιδώνιους και στους Τύριους έδωσαν ποτά, λάδι και άλλα τρόφιμα, για να μεταφέρουν ξύλα κέδρου από το Λίβανο στην Ιόππη δια θαλάσσης, με βάση την άδεια που τους είχε δώσει ο Κύρος, βασιλιάς των Περσών.

Αρχίζει η ανοικοδόμηση του ναού

⁸Το δεύτερο μήνα του δεύτερου έτους από τότε που γύρισαν στην Ιερουσαλήμ, την πόλη του ναού του Θεού, ο Ζοροβάβελ γιος του Σαλαθιήλ και ο Ιησούς γιος του Ιωσαδάκ άρχισαν να εργάζονται μαζί με τους υπόλοιπους συμπατριώτες τους, τους ιερείς, τους λευίτες και όλους όσους είχαν γυρίσει από την αιχμαλωσία στην Ιερουσαλήμ. Στους λευίτες από είκοσι ετών και πάνω ανέθεσαν να επιβλέπουν την εργασία του ναού του Κυρίου.

⁹Ο Ιησούς, με τους γιους του και τους συγγενείς του: Καδμιήλ, Βανί και Ωδαβία, είχαν αναλάβει την επίβλεψη των εργατών του ναού του Θεού. Επίσης στους επιστάτες του ναού ανήκαν και οι λευίτες οι απόγονοι του Χεναδάδ.

10Όταν οι χτίστες έβαλαν τα θεμέλια του ναού του Κυρίου, ήρθαν οι ιερείς με τις στολές τους και τις σάλπιγγες και οι λευίτες, οι απόγονοι του Ασάφ, με τα κύμβαλα, για να υμνήσουν τον Κύριο, σύμφωνα με τις οδηγίες που είχε δώσει ο Δαβίδ, βασιλιάς του Ισραήλ.

11Έψαλλαν αντιφωνικά αινώντας και ευχαριστώντας τον Κύριο. «Είναι καλός», έλεγαν, «κι αιώνια διαρκεί η αγάπη του για τον Ισραήλ!» Και όλος ο λαός με δυνατές φωνές υμνούσε τον Κύριο, που είχαν τεθεί τα θεμέλια του ναού του.

12Πολλοί από τους ιερείς, τους λευίτες και τους αρχηγούς των συγγενειών, που ήταν αρκετά ηλικιωμένοι και είχαν προλάβει τον πρώτο ναό, έκλαιγαν τώρα δυνατά με τον καινούριο ναό, που έβλεπαν να θεμελιώνεται. Οι άλλοι όμως πανηγύριζαν με αλαλαγμούς.

13Έτσι δεν μπορούσε κανείς να ξεχωρίσει τους αλαλαγμούς τους από τους θρήνους των άλλων, γιατί και οι δύο ήχοι ήταν πάρα πολύ δυνατοί κι ακούγονταν από πολύ μακριά.

ΕΣΔΡΑΣ (ή Β' ΕΣΔΡΑΣ) 4

Η αντίδραση στο έργο της ανοικοδόμησης

1Όταν όμως οι εχθροί του λαού του Ιούδα και του Βενιαμίν άκουσαν ότι αυτοί που ήρθαν από την αιχμαλωσία έχτιζαν ναό στον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ,

2ήρθαν στο Ζοροβάβελ και στους αρχηγούς των συγγενειών και τους είπαν: «Αφήστε μας να σας βοηθήσουμε στο χτίσιμο του ναού. Τον ίδιο Θεό λατρεύουμε εσείς κι εμείς και του προσφέρουμε θυσίες από τον καιρό που ο βασιλιάς της Ασυρίας Εσαρχαδδών μας μετέφερε εδώ».

3Ο Ζοροβάβελ, όμως, ο Ιησούς και οι άλλοι αρχηγοί των συγγενειών του Ισραήλ τους απάντησαν: «Τίποτα κοινό δεν υπάρχει ανάμεσα σ' εμάς και σ' εσάς, για να μας βοηθήσετε να χτίσουμε το ναό του Θεού μας. Μόνοι μας θα χτίσουμε ναό για τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ, όπως μας διέταξε ο Κύριος, ο βασιλιάς των Περσών».

⁴Τότε οι κάτοικοι της χώρας προσπαθούσαν να σπάσουν το ηθικό των Ιουδαίων και τους εμπόδιζαν να χτίζουν.

⁵Πλήρωσαν μάλιστα και κρατικούς συμβούλους για να τους εναντιωθούν και να ματαιώσουν το σχέδιό τους. Αυτό συνεχίστηκε σ' όλη τη διάρκεια της βασιλείας του Κύρου, βασιλιά των Περσών, και ως τη βασιλεία του Δαρείου.

Η ανασυγκρότηση της Ιερουσαλήμ υπονομεύεται

⁶Στην αρχή της βασιλείας του Ξέρξη, οι εχθροί των Ιουδαίων, του έστειλαν μια δυσφημιστική αναφορά εναντίον των κατοίκων της Ιουδαίας και της Ιερουσαλήμ.

⁷Επίσης, τον καιρό της βασιλείας του Αρταξέρξη στην Περσία, ο Βισλάμ, ο Μιθριδάτης, ο Ταβεήλ και οι συνάδελφοί τους των δημοσίων υπηρεσιών έστειλαν στο βασιλιά σχετική επιστολή, γραμμένη με αραμαϊκούς χαρακτήρες και σε αραμαϊκή γλώσσα.

⁸Αλλά και ο διοικητής Ρεχούμ, κι ο γραμματέας Σιμισαΐ έγραψαν στο βασιλιά Αρταξέρξη την παρακάτω επιστολή εναντίον της Ιερουσαλήμ:

⁹«Ο διοικητής Ρεχούμ, ο γραμματέας Σιμισαΐ και οι διοικητικοί συνάδελφοί τους, κριτές, κυβερνήτες, αξιωματούχοι, οι συνάδελφοι των περιοχών Αρχάδ, της Βαβυλώνας και των Σούσων, δηλαδή οι Ελαμίτες,

¹⁰εξ ονόματος και των άλλων πληθυσμών, που ο μέγας και ένδοξος βασιλιάς Ασεναφάρμετέφερε και εγκατέστησε στις πόλεις της Σαμάρειας και στην υπόλοιπη επαρχία, δυτικά του ποταμού Ευφράτη, αναφέρουν τα εξής».

¹¹Ακολουθεί αντίγραφο της επιστολής: «Προς το βασιλιά Αρταξέρξη, οι δούλοι σου, οι κάτοικοι της επαρχίας δυτικά του Ευφράτη κ. τ. λ.

¹²»Επιθυμούμε να σε πληροφορήσουμε, βασιλιά, ότι οι Ιουδαίοι, που επέστρεψαν από τον τόπο σου στην περιοχή μας, ήρθαν στην Ιερουσαλήμ και ξαναχτίζουν την επαναστατική και εχθρική αυτή πόλη· ανοικοδομούν τα τείχη της κι έχουν βάλει κιόλας τα θεμέλια.

¹³Επίσης, αν πληροφορηθεί ο βασιλιάς ότι αν ξαναχτιστεί η πόλη και υψωθούν τα τείχη της, αυτοί οι Ιουδαίοι δε θα πληρώνουν πια φόρους υποτελείας και δασμούς κι έτσι το βασιλικό εισόδημα θα μειωθεί.

¹⁴Εμείς, βασιλιά, που είμαστε στην υπηρεσία σου, δεν ανεχόμαστε να βλέπουμε αυτή την προσβολή που σου γίνεται. Γι' αυτό σε ενημερώνουμε σχετικά,

¹⁵ώστε να ερευνηθούν τα αρχεία των προκατόχων σου. Εκεί θα βρεις αποδείξεις ότι αυτή η πόλη ήταν ανέκαθεν πόλη επαναστατική, επιζήμια για τους βασιλιάδες και τις επαρχίες, πόλη που από παλιά συνταρασσόταν από επαναστατικά κινήματα· γι' αυτό άλλωστε κι έχει καταστραφεί.

¹⁶Επίσης σε προειδοποιούμε, βασιλιά, ότι αν αυτή η πόλη ξαναχτιστεί και αποκατασταθούν τα τείχη της, τότε δεν θα έχεις πια δικαιοδοσία στην επαρχία δυτικά του Ευφράτη».

¹⁷Ο βασιλιάς έστειλε την παρακάτω απάντηση: «Προς το διοικητή Ρεχούμ, το γραμματέα Σιμσαΐ και τους υπόλοιπους συναδέλφους τους στη Σαμάρεια, και στις υπόλοιπες επαρχίες δυτικά του Ευφράτη. Χαίρετε!

¹⁸»Η επιστολή που μας στείλατε διαβάστηκε μπροστά μου σε μετάφραση.

¹⁹Έδωσα, λοιπόν, εντολή να γίνουν έρευνες και βρέθηκε πραγματικά ότι η Ιερουσαλήμ ανέκαθεν επαναστατούσε εναντίον των βασιλιάδων και συνταρασσόταν από συνωμοσίες και επαναστατικά κινήματα.

²⁰Υπήρχαν άλλοτε στην πόλη ισχυροί βασιλιάδες που κυβερνούσαν ολόκληρη την επαρχία δυτικά του Ευφράτη· και μάλιστα σ' αυτούς τους βασιλιάδες πληρώνονταν φόροι υποτελείας και δασμοί.

²¹»Τώρα, λοιπόν, διατάξτε να σταματήσουν οι εργασίες ανοικοδόμησης της πόλης μέχρι εγώ να εκδώσω νεώτερη διαταγή.

²²Προσέξτε να μην αμελήσετε να κάνετε αυτό που σας ζητώ, ώστε η κεντρική κυβέρνηση να μην υποστεί επιπλέον ζημιές».

²³Αντίγραφο της επιστολής του βασιλιά Αρταξέρξη διαβάστηκε στο Ρεχούμ, στο γραμματέα Σιμσαΐ και στους συναδέλφους τους. Τότε αυτοί πήγαν αμέσως στην Ιερουσαλήμ κι ανάγκασαν με τη βία τους Ιουδαίους να σταματήσουν να χτίζουν.

Ολοκληρώνεται η ανοικοδόμηση του ναού

²⁴Έτσι σταμάτησε το έργο της ανοικοδόμησης του ναού του Θεού στην Ιερουσαλήμ, και η διακοπή κράτησε ως το δεύτερο έτος της βασιλείας του Δαρείου, βασιλιά των Περσών.

ΕΣΔΡΑΣ (ή Β' ΕΣΔΡΑΣ) 5

¹Μια μέρα, όμως, ήρθαν ο προφήτης Αγγαίος και ο προφήτης Ζαχαρίας, απόγονος του Ιδδώ, και μίλησαν στους Ιουδαίους της Ιερουσαλήμ και της Ιουδαίας, εξ ονόματος του Θεού του Ισραήλ, που τους καθοδηγούσε.

²Έτσι ο Ζοροβάβελ, γιος του Σαλαθιήλ, και ο Ιησούς, γιος του Ιωσαδάκ, άρχισαν να ξαναχτίζουν το ναό του Θεού, στην Ιερουσαλήμ. Μαζί τους ήταν κι οι προφύτες του Θεού και τους ενθάρρυναν.

³Μετά από λίγον καιρό, όμως, ο Τατναΐ, κυβερνήτης της επαρχίας δυτικά του Ευφράτη, ο Σεθάρ-Βοζνάι και οι συνάδελφοί τους ήρθαν και βρήκαν τους εργάτες και τους ρωτούσαν: «Ποιος σας έδωσε εντολή να ξαναχτίσετε το ναό και να τον περιτειχίσετε;

⁴Ποιοι άλλοι συμμετέχουν στην ανοικοδόμηση; »

⁵Ο Θεός όμως προστάτευε τους επικεφαλής των Ιουδαίων· έτσι, οι Πέρσες αξιωματούχοι δεν τους σταμάτησαν από το έργο τους ως την ημέρα που θα έστειλαν αναφορά στο Δαρείο, για να λάβουν γραπτή απάντηση γι' αυτό το ζήτημα.

⁶⁻⁷Πράγματι, ο Τατναΐ, κυβερνήτης της επαρχίας δυτικά του Ευφράτη, ο Σεθάρ-Βοζνάι και οι συνάδελφοί τους αξιωματούχοι της επαρχίας έστειλαν στο βασιλιά Δαρείο ανοιχτή επιστολή-αναφορά, που το κείμενό της είχε ως εξής: «Στο βασιλιά Δαρείο, ευχόμαστε κάθε ευτυχία.

⁸»Πρέπει να πληροφορηθείς, βασιλιά, ότι εμείς πήγαμε στην επαρχία της Ιουδαίας, στο ναό του μεγάλου Θεού και διαπιστώσαμε πως ο ναός αυτός συνεχίζει να χτίζεται με μεγάλα λιθάκια· στους τοίχους τοποθετούνται ξύλα και η όλη εργασία προχωράει με ζήλο και παρουσιάζει θεαματική πρόοδο.

⁹Ρωτήσαμε τους επικεφαλής του λαού ποιος τους είχε δώσει εντολή να ξαναχτίσουν το ναό και το τείχος.

¹⁰Επίσης ζητήσαμε τα ονόματα των υπευθύνων, για να σε πληροφορήσουμε σχετικά.

¹¹»Πήραμε, λοιπόν, την ακόλουθη απάντηση: “εμείς είμαστε δούλοι του Θεού του ουρανού και της γης και ξαναχτίζουμε το ναό που είχε κατασκευαστεί πριν από πολλά χρόνια. Ένας μεγάλος βασιλιάς του Ισραήλ τον είχε χτίσει και τον είχε εξοπλίσει.

¹²Αλλά επειδή οι πρόγονοί μας εξόργισαν το Θεό του ουρανού, αυτός τους παρέδωσε στην εξουσία του Ναβουχοδονόσορ της Βαβυλώνας, βασιλιά της δυναστείας των Χαλδαιών. Αυτός κατέστρεψε εκείνον το ναό και πήρε το λαό αιχμάλωτο στη Βαβυλώνα.

¹³Αλλά το πρώτο έτος της βασιλείας του Κύρου στη Βαβυλώνα, ο βασιλιάς εκείνος έδωσε διαταγή να ξαναχτιστεί ο ναός του Θεού.

¹⁴Επίσης, ο βασιλιάς Κύρος πήρε από το ναό της Βαβυλώνας τα χρυσά και τα ασημένια σκεύη του ναού του Θεού και τα παρέδωσε σε κάποιον που ονομαζόταν Σεσαβασσάρ και που ο ίδιος ο βασιλιάς τον διόρισε κυβερνήτη της Ιουδαίας. Τα σκεύη αυτά ο Ναβουχοδονόσορ τα είχε αφαιρέσει από το ναό της Ιερουσαλήμ και τα είχε τοποθετήσει στο ναό της Βαβυλώνας.

¹⁵Ο Κύρος, λοιπόν, ανέθεσε στο Σεσαβασσάρ να παραλάβει τα σκεύη και να πάει να τα τοποθετήσει στο ναό της Ιερουσαλήμ, κι επίσης να δώσει την άδεια ανοικοδόμησης του ναού του Θεού στην παλιά του θέση.

¹⁶Έτσι ο Σεσαβασσάρ ήρθε κι έβαλε τα θεμέλια του ναού του Θεού στην Ιερουσαλήμ, κι από τότε μέχρι σήμερα ο ναός ξαναχτίζεται και δεν τέλειωσε ακόμα”.

¹⁷»Τώρα, λοιπόν, αν σου φαίνεται καλό, βασιλιά, ας γίνει έρευνα στα βασιλικά αρχεία της Βαβυλώνας, για να διαπιστωθεί αν πραγματικά έχει εκδοθεί διαταγή από το βασιλιά Κύρο να ξαναχτιστεί ο ναός του Θεού στην Ιερουσαλήμ, και ας μας κοινοποιηθεί η απόφασή σου γι’ αυτό το ζήτημα».

ΕΣΔΡΑΣ (ή Β’ ΕΣΔΡΑΣ) 6

Η ανεύρεση του διατάγματος του Κύρου

¹Ο βασιλιάς Δαρείος έδωσε διαταγή να γίνει έρευνα στη Βαβυλώνα, στους χώρους όπου φυλάσσονταν τα αρχεία και τα πολύτιμα αντικείμενα.

²Στα Εκβάτανα, λοιπόν, μια οχυρωμένη πόλη της επαρχίας της Μηδίας, βρέθηκε ένα κυλινδρικό βιβλίο, όπου ήταν γραμμένα τα εξής: «Υπόμνημα. Το πρώτο έτος της βασιλείας του Κύρου,

³ο βασιλιάς έβγαλε διαταγή να ξαναχτιστεί στην Ιερουσαλήμ ο ναός του Θεού, για να είναι τόπος όπου θα προσφέρονται θυσίες. Θα χτιστεί πάνω στα ίδια θεμέλια. Το ύψος και το πλάτος του θα είναι από εξήντα πήχεις

⁴με μία σειρά ξύλα κάθε τρεις σειρές μεγάλα λιθάρια. Τα έξοδα θα πληρωθούν από τα ανάκτορα.

⁵Επίσης, τα σκεύη του ναού του Θεού, τα χρυσά και τα ασημένια, που τα είχε πάρει ο Ναβουχοδονόσορ από το ναό της Ιερουσαλήμ και τα είχε φέρει στη Βαβυλώνα, να επιστραφούν, για να πάρουν πάλι τη θέση τους στο ναό του Θεού στην Ιερουσαλήμ».

Το διάταγμα του Δαρείου για τη συνέχιση της ανοικοδόμησης

⁶«Τώρα λοιπόν Τατναΐ, κυβερνήτη της επαρχίας δυτικά του Ευφράτη, Σεθάρ-Βοζνάι και οι συνάδελφοί σας, οι αξιωματούχοι αυτής της επαρχίας, απομακρυνθείτε από ’κει.

⁷Αφήστε ελεύθερο το έργο του ναού του Θεού. Αφήστε τον κυβερνήτη των Ιουδαίων και τους επικεφαλής τους να ξαναχτίσουν το ναό του Θεού στη θέση του.

⁸»Εκδίδω και διαταγή σχετικά με την οικονομική βοήθεια που θα δώσετε εσείς στους επικεφαλής των Ιουδαίων για να ξαναχτίσουν το ναό του Θεού· τα έξοδα θα καταβληθούν σ' αυτούς τους ανθρώπους αμέσως, χωρίς καμιά καθυστέρηση, από το βασιλικό ταμείο, δηλαδή από τους φόρους της επαρχίας δυτικά του Ευφράτη.

⁹»Επίσης, οτιδήποτε απαιτείται για τα ολοκαυτώματα του Θεού του ουρανού, μωσχάρια, κριάρια και αρνιά ή σιτάρι, αλάτι, κρασί και λάδι, θα τους τα δίνετε αμέσως σε καθημερινή βάση, όπως θα τα ζητούν οι ιερείς της Ιερουσαλήμ.

¹⁰Έτσι θα μπορούν να προσφέρουν θυσίες που η ευωδιά τους ευχαριστεί το Θεό του ουρανού και να προσεύχονται για τη ζωή του βασιλιά και των παιδιών του.

¹¹»Ακόμη διατάζω για όποιον παραβεί αυτήν τη διαταγή, να ξεριζώσουν έναν πάσσαλο από το σπίτι του και πάνω σ' αυτόν να τον κρεμάσουν· και το σπίτι του να γίνει σκουπιδότοπος εξαιτίας αυτής του της παράβασης.

¹²Και ο Θεός, που θέλησε να λατρεύεται το όνομά του εκεί, ας ανατρέψει κάθε βασιλιά ή λαό, που θα επιχειρήσει να τροποποιήσει τη διαταγή μου με σκοπό να καταστρέψει αυτόν το ναό του Θεού στην Ιερουσαλήμ. Εγώ, ο Δαρείος, εξέδωσα διαταγή. Να εκτελεστεί με ακρίβεια».

Η αποπεράτωση του ναού

¹³Ο Τατναΐ, κυβερνήτης της επαρχίας δυτικά του Ευφράτη, ο Σεθάρ-Βοζνάι και οι συνάδελφοί τους, έκαναν όπως ακριβώς τους παρήγγειλε ο βασιλιάς Δαρείος.

¹⁴Έτσι, οι επικεφαλής των Ιουδαίων συνέχισαν την ανοικοδόμηση και προχωρούσαν καλά, με την ενθάρρυνση του προφήτη Αγγαίου και του προφήτη Ζαχαρία, γιου του Ιδδώ· και τελείωσαν το χτίσιμο, σύμφωνα με την

εντολή του Θεού του Ισραήλ, και τα διατάγματα του Κύρου, του Δαρείου και του Αρταξέρξη, βασιλιάδων των Περσών.

15Ο ναός αυτός συμπληρώθηκε την τρίτη μέρα του μήνα Αδάρ, το έκτο έτος της βασιλείας του Δαρείου.

16Οι Ιουδαίοι, οι ιερείς, οι λευίτες και όλοι οι άλλοι που είχαν έρθει από την αιχμαλωσία, τέλεσαν με πανηγυρισμούς τα εγκαίνια του ναού του Θεού.

17Με την ευκαιρία των εγκαινίων πρόσφεραν εκατό μοσχάρια, διακόσια κριάρια, τετρακόσια αρνιά και δώδεκα τράγους, έναν για κάθε φυλή του Ισραήλ, θυσία εξιλέωσης για την αμαρτία όλων των Ισραηλιτών.

18Έπειτα διόρισαν τους ιερείς στις αρμοδιότητές τους και τους λευίτες στις θέσεις τους, για να υπηρετούν το Θεό στην Ιερουσαλήμ, σύμφωνα με τα γραμμένα στο βιβλίο του Μωυσή.

Ο εορτασμός του Πάσχα

19Όλοι όσοι είχαν επιστρέψει από την αιχμαλωσία γιόρτασαν το Πάσχα τη δέκατη τέταρτη μέρα του πρώτου μήνα.

20Οι ιερείς και οι λευίτες εξαγνίστηκαν όλοι μαζί και ήταν όλοι καθαροί. Οι λευίτες ήταν έτσι σε θέση να θυσιάσουν τα αρνιά του Πάσχα για όλους τους αιχμαλώτους που είχαν επιστρέψει, για τους συγγενείς τους, για τους ιερείς, και για τον εαυτό τους.

21Οι Ισραηλίτες που είχαν επιστρέψει από την αιχμαλωσία, έφαγαν το πασχαλινό αρνί μαζί με όλους όσοι είχαν παραμείνει στη χώρα αλλά είχαν εξαγνιστεί, προκειμένου να λατρεύσουν τον Κύριο, το Θεό των Ισραηλιτών.

22Εφτά μέρες γιόρταζαν τη γιορτή των Αζύμων με πανηγυρισμούς, γιατί ο Κύριος τους έδωσε χαρά, μετατρέποντας τη διάθεση του βασιλιά της Ασσυρίας απέναντί τους, ώστε αυτός να τους βοηθήσει να ξαναχτίσουν το ναό του Θεού του Ισραήλ.

ΕΣΔΡΑΣ (ή Β' ΕΣΔΡΑΣ) 7

Ο Έσδρας και οι συνεργάτες του έρχονται στην Ιερουσαλήμ

1-6 Μετά απ' αυτά τα γεγονότα, την εποχή που βασιλιάς στην Περσία ήταν ο Αρταξέρξης, ήρθε από τη Βαβυλώνα κάποιος Έσδρας, γιος του Σεραΐα, εγγονός του Αζαρία και δισέγγονος του Χελκία. Οι άλλοι του πρόγονοι (πριν από το Χελκία) με ανιούσα σειρά, ήταν οι Σαλλούμ, Σαδώκ, Αχιτώβ, Αμαρίας, Αζαρίας, Μεραϊώθ, Ζαραχίας, Ουζζί, Βουκκί, Αβισουά, Φινεές και Ελεάζαρ, γιος του αρχιερέα Ααρών. Ο Έσδρας ήταν γραμματέας, δηλαδή έμπειρος γνώστης του Μωσαϊκού νόμου, που είχε δοθεί από τον Κύριο, το Θεό του Ισραήλ. Ο βασιλιάς τού έδωσε ό, τι του ζήτησε, γιατί ο Κύριος ο Θεός του ήταν μαζί του.

7 Το έβδομο έτος της βασιλείας του Αρταξέρξη ήρθαν στην Ιερουσαλήμ και μερικοί Ισραηλίτες, ιερείς, λευίτες, ψάλτες, θυρωροί και υπηρέτες του ναού.

8 Τον πέμπτο μήνα του έβδομου έτους της βασιλείας του Αρταξέρξη, ήρθε και ο Έσδρας στην Ιερουσαλήμ.

9 Είχε αναχωρήσει από τη Βαβυλώνα την πρώτη μέρα του πρώτου μήνα κι έφτασε στην Ιερουσαλήμ την πρώτη μέρα του πέμπτου μήνα, χάρη στην ευεργετική παρουσία του Θεού, που ήταν μαζί του.

10 Ο Έσδρας είχε πράγματι αποφασίσει μ' όλη του την καρδιά να ερευνήσει το νόμο του Κυρίου και να τον εφαρμόσει, κι επίσης να διδάξει τα προστάγματα και τις εντολές του στους Ισραηλίτες.

Ο Αρταξέρξης φροντίζει για το ναό

11 Ακολουθεί αντίγραφο εγγράφου, με το οποίο ο βασιλιάς Αρταξέρξης εφοδίασε τον ιερέα Έσδρα, τον έμπειρο γνώστη γύρω από τα ζητήματα των εντολών και των προσταγμάτων που ο Κύριος είχε δώσει στους Ισραηλίτες:

12 «Ο Αρταξέρξης, βασιλιάς των βασιλιάδων, προς τον Έσδρα, τον ιερέα, τον γνώστη του νόμου του Θεού του ουρανού· θερμό χαιρετισμό κ. λπ.

13 » Εκδίδω διαταγή να επιτραπεί να φύγουν μαζί σου από το βασίλειό μου όσοι Ισραηλίτες, λαϊκοί, ιερείς ή λευίτες, θέλουν να επιστρέψουν στην Ιερουσαλήμ.

14»Εγώ, ο βασιλιάς, και οι εφτά σύμβουλοί μου, σε στέλνουμε στην Ιουδαία και στην Ιερουσαλήμ, για να δεις πώς εφαρμόζεται εκεί ο νόμος του Θεού σου, που το κείμενό του το έχεις στα χέρια σου·

15και με την ευκαιρία αυτή, να μεταφέρεις το ασήμι και το χρυσάφι που εγώ και οι σύμβουλοί μου επιθυμούμε να προσφέρουμε στο Θεό του Ισραήλ, που έχει το θυσιαστήριό του στην Ιερουσαλήμ.

16Επίσης θα μεταφέρεις στο ναό του Θεού σας, στην Ιερουσαλήμ, όλες τις εισφορές σε ασήμι και χρυσάφι που θα συγκεντρώσεις από ολόκληρη την επαρχία της Βαβυλώνας, μαζί με τις προαιρετικές εισφορές του λαού σου και των ιερέων.

17Έπειτα, με τα χρήματα αυτά θα αγοράσεις αμέσως ταύρους, κριάρια, αρνιά, τις προσφορές των σιτηρών και τις σπονδές, και θα τα προσφέρεις στο θυσιαστήριο του ναού του Θεού σας, στην Ιερουσαλήμ.

18Ό, τι περισσέψει από το ασήμι και το χρυσάφι, χρησιμοποιήστε το όπως νομίζετε καλύτερα εσύ και οι συμπατριώτες σου, αλλά πάντα ενεργώντας σύμφωνα με το θέλημα του Θεού σας.

19Τα σκεύη που σας έχουν δοθεί για την υπηρεσία του ναού του Θεού, θα τα τοποθετήσετε ενώπιον του Θεού στην Ιερουσαλήμ.

20Και καθετί που θα χρειαστεί να προμηθευτείτε για το ναό του Θεού σας, θα το πληρώνετε με χρήματα από το θησαυροφυλάκιο του βασιλιά.

21»Εγώ, ο βασιλιάς Αρταξέρξης, δίνω διαταγή σ' όλους τους θησαυροφύλακες της επαρχίας δυτικά του Ευφράτη να εκτελούν πρόθυμα ο, τιδήποτε τους ζητήσει ο ιερέας Έσδρας, ο έμπειρος γνώστης του νόμου του Θεού του ουρανού·

22να του δίνουν ως και εκατό ασημένια τάλαντα, εκατό κορ σιτάρι, εκατό βαθ κρασί, εκατό βαθ λάδι και άφθονο αλάτι.

²³Καθετί που θα ζητήσει ο Θεός του ουρανού για το ναό του, να το προμηθεύουν με προθυμία, για να μην έρθει η οργή αυτού του Θεού στη χώρα του βασιλιά και των παιδιών του.

²⁴Επίσης γνωστοποιήθηκε στους θησαυροφύλακες ότι δεν επιτρέπεται να επιβάλλεται φόρος και δασμός στους ιερείς, στους λευίτες, στους ψάλτες, στους θυρωρούς, στους υπηρέτες του ναού, δηλαδή σε όλους εκείνους που απασχολούνται στο ναό του Θεού.

²⁵Εσύ λοιπόν, Έσδρα, σύμφωνα με τη σοφία του Θεού σου, που την κατέχεις, να διορίσεις αξιωματούχους και δικαστές, που θα διοικούν όλο το λαό της επαρχίας δυτικά του Ευφράτη, δηλαδή όλους όσους είναι γνώστες των νόμων του Θεού σου· κι επίσης θα τους διδάξεις σ' εκείνους που δεν τους γνωρίζουν.

²⁶Όποιος δεν τηρεί το νόμο του Θεού σου ή το νόμο του βασιλιά, θα τιμωρείται αυστηρά είτε με θάνατο είτε με εξορία είτε με δήμευση της περιουσίας του είτε με φυλάκιση».

Δοξολογία του Έσδρα

²⁷Ευλογημένος να είναι ο Κύριος, ο Θεός των προγόνων μας, που έβαλε στην καρδιά του βασιλιά την επιθυμία, ν' ανακαινίσει το ναό του Κυρίου, στην Ιερουσαλήμ!

²⁸Ο Θεός μου έδωσε τη χάρη του, ώστε ν' αποκτήσω την εύνοια του βασιλιά και των συμβούλων του και όλων των ισχυρών αρχόντων του βασιλείου του. Έτσι ενισχυμένος από την προστασία του Κυρίου, του Θεού μου, μπόρεσα να συγκεντρώσω τους αρχηγούς του Ισραήλ, για να φύγουν μαζί μου.

ΕΣΔΡΑΣ (ή Β' ΕΣΔΡΑΣ) 8

Οι οικογένειες που συνόδευσαν τον Έσδρα

¹Ακολουθεί πίνακας των αρχηγών των συγγενειών, που έφυγαν μαζί μου από τη Βαβυλώνα τον καιρό της βασιλείας του Αρταξέρξη:

- ²Ο Γηρσών, από τη συγγένεια του Φινεές, ο Δανιήλ, από τη συγγένεια του Ιθάμαρ και ο Χαττούς, γιος του Σεχανία, από τη συγγένεια του Δαβίδ.
- ³Ο Ζαχαρίας, από τη συγγένεια του Φαρώς, και μαζί του ήταν καταγεγραμμένοι εκατόν πενήντα άντρες·
- ⁴ο Ελιωναΐ, γιος του Ζεραχία, από τη συγγένεια του Φαχάθ-Μωάβ, με διακόσιους άντρες·
- ⁵ο Σεχανίας, γιος του Ιααζιήλ, από τη συγγένεια του Ζαττού, με τριακόσιους άντρες·
- ⁶ο Εβέδ, γιος του Ιωνάθαν, από τη συγγένεια του Αδίν, με πενήντα άντρες·
- ⁷ο Ιεσαΐας, γιος του Γοθολία, από τη συγγένεια του Ελάμ, με εβδομήντα άντρες·
- ⁸ο Ζεβαδίας, γιος του Μιχαήλ, από τη συγγένεια του Σεφατία, με ογδόντα άντρες·
- ⁹ο Οβαδίας, γιος του Ιεχιήλ, από τη συγγένεια του Ιωάβ, με διακόσιους δεκαοκτώ άντρες·
- ¹⁰ο Σελωμείθ, γιος του Ιωσηφία, από τη συγγένεια του Βανί, με εκατόν εξήντα άντρες·
- ¹¹ο Ζαχαρίας, γιος του Βεβαΐ, από τη συγγένεια του Βεβαΐ, με είκοσι οκτώ άντρες·
- ¹²ο Ιωχανάν, γιος του Ακκατάν, από τη συγγένεια του Αζγάδ, με εκατόν δέκα άντρες·
- ¹³οι Ελιφαλέτ, Ιεΐήλ και Σεμαΐα, νεότεροι απόγονοι από τη συγγένεια του Αδωνικάμ, με εξήντα άντρες·
- ¹⁴ο Ουθαΐ και ο Ζαββούδ, από τη συγγένεια του Βιγβαΐ, με εβδομήντα άντρες.

Ο Έσδρας συγκεντρώνει λευίτες και υπηρέτες του ναού

¹⁵Όλους αυτούς τους συγκέντρωσα στον ποταμό που περνάει από την Ααβάκι εκεί κατασκηνώσαμε τρεις μέρες. Είδα ότι ανάμεσα στο λαό υπήρχαν ιερείς, αλλά δε βρήκα κανένα λευίτη.

¹⁶Τότε κάλεσα τους αρχηγούς Ελεάζαρ, Αριήλ, Σεμαΐα, Αλωνάμ, Ιαρίβ, Ελνάθαμ, Νάθαν, Ζαχαρία και Μεσουλλάμ, και τους δασκάλους Ιωϊαρίβ και Ελνάθαμ,

¹⁷και τους έστειλα στον Ιδδώ, αρχηγό της κοινότητας Χασιφία· προηγουμένως τους είπα τι να πουν στον Ιδδώ και στους συντρόφους του, τους υπηρέτες του ναού που κατοικούσαν στην περιοχή Χασιφία, ώστε να μας στείλουν υπηρέτες για το ναό του Θεού μας.

¹⁸Χάρη στην εύνοια του Θεού απέναντί μας, αυτοί συμφώνησαν και μας έστειλαν έναν άντρα σοφό, το Σερεβία, από τη συγγένεια του Μααλί και απόγονο του Λευί, γιου του Ιακώβ, μαζί με τους γιους του και τους συγγενείς του συνολικά δεκαοκτώ άντρες·

¹⁹επίσης μας έστειλαν το Χασαβία και μαζί του τον Ιεσαΐα, από τη συγγένεια του Μεραρί, με τους συγγενείς του και τους γιους του, είκοσι άντρες.

²⁰Κι από το κατώτερο προσωπικό του ναού, μάς έστειλαν διακόσιους είκοσι άντρες, απογόνους υπηρετών του ναού, που ο Δαβίδ και οι αξιωματούχοι του τους είχαν διορίσει στην υπηρεσία των λειτών. Όλοι αυτοί ήταν καταγεγραμμένοι ονομαστικά.

Προετοιμασία για την επιστροφή

²¹Τότε εκεί κοντά στον ποταμό Ααβά κήρυξα νηστεία, για να ταπεινωθούμε ενώπιον του Θεού μας και να του ζητήσουμε να προστατεύσει εμάς, τα παιδιά μας και τα υπάρχοντά μας.

²²Ντράπηκα να ζητήσω από το βασιλιά στρατιωτική δύναμη και ιππείς για να μας προστατεύσουν στο δρόμο μας από τους εχθρούς μας· του είχαμε πει ότι το χέρι του Θεού μας προστατεύει όλους εκείνους που τον αναζητούν με αγαθή πρόθεση, και η οργή του ξεσπάει με δύναμη ενάντια σ' εκείνους που τον εγκαταλείπουν.

²³Νηστέψαμε, λοιπόν, και παρακαλέσαμε το Θεό μας να μας προστατεύσει· κι αυτός άκουσε την παράκλησή μας.

²⁴Μετά ξεχώρισα δώδεκα από τους διευθύνοντες ιερείς, καθώς και τους Ζεραχία και Χασαβία και μαζί μ' αυτούς δέκα άντρες από τους συγγενείς τους.

²⁵Τους ζύγισα το ασήμι, το χρυσάφι και τα σκεύη που είχαν προσφέρει για το ναό του Θεού μας ο βασιλιάς, οι σύμβουλοι και οι άρχοντές του, καθώς και όλοι οι Ισραηλίτες που βρίσκονταν στη χώρα.

²⁶Τους μέτρησα εξακόσια πενήντα ασημένια τάλαντα, εκατό ασημένια σκεύη και εκατό τάλαντα χρυσά·

²⁷είκοσι χρυσά δοχεία αξίας χιλίων δαρεικών και δύο σκεύη καμωμένα από ωραίο λαμπερό χαλκό· τόσο πολύτιμα έμοιαζαν, σαν να ήταν από χρυσάφι.

²⁸Τους είπα: «Όπως εσείς είστε αφιερωμένοι στην υπηρεσία του Κυρίου, έτσι και τα σκεύη είναι κι αυτά αφιερωμένα στον Κύριο. Αυτό το ασήμι και το χρυσάφι είναι προαιρετική προσφορά στον Κύριο, το Θεό των προγόνων μας.

²⁹Φυλάξτε τα, λοιπόν, με προσοχή, ωσότου τα μετρήσετε μπροστά στους προϊσταμένους των ιερέων και των λευιτών, και στους αρχηγούς των συγγενειών του Ισραήλ στην Ιερουσαλήμ, στα παραοικοδομήματα του ναού του Κυρίου».

³⁰Έτσι, οι ιερείς και οι λευίτες παρέλαβαν το ασήμι, το χρυσάφι και τα πολύτιμα σκεύη, για να τα μεταφέρουν στην Ιερουσαλήμ, στο ναό του Θεού μας.

Άφιξη στην Ιερουσαλήμ

³¹Τη δωδέκατη μέρα του πρώτου μήνα φύγαμε από τον ποταμό Ααβά για να πάμε στην Ιερουσαλήμ. Ο Θεός ήταν μαζί μας και μας προστάτευε στο δρόμο από τις ενέδρες των εχθρών μας.

³²Φτάσαμε στην Ιερουσαλήμ και ξεκουραστήκαμε εκεί τρεις μέρες.

³³Την τέταρτη μέρα μετρήσαμε το ασήμι, το χρυσάφι και τα πολύτιμα σκεύη στο ναό του Θεού μας και τα παραδώσαμε στον ιερέα Μερημώθ, γιο του Ουρία. Μαζί του ήταν παρών ο Ελεάζαρ, γιος του Φινεές κι επίσης οι λευίτες Ιωζαβάδ, γιος του Ιησού και Νωαδίας, γιος του Βιννούι.

³⁴Τα πάντα μετρήθηκαν και ζυγίστηκαν και το βάρος τους καταγράφηκε.

³⁵Τότε αυτοί που είχαν έρθει από την αιχμαλωσία πρόσφεραν ολοκαυτώματα στο Θεό του Ισραήλ, δώδεκα μοσχάρια, για όλες τις φυλές των Ισραηλιτών, ενενήντα έξι κριάρια, εβδομήντα εφτά αρνιά, δώδεκα τράγους, για την εξιλέωση της αμαρτίας. Όλα αυτά τα ζώα κήκαν εντελώς προς τιμήν του Κυρίου.

³⁶Επίσης επέδωσαν τα βασιλικά διατάγματα στους σατράπες και στους κυβερνήτες της επαρχίας δυτικά του Ευφράτη· κι αυτοί πρόσφεραν τη βοήθειά τους στο λαό σε ό, τι αφορούσε το ναό του Θεού.

ΕΣΔΡΑΣ (ή Β' ΕΣΔΡΑΣ) 9

Ο Έσδρας πληροφορείται για τους μικτούς γάμους

¹Μετά απ' αυτά τα γεγονότα, με πλησίασαν μερικοί άρχοντες του λαού και μου είπαν: «Οι ιερείς, οι λευίτες και ο υπόλοιπος λαός του Ισραήλ έχουν δεχτεί τις επιδράσεις των άλλων λαών αυτής εδώ της χώρας. Τηρούν τα βδελυρά έθιμα των Χαναανίων, των Χετταίων, των Φερεζαίων, των Ιεβουσαίων, των Αμμωνιτών, των Μωαβιτών, των Αιγυπτίων και των Αμορραίων.

²Αυτό συνέβη γιατί οι Ισραηλίτες και τα παιδιά τους έχουν πάρει γυναίκες από τις κόρες αυτών των λαών κι έτσι ο λαός του Θεού έχει έρθει σε επιμειξία με τους πληθυσμούς αυτής της χώρας· οι άρχοντες μάλιστα και οι αξιωματούχοι πρωτοστατούν σ' αυτήν την απιστία».

³Όταν άκουσα αυτά τα πράγματα, έσκισα τα ρούχα μου και το μανδύα μου, ξερίζωσα τα μαλλιά και τα γένια μου και κάθισα σε μια μεριά φοβερά ταραγμένος.

⁴Γύρω μου συγκεντρώθηκαν όλοι όσοι έτρεμαν την κρίση του Θεού του Ισραήλ για την απιστία αυτών που είχαν γυρίσει από την αιχμαλωσία, ενώ εγώ καθόμουν σε μια μεριά ταραγμένος ως την ώρα της βραδινής θυσίας.

⁵Όταν έφτασε η ώρα της βραδινής θυσίας σηκώθηκα από 'κει που είχα πέσει ταπεινωμένος και με σχισμένα τα ρούχα μου και το μανδύα μου έπεσα στα γόνατα, άπλωσα τα χέρια μου στον Κύριο, το Θεό μου,

⁶και είπα: «Θεέ μου, είμαι φοβερά ταραγμένος και ντρέπομαι να σηκώσω τα μάτια μου σ' εσένα, γιατί οι ανομίες μας έχουν γίνει τόσες πολλές, που μας έπνιξαν· η ενοχή μας έχει γίνει σωρός, που φτάνει μέχρι τον ουρανό.

⁷Από τον καιρό των προγόνων μας μέχρι σήμερα, η ενοχή μας ήταν πάντα μεγάλη. Εξαιτίας των ανομιών μας ο λαός μας, οι βασιλιάδες μας και οι ιερείς μας παραδοθήκαμε στην εξουσία των βασιλιάδων των χωρών αυτών. Και μέχρι σήμερα μας κατέσφαζαν, μας είχαν αιχμαλώτους, μας λεηλατούσαν και μας εξευτέλιζαν.

⁸Αλλά εδώ και λίγον καιρό εσύ Κύριε, Θεέ μας, μας έδειξες την εύνοιά σου, και σ' ένα υπόλοιπο από μας που επέζησε του επέτρεψες να εγκατασταθεί μόνιμα στον άγιο τόπο σου. Έτσι αναζωογόνησες τις καρδιές μας και μας έδωσες χαρά για λίγον καιρό μέσα στη σκλαβιά μας.

⁹Πράγματι είμαστε δούλοι! Αλλά εσύ, Θεέ μας, δε μας εγκατέλειψες στη δουλεία μας. Επειδή μας αγαπάς, προκάλεσες την εύνοια του βασιλιά των Περσών για μας, ώστε να μπορέσουμε να ξαναχτίσουμε το ναό σου, ν' αναστηλώσουμε τα ερείπιά του κι έτσι να βρίσκουμε ένα ασφαλές καταφύγιο στην Ιουδαία και στην Ιερουσαλήμ.

¹⁰Τώρα όμως, Θεέ μας, τι να πούμε, που μετά απ' όλα αυτά εμείς έχουμε λησμονήσει τις εντολές

¹¹που μας έδωσες με τους δούλους σου, τους προφήτες; Πράγματι, μας είχες πει τότε: “η χώρα που πάτε να κατακτήσετε είναι ακάθαρτη, μολυσμένη από τους λαούς της περιοχής. Την έχουν γεμίσει με τα βδελυρά τους είδωλα από τη μίαν άκρη ως την άλλη.

¹²Γι' αυτό δεν θα δίνετε τις κόρες σας στους γιους τους για γυναίκες, ούτε θα παίρνετε τις κόρες τους για γυναίκες στους γιους σας. Δε θα επιδιώξετε ποτέ την ειρήνη τους και το καλό τους, αν θέλετε να γίνετε ισχυροί, ν'

απολαμβάνετε τα αγαθά της χώρας και να την αφήσετε στους γιους σας κληρονομιά παντοτινή”.

¹³Κι όμως, εσύ, Θεέ μας, δε μας τιμώρησες όσο μας άξιζε για τις παρανομίες μας, αλλά επέτρεψες να επιζήσουμε ελεύθεροι όλοι εμείς, που τώρα βρισκόμαστε εδώ. Μετά, όμως, απ’ όσα μας έχουν βρει εξαιτίας των αμαρτιών μας και της μεγάλης ενοχής μας,

¹⁴πώς να παραβούμε πάλι τις εντολές σου και να συνάψουμε μικτούς γάμους με τους λαούς που τηρούν όλα αυτά τα βδελυρά έθιμα; Δεν θα οργιζόσουν εναντίον μας, σε σημείο να μας καταστρέψεις εντελώς και κανέναν από μας να μην επιζήσει;

¹⁵Κύριε, Θεέ του Ισραήλ, εσύ είσαι δίκαιος, γιατί επέτρεψες να επιβιώσει ένα υπόλοιπο από μας. Και σήμερα εμείς στεκόμαστε εδώ ένοχοι ενώπιόν σου, που κανέναν δε θα μπορούσε να σταθεί μπροστά σου σε τέτοια κατάσταση».

ΕΣΔΡΑΣ (ή Β΄ ΕΣΔΡΑΣ) 10

Απομάκρυνση των αλλοεθνών γυναικών και παιδιών

¹Ενώ ο Έσδρας προσευχόταν γονατιστός μπροστά στο ναό του Θεού, και ζητούσε με κλάματα συγχώρηση, συγκεντρώθηκαν γύρω του μεγάλο πλήθος αντρών, γυναικών και παιδιών από το λαό. Κι όλος αυτός ο κόσμος έκλαιγε γοερά.

²Τότε ο Σεχανίας, γιος του Ιεχιήλ, από τη συγγένεια του Ελάμ, πήρε το λόγο και είπε στον Έσδρα: «Αμαρτήσαμε στο Θεό μας, γιατί έχουμε πάρει αλλοεθνείς γυναίκες, από τους λαούς αυτής εδώ της χώρας. Υπάρχει όμως ακόμα ελπίδα για τους Ισραηλίτες.

³Γι’ αυτό δίνουμε υπόσχεση στο Θεό μας να διώξουμε όλες τις αλλοεθνείς γυναίκες και τα παιδιά τους, σύμφωνα με την εντολή που μας έδωσε ο Κύριος κι εκείνοι που τηρούν με σεβασμό τις εντολές του. Ας εφαρμοστεί ο νόμος του Θεού μας.

⁴Αυτό όμως είναι δικό σου έργο. Ξεκίνα, λοιπόν, κι εμείς είμαστε μαζί σου. Πάρε θάρρος και πράξε! »

⁵Τότε ο Έσδρας όρκισε τους επικεφαλής των ιερέων-λειτουργών και ολόκληρου του Ισραήλ ότι θα πράξουν σύμφωνα με όσα πρότεινε ο Σεχανίας. Κι αυτοί ορκίστηκαν.

⁶Μετά ο Έσδρας έφυγε από την αυλή του ναού του Θεού και πήγε και διανυκτέρευσε στο δωμάτιο του Ιωχανάν, γιου του Ελιασειβ. Όλη τη νύχτα δεν έφαγε ούτε ήπια αλλά θρηνούσε συνέχεια για την παράβαση που είχαν κάνει αυτοί που γύρισαν από την αιχμαλωσία.

⁷Έπειτα κυκλοφόρησαν μια διακήρυξη στην Ιουδαία και στην Ιερουσαλήμ, σε όσους είχαν επιστρέψει από παλιά από την αιχμαλωσία και τους όριζαν να συγκεντρωθούν στην Ιερουσαλήμ.

⁸Κι αν κάποιος δεν θα ερχόταν μέσα σε τρεις μέρες, σύμφωνα με τη διαταγή των αρχόντων και των ευγενών, θα δημευόταν η περιουσία του και ο ίδιος θα αποκλειόταν από την κοινότητα.

⁹Έτσι, μέσα σε τρεις μέρες, συγκεντρώθηκαν στην Ιερουσαλήμ όλοι οι άντρες των φυλών Ιούδα και Βενιαμίν, την εικοστή μέρα του ένατου μήνα. Όλος ο λαός κάθισε στον ανοιχτό χώρο του ναού του Θεού, τρέμοντας εξαιτίας αυτής της υπόθεσης αλλά και εξαιτίας της δυνατής βροχής.

¹⁰Ο ιερέας Έσδρας σηκώθηκε και τους είπε: «Εσείς έχετε αμαρτήσει που πήρατε αλλοεθνείς γυναίκες, με συνέπεια να προσθέσετε ενοχές σ' όλο το λαό του Ισραήλ.

¹¹Τώρα, όμως, δοξάστε τον Κύριο, το Θεό των προγόνων σας, και εφαρμόστε το θέλημά του. Αποχωριστείτε από τους λαούς αυτής της χώρας και διώξτε τις αλλοεθνείς γυναίκες».

¹²Όλη η συνάθροιση αποκρίθηκε με δυνατές φωνές: «Έτσι είναι! Θα πράξουμε όπως προστάζεις.

¹³Αλλά εδώ ο κόσμος είναι πολύς και είμαστε στην εποχή των βροχών· δεν μπορούμε να παραμείνουμε σε ανοιχτό χώρο. Εξάλλου η παράνομη αυτή υπόθεση δεν είναι δυνατόν να τακτοποιηθεί σε μία ή δύο μέρες, γιατί είμαστε πολλοί που έχουμε εμπλακεί σ' αυτήν.

¹⁴Ας εκπροσωπήσουν τη συνέλευση οι αρχηγοί μας· και όλοι όσοι έχουν πάρει αλλοεθνείς γυναίκες ας έρθουν σ' αυτούς μια ορισμένη μέρα μαζί με τους πρεσβυτέρους και τους δικαστές της πόλης τους. Έτσι θα σταματήσει ο φοβερός θυμός του Θεού μας εναντίον μας γι' αυτή μας την πράξη».

¹⁵Μόνον ο Ιωνάθαν, γιος του Ασαήλ και ο Ιαχζείας, γιος του Τικβά, αντέδρασαν σ' αυτή την πρόταση, και τους υποστήριζαν ο Μεσουλλάμ και ο λευίτης Σαββεθάι.

¹⁶Όλοι οι άλλοι Ισραηλίτες που είχαν επιστρέψει από την αιχμαλωσία, τη δέχτηκαν. Ο ιερέας Έσδρας διάλεξε για βοηθούς του τους αρχηγούς των συγγενειών, τον καθένα ονομαστικά. Και την πρώτη μέρα του δέκατου μήνα συνεδρίασαν για να εξετάσουν το ζήτημα.

¹⁷Την πρώτη μέρα του πρώτου μήνα του επόμενου χρόνου είχαν τελειώσει με τη διερεύνηση όλων των περιπτώσεων που Ισραηλίτες είχαν πάρει γυναίκες αλλοεθνείς.

Κατάλογος των Ισραηλιτών που είχαν αλλοεθνείς γυναίκες

¹⁸Οι ιερείς που βρέθηκε να έχουν πάρει αλλοεθνείς γυναίκες ήταν οι εξής: Από τη συγγένεια του Ιησού, γιου του Ιωσαδάκ, και των αδερφών του, οι Μασσεΐας, Ελιέζερ, Ιαρίβ και Γεδαλίας.

¹⁹Αυτοί έδωσαν τα χέρια και υποσχέθηκαν να διώξουν τις γυναίκες τους κι επίσης θυσίασαν ένα κριάρι από το κοπάδι τους για την εξιλέωση της ενοχής τους.

²⁰Από τη συγγένεια του Ιμμήρ, ο Ανανί και ο Ζεβαδίας.

²¹Από τη συγγένεια του Χαρίμ, οι Μασσεΐας, Ηλίας, Σεμαΐας, Ιεχιήλ και Ουζίας.

²²Από τη συγγένεια του Φασχούρ, οι Ελιωεναΐ, Μασσεΐας, Ισμαήλ, Ναθαναήλ, Ιωζαβάδ και Ελασά.

²³Λευίτες: οι Ιωζαβάδ, Σιμεί, Κελαΐας (που ονομαζόταν και Κελιτά), Πεθαχίας, Ιούδας και Ελιέζερ.

- ²⁴Από τους ψάλτες ο Ελιασεΐβ, και θυρωροί οι Σαλλούμ, Τελέμ και Ουρεί.
- ²⁵Ο υπόλοιπος λαός: Από τη συγγένεια του Φαρός, οι Ραμίας, Ιζζίας, Μαλκίας, Μιαμίν, Ελεάζαρ, Μαλκίας και Βεναΐας.
- ²⁶Από τη συγγένεια του Ελάμ, οι Ματτανίας, Ζαχαρίας, Ιεχιήλ, Αβδίας, Ιερεμώθ και Ηλίας.
- ²⁷Από τη συγγένεια του Ζαττού, οι Ελιωεναΐ, Ελιασεΐβ, Ματαναΐ, Ιερεμώθ, Ζαβάδ και Αζιζά.
- ²⁸Από τη συγγένεια του Βεβαΐ, οι Ιωχανάν, Ανανίας, Ζαββαΐ και Αθλαΐ.
- ²⁹Από τη συγγένεια του Βανί, οι Μεσουλλάμ, Μαλλούχ, Αδαΐας, Ιασούβ, Σεάλ και Ιεραμώθ.
- ³⁰Από τη συγγένεια του Φαχάθ-Μωάβ, οι Αδνά, Χελάλ, Βεναΐας, Μαασείας, Ματτανίας, Βεσαλεήλ, Βινούι και Μανασσής.
- ³¹Από τη συγγένεια του Χαρίμ, οι Ελιέζερ, Ισσίας, Μαλκίας, Σεμαΐας, Συμεών,
- ³²Βενιαμίν, Μαλλούχ και Σεμαρίας.
- ³³Από τη συγγένεια του Χασούμ, οι Ματαναΐ, Ματατά, Ζαβάδ, Ελιφέλετ, Ιερεμαΐ, Μανασσής και Σιμεΐ.
- ³⁴Από τη συγγένεια του Βανί, οι Μααδαΐας, Αμράμ, Ουήλ,
- ³⁵Βεναΐας, Βεδαΐας, Κελλουΐ,
- ³⁶Βανίας, Μερημώθ, Ελιασεΐβ,
- ³⁷Ματτανίας, Ματαναΐ και Ιασώ.
- ³⁸Από τη συγγένεια του Βινούι, οι Σιμεΐ,
- ³⁹Σελεμίας, Νάθαν, Αδαΐας,
- ⁴⁰Μαχναδεβαΐ, Σασαΐ, Σαραΐ,
- ⁴¹Αζαρεήλ, Σελεμίας, Σεμαρίας,
- ⁴²Σαλλούμ, Αμαρίας και Ιωσήφ.

⁴³Από τη συγγένεια του Νεβώ, οι Ιεϊήλ, Ματαθίας, Ζαβάδ, Ζεβινά, Ιαδαύ, Ιωήλ και Βεναΐας.

⁴⁴Όλοι αυτοί είχαν πάρει αλλοεθνείς γυναίκες· μερικοί μάλιστα είχαν αποκτήσει και παιδιά απ' αυτές.

ΝΕΕΜΙΑΣ

ΝΕΕΜΙΑΣ 1

¹Έργα του Νεεμία, γιου του Χαχαλία.

Ο Νεεμίας αρχίζει την αναφορά του

Το μήνα Χισλεύ, του εικοστού έτους της βασιλείας του Αρταξέρξη, ενώ βρισκόμουν στα Σούσα, την πρωτεύουσα,

²ήρθε από την Ιουδαία ο συμπατριώτης μου Ανανί με μερικούς άντρες. Τους ρώτησα για τους Ιουδαίους που επέζησαν και είχαν επιστρέψει από την αιχμαλωσία, καθώς και για την Ιερουσαλήμ.

³Εκείνοι μου απάντησαν: «Όσοι επέζησαν από την αιχμαλωσία κι έχουν εγκατασταθεί πάλι στον τόπο τους, βρίσκονται σε μεγάλη δυστυχία και ταπείνωση· το τείχος της Ιερουσαλήμ είναι ερειπωμένο και οι πύλες της έχουν καταστραφεί από τη φωτιά».

⁴Όταν άκουσα αυτά τα λόγια, έπεσα σε βαρύτατο πένθος για μέρες πολλές. Προσευχήθηκα στο Θεό του ουρανού

⁵και είπα: «Κύριε, Θεέ του ουρανού, μέγαλε και φοβερέ, εσύ τηρείς τη διαθήκη σου και δείχνεις την αγάπη σου σ' εκείνους που σε αγαπούν και εφαρμόζουν τις εντολές σου.

⁶Στρέψε, λοιπόν, το βλέμμα σου σ' εμένα το δούλο σου κι άκουσε προσεκτικά την προσευχή που μέρα και νύχτα τώρα σου απευθύνω για μας τους Ισραηλίτες, τους δούλους σου, και σου ζητώ συγχώρηση για τις αμαρτίες που έχουμε διαπράξει. Πραγματικά, κι εγώ και οι πρόγονοί μου αμαρτήσαμε.

⁷Ασεβήσαμε εναντίον σου και δεν τηρήσαμε τις εντολές σου, τους νόμους σου και τα προστάγματά σου, αυτά που έδωσες στο Μωυσή, το δούλο σου.

⁸Θυμήσου όμως, σε παρακαλώ, το λόγο που είπες στο Μωυσή, το δούλο σου: “αν απιστήσετε, θα σας διασκορπίσω ανάμεσα στα έθνη·

⁹αν όμως μετά επιστρέψετε σ' εμένα και φροντίσετε να εφαρμόσετε τις εντολές μου, τότε, ακόμη κι αν είστε διασκορπισμένοι ως τις άκρες του

κόσμου, θα σας ξαναφέρω από 'κει και θα σας συγκεντρώσω στον τόπο που έχω διαλέξει για να με λατρεύουν”.

¹⁰ Αυτοί εδώ είναι δούλοι σου και λαός σου, που εσύ τους απελευθέρωσες με τη μεγάλη, την ακαταμάχητη δύναμή σου.

¹¹ Σε παρακαλώ, Κύριε, άκουσε την προσευχή τη δική μου και των άλλων δούλων σου, που με χαρά σε τιμούν. Χάρισέ μου τώρα την επιτυχία και κάνε ο βασιλιάς να με αντιμετωπίσει ευνοϊκά». Εκείνη την εποχή εγώ ήμουν οινοχόος του βασιλιά.

ΝΕΕΜΙΑΣ 2

Ο Νεεμίας αποστέλλεται στην Ιερουσαλήμ

¹ Το μήνα Νισάν του εικοστού έτους της βασιλείας του Αρταξέρξη, μια μέρα που ο βασιλιάς καθόταν στο τραπέζι, πήρα ως οινοχόος το κρασί και του το πρόσφερα· ποτέ άλλοτε δεν είχα παρουσιαστεί λυπημένος μπροστά του.

² Έτσι, ο βασιλιάς με ρώτησε: «Φαίνεσαι κακόκεφος γιατί; Αφού δεν είσαι άρρωστος· άρα, σίγουρα κάποια στενοχώρια είναι». Τότε φοβήθηκα πολύ,

³ και του απάντησα: «Βασιλιά μου, να ζεις αιώνια! Μα πώς να μην είμαι κακόκεφος, αφού η πόλη μου, ο τόπος των τάφων των προγόνων μου, είναι ερημωμένη και οι πύλες της κατεστραμμένες απ' τη φωτιά; »

⁴ Ο βασιλιάς με ρώτησε: «Τι ζητάς λοιπόν; » Τότε εγώ προσευχήθηκα στο Θεό του ουρανού,

⁵ κι απάντησα στο βασιλιά: «Αν το βρίσκεις σωστό, βασιλιά, κι αν ο δούλος σου έχω κερδίσει την εύνοιά σου, τότε στείλε με στην Ιουδαία, στην πόλη των τάφων των προγόνων μου, να την ξαναχτίσω».

⁶ Ο βασιλιάς έχοντας τη βασίλισσα καθισμένη δίπλα του, με ρώτησε: «Και πόσον καιρό θα διαρκέσει η αποστολή σου; Πότε θα γυρίσεις; » Ο βασιλιάς δεχόταν, λοιπόν να με αφήσει να φύγω, κι εγώ του έδωσα την ημερομηνία της επιστροφής μου.

⁷Του είπα ακόμη: «Αν συμφωνείς, βασιλιά, ας μου δοθούν επιστολές προς τους κυβερνήτες της επαρχίας δυτικά του Ευφράτη, για να μου επιτρέψουν να περάσω από 'κει και να φτάσω στην Ιουδαία.

⁸Επίσης, μια επιστολή για τον Ασάφ, τον υπεύθυνο του βασιλικού δάσους, ώστε να μου δώσει ξυλεία για τις πύλες του φρουρίου του ναού, για το τείχος της πόλης και για το σπίτι όπου θα μείνω». Ο βασιλιάς μου έδωσε ό, τι του ζήτησα, γιατί με προστάτευε το χέρι του Θεού.

⁹Ήρθα, λοιπόν, στους κυβερνήτες της επαρχίας δυτικά του Ευφράτη και τους έδωσα τις επιστολές του βασιλιά, ο οποίος είχε στείλει αξιωματικούς του στρατού και ιππικό για να με συνοδέψουν.

¹⁰Βέβαια, ο Σανβαλλάτ ο Χωρωνίτης και ο βοηθός του, ο Τωβίας ο Αμμωνίτης, πολύ δυσαρεστήθηκαν όταν άκουσαν ότι κάποιος είχε έρθει να εργαστεί για το καλό των Ισραηλιτών.

Ο Νεεμίας προτρέπει το λαό να ανοικοδομήσουν τα τείχη

¹¹Αφού ήρθα στην Ιερουσαλήμ, έμεινα εκεί τρεις μέρες.

¹²Τη νύχτα σηκώθηκα εγώ και μαζί μου μερικοί άντρες, χωρίς να πω σε κανέναν τι είχε βάλει ο Θεός μου στο νου μου να κάνω για την Ιερουσαλήμ· δεν είχα μαζί μου άλλο υποζύγιο, εκτός από κείνο που μετέφερε εμένα.

¹³Μέσα στη νύχτα, βγήκα από την πόλη και περνώντας από την πύλη της Κοιλάδας κατευθύνθηκα προς την πηγή του Δράκοντα και προς την πύλη της Κοπρίας κι εξέταζα τα ερειπωμένα τείχη της Ιερουσαλήμ και τις πύλες της, που είχαν καταστραφεί απ' τη φωτιά.

¹⁴Πέρασα κοντά από την πύλη της Πηγής κι από τη δεξαμενή του βασιλιά αλλά το ζώο μου δεν έβρισκε πια τόπο για να περάσει.

¹⁵Έτσι, πάντα μέσα στη νύχτα, ανέβηκα από το χείμαρρο των Κέδρων συνεχίζοντας την εξέταση του τείχους· έπειτα έκανα στροφή και γύρισα πίσω πάλι από την πύλη της Κοιλάδας.

¹⁶Οι αξιωματούχοι της πόλης δεν ήξεραν πού είχα πάει και τι έκανα. Δεν είχα πει ακόμα τίποτα στους Ιουδαίους ούτε στους ιερείς ούτε στους ευγενείς

και στους αξιωματούχους, ούτε σε κανέναν άλλον από κείνους που θα εκτελούσαν το έργο της ανοικοδόμησης.

¹⁷Τώρα όμως τους είπα: «Βλέπετε σε τι δυστυχία βρισκόμαστε: Η Ιερουσαλήμ είναι ερειπωμένη και οι πύλες της έχουν καταστραφεί απ' τη φωτιά. Εμπρός, λοιπόν, ας ξαναχτίσουμε τα τείχη της Ιερουσαλήμ, για να πάψουν πια να μας καταφρονούν».

¹⁸Τους διηγήθηκα πώς με προστάτεψε ο Θεός μου και τους μετέφερα τα λόγια που μου είχε πει ο βασιλιάς. Τότε εκείνοι απάντησαν: «Εμπρός, ας ξεκινήσουμε το έργο της ανοικοδόμησης! » Έτσι πήραν θάρρος και προετοιμάστηκαν για το καλό αυτό έργο.

¹⁹Αλλά ο Σανβαλλάτ ο Χωρωνίτης κι ο βοηθός του ο Τωβίας ο Αμμωνίτης, και ο Γησέμ ο Άραβας, όταν άκουσαν τι επρόκειτο να κάνουμε, γέλασαν σε βάρος μας και μας είπαν περιφρονητικά: «Τι πάτε να κάνετε; Θα επαναστατήσετε εναντίον του βασιλιά; »

²⁰Τότε εγώ τους έδωσα αυτήν την απάντηση: «Ο Θεός του ουρανού θα κάνει να επιτύχουμε! Εμείς, οι δούλοι του, θα ξεκινήσουμε την ανοικοδόμηση. Αλλά εσείς δεν θα έχετε πια δικαίωμα κατοχής στην Ιερουσαλήμ, ούτε θ' ασκείτε καμιά εξουσία. Κι ούτε θα σας θυμάται κανένας στην πόλη».

ΝΕΕΜΙΑΣ 3

Οι τομείς που καθορίστηκαν για την επισκευή

¹Τότε ο αρχιερέας Ελιασειβ ξεκίνησε την ανοικοδόμηση μαζί με τους άλλους ιερείς. Ξανάχτισαν την Προβατική πύλη, την καθαγίασαν και τοποθέτησαν τα θυρόφυλλά της. Επίσης καθαγίασαν το τείχος ως τον πύργο των Εκατό και ως τον πύργο του Ανανειήλ.

²Πλάι σ' αυτούς έχτιζαν οι κάτοικοι της Ιεριχώ. Πλάι σ' αυτούς έχτιζε ο Ζακκούρ, γιος του Ιμρί.

³Η συγγένεια του Ασσεναά έχτισαν την πύλη των Ιχθύων και τοποθέτησαν τα δοκάρια της, τα θυρόφυλλά της, τις κλειδωνιές της και τις αμπάρες της.

- ⁴Δίπλα επιδιόρθωνε ο Μερεμώθ, γιος του Ουρία κι εγγονός του Ακκώς. Δίπλα έκανε επισκευές ο Μεσουλλάμ, γιος του Βαραχία κι εγγονός του Μεσεζαβεήλ. Πλάι του επιδιόρθωνε ο Σαδώκ, γιος του Βαανά.
- ⁵Πιο πέρα από αυτούς έκαναν επισκευές οι Τεκωάτες, αν και οι πρόκριτοί τους αρνούσαν να εκτελέσουν τις εντολές των προϊσταμένων τους.
- ⁶Ο Ιοϊαδά, γιος του Φασεάχ, και ο Μεσουλλάμ, γιος του Βεσωδία, επισκεύασαν την Παλαιά πύλη. Τοποθέτησαν τα δοκάρια της και έβαλαν τα θυρόφυλλά της, τις κλειδωνιές και τις αμπάρες της.
- ⁷Παραδίπλα έκανε επισκευές ο Μελαθίας ο Γαβαωνίτης και ο Ιαδών ο Μερωνοθίτης, επίσης και άλλοι κάτοικοι της Γαβαών και της Μισπά, οι οποίοι ανήκαν στη δικαιοδοσία του κυβερνήτη της επαρχίας δυτικά του Ευφράτη.
- ⁸Πιο πέρα επισκεύαζε ο Ουζιήλ, γιος του Αραΐα, χρυσοχός. Παραδίπλα ο Ανανίας, της συντεχνίας των αρωματοποιών· αυτοί αποκατέστησαν το προτείχισμα της Ιερουσαλήμ ως ένα σημείο που το τείχος πλαταίνει.
- ⁹Πιο πέρα έκανε επισκευές ο Ρεφαΐας, γιος του Χουρ, αρχηγός της μισής περιοχής της Ιερουσαλήμ.
- ¹⁰Πιο πέρα επισκεύαζε ο Ιεδαΐας, γιος του Χαρουμάφ, απέναντι στο σπίτι του. Παραδίπλα επισκεύαζε ο Χατούς, γιος του Χασαβνία.
- ¹¹Ο Μαλκίας, γιος του Χαρίμ, και ο Χασσούβ, γιος του Φαχάθ-Μωάβ, επιδιόρθωναν ένα άλλο τμήμα, ως τον πύργο των Φούρνων.
- ¹²Πιο πέρα έκανε επισκευές ο Σαλλούμ, γιος του Αλλωχής, αρχηγός της άλλης μισής περιοχής της Ιερουσαλήμ, μαζί με τις θυγατέρες του.
- ¹³Ο Χανούν και οι κάτοικοι της Ζανωάχ επιδιόρθωσαν την πύλη της Κοιλιάδας. Την ξανάχτισαν και τοποθέτησαν τα θυρόφυλλά της, τις κλειδωνιές και τις αμπάρες της, ως την «πύλη της Κοπρίας».

- ¹⁴Ο Μαλκίας, γιος του Ρηχάβ και αρχηγός της περιοχής Βαιθ-Ακαρέμ, μαζί με τους γιους του, επισκεύασε την πύλη της Κοπρίας· την ξανάχτισε κι έβαλε τα θυρόφυλλά της, τις κλειδωνιές και τις αμπάρες της.
- ¹⁵Την πύλη της Πηγής την επιδιόρθωσε ο Σαλλούμ, γιος του Κολ-Χοζέ και αρχηγός της περιοχής της Μισπά· την ξανάχτισε κι έβαλε τη στέγη της, τοποθέτησε τα θυρόφυλλά της, τις κλειδωνιές και τις αμπάρες της· επίσης επιδιόρθωσε το τείχος της δεξαμενής του Σελά,
- ¹⁶Πιο πέρα απ' αυτόν, ο Νεεμίας, γιος του Αζβούκ και αρχηγός της μισής περιοχής της Βαιθ-Σουρ, επιδιόρθωσε ως απέναντι από τους τάφους του Δαβίδ και των απογόνων του και ως την τεχνητή δεξαμενή της βασιλικής φρουράς.
- ¹⁷Πλάι σ' αυτόν έκαναν επισκευές οι λευίτες: Ο Ρεχούμ, γιος του Βανί και πιο πέρα ο Χασαβίας, αρχηγός της μισής περιοχής της Κεϊλά, για την περιοχή του.
- ¹⁸Πιο πέρα επιδιόρθωναν άλλοι λευίτες υπό τον Βαβαΐ, που ήταν γιος του Χεναδάδ και αρχηγός του άλλου μισού της Κεϊλά.
- ¹⁹Πέρα απ' αυτόν, ο Εζέρ, γιος του Ιησού και αρχηγός της Μισπά, επισκεύαζε ένα άλλο τμήμα, στην ανωφέρεια, απέναντι από το οπλοποιείο, εκεί που το τείχος στρίβει.
- ²⁰Πλάι σ' αυτόν, ο Βαρούχ, γιος του Ζαββαΐ, επισκεύαζε ένα άλλο τμήμα από τη γωνία του τείχους ως την πόρτα του σπιτιού του αρχιερέα Ελιασειβ.
- ²¹Παραπέρα ο Μερημώθ, γιος του Ουρία κι εγγονός του Ακκώς, επιδιόρθωνε ένα άλλο τμήμα: από την πόρτα του σπιτιού του Ελιασειβ ως το τέλος του σπιτιού.
- ²²Πλάι σ' αυτόν επισκεύαζαν οι ιερείς που κατοικούσαν στην περιοχή.
- ²³Πιο πέρα απ' αυτούς, ο Βενιαμίν και ο Χασσούβ επιδιόρθωναν το τμήμα απέναντι από το σπίτι τους. Πλάι στο σπίτι του έκανε επισκευές δίπλα σ' αυτούς ο Αζαρίας, γιος του Μασαεία κι εγγονός του Ανανία.

- ²⁴Πιο πέρα απ' αυτόν ο Βανί, γιος του Χεναδάδ, επισκεύαζε ένα άλλο τμήμα, από το σπίτι του Αζαρία ως τη γωνία του τείχους.
- ²⁵Ο Παλάλ, γιος του Ουζαΐ, επιδιόρθωνε το τμήμα της γωνίας και τον πύργο που ορθώνεται από πάνω, απέναντι από τα ανάκτορα, δίπλα στην αυλή της φρουράς. Πιο πέρα απ' αυτόν εργαζόταν ο Πεδαΐας, γιος του Φαρώς.
- ²⁶Οι υπηρέτες του ναού, που κατοικούσαν στη συνοικία της Οφήλ, επιδιόρθωναν μέχρι τον πύργο που προεξείχε, ανατολικά της «πύλης των Υδάτων».
- ²⁷Πιο πέρα, οι Τεκώατες επισκεύαζαν το επόμενο τμήμα απέναντι από τον ψηλό πύργο που προεξείχε, ως το τείχος της Οφήλ.
- ²⁸Οι ιερείς επισκεύαζαν πάνω από την πύλη των Αλόγων, καθένας μπροστά από το σπίτι του.
- ²⁹Παραδίπλα απ' αυτούς ο Σαδώκ, γιος του Ιμμέρ, επιδιόρθωνε απέναντι από το σπίτι του. Πλάι σ' αυτόν επισκεύαζε ο Σεμαΐας, γιος του Σεχανία και φύλακας της ανατολικής πύλης.
- ³⁰Δίπλα σ' αυτόν ο Ανανίας, γιος του Σελεμία, και ο Χανούν, έκτος γιος του Σαλάφ, επισκεύαζαν άλλο τμήμα. Παραπέρα ο Μεσουλλάμ, γιος του Βαραχία, επισκεύαζε ένα τμήμα απέναντι από το δωμάτιό του.
- ³¹Πιο πέρα απ' αυτόν ο Μαλκίας, ο χρυσοχόος, επιδιόρθωνε ένα τμήμα που έφτανε ως το σπίτι των υπηρετών του ναού και των εμπόρων, απέναντι από την πύλη του Μιφκάδ ως το παρατηρητήριο στη γωνία του τείχους.
- ³²Ανάμεσα στο παρατηρητήριο και στην Προβατική πύλη έκαναν επισκευές άλλοι χρυσοχόοι και έμποροι.
- ³³Αλλά ο Σανβαλλάτ, όταν άκουσε ότι εμείς οι Ιουδαίοι ξαναχτιζαμε το τείχος, οργίστηκε κι άρχισε να μας περιγελάει.

Τα σχέδια των αντιπάλων ματαιώνονται

- ³⁴Δήλωσε, λοιπόν, ο Σανβαλλάτ μπροστά στους συμπατριώτες του και στο στρατό της Σαμάρειας: «Τι προσπαθούν να κάνουν αυτοί οι ταλαίπωροι

Ιουδαίοι; Λέτε να ολοκληρώσουν το έργο τους και να προσφέρουν κιόλας θυσίες; Θα τελειώσουν άραγε μέσα σε μία μέρα; Αλλά μπορούν να ξαναζωντανέψουν τις πέτρες που παίρνουν από τους σωρούς των καμένων ερειπίων; »

³⁵Τότε ο Τωβίας ο Αμμωνίτης, που ήταν κοντά του, είπε: «Ε, καλά τώρα! Αυτοί ό, τι και να χτίσουν, μια αλεπού ν' ανεβεί εκεί, θα γκρεμίσει το πέτρινο τείχος τους».

³⁶«Αλλά εσύ, Θεέ μας», είπα εγώ, «άκουσέ μας, τώρα που εκείνοι μας περιγελούν. Στρέψε τον εμπαιγμό τους εναντίον τους και κάνε να συρθούν αυτοί αιχμάλωτοι, παραδομένοι στην ντροπή.

³⁷Μη λησμονήσεις την ενοχή τους, και μην παραβλέψεις την αμαρτία τους, γιατί πρόσβαλαν εμάς που χτίζουμε το τείχος».

³⁸Έτσι ολοκληρώσαμε σύντομα την ανοικοδόμηση του τείχους ως το μισό του ύψους του, γιατί ο λαός εργαζόταν με όλη την καρδιά του.

ΝΕΕΜΙΑΣ 4

¹Ο Σανβαλλάτ, ο Τωβίας, οι Άραβες, οι Αμμωνίτες και οι κάτοικοι της Ασδώδ, όταν άκουσαν ότι η επισκευή των τειχών της Ιερουσαλήμ προχωρούσε και ότι τα ρήγματα άρχισαν να κλείνουν, αγανάκτησαν.

²Έτσι, συνωμότησαν να έρθουν όλοι μαζί και να πολεμήσουν εναντίον της Ιερουσαλήμ και να μας φέρουν αναστάτωση.

³Τότε εμείς προσευχηθήκαμε στο Θεό μας και τοποθετήσαμε φρουρά για να μας προστατεύει από αυτούς, μέρα και νύχτα.

⁴Ωστόσο ο λαός του Ιούδα τραγουδούσε: «Σιγά σιγά η δύναμη των εργατών μας φεύγει κι είναι μεγάλος απ' τα γκρεμίσματα ο σωρός. Δε θα μπορέσουμε ποτέ ξανά να χτίσουμε το τείχος, όπως ήταν παλιά».

⁵Οι εχθροί μας εξάλλου σκέφτονταν να μας ριχτούν αιφνιδιαστικά, χωρίς εμείς να τους αντιληφθούμε, και να μας σκοτώσουν για να μας αποτρέψουν από το έργο μας.

⁶Οι Ιουδαίοι που κατοικούσαν κοντά στους εχθρούς μας, ήρθαν τουλάχιστον δέκα φορές και μας ειδοποίησαν: «Από όλα τα μέρη όπου αυτοί κατοικούν, θα έρθουν εναντίον μας».

⁷Τότε, στα χαμηλά μέρη του χώρου, πίσω από το τείχος, στα σημεία που δεν είχε ακόμα τελειώσει η ανοικοδόμηση, τοποθέτησα το λαό κατά συγγένειες, οπλισμένους με ξίφη, δόρατα και τόξα.

⁸Κι επειδή έβλεπα την αγωνία τους, σηκώθηκα και είπα στους προκρίτους, στους αξιωματούχους και στον υπόλοιπο λαό: «Μην τους φοβάστε αυτούς! Θυμηθείτε τον Κύριο, τον μεγάλο και φοβερό, και πολεμήστε για τους συμπατριώτες σας, τους γιους σας, τις κόρες σας, τις γυναίκες σας και τα σπίτια σας».

Η ανοικοδόμηση των τειχών με την προστασία των όπλων

⁹Οι εχθροί μας έμαθαν ότι είμαστε πληροφορημένοι και ότι ο Θεός είχε ματαιώσει έτσι τα σχέδιά τους. Τότε όλοι μας επιστρέψαμε στο τείχος, ο καθένας στην εργασία του.

¹⁰Από τότε, οι μισοί από τους ανθρώπους μας εργάζονταν στο έργο και οι άλλοι μισοί κρατούσαν τις λόγχες, τις ασπίδες, τα τόξα και τους θώρακες· οι αρχηγοί είχαν τη γενική εποπτεία σ' όλο το λαό της Ιουδαίας

¹¹που έχτιζαν το τείχος. Οι αχθοφόροι εργάζονταν με το ένα χέρι, ενώ με το άλλο κρατούσαν το ακόντιό τους.

¹²Καθένας από τους χτίστες δούλευε έχοντας το ξίφος του ζωσμένο στη μέση του· ο σαλπιγκτής ήταν πλάι μου, έτοιμος να σαλπίσει.

¹³Τότε είπα στους πρόκριτους, στους αξιωματούχους και στον υπόλοιπο λαό: «Το έργο είναι μεγάλο και εκτεταμένο κι εμείς είμαστε διασκορπισμένοι στο τείχος, ο ένας μακριά από τον άλλον.

¹⁴Όπου και να βρίσκεστε, όταν ακούσετε τη σάλπιγγα, συγκεντρωθείτε γύρω μας· και ο Θεός μας θα πολεμήσει για μας».

¹⁵Έτσι συνεχίσαμε την εργασία, ενώ οι μισοί κρατούσαν τις ασπίδες από τα χαράματα, ώσπου να φανούν τ' αστέρια.

¹⁶Πρόσταξα ακόμη το λαό εκείνη την περίοδο όλοι οι επικεφαλής με τους βοηθούς τους να διανυκτερεύουν μέσα στην Ιερουσαλήμ, ώστε τη νύχτα να φυλάνε την πόλη ενώ την ημέρα θα εργάζονταν.

¹⁷Έτσι, ούτε εγώ, ούτε οι σύντροφοί μου, ούτε οι υπηρέτες μου, ούτε οι άντρες της φρουράς μου δε βγάζαμε ποτέ τα ρούχα μας. Και καθένας μας κρατούσε τα όπλα στο χέρι του.

ΝΕΕΜΙΑΣ 5

Απαλλαγή από τα χρέη

¹Ανάμεσα στο λαό άρχισε να δημιουργείται μεγάλη δυσαρέσκεια. Άντρες και γυναίκες συνάχθηκαν και παραπονιούνταν ενάντια σε ορισμένους συμπατριώτες τους, Ιουδαίους:

²«Τα παιδιά μας κι εμείς είμαστε πολυάριθμοι και χρειαζόμαστε στάρι να φάμε για να μην πεθάνουμε! »

³Άλλοι έλεγαν: «Έχουμε βάλει υποθήκη τα χωράφια μας, τ' αμπέλια μας και τα σπίτια μας για να προμηθευτούμε στάρι και να μην πεινάσουμε! »

⁴Τέλος άλλοι έλεγαν: «Κι εμείς έχουμε δανειστεί χρήματα για να πληρώσουμε το φόρο του βασιλιά και βάλουμε υποθήκη τα χωράφια μας και τ' αμπέλια μας.

⁵Ίδιο έθνος είμαστε με τους συμπατριώτες μας! Τα παιδιά μας αξίζουν το ίδιο με τα δικά τους τα παιδιά! Κι όμως εμείς υποχρεωνόμαστε να στείλουμε τα παιδιά μας δούλους –μερικές μάλιστα από τις κόρες μας έχουν ήδη γίνει δούλες. Και δεν μπορούμε να κάνουμε αλλιώς, αφού τα χωράφια μας και τ' αμπέλια μας ανήκουν σε άλλους».

⁶Όταν άκουσα αυτά τα λόγια και τα παράπονά τους, οργίστηκα πάρα πολύ.

⁷Εξέτασα προσεκτικά την υπόθεση και αποφάσισα να επιπλήξω τους προύχοντες και τους αξιωματούχους, που δάνειζαν με τόκο τους συμπατριώτες τους. Κάλεσα, λοιπόν, μεγάλη δημόσια συγκέντρωση εναντίον τους,

⁸και τους είπα: «Εμείς, στο μέτρο των δυνατοτήτων μας, εξαγοράσαμε τους συμπατριώτες μας τους Ιουδαίους, που είχαν πουληθεί δούλοι στα έθνη. Κι έρχεστε τώρα εσείς κι εξαναγκάζετε τους συμπατριώτες σας να πουληθούν σ' εσάς, και το κάνετε αυτό σε ανθρώπους του λαού μας!» Αυτοί σώπαιναν, γιατί δεν είχαν τι να απαντήσουν.

⁹Τότε πρόσθεσα: «Αυτό που κάνετε δεν είναι σωστό. Πρέπει να ζείτε με φόβο Θεού, αν θέλετε ν' αποφύγετε τον εμπαιγμό από τα εχθρικά μας έθνη!

¹⁰Εγώ και οι συγγενείς μου και οι συνεργάτες μου έχουμε δανείσει χρήματα και σιτάρι σ' αυτούς τους ανθρώπους. Αλλά θα παραιτηθούμε απ' αυτή μας την απαίτηση.

¹¹Επιστρέψτε τους κι εσείς αμέσως τα χωράφια τους, τα αμπέλια τους, τα λιοστάσια τους και τα σπίτια τους, και παραιτηθείτε από τα χρήματα, το σιτάρι, το κρασί και το λάδι, που τους ζητάτε».

¹²Εκείνοι απάντησαν: «Θα τους επιστρέψουμε ό, τι τους έχουμε πάρει και δε θα ζητήσουμε πια τίποτε απ' αυτούς· θα κάνουμε όπως ακριβώς το είπες». Κάλεσα, λοιπόν, τους ιερείς και όρκισα τους αξιωματούχους ότι θα κάνουν ό, τι υποσχέθηκαν.

¹³Μετά τίναξα τη ζώνη μου και είπα: «Έτσι να ξετινάξει ο Θεός το σπίτι του και τα υπάρχοντά του από καθέναν που δε θα τηρήσει αυτή την υπόσχεση· έτσι να ξετιναχτεί κι ο ίδιος και να πτωχεύσει». Και όλος ο λαός είπε: «Αμήν», και δόξασαν το Θεό. Κι όλοι τους τήρησαν την υπόσχεσή τους.

¹⁴Επίσης, από την ημέρα που διορίστηκα κυβερνήτης στην Ιουδαία, εγώ και οι συγγενείς μου δεν κάναμε χρήση της επιχορήγησης που μπορούσα να έχω ως κυβερνήτης. Αυτό διήρκεσε δώδεκα χρόνια, δηλαδή από το εικοστό ως το τριακοστό δεύτερο έτος της βασιλείας του Αρταξέρξη.

¹⁵Οι προηγούμενοι από μένα κυβερνήτες επιβάρυναν το λαό κι έπαιρναν απ' αυτόν κάθε μέρα σαράντα ασημένιους σίκλους για τροφή και κρασί. Επίσης οι άνθρωποί τους τυραννούσαν το λαό. Εγώ όμως δεν φέρθηκα έτσι, γιατί φοβόμουν το Θεό.

¹⁶Αντίθετα, εργάστηκα προσωπικά μ' επιμονή στο έργο της ανοικοδόμησης του τείχους και δεν αγόρασα χωράφια· και όλοι οι συνεργάτες μου συμμετείχαν στην εργασία του τείχους.

¹⁷Στο τραπέζι μου κάθονταν εκατόν πενήντα άντρες Ιουδαίοι και αξιωματούχοι, χώρια εκείνοι που μας έρχονταν από τα γύρω έθνη.

¹⁸Το φαγητό που ετοιμαζόταν κάθε μέρα ήταν ένα μοσχάρι, έξι εκλεκτά πρόβατα και διάφορα πουλερικά· επίσης κάθε δέκα μέρες μού δινόταν άφθονο κρασί κάθε είδους, όλα με δικά μου έξοδα. Κι όμως ποτέ δε ζήτησα την τροφή που δικαιούμην ως κυβερνήτης, γιατί ο λαός αυτός δούλευε πάρα πολύ σκληρά.

¹⁹Θυμήσου, Θεέ μου, όλα όσα έχω κάνει γι' αυτόν το λαό και δείξε μου την εύνοιά σου.

ΝΕΕΜΙΑΣ 6

Συνωμοσία των αντιπάλων του Νεεμία

¹Ο Σανβαλλάτ, ο Τωβίας, ο Άραβας Γησέμ και οι άλλοι εχθροί μας πληροφορήθηκαν ότι εγώ ξανάχτισα το τείχος και δεν υπήρχε ρήγμα σ' αυτό, αν και ως τότε δεν είχαν ακόμα τοποθετηθεί οι θύρες των πυλών.

²Τότε ο Σανβαλλάτ και ο Γησέμ μου έστειλαν μήνυμα και με προσκαλούσαν να συναντηθούμε σ' ένα χωριό της πεδιάδας Ωνώ. Αυτοί όμως σχεδίαζαν να μου κάνουν κακό.

³Γι' αυτό κι εγώ τους έστειλα την ακόλουθη απάντηση: «Έχω ακόμα πολλή δουλειά να κάνω και δεν μπορώ να έρθω· αν την αφήσω για να έρθω σ' εσάς, η εργασία της ανοικοδόμησης θα σταματήσει».

⁴Το ίδιο μήνυμα μου το έστειλαν τέσσερις φορές και κάθε φορά τους έδινα την ίδια απάντηση.

⁵Τότε ο Σανβαλλάτ μου ξανάστειλε για πέμπτη φορά το μήνυμα με κάποιον συνεργάτη του, ο οποίος κρατούσε ένα ανοιχτό γράμμα στο χέρι του.

⁶Το γράμμα έλεγε: «Έχει ακουστεί στα γύρω έθνη –και ο Γησέμ το βεβαιώνει– ότι εσύ και οι Ιουδαίοι σκέφτεστε να κάνετε επανάσταση και γι' αυτό ξαναχτίζετε το τείχος· σύμφωνα μάλιστα μ' αυτές τις πληροφορίες εσύ θα γίνεις βασιλιάς τους.

⁷Επίσης έχεις βάλει προφήτες να διακηρύττουν για σένα στην Ιερουσαλήμ, ότι υπάρχει ήδη βασιλιάς στην Ιουδαία. Τώρα, λοιπόν, αφού όλα αυτά θα τα πληροφορηθεί ο βασιλιάς, έλα να σκεφτούμε μαζί την όλη κατάσταση».

⁸Εγώ όμως του απάντησα: «Τίποτε απ' όσα λες δεν έχει συμβεί· είναι όλα κατασκευάσματα της φαντασίας σου».

⁹Εκείνοι ήθελαν να μας φοβίσουν ελπίζοντας ότι θα σταματήσουμε την εργασία και δε θα ολοκληρωνόταν η ανοικοδόμηση. Και προσευχόμενοι: «Τώρα, όμως, δώσε μου δύναμη, Θεέ μου! »

¹⁰Έπειτα πήγα στο σπίτι του προφήτη Σεμαΐα, ο οποίος ήταν γιος του Δελαΐα κι εγγονός του Μεεταβεήλ, γιατί αυτός εμποδιζόταν να έρθει σ' εμένα. «Έλα», μου είπε, «να κρυφτούμε οι δυο μας στο ναό του Θεού, στο βάθος του αγιαστηρίου. Να κλείσουμε κιόλας τις θύρες του ναού, γιατί αυτοί θα έρθουν τη νύχτα να σε σκοτώσουν».

¹¹Εγώ, όμως, απάντησα: «Είναι δυνατόν ένας άνθρωπος σαν κι εμένα να δραπετεύσει; Ποιος άνθρωπος του δικού μου επιπέδου θα κατέφευγε ποτέ στο ναό για να σώσει τη ζωή του; Δεν έρχομαι».

¹²Είχα καταλάβει ότι δεν τον είχε στείλει ο Θεός, αλλά η προφητεία εκείνη ήταν εναντίον μου, γιατί ο Τωβίας κι ο Σανβαλλάτ τον είχαν πληρώσει να την πει.

¹³Είχε πληρωθεί για να με φοβίσει, ώστε να κάνω κάποια ενέργεια και ν' αμαρτήσω. Ύστερα θ' αποκτούσα κακό όνομα κι εκείνοι θα μπορούσαν να με δυσφημίσουν.

¹⁴«Θεέ μου», προσευχήθηκα, «να θυμάσαι πάντα τις πράξεις αυτές του Τωβία και του Σανβαλλάτ, την προφήτισσα Νωαδία και τους υπόλοιπους προφήτες που προσπάθησαν να με τρομοκρατήσουν».

Η αποπεράτωση του τείχους

¹⁵Την εικοστή πέμπτη μέρα του μήνα Ελούλ συμπληρώθηκε το τείχος σε διάστημα πενήντα δύο ημερών.

¹⁶Όταν το πληροφορήθηκαν οι εχθροί μας και το είδαν τα γύρω μας έθνη, κατέπεσε πολύ το ηθικό τους, γιατί αναγνώρισαν ότι όλη αυτή η εργασία είχε γίνει με τη βοήθεια του Θεού μας.

¹⁷Εκείνη την εποχή υπήρχε έντονη ανταλλαγή αλληλογραφίας ανάμεσα στους προκρίτους της Ιουδαίας και στον Τωβία.

¹⁸Πράγματι, στην Ιουδαία πολλοί του είχαν ορκιστεί αφοσίωση, γιατί αυτός ήταν γαμπρός του Σεχανία, γιου του Αράχ· εξάλλου ο γιος του ο Ιωχανάν είχε πάρει γυναίκα την κόρη του Μεσουλλάμ, γιου του Βαραχία.

¹⁹Μιλούσαν γι' αυτόν επαινετικά μπροστά μου και παράλληλα μετέφεραν σ' αυτόν τα λόγια μου. Κι ο ίδιος ο Τωβίας μού έστειλε επιστολές για να με εκφοβίσει.

ΝΕΕΜΙΑΣ 7

Ο Νεεμίας τοποθετεί φρουρές στην Ιερουσαλήμ

¹Όταν αποπερατώθηκε το τείχος και τοποθετήθηκαν τα θυρόφυλλα, διόρισα τους θυρωρούς, τους ψάλτες και τους λευίτες στα καθήκοντά τους.

²Ανέθεσα τη διοίκηση της Ιερουσαλήμ στον αδερφό μου τον Ανανία, καθώς και στον Ανανία το στρατιωτικό διοικητή του φρουρίου, άνθρωπο έμπιστο, που σεβόταν το Θεό περισσότερο από ό, τι πολλοί άλλοι.

³Τους είπα: «Δε θ' ανοίγετε τις πύλες της Ιερουσαλήμ πριν ζεστάνει ο ήλιος· και θα τις κλείνετε και θα τις ασφαλίσετε καλά το βράδυ, πριν ο λαός πάει για ύπνο. Θα τοποθετήσετε φρουρούς από τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ, άλλους σε σκοπιές και άλλους σε περιπολίες σ' όλη την περιοχή γύρω από τα σπίτια τους».

Κατάλογος των αιχμαλώτων που επέστρεψαν από την αιχμαλωσία (Εσδ 2,1-70)

⁴Η πόλη της Ιερουσαλήμ ήταν τότε ευρύχωρη κι εκτεταμένη· οι κάτοικοί της ήταν λιγοστοί και δεν είχαν χτιστεί ακόμα πολλά σπίτια.

⁵Εκείνη την εποχή ο Θεός μου μου έβαλε την ιδέα να συγκεντρώσω τους προκρίτους, τους αξιωματούχους και τον υπόλοιπο λαό, για να κάνω απογραφή του λαού. Βρήκα, λοιπόν, τους γενεαλογικούς καταλόγους εκείνων που είχαν έρθει πρώτοι από την αιχμαλωσία, κι εκεί ήταν καταχωρημένα τα εξής:

⁶Οι παρακάτω είναι οι πολίτες της επαρχίας της Ιουδαίας, που γύρισαν από την αιχμαλωσία, αυτοί που ο Ναβουχοδονόσορ, βασιλιάς της Βαβυλώνας, τους είχε πάρει αιχμαλώτους. Όλοι αυτοί επέστρεψαν στην Ιερουσαλήμ και στην Ιουδαία, καθένας στην πόλη του.

⁷Στην πορεία της επιστροφής αρχηγοί τους ήταν οι Ζοροβάβελ, Ιησού, Νεεμίας, Αζαρίας, Ρααμίας, Ναχαμανί, Μαρδοχαίος, Βιλσάν, Μισπερέθ, Βιγβαΐ, Νεχούμ και Βαανά. Ακολουθεί κατάλογος κατά συγγένειες με τον αριθμό των αντρών του λαού του Ισραήλ που επέστρεψαν από την αιχμαλωσία:

⁸Η συγγένεια του Φαρώς, δύο χιλιάδες εκατόν εβδομήντα δύο άντρες·

⁹του Σεφατία, τριακόσιοι εβδομήντα δύο·

¹⁰του Αράχ, εξακόσιοι πενήντα δύο·

¹¹του Φαχάθ-Μωάβ, δηλαδή οι απόγονοι του Ιησού και του Ιωάβ, δύο χιλιάδες οχτακόσιοι δεκαοχτώ·

¹²του Ελάμ, χίλιοι διακόσιοι πενήντα τέσσερις·

¹³του Ζαττού, οχτακόσιοι σαράντα πέντε·

¹⁴του Ζακάι, εφτακόσιοι εξήντα·

¹⁵του Βινούι, εξακόσιοι σαράντα οχτώ·

¹⁶του Βεβαΐ, εξακόσιοι είκοσι οχτώ·

- 17 του Αζγάδ, δύο χιλιάδες τριακόσιοι είκοσι δύο·
- 18 του Αδωνικάμ, εξακόσιοι εξήντα εφτά·
- 19 του Βιγβαΐ, δύο χιλιάδες εξήντα εφτά·
- 20 του Αδίν, εξακόσιοι πενήντα πέντε·
- 21 του Ατέρ, δηλαδή του Εζεκία, ενενήντα οχτώ·
- 22 του Χασούμ, τριακόσιοι είκοσι οχτώ·
- 23 του Βεσαΐ, τριακόσιοι είκοσι τέσσερις·
- 24 του Χαρίφ, εκατόν δώδεκα
- 25 και του Γαβαών, ενενήντα πέντε.
- 26 Πίνακας κατά πόλεις στις οποίες είχαν ζήσει οι πρόγονοι εκείνων που επέστρεψαν: Από τη Βηθλεέμ και τη Νετωφά, εκατόν ογδόντα οχτώ άντρες·
- 27 από την Αναθώθ, εκατόν είκοσι οχτώ·
- 28 από τη Βαιθ-Αζμαβέθ, σαράντα δύο·
- 29 από την Κιριάθ-Ιαρίμ, την Κεφιρά και τη Βερώθ, εφτακόσιοι σαράντα τρεις·
- 30 από τη Ραμά και τη Γεβά, εξακόσιοι είκοσι ένας·
- 31 από τη Μιχμάς, εκατόν είκοσι δύο·
- 32 από τη Βαιθήλ και τη Γαι, εκατόν είκοσι τρεις·
- 33 από μια άλλη πόλη Νεβώ, πενήντα δύο·
- 34 οι απόγονοι ενός άλλου Ελάμ, χίλιοι διακόσιοι πενήντα τέσσερις·
- 35 οι απόγονοι του Χαρίμ, τριακόσιοι είκοσι·
- 36 από την Ιεριχώ, τριακόσιοι σαράντα πέντε·
- 37 από τη Λοδ, τη Χαδίδ και την Ωνώ, εφτακόσιοι είκοσι ένας
- 38 κι από τη Σεναά, τρεις χιλιάδες εννιακόσιοι τριάντα.

³⁹Ακολουθεί πίνακας των ιερατικών συγγενειών, που επέστρεψαν από την αιχμαλωσία: Η συγγένεια του Ιεδαΐα (απόγονοι του Ιησού), εννιακόσιοι εβδομήντα τρεις άντρες·

⁴⁰του Ιμμήρ, χίλιοι πενήντα δύο·

⁴¹του Πασχούρ, χίλιοι διακόσιοι σαράντα εφτά

⁴²και του Χαρίμ, χίλιοι δεκαεφτά.

⁴³Οι συγγένειες των λευιτών που επέστρεψαν ήταν: Του Ιησού και του Καδμihήλ (απόγονοι του Ωδευά), εβδομήντα τέσσερις άντρες.

⁴⁴Την ομάδα των ψαλτών την αποτελούσαν οι απόγονοι του Ασάφ, εκατόν σαράντα οχτώ άντρες.

⁴⁵Οι συγγένειες των θυρωρών ήταν: Του Σαλλούμ, του Ατέρ, του Ταλμών, του Ακκούβ, του Χατιτά και του Σωβαΐ, εκατόν τριάντα οχτώ.

⁴⁶Οι συγγένειες των υπηρετών του ναού ήταν: Του Σιχά, του Χασουφά, του Ταββαώθ·

⁴⁷του Κερώς, του Σιαά, του Φαδών,

⁴⁸του Λεβανά, του Χαγαβά, του Σαλμαΐ,

⁴⁹του Χανάν, του Γιδδήλ, του Γαχάρ,

⁵⁰του Ρεαΐα, του Ρεσίν, του Νεκωδά,

⁵¹του Γαζζάμ, του Ουζζά, του Φασεάχ,

⁵²του Βεσαΐ, του Μεουνίμ, του Νεφουσίμ,

⁵³του Βακββούκ, του Χακουφά, του Χαρχώρ,

⁵⁴του Βασλούθ, του Μεχιδά, του Χαρσά,

⁵⁵του Βαρκώς, του Σίσερα, του Θάμαχ,

⁵⁶του Νεσιάχ και του Χατιφά.

⁵⁷Οι συγγένειες των δούλων του Σολομώντα ήταν: Του Σωταΐ, του Σωφέρεθ, του Φερουδά,

⁵⁸του Ιααλά, του Δαρκών, του Γιδδήλ,

⁵⁹του Σεφατία, του Χαττίλ, του Φοχερέθ-Σεβαΐμ, του Αμών.

⁶⁰Όλοι μαζί οι απόγονοι των υπηρετών του ναού και των δούλων του Σολομώντα ήταν τριακόσιοι ενενήντα δύο.

⁶¹Από τις πόλεις Τελ-Μελάχ, Τελ-Χαρσά, Χερούβ-Αδδών και Ιμμέρ επέστρεψαν ιερατικές συγγένειες, οι οποίες όμως δεν μπόρεσαν να φέρουν τις απαραίτητες πληροφορίες για τις οικογένειες των προγόνων τους, ώστε ν' αποδείξουν ότι κατάγονταν από Ισραηλίτες.

⁶²Αυτοί ήταν απόγονοι του Δελαΐα, του Τωβία και του Νεκωδά, σύνολο εξακόσιοι σαράντα δύο άντρες.

⁶³Το ίδιο συνέβη με ορισμένους άλλους απογόνους ιερέων: Του Χαβαΐα, του Ακκώς, του Βαρζιλλαΐ (ο οποίος ονομαζόταν έτσι, γιατί είχε πάρει γυναίκα του μια από τις κόρες του Γαλααδίτη Βαρζιλλαΐ).

⁶⁴Όλοι αυτοί αναζήτησαν την εγγραφή τους στους γενεαλογικούς καταλόγους των προγόνων τους, αλλά δε βρέθηκαν εκεί· έτσι αποκλείστηκαν από την ιεροσύνη.

⁶⁵Ο ίδιος ο κυβερνήτης Τιρσαθά τους απαγόρευσε να τρώνε από τις αγιότατες προσφορές, ωσότου ένας ιερέας συμβουλευτεί τα Ουρίμ και τα Θουμμίμ.

⁶⁶Όλη η σύναξη μαζί έφτανε τους σαράντα δύο χιλιάδες τριακόσιους εξήντα άντρες,

⁶⁷εκτός από τους δούλους τους, άντρες και γυναίκες, που έφταναν τις επτά χιλιάδες τριακόσια τριάντα επτά άτομα· επίσης υπήρχαν διακόσιοι σαράντα πέντε ψάλτες και ψάλτριες.

⁶⁸Μαζί τους είχαν τετρακόσιες τριάντα πέντε καμήλες και έξι χιλιάδες εφτακόσια είκοσι γαϊδούρια.

⁶⁹Μερικοί αρχηγοί οικογενειών έκαναν προαιρετικές εισφορές για το έργο της ανοικοδόμησης. Ο κυβερνήτης έδωσε στο θησαυροφυλάκιο χίλιους χρυσούς δαρειακούς, πενήντα κύπελλα και πεντακόσιες τριάντα ιερατικές στολές.

⁷⁰Και άλλοι από τους αρχηγούς των οικογενειών έδωσαν στο θησαυροφυλάκιο για το έργο είκοσι χιλιάδες χρυσούς δαρεικούς και δύο χιλιάδες διακόσιες ασημένιες μνες.

⁷¹Ο υπόλοιπος λαός έδωσε είκοσι χιλιάδες χρυσούς δαρεικούς, δύο χιλιάδες ασημένιες μνες και εξήντα εφτά ιερατικές στολές.

⁷²Οι ιερείς, οι λευίτες, οι θυρωροί, οι ψάλτες και μερικοί από το λαό, όπως υπηρέτες του ναού, και όλοι οι υπόλοιποι Ισραηλίτες εγκαταστάθηκαν στις πόλεις τους. Όταν έφτασε ο έβδομος μήνας του χρόνου όλοι οι Ισραηλίτες είχαν πια εγκατασταθεί στις πόλεις τους.

ΝΕΕΜΙΑΣ 8

Ο Έσδρας διαβάζει το νόμο στο λαό

¹⁻³Την πρώτη μέρα του έβδομου μήνα συγκεντρώθηκε όλος ο λαός με κοινή απόφαση στην πλατεία που βρισκόταν μπροστά στην πύλη των Υδάτων. Εκεί ζήτησαν από τον Έσδρα, τον ιερέα και γνώστη του νόμου, να φέρει στη συγκέντρωση το βιβλίο του νόμου, που ο Κύριος τον είχε δώσει στους Ισραηλίτες μέσω του Μωυσή. Πράγματι, ο Έσδρας τον έφερε μπροστά στη συγκέντρωση, που αποτελείτο από άντρες, γυναίκες και παιδιά, άτομα που μπορούσαν να καταλάβουν αυτά που άκουγαν. Κι από τότε που ανέτειλε ο ήλιος μέχρι το μεσημέρι ο Έσδρας τούς διάβασε από το βιβλίο του νόμου, και όλος ο λαός άκουγε προσεκτικά.

⁴Ο Έσδρας στεκόταν πάνω σε μια ξύλινη εξέδρα, που είχε κατασκευαστεί για την περίπτωση. Κοντά του από τα δεξιά στέκονταν οι Ματταθίας, Σεμαΐας, Ανανίας, Ουρίας, Χελκίας και Μασσεΐας· στ' αριστερά του στέκονταν οι Πεδαΐας, Μισαήλ, Μαλκίας, Χασούμ, Χασβαδανάς, Ζαχαρίας και Μεσουλλάμ.

⁵Έτσι όπως στεκόταν ο Έσδρας ψηλότερα απ' όλο το λαό, άνοιξε το βιβλίο μπροστά τους· κι όταν το άνοιξε, σηκώθηκαν όλοι όρθιοι.

⁶Τότε ο Έσδρας δόξασε τον Κύριο, το μεγάλο Θεό, και όλος ο λαός απάντησε «αμήν, αμήν!» υψώνοντας τα χέρια. Ύστερα έσκυψαν τα κεφάλια τους και προσκύνησαν τον Κύριο με το πρόσωπο στη γη.

⁷Μετά σηκώθηκαν, και οι λευίτες Ιησούς, Βανί, Σερεβίας, Ιαμείν, Ακκούβ, Σαββεθάι, Ωδίας, Μασσεΐας, Κελιτά, Αζαρίας, Ιωζαβάδ, Ανανίας και Πελαΐας τούς εξηγούσαν το νόμο. Κανέννας δεν κουνήθηκε από τη θέση του.

⁸Τους έκαναν προφορική μετάφραση του νόμου του Θεού και τους τον εξηγούσαν, για να καταλαβαίνει όλος ο λαός τι τους διάβαζαν.

⁹Ο κυβερνήτης Νεεμίας και ο Έσδρας, ιερέας και γνώστης του νόμου, καθώς και οι λευίτες, που εξηγούσαν το κείμενο, είπαν στο λαό: «Η ημέρα αυτή είναι αφιερωμένη στον Κύριο το Θεό σας! Δεν είναι ώρα τώρα για κλάματα και πένθη», γιατί όλος ο λαός έκλαιγε ακούγοντας να διαβάζεται ο νόμος.

¹⁰Ο Νεεμίας είπε ακόμα: «Πηγαίνετε στα σπίτια σας, φάτε από τα πιο εκλεκτά φαγητά, πιείτε γλυκό κρασί και στείλτε μερίδες σ' όποιον δεν έχει τίποτε να ετοιμάσει! Η σημερινή μέρα είναι αφιερωμένη στον Κύριό μας! Και μη στενοχωριέστε, γιατί η χαρά που δίνει ο Κύριος είναι η δύναμή σας».

¹¹Το ίδιο και οι λευίτες καθησύχαζαν το λαό λέγοντάς τους: «Ηρεμήστε και μη στενοχωριέστε! Η σημερινή μέρα είναι αφιερωμένη στον Κύριο».

¹²Έτσι όλος ο λαός έφυγε και πήγαν σπίτια τους να φάνε και να πιουν· έστειλαν και μερίδες φαγητού σ' εκείνους που δεν είχαν να ετοιμάσουν τίποτα. Και πανηγύρισαν τη μεγάλη γιορτή, γιατί είχαν καταλάβει τα λόγια που τους εξήγησαν.

Ο λαός γιορτάζει τη Σκηνοπηγία

¹³Την επόμενη μέρα, οι αρχηγοί των συγγενειών του λαού, οι ιερείς και οι λευίτες, πήγαν και συνάντησαν τον Έσδρα, το γνώστη του νόμου, για να μάθουν καλύτερα τι διδάσκει ο νόμος.

¹⁴Βρήκαν, λοιπόν, γραμμένο στο νόμο που ο Κύριος είχε δώσει με το Μωυσή, μια διάταξη που έλεγε ότι οι Ισραηλίτες πρέπει να μείνουν προσωρινά σε σκηνές για να γιορτάσουν τη γιορτή της Σκηνοπηγίας τον έβδομο μήνα.

¹⁵Αμέσως τότε έστειλαν διακήρυξη και προσκαλούσαν όλες τις πόλεις τους και την Ιερουσαλήμ: «Βγείτε στα βουνά», τους έλεγαν, «και φέρτε κλαδιά ελιάς, κλαδιά από κυπαρίσσια, από μυρσίνες, από φοινικίες κι από δέντρα πυκνόφυλλα, για να κατασκευάσετε σκηνές, όπως είναι γραμμένο».

¹⁶Βγήκαν, λοιπόν, όλοι και έφεραν κλαδιά και κατασκεύασαν καθένας τη σκηνή του, στις αυλές και στις ταράτσες, στις αυλές του ναού του Θεού, στην πλατεία της πύλης των Υδάτων και στην πλατεία της πύλης του Εφραΐμ.

¹⁷Όλη η κοινότητα, όλοι εκείνοι που είχαν επιστρέψει από την αιχμαλωσία, κατασκεύασαν σκηνές κι έμειναν μέσα σ' αυτές. Η χαρά τους ήταν πολύ μεγάλη, γιατί από τον καιρό του Ιησού, γιου του Ναυή, μέχρι εκείνη την ημέρα, οι Ισραηλίτες δεν είχαν γιορτάσει τη Σκηνοπηγία.

¹⁸Διάβαζαν από το βιβλίο του νόμου του Θεού κάθε μέρα, από την πρώτη ως την τελευταία της γιορτής, η οποία διήρκεσε εφτά μέρες. Την όγδοη μέρα έγινε επίσημη συνάθροιση, σύμφωνα με την εντολή.

ΝΕΕΜΙΑΣ 9

Ο λαός ομολογεί τα αμαρτήματά του

¹Την εικοστή τέταρτη μέρα του ίδιου μήνα, οι Ισραηλίτες άρχισαν νηστεία. Φορούσαν πένθιμα ρούχα και έριχναν χώμα στο κεφάλι τους.

²Αυτοί είχαν χωριστεί από όλους τους μη Ιουδαίους που υπήρχαν στην περιοχή τους και είχαν συγκεντρωθεί για να εξομολογηθούν τις αμαρτίες τις δικές τους και των προγόνων τους.

³Επί τρεις ώρες στέκονταν όρθιοι στις θέσεις τους κι άκουγαν την ανάγνωση από το βιβλίο του νόμου του Κυρίου, του Θεού τους και για άλλες τρεις ώρες έμεναν γονατιστοί ενώπιον του Κυρίου του Θεού τους για να του ζητήσουν συγχώρηση.

⁴Στο βήμα των λευιτών στάθηκαν ο Ιησούς, ο Βανί, ο Καδμιήλ, ο Σεβανίας, ο Βουννί, ο Σερεβίας, ο Βανί και ο Χενανί και ζήτησαν με δυνατή φωνή τη βοήθεια του Κυρίου, του Θεού τους.

⁵Ἐπειτα οἱ λευῖτες Ἰησοῦς, Καδμῆλ, Βανί, Χασαβνίας, Σερεβίας, Ωδίας, Σεβανίας καὶ Πεθαχίας εἶπαν: «Σηκωθείτε καὶ δοξολογήστε τὸν Κύριο, τὸ Θεὸς σας, ασταμάτητα! Ἀς εἶναι εὐλογημένο τὸ ἔνδοξο ὄνομά σου, Κύριε, ἀν καὶ οἰποιαδήποτε ἀνθρώπινη εὐλογία καὶ ἔπαινος εἶναι φτωχὰ γιὰ σένα! »

⁶Μετά ὅλος ὁ λαὸς προσευχήθηκε: «Εσὺ ᾿σαι ὁ μόνος Κύριος! Εσὺ ἔκανες τὸν ἀπέραντο οὐρανὸ καὶ ὅλα τ' ἀστέρια τοῦ· τῆ γῆ καὶ ὅ, τι εἶναι πάνω τῆς, τῆς θάλασσης καὶ ὅ, τι βρίσκεται σ' αὐτές· καὶ εσὺ δίνεις στὰ πάντα τῆ ζωῆ. Τ' ἀστέρια τοῦ οὐρανοῦ εσένα προσκυνοῦν.

⁷»Εσὺ εἶσαι ὁ Κύριος, ὁ Θεός, πὺ διάλεξες τὸν Ἄβραμ καὶ ἀπὸ τὴν Οὐρ, τὴν πόλη τῶν Χαλδαίων, τὸν ἔβγαλες καὶ ὄνομα τοῦ ᾿δωσες Ἀβραάμ.

⁸Κι ὅταν διαπίστῶσες πῶς σου ἦτανε πιστὸς διαθήκη σὺναψες μαζί του, γιὰ νὰ του δώσεις τὴ χώρα τῶν Χαναναίων, τῶν Χετταίων, τῶν Ἀμορραίων, τῶν Φερεζαίων, τῶν Ἰεβουσαίων καὶ τῶν Γεργεσαίων, γιὰ νὰ ζήσουν οἱ ἀπόγονοί του ἐκεῖ· καὶ τήρησες τοὺς λόγους σου, γιὰτ' εἶσαι δίκαιος εσὺ.

⁹»Είδες τὴ θλίψη τῶν προγόνων μας στὴν Αἴγυπτο καὶ ἀκούσες τὴν κραυγὴ τοὺς στὴ Θάλασσα τὴν Ἐρυθρά.

¹⁰Πράγματα θαυμαστά ἔκανες καὶ σημεῖα ἐνάντια στὸ Φαραὼ καὶ σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους του, ἐνάντια σ' ὅλον τὸ λαὸ τῆς χώρας του· γιὰτ' ἤξερες εσὺ πῶς εἶχαν ἀλαζονικά στους προγόνους μας φερθεῖ. Ἐτσι ἐγίνε τὸ ὄνομά σου ξακουστό καὶ τέτοιο εἶναι μέχρι σήμερα.

¹¹Εσὺ τοὺς ἀνοίξες τὴ θάλασσα μπροστὰ τοὺς καὶ πέρασαν μέσ' ἀπ' αὐτὴν σαν νὰ ᾿τανε στεριά. Κι ἐκείνους πὺ τοὺς καταδίωκαν τοὺς ἐρίξες σαν πέτρα μες στὰ βαθιά, τὰ ὀρμητικὰ νερά.

¹²Με στήλη νεφέλης τὴ μέρα τοὺς ὀδηγοῦσες καὶ με στήλη φωτιάς τοὺς φώτιζες τὸ δρόμο μες στὴ νύχτα.

¹³Κατέβηκες ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, στ' ὄρος Σινά καὶ μίλησες μαζί τοὺς· τοὺς ἔδωσες σωστά προστάγματα καὶ διδαχὲς ἀληθινές, καὶ τέλειους νόμους καὶ ἐντολές.

14Τους έμαθες με το Μωυσή, το δούλο σου, το άγιο σου το Σάββατο κι όλες τις άλλες εντολές, τους θεσμούς και το νόμο.

15Ψωμί τους έδωσες από τον ουρανό για να χορτάσουνε την πείνα τους, κι από το βράχο έβγαλες νερό να ξεδιψάσουν· τους έστειλες να πάν' να κατακτήσουνε τη χώρα που τους είχες τάξει να τους δώσεις.

16»Οι πρόγονοί μας όμως φέρθηκαν μ' αλαζονία και σκληρότητα· δε θέλησαν τις εντολές σου να τηρήσουν.

17Αρνήθηκαν να υπακούσουν και λησμόνησαν τα θαυμαστά σου έργα, αυτά που έκανες εσύ ανάμεσά τους. Επαναστατημένοι αποφάσισαν στην Αίγυπτο και στη δουλεία τους να επιστρέψουν. Εσύ ωστόσο είσαι Θεός που συγχωρείς, σπλαχνίζεσαι, δείχνεις υπομονή, είσαι γεμάτος απεριόριστη αγάπη, και δεν τους εγκατέλειψες.

18-19Χυτό μοσχάρι κατασκεύασαν για να το προσκυνάνε, κι είπαν: “αυτός είν' ο Θεός μας που απ' την Αίγυπτο μας έβγαλε!” Τόση έδειξαν ασέβεια μεγάλη. Μα εσύ, απ' την πολλή την ευσπλαχία σου, και τότε ακόμα, στην έρημο δεν τους εγκατέλειψες. Στήλη νεφέλης τους οδηγεί στο δρόμο τους τη μέρα, κι από κοντά τους δεν απομακρύνεται· το ίδιο και η στήλη της φωτιάς, που φώτιζε το δρόμο τους τη νύχτα.

20Το Πνεύμα σου τους έδωσες το αγαθό, για να τους συμβουλεύει· το μάννα δεν τους στέρησες να τρώνε, στη δίψα τους τους έδωσες νερό.

21Σαράντα χρόνια μες στην έρημο τους φρόντισες· τίποτα δε στερήθηκαν· τα ρούχα τους δεν έλιωσαν ούτε τα πόδια τους πριστήκαν.

22»Στην εξουσία τους παρέδωσες βασιλεία και λαούς, χώρες που συνορεύανε με τη δική τους. Κυρίεψαν τη χώρα του Σιχόν, βασιλιά της Εσεβών, και τη χώρα του Ωγ, βασιλιά της Βασάν.

23Τους έδωσες παιδιά πολλά σαν τ' άστρα του ουρανού και τα οδήγησες στη Χαναάν, που 'χες προστάξει τους πατεράδες τους να πάνε να την κατακτήσουν.

24Οι γιοι τους μπήκαν και την πήρανε δική τους. Της χώρας τους κατοίκους, τους Χαναναίους, τους υποχρέωσες σ' αυτούς να υποταχθούν και τους παρέδωσες στην εξουσία τους τους βασιλιάδες τους και τους λαούς της χώρας, για να τους μεταχειριστούνε όπως ήθελαν.

25Κατέλαβαν οχυρωμένες πόλεις, εδάφη εύφορα. Σπίτια αποκτήσανε γεμάτα πλούτη, με έτοιμα πηγάδια ανοιγμένα, αμπέλια και λιοστάσια κι άφθονα δέντρα καρποφόρα. Φάγανε και χορτάσανε, παχύνανε και ζήσαν' πλουσιοπάροχα απ' την πολλή σου καλοσύνη.

26»Και μ' όλα αυτά απείθησαν και σήκωσαν παντιέρα εναντίον σου! Αγνόησαν το νόμο σου και τους προφήτες σου, που τους συμβούλευαν να επιστρέψουνε σ' εσένα. »Αυτοί τους σκότωσαν. Τέτοια σου έδειξαν μεγάλη ασέβεια!

27Τότε στην εξουσία των εχθρών τους τους παρέδωσες, κι αυτοί τους καταδυναστέψανε. Στον καιρό της θλίψης τους σ' εσένα κράξαν' για βοήθεια κι εσύ τους άκουσες εκεί στον ουρανό. Κι απ' τη μεγάλη σου ευσπλαχνία ελευθερωτές τούς έστειλες, που τους γλιτώσαν απ' την εξουσία των εχθρών τους.

28Αλλά μόλις ησύχασαν από την καταπίεση, έπραξαν πάλι ό, τι σε δυσαρεστεί. Τότε τους εγκατέλειψες στην εξουσία των εχθρών τους, κι εκείνοι τους υπέταξαν. Και όταν πάλι φώναξαν σ' εσένα για βοήθεια, εσύ τους άκουσες από τον ουρανό και με το έλεός σου πολλές φορές τους ελευθέρωσες.

29Τους παρακίνησες στο νόμο σου ν' αρχίσουν πάλι να υπακούν. »Αυτοί όμως αλαζονεύτηκαν. Δεν άκουσαν τις εντολές σου και παραβήκαν τα προστάγματά σου, που ωστόσο δίνουνε ζωή σ' αυτόν που τα εκτελεί. Αδιαφόρησαν· πάντα ισχυρογνώμονες αρνήθηκαν να σε υπακούσουν.

30Εσύ για πολλά χρόνια τους ανέχθηκες και τους συμβούλεψες με τους προφήτες σου, που τους μιλούσε το δικό σου Πνεύμα. Και πάλι όμως αυτοί δεν άκουσαν· γι' αυτό και τους παρέδωσες στην εξουσία ξένων λαών.

31Μα απ' τη μεγάλη σου αγάπη δεν άφησες τελείως να αφανιστούν και δεν τους εγκατέλειψες· γιατί είσαι σπλαχνικός Θεός, γεμάτος καλοσύνη.

32»Και τώρα, Θεέ μας, Θεέ μεγάλε, Θεέ ισχυρέ και φοβερé, εσύ που αξιόπιστα τηρείς τη διαθήκη σου και εκδηλώνεις την αγάπη σου, μην παραβλέψεις σαν ασήμαντες όλες εκείνες τις ταλαιπωρίες που βρήκανε εμάς, τους βασιλιάδες μας, τους άρχοντές μας, τους ιερείς μας, τους προφήτες μας, τους προγόνους μας, όλο το λαό σου, από την εποχή που μας καταπίεζαν οι βασιλιάδες της Ασσυρίας μέχρι και σήμερα.

33Με όλα, βέβαια, αυτά που μας βρήκανε, εσύ δίκαια μας τιμώρησες· αποδείχτηκες αξιόπιστος, ενώ εμείς αμαρτήσαμε.

34Οι βασιλιάδες μας, οι άρχοντές μας, οι ιερείς μας και οι πρόγονοί μας δεν τήρησαν το νόμο σου, κι αδιαφορήσαν για τις εντολές σου και για τις νουθεσίες σου.

35Ακόμα κι όταν έγιναν βασίλειο, παρ' όλη τη μεγάλη καλοσύνη που τους έδειξες, και την ευρύχωρη κι εύφορη χώρα που τους παραχώρησες, αυτοί δεν σε λατρέψανε ούτε παράτησαν τα έργα τους τα φαύλα.

36Έτσι σήμερα εμείς είμαστε δούλοι· δούλοι μέσα στην ίδια τούτη χώρα, που είχες δώσει στους προγόνους μας για ν' απολαύσουν τους καρπούς και τ' αγαθά της.

37Τώρα η άφθονη παραγωγή της πάει στους βασιλιάδες, που σ' αυτούς μας υπέταξες εσύ, γιατί αμαρτήσαμε. Αυτοί εξουσιάζουνε κι εμάς τους ίδιους το ίδιο με τα κτήνη μας κατά πώς αυτοί θέλουν. Και σε βαθιά βρισκόμαστε απόγνωση».

ΝΕΕΜΙΑΣ 10

Συμφωνία του λαού για την τήρηση του νόμου

1Εξαιτίας όλων αυτών των γεγονότων, εμείς, ως λαός Ισραήλ, συνάπτουμε επίσημη γραπτή συμφωνία και σ' αυτήν βάζουν τη υπογραφή τους οι άρχοντές μας, οι λευίτες μας και οι ιερείς μας.

- ²Οι πρώτοι που υπέγραψαν ήταν ο κυβερνήτης Νεεμίας, γιος του Χαχαλία, και ο Σεδεκίας.
- ³Ακολουθούν οι ιερείς: Σεραΐας, Αζαρίας, Ιερεμίας,
- ⁴Πασχούρ, Αμαρίας, Μαλκίας,
- ⁵Χατούς, Σεβανίας, Μαλλούχ,
- ⁶Χαρίμ, Μεριμώθ, Οβαδίας,
- ⁷Δανιήλ, Γιννεθών, Βαρούχ,
- ⁸Μεσουλλάμ, Αβιά, Μιαμείν,
- ⁹Μααζίας, Βιλγάι και Σεμαΐας.
- ¹⁰Ακολουθούν οι λευίτες: Ιησούς, γιος του Σεβανία, Βιννούι, απόγονος του Χεναδάδ, ο Καδμιήλ
- ¹¹και οι συγγενείς τους: Σεβανίας, Ωδίας, Κελιτά, Πελαΐας, Χανάν,
- ¹²Μιχά, Ρεχώβ, Χασαβίας,
- ¹³Ζακκούρ, Σερεβίας, Σεβανίας,
- ¹⁴Ωδίας, Βανί και Βενινού.
- ¹⁵Κι έπειτα οι άρχοντες του λαού: Φαρώς, Φαχάθ-Μωάβ, Ελάμ, Ζαττού, Βανί, Βουννί,
- ¹⁶Αζγάδ, Βεβαΐ,
- ¹⁷Αδωνίας, Βιγβαΐ, Αδίν,
- ¹⁸Ατέρ, Εζεκίας, Αζζούρ,
- ¹⁹Ωδίας, Χασούμ, Βεσαΐ,
- ²⁰Χαρίφ, Αναθώθ, Νεβαΐ,
- ²¹Μαγπίας, Μεσουλλάμ, Εζίρ,
- ²²Μεσεζεβήλ, Σαδώκ, Ιαδδουά,
- ²³Πελατίας, Χανάν, Αναΐας,

²⁴Ωσηέ, Ανανίας, Χασούβ,

²⁵Αλλωχής, Πιλεχά, Σωβέκ,

²⁶Ρεχούμ, Χασαβνά, Μασσεΐας,

²⁷Αχιά, Χανάν, Ανάν,

²⁸Μαλλούχ, Χαρίμ και Βαανά.

Το περιεχόμενο της δεσμεύσεως

²⁹Μ' αυτούς ενώθηκαν όλος ο υπόλοιπος λαός, ιερείς, λευίτες, θυρωροί, ψάλτες, υπηρέτες του νόμου και όλοι εμείς που είχαμε μείνει αποχωρισμένοι από τους ξένους λαούς εκείνης της χώρας στη διάρκεια της αιχμαλωσίας, για να είμαστε αφοσιωμένοι στο νόμο του Θεού, μαζί με τις γυναίκες μας και τα παιδιά μας, όσα ήταν σε ηλικία που μπορούσαν να μάθουν και να καταλάβουν.

³⁰Μαζί με τους συγγενείς μας τους προκρίτους ορκιστήκαμε, με ποινή την κατάρα, να βαδίζουμε σύμφωνα με το νόμο του Θεού, που μας τον έδωσε με το Μωυσή, το δούλο του, και να τηρούμε προσεκτικά όλες τις εντολές του Κυρίου μας, τα προστάγματά του και τους νόμους του.

³¹Δεν θα δώσουμε τις θυγατέρες μας στους λαούς αυτής εδώ της χώρας, ούτε θα πάρουμε τις θυγατέρες τους για γυναίκες στους γιους μας.

³²Και αν οι λαοί της χώρας φέρουν να πουλήσουν εμπορεύματα ή ο, τιδήποτε τρόφιμα και είναι μέρα Σάββατο ή οποιαδήποτε άλλη αγία μέρα, εμείς δεν θα αγοράσουμε απ' αυτούς. Κάθε έβδομο έτος θα τηρούμε την αγρανάπαυση και θα παραιτούμαστε από την είσπραξη οποιουδήποτε χρέους.

³³Αναλαμβάνουμε την υποχρέωση να συνεισφέρουμε κάθε χρόνο ένα τρίτο του σίκλου χρυσάφι για τα έξοδα λειτουργίας του ναού του Θεού μας:

³⁴Για τους άρτους της προθέσεως, τις καθημερινές προσφορές των σιτηρών, για τα ολοκαυτώματα, τις θυσίες για τα Σάββατα και τις νουμηνίες, ή για τις άλλες επίσημες γιορτές· τις διάφορες ιερές προσφορές και τις θυσίες

εξιλέωσης που προσφέρουν οι Ισραηλίτες, δηλαδή για κάθε εργασία που συντελείται στο ναό του Θεού μας.

³⁵Επίσης εμείς, οι ιερείς, οι λευίτες και ο υπόλοιπος λαός βάλουμε κλήρο για να καθοριστεί ποιες από τις συγγένειές μας και σε ποιες εποχές του χρόνου θα φροντίζουν να προμηθεύουν ξύλα το ναό του Κυρίου του Θεού μας, για να ανάβουν το θυσιαστήριο του Κυρίου, του Θεού μας, όπως είναι γραμμένο στο νόμο.

³⁶Αναλάβαμε ακόμα την υποχρέωση να φέρνουμε κάθε χρόνο στο ναό του Κυρίου τα πρωτογεννήματα των χωραφιών μας και των οπωροφόρων δέντρων μας.

³⁷Επίσης θα φέρνουμε στο ναό του Θεού μας, στους ιερείς που υπηρετούν εκεί, τους πρωτότοκους γιους μας και τα πρωτογέννητα των κτηνών μας, των βοδιών μας και των γιδοπροβάτων μας, όπως είναι γραμμένο στο νόμο.

³⁸Ακόμη θα φέρνουμε στους ιερείς, στα παραοικοδομήματα του ναού του Θεού μας, το πρώτο ζυμάρι από τα πρώτα σιτάρια μας και τις συνεισφορές μας από τους καρπούς των δέντρων, από το κρασί και από το λάδι. Τέλος θα φέρνουμε το ένα δέκατο της συγκομιδής των χωραφιών μας στους λευίτες, γιατί αυτοί είναι προσωπικά υπεύθυνοι να μαζεύουν τη δεκάτη σ' όλες τις αγροτικές πόλεις μας.

³⁹Ένας ιερέας, απόγονος του Ααρών, θα συνοδεύει τους λευίτες, όταν αυτοί θα μαζεύουν τη δεκάτη. Οι λευίτες θα φέρνουν το ένα δέκατο της δεκάτης στις αποθήκες του ναού του Θεού μας.

⁴⁰Οι Ισραηλίτες και οι λευίτες θα φέρνουν τις προσφορές του σιταριού, του κρασιού και του λαδιού στα παραοικοδομήματα του ναού, όπου φυλάσσονται τα σκεύη του θυσιαστηρίου και μένουν οι ιερείς που έχουν υπηρεσία, οι θυρωροί και οι ψάλτες. Έτσι δεν θα παραμελούμε το ναό του Θεού μας.

ΝΕΕΜΙΑΣ 11

Κατάλογος αυτών που εγκαταστάθηκαν στην Ιερουσαλήμ

- ¹Οι αρχηγοί του λαού εγκαταστάθηκαν στην Ιερουσαλήμ. Από τον υπόλοιπο λαό ορίστηκαν με κλήρωση μία στις δέκα οικογένειες να εγκατασταθεί στην Ιερουσαλήμ, την αγία πόλη, ενώ τα εννιά δέκατα των οικογενειών θα έμεναν στις άλλες πόλεις.
- ²Ο λαός επαίνεσε ιδιαίτερα όλους όσους προσφέρθηκαν με τη θέλησή τους να κατοικήσουν στην Ιερουσαλήμ.
- ³Οι αρχηγοί της επαρχίας εγκαταστάθηκαν στην Ιερουσαλήμ, ενώ οι άλλοι Ισραηλίτες, οι ιερείς, οι λευίτες, οι υπηρέτες του ναού και οι απόγονοι των δούλων του Σολομώντα εγκαταστάθηκαν στις πόλεις της Ιουδαίας, καθένας στη πόλη του και στην ιδιοκτησία του.
- ⁴Μερικοί ωστόσο από τους απογόνους του Ιούδα και του Βενιαμίν εγκαταστάθηκαν στην Ιερουσαλήμ. Από τους απογόνους του Ιούδα ήταν ο Αθαΐας, γιος του Ουζία, απόγονος κατ' ευθείαν ανιούσα γραμμή των Ζαχαρία, Αμαρία, Σεφατία, Μααλααλήλ και Φαρές, γιου του Ιούδα.
- ⁵Επίσης ο Μαασίας, γιος του Βαρούχ και εγγονός του Κολ-Χοζέ, απόγονος κατ' ευθείαν ανιούσα γραμμή των Χαζαΐα, Αδαΐα, Ιωιαρίβ, Ζαχαρία και Σηλωνί, γιου του Ιούδα.
- ⁶Όλοι οι απόγονοι του Φαρές, που ζούσαν στην Ιερουσαλήμ, ήταν τετρακόσιοι εξήντα οκτώ αξιόλογοι άντρες.
- ⁷Από τους απογόνους του Βενιαμίν ήταν ο Σαλλού, γιος του Μεσουλλάμ. Οι άλλοι του πρόγονοι κατ' ευθείαν ανιούσα γραμμή ήταν οι Ιωάδ, Πεδαΐας, Κωλαΐας, Μαασείας, Ιθιήλ, και Ιεσαΐας.
- ⁸Μαζί μ' αυτόν ήταν ο Γαββαεί και ο Σελλαΐ, συνολικά εννιακόσιοι είκοσι οχτώ Βενιαμινίτες.
- ⁹Ο Ιωήλ, γιος του Ζιχρί, ήταν αρχηγός αυτής της ομάδας και ο Ιούδας, γιος του Σενουά, ήταν βοηθός του αρχηγού της πόλης.
- ¹⁰Από τους ιερείς ήταν ο Ιεδαΐας, γιος του Ιωιαρίβ, ο Ιαχείν,

¹¹κι ο Σεραΐας, που ήταν υπεύθυνος του ναού του Θεού και γιος του Χελκία, απόγονος κατ' ευθείαν ανιούσα γραμμή των Μεσουλλάμ, Σαδώκ, Μεραϊώθ και Αχιτούβ.

¹²Μαζί μ' αυτούς ιερείς ήταν και οχτακόσιοι είκοσι δύο συγγενείς τους, που έκαναν τις εργασίες του ναού. Επίσης ο Αδαΐας, γιος του Ιεροχάμ, απόγονος κατ' ευθείαν ανιούσα γραμμή των Πελαλία, Αμισί, Ζαχαρία, Πασχούρ και Μαλκία,

¹³μαζί με διακόσιους σαράντα δύο συγγενείς του, αρχηγούς οικογενειών. Επίσης ο Αμασσαΐ, γιος του Αζαρεήλ, απόγονος των Αχζαΐ, Μεσιλεμώθ και Ιμμέρ,

¹⁴μαζί με εκατόν είκοσι οκτώ γενναίους στρατιώτες συγγενείς του. Αρχηγός τους ήταν ο Ζαβδιήλ, γιος του Αγεδολίμ.

¹⁵Από τους λευίτες ήταν ο Σεμαΐας, γιος του Χασσούβ, απόγονος των Αζρικάμ, Χασαβία και Βουννί.

¹⁶Από τους επικεφαλής των λευιτών, ο Σαβεθάι και ο Ιωζαβάδ ήταν υπεύθυνοι για τις εξωτερικές εργασίες του ναού του Θεού.

¹⁷Επίσης ο Ματτανίας, γιος του Μιχά, απόγονος των Ζαβδί και Ασάφ. Ο Ματτανίας ήταν υποχρεωμένος να αρχίζει τα άσματα των ευχαριστιών την ώρα της προσευχής και ο Βακβουκίας, συγγενής του Ματτανία, ήταν βοηθός του. Τέλος ο Αβδά, γιος του Σαμουά, απόγονος του Γαλάλ και του Ιεδουθούν.

¹⁸Όλοι οι λευίτες που βρίσκονταν στην αγία πόλη ήταν διακόσιοι ογδόντα τέσσερις.

¹⁹Θυρωροί ήταν ο Ακούβ και ο Ταλμών μαζί με τους συγγενείς τους, που φύλαγαν σκοπιά στις πύλες του ναού, συνολικά εκατόν εβδομήντα δύο άτομα.

²⁰Οι υπόλοιποι Ισραηλίτες, οι ιερείς και οι λευίτες ζούσαν διάσπαρτοι στις πόλεις της Ιουδαίας, καθένας στην ιδιοκτησία του.

²¹Οι υπηρέτες του ναού ζούσαν στη συνοικία της Οφήλ· επικεφαλής τους ήταν ο Σιχά και ο Γισπά.

²²Επικεφαλής των λειψών στην Ιερουσαλήμ ήταν ο Ουζζί, γιος του Βανί, και απόγονος κατ' ευθείαν ανιούσα γραμμή των Χασαβία, Ματτανία και Μιχά. Ήταν ψάλτης, μέλος της συγγένειας του Ασάφ, η οποία ήταν υπεύθυνη για τη λατρευτική υπηρεσία στο ναό του Θεού.

²³Οι μουσικοί υπάγονταν σε μια παλαιά βασιλική διάταξη και σε ορισμένες ρυθμίσεις σχετικά με τα καθήκοντα της κάθε μέρας.

²⁴Ο Πεθαχίας, γιος του Μασεζαλεήλ κι απόγονος του Ζεράχ, γιου του Ιούδα, εκπροσωπούσε για κάθε υπόθεση το λαό του Ισραήλ στην αυλή του βασιλιά της Περσίας.

Τόποι εγκατάστασης έξω από την Ιερουσαλήμ

²⁵Στις παρακάτω πόλεις εγκαταστάθηκαν μερικοί της φυλής Ιούδα: Κιριάθ-Αρβά και τα προάστειά της, Διβών και τα προάστειά της, Ιεκκαβσεήλ και τα περίχωρά της·

²⁶Ιησού, Μωλαδά, Βαιθ-Παλέτ,

²⁷Χασάρ-Σουάλ, Βέερ-Σεβά και τα προάστειά τους·

²⁸Σικλάγ, Μεκονά και τα προάστειά τους·

²⁹Εν-Ριμμών, Σωρεά, Ιαρμούθ,

³⁰Ζανωάχ, Αδουλλάμ και τα χωράφια τους· Λαχίς και τα περίχωρά της, Αζεκά και τα προάστειά της. Έτσι όλοι αυτοί εγκαταστάθηκαν στην περιοχή από τη Βέερ-Σεβά ως την κοιλάδα Εννόμ.

³¹Οι τόποι εγκατάστασης ορισμένων της φυλής Βενιαμίν ήταν οι πόλεις: Γεβά, Μιχμάς, Γαι, Βαιθήλ και τα περίχωρά τους·

³²Αναθώθ, Νωβ, Ανανία,

³³Ασώρ, Ραμάθ, Γιτταΐμ,

³⁴Χαδίδ, Σεβώιμ, Νεβαλλάτ,

³⁵Λοδ, Ωνώ και η Κοιλάδα των Τεχνιτών.

³⁶Μερικές ομάδες λειτών έφυγαν από την Ιουδαία και εγκαταστάθηκαν στην περιοχή της φυλής Βενιαμίν.

ΝΕΕΜΙΑΣ 12

Κατάλογος των ιερέων και των λειτών

¹Οι ιερείς και οι λειότες, που γύρισαν από την αιχμαλωσία με το Ζοροβάβελ, γιο του Σαλαθιήλ, και τον Ιησού, ήταν οι: Ιερείς: Σεραΐας, Ιερεμίας, Έσδρας,

²Αμαρίας, Μαλλούχ, Χαττούς,

³Σεχανίας, Ρεχούμ, Μερεμώθ,

⁴Ιδδώ, Γιννεθών, Αβιά,

⁵Μιαμείν, Μααζίας, Βελγά,

⁶Σεμαΐας, Ιωαρίβ, Ιεδαΐας,

⁷Σαλλού, Αμώκ, Χελκίας και Ιεδαΐας. Την εποχή του Ιησού, όλοι αυτοί ήταν αρχηγοί των ιερέων και των λειτών.

⁸Λειότες: Ιησούς, Βιννούι, Καδμιήλ, Σερεβίας, Ιούδας και Ματτανίας που μαζί με τους άλλους συγγενείς του ήταν υπεύθυνος για τα άσματα των ευχαριστιών.

⁹Επίσης οι Βακβουκίας και Ουννί, συγγενείς τους, που εκτελούσαν τα καθήκοντά τους κοντά σ' εκείνους.

¹⁰Ο Ιησούς απέκτησε τον Ιωακίμ, ο Ιωακίμ τον Ελιασεΐβ κι ο Ελιασεΐβ τον Ιωαδά.

¹¹Ο Ιωαδά απέκτησε τον Ιωνάθαν κι ο Ιωνάθαν τον Ιαδδουά.

Οι αρχηγοί ιερατικών συγγενειών

¹²Την εποχή που αρχιερέας ήταν ο Ιωακίμ, αρχηγοί ιερατικών συγγενειών ήταν οι παρακάτω ιερείς: Της συγγένειας του Σεραΐα, ο Μεραιΐας· του Ιερεμιά ο Ανανίας·

¹³του Έσδρα, ο Μεσουλλάμ· του Αμαρία, ο Ιωχανάν·

¹⁴του Μελιχού, ο Ιωνάθαν· του Σεβανία ο Ιωσήφ·

¹⁵του Χαρίμ, ο Αδνά· του Μεραιϊώθ, ο Χελκαΐ·

¹⁶του Ιδδώ, ο Ζαχαρίας· του Γιννεθών, ο Μεσουλλάμ·

¹⁷του Αβιά, ο Ζιχρί· του Μινιαμίν, ένας απόγονος του Μααδία, ο Πιλταΐ·

¹⁸του Βιλγά, ο Σαμουά· του Σεμαΐα, ο Ιωνάθαν·

¹⁹του Ιωιαρίβ, ο Ματαναΐ· του Ιεδαΐα, ο Ουζζί·

²⁰του Σαλλαΐ, ο Καλλαΐ· του Αμώκ, ο Έβερ·

²¹του Χελκία, ο Χασαβίας και του Ιεδαΐα, ο Ναθαναήλ.

²²Την εποχή των αρχιερέων Ελιασειβ, Ιωαδά, Ιωχανάν και Ιαδδουά υπήρχε κατάλογος αρχηγών των λευτικών και των ιερατικών συγγενειών, μέχρι που βασιλιάς της Περσίας έγινε ο Δαρείος.

²³Οι αρχηγοί των λευτικών συγγενειών, όμως, ήταν γραμμένοι στο Βιβλίο των Χρονικών, μόνον ως τις ημέρες του Ιωχανάν, εγγονού του Ελιασειβ.

²⁴Αρχηγοί των λευιτών ήταν οι: Χασαβίας, Σερεβίας, Ιησούς, Βιννού, Καδμιήλ και οι συγγενείς τους, που στέκονταν στο ναό απέναντί τους για να αναπέμπουν δοξολογίες κι ευχαριστίες, σύμφωνα με τις οδηγίες που έχει δώσει ο Δαβίδ, ο άνθρωπος του Θεού.

²⁵Οι Ματτανίας, Βακβουκίας, Οβαδίας, Μεσουλλάμ, Ταλμών και Ακούβ ήταν θυρωροί που φύλαγαν σκοπιά στις αποθήκες που βρίσκονταν πλάι στις πύλες του ναού.

²⁶Όλοι οι παραπάνω εκτελούσαν την υπηρεσία τους την εποχή του Ιωακίμ, γιου του Ιησού και εγγονού του Ιωσαδάκ, και την εποχή του κυβερνήτη Νεμιά και του Έσδρα, που ήταν ιερέας και γνώστης του νόμου.

Τα εγκαίνια του τείχους της πόλης

²⁷Όταν επρόκειτο να γίνουν τα εγκαίνια του τείχους της Ιερουσαλήμ, αναζήτησαν σ' όλη τη χώρα τους λευίτες, για να τους φέρουν στην Ιερουσαλήμ και να γιορτάσουν τα εγκαίνια με λαμπρότητα και με ευχαριστήριους ύμνους, που θα τους συνόδευαν κύμβαλα, άρπες και λύρες.

28-29 Συγκεντρώθηκαν, λοιπόν, οι λειυτικές συγγένειες των ψαλτών, από τα περίχωρα της Ιερουσαλήμ, όπου είχαν χτίσει δικά τους χωριά, κι επίσης από τα χωριά των Νετωφαθιτών, από τη Βαιθ-Γιλγάλ κι από τις περιοχές της Γεβά και της Αζμαβέθ.

30 Έπειτα οι ιερείς και οι λευίτες εξαγνίστηκαν κι εξάγνισαν και το λαό, τις πύλες και το τείχος της πόλης.

31 Έπειτα εγώ ανέβασα πάνω στο τείχος τους άρχοντες της Ιουδαίας και τους έβαλα επικεφαλής δύο μεγάλων ομάδων ψαλτών, που θα παρήλαυναν γύρω από την πόλη ψάλλοντας ευχαριστίες. Η μία ομάδα προχώρησε στην κορυφή του τείχους προς τα δεξιά και συνέχισε προς την πύλη της Κοπρίας.

32 Μετά από τους χορωδούς ανέβηκε ο Ωσαΐας και οι μισοί από τους άρχοντες της Ιουδαίας,

33 και μετά οι Αζαρίας, Έσδρας, Μεσουλλάμ,

34 Ιούδας, Βενιαμίν, Σεμαΐας, Ιερεμίας

35 κι επίσης μερικοί ιερείς με σάλπιγγες: Ο Ζαχαρίας, γιος του Ιωνάθαν, και απόγονος κατ' ευθείαν ανιούσα γραμμή των Σεμαΐα, Ματτανία, Μιχαΐα, Ζακκούρ και Ασάφ·

36 κι ακολουθούσαν οι συγγενείς του: Σεμαΐας, Αζαρεήλ, Μιλαλαΐ, Γιλαλαΐ, Μααΐ, Ναθαναήλ, Ιούδας και Ανανί με τα μουσικά όργανα που είχε κατασκευάσει ο Δαβίδ, ο άνθρωπος του Θεού. Ο γραμματέας Έσδρας βάδιζε μπροστά απ' αυτούς.

37 Όταν έφτασαν κοντά στην πύλη της Πηγής, ανέβηκαν τα σκαλοπάτια που οδηγούσαν στην Πόλη Δαβίδ, πέρασαν τα ανάκτορα του Δαβίδ και ξαναγύρισαν στο τείχος στην πύλη των Υδάτων, ανατολικά της πόλης.

38 Η δεύτερη ομάδα των ψαλτών προχώρησε ψάλλοντας κι αυτή ευχαριστίες προς τα αριστερά πάνω στο τείχος. Την ακολούθησα κι εγώ με τη συνοδεία του άλλου μισού του λαού. Πέρασαμε κοντά από τον πύργο των Φούρνων, προς ένα σημείο όπου το τείχος φαρδαίνει.

³⁹Συνεχίσαμε πάνω από την πύλη του Εφραΐμ, μετά από την Παλαιά πύλη και μετά από την πύλη των Ιχθύων· έπειτα περάσαμε από τον πύργο του Ανανειήλ και τον πύργο των Εκατό, περάσαμε την Προβατική πύλη και φτάσαμε στην πύλη της Φρουράς.

⁴⁰Έτσι οι δύο ομάδες των ψαλτών έφτασαν στην περιοχή του ναού του Θεού. Εκεί σταμάτησα κι εγώ και οι αξιωματούχοι που με συνόδευαν.

⁴¹Ήταν οι ιερείς Ελιακίμ, Μασσεΐας, Μινιαμίν, Μιχαΐας, Ελιωεναΐ, Ζαχαρίας, Ανανίας, οι οποίοι έπαιζαν τις σάλπιγγες.

⁴²Επίσης ήταν εκεί οι Μασσεΐας, Σεμαΐας, Ελεάζαρ, Ουζζί, Ιωχανάν, Μαλκίας, Ελάμ και Εζέρ, καθώς και οι ψάλτες, οι οποίοι με τη διεύθυνση του Ιεζραΐα, έψαλλαν με δυνατή φωνή.

⁴³Εκείνη τη μέρα προσφέρθηκαν πάρα πολλές θυσίες σε ατμόσφαιρα γιορταστική, γιατί ο Θεός είχε δώσει μεγάλη χαρά στο λαό. Στην Ιερουσαλήμ γυναίκες και παιδιά χαίρονταν τόσο, που οι πανηγυρισμοί τους ακούγονταν από πολύ μακριά.

Οι εισφορές για τους ιερείς και τους λευίτες

⁴⁴Την ίδια εκείνη μέρα διορίστηκαν άντρες να επιβλέπουν τους χώρους στο ναό όπου αποθηκεύονταν οι προσφορές των πρωτογεννημάτων και της δεκάτης. Αυτοί ανέλαβαν να συγκεντρώνουν εκεί τη συγκομιδή που παραγόταν από τα χωράφια της κάθε πόλης, την οποία ο νόμος όριζε να δίνεται στους ιερείς και στους λευίτες. Ο ιουδαϊκός λαός ήταν ευχαριστημένοι από τους ιερείς και τους λευίτες,

⁴⁵γιατί αυτοί εκτελούσαν την υπηρεσία του Θεού τους στο ναό και έκαναν τις τελετουργίες των καθαρισμών. Οι ψάλτες και οι θυρωροί ενεργούσαν κι αυτοί σύμφωνα με τις οδηγίες του Δαβίδ και του γιου του, του Σολομώντα.

⁴⁶Ήδη από πολύ παλιά, από τις μέρες του Δαβίδ και του Ασάφ, οι επικεφαλής ψαλτών, είχαν τη διεύθυνση των δοξαστικών και των ευχαριστήριων ύμνων.

⁴⁷Την εποχή του Ζοροβάβελ και του Νεεμία, όλοι οι Ισραηλίτες έφερναν προσφορές για τους ψάλτες και τους θυρωρούς σύμφωνα με τις καθημερινές τους ανάγκες. Επίσης ξεχώριζαν για τους λευίτες τις ιερές προσφορές και οι λευίτες έδιναν στους ιερείς, απογόνους του Ααρών, το μερίδιο που τους ανήκε.

ΝΕΕΜΙΑΣ 13

Μεταρρυθμίσεις του Νεεμία

¹Εκείνη την ημέρα διάβασαν από το βιβλίο του νόμου του Μωυσή, δυνατά, για να ακούει ο λαός. Εκεί βρήκαν γραμμένο ότι οι Αμμωνίτες και οι Μωαβίτες δεν πρέπει ποτέ να γίνουν δεκτοί στη συγκέντρωση του Θεού,

²γιατί κι εκείνοι στο παρελθόν δεν είχαν δεχτεί να προσφέρουν στους Ισραηλίτες τροφή και νερό. Αντίθετα, μάλιστα, οι Μωαβίτες πλήρωσαν το Βαλαάμ να 'ρθει και να καταραστεί το λαό του Ισραήλ· ο Θεός μας όμως μετέτρεψε τότε την κατάρα σε ευλογία.

³Όταν ο λαός άκουσε αυτή τη διάταξη του νόμου, έδιωξαν από την κοινότητά τους όλους τους ξένους.

⁴Ο ιερέας Ελιασεΐβ, ο οποίος ήταν υπεύθυνος για τα παραοικοδομήματα του ναού του Θεού, συνδεόταν από πολύν καιρό με τον Τωβία.

⁵Του είχε μάλιστα διαθέσει κι ένα ευρύχωρο δωμάτιο στα παραοικοδομήματα, το οποίο προηγουμένως ήταν αποθήκη των σιτηρών που προορίζονταν για τις θυσίες· επίσης εκεί φυλάσσονταν το λιβάνι και τα ιερά σκεύη καθώς και η δεκάτη του σιταριού, του κρασιού και του λαδιού, που σύμφωνα με την εντολή, προορίζονταν για τροφή των λευιτών, των ψαλτών και των θυρωρών του ναού· εκεί φυλάσσονταν και οι συνεισφορές για τους ιερείς.

⁶Ενώ συνέβαιναν αυτά, εγώ έλειπα από την Ιερουσαλήμ. Είχα πάει στον Αρταξέρξη, βασιλιά της Βαβυλώνας, κατά το τριακοστό δεύτερο έτος της βασιλείας του. Αλλά μετά από λίγο, του ζήτησα άδεια

⁷κι επέστρεψα στην Ιερουσαλήμ. Εκεί έμαθα το κακό που είχε κάνει ο Ελιασειβ για χάρη του Τωβία, παραχωρώντας του ένα δωμάτιο στην αυλή του ναού του Θεού.

⁸Δυσανεστήθηκα πολύ μ' αυτό και πήγα και πέταξα όλα τα πράγματα του Τωβία έξω από το δωμάτιο, στο δρόμο.

⁹Έπειτα διέταξα και καθάρισαν προσεκτικά το δωμάτιο και ξανάφεραν εκεί τα σκεύη του ναού του Θεού, το λιβάνι και τα σιτηρά για τις προσφορές.

¹⁰Επίσης πληροφορήθηκα ότι δεν είχαν δοθεί στους λευίτες τα μερίδια της τροφής τους, κι έτσι αυτοί και οι ψάλτες που εργάζονταν στο ναό, είχαν φύγει και καλλιεργούσαν καθένας το χωράφι του.

¹¹Τότε επέπληξα τους αξιωματούχους που είχαν εγκαταλείψει έτσι το ναό του Θεού. Συγκέντρωσα τους λευίτες και τους ψάλτες και τους εγκατέστησα πάλι στις θέσεις τους.

¹²Τότε όλοι οι Ιουδαίοι έφεραν τη δεκάτη του σιταριού, του κρασιού και του λαδιού στις αποθήκες.

¹³Και τοποθέτησα υπεύθυνους στις αποθήκες τον ιερέα Σελεμία, το γραμματέα Σαδώκ και το λευίτη Πεδαΐα· για βοηθό τους διόρισα το Χανάν, γιο του Ζακκούρ και εγγονό του Ματτανία, γιατί αυτοί θεωρήθηκαν έμπιστοι. Έργο τους ήταν να μοιράζουν τις προσφορές στους συναδέλφους τους.

¹⁴Θυμήσου με, Θεέ μου, γι' αυτό, και μη λησμονήσεις ό, τι καλό έκανα από αγάπη για το ναό του Θεού μου και για τις τελετουργίες που πρέπει να γίνονται εκεί.

¹⁵Εκείνο τον καιρό είδα στην Ιουδαία κάποιους να πατούν σταφύλια στα πατητήρια το Σάββατο. Κάποιοι άλλοι μετέφεραν δεμάτια σιτάρι και τα φόρτωναν στα γαϊδούρια, καθώς και κρασί, σταφύλια και σύκα και κάθε είδους εμπορεύματα, και τα έφερναν στην Ιερουσαλήμ. Τότε τους έκανα παρατήρηση σχετικά με την ημέρα που πουλούσαν τιςπραμάτειες τους.

- 16**Οι Τύριοι που έμεναν στην Ιερουσαλήμ έφερναν εκεί ψάρια και διάφορα άλλα εμπορεύματα και τα πουλούσαν το Σάββατο στους Ιουδαίους.
- 17**Τότε επέπληξα τους άρχοντες της Ιουδαίας και τους είπα: «Τι είναι αυτό το κακό που κάνετε και μολύνετε την ημέρα του Σαββάτου;
- 18**Τα ίδια έκαναν και οι πρόγονοί σας και ο Θεός μάς προξένησε όλο αυτό το κακό σ' εμάς και στην πόλη. Κι εσείς τώρα μολύνετε το Σάββατο κι επισύρετε έτσι περισσότερη οργή Θεού πάνω στους Ισραηλίτες! »
- 19**Διέταξα, λοιπόν, να κλείνουν οι πύλες της Ιερουσαλήμ, μόλις άρχιζε να σκοτεινιάζει, πριν το Σάββατο, και να μην ανοίγονται προτού περάσει το Σάββατο. Τοποθέτησα και μερικούς από τους συνεργάτες μου επόπτες στην πύλη, ώστε κανείς να μη διακινεί εμπορεύματα μέρα Σάββατο.
- 20**Έτσι, μία ή δύο φορές οι έμποροι και οι πωλητές των διαφόρων εμπορευμάτων διανυκτέρευσαν έξω από την Ιερουσαλήμ.
- 21**Τους επέπληξα όμως: «Γιατί διανυκτερεύετε μπροστά στο τείχος; » τους είπα. «Αν το επαναλάβετε θα σας συλλάβω». Από τότε δεν ξανάρθαν μέρα Σάββατο.
- 22**Έπειτα διέταξα τους λευίτες να εξαγνίζονται πριν πάνε να φυλάξουν τις πύλες της πόλης, για να διατηρούν αγία την ημέρα του Σαββάτου. Θυμήσου με, Θεέ μου, επίσης και γι' αυτό και σπλαχνίσου με, αφού τόσο μεγάλη είναι η αγάπη σου!
- 23**Επίσης εκείνη την εποχή διαπίστωσα ότι υπήρχαν Ιουδαίοι που είχαν παντρευτεί γυναίκες από την Ασδώδ, την Αμνών και τη Μωάβ.
- 24**Τα μισά από τα παιδιά τους μιλούσαν τη γλώσσα της Ασδώδ, τα άλλα μιλούσαν τη γλώσσα κάποιου από τους άλλους ξένους λαούς, αλλά κανένα δεν μπορούσε πια να μιλήσει τα εβραϊκά.
- 25**Γι' αυτό μάλωσα μαζί τους, τους καταράστηκα, χτύπησα μάλιστα μερικούς απ' αυτούς, ξερίζωσα τα μαλλιά τους και τους υποχρέωσα να υποσχεθούν

με όρκο στο Θεό ότι ούτε τα παιδιά τους ούτε οι ίδιοι θα έρθουν ποτέ σε επιμειξία με ξένους.

²⁶«Δεν αμάρτησε ο Σολομών, ο βασιλιάς του Ισραήλ, εξαιτίας τέτοιων γυναικών; » τους είπα. «Μέσα σ' όλα τα έθνη δεν υπήρξε βασιλιάς σαν κι αυτόν. Ο Θεός τον αγαπούσε και τον έκανε βασιλιά σε όλο τον Ισραήλ· και όμως, ακόμα κι αυτόν ξένες γυναίκες τον έκαναν να αμαρτήσει.

²⁷Δε θα επιτρέψουμε, λοιπόν, σ' εσάς να διαπράξετε αυτή τη μεγάλη αμαρτία της απιστίας προς το Θεό, παίρνοντας ξένες γυναίκες! »

²⁸Ένας από τους γιους του Ιωαδά, εγγονός του αρχιερέα Ελιασειβ, ήταν γαμπρός του Σανβαλλάτ του Χωρωνίτη· γι' αυτό τον έδιωξα από την Ιερουσαλήμ.

²⁹Μην τους ξεχάσεις όλους αυτούς, Θεέ μου, που βεβήλωσαν το αξίωμα της ιεροσύνης και τη διαθήκη που έκανες με τους ιερείς και τους λευίτες.

³⁰Καθάρισα το λαό από όλα τα ξένα στοιχεία και επανέφερα σε ισχύ τις διατάξεις για τους ιερείς και τους λευίτες, προσδιορίζοντας τα ιδιαίτερα καθήκοντα του καθενός.

³¹Ακόμα πρόβλεψα για την προμήθεια των ξύλων στις καθορισμένες εποχές του χρόνου και για τις προσφορές των πρωτογεννημάτων. Θυμήσου το αυτό, Θεέ μου, και δείξε μου καλοσύνη.

ΕΣΘΗΡ

ΕΣΘΗΡ 1

Το όνειρο του Μαρδοχαίου

- ¹[1] Το δεύτερο χρόνο της βασιλείας του μεγάλου βασιλιά Αρταξέρξη, την πρώτη μέρα του μήνα Νισάν, ο Μαρδοχαίος, γιος του Ιαΐρου, γιου του Σεμεΐα, γιου του Κισαίου από τη φυλή Βενιαμίν, είδε ένα όνειρο·
- ²[2] Ο άνθρωπος αυτός ήταν Ιουδαίος και κατοικούσε στα Σούσα, ήταν σπουδαία προσωπικότητα και υπηρετούσε στην αυλή του βασιλιά.
- ³[3] Προερχόταν από τους Ιουδαίους αιχμαλώτους, εκείνους που ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ είχε οδηγήσει στην αιχμαλωσία από την Ιερουσαλήμ, μαζί με τον Ιεχονία, βασιλιά του Ιούδα.
- ⁴[4] Το όνειρο που είδε ο Μαρδοχαίος ήταν το ακόλουθο: Άκουσε ξαφνικά φωνές και θόρυβο, βροντές, σεισμό και αναταραχή στη γη.
- ⁵[5] Μετά παρουσιάστηκαν δύο μεγάλοι δράκοντες με πολύ δυνατές κραυγές, έτοιμοι να παλέψουν μεταξύ τους.
- ⁶[6] Με τις φωνές τους αυτές όλα τα έθνη ετοιμάστηκαν για πόλεμο εναντίον του λαού του Θεού.
- ⁷[7] Όλη τη γη τη σκέπασε βαθύ σκοτάδι, και ξέσπασε θύελλα, θλίψη κι απόγνωση, μεγάλα δεινά κι αναταραχές.
- ⁸[8] Όλος ο λαός του Θεού ταραχτήκε, γιατί φοβήθηκαν για τις συμφορές που θα τους έβρισκαν. Περίμεναν να καταστραφούν και φώναζαν δυνατά στο Θεό για βοήθεια.
- ⁹[9] Τότε εμφανίστηκε μια μικρή πηγή από την οποία σχηματίστηκε ένα μεγάλο ποτάμι με πολύ νερό.
- ¹⁰[10] Μετά ανέτειλε ο ήλιος κι έγινε μέρα. Τότε όλοι οι καταπιεσμένοι ξεσηκώθηκαν και κατατρόπωσαν τους ισχυρούς.

11[11] Όταν τελείωσε το όνειρο, ξύπνησε ο Μαρδοχαίος, κι αναλογιζόταν τι τάχα σκόπευε να κάνει ο Θεός. Διαρκώς αυτό είχε στη σκέψη του και ήθελε με κάθε τρόπο να το εξηγήσει μέχρι την επόμενη νύχτα.

Ο Μαρδοχαίος σώζει τη ζωή του βασιλιά

12[12] Μια μέρα ο Μαρδοχαίος κοιμόταν στην αυλή, παρέα με το Γαβαθά και το Θάρρα, τους δύο αυλικούς του βασιλιά.

13[13] Εκεί τους άκουσε που συζητούσαν μεταξύ τους. Έδωσε προσοχή και ανακάλυψε πως σχεδίαζαν να δολοφονήσουν το βασιλιά Αρταξέρξη. Πήγε λοιπόν αμέσως και φανέρωσε το σχέδιό τους στο βασιλιά.

14[14] Ο βασιλιάς ανέκρινε τους δύο αυλικούς κι αυτοί ομολόγησαν την ενοχή τους και καταδικάστηκαν σε θάνατο.

15[15] Τότε ο βασιλιάς διέταξε να καταγραφούν αυτά τα γεγονότα, για να μείνουν στην ιστορία· επίσης κι ο Μαρδοχαίος κράτησε σημειώσεις γι' αυτά.

16[16] Έτσι, ο βασιλιάς διόρισε το Μαρδοχαίο στην υπηρεσία των ανακτόρων και του πρόσφερε δώρα για την πράξη του αυτή.

17[17] Ο Αμάν ο Βουγαίος, όμως, γιος του Αμαδάθου, που έχαιρε μεγάλης εκτιμήσεως από το βασιλιά, ζητούσε ευκαιρία να καταστρέψει το Μαρδοχαίο και το λαό του, επειδή είχε καταδώσει τους δύο αυλικούς στο βασιλιά.

Η δύναμη και ο πλούτος του βασιλιά των Περσών

18[1] Συνέβηκε στις ημέρες του βασιλιά Ξέρξη, ο οποίος βασίλευε από τις Ινδίες μέχρι την Αιθιοπία, σε εκατόν είκοσι εφτά επαρχίες.

19-20[2-3] Αυτός, το τρίτο έτος της βασιλείας του επισκέφθηκε το φρούριο των Σούσων και εγκαταστάθηκε εκεί στο ανάκτορό του. Τότε παρέθεσε επίσημο γεύμα σ' όλους τους ηγεμόνες του και τους αξιωματούχους του. Παρόντες ήταν οι στρατηγοί της Περσίας και της Μηδίας, οι ευγενείς και οι ηγεμόνες των επαρχιών.

21[4] Ο βασιλιάς για εκατόν ογδόντα μέρες τούς επιδείκνυε τον αμύθητο πλούτο και τη δύναμη του βασιλείου του, την αίγλη και το μεγαλείο του.

²²[5] Μετά την περίοδο εκείνη, ο βασιλιάς παρέθεσε στους κήπους των ανακτόρων κι άλλο επίσημο γεύμα για επτά μέρες σε όλο το λαό που κατοικούσε στο φρούριο των Σούσων, από τους πιο επίσημους μέχρι τους πιο άσημους.

²³[6] Λευκά και γαλάζια παραπετάσματα κρέμονταν από άσπρα και κόκκινα σχοινιά, που ήταν δεμένα με ασημένιους κρίκους από αλαβάστρινες κολόνες. Το λιθόστρωτο ήταν στρωμένο με αλάβαστρο, αχάτη και με λευκές και μαύρες πέτρες, και πάνω του είχαν τοποθετηθεί ανάκλιτρα διακοσμημένα με χρυσάφι και ασήμι.

²⁴[7] Έπιναν από χρυσά ποτήρια διαφόρων σχημάτων. Το κρασί του βασιλιά προσφερόταν άφθονο, όπως ταίριαζε στη βασιλική γενναιοδωρία.

²⁵[8] Στην οινοποσία δεν υπήρχε κανείς περιορισμός. Ο βασιλιάς είχε δώσει διαταγές στους υπηρέτες του, ώστε να πίνει καθένας όσο ήθελε.

Η βασίλισσα πέφτει σε δυσμένεια

²⁶[9] Αλλά και η βασίλισσα Αστίν παρέθεσε ταυτόχρονα γεύμα για τις γυναίκες, στο ανάκτορο του βασιλιά.

²⁷[10] Την επόμενη μέρα, όταν ο βασιλιάς ήρθε στο κέφι με το κρασί, διάταξε τους Μεουμάν, Βιζθά, Χαρβουνά, Βιγθά, Αβαγθά, Ζεθάρ και Χαρκάς, που ήταν επτά ευνούχοι και προσωπικοί του υπηρέτες,

²⁸[11] να φέρουν μπροστά του τη βασίλισσα Αστίν με το βασιλικό της διάδημα, για να επιδείξει στο λαό και στους ηγεμόνες την καλλονή της, γιατί ήταν πραγματικά πολύ όμορφη.

²⁹[12] Όμως η βασίλισσα αρνήθηκε να υπακούσει στη διαταγή του βασιλιά. Τότε εκείνος, φοβερά οργισμένος,

³⁰[13] μίλησε αμέσως με τους συμβούλους του, που ήξεραν να διαβάζουν τ' αστέρια και να βρίσκουν το σωστό, όπως έπρεπε να γίνεται με κάθε υπόθεση του βασιλιά.

³¹[14] Παρουσιάστηκαν λοιπόν ο Καρσενά, ο Σεθάρ, ο Αδμαθά, ο Θαρσείς, ο Μερές, ο Μαρσενά και ο Μεμουχάν, οι επτά ανώτατοι μετά το βασιλιά

ηγεμόνες της Περσίας και της Μηδίας, που είχαν πάντοτε ελεύθερη είσοδο σ' αυτόν.

³²[15] Ο βασιλιάς τούς είπε: «Έστειλα τους ευνούχους μου στη βασίλισσα Αστίν, αλλά εκείνη δεν υπάκουσε στη διαταγή μου. Τι ποινή θα της επιβάλουμε; »

³³[16] Τότε ο Μεμουχάν απάντησε στο βασιλιά και στους άλλους ηγεμόνες: «Η βασίλισσα Αστίν δεν παρανόμησε ενάντια μόνο στο βασιλιά, αλλά και στους ηγεμόνες και σ' όλους τους λαούς που κατοικούν στις επαρχίες του βασιλείου.

³⁴[17] Γιατί όλες οι γυναίκες όταν μάθουν την πράξη αυτή της βασίλισσας, δεν θα υπολογίζουν πια τους άντρες τους. Θα λένε, “ο βασιλιάς Ξέρξης διάταξε να πάει σ' αυτόν η βασίλισσα Αστίν, κι εκείνη αρνήθηκε”.

³⁵[18] Από σήμερα οι γυναίκες των ηγεμόνων του βασιλιά στην Περσία και στη Μηδία, που θα μαθαίνουν την πράξη αυτή της βασίλισσας, θα απειθαρχούν σ' αυτούς. Κι αυτή η απειθαρχία θα προκαλέσει την οργή των συζύγων τους.

³⁶[19] Αν το εγκρίνεις, λοιπόν, βασιλιά, ας εκδοθεί ένα διάταγμα, ότι ποτέ πια δε θα ξαναπαρουσιαστεί η Αστίν στο βασιλιά Ξέρξη. Αυτό το διάταγμα να συμπεριληφθεί στους νόμους των Περσών και των Μήδων, που δεν μπορούν να μεταβληθούν. Και το βασιλικό της αξίωμα να το δώσεις σε μια σύζυγο πιο άξια απ' αυτήν.

³⁷[20] Μόλις μαθευτεί η βασιλική απόφαση, που θα εκτελεσθεί σ' ολόκληρο το βασίλειο, όλες οι γυναίκες θα σέβονται τους άντρες τους, είτε είναι επίσημοι είτε άσημοι».

³⁸[21] Η πρόταση αυτή του Μεμουχάν άρεσε στο βασιλιά και στους ηγεμόνες, κι ο βασιλιάς την υιοθέτησε.

³⁹[22] Έστειλε γραπτή διαταγή σ' όλες τις επαρχίες του βασιλείου, στη γλώσσα του λαού κάθε επαρχίας και στο σύστημα γραφής της, ότι κάθε

άντρας πρέπει να είναι αυτός αρχηγός του σπιτιού του και να μιλάει με αυθεντία.

ΕΣΘΗΡ 2

Αναζητείται νέα βασίλισσα

¹Μετά απ' αυτά τα γεγονότα, όταν πια είχε υποχωρήσει η οργή του βασιλιά, αυτός εξακολουθούσε να θυμάται την Αστίν και την πράξη της, καθώς και την απόφασή του εναντίον της.

²Τότε του είπαν οι αυλικοί του: «Ας αναζητηθούν για σένα, βασιλιά, όμορφες κόρες, παρθένες·

³και να ορίσεις επιθεωρητές σ' όλες τις επαρχίες του βασιλείου σου, οι οποίοι να συγκεντρώσουν στα ανάκτορα των Σούσων, στο γυναικωνίτη, όλες αυτές τις όμορφες κόρες. Ο Εγάι, ευνούχος του βασιλιά και επόπτης των γυναικών του, θα τις παραλάβει και θα φροντίσει για τον καλλωπισμό τους.

⁴Εκείνη η νέα που θα σου αρέσει περισσότερο, θα βασιλέψει στη θέση της Αστίν». Η πρόταση άρεσε στο βασιλιά και την έκανε δεκτή.

Οι κόρες των Εβραίων ανάμεσα στις υποψήφιες

⁵Εκεί στο φρούριο των Σούσων κατοικούσε ένας Ιουδαίος που ονομαζόταν Μαρδοχαίος, από τη φυλή Βενιαμίν, γιος του Ιαΐρου, γιου του Σεμεΐου, γιου του Κις.

⁶Όταν ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ είχε οδηγήσει από τη Βαβυλώνα στην αιχμαλωσία έναν αριθμό κατοίκων της Ιουδαίας μαζί με το βασιλιά Ιωαχίν, ανάμεσά τους ήταν και ο Μαρδοχαίος.

⁷Ήταν κηδεμόνας της εξαδέλφης του της Χαδασά, δηλαδή της Εσθήρ. Η κόρη ήταν πολύ όμορφη· οι γονείς της είχαν πεθάνει και την είχε υιοθετήσει αυτός για κόρη του.

⁸Όταν δημοσιεύτηκε το βασιλικό διάταγμα, συγκεντρώθηκαν πάρα πολλές νέες στο ανάκτορο των Σούσων υπό την επίβλεψη του Εγάι. Η Εσθήρ οδηγήθηκε κι αυτή στο γυναικωνίτη του βασιλιά.

⁹Η νέα άρεσε στον Εγάι και κέρδισε την εύνοιά του. Αυτός φρόντισε ν' αρχίσει αμέσως η διαδικασία του καλλωπισμού της και να έχει τη σωστή διατροφή. Τη μετέφερε στο καλύτερο διαμέρισμα του γυναικωνίτη και της διέθεσε εφτά εκλεκτές υπηρέτριες από τα ανάκτορα.

¹⁰Σύμφωνα με τις οδηγίες του Μαρδοχαίου, η Εσθήρ δεν αποκάλυψε σε κανέναν το λαό της και την καταγωγή της.

¹¹Ο Μαρδοχαίος περιφερόταν κάθε μέρα στην αυλή του γυναικωνίτη για να μαθαίνει πώς περνούσε η Εσθήρ και πώς την περιποιούνταν.

¹²Σύμφωνα με τον κανονισμό, κάθε νέα την προετοίμαζαν ένα χρόνο προτού την παρουσιάσουν στο βασιλιά: Έξι μήνες την περιποιούνταν με ειδικό λάδι και μύρα και έξι μήνες με αρώματα και διάφορα άλλα γυναικεία καλλυντικά.

¹³Κατόπιν οι νέες παρουσιάζονταν μία μία. Όταν επρόκειτο να πάνε από το γυναικωνίτη στα ανάκτορα, τους επιτρεπόταν να ντυθούν και να καλλωπιστούν όπως αυτές ήθελαν.

¹⁴Κάθε κορίτσι πήγαινε το βράδυ στο βασιλιά και γύριζε το πρωί στο δεύτερο γυναικωνίτη υπό την επίβλεψη του Σασαχάζ, ευνούχου του βασιλιά, επόπτη των παλλακίδων. Δεν ξαναπαρουσιαζόταν πια στο βασιλιά, εκτός αν του άρεσε πολύ και την προσκαλούσε ονομαστικά.

Η Εσθήρ γίνεται βασίλισσα

¹⁵Κάποτε ήρθε και η σειρά της Εσθήρ, η οποία μετά το θάνατο του πατέρα της Αβιχαΐλ είχε υιοθετηθεί από τον ανιψιό του το Μαρδοχαίο. Όταν ήταν να παρουσιαστεί στο βασιλιά, δεν ζήτησε να φορέσει τίποτα περισσότερο, παρά μόνο όσα της σύστησε ο ευνούχος Εγάι. Κι όλοι όσοι την έβλεπαν, τη θαύμαζαν.

¹⁶Έτσι, η Εσθήρ οδηγήθηκε στο ανάκτορο του Ξέρξη το δέκατο μήνα, του έβδομου έτους της βασιλείας του, δηλαδή το μήνα Αδάρ.

¹⁷Η Εσθήρ άρεσε στο βασιλιά περισσότερο από κάθε άλλη γυναίκα, και κέρδισε την εύνοια και τη συμπάθειά του περισσότερο απ' όλες τις άλλες

παρθένες. Της έβαλε στο κεφάλι το βασιλικό διάδημα και την ανακήρυξε βασίλισσα στη θέση της Αστίνας.

18Μετά, ο βασιλιάς παρέθεσε σ' όλους τους ηγεμόνες και τους αυλικούς του επίσημο γεύμα για να τιμήσει την Εσθήρ. Επίσης χορήγησε φορολογικές απαλλαγές στις επαρχίες και μοίρασε βασιλικά δώρα.

Ο Μαρδοχαίος σώζει τη ζωή του βασιλιά

19-20Στο μεταξύ όλες οι νέες είχαν συγκεντρωθεί για δεύτερη φορά στο γυναικωνίτη. Η Εσθήρ, όπως την είχε διατάξει ο Μαρδοχαίος, δεν είχε ακόμη φανερώσει πουθενά την καταγωγή της και ότι ανήκε στον ιουδαϊκό λαό. Υπάκουε ακόμη σ' αυτόν, όπως έκανε τον καιρό που ήταν υπό την κηδεμονία του. Ο Μαρδοχαίος είχε διοριστεί στην υπηρεσία του βασιλιά και καθόταν στην πύλη των ανακτόρων.

21Εκείνες τις ημέρες ο Βιγθάν και ο Θέρες, δυο ευνούχοι του βασιλιά Ξέρξη και υπεύθυνοι των φρουρών της πύλης είχαν δυσαρεστηθεί με το βασιλιά και συνωμοτούσαν να τον δολοφονήσουν.

22Ο Μαρδοχαίος έμαθε το σχέδιο και κατατόπισε τη βασίλισσα Εσθήρ· εκείνη με τη σειρά της γνωστοποίησε στο βασιλιά αυτό που είχε ανακαλύψει ο Μαρδοχαίος.

23Το θέμα ερευνήθηκε αμέσως, αποδείχτηκε η συνωμοσία και κρέμασαν τους δυο ευνούχους από ένα δέντρο. Το γεγονός αυτό καταχωρίστηκε στο επίσημο Βιβλίο των Χρονικών του βασιλείου.

ΕΣΘΗΡ 3

Ο Μαρδοχαίος προκαλεί το θυμό του Αμάν

1[1] Μετά απ' αυτά τα γεγονότα ο βασιλιάς Ξέρξης προώθησε τον Αμάν, γιο του Αμαδάθ, απόγονο του Αγάγ και τον έκανε πρώτο ανάμεσα σ' όλους στους ηγεμόνες του.

2[2] Όλοι οι αυλικοί του βασιλιά, που υπηρετούσαν στην πύλη των ανακτόρων γονάτιζαν και προσκυνούσαν τον Αμάν, με διαταγή του βασιλιά. Ο Μαρδοχαίος όμως δε γονάτιζε να προσκυνήσει.

³[3] Οι άλλοι αυλικοί ρωτούσαν το Μαρδοχαίο: «Γιατί εσύ παραβαίνεις τη διαταγή του βασιλιά; »

⁴[4] «Εγώ είμαι Ιουδαίος», τους έλεγε εκείνος. Κάθε μέρα τον πίεζαν αλλά αυτός αρνιόταν να υπακούσει. Τότε το ανάγγειλαν στον Αμάν, για να δουν αν ίσχυαν οι ισχυρισμοί του Μαρδοχαίου.

⁵[5] Ο Αμάν, όταν διαπίστωσε ότι πράγματι ο Μαρδοχαίος δεν γονάτιζε να τον προσκυνήσει, οργίστηκε πολύ.

⁶[6] Θεώρησε όμως ότι δεν ήταν αρκετό να τιμωρήσει μόνο το Μαρδοχαίο. Κι επειδή τον είχαν πληροφορήσει για την καταγωγή του, επιδίωξε να εξοντώσει όλους τους Ιουδαίους παντού στο βασίλειο του Ξέρξη, μαζί και το Μαρδοχαίο.

Ο Αμάν σχεδιάζει την εξόντωση των Ιουδαίων

⁷[7] Τον πρώτο μήνα, δηλαδή το μήνα Νισάν, του δωδέκατου έτους της βασιλείας του Ξέρξη, ο Αμάν διάταξε να ρίξουν κλήρους (εβρ. «πουρίμ»), για να βρουν τη μέρα και το μήνα που θα πραγματοποιιόταν το σχέδιό του. Κι ο κλήρος έπεσε στο δωδέκατο μήνα, δηλ. στο μήνα Αδάρ.

⁸[8] Είπε λοιπόν ο Αμάν στο βασιλιά: «Υπάρχει στο βασίλειό σου ένας λαός διασκορπισμένος σ' όλες τις επαρχίες και απομονωμένος από τους άλλους λαούς. Τα έθιμά τους διαφέρουν απ' αυτά των άλλων λαών, κι επιπλέον δεν υπακούουν στους νόμους σου. Δε θα πρέπει λοιπόν, βασιλιά, να τους ανεχθείς.

⁹[9] Αν το εγκρίνεις, ας αποφασιστεί εγγράφως να εξολοθρευτεί αυτός ο λαός. Κι εγώ εγγυώμαι ότι θα καταβάλω δέκα χιλιάδες ασημένια τάλαντα στο βασιλικό θησαυροφυλάκιο».

¹⁰[10] Τότε ο βασιλιάς έβγαλε από το δάχτυλό του το σφραγιδόλιθό του και τον έδωσε στον εχθρό των Ιουδαίων τον Αμάν, γιο του Μεδαθά, τον Αγαγίτη.

¹¹[11] «Κράτα το ασήμι σου», του είπε, «και κάνε σ' αυτό το λαό ό, τι εσύ νομίζεις σωστό».

¹²[12] Στις δεκατρείς του πρώτου μήνα συγκεντρώθηκαν οι γραμματείς του βασιλιά, και ο Αμάν τους υπαγόρευσε μια διαταγή προς τους διοικητές του βασιλιά, τους επάρχους και τους άρχοντες κάθε λαού. Η διαταγή εκδόθηκε εξ ονόματος του βασιλιά κατά το γραφικό σύστημα κάθε επαρχίας και στη γλώσσα κάθε λαού.

¹³[13] Τα αντίγραφα της διαταγής στάλθηκαν με ταχυδρόμους σ' όλες τις επαρχίες του βασιλείου. Η διαταγή έλεγε να εξολοθρευτούν, να φονευτούν και να καταστραφούν όλοι οι Ιουδαίοι, άντρες, γυναίκες και παιδιά σε μια μέρα –στις δεκατρείς του δωδέκατου μήνα, δηλαδή του μήνα Αδάρ– και οι περιουσίες τους να αφεθούν στη λεηλασία.

Το βασιλικό διάταγμα για την εξόντωση των Ιουδαίων

¹⁴[1] Το βασιλικό διάταγμα έλεγε: «Ο μεγάλος βασιλιάς Αρταξέρξης απευθύνει τα ακόλουθα σε όσους έχει στην εξουσία του, έπαρχους και διοικητές των εκατόν είκοσι επτά επαρχιών, που εκτείνονται από την Ινδία μέχρι την Αιθιοπία.

¹⁵[2] Αν και είμαι άρχοντας πολλών εθνών και έχω γίνει κύριος της οικουμένης, θέλησαν πάντοτε να διοικήσω χωρίς αλαζονεία και κατάχρηση εξουσίας, αλλά με επιείκεια και ηπιότητα. Έτσι θέλησα να κάνω τη ζωή των υπηκόων μου ήρεμη κι αδιατάραχτη για πάντα και τη βασιλεία μου ήπια και ασφαλή, μέχρι τις πιο απομακρυσμένες χώρες της, ώστε όλοι να έχουν την ειρήνη που επιθυμούν.

¹⁶[3] Ρώτησα, λοιπόν, τους συμβούλους μου πώς είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί αυτό. Ένας απ' αυτούς, που ονομάζεται Αμάν, είναι πιο σοφός από τους άλλους και γνωστός για τη σταθερή αφοσίωσή του και την αποδεδειγμένη πιστότητά του σ' εμένα και κατέχει τη δεύτερη θέση στο βασίλειό μου.

¹⁷[4] Αυτός μου φανέρωσε ότι ανάμεσα στα έθνη της γης έχει διασπαρεί ένας ύπουλος λαός. Οι άνθρωποι αυτοί έχουν δικούς τους νόμους και γι' αυτό είναι αντίθετοι προς κάθε άλλο έθνος και αγνοούν συνεχώς τα βασιλικά διατάγματα· έτσι εμποδίζεται η αρμονική διοίκηση της αυτοκρατορίας μου.

¹⁸[5] »Πληροφορήθηκα, λοιπόν, πως ο λαός αυτός μόνος του βρίσκεται σε αντίθεση προς όλο το ανθρώπινο γένος, έχουν περίεργο τρόπο ζωής εξαιτίας των νόμων τους και διάκεινται εχθρικά προς τα συμφέροντά μας· διαπράττουν τα χειρότερα κακά με σκοπό την υπονόμευση της σταθερότητας του βασιλείου.

¹⁹[6] Γι' αυτό διέταξα όλοι αυτοί, άντρες, γυναίκες και παιδιά, να εξοντωθούν ολοκληρωτικά με ξίφος χωρίς οίκτο και φειδώ στις δεκατέσσερις του δωδέκατου μήνα αυτού του χρόνου, δηλαδή του μήνα Αδάρ. Είναι όλοι τους προγραμμαμένοι στο διάταγμα του Αμάν, ο οποίος είναι αρμόδιος για όλες τις κρατικές υποθέσεις και με συμβουλεύει σαν δεύτερος πατέρας μου.

²⁰[7] Έτσι, αυτοί οι αιώνιοι εχθροί μας θα θανατωθούν βίαια μέσα σε μία μέρα και δε θα κλονίζουν πια στο μέλλον τη σταθερότητα και την ειρήνη του κράτους μου».

²¹[14] Το διάταγμα θα δημοσιευόταν σε κάθε επαρχία και θα γνωστοποιόταν σε όλους τους λαούς, για να είναι έτοιμοι την ημέρα εκείνη.

²²[15] Οι ταχυδρόμοι έφυγαν γρήγορα να εκτελέσουν τη διαταγή του βασιλιά, και το διάταγμα ανακοινώθηκε επίσης και στο φρούριο των Σούσων. Μετά ο βασιλιάς και ο Αμάν κάθισαν να πιουν, ενώ όλη η πόλη των Σούσων βρισκόταν σε μεγάλη αναστάτωση.

ΕΣΘΗΡ 4

Η Εσθήρ παροτρύνεται να σώσει το λαό της

¹[1] Όταν ο Μαρδοχαίος έμαθε τα συμβάντα, έσκισε τα ρούχα του, ντύθηκε στα πένθημα κι έβαλε στο κεφάλι του στάχτη. Βγήκε στη μέση της πόλης και άρχισε να ξεφωνίζει και να κλαίει.

²[2] Έφτασε μέχρι την πύλη των ανακτόρων, αλλά δεν επιτρεπόταν να μπει μέσα εκεί ντυμένος πένθημα.

³[3] Αλλά και σε κάθε επαρχία, όπου ανακοινωνόταν το διάταγμα του βασιλιά, οι Ιουδαίοι πενθούσαν, θρηνούσαν με γοερές κραυγές και νήστευαν.

Πολλοί φορούσαν πένθιμα ρούχα και κάθονταν ξαπλωμένοι πάνω σε στάχτες.

⁴[4] Οι υπηρέτριες της Εσθήρ και οι ευνούχοι παρουσιάστηκαν σ' αυτήν και την πληροφόρησαν σχετικά με το Μαρδοχαίο. Η βασίλισσα συγκλονίστηκε βαθύτατα και του έστειλε ρούχα να ντυθεί και να βγάλει από πάνω του τα πένθιμα που φορούσε αλλά εκείνος δεν δέχτηκε.

⁵[5] Τότε η Εσθήρ κάλεσε τον Αθάχ, τον ευνούχο του βασιλιά, που είχε διοριστεί στην υπηρεσία της, και τον διάταξε να πάει στο Μαρδοχαίο και να πληροφορηθεί τι συνέβαινε και γιατί.

⁶[6] Ο Αθάχ πήγε και βρήκε το Μαρδοχαίο στην πλατεία της πόλης, στην είσοδο των ανακτόρων.

⁷[7] Αυτός του είπε τι είχε συμβεί, καθώς και το ποσό των χρημάτων που ο Αμάν υποσχέθηκε να προσφέρει στο θησαυροφυλάκιο του βασιλιά, αν του επέτρεπε να εξολοθρεύσει τους Ιουδαίους.

⁸[8] Επίσης του έδωσε ένα αντίγραφο του διατάγματος που είχε δημοσιευτεί στα Σούσα για την εξόντωσή τους, για να το δείξει στην Εσθήρ και να την παροτρύνει να παρουσιαστεί στο βασιλιά και να τον ικετεύσει να μεσολαβήσει υπέρ του λαού της.

⁹[9] Ο Αθάχ παρουσιάστηκε στην Εσθήρ και της διαβίβασε τα λόγια του Μαρδοχαίου.

¹⁰[10] Η Εσθήρ έστειλε πάλι τον Αθάχ και τον διάταξε να πει στο Μαρδοχαίο:

¹¹[11] «Όλοι οι υπηρέτες του βασιλιά και οι υπήκοοί του γνωρίζουν έναν απαράβατο νόμο, που ορίζει να θανατώνεται οποιοσδήποτε άντρας ή γυναίκα πλησιάσει απρόσκλητος το βασιλιά στην εσωτερική αυλή, εκτός αν ο βασιλιάς απλώσει προς αυτόν το χρυσό του σκήπτρο. Τότε θα τον αφήσουν να ζήσει. Κι εγώ έχω τριάντα μέρες τώρα να προσκληθώ να παρουσιαστώ στο βασιλιά».

¹²[12] Ο Μαρδοχαίος πήρε το μήνυμα της Εσθήρ,

¹³[13] και της έστειλε την απάντηση: «Μη νομίζεις πως η ζωή σου είναι πιο ασφαλής από των άλλων Ιουδαίων, επειδή ζεις μέσα στο βασιλικό παλάτι.

¹⁴[14] Αν δεν μιλήσεις τώρα, θα έρθει από αλλού βοήθεια και σωτηρία για τους Ιουδαίους. Εσύ όμως και η οικογένειά σου θα εξαφανιστείτε. Και ποιος ξέρει αν δεν έγινες βασίλισσα για τούτη ακριβώς τη στιγμή; »

¹⁵[15] Η Εσθήρ τού έστειλε την απάντηση:

¹⁶[16] «Πήγαινε συγκέντρωσε όλους τους Ιουδαίους των Σούσων και ας νηστεύουν τρεις μέρες για μένα, χωρίς να φάνε και να πιουν μέρα νύχτα. Τα ίδια θα κάνω κι εγώ και οι δούλες μου. Μετά απ' αυτό, αντίθετα απ' το νόμο, θα παρουσιαστώ στο βασιλιά. Κι αν είναι να πεθάνω ας πεθάνω».

¹⁷[17] Ο Μαρδοχαίος έφυγε και έκανε όπως τον διάταξε η Εσθήρ.

Προσευχή του Μαρδοχαίου

¹⁸[1] Ο Μαρδοχαίος έχοντας στη σκέψη του όλα όσα ο Κύριος είχε κάνει στο παρελθόν, προσευχήθηκε μ' αυτά τα λόγια:

¹⁹[2] «Κύριε, Κύριε, παντοδύναμε βασιλιά, αφού όλα είναι στην εξουσία σου και κανένας δεν μπορεί να σ' εμποδίσει, αν εσύ θέλεις, μπορείς να σώσεις το λαό του Ισραήλ.

²⁰[3] Εσύ δημιούργησες τον ουρανό και τη γη και καθετί θαυμαστό που υπάρχει κάτω από τον ουρανό· είσαι ο Κύριος των πάντων και κανένας δεν μπορεί ν' αντισταθεί σ' εσένα.

²¹[4] »Εσύ, Κύριε, γνωρίζεις τα πάντα. Γνωρίζεις ότι αρνούμαι να προσκυνήσω εκείνο τον αλαζόνα, τον Αμάν· και δεν το κάνω από αναίδεια ούτε από υπερηφάνεια ή φιλοδοξία, αλλά επειδή θέλω τη σωτηρία του λαού Ισραήλ. Για το σκοπό αυτό μπορώ να φιλήσω ακόμη και τα πέλματα των ποδιών του Αμάν.

²²[5] »Φέρομαι όμως έτσι για να μη βάλω τη δόξα του ανθρώπου πάνω από τη δόξα του Θεού. Δε θα προσκυνήσω κανέναν εκτός από σένα, τον Κύριο μου, κι αυτό δεν θα το κάνω από εγωισμό.

²³[6] Και τώρα, Κύριε, Θεέ, εσύ που είσαι ο υπέρτατος βασιλιάς, ο Θεός του Αβραάμ, λυπήσου το λαό σου, γιατί οι εχθροί έχουν στραμμένα τα βλέμματά τους εναντίον μας για να μας καταστρέψουν, κι έχουν βάλει στόχο να εξοντώσουν αυτούς που από πάντα ήταν ιδιοκτησία σου.

²⁴[7] Μην εγκαταλείψεις το λαό σου, που τον λύτρωσες από τη σκλαβιά των Αιγυπτίων για να είναι δικός σου.

²⁵[8] Άκουσε, λοιπόν, την προσευχή μου και λυπήσου τους δικούς σου· άλλαξε το πένθος μας σε χαρά, για να υμνούμε το όνομά σου. Κάνε να ζήσουμε, Κύριε, ώστε ο λαός σου να συνεχίσει να σε υμνολογεί».

²⁶[9] Και όλος ο λαός του Ισραήλ φώναζε στο Θεό για βοήθεια με όλη τους τη δύναμη, γιατί αντιμετώπιζαν πια το θάνατο.

Προσευχή της Εσθήρ

²⁷[10] Η βασίλισσα Εσθήρ βρισκόταν κι αυτή σε αγωνία θανάτου και κατέφυγε στον Κύριο. Έβγαλε τη λαμπρή στολή της και ντύθηκε στα πένθιμα. Αντί για πολύτιμα αρώματα έβαλε στο κεφάλι της στάχτη και κοπριά και παραμέλησε εντελώς το σώμα της. Το μέρος του σώματός της που προηγουμένως το στόλιζε για δική της χαρά και ευχαρίστηση, τώρα ήταν γεμάτο μαδημένες τρίχες από το κεφάλι της. Προσευχόταν στον Κύριο και έλεγε:

²⁸[11] «Κυρίέ μου, εσύ είσαι ο μόνος βασιλιάς μας. Βοήθησέ με που είμαι μόνη και δεν έχω άλλο βοηθό εκτός από σένα. Ο κίνδυνος βρίσκεται πολύ κοντά μου.

²⁹[12] Από μικρή, στην πατρογονική φυλή μου, άκουγα πως εσύ, Κύριε, ξεχώρισες τους προγόνους μας από τις συγγένειές τους και τις οικογένειές τους· εσύ διάλεξες το λαό του Ισραήλ μέσα απ' όλα τα άλλα έθνη για να είναι αιώνια ιδιοκτησία σου, και εκπλήρωσες όλα όσα τους υποσχέθηκες.

³⁰[13] »Τώρα όμως αμαρτήσαμε ενώπιόν σου και μας παρέδωσες στην εξουσία των εχθρών μας, γιατί λατρέψαμε τους θεούς τους. Πόσο δίκαιος είσαι, Κύριε!

31[14] Παρ' όλα αυτά, τώρα οι εχθροί μας δεν είναι ικανοποιημένοι με την πικρή σκλαβιά μας, αλλά έδωσαν πανηγυρική υπόσχεση στα είδωλά τους να εξαφανίσουν κάθε εντολή σου· υποσχέθηκαν να εξοντώσουν όλους τους δικούς σου και να φράξουν τα στόματα αυτών που σε υμνούν, να βεβηλώσουν το ναό σου και το θυσιαστήριό σου.

32[15] Αυτά τα έκαναν για να εξωθήσουν τα έθνη να λατρεύουν τα ψεύτικα είδωλα και να θαυμάζουν αιώνια ένα βασιλιά θνητό.

33[16] »Μην παραδώσεις, Κύριε, το βασιλικό σου σκήπτρο στα είδωλα που είν' ένα τίποτα. Ας μη γελοιοποιηθούμε στους εχθρούς μας με την πτώση μας, αλλά στρέψε τη σκέψη σου εναντίον αυτών των ίδιων και τιμώρησε παραδειγματικά αυτόν που στράφηκε εναντίον μας.

34[17] »Μη μας ξεχνάς, Κύριε, κι αποκάλυψε τον εαυτό σου σ' εμάς τώρα, στον καιρό της θλίψης μας. Δώσε και σ' εμένα θάρρος, βασιλιά των θεών, Κύριε κάθε εξουσίας.

35[18] Δώσε μου να πω λόγια σοφά στο βασιλιά, αυτό το φοβερό λιοντάρι, κι άλλαξέ του την καρδιά· κάνε τον ν' αποσύρει την εύνοιά του απ' αυτόν που μας πολεμά για να καταστραφεί αυτός και οι ομοϊδεάτες του.

36[19] Εμάς όμως λύτρωσέ μας με τη δύναμή σου· βοήθησε κι εμένα, που δεν έχω άλλον κανένα εκτός από σένα, Κύριε.

37[20] »Γνωρίζεις τα πάντα και γνωρίζεις πολύ καλά ότι απεχθάνομαι να δοξαστώ απ' αυτούς που δεν τηρούν τις εντολές σου, και να πλαγιάσω μ' έναν απερίτμητο άντρα από ξένο έθνος.

38[21] Εσύ ξέρεις πολύ καλά το αδιέξοδο όπου βρίσκομαι. Απεχθάνομαι το σύμβολο της δόξας μου, αυτό το βασιλικό διάδημα που φοράω στο κεφάλι μου. Το φοράω στις δημόσιες εμφανίσεις μου κι όχι όταν είμαι μόνη μου. Το σιχαίνομαι όπως το ύφασμα των γυνακείων καταμηνίων.

39[22] Η δούλη σου ποτέ δε συνέφαγα με τον Αμάν ούτε παρακάθησα σε συμπόσιο του βασιλιά ούτε ήπια ποτέ από το κρασί των σπονδών.

⁴⁰[23] Η δούλη σου δεν ένιωσα καμιά χαρά από τότε που έγινα βασίλισσα μέχρι τώρα, παρά μόνο κοντά σ' εσένα Κύριε, Θεέ του Αβραάμ.

⁴¹[24] »Εσύ Θεέ, που έχεις τη δύναμη πάνω σε όλους, άκουσε τη φωνή των απελπισμένων. Λύτρωσέ μας από τη δύναμη των κακών ανθρώπων κι απάλλαξε κι εμένα από τους φόβους μου».

ΕΣΘΗΡ 5

Η Εσθήρ ετοιμάζεται να επέμβει

¹[1] Μετά από τρεις μέρες η Εσθήρ φόρεσε τη βασιλική στολή της και στάθηκε στην εσωτερική αυλή των ανακτόρων, απέναντι από την είσοδο της αίθουσας του θρόνου. Ο βασιλιάς καθόταν στο θρόνο του με το πρόσωπο στραμμένο στην ανοιχτή είσοδο.

²[1] Έτσι όπως ήταν λαμπροντυμένη, αφού πρώτα προσευχήθηκε στον πανεπόπτη Θεό και σωτήρα, πήρε μαζί της τις δύο δούλες της. Στη μία στήριζε με δυσκολία το αδύναμο σώμα της και η άλλη ακολουθούσε και κρατούσε το βαρύ φόρεμά της.

³[2] Η ίδια έλαμπε από ομορφιά και το πρόσωπό της έδειχνε αταραξία αλλά η καρδιά της ήταν σφιγμένη από το φόβο.

⁴[3] Πέρασε όλες τις πύλες και παρουσιάστηκε στο βασιλιά. Αυτός καθόταν στο θρόνο και φορούσε την επίσημη στολή του. Ήταν στολισμένος ολόκληρος με χρυσά διαδήματα και πολύτιμα πετράδια κι η όψη του προκαλούσε μεγάλο φόβο.

⁵[4] Σήκωσε το πρόσωπό του, γεμάτο απεριόριστη αξιοπρέπεια, και της έριξε ένα διαπεραστικό βλέμμα θυμού. Τότε η βασίλισσα χλόμιασε και κατέρρευσε· κόντεψε να λιποθυμήσει και χρειάστηκε ν' ακουμπήσει το κεφάλι της στον ώμο της δούλης της που προπορευόταν.

⁶[5] Ο Θεός όμως μετέτρεψε την οργή του βασιλιά σε πραότητα. Αναπήδησε με αγωνία από το θρόνο του και την πήρε στην αγκαλιά του, μέχρις ότου εκείνη συνήλθε. Με λόγια κατευναστικά την παρακαλούσε και της έλεγε:

⁷[6] «Τι συμβαίνει, Εσθήρ; Εγώ είμαι, ο άντρας σου. Μη φοβάσαι, εσύ δεν πρόκειται να πεθάνεις· οι διαταγές μας είναι για τους κοινούς θνητούς. Πλησίασε».

⁸[2] Μόλις είδε τη βασίλισσα Εσθήρ να στέκεται εκεί, διατέθηκε ευνοϊκά απέναντί της και της άπλωσε το χρυσό σκήπτρο που κρατούσε. Τότε η Εσθήρ πλησίασε και άγγιξε την άκρη του σκήπτρου.

⁹[7] Τότε εκείνη του είπε: «Κύριέ μου, σε είδα σαν άγγελο Θεού και η καρδιά μου ταραχτήκε από τη μεγαλειότητά σου. Είσαι αξιοθαύμαστος, κύριέ μου, και το πρόσωπό σου είναι γεμάτο καλοσύνη».

¹⁰[8] Εκεί που συνομιλούσαν, αυτή πάλι κατέρρευσε λιπόθυμη. Ο βασιλιάς ταραχτήκε, και όλοι οι υπηρέτες του βάλθηκαν να τη φροντίζουν για να συνέλθει.

¹¹[3] Ο βασιλιάς τη ρώτησε: «Τι σου συμβαίνει βασίλισσα Εσθήρ; Τι θέλεις; Μέχρι και το μισό μου βασίλειο θα σου δώσω».

¹²[4] Η Εσθήρ απάντησε: «Αν ευαρεστείσαι, βασιλιά μου, έλα σήμερα μαζί με τον Αμάν σε γεύμα που έχω ετοιμάσει για να σε τιμήσω».

¹³[5] Αμέσως ο βασιλιάς πρόσταξε: «Καλέστε γρήγορα τον Αμάν για να τιμήσουμε την πρόσκληση της Εσθήρ». Έτσι, ο βασιλιάς και ο Αμάν πήγαν στο γεύμα που παρέθεσε η Εσθήρ.

¹⁴[6] Μετά το φαγητό, την ώρα της οινοποσίας, ο βασιλιάς είπε στην Εσθήρ: «Ζήτησέ μου ό, τι θέλεις και θα σου το δώσω –μέχρι και το μισό μου βασίλειο».

¹⁵[7] Η Εσθήρ απάντησε: «Πράγματι έχω μια μεγάλη επιθυμία.

¹⁶[8] Αν λοιπόν έχω κερδίσει την εύνοιά σου, βασιλιά μου, κι αν είσαι τόσο ευμενής απέναντί μου, τότε σε παρακαλώ έλα πάλι αύριο μαζί με τον Αμάν στο γεύμα που θα σας παραθέσω. Και αύριο θα σου ανακοινώσω την επιθυμία μου».

Ο Αμάν σχεδιάζει να κρεμάσει το Μαρδοχαίο

¹⁷[9] Ο Αμάν έφυγε από το γεύμα χαρούμενος και ευδιάθετος. Όταν όμως είδε το Μαρδοχαίο στην πύλη των ανακτόρων, που δε σηκώθηκε ούτε παραμέρισε από μπροστά του, καταλήφθηκε από θυμό εναντίον του.

¹⁸[10] Συγκρατήθηκε όμως και προχώρησε για το σπίτι του. Εκεί προσκάλεσε τους φίλους του και τη γυναίκα του τη Ζέρες.

¹⁹[11] Ο Αμάν τούς διηγήθηκε πόσο πλούσιος ήταν και πόσους γιους είχε. Τους είπε ακόμη πόσο ο βασιλιάς τον είχε δοξάσει και τον είχε προαγάγει πάνω από όλους τους άρχοντες και τους αξιωματούχους του.

²⁰[12] «Πέρα απ' αυτά», συνέχισε, «η βασίλισσα δεν κάλεσε κανέναν άλλο να πάει μαζί με το βασιλιά στο γεύμα που παρέθεσε, παρά μόνον εμένα! Και αύριο είμαι πάλι προσκεκλημένος της μαζί με το βασιλιά.

²¹[13] Όλα αυτά όμως δεν με ικανοποιούν, όσο βλέπω εκείνο το Μαρδοχαίο, τον Ιουδαίο, να κάθεται στην πύλη των ανακτόρων».

²²[14] Τότε η γυναίκα του και οι φίλοι του του πρότειναν: «Δώσε διαταγή να φτιάξουν ένα ικρίωμα πενήντα πήχεις ύψος, και το πρωί να μιλήσεις στο βασιλιά και να κρεμάσουν το Μαρδοχαίο απ' αυτό. Έτσι θα πας ήσυχος μαζί με το βασιλιά στο γεύμα». Η πρόταση άρεσε στον Αμάν και διάταξε να ετοιμάσουν το ικρίωμα.

ΕΣΘΗΡ 6

Ο Αμάν εξαναγκάζεται να τιμήσει το Μαρδοχαίο

¹Τη νύχτα εκείνη ο βασιλιάς δεν είχε ύπνο και διάταξε να του φέρουν το Βιβλίο των Χρονικών και να του διαβάσουν.

²Εκεί που του διάβαζαν, βρήκαν γραμμένο κι εκείνο που είχε αναφέρει ο Μαρδοχαίος κατά των δύο ευνούχων του βασιλιά, των θυρωρών Βιγθάν και Θέρες, οι οποίοι είχαν αποπειραθεί να βλάψουν το βασιλιά Ξέρξη.

³Τότε ο βασιλιάς ρώτησε: «Τι ανταμοιβή ή τιμητική διάκριση δόθηκε στο Μαρδοχαίο; » Οι υπηρέτες απάντησαν: «Τίποτα».

⁴«Ποιος είναι έξω στην αυλή; » ρώτησε ο βασιλιάς. Εκείνη ακριβώς τη στιγμή είχε μπει ο Αμάν στην εξωτερική αυλή των ανακτόρων, για να ζητήσει την άδεια του βασιλιά να κρεμάσει το Μαρδοχαίο από το ικρίωμα που του είχε ετοιμάσει.

⁵Οι υπηρέτες απάντησαν στο βασιλιά: «Ο Αμάν περιμένει στην αυλή». Κι εκείνος είπε: «Να περάσει».

⁶Μπήκε ο Αμάν, κι ο βασιλιάς τον ρώτησε: «Τι πρέπει να κάνει ένας βασιλιάς, όταν θέλει να τιμήσει κάποιον ιδιαίτερα; » Ο Αμάν σκέφτηκε: «Ποιον άλλο να θέλει να τιμήσει ο βασιλιάς παρά εμένα! »

⁷Και απάντησε: «Όταν ένας βασιλιάς θέλει να τιμήσει κάποιον,

⁸πρέπει να προσφέρουν σ' αυτόν μια βασιλική στολή, που να την έχει ήδη φορέσει ο βασιλιάς κι ένα άλογο, που πάνω του να έχει ανέβει ο βασιλιάς, και στο κεφάλι του αλόγου να φορέσουν ένα βασιλικό διάδημα.

⁹Ένας από τους πρώτους αξιωματούχους του βασιλιά θα πρέπει να πάρει το άλογο και τη στολή για να ντύσει μ' αυτήν τον άντρα που θέλει ο βασιλιάς να τιμήσει, και να τον βοηθήσει να ιππεύσει, και να τον οδηγήσει έφιππο στην κεντρική λεωφόρο της πόλης. Να πηγαίνει μπροστά απ' αυτόν και να φωνάζει: “Έτσι γίνεται σ' αυτόν που θέλει ο βασιλιάς να τον τιμήσει! ”»

¹⁰Τότε ο βασιλιάς πρόσταξε τον Αμάν: «Τρέξε λοιπόν, πάρε τη στολή και το άλογο, όπως ακριβώς είπες, και κάνε τα όλα αυτά στο Μαρδοχαίο, τον Ιουδαίο, που κάθεται στη βασιλική πύλη. Να μην παραλείψεις τίποτε απ' όλα όσα πρότεινες».

¹¹Έτσι ο Αμάν πήρε τη στολή και το άλογο, έντυσε το Μαρδοχαίο και τον βοήθησε να ιππεύσει μετά τον οδήγησε στην κεντρική λεωφόρο της πόλης και φώναζε μπροστά απ' αυτόν: «Έτσι γίνεται σ' αυτόν που θέλει ο βασιλιάς να τον τιμήσει! »

¹²Υστερα ο Μαροδοχαίος γύρισε στη βασιλική πύλη και ο Αμάν έτρεξε στο σπίτι του καλύπτοντας το πρόσωπό του από την ταραχή.

¹³Διηγήθηκε στη γυναίκα του και στους φίλους του τα συμβάντα, κι αυτοί οι σοφοί του σύμβουλοι του είπαν: «Αν ο Μαρδοχαίος, με τον οποίο έγιναν όλα αυτά, ανήκει στο έθνος των Ιουδαίων, δεν θα καταφέρεις τίποτε. Η πτώση σου είναι δεδομένη».

Η Εσθήρ αποκαλύπτει στο βασιλιά την καταγωγή της

¹⁴Ενώ αυτοί ακόμα συζητούσαν, ήρθαν οι ευνούχοι του βασιλιά και βιάζονταν να οδηγήσουν τον Αμάν στο γεύμα, που παρέθετε η Εσθήρ.

ΕΣΘΗΡ 7

¹Πήγαν λοιπόν ο βασιλιάς και ο Αμάν στο γεύμα.

²Τη δεύτερη μέρα, εκεί που έπιναν, της είπε πάλι ο βασιλιάς: «Πες μου λοιπόν τώρα, βασίλισσα Εσθήρ, την επιθυμία σου κι εγώ θα σου την εκτελέσω. Ζήτησέ μου ό, τι θέλεις, μέχρι και το μισό μου βασίλειο! »

³Η Εσθήρ αποκρίθηκε: «Αν έχω κερδίσει την εύνοιά σου, βασιλιά μου, και αν μου επιτρέπεις να πω το αίτημά μου, σε ικετεύω να χαρίσεις τη ζωή σ' εμένα και στο λαό μου.

⁴Εγώ και ο λαός μου έχουμε πουληθεί στον εξολοθρεμό. Αν είχαμε πουληθεί απλώς ως δούλοι, δε θα έθετα θέμα, γιατί η δυστυχία δεν αξίζει ν' απασχολεί το βασιλιά. Αλλά είμαστε εδώ για να μας δολοφονήσουν, να μας εξαφανίσουν».

⁵Τότε ο βασιλιάς Ξέρξης στράφηκε στη βασίλισσα Εσθήρ και τη ρώτησε: «Ποιος είναι αυτός που τόλμησε κάτι τέτοιο; Πού είναι αυτός που σχεδίασε αυτά τα πράγματα; »

⁶Η Εσθήρ απάντησε: «Ο άσπονδος εχθρός μας, είναι αυτός εδώ ο απάνθρωπος Αμάν! » Τότε ο Αμάν ταραχτήκε μπροστά στο βασιλιά και στη βασίλισσα.

⁷Ο βασιλιάς σηκώθηκε από το τραπέζι και βγήκε οργισμένος στον κήπο του παλατιού. Ο Αμάν είχε παραμείνει όρθιος για να παρακαλέσει για τη ζωή του τη βασίλισσα Εσθήρ, γιατί κατάλαβε ότι κάτι κακό θα αποφάσιζε εναντίον του ο βασιλιάς.

Ο Αμάν απαγχονίζεται στη θέση του Μαρδοχαίου

⁸Όταν γύρισε ο βασιλιάς από τον κήπο του παλατιού στην αίθουσα του συμποσίου, βρήκε τον Αμάν να είναι πεσμένος πάνω στο ανάκλιτρο της Εσθήρ. Τότε φώναξε με αγανάκτηση: «Πάει να βιάσει ακόμα και τη βασίλισσα μπροστά μου μέσα στο σπίτι μου! » Πριν καλά καλά πει ο βασιλιάς αυτά τα λόγια, ήρθαν οι υπηρέτες και σκέπασαν το πρόσωπο του Αμάν.

⁹Ο Αρβονά, ένας από τους ευνούχους, είπε στο βασιλιά: «Στο σπίτι του Αμάν βρίσκεται ένα ικρίωμα πενήντα πήχεις ύψος· το έχει ετοιμάσει για το Μαρδοχαίο, που έσωσε τη ζωή του βασιλιά». Τότε ο βασιλιάς πρόσταξε: «Κρεμάστε τον σ' αυτό! »

¹⁰Έτσι κρέμασαν τον Αμάν στο ικρίωμα που είχε ετοιμάσει ο ίδιος για το Μαρδοχαίο. Μετά απ' αυτό έπαψε η οργή του βασιλιά.

ΕΣΘΗΡ 8

Οι Ιουδαίοι εξουσιοδοτούνται να αμυνθούν

¹[1] Την ίδια μέρα ο βασιλιάς δώρισε την περιουσία του Αμάν, του εχθρού των Ιουδαίων, στη βασίλισσα Εσθήρ. Από τότε επιτράπηκε στο Μαρδοχαίο να παρουσιάζεται στο βασιλιά, γιατί η Εσθήρ φανέρωσε και τη συγγενείά τους.

²[2] Ο βασιλιάς έβγαλε το σφραγιδόλιθό του, που τον είχε πάρει πίσω από τον Αμάν, και τον έδωσε στο Μαρδοχαίο. Και η Εσθήρ εγκατέστησε το Μαρδοχαίο διαχειριστή στην περιουσία του Αμάν.

³[3] Η Εσθήρ μίλησε για άλλη μια φορά στο βασιλιά· έπεσε στα πόδια του, θρήνησε και τον ικέτεψε να αποτρέψει την εκτέλεση του κακού σχεδίου, που είχε καταρτίσει ο Αμάν ο Αγαγίτης κατά των Ιουδαίων.

⁴[4] Ο βασιλιάς άπλωσε στην Εσθήρ το χρυσό σκήπτρο κι εκείνη σηκώθηκε, στάθηκε μπροστά του

⁵[5] και του είπε: «Αν ευαρεστείσαι, βασιλιά μου, κι αν έχω κερδίσει την εύνοιά σου, αν το εγκρίνεις κι αν ενδιαφέρεσαι για μένα, ας εκδοθεί μια διαταγή ακυρωτική του διατάγματος του Αμάν, γιου του Μεδαθά, του

Αγαγίτη, που είχε σκοπό να εξολοθρευτούν οι Ιουδαίοι απ' όλες τις επαρχίες του βασιλείου σου.

⁶[6] Πώς είναι δυνατό να αντικρύσω το κακό που θα βρει το λαό μου και να δω την καταστροφή των συμπατριωτών μου; »

⁷[7] Ο βασιλιάς απάντησε στη βασίλισσα Εσθήρ και στο Μαρδοχαίο, τον Ιουδαίο: «Εγώ παραχώρησα στην Εσθήρ την περιουσία του Αμάν κι αυτόν διάταξα και τον κρέμασαν, γιατί συνωμότησε εναντίον των Ιουδαίων.

⁸[8] Ένα διάταγμα που γράφτηκε εξ ονόματος του βασιλιά και έχει τη σφραγίδα του δεν μπορεί ν' ανακληθεί. Εσείς όμως μπορείτε να εκδώσετε άλλο διάταγμα με το όνομά μου και τη σφραγίδα μου, για να σώσετε τους Ιουδαίους».

⁹[9] Αμέσως συγκεντρώθηκαν οι γραφείς του βασιλιά, στις είκοσι τρεις του τρίτου μήνα, δηλαδή του Σιβάν, και ο Μαρδοχαίος τους υπαγόρευσε ένα διάταγμα προς τους Ιουδαίους και τους διοικητές, τους επάρχους και τους ανώτατους αξιωματούχους των επαρχιών, οι οποίοι διοικούσαν από τις Ινδίες μέχρι την Αιθιοπία, σε εκατόν είκοσι εφτά επαρχίες. Σε κάθε επαρχία έγραψαν στο δικό της σύστημα γραφής, και σε κάθε λαό στη δική του γλώσσα. Το ίδιο έκαναν και με τους Ιουδαίους.

¹⁰[10] Οι επιστολές γράφτηκαν εξ ονόματος του βασιλιά, σφραγίστηκαν με τη σφραγίδα του και στάλθηκαν στις επαρχίες με έφιππους ταχυδρόμους, καβάλα στα πιο γρήγορα βασιλικά άλογα.

¹¹[11] Οι επιστολές περιείχαν το εξής διάταγμα: «Δίνεται στους Ιουδαίους κάθε πόλης το δικαίωμα να συγκεντρωθούν και να υπερασπιστούν τη ζωή τους. Αν τους επιτεθούν ένοπλοι οποιασδήποτε εθνικότητας, οι Ιουδαίοι σε κάθε επαρχία, άντρες, γυναίκες και παιδιά, θα μπορούν να αντεπιτεθούν και να εξοντώσουν τους επιτιθέμενους· να τους εξολοθρεύσουν ολοκληρωτικά και να διαρπάσουν τις περιουσίες τους.

¹²[12] Το διάταγμα αυτό θα ισχύσει ταυτόχρονα σε όλες τις επαρχίες του βασιλιά Ξέρξη, την ίδια μέρα: στις δεκατρείς του δωδέκατου μήνα, δηλαδή του Αδάρ».

Το διάταγμα του βασιλιά υπέρ των Ιουδαίων

¹³[1] Το περιεχόμενο της διαταγής είναι το ακόλουθο:

¹⁴[2] «Ο μεγάλος βασιλιάς Αρταξέρξης χαιρετίζει τους αρχηγούς των εκατόν είκοσι εφτά σατραπειών από την Ινδία μέχρι την Αιθιοπία και όλους όσοι μας είναι πιστοί.

¹⁵[3] Πολλοί που τιμήθηκαν με πολλά διακριτικά αξιώματα χάρη στη μεγάλη καλοσύνη των ευεργετών τους, υπερηφανεύτηκαν. Αυτοί όχι μόνο επιδιώκουν να κακοποιούν τους υπηκόους μας, αλλά επειδή δεν μπορούν να φέρουν το βάρος των αξιωμάτων τους, προσπαθούν να επινοούν το κακό και αυτών ακόμη των ευεργετών τους.

¹⁶[4] Όχι μόνο είναι αγάριστοι για τις ευεργεσίες που τους γίνονται από τους άλλους, αλλά περηφανεύονται κιόλας για την αίγλη τους και την ασυνήθιστη ευημερία τους, και άρχισαν να πιστεύουν σχεδόν ότι μπορούν να διαφύγουν και τη δίκαιη τιμωρία του Θεού, που πάντοτε βλέπει τα πάντα.

¹⁷[5] »Πολλές φορές, μάλιστα, πολλούς από κείνους που ήταν τοποθετημένοι στην εξουσία και που τους είχαν εμπιστευθεί τη διοίκηση των δημοσίων υποθέσεων, τους παρακίνησαν να γίνουν συνένοχοι στο θάνατο αθώων και τους βρήκαν συμφορές ανεπανόρθωτες.

¹⁸[6] Έτσι, με τα απατηλά ψέματα και την κακία τους εκμεταλλεύονταν την ειλικρινή χρηστότητα των κυβερνώντων.

¹⁹[7] Άξιο παρατήρησης είναι ότι τέτοια παραδείγματα, πράξεις δηλαδή που οφείλονται στην κακή διαχείριση της εξουσίας, δεν είναι μόνο παλιές ιστορίες που τις μαθαίνουμε τώρα, αλλά και σύγχρονα γεγονότα που λαμβάνουν χώρα ανάμεσά μας.

²⁰[8] »Πρέπει, λοιπόν, να προσέξουμε για το μέλλον να εξασφαλίσουμε την ηρεμία και την ειρήνη για όλους τους υπηκόους του βασιλείου.

- ²¹[9] Αυτό θα το πετύχουμε αν κάνουμε τις αναγκαίες μεταβολές και κρίνουμε πάντοτε με επιείκεια τα θέματα που έρχονται σ' εμάς.
- ²²[10] »Καθώς γνωρίζετε, ο Αμάν γιος του Αμαδάθου, ο Μακεδόνας, ήταν πραγματικά ξένος προς τη φυλή των Περσών και καμιά σχέση δεν είχε με τη δική μας τιμιότητα, εν τούτοις έγινε δεκτός και έτυχε της φιλοξενίας μου.
- ²³[11] Απόλαυσε τη φιλανθρωπία που δείχνω σε κάθε έθνος σε τέτοιο βαθμό, ώστε αυτός ν' ανακηρυχθεί πατέρας μου και να προσκυνείται απ' όλους, αφού αποτελεί το δεύτερο πρόσωπο στο βασίλειο.
- ²⁴[12] »Δε μπόρεσε όμως ο Αμάν να αποδειχθεί άξιος αυτής της τιμής, και μεθόδευσε τρόπο για να μου πάρει τη βασιλεία και τη ζωή.
- ²⁵[13] Προσπάθησε με πολύπλοκες μεθόδους και τεχνάσματα να καταστρέψει και το Μαρδοχαίο, ο οποίος μου έσωσε τη ζωή και είναι πιστός ευεργέτης μου, αλλά και την Εσθήρ, την άψογη αυτή σύντροφο της βασιλείας μου μαζί με το λαό τους.
- ²⁶[14] Με τον τρόπο αυτό πίστευε ότι θα με αποδυνάμωνε και θα παρέδιδε στους Μακεδόνες την αυτοκρατορία των Περσών.
- ²⁷[15] Εγώ όμως διαπίστωσα πως οι Ιουδαίοι, που ο τρισκατάρατος Αμάν σχεδίαζε να τους εξαφανίσει, όχι μόνο δεν είναι κακούργοι αλλά ζουν κióλας σύμφωνα με απόλυτα δίκαιους νόμους.
- ²⁸[16] Αυτοί είναι τέκνα του ύψιστου, του μέγιστου, του αιώνιου Θεού, που διατηρεί σε άριστη κατάσταση την πορεία της δικής μας βασιλείας κι αυτής των προγόνων μας.
- ²⁹[17] »Καλά θα κάνετε, λοιπόν, να μη λάβετε υπόψη σας τα γράμματα που σας έστειλε ο Αμάν, γιος του Αμαδάθου, γιατί αυτός που ήταν αίτιος όλων αυτών των κακών, σταυρώθηκε μαζί με όλη του την οικογένεια μπροστά στις πύλες των Σούσων. Έτσι, ο παντοδύναμος Θεός τού ανταπέδωσε αμέσως την τιμωρία που του άξιζε.

³⁰[18] »Το αντίγραφο της επιστολής αυτής να το αναρτήσετε σε όλους τους δημόσιους χώρους και ν' αφήσετε ελεύθερους τους Ιουδαίους να τηρούν τους νόμους τους και να τους βοηθήσετε στην περίοδο της επίθεσης να μπορέσουν να αποκρούσουν αυτούς που θα τους επιτεθούν στις δεκατρείς του δωδέκατου μήνα, του Αδάρ.

³¹[19] Την ημέρα εκείνη ο Θεός, ο Κύριος των πάντων, τη μετέβαλε από μέρα δυστυχίας σε μέρα ευφροσύνης για τον εκλεκτό του λαό.

³²[20] »Κι εσείς να τη συμπεριλάβετε την επίσημη αυτή μέρα στις καθιερωμένες γιορτές σας και να τη γιορτάζετε πανηγυρικά. Να θυμίζει από τώρα και στο εξής τη σωτηρία σ' εμάς και σ' όλους τους φίλους των Περσών, και στους εχθρούς μας να θυμίζει την καταστροφή τους.

³³[21] »Κάθε πόλη ανεξαιρέτως ή χώρα που δε θα εφαρμόσει αυτό το διάταγμα, θα καταστραφεί με οργή δια πυρός και σιδήρου και θα ερημωθεί. Θα θεωρείται για πάντα εχθρική όχι μόνο από τους ανθρώπους αλλά κι από τα πουλιά και τ' άγρια θηρία».

³⁴[13] Το διάταγμα θα δημοσιευόταν σε κάθε επαρχία και θα γνωστοποιόταν σε όλους τους λαούς της επικράτειας, για να είναι έτοιμοι οι Ιουδαίοι την ημέρα εκείνη να εκδικηθούν τους εχθρούς τους.

³⁵[14] Οι ταχυδρόμοι έφυγαν με μεγάλη ταχύτητα, καβάλα στα πιο γρήγορα βασιλικά άλογα, σύμφωνα με τη διαταγή του βασιλιά. Το διάταγμα δημοσιεύτηκε επίσης και στο φρούριο των Σούσων.

³⁶[15] Μετά απ' αυτό, ο Μαρδοχαίος βγήκε από το παλάτι ντυμένος με μεγαλόπρεπη στολή από κυανό και λευκό, με μανδύα από βύσσο και κόκκινη πορφύρα, και με ένα μεγάλο χρυσό διάδημα. Κι όλοι οι κάτοικοι της πόλης των Σούσων ζητωκραύγαζαν με χαρά.

³⁷[16] Οι Ιουδαίοι στην πόλη πανευτυχείς απολάμβαναν την τιμή που τους έδειχναν.

³⁸[17] Σε κάθε επαρχία και σε κάθε πόλη που ανακοινωνόταν η βασιλική διαταγή, οι Ιουδαίοι ξεσπούσαν σε πανηγυρισμούς. Διοργάνωναν συμπόσια

και γιορτές, και πολλοί από τους άλλους λαούς γίνονταν Ιουδαίοι, γιατί τώρα όλοι φοβούνταν τους Ιουδαίους.

ΕΣΘΗΡ 9

Οι Ιουδαίοι καταστρέφουν τους εχθρούς τους

¹Έφτασε και η δέκατη τρίτη μέρα του δωδέκατου μήνα, του Αδάρ, οπότε και θα εφαρμοζόταν το διάταγμα του βασιλιά. Οι εχθροί των Ιουδαίων έλπιζαν να θριαμβεύσουν εναντίον τους αλλά συνέβηκε το αντίστροφο: οι Ιουδαίοι θριάμβευσαν ενάντια στους εχθρούς τους.

²Σε κάθε ιουδαϊκή πόλη, σε όλες τις επαρχίες του βασιλείου, οι Ιουδαίοι οργάνωσαν την επίθεσή τους ενάντια σε όσους ήθελαν να τους βλάψουν. Κανείς δεν τους αντιστάθηκε, γιατί όλοι οι λαοί τους είχαν φοβηθεί.

³Όλοι οι ανώτατοι αξιωματούχοι των επαρχιών, οι διοικητές, οι έπαρχοι και οι θησαυροφύλακες του βασιλιά, βοηθούσαν τους Ιουδαίους, γιατί τους είχε καταλάβει ο φόβος του Μαρδοχαίου.

⁴Ο Μαρδοχαίος ήταν πια μεγάλος στο ανάκτορο του βασιλιά· η φήμη του διαδιδόταν σ' όλες τις επαρχίες, καθώς η δύναμή του συνεχώς αύξανε.

⁵Οι Ιουδαίοι έκαναν ό, τι ήθελαν εναντίον των εχθρών τους. Τους επιτεθήκαν με ξίφη και τους σκότωσαν.

⁶Στο φρούριο των Σούσων οι Ιουδαίοι σκότωσαν πεντακόσιους άντρες.

⁷Επίσης φόνευσαν τον Παρσανδαθά, τον Δαλφών, τον Ασπαθά,

⁸τον Ποραθά, τον Αδαλία, τον Αριδαχά,

⁹τον Παρμαστά, τον Αρισαΐ, τον Αριδαΐ και τον Φαιεζθά.

¹⁰Αυτοί ήταν οι δέκα γιοι του εχθρού των Ιουδαίων Αμάν, γιου του Μεδαθά. Δεν πήραν όμως τίποτε από τις περιουσίες τους.

¹¹Εκείνη την ημέρα ανακοινώθηκε στο βασιλιά ο αριθμός αυτών που φονεύθηκαν στο φρούριο των Σούσων.

¹²Τότε είπε ο βασιλιάς στη βασίλισσα Εσθήρ: «Μόνο στο φρούριο των Σούσων οι Ιουδαίοι φόνευσαν πεντακόσιους άντρες, μαζί και τους δέκα γιους του Αμάν. Τι θα πρέπει να έγινε στις επαρχίες! Τι άλλο επιθυμείς; Εγώ θα σου το εκπληρώσω».

¹³Η Εσθήρ απάντησε: «Αν το εγκρίνεις, βασιλιά μου, ας επιτραπεί στους Ιουδαίους που κατοικούν στα Σούσα να κάνουν και αύριο όσα έκαναν σήμερα, κι ακόμη να κρεμάσουν δημόσια τα σώματα των γιων του Αμάν».

¹⁴Ο βασιλιάς απάντησε: «Να γίνει». Και εξέδωσε τη σχετική διαταγή στα Σούσα. Κρέμασαν λοιπόν δημόσια τους δέκα γιους του Αμάν,

¹⁵και στις δεκατέσσερις του μήνα Αδάρ οι Ιουδαίοι των Σούσων συγκεντρώθηκαν και φόνευσαν τριακόσους ακόμη άντρες· δεν πήραν όμως τίποτε από τις περιουσίες τους.

¹⁶Οι άλλοι Ιουδαίοι, που κατοικούσαν στις επαρχίες του βασιλείου, συγκεντρώθηκαν κι αυτοί στις δεκατρείς του μήνα Αδάρ και οργάνωσαν την άμυνά τους. Φόνευσαν εβδομήντα πέντε χιλιάδες από τους εχθρούς τους, κι έτσι ησύχασαν απ' αυτούς· δεν πήραν όμως τίποτε από τις περιουσίες τους.

¹⁷Τη δέκατη τέταρτη μέρα δεν έγιναν σκοτωμοί· την όρισαν να είναι μέρα συμποσίων και χαράς.

¹⁸⁻¹⁹Γι' αυτό οι Ιουδαίοι των επαρχιών γιορτάζουν τη δέκατη τέταρτη μέρα του μήνα Αδάρ· οργανώνουν συμπόσια και ανταλλάσσουν φαγητά για δώρα. Οι Ιουδαίοι των Σούσων, όμως, που μάχονταν δύο μέρες εναντίον των εχθρών τους, όρισαν τη δέκατη πέμπτη μέρα του μήνα αυτού να είναι ημέρα συμποσίων και χαράς.

Η καθιέρωση της γιορτής των «πουρίμ»

²⁰Ο Μαρδοχαίος κατέγραψε όλα αυτά τα γεγονότα και έστειλε επιστολές στους Ιουδαίους που κατοικούσαν στις επαρχίες του βασιλιά Ξέρξη, στις κοντινές και στις απομακρυσμένες.

²¹Μ' αυτές τις επιστολές τούς πρόσταζε να καθιερώσουν τη δέκατη τέταρτη και τη δέκατη πέμπτη μέρα του μήνα Αδάρ κάθε χρόνο ως ημέρες γιορτής.

22 Ήταν οι ημέρες που οι Ιουδαίοι απαλλάχτηκαν από τους εχθρούς τους· ήταν ο μήνας που η θλίψη και το πένθος μεταβλήθηκε γι' αυτούς σε χαρά και γιορτή. Και η διαταγή ήταν να τηρούν αυτές τις ημέρες και να διοργανώνουν γιορτές και συμπόσια, να ανταλλάσσουν μεταξύ τους φαγητά για δώρα, και να στέλνουν φαγητά και στους φτωχούς.

23 Οι Ιουδαίοι ακολούθησαν τις οδηγίες του Μαρδοχαίου κι άρχισαν να γιορτάζουν κάθε χρόνο αυτή τη γιορτή, όπως είχαν κάνει αμέσως μετά τη σωτηρία τους.

24-26 Επειδή ο εχθρός των Ιουδαίων Αμάν, γιος του Μεδαθά, ο Αγαγίτης, όταν σχεδίαζε να εξαφανίσει τελείως τους Ιουδαίους έριξε «πουρ», δηλαδή κλήρο, για να προσδιορίσει την ακριβή ημέρα της καταστροφής τους, οι μέρες εκείνες ονομάζονται γιορτή των «πουρίμ». Όταν το σχέδιο αυτό αποκαλύφθηκε στο βασιλιά, εκείνος πρόσταξε να στραφεί εναντίον του η εξόντωση, που ο Αμάν είχε ετοιμάσει για τους Ιουδαίους· έτσι, κρεμάστηκε ο Αμάν και οι γιοι του. Εξαιτίας όλων αυτών των γεγονότων και των επιστολών που έστειλε ο Μαρδοχαίος,

27 οι Ιουδαίοι όρισαν να θεωρούνται αυτές οι δυο μέρες κάθε χρόνο την ίδια ημερομηνία επίσημη γιορτή, σύμφωνα με ό, τι είχε νομοθετηθεί. Επίσης οι απόγονοί τους και όσοι θα ακολουθούσαν τη θρησκεία τους, θα έπρεπε κι εκείνοι να τηρούν υποχρεωτικά τη γιορτή.

28 Ορίστηκε κάθε οικογένεια στις μελλοντικές γενιές της, σε όλες τις επαρχίες και τις πόλεις, να τηρεί αυτή τη γιορτή για να θυμάται τα γεγονότα εκείνων των ημερών. Η γιορτή «των κλήρων» δε θα 'πρεπε να παραμεληθεί από τους Ιουδαίους ή να ξεχαστεί από τους απογόνους τους.

29 Η βασίλισσα Εσθήρ, κόρη του Αβιχαΐλ, και ο Ιουδαίος Μαρδοχαίος έγραψαν δεύτερη επιστολή, για να επικυρώσει η βασίλισσα την προηγούμενη επιστολή, που είχε γράψει ο Μαρδοχαίος σχετικά με τη γιορτή αυτή.

30 Στάλθηκαν επιστολές σ' όλους τους Ιουδαίους στις εκατόν είκοσι επτά επαρχίες του βασιλείου του Ξέρξη, με ευχές για ειρήνη και ασφάλεια.

³¹Αυτές οι επιστολές είχαν σκοπό να τονίσουν ακόμη μια φορά πως η γιορτή των «κλήρων» ήταν υποχρεωτική ως προς τις ημερομηνίες· επίσης περιλάμβαναν κανόνες για τις νηστείες και τους θρήνους, που θα τηρούσαν αυτοί και τα παιδιά τους, όπως όριζαν ο Μαρδοχαίος και η Εσθήρ.

³²Αυτή η επιστολή της Εσθήρ κατέστησε υποχρεωτικούς όλους τους κανόνες της γιορτής των «κλήρων», και καταχωρίστηκε σε ειδικό βιβλίο.

ΕΣΘΗΡ 10

Ο Μαρδοχαίος προστάτης των Ιουδαίων

¹[1] Ο βασιλιάς Εέρξης επέβαλε υποχρεωτική εργασία παντού στην επικράτειά του.

²[2] Όλα τα μεγάλα έργα του και οι ηρωικές του πράξεις έχουν καταχωρισθεί στο Βιβλίο των Χρονικών των βασιλιάδων της Μηδίας και της Περσίας. Επίσης εκεί είναι καταχωρισμένη με κάθε λεπτομέρεια η ιστορία τού πώς ο βασιλιάς έδωσε στο Μαρδοχαίο το υψηλό του αξίωμα.

³[3] Ο Μαρδοχαίος, ο Ιουδαίος, ήταν δεύτερος στην ιεραρχία μετά το βασιλιά Εέρξη. Όλοι οι συμπατριώτες του τον αγαπούσαν, γιατί φρόντιζε πάντοτε για το καλό του λαού του κι έκανε τα πάντα για την ευημερία τη δική τους και των απογόνων τους.

Επίλογος: Ερμηνεία του ονείρου του Μαρδοχαίου

⁴[1] Τότε είπε ο Μαρδοχαίος: «Όλα αυτά έγιναν από το Θεό.

⁵[2] Θυμήθηκα πράγματι ένα όνειρο που είδα γι' αυτά τα πράγματα. Αλήθεια, τίποτα δεν έμεινε απραγματοποίητο.

⁶[3] Η μικρή πηγή που έγινε ποταμός και ήταν φως και ήλιος και πολύ νερό: Η Εσθήρ είναι ο ποταμός, που ο βασιλιάς την παντρεύτηκε και την έκανε βασίλισσα.

⁷[4] Οι δύο δράκοντες είμαι εγώ και ο Αμάν.

⁸[5] Τα έθνη είναι αυτά που συγκεντρώθηκαν να καταστρέψουν τους Ιουδαίους.

⁹[6] Το δικό μου το έθνος είναι ο Ισραήλ, που φώναξε στο Θεό για βοήθεια και σώθηκε. Ο Κύριος έσωσε το λαό του και μας απάλλαξε απ' όλα αυτά τα δεινά. Ο Θεός τα έκανε όλα αυτά τα μεγάλα και θαυμαστά πράγματα, που δεν έχουν γίνει σε άλλα έθνη.

¹⁰[7] Γι' αυτό και ο Θεός έκανε δύο κλήρους: έναν για το λαό του κι έναν για τα υπόλοιπα έθνη.

¹¹[8] Οι δύο αυτοί κλήροι ήρθαν την ίδια ώρα, την ίδια μέρα, την ίδια εποχή που είχε ορίσει ο Θεός για όλα τα έθνη ως ημέρα κρίσεως.

¹²[9] Ο Θεός, λοιπόν, θυμήθηκε το λαό του και δικαίωσε τους δικούς του.

¹³[10] Οι ημέρες αυτές του μήνα Αδάρ, η δέκατη τέταρτη και η δέκατη πέμπτη, θα γιορτάζονται με συγκέντρωση του λαού Ισραήλ, για να χαίρεται και να ευφραίνεται ενώπιον του Θεού σε όλες τις γενιές αδιάκοπα».

¹⁴[11] Το δέκατο τέταρτο έτος του Πτολεμαίου και της Κλεοπάτρας ο Δοσίθεος, που έλεγε πως είναι ιερέας και λευίτης, καθώς και ο γιος του ο Πτολεμαίος, έφεραν την επιστολή αυτή τη σχετική με τη γιορτή των Πουρίμ. Έλεγαν γι' αυτή την επιστολή ότι είναι αυθεντική και έχει ερμηνευθεί από το Λυσίμαχο, γιο του Πτολεμαίου, που κατοικούσε στα Ιεροσόλυμα.

ΙΩΒ

ΙΩΒ 1

Η ευσέβεια του Ιώβ δοκιμάζεται

¹Στην Αυσίτιδα ζούσε κάποτε ένας άνθρωπος που ονομαζόταν Ιώβ. Ο άνθρωπος αυτός ήταν δίκαιος και τέλειος· σεβόταν το Θεό και αποστρεφόταν το κακό.

²Είχε αποκτήσει εφτά γιους και τρεις θυγατέρες.

³Είχε επίσης περιουσία εφτά χιλιάδες γιδοπρόβατα, τρεις χιλιάδες καμήλες, πεντακόσια ζευγάρια βόδια, πεντακόσια γαϊδούρια, καθώς και πλήθος υπηρέτες. Ήταν ο πλουσιότερος άνθρωπος απ' όλους που κατοικούσαν στην Ανατολή.

⁴Οι γιοι του συνήθιζαν να πηγαίνουν ο ένας στο σπίτι του άλλου όπου έδιναν συμπόσια, καθένας με τη σειρά του. Έστελναν και καλούσαν και τις τρεις αδερφές τους να φάνε και να πιουν μαζί τους.

⁵Κάθε φορά που τέλειωναν τα συμπόσια, τους καλούσε ο Ιώβ και τους εξάγνιζε. Ξυπνούσε τότε νωρίς το πρωί και πρόσφερε από ένα ολοκαύτωμα για τον καθένα τους. «Ίσως τα παιδιά μου αμάρτησαν», σκεφτόταν, «ίσως ασέβησαν με τη σκέψη τους στο Θεό».

⁶Μια μέρα που ήρθαν τα ουράνια όντα να παρουσιαστούν μπροστά στον Κύριο, ήρθε ανάμεσά τους κι ο σατανάς.

⁷Ο Κύριος τον ρώτησε: «Από πού έρχεσαι εσύ; » Κι εκείνος απάντησε: «Περιπλανήθηκα πάνω σ' όλη τη γη και την περιδιάβηκα».

⁸Ο Κύριος του είπε: «Πρόσεξε το δούλο μου, τον Ιώβ; Δεν υπάρχει άλλος σαν αυτόν πάνω στη γη· είναι άνθρωπος ακέραιος κι ευθύς· με σέβεται κι αποστρέφεται το κακό».

⁹Ο σατανάς του απάντησε: «Μήπως με το αζημίωτο σε σέβεται ο Ιώβ;

¹⁰Πάντα τον προστάτευες, αυτόν και το σπίτι του και όλα τα υπάρχοντά του. Ευλόγησες τα έργα του και πληθύνανε τα κοπάδια του στη χώρα.

- 11**Κάνε, όμως, πώς αγγίζεις τα υπάρχοντά του και να δεις αν δημόσια δεν σε βλαστημήσει».
- 12**Είπε τότε ο Κύριος στο σατανά: «Ορίστε, σου παραδίδω όλα τα υπάρχοντά του· μόνο πάνω στον ίδιο να μην απλώσεις χέρι». Κι ο σατανάς έφυγε από τη σύναξη του Θεού.
- 13**Μια μέρα που οι γιοι και οι κόρες του Ιώβ έτρωγαν κι έπιναν στο σπίτι του μεγαλύτερου αδερφού τους,
- 14**φτάνει στον Ιώβ ένας αγγελιοφόρος και του λέει: «Εκεί που τα βόδια όργωναν και τα γαϊδούρια έβοσκαν κοντά τους,
- 15**όρμησαν Σαβαίοι ληστές και τα άρπαξαν! Σκότωσαν τους δούλους σου με τα ξίφη τους και μονάχα εγώ κατάφερα να γλιτώσω, για να σου φέρω τα νέα».
- 16**Ενώ αυτός ακόμα μιλούσε, έρχεται άλλος αγγελιοφόρος και του λέει: «Φωτιά έπεσε απ' τον ουρανό κι έκαψε τα πρόβατα και τους δούλους σου! Τα 'κανε όλα στάχτη και μονάχα εγώ κατάφερα να γλιτώσω για να σου φέρω τα νέα».
- 17**Ενώ αυτός ακόμα μιλούσε, έρχεται κι άλλος και του λέει: «Τρεις ομάδες Χαλδαίων ρίχτηκαν στις καμήλες και τις άρπαξαν! Σκότωσαν τους δούλους σου με τα ξίφη τους και μονάχα εγώ κατάφερα να γλιτώσω για να σου φέρω τα νέα».
- 18**Ενώ και αυτός μιλούσε ακόμη, έρχεται κι άλλος αγγελιοφόρος και λέει: «Οι γιοι σου και οι θυγατέρες σου έτρωγαν κι έπιναν στο σπίτι του μεγαλύτερου αδερφού τους.
- 19**Ξαφνικά φύσηξε άνεμος δυνατός από την άλλη άκρη της ερήμου, χτύπησε το σπίτι από παντού και το γκρέμισε! Τα παιδιά πλακώθηκαν στα ερείπια και σκοτώθηκαν και μόνο εγώ κατάφερα να γλιτώσω για να σου φέρω τα νέα».

²⁰Τότε σηκώθηκε ο Ιώβ και ξέσκισε το μανδύα του· ξύρισε το κεφάλι του κι έπεσε καταγής. Προσκυνούσε

²¹κι έλεγε: «Γυμνός απ' την κοιλιά βγήκα της μάνας μου, γυμνός και θα γυρίσω πίσω στη μάνα γη. Ο Κύριος όλα τα 'δωσε, ο Κύριος και τα πήρε πίσω. Ευλογημένο να 'ναι τ' όνομά του! »

²²Έτσι, παρ' όλες αυτές τις συμφορές, ο Ιώβ δεν αμάρτησε και δεν ξεστόμισε τίποτα το ανάρμοστο ενάντια στο Θεό.

ΙΩΒ 2

Ο Ιώβ δοκιμάζεται περισσότερο

¹Μια μέρα που τα ουράνια όντα ήρθαν να παρουσιαστούν μπροστά στον Κύριο, ήρθε κι ο σατανάς ανάμεσά τους.

²Ο Κύριος τον ρώτησε: «Από πού έρχεσαι εσύ; » Κι εκείνος του απάντησε: «Περιπλανήθηκα πάνω σ' όλη τη γη και την περιδιάβηκα».

³Ο Κύριος του είπε: «Πρόσεξες το δούλο μου, τον Ιώβ; Δεν υπάρχει άλλος σαν αυτόν πάνω στη γη· είναι άνθρωπος ακέραιος, ευθύς, με σέβεται και αποστρέφεται το κακό. Παραμένει σταθερός στην ακεραιότητά του κι άδικα εσύ με παρακίνησες να τον καταστρέψω χωρίς κανένα λόγο».

⁴«Δεν έκανε δα κι άσχημη δοσοληψία! » απάντησε ο σατανάς. «Όλα όσα έχει ο άνθρωπος τα δίνει για το πετσί του.

⁵Κάνε, λοιπόν, πως αγγίζεις το ίδιο του το σώμα και να δεις αν δημόσια δεν σε βλαστημήσει».

⁶Είπε τότε ο Κύριος στο σατανά: «Ορίστε, σου τον παραδίδω· μόνο να μην πειράξεις τη ζωή του».

⁷Ο σατανάς έφυγε από τη σύναξη του Θεού κι έκανε να γεμίσει ο Ιώβ πληγές, από την κορφή ως τα νύχια.

⁸Τότε ο Ιώβ πήγε και κάθισε μέσα στις στάχτες και χρησιμοποιούσε ένα κομμάτι κεραμίδι για να ξύνεται.

⁹Η γυναίκα του του έλεγε: «Ακόμα επιμένεις στην ευσέβειά σου; Βλαστήμα το Θεό και πέθανε! »

¹⁰Εκείνος όμως της απαντούσε: «Μιλάς σαν ανόητη! Μόνο τα καλά θα δεχόμαστε απ' το Θεό; Δεν πρέπει να δεχτούμε και τα άσχημα; »

Επίσκεψη των φίλων του Ιώβ

¹¹Ο Ιώβ είχε τρεις φίλους: Τον Ελιφάζ τον Ταϊμανίτη, το Βιλδάδ τον Σουχίτη και τον Σωφάρ τον Νααμαθίτη. Όταν, λοιπόν, αυτοί οι φίλοι του έμαθαν τη μεγάλη συμφορά που βρήκε τον Ιώβ, ήρθαν καθένας από τον τόπο του και συμφώνησαν να τον επισκεφθούν για να του συμπαρασταθούν και να τον παρηγορήσουν.

¹²Καθώς όμως τον είδαν από μακριά δεν τον αναγνώρισαν και ξέσπασαν σε κλάμα γοερό. Ξέσκισαν τα ρούχα τους και σκόρπισαν χώμα στον αέρα και πάνω στα κεφάλια τους.

¹³Έπειτα κάθισαν μαζί του καταγής εφτά μερόνυχτα. Κανένας τους δεν του μιλούσε, γιατί έβλεπαν πόσο μεγάλος ήταν ο πόνος του.

ΙΩΒ 3

Ο Ιώβ θρηνεί για τη γέννησή του

¹⁻²Τελικά ο Ιώβ άνοιξε το στόμα του κι άρχισε μ' αυτά τα λόγια να καταριέται τη μέρα που γεννήθηκε:

³Ας ήταν να χαθεί η μέρα που γεννήθηκα κι η νύχτα που είδε τη στιγμή της σύλληψής μου!

⁴Η μέρα εκείνη να γενεί σκοτάδι! Να μην τη θυμηθεί ποτέ εκεί ψηλά ο Θεός και ποτέ πια το φως πάνω της να μη λάμψει.

⁵Να τη διεκδικήσει πάλι το σκοτάδι· να τη σκεπάζουν μαύρα σύννεφα κι η έκλειψη του ήλιου ας την τρομάζει.

⁶Τη νύχτα εκείνη, το σκοτάδι να την καταπιεί· να μη λογαριαστεί στου χρόνου τα μερόνυχτα ούτε μες στων μηνών τους αριθμούς.

- ⁷Η νύχτα εκείνη ας μην είναι γόνιμη κι ας μην τη διαπεράσει χαρμόσυνη κραυγή.
- ⁸Να την καταραστούν οι μάγοι που 'χουνε τη δύναμη τις μέρες να τις καταριούνται, αυτοί που άφοβα μπορούν να ξεσηκώνουν τον Λεβιάθαν.
- ⁹Ας μη λάμψουν τ' αστέρια της αυγής της κι ας περιμένει μάταια το φως· ποτέ της να μη δει το γλυκοχάραμα.
- ¹⁰Γιατί τις πύλες να μην κλείσει της κοιλιάς της μάνας μου, για να μη δουν τα μάτια μου τη θλίψη;
- ¹¹Γιατί να μην πεθάνω στην κοιλιά της μάνας μου; Γιατί τουλάχιστον δε χάθηκα στις γέννας τη στιγμή;
- ¹²Γιατί βρεθήκαν γόνατα να με δεχτούν, μαστοί για να θηλάσω;
- ¹³Θα 'μωνα τώρα ήσυχος στον τάφο μου· θα κοιμόμουν και θ' αναπαυόμωνα
- ¹⁴αντάμα με τους βασιλιάδες και με τους άρχοντες της γης, που βάζανε για χάρη τους να χτίζουν πυραμίδες.
- ¹⁵Θα ήμουν με τους ηγεμόνες που είχαν άφθονο χρυσάφι, που με ασημί γέμισαν τους νεκρικούς θαλάμους τους.
- ¹⁶Η πάλι σαν καταχωμένο έκτρωμα δε θα υπήρχα· καθώς τα βρέφη που δεν είδανε το φως.
- ¹⁷Στον τάφο οι ασεβείς παύουν να κάνουν το κακό· εκεί βρίσκουν κι οι κουρασμένοι ανάπαυση.
- ¹⁸Βρίσκουν την ησυχία τους και οι δεσμώτες, χωρίς ν' ακούνε των φυλάκων τις φωνές.
- ¹⁹Εκεί αντάμα βρίσκονται κι ο άσημος κι ο ξακουστός, κι ο δούλος είναι ελεύθερος από τον κύριό του.
- ²⁰Γιατί να συνεχίζει ο κουρασμένος να βλέπει της ζωής το φως; Γιατί σε μάκρος να τραβά η ζωή των πικραμένων;

- ²¹Καρτερούν το θάνατο κι αυτός δεν έρχεται και τον γυρεύουν πιότερο κι από κρυμμένο θησαυρό.
- ²²Θα 'ταν πανευτυχείς, θα 'ταν πασίχαροι αν βρίσκαν έναν τάφο.
- ²³Γιατί να ζει ο άνθρωπος που στα τυφλά βαδίζει, που σ' αδιέξοδο τον έχει φέρει ο Θεός;
- ²⁴Έχω τροφή τους στεναγμούς και σαν νερό ξεχύνονται οι κραυγές μου·
- ²⁵εκείνο που φοβόμουνα με χτύπησε· κι εκείνο που με τρόμαζε, με βρήκε.
- ²⁶Δεν έχω ειρήνη ούτε ησυχία ούτε ανάπαυση· μονάχα ταραχή.

ΙΩΒ 4

Ο Ελιφάζ επιπλήττει τον Ιώβ

- ¹Τότε πήρε το λόγο ο Ελιφάζ ο Ταϊμανίτης και είπε:
- ²Αν σου μιλήσω, μήπως σε λυπήσω; Ύστερα απ' όσα είπες, δεν το αντέχω να σιωπώ!
- ³Εσύ νουθέτησες πολλούς και χέρια ασθενικά δυνάμωσες.
- ⁴Τα λόγια σου στήριζαν εκείνους που σκοντάφταν, και τόνωναν τα γόνατα που λύγιζαν.
- ⁵Μα τώρα που ήρθε η σειρά σου, εσύ δειλιάζεις! Οι συμφορές σ' αγγίξανε και τρόμαξες.
- ⁶Η ευσέβειά σου δεν σου δίνει στήριγμα; και η άμεμπτη ζωή σου δεν σου προσθέτει ελπίδα;
- ⁷Μήπως θυμάσαι κάποιον αθώο που να χάθηκε, ή κάποιους τίμιους που να εξολοθρευτήκαν;
- ⁸Εγώ το 'χω παρατηρήσει: όσοι καλλιεργούν την αδικία και σπέρνουνε τη συμφορά, αυτοί αδικία και συμφορά θερίζουν.
- ⁹Σαν την ανεμοθύελλα ο Θεός τους καταστρέφει, τους αφανίζει με τη φοβερή του οργή.

¹⁰Είν' η φωνή τους σαν του λιονταριού το βρυχηθμό, αλλά ο Θεός τα δόντια τους συντρίβει.

¹¹Πεθαίνουν όπως το λιοντάρι, όταν δε βρίσκει πια τροφή και τα μικρά του διασκορπίζονται.

Σύγκριση με τον ανόητο θνητό

¹²Κάποτε έφτασε σ' εμένα ένα μήνυμα στα κρυφά, ένα ελαφρό του ψίθυρο συγκράτησε τ' αυτί μου,

¹³τη νύχτα μέσα στ' όνειρο, που οι λογισμοί μπερδεύονται κι ο λήθαργος θανατερά τυλίγει τους ανθρώπους.

¹⁴Φρίκη και τρόμος με κυρίεψε κι έτρεμε όλο το κορμί μου.

¹⁵Φύσημα αχνό από το πρόσωπό μου πέρασε, μ' έκανε σύγκορμο ν' ανατριχιάσω.

¹⁶Στάθηκε μπρος μου μια μορφή, που δεν μπορούσα να την καθορίσω· κι ύστερα από μικρή σιωπή άκουσα τη φωνή της:

¹⁷«Τάχα είναι δίκαιος ο θνητός μπρος στο Θεό; Είναι άμεμπτος ο άνθρωπος μπρος στο δημιουργό του;

¹⁸Αφού ο Θεός δεν εμπιστεύεται ούτε και τους αγγέλους του και βρίσκει σφάλματα ακόμα και σ' εκείνους,

¹⁹πόσο μάλλον σ' αυτά τα χωματένια πλάσματα, που προέρχονται από τη γη και που μπορούν να πατηθούν σαν τα σκουλήκια,

²⁰που μέσα σε μια μέρα μπορούν ν' αφανιστούν, για πάντα να χαθούν, χωρίς κανείς να το προσέξει!

²¹Ο Θεός δίνει τέλος στη ζωή τους· πεθαίνουν και δεν ξέρουνε το πως».

ΙΩΒ 5

¹Και τώρα φώναξε! Να δούμε ποιος θα σου απαντήσει; Σε ποιον απ' τους αγγέλους θα στραφείς;

²Η οργή τον καταστρέφει τον ανόητο, τον άμυαλο το πάθος τον σκοτώνει.

³Βέβαια είδα ανόητους να ζουν στη σιγουριά, μα ξαφνικά το σπίτι τους γκρεμίστηκε.

⁴Χάνουνε τα παιδιά τους κάθε στήριγμα κι εξουθενώνονται μπροστά στους δικαστές, χωρίς κανείς να τα βοηθήσει.

⁵Όσα ο ανόητος θέρισε, τα τρώνε οι πεινασμένοι· παίρνουν ακόμα κι όσα είχανε μέσα στ' αγκάθια κρύψει· χυμάνε στ' αγαθά του άπληστοι.

Προσφυγή στο Θεό

⁶Το κακό δεν φυτρώνει από το χώμα, ούτε βλασταίνει ο πόνος απ' τη γη·

⁷μα ο άνθρωπος δημιουργεί τον πόνο του, όπως δημιουργεί η φωτιά τις σπίθες, που στα ψηλά πηδάνε.

⁸Εγώ στη θέση σου στον Κύριο θ' απευθυνόμουν και την υπόθεσή μου στο Θεό θα την ανέθετα.

⁹Είναι τα έργα του μεγάλα κι ανεξιχνίαστα κι είν' αναρίθμητα τα θαύματά του.

¹⁰Αυτός στέλνει βροχή στη γη και με νερό ποτίζει τα χωράφια,

¹¹τους ταπεινούς υψώνει και στους θλιμμένους δίνει τη χαρά.

¹²Τα σχέδια των πανούργων ματαιώνει και στην αποτυχία οδηγεί τα έργα τους.

¹³Κάνει να πιάνονται οι σοφοί μέσα στις πανουργίες τους, και ν' ανατρέπονται όσα οι ραδιούργοι λογαριάζουν.

¹⁴Μες στο καταμεσήμερο τους δίνει τέτοια τύφλωση, που ψηλαφώντας να βαδίζουν, σαν να 'ταν μαύρη νύχτα.

¹⁵Γλιτώνει τον αδύνατο απ' τις συκοφαντίες τους κι από των ισχυρών τα χέρια.

¹⁶Έτσι αποκτά ο αδύνατος ελπίδα, και του άδικου το στόμα κλείνεται.

¹⁷Μακάριος ο άνθρωπος που ο Κύριος τον παιδαγωγεί· να μην καταφρονείς, λοιπόν, του Παντοδύναμου τη νουθεσία.

18Γιατί αυτός πληγώνει, αλλά και δένει την πληγή, χτυπάει, αλλά τα χέρια του γιατρεύουν.

19Από την κάθε δυστυχία θα σε σώσει όποτε κι αν αυτή σε βρει, κι ούτε κακό κανένα θα σ' αγγίξει.

20Στην πείνα, θα σε σώσει από το θάνατο· στον πόλεμο, από το χτύπημα του ξίφους.

21Θα 'σαι προφυλαγμένος απ' της γλώσσας το μαστίγιο κι άφοβος, όταν πλησιάζει η καταστροφή.

22Τον όλεθρο θα τον χλευάσεις και την πείνα, και τα θεριά της γης δε θα τα φοβηθείς.

23Ως και των χωραφιών οι πέτρες θα συμμαχήσουνε μαζί σου, κι ειρήνη θα 'χεις με του κάμπου τα θηρία.

24Θα νιώσεις πως με ειρήνη ζεις κάτω από τη σκηνή σου· κι όταν πηγαίνεις να κοιτάξεις τα λιβάδια σου, δε θα σου λείπει ούτ' ένα ζωντανό.

25Θα δεις ν' αυξάνουν οι απόγονοί σου, και να πληθαίνουν τα βλαστάρια σου σαν το χορτάρι του αγρού.

26Και θα μπεις μες στον τάφο σε βαθιά γεράματα, όπως οι θημωνιές που τις στοιβάζουν στον καιρό τους.

27Βλέπεις, εμείς αυτά βαθιά τα μελετήσαμε κι είναι έτσι όπως σου τα λέμε. Προσεχτικά άκουσέ τα κι επωφελήσου απ' αυτά.

ΙΩΒ 6

Ο Ιώβ κατακρίνει τους φίλους του

1Ο Ιώβ απάντησε:

2Αχ, να μπορούσε η οδύνη μου να ζυγιστεί κι όλες μου οι συμφορές μαζί στη ζυγαριά να μπούνε!

3Θα 'τανε πιο βαριές κι από της θάλασσας την άμμο· γι' αυτό κι είναι τα λόγια μου απερίσκεπτα.

- ⁴Του Παντοδύναμου τα βέλη υπάρχουν μέσα μου και το φαρμάκι τους έχει το πνεύμα μου ταραξεί· οι τρόμοι με περικυκλώνουν του Θεού.
- ⁵Γαϊδούρι δεν φωνάζει που 'χει τη χλόη δίπλα του ούτε μουγκρίζει ταύρος πλάι στο ξερό χορτάρι του.
- ⁶Αλλά πώς το άνοστο κι' ανάλατο φαί να φαγωθεί; Και σαν ποια να 'χει νοστιμιά τ' ωμό του αυγού τ' ασπράδι;
- ⁷Καθώς τ' αηδιαστικά ετούτα φαγητά, έτσι είναι και τα βάσανά μου αφόρητα.
- ⁸Ας ήταν να 'χε η προσευχή μου απόκριση, να μου 'δινε ο Θεός αυτό που του γυρεύω:
- ⁹Αν αποφάσιζε οριστικά να μ' εξοντώσει το χέρι του ν' απλώσει και το νήμα μου να κόψει της ζωής,
- ¹⁰τότε θα 'χα τουλάχιστον ετούτη την παρηγοριά, και θα πηδούσα από χαρά μες στα δεινά που μου 'δωσε να υποφέρω: Πως δεν αθέτησα ποτέ μου του Άγιου Θεού τις προσταγές.
- ¹¹Ποια δύναμη έχω να μπορεί να με κρατήσει στη ζωή; Μα και για ποιο σκοπό να ζω, όταν δεν έχω ελπίδα;
- ¹²Μήπως την αντοχή έχω του βράχου, ή μήπως από μέταλλο είν' οι σάρκες μου;
- ¹³Κανένα στήριγμα μέσα μου δεν υπάρχει· κι έχει μακριά μου φύγει κάθε βοήθεια.
- ¹⁴Ο απελπισμένος έχει ανάγκη από φίλους σπλαχνικούς, το σέβας του για να μη χάσει στον Παντοδύναμο.
- ¹⁵Οι φίλοι μου όμως με ξεγέλασαν καθώς τ' απατηλά ποτάμια, καθώς οι χείμαρροι που η κοίτη τους στεγνώνει όταν δε βρέχει πια.
- ¹⁶Όταν οι πάγοι και τα χιόνια λιώνουν την άνοιξη, ρέματα κατεβάζουν θολωμένα.

- 17**Μα με τις ζέστες του καλοκαιριού στερεύουνε· στην πύρα του ήλιου η κοίτη τους μένει στεγνή.
- 18**Την κοίτη ακολουθώντας των χειμάρρων τα караβάνια βγαίνουν απ' το δρόμο τους ανοίγονται στην έρημο και χάνονται.
- 19**Τα караβάνια απ' την Ταιμά για τους χειμάρρους αγναντεύουνε· οι ταξιδιώτες από τη Σαβά σ' αυτούς ελπίζουν.
- 20**Αλλά απογοητεύονται κάθε φορά που μάταια φτάνουν ως εκεί.
- 21**Έτσι είσαστε κι εσείς για μένα τώρα· τη συμφορά μου την είδατε και φρίξατε.
- 22**Μήπως σας είπα κάτι να μου δώσετε ή να δωροδοκήσετε για χάρη μου κανέναν
- 23**ή να με σώσετε απ' τα χέρια του εχθρού ή να μ' εξαγοράσετε από τα χέρια των τυράννων;
- 24**Διδάξτε με, λοιπόν, κι εγώ σωπαίνω· δείξτε μου σε τι έσφαλα.
- 25**Απ' τα ειλικρινή σας λόγια έτοιμος είμαι να πεισθώ! Μα εσείς μου λέτε κατηγορίες τέτοιες που δε με πείθουνε, γιατί δεν είν' αληθινές.
- 26**Σκοπεύετε να κατακρίνετε τα λόγια μου; Μα όσα ο απελπισμένος λέει είναι του ανέμου λόγια.
- 27**Εσείς θα φτάνατε να βάλετε στον κλήρο ένα ορφανό, και να πουλήσετε τον ίδιο σας το φίλο.
- 28**Κοιτάξτε με κατάματα, ψέματα δε σας λέω.
- 29**Πάψτε πια τώρα να με αδικείτε! Σας ξαναλέω: σταματήστε! Το δίκιο μου είναι ολοφάνερο!
- 30**Δεν είναι άδικα αυτά που λέει η γλώσσα μου· το στόμα μου μιλάει μόνο για συμφορές.

ΙΩΒ 7

Ο Ιώβ παραπονείται στο Θεό

- ¹Τάχα του ανθρώπου η ζωή πάνω στη γη δεν είναι μια υποχρεωτική θητεία; Οι μέρες του δεν είναι μέρες μισθωτού;
- ²Ο δούλος λαχταρά λίγη σκιά, ο κάθε εργάτης το μισθό του περιμένει.
- ³Έτσι κι εγώ μήνες και μήνες πέρασα δίχως νόημα, νύχτες ατέλειωτες γεμάτες πόνο.
- ⁴Πλαγιάζω για να κοιμηθώ και σκέφτομαι πότε να σηκωθώ· κι η νύχτα δεν τελειώνει· ως την αυγή στριφογυρνάω άυπνος.
- ⁵Σκουλήκια και κατάξερες πληγές σκεπάζουνε το σώμα μου· το δέρμα μου σκίζεται και πυορροεί.
- ⁶Οι μέρες μου τρέχουν πιο γρήγορα κι απ' τη σαΐτα του αργαλειού· φεύγουν και χάνονται χωρίς καμιά ελπίδα.
- ⁷Θυμήσου, Κύριε, πως η ζωή μου είναι μονάχα μια πνοή, τα μάτια μου δεν πρόκειται να ξαναδούν την ευτυχία.
- ⁸Τα μάτια που με βλέπανε δε θα με ξαναδούν. τα μάτια σου θα με ζητούν, μα εγώ δε θα υπάρχω.
- ⁹Όπως το σύννεφο σκορπάει και χάνεται, έτσι κι όποιος στον άδη κατεβαίνει δεν ανεβαίνει πια·
- ¹⁰σπίτι του δεν ξανάρχεται κι ο τόπος του δεν τον αναγνωρίζει.
- ¹¹Λοιπόν δε θα κρατήσω κι άλλο κλειστό το στόμα μου· μέσ' απ' την αγωνία της καρδιάς μου θα μιλήσω, μέσ' απ' την πίκρα της ψυχής μου θα παραπονεθώ.
- ¹²Τι είμ' εγώ; Θάλασσα ή κήτος θαλασσινό και μου 'βαλες φρουρά;
- ¹³Εκεί που λέω πως θα μ' ανακουφίσει το κρεβάτι μου και πως το στρώμα μου τον πόνο μου θα τον πραΰνει,
- ¹⁴εσύ με εφιάλτες με φοβίζεις και με τρομάζεις με οράματα.
- ¹⁵Έτσι έχω προτιμότερο τον απαγχονισμό, καλύτερο το θάνατο παρά τον πόνο.

- ¹⁶Απαύδησα! Δεν πρόκειται να ζήσω εγώ αιώνια. Παράτησέ με! Μια πνοή είν' η ζωή μου όλη κι όλη.
- ¹⁷Τι είναι ο άνθρωπος που τόσο να τον λογαριάζεις και τόσο να του δίνεις προσοχή;
- ¹⁸Κάθε πρωί να σκύβεις πάνω του και να τον δοκιμάζεις κάθε στιγμή;
- ¹⁹Πότε θα σταματήσεις να με παρακολουθείς, και θα μ' αφήσεις να καταπιώ το σάλιο μου;
- ²⁰Αν έσφαλα χωρίς να το γνωρίζω, εσένα σε τι σ' έβλαψα, το φύλακα του ανθρώπου; Γιατί μ' έβαλες στόχο σου; Τόσο σου είμαι βάρος;
- ²¹Την αμαρτία μου να συγχωρήσεις δεν μπορείς; την ανομία μου να σβήσεις; Αφού σε λίγο θα πλαγιάζω μες στο χώμα κι αν με γυρεύεις, δε θα υπάρχω πια.

ΙΩΒ 8

Ο Βιλδάδ βεβαιώνει για τη δικαιοσύνη του Θεού

- ¹Τότε είπε ο Βιλδάδ ο Σουχίτης:
- ²Ως πότε έτσι θα μιλάς και θα 'ναι τα λεγόμενά σου δίχως νόημα;
- ³Μήπως το δίκιο το αντιστρέφει ο Θεός; Μήπως στρεβλώνει ο Παντοδύναμος τη δικαιοσύνη;
- ⁴Αν τα παιδιά σου αμάρτησαν ενώπιόν του, τους έκανε να υποστούνε τις συνέπειες.
- ⁵Αλλά αν εσύ προσφύγεις στο Θεό και δεηθείς στον Παντοδύναμο,
- ⁶αν είσαι καθαρός και τίμιος, σίγουρα τότε θα νοιαστεί για σένα και θ' αποκαταστήσει αντάξια το σπίτι σου.
- ⁷Η αρχική σου ευημερία θα σου φανεί πολύ μικρή μπρος στην πολύ μεγάλη που σου μέλλεται.
- ⁸Ρώτησε τις προηγούμενες γενιές και πρόσεξε την πείρα των προγόνων τους.

- ⁹Εμείς είμαστε χτεσινοί και τίποτα δεν ξέρουμε· πάνω στη γη σαν τη σκιά περνά η ζωή μας.
- ¹⁰Αυτοί όμως θα σε διδάξουν και θα σου μιλήσουν· από την πείρα τους θ' αντλήσουνε τα λόγια τους.
- ¹¹Μπορεί έξω απ' τους βάλτους να βλαστήσει ο πάπυρος; Μπορεί χωρίς νερό να μεγαλώσει το καλάμι;
- ¹²Ενώ είν' ακόμα πάνω στον ανθό του και πριν να 'ρθεί ο καιρός του να το κόψουνε, χωρίς νερό ξεραίνεται πριν από κάθε άλλο χορτάρι.
- ¹³Έτσι συμβαίνει και σ' εκείνους όλους που το Θεό ξεχνούν· και χάνεται του ασεβή η ελπίδα.
- ¹⁴Η σιγουριά του είναι μια λεπτή κλωστή, είν' η ελπίδα του ιστός αράχνης.
- ¹⁵Αν στηριχτεί ο ασεβής στο νήμα της αράχνης να τον κρατήσει δεν μπορεί· κι αν γαντζωθεί απάνω του εκείνο δεν θ' αντέξει.
- ¹⁶Να τον, ο ασεβής, στον ήλιο αντίκρυ, όλο χυμούς, μέσα στον κήπο απλώνει τα κλαδιά του.
- ¹⁷Τυλίγονται στις πέτρες πάνω οι ρίζες του και βρίσκει στήριγμα ανάμεσα στους βράχους.
- ¹⁸Μ' αν τον απομακρύνουν απ' τον τόπο του, κανείς δε θα μπορεί να πει πού ήταν φυτεμένος.
- ¹⁹Τέτοια είν' η μοίρα καθώς βλέπεις, του ασεβή· κι εκεί στη θέση του άλλοι θα βλαστήσουν.
- ²⁰Μα δε θ' αφήσει ο Θεός ποτέ τον ευσεβή, ενώ βοήθεια στους κακούς δεν πρόκειται να δώσει.
- ²¹Θα φέρει ο Θεός ξανά το γέλιο, Ιώβ, στα χείλη σου! Το στόμα σου θα το γεμίσει κραυγές χαράς.
- ²²Αυτοί όμως που σε μισούν θα καταντροπιαστούνε· κι η κατοικία των ασεβών αύριο θα χαθεί.

ΙΩΒ 9**Αδυναμία του Ιώβ ν' απαντήσει στο Θεό**

¹Ο Ιώβ αποκρίθηκε:

²Πως έτσι έχουν τα πράγματα καλά το ξέρω. Μα πώς μπορεί ένας άνθρωπος να δικαιωθεί μπρος στο Θεό;

³Αν κάποιος θα 'θελε μ' αυτόν ν' αντιδικήσει, δε θα μπορούσε να του απαντήσει στις χίλιες ούτε μια φορά.

⁴Είν' ο Θεός σοφός στο νου κι έχει μεγάλη δύναμη· ποιος θα του πάει ενάντια και δε θα ζημιωθεί;

⁵Ξάφνου, χωρίς να το 'χει πει, μετατοπίζει τα βουνά· και πάνω στο θυμό του τ' αναποδογυρίζει.

⁶Κουνάει τη γη απ' τον τόπο της και τρέμουν τα στηρίγματά της.

⁷Δίνει στον ήλιο προσταγή, κι αυτός δεν ανατέλλει· τ' αστέρια τα κλειδώνει και δεν τ' αφήνει να φανούν.

⁸Αυτός μονάχος του τον ουρανό τεντώνει και περπατάει πάνω στα κύματα της θάλασσας.

⁹Εφτιαξε τη Μεγάλη Άρκτο, τον Ωρίωνα, τις Πλειάδες και του νότου τους αστερισμούς.

¹⁰Κάνει μεγάλα έργα κι ανεξιχνίαστα και θαύματα αναρίθμητα.

¹¹Περνάει πλάι μου ο Θεός και δεν τον βλέπω, με προσπερνάει δίχως να τον αισθανθώ.

¹²Παίρνει ό, τι θέλει, ποιος μπορεί να τον 'μποδίσει; Ποιος θα τολμήσει να του πει: «Ε, τι κάνεις εκεί;»

¹³Ο Θεός το θυμό του δεν τον συγκρατεί· στα πόδια του στέκουν σκυμμένοι της Ραάβ οι ακόλουθοι.

¹⁴Πώς, λοιπόν, θα μπορούσα εγώ να του απαντήσω; Ποια να διαλέξω λόγια να του αντιταχθώ;

- 15 Έχω δίκιο, μα δεν μπορώ να το απαιτήσω. Πώς να παρακαλέσω να μου δείξει έλεος, αυτός που έχει ήδη αποφασίσει την καταδίκη μου;
- 16 Ακόμα κι αν δεχότανε μαζί μου να διαλεχθεί μπορώ να πιστέψω πως θα με άκουγε;
- 17 Αυτός με τον ανεμοστρόβιλο με συντρίβει, και δίχως λόγο μού πληθαίνει τις πληγές·
- 18 αναπνοή να πάρω δε μ' αφήνει, με πίκρες μού γεμίζει τη ζωή.
- 19 Στη δύναμη να καταφύγω; Αυτός είναι ο δυνατότερος! Να καταφύγω στη δικαιοσύνη; Ποιος θα θελήσει να με καλέσει στο δικαστήριο;
- 20 Είμαι αθώος, είμαι δίκαιος μα ό, τι κι αν πω μοιάζει να μ' ενοχοποιεί, να με καταδικάζει.
- 21-22 Είμαι αθώος! Και τί μ' αυτό; Για μένα πια δεν έχει σημασία, για τούτο και μιλώ. Κι αν ήτανε να διακινδυνεύσω τη ζωή μου, όσο κι αν έχω δίκιο αυτό δε με βοηθά. Είτε αθώο είτ' ένοχο, ο Θεός θα μ' αφανίσει.
- 23 Όταν μια μάστιγα θανατική ξεσπάει άξαφνα, αυτός γελάει με την αμηχανία των αθώων.
- 24 Τη γη παρέδωσε στων ασεβών τα χέρια και τύφλωσε τους δικαστές, το δίκιο να μην μπορούνε να το δουν. Αν όλ' αυτά δεν είν' απ' το Θεό, τότε από ποιον είναι;
- 25 Τρέχουν οι μέρες μου κι από δρομέα γοργότερα. Φεύγουν· δε φέρνουν τίποτα καλό.
- 26 Γλιστρούν σαν βάρκες από πάπυρο, ελαφρές, σαν τον αητό που ορμάει πάνω στη λεία του.
- 27 Προσπαθώ να ξεχάσω την οδύνη μου, να διώξω του προσώπου μου το πένθος για να μοιάζω χαρούμενος.
- 28 Όμως, τα βάσανά μου συλλογιέμαι και τρομάζω· γιατί το ξέρω πως δεν πρόκειται γι' αθώο ο Θεός να με παραδεχτεί.

²⁹Λοιπόν με θέλει να 'μαι ένοχος· τότε γιατί μάταια να κοπιάζω αθώς να αποδειχτώ;

³⁰Κι αν με νερό πλυθώ από χιόνι, κι αν μ' αλισίβα καθαρίσω τα χέρια μου,

³¹αυτός θα με βουτήξει μες στη λάσπη, έτσι που και τα ίδια μου τα ρούχα να με σιχαθούν.

³²Αχ, αν ήταν άνθρωπος ο Θεός, όπως εγώ, για να του απαντήσω και ν' αντιδικήσουμε!

³³Τουλάχιστον αν υπήρχε ανάμεσά μας διαιτητής, το χέρι του να βάλει πάνω και στους δύο μας και να μας κρίνει!

³⁴Τότε πια θα 'παυε ο Θεός να με χτυπά και δε θα τον φοβόμουν,

³⁵θα του μιλούσα θαρρετά. Μα στην περίπτωσή μου, αυτός κρατάει την εξουσία κι εγώ είμαι μόνος με το δίκιο μου.

ΙΩΒ 10

Παράπονο του Ιώβ για την κατάσταση του

¹Σιχάθηκα τη ζωή μου· και το παράπονό μου δε διστάζω να το πω, μέσ' απ' την πίκρα της ψυχής μου να μιλήσω.

²Λέω στο Θεό: «Μη με καταδικάσεις! Δείξε μου, για ποιο πράγμα με κατηγορείς.

³Υπάρχει λόγος να με βασανίζεις; Να 'χεις στην καταφρόνια το έργο που δημιούργησες και να ευνοείς τα σχέδια των ασεβών;

⁴Ανθρώπινα είν' τα μάτια σου; Βλέπεις κι εσύ καθώς οι άνθρωποι βλέπουν;

⁵Είν' η ζωή σου σαν του ανθρώπου λιγοστή, τα χρόνια σου σαν τα δικά του χρόνια,

⁶και ψάχνεις συνεχώς να βρεις την ανομία μου, και ερευνάς ν' ανακαλύψεις κάθε μου αμαρτία;

⁷Αφού καλά το ξέρεις πως δεν είμαι ένοχος και πως κανένας δεν μπορεί από τα χέρια σου να με γλιτώσει.

- ⁸»Τα χέρια τα δικά σου με σχημάτισαν και μ' έπλασαν· και τώρα αυτά τα ίδια σου τα χέρια ζητάνε να με καταστρέψουν;
- ⁹Θυμήσου, σε παρακαλώ, πως από χώμα μ' έπλασες· και τώρα θέλεις πάλι να με κάνεις χώμα;
- ¹⁰Καθώς το γάλα μ' έχυσες, και με σχημάτισες έτσι όπως πήζουν το τυρί.
- ¹¹Με ύφανες με κόκαλα και τένοντες και μ' έντυσες με σάρκα και με δέρμα.
- ¹²Ζωή μου χάρισες και σταθερή αγάπη, και στη ζωή με κράτησε η φροντίδα σου.
- ¹³Μα τώρα ξέρω τι σχεδιάζεις για μένα και τι κρυφά λογάριαζες:
- ¹⁴Αν αμαρτήσω, να με πιάσεις και να μη συγχωρήσεις την παρανομία μου.
- ¹⁵Αλίμονό μου αν είμαι ένοχος! Κι αν είμαι αθώος πάλι δεν τολμώ να υψώσω το κεφάλι. Ταλαίπωρος εγώ και καταντροπιασμένος!
- ¹⁶Αν κάνω να σηκώσω το κεφάλι, σαν το λιοντάρι με κυνηγάς και με συνθλίβεις με την περισσευούμενή σου δύναμη.
- ¹⁷Έχεις πάντα εναντίον μου καινούριους μάρτυρες, η οργή σου πάνω μου ολοένα και πληθαίνει· μου επιτίθεσαι με νέες συμφορές.
- ¹⁸»Γιατί απ' τη μήτρα μ' άφησες να βγω; Θα πέθαινα και δε θα μ' είχε δει ανθρώπου μάτι.
- ¹⁹Θα 'τανε σαν να μην υπήρξα, κι απ' τη κοιλιά στον τάφο μου θα 'χα μεταφερθεί.
- ²⁰Λίγη μου μένει πια ζωή. Πάρε από μένα τις ταλαιπωρίες κι άσε με λίγη ανάπαυση να βρω,
- ²¹πριν πάω εκεί απ' όπου πια δε θα γυρίσω, στου σκοταδιού τη χώρα και της σκιάς,
- ²²στη χώρα όπου βαθύτατο σκοτάδι βασιλεύει και σύγχυση, όπου ακόμα και το φως είναι σαν το σκοτάδι! »

ΙΩΒ 11

Ο Σωφάρ κατηγορεί τον Ιώβ

- ¹Τότε μίλησε ο Σωφάρ, ο Νααμαθίτης.
- ²Αυτός ο χείμαρρος των λόγων θα μείνει αναπάντητος; Όταν μιλάει κανείς πολύ θα πει πως έχει δίκιο;
- ³Λες πως οι φλυαρίες σου θα μας αποστομώσουν; Πώς μπορείς τάχα να χλευάζεις χωρίς επίπληξη καμιά;
- ⁴Είπες ότι σωστά είναι τα λόγια σου και πως είσαι άμεμπτος ενώπιον του Θεού.
- ⁵Αχ! Και να μίλαγε ο Θεός ο ίδιος και ν' άνοιγε τα χείλη του για να σου απαντήσει όπως σου πρέπει!
- ⁶Για να σου φανερώσει της σοφίας τα μυστικά αυτά που είναι πολύ βαθιά για τη δική μας γνώση. Τότε θα καταλάβαινες πως παραβλέπει ο Θεός πολλά απ' τ' ανομήματά σου.
- ⁷Θαρρείς ότι μπορείς τα βάθη να νοήσεις του Θεού, τα μυστικά να εξιχνιάσεις του Παντοδύναμου;
- ⁸Είναι ψηλότερα κι από τον ουρανό· σαν τι μπορείς να κάνεις; Και πιο βαθιά από τον άδη· να μάθεις τι μπορείς;
- ⁹Σ' έκταση ξεπερνούν τη γη, κι είναι πλατύτερα, απ' τη θάλασσα.
- ¹⁰Αν ο Θεός περάσει και συλλάβει κάποιον, και τονε φέρει μπρος στο δικαστήριο, ποιος μπορεί να του αντισταθεί;
- ¹¹Εκείνος που καλά γνωρίζει τους πανούργους δε θα μπορούσε να διακρίνει το δόλο τους;
- ¹²Μα ο ανόητος, σοφός να γίνει δεν μπορεί· όπως δεν γίνεται ένα άγριο γαϊδουράκι ήμερο να γεννηθεί.
- ¹³Στρέψε, Ιώβ, την καρδιά σου στο Θεό και παρακλητικά σ' αυτόν τα χέρια σου άπλωσέ τα.
- ¹⁴Πρώτα όμως απ' την ανομία καθάρισ' τα και μην αφήσεις την αδικία άλλο στο σπίτι σου να μένει.

- ¹⁵Τότε χωρίς καμιά ενοχή θα τον κοιτάς στα μάτια το Θεό· θα είσαι ακλόνητος και δίχως διόλου φόβο.
- ¹⁶Τότε θα λησμονήσεις την ταλαιπωρία σου· θα 'ναι στη μνήμη σου όπως τα νερά, που κύλησαν και φύγαν.
- ¹⁷Θα γίνει φωτεινότερη η ζωή σου κι από τη λάμψη του μεσημεριού, κι οι σκοτεινές της ώρες θα 'ναι σαν τη λαμπρότητα του πρωινού.
- ¹⁸Θα ζεις με ασφάλεια, με μια καινούρια ελπίδα· ακόμα και ταπεινωμένος θα μπορείς ήσυχος να κοιμάσαι.
- ¹⁹Θα πέφτεις για ν' αναπαυτείς και δε θα 'ναι κανείς να σε τρομάξει απεναντίας, την εύνοιά σου, πολλοί θα τη ζητούν.
- ²⁰Όμως οι ασεβείς θα κουραστούν, μάταια γυρεύοντας βοήθεια· η μόνη τους ελπίδα θα 'ναι ο θάνατος.

ΙΩΒ 12

Ο Ιώβ μιλάει για τη δύναμη και τη σοφία του Θεού

- ¹Ο Ιώβ απάντησε:
- ²Είσαστε, αλήθεια, πολύ έξυπνοι! Όταν εσείς πεθάνετε θα λείψει κι η σοφία.
- ³Αλλά κι εγώ έχω σύνεση όπως κι εσείς, δεν είμαι διόλου κατώτερός σας· ετούτα όλα που είπατε ποιος τάχα δεν τα ξέρει;
- ⁴Έγινα ο περίγελως των φίλων μου, εγώ που άλλοτε παρακαλούσα το Θεό κι εκείνος μου απαντούσε. Περίγελως ο δίκαιος κι ο άμεμπτος!
- ⁵Ο ευτυχισμένος σκέφτεται πως στο δυστυχισμένο ταιριάζει η περιφρόνηση. Να σπρώξει δεν διστάζει εκείνον που τα πόδια του δεν τον βαστούν!
- ⁶Αλλά στα σπίτια των ληστών καλά περνούν, κι είναι ασφαλείς αυτοί, που το Θεό εξοργίζουν· κατάφεραν στη διάθεσή τους να 'χουν το Θεό!
- ⁷Ωστόσο ρώτησε τα ζώα, θα σε διδάξουν· ρώτησε τα πουλιά και θα σου πουν·
- ⁸μίλα στη γη και θα σου δώσει μάθημα· της θάλασσας τα ψάρια θα σου διηγηθούνε.

- ⁹Ποιο απ' όλα αυτά δεν ξέρει πως το 'πλασε το χέρι του Θεού;
- ¹⁰Στο χέρι του είναι η ζωή κάθε πλάσματος ζωντανού, και κάθε ανθρώπου η πνοή προέρχεται απ' αυτόν.
- ¹¹Το αυτί διακρίνει τις κουβέντες, όπως καταλαβαίνει ο ουρανίσκος τη γεύση της τροφής.
- ¹²Λένε πως βρίσκεις στους γερόντους τη σοφία, στους ηλικιωμένους σύνεση.
- ¹³Μα στο Θεό ανήκει όλη η σοφία κι όλη η σύνεση, κι ακόμα έχει τη δύναμη και ξέρει να ενεργεί.
- ¹⁴Ό, τι αυτός γκρεμίζει δεν ξαναχτίζεται· κι όποιον κλείσει στη φυλακή δε θα ελευθερωθεί.
- ¹⁵Κρατάει τη βροχή, κι όλα ξεραίνονται· ελευθερώνει τα νερά και πλημμυρίζει η γη.
- ¹⁶Δίκη του είν' η δύναμη και η σοφία· δικός του είναι κι εκείνος που πλανιέται κι εκείνος που πλανά.
- ¹⁷Αυτός κάνει τους πρόκριτους να περπατούν ξυπόλητοι, και τους κριτές απομωραίνει.
- ¹⁸Την εξουσία των βασιλιάδων καταλύει και στην αιχμαλωσία τούς οδηγεί.
- ¹⁹Κάνει τους ιερείς να περπατούν ξυπόλητοι, και προκαλεί των ισχυρών την πτώση.
- ²⁰Παίρνει το λόγο απ' τους ρήτορες τους ικανούς κι από τους γέροντες τη σύνεση.
- ²¹Ρίχνει την καταφρόνια πάνω στους άρχοντες και παίρνει από τους ισχυρούς την εξουσία.
- ²²Γυμνώνει τις αβύσσους απ' τα σκότη τους κι ό, τι βρισκόταν στη σκιά στο φως το φέρνει.
- ²³Λαούς τούς ανυψώνει ή τους καταστρέφει· κάνει ένα έθνος ν' απλωθεί κι έπειτα να χαθεί.

²⁴Παίρνει τη φρόνηση από τους ηγεμόνες των λαών της γης, και τους αφήνει να περιπλανιούνται σε δίχως μονοπάτια ερημιές,

²⁵να ψηλαφούνε δίχως φως μες στο σκοτάδι, και σαν τους μεθυσμένους να παραπατούν.

ΙΩΒ 13

Ο Ιώβ υποστηρίζει την ακεραιότητά του

¹Να, λοιπόν, που όλ' αυτά τα 'δαν τα μάτια μου· τ' ακούσανε τ' αυτιά μου και τα κατάλαβα.

²Όλα όσα εσείς ξέρετε, όμοια κι εγώ τα ξέρω· κατώτερος δεν είμ' εγώ από σας.

³Εγώ όμως θέλω να μιλήσω στον Παντοδύναμο, να υπερασπιστώ τον εαυτό μου μπρος στο Θεό.

⁴Αλλά εσείς με ψέματα την άγνοιά σας τη σκεπάζετε κι είσαστε όλοι σας ψευτογιατροί.

⁵Μακάρι να σωπαίνατε! Τότε μπορεί και να σας παίρναν για σοφούς.

⁶Ακούστε λοιπόν τώρα την απολογία μου, στα λόγια μου δώστε την προσοχή σας:

⁷Θαρρείτε πως υπερασπίζεστε το Θεό διαστρέφοντας τα πράγματα, και ψέματα για χάρη του θα πείτε;

⁸Θα 'σαστε μεροληπτικοί γι' αυτόν, και θα του γίνετε συνήγοροι;

⁹Θα σας έβγαινε σε καλό αν σας διερευνούσε; Θα τον εξαπατούσατε, όπως κανείς εξαπατά έναν άνθρωπο;

¹⁰Σίγουρα θα σας τιμωρήσει αυστηρά αν έστω και κρυφά μεροληπτείτε.

¹¹Δε σας τρομάζει η μεγαλοσύνη του; ο φόβος του δε σας ταραίζει;

¹²Τα σοφά λόγια σας είναι καθώς η στάχτη· τα επιχειρήματά σας καταρρέουν σαν σκεύη πήλινα.

- ¹³Σωπάστε εσείς, λοιπόν, κι αφήστε με να μιλήσω κι εγώ· κι ας πέσουν πάνω μου οι συνέπειες.
- ¹⁴Ας γίνει ό, τι θέλει. Πρόθυμος είμ' εγώ να παίξω τη ζωή μου.
- ¹⁵Το μόνο πράγμα που μπορώ να ελπίζω απ' το Θεό, είναι ο θάνατός μου. Μα πριν πεθάνω, μπρος του θα υπερασπιστώ το δίκιο μου.
- ¹⁶Αυτό θα 'ναι για μένα η σωτηρία μου, γιατί κανένας άνομος δε θα τολμούσε μπροστά του να εμφανιστεί.
- ¹⁷Και τώρα, ακούστε όσα έχω να σας πω και δώστε προσοχή σ' αυτά που θα σας εξηγήσω.
- ¹⁸Έτοιμος είμαι την υπόθεσή μου να υπερασπιστώ· γιατί καλά το ξέρω πως έχω δίκιο.
- ¹⁹Ποιος είναι που θα μ' αποδείξει ένοχο; Τότ' εγώ θα σωπάσω και το θάνατο θα δεχτώ.
- ²⁰Μόνο δυο πράγματα παραχώρησέ μου, Θεέ μου, κι εγώ από μπροστά σου δε θα κρυφτώ:
- ²¹Πάρε το χέρι σου από πάνω μου, ο φόβος σου να μη με τρομάζει.
- ²²Έπειτα, πάρε εσύ το λόγο κι εγώ θα σου αποκρίνομαι· ή εγώ να μιλήσω κι απάντησέ μου εσύ.
- ²³Πόσες είν' οι ανομίες κι οι αμαρτίες μου; Τις παραβάσεις δείξε μου και τα κρίματά μου.
- ²⁴Γιατί το πρόσωπό σου κρύβεις κι εχθρό σου με θαρρείς;
- ²⁵Θες να τρομάξεις ένα φύλλο ανεμόδαρτο; Θες να τα βάλεις μ' ένα άχυρο ξερό;
- ²⁶Μου καταμαρτυρείς πικρές κατηγορίες και μου καταλογίζεις τις αμαρτίες της νιότης μου.
- ²⁷Με περιορίζεις, με παρακολουθείς όπου κι αν πάω, σημειώνεις ακόμα και τα ίχνη μου.

²⁸Καθώς το σάπιο ξύλο καταστρέφομαι, σαν ρούχο σκοροφαγωμένο.

ΙΩΒ 14

Ο Ιώβ στοχάζεται τη συντομία της ζωής

¹Αδύναμος και αβοήθητος γεννιέται ο άνθρωπος και λίγα χρόνια ζει γεμάτα στενοχώριες.

²Σαν το λουλούδι ανθίζει και έπειτα μαραίνεται· φεύγει και χάνεται σαν τη σκιά.

³Κι όλα αυτά Κύριε, εσύ, τα παρακολουθείς! Και με τραβάς σε δίκη να με κρίνεις!

⁴Αλλά εσύ πρέπει να το ξέρεις πως ο άνθρωπος είν' ακάθατος. Και πως τίποτα καθαρό δεν προέρχεται απ' αυτόν.

⁵Αφού οι μέρες του είναι μετρημένες, κι αριθμημένοι από σένα οι μήνες του, αφού του έβαλες όρια που να τα ξεπεράσει δεν μπορεί!

⁶Πάρε απ' αυτόν το βλέμμα σου για να μπορέσει να ησυχάσει, άσ' του αυτή την ελάχιστη χαρά μες στη ζωή.

⁷Ελπίδα έχει ακόμα κι ένα δέντρο όταν κοπεί, πως θα ξαναβλαστήσει και πως ποτέ δε θα του λείψουν οι τρυφεροί βλαστοί.

⁸Ακόμη κι αν η ρίζα του γεράσει μες στη γη και νεκρωθεί το κούτσουρο μέσα στο χώμα,

⁹μόλις νιώσει νερό, θ' αναβλαστήσει, και σαν το νιόφυτο θα βγάλει νέα κλαδιά.

¹⁰Μα ο άνθρωπος πεθαίνει, κι ετούτο είναι το τέλος του· όταν το πνεύμα του τ' αφήσει, αυός πού θα βρεθεί;

¹¹Μπορεί μια μέρα τα νερά από τη λίμνη να χαθούνε, και να στερέψουν τα ποτάμια, να ξεραθούν.

¹²Αλλά ο άνθρωπος πεθαίνει και δεν ξανασηκώνεται. Πιο εύκολο είν' ο ουρανός να εξαφανιστεί παρά ένας πεθαμένος να ξυπνήσει κι από τον ύπνο του να σηκωθεί.

¹³Αχ, και να μ' έκρυβες στον άδη, Κύριε, κι εκεί να μ' άφηνες κρυμμένον ώσπου ο θυμός σου να διαβεί, και να μου όριζες τη μέρα που θα με ξαναθυμηθείς.

¹⁴Αλλά εκείνος που πεθαίνει, γίνεται να ξανάρθει στη ζωή; Όλες τις μέρες της ζωής μου θα υπέμενα τις συμφορές, αν έλπιζα πως θ' άλλαζα κατάσταση.

¹⁵Θα με καλούσες, κι εγώ θα σου απαντούσα· και θα 'χες πόθο για να δεις, το πλάσμα σου.

¹⁶Θα πρόσεχες το κάθε βήμα μου μα δε θα μου κατέγραφες τα κρίματα.

¹⁷Αντίθετα· τις παραβάσεις μου μέσα σε σάκο θα τις σφράγιζες και θα μου σκέπαζες κάθε παρανομία.

¹⁸Βουνά γκρεμίζονται και χάνονται βράχοι απ' τη θέση τους μετακινούνται,

¹⁹τα νερά τρών' ακόμα και τις πέτρες· κι η μπόρα παρασέρνει τα χώματα της γης· παρόμοια καταστρέφεις του ανθρώπου την ελπίδα εσύ.

²⁰Ρίχνεις τον άνθρωπο στη γη και χάνεται· την όψη του παραμορφώνεις με το θάνατο, τον διώχνεις μακριά.

²¹Αν τα παιδιά του τα τιμούν, αυτός δεν το μαθαίνει· αν τα καταφρονούν, αυτός δεν ξέρει τίποτα.

²²Μονάχα του κορμιού του την οδύνη αισθάνεται, μόνο γι' αυτόν τον ίδιο θλίβεται η ψυχή του.

ΙΩΒ 15

Ο Ελιφάζ επιπλήττει τον Ιώβ

¹Τότε μίλησε ο Ελιφάζ, ο Ταιμανίτης.

²Γιατί ο σοφός με λόγια κούφια αποκρίνεται; γιατί να λέει κουβέντες του αέρα;

- ³Γιατί ν' απολογείται με λόγια αταίριαστα και μ' ομιλίες ανώφελες;
- ⁴Εσύ όπως πας υπονομεύεις την ευσέβεια και κάθε στοχασμό ευλαβικό τον καταστρέφεις.
- ⁵Τα λόγια σου τα υπαγορεύει η ανομία σου κι ας βρίσκεις τόσες πονηριές την αμαρτία σου ν' αρνιέσαι.
- ⁶Τα ίδια σου τα λόγια σε καταδικάζουν, όχι εγώ· κι όλα όσα μαρτυρούν τα χείλη σου εις βάρος σου είναι.
- ⁷Μην είσαι τάχα εσύ ο πρώτος που γεννήθηκε; ή μήπως πλάστηκες εσύ πρωτύτερα απ' τα όρη;
- ⁸Μην τάχα πήρες μέρος στου Θεού τη διάσκεψη; μην έλαβες σοφία να νιώθεις τα σχέδιά του;
- ⁹Τι 'ναι που ξέρεις κι εμείς δεν το ξέρουμε; σαν τι κατάλαβες εσύ που εμάς μας είναι ξένο;
- ¹⁰Γέροντες είναι ανάμεσά μας ασπρομάλληδες, πριν από τον πατέρα σου γεννημένοι.
- ¹¹Τόσο πολύ περιφρονείς τις παρηγορίες που ο Θεός σου στέλνει με τις φρόνιμες κουβέντες μας;
- ¹²Γιατί με τόσο πάθος αντιδράς και στη ματιά σου καθρεφτίζεται η οργή σου,
- ¹³όταν στρέφεις την πίκρα σου ενάντια στο Θεό, και χύνονται τα λόγια σου απ' το στόμα σου ποτάμι;
- ¹⁴Θέλεις να υποστηρίξεις πως μπορεί άνθρωπος να βρεθεί που να 'ναι καθαρός, άνθρωπος που να είναι δίκαιος;
- ¹⁵Όταν δεν εμπιστεύεται κανέναν από τους αγγέλους του όταν ακόμα κι οι ουρανοί για κείνον καθαροί δεν είναι,
- ¹⁶πόσο μάλλον ο βδελυρός και διεφθαρμένος άνθρωπος, που τόσο φυσικά την αδικία κάνει λες και νεράκι πίνει!
- ¹⁷Θέλω, Ιώβ, να σε διδάξω, άκουσέ με! Θα σου εξιστορήσω αυτά που είδα,

- ¹⁸εκείνα που μας μάθαν οι σοφοί, καθώς τα 'χανε πάρει απ' τους προγόνους τους και δεν τα κράτησαν κρυμμένα!
- ¹⁹Σ' εκείνους αποκλειστικά η χώρα είχε δοθεί τότε που αλλοεθνής κανείς δεν είχε ανάμεσά τους εισχωρήσει να τους απομακρύνει απ' το Θεό:
- ²⁰Σ' όλη του τη ζωή ο καταπιεστής από το φόβο τρέμει, σαν σκέφτεται την τελευταία μέρα του.
- ²¹Τρόμου φωνές μέσα στ' αυτιά του ηχούν· κι ενώ έχει ειρήνη, βλέπει να πέφτει πάνω του ο εξολοθρευτής.
- ²²Για να ξεφύγει απ' το σκοτάδι δεν το ελπίζει· βλέπει κιόλας το ξίφος πάνω από το κεφάλι του να κρέμεται.
- ²³Βλέπει το σώμα του να γίνεται του γυπαετού τροφή, ξέρει πως είναι έτοιμος για την καταστροφή. Του σκοταδιού η μέρα τον παραλύει,
- ²⁴η θλίψη κι η αγωνία τον τρομάζουν. Πάνω του ορμούν καθώς ο βασιλιάς που είν' έτοιμος για μάχη.
- ²⁵Αυτή είν' η μοίρα του ανθρώπου που τη γροθιά του υψώνει στο Θεό και προκαλεί τον Παντοδύναμο.
- ²⁶Ορμάει σκληροτράχηλος ενάντια στο Θεό προφυλαγμένος πίσω απ' τη βαριά, μεγάλη ασπίδα του.
- ²⁷Στο πρόσωπό του φαίνεται η υγεία κι όλο το σώμα του γεμάτο είναι σφρίγος.
- ²⁸Σπίτια που να κατοικηθούν δεν έπρεπε, αυτός τα κατοικεί· πόλεις που έπρεπε να μείνουνε ερείπια, αυτός τις ξαναχτίζει· και δε φοβάται την κατάρρα που 'χουν απάνω τους. Έτσι ενάντια στο Θεό πηγαίνεις και την οργή του προκαλείς.
- ²⁹Ό, τι κατέχει αυτός ο άνθρωπος δε διαρκεί πολύ· πάνω σ' αυτή τη γη ποτέ δε θα πλουτίσει.

30 Από τον σκοτεινό δε θα ξεφύγει τον κόσμο των νεκρών. Μοιάζει με δέντρο που η φωτιά καίει τα βλαστάρια του· στο τέλος, του Θεού η πνοή θα τον πετάξει πέρα.

31 Όποιος τον εαυτό του ξεγελά με πράγματα απατηλά, δεν πρέπει ν' απαγοητεύεται που απατηλός θα είναι κι ο μισθός του.

32 Πριν φτάσει ακόμα η ώρα του, θα μαραθεί σαν το κλαδί· δε θα 'χει πια πράσινα φύλλα.

33 Καθώς το κλήμα, άγουρους θα χάσει τους καρπούς του· θα 'ναι σαν την ελιά που ρίχνει τ' άνθη της.

34 Έτσι οι γενιές των ασεβών θα μείνουν άκληρες και η φωτιά θα καταφάει τα σπίτια τους που χτίστηκαν μ' άνομα μέσα.

35 Όποιος κυοφορεί κακό τη δυστυχία γεννά· ό, τι ωριμάζει μέσα του θα τον απογοητεύσει.

ΙΩΒ 16

Παράπονα του Ιώβ για τις ταλαιπωρίες που του δίνει ο Θεός

1 Ο Ιώβ αποκρίθηκε:

2 Λόγια καθώς αυτά, έχω πολλές φορές ακούσει· είσαστε όλοι θλιβεροί παρηγορητές! Μου λέτε:

3 «Πότε τ' αερολογήματά σου θα τελειώσουν και ποια η ανάγκη πάντα ν' απαντάς; »

4 Κι εγώ θα 'ξερα να μιλώ καθώς εσείς μιλάτε, αν ήμουνα στη θέση σας και στη δική μου εσείς. Κι εγώ θα 'ξερα να σας κατακλύζω στα κύματα των λόγων μου και να κουνάω σαν σοφός την κεφαλή μου.

5 Θα 'ξερα να σας εμψυχώνω με τα λόγια μου να σας παρηγορώ μ' άδειες κουβέντες.

6 Ούτε μιλώντας αλαφρώνει ο πόνος μου ούτε σιωπώντας λιγοστεύει.

7 Ο Θεός πέτυχε το στόχο του: μου στέρησε όλους τους δικούς μου.

⁸Το πρόσωπό μου το ρυτιδωμένο και το ισχνό κι αποσκελετωμένο σώμα μου μοιάζουν να μαρτυρούν την ενοχή μου.

⁹Τα βλέμματά του εξακοντίζει εναντίον μου, τρίζει τα δόντια του θυμό γεμάτος· ένα προς ένα μου αποσπάει τα μέλη μου.

¹⁰Οι αντίπαλοί μου με περιγελούν, προσβλητικά χτυπούν το πρόσωπό μου, συνάζονται κι ορμούνε καταπάνω μου.

¹¹Ο Κύριος στους ανόμους με παρέδωσε μ' έριξε μες στων ασεβών τα χέρια.

¹²Ήουχος ζούσα κι αυτός με συγκλόνισε, μ' άδραξε από τον τράχηλο, με σύντριψε και μ' έστησε για στόχο του.

¹³Τα βέλη του ολούθε με κυκλώνουν, τρυπάει τα νεφρά μου ανελέητα και η χολή μου χύνεται στη γη.

¹⁴Πληγές μού προξενεί τη μια πάνω στην άλλη, σαν τον πολεμιστή όπου στα τείχη ορμά ρωγμές ν' ανοίξει.

¹⁵Τα ρούχα μου τα πένθιμα έγιναν με το δέρμα μου ένα, και κείτομαι εξουθενωμένος πάνω στο χώμα.

¹⁶Το πρόσωπό μου φλόγωσε απ' το κλάμα μου, μαύρες σκιές τα μάτια μου κυκλώνουν.

¹⁷Κι ωστόσο βία δεν έπραξα και καθαρή ήταν πάντα η προσευχή μου.

¹⁸Ω γη, μην το σκεπάσεις το αίμα μου, ας μην κρυφτεί κι έτσι πνιγεί η φωνή του.

¹⁹Πρέπει να υπάρχει κάποιος στον ουρανό ώστε το δίκιο μου να υποστηρίξει.

²⁰Οι φίλοι μου μ' εμπαίζουν, κι εγώ με δάκρυα στρέφομαι προς το Θεό.

²¹Πρέπει ο Θεός ο Φίλος μου το δίκιο μου να μου το αποδώσει και ν' αντικρούσει εκείνον, τον Εχθρό Θεό.

²²Μα σύντομα, γιατί η αρίθμηση των χρόνων μου τελειώνει και θα 'μπω πια στο δρόμο που δεν έχει γυρισμό.

ΙΩΒ 17

Ο Ιώβ γίνεται περίγελως

- ¹ Η ανάσα μου είναι δύσκολη· ζωή πια δε μ' απόμεινε, ο τάφος μου με καρτερεί.
- ² Ξέρω πως με περιστοιχίζουν χλευαστές κι απ' τις πικρίες που με ποτίζουν, ξαγρυπνάω.
- ³ Ζητάς μια εγγύηση, Θεέ; Γίνε εσύ ο εγγυητής μου. Ποιος άλλος θα δεχότανε για με να εγγυηθεί;
- ⁴ Αφού απ' το νου τους έβγαλες τη φρόνηση μην τους αφήσεις τώρα να θριαμβεύσουν.
- ⁵ Μη γίνεις σαν αυτόν που λέει η παροιμία ότι καλεί τους φίλους του και τους μοιράζει δώρα, ενώ τα μάτια των παιδιών του με τη λαχτάρα μένουνε.
- ⁶ Έγινε ο περίγελως του κόσμου· εκείνος που τον φτύνουνε στο πρόσωπο.
- ⁷ Από τη λύπη θόλωσαν τα μάτια μου κατάντησα σκιά του εαυτού μου.
- ⁸ Όσοι θαρρούν πως είναι δίκαιοι, μπροστά στη δυστυχία μου σκανδαλίζονται· κι όσοι πιστεύουνε πως είναι αθώοι αγανακτούν και πωρωμένο με θαρρούν.
- ⁹ Μα όποιος στ' αλήθεια είναι δίκαιος από των αλλονών τις κρίσεις δεν κλονίζεται· κι όποιος τα χέρια του έχει καθαρά νιώθει η πεποίθησή του να στεριώνει.
- ¹⁰ Όσο για σας, ελάτε φίλοι μου, ελάτε πάλι όλοι κοντά μου. Ωστόσο εγώ ανάμεσά σας σοφό ούτ' έναν δε θα βρω.
- ¹¹ Οι μέρες μου έφυγαν· ναυάγησαν τα σχέδιά μου κι οι πιο ακριβές μου επιθυμίες.
- ¹² Κι όμως μου λένε οι φίλοι μου πως είναι μέρα η νύχτα μου και πως το φως είναι κοντά, ενώ σκοτάδια με τυλίγουν.
- ¹³ Να κατοικήσω είν' η ελπίδα μου στον άδη και στο σκοτάδι το κλινάρι μου να στρώσω.
- ¹⁴ Τον κρύο τάφο λέω πατέρα μου, μητέρα κι αδερφές μου, τα σκουλήκια.

¹⁵Πώς είναι δυνατό λοιπόν για ελπίδα να μιλά κανείς; Ποιος μπορεί να διακρίνει ακόμα κι ένα ίχνος της;

¹⁶Θα καταποντιστεί κι αυτή στα έγκατα του άδη και θα ξαπλώσει μες στο χώμα μ' εμένα αντάμα.

ΙΩΒ 18

Ο Βιλδάδ περιγράφει την τύχη του ασεβή

¹Μετά μίλησε ο Βιλδάδ, ο Σουχίτης.

²Ως πότε εσείς δε θα μιλάτε; Σκεφτείτε, ώστε να μιλήσουμε κι εμείς μετά.

³Γιατί ο Ιώβ σαν ζώα να μας βλέπει; Μήπως κι εσείς θαρρείτε πως είμαστε ανόητοι;

⁴Εσύ, Ιώβ, τον εαυτό σου μόνο βλάπτεις με τη μανία σου. Θέλεις ν' αποδειχτεί το δίκιο σου ακόμα κι όλη αν χρειαστεί να ερημωθεί η γη, να μετατοπιστούν οι βράχοι.

⁵Είναι αλήθεια πως το φως σβήνει του ασεβή κι η φλόγα πια δε λάμπει στο παραγώνι του.

⁶Η φλόγα της ζωής του λιγοστεύει στο λυχνάρι κάτω απ' τη στέγη του, όμοια τελειώνει κι η ευτυχία του.

⁷Η άλλοτε σίγουρη περπατησιά του ταλαντεύεται, πάνω στα ίδια του τα σχέδια ο ασεβής σκοντάφτει.

⁸Τα πόδια του τον φέρνουν μες σε δίχτυα, κι ίσια πηγαίνει μες στα βρόχια να πιαστεί.

⁹Το δόκανο απ' τη φτέρνα τον αρπάζει και τον κρατάει σφιχτά η θηλιά τον ασεβή.

¹⁰Στη γη κρυμμένο είν' το σκοινί που θα τον πιάσει και στο στρατί του μια παγίδα τον καρτερεί.

¹¹Ολόγυρά του φόβοι τον τρομάζουν και καταπόδι τον κυνηγούν.

- ¹²Αυτός, που ήταν δυνατός, τώρα είναι πεινασμένος· πλάι του στέκει η αθλιότητα.
- ¹³Η αρρώστια φτάνει, του θανάτου η θυγατέρα, απάνω σ' όλο θ' απλωθεί το σώμα του ασεβή και θα του καταφάει το δέρμα και τα μέλη.
- ¹⁴Απ' του σπιτιού του θα διωχτεί τη σιγουριά για να τον φέρουνε σ' αυτόν που κυβερνά τον κόσμο του θανάτου.
- ¹⁵Άλλοι τώρα θα κατοικούν στο σπίτι του ασεβή, που δεν του ανήκει πια· θειάφι θα σκορπιστεί πάνω στην κατοικία του.
- ¹⁶Κάτω οι ρίζες του ξεραίνονται, πάνω πεθαίνουν τα κλαριά του.
- ¹⁷Η θύμησή του χάνεται απ' τη χώρα, το όνομά του δεν ακούγεται καθόλου στην περιοχή.
- ¹⁸Τον σπρώχνουν απ' το φως μες στο σκοτάδι κι από την οικουμένη έξω τον διώχνουνε τον ασεβή.
- ¹⁹Συγγένεια δεν θα 'χει μέσα στο λαό του, ούτε κανείς θα του έχει μείνει απόγονος στα μέρη που κατοίκησε.
- ²⁰Θα εκπλαγούν και θα τρομάξουν για τη μοίρα του από τη δύση ως την ανατολή.
- ²¹Αυτή 'ναι η μοίρα των ανόμων. Η ίδια και για τον καθένα που η αδικία τον τραβά και που Θεό δε λογαριάζει.

ΙΩΒ 19

Ο Ιώβ πιστεύει ότι ο Θεός θα τον δικαιώσει

- ¹Ο Ιώβ απάντησε:
- ²Ως πότε θα με βασανίζετε και με τα λόγια σας θα με ταλαιπωρείτε;
- ³Μύριες φορές ως τώρα με προσβάλατε και που με βασανίζετε δε νιώθετε ντροπή.
- ⁴Ακόμα κι αν ήταν αλήθεια ότι έσφαλα το σφάλμα μου βαραίνει μόνο εμένα.

- ⁵Μα εσείς θέλετε να μ' εξουθενώσετε ανώτεροι για να αισθανθείτε, κι απ' τα παθήματά μου πως φταίω ν' αποδείξετε.
- ⁶Δε βλέπετε λοιπόν πως ο Θεός με αδίκησε και μ' έχει μες στο δίχτυ του μπλεγμένον;
- ⁷«Βοήθεια», φωνάζω, μα κανείς δε μου αποκρίνεται· ζητάω το δίκιο μου, κανείς δικαιοσύνη ν' αποδώσει.
- ⁸Φράζει ο Θεός το δρόμο μου και να περάσω δεν μπορώ· τα μονοπάτια μου τα κρύβει στο σκοτάδι.
- ⁹Μου παίρνει όλον τον πλούτο μου, διασύρει την υπόληψή μου.
- ¹⁰Σα να 'μουν τοίχος με γκρεμίζει απ' όλες τις μεριές και καταρρέω· σαν δέντρο ξεριζώνει την ελπίδα μου.
- ¹¹Ξεσπάει του θυμού του η φλόγα πάνω μου, με λογαριάζει εχθρό του.
- ¹²Όλα του τα στρατεύματα έρχονται μαζεμένα και κατευθύνονται εναντίον μου, τριγύρω στη σκηνή μου στρατοπεδεύουν.
- ¹³Τ' αδέρφια μου από μένα τ' απομάκρυνε ως να 'μουν άγνωστος μου φέρνονται οι γνωστοί μου.
- ¹⁴Οι φίλοι μου κι οι συγγενείς μου μ' εγκατέλειψαν· εκείνοι που τους φιλοξένησα με λησμονήσαν.
- ¹⁵Οι υπηρέτριές μου ξένο με λογαριάζουνε και σαν αλλόφυλο με βλέπουν.
- ¹⁶Καλώ τον υπηρέτη μου κι αυτός δεν αποκρίνεται, κάθε φορά που τον χρειάζομαι θα πρέπει να τον ικετεύω.
- ¹⁷Δεν υποφέρει την ανάσα μου η γυναίκα μου ούτε τ' αδέρφια μου την αποφορά μου.
- ¹⁸Και τα μικρά παιδιά ακόμα δεν με σέβονται· όταν με δυσκολία σηκώνομαι, με περιπαίζουν.
- ¹⁹Οι πιο στενοί μου φίλοι με σιχαίνονται, κι είναι εναντίον μου εκείνοι που τους αγαπούσα.

- ²⁰Πετοί και κόκαλο έμεινα· το πρόσωπό μου μοιάζει με κρανίο.
- ²¹Αχ, λυπηθείτε, λυπηθείτε με, εσείς φίλοι μου! Το χέρι του Θεού μ' έχει χτυπήσει.
- ²²Γιατί μου φέρεστε κι εσείς σκληρά όπως ο Θεός; Τάχα δε μ' έχετε αρκετά ως τώρα τυραννήσει;
- ²³Αχ, ας γινόταν να γραφτούν τα λόγια μου και σε βιβλίο να καταχωριστούνε!
- ²⁴Η σ' ένα βράχο με κοπίδι να χαραχτούν και με χυτό μολύβι να γεμίσουνε τα γράμματα ώστε να μείνουν ανεξίτηλα για πάντα.
- ²⁵Μα όχι! Ξέρω πως ζει ο Θεός, ο υπερασπιστής μου, και πως θα πει τον τελευταίο λόγο εδώ στη γη.
- ²⁶Τώρα που 'χει κουρευλιστεί το δέρμα μου και σάρκα δεν υπάρχει πια πάνω στα κόκαλά μου, τώρα θέλω να δω το Θεό.
- ²⁷Τώρα, και με τα ίδια μου τα μάτια θέλω να τον δω, αυτόν τον ίδιο κι όχι άλλον, ξένο. Τα σωθικά μου λιώνουν, μ' ετούτη τη λαχτάρα.
- ²⁸Εσείς στοχάζεστε πώς να με κατατρέξετε και ποια αιτία να βρείτε για να μου ρίξετε μομφή.
- ²⁹Αλλά θα πρέπει εσείς το ξίφος να φοβάστε γιατί η μανία σας αξίζει θάνατο. Και μην ξεχνάτε πως κριτής είν' ο Θεός.

ΙΩΒ 20

Ο Σωφάρ περιγράφει το μέλλον του ασεβή

- ¹Τότε μίλησε ο Σωφάρ, ο Νααμαθίτης.
- ²Θύελλα μέσα στη καρδιά μου έχει ξεσπάσει. Μέσα μου βράζει, άλλο δεν μπορώ να κρατηθώ.
- ³Ο έλεγχός σου που άκουσα με πρόσβαλε· αλλά το συνετό μου πνεύμα την απάντηση μου υπαγορεύει τη σωστή.

- ⁴Καλά το ξέρεις πως από παλιά, απ' όταν έβαλε ο Θεός πάνω στη γη τον άνθρωπο,
- ⁵ο θρίαμβος των κακών πολύ δεν διαρκεί· κι είναι του ασεβή η χαρά για μια στιγμή μονάχα.
- ⁶Κι αν είν' ακόμα ικανός ως τα ουράνια να υψωθεί και το κεφάλι του τα σύννεφα ν' αγγίξει,
- ⁷πρέπει να κατεβεί στο λάκο, σαν τις ακαθαρσίες του κι οριστικά ν' αφανιστεί. Κι όσοι τον ήξεραν θ' αναρωτιούνται πού να είναι.
- ⁸Θα σβήσει καθώς τ' όνειρο ο ασεβής και πια δε θα τον βρίσκουν· σαν νυχτερινή οπτασία θα χαθεί.
- ⁹Τα μάτια που τον έβλεπαν δε θα τον ξαναδούνε, και θα τον χάσει ο τόπος όπου έμενε.
- ¹⁰Θ' αναγκαστούν να ζητιανεύουν τα παιδιά του, γιατί θα πρέπει να επιστρέψει αυτός τον πλούτο, που μ' αδικίες απέκτησε.
- ¹¹Ήταν το σώμα του γεμάτο σφρίγος νεανικό, μα τώρα κείνη η ικμάδα μαζί του μες στο χώμα κείται.
- ¹²Είν' η κακία στο στόμα του γλυκιά, του ασεβή, κάτω απ' τη γλώσσα την κρατά
- ¹³και την αφήνει εκεί αργά να λιώνει, ώστε η απόλαυση πολύ να διαρκεί.
- ¹⁴Μα γίνεται πικρή μες στο στομάχι του, μέσα του αλλάζει σε φαρμάκι οχιάς.
- ¹⁵Τα πλούτη τα κλεμμένα που κατάπια θα τα βγάλει· θα του τα πάρει πίσω με τη βία ο Θεός ως και το τελευταίο υπόλοιπο.
- ¹⁶Ό, τι ρουφούσε ήτανε του αστρίτη το φαρμάκι, θανατηφόρο σαν το δάγκωμα οχιάς.
- ¹⁷Δεν θα ζήσει να δει της χώρας του τα πλούτη, το μέλι και το βούτυρο που θα κυλούν ποτάμι.

- ¹⁸ Δε θ' απολαύσει ο ασεβής όσα με κόπο κέρδισε και τ' αγαθά απ' τις συναλλαγές του δε θα τα γευτεί·
- ¹⁹ επειδή καταπίεζε τους φτωχούς και δε νοιαζότανε γι' αυτούς. Άρπαζε σπίτια, αντί να τους τα χτίζει.
- ²⁰ Η απληστία του ασεβή δεν έχει όρια, κι ωστόσο με τους θησαυρούς του δε νιώθει ασφαλής.
- ²¹ Απ' την αδηφαγία του τίποτα δε γλιτώνει, γι' αυτό ποτέ δεν είναι ευτυχής.
- ²² Μέσα στην αφθονία θα στερείται· η αθλιότητα θα πέσει απάνω του βαριά.
- ²³ Θα 'χει αρκετά για να γεμίσει την κοιλιά του, όταν τη φοβερή του οργή ο Θεός θα ρίξει σαν χαλάζι πάνω του· από το γέυμα αυτό επιτέλους θα χορτάσει.
- ²⁴ Ακόμα κι αν γλιτώσει από το ατσάλινο σπαθί, χάλκινο τόξο θα τον ρίξει κάτω.
- ²⁵ Το βέλος το κορμί του ασεβή διαπερνά, βγαίνει απ' τη ράχη του, απ' την αστραφτερή του αιχμή το αίμα στάζει· και τότε τρόμος τον κυριεύει θανατερός.
- ²⁶ Γι' αυτόν φυλάγονται όλα τα σκοτάδια· φωτιά, που χέρι ανθρώπινο δεν άναψε θα τον καταβροχθίσει· στάχτη θα κάνει καθετί που στη σκηνή του απόμεινε.
- ²⁷ Θα φανερώσουν οι ουρανοί την ανομία του, και θα ξεσηκωθεί η γη να τον κατηγορήσει.
- ²⁸ Τα πλούτη του σπιτιού του θα χαθούν, θα διασκορπιστούνε, τη μέρα της οργής του Θεού.
- ²⁹ Αυτή είν' η ανταπόδοση που θα 'χει ο ασεβής, αυτός ο κλήρος, που από το Θεό τού ορίστηκε.

ΙΩΒ 21

Ο Ιώβ παρουσιάζει την ευημερία του ασεβή

- ¹Ο Ιώβ απάντησε:
- ²Ακούστε, δώστε προσοχή στα λόγια μου, κι ετούτο ας είναι η παρηγόρια σας σ' εμένα.
- ³Κάντε υπομονή ώσπου να μιλήσω, κι όταν θα 'χω μιλήσει ειρωνευθείτε με.
- ⁴Μήπως ενάντια σ' άνθρωπο παραπονιέμαι; Έτσι έχω κάθε λόγο να 'μαι ανυπόμονος.
- ⁵Κοιτάξτε με και θα τρομάξετε και θ' απομείνετε απορημένοι και βουβοί.
- ⁶Όταν το σκέφτομαι τα γόνατά μου λύνονται και φρίκη με κυριεύει.
- ⁷Γιατί ο Θεός αφήνει να ζουν οι ασεβείς, να φτάνουν ως τα γερατειά και τ' αγαθά τους να πληθαίνουν;
- ⁸Βλέπουνε να στεριώνουνε μαζί τους τα παιδιά τους, να μεγαλώνουν μπρος στα μάτια τους τα εγγόνια τους.
- ⁹Ζούνε στα σπίτια τους σιγουρεμένα, δίχως φόβο, και το μαστίγιο του Θεού δεν πέφτει πάνω τους.
- ¹⁰Πάντα είναι σφριγηλός και γόνιμος ο ταύρος τους· η αγελάδα τους χωρίς αποβολές γεννάει.
- ¹¹Αφήνουνε να τρέχουν λεύτερα τα παιδιά τους σαν τα πρόβατα κι ολόχαρα χορεύουνε τα νιάτα.
- ¹²Τραγούδια λέν' με τύμπανα και με κιθάρες, και με τον ήχο της φλογέρας χαίρονται.
- ¹³Περνούν ευτυχισμένα τη ζωή τους κι ανώδυνα πεθαίνουν μέσα σε μια στιγμή.
- ¹⁴Ωστόσο λένε στο Θεό: «Άσε μας ήσυχους! Δε θέλουμε να μάθουμε το θέλημά σου.
- ¹⁵Τόσο είσαι παντοδύναμος ώστε να σε υπακούμε; Τι θα κερδίσουμε σ' εσένα αν προσευχόμαστε; »

- 16**Θαρρούνε πως η ευτυχία είναι στο χέρι τους. Μακριά από μένα, ωστόσο, τέτοιου είδους λογισμοί.
- 17**Είδες ποτέ να σβήνει το λυχνάρι της ζωής των ασεβών; είδες ποτέ να τους χτυπήσει δυστυχία; Πότε τους ετιμώρησε μες στο θυμό του ο Θεός;
- 18**Πότε γίνανε τάχα σαν άχυρο στον άνεμο; πότε σαν να 'ταν σκύβαλα τους άρπαξε η καταιγίδα;
- 19**Εσείς λέτε πως ο Θεός φυλάει για τα παιδιά την τιμωρία που ταιριάζει στον πατέρα. Αλλά δεν είν' αυτό σωστό. Όχι! Ο ίδιος ο ένοχος, πρέπει να τιμωρείται για να του γίνει μάθημα.
- 20**Να δει με τα ίδια του τα μάτια την καταστροφή του, κι απ' την οργή του Παντοδύναμου να πει.
- 21**Δε νοιάζεται τι μέλλει στα παιδιά του, μετά το θάνατό του, να συμβεί.
- 22**Μα είν' ανάγκη το Θεό να τον διδάξουμε, αυτόν που κρίνει ως και τους αγγέλους;
- 23**Ο ένας σε καλή διατηρείται υγεία μέχρι την τελευταία του στιγμή·
- 24**έχει γερά, καλοθρεμμένα μέλη και κόκαλα όλο δύναμη.
- 25**Κι ο άλλος πεθαίνει με την πίκρα στην ψυχή, γιατί ποτέ δε χάρηκε την ευτυχία.
- 26**Κι οι δυο στο χώμα βρίσκονται θαμμένοι· στρατιές σκουλήκια τούς σκεπάζουν και τους δύο.
- 27**Ω! Ναι, ξέρω καλά τι συλλογίζεστε και τις πανούργες σκέψεις σας για μένα.
- 28**Ρωτάτε: «Πού κατέληξε ο πλούσιος ο άνομος; το σπίτι του τι τάχα έχει απογίνει;»
- 29**Μα δε ρωτάτε τους ταξιδεμένους; κι όσα διηγούνται δεν τ' ακούσατε;
- 30**Τη μέρα της καταστροφής γλιτώνει ο ασεβής, τη μέρα της οργής ξεφεύγει.

³¹Ποιος θα τολμήσει κατά πρόσωπο να του ελέγξει τη διαγωγή; και ποιος αυτά που έπραξε να του τ' ανταποδώσει;

³²Όταν πεθάνει, με πομπή μεγάλη τον κηδεύουν και βάζουνε στον τάφο του τιμητική φρουρά.

³³Πολλοί πηγαίνουνε μπροστά απ' το φέρετρό του κι άλλοι αναρίθμητοι ακολουθούν. Ακόμα και το χώμα είν' ελαφρό από πάνω του.

³⁴Κι ύστερα εσείς κάθεστε και μου λέτε ανόητες παρηγορίες. Όλα όσα αραδιάζετε είν' ένα ψέμα.

ΙΩΒ 22

Ο Ελιφάζ κατακρίνει τον Ιώβ για μεγάλη ασέβεια

¹Τότε μίλησε ο Ελιφάζ, ο Ταιμανίτης.

²Μπορεί τάχα ο άνθρωπος χρήσιμος να 'ναι στο Θεό; Μονάχα τον εαυτό του μπορεί να ωφελήσει, αν έχει φρόνηση.

³Τι έχει να ωφεληθεί ο Παντοδύναμος, αν είσαι δίκαιος εσύ; Κι αν έχεις άψογη ζωή εκείνος τι κερδίζει;

⁴Μήπως θαρρείς πως επειδή είσαι ευσεβής γι' αυτό σε τιμωρεί και σε δικάζει;

⁵Όχι γι' αυτό, αλλά επειδή μεγάλη είν' η κακία σου κι οι ανομίες οι δικές σου δε μετριούνται.

⁶Πήρες παράνομο ενέχυρο απ' το φτωχό συμπατριώτη σου και το μοναδικό του στέρησες το ρούχο.

⁷Δεν πότισες νερό τον διψασμένο κι αρνήθηκες στον πεινασμένο το ψωμί.

⁸Επειδή είσαι ισχυρός κυρίεψες όλη τη χώρα. κι είχες το θράσος να εγκατασταθείς σ' αυτήν.

⁹Αρνήθηκες τις χήρες να βοηθήσεις κι εκμεταλλεύτηκες τα απροστάτευτα ορφανά.

¹⁰Γι' αυτό και σε κυκλώνουνε παγίδες και σε ταραίζει φόβος ξαφνικός.

- 11 Τόσο πολύ σκοτείνιασε γύρω σου που δε βλέπεις· και σε σκεπάζουνε πλημμύρα τα νερά.
- 12 Δε βρίσκεται τάχα ο Θεός πάνω ψηλά στους ουρανούς; Και δες σε πόσο ύψος είναι τ' άστρα!
- 13 Για τούτο κι εσύ λες: «Τάχα τι ξέρει ο Θεός; μπορεί μέσ' απ' τα σκοτεινά σύννεφα να μας κρίνει; »
- 14 Λες πως τα νέφη τα πυκνά δεν τον αφήνουνε να δει, καθώς τις άκρες τ' ουρανού τις γυροφέρνει;
- 15 Θέλεις τους δρόμους τους παλιούς ν' ακολουθήσεις, που βάδισαν οι άνομοι;
- 16 Αυτοί οι άνθρωποι χάθηκαν πριν την ώρα τους και τα θεμέλια τους ο χείμαρρος τα πήρε.
- 17 Λέγανε στο Θεό: «Φύγε μακριά μας! » και «τι μπορεί να κάνει για μας ο Παντοδύναμος; »
- 18 Κι όμως, αυτός γέμιζε μ' αγαθά τα σπίτια τους. Αλλά μακριά επίσης κι από μένα τέτοιου είδους λογισμοί.
- 19 Οι δίκαιοι βλέπουνε την πτώση των κακών και χαίρονται. Τους ειρωνεύονται οι αθώοι:
- 20 «Να που χαθήκαν όσα απόκτησαν οι εχθροί μας κι ό, τι απόμεινε απ' αυτούς το 'φαγε η φωτιά».
- 21 Λοιπόν σταμάτα σαν εχθρό να βλέπεις το Θεό! Κάνε μαζί του ειρήνη κι έτσι την ευτυχία θα βρεις.
- 22 Δέξου τη διδαχή απ' το στόμα του και θρόνιασε τα λόγια του μες στην καρδιά σου.
- 23 Γύρισε πίσω στον Παντοδύναμο και θα σε ανορθώσει. Διώξε μακριά την αδικία από το σπίτι σου,
- 24 πέταξε το χρυσάφι σου στο χώμα και ρίξε στα χαλίκια των χειμάρρων το μάλαμα της Οφείρ.

- ²⁵Και θα 'ναι ο Παντοδύναμος χρυσάφι σου κι ασήμι σου σωρός.
- ²⁶Τότε στον Παντοδύναμο θα βρίσκεις αγαλλίαση και θα κοιτάς μ' εμπιστοσύνη το Θεό.
- ²⁷Θα τον παρακαλείς κι αυτός θα σε ακούει· κι εσύ θα εκπληρώνεις ό, τι του έταξες.
- ²⁸Ό, τι αποφασίζεις θα το πετυχαίνεις και φως θα καταυγάζει τα μονοπάτια σου.
- ²⁹Σ' αυτούς που 'χουν καταβληθεί θα μπορείς να τους λες να σηκωθούνε, γιατί τον συντριμμένο τον σώζει ο Θεός.
- ³⁰Θα ελευθερώσει ακόμα και τον ένοχο· για χάρη σου, αν η ζωή σου είν' καθαρή, θα τον λυτρώσει.

ΙΩΒ 23

Ο Ιώβ ζητάει να κριθεί η υπόθεσή του ενώπιον του Θεού

- ¹Ο Ιώβ αποκρίθηκε:
- ²Μ' όλο που προσπαθώ τους στεναγμούς μου να τους πνίξω, δεν μπορώ στον εαυτό μου να επιβληθώ.
- ³Αχ, να 'ξερα το Θεό πού να τον βρω και πώς κοντά στο θρόνο του να φτάσω!
- ⁴Τότε θα έφερνα το δίκιο μου μπροστά του, θα γέμιζα το στόμα μου μ' επιχειρήματα.
- ⁵Ήθελα να 'ξερα τι θα μου αποκρινόταν· να 'βλεπα σαν τι θα 'χε να μου πει.
- ⁶Θα 'βαζε όλη του τη δύναμη να μ' αντικρούσει; Όχι· μόνο θα μ' άκουγε με προσοχή.
- ⁷Ξεκάθαρα μαζί του θα μιλούσα σαν κάποιος που είναι άμεμπτος· θα μου αναγνώριζε το δίκιο μου κι αυτός ακόμα, που 'ναι ο κριτής μου.
- ⁸Αλλά πηγαίνω στην ανατολή κι αυτός δεν είν' εκεί· στη δύση πάω, μα δεν τον βρίσκω.

- ⁹Και τον γυρεύω στο βορρά, μα δεν μπορώ να τον ιδώ· γυρνώ στο νότο και δεν τον διακρίνω.
- ¹⁰Κι όμως αυτός ξέρει το δρόμο που βαδίζω εγώ· κι όταν με δοκιμάσει θα με βρει σαν καθαρό χρυσάφι.
- ¹¹Ακολουθώ πιστά τα βήματά του· τις εντολές του τήρησα χωρίς παρέκκλιση καμιά.
- ¹²Δεν έφυγα μακριά απ' τις προσταγές του· τα λόγια του μες την καρδιά μου τα 'κρυψα.
- ¹³Ωστόσο αυτός, μονάχα αυτός αποφασίζει! Ποιος τάχα θα του αντιταχθεί; Αυτό που επιθυμεί, αυτό και κάνει.
- ¹⁴Θα εκπληρώσει ό, τι αποφάσισε για μένα κι ακόμα τόσα σχέδια που μου 'χει φυλαγμένα.
- ¹⁵Γι' αυτό με παραλύει η παρουσία του κι όσο το συλλογίζομαι πióτερο τον φοβάμαι.
- ¹⁶Ο Θεός μου πήρε την απαντοχή μου, η δύναμή του με τρομοκρατεί.
- ¹⁷Αυτός μ' εξουθενώνει, όχι το σκότος, κι ας είναι γύρω μου πυκνό και δεν μπορώ να δω.

ΙΩΒ 24

Γιατί ο Θεός αφήνει ασύδοτους τους αμαρτωλούς;

- ¹Γιατί δεν καθορίζει ο Παντοδύναμος της κρίσης τον καιρό, ώστε οι δικοί του να τον δούνε πώς δικάζει;
- ²Οι άδικοι μετακινούν τα σύνορα των χωραφιών, ξένα κοπάδια αρπάζουνε και στους δικούς τους κάμπους τα βοσκάνε.
- ³Παίρνουνε το γαϊδούρι απ' τα ορφανά, από τη χήρα αρπάζουν για ενέχυρο το βόδι.
- ⁴Παραμερίζουν τους φτωχούς στο δρόμο κι όλους τους άπορους της χώρας τους αναγκάζουνε να καταχωνιαστούν.

- ⁵Και να που οι άμοιροι, σαν τα γαϊδούρια τ' άγρια, στην έρημο τραβούν απ' την αυγή για να δουλέψουν, να βρουν τροφή. Και περιμένουν απ' την έρημο να θρέψει τα παιδιά τους.
- ⁶Μαζεύουν ό, τι απ' το θέρο απόμεινε στου πλούσιου το χωράφι κι ό, τι απ' τον τρύγο απόμεινε στ' αμπέλι του.
- ⁷Γυμνοί περνούν τη νύχτα τους και δίχως σκέπασμα, από την παγωνιά να τους φυλάξει.
- ⁸Μουσκέυουν πάνω στα βουνά απ' τις νεροποντές, στους βράχους πλάι στριμώνονται για να προστατευτούνε.
- ⁹Αρπάζουνε το βρέφος που θηλάζει οι άδικοι από τη χήρα μάνα του και παίρνουν από το φτωχό για ενέχυρο το ρούχο.
- ¹⁰Έτσι οι φτωχοί δεν έχουν να ντυθούν· γυμνοί πορεύονται κι ενώ πεινούν, φορτώνονται των πλούσιων τα δεμάτια.
- ¹¹Στων πλούσιων τα λιοτριβιά βγάζουν αυτοί το λάδι, στα πατητήρια τους πατούν κι ωστόσο αυτοί διψούν.
- ¹²Στις πολιτείες οι δύστυχοι στενάζουν, των πληγωμένων φθάνει ο ρόγχος στον ουρανό. Μα ο Θεός δεν νοιάζεται για όλον αυτό τον παραλογισμό.
- ¹³Όσοι είν' υπαίτιοι γι' αυτά, εχθρεύονται το φως, τους δρόμους τους δικούς του δεν τους ξέρουν κι ούτε βαδίζουνε στα μονοπάτια του.
- ¹⁴Στο χάραμα σηκώνεται ο φονιάς, σκοτώνει τον φτωχό και τον αδύναμο, και γίνεται τη νύχτα κλέφτης.
- ¹⁵Βλέπει ο μοιχός πότε το σούρουπο θα 'ρθεί· κάλυμμα ρίχνει μπρος στο πρόσωπό του κι έτσι νομίζει πως κανείς δε θα τον δει.
- ¹⁶Τη νύχτα οι κλέφτες μπαίνουν μες στα σπίτια αλλά τη μέρα κρύβονται και τ' αποφεύγουνε το φως.
- ¹⁷Για όλους αυτούς η μέρα αρχίζει όταν νυχτώνει και το σκοτάδι τρόμο δεν τους προκαλεί.

- ¹⁸Τους ασεβείς τους παίρνει το ποτάμι, καταραμένα είν' τα χωράφια τους· στ' αμπέλια τους δε θα γυρίσει πια κανείς.
- ¹⁹Όπως το χιόνι ο καύσωνας το λιώνει και το ρουφάει η ξεραμένη γη, έτσι κι ο άδης καταπίνει αυτόν που αμάρτησε.
- ²⁰Τον λησμονάει ακόμα κι η ίδια του η μάνα και γίνεται των σκουληκιών τροφή. Κανένας πια για κείνον δε μιλάει. Έτσι σαν δέντρο η αδικία έχει κοπεί.
- ²¹Κι αυτά επειδή άσκημα φέρθηκε στις στείρες και άφησε τις χήρες ανυπεράσπιστες.
- ²²Μα έχει ο Θεός τη δύναμη τους ισχυρούς να τους σαρώνει· ορθώνεται κι εκείνοι χάνουν κάθε βεβαιότητα ζωής.
- ²³Κάποτε τους αφήνει να ζούνε σε ασφάλεια, κι ωστόσο παρακολουθούν τα μάτια του τον τρόπο της ζωής τους.
- ²⁴Για λίγο υψώνονται, μα ύστερα πια τίποτα· μαραίνονται σαν τα κομμένα τ' άνθη· πέφτουν στη γη σαν στάχια που τα θέρισαν.
- ²⁵Έτσι δεν είναι; ποιος μπορεί να με διαψεύσει και ν' αποδείξει το αντίθετο;

ΙΩΒ 25

Ο Βιλδάδ αρνείται ότι ο άνθρωπος μπορεί να δικαιωθεί μπροστά στο Θεό

- ¹Μετά μίλησε ο Βιλδάδ, ο Σουχίτης.
- ²Έχει ο Θεός υπέρτατη και τρομερή εξουσία· ειρήνη επιβάλλει στο ουράνιο του βασίλειο.
- ³Τις στρατιές του ποιος μπορεί να τις μετρήσει; τάχα για ποιον δεν ανατέλλει ο ήλιος του;
- ⁴Πώς μπορεί να δικαιωθεί μπρος στο Θεό ένας άνθρωπος, και πώς γυναίκας γέννημα να πει πως είναι καθαρός;
- ⁵Γι' αυτόν και το φεγγάρι ακόμα δεν είναι λαμπερό ούτε των αστεριών το φως καθάριο.

⁶Τι 'ναι, λοιπόν, μπρος στο Θεό ο άνθρωπος ο τιποτένιος; τι 'ναι στα μάτια του αυτό το σκουληκάκι;

ΙΩΒ 26

Ο Ιώβ διακηρύττει την εξουσία του Θεού

¹Ο Ιώβ αποκρίθηκε:

²Σπουδαία βοήθεια έδωσες εσύ σ' έναν αδύναμο, στήριγμα σ' έναν εξουθενωμένο σαν εμένα!

³Σπουδαίες δίνεις συμβουλές σ' εμένα, τον ασύνετο, κι όλη σου τη σοφία μου χαρίζεις!

⁴Αλλά σε ποιον τα λόγια σου απευθύνονται και ποιος σ' εμπνέει έτσι να μιλάς;

⁵Τρέμουνε των νεκρών τα πνεύματα κάτω απ' των ωκεανών τα βάθη.

⁶Γυμνός μπρος στο Θεό είν' ο άδης, κι ο κάτω κόσμος δίχως κάλυμμα.

⁷Αυτός πάνω από το κενό τον ουρανό τεντώνει, τη γη κρεμάει πάνω απ' το τίποτα.

⁸Κλείνει μέσα στα νέφη τη βροχή και δεν τ' αφήνει να σκιστούν από το βάρος της.

⁹Το θρόνο του σκεπάζει με πυκνά μαύρα σύννεφα, με τρόπο που να μην μπορεί κανένας να τον δει.

¹⁰Χάραξε κύκλο γύρω στις θάλασσας την επιφάνεια κι έτσι έβαλε όρια ανάμεσα στο φως και στο σκοτάδι.

¹¹Τρέμουν οι στύλοι τ' ουρανού και συγκλονίζονται απ' τις απειλές του.

¹²Τη θάλασσα με την ισχύ του την υπόταξε και με την αξιοσύνη του σύντριψε τη Ραάβ.

¹³Με τη δική του την πνοή καθάρισαν οι ουρανοί και το δικό του χέρι εξόντωσε το γοργοσάλευτο το φίδι.

¹⁴Όμως αυτά δεν είναι παρά ελάχιστα απ' τα μεγάλα έργα του, που την ηχώ τους μόνο ακούσαμε αμυδρά. Μα το πραγματικό το μέγεθος της δύναμής του ποιος θα μπορέσει μες στο νου να το χωρέσει;

ΙΩΒ 27

Ο Ιώβ περιγράφει το μέλλον του ασεβή

¹Ο Ιώβ εξακολούθησε την ομιλία του.

²Μα τον αληθινό Θεό, τον Παντοδύναμο, που αρνείται να μου δώσει δίκιο και μου πικραίνει τη ζωή!

³Όσο μου δίνει ο Θεός λίγη ζωή και τη δική του την πνοή για ν' ανασαίνω,

⁴τα χείλη μου δε θα προφέρουν τίποτε άδικο κι η γλώσσα μου ποτέ δε θα πει ψέμα.

⁵Ποτέ μου εγώ δε θα σας δώσω δίκιο· κι ως του θανάτου μου τη μέρα θα επιμένω πως είμαι αθώος.

⁶Το δίκιο μου υποστηρίζω και δε σκοπεύω να παραιτηθώ· μες στη ζωή μου ολάκερη για τίποτα δε με κατηγορεί η συνείδησή μου.

Ο Θεός τιμωρεί τους ασεβείς

⁷Ας έχει ο εχθρός μου, ο αντίπαλός μου, τη μοίρα του ασεβή και του παράνομου!

⁸Τι μένει πια στον ασεβή, όταν του κόβει ο Θεός το νήμα της ζωής του;

⁹Δεν πρόκειται να τον ακούσει ο Θεός όταν μονάχα στον καιρό της θλίψης του φωνάζει για βοήθεια.

¹⁰Θα 'πρεπε στο Θεό τον παντοδύναμο να βρίσκει τη χαρά του και πάντα να προσεύχεται σ' αυτόν.

¹¹Εγώ θα σας διδάξω του Θεού τη δύναμη· τα σχέδια του Παντοδύναμου δε θα σας κρύψω.

¹²Άλλωστε όλοι εσείς καλά τα ξέρετε· γιατί, λοιπόν, τα λόγια σας τόσο είναι κούφια;

- ¹³Να ποιο μερίδιο θα 'χει ο ασεβής απ' το Θεό και ποια θα λάβουν τιμωρία οι τύραννοι από τον Παντοδύναμο:
- ¹⁴Όσο πολλά κι αν είναι τα παιδιά του, στον πόλεμο θα σκοτωθούν· και το ψωμί η γενιά του δεν θα το χορτάσει.
- ¹⁵Αυτούς που θ' απομείνουν θα τους βρει θανατικό, χωρίς ούτε κι οι χήρες τους να τους μοιρολογήσουν.
- ¹⁶Κι αν συσσωρεύει ασήμι σαν το χώμα και φορεσιές μαζεύει πέρα απ' όσες χρειάζεται,
- ¹⁷αυτός μαζεύει, μα θα τις φορέσει ο δίκαιος και το ασήμι ο αθώος θα το πάρει.
- ¹⁸Χτίζει ο ασεβής το σπίτι του όπως ο σκόρος: εύθραυστο· σαν την αχυροκαλυβίτσα του αγροφύλακα.
- ¹⁹Πλούσιος πέφτει για να κοιμηθεί μέσα στο σπίτι του, κι ώσπου τα μάτια του ν' ανοίξει, το σπίτι έχει χαθεί.
- ²⁰Οι φόβοι τον προφταίνουν σαν πλημμύρα και μες στη νύχτα τον αρπάζει η θύελλα.
- ²¹Φυσάει σιρόκος, τον σηκώνει και τον παίρνει· βίαια τον αρπάζει από το σπίτι του.
- ²²Πάνω του δίχως λύπηση ορμά κι εκείνος προσπαθεί να του ξεφύγει.
- ²³Ουρλιάζει και σφυρίζει πίσω απ' τον ασεβή καθώς εκείνος τρέχει· και τον τρομοκρατεί με χαστουκίσματα.

ΙΩΒ 28

Πού είναι η σοφία;

- ¹Τα ορυχεία είναι γνωστά όπου το ασήμι βγαίνει, τα μέρη όπου το χρυσάφι καθαρίζεται.
- ²Βγάζει ο άνθρωπος τον σίδηρο απ' το χώμα και λιώνει από την πέτρα το χαλκό.

- ³Στις σκοτεινές στοές των ορυχείων φέρνει φως κι αναζητάει μέσα στην γη τα έγκατα το πέτρωμα, στην αφεγγιά και στο βαθύ σκοτάδι.
- ⁴Ανοίγει σήραγγες από τον κόσμο μακριά, σ' άγνωστα για τους ταξιδιώτες μέρη και με σκοινιά κρέμεται στο κενό.
- ⁵Η γη απ' όπου βγαίνει το ψωμί ανασκαλεύεται μέσα στα βάθη της, λες και την πέρασε φωτιά.
- ⁶Ζαφείρια έχουν οι πέτρες της και σκόνη από χρυσάφι.
- ⁷Τα μονοπάτια της αυτά δεν τα γνωρίζουνε τ' αρπαχτικά πουλιά· και μάτι γερακιού δεν τα 'δε.
- ⁸Περήφανα θηρία δεν τα πάτησαν, δεν τα περπάτησε λιοντάρι.
- ⁹Μονάχα ο άνθρωπος χτυπάει το γρανιτένιο βράχο κι αναποδογυρίζει απ' τα συθέμελά τους τα βουνά.
- ¹⁰Στοές ανοίγει μες στους βράχους κι ανακαλύπτει κάθε τι πολύτιμο το μάτι του.
- ¹¹Φράζει τις διαρροές στα υπόγεια ρεύματα και ό, τι κρύβεται εκεί στο φως το φέρνει.
- ¹²Μα, τη σοφία πού μπορεί κανένας να τη βρει; και πού να βρίσκεται η πηγή της φρόνησης;
- ¹³Ο άνθρωπος δεν ξέρει την αξία της· δε βρίσκεται στων ζωντανών τη χώρα.
- ¹⁴Λέει ο απύθμενος ωκεανός: «Δεν την έχω εγώ». Κι η θάλασσα κι εκείνη λέει: «Δε βρίσκεται σ' εμένα».
- ¹⁵Δε γίνεται ν' αγοραστεί με καθαρό χρυσάφι ούτε και με καντάρια ασήμι να αποκτηθεί.
- ¹⁶Δεν μπορεί σε αξία να συγκριθεί με το χρυσάφι της Οφείρ, ούτε με τον πολύτιμο τον όνυχα και το ζαφείρι.
- ¹⁷Ούτε χρυσάφι ούτε γυαλί μπορεί σε αξία να τη φτάσει· με χρυσαφένιο τάσι δεν μπορεί ν' ανταλλαχθεί.

- ¹⁸Κοράλλια, αν πεις, και κρύσταλλα δε λογαριάζονται. Πιότερο αξίζει η σοφία, παρά πολύτιμα μαργαριτάρια.
- ¹⁹Δε φτάνει την αξία της το αιθιοπικό τοπάζι και με το καθαρό χρυσάφι δε συγκρίνεται.
- ²⁰Λοιπόν, από πού έρχεται η σοφία; πού βρίσκεται η φρόνηση;
- ²¹Κρύβεται απ' τα βλέμματα όλων των ζωντανών, ακόμα κι από τ' ουρανού τα πετεινά ξεφεύγει.
- ²²Ο θάνατος κι ο άδης λένε: «Μονάχα η φήμη της στ' αυτιά μας έχει φτάσει».
- ²³Μόνο ο Θεός το δρόμο της γνωρίζει και ξέρει αυτός πού η σοφία βρίσκεται.
- ²⁴Γιατί εκείνος βλέπει ως και τα πέρατα της γης κι όλα κάτω απ' τον ουρανό τα διακρίνει.
- ²⁵Όταν έδινε αυτός στον άνεμο το βάρος του και των νερών καθόριζε τον όγκο,
- ²⁶όταν τους νόμους όριζε για τη βροχή και για τον κεραυνό χάραζε δρόμο,
- ²⁷τότε είδε τη σοφία και την αξιολόγησε, την αναγνώρισε για θησαυρό και να μείνει τη δέχτηκε μαζί του.
- ²⁸Κατόπιν ο Θεός είπε στον άνθρωπο: «Ο σεβασμός στον Κύριο αυτό είν' η σοφία και του κακού η αποφυγή είναι η φρόνηση».

ΙΩΒ 29

Ο Ιώβ αναθυμάται την παλιά του ευτυχία

- ¹Ο Ιώβ πήρε πάλι το λόγο και είπε:
- ²Μακάρι να 'μωνα όπως τους περασμένους μήνες, όπως τις μέρες που με φύλαγε ο Θεός!
- ³Όταν η καλοσύνη του φώτιζε σαν λυχνάρι πάνω από το κεφάλι μου και με το φως του βάδιζα μες στο σκοτάδι.
- ⁴Τότε ήμουν στις ημέρες της ακμής μου, και ο Θεός προστάτευε το σπίτι μου.

- ⁵Ο Παντοδύναμος ήταν μαζί μου ακόμα και τα παιδιά μου όλα ήταν τριγύρω μου.
- ⁶Τα ζωντανά μου έβγαζαν το γάλα ποταμούς και τα βραχώδη εδάφη μού 'διναν χειμάρρους από λάδι.
- ⁷Πήγαινα τότε στην πλατεία, πλάι στις πόλης την πύλη, στων πρεσβυτέρων εκαθόμουν τη συνάθροιση,
- ⁸κι οι νέοι μ' εβλέπαν και μου κάναν' τόπο· σηκώνονταν κι οι ηλικιωμένοι κι όρθιοι από σέβας στέκονταν.
- ⁹Παύανε να μιλούν οι πρόκριτοι και πρόσταζε σιγή το δάχτυλο στα χείλη.
- ¹⁰Χανόταν των αρχόντων η φωνή κι η γλώσσα τους στον ουρανίσκο τους κολλούσε.
- ¹¹Όποιος τα λόγια μου άκουγε, με μακάριζε· όποιος τα έργα μου έβλεπε, με επαινούσε.
- ¹²Γιατί βοηθούσα τον φτωχό, που προστασία γύρευε, και τα ορφανά, που στήριγμα δεν είχαν.
- ¹³Αυτοί που ήταν περίπου ετοιμοθάνατοι για τη βοήθεια μου μου δίναν' την ευχή τους· κι έκανα χήρες να αισθάνονται ασφάλεια και χαρά.
- ¹⁴Είχα στολή μου τη δικαιοσύνη, μανδύα και κάλυμμα της κεφαλής μου είχα το δίκαιο.
- ¹⁵Ήμουν τα μάτια των τυφλών και των χωλών τα πόδια.
- ¹⁶Πατέρας ήμουν των φτωχών και φρόντιζα να βρουν το δίκιο τους οι ξένοι.
- ¹⁷Τσάκιζα τους κυνόδοντες του αδίκου κι από τα δόντια του τη λεία τού τραβούσα.
- ¹⁸Σκεφτόμουν πως πολύχρονος θα ζήσω, όπως ο φοίνικας κι ότι όπως αυτός μες στη φωλιά μου θα πεθάνω.
- ¹⁹Έλεγα πως ήμουν δεντρί, που στα νερά τις ρίζες του βυθίζει και που τη νύχτα κάθετα στα κλώνια του η δροσιά.

- ²⁰Πως θα 'χω, έλεγα, δόξα που διαρκώς θ' ανανεώνεται και θα 'χω δύναμη να δρω σαν καλοτεντωμένο τόξο.
- ²¹Όταν μιλούσα μ' άκουγαν με προσμονή και σώπαιναν για να δεχτούν τη συμβουλή μου.
- ²²Κι όταν τελείωνα κανείς δεν είχε κάτι άλλο να πει· τα λόγια μου σαν τη δροσιά απάνω τους σταλάζαν.
- ²³Τα πρόσμεναν καθώς προσμένουν τη βροχή και μ' ανοιχτό το στόμα τους καθώς σ' όψιμη μπόρα.
- ²⁴Όταν τους χαμογέλαγα εμπιστοσύνη αποκτούσαν και φιλικά αν τους κοίταζα χαιρόντουσαν κι αυτοί.
- ²⁵Τους οδηγούσα και καθόριζα το δρόμο τους, καθώς ο βασιλιάς στην κεφαλή της στρατιάς του, καθώς εκείνος που τους λυπημένους παρηγορεί.

ΙΩΒ 30

Ο Ιώβ θρηνεί για την τωρινή του αθλιότητα

- ¹Τώρα όμως έχω γίνει ο περίγελως ανθρώπων που 'ναι νεότεροί μου και που οι πατεράδες τους ήταν πιο καταφρονεμένοι κι από του κοπαδιού μου τα σκυλιά.
- ²Τι να τους έκανα άλλωστε, αφού στα χέρια δύναμη δεν είχαν;
- ³Εξαντλημένοι απ' τις στερήσεις κι απ' την πείνα έφευγαν στην κατάξερη τη γη τη σκοτεινή, κατεστραμμένη κι έρημη.
- ⁴Γύρω απ' τους θάμνους αρμυρήθρες μάζευαν και τρώγανε τις ρίζες απ' τα σπάρτα.
- ⁵Τους διώχναν μέσ' απ' την κοινότητα και φώναζαν ξωπίσω τους, όπως στους κλέφτες.
- ⁶Στ' απόκρημνα φαράγγια κατοικούσαν, στις γης τις τρύπες και στων βράχων τις σπηλιές.

- ⁷Σαν ζώα φώναζαν ανάμεσα στους θάμνους και συγκεντρώνονταν κάτω απ' τις αγκαθιές.
- ⁸Άνθρωποι ποταποί και κακοφημισμένοι, αποδιωγμένοι από τη χώρα μακριά.
- ⁹Μα να που τώρα μ' έκαναν τραγούδι περιπαιχτικό και θέμα για να συζητούν και να χλευάζουν.
- ¹⁰Μ' αποστροφή με βλέπουν, μ' αποφεύγουν και δε διστάζουν να με φτύσουν κατά πρόσωπο.
- ¹¹Χαλάρωσε του τόξου μου τη χορδή ο Θεός, μ' άφησε ανυπεράσπιστον· γι' αυτό κι εκείνοι καταπάνω μου αχαλίνωτοι ορμήσαν.
- ¹²Το φιδομάνι με χτυπάει κατακέφαλα, με αναγκάζουνε να υποχωρήσω· για να μ' εξουθενώσουν προχώματα ετοιμάζουνε.
- ¹³Όλες τις διεξόδους μου τις έκοψαν και προσπαθούνε να με καταστρέψουν χωρίς να 'χουν ανάγκη να τους βοηθά κανείς.
- ¹⁴Χύνονται απ' των οχυρών μου τις ρωγμές κι ορμούν απάνω μου μέσ' από τα ερείπια.
- ¹⁵Ο φόβος με κυρίεψε· έφυγε σαν ανέμου φύσημα η αξιοπρέπειά μου και πέρασε η ευτυχία μου σαν σύννεφο.
- ¹⁶Και τώρα πλησιάζω να πεθάνω· της δυστυχίας οι μέρες με πολιορκούν.
- ¹⁷Τη νύχτα οι πόνοι διαπερνούν τα κόκαλά μου που λες και θέλουν απ' το σώμα μου να βγουν· τα νεύρα μου δεν βρίσκουν ησυχία.
- ¹⁸Ο Θεός με άδραξε από το ρούχο μου, με σφίγγει καθώς το περιλαίμιο του χιτώνα μου.
- ¹⁹Μέσα στη λάσπη μ' έριξε κι έγινα σαν το χώμα και τη στάχτη.
- ²⁰Θεέ μου, σου φωνάζω, μα συ δεν μου αποκρίνεσαι· μπροστά σου στέκομαι, μα εσύ με τη ματιά σου με καρφώνεις.
- ²¹Έγινες ανελέητος για μένα και με χτυπάς με της γροθιάς σου όλη τη δύναμη.

- ²²Μ' αφήνεις να με πάρει στην ορμή του ο άνεμος, να με συντρίψει η μανιασμένη καταιγίδα.
- ²³Το ξέρω πως στο θάνατο με φέρνεις, στον τόπο της συνάντησης όλων των ζωντανών.
- ²⁴Έναν σωρό ερείπια δεν μπορεί πια κανείς να τον στηρίξει. Πριν καταρρεύσω εντελώς, ας έρθει βοηθός μου ο Θεός.
- ²⁵Μήπως δεν έκλαιψα γι' αυτούς, που ήτανε σκληρή η ζωή τους; και μήπως δεν λυπήθηκα για τους φτωχούς;
- ²⁶Την ευτυχία έλπιζα κι η δυστυχία ήρθε· με βρήκε το σκοτάδι, ενώ περίμενα το φως.
- ²⁷Αναταράζονται τα σπλάχνα μου, στιγμή δεν ησυχάζουν· δύστυχες μέρες μ' ηύραν αναπάντεχα.
- ²⁸Θλιμμένος περπατώ χωρίς χαράς αχτίδα· μες στου λαού σηκώνομαι τη σύναξη βοήθεια να ζητήσω με κραυγές.
- ²⁹Των τσακαλιών έγινα αδερφός και των στρουθοκαμήλων σύντροφος.
- ³⁰Μαύρισε πια το δέρμα μου και ξεκολλά από πάνω μου· τα κόκαλά μου ο πυρετός τα καίει.
- ³¹Έγινε θρήνος το τραγούδι της κιθάρας μου, και του αυλού μου ο ήχος κλάμα γοερό.

ΙΩΒ 31

Ο Ιώβ ορκίζεται ότι είναι αθώος

- ¹Έκανα συμφωνία με τα μάτια μου κόρη ποτέ μ' επιθυμία να μην κοιτάξω.
- ²Αλλιώς, τι θα μπορούσα να προσμένω από τον παντοδύναμο Θεό; τι θα μου έστελνε από τα ύψη;
- ³Η συμφορά είναι για τον άδικο· για κείνους που παρανομοούν η δυστυχία.
- ⁴Βλέπει ο Θεός το δρόμο που βαδίζω κι αυτός μετράει όλα μου τα βήματα.

- ⁵Ποτέ μου ψέμα δεν μεταχειρίστηκα ούτε ποτέ προσπάθησα κάποιον να εξαπατήσω.
- ⁶Ας με ζυγίσει ο Θεός με τέλεια ζυγαριά και θα δει τότε την ακεραιότητά μου.
- ⁷Αν ξέφυγε το βήμα μου από το δρόμο το σωστό, αν παρασύρθηκε απ' τα μάτια μου η καρδιά μου κι αν κηλιδώθηκαν από την αδικία τα χέρια μου,
- ⁸τότε αυτά που σπέρνω εγώ άλλοι ας τ' απολαύσουν και τα σπαρτά μου ας ξεριζωθούν.
- ⁹Αν η καρδιά μου από γυναίκα δελεάστηκε και στήθηκα να καρτερώ στου γείτονα την πόρτα,
- ¹⁰τότε η γυναίκα μου ας μαγειρεύει γι' άλλον άντρα κι άλλοι μαζί της ας πλαγιάσουν.
- ¹¹Γιατί αυτό είν' ανομία επαίσχυντη κι αμάρτημα που οι δικαστές θα 'πρεπε αυστηρά να τιμωρούνε.
- ¹²Είναι φωτιά που κατακαίει και δεν αφήνει τίποτα, μέχρι τις ρίζες κατατρώει τα σπαρτά μου.
- ¹³Αν κάποτε το δίκιο του δούλου μου ή της δούλης μου παρέβλεψα στις διαφορές που μπορεί να 'χανε μαζί μου,
- ¹⁴πώς θα μπορέσω να σταθώ μπρος στο Θεό και τι θα του αποκριθώ όταν με κρίνει;
- ¹⁵Γιατί, αυτός που μ' έπλασε, μήπως δεν έπλασε κι εκείνους; ο ίδιος δεν μας εσχημάτισε στη μητρική κοιλιά;
- ¹⁶Ποτέ μου στους φτωχούς ό, τι ζητούσαν δεν τ' αρνήθηκα, ούτε άφησα μες στην απελπισία τις χήρες.
- ¹⁷Ποτέ δεν έφαγα μονάχος το ψωμί μου, χωρίς να φάνε απ' αυτό και τα ορφανά,
- ¹⁸γιατί εγώ τα μεγάλωσα από μικρά σαν να 'μωνα πατέρας, κι από την ώρα που γεννήθηκαν τα καθοδήγησα.

- 19 Όταν έβλεπα κάποιον που ρούχα δεν είχε να ντυθεί, έναν φτωχό που σκεπάσματα δεν είχε,
- 20 του 'δυνα από τα πρόβατά μου μάλλινο ρούχο για να ζεσταθεί κι αυτός από καρδιάς μ' ευχαριστούσε.
- 21 Αν χέρι σήκωσα πάνω σε ορφανό, επειδή έβλεπα πως είχα των δικαστών την υποστήριξη,
- 22 το χέρι μου ας σπάσει απ' τον αγκώνα, κι ας ξεκολλήσει από τον ώμο μου.
- 23 Με τρόμαζε η τιμωρία του Θεού· μπρος στη μεγαλοσύνη του ν' αντέξω δεν μπορούσα.
- 24 Ποτέ μου το χρυσάφι δεν το εμπιστεύτηκα ούτε και το λογάριασα ποτέ για σιγουριά μου.
- 25 Για τα πολλά μου πλούτη δεν περηφανεύτηκα ούτε για όσα με τα χέρια μου μπόρεσα ν' αποκτήσω.
- 26 Κοιτάζοντας τον ήλιο και τη λάμψη του ή τη μαγευτική πορεία της σελήνης,
- 27 ποτέ μου ενδόμυχα δεν γοητεύτηκα ούτε ποτέ λατρευτικά τους έστειλα φιλιά.
- 28 Αυτό θα 'ταν αμάρτημα, που οι δικαστές το τιμωρούνε, γιατί θα είχα απαρνηθεί τον ύψιστο Θεό.
- 29 Ποτέ μου δε χαιρόμουνα όταν ο εχθρός μου υπέφερε ούτε ευχαριστιόμουνα κακό σαν τον χτυπούσε.
- 30 Ποτέ μου ν' αμαρτήσει δεν άφηνα το στόμα μου, ζητώντας με κατάρες το χαμό του.
- 31 Όσοι φιλοξενήθηκαν στο σπίτι μου έχουνε να το λένε, πως από τα καλύτερα χορτάσαν φαγητά.
- 32 Ξένος κανείς δεν πέρασε τη νύχτα του στο ύπαιθρο· στον οδοιπόρο οι πόρτες μου πάντα ήταν ανοιχτές.

³³Ποτέ ανομίες δε χρειάστηκε να κρύψω ή παραπτώματα, όπως πολλοί το κάνουν.

³⁴Έτσι τα λόγια των ανθρώπων δε φοβόμουν ούτε με τρόμαζε του κόσμου η περιφρόνηση, ώστε να μένω σιωπηλός, στο σπίτι μου κλεισμένος.

³⁵Αχ, ας γινόταν κάποιος να μ' ακούσει! Μπορώ να υπογράψω ό, τι έχω πει. Μακάρι να μ' αποκριθεί ο Παντοδύναμος! Ας μου 'δειχνε του αντιδίκου μου την έγγραφη κατηγορία

³⁶κι εγώ στους ώμους μου πρόθυμα θα τη σήκωνα και στο κεφάλι θα την έβαζα κορώννα.

³⁷Για τη ζωή μου θα μιλούσα στο Θεό με κάθε λεπτομέρεια και θα μπορούσα να τον βλέπω μες στα μάτια.

³⁸Αν το χωράφι μου παραπονέθηκε για μένα κι έκανα εγώ τ' αυλάκια του να κλάψουνε,

³⁹επειδή δεν τα φρόντισα μα πήρα τους καρπούς του, κι έγινα έτσι ανυπάκουος στο Θεό, που 'ναι ο πραγματικός ιδιοκτήτης του,

⁴⁰τότε ας φυτρώσουνε αγκάθια αντί για στάρι, κι αντί κριθάρι αγριοχόρταρα. Εδώ τελειώνουνε τα λόγια του Ιώβ.

ΙΩΒ 32

Ο Ελιού θεωρεί σωστό ν' απαντήσει στον Ιώβ

¹Τότε οι τρεις εκείνοι άντρες έπαψαν ν' απαντούν στον Ιώβ, επειδή θεωρούσε τον εαυτό του δίκαιο.

²Θύμωσε όμως ο Ελιού, γιος του Βαραχιήλ κι απόγονος του Βουζ, από την οικογένεια του Ραμ, γιατί ο Ιώβ είχε φτάσει να θεωρεί τον εαυτό του πιο δίκαιον κι από το Θεό.

³Αλλά θύμωσε και με τους τρεις φίλους του Ιώβ, γιατί δεν έβρισκαν τι να του απαντήσουν, για να του αποδείξουν την ενοχή του.

⁴Μιας κι εκείνοι ήταν μεγαλύτεροί του, λοιπόν, ο Ελιού περίμενε να τελειώσουν για να μιλήσει στον Ιώβ.

5-6 Όταν όμως είδε πως εκείνοι δεν είχαν καμιά απάντηση, τότε ξέσπασε θυμωμένος και είπε: Εγώ είμ' ακόμα νέος κι εσείς γέροντες· γι' αυτό φοβόμουνα και δίσταζα αυτά που σκέφτομαι να σας τα πω.

7 Έλεγα μέσα μου πως θα μιλούσε η ηλικία και πως σοφία θα δίδασκαν τα χρόνια τα πολλά.

8 Μα ό, τι κάνει συνετό τον άνθρωπο είναι το πνεύμα, είν' η πνοή που εμφύσησε ο Παντοδύναμος.

9 Οι ηλικιωμένοι δεν είναι πάντα και σοφοί, ούτε κι οι γέροντες ξέρουνε πάντα το σωστό ποιο είναι.

10 Γι' αυτό και τώρα σας γυρεύω να μ' ακούσετε· θέλω κι εγώ τη γνώμη μου να σας εκθέσω.

11 Περιμένα να ολοκληρώσετε τους λόγους σας, παρακολούθησα τα επιχειρήματά σας, όσο εσείς αναζητούσατε φράσεις σοφές.

12 Σας έδωσα όλη την προσοχή μου, αλλά κανείς σας τον Ιώβ δεν έπεισε ούτε τα λόγια του αντέκρουσε κανένας.

13 Και μη θαρρείτε προπαντός πως τη σοφή βρήκατε λύση, λέγοντας πως δεν είν' ο άνθρωπος, μα ο Θεός που θα τον μεταπείσει.

14 Τα λόγια του Ιώβ δεν στόχευαν εμένα· κι εγώ δεν θα του απαντήσω με τα λόγια σας.

15 Αυτοί ξαφνιάστηκαν, σκεφτόμουν, και πια δεν αποκρίνονται· τα λόγια τους τα χάσαν.

16 Να περιμένω όσο εκείνοι δε μιλούν; Στέκονται εκεί, χωρίς πια ν' απαντούνε.

17 Με τη σειρά μου κι εγώ θέλω ν' απαντήσω, θέλω κι εγώ τη γνώμη μου να πω.

18 Λόγια έχω μέσα μου πολλά. Το Πνεύμα εντός μου, του Θεού, με βιάζει να μιλήσω.

- ¹⁹Μέσα μου γίνεται αναβρασμός, καθώς του μούστου η ζύμωση μες στο ασκί, που είν' έτοιμο να σκάσει.
- ²⁰Θα πρέπει να μιλήσω για ν' ανασάνω ελεύθερα, το στόμα μου ν' ανοίξω ν' αποκριθώ.
- ²¹Δε θα πάρω το μέρος κανενός κι ούτε κανέναν πρόκειται να κολακέψω.
- ²²Γιατί δεν ξέρω εγώ να κολακεύω· αν κάτι τέτοιο έκανα, ο Πλάστης μου αμέσως θα με τιμωρούσε.

ΙΩΒ 33

Ο Ελιού κατακρίνει τον Ιώβ

- ¹Τώρα λοιπόν, Ιώβ, άκου τα λόγια μου, πρόσεξε όλα όσα έχω να σου πω.
- ²Έτοιμος είμαι και αρχίζω να μιλώ.
- ³Μιλώ με ήσυχη συνείδηση, τα χείλη μου την καθαρή αλήθεια θα προφέρουν.
- ⁴Με δημιούργησε το Πνεύμα του Θεού, του Παντοδύναμου η πνοή, ζωή μού δίνει.
- ⁵Απάντησέ μου, αν μπορείς. Να μ' αντιμετωπίσεις ετοιμάσου, πάρε τη θέση σου.
- ⁶Εσύ κι εγώ είμαστε όμοιοι μπρος στο Θεό· κι οι δυο μας από χρώμα καμωμένοι.
- ⁷Λοιπόν, δεν έχεις λόγο ν' αγωνιάς, δεν πρόκειται να σε κατατροπώσω!
- ⁸Στ' αυτιά μου αντηχεί ο ήχος της φωνής σου, όταν αυτά τα λόγια επαναλαμβάνεις:
- ⁹«Εγώ είμαι καθαρός, δεν παρανόμησα· άμεμπτος είμαι, δίχως αμαρτία.
- ¹⁰Μα ο Θεός βρίσκει προφάσεις εναντίον μου, με βλέπει σαν εχθρό του.
- ¹¹Με περιορίζει, όπου κι αν πάω με παρακολουθεί».
- ¹²Όμως σ' αυτό, Ιώβ, δεν έχεις δίκιο, πρέπει να σου το πω· με μέτρα ανθρώπινα δεν μπορείς το Θεό να τον μετρήσεις.

- 13** Τότε γιατί να τον κατηγορείς πως σ' όλα αυτά τα λόγια σου δεν απαντάει;
- 14** Μ' όλο που ο Θεός μιλάει πολλές φορές και με ποικίλους τρόπους, κανείς δεν δίνει προσοχή στα λόγια του.
- 15** Με όνειρο, με όραμα νυχτερινό, όταν σε ύπνο βαθύ πέφτουν οι άνθρωποι, όταν στην κλίνη ξαπλωμένοι αποκοιμούνται,
- 16** τότε τους κάνει να καταλαβαίνουν όσα λέει, κι οριστικά τους προειδοποιεί.
- 17** Ν' αποστραφούνε θέλει τις κακές τους πράξεις και ν' απαλλάξει έτσι τον άνθρωπο απ' την αλαζονεία του.
- 18** Έτσι θα τον γλιτώσει από τον τάφο και θα τον προστατέψει να μην πέσει απάνω στην αιχμή του κονταριού.
- 19** Ο Θεός προειδοποιεί τον άνθρωπο με μια αρρώστια που τον ρίχνει στο κρεβάτι, με πόνους σ' όλα του τα κόκαλα,
- 20** ως το σημείο ν' αηδιάζει το ψωμί, ακόμα και το πιο εκλεκτό του φαγητό.
- 21** Η σάρκα του λιώνει και χάνεται, μπορούν να μετρηθούν τα κόκαλά του·
- 22** κοντεύει να 'χει το 'να πόδι μες στον τάφο, λες κι η ζωή του παραδόθηκε στο θάνατο.
- 23** Ίσως τότε σταθεί στο πλάι του ένας άγγελος, ένας απ' τους χιλιάδες του Θεού αγγέλους, που δείχνουνε στον άνθρωπο το χρέος του.
- 24** Κι ο άγγελος αυτός ίσως τον σπλαχνιστεί και πει: «Απάλλαξέ τον, μην τον αφήσεις να κατέβει μες στον τάφο· τα λύτρα του πληρώθηκαν».
- 25** Τότε από σφρίγος νεανικό η σάρκα του τονώνεται, ξαναγυρνάει στις νιότης του τις μέρες.
- 26** Στο Θεό προσεύχεται κι εκείνος του αποκρίνεται· με χαρά στο Θεό παρουσιάζεται, το Θεό, που τον έχει και πάλι δεχτεί.
- 27** Τότε αυτός ομολογεί δημόσια και λέει: «Αμάρτησα! Το σωστό δεν το 'πραξα, μα δεν μου το ανταπέδωσε ο Θεός».

²⁸Με φύλαξε απ' του να κατεβώ στον τάφο και στις ζωής με κράτησε το φως».

²⁹Να, λοιπόν, όλα αυτά που κάνει ο Θεός πάλι και πάλι για τον κάθε άνθρωπο,

³⁰ώστε να τον γλιτώσει από το τάφο και να του ξαναδώσει τη ζωή.

³¹Προσεκτικά άκουσέ με, Ιώβ, σώπασε κι άφησέ με να μιλήσω.

³²Αν έχεις τίποτε να πεις, απάντησέ μου· πολύ θα 'θελα να παραδεχτώ το δίκιο σου.

³³Αλλ' άκου με, αν δεν έχεις τι να πεις· σώπαινε, και σοφία θα σε διδάξω.

ΙΩΒ 34

Ο Ελιού παίρνει το μέρος του Θεού

¹Κι ο Ελιού συνέχισε:

²Τα λόγια μου ακούστε τα, σοφοί, δώστε μου προσοχή εσείς που 'χετε γνώση.

³Γιατί το αυτί τα λόγια τα διακρίνει, καθώς γεύεται ο ουρανίσκος την τροφή.

⁴Το δίκιο ας ερευνήσουμε, μαζί ας αναγνωρίσουμε ποιο το καλό.

⁵Από τη μια ο Ιώβ, πως είναι δίκαιος ισχυρίζεται, και πως του αρνήθηκε το δίκιο του ο Θεός·

⁶πως έβγαλε σε βάρος του απόφαση άδικη και πως το βέλος του τον πλήγωσε θανατερά, ενώ αυτός δεν είχε αμαρτήσει.

⁷Από την άλλη λέτε εσείς: «Υπάρχει άραγε άνθρωπος άλλος σαν τον Ιώβ, που το Θεό να βλασφημεί λες και νεράκι πίνει;

⁸Με τους κακούς εξομοιώνεται και συμπορεύεται με τους αμαρτωλούς.

⁹Λέει πως στον άνθρωπο είν' ανώφελο να θέλει το Θεό να ευχαριστήσει».

¹⁰Για τούτο ακούστε με εσείς, άνθρωποι συνετοί. Αδύνατο ο Θεός κακό να κάνει και ν' αδικήσει ο Παντοδύναμος.

- 11** Αυτός πληρώνει τον καθένα σύμφωνα με τα έργα του και στον καθένα δίνει ανάλογα με τη διαγωγή του.
- 12** Είναι αλήθεια πως ο Θεός δεν κάνει το κακό και πως ο Παντοδύναμος το δίκιο δεν το διαστρέφει.
- 13** Μην τάχα κάποιος άλλος του εμπιστεύτηκε τη γη; μην κάποιος άλλος του 'δωσε το σύμπαν να φροντίζει;
- 14** Αν ο Θεός σκεφτόταν μόνο τον εαυτό του κι έπαιρνε πίσω τη ζωηφόρα του πνοή,
- 15** τότε ο κάθε ζωντανός οργανισμός θα πέθαινε και θα γινόταν ο άνθρωπος και πάλι χώμα.
- 16** Ιώβ, αν έχεις φρόνηση, άκου αυτό· στα λόγια μου δώσε την προσοχή σου.
- 17** Κατηγορείς εσύ το Θεό, τον δίκαιο και το μεγάλο; νομίζεις πως το δίκιο το εχθρεύεται; Πώς τότε θα 'ταν δυνατό να κυβερνάει τον κόσμο;
- 18** Μονάχα αυτός μπορεί να πει στο βασιλιά: «Είσαι ανάξιος!» στους άρχοντες: «Είστε ασεβείς!»
- 19** Μονάχα αυτός δεν παίρνει το μέρος των αρχόντων, τον πλούσιο δεν τον προτιμάει απ' τον φτωχό, γιατί είναι όλοι έργα των χεριών του.
- 20** Πεθαίνουν μες στη νύχτα ξαφνικά· ο λαός ανταριάζεται κι οι άρχοντες καταρρέουν. Χωρίς ανθρώπου χέρι να υψωθεί, οι τύραννοι χαθήκαν.
- 21** Γιατί τα μάτια του Θεού βλέπουν το πώς βιώνει ο άνθρωπος· και πώς πορεύεται προσέχουν.
- 22** Σκοτάδι δεν υπάρχει τόσο ζοφερό, που τους κακούς απ' το Θεό να κρύψει.
- 23** Δεν έχει ανάγκη ο Θεός πολύ να ερευνήσει, για να καλέσει κάποιον μπροστά του να κριθεί.
- 24** Χωρίς ν' αρχίσει ανάκριση, τους ισχυρούς συντρίβει, κι άλλους βάζει στη θέση τους.
- 25** Αυτός ξέρει τα έργα τους· τους ανατρέπει σε μια νύχτα και συντρίβονται.

- ²⁶Καθώς εγκληματίες, δημόσια τους μαστιγώνει,
²⁷γιατί απ' αυτόν απομακρύνθηκαν κι όλες αγνόησαν τις εντολές του.
²⁸Έτσι αναγκάσαν τους φτωχούς και τους αδύνατους, κραυγές βοήθειας στο Θεό να υψώσουν, κι εκείνος τη φωνή τους άκουσε.
²⁹Αντίθετα, αν ο Θεός δεν θέλει ν' αντιδράσει, ποιος θα του δώσει άδικο; Αν θέλει να κρυφτεί, ποιος θα τον δει; Τι θα μπορούσαν οι λαοί να κάνουν, κι η οικουμένη,
³⁰αν ήθελε ο Θεός έναν δημαγωγό ασυνείδητο να τον ορίσει βασιλιά τους;
³¹Ίσως πει κάποιος στο Θεό: «Έπαθα για τα λάθη μου, δε θα ξαναμαρτήσω πια»
³²τα σφάλματα που εγώ δε βλέπω δείξε μου· έπραξα ίσως το κακό, δε θα το επαναλάβω».
³³Αυτόν θα πρέπει τάχα να τον τιμωρήσει ο Θεός, σύμφωνα με τη γνώμη σου, επειδή έτσι εσύ το κρίνεις; Αφού εσύ αποφασίζεις κι όχι εγώ, ό, τι νομίζεις πες το!
³⁴Οι μυαλωμένοι άνθρωποι μαζί μου θα 'ναι σύμφωνοι· θα πουν, όπως κι οι συνετοί, που με ακούνε:
³⁵«Μίλησε αστόχαστα ο Ιώβ, και νόημα τα λόγια του δεν έχουν.
³⁶Όσα μας λέει ο Ιώβ να εξεταστούνε πρέπει σε όλο τους το βάθος, γιατί αποκρίνεται καθώς οι ασεβείς.
³⁷Προσθέτει έτσι ασέβεια πάνω στην αμαρτία του· ανάμεσά μας την αμφιβολία σπέρνει και λέει πολλά ενάντια στο Θεό».

ΙΩΒ 35

Κανένας δεν μπορεί να πλησιάσει το Θεό

- ¹Κι ο Ελιού συνέχισε:
²Νομίζεις πως είναι σωστό να θέλεις μπροστά στο Θεό να βγεις αθώος;
³Και λες: «Τι θα ωφεληθώ, τι θα κερδίσω κι αν δεν αμαρτήσω; »

- ⁴Λοιπόν, εγώ θα σου αποκριθώ, σ' εσένα και στους φίλους σου μαζί σου:
- ⁵Για πρόσεξε τον ουρανό και δες· βλέπεις πόσο τα σύννεφα βρίσκονται πιο ψηλά από σένα!
- ⁶Αν κάνεις αμαρτίες εσύ, σε τι το Θεό τον βλάπτεις; κι αν είναι πολλαπλές οι παραβάσεις σου, σ' αυτόν κάνεις κακό;
- ⁷Αν είσαι δίκαιος, σ' εκείνον τι προσφέρεις; ή τι χρειάζεται να λάβει από τα χέρια σου;
- ⁸Θνητούς ανθρώπους σαν εσένα βλάπτει η αμαρτία σου, κι αυτούς μονάχα το καλό που κάνεις ωφελεί.
- ⁹Όταν καταπιέζονται, στενάζουν· ζητούν βοήθεια ενάντια στην τυραννία των ισχυρών.
- ¹⁰Κανένας τους όμως δε στρέφεται προς το Θεό, το δημιουργό του, που ελπίδα δίνει σε ώρες σκοτεινές,
- ¹¹που μας χαρίζει γνώση περισσότερη από της γης τα ζώα· κι απ' τα πουλιά μάς κάνει πιο σοφούς.
- ¹²Φωνάζουμε για βοήθεια, μα ο Θεός δεν απαντάει, γιατί' είμαστε αλαζόνες κι ασεβείς.
- ¹³Φωνάζουν μάταια· ο Θεός δεν ακούει, ο Παντοδύναμος δεν δίνει προσοχή.
- ¹⁴Κι εσύ, Ιώβ, λες πως δε βλέπεις το Θεό· μα κάνε υπομονή, αυτός γνωρίζει την υπόθεσή σου.
- ¹⁵Αν τώρα ο θυμός του δεν ξέσπασε ακόμα τιμωρός, και δεν πολυπροσέχει τις ανοησίες σου,
- ¹⁶είναι γιατί το στόμα σου το ανοίγεις άσκεφτα, Ιώβ, και δίχως σύνεση λες λόγια, κι άλλα λόγια.

ΙΩΒ 36

Ο Ελιού εγκωμιάζει τη μεγαλοσύνη του Θεού

- ¹Ο Ελιού συνέχισε την ομιλία του.

- ²Κάνε, Ιώβ, λίγη ακόμα υπομονή μ' αυτή τη διδαχή μου. Κάτι έχω ακόμη να προσθέσω, για να υποστηρίξω το Θεό.
- ³Τις γνώσεις μου τις φέρνω από μακριά, για να δικαιώσω το δημιουργό μου.
- ⁴Είναι η καθαρή αλήθεια ό, τι θα πω· έχεις μπροστά σου κάποιον που το θέμα του άριστα το κατέχει.
- ⁵Ναι, ο Θεός είν' ισχυρός κι αδιάφορος δεν μένει· στέκει στις αποφάσεις του αμετακίνητος.
- ⁶Τον ασεβή δεν τον αφήνει στη ζωή· σ' όσους καταπιέζονται το δίκιο τους το δίνει.
- ⁷Τα μάτια του δεν τ' αποστρέφει από τους δίκαιους· κι αν κυβερνούν μαζί με βασιλιάδες, παντοτινά στο θρόνο τούς αφήνει να δέχονται τιμές.
- ⁸Αλλ' αν φυλακιστούν και κάτω απ' τα δεσμά τους υποφέρουν,
- ⁹είναι για να τους δείξει ποια τα έργα τους, οι ανομίες τους και η αλαζονεία.
- ¹⁰Τους κάνει να προσέχουν όταν τους προειδοποιεί και τους καλεί απ' το κακό να επιστραφούνε.
- ¹¹Αν υπακούσουνε και τον υπηρετήσουν θα ζήσουν τη ζωή τους ως το τέλος μέσα στην ευτυχία και τη χαρά.
- ¹²Αλλ' αν δεν υπακούσουν το χαμό τους προκαλούν και θα πεθάνουν μες στην αφροσύνη τους.
- ¹³Άνθρωποι με καρδιά ασεβή, συνέχεια με το Θεό τα βάζουν· δεν τον παρακαλούν να τους βοηθήσει όταν τους τιμωρεί.
- ¹⁴Πεθαίνουν σε ηλικία νεανική κι είναι τα τέλη της ζωής τους ντροπιασμένα.
- ¹⁵Μα ο Θεός μες απ' τη θλίψη τελειοποιεί αυτούς που θλίβονται· με τις δοκιμασίες τούς διδάσκει.
- ¹⁶Έτσι κι εσένα, Ιώβ, άλλοτε σ' είχε γλιτώσει από τη θλίψη, δίνοντάς σου αντίθετα μεγάλη άνεση. Ήτανε το τραπέζι σου γεμάτο από τις πιο εκλεκτές τροφές.

¹⁷Μα τώρα σου έχει αναγγελθεί η καταδίκη σου και της ασέβειας την πληρωμή λαβαίνεις.

¹⁸Πρόσεξε μη σε φέρει ο θυμός σου σ' εξέγερση ενάντια στο Θεό· και μη νομίσεις πως θ' απαλλαγείς προσφέροντάς του πλούσια δώρα.

¹⁹Δε θα σου έφτανε όλος σου ο πλούτος· δε θα σε βοηθούσε το χρυσάφι σου, ούτε της δύναμής σου όλα τα μέσα.

²⁰Μην την αποζητάς τη νύχτα εκείνη, που όλα τα έθνη θα καταστραφούν.

²¹Φυλάξου! Μη στραφείς προς το κακό, ακόμη κι αν θαρρείς πως προτιμότερο είναι αυτό από τις θλίψεις σου.

Το μεγαλείο του Θεού

²²Βλέπεις, Ιώβ, είναι μεγάλος ο Θεός· τόση πολλή έχει δύναμη. Ποιος μπορεί να διδάξει όπως αυτός;

²³Ποιος μπορεί να του υποδείξει τι να κάνει; ποιος μπορεί να του πει ότι αδίκησε;

²⁴Μη λησμονάς το έργο του να εγκωμιάζεις, που με ωδές το εξυμνούν οι άνθρωποι.

²⁵Όλοι μπορούν να το θαυμάσουν, έστω κι αν το κοιτάζει ο άνθρωπος μονάχα από μακριά.

²⁶Βλέπεις, Ιώβ, είναι μεγάλος ο Θεός κι άπιαστος για τη σκέψη μας. Αμέτρητος των χρόνων του ο αριθμός.

²⁷Αυτός συλλέγει του νερού τις στάλες, ατμό τις κάνει, ομίχλη ή φτιάχνει τη βροχή,

²⁸που ξεχειλίζει από τα σύννεφα και χύνεται πάνω στο πλήθος των ανθρώπων.

²⁹Μπορεί κανείς να καταλάβει πώς ξεδιπλώνονται τα σύννεφα, πώς η βροχή ξεσπάει στο θόλο τ' ουρανού;

³⁰Φωτίζει μ' αστραπές τα σύννεφα, ενώ της θάλασσας τα βάθη μένουν σκοτεινά.

- ³¹Μ' αυτόν τον τρόπο κυβερνάει τους λαούς, τους προμηθεύει άφθονη τροφή.
³²Παίρνει την αστραπή μες στις παλάμες του, την κατευθύνει σε ορισμένο στόχο.
³³Ο κεραυνός την καταιγίδα προμηνά· και τα κοπάδια ακόμα νιώθουν ότι πλησιάζει.

ΙΩΒ 37

- ¹Μπροστά σ' αυτά τρομάζει κι η καρδιά μου και δυνατά χτυπά.
²Ακούστε, ακούστε του Θεού την τρομερή φωνή και τη βροντή που βγαίνει από το στόμα του.
³Την κάνει να κατακυλάει σ' όλο το πλάτος τ' ουρανού, την αστραπή του να φωτίζει τη γη απ' άκρη σ' άκρη.
⁴Αμέσως έπειτα ξεσπά του βρυχηθμού του η φωνή, της μεγαλόπρεπης βροντής ο ήχος· κι όσο η φωνή του ακούγεται, καινούριες αστραπές εξαποστέλλει.
⁵Βροντά ο Θεός με τη φωνή του θαυμαστά, κάνει έργα μεγαλόπρεπα που δε χωρούν στο νου μας.
⁶Στο χιόνι λέει: «Πέσε στη γη» και στη βροχή, στην μπόρα: «Πέσε μ' ορμή».
⁷Έτσι τα έργα των ανθρώπων αναστέλλει, ώστε ν' αναγνωρίσουν όλοι οι άνθρωποι το έργο του.
⁸Ακόμη και τ' αγρίμια γυρεύουν καταφύγιο και συμμαζεύονται μες στις σπηλιές τους.
⁹Από το νότο έρχονται της καταιγίδας οι άνεμοι κι απ' το βορρά η παγωνιά.
¹⁰Απ' του Θεού το φύσημα δημιουργείται ο πάγος και του νερού σκληραίνει η επιφάνεια.
¹¹Φορτώνει ατμούς τα σύννεφα και τα σκορπίζει αστραπές γεμάτα.
¹²Καθώς τα κατευθύνει περιφέρονται, για να εκτελέσουν ό, τι τα προστάζει, παντού πάνω στην όψη όλης της γης.

- 13** Και στέλνει τη βροχή στη γη, άλλοτε για να τιμωρήσει τους ανθρώπους κι άλλοτε πάλι για να τους δείξει την καλοσύνη του.
- 14** Ετούτα πρόσεξέ τα, Ιώβ, στάσου και σκέψου του Θεού τα θαύματα:
- 15** Ξέρεις πώς ο Θεός τα διατάζει, πώς κάνει από τα σύννεφα να λάμψουν αστραπές;
- 16** Ξέρεις πώς ταξιδεύουνε μετέωρα τα σύννεφα, το θαύμα αυτό της τέλει σοφίας του Θεού;
- 17** Εσύ νιώθεις καλόβολα μες στα ζεστά τα ρούχα σου, όταν η ατμόσφαιρα της γης με τη νοτιά γίνεται πνιγηρή.
- 18** Μήπως μαζί του τέντωνες το θόλο τον ουράνιο, που 'ναι σκληρός καθώς χυτός, μεταλλικός καθρέφτης;
- 19** Μάθε μας τι 'ναι μπορετό να πούμε στο Θεό; Βέβαια, τίποτ' αξιόλογο, γιατί είν' ο νους μας στο σκοτάδι.
- 20** Θα πρέπει να ειδοποιηθεί όταν εγώ θελήσω να μιλήσω; Θα πρέπει να του το πει κάποιος, για να το μάθει;
- 21** Πολλές φορές το φως δε φτάνει ως εμάς, γιατί πυκνά τα σύννεφα το κρύβουν. Μα ξάφνου ο άνεμος φυσά και μονομιάς ο ουρανός ανοίγει.
- 22** Απ' το βορρά έρχεται φως λαμπρό· φοβερή λάμψη το Θεό τον περιβάλλει.
- 23** Απρόσιτος σ' εμάς ο Παντοδύναμος! Υπέρτατος στη δύναμη, στην κρίση, στην τέλεια δικαιοσύνη, που δεν την καταπατεί.
- 24** Γι' αυτόν το λόγο οι άνθρωποι τον σέβονται· κι αυτός κανέναν δεν υπολογίζει απ' όσους λέν' πως τάχα είναι σοφοί.

ΙΩΒ 38

Ο Θεός δείχνει στον Ιώβ την άγνοιά του

- 1** Τότε ο Θεός απάντησε στον Ιώβ μέσα από τον ανεμοστρόβιλο:
- 2** Ποιος είσ' εσύ, που τα δικά μου σχέδια αμφισβητείς; γιατί μιλάς για πράγματα που δεν καταλαβαίνεις;

- ³Σαν άντρας τώρα, ετοιμάσου· εμπρός! Εγώ θα σε ρωτάω κι εσύ θα μου αποκρίνεσαι:
- ⁴Πού ήσουν εσύ, όταν εγώ θεμέλιωνα τη γη; Πες μου το αν το γνωρίζεις.
- ⁵Ξέρεις ποιος όρισε τις διαστάσεις της; Ποιος τέντωσε σκοινί να τη μετρήσει;
- ⁶Πάνω σε τι στηρίγματα μπήκαν τα θεμέλά της ή ποιος της τοποθέτησε το γωνιακό λιθάρι;
- ⁷Τότε όλα τ' άστρα της αυγής μαζί τραγούδαγαν, και σκόρπιζαν κραυγές χαράς όλα τα ουράνια όντα.
- ⁸Ποιος περιόρισε τη θάλασσα με πύλες, σαν πρόβαλε απ' τα μητρικά σπλάχνα της γης μ' ορμή;
- ⁹Εγώ την έντυσα με σύννεφα και τη σπαργάνωσα με ομίχλη.
- ¹⁰Όρια της χάραξα, την κράτησα πίσω από πύλες κλειδαμπαρωμένες.
- ¹¹Της είπα: «Ως εδώ θα 'ρχεσαι· ούτε γραμμή πιο πέρα! Εδώ θα σπάζουν τα περήφανά σου κύματα».
- ¹²Μες στη ζωή σου πρόσταξες ποτέ τη μέρα να φανεί; ή μήπως είπες στην αυγή πού να προβάλει;
- ¹³να πιάσει από τις άκρες της τη γη, να την τινάξει κι οι ασεβείς να σκορπιστούνε;
- ¹⁴Στο φως της μέρας τα βουνά κι οι λαγκαδιές προβάλλουν σαν τις πτυχές μιας φορεσιάς.
- ¹⁵Αλλά στο φως των ασεβών τα έργα δεν ευδοκιμούν· και κάθε χέρι που υψωνόταν βίαιο θα πέσει συντριμμένο.
- ¹⁶Μήπως προχώρησες ως τις πηγές της θάλασσας; ή μήπως εξερεύνησες τα βάθη της αβύσσου;
- ¹⁷Σου έδειξε ποτέ κανείς τις πύλες του θανάτου; ήσουν εκεί απ' όπου ξεκινά σκοτάδι αιώνιο;

- 18 Ξέρεις αλήθεια ως ποιο σημείο εκτείνεται η γη; Απάντησέ μου αν όλ' αυτά τα ξέρεις.
- 19 Ξέρεις το δρόμο για να φτάσεις στην κατοικία του φωτός; και ξέρεις το σκοτάδι πού φωλιάζει;
- 20 Μπορείς τα δυο τους στου δρόμου τους το τέλος να τα πας, και πάλι πίσω στην κατοικία τους να τα φέρεις;
- 21 Το ξέρεις, βέβαια, γιατί ήσουν τότε γεννημένος, και φτάνουν σ' αριθμό μεγάλο οι μέρες σου!
- 22 Μπήκες ποτέ σου εκεί, το χιόνι που σωρεύεται; είδες ποτέ τον τόπο που το χαλάζι αποθηκεύεται;
- 23 Όλα αυτά τα 'χω φυλαγμένα για της ανάγκης τους καιρούς για τις μέρες της μάχης και του πολέμου.
- 24 Ξέρεις το δρόμο για να πας εκεί που ο ήλιος ανατέλλει, εκεί απ' όπου έρχεται ζεστός ο άνεμος, ο ανατολικός;
- 25 Ποιος άνοιξε αυλάκια για να πέφτει η μπόρα; ποιος δρόμο χάραξε στα νέφη που βροντούν;
- 26 Ποιος προκαλεί βροχή στην άδεια στέπα, στην έρημο, που δεν υπάρχουν άνθρωποι;
- 27 Ποιος τη στεγνή, τη διψασμένη γη ποτίζει, και κάνει να φυτρώνει το χορτάρι;
- 28 Έχει η βροχή πατέρα; ποιος γέννησε τις στάλες της δροσιάς;
- 29 Από ποιανού τα σπλάχνα βγήκε ο πάγος; την πάχνη ποιος τη γέννησε;
- 30 Αυτά κάνουν τα ύδατα σαν πέτρα να σκληραίνουν και να παγώνει η επιφάνεια της θάλασσας.
- 31 Μπορείς όλες μαζί να δέσεις τις Πλειάδες; να χαλαρώσεις τις χορδές του Ωρίωνα;

- ³²Μπορείς να κάνεις να φανούν τα Ζώδια στον καιρό τους και τη Μεγάλη Άρκτο να οδηγήσεις μ' όλα της τα μικρά;
- ³³Ξέρεις τους νόμους που κυβερνούν τους ουρανούς; ή, μπορείς και στη γη να τους κάνεις να ισχύουν;
- ³⁴Αν με κραυγές τα σύννεφα προστάξεις, θα ρίξουν τάχα τη βροχή τους πάνω σου;
- ³⁵Μπορείς τις αστραπές κάτω στη γη να τις εξακοντίσεις; Αν τις καλέσεις, απαντούν στις προσταγές σου;
- ³⁶Ποιος λέει στην ίβιδα πότε θα πλημμυρίσει ο Νείλος; Πότε θα ξημερώσει, ποιος το λέει στον πετεινό;
- ³⁷Ποιος είναι αρκετά σοφός τα νέφη να μετρήσει, τις στάμνες τ' ουρανού να γείρει για ν' αδειάσουν,
- ³⁸όταν οι χωματένιοι σβώλοι ενώνονται και γίνεται η γη σκληρή και συμπαγής;
- ³⁹Μήπως βρίσκεις εσύ της λέαινας τη λεία; Μήπως εσύ χορταίνεις τα λιονταρόπουλα,
- ⁴⁰σαν κρύβονται μες στις σπηλιές τους κι όταν παραμονεύουν στα λημέρια τους;
- ⁴¹Του κόρακα, ποιος του ετοιμάζει την τροφή του, όταν φωνάζουν τα μικρά του στο Θεό και τριγυρνάνε πεινασμένα;

ΙΩΒ 39

- ¹Ξέρεις την εποχή όπου γεννιούνται οι αίγαγροι; τις ελαφίνες πρόσεξες όταν κοιλοπονάνε;
- ²Μέτρησες πόσους μήνες κρατάει η εγκυμοσύνη τους; ξέρεις πότε είν' ώρα να γεννήσουν;
- ³Κάθονται χαμηλά πάνω στα πόδια τους κι ελευθερώνονται απ' τους πόνους τους.

- ⁴Τα μικρά δυναμώνουνε και μεγαλώνουν μες στους κάμπους· έπειτα φεύγουν και δεν ξαναγυρίζουν πια.
- ⁵Ποιος έδωσε ελευθερία στον όναγρο; ποιος τα δεσμά του έλυσε, τον άφησε να φύγει;
- ⁶Όρισα κατοικία του τη στέπα, τον έβαλα να ζήσει στη γη την αρμυρή.
- ⁷Περιγελά της πολιτείας το θόρυβο· ποτέ κανείς γαιδουρολάτης δεν μπορεί να τον εξαναγκάσει να δουλέψει.
- ⁸Στα όρη τριγυρνά, που 'ναι η βοσκή του, ψάχνει να βρει να φάει όποιο χορτάρι πράσινο.
- ⁹Θαρρείς πως έχει διάθεση τ' άγριο βουβάλι να σε υπηρετεί ή να περνά τις νύχτες στο παχνί σου;
- ¹⁰Θαρρείς πως θα δεχότανε να το τραβάς με το σκοινί για να οργώσει και να βολοκοπήσει το χωράφι σου;
- ¹¹Μπορείς να βασιστείς στην υπερβολική του δύναμη και να του εμπιστευτείς τις πιο βαριές δουλειές σου;
- ¹²Θαρρείς πως θα σου κουβαλήσει τη σοδειά σου και πως θα τη συνάξει μες στ' αλώνι σου;
- ¹³Χτυπάει η στρουθοκάμηλος εύθυμα τα φτερά της, μα να πετάξει δεν μπορεί καθώς ο πελαργός.
- ¹⁴Τ' αυγά της τα εγκαταλείπει καταγής, τα εμπιστεύεται στη ζεστασιά της άμμου.
- ¹⁵Δε σκέφτεται ότι μπορεί κάποιος να τα πατήσει ή ένα ζώο άγριο να τα λιώσει κάτω απ' το πέλμα του.
- ¹⁶Με τα μικρά της, μάνα είναι σκληρή η στρουθοκάμηλος, σαν να μην ήτανε δικά της· κι αδιαφορεί αν χαμένοι πάνε οι κόποι της.
- ¹⁷Κι αυτό γιατί εγώ σοφία δεν της έδωσα, ούτε μια στάλα νοημοσύνη.

- 18**Μα όταν φοβηθεί και πάρει δρόμο τρέχοντας, ούτ' άλογο ούτε καβαλλάρης δεν τη φτάνει.
- 19**Μήπως εσύ έδωσες στο άλογο τη δύναμη κι έντυσες το λαϊμό του με τη χαίτη;
- 20**Μήπως εσύ άραγε μπορείς σαν ακρίδα να το κάνεις να πηδάει και τρόμο να σκορπά με το περήφανο χλιμίντρισμα του;
- 21**Σκάβει το χώμα στην κοιλάδα όλο χαρά κι ορμά με δύναμη να αντικρούσει όπλα.
- 22**Φόβος δεν ξέρει τι θα πει και δεν τρομάζει, ούτε οπισθοχωρεί μπρος στο σπαθί.
- 23**Τα βέλη στη φαρέτρα κουρταλούν κι αστράφτουνε η λόγχη και το δόρυ.
- 24**Τρέμει από έξαψη, ορμά καλπάζοντας μπροστά· δεν μπορεί να συγκρατηθεί, όταν η σάλπιγγα αντηχήσει.
- 25**Στο κάθε σάλπισμα απαντά μ' ένα χλιμίντρισμα, οσμίζεται από μακριά τη μάχη, τις βροντερές φωνές των αρχηγών και την πολεμική κραυγή.
- 26**Απ' τη δική σου τάχατε σοφία έμαθε το γεράκι να πετά, όταν απλώνει τα φτερά του προς το νότο;
- 27**Μήπως με τη δική σου προσταγή πετάει ο αετός στα ύψη και χτίζει τη φωλιά του στα ψηλά;
- 28**Μέσα στους βράχους κατοικεί σ' απόκρημνες κορφές, σε μέρη απρόσιτα τη νύχτα του περνάει.
- 29**Για την τροφή του από 'κει πάνω καιροφυλακτεί· τα μάτια του από μακριά την ξεδιακρίνουν.
- 30**Τροφή για τα μικρά του είν' το αίμα· γι' αυτό όπου το πτώμα, εκεί κι οι αετοί.

ΙΩΒ 40

10 Κύριος ρώτησε τον Ιώβ:

²«Θέλεις μ' εμένα να φιλονικείς, τον Παντοδύναμο; Θέλεις να συνεχίσεις να μ' επικρίνεις ή θα παραιτηθείς; »

Ο Ιώβ αναγνωρίζει την πανσοφία του Θεού

³Τότε αποκρίθηκε ο Ιώβ στον Κύριο:

⁴«Εγώ είμ' ασήμαντος! Τι θα μπορούσα να σου αποκριθώ; Δεν θα τ' ανοίξω άλλο πια το στόμα μου.

⁵Μίλησα πιο πολύ απ' ό, τι έπρεπε· δε θα ξαναμιλήσω πια».

Ενδείξεις της δύναμης και της σοφίας του Θεού

⁶Τότε απάντησε ο Θεός στον Ιώβ μέσα από τον ανεμοστρόβιλο:

⁷Σαν άντρας τώρα σήκω απάνω· θα σε ρωτάω και εσύ θα μου αποκρίνεσαι.

⁸Θέλεις στ' αλήθεια ν' αποδείξεις πως είμαι άδικος, πως εγώ κάνω λάθος κι εσύ λες το σωστό;

⁹Είσαι το ίδιο σαν εμένα δυνατός; μπορεί η φωνή σου να βροντά σαν τη δική μου;

¹⁰Τότε στολίσου με λαμπρότητα κι υπεροχή, ντύσου με δόξα και μεγαλοπρέπεια.

¹¹Άσε το φοβερό θυμό σου να ξεσπάσει· όλους τους αλαζόνες μ' ένα σου βλέμμα ταπείνωσε.

¹²Με τη ματιά σου κάν' τους να υποκύψουν, αν μπορείς, και σύντριψε τους ασεβείς εκεί που βρίσκονται.

¹³Όλους μέσα στο χώμα καταχώνιασέ τους κι αφάνισέ τους μες στη γη.

¹⁴Τότε πρώτος εγώ θα σε παινέψω γιατί θα 'χεις νικήσει με τη δική σου δύναμη.

¹⁵Κοίτα τον ιπποπόταμο. Είναι κι αυτός καθώς εσύ, το δημιούργημά μου· κι αυτός όπως το βόδι με το χορτάρι τρέφεται.

¹⁶Αλλά δεσ πόση δύναμη έχει η μέση του, πόσο γεροί είναι οι μυώνες της κοιλιάς του!

- 17 Ορθώνεται η ουρά του καθώς του κέδρου ο κορμός, είναι γεροί σαν παλαμάρια των μηρών του οι τένοντες.
- 18 Είναι τα κόκαλά του δυνατά καθώς σωλήνες ορειχάλκινοι, σαν βέργες σιδερένιες τα πλευρά του.
- 19 Είν' ένα αριστούργημα μες στη δημιουργία μου· μονάχα ο πλάστης του μπορεί να τον δαμάσει.
- 20 Στα όρη πάνω βρίσκει τη βοσκή του εκεί που παίζουν όλα τα ζώα τ' άγρια.
- 21 Κάτω από τους λωτούς πλαγιάζει, κρύβεται ανάμεσα στον βάλτων τις καλαμιές.
- 22 Με τη σκιά τους τον σκεπάζουν οι λωτοί και βρίσκει καταφύγιο στις λεύκες του χειμάρρου.
- 23 Ακόμα κι όταν ανεβαίνουν τα νερά αυτός την ηρεμία του δεν την χάνει. Κι αν το ποτάμι με ορμή μπαίνει στο στόμα του, ο ιπποπόταμος δεν τρέχει να σωθεί.
- 24 Ωστόσο μπορεί κάποιος να του αντιταχθεί και να τον πιάσει; να του τρυπήσει τα ρουθούνια και να τον δέσει με σκοινιά;
- 25 Μπορείς να πιάσεις τον κροκόδειλο με αγκίστρι, έτσι που με την καθετή τη γλώσσα του να την τραβήξεις κάτω;
- 26 Μπορείς σκοινί από βούρλα να περάσεις στο ρύγχος του και να τρυπήσεις τα σαγόνια του με γάντζο;
- 27 Τάχα θα σε θερμοπαρακαλέσει; θα σου μιλήσει μήπως τρυφερά;
- 28 Θα κλείσει τάχα συμφωνία μαζί σου ώστε να μπει στη δούλεψή σου για παντοτινά;
- 29 Θα 'παιζες τάχατε μαζί με τον κροκόδειλο όπως μ' ένα μικρό πουλί; ή, θα τον έδενες ποτέ με αλυσίδα να 'χουν οι κόρες σου διασκέδαση;
- 30 Θα ρρείς πως οι ψαράδες θα τον παζαρέψουν και σε κομμάτια θα τον μοιραστούν οι έμποροι;

³¹Μπορείς να κάνεις διάτρητο το δέρμα του με βέλη και με καμάκια να διαπεράσεις το κεφάλι του;

³²Δοκίμασε να βάλεις πάνω του το χέρι σου· τη μάχη που θα γίνει δε θα την ξεχάσεις και δε θα το τολμήσεις πια.

ΙΩΒ 41

¹Όποιος νομίζει πως μπορεί να τον νικήσει τον κροκόδειλο, τον εαυτό του απατά· αρκεί μονάχα η όψη του ξερό στη γη για να σε ρίξει.

²Ποιος θά 'ταν τόσο ριψοκίνδυνος για να τολμήσει να τον προκαλέσει; Και ποιος ακόμα τολμηρότερος σ' εμένα για ν' αντισταθεί;

³Ποιος προηγήθηκε στα δώρα του ώστε να στείλω να τ' ανταποδώσω; Δικά μου είν' όσα υπάρχουνε κάτω απ' τον ουρανό.

⁴Θα πω ακόμα για τα μέλη του κροκόδειλου, το σφρίγγος του και την αρμονική κατασκευή του:

⁵Ποιος να τολμήσει από εμπρός ν' ανοίξει το χιτώνα του και στο διπλό του θώρακα ποιος να εισχωρήσει;

⁶Ποιος θα τολμήσει να του ανοίξει του στόματός του τη μεγάλη πύλη, που τη φρουρούν τα φοβερά τα δόντια του;

⁷Είναι η ράχη του όλη καμωμένη από ασπίδες στερεές, σφιχτά συγκολλημένες, αδιαπέραστες.

⁸Η καθεμιά προσαρμοσμένη με την άλλη έτσι που μήτε αέρας να μπορεί ανάμεσά τους να περάσει.

⁹Η μια ενωμένη με την άλλη τόσο σφιχτά που τίποτα να μην μπορεί να τις χωρίσει.

¹⁰Στο φτέρνισμα του κροκοδείλου λαμπυρίζουν τα νερά στο φως, σαν την αυγή διάπυρα είν' τα μάτια του.

¹¹Φλόγινες γλώσσες ξεπηδούν από το στόμα του κι εκσφενδονίζονται δεμάτια σπίθες.

- ¹²Αχνός απ' τα ρουθούνια του σκορπιέται σαν από χύτρα που κοχλάζει ή από λέβητα.
- ¹³Τόσο είν' η ανάσα του καυτή που ανάβει κάρβουνα· από το στόμα του πηδάνε φλόγες.
- ¹⁴Στον τράχηλό του έχει τόση δύναμη ο κροκόδειλος, ώστε καθένas που τον συναντά, τρομάζει.
- ¹⁵Τα τμήματα της σάρκας του είναι συγκολλημένα μεταξύ τους, στερεωμένα πάνω του κι ανυποχώρητα.
- ¹⁶Είναι σκληρή η καρδιά του σαν την πέτρα και σταθερή καθώς η κάτω ακίνητη μυλόπετρα.
- ¹⁷Όταν ορθώνεται ο κροκόδειλος, τρέμουν ακόμα κι οι πιο δυνατοί, και πανικόβλητοι υποχωρούνε.
- ¹⁸Είφος κι αν τον χτυπήσει, εκείνος δεν πληγώνεται ούτε από δόρυ, ακόντιο ή βέλος.
- ¹⁹Το σίδηρο είναι γι' αυτόν σαν το άχυρο, κι είν' ο χαλκός σαν ξύλο σάπιο.
- ²⁰Δε θα μπορέσουνε του τόξου οι ριπές σε φυγή τον κροκόδειλο να τρέψουν· οι πέτρες της σφεντόνας είναι γι' αυτόν σαν του σταριού το άχυρο.
- ²¹Κομμάτι σταχοκάλαμο είναι γι' αυτόν το ρόπαλο· γελάει όταν τα δόρατα στ' αυτιά του πλάι σφυρίζουν.
- ²²Έχει εξογκώματα από κάτω στην κοιλιά του σαν πέτρες κοφτερές· περνάει κι αφήνει αυλακιές στη λάσπη σαν τον βολοκόπο.
- ²³Το βυθό κάνει να κοχλάζει σαν καζάνι, ο κροκόδειλος, τη θάλασσα να μοιάζει χύτρα όπου ετοιμάζονται αλοιφές.
- ²⁴Πίσω του αφήνει λαμπερό ένα χνάρι κι αποκτά κόμη λευκασμένη ο απύθμενος ωκεανός.
- ²⁵Πάνω στη γη δε βρίσκεται τίποτα όμοιό του, πλάστηκε να 'ναι ατρόμητος.

²⁶Κοιτάει με συγκατάβαση τα ζώα τα πιο αγέρωχα· εκείνος είν' ο βασιλιάς σ' όλα τ' άγρια θηριά.

ΙΩΒ 42

Ο Ιώβ υποτάσσεται στο Θεό

¹Τότε αποκρίθηκε ο Ιώβ στον Κύριο:

²«Ξέρω πως τίποτα για σε δεν είν' αδύνατο κι όλα όσα στοχάζεσαι μπορείς και να τα πράξεις.

³Ρωτάς ποιος είμαι που τολμώ ν' αμφισβητώ τα σχέδιά σου, καθώς για πράγματα μιλώ που δεν καταλαβαίνω. Αλήθεια, μίλησα για πράγματα που δεν τα καταλάβαινα, πολύ μεγάλα, θαυμαστά κι ασύλληπτα για μένα.

⁴Μου ζητάς πρώτα να σ' ακούσω όσο μιλάς κι ύστερα ν' απαντήσω εγώ στις ερωτήσεις σου.

⁵Τότε σε γνώριζα μονάχα απ' όσα είχα για σένα ακουστά· μα τώρα με τα μάτια μου σε είδα.

⁶Γι' αυτό, ανακαλώ τα όσα είπα και ντρέπομαι γι' αυτά. Μέσα στο χώμα και στη στάχτη ταπεινώνομαι».

Αποδοχή του Ιώβ από τον Θεό

⁷Όταν ο Κύριος έπαψε να μιλάει με τον Ιώβ, είπε στον Ελιφάζ τον Ταιμανίτη: «Θύμωσα πολύ μ' εσένα και με τους δύο φίλους σου, γιατί δε μιλήσατε σωστά για μένα, όπως ο δούλος μου ο Ιώβ.

⁸Τώρα λοιπόν πάρτε εφτά μωσχάρια και εφτά κριάρια και πηγαίνετε να βρείτε το δούλο μου τον Ιώβ και να τα προσφέρετε ολοκαύτωμα για την ενοχή σας. Να προσευχηθεί για σας ο δούλος μου ο Ιώβ κι εγώ θα δεχτώ με ευμένεια την προσευχή του και δε θα σας μεταχειριστώ κατά πώς ταιριάζει στην αφροσύνη σας».

⁹Τότε ο Ελιφάζ ο Ταιμανίτης, ο Βιλδάδ ο Σουχίτης και ο Σωχάρ ο Νααμαθίτης έφυγαν καί έκαναν όπως τους είπε ο Κύριος. Και ο Κύριος δέχτηκε με ευμένεια την προσευχή του Ιώβ.

Αποκατάσταση της ευδαιμονίας του Ιώβ

10Όταν ο Ιώβ προσευχήθηκε για τους φίλους του, ο Κύριος του έδωσε πάλι πλούτη, και μάλιστα διπλάσια απ' όσα είχε πριν.

11Τότε τον επισκέφθηκαν όλοι οι αδερφοί του κι οι αδερφές του και όλοι οι παλιοί του γνώριμοι. Καθώς έτρωγαν στο σπίτι του μαζί του, του έδειξαν πως συμμετέχουν στον πόνο του και τον παρηγόρησαν για όλες τις δυστυχίες που του είχε στείλει ο Κύριος. Και ο καθένας τους του χάρισε ένα νόμισμα και ένα χρυσό δαχτυλίδι.

12Στα χρόνια που ακολούθησαν, ο Κύριος ευλόγησε τον Ιώβ περισσότερο από πριν. Έτσι ο Ιώβ απέκτησε δεκατέσσερις χιλιάδες πρόβατα και έξι χιλιάδες καμήλες, χίλια ζευγάρια βόδια και χίλια γαϊδούρια.

13Απέκτησε ακόμα εφτά γιους και τρεις θυγατέρες.

14Την πρώτη την ονόμασε Ιεμιμά (Περιστέρα), τη δεύτερη Κεσία (Κανελλολούλουδο) και την τρίτη Κέρεν-Αππούχ (Θήκη Καλλυντικών).

15Σε κανένα μέρος της γης δεν υπήρχαν τόσο ωραίες γυναίκες, σαν τις κόρες του Ιώβ. Ο πατέρας τους τους έδωσε κληρονομικό μερίδιο όπως και στους αδερφούς τους.

16Μετά απ' αυτά τα γεγονότα ο Ιώβ έζησε εκατόν σαράντα χρόνια, και είδε τα παιδιά του και τα παιδιά των παιδιών του, τέσσερις γενιές.

17Πέθανε μακροήμερος σε βαθιά γεράματα.

ΨΑΛΜΟΙ

ΨΑΛΜΟΙ 1

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ

(Ψαλμοί 1–41)

Η αληθινή μακαριότητα

¹Μακάριος ο άνθρωπος που μ' ασεβών ιδέες δεν πορεύτηκε ούτε σ' αμαρτωλών το δρόμο στάθηκε κι ούτε συναναστράφηκε με θεομπαίχτες.

²Αντίθετα, είναι με το νόμο του Κυρίου σύμφωνο ό, τι επιθυμεί, μέρα νύχτα στοχάζεται το νόμο του.

³Γι' αυτό σαν δέντρο γίνεται που είναι φυτεμένο εκεί που τρέχουν τα νερά. Δίνει τους καρπούς του στον καιρό του, το φύλλωμά του δεν μαραίνεται ποτέ και πετυχαίνει το καθετί που κάνει.

⁴Δεν είναι έτσι οι ασεβείς, δεν είναι! Αυτοί είναι σαν τ' άχυρο, π' αέρας το σκορπίζει.

⁵Γι' αυτό και δεν θα παρουσιαστούν οι ασεβείς κατά την κρίση, ούτε οι αμαρτωλοί θα συναχθούν μαζί με τους δικαίους.

⁶Γιατί ο Κύριος εκτιμάει των δίκαιων τη συμπεριφορά, ενώ η συμπεριφορά των ασεβών οδηγεί στην καταστροφή.

ΨΑΛΜΟΙ 2

Ο βασιλιάς που τον έχρισε ο Θεός

¹Γιατί στα έθνη ταραχή κι οι λαοί ματαιότητες σιγανοψιθυρίζουν;

²Της γης οι βασιλιάδες συσπειρώθηκαν κι οι άρχοντες μαζεύτηκαν ενάντια στον Κύριο, στον εκλεκτό του ενάντια, και σκέφτονται:

(Διάψαλμα)

³«Ας σπάσουμε τα δεσμά τους, τις αλυσίδες τους ας τις αποτινάξουμε».

⁴Θ' αναγελάσει εκείνος που 'χει στους ουρανούς το θρόνο του· θα τους χλευάσει ο Κύριος!

⁵Θα τους μιλήσει τότε οργισμένος, με το θυμό του θα τους συνταράξει:

- ⁶«Εγώ» –θα πει– «έχρισσα στη Σιών το βασιλιά μου, στο άγιο μου βουνό».
- ⁷Διακηρύττω εκείνο που ο Κύριος αποφάσισε. Μου είπε: «Γιος μου είσ' εσύ· σήμερα εγώ σε γέννησα.
- ⁸Ζήτα μου και θα σου χαρίσω όλους τους λαούς, στην κατοχή σου θα 'ναι ως και τα πέρατα της γης.
- ⁹Με σιδερένιο χέρι θα τους κυβερνήσεις, θα τους συντρίψεις σαν να 'ταν καμωμένοι από πηλό».
- ¹⁰Τώρα, λοιπόν, συνετιστείτε, βασιλιάδες· του κόσμου κυβερνήτες διδαχτείτε.
- ¹¹Τον Κύριο με φόβο υπηρετήστε και με τρόμο γιορτάστε γι' αυτόν.
- ¹²Αποδώστε στο γιο του την τιμή που του αξίζει· αλλιώς θα οργιστεί και θα χαθείτε απ' της ζωής το δρόμο, γιατί ο θυμός του θα ξεσπάσει. Μακάριοι όσοι προσφεύγουνε σ' αυτόν!

ΨΑΛΜΟΙ 3

Με κύκλωσαν εχθροί

- ¹Ψαλμός του Δαβίδ όταν τον καταδίωκε ο γιος του ο Αβεσσαλώμ.
- ²Κύριε, πώς πλήθυναν οι εχθροί μου! Πολλοί στρέφονται εναντίον μου.
- ³Πολλοί μου λένε: «Απ' το Θεό για σένα σωτηρία δεν υπάρχει».
- (Διάψαλμα)
- ⁴Εσύ όμως, Κύριε, είσαι ασπίδα προστασίας μου· μου ξαναδίνεις την τιμή γιατί με δικαιώνεις.
- ⁵Καλώ με τη φωνή μου το Θεό και μ' αποκρίνεται απ' το βουνό της αγιότητάς του.
- (Διάψαλμα)
- ⁶Εγώ πλάγιασα, αποκοιμήθηκα και ξύπνησα· θα με βοηθήσει ο Κύριος.
- ⁷Δε σκιάζομαι πολυάριθμο λαό, που μ' έχθρα με κυκλώνει.
- ⁸Έλα, Κύριε, σώσε με, Θεέ μου! Τσάκισες των εχθρών μου την ισχύ, των ασεβών τη βιαιότητα τη σύντριψες.

⁹Η σωτηρία ήρθε, Κύριε, από σένα και στο λαό σου η ευλογία σου.

(Διάψαλμα)

ΨΑΛΜΟΙ 4

Η υποστήριξη του Θεού ενάντια στις ψεύτικες κατηγορίες

¹Στον πρωτοψάλτη, με λαούτο. Ψαλμός του Δαβίδ.

²Στην ικεσία μου αποκρίσου, Θεέ, που κάνεις για μένα ό, τι είναι δίκαιο. Στη θλίψη με ανακούφισες. Ελέησέ με τώρα και πρόσεξε την προσευχή μου.

³Ω, εσείς σπουδαίοι, ως πότε θα βλασφημείτε τη δόξα μου; Γιατί αγαπάτε τα μηδαμινά, το ψέμα κυνηγάτε;

(Διάψαλμα)

⁴Μάθετε ότι ο Κύριος στην πρώτη θέση μ' έβαλε, όπως και κάθε γνήσιο πιστό του· ο Κύριος μ' ακούει όταν βοήθεια του ζητώ.

⁵Να οργιστείτε αλλά μην αμαρτήσετε. συλλογιστείτε στο κρεβάτι σας και ησυχάστε.

(Διάψαλμα)

⁶Προσφέρετε τις θυσίες που του πρόπον κι έχετε την εμπιστοσύνη σας στον Κύριο.

⁷Λένε πολλοί: «Ποιος θα μας δείξει το καλό; Χάθηκε, Κύριε, η χαρά που 'δινε η παρουσία σου».

⁸Σ' εμένα όμως έδωσες χαρά, πίοτερο απ' αυτήν που έχουν εκείνοι, όταν πληθαίνουν τα γεννήματα και τα κρασιά τους.

⁹Πλαγιάζω με ειρήνη και θ' αποκοιμηθώ, γιατί μόνο εσύ, Κύριε, κάνεις με σιγουριά να ζω.

ΨΑΛΜΟΙ 5

Προσευχή στον Κύριο ν' αποκριθεί

¹Στον πρωτοψάλτη με το νεχιλώθ. Ψαλμός του Δαβίδ.

²Κύριε, άκουσε τα λόγια μου· στο θρήνο μου στρέψε την προσοχή σου.

³Πρόσεξε την κραυγή μου για βοήθεια, Θεέ μου και βασιλιά μου, γιατί σ' εσένα δέομαι.

⁴Κύριε, το πρωί θ' ακούσεις τη φωνή μου, θυσία για σένα θα ετοιμάσω το πρωί, και θα προσμένω απόκριση.

⁵Γιατί δεν είσ' εσύ Θεός που την ασέβεια θέλει κοντά σου η πονηριά είν' αδύνατο να φιλοξενηθεί.

⁶Οι άφρονες δεν θα σταθούν αντίκρυ σου· μίσησες όλους που την ανομία πράττουν.

⁷Όλους τους ψεύτες τούς εξόντωσες· αιμοχαρείς και ύπουλους ο Κύριος τους απεχθάνεται.

⁸Εγώ, χάρη στην άπειρη ευσπλαχνία σου στον οίκο σου θα μπω, μ' ευσέβεια θα προσκυνήσω στον άγιο σου ναό.

⁹Οδήγησέ με, Κύριε, με τη δικαιοσύνη σου ώστε να λυπηθούν οι εχθροί μου· κοντά σου βόηθα με να 'ρθώ.

¹⁰Στο στόμα τους η αλήθεια δεν στεριώνει, μέσα τους έχουν διαφθορά· τάφος ολάνοιχτος ο λάρυγγάς τους και κολακεύει η γλώσσα τους.

¹¹Άσ' τους, Θεέ, στην καταδίκη τους· ας αποτύχουν τα σχέδιά τους! Διώξ' τους για τις πολλές τους ανομίες, αφού στραφήκαν εναντίον σου.

¹²Όσοι σ' εσένα ελπίζουν ας ευφραίνονται, ας χαίρονται παντοτινά, γιατί τους προστατεύεις· και τ' όνομά σου όσοι αγαπούν, για σένα ας καυχούνται.

¹³Τον δίκαιο εσύ, Κύριε, τον ευλογείς· ωσάν ασπίδα η εύνοιά σου τον σκεπάζει.

ΨΑΛΜΟΙ 6

Κύριε, μη με καταδικάσεις

¹Στον πρωτοψάλτη, με οκτάχορδο λαούτο. Ψαλμός του Δαβίδ.

²Κύριε, μη με δικάσεις πάνω στο θυμό σου· μες στην οργή σου μη με τιμωρήσεις.

³Ελέησέ με, Κύριε, γιατί είμ' αδύναμος· θεράπευσέ με, Κύριε, γιατί τα κόκαλά μου τρέμουν

⁴και πολύ συνταράζεται η ψυχή μου. Αλλά ως πότε, Κύριε, εσύ θα μένεις απαθής;

⁵Έλα, Κύριε, λύτρωσε τη ζωή μου· σώσε με, χάρη στην ευσπλαχνία σου.

⁶Γιατί νεκρός κανείς δε σε θυμάται! Ποιος μες στον άδη σε δοξολογεί;

⁷Από τους στεναγμούς μου απόκαμα· στην κλίνη μου όλη τη νύχτα κλαίω, με δάκρυα πλημμυρώ το στρώμα μου.

⁸Το φως μου απ' την εξάντληση αδυνάτισε· καταρρακώθηκα απ' όλη αυτή τη θλίψη.

⁹Μακριά από μένα φύγετε της ανομίας οι εργάτες όλοι· γιατί ο Κύριος άκουσε του θρήνου μου τον ήχο.

¹⁰Άκουσε ο Κύριος τη δέησή μου, δέχτηκε ο Κύριος το αίτημά μου.

¹¹Θα ντροπιαστούν, θα ταραχτούν πολύ οι εχθροί μου όλοι· θα τραβηχτούνε πίσω, θα καταντροπιαστούνε ξαφνικά.

ΨΑΛΜΟΙ 7

Κύριε, απόδωσέ μου δικαιοσύνη

¹Σιγαϊών του Δαβίδ. Το έψαλε στον Κύριο για τις πράξεις του Βενιαμινίτη Χους.

²Κύριε, Θεέ μου, σ' εσένα καταφεύγω· σώσε με από τον κάθε διώχτη μου και ελευθέρωσέ με·

³να μην αρπάξει σαν λιοντάρι τη ζωή μου και την κατασπαράξει, και τότε ούτ' ένας να με σώσει δε θα μπορεί.

⁴Κύριε, Θεέ μου, δεν έπραξα αυτό που με κατηγορούν, ούτ' έκανα καμιά παρανομία·

⁵Δεν ανταπόδωσα κακό σ' αυτόν που ειρηνικά μου φέρθηκε, τους εχθρούς μου αναίτια δεν τους λεηλάτησα.

⁶Αλλιώς, ας με καταδιώξουν οι εχθροί μου κι ας με φτάσουν· και τη ζωή μου ας την ποδοπατήσουνε στη γη· στο χώμα ας ρίξουν την ατίμητη ύπαρξή μου.

(Διάψαλμα)

⁷Έλα, Κύριε, μέσα στην οργή σου, ορθώσου ενάντια στη μανία των εχθρών μου· υπερασπίσου με στην κρίση που εσύ όρισες.

⁸Θα σε περιστοιχίζει των λαών η σύναξη· στο θρόνο κάθισε ψηλά πάνω απ' αυτούς.

⁹Εσύ, Κύριε, που κρίνεις τους λαούς· κρίνε με κι ευνόησε το δίκιο μου, την αθωότητά μου.

¹⁰Ας σταματήσει πια η κακία των ασεβών· και στέριωσε τον άνθρωπο τον δίκαιο, εσύ που ξέρεις σ' όλο τους το βάθος σκέψεις κι επιθυμίες, δίκαιε Θεέ.

¹¹Με προστατεύει ο Θεός, τους τίμιους τους σώζει.

¹²Ο Θεός είναι δίκαιος κριτής, τον ένοχο παντοτινά καταδικάζει.

¹³Αν δεν μετανοήσουν οι ασεβείς, θα κάνει πιο βαριά την τιμωρία· τέντωσε τη χορδή του τόξου και σκοπεύει.

¹⁴Γι' αυτούς ετοίμασε τα όπλα του θανάτου· πάνω τους ρίχνει βέλη πύρινα.

¹⁵Να, ο άνομος κυοφορεί· την πονηρία συνέλαβε, γεννοβολάει το ψέμα.

¹⁶Έσκαψε λάκκο και τον βάθυνε· όμως αυτός θα πέσει στο βόθρο που ετοίμασε.

¹⁷Πάνω στην κεφαλή του ξαναγυρνά η κακία του, και πέφτει η ανομία του πάνω στο μέτωπό του.

¹⁸Τον Κύριο θα δοξολογώ για τη δικαιοσύνη του· θα ψάλλω του Κυρίου του ύψιστου την ύπαρξη.

ΨΑΛΜΟΙ 8

Η δόξα του Θεού και η μεγαλοσύνη του ανθρώπου

- ¹Στον πρωτοψάλτη, όπως το γκιττίθ. Ψαλμός του Δαβίδ.
- ²Δέσποτα, Κύριέ μας, πόσο είναι θαυμαστή η ύπαρξή σου σ' ολόκληρη τη γη!
Τη δόξα σου ως τους ουρανούς θα ψάλλω.
- ³Την κραυγή των μικρών και των ανίσχυρων την κάνεις δύναμη εναντίον των
εχθρών σου, ώστε να βουβαθεί ο εχθρός κι ο διώκτης τους.
- ⁴Όσες φορές βλέπω στους ουρανούς σου –έργα της αξιοσύνης σου– τ'
αστέρια, τη σελήνη, που εσύ τα στέριωσες, αναλογίζομαι:
- ⁵Τι τάχα είν' ο άνθρωπος ώστε να τον φροντίζεις; ο κάτοικος της γης ώστε να
νοιάζεσαι γι' αυτόν;
- ⁶Τον έκανες ωστόσο λίγο μικρότερο από σένα· με δόξα τον στεφάνωσες και με
τιμή.
- ⁷Κύριο τον έκανες πάνω στα πλάσματά σου, όλα στην εξουσία του τα 'δωσες.
- ⁸Όλα τα πρόβατα, τα βόδια, ακόμη και τα ζώα τ' άγρια,
- ⁹τ' ουρανού τα πετούμενα, της θάλασσας τα ψάρια κι αυτά που πλέουν
στους δρόμους των νερών.
- ¹⁰Δέσποτα, Κύριέ μας, πόσο είναι θαυμαστή η ύπαρξή σου σ' ολόκληρη τη γη!

ΨΑΛΜΟΙ 9

Ο Κύριος σωτήρας των φτωχών και των κατατρεγμένων

- ¹Στον πρωτοψάλτη, για μουθ-λαββέν. Ψαλμός του Δαβίδ.
- ²Μ' όλη μου, Κύριε, την καρδιά θα σε δοξολογήσω· τα έργα σου τα θαυμαστά
όλα θα τα ιστορήσω.
- ³Θα ευφρανθώ και θα χαρώ μ' εσένα, Ύψιστε· την ύπαρξή σου θ' ανυμνήσω,
- ⁴Οι εχθροί μου όλοι θα υποχωρήσουνε, θα σκύψουν, θα εξαφανιστούν από
μπροστά σου.
- ⁵Το δίκιο μου και την υπόθεσή μου υποστήριξες, όταν σε θρόνο κάθισες
δίκαιου κριτή.

(Διάψαλμα)

⁶Τους άλλους τους λαούς τους εξουθένωσες, ξολόθρεψες τον ασεβή· την ύπαρξή του για πάντα εξαφάνισες.

⁷Η εξόντωση του εχθρού ολοκληρώθηκε, τις πόλεις του ισοπέδωσες· κανένας πια δεν τις θυμάται.

⁸Ο Κύριος όμως μένει αιώνια· το θρόνο του για κρίση ετοιμάζει.

⁹Κι αυτός την οικουμένη θα την κρίνει δίκαια· αμερόληπτα θα κρίνει τους λαούς.

¹⁰Ο Κύριος είναι η προστασία του φτωχού, στους δύσκολους καιρούς το καταφύγιο.

¹¹Κι όσοι την ύπαρξή σου ξέρουν, σ' εσένα ελπίζουν, Κύριε, γιατί δεν εγκατέλειψες αυτούς που σε ζητάνε.

¹²Ψάλτε στον Κύριο, που μένει στη Σιών· κηρύξτε στους λαούς τα θαυμαστά του έργα.

¹³Επειδή τους θυμήθηκε, όταν την αιματοχυσία τιμώρησε· δεν ξέχασε των καταπιεσμένων την κραυγή.

¹⁴Ελέησέ με, Κύριε· δες την κατάντια όπου μ' έφεραν οι εχθροί μου, εσύ που με αποτραβάς από τις πύλες του άδη,

¹⁵για να ιστορήσω στις Ιερουσαλήμ τις πύλες όλα τα έργα σου τα θαυμαστά. Θ' αναγαλιάσω για τη σωτηρία που εσύ μου δίνεις.

¹⁶Τα έθνη πέσαν μες στο λάκκο που έσκαψαν· μες στην κρυμμένη τους παγίδα πιάστηκε το πόδι τους.

¹⁷Ο Κύριος γνωρίζεται από τη δίκαιη που κάνει κρίση· και παγιδεύεται ο ασεβής απ' των χειρών του το έργο.

(Διάψαλμα)

¹⁸Στον άδη θα επιστρέψουν οι ασεβείς· τα έθνη αυτά που το Θεό ξεχνάνε.

¹⁹Γιατί δε θα λησμονηθεί ποτέ ο φτωχός· ποτέ δε χάνεται των δύστυχων η ελπίδα.

²⁰Σήκω, Κύριε! Ας μην υπερισχύσει ο άνθρωπος· και από σένα οι εθνικοί ας κριθούνε.

²¹Δώσε τους φόβο, Κύριε! Οι ειδωλολάτρες ας νιώσουνε πως είναι άνθρωποι.

(Διάψαλμα)

ΨΑΛΜΟΙ 10

Κύριε, γιατί στέκεσαι μακριά;

¹Κύριε, γιατί στέκεσαι μακριά; Στους δύσκολους καιρούς απουσιάζεις.

²Η πανουργία του ασεβή συνθλίβει τον φτωχό –στις πανουργίες που σκέφτηκαν μέσα ας παγιδευτούνε.

³Καυχήθηκε ο ασεβής για της ψυχής του τις βουλές· κι ο πλεονέκτης βλασφημεί, καταφρονεί τον Κύριο.

⁴Στην έπαρσή του ο ασεβής καταφρονεί τον Κύριο· «διόλου δεν υπάρχει Θεός» είν' όλοι οι λογισμοί του.

⁵Στον οποιοδήποτε καιρό οι κόποι του αποδίδουν. Είσαι τόσο μακριά, δεν τον τρομάζει η κρίση σου, χλευάζει τους εχθρούς του.

⁶Σκέφτεται: «Δε θα κλονιστώ ποτέ· καμιά δε θα μ' αγγίξει δυστυχία».

⁷Κατάρρα γεμάτο είν' το στόμα του, και πανουργία και φοβέρα· κάτω απ' τη γλώσσα του έχει την ανομία και την κακία.

⁸Στήνει ενέδρα έξω απ' τα χωριά κρυφά να θανατώσει τον αθώο· απ' τη ματιά του δεν αφήνει τον αδύνατο.

⁹Καραδοκεί κρυμμένος όπως λιοντάρι στο λημέρι του· караδοκεί ν' αρπάξει τον αδύνατο, στο δίχτυ του τον σέρνει.

¹⁰Λυγίζει, συσπειρώνεται, τον ρίχνει κάτω· μ' όλη τη δύναμή του πέφτει απάνω στους φτωχούς.

¹¹Σκέφτεται: «Ξεχνάει ο Θεός, αδιαφορεί, δεν δίνει προσοχή».

¹²Σήκω, Κύριε και Θεέ! Δείξε τη δύναμή σου, τους δύστυχους μην τους ξεχνάς.

- ¹³Ο ασεβής γιατί αψηφάει το Θεό; Σκέφτεται πως δεν του ζητάς το λόγο.
- ¹⁴Είδες –γιατί εσύ ξέρεις– τη δυστυχία και την εξαθλίωση· θ' ανταποδώσεις με τα έργα σου. Σ' εσένα ακουμπά ο φτωχός· βοηθός στα ορφανά εσύ εστάθης.
- ¹⁵Σύντριψε εσύ τη δύναμη του αμαρτωλού και του κακού· τιμώρησε την ανομία του ώστε να μην υπάρχει.
- ¹⁶Ο Κύριος είναι βασιλιάς αιώνιος και παντοτινός· θ' αφανιστούν οι άπιστοι από τη γη του.
- ¹⁷Άκουσες, Κύριε, την επιθυμία των φτωχών, κραταίωσες την καρδιά τους, η προσοχή σου όλη γι' αυτούς.
- ¹⁸Θα δικαιώσεις ορφανά και καταπιεσμένους· δε θα μπορέσει πια να τους τρομοκρατήσει ο χωματένιος άνθρωπος.

ΨΑΛΜΟΙ 11

Όταν όλα μοιάζουν πως χάθηκαν

- ¹Στον πρωτοψάλτη. Ψαλμός του Δαβίδ. Στον Κύριο κατέφυγα, και μη μου λέτε εσείς: «Φύγε στα όρη σαν πουλί.
- ²Κοίτα τους ασεβείς! Τεντώνουνε το τόξο, σαΐτες βάζουν στη χορδή, για να τοξέψουν στο σκοτάδι εκείνους που έχουν τίμια καρδιά.
- ³Αν τα θεμέλια γκρεμιστούν, ο δίκαιος τι θα κάνει; »
- ⁴Ο Κύριος βρίσκεται' εδώ, στον άγιο του ναό, όμως το θρόνο του στον ουρανό τον έχει· βλέπουν τα μάτια του, και τους ανθρώπους ερευνούν τα βλέφαρά του.
- ⁵Τον δίκαιο και τον ασεβή ο Κύριος εξετάζει, κι εκείνον αποστρέφεται που τ' άδικο αγαπάει.
- ⁶Στους ασεβείς θα ρίξει θεομηνίες, συμφορές· θειάφι, φωτιά και φλογισμένος άνεμος θα 'ναι η απολαβή τους.

⁷Ο Κύριος είναι δίκαιος, τη δικαιοσύνη αγαπά· κι ο τίμιος θα ζει κοντά σ' εκείνον.

ΨΑΛΜΟΙ 12

Ο λόγος του Κυρίου σ' έναν κόσμο διαφθοράς

¹Στον πρωτοψάλτη με το οκτάχορδο. Ψαλμός του Δαβίδ.

²Κύριε, βοήθα, γιατί αλλιώς ο γνήσιος πιστός σου θα χαθεί· λιγότεψαν οι ειλικρινείς.

³Καθένας ψέματα στο διπλανό του λέει· μιλούν με λόγια απατηλά και με σκέψη διπλή.

⁴Ας καταστρέψει ο Κύριος το κάθε στόμα που απατά, τη γλώσσα που μεγάλα λέει λόγια.

⁵Αυτούς που λέν': «Θα δοξαστούμε με τη γλώσσα μας, δικό μας είν' το στόμα μας, ποιος μας εξουσιάζει;»

⁶«Τώρα θα έρθω εγώ», λέει ο Κύριος, «γιατί οι αβοήθητοι καταπιέζονται και οι φτωχοί στενάζουν· τη σωτηρία θα φέρω στους κατατρεγμένους».

⁷Τα λόγια του Κυρίου λόγια καθαρά, ασήμι ανόθευτο σε χωματένιο χωνευτήρι καθαρισμένο εφτά φορές.

⁸Κύριε, εσύ κρατάς το λόγο σου· απ' τους αχρείους αυτούς θα μας φυλάς για πάντα.

⁹Κυκλοφορούν οι ασεβείς, κι η αχρειότητα χειροτερεύει στους ανθρώπους ανάμεσα.

ΨΑΛΜΟΙ 13

Ως πότε, Κύριε;

¹Στον πρωτοψάλτη. Ψαλμός του Δαβίδ.

²Ως πότε, Κύριε, θα μ' έχεις αποξεχασμένον; ως πότε θα 'σαι αδιάφορος για μένα;

³Ως πότε θα 'χω έγνοιες στην ψυχή μου, θλίψεις μες στην καρδιά μου καθημερινά; ως πότε θα θριαμβεύει ο εχθρός μου εναντίον μου;

⁴Ρίξε το βλέμμα σου σ' εμένα κι αποκρίσου μου, Κύριε και Θεέ μου, κραταίωσέ με για να μην αποκοιμηθώ τον ύπνο του θανάτου,

⁵για να μην πουν οι εχθροί μου, «τον νικήσαμε», κι οι αντίπαλοί μου χαρούνε που κλονίστηκα.

⁶Αλλά εγώ στην ευσπλαχνία σου εμπιστεύομαι· για τη βοήθειά σου θ' αγάλλεται η καρδιά μου· θα υμνολογώ τον Κύριο για όσα μου 'χει κάνει.

ΨΑΛΜΟΙ 14

Οι πιστοί κι ο Θεός τους σ' έναν κόσμο διαφθοράς (Ψλ 53,2-7)

¹Στον πρωτοψάλτη. Ψαλμός του Δαβίδ. Είπε μες στην καρδιά του ο ασύνετος: «Δεν υπάρχει Θεός που να ενεργεί». Φθαρμένα είναι τα έργα τους κι ανόσια, κανείς δεν είναι το αγαθό να πράττει.

²Παρατηρεί απ' τους ουρανούς ο Κύριος τους ανθρώπους, να δει αν υπάρχει συνετός κανείς, που το Θεό γυρεύει.

³Όλοι απομακρύνθηκαν, όλοι μαζί φθαρήκαν. Κανείς δεν πράττει το καλό, έστω κι ένας μονάρχος.

⁴«Δεν έχουνε», λέει ο Θεός, «επίγνωση οι δράστες όλοι του κακού. Κατασπαράζουν το λαό μου έτσι όπως τρώνε το ψωμί· σ' εμένα δεν προσεύχονται».

⁵Θα πέσει μέγας φόβος εκεί που φόβος δεν υπήρχε, γιατί ο Θεός είναι με των δικαίων τη γενιά.

⁶Τη σκέψη εκμηδενίσατε του αδύνατου αλλ' αυτός έχει την ελπίδα του στον Κύριο.

⁷Ποιος θα χαρίσει απ' τη Σιών τη σωτηρία του Ισραήλ; Όταν ο Κύριος ξαναφέρει το λαό του στην πρωτινή ευτυχία του, οι απόγονοι του Ιακώβ θ' αγάλλονται, όλος ο Ισραήλ θα χαίρεται.

ΨΑΛΜΟΙ 15

Τι ζητάει ο Κύριος από τους πιστούς του

- ¹Ψαλμός του Δαβίδ. Κύριε, ποιος μπορεί να μπει μες στη σκηνή σου; και ποιος να κατοικήσει στ' άγιο σου βουνό;
- ²Αυτός που είναι τέλειος στη ζωή του και κάνει ό, τι είναι δίκαιο· αυτός που την αλήθεια σκέφτεται.
- ³Με τη γλώσσα του δε συκοφάντησε, το φίλο του δεν έβλαψε, και ούτε χλεύασε το διπλανό του.
- ⁴Καταφρονούν τα μάτια του τον ασεβή, τιμά αυτούς που το Θεό φοβούνται· όταν υπόσχεται, δεν αθετεί το λόγο του, ό, τι κι αν του στοιχίσει.
- ⁵Δε δάνεισε με τόκο τα λεφτά του, και για να βλάψει αθώο δεν δωροδοκήθηκε. Όποιος μ' ετούτα συμμορφώνεται ποτέ του δε θα κλονιστεί.

ΨΑΛΜΟΙ 16

Χαρά του ανθρώπου που ο Θεός τον λύτρωσε απ' το θάνατο

- ¹Μικτάμ του Δαβίδ. Προστάτεψέ με, Θεέ, γιατί σ' εσένα καταφεύγω.
- ²⁻³Είπα στον Κύριο: «Εσύ 'σαι ο Κύριός μου. Ό, τι καλό έχω δεν προέρχεται παρά από σένα».
- ⁴Τα βάσανα ας πληθαίνουν αυτών που ακολουθούν ξένους θεούς· εγώ δεν θα προσφέρω τις αιματηρές σπονδές τους· και δε θα ψιθυρίσουν τα χείλη μου τα ονόματά τους.
- ⁵Κύριε, μου δίνεις το μερίδιό μου σ' ό, τι έχω ανάγκη για να ζήσω, κρατάς το μέλλον μου στα χέρια σου.
- ⁶Στο μοίρασμα μου πέσανε περιοχές ωραίες· κι ο κλήρος μου μ' ευχαριστεί.
- ⁷Τον Κύριο που με νουθετεί, τον ευλογώ, κι οι σκέψεις μου τις νύχτες με διδάσκουν.
- ⁸Τον Κύριο έβαλα για πάντοτε μπροστά μου, στα δεξιά μου, για να μην ταλαντεύομαι.

⁹Γι' αυτό και χαίρεται η καρδιά μου, ευφραίνεται η ατίμητη ύπαρξή μου και με ασφάλεια αναπαύεται το σώμα μου.

¹⁰Στον άδη δεν θα εγκαταλείψεις την ψυχή μου, ούτε ο γνήσιος πιστός σου θ' αφήσεις ν' αντικρύσει τη φθορά.

¹¹Το δρόμο με μαθαίνεις της ζωής· αμέτρητη χαρά είν' η παρουσία σου, απόλαυση, στα δεξιά σου, αιώνια!

ΨΑΛΜΟΙ 17

Τώρα σ' εσένα προσφεύγω

¹Προσευχή του Δαβίδ. Άκουσε, Κύριε, τον δίκαιο, δώσε στη δέησή μου προσοχή, δώσε ακρόαση στην προσευχή μου απ' τα χείλη μου τ' άδολα.

²Από σένα η καταδίκη μου ας προέλθει, τα μάτια τα δικά σου ας διακρίνουν ποιος είν' ο τίμιος.

³Θα δοκιμάσεις την καρδιά μου, θα μ' εξετάσεις τούτη τη νυχτιά, προσεχτικά θα με βυθομετρήσεις και ανομία δε θα βρεις. Τα λόγια σου δεν αποκρύπτουν τις προθέσεις μου,

⁴όπως κάνουν οι άνθρωποι· εγώ τα λόγια σου ακολούθησα κι όχι τους νόμους των παρανόμων.

⁵Έμειναν σταθερά τα βήματά μου πάνω στα ίχνη σου, δεν παραπαίουν τα πόδια μου.

⁶Θεέ, εσένα επικαλούμαι κι εσύ μ' ακούς· πρόσεξέ με κι εμένα κι ό, τι σου λέω άκουσε.

⁷Κάνε να λάμψει η αγάπη σου με τρόπο θαυμαστό, εσύ που σώζεις από τον εχθρό όσους προσφεύγουν στην ευνοϊκή σου δύναμη.

⁸Σαν του ματιού την κόρη φύλαξέ με, στον ίσκιο των φτερών σου κρύψε με,

⁹από τους ασεβείς που με καταδιώκουν, απ' της ζωής μου τους εχθρούς που με περικυκλώνουνε.

10 Έκλεισε από αναισθησία η καρδιά τους· ανοίξανε το στόμα τους, αγέρωχα μιλήσαν.

11 Εκινηθήκαν εναντίον μου. Να, με περικυκλώνουν! τα μάτια τους κοιτάζουν πώς στο χώμα να με ρίξουν.

12 Μοιάζουνε με λιοντάρι άπληστο για τη λεία του, με λιονταράκι που παραμονεύει.

13 Έλα, Κύριε, αντιμετώπισέ τους! Γονάτισέ τους· σώσε τη ζωή μου με το σπαθί σου από τους ασεβείς.

14 Κύριε, με το χέρι σου λιγότεψε τους τη ζωή! Δώσ' τους την τιμωρία που τους φύλαγες. Είν' αρκετή για να γεμίσουν τις κοιλιές τους και τα παιδιά τους να χορτάσουν, να μείνει ακόμα και για τα εγγόνια τους.

15 Όμως εγώ, δικαιωμένος, θα δω το πρόσωπό σου· όταν ξυπνήσω θα ευφρανθώ από την παρουσία σου.

ΨΑΛΜΟΙ 18

Ο βασιλιάς ευχαριστεί το Θεό μετά τη νίκη (Β' Σαμ κεφ. 22)

1 Στον πρωτοψάλτη. Ύμνος του Δαβίδ, δούλου του Κυρίου, που τον απήγγειλε στον Κύριο όταν τον έσωσε από το Σαούλ κι από την εξουσία των άλλων εχθρών του.

2 Τότε ο Δαβίδ είπε: Σε αγαπώ, Κύριε, δύναμή μου!

3 Εσύ είσαι, Κύριε, το καταφύγιό μου, το φρούριό μου κι ο ελευθερωτής μου. Θεέ μου, είσ' ο βράχος μου, όπου και καταφεύγω· η ασπίδα μου κι η δύναμη που με λυτρώνει· είσαι ο ψηλός ο πύργος μου, το καταφύγιό μου. Είσ' ο σωτήρας που με σώζει από την αδικία.

4 Στον Κύριο ανήκει κάθε ύμνος. Αυτόν καλώ να με βοηθήσει κι απ' τους εχθρούς μου σώζομαι.

5 Κύματα με περικύκλωσαν θανάτου, ποταμοί ολέθρου με κατατρόμαξαν.

6 Με ζώσαν τα δεσμά του άδη, κι ο θάνατος μου 'στησε τις παγίδες του.

- ⁷Φώναξα μες στη θλίψη μου στον Κύριο απ' το Θεό μου ζήτησα βοήθεια. Άκουσε τη φωνή μου απ' το ναό του, κι η έκκλησή μου προς εκείνον για βοήθεια έγινε δεκτή.
- ⁸Τότε η γη σαλεύτηκε και άρχισε να τρέμει. Ταράχτηκαν τα ουρανοθέμελα και σείστηκαν, γιατί ήταν οργισμένος.
- ⁹Βγήκε καπνός απ' τους μυκτήρες του κι από το στόμα του μια καταλυτική φωτιά, ανάμικτη με κάρβουνα αναμμένα.
- ¹⁰Χαμήλωσε τα ουράνια και κατέβηκε, κάτω απ' τα πόδια του το σύννεφο του γνόφου.
- ¹¹Ανέβηκε στα χερουβίμ και πέταξε, όρμησε με του ανέμου τα φτερά.
- ¹²Έκανε το σκοτάδι κάλυμμά του, που τον περιτυλίγει, σκηνή του τα τρισκότεινα νερά και τα πυκνά τα σύννεφα.
- ¹³Με μια μπροστά του αστραπή πέρασαν σύννεφα πυκνά, χαλάζι κι αναμμένα κάρβουνα.
- ¹⁴Και βρόντησε απ' τους ουρανούς ο Κύριος, και τη φωνή του ο Ύψιστος άφησε ν' ακουστεί ωσάν χαλάζι κι αναμμένα κάρβουνα.
- ¹⁵Τα βέλη του ξαπόστειλε και τους εχθρούς του σκόρπισε, τις αστραπές του έστειλε και τους κατατρόμαξε.
- ¹⁶Τότε οι πυθμένες φάνηκαν της θάλασσας και ξεσκεπάστηκαν της οικουμένης τα θεμέλια από την απειλή σου, Κύριε, κι από την οργισμένη αναπνοή σου.
- ¹⁷Άπλωσε από ψηλά το χέρι του και μ' έπιασε, με τράβηξε απ' την πλημμύρα των νερών.
- ¹⁸Από τους δυνατούς εχθρούς μου μ' ελευθέρωσε από τους αντιπάλους μου, που ήταν από μένα πιο ισχυροί.
- ¹⁹Της συμφοράς μου την ημέρα μ' αιφνιδίασαν, αλλά ο Κύριος στάθηκε στήριγμά μου.

- ²⁰Σε τόπο μ' έβγαλε ανοιχτό, με γλίτωσε, γιατί με αποδέχεται με καλοσύνη.
- ²¹Ο Κύριος με αντάμειψε γιατί του στάθηκα πιστός. μου ανταπέδωσε ό, τι ταιριάζει στην αθωότητά μου.
- ²²Γιατί ακολούθησα τους δρόμους που όρισε ο Κύριος και στο Θεό μου δεν ασέβησα.
- ²³Για οδηγό μου είχα όλα του τα προστάγματα, και δεν απομακρύνθηκα απ' τους νόμους του.
- ²⁴Απέναντί του στάθηκα άψογος, και φυλαγόμεν να μην ανομήσω.
- ²⁵Ο Κύριος με αντάμειψε γιατί του στάθηκα πιστός, και για την αθωότητά μου, που την ξέρει.
- ²⁶Με τον πιστό, Κύριε, είσαι πιστός, τέλειος είσαι με τον τέλειο.
- ²⁷Με τον καθάριο καθαρός μα φέρεσαι εχθρικά στον διεστραμμένο.
- ²⁸Σώζεις εσύ όλους τους ταπεινωμένους, μα ταπεινώνεις όσους φέρονται υπερήφανα.
- ²⁹Εσύ, Κύριε, φως δίνεις στο λυχνάρι μου, και το σκοτάδι μου φωτίζεις, Θεέ μου.
- ³⁰Μαζί μ' εσένα ορμώ σ' εχθρικό στράτευμα, με το Θεό μου διασκελίζω τείχος.
- ³¹Τέλειες είναι του Θεού μου οι ενέργειες, ο λόγος του Κυρίου είν' αξιόπιστος· αυτός ασπίδα γίνεται σ' όλους που καταφεύγουνε σ' αυτόν.
- ³²Γιατί ποιος άλλος απ' τον Κύριο είναι Θεός; Ποιος είναι βράχος αν δεν είναι ο Θεός μας;
- ³³Με περιζώνει ο Θεός με δύναμη κάνει να πετυχαίνει ό, τι επιχειρώ.
- ³⁴Κάνει τα πόδια μου σαν ελαφίνας γρήγορα και με κρατάει όρθιο στους ψηλούς μου τόπους.
- ³⁵Γυμνάζει για τον πόλεμο τα χέρια μου, για να τεντώνουν άτρεμα τα μπράτσα μου το τόξο τ' ορειχάλκινο.

- 36 Μου 'δωσες, Κύριε, την ασπίδα που μ' αυτήν με σώζεις και το χέρι το δεξί σου με στηρίζει. Στην προσευχή μου η απάντησή σου με κάνει δυνατό.
- 37 Ανοίγεις δρόμο μπρος στα βήματά μου και σταθερά τα πόδια μου πατούν.
- 38 Παίρνω κυνήγι τους εχθρούς μου και τους φτάνω, και δε γυρίζω πίσω ώσπου ν' αφανιστούν.
- 39 Τους εξοντώνω και δεν μπορούν να σηκωθούν· πέφτουν κάτω απ' τα πόδια μου.
- 40 Με ζώνεις για τον πόλεμο με δύναμη και κάνεις να λυγίζουν κάτωθέ μου όσοι ξεσηκώθηκαν εναντίον μου.
- 41 Σε φυγή τρέπεις τους εχθρούς μου από μπρος μου κι εξολοθρεύω αυτούς που με μισούν.
- 42 Ζητούν βοήθεια, μα δε βρίσκουνε σωτήρα· στον Κύριο φωνάζουν, μα δεν τους αποκρίνεται.
- 43 Και τους σκορπίζω όπως το χώμα ο άνεμος, όπως τη λάσπη τούς τινάζω, που 'ναι στους δρόμους.
- 44 Μ' έσωσες απ' τη φιλονεικία του λαού μου, μ' έκανες αρχηγό εθνών· λαοί που δεν τους γνώριζα, έγιναν τώρα υποτελείς μου.
- 45 Έρχονται ξένοι και με κολακεύουν στον πρώτο λόγο μου γίνονται υπάκουοι.
- 46 Οι ξένοι καταρρέουν και βγαίνουν απ' τα οχυρά τους τρέμοντας.
- 47 Ο Κύριος ζει! Ο βράχος μου ας είναι ευλογημένος και δοξασμένος ο Θεός, ο λυτρωτής μου.
- 48 Είν' ο Θεός που παίρνει εκδίκηση για χάρη μου που υποτάζει κάτωθέ μου τους λαούς,
- 49 και που με σώζει απ' τους εχθρούς μου. Κύριε, με υψώνεις πάνω απ' τους αντιπάλους μου, μ' ελευθερώνεις απ' τους βίαιους ανθρώπους.

⁵⁰Γι' αυτό μέσα στα έθνη θα σε δοξάζω, Κύριε, κι ύμνους θα ψάλλω στ' όνομά σου.

⁵¹Μεγάλες νίκες δίνει στο βασιλιά του ο Κύριος· και δείχνει αγάπη για τον εκλεκτό του, για το Δαβίδ και για τους απογόνους του αιώνια.

ΨΑΛΜΟΙ 19

Η δόξα του Θεού μέσα στο σύμπαν. Ο νόμος του Κυρίου

¹Στον πρωτοψάλτη. Ψαλμός του Δαβίδ.

²Τα ουράνια φανερώνουνε το μεγαλείο του Θεού και δείχνει το στερέωμα τα έργα που έχει φτιάξει.

³Η μια στην άλλη μέρα μεταδίδει αυτό το μήνυμα κι η μια στην άλλη νύχτα μεταφέρει αυτή τη γνώση.

⁴Χωρίς να 'χουν μιλιά και δίχως λόγια· η φωνή τους δεν ακούγεται.

⁵Κι όμως σ' όλη τη γη απλώθηκε η λαλιά τους, οι λέξεις τους στα πέρατα της οικουμένης. Στον ουρανό τον ήλιο εγκατέστησε.

⁶Κι αυτός σαν νιόγαμπρος που βγαίνει απ' τον κοιτώνα του· χαίρεται σαν τον αθλητή το δρόμο του που τρέχει.

⁷Απ' τη μια άκρη τ' ουρανού η ανατολή του κι η τροχιά του ως την άλλη άκρη του· τίποτ' από τη θέρμη του δεν μπορεί να κρυφτεί.

⁸Ο νόμος του Κυρίου είναι τέλειος, ανανεώνει τη ζωή· η μαρτυρία του αληθινή, σοφό κάνει τον άσοφο.

⁹Σωστοί είναι οι δρόμοι του Κυρίου, ευφραίνουν την καρδιά· οι εντολές του καθαρές, φωτίζουν τη διάνοια.

¹⁰Ο λόγος του Κυρίου καθαρός, κρατάει αιώνια· οι αποφάσεις του αληθινές· οι μόνες δίκαιες.

¹¹Πιο επιθυμητές απ' το χρυσάφι, κι απ' το πολύ το μάλαμα· από το μέλι πιο γλυκές, κι από κερήθρας στάλαγμα.

¹²Κι εγώ, ο δούλος του, φωτίστηκα απ' αυτές! Όποιος τις τηρεί, μεγάλη θα 'ναι η ανταμοιβή του.

¹³Ποιος συναισθάνεται τα σφάλματά του; Καθάρισέ με, Κύριε, απ' τους κρυφούς διαλογισμούς!

¹⁴Συγκράτησε το δούλο σου, έτσι που η έπαρση να μη με κυριέψει· τότε θα είμαι τέλειος κι ελεύθερος απ' τη μεγάλη πλάνη.

¹⁵Τα λόγια μου μακάρι να 'ναι ευπρόσδεκτα ενώπιόν σου, όπως κι οι σκέψεις της καρδιάς μου, Κύριε, καταφυγή και λυτρωτή μου!

ΨΑΛΜΟΙ 20

Προσευχή για το βασιλιά

¹Στον πρωτοψάλτη. Ψαλμός του Δαβίδ.

²Ας σου απαντήσει ο Κύριος τη μέρα της ανάγκης· ας σ' ενισχύσει η παρουσία του Θεού του Ιακώβ.

³Βοήθεια απ' το θυσιαστήριό του ας σου στείλει κι ας σε στηρίξει απ' τη Σιών.

⁴Ας θυμηθεί τις προσφορές σου· και τα ολοκαυτώματά σου ας τα δεχτεί.

(Διάψαλμα)

⁵Ας ανταποκριθεί στις προσδοκίες σου· κι ας πραγματώσει όλα τα σχέδιά σου.

⁶Στη λύτρωσή σου θα πανηγυρίσουμε –στ' όνομα του Θεού μας τις σημαίες θ' ανεμίσουμε. Ας εκπληρώσει ο Κύριος όλα σου τα αιτήματα.

⁷Τώρα γνωρίζω ότι δίνει ο Κύριος νίκη στον εκλεκτό του· από τον άγιο ουρανό του του αποκρίνεται με τις σωτήριες δυνάμεις της δεξιάς του.

⁸Άλλοι ελπίζουν στ' άρματα κι άλλοι στο ιππικό τους· μα εμείς εμπιστευόμαστε στον Κύριο το Θεό μας.

⁹Αυτοί κλονίζονται και πέφτουν· εμείς ορθοί στεκόμαστε, κρατάμε σταθεροί.

¹⁰Κύριε, σώζε το βασιλιά κι άκουγέ μας όποτε σε καλούμε.

ΨΑΛΜΟΙ 21

Ο βασιλιάς μπορεί να ελπίζει στον Κύριο

¹Στον πρωτοψάλτη· ψαλμός του Δαβίδ.

²Κύριε, για τη δύναμή σου χαίρεται ο βασιλιάς· κι η νικηφόρα σου βοήθεια τον γεμίζει ευφροσύνη.

³Ό, τι η καρδιά του πόθησε, του το 'δωσες· και δεν αρνήθηκες ό, τι τα χείλη του ζήτησαν.

(Διάψαλμα)

⁴Έτσι ευλογίες του 'δωσες καλόδεχτες, μαλαματένιο στο κεφάλι του έβαλες στέμμα.

⁵Ζωή σου ζήτησε και του 'δωσες, μακροβιότητα αιώνια και παντοτινή.

⁶Μεγάλωσε τη δόξα του η βοήθειά σου· του 'δωσες λάμψη και μεγαλοσύνη.

⁷Εσύ του δίνεις ευλογίες παντοτινές· κι η παρουσία σου χαρά τον πλημμυρίζει.

⁸Ελπίζει ο βασιλιάς στον Κύριο· και με του Ύψιστου τη χάρη θα 'ναι ασφαλής.

⁹Θα βρει το χέρι σου όλους τους εχθρούς σου, το δεξί χέρι σου θα βρει αυτούς που σε μισούν.

¹⁰Σαν το καμίνι της φωτιάς θα αισθάνονται την τιμωρία σου –στης παρουσίας σου, Κύριε, τον καιρό– με την οργή σου θα τους εξοντώσεις και θα τους καταφάει η φωτιά.

¹¹Θα εξαφανίσεις απ' τη γη τα τέκνα τους, τους απογόνους τους από την οικουμένη.

¹²Γιατί κακές προθέσεις είχαν εναντίον σου· σκέφτηκαν πονηριές μα ξαστοχήσαν.

¹³Σ' άτακτη θα τραπούν φυγή, όταν με τη χορδή του τόξου σου τους σκοπεύσεις κατά πρόσωπο.

¹⁴Κύριε, δείξε την ανωτερότητά σου με τη δύναμή σου! Θα τραγουδάμε και θα μεγαλύνουμε τα κατορθώματά σου!

ΨΑΛΜΟΙ 22

Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί με εγκατέλειψες;

- ¹Στον πρωτοψάλτη· όπως «το ελάφι της αυγής». Ψαλμός του Δαβίδ.
- ²Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί με εγκατέλειψες; γιατί στέκεις μακριά και δε με σώζεις; γιατί τα λόγια της κραυγής μου δεν ακούς;
- ³Θεέ μου, σου κράζω όλη τη μέρα, μα εσύ δεν αποκρίνεσαι· φωνάζω και τη νύχτα, μα να ησυχάσω δεν μπορώ.
- ⁴Αλλά εσύ 'σαι ο Άγιος κι είσαι πάντα εκείνος που ο Ισραήλ δοξολογεί.
- ⁵Σ' εσένα ελπίσανε οι πρόγονοί μας· ελπίσαν και τους ελευθέρωσες.
- ⁶Σ' εσένα φώναξαν με δύναμη και σώθηκαν· σ' εσένα ελπίσανε και δεν ντροπιάστηκαν.
- ⁷Αλλά εγώ είμαι σκουλήκι κι όχι άνθρωπος· ανθρώπου παρωδία και λαού απόδιωγμα.
- ⁸Με ειρωνεύεται καθένας που με βλέπει· ζαρώνουνε τα χείλη τους, κουνάνε το κεφάλι:
- ⁹«Κατέφυγε στον Κύριο», λένε, «ας τον σώσει· ας τον λυτρώσει, αφού τον αγαπάει».
- ¹⁰Εσύ με πήρες απ' τη μήτρα· και μ' εμπιστευτήκες στις μάνας μου τα στήθια.
- ¹¹Είμαι κοντά σου από τη γέννησή μου· απ' την κοιλιά της μάνας μου εσύ 'σαι ο Θεός μου.
- ¹²Μη φεύγεις από μένα! Η θλίψη έρχεται· και δεν υπάρχει βοηθός.
- ¹³Με βάλανε στη μέση δυνατοί πολλοί, της Βασάν οι ταύροι με κυκλώσαν.
- ¹⁴Δείχνονται απειλητικοί εναντίον μου σαν το λιοντάρι που ξεσκίζει και βρυχιέται.
- ¹⁵Σαν το νερό παρέλυσσα, τσακίστηκαν όλα τα κόκαλά μου. Μέσα μου έγιν' η καρδιά σαν το κερι που λιώνει.

- 16 Σαν κεραμίδι ο λάρυγγάς μου στέγνωσε, κι η γλώσσα μου κολλάει στον ουρανό· με έριξες στο χώμα να πεθάνω.
- 17 Σκύλοι με κύκλωσαν, κακοποιών φατρία μ' έβαλε στη μέση· ξεσκίσανε τα χέρια και τα πόδια μου.
- 18 Μπορούν να μετρηθούν όλα τα κόκαλά μου· κι εκείνοι με κοιτάζουνε.
- 19 Τα ρούχα μου μοιράζουν μεταξύ τους και ρίχνουν κλήρο για τη φορεσιά μου.
- 20 Εσύ όμως, Κύριε, μη μένεις μακριά μου· έλα γοργά να με βοηθήσεις, δύναμή μου!
- 21 Λύτρωσε τη ζωή μου απ' το σπαθί, από την εξουσία του σκύλου την πολύτιμη ψυχή μου.
- 22 Βγάλε με απ' του λιονταριού το στόμα· σώσε με απ' του αγριοβούβαλου τα κέρατα. Κύριε, μου 'χεις κιόλας αποκριθεί!
- 23 Θα εξιστορώ στ' αδέρφια μου την ύπαρξή σου· μέσα σ' όλη τη σύναξη θα σ' εξυμνώ.
- 24 Όσοι τον Κύριο σέβεστε υμνήστε τον! Όλοι οι απόγονοι του Ιακώβ, δοξάστε τον! Όλοι οι Ισραηλίτες, φοβηθείτε τον!
- 25 Κανένα δεν περιφρόνησε φτωχό ούτε για τη θλίψη του αδιαφόρησε· δεν έκρυψε απ' αυτόν το πρόσωπό του μα στην κραυγή του για βοήθεια ανταποκρίθηκε.
- 26 Ο έπαινός μου από σένα αρχίζει, Κύριε, σε σύναξη μεγάλη· τα τάματά μου θα τα εκπληρώσω μπροστά σ' αυτούς που σε φοβούνται.
- 27 Θα φάνε οι φτωχοί και θα χορτάσουν· όσοι ζητούν τον Κύριο θα τον δοξάσουν· οι καρδιές τους θα ζήσουν αιώνια.
- 28 Θα θυμηθούν και θα γυρίσουνε στον Κύριο όλα τα πέρατα της γης· και θα τον προσκυνήσουν οι οικογένειες όλες των λαών.
- 29 Γιατί στον Κύριο η απόλυτη εξουσία ανήκει κι αυτός στα έθνη κυριαρχεί.

³⁰Μονάχα αυτόν θα προσκυνήσουν οι καλοζωισμένοι όλοι της γης· κάθε θνητός της γης θα υποκλιθεί μπροστά του· θα ζήσει κι η ψυχή μου χάρη σ' αυτόν.

³¹Οι επερχόμενες γενιές θα τον λατρεύουν· θα μιλάνε για τον Κύριο στη γενιά που 'ρχεται,

³²θα διαλαλούνε τη δικαιοσύνη του· σ' αυτούς που πρόκειται να γεννηθούν, τα όσα έκανε θα πουν.

ΨΑΛΜΟΙ 23

Ποιμένας μου ο Κύριος

¹Ψαλμός του Δαβίδ. Ποιμένας μου ο Κύριος και δεν θα στερηθώ.

²Σε πράσινα λιβάδια με αναπαύει, με πάει σε νερά δροσιστικά.

³Ανανεώνει τη ζωή μου, στο σωστό δρόμο με οδηγεί για να δοξάσει τ' όνομά του.

⁴Αν πορευτώ μες σε θανατερό σκοτάδι, κακό κανένα δε φοβάμαι, γιατί μαζί μου, Κύριε, είσ' εσύ· η γκλίτσα και το ρόπαλό σου μου δίνουν σιγουριά.

⁵Τραπέζι μπρος μου ετοιμάζεις αντίκρυ στους εχθρούς μου· μυρώνεις το κεφάλι μου με λάδι, και ξεχειλίζει το ποτήρι μου.

⁶Ναι, η καλοσύνη κι η αγάπη θα 'ναι μαζί μου όλες τις μέρες της ζωής μου· και στου Κυρίου θα κατοικώ τον οίκο για πάντα.

ΨΑΛΜΟΙ 24

Η είσοδος του Κυρίου στο ναό

¹Ψαλμός του Δαβίδ. Του Κυρίου είν' η γη και ό, τι τη γεμίζει· η οικουμένη κι όσοι μένουνε σ' αυτήν.

²Αυτός στα νερά πάνω τη θεμέλιωσε· και στα ποτάμια πάνω τη στερέωσε.

³Ποιος μπορεί ν' ανεβεί στο όρος του Κυρίου; και ποιος στον άγιο του τον τόπο να σταθεί;

⁴Καθένας που τα χέρια του δεν έπραξαν κακό και καθαρή είν' η καρδιά του, όποιος δεν επιδόθηκε σε μάταια πράγματα, ούτε ορκίστηκε με δόλο για το διπλανό του.

⁵Αυτός θα λάβει ευλογία από τον Κύριο· και δικαιοσύνη απ' το Θεό του που τον σώζει.

⁶Αυτή είναι η γενιά που τον ζητάει, και λαχταράει την παρουσία του ο Ιακώβ.

(Διάψαλμα)

⁷Ανοίξτε πύλες, και υψωθείτε θύρες αιώνιες, να μπει ο δοξασμένος βασιλιάς.

⁸Ποιος είν' αυτός ο δοξασμένος βασιλιάς; Ο Κύριος ο κραταιός κι ο ισχυρός· ο Κύριος, ο δυνατός στον πόλεμο.

⁹Ανοίξτε πύλες, και υψωθείτε θύρες αιώνιες, να μπει ο δοξασμένος βασιλιάς.

¹⁰Ποιος είν' αυτός ο δοξασμένος βασιλιάς; Ο Κύριος του σύμπαντος, αυτός είναι ο δοξασμένος βασιλιάς.

(Διάψαλμα)

ΨΑΛΜΟΙ 25

Γνώρισέ μου το θέλημά σου και συγχώρησε τα λάθη μου

¹Ψαλμός του Δαβίδ. Σ' εσένα, Κύριε, υψώνω την ψυχή μου.

²Θεέ μου, σ' εσένα έλπισα, ας μη βγω γελασμένος· ας μην καταχαρούν για μένα οι εχθροί μου.

³Κι όλοι που ελπίζουνε σ' εσένα, ας μην ντροπιαστούν· ας ντροπιαστούν οι μάταιοι παραβάτες.

⁴Κύριε, δείξε μου τους δρόμους σου και μάθε μου τα μονοπάτια τα δικά σου.

⁵Οδήγησέ με στην αλήθεια σου και δίδαξέ με, γιατί εσύ 'σαι ο Θεός μου που με σώζεις· σ' εσένα ελπίζω όλη μέρα.

⁶Θυμήσου, Κύριε, πως ήσουν πάντα σπλαχνικός κι όλος αγάπη.

- ⁷Τα παραπτώματα της νιότης μου και τ' ανομήματά μου μην τα θυμηθείς. Όπως ταιριάζει στην αγάπη σου, να με σκεφτείς· σύμφωνα, Κύριε, με την καλοσύνη σου.
- ⁸Καλός και δίκαιος ο Κύριος· γι' αυτό και δείχνει στους αμαρτωλούς το δρόμο.
- ⁹Τους πράους τούς οδηγεί στη σωστή απόφαση· σ' αυτούς το δρόμο του διδάσκει.
- ¹⁰Όλοι οι δρόμοι του Κυρίου είναι χάρη κι αλήθεια σ' όσους τη διαθήκη του εφαρμόζουν και τις δικές του εντολές.
- ¹¹Για τ' όνομά σου, Κύριε, συγχώρησε κι αυτή την ενοχή μου, κι ας ήτανε μεγάλη.
- ¹²Εκείνος που τον Κύριο σέβεται διδάσκεται απ' αυτόν τι δρόμο να διαλέξει.
- ¹³Θ' απολαμβάνει μόνιμα τα αγαθά η ψυχή του· κι οι απόγονοί του τη χώρα θα 'χουν κτήμα τους.
- ¹⁴Ο Κύριος εμπιστεύεται αυτούς που τον φοβούνται· σ' αυτούς θα φανερώσει τη διαθήκη του.
- ¹⁵Τα μάτια μου ασταμάτητα στον Κύριο τα στρέφω· γιατί θα βγάλει αυτός τα πόδια μου απ' την παγίδα.
- ¹⁶Κοίτα με και σπλαχνίσου με, έτσι μόνος κι αδύνατος που είμαι.
- ¹⁷Αυξήθηκαν οι θλίψεις της καρδιάς μου· λευτέρωσέ με από τα άγχη μου.
- ¹⁸Κοίτα την αθλιότητά μου και το μόχθο μου· κι εξάλειψε όλα τα αμαρτήματά μου.
- ¹⁹Κοίταξε πόσο αυξήθηκαν οι εχθροί μου, και με μισούν θανάσιμα.
- ²⁰Φύλαξε την ψυχή μου και λευτέρωσέ με· ας μη βγω γελασμένος που σ' εσένα κατέφυγα.
- ²¹Δικαιοσύνη κι αθωότητα ας με φυλάνε, γιατί σ' εσένα, Κύριε, έλπισα.
- ²²Λύτρωσε, Θεέ, τον Ισραήλ απ' όλες του τις θλίψεις.

ΨΑΛΜΟΙ 26

Ένας αθώος προσφεύγει στο Θεό

- ¹Του Δαβίδ. Κρίνε με, Κύριε, γιατί με αθωότητα εγώ πορεύτηκα· σ' εσένα έλπισα, δε θα σαλευτώ.
- ²Δοκίμασέ με, Κύριε, κι εξέτασε την πίστη μου· τις σκέψεις μου και την καρδιά μου ερεύνησε.
- ³Γιατί ποτέ μου δεν ξεχνάω την αγάπη σου· και σύμφωνα με την αλήθεια σου πορεύομαι.
- ⁴Δεν κάθισα μαζί με ευτελείς θνητούς· και με υστερόβουλους ποτέ μου δε θα πάω.
- ⁵Τη σύσκεψη των φαύλων μίσησα· και με τους ασεβείς δε θα συνεδριάσω.
- ⁶Στην αθωότητα, Κύριε, πλένω τα χέρια μου· και συμμετέχω στη λατρεία σου.
- ⁷Για ν' ακουστεί ηχηρά η ευχαριστία· κι όλα τα θαυμαστά σου έργα να τα διηγηθώ.
- ⁸Κύριε, πολύ πεθύμησα να μένω στο ναό σου· στον τόπο αυτό που η δόξα σου τον κατοικεί.
- ⁹Μην κατατάξεις την ψυχή μου με τους ασεβείς· ούτε με δολοφόνους τη ζωή μου.
- ¹⁰Τα δάχτυλά τους βάρφτηκαν στο έγκλημα κι απ' τα δωροδοκήματα γεμάτο το δεξί τους χέρι.
- ¹¹Όσο για μένα με την αθωότητά μου ζω· Κύριε, λύτρωσέ με και σπλαχνίσου με.
- ¹²Το πόδι μου πατάει με σιγουριά· σ' ευλογώ στις συνάξεις, Κύριε.

ΨΑΛΜΟΙ 27

Κοντά στον Κύριο αισθάνομαι ασφαλής

- ¹Του Δαβίδ. Κύριε, φως μου και σωτηρία μου, ποιον θα φοβηθώ; Κύριε, καταφύγιο της ζωής μου από ποιον θα πανικοβληθώ;

²Όταν με ζύγωσαν κακοί τη σάρκα μου να φθείρουν, εχθροί και καταπιεστές μου, αυτοί σκοντάψαν κι έπεσαν.

³Κι αν συναχτεί στράτευμα για να με πολεμήσει, η καρδιά μου δεν δειλιάζει· κι αν πόλεμος ξεσπάσει εναντίον μου και τότε εγώ θα έχω εμπιστοσύνη.

⁴Ένα απ' τον Κύριο ζήτησα, και πάλι αυτό ζητάω: Στον οίκο του να κατοικώ όλες τις μέρες που θα ζω· τη χάρη του Κυρίου να θωρώ και στο ναό του να συχνάζω.

⁵Γιατί μες στη σκηνή του θα με προστατέψει τη μέρα του κακού, στα μύχια της σκηνής του θα μ' αποκρύψει· πάνω σε βράχο θα μ' ανεβάσει ψηλό.

⁶Και τώρα το κεφάλι μου υψώνεται πάνω από τους εχθρούς που με κυκλώνουν, θυσίες θριάμβου στη σκηνή του θα προσφέρω· θα ψαλμωδήσω και θα παιανίσω για του Κυρίου τη χάρη.

⁷Άκου, Κύριε, τη φωνή μου που σ' εσένα απευθύνεται· σπλαχνίσου με και δώσ' μου απόκριση.

⁸Θυμήθηκα πως είπες: «Αναζητήστε με». Για τούτο, Κύριε, το πρόσωπό σου αναζητώ.

⁹Μην κρύβεσαι από μένα! Το δούλο σου οργισμένος μην τον απωθείς! Εσύ ήσουν ο βοηθός μου· μη μ' αφήνεις και μη μ' εγκαταλείπεις, Θεέ μου και σωτήρα μου.

¹⁰Η μάνα κι ο πατέρας μου μ' εγκαταλείψαν, μα ο Κύριος με δέχεται.

¹¹Μάθε με, Κύριε, το δρόμο σου, στο δρόμο οδήγησέ με το σωστό σε πείσμα των εχθρών μου.

¹²Στη βουλιμία των εχθρών μου μη με παραδώσεις, γιατί ψευδομάρτυρες κατέθεσαν σε βάρος μου και αποπνέουν αδικία.

¹³Αλίμονό μου αν δεν πίστευα πως του Κυρίου τ' αγαθά στη γη των ζωντανών θα δω.

¹⁴Στον Κύριο έλπιζε, ας έχει θάρρος η καρδιά σου και γενναιότητα· ναι, έλπιζε στον Κύριο.

ΨΑΛΜΟΙ 28

Προσευχή ενός ανθρώπου μπροστά στον κίνδυνο του θανάτου

- ¹Του Δαβίδ. Σ' εσένα, Κύριε, φωνάζω, βράχε μου, αδιάφορος μη μου σταθείς. Αν δεν μου αποκριθείς θα 'μαι όμοιος μ' εκείνους που τους κατεβάζουνε στον τάφο.
- ²Άκουσε τη φωνή μου όταν σου δέομαι, όταν βοήθεια σου ζητώ· όταν τα χέρια μου υψώνω στον άγιο σου ναό.
- ³Μη με πάρεις κι εμένα μαζί με τους ασεβείς, μ' όσους πράττουνε την ανομία· που φιλικά μιλάνε στον πλησίον τους, μα έχουν στην καρδιά τους την κακία.
- ⁴Όμοια δώσ' τους μ' ό, τι πράξανε· όπως ήταν οι πονηρές τους πράξεις, τα ίδια τους τα έργα· την ανταπόδοση που τους αξίζει δώσε τους.
- ⁵Γιατί δεν κατανόησαν τις πράξεις του Κυρίου τα έργα του που έκαμε· θα τους ρημάξει και δε θα τους επανορθώσει πια.
- ⁶Ευλογημένος να 'ναι ο Κύριος που άκουσε της δέησής μου τη φωνή.
- ⁷Ο Κύριος ενίσχυσή μου και προστασία μου, σ' αυτόν έλπισε η καρδιά μου! Βρήκα βοήθεια κι αναγάλλιασα, με το τραγούδι μου θα τον ευχαριστήσω.
- ⁸Ο Κύριος είναι του λαού του δύναμη· κι εγγυητής αυτός της σωτηρίας του εκλεκτού του.
- ⁹Σώσε, Κύριε, το λαό σου και τους δικούς σου ευλόγησε! Γίνε τους οδηγός και δείχνε τους αιώνια το δρόμο.

ΨΑΛΜΟΙ 29

Η φωνή του Κυρίου

- ¹Προσφέρετε στον Κύριο, γιοι του Θεού, προσφέρετε στον Κύριο τη δόξα, τη δύναμή του διακηρύξτε!
- ²Προσφέρετε στον Κύριο δόξα στ' όνομά του· τον Κύριο προσκυνήστε, που φανερώνει μεγαλόπρεπη την αγιοσύνη του.
- ³Φωνή Κυρίου πάνω απ' τα νερά –βροντά ο Θεός ο δοξασμένος, ο Κύριος πάνω απ' τους ωκεανούς.

- ⁴Φωνή Κυρίου έντονη· φωνή Κυρίου μεγαλόπρεπη.
- ⁵Φωνή Κυρίου συντρίβει κέδρους· ναι, θα συντρίψει ο Κύριος τους κέδρους του Λιβάνου.
- ⁶Κάνει τα όρη να σκιρτούν, σαν το μοσχάρι ο Λίβανος, και σαν το δαμαλάκι το όρος το Σιριών.
- ⁷Φωνή Κυρίου αστράφτει φλόγες πύρινες.
- ⁸Φωνή Κυρίου κάνει την έρημο να τρέμει· κάνει να τρέμει, ο Κύριος, την έρημο της Κάδης.
- ⁹Φωνή Κυρίου ξεγεννάει τις ελαφίνες, τα δάση απογυμνώνει· και όποιος βρίσκεται μες στο ναό του τη δόξα του υμνολογεί.
- ¹⁰Ο Κύριος δεσπόζει στην πλημμύρα και κυβερνάει αυτός σαν βασιλιάς αιώνια.
- ¹¹Ο Κύριος τη δύναμη τη δίνει στο λαό του· και στο λαό του δίνει αυτός την ευλογία της ειρήνης.

ΨΑΛΜΟΙ 30

Κύριε, μου 'δωσες πίσω τη ζωή

- ¹Ψαλμός του Δαβίδ· άσμα για τα εγκαίνια του ναού.
- ²Θα σ' εξυμνήσω, Κύριε, γιατί με γλίτωσες· και δεν άφησες να χαρούν για μένα οι εχθροί μου.
- ³Κύριε, Θεέ μου· σου ζήτησα βοήθεια και με θεράπευσες.
- ⁴Κύριε, μου 'δωσες πίσω τη ζωή την ώρα που με θάβαν και στη ζωή με κράτησες.
- ⁵Τον Κύριο υμνήστε οι πιστοί του! Ευχαριστία δώστε του ως ανάμνηση της αγιότητάς του.
- ⁶Η οργή του είναι για μια στιγμή, αλλά για μια ζωή η εύνοιά του· αν μένουν δάκρυα το βράδυ, η χαρά φτάνει με την αυγή.
- ⁷Είπα με αυτοπεποίθηση: «Ποτέ μου δε θα κλονιστώ».

⁸Κύριε, με την καλοσύνη σου στεριώθηκα ωσάν ασάλευτο βουνό· σαν έκρυψες το πρόσωπό σου, κατατρόμαξα.

⁹Σ' εσένα κράζω, Κύριε, σ' εσέ προσεύχομαι, τον Κύριό μου.

¹⁰Τι θα κερδίσεις αν χυθεί το αίμα μου ή αν στον τάφο κατεβώ; Τάχα μπορεί να σε υμνήσει η στάχτη; ή να διακηρύξει την αλήθεια σου;

¹¹Άκουσε, Κύριε, κι ελέησέ με· Κύριε, έλα βοηθός μου.

¹²Τη θλίψη μου την άλλαξες σ' ευφρόσυνο χορό· μου έβγαλες τα πένθιμα και τη χαρά με ντύνεις,

¹³για να σου ψάλλω δοξασιμούς και πια να μη σωπαίνω. Κύριε και Θεέ μου, αιώνια θα σε υμνολογώ.

ΨΑΛΜΟΙ 31

Κύριε, εσύ είσαι η προστασία μου

¹Στον πρωτοψάλτη· ψαλμός του Δαβίδ.

²Σ' εσένα, Κύριε, κατέφυγα· ποτέ ας μη ντροπιαστώ· σώσε με, εσύ που είσαι δίκαιος.

³Δείξε μου τη φροντίδα σου, τώρα ελευθέρωσέ με· γίνε πανίσχυρος προστάτης μου, το καταφύγιό μου, για να με σώσεις.

⁴Εσύ 'σαι βράχος μου και προστασία μου, αφού υπάρχουν· μ' οδηγείς και με φροντίζεις.

⁵Βγάλε με απ' την παγίδα που για μένα έστησαν· γιατί εσύ 'σαι η δύναμή μου.

⁶Όποτε άφησα στα χέρια σου το πνεύμα μου, Κύριε, με λύτρωσες, Θεέ αληθινέ.

⁷Τους απεχθάνομαι αυτούς που σέβονται τα τιποτένια είδωλα· αλλά εγώ στον Κύριο στήριξα την ελπίδα μου.

⁸Αγάλλομαι και χαίρομαι από το έλεός σου· είδες με κατανόηση την αθλιότητά μου και ξέρεις της ψυχής μου το άγχος.

- ⁹Δε μ' εγκατέλειψες στα χέρια των εχθρών μου· και μου εξασφάλισες την άνεση να φύγω.
- ¹⁰Ελέησέ με, Κύριε, γιατί είμαι σε αγωνία· μάτια, ψυχή και σάρκα μου τα ζάρωσε ο μόχθος.
- ¹¹Κατέστρεψαν η θλίψη τη ζωή μου κι οι στεναγμοί τα χρόνια μου· τη δύναμή μου σκόρπισαν οι ταλαιπωρίες· ακόμα και τα κόκαλά μου φθάρηκαν.
- ¹²Απ' όλους τους εχθρούς μου ονειδιζόμουν και χλευαζόμουν απ' τους γείτονές μου, για τους γνωστούς μου ήμουν θέαμα φοβερό κι όσοι με βλέπαν έξω, φεύγαν' από μπρος μου.
- ¹³Σαν να 'μουνα ένας νεκρός οι άνθρωποι με ξέχασαν, σαν να 'μουνα ένα σπασμένο βάζο.
- ¹⁴Άκουσα ψίθυρο πολλών –τρόμους από τριγύρω– καθώς αυτοί μαζί σχεδίαζαν ενάντια σ' εμένα· να μ' αφαιρέσουν τη ζωή ήταν η πρόθεσή τους.
- ¹⁵Αλλά εγώ σ' εσένα έλπισα, Κύριε, «είσαι Θεός μου», είπα.
- ¹⁶Στην εξουσία σου τα χρόνια μου είναι· σώσε με, από τα χέρια των εχθρών μου κι εκείνων που με κατατρέχουν.
- ¹⁷Δείξε την παρουσία σου στο δούλο σου· σώσε με, χάρη στην πιστή σου αγάπη.
- ¹⁸Κύριε, ας μην ντροπιαστώ που σε επικαλούμαι· ας ντροπιαστούν οι ασεβείς, στον άδη ας σωπάσουν.
- ¹⁹Ας βουβαθούν τα χείλη αυτά τα ψεύτικα, που λέν' λόγια σκληρά στον δίκαιο ενάντια με περιφρόνηση και υπεροψία.
- ²⁰Πόσο μεγάλη, Κύριε, η αγαθότητά σου, που τη φυλάς για κείνους που σε σέβονται! Όλοι μπορούν να δουν πως τη χαρίζεις σ' εκείνους που σ' εσένα ελπίζουνε.
- ²¹Προφυλαγμένους τους κρατάς στη σιγουριά της παρουσίας σου απ' των ανθρώπων τις συκοφαντίες· τους προστατεύεις μέσα στη σκηνή σου από τις επιθέσεις των εχθρών τους.

²²Ευλογημένος να 'ναι ο Κύριος, που έκανε σ' εμένα το θαύμα της αγάπης του την ώρα του αποκλεισμού μου.

²³Κι εγώ μέσα στην αγωνία μου είχα πει: «Μ' έδιωξε απ' τη φροντίδα του». Εσύ όμως άκουσες της δέησής μου τη φωνή όταν βοήθεια ζήτησα από σένα.

²⁴Αγαπάτε τον Κύριο, οι ευσεβείς του όλοι! Ο Κύριος φροντίζει τους πιστούς· και τιμωρεί πολύ σκληρά αυτούς που φέρονται μ' αλαζονεία.

²⁵Γίνετε ανδρείοι και με γενναία καρδιά, όλοι που ελπίζετε στον Κύριο.

ΨΑΛΜΟΙ 32

Η ευτυχία εκείνου που έλαβε άφεση

¹Του Δαβίδ· Μασχίλ.

Μακάριος είν' εκείνος που του αφέθηκε αμέλειας παραστράτημα, του συγχωρήθηκε αμαρτία συνειδητή.

²Μακάριος ο άνθρωπος, όταν δεν του καταλογίζει ο Κύριος αμάρτημα· κι είναι ανύπαρκτος στο πνεύμα του ο δόλος.

³Κύριε, όταν σώπασα, φθάρηκαν τα οστά μου από τον ολόήμερο αναστεναγμό.

⁴Γιατί μέρα και νύχτα έπεσε βαριά η τιμωρία σου σ' εμένα· σαν το χωράφι έγινα το άνυδρο στου καλοκαιριού τη θέρμη.

(Διάψαλμα)

⁵Την αμαρτία μου σου γνώρισα, δεν έκρυψα την ενοχή μου. «Στον Κύριο» σκέφτηκα, «θα εξομολογηθώ τα παραπτώματά μου». κι εσύ εξάλειψες την ενοχή της αμαρτίας μου.

(Διάψαλμα).

⁶Για τούτο, ας προσεύχεται κάθε ευσεβής σ' εσένα, στις δύσκολες στιγμές. Σαν γίνει ο κατακλυσμός, κοντά του δε θα φτάσει.

⁷Εσύ είσαι, Κύριε, ο κρυψώνας μου, με προστατεύεις απ' τη θλίψη και τη γυρίζεις σε αλαλαγμούς χαράς.

(Διάψαλμα)

⁸Μου λες: «Σύνεση θα σου δώσω, θα σου διδάξω την οδό που πρέπει να βαδίζεις· θα σε ορμηλεύω, η προσοχή μου θα 'ναι πάνω σου.

⁹Μη γίνεσαι σαν άλογο και σαν μουλάρη ασύνετος, που χαλινάρι και χαλκά χρειάζονται για να μπορέσουν να 'ρθουνε κοντά σου».

¹⁰Πολλά του ασεβή τα μαστιγώματα, μα κείνον που στον Κύριο ελπίζει η αγάπη του τον περιζώνει.

¹¹Χαρείτε για τον Κύριο, δίκαιοι, κι ευφρανθείτε· κι όλοι εσείς οι άδολοι φωνάξτε από χαρά!

ΨΑΛΜΟΙ 33

Ύμνος στο δημιουργό και σωτήρα

¹Ευφρανθείτε δίκαιοι για τον Κύριο! Στους τίμιους ανθρώπους ταιριάζει να υμνούν.

²Με κιθάρα ευχαριστήστε τον Κύριο! Με ψαλτήρι δεκάχορδο ψάλτε σ' αυτόν.

³Τραγουδήστε του ένα νέο τραγούδι! Κάντε ωραία να ηχήσουν τα όργανά σας κι οι φωνές.

⁴Γιατί είν' σωστά τα λόγια του Κυρίου· κι αληθινά τα έργα του.

⁵Αγαπά τη δικαιοσύνη και την ευθύτητα· η αγάπη του Κυρίου γεμίζει τη γη.

⁶Με του Κυρίου το λόγο έγιναν οι ουρανοί· με την πνοή απ' το στόμα του οι αμέτρητες δυνάμεις τους.

⁷Μάζεψε τα νερά των θαλασσών καθώς σε ασκί· έκλεισε μες στ' αμπάρια των ωκεανών τα βάθη.

⁸Τον Κύριο ας τον φοβάται όλη η γη· κι ας τρέμουνε μπροστά του της οικουμένης όλοι οι κάτοικοι!

⁹Γιατί αυτός είπε και έγιναν· πρόσταξε αυτός και θεμελιώθηκαν.

¹⁰Ο Κύριος ματαιώνει τις προθέσεις των ειδωλολατρών· των λαών τα σχέδια τ' ανατρέπει.

- 11**Του Κυρίου οι προθέσεις διαρκούν αιώνια, τα σχέδια της βούλησής του σ' όλες τις γενιές.
- 12**Μακάριο το έθνος που ο Κύριος είν' ο Θεός του· ευτυχισμένος ο λαός που αυτός τον διάλεξε να 'ναι δικός του.
- 13**Από τον ουρανό κοιτάζει ο Κύριος και βλέπει όλους τους ανθρώπους.
- 14**Από της κατοικίας του τον τόπο εποπτεύει όλους τους κατοίκους της γης.
- 15**Εκείνος που διαπλάθει τις καρδιές τους κι όλα τα έργα τους τα ξέρει.
- 16**Δεν είν' απ' τον πολύ στρατό που σώζεται ο βασιλιάς· δεν είν' απ' την περίσσια δύναμη που ο γενναίος γλιτώνει.
- 17**Ανήμπορο είναι τ' άλογο να εξασφαλίσει σωτηρία· όλη του η σφριγηλότητα τη λύτρωση δεν φέρνει.
- 18**Αλλά να που ο Κύριος φροντίζει για τους ευσεβείς, για κείνους που ελπίζουν στη σταθερή αγάπη του.
- 19**Όστε ν' αρπάξει τη ζωή τους απ' το θάνατο· να τους κρατάει ζωντανούς την εποχή της πείνας.
- 20**Στον Κύριο ελπίζει η ψυχή μας· αυτός βοηθός μας και προστασία μας!
- 21**Χάρη σ' εκείνον χαίρεται η καρδιά μας· αφού εμπιστευόμαστε στην άγια παρουσία του.
- 22**Ας έρθει, Κύριε, πάνω μας η αγάπη σου, καθώς εμείς ελπίζουμε σ' εσένα.

ΨΑΛΜΟΙ 34

Ο Κύριος με λύτρωσε απ' όλους μου τους φόβους

- 1**Ψαλμός του Δαβίδ, όταν προσποιήθηκε τον παράφρονα στο βασιλιά Αβιμέλεχ κι αυτός τον ελευθέρωσε και γλίτωσε.
- 2**Θα ευλογώ τον Κύριο κάθε στιγμή· θα είναι ο ύμνος του στο στόμα μου για πάντα!
- 3**Τον Κύριο δοξάζει όλη η ύπαρξή μου· οι καταπιεσμένοι ας τ' ακούσουν κι ας χαρούν.

- ⁴Ψάλτε μαζί μου τη μεγαλοσύνη του Κυρίου, όλοι μαζί το όνομά του ας το δοξάσουμε!
- ⁵Τον Κύριο αποζήτησα και μ' αποκρίθηκε, με λύτρωσε απ' όλους μου τους φόβους.
- ⁶Όσοι σ' εκείνον στρέφουνε το βλέμμα τους από χαρά ακτινοβολούν· δεν πρόκειται να βγούνε γελασμένοι.
- ⁷Φώναξε ο δύστυχος κι ο Κύριος τον άκουσε· κι απ' όλες του τις θλίψεις τον γλιτώνει.
- ⁸Στρατοπεδεύει του Κυρίου ο άγγελος ολόγυρα σ' εκείνους που τον σέβονται και τους γλιτώνει απ' τον κίνδυνο.
- ⁹Λάβετε πείρα μόνοι σας και δείτε πόσο είναι καλός ο Κύριος· ευτυχοισμένος ο άνθρωπος που σ' αυτόν καταφεύγει!
- ¹⁰Τον Κύριο σεβαστείτε, οι άγιοί του· τίποτα δεν στερούνται όσοι τον σέβονται.
- ¹¹Πλούσιοι σε φτώχεια ξέπεσαν και πείνασαν· όμως αυτοί που αναζητούν τον Κύριο κανένα δε θα στερηθούν απ' όλα τ' αγαθά.
- ¹²Ελάτε νέοι, ακούστε με· κι εγώ θα σας διδάξω του Κυρίου το σέβας.
- ¹³Αν θέλετε να τη χαρείτε τη ζωή, χρόνια να ζήσετε πολλά κι ευτυχοισμένα·
- ¹⁴τη γλώσσα σας φυλάξτε απ' το κακό κι από κουβέντες δολερές τα χείλη σας.
- ¹⁵Φύγετε πέρα απ' το κακό και κάντε το καλό, αποζητήστε την ειρήνη και επιδιώξτε την.
- ¹⁶Τους δίκαιους ο Κύριος τους προσέχει κι ακούει τις ικεσίες τους.
- ¹⁷Μα σκέφτεται ενάντια σ' αυτούς που πράττουν το κακό· για να εξαλείψει από τη γη ως και τη θύμησή τους.
- ¹⁸Υψώνουν τη φωνή στον Κύριο οι δίκαιοι κι εκείνος τους ακούει· τους λευτερώνει απ' όλα τους τα βάσανα.

¹⁹Ο Κύριος είναι κοντά στους αποθαρρημένους και σώζει αυτούς που βρίσκονται σε απόγνωση.

²⁰Πολλά του δίκαιου τα δεινά, μα απ' όλ' αυτά ο Κύριος τον γλιτώνει.

²¹Περιφρουρεί όλη την ύπαρξή του: Ούτ' ένα κόκαλό του δεν θα συντριβεί.

²²Τον ασεβή η κακία θα τον σκοτώσει και θα τιμωρηθούν όσοι μισούν τον δίκαιο.

²³Λυτρώνει ο Κύριος των δικών του τη ζωή, κι όσοι σ' αυτόν ελπίζουν δε θα τιμωρηθούν.

ΨΑΛΜΟΙ 35

Ικεσία του αθώου που τον σύρουν σε δίκη

¹Ψαλμός του Δαβίδ.

Κύριε, κρίνε εκείνους που με κατακρίνουν· πολέμησε όσους με πολεμούν.

²Πάρε ασπίδα κι όπλο κι έλα βοήθησέ με.

³Σύρε κοντάρι για ν' ανακόψεις εκείνους που με καταδιώκουν· πες στην ψυχή μου: «Η σωτηρία σου είμ' εγώ».

⁴Ας νικηθούν κι ας ντροπιαστούν αυτοί που θέλουνε να πάρουν τη ζωή μου! Ας πισωστρέψουν κόκκινοι από ντροπή αυτοί που το κακό μου μελετούν.

⁵Ας γίνουμε σαν το άχυρο που το σκορπίζει ο αγέρας· και του Κυρίου ο άγγελος ας τους κυνηγά.

⁶Ας είναι σκοτεινή κι ολισθηρή η πορεία τους· και του Κυρίου ο άγγελος ας τους καταδιώκει.

⁷Γιατί αναίτια μου στήσαν την παγίδα τους· αναίτια σκάψαν λάκκο, για να μου πάρουν τη ζωή.

⁸Στο λάκκο όμως αυτοί θα πέσουν δίχως να το προσμένουνε· και στην παγίδα που έκρυψαν οι ίδιοι θα πιαστούνε· στο λάκκο μέσα θα χαθούν.

⁹Κι η ψυχή μου θα νιώσει χαρά για τον Κύριο, για τη σωτήρια επέμβασή του αγαλλίαση.

- 10 Όλα τα οστά μου θα το πουν: Ποιος, Κύριε σαν κι εσένα; Λυτρώνεις τον αδύναμο από τον δυνατότερό του, τον δύσμοιρο και τον φτωχό απ' τον καταπιεστή του.
- 11 Μάρτυρες άδικοι παρουσιάστηκαν, για όσα δεν ήξερα εκείνοι μ' ανακρίναν.
- 12 Μου ανταποδώσανε κακό αντί καλό, ερήμωσε η ψυχή μου.
- 13 Κι εγώ, όταν ήταν άρρωστοι, είχα φορέσει πένθιμα· με τη νηστεία ταπειωνόμουν και με σκυφτό κεφάλι, την προσευχή μου σιγοψιθύριζα.
- 14 Σαν να 'τανε για φίλο και γι' αδερφό μου πηγαινοερχόμουν· σαν να πενθούσα μια μητέρα θλιμμένος έσκυβα.
- 15 Αλλά στη συμφορά μου αυτοί χαρήκαν και συνάχθηκαν –συνάχθηκαν εναντίον μου– να με συκοφαντήσουν, και όμως δεν το ήξερα· με χλεύαζαν χωρίς σταματημό.
- 16 Αντάμα με τους ασεβείς με χλεύαζαν, μου τρίζανε τα δόντια.
- 17 Κύριε, ως πότε θα τα βλέπεις; Προστάτεψέ με απ' τις καταστροφές τους· από τα λιονταρόπουλα την ακριβή ζωή μου.
- 18 Θα σε δοξολογήσω μες σε μεγάλη σύναξη· ανάμεσα σ' αμέτρητο λαό θα σ' εξυμνήσω.
- 19 Για μένα ας μη χαίρονται όσοι είν' εχθροί μου δίχως λόγο· ας πάψουν με τα μάτια τα νοήματα όσοι αναίτια με μισούν.
- 20 Δε μιλάνε ειρηνικά· και για τους ήσυχους της γης απάτης λόγια σκέφτονται.
- 21 Φλυάρησαν σε βάρος μου και είπαν: «Είδαμ' εμείς τι έκανες! »
- 22 Εσύ όμως, Κύριε, είδες· μη μείνεις σιωπηλός. Κυριέ μου, μη μ' αφήνεις!
- 23 Ξύπνα και σήκω κι υπερασπίσου με· Θεέ και Κυριέ μου, πάρε το μέρος μου!
- 24 Κρίνε με σύμφωνα με τη δικαιοσύνη σου, Κύριε και Θεέ μου, για να μη χαίρονται για μένα.

²⁵Και να μη σκέφτονται στο βάθος τους: «Μπράβο μας, τον νικήσαμε». Και να μη λένε: «Τον κατάπιαμε».

²⁶Ας ντρέπονται όλοι τους κι ας κοκκινίζουν, όσοι για τα παθήματά μου χαίρονται· ας σκεπαστούνε με ντροπή κι ονειδισμό όσοι αλαζονικά περνούν μπροστά μου.

²⁷Ας ευφρανθούνε κι ας χαρούν αυτοί που χαίρονται για τη δικαίωσή μου· κι ας λένε συνεχώς: «Μεγάλος είν' ο Κύριος! Επιθυμεί την ευτυχία του εκλεκτού του».

²⁸Κι η γλώσσα μου θα διηγείται τη δικαιοσύνη σου· όλη τη μέρα θα σ' εξυμνεί.

ΨΑΛΜΟΙ 36

Εσύ είσαι, Κύριε, η πηγή της ζωής

¹Στον πρωτοψάλτη· ψαλμός του Δαβίδ, δούλου του Κυρίου.

²Η παρανομία του ασεβή βαθιά είναι στην καρδιά του· φόβος Θεού σ' εκείνον δεν υπάρχει.

³Και τόσο αυτοθαυμάζεται ώστε το κρίμα του δε βλέπει για να το αποστραφεί.

⁴Τα λόγια του στο στόμα του είν' ανομία και δόλος· έπαψε να 'χει επίγνωση και το καλό να κάνει.

⁵Όταν πλαγιάζει, την ανομία σκέφτεται· ακολουθεί ένα δρόμο που δεν είν' ο σωστός, και το κακό δεν το απορρίπτει.

⁶Κύριε, ως τους ουρανούς η αγάπη σου· η αλήθεια σου ως τα σύννεφα.

⁷Η δικαιοσύνη σου σαν τα ψηλά βουνά κι η δίκαιη κρίση σου σαν άβυσσος μεγάλη· ανθρώπους σώζεις, Κύριε, και ζώα.

⁸Πόσο πολύτιμη η αγάπη σου, Θεέ! Οι άνθρωποι καταφεύγουν στον ίσκιο απ' τις φτερούγες σου.

⁹Χορταίνουν απ' τον πλούτο του σπιτιού σου κι απ' το ποτάμι τούς ποτίζεις της ευδαιμονίας σου.

¹⁰Γιατί εσύ 'σαι της ζωής το κεφαλόβρυσο· βλέπουμε φως από το φως σου.

¹¹Μην πάψεις να σκορπίζεις το έλεός σου σ' αυτούς που σε γνωρίζουν· και τη δικαιοσύνη σου στις έντιμες καρδιές.

¹²Πόδι αλαζόνα ας μη με καταπατήσει, κι ας μη με καταδιώξει χέρι ασεβών.

¹³Δείτε πού πέσαν όσοι στο κακό δουλεύαν· καταγκρεμίστηκαν και δεν μπορούν να σηκωθούν.

ΨΑΛΜΟΙ 37

Μην αγαναχτείς όταν θριαμβεύουν οι κακοί

¹Του Δαβίδ.

Μην αγανακτείς με τους κακούς· μη ζηλεύεις όσους την ανομία πράττουν.

²Γιατί καθώς η χλόη, γρήγορα μαραίνονται· ξεραίνονται καθώς το τρυφερό χορτάρι.

³Έλπριζε στον Κύριο και κάνε το καλό· κατοίκησε στη χώρα κι απόλαυσε τη σιγουριά.

⁴Ζήτα την ευτυχία σου στον Κύριο και θα σου δώσει ό, τι η καρδιά σου λαχταρά.

⁵Δώσε στον Κύριο τη ζωή σου· έλπρισε σ' αυτόν κι εκείνος θα φροντίσει.

⁶Θα κάνει τη δικαιοσύνη σου να λάμπει σαν το φως το δίκιο σου, σαν μέρα μεσημέρι.

⁷Στον Κύριο σιωπηλά εγκαταλείψου και έλπρισε σ' αυτόν. Μην αγανακτείς για κείνον που στη ζωή του ευτυχεί· για έναν άνθρωπο που κάνει ανομίες.

⁸Ηρέμησε και πάψε τους θυμούς! Μην εξανίστασαι· αυτό δε βγαίνει παρά σε κακό.

⁹Γιατ' οι κακοί θ' αφανιστούν· μα εκείνοι που στον Κύριο ελπίζουνε τη χώρα θα την κατακτήσουν.

- 10** Σε λίγο δεν θα υπάρχει ασεβής· και θα ζητάς τον τόπο του μα δε θα τονε βρίσκεις.
- 11** Αλλά οι πράοι θα κατακτήσουνε τη χώρα και θ' απολαύσουν άφθονη ειρήνη.
- 12** Συνωμοτεί ο ασεβής σε βάρος του δικαίου· τρίζει τα δόντια του εναντίον του.
- 13** Ο Κύριος γελάει μαζί του γιατί ξέρει πως έρχεται της τιμωρίας του η μέρα.
- 14** Οι ασεβείς σέρνουν σπαθιά, τεντώνουνε τα τόξα τους, να ρίξουν κάτω τον φτωχό και τον αδύνατο· να σφάξουνε αυτούς που ζούνε τίμια.
- 15** Μα το σπαθί τους στην καρδιά τους θά μπει· θα τσακιστούν τα τόξα τους.
- 16** Καλύτερα τα λίγα του δικαίου, παρά ο πολύς ο πλούτος των ασεβών.
- 17** Γιατί η δύναμη των ασεβών θα συντριφθεί, ενώ ο Κύριος τους δίκαιους τους στηρίζει.
- 18** Γνωρίζει ο Κύριος τις μέρες των τελείων· θα διαρκούν για πάντα τ' αγαθά τους.
- 19** Δε θα ντροπιάζονται σε χρόνους δύσκολους· και θα χορταίνουν τον καιρό της πείνας.
- 20** Αλλά οι κακοί θ' αφανιστούν, οι αντίθετοι στον Κύριο, καθώς η ομορφιά του αγρού· θα διαλυθούνε σαν καπνός και θα χαθούν.
- 21** Δανείζεται ο ασεβής και πίσω δεν τα δίνει· μα ο δίκαιος είν' απλόχερος και δίνει.
- 22** Γιατί όσους ο Κύριος ευλογεί, αυτοί κατέχουνε τη χώρα· κι όσους εκείνος καταριέται εξαφανίζονται απ' αυτήν.
- 23** Ο Κύριος κάνει σταθερά τα βήματα του ανθρώπου κι εγκρίνει την πορεία του.
- 24** Αν πέφτει, στην πτώση του δε μένει, γιατί ο Κύριος απ' το χέρι τον κρατάει.

- ²⁵Νιος ήμωνα και γέρασα αλλά δεν είδα δίκαιο εγκαταλειμμένο· κι ούτε είδα τα παιδιά του να ζητιανεύουν το ψωμί.
- ²⁶Καθημερινά δανείζει κι ελεεί· και τα παιδιά του είναι μια ευλογία.
- ²⁷Φύγε απ' το κακό και κάνε το καλό, και θα μείνεις παντοτινά στη χώρα.
- ²⁸Γιατί αγαπάει ο Κύριος το σωστό και δεν εγκαταλείπει τους οσίους του, τους προστατεύει αιώνια· αλλ' οι απόγονοι των ασεβών θα εξαφανιστούν.
- ²⁹Οι δίκαιοι θα κατακτήσουνε τη χώρα· σ' αυτήν θα κατοικούν για πάντα.
- ³⁰Του δίκαιου το στόμα σοφία ψιθυρίζει· η γλώσσα του λέει το σωστό.
- ³¹Ο νόμος του Θεού του μες στην καρδιά του· τα βήματά του διόλου δε γλιστρούν.
- ³²Παραμονεύει ο ασεβής τον δίκαιο· γυρεύει να τον θανατώσει.
- ³³Μα ο Κύριος στα χέρια του δεν του τον παραδίνει· κι όταν δικάζεται δεν τον αφήνει να καταδικαστεί.
- ³⁴Στον Κύριο έλπισε, το δρόμο του ακολούθησε· θα σε υψώσει τη χώρα να κατέχεις και θα δεις τους ασεβείς να εξαφανίζονται.
- ³⁵Είδα τον ασεβή να καταχράται την εξουσία του, να υψώνεται σαν κέδρος του Λιβάνου, ν' απλώνεται καθώς αναρριχητικό φυτό.
- ³⁶Και πάλι πέρασα και να που δεν υπήρχε· τον αναζήτησα, κι ούτε που βρέθηκε.
- ³⁷Κοίτα προσεκτικά τον τέλειο, δες τον ευθύ τον άνθρωπο: Έχει απογόνους πάντοτε ο άνθρωπος της ειρήνης.
- ³⁸Αλλά οι αμαρτωλοί όλοι αντάμα θα χαθούν κι οι απόγονοι των ασεβών θα φύγουν απ' τη μέση.
- ³⁹Η σωτηρία των δικαίων από τον Κύριο έρχεται· η προστασία τους στον καιρό της θλίψης.
- ⁴⁰Τους βοηθάει ο Κύριος και τους λυτρώνει· τους λευτερώνει απ' τους κακούς, τους σώζει, γιατί σ' αυτόν κατέφυγαν.

ΨΑΛΜΟΙ 38

Προσευχή αρρώστου που αναγνωρίζει τα σφάλματά του

- ¹Ψαλμός του Δαβίδ· αναμνηστικός.
- ²Κύριε, μη μ' επιπλήξεις πάνω στην οργή σου· και πάνω στο θυμό σου μη με τιμωρήσεις.
- ³Γιατί με διαπέρασαν τα βέλη σου· και με πιέζει η δύναμή σου.
- ⁴Δεν έχει υγεία το κορμί μου, γιατί οργίστηκες· πονούν τα κόκαλά μου όλα, γιατί αμάρτησα.
- ⁵Οι ανομίες μου σωρεύτηκαν ψηλότερα απ' το κεφάλι μου· καθώς φορτίο βαρύ με καταπιέζουν.
- ⁶Βρώμισαν και σαπίσαν οι πληγές μου, απ' την ανοησία μου.
- ⁷Ταλαιπωρήθηκα, κυρτώθηκα εντελώς· θλιμμένος περπατώ όλη τη μέρα.
- ⁸Τα σπλάχνα μου είναι γεμάτα φλόγωση· και δεν υπάρχει υγεία στο κορμί μου.
- ⁹Φθάρηκα και τσακίστηκα ολότελα· κραυγάζω από τον πόνο της καρδιάς μου.
- ¹⁰Κύριε, εσύ γνωρίζεις όλη τη λαχτάρα μου, κι ο στεναγμός μου δε σου είναι κρυφός.
- ¹¹Χτυπάει η καρδιά μου ανάστατη, μ' άφησε η δύναμή μου· ως και το φως ακόμα των ματιών μου το 'χασα κι αυτό.
- ¹²Φίλοι και γνώριμοι δεν μου συμπαραστάθηκαν στα βάσανά μου· κι οι πιο δικοί μου με κρατάνε σε απόσταση.
- ¹³Αυτοί που τη ζωή μου επιβουλεύονται μου στήνουνε παγίδες· αυτοί που θέλουν να με βλάψουν πως θα με καταστρέψουν απειλούν κι απάτες σχεδιάζουν όλη μέρα.
- ¹⁴Αλλά εγώ κάνω τον κουφό, πως δεν ακούω· και τον μουγγό, που να μιλήσει δεν μπορεί.

- ¹⁵Είμαι σαν ένας άνθρωπος που δεν ακούει τίποτα· κι απόκριση στο στόμα του δεν έχει.
- ¹⁶Γιατί σ' εσένα, Κύριε έλπισα· εσύ θα μου αποκριθείς, Κύριέ μου, Θεέ μου.
- ¹⁷Είπα: «Ας μη χαρούν μ' εμένα οι εχθροί μου κι ας μη καυχούνται εναντίον μου όταν το πόδι μου γλιστράει».
- ¹⁸Εγώ είμαι έτοιμος να πέσω, κι ο πόνος μου παντοτινά είν' υπαρκτός.
- ¹⁹Την ανομία μου δημόσια την ομολογώ κι η αμαρτία μου στο άγχος με βυθίζει.
- ²⁰Όλο ζωή και δύναμη οι εχθροί μου και πλήθος όσοι αναίτια με μισούν,
- ²¹κι όσοι κακό αντί καλό μού ανταποδίνουν· μ' εχθρεύονται που επιδιώκω το καλό.
- ²²Μη μ' εγκαταλείπεις, Κύριε· Θεέ μου, μη φεύγεις μακριά μου.
- ²³Έλα γοργά και βοήθησέ με, Κύριε και σωτήρα μου!

ΨΑΛΜΟΙ 39

Δώσε μου ανάπαυλα, η ζωή είναι τόσο σύντομη...

- ¹Στον πρωτοψάλτη, τον Ιεδουθούν. Ψαλμός του Δαβίδ.
- ²Είπα: «Θα 'μαι προσεκτικός στο πώς πορεύομαι, ώστε η γλώσσα μου να μη με κάνει κι αμαρτάνω· θα βάλω φίμωτρο στο στόμα μου όσο μπροστά μου θα 'ναι ο ασεβής».
- ³Άφωνος έγινα, βουβός, –ούτε καλό δεν έλεγα– κι ο πόνος μου δυνάμωνε.
- ⁴Γέμισε αγωνία η καρδιά μου· καθώς συλλογιζόμουν φούντωνε η αγωνία μου· ωστόσο λύθηκε η γλώσσα μου και είπα:
- ⁵«Φανέρωσέ μου, Κύριε, το τέλος μου, και πόσες θα 'ναι οι μέρες της ζωής μου· ώστε να ξέρω πόσο είμαι φθαρτός».
- ⁶Τι λίγο που έκανες να διαρκεί η ζωή μου! Μπροστά σου η ύπαρξή μου ένα τίποτα· κι αέρα φύσημα η στερεότητα του ανθρώπου.

(Διάψαλμα)

⁷Και να, σαν τη σκιά ο άνθρωπος πορεύεται, άνεμος είν' ο πλούτος που σωρεύει, χωρίς να ξέρει ποιος θα τον συνάξει.

⁸Και τώρα τι προσμένω, Κύριε; σ' εσένα την ελπίδα μου στηρίζω.

⁹Λύτρωσέ με απ' όλες τις ανομίες μου· στη χλεύη του ανόητου μη μ' αφήσεις.

¹⁰Σώπασα· το στόμα δεν ανοίγω, γιατί εσύ μ' έφερες εδώ που βρίσκομαι.

¹¹Στρέψε μακριά από μένα τα πλήγματά σου· κάτω απ' το στιβαρό σου χέρι εγώ αφανίστηκα.

¹²Κολάζοντας την ανομία τον άνθρωπο παιδαγωγείς, και κατατρώς όπως ο σκόρος ό, τι έχει πιο πολύτιμο. Πνοή τ' ανέμου, αλήθεια, αυτό είναι ο κάθε άνθρωπος.

(Διάψαλμα)

¹³Την προσευχή μου, Κύριε, άκουσε, πρόσεξε την κραυγή μου· στα δάκρυά μου μη σωπαίνεις, γιατί είμαι μόνο ένας φιλοξενούμενός σου, ξένος, χωρίς δικαιώματα, σαν όλους τους προγόνους μου.

¹⁴Άσε με απ' το βλέμμα σου κι ευχάριστα θα νιώσω· πριν φύγω και δεν υπάρχω πια.

ΨΑΛΜΟΙ 40

Ας μάθουν όλοι το τι έκανες για μένα!

¹Στον πρωτοψάλτη· ψαλμός του Δαβίδ.

²Αδιάκοπα στον Κύριο έλπιζα κι αυτός με πρόσεξε κι άκουσε την κραυγή μου.

³Μ' ανέσυρε από το λάκκο της φθοράς, απ' της λάσπης το βούρκο· τα πόδια μου τα στήριξε πάνω στο βράχο, τα βήματά μου στέριωσε.

⁴Στο στόμα μου έβαλε καινούριο ένα τραγούδι, για το Θεό μας δοξολόγημα· πολλοί θα δουν, θα ευλαβηθούν, στον Κύριο θα ελπίσουν.

⁵Μακάριος ο άνθρωπος, που 'χει στον Κύριο την ελπίδα του, και προς τους μάταιους δε στρέφεται κι όσους δουλεύουνε στο ψέμα.

- ⁶Πληθώρα, Κύριε, Θεέ μας, τα έργα σου τα θαυμαστά, κι όσα σχεδίασες για χάρη μας. Κανένας δε συγκρίνεται μ' εσένα! Να τ' αναγγείλω θα 'θελα και να τα πω, είν' όμως αναρίθμητα.
- ⁷Θυσίες και προσφορές δεν θέλησες, μου 'δωσες την επίγνωση· δε ζήτησες ολοκαυτώματα ούτε θυσίες εξιλέωσης.
- ⁸Τότε είπα: «Να με, ήρθα». Στου βιβλίου τον κύλινδρο για μένα γράφει.
- ⁹Να κάνω ό, τι είν' ευχάριστο σ' εσένα, Θεέ μου, επιθύμησα· ο νόμος σου να 'ναι στο βάθος της καρδιάς μου.
- ¹⁰Διαλάλησα τη δικαιοσύνη σου σε σύναξη μεγάλη, να που τα χείλια μου δεν τα 'κλεισα· Κύριε, εσύ το ξέρεις.
- ¹¹Τη δικαιοσύνη σου δεν έκρυψα στα βάθη της καρδιάς μου, κήρυξα την πιστότητά σου και τη βοήθειά σου· δεν κράτησα κρυμμένη την αγάπη σου ούτε και την αλήθεια σου σε σύναξη μεγάλη.
- ¹²Μην εμποδίσεις εσύ, Κύριε, την ευσπλαχνία σου σ' εμένα· η αγάπη σου κι η αλήθεια σου ας με φρουρούν παντοτινά.
- ¹³Γιατί πέσαν απάνω μου δεινά που δε μετριοούνται, με πήραν οι ανομίες μου και δεν μπορώ να δώ· –πιότερες κι από τα μαλλιά της κεφαλής μου– και μ' εγκατέλειψε το θάρρος μου.
- ¹⁴Κύριε, στέρξε να με σώσεις· τάχυνε, Κύριε, να με βοηθήσεις.
- ¹⁵Ας ντροπιαστούν όλοι μαζί κι ας εξουθενωθούν αυτοί που θέλουν ν' αφαιρέσουν τη ζωή μου· ατιμασμένοι αςπισωστρέψουν αυτοί που με τη δυστυχία μου χαίρονται.
- ¹⁶Ας μείνουν άναυδοι απ' το αίσχος τους όσοι για μένα λέν': «καλά να πάθει».
- ¹⁷Ας ευφρανθούν και ας χαρούν κοντά σου όλοι όσοι σε ζητάνε, Κύριε, και πάντα ας λένε: «Μεγάλος είν' ο Κύριος! » όσοι αγαπούν τη σωτηρία που χαρίζεις.

¹⁸Εγώ είμαι άθλιος και φτωχός, μη με ξεχάσεις, όμως, Κύριε. Εσύ 'σαι βοηθός μου κι ελευθερωτής, Θεέ μου, μην αργήσεις.

ΨΑΛΜΟΙ 41

Προσευχή ενός καταδιωγμένου

¹Στον πρωτοψάλτη· ψαλμός του Δαβίδ.

²Μακάριος όποιος νοιάζεται τον αδύναμο· θα τον λυτρώσει ο Κύριος στις δυστυχίας τη μέρα.

³Τον προστατεύει ο Κύριος, του δίνει τη ζωή και θα τον πουν στη γη ευτυχισμένο· κι ούτε θα παραδώσει τη ζωή του στους εχθρούς του.

⁴Ο Κύριος τον βοηθά να σηκωθεί απ' της αρρώστιας του το στρώμα· σ' όλες του τις ασθένειες τον ανακουφίζει.

⁵Εγώ είπα: «Δώσ' μου, Κύριε, το έλεός σου· γιάτρεψε την ψυχή μου γιατί σ' εσένα αμάρτησα».

⁶Οι εχθροί μου εναντίον μου λόγια λαλούν κακόβουλα: «Αχ, πότε να πεθάνει και τ' όνομά του να χαθεί! »

⁷Κι αν έρθει κάποιος να με δει, μου λέει ανοησίες· μαζεύει στην καρδιά του θέματα για κακογλωσσιά, φεύγει από μένα και τα διαλαλεί στους δρόμους.

⁸Ανάμεσά τους ψιθυρίζουν εναντίον μου όλοι που με μισούνε· για μένα σκέφτονται το χειρότερο:

⁹«Αγιάτρευτο κακό τον βρήκε. Τώρα, μια και τον έριξε η αρρώστια, δε θα μπορέσει πια να σηκωθεί».

¹⁰Κι ο φίλος μου ακόμα ο ακριβός, που τον εμπιστευόμουν και τρώγαμε ψωμί μαζί, μου γύρισε την πλάτη και με κλώτσησε.

¹¹Εσύ όμως, Κύριε, δωσ' μου το έλεός σου, κάνε να σηκωθώ, κι εγώ θα τους το ξεπληρώσω.

¹²Έτσι θα καταλάβω πως έχω την αγάπη σου: Όταν δε θα καυχιέται ο εχθρός σε βάρος μου.

¹³Αλλά για την ακεραιότητά μου εσύ με στήριξες, μπροστά στην παρουσία σου με στέριωσες αιώνια.

¹⁴Ευλογημένος να 'ναι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, από πάντα και για παντοτινά! Αμήν, αμήν.

ΨΑΛΜΟΙ 42

ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

(Ψαλμοί 42–72)

Όπως η ελαφίνα αποζητάει....

¹Στον πρωτοψάλτη, ψαλμός διδακτικός· για τη συγγένεια του Κορέ.

²Όπως η ελαφίνα αποζητάει τα τρεχούμενα νερά έτσι η ψυχή μου σ' αποζητάει Θεέ μου!

³Είν' η ψυχή μου διψασμένη για το Θεό, για τον αληθινό Θεό. Πότε θα 'ρθώ να δω το πρόσωπό σου, Θεέ μου;

⁴Τα δάκρυστά μου είναι ψωμί για μένα μέρα νύχτα, όταν ακούω να μου λένε ολημερίς, «πού είναι ο Θεός σου;»

⁵Θυμάμαι –και λιώνει μέσα μου η καρδιά– όταν με ένδοξη, πολυπληθή πορεία βιάδιζα προς τον οίκο του Θεού, μες σε φωνές χαράς κι ευχαριστίας, στο θόρυβο των πανηγυριστών.

⁶Ψυχή μου, γιατί λυπάσαι και μ' αναστατώνεις; Έλπιζε στο Θεό· θα τον υμνήσω πάλι της ύπαρξής μου το σωτήρα και Θεό μου.

⁷Θλίβεται μέσα μου η ψυχή μου· για τούτο, Κύριε, θα σε θυμηθώ απ' του Ιορδάνη τις πηγές, πλάι στο βουνό Μισάρ, κι απ' του Ερμών τα υψώματα.

⁸Η μια στην άλλη άβυσσο φωνάζει με των καταρραχτών σου τη βοή· όλα τα κύματά σου κι οι φουρτούνες σου πέρασαν από πάνω μου.

⁹Τη μέρα στέλνει ο Κύριος το έλεός του, κι εγώ θα λέω τη νύχτα το τραγούδι του, την προσευχή μου στις ζωής μου το Θεό.

¹⁰Θα λέω στο Θεό, στο βράχο μου: «Γιατί μ' απολησμόνησες; γιατί να ζω με λύπη, κάτω απ' του εχθρού μου την καταπίεση;»

¹¹Τσακίζονται τα κόκαλά μου όταν μ' εξευτελίζουν οι δυνάστες μου, καθώς μου λένε ολημερίς, «πού είναι ο Θεός σου;»

¹²Ψυχή μου, γιατί λυπάσαι και μ' αναστατώνεις; Έλπιζε στο Θεό· θα τον υμνήσω πάλι της ύπαρξής μου το σωτήρα και Θεό μου.

ΨΑΛΜΟΙ 43

¹Δικαιώσέ με, Θεέ, πάρε το μέρος μου ενάντια σ' ένα έθνος ανελέητο· απ' τον απατεώνα γλίτωσέ με κι απ' τον παράνομο.

²Αφού εσύ, Θεέ, είσαι η δύναμή μου γιατί μ' έδιωξες; γιατί να ζω με λύπη κάτω απ' την καταπίεση του εχθρού;

³Στείλε το φως και την αλήθεια σου αυτά να μ' οδηγούν· στο άγιο σου βουνό για να με φέρουν εκεί που κατοικείς.

⁴Θα φτάσω ως το θυσιαστήριό σου, σ' εσέ τον ίδιο, Θεέ της ευτυχίας μου και της χαράς μου· και με κιθάρα θα σε υμνολογώ, Θεέ, Θεέ μου.

⁵Ψυχή μου, γιατί λυπάσαι και μ' αναστατώνεις; Έλπιζε στο Θεό· θα τον υμνήσω πάλι, της ύπαρξής μου το σωτήρα και Θεό μου.

ΨΑΛΜΟΙ 44

Κι όμως εσύ μας απέρριψες

¹Στον πρωτοψάλτη· ψαλμός διδακτικός· για τη συγγένεια του Κορέ.

²Με τα ίδια μας τ' αυτιά ακούσαμε, Θεέ, όσα μας εξιστόρησαν οι προγονοί μας· τα έργα που έκανες στις μέρες τους, σ' αλλοτινούς καιρούς.

³Εσύ με τη δική σου δύναμη αλλόπιστους ξερίζωσες, αυτούς για να φυτέψεις· για να τους δώσεις άνεση κατέστρεψες λαούς.

⁴Δεν κατακτήσανε τη χώρα αυτή με τα σπαθιά τους, κι ούτε τους βόηθησαν τα μπράτσα τους, αλλά η ευνοϊκή σου δύναμη κι η ισχύς· το φως της παρουσίας σου, επειδή τους ευνόησες.

⁵Εσύ 'σαι βασιλιάς μου, Θεέ μου· δώσε τη νίκη σου στον Ιακώβ.

⁶Μαζί μ' εσένα συντρίψαμε τους αντιπάλους μας· με τη δική σου ύπαρξη κατανικήσαμε αυτούς που μας επιτεθήκαν.

⁷Εγώ δεν εμπιστεύομαι το τόξο μου ούτε και το σπαθί για να με σώσει.

⁸Εσύ μας έσωσες από τους αντιπάλους μας, εσύ εξουθενώνεις τους εχθρούς μας.

⁹Όλη τη μέρα θα σ' εξυμνούμε Θεέ, την ύπαρξή σου αιώνια θα δοξάζουμε.

(Διάψαλμα)

¹⁰Εσύ όμως μας απέρριψες, μας ντρόπιασες και πια δε συμπορεύεσαι με το στρατό μας.

¹¹Μας έκανες να φύγουμε μπροστά στους αντιπάλους μας και μας λεηλατήσαν οι εχθροί μας.

¹²Μας παραδίνεις σαν αρνιά για τη σφαγή· μέσα στα έθνη μάς διασκορπίζεις.

¹³Πούλησες το λαό σου δίχως τίμημα και δεν κέρδισες τίποτε απ' αυτόν.

¹⁴Μας άφησες στη χλεύη των γειτόνων μας, στο όνειδος όσων μας τριγυρίζουν.

¹⁵Μας έκανες περίγελο στα έθνη· για μας κουνάνε το κεφάλι ειρωνικά οι λαοί.

¹⁶Ολημερίς θωρώ την καταφρόνια μου· το πρόσωπό μου το σκεπάζει η ντροπή

¹⁷στ' άκουσμα της φωνής του χλευαστή του βλάσφημου, στην παρουσία του εχθρού και του εκδικητή.

¹⁸Αυτά όλα μας βρήκανε κι εμείς δε σε ξεχάσαμε· ούτε τη διαθήκη σου προδώσαμε.

¹⁹Και δεν άλλαξε φρόνημα η καρδιά μας, και δεν ξεστράτισαν τα βήματά μας από τα μονοπάτια σου,

²⁰τότε που εσύ μας σύντριψες στων τσακαλιών τον τόπο και με σκοτάδι θανατερό μας σκέπασες.

- ²¹Αν είχαμε ξεχάσει του Θεού μας την ύπαρξη κι είχαμε επικαλεσθεί ξένους θεούς,
- ²²μη δε θα το 'χες μάθει Θεέ, εσύ, που της καρδιάς τα μυστικά γνωρίζεις;
- ²³Για σένα καθημερινά μη δε μας εξοντώνουνε; Μας λογαριάζουν σαν αρνιά για τη σφαγή.
- ²⁴Σήκω! Γιατί ησυχάζεις, Κύριε; Δράσε! Για πάντα μη μας απωθείς.
- ²⁵Την παρουσία σου γιατί την κρύβεις και λησμονάς τη δυστυχία και την ανάγκη μας;
- ²⁶Δες, η ζωή μας έπεσε στο χώμα, και το κορμί μας κόλλησε στη γη.
- ²⁷Σήκω, βοήθησέ μας και λύτρωσέ μας, συ που μας αγαπάς.

ΨΑΛΜΟΙ 45

Ποίημα για το γάμο του βασιλιά

- ¹Στον πρωτοψάλτη, όπως το «Σοσανίμ» (τα Κρίνα)· για τη συγγένεια του Κορέ· Μασχίλ· τραγούδι της αγάπης.
- ²Μ' εμπνέουν οι χαρμόσυνες στιγμές, στο βασιλιά θα πω τα ποιήματά μου· η γλώσσα μου ωραία θα μιλήσει σαν πέννα γραμματέα έμπειρου.
- ³Είσαι ο ωραιότερος απ' όλους, χαριτωμένα λόγια βγαίνουν από το στόμα σου, για τούτο και σ' ευλόγησε για πάντα ο Θεός.
- ⁴Ζώσε στη μέση το σπαθί σου, δυνατέ, μεγαλόπρεπε κι ένδοξε!
- ⁵Δώσε τις μάχες σου λαμπρός, θριάμβευε για την αλήθεια και για το δίκιο του αδυνάτου· οι πράξεις σου τρόμο θα προκαλούν.
- ⁶Τα βέλη σου τα αιχμηρά την καρδιά των εχθρών του βασιλιά θα διαπερνούνε, λαοί κάτω από σε θα πέφτουνε.
- ⁷Ο θρόνος σου είναι θρόνος του Θεού αιώνιος και παντοτινός· σκήπτρο χρηστής διοίκησης το σκήπτρο το βασιλικό σου.
- ⁸Δικαιοσύνη αγάπησες και μίσησες την αδικία· γι' αυτό σε διάλεξε ο Θεός, ο Θεός σου, σ' εσένα έδωσε χαρά πιότερη απ' τους συντρόφους σου.

- ⁹Σμύρνας, κασίας κι αλόης άρωμα είναι στη φορεσιά σου· στα φιλντισένια ανάκτορά σου άρπας σε τέρπουν οι χορδές.
- ¹⁰Βασιλοκόρες είναι η συνοδεία σου· στέκει η βασίλισσα στα δεξιά σου με τα χρυσάφια στολισμένη της Οφείρ.
- ¹¹Άκουσε, κόρη μου, και δεσ, δώσε την προσοχή σου· ξέχασε το λαό σου και το σπίτι του πατέρα σου.
- ¹²Ο βασιλιάς επιθυμεί την ομορφιά σου· ο κύριός σου είν' αυτός, προσκύνησε μπροστά του.
- ¹³Της Τύρου οι κόρες με δώρα μπροστά σου θα 'ρθουν, οι πλούσιοι του λαού θα σε παινέψουν.
- ¹⁴Όλο μεγαλοπρέπεια η βασιλοκόρη στα διαμερίσματά της μέσα με χρυσοϋφαντη τη φορεσιά.
- ¹⁵Πολύχρωμα ντυμένη θα οδηγηθεί στο βασιλιά· θα την ακολουθούν παρθένες· η συνοδεία της σ' εσένα θα οδηγηθεί.
- ¹⁶Με αλαλαγμούς και με χαρές μπαίνουν μέσα στου βασιλιά τ' ανάκτορα.
- ¹⁷Τη θέση των προγόνων σου οι γιοι σου θα την πάρουν, άρχοντες θα 'ναι μες στη χώρα ολόκληρη.
- ¹⁸Θα μνημονεύουν τ' όνομά σου από γενιά σ' άλλη γενιά· γι' αυτό οι λαοί θα σ' εξυμνούν παντοτινά κι αιώνια.

ΨΑΛΜΟΙ 46

Ο Κύριος του σύμπαντος είναι μαζί μας

- ¹Στον πρωτοψάλτη· για τη συγγένεια του Κορέ· τραγούδι όπως το «Αλαμώθ» (Παρθένες).
- ²Είν' ο Θεός για μας καταφύγιο και δύναμη· στάθηκε στις ανάγκες μας βοήθεια σπουδαία.
- ³Γι' αυτό και δε φοβόμαστε όταν σαλεύει η γη κι αλλάζουν θέση τα βουνά στου ωκεανού τα βάθη.

⁴Παφλάζουν τα νερά του και ταραάζονται· φουσκώνουν και τραντάζουν τα βουνά. Μαζί μας είν' ο Κύριος του σύμπαντος, πύργος για μας ο Θεός του Ιακώβ.

(Διάψαλμα)

⁵Του ποταμού τα παρακλάδια κάνουν ν' αγάλλεται η πόλη του Θεού· η αγιότερη ανάμεσα στις κατοικίες του Υψίστου.

⁶Στο μέσο της είν' ο Θεός και δεν κλονίζεται· θα τη βοηθήσει ο Θεός στο χάραμα της μέρας.

⁷Έθνη ταραάζονται, βασιλεία κλονίζονται· αντήχησε η φωνή του και τρόμαξε η γη.

⁸Μαζί μας είν' ο Κύριος του σύμπαντος, πύργος για μας ο Θεός του Ιακώβ.

(Διάψαλμα)

⁹Ελάτε, δείτε του Κυρίου τα έργα, που καταπληκτικά πράγματα γέμισε τη γη.

¹⁰Πολέμους σταματάει στις γης τα πέρατα, τόξα τσακίζει και συντρίβει λόγχες κι ασπίδες καίει στη φωτιά.

¹¹«Ηρεμήστε», λέει, «και μάθετε ότι εγώ είμ' ο Θεός· ψηλότερα απ' τα έθνη, ψηλότερα απ' τη γη».

¹²Μαζί μας είν' ο Κύριος του σύμπαντος, πύργος για μας ο Θεός του Ιακώβ.

(Διάψαλμα).

ΨΑΛΜΟΙ 47

Χειροκροτήστε τον Κύριο, το μεγάλο Βασιλιά

¹Στον πρωτοψάλτη· ψαλμός για τη συγγένεια του Κορέ.

²Όλοι οι λαοί χειροκροτήστε, μ' ενθουσιασμού φωνές αλαλάξτε στο Θεό!

³Γιατί ο Κύριος είναι ύψιστος και φοβερός· σ' όλη τη γη αυτοκράτορας.

⁴Λαούς σ' εμάς τους υποτάσσει· κι υποδουλώνει έθνη σ' εμάς.

⁵Για μας διαλέγει τη δωρεά του, τη δόξα του Ιακώβ, του αγαπημένου του.

(Διάψαλμα)

⁶Στο θρόνο του ανεβαίνει ο Θεός μες στον αλαλαγμό, ο Κύριος με τον ήχο της σάλπιγγας.

⁷Τραγουδήστε το Θεό μας, τραγουδήστε! Τραγουδήστε το βασιλιά μας, τραγουδήστε!

⁸Ο Θεός είναι βασιλιάς σ' ολόκληρη τη γη, υμνήστε τον με το πιο ωραίο τραγούδι!

⁹Ο Θεός είναι βασιλιάς στα έθνη· ο Θεός κάθισε στο θρόνο της αγιοσύνης του.

¹⁰Οι άρχοντες των λαών συνάχθηκαν με το λαό που το Θεό του Αβραάμ λατρεύει· γιατί η ασφάλεια της γης βρίσκεται στο Θεό, σ' εκείνον που κυριαρχεί απόλυτα.

ΨΑΛΜΟΙ 48

Η πόλη του μεγάλου βασιλιά

¹Τραγούδι, ψαλμός για τη συγγένεια του Κορέ.

²Μεγάλος είν' ο Κύριος κι άξιος πολύ να υμνείται στην πόλη του Θεού μας, στο άγιο του βουνό.

³Το μεγαλόπρεπο βουνό χαρά της γης ολόκληρης, τ' όρος Σιών στη βορινή την άκρη, η πόλη του μεγάλου βασιλιά.

⁴Μέσα στους πύργους της ο Θεός αναδείχτηκε κάστρο.

⁵Οι βασιλιάδες συνασπίστηκαν, και βάδισαν όλοι μαζί ενάντια στην πόλη.

⁶Μα είδαν και ξαφνιάστηκαν· τρόμαξαν κι άτακτα υποχώρησαν.

⁷Ρίγος εκεί τους έπιασε· κοιλόπονοι ετοιμόγεννης.

⁸Με άνεμο ανατολικό τα πλοία τα μεγάλα τα συντρίβεις.

⁹Όπως τ' ακούσαμε, έτσι και το 'δαμε στην πόλη του Κυρίου του σύμπαντος, στην πόλη του Θεού μας· ο Θεός θα τη στηρίζει αιώνια.

(Διάψαλμα)

¹⁰Σκεφτόμαστε, Θεέ, το έλεός σου, στο μέσο του ναού σου.

¹¹Η εξύμνησή σου Θεέ, όπως και τ' όνομά σου, φτάνει ως τα πέρατα της γης. Νίκη είναι το χέρι σου γεμάτο.

¹²Χαίρεται το όρος της Σιών, αγάλλονται οι πόλεις του Ιούδα, για τη δίκαιη κρίση σου, Κύριε.

¹³Περιδιαβείτε τη Σιών πάνω στα τείχη της, τους πύργους της μετρήστε.

¹⁴Θαυμάστε την οχύρωση, δέστε με προσοχή τ' ανάκτορά της, για να τα λέτε στις γενιές που έρχονται.

¹⁵Γιατί αυτός είν' ο Θεός, Θεός μας στους αιώνες τους ατέλειωτους κι αυτός μας οδηγεί.

ΨΑΛΜΟΙ 49

Ο άνθρωπος πεθαίνοντας δεν παίρνει τίποτα μαζί του

¹Στον πρωτοψάλτη· ψαλμός για τη συγγένεια του Κορέ.

²Ετούτο ακούστε όλοι οι λαοί· όλοι της γης οι κάτοικοι προσέξτε,

³κοινοί κι επίσημοι, πλούσιοι και φτωχοί μαζί.

⁴Λόγια σοφά θα πει το στόμα μου, και συνετές θα 'ναι οι σκέψεις της καρδιάς μου.

⁵Στήνω τ' αυτί μου στου Κυρίου τη μυστική βουλή και με τον ήχο της κιθάρας προσπαθώ το αίνιγμα να λύσω.

⁶Γιατί στις συμφορές τις μέρες να σκιαχτώ από τη μοχθηρία αυτών που με καταδιώκουν;

⁷από εκείνους στ' αγαθά τους που στηρίζονται και για τα πλούτη τους τ' αμύθητα καυχούνται;

⁸Κανένας δεν μπορεί κάποιου άλλου τα χρέη να πληρώσει ούτε και τα δικά του στο Θεό.

⁹Είναι πανάκριβο το λύτρο της ζωής τους κι ουδέποτε πληρώνεται,

¹⁰ώστε να ζήσουν ως το τέλος· ποτέ τον τάφο να μη δουν.

11 Καθένας βλέπει πως κι οι σοφοί πεθαίνουν, χάνονται όπως οι τρελοί κι οι ανόητοι κι εγκαταλείπουν σ' άλλους τ' αγαθά τους.

12 Οι τάφοι τους είναι τα σπίτια τους για πάντα, η μόνιμη διαμονή τους σ' όλες τις γενιές· έστω κι αν είχαν χτήματα στ' όνομά τους.

13 Ο άνθρωπος μ' όλες του τις τιμές δεν είναι βέβαιος τη νύχτα αν θα τη βγάλει· καθώς τα ζώα που πεθαίνουν, αφανίζεται.

14 Έτσι πορεύονται αυτοί, σίγουροι για τον εαυτό τους· κι έτσι τελειώνουν, ευχαριστημένοι με τη μοίρα τους.

(Διάψαλμα)

15 Μαντρίζονται στον άδη σαν τα πρόβατα, ο θάνατος τους πάει να τους βοσκήσει· θα διαφεντέψουν πάνω τους οι δίκαιοι το πρωί, θ' αφανιστεί η μορφή τους, ο άδης θα 'ναι η κατοικία τους.

16 Αλλά ο Θεός θα σώσει τη ζωή μου· από τα νύχια του άδη θα με πάρει.

(Διάψαλμα)

17 Μη φοβάσαι που κάποιος πλούτισε, κι αυξήθηκε η αίγλη του σπιτιού του.

18 Μαζί του δε θα πάρει τίποτ' απ' αυτά πεθαίνοντας· η αίγλη του δεν τον ακολουθεί στον τάφο.

19 Όσο ζούσε μακάριζε τον εαυτό του: «Σ' επευφημούν γιατί περνάς καλά! »

20 Όμως κι αυτός θα πάει να βρει τη γενιά των προγόνων του και πια ποτέ το φως δε θα το δούνε.

21 Ο άνθρωπος μ' όλες του τις τιμές, όταν δεν τα στοχάζεται όλα τούτα, καθώς τα ζώα που πεθαίνουν, αφανίζεται.

ΨΑΛΜΟΙ 50

Ο Κύριος εμφανίζεται για ν' αναγγείλει την κρίση του

1 Ψαλμός του Ασάφ.

Θεός θεών ο Κύριος, μίλησε και κάλεσε τη γη απ' την ανατολή του ήλιου ως τη δύση.

²Απ' τη Σιών –της ομορφιάς το στέμμα– έλαμψε ο Θεός.

³Θα 'ρθεί ο Θεός μας και δεν θα αδρανήσει· μπροστά του πάει φωτιά που κατακαίει, τριγύρω του μεγάλη ανεμοθύελλα.

⁴Καλεί τους ουρανοούς, καλεί τη γη σαν μάρτυρες, για να δικάσει το λαό του.

⁵«Μαζέψτε μπρος μου τους πιστούς μου», είπ' ο Θεός, «που δέχτηκαν τη διαθήκη μου και την επισφραγίσανε προσφέροντας θυσία».

⁶Οι ουρανοί κηρύττουν τη δικαιοσύνη του· Θεός είναι ο κριτής αυτός.

(Διάψαλμα)

⁷«Άκου, λαέ μου, θα μιλήσω· Ισραήλ, θα μαρτυρήσω εναντίον σου· εγώ ο Θεός, ο Θεός σου.

⁸Θυσίες μού προσφέρεις. Δε σε κατηγορώ γι' αυτές· τα ολοκαυτώματά σου διαρκώς είναι μπροστά μου.

⁹Αλλά δε θα δεχτώ μοσχάρι από το στάβλο σου, ούτε μου χρειάζονται τραγιά απ' το μαντρί σου.

¹⁰Γιατί δικά μου είναι τα ζώα όλα του δάσους, τ' αγρίμια όλα που ζουν απάνω στα βουνά.

¹¹Γνωρίζω όλα τα πουλιά στις κορυφές ψηλά κι ό, τι σαλεύει μέσα στους αγρούς σ' εμένα ανήκει.

¹²Αν ήταν να πεινάσω δε θα ερχόμουν να σ' το πω, γιατί δική μου είν' η γη και ό, τι τη γεμίζει.

¹³Μήπως εγώ το κρέας τρώω των βοδιών και μήπως το αίμα πίνω εγώ των τράγων;

¹⁴Πρόσφερε μάλλον την ευχαριστία σου σ' εμένα το Θεό κι εκπλήρωσε τα τάματά σου σ' εμέ τον Ύψιστο.

¹⁵Επικαλέσου με στις θλίψης σου τη μέρα· θα σε λυτρώσω και θα με δοξάσεις».

(Διάψαλμα)

- ¹⁶Είπε στον απειθή ο Θεός: «Τι ωφελεί τις εντολές μου ν' απαγγέλλεις; να 'χεις τη διαθήκη μου στο στόμα σου,
- ¹⁷εσύ, που δεν ανέχεσαι να σε διορθώνω κι απήφιστα παίρνεις τα λόγια μου;
- ¹⁸Όταν βλέπεις τον κλέφτη, μαζί του συντροφιάζεσαι· με τους μοιχούς έχεις δοσοληψίες.
- ¹⁹Για το κακό, το στόμα σου είν' ορθάνοιχτο· κι η γλώσσα σου υφαίνει την απάτη.
- ²⁰Κάθεσαι και κακολογείς το διπλανό σου κι αναίσχυντα συκοφαντείς της μάνας σου το γιο.
- ²¹Αυτά όλα έκανες εσύ, κι εγώ ήμουν σιωπηλός. Νόμισες μήπως όμοιος ότι έγινα μ' εσένα; Αλλά θα σ' επιπλήξω, κι όλα θα τ' αραδιάσω στα μάτια σου μπροστά.
- ²²»Ετούτα στοχαστείτε τα εσείς που μ' έχετε ξεχάσει· μήπως και σας αρπάξω και σωτήρας δε βρεθεί.
- ²³Ευχαριστία, αυτή είν' η προσφορά που με δοξάζει· κι όποιος το δρόμο του ευθύ χαράζει σ' αυτόν θα δείξω τη σωτηρία μου».

ΨΑΛΜΟΙ 51

Προσευχή για συγχώρηση

- ¹Στον πρωτοψάλτη. Ψαλμός του Δαβίδ,
- ²την εποχή που τον επισκέφθηκε ο προφήτης Νάθαν, όταν ο Δαβίδ είχε συνευρεθεί με τη Βηθ-Σαβεέ.
- ³Σπλαχνίσου με, Θεέ, μες στην αγάπη σου· με στην αμέτρητη ευσπλαχνία σου συγχώρησε τα ανομήματά μου.
- ⁴Πλύνε με ολόκληρον απ' την παράβασή μου, από την αμαρτία μου καθάρισέ με.
- ⁵Το ξέρω εγώ καλά το κρίμα μου, το σφάλμα μου αδιάκοπα είναι στα μάτια μου μπροστά.

- ⁶Σ' εσένα, σ' εσένα προπαντός αμάρτησα, κι ό, τι κακό ενώπιόν σου, το έκανα· έτσι θα είσαι δίκαιος στην απόφασή σου και άψογος στην κρίση σου.
- ⁷Δες ότι μες στην αμαρτία γεννήθηκα· στην ανομία ζω από την πρώτη στιγμή της ύπαρξής μου.
- ⁸Γιατί εσύ αγαπάς την αλήθεια που δε φαίνεται, και τη σοφία σου μυστικά μου τη μαθαίνεις.
- ⁹Καθάρισέ με με ύσσωπο κι οι αμαρτίες μου θα εξαλειφθούν· πλύνε με, κι απ' το χιόνι λευκότερος θα γίνω.
- ¹⁰Τον ήχο άσε ν' ακούσω απ' τη γιορτή κι απ' τη χαρά· δώσε ν' αναγαλλιάσει η ταλαιπωρημένη μου ύπαρξη.
- ¹¹Τις αμαρτίες μου παράβλεψε· κι εξάλειψε όλες τις παραβάσεις μου.
- ¹²Φτιάξε μου, Θεέ, μια καθαρή καρδιά· και νέο πνεύμα, σταθερό εντός μου βάλε.
- ¹³Μη μ' αποδιώξεις μακριά σου· μη μου πάρεις τ' άγιο σου Πνεύμα.
- ¹⁴Της λύτρωσής σου δώσ' μου πάλι τη χαρά και με πρόθυμο πνεύμα στήριξέ με.
- ¹⁵Στους ανόμους θα διδάξω τους δρόμους σου· κι οι αμαρτωλοί σ' εσένα θα επιστρέψουν.
- ¹⁶Απάλλαξέ με απ' τη βαριά για το έγκλημά μου την ποινή, Θεέ, Θεέ ελευθερωτή μου! Κι η γλώσσα μου θα εξυμνήσει τη δικαιοσύνη σου.
- ¹⁷Κύριε, τα χείλια μου θ' ανοίξεις· και το στόμα μου τον ύμνο σου θα εξαγγείλει.
- ¹⁸Αν ήθελες θυσίες, θα σου πρόσφερα· μα δεν ευφραίνεσαι με ολοκαυτώματα.
- ¹⁹Θυσία για το Θεό είναι το συντριμμένο πνεύμα· καρδιά ταπεινωμένη και υποταγμένη, ο Θεός δεν την καταφρονεί.

²⁰Ευδόκησε, Κύριε, να ευεργετήσεις τη Σιών· και κάνε να χτιστούν τα τείχη της Ιερουσαλήμ.

²¹Τότε ευχάριστα θα δεχτείς θυσίες επανόρθωσης, ολοκαυτώματα και προσφορές· τότε θα θυσιάσουνε μοσχάρια στο θυσιαστήριό σου.

ΨΑΛΜΟΙ 52

Στον άνθρωπο που στηρίζεται στα πλούτη του

¹Στον πρωτοψάλτη· Μασχίλ του Δαβίδ.

²Την εποχή που ήρθε στο Σαούλ ο Δωέγ ο Εδωμίτης και του κατέδωσε το Δαβίδ, ότι κρυβόταν στο σπίτι του Αχμιέλεχ.

³Γιατί καυχιέσαι, δυνατέ, για το κακό; Η καλοσύνη του Θεού υπάρχει όλη μέρα.

⁴Κακία μελετά η γλώσσα σου, δολερή σαν μαχαίρι κοφτερό, μάστορας είσαι στην απάτη.

⁵Αντί για το καλό, το κακό αγάπησες, αντί για την ευθύτητα το ψέμα.

(Διάψαλμα)

⁶Όλα τα λόγια της φθοράς τ' αγάπησες· τη γλώσσα της απάτης.

⁷Για τούτο και θα σε γκρεμίσει για πάντα ο Θεός, θα σε τραβήξει κι έξω θα σε πετάξει απ' τη σκηνή του· και θα σε ξεριζώσει από τη χώρα της ζωής.

(Διάψαλμα)

⁸Οι δίκαιοι θα τα δουν αυτά και θα τους πιάσει τρόμος· ύστερα θα γελάσουνε μαζί σου και θα πουν:

⁹«Να, ο άνθρωπος που δεν έβαλε για στήριγμά του το Θεό, αλλά έλπισε στον άφθονό του πλούτο· νιώθει ισχυρός με τις απάτες του».

¹⁰Αλλά εγώ σαν την ελιά που θάλλει στον οίκο του Θεού· έλπισα στου Θεού το έλεος, αιώνια και παντοτινά.

¹¹Αιώνια θα σε υμνολογώ, Θεέ, για όλα όσα έκανες· μπροστά σ' εκείνους που σου μένουνε πιστοί θα διακηρύττω πόσο είσαι καλός.

ΨΑΛΜΟΙ 53

Οι πιστοί και ο Θεός τους σ' έναν κόσμο διαφθοράς (Ψλ 14)

- ¹Στον πρωτοψάλτη· όπως το «μαχαλάθ». Μασχίλ του Δαβίδ.
- ²Είπε μες στην καρδιά του ο ασύνετος: «Δεν υπάρχει Θεός που να ενεργεί». Φθαρμένα είναι τα έργα τους κι ανόσια, κανείς δεν πράττει το αγαθό.
- ³Παρατηρεί απ' τους ουρανούς ο Κύριος τους ανθρώπους, να δει αν υπάρχει συνετός κανείς, που το Θεό γυρεύει.
- ⁴Όλοι απομακρύνθηκαν, όλοι μαζί φθαρήκαν. Κανείς δεν πράττει το καλό, έστω κι ένας μονάχος.
- ⁵«Δεν έχουνε», ρωτάει ο Θεός, «επίγνωση οι δράστες όλοι του κακού; Κατασπαράζουν το λαό μου, έτσι όπως τρώνε το ψωμί σ' εμένα δεν προσεύχονται».
- ⁶Θα πέσει μέγας φόβος εκεί που φόβος δεν υπήρχε, γιατί διασκόρπισε ο Θεός τα κόκαλα των πολιορκητών σου, λαέ μου· τους ντρόπιασε, γιατί ο Θεός τούς είχε απορρίψει.
- ⁷Ποιος θα χαρίσει απ' τη Σιών τη σωτηρία του Ισραήλ; Όταν ο Κύριος ξαναφέρει το λαό του στην πρωτινή ευτυχία του, οι απόγονοι του Ιακώβ θ' αγάλλονται, όλος ο Ισραήλ θα χαίρεται.

ΨΑΛΜΟΙ 54

Επίκληση ενός καταδιωγμένου

- ¹Στον πρωτοψάλτη, με λαούτα. Μασχίλ του Δαβίδ,
- ²την εποχή που ήρθαν στο Σαούλ οι Ζιφίτες και του κατέδωσαν ότι ο Δαβίδ κρυβόταν στην περιοχή τους.
- ³Θεέ, με τη δική σου ύπαρξη σώσε με· και με τη δύναμή σου απόδωσε το δίκιο μου.
- ⁴Θεέ, την προσευχή μου άκουσε, και πρόσεξε τα λόγια που σου λέω.

⁵Γιατί αλλοεθνείς ξεσηκωθήκαν εναντίον μου, και τύραννοι γυρεύουν τη ζωή μου· και το Θεό δεν τον υπολογίζουνε.

(Διάψαλμα)

⁶Να όμως που ο Θεός είναι βοηθός μου· ο Κύριος είναι της ζωής μου στήριγμα.

⁷Θα στρέψει στους εχθρούς μου το κακό! Εξόντωσέ τους, Κύριε, γιατί κρατάς το λόγο σου.

⁸Αυθόρμητα θυσία θα σου προσφέρω· την ύπαρξή σου, Κύριε, θα υμνώ, γιατί είσαι όλος καλοσύνη.

⁹Γιατί με λύτρωσες από τις θλίψεις μου όλες, κι είδαν τα μάτια μου τι πάθαν οι εχθροί μου.

ΨΑΛΜΟΙ 55

Προσευχή ενός προδομένου

¹Στον πρωτοψάλτη· με λαούτα, μασχίλ του Δαβίδ.

²Πρόσεξε, Θεέ, την προσευχή μου· μην αποφύγεις την παράκλησή μου.

³Άκου με κι αποκρίσου μου! Περιπλανιέται η σκέψη μου στη θλίψη μου έγνοιες γεμάτη,

⁴απ' τις κραυγές του εχθρού κι από του μοχθηρού την καταπίεση. Μου αποδίδουν ανομίες και με κατηγορούν με οργή.

⁵Σπαράζει μέσα μου η καρδιά μου· κι ο φόβος του θανάτου έπεσε πάνω μου.

⁶Φόβος και τρόμος με κατέχουν· και ρίγος με διαπερνά.

⁷Και σκέφτομαι: «Ποιος θα μου δώσει φτερά σαν του περιστεριού; » Τότε θα πέταγα να βρω την ησυχία μου.

⁸Ναι, θα 'φευγα μακριά· στην έρημο θα κατοικούσα.

(Διάψαλμα)

⁹Με βίαση θα 'τρεχα να βρω ένα καταφύγιο για την ανεμοθύελλα και για την καταιγίδα.

- 10** Μπέρδεψε, Κύριε, και κομμάτιασε τη γλώσσα τους· γιατί είδα τη βιαιότητα και τη διχόνοια μες στην πόλη,
- 11** μερόνυχτα να τριγυρνούν ψηλά πάνω στα τείχη της. Μέσα της μόχθος κι ανομία·
- 12** μέσα της η διαφθορά. Η βία κι η απάτη ποτέ δε λείπουν από τις πλατείες της.
- 13** Δεν είν' ένας εχθρός που με προσβάλλει· αυτό θα το υπέφερα. Δεν είν' ένας αντίπαλος που θριαμβεύει εναντίον μου· μπροστά του θα κρυβόμουν.
- 14** Αλλά είσ' εσύ, άνθρωπος της σειράς μου, ο έμπιστος κι ο φίλος μου.
- 15** Που μεταξύ μας φιλικά μιλούσαμε κι αρμονικά βαδίζαμε στον οίκο του Θεού.
- 16** Ας ήταν να τους βρει θανατικό αναπάντεχο κι ας κατεβούνε ζωντανοί στον άδη· γιατί η κακία βρίσκεται στα σπίτια τους και μέσα τους.
- 17** Εγώ φωνάζω στο Θεό· κι ο Κύριος θα με σώσει.
- 18** Βράδυ, πρωί και μεσημέρι θρηνώ κι αναστενάζω· κι αυτός ακούει τη φωνή μου.
- 19** Μ' ελευθερώνει απ' τις επιθέσεις των εχθρών μου και ασφαλή με διατηρεί, γιατί πολλοί θα 'ναι μαζί μου.
- 20** Ο Θεός θα μ' ακούσει και θα τους ταπεινώσει –αυτός που προαιώνια κυβερνά– γιατί μεταστροφή δεν έχουν και δεν φοβούνται το Θεό.
- 21** Καθένας τους το χέρι του σηκώνει ενάντια στους φίλους του· τη συμφωνία του αθετεί.
- 22** Τα λόγια τους πιο μαλακά είναι κι απ' το βούτυρο, μα έχουν τον πόλεμο μες στην καρδιά τους· είν' οι κουβέντες τους κι απ' το λάδι απαλότερες κι ωστόσο είναι γυμνά σπαθιά.
- 23** «Άσε στον Κύριο τις έγνοιες σου κι αυτός θα σε φροντίσει· δε θα επιτρέψει στον αιώνα να κλονιστεί ο ευσεβής».

24 Όμως εσύ, Θεέ, εκείνους θα τους ρίξεις στο λάκκο της καταστροφής. Απατεώνες είναι και φονιάδες, που δε θα ζήσουν ούτε τις μισές από τις μέρες της ζωής τους. Αλλά σ' εσένα ελπίζω εγώ.

ΨΑΛΜΟΙ 56

Εμπιστοσύνη του κατατρεγμένου στην απόφαση του Θεού

1 Στον πρωτοψάλτη· όπως το «Μακρινό περιστέρι της σιωπής». Μικτάμ του Δαβίδ, όταν τον είχαν συλλάβει οι Φιλιισταίοι στη Γαθ.

2 Δώσ' μου το έλεός σου, Θεέ, γιατί με κατατρέχουν· όλη τη μέρα με συνθλίβουν οι πολιορκητές.

3 Οι εχθροί μου απάνω μου χυμούν όλη τη μέρα· γιατί πολλοί με πολεμάνε, Ύψιστε.

4 Όταν με πιάνει τρόμος σ' εσένα εγκαταλείπομαι.

5 Στο Θεό που το λόγο του εξυμνώ, στο Θεό ελπίζω, δε φοβάμαι· τι θα μου κάνει ένας θνητός;

6 Ολημερίς διαστρέφουνε τα λόγια μου· εναντίον μου οι σκέψεις τους όλες για το κακό.

7 Κρύβονται, καιροφυλακτούν, κατασκοπεύουνε τα βήματά μου· τη ζωή μου επιβουλεύονται.

8 Γι' αυτήν την ανομία τους πώς θα ξεφύγουν την οργή σου; Θεέ, ρίξε στο χώμα τους λαούς!

9 Ξέρεις εσύ πόσες φορές πήρα το δρόμο της φυγής. Μάζεψε τα δάκρυά μου μες στο ασκί σου· δεν τα 'χεις ένα ένα μετρημένα;

10 Πισωδρομούν οι εχθροί μου, κάθε φορά που σου ζητώ βοήθεια· το ξέρω ότι ο Θεός είναι μαζί μου.

11 Στο Θεό που το λόγο του εξυμνώ· στον Κύριο, που εξυμνώ το λόγο του,

12 σ' αυτόν έλπισα, και δε φοβάμαι πια· ο άνθρωπος τι μπορεί να μου κάνει;

¹³Τα τάματα που σου 'κανα θα τα εκπληρώσω, Θεέ· σ' εσένα θα προσφέρω τις ευχαριστήριες θυσίες μου.

¹⁴Εσύ λύτρωσες τη ζωή μου απ' το θάνατο, δεν άφησες τα πόδια μου στο λάκκο να γλιστρήσουν· για να μπορώ μπρος στο Θεό μου να πορεύομαι μες στην ζωής το φως.

ΨΑΛΜΟΙ 57

Προσφεύγω στο Θεό τον Ύψιστο

(Στ. 8-12: Ψλ 108,2-6)

¹Στον πρωτοψάλτη· όπως το «αλ-τασχέθ» (μην καταστρέφεις). Μικτάμ του Δαβίδ, στο σπήλαιο, όταν προσπαθούσε να ξεφύγει από το Σαούλ.

²Σπλαχνίσου με, Θεέ, σπλαχνίσου με, γιατί σ' εσένα ζήτησε η ψυχή μου καταφύγιο· γυρεύει προστασία στον ίσκιο απ' τις φτερούγες σου, ώσπου να φύγει ο κίνδυνος.

³Φωνάζω στο Θεό τον ύψιστο· στο Θεό που όλα τα φρόντισε για μένα.

⁴Απ' τα ουράνια στέλνει και με σώζει, ενώ ντροπιάζει τους διώκτες μου.

(Διάψαλμα)

Στέλνει ο Θεός το έλεος και την αλήθεια του.

⁵Πλαγιάζει σε λιοντάρια ανάμεσα η ψυχή μου, έτοιμα να κατασπαράξουν· τα δόντια τους ακόντια είν' και βέλη και κοφτερό η γλώσσα τους σπαθί.

⁶Υψώσου, Θεέ, πάνω στους ουρανούς, και σ' όλη τη γη πάνω ας φανεί η δόξα σου.

⁷Δίχτυ άπλωσαν στο διάβα μου –λύγισε η ψυχή μου– λάκκο μπροστά μου έσκαψαν, μα πέσαν οι ίδιοι μέσα.

(Διάψαλμα)

⁸Ψυχώθηκε η καρδιά μου, Θεέ μου, ψυχώθηκε η καρδιά μου· θα ψάλω και θα παίζω μουσική.

⁹Εύπνα άρπα και κιθάρα μου, θέλω εγώ τον ήλιο να ξυπνήσω. Θα την ξυπνήσω την αυγή.

¹⁰Θα σε δοξολογήσω στους λαούς μέσα, Κύριε· στα έθνη ανάμεσα ύμνους θα σου ψάλω.

¹¹Γιατί ως τους ουρανούς φτάνει η αγάπη σου και ως τα σύννεφα η πιστότητά σου.

¹²Θεέ, δείξε το μεγαλείο σου πάνω στους ουρανούς· πάνω σ' ολόκληρη τη γη η δόξα σου ας είναι!

ΨΑΛΜΟΙ 58

Εδώ στη γη υπάρχει Θεός που κρίνει

¹Στον πρωτοψάλτη· όπως το «αλ-τασχέθ» (μην καταστρέφεις). Μικτάμ του Δαβίδ.

²Εσείς οι ισχυροί όταν δικάζετε βγάζετε δίκαιες για τους ανθρώπους αποφάσεις ή κάνετε το δίκιο να σωπάσει;

³Συνειδητά και με τη θέλησή σας το άδικο εφαρμόζετε.

⁴Από τη μήτρα παραστρατήσαν οι άπιστοι· πλανήθηκαν απ' την κοιλιά της μάνας τους οι ρήτορες του ψεύδους.

⁵Έχουν φαρμάκι, σαν το φαρμάκι του φιδιού· της όχεντρας που 'χει κλειστά τ' αυτιά της.

⁶Και δεν ακούει των μάγων τη φωνή, του γητευτή, του μάστορη στα μάγια.

⁷Σύντριψέ τους, Θεέ, τα δόντια μες στο στόμα τους· σπάσε, Κύριε, τα σαγόνια των λιονταριών.

⁸Ας σκορπιστούν σαν τα νερά που τρέχουν· κι όταν σκοπεύουνε, τα βέλη τους ας είναι στομωμένα.

⁹Όπως το σαλιγγάρι, πάνω στη βλέννα ας περπατούν, ή σαν γυναίκας έκτρωμα, που δεν το είδε ο ήλιος.

¹⁰Τ' αγκάθια πριν βλαστήσουνε και γίνουν σαν τα βάτα κι ενώ είν' ακόμα θαλερά, η θύελλα σαν ξερά κλαδιά θα τ' ανεμοσκορπίσει.

¹¹Θα χαίρεται ο δίκαιος που είδε την ανταπόδοση· τα πόδια του θα πλένει στο αίμα των ασεβών.

¹²Θα πουν οι άνθρωποι: «Αλήθεια, υπάρχει για τον δίκαιο αμοιβή· αλήθεια, εδώ στη γη υπάρχει Θεός που κρίνει».

ΨΑΛΜΟΙ 59

Θεέ μου, γλίτωσέ με απ' τους εχθρούς μου

¹Στον πρωτοψάλτη· όπως το «αλ-τασχέθ» (μην καταστρέφεις). Μικτάμ του Δαβίδ, όταν έστειλε ο Σαούλ να επιτηρούν το σπίτι του για να τον θανατώσει.

²Θεέ μου, γλίτωσέ με απ' τους εχθρούς μου, προφύλαξέ με απ' αυτούς που μ' απειλούν.

³Σώσε με απ' της ανομίας τους εργάτες και λύτρωσέ με απ' τους αιμοχαρείς.

⁴Γιατ' είν' αυτοί που ενεδρεύουν τη ζωή μου, οι βίαιοι συνάζονται εναντίον μου, χωρίς, Κύριε, να 'μαι ένοχος ούτε να 'χω αμαρτία.

⁵Παρ' όλο που 'μαι αθώος, εκείνοι τρέχουν κι ετοιμάζονται. Ξύπνησε, Κύριε, έλα κοντά μου, κοίταξε.

⁶Κύριε, εσύ, Θεέ πανίσχυρε, Θεέ του Ισραήλ, σήκω να τιμωρήσεις όλα τα έθνη· μη λυπηθείς κανέναν απ' αυτούς τους άθλιους προδότες.

(Διάψαλμα)

⁷Το βράδυ επιστρέφουνε ουρλιάζοντας σαν τα σκυλιά, στην πόλη τριγυρνάνε.

⁸Άκου, κακό που βγαίνει από το στόμα τους, από τα χείλη τους δόρατα ξεπετιούνται. «Γιατί;» –λένε– «ποιος μας ακούει;»

⁹Αλλά συ, Κύριε, γελάς μ' αυτούς· χλευάζεις όλα τα έθνη.

¹⁰Ω, δύναμή μου, σ' εσένα αποβλέπω· γιατί εσύ, Θεέ, είσαι το κάστρο μου.

¹¹Θεέ μου, απ' την αγάπη σου έρχεσαι να με προϋπαντήσεις· και θα μου δείξεις, Θεέ μου, οι εχθροί μου τι θα πάθουν.

¹²Μην τους σκοτώσεις μήπως και λησμονήσει ο λαός μου· κάνε τους, με τη δύναμή σου, πλάνητες και καταδιωγμένους, Κύριε, προστασία μου.

¹³Αμαρτωλά τα στόματά τους, τα λόγια καθώς βγαίνουν απ' τα χείλη τους. Στην ίδια τους την έπαρση ας πιαστούνε για την κατάρα και για το ψέμα που αραδιάζουν.

¹⁴Με την οργή σου αποτέλειωσέ τους, αποτέλειωσέ τους, ώστε να μην υπάρχουν πια· κι έτσι θα μάθουν ότι ο Θεός στον Ιακώβ δεσπόζει, μέχρι τα πέρατα της γης.

(Διάψαλμα)

¹⁵Το βράδυ επιστρέφουνε ουρλιάζοντας σαν τα σκυλιά, στην πόλη τριγυρνάνε.

¹⁶Εδώ κι εκεί σκορπίζονται γυρεύοντας να φάνε· αν δεν χορτάσουν περνούν τη νύχτα τους γαυγίζοντας.

¹⁷Αλλά εγώ θα τραγουδώ τη δύναμή σου και θα εξυμνώ το έλεός σου το πρωί, γιατί εσύ ήσουν τ' οχυρό μου, το καταφύγιό μου στις θλίψης μου τη μέρα.

¹⁸Ω, δύναμή μου, για σένα θα ψάλω· γιατί εσύ, Θεέ, είσαι το κάστρο μου, ο Θεός που μ' αγαπά.

ΨΑΛΜΟΙ 60

Ο Θεός απαντάει στις επικλήσεις του νικημένου λαού του

(Στ. 7-14· Ψλ 108,7-14)

¹Στον πρωτοψάλτη· όπως το «σουσάν-εδούθ» (το κρίνο είναι μάρτυρας). Μικτάμ του Δαβίδ –για διδασκαλία.

²Την εποχή που ο Δαβίδ κίνησε εκστρατεία εναντίον των Συρίων της Μεσοποταμίας και της Σωβά. Τότε ο Ιωάβ γύρισε και νίκησε τους Εδωμίτες στην κοιλάδα του Άλατος –δώδεκα χιλιάδες άντρες.

³Θεέ, μάς έριξες μακριά σου, μας διασκόρπισες· οργίστηκες, γύρνα πάλι σ' εμάς.

⁴Συντάραξες τη γη και τηνε ράγισες· γιάτρεψε τις ρωγμές της γιατί κλονίζεται.

⁵Έκανες ο λαός σου να υποστεί τα πάνδεινα· μας πότισες του ιλίγγου το κρασί.

⁶Σημείο έδωσες σ' αυτούς που σε φοβούνται, για να ξεφύγουνε το βέλος του τοξότη.

(Διάψαλμα)

⁷Για να ελευθερωθούμ' εμείς, οι αγαπημένοι σου, σώσε μας με τη δύναμή σου κι αποκρίσου μας.

⁸Μίλησε ο Θεός μες στο ναό του: «Θα θριαμβεύσω, θα σας μοιράσω τη Συχέμ· και την κοιλάδα της Σουκκώθ θα σας παραχωρήσω.

⁹Δικός μου είναι ο Γαλαάδ, δικός μου ο Μανασσής· ο Εφραΐμ, η περικεφαλαία μου και σκήπτρο μου ο Ιούδας.

¹⁰Η Μωάβ είναι λεκάνη για να νίβομαι και ρίχνω το σανδάλι μου στη χώρα του Εδώμ· χώρα των Φιλισταίων, ζητωκραύγασέ με».

¹¹Ποιος θα με φέρει στην οχυρωμένη πόλη; και ποιος θα μ' οδηγήσει ως την Εδώμ;

¹²Ποιος άλλος από σένα, Θεέ; Εσύ όμως μας απέρριψες! Δε βγαίνεις πια στον πόλεμο, Θεέ, μαζί με τις στρατιές μας.

¹³Δώσ' μας βοήθεια ενάντια στον εχθρό· ανώφελη η ανθρώπινη βοήθεια.

¹⁴Με το Θεό μαζί μας θα κάνουμε σπουδαία κατορθώματα· εκείνος θα συντρίψει τους εχθρούς μας.

ΨΑΛΜΟΙ 61

Αιώνια θα 'θελα να μένω στη σκηνή σου

¹Στον πρωτοψάλτη· με λαούτα. Του Δαβίδ.

²Άκουσε, Θεέ, την έκκλησή μου· δώσε προσοχή στην προσευχή μου.

³Από τα πέρατα της γης σ' εσέ φωνάζω μ' αδύναμη καρδιά· στο βράχο, που πιο πάνω από μένα υψώνεται, ανέβασέ με.

⁴Γιατί είσ' εσύ για μένα καταφύγιο κάστρο ισχυρό μπρος στον εχθρό.

⁵Αιώνια θα 'θελα να μένω στη σκηνή σου· να καταφεύγω κάτω απ' τις φτερούγες σου.

(Διάψαλμα)

⁶Γιατί εσύ, Θεέ, τα τάματά μου δέχτηκες· και μου 'δωσες κληρονομιά οπού σ' αυτούς ταιριάζει, που τ' όνομά σου σέβονται.

⁷Στου βασιλιά τις μέρες, μέρες πρόσθεσε· τα χρόνια του ας επεκταθούν σε γενιές και γενιές.

⁸Ας βασιλεύει αιώνια στο Θεό μπροστά. Η αγάπη σου και η αλήθεια σου πάνω του ας αγρυπνούνε.

⁹Έτσι θα εξυμνώ κι εγώ για πάντα τ' όνομά σου, το τάμα μου εκπληρώνοντας από μέρα σε μέρα.

ΨΑΛΜΟΙ 62

Κοντά στο Θεό βρίσκει η ψυχή μου τη γαλήνη

¹Στον πρωτοψάλτη· όπως ο «Ιεδουθούν». Ψαλμός του Δαβίδ.

²Μονάχα στο Θεό βρίσκει η ψυχή μου τη γαλήνη· μόνο από κείνον έρχεται η σωτηρία μου.

³Μονάχα εκείνος είναι προστάτης και σωτήρας μου και κάστρο μου· μπορεί να κλονιστώ, μα δε θα πέσω.

⁴Ως πότε θα τα βάζετε όλοι σας μ' έναν άνθρωπο και θα ζητάτε να τον ρίξετε καθώς τον τοίχο οπού γέρνει, καθώς το φράχτη τον ετοιμόρροπο;

⁵Αυτό που θέλουν είναι να τον ρίξουν απ' την τιμητική του θέση· το ψέμα τούς αρέσει· με το στόμα τους ευλογούν, μέσα τους καταριούνται.

(Διάψαλμα).

⁶Μονάχα στο Θεό βρίσκει η ψυχή μου τη γαλήνη· γιατί αυτός μου δίνει την ελπίδα μου.

⁷Μονάχα εκείνος είναι προστάτης και σωτήρας μου και κάστρο μου· καθόλου δε θα κλονιστώ.

⁸Η σωτηρία κι η δόξα μου βρίσκονται στο Θεό· αυτός είναι ο δυνατός προστάτης μου, το καταφύγιό μου είναι στο Θεό.

⁹Σ' εκείνον έλπιζε κάθε στιγμή, λαέ μου, μπροστά του ανοίξτε τις καρδιές σας· το καταφύγιό μας είν' ο Θεός.

(Διάψαλμα)

¹⁰Πνοή τ' ανέμου οι επιφανείς και σαν καπνός οι άσημοι· στις ζυγαριάς το δίσκο όλοι μαζί λιγότερο θα ζύγιζαν απ' την πνοή του ανέμου.

¹¹Στη βία μην εμπιστεύεστε, μάταια μην ελπίζετε στην αρπαγή· κι ο πλούτος αν πληθαίνει μην προσηλώνεστε σ' αυτόν.

¹²Μία φορά μίλησε ο Θεός κι εγώ άκουσα δύο πράγματα: Πως στο Θεό ανήκει η δύναμη,

¹³σ' εσένα, Κύριε, η καλοσύνη· και πως εσύ ανταποδίδεις στον καθένα σύμφωνα με τα έργα του.

ΨΑΛΜΟΙ 63

Η ευσπλαχνία σου είναι καλύτερη κι απ' τη ζωή

¹Ψαλμός του Δαβίδ, όταν ήταν στην έρημο του Ιούδα.

²Θεέ, Θεός μου είσ' εσύ, σ' αναζητώ απ' τα χαράματα· διψάει για σένα η ψυχή μου· η σάρκα μου σ' αποζητάει σε μια έρημη, στεγνή κι άνυδρη γη.

³Στο ναό τον άγιο κοίταξα για σένα, τη δύναμή σου και τη δόξα σου να δω.

⁴Επειδή είναι πιο καλή κι απ' τη ζωή η ευσπλαχνία σου, τα χείλη μου θα σ' ανυμνούν.

⁵Όλη μου τη ζωή θα σ' ευλογώ και στ' όνομά σου θα προσεύχομαι.

⁶Θα χορτάσει η ψυχή μου σαν από εκλεκτό συμπόσιο· και με χείλη χαρούμενα το στόμα μου θα υμνολογεί.

⁷Τη νύχτα στο κρεβάτι μου η σκέψη μου σ' εσένα όλο γυρίζει και ψιθυρίζω προσευχές.

⁸Γιατί μου στάθηκες βοηθός, στον ίσκιο απ' τις φτερούγες σου ύμνους χαράς τονίζω.

⁹Μαζί σου δέθηκε η ζωή μου· και με στηρίζει το δυνατό σου χέρι.

¹⁰Μα εκείνοι που ζητάνε να καταστρέψουν την ψυχή μου, θα μπουκ στα έγκατα της γης.

¹¹Στην εξουσία του ξίφους θα παραδοθούν· των τσακαλιών τροφή θα γίνουν.

¹²Κι ο βασιλιάς στο Θεό θα 'βρει τη χαρά του· όποιος ορκίζεται στ' όνομα του Θεού, μπορεί να χαίρεται γιατί των ψευδολόγων θα κλειστεί το στόμα.

ΨΑΛΜΟΙ 64

Η νίκη του Θεού πάνω στους κακόγλωσσους

¹Στον πρωτοψάλτη. Ψαλμός του Δαβίδ.

²Άκουσε, Θεέ, της θρηνωδίας μου τη φωνή· από τον κίνδυνο του εχθρού φύλαξε τη ζωή μου.

³Κρύψε με απ' τις συνωμοσίες των κακούργων, απ' των παράνομων τη σύναξη.

⁴Ακόνισαν τη γλώσσα τους σαν ξίφος, κατεύθυναν τα βέλη τους λόγια πικρά,

⁵για να τοξεύουν στα κρυφά τον άψογο· άξαφνα του ρίχνουν με το τόξο και δε φοβούνται.

⁶Αμετακίνητοι στο πονηρό τους έργο, συμβούλια κάνουν, πώς τις παγίδες τους να κρύψουν· και λεν: «Ποιος θα τις δει;»

⁷Εγκλήματα σχεδιάζουν λέγοντας: «Είμαστε έτοιμοι· η δουλειά καλά μελετημένη». Ανεξερεύνητη η καρδιά κι η σκέψη κάθε ανθρώπου.

⁸Αλλά ο Θεός έριξε πάνω τους τα βέλη του και ξαφνικά βρεθήκαν πληγωμένοι.

⁹Άφησε να καταστραφούν από τη γλώσσα τους· όλοι όσοι τους βλέπουνε κουνάνε το κεφάλι.

¹⁰Όλοι οι άνθρωποι φοβήθηκαν, διαλάλησαν το έργο του Θεού και ό, τι έπραξε, καλά το καταλάβαν.

¹¹Στον Κύριο βρίσκει ο δίκαιος τη χαρά του, σ' αυτόν και την ελπίδα του· όλες οι τίμιες καρδιές θα τον δοξάζουν.

ΨΑΛΜΟΙ 65

Σ' εσένα ύμνος ταιριάζει, Θεέ

¹Στον πρωτοψάλτη. Ψαλμός του Δαβίδ, τραγούδι.

²Στη Σιών ύμνος σου ταιριάζει, Θεέ! Σ' εσένα να εκπληρώνονται τα τάματα.

³Σ' εσένα που εισακούς τις προσευχές έρχεται κάθε άνθρωπος.

⁴Οι ανομίες μας μας ξεπερνούν σε δύναμη· αλλά τις παραβάσεις μας μπορείς εσύ να συγχωρήσεις.

⁵Μακάριος είν' αυτός που εκλέγεις, που τον παίρνεις κοντά σου μες στις αυλές σου για να κατοικεί! Θα μας χορτάσουν τ' αγαθά του οίκου σου, η ιερότητα του αγιαστηρίου σου.

⁶Μεσ στην πιστότητά σου θα μας αποκριθείς κάνοντας έργα εκπληκτικά, Θεέ, σωτήρα μας, η σιγουριά σ' όλες της γης τις άκρες, στις μακρινές τις θάλασσες.

⁷Με την ισχύ σου θεμελιώνεις τα βουνά, δύναμη είσαι ζωσμένος

⁸της θάλασσας τον παφλασμό ηρεμείς, τον ήχο των κυμάτων της και των λαών το θόρυβο.

⁹Οι άνθρωποι που κατοικούν στις γης τα πέρατα στέκουν με τρόμο μπρος στα θαυμαστά σου έργα· απ' της ανατολής την άκρη ως της δύσης κάνεις να υψώνονται φωνές χαράς.

¹⁰Τη γη επισκέπτεσαι και της χαρίζεις αφθονία, την πλημμυρίζεις αγαθά· με νερό, Θεέ, γεμίζεις το ποτάμι σου, φροντίζεις την καρποφορία της, έτσι καθώς την προετοιμάζεις.

¹¹Δίνεις στ' αυλάκια της να πιουν, το σβωλιασμένο της το χώμα ισιώνεις, την απαλαίνεις με την ήρεμη βροχή και ευλογείς το κάθε της βλαστάρι.

¹²Όλο τον κύκλο της χρονιάς τονε στολίζεις με τις καλοσύνες σου· όπου περάσεις χύνετ' η αφθονία.

¹³Στις στέπες τα λιβάδια θάλλουν κι οι λόφοι περιζώνονται χαρά.

¹⁴Γεμίζουν πρόβατα τα βοσκοτόπια, οι κάμποι μες στις θημωνιές τυλίγονται τραγούδια και κραυγές χαράς ηχούν!

ΨΑΛΜΟΙ 66

Ύμνος στο Θεό τον ελευθερωτή

¹Στον πρωτοψάλτη· άσμα, ψαλμός.

Υμνήστε το Θεό με αλαλαγμούς όλης της γης οι άνθρωποι!

²Ψάλτε τη δόξα του ονόματός του· προσφέрте του ύμνο έξοχο!

³Πέστε στο Θεό «Τι φοβερά τα έργα σου! Τόσο τρομαχτική είναι η δύναμή σου που οι εχθροί σου σκύβουνε μπρος σου υποταχτικά.

⁴Σε προσκυνάει όλη η γη, ύμνους σου ψέλνουν· τ' όνομά σου δοξολογούν».

(Διάψαλμα)

⁵Ελάτε για να δείτε τα έργα του Θεού· ενέργειες θαυμαστές για τους ανθρώπους.

⁶Τη θάλασσα την έκανε στεριά, με στεγνά πόδια διασχίσαν το ποτάμι· εκεί χαρήκαμε γι' αυτό που έκανε.

⁷Δεσπόζει με τη δύναμή του αιώνια, τα μάτια του επιτηρούνε τους λαούς· δε θα τολμήσουν οι αντάρτες να του αντισταθούν.

(Διάψαλμα)

⁸Λαοί, ευλογείτε το Θεό μας· κι ας αντηχήσει ο ύμνος του.

⁹Αυτόν που δίνει στις ψυχές μας τη ζωή· και δε μας άφησε να κλονιστούμε.

¹⁰Μας πέρασες από δοκιμασία, Θεέ, από το χωνευτήρι της φωτιάς, έτσι όπως καθαρίζουνε το ασήμι.

¹¹Μας έφερες μες στην παγίδα για να πέσουμε, έβαλες φόρτωμα βαρύ πάνω στη μέση μας.

¹²Άφησες να καθίσουν άνθρωποι απάνω στο κεφάλι μας, περάσαμε από φωτιά κι από νερό· και μας οδήγησες στην άνεση.

¹³Θα φέρω στο ναό σου ολοκαυτώματα, θα εκπληρώσω ό, τι σου 'χα τάξει,

¹⁴όσα ψιθύρισαν τα χείλη μου κι είπε το στόμα μου στις θλίψης μου την ώρα.

¹⁵Θα σου προσφέρω ολοκαυτώματα παχιά μαζί με των κριαριών την κνίσσα, θα θυσιάσω βόδια και τραγιά.

(Διάψαλμα)

¹⁶Ελάτε, ακούστε, και θα διηγηθώ σ' όλους που το Θεό φοβούνται, όσα για μένα έκανε.

¹⁷Σ' εκείνον κραύγαζα για βοήθεια, βέβαιος κιόλας πως θα τον δοξολογούσα.

¹⁸Αν είχα δει ανομία στην καρδιά μου δε θα με είχε ακούσει ο Κύριος.

¹⁹Ωστόσο μ' άκουσ' ο Θεός, πρόσεξε τη φωνή της προσευχής μου.

²⁰Ας είναι δοξασμένος ο Θεός, που ούτε την προσευχή μου καταφρόνησε ούτε απομάκρυνε από μένα το έλεός του.

ΨΑΛΜΟΙ 67

Να σε υμνούν όλοι οι λαοί

¹Στον πρωτοψάλτη· με λαούτο. Ψαλμός, άσμα.

²Θεέ, σπλαχνίσου μας κι ευλόγησέ μας! Το βλέμμα σου ευνοϊκό ας πέσει πάνω μας.

(Διάψαλμα)

³Για να γνωρίσουν όλοι πάνω στη γη πώς ενεργείς· κι όλοι οι λαοί τη σωτηρία που δίνεις.

⁴Να σε υμνούν λαοί, Θεέ· όλοι οι λαοί να σε υμνούνε!

⁵Να χαίρονται όλα τα έθνη και ν' αγάλλονται γιατί κρίνεις μ' ευθύτητα την οικουμένη, και κατευθύνεις όλα τα έθνη πάνω στη γη.

(Διάψαλμα)

⁶Να σε υμνούν λαοί Θεέ· όλοι οι λαοί να σε υμνούνε!

⁷Η γη έδωσε τον καρπό της· ο Θεός, ο Θεός μας μας ευλογεί.

⁸Ναι, ας μας ευλογεί ο Θεός· κι αυτόν ας σέβονται σ' όλα τα πέρατα της γης!

ΨΑΛΜΟΙ 68

Ύμνος για την υποδοχή του νικητή Θεού

¹Στον πρωτοψάλτη· του Δαβίδ. Ψαλμός, άσμα.

²Ας εγερθεί ο Θεός, κι ας σκορπιστούν οι εχθροί του· ας φύγουν από μπρος του αυτοί που τον μισούν!

³Όπως διαλύεται ο καπνός διαλύονται· έτσι όπως λιώνει το κεριό μπρος στις φωτιάς τη φλόγα, έτσι χάνονται οι ασεβείς μπρος στου Θεού την παρουσία.

⁴Αλλά οι δίκαιοι χαίρονται κι ευφραίνονται μπρος στο Θεό, κι από χαρά φωνάζουν.

⁵Τραγουδήστε στο Θεό, με το ψαλτήρι υμνήστε τ' όνομά του. Ετοιμάστε το δρόμο γι' αυτόν που τα σύννεφα ιπεύει! Κύριος είναι τ' όνομά του· αγάλλεστε μπροστά του.

⁶Πατέρας για τα ορφανά και βοηθός στις χήρες είν' ο Θεός στο άγιο του κατοικητήριο.

⁷Στους έρημους δίνει οικογένεια ο Θεός, ανοίγει στους κρατούμενους της ευτυχίας την πύλη· μόνο οι αποστάτες μένουν σ' άνυδρη γη.

⁸Θεέ, όταν βγήκες να οδηγήσεις το λαό σου, όταν προπορευόσουν μες στην έρημο.

(Διάψαλμα)

⁹Έτρεμε τότε η γη κι οι ουρανοί σταλάζανε μπροστά σου, Θεέ, που στο Σινά εφανερώθης, Θεέ του Ισραήλ.

¹⁰Ερίξες άφθονη βροχή, Θεέ· την κουρασμένη σου κληρονομιά εσύ τη στήριξες.

¹¹Ο λαός που σου ανήκει, κατοίκησε στη χώρα αυτή· που την ετοίμασες για τον δυστυχομένο, Θεέ, απ' την καλοσύνη σου.

- 12**Ο Κύριος έδωσε την προσταγή και την αναγγέλλουν πλήθος γυναίκες:
- 13**«Βασιλιάδες κι οι στρατιές τους τρέπονται σ' άτακτη φυγή! Και του σπιτιού οι γυναίκες μοιράζουνε τα λάφυρα.
- 14**Όσο εσείς ανάμεσα στις μάντρες των προβάτων, ξαποσταίνατε, της περιστέρας τα φτερά σκεπάζονταν με ασήμι· και τα μικρά της πούπουλα, πρασινωπό χρυσάφι».
- 15**Όταν σκόρπιζε ο Παντοδύναμος τους βασιλιάδες μες στη χώρα, ήτανε σαν να χιόνιζε στ' όρος Σαλμών.
- 16**Βουνό Θεού, το όρος της Βασάν· βουνό πολύκορφο, το όρος της Βασάν.
- 17**Γιατί, πολύκορφα βουνά, ζηλεύετε το όρος της Σιών, που το επιθύμησε ο Θεός για κατοικία του; Κι όμως ο Κύριος θα μένει εκεί για πάντα.
- 18**Τ' αστραφτερά του Θεού τ' άρματα είναι αναρίθμητες χιλιάδες. Ο Κύριος είναι ανάμεσά τους, ο Κύριος του Σινά, με την αγιότητά του.
- 19**Στα ψηλώματα ανέβηκες, έπιασες αιχμαλώτους· απ' τους ανθρώπους δώρα έλαβες και από τους αποστάτες· ώστε να κατοικήσουνε κι αυτοί στο Θεό κοντά, στον Κύριο.
- 20**Ας έχει δόξα ο Κύριος που μέρα με τη μέρα σηκώνει το φορτίο μας, της σωτηρίας μας ο Θεός!

(Διάψαλμα)

- 21**Ο Θεός είναι για μας Θεός σωτηρίας· κι ο Κύριός μας, ο Θεός, μάς γλιτώνει απ' το θάνατο.
- 22**Ο Θεός το κεφάλι των εχθρών του συντρίβει, εξοντώνει αυτούς που επιμένουν στις ανομίες τους.
- 23**Είπε ο Κύριος: «Τους φέρνω πίσω απ' τη Βασάν· τους φέρνω πίσω από το βυθό της θάλασσας,
- 24**για να βαφτεί το πόδι σου στο αίμα, κι η γλώσσα των σκυλιών σου να 'χει κι αυτή μερίδιο απ' τους εχθρούς σου».

- ²⁵Είδαμε τη θριαμβευτική σου είσοδο, Θεέ· την είσοδό σου στο ναό τον άγιο, Θεέ μου, βασιλιά μου.
- ²⁶Οι ψάλτες πήγαιναν μπροστά, πίσω οι κιθαριστές, και γύρω γύρω κόρες τυμπανίστριες.
- ²⁷«Μες στις συνάξεις ευλογείτε το Θεό ευλογείτε τον Κύριο, όσοι είστε απόγονοι του Ισραήλ».
- ²⁸Εκεί βρίσκονται ο Βενιαμίν, ο νεότερος, που πάει μπροστά απ' τους άλλους, οι άρχοντες του Ιούδα κι ο λαός τους· οι άρχοντες του Ζαβουλών, οι άρχοντες του Νεφθαλί.
- ²⁹Δίνει ο Θεός σου διαταγή, Ισραήλ, να είσαι δυνατός. «Στέριωσε, Θεέ, εκείνο που έκανες για μας.
- ³⁰Μες στο ναό σου στην Ιερουσαλήμ, οι βασιλείς το φόρο τους σου φέρνουν.
- ³¹Φοβέρισέ το το θεριό της καλαμιάς, τα έθνη, αυτό το κοπάδι από μοσχάρια κι από ταύρους, αυτούς που προσκυνούν μπροστά σου, κρατώντας ασήμι στα χέρια τους». Σκόρπισε ο Κύριος τους λαούς τούς πολεμοχαρους.
- ³²Θα 'ρθούν απεσταλμένοι από την Αίγυπτο· απ' την Αιθιοπία με δώρα θα τιμήσουν το Θεό.
- ³³Βασίλεια της γης, ψάλτε στο Θεό· υμνήστε τον Κύριο!

(Διάψαλμα)

- ³⁴Αυτόν που ιπεύει στους ουρανούς στους ουρανούς τους πανάρχαιους! Να την, ακούγεται η φωνή του, φωνή πανίσχυρη.
- ³⁵Αναγνωρίστε του Θεού τη δύναμη απλώνεται η μεγαλοσύνη του στον Ισραήλ· στα σύννεφα η δύναμή του.
- ³⁶Τρομερός είν' ο Θεός στον άγιο του τον τόπο, ο Θεός του Ισραήλ, αυτός δίνει τη δύναμη και την ισχύ στο λαό του· ας έχει δόξα ο Θεός!

ΨΑΛΜΟΙ 69

Η ολόψυχη φροντίδα μου για το ναό σου

- ¹Στον πρωτοψάλτη· όπως το «Σοσανίμ» (τα Κρίνα). Του Δαβίδ.

- ²Σώσε με, Θεέ· γιατί φτάσανε ως το στόμα μου τα νερά.
- ³Βυθίστηκα βαθιά στη λάσπη και δεν υπάρχει στήριγμα· μπήκα στα βάθη των νερών κι η πλημμύρα με σκέπασε.
- ⁴Κουράστηκα φωνάζοντας, ξεράθηκε ο λάρυγγάς μου, τα μάτια μου σβηστήκανε, προσμένοντας εσένα, Θεέ μου.
- ⁵Πιότεροι απ' τα μαλλιά της κεφαλής μου γίναν' αυτοί που αναίτια με μισούν, πήραν ισχύ όσοι γυρεύουν το χαμό μου κι εχθροί μου είναι άδικα· ζητούν να επιστρέψω εκείνο που δεν άρπαξα.
- ⁶Θεέ, ξέρεις εσύ την αφροσύνη μου· κι η ενοχή μου δε σου είναι κρυφή.
- ⁷Ας μη γίνω αφορμή ντροπή να νιώσουν όσοι σ' εσένα ελπίζουνε, Κύριε, του σύμπαντος Θεέ, κι ας μη γίνω αφορμή ν' απογοητευτούν αυτοί που σε γυρεύουνε, Θεέ του Ισραήλ.
- ⁸Για χάρη σου υπέφερα τον εξευτελισμό· σκέπασε η ντροπή το πρόσωπό μου.
- ⁹Αποξενώθηκα απ' τ' αδέρφια μου· κι αλλοφερμένος έγινα για της μητέρας μου τους γιους.
- ¹⁰Γιατί η φλογερή αγάπη για το ναό σου με κατέφαγε· κι οι εξευτελισμοί πέσαν απάνω μου εκείνων που με βρίζουν.
- ¹¹Με τη νηστεία συγκράτησα την οργή της ψυχής μου, κι αυτοί με χλεύασαν.
- ¹²Όταν τη συντριβή μου έδειξα φορώντας ρούχα πένθιμα μετάνοιας, αυτοί με περιγέλασαν.
- ¹³Για μένα κουβεντιάζουν αυτοί που κάθονται στην είσοδο της πόλης, και τραγουδούν σε βάρος μου, εκείνοι που τα πίνουν.
- ¹⁴Αλλά εγώ προσεύχομαι σ' εσένα, Κύριε, την ώρα την κατάλληλη· Θεέ, με την πολλή ευσπλαχνία σου απάντησέ μου, με την αλήθεια σου δώσε τη σωτηρία μου.
- ¹⁵Τράβηξέ με απ' το βούρκο ώστε να μη βουλιάξω· σώσε με απ' τους εχθρούς μου κι απ' των νερών τα βάθη.

- ¹⁶Ας μη με κατακλύσει η πλημμύρα των υδάτων, κι ας μη με καταπιεί, ο βυθός· κι ας μην κλείσει του τάφου το στόμα πάνω μου.
- ¹⁷Απάντησέ μου, Κύριε, γιατί είν' η αγάπη σου καλή· νοιάσου με όπως ταιριάζει στην ευσπλαχνία σου την πολλή.
- ¹⁸Και μην κρύψεις την παρουσία σου απ' το δούλο σου· επειδή βρίσκομαι σε θλίψη, γρήγορα αποκρίσου μου.
- ¹⁹Σίμωσε την ψυχή μου, λύτρωσέ την· αφού έχω εχθρούς, απάλλαξέ με.
- ²⁰Ξέρεις εσύ το διασυρμό μου, τον εξευτελισμό μου, την ντροπή μου· βλέπεις όλους τους καταπιεστές μου.
- ²¹Σύντριψε την καρδιά μου ο χλευασμός κι είναι απελπισμένη· έλπισα ότι θα βρω κάποιον να με συμμεριστεί αλλά μάταια· και παρηγορητές, αλλά δε βρήκα.
- ²²Και μου 'δωσαν χολή στο φαγητό μου κι όταν διψούσα με ποτίζαν ξύδι.
- ²³Παγίδα ας γίνουν τα τραπέζια τους μπροστά τους· και δόκανο για τους συνδαιτημόνες τους τα φαγητά απ' τις ειρηνικές θυσίες τους.
- ²⁴Τα μάτια τους ας σκοτεινιάσουν να μη βλέπουν· και δίπλωσε τη μέση τους για πάντα.
- ²⁵Άδειασε την οργή σου πάνω τους· κι ο άγριος θυμός σου ας τους βρει.
- ²⁶Ας γίνει η κατασκήνωσή τους έρημη· και στις σκηνές τους ψυχή ας μην καθίσει.
- ²⁷Γιατί αυτόν που χτύπησες εσύ, τον καταδίωξαν· και στον πόνο εκείνων που τους πλήγωσες πρόσθεσαν κι άλλον.
- ²⁸Λογάριασε όλα τους τ' αμαρτήματα κι ας μην έχουν σ' εσένα πέραση για δίκαιοι.
- ²⁹Απ' το βιβλίο των ζώντων ας σβηστούν· και με τους δίκαιους ας μην καταγραφούν.

30 Αλλά εγώ ἴμαι αδύνατος και πονεμένος· η σωτηρία σου, Θεέ, ας με προστατέψει.

31 Θα εξυμνήσω τ' όνομα του Θεού μου με τραγούδι· με την ευχαριστία θα τον δοξάσω.

32 Κι αυτό μπροστά στον Κύριο θα ἴναι καλύτερο από θυσία βοδιού και μοσχαριού, με κέρατα και οπλές.

33 Οι ταπεινοί κοιτάξτε και χαρείτε! Σεις που ζητάτε το Θεό ας πάρει θάρρος η καρδιά σας!

34 Άκουσε ο Κύριος τους φτωχούς· και τους φυλακισμένους του δεν καταφρόνεσε.

35 Ας τον υμνήσουν οι ουρανοί κι η γη, τα ύδατα κι όσα κινούνται μες σ' αυτά.

36 Τη σώζει τη Σιών ο Θεός κι οικοδομεί τις πόλεις του Ιούδα· και θα γυρίσουν εκεί για να ζήσουν μόνιμα.

37 Οι απόγονοι των δούλων του θα την κληρονομήσουν· σ' αυτήν θα κατοικούν εκείνοι που τ' όνομά του αγαπούν.

ΨΑΛΜΟΙ 70

Έλα, Κύριε, μην αργείς
(Ψλ 40,14-18)

1 Στον πρωτοψάλτη· του Δαβίδ. Αναμνηστικός.

2 Κύριε, στέρξε να με σώσεις· τάχυνε, Κύριε, να με βοηθήσεις.

3 Ας ντροπιαστούν κι ας εξουθενωθούν αυτοί που θέλουν ν' αφαιρέσουν τη ζωή μου· ατιμασμένοι ας πισωστρέψουν αυτοί που με τη δυστυχία μου χαίρονται.

4 Ας πισωστρέψουν καταντροπιασμένοι όσοι για μένα λέν': «Καλά να πάθει».

5 Ας ευφρανθούν και ας χαρούν κοντά σου όλοι, όσοι σε ζητάνε, Κύριε, και πάντα ας λένε: «Μεγάλος είναι ο Θεός!» όσοι αγαπούν τη σωτηρία που χαρίζεις.

⁶Εγώ όμως είμαι άθλιος και φτωχός, Θεέ, για μένα πρόφτασε! Εσύ 'σαι βοηθός μου κι ελευθερωτής, Κύριε, μην αργήσεις.

ΨΑΛΜΟΙ 71

Μη μ' αρνηθείς στα γηρατειά μου

¹Σ' εσένα, Κύριε, κατέφυγα· ποτέ ας μην ντροπιαστώ.

²Με τη δικαιοσύνη σου θα με λυτρώσεις και θα μ' ελευθερώσεις· την προσοχή σου στρέψε την σ' εμένα και σώσε με.

³Γίνε για μένα βράχος, για να προστατευτώ, φρούριο, για να με σώσεις· γιατί βράχος μου και φρούριό μου είσ' εσύ.

⁴Θεέ μου, μ' ελευθέρωσε απ' του κακού την εξουσία, απ' τη λαβή του αμαρτωλού και του καταπιεστή.

⁵Γιατί εσύ 'σαι, Κύριε, η ελπίδα μου· από της νιότης μου τα χρόνια, Κύριε, η εμπιστοσύνη μου.

⁶Επάνω σου στηρίχτηκα· αγέννητος ακόμη, από της μάνας μου τη μήτρα το καταφύγιό μου είσ' εσύ· εσένα υμνώ παντοτινά.

⁷Πολλοί νομίζουν ότι μ' εγκατέλειψες· αλλά εσύ 'σαι το ισχυρό μου καταφύγιο.

⁸Γεμάτο είναι το στόμα μου απ' τον ύμνο σου· όλη τη μέρα απ' τη μεγαλοπρέπειά σου.

⁹Μη μ' αρνηθείς στα γηρατειά μου· σαν φεύγει η δύναμή μου μη μ' εγκαταλείψεις.

¹⁰Οι εχθροί μου με κακολογούν· κι αυτοί που κατατρέχουν τη ζωή μου συσκέπτονται μαζί,

¹¹λέγοντας: «Τον παράτησε ο Θεός· καταδιώξτε τον και πιάστε τον, γιατί δεν έχει αυτός σωτήρα».

¹²Θεέ, από μένα μην απομακρύνεσαι· Θεέ μου, τρέξε να με βοηθήσεις.

¹³Ας ντροπιαστούνε κι ας χαθούν όσοι μ' επιβουλεύονται, ας σκεπαστούν μ' αισχύνη κι όνειδος αυτοί που το κακό μου επιδιώκουν.

¹⁴Εγώ όμως πάντα ελπίζω κι αδιάκοπα θα σε δοξολογώ.

¹⁵Το στόμα μου θα εξιστορεί τη δικαιοσύνη σου, όλη τη μέρα τη βοήθειά σου· γιατί να τις απαριθμήσω δεν μπορώ.

¹⁶Θ' αναφερθώ στα κατορθώματα Κυρίου του Θεού· στο νου θα φέρω τη δικαιοσύνη σου –μονάχα τη δική σου.

¹⁷Θεέ, απ' τα νιάτα μου με δίδαξες και ως τα τώρα διαλαλώ τα θαυμαστά σου έργα.

¹⁸Ακόμα κι ως τα γερατειά κι όταν ασπρίσουν τα μαλλιά, Θεέ, να μη μ' αφήσεις, ώσπου τη δύναμή σου να κηρύξω σ' ετούτη τη γενιά, και σ' όλες που θα 'ρθούνε την ισχύ σου,

¹⁹και τη δικαιοσύνη σου, Θεέ, ως τα ύψη, γιατί σπουδαία έργα έκανες· ποιος είναι όμοιός σου, Θεέ;

²⁰Εσύ, που θλίψεις μου 'δωσες πολλές και συμφορές, μου ξαναδίνεις τη ζωή· κι από την άβυσσο της γης επάνω μ' ανεβάζεις.

²¹Το μεγαλείο μου αύξησε και παρηγόρησέ με πάλι.

²²Κι εγώ θα σε δοξολογήσω με άρπα· Θεέ μου, το πόσο είσαι πιστός με λύρα θα σου ψάλλω, Άγιε Θεέ του Ισραήλ.

²³Τα χείλη μου θα ψάλλουν με χαρά γιατί με λύτρωσες· και η ψυχή που λύτρωσες θα χαίρεται.

²⁴Η γλώσσα μου όλη τη μέρα τη δικαιοσύνη σου θα ψιθυρίζει· γιατί αισχυνθήκαν και ντροπιάστηκαν όσοι γυρεύουν το κακό μου.

ΨΑΛΜΟΙ 72

Προσευχή για να ευλογήσει ο Θεός το βασιλιά

¹Για το Σολομώντα. Κύριε, την ευθυκρισία σου δώσε στο βασιλιά· και τη δικαιοσύνη σου σ' αυτόν, που 'ναι κι ο νόμιμος διάδοχος.

- ²Ωστε να κυβερνήσει το λαό σου αμερόληπτα· και ν' αποδώσει δικαιοσύνη στους φτωχούς σου.
- ³Τα βουνά ας φέρνουνε ειρήνη στο λαό· και δίκαιη κρίση οι λόφοι.
- ⁴Του λαού ας κρίνει δίκαια τους φτωχούς, ο βασιλιάς, τους γιους ας βοηθάει των αδυνάτων· σκόνη ας κάνει τους καταπιεστές τους.
- ⁵Ας ζήσει ο βασιλιάς όσο ο ήλιος κι όσο η σελήνη σ' όλες τις γενιές.
- ⁶Θα πέσει στα χωράφια σαν δροσιά σαν τη βροχή όπου τη γη ποτίζει.
- ⁷Στις μέρες του θα προοδεύει ο δίκαιος και πολλή θα 'ναι ειρήνη, ως τότε που η σελήνη δε θα υπάρχει πια.
- ⁸Και θα κυριαρχήσει από τη μια ως την άλλη θάλασσα, κι από τον ποταμό ως τα πέρατα της γης.
- ⁹Μπροστά του θα προσπέσουνε οι νομάδες της ερήμου· χώμα θα γλείψουν οι αντίπαλοί του.
- ¹⁰Οι βασιλιάδες της Θαρσείας και των χωρών των μακρινών δώρα θα φέρουν· θα δώσουν φόρο υποτέλειας οι βασιλιάδες της Σαβά και της Σεβά.
- ¹¹Και θα τον προσκυνήσουν όλοι οι βασιλιάδες· όλοι οι λαοί αυτόν θα υπηρετούν.
- ¹²Αυτός θα ελευθερώσει το φτωχό, που εκλιπαρεί βοήθεια· και τον αδύνατο, που βοηθό δεν έχει.
- ¹³Σπλαχνίζεται φτωχούς και αδυνάτους και τη ζωή των φτωχών σώζει.
- ¹⁴Από την καταπίεση κι από την αδικία θα εξαγοράσει τις ζωές τους· το αίμα τους θα 'ναι στα μάτια του πολύτιμο.
- ¹⁵Θα ζήσει και θα του δοθεί απ' το χρυσάφι της Σαβά, και θα προσεύχονται γι' αυτόν παντοτινά· όλες τις μέρες θα τον ευλογούν.
- ¹⁶Και θα υπάρχει αφθονία σταριού στη χώρα, ίσαμε τις βουνοκορφές, και σαν τα δάση του Λιβάνου θα κυματίζουνε τα στάχυα· και θα ευδοκιμούν οι πόλεις όμοια με το χορτάρι το άφθονο της γης.

¹⁷Αιώνια ας μείνει τ' όνομά του όσο υπάρχει ήλιος, κι η φήμη του ας ακτινοβολεί. Ένας στον άλλο ας εύχεται την ευλογία που έλαβε κι εκείνος· αυτόν ας μακαρίζουν όλοι οι λαοί.

¹⁸Ας είναι ευλογημένος Κύριος, ο Θεός, του Ισραήλ ο Θεός· που μόνο εκείνος πράττει έργα αξιοθαύμαστα.

¹⁹Ευλογημένο το ένδοξό του όνομα αιώνια, κι ας είναι όλη η γη γεμάτη από τη δόξα του, αμήν και αμήν·

²⁰Τέλος των προσευχών του Δαβίδ, γιου του Ιεσσαί.

ΨΑΛΜΟΙ 73

ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ

(Ψαλμοί 73–89)

Όταν φαίνεται πως οι κακοί σε όλα πετυχαίνουν

¹Ψαλμός του Ασάφ. Πόσο καλός είν' ο Θεός για τον Ισραήλ, για όσους έχουν καθαρή καρδιά!

²Ωστόσο θα κλονίζονταν, παρά λίγο, τα πόδια μου· λίγο ακόμη και θα γλίστραγαν τα βήματά μου.

³Γιατί τους αλαζόνες ζήλεψα, την ευτυχία βλέποντας των ασεβών.

⁴Αυτοί δεν δοκιμάζουν λύπες! Κι είναι όλο υγεία κι ευεξία το σώμα τους.

⁵Οι μόχθοι των θνητών σ' εκείνους δεν υπάρχουν· σκληρά δεν τιμωρούνται καθώς οι άλλοι άνθρωποι.

⁶Για τούτο στο λαιμό τους σαν περιδέραιο φορούν την έπαρση· και σαν χιτώνας τούς σκεπάζει η αδικία.

⁷Απ' την αναισθησία πηγάζει η κακία τους και φαίνονται οι αμαρτωλές επιθυμίες της καρδιάς τους.

⁸Ειρωνεύονται τους άλλους, εγκωμιάζουν το κακό, με αναίδεια μιλάνε κι απειλητικά.

⁹Ως και τους ουρανούς τούς έπιασαν στο στόμα τους, κι η γλώσσα τους τη γη σαρώνει.

- 10 Για τούτο ξεστρατίζει του Θεού ο λαός και σ' αυτούς βρίσκει ικανοποίηση η δίψα τους.
- 11 Και λένε: «Πώς θα το ξέρει ο Θεός; » Κι ακόμη λένε: «Τάχα λαβαίνει γνώση ο Ύψιστος; »
- 12 Να, αυτοί είναι οι ασεβείς και οι αιώνια αμέριμνοι: Αυξάνουνε σε δύναμη.
- 13 Άραγε άσκοπα καθάρισα, Κύριε, την καρδιά μου κι έπλυνα τα χέρια μου για να δείξω την αθωότητά μου;
- 14 Τιμωρημένος ήμουν κάθε μέρα· και παιδευόμουν τα πρωινά.
- 15 Αν συλλογιόμουν: «Θα μιλήσω σαν κι αυτούς», τη γενιά τότε των παιδιών σου θα την πρόδινα.
- 16 Προσπάθησα το θέμα αυτό να το σκεφτώ και να το καταλάβω, αλλά στα μάτια μου φαινόταν πράγμα δύσκολο·
- 17 ωστόσο μπήκα στο άγιο του Θεού και κατανόησα ποιο θα είν' το τέλος τους.
- 18 Αχ, τους έβαλες, αλήθεια, σ' έδαφος ολισθηρό, τους έκανες να πέσουν σε ερείπια.
- 19 Πώς έγιναν σε μια στιγμή συντρίμμια! Χάθηκαν κι είχαν τέλος τρομερό.
- 20 Σαν τ' όνειρο που χάνεται στο ξύπνημα, έτσι θα εξαφανίσεις, Κύριε, την εικόνα τους, όταν θα επέμβεις.
- 21 Όσο καιγόταν η καρδιά μου, και στα νεφρά μου πόνοι μ' έσφαζαν,
- 22 ήμουν ανόητος και τίποτα δεν καταλάβαινα· στεκόμουνα μπροστά σου σαν το ζώο.
- 23 Ωστόσο, εγώ πάντα κοντά σου βρίσκομαι και με κρατάς απ' το δεξί μου χέρι.
- 24 Με τις δικές σου συμβουλές με οδηγείς, κοντά στη δόξα σου με παίρνεις.
- 25 Ποιον άλλον έχω, αν όχι εσένα, στον ουρανό; Τι άλλο ακόμα να ποθήσω πάνω στη γη αφού έχω εσένα;

²⁶Η σάρκα μου εξαντλήθηκε, το ίδιο κι η καρδιά μου μα της καρδιάς μου βράχος και μερίδα μου, ο Θεός για τους αιώνες θα 'ναι.

²⁷Γιατί να, καταστρέφονται όσοι από σένα ξεμακραίνουν· τους εξοντώνεις όλους αυτούς που σου είναι άπιστοι.

²⁸Αλλά εγώ, να προσηλώνομαι στο Θεό, αυτή 'ναι η ευτυχία μου· την ελπίδα μου απόθεσα στον Κύριο και Θεό, όλα για να εξιστορώ τα θαυμαστά σου τα έργα.

ΨΑΛΜΟΙ 74

Επίκληση στο Θεό μπροστά στα ερείπια του ναού

¹Μασχίλ του Ασάφ. Γιατί, Θεέ, μάς εγκατέλειψες για πάντα; γιατί απειλείς με την οργή σου εκείνους που φροντίζεις;

²Θυμήσου το λαό σου, που τον απέκτησες απ' τα πανάρχαια χρόνια, τη φυλή που εξαγόρασες για ιδιοκτησία σου. Θυμήσου το όρος της Σιών, που κατοικία σου το 'κανες.

³Φέρε τα βήματά σου σ' αυτά τα θλιβερά ερείπια· όλα τα λεηλάτησαν στο ναό οι εχθροί σου.

⁴Βρυχήθηκαν οι αντίπαλοί σου μέσα στο χώρο της λατρείας σου· κι εκεί υψώσαν τις σημαίες τους.

⁵Έμοιαζαν σα να κράδαιναν τσεκούρια μες στο δάσος.

⁶Και μονομιάς έσπασαν όλα τα ξυλόγλυπτα, χτυπώντας με τσεκούρια και σφυριά.

⁷Πυρπόλησαν το αγιαστήριό σου· ισοπεδώσαν και μολύνανε την κατοικία της ύπαρξής σου.

⁸Και σκέφτηκαν: «Όλους ας τους συντρίψουμε μια κι έξω κι ας κάψουμε όλους τους τόπους της λατρείας του Θεού στη χώρα».

⁹Δε βλέπουμε πια τα σημεία της παρουσίας σου· προφήτης δεν υπάρχει πια κι ούτε κανένας μας γνωρίζει το πόσο θα κρατήσει αυτό.

- 10** Θεέ, ως πότε θα ονειδίζει ο καταπιεστής; Θα χλευάζει ο πολέμιος για πάντα τ' όνομά σου;
- 11** Γιατί απέσυρες τη δύναμή σου και μένεις αδρανής;
- 12** Αλλά εσύ Θεέ είσαι ο βασιλιάς μας από τότε που υπάρχουμε· εσύ που ενεργείς τη σωτηρία σ' όλη τη γη.
- 13** Εσύ, με τη δύναμή σου, διαχώρισες τη θάλασσα· σύντριψες τα κεφάλια των θαλασσινών δρακόντων.
- 14** Εσύ τσάκισες του Λεβιάθαν τα κεφάλια· τον έδωσες τροφή στα ζώα της ερήμου.
- 15** Εσύ έκανες ν' αναβρύσουν πηγές και χείμαρροι, εσύ ποτάμια ξέρανες αστείρευτα.
- 16** Δική σου είναι η μέρα, δική σου και η νύχτα· εσύ έκανες τον ήλιο και τ' αστέρια.
- 17** Εσύ στερέωσες όλα τα όρια της γης, καλοκαίρι και χειμώνα, εσύ τα έκανες.
- 18** Θυμήσου τούτο: Σε περιγελά, Κύριε, ο εχθρός, κι ένας ανόητος λαός προσβάλλει τ' όνομά σου.
- 19** Στα θηρία μην αφήνεις τη ζωή του αθώου σου, των δύστυχών σου τη ζωή συνέχεια μην ξεχνάς.
- 20** Επίβλεψε στη διαθήκη σου, επειδή γέμισαν οι σκοτεινές της γης γωνιές εστίες αδικίας.
- 21** Μην αφήνεις να ντροπιαστεί ο καταπιεσμένος· δώσε ο φτωχός κι ο δύστυχος να υμνούνε τ' όνομά σου.
- 22** Σήκω, Θεέ, υπερασπίσου το δίκιο σου· θυμήσου πώς σε χλεύαζε όλη μέρα ο ασεβής.
- 23** Μην ξεχνάς τις κραυγές των αντιπάλων σου, το θόρυβο, που ολοένα εντείνεται, αυτών που σε μισούν.

ΨΑΛΜΟΙ 75

Ο Θεός είναι ο Κριτής

¹Για τον πρωτοψάλτη· όπως το «αλ-τασθέθ» (μην καταστρέφεις). Ψαλμός του Ασάφ, άσμα.

²Σ' ευχαριστούμε, Θεέ, σ' ευχαριστούμε! Τ' όνομά σου φωνάζουμε, τα θαυμαστά σου έργα εξιστορούμε.

³«Στο χρόνο που θα ορίσω εγώ θα κρίνω με τιμιότητα», είπ' ο Θεός.

⁴«Μ' όλο που σείεται η γη κι όλοι οι κάτοικοί της τρέμουν, εγώ στηρίζω τις κολώνες της».

(Διάψαλμα)

⁵Είπα στους άφρονες: «Πιάψτε τις αφροσύνες», στους ασεβείς: «Μη γίνεστε υπερόπτες.

⁶Μην υπερβάλλετε το κύρος σας, και μη μιλάτε με θρασύτατη φωνή.

⁷Γιατί ούτε απ' την ανατολή ούτε απ' τη δύση· ούτε απ' την έρημο, μα ούτε κι απ' τα όρη έρχεται η δίκαιη κρίση.

⁸Αλλά ο Θεός είν' ο κριτής· τον ένα ταπεινώνει και τον άλλο υψώνει».

⁹Στο χέρι του κρατάει ο Κύριος κούπα με δυνατό κρασί, που ακόμα αφρίζει· από την κούπα αυτή κερνάει όλους της γης τους ασεβείς, να το ρουφήξουν, να το πιουν ως το πικρό του κατακάθι.

¹⁰Όμως εγώ θα σ' εξυμνώ αιώνια· ωδές θα ψέλνω στο Θεό του Ιακώβ,

¹¹που θα τσακίσει όλη τη δύναμη των ασεβών, και θα υψώσει των δικαίων τη δύναμη.

ΨΑΛΜΟΙ 76

Στη Σιών ο Θεός σύντριψε τον πόλεμο

¹Για τον πρωτοψάλτη· με λαούτα. Ψαλμός του Ασάφ, άσμα.

²Γνωστός στην Ιουδαία ο Θεός· στον Ισραήλ μεγάλο τ' όνομά του.

³Στην Ιερουσαλήμ στήθηκε ο ναός του κι η κατοικία του στη Σιών.

⁴Εκεί του τόξου σύντριψε τα βέλη, το ξίφος, την ασπίδα και τον πόλεμο.

(Διάψαλμα)

⁵Εσύ ὄσαι μεγαλόπρεπος, πιο επιβλητικός κι απ' τα αιώνια τα βουνά.

⁶Οι σκληροτράχηλοι λεηλατήθηκαν κι αποκοιμήθηκαν τον ύπνο του θανάτου· κι ὅλοι οι πολεμιστές δε βρήκαν δύναμη στα χέρια τους.

⁷Από την απειλή σου, Θεέ του Ιακώβ, ναρκώθηκαν αμάξια κι ἄλογα.

⁸Εσύ ὄσαι φοβερός· κι ὅταν οργίζεσαι, ποιος στέκεται μπροστά σου;

⁹Από τον ουρανό ἄφησες ν' ακουστεί η κρίση σου· η γη φοβήθηκε και σώπασε,

¹⁰ὅταν σηκώθηκε ο Θεός να κρίνει, για να σώσει ὅλους τους δύστυχους της γης.

(Διάψαλμα)

¹¹Ακόμα κι η μανία των ανθρώπων σε ὕμνο μετατρέπεται για σένα· κι ὅσοι απ' αυτήν ξεφεύγουν, σαν διάδημα θα σε κοσμούν.

¹²Τάματα κάντε κι εκπληρώστε τα στον Κύριο, το Θεό σας, ὅλοι εσεῖς οι γύρω του φέρτε δώρα στον τρομερό,

¹³σ' αυτόν που κόβει τον αέρα των αρχόντων, και τον φοβούνται οι βασιλιάδες της γης.

ΨΑΛΜΟΙ 77

Μέσα στη θλίψη αναθυμάμαι τα θαυμαστά σου έργα

¹Για τον πρωτοψάλτη· ὅπως ο Ιεδουθούν. Ψαλμός του Ασάφ.

²Φωνάζω στο Θεό και κράζω· φωνάζω στο Θεό και θα μ' ακούσει.

³Στης θλίψης μου τη μέρα ζήτησα τον Κύριο· τη νύχτα ἦταν τα χέρια μου απλωμένα και δεν κουράστηκαν· αρνήθηκε η ψυχή μου να παρηγορηθεί.

⁴Θυμάμαι το Θεό κι αναστενάζω· σκέφτομαι και λιγοψυχώ.

(Διάψαλμα)

⁵Κράτησες ἄγρυπνα των ματιών μου τα βλέφαρα· αναστατώθηκα και να μιλήσω δεν μπορώ.

⁶Μέρες στοχάστηκα παλιές, αιώνες, χρόνια·

⁷θυμήθηκα και συλλογίστηκα, μέσα στη νύχτα αναρωτιόμουν και σκεφτόμουνα:

⁸Αιώνια θα μας απορρίπτει ο Κύριος; δε θα μας είναι πια ευνοϊκός;

⁹Σταμάτησε για πάντα η αγάπη του ή έληξε η επαγγελία του για όλες τις γενιές;

¹⁰Λησμόνησε τους οικτιμούς του ο Θεός; Απάνω στην οργή του μήπως τα σπλάχνα του έκλεισε;

(Διάψαλμα)

¹¹Κι είπα: «Αυτό είναι το πλήγμα μου: πως άλλαξε η εύνοια του Υψίστου».

¹²Αναπολώ τ' αξιοθαύμαστά σου έργα, Κύριε, αναθυμάμαι από παλιά τα θαύματά σου.

¹³Στοχάζομαι όλα τα έργα σου· και μελετώ τ' ανδραγαθήματά σου.

¹⁴Θεέ, άγια είναι η κάθε σου ενέργεια· ποιος Θεός είναι μέγας σαν το Θεό μας;

¹⁵Εσύ 'σαι ο Θεός που κάνεις θαύματα· γνώρισαν οι λαοί τη δύναμή σου.

¹⁶Με την ισχύ σου το λαό σου λύτρωσες· τους απογόνους του Ιακώβ και του Ιωσήφ.

(Διάψαλμα)

¹⁷Σε είδαν τα νερά, Θεέ, τα νερά σε είδαν και φοβήθηκαν κι οι άβυσσοι ταραχτήκαν.

¹⁸Κατακλυσμός νερών απ' τα πυκνά τα σύννεφα, βροντή έδωσαν τα νέφη κι οι αστραπές σου σκόρπισαν παντού.

¹⁹Η φωνή της βροντής σου μες στον ανεμοστρόβιλο· φώτισαν οι αστραπές την οικουμένη, κλονίζεται και τρέμει η γη.

²⁰Μέσ' απ' τη θάλασσα είναι ο δρόμος σου, τα μονοπάτια σου στην πλημμύρα· αλλά τα ίχνη σου δε φάνηκαν.

²¹Οδήγησες καθώς κοπάδι το λαό σου με του Μωυσή το χέρι και του Ααρών.

ΨΑΛΜΟΙ 78

Το παρελθόν του Ισραήλ μάθημα που δεν πρέπει να ξεχνιέται

¹Μασχίλ του Ασάφ.

Τη διδαχή μου, λαέ μου, ακροάσου· πρόσεξε αυτά που θα σου πω.

²Με παροιμίες θα μιλήσω· θα πω παλιού καιρού παράδοξα,

³που ακούσαμε και μάθαμε· και μας τα διηγήθηκαν οι πατεράδες μας.

⁴Δε θα τα κρύψουμε από τους απογόνους τους. Θα διηγηθούμε στη γενιά που έρχεται τα ένδοξα του Κυρίου έργα, τη δύναμή του, και τα θαύματα που έκανε.

⁵Εντολή όρισε στον Ιακώβ και νόμο θέσπισε στον Ισραήλ, και ζήτησε από τους προγόνους μας να τον διδάξουν στα παιδιά τους,

⁶ώστε να τον γνωρίσει η επερχόμενη γενιά, τα παιδιά που ήταν να γεννηθούν, κι εκείνοι μεγαλώνοντας να τα ιστορήσουν στα παιδιά τους.

⁷Για ν' αποθέσουν την ελπίδα τους στο Θεό, να μην ξεχάσουν του Θεού τα θαυμαστά τα έργα αλλά τις εντολές του να τηρούν.

⁸Και να μη γίνουν σαν τους πατεράδες τους γενιά της ανυπακοής και της αντίρρησης, γενιά με φρόνημα ασταθές και που δεν έμεινε στο Θεό πιστή η καρδιά της.

⁹Οι Εφραϊμίτες, οπλισμένοι και καλοί τοξότες, λιποταχτήσαν την ημέρα του αγώνα·

¹⁰δεν τήρησαν τη διαθήκη του Θεού κι αρνήθηκαν να πορευτούν σύμφωνα με το νόμο του.

¹¹Λησμόνησαν τα έργα του, τα θαύματά του που τους έκανε να δουν.

¹²Μπροστά στους πρόγονούς τους έκανε θαύματα· στην πεδιάδα της Σοάν, στην Αίγυπτο.

¹³Τη θάλασσα τη χώρισε και πέρασμα της άνοιξε κι έστησε καθώς φράγμα τα νερά.

- 14 Με τη νεφέλη τούς οδήγησε τη μέρα, κι όλη τη νύχτα με τη λάμψη της φωτιάς.
- 15 Έσκισε βράχους μες στην έρημο, νερό τους έδωσε να πιουν σαν από πηγές αστείρευτες.
- 16 Ρυάκια έκανε να αναβρύσουν απ' το βράχο κι άφησε να ξεχυθούν ποτάμια τα νερά.
- 17 Αλλά αυτοί συνέχισαν σ' εκείνον ν' αμαρτάνουν· και εναντίον του Υψίστου να ορθώνονται στην έρημο.
- 18 Τολμήσανε να προκαλέσουν το Θεό, ζητώντας φαγητό κατά την όρεξή τους.
- 19 Και τον αμφισβήτησαν· είπαν· «Μπορεί ο Θεός στην ερημιά τραπέζι να ετοιμάσει;
- 20 Πράγματι, χτύπησε το βράχο και τρέξαν τα νερά και ξεχυθήκαν χείμαρροι· μπορεί άραγε να δώσει και ψωμί; ή κρέας να προμηθεύσει το λαό του; »
- 21 Τ' άκουσε ο Κύριος κι οργίστηκε και ξέσπασε η οργή στον Ιακώβ κι ενάντια στον Ισραήλ θυμός,
- 22 γιατί δε μείναν στο Θεό πιστοί και στη σωτηρία του δεν έλπισαν.
- 23 Μα εκείνος διάταξε τα σύννεφα από πάνω· κι άνοιξε τους πυλώνες τ' ουρανού.
- 24 Πάνω τους έριξε βροχή το μάννα για τροφή τους, το στάρι τ' ουρανού τούς πρόσφερε.
- 25 Έτσι οι άνθρωποι το ψωμί φάγανε των αγγέλων, τους έστειλε άφθονη ως τον κορεσμό τροφή.
- 26 Στον ουρανό τον άνεμο σήκωσε της ανατολής και με τη δύναμή του έφερε του νοτιά τον άνεμο.
- 27 Κι έβρεξε πάνω τους το κρέας σαν τη σκόνη, και σαν της θάλασσας την άμμο τα πουλιά.

- 28 Έπεσαν μέσα στο στρατόπεδό τους, γύρω από τις σκηνές,
- 29 κι έφαγαν και καλοχορτάσανε· τους έδωσε ό, τι είχαν πεθυμήσει.
- 30 Πριν όμως κορεστεί η επιθυμία τους, κι ενώ στο στόμα την τροφή τους είχαν ακόμα,
- 31 ξέσπασε πάνω τους του Θεού η οργή κι εξόντωσε τους πιο σπουδαίους ανάμεσά τους· αφάνισε τα νιάτα του Ισραήλ.
- 32 Παρ' όλα αυτά δεν πάψαν ν' αμαρτάνουν και δεν πιστέψανε στα θαύματά του.
- 33 Και τέλειωσε τις μέρες τους με μια πνοή και μ' άξαφνη καταστροφή τα χρόνια τους.
- 34 Όταν τους εξολόθρευε, τότε τον εζητούσαν, μετανοούσανε κι επέστρεφαν σ' αυτόν.
- 35 Θυμούνταν πως ο Θεός ήταν ο βράχος τους, ο ύψιστος Θεός ο απελευθερωτής τους.
- 36 Αλλά με λόγια τον κολάκευαν, και με τη γλώσσα τον εξαπατούσαν.
- 37 Η καρδιά τους δε στάθηκε σταθερή μαζί του· και στη διαθήκη του δεν έμειναν πιστοί.
- 38 Αλλ' αυτός είναι σπλαχνικός, την ανομία συγχωράει και δεν εξοντώνει. Πολλές φορές το θυμό του συγκράτησε δεν εκδήλωσε όλη του την οργή.
- 39 Θυμήθηκε ότι αυτοί ήταν από σάρκα, άνεμος που παρέρχεται και πίσω δε γυρίζει.
- 40 Πόσες φορές στην έρημο ξεσηκώθηκαν εναντίον του, τον λύπησαν στην άνυδρη τη γη!
- 41 Ξανάρχισαν να προκαλούνε το Θεό, να πικραίνουν τον Άγιο Θεό του Ισραήλ.
- 42 Λησμόνησαν τη δύναμή του, τη μέρα που τους ελευθέρωσε από την εξουσία του εχθρού·

- 43 τα θαύματα που έκανε στην Αίγυπτο, τα θαυμαστά του έργα στην πεδιάδα της Σοάν.
- 44 Άλλαξε των Αιγυπτίων τα ποτάμια και τα 'κανε αίμα· και τα ρυάκια τους δεν ήτανε πια πόσιμα.
- 45 Μύγες τούς έστειλε και τους κατέφαγαν και βάτραχους και τους εξολοθρέψαν.
- 46 Παρέδωσε σ' ακρίδες τη σοδειά τους και τον καρπό του μόχθου τους σ' ακριδομάνες.
- 47 Με το χαλάζι χάλασε τ' αμπέλια τους· και με τον πάγο τις συκιές τους.
- 48 Παράτησε τα ζωντανά τους στο χαλάζι και τα κοπάδια τους στους κεραυνούς.
- 49 Τους έστειλε την πυρωμένη οργή του, θυμό, μανία και θλίψη, στρατιά αγγέλων συμφοράς.
- 50 Άφησε την οργή του ελεύθερη· δε γλίτωσε απ' το θάνατο τη ζωή τους μα στην πανούκλα τούς παρέδωσε.
- 51 Όλα τα πρωτογέννητα στην Αίγυπτο τα εξόντωσε, τους πρωτοτόκους στις σκηνές του Χαμ.
- 52 Κι έβγαλε το λαό του σαν τα πρόβατα, τους έφερε στην έρημο καθώς κοπάδι.
- 53 Με ασφάλεια τους οδήγησε και δε φοβήθηκαν κι η θάλασσα κατάπιε τους εχθρούς τους.
- 54 Στη χώρα της αγιότητάς του τους οδήγησε, στο βουνό ετούτο, που με τη δύναμή του το απέκτησε.
- 55 Ειδωλολατρικούς λαούς απόδιωξε από μπρος τους, τους μοίρασε τη γη κληρονομιά τους· και στις σκηνές τους μέσα εγκατέστησε τις φυλές του Ισραήλ.

- 56 Αυτοί όμως θέλησαν να προκαλέσουν το Θεό τον ύψιστο, και ορθωθήκαν εναντίον του· τις εντολές του δεν τις τήρησαν.
- 57 Απίστησαν και λοξοδρόμησαν σαν τους προγόνους τους, ξαστόχησαν σαν το στραβό το τόξο.
- 58 Τον εξοργίσαν με τους ιερούς τόπους τους τον πίκραναν γιατί προτίμησαν τ' ανάγλυφά τους.
- 59 Άκουσε ο Θεός κι οργίστηκε, σιχάθηκε βαθιά τον Ισραήλ.
- 60 Την κατοικία του στη Σιλώ την εγκατέλειψε· τη σκηνή όπου έμενε στους ανθρώπους ανάμεσα.
- 61 Άφησε στην αιχμαλωσία τη δύναμή του και τη μεγαλοπρέπειά του στον εχθρό.
- 62 Στη σφαγή το λαό του παρέδωσε κι οργίστηκε στους κληρονόμους του ενάντια.
- 63 Κατέκαψε τους νέους τους η φωτιά κι οι κόρες τους δεν παντρευτήκαν.
- 64 Με ξίφος θανατώθηκαν οι ιερείς τους κι οι χήρες τους δεν πένθησαν.
- 65 Τότε ορθώθηκε σαν απ' τον ύπνο ο Κύριος· σαν ήρωας, που τον φαιδρύνει το κρασί.
- 66 Και τσάκισε τα νώτα των εχθρών, τους έριξε για πάντα στην ντροπή.
- 67 Απέρριψε την οικογένεια του Ιωσήφ και τη φυλή του Εφραΐμ δεν την προτίμησε.
- 68 Μα διάλεξε του Ιούδα τη φυλή, το όρος της Σιών, αυτό που αγάπησε.
- 69 Κι έχτισε σαν τα ουράνια ύψη το ναό του· και σαν τη γη αιώνια το θεμέλιωσε.
- 70 Το δούλο του διάλεξε το Δαβίδ, τον πήρε απ' τα κοπάδια των προβάτων.
- 71 Τον κάλεσε από 'κει που ήταν πίσω απ' το κοπάδι, για να ποιμαίνει το λαό του τον Ιακώβ, τον Ισραήλ που του ανήκει.

⁷²Κι αυτός τους φρόντισε μ' ευθύτητα καρδιάς και τους οδήγησε με χέρι έμπειρο.

ΨΑΛΜΟΙ 79

Έλα να μας βοηθήσεις, γιατί πέσαμε πολύ χαμηλά

¹Ψαλμός του Ασάφ.

Θεέ, ειδωλολάτρες κατακτήσανε τη χώρα σου, μίαναν τον άγιο σου ναό, μετέβαλαν την Ιερουσαλήμ σ' ερείπια.

²Τα πτώματα έδωσαν των δούλων σου στα όρνια τ' ουρανού τροφή, τη σάρκα των πιστών σου στης γης τ' αγρίμια.

³Χύσαν το αίμα τους σαν το νερό γύρω απ' την Ιερουσαλήμ και δεν ήταν κανείς για να τους θάψει.

⁴Γίναμε στους γειτόνους μας ντροπή στους γύρω μας γελοίοι, καταγέλαστοι.

⁵Ως πότε, Κύριε, θα οργίζεσαι ακατάπαυστα; θα 'ναι καυτό σαν τη φωτιά το αίτημά σου για αποκλειστικότητα;

⁶Σκόρπισε την οργή σου στους ειδωλολάτρες, που δε σ' αναγνωρίζουν, και σε βασιλεία, που δεν επικαλούνται τ' όνομά σου.

⁷Αυτοί κατέφαγαν τον Ιακώβ κι ερήμωσαν τη χώρα του.

⁸Μη μας καταλογίσεις τις ανομίες των προγόνων μας· ας έρθει να μας προϋπαντήσει η ευσπλαχνία σου, γιατί δεν έχουμε άλλη απαντοχή.

⁹Βοήθησέ μας, Θεέ, σωτήρα μας, για χάρη κάν' το της δικής σου δόξας· σώσε μας και συγχώρησε τις αμαρτίες μας για την τιμή του ονόματός σου.

¹⁰Γιατί να πουν οι ειδωλολάτρες, «πού είναι ο Θεός τους»; Ας μάθουν οι ειδωλολάτρες, και κάνε να το δούμε με τα μάτια μας, πως εκδικιέσαι για των δούλων σου το θάνατο.

¹¹Σ' εσένα ας φτάσει ο στεναγμός των αιχμαλώτων· με τη μεγάλη δύναμή σου σώσε τους μελλοθάνατους.

¹²Στους γείτονές μας ανταπόδωσε εφτά φορές στο σώμα τους, Κύριε, τον ονειδισμό που σου 'καναν.

¹³Κι εμείς, που είμαστε λαός σου και της βοσκής σου πρόβατα, αιώνια θα σε υμνούμε· τον έπαινό σου θ' απαγγέλλουμε από γενιά σ' άλλη γενιά.

ΨΑΛΜΟΙ 80

Οδηγητή του Ισραήλ άκου μέ προσοχή

¹Για τον πρωτοψάλτη· όπως το «σωσανίμι-εδούθ» (τα κρίνα είναι μάρτυρες). Ψαλμός του Ασάφ.

²Οδηγητή του Ισραήλ, άκου μέ προσοχή, εσύ, που κατευθύνεις σαν κοπάδι τους απογόνους του Ιωσήφ· εσύ, που 'χεις το θρόνο σου πάνω στα χερουβίμ, αποκαλύψου!

³Μπρος στον Εφραίμ και στον Βενιαμίν και μπρος στο Μανασσή, ξύπνα τη δύναμή σου και έλα να μας σώσεις.

⁴Θεέ, φέρε μας πίσω, το πρόσωπό σου ας λάμψει και θα σωθούμε.

⁵Κύριε, του σύμπαντος Θεέ, ως πότε θα κρατά η οργή σου ενάντια στο λαό σου που προσεύχεται;

⁶Τους έθρεψες με δακρυοζύμωτο ψωμί, τους πότισες κούπες γεμάτες δάκρυα.

⁷Λεία μάς έκανες, που οι γείτονές μας τη διεκδικούν· και μας περιγελούν οι εχθροί μας.

⁸Φέρε μας πίσω, του σύμπαντος Θεέ, το βλέμμα σου ευνοϊκό ας πέσει πάνω μας και θα σωθούμε.

⁹Αμπέλι από την Αίγυπτο ξερίζωσες· λαούς απόδιωξες κι εκεί το φύτεψες.

¹⁰Ετοίμασες το έδαφος για χάρη του, κι έτσι άπλωσες τις ρίζες του και γέμισε τη γη.

¹¹Σκέπασε τα βουνά με τη σκιά του και τα κλαδιά του σκίασαν τους κέδρους τους γιγάντιους.

- ¹²Άπλωσε ως τη θάλασσα τις κληματοβεργές του κι ως το ποτάμι τα βλαστάρια του.
- ¹³Γιατί έριξες τους φράχτες του και το τρυγάνε όλοι οι περαστικοί;
- ¹⁴Ο αγριόχοιρος του δάσους το ρημάζει· και το αποτρών' τα ζώα του αγρού.
- ¹⁵Θεέ του σύμπαντος, γύρνα λοιπόν και πάλι! Κοίτα απ' τα ύψη τ' ουρανού και δεσ κι έλα να επισκεφθείς αυτό το αμπέλι.
- ¹⁶Και στέριωσε ό, τι φύτεψε η ευνοϊκή σου δύναμη –το γιο που τον κραταίωσες για σένα.
- ¹⁷Τον κάψανε με τη φωτιά σαν αποκλάδι· ας ρημαχτούν μπρος στου προσώπου σου την απειλή.
- ¹⁸Ας είν' το χέρι σου πάνω στον άντρα που ευνοείς, στο γιο τ' ανθρώπου οπού για σένα τον κραταίωσες.
- ¹⁹Κι εμείς πια δε θα φύγουμε μακριά σου· διατήρησέ μας ζωντανούς και τ' όνομά σου θα φωνάζουμε.
- ²⁰Φέρε μας πίσω, Κύριε, του σύμπαντος Θεέ! Το βλέμμα σου ευνοϊκό ας πέσει πάνω μας, και θα σωθούμε.

ΨΑΛΜΟΙ 81

Αχ, αν με άκουγε ο λαός μου!...

- ¹Για τον πρωτοψάλτη· όπως το γκιττίθ. Του Ασάφ.
- ²Φωνάξτε μ' ενθουσιασμό στο Θεό, το βοηθό μας! Αλαλάξτε στο Θεό του Ιακώβ!
- ³Παίξτε τα έγχορδα, το τύμπανο χτυπήστε· με την κιθάρα τη μελωδική και με την άρπα!
- ⁴Σαλπίστε στον καιρό της νουμηνίας και στην πανσέληνο, στη μέρα της γιορτής μας!
- ⁵Αυτό είναι νόμος για τον Ισραήλ, είν' εντολή του Θεού του Ιακώβ.

⁶Το έκανε νόμο για τον Ιωσήφ όταν εβγήκε από την Αίγυπτο. Γλώσσα που δεν εννοούσα άκουσα:

⁷«Ελάφρωσα τον ώμο σου απ' το βάρος· και πήρα το κοφίνι το βαρύ από τα χέρια σου.

⁸Στη θλίψη φώναξες και σ' ελευθέρωσα, σου 'δωσα απόκριση απ' της βροντής την κρύπτη· στα νερά σε δοκίμασα της Μεριβά.

(Διάψαλμα)

⁹“Άκουσε, λαέ μου, ό, τι σου προμηνάω· αχ, Ισραήλ, και να μπορούσες να μ' ακούσεις!

¹⁰Να μην υπάρχει άλλος Θεός για σένα, και να μην προσκυνήσεις ξένο θεό.

¹¹Εγώ είμ' ο Κύριος, ο Θεός σου, που σ' ελευθέρωσα απ' την Αίγυπτο· το στόμα σου άνοιξε κι εγώ θα σ' το γεμίσω”.

¹²»Αλλά δεν άκουσε ο λαός μου τη φωνή μου, ο Ισραήλ με αγνόησε.

¹³Έτσι τους άφησα να ζουν με της καρδιάς τους τη σκληρότητα και να πορεύονται με τις δικές τους σκέψεις.

¹⁴Αν μ' άκουγε ο λαός μου, αν περπατούσε ο Ισραήλ στο δρόμο μου,

¹⁵γρήγορα θα νικούσα τους εχθρούς τους· τα πλήγματά μου θα 'στρεφα κατά των καταπιεστών τους».

¹⁶Τότε οι ενάντιοι στον Κύριο θα σέρνονταν μπροστά του δουλικά· αυτή θα 'τανε στον αιώνα η τύχη τους.

¹⁷Μα το λαό του θα τον έτρεφε με το καλύτερο αλεύρι· και θα τον χόρταζε με αγριόμελο.

ΨΑΛΜΟΙ 82

Ο Θεός εγγυητής της δικαιοσύνης για όλους

¹Ψαλμός του Ασαφ.

Σηκώνεται ο Θεός μες στων θεών τη σύναξη· στο μέσο των θεών δικάζει:

²«Ως πότε άδικα θα κρίνετε και θα χαρίζεστε στους ασεβείς;

(Διάψαλμα)

- ³ Δικαιοσύνη αποδώστε στον άμοιρο, στον ορφανό· δώστε το δίκιο του φτωχού και του απόρου.
- ⁴ Ελευθερώστε τον αδύνατο και τον φτωχό, λυτρώστε τους από την εξουσία των ανόμων.
- ⁵ »Χωρίς να έχουν γνώση ούτε επίγνωση, βαδίζουν στο σκοτάδι· κλονίζοντ' όλα τα θεμέλια της γης.
- ⁶ Σκέφτηκα εγώ, εσείς είστε θεοί, είσαστε όλοι σας παιδιά του Υψίστου.
- ⁷ Κι ωστόσο θα πεθάνετε σαν όλους τους ανθρώπους· θα πέσετε νεκροί, το ίδιο όπως κι οι άρχοντες».
- ⁸ Σήκω επάνω εσύ, Θεέ, κρίνε τον κόσμο, γιατί όλα τα έθνη είναι στην εξουσία σου.

ΨΑΛΜΟΙ 83

Προσευχή του λαού του Θεού όταν τον απειλούν οι γείτονές του

- ¹ Ωδή ψαλμού του Ασάφ.
- ² Θεέ, μη μένεις σιωπηλός! Μη σιγάς και μην ησυχάζεις, Θεέ!
- ³ Γιατί νάτοι, οι εχθροί σου θορυβούν· αυτοί που σε μισούν σηκώνουν το κεφάλι.
- ⁴ Πανούργα σχέδια καταστρώνουν εναντίον του λαού σου, και συζητούν ενάντια σ' αυτούς που προστατεύεις.
- ⁵ Είπαν: «Εμπρός, ας τους εξαφανίσουμε σαν έθνος· και πια ας μη μνημονεύεται τ' όνομα του Ισραήλ».
- ⁶ Ομόφωνα το σκέφτηκαν και συμμαχία κάναν' εναντίον σου.
- ⁷ Είναι οι Εδωμίτες κι οι Ισμαηλίτες, οι Μωαβίτες κι οι Αγαρηνοί,
- ⁸ ο λαός του Γεβάλ, οι Αμμωνίτες κι οι Αμαληκίτες.
- ⁹ Μαζί τους συμμαχήσαν κι οι Ασύριοι, τους απογόνους να ενισχύσουνε του Λωτ.

(Διάψαλμα)

- ¹⁰Κάνε σ' αυτούς, Θεέ, ό, τι στους Μαδιανίτες, ό, τι στο Σίσερα, ό, τι και στον Ιαβίν, στο χείμαρρο Κισών.
- ¹¹Ξολοθρευτήκαν στην Εν-Δωρ· της γης έγιναν λίπασμα.
- ¹²Τους άρχοντές τους κάνε τους σαν τον Ωρήβ και το Ζεέβ· κι όλους τους αρχηγούς τους σαν τον Ζεβάχ και σαν το Σαλμουνά.
- ¹³Αυτοί είχαν πει: «Δική μας θα την κάνουμε τη χώρα που ανήκει στο Θεό».
- ¹⁴Θεέ μου, κάν' τους σαν το γαιΐδουράγκαθο, σαν το άχυρο στον άνεμο,
- ¹⁵σαν τη φωτιά που κατακαίει το δάσος και σαν τη φλόγα που λαμπαδιάζει τα βουνά.
- ¹⁶Έτσι κατάδιωξέ τους με την καταιγίδα σου· με την ανεμοθύελλά σου τρόμαξέ τους.
- ¹⁷Γέμισε με ντροπή τα πρόσωπά τους, για να γυρέψουν τ' όνομά σου, Κύριε.
- ¹⁸Ας ντροπιαστούν κι ας ταραχτούν για πάντα, κι ατιμωμένοι ας καταστραφούν.
- ¹⁹Κι ας μάθουν ότι μόνο εσύ έχεις τ' όνομα «Κύριος», είσαι ο Ύψιστος σ' ολόκληρη τη γη.

ΨΑΛΜΟΙ 84

Άσμα προσκυνητών καθώς φτάνουν στην Ιερουσαλήμ

- ¹Για τον πρωτοψάλτη· όπως το γκιττίθ. Ψαλμός για τη συγγένεια του Κορέ.
- ²Πόσο αγαπητοί είναι οι χώροι της λατρείας σου, Κύριε του σύμπαντος!
- ³Λιώνει η ψυχή μου από τον πόθο για του Κυρίου τις αυλές· χαράς τραγούδια λέει η καρδιά και το κορμί μου για τον αληθινό Θεό.
- ⁴Και το σπουργίτι ακόμα βρήκε στέγη κι η χελιδόνα τη φωλιά της για ν' αποθέσει τα μικρά της, στα θυσιαστήριά σου, Κύριε του σύμπαντος, Θεέ μου και βασιλιά μου.
- ⁵Μακάριοι όσοι μένουν στο ναό σου· αδιάκοπα σε υμνούν!

(Διάψαλμα)

⁶Μακάριοι οι άνθρωποι που η δύναμή τους βρίσκεται σ' εσένα· που επιθυμούν να 'ρθούν προσκυνητές στον άγιο σου ναό!

⁷Όταν περνούν του θρήνου την κοιλάδα τη μεταλλάζουν σε πεδιάδα των πηγών· κι οι πρώιμες βροχές τής ρίχνουν ευλογίες.

⁸Πορεύονται από δύναμη σε δύναμη ώσπου μπρος στο Θεό των θεών να 'ρθούνε, στη Σιών.

⁹Κύριε, του σύμπαντος Θεέ, άκου την προσευχή μου· προσεκτικά άκουσέ με, Θεέ του Ιακώβ.

(Διάψαλμα)

¹⁰Κοίταξε, Θεέ, εσύ που είσ' ασπίδα μας, ρίξε το βλέμμα σου στην όψη του εκλεκτού σου.

¹¹Μία μέρα στις αυλές σου, Θεέ μου, καλύτερη είναι από χιλιάδες· κάλλιο να στέκω στου ναού σου το κατώφλι, παρά να ζω στων ασεβών τα δώματα.

¹²Ήλιος κι ασπίδα είν' ο Κύριος ο Θεός, χάρη και δόξα δίνει ο Κύριος· κανένα δεν αρνιέται αγαθό σ' αυτούς που ζούνε άμεμπτα.

¹³Κύριε του σύμπαντος, μακάριοι οι άνθρωποι που ελπίζουνε σ' εσένα!

ΨΑΛΜΟΙ 85

Ο Κύριος υπόσχεται ειρήνη

¹Για τον πρωτοψάλτη· ψαλμός για τη συγγένεια του Κορέ.

²Έδειξες, Κύριε, την αγάπη σου στη χώρα σου· απ' την αιχμαλωσία έφερες πίσω τους απογόνους του Ιακώβ.

³Συγχώρησες την ανομία του λαού σου και σκέπασες όλες τις αμαρτίες τους.

(Διάψαλμα)

⁴Έβαλες τέλος σ' όλη την οργή σου· απόστρεψες τη φλόγα του θυμού σου.

⁵Φέρε μας πάλι, Θεέ σωτήρα μας, στην πρωτινή μας ευτυχία· σταμάτησε ν' αγανακτείς μαζί μας.

- ⁶Αιώνια θα 'ναι η οργή σου εναντίον μας; Θα παρατείνεις το θυμό σου από γενιά σ' άλλη γενιά;
- ⁷Δεν είσ' εσύ που θα ξανάρθεις για να μας δώσεις τη ζωή, για να 'σαι η ευφροσύνη του λαού σου;
- ⁸Δείξε μας, Κύριε, την αγάπη σου· και δώσ' μας τη βοήθειά σου.
- ⁹Ακούω αυτό που λέει ο Θεός, ο Κύριος: Υπόσχεται ειρήνη στο λαό του, στους ευσεβείς του, σ' αυτούς που την καρδιά τους σ' εκείνον στρέφουνε.
- ¹⁰Σίγουρα κοντά είν' η σωτηρία του σ' αυτούς που τον φοβούνται, ώστε να μένει η δόξα του στη χώρα μας.
- ¹¹Η αγάπη κι η αλήθεια συναντήθηκαν, φιλήθηκαν η δικαιοσύνη και η ειρήνη.
- ¹²Η αλήθεια φυτρώνει στη γη κι η δικαιοσύνη σκύβει από τον ουρανό.
- ¹³Ο Κύριος δίνει τ' αγαθά κι η γη μάς δίνει τον καρπό της.
- ¹⁴Η δικαιοσύνη μπροστά απ' τον Κύριο πορεύεται και μπρος στα βήματά του ανοίγει δρόμο.

ΨΑΛΜΟΙ 86

Στη θλίψη μου σ' επικαλούμαι

- ¹Προσευχή του Δαβίδ.
- Με προσοχή άκουσε, Κύριε, κι απάντησέ μου, έτσι ταπεινωμένος που είμαι και φτωχός.
- ²Φύλαξε την ψυχή μου, γιατί εγώ σου είμαι πιστός· Θεέ μου, εσύ, σώσε το δούλο σου, που αφήνεται σ' εσένα.
- ³Δώσ' μου το έλεός σου, Κύριε· σ' εσένα όλη τη μέρα κράζω.
- ⁴Δώσε χαρά στο δούλο σου, γιατί σ' εσένα, Κύριε, προσεύχομαι.
- ⁵Κύριε, είσαι καλός κι επιεικής συνάμα· και πολυεύσπλαχνος σ' όλους που σε φωνάζουν.
- ⁶Δέξου την προσευχή μου, Κύριε, πρόσεξε τη φωνή της δέησής μου.

- ⁷Στης θλίψης μου τη μέρα σ' επικαλούμαι γιατί θα μου αποκριθείς.
- ⁸Θεός μ' εσένα όμοιος, Κύριε, δεν υπάρχει· κι έργο κανένα δε συγκρίνεται με τα δικά σου τα έργα.
- ⁹Όλοι οι λαοί που έκανες θα 'ρθούν να προσκυνήσουν μπρος σου, Κύριε· και θα δοξολογήσουν τ' όνομά σου.
- ¹⁰Γιατί εσύ είσαι μέγας και κάνεις έργα θαυμαστά· Θεός εσύ 'σαι μόνο.
- ¹¹Το δρόμο σου, Κύριε, δίδαξέ με, και πάνω στην αλήθεια σου θα περπατώ· κάνε να χαίρεται η καρδιά μου στου ονόματός σου το σεβασμό.
- ¹²Θα σ' εξυμνώ, Κύριε και Θεέ μου, μ' όλη μου την καρδιά· κι αιώνια θα δοξάζω τ' όνομά σου.
- ¹³Η ευσπλαχνία σου για μένα είναι μεγάλη· έσωσες τη ζωή μου από βέβαιο θάνατο.
- ¹⁴Θεέ, εναντίον μου ξεσηκωθήκαν αλαζόνες, και συμμαχία τυράννων το θάνατό μου θέλησε, αυτοί που δε σε υπολογίζουν.
- ¹⁵Εσύ, όμως, Κύριε, είσαι Θεός όλο ευσπλαχνία και συμπάθεια, ανεκτικός, γεμάτος καλοσύνη και πιστότητα.
- ¹⁶Ρίξε το βλέμμα σου σ' εμένα, γίνε μου σπλαχνικός, δώσε στο δούλο σου τη δύναμή σου και σώσε το παιδί της δούλης σου.
- ¹⁷Δείξε μου ένα σημάδι της καλοσύνης σου· και σαν το δουν αυτοί που με μισούνε θα ντροπιαστούν· γιατί εσύ, Κύριε, με βοήθησες και μ' ανακούφισες.

ΨΑΛΜΟΙ 87

Η Σιών αληθινή πατρίδα όλων των λαών

- ¹Για τη συγγένεια του Κορέ. Ψαλμός ωδής.
Σιών, τα θέμελά σου στ' άγια τα βουνά.
- ²Αγαπάει ο Κύριος τις πύλες σου, Σιών πότερο απ' όλες τις κατοικίες του Ιακώβ.
- ³Ω, πόλη του Θεού, ό, τι για σένα λέει ο Κύριος, τη δόξα σου πληθαίνει:

(Διάψαλμα)

⁴«Την Αίγυπτο συγκαταλέγω και τη Βαβυλώνα σ' εκείνους που μ' αναγνωρίζουν· τη Φιλισταία, την Τύρο μαζί και την Αιθιοπία. Καθένας έχει μια απ' αυτές πατρίδα.

⁵Όμως για τη Σιών πρέπει να πουν: “καθένας έχει αυτήν αληθινή πατρίδα, γιατί τη στέριωσε ο ίδιος ο Ύψιστος”».

⁶Όταν ο Κύριος θα καταγράψει τους λαούς, θα σημειώσει για καθέναν απ' αυτούς: «Αυτός έχει αληθινή πατρίδα τη Σιών».

(Διάψαλμα)

⁷Χορεύοντας και τραγουδώντας με χαρά, «εσύ 'σαι η πατρίδα μας» θα λέμε.

ΨΑΛΜΟΙ 88

Είμαι κοντά στο θάνατο

¹Ωδή ψαλμού για τη συγγένεια του Κορέ· στον πρωτοψάλτη, όπως το «μαχαλάθ-λαανώθ». Μασχίλ του Εζραΐτη Αιμάν.

²Κύριε Θεέ, σωτήρα μου, σ' εσένα φώναξα τη μέρα, τη νύχτα μπρος σου στάθηκα.

³Μέχρι σ' εσένα ας φτάσει η προσευχή μου· άκου προσεκτικά το θρήνο μου.

⁴Η ψυχή μου είναι γεμάτη πόνους, και η ζωή μου ζύγωσε στο θάνατο.

⁵Με λογαριάζουν για νεκρό· είμαι σαν άνθρωπος δίχως πια δύναμη.

⁶Παρατημένος μέσα στους νεκρούς, αυτούς που κείτονται στον τάφο. Αυτούς δεν τους υπολογίζεις πια, δεν κάνεις τίποτε γι' αυτούς.

⁷Στα βάθη της αβύσσου μ' έριξες, στα σκότη, στου θάνατου τη σκιά.

⁸Βάρυνε πάνω μου ο θυμός σου κι όλα τα κύματά σου πάνω μου ξέσπασαν.

(Διάψαλμα)

⁹Μάκρυνες από μένα τους γνωστούς μου, μ' έκανες να 'μαι φρίκη για τα μάτια τους· έμεινα αποκλεισμένος και δεν μπορώ να διαφύγω.

¹⁰Θολώσανε τα μάτια μου από την αθλιότητά μου. Όλη τη μέρα, Κύριε, σου φώναζα, τα χέρια μου άπλωνα σ' εσένα.

11Θα κάνεις θαύματα για τους νεκρούς; ή μήπως οι σκιές των νεκρών θα σηκωθούν να σε δοξολογήσουν;

(Διάψαλμα)

12Θα διηγηθεί κανείς μέσα στον τάφο την αγάπη σου και την αλήθεια σου στον τόπο της φθοράς;

13Μπορούν μες στα τρισκόταδα ν' αναφανούν τα θαύματά σου και η δικαιοσύνη σου στη γη της λησμονιάς;

14Αλλά εγώ, Κύριε, σ' εσένα φώναξα· και το πρωί θα σε προσμένει η προσευχή μου.

15Γιατί αποδιώχνεις την ψυχή μου, Κύριε; Γιατί κρυμμένο μού κρατάς το πρόσωπό σου;

16Άθλιος είμ' εγώ κι από τα νιάτα μου στο θάνατο κοντά· υψώθηκα και ταπεινώθηκα και απορώ.

17Πάνω μου πέρασαν οι πυρωμένες θύελλες της οργής σου και με εξουθενώσαν οι φοβέρες σου.

18Σαν τα νερά έρχονται κατά πάνω μου απ' όλες τις μεριές, γύρω μου σφίγγουν τον κλοιό από παντού.

19Μάκρυνες από μένα γείτονες και φίλους και μόνη συντροφιά μου η σκοτεινιά.

ΨΑΛΜΟΙ 89

Πού είναι, Κύριε, οι υποσχέσεις που έδωσες στο Δαβίδ;

1Μασχίλ του Εθάν του Εζραΐτη.

2Κύριε, τις καλοσύνες σου αιώνια θα τις ψάλλω· από γενιά σ' άλλη γενιά θα λέω για την πιστότητά σου.

3Είπα: «Η αγάπη σου αιώνια διαρκεί· στερεωμένη στα ουράνια η πιστότητά σου».

4Κι είπες: «Έκανα συμφωνία με τον εκλεκτό μου και στο Δαβίδ το δούλο μου ορκίστηκα:

⁵Για πάντα θα στεριώσω τους απογόνους σου· το θρόνο σου θα τον στηρίζω από γενιά σ' άλλη γενιά»

(Διάψαλμα)

⁶Πανηγυρίζουν οι ουρανοί, τα θαυμαστά σου έργα, Κύριε, και στων αγίων τη σύναξη ανυμνείται η πιστότητά σου.

⁷Γιατί, ποιος θα μπορούσε με τον Κύριο στα ουράνια να συγκριθεί; ποιος τάχα στους θεούς ανάμεσα με τον Κύριο μοιάζει;

⁸Ο Θεός φοβερός πολύ μες στων αγίων τη σύσκεψη· και τρομερός αφάνταστα σ' όσους τον περιβάλλουν.

⁹Κύριε, του σύμπαντος Θεέ, ποιος είναι σαν κι εσένα; ποιος σαν εσένα, Κύριε, ισχυρός; Είσαι όλος πιστότητα.

¹⁰Εσύ δαμάζεις τη θαλασσοταραχή· το σάλιο των κυμάτων εσύ τον γαληνεύεις.

¹¹Εσύ διαπέρασες, πάταξες τη Ραάβ· μ' ενέργειες της δύναμής σου τους εχθρούς σου τους σκόρπισες.

¹²Σ' εσένα ουρανοί και γη ανήκουν. Στην οικουμένη και σ' ό, τι τη γεμίζει εσύ έδωσες υπόσταση.

¹³Βορρά και νότο δημιούργησες εσύ· το Θαβώρ κι ο Ερμών αναγαλλιάζουν στ' όνομά σου.

¹⁴Δικός σου είναι ο δυνατός βραχίονας· το χέρι σου είναι ισχυρό, η δεξιά σου υψωμένη.

¹⁵Δικαιοσύνη και ευθυκρισία είν' το θεμέλιο του θρόνου σου· η καλοσύνη κι η πιστότητα την παρουσία σου προαγγέλλουν.

¹⁶Μακάριος είν' ο λαός που ξέρει μ' ενθουσιασμό να σ' εξυμνεί! Με το φως, Κύριε, πορεύονται της ύπαρξής σου.

¹⁷Στο όνομά σου κάθε μέρα αγάλλονται, με τη δικαιοσύνη σου ευτυχούν.

¹⁸Γιατ' είσαι εσύ της δύναμής τους καύχημα και με την εύνοιά σου το κύρος μας υψώνεις.

- 19Γιατί ο Κύριος είν' η προστασία μας, ο Άγιος Θεός του Ισραήλ, ο βασιλιάς μας.
- 20Μίλησες τότε με όραμα στους ευσεβείς σου και είπες: «Σ' έναν γενναίο έδωσα βοήθεια· ανέδειξα τον εκλεκτό μέσ' από το λαό.
- 21Βρήκα το δούλο μου το Δαβίδ, τον έχρισα με τ' άγιο μου το λάδι,
- 22ώστε να τον στεριώνει η δύναμή μου και η ισχύς μου να τον κραταιώνει.
- 23Δε θα κερδίσει απ' αυτόν ο εχθρός κι ο άνομος δε θα τον καταβάλλει.
- 24Μπροστά του θα συντρίψω τους εχθρούς του και θα πατάξω αυτούς που τον μισούν.
- 25Η αλήθεια μου κι η αγάπη μου μαζί του θα 'ναι· και με την παρουσία μου την ενεργό το κύρος του θα αυξηθεί.
- 26Θ' απλώσω ως τη θάλασσα την εξουσία του, και την κυριαρχία του ως τους ποταμούς.
- 27Αυτός θα πρέπει να ομολογήσει: “εσύ 'σαι ο πατέρας μου, της σωτηρίας μου σιγουριά, Θεός μου”.
- 28Κι εγώ προνόμια σ' αυτόν πρωτότοκου θα δώσω· υπέρτατον στης γης τους βασιλιάδες θα τον κάνω.
- 29Γι' αυτόν την εύνοιά μου θα κρατήσω αιώνια· τη διαθήκη μου απaráβατη μ' αυτόν.
- 30Τους απογόνους του για πάντα θα τους διατηρήσω, το θρόνο του όσο θα υπάρχει ο ουρανός.
- 31Αν οι απόγονοί του το νόμο μου εγκαταλείψουν και με τις εντολές μου σύμφωνα δεν πορευτούν,
- 32αν παραβούν τα διατάγματά μου και δεν τηρήσουν τις δικές μου εντολές,
- 33θα τιμωρήσω αυστηρά τις παραβάσεις τους, και για τις ανομίες τους θα τους δώσω συμφορές.

34 Αλλά δε θ' αποσύρω απ' αυτόν το έλεός μου, και την πιστότητά μου δε θα τη διαψεύσω.

35 Δε θα παραβώ τη διαθήκη μου, και ό, τι βγήκε από τα χείλη μου δε θα το αθετήσω.

36 Μία φορά ορκίστηκα στην αγιότητά μου· δε θ' απογοητεύσω το Δαβίδ.

37 Οι απόγονοί του αιώνια θα υπάρχουν· κι ο θρόνος του όπως απέναντί μου ο ήλιος κι η σελήνη,

38 αιώνια στεριωμένος θα 'ναι –μάρτυρες αξιόπιστοι είναι τα ουράνια».

(Διάψαλμα)

39 Ωστόσο εσύ, Κύριε, απώθησες τον εκλεκτό σου και τον βδελύχθηκες· και εναντίον του οργίστηκες πολύ.

40 Τη συμφωνία με το δούλο σου την απαρνήθηκες· το διάδημά σου το ξευτέλισες στη γη.

41 Όλα τα τείχη του τα γκρέμισες, ερείπια έκανες τα οχυρά του.

42 Στο δρόμο όσοι περνούν τον λεηλατούν· στους γείτονές του έγινε περίγελως.

43 Τη νίκη χάρισες στους αντιπάλους του, χαρά έδωσες σ' όλους τους εχθρούς του.

44 Την κόψη του σπαθιού του στόμωσες και δεν του παραστάθηκες στον πόλεμο.

45 Το μεγαλείο του το αφάνισες, το θρόνο του τον γκρέμισες στη γη.

46 Λιγόστεψες της νιότης του τις μέρες, τον γέμισες ντροπή.

(Διάψαλμα)

47 Ως πότε, Κύριε, θα κρύβεσαι; για πάντα σαν φωτιά θα λαμπαδιάζει η οργή σου;

48 Θυμήσου πόσο η ζωή μου διαρκεί, πόσο προσωρινό το δημιούργησες το γένος των ανθρώπων.

⁴⁹Είναι κανείς που να μπορεί να ζει, χωρίς ο θάνατος να τονε φτάνει; ή να μπορεί να σώσει τη ζωή του από την εξουσία του άδη;

(Διάψαλμα)

⁵⁰Πού είναι, Κύριε, η ευσπλαχνία σου η γνώριμη από παλιά, που στο Δαβίδ την υποσχέθηκες με την πιστότητά σου;

⁵¹Θυμήσου, Κύριε, πώς πρόσβαλαν τους δούλους σου! Πόσων λαών τους χλευασμούς πρέπει να υποστώ;

⁵²Κύριε, χλευάζουν οι εχθροί σου το βασιλιά που έχρισες· ναι, τρέχουνε πίσω του και τον χλευάζουν.

⁵³Ευλογητός ας είσαι, Κύριε, στον αιώνα! Αμήν, αμήν.

ΨΑΛΜΟΙ 90

ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

(Ψαλμοί 90–106)

Ο άνθρωπος φεύγει - ο Θεός μένει αιώνια

¹Προσευχή του Μωυσή, ανθρώπου του Θεού. Κύριε, καταφύγιό μας έγινες εσύ από γενιά σ' άλλη γενιά.

²Πριν γεννηθούνε τα βουνά και πάρει υπόσταση η οικουμένη, από πάντα και για παντοτινά εσύ 'σαι ο Θεός.

³Ξαναγυρνάς τον άνθρωπο στο χώμα, λέγοντας: «Γυρίστε πίσω, άνθρωποι, σ' αυτό».

⁴Χίλια χρόνια στα μάτια σου είναι σαν τη μέρα τη χτεσινή, που πέρασε, και σαν τη βάρδια τη νυχτερινή.

⁵Παίρνεις σαν την πλημμύρα κάθε χρόνο κάτι απ' αυτούς. Είναι καθώς η χλόη, που φυτρώνει το πρωί.

⁶Το πρωί ανθίζει και ψηλώνει, το βράδυ γέρνει και ξεραίνεται.

⁷Η οργή σου μας αφάνισε και μας συντάραξε ο θυμός σου.

⁸Τις ανομίες μας τις έβαλες μπροστά σου, τις αμαρτίες μας τις κρυφές στις όψης σου το φως.

⁹Γι' αυτό όλες τις μέρες μας η οργή σου τις αφάνισε· τα χρόνια μας διαβήκαν σαν στεναγμός.

¹⁰Όλη η ζωή μας είναι δεν είναι εβδομήντα χρόνια, ογδόντα, αν υπάρχει ακόμη ακμή, και τα καλύτερα απ' αυτά κόπος και πόνος· γιατί φεύγουν γοργά κι εμείς μισεύουμε.

¹¹Ποιος ξέρει της οργής σου τη δύναμη, και ποιος τη βία του θυμού σου;

¹²Δίδαξέ μας, λοιπόν, ότι οι μέρες μας είναι μετρημένες· έτσι βαθιά μας θ' αποκτήσουμε επίγνωση.

¹³Γύρισε, Κύριε, ως πότε; και σπλαχνίσου τους δούλους σου.

¹⁴Χόρτασέ μας το πρωί απ' την αγάπη σου, και θα 'χουμε ευφροσύνη κι αγαλλίαση όλες τις μέρες της ζωής μας.

¹⁵Δώσε μας τόσες μέρες αγαλλίασης όσες ήταν οι μέρες που μας παίδευες, όσος ο χρόνος που δυστυχούσαμε.

¹⁶Δείξε στους αφοσιωμένους σου το έργο σου, και στα παιδιά τους τη μεγαλοσύνη σου.

¹⁷Ας είναι πάνω μας η καλοσύνη σου, Κύριε, Θεέ μας· και δώσε διάρκεια στο αποτέλεσμα των έργων μας, ναι, στέριωνε το αποτέλεσμα των έργων μας.

ΨΑΛΜΟΙ 91

Κάτω απ' τη στέγη του Υψίστου

¹Όποιος κάτω απ' τη στέγη του Υψίστου κατοικεί, όποιος στου Παντοκράτορα τον ίσκιο διαμένει,

²ας λέει στον Κύριο: «Κρησφύγετο και φρούριό μου είν' ο Θεός μου που σ' αυτόν ελπίζω».

³Αυτός σ' ελευθερώνει από παγίδα κυνηγού, από τις συκοφαντικές καταγγελίες.

⁴Με τις φτερούγες του θα σε σκεπάσει, κάτω απ' το φτέρωμά του θα κρυφτείς· ασπίδα σου και περιτείχιμα θα 'ναι η πιστότητά του.

- ⁵Απ' της νυχτιάς το ρίγος δεν θα φοβηθείς ούτε τη μέρα από αιφνίδιο βέλος,
⁶από καταστροφή που στο σκοτάδι έρχεται, ή από πανούκλα που θερίζει
μέρα μεσημέρι.
- ⁷Στ' αριστερά σου χίλιοι θα πεθάνουν, χιλιάδες δέκα στα δεξιά σου, μα εσένα
δε θα σ' εύρει το κακό.
- ⁸Τα μάτια σου μονάχα θα θωρούν να δουν των ασεβών την τιμωρία.
- ⁹Γιατί εσύ λες: «Ο Κύριος είναι το κρησφύγετό μου». Τον Ύψιστο τον έβαλες
προστάτη σου.
- ¹⁰Κακό κανένα δε θα πέσει πάνω σου και συμφορά δε θα σιμώσει τη σκηνή
σου.
- ¹¹Αυτός διατάζει τους αγγέλους του για χάρη σου, να σε φυλάνε όπου κι αν
πας.
- ¹²Θα σε σηκώσουνε στα χέρια τους, να μη σκοντάψει το πόδι σου σε πέτρα.
- ¹³Θα περπατάς απάνω σε λιοντάρια και σε φίδια· με το πόδι σου θα
συντρίβεις τα λιονταράκια και τους δράκοντες.
- ¹⁴«Εγώ θα σώσω εκείνον» –λέει ο Κύριος– «που πάνω μου στηρίζεται· θα τον
υψώσω, γιατί ξέρει ποιος είμαι.
- ¹⁵Μ' επικαλείται και του αποκρίνομαι, μαζί του είμ' εγώ στη θλίψη· θα τον
λυτρώνω και θα τον δοξάζω.
- ¹⁶Χρόνους πολλούς θα του δώσω να ζήσει και θα τον κάνω να δει πως ο
σωτήρας του είμαι εγώ».

ΨΑΛΜΟΙ 92

Είναι καλό να σ' εξυμνούνε, Κύριε!

- ¹Ψαλμός, ωδή για την ημέρα του Σαββάτου.
- ²Είναι καλό να σ' εξυμνούνε, Κύριε, και μουσική να παίζουνε για σένα,
Ύψιστε!

- ³Απ' το πρωί να διαλαλούν την ευσπλαχνία σου και την πιστότητά σου όλη τη νύχτα,
- ⁴με λύρα και με όργανο δεκάχορδο, με άσματα και με κιθάρα.
- ⁵Με τα έργα σου χαρά μου 'δωσες, Κύριε· θ' αγάλλομαι για όσα έχεις φτιάξει.
- ⁶Πόσο μεγάλα, Κύριε, τα έργα σου! Πολύ βαθιές οι σκέψεις σου!
- ⁷Ο άνθρωπος ο ανόητος δεν τις γνωρίζει· και ο μωρός δεν τις αντιλαμβάνεται.
- ⁸Ψηλώνουν οι ασεβείς σαν το χορτάρι, κι ανθίζουν όλοι οι δράστες της παρανομίας, μα θα εξαφανιστούν για πάντα.
- ⁹Κι εσύ ύψιστος μένεις στον αιώνα, Κύριε.
- ¹⁰Κι όσο για τους εχθρούς σου, Κύριε, αυτοί όλοι θα καταστραφούν· και θα διασκορπιστούνε όλοι της ανομίας οι δράστες.
- ¹¹Μ' έκανες δυνατό σαν αγριοβούβαλο· μ' έχρισες με καινούριο λάδι.
- ¹²Τα μάτια μου βλέπουν την πτώση των εχθρών μου· της ανομίας τους δράστες θ' ακούω που θα υποφέρουν, αυτούς που εναντίον μου με μοχθηρία στραφήκαν.
- ¹³Ο δίκαιος θα φουντώσει σαν το φοίνικα· σαν κέδρος του Λιβάνου θα ψηλώνει.
- ¹⁴Σαν τα φυτά στον οίκο του Κυρίου, που στου Θεού μας τις αυλές ανθούν.
- ¹⁵Καρπό θα δίνει ως τα γηρατειά, θα 'ναι ακμαίος κι αγέραστος,
- ¹⁶για να διακηρύττει: «Ο Κύριος είναι δίκαιος, είναι το φρούριό μου, και σ' αυτόν δε βρίσκεται αδικία καμιά».

ΨΑΛΜΟΙ 93

Ο Κύριος είναι βασιλιάς

- ¹Την παραμονή του Σαββάτου, όταν κατοικήθηκε η γη· υμνητικό άσμα του Δαβίδ. Ο Κύριος είναι βασιλιάς, μεγαλοπρέπεια ντυμένος· ο Κύριος είναι δύναμη ζωσμένος· την οικουμένη τη στεριώνει να μην κλονίζεται.
- ²Κύριε, Ο θρόνος σου είναι στεριωμένος εξαρχής, εσύ 'σαι προαιώνιος.

³Υψωσαν, Κύριε, οι ποταμοί, οι ποταμοί υψώσαν τη φωνή τους, οι ποταμοί τον παφλασμό τους ύψωσαν.

⁴Πιότερο απ' τους θορύβους των πολλών νερών, πιο ψηλά από της θάλασσας τα κύματα στα ύψη εσύ υπερέχεις, Κύριε.

⁵Οι αποδείξεις σου είν' αξιόπιστες πολύ, στον οίκο σου ταιριάζει η αγιότητα γι' αμέτρητες μέρες, Κύριε!

ΨΑΛΜΟΙ 94

Ο Θεός ανταποδίδει την αδικία

¹Κύριε, Θεέ ανταποδόσεων, ανταποδόσεων Θεέ, εμφανίσου.

²Ορθώσου εσύ, κριτή της γης, του αλαζόνα το έργο ανταπόδωσε.

³Ως πότε, Κύριε, οι ασεβείς, ως πότε οι ασεβείς θα θριαμβεύουν;

⁴Ως πότε θα μιλούν με θράσος, θα φλυαρούν; ως πότε θα καυχιούνται όλοι της ανομίας οι δράστες;

⁵Τσακίζουν, Κύριε, το λαό σου, καταπιέζουνε εκείνους που σου ανήκουν.

⁶Χήρες και ξένους εξοντώνουν, και τα ορφανά δολοφονούν.

⁷Λένε: «Δε βλέπει ο Κύριος· τίποτα δεν καταλαβαίνει ο Θεός του Ιακώβ».

⁸Οι αλόγιστοι μες στο λαό εννοήστε, κι εσείς ανόητοι, πότε θα βρείτε σύνεση;

⁹Αυτός που την ακοή δίνει, μπορεί να μην ακούει; ή αυτός, που τα μάτια έφτιαξε, γίνεται να μη βλέπει;

¹⁰Αυτός, που τους ειδωλολάτρες διαπαιδαγωγεί, γίνεται να μην τιμωρεί; εκείνος που τον άνθρωπο διδάσκει, πώς θα 'ταν δυνατό να μη γνωρίζει;

¹¹Ο Κύριος γνωρίζει τις σκέψεις του ανθρώπου, ξέρει πόσο είναι μηδαμινές.

¹²Μακάριος είν' ο άνθρωπος, που τον διορθώνεις, Κύριε, και τον διδάσκεις με το νόμο σου!

¹³Έτσι του δίνεις ανακούφιση στις συμφοράς τις μέρες, ωσότου ανοίξει ο τάφος του ασεβή.

¹⁴Δεν αποδιώχνει ο Κύριος το λαό του, και δεν εγκαταλείπει τους δικούς του.

¹⁵Γιατί σύμφωνα με το δίκαιο θα βγαίνουν οι αποφάσεις, κι αυτό θ' ακολουθούν όλοι οι έντιμοι.

(Διάψαλμα)

¹⁶Ποιος θα μου συμπαρασταθεί ενάντια στους κακούς; και ποιος θα με υπερασπιστεί ενάντια στην ανομία τους δράστες;

¹⁷Αν δεν μου 'δινες, Κύριε, βοήθεια, ακόμη λίγο κι η ψυχή μου θα 'ταν μες στου θανάτου τη σιωπή.

¹⁸Την ώρα που έλεγα: «Κλονίστηκαν τα βήματά μου», το έλεός σου, Κύριε, με στήριζε.

¹⁹Όταν πολύ ήταν το άγχος μέσα μου, οι παρηγόριες σου απαλαίνουν την ψυχή μου.

²⁰Γίνεται να 'χουν σύμμαχο εσένα οι διεφθαρμένοι δικαστές; μπορούν να προκαλούν τη δυστυχία, ενάντια στο νόμο σου;

²¹Ορμούν αυτοί ενάντια στου δικαίου τη ζωή και τον αθώο σε θάνατο καταδικάζουν.

²²Αλλά εσύ έγινες, Κύριε, προστασία μου· κι εσύ, Θεέ μου, φρούριο καταφυγής μου.

²³Θα τους ανταποδώσεις την ανομία τους· για την κακία τους θα τους εξαφανίσεις· εσύ θα τους εξαφανίσεις, Κύριε, Θεέ μας!

ΨΑΛΜΟΙ 95

Ας παρουσιαστούμε μπροστά στον Κύριο

¹Ελάτε, ας δοξολογήσουμε τον Κύριο! Ας αλαλάξουμε στην σωτηρίας μας το βράχο!

²Μ' ευχαριστία ας παρουσιαστούμε μπρος του, ας αλαλάξουμε σ' εκείνον με ψαλμούς!

³Γιατ' είναι μέγας ο Θεός, ο Κύριος· και βασιλιάς υπέρτατος πάνω απ' όλους τους θεούς.

- ⁴Στην εξουσία του είναι της γης τα θέμελα και των βουνών οι κορυφές δικές του·
- ⁵δική του η θάλασσα· αυτός την έκανε, και την ξηρά τα χέρια του την πλάσαν.
- ⁶Ελάτε, ας προσπέσουμε κι ας κλίνουμε τα γόνατα σ' αυτόν! Ας γονατίσουμε μπροστά στον Κύριο το δημιουργό μας!
- ⁷Γιατί αυτός είν' ο Θεός μας, κι εμείς της έγνοιας του λαός, τα πρόβατα που τα οδηγεί το χέρι του. Σήμερα δώστε προσοχή, ακούστε τη φωνή του:
- ⁸«Μην κλείσετε με πείσμα την καρδιά σας» –λέει ο Κύριος– «όπως οι πρόγονοί σας στη Μεριβά, όπως τη μέρα της Μασσά στην έρημο,
- ⁹όταν με προκαλέσανε οι πρόγονοί σας, με δοκιμάσαν κι είδανε τα έργα μου.
- ¹⁰Σαράντα χρόνια αντιπαθούσα εκείνη τη γενιά· κι είπα: Αυτοί είναι λαός με φρόνημα ασταθές· και δε γνώρισαν το θέλημά μου.
- ¹¹Έτσι, μες στην οργή μου ορκίστηκα: Στη χώρα δε θα μούνε που τους έδωσα για ν' αναπαυτούν».

ΨΑΛΜΟΙ 96

Ύμνος νέος για τον Κύριο που έρχεται

(Α' Χρ 16,23-33)

- ¹Όταν χτιζόταν ο ναός ύστερα απ' την αιχμαλωσία. Άσμα του Δαβίδ Ψάλτε στον Κύριο ύμνο νέο! Ψάλτε στον Κύριο, ολόκληρη η γη!
- ²Ψάλτε στον Κύριο, ευλογήστε τ' όνομά του, κηρύξτε κάθε μέρα τη σωτηρία του!
- ³Ιστορήστε τη δόξα του στους ειδωλολάτρες, στους λαούς όλους τα έργα του τα θαυμαστά!
- ⁴Μέγας είναι ο Κύριος κι ύμνος μέγας του πρέπει. Απ' όλους τους θεούς ο τρομερότερος.
- ⁵Όλοι οι θεοί των λαών είναι είδωλα· αλλά μονάχα ο Κύριος εποίησε τα ουράνια.

- ⁶Τον περιβάλλουν δόξα και μεγαλοπρέπεια· δύναμη κι ωραιότητα στον άγιο το ναό του.
- ⁷Προσφέρετε στον Κύριο λαοί όλων των χωρών, προσφέρετε στον Κύριο τη δόξα και τη δύναμη.
- ⁸Προσφέρετε στον Κύριο δόξα στην ύπαρξή του! Πάρτε τις προσφορές σας και μπειίτε στις αυλές του!
- ⁹Προσκυνήστε τον Κύριο στο μεγαλόπρεπο αγιαστήριό του· συγκλονιστείτε, όλη η γη, μπροστά του!
- ¹⁰Πέστε στους άπιστους: «Ο Κύριος δεσπόζει· κι αυτός την οικουμένη τη στεριώνει να μην κλονίζεται· δίκαια θα κρίνει τους λαούς».
- ¹¹Οι ουρανοί ας χαίρονται κι η γη ας αγαλλιιάζει· η θάλασσα ας ταράζεται και ό, τι τη γεμίζει!
- ¹²Ας αλαλάζουν οι αγροί κι όσα φυτρώνουνε σ' αυτούς! Τότε είναι που θα χαίρονται τα δέντρα όλα του δάσους
- ¹³μπροστά στον Κύριο, γιατί έρχεται! Τη γη έρχεται να κρίνει. Την οικουμένη με δικαιοσύνη θα την κρίνει και τους λαούς με την αλήθεια του.

ΨΑΛΜΟΙ 97

Ο Κύριος διαφεντεύει· χαρά σ' όλη τη γη!

- ¹Ο Κύριος διαφεντεύει! Ας ευφραίνεται η γη· ας χάρεται το πλήθος των μακρινών χωρών!
- ²Νέφη τον περιβάλλουν κι ομίχλη πυκνή· δικαιοσύνη και κρίση άμεμπτη είναι του θρόνου του το στήριγμα.
- ³Φωτιά μπροστά του ξεπετάγεται και κατακαίει γύρω τους εχθρούς του.
- ⁴Οι αστραπές του φώτισαν την οικουμένη· αυτό το είδε και ταράχτηκε η γη.
- ⁵Τα βουνά λιώσαν όπως το κερι μπροστά στον Κύριο, σ' ολόκληρης της γης τον Κύριο μπροστά.
- ⁶Τη δικαιοσύνη του διακηρύξαν οι ουρανοί, κι όλοι οι λαοί είδαν τη δόξα του.

⁷Ας ντροπιαστούν όλοι οι δούλοι των ειδώλων, που εξυμνούν τα τιποτένια είδωλα· όλοι οι θεοί εκείνον προσκυνήστε!

⁸Άκουσε η Σιών και χάρηκε, κι οι πόλεις της Ιουδαίας αλαλάξαν για ό, τι ο Κύριος αποφάσισε.

⁹Κύριε, εσύ είσαι ύψιστος πάνω σ' όλη τη γη· υψώθηκες ψηλότερα από τους θεούς όλους.

¹⁰Όσοι τον Κύριο αγαπάτε, το κακό να το αποστρέφεστε· φυλάει ο Κύριος των οσίων του τις ζωές, τους λυτewρώνει απ' των ασεβών την εξουσία.

¹¹Τον δίκαιο τον καταυγάζει φως, χαίρεται η καρδιά του έντιμου.

¹²Δίκαιοι, ευφρανθείτε χάρη στον Κύριο· την αγιότητά του θυμηθείτε κι ευχαριστήστε τον.

ΨΑΛΜΟΙ 98

Αλαλάξτε στον Κύριο που έρχεται!

¹Ψαλμός. Ψάλτε στον Κύριο καινούριο ύμνο, γιατί έκανε έργα θαυμαστά! Αναδείχτηκε νικητής με τη δύναμή του, με της αγιότητάς του την ισχύ.

²Έκανε ο Κύριος γνωστή τη σωτηρία του· στα μάτια των ειδωλολατρών φανέρωσε τη δικαιοσύνη του.

³Δεν ξέχασε την αγάπη του και την πιστότητά του προς το λαό του Ισραήλ· κι όλοι οι λαοί της γης είδαν τη σωτηρία μας που ήρθε απ' το Θεό μας.

⁴Στον Κύριο αλαλάξτε ολόκληρη η γη! Κραυγάστε με χαρά, ευφρανθείτε και παίξτε μουσική!

⁵Ψάλτε στον Κύριο με μουσική κιθάρας· με την κιθάρα και τον ήχο των εγχόρδων!

⁶Με σάλπιγγες και με τον ήχο του σοφάρ μπροστά στο βασιλιά, τον Κύριο, αλαλάξτε!

⁷Η θάλασσα ας ταράζεται και ό, τι τη γεμίζει· η οικουμένη κι όλοι όσοι κατοικούν σ' αυτήν.

⁸Οι ποταμοί ας χειροκροτούνε και τα βουνά μαζί ας αγάλλονται

⁹μπροστά στον Κύριο που έρχεται! Γιατί έρχεται τη γη να κρίνει, την οικουμένη να την κρίνει με δικαιοσύνη και τους λαούς με τιμότητα.

ΨΑΛΜΟΙ 99

Ο Κύριος βασιλεύει, ο Κύριος είναι άγιος

¹Ο Κύριος βασιλεύει, τρέμουνε οι λαοί! Στα χερουβίμ απάνω έχει το θρόνο του, σειέται η γη.

²Μεγάλος είν' ο Κύριος στη Σιών! – Ναι, αυτός ψηλότερα είναι απ' όλα τα έθνη.

³Το όνομά σου, Κύριε, θα εξυμνούν, το τρομερό και το μεγάλο! – Ναι, είσαι άγιος.

⁴Δυνατός είν' ο βασιλιάς οπού τη δίκαιη κρίση αγαπά· αλλά την τιμότητα εσύ την όρισες· ευθυκρισία και δικαιοσύνη εσύ τις θέσπισες στον Ιακώβ.

⁵Δοξάστε Κύριο, το Θεό μας, και προσκυνήστε μπροστά στα πόδια του! – Ναι, ο Κύριος είναι άγιος.

⁶Ο Μωυσής κι ο Ααρών στους ιερείς του ανάμεσα κι ο Σαμουήλ ανάμεσα σ' εκείνους, που τ' όνομά του επικαλούνταν· καλούσαν τ' όνομά του κι αυτός αποκρινόταν.

⁷Μέσα απ' τη στήλη της νεφέλης τούς μιλούσε· έκαναν πράξη τις προτροπές του κι όσα τους έδωσε προστάγματα.

⁸Κύριε, Θεέ μας, εσύ τους αποκρίθηκες· για κείνους έγινες Θεός που συγχωρεί· μα και που τιμωρεί τις πράξεις τους.

⁹Δοξάστε Κύριο το Θεό μας, και προσκυνήστε τον στο άγιο του βουνό· – Ναι, άγιος είναι Κύριος, ο Θεός μας!

ΨΑΛΜΟΙ 100

Είμαστε λαός του Κυρίου

¹Ψαλμός ευχαριστήριος. Στον Κύριο αλαλάξτε ολόκληρη η γη!

²Τον Κύριο λατρέψτε με χαρά! Ελάτε μπρος του μ' αγαλλίασης κραυγές!

³Καλά γνωρίστε ότι ο Κύριος, αυτός είν' ο Θεός· αυτός μας έφτιαξε κι όχι εμείς· λαός δικός του είμαστε, κοινότητα που τη φροντίζει.

⁴Τις πύλες του μ' ευχαριστία περάστε, με ύμνο μπεείτε στου ναού του τις αυλές· δοξολογήστε τον, το όνομά του ευλογήστε!

⁵Είναι καλός ο Κύριος! Αιώνια διαρκεί η αγάπη του, κι η αξιοπιστία του σε όλες τις γενιές.

ΨΑΛΜΟΙ 101

Υπόσχεση του βασιλιά

¹Ψαλμός του Δαβίδ. Θα τραγουδήσω την αγάπη και τη δίκαιη κρίση· σ' εσένα τον ψαλμό μου, Κύριε, θα πω.

²Θα προσπαθώ την τέλεια να 'χω διαγωγή –πότε θα 'ρθείς σ' εμένα; Μ' ευθύτητα θα φέρομαι καρδιάς μέσα στο σπίτι μου.

³Για καμιά πράξη ποταπή δε θα ενδιαφερθώ· τα έργα της αποστασίας τ' αποστρέφομαι· δε θα 'χω τίποτα κοινό μ' αυτά.

⁴Μακριά μου θα κρατήσω κάθε δειστραμμένον· τον μοχθηρό δεν θέλω να τον ξέρω.

⁵Αυτόν, που στα κρυφά θα μου διαβάλει τον πλησίον του, θα τον εξολοθρέψω· τον υπερόπτη και τον άπληστο δε θα τους ανεχτώ.

⁶Θα βλέπω ποιοι είναι μες στη χώρα οι πιστοί, για να μένουν μαζί μου· όποιος μ' ευθύτητα πορεύεται, αυτός και θα με υπηρετεί.

⁷Ο απατεώνας δε θα μείνει μες στο σπίτι μου, ο ψευδολόγος μπρος μου δε θα σταθεί.

⁸Κάθε πρωί θα εξολοθρεύω όλους της χώρας τους κακούς· για να ξεριζωθούν από την πόλη του Κυρίου όσοι τη δυστυχία προκαλούν.

ΨΑΛΜΟΙ 102

Απόγνωση και ελπίδα

- ¹Προσευχή του δυστυχομένου, όταν είναι περίλυπος και ξεσπάει σε παράπονα ενώπιον του Κυρίου.
- ²Άκουσε, Κύριε, την προσευχή μου κι ας φτάσει ως εσένα η κραυγή μου για βοήθεια.
- ³Το πρόσωπό σου μη μου το κρύβεις σήμερα που θλίβομαι· στρέψε την προσοχή σου κατά μένα· τη μέρα ετούτη που σου φωνάζω μην αργήσεις να μου αποκριθείς.
- ⁴Γιατί η ζωή μου χάνεται σαν τον καπνό και σαν τα φρύγανα ξεραίνονται τα κόκαλά μου.
- ⁵Καταπατιέται σαν τη χλόη η καρδιά μου και μαραίνεται, και το ψωμί μου να το φάω λησμονώ.
- ⁶Από τους θρήνους και τους στεναγμούς έμεινα μοναχά πετσί και κόκαλο.
- ⁷Μοιάζω με πελεκάνο στην ερμιά· με κουκουβάγια στα χαλάσματα.
- ⁸Ύπνο δεν έχω, κι έγινα σαν το μοναχικό σπουργίτι στη σκεπή.
- ⁹Όλη τη μέρα με περιγελούν οι εχθροί μου· αν κάποιον θέλουν να καταραστούν, του λέν' να καταντήσει σαν εμένα.
- ¹⁰Τρώω το χώμα αντίς ψωμί και δάκρυα στο ποτό μου ανακατεύω.
- ¹¹Αιτία γι' αυτό η αγανάκτησή σου κι η οργή σου, γιατί, αφού μ' ανύψωσες, τώρα με ταπεινώνεις.
- ¹²Χάνονται οι μέρες μου καθώς το απόσπερο οι σκιές κι εγώ μαραίνομαι σαν το χορτάρι.
- ¹³Αλλά, Κύριε, εσύ αιώνια μένεις και σε θυμούνται όλες οι γενιές.
- ¹⁴Θα σηκωθείς και τη Σιών θα σπλαχνιστείς –είναι καιρός να της χαρίσεις το έλεός σου– γιατί ήρθε η στιγμή.
- ¹⁵Εμείς οι δούλοι σου αγαπάμε ως και τις πέτρες της· ως και το χώμα της το πονάμε.

- 16**Οι ειδωλολάτρες τότε θα φοβηθούν τ' όνομα του Κυρίου και όλοι οι βασιλείς της γης τη δόξα του.
- 17**Όταν ο Κύριος θα οικοδομήσει τη Σιών, όταν θα παρουσιαστεί μέσα στη δόξα του.
- 18**Θα προσέξει τότε των απόκληρων την προσευχή, την ικεσία τους δε θα την παραβλέψει.
- 19**Ετούτο να γραφτεί για την επόμενη γενιά· ώστε ο λαός που θα δημιουργηθεί, να υμνεί τον Κύριο.
- 20**Έσκυψε ο Κύριος απ' το απρόσιτο άγιό του από τους ουρανούς επέβλεψε στη γη,
- 21**τους στεναγμούς των αιχμαλώτων για ν' ακούσει και να ελευθερώσει τους μελλοθάνατους.
- 22**Έτσι τ' όνομα του Κυρίου στη Σιών θα διακηρύσσεται κι ο ύμνος του στην Ιερουσαλήμ,
- 23**όταν όλοι οι λαοί θα συγκεντρώνονται και τα βασίλεια, τον Κύριο να λατρέψουν.
- 24**Εκείνος μου εξασθένησε, καθώς πορεύομαι, τη δύναμή μου, λιγότεψε τις μέρες μου.
- 25**Και λέω: «Θεέ μου, μη μ' αρπάξεις μες στις ζωής μου τα μισά». Εσένα, Κύριε, τα χρόνια σου διαρκούν αιώνια.
- 26**Εσύ αρχικά θεμέλιωσες τη γη κι οι ουρανοί δικά σου είναι έργα.
- 27**Αυτοί θ' αφανιστούν, μα εσύ θα παραμένεις, και όλοι τους σαν ρούχο θα παλιώσουν· θα τους αλλάξεις σαν μια φορεσιά και θα χαθούν.
- 28**Αλλά εσύ είσαι πάντα ο ίδιος· τα χρόνια σου δεν έχουν τελειωμό.
- 29**Οι γιοι των αφοσιωμένων σου θα ζουν στον τόπο τους κι οι απόγονοί τους με τη χάρη σου θα επιβιώνουν.

ΨΑΛΜΟΙ 103

Ευλόγησε τον Κύριο, ψυχή μου!

¹Του Δαβίδ.

Ευλόγησε τον Κύριο, ψυχή μου, και όλο μου το είναι το όνομά του τ' άγιο!

²Ευλόγησε τον Κύριο, ψυχή μου, και μην ξεχνάς καμιά απ' τις καλοσύνες του!

³Αυτός σου συγχωρεί όλες τις ανομίες σου, και θεραπεύει τις αρρώστιες σου όλες.

⁴Αυτός από το θάνατο γλιτώνει τη ζωή σου, σε πλημμυρίζει μ' έλεος κι αγάπη.

⁵Σου δίνει όσα πόθησες αγαθά, η νιότη σου καθώς του αϊτού θ' ανανεώνεται.

⁶Έργα δικαιοσύνης κάνει ο Κύριος και δίκαιη κρίση σ' όλους τους κατατρεγμένους.

⁷Φανέρωσε τα σχέδιά του στο Μωυσή και στους Ισραηλίτες τα έργα του.

⁸Ο Κύριος είναι πονετικός και γενναιόδωρος, ανεκτικός κι άμετρα σπλαχνικός.

⁹Δεν είναι η οργή του αδιάκοπη και δεν κρατά ο θυμός του για παντοτινά.

¹⁰Ό, τι μας έπρεπε για τις αμαρτίες μας δε μας το 'κανε, κι ανάλογα με τις παρανομίες μας δε μας τιμώρησε.

¹¹Όσο είναι το ύψος τ' ουρανού πάνω απ' τη γη, τόσο απέραντη είναι η αγάπη του για κείνους που τον σέβονται.

¹²Όσο απέχει από τη δύση η ανατολή, τόσο απομάκρυνε από μας τις ανομίες μας.

¹³Όπως σπλαχνίζεται ο πατέρας τα παιδιά του, έτσι σπλαχνίζεται ο Κύριος εκείνους που τον σέβονται.

¹⁴Ξέρει αυτός από τι πλαστήκαμε, θυμάται πως είμαστε χώμα.

¹⁵Σαν το χορτάρι είναι του ανθρώπου η ζωή, σαν το λουλούδι του αγρού· έτσι ανθίζει.

¹⁶Μα άνεμος πάνω του περνά και δεν υπάρχει πια κι ούτε που φαίνεται ο τόπος που βρισκόταν.

¹⁷Αλλά η αγάπη του Κυρίου για κείνους που τον σέβονται είναι από πάντα και για παντοτινά· όπως κι η δικαιοσύνη του για των παιδιών τους τα παιδιά,

¹⁸για κείνους που τηρούν τη διαθήκη του και που τις εντολές του τις θυμούνται και τις κάνουνε πράξη.

¹⁹Ο Κύριος έστησε στον ουρανό το θρόνο του κι η εξουσία του απλώνεται στα πάντα.

²⁰Τον Κύριο ευλογείτε όλοι του οι άγγελοι, δυνάμεις ισχυρότατες, που εκτελείτε ό, τι σας πει, υπάκουοι στη φωνή της προσταγής του!

²¹Τον Κύριο ευλογείτε όλες οι ουράνιες δυνάμεις του, που τον υπηρετείτε και κάνετε ό, τι κι αν θελήσει!

²²Το Κύριο ευλογείτε όλα τα έργα του, σε κάθε τόπο που αυτός εξουσιάζει! Ευλόγησε τον Κύριο, ψυχή μου!

ΨΑΛΜΟΙ 104

Ευχαριστία στο Θεό δημιουργό

¹Ψυχή μου, ευλόγησε τον Κύριο! Κύριε, Θεέ μου, πόσο είσαι μεγάλος! Ντύθηκες λαμπρότητα και μεγαλοπρέπεια.

²Φόρεσες για μανδύα σου το φως· καθώς σκηνή τον ουρανό απλώνεις.

³Τα δώματά σου είναι μες στα ουράνια ύδατα, τα σύννεφα τα κάνεις άρμα σου, πορεύεσαι πάνω στου ανέμου τα φτερά.

⁴Κάνεις ωσάν ανέμους τους αγγέλους σου, κι αυτούς που σε υπηρετούν, σαν της φωτιάς τη φλόγα.

⁵Θεμέλιωσες τη γη πάνω στις βάσεις της, δεν πρόκειται ποτέ να κλονιστεί.

⁶Με τον ωκεανό σαν μ' ένδυμα την κάλυψες, πάνω απ' τα βουνά στέκονταν τα νερά.

- ⁷Θα φύγουνε κάτω απ' την απειλή σου κάτω απ' τον ήχο της βροντής σου θα διασκορπιστούν.
- ⁸Ανέβηκαν στα όρη και κατεβήκαν στις πεδιάδες, στον τόπο που καθόρισες γι' αυτά.
- ⁹Έβαλες σύνορα που δε θα τα διαβούνε· κι ούτε πια θα ξανάρθουν για να σκεπάσουνε τη γη.
- ¹⁰Κάνεις πηγές να τρέχουν στα φαράγγια, ανάμεσα από τα βουνά περνούν νερά.
- ¹¹Σ' αυτά ποτίζονται όλα τα ζώα του αγρού, τ' άγρια γαϊδούρια σβήνουνε τη δίψα τους.
- ¹²Στις όχθες τους τα πουλιά χτίζουν φωλιές, ανάμεσα στους θάμνους κελαηδούνε.
- ¹³Ποτίζεις τα βουνά απ' τα ψηλά σου δώματα, απ' τους καρπούς των έργων σου χορταίνει η γη.
- ¹⁴Κάνεις χορτάρι να βλασταίνει για τα ζώα κι άλλα φυτά για να καλλιεργεί ο άνθρωπος, για να βγάζει από τη γη τροφή:
- ¹⁵Κρασί για να του δίνει ευθυμία, το λάδι, ώστε το πρόσωπό του να λαμποκοπά και το ψωμί για να τον δυναμώνει.
- ¹⁶Θα χορτάσουνε τα μεγάλα δέντρα του Κυρίου, οι κέδροι του Λιβάνου, που εκείνος φύτεψε.
- ¹⁷Εκεί τα πουλιά χτίζουν φωλιές, του πελαργού η κατοικία στις κορφές τους.
- ¹⁸Βουνά ψηλά για τ' αγριοκάτσικα, βράχοι για καταφύγιο των ασβών.
- ¹⁹Έκανες το φεγγάρι για το μέτρημα του χρόνου, ο ήλιος ξέρει πότε πάει στη δύση του.
- ²⁰Φέρνεις σκοτάδι και γίνεται νύχτα, ώρα όπου όλα τριγυρνούν τα ζωντανά του δάσους.

- 21**Βρυχιούνται λιονταρόπουλα να βρουν κάτι ν' αρπάξουν· από σένα γυρεύουνε τροφή.
- 22**Με την ανατολή του ήλιου αποτραβιούνται, μες στις σπηλιές τους πάν' ν' αναπαυτούν.
- 23**Βγαίνει ο άνθρωπος να πάει στη δουλειά του και με τα έργα του ως το βράδυ να ασχοληθεί.
- 24**Πόσο πολλά τα έργα σου είναι, Κύριε! Τα 'κανες όλα με σοφία· με όσα έφτιαξες εσύ, γέμισε η γη!
- 25**Να, η μεγάλη κι η πλατιά η θάλασσα· εκεί μέσα κινούνται αναρίθμητα ζώα, μικρά όπως και μεγάλα.
- 26**Εκεί καράβια ταξιδεύουν· κι ετούτος ο Λεβιάθαν, που τον έφτιαξες για να παίζει σ' αυτήν.
- 27**Αυτά όλα από σένα περιμένουν, για να τους δώσεις την τροφή τους στην κατάλληλη στιγμή.
- 28**Τους την παρέχεις κι αυτά τη συνάζουν, τη χούφτα σου ανοίγεις κι αυτά χορταίνουν αγαθά.
- 29**Κρύβεις το πρόσωπό σου, τρέμουνε· παίρνεις πίσω το Πνεύμα σου, πεθαίνουν και χώμα ξαναγίνονται.
- 30**Στέλνεις πάλι το Πνεύμα σου και δημιουργούνται κι ανακαινίζεις το πρόσωπο της γης.
- 31**Ας είναι αιώνια η δόξα του Κυρίου· ας χαίρεται ο Κύριος για τα έργα του!
- 32**Ρίχνει το βλέμμα του στη γη κι εκείνη τρέμει, αγγίζει τα βουνά και βγάζουνε καπνό.
- 33**Όσο θα ζω στον Κύριο θα ψάλλω· όσο θα υπάρχω το Θεό θα υμνολογώ.
- 34**Ας του είναι το τραγούδι μου ευχάριστο· εγώ στον Κύριο θα βρίσκω τη χαρά μου.

³⁵Ας εξαφανιστούν από τη γη οι αμαρτωλοί και πια οι ασεβείς ας μην υπάρχουν. Τον Κύριο ευλόγησε, ψυχή μου! Αινείτε τον Κύριο!

ΨΑΛΜΟΙ 105

Η πιστότητα του Θεού μένει στην Ιστορία

(Στ. 1-15: Α΄ Χρ 16,8-22)

¹Δοξολογήστε τον Κύριο! Το όνομά του επικαλείσθε· γνωρίστε στους λαούς τα έργα του!

²Ψάλτε σ' αυτόν και τραγουδήστε του παιάνες, όλα αναφέροντας τα θαυμαστά του έργα!

³Να 'στε περήφανοι για τ' όνομά του το άγιο! Όσοι τον Κύριο αναζητούν ας χαίρεται η καρδιά τους!

⁴Τον Κύριο ζητήστε και τη δύναμή του, γυρεύετε ακατάπαυστα την παρουσία του.

⁵Φέρτε στο νου σας τα έργα του τα θαυμαστά, τα θαύματά του και τις αποφάσεις του,

⁶εσείς οι απόγονοι του Αβραάμ, του αφοσιωμένου του, εσείς, οι γιοι του Ιακώβ, οι εκλεκτοί του!

⁷Ο Κύριος, αυτός είν' ο Θεός μας· ισχύουν οι αποφάσεις του για ολόκληρη τη γη.

⁸Θυμάται στους αιώνες τη διαθήκη του, τις υποσχέσεις του σε χίλιες γενιές.

⁹Ο, τι συμφώνησε με τον Αβραάμ και το υποσχέθηκε με όρκο στον Ισαάκ

¹⁰και νόμο το 'κανε για τον Ιακώβ, για τον Ισραήλ αιώνια διαθήκη,

¹¹όταν του είπε: «Τη χώρα σου χαρίζω της Χαναάν· μερίδιο για ιδιοκτησία σας».

¹²Εκείνοι τότε ήταν μετρημένοι, ελάχιστοι και ξένοι στη χώρα αυτή·

¹³και πήγαιναν από έθνος σ' άλλο έθνος, από βασίλειο σ' άλλον λαό.

- 14Μα ο Κύριος δεν άφησε κανένα να τους καταπιέσει και βασιλιάδες προειδοποίησε για χάρη τους, λέγοντας:
- 15«Μην αγγίζετε τους εκλεκτούς μου και τους προφήτες μου μην τους βλάψετε».
- 16Όταν πείνα προκάλεσε στη χώρα και κάθε στάχυ σύντριψε, που θα 'δινε ψωμί,
- 17πριν από κείνους έστειλε έναν άνθρωπο, τον Ιωσήφ, που είχε πουληθεί σαν δούλος.
- 18Μες σε αλυσίδες σφίξανε τα πόδια του και περιλαίμιο του περάσαν σιδερένιο,
- 19ώσπου εκπληρώθηκε του Κυρίου η πρόρρηση· ο λόγος του Κυρίου με τη δοκιμασία τον ανέδειξε.
- 20Ο βασιλιάς έστειλε και τον έλυσε, ο άρχοντας λαών τον ελευθέρωσε.
- 21Κύριο τον διόρισε του ανακτόρου του κι άρχοντα σ' όλη του την ιδιοκτησία:
- 22για να διευθύνει του τιτλούχους του όπως ήθελε, και στους συμβούλους του σοφία να διδάξει.
- 23Τότε ο Ιακώβ ήρθε στην Αίγυπτο και μετανάστης έγινε ο Ισραήλ στου Χαμ τη χώρα.
- 24Και πλήθυνε πάρα πολύ ο Κύριος το λαό του κι απ' τους εχθρούς του πιο ισχυρό τον έκανε.
- 25Των Αιγυπτίων τις διαθέσεις άλλαξε, έτσι που να μισήσουν το λαό του και με πανουργία να φέρνονται στους αφοσιωμένους του.
- 26Έστειλε το Μωυσή, τον έμπιστό του, και τον Ααρών, τον εκλεγμένο του,
- 27που κάναν τα σημεία του Θεού σ' αυτούς στην Αίγυπτο, στου Χαμ τη χώρα τα θαύματά του.
- 28Σκοτάδι έστειλε ο Θεός κι η χώρα όλη σκοτείνιασε, γιατί αυτοί στα λόγια του αντιταχθήκαν.

- 29 Άλλαξε τα νερά τους κι αίμα τα 'κανε, τα ψάρια τους θανατικό τα βρήκε.
- 30 Η χώρα τους από βατράχια κατακλύστηκε ως τα ιδιαίτερα βασιλικά δωμάτια.
- 31 Είπ' ο Θεός κι ήρθανε σμήνη οι μύγες, κουνούπια σ' όλη τους την επικράτεια.
- 32 Τους έδωσε αντίς βροχή, χαλάζι, φλόγες φωτιάς στη χώρα τους.
- 33 Κατάστρεψε τ' αμπέλια τους και τις συκιές τους· και μες στα σύνορά τους τα δέντρα τους όλα τα τσάκισε.
- 34 Είπ' ο Θεός κι ήρθαν ακρίδες, ακριδολόι αναρίθμητο.
- 35 Και φάγανε της χώρας όλο το χορτάρι και φάγαν τους καρπούς της γης.
- 36 Θανάτωσε ο Θεός όλα τα πρωτογέννητα στη χώρα τους, τον πιο πολύτιμο καρπό της ζωτικότητάς τους.
- 37 Τότε τους έφερε έξω απ' τα σύνορα με ασήμι και χρυσάφι· κι ούτ' ένας μέσα στις φυλές τους δε βρέθηκε άρρωστος.
- 38 Χάρηκε η Αίγυπτος για την έξοδό τους, γιατί τους είχαν φοβηθεί.
- 39 Άπλωσε ο Κύριος για προκάλυμμά τους σύννεφο, και φωτιά που τη νύχτα να φωτίζει.
- 40 Ζήτησαν κι έκανε ο Κύριος να 'ρθούν ορτύκια και με ψωμί απ' τον ουρανό τούς χόρτασε.
- 41 Το βράχο άνοιξε κι ανάβρυσαν νερά, σαν ποταμοί κυλήσανε στις άνυδρες εκτάσεις.
- 42 Γιατί θυμήθηκε την άγια του υπόσχεση στον αφοσιωμένο του, τον Αβραάμ.
- 43 Απελευθέρωσε τον εκλεκτό λαό του κάνοντάς τους ν' αγάλλονται και να σκορπούν κραυγές χαράς.
- 44 Τους έδωσε των ειδωλολατρών τις χώρες κι έκαναν κτήμα τους το μόχθο των λαών.

⁴⁵Για να τηρούν τις εντολές του και να εφαρμόζουνε τους νόμους του. Αινείτε τον Κύριο!

ΨΑΛΜΟΙ 106

Η απιστία του Ισραήλ και η πιστότητα του Θεού

¹Αλληλούια, αινείτε τον Κύριο! Δοξολογείτε τον Κύριο, γιατί είναι καλός κι αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

²Ποιος μπορεί για τα θαυμαστά τα έργα του Κυρίου να πει, να κάνει ν' ακουστούν όλα τα εγκώμια που του πρόπον;

³Μακάριοι εκείνοι που τηρούν τις αποφάσεις του Θεού, που ενεργούν πάντα με δικαιοσύνη!

⁴Θυμήσου με κι εμένα, Κύριε, μέσα στην εύνοια που δείχνεις στο λαό σου· έλα σε βοήθειά μου όταν τους σώσεις.

⁵Για ν' απολαύσω την ευτυχία των εκλεκτών σου, να χαίρομαι με τη χαρά του έθνους σου, να συμμερίζομαι την καύχηση εκείνων που σου ανήκουν.

⁶Αμαρτήσαμε, όπως οι πρόγονοί μας, παρανομήσαμε και ασεβήσαμε.

⁷Οι πρόγονοί μας στην Αίγυπτο δεν κατανόησαν τα θαυμαστά τα έργα, του Κυρίου, ξέχασαν τις πολλές ευεργεσίες του· κι εξεγερθήκανε κοντά στη θάλασσα, στη Θάλασσα την Ερυθρά.

⁸Κι όμως αυτός τους έσωσε για την τιμή του ονόματός του· ώστε η δύναμή του να φανερωθεί.

⁹Την Ερυθρά Θάλασσα πρόσταξε κι εκείνη στέγνωσε· και τους οδήγησε ανάμεσα από τα νερά, ωσάν στην έρημο να περπατούσαν.

¹⁰Τους έσωσε από τα χέρια εκείνων που τους μάχονταν, τους γλίτωσε απ' την εξουσία των εχθρών τους.

¹¹Τα νερά σκέπασαν τους αντιπάλους τους· δεν έμεινε απ' αυτούς ούτε ένας.

¹²Και τότε πίστεψαν στα λόγια του Θεού και τον ύμνο του ψάλαν.

- 13**Μα δεν αργήσαν να ξεχάσουνε τα έργα του και δεν περίμεναν το σχέδιό του να τελειώσει.
- 14**Τους έπιασε η πλεονεξία μες στην έρημο και το Θεό προκάλεσαν μέσα στις ερημιές.
- 15**Αυτός τους έδωσε εκείνο που ζητούσαν αλλά μαζί τούς έστειλε κακό θανατικό.
- 16**Μες στο στρατόπεδο ζηλοφθονήσαν το Μωυσή και τον Ααρών, που ήταν στον Κύριο αφιερωμένος.
- 17**Τότε η γης εσχίστηκε και κατάπιε το Δαθάν και σκέπασε του Αβιρώμ τους συνενόχους.
- 18**Φωτιά έπεσε πάνω στη φατρία τους, και φλόγα τούς κατάκαψε τους ασεβείς.
- 19**Και φτιάξανε μοσχάρι στο Χωρήβ και λάτρεψαν ένα κομμάτι μέταλλο.
- 20**Κι αντικατέστησαν τη δόξα του Θεού τους με το ομοίωμα χορτοφάγου μοσχαριού.
- 21**Ξεχάσαν το Θεό, τον ελευθερωτή τους, που είχε κάνει έργα μέγιστα στην Αίγυπτο,
- 22**έργα αξιοθαύμαστα στου Χαμ τη χώρα και τρομερά σημεία στη Θάλασσα την Ερυθρά.
- 23**Κι όπως το είχε πει, θα τους αφάνιζε ο Θεός αν δε στεκόταν ο Μωυσής, ο εκλεκτός του, μπροστά του καθώς πρόμαχος, για ν' αποστρέψει την οργή του ώστε να μην καταστραφούν.
- 24**Περιφρονήσανε τη χώρα των ονείρων τους και δεν πιστέψανε το λόγο του Θεού.
- 25**Μες στις σκηνές τους διαμαρτύρονταν και στου Κυρίου τη φωνή δεν υπακούσαν.
- 26**Τότε, το χέρι υψώνοντας αυτός ορκίστηκε να πέσουνε στην έρημο νεκροί·

- ²⁷ανάμεσα σε ειδωλολάτρες οι απόγονοί τους να πεθάνουν και μες στις χώρες να διασκορπιστούν.
- ²⁸Κατόπι στη λατρεία προσχώρησαν του Βάαλ, στη Φεγώρ, κι έφαγαν απ' τις θυσίες που προσφέρθηκαν σε θεούς νεκρούς.
- ²⁹Κι ερέθισαν τον Κύριο με τα έργα τους, κι έπεσε πάνω τους θανατικό.
- ³⁰Αλλά σηκώθηκε ο Φινεές και τους εξιλέωσε, και το θανατικό πήρε έτσι τέλος.
- ³¹Αυτό σαν πράξη δίκαιη του καταλογίστηκε από τη μια γενιά στην άλλη και για πάντα.
- ³²Και στα νερά της Μεριβά εξόργισαν τον Κύριο και κακό βρήκε το Μωυσή εξαιτίας τους.
- ³³Επειδή πίκραναν το Πνεύμα του και δίχως σκέψη μίλησαν τα χείλη του.
- ³⁴Δεν εξοντώσαν τους λαούς, όπως τους το 'χε ο Κύριος διατάξει.
- ³⁵Αλλά με τους ειδωλολάτρες αναμείχθηκαν και μάθανε να ζουν καθώς εκείνοι.
- ³⁶Λατρεία στα είδωλά τους πρόσφεραν που γίνανε γι' αυτούς παγίδα.
- ³⁷Θυσίασαν στους δαίμονες τους γιους τους και τις κόρες τους.
- ³⁸Και αίμα αθώο χύσανε των αγοριών τους και των κοριτσιών τους, που τα θυσίασαν στα είδωλα της Χαναάν· και μιάνθηκε η χώρα με το αίμα τους.
- ³⁹Αμάρτησαν με τα έργα τους και με τις πράξεις τους απίστησαν.
- ⁴⁰Κι άναψε του Κυρίου η οργή ενάντια στο λαό του και τους δικούς του τους αποστράφηκε.
- ⁴¹Στην εξουσία τούς έδωσε των ειδωλολατρών και δέσποσαν επάνω τους αυτοί που τους μισούσαν.
- ⁴²Τους καταπίεσαν οι εχθροί τους, κι αυτοί υποτάχτηκαν στην εξουσία τους.
- ⁴³Πολλές φορές ο Κύριος τους απελευθέρωσε, μα αυτοί στην ανταρσία τους με πείσμα μένανε και μες στην ανομία τους βυθίζονταν.

- ⁴⁴Ωστόσο ο Κύριος είδε τη θλίψη τους, όταν τους άκουγε να του φωνάζουν·
- ⁴⁵θυμήθηκε τη διαθήκη του για χάρη τους, κι ως πολυεύσπλαχνος άλλαξε γνώμη.
- ⁴⁶Κι έκανε να τους σπλαχνιστούν όλοι αυτοί που τους κρατούσαν αιχμαλώτους.
- ⁴⁷Σώσε μας, Κύριε, Θεέ μας, συγκέντρωσέ μας μέσ' απ' τους ειδωλολάτρες για να δοξολογούμε το άγιο σου το όνομα και καύχημά μας να 'χουμε πως σε υμνούμε.
- ⁴⁸Ευλογητός ας είναι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, από πάντα και για παντοτινά· κι ας πει όλος ο λαός: «Αμήν! Αλληλούια!»

ΨΑΛΜΟΙ 107

ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

(Ψαλμοί 107–150)

Ευχαριστία στο Θεό ελευθερωτή

- ¹Δοξολογήστε τον Κύριο, γιατί είναι καλός κι αιώνια διαρκεί η αγάπη του!
- ²Έτσι ας λένε αυτοί που ο Κύριος τους λύτρωσε, που τους λευτέρωσε απ' την εξουσία του εχθρού,
- ³και που τους σύναξε μέσ' απ' τις χώρες όλες, από τη δύση κι από την ανατολή, απ' το βορρά κι από το νότο.
- ⁴Περιπλανιούνταν μέσ' στην έρημο την άβατη, για πόλη να την κατοικήσουνε δρόμο δε βρίσκαν.
- ⁵Από την πείνα και τη δίψα υπέφεραν και κάθε ελπίδα για ζωή τούς είχ' εγκαταλείψει.
- ⁶Τότε μέσα στη θλίψη τους στον Κύριο κραυγάζαν κι αυτός τους λύτρωσε απ' όλες τους τις αγωνίες.
- ⁷Και τους οδήγησε μέσ' από δρόμο ολόισιο, σε πολιτεία να πάνε που να μπορούν να κατοικήσουν.

- ⁸Τον Κύριο ας δοξολογούν για την αγάπη του και για τα θαυμαστά του έργα στους ανθρώπους.
- ⁹Αυτός ξεδίψασε τους διψασμένους, τους πεινασμένους τους γέμισε αγαθά.
- ¹⁰Άλλοι είχανε για κατοικία τους το ζοφερό σκοτάδι δεσμώτες με χειροπέδες στην αθλιότητα,
- ¹¹γιατ' είχαν απειθήσει στα λόγια του Θεού, του Ύψιστου τη συμβουλή είχαν καταφρονήσει.
- ¹²Κάτω απ' τον κόπο λύγισε την καρδιά τους, απόκαμαν κι ούτ' ένας δε βρέθηκε βοηθός.
- ¹³Τότε μέσα στη θλίψη τους στον Κύριο κραυγάσαν κι αυτός τους λύτρωσε απ' όλες τους τις αγωνίες.
- ¹⁴Τους έβγαλε απ' το ζοφερό σκοτάδι και τα δεσμά τους τα 'σπασε.
- ¹⁵Τον Κύριο ας δοξολογούν για την αγάπη του· και για τα θαυμαστά του έργα στους ανθρώπους.
- ¹⁶Αυτός σύντριψε χάλκινες πύλες και σιδερένιους θρυμμάτισε μοχλούς.
- ¹⁷Άλλοι απ' τη διαγωγή τους την παράνομη είχαν παραφρονήσει κι υπέφεραν από τις παραβάσεις τους·
- ¹⁸τους προκαλούσε αηδία κάθε λογής τροφή και πλησιάζανε στις πύλες του θανάτου.
- ¹⁹Τότε μέσα στη θλίψη τους στον Κύριο κραυγάσαν κι αυτός τους λύτρωσε απ' όλες τους τις αγωνίες.
- ²⁰Το λόγο του έστειλε και τους γιάτρεψε και τη ζωή τους γλίτωσε απ' τον τάφο.
- ²¹Τον Κύριο ας δοξολογούν για την αγάπη του και για τα θαυμαστά του έργα στους ανθρώπους.
- ²²Θυσίες ευχαριστήριες ας προσφέρουνε, μ' ενθουσιασμό τα έργα του ας κηρύττουν.

- 23 Άλλοι ταξίδευαν στη θάλασσα με πλοία κι εργάζονταν μέσ' στα πολλά νερά·
- 24 αυτοί είδανε τι μπορεί να κάνει ο Κύριος, τα θαυμαστά του έργα στα βάθη του ωκεανού.
- 25 Πρόσταξε αυτός κι ανεμοθύελλα σηκώθηκε, που ύψωσε τα κύματα της θάλασσας.
- 26 Κι αυτοί ανεβαίνουν ως τον ουρανό, και κατεβαίνουν ως τα βάθη της αβύσσου· λιώνει η ψυχή τους μπρος στον κίνδυνο.
- 27 Τρικλίζουν και παραπατούν σαν μεθυσμένοι κι όλη η επιδεξιότητά τους χάνεται.
- 28 Τότε μέσα στη θλίψη τους στον Κύριο κραυγάζαν, κι αυτός τους λύτρωσε απ' όλες τους τις αγωνίες.
- 29 Κατασιγάζει την ανεμοζάλη και ησυχάζουνε τα κύματα.
- 30 Κι ετούτοι χαίρονται για τη γαλήνη που ξανάρθε· κι ο Κύριος τους οδηγεί στο ποθητό λιμάνι τους.
- 31 Τον Κύριο ας δοξολογούν για την αγάπη του και για τα θαυμαστά του έργα στους ανθρώπους.
- 32 Ας λέν' το μεγαλείο του μες στου λαού τη σύναξη κι ας τον υμνούνε στο συνέδριο των πρεσβυτέρων.
- 33 Εκείνος μεταβάλλει τους ποταμούς σ' έρημη γη και τις νεροπηγές σ' άνυδρους τόπους.
- 34 Την καρποφόρα γη σε αλμυρή για των κατοίκων της την κακία.
- 35 Άλλοτε πάλι αλλάζει την έρημο σε λίμνες με νερό, και την άνυδρη γη σε νερομάνες.
- 36 Τους πεινασμένους τούς εγκαθιστά εκεί και πόλη ιδρύουν για να κατοικήσουν.

³⁷Σπέρνουν αγρούς και φυτεύουν αμπέλια και τη συγκομιδή κάνουνε του καρπού.

³⁸Τους ευλογεί ο Κύριος και πλήθος γίνονται μεγάλο και δεν αφήνει τα κοπάδια τους να λιγοστέψουν.

³⁹Αλλά όταν λιγοστεύουν κι εξευτελίζονται από την καταπίεση, τη συμφορά, τις θλίψεις,

⁴⁰στέλνει ο Κύριος την καταφρόνηση στους άρχοντες, σ' έρημο αδιάβατη τους κάνει να περιπλανιούνται.

⁴¹Μα τους φτωχούς τούς εξυψώνει απ' την ανέχεια και κάνει τις φαμίλιες τους ν' αυξάνουν σαν κοπάδια.

⁴²Τα βλέπουν τούτα οι τίμιοι και χαίρονται· κι αποστομώνεται ο κάθε μοχθηρός.

⁴³Εκείνος που 'χει φρόνηση ετούτα ας τα παρατηρεί· και την αγάπη του Κυρίου θα καταλάβει.

ΨΑΛΜΟΙ 108

Θα την ξυπνήσω την αυγή

¹Ωδή του Δαβίδ.

²Θεέ, είν' η καρδιά μου στεριωμένη. Θα ψάλω και θα παίξω μουσική. Εμπρός, ψυχή μου!

³Εύπνα άρπα και κιθάρα μου, θέλω εγώ τον ήλιο να ξυπνήσω.

⁴Θα σε δοξολογήσω στους λαούς μέσα, Κύριε, στα έθνη μέσα ύμνους θα σου ψάλω.

⁵Γιατ' είναι πιο μεγάλη κι απ' τους ουρανούς η αγάπη σου, και φτάνει ως τα σύννεφα η πιστότητά σου.

⁶Υψώσου ως απάνω στους ουρανούς, Θεέ, πάνω σ' ολόκληρη τη γη ας είναι η δόξα σου!

- ⁷Για να ελευθερωθούν οι αγαπητοί σου, σώσε μας με τη δύναμή σου και δώσ' μου απόκριση.
- ⁸Ο Θεός μίλησε μέσα στον άγιο του ναό: «Θα θριαμβεύσω, θα σας μοιράσω τη Συχέμ και την κοιλάδα της Σουκώθ θα σας παραχωρήσω.
- ⁹Δικός μου είν' ο Γαλαάδ, δικός μου ο Μανασσής· ο Εφραΐμ, η περικεφαλαία μου, και νομοθέτης μου ο Ιούδας.
- ¹⁰Είν' η Μωάβ λεκάνη όπου νίβομαι, και ρίχνω το σανδάλι μου στη χώρα του Εδώμ· πολεμική ιαχή ενάντια στον Φιλισταίων τη χώρα θ' αλαλάξω».
- ¹¹Ποιος θα με φέρει στην οχυρωμένη πόλη; και ποιος θα μ' οδηγήσει ως την Εδώμ;
- ¹²Ποιος άλλος από σένα, Θεέ, που μας απέρριψες, και που δε βγαίνεις πια στον πόλεμο, Θεέ, με τις στρατιές μας;
- ¹³Δώσ' μας βοήθεια στον εχθρό ενάντια· είναι ανώφελη η ανθρώπινη βοήθεια.
- ¹⁴Με το Θεό μαζί μας θα κάνουμε σπουδαία κατορθώματα· εκείνος θα συντρίψει τους εχθρούς μας.

ΨΑΛΜΟΙ 109

Επίκληση στο Θεό να επέμβει

- ¹Στον πρωτοψάλτη· ψαλμός του Δαβίδ.
- Θεέ, που σ' εξυμνώ, μη μένεις σιωπηλός!
- ²Γιατί, το στόμα του ασεβή και του ύπουλου το στόμα μιλάνε εναντίον μου· με γλώσσα που λέει ψέματα μίλησαν για μένα.
- ³Με λόγια μίσους με κυκλώνουνε κι αναίτια με πολεμούν.
- ⁴Ενώ εγώ τους αγαπώ, αντιδικούν μαζί μου, αλλά εγώ προσεύχομαι γι' αυτούς.
- ⁵Μου ανταποδίδουνε κακό για το καλό, αντί για την αγάπη μίσος.
- ⁶Λένε: «Ας τον καταγγείλουμε ως ασεβή κι ας του ορίσουμε δολερό συνήγορο.

- ⁷Όστε όταν θα δικάζεται, ένοχος να βρεθεί κι η προσευχή του να του λογιστεί αμαρτία.
- ⁸Ας γίνουν λιγοστές οι μέρες του κι άλλος ας πάρει το αξίωμά του.
- ⁹Ας γίνουν τα παιδιά του ορφανά κι η γυναίκα του χήρα.
- ¹⁰Οι γιοι του ας πλανιούνται κι ας παρακαλούν, ας ζητιανεύουνε μακριά απ' των σπιτιών τους τα ερείπια.
- ¹¹Ας απαιτήσει ο δανειστής όλα τα υπάρχοντά του, και ξένοι ας αρπάζουνε το μόχθο του.
- ¹²Κανείς να μην του είναι στοργικός, κανένας σπλαχνικός για τα ορφανά του.
- ¹³Οι απόγονοί του να ξολοθρευτούν, σε μια γενιά να σβήσει τ' όνομά τους.
- ¹⁴Ας τη θυμάται ο Κύριος την ανομία των προγόνων του, η αμαρτία της μάνας του ας μην εξαλειφτεί.
- ¹⁵Να τα θυμάται όλ' αυτά για πάντα ο Κύριος, μα η θύμηση των ίδιων από τη γη να εξαλειφθεί.
- ¹⁶Γιατί δε νοιάστηκε να δείξει έλεος, τον δύστυχο κατάτρεξε και τον φτωχό, τον ταλαιπωρημένο για να τον σκοτώσει.
- ¹⁷Να καταριέται του άρεσε· ας πέσει πάνω του η κατάρα. Την ευλογία δεν την ήθελε· ας φύγει μακριά απ' αυτόν.
- ¹⁸Ντύθηκε την κατάρα όπως το ρούχο του· ας μπει αυτή μέσα του σαν το νερό και σαν το λάδι ας μείνει πάνω του.
- ¹⁹Λοιπόν, ας μείνει πάνω του καθώς η φορεσιά που πάντα τον σκεπάζει κι όπως η ζώνη που πάντα του την περιζώνεται».
- ²⁰Μ' αυτή την τιμωρία πλήρωσέ τους, Κύριε, αυτούς που με κατηγορούν και με συκοφαντούνε.
- ²¹Εσύ, Κύριε, Θεέ, πράξε για μένα όπως αυτό που είσαι σου επιβάλλει· η καλοσύνη σου είναι τέλεια, γλίτωσέ με.

- ²²Γιατί, εγώ είμαι φτωχός και πένητας, και πληγωμένη είναι μέσα μου η καρδιά μου.
- ²³Σαν τη σκιά που αποτραβιέται, λίγο λίγο χάνομαι, μ' αποτινάξανε σαν να 'μωνα ακρίδα.
- ²⁴Τα γόνατά μου απ' τη νηστεία τρέμουνε και το κορμί μου απόμεινε ισχνό.
- ²⁵Κι εγώ τους έγινα περίγελως· όταν με βλέπουνε κουνάνε το κεφάλι.
- ²⁶Βοήθησέ με, Κύριε, Θεέ μου, με την πολλή σου αγάπη σώσε με.
- ²⁷Κι ας δουν σ' αυτήν την πράξη σου τη δύναμή σου, και πως δικό σου έργο είναι, Κύριε.
- ²⁸Κι αν καταριούνται αυτοί, εσύ θα μ' ευλογείς· κι αν σηκωθούνε εναντίον μου, θα καταντροπιαστούνε, και θα χαρεί ο αφοσιωμένος σου.
- ²⁹Οι συκοφάντες μου ας ντυθούνε την ντροπή, και την αισχύνη τους καθώς μανδύα ας τη φορέσουν.
- ³⁰Τον Κύριο με τα λόγια μου πολύ θα τον δοξολογώ, και μες στο πλήθος ύμνους θα του ψάλλω.
- ³¹Αυτός τον φτωχό τον παραστέκεται, για να τον σώζει από κείνους που τον καταδικάζουν.

ΨΑΛΜΟΙ 110

Βασιλιάς και ιερέας

¹Ψαλμός του Δαβίδ.

Είπε στον Κύριό μου ο Κύριος: «Κάθισε στα δεξιά μου, ώσπου να υποτάξω τους εχθρούς σου κάτω απ' την εξουσία σου».

²Απ' τη Σιών θα στείλει ο Κύριος της εξουσίας σου το σκήπτρο· δέσποζε στους εχθρούς σου ανάμεσα.

³Σ' ακολουθεί ο λαός σου εθελοντικά, όταν τους προσκαλεις ν' αγωνιστούνε. Ομορφοστόλιστα σαν να 'ταν για την άγια γιορτή, δροσάτα καθώς της αυγής τ' αγιάζι, τα παλικάρια σου τριγύρω σου συνάζονται.

⁴Ο Κύριος τ' ορκίστηκε και δε θ' αλλάξει γνώμη: Εσύ είσαι ιερέας για πάντα όπως ο Μελχισεδέκ.

⁵Ο Κύριος σου παραστέκεται· συντρίβει βασιλιάδες τη μέρα που θα οργιστεί.

⁶Δικάζει ανάμεσα στα έθνη, γεμίζει πτώματα τη γη· τους αρχηγούς συντρίβει πολλών χωρών.

⁷Καθώς πορεύεται θα πει απ' το ποτάμι κι απ' αυτό δύναμη θα ξαναβρεί.

ΨΑΛΜΟΙ 111

Για την ανάμνηση των θαυμαστών έργων του Κυρίου

¹Αλληλούια! Αινείτε τον Κύριο! Τον Κύριο θα δοξολογήσω μ' όλη μου την καρδιά, μες στων πιστών του τη συνάθροιση.

²Μεγάλα του Κυρίου τα έργα! Όλοι τα μελετούν, όσοι σ' αυτά βρίσκουνε τη χαρά τους.

³Δόξα και μεγαλείο το έργο του, και η δικαιοσύνη του μένει για πάντα.

⁴Τα έκανε άξια να μνημονεύονται τα θαυμαστά του έργα· έχει αγάπη κι είναι σπλαχνικός ο Κύριος.

⁵Σ' όσους τον σέβονται έδωσε τροφή, τη διαθήκη του για πάντα τη θυμάται.

⁶Τη δύναμη των έργων του έδειξε στο λαό του, δίνοντάς τους τη χώρα των ειδωλολατρών.

⁷Όλα όσα κάνει ο Κύριος είν' έργα αξιοπιστίας και δίκαιης κρίσης· όλες οι εντολές του αμετάβλητες,

⁸σταθερές σ' όλους τους αιώνες, για να τηρούνται με πιστότητα κι ευθύτητα.

⁹Λύτρωση στο λαό του έστειλε, τη διαθήκη του την όρισε αιώνια· άγια είναι η ύπαρξή του και φοβερή.

¹⁰Η βάση της σοφίας είναι ο σεβασμός στον Κύριο· κι όλοι αυτοί που τη βιώνουν έχουν τη σωστή κρίση. Η εξύμνηση του Κυρίου μένει παντοτινά.

ΨΑΛΜΟΙ 112

Η ήρεμη ευτυχία των πιστών

- ¹Αλληλούια! Αινείτε τον Κύριο! Μακάριος ο άνθρωπος που σέβεται τον Κύριο, που βρίσκει ευχαρίστηση στις εντολές του!
- ²Πάνω στη γη θα 'ναι ισχυροί οι απόγονοί του· των τίμιων η γενιά θα ευλογηθεί.
- ³Πολλά αγαθά και πλούτη θα 'χει το σπιτικό του και πάντα θα τον αποδέχεται ο Θεός.
- ⁴Ακόμα και στις μαύρες ώρες, φως ανατέλλει για τους τίμιους· έχει αγάπη κι είναι σπλαχνικός και δίκαιος ο Κύριος.
- ⁵Όλα πάνε καλά για κείνον που είν' απλόχερος και τον φτωχό δανείζει· που διαχειρίζεται τις υποθέσεις του σύμφωνα με το δίκαιο,
- ⁶γιατί ποτέ του δε θα κλονιστεί· τον δίκαιο αιώνια θα τον μνημονεύουν.
- ⁷Φήμες κακές δεν θα φοβάται· αμετακίνητα η καρδιά του στον Κύριο ελπίζει.
- ⁸Μένει το φρόνημά του ακλόνητο, προσμένει δίχως φόβο να δει των αντιπάλων του την ήττα.
- ⁹Μοίρασε γενναιόδωρα, έδωσε στους φτωχούς, θα 'ναι πιστός παντοτινά στον Κύριο· θ' αυξάνει η δύναμή του μες στη δόξα.
- ¹⁰Ο ασεβής το βλέπει κι εξαγριώνεται, τρίζει τα δόντια του και λιώνει· η επιθυμία των ασεβών θ' αφανιστεί.

ΨΑΛΜΟΙ 113

Ο Κύριος ανατρέπει τις ανέλπιδες καταστάσεις

- ¹Αλληλούια! Αινείτε τον Κύριο! Αινείτε εσείς, τον Κύριο που λατρεύετε! Την ύπαρξη αινείτε του Κυρίου!
- ²Ας είν' ευλογημένο του Κυρίου τ' όνομα από τώρα και για πάντα!
- ³Απ' την ανατολή του ήλιου κι ως τη δύση του, το όνομα του Κυρίου ας ανυμνείται!
- ⁴Ψηλά, πάνω απ' όλους τους ειδωλολάτρεις είν' ο Κύριος· είναι η δόξα του πάνω απ' τους ουρανούς:

⁵⁻⁶ Ποιος είναι σαν τον Κύριο, το Θεό μας, είτε στους ουραμούς είτε στη γη; Στα ύψη κατοικεί, αλλά συγκαταβαίνει και κοιτά εδώ κάτω.

⁷ Ανασηκώνει από το χώμα τον αδύνατο κι απ' τη βρομιά ανυψώνει τον φτωχό,

⁸ για να τον βάλει να καθίσει με τους άρχοντες, με τους μεγάλους του λαού του.

⁹ Δίνει στην άτεκνη γυναίκα σπυτικό, μάνα την κάνει ευτυχισμένη. Αινείτε τον Κύριο! Αλληλούια!

ΨΑΛΜΟΙ 114

Όταν ο Ισραήλ έφυγε από την Αίγυπτο

¹ Όταν οι Ισραηλίτες φύγαν απ' την Αίγυπτο, οι απόγονοι του Ιακώβ απ' τον ξενόγλωσσο λαό,

² έγινε ο Ιούδας του Κυρίου ο άγιος χώρος κι η επικράτειά του ο Ισραήλ.

³ Η θάλασσα τον είδε και υποχώρησε, ο Ιορδάνης και γύρισε πίσω.

⁴ Σκιρτήσαν τα βουνά σαν τα κριάρια κι οι λόφοι σαν τα πρόβατα.

⁵ Τι έπαθες, θάλασσα, κι υποχωρείς κι εσύ Ιορδάνη και γυρίζεις πίσω;

⁶ Γιατί, βουνά, σκιρτάτε σαν κριάρια και λόφοι εσείς σαν πρόβατα;

⁷ Τρέμε η γη την παρουσία του Κυρίου, την παρουσία του Θεού του Ιακώβ,

⁸ που λίμνη με νερό έκανε το βράχο και νερομάνα την πέτρα τη σκληρή.

ΨΑΛΜΟΙ 115

Μόνο στον Κύριο η δόξα!

¹ Όχι σ' εμάς, Κύριε, όχι σ' εμάς, αλλά σ' εσένα δώσε δόξα! Γιατί εσύ έχεις αγάπη κι είσαι αξιόπιστος!

² Ας μη λέν' οι ειδωλολάτρες: «Πού είναι ο Θεός τους; »

³ Ο Θεός μας βρίσκεται στους ουραμούς, κάνει ό, τι αυτός θέλει.

⁴ Τα είδωλα εκείνων είν' από ασήμι και χρυσάφι· έργα από χέρια ανθρώπινα.

- ⁵Στόμα έχουν αλλά δε μιλούν· μάτια έχουν μα δε βλέπουν.
- ⁶Έχουν αυτιά αλλά δεν ακούν· μύτη, μα οσμές δε νιώθουν.
- ⁷Χέρια έχουν αλλά δεν αγγίζουνε, πόδια αλλά δε βαδίζουν· απ' το λαρύγγι τους δεν βγάζουνε φωνή.
- ⁸Ας εξομοιωθούν μ' αυτά οι κατασκευαστές τους και όλοι που ελπίζουνε σ' αυτά.
- ⁹Εσείς όμως οι Ισραηλίτες στον Κύριο να ελπίζετε! – Αυτός είν' ο βοηθός τους κι η προστασία τους.
- ¹⁰Οι ιερείς, οι απόγονοι του Ααρών, στον Κύριο να ελπίζετε! – Αυτός είν' ο βοηθός τους κι η προστασία τους.
- ¹¹Εσείς τον Κύριο που σέβεστε, στον Κύριο να ελπίζετε! – Αυτός είν' ο βοηθός τους κι η προστασία τους.
- ¹²Ο Κύριος μας θυμάται και θέλει να μας ευλογεί. Ας ευλογεί τους Ισραηλίτες! Ας ευλογεί τους ιερείς, τους απογόνους του Ααρών!
- ¹³Ας ευλογεί εκείνους που τον σέβονται και τους μικρούς, όπως και τους μεγάλους!
- ¹⁴Να σας χαρίζει απογόνους άφθονους ο Κύριος!
- ¹⁵Ευλογημένοι να 'στε εσείς από τον Κύριο, εκείνον που τον ουρανό έφτιαξε και τη γη!
- ¹⁶Οι ουρανοί ανήκουν μόνο στον Κύριο· αλλά τη γη την εμπιστεύτηκε στους ανθρώπους.
- ¹⁷Αυτοί που αινοούν τον Κύριο δεν είναι οι νεκροί· κανένας απ' αυτούς, που στης σιωπής τον τόπο κατεβαίνουν.
- ¹⁸Αλλά εμείς ας ευλογήσουμε τον Κύριο, και τώρα και για πάντα! Αινείτε τον Κύριο! Αλληλούια!

ΨΑΛΜΟΙ 116

Προσευχή του ανθρώπου που γλίτωσε απ' το θάνατο

- ¹Τον Κύριο τον αγαπώ, γιατί ακούει τη φωνή μου όταν του δέομαι.
- ²Στρέφεται με προσοχή σ' εμένα· σ' όλη μου τη ζωή θα τον καλώ.
- ³Μ' είχαν ζωσμένο οι πόνοι του θανάτου κι η φρίκη του άδη μ' είχε δέσμιο· η αγωνία και η θλίψη με κρατούσαν.
- ⁴Τότε στον Κύριο φώναξα: «Αχ, Κύριε, γλίτωσέ με! »
- ⁵Ο Κύριος αγαπάει κι είναι δίκαιος, ο Θεός μας είναι σπλαχνικός.
- ⁶Ο Κύριος προστατεύει τους απλούς· ήμουν αδύνατος και μ' έσωσε.
- ⁷Ηρέμησε, ψυχή μου, γιατί ο Κύριος σ' ευεργέτησε.
- ⁸Λύτρωσε τη ζωή μου από το θάνατο, τα μάτια μου απ' τα δάκρυα, τα πόδια μου απ' την πτώση.
- ⁹Ωστε να περπατώ ενώπιον του Κυρίου στη γη των ζωντανών.
- ¹⁰Ακλόνητη έμενε η εμπιστοσύνη μου ακόμα κι όταν έλεγα: «Είμ' εξουθενωμένος! »
- ¹¹Έφτασα στην απόγνωση και είπα: «Κανέναν δεν μπορώ να εμπιστευτώ».
- ¹²Στον Κύριο τι μπορώ ν' αντιπροσφέρω για όλες τις ευεργεσίες που μου έκανε;
- ¹³Της σωτηρίας το ποτήρι θα υψώσω και του Κυρίου τ' όνομα θα ομολογήσω.
- ¹⁴Θα εκπληρώσω ό, τι έταξα στον Κύριο, σ' όλο του το λαό μπροστά.
- ¹⁵Δεν είν' αδιάφορος στον Κύριο ο θάνατος των πιστών του.
- ¹⁶Αχ, Κύριε, εγώ είμαι δούλος σου· δούλος σου και της δούλης σου παιδί· έλυσες τα δεσμά μου.
- ¹⁷Θα σου προσφέρω ευχαριστίας θυσία· και Κύριό μου θα σε ομολογήσω.
- ¹⁸Θα εκπληρώσω ό, τι έταξα στον Κύριο μπροστά σ' όλο του το λαό,
- ¹⁹μες στις αυλές του οίκου του Κυρίου, στο μέσο σου, Ιερουσαλήμ. Αινείτε τον Κύριο! Αλληλούια!

ΨΑΛΜΟΙ 117

Παγκόσμιος ύμνος

¹Αλληλούια! Αινείτε τον Κύριο όλοι οι ειδωλολάτρες! Αυτόν υμνείτε όλοι οι λαοί!

²Γιατί μεγάλη είναι για μας η αγάπη του, και του Κυρίου η πιστότητα αιώνια. Αινείτε τον Κύριο! Αλληλούια!

ΨΑΛΜΟΙ 118

Θα ζήσω για να διηγούμαι όσα ο Κύριος έκανε

¹Τον Κύριο δοξολογείτε, γιατί είν' καλός· κι αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

²Ας πει ο Ισραήλ: «Αιώνια διαρκεί η αγάπη του! »

³Ας πουν, λοιπόν, οι ιερείς, οι απόγονοι του Ααρών: «Αιώνια διαρκεί η αγάπη του! »

⁴Ας πουν εκείνοι που τον Κύριο σέβονται: «Αιώνια διαρκεί η αγάπη του! »

⁵Μέσα στη θλίψη επικαλέστηκα τον Κύριο κι ο Κύριος αποκρίθηκε ελευθερώνοντάς με.

⁶Ο Κύριος είναι βοηθός μου, τίποτα δε φοβάμαι· τι θα μου κάνουν οι άνθρωποι;

⁷Ο Κύριος είν' η βοήθειά μου και δίχως φόβο θα κοιτώ όσους μ' εχθρεύονται.

⁸Καλύτερα στον Κύριο κανείς να καταφεύγει, παρά να ελπίζει σε άνθρωπο.

⁹Καλύτερα στον Κύριο κανείς να καταφεύγει, παρά να ελπίζει σε άρχοντες.

¹⁰Όλα με περικύκλωσαν τα έθνη· μα στου Κυρίου το όνομα τους κατατρόπωσα.

¹¹Σφιχτά με κύκλωσαν απ' όλες τις μεριές· μα στου Κυρίου το όνομα τους κατατρόπωσα.

¹²Με κύκλωσαν καθώς οι μέλισσες· μα στου Κυρίου τ' όνομα τους κατατρόπωσα. Γρήγορα πάψαν οι επιθέσεις τους, όπως σβύνει η φωτιά σαν καίει αγκάθια.

¹³Με δύναμη με σπρώξαν για να πέσω, μα ο Κύριος με βοήθησε.

- ¹⁴Δύναμή μου και ύμνος μου ο Κύριος, εκείνος μ' έσωσε.
- ¹⁵Φωνή αγαλλίασης και σωτηρίας μες στον δικαίον τις σκηνές: «Ο Κύριος έδειξε τη δύναμή του, νίκησε τους εχθρούς.
- ¹⁶Το χέρι του υψώθη σε σημείο νίκης· ο Κύριος με τη δύναμή του νίκησε τους εχθρούς! »
- ¹⁷Δε θα πεθάνω αλλά θα ζήσω και θα διηγούμαι όσα έκανε ο Κύριος.
- ¹⁸Με παίδεψε ο Κύριος πολύ αλλά δε μ' έδωσε στο θάνατο.
- ¹⁹Ανοίξτε μου τις πύλες της δικαιοσύνης· να μπω και να δοξάσω τον Κύριο.
- ²⁰«Αυτή είναι του Κυρίου η πύλη· οι δίκαιοι απ' αυτήν θα μπουν».
- ²¹Επειδή μ' αποκρίθηκες και μ' έσωσες, Κύριε, θα σε δοξολογώ.
- ²²Η πέτρα που οι οικοδόμοι την παραπέταξαν, έγινε το σημαντικότερο αγκωνάρι.
- ²³Ο Κύριος έκανε αυτό το θαύμα κι εμείς το 'χουμε δει.
- ²⁴Αυτή 'ναι η μέρα η γιορτινή, είναι του Κυρίου το έργο· ας νιώσουμε αγαλλίαση και ευφροσύνη τη μέρα αυτή!
- ²⁵Έλα, λοιπόν, να μας βοηθήσεις, Κύριε δώσ' μας επιτυχία και προκοπή.
- ²⁶«Ευλογημένος ας είν' εκείνος που έρχεται στ' όνομα του Κυρίου! Σας ευλογούμε απ' του Κυρίου το ναό!
- ²⁷Ο Κύριος είν' ο Θεός, μας γέμισε χαρά· σύρτε λατρευτικό χορό, με τα κλαδιά στα χέρια, ίσαμε του θυσιαστηρίου τα κέρατα! »
- ²⁸Εσύ 'σαι ο Θεός μου και σε υμνώ· Θεός μου και θα σε δοξάζω.
- ²⁹Τον Κύριο δοξολογήστε γιατί είναι καλός· κι αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

ΨΑΛΜΟΙ 119

Μυστήριο και υπεροχή του νόμου του Θεού Ο νόμος του Κυρίου

- ¹Μακάριοι όσοι ζούνε άψογα κι είν' η ζωή τους σύμφωνη με του Κυρίου το νόμο!

²Μακάριοι όσοι τις νουθεσίες του ακολουθούν και μ' όλη την καρδιά τους τον γυρεύουν!

³Και ανομία δεν πράττουν, στους δρόμους του πορεύονται.

⁴Εσύ μας έδωσες τις εντολές σου, Κύριε, για να τηρούνται με ακρίβεια.

⁵Ας είναι σταθερή η διαγωγή μου στην τήρηση των προσταγμάτων σου.

⁶Έτσι δεν θα ντροπιάζομαι όταν τις εντολές σου θα ξανακοιτάζω.

⁷Με τίμια θα σε δοξολογώ καρδιά, τις δίκαιές σου μελετώντας αποφάσεις.

⁸Τους νόμους σου θα τους τηρώ· τελείως μη μ' εγκαταλείψεις.

Καθαρότητα με το νόμο του Κυρίου

⁹Πώς θα κρατήσει τη ζωή του ο νέος καθαρή; Ζώντας με το δικό σου λόγο, Κύριε.

¹⁰Μ' όλη μου την καρδιά σε γύρεψα· μακριά απ' τις εντολές σου να πλανιέμαι μη μ' αφήνεις.

¹¹Μες στην καρδιά μου διατηρώ τα λόγια σου για να μην αμαρτήσω απέναντί σου.

¹²Ευλογημένος να 'σαι, Κύριε! Δίδαξέ με τους νόμους σου.

¹³Τα χείλη μου απαριθμούν του στόματός σου όλες τις αποφάσεις.

¹⁴Χαίρομαι να τηρώ τις εντολές σου, σαν να 'τανε δικοί μου όλοι οι θησαυροί.

¹⁵Θα στοχαστώ πάνω στους νόμους σου, τους δρόμους σου θα μελετήσω.

¹⁶Απόλαυσή μου θα 'ναι οι νόμοι σου, το λόγο σου δε θα τον λησμονήσω.

Απόλαυση στην τήρηση του νόμου του Κυρίου

¹⁷Δείξε την καλοσύνη σου σ' εμένανε, το δούλο σου, ώστε να ζήσω, και το λόγο σου να τηρήσω.

¹⁸Τα μάτια μου άνοιξε να δω τα θαυμαστά του νόμου σου.

¹⁹Προσωρινός πάνω στη γη είμ' εγώ· τις εντολές σου μη μου τις κρύβεις.

²⁰Λιώνει η ψυχή μου από τον πόθο για τις δικές σου αποφάσεις κάθε στιγμή.

21 Τους αλαζόνες απειλείς· εκείνους τους καταραμένους, που απ' τις εντολές σου απομακρύνονται.

22 Διώξε από πάνω μου τη χλεύη και την καταφρόνηση, γιατί φροντίζω να τηρώ τις εντολές σου.

23 Ακόμα κι αν συνωμοτούν οι άρχοντες εναντίον μου, ο δούλος σου τους νόμους τους δικούς σου μελετά.

24 Οι προσταγές σου είν' οι απολαύσεις μου κι οι σύμβουλοί μου.

Υπακοή στο νόμο του Κυρίου

25 Κολλήθηκε στο χώμα η ψυχή μου· κάνε να ξαναζήσω, όπως το υποσχέθηκες.

26 Τον τρόπο της ζωής μου διηγούμαι και μ' ακούς· δίδαξέ με τους νόμους σου.

27 Κάνε να καταλάβω πώς να ζω σύμφωνα με τις εντολές σου· και τα θαυμάσιά σου θα μελετώ.

28 Στράγγιξε η ψυχή μου από τη θλίψη· ανόρθωσέ με, όπως το υποσχέθηκες.

29 Κράτησέ με μακριά από την κίβδηλη διαγωγή, και μες στην καλοσύνη σου κάνε το νόμο σου να γνωρίσω.

30 Διάλεξα να σου μείνω πιστός, τις αποφάσεις σου έβαλα οδηγό μου.

31 Προσκολλήθηκα στις βουλές σου· Κύριε, μη μ' αφήσεις να ντροπιαστώ.

32 Τρέχω πάνω στο δρόμο των εντολών σου, γιατί εσύ με βοηθάς να τις κατανοώ.

Προσευχή για κατανόηση του νόμου του Κυρίου

33 Δίδαξέ με, Κύριε, τη ζωή που σύμφωνη είναι με τους νόμους σου, κι εγώ ίσαμε το τέλος θα την ακολουθώ.

34 Δώσε μου την επίγνωση κι εγώ το νόμο σου θα τηρώ, και μ' όλη την καρδιά μου θα τον φυλάω.

35 Στο μονοπάτι των εντολών σου οδήγησέ με, γιατί σ' αυτό βρίσκω ευχαρίστηση.

- 36**Κάνε η καρδιά μου στις βουλές σου να στραφεί κι όχι στην πλεονεξία.
- 37**Απόστρεψε τα μάτια μου από τη θέα της ματαιότητας· οδήγησέ με ώστε να μπορώ να ζήσω.
- 38**Εκπλήρωσε στο δούλο σου την υπόσχεσή σου, που 'ναι για κείνους που σε σέβονται.
- 39**Διώξε από μένα μακριά το χλευασμό, που τον φοβάμαι, γιατί 'είναι ωραίες οι αποφάσεις σου.
- 40**Δες πώς ποθώ ν' ακολουθώ τους νόμους σου, με τη δικαιοσύνη σου δώσ' μου πάλι ζωή.

Εμπιστοσύνη στο νόμο του Κυρίου

- 41**Ας έρθει πάνω μου η ευσπλαχνία σου, Κύριε, σώσε με, σύμφωνα με την υπόσχεσή σου,
- 42**και θα 'χω τι ν' αποκριθώ σ' αυτούς που με χλευάζουν, γιατί βασίζομαι στο λόγο σου.
- 43**Μη μου στερείς ούτε στιγμή τη δυνατότητα να υποστηρίζω την πιστότητά σου, γιατί έχω την ελπίδα μου στις αποφάσεις σου.
- 44**Κι εγώ το νόμο σου αδιάκοπα θα τον τηρώ για όλους τους αιώνες.
- 45**Λεύτερος από κάθε καταναγκασμό θα ζήσω, γιατί τις εντολές σου αποζητώ.
- 46**Για τις βουλές σου θα μιλώ μπροστά σε βασιλιάδες, και δε θα ντροπιαστώ.
- 47**Είναι χαρά μου να τηρώ τις εντολές σου, γιατί τις αγαπώ.
- 48**Τα χέρια μου υψώνω στις εντολές σου που αγαπώ, και θα στοχάζομαι τους νόμους σου.

Πεποίθηση στο νόμο του Κυρίου

- 49**Θυμήσου ό, τι υποσχέθηκες στον αφοσιωμένο σου, και μ' έκανες να ελπίζω στην εκπλήρωσή του.
- 50**Αυτή 'ναι η παρηγόρια μου στη θλίψη μου, γιατί ο λόγος σου μου δίνει τη ζωή.

- 51 Οι αλαζόνες με χλευάσανε πολύ· μα εγώ από το νόμο σου δεν ξέφυγα.
- 52 Θυμήθηκα τις προαιώνιες αποφάσεις σου, Κύριε, και παρηγορήθηκα.
- 53 Οργή με πιάνει για τους ασεβείς, που εγκαταλείπουνε το νόμο σου.
- 54 Οι νόμοι σου μου γίνανε τραγούδια στον τόπο που είμαι πάροικος.
- 55 Όλη τη νύχτα ο λογισμός μου γύρω από σένα τριγυρνά, Κύριε, για να τηρώ το νόμο σου.
- 56 Εκείνο που μου ανήκει αληθινά, είναι τους νόμους σου να εφαρμόζω.

Αφιέρωση στο νόμο του Κυρίου

- 57 Το ξαναλέω, Κύριε: Είναι προνόμιό μου να υπακούω στα λόγια σου.
- 58 Όλη μου η έγνοια είναι την εύνοιά σου να κερδίσω· ελέησέ με όπως το υποσχέθηκες.
- 59 Τον τρόπο της ζωής μου συλλογίστηκα κι οδήγησα τα βήματά μου προς τις βουλές σου.
- 60 Βιάστηκα και δεν καθυστέρησα τις εντολές σου να φυλάξω.
- 61 Με κύκλωσαν των ασεβών παγίδες, μα δε λησμόνησα το νόμο σου.
- 62 Μεσονυχτίς σηκώνομαι να σε δοξολογήσω για όσα δίκαια αποφάσεις.
- 63 Εγώ είμαι φίλος με όλους εκείνους που σε σέβονται και που τους νόμους σου εφαρμόζουν.
- 64 Απ' το έλεός σου, Κύριε, είναι γεμάτη η γη· δίδαξέ με τους νόμους σου.

Η αξία του νόμου του Κυρίου

- 65 Τον αφοσιωμένο σου, Κύριε, τον ευεργέτησες, όπως το 'χες υποσχεθεί.
- 66 Δίδαξέ με και φρόνηση και γνώση, γιατί τις εντολές σου τις εμπιστεύομαι.
- 67 Προτού να ταλαιπωρηθώ εγώ πλανιόμουν· αλλά τώρα το λόγο σου τηρώ.
- 68 Είσαι καλός εσύ, κι ευεργετείς· δίδαξέ με τους νόμους σου.
- 69 Οι θρασείες μηχανεύτηκαν εναντίον μου ψευτιές· ενώ μ' όλη μου την καρδιά τους νόμους σου εφαρμόζω.

- 70**Αναίσθητη έγινε η καρδιά τους· εγώ χαρά μου έχω το νόμο σου.
- 71**Ήταν καλό για μένα που ταλαιπωρήθηκα· γιατί έμαθα τους νόμους σου.
- 72**Για μένα αξίζει πιο πολύ του στόματός σου ο νόμος, από χιλιάδες νομίσματα ασημένια και χρυσά.

Η διαπαιδαγώγηση του νόμου του Κυρίου

- 73**Τα χέρια σου με φτιάξαν και με πλάσαν· σύνεση δώσ' μου και θα μάθω τις εντολές σου.
- 74**Εκείνοι που σε σέβονται με βλέπουνε και χαίρονται, γιατί στις υποσχέσεις σου ελπίζω.
- 75**Το ξέρω, Κύριε, πως οι αποφάσεις σου είναι δίκαιες, πως καλά έκανες και με ταλαιπώρησες.
- 76**Ας έρθει η ευσπλαχνία σου να με παρηγορήσει, όπως το υποσχέθηκες στο δούλο σου.
- 77**Ας έρθει πάνω μου η συμπόνια σου και θα ζήσω, γιατί χαρά μου είν' ο νόμος σου.
- 78**Ας ντροπιαστούνε οι θρασείς, που άδικα με κατηγορούνε· εγώ στοχάζομαι τους νόμους σου.
- 79**Ας ξαναρθούν σ' εμένα εκείνοι που σε σέβονται κι όσοι γνωρίζουν τις βουλές σου.
- 80**Ας είναι άψογη η καρδιά μου στην τήρηση των νόμων σου, για να μην ντροπιαστώ.

Παρηγοριά του νόμου του Κυρίου

- 81**Απόκαμα να περιμένω να με σώσεις· ελπίζω στη δική σου υπόσχεση.
- 82**Κουράστηκαν τα μάτια μου να περιμένουν την υπόσχεσή σου, και λέω:
«Πότε παρήγορος θα 'ρθείς;»
- 83**Ξεράθηκα όπως το ασκί μες στον καπνό· δεν ξέχασα όμως τους νόμους σου.

84 Πόσες είναι του αφοσιωμένου σου οι μέρες; Πότε θα βγάλεις κρίση για τους διώκτες μου;

85 Οι αλαζόνες –εκείνοι που δεν πάνε με το νόμο σου– μου σκάψανε το λάκκο.

86 Όλες οι εντολές σου είναι αλήθεια· με κατατρέχουν με ψευτιές· βοήθα με!

87 Κοντέψαν να με ρίξουνε στη γη, να με αφανίσουν, αλλά εγώ δεν εγκατέλειψα τους νόμους σου.

88 Χάρη στην ευσπλαχνία σου δώσ' μου ζωή· και θα φυλάξω τις βουλές του στόματός σου.

Πίστη στο νόμο του Κυρίου

89 Αιώνια, Κύριε, ο λόγος σου διαρκεί στους ουραμούς.

90 Από γενιά σ' άλλη γενιά κρατάει η πιστότητά σου· θεμέλιωσες τη γη και μένει στέρεη.

91 Με την απόφασή σου όλα στέκουν ως τα σήμερα· γιατί τα σύμπαντα σου είναι υποταγμένα.

92 Αν δεν μου ήτανε απόλαυσή μου ο νόμος σου, τότε μέσα στη θλίψη μου θα 'μουν χαμένος.

93 Ποτέ μου δε θα λησμονήσω τις εντολές σου, γιατί μ' αυτές μου δίνεις τη ζωή.

94 Σ' εσένα εγώ ανήκω, σώσε με, γιατί τις εντολές σου αναζητάω.

95 Καραδοκούν οι ασεβείς να με αφανίσουνε, μα εγώ προσέχω τα θελήματά σου.

96 Κάθε έργο που το λένε τέλειο έχει όρια· αλλά η εντολή σου είναι στ' αλήθεια τέλεια· όρια δεν έχει.

Αγάπη για το νόμο του Κυρίου

97 Πόσο αγαπώ το νόμο σου! Όλη τη μέρα είν' αυτός ο στοχασμός μου.

98 Η εντολή σου μ' έκανε σοφότερον απ' τους εχθρούς μου, γιατί μαζί μου βρίσκεται παντοτινά.

⁹⁹Πιο διαβασμένος έγινα απ' όλους τους δασκάλους μου, γιατί τις προσταγές σου μελετώ.

¹⁰⁰Από τους γέροντες έγινα συνετότερος, γιατί τις εντολές σου τις τηρώ.

¹⁰¹Αρνήθηκα να πορευτώ στο δρόμο της ανηθικότητας, για να τηρώ το λόγο σου.

¹⁰²Από τις αποφάσεις σου δε λοξοδρόμησα, γιατί εσύ με δίδαξες.

¹⁰³Πόσο γλυκιά είναι η γεύση από τα λόγια σου, μέσα στο στόμα μου πιότερο κι απ' το μέλι!

¹⁰⁴Χάρη στις εντολές σου έγινα συνετός, γι' αυτό και αποστράφηκα όλους τους δρόμους της απάτης.

Φως από το νόμο του Κυρίου

¹⁰⁵Λυχνάρι μπρος στα βήματά μου είν' ο λόγος σου, και φως στα μονοπάτια της ζωής μου.

¹⁰⁶Ορκίστηκα, και δε θα το αθετήσω, τις δίκαιες αποφάσεις σου να τις τηρώ.

¹⁰⁷Ταλαιπωρήθηκα πολύ· Κύριε, δώσ' μου τη ζωή, καθώς μου το 'χες τάξει.

¹⁰⁸Τις προσφορές του στόματός μου δέξου, Κύριε, και δίδαξέ με τις αποφάσεις σου.

¹⁰⁹Διαρκώς στον κίνδυνο εκτεθειμένη είν' η ζωή μου, μα εγώ το νόμο σου δεν τον ξεχνώ.

¹¹⁰Οι ασεβείς μού στήσανε παγίδα αλλά δε λοξοδρόμησα απ' τους νόμους σου.

¹¹¹Αιώνια μου κληρονομιά οι βουλές σου, γιατί είναι της καρδιάς μου αγαλλίαση.

¹¹²Τους νόμους σου να εφαρμόζω αποφάσισα, αιώνια, ως το τέλος.

Ασφάλεια στο νόμο του Κυρίου

¹¹³Τους διπλοπρόσωπους τους αποστρέφομαι αλλά το νόμο σου τον αγαπώ.

¹¹⁴Εσύ 'σαι η καταφυγή κι η προστασία μου, στο λόγο σου ελπίζω.

- 115 Φύγετε μακριά μου οι κακοί· τις εντολές του Θεού μου θα τηρώ.
- 116 Γίνε μου στήριγμα, καθώς το υποσχέθηκες, κι εγώ θα ζήσω· μην απογοητέψεις την προσδοκία μου.
- 117 Γίνε συμπαραστάτης μου και θα σωθώ· και θα προσέχω αδιάκοπα τους νόμους σου.
- 118 Αρνιέσαι όλους αυτούς που ξεστρατίζουν απ' τους νόμους σου, γιατί οι ραδιουργίες τους είναι μονάχα ψέμα.
- 119 Τους λογαριάζεις γι' απορρίμματα όλους τους ασεβείς της γης· γι' αυτό κι εγώ αγαπάω τις βουλές σου.
- 120 Το σώμα μου αναρρίγησε από τον τρόμο που εμπνέεις, κι από τις αποφάσεις σου φοβήθηκα.

Υποταγή στο νόμο του Κυρίου

- 121 Μ' ευθυκρισία και δικαιοσύνη φέρθηκα· στα χέρια αυτών που με αδικούνε μη μ' αφήνεις.
- 122 Εγγυήσου του δούλου σου την ευτυχία, ώστε να μη με καταπιέζουν οι αλαζόνες.
- 123 Απόκαμαν τα μάτια μου να καρτερούν τη σωτηρία σου και της δικαιοσύνης σου το λόγο.
- 124 Πράξε στο δούλο σου ανάλογα με την αγάπη σου, και δίδαξέ με το θέλημά σου.
- 125 Εγώ είμαι δούλος σου· δώσε μου σύνεση, ώστε τις εντολές σου να γνωρίσω.
- 126 Είναι η κατάλληλη στιγμή να ενεργήσεις, Κύριε· το νόμο σου τον παραβαίνουν.
- 127 Για τούτο αγαπώ τις εντολές σου πióτερο απ' την πλατίνα κι από το χρυσό.
- 128 Γι' αυτό βρίσκω σωστές όλες τις εντολές σου· κάθε ψεύτικη πράξη τη μισώ.

Επιθυμία για την τήρηση του νόμου του Κυρίου

- 129 Θαυμαστά είναι τα προστάγματά σου· γι' αυτό η ψυχή μου τα τηρεί.
- 130 Φωτίζει η αποκάλυψη των λόγων σου, σύνεση δίνει στους απλούς.
- 131 Το στόμα μου άνοιξα και αναστέναξα, γιατί τις εντολές σου επιθυμώ.
- 132 Γύρνα το βλέμμα σου σ' εμένα και σπλαχνίσου με, όπως το αποφάσιες για όσους τ' όνομά σου αγαπούν.
- 133 Τα βήματά μου στέριωσε με το λόγο σου, ώστε να μη μ' εξουσιάζει ανομία καμιά.
- 134 Απάλλαξέ με απ' των ανθρώπων την καταπίεση, ώστε τις εντολές σου να τηρώ.
- 135 Ρίξε ένα βλέμμα ευνοϊκό στον αφοσιωμένο σου· το θέλημά σου δίδαξέ με.
- 136 Ποτάμια δάκρυα τρέξαν απ' τα μάτια μου, γιατί το νόμο σου οι άνθρωποι δεν τον τηρούνε.

Η δικαιοσύνη του νόμου του Κυρίου

- 137 Δίκαιος είσαι, Κύριε, κι οι αποφάσεις σου σωστές.
- 138 Οι εντολές που πρόσταξες δείχνουν τη δικαιοσύνη σου και την υπέρτατη πιστότητά σου.
- 139 Επειδή σ' αγαπώ, με πιάνει οργή όταν βλέπω να λησμονούν τα λόγια σου οι εχθροί μου.
- 140 Ο λόγος σου είν' αξιόπιστος κι ο αφοσιωμένος σου τον αγαπάει.
- 141 Είμαι ασήμαντος εγώ και καταφρονημένος· τις εντολές σου ωστόσο δεν τις ξέχασα.
- 142 Είναι η δικαιοσύνη σου αιώνια κι ο νόμος σου αμετάβλητος.
- 143 Θλίψεις και αγωνίες με βρήκαν αλλά οι εντολές σου είν' η χαρά μου.
- 144 Δικαιοσύνη αιώνια είναι οι νόμοι σου· φρόνηση δώσ' μου και θα ζήσω.

Υποστήριξη από το νόμο του Κυρίου

- 145 Από τα βάθη της καρδιάς σ' επικαλούμαι· απάντησέ μου, Κύριε, κι εγώ τους νόμους σου θα εφαρμόζω.

146 Σ' επικαλούμαι· σώσε με! Και θα εκτελώ τις προσταγές σου.

147 Πριν να χαράξει σου φωνάζω και τη βοήθεια σου ζητώ, στο λόγο σου ελπίζω.

148 Πριν φύγει η νύχτα ανοίγουνε τα μάτια μου τα λόγια σου να μελετήσω.

149 Χάρη στην ευσπλαχνία σου άκουσε, Κύριε, τη φωνή μου· σύμφωνα με την κρίση σου δώσε μου τη ζωή.

150 Με πλησιάζουνε αυτοί που επιζητούν την ανομία· από το νόμο σου ξεμάκρυναν.

151 Είσαι κοντά εσύ, Κύριε, κι όλες οι εντολές σου είναι αλήθεια.

152 Ξέρω πως από την αρχή τις προσταγές σου για πάντα τις θεμέλιωσες.

Σωτηρία από την τήρηση του νόμου του Κυρίου

153 Την αθλιότητά μου δεσ και λύτρωσέ με, γιατί το νόμο σου δεν τον λησμόνησα.

154 Διεκδίκησε εσύ το δίκιο μου και ελευθέρωσέ με· δώσ' μου ζωή, όπως το υποσχέθηκες.

155 Μακριά απ' τους ασεβείς η σωτηρία, γιατί τους νόμους σου δεν τους αναζητούν.

156 Κύριε, μεγάλη είν' η συμπόνια σου· σύμφωνα με την κρίση σου δώσ' μου ζωή.

157 Πολλοί είν' οι διώκτες μου κι οι αντίπαλοί μου· μα εγώ απ' τις βουλές σου δεν ξεμάκρυνα.

158 Είδα τους αποστάτες και ταραχτήκα· γιατί τα λόγια σου δεν τα εφαρμόζουν.

159 Δες πόσο αγαπώ τις εντολές σου· Κύριε, δώσ' μου τη ζωή, χάρη στην ευσπλαχνία σου.

160 Ουσία του λόγου σου, η αξιοπιστία, κι είναι αιώνιες όλες οι δίκαιες αποφάσεις σου.

Αφιέρωση στο νόμο του Κυρίου

- 161 Με καταδιώξαν άρχοντες αναίτια· αλλά μόνο στα λόγια σου τρέμει η καρδιά μου.
- 162 Αγάλλομαι στο λόγο σου, σαν κάποιος που ηύρε λάφυρα πολλά.
- 163 Το ψέμα το μισώ και το σιχαίνομαι· το νόμο σου αγαπώ.
- 164 Εφτά φορές τη μέρα σε υμνώ για της δικαιοσύνης σου τις αποφάσεις.
- 165 Πολλήν ειρήνη έχουν όσοι το νόμο σου αγαπούν· και πρόσκομμα δεν συναντούν μπροστά τους.
- 166 Τη σωτηρία μου, Κύριε, την προσδοκώ από σένα, και πράττω αυτά που πρόσταξες.
- 167 Μ' όλη μου την ψυχή τηρώ τις εντολές σου, τόσο πολύ τις αγαπώ.
- 168 Φύλαξα τα προστάγματά σου και τους νόμους σου, γιατί ό, τι κι αν κάνω το γνωρίζεις.

Δοξολογία για το νόμο του Κυρίου

- 169 Ας φτάσει, Κύριε, ως εσένα η κραυγή μου· όπως το υποσχέθηκες, δώσε μου σύνεση.
- 170 Ας φτάσει μπρος σου η παράκλησή μου· όπως το υποσχέθηκες, λευτέρωσέ με.
- 171 Ας διαλαλούν τα χείλη μου τον ύμνο σου, γιατί τους νόμους σου μου τους διδάσκεις.
- 172 Ας εξυμνεί η γλώσσα μου το λόγο σου, γιατί είναι δίκαιες όλες οι εντολές σου.
- 173 Το χέρι σου άπλωσε, δώσ' μου βοήθεια, γιατί εγώ διάλεξα τις εντολές σου.
- 174 Πόθησα να με σώσεις, Κύριε, κι είναι ο νόμος σου χαρά μου.
- 175 Ας ζει η ψυχή μου για να σε υμνεί, κι οι αποφάσεις σου βοήθεια μου ας γενούνε.

¹⁷⁶Περιπλανήθηκα σαν πρόβατο χαμένο· έλα, το δούλο σου ν' αναζητήσεις, γιατί τις εντολές σου δεν τις ξέχασα.

ΨΑΛΜΟΙ 120

Προσευχή εκείνου που κατηγορείται άδικα

¹Ωδή των αναβαθμών. Μέσα στη θλίψη μου στον Κύριο φώναξα και μ' αποκρίθηκε.

²Κύριε, την ψυχή μου λύτρωσε από τα χείλη που λέν' ψέματα, από τη γλώσσα της απάτης.

³Πώς να τιμωρηθείς και ποια βαρύτερη ποινή να λάβεις γλώσσα απατηλή;

⁴Βέλη πολεμιστή ακονισμένα και φλογισμένα κάρβουνα.

⁵Αλίμονο σ' εμένα, στη Μεσέχ πάροικος να ζω, στου Κηδάρ μέσα τις σκηνές να μένω.

⁶Πάρα πολύν καιρό κατοίκησα μ' αυτούς που την ειρήνη τη μισούν.

⁷Εγώ ειρήνη επιθυμώ· μα όταν γι' αυτήν μιλώ εκείνοι αρχίζουν πόλεμο.

ΨΑΛΜΟΙ 121

Ποιος θα μπορέσει να με βοηθήσει;

¹Ωδή των αναβαθμών. Τα μάτια μου σηκώνω στα βουνά· από πού θα 'ρθεί η βοήθειά μου;

²Η βοήθειά μου θα 'ρθει από τον Κύριο, που έφτιαξε τα ουράνια και τη γη.

³Δε θ' αφήσει να κλονιστούν τα πόδια σου, δε θ' αδρανήσει αυτός που σε φυλάει.

⁴Όχι, δε θα νυστάξει, δε θ' αποκοιμηθεί του Ισραήλ η σκέπη.

⁵Ο Κύριος είν' αυτός που σε φυλάει· ο Κύριος είν' η προστασία σου, στέκεται στα δεξιά σου.

⁶Τη μέρα δε θα σε χτυπήσει ο ήλιος· ούτε η σελήνη μέσα στη νυχτιά.

⁷Από κάθε λογής κακό θα σε φυλάει ο Κύριος· θα προφυλάει τη ζωή σου.

⁸Ο Κύριος θα σε προστατεύει σαν φεύγεις και σαν έρχεσαι· από τα τώρα και παντοτινά.

ΨΑΛΜΟΙ 122

Ευχές για την ειρήνη στην Ιερουσαλήμ

¹Ωδή των αναβαθμών. Του Δαβίδ. Χάρηκα ολόψυχα όταν μου είπανε: «Στον οίκο του Κυρίου θα πάμε».

²Ιερουσαλήμ, στις πύλες σου τα βήματά μας σταματούν.

³Ω Ιερουσαλήμ, χτισμένη σαν πολιτεία συγκροτημένη!

⁴Εκεί ανεβαίνουν οι φυλές, οι φυλές του Κυρίου –σύμφωνα με το νόμο του Ισραήλ– να υμνήσουν του Κυρίου το όνομα.

⁵Γιατί εκεί τοποθετήθηκαν οι θρόνοι εκείνων που απονέμουν δικαιοσύνη, οι θρόνοι των απογόνων του Δαβίδ.

⁶Ειρήνη ευχηθείτε στην Ιερουσαλήμ: «Ας ζουν ειρηνικά αυτοί που σ' αγαπάνε!

⁷Μέσ' απ' τα τείχη σου ας βασιλεύει ειρήνη και ηρεμία στα σπίτια σου τα όμορφα! »

⁸Για χάρη των συντρόφων μου, των αδερφών μου «ειρήνη να 'χρεις» θα εύχομαι.

⁹Για την αγάπη του οίκου του Κυρίου, του Θεού μας, την ευτυχία σου εύχομαι.

ΨΑΛΜΟΙ 123

Η προσδοκία των ταπεινωμένων

¹Ωδή των αναβαθμών. Σ' εσένα σήκωσα τα μάτια μου, που κατοικείς στους ουρανούς.

²Έτσι καθώς των δούλων κοιτάζουνε τα μάτια στο χέρι του κυρίου τους, τα μάτια της δούλης στις κυρίας της το χέρι· έτσι στρέφουν τα μάτια μας στον Κύριο, το Θεό μας, ωσότου να μας σπλαχνιστεί.

³Ελέησέ μας, Κύριε, ελέησέ μας, γιατί απαυδήσαμε από τον εξευτελισμό.

⁴Απαύδησε η ψυχή μας, από το χλευασμό των αλαζόνων, από την καταφρόνια των υπεροπτικών.

ΨΑΛΜΟΙ 124

Αν δεν ήταν ο Κύριος μαζί μας...

¹Ωδή των αναβαθμών. Του Δαβίδ. Αν ο Κύριος δεν ήτανε μαζί μας –ας το ομολογήσει τώρα ο Ισραήλ–

²αν ο Κύριος δεν ήτανε μαζί μας, όταν οι άνθρωποι ξεσηκωθήκαν εναντίον μας,

³ζωντανούς θα μας είχαν καταπιεί, πάνω στην ξαναμμένη τους οργή.

⁴Τα νερά τότε θα μας είχανε καταποντίσει, θα μας είχαν παρασύρει οι χείμαρροι.

⁵Θα 'χαν περάσει τότε πάνω μας τα φουσκωμένα τα νερά.

⁶Ευλογητός ο Κύριος, που λεία δε μας έδωσε στα δόντια τους!

⁷Η ζωή μας τους ξέφυγε σαν το πουλί απ' των κυνηγών τα δίχτυα· το δίχτυ σκίστηκε κι εμείς γλιτώσαμε!

⁸Η βοήθειά μας έρχεται στ' όνομα του Κυρίου, που έφτιαξε τα ουράνια και τη γη.

ΨΑΛΜΟΙ 125

Όσοι έχουν την εμπιστοσύνη τους στον Κύριο

¹Ωδή των αναβαθμών. Όσοι έχουν την εμπιστοσύνη τους στον Κύριο είναι σαν το όρος το Σιών, που δε σαλεύεται, που στέκει εκεί αιώνια.

²Βουνά αγκαλιάζουν την Ιερουσαλήμ, κι ο Κύριος αγκαλιάζει το λαό του από τώρα και παντοτινά.

³Αυτός να εξουσιάζουν δεν θ' αφήσει οι ασεβείς στη χώρα των δικαίων, ώστε οι δίκαιοι να μην τύχει και απλώσουν στην ανομία τα χέρια τους.

⁴Κύριε, κάνε ευεργεσίες στους καλούς, σ' εκείνους που καρδιά έχουν τίμια.

⁵Μα εκείνους που διεστραμμένη έχουν συμπεριφορά, θα 'πρεπε, Κύριε, να τους σαρώσεις, μαζί μ' αυτούς που πράττουν την ασέβεια. Ας είναι η ειρήνη με τον Ισραήλ!

ΨΑΛΜΟΙ 126

Τα δάκρυα γίνονται χαρά

¹Ωδή των αναβαθμών. Όταν ο Κύριος μας έφερε απ' την αιχμαλωσία πίσω στη Σιών, ήμασταν σαν να βλέπαμε όνειρο.

²Τότε γέλιο πλημμύρισε το στόμα μας κι η γλώσσα μας ύμνους χαράς· τότε λέγαν οι λαοί αναμεταξύ τους: «Μεγάλα έργα έκανε ο Κύριος γι' αυτούς!»

³Μεγάλα έργα έκανε ο Κύριος για μας· μας γέμισε ευφροσύνη.

⁴Φέρε μας, Κύριε, ξανά στην πρωτινή ευτυχία μας, με μιας, όπως γεμίζουν οι ξερές κοίτες των χειμάρρων.

⁵Όσοι με δάκρυα σπέρνουνε θα χαίρονται στο θερισμό.

⁶Αυτός που κλαίει στον πηγαισμό το σπόρο κουβαλώντας, γυρίζοντας θα τραγουδάει χαρούμενος δεμάτια φορτωμένος.

ΨΑΛΜΟΙ 127

Αν ο Κύριος δεν οικοδομήσει...

¹Ωδή των αναβαθμών. Του Σολομώντα. Το σπίτι αν δεν το χτίσει ο Κύριος, μάταια μοχθούν οι χτίστες του γι' αυτό· την πόλη ο Κύριος αν δεν τη φυλάξει, μάταια ο φρουρός της αγρυπνά.

²Σε τίποτα δεν ωφελεί να σηκωνόσαστε αυγή, να πέφτετε αργά για ύπνο, και να τρώτε με μόχθο κερδισμένο το ψωμί. Ο Κύριος δίνει άλλο τόσο σ' εκείνους που αγαπά, ενώ αυτοί κοιμούνται.

³Δέστε, δώρο απ' τον Κύριο είναι τα παιδιά· ανταμοιβή ο καρπός των σπλάχνων.

⁴Οι ρωμαλέοι γιοι που αποκτά κανείς στα νιάτα του είναι καθώς τα βέλη στα χέρια του πολεμιστή.

⁵Ευτυχισμένος ο άνθρωπος που 'ναι η φαρέτρα του μ' αυτά γεμάτη· δεν πρόκειται να ντροπιαστεί, όταν με τους εχθρούς του αντιδικεί στις πολιτείας την πύλη.

ΨΑΛΜΟΙ 128

Η ευτυχία των πιστών

¹Ωδή των αναβαθμών. Μακάριοι όλοι αυτοί που σέβονται τον Κύριο κι ακολουθούν το δρόμο του!

²Θ' απολαμβάνεις ό, τι τα χέρια σου μοχθήσανε, ευτυχισμένος θα 'σαι και θα ευημερείς.

³Θα 'ναι η γυναίκα σου σαν καρπισμένο αμπέλι μέσα στο σπιτικό σου, οι γιοι σου, σαν νιοφυτεμένα λιόδεντρα τριγύρω στο τραπέζι σου.

⁴Έτσι θα ευλογηθεί ο άνθρωπος που σέβεται τον Κύριο.

⁵Θα σ' ευλογήσει ο Κύριος απ' τη Σιών· την προκοπή της Ιερουσαλήμ θα χαίρεσαι όλες τις μέρες της ζωής σου.

⁶Και των παιδιών σου τα παιδιά θα δεις. Ας είναι η ειρήνη με τον Ισραήλ!

ΨΑΛΜΟΙ 129

Πολύ με καταπίεσαν, κι όμως...

¹Ωδή των αναβαθμών. Πολύ με καταπίεσαν απ' τη νεότητά μου –ας το επαναλάβει τώρα ο Ισραήλ–

²πολύ με καταπίεσαν απ' τη νεότητά μου, κι όμως δε με γονάτισαν.

³Βαθιές ανοίξαν αυλακιές στη ράχη μου, σαν να 'ταν γη που την οργώσαν γεωργοί.

⁴Μα ο Κύριος είν' αξιόπιστος· έκοψε τα δεσμά, που μου 'χαν βάλει οι ασεβείς, ώστε αναγκαστικά να τους δουλεύω.

⁵Ας ντροπιαστούνε κι ας στραφούνε πίσω όλοι που τη Σιών εχθρεύονται.

⁶Ας γίνουνε σαν το χορτάρι στη σκεπή, που αποξηραίνεται πριν μεγαλώσει.

⁷Δεν το μαζεύει αυτό κανένας θεριστής κι ούτε κανείς το μεταφέρει σε δεμάτια.

⁸Στους θεριστές δεν θα τους πούνε οι διαβάτες: «Η ευλογία του Κυρίου μαζί σας· σας ευλογούμε στου Κυρίου τ' όνομα! »

ΨΑΛΜΟΙ 130

Από τα βάθη της απόγνωσης

¹Ωδή των αναβαθμών.

Από τα βάθη της ψυχής μου, Κύριε, σου φωνάζω.

²Άκουσε, Κύριε, τη φωνή μου, δώσε την προσοχή σου όταν σου δέομαι.

³Αν εσύ, Κύριε, ανομίες παρατηρείς, ποιος, Κύριε, θ' αντέξει;

⁴Αλλά εσύ δίνεις τη συγχώρηση, για να 'σαι σεβαστός.

⁵Στον Κύριο έλπισα, έλπισε η ψυχή μου, και προσδοκώ τους λόγους του.

⁶Ψυχή μου, πρόσμενε τον Κύριο, πίοτερο απ' ό, τι οι φύλακες προσμένουν την αυγή.

⁷Έλπριζε, Ισραήλ, στον Κύριο, γιατί' είναι σπλαχνικός και χίλιους τρόπους έχει αυτός να σε λυτρώνει.

⁸Εκείνος θα λυτρώσει τον Ισραήλ απ' όλες του τις ανομίες.

ΨΑΛΜΟΙ 131

Κύριε, δεν περηφανεύτηκε η καρδιά μου

¹Ωδή των αναβαθμών. Του Δαβίδ.

Κύριε, δεν περηφανεύτηκε η καρδιά μου ούτε υπεροψία είχε το βλέμμα μου· δεν καταπιάστηκα με πράγματα μεγάλα ούτε μ' εκείνα που με ξεπερνούν.

²Αντίθετα, είν' η ψυχή μου ησυχασμένη και ήρεμη, σαν βρέφος θηλασμένο στη μάνα του κοντά. Είν' η ψυχή μου σαν το βρέφος το χορτάτο.

³Έλπριζε, Ισραήλ, στον Κύριο, από τώρα και παντοτινά.

ΨΑΛΜΟΙ 132

Η Σιών κατοικητήριο του Κυρίου και πολιτεία του Δαβίδ

¹Ωδή των αναβαθμών.

Θυμήσου, Κύριε, το Δαβίδ· κι όλο το μόχθο του θυμήσου.

²Ορκίστηκε στον Κύριο, έδωσ' ετούτη την υπόσχεση στο δυνατό Θεό του Ιακώβ:

³«Στο χώρο του σπιτιού μου δε θα μπω ούτε στο στρώμα θ' ανεβώ που ξαποσταίνω.

⁴Δε θ' αφήσω ύπνος να 'ρθει στα μάτια μου ούτε στα βλέφαρά μου νύστα.

⁵Ωσότου βρω έναν τόπο για τον Κύριο, οίκημα για το δυνατό Θεό του Ιακώβ».

⁶Ακούσαμε πως βρίσκεται στην Εφραθά, τον βρήκαμε στις Ιαάρ τις πεδιάδες.

⁷Ας μπούμε μέσα στο κατοικητήριό του· ας προσκυνήσουμε στα πόδια του εμπρός.

⁸Σήκω Κύριε, στον τόπο έλα της ανάπαυσής σου, την κιβωτό συνόδεψε της δύναμής σου.

⁹Τη θεία σου βοήθεια να 'ναι ντυμένοι οι ιερείς σου και οι πιστοί σου ας σκορπούν κραυγές χαράς.

¹⁰Για χάρη του Δαβίδ, του αφοσιωμένου σου, μη στερήσεις από τον εκλεκτό σου την παρουσία σου.

¹¹Ορκίστηκε ο Κύριος στο Δαβίδ αλήθεια που δε θα την αθετήσει: «Απόγονο δικό σου θ' ανεβάσω στο θρόνο σου.

¹²Αν οι γιοι του τηρήσουν τη διαθήκη μου και τα θελήματά μου που θα τους διδάξω, τότε για πάντα ακόμα και οι γιοι τους θα βασιλεύουν σταθερά μετά από σένα».

¹³Αλήθεια, ο Κύριος διάλεξε τη Σιών, θέλησε να την κάνει κατοικία του.

¹⁴Και είπε: «Αυτή είναι η παντοτινή μου ανάπαυση· εδώ θα κατοικήσω, γιατί αυτή είναι η επιθυμία μου.

¹⁵Θα ευλογήσω πλούσια τ' αγαθά της, τους φτωχούς της θα τους χορτάσω ψωμί.

¹⁶Τους ιερείς της θα τους ντύσω τη θεία βοήθεια και οι πιστοί της θα σκορπούν κραυγές χαράς.

¹⁷Εκεί να γεννηθεί θα κάνω βασιλιάς ισχυρός, του Δαβίδ ο απόγονος· καθώς λυχνάρι αναμμένο θα τον κρατήσω εκεί, τον εκλεκτό μου.

¹⁸Μ' αισχύνη θα σκεπάσω τους εχθρούς του, αλλά σ' εκείνου το κεφάλι το διάδημά του θα λαμποκοπά».

ΨΑΛΜΟΙ 133

Πόσο ωραίο είναι τ' αδέρφια να κατοικούν μαζί!

¹Ωδή των αναβαθμών. Του Δαβίδ. Πόσο ωραίο είναι, πόσο ευχάριστο, να κατοικούν μαζί τ' αδέρφια!

²Είναι σαν το πολύτιμο, το μυρωμένο λάδι, χυμένο πάνω στο κεφάλι, που πάνω στη γενειάδα αργοκυλάει, τη γενειάδα του Ααρών, και που ως την τραχηλειά του κατεβαίνει.

³Σαν τη δροσιά του Ερμών, που κατεβαίνει πάνω στα όρη της Σιών, γιατί εκεί αποφάσισε ο Κύριος την ευλογία του να δίνει, ζωή παντοτινή.

ΨΑΛΜΟΙ 134

Δοξολογήστε τον Κύριο όλοι εσείς που τον υπηρετείτε

¹Ωδή των αναβαθμών.

Ελάτε, ευλογήστε τον Κύριο όλοι του οι λειτουργοί, που υπηρετείτε νύχτα στο ναό του!

²Τα χέρια σας προς το θυσιαστήριο υψώστε κι ευλογήστε τον Κύριο!

³Απ' τη Σιών ο Κύριος να σ' ευλογήσει, εκείνος που έκανε τα ουράνια και τη γη!

ΨΑΛΜΟΙ 135

Το ξέρω, μεγάλος είν' ο Κύριος

- ¹Αλληλούια! Αινείτε τον Κύριο! Αινείτε του Κυρίου την ύπαρξη· αινείτε τον οι αφοσιωμένοι του!
- ²Εσείς που υπηρετείτε στο ναό του, στις κατοικίας του Θεού μας τις αυλές.
- ³Αινείτε τον Κύριο, γιατί είν' καλός· την ύπαρξή του υμνολογήστε, γιατί είναι αγαπητή.
- ⁴Αυτός για δικό του διάλεξε τον Ιακώβ, τον Ισραήλ για να του ανήκει.
- ⁵Το ξέρω πως μεγάλος είν' ο Κύριός μας, ανώτερος απ' όλους τους θεούς.
- ⁶Όλα όσα θέλησε ο Κύριος τα έκανε, στα ουράνια και στη γη, στις θάλασσες και σ' όλους τους βυθούς.
- ⁷Αυτός από της γης τις άκρες σύννεφα ανεβάζει ρίχνει αστραπές και προκαλεί βροχή· αυτός, που βγάζει ανέμους απ' τ' αμπάρια του.
- ⁸Αυτός αφάνισε τα πρωτογέννητα στην Αίγυπτο και των ανθρώπων και των ζώων.
- ⁹Σημεία έστειλε και θαύματα στην Αίγυπτο, στο Φαραώ και σ' όλους του τους υπηρέτες.
- ¹⁰Αυτός πολλά έθνη κατατρόπωσε και πανίσχυρους ξολόθρεψε βασιλιάδες:
- ¹¹Το Σιχόν, βασιλιά των Αμορραίων, και της Βασάν το βασιλιά, τον Ωγ, και όλα τα βασίλεια της Χαναάν.
- ¹²Και τη χώρα τους έδωσε κληρονομιά, κληρονομιά στον Ισραήλ, το λαό του.
- ¹³Κύριε, τ' όνομά σου αιώνιο! Η ανάμνησή σου, Κύριε, από γενιά σ' άλλη γενιά.
- ¹⁴Αλήθεια, ο Κύριος το λαό του θα δικαιώσει, τους αφοσιωμένους του σπλαχνίζεται.
- ¹⁵Τα είδωλα των εθνικών ασήμι και χρυσάφι, ανθρώπινα κατασκευάσματα.
- ¹⁶Στόμα έχουν αλλά δε μιλούν, μάτια έχουν μα δε βλέπουν.
- ¹⁷Έχουν αυτιά μα δεν ακούν κι ούτε έχουνε πνοή στο στόμα τους.

18 Αυτοί που τα κατασκευάζουνε κι όσοι σε κείνα ελπίζουν, όμοιοι μ' αυτά να γίνουνε.

19 Τον Κύριο ευλογήστε, Ισραηλίτες! Ιερείς, απόγονοι του Ααρών, τον Κύριο ευλογήστε!

20 Κι εσείς, λευίτες, τον Κύριο ευλογήστε! Όσοι τον Κύριο σέβεστε, τον Κύριο ευλογήστε!

21 Απ' τη Σιών ας ευλογούν τον Κύριο που κατοικεί στην Ιερουσαλήμ! Αινείτε τον Κύριο!

ΨΑΛΜΟΙ 136

Ευχαριστία στο σωτήρα του Ισραήλ

1 Τον Κύριο δοξολογήστε, γιατί' είναι καλός, – κι αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

2 Δοξολογήστε το Θεό των θεών! – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

3 Δοξολογήστε τον Κύριο των κυρίων! – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

4 Είναι ο μόνος που έκανε μεγάλα θαύματα. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

5 Έκανε με σοφία τους ουραμούς. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

6 Απάνω στα νερά τη γη τη στέριωσε. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

7 Έκανε τους μεγάλους φωτοδότες: – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

8 Τον ήλιο να κυριαρχεί τη μέρα, – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

9 Το φεγγάρι και τ' άστρα τη νύχτα να κυριαρχούν. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

10 Αυτός αφάνισε των Αιγυπτίων τα πρωτογέννητα. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

11 Τον Ισραήλ τον έβγαλε απ' ανάμεσά τους, – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

12 Με το δυνατό του χέρι, με τη δύναμή του την ακαταμάχητη. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

13 Εδιχοτόμησε τη Θάλασσα την Ερυθρά, – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

- ¹⁴Και πέρασε μες απ' αυτήν τον Ισραήλ. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!
- ¹⁵Εκεί το Φαραώ και το στρατό του καταπόντισε. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!
- ¹⁶Μες απ' την έρημο οδήγησε το λαό του. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!
- ¹⁷Και χτύπησε μεγάλους βασιλιάδες. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!
- ¹⁸Σύντριψε βασιλιάδες ισχυρούς: – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!
- ¹⁹Το Σιχόν, βασιλιά των Αμορραίων, – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!
- ²⁰Και της Βασάν το βασιλιά, τον Ωγ. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!
- ²¹Τη χώρα τους τη μοίρασε στον Ισραήλ. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!
- ²²Κληρονομιά στον αφοσιωμένο του. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!
- ²³Μες στην ταπείνωσή μας μας θυμήθηκε, – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!
- ²⁴Και μας λευτέρωσε από τους εχθρούς μας. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!
- ²⁵Αυτός σε κάθε ύπαρξη δίνει τροφή. – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!
- ²⁶Δοξολογήστε το Θεό των ουραनों! – Αιώνια διαρκεί η αγάπη του!

ΨΑΛΜΟΙ 137

Στις όχθες των ποταμών της Βαβυλώνας

- ¹Στης Βαβυλώνας τα ποτάμια, εκεί καθόμασταν και κλαίγαμε, καθώς θυμόμασταν τη Σιών.
- ²Στης όχθης τις ιτιές είχαμε τις κιθάρες μας κρεμάσει.
- ³Εκεί μας γύρευαν τραγούδια εκείνοι που μας αιχμαλώτισαν, κι οι διώκτες μας γυρεύαν από μας ωδές χαράς. Μας λέγαν: «Τραγουδήστε μας απ' τα τραγούδια της Σιών».
- ⁴Μα πώς να τραγουδήσουμε τις ωδές του Κυρίου σε ξένη γη;
- ⁵Αν σε ξεχάσω, Ιερουσαλήμ, να παραλύσει το δεξί μου χέρι.
- ⁶Η γλώσσα μου ας κολλήσει στο λαρύγγι μου, αν δεν σε θυμηθώ, αν δεν σε βάλω, Ιερουσαλήμ, απάνω απ' όλες τις χαρές μου.

⁷Θυμήσου, Κύριε, τους Εδωμίτες, που λέγανε, τη μέρα που έπεσε η Ιερουσαλήμ: «Γκρεμίστε την, γκρεμίστε την, απ' τα θεμέλια της!»

⁸Μα κι εσύ, Βαβυλώνα, γρήγορα θα καταστραφείς· μακάριος όποιος σου ανταποδώσει όσα μας έκανες!

⁹Μακάριος εκείνος που θα πιάσει και θα συντρίψει στο βράχο τα βρέφη σου!

ΨΑΛΜΟΙ 138

Θα σε δοξολογήσω μ' όλη μου την καρδιά

¹Του Δαβίδ. Θα σε δοξολογήσω μ' όλη μου την καρδιά, γιατί άκουσες τα λόγια που βγήκαν απ' το στόμα μου. Εσένα θα εξυμνήσω κι όχι θεούς αλλότριους.

²Θα προσκυνήσω μπρος στον άγιο σου ναό, την ύπαρξή σου θα δοξολογήσω για την αγάπη και την αξιοπιστία σου· κράτησες με το παραπάνω την υπόσχεσή σου κι έκανες πιότερα απ' όσα περιμέναμε, για τη μεγάλη φήμη σου.

³Τη μέρα που προσεύχομαι σ' εσένα, μου αποκρίνεσαι· θάρρος και δύναμη γεμίζεις την ψυχή μου.

⁴Θα σε δοξολογήσουν, Κύριε, όλοι της γης οι βασιλιάδες, γιατί άκουσαν τα λόγια σου.

⁵Θα υμνήσουνε τις πράξεις σου: «Μεγάλη είν' η δόξα του Κυρίου!

⁶Βλέπει ο Κύριος από ψηλά τον ταπεινό, και τον περήφανο από μακριά τον ξέρει».

⁷Αν πορευτώ μέσα σε στενοχώρια θα μου χαρίσεις τη ζωή· το χέρι σου θ' απλώσεις ενάντια στων εχθρών μου την οργή, και θα μ' ελευθερώσεις.

⁸Σύ, Κύριε, για χάρη μου αίσιο τέλος δίνεις, αιώνια διαρκεί η αγάπη σου! Εμάς μη μας εγκαταλείπεις, τα δημιουργήματά σου.

ΨΑΛΜΟΙ 139

Ξέρεις, Κύριε, εσύ για με τα πάντα

¹Στον πρωτοψάλτη. Ψαλμός του Δαβίδ.

Κύριε, με διερεύνησες και με γνωρίζεις.

²Ξέρεις εσύ πότε είμαι καθιστός και πότε όρθιος· από μακριά τις διαθέσεις μου διακρίνεις.

³Βλέπεις εσύ αν ενεργώ ή αν είμαι άπραγος· το κάθε βήμα μου που κάνω το κατέχεις.

⁴Και πριν μια λέξη ακόμα έρθει στη γλώσσα μου, να κióλας που εσύ, Κύριε, πολύ καλά την ξέρεις.

⁵Από παντού γύρω τριγύρω με κυκλώνεις κι έβαλες πάνω μου για προστασία το χέρι σου.

⁶Αξιοθαύμαστο το πόσο με γνωρίζεις, και τόσο υπέροχο, ώστε να το συλλάβω δεν μπορώ.

⁷Πού να πάω μακριά από το Πνεύμα σου; και μακριά απ' την παρουσία σου πού να φύγω;

⁸Αν ανεβώ στους ουρανούς, εσύ είσ' εκεί· αν στρώσω το κρεβάτι μου στον άδη, εκεί είσαι πάλι.

⁹Αν τα φτερά μου απλώσω και πετάξω εκεί που ο ήλιος ξεμυτά ή εκεί που χάνεται στην θάλασσα την άκρη,

¹⁰κι εκεί το χέρι σου θα με καθοδηγεί κι η ευνοϊκή σου δύναμη θα με κρατάει.

¹¹Κι αν πω: «Ας με σκεπάσει το σκοτάδι, κι ας γίνει νύχτα γύρω μου το φως»,

¹²και το σκοτάδι ακόμα για σένανε δε θα 'ναι σκοτεινό κι η νύχτα σαν τη μέρα θα φωτίζει –σκοτάδι ή φως για σένα είναι παρόμοια.

¹³Εσύ έφτιαξες όλη την ύπαρξή μου, με ύφανες μες στην κοιλιά της μάνας μου.

¹⁴Σ' ευχαριστώ που μ' έκανες πλάσμα σου τόσο θαυμαστό –όλα όσα κάνεις είν' εξάισια κι εγώ αυτό πολύ καλά το ξέρω.

¹⁵Το σώμα μου δε σου ήτανε αθέατο, όταν σχηματιζόμουνα κρυφά κι αναπτυσσόμουνα στην γης τη μήτρα.

¹⁶Με είδες κιόλας τελειωμένον, όταν ακόμα ήμουν μάζα άμορφη· και στο βιβλίο σου όλες ήταν γραμμένες οι μέρες που για μένα πρόβλεπες, ακόμα πριν καμιά απ' αυτές υπάρξει.

¹⁷Θεέ μου, πόσο πολύτιμες για μένα είν' οι προθέσεις σου και πόσο πολυάριθμες στο σύνολό τους!

¹⁸Αν τις μετρούσα, από την άμμο θα ήταν περισσότερες· ξυπνώ κι είμαι μαζί σου ακόμα.

¹⁹Ας τον αφάνιζες, Θεέ, τον ασεβή· και οι αιματοβαμμένοι άνθρωποι να φύγουνε μακριά μου.

²⁰Βλαστήμιες λένε εναντίον σου, και δίχως λόγο σοβαρό προφέρουν τ' όνομά σου.

²¹Μήπως δεν πρέπει, Κύριε, να μισώ αυτούς που σε μισούνε, και ν' απεχθάνομαι αυτούς που ξεσηκώνονται εναντίον σου;

²²Με τέλειο μίσος τους μισώ· έγιναν προσωπικοί εχθροί μου.

²³Διερεύνησέ με, Θεέ, και μάθε την καρδιά μου· δοκίμασέ με και γνώρισε τις σκέψεις μου.

²⁴Δες αν ακολουθώ ένα δρόμο άνομο· κι οδήγησέ με στις αιώνιας ζωής το δρόμο.

ΨΑΛΜΟΙ 140

Προσευχή του συκοφαντημένου

¹Στον πρωτοψάλτη. Ψαλμός του Δαβίδ.

²Σώσε με, Κύριε, από τους πονηρούς ανθρώπους, προστάτεψέ με από τους βίαιους,

³που καταστρώνουν μέσα τους σχέδια πονηρά, και συνεχώς διαμάχες προκαλούνε.

⁴Η γλώσσα τους είν' επικίνδυνη σαν του φιδιού, τα λόγια τους θανατηφόρα σαν το δηλητήριο της έχιδνας.

(Διάψαλμα)

⁵Κύριε, φύλαξέ με να μην πέσω στα χέρια του ασεβή· προστάτεψέ με από τους βίαιους, που άλλο δε σκέφτονται, μονάχα πώς τα βήματά μου να κλονίσουν.

⁶Παγίδα μου έτοιμάσαν οι θρασείς· άπλωσαν δίχτυα και σκοινιά δίπλα στο μονοπάτι μου· για μένα έστησαν ενέδρες.

(Διάψαλμα)

⁷Είπα στον Κύριο: «Θεός μου είσ' εσύ!» Άκουσε, Κύριε, τις ικεσίες μου.

⁸Κύριε, Θεέ μου, δυνατέ σωτήρα μου, σύ το κεφάλι μου προστάτεψες τη μέρα του πολέμου.

⁹Μην εκπληρώσεις, Κύριε, τις επιθυμίες των ασεβών· τις μηχανορραφίες τους μην τις αφήσεις να πετύχουν, για να μη γίνουν ακόμα πιο αλαζονικοί.

¹⁰Όσα σκορπούν για μένα ψέματα εκείνοι οι συκοφάντες, ας πέσουν πάνω στα κεφάλια τους.

¹¹Ας πέσουν πάνω τους κάρβουνα φλογισμένα· ρίξ' τους μες στη φωτιά και μες σε βάραθρο βαθύ, απ' όπου να μη σηκωθούνε.

¹²Κακόγλωσσος ας μη σταθεί στη χώρα· η δυστυχία το βίαιο άνθρωπο ας τον καταδιώξει ως τον αφανισμό.

¹³Το ξέρω πως ο Κύριος υπερασπίζεται τον ταλαίπωρο, και τους ανίσχυρους τους δικαιώνει.

¹⁴Οι δίκαιοι θα δοξολογούν την ύπαρξή σου· οι τίμιοι κοντά σου θα κατοικούν.

ΨΑΛΜΟΙ 141

Κύριε, άκου με προσοχή τα λόγια μου

¹Ψαλμός του Δαβίδ.

Κύριε, σου φώναξα· τρέξε κοντά μου! Άκουσε τη φωνή μου όταν σε καλώ!

²Ας είναι η προσευχή μου μπρος σου σαν το θυμίαμα, και τα υψωμένα χέρια μου σαν τη θυσία την αποσπερνή.

³Βάλε μου, Κύριε, φρουρά στο στόμα μου, φράχτη στη θύρα των χειλιών μου.

⁴Την καρδιά μου συγκράτησέ την από την κλίση της στο κακό, και μην αφήσεις να επιδίδεται στις πράξεις της ασέβειας με ανθρώπους που ανομίες διαπράττουν· κάνε με ανόρεχτο για τέτοια φαγητά λαχταριστά.

⁵Ας μ' επιπλήξει ο δίκαιος κι ο όσιος ας μ' ελέγξει· είναι μια χάρη που πρόθυμα θα τη δεχτώ. Κι όταν αυτούς τους βρίσκει η δυστυχία, εγώ δεν παύω να προσεύχομαι.

⁶Όταν ριχτούν απ' την κορφή των βράχων κάτω εκείνοι που τους δίκαιους τους καταδίκασαν, τότε θα καταλάβουν πως τα λόγια μου ήταν πολύ συγκρατημένα.

⁷Καθώς σπάει μια μυλόπετρα στη γη, θα σκορπιστούν τα κόκαλά τους στο στόμα του άδη.

⁸Αλλά σ' εσένα, Κύριε, Θεέ μου, στρέφω τα μάτια μου· σ' εσένα ελπίζω, μη μου αφαιρέσεις τη ζωή.

⁹Απ' την παγίδα φύλαξέ με που μου έστησαν, κι απ' τη θηλειά ανθρώπων, που διαπράττουν ανομίες.

¹⁰Στα ίδια τους τα δίχτυα ας πέσουν οι ασεβείς ομαδικά, την ώρα που εγώ θα διαφεύγω.

ΨΑΛΜΟΙ 142

Ο Κύριος ύστατο καταφύγιο του καταδιωγμένου

¹Μασχίλ του Δαβίδ. Προσευχή όταν ήταν στη σπηλιά.

²Με δυνατή φωνή κράζω στον Κύριο και φωναχτά τον Κύριο ικετεύω.

³Σκορπώ μπροστά του το παράπονό μου, μπροστά του εκθέτω εγώ τη θλίψη μου.

⁴Όταν λιγοψυχώ, ξέρεις εσύ πού πάω. Στο δρόμο ετούτον που πορεύομαι μου στήσανε παγίδα.

⁵Δεξιά μου κοίταξα και είδα πως κανείς δεν ήταν που να με γνωρίζει· για μένα εχάθη κάθε καταφύγιο, κανένας που για τη ζωή μου να νοιαστεί.

⁶Σ' εσένα, Κύριε, φώναξα! Είπα: Εσύ 'σαι ο προστάτης μου, ό, τι μου ανήκει στη γη των ζωντανών.

⁷Στη δέησή μου δώσε προσοχή, γιατί πολύ εξασθένησα· απάλλαξέ με απ' τους διώκτες μου, γιατί' είναι δυνατότεροι από μένα.

⁸Λευτέρωσέ με από τη φυλακή μου. Και τότε στον δικαίον τη σύναξη θα σε δοξολογήσω γιατί με φρόντισες.

ΨΑΛΜΟΙ 143

Κύριε, σε δίκη μη με φέρεις!

¹Ψαλμός του Δαβίδ.

Κύριε, άκουσε την προσευχή μου, δώσε την προσοχή σου στην ικεσία μου! Με την πιστότητά σου απάντησέ μου, μες στη δικαιοσύνη σου.

²Σε δίκη μη θελήσεις να με φέρεις, γιατί κανένας ζωντανός δεν είναι δίκαιος μπροστά σου.

³Τη ζωή μου την κατάτρεξε ο εχθρός, και μ' έριξε πάνω στη γη να με ποδοπατήσει· με κάθισε στα σκοτεινά καθώς αυτοί που 'ναι νεκροί από χρόνια.

⁴Κι εγώ λιγοψυχώ, μέσα μου συνταράζεται η καρδιά μου.

⁵Θυμάμαι τις παλιές τις μέρες, πάνω σ' όλα τα έργα σου στοχάζομαι και συλλογίζομαι τα όσα έχεις φτιάξει.

⁶Σ' εσένα υψώνω τα χέρια μου· σαν διψασμένη γη η ψυχή μου σ' εσένα στρέφεται.

(Διάψαλμα)

⁷Σύντομα δώσ' μου, Κύριε, απόκριση, χάνεται η πνοή μου· μην κρύβεις από μένα την παρουσία σου και γίνω όμοιος μ' αυτούς που κατεβαίνουνε στον τάφο.

⁸Απ' το πρωί κάνε να νιώσω την αγάπη σου, γιατί σ' εσένα ελπίζω· μάθε μου, Κύριε, το δρόμο που πρέπει να πορεύομαι, γιατί σ' εσένα τη ζωή μου εμπιστεύτηκα.

⁹Λευτέρωσέ με απ' τους εχθρούς μου, Κύριε· κατέφυγα σ' εσένα.

¹⁰Δίδαξέ με να κάνω αυτό που θέλεις, γιατί ο Θεός μου είσ' εσύ· με αγαθοσύνη ας με καθοδηγεί το Πνεύμα σου στο δρόμο το σωστό.

¹¹Όπως μου υποσχέθηκες, Κύριε, δώσε μου τη ζωή· χάρη στη δικαιοσύνη σου, βγάλε με από τη θλίψη.

¹²Απ' την αγάπη σου για μένα θα εξολοθρέψεις τους εχθρούς μου και θα εξοντώσεις όλους που με θλίβουνε, γιατί σου είμαι αφοσιωμένος.

ΨΑΛΜΟΙ 144

Προσευχή του βασιλιά

¹Του Δαβίδ.

Ευλογημένος να 'σαι, Κύριε, εσύ, ο βράχος μου· τα χέρια μου γυμνάζεις για τη μάχη, τα δάχτυλά μου για τον πόλεμο.

²Προστάτη μου κι οχύρωμά μου, κάστρο μου κι ελευθερωτή μου, ασπίδα μου, κοντά σου είμ' ασφαλής· σ' εμένα τους λαούς θα υποτάξεις.

³Κύριε, τι είν' ο άνθρωπος ώστε να τον φροντίζεις; ο κάτοικος της γης ώστε να νοιάζεσαι γι' αυτόν;

⁴Ο άνθρωπος μοιάζει με πνοή· και σαν τη φευγαλέα σκιά οι μέρες της ζωής του.

⁵Κύριε, τα ουράνια σου χαμήλωσέ τα και κατέβα· άγγιξε τα βουνά και θ' αναδώσουνε καπνό.

⁶Στείλε αστραπές και τους εχθρούς μου σκόρπισε· ρίξε τα βέλη σου σύγχυση να τους φέρεις.

⁷Στείλε τη δύναμή σου από ψηλά, γλίτωσέ με και σώσε με απ' την πλημμύρα, από την εξουσία των ξένων.

⁸Που λέει το στόμα τους ψευτιές, ακόμα κι όταν το δεξί τους χέρι υψώνουνε για να ορκιστούν.

⁹Για σένα, Θεέ, θα ψάλω καινούρια ωδή. Με άρπα δεκάχορδη θα παίξω μουσική για σένα,

¹⁰που βοηθάς τους βασιλιάδες να νικούν και που γλιτώνεις το Δαβίδ, το δούλο σου, από κακή σπαθιά.

¹¹Γλίτωσέ με και σώσε με από την εξουσία των ξένων, που λέει το στόμα τους ψευτιές, ακόμα κι όταν το δεξί τους χέρι υψώνουνε για να ορκιστούν.

¹²Ας είναι οι γιοι μας σαν νιοφυτεμένα δέντρα, που από μικρά ολόισια ψηλώνουνε χωρίς εμπόδια. Ας είναι οι θυγατέρες μας ωραίες και γερές, καθώς οι σκαλιστές κολόνες οπού κοσμούν τ' ανάκτορα.

¹³Ας είν' οι αποθήκες μας γεμάτες αγαθά κάθε λογής· και σε χιλιάδες και μυριάδες ας πληθαίνουν τα πρόβατά μας στα βοσκοτόπια μας.

¹⁴Ας είναι καρπερές οι αγελάδες μας, χωρίς θανατικά κι αποβολές· και θρηνωδίες ας μην ηχήσουν στις πλατείες μας.

¹⁵Μακάριος είν' ο λαός που του συμβαίνουν όλ' αυτά! Μακάριος είν' ο λαός, που 'χει τον Κύριο Θεό του!

ΨΑΛΜΟΙ 145

Η βασιλεία σου βασιλεία αιώνια

¹Υμνος του Δαβίδ.

Τα μεγαλεία σου θα πω, Θεέ μου, βασιλιά, και τ' όνομά σου θα ευλογώ παντοτινά κι αιώνια.

²Την κάθε μέρα θα σ' ευλογώ, και τ' όνομά σου θα εξυμνώ παντοτινά κι αιώνια.

³Μεγάλος είσαι, Κύριε, κι άξιος πολύ να υμνείσαι· ανεξερεύνητη η μεγαλοσύνη σου!

⁴Από γενιά σ' άλλη γενιά ας εξυμνούν τα έργα σου, τα κατορθώματά σου ας κηρύττουν.

- ⁵Το λαμπρό μεγαλείο της δόξας σου ας πουν, κι εγώ τ' αξιοθαύμαστα έργα σου θα τα στοχάζομαι.
- ⁶Ας λένε για την τρομερή σου δύναμη, κι εγώ θα διηγούμαι τη μεγαλοσύνη σου.
- ⁷Ας θυμούνται τα έργα σου της καλοσύνης σου κι ας εξυμνούνε την πιστότητά σου.
- ⁸«Ο Κύριος είναι μεγαλόψυχος και σπλαχνικός· έχει υπομονή κι αγάπη απέραντη.
- ⁹Ο Κύριος είναι καλός για όλους· είναι φιλεύσπλαχνος για όλα του τα πλάσματα».
- ¹⁰Όλα όσα έφτιαξες θα σε υμνούνε, Κύριε, και οι πιστοί σου θα σ' ευχαριστούν.
- ¹¹Θα λένε για τη δόξα της βασιλείας σου, και τις υπέροχες σου πράξεις θα διηγούνται.
- ¹²Για να γνωρίσουν στους ανθρώπους την ισχύ σου, και το ένδοξο μεγαλείο της βασιλείας σου.
- ¹³Η βασιλεία σου βασιλεία αιώνια, κι η εξουσία σου διαρκεί σε όλες τις γενιές. Ο Κύριος είν' αξιόπιστος σ' όλες τις υποσχέσεις του, και σ' όλα του τα έργα είναι καλός.
- ¹⁴Ο Κύριος δίνει στήριγμα σ' όλους αυτούς που πέφτουνε· και ξαναστήνει ορθούς όλους εκείνους που λυγίζουν.
- ¹⁵Όλοι σ' εσένα έχουν τα μάτια τους στραμμένα, κι εσύ τους δίνεις την τροφή τους στην ώρα της.
- ¹⁶Τα χέρια σου ανοίγεις και την επιθυμία χορταίνεις κάθε ζωντανού.
- ¹⁷Δίκαιος είν' ο Κύριος σε κάθε εκδήλωσή του, και σ' όλα του τα έργα σπλαχνικός.

18Ο Κύριος είναι κοντά σ' όλους που τον καλούνε, σ' όλους που τον καλούνε ειλικρινά.

19Τους πόθους εκπληρώνει των πιστών του, ακούει την κραυγή τους και τους σώζει.

20Φυλάει ο Κύριος όλους εκείνους που τον αγαπούν· κι όλους τους ασεβείς θα τους εξολοθρέψει.

21Τον ύμνο του Κυρίου θα πει το στόμα μου, κι όλα τα πλάσματα θα ευλογούν τ' άγιο του όνομα, παντοτινά κι αιώνια.

ΨΑΛΜΟΙ 146

Ο Κύριος προστάτης των ανίσχυρων

1Αλληλούια! Αινείτε τον Κύριο! Ψυχή μου, δοξολόγησε τον Κύριο!

2Τον Κύριο θα δοξολογώ σ' όλη μου τη ζωή· ψαλμούς θα λέω στο Θεό μου όσο θα υπάρχω.

3Μην εμπιστεύεστε στους άρχοντες, είναι μονάχα άνθρωποι και δεν μπορούν να σώσουν.

4Όταν φύγει απ' αυτούς το πνεύμα τους, ξαναγυρίζουνε στο χώμα· κι αυτή την ίδια μέρα τα σχέδιά τους χάνονται.

5Μακάριος ο άνθρωπος που 'χει βοηθό του το Θεό του Ιακώβ κι έχει στον Κύριο, το Θεό του, την ελπίδα του.

6Εκείνος έκανε τα ουράνια και τη γη, τη θάλασσα και ό, τι βρίσκεται εντός τους· πάντα στις υποσχέσεις του μένει πιστός.

7Διεκδικεί το δίκιο των κατατρεγμένων, και σ' αυτούς που πεινούν δίνει ψωμί. Ο Κύριος ελευθερώνει τους φυλακισμένους.

8Ο Κύριος τα μάτια ανοίγει των τυφλών, ο Κύριος σηκώνει ορθούς τους κυρτωμένους· ο Κύριος αγαπάει τους δικαίους.

9Ο Κύριος προστατεύει αυτούς που βρίσκονται μέσα στη χώρα ξένοι. Τ' ορφανό και τη χήρα υποστηρίζει αλλά τα σχέδια ματαιώνει των ασεβών.

10 Ο Κύριος θα βασιλεύει αιώνια, ο Θεός σου, Σιών, από γενιά σ' άλλη γενιά!
Αινείτε τον Κύριο! Αλληλούια!

ΨΑΛΜΟΙ 147

Η εξουσία του Θεού στη φύση και στην Ιστορία

1 Αλληλούια! Αινείτε τον Κύριο! Είναι καλό να ψάλλουμε στο Θεό μας να τον υμνούμε όπως του πρέπει είν' ευχάριστο!

2 Ο Κύριος ξαναχτίζει την Ιερουσαλήμ, τους διασκορπισμένους Ισραηλίτες συγκεντρώνει.

3 Γιατρεύει αυτούς που συντριμμένα έχουν καρδιά και δένει τις πληγές τους.

4 Αυτός καθόρισε των αστεριών το πλήθος και δίνει στο καθένα κι ένα όνομα.

5 Μεγάλος είν' ο Κύριός μας! Μεγάλη η δύναμή του κι απεριόριστη η σοφία του.

6 Ο Κύριος υψώνει τους ταπεινούς, και ταπεινώνει ως τη γη τους ασεβείς.

7 Ψάλτε στον Κύριο την ευχαριστία σας, ύμνους τονίστε στο Θεό μας με κιθάρα!

8 Σκεπάζει αυτός τους ουρανούς με σύννεφα, και για τη γη βροχή ετοιμάζει, χορτάρι κάνει να βλαστήσει στα βουνά.

9 Δίνει στα ζώα την τροφή τους, και στα νεογνά του κόρακα, όταν κρίζουνε.

10 Αίσθηση δεν του κάνουν τ' άλογα τα σφριγηλά ούτε ευχαρίστηση οι γοργοπόδαροι άντρες.

11 Μα αρέσουνε στον Κύριο εκείνοι που τον σέβονται κι ελπίζουν στο έλεός του.

12 Ύμνησε, Ιερουσαλήμ, τον Κύριο, δόξασε το Θεό σου, Σιών!

13 Γιατί αυτός ενίσχυσε τους μοχλούς στις πύλες σου, ευλόγησε τους γιους σου που είν' εντός σου.

14 Αυτός ειρήνη εξασφαλίζει στο έδαφός σου, και σε χορταίνει απ' τον καρπό του πιο καλού σταριού.

- ¹⁵Αυτός στέλνει στη γη το πρόσταγμά του, ο λόγος του τρέχει γοργά.
- ¹⁶Δίνει το χιόνι καθώς του μαλλιού τις τούφες· σαν να 'ταν στάχτη την πάχνη τη σκορπά.
- ¹⁷Ρίχνει χαλάζι σαν λιθάρια, στέλνει την παγωνιά, που ούτ' ένας να την αντέξει δεν μπορεί.
- ¹⁸Στέλνει το λόγο του κι ο πάγος λιώνει· φυσάει η πνοή του και τρέχουν τα νερά.
- ¹⁹Το λόγο του αναγγέλλει στον Ιακώβ, τα διατάγματά του και τις αποφάσεις του στον Ισραήλ.
- ²⁰Δεν έκανε το ίδιο σε κανένα απ' τ' άλλα έθνη· εκείνα διόλου δε γνωρίζουν τις αποφάσεις του. Αινείτε τον Κύριο! Αλληλούια!

ΨΑΛΜΟΙ 148

Αινείτε τον Κύριο στον ουρανό και στη γη

- ¹Αλληλούια! Αινείτε τον Κύριο! Αινείτε τον Κύριο απ' τους ουραμούς, αινείτε τον στα ύψη!
- ²Αυτόν αινείτε όλοι του οι άγγελοι, αινείτε τον όλες του οι ουράνιες δυνάμεις!
- ³Αυτόν αινείτε ο ήλιος κι η σελήνη, αινείτε τον όλα τ' άστρα τα φωτεινά!
- ⁴Αινείτε τον οι ουρανοί των ουρανών, και τα νερά που 'ναι πιο πάνω απ' τα ουράνια!
- ⁵Την ύπαρξη ας αινούνε του Κυρίου, γιατί αυτός το πρόσταξε και γίνανε.
- ⁶Τα στέριωσε για πάντα, για αιώνια, έδωσε νόμο και δε θα τον παραβούν.
- ⁷Αινείτε τον Κύριο απ' τη γη, θάλασσα, κήτη κι όλοι οι βυθοί!
- ⁸Φωτιά και χαλάζι, χιόνι κι ομίχλη, ανεμοθύελλα, εσείς που εκτελείτε τις προσταγές του!
- ⁹Βουνά κι όλα τα υψώματα, δέντρα οπωροφόρα κι όλοι οι κέδροι.
- ¹⁰Άγρια ζώα κι όλα τα ήμερα, όλα όσα έρπετε κι όσα πετάτε!

11Βασιλιάδες της γης κι όλοι οι λαοί· άρχοντες, και της γης οι κυβερνήτες όλοι!

12Κοπέλες, παλικάρια, γέροντες και παιδιά μαζί!

13Τ' όνομα του Κυρίου ας αινούν, γιατί μονάχα η ύπαρξή του υπερέχει· η δόξα του κυριαρχεί σε γη και ουρανό!

14Το κύρος του λαού του εξύψωσε· ώστε να τον υμνούν όλοι οι πιστοί του, όλος ο λαός του Ισραήλ, που 'ναι δικός του και αγαπημένος του. Αινείτε τον Κύριο! Αλληλούια!

ΨΑΛΜΟΙ 149

Η τιμή που ανήκει στους πιστούς

1Αλληλούια! Αινείτε τον Κύριο! Ψάλτε στον Κύριο τραγούδι νέο· υμνήστε τον μες στων πιστών τη σύναξη!

2Ας χαίρεται ο Ισραήλ για το δημιουργό του, ας νιώθουν για το βασιλιά τους αγαλλίαση οι κάτοικοι της Σιών!

3Το όνομά του ας αινούν με κυκλικό χορό· με τύμπανο και με κιθάρα ας τον υμνούνε!

4Γιατί ο Κύριος με το λαό του ευφραίνεται, τιμάει τους ταπεινούς καθώς τους σώζει.

5Ας αλαλάζουν οι πιστοί μέσα στο θρίαμβο! Στο στρώμα τους χαρούμενοι ας ψάλλουν!

6Ας έχουνε στο στόμα τους τον ύμνο του Θεού κι αμφίστομα σπαθιά στα χέρια τους!

7Για να πάρουν εκδίκηση απ' τους ειδωλολάτρες, και ανταπόδοση απ' τους λαούς·

8τους βασιλιάδες τους ν' αλυσοδέσουν, και στα δεσμά να βάλουν τους ηγεμόνες τους.

⁹Να εκτελέσουν εναντίον τους την καταδίκη απ' το Θεό, όπως είναι γραμμένη. Αυτή η τιμή ανήκει σ' όλους τους πιστούς του. Αινείτε τον Κύριο! Αλληλούια!

ΨΑΛΜΟΙ 150

Αινείτε τον Κύριο!

¹Αλληλούια! Αινείτε τον Κύριο! Αινείτε το Θεό μέσα στον άγιο του ναό! Αινείτε τον μες στο στερέωμα που λάμπει η δύναμή του!

²Αυτόν αινείτε για τις μεγαλοσύνες του, αινείτε τον για το άπειρο που έχει μεγαλείο.

³Αυτόν αινείτε με της σάλπιγγας τους ήχους, αινείτε τον με λαούτο και κιθάρα!

⁴Αυτόν αινείτε με το τύμπανο και με τον κυκλικό χορό, αινείτε τον με έγχορδα και με φλογέρα!

⁵Αυτόν αινείτε με τα κρόταλα τα ηχηρά, αινείτε τον με κύμβαλα που αλαλάζουν.

⁶Καθετί που ανασαίνει ας αινεί τον Κύριο! Αινείτε τον Κύριο! Αλληλούια!

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 1

Η αξία των παροιμιών

- ¹Συμβουλές με μορφή παροιμιών, που παραδόθηκαν από το Σολομώντα, για του Δαβίδ και βασιλιά του Ισραήλ.
- ²Οι παροιμίες αυτές βοηθούν ν' αποκτήσει κανείς σοφία, να καλλιεργηθεί και να καταλαβαίνει τα σοφά αποφθέγματα.
- ³Διδάσκουν πώς να ζει κανείς με φρόνηση και να είναι τίμιος, δίκαιος και ειλικρινής.
- ⁴Οξύνουν την κρίση του αμαθή και δίνουν στους νέους γνώση και αξιοσύνη.
- ⁵Ο σοφός που ακούει αυτές τις παροιμίες, ασφαλώς θ' αυξήσει τις γνώσεις του· κι ο εκπαιδευμένος θ' αποκτήσει βοηθητικές συμβουλές για τη ζωή.
- ⁶Μ' αυτό το βιβλίο θα μπορεί κανείς να κατανοεί τα όσα λένε οι σοφοί δάσκαλοι: τα αποφθέγματά τους, τις παροιμίες τους, τις αλληγορίες τους και τα αινίγματά τους.
- ⁷Η βάση της σοφίας είναι ο σεβασμός στον Κύριο· οι ανόητοι περιφρονούν τη σοφία και τη διδαχή.

Παροτρύνσεις και προειδοποιήσεις

- ⁸Άκουσε γιε μου του πατέρα σου τη διδαχή και μην περιφρονήσεις της μητέρας σου τις συμβουλές·
- ⁹γιατί στεφάνι ομορφιάς είναι αυτά για το κεφάλι σου και περιδέραιο για το λαιμό σου.
- ¹⁰Γιε μου, αν θελήσουν οι αμαρτωλοί να σε παραπλανήσουν, μην υποχωρήσεις.
- ¹¹Αυτοί μπορεί να σου πουν: «Έλα μαζί μας να στήσουμε καρτέρι για φόνο, τους αθώους να παγιδέψουμε,
- ¹²ζωντανούς να τους καταπιούμε ολόκληρους, όπως τους καταπίνει ο άδης και πάνε στον τάφο·

- ¹³Θα βρούμε πολύτιμα αγαθά, θα γεμίσουμε τα σπίτια μας λάφυρα·
¹⁴Θα 'χεις κι εσύ το μερτικό σου, κοινό ταμείο θα 'χουμε».
¹⁵Γιε μου, μαζί τους μη συμπορευτείς, φύγε μακριά τους!
¹⁶Τα πόδια τους τρέχουνε στο κακό και βιάζονται να χύσουν αίμα.
¹⁷Μάταια όμως απλώνουν δίχτυ μπρος στα μάτια των πουλιών·
¹⁸αυτοί στήνουν ενέδρες αλλά χύνουν το δικό τους αίμα· βάζουν παγίδες
αλλά παγιδεύονται οι ίδιοι.
¹⁹Αυτό συμβαίνει σ' όλους αυτούς που βγάζουν κέρδη παράνομα· η πλεονεξία
αρπάζει τη ζωή όσων σ' εκείνην παραδίνονται.

Εκκλήσεις της Σοφίας

- ²⁰Η Σοφία φωνάζει δυνατά στους δρόμους και στις πλατείες.
²¹Στα πολύβουα σταυροδρόμια κραυγάζει· στις πύλες της πολιτείας στέλνει
τα μηνύματά της:
²²«Ως πότε, εσείς ανόητοι, την ανοησία θ' αγαπάτε; Ως πότε οι χλευαστές θα
ευχαριστιούνται να χλευάζουν και οι αστόχαστοι τη γνώση θα μισούν;
²³Ακούστε την επίπληξή μου· τότε θα σας χαρίσω άφθονο το πνεύμα μου και
θα σας κάνω να κατανοήσετε τα λόγια μου.
²⁴Σας προσκάλεσα αλλά εσείς αρνηθήκατε· πρόσφερα το χέρι μου μα ούτ'
ένας δεν έδωσε προσοχή.
²⁵Απορρίψατε όλες μου τις συμβουλές και περιφρονήσατε τις επιπλήξεις μου.
²⁶Γι' αυτό κι εγώ με την καταστροφή σας θα γελάσω, θα σας ειρωνευτώ όταν
σας κυριέψει ο τρόμος·
²⁷όταν πέσει σαν θύελλα πάνω σας, κι ο όλεθρός σας έρθει σαν ανεμοζάλη,
όταν η θλίψη κι η στενοχώρια ξεσπάσουν πάνω σας.
²⁸Τότε θα με φωνάζετε μα εγώ δε θ' αποκρίνομαι· θα με αναζητάτε αλλά δεν
θα με βρίσκετε.
²⁹»Περιφρονήσατε τη γνώση και δεν προτιμήσατε τη θεοσέβεια·

- ³⁰δε θελήσατε τη συμβουλή μου και αγνοήσατε όλες μου τις επιπλήξεις.
- ³¹Γι' αυτό θα γευτείτε της συμπεριφοράς σας τους καρπούς, θα χορτάσετε από τα πονηρά σας σχέδια.
- ³²Γιατί η απείθεια στο Θεό σκοτώνει τους ανόητους κι η αδιαφορία τούς ασυλλόγιστους τους καταστρέφει·
- ³³ενώ εκείνος που με ακούει θα ζει με ασφάλεια και θα 'ναι ήσυχος απ' του κακού τον τρόμο».

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 2

Ανταμοιβή για την αναζήτηση της σοφίας

- ¹Γιε μου, δέξου τα λόγια μου, και να φυλάς σαν θησαυρό τις συμβουλές μου,
- ²ώστε το αυτί σου να προσέχει στη σοφία και προς τη φρόνηση να κατευθύνεται η καρδιά σου·
- ³να προσφεύγεις στη φρόνηση, να επικαλείσαι τη σύνεση·
- ⁴να την αναζητάς καθώς το ασήμι, να τη γυρεύεις σαν κρυμμένο θησαυρό.
- ⁵Τότε θα μάθεις να σέβεσαι το Θεό και θα τον γνωρίσεις.
- ⁶Πράγματι, ο Κύριος δίνει σοφία· απ' αυτόν προέρχονται γνώση και φρόνηση.
- ⁷Αυτός εξασφαλίζει βοήθεια στους ευθείς, γίνεται ασπίδα γι' αυτούς που ζούνε τίμια·
- ⁸υπερασπίζεται αυτούς που φέρνονται με δικαιοσύνη και την πορεία των αφοσιωμένων του την προστατεύει.
- ⁹Αν δέχεσαι τα λόγια μου, τότε θα καταλάβεις τι είναι δικαιοσύνη, κρίση, ευθύτητα, και ποιο είναι το σωστό.
- ¹⁰Όταν η σοφία μες στην καρδιά σου μπει κι απόλαυσή σου γίνει η γνώση,
- ¹¹τότε η φρόνηση θα σε φυλάει, η σύνεση θα σε φρουρεί.
- ¹²Θα σε γλιτώνουν απ' το δρόμο τον κακό, από ανθρώπους που μιλούν με δόλο,

- ¹³που εγκαταλείπουνε τον ίσιο δρόμο, για να βαδίσουνε σε δρόμους σκοτεινούς.
- ¹⁴Χαίρονται να κάνουν το κακό και στις διαστροφές ευχαριστιούνται.
- ¹⁵Ποτέ δεν ενεργούν μ' ευθύτητα, η συμπεριφορά τους είναι άδικη.
- ¹⁶Η σοφία και η φρόνηση θα σε προστατεύουν από γυναίκα πόρνη, απ' τη γυναίκα του άλλου, που κολακεύει με τα λόγια της,
- ¹⁷που εγκαταλείπει τον άντρα που παντρεύτηκε στα νιάτα της και λησμονεί την υπόσχεση που έδωσε μπροστά στο Θεό.
- ¹⁸Όποιοι πάνε σπίτι της οδηγούνται στο θάνατο κι ο δρόμος της φέρνει στον άδη.
- ¹⁹Κανείς τους πίσω δεν γυρίζει, κανείς δεν ξαναβρίσκει πια το δρόμο της ζωής.
- ²⁰Διάλεξε λοιπόν το δρόμο των καλών ανθρώπων, των δικαίων το παράδειγμα ν' ακολουθείς.
- ²¹Οι άνθρωποι οι ευθείς θα κατοικήσουνε σ' αυτή τη χώρα και οι ακέραιοι θε να ριζώσουνε σ' αυτήν.
- ²²Ενώ οι ασεβείς θα εξολοθρευτούν από τη χώρα, οι άπιστοι θα ξεριζωθούνε απ' αυτήν.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 3

Έκκληση για υπακοή

- ¹Μην ξεχνάς, γιε μου, τη διδασκαλία μου και η καρδιά σου να φυλάει τις εντολές μου.
- ²Έτσι χρόνους πολλούς θα ζήσεις και θα πληθαίνει η ευημερία σου.
- ³Ας μη σου λείψουν καλοσύνη κι ειλικρίνεια· δέσ' τες γύρω απ' το λαϊμό σου, στις πλάκες πάνω της καρδιάς σου γράψ' τες.
- ⁴Έτσι θα έχεις την αγάπη και την εύνοια του Θεού και των ανθρώπων.
- ⁵Στον Κύριο να εμπιστεύεσαι μ' όλη σου την καρδιά και στη δική σου σύνεση να μη στηρίζεσαι.

- 6^ο, τι κι αν κάνεις αυτόν να σκέφτεσαι και θα εξομαλύνει αυτός τους δρόμους σου.
- 7^ο Τον εαυτό σου μην τον θεωρείς σοφό· τον Κύριο να υπολογίζεις κι απ' το κακό ν' απομακρύνεσαι.
- 8^ο Έτσι θα βρει το σώμα σου γιατρεία και θ' ανακουφιστούν τα κόκαλά σου από τους πόνους.
- 9^ο Τίμα τον Κύριο προσφέροντάς του απ' τα αγαθά σου κι από τους πρώτους της σοδειάς σου τους καρπούς.
- 10^ο Τότε από στάρι θα γεμίσουν οι αποθήκες σου, τα πατητήρια σου θα ξεχειλίσουν από μούστο.
- 11^ο Του Κυρίου την παιδαγωγία, γιε μου, μην την καταφρονείς· μη δυσανασχετείς όταν εκείνος σε διορθώνει.
- 12^ο Γιατί όποιον ο Κύριος αγαπάει, εκείνον τον διορθώνει, καθώς παιδαγωγεί ο γονιός το γιο για τον οποίο καμαρώνει.
- 13^ο Ευτυχισμένος ο άνθρωπος που βρήκε τη σοφία κι έγινε συνετός!
- 14^ο Γιατί το κέρδος απ' αυτήν είναι καλύτερο απ' το ασήμι, το όφελός της προτιμότερο απ' το χρυσάφι.
- 15^ο Πιότερο η σοφία αξίζει απ' τα πολύτιμα πετράδια· κανένα πράγμα ακριβό μαζί της δεν μπορεί να συγκριθεί.
- 16^ο Με το δεξί της χέρι προσφέρει μακροημέρευση –πλούτη και δόξα με τ' αριστερό της.
- 17^ο Γεμίζει τη ζωή του ανθρώπου με χαρά, τον οδηγεί στην ευτυχία.
- 18^ο Είναι δέντρο που δίνει ζωή σ' όσους την αγκαλιάζουν, κι ευτυχισμένοι είναι όσοι δική τους την κρατούν.
- 19^ο Με τη σοφία ο Κύριος θεμέλιωσε τη γη, και με τη φρόνηση στερέωσε τους ουρανούς.

- ²⁰Με τη δική του γνώση ανοίχτηκαν οι άβυσσοι και τη δροσιά τα σύννεφα σταλάζουν.
- ²¹Γιε μου, κράτα σφιχτά τη σωφροσύνη και τη νοημοσύνη· να φύγουνε μακριά σου μην τις αφήνεις.
- ²²Ζωή θα σου χαρίζουν και για τον τράχηλό σου θα 'ναι στόλισμα.
- ²³Τότε στο δρόμο σου με ασφάλεια θα βαδίζεις κι ούτε που θα σκοντάψει πουθενά το πόδι σου.
- ²⁴Όταν πλαγιάζεις, δεν θα σε ταραάζει φόβος· κι όταν αποκοιμιέσαι, ο ύπνος σου θα 'ναι γλυκός.
- ²⁵Δε θα 'χεις να φοβάσαι ούτε τρομάρα ξαφνική ούτε όταν ξεσπάει θύελλα στους ασεβείς ενάντια·
- ²⁶γιατί ο Κύριος θα είναι η ελπίδα σου· το πόδι σου θα το φυλάξει σε παγίδα μην πιαστεί.
- ²⁷Μην αρνηθείς να κάνεις το καλό σ' αυτόν που το 'χει ανάγκη, όταν στο χέρι σου είναι να το κάνεις.
- ²⁸Μην πεις στο διπλανό σου: «Φύγε και ξαναέλα, και αύριο θα σου δώσω», ενώ μπορείς να τον βοηθήσεις τώρα.
- ²⁹Μη σχεδιάσεις το κακό στον διπλανό σου ενάντια, όταν μαζί σου κατοικεί και σου 'χει εμπιστοσύνη.
- ³⁰Χωρίς αιτία μη φιλονικείς μ' άνθρωπο που δε σου 'κανε κακό.
- ³¹Τον άδικο μην τον ζηλεύεις και το παράδειγμά του μην το ακολουθείς·
- ³²γιατί ο Κύριος αποστρέφεται τους διεστραμμένους, ενώ στους δίκαιους τα μυστικά του φανερώνει.
- ³³Στο σπίτι του ασεβή είναι η κατάρα του Κυρίου, ενώ την κατοικία των δικαίων την ευλογεί.
- ³⁴Εναντιώνεται στους αλαζόνες, ενώ δείχνει αγάπη στους ταπεινούς.

³⁵Τη δόξα θα κληρονομήσουν οι σοφοί, ενώ η υπερηφάνεια των ανόητων θα φέρει σ' αυτούς ατιμία.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 4

Τα οφέλη της σοφίας

¹Παιδιά μου, τη διδαχή ακούστε ενός πατέρα και δώστε προσοχή, τη σοφία για να γνωρίσετε.

²Αυτό που σας διδάσκω είναι καλό· το νόμο μου μην τον εγκαταλείψετε.

³Γιατί κι εγώ ήμουν το καλό παιδί για τον πατέρα μου, στη μάνα μου πολύ αγαπητός.

⁴Αυτός τότε με δίδασκε και μου 'λεγε: «Να τα κρατάει τα λόγια μου η καρδιά σου· τις εντολές μου φύλαγε και θα ζήσεις.

⁵Απόκτησε σοφία, φρόνηση απόκτησε· μη λησμονείς τα λόγια μου και απ' αυτά μην ξεστρατίζεις.

⁶Μην την εγκαταλείπεις τη σοφία κι αυτή θα σε φυλάει· αγάπα την και θα σε προστατεύει.

⁷Το πρώτο είναι η σοφία. Απόκτησέ την και πιότερο από καθετί απόκτησε τη φρόνηση.

⁸Αγάπησέ την κι αυτή θα σε υψώσει· θα γίνει η δόξα σου όταν την αγκαλιάσεις.

⁹Θα βάλει στο κεφάλι σου της ομορφιάς στεφάνι, θα σου χαρίσει στέμμα ένδοξο».

¹⁰Άκου, γιε μου, με προσοχή και δέξου τα λόγια μου και θα πληθύνουνε τα χρόνια της ζωής σου.

¹¹Το δρόμο της σοφίας σου διδάσκω, σε ίσια μονοπάτια σ' οδηγώ.

¹²Δε θα δυσκολευτούν τα βήματά σου όταν βαδίζεις, κι αν τρέχεις πρόσκομμα δεν θα 'βρεις.

- ¹³Κράτα σφιχτά τη διδαχή, μην την αφήσεις· και φύλαγέ την γιατί αυτή είν' η ζωή σου.
- ¹⁴Των ασεβών το δρόμο μην τον πάρεις, στην οδό μη βαδίσεις των κακών.
- ¹⁵Απόφυγέ την· από 'κει να μην πηγαίνεις. Απομακρύνσου απ' αυτήν και διάβαινε απ' αλλού.
- ¹⁶Γιατί αυτοί δεν ησυχάζουν αν το κακό δεν κάνουν· ο ύπνος δεν τους παίρνει αν δε βλάψουν κάποιον.
- ¹⁷Τρών' την ασέβεια σαν ψωμί, και σαν κρασί την αδικία πίνουν.
- ¹⁸Η ζωή των δικαίων είναι σαν της αυγής το φως, που φέγγει όλο και πιότερο ώσπου να γίνει μέρα.
- ¹⁹Αλλά η ζωή των ασεβών είναι σαν το σκοτάδι· δεν ξέρουνε πού θα σκοντάψουν.
- ²⁰Γιε μου, όσα σου λέω να τα προσέχεις, τα λόγια μου ν' ακούς.
- ²¹Ας μην απομακρύνονται απ' τη θύμησή σου, στα βάθη της καρδιάς σου φύλαξέ τα.
- ²²Γιατί τα λόγια αυτά δίνουν ζωή σ' όσους τα βρίσκουν, και γίνονται γιατροιά σ' ολόκληρο το σώμα τους.
- ²³Πρόσεχε ακόμα πιο πολύ τις μύχιες σκέψεις της καρδιάς σου, γιατί απ' αυτήν καθορίζεται η ζωή.
- ²⁴Μην αφήσεις το στόμα σου διεστραμμένα να πει λόγια, ποτέ σου ψέματα μην πεις.
- ²⁵Κοίτα κατευθείαν μπροστά με καθαρή συνείδηση.
- ²⁶Κανόνιζε το διάβα της πορείας σου κι οι δρόμοι σου όλοι θα 'ναι σταθεροί.
- ²⁷Αριστερά ή δεξιά μην παρεκκλίνεις· παίρνε τα πόδια σου μακριά από το κακό.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 5

Προειδοποιήσεις κατά της ακολασίας

- ¹Δώσε την προσοχή σου, γιε μου, σ' αυτά που λέει η σοφία μου, στα λόγια της φρόνησής μου.
- ²Τότε θα φέρεσαι στοχαστικά, γνώση τα λόγια σου θα φανερώνουν.
- ³Τα χείλη της γυναίκας του άλλου στάζουν μέλι και μαλακά σαν λάδι βγαίνουν τα λόγια από το στόμα της.
- ⁴Στο τέλος όμως γίνεται πικρή σαν αψιθιά και κοφτερή σαν ξίφος δίκοπο.
- ⁵Τα πόδια της φέρνουν στο θάνατο, τα βήματά της οδηγούν στον άδη.
- ⁶Δε βαδίζει στο δρόμο της ζωής· άστατη είν' η πορεία της, δεν ξέρει πού πηγαίνει.
- ⁷Και τώρα ακούστε με, παιδιά, και ποτέ μην ξεχνάτε αυτά που σας λέω:
- ⁸Τράβα το δρόμο σου μακριά απ' αυτήν κι ούτε την πόρτα του σπιτιού της μην πλησιάζεις.
- ⁹Αλλιώς θα χάσεις την υπόληψή σου και τη ζωή σου από τον άσπλαχνο σύζυγό της·
- ¹⁰άλλοι θα χορτάσουν με τα δικά σου αγαθά και οι κόποι σου θα πάνε σε ξένο σπιτικό·
- ¹¹θα στενάζεις όταν θα 'ρθεί το τέλος σου· το σώμα σου κι η σάρκα σου θα διαλύονται,
- ¹²κι εσύ θα λες: «Γιατί δε θέλησα ποτέ να διορθωθώ; Πώς η καρδιά μου περιφρόνησε τον έλεγχο;
- ¹³Πώς και δεν άκουσα των δάσκαλών μου τη φωνή και δεν έδωσα προσοχή σ' εκείνους που με συμβουλευάν;
- ¹⁴Λίγο έλειψε να καταντροπιαστώ δημόσια! »
- ¹⁵Απ' τη δική σου στέρνα πίνε το νερό, πίνε νερό που αναβρύζει απ' το πηγάδι σου.
- ¹⁶Γιατί να χύνονται έξω οι πηγές σου και τα ρυάκια των νερών σου στις πλατείες;

- ¹⁷Μόνο δικά σου ας είναι· με τους ξένους μην τα μοιράζεσαι.
- ¹⁸Συνέχισε να χαίρεσαι με τη γυναίκα που παντρεύτηκες στα νιάτα σου· ευλογημένη να 'ναι και ν' αποκτήσει πολλά παιδιά.
- ¹⁹Να 'ναι για σένα σαν ελάφι αγαπητό, ζαρκάδι τρισχαριτωμένο. Ας σε ποτίζουν πάντοτε οι μαστοί της, με την αγάπη της να ευφραίνεσαι.
- ²⁰Γιε μου, γιατί να ευχαριστιέσαι με γυναίκα ξένη και ν' αγκαλιάζεις κόρφο άγνωστης;
- ²¹Ο Κύριος βλέπει τους δρόμους όλων των ανθρώπων· εκείνος εξετάζει ό, τι κι αν κάνουν.
- ²²Τον ασεβή τον παγιδεύουν οι ανομίες του και τα δεσμά της αμαρτίας του τον σφίγγουν.
- ²³Και θα πεθάνει, γιατί δεν έχει αυτοέλεγχο· απ' τη μεγάλη του αφροσύνη θα χαθεί.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 6

Τέσσερις προειδοποιήσεις

- ¹Αν μπήκες, γιε μου, εγγυητής για κάποιον φίλο σου, αν έδωσες το χέρι κι υποσχέθηκες για λογαριασμό ξένου,
- ²αν παγιδεύτηκες με τα ίδια σου τα λόγια, εάν δεσμεύτηκες με την υπόσχεση που έδωσες,
- ³τότε να τι θα κάνεις για να γλιτώσεις, μια κι έπεσες στου φίλου σου τα χέρια: Πήγαινε, ταπεινώσου και παρακάλα τον επίμονα.
- ⁴Μην αφήσεις να σε πάρει ο ύπνος, τα βλέφαρά σου μην τα βαρύνει ο νυσταγμός.
- ⁵Ελευθερώσου όπως το ζαρκάδι από τα χέρια του παγιδευτή, σαν το πουλί από του κυνηγού το χέρι.
- ⁶Τράβα τεμπέλη στο μυρμήγκι, κοίταξε πώς δουλεύει και γίνε σοφός.
- ⁷Αυτό δεν έχει ούτε αρχηγό ούτε επιστάτη ούτε αφεντικό·

⁸κι όμως το καλοκαίρι εξασφαλίζει την τροφή του, προμήθειες συγκεντρώνει τον καιρό του θερισμού.

⁹Τεμπέλη, ως πότε θα κοιμάσαι; Πότε απ' τον ύπνο σου θα σηκωθείς;

¹⁰Λίγος ακόμα ύπνος, λίγη νύστα, λίγο τα χέρια να σταυρώσεις για ν' αναπαυτείς,

¹¹και θα 'ρθει η φτώχεια ξαφνικά σαν το ληστή κι η δυστυχία σαν άντρας όπλισμένος.

¹²Ο κακός κι αμαρτωλός άνθρωπος τριγυρνάει λέγοντας πράγματα διεστραμμένα·

¹³νεύματα κάνει με τα μάτια του, σήματα δίνει με τα πόδια του, νοήματα με τα δάχτυλά του.

¹⁴Μες στο μυαλό του υπάρχουν πονηριές, το κακό πάντα σχεδιάζει, σπέρνει διχόνοιες.

¹⁵Γι' αυτό και θα 'ρθει ξαφνικά η καταστροφή του, θα συντριφθεί με μιας κι ανεπανόρθωτα.

¹⁶⁻¹⁹Είν' έξι πράγματα που τα μισεί ο Κύριος, μάλιστα επτά που είναι αδύνατο να τ' ανεχθεί: Μάτια αλαζονικά, γλώσσα που λέει ψέματα, χέρια που αθώο χύνουν αίμα, μυαλό που μηχανεύεται σχέδια αμαρτωλά· πόδια που τρέχουν στο κακό, μάρτυρα ψεύτη που διαδίδει ψέματα, κι εκείνον που διχόνοιες σπέρνει ανάμεσα στους αδερφούς.

Φυλάξου από τη μοιχεία

²⁰Τις εντολές, γιε μου, φύλαγε του πατέρα σου, και της μητέρας σου τη διδασκαλία μην την περιφρονείς.

²¹Κράτα τες πάντα σταθερά μες στην καρδιά σου και στο λαιμό σου γύρω κρέμασέ τες.

²²Θα σ' οδηγούν όταν βαδίζεις, θα σε φυλάνε όταν κοιμάσαι· κι όταν ξυπνάς, μαζί σου θα συνομιλούν.

- ²³Λυχνάρι είναι των γονέων οι εντολές, η διδαχή τους φως και της παιδαγωγίας τους οι επιπλήξεις δρόμος που στη ζωή οδηγεί.
- ²⁴Αυτές σε προφυλάττουν απ' την κακή γυναίκα, από τις κολακείες της γυναίκας του άλλου.
- ²⁵Μη σου σκλαβώσει με την ομορφιά της την καρδιά, με τις ματιές της μη σ' αιχμαλωτίσει!
- ²⁶Γιατί η πόρνη αρκείται σ' ένα κομμάτι μοναχά ψωμί· ενώ η μοιχαλίδα γυρεύει να σου πάρει μια ζωή πολύτιμη.
- ²⁷Μπορεί κανείς φωτιά να βάλει μες στον κόρφο του, δίχως τα ρούχα του όλα να καούν;
- ²⁸Μπορεί κανείς να περπατήσει πάνω σε κάρβουνα αναμμένα κι όμως τα πόδια του να μην καούν;
- ²⁹Το ίδιο είναι και μ' αυτόν που πάει με τη γυναίκα του πλησίον του· όποιος και να 'ναι που θα την αγγίξει, δεν θα μείνει ατιμώρητος.
- ³⁰Δε λογαριάζουν για αθώο τον κλέφτη που κλέβει για να χορτάσει την πείνα του.
- ³¹Όταν πιαστεί πληρώνει στο επταπλάσιο κι όλα τα υπάρχοντα του σπιτικού του δίνει.
- ³²Όποιος μοιχεία διαπράττει είναι άμυαλος· είν' ό, τι πρέπει για να καταστρέψει τη ζωή του.
- ³³Θα τον χτυπήσουνε και θα τον ατιμάσουν· θα υποφέρει, και η ντροπή του ποτέ δεν θα σβηστεί.
- ³⁴Γιατί η ζηλοτυπία ανάβει τη μανία στο σύζυγο, και θα 'ναι ανελέητος τη μέρα της εκδίκησης.
- ³⁵Κανένα αντάλλαγμα δεν θα δεχτεί· όσα και να του δώσεις δώρα, αυτός θα μείνει ανένδοτος.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 7

Οι πανουργίες της πόρνης

- ¹Τα λόγια μου να τα θυμάσαι, γιε μου, και μάζευε τις εντολές μου μέσα σου.
- ²Κοίταξε να τηρείς τις εντολές μου και θα ζήσεις· τη διδαχή μου να φυλάς καθώς την κόρη των ματιών σου.
- ³Πέρασέ τες στο χέρι σου σαν δαχτυλίδι, στην πλάκα της καρδιάς σου χάραξέ τες.
- ⁴Πες τη σοφία «αδερφή» σου κι ονόμασε τη φρόνηση «στενή σου συγγενή»·
- ⁵κι αυτές θα σε φυλάνε απ' τη γυναίκα του άλλου, από την πόρνη, που πλανεύει με τα λόγια της.
- ⁶Καθώς καθόμουν στου σπιτιού μου το παράθυρο και κοίταζα μέσ' από το δικτυωτό,
- ⁷είδα τους αφελείς τους νεαρούς κι ανάμεσά τους πρόσεξα έναν ανόητο:
- ⁸Περνούσε στη γωνιά κοντά του δρόμου και προς το σπίτι βάδιζε της πόρνης.
- ⁹Ήτανε βράδυ· κόντευε νύχτα κι έπεφτε το σκοτάδι.
- ¹⁰Και να, τον πλησιάζει μια γυναίκα με εμφάνιση πόρνης και στην καρδιά της πονηριά.
- ¹¹Είναι τολμηρή κι αδιάντροπη· τα πόδια της δεν την κρατούν στο σπίτι.
- ¹²Πότε στο δρόμο, πότε στην πλατεία, παραμονεύει σε κάθε γωνιά.
- ¹³Πιάνει τον νεαρό, τον φιλάει και του λέει με ύφος αναίσχυντο:
- ¹⁴«Πρόσφερα σήμερα θυσίες ευχαριστήριες για να ξεπληρώσω ένα χρέος μου κι έχω στο σπίτι κρέας απ' τις θυσίες.
- ¹⁵Γι' αυτό βγήκα για να σε συναντήσω· ήθελα να σε γνωρίσω και να, σε βρήκα!
- ¹⁶Έχω στρώσει το κρεβάτι μου με παπλώματα και με πολύχρωμα αιγυπτιακά σεντόνια,
- ¹⁷κι αρωμάτισα το στρώμα μου με σμύρνα, αλόη και κινάμωμο.

- ¹⁸Έλα να μεθύσουμε από έρωτα ως το πρωί, την ηδονή ας χαρούμε!
- ¹⁹Δεν είναι σπίτι ο άντρας μου· έφυγε για ταξίδι μακρινό.
- ²⁰Πήρε μαζί του το πουγγί τα χρήματα και δεν πρόκειται σπίτι να γυρίσει προτού περάσουν δυό βδομάδες».
- ²¹Με τα πειστικά της λόγια τον ξεμουαλίζει, με τις κολακείες της τον αποπλανάει.
- ²²Εκείνος απερίσκεπτα την ακολουθεί, όπως το βόδι που το πάνε στη σφαγή κι όπως πιάνεται το ελάφι στην παγίδα,
- ²³χωρίς να ξέρει ότι η ζωή του κινδυνεύει, ώσπου ένα βέλος το σηκώτι του να διαπεράσει και στο δίχτυ να πέσει σαν πουλί.
- ²⁴Και τώρα ακούστε με, παιδιά, τα λόγια μου προσέξτε:
- ²⁵Ας μην παρασυρθεί η καρδιά σας από μια γυναίκα σαν κι αυτήν· στα μονοπάτια της μην παραπλανηθείτε.
- ²⁶Αυτή έκανε πολλούς να πέσουν πληγωμένοι κι αμέτρητοι είναι εκείνοι που εξαιτίας της σκοτώθηκαν.
- ²⁷Δρόμος που πάει στον άδη είναι το σπίτι της, δρόμος που κατεβαίνει στου θανάτου τα δώματα.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 8

Ύμνος στη Σοφία

- ¹Εκείνη που φωνάζει δεν είναι η Σοφία; Δεν είν' η φρόνηση που υψώνει τη φωνή;
- ²Στέκεται στα υψώματα, πάνω απ' το δρόμο, καταμεσίς στο σταυροδρόμι.
- ³Στις πύλες πλάι, στην είσοδο της πόλης, και στων πυλών το πέρασμα φωνάζει δυνατά:
- ⁴«Σ' εσάς φωνάζω άνθρωποι, στο γένος όλο των ανθρώπων απευθύνομαι.
- ⁵Εσείς οι ανώριμοι, μάθετε να διακρίνετε κι εσείς οι ανόητοι λογικευτείτε.

- ⁶Ακούστε, και θα πω σπουδαία πράγματα, από τα χείλη μου θα βγούνε λόγια συνετά.
- ⁷Το στόμα μου κηρύττει την αλήθεια κι είναι το ψέμα μισητό στα χείλη μου.
- ⁸Τα λόγια όλα που βγαίνουν απ' το στόμα μου είναι λόγια σωστά· δεν είναι τίποτε σ' αυτά πονηρό ή διεστραμμένο·
- ⁹όλα είναι καθαρά για κείνον που έχει νου κι όλα σωστά για κείνους που έχουν γνώση.
- ¹⁰Τη διδαχή μου προτιμήστε την από τ' ασήμι, τη γνώση απ' το χρυσάφι το εκλεκτό.
- ¹¹Γιατί η Σοφία είναι καλύτερη απ' τα πολύτιμα πετράδια, κι απ' όλα αξίζει πίοτερο τα πράγματα, τα πιο ακριβά.
- ¹²»Εγώ, η Σοφία, κατοικώ με τη φρόνηση, του στοχασμού τη γνώση την κατέχω.
- ¹³Όποιος τον Κύριο σέβεται, το κακό το απεχθάνεται· μισώ την έπαρση και την υπεροψία, το δρόμο τον κακό, το στόμα που διαστρέφει.
- ¹⁴Κάνω σχέδια και τα ολοκληρώνω· σ' εμένα υπάρχει και η σύνεση και η δύναμη.
- ¹⁵Με τη βοήθεια μου οι βασιλιάδες βασιλεύουν κι οι άρχοντες νομοθετούν αυτό που 'ναι σωστό.
- ¹⁶Με τη βοήθεια μου οι ηγεμόνες κυβερνάνε, οι μεγιστάνες, κι όλοι όσοι κρίνουνε στη γη.
- ¹⁷Εγώ, η Σοφία, αγαπώ αυτούς που μ' αγαπάνε κι όλοι με βρίσκουν, όσοι με αναζητούν.
- ¹⁸Μαζί μου κουβαλώ πλούτη και δόξα, πολύτιμα αγαθά και ευτυχία.
- ¹⁹Καλύτερος είν' ο καρπός μου απ' το χρυσάφι το καθαρό κι ό, τι από μένα βγαίνει είναι καλύτερο κι από τ' ασήμι το εκλεκτό.
- ²⁰Στο δρόμο περπατώ της δικαιοσύνης, μέσα απ' τα σταυροδρόμια της,

- 21για να προσφέρω πλούτη σ' αυτούς που μ' αγαπούν, και τα ταμεία τους να γεμίσω.
- 22»Ο Κύριος με δημιούργησε πριν απ' τα έργα του όλα, το πρώτο από τα έργα του από πολύ παλιά.
- 23Δημιουργήθηκα πριν από τους αιώνες, αρχή αρχή, προτού να υπάρξει η γη.
- 24Γεννήθηκα όταν ακόμα δεν υπήρχαν οι άβυσσοι, προτού να γίνουν οι πηγές, οι νερομάνες.
- 25Πριν να θεμελιωθούνε τα βουνά και πριν υπάρξουν λόφοι, εγώ γεννήθηκα.
- 26Δεν είχε ακόμα κάνει ούτε τη γη ούτε τους κάμπους ούτε τον πρώτο κόκκο από το σύνολο του σύμπαντος.
- 27Ήμουν εκεί όταν στέριωνε τους ουρανούς, όταν χάραζε κύκλο τον ορίζοντα στο πρόσωπο του ωκεανού·
- 28όταν ψηλά τα νέφη στέριωνε κι ορμητικά αναβρύζαν της αβύσσου οι πηγές·
- 29όταν έβαζε όριο στη θάλασσα, ώστε να μην το ξεπερνάνε τα νερά· όταν της γης έβαζε τα θεμέλια.
- 30Τότε ήμουν κοντά του σαν μικρό παιδί κι ήμουν η καθημερινή του ευχαρίστηση, ενώ στην παρουσία του χαιρόμουν ακατάπαυστα·
- 31χαιρόμουν στις δικής του γης την οικουμένη κι ήμουν ευτυχισμένη στους ανθρώπους ανάμεσα.
- 32»Και τώρα ακούστε με, παιδιά: Ευτυχισμένοι είν' εκείνοι που τηρούν τις εντολές μου.
- 33Τη διδαχή μου ακούστε και θα γίνετε σοφοί· μην την εγκαταλείπετε.
- 34Ευτυχισμένος ο άνθρωπος που με ακούει, που ξαγρυπνάει καθημερινά μπροστά στην πόρτα μου και που στις θύρας μου προσμένει το κατώφλι.
- 35Πράγματι, εκείνος που με βρίσκει, βρίσκει τη ζωή και του Κυρίου έχει την εύνοια.

³⁶Μα εκείνος που με ξαστοχάει τον εαυτό του βλάπτει· αυτός που με μισεί, αγαπά το θάνατο».

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 9

Σοφία και αφροσύνη

- ¹Η Σοφία έχτισε το σπίτι της με τους επτά ωραίους στύλους του.
- ²Τα ζώα της έσφαξε, το κρασί της ανάμειξε κι έστρωσε το τραπέζι της.
- ³Έστειλε τις δούλες της και καλεί πάνω από τα ψηλώματα της πόλης:
- ⁴«Ο αμαθής ας έρθει κατά 'δω! » και στους ανόητους λέει:
- ⁵«Ελάτε, φάτε απ' το ψωμί μου και πιέστε απ' το κρασί που ανάμειξα!
- ⁶Εγκαταλείψτε την αμάθεια και θα ζήσετε· βαδίστε ίσια στις νόησης το δρόμο».
- ⁷Όποιος διορθώνει χλευαστή, τις προσβολές του θα δεχτεί κι όποιος ελέγχει ασεβή δέχεται κατηγορίες.
- ⁸Μην τον διορθώνεις το χλευαστή, γιατί θα σε μισήσει· σοφό να ελέγχεις και θα σε αγαπήσει.
- ⁹Στο σοφό δώσε αφορμή και πιότερο σοφός θα γίνει. Τον δίκαιο δίδαξε και πιότερα θα μάθει.
- ¹⁰Η βάση της σοφίας είναι ο σεβασμός στον Κύριο, βάση της νόησης είν' η γνώση του Άγιου Θεού.
- ¹¹Χάρη σ' εμένα, τη σοφία, θα αυξηθούν οι μέρες σου και ζωής χρόνια θα σου προστεθούν.
- ¹²Σοφός αν γίνεις, θα 'ναι για το δικό σου το καλό. Αν είσαι υπερόπτης, πάλι εσύ θα υποφέρεις.
- ¹³Η ανοησία μοιάζει με γυναίκα αδιάντροπη κι άμυαλη, δίχως γνώση.
- ¹⁴Στην πόρτα του σπιτιού της κάθεται σε θρόνο, στις πόλης τα ψηλώματα,
- ¹⁵και τους διαβάτες προσκαλεί, που ίσια τραβούν στο δρόμο τους:

- ¹⁶«Όποιος είναι άμυαλος ας έρθει κατά 'δω! » Και στον ανόητο λέει:
- ¹⁷«Τα κλεμμένα νερά είναι γλυκά, και το ψωμί που τρώγεται κρυφά, είν' ευχάριστο».
- ¹⁸Μα αυτοί δεν ξέρουν ότι είν' εκεί ο θάνατος κι ότι οι καλεσμένοι της πάνε στα βάθη του άδη.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 10

Συλλογή παροιμών του Σολομώντα

- ¹Παροιμίες του Σολομώντα. Ο σοφός γιος είναι χαρά για τον πατέρα του κι ο γιος ο ανόητος της μάνας του η λύπη.
- ²Δεν ωφελούν οι θησαυροί που μ' ανομία αποκτήθηκαν, αλλά η τιμιότητα απ' το θάνατο λυτρώνει.
- ³Δεν θα αφήσει ο Κύριος τον δίκαιο να πεινάσει, αλλά θα αρνηθεί να εκπληρώσει την επιθυμία των αδηφάγων ασεβών.
- ⁴Το χέρι το τεμπέλικο φέρνει φτώχεια, ενώ το χέρι του φιλόπονου πλουτίζει.
- ⁵Όποιος το καλοκαίρι αποθηκεύει είναι γιος συνετός· μα όποιος τον καιρό του θερισμού κοιμάται είναι γιος ανάξιος.
- ⁶Είν' ευλογίες στο κεφάλι του δικαίου, ενώ αδικία ξεχειλίζει από το στόμα των ασεβών.
- ⁷Εγκώμια συνοδεύουν του δικαίου τη θύμηση, ενώ των ασεβών τ' όνομα θα χαθεί.
- ⁸Του σοφού η καρδιά δέχεται τις συμβουλές, ενώ όποιος λέει ανοησίες ξεπέφτει.
- ⁹Όποιος ζει με εντιμότητα, με σιγουριά βαδίζει· ενώ όποιος υποκρίνεται, θα φανερωθεί.
- ¹⁰Όποιος με τα μάτια νεύει υποκριτικά, λύπη προκαλεί· κι όποιος λέει ανοησίες, θα ξεπέσει.

- 11** Πηγή ζωής είναι το στόμα του δικαίου, ενώ αδικία ξεχειλίζει από το στόμα των ασεβών.
- 12** Το μίσος διαμάχες προξενεί, αλλά τα λάθη όλα η αγάπη τα σκεπάζει.
- 13** Στου φρόνιμου τα χείλη η σοφία κατοικεί· του ανόητου η ράχη χρειάζεται ραβδί.
- 14** Τη γνώση του ο σοφός την αποθησαυρίζει, ενώ τα λόγια τού άφρονα φέρνουν καταστροφή.
- 15** Τον πλούσιο τα πλούτη του γερά τον προστατεύουν, ενώ η φτώχεια του φτωχού είν' η καταστροφή του.
- 16** Τα έργα των δικαίων στη ζωή οδηγούν, των ασεβών τα κέρδη πάνε στην αμαρτία.
- 17** Αυτός που δέχεται να τον διορθώνουν είναι στο δρόμο της ζωής, ενώ αυτός που την επίπληξη ξεχνάει αποπλανιέται.
- 18** Όποιος το μίσος του το κρύβει είναι υποκριτής· όποιος συκοφαντεί είναι ανόητος.
- 19** Μες στην πολυλογία δεν λείπει η αμαρτία, μα όποιος τη γλώσσα του δαμάζει είναι σοφός.
- 20** Τα λόγια του δικαίου, ασήμι εκλεκτό· ενώ η καρδιά των ασεβών καμιά δεν έχει αξία.
- 21** Τα λόγια των δικαίων καθοδηγούν πολλούς, αλλά πεθαίνουν οι άφρονες απ' την ανοησία τους.
- 22** Πλούτο χαρίζει του Κυρίου η ευλογία, δεν την ακολουθεί θλίψη καμιά.
- 23** Για τον κουτό είν' απόλαυση αισχρές να κάνει πράξεις, μα για τον άντρα το σοφό φρόνιμα να ενεργεί.
- 24** Ό, τι φοβάται ο ασεβής απάνω του θα πέσει, μα θα εκπληρωθεί του δίκαιου η ευχή.

²⁵Όπως περνάει ο σίφουνας, χάνεται ο ασεβής· ενώ ο δίκαιος σταθερός παντοτινά θα μένει.

²⁶Στείλε τεμπέλη σε δουλειά, και θα τον νιώσεις όπως τα δόντια νιώθουνε το ξύδι, όπως τα μάτια τον καπνό.

²⁷Όποιος τον Κύριο σέβεται οι μέρες του αυξάνουν, αλλά των ασεβών τα χρόνια λιγοστεύουν.

²⁸Η ελπίδα των δικαίων στη χαρά οδηγεί, ενώ των ασεβών η ελπίδα θα χαθεί.

²⁹Ο δρόμος του Κυρίου είναι οχυρό για τους ακέραιους· γι' αυτούς που κάνουν το κακό, είναι καταστροφή.

³⁰Ο δίκαιος δεν θα σαλευτεί ποτέ· ενώ τη χώρα οι ασεβείς δεν θα την κατοικήσουν.

³¹Λόγια σοφίας βλασταίνουν απ' του δικαίου το στόμα, ενώ θ' αποκοπεί η γλώσσα που λέει ψέματα.

³²Τα χείλη του δικαίου είναι γεμάτα χάρη, των ασεβών το στόμα γεμάτο ψέματα.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 11

¹Τη ζυγαριά που κλέβει τη μισεί ο Κύριος, ενώ το ζύγι το σωστό είν' ευχαρίστησή του.

²Όταν έρχεται η έπαρση, θα 'ρθεί κι η καταισχύνη· ενώ η σοφία είναι με τους ταπεινούς μαζί.

³Οι ίσοι άνθρωποι έχουν την εντιμότητά τους να τους οδηγεί, ενώ τους δολερούς η πονηριά τους θα τους καταστρέψει.

⁴Τα πλούτη είν' ανώφελα την ημέρα της κρίσης, ενώ η δικαιοσύνη λυτρώνει από το θάνατο.

⁵Η δικαιοσύνη του ακέραιου ανθρώπου τού εξομαλύνει τη ζωή, ενώ ο ασεβής θα καταστραφεί απ' την ασέβειά του.

- ⁶Γλιτώνει η δικαιοσύνη τους ανθρώπους που είν' ευθείς, ενώ οι παράνομοι από την απληστία τους πιάνονται σε παγίδα.
- ⁷Όταν πεθαίνει ο ασεβής, χάνεται κι η ελπίδα του, χάνονται και οι προσδοκίες που στηρίχτηκαν στα πλούτη.
- ⁸Ο δίκαιος λυτρώνεται απ' τη θλίψη του, κι ο άνομος αντί γι' αυτό μέσα στη θλίψη πέφτει.
- ⁹Με τα λόγια του ο ασεβής το διπλανό του καταστρέφει, αλλά οι δίκαιοι χάρη στη γνώση θα σωθούν.
- ¹⁰Όταν οι δίκαιοι ευτυχούν, η πολιτεία γιορτάζει· και στου ασεβή τον όλεθρο ακούγονται κραυγές χαράς.
- ¹¹Όταν την πόλη τους την ευλογούνε οι ευθείς, αυτή δοξάζεται· ενώ γκρεμίζεται με τις κουβέντες των ασεβών.
- ¹²Ο ανόητος χλευαστικά μιλάει για τον πλησίον του, μα ο συνετός σωπαίνει.
- ¹³Αυτός που τριγυρνάει και λέει πολλά κι ανώφελα, δεν μπορεί να κρατήσει μυστικό· ενώ ο έμπιστος άνθρωπος λέξη γύρω δεν λέει.
- ¹⁴Χωρίς διακυβέρνηση σοφή ο λαός ξεπέφτει· ενώ όπου οι σύμβουλοι είναι πολλοί, εκεί είναι ασφάλεια.
- ¹⁵Όποιος για ξένον μπαίνει εγγυητής, κακό δικό του· μα εκείνος που διστάζει να μπλεχτεί, είναι πιο ασφαλής.
- ¹⁶Γυναίκα που έχει χάρες, τιμή κερδίζει· κι εκείνος που έχει δύναμη, πλούτο κερδίζει.
- ¹⁷Ο άνθρωπος ο καλοκάγαθος κάνει καλό στον εαυτό του, ενώ το ίδιο του το σώμα βλάπτει αυτός που 'ναι σκληρός.
- ¹⁸Ο ασεβής κερδίζει ψεύτικο μισθό, μα αυτός που σπέρνει δικαιοσύνη, βέβαιη θα 'χει ανταπόδοση.
- ¹⁹Έτσι η δικαιοσύνη στη ζωή οδηγεί· μα όποιος το κακό ακολουθεί, στο θάνατο πηγαίνει.

- 20** Ο Κύριος μισεί τους διεστραμμένους, ενώ του είναι ευχάριστοι όσοι είν' ακέραιοι στη ζωή τους.
- 21** Βέβαιο είναι πως ο κακός δεν θα μείνει ατιμώρητος· μα των δικαίων οι απόγονοι θα γλιτώσουν.
- 22** Ό, τι είναι χρυσός κρίκος στη μύτη γουρουνιού, το ίδιο γυναίκα όμορφη, που η φρόνηση της λείπει.
- 23** Η επιθυμία των δικαίων βγαίνει μονάχα σε καλό· των ασεβών οι ελπίδες στην οργή καταλήγουν.
- 24** Ένας μοιράζει απλόχερα και πιότερο πλουτίζει, κι άλλος μαζεύει αχόρταγα και πιότερο φτωχαίνει.
- 25** Ο γενναιόδωρος θα ευημερήσει· κι όποιος νερό προσφέρει κι αυτός θα ποτιστεί.
- 26** Αυτός που κρύβει το σιτάρι, κατάρα θα 'χει απ' το λαό, ενώ ευλογίες θα 'χει αυτός που το πουλάει.
- 27** Εκείνος που στοχεύει στο καλό, την εύνοια κερδίζει· μα το κακό θα πέσει πάνω σ' αυτόν που το επιδιώκει.
- 28** Όποιος στα πλούτη του εμπιστεύεται, θα πέσει σαν φύλλο το φθινόπωρο· ενώ οι δίκαιοι θα βλασταίνουν σαν φυλλωσιά το καλοκαίρι.
- 29** Όποιος βλάπτει το σπίτι του, αέρα θα κληρονομήσει· και δούλος ο ανόητος θα 'ναι στον μυαλωμένο.
- 30** Ο καρπός του δικαίου είναι δέντρο ζωής, κι είναι σοφός αυτός που πείθει τους ανθρώπους.
- 31** Αν έχει ο δίκαιος στη γη την ανταπόδοσή του, πόσο μάλλον ο ασεβής και ο αμαρτωλός!

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 12

- 1** Εκείνος που αγαπάει να τον διορθώνουνε, τη γνώση αγαπάει· εκείνος όμως που τον έλεγχο μισεί, είν' ανόητος.

- ²Ο καλός έχει του Κυρίου την εύνοια· τον δολοπλόκο ο Κύριος θα τον καταδικάσει.
- ³Δε θα στεριώσει με την ανομία ο άνθρωπος, μα οι δίκαιοι θα μείνουν ακλόνητοι σαν δέντρο με βαθιές ρίζες.
- ⁴Η ενάρετη γυναίκα είναι στεφάνι για τον άντρα της, μα η γυναίκα η αισχρή είναι στα κόκαλά του αρρώστια.
- ⁵Οι σκέψεις των δικαίων είναι ειλικρινείς, ενώ των ασεβών τα σχέδια δολερά.
- ⁶Των ασεβών τα λόγια είναι ενέδρες φονικές, αλλά τα λόγια των δικαίων σώζουν τους άλλους απ' το θάνατο.
- ⁷Πέφτουν οι ασεβείς κι εξαφανίζονται, μα των δικαίων το σπιτικό μένει για πάντα.
- ⁸Τον άνθρωπο τον επαινούν αν είναι συνετός· κι εκείνον που έχει διεστραμμένο νου θα τον περιφρονούνε.
- ⁹Καλύτερα να ζεις απλά και να 'χεις ένα μόνο δούλο, παρά να κάνεις τον σπουδαίο και να σου λείπει το ψωμί.
- ¹⁰Ο δίκαιος φροντίζει και για τα ζωντανά του ακόμα, μα οι ασεβείς είν' άσπλαχνοι.
- ¹¹Όποιος εργάζεται τη γη του, χορταίνει το ψωμί· μα όποιος πράγματα γυρεύει μάταια, είν' ανόητος.
- ¹²Ο ασεβής ζηλεύει των κακών τα κέρδη· ο δίκαιος όμως έχει όλες τις προϋποθέσεις για να πετύχει.
- ¹³Με τα αμαρτωλά τα λόγια παγιδεύεται ο κακός, αλλά ο δίκαιος γλιτώνει από τη θλίψη.
- ¹⁴Με τα καλά τα λόγια που λέει ο άνθρωπος, χορταίνει αγαθά· καθέννας αμείβεται ανάλογα με τα έργα του.

- 15**Στα μάτια του ανόητου είναι πάντα σωστός ο δρόμος του, ενώ ο σοφός ακούει τις συμβουλές.
- 16**Την οργή του ο ανόητος τη φανερώνει αμέσως· ο συνετός, αντίθετα, αψηφάει την προσβολή.
- 17**Αυτός που την αλήθεια λέει, το δίκαιο διακηρύσσει· ο ψευδομάρτυρας την αδικία υπηρετεί.
- 18**Του φλύαρου τα λόγια πληγώνουν σαν το δίκικοπο σπαθί και των σοφών τα λόγια θεραπεύουν.
- 19**Η αλήθεια μένει ζωντανή για πάντα, ενώ το ψέμα διαρκεί μονάχα μια στιγμή.
- 20**Εξαπατούν τον εαυτό τους εκείνοι που μηχανεύονται κακό για τους άλλους· μα εκείνοι που για την ειρήνη νοιάζονται, έχουν χαρά.
- 21**Κακό κανένα δεν θα βρει τον δίκαιο, αλλά τους ασεβείς συμφορές θα τους σκεπάσουν.
- 22**Ο Κύριος απεχθάνεται τους ψεύτες, μα του είν' ευχάριστοι αυτοί που ζουν με την αλήθεια.
- 23**Ο άνθρωπος ο συνετός τη γνώση του δεν την προβάλλει, ενώ διαφημίζουν την ανοησία τους οι ανόητοι.
- 24**Όσοι δουλεύουνε σκληρά, θα εξουσιάζουν· ενώ οι τεμπέληδες θα είναι υποτελείς.
- 25**Η έγνοια μέσα στην καρδιά τον άνθρωπο τον καταβάλλει, ενώ ένας λόγος όμορφος του δίνει τη χαρά.
- 26**Ο δίκαιος δρόμος έχει καλό τέλος, ενώ ο δρόμος των ασεβών είναι παραπλανητικός.
- 27**Ο τεμπέλης κυνηγός δεν πιάνει τίποτε, ενώ ο εργατικός άνθρωπος είναι θησαυρός για τους γύρω του.

²⁸Στο δρόμο της δικαιοσύνης είν' η ζωή, ενώ των ασεβών ο δρόμος οδηγεί στο θάνατο.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 13

¹Δέχεται ο γιος που 'ναι σοφός την πατρική τη διδαχή, μα ο αλαζόνας δεν λογαριάζει επίπληξη.

²Αυτός που λέει λόγια καλά, χορταίνει τ' αγαθά, ενώ οι ασεβείς διψούν για βία.

³Όποιος στα λόγια του φυλάγεται, φυλάει τη ζωή του· όποιος μιλάει αλόγιστα, πηγαίνει στο χαμό.

⁴Ό, τι και αν επιθυμεί ο οκνός, δεν μπορεί και να το 'χει· ενώ εκπληρώνονται οι πόθοι εκείνων που μοχθούν.

⁵Μισεί ο δίκαιος τις ψεύτικες κουβέντες, μα του ασεβή τα λόγια είν' απεχθή κι επαίσχυντα.

⁶Η δικαιοσύνη προστατεύει όποιον πορεύεται μ' ευθύτητα, μα η ασέβεια τον αμαρτωλό τον καταστρέφει.

⁷Ένας κάνει τον πλούσιο και τίποτα δεν έχει· και άλλος φαίνεται φτωχός κι έχει αγαθά πολλά.

⁸Μπορεί ο πλούσιος με τα πλούτη του να γλιτώσει τη ζωή του, μα τον φτωχό κανένας να τον εκβιάσει δεν μπορεί.

⁹Η ζωή των δικαίων είναι σαν φως που λάμπει, ενώ των ασεβών η ζωή λυχνάρι είναι που σβήνει.

¹⁰Μονάχα απ' την αλαζονεία προέρχεται η διχόνοια, ενώ η σοφία είναι μ' εκείνους που δέχονται τις συμβουλές.

¹¹Πλούτη που αποκτήθηκαν με δόλο, θα λιγοστεψουν· μα αυτός που λίγο λίγο τα μαζεύει με τον κόπο του, τα κάνει και αυξάνουν.

¹²Ελπίδα που αναβάλλεται την καρδιά την τσακίζει, μα ο πόθος που εκπληρώνεται δίνει νέα ζωή.

- 13 Όποιος τη συμβουλή περιφρονεί, αφανίζεται, μα αυτός που υπακούει στην εντολή, θ' ανταμειφθεί.
- 14 Η διδασχία ενός σοφού είναι πηγή ζωής, που απομακρύνει απ' τις παγίδες του θανάτου.
- 15 Η φρονιμάδα του ανθρώπου του αγαθού τον κάνει αξιοσέβαστο, ενώ των παρανόμων είναι σκληρή η ζωή.
- 16 Κάθε φρόνιμος άνθρωπος σκέφτεται πριν ενεργήσει, ενώ ο ανόητος επιδεικνύει την ανοησία του.
- 17 Κακόπιστος απεσταλμένος δυστυχία προκαλεί, ενώ ο πιστός αγγελιοφόρος φέρνει ειρήνευση.
- 18 Φτώχεια κι αισχύνη θα 'χει εκείνος που διόρθωση δε δέχεται, ενώ αυτός που δέχεται τον έλεγχο, θα τιμηθεί.
- 19 Ο πόθος που εκπληρώνεται γλυκαίνει την ψυχή· μα πού ν' ακούσει ο ανόητος ν' αφήσει τις κακίες του!
- 20 Όποιος πηγαίνει με σοφούς μαζί, σοφός θα γίνει· μα όποιος σ' ανόητων συντροφιάς συχνάζει, θα χαθεί.
- 21 Η δυστυχία ακολουθεί εκείνους που αμαρτάνουν, ενώ στους δίκαιους ευτυχία θ' αποδοθεί.
- 22 Κληρονομιά ο καλός αφήνει για τα εγγόνια του, μα τ' αγαθά του αμαρτωλού κρατούνται για τον δίκαιο.
- 23 Τα άγονα χωράφια των φτωχών πολλή τροφή παράγουν· κι όμως πολλοί απ' αυτούς καταστρέφονται, γιατί το δίκιο τους περιφρονείται απ' τους πλουσίους.
- 24 Όποιος λυπάται το ραβδί του, το γιο του δεν τον αγαπάει· μα κείνος που τον αγαπάει ζητάει να τον διορθώσει.
- 25 Ο δίκαιος τρώει και την πείνα του χορταίνει, μα η κοιλιά των ασεβών στέρηση δοκιμάζει.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 14

- ¹Η σοφή γυναίκα οικοδομεί το σπίτι της· η ανόητη με τα ίδια της τα χέρια το γκρεμίζει.
- ²Όποιος μ' ευθύτητα βαδίζει σέβεται τον Κύριο, ενώ όποιος παρεκτρέπεται τον καταφρονεί.
- ³Τα ίδια τα περήφανα λόγια του ανόητου τον βλάπτουν, ενώ τα λόγια των σοφών τούς προφυλάσσουν.
- ⁴Εκεί που βόδια δεν υπάρχουν, το αμπάρι μένει αδειανό· τα γερά βόδια είναι που φέρνουν τον άφθονο καλό καρπό.
- ⁵Μάρτυρας αξιόπιστος ποτέ δεν λέει ψέματα, μα άλλο ο ψευδομάρτυρας απ' την ψευτιά δεν ξέρει.
- ⁶Ζητάει ο περήφανος σοφία και δεν τη βρίσκει· για κείνον όμως που έχει νου, εύκολη είν' η γνώση.
- ⁷Φεύγα από τον ανόητο μακριά! Τα λόγια του δεν έχουνε να σε διδάξουν γνώση.
- ⁸Του φρόνιμου η σοφία είναι να ξέρει το τι κάνει· του ανόητου η ανοησία τον οδηγεί στην πλάνη.
- ⁹Οι ανόητοι συμφωνούν από κοινού για την αμαρτία τους, ενώ οι δίκαιοι για το καλό.
- ¹⁰Του κάθε ανθρώπου η καρδιά ξέρει τα βάσανά της· κι ούτε μπορεί να μοιραστεί ο ξένος τη χαρά της.
- ¹¹Το σπίτι των ασεβών θα καταστραφεί, ενώ των τίμιων ανθρώπων δεν κλονίζεται η σκηνή.
- ¹²Μπορεί ένας δρόμος να φαντάζει για σωστός κι όμως το τέλος του να οδηγεί στο θάνατο.
- ¹³Κει που γελάει ο άνθρωπος, μπορεί να θλίβεται η καρδιά του· και η χαρά μπορεί με λύπη να τελειώνει.

- 14Του πλανεμένου η καρδιά απ' τα έργα του χορταίνει· και ο καλός ο άνθρωπος πολύ περισσότερο χορταίνει απ' τα δικά του.
- 15Ο απλοϊκός πιστεύει κάθε λόγο, μα ο φρόνιμος προσέχει πώς συμπεριφέρεται.
- 16Υπολογίζει το κακό ο σοφός κι απομακρύνεται απ' αυτό, μα ο ανόητος προχωρεί με σιγουριά γεμάτος.
- 17Αυτός που οργίζεται εύκολα, ανοησίες κάνει· κι όποιος με πανουργίες πορεύεται, γίνεται μισητός.
- 18Οι αφελείς θα έχουνε μερίδιο στην ανοησία, ενώ οι φρόνιμοι με γνώση στεφανώνονται.
- 19Οι κακοί θα προσπέφτουνε μπροστά στους αγαθούς, κι οι ασεβείς χάρη θα ζητούν στις πόρτες των δικαίων.
- 20Ο φτωχός φρίκη προκαλεί ακόμα και στο σύντροφό του, ενώ οι φίλοι του πλουσίου είναι πολλοί.
- 21Όποιος περιφρονεί τον διπλανό του αμαρτάνει· μα είν' καλότυχος αυτός που τους φτωχούς σπλαχνίζεται.
- 22Τάχατε δεν πλανιούνται όσοι σχεδιάζουν το κακό; Μα θα κερδίζουν σεβασμό κι εμπιστοσύνη όσοι σχεδιάζουν το καλό.
- 23Κάθε κουραστική εργασία φέρνει αφθονία, ενώ οι φλύαρες κουβέντες μονάχα στην ανέχεια οδηγούν.
- 24Για τους σοφούς ο πλούτος τους στεφάνι· για τους ανόητους στεφάνι η ανοησία τους.
- 25Ο μάρτυρας σώζει ζωές όταν λέει την αλήθεια, ενώ ο ψευδομάρτυρας παραπλανάει τους ανθρώπους.
- 26Τον Κύριο όποιος σέβεται έχει ισχυρή ελπίδα και τα παιδιά του βρίσκουνε σ' αυτόν καταφυγή.

- ²⁷Ο σεβασμός στον Κύριο είναι πηγή ζωής· απομακρύνει απ' τις παγίδες του θανάτου.
- ²⁸Ο πολυάριθμος λαός, του βασιλιά είναι δόξα· χωρίς λαό χάνεται κι ο ηγεμόνας.
- ²⁹Αυτός που το θυμό του συγκρατεί, πολλή έχει φρονιμάδα· κι όποιος αρπάζεται με μιας, δείχνει πως είν' ανόητος.
- ³⁰Ζωή είναι για το σώμα η ήρεμη καρδιά, μα το μίσος είν' αρρώστια που κατατρώει τα κόκαλα.
- ³¹Αν καταπιέξεις τον φτωχό, τον πλάστη του προσβάλλεις· ενώ όταν τον φτωχό ελεείς, τον πλάστη του τιμάς.
- ³²Τον ασεβή οι κακίες του οι ίδιες τον γκρεμίζουν· ενώ τον δίκαιο και στη θανή του ακόμα, δεν τον αφήνει η ελπίδα.
- ³³Μες στην καρδιά του συνετού αναπαύεται η σοφία, μα ανάμεσα στους άμυαλους αυτή είναι άγνωστη.
- ³⁴Τα έθνη η δικαιοσύνη τα εξυψώνει, ενώ η αμαρτία είναι ντροπή για τους λαούς.
- ³⁵Ο βασιλιάς τον αγαπάει το συνετό το δούλο, αλλά οργίζεται με τον ανάξιο.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 15

- ¹Μια απάντηση γλυκεία καταπραΰνει το θυμό, μα ο λόγος ο προσβλητικός φουντώνει την οργή.
- ²Η γλώσσα των σοφών κάνει τη γνώση ελκυστική, ενώ το στόμα των ανόητων σκορπάει ανοησία.
- ³Τα μάτια του Κυρίου είναι παντού και τους κακούς και τους καλούς παρατηρούνε.
- ⁴Η γλώσσα η ευγενικιά είναι ζωής δεντρί, ενώ η διεστραμμένη γλώσσα συντρίβει την ψυχή.

- ⁵Ο ανόητος καταφρονεί την πατρική τη διδαχή· φρόνιμα πράττει όποιος τον έλεγχο με προσοχή ακούει.
- ⁶Στο σπίτι του δικαίου ο θησαυρός είναι πολός, ενώ τα κέρδη του ασεβή διασκορπίζονται.
- ⁷Τα χείλη των σοφών σκορπίζουν γνώση, όχι όμως και των ανοήτων η καρδιά.
- ⁸Ο Κύριος απεχθάνεται τις προσφορές των ασεβών, αλλά του είναι ευπρόσδεκτη η δέηση των δικαίων.
- ⁹Ο Κύριος απεχθάνεται το φέρσιμο του ασεβή αλλά αγαπάει όποιον στοχεύει τη δικαιοσύνη.
- ¹⁰Επίπληξη αυστηρή απειλεί εκείνον που τον ίσιο δρόμο αφήνει· κι εκείνον που τον έλεγχο μισεί τον περιμένει θάνατος.
- ¹¹Ακόμα κι ο άδης κι ο χαμός απ' του Κυρίου τα μάτια δεν ξεφεύγουν· και πόσο μάλλον των ανθρώπων οι καρδιές!
- ¹²Ο φαντασμένος άνθρωπος δεν αγαπά να τον διορθώνουν ούτε του αρέσει να πηγαίνει στους σοφούς.
- ¹³Κάνει η χαρούμενη καρδιά το πρόσωπο γαλήνιο· μα όταν θλίβεται η καρδιά, το πνεύμα εξασθενεί.
- ¹⁴Του φρόνιμου η καρδιά τη γνώση αποζητάει, ενώ το στόμα των μωρών τρέφεται με μωρία.
- ¹⁵Του πονεμένου οι μέρες όλες είν' κακές, ενώ ο χαρούμενος παντοτινά γιορτάζει.
- ¹⁶Κάλλιο να 'χεις λιγότερα με σεβασμό στον Κύριο, παρά μεγάλους θησαυρούς με ταραχή.
- ¹⁷Κάλλιο ένα πιάτο χόρτα και μ' αγάπη, παρά μοσχάρι καλοθρεμμένο και γύρω μίσος.

- 18** Άνθρωπος ευερέθιστος ανάβει διαμάχες, ενώ όποιος έχει υπομονή παύει τις προστριβές.
- 19** Μοιάζει με φράχτη αγκαθωτό ο δρόμος του τεμπέλη, ενώ είναι ίσιο κι ομαλό των τίμιων το στρατί.
- 20** Ο σοφός γιος είναι χαρά για τον πατέρα του, κι ο άνθρωπος ο ανόητος τη μάνα του περιφρονεί.
- 21** Για κείνον που δεν έχει νου είναι χαρά η μωρία, ενώ ο μυαλωμένος τραβάει το δρόμο το σωστό.
- 22** Αν δεν υπάρχει σύναξη που συζητά, τα σχέδια αποτυχαίνουν· μα πετυχαίνουν όταν υπάρχουν σύμβουλοι πολλοί.
- 23** Χαίρεται εκείνος που μπορεί σωστή να δώσει απόκριση· και τι καλός σαν ειπωθεί στην ώρα του ένας λόγος!
- 24** Ο φρόνιμος παίρνει το δρόμο της ζωής που πάει ψηλά, κι απομακρύνεται έτσι από τον άδη κάτω.
- 25** Το σπίτι των περήφανων ο Κύριος το γκρεμίζει, αλλά στεριώνει τα όρια της χήρας τον αγρό.
- 26** Ο Κύριος απεχθάνεται τους πονηρούς σχεδιασμούς, μα λογαριάζει ως καθαρά τα ευχάριστα τα λόγια.
- 27** Όποιος παράνομα κερδίζει χαλάει το σπίτι του· μα όποιος τη δωροδοκία μισεί, μ' ασφάλεια θα ζήσει.
- 28** Ο δίκαιος συλλογίζεται το τι θ' αποκριθεί, ενώ των ασεβών το στόμα κακίες διασκορπίζει.
- 29** Ο Κύριος στέκεται μακριά απ' τους ασεβείς, μα των δικαίων την προσευχή την εισακούει.
- 30** Ματιά που λάμπει, ευφραίνει την καρδιά· και ένα άγγελμα καλό τα κόκαλα στεριώνει.

31 Όποιος ακούει προσεκτικά έναν σωτήριο έλεγχο, έχει τη θέση του μεταξύ των σοφών.

32 Όποιος τη διδαχή την απορρίπτει, τον εαυτό του τον καταφρονεί· αλλά όποιος δίνει προσοχή στον έλεγχο, τη φρόνηση αποχτάει.

33 Αν σέβεσαι τον Κύριο, τη διδαχή λαβαίνεις της σοφίας· μπροστά πάει η ταπείνωση κι ακολουθεί η δόξα.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 16

Παροιμίες για τη ζωή και τη διαγωγή

1 Μες στην καρδιά του κάνει σχέδια ο άνθρωπος, μα την απάντηση την τελική ο Κύριος τη δίνει.

2 Του ανθρώπου όλοι οι δρόμοι τού φαντάζουν καθαροί, μα ο Κύριος σταθμίζει τις διαθέσεις.

3 Τα έργα σου στον Κύριο εμπιστέψου τα και οι σκοποί σου θα εκπληρωθούν.

4 Ο Κύριος όλα τα 'φτιαξε μ' ένα σκοπό καθένα· ακόμα και τον ασεβή για του όλεθρου τη μέρα.

5 Ο Κύριος απεχθάνεται κάθε αλαζονική καρδιά, και βέβαια δεν θα μείνει ατιμώρητη.

6 Με την αλήθεια και τη χάρη η ανομία ξεπλένεται και με το φόβο του Κυρίου φεύγει κανείς απ' το κακό.

7 Όταν ο Κύριος ευχαριστείται με κάποιου τη διαγωγή, τον συμφιλιώνει και με τους εχθρούς του.

8 Πιότερο αξίζει λιγοστό και με δικαιοσύνη, παρά εισοδήματα πολλά φτιαγμένα με αδικία.

9 Του ανθρώπου μελετά η καρδιά τι πρόκειται να κάνει, αλλά τα βήματά του τα κατευθύνει ο Κύριος.

10 Στου βασιλιά τα χείλη ένας χρησμός είναι θεόπνευστος· το στόμα του δεν ξαστοχάει στην κρίση.

- 11** Η ζυγαριά κι η πλάστιγγα η ακριβοδίκαιη στον Κύριο ανήκουν· όλα τα ζύγια μες στο σάκο είν' έργα του.
- 12** Είναι αποτρόπαιο οι βασιλιάδες ν' ασεβούν, γιατί το θρόνο τον στεριώνει η δικαιοσύνη.
- 13** Τα δίκαια χείλη δίνουνε χαρά στους βασιλιάδες, αγαπούν εκείνον που σωστά μιλάει.
- 14** Είν' ο θυμός του βασιλιά προμήνυμα θανάτου, μα ξέρει να τον ημερεύει ο σοφός.
- 15** Του βασιλιά το πρόσωπο δίνει ζωή όταν λάμπει, και μοιάζει η εύνοιά του με σύννεφο ανοιξιάτικης βροχής.
- 16** Πόσο καλύτερο σοφία ν' αποκτάς παρά χρυσάφι! Και πόσο προτιμότερο σύνεση ν' αποκτάς παρά ασήμι!
- 17** Ο δρόμος των ίσων ανθρώπων είναι να φεύγουν πέρα απ' το κακό. Όποιος τις πράξεις του προσέχει, τη ζωή του διατηρεί.
- 18** Πριν απ' τον όλεθρο πάει η αλαζονεία, και πριν από την πτώση το πνεύμα το υπεροπτικό.
- 19** Πιότερο αξίζει ταπεινός να είσαι με τους ταπεινούς, παρά με τους περήφανους λάφυρα να μοιράζεσαι.
- 20** Όποιος με φρόνηση ενεργεί θα ωφεληθεί· κι όποιος στον Κύριο ελπίζει θα 'ναι ευτυχισμένος.
- 21** Ο σοφός άνθρωπος γνωρίζεται για φρόνιμος· κι όσο τα χείλη του είν' γλυκά, τόσο πιότερο πείθουν.
- 22** Η φρόνηση σ' αυτόν που την έχει, χαρίζει τη ζωή· οι ανόητοι όμως τιμωρούνται με την ανοησία τους.
- 23** Η καρδιά του σοφού το στόμα του το κάνει φρόνιμο, και πιότερο τα χείλη του τα κάνει πειστικά.

- ²⁴Τα λόγια τα ευχάριστα είναι κερήθρα μέλι, γλύκα για την ψυχή και γιατρεία στα κόκαλα.
- ²⁵Βλέπει ένα δρόμο κάποιος και τον θαρρεί σωστό, μα κείνος τελικά φέρνει στο θάνατο.
- ²⁶Όποιος εργάζεται, για λόγου του δουλεύει, γιατί τον σφίγγει η πείνα του.
- ²⁷Ο κακός άνθρωπος κακό ετοιμάζει· τα χείλη του είν' σαν άσβηστη φωτιά.
- ²⁸Ο διεστραμμένος τη φιλονικία σπέρνει, χωρίζει ο συκοφάντης φίλους στενούς.
- ²⁹Ο άνθρωπος ο βίαιος παραπλανά το διπλανό του, τον οδηγεί σε δρόμο που δεν είν' καλός.
- ³⁰Όποιος τα φρύδια του ζαρώνει, διεστραμμένα σκέφτεται· τα χείλη του δαγκώνει κι ολοκληρώνει το κακό.
- ³¹Η λευκασμένη κεφαλή είναι τιμητικό στεφάνι· γιατί η μακροζωία είν' των δικαίων ανταμοιβή.
- ³²Πιότερο αξίζει ο υπομονετικός από το χεροδύναμο· κι εκείνος που στο πνεύμα του κυριαρχεί, από τον άλλο, που κυριεύει πόλη.
- ³³Ο κλήρος ρίχνεται στην κάλπη, αλλά η απόφαση προέρχεται απ' τον Κύριο.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 17

- ¹Κάλλιο ένα ξεροκόμματο ψωμί και με ηρεμία, παρά ένα σπίτι με ψητά γεμάτο, και διχόνοια.
- ²Ο δούλος που 'ναι φρόνιμος θα εξουσιάσει τον ανάξιο γιο, και με τους αδερφούς μαζί θα 'χει μερίδιο στην κληρονομιά.
- ³Το ασήμι δοκιμάζεται στο χωνευτήρι και το χρυσάφι στο καμίνι· μα ο Κύριος δοκιμάζει τις καρδιές.
- ⁴Τα λόγια τα άνομα ο κακός τα προσέχει· ο ψεύτης δίνει προσοχή στα λόγια τα ασεβή.

- ⁵Όποιος περιγελάει φτωχόν, τον πλάστη του προσβάλλει· όποιος στη δυστυχία του άλλου χαίρεται, δε θα μείνει ατιμώρητος.
- ⁶Τα εγγόνια είναι καμάρι για τους γέροντες κι οι πατεράδες τους καύχημα για τα παιδιά.
- ⁷Λόγια υπέροχα δεν ταιριάζουν στον ανόητο· πολύ λιγότερο στον άρχοντα ψεύτικα λόγια.
- ⁸Όποιος προσφέρει δώρο, το θαρρεί πως είναι μαγικό πετράδι· όπου και να στραφεί μ' αυτό, έχει επιτυχίες.
- ⁹Όποιος φιλία αποζητά, τα λάθη τα σκεπάζει· όταν τα ξαναφέρει στην κουβέντα, η φιλία σπάει.
- ¹⁰Πιότερο νιώθει μία επίπληξη ο συνετός, παρά ο ανόητος χτυπήματα εκατό.
- ¹¹Το μόνο που ζητάει ο κακός είναι να στασιάζει, αλλά σκληρός προμηνηυτής για κείνον θα σταλεί.
- ¹²Καλύτερο το συναπάντημα με αρκούδα που της πήραν τα μικρά της, παρά με ανόητο την ώρα που παραφρονεί.
- ¹³Αν το κακό αντί καλού ανταποδίδεις, δε θα σου λείψει το κακό ποτέ απ' το σπίτι σου.
- ¹⁴Ν' αρχίζεις μια φιλονικία είναι ως να σπάζεις ένα φράγμα και να χυμάνε τα νερά· προτού η διαμάχη ανάψει παραιτήσου.
- ¹⁵Εκείνος που τον ένοχο τον αθώνει κι εκείνος που καταδικάζει τον αθώο, είναι κι οι δυο εξίσου μισητοί στον Κύριο.
- ¹⁶Τι χρησιμεύουνε τα χρήματα στου ανόητου το χέρι; σοφία ν' αγοράσει; Μα αφού του λείπει το μυαλό!
- ¹⁷Σ' όλες τις περιστάσεις αγαπάει ο φίλος· κι ο αδερφός γεννιέται για να παραστέκεται στις δύσκολες στιγμές.
- ¹⁸Ανόητος είν' ο άνθρωπος που το χέρι του δίνει και για τον διπλανό του μπαίνει εγγυητής.

- 19** Όποιος τις διαμάχες αγαπά, την αμαρτία αγαπάει· όποιος περηφανεύεται γυρεύει την καταστροφή.
- 20** Η διεστραμμένη η καρδιά καλό δεν βλέπει, κι όποιος στα λόγια του είναι διεστραμμένος πέφτει σε συμφορά.
- 21** Όποιος γεννάει ανόητον, για βάσανό του τον γεννά· του ανόητου ο πατέρας χαρά δεν δοκιμάζει.
- 22** Καρδιά χαρούμενη είναι φάρμακο καλό, αλλά θλιμμένο πνεύμα ξεραίνει τα κόκαλα.
- 23** Ο ασεβής δέχεται δώρα στα κρυφά, τη δίκαιη κρίση για να τη διαστρέψει.
- 24** Το πρόσωπο του φρόνιμου αντικρύζει τη σοφία, ενώ του ανόητου τα μάτια στρέφονται πότε εδώ και πότε εκεί.
- 25** Ο γιος ο ανόητος είν' θλίψη του πατέρα του κι εκείνης που τον γέννησε η πίκρα.
- 26** Καλό δεν είναι να τιμωρείται ο δίκαιος ούτε κι οι ευγενείς να κατατρέχονται για την ευθύτητά τους.
- 27** Τα λόγια του όποιος συγκρατεί είναι γνωστικός, κι εκείνος που 'χει υπομονή είναι φρόνιμος.
- 28** Ακόμη κι ο ανόητος όταν σωπαίνει περνιέται για σοφός· κι όποιος κλείνει το στόμα του, για φρόνιμος.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 18

- 1** Ο ακοινώνητος δεν νοιάζεται παρά για ό, τι ο ίδιος θέλει, κι εναντιώνεται σε όλα.
- 2** Δε βρίσκει ο ανόητος στη φρόνηση ευχαρίστηση, μα μόνο στην επίδειξη των σκέψεών του.
- 3** Όταν έρχεται ο ασεβής, έρχεται και η περιφρόνηση μαζί του· και με την ατιμία μαζί έρχεται κι η ντροπή.

- ⁴Τα λόγια του σοφού είναι βαθιά νερά, πηγή σοφίας, χείμαρρος που πλημμυράει.
- ⁵Στην κρίση δεν είναι καλό να ευνοείται ο ένοχος, κι ο αθώος να εμποδίζεται το δίκιο του να βρει.
- ⁶Τα χείλη του ανόητου φέρνουν φιλονικία και προκαλεί το στόμα του ξυλοδαρμούς.
- ⁷Το στόμα του ανόητου είν' η καταστροφή του, παγίδα για τον ίδιο είναι τα χείλη του.
- ⁸Του συκοφάντη τα λεγόμενα είναι σαν λιχουδιές, που ως της κοιλιάς τα βάθη κατεβαίνουν.
- ⁹Αυτός που 'ναι τεμπέλης στη δουλειά του, είναι του χαλαστή αδερφός.
- ¹⁰Ο Κύριος, ο Θεός, είναι πύργος ισχυρός· εκεί ο δίκαιος καταφεύγει και είναι ασφαλής.
- ¹¹Ο πλούσιος θεωρεί τ' αγαθά του οχυρωμένη πόλη και τα φαντάζεται σαν τείχος ψηλό.
- ¹²Πριν από την καταστροφή περηφανεύεται του ανθρώπου η καρδιά· μα η ταπείνωση πάει μπροστά απ' τη δόξα.
- ¹³Εκείνος που αποκρίνεται χωρίς ν' ακούσει πρώτα, κάνει μια πράξη ανόητη κι εξευτελιστική.
- ¹⁴Το ακμαίο ηθικό του ανθρώπου θα τον στηρίξει στην αρρώστια του· μα ποιος θα ανορθώσει ένα πεσμένο ηθικό;
- ¹⁵Του μυαλωμένου η καρδιά αποζητά τη σύνεση, και των σοφών το αυτί ζητάει ν' ακούει τη γνώση.
- ¹⁶Το δώρο δρόμο ανοίγει για τον άνθρωπο, και στους μεγάλους μπρος τον οδηγεί.
- ¹⁷Όποιος στη δίκη του μιλάει πρώτος, φαίνεται να 'χει δίκιο· μα έρχεται ο αντίδικός του και τα λεγόμενά του τα αντικρούει.

- ¹⁸Ο κλήρος σταματά των αντιδίκων τις φιλονικίες, και βγάζει αυτός απόφαση ανάμεσα στους ισχυρούς.
- ¹⁹Ο προσβλημένος αδερφός γίνεται πιο δυσπρόσιτος κι απ' την οχυρωμένη πόλη· οι διαμάχες τους είναι πεισματικές, σαν του φρουρίου τους μοχλούς.
- ²⁰Απ' τον καρπό του στόματός του τρέφεται ο άνθρωπος· θα δοκιμάσει τις συνέπειες αυτών που λέει.
- ²¹Ζωή και θάνατος είναι στην εξουσία της γλώσσας· κι όσοι αγαπούν να λεν' πολλά, τους καρπούς της θα γευτούν.
- ²²Όποιος βρήκε καλή γυναίκα, βρήκε την ευτυχία· έχει ευνοηθεί από τον Κύριο.
- ²³Μιλάει ικετευτικά ο φτωχός, κι ο πλούσιος με σκληρότητα αποκρίνεται.
- ²⁴Υπάρχουν φίλοι που καταστρέφει ο ένας τον άλλο· μα είν' και φίλοι πιστότεροι κι από αδερφό.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 19

- ¹Κάλλιο φτωχός που προχωρεί μες στην ευθύτητά του, παρά πλούσιος, ανόητος και ψεύτης.
- ²Καλό δεν είναι για κανένα να του λείπει η γνώση, και θα σκοντάψει όποιος δεν έχει υπομονή.
- ³Ο άνθρωπος με την ανοησία του χαλάει τη ζωή του· κι ύστερα αγανακτεί στον Κύριο ενάντια.
- ⁴Τα πλούτη αυξαίνουνε τους φίλους, μα το φτωχό τον παρατάει ο φίλος του.
- ⁵Δε θα μείνει ατιμώρητος ο ψευδομάρτυρας, κι αυτός που λέει ψέματα δε θα γλιτώσει.
- ⁶Πολλοί το γενναιόδωρο τον κολακεύουνε, κι όλοι είναι φίλοι εκείνου που χαρίζει.

- ⁷Όλα τ' αδέρφια του τον αποφεύγουν το φτωχό, κι ακόμα περισσότερο τον παρατούν οι φίλοι· στηρίζεται σε υποσχέσεις που δεν ισχύουν πια.
- ⁸Σοφία όποιος αποκτάει, καλό δικό του κάνει· όποιος τηρεί αυτά που 'μαθε, την ευτυχία θα βρει.
- ⁹Δε θα μείνει ατιμώρητος ο ψευδομάρτυρας· κι αυτός που λέει ψέματα θα χαθεί.
- ¹⁰Αταίριαστο ο ανόητος να ζει μες στην απόλαυση κι ο δούλος πιο αταίριαστο να εξουσιάζει αφέντες.
- ¹¹Η φρόνηση του ανθρώπου το θυμό του τον συγκρατεί, κι είναι τιμή του να ξεχνάει ότι τον πρόσβαλαν.
- ¹²Σαν λιονταριού είναι βρυχηθμός του βασιλιά η οργή και σαν δροσιά πάνω στη χλόη η εύνοιά του.
- ¹³Ο γιος ο ανόητος καταστροφή είναι του πατέρα του, και της γυναίκας οι διαμάχες λούκι που στάζει και δε σταματά.
- ¹⁴Σπίτι και πλούτη από τους γονείς μπορεί κανείς να τα κληρονομήσει· αλλά η γυναίκα που έχει νου, χαρίζεται απ' τον Κύριο.
- ¹⁵Η τεμπελιά ρίχνει σε λήθαργο βαθύ κι ο άνθρωπος ο νωχελικός θα δοκιμάσει πείνα.
- ¹⁶Όποιος τηρεί τις εντολές φυλάει τη ζωή του, μα θα πεθάνει όποιος αδιαφορεί για τη συμπεριφορά του.
- ¹⁷Όποιος σπλαχνίζεται φτωχό, τον Κύριο δανείζει, κι αυτός ανάλογα με το έργο του θα του το ανταποδώσει.
- ¹⁸Σκληρά το γιο σου να παιδαγωγείς όσο υπάρχει ελπίδα, για να μη συντελέσεις στην καταστροφή του.
- ¹⁹Άφησε τον οξύθυμο να γευτεί τις συνέπειες, γιατί αν τον απαλλάξεις δεν πρόκειται να διορθωθεί.

- ²⁰Ν' ακούς τις συμβουλές, τις διδαχές να δέχεσαι, ώστε να γίνεις τελικά σοφός.
- ²¹Πολλά είναι τα σχέδια μέσα στου ανθρώπου την καρδιά, μα του Κυρίου το θέλημα αυτό είναι που θα γίνει.
- ²²Είναι τιμή στον άνθρωπο η αγαθότητά του, κι από έναν ψεύτη πίοτερο αξίζει ένας φτωχός.
- ²³Ο σεβασμός στον Κύριο, φέρνει ζωή· ο ευσεβής χορτάτος θα πλαγιάζει, κακό δεν θα τον βρει.
- ²⁴Βουτάει το χέρι του ο τεμπέλης στη γαβάθα, αλλά βαριέται να το φέρει ως το στόμα του.
- ²⁵Χτύπα τον αλαζόνα, κι αν είν' καλοπροαίρετος θα συνετιστεί. Διόρθωσε τον φρόνιμο και θ' αποχτήσει γνώση.
- ²⁶Αυτός που βασανίζει τον πατέρα του και διώχνει τη μητέρα του, είν' ένας γιος επαίσχυντος κι άξιος καταφρόνιας.
- ²⁷Θα πάψεις γιε μου διδαχή ν' ακούς; Από τα λόγια θ' απομακρυνθείς της γνώσης.
- ²⁸Ο μάρτυρας ο ασεβής τη δικαιοσύνη τη χλευάζει· με ανομία τρέφονται τα στόματα των ασεβών.
- ²⁹Ποινές είν' έτοιμες για τους χλευαστές, και ραβδισμοί για των ανόητων τη ράχη.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 20

- ¹Το κρασί φέρνει αυθάδεια και τα μεθυστικά ποτά μανία· όποιος αφήνεται να δελεάζεται απ' αυτά, σοφός δεν μπορεί να 'ναι.
- ²Σαν λιονταριού είναι βρυχηθμός του βασιλιά ο θυμός· όποιος τον εξοργίζει τη ζωή του χάνει.
- ³Τιμή είναι για τον άνθρωπο φιλονικίες ν' αποφεύγει· μόνο οι ανόητοι εξάπτονται.

- ⁴Ο οκνός δεν οργώνει το φθινόπωρο, μα στη συγκομιδή καρπό δε θα 'βρει να θερίσει.
- ⁵Οι σκέψεις στην καρδιά του ανθρώπου σαν τα βαθιά είναι νερά, μα ο άνθρωπος ο συνετός ξέρει απ' αυτές ν' αντλήσει.
- ⁶Πολλοί είναι που διακηρύττουν την καλοσύνη του καθέναν, αλλά ποιος θα μπορέσει να 'βρει άνθρωπο αξιόπιστο;
- ⁷Ο δίκαιος βαδίζει μες στην ευθύτητά του, κι ευτυχισμένα τα παιδιά του θα 'ναι μετά απ' αυτόν.
- ⁸Ο βασιλιάς που κάθεται στο θρόνο να δικάσει, με τη ματιά του μοναχά κάθε κακό διακρίνει.
- ⁹Ποιος είναι που μπορεί να πει: «Εξάγνισα την καρδιά μου, άσπιλος είμαι απ' την αμαρτία μου»;
- ¹⁰Λειψά ζύγια και ψεύτικα μέτρα, είν' και τα δυο στον Κύριο μισητά.
- ¹¹Και το παιδί ακόμα δείχνει με τις πράξεις του αν θα 'ναι τα έργα του αθώα και σωστά.
- ¹²Το αυτί που ακούει και το μάτι που βλέπει, ο Κύριος τα 'χει φτιάξει και τα δυο.
- ¹³Τον ύπνο μην τον αγαπάς αν θες να μη φτωχύνεις· κράτα ανοιχτά τα μάτια σου και θα χορτάσεις το ψωμί.
- ¹⁴«Κακό, κακό», λέει ο αγοραστής, μα καθώς φεύγει μέσα του παινεύεται.
- ¹⁵Χρυσάφι υπάρχει κι άφθονα μαργαριτάρια· τα χείλη όμως τα γνωστικά είναι το πιο πολύτιμο.
- ¹⁶Πάρε το ρούχο εκείνου που γι' άλλον μπήκε εγγυητής και κράτησέ το ενέχυρο για των ξένων τα χρέη.
- ¹⁷Είναι γλυκό στον άνθρωπο ψωμί που το 'βγαλε με απάτη· μετά όμως θα του γίνει χαλίκια μες στο στόμα του.

- 18** Κατάστρωσε τα σχέδιά σου ύστερα από συμβουλή, και με υπολογισμούς σωστούς έβγα στον πόλεμο.
- 19** Ο φλύαρος εδώ κι εκεί τα μυστικά τα φανερώνει· γι' αυτό μην έχεις σχέσεις μ' εκείνον που μιλάει πολύ.
- 20** Αυτός που μάνα και πατέρα καταριέται, θα δει να χάνεται η ζωή του, σαν το λυχνάρι που σε σκοτάδι σβήνεται βαθύ.
- 21** Ο πλούτος που αποκτήθηκε γρήγορα απ' την πρώτη στιγμή, στο τέλος δεν θα ευλογηθεί.
- 22** Μην πεις: «Θ' ανταποδώσω το κακό». Περίμενε τον Κύριο κι αυτός θα σε γλιτώσει.
- 23** Τα λειψά ζύγια ο Κύριος τ' απεχθάνεται, κι η πλάστιγγα η ψεύτικη πράγμα καλό δεν είναι.
- 24** Τα βήματα του ανθρώπου τα κατευθύνει ο Κύριος· πώς μπορεί λοιπόν ο άνθρωπος να γνωρίζει το δρόμο της ζωής του;
- 25** Παγίδα είναι στον άνθρωπο να τάζει αλόγιστα στο Θεό, κι αφού κάνει το τάμα του μετά να συλλογιέται.
- 26** Ο βασιλιάς που 'ναι σοφός διαχωρίζει τους κακούς, και στρέφει ενάντια τους την ποινή.
- 27** Το πνεύμα του ανθρώπου λυχνάρι είναι δοσμένο από τον Κύριο, που ερευνάει όλα τα βάθη της καρδιάς.
- 28** Η αγάπη κι η αλήθεια είν' η φρουρά του βασιλιά, και με την καλοσύνη του το θρόνο του στηρίζουν.
- 29** Τιμή των νέων είν' η δύναμή τους, και των γερόντων κόσμημα η λευκασμένη κεφαλή.
- 30** Ραβδίσματα που μελανιάζουν, καθαρίζουν το κακό· το ίδιο και τα πλήγματα της καρδιάς τα βάθη.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 21

- ¹Είν' η καρδιά του βασιλιά στο χέρι του Κυρίου· σαν των νερών τα ρεύματα τη στρέφει όπου θέλει.
- ²Όλοι του ανθρώπου οι δρόμοι μοιάζουν σωστοί στα μάτια του, αλλά ο Κύριος ζυγιάζει τις καρδιές.
- ³Πράξη να γίνεται το δίκαιο και τ' ορθό, είναι στον Κύριο αρεστό πότερο απ' τη θυσία.
- ⁴Τα μάτια τ' ακατάδεχτα κι η αλαζονική καρδιά, που σαν λυχνάρι καθοδηγούν τους ασεβείς, άλλο δεν είναι από αμαρτία.
- ⁵Τα σχέδια του φίλεργου φέρνουν σε βέβαιη αφθονία· αλλά όποιος βιαστικά ενεργεί, σε βέβαιη στέρηση θα φτάσει.
- ⁶Οι θησαυροί που αποκτηθήκαν με ψευτιές, κυνήγι είναι ματαιότητας, που στις παγίδες του θανάτου φέρνει.
- ⁷Οι πράξεις βίας των ασεβών θα τους εξολοθρέψουν, γιατί δεν δέχονται να κάνουν εκείνο που είναι δίκαιο.
- ⁸Ο ένοχος ακολουθεί δρόμους διεστραμμένους, ενώ ο αθώος ενεργεί μ' ευθύτητα.
- ⁹Κάλλιο να κατοικεί κανείς στην κόχη μιας σοφίτας, παρά σε σπίτι ευρύχωρο με δύστροπη γυναίκα.
- ¹⁰Πάντα του ασεβή η ψυχή διψάει για το κακό· ούτε για τον πλησίον του έλεος δεν έχει.
- ¹¹Όταν ο αδιόρθωτος τιμωρείται, αν είν' καλοπροαίρετος, γίνεται σοφός· κι όταν διδάσκεται ο σοφός πότερη παίρνει γνώση.
- ¹²Δίκαιος είν' ο Κύριος: βλέπει του ασεβή την οικογένεια και φέρνει την καταστροφή τους.
- ¹³Όποιος τ' αυτιά του κλείνει στου φτωχού την κραυγή, δε θα λαβαίνει απάντηση κι ο ίδιος σαν φωνάζει.

- ¹⁴Δώρο που δίνεται κρυφά καταπραΰνει το θυμό· το χάρισμα το μυστικό και την πιο βίαιη οργή την παύει.
- ¹⁵Χαρά είναι για τον δίκαιο να αποδίδεται δικαιοσύνη· για τους παράνομους όμως, αυτό είναι φρίκη.
- ¹⁶Εκείνος που απ' της φρόνησης λοξοδρομεί τη στράτα, θα πάει να βρει κατάλυμα στον κόσμο των νεκρών.
- ¹⁷Όποιος τα γλέντια αγαπάει, σε στέρηση θα πέσει· δε θα πλουτίσει ο κρασοπότης κι ο καλοφαγάς.
- ¹⁸Ο ασεβής αντίλυτρο είναι για τον δίκαιο, κι ο παραβάτης είν' αντίλυτρο για τους ευθείς.
- ¹⁹Καλύτερα να κατοικεί κανείς στην ερημιά, παρά με μια γυναίκα φιλόνηκη και μεμψίμοιρη.
- ²⁰Στου συνετού το σπίτι πάντοτε υπάρχουν θησαυροί πολύτιμοι κι αρώματα, ενώ ο άμυαλος όλα τα κατασπαταλάει.
- ²¹Όποιος τη δικαιοσύνη ακολουθεί και την αγάπη, θα βρει ζωή, δικαιοσύνη και τιμή.
- ²²Ο σοφός κυριεύει την πολιτεία των δυνατών, και τ' οχυρό γκρεμίζει που ήταν η ελπίδα της.
- ²³Όποιος το στόμα του προσέχει και τη γλώσσα του, τον εαυτό του τον φυλάει από αγωνίες.
- ²⁴Ο αλαζόνας, ο υπερόπτης, αυτός είναι που τον φωνάζουν «χλευαστή», και που ενεργεί με υπέρμετρη αυθάδεια.
- ²⁵Οι επιθυμίες του σκοτώνουν τον οκνό, γιατί τα χέρια του δε στέργουν να δουλέψουν.
- ²⁶Όλη τη μέρα σκέφτεται τι θέλει ν' αποχτήσει, ενώ ο δίκαιος δίνει αφειδώλευτα.

²⁷Θυσία που προσφέρουν οι ασεβείς είν' αποκρουστική στον Κύριο, και πίοτερο όταν την προσφέρουν με σκέψεις πονηρές.

²⁸Ο ψευδομάρτυρας θα καταποντιστεί· μα η γνώμη εκείνου που ακούει στοχαστικά, πάντα θ' ακούγεται.

²⁹Ο ασεβής παίρνει ύφος αναιδές, μα ο ίσιος άνθρωπος με σιγουριά πορεύεται.

³⁰Ούτε σοφία υπάρχει ούτε φρονιμάδα ούτε σκέψη σωστή μπροστά στον Κύριο.

³¹Το άλογο το ετοίμασαν για τη μέρα της μάχης· τη νίκη όμως ο Κύριος τη δίνει.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 22

¹Τ' όνομα το καλό είναι προτιμότερο από πληθώρα πλούτη· να σ' εκτιμούν, πίοτερο αξίζει από τ' ασήμι και το μάλαμα.

²Ο πλούσιος κι ο φτωχός σ' ένα σημείο συμπίπτουν: ο Κύριος και τους δυο τους έπλασε.

³Ο μυαλωμένος βλέπει το κακό και προφυλάγεται· οι ανόητοι προχωρούν και τιμωρούνται.

⁴Είν' η ανταμοιβή του ταπεινού κι εκείνου που τον Κύριο σέβεται, πλούτος και δόξα και ζωή.

⁵Τριβόλια και παγίδες στου διεστραμμένου είναι το δρόμο· όποιος φυλάει τη ζωή του απομακρύνεται απ' αυτά.

⁶Μάθαινε το παιδί στην αρχή της ζωής του να 'χει καλές συνήθειες, και δε θα ξεστρατίσει απ' αυτές ούτε όταν θα 'ναι γέρος πια.

⁷Ο πλούσιος εξουσιάζει τους φτωχούς· κι εκείνος που δανείζεται, του δανειστή είναι δούλος.

⁸Όποιος σπέρνει αδικία, θερίζει συμφορά· η τυραννία του πάνω στους άλλους, θα τελειώσει.

- ⁹Εκείνος που έχει βλέμμα φιλικό θα ευλογηθεί, γιατί απ' το δικό του το ψωμί δίνει και στον φτωχό.
- ¹⁰Διώξε τον εγωιστή και θα λείψει η διχόνοια· θα πάψουν και η φιλονικία και οι προσβολές.
- ¹¹Όποιος την καθαρότητα αγαπάει της καρδιάς κι όποιος μιλάει με χάρη, έχει το βασιλιά για φίλο του.
- ¹²Τα μάτια του Κυρίου τη γνώση την περιφρουρούν· ενώ του πονηρού τα λόγια τ' ανατρέπει.
- ¹³Λέει ο τεμπέλης: «Είναι στο δρόμο ένα λιοντάρι· αν βγω έξω απ' το σπίτι μπορεί και να με φάει».
- ¹⁴Λάκκος βαθύς το στόμα είναι της πόρνης· κι αυτός που έχει ενάντια του την οργή του Κυρίου θα πέσει μέσα εκεί.
- ¹⁵Η ανοησία με του παιδιού συνδέεται την καρδιά· μα της παιδείας το ραβδί θα την απομακρύνει.
- ¹⁶Όποιος πιέζει τον φτωχό, στο τέλος τον κάνει πλούσιο· κι όποιος δίνει στον πλούσιο, σίγουρα ο ίδιος θα φτωχύνει.

Παραγγελίες και προειδοποιήσεις

- ¹⁷Στρέψε τ' αυτί σου κι άκου τα λόγια των σοφών, στη γνώση μου αφοσιώσου·
- ¹⁸γιατί είν' ευχάριστο να τα κρατάς όλα βαθιά μες στην καρδιά σου, και να τα ψιθυρίζεις με τα χείλη σου.
- ¹⁹Θα σε διδάξω σήμερα κι εσένα. Για να 'χεις την εμπιστοσύνη σου στον Κύριο.
- ²⁰Τριάντα ρητά με συμβουλές και γνώσεις έγραψα για σένα,
- ²¹για να σε κάνω να γνωρίσεις την πραγματική αλήθεια, ώστε με λόγια αλήθειας ν' απαντάς σ' εκείνον που την αλήθεια σε στέλνει για να βρεις:

-1-

²²Μη γδύνεις το φτωχό επειδή είναι φτωχός, και μην καταπιέζεις το δυστυχή στη δίκη·

²³γιατί ο Κύριος θα υπερασπιστεί το δίκιο τους και θα απειλήσει τη ζωή εκείνων που τους απειλούν.

-2-

²⁴Μην πιάνεις φιλία με άνθρωπο που θυμώνει, και με άνθρωπο ευέξαπτο μη συμπορεύεσαι,

²⁵για να μη συνηθίσεις στους τρόπους του, και παγίδα γίνουν στην ψυχή σου.

-3-

²⁶Μην είσαι από κείνους που υπόσχονται εύκολα, από κείνους που εγγυώνται για χρέη.

²⁷Όταν δεν θα 'χεις από πού να τα πληρώσεις, θα πάρουν κάτωθέ σου το κρεβάτι σου.

-4-

²⁸Μη μετατοπίζεις παλιά όρια, που έβαλαν οι πρόγονοί σου για να ορίζουν την ιδιοκτησία τους.

-5-

²⁹Είδες άνθρωπο επιδέξιο στα έργα του; Αυτός θα παρουσιαστεί μπροστά σε βασιλιάδες, όχι μπροστά σε τιποτένιους.

-6-

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 23

¹Όταν καθίσεις στο τραπέζι μ' έναν άρχοντα, πρόσεξε ποιος είναι μπροστά σου.

²Συγκρατήσου αν είσαι λαίμαργος.

³Μη λαχταράς τις λιχουδιές του, είναι τροφή απατηλή.

-7-

⁴Μην αγωνίζεσαι να γίνεις πλούσιος· μ' αυτό ας μην απασχολείται ο νους σου.

⁵Μόλις στρέψεις τα μάτια σου στον πλούτο, χάνεται· κάνει φτερά και σαν αετός στον ουρανό πετάει.

-8-

⁶Μην τρως αντάμα με τον φθονερό και μην τα λαχταράς τα φαγητά του.

⁷Αυτός όλα τα υπολογίζει. Σου λέει «φάε και πιες», ενώ μέσα του άλλα σκέφτεται.

⁸Θα κάνεις εμετό την μπουκιά που 'φαγες και οι φιλοφρονήσεις σου θα παν' χαμένες.

-9-

⁹Μη χάνεις τα λόγια σου με τον ανόητο, γιατί θα καταφρονήσει τις σοφές σου συμβουλές.

-10-

¹⁰Μη μετατοπίζεις τα παλιά όρια ιδιοκτησίας και μην καταπατάς τα χωράφια των ορφανών,

¹¹γιατί ο υπερασπιστής τους είναι ισχυρός· αυτός το μέρος τους ενάντια σου θα πάρει.

-11-

¹²Στη διδαχή άνοιξε την καρδιά σου και τα λόγια της γνώσης άκου τα με προσοχή.

-12-

¹³Μην είσαι φειδωλός στου παιδιού το σωφρονισμό· μ' ένα γερό ξυλοδαρμό δεν θα πεθάνει.

¹⁴Αντίθετα, χτυπώντας το, το προστατεύεις από λάθη θανάσιμα.

-13-

¹⁵Γιε μου, αν γίνει η καρδιά σου σοφή, θα χαίρεται η καρδιά η δική μου.

¹⁶Τα σπλάγχνα μου θα ευφραίνονται όταν τα χείλη σου μιλούν σωστά.

-14-

¹⁷Να φθονεί η καρδιά σου τους αμαρτωλούς, αλλά το φόβο ας έχει πάντα του Κυρίου·

¹⁸τότε θα μπορείς να ατενίζεις με αισιοδοξία το μέλλον και η ελπίδα σου δε θα χαθεί.

-15-

¹⁹Άκουσε γιε μου και γίνε σοφός και την καρδιά σου οδήγησ' την στον ίδιο δρόμο.

²⁰Μην είσαι στην παρέα των μέθυσων, κι εκείνων που με κρέατα παραχορταίνουν·

²¹γιατί ο μέθυσος κι ο λαίμαργος φτωχαίνουν, και ντύνει με κουρέλια τον υπναρά η νωθρότητα.

-16-

²²Άκουγε τον πατέρα σου, εκείνον που σε γέννησε· και τη μητέρα σου στα γηρατειά της μην την καταφρονέσεις.

²³Την αλήθεια αγόραζέ την και μην την πουλάς· το ίδιο και τη σοφία, τη διδαχή, τη φρόνηση.

²⁴Του δίκαιου ανθρώπου θ' αγάλλεται ο πατέρας· κι εκείνος που σοφό γέννησε γιο θα χαίρεται γι' αυτόν.

²⁵Ας χαίρονται ο πατέρας κι η μητέρα σου, εκείνη που σε γέννησε από χαρά ας σκιρτάει!

-17-

²⁶Δώσ' μου, γιε μου, την καρδιά σου και πάρε τη ζωή μου για παράδειγμα.

²⁷Γιατί η πόρνη λάκκος είναι βαθύς, στενό πηγάδι η γυναίκα του άλλου.

²⁸Παραμονεύει σαν ληστής και παρασύρει κι άλλους στην παρανομία.

-18-

²⁹Ποιοι είν' αξιολύπητοι; ποιοι υποφέρουν; σε ποιους είν' οι διχόνοιες; σε ποιους η απόγνωση; ποιοι αναίτια χτυπιούνται; ποιανών τα μάτια κοκκινίζουν;

³⁰Αυτά όλα συμβαίνουν σ' εκείνους που ξοδεύουν πολύ χρόνο στην οίνοποσία, σ' εκείνους που τρέχουν ν' απολαύσουν το κρασί.

³¹Μη βλέπεις το κρασί που κοκκινίζει, που στο ποτήρι δίνει χρώμα και πίνετ' εύκολα.

³²Φτάνει στο τέλος σαν το φίδι να δαγκώνει, και να κεντρίζει σαν οχιά.

³³Τα μάτια σου θα βλέπουν φαντασίες, και λόγια ασυνάρτητα θα λες.

³⁴Θα 'σαι σαν να κοιμάσαι στις θάλασσας τη μέση, σαν κάποιος ξαπλωμένος στην κορφή του καταρτιού.

³⁵«Με χτύπησαν», θα λες, «και καθόλου δεν πόνεσα. Μ' έδειραν, μα δεν το 'νωσα. Πότε θα σηκωθώ να πάω να ξαναπιώ; »

-19-

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 24

¹Να μη ζηλεύεις τους κακούς ανθρώπους, τη συντροφιά τους μην την επιθυμείς.

²Γιατί η καρδιά τους σκέφτεται τον όλεθρο και τα χείλη τους λένε παρανομίες.

-20-

³Με τη σοφία χτίζεται το σπίτι και με τη φρόνηση στεριώνεται·

⁴με τη γνώση γεμίζουνε τα δώματα απ' όλα τα πολύτιμα, λαχταριστά αγαθά.

-21-

⁵Η σοφία του ανθρώπου τον κάνει δυνατό, η γνώση του το σφρίγος του αυξαίνει·

⁶γιατί πρώτα κάνεις προσεκτικά τα σχέδιά σου κι ύστερα βγαίνεις στον πόλεμο, κι η νίκη εξασφαλίζεται με τους πολλούς συμβούλους.

-22-

⁷Είν' άπιαστη η σοφία για τον ανόητο. Στης πολιτείας την πύλη το στόμα του ν' ανοίξει δεν μπορεί.

-23-

⁸Αυτός που σκέφτεται να κάνει το κακό λέγεται «απατεώνας».

⁹Η δολιότητα άλλο δεν είν' από αμαρτία· κι οι άνθρωποι το χλευαστή τον αποστρέφονται.

-24-

¹⁰Αν χάσεις το κουράγιο σου της αγωνίας τη μέρα, η δύναμή σου είναι μικρή.

-25-

¹¹Μη διστάσεις να ελευθερώσεις εκείνους που άδικα τους τραβούν στο θάνατο, και σώσε αυτούς που τους πάνε να τους σφαγιάσουν.

¹²Μην πεις «δεν είχα ιδέα του τι γίνεται»· μήπως δεν το γνωρίζει εκείνος που σταθμίζει τις καρδιές; Αυτός που επιβλέπει τη ζωή σου δεν το ξέρει; Και δε θ' ανταποδώσει στον καθένα σύμφωνα με τα έργα του;

-26-

¹³Γιε μου, να τρως το μέλι, γιατί είν' καλό· και μια κερήθρα μέλι θα 'ναι γλυκιά στον ουρανίσκο σου.

¹⁴Το ίδιο συμβαίνει και με τη σοφία στην ψυχή σου: Όταν την αποκτήσεις, θα 'χεις μέλλον λαμπρό γεμάτο ελπίδα.

-27-

¹⁵Μη σχεδιάζεις, ασεβή, κακό ενάντια στου δίκαιου το σπίτι, μην του ταράξεις τη γαλήνη του σπιτιού του.

¹⁶Γιατί ο δίκαιος κι αν πέσει επτά φορές, ξανασηκώνεται· ενώ οι ασεβείς πέφτουν στη δυστυχία για πάντα.

-28-

¹⁷Μη χαίρεσαι στην πτώση του εχθρού σου, κι ας μην ευφραίνεται η καρδιά σου όταν αυτός κλονίζεται·

¹⁸μήπως το δει ο Κύριος και για κακό το λογαριάσει, και αναστείλει το θυμό του εναντίον του.

-29-

¹⁹Με τους κακούς ανθρώπους μην αγανακτείς όταν ευτυχούν, και μη φθονείς τους ασεβείς.

²⁰Γιατί δεν έχουν μέλλον οι κακοί· η ζωή των ασεβών λυχνάρι 'ναι που σβήνει.

-30-

²¹Γιε μου, να σέβεσαι τον Κύριο και το βασιλιά· και με τους ταραξίες να μην ανακατεύεσαι.

²²Γιατί άξαφνα η συμφορά τους θα φανεί, και ποιος να ξέρει τι καταστροφές θα προκληθούν από τον ένα κι απ' τον άλλο!

²³Μερικά ακόμη λόγια σοφών: Η μεροληψία στην κρίση δεν είναι καλό.

²⁴Αυτόν που λέει στον ασεβή «είσαι δίκαιος» οι λαοί θα τον καταραστούν· θα τον αποστραφούν τα έθνη.

²⁵Αλλ' αυτοί που τον ένοχο καταδικάζουν θα ευτυχούν, θα πέσουν πάνω τους πληθώρα οι ευλογίες.

²⁶Εκείνος που με λόγια αποκρίνεται σωστά, είναι σάμπως να δίνει φίλημα στα χείλη.

²⁷Φρόντισε πρώτα την εργασία σου έξω, το χωράφι σου ετοίμασε, κι έπειτα απ' όλα αυτά χτίσε το σπίτι σου.

²⁸Μη δίνεις μαρτυρία μ' ελαφρότητα ενάντια στον πλησίον σου, και με τα λόγια σου μην παραπλανάς.

²⁹Μη λες «όπως μου έκανε αυτός, κι εγώ έτσι θα του κάνω· θ' ανταποδώσω στον καθένα ανάλογα με τα έργα του».

³⁰Περνούσα απ' το χωράφι του τεμπέλη κι από το αμπέλι του ανόητου.

³¹Και να, παντού είχαν φυτρώσει αγκάθια, τσουκνίδες τού είχανε σκεπάσει την επιφάνεια, κι η πέτρινή του μάντρα είχε γκρεμιστεί.

³²Είδα λοιπόν και σκέφτηκα, είδα και πήρα μάθημα:

³³Λίγος ύπνος, λίγη νύστα, λίγο τα χέρια να σταυρώσεις για ν' αναπαυτείς,

³⁴και θα 'ρθει η φτώχεια ξαφνικά σαν το ληστή, κι η στέρηση σαν άντρας οπλισμένος.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 25

Παραλληλισμοί και ηθικά διδάγματα

- ¹Εδώ είναι επίσης οι παροιμίες του Σολομώντα, συγκεντρωμένες απ' τους ανθρώπους του Εζεκία, βασιλιά του Ιούδα.
- ²Δοξάζουμε τον Κύριο για όσα αποκρύπτει και τους βασιλιάδες για όσα αποκαλύπτουν.
- ³Το ύψος τ' ουρανού, της γης το βάθος και η καρδιά των βασιλιάδων είν' ανεξερεύνητα.
- ⁴Βγάλε απ' τ' ασήμι τη σκουριά και το σκεύος θα 'ναι έτοιμο για τον αργυροχόο.
- ⁵Βγάλε τον ασεβή μπροστά απ' το βασιλιά κι ο θρόνος του θα στεριωθεί με τη δικαιοσύνη.
- ⁶Μη φέρνεσαι αλαζονικά μπροστά στο βασιλιά και μη στέκεις στη θέση των μεγάλων.
- ⁷Γιατί καλύτερα είναι να σου πουν «ανέβα εδώ», παρά μπροστά στον άρχοντα να σε υποβιβάσουν.
- ⁸Μη βιάζεσαι να πας να καταθέσεις για κάτι που έχεις δει, μήπως στο τέλος δεν θα ξέρεις τι να πεις, αν κάποιος αποδείξει ότι έχεις λάθος.
- ⁹Λύσε τη διαφορά σου με το διπλανό σου, αλλά μη φανερώσεις ξένο μυστικό.
- ¹⁰Μήπως εκείνος σε ντροπιάσει όταν το μάθει, κι η υπόληψή σου ανεπανόρθωτα χαθεί.
- ¹¹Μήλα χρυσά πάνω σε σκάλισμα ασημένιο, τέτοιος είναι ο λόγος που προφέρεται στην ώρα του.
- ¹²Κρίκος χρυσός, γιορντάνι από χρυσάφι καθαρό, τέτοια είναι του σοφού η επίπληξη για κείνον που 'ναι πρόθυμος ν' ακούσει.
- ¹³Καθώς χιονιού δροσιά στου θερισμού την ώρα, μαντατοφόρος έμπιστος για κείνον που τον στέλνει· ανακουφίζει του κυρίου του την ψυχή.

- 14 Σύννεφα κι άνεμος που δε φέρνουν βροχή, τέτοιος όποιος υπόσχεται δώρα και δεν τα δίνει.
- 15 Με υπομονή πείθεται ο άρχοντας, κι η γλώσσα η γλυκιά κόκαλα σπάζει.
- 16 Μέλι αν βρεις, φάε όσο θέλεις, αλλά μην παραφάς και το ξεράσεις.
- 17 Μην επισκέπτεσαι συχνά την κατοικία του φίλου σου, μήπως σε βαρεθεί και σ' αηδιάσει.
- 18 Σαν ρόπαλο, μαχαίρι και βέλος μυτερό ο άνθρωπος που στον διπλανό του ενάντια ψεύτικη μαρτυρία δίνει.
- 19 Δόντι σπασμένο, πόδι ανάπηρο, τέτοιος ο άπιστος που τον εμπιστεύεσαι στις δυστυχίας τη μέρα.
- 20 Να βγάζεις ρούχα όταν κάνει κρύο, να χύνεις ξύδι πάνω σε πληγή, έτσι είναι όταν τραγουδάς σε μια καρδιά θλιμμένη.
- 21 Όταν πεινάει ο εχθρός σου, δώσ' του να φάει ψωμί· και πάλι όταν διψάει δώσ' του νερό να πει·
- 22 γιατί έτσι πάνω στο κεφάλι του κάρβουνα του σωρεύεις αναμμένα, και θα σε ανταμείψει ο Κύριος.
- 23 Όπως ο βόρειος άνεμος φέρνει βροχή, το ίδιο κι η συκοφαντία φέρνει την αγανάχτηση.
- 24 Καλύτερα να ζει κανείς στην κόχη μιας σοφίτας, παρά σε σπίτι ευρύχωρο με δύστροπη γυναίκα.
- 25 Καθώς το δροσερό νερό σ' άνθρωπο διψασμένο, έτσι κι η είδηση η καλή από μακρινή χώρα.
- 26 Σαν τη θολή πηγή, τη μολυσμένη βρύση, ο δίκαιος που ενδίδει μπροστά στον ασεβή.
- 27 Μέλι πολύ να τρως, καλό δεν είναι· ούτε τιμητικό δόξες πολλές ν' αποζητάς.

²⁸Σαν πόλη ανοχύρωτη κι ατείχιστη, ο άνθρωπος που κύριος δεν είναι του εαυτού του.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 26

¹Όπως είναι αταίριαστο χιόνι το καλοκαίρι, βροχή στο θερισμό, το ίδιο αταίριαστη είναι και η τιμή στον άμυαλο.

²Σαν το σπουργίτι που ξεφεύγει, το χελιδόνι που πετάει, έτσι κι άδικη κατάρρα ξαστοχάει.

³Μαστίγιο για το άλογο, για το γαϊδούρι χαλινάρι, και για τη ράχη των ανόητων είν' το ραβδί.

⁴Αν απαντήσεις σε μια ανόητη ερώτηση, γίνεσαι το ίδιο ανόητος μ' εκείνον που ρωτάει.

⁵Δώσε ανόητη απάντηση σ' ερώτηση ανόητη, κι αυτός που σε ρωτάει θα καταλάβει ότι δεν ήταν όσο νόμιζε σοφός.

⁶Κόβει τα πόδια του, μπλέκει σε φασαρίες, όποιος μήνυμα στέλνει με ανόητον.

⁷Όπως τα σκέλη του χωλού πατούν αβέβαια, έτσι μια παροιμία στου ανόητου το στόμα.

⁸Το ίδιο σαν να δένεις λιθάρι στη σφεντόνα, είναι τιμές να δίνεις στον ανόητο.

⁹Καθώς αγκάθι προσπαθεί να βγάλει από το χέρι ο μεθυσμένος, τό ίδιο κι ο ανόητος που παροιμία προσπαθεί να πει.

¹⁰Όλα ο δυνάστης τα καταστρέφει, μισθώνοντας ανόητους και τυχαίους περαστικούς.

¹¹Σαν το σκυλί που σ' ό, τι ξέρασε ξαναγυρίζει, έτσι ο ανόητος επαναλαμβάνει την ανοησία του.

¹²Βλέπεις άνθρωπο που θαρρεί σοφός πως είναι; Πιότερη ελπίδα υπάρχει απ' τον ανόητο, παρά απ' αυτόν.

- ¹³Λέει ο τεμπέλης για να μη βγει απ' το σπίτι του: «Λιοντάρι είναι στο δρόμο! Λιοντάρι στις πλατείες! »
- ¹⁴Όπως γυρίζει η πόρτα στους αρμούς της, το ίδιο κι ο τεμπέλης στο κρεβάτι του.
- ¹⁵Βουτάει το χέρι του ο τεμπέλης στην πιατέλα, αλλά βαρύνεται να το φέρει ως το στόμα του.
- ¹⁶Θαρρεί ο τεμπέλης τον εαυτό του πιο σοφό από εφτά ανθρώπους ειδικούς να δώσουν γνώμη.
- ¹⁷Μοιάζει μ' αυτόν που πιάνει σκύλο απ' τ' αυτιά, ο διαβάτης που μπερδεύεται σε ξένη φασαρία.
- ¹⁸Σαν το μανιακό, που ρίχνει φλόγες και θανατηφόρα βέλη,
- ¹⁹έτσι είν' ο άνθρωπος που απατάει το διπλανό του κι ύστερα λέει: «στ' αστεία το 'κανα! »
- ²⁰Όπου τα ξύλα λείπουν, σβήνει η φωτιά· κι όπου δεν βάζουν λόγια, η διχόνοια παύει.
- ²¹Κάρβουνα για την ανθρακιά, για τη φωτιά τα ξύλα, κι ο άνθρωπος ο εριστικός φιλονικίες ν' ανάβει.
- ²²Του συκοφάντη τα λεγόμενα είναι σαν λιχουδιές· ως της κοιλιάς τα βάθη κατεβαίνουν.
- ²³Δοχείο πήλινο, επιχρισμένο με ασημένιο κράμα είναι τα λόγια τα ένθερμα από κακή καρδιά.
- ²⁴Όποιος μισεί, προσποιείται με τα λόγια του και μηχανεύεται στο βάθος την απάτη.
- ²⁵Όταν γλυκομιλάει μην τον πιστεύεις, γιατί πολλά έχει μισητά πράγματα στην καρδιά του.
- ²⁶Αν με προσποίηση το μίσος του το κρύβει, μέσα στη σύναξη η κακία του θα αποκαλυφθεί.

²⁷Όποιος σκάβει ένα λάκκο πέφτει ο ίδιος μέσα, κι ο βράχος πίσω θα γυρίσει σ' αυτόν που τον κατρακυλά.

²⁸Θα πρέπει να μισείς κάποιον πολύ, αφού με ψέματα γυρεύεις να τον βλάψεις. Οι κολακειές άλλο δεν φέρνουν από καταστροφή.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 27

¹Για την αυριανή τη μέρα μην καυχιέσαι, γιατί δεν ξέρεις τι θα φέρει.

²Άσε να σε παινεύει άλλος κι όχι το στόμα σου, ξένος κι όχι τα χείλη τα δικά σου.

³Βαρύ είναι το λιθάρι και βαριά η άμμος· αλλά η οργή του ανόητου βαρύτερη είναι κι απ' τα δυο.

⁴Σκληρή είναι η μανία και ο θυμός παράφορος· αλλά μπροστά στη ζήλεια ποιος μπορεί να σταθεί;

⁵Καλύτερα μια φανερή επίπληξη, παρά φιλία κρυμμένη.

⁶Του φίλου τα χτυπήματα δείχνουν πιστός πως είναι· του εχθρού τα άφθονα φιλιά σ' εξαπατούν.

⁷Ο χορτάτος την κερήθρα την περιφρονεί, μα ο πεινασμένος τα πικρά, γλυκά τα βρίσκει.

⁸Σαν το πουλί που μακριά πλανιέται απ' τη φωλιά του, είν' όποιος απ' τον τόπο του πλανιέται μακριά.

⁹Το μύρο και τ' αρώματα ευφραίνουν την καρδιά, κι είναι γλυκιές οι συμβουλές οι εγκάρδιες του φίλου.

¹⁰Το φίλο σου μην τον εγκαταλείπεις, ούτε το φίλο του πατέρα σου. Μην πας στο σπίτι του αδερφού σου της συμφοράς σου την ημέρα· γιατί καλύτερος ο γείτονας που είναι κοντά, από έναν αδερφό που είναι μακριά σου.

¹¹Γιε μου, γίνε σοφός για να γεμίσεις την καρδιά μου με χαρά· κι αν κάποιος με προσβάλλει να μπορώ να του απαντώ.

- 12** Ο μυαλωμένος βλέπει το κακό και προφυλάγεται· οι ανόητοι τραβούν μπροστά και τιμωρούνται.
- 13** Πάρε το ρούχο εκείνου που γι' άλλον μπήκε εγγυητής και κράτησέ το ενέχυρο για των ξένων τα χρέη.
- 14** Αυτός που τα χαράματα βάζει φωνές στο διπλανό του να τον καλημερίσει, είναι σαν να τον καταριέται.
- 15** Στάξιμο αδιάκοπο σε μέρα βροχερή κι εριστική γυναίκα είναι το ίδιο.
- 16** Όποιος θελήσει να τη συγκρατήσει, είναι σαν να ζητά τον άνεμο να συγκρατήσει και λάδι να κρατήσει μες στο χέρι του.
- 17** Όπως το σίδερο με σίδερο ακονίζεται, έτσι εκλεπτύνεται κι ο άνθρωπος από του φίλου του την επαφή.
- 18** Όποιος φροντίζει τη συκιά, θα φάει και τον καρπό της, κι όποιος φροντίζει τον κύριό του θα τιμηθεί.
- 19** Όπως μες στο νερό το πρόσωπο του ανθρώπου αντανακλάται, έτσι και στον καθρέφτη της καρδιάς του αντανακλάται ο ίδιος του ο εαυτός.
- 20** Όπως ο άδης δεν χορταίνει ούτε η άβυσσος, έτσι τα μάτια και του ανθρώπου δεν χορταίνουν.
- 21** Το ασήμι δοκιμάζεται στο χωνευτήρι και το χρυσάφι στο καμίνι· έτσι κι ο άνθρωπος κρίνεται από τη φήμη που έχει.
- 22** Αν κοπανούσες τον ανόητο μες στο γουδί ανάμεσα σε σπόρους με το γουδοχέρι, η ανοησία του δεν θ' αποχωριζόταν απ' αυτόν.
- 23** Μάθε καλά σε ποια κατάσταση είναι τα πρόβατά σου, φρόντιζε τα κοπάδια σου,
- 24** γιατί ο πλούτος δεν διαρκεί παντοτινά, ούτε το στέμμα από γενιά σ' άλλη γενιά περνάει.
- 25** Όταν κόψουν το χορτάρι και ξαναβλαστήσει η χλόη και μαζέψουνε το χόρτο απ' τα βουνά,

²⁶να 'χεις τ' αρνιά και το μαλλί τους για να ντύνεσαι, τους τράγους για να τους πουλάς, χωράφι ν' αγοράσεις.

²⁷Τις γίδες γάλα να σου δίνουν άφθονο, τροφή για σένα και για τους δικούς σου, και για των υπηρετριών σου τη συντήρηση.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 28

¹Φεύγουν οι ασεβείς χωρίς κανείς να τους καταδιώκει, ενώ σαν τα λιοντάρια θαρραλέοι είναι οι δίκαιοι.

²Όταν μια χώρα είναι σ' αναταραχή, πολλοί γίνονται άρχοντες· ενώ με έναν άνθρωπο που έχει φρόνηση και γνώση, η τάξη θα παγιωθεί.

³Ένας φτωχός που καταπιέζει τους φτωχούς, είναι σαν τη ραγδαία βροχή που καταστρέφει τη σοδειά.

⁴Όσοι το νόμο εγκαταλείπουν επαινούν τους ασεβείς, αλλά τους αντιμάχονται όσοι τηρούν το νόμο.

⁵Από δικαιοσύνη τίποτα δε νιώθουν οι άνθρωποι οι κακοί, αλλά καταλαβαίνουν τα πάντα όσοι ζητούν τον Κύριο.

⁶Κάλλιο ο φτωχός που τίμια ζει, παρά όποιος ζει διεστραμμένα, έστω κι αν είναι πλούσιος.

⁷Όποιος το νόμο ακολουθεί είναι γιος μυαλωμένος, μα όποιος πάει μ' ακόλαστους ντροπιάζει τον πατέρα του.

⁸Όποιος πληθαίνει τ' αγαθά του με τοκογλυφίες, τα βλέπει να περνούν σ' εκείνον που τους φτωχούς σπλαχνίζεται.

⁹Αν τ' αυτιά του κλείνει κάποιος για να μην ακούει το νόμο, και την προσευχή του ακόμα τη σιχαίνεται ο Θεός.

¹⁰Όποιος παρασύρει ίσιους ανθρώπους να κάνουν το κακό, θα πέσει ο ίδιος μες στο λάκκο που 'χει σκάψει. Οι τίμιοι θα αμειφθούν με αγαθά.

¹¹Ο πλούσιος περνάει τον εαυτό του για σοφό· αλλά ο φτωχός που 'χει μυαλό τον ερευνά σε βάθος.

- 12 Όταν οι δίκαιοι θριαμβεύουν, η δόξα είναι μεγάλη· μα όταν οι ασεβείς φτάνουν ψηλά, καθέννας κρύβεται.
- 13 Όποιος τις αμαρτίες του κρύβει δεν θα μπορέσει να προκόψει· μα όποιος τις ομολογεί και τις εγκαταλείπει, αυτός θα ελεηθεί.
- 14 Ευτυχιμένος ο άνθρωπος που πάντα στο Θεό έχει σέβας, μα όποιος σκληραίνει την καρδιά του, πέφτει σε συμφορά.
- 15 Λιοντάρι που βρυχάται και πεινασμένη αρκούδα είναι ο ασεβής που κυβερνάει φτωχό λαό.
- 16 Άρχοντας δίχως φρόνηση όλο και καταδυναστεύει· μα όποιος μισεί την απληστία θα κυβερνάει χρόνους πολλούς.
- 17 Άνθρωπος ένοχος για φόνο, πάει ολοταχώς στον τάφο του· κανένας να τον σταματήσει δεν μπορεί.
- 18 Αυτός που μ' εντιμότητα βαδίζει, θα σωθεί· αλλά ο διεστραμμένος, που δυο πορείες ακολουθεί, σε μια απ' τις δυο θα πέσει.
- 19 Όποιος καλλιεργεί τη γη του, θα χορτάσει το ψωμί· μα όποιος αυταπάτες κυνηγάει, θε να χορτάσει φτώχεια.
- 20 Θα 'χει πολλές ο τίμιος ευλογίες· ενώ όποιος να πλουτίσει βιάζεται, σε δυστυχία θα πέσει.
- 21 Καλό δεν είναι να μεροληπτεί κανείς· αλλά υπάρχουν δικαστές που και για μια μπουκιά ψωμί μπορούνε ν' αμαρτήσουν.
- 22 Άνθρωπος που φθονεί, βιάζεται να πλουτίσει· και δε γνωρίζει πως η φτώχεια θα τον βρει.
- 23 Όποιος τους άλλους διορθώνει, στο τέλος περισσότερη βρίσκει ευγνωμοσύνη, παρά όποιος έχει λόγια κολακείας.
- 24 Αυτός που κλέβει τον πατέρα και τη μάνα του και λέει «δεν είναι αμαρτία», αυτός είναι όμοιος με ληστή.

- ²⁵Ο άπληστος διχόνοιες προκαλεί, ενώ αυτός που έχει πεποίθηση στον Κύριο, όλα άφθονα θα τα 'χει.
- ²⁶Όποιος έχει πεποίθηση στον εαυτό του είναι ανόητος· μα όποιος βαδίζει με σοφία είναι ασφαλής.
- ²⁷Αυτός που δίνει στο φτωχό, δεν θα γνωρίσει στέρηση· μα αυτόν που κάνει πως δε βλέπει, πολλοί θα τον καταραστούν.
- ²⁸Όταν φτάνουν ψηλά οι ασεβείς, καθένας κρύβεται· μα όταν εκείνοι χάνονται, οι δίκαιοι πληθαίνουν.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 29

- ¹Ο άνθρωπος, που όταν τον διορθώνουνε πεισιμώνει κι αντιστέκεται, θ' αφανιστεί κάποτε άξαφνα κι ανεπανόρθωτα.
- ²Όταν υπερισχύουν οι δίκαιοι, ευφραίνεται ο λαός, μα όταν ο ασεβής κυριαρχεί, ο λαός στενάζει.
- ³Αυτός που αγαπάει τη σοφία, είν' αφορμή χαράς για τον πατέρα του· μα όποιος συντροφιιά κάνει με πόρνες, εξανεμίζει όλα του τα αγαθά.
- ⁴Ο βασιλιάς που με δικαιοσύνη ενεργεί, τη χώρα τη στεριώνει· ενώ την καταστρέφει αυτός που είναι στους φόρους άπληστος.
- ⁵Ο άνθρωπος που τον άλλον κολακεύει, απλώνει δίχτυ μπρος στα πόδια του.
- ⁶Ο κακός άνθρωπος παγιδεύεται μέσα στην ίδια του την αμαρτία, ενώ ο δίκαιος τραγουδάει πανευτυχής.
- ⁷Ο δίκαιος γνωρίζει το δίκιο των φτωχών· ο ασεβής δεν την καταλαβαίνει αυτή τη γνώση.
- ⁸Άνθρωποι ασυνείδητοι ρίχνουν σε αναβρασμό την πόλη, ενώ οι σοφοί καταπραΰνουν την οργή.
- ⁹Άν ο σοφός έχει μια διαφορά με τον ανόητο, ο ανόητος είτε θυμώνει είτε γελά, και πουθενά δεν καταλήγουν.

- 10** Οι αιμοβόροι άνθρωποι μισούν τον έντιμο, ενώ οι ευθείς φροντίζουν τη ζωή του.
- 11** Ο ανόητος αφήνει το θυμό του ελεύθερο, ενώ ο σοφός τον συγκρατεί.
- 12** Αν ο ηγεμόνας δίνει προσοχή σε ψεύτικες πληροφορίες, όλοι οι υπηρέτες του θα διαφθαρούν.
- 13** Ένας φτωχός κι ο καταπιεστής του έχουν κάτι κοινό: Ότι ο Κύριος έδωσε μάτια και στους δυο.
- 14** Ο βασιλιάς που κρίνει με αλήθεια τους φτωχούς, θα 'χει το θρόνο του για πάντα στεριωμένο.
- 15** Η βέργα κι η υπόδειξη του λάθους σωφρονίζουν· μα το παιδί που αφήνεται ανεξέλεγκτο, κάνει τη μάνα του να ντρέπεται γι' αυτό.
- 16** Όταν πληθαίνουν οι ασεβείς, πληθαίνει η αμαρτία· μα οι δίκαιοι θα ζήσουν για να δουν την πτώση τους.
- 17** Διαπαιδαγωγήσε το γιο σου και θα μπορείς να 'σαι ήσυχος γι' αυτόν· μεγάλη θα σου δώσει ικανοποίηση.
- 18** Εκεί που δεν υπάρχει προφητεία κι όραμα, ο λαός αποχαλινώνεται· ευτυχισμένος είν' εκείνος που το νόμο του Θεού τηρεί.
- 19** Ο δούλος με τα λόγια δεν διορθώνεται· μπορεί και να καταλαβαίνει, αλλά δεν υπακούει.
- 20** Βλέπεις κάποιον που πρόθυμα κι αστόχαστα μιλάει; Κάλλιο για έναν ανόητο να ελπίζεις, παρά γι' αυτόν.
- 21** Όποιος με μαλθακότητα το δούλο του από παιδί ανατρέφει, στο τέλος θα τον κάνει αχάριστο.
- 22** Ο άνθρωπος ο οξύθυμος διαμάχες προκαλεί, κι ο ευερέθιστος τις αμαρτίες τις πληθαίνει.
- 23** Του ανθρώπου η υπερηφάνεια θα τον ταπεινώσει, ενώ ο ταπεινός θα τιμηθεί.

²⁴Του κλέφτη ο σύντροφος τον εαυτό του βλάπτει: Αν πει την αλήθεια θα τιμωρηθεί· κι αν δεν την πει, καταραμένος θα 'ναι απ' το Θεό.

²⁵Ο φόβος στήνει για τον άνθρωπο παγίδα· μα αυτός που έχει πεποίθηση στον Κύριο, θα είναι ασφαλής.

²⁶Πολλοί ζητούν την εύνοια του άρχοντα, μα η δικαίωση του καθενός προέρχεται απ' τον Κύριο.

²⁷Οι δίκαιοι απεχθάνονται τον άδικο κι οι ασεβείς αυτόν που ζει μ' ευθύτητα.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 30

Λόγοι του Αγούρ

¹Αυτά είναι τα ιερά λόγια του Αγούρ, γιου του Ιακαί. Είπε ο ξακουστός Αγούρ: «Είμαι κουρασμένος, Θεέ, κουρασμένος και αποκαμωμένος.

²Εγώ ασφαλώς είμαι ο πιο ανόητος άνθρωπος· ούτε καν τον κοινό νου δεν έχω.

³Δεν έμαθα ποτέ μου τη σοφία κι ούτε γνωρίζω τίποτε για τον Άγιο Θεό.

⁴»Ποιος στα ουράνια ανέβη και κατέβηκε; Ποιος μάζεψε τον άνεμο στις χούφτες του; Ποιος τα νερά μάζεψε σ' ένα ρούχο; Ποιος στέρωσε όλες τις άκριες της γης; Ποιο είναι τ' όνομά του, και ποιο του γιου του τ' όνομα; Το ξέρεις;

⁵»Ο κάθε λόγος του Κυρίου δοκιμασμένος· ασπίδα είν' αυτός για όσους σ' εκείνον καταφεύγουν.

⁶Στα λόγια του τίποτα μην προσθέτεις, για να μη σε διορθώσει και ψεύτης αποδειχτείς».

⁷Δυο πράγματα γυρεύω από σένα, Θεέ μου· προτού πεθάνω μη μου τα αρνηθείς:

⁸Φύλαξέ με απ' το να χρησιμοποιήσω δόλο ή ψευτιά· φτώχεια να μη μου δώσεις μα ούτε πλούτο· δίνε μου μόνο το απαραίτητο ψωμί,

⁹μήπως παραχορτάσω και σε αρνηθώ, και πω «ποιος είναι ο Κύριος;» Ἡ πάλι μήπως μες στη φτώχεια κλέψω και δυσφημήσω το Θεό μου.

¹⁰Δούλο να μη συκοφαντείς στον κύριό του, για να μη σε καταραστεί και ενοχοποιηθείς εσύ.

¹¹Υπάρχουν άνθρωποι που καταριούνται τον πατέρα τους, και τη μητέρα τους δεν την τιμούν.

¹²Υπάρχουν κάποιοι που θαρρούν πως είναι καθαροί, αλλά απ' τη ρυπαρότητά τους δεν έχουνε καθαριστεί.

¹³Υπάρχουν άνθρωποι που έχουν τα μάτια αγέρωχα, τα βλέφαρα υπεροπτικά.

¹⁴Υπάρχουν άνθρωποι που ξίφη είναι τα δόντια τους, και τα σαγόνια τους μαχαίρια για να καταβροχθίζουν τους δυστυχημένους και τους φτωχούς της γης.

Συμβουλές και άλλες παροιμίες

¹⁵Η βδέλλα έχει δυο κόρες, που κι οι δυο λένε: «δώσε, δώσε». Υπάρχουν τρία πράγματα, που δε χορταίνουνε ποτέ, μάλιστα τέσσερα, που δε λένε ποτέ τους «φτάνει»:

¹⁶Ο άδης, η στείρα μήτρα, η γη που δε χορταίνει το νερό, και η φωτιά, που με τίποτα δεν ικανοποιείται.

¹⁷Μάτι που περιπαίζει τον πατέρα και τη γριά μάνα την καταφρονεί, του φαραγγιού κοράκια θα το βγάλουν, και θα το φάνε τα μικρά αετόπουλα.

¹⁸Υπάρχουν τρία πράγματα που με ξεπερνούν, μάλιστα τέσσερα που δεν καταλαβαίνω:

¹⁹Το πέταγμα του αετού στον ουρανό, το πέρασμα φιδιού πάνω στο βράχο, του πλοίου την πορεία μες στη θάλασσα, και την αγάπη του άντρα προς τη νέα γυναίκα.

²⁰Να τι λογής είναι το φέρσιμο της μοιχαλίδας: Κάνει μοιχεία και λέει «τι κακό έκανα;» Είναι σαν να 'φαγε και μετά σκούπισε αδιάφορα το στόμα της.

- 21** Τρία πράγματα κάνουν τη γη να τρέμει, μάλιστα τέσσερα, που να τα υποφέρει δεν μπορεί:
- 22** Το δούλο που γίνεται βασιλιάς, τον ανόητο που το ψωμί χορταίνει,
- 23** τη μισητή γυναίκα που παντρεύεται, και την υπηρέτρια που τη θέση της κυράς της παίρνει.
- 24** Υπάρχουν τέσσερα ζώα πάνω στη γη, πολύ πολύ μικρά κι όμως σοφότερα:
- 25** Τα μυρμήγκια· είναι λαός ανίσχυρος αλλά απ' το καλοκαίρι αποθηκεύουν την τροφή τους.
- 26** Οι ύρακες· λαός ανίσχυρος κι αυτοί, και φτιάχνουνε το σπίτι τους στο βράχο.
- 27** Οι ακρίδες· δεν έχουν βασιλιά και βγαίνουν όλες σε κανονική διάταξη.
- 28** Η σαύρα· μπορεί κανείς και με το χέρι να την πιάσει, κι ωστόσο βρίσκεται μέσα στ' ανάκτορα του βασιλιά.
- 29** Αυτά τα τρία βαδίζουν όμορφα, μάλιστα τέσσερα ωραία προχωρούνε:
- 30** Το λιοντάρι, που το ισχυρότερο είναι ανάμεσα στα ζώα, και σε κανέναν μπρος δεν οπισθοχωρεί·
- 31** ο κόκκορας, ο τράγος και ο βασιλιάς, που σ' αυτόν κανείς δεν αντιστέκεται.
- 32** Αν την ανοησία έκανες να περηφανευτείς κι αν σκέφτηκες κάτι κακό, κλείσε το στόμα σου.
- 33** Γιατί αν χτυπάς το γάλα βγάζεις βούτυρο, τη μύτη αν χτυπήσεις βγάζει αίμα· κι όταν ξεσπάσει ο θυμός βγαίνουν διχόνοιες.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ 31

Παρινέσεις του βασιλιά

- 1** Λόγια του βασιλιά Λεμουήλ, χρησμός που του τον δίδαξε η μητέρα του:
- 2** «Γιε μου, τι να σου πω, σπλάχνο μου και γιε των προσευχών μου;
- 3** Το σφρίγος σου μη δώσεις σε γυναίκες, ούτε τα χρήματά σου σ' αυτές που βασιλιάδες καταστρέφουν.

⁴Στους βασιλιάδες δεν ταιριάζει, Λεμουήλ, στους βασιλιάδες διόλου δεν ταιριάζει να πίνουνε κρασί· ούτε στους ηγεμόνες να πίνουν δυνατά ποτά.

⁵Μήπως πίνοντας λησμονήσουνε το νόμο και παραβλέψουν τα δικαιώματα αυτών που δυστυχούν.

⁶Να δίνεις δυνατά ποτά σ' εκείνον που χάνεται στη λύπη του, κρασί σ' εκείνον που έχει πίκρα στην καρδιά·

⁷πίνοντας θα ξεχνάει τη δυστυχία και τη φτώχεια του.

⁸⁻⁹Μίλα εσύ για χάρη του άλαλου· δίκαια κρίνε κι υπερασπίσου το δίκιο του κατατρεγμένου, του δυστυχισμένου, του φτωχού».

Για την άξια γυναίκα

¹⁰Δυσεύρετη είναι η άξια γυναίκα! Αξίζει πίοτερο κι απ' τα μαργαριτάρια.

¹¹Ο άντρας της την εμπιστεύεται και πάντα άφθονα είναι τ' αγαθά του.

¹²Καλό τού κάνει και ποτέ κακό, σ' όλη της τη ζωή.

¹³Παίρνει λινάρι και μαλλί και με τα χέρια της το επεξεργάζεται.

¹⁴Είναι σαν ένα εμπορικό καράβι: Φέρνει τα τρόφιμά της από μακριά.

¹⁵Σηκώνεται αξημέρωτα και την τροφή ετοιμάζει για το σπίτι της, στις υπηρέτριές της καθήκοντα αναθέτει.

¹⁶Κοιτάζει ένα χωράφι και το αγοράζει· με χρήματα που η ίδια κέρδισε φυτεύει αμπέλι.

¹⁷Με περισσή δουλεύει δύναμη, πάντα με κάτι καταπιάνονται τα χέρια της.

¹⁸Νιώθει πως οι δουλειές της πάν' καλά, τη νύχτα το λυχνάρι της δεν σβήνει.

¹⁹Βάζει τα χέρια της στο αδράχτι, τη ρόκα την κρατάει στα δάχτυλα.

²⁰Απλώνει χέρι βοήθειας στον φτωχό, γενναιόδωρη είναι προς τους δυστυχισμένους.

²¹Δε φοβάται το χιόνι για το σπιτικό της, γιατί όλοι σπίτι της ντυμένοι είναι διπλά.

- ²²Μόνη της φτιάχνει τα σκεπάσματα, οι φορεσιές της είναι από λινό κι από πορφύρα.
- ²³Ο άντρας της είναι αξιοσέβαστος στις πολιτείας τις πύλες, όταν με τους πρεσβύτερους της χώρας κάθεται.
- ²⁴Φτιάχνει ύφασμα λεπτό και ζώνες και τα πουλάει στους εμπόρους που περνούν.
- ²⁵Δύναμη κι αξιοπρέπεια είναι ντυμένη, και αισιόδοξη το μέλλον ατενίζει.
- ²⁶Το στόμα της το ανοίγει με σοφία κι έχει καλοσυνάτες διδαχές στη γλώσσα της.
- ²⁷Νοιάζεται για ό, τι γίνεται στο σπίτι της, δεν τρώει το ψωμί της τεμπελιάς.
- ²⁸Σηκώνονται οι γιοι της και τη μακαρίζουνε κι ο άντρας της σηκώνεται και την παινεύει:
- ²⁹«Πολλές κόρες φερθήκαν άξια, αλλά εσύ όλες τις ξεπερνάς».
- ³⁰Η χάρη είν' απατηλή και μάταιη η ομορφάδα· μα τη γυναίκα που τον Κύριο σέβεται, αυτήν θα την παινεύουν.
- ³¹Αμείψτε την με της δουλειάς της τον καρπό· τα έργα της δημόσια ας την επαιτούν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ 1

¹Λόγια του Εκκλησιαστή, γιου του Δαβίδ, και βασιλιά στην Ιερουσαλήμ.

Τίποτα δεν είναι καινούριο

²Όλα είναι μάταια στο έπακρο, λέει ο Εκκλησιαστής, όλα είναι μάταια. Τα πάντα είναι μονάχα ματαιότητα.

³Τι ωφελείται ο άνθρωπος απ' όλο του το μόχθο και τη σκληρή του τη δουλειά πάνω στη γη;

⁴Η μια γενιά περνάει και άλλη έρχεται, και μόνο η γη πάντοτε μένει η ίδια.

⁵Ο ήλιος προβάλλει στην ανατολή και χάνεται στη δύση· τρέχει να βρεθεί στον τόπο του, για να ξαναφανεί.

⁶Ο άνεμος φυσάει προς το νότο, προς το βορρά γυρίζει, πηγαίνει και ξαναγυρνάει κι αρχίζει πάλι απ' την αρχή.

⁷Οι ποταμοί όλοι χύνονται στη θάλασσα, μα η θάλασσα ποτέ της δε γεμίζει· ξαναγυρίζουν τα νερά προς τις πηγές των ποταμών, για να κυλήσουν πάλι.

⁸Πόσο είν' όλα αυτά ανιαρά! Αλλάζουν τόσο γρήγορα που κανένας δεν μπορεί να τα παρακολουθήσει και πολύ περισσότερο με λόγια να τα περιγράψει. Το μάτι δεν θα δει ποτέ αρκετά για να χορτάσει ούτε το αυτί ποτέ θ' ακούσει αρκετά.

⁹Αυτό που υπήρξε, αυτό και θα υπάρξει· κι αυτό που έγινε, το ίδιο θα επαναληφθεί. Τίποτα δεν είν' καινούριο εδώ στη γη.

¹⁰Αν πει κανείς για κάποιο πράγμα, «να και κάτι καινούριο», θα κάνει λάθος. Στην πραγματικότητα αυτό υπήρχε πολύ πριν από μας.

¹¹Αλλά κανένας δε θυμάται όσα έχουν γίνει από παλιά, κι αυτά που πρόκειται να γίνουν, κανένας δε θα τα θυμάται απ' όσους μέλλουν να ζήσουν ύστερα απ' αυτά.

Κάθε προσπάθεια είναι μάταιη

¹²Εγώ, ο Εκκλησιαστής, υπήρξα βασιλιάς του Ισραήλ στην Ιερουσαλήμ.

¹³Φρόντισα μ' όλη μου τη δύναμη να ερευνήσω και με σοφία να διακρίνω όλα όσα γίνονται στον κόσμο αυτό· ασχολία δυσάρεστη, που ο Θεός την έδωσε στους ανθρώπους για να τους ταλαιπωρεί.

¹⁴Είδα όλα τα έργα που γίνονται εδώ στη γη, και διαπίστωσα πως όλα είναι μάταια και σαν να κυνηγάει κανείς τον άνεμο.

¹⁵Το στραβό δεν μπορεί να γίνει ίσιο κι ό, τι κανείς δεν έχει, να το μετρήσει δεν μπορεί.

¹⁶Σκέφτηκα μέσα μου: «Τώρα εγώ έχω γίνει σπουδαίος και τόσο πολύ σοφός, ώστε ξεπέρασα όλους εκείνους που έζησαν πριν από μένα στην Ιερουσαλήμ· κι απόκτησα πολλή σοφία και γνώση.

¹⁷Προσπάθησα να καταλάβω τι είναι σοφία και γνώση, και τι αφροσύνη κι ανοησία. Διαπίστωσα, όμως, ότι κι αυτό είναι σαν να κυνηγάει κανείς τον άνεμο·

¹⁸γιατί στην πολλή σοφία, πολλή είναι και η λύπη· κι όσο κανείς γνωρίζει περισσότερο, τόσο και περισσότερο υποφέρει».

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ 2

¹Είπα, λοιπόν, στον εαυτό μου: «Εμπρός να δοκιμάσω τη χαρά και να γνωρίσω την ευτυχία». Μα να που ακόμη κι αυτό είναι ματαιότητα.

²Για το γέλιο κατέληξα πως είν' ανοησία και για την χαρά σκέφτηκα «τι ωφελεί; »

Αξίζει να κρίνει κανείς κάτι;

³Σκέφτηκα να δοκιμάσω την ευχαρίστηση του κρασιού και να ζήσω όπως οι ανόητοι, αλλά παραμένοντας κύριος του εαυτού μου. Ήθελα να εξακριβώσω τι είναι το καλύτερο που πρέπει να κάνουν οι άνθρωποι όσο ζουν πάνω στη γη.

⁴Κατασκεύασα μεγάλα έργα, έχτισα για τον εαυτό μου σπίτια και φύτεψα αμπέλια,

⁵έφτιαξα κήπους και φυτείες με όλων των ειδών τα οπωροφόρα δέντρα.

- ⁶Κατασκεύασα δεξαμενές νερού για να ποτίζω τα δέντρα του άλσους.
- ⁷Αγόρασα δούλους και δούλες, χώρια οι δούλοι που είχαν γεννηθεί στο σπίτι μου. Ακόμη απέκτησα κοπάδια αγελάδες και πρόβατα περισσότερα από όσα είχαν όλοι όσοι έζησαν πριν από μένα στην Ιερουσαλήμ.
- ⁸Επίσης συγκέντρωσα ασήμι και χρυσάφι και βασιλικούς θησαυρούς από τις χώρες που κυβέρνησα. Απέκτησα τραγουδιστές και τραγουδίστριες και πολυάριθμες γυναίκες, όσες θα μπορούσε κανείς να επιθυμήσει.
- ⁹Έγινα μεγάλος και ξεπέρασα όλους εκείνους που έζησαν πριν από μένα στην Ιερουσαλήμ. Η σοφία μου με βοήθησε, έτσι που
- ¹⁰ό, τι επιθύμησαν τα μάτια μου να μην τους το αρνηθώ· δεν αποστέρησα τον εαυτό μου από καμιά χαρά. Απολάμβανα το κάθε έργο μου, κι αυτό ήταν η αμοιβή μου για όλους τους κόπους μου.
- ¹¹Αλλά όταν παρατήρησα τα όσα είχα δημιουργήσει και πόσο σκληρά είχα εργαστεί, κατέληξα πως όλα αυτά είναι επίσης ματαιοπονία και χίμαιρες· δεν ωφελούν σε τίποτα εδώ στη γη.

Αξιζει ν' αποκτήσει κανείς γνώση;

- ¹²Τότε στράφηκα προς τη σοφία, την αφροσύνη και την ανοησία για να τις καταλάβω· γιατί τι μπορεί να κάνει εκείνος που διαδέχεται ένα βασιλιά, άλλο από ό, τι έκανε κι ο ίδιος;
- ¹³Διαπίστωσα, λοιπόν, ότι η σοφία είναι προτιμότερη από την ανοησία, όπως είναι προτιμότερο το φως από το σκοτάδι.
- ¹⁴Ο σοφός βλέπει πού βαδίζει, ενώ ο ανόητος περπατάει στα σκοτεινά. Αλλά ξέρω επίσης ότι και τους δύο η ίδια τύχη τους περιμένει.
- ¹⁵Κι αναρωτήθηκα: Αφού η ίδια τύχη περιμένει και τον ανόητο και μένα· γιατί λοιπόν, εγώ έγινα σοφός; Έτσι κατέληξα, ότι κι αυτό είναι ματαιότητα.
- ¹⁶Δεν υπάρχει παντοτινή ανάμνηση ούτε για τον σοφό ούτε για τον ανόητο, αφού όλοι τους λησμονιούνται από τις επερχόμενες γενιές· ο σοφός πεθαίνει καθώς και ο ανόητος.

17Έτσι μίσησα τη ζωή, γιατί μου φάνηκε αποκρουστικό κάθε έργο που γίνεται εδώ στη γη· όλα είναι ματαιότητα και χίμαιρα.

18Μίσησα όλους τους κόπους και τους μόχθους μου εδώ στη γη, γιατί ό, τι δημιούργησα θα τ' αφήσω στον άνθρωπο που θα με διαδεχθεί.

19Και ποιος ξέρει αν αυτός θα είναι σοφός ή ανόητος; Ωστόσο θα ορίζει όλα όσα εγώ, με το μόχθο μου και τη σοφία μου, απέκτησα σ' αυτό τον κόσμο. Κι αυτό επίσης είναι ματαιότητα.

20Τότε έφτασα στο σημείο ν' απελπιστώ, γιατί κόπιασα τόσο πολύ πάνω στη γη.

21Και πράγματι· κάποιος εργάζεται με σοφία και γνώση και ικανότητα· κι όμως θ' αφήσει τον καρπό του μόχθου του κληρονομιά σε κάποιον που δεν κουράστηκε γι' αυτά. Και τούτο είναι ματαιότητα και μεγάλη αδικία.

22Τι απομένει στον άνθρωπο από όλο του τον κόπο και τη σκληρή του την προσπάθεια πάνω στη γη;

23Πραγματικά, οι μέρες του όλες είναι πόνος και η ασχολία του είναι θλίψη· ακόμα και τη νύχτα δεν ησυχάζει ο νους του· κι αυτό επίσης είναι ματαιότητα.

Ποιος μπορεί να απολαμβάνει τη ζωή;

24Δεν υπάρχει τίποτε καλύτερο για τον άνθρωπο, απ' το να τρώει, να πίνει και ν' απολαμβάνει τον κόπο του. Βλέπω όμως ότι αυτό προέρχεται από το χέρι του Θεού.

25Γιατί ποιος μπορεί να φάει ή ν' απολαύσει κάτι χωρίς αυτόν;

26Πράγματι· ο Θεός, στον άνθρωπο που του είναι αρεστός, δίνει σοφία, γνώση και χαρά· ενώ στον αμαρτωλό δίνει την έγνοια να συγκεντρώνει και να συσσωρεύει, για να τα δώσει σ' εκείνον που είναι στο Θεό αρεστός· κι αυτό ακόμα είναι ματαιότητα και χίμαιρα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ 3

Ο Θεός έχει προαποφασίσει για όλα

- ¹Για όλα πάνω στη γη υπάρχει ο κατάλληλος χρόνος και ο συγκεκριμένος καιρός:
- ²Καιρός που γεννιέται κανείς και καιρός που πεθαίνει· που φυτεύει και που ξεριζώνει αυτό που φύτεψε.
- ³Καιρός που θανατώνει κανείς και που θεραπεύει· που γκρεμίζει και που χτίζει.
- ⁴Καιρός που κλαίει κανείς και που γελάει· που θρηνεί και που χορεύει.
- ⁵Καιρός που πετάει κανείς λιθάκια και καιρός που τα μαζεύει· που αγκαλιάζει και που απομακρύνεται από τ' αγκάλιασμα.
- ⁶Καιρός που αποκτάει κανείς και καιρός που χάνει· που συγκρατεί και που σκορπάει.
- ⁷Καιρός που σκίζει κανείς και καιρός που ράβει· που σιωπά και που μιλάει.
- ⁸Καιρός που αγαπάει κανείς και καιρός που μισεί· καιρός για πόλεμο και καιρός για ειρήνη.
- ⁹Εκείνος που εργάζεται τι ωφελείται από τον κόπο του;
- ¹⁰Είδα την απασχόληση που έδωσε ο Θεός στους ανθρώπους για να τους ταλαιπωρεί.
- ¹¹Ο Θεός έχει ορίσει τον κατάλληλο καιρό που κάνει το καθετί. Και μέσα στον άνθρωπο έβαλε την αίσθηση της αιωνιότητας. Ο άνθρωπος όμως δεν μπορεί να καταλάβει το έργο που κάνει ο Θεός από το απώτερο παρελθόν ως το απώτερο μέλλον, παρά μόνο αυτά που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια της ζωής του.
- ¹²Έτσι κατάλαβα πως δεν υπάρχει άλλη ευτυχία για τον άνθρωπο, παρά να χαίρεται και να περνάει ευχάριστα τη ζωή του.
- ¹³Όταν μπορεί κανείς να τρώει και να πίνει και ν' απολαμβάνει τα αγαθά του κόπου του, αυτό είναι δώρο Θεού.

14 Τώρα όμως κατάλαβα πως όλα όσα κάνει ο Θεός, μένουν για πάντα. Τίποτα δεν μπορεί κανείς να τους προσθέσει ούτε ν' αφαιρέσει τίποτε απ' αυτά. Ο Θεός ενεργεί έτσι, που να τον σέβονται οι άνθρωποι.

15 Κάνει τα ίδια γεγονότα να επαναλαμβάνονται: Ό, τι γίνεται τώρα, έχει γίνει και στο παρελθόν· κι ό, τι μέλλει να γίνει, ήδη γίνεται.

Η αδικία στον κόσμο

16 Πρόσεξα ακόμα ότι στον κόσμο αυτό επικρατεί η παρανομία εκεί που θα 'πρεπε να εφαρμόζεται ο νόμος· επικρατεί η αδικία εκεί που θα 'πρεπε να αποδίδεται δικαιοσύνη.

17 Τότε συλλογίστηκα: Τελικά ο Θεός θα κρίνει τον δίκαιο και τον ασεβή, γιατί έχει οριστεί ο κατάλληλος καιρός για κάθε πράγμα και για κάθε έργο.

18 Έτσι σκέφτηκα: Όσο για τους ανθρώπους, ο Θεός τούς δοκιμάζει για να τους δείξει ότι στο βάθος δεν είναι παρά ζώα.

19 Γιατί, τελικά οι άνθρωποι και τα ζώα έχουν την ίδια μοίρα. Η ίδια τύχη τούς περιμένει· όπως πεθαίνει το κτήνος έτσι πεθαίνει πλάι του κι ο άνθρωπος, αφού όλα είναι ματαιότητα.

20 Όλα καταλήγουν στον ίδιο τόπο· όλα έγιναν από χώμα, κι όλα ξαναγυρίζουν σ' αυτό.

21 Ποιος ξέρει με βεβαιότητα αν η στερνή πνοή των ανθρώπων ανεβαίνει προς τα πάνω κι αν η στερνή πνοή του ζώου κατεβαίνει προς τα κάτω στη γη;

22 Έτσι διαπίστωσα πως το καλύτερο για τον άνθρωπο είναι να χαίρεται τους καρπούς της εργασίας του, γιατί αυτό είναι που του ανήκει. Ποιος, αλήθεια θα τον οδηγήσει να δει τι θα συμβεί μετά απ' αυτόν;

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ 4

1 Παρατήρησα ακόμα όλη την καταπίεση πάνω στη γη. Είδα το δάκρυ εκείνων που καταπιέζονται, χωρίς να υπάρχει κανείς να τους παρηγορήσει· η δύναμη βρίσκεται στα χέρια εκείνων που τους αδικούν, γι' αυτό και δε βρίσκεται κανείς να τους βοηθήσει.

²Έτσι είπα πως οι νεκροί είναι πιο ευτυχισμένοι από τους ζωντανούς.

³Αλλά πιο ευτυχισμένον κι από τους δύο θεώρησα εκείνον, που δεν ήρθε ακόμα στην ύπαρξη και δεν είδε την αδικία που γίνεται πάνω στη γη.

Η λογική και το παράλογο του ανθρώπινου μόχθου

⁴Διαπίστωσα ακόμα ότι σε κάθε κόπο και σε κάθε επίτευγμα υπάρχει αντιζηλία του ανθρώπου προς τον πλησίον του. Κι αυτό είναι επίσης ματαιότητα και χίμαιρα.

⁵Βέβαια, είναι ανόητος αυτός που σταυρώνει τα χέρια του και πεθαίνει της πείνας.

⁶Καλύτερα όμως τα λίγα και με ηρεμία, παρά τα πολλά με κούραση και άγχος.

⁷Είδα ακόμα και μια άλλη ματαιότητα εδώ στη γη:

⁸Ένας είναι μόνος, δεν έχει απολύτως κανέναν· ούτε γιο ούτε αδερφό. Κι όμως δεν σταματάει να δουλεύει σκληρά, χωρίς να ικανοποιείται η επιθυμία του για πλούτο. Και δε σκέφτεται να πει: «Για ποιον κοπιάζω εγώ και στερούμαι την ευτυχία; » Και αυτό είναι επίσης ματαιότητα κι ανόητη απασχόληση.

Η μοναξιά είναι κακό πράγμα

⁹Οι δύο είναι καλύτεροι από τον ένα, γιατί η εργασία τους αποδίδει περισσότερο.

¹⁰Αν ο ένας πέσει, θα τον σηκώσει ο άλλος. Αλίμονο όμως σ' εκείνον που είναι μόνος του· αν πέσει, δεν υπάρχει άλλος να τον σηκώσει.

¹¹Κι ακόμη: αν κοιμηθούν δύο μαζί, ζεσταίνονται. Ο ένας όμως πώς θα ζεσταθεί;

¹²Ο ένας εύκολα κατανικιέται· οι δύο αντιστέκονται· οι τρεις, ακόμη καλύτερα. Γιατί, όπως λένε, «το τριπλό σχοινί δεν κόβεται εύκολα».

Η αβεβαιότητα της ανθρώπινης επευφημίας

¹³Λένε: «Προτιμότερο ένα φτωχό και σοφό παιδί από έναν γέρο κι ανόητο βασιλιά, που δε δέχεται πια συμβουλές».

¹⁴Σωστό αυτό, ακόμη κι αν αυτό το παιδί βγήκε από τη φυλακή και έφτασε στο θρόνο ή αν γεννήθηκε φτωχό μέσα στο μελλοντικό του βασίλειο.

¹⁵Σκέφτηκα πως ανάμεσα σ' όλους τους ανθρώπους που ζουν πάνω στη γη, κάπου υπάρχει το παιδί που θα πάρει τη θέση του βασιλιά.

¹⁶Μπορεί να είναι ατέλειωτος ο λαός που επικεφαλής του βρίσκεται ο βασιλιάς. Κι όμως οι γενιές που θα 'ρθούν μετά απ' αυτόν, δε θα είναι πια ενθουσιασμένοι μαζί του. Ασφαλώς κι αυτό, λοιπόν, είναι ματαιότητα και χίμαιρα.

Σωστή σκέψη πριν από κάθε πράξη

¹⁷Να σκέφτεσαι τι πρόκειται να κάνεις, όταν πηγαίνεις στο ναό του Θεού. Πήγαινε εκεί με την πρόθεση να μάθεις να υπακούς στο Θεό. Αυτό είναι καλύτερο από τις θυσίες που προσφέρουν οι ανόητοι, αυτοί που δεν μπορούν να διακρίνουν το καλό απ' το κακό.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ 5

¹Μη βιάζεσαι να μιλήσεις στο Θεό και να δώσεις αλόγιστες υποσχέσεις, γιατί ο Θεός είναι στον ουρανό κι εσύ στη γη· γι' αυτό τα λόγια σου ας είναι λίγα.

²Όπως οι πολλές έγνοιες φέρνουν άσχημα όνειρα, έτσι και τα λόγια τα πολλά, φέρνουν ανόητες κουβέντες.

³Όταν τάξεις κάτι στο Θεό, μην αργήσεις να του το προσφέρεις, γιατί ο Θεός δεν αγαπάει τους επιπόλαιους· ό, τι έταξες, πρέπει να το εκπληρώσεις.

⁴Καλύτερα να μην τάξεις, παρά να τάξεις κάτι και να μην το προσφέρεις.

⁵Απόφυγε να πεις κάτι που θα σ' ενοχοποιήσει. Κι αν το κάνεις, μην προσποιηθείς στον ιερέα ότι το 'κανες κατά λάθος. Αλλιώς θα προκαλέσεις με τα λόγια σου την οργή του Θεού και θα καταστρέψει τα έργα σου.

⁶Τα πολλά όνειρα είναι ματαιότητα. Το ίδιο και τα πολλά λόγια. Γι' αυτό να υπολογίζεις το Θεό.

Η ομοφωνία των εκμεταλλευτών

⁷Αν δεις να καταπιέζεται ο φτωχός και να παραβιάζεται η σωστή κρίση και η δικαιοσύνη σε κάποια επαρχία, μην εκφράσεις την έκπληξή σου γι' αυτό· γιατί θα σου πουν ότι πάνω από κάθε αξιωματούχο υπάρχει κάποιος ανώτερος,

⁸και πάνω απ' αυτόν άλλος, και πως ό, τι γίνεται είναι για το καλό της χώρας, και ότι από κάθε χωράφι παίρνει ένα μέρος του καρπού κι ο βασιλιάς.

Πλούτος χωρίς ευτυχία

⁹Εκείνος που αγαπάει το χρήμα, δε θα το χορτάσει· κι εκείνος που αγαπάει την αφθονία, δε θα έχει ποτέ αρκετά εισοδήματα –κι αυτό είναι ματαιότητα.

¹⁰Όσο πληθαίνουν τα αγαθά, τόσο πληθαίνουν κι αυτοί που τα τρώνε· και ποια η ωφέλεια γι' αυτούς που τα έχουν, παρά μόνο να τα βλέπουν με τα μάτια τους;

¹¹Ο ύπνος του εργάτη είναι γλυκός, είτε λίγο φάει είτε πολύ· ο χορτασμός, όμως, τον πλούσιο δεν τον αφήνει να κοιμηθεί.

¹²Υπάρχει ένα μεγάλο κακό που πρόσεξα πάνω στη γη: Είναι ο πλούτος που φυλάσσεται από τον κάτοχό του, για να του φέρει δυστυχία.

¹³Ο πλούτος εκείνος χάνεται από κακή διαχείριση του κατόχου του· κι όταν αυτός αποκτάει γιο, δεν του έχει μείνει τίποτα στα χέρια του.

¹⁴Θ' αφήσει αυτόν τον κόσμο γυμνός, όπως ήρθε βγαίνοντας απ' την κοιλιά της μάνας του. Κι ο κόπος του τίποτα δε θα του έχει αποφέρει, που να μπορεί να το πάρει μαζί του.

¹⁵Κι αυτό είναι το μεγάλο κακό γι' αυτόν· να φεύγει απ' τον κόσμο όπως ακριβώς ήρθε. Και ποια είναι η ωφέλειά του; Μόχθησε κυνηγώντας τον άνεμο.

¹⁶Επιπλέον, όλη του τη ζωή την περνάει μέσα στο σκοτάδι και στη στενοχώρια, άρρωστος και οργισμένος.

Απόλαυση με ευγνωμοσύνη στο Θεό

¹⁷Εκείνο, λοιπόν, που εγώ αναγνωρίζω ως αγαθό είναι το εξής: Είναι ωραίο πράγμα ο άνθρωπος να τρώει, να πίνει και να απολαμβάνει τα αγαθά του κόπου του εδώ στη γη, σ' όλη τη διάρκεια της ζωής που του δίνει ο Θεός, γιατί αυτό είναι το μερίδιό του.

¹⁸Και σ' όποιον ο Θεός έδωσε πλούτο και αγαθά, καθώς και τη δυνατότητα να τα απολαμβάνει παίρνοντας έτσι το μερίδιό του, αυτός μπορεί να χαίρεται τους καρπούς των κόπων του. Αυτό είναι δώρο Θεού.

¹⁹Έτσι δεν θ' ανησυχεί όταν θα σκέφτεται πως οι μέρες της ζωής του είναι λιγοστές, όταν ο Θεός τού δίνει όλες αυτές τις χαρές στη ζωή του.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ 6

Η αβεβαιότητα του πλούτου

¹Υπάρχει κι άλλο ένα κακό που είδα εδώ στη γη, και που το συναντάει κανείς συχνά στους ανθρώπους:

²Είναι δυνατόν ο Θεός να δώσει σε κάποιον πλούτο, αγαθά και δόξα και να έχει όλα όσα επιθυμεί· αλλά παράλληλα να του στερήσει τη δυνατότητα να τρώει ο ίδιος απ' αυτά –κάποιος ξένος τα τρώει. Κι αυτό είναι κάτι θλιβερό και αδικία μεγάλη.

³Αν κανείς αποκτήσει εκατό παιδιά και ζήσει πολλά χρόνια και φτάσει σε βαθιά γηρατειά, τι θα ωφεληθεί αν δεν μπορέσει ν' απολαύσει τα αγαθά του, κι αν δεν ταφεί στον τάφο του; Λέω ότι από αυτόν είναι προτιμότερο ένα έκτρωμα.

⁴Το έκτρωμα σχηματίστηκε μάταια, χάθηκε χωρίς ν' αφήσει ίχνη και κανένας δεν το θυμάται πια.

⁵Τον ήλιο δεν τον είδε ποτέ, δε γνώρισε μια μέρα ζωής. Τουλάχιστον όμως έχει αναπαυθεί, πιο πολύ απ' ό,τι ένας ζωντανός,

⁶που κι αν ακόμα ζήσει δυο χιλιάδες χρόνια, μπορεί να μη γευτεί ποτέ την ευτυχία. Μήπως δεν πάει κι αυτός στον ίδιο τόπο με το έκτρωμα;

⁷Όλος ο κόπος του ανθρώπου είναι για το στομάχι του· η ψυχή του όμως δε χορταίνει.

⁸Τι παραπάνω έχει ο σοφός απ' τον ανόητο; Ποια η ωφέλεια για τον φτωχό να είναι σοφός, όταν η γνώση δεν μπορεί να τον χορτάσει;

⁹Καλύτερα να είναι κανείς ευχαριστημένος μ' εκείνο που έχει παρά να ικανοποιεί τις επιθυμίες του με φαντασιώσεις· γιατί κι αυτό είναι ματαιότητα και χίμαιρα.

Η ανοησία να αντιστέκεται κανείς στο Θεό

¹⁰Το καθετί που βρίσκεται στην ύπαρξη έχει πάρει ένα όνομα· και το πού κατατείνει ο άνθρωπος φαίνεται από το όνομά του· δεν μπορεί ν' αντιδικήσει με κάποιον ισχυρότερό του.

¹¹Όσο περισσότερο αντιδικεί, τόσο περισσότερο ματαιοπονεί. Ποια είναι η ωφέλεια;

¹²Η ζωή του ανθρώπου είναι μάταιη και περνάει σαν σκιά· ποιος επιτέλους γνωρίζει τι είναι το καλύτερο γι' αυτόν; Ποιος μπορεί να πληροφορήσει τον κάθε άνθρωπο, τι θα συμβεί μετά απ' αυτόν πάνω στη γη;

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ 7

Αναθεώρηση της αρχαίας σοφίας Για το θάνατο...

¹Λέγεται ότι το καλό όνομα είναι πολυτιμότερο από ένα ακριβό μύρο, και η ημέρα του θανάτου από την ημέρα της γέννησης.

²Αλλά εγώ λέω ότι καλύτερα να επισκεφθεί κανείς ένα σπίτι που πενθούν παρά ένα σπίτι που γλεντάνε. Ο θάνατος είναι το τέλος κάθε ανθρώπου κι ο άνθρωπος πρέπει να το θυμάται αυτό όσο ζει.

³Προτιμότερη είναι η λύπη από το γέλιο· γιατί μπορεί να δίνει στο πρόσωπο όψη θλιμμένη, αλλά σου μαθαίνει τη ζωή.

⁴Οι σοφοί βρίσκονται εκεί που οι άνθρωποι πενθούν και οι ανόητοι εκεί που γλεντούν.

...για τη γνώση και την ανοησία

⁵Καλύτερα ν' ακούει κανείς την επίπληξη ενός σοφού, παρά τους επαίνους των ανοήτων.

⁶Το γέλιο του ανόητου είναι σαν το θόρυβο που κάνουν τ' αγκάθια όταν καίγονται κάτω από το καζάνι· ματαιότητα είναι κι αυτό.

⁷Η εξουσία να καταδυναστεύει κανείς κάνει τον σοφό ανόητο και η δωροδοκία διαφθείρει τη συνείδηση.

...για την υπομονή και την αυτοσυγκράτηση

⁸Προτιμότερο είναι να σταματάς να μιλάς από το ν' αρχίζεις. Καλύτερος αυτός που έχει υπομονή από εκείνον που βιάζεται ν' αναδειχθεί.

⁹Μη βιάζεσαι να θυμώσεις, γιατί ο θυμός κατοικεί στην καρδιά των ανοήτων.

¹⁰Μη λες: «Γιατί το χτες ήταν καλύτερο από το σήμερα; » Αυτή η ερώτηση δεν είναι φρόνιμη.

...για την πείρα της ζωής και την ιδιοκτησία

¹¹Η σοφία είναι καλή όπως και το χρήμα, γι' αυτούς που ζουν πάνω στη γη·

¹²κάτω από τη σκέπη της σοφίας υπάρχει ασφάλεια, όπως και κάτω από τη σκέπη του χρήματος. Η σοφία ζωοποιεί όσους την κατέχουν· αυτή είναι η ωφέλεια για κείνους που τη γνωρίζουν.

¹³Λάβε υπόψη σου το έργο του Θεού. Κανείς δεν μπορεί να ισιώσει ό, τι εκείνος έκανε στραβό.

¹⁴Στον καιρό της ευτυχίας να χαίρεσαι, και στον καιρό της δυστυχίας να σκέφτεσαι: Ο Θεός στέλνει και την ευτυχία και τη δυστυχία· και κανένας δεν γνωρίζει τι πρόκειται να του συμβεί μετά.

Η χρυσή τομή

¹⁵Και τι δεν είδα στη διάρκεια της μάταιης ζωής μου! Τον δίκαιο να καταστρέφεται παρ' όλη τη δικαιοσύνη του και τον ασεβή να μακροημερεύει παρ' όλη την κακία του.

¹⁶Γι' αυτό λέω: Μη γίνεσαι πάρα πολύ δίκαιος ή υπερβολικά σοφός· γιατί να καταστραφείς;

- ¹⁷Μη γίνεσαι πάρα πολύ κακός ή ανόητος· γιατί να πεθάνεις πριν την ώρα σου;
- ¹⁸Καλό είναι να τηρείς συγχρόνως και τις δυο αυτές συμβουλές· γιατί αυτός που σέβεται το Θεό αποφεύγει τις υπερβολές.
- ¹⁹Η σοφία βοηθάει τον σοφό περισσότερο από όσο δέκα κυβερνήτες την πόλη.
- ²⁰Γιατί δεν υπάρχει άνθρωπος δίκαιος πάνω στη γη, που να κάνει πάντα μόνο το καλό, χωρίς ποτέ να ξεστοχάει.
- ²¹Επίσης μη δίνεις προσοχή σε όλα όσα λένε οι άνθρωποι. Γιατί αλλιώς κινδυνεύεις ν' ακούσεις το δούλο σου να σε δυσφημεί.
- ²²Άλλωστε πολλές φορές –το ξέρεις καλά– κι εσύ είπες κακό για τους άλλους.

Άσκοπη έρευνα

- ²³Όλα αυτά τα εξέτασα με τη σοφία. Είπα: «Θα γίνω σοφός», αλλά η σοφία έφυγε μακριά μου.
- ²⁴Το νόημα των πραγμάτων είναι απρόσιτο και πολύ βαθύ. Ποιος μπορεί να το εξιχνιάσει;
- ²⁵Ωστόσο αφιερώθηκα ολόψυχα στη μελέτη και στην έρευνα. Επιδίωξα να μάθω τη σοφία και την αιτία της υπάρξεως των όντων. Και κατάλαβα πόση ασέβεια υπάρχει στην αφροσύνη και πόση ηλιθιότητα στην ανοησία.
- ²⁶Λέγεται ότι πικρότερη κι από το θάνατο είναι η γυναίκα-παγίδα, που η καρδιά της είναι δίχτυ και τα χέρια της δεσμά. Όποιος είναι αρεστός στο Θεό θα της ξεφύγει, αλλά ο αμαρτωλός θα πέσει στα δίχτυα της.
- ²⁷Να τι βρήκα εγώ ο Εκκλησιαστής ερευνώντας ακατάπαυστα, για να βγάλω κάποιο συμπέρασμα,
- ²⁸που με επιμονή αναζητώ, μα δεν το βρήκα. Βρήκα έναν άνθρωπο σωστό ανάμεσα σε χίλιους, αλλά ούτε μία γυναίκα ανάμεσα σ' όλους αυτούς.

²⁹Το μόνο που βρήκα είν' ετούτο: Ο Θεός έκανε τον άνθρωπο τίμιον και απλό, αλλά οι άνθρωποι έγιναν πολύ περίπλοκοι.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ 8

¹Λέγεται ότι η σοφία του ανθρώπου φωτίζει την όψη του και εξαφανίζει τη σκληρότητά του. Ποιος όμως κρίνει με σοφία και ποιος γνωρίζει την εξήγηση των πραγμάτων;

Η ανταρσία είναι ανώφελη

²Εγώ σε συμβουλεύω να υπακούς στη διαταγή του βασιλιά· και τούτο, γιατί το ορκίστηκες ενώπιον του Θεού.

³Μην παρασυρθείς από την επιθυμία σου να επαναστατήσεις εναντίον του. Μην το ριψοκινδυνεύσεις, γιατί αυτός ό, τι θελήσει στο τέλος θα το κάνει.

⁴Ο λόγος του βασιλιά είναι πανίσχυρος· ποιος μπορεί να του ζητήσει το λόγο για ό, τι κάνει;

⁵Όσο υπακούει κανείς στην προσταγή του βασιλιά, δε θα τον βρει κανένα κακό. Ο σοφός ξέρει πότε και πώς να υπακούσει.

⁶Πραγματικά, για την κάθε πράξη υπάρχει ο κατάλληλος καιρός και ο τρόπος για να γίνει. Αλλά το μεγάλο κακό για τον άνθρωπο είναι,

⁷ότι δε γνωρίζει από πριν τι πρόκειται να συμβεί· ποιος, αλήθεια, θα μπορούσε να του το πει;

⁸Δεν υπάρχει άνθρωπος που να μπορεί να κρατηθεί αιώνια στη ζωή, ούτε κανείς που να αναβάλει την ημέρα του θανάτου του. Όταν γίνεται πόλεμος, κανένας δεν μπορεί να ξεφύγει· ούτε η ασέβεια μπορεί να σώσει τους ασεβείς.

Η ευτυχία των ασεβών

⁹Όλα αυτά που ακολουθούν τα ξέρω από την παρατήρηση των όσων συμβαίνουν σ' αυτό τον κόσμο, όπου κάποιοι άνθρωποι καταπιέζουν τους άλλους και τους κάνουν να υποφέρουν.

10 Έτσι, είδα ασεβείς να μεταφέρονται με τιμές στους τάφους τους. Αυτοί όταν ζούσαν πηγαينوέρχονταν στο ναό, αλλά ο κόσμος στην πόλη έχει ξεχάσει κιόλας τις πράξεις τους. Κι αυτό είναι παράδοξο.

11 Η κακή πράξη δεν καταδικάζεται αμέσως, γι' αυτό κι οι άνθρωποι είναι πρόθυμοι να κάνουν το κακό.

12 Ο αμαρτωλός μπορεί να κάνει το κακό εκατό φορές, κι ωστόσο να ζει πολλά χρόνια.

Επιβράβευση και τιμωρία

Εγώ όμως ξέρω την παροιμία που βεβαιώνει ότι «θα ευτυχήσουν αυτοί που σέβονται το Θεό, αυτοί που στέκονται με δέος μπροστά του.

13 Ενώ οι ασεβείς δε θα ευτυχήσουν ούτε θα ζήσουν για πολλά χρόνια· σαν ίσκιος η ζωή τους θα διαβεί, γιατί Θεό δεν υπολογίζουν».

14 Αλλά αυτό είναι άτοπο. Η πραγματικότητα είναι διαφορετική: υπάρχουν δίκαιοι, που τιμωρούνται σαν να έκαναν τα έργα των ασεβών, και υπάρχουν ασεβείς που αμείβονται σαν να έκαναν τα έργα των δικαίων· γι' αυτό το ξαναλέω: αυτό είναι άτοπο.

15 Γι' αυτό κι εγώ πλέκω τον ύμνο στη χαρά: Δεν υπάρχει τίποτα καλύτερο για τον άνθρωπο σ' αυτό τον κόσμο, από του να τρώει, να πίνει και να χαίρεται· κι αυτή η ευδαιμονία να τον συνοδεύει και στα έργα του, όλες τις μέρες που ο Θεός του έδωσε να ζήσει εδώ στη γη.

Η κοινή κατάληξη των ανθρώπων

16-17 Προσπάθησα να καταλάβω πώς μπορεί κανείς να γίνει σοφός και παρατήρησα προσεκτικά τις ασχολίες των ανθρώπων πάνω στη γη. Είδα, λοιπόν, ότι όσο κι αν πασχίσει κανείς μέρα και νύχτα, δεν μπορεί να κατανοήσει πλήρως το πώς ενεργεί ο Θεός. Όσο και αν προσπαθήσουν να το διερευνήσουν οι άνθρωποι, είναι βέβαιο πως δε θα το καταλάβουν. Ακόμα κι οι σοφοί, που ισχυρίζονται πως γνωρίζουν, δεν μπορούν να εξιχνιάσουν τις ενέργειες του Θεού.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ 9

¹Σκέφτηκα πάνω σ' όλα αυτά και διαπίστωσα ότι μόνο ο Θεός μπορεί να εξουσιάζει τη ζωή των δικαίων και των σοφών καθώς και τις πράξεις τους. Επίσης οι άνθρωποι δεν ξέρουν αν θα συναντήσουν την αγάπη ή το μίσος. Κανένας δεν μπορεί τίποτε να προβλέψει.

²Τα ίδια συμβαίνουν σε όλους. Η ίδια κατάληξη περιμένει τον δίκαιο και τον ασεβή, τον καλό και τον κακό, αυτόν που προσφέρει θυσίες κι αυτόν που δεν προσφέρει. Ο αγαθός, που ορκίζεται άφοβα κι ο αμαρτωλός, που φοβάται τον όρκο, έχουν όλοι την ίδια τύχη.

³Η ίδια τύχη τούς περιμένει όλους, κι αυτό είναι το κακό που διέπει ο, τιδήποτε συμβαίνει πάνω στη γη. Η καρδιά των ανθρώπων, όσο ζουν, είναι γεμάτη κακία και ανοησία· και ξαφνικά πεθαίνουν.

⁴Αλλά όσο ζει κανείς υπάρχει ελπίδα· ένα ζωντανό σκυλί είναι προτιμότερο από ένα ψόφιο λιοντάρι.

⁵Οι ζωντανοί ξέρουν τουλάχιστον ότι θα πεθάνουν, ενώ οι νεκροί δεν ξέρουν τίποτα· και τίποτα δεν έχουν πια να περιμένουν ως ανταπόδοση, αφού κανένας πια δεν τους θυμάται.

⁶Ακόμα κι οι αγάπες τους, τα μίσση τους κι οι φθόνοι τους έχουν όλα ξεχαστεί, κι οι ίδιοι πια δε συμμετέχουν στα όσα συμβαίνουν πάνω στη γη.

Τι μένει στον άνθρωπο να απολαύσει

⁷Πήγαινε, λοιπόν, φάε το ψωμί σου με χαρά και το κρασί σου πιες μ' ευχάριστη διάθεση, γιατί ο Θεός έχει κιόλας αποδεχθεί τα έργα σου.

⁸Σ' όλες τις περιστάσεις να ντύνεσαι στα γιορτινά και πάντα να βάζεις στο κεφάλι σου λάδι αρωματικό.

⁹Απόλαυσε τη ζωή με τη γυναίκα που αγαπάς, όλες τις μέρες της μάταιης ζωής σου, όσες σου δώσει ο Θεός εδώ στη γη. Γιατί αυτό είναι το μερίδιό σου στη ζωή και στο μόχθο σου και στη σκληρή δουλειά σου σ' αυτό τον κόσμο.

¹⁰Ό, τι βρίσκει το χέρι σου να κάνει, κάν' το τώρα που μπορείς· γιατί στον άδη που θα πας δεν μπορείς να πράξεις τίποτα, ούτε να σκεφτείς, ούτε να μάθεις τίποτα, ούτε ν' αποκτήσεις σοφία.

Η αβεβαιότητα της επιτυχίας

11 Κάτι άλλο που διαπίστωσα είναι ότι σ' αυτό τον κόσμο δεν κερδίζουν στο τρέξιμο πάντα οι γρήγοροι ούτε τον πόλεμο πάντα οι γενναίοι· δεν είναι οι σοφοί που κερδίζουν πάντα την άνετη ζωή ούτε οι ευφυείς που αποκτούν πλούτο ή οι καταρτισμένοι την εκτίμηση των άλλων. Γιατί σ' όλους αυτούς μπορεί να τύχουν καλές και κακές περιστάσεις.

12 Κανείς δεν ξέρει πότε θα 'ρθει γι' αυτόν η κακή στιγμή· όπως τα ψάρια πιάνονται στο μοιραίο δίχτυ ή τα πουλιά στην ξόβεργα, έτσι κι οι άνθρωποι παγιδεύονται στην κακοτυχία, όταν ξεσπάσει άξαφνα πάνω τους.

Σκέψεις για τη μόρφωση και την ανοησία

13 Είδα ακόμα και κάτι άλλο που μου φάνηκε σημαντικό, σχετικά με το ρόλο που παίζει η σοφία πάνω στη γη.

14 Ήταν μια μικρή πόλη με λίγους κατοίκους. Ένας πανίσχυρος βασιλιάς ήρθε εναντίον της, την περικύκλωσε και κατασκεύασε γύρω της μεγάλους πολιορκητικούς πύργους για να την εκπορθήσει.

15 Σ' αυτή την πόλη ζούσε ένας άνθρωπος φτωχός αλλά σοφός· κι αυτός με τη σοφία του ελευθέρωσε την πόλη. Κανένας όμως δε θυμόταν πια εκείνον τον φτωχό.

16 Λέγεται ότι «περισσότερο αξίζει η σοφία από τη δύναμη». Διαπιστώνουμε, όμως, ότι κανένας δεν υπολογίζει τη σοφία ενός φτωχού ούτε και δίνει προσοχή στα λόγια του.

17 Είναι προτιμότερο ν' ακούει κανείς τα ήρεμα λόγια ενός σοφού ανθρώπου, παρά τις κραυγές ενός άρχοντα σε μια παρέα με ανόητους.

18 Η σοφία είναι καλύτερη από τα όπλα του πολέμου, αλλά ένα μονάχα σφάλμα εκμηδενίζει πολλά καλά.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ 10

1 Μία μικρή μύγα μέσα στο αρωματικό λάδι το αλλοιώνει και το κάνει να βρωμάει. Έτσι και μια μικρή ανοησία βαραίνει περισσότερο απ' τη σοφία και τη δόξα.

- ²Ένας σοφός ακολουθεί φυσιολογικά το σωστό· ο ανόητος όμως κάνει το αντίθετο.
- ³Η ανοησία του φαίνεται ακόμα και στο δρόμο όταν περπατάει· όλοι καταλαβαίνουν ότι είναι ανόητος.
- ⁴Αν ο άρχοντας θυμώσει μαζί σου, μην παραιτηθείς από τη θέση σου. Με την ψυχραιμία αποφεύγονται τα σοβαρότερα σφάλματα.
- ⁵Υπάρχει ένα κακό που είδα να γίνεται εδώ στη γη, μια απροσεξία των αρχόντων:
- ⁶Τοποθετούν σε υψηλές θέσεις τους ανόητους και σε χαμηλές τους επιφανείς.
- ⁷Είδα δούλους να πηγαίνουν καβάλα πάνω στ' άλογα και άρχοντες να πηγαίνουν πεζοί σαν δούλοι.
- ⁸Όποιος σκάβει λάκκο, μέσα σ' αυτόν θα πέσει· κι όποιος χαλάει φράχτη, θα δεχτεί δάγκωμα φιδιού.
- ⁹Όποιος βγάζει απ' το νταμάρι πέτρες, μπορεί απ' αυτές να πληγωθεί, κι αυτός που σχίζει ξύλα κινδυνεύει.
- ¹⁰Αν της αξίνας η κόψη στομώσει και δεν ακονιστεί, πρέπει πιότερη δύναμη να βάζει αυτός που τη δουλεύει. Πράγματι, προϋπόθεση κάθε επιτυχίας είναι η εκ των προτέρων σκέψη.
- ¹¹Τι ωφελεί το γητευτή κι αν ξέρει να γητεύει, όταν το φίδι ορμήσει πρώτο και τον δαγκώσει;
- ¹²Στο στόμα του σοφού τα λόγια έχουνε χάρη· ενώ τα χείλη του ανόητου θα τον καταστρέψουν.
- ¹³Αρχίζει λέγοντας ανοησίες και τελειώνει λέγοντας πράγματα τρελά.
- ¹⁴Όταν αρχίσει δε λέει να σταματήσει. Ο άνθρωπος δεν ξέρει τίποτα για το μέλλον· ποιος θα του πει τι θα συμβεί μετά απ' αυτόν;

15Όταν οι ανόητοι μιλούν πολύ, κουράζονται τόσο, που μετά δεν έχουν τη δύναμη ούτε το δρόμο για το σπίτι τους να βρουν!

16Αλίμονο σ' εσένα χώρα, που ο βασιλιάς σου είναι παιδάριο κι οι άρχοντές σου γλεντοκοπούν απ' το πρωί ως το βράδυ!

17Ευτυχισμένη είσ' εσύ χώρα, που ο βασιλιάς σου είναι γιος ευγενών και οι άρχοντές σου τρώνε την κατάλληλη ώρα, για ν' αποκτήσουν δύναμη κι όχι για να μεθύσουν.

18Από αφροντισιά πέφτει της στέγης το δοκάρι, κι από του νοικοκύρη την αδράνεια στάζει το σπίτι.

19Για να ευθυμήσουν οι άνθρωποι κάνουν συμπόσια· το κρασί χαροποιεί τη ζωή, και το χρήμα τα εξασφαλίζει όλα.

20Μην κρίνεις το βασιλιά ούτε με τη σκέψη σου και μην πεις κακό για τον πλούσιο, ούτε όταν είσαι μόνος σου στο δωμάτιό σου, γιατί τα λόγια σου μπορεί να πάρουν φτερά και να διαδοθούν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ 11

Το άγνωστο του μέλλοντος

1Ρίξε το ψωμί σου πάνω στα νερά και μετά από πολλές μέρες μπορεί να το βρεις.

2Τοποθέτησε τα πλούτη σου σε εφτά ή σε οκτώ μεριές, γιατί δεν ξέρεις τι κακό μπορεί να συμβεί πάνω στη γη.

3Αν τα σύννεφα είναι γεμάτα βροχή, θα τη ρίξουν πάνω στη γη· κι αν ένα δέντρο πέσει προς το νότο ή προς το βορρά, στον τόπο που θα πέσει, εκεί θα μείνει.

4Όποιος παρατηρεί συνέχεια τον άνεμο, δε θα σπείρει ποτέ· κι όποιος συνέχεια εξετάζει τα σύννεφα, ποτέ δε θα θερίσει.

5Όπως δεν ξέρεις ποιος είναι ο δρόμος του ανέμου και πώς το έμβρυο σχηματίζεται μες στην κοιλιά της εγκύου, έτσι δεν ξέρεις και τα έργα του Θεού, ο οποίος δημιουργεί τα πάντα.

⁶Σπείρε το σπόρο σου το πρωί, σπείρε τον και το βράδυ· γιατί πού ξέρεις; Μπορεί μια από τις δυο σπορές να ευδοκιμήσει ή μπορεί να ευδοκιμήσουν και οι δυο.

Η απόλαυση της νιότης

⁷Γλυκό είναι το φως κι ευχάριστο στα μάτια να βλέπουν τον ήλιο.

⁸Αλλά, όσο πολλά κι αν ζήσεις χρόνια, ν' απολαμβάνεις την κάθε μέρα σου και να θυμάσαι πως οι σκοτεινές οι μέρες θα 'ναι περισσότερες. Δεν υπάρχει τίποτε ν' αποζητήσει κανείς τότε.

⁹Απόλαυσε νέε μου, τα νιάτα σου! Η καρδιά σου ας χαίρεται όλες της νιότης σου τις μέρες. Μπορείς να αποκτήσεις ό, τι επιθυμεί η ψυχή σου και τα μάτια σου· αλλά να ξέρεις ότι για όλα αυτά ο Θεός θα σε κρίνει.

¹⁰Διώξε τη λύπη απ' την καρδιά σου, τον πόνο από το σώμα σου, γιατί τα νιάτα και τα μαύρα τα μαλλιά δεν διαρκούν πολύ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ 12

¹Θυμήσου το δημιουργό σου στις νιότης σου τις μέρες, πριν έρθουν οι μέρες οι κακές και φτάσουν τα χρόνια εκείνα που δε θα μπορείς να τ' απολαύσεις.

²Τότε θα σκοτεινιάσει ο ήλιος και το φως, το φεγγάρι και τ' αστέρια, και όλο θα 'ρχονται καινούρια σύννεφα ύστερα απ' τη βροχή.

³Τότε τα χέρια σου που σε προστάτευαν θα τρέμουν, τα πόδια σου που σε κρατούσαν θα κλονίζονται, τα δόντια σου που αλέθανε θα λιγοστέψουν και θα θαμπώσουν τα μάτια σου που έβλεπαν.

⁴Θ' αρχίσουν τ' αυτιά σου να μην ακούν, θα εξασθενήσει η φωνή σου και θα τρέμει, θα σε ξυπνάει και του πουλιού το λάλημα ακόμη.

⁵Τότε του δρόμου η ανηφοριά θα σε τρομάζει και θα λιγοψυχάς στο κάθε βήμα σου. Έξω θ' αλλάζουν οι εποχές του χρόνου: θ' ανθίζει η αμυγδαλιά και θα παχαίνει η ακρίδα, θα ωριμάζει η κάπαρη κι εσύ θα προχωρείς προς τη στερνή σου κατοικία· βγήκαν στο δρόμο κιόλας οι μοιρολογίστρες!

⁶Θυμήσου, λοιπόν, το δημιουργό σου, πριν της ζωής σου σπάσει η ασημένια αλυσίδα και το χρυσό λυχνάρι συντριφθεί· πριν τσακιστεί η στάμνα στην πηγή και σπάσει το μαγγάνι στο πηγάδι.

⁷Τότε το σώμα πίσω θα γυρίσει στο χώμα, που από κείνο πλάστηκε, και η πνοή της ζωής θα επιστρέψει στο Θεό που την έδωσε.

⁸Όλα είναι μάταια στο έπακρο, λέει ο Εκκλησιαστής, όλα είναι μάταια. Τα πάντα είναι μονάχα ματαιότητα.

Πρώτος Επίλογος

⁹Επιπλέον ο Εκκλησιαστής υπήρξε σοφός και δίδαξε στο λαό τη γνώση· ζύγισε, ερεύνησε και αναθεώρησε πολλές παροιμίες.

¹⁰Προσπάθησε να βρει ωραίες λέξεις για να καταγράψει παροιμίες, που θα ήταν όμως αληθινές και ακριβείς.

¹¹Τα λόγια των σοφών είναι σαν τα βούκεντρα και τα γνωμικά των συλλογών είναι σαν τα καρφιά που μπήγονται στέρεα στον τοίχο. Αυτά είναι δώρα απ' το Θεό, τον ένα και μοναδικό ποιμένα.

Δεύτερος Επίλογος

¹²Ακόμα μια προειδοποίηση στον αναγνώστη: Μάθε, γιε μου, πως έχουν γραφτεί πολλά βιβλία· τέλος δεν έχουν. Μα η πολλή σκέψη εξουθενώνει.

¹³Άκου το συμπέρασμα όλων αυτών των λόγων: Να σέβεσαι το Θεό και να τηρείς τις εντολές του· αυτό είναι το παν για τον άνθρωπο.

¹⁴Γιατί ο Θεός θα κρίνει όλες τις πράξεις μας, είτε αγαθές είναι είτε κακές, ακόμα και τις πιο απόκρυφες.

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ 1

¹Το πιο όμορφο από του Σολομώντα τα τραγούδια.

«Γίνε βασιλιάς μου»

EKEINH:

²Ας με γεμίσουνε τα χείλη σου φιλιά γιατί η αγάπη σου κι απ' το κρασί καλύτερη.

³Τα μύρα σου ευωδιάζουνε γλυκά και τ' όνομά σου μύρο που σκορπιέται, γι' αυτό κι οι νιες κοπέλες σ' αγαπούν.

⁴Πάνω στα βήματά σου σύρε με κι ας τρέξουμε. Στα δώματά σου, βασιλιά μου, πέρασέ με. Μαζί ας χαρούμε κι ας γιορτάσουμε. Πιότερο από κρασί, από έρωτα ας μεθύσουμε. Διόλου παράξενο που όλες σ' αγαπούν!

Η όμορφη χωριατοπούλα

EKEINH:

⁵Μαυριδερή είμαι κι όμως είμαι όμορφη, κοπέλες της Ιερουσαλήμ· σαν τις σκηνές των Βεδουίνων του Κηδάρ, σαν τα παραπετάσματα στου Σολομώντα το παλάτι.

⁶Μην το πολυπροσέχετε αν είμαι μαυρισμένη, του ήλιου η λαύρα μ' άρπαξε. Της μάνας μου οι γιοι σκληρά μού φέρθηκαν. Μ' έβαλαν να φυλάω τ' αμπέλια, μα το δικό μου αμπέλι δεν το φύλαξα.

Η βοσκοπούλα

EKEINH:

⁷Για πες μου εσύ που τόσο σ' αγαπώ, πού βόσκεις το κοπάδι σου; το μεσημέρι πού το ξαποσταίνεις; Για να μην τριγυρνώ και σε γυρεύω μες στα κοπάδια των συντρόφων σου.

EKEINOS:

⁸Ετούτο αν δεν το ξέρεις, εσύ μες στις γυναίκες η ομορφότερη, βγες κι ακολούθησε του κοπαδιού τ' αχνάρια και βόσκησε τα γίδια σου κοντά στις στάνες των βοσκών.

Διάλογος των δύο αγαπημένων

EKEINOS:

⁹Σε παρομοιάζω, αγαπημένη μου, μ' ωραία φοραδοπούλα ζεμένη στ' άρματα του Φαραώ.

¹⁰Τι όμορφα που 'ναι τα μάγουλά σου στα σκουλαρίκια ανάμεσα, κι ο τράχηλός σου μέσα στα γιορντάνια!

¹¹Στολίδια θα σου φτιάξουμε χρυσά μ' ασημοκόλλητα πετράδια.

EKEINH:

¹²Καθώς ο βασιλιάς κάθεται στο τραπέζι του η νάρδος μου σκορπά την ευωδιά της.

¹³Θήκη με σμύρνα είναι για με ο αγαπημένος μου, που ανάμεσα στα δυο μου στήθη ξαποσταίνει.

¹⁴Αγριοστάφυλο για με ο αγαπημένος μου, στ' αμπέλια που φυτρώνει του Εν-Γεδί.

EKEINOS:

¹⁵Τι όμορφη που είσαι, αγαπημένη μου, τι όμορφη που είσαι! Περιστέρια τα μάτια σου.

EKEINH:

¹⁶Τι όμορφος που είσαι, αγαπημένε μου, και ζηλευτός! Γρασίδι θαλερό είναι το κλινάρι μας.

¹⁷Κέδροι του σπιτικού μας τα δοκάρια, και τα φατνώματά του κυπαρίσσια.

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ 2

Η αγάπη όλα όμορφα τα βλέπει

EKEINH:

¹Εγώ είμαι της Σαρών ο νάρκισσος, το κρίνο των κοιλάδων.

EKEINOS:

²Καθώς το κρίνο ανάμεσα στ' αγκάθια, έτσι η αγαπημένη μου μέσα στις νέες κοπέλες.

EKEINH:

³Καθώς μηλιά μες στου δρυμού τα δέντρα, έτσι ο αγαπημένος μου στα παλικάρια ανάμεσα. Κάθισα στη σκιά του, όπως λαχτάρησα, κι είναι γλυκός στον ουρανίσκο μου ο καρπός του.

Κυριευμένη από αγάπη

EKEINH:

⁴Στου συμποσίου μ' έφερε τα δώματα κι η αγάπη του φλάμπουρο πάνωθέ μου.

⁵Με τόνωσε με σταφιδόψωμα και με ζωντάνεψε με μήλα, γιατί πεθαίνω απ' της αγάπης την πληγή.

⁶Το αριστερό του χέρι κάτω απ' το κεφάλι μου και το δεξί του με κρατάει στην αγκαλιά του.

⁷Σας εξορκίζω, κόρες της Ιερουσαλήμ, σ' όσα ζαρκάδια κι ελαφίνες έχει ο κάμπος, μην την ταραξίτε, μην αναστατώστε την αγάπη μας, ώσπου μονάχη της να το θελήσει.

Ο χειμώνας πέρασε

EKEINH:

⁸Ακούω τον αγαπημένο μου! Νάτος που έρχεται πηδώντας πάνω απ' τα βουνά, τρέχοντας πάνω από τους λόφους.

⁹Ζαρκάδι μοιάζει ο αγαπημένος μου, μοιάζει μικρό ελαφόπουλο. Νάτος που στέκεται έξω απ' το σπίτι μας, κοιτάει απ' το παράθυρο, ρίχνει ματιές απ' το καφασωτό.

¹⁰Ο αγαπημένος μου μιλάει και μου λέει:

EKEINOS:

«Σήκω αγαπημένη μου, πανέμορφή μου, έλα.

¹¹Γιατί ο χειμώνας, κοίτα, πέρασε, οι βροχές φύγανε, διαβήκαν.

¹²Τ' άνθη προβάλλουνε στη γη, του τραγουδιού έφτασε η ώρα, και της τρυγόνας μες στους κάμπους μας ακούγεται η φωνή.

¹³Τον πρώτο της καρπό δένει η συκιά κι ευωδιές χύνουν τ' ανθισμένα αμπέλια. Σήκω, αγαπημένη μου, πανέμορφή μου, έλα.

¹⁴Κρυμμένη περιστέρα μου στη σχισματιά του βράχου, στη χαραμάδα του γκρεμού, το πρόσωπό σου δείξε μου κι άσε ν' ακούσω τη φωνή σου, γιατί γλυκιά σου είν' η φωνή και θελκτική σου η όψη».

ΧΟΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ:

¹⁵Πιάστε μας τις αλεπούδες, τις μικρές αλεπουδίτσες, που αφανίζουνε τ' αμπέλια μας τώρα που είναι πάνω στον ανθό τους.

ΕΚΕΙΝΗ:

¹⁶Δικός μου ο αγαπημένος μου κι εγώ είμαι δική του, στα κρίνα ανάμεσα βοσκάει το κοπάδι του.

¹⁷Πριν να φυσήξει η αύρα η πρωινή και φύγουν τα σκοτάδια, γύρισε πίσω, αγαπημένε μου, γίνε σαν το ζαρκάδι σαν το μικρό ελαφόπουλο πάνω στου Βέθερ τα βουνά.

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ 3

Νυχτερινοί στοχασμοί

ΕΚΕΙΝΗ:

¹Τις νύχτες στο κρεβάτι μου γύρευα κείνον που αγαπώ. Τον γύρευα μα δεν τον βρήκα.

²Θα σηκωθώ και θα γυρίσω όλη την πόλη, μέσα στους δρόμους, μέσα στις πλατείες, και θα γυρέψω κείνον που αγαπώ. Τον γύρευα μα δεν τον βρήκα.

³Με συναπάντησαν οι φύλακες που τριγυρνάνε μες στην πόλη. «Είδατε τον αγαπημένο μου; » τους ρώτησα.

⁴Μόλις τους είχα προσπεράσει και βρήκα κείνον που αγαπώ. Τον άδραξα και δε θα τον αφήσω ώσπου στης μάνας μου το σπίτι να τον φέρω, στον κοιτώνα εκείνης που με γέννησε.

⁵Σας εξορκίζω, κόρες της Ιερουσαλήμ, σ' όσα ζαρκάδια κι ελαφίνες έχει ο κάμπος, μην την ταράξετε, μην αναστατώστε την αγάπη μας ώσπου μονάχη της να το θελήσει.

Ο ερχομός του γαμπρού

ΧΟΡΟΣ ΑΝΤΡΩΝ:

⁶Τι να 'ναι τούτο που ανεβαίνει από την έρημο; Μοιάζει κολόνα από καπνό μες σε θυμίαμα από σμύρνα και λιβάνι κι όλες τις σκόνες τις εξωτικές.

⁷Να το ανάκλιντρο του Σολομώντα. Εξήντα ρωμαλέοι άντρες τριγύρω του απ' τους πολέμαρχους του Ισραήλ.

⁸Κρατούν όλοι τους ξίφος, μαθημένοι είναι να μάχονται· είναι καθένας τους ζωσμένος το σπαθί μην τύχει αιφνίδιο νυχτερινό επεισόδιο.

⁹Ο βασιλιάς ο Σολομών έφτιαξε το θρόνο του το φορητό με ξύλα του Λιβάνου.

¹⁰Τους στύλους του τους έφτιαξε ασημένιους, τη ράχη του από μάλαμα, το κάθισμα πορφύρα, και το απομέσα στολισμένο, ομορφοκέντητο μ' αγάπη από τις κόρες της Ιερουσαλήμ.

¹¹Βγείτε, κορίτσια της Σιών, και δείτε τον το βασιλιά το Σολομώντα με το στεφάνι που τον έστεψε η μητέρα του στου γάμου του τη μέρα, τη μέρα της ευτυχίας του και της χαράς του.

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ 4

Ύμνος στην ομορφιά της νύφης

EKEINOS:

¹Τι όμορφη που είσαι αγαπημένη μου, τι όμορφη που είσαι! Περιστέρια τα μάτια σου μέσ' απ' το πέπλο σου, ωσάν κοπάδι ερίφια τα μαλλιά σου, που ροβολάνε από τις ράχες της Γαλαάδ.

²Τα δόντια σου ωσάν κοπάδι αμνάδες, που μόλις τις κουρέψαν και τις έπλυναν. Όλες γεννάνε δίδυμα, στέρφα δεν βρίσκεται ανάμεσά τους.

³Τα χείλη σου είναι σαν σειρήτι κόκκινο και θελκτική η λαλιά σου, τα μάγουλά σου μέσ' από το πέπλο σου σαν δυο μισά ροδιού.

⁴Ο τράχηλός σου ορθώνεται καθώς ο πύργος του Δαβίδ, χτισμένος στρογγυλά για φρούριο κι από σειρές λιθάρια λαξεμένα· ασπίδες χίλιες κρέμονται τριγύρω του, όλες οι ασπίδες των γενναίων ανδρών.

⁵Τα δυο σου στήθη είναι σαν δυο νιογέννητα δίδυμα της ζαρκάδας, που βόσκουνε στα κρίνα ανάμεσα.

⁶Πριν να φυσήξει η αύρα η πρωινή και φύγουν τα σκοτάδια, θα πάω στις σμύρνας το βουνό, στου λιβανιού το λόφο.

⁷Ολάκερη είσαι ωραία, αγαπημένη μου, ψεγάδι δεν σου βρίσκεται!

Προστασία από τους κινδύνους

EKEINOS:

⁸Καλή μου, έλα μαζί μου από το Λίβανο, έλα απ' το Λίβανο μαζί μου. Κατέβα απ' την κορφή του Αμανά, απ' του Σενείρ και του Ερμών τα ύψη, απ' τις σπηλιές των λιονταριών κι απ' της λεοπάρδαλης τα όρη.

Η γοητεία της αγάπης

EKEINOS:

⁹Με γήτεψες, καλή μου κι αδερφή μου, μου πήρες την καρδιά με μια ματιά σου, μ' ένα μονάχα τίναγμα του κεφαλιού σου.

¹⁰Ο έρωτάς σου μάγεμα, καλή μου κι αδερφή μου. Πιότερο αξίζει ο έρωτάς σου απ' το κρασί, κι η ευωδιά των μύρων σου από τ' αρώματα όλα.

¹¹Καθάριο μέλι στάζουνε τα χείλη σου, καλή μου. μέλι και γάλα βρίσκονται στη γλώσσα σου από κάτω κι είναι της φορεσιάς σου η οσμή σαν μύρο του Λιβάνου.

Ο κήπος της αγάπης

EKEINOS:

¹²Κλεισμένο περιβόλι εσύ, καλή μου κι αδερφή μου, κλεισμένο περιβόλι κι εφτασφράγιστη πηγή.

¹³Τα νέα βλαστάρια σου παράδεισος από ροδιές με τους καρπούς τους πιο εκλεκτούς, αγριοστάφυλα και νάρδος.

¹⁴Νάρδος και κρόκος, αρωματικό καλάμι και κανέλα κι όλα τα λιβανόδεντρα, σμύρνα κι αλόη κι όλα τα πιο καλά φυτά, που δίνουνε τα τέλεια βάλσαμα.

¹⁵Βρύση των περβολιών, πηγή τρεχούμενων νερών και ρυάκια που αναβρύζουν απ' το Λίβανο.

EKEINH:

¹⁶Σήκω βοριά κι έλα νοτιά, φυσήξτε μες στον κήπο μου να ξεχυθούν τα μύρα του. Ας έρθει ο καλός μου στο περβόλι του και τους εξαίσιους ας γευτεί καρπούς του.

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ 5

EKEINOS:

¹Μπαίνω μες στο περβόλι μου, καλή μου κι αδερφή μου, τρυγώ τη σμύρνα μου, τρυγώ τ' αρώματά μου· γεύομαι την κερήθρα μου αντάμα με το μέλι μου και το κρασί μου πίνω με το γάλα μου μαζί. Φίλοι μου, φάτε, πιείτε και μεθύστε απ' αγάπη!

Νυχτερινοί στοχασμοί

EKEINH:

²Εγώ κοιμόμουν, μα ξαγρύπνα μου η καρδιά. Άκου, χτυπάει ο αγαπημένος μου και λέει:

EKEINOS:

«Καλή μου, άνοιξέ μου, κι αδερφή μου, περιστεράκι μου και λατρευτή μου, γιατί η δροσιά σκέπασε το κεφάλι μου κι οι βραδινές σταλαγματιές νοτίσαν τα μαλλιά μου».

EKEINH:

³«Έβγαλα το χιτώνα μου· τώρα ξανά πρέπει να τον φορέσω. Τα πόδια μου τα έπλυνα· τώρα ξανά πρέπει να λερωθούν».

⁴Άπλωσε ο αγαπημένος μου το χέρι του μέσ' απ' της θύρας μου τη χαραμάδα κι αναταράχτηκαν τα σπλάχνα μου γι' αυτόν.

⁵Σηκώθηκα ν' ανοίξω στον καλό μου και σμύρνα στάλαζε απ' τα χέρια μου, κι από τα δάχτυλά μου σμύρνα ρέουσα στις κλειδωνιάς απάνω τη λαβή.

⁶Άνοιξα στον αγαπημένο μου, μα ο καλός μου είχε φύγει. Λαχτάρησα ν' ακούσω τη λαλιά του. Τον αναζήτησα και δεν τον βρήκα. Του φώναξα κι αυτός δε μ' αποκρίθηκε.

⁷Με συναπάντησαν οι φύλακες που τριγυρνάνε μες στην πόλη· με χτύπησαν, με πλήγωσαν, μου βγάλανε το πέπλο μου εκείνοι που στα τείχη είναι φρουροί.

Η νύφη ζητάει βοήθεια

ΕΚΕΙΝΗ:

⁸Σας εξορκίζω, κόρες της Ιερουσαλήμ, σ' όσα ζαρκάδια κι ελαφίνες έχει ο κάμπος, αν τον καλό μου βρείτε, να του πείτε ότι πεθαίνω απ' της αγάπης την πληγή.

ΧΟΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ:

⁹Τι έχει τάχα ο καλός σου πιότερο από έναν άλλο αγαπημένο, εσύ, μες στις γυναίκες η ομορφότερη; Τι έχει τάχα ο καλός σου πιότερο από έναν άλλο αγαπημένο, ώστε να μας ξορκίζεις με τον τρόπο αυτό;

ΕΚΕΙΝΗ:

¹⁰Ο αγαπημένος μου είναι άσπρος κι είναι ρόδινος και ξεχωρίζει μέσα σε μυριάδες.

¹¹Η κεφαλή του είναι καθάριο μάλαμα και τα μαλλιά του χουρμαδιάς κλαδιά, μαύρα σαν το κοράκι.

¹²Τα μάτια του, καθώς τα περιστέρια στις όχθες των ρυακιών· λούζονται μες στο γάλα, κάθονται δίπλα στο νερό.

¹³Τα μάγουλά του είναι πρασιές μυριστικά, βραγιές λουλούδια ευωδιασμένα, τα χείλη του είναι κρίνα που στάζουν σμύρνα ρέουσα.

¹⁴Βέργες χρυσές τα χέρια του, με της Θαρσείς πετράδια στολισμένα· τεχνουργημένο η κοιλιά του ελεφαντόδοντο ζαφείρια σκεπασμένο.

¹⁵Οι κνήμες του κολόνες αλαβάστρινες σε χρυσαφένια βάρθρα στηριγμένες. Η όψη του καθώς ο Λίβανος, έξοχος σαν τους κέδρους.

¹⁶Τό στόμα του είναι γλύκα μοναχή και μυριοπόθητη ολάκερη η ύπαρξή του. Τέτοιος ο αγαπημένος μου και τέτοιος ο καλός μου, κοπέλες της Ιερουσαλήμ.

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ 6

ΧΟΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ:

¹Πού πήγε ο αγαπημένος σου, εσύ, μες στις γυναίκες η ομορφότερη; Ποιον δρόμο πήρε ο αγαπημένος σου ώστε να τον γυρέψουμε μαζί σου;

ΕΚΕΙΝΗ:

²Ο αγαπημένος μου κατέβηκε στον κήπο του, στα ευωδιαστά παρτέρια, για να βοσκήσει μες στους κήπους το κοπάδι του και να μαζέψει κρίνα.

³Του αγαπημένου μου είμ' εγώ κι ο αγαπημένος μου δικός μου. Στα κρίνα ανάμεσα βοσκάει το κοπάδι του.

«Καλή μου, είσαι ωραία...»

ΕΚΕΙΝΟΣ:

⁴Καλή μου, είσαι ωραία όπως η Θίρσα, χαριτωμένη όπως η Ιερουσαλήμ και τρομερή καθώς στρατιές με φλάμπουρα.

⁵Πάρε από πάνω μου τα μάτια σου γιατί μ' αναστατώνουν. Ωσάν κοπάδι ερίφια τα μαλλιά σου, που ροβολάνε από τις ράχες της Γαλαάδ.

⁶Τα δόντια σου ωσάν κοπάδι αμνάδες, που τωραδά τις πλύναν κι ανεβαίνουνε· όλες γεννάνε δίδυμα, στέρφα δεν βρίσκεται ανάμεσά τους.

⁷Τα μάγουλά σου μέσ' από το πέπλο σου σαν δυο μισά ροδιού.

⁸Εξήντα είν' οι βασίλισσες κι ογδόντα οι παλλακίδες κι αμέτρητες οι κοπελιές.

⁹Μια και μοναδική 'ναι η περιστέρα μου, η λατρευτή μου, της μάνας της μονάκριβη και διαλεχτή εκείνης που την εγέννα. Οι κοπελιές την είδαν και την καλοτύχισαν, οι παλλακίδες κι οι βασίλισσες, και την παινέψαν.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

¹⁰Ποια είν' ετούτη που ξεπροβάλλει σαν την αυγή, ωραία σαν τη σελήνη, ακτινοβόλα σαν τον ήλιο και τρομερή καθώς στρατιές με φλάμπουρα;

Προσμονή

ΕΚΕΙΝΟΣ:

¹¹Στον κήπο με τις καρυδιές κατέβηκα να δω το χλόισμα της κοιλάδας, να δω αν βλάστησε τ' αμπέλι, αν λουλουδίσαν οι ροδιές.

ΕΚΕΙΝΗ:

¹²Δεν ξέρω πώς, μα τον εαυτό μου πια δεν τον κατέχω, μ' όλο που από ευγενική κατάγομαι γενιά.

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ 7

Γαμήλιος χορός

ΧΟΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:

¹Γύρισε γύρω γύρω, γύρισε, Σουλαμίτισσα, γύρισε να σε καμαρώσουμε!

EKEINH:

Τι έχετε στη Σουλαμίτισσα να δείτε καθώς χορεύει τον κυκλοτερή χορό των στρατοπέδων;

EKEINOS:

²Τι όμορφα που 'ναι τα βήματά σου με τα σανδάλια σου, αρχοντογεννημένη! Είν' η καμπύλη των μηρών σου περιδέραιο από τεχνίτη χέρια σμιλεμένο.

³Ο κόλπος σου κρατήρας τορνευτός, και το κρασί το ευωδιαστό δεν του απολείπει. Είν' η κοιλιά σου θημωνιά σταριού φραγμένη ολόγυρα με κρίνα.

⁴Τα στήθη σου τα δυο σαν δυο ελαφόπουλα, δίδυμα ζαρκαδάκια.

⁵Ο τράχηλός σου πύργος από φίλντισι, τα μάτια σου σαν της Εσεβών τις στέρνες κοντά στην πύλη Βαθ-Ραβίμ, η μύτη σου σαν πύργος του Λιβάνου αντίκρυ από τη Δαμασκό.

⁶Η κεφαλή σου σαν τον Κάρμηλο υψώνεται και τα χυτά σου τα μαλλιά σαν την πορφύρα, κι ο βασιλιάς στα κύματά τους δέσμιος.

Η ολοκλήρωση της αγάπης

EKEINOS:

⁷Τι όμορφη που είσαι και τι θελκτική μέσα στα χάρδια, αγάπη μου!

⁸Μοιάζει η κορμοστασιά σου με το φοίνικα, τα στήθη σου τσαμπιά χουρμάδες.

⁹Είπα: «Θ' ανέβω απά' στο φοίνικα τα βάρια του θα πιάσω, θα γίνουνε τα στήθη σου σαν τα σταφύλια του αμπελιού, και της ανάσας σου η οσμή μοσκοβολιά από μήλα.

¹⁰Το στόμα σου θα γίνει σαν το εξαίσιο το κρασί. . . »

EKEINH:

«. . . Κρασί οπού κυλάει γλυκά μόνο για τον αγαπημένο μου, και βρέχει του τα χείλη και τα δόντια».

«Σ' εκείνον μόνο ανήκω»

EKEINH:

¹¹Δική του είμ' εγώ του αγαπημένου μου κι εκείνου η λαχτάρα είναι για μένα!

¹²Έλα κι ας βγούμε στα χωράφια, αγαπημένε μου, ας την περάσουμε τη νύχτα στα χωριά,

¹³κι ας πάμε ξημερώματα στ' αμπέλια να δούμε αν βλάστησαν τα κλήματα, του σταφυλιού ο ανθός αν άνοιξε, αν λουλουδίσαν οι ροδιές. Εκεί τον έρωτά μου θα σου δώσω.

Πρόσκληση

EKEINH:

¹⁴Οι μανδραγόρες χύνουν το άρωμά τους, καρποί εξάισιοι, νέοι και παλιοί, μπροστά στη θύρα μας, που τους έχω για σένα, αγαπημένε μου, φυλάξει.

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ 8

Ανεκπλήρωτη επιθυμία

¹Γιατί να μην είσ' αδερφός μου, να 'χεις της μάνας μου θηλάσει τους μαστούς! Τότε θα σ' έβρισκα έξω και θα σε φιλούσα και κανενός δε θα 'χα την καταφρόνηση.

²Θα σε οδηγούσα και θα σ' έφερνα στην μάνας μου το σπίτι, κι εκεί θα με δασκάλευες. Κρασί μοσχάτο θα σε πότιζα κι απ' των ροδιών μου το χυμό να πιεις.

³Το αριστερό του χέρι κάτω απ' το κεφάλι μου και το δεξί του με κρατάει στην αγκαλιά του.

⁴Σας εξορκίζω, κόρες της Ιερουσαλήμ, σ' όσα ζαρκάδια κι ελαφίνες έχει ο κάμπος, μην την ταραξίτε μην αναστατώστε την αγάπη μας ώσπου μονάχη της να το θελήσει.

ΧΟΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ:

⁵Ποια είν' ετούτη που ανεβαίνει από την έρημο στου αγαπημένου της το μπράτσο ακουμπισμένη;

Η φλόγα της αγάπης

EKEINH:

Κάτω από τη μηλιά σε ξύπνησα, εκεί που κοιλοπόνεσε για σένα η μάνα σου, εκεί που σ' έφερε στο φως εκείνη που σ' εγέννα.

⁶Βάλε με σαν σφραγίδα στην καρδιά σου, βούλα πάνω στο μπράτσο σου. Γιατ' είναι δυνατή σαν θάνατος η αγάπη, σκληρό καθώς ο άδης το πάθος το αγαπητικό. Οι φλόγες της φλόγες φωτιάς, άγριο αστροπελέκι.

⁷Πλήθος νερά να σβήσουν την αγάπη δεν μπορούν κι ούτε μπορούν ποτάμια να την πνίξουν. Αν κάποιος του σπιτιού του όλα τα πλούτη έδινε για ν' αγοράσει αγάπη, άλλο από καταφρόνια δε θα κέρδιζε.

Η ανησυχία των αδερφών της νύφης
ΧΟΡΟΣ ΑΝΑΡΩΝ - ΤΩΝ ΑΔΕΡΦΩΝ ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ:

⁸Έχουμε μια αδερφή κι είναι μικρή, τα στήθη της δε σπάργωσαν ακόμη. Γι' αυτήν την αδερφή μας τι θα κάνουμε όταν θα 'ρθεί ο καιρός να παντρευτεί;

⁹Αν είναι τείχος, θα της χτίσουμε επάλξεις ασημένιες για στεφάνι της. Θα τη σφραλίσουμε, αν είναι πύλη, με τάβλες κέδρινες.

EKEINH:

¹⁰Εγώ είμαι τείχος και σαν πύργοι είναι τα στήθη μου, αλλά το ξέρει εκείνος πως του παραδόθηκα γυρεύοντας ειρήνη.

Ο γαμπρός πιο ευτυχής κι από το Σολομώντα
EKEINOS:

¹¹Ο Σολομών είχε αμπέλι στη Βάαλ-Αμών και σε δραγάτες το 'δωσε. Κι είχε να δίνει ο καθείς για τον καρπό χίλια ασημένια σίκλα.

¹²Το αμπέλι μου που είναι δικό μου το φυλάω εγώ. Δικοί σου Σολομώντα οι χίλιοι σίκλοι, και διακόσιοι για κείνους που δραγατεύουν τον καρπό.

Το κάλεσμα της αγάπης
EKEINOS

¹³Εσύ που στα περβόλια κατοικείς, οι σύντροφοι στήνουν αυτί ν' ακούσουν τη φωνή σου. Κάνε να την ακούσω ως κι εγώ.

EKEINH:

¹⁴Τρέξε, αγαπημένε μου, και φύγε! Γίνε ζαρκάδι και μικρό ελαφόπουλο στα κορφοβούνια πάνω, 'κει που φυτρώνουν τ' αρωματικά φυτά.

ΗΣΑΪΑΣ

ΗΣΑΪΑΣ 1

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

(Κεφ. 1–39)

Ένα έθνος σε αποστασία

- ¹Όραμα που είδε ο Ησαΐας, γιος του Αμώς, σχετικά με τον Ιούδα και την Ιερουσαλήμ, την εποχή που βασιλιάδες του Ιούδα ήταν ο Ουζζίας, ο Ιωθάμ, ο Άχαζ και ο Εζεκίας.
- ²Ακούστε ουρανοί, κι εσύ γη δώσε προσοχή, γιατί μιλάει ο Κύριος: «Ανέθρεψα παιδιά και τώρα που μεγάλωσαν, πεισματικά ορθώνονται εναντίον μου.
- ³Το βόδι γνωρίζει τον αφέντη του, και το γαϊδούρι ξέρει το παχνί εκείνου που το ορίζει. Μα ο Ισραήλ σε ποιον ανήκει δεν το ξέρει· ο λαός μου τίποτα δεν κατανοεί».
- ⁴Αλίμονό σου έθνος αμαρτωλό, λαέ που είσαι γεμάτος αμαρτία! Απόγονοι κακοποιών, παιδιά διεφθαρμένα! Τον Κύριο τον εγκαταλείψατε· περιφρονήσατε τον Άγιο Θεό του Ισραήλ, του στρέψατε τα νώτα.
- ⁵Ποιαν άλλη τιμωρία ακόμα θέλετε, και συνεχίζετε την αποστασία σας; Η κεφαλή ολόκληρη είν' άρρωστη κι όλη η καρδιά υποφέρει.
- ⁶Εσείς, από τα νύχια ως την κορφή τίποτα δεν έχετε γερό, παρά μονάχα τραύματα, μώλωπες κι ανοιχτές πληγές, που δεν σας τις καθάρισαν ούτε τις επιδέσανε ούτε τις καταπράυναν με αλοιφές.
- ⁷Η γη σας ερημώθηκε, οι πολιτείες σας κήηκαν. Ξένοι τούς καρπούς τρώνε των αγρών σας μπροστά στα μάτια σας κι όλα είν' έρημα, όμοια με των Σοδόμων την καταστροφή.
- ⁸Μόνον η πόλη της Σιών απέμεινε σαν την καλύβα μες στ' αμπέλι, σαν μια καλύβα έρημη μες σε φυτεία αγγουριών, σαν πολιορκημένη πόλη.
- ⁹Αν ο Κύριος του σύμπαντος δεν μας είχε αφήσει ένα υπόλοιπο του λαού, θα 'χαμε γίνει σχεδόν όπως τα Σόδομα, και με τα Γόμορρα θα 'χαμε μοιάσει.

Κλήση για γνήσια μεταμέλεια

10 Το λόγο του Κυρίου ακούστε άρχοντες των Σοδόμων· μάθε το νόμο του Θεού μας, των Γομόρρων λαέ.

11 «Τι μου χρειάζονται οι πολυάριθμες θυσίες σας; » λέει ο Κύριος. «Έχω χορτάσει από των κριαριών τα ολοκαυτώματα, από το πάχος των καλοθρεμμένων μοσχαριών. Το αίμα των ταύρων, των προβάτων και των τράγων δεν μ' ευχαριστεί.

12 Μπροστά μου ερχόσαστε να παρουσιαστείτε· αλλά ποιος σας το ζήτησε του ναού μου να πατάτε τις αυλές;

13 Πάψτε πια να προσφέρετε ανώφελες θυσίες· μ' αηδιάζει το θυμίαμα. Νουμηνίες και Σάββατα, προσκλήσεις σε γιορταστικές συνάξεις, ασέβειες μαζί με πανηγυρικές λατρείες δεν μπορώ να τ' ανεχθώ.

14 Απεχθάνομαι τις νουμηνίες σας και τις γιορτές σας! Για μένα είναι φορτίο· μού είναι βαρετό να τις ανέχομαι.

15 Όταν υψώνετε τα χέρια σας, κλείνω τα μάτια μου να μη σας βλέπω. Κι όταν απανωτές λέτε τις προσευχές σας, εγώ δεν τις ακούω, γιατί τα χέρια σας είναι στο αίμα βουτηγμένα.

16 Λουστείτε κι εξαγνιστείτε, να μη βλέπουν τα μάτια μου τις πονηρές σας πράξεις· πάψτε να κάνετε το κακό.

17 Μάθετε το καλό να κάνετε, τη δικαιοσύνη επιδιώξτε, τον καταπιεσμένο βοηθήστε· το δίκιο αποδώστε στο ορφανό, υποστηρίξτε την υπόθεση της χήρας.

18 «Λοιπόν, ελάτε, κι ας κριθούμε μεταξύ μας», λέει ο Κύριος. «Είναι οι αμαρτίες σας κόκκινες σαν το αίμα· μα σαν το χιόνι θα μπορούσαν να γίνουνε λευκές. Έχουν το χρώμα της πορφύρας· μα σαν καθάριο θα μπορούσανε μαλλί να λευκανθούν,

19 αν μόνο θέλατε να υπακούσετε! Τότε θ' απολαμβάνατε τα αγαθά της γης.

20 Εσείς όμως αντιστέκεστε κι αποστατείτε· γι' αυτό θα γίνετε του ξίφους η τροφή. Εγώ ο Κύριος το λέω».

Κρίση και λύτρωση της Ιερουσαλήμ

21 Πώς κατάντησε πόρνη η πολιτεία, η πιστή! Άλλοτε εκεί το δίκαιο και το σωστό βασίλευε· ήταν της δικαιοσύνης κατοικία, μα τώρα των φονιάδων είναι το κρησφύγετο.

22 Ιερουσαλήμ, άλλοτε ήσουν σαν το καθάριο ασήμι. Τώρα απλώς μοιάζεις, μα δεν είσαι πια. Ήσουν σαν το καλό, το δυνατό κρασί· μα τώρα εκείνο το κρασί νερώθηκε.

23 Οι άρχοντές σου είν' αποστάτες και συνεταίροι των κλεφτών· όλοι τους αγαπάνε τη δωροδοκία κι επιδιώκουν την ανταμοιβή. Δεν αποδίδουν στο ορφανό το δίκιο που του πρέπει, και η υπόθεση της χήρας φροντίζουνε να καταχωνιαστεί.

24 Γι' αυτό λέει ο Κύριος, ο Κύριος του σύμπαντος, ο ισχυρός του Ισραήλ: «Θα πάρω ικανοποίηση από τους αντιπάλους μου, θα πάρω εκδίκηση απ' τους εχθρούς μου!

25 Τώρα παίρνω εγώ στα χέρια μου την υπόθεση και στη φωτιά το ασήμι σου απ' τις προσμίξεις θα το καθαρίσω.

26 Θα ξανακάνω τους δικαστές σου όπως ήταν άλλοτε, και τους συμβούλους σου όπως ήταν στην αρχή. Τότε θα ονομαστείς και πάλι “πόλη δικαιοσύνης”, “πόλη πιστή”».

27 Η Σιών θα σωθεί, αν σεβαστούν το δίκαιο οι κάτοικοί της, αν επιστρέψουνε στον Κύριο και πράξουν το σωστό.

28 Οι αμαρτωλοί όμως κι οι αποστάτες όλοι μαζί θα συντριβούν· όλοι όσοι τον Κύριο εγκατέλειψαν θ' αφανιστούν.

29 Θ' απογοητευτείτε που λατρέψατε ιερές βαλανιδιές και θα ντραπείτε για τους κήπους που διαλέξατε για τη λατρεία τους.

30 Θα γίνετε σαν βαλανιδιά με μαραμένο φύλλωμα, σαν κήπος που έμεινε χωρίς νερό.

³¹Τότε, όποιος πιστεύει πως θα γίνει δυνατός, σαν το στουπί θα καταντήσει, και σαν τη σπίθα το έργο του· φωτιά θα πιάσουν και τα δυο μαζί και κανείς δε θα βρίσκεται για να τη σβήσει.

ΗΣΑΪΑΣ 2

Το παγκόσμιο βασίλειο της ειρήνης

¹Μήνυμα που ο Ησαΐας, γιος του Αμώς, έλαβε μέσα από όραμα για τον Ιούδα και την Ιερουσαλήμ:

²Θα 'ρθούνε μέρες που το όρος του ναού θα κυριαρχεί πάνω στα βουνά, ψηλότερο απ' όλα τ' άλλα. Εκεί θα συρρέουν οι λαοί.

³Εκεί θα τρέχουν έθνη πολλά. «Εμπρός», θα λένε, «ας ανεβούμε στο όρος του Κυρίου, στον οίκο του Θεού του Ιακώβ, το δρόμο του να μας διδάξει για να τον ακολουθούμε». Γιατί απ' τη Σιών βγαίνει ο νόμος, από την Ιερουσαλήμ προέρχεται ο λόγος του Κυρίου.

⁴Αυτός θα κρίνει ανάμεσα σε πολλούς λαούς· το δίκιο θ' αποδώσει σε έθνη δυνατά. Τότε τα ξίφη τους θα τα σφυρηλατήσουν σε άροτρα και τις λόγχες τους σε δρεπάνια. Είφος δεν θα σηκώνει το ένα έθνος ενάντια στο άλλο και πια δεν θα μαθαίνουν να πολεμούν.

⁵Εμπρός, απόγονοι του Ιακώβ, ας περπατήσουμε στο φως του Κυρίου!

Ο Κύριος κρίνει τους υπερόπτες

⁶Ναι, Κύριε, εγκατέλειψες το λαό σου, τους απογόνους του Ιακώβ, γιατί η χώρα είναι γεμάτη έθιμα της ανατολής. Παντού υπάρχουν μάντεις όπως στους Φιλισταίους· ο λαός σου δημιουργεί σχέσεις με τους αλλοφύλους.

⁷Η χώρα γέμισε ασήμι και χρυσάφι και θησαυρούς αμέτρητους. Γέμισε άλογα η χώρα κι αμέτρητα είναι τα πολεμικά τους άρματα.

⁸Η χώρα γέμισε είδωλα· στα έργα τους τα χειροποίητα μπροστά τους γονατίζουν.

⁹Γι' αυτό όλοι τους θα εξευτελιστούν, και οι επιφανείς θα ταπεινωθούν· μην τους το συγχωρήσεις, Κύριε.

- 10** Καλυφθείτε στους βράχους, κρυφτείτε στο χώμα, όταν ο Κύριος σκορπάει το φόβο του, όταν δείχνει τη δύναμη και τη μεγαλοπρέπειά του.
- 11** Έρχεται μέρα που η υπεροψία των ανθρώπων θα ταπεινωθεί και η αλαζονεία τους θα σπάσει· και μόνον ο Κύριος τότε θα εξυψωθεί.
- 12** Πράγματι, ο Κύριος του σύμπαντος έχει ορίσει ημέρα ενάντια σ' όλους τους υπερήφανους, τους αλαζόνες και τους υπερόπτες για να τους ταπεινώσει:
- 13** Ενάντια σ' όλους τους κέδρους του Λιβάνου, τους ψηλούς και περήφανους, κι ενάντια σ' όλες τις βαλανιδιές της Βασάν·
- 14** ενάντια σ' όλα τα ψηλά βουνά κι ενάντια σ' όλους τους λόφους τους ψηλούς·
- 15** ενάντια σ' όλους τους πύργους τους ψηλούς κι ενάντια σ' όλα τα οχυρωμένα τείχη·
- 16** ενάντια σ' όλα τα πλοία τα μεγάλα κι ενάντια σ' όλα τα πολυτελή πλεούμενα.
- 17** Η υπεροψία των ανθρώπων θα ταπεινωθεί και η αλαζονεία τους θα λυγίσει. Μονάχα ο Κύριος θα εξυψωθεί τη μέρα εκείνη.
- 18** Όλα τα είδωλα θα εξαφανιστούν.
- 19** Θα μπειτε στις σπηλιές των βράχων και στις τρύπες της γης, όταν ο Κύριος θα σκορπάει το φόβο του, όταν θα δείχνει τη δύναμη και τη μεγαλοπρέπειά του, όταν θα σηκωθεί να συγκλονίσει τη γη.
- 20** Έρχεται μέρα, που οι άνθρωποι θα ρίξουν στις νυχτερίδες και στους τυφλοπόντικες τα ασημένια και τα χρυσά είδωλά τους, που κατασκεύασαν για να τα προσκυνούν,
- 21** και θα τρυπώσουν στις σχισμές των βράχων και στις σπηλιές, όταν ο Κύριος θα σκορπάει το φόβο του, όταν θα δείχνει τη δύναμη και τη μεγαλοπρέπειά του, όταν θα σηκωθεί να συγκλονίσει τη γη.
- 22** Πάψτε, λοιπόν, να 'χετε την ελπίδα σας σε ανθρώπους, γιατί η ζωή τους δεν είναι παρά μονάχα μια πνοή· τι αξία έχουν;

ΗΣΑΪΑΣ 3

Ο Κύριος κρίνει τον Ιούδα και την Ιερουσαλήμ

- ¹Ο Κύριος, ο Κύριος του σύμπαντος, θα πάρει από την Ιερουσαλήμ κι απ' τον Ιούδα κάθε πράγμα που πάνω του στηρίζονται οι κάτοικοί τους: Θα πάρει το ψωμί και το νερό,
- ²τους ήρωες και τους πολεμιστές, τους κριτές, τους προφήτες, τους μάγους και τους πρεσβυτέρους,
- ³τους πεντηκόνταρχους και τους αξιωματούχους, τους συμβούλους, τους σοφούς τεχνίτες και τους επιδέξιους εξορκιστές.
- ⁴Ο Κύριος θα βάλει άρχοντες τους ανώριμα παιδιά και θα τους κυβερνούν νήπια αστόχαστα.
- ⁵Θα υπάρχει στο λαό αλληλοκαταπίεση: Ο ένας θα εκμεταλλεύεται τον άλλον, ο νέος θα επιτίθεται στο γέροντα και ο ασήμαντος στον αξιοσέβαστο.
- ⁶Τότε οι άνθρωποι της ίδιας συγγένειας σ' έναν και μόνο θα στρέφουν τις ελπίδες τους: «Εσύ έχεις ρούχο να φορέσεις», θα του λένε. «Γίνε αρχηγός μας! Και βάλε τάξη σ' αυτό το χάος».
- ⁷Μα εκείνος τότε θα τους απαντάει: «Δεν μπορώ θαύματα να κάνω· σπίτι μου δεν έχω ούτε τι να φάω ούτε τι να ντυθώ· για τούτο μη με κάνετε αρχηγό του λαού! »
- ⁸Ναι, η Ιερουσαλήμ θα καταρρεύσει κι ο Ιούδας θα εξουθενωθεί, γιατί με λόγια και με έργα προσβάλλουν τον Κύριο, αντιστρατεύονται ανοιχτά τον Παντοδύναμο.
- ⁹Η αναίδειά τους είναι ο κατήγορός τους και τις αμαρτίες τους τις διακηρύττουν όπως στα Σόδομα· δεν τις αποκρύπτουν. Αλίμονό τους, γιατί ετοιμάζουνε τη δυστυχία τους.
- ¹⁰Να θυμάστε ότι ο δίκαιος θα είν' ευτυχισμένος. Θα ζει καλά και θ' απολαμβάνει τους κόπους του.

¹¹Αλίμονο όμως στον ασεβή! Θα ζει δυστυχημένος και όσα κάνει θα στρέφονται εναντίον του.

¹²«Λαέ μου», λέει ο Κύριος, «παιδιά διεστραμμένα είν’ οι ηγέτες σου και εκμεταλλευτές που σε απομυζούν. Οι οδηγοί σου σε παραπλανούν, τους δρομοδείχτες της πορείας σου τους μετατοπίζουν».

¹³Ο Κύριος θα σηκωθεί για να δικάσει, θα σταθεί για να δικαιώσει το λαό του.

¹⁴Ο Κύριος θα ’ρθει για να δικάσει τους πρεσβυτέρους και τους άρχοντες του λαού: «Εσείς τ’ αμπέλι μου ερημώσατε», θα τους πει, «κι είναι τα σπίτια σας γεμάτα με τ’ αγαθά που απ’ τους φτωχούς αρπάξατε.

¹⁵Με ποιο δικαίωμα ποδοπατείτε το λαό μου κι εξουθενώνετε τους φτωχούς; » Αυτά λέει ο Κύριος, ο Κύριος του σύμπαντος.

Ο Κύριος κρίνει τις γυναίκες της Ιερουσαλήμ

¹⁶Ο Κύριος είπε: «Κοιτάξτε τις γυναίκες της Ιερουσαλήμ, πόσο περηφανεύτηκαν! Βαδίζουν με τον τράχηλο στητό, σκορπάνε βλέμματα προκλητικά, καθώς πηγαίνουνε με βήματα μικρά και κροταλίζουν των αστραγάλων τους οι κρίκοι!

¹⁷Μα εγώ θα τους ξυρίσω το κεφάλι και θα τις διαπομπέψω.

¹⁸»Έρχεται μέρα, που θα τους αφαιρέσω εγώ, ο Κύριος, των αστραγάλων τα στολίδια τους, της κεφαλής τα διαδήματα και τα στολίδια του λαιμού,

¹⁹τα σκουλαρίκια, τα βραχιόλια και τα πέπλα,

²⁰τους φιόγκους απ’ τα μαλλιά, των αστραγάλων τις καδένες, τις ζώνες, τις μυροθήκες και τα φυλαχτά,

²¹τα δαχτυλίδια και τους κρίκους απ’ τη μύτη,

²²τις γιορτινές τις φορεσιές, τις κάπες, τα φουλάρια, τα τσαντάκια,

²³τα καθρεφτάκια και τ’ αραχνοϋφαντα λινά πουκάμισα, τους κεφαλόδεσμούς και τις εσάρπες».

²⁴Τότε τη θέση της ευωδίας θα την πάρει η μούχλα· τη ζώνη θα την αντικαταστήσει ένα σκοινί, τις μπούκλες το φαλακρό κεφάλι· αντί για γιορτινές φορεσιές, πένθιμα ρούχα χοντροϋφασμένα θα φορούν· σημάδι θα 'χουν από πυρωμένο σίδηρο στις ομορφιάς τη θέση.

²⁵Οι άντρες σου, Ιερουσαλήμ, θα πέσουν απ' το ξίφος· οι πιο καλοί πολεμιστές σου στη μάχη θα χαθούν.

²⁶Θρήνοι και στεναγμοί θα ηχούν στις πύλες σου κι εσύ θα κάθεται στα χώματα σαν μια γυναίκα εξαθλιωμένη.

ΗΣΑΪΑΣ 4

¹Τότε επτά γυναίκες θα πιάνουνε τον ίδιον άντρα και θα τον ικετεύουν: «Δεν θα σ' επιβαρύνουμε ούτε με την τροφή μας ούτε με το ντύσιμό μας· δέξου μόνο να έχουμε το όνομά σου, για να απαλλαγούμε απ' τη ντροπή».

Το ένδοξο μέλλον της Ιερουσαλήμ

²Έρχεται μέρα που ό, τι κάνει ο Κύριος να βλαστήσει, θα είναι καμάρι και τιμή για όσους Ισραηλίτες θα 'χουν διασωθεί· και ο καρπός της γης θα 'ναι γι' αυτούς καύχημα και δόξα.

³Αυτοί που θα 'χουν επιζήσει στη Σιών, όλοι εκείνοι που θα κατοικούν ακόμα τότε στην Ιερουσαλήμ, «άγιοι» θα ονομαστούν, γιατί ο ίδιος ο Θεός τούς έχει εγγράψει να επιζήσουν.

⁴Όταν ο Κύριος θα έχει ξεπλύνει τους κατοίκους της Σιών από κάθε βρωμιά και θα έχει εξαλείψει από την Ιερουσαλήμ τη βαριά ενοχή της με την αυστηρή κρίση του,

⁵τότε θα κάνει να φανεί παντού πάνω από το όρος Σιών κι από εκείνους όλους που συνάζονται εκεί, ένα σύννεφο τη μέρα και καπνός από φλόγες φωτιάς τη νύχτα. Γιατί πάνω απ' όλα θα υπάρχει η δόξα του Κυρίου για σκεπή.

⁶Θα προστατεύει με τη σκιά της από τη ζέστη της μέρας και θα 'ναι καταφύγιο και στέγη σε ώρα θύελλας και βροχής.

ΗΣΑΪΑΣ 5

Η παραβολή του αμπελιού

¹Θα σας πω το τραγούδι του φίλου μου για το αμπέλι του: Είχα ένα αμπέλι, λέει ο φίλος μου, πάνω σε εύφορη βουνοπλαγιά.

²Το 'σκαψα, απ' τα λιθάρια το καθάρισα κι όλο το φύτεψα κλήματα εκλεκτά. Στη μέση του έχτισα έναν πύργο και πατητήρι τού 'φτιαξα. Και πρόσμενα να κάνει ωραία σταφύλια, μα κείνο έκανε ξινοστάφυλα.

³Κρίνετε, λοιπόν, τώρα εσείς, κάτοικοι της Ιερουσαλήμ και ο λαός του Ιούδα, ανάμεσα σ' εμένα και στο αμπέλι μου.

⁴Τι θα μπορούσα ακόμα να 'χα κάνει γι' αυτό το αμπέλι μου και δεν το έκανα; Ενώ περίμενα πως θα 'κανε ωραία σταφύλια, γιατί να κάνει ξινοστάφυλα;

⁵Τώρα, λοιπόν, θα σας το πω τι πρόκειται στο αμπέλι μου να κάνω: Το φράχτη του θα βγάλω να μπουνε ζωντανά να το βοσκήσουνε· τον τοίχο του θα τον γκρεμίσω ώστε να ποδοπατηθεί.

⁶Θα το αφήσω ν' αγριέψει· ούτε θα κλαδευτεί ούτε θα σκαφτεί. Θ' αφήσω να φυτρώσουν μέσα εκεί αγκάθια και τριβόλια και θα προστάξω ως και τα σύννεφα πάνω του να μη ρίξουνε βροχή.

⁷Λαέ του Ισραήλ, εσείς είστε τ' αμπέλι, που ανήκει στον Κύριο του σύμπαντος κι εσείς του Ιούδα ο λαός είστε η φυτεία του η αγαπημένη. Περίμενε από σας αγαθοεργίες μα να, τώρα παντού αιματοχυσίες· περίμενε ν' ασκείτε δικαιοσύνη μα να, κραυγές για τ' άδικο κι οδύνη.

Αφορισμοί κατά των φαύλων

⁸Αλίμονο σ' εκείνους που προσθέτουν στο σπίτι τους κι άλλο σπίτι κι ενώνουνε χωράφι με χωράφι, έτσι που πια να μην υπάρχει τόπος για άλλους κι αυτοί να μένουνε οι μοναδικοί της χώρας κάτοχοι!

⁹Στ' αυτιά μου ηχούν τα λόγια του Κυρίου του σύμπαντος: «Πράγματι, όλα αυτά τα σπίτια θα ερημωθούν, αυτές οι ωραίες και μεγάλες κατοικίες θα μείνουν ακατοίκητες.

- 10** Δέκα στρέμματα αμπέλι θα βγάζουνε μονάχα έναν κουβά κρασί, δέκα σακιά σπόρου θα δίνουνε στο θερισμό μονάχα ένα σακί».
- 11** Αλίμονο σ' εκείνους που απ' το πρωί νωρίς ορμάνε στο πιτό και που ως τη νύχτα αργά με το κρασί μεθάνε.
- 12** Τα όργιά τους τα συνοδεύουνε κιθάρες, άρπες, τύμπανα, φλογέρες και βέβαια κρασί· μα δεν προσέχουν του Κυρίου τις ενέργειες και το έργο που αυτή την ώρα κάνει δεν το βλέπουν.
- 13** «Γι' αυτό», λέει ο Κύριος «θα οδηγηθεί ο λαός μου στην αιχμαλωσία γιατί δε θέλει να καταλάβει. Οι άρχοντές του θα υποφέρουν απ' την πείνα και όλος ο λαός από τη δίψα».
- 14** Γι' αυτό ο άδης μεγαλώνει την κοιλιά του κι ανοίγει διάπλατα το στόμα του, να καταπιεί τους ευγενείς αντάμα με τα πλήθη της Ιερουσαλήμ, καθώς θα διασκεδάζουν.
- 15** Έτσι όλοι θα εξευτελισθούν κι όσοι κοιτάζουν υπεροπτικά θ' αναγκαστούν να χαμηλώσουνε το βλέμμα.
- 16** Αλλά ο Κύριος του σύμπαντος θα δείξει τη μεγαλοσύνη του πράττοντας σύμφωνα με την κρίση του· ο Θεός ο άγιος θ' αποκαλύψει την αγιότητά του αποδίδοντας δικαιοσύνη.
- 17** Στης πόλης τα ερείπια αρνιά θα βόσκουν, σαν να 'ταν βοσκοτόπια τους, και γίδια που τα καλοτρέφουνε, εκεί θα βρίσκουν την τροφή τους.
- 18** Αλίμονο σ' εκείνους που 'ναι ζεμένοι σαν με ιμάντες στις αδικίας τους την άμαξα! Ξοπίσω τους τραβούν το όχημα που κουβαλάει την τιμωρία για τις ανομίες τους,
- 19** και λένε: «Ας βιαστεί ο Θεός, το έργο του ας το επιταχύνει, για να το δούμε· η απόφαση του Αγίου Θεού του Ισραήλ ας έρθει κι ας εκτελεστεί, να τη γνωρίσουμε κι εμείς».

20 Αλίμονο σ' εκείνους που λένε το κακό καλό και το καλό κακό, που παρασταίνουν το μαύρο άσπρο και το άσπρο μαύρο, που κάνουν το πικρό γλυκό και το γλυκό πικρό.

21 Αλίμονο σ' εκείνους που θαρρούν πως είναι σοφοί και για έξυπνοι περνιούνται.

22 Αλίμονο σ' εκείνους που είναι ήρωες μονάχα στο κρασί, κι είναι γενναίοι μόνο όταν τα δυνατά ποτά τ' αναμειγνύουν·

23 που μ' ένα δώρο, αθωώνουνε τον ένοχο και αγνοούν το δίκιο του αθώου.

24 Όπως οι γλώσσες της φωτιάς κατατρώγουν το καλάμι κι όπως το χόρτο αφανίζεται στη φλόγα, έτσι και η ρίζα τους θα σαπίσει και το άνθος τους θα εξανεμιστεί σαν σκόνη. Κι ετούτο, επειδή περιφρόνησαν το νόμο που έδωσε ο Κύριος του σύμπαντος και χλεύασαν τις προειδοποιήσεις που τους έστειλε ο Άγιος Θεός του Ισραήλ.

Ο Ιούδας απειλείται από το στρατό της Ασσυρίας

25 Για τούτο οργισμένος είν' ο Κύριος ενάντια στο λαό του, το χέρι του σηκώνει και τον χτυπά. Ταρακουνιούνται τα βουνά, γεμίζουνε οι δρόμοι πτώματα σαν να 'τανε σκουπίδια. Και μολαυτά ο θυμός του δεν ξεθυμαίνει· το χέρι του είναι έτοιμο και πάλι να χτυπήσει.

26 Τότε δίνει το σύνθημα σε κάποιον μακρινό λαό, του σφυρίζει για να 'ρθεί από της γης τα πέρατα· και τότε εκείνος καταφθάνει στο λεπτό.

27 Κανενός η ζώνη δεν έχει λυθεί από τη μέση του, ούτε έχει κοπεί λουρί απ' τα σανδάλια του.

28 Είναι τα βέλη τους ακονισμένα, και τεντωμένα όλα τα τόξα τους. Και είναι των αλόγων τους οι οπλές σκληρές σαν τσακμακόπετρες κι οι ρόδες των αρμάτων τους σαν σίφουνας γυρίζουν.

29 Ο βρυχηθμός τους είναι καθώς του λιονταριού, βρυχιούνται σαν το λιονταρόπουλο που με φωνή βραχνή το θύμα του αρπάζει και μακριά το φέρνει και που κανείς να του το πάρει δεν τολμά.

³⁰Και θα ξεσπάσει εκείνη την ημέρα πάνω τους σαν τη βουή θάλασσας αγριεμένης. Όπου και να κοιτάξει κανείς στη χώρα, δεν θα δει παρά σκοτάδι κι αγωνία! Το φως της μέρας θα το σκεπάσουν πυκνά και μαύρα σύννεφα!

ΗΣΑΪΑΣ 6

Το όραμα του Ησαΐα και η κλήση του

¹Το έτος του θανάτου του βασιλιά Ουζζία, είδα τον Κύριο να κάθεται πάνω σε θρόνο μεγαλόπρεπο και υπερυψωμένο. Οι άκρες του μανδύα του γέμιζαν το ναό.

²Μπροστά του στέκονταν σεραφίμ, που καθένα τους είχε έξι φτερούγες: δύο για να σκεπάζουν το πρόσωπό τους, δύο για να σκεπάζουν το σώμα τους και τις άλλες δυο για να πετάνε.

³Και φώναζαν το ένα στο άλλο: «Άγιος, άγιος, άγιος είναι ο Κύριος του σύμπαντος· όλη η γη είναι απ' τη δόξα του γεμάτη».

⁴Σείστηκαν οι παραστάτες της θύρας από τη δυνατή φωνή τους, και γέμισε από καπνό ο ναός.

⁵Τότε είπα: «Αλίμονό μου, χάθηκα! Γιατί είμαι άνθρωπος με χείλη ακάθαρτα και κατοικώ ανάμεσα σ' ένα λαό με χείλη ακάθαρτα, και τώρα είδα με τα μάτια μου το βασιλιά, τον Κύριο του σύμπαντος! »

⁶Πέταξε τότε κι ήρθε κοντά μου ένα από τα σεραφίμ, κρατώντας ένα κάρβουνο αναμμένο, που το είχε πάρει με λαβίδα απ' το θυσιαστήριο.

⁷Μ' αυτό άγγιξε το στόμα μου και είπε: «Κοίτα, αυτό άγγιξε τα χείλη σου κι η ανομία σου εξαλείφθηκε· η αμαρτία σου έχει συγχωρηθεί».

⁸Έπειτα άκουσα το Θεό να λέει: «Ποιον να στείλω; ποιος θέλει να γίνει ο αγγελιοφόρος μας; » Κι εγώ είπα: «Ορίστε, στείλε εμένα! »

⁹Και απάντησε: «Πήγαινε και πες σ' αυτόν το λαό: “Θ’ ακούτε μα δεν θα καταλαβαίνετε. Θα βλέπετε, μα δεν θα εννοείτε!”

¹⁰Κάνε τον να μην καταλαβαίνει, να μην ακούει και να μη βλέπει. Έτσι τυφλοί, κουφοί κι ανόητοι δεν θα επιστρέψουν και δε θα βρουν γιατροιά».

¹¹«Ως πότε, Κύριε; » ρώτησα. Κι εκείνος απάντησε: «Ωσότου ερημωθούν οι πόλεις και μείνουν ακατοίκητες, ωσότου αδειάσουνε τα σπίτια κι η χώρα μείνει έρημη,

¹²ωσότου απομακρύνω τους ανθρώπους κι η χώρα γίνει μια τεράστια έρημος.

¹³Κι αν μείνει εκεί κάποιο υπόλοιπο, ακόμα κι ένα δέκατο απ' τους κατοίκους, με τη σειρά τους κι αυτοί θ' αφανιστούν, σαν τη τερέβινθο και τη βαλανιδιά, που όταν τις κόβουν μονάχα ένας κορμός τούς απομένει». Απ' τον κορμό αυτό, όμως, θα γίνει μια νέα αρχή.

ΗΣΑΪΑΣ 7

Πρώτο μήνυμα του Ησαΐα προς τον Άχαζ

¹Τον καιρό που βασιλιάς του Ιούδα ήταν ο Άχαζ, γιος του Ιωθάμ κι εγγονός του Ουζζία, βγήκαν ο Ρεσίν, βασιλιάς της Συρίας και ο Φεκάχ, γιος του Ρεμαλία και βασιλιάς του Ισραήλ, για να πολεμήσουν κατά της Ιερουσαλήμ, αλλά δεν μπόρεσαν να την κυριέψουν.

²Όταν έφεραν το μήνυμα στο βασιλιά του Ιούδα ότι οι Σύριοι συμμαχίσαν με τη φυλή Εφραΐμ, αυτός και ο λαός του ταραχτήκαν, όπως ταρακουνιούνται τα δέντρα στο δάσος από τον άνεμο.

³Τότε είπε ο Κύριος στον Ησαΐα: «Σήκω και πήγαινε να βρεις το βασιλιά Άχαζ, εσύ και ο γιος σου ο Σεάρ-Ιασούβ, στην άκρη του υδραγωγού τής πάνω δεξαμενής, στο δρόμο του αγρού του Λευκαντή.

⁴Πες του: “πρόσεξε! Μείνε ήσυχος· μη φοβηθείς, μη δειλιάσεις από τους δυο αυτούς δαυλούς που καπνίζουν, δηλαδή από την άγρια οργή του Ρεσίν και την οργή του γιου του Ρεμαλία.

⁵Βέβαια, οι Σύριοι σκέφτηκαν μαζί με τους Εφραϊμίτες και το γιο του Ρεμαλία να σου κάνουν κακό. Είπαν:

⁶Πάμε να εκστρατεύσουμε εναντίον του Ιούδα και να τον τρομοκρατήσουμε· αυτός θ' αναγκαστεί να ενωθεί μαζί μας και τότε εμείς θα του επιβάλουμε για βασιλιά το γιο του Ταβεήλ.

⁷Άκου όμως τι λέει ο Κύριος ο Θεός: Αυτό δεν θα πετύχει, δε θα συμβεί καν!

⁸Πρωτεύουσα της Συρίας είναι η Δαμασκός και ηγέτης της Δαμασκού ο Ρεσίν. Και τι είναι το βασίλειο του Εφραΐμ; Μετά από εξήντα πέντε χρόνια θα έχει συντριβεί και ο λαός του δεν θα υπάρχει πια.

⁹Πρωτεύουσα του Εφραΐμ είναι η Σαμάρεια και ηγέτης της Σαμάρειας ο γιος του Ρεμαλία. Αλλά αν εσείς δεν μείνετε στην πίστη σταθεροί, δε θα στεριώσετε ούτε στη ζωή”».

Μήνυμα του Ησαΐα για τον Εμμανουήλ

¹⁰Ο Κύριος έστειλε με τον Ησαΐα κι άλλο μήνυμα στον Άχαζ:

¹¹«Ζήτησε ένα σημείο από τον Κύριο το Θεό σου, είτε από κάτω, από τον κόσμο των νεκρών είτε από πάνω, από τον ουρανό».

¹²Ο Άχαζ όμως απάντησε: «Όχι· δε θα ζητήσω τίποτε, για να μην προκαλέσω τον Κύριο».

¹³Τότε ο Ησαΐας είπε: «Ακούστε, λοιπόν, εσύ κι η οικογένειά σου, οι απόγονοι του Δαβίδ: Δε σας φτάνει που εξαντλείτε την υπομονή των ανθρώπων, θέλετε ακόμα να εξαντλήσετε και την υπομονή του Θεού μου;

¹⁴Γι’ αυτό ο ίδιος ο Κύριος θα σας δώσει ένα σημείο: η παρθένος θα συλλάβει και θα γεννήσει γιο, ο οποίος θα ονομαστεί “Εμμανουήλ” (Ο Θεός μαζί μας).

¹⁵Θα τρώει ανθόγαλο και μέλι ωσότου μάθει να απορρίπτει το κακό και να επιλέγει το αγαθό.

¹⁶Γιατί, πριν μάθει ακόμα το παιδί ν’ απορρίπτει το κακό και να επιλέγει το αγαθό, η χώρα των δυο βασιλιάδων που εσύ τους τρέμεις, θα ερημωθεί.

¹⁷Αλλά ο Κύριος θα φέρει σ’ εσένα και στο λαό σου και στους απογόνους του πατέρα σου, μέρες δυστυχίας τέτοιες, που δε φανήκαν από τότε που αποχωρίστηκε ο Ισραήλ απ’ τον Ιούδα. Αυτό θα γίνει με το βασιλιά των Ασσυρίων».

Το σκοτεινό μέλλον του Ιούδα

18Έρχεται μέρα που ο Κύριος θα σφυρίξει στους εχθρούς· κι αμέσως θα ῥθουνε από τις εκβολές των ποταμών της Αιγύπτου, σαν σύννεφο από μύγες κι από την Ασσυρία σαν σμήνος από σφήκες.

19Θα έρθουν όλοι να εγκατασταθούν στ' απόκρημνα φαράγγια και στις σχισμές των βράχων, σ' όλους τους βάτους και σ' όλους τους σταθμούς νερού.

20Την ημέρα εκείνη ο Κύριος θα πληρώσει το βασιλιά της Ασσυρίας εκεί, πέρα απ' τον Ευφράτη ποταμό, και θα τον μεταχειριστεί σαν ξυράφι για να ξυρίσει το κεφάλι σας και τις τρίχες απ' όλο το σώμα σας, δίχως να λησμονήσει τη γενειάδα.

21Τότε καθένας σας θα τρέφει μία δάμαλη και δυο κατσίκες·

22και τόσο πολύ γάλα θα του δίνουν, που θα μπορεί να τρώει ανθόγαλο. Γιατί όσοι απομείνουνε στη χώρα, με ανθόγαλο και μέλι θα τρέφονται.

23Τότε ακόμη, κάθε τόπος με χίλιες ρίζες κλήματα, αξίας χίλιων ασημένιων σίκλων, θα γεμίσει αγκάθια και τριβόλια.

24Μόνο με βέλη και με τόξα θα μπαίνει εκεί ο άνθρωπος, γιατί η χώρα ολόκληρη θα είναι γεμάτη αγκάθια και τριβόλια.

25Και σ' όλες τις βουνοπλαγιές που καλλιεργούνται με ξινάρι, κανείς δεν θα πηγαίνει πια, γιατί γεμάτος θα 'ναι ο τόπος με αγκάθια και τριβόλια. Εκεί θα στέλνουν βόδια και πρόβατα να βόσκουν.

ΗΣΑΪΑΣ 8

Το όνομα του γιου του προφήτη

1Ο Κύριος μου είπε: «Πάρε μια πλάκα μεγάλη και γράψε πάνω της με ευανάγνωστη γραφή: Μαχέρ-σαλάλ-χας-βαζ (ταχεία λαφυραγώγηση - βιαστική αρπαγή)».

2Την έδειξα σε δύο αξιόπιστους μάρτυρες, στον ιερέα Ουρία και στο Ζαχαρία, γιο του Ιεβερεχία.

³Έπειτα συννευρέθηκα με τη γυναίκα μου την προφήτισσα, κι αυτή έμεινε έγκυος και γέννησε γιο. Τότε ο Κύριος μου είπε: «Ονόμασέ τον “Μαχέρ-σαλάλ-χας-βαζ”».

⁴Γιατί πριν μάθει ακόμα το παιδί να λέει “πατέρα” και “μητέρα”, της Δαμασκού τα πλούτη και της Σαμάρειας τα λάφυρα θα τα φέρουν στο βασιλιά της Ασσυρίας».

⁵Ο Κύριος συνέχισε να μου μιλάει:

⁶«Επειδή ο λαός αυτός περιφρονεί τα νερά του Σιλώαμ, που ρέουν ήρεμα, και τρομάζει μπροστά στο Ρεσίν και στο γιο του Ρεμαλία.

⁷Θα προκαλέσω ν' ανέβουν ίσαμε πάνω τους τα ορμητικά, άφθονα νερά του ποταμού Ευφράτη, δηλαδή ο βασιλιάς της Ασσυρίας με όλο το στρατό του. Θ' ανέβει πάνω απ' όλες του τις διώρυγες, κι απ' όλες του τις όχθες θα πλημμυρίσει.

⁸Και θα εισχωρήσει στου Ιούδα τη χώρα, θα ξεχειλίσει, θα πλημμυρίσει και θα τους φτάσει ως το λαϊμό».

Η σωτηρία του Ιούδα

Ο Θεός είναι μαζί μας. Θ' απλώσει τα φτερά του για να σκεπάσει όλη τη χώρα.

⁹Λαοί, όσο κι αν συνασπίξετε, θα συντριβείτε! Ακούστε όλοι εσείς που κατοικείτε στα πέρατα της γης! Εξοπλιστείτε όσο θέλετε, αλλά στο τέλος σάς προσμένει ο τρόμος! Εξοπλιστείτε όσο θέλετε· κι όμως θα συντριβείτε!

¹⁰Κάντε σχέδια, θα εκμηδενιστούν! Πάρτε αποφάσεις, θα 'ναι ανώφελες! Γιατί ο Θεός είναι μαζί μας.

Ο Κύριος ας είναι ο φόβος σας

¹¹Όταν ο Κύριος με πήρε με το χέρι του να με προτρέψει ώστε να μην ακολουθήσω το παράδειγμα αυτού του λαού, μου είπε:

¹²«Μην ονομάζετε κι εσείς συνωμοσία καθετί που ο λαός αυτός το λέει συνωμοσία· κι ό, τι αυτός φοβάται, μην το φοβάστε κι εσείς και μην τρομάζετε.

¹³Εμένα, τον Κύριο του σύμπαντος, εμένα να θεωρείτε άγιον· εμένα να φοβάστε κι εμένα να τρέμετε.

¹⁴Εγώ θα γίνω ο τόπος όπου θα αγιάζονται αλλά και η πέτρα όπου θα σκοντάψουν, κι ο βράχος πάνω στον οποίο θα πέσουν τα δύο βασίλεια του Ισραήλ· θα γίνω ενέδρα και παγίδα για τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ.

¹⁵Πολλοί θα σκοντάψουν, θα πέσουν και θα συντριφθούν, θα παγιδευτούν και θα συλληφθούν».

Καιρός σιωπής και προσμονής

¹⁶Θα φυλάξω τη μαρτυρία, θα εμπιστευθώ τη διδασκαλία στους μαθητές μου.

¹⁷Ο Κύριος τώρα κρύβεται από τους απογόνους του Ιακώβ· εγώ όμως θα τον περιμένω.

¹⁸Να 'μαι, εγώ και τα παιδιά που μου 'δωσε ο Θεός, είμαστε σύμβολα και σημεία για τον Ισραήλ εκ μέρους του Κυρίου του σύμπαντος, που κατοικεί στο όρος Σιών.

¹⁹Θα σας πούνε: «Συμβουλευτείτε τα πνεύματα των νεκρών και τους μάντεις που ψιθυρίζουν και μουρμουρίζουν. Δεν πρέπει ένας λαός να συμβουλευέται τους θεούς του; Να ρωτάει τους νεκρούς για τους ζωντανούς; »

²⁰Η μόνη απάντηση είναι: Κρατήστε τη διδασκαλία του Κυρίου και τη διδαχή του. Όποιος δεν ακολουθεί αυτή την προσταγή, γι' αυτόν δεν υπάρχει ελπίδα.

Ελπίδα για τους απελπισμένους

²¹Οι άνθρωποι περιφέρονται στη χώρα βασανισμένοι και πεινασμένοι· λιμοκτονούν, αγανακτούν και καταριούνται το βασιλιά και το Θεό τους. Στρέφονται προς τον ουρανό,

²²μετά κοιτάνε προς τη γη, αλλά κι εκεί βλέπουν μονάχα θλίψη και σκοτεινιά, σκληρή καταπίεση και νύχτα δίχως μια στάλα φως.

²³Και να ξεφύγουν απ' αυτήν δεν θα μπορούν. Στο παρελθόν ο Κύριος περιφρόνησε την περιοχή του Ζαβουλών κι αυτήν του Νεφθαλί· στο μέλλον όμως θα δοξάσει αυτές τις περιοχές, που βρίσκονται προς το δρόμο της θάλασσας, καθώς και τη χώρα ανατολικά του Ιορδάνη, στην περιοχή των εθνών.

ΗΣΑΪΑΣ 9

¹Ο λαός που βιάδιζε μες στα σκοτάδια είδε ένα φως λαμπρό· και λάμπει φως πάνω σ' αυτούς που κατοικούνε σε τόπο σκοτεινό.

²Μυριάριθμο κάνεις το έθνος, Κύριε, του αυξάνεις τη χαρά· χαίρονται μπρος σου όπως χαίρονται στο θέρο, όπως πανηγυρίζουν όταν μοιράζονται τα λάφυρα.

³Διότι σύντριψες το βαρύ ζυγό τους και το ραβδί που χτύπαγε τους ώμους τους, το μαστίγιο του δυνάστη τους, καθώς τότε που νίκησες το λαό της Μαδιάμ.

⁴Κάθε βαρύγδουπο υπόδημα πολεμιστή, κάθε στολή στο αίμα βουτηγμένη θα καεί, τροφή θα γίνει της φωτιάς.

⁵Διότι γεννήθηκε για μας ένα παιδί, μας δόθηκε ένας γιος· πάνω στους ώμους του η εξουσία θα μένει και τ' όνομά του θα 'ναι: Σύμβουλος θαυμαστός, Θεός ισχυρός, αιώνιος Πατέρας και της Ειρήνης Άρχοντας.

⁶Μεγάλη θα 'ναι η εξουσία του, και η ειρήνη ατέλειωτη· στο θρόνο θα καθίσει του Δαβίδ και το βασίλειό του θα το θεμελιώσει και θα το στηρίξει στο δίκαιο και στο σωστό από τώρα και για πάντα. Αυτό θα το κάνει η φλογερή αγάπη του Κυρίου του σύμπαντος.

Οργή του Κυρίου εναντίον του Ισραήλ

⁷Κατά των απογόνων του Ιακώβ, κατά του βασιλείου του Ισραήλ έβγαλε ο Κύριος την καταδικαστική του απόφαση.

⁸Την ένιωσε όλος ο λαός του Εφραΐμ, και της Σαμάρειας οι κάτοικοι. Παρ' όλα αυτά λένε με αλαζονεία και έπαρση:

⁹«Τα πλίθινα σπίτια έπεσαν, μα εμείς με πέτρες θα τα ξαναχτίσουμε πελεκητές· σπάσανε τα δοκάρια που ήταν από συκομουριά, μα εμείς κέδρινα θα βάλουμε στη θέση τους».

¹⁰Ο Κύριος εναντίον τους ξεσήκωσε τους αντιπάλους τους. και παρακίνησε τους εχθρούς τους,

¹¹τους Συρίους από την ανατολή και τους Φιλισταίους από τη δύση, που άνοιξαν το στόμα τους να καταπιούν τον Ισραήλ. Και μ' όλα αυτά δεν έπαψε ο θυμός του, το χέρι του έμεινε μετέωρο, έτοιμο να χτυπήσει πάλι.

¹²Μα ο λαός δεν επιστράφηκε σ' αυτόν που τον τιμώρησε ούτε και αναζήτησε τον Κύριο του σύμπαντος.

¹³Γι' αυτό κι ο Κύριος θα κόψει του Ισραήλ το κεφάλι και την ουρά, το φοίνικα και το καλάμι, σε μια και μόνο μέρα.

¹⁴Οι σύμβουλοι και οι προύχοντες, αυτοί είναι το κεφάλι· και οι προφήτες που διδάσκουν ψεύδη, αυτοί είναι η ουρά.

¹⁵Οι αρχηγοί αυτού του λαού τον παραπλανούν, κι όσοι οδηγούνται από κείνους, χάνονται.

¹⁶Γι' αυτό ο Κύριος δε θα λυπηθεί τα νέα παιδιά τους, ούτε θα σπλαχνιστεί τα ορφανά τους και τις χήρες τους. Γιατί είναι όλοι ασεβείς και μοχθηροί και πρόστυχο είναι ό, τι και να πούνε. Και μ' όλα αυτά δεν έπαψε ο θυμός του, το χέρι του έμεινε μετέωρο, έτοιμο να χτυπήσει πάλι.

¹⁷Απλώνεται η κακία σαν τη φωτιά που κατατρώει αγκάθια και τριβόλια κι ανάβει σύδεντρα από θάμνους μες στο δάσος και κάνει ν' ανεβαίνουνε σαν σίφουνας στρόβιλοι από καπνό.

¹⁸Ο Κύριος του σύμπαντος οργίστηκε· γι' αυτό και φλέγεται η χώρα και γίνεται ο λαός για τη φωτιά τροφή. Κανείς τον άλλον δε γλιτώνει.

¹⁹Αρπάζει από δεξιά, αλλά πεινάει· τρώει από αριστερά μα δε χορταίνει. Καθένας τρώει εκείνον που θα μπορούσε να τον βοηθήσει.

²⁰Ο Μανασσής και ο Εφραΐμ αλληλοτρώνονται κι οι δύο μαζί πέφτουνε πάνω στον Ιούδα. Και μ' όλα αυτά δεν έπαψε ο θυμός του, το χέρι του έμεινε μετέωρο, έτοιμο να χτυπήσει πάλι.

ΗΣΑΪΑΣ 10

¹Αλίμονο σ' εκείνους που θεσπίζουν νόμους άδικους και σ' εκείνους που γράφουν αποφάσεις καταπιεστικές,

²για να στερήσουν τους αδύνατους από το δίκιο τους, και να αρπάζουν τα δικαιώματα των φτωχών του λαού μου, για να κάνουν τις χήρες λεία τους και για ν' απογυμνώσουν τα ορφανά.

³Τι θα κάνετε την ημέρα της κρίσης και της καταιγίδας, που έρχεται από μακριά; Σε ποιον θα καταφύγετε να σας βοηθήσει; Τα πλούτη σας πού θα τ' αφήσετε;

⁴Άλλοι θα σκύψουνε ανάμεσα στους αιχμαλώτους κι άλλοι ανάμεσα θα πέσουν στους νεκρούς. Και μ' όλα αυτά δεν έπαψε ο θυμός του, το χέρι του έμεινε μετέωρο, έτοιμο να χτυπήσει πάλι.

Προφητεία κατά της Ασσυρίας

⁵«Αλίμονο στην Ασσυρία! » λέει ο Κύριος. «Αυτή είναι του θυμού μου το ραβδί· με το ρόπαλο που κρατάει στο χέρι της εγώ φανερώνω την οργή μου.

⁶Την έστειλα ενάντια σ' ένα έθνος ασεβών, την πρόσταξα να πορευτεί ενάντια στο λαό που μ' εξοργίζει, για να μαζέψει λάφυρα, να τον λεηλατήσει, να τον ποδοπατήσει καθώς τη λασπουριά του δρόμου.

⁷»Ο βασιλιάς της Ασσυρίας δεν το καταλαβαίνει έτσι, δεν το συνειδητοποιεί· γιατί δε σκέφτεται παρά να καταστρέψει κι έθνη πολλά να εξοντώσει.

⁸Λέει: «όλοι οι στρατηγοί μου είναι δυνατοί σαν βασιλιάδες.

⁹Εγώ κυρίεψα τη Χαλάνη και τη Χαρκεμής, τη Χαμάθ και την Αρφάδ, τη Σαμάρεια και τη Δαμασκό.

- ¹⁰Εγώ κατέκτησα τα ειδωλολατρικά βασίλεια που τα αγάλματά τους ήταν περισσότερα από της Ιερουσαλήμ και της Σαμάρειας.
- ¹¹Ό, τι λοιπόν έκανα στη Σαμάρεια και στους θεούς της, το ίδιο θα κάνω και στην Ιερουσαλήμ και στα είδωλά της”».
- ¹²Ο Κύριος όμως λέει: «Όταν τελειώσω όλο το έργο μου στο όρος Σιών και στην Ιερουσαλήμ, τότε θα χτυπήσω το βασιλιά της Ασσυρίας για την αλαζονεία της καρδιάς του και για την έπαρσή του.
- ¹³Αυτός ο βασιλιάς έχει το θράσος να λέει: “ό, τι έκανα, το πέτυχα με τη δική μου δύναμη και με τη σοφία μου, γιατί έχω μυαλό εγώ. Μετατόπισα τα σύνορα των κρατών, λεηλάτησα τους θησαυρούς τους και θρόνους έριξα κάτω στη γη.
- ¹⁴Βρήκε το χέρι μου τα πλούτη των λαών σαν μέσα σε φωλιά πουλιών· όπως κανείς μαζεύει παρατημένα αυγά, έτσι κι εγώ όλη τη γη συγκέντρωσα κι ούτε που βρέθηκε κανείς για να χτυπήσει τα φτερά, το ράμφος του ν’ ανοίξει να διαμαρτυρηθεί! ”»
- ¹⁵Καυχιέται ποτέ η αξίνα ενάντια σ’ αυτόν που τη χρησιμοποιεί; ή μήπως το πριόνι περηφανεύεται σ’ εκείνον που το δουλεύει; Σαν να μπορούσε το ραβδί να χειριστεί αυτόν που το κρατάει, σαν να μπορούσε το ξύλινο ρόπαλο εκείνον να σηκώσει, που δεν είναι από ξύλο καμωμένος.
- ¹⁶Γι’ αυτό ο Κύριος, ο Κύριος του σύμπαντος, θα μετατρέψει την ευδαιμονία της Ασσυρίας σε φτώχεια· κάτω από τη φαινομενική της δόξα, η φωτιά θ’ απλωθεί σαν πυρκαγιά.
- ¹⁷Τότε ο Άγιος Θεός, το φως του Ισραήλ, φωτιά θα γίνει και φλόγα που θ’ ανάψει, τ’ αγκάθια της και τα τριβόλια της θα τα κατακάψει μέσα σε μία μέρα.
- ¹⁸Θα καταστρέψει ολότελα το όμορφο δάσος και τους κήπους της με τα καρποφόρα δέντρα· θα νομίζει κανείς πως βλέπει ετοιμοθάνατο.

19 Τα δέντρα που θ' απομείνουνε στο δάσος της εύκολα θα μετριούνται και θα μπορεί ένα μικρό παιδί τον αριθμό τους να τον γράψει.

Το υπόλοιπο του Ισραήλ

20 Έρχεται μέρα που το υπόλοιπο του Ισραήλ, όσοι από το γένος του Ιακώβ γλιτώσουν, θα πάψουν πια να στηρίζονται στην Ασσυρία που τους χτυπούσε και θα στηριχθούν μ' εμπιστοσύνη στον Κύριο, τον Άγιο Θεό του Ισραήλ.

21 Ένα υπόλοιπο θα επιστρέψει, το υπόλοιπο του Ιακώβ, στον ισχυρό Θεό.

22 Γιατί ακόμα κι αν ο λαός σου, Ισραήλ, ήτανε σαν της θάλασσας την άμμο, μόνο ένα μέρος απ' αυτόν θα επέστρεφε. Έχει αποφασιστεί η καταστροφή και θα συντελεστεί με δικαιοσύνη.

23 Ο Κύριος, ο Κύριος του σύμπαντος, θα φέρει πάνω σ' όλη τη χώρα την καταστροφή που αποφάσισε.

Η Ασσυρία δεν αποτελεί κίνδυνο

24 Να τι λέει ο Κύριος, ο Κύριος του σύμπαντος: «Λαέ μου, που κατοικείς στη Σιών, μη φοβηθείς από την Ασσυρία, ακόμα κι όταν το ραβδί της σηκώνει πάνω σου και σε χτυπάει, όπως σου έκανε κάποτε η Αίγυπτος.

25 Γιατί ύστερα από λίγον καιρό θα πάψει η οργή μου για σας, και ο θυμός μου θα στραφεί εναντίον εκείνων, για να τους καταστρέψει.

26 Τότε εγώ ο Κύριος του σύμπαντος, θα κινήσω εναντίον τους το μαστίγιο, όπως τότε που χτύπησα τους Μαδιανίτες στο βράχο Ωρήβ, και θα σηκώσω το ραβδί μου πάνω από τη θάλασσα, όπως έκανα κάποτε στην Αίγυπτο.

27 Την ημέρα εκείνη θ' αφαιρεθεί το φορτίο της Ασσυρίας από τους ώμους σου και ο ζυγός της από τον τράχηλό σου».

Η εισβολή των Ασσυρίων

28 Κάνει ο στρατός των Ασσυρίων επίθεση στην Αϊάθ, περνάει από τη Μιγρών, αφήνει τη σκευή του στη Μιχμάς.

29 Περνάνε τα στενά, διανυκτερεύουν στη Γεβά. Η Ραμά τρομάζει. Η Γαβαά, του Σαούλ η πόλη, τρέπεται σε φυγή.

30 Ύψωσε τη φωνή σου, όμορφη Γαλλίμ, άκουσε Λαϊσά! Απάντησέ της, Αναθώθ!

31 Η Μαδμηνά τρέπεται σε φυγή, οι κάτοικοι της Γεβίμ φεύγουν για να σωθούνε.

32 Την ίδια μέρα ο εχθρός είναι ήδη στη Νωβ και με γροθιές σφιγμένες απειλεί το όρος της πόλης της Σιών, το λόφο της Ιερουσαλήμ.

33 Αλλά να που ο Κύριος, ο Κύριος του σύμπαντος, βίαια σπάει τα κλαδιά των δέντρων! Τα πιο μεγάλα κόπηκαν, τα πιο υψωμένα είναι ριγμένα κάτω.

34 Με σιδερένια αξίνα ρίχνει κάτω τα σύδεντρα του δάσους, οι κέδροι του Λιβάνου οι μεγαλόπρεποι κείτονται καταγής.

ΗΣΑΪΑΣ 11

Ο βασιλιάς της ειρήνης και η βασιλεία του

1 Ένα κλωνάρι θα φυτρώσει απ' τον κορμό του Ιεσσαί κι ένα κλαδί θα ξεπροβάλλει από τις ρίζες του.

2 Πάνω του θ' αναπαύεται το Πνεύμα του Κυρίου το πνεύμα αυτό που θα του δίνει σοφία και σύνεση, την ικανότητα ν' αποφασίζει τη δύναμη να εκτελεί, τη γνώση του Κυρίου, το σεβασμό στον Κύριο.

3 Η πιο μεγάλη του ευχαρίστηση θα 'ναι να σέβεται τον Κύριο. Τίποτα δε θα κρίνει απ' τα φαινόμενα ούτε θ' αποφασίζει απ' τα λεγόμενα.

4 Αλλά θα κρίνει με δικαιοσύνη τους φτωχούς και θα υπερασπίζεται μ' ευθύτητα τους ταπεινούς της χώρας. Χάρη στις αυστηρές του εντολές στη χώρα θα κρατά την τάξη και με την κρίση του θα θανατώνονται οι ασεβείς.

5 Η δικαιοσύνη κι η πιστότητα θα 'ναι γι' αυτόν σαν το ζωνάρι που τυλίγει τη μέση του.

6 Τότε θα κάθεται ο λύκος παρέα με το αρνί και θα κοιμάται ο πάνθηρας με το κατσίκι αντάμα. Το μοσχαρακι και το λιονταρόπουλο θα βόσκουνε μαζί κι ένα μικρό παιδί θα τα οδηγάει.

⁷Η αγελάδα κι η αρκούδα την ίδια θα 'χουνε βοσκή και τα μικρά τους το ίδιο το λημέρι· το λιοντάρι θα τρέφεται καθώς το βόδι με άχυρο.

⁸Το βρέφος άφοβα θα παίζει στη φωλιά της έχιδνας, το νήπιο που μόλις αποκόπηκε από της μάνας του το γάλα θ' απλώνει το χεράκι του στις κόμπρας τη σπηλιά.

⁹Κανένας δε θα προξενεί στον άλλον βλάβη ούτε κακό πουθενά στ' όρος το άγιο του Θεού, γιατί η γνώση του Κυρίου τη χώρα θα σκεπάζει όπως σκεπάζουν τα νερά τη θάλασσα.

¹⁰Σαν έρθει εκείνη η μέρα, το βλαστάρι από τη ρίζα του Ιεσσαί εκεί θα στέκεται για τους λαούς σημαία. Τα έθνη θα 'ρχονται να του ζητάνε συμβουλή και κατοικία του θα είν' η δόξα του Κυρίου.

Η θριαμβευτική επάνοδος του υπολοίπου

¹¹Όταν έρθει εκείνη η μέρα, ο Κύριος θα υψώσει για δεύτερη φορά το χέρι του, για να λυτρώσει το υπόλοιπο του λαού του που απόμεινε, από την Ασσυρία, την Αίγυπτο, την Παθρός, την Αιθιοπία, την Ελάμ, τη Βαβυλώνα, τη Χαμάθ κι από τις χώρες τις παραλιακές.

¹²Θα δώσει το σύνθημα στους λαούς και θα συνάξει τους διεσπαρμένους του Ισραήλ και τους διασκορπισμένους θα ξαναφέρει του Ιούδα από τις τέσσερις γωνιές της γης.

¹³Τότε θα πάψει η ζήλεια του Εφραΐμ, και οι εχθροπραξίες του Ιούδα. Ο Εφραΐμ δεν θα ζηλεύει τον Ιούδα και ο Ιούδας δεν θα εχθρεύεται τον Εφραΐμ.

¹⁴Αλλά θα εξορμήσουν μαζί ενάντια στους Φιλισταίους δυτικά, προς τη Θάλασσα, μαζί θα λεηλατήσουν και τους λαούς προς τα ανατολικά. Θ' απλώσουν χέρι ενάντια στην Εδώμ και στη Μωάβ κι οι Αμμωνίτες θα υποταχθούν σ' αυτούς.

¹⁵Τότε θ' αποξηράνει ο Κύριος τον κόλπο της Αιγύπτου και θα υψώσει απειλητικά το χέρι του ενάντια στον ποταμό Ευφράτη· φυσώντας δυνατά θα τον διασπάσει σε εφτά ρυάκια, έτσι που να μπορεί κανείς να τον περάσει φορώντας τα σανδάλια του.

¹⁶Τότε θα ανοιχτεί ένας δρόμος για το υπόλοιπο του λαού του που επέζησε στην Ασσυρία, όπως ο δρόμος που έγινε για τους Ισραηλίτες όταν έφευγαν από την Αίγυπτο.

ΗΣΑΪΑΣ 12

Άσμα ευχαριστίας

¹Θα πεις τη μέρα που θ' απελευθερωθείς, λαέ μου: «Κύριε, σ' ευχαριστώ! Οργίστηκες μ' εμένα, μα η οργή σου κόπασε και μπορώ ν' ανασάνω».

²Τότε θα ομολογήσεις: «Είν' ο Θεός σωτήρας μου! Θα έχω εμπιστοσύνη, τίποτα δε θα φοβηθώ. Η δύναμή μου είν' ο Κύριος και το τραγούδι μου, εκείνος μ' έσωσε».

³Χαρούμενοι θ' αντλήσετε νερό απ' τις πηγές της σωτηρίας.

⁴Εκείνη τη μέρα θα πείτε: «Τον Κύριο ανυμνήστε! Διακηρύξτε ποιος είν' ο Θεός σας και φανερώστε στους λαούς τα έργα του. Υπενθυμίστε πόσο είναι ένδοξος.

⁵Ψάλτε στον Κύριο, γιατί έργα έκανε θαυμαστά. Σ' όλη τη γη ας τα μάθουν.

⁶Φωνάξτε από χαρά κι απ' αγαλλίαση, κάτοικοι της Σιών, γιατί μεγάλος είν' αυτός που βρίσκεται ανάμεσά σας, ο Άγιος Θεός του Ισραήλ».

ΗΣΑΪΑΣ 13

Προφητεία για τη Βαβυλώνα

¹Όραμα του Ησαΐα, γιου του Αμώς, για τη Βαβυλώνα. Ο Κύριος λέει:

²«Σημαία σηκώστε πάνω στο όρος το γυμνό, φωνάξτε τους αφοσιωμένους μου, κάντε σινιάλο με το χέρι σας, να μπουν στις πύλες των αρχόντων.

³Εγώ πρόσταξα τους ήρωές μου, τους ζηλωτές, αυτούς που με δοξολογούν μ' ενθουσιασμού κραυγές, τους κάλεσα να πραγματώσουν την οργή μου».

⁴Άκου! Βοή επάνω στα βουνά σαν από λαό πολύ! Άκου! Αχολογή από βασιλεία, από έθνη συναγμένα. Ο Κύριος του σύμπαντος επιθεωρεί το στράτευμα που είν' έτοιμο για μάχη.

- ⁵Έρχονται από χώρα μακρινή, από τις άκρες τ' ουρανού, ο Κύριος και της οργής του τα όργανα, για να ερημώσουν όλη αυτή τη χώρα.
- ⁶Θρηνήστε! Πλησιάζει η ημέρα της κρίσεως του Κυρίου· θα 'ρθεί σαν συμφορά απ' τον Παντοδύναμο.
- ⁷Γι' αυτό όλα τα χέρια θα παραλύσουν και θα δειλιάσει κάθε ανθρώπινη καρδιά.
- ⁸Θα τρομάξουν· φόβοι και πόνοι θα τους κυριέψουν· θα σφραδάζουν σαν τη γυναίκα που γεννάει, ο ένας τον άλλον θα κοιτούν εμβρόντητοι, και φλογισμένα θα 'ναι τα πρόσωπά τους.
- ⁹Έρχεται, νάτην η Ημέρα του Κυρίου! Μέρα σκληρή και οργισμένη, μέρα του φλογερού θυμού, που θα ερημώσει όλη τη χώρα και θα εξοντώσει τους αμαρτωλούς σ' αυτήν.
- ¹⁰Τα άστρα τ' ουρανού κι οι αστερισμοί του δεν θα δώσουν το φως τους πια. Θα σκοτιστεί ο ήλιος απ' τη στιγμή που ανατέλλει, και η σελήνη δεν θα δώσει πια το φως της.
- ¹¹Ο Κύριος λέει: «Θα τιμωρήσω όλη τη γη για την κακία της και για την ανομία των ασεβών· θα βάλω τέλος στην υπεροψία των αλαζόνων και θα τσακίσω των τυράννων την έπαρση.
- ¹²Θα κάνω τους ανθρώπους να γίνουνε πιο σπάνιοι κι απ' το καθάριο μάλαμα, πιο σπάνιοι κι απ' το χρυσάφι της Οφείρ».
- ¹³Οι ουρανοί θα τρέμουν και θα τραντάζεται συθέμελα η γη, όταν θα οργιστεί ο Κύριος του σύμπαντος, τη μέρα του θυμού του.
- ¹⁴Τότε, σαν το ζαρκάδι το κυνηγημένο και σαν κοπάδι αποίμαντο, καθένας θα επιστρέφει στο λαό του, στη χώρα του θα καταφεύγει.
- ¹⁵Όποιον θα τύχει να τον βρουν, κόσκινο θα τον κάνουν με τα βέλη· κι όποιος τύχει να συλληφθεί, θα τον σφάζουν επί τόπου.
- ¹⁶Τα βρέφη τους θα εξοντωθούν μπροστά στα μάτια τους, τα σπίτια τους θα λεηλατηθούν και οι γυναίκες τους θ' ατιμαστούν.

¹⁷Ο Κύριος λέει: «Θα ξεσηκώσω εναντίον τους τους Μήδους, που δεν εξαγοράζονται με ασήμι και το χρυσάφι δεν το λογαριάζουνε.

¹⁸Τα τόξα τους θα εξοντώσουνε τους έφηβους. Αλύπητοι θα είναι για τα βρέφη, ούτε θ' αφήσουν να γλιτώσουνε τ' ανήλικα παιδιά».

¹⁹Κι η Βαβυλώνα, στολίδι στα βασίλεια ανάμεσα, η λαμπρή δόξα των Χαλδαίων, θα γίνει όπως τα Σόδομα κι όπως τα Γόμορρα, που τα κατέστρεψε ο Θεός.

²⁰Δε θα την κατοικήσουν ποτέ πια, ούτε και θα κατασκηνώσει εκεί κανείς, σε όλους τους αιώνες. Εκεί νομάδες δεν θα στήσουν τις σκηνές τους, μηδέ βοσκοί θα σταματήσουν τα κοπάδια τους.

²¹Μόνο θηρία της ερημιάς εκεί θα 'χουν φωλιές και τα σπίτια της θα γεμίσουν κουκουβάγιες. Οι στρουθοκάμηλοι εκεί θα κατοικούνε και θα χορεύουν δαίμονες τραγόμορφοι.

²²Στ' ανάκτορά της θα ουρλιάζουν ύαινες και μες στους πύργους της χαράς, τσακάλια. Το τέλος της Βαβυλώνας θα 'ρθει σύντομα· οι μέρες της είναι μετρημένες.

ΗΣΑΪΑΣ 14

Η παλιννόστηση του Ισραήλ

¹Ο Κύριος θα σπλαχνιστεί τους απογόνους του Ιακώβ, θα εκλέξει πάλι τον Ισραήλ, και πάλι εκεί στη χώρα τους θα τους εγκαταστήσει. Οι ξένοι θα ενωθούν μαζί τους και θα προσκολληθούν στους απογόνους του Ιακώβ.

²Τα ξένα έθνη θ' αναλάβουνε να οδηγήσουν τον Ισραήλ στον τόπο του. Κι εκεί στη χώρα του Κυρίου το γένος του Ισραήλ θα τους εξουσιάζει και θα τους έχει δούλους του και δούλες του. Έτσι θα αιχμαλωτίσουν εκείνους που τους είχαν αιχμαλωτίσει και θα κυριαρχήσουν πάνω σ' εκείνους που τους εξουσίαζαν.

³Τη μέρα, Ισραήλ, που θα σε απαλλάξει ο Κύριος από τη θλίψη σου κι από το φόβο σου, κι απ' τη σκληρή δουλεία που είχες υπομείνει,

- ⁴Θα τονίσεις περιπαιχτικό στο βασιλιά της Βαβυλώνας άσμα, και θα πεις: «Πώς έπεσε ο τύραννος! Πώς η τρομοκρατία πήρε τέλος!
- ⁵Ο Κύριος έσπασε τη ράβδο των αμαρτωλών, το σκήπτρο των τυράννων,
- ⁶που τους λαούς χτυπούσαν με οργή, με απανωτά χτυπήματα, που με μανία τυραννούσαν τα έθνη και άσπλαχνα τα καταδίωκαν.
- ⁷Επιτέλους ησυχάζει, αναπαύεται όλη η γη, από χαρά πανηγυρίζει!
- ⁸Για το χαμό σου ακόμα και τα κυπαρίσσια χαίρονται και του Λιβάνου οι κέδροι. “Από τότε που έπεσες εσύ”, λένε, “δεν έρχεται κανένας πια για να μας κόψει”.
- ⁹»Ο άδης κάτω αναστατώθηκε για σένα προσμένοντας να σε υποδεχτεί επάξια. Ξεσήκωσε για σένα τους νεκρούς, όλους της γης τους ηγεμόνες. Σήκωσε απ’ τους θρόνους τους όλους τους βασιλιάδες των εθνών.
- ¹⁰Όλοι τους παίρνουν το λόγο και σου λένε: “κι εσύ έγινες όπως εμείς αδύναμος, έγινες όμοιος μ’ εμάς”.
- ¹¹Το μεγαλείο σου κατέβηκε στον άδη αντάμα με το θόρυβο των μουσικών οργάνων σου. Είναι η σήψη στρώμα σου και τα σκουλήκια σκέπασμά σου.
- ¹²»Πώς έπεσες από τον ουρανό, Εωσφόρε, τέκνο της αυγής! Πάνω στη γη συντρίφτηκες εσύ, που υπέταξες λαούς.
- ¹³Έλεγες μέσα σου: “στον ουρανό θ’ ανέβω, το θρόνο μου θα υψώσω πάνω από τ’ άστρα του Θεού. Θα πάρω θέση πάνω στο βουνό, στο μακρινό βορρά που οι θεοί συνάζονται.
- ¹⁴Θ’ ανέβω πάνω από τα σύννεφα και με τον Ύψιστο θα είμαι ίσος”.
- ¹⁵Μα έπεσες μέσα στον άδη, στις αβύσσου το βυθό.
- ¹⁶»Όσοι σε βλέπουν έτσι πλαγιασμένον θα καρφώνουν απάνω σου το βλέμμα τους, και δεν θα πιστεύουνε τα μάτια τους. “Αυτός είναι ο άνθρωπος που έκανε τη γη να τρέμει και γκρέμιζε βασίλεια; ” θ’ αναρωτιούνται.

17“Αυτός που ερήμωσε την οικουμένη, τις πόλεις της τις ισοπέδωσε κι ελεύθερους δεν άφηνε ποτέ τους αιχμαλώτους; ”

18Όλοι οι βασιλιάδες των εθνών χωρίς εξαίρεση τιμητικά αναπαύονται στον τάφο του καθένας.

19Εσένα όμως σε πέταξαν μακριά απ’ τον τάφο σου, σαν άχρηστο κλαρί, σαν ποδοπατημένο πτώμα, που πέφτουν πάνω του άλλοι σκοτωμένοι στον πόλεμο πολεμιστές. Μ’ εκείνους που αναπαύονται μέσα σε πλούσιους τάφους, με τους όμοιούς σου βασιλιάδες,

20εσύ δε θα ενωθείς ποτέ! Γιατί εσύ κατέστρεψες την ίδια σου τη χώρα και το λαό σου τον αιματοκύλησες. Κανείς ποτέ πια να μη μνημονεύει τη φύτρα σου την εγκληματική.

21Οι γιοι αυτού του βασιλιά πρέπει να σφαγιαστούν για του πατέρα τους την αμαρτία, ώστε ποτέ να μην ξεσηκωθούνε να κατακτήσουνε τη γη και να γεμίσουνε τον κόσμο πολιτείες. Ετοιμαστείτε, όλους να τους σφάξετε! »

22«Θα σηκωθώ εναντίον τους», λέει ο Κύριος του σύμπαντος, «και θα εξαλείψω ως και τ’ όνομα της Βαβυλώνας και κάθε ίχνος απ’ αυτήν, απ’ τα παιδιά κι από τους απογόνους τους.

23Θα την κάνω βάλτο και φωλιά για τους σκαντζόχοιρους. Θα τη σαρώσω με της καταστροφής το σάρωθρο».

Η μελλοντική καταστροφή της Ασσυρίας

24Ο Κύριος του σύμπαντος ορκίστηκε: «Όπως το είπα έτσι και θα γίνει, όπως το αποφάσισα έτσι και θα πραγματοποιηθεί.

25Θα εξουδετερώσω τις ασσυριακές δυνάμεις στη χώρα μου, πάνω στα όρη μου θα τις ποδοπατήσω, ώστε να φύγει ο ζυγός των Ασσυρίων απ’ το λαό μου, και το φορτίο του ν’ αφαιρεθεί από τους ώμους τους».

26Αυτή είναι η απόφαση που έχει παρθεί ενάντια σ’ όλη τη γη. Το χέρι του το ’χει τεντώσει και απειλεί όλα τα έθνη.

²⁷Ο Κύριος του σύμπαντος πήρε αυτή την απόφαση· να τη ματαιώσει ποιος μπορεί; Το χέρι του το 'χει τεντώσει κι απειλεί· ποιος θα μπορέσει να τον αποτρέψει;

Η προφητεία για τη Φιλισταία

²⁸Το έτος που πέθανε ο βασιλιάς Άχαζ, ο προφήτης εξήγγειλε το ακόλουθο μήνυμα:

²⁹«Έσπασε το ραβδί που σε χτυπούσε, λαέ της Φιλισταίας, αλλά μη χαίρεσαι γι' αυτό. Γιατί απ' το πτώμα του φιδιού θα βγει μια έχιδνα, κι από τ' αυγό της θα βγει φλογερός δράκοντας φτερωτός.

³⁰Θα βόσκουν σαν τα προβατάκια οι αδύνατοι και θ' αναπαύονται με ασφάλεια οι φτωχοί. Αλλά τη φύτρα σου ο Κύριος με πείνα θα τη θανατώσει κι όσοι απ' αυτήν γλιτώσουν, θα σκοτωθούν.

³¹Αρχίστε μοιρολόγια, βγάλτε κραυγές, πόλεις εσείς οχυρωμένες, τρέμε όλη η Φιλισταία! Γιατί έρχεται απ' το βορρά ένα σύννεφο καπνού, στρατός πυκνά παραταγμένος, όπου κανείς δε λείπει από τη θέση του.

³²Και ποιαν απόκριση θα λάβουνε, λοιπόν, οι απεσταλμένοι αυτού του έθνους; Ότι ο Κύριος θεμέλιωσε τη Σιών, κι ότι σ' αυτήν βρίσκουν ασφάλεια οι φτωχοί του λαού του».

ΗΣΑΪΑΣ 15

Η υποδούλωση της Μωάβ

¹Εξαγγελία για τη Μωάβ. Η Αρ της Μωάβ νικήθηκε, μες σε μια νύχτα καταστράφηκε! Η Κιρ της Μωάβ νικήθηκε, μες σε μια νύχτα καταστράφηκε!

²Οι κάτοικοι ανεβαίνουν στο ναό της Διβών, στους ιερούς τόπους για να κλάψουν. Η Μωάβ θρηνεί στη Νεβώ και στη Μεδεβά. Όλοι έχουν ξυρισμένα τα κεφάλια τους κι έχουνε τις γενειάδες τους κομμένες.

³Ρούχα πένθιμα φορούν μέσα στους δρόμους· στις στέγες των σπιτιών και στις πλατείες όλοι θρηνούν, όλοι αναλύονται σε δάκρυα.

⁴Κλαίνε γοερά η Εσεβών και η Ελεαλή, ως την Ιασά ακούγονται. Ακόμα κι οι πολεμιστές της Μωάβ θρηνούν. Έχουν κυριευτεί από φόβο.

⁵Θρηνεί η καρδιά μου για τη Μωάβ· φτάνουνε οι φυγάδες της ως τη Σηγώρ κι ως την Αγλάθ-Σελισία. Άλλοι ανεβαίνουν τον ανήφορο της Λουείδ με κλάματα. Άλλοι στο δρόμο προς τη Χωροναΐμ για τον ξολοθρεμό κραυγάζουν.

⁶Στερεύει το νερό της Νιμρίμ. Το χορτάρι ξεράθηκε, μαράθηκε η χλόη, πράσινο δεν υπάρχει πια.

⁷Ό, τι αγαθά τους μείνανε κι ό, τι είχαν διασώσει τα μεταφέρουν πέρα από την κοιλάδα με τις ιτιές.

⁸Κραυγές ακούγονται απ' τα σύνορα της Μωάβ και φτάνει ο θρήνος της ως την Εγλαΐμ και τη Βηρ-Αιλίμ.

⁹Τα νερά στη Διβών γεμίσαν αίματα. Μα θα προσθέσω στη Διβών καινούρια συμφορά: Λιοντάρια θα επιτεθούν σ' όσους κατοίκους της Μωάβ διασώθηκαν, σ' όσους απόμειναν από τη χώρα.

ΗΣΑΪΑΣ 16

¹Απ' τη Σελά μέσ' απ' την έρημο στείλτε αγγελιοφόρους μ' ένα αρνί για της χώρας τον άρχοντα, στο όρος της Σιών.

²Και να του πουν: «Σαν τα πουλιά, που 'ναι διωγμένα απ' τη φωλιά τους και που πετούν εδώ κι εκεί, έτσι είναι και της Μωάβ οι κόρες στις διαβάσεις του Αρνών.

³Συμβούλεψέ μας, αποφάσισε, άπλωσε τη σκιά σου μες στο καταμεσήμερο και σαν τη νύχτα σκέπασέ μας. Κάλυψε τους κυνηγημένους μας και μην προδίνεις τους φυγάδες.

⁴Άφησε τους εκπατρισμένους της Μωάβ να βρουν κατάλυμα κοντά σου· γίνε τους καταφύγιο από τον εξολοθρευτή». Τότε η καταπίεση θα πάψει, θα πάρει τέλος και η καταστροφή· εκείνος που τη χώρα δυναστεύει, θα εξαφανιστεί.

⁵Τότε θα στηθεί θρόνος στεριωμένος στην πιστότητα, και θα καθίσει πάνω του ένας από τους απογόνους του Δαβίδ, ένας που θ' αγαπά το δίκαιο και θα 'χει πάθος για τη δικαιοσύνη.

Η Ιερουσαλήμ δεν μπορεί να βοηθήσει τη Μωάβ

⁶Ακούσαμε για την αλαζονεία της Μωάβ, μια αλαζονεία υπέρμετρη, για την υπεροψία της και για την έπαρσή της· οι κομπασμοί της όμως είναι μάταιοι.

⁷Γι' αυτό οι Μωαβίτες θρηνούν για τη Μωάβ· όλοι θρηνούν· στενάζουν όταν θυμούνται τις ωραίες σταφιδόπιτες της Κιρ-Χαρσεθέ, ολότελα απελπισμένοι.

⁸Τα λιβάδια της Εσεβών και τ' αμπέλια της Σιβμά μαραίνονται. Οι άρχοντες των εθνών κατέστρεψαν τα κλήματα που έφταναν ως την Ιαζήρ κι έμπαιναν μες στην έρημο, που τα κλαδιά τους είχαν απλωθεί κι έφταναν ως πέρα από τη Νεκρά Θάλασσα.

⁹Γι' αυτό θρηνώ τον αμπελώνα της Σιβμά, όπως θρηνώ την Ιαζήρ. Σας βρέχω με τα δάκρυστά μου, Εσεβών και Ελεαλή· γιατί πάνω στους θερινούς καρπούς και στη σοδειά σας ξέσπασε των εχθρών σας η πολεμική κραυγή.

¹⁰Χάθηκε η χαρά κι η αγαλλίαση απ' τους αγρούς τους καρποφόρους, κι ούτε τραγούδια πια μέσα στ' αμπέλια, ούτε χαρές· οι εργάτες δεν πατάνε πια στα πατητήρια τα σταφύλια, έπαψαν οι χαρούμενες φωνές.

¹¹Γι' αυτό η καρδιά μου τρέμει για τη Μωάβ σαν της κιθάρας τις χορδές, τα σωθικά μου τρέμουν για την Κιρ-Αρές.

¹²Κοπιάζει άδικα ο Μωάβ να τρέχει στους ιερούς τόπους και στο ιερό του να πηγαίνει για να προσευχηθεί· δε θα πετύχει τίποτα.

¹³Αυτά είχε πει από παλιά ο Κύριος ενάντια στη Μωάβ.

¹⁴Να, όμως, τι εξαγγέλλει ο Κύριος, τώρα: «Σε τρία χρόνια ακριβώς, η δύναμη η μεγάλη της Μωάβ θα καταπέσει. Απ' το μεγάλο πληθυσμό της μονάχα ένα υπόλοιπο θα μείνει· κι αυτό θα 'ναι πολύ μικρό κι ασήμαντο».

ΗΣΑΪΑΣ 17

Η Συρία και ο Ισραήλ οδηγούνται στην παρακμή

- ¹Εξαγγελία για τη Δαμασκό. Η Δαμασκός θα πάψει να είναι πόλη· θα γίνει ένας σωρός ερείπια.
- ²Οι πόλεις της για πάντα θα εγκαταλειφθούν και στα κοπάδια θα παραδοθούν, για ν' αναπαύονται εκεί πέρα ανενόχλητα.
- ³Ο Εφραΐμ θα χάσει τα οχυρά του κι η Δαμασκός τη βασιλική εξουσία της. Ό,τι απομείνει απ' τη Συρία θα ξεπέσει, μαζί με τη δόξα των Ισραηλιτών. Αυτά λέει ο Κύριος του σύμπαντος.
- ⁴Την ημέρα εκείνη, η δόξα του Ιακώβ θα ελαττωθεί και η παχιά του σάρκα θ' αδυνατίσει.
- ⁵Θα είναι σαν να περνάει ο θεριστής και το δρεπάνι του να κόβει τα στάχυα· σαν να μαζέψανε τα στάχυα στην κοιλάδα Ρεφαΐμ.
- ⁶Δε θα μείνουν από τον Ισραήλ παρά μόνο τα υπολείμματα, όπως συμβαίνει όταν τινάζουν την ελιά, και μένουνε δυο τρεις καρποί απάνω στην κορφή ή τέσσερις πέντε στα κλαριά του δέντρου. Αυτά λέει ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ.
- ⁷Την ημέρα εκείνη ο άνθρωπος θα στρέψει το βλέμμα του προς τον Πλάστη του, θα υψώσει τα μάτια του προς τον Άγιο Θεό του Ισραήλ.
- ⁸Δε θα στρέφει πια τα μάτια του προς τα θυσιαστήρια, τα έργα που κατασκεύασε ο ίδιος με τα χέρια του· δε θ' ατενίζει πια στις ξύλινες λατρευτικές στήλες και στα θυσιαστήρια του θυμιάματος.
- ⁹Την ημέρα εκείνη οι οχυρές πόλεις σου, Ισραήλ, θα εγκαταλειφθούν όπως οι πόλεις των Ευαίων και των Αμορραίων, που οι κάτοικοί τους τις είχαν αφήσει έρημες και φύγανε για να γλιτώσουν από σας. Όλα θα ερημωθούν.
- ¹⁰Λησμόνησες το Θεό, το σωτήρα σου, κι έπαψες πια να σκέφτεσαι το βράχο που σε προστατεύει. Γι' αυτό φυτεύεις κήπους όμορφους, για να λατρεύεις ξένους θεούς μέσα σ' αυτούς.

¹¹Την ίδια μέρα που τους φυτεύεις, εκείνοι μεγαλώνουν, κι απ' το πρωί ανθούν. Μα δε θα υπάρξει θερισμός όταν θα 'ρθεί του μαρασμού η μέρα και ο καιρός του πόνου του αγιάτρευτου.

Ανώφελη επίθεση των εθνών

¹²Αλίμονο! Βουή πλήθους λαών! Βουΐζουνε σαν τη βουή της θάλασσας· θόρυβος των εθνών, βρυχιούνται σαν μανιασμένα κύματα.

¹³Τα έθνη μουγκρίζουν σαν το μούγκρισμα των ωκεανών. Αλλά ο Θεός θα τα απειλήσει και θ' απομακρυνθούν καταδιωγμένα σαν των βουνών το άχυρο από το φύσημα του αγέρα, καθώς του γαιδουράγκαθου οι σπόροι απ' τον ανεμοστρόβιλο.

¹⁴Το βράδυ τρόμος! Πριν ακόμα χαράξει τα έθνη δεν υπάρχουν πια! Αυτή είναι η τύχη εκείνων που μας ληλατούν· αυτή είναι η μοίρα αυτών που μας ληστεύουν.

ΗΣΑΪΑΣ 18

Εξαγγελία κατάρας εναντίον της Αιθιοπίας

¹Αλίμονο στη χώρα με τα γοργά πλεούμενα, την Αιθιοπία, εκεί στου Νείλου τις πηγές!

²Στέλνει τους πρεσβευτές της με το ποτάμι μες σε καΐκια καμωμένα από πάπυρο, που γλιστρούν πάνω στα νερά. Γυρίστε πίσω, γρήγοροι αγγελιοφόροι, στον υψηλόκορμο και μελαψό λαό σας, που είν' από πάντα τρομερός, ισχυρός και κυριαρχικός και που τη χώρα του ποτάμια τη διασχίζουν.

³Κοιτάξτε όλοι οι κάτοικοι του κόσμου, όλοι οι λαοί της γης, όταν σημαία θα υψωθεί απάνω στα βουνά· προσέξτε, όταν θ' ακουστεί η σάλπιγγα!

⁴Ακούστε, τι μου είπε ο Κύριος: «Κοιτάζω από το θρόνο μου και περιμένω ήσυχος κι ακίνητος, όπως η ζέστη η απαλή που βγαίνει από το φως, όπως το νέφος της δροσιάς το καλοκαίρι.

⁵Πριν έρθει η ώρα να θεριστεί το σάρι, όταν τ' αμπέλια σταματήσουνε ν' ανθούν κι αρχίζουν τ' άνθη τους να γίνονται τσαμπιά που θα ωριμάσουν, κόβουνε με το κλαδευτήρι τα κλαδιά και τα βλαστάρια τα πετάνε.

⁶Έτσι και της Αιθιοπίας οι κάτοικοι θα πεταχτούνε στων βουνών τ' αρπαχτικά πουλιά και στις γης τ' άγρια ζώα· χειμώνα καλοκαίρι απ' τα δικά τους πτώματα θα τρέφονται».

⁷Θα 'ρθεί όμως καιρός δώρα να προσφερθούν στον Κύριο του σύμπαντος από αυτόν τον υψηλόκορμο και μελαψό λαό, που είν' από πάντα τρομερός, ισχυρός και κυριαρχικός και που τη χώρα του ποτάμια τη διασχίζουν, στον τόπο όπου λατρεύεται ο Κύριος του σύμπαντος στ' όρος Σιών.

ΗΣΑΪΑΣ 19

Ο Κύριος φέρνει σύγχυση στην Αίγυπτο

¹Εξαγγελία για την Αίγυπτο. Ιπεύει ο Κύριος πάνω σε νέφος γρήγορο και καταφθάνει στην Αίγυπτο. Τα είδωλά της τρέμουνε μπροστά του και η καρδιά της λιώνει μέσα της.

²Ο Κύριος λέει: «Θα ξεσηκώσω τους Αιγυπτίους τον ένα ενάντια στον άλλον, ώστε να πολεμήσουν αδερφός εναντίον αδερφού και φίλος εναντίον φίλου, πόλη ενάντια σε πόλη κι ένα κομμάτι του βασιλείου ενάντια στο άλλο.

³Οι Αιγύπτιοι θα χάσουνε τα λογικά τους και θ' ανατρέψω όλα τους τα σχέδια. Τότε από τα είδωλα θα ζητήσουν συμβουλή κι από τους μάγους, απ' αυτούς που καλούν τα πνεύματα των νεκρών κι από τους μάντεις.

⁴Θα παραδώσω τους Αιγυπτίους στα χέρια τυράννων σκληρών· και ένας ανελέητος βασιλιάς θα τους εξουσιάζει». Αυτά λέει ο Θεός, ο Κύριος του σύμπαντος.

⁵Η στάθμη των λιμνών χαμηλώνει, ο ποταμός στερεύει και ξεραίνεται.

⁶Το νερό στα κανάλια αναδίδει οσμή σαπίλας, οι παραπόταμοι του Νείλου αδειάζουν και στεγνώνουνε. Μαραίνονται τα σπάρτα, τα καλάμια,

⁷και τα υδρόβια φυτά στις εκβολές του Νείλου. Όλη η καλλιεργημένη γη ολόγυρα ξεραίνεται, γίνεται σκόνη· ο άνεμος την παίρνει κι αφανίζεται.

⁸Στενάζουν οι ψαράδες και θρηγούν όσοι ρίχνουν αγκίστρι στο ποτάμι. Όσοι απλώνουν δίχτυα στα νερά απελπίζονται.

⁹Όσοι δουλεύουν το λινάρι, όσοι ξαίνουν και υφαίνουν νήματα, χλωμιάζουν απ' τη λύπη.

¹⁰Οι εργοδηγοί συγκλονίζονται, πέφτουν σε απόγνωση όλοι οι εργάτες.

¹¹Οι άρχοντες της Σοάν είναι ανόητοι· οι σοφοί σύμβουλοι του Φαραώ είναι συμβούλιο ανοήτων. Πάει και του λέει καθέννας τους: «Εγώ είμαι απόγονος σοφών, εγώ είμαι απόγονος αρχαίων βασιλέων».

¹²Λοιπόν, πού είναι οι σοφοί σου Φαραώ; Ας σου αναγγείλουν κι ας σου αποκαλύψουν τι έχει αποφασίσει για την Αίγυπτο ο Κύριος του σύμπαντος.

¹³Οι άρχοντες της Σοάν απομωράθηκαν, οι άρχοντες της Μέμφιδας ζουν με αυταπάτες· την παραπλάνησαν την Αίγυπτο αυτοί οι ίδιοι οι άρχοντες των φυλών της.

¹⁴Ο Κύριος τους πότισε με πνεύμα ζάλης κι έκαναν να παραπατάει η Αίγυπτος σε ό, τι καταπιάνεται, όπως παραπατάει ο μεθυσμένος πάνω στο ξέρασμά του.

¹⁵Όλοι πια θα 'ναι ανίκανοι στην Αίγυπτο για οποιοδήποτε έργο, είτε ανήκουν στα ψηλά είτε στα χαμηλά της κοινωνίας στρώματα.

Ελπίδα για την Αίγυπτο

¹⁶Θα 'ρθεί καιρός που οι Αιγύπτιοι δειλοί θα γίνουν σαν γυναίκες· θα φοβούνται και θα τρέμουν, όταν ο Κύριος του σύμπαντος κινήσει απειλητικά το χέρι του εναντίον τους.

¹⁷Του Ιούδα η χώρα θα γενεί των Αιγυπτίων το φόβητρο, και θα τους πιάνει τρόμος όταν τους τη θυμίζουν, μπροστά στα όσα αποφάσισε γι' αυτούς ο Κύριος του σύμπαντος.

¹⁸Την ημέρα κείνη πέντε πόλεις στην Αίγυπτο θα μιλάνε την εβραϊκή γλώσσα και θα ορκίζονται στον Κύριο του σύμπαντος. Η μια απ' αυτές θα ονομάζεται Ιρ-Χέρες (Πόλη του Ήλιου).

¹⁹Την ημέρα εκείνη θα υπάρχει μες στην Αίγυπτο ένα θυσιαστήριο για τον Κύριο και μια στήλη ιερή αφιερωμένη σ' εκείνον κοντά στα σύνορά της.

²⁰Θα είναι το σημείο που θα μαρτυρεί την παρουσία του Κυρίου του σύμπαντος στη χώρα εκείνη. Όταν οι Αιγύπτιοι θα καταπιέζονται και θα ζητήσουν απ' τον Κύριο να τους βοηθήσει, αυτός θα τους στείλει έναν σωτήρα, που θα τους υπερασπιστεί και θα τους σώσει.

²¹Έτσι, ο Κύριος εκείνη την ημέρα θ' αποκαλυφθεί στους Αιγυπτίους· κι αυτοί θα τον γνωρίσουν ποιος είναι. Τότε θα τον τιμήσουν προσφέροντας μόνο σ' αυτόν θυσίες και προσφορές· θα κάνουν τάματα σ' αυτόν και θα τα εκπληρώσουν.

²²Ο Κύριος θα επιφέρει πλήγματα σοβαρά στους Αιγυπτίους, με σκοπό να τους ανορθώσει· και τότε αυτοί θα επιστρέψουν σ' αυτόν, κι αυτός θα τους εισακούσει και θα τους θεραπεύσει.

²³Την ημέρα εκείνη ένας δρόμος θα υπάρχει από την Αίγυπτο προς την Ασσυρία. Οι Ασσύριοι θα πηγαίνουν στην Αίγυπτο και οι Αιγύπτιοι στην Ασσυρία· και οι Αιγύπτιοι μαζί με τους Ασσύριους θα λατρεύουν τον Κύριο.

²⁴Την ημέρα εκείνη ο Ισραήλ θα πάρει θέση πλάι στην Αίγυπτο και στην Ασσυρία, και θα 'ναι οι τρεις τους ζωντανό παράδειγμα ευλογίας πάνω στη γη.

²⁵Γιατί ο Κύριος του σύμπαντος θα τους δώσει την ευλογία του μ' αυτά τα λόγια: «Ευλογημένη η Αίγυπτος, ο λαός μου, κι η Ασσυρία, το δημιούργημά μου· ευλογημένος κι ο Ισραήλ, ο εκλεκτός μου».

ΗΣΑΪΑΣ 20

Μελλοντική υποδούλωση της Αιγύπτου και της Αιθιοπίας στους Ασσυρίους

¹Ο Σαργών, βασιλιάς της Ασσυρίας, έστειλε τον αρχιστράτηγό του στην Ασδώδ· αυτός πολέμησε εναντίον της και την κυρίεψε.

²Τρία χρόνια νωρίτερα ο Κύριος είχε πει στον Ησαΐα, γιο του Αμώς: «Πήγαινε, βγάλε τα πένθιμα ρούχα από πάνω σου και τα σανδάλια από τα πόδια σου». Αυτός έκανε όπως του είπε ο Κύριος και περπατούσε ξιπόλητος και γυμνός.

³Όταν λοιπόν κατακτήθηκε η Ασδών, ο Κύριος είπε: «Όπως ο δούλος μου, ο Ησαΐας, εδώ και τρία χρόνια περπατάει ξιπόλητος και γυμνός, σημείο και προμήνυμα ενάντια στην Αίγυπτο και στην Αιθιοπία,

⁴έτσι ο βασιλιάς της Ασσυρίας θα απαγάγει αιχμαλώτους τους Αιγυπτίους και εξόριστους τους Αιθίοπες, νέους και γέρους, μισόγυμνους και ξυπόλητους, ακόμη και με γυμνά τα οπίσθιά τους, και θα ντροπιάσει την Αίγυπτο.

⁵Και τότε όσοι έλπιζαν στην Αιθιοπία κι όσοι καυχόνταν για την Αίγυπτο, θα φοβηθούν και θα ντροπιαστούν».

⁶Την ημέρα εκείνη οι κάτοικοι ετούτης της παραθαλάσσιας περιοχής θα πουν: «Κοίτα πού κατάντησαν αυτοί στους οποίους ελπίζαμε και θα καταφεύγαμε για βοήθεια, για να μας σώσουν από το βασιλιά της Ασσυρίας! Τώρα πώς θα σωθούμε εμείς; »

ΗΣΑΪΑΣ 21

Όραμα για την υποταγή της Βαβυλώνας

¹Εξαγγελία για την «έρημο κοντά στη θάλασσα». Όπως σαρώνουν οι ανεμοστρόβιλοι τη γη του νότου, έτσι θα έρθει ο εχθρός από την έρημο, από μια χώρα τρομερή.

²Όραμα σκληρό μού φανερώθηκε: «Ο προδότης προδίδει, ο εξολοθρευτής εξολοθρεύει. Ανέβα Ελάμ κι εσύ Μηδία, πολιορκήσε! Θα δώσω τέλος σ' όλους τους στεναγμούς των υποδουλωμένων».

³Γι' αυτό η μέση μου ολόκληρη υποφέρει, με ζώσαν πόνοι σαν τους πόνους της γυναίκας που γεννά. Ταράχτηκα απ' αυτό που άκουσα, τρόμαξα απ' αυτό που είδα.

⁴Κλονίζεται η καρδιά μου, ο τρόμος με κυρίεψε· σούρουπο που το πρόσμενα έγινε φρίκη εντός μου.

⁵Στη Βαβυλώνα βλέπω τραπέζι να ετοιμάζουν, να στρώνουν τα ταπέτα, να τρώνε και να πίνουν. Ξάφνου κραυγή ακούγεται: «Άρχοντες σηκωθείτε, ετοιμάστε τις ασπίδες σας! »

⁶Ο Κύριος μου είπε να πάω να βάλω ένα σκοπό για ν' αναγγέλλει ό, τι βλέπει.

⁷Κι αν δει άντρες να έρχονται πάνω σε άμαξες πολεμικές με δύο άλογα ή καβάλα πάνω σε γαϊδούρια και καμήλες, να δώσει μεγάλη προσοχή.

⁸Φώναξε τότε ο σκοπός: «Αφεντικό, στέκομαι στη σκοπιά μου όλη μέρα, παρατηρώ όλη τη νύχτα!

⁹Πρόσεξε· έρχονται κατά 'δω στρατεύματα πάνω σε άμαξες πολεμικές με δύο άλογα». Πήρε πάλι το λόγο ο σκοπός και είπε: «Έπεσε, έπεσε η Βαβυλώνα και καταγής συντρίφτηκαν όλα τα είδωλα των θεών της».

¹⁰Τυραννισμένε μου λαέ που σε αλωνίσανε! Αυτό που άκουσα από τον Κύριο του σύμπαντος, απ' το Θεό του Ισραήλ, αυτό σου αναγγέλλω.

Πόσο θα κρατήσει η νύχτα;

¹¹Εξαγγελία για τη Δουμά. Ακούω να φωνάζουν από τη Σηείρ: «Φρουρέ, πόσο η νύχτα θα κρατήσει; Πότε θα τελειώσει; »

¹²«Έρχεται το ξημέρωμα», αποκρίνεται ο φρουρός, «αλλά είναι νύχτα ακόμα. Αν θέλετε να ξαναρωτήσετε, ελάτε πάλι».

Συμφορά εναντίον της Δαιδάν και του Κηδάρ

¹³Εξαγγελία για την Αραβία. Μέσα στους θάμνους, στην έρημο της Αραβίας, θα διανυκτερεύετε εσείς, των Δαιδανιτών караβάνια.

¹⁴Βγείτε να συναντήσετε τους διψασμένους! Φέρτε τους νερό, φέρτε ψωμί για τους φυγάδες, εσείς που κατοικείτε στη Θαιμάν!

¹⁵Φεύγουν για να γλιτώσουν απ' το ξίφος, απ' το ξεγυμνωμένο το σπαθί, από το τεντωμένο τόξο, από της μάχης την ορμή.

¹⁶Και να τι μου είπ' ο Κύριος: «Ύστερα από ένα χρόνο ακριβώς, όλη η δόξα του Κηδάρ θα έχει πάρει τέλος.

¹⁷Και το υπόλοιπο απ' τους γενναίους τοξότες, απογόνους του Κηδάρ θα είναι ελάχιστο. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ το λέω».

ΗΣΑΪΑΣ 22

Η Ιερουσαλήμ δεν έχει λόγο να γιορτάζει

- ¹Εξαγγελία για την κοιλάδα του Οράματος. Τι σας συνέβη τώρα, κάτοικοι της Ιερουσαλήμ, και ανεβήκατε όλοι σας πάνω στις οροφές;
- ²Γιατί αυτή η έξαψη, οι πανηγυρισμοί και οι χαρούμενες φωνές στην πόλη; Αφού οι νεκροί δεν θανατώθηκαν με ξίφος και δεν σκοτώθηκαν στη μάχη.
- ³Οι άρχοντές σας τράπηκαν σε φυγή όλοι μαζί, έφυγαν μακριά για να γλιτώσουν. Αιχμαλωτίστηκαν όμως όλοι τους· τους έπιασαν πριν να προλάβουν να τραβήξουν τόξο.
- ⁴Για τούτο λέω: «Πάρτε από πάνω μου το βλέμμα σας! Θέλω πικρά να κλάψω! Μην προσπαθείτε να με παρηγορήσετε για του λαού μου την καταστροφή.
- ⁵Γιατί σήμερα ο Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος, έστειλε εναντίον μας το συντριμμό, ταραχή κι αναστάτωση. Στην κοιλάδα του Οράματος γκρεμίστηκε το τείχος· φωνές βοήθεια που ζητούν αντηχούν στα βουνά.
- ⁶Οι Ελαμίτες πάνω σε άμαξες ζεμένες σε άλογα, έχουν το χέρι στη φαρέτρα, ενώ οι πολεμιστές της Κιρ ετοίμασαν τις ασπίδες τους.
- ⁷Ιερουσαλήμ, οι ομορφότερες κοιλάδες σου γέμισαν άμαξες· μπροστά στις πύλες σου παρατάχθηκαν ιππείς,
- ⁸και τα οχυρά του Ιούδα έπεσαν». Την ημέρα εκείνη είχατε στρέψει τα μάτια σας στο οπλοστάσιο του οικήματος του δάσους.
- ⁹Είχατε δει ότι πολλά είναι τα ρήγματα στην Πόλη Δαβίδ και κάνατε τότε προμήθειες νερού στο κάτω υδραγωγείο.
- ¹⁰Μετρήσατε τα σπίτια της Ιερουσαλήμ και γκρεμίσατε μερικά απ' αυτά για να οχυρώσετε τα τείχη.
- ¹¹Στα δύο τείχη ανάμεσα χτίσατε μια δεξαμενή για τα νερά της παλιάς. Αλλά δε στρέψατε το βλέμμα σας σ' αυτόν που τα προξένησε όλα τούτα και δεν τον λογαριάσατε –αυτόν που πριν από πολύν καιρό τα είχε σχεδιάσει.

¹²Την ημέρα εκείνη ο Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος, σας καλούσε να κλάψετε και να θρηνηήσετε, να ξυρίσετε τα μαλλιά σας και πένθιμα ρούχα να φορέσετε.

¹³Μα εσείς τίποτε! Χαρά και διασκέδαση· βόδια σκοτώνετε, σφάζετε πρόβατα, τρώγατε κρέατα, πίνετε κρασί και λέγατε: «Ας φάμε κι ας πιούμε, γιατί αύριο θα πεθάνουμε».

¹⁴Αλλά ο Κύριος του σύμπαντος τότε μου είχε πει: «Η αμαρτία αυτή δεν πρόκειται να σας συγχωρηθεί, ώσπου να πεθάνετε».

Η μελλοντική αντικατάσταση του Σεβνά από τον Ελιακίμ

¹⁵Ο Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος μου είπε: «Πήγαινε σ' εκείνον το θησαυροφύλακα, το Σεβνά, προϊστάμενο των ανακτόρων,

¹⁶και πες του: “τι δικαιώματα έχεις εδώ εσύ ή η οικογένειά σου, ώστε να κατασκευάζεις τον τάφο σου ψηλά και να λαξεύεις σε βράχο την τελευταία σου κατοικία;

¹⁷Ο Κύριος θα σε συντρίψει με πλήγμα δυνατό. Όσο σπουδαίος κι αν είσαι, θα σ' αρπάξει,

¹⁸θα σε στριφογυρίσει και θα σε εκσφενδονίσει σαν λιθάρι σε τόπο ανοιχτό. Εκεί πέρα θα πεθάνεις· εκεί θα καταλήξουν και τα λαμπρά αμάξια σου· είσαι η ντροπή στο σπιτικό του αφεντικού σου.

¹⁹Έτσι θα σε διώξω από τη θέση σου, θα σε γκρεμίσω από το αξίωμά σου”.

²⁰»Τότε θα καλέσω το δούλο μου Ελιακίμ, γιο του Χελκία», λέει ο Κύριος,

²¹«θα του φορέσω τη στολή σου, θα τον περιζώσω με τη ζώνη σου και θα του δώσω την εξουσία σου. Θα γίνει αυτός πατέρας για τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ, για το βασίλειο του Ιούδα.

²²Θα βάλω πάνω στον ώμο του το κλειδί του ανακτόρου του Δαβίδ· κι όταν αυτός θ' ανοίγει, κανείς δε θα μπορεί να κλείσει· κι όταν αυτός θα κλείνει, κανείς δε θα μπορεί ν' ανοίξει.

²³Θα τον στηρίξω σαν τον πάσσαλο πάνω σ' έδαφος στερεό, κι αυτός θα γίνει αιτία δόξας στην οικογένεια του πατέρα του.

²⁴»Πάνω σ' αυτόν, όμως, θα στηριχτούν όλοι οι συγγενείς του, παιδιά κι απόγονοι, όπως κρεμιούνται τα σκεύη τα μικρά, τα κύπελλα και κάθε λογής φιάλες.

²⁵Κι ο πάσσαλος που ήταν στηριγμένος σε έδαφος στερεό θα κλονιστεί· θα σπάσει και θα πέσει. Κι όλο το φορτίο που κρεμόταν πάνω του, θα κομματιαστεί». Ο Κύριος του σύμπαντος το είπε.

ΗΣΑΪΑΣ 23

Η καταστροφή της Τύρου και της Σιδώνας

¹Εξαγγελία για την Τύρο. Θρηνήστε εσείς, τεράστια πλοία, το λιμάνι σας καταστράφηκε! Το μάθανε καθώς γυρίζαν από τη χώρα των Κιτιαίων (Κύπρος).

²Από τη φρίκη βουβαθείτε, των παραλίων κάτοικοι, εσείς έμποροι της Σιδώνας, που οι αντιπρόσωποί σας σχίζουν τη θάλασσα,

³και μεταφέρουν του Σιχώρ τα σιτηρά. Του Νείλου η συγκομιδή ήτανε της Σιδώνας το εισόδημα, κι έτσι η πόλη έγινε εμπορικό κέντρο των εθνών.

⁴Σιδώνα, τι ντροπή για σένα, οχυρό της θάλασσας! Η θάλασσα λέει: «Είναι σαν να μην κοιλοπόνεσα ποτέ, ούτε να γέννησα, είναι σα να μη μεγάλωσα παιδιά».

⁵Ακόμα κι οι Αιγύπτιοι όταν μάθουν τα νέα για την Τύρο, θα λυπηθούν.

⁶Φύγετε ως τη Θαρσείς· θρηνήστε, εσείς οι κάτοικοι των παραλίων!

⁷Αυτή είναι η πολιτεία σας η χαρούμενη, με την αρχαία προέλευση; η πολιτεία που ίδρυσε αποικίες σε μέρη μακρινά;

⁸Ποιος αποφάσισε της Τύρου την καταστροφή, εκείνης που μοίραζε στέμματα, που οι μικρέμποροί της ήταν ηγεμόνες, κι ήταν οι έμποροί της οι ένδοξοι της γης;

- ⁹Ο Κύριος του σύμπαντος το αποφάσισε, για να ντροπιάσει κάθε περηφάνια, για να εξευτελίσει το μεγαλείο όλων των ξακουστών της γης.
- ¹⁰Καλλιέργησε τώρα τη γη σου, λαέ της Θαρσείς, όπως κάνουν στο Νείλο, γιατί πλοία δε φτιάχνουν πια στις Τύρου το λιμάνι.
- ¹¹Ο Κύριος άπλωσε το χέρι του πάνω στη θάλασσα, συγκλόνησε βασίλεια. Πρόσταξε την καταστροφή των οχυρών της Χαναάν.
- ¹²«Δε θα χαρείτε άλλο, κάτοικοι εσείς της Σιδώνας», είπε. «Είστε σαν την παρθένα που την έχουν βιάσει! Σηκωθείτε και πηγαίνετε στο νησί της Κύπρου· μα ούτε κι εκεί θα βρείτε ησυχία!
- ¹³Κοιτάξτε τη Βαβυλώνα. Ο λαός αυτός δεν υπάρχει πια· οι Ασσύριοι ύψωσαν πύργους πολιορκητικούς, κατέστρεψαν τα ανάκτορά τους και τ' άφησαν ερείπια· κι εγκαταλείψανε τη γη στα θεριά της ερήμου.
- ¹⁴Θρηνήστε εσείς, τεράστια πλοία, το λιμάνι σας καταστράφηκε!
- ¹⁵Θα έρθει μέρα που η Τύρος θα λησμονηθεί για εβδομήντα χρόνια, όσο κρατάει η ζωή ενός βασιλιά. Ύστερα απ' τα εβδομήντα χρόνια, θα γίνει και στην Τύρο αυτό που λέει το τραγούδι για την πόρνη:
- ¹⁶«Πάρ' την κιθάρα, γύρνα μες στην πόλη, λησμονημένη πόρνη! Παίξε ωραία, ξαναπές πάλι και πάλι τα τραγούδια σου, για να σε θυμηθούν! »
- ¹⁷Κι όταν περάσουν τα εβδομήντα χρόνια, ο ίδιος ο Κύριος θα ενδιαφερθεί για την Τύρο και θα ξαναγυρίσει αυτή στο παλιό της επάγγελμα: θα πορνεύεται με όλα τα βασίλεια του κόσμου πάνω στη γη.
- ¹⁸Αλλά το κέρδος της κι ο πορνικός μισθός της θα γίνει αφιέρωμα στον Κύριο· δε θα συγκεντρωθεί ούτε θ' αποταμιευτεί. Τα κέρδη της θα πάνε σ' εκείνους που υπηρετούν τον Κύριο, για να έχουν άφθονη τροφή κι όμορφα ρούχα.

ΗΣΑΪΑΣ 24

Η κρίση του Κυρίου πάνω σε όλη τη γη (Κεφ. 24–27)

- ¹Ο Κύριος θα ερημώσει τη γη και θα την καταστρέψει. Την όψη της θα την παραμορφώσει και θα διασκορπίσει τους κατοίκους της.

²Όλοι την ίδια θα έχουν τύχη: ο ιερέας και ο λαϊκός, ο κύριος και ο δούλος του, η οικοδέσποινα κι αυτή που την υπηρετεί, ο πωλητής κι ο αγοραστής, ο δανειστής κι εκείνος που δανείζεται, ο πιστωτής κι ο οφειλέτης.

³Η γη θα ερημωθεί κι ολοκληρωτικά θα λεηλατηθεί, γιατί ο Κύριος τον είπε αυτόν το λόγο.

⁴Η γη πενθεί, μαραίνεται· ο κόσμος όλος φθείρεται, διαλύεται· ο ουρανός και η γη καταρρέουν.

⁵Η γη απ' τους κατοίκους της μολύνθηκε, γιατί τους νόμους παραβήκαν, τις εντολές τις καταπάτησαν, αθέτησαν και την αιώνια διαθήκη.

⁶Γι' αυτό η κατάρα κατατρώει τη γη κι οι κάτοικοί της τιμωρούνται. Κήκων οι κάτοικοι της γης, δεν έμειναν παρά μονάχα λίγοι.

⁷Μαραίνεται το αμπέλι, στερεύει το κρασί, όλοι όσοι ήταν χαρούμενοι στενάζουν.

⁸Ο εύθυμος ήχος των τυμπάνων σταμάτησε, ο θόρυβος εκείνων που ξεφάντωναν τελείωσε, κι οι τόνοι της κιθάρας οι χαρούμενοι σωπάσαν.

⁹Δεν τραγουδούν πια πίνοντας κρασί· πικρή είν' η γεύση των ποτών για κείνους που τα πίνουν.

¹⁰Η εγκαταλειμμένη πόλη καταστράφηκε· όλα τα σπίτια κλείστηκαν, κανένας πια δεν μπαίνει εκεί.

¹¹Θρηνούν στους δρόμους· δεν υπάρχει πια κρασί, κάθε ευθυμία χάθηκε. Έφυγε η χαρά απ' τη χώρα.

¹²Μόνο η ερήμωση έμεινε στην πόλη· η πύλη της συντρίφθηκε, έγινε ερείπια.

¹³Πάνω στη γη κι ανάμεσα στους λαούς θα συμβεί αυτό που συμβαίνει όταν τινάζουνε τα λιόδεντρα, ή όταν ψάχνουν για τσαμπιά στου τρυγητού το τέλος.

Ακαιρη χαρά

¹⁴Όλοι αυτοί πανηγυρίζουν, το μεγαλείο του Κυρίου υμνούν, φωνάζουν μ' ενθουσιασμό απ' τη μεριά της θάλασσας, από τη δύση.

¹⁵Τον Κύριο δοξάζουν στην ανατολή, στις παραθαλάσσιες περιοχές υμνούν τ' όνομα του Κυρίου, του Θεού του Ισραήλ.

¹⁶Από τις άκρες της γης ακούμε ύμνους: «Τιμή στον δίκαιο! » Εγώ όμως είπα: «Αλίμονό μου, καταστράφηκα, χάθηκα! » Η απιστία όλο και πολλαπλασιάζεται.

¹⁷Τρόμοι, λάκκοι και παγίδες σάς περιμένουν, κάτοικοι της γης.

¹⁸Όποιος ξεπεράσει τον τρόμο, θα πέσει μες στο λάκκο, κι όποιος από το λάκκο βγει θα πέσει στην παγίδα· γιατί ανοίγουν οι καταρράκτες του ουρανού και τα θεμέλια της γης δονούνται.

¹⁹Σπάζει η γη και γίνεται συντρίμμια, τσακίζεται με ορμή και συγκλονίζεται.

²⁰Η γη τρικλίζει σαν τον μεθυσμένο και σαν καλύβα ταλαντεύεται· η ανομία της θα τη βαρύνει τόσο, ώστε θα πέσει και πια δε θα μπορέσει να σηκωθεί.

²¹Την ημέρα εκείνη, θα τιμωρήσει ο Κύριος, στα ύψη τις δυνάμεις των ουρανών και κάτω εδώ της γης τους βασιλιάδες.

²²Θα συναθροιστούν όλοι μαζί, σαν τους φυλακισμένους μες στο λάκκο, κλεισμένοι μέσα στο υπόγειο το ανήλιαγο, κι ύστερα από πολύν καιρό θα τιμωρηθούν.

²³Θα κοκκινίσει η σελήνη από ντροπή κι ο ήλιος θα χλωμιάσει· γιατί ο Κύριος του σύμπαντος θα βασιλεύει στην Ιερουσαλήμ, πάνω στ' όρος Σιών, κι η δόξα του θα λάμπει μπροστά στους πρεσβυτέρους του.

ΗΣΑΪΑΣ 25

Δοξαστικό άσμα για την ευμένεια του Κυρίου

¹Εσύ είσαι ο Θεός μου, Κύριε, εσένα υμνώ, δοξάζω τ' όνομά σου, γιατί έκανες έργα θαυμαστά. Οι προαιώνιες βουλές σου εκπληρώθηκαν όλες πιστά.

²Σωρό λιθάρια έκανες την πόλη, έγιν' ερείπια η οχυρωμένη πόλη. Των εχθρών η ακρόπολη δεν είναι πόλη πια, ποτέ δε θα ξαναχτιστεί.

³Γι' αυτό ένας ισχυρός λαός θα σε δοξάσει, η πόλη θα σε φοβηθεί των βίαιων εχθρών.

⁴Έγινες καταφύγιο των ταπεινών, των δύστυχων καταφυγή μες στην απόγνωσή τους, στέγαστρο για την καταιγίδα, απόσκιο για τον καύσωνα, γιατί η μανία των τυράννων είναι σαν χειμωνιάτικη νεροποντή,

⁵σαν καύσωνας σε γη φρυγμένη. Πνίγεις, εσύ των αλαζόνων το θόρυβο. Όπως τον καύσωνα μετριάζει του σύννεφου η σκιά, έτσι τις θριαμβευτικές κραυγές σταματάς των τυράννων.

Το συμπόσιο της σωτηρίας

⁶Ο Κύριος του σύμπαντος θα ετοιμάσει πάνω στο όρος Σιών για όλους τους λαούς συμπόσιο με τα πιο νόστιμα εδέσματα, συμπόσιο με εκλεκτά κρασιά, λαγαρισμένα.

⁷Εκεί, απάνω στο βουνό, θα καταργήσει το πένθιμο πέπλο, που όλους σκεπάζει τους λαούς, το νεκρικό σεντόνι, που όλα σκεπάζει τα έθνη.

⁸Θα καταργήσει το θάνατο για πάντα. Και θα σφουγγίσει ο Κύριος, ο Θεός τα δάκρυα σ' όλα τα πρόσωπα· και θα εξαλείψει του λαού του τη ντροπή, σ' όλη τη γη. Το είπε ο Κύριος ο ίδιος.

⁹Τη μέρα εκείνη θε να πουν: «Αυτός είν' ο Θεός μας, σ' αυτόν ελπίσαμε και μας έσωσε. Αυτός είναι ο Κύριος, σ' αυτόν ελπίσαμε. Τώρα ας χαρούμε κι ας πανηγυρίσουμε γιατί αυτός μας σώζει.

Το τέλος της Μωάβ

¹⁰Το χέρι του Κυρίου θα προστατεύει αυτό το όρος. Ο λαός της Μωάβ όμως θα ποδοπατηθεί στη χώρα του, όπως ποδοπατιέται το άχυρο στο λάκκο της κοπριάς.

¹¹Εκεί τα χέρια του θ' απλώνει σαν τον κολυμβητή για να επιπλεύσει, αλλά ο Κύριος θα ταπεινώσει την αλαζονεία του, παρ' όλα των χειρών του τα τεχνάσματα.

¹²Τα ψηλά οχυρώματα των τειχών του θα τα χαλάσει· θα τα γκρεμίσει και θα τα κάνει ένα με τη γη.

ΗΣΑΪΑΣ 26

Η ισχυρή πόλη

- ¹Την ημέρα εκείνη στη χώρα του Ιούδα θα ψάλλουν το τραγούδι αυτό: Έχουμε πόλη ισχυρή· για να την προστατεύσει έβαλε ο Κύριος τείχη και προπύργια.
- ²Ανοίξτε διάπλατα τις πύλες να μπει το δίκαιο έθνος, το έθνος που φυλάει την πίστη,
- ³που ο νους του μένει σταθερός. Ο Θεός τού εξασφαλίζει την ειρήνη, γιατί ο λαός του τον εμπιστεύεται.
- ⁴Στον Κύριο να 'χετε πάντα εμπιστοσύνη· γιατί ο Κύριος ο Θεός είναι αιώνιος βράχος.
- ⁵Ταπείνωσε όσους κατοικούσαν στα ψηλώματα, την πόλη την απρόσιτη τη γκρέμισε· τη γκρέμισε ως τη γη, την έριξε στο χώμα.
- ⁶Τα πόδια των φτωχών, των δύστυχων τα βήματα θα την καταπατήσουν.

Εσχατολογική προσευχή

- ⁷Κύριε, ο δρόμος του δικαίου είναι ευθύς· εσύ ευθυγραμμίζεις τη διαδρομή του δικαίου.
- ⁸Κύριε, περιμέναμε τις κρίσεις σου, όποιες κι αν είναι αυτές. Ο πόθος μας είναι πάντα το όνομά σου να θυμόμαστε.
- ⁹Τη νύχτα η ψυχή μου σε ποθεί· από τα βάθη μου σ' αποζητάω. Όταν οι κρίσεις σου εφαρμόζονται στη γη μαθαίνει τη δικαιοσύνη η οικουμένη.
- ¹⁰Αλλά ο ασεβής, ακόμα κι όταν τον ελεείς, τη δικαιοσύνη δεν τη μαθαίνει· ακόμα και στη χώρα της ευθύτητας κάνει το κακό, δε βλέπει τη μεγαλοσύνη του Κυρίου.
- ¹¹Το χέρι σου είναι υψωμένο Κύριε, μα οι εχθροί σου δεν το βλέπουν. Ας δουν το ζήλο σου για το λαό σου κι ας ντραπούν· ναι, η φωτιά ας κατακάψει τους εχθρούς σου.
- ¹²Κύριε, μας δίνεις την ειρήνη· γιατί εσύ τα έργα μας τα ολοκληρώνεις.
- ¹³Κύριε, Θεέ μας, άλλοι αφεντάδες μάς εξουσίασαν και όχι εσύ· αλλά εμείς μονάχα εσένα δοξάζουμε.

¹⁴ Εκείνοι είναι νεκροί και δε θα ξαναζήσουν· οι σκιές δεν θ' αναστηθούν, γιατί εσύ ήρθες τιμωρός και τους εξόντωσες, καθετί εξαφάνισες που τους θυμίζει.

¹⁵ Κύριε, πλήθυνες το έθνος σου, το πλήθυνες κι έτσι δοξάστηκες· προς όλες τις κατευθύνσεις τα σύνορα άπλωσες της χώρας.

¹⁶ Κύριε, οι άνθρωποι στη θλίψη τους σε αναζητούν, σε προσευχές ξεσπούν, όταν η τιμωρία σου τους βαραίνει.

¹⁷ Καθώς η ετοιμόγεννη σαν έρθει η ώρα της πάνω στους πόνους της συστρέφεται κι αγκομαχάει, έτσι κι εμείς γίναμε μπρος σου, Κύριε.

¹⁸ Κι εμείς εγκυμονήσαμε, κοιλοπονέσαμε, αλλά γεννήσαμε αέρα· στη χώρα δεν μπορέσαμε να φέρουμε τη σωτηρία, ούτε καινούριους κατοίκους για τη γη.

¹⁹ Μα οι νεκροί σου Κύριε, θα ξαναζήσουν, τα νεκρά σώματα του λαού μου θ' αναστηθούν. Ξυπνήστε, εσείς που κείτεστε μέσα στο χώμα και ψάλτε από χαρά! Ζωής ακτίνα εσύ είσαι, Κύριε, γι' αυτό και η γη θα δώσει πίσω στο φως αυτούς που δεν είναι παρά σκιά.

Τιμωρία στην ξηρά και στη θάλασσα

²⁰ Εμπρός λαέ μου, πήγαινε στα δώματά σου, κλείσε τις πόρτες πίσω σου· κρύψου για λίγο ως να περάσει η οργή.

²¹ Γιατί ο Κύριος θα βγει απ' την ουράνια κατοικία του, τις ανομίες να τιμωρήσει αυτών που κατοικούν στη γη. Η γη θα ξεσκεπάσει το αίμα που χύθηκε σ' αυτήν και πια δε θα σκεπάζει τους σκοτωμένους της.

ΗΣΑΪΑΣ 27

¹ Την ημέρα εκείνη ο Κύριος με το βαρύ, το μεγάλο και δυνατό του ξίφος θα τιμωρήσει τον Λεβιάθαν, το φίδι που συστρέφεται και ξεφεύγει, θα σκοτώσει το δράκοντα της θάλασσας.

Το νέο τραγούδι για το αμπέλι του Θεού

² Την ημέρα εκείνη θα τραγουδήσετε τον ύμνο στο αμπέλι το εκλεκτό:

³«Εγώ ο Κύριος το φυλάω· και το ποτίζω αδιάκοπα. Νύχτα και μέρα το φυλάω ώστε κανείς να μην το βλάψει.

⁴Δεν είμαι πια μ' αυτό οργισμένος. Αν όμως έβρισκα αγκάθια και τριβόλια θα 'δυνα μάχη εναντίον τους θα 'βαζα φωτιά σ' όλα μαζί.

⁵Εκτός κι αν οι εχθροί αυτοί ζητήσουν προστασία κοντά μου κι ειρήνη μαζί μου κάνουνε· ναι, ας κάνουν μαζί μου ειρήνη».

Εξορία και αποκατάσταση του Ισραήλ

⁶Έρχεται μέρα που οι απόγονοι του Ιακώβ θα ρίξουν καινούριες ρίζες· ο Ισραήλ θ' ανθίσει, θα καρποφορήσει, και θα γεμίσουν οι καρποί του την οικουμένη ολόκληρη.

⁷Χτύπησε τάχα ο Κύριος το λαό του, όπως εκείνους που τον χτύπησαν; ή τάχα τον θανάτωσε όπως εκείνους που τον θανατώσαν;

⁸Όχι· μονάχα όσο αξίζαν τους τιμώρησε, με εξορία και διωγμό, τούς πήρε με το δυνατό του φύσημα, όπως όταν φυσάει άνεμος ανατολικός.

⁹Όλες τις πέτρες των θυσιαστηρίων κομμάτια θα τις κάνουν του Ιακώβ οι απόγονοι, σαν τις τριμμένες ασβεστόπετρες· ποτέ πια να μην ξαναστηθούν ξύλινες λατρευτικές στήλες ούτε θυσιαστήρια θυμιάματος. Έτσι θα εξιλεωθεί των απογόνων του Ιακώβ η ανομία κι αυτό θα είναι το λύτρο για να εξαλειφθεί η αμαρτία τους.

¹⁰Η οχυρωμένη πόλη ερημώθηκε, έμεινε ακατοίκητη και σαν την έρημο εγκαταλειμμένη. Εκεί βόσκουνε τα μοσχάρια· εκεί πλαγιάζουν και μασάνε τους βλαστούς.

¹¹Όταν των δέντρων τα κλαριά ξεραίνονται, τα σπάνε, έρχονται οι γυναίκες να τα κάψουνε. Πράγματι ο λαός αυτός ήταν ανόητος, γι' αυτό δεν θα τον λυπηθεί ο δημιουργός του, δε θα τον ελεήσει ο πλάστης του.

¹²Αλλά έρχεται μέρα που ο Κύριος θα σας συνάξει έναν έναν, γιοι του Ισραήλ, από την όχθη του ποταμού Ευφράτη ως το χείμαρρο της Αιγύπτου, καθώς τινάζουνε τα στάχυα και ξεχωρίζουν τον καρπό.

¹³Και τότε θα ηχήσει η μεγάλη σάλπιγγα και θα ῥθουν όσοι ήταν στην Ασσυρία εξόριστοι κι όσοι ήταν στην Αίγυπτο διωγμένοι, και θα λατρέψουνε τον Κύριο πάνω στο άγιο όρος, στην Ιερουσαλήμ.

ΗΣΑΪΑΣ 28

Προειδοποίηση κατά της Σαμάρειας

¹Αλίμονό σας, μεθυσμένοι του Εφραΐμ, που το κρασί σας καταδυναστεύει. Η πόλη σας είν' όλο αλαζονεία καθώς δεσπόζει σαν λαμπρή κορώνα πάνω στην εύφορη κοιλάδα, καθώς στεφάνι όμορφο απάνω στο κεφάλι σας. Αλλά τα μαραμένα άνθη του θα πέσουν.

²Γιατί ο Κύριος θα στείλει έναν αντίπαλο ισχυρό και δυνατό. Θα ῥθει σαν θύελλα με χαλάζι, σαν καταιγίδα καταστροφική, σαν την πλημμύρα απ' τ' ουρανού τους καταρράχτες και με μια κίνηση του χεριού του θ' αναποδογυρίσει τα πάντα στη γη.

³Τότε θα ποδοπατηθεί το στέμμα της αλαζονείας των μεθυσμένων του Εφραΐμ.

⁴Το μαραμένο άνθος της λαμπρής κορώνας του, που δεσπόζει πάνω στην εύφορη κοιλάδα, θα γίνει σαν το πρώιμο σύκο πριν το καλοκαίρι, που όποιος το δει το παίρνει μες στο χέρι του κι αμέσως το καταβροχθίζει.

⁵Την ημέρα εκείνη ο Κύριος του σύμπαντος, αυτός θα είναι η λαμπρή κορώνα και τ' όμορφο διάδημα για όσους από το λαό του θα ῥχουν επιζήσει.

⁶Αυτός θα δώσει πνεύμα δικαιοσύνης σ' εκείνους που συνεδριάζουν στο δικαστήριο, γενναιότητα σ' εκείνους που υπερασπίζονται τις πύλες από τις επιθέσεις του εχθρού.

Απειλές και υποσχέσεις στην Ιερουσαλήμ

⁷Αλλά και οι προφήτες κι οι ιερείς απ' το κρασί τρικλίζουν και παραπαίνουν απ' τα μεθυστικά ποτά. Τους παρασάλεψε ο νους απ' το κρασί, από τα δυνατά ποτά σκοντάφτουν, πλανιούνται στα οράματά τους κι είναι σε σύγχυση όταν εκδίδουν τις αποφάσεις τους.

⁸Γεμάτα εμετούς είν' όλα τα τραπέζια τους, τίποτε καθαρό δεν έχει μείνει.

⁹Θυμώνουν εναντίον μου και λένε: «Σε ποιον θέλει αυτός να δώσει μάθημα; Σε βυζανιάρικα που μόλις αποκόπηκαν από της μάνας τους το στήθος;

¹⁰Τι ασυναρτησίες είν' αυτές που όλο μας λέει; »

¹¹Ε! λοιπόν, ναι, με χείλη που ψελλίζουν και με μια γλώσσα ξένη θα μιλήσει στο λαό αυτόν ο Κύριος.

¹²Ο ίδιος σας είχε πει: «Αυτή είναι η ανάπαυση που σας δίνω· εδώ ν' αναπαυτείτε όσοι είστε κουρασμένοι· εδώ είναι η άνεση». Εσείς όμως δε θέλατε ν' ακούσετε.

¹³Έτσι ο λόγος του Θεού θα 'ναι για σας συνεχείς ασυναρτησίες, ώστε καθώς θα προχωρείτε, να σκοντάφτετε κι ανάποδα να πέφτετε, να τσακιστείτε, να παγιδευτείτε και να πιαστείτε αιχμάλωτοι.

Απατηλή προστασία

¹⁴Όλοι εσείς οι χλευαστές, που κυβερνάτε το λαό αυτόν της Ιερουσαλήμ, ακούστε τι λέει ο Κύριος:

¹⁵Εσείς νομίζετε πως έχετε κάνει συνθήκη με το θάνατο και συμφωνία με τον άδη και πως η μάστιγα η καταστροφική όταν περάσει δε θα σας αγγίξει. Κάνατε την ψευτιά καταφύγιο και την απάτη κρυψώνα σας.

¹⁶Αλλά ο Κύριος, ο Θεός, λέει: «Εγώ, θα βάλω στη Σιών ένα λιθάρι, λιθάρι στέρεο, πολύτιμο, ακρογωνιαίο, λιθάρι θεμέλιο γερό· όποιος πιστεύει σ' εμένα δεν θ' απογοητευτεί.

¹⁷Το δίκαιο θα κάνω μέτρο και τη δικαιοσύνη στάθμη. »Αλλά το δικό σας το απατηλό καταφύγιο απ' το χαλάζι θα καταστραφεί και τα νερά θα πλημμυρίσουν το κρησφύγετό σας.

¹⁸Η συνθήκη σας με το θάνατο θ' ακυρωθεί· η συμφωνία σας με τον άδη δε θ' αντέξει. Όταν περάσει η μάστιγα η καταστροφική, θα σας σαρώσει.

¹⁹Κάθε φορά που θα περνάει, θα πέφτει απάνω σας. Θα περνάει κάθε πρωί, μέρα και νύχτα· ακόμα και το άκουσμά της θα 'ναι τρομακτικό.

20 Όπως το λέει κι η παροιμία: κοντό θα σου 'ρχεται το κρεβάτι για να ξαπλώσεις, στενό το πάπλωμα να σκεπαστείς».

21 Γιατί ο Κύριος θα εμφανιστεί όπως στο όρος Περασίμ, θα θυμώσει όπως στην κοιλάδα της Γαβαών· και θα πραγματοποιήσει το έργο του, έργο παράδοξο· θα εκτελέσει την πράξη του, πράξη μυστηριώδη.

22 Τώρα, λοιπόν, μη χλευάζετε, για να μη γίνουν σκληρότερα τα δεσμά σας· γιατί εγώ έχω ακούσει από τον Κύριο, το Θεό του σύμπαντος την απόφασή του να καταστρέψει όλη τη γη.

Η υπέρτατη γνώση του Θεού

23 Ανοίξτε τ' αυτιά σας κι ακούστε με, προσέξτε τι έχω να σας πω:

24 Τάχα κάθε μέρα οργώνει ο γεωργός για να σπείρει; κάθε μέρα αυλακώνει και σβαρνίζει το χωράφι του;

25 Όχι. Μόλις εξομαλύνει την επιφάνεια του χωραφιού, σπέρνει άνηθο και κύμινο, βάζει σιτάρι και κριθάρι και βρίζα, το καθένα στη θέση του.

26 Κι είν' ο Θεός που τον μαθαίνει τι πρέπει να κάνει· αυτός τονε διδάσκει.

27 Δεν αλωνίζουν το άνηθο με αλωνιστικό εργαλείο, ούτε περνούν της άμαξας τη ρόδα πάνω στο κύμινο, αλλά χτυπούν το άνηθο και το κύμινο με ραβδί.

28 Δεν καταστρέφουν το στάρι αλωνίζοντάς το συνέχεια· ξεχωρίζουν το σπόρο απ' το στάχυ, χωρίς ν' αφήνουν τους τροχούς της άμαξας και τις οπλές των ζώων να λειώνουν τους σπόρους.

29 Κι αυτό επίσης προέρχεται από τον Κύριο του σύμπαντος. Θαυμαστό το σχέδιό του, μεγάλη η σοφία του!

ΗΣΑΪΑΣ 29

Απειλή και απρόσμενη βοήθεια για την Ιερουσαλήμ

1 Αλίμονο σ' εσένα πόλη, όπου βρίσκεται το θυσιαστήριο του Θεού, πόλη όπου στρατοπέδευσε ο Δαβίδ! Άσε τα χρόνια να κυλούν και γιόρταζε τον κύκλο των εορτών σου.

²Εγώ θα σου φέρω θλίψη, κι άλλο δε θα 'ναι εκεί παρά θρήνος και στεναγμός. Θα γίνεις πραγματικά εστία φωτιάς του θυσιαστηρίου για μένα.

³Εγώ ο ίδιος θα στρατοπεδεύσω ολόγυρά σου· θα σε πολιορκήσω με χαρακώματα και θα υψώσω εναντίον σου πύργους πολιορκητικούς.

⁴Τότε θα πέσεις τόσο χαμηλά, που η φωνή σου θα μοιάζει να 'ρχεται απ' τα βάθη της γης, πνιγμένη θα φτάνει μέσα απ' το χώμα, θ' ακούγεται σαν τη φωνή φαντάσματος· κι ο λόγος σου σαν ψίθυρος θα βγαίνει μέσα απ' τη γη.

⁵Αλλά σαν σύννεφο σκόνης θα γίνουν τα πλήθη αυτών που σε περικυκλώνουν, σαν άχυρο στον άνεμο οι φοβερές ορδές αυτών που σου επιτίθενται. Κι αυτό θα γίνει ξαφνικά, μέσα σε μια στιγμή.

⁶Θα σε επισκεφθώ εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, με βροντή, με σεισμό και ήχο δυνατό, με κυκλώνα, με θύελλα και φλόγα καταστροφικής φωτιάς.

⁷Τότε σαν όνειρο, σαν όραμα νυχτερινό, θα διαλυθεί το πλήθος των εθνών που θα βαδίσουν ενάντια στην πόλη όπου βρίσκεται το θυσιαστήριό μου· ναι, το πλήθος όλων εκείνων που θα πολεμήσουν ενάντια σ' αυτήν και στα οχυρά της, και θα την κυκλώσουν.

⁸Ο πεινασμένος ονειρεύεται πως τρώει, αλλά ξυπνάει με άδειο το στομάχι· ο διψασμένος ονειρεύεται πως πίνει, αλλά ξυπνάει εξαντλημένος, με το λαρύγγι του στεγνό. Έτσι θα γίνει με το πλήθος των εθνών που εκστρατεύουν ενάντια στ' όρος Σιών.

Τύφλωση και υποκρισία του λαού Ισραήλ

⁹Συμπεριφερθείτε σαν ανόητοι και θα γίνετε ανόητοι· συμπεριφερθείτε σαν τυφλοί και θα γίνετε τυφλοί! Είστε μεθυσμένοι, αλλά χωρίς κρασί· τρικλίζετε, αλλά όχι από ποτό μεθυστικό.

¹⁰Γιατί ο Κύριος σας αποκοίμισε· έκλεισε τα μάτια σας, δηλαδή τους Βλέποντες, σκέπασε τα κεφάλια σας, δηλαδή τους Βλέποντες.

¹¹Όλα τα προφητικά οράματα έγιναν για σας σαν ένα σφραγισμένο βιβλίο, που το δίνουν σ' έναν που ξέρει ανάγνωση και του λένε: «Διάβασέ το»· κι εκείνος απαντάει: «Δεν μπορώ, γιατί είναι σφραγισμένο».

12 Ἡ δὲ δύνουν τὸ βιβλίον σ' ἕναν ποῦ δὲν ξέρει ἀνάγνωσι καὶ τοῦ λένε: «Διάβασέ το»· κι ἐκεῖνος ἀπαντᾷ: «Δὲν ξέρω ἀνάγνωσι».

13 Ὁ Κύριος λέει: «Ὁ λαὸς αὐτὸς με τὸ στόμα τοῦ με πλησιάζει, καὶ με τὰ χεῖλη τοῦ με τιμᾷ, ἐνῶ ἡ καρδιά τοῦ βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ μένα· με σέβονται σύμφωνα με ἀνθρώπινες ἐντολές ποῦ ἔχουν μάθει.

14 Γι' αὐτὸ θα συνεχίσω νὰ κάνω στὸ λαὸ αὐτὸν ἔργα θαυμαστά, ὥστε ἡ σοφία τῶν σοφῶν τοῦ νὰ χαθεῖ καὶ ἡ σύνεσι τῶν συνετῶν τοῦ νὰ εξαφανιστεῖ».

15 Ἀλίμονο σ' ἐκείνους ποῦ κρύβουν τὰ σχέδιά τους ἀπὸ τὸν Κύριο, ποῦ κάνουν τὰ ἔργα τους στὸ σκοτάδι, καὶ λένε: «Ποῖος μας βλέπει; ποῖος ξέρει τι κάνουμε τώρα; »

16 Τι διαστροφή! Μπορεῖ νὰ ἐξισωθεῖ ὁ κεραμοποιὸς με τὸν πηλὸ; Μπορεῖ ἕνα ἔργο νὰ πει γι' αὐτὸν ποῦ τὸ ἐφτιαξε: «Δὲν μ' ἐφτιαξε αὐτὸς»; Ἡ ἕνα πήλινο δοχεῖο νὰ πει γιὰ τὸν ἀγγειοπλάστη τοῦ: «Αὐτὸς δὲν ξέρει τι κάνει;»

Ἀπολύτρωση τοῦ λαοῦ Ἰσραήλ

17 Ἀκόμα λίγο κι ὁ Λίβανος θα μεταμορφωθεῖ σὲ καρποφόρο κήπο, κι ὁ καρποφόρος κήπος σὲ δάσος.

18 Τότε θ' ἀκούσουν οἱ κουφοὶ τὰ λόγια τοῦ βιβλίου, καὶ βγαίνοντας ἀπ' τὴν ομίχλη καὶ τὸ σκοτάδι τὰ μάτια τῶν τυφλῶν θα δουν.

19 Κι ὅλο καὶ περισσότερο θα χαίρονται οἱ ταπεινοὶ κοντὰ στὸν Κύριο, οἱ φτωχοὶ θα ευφραίνονται γιὰ τὸν Ἅγιο Θεὸ τοῦ Ἰσραήλ.

20 Τότε θ' ἀφανιστεῖ ὁ τύραννος καὶ θα ἐξολοθρευτεῖ ὁ χλευαστὴς· θα ἐξοντωθοῦν ὅλοι οἱ κακόβουλοι,

21 αὐτοὶ ποῦ με τὰ λόγια τους φέρνουν τὴν καταδίκη, στὴν πύλη στήνουνε παγίδα στὸ δικαστὴ καὶ με ψευτιές τὴ δικαίωση τοῦ ἀθῶου ἐμποδίζουν.

22 Γιὰ τούτο νὰ τι λέει στους ἀπογόνους τοῦ Ἰακώβ ὁ Κύριος, αὐτὸς ποῦ λύτρωσε τὸν Ἀβραάμ: «Ἀπὸ ἔδω κι ἐμπρὸς ὁ λαὸς τοῦ Ἰακώβ δὲν πρόκειται πια νὰ ντροπιαστεῖ, οὔτε ποτέ νὰ τρομοκρατηθεῖ».

²³γιατί όταν δουν οι απόγονοι του Ιακώβ τα έργα που εγώ θα κάνω ανάμεσά τους, θα λατρέψουν εμένα. Θα λατρέψουν τον Άγιο Θεό του Ιακώβ, θα φοβηθούν το Θεό του Ισραήλ.

²⁴Εκείνοι που το πνεύμα τους πλανήθηκε, θα μάθουν σύνεση· κι εκείνοι που αντιλέγουν θα δεχτούν τη διδαχή».

ΗΣΑΪΑΣ 30

Άστοχη συμμαχία με την Αίγυπτο

¹«Αλίμονό σας, επαναστατημένα παιδιά», λέει ο Κύριος, «που εκτελείτε σχέδια χωρίς τη θέλησή μου και συμμαχίες κλείνετε χωρίς να 'χετε τη δική μου συγκατάθεση, προσθέτοντας έτσι τη μια αμαρτία πάνω στην άλλη!

²Παίρνετε το δρόμο για την Αίγυπτο χωρίς να με συμβουλευθείτε, για να γυρέψετε την προστασία του Φαραώ, και κάτω απ' της Αιγύπτου τη σκιά τρέχετε να προφυλαχθείτε.

³Αλλά η προστασία του Φαραώ θα 'ναι για σας ντροπή και η καταφυγή σας στις Αιγύπτου τη σκιά θα 'ναι ο εξευτελισμός σας.

⁴Οι αρχηγοί σας είναι κιάλας στη Σοάν κι έφτασαν στη Χανές οι πρεσβευτές σας.

⁵Όλοι τους θ' απογοητευτούν από έναν λαό που δεν μπορεί χρήσιμος να τους είναι, ούτε βοήθεια να τους φέρνει, ούτε ωφέλεια· μόνο ντροπή και εξευτελισμό». Και λέει ο Κύριος:

⁶«Μέσα απ' της θλίψης και της αγωνίας τη χώρα, πορεύονται στο νότο, όπου η λέαινα και το λιοντάρι ζουν, η οχιά κι ο φτερωτός ο δράκοντας, τα πλούτη τους πάνω σε γαϊδουριών τη ράχη μεταφέρουν και στων καμήλων πάνω την καμπούρα τούς ακριβούς τους θησαυρούς· πάνε σ' έναν λαό που δεν μπορεί να τους βοηθήσει.

⁷Πράγματι, είν' ανώφελη και μάταιη η βοήθεια της Αιγύπτου· για τούτο και την ονομάζω “Ράβ υποταγμένη”».

Προειδοποίηση για το μέλλον

⁸Ο Κύριος μου είπε: «Πήγαινε τώρα και γράψε τα λόγια μου αυτά σε μια πινακίδα μπροστά τους, και σημείωσέ τα σ' ένα βιβλίο για να χρησιμέψουν στο μέλλον για μαρτυρία αιώνια:

⁹ότι δηλαδή ο λαός αυτός είναι αποστάτης, είναι ψεύτες· δε θέλουν ν' ακούσουν το νόμο του Κυρίου.

¹⁰Λένε στους Βλέποντες: «μη βλέπετε οράματα, μη μας προαναγγέλλετε το σωστό. Πείτε μας λόγια κολακευτικά· προφητέψτε μας χίμαιρες.

¹¹Βγείτε από τον ίδιο δρόμο, φύγετε από τη σωστή κατεύθυνση, πάρτε από μπροστά μας τον Άγιο Θεό του Ισραήλ».

¹²Γι' αυτό να τι λέει ο Άγιος Θεός του Ισραήλ: «Εσείς περιφρονείτε αυτό το λόγο, εμπιστευόσαστε στη βία και στη διαστροφή· αυτά είναι τα στηρίγματά σας.

¹³Μα η ανομία σας αυτή δε θα 'ναι για σας δίχως συνέπειες. Είστε καθώς τοίχος ψηλός, που μια ρωγμή τον διατρέχει. Εάφνου παρουσιάζεται ένα φούσκωμα και μονομιάς ο τοίχος καταρρέει.

¹⁴Συντρίβεται σαν πήλινο δοχείο, που τόσο θρύψαλα έχει γίνει, ώστε να μην υπάρχει στα συντρίμμια του ένα κομμάτι που να μπορεί κανείς μ' αυτό να μεταφέρει λίγα αναμμένα κάρβουνα, είτε νερό να πάρει από μια στέρνα».

¹⁵Και να τι λέει ο Κύριος, ο Άγιος Θεός του Ισραήλ: «Αν επιστρέψετε σ' εμένα και ηρεμήσετε, μονάχα τότε θα σωθείτε· μέσα στην ησυχία και στην εμπιστοσύνη θα βρείτε τη μοναδική σας δύναμη»· μα εσείς δεν το θέλετε,

¹⁶και λέτε: «Όχι, θα φύγουμε με τα άλογα». Γιατί άλλο δε σας μένει παρά η φυγή· και λέτε: «Θ' ανεβούμε σε γοργοπόδαρα άλογα». Μα οι διώκτες σας θα 'ναι πιο γρήγοροι απ' αυτά!

¹⁷Ένας μονάχα θα σας απειλεί κι εσείς χίλιοι θα φεύγετε· αν είναι πέντε που σας απειλούν, εσείς θα φύγετε όλοι. Ό, τι θα μείνει από σας θα 'ναι σαν το κοντάρι πάνω σε βουνοκορφή, σαν τη σημαία πάνω σ' ένα λόφο.

Επαγγελία αγάπης του Θεού προς το λαό του

¹⁸Και μολαινά ο Κύριος προσμένει να σας σπλαχνιστεί· είν' έτοιμος να σηκωθεί και να σας ελεήσει, γιατί ο Κύριος είναι Θεός δικαιοσύνης· μακάριοι όσοι τον εμπιστεύονται.

¹⁹Ναι, της Σιών λαέ, εσύ που ζεις στην Ιερουσαλήμ, ποτέ πια δε θα κλάψεις! Όταν θα του φωνάξεις, σίγουρα θα σε σπλαχνιστεί· αμέσως θα σου αποκριθεί μόλις ακούσει τη φωνή σου.

²⁰Ψωμί στην αγωνία σας ο Κύριος θα σας δώσει και μες στη στενοχώρια σας νερό· κρυμμένος δεν θα μένει πια αυτός που σας διδάσκει, μα θα τον βλέπετε το δάσκαλό σας με τα ίδια σας τα μάτια.

²¹Όταν θα πρέπει να διαλέξετε αν θα στρίψετε δεξιά ή αριστερά, θ' ακούν τ' αυτιά σας μια φωνή από πίσω σας που θα σας λέει: «Αυτός είναι ο δρόμος· ακολουθήστε τον».

²²Θα θεωρήσετε βέβηλα τα επάργυρα γλυπτά σας και τα επιχρυσωμένα σας τα είδωλα· θα τα πετάξετε μακριά σαν κάτι ακάθαρμο και θα τους πείτε: «Έξω από 'δω».

²³Τότε θα στείλει ο Κύριος βροχή πάνω στους σπόρους που θα σπείρετε στη γη· και το σιτάρι που θα δώσει η γη θα είναι μεστό και θρεπτικό. Και τα κοπάδια σας θα βόσκουνε τη μέρα εκείνη σε βοσκές ευρύχωρες.

²⁴Τα βόδια όπως και τα γαϊδούρια που οργώνουν τους αγρούς, θα τρώνε το καλύτερο άχυρο, με φτυάρι και δικέλλι λιχνισμένο.

²⁵Από κάθε ψηλό βουνό και κάθε λόφο ρυάκια θα κυλάνε και τρεχούμενα νερά, της μεγάλης σφαγής τη μέρα, όταν οι πύργοι της πολιορκίας θα γκρεμιστούν.

²⁶Τη μέρα που ο Κύριος θα επιδέσει του λαού του τις πληγές και θα γιατρέψει όσα τραύματα προκάλεσαν τα χτυπήματά του, τότε το φως του φεγγαριού θα είναι σαν το φως του ήλιου· και θα 'ναι του ήλιου το φως εφτά φορές λαμπρότερο, καθώς το φως εφτά μαζί ημερών.

Κρίση του Κυρίου ενάντια στην Ασσυρία

²⁷Νάτον, ο Κύριος ο ίδιος έρχεται από μακριά! Σφοδρός είν' ο θυμός του και το φορτίο του βαρύ. Τα χείλη του γεμάτα αγανάκτηση κι η γλώσσα του σαν καταλυτική φωτιά.

²⁸Είν' η πνοή του σαν πλημμυρισμένος χείμαρρος που φτάνει ως το λαιμό του ανθρώπου. Θα κοσκινίσει τα έθνη με της καταστροφής το κόσκινο, θα βάλει χαλινάρι στα σαγόνια των λαών και θα τους οδηγήσει όπου δεν θέλουν.

²⁹Θα ψάλετε, όπως τη νύχτα της ιερής γιορτής με την καρδιά χαρούμενη, όπως αυτός που περπατά στον ήχο της φλογέρας, να πάει στο όρος του Κυρίου, να πάει στο Θεό, στο βράχο του Ισραήλ.

³⁰Ο Κύριος θα κάνει ν' ακουστεί η μεγαλόπρεπη φωνή του, δυναμικά θα εκδηλώσει τον άγριο θυμό του με της καταλυτικής φωτιάς τη φλόγα, μέσα σε καταιγίδα και σε χαλαζοθύελλα.

³¹Απ' του Κυρίου τη φωνή η Ασσυρία θα τρομάξει, απ' τα χτυπήματα που θα της δώσει με το ραβδί.

³²Το κάθε χτύπημα που θα της δίνει ο Κύριος με το ραβδί της τιμωρίας θα συνοδεύεται με τύμπανα και με κιθάρες· ο ίδιος ο Θεός θα πολεμήσει εναντίον τους.

³³Από καιρό έχει η πυρά ετοιμαστεί και για το βασιλιά τον ίδιο· λάκκος βαθύς κι ευρύχωρος για τη φωτιά, γεμάτος ξύλα σε αφθονία. Η πνοή του Κυρίου, σαν χείμαρρος από θειάφι φλεγόμενο, θα την ανάψει.

ΗΣΑΪΑΣ 31

Ο Θεός προστατεύει την Ιερουσαλήμ

¹Αλίμονο σ' όσους πηγαίνουνε στην Αίγυπτο για να γυρέψουνε βοήθεια! Βασίζονται στ' άλογα, ελπίζουνε στις άμαξες τις πολυάριθμες και στους ιππείς με την πολλή τη δύναμη και δεν ελπίζουνε στον Άγιο Θεό του Ισραήλ, δε γυρεύουνε συμβουλή από τον Κύριο.

²Ο Θεός γνωρίζει τα πάντα· θα επιφέρει συμφορές και δεν θα πάρει πίσω τις απειλές του. Θα υψωθεί ενάντια σ' αυτούς που κάνουν το κακό κι ενάντια στους άνομους που τους καλούνε σε βοήθεια.

³Οι Αιγύπτιοι είναι άνθρωποι κι όχι θεοί· και τ' άλογά τους είναι ζώα κι όχι υπερφυσικά όντα. Όταν ο Κύριος απλώσει απειλητικά το χέρι του, τότε, ο προστάτης θα σκοντάψει και ο προστατευόμενος θα πέσει, και θα καταστραφούν όλοι μαζί.

⁴Ακούστε τι λέει ο Κύριος: «Όπως μουγκρίζει το λιοντάρι ή και το λιονταρόπουλο όταν τη λεία του συλλάβει και οι φωνές πλήθους βοσκών δεν το φοβίζονται που συγκεντρώνονται εναντίον του, ούτε τρομάζει από τον πάταγο που κάνουν, έτσι κι εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, θα κατεβώ να πολεμήσω πάνω στο όρος της Σιών και στα υψώματά της.

⁵Σαν τα πουλιά που απλώνουν τα φτερά πάνω από τη φωλιά τους, έτσι κι εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, θα προστατέψω την Ιερουσαλήμ και θα την ελευθερώσω· θα τη σπλαχνιστώ και θα τη σώσω».

⁶Γυρίστε πάλι πίσω, Ισραηλίτες, σ' εκείνον από τον οποίο τόσο πολύ απομακρυνθήκατε.

⁷Γιατί θα 'ρθεί καιρός, που ο καθένας σας θα πετάξει τα ασημένια και τα χρυσά του είδωλα, που με τα χέρια του τα κατασκεύασε και αμάρτησε.

⁸Η Ασουρία θα πέσει και θα καταστραφεί από ξίφος, που δε θα είναι ανθρώπινο. Θα τραπεί σε φυγή από αυτό το ξίφος και οι άνδρες της θα υποδουλωθούν.

⁹Από το φόβο τους θα εγκαταλείψουν το οχυρό της, και οι αρχηγοί της αποθαρρυμένοι θα εγκαταλείψουν τη σημαία τους». Αυτά τα λέει ο Κύριος, που η λυχνία του φέγγει στη Σιών, το θυσιαστήριό του καίει στην Ιερουσαλήμ.

ΗΣΑΪΑΣ 32

Ο δίκαιος βασιλιάς

¹Τότε ένας βασιλιάς θα βασιλέψει με δικαιοσύνη και οι άρχοντές του θα κυβερνούν μ' ευθύτητα.

²Καθένας τους θα είναι σκεπή προστατευτική από τον άνεμο, σαν καταφύγιο στην καταιγίδα, σαν ρυάκια σε ξερότοπο, σαν σκιά μεγάλου βράχου σε διψασμένη γη.

³Τότε τα μάτια των Βλεπόντων δε θα 'ναι πια κλειστά και τ' αυτιά των προφητών θα 'ναι ορθάνοιχτα.

⁴Η καρδιά των αστόχαστων σοφία θα γνωρίσει κι όσοι μπερδεύουν σκόπιμα τα λόγια τους θα μιλούν καθαρά.

⁵Δε θα ονομάζουν πια ευγενή τον ανόητο, ούτε αξιοσέβαστο τον απατεώνα.

⁶Ο ανόητος λέει μόνο ανοησίες και σκέφτεται αδιάκοπα το πώς θα κάνει το κακό. Και με τα έργα του αλλά και με τα λόγια του τον Κύριο προσβάλλει. Αφήνει νηστικό τον πεινασμένο, στον διψασμένο δεν δίνει νερό.

⁷Τα όπλα του πανούργου είναι δολερά· επινοεί σχέδια πονηρά, για να λυγίσει τον φτωχό με λόγια ψεύτικα, ακόμα κι όταν ο αδύνατος διεκδικεί το δίκιο του.

⁸Αλλά ο έντιμος επινοεί σχέδια ευγενικά και επιμένει στα ευγενικά του έργα.

Προειδοποίηση προς τις γυναίκες της Ιερουσαλήμ

⁹Ανέμελες γυναίκες, κόρες αμέριμνες, τα λόγια μου ακούστε!

¹⁰Μέσα σε ένα χρόνο και λίγες μέρες θα συνταραχθείτε, εσείς οι αμέριμνες· γιατί ο τρύγος θ' αφανιστεί, η συγκομιδή δε θα 'ρθει.

¹¹Τρέμετε ανέγνωιαστες! Αμέριμνες τρομάξτε! Βγάλτε τις φορεσιές σας και πένθιμα φορέστε ρούχα.

¹²Σπαρακτικά θρηνήστε για τους όμορφους αγρούς και για τα καρποφόρα αμπέλια,

¹³για τη γη του λαού μου που γέμισε αγκάθια και τριβόλια, για τα σπίτια που ευτυχούσαν στην πόλη τη χαρούμενη.

¹⁴Και το παλάτι ακόμα θα εγκαταλειφθεί, κι η πόλη θα ερημωθεί η πολυθόρυβη· το τείχος και ο πύργος της θα γίνουνε σπηλιές για πάντα, τόπος χαράς για τα άγρια γαιδούρια, βοσκή για τα κοπάδια.

Η μεγάλη αναμόρφωση από το Πνεύμα του Κυρίου

- 15** Όταν όμως θα έρθει πάνω μας το Πνεύμα του Θεού από τους ουρανούς, η έρημος θα γίνει καρποφόρος κήπος κι ο καρποφόρος κήπος θα μεταβληθεί σε δάσος.
- 16** Τότε θα επικρατήσει στην έρημο το δίκαιο και η δικαιοσύνη στους καρποφόρους κήπους.
- 17** Το έργο της δικαιοσύνης θα 'ναι ειρήνη, και της δικαιοσύνης το αποτέλεσμα θα 'ναι ησυχία και ασφάλεια παντοτινή.
- 18** Θα κατοικήσει ο λαός μου σε τόπο ειρήνης, σε κατοικίες ασφαλείς και μέρη ήσυχια, δίχως άγχος.
- 19** Κι αν πέσει χαλάζι, δεν θα τους βλάψει· όσοι στο δάσος κατοικούν, σ' εμένα θα ελπίζουν, όπως κι οι κάτοικοι της πεδιάδας.
- 20** Καλότυχοι εσείς που σπέρνετε παντού πλάι σε νερά κι αφήνετε να τριγυρνούν ελεύθερα τα βόδια και τα γαϊδουράκια.

ΗΣΑΪΑΣ 33

Ο Κύριος θα φέρει σωτηρία στην Ιερουσαλήμ

- 1** Αλίμονο σ' εσένα που καταστρέφεις και που δεν καταστράφηκες· σ' εσένα που ληστεύεις και που δε ληστεύθηκες! Όταν πια σταματήσεις να καταστρέφεις, θα καταστραφείς· όταν πια σταματήσεις να ληστεύεις θα ληστευθείς κι εσύ.
- 2** Κύριε, λυπήσου μας, σ' εσένα ελπίζουμε! Γίνε η προστασία μας κάθε πρωί, η σωτηρία μας τον καιρό της θλίψης.
- 3** Όταν ηχεί η φωνή σου φεύγουν οι λαοί· όταν εσύ ορθώνεσαι σκορπίζονται τα έθνη φοβισμένα.
- 4** Τα λάφυρα σωρεύονται σαν τις ακρίδες, κι οι άνθρωποι ορμούν πάνω σ' αυτά, όπως ορμούν κι εκείνες.
- 5** Ο Κύριος είναι μεγάλος και ισχυρός, στα ύψη κατοικεί· γεμάτη είναι η Σιών από την ευθυκρισία και τη δικαιοσύνη του.

⁶Γι' αυτό θα δώσει σταθερότητα στο μέλλον σου, λαέ του Κυρίου· η σοφία κι η γνώση θα 'ναι τα πλούτη που θα σε σώσουν· ο σεβασμός σου στον Κύριο θα είν' ο θησαυρός σου.

Η επέμβαση του Κυρίου

⁷Νάτοι, οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ, βγάζουν κραυγές έξω στους δρόμους, οι πρέσβεις της ειρήνης κλαίνε πικρά.

⁸Οι δρόμοι είναι έρημοι, κανείς δεν τους διαβαίνει πια, παραβιάστηκε η συνθήκη, περιφρονήθηκαν οι μάρτυρες, οι άνθρωποι δεν λογαριάζονται.

⁹Η γη μαραίνεται, πενθεί. Ο Λίβανος από ντροπή μαραίνεται, τα βοσκοτόπια της Σαρών έγιναν σαν την έρημο, και η Βασάν κι ο Κάρμηλος χάσαν το φύλλωμά τους.

¹⁰«Τώρα θα επέμβω εγώ», λέει ο Κύριος. «Τώρα θα σηκωθώ, τώρα θα δοξαστώ.

¹¹Τα σχέδια που σκέφτεστε είναι αχυρένια και καταλήγουν σε πράγματα άχρηστα· η δυνατή πνοή μου θα σας αποτεφρώσει όπως η φωτιά.

¹²Οι λαοί θα καούν για να γίνουν ασβέστης· σαν τα κομμένα αγκάθια στις φλόγες θα καούν.

¹³Οι άλλοι εσείς λαοί, οι μακρινοί κι οι κοντινοί, ακούστε τι κάνω, μάθετε ποια είναι η δύναμή μου».

¹⁴Στη Σιών οι αμαρτωλοί αλαφιάζονται, τους ασεβείς τους κυριεύει τρόμος. Λένε: «Ποιος από μας μπορεί να σταθεί πλάι στην καταλυτική φωτιά; Ποιος μπορεί ν' αντέξει τις φλόγες τις αιώνιες; »

¹⁵Αυτός που βαδίζει με δικαιοσύνη και που μιλάει μ' ευθύτητα, εκείνος που περιφρονεί το κέρδος που βγαίνει από εκβιασμό, αυτός που αποκρούει τη δωροδοκία, εκείνος που κλείνει τ' αυτιά του σ' όσους του προτείνουν φόνους και τα μάτια του κλείνει για να μη συγκατανεύει στο κακό,

¹⁶αυτός θα κατοικήσει στα ψηλά, σε φρούριο θα καταφύγει, πάνω σε οχυρωμένο βράχο. Σε επάρκεια θα του δίνουν το ψωμί και το νερό ποτέ δε θα του λείψει.

Ο Κύριος είναι ο βασιλιάς μας

¹⁷Τα μάτια σου θ' ατενίζουνε το βασιλιά σ' όλη του την λαμπρότητα, θα βλέπουνε τη χώρα σ' όλη την έκτασή της.

¹⁸Τη φρίκη θα θυμάσαι του παρελθόντος και θα λες: «Πού είναι ο απογραφέας; πού είναι ο εισπράκτορας των φόρων; πού είναι των οχυρών ο ελεγκτής;»

¹⁹Δε θα δεις πια τον αποθραυσμένο λαό, το λαό με τη σκοτεινή κι ακατανόητη ομιλία, με τη γλώσσα τη βάρβαρη και τη δυσνόητη.

²⁰Κοίταξε τη Σιών, την πόλη όπου τελούμε τις γιορτές μας! Τα μάτια σου θα δουν την Ιερουσαλήμ ήσυχο τόπο για διαμονή καθώς σκηνή αμετακίνητη, που ποτέ πια δε θα ξεριζωθούν οι πάσσαλοί της, και που κανένα απ' τα σκοινιά της δε θα κοπεί.

²¹⁻²²Εκεί για μας ο Κύριος είναι θαυμαστός. Ο Κύριος είναι ο κυβερνήτης μας, ο Κύριος είναι ο νομοθέτης μας, ο Κύριος είναι ο βασιλιάς μας· εκείνος θα μας σώσει. Τότε θα είναι η Ιερουσαλήμ τόπος με ποταμούς μεγάλους και παραπόταμους, μα που κανένα πολεμικό πλοίο δε θα διαβαίνει, μεγάλα πλοία εκεί δεν θ' αρμενίζουν.

²³Αν κάποιου πλοίου του χαλαρώσουν τα σχοινιά, δε θα μπορούν πια να κρατήσουν στέρεα το κατάρτι, ούτε πάνω του ν' απλωθούνε τα πανιά. Τότε άφθονα λάφυρα θα διαμοιραστούν και οι χωλοί θ' αρπάξουν απ' τη λεία.

²⁴Τότε κανείς απ' τους κατοίκους πως υποφέρει δεν θα πει· κι οι ανομίες του λαού που κατοικεί εκεί, θα του συγχωρηθούνε.

ΗΣΑΪΑΣ 34

Η οργή του Κυρίου ενάντια στα έθνη και στην Ιδουμαία

¹Πλησιάστε έθνη για ν' ακούσετε· λαοί δώστε την προσοχή σας! Η γη και ό,τι τη γεμίζει ας ακούσει, η οικουμένη κι όλοι οι κάτοικοί της.

- ²Γιατί ο Κύριος είναι θυμωμένος ενάντια σ' όλα τα έθνη και οργισμένος ενάντια σ' όλα τα στρατεύματά τους. Θα τα καταστρέψει, θα τα παραδώσει στη σφαγή.
- ³Οι σκοτωμένοι τους θα ριχτούν έξω άταφοι, κι από τα πτώματά τους θ' ανέβει δυσοσμία· τα βουνά θα ποτιστούνε από το αίμα τους.
- ⁴Θα λιώσουν όλα τα υψώματα. Ο ουρανός θα τυλιχτεί κυλινδρικά σαν πάπυρος, και όλα τ' άστρα θα πέσουν όπως πέφτουν τα φύλλα από το κλήμα ή απ' τη συκιά.
- ⁵Το ξίφος του Κυρίου είναι έτοιμο στον ουρανό. Να, κατεβαίνει ενάντια στους Εδωμίτες, ενάντια στο λαό που ο Κύριος σε εξολοθρεμό τον καταδίκασε.
- ⁶Το ξίφος του Κυρίου γέμισε αίμα, χόρτασε απ' το λίπος, από το αίμα των προβάτων και των τράγων, από το λίπος των νεφρών των κριαριών· γιατί ο Κύριος έχει θυσία στη Βοσρά, σφαγή μεγάλη στην Εδώμ.
- ⁷Μαζί με το λαό θα πέσουνε κι οι βούβαλοι, και τα μοσχάρια μαζί με τους ταύρους. Η γη από το αίμα θα χορτάσει και το χώμα από λίπος θα ποτιστεί.
- ⁸Μέρα εκδίκησης αυτή θα είναι για τον Κύριο, έτος ανταπόδοσης για την έχθρα που είχαν ενάντια στη Σιών.
- ⁹Οι χείμαρροι της Εδώμ θα γίνουν πίσσα και το χώμα της θειάφι. Όλη η χώρα σαν την πίσσα θα καίγεται.
- ¹⁰Νύχτα και μέρα δεν θα σβήνει η φωτιά· ο καπνός της θα ανεβαίνει αδιάκοπα· θα μένει έρημη η χώρα από γενιά σ' άλλη γενιά· κανείς ποτέ πια απ' αυτήν δε θα περάσει.
- ¹¹Θα γίνει κτήμα του πελεκάνου και του σκατζόχοιρου· κουκουβάγιες και κοράκια θα την κατοικήσουν. Ο Κύριος θα φέρει το χάος και την ερήμωση σ' αυτήν.
- ¹²Δεν θα υπάρχουν πια εκεί ηγεμόνες, για να ανακηρύξουν βασιλιά· θ' αφανιστούν όλοι οι άρχοντές της.

¹³Αγκάθια θα φυτρώσουνε στ' ανάκτορά της, τσουκνίδες και βάτα στα φρούριά της· θα γίνει το κρησφύγετο των τσακαλιών, η αυλή των στρουθοκαμήλων.

¹⁴Εκεί θα συναντιούνται οι αγριόγατες με τις ύαινες, και θα φωνάζουν οι τραγόμορφοι δαίμονες ο ένας τον άλλον. Εκεί θα κατοικεί η Λιλίθ, εκεί θα βρίσκει τόπο για ν' αναπαύεται.

¹⁵Εκεί η κουκουβάγια της ερήμου θα φωλιάζει, θα γεννάει και θα κλωσάει τ' αυγά της, και θα φροντίζει τα μικρά κοντά της· εκεί θα συναθροίζονται τα θηλυκά γεράκια μαζί με τους συντρόφους τους.

¹⁶Αναζητήστε στο βιβλίο του Κυρίου και διαβάστε· ούτ' ένα από τα ζώα αυτά δε θα παραλειφθεί! Γιατί ο Κύριος με το στόμα του έδωσε προσταγή, διέταξε και το Πνεύμα του τα συνάθροισε.

¹⁷Αυτός ο ίδιος έριξε κλήρο γι' αυτά· το χέρι του τους μοίρασε τη γη με μέτρο. Αιώνια θα την κατέχουν, θα κατοικούν σ' αυτήν παντοτινά.

ΗΣΑΪΑΣ 35

Η αποκατάσταση του λαού του Θεού

¹Ας χαίρεται η έρημος κι ο τόπος ο ξερός. Η χέρσα γη ας αγάλλεται κι ως κρίνο ας λουλουδίζει.

²Άνθη ας την πλημμυρίζουνε, φαιδρά ας πανηγυρίζει και της χαράς ν' ακούγεται γιορταστικός ο αχός. Θα της δοθεί η μεγαλοπρέπεια του Λιβάνου του Κάρμηλου η λαμπρότητα και της Σαρών. Τότε θα δουν τη δόξα του Κυρίου, το μεγαλείο του δικού μας του Θεού.

³Δύναμη δώστε στα εξαντλημένα χέρια, τα γόνατα στεριώστε που κλονίζονται.

⁴Πέστε στους φοβισμένους: «Κάντε καρδιά και μη φοβάστε! Να ο Θεός σας! Η εκδίκηση κι η ανταπόδοση έρχονται απ' αυτόν. Αυτός θα 'ρθεί για να σας φέρει λύτρωση».

⁵Τότε τα μάτια θ' ανοιχτούνε των τυφλών και των κουφών τ' αυτιά θ' ακούσουν.

⁶Τότε ο χωλός καθώς το ελάφι θα πηδά κι η γλώσσα του κωφάλαλου θα τραγουδάει. Πλήθος νερά θε ν' αναβρύσουνε στην έρημο και μες στη στέπα ρεματιές θ' αχολογούνε.

⁷Η άμμος η καυτή θα γίνει λίμνη και πίδακες νερού θα ξεπηδήσουν απ' τη φρυγμένη γη. Εκεί που τα τσακάλια είχαν κρησφύγετο, καλάμια θα φυτρώσουνε και σπάρτα.

⁸Θα είν' εκεί ένας ωραίος καλοστρωμένος δρόμος και τ' όνομά του θα 'ναι «Οδός Αγία». Ακάθαρτοι από 'κει δεν θα περνούν· αυτοί που τον βαδίζουν έστω κι αν είναι ανόητοι, δε θα 'ναι μπορετό να ξεστρατίσουν.

⁹Κοντά στο δρόμο αυτόν λιοντάρια δε θα βρίσκονται. Δε θα τον δρασκελίζει ουτ' ένα αρπαχτικό θηριό. Στο δρόμο αυτόν θα περπατούν οι λυτρωμένοι.

¹⁰Όσους ο Κύριος λευτέρωσε θα επιστρέψουν, με θριαμβικά τραγούδια θα 'ρθουν στη Σιών. Χαρά αιώνια θα τους πλημμυρίζει. Θα νιώθουν ευτυχία κι αγαλλίαση. Ο στεναγμός κι η λύπη θα χαθούν.

ΗΣΑΪΑΣ 36

Η επιδρομή του Σενναχηρίμ

(Β' Βασ 18,13-25)

¹Το δέκατο τέταρτο έτος της βασιλείας του Εζεκία, ο Σενναχηρίμ, βασιλιάς της Ασσυρίας, έκανε επίθεση σ' όλες τις οχυρές πόλεις του βασιλείου του Ιούδα και τις κυρίεψε.

²Και από τη Λαχίς έστειλε τον αρχιστράτηγό του με πολύ στρατό εναντίον του βασιλιά Εζεκία στην Ιερουσαλήμ. Αυτός πήρε θέσεις πλάι στον αγωγό τής επάνω δεξαμενής, που βρίσκεται στο δημόσιο δρόμο ο οποίος οδηγεί στον αγρό του Λευκαντή.

³Εκεί πήγαν να τον συναντήσουν ο Ελιακίμ, γιος του Χελκία και οικονόμος των ανακτόρων, ο γραμματέας Σεβνά και ο Ιωάχ, γιος του Ασάφ, υπομνηματογράφος.

⁴Τότε ο Ασσύριος υπασπιστής τούς είπε: «Δώστε στον Εζεκία αυτό το μήνυμα εκ μέρους του μεγάλου βασιλιά, του βασιλιά της Ασσυρίας: Πού στηρίζεις αυτή την εμπιστοσύνη σου;

⁵Νομίζεις ότι τα κούφια λόγια είναι συμβουλή και δύναμη για τον πόλεμο; Σε ποιον στηρίζεις τώρα και επαναστατείς εναντίον μου;

⁶Στην Αίγυπτο, σ' αυτό το σπασμένο καλάμι, που αν κανείς στηριχτεί πάνω του, θα τον τρυπήσει και θα μπει στο χέρι του; Τέτοιος είναι ο Φαραώ, ο βασιλιάς της Αιγύπτου, για κείνους που στηρίζονται σ' αυτόν.

⁷Θα μου πείτε όμως ότι στηρίζετε στον Κύριο, το Θεό σας. Μα δεν ήσουν εσύ, Εζεκία, που κατήργησες τους ιερούς τόπους και τα θυσιαστήρια και διέταξες το λαό του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ να εκτελούν τα της λατρείας τους μόνο μπροστά στο θυσιαστήριο της Ιερουσαλήμ;

⁸Τώρα, λοιπόν, ο κύριός μου, ο βασιλιάς της Ασσυρίας σάς προτείνει το εξής στοίχημα: Θα σας δώσω δύο χιλιάδες άλογα, αν εσείς από μέρους σας μπορέσετε να βρείτε ανθρώπους να τα ιππεύσουν.

⁹Αλλά πώς θα μπορέσετε ν' αντιμετωπίσετε την επίθεση ακόμη κι ενός από τους τελευταίους αξιωματικούς του κυρίου μου; Και όμως εμπιστευόσαστε στην Αίγυπτο για άμαξες και ιππικό.

¹⁰Ο βασιλιάς της Ασσυρίας επίσης σας λέει: Νομίζετε ότι τώρα εγώ ήρθα εναντίον του τόπου αυτού, για να τον καταστρέψω, χωρίς τη συγκατάθεση του Κυρίου; Ο Κύριος μού είπε: “κάνε επίθεση ενάντια σ' αυτή τη χώρα και κατάστρεψέ την”».

Οι Ασσύριοι ζητούν την παράδοση της Ιερουσαλήμ

(Β' Βασ 18,26-37· 19,1-18)

¹¹Τότε ο Ελιακίμ, ο Σεβνά και ο Ιωάχ είπαν στον Ασσύριο υπασπιστή: «Μίλησε σ' εμάς, τους δούλους σου, στην αραμαϊκή γλώσσα· την καταλαβαίνουμε· μη μας μιλάς στα εβραϊκά, γιατί ακούει ο λαός που είναι πάνω στο τείχος».

¹²Ο υπασπιστής όμως τους απάντησε: «Θαρρείτε πως ο κύριός μου μ' έστειλε να πω αυτά τα λόγια μόνο στον κύριό σας και σ' εσάς; Όχι· με έστειλε να τα πω και στους άντρες που είναι πάνω στο τείχος και που σε λίγο θ' αναγκαστούν, όπως κι εσείς, να φάνε τα περιττώματά τους και να πιουν τα ούρα τους».

¹³Τότε ο υπασπιστής σηκώθηκε και φώναξε στην εβραϊκή γλώσσα με δυνατή φωνή: «Ακούστε», είπε, «τα λόγια του μεγάλου βασιλιά, του βασιλιά της Ασσυρίας!

¹⁴Μην αφήνετε τον Εζεκία να σας εξαπατάει, λέει ο βασιλιάς, γιατί δε θα μπορέσει να σας γλιτώσει.

¹⁵Μη σας κάνει ο Εζεκίας να εμπιστεύεστε στον Κύριο, λέγοντάς σας ότι ο Κύριος το δίχως άλλο θα σας λυτρώσει και ότι η πόλη αυτή δε θα παραδοθεί στην εξουσία του βασιλιά της Ασσυρίας.

¹⁶Μην ακούτε τον Εζεκία! Το βασιλιά της Ασσυρίας ν' ακούστε: Κάντε ειρήνη μαζί μου, λέει, και παραδοθείτε σ' εμένα, και τότε θα μπορεί καθένας σας να τρώει από τ' αμπέλι του και τη συκιά του, και να πίνει νερό από τη δεξαμενή του,

¹⁷ώσπου να 'ρθώ και να σας μεταφέρω μακριά, σε μια χώρα σαν τη δική σας, πλούσια σε σιτάρι και κρασί, πλούσια σε ψωμί κι αμπέλια.

¹⁸Μη σας παραπλανά ο Εζεκίας και σας λέει ότι τάχα ο Κύριος θα σας σώσει. Ποιος, αλήθεια, από τους θεούς των εθνών έσωσε τη χώρα του από την κυριαρχία του βασιλιά της Ασσυρίας;

¹⁹Πού είναι οι θεοί της Αιμάθ και της Αρφάδ; Πού είναι οι θεοί των Σεφαρβιτών; Μπόρεσαν μήπως να μ' εμποδίσουν από του να κατακτήσω τη Σαμάρεια;

²⁰Ποιοι από τους θεούς όλων αυτών των χωρών έσωσαν τη χώρα τους από την κυριαρχία μου, για να σώσει και ο Κύριος την Ιερουσαλήμ; »

²¹Ο λαός παρακολουθούσε σιωπηλός. Δεν του αποκρίθηκε λέξη, γιατί ο ίδιος ο βασιλιάς τούς είχε διατάξει να μην του απαντήσουν.

²²Τότε ο Ελιακίμ, γιος του Χελκία και οικονόμος των ανακτόρων, ο γραμματέας Σεβνά και ο υπομνηματογράφος Ιωάχ, γιος του Ασάφ, ήρθαν στον Εζεκία με σκισμένα τα ρούχα τους απ' την απόγνωση και του ανέφεραν τα λόγια του Ασσύριου υπασπιστή.

ΗΣΑΪΑΣ 37

Ο Εζεκίας ζητάει τη συμβουλή του Ησαΐα

¹Ο βασιλιάς Εζεκίας, μόλις τ' άκουσε αυτά, ξέσκισε τα ρούχα του, φόρεσε πένθιμα και πήγε στον οίκο του Κυρίου.

²Ταυτόχρονα έστειλε τον Ελιακίμ, οικονόμο των ανακτόρων, το γραμματέα Σεβνά και τους πιο ηλικιωμένους από τους ιερείς ντυμένους στα πένθιμα στον προφήτη Ησαΐα, γιο του Αμώς,

³με το ακόλουθο μήνυμα: «Άκου τι λέει ο Εζεκίας: Σήμερα είναι μέρα θλίψης, τιμωρίας και ντροπής, γιατί είμαστε σαν τα παιδιά που ήρθε η ώρα τους να γεννηθούν, αλλά η μάνα τους δεν έχει τη δύναμη να τα φέρει στον κόσμο.

⁴Αν ο Κύριος, ο Θεός σου, άκουσε όλα αυτά που ξεστόμισε ο υπασπιστής του βασιλιά της Ασσυρίας, που ο κύριός του τον έστειλε για να προσβάλει τον αληθινό Θεό, μπορεί να τον τιμωρήσει γι' αυτά που είπε. Γι' αυτό εσύ προσευχήσου γι' αυτό το υπόλοιπο που απέμεινε από το λαό».

⁵Όταν οι άνθρωποι του βασιλιά Εζεκία ήρθαν στον Ησαΐα,

⁶ο προφήτης τούς είπε: «Να μεταφέρετε στον κύριό σας αυτό το μήνυμα: Ο Κύριος λέει: Μη φοβάσαι τα λόγια που άκουσες, με τα οποία με πρόσβαλαν οι άνθρωποι του βασιλιά της Ασσυρίας.

⁷Εγώ θα του εμπνεύσω τέτοια διάθεση, ώστε όταν ακούσει κάποια φήμη, να γυρίσει στη χώρα του· και θα κάνω ώστε εκεί στη χώρα του να δολοφονηθεί».

⁸Ο υπασπιστής του βασιλιά της Ασσυρίας έμαθε πως ο κύριός του είχε φύγει από τη Λαχίς και πολεμούσε εναντίον της Λιβνά· γι' αυτό πήγε εκεί να τον βρει.

Η καυχισιολογία του Σενναχηρίμ και η προσευχή του Εζεκία

(Β' Βασ 19,9-19)

⁹⁻¹⁰Πράγματι, ο βασιλιάς της Ασσυρίας είχε μάθει πως ο Τιρακά, βασιλιάς της Αιθιοπίας, ερχόταν να πολεμήσει εναντίον του. Τότε έστειλε πάλι ανθρώπους του στον Εζεκία, βασιλιά του Ιούδα, με το ακόλουθο μήνυμα: «Μην αφήνεις το Θεό σου, στον οποίο εμπιστεύεσαι, να σε εξαπατάει λέγοντας ότι τάχα δε θα παραδοθεί η Ιερουσαλήμ στην κυριαρχία μου.

¹¹Θα έχεις ακούσει, βέβαια, τα όσα έκαναν οι βασιλιάδες της Ασσυρίας σε όλες τις άλλες χώρες και πώς τις ερήμωσαν· κι εσύ φαντάζεσαι πως θα γλιτώσετε;

¹²Όταν οι πρόγονοί μου κατέστρεφαν τη Γωζάν, τη Χαρράν, τη Ρεσέφ και το λαό της Εδέμ, ο οποίος κατοικεί στη Θελασσάρ, μήπως οι θεοί εκείνων των εθνών μπόρεσαν να τα σώσουν;

¹³Πού είναι οι βασιλιάδες της Αιμάθ και της Αρφάδ ή οι βασιλιάδες των Σεφαρβιτών, της Ενά και της Αβά; »

¹⁴Ο Εζεκίας πήρε το γράμμα που του έφεραν οι απεσταλμένοι και το διάβασε. Έπειτα ανέβηκε στο ναό του Κυρίου, το ξετύλιξε ενώπιόν του

¹⁵και προσευχήθηκε μ' αυτά τα λόγια:

¹⁶«Κύριε του σύμπαντος, Θεέ του Ισραήλ, εσύ που κάθεται πάνω στα χερουβίμ, εσύ είσαι ο Θεός, μόνον εσύ, για όλα τα βασίλεια της γης· εσύ δημιούργησες τον ουρανό και τη γη.

¹⁷Άνοιξε, Κύριε, τα μάτια σου και κοίταξε. Γείρε, Κύριε, το αυτί σου κι άκουσε όλα τα λόγια που οι απεσταλμένοι του Σενναχηρίμ, ξεστόμισαν για να προσβάλουν εσένα, τον αληθινό Θεό.

¹⁸Αλήθεια, Κύριε, οι βασιλιάδες της Ασσυρίας εξαφάνισαν τα άλλα έθνη κι ερήμωσαν τις χώρες τους.

¹⁹Έριξαν τους θεούς τους στη φωτιά, γιατί εκείνοι δεν ήτανε θεοί, αλλά ανθρώπινα κατασκευάσματα από ξύλο και πέτρα, και γι' αυτό μπόρεσαν και τους κατέστρεψαν.

²⁰Αλλά εσύ, Κύριε Θεέ μας, σώσε μας τώρα απ' τα νύχια του Σενναχηρίμ, για να μάθουν όλα τα βασίλεια της γης ότι εσύ είσαι ο μόνος Κύριος».

Ο Θεός περιπαίζει το βασιλιά της Ασσυρίας

(Β' Βασ 19,20-37)

²¹Τότε ο Ησαΐας, γιος του Αμώς, έστειλε αυτό το μήνυμα στον Εζεκία: «Ορίστε τι λέει ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ: Άκουσα την προσευχή σου σχετικά με το Σενναχηρίμ, βασιλιά της Ασσυρίας.

²²Άκου τώρα τι λέω εγώ, ο Κύριος, εναντίον του: Σε καταφρονεί, σε χλευάζει η παρθένα, η πόλη της Σιών! Σε περιγελάει κουνώντας το κεφάλι της η πόλη της Ιερουσαλήμ!

²³Ποιον έβρισες και ποιον βλασφήμησες; Σε ποιον ενάντια τη φωνή σου ύψωσες και τον κοίταξες υπεροπτικά; Ενάντια στον Άγιο Θεό του Ισραήλ!

²⁴Τους δούλους σου έστειλες να με προσβάλεις, εμένα, τον Κύριο, και είπες: “εγώ με τις πολλές μου άμαξες σκάλωσα στις βουνοκορφές, στις άκρες του Λιβάνου. Έκοψα τα ψηλά τα κέδρα του, τα πιο όμορφα του κυπαρίσσια, κι έφτασα στην ψηλότερη κορυφή του, στο δάσος του το πιο πυκνό.

²⁵Πηγάδια έσκαψα κι άλλων λαών ήπια νερό· και με τα ίχνη των ποδιών μου ξέρανα τα ποτάμια όλα της Αιγύπτου”.

²⁶Δεν έχεις όμως ακουστά, Σενναχηρίμ, ότι εγώ όλα αυτά τα ετοίμασα εδώ και πολλά χρόνια και τα σχεδίασα απ' τον παλιό καιρό; Τώρα, λοιπόν, τα εκτελώ, για να μπορείς εσύ να κάνεις τις πόλεις τις οχυρωμένες σωρούς ερείπια.

²⁷Τρομάξανε οι κάτοικοί τους κι από το φόβο τους παρέλυσαν· με το χορτάρι μοιάσανε του αγρού και με την τρυφερή τη χλόη, με το χορτάρι που φυτρώνει στη σκεπή και πριν αναπτυχθεί ξεραίνεται.

²⁸Ξέρω για σε τα πάντα: Τι κάνεις και πού πας, και τη μανία που σε πιάνει εναντίον μου.

²⁹Μάνιασες εναντίον μου κι άκουσα τα προσβλητικά σου λόγια. Γι' αυτό θα σε δαμάσω βάζοντας κρίκο στα ρουθούνια σου και μες στο στόμα σου το χαλινάρι μου· και θα σε κάνω να γυρίσεις στην πατρίδα σου από το δρόμο που είχες πάρει για να 'ρθείς.

³⁰»Και σ' εσένα, Εζεκία, δίνω αυτό το σημείο: Αυτό το χρόνο και τον επόμενο θα φάτε ό, τι φυτρώνει από μόνο του. Τον τρίτο όμως χρόνο θα σπείρετε και θα θερίσετε, θα φυτέψετε αμπέλια και θα φάτε τον καρπό τους.

³¹Όσο για το υπόλοιπο που θα μείνει από τους απογόνους του Ιούδα, θα ριζοβολήσει βαθιά μέσα στη γη και τα κλαδιά του θα γεμίσουν καρπό.

³²Από την Ιερουσαλήμ θα βγει ένας λαός επιζώντων, από το όρος Σιών θ' ανορθωθούν αυτοί που θα έχουν διασωθεί. Αυτό θα το 'χω κάνει εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, με τη φλογερή αγάπη μου.

³³Και τώρα, να τι αναγγέλλει ο Κύριος για το βασιλιά της Ασσυρίας: Σ' αυτή την πόλη δεν θα μπει, ούτε σ' αυτήν θα ρίξει βέλος. Δε θα της επιτεθεί προβάλλοντας ασπίδες εναντίον της ούτε' εναντίον της πρόχωμα θα σηκώσει.

³⁴Από τον ίδιο δρόμο που ήρθε θα γυρίσει πίσω. Αλλά σ' αυτή την πόλη δε θα μπει. Εγώ, ο Κύριος, το λέω.

³⁵Θα υπερασπιστώ την Ιερουσαλήμ και θα τη σώσω, επειδή εγώ το θέλω, και για χάρη του δούλου μου, του Δαβίδ».

³⁶Πράγματι, βγήκε στο στρατόπεδο των Ασσυρίων ένας άγγελος Κυρίου και θανάτωσε εκατόν ογδόντα πέντε χιλιάδες άντρες. Κι όταν σηκώθηκαν νωρίς το πρωί όσοι είχαν μείνει ζωντανοί, αντίκρυσαν γύρω τους πτώματα.

³⁷Αμέσως τότε ο βασιλιάς Σενναχηρίμ έλυσε την πολιορκία και γύρισε στην πρωτεύουσά του τη Νινευή.

³⁸Μια μέρα, εκεί που προσκυνούσε στο ναό του Νισρώ, του θεού του, δύο από τους γιους του, ο Αδραμμέλεκ κι ο Σαρεσέρ, τον δολοφόνησαν με ξίφος κι

ύστερα κατέφυγαν στη χώρα του Αραράτ. Στο θρόνο τον διαδέχτηκε ένας άλλος γιος του, ο Εσαρχαδδών.

ΗΣΑΪΑΣ 38

Η ασθένεια του Εζεκία

(Β΄ Βασ 20,1-11)

¹Εκείνη την εποχή ο βασιλιάς Εζεκίας αρρώστησε βαριά, να πεθάνει. Τότε τον επισκέφθηκε ο προφήτης Ησαΐας, γιος του Αμώς, και του είπε: «Άκου τι λέει ο Κύριος: Τακτοποίησε τις υποθέσεις του σπιτιού σου, γιατί δε θα ζήσεις για πολύ ακόμη. Θα πεθάνεις».

²Ο Εζεκίας γύρισε τότε το πρόσωπο στον τοίχο και προσευχήθηκε στον Κύριο.

³«Κύριε», είπε, «θυμήσου, σε παρακαλώ, πώς έζησα ενώπιόν σου με πιστότητα και με ευθύτητα καρδιάς, κι έπραξα ό, τι σου ήταν αρεστό! » Κι άρχισε να κλαίει γοερά.

⁴Τότε ήρθε στον Ησαΐα λόγος του Κυρίου:

⁵«Γύρνα πίσω», του είπε ο Κύριος, «και πες στον Εζεκία: “ο Κύριος, ο Θεός του Δαβίδ, του προγόνου σου, λέει: Άκουσα την προσευχή σου και είδα τα δάκρυά σου. Θα προσθέσω, λοιπόν, στη ζωή σου δεκαπέντε χρόνια·

⁶θα υπερασπιστώ αυτή την πόλη και θα σας ελευθερώσω εσένα και την πόλη από το βασιλιά της Ασσυρίας.

⁷Και για να ’σαι βέβαιος ότι εγώ, ο Κύριος, θα εκπληρώσω την υπόσχεσή μου, θα σου δώσω ένα σημείο:

⁸Στη σκάλα του Άχαζ, όπου η σκιά έχει κατέβει δέκα σκαλοπάτια, θα την κάνω να γυρίσει πίσω”». Και πραγματικά η σκιά οπισθοχώρησε κι ο ήλιος ξαναφώτισε τα δέκα σκαλοπάτια όπου είχε κατεβεί η σκιά.

Η προσευχή του Εζεκία

⁹Ποίημα που έγραψε ο Εζεκίας, βασιλιάς του Ιούδα, όταν ανέρρωσε από την αρρώστια του:

¹⁰Σκεφτόμουνα πως στις ζωής μου τα μισά θα ’φευγα για τις πύλες του άδη· και θα ’χανα τα χρόνια μου τα υπόλοιπα.

- ¹¹Σκεφτόμουνα πως ποτέ πια δε θα 'βλεπα τον Κύριο στων ζωντανών τη χώρα ούτε κανέναν άνθρωπο απ' όσους σ' αυτό τον κόσμο κατοικούν.
- ¹²Κόπηκε απ' το στήριγμά της η ζωή μου μακριά μου έφυγε καθώς σκηνή βοσκού· ειν' η ζωή μου σαν το υφαντό που στου αργαλειού τυλίχτηκε τον κύλινδρο κι ο υφαντής τού κόβει τα στημόνια. Απ' το πρωί ως το δειλινό θα μ' έχεις πια αποτελειώσει, Κύριε.
- ¹³Το πρωί ένιωθα πως είχα τσακιστεί. Σάμπως λιοντάρι ο Κύριος συντρίβει τα οστά μου· απ' το πρωί ως το δειλινό νιώθω το τέλος μου να πλησιάζει.
- ¹⁴Κραυγές αφήνω πόνου σαν το χελιδόνι, και σαν το περιστέρι στεναγμούς· τα μάτια μου κουράστηκαν στον ουρανό να βλέπω. Κύριε, βρίσκομαι σε απόγνωση· γίνε μου εσύ βοηθός.
- ¹⁵Τι να πω εγώ; Εκείνος το 'πε και το εκτέλεσε· σ' όλη μου τη ζωή θα ζω με πίκρα στην ψυχή μου.
- ¹⁶Για σένα, Κύριε, θα ζήσει η καρδιά μου και θα ζωογονηθεί το πνεύμα μου· θεράπευσέ με, φέρε με πάλι στη ζωή.
- ¹⁷Η πίκρα μου θα γίνει ευτυχία. Εσύ λύτρωσες τη ζωή μου από το λάκκο της καταστροφής, γιατί έριξες πίσω σου όλες τις αμαρτίες μου.
- ¹⁸Ο άδης δεν θα σε υμνήσει, ούτε θα σε δοξολογήσουν οι νεκροί· εκείνοι που στον τάφο κατεβαίνουν δεν μπορούν να ελπίζουν στην πιστότητά σου πια.
- ¹⁹Οι ζωντανοί, μονάχα αυτοί θα σε υμνούν, όπως σήμερα εγώ· κι όπως οι πατεράδες που θα λένε στα παιδιά τους για τη δική σου την πιστότητα.
- ²⁰Κύριε, μ' έσωσες! Με μουσικά όργανα θα σε υμνούμε όλες τις μέρες της ζωής μας μέσα στον οίκο σου.
- ²¹Μετά ο Ησαΐας είπε να ετοιμάσουν ένα κατάπλασμα από σύκα και να το βάλουν πάνω στην πληγή για να γιατρευτεί ο βασιλιάς.
- ²²Ο Εζεκίας ρώτησε τον Ησαΐα: «Ποιο είναι το σημείο ότι θα μπορέσω πάλι ν' ανέβω στο ναό του Κυρίου; »

ΗΣΑΪΑΣ 39

Ο Θεός αντίθετος με την πολιτική Εζεκία

(Β΄ Βασ 20,12-19)

¹Την ίδια εκείνη εποχή, ο βασιλιάς της Βαβυλώνας, Μερωδάχ-Βαλαδάν, γιος του Βαλαδάν, όταν έμαθε πως ο Εζεκίας ήταν άρρωστος και θεραπεύτηκε, του έστειλε με πρεσβευτές του δώρα και μια επιστολή.

²Ο Εζεκίας χάρηκε γι' αυτά και έδειξε στους απεσταλμένους ό, τι βρισκόταν στα θησαυροφυλάκιά του, το ασήμι και το χρυσάφι, τα αρώματα και τα πολύτιμα μύρα· τους έδειξε και τα οπλοστάσιά του. Δεν άφησε τίποτα στο ανάκτορό του ή σ' όλο του το βασίλειό, που να μην τους το δείξει.

³Μετά απ' αυτά ήρθε ο προφήτης Ησαΐας στο βασιλιά Εζεκία και τον ρώτησε: «Από πού σου ήρθαν αυτοί οι άνθρωποι και τι σου είπαν; » Ο Εζεκίας απάντησε: «Ήρθαν από μακρινή χώρα, από τη Βαβυλώνα, για να με δουν».

⁴Ο προφήτης ξαναρώτησε: «Τι είδαν στο ανάκτορό σου; » Ο Εζεκίας απάντησε: «Ό, τι υπάρχει εκεί το είδαν· τίποτα δεν άφησα στα θησαυροφυλάκιά μου που να μην τους το δείξω».

⁵Τότε ο Ησαΐας είπε στον Εζεκία: «Άκου το λόγο του Κυρίου του σύμπαντος:

⁶Έρχονται μέρες, που ό, τι υπάρχει στο ανάκτορό σου και το αποταμίευσαν εκεί οι πρόγονοί σου μέχρι σήμερα, θα μεταφερθεί στη Βαβυλώνα· τίποτα δε θα μείνει εδώ, λέει ο Κύριος.

⁷Θα πάρουν ακόμα και μερικά από τα παιδιά σου, απ' αυτά που θα 'χουν γεννηθεί από σένα, για να γίνουν ευνούχοι στ' ανάκτορα του βασιλιά της Βαβυλώνας».

⁸Ο Εζεκίας απάντησε στον Ησαΐα: «Ο λόγος που μου αναγγέλλει ο Κύριος είναι καλός». Και μέσα του σκεφτόταν: «Όσο ζω εγώ θα υπάρχει ειρήνη κι ασφάλεια. Τίποτα δεν πρόκειται να συμβεί».

ΗΣΑΪΑΣ 40

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

(Κεφ. 40–55)

Παρηγορητικοί λόγοι για το λαό Ισραήλ Ο Κύριος φέρνει πίσω το λαό του

- ¹«Παρηγορείτε, παρηγορείτε το λαό μου», λέει ο Θεός σας.
- ²«Βεβαιώστε την Ιερουσαλήμ και φωνάξτε της ότι τέλειωσε της δουλείας της ο καιρός, ότι η ανομία της συγχωρήθηκε, ότι τιμωρήθηκε από τον Κύριο με το παραπάνω, για όλες τις αμαρτίες της».
- ³Ακούστε! Κάποιος φωνάζει: «Ετοιμάστε στην έρημο ένα δρόμο για τον Κύριο, ισιώστε εκεί το δρόμο να περάσει ο Θεός μας.
- ⁴Κάθε φαράγγι ας υψωθεί, κάθε βουνό και κάθε λόφος ας χαμηλώσει· το έδαφος το ανώμαλο ας γίνει πεδιάδα και τα μέρη τ' απόκρημνα, κοιλάδα.
- ⁵Τότε η δόξα του Κυρίου θα φανερωθεί και θα τη δουν ταυτόχρονα όλοι οι άνθρωποι, γιατί ο Κύριος ο ίδιος μίλησε».
- ⁶Μια φωνή λέει: «Φώναξε!» Κι εγώ ρωτάω: «Τι να φωνάξω;» «Ότι ο κάθε άνθρωπος είναι σαν το χορτάρι», μού απαντά η φωνή, «κι η δόξα του όλη φευγαλέα σαν το αγρολούλουδο.
- ⁷Το χορτάρι ξεραίνεται, μαραίνεται ο ανθός, όταν απάνω του φυσήξει του Κυρίου η πνοή –πραγματικά, χορτάρι είν' ο λαός.
- ⁸Το χορτάρι ξεραίνεται, μαραίνεται ο ανθός, μα ο λόγος του Θεού μας μένει αιώνια».

Η χαρμόσυνη αγγελία

- ⁹Ανέβα πάνω σε ψηλό βουνό, Σιών, και διακήρυξε τη χαρμόσυνη αγγελία. Βάλε φωνή με δύναμη, Ιερουσαλήμ, και διακήρυξε τα νέα τα ευχάριστα. Φώναξε, μη φοβάσαι! Στις πόλεις του Ιούδα πες: «Να ο Θεός σας!
- ¹⁰Ο Κύριος, ο Θεός, έρχεται να εξουσιάσει με δύναμη. Φέρνει μαζί του αυτό που κέρδισε.
- ¹¹Καθώς βοσκός βοσκάει το κοπάδι του· το συναθροίζει με το χέρι του· βαστάει στο στήθος του τ' αρνάκια, και τις μανάδες τους προσεκτικά τις οδηγεί».

Ο ασύγκριτος Θεός του Ισραήλ

- 12** Ποιος τα νερά της θάλασσας μπόρεσε ποτέ με τη χούφτα να μετρήσει, τα ουράνια να υπολογίσει με τη σπιθαμή, να βάλει σε σακί της γης το χώμα, με την πλάστιγγα να ζυγίσει τα βουνά ή με τη ζυγαριά τους λόφους;
- 13** Ποιος μπορεί να κατανοήσει το Πνεύμα του Κυρίου, και ποιος μπορεί να τον διδάξει ή να του δώσει συμβουλές;
- 14** Ποιον συμβουλευτήκε για ν' αποκτήσει ευθυκρισία; ποιος του 'μαθε ν' ασκεί τη δικαιοσύνη; ποιος του μετέδωσε τη γνώση και ποιος του δίδαξε να ενεργεί με σύνεση;
- 15** Τι 'ναι τα έθνη; Σαν μια σταγόνα σ' έναν κάδο με νερό, σαν κόκκος σκόνης πάνω στην πλάστιγγα. Πόσο ζυγίζουν τα νησιά; Όσο της άμμου ο κόκκος.
- 16** Όλα τα δέντρα του Λιβάνου δεν αρκούν για τη φωτιά ούτε όλα του τα ζωντανά για τ' ολοκαύτωμα.
- 17** Όλα τα έθνη είν' ένα τίποτα μπροστά του· τα λογαριάζει σαν μηδέν, ωσάν μηδαμινότητα.
- 18** Με ποιον θέλετε να παρομοιάστε το Θεό; Και ποιο ομοίωμα να πείτε πως του μοιάζει;
- 19** Το είδωλο το χύνει ο τεχνίτης κι ο χρυσοχόος το επιχρυσώνει και το στολίζει με αλυσίδες αργυρές.
- 20** Όποιος είναι φτωχός διαλέγει για την προσφορά του ξύλο που δεν το τρώει το σαράκι, κι αναζητάει έναν τεχνίτη ικανόν να του φτιάξει είδωλο που να 'ναι στέρεο.
- 21** Δεν το μάθατε; Δεν το ακούσατε; Δε σας το είπαν και δεν το καταλάβατε από την αρχή, από τότε που δημιουργήθηκε ο κόσμος;
- 22** Αυτός είναι που κάθεται ψηλά πάνω απ' τη γη κι οι κάτοικοί της μοιάζουν σαν ακρίδες· αυτός σαν παραπέτασμα τους ουρανούς τεντώνει και τους ξεδιπλώνει σαν να 'τανε σκηνή για κατοικία.
- 23** Αυτός τους ηγεμόνες τούς εκμηδενίζει κι εξαφανίζει τους κριτές της γης.

²⁴Μοιάζουν με νεαρά φυτά που τώρα μόλις σπάρθηκαν, που μόλις ρίζωσαν στη γη. Όταν ο Κύριος πάνω τους φυσήξει θα ξεραθούν, κι ο ανεμοστρόβιλος σαν άχυρο θα τους αρπάξει.

²⁵«Με ποιον θα με παρομοιάσετε, λοιπόν; » λέει ο Άγιος Θεός, «με ποιον θα ταυτιστώ; »

²⁶Τα μάτια σας σηκώστε στον ουρανό και δέστε· αυτά τ' αστέρια ποιος τα δημιούργησε, αν όχι αυτός που σε παράταξη σαν στράτευμα τα βγάζει, κι όλα με τ' όνομά τους τα καλεί; Η δύναμή του τόσο είναι μεγάλη και τέτοια η ισχύς του, ώστε ποτέ δε λείπει ούτ' ένα τους.

Ο Θεός δίνει δύναμη στους ανίσχυρους

²⁷Γιατί, λες Ιακώβ και βεβαιώνεις Ισραήλ, ότι ο Κύριος αγνοεί τις συμφορές σας και πως δε νοιάζεται για να σας αποδώσει το δίκιο σας;

²⁸Δεν ξέρετε, δε μάθατε; Ο Κύριος είν' ο αιώνιος Θεός· της γης τα πέρατα δημιούργησε. Ούτε κουράζεται ούτε εξασθενεί, και η σοφία του είναι ανεξερεύνητη.

²⁹Στους κουρασμένους δίνει δύναμη, στεριώνει τους αδύνατους.

³⁰Ακόμα και οι νέοι κουράζονται κι εξασθενούν, τα παλικάρια τα γερά σκοντάφτουνε και πέφτουν.

³¹Μα εκείνοι που στον Κύριο ελπίζουν, ανανεώνουν τις δυνάμεις τους· φτερά αποκτούνε σαν του αϊτού, τρέχουν χωρίς να εξασθενούν, βαδίζουνε δίχως και ν' αποσταίνουν.

ΗΣΑΪΑΣ 41

Ο Θεός του Ισραήλ προκαλεί τους θεούς των εθνών

¹Ο Κύριος λέει: «Σωπάστε μπρος μου εσείς, κάτοικοι των μακρινών χωρών κι ας ξαναβρούνε οι λαοί το σθένος τους. Ας πλησιάσουν κι ας παρουσιάσουν την υπόθεσή τους· ας συναχθούμε όλοι μαζί, να δούμε ποιος έχει δίκιο.

²»Ποιος έφερε απ' την ανατολή εκείνον, που η νίκη τον ακολουθεί όπου διαβαίνει; Ποιος του παρέδωσε τα έθνη και τον ανέδειξε των βασιλιάδων

κυρίαρχο; Το ξίφος του τους σύντριψε σαν να 'ταν σκόνη· τα βέλη του τους σκόρπισαν σαν άχυρα στον άνεμο.

³Τους καταδίωξε κι ανέπαφος προχώρησε με βιάση, λες και στα πόδια του φυτρώσανε φτερά.

⁴»Ποιος τα σχεδίασε όλα τα παραπάνω και τα πραγματοποίησε; Κείνος που πλάθει τις γενιές απ' την αρχή· εγώ, ο Κύριος, που ήμουν παρών απ' την αρχή και θα 'μαι ως το τέλος».

Τα έθνη ζητούν προστασία

⁵Οι μακρινές οι χώρες είδαν αυτό που έγινε και τρόμαξαν, ταραχτήκαν τα πέρατα της γης· όλοι μαζί πλησίασαν και ήρθαν.

⁶Ο ένας τον άλλο βοηθά και λέει: «Κάνε κουράγιο! »

⁷Έτσι εμψυχώνει το χρυσοχόο ο ξυλουργός κι ο χαλκοπλάστης λέει σ' αυτόν όπου σφυρηλατεί στο αμόνι: «Είναι καλή η συγκόλληση». Και με καρφιά το είδωλο στεριώνει, ακλόνητο να στέκει.

Ο Θεός προστατεύει τον Ισραήλ

⁸Ο Κύριος λέει: «Εσένα, όμως, δούλε μου Ισραήλ, Ιακώβ, εκλεκτέ μου, απόγονε του Αβραάμ, του φίλου μου,

⁹εγώ απ' τις άκρες σ' έφερα της γης, σε κάλεσα απ' τα πέρατά της, και σου είπα: “δούλος μου είσαι”. Εγώ σε διάλεξα και δε σε περιφρόνησα.

¹⁰Εγώ είμαι μαζί σου, μη φοβάσαι. Εγώ είμαι ο Θεός σου, μην τρομάζεις. Θα σ' ενισχύσω, θα σε βοηθήσω, θα σε στηρίξω με το δίκαιο χέρι μου, το δυνατό.

¹¹Θα ντραπούν και θα γίνουν καταγέλαστοι όλοι όσοι είναι εναντίον σου οργισμένοι, θα εκλείψουν και θ' αφανιστούν όσοι μ' εσένα αντιδικούν.

¹²Θ' αναζητήσεις εκείνους που σε μάχονται, αλλά δε θα τους βρεις. Θα εκλείψουνε και θα χαθούν όσοι σε πολεμούνε.

¹³Γιατί εγώ είμαι ο Κύριος ο Θεός σου, που απ' το δεξί σου χέρι σε κρατώ, και που σου λέω: Μη φοβάσαι, έρχομαι να σε βοηθήσω εγώ.

14»Λοιπόν, μην τρέμεις, Ιακώβ, φτωχέ λαέ Ισραήλ! Εγώ θα σε βοηθήσω, έστω κι αν είσαι ανίσχυρος σαν σκούληκας που τον πατούν. Εγώ, ο Κύριος, ο Άγιος Θεός του Ισραήλ, εγώ είμ' ο λυτρωτής σου.

15Άμαξα θα σε κάνω αλωνιστική, καινούρια και με κοφτερά τα δόντια· και θ' αλωνίσεις τα βουνά και θα τα κάνεις σκόνη, τους λόφους θα τους κάνεις σαν άχυρο λεπτό.

16Θα τα λιχνίσεις και θα τα σηκώσει ο άνεμος, ο ανεμοστρόβιλος θα τα διασκορπίσει. Τότε εσύ για τον Κύριο θα χαίρεσαι, θα δοξαστείς για τον Άγιο Θεό του Ισραήλ.

17»Όταν οι αδύνατοι, οι φτωχοί, θα γυρεύουν νερό κι εκείνο δε θα υπάρχει κι η γλώσσα τους από τη δίψα θα ξεραίνεται, εγώ ο Κύριος θα τους εισακούσω· δεν πρόκειται να τους εγκαταλείψω, εγώ ο Θεός του Ισραήλ.

18Απάνω στα γυμνά βουνά θα κάνω να κυλούν ποτάμια και μέσα στα φαράγγια ν' αναβρύσουνε πηγές· θα κάνω η έρημος να γίνει λίμνη, η γη η άνυδρη τρεχούμενα νερά.

19Την έρημο με κέδρους θα φυτέψω, με ακακίες, με μυρτιές κι ελιές· στη στέπα θα φυτέψω κυπαρίσσια, πεύκα και πλάτανους μαζί.

20Έτσι όλοι θα δουν και θα γνωρίσουν, θα σκεφτούν κι όλοι θα καταλάβουν πως του Κυρίου το χέρι τα 'κανε όλα αυτά, πως ο Άγιος Θεός του Ισραήλ τα δημιούργησε».

Πρόκληση του Κυρίου προς τους ψεύτικους θεούς

21Ο Κύριος, ο βασιλιάς του Ισραήλ, λέει στους θεούς των εθνών: «Παρουσιάστε την υπόθεση, προβάλετε τα επιχειρήματά σας.

22Πλησιάστε να μας αναγγείλετε τι θα συμβεί· εξηγήστε μας τα όσα έγιναν και πείτε μας τη σημασία τους ή ανακοινώστε μας τα μέλλοντα, για να παρατηρήσουμε την εξέλιξή τους.

23Πείτε μας τι είναι να συμβεί στο μέλλον, ώστε ν' αναγνωρίσουμε ότι είστε αληθινοί θεοί. Κάντε να 'ρθεί κάποιο καλό ή μια δυστυχία, για να γεμίσουμε τρόμο και θαυμασμό.

²⁴Αλλά εσείς είστε μηδέν κι είναι ένα τίποτα το έργο σας· είναι αποκρουστικό να σας διαλέγει κάποιος για θεούς του.

²⁵»Όμως εγώ ξεσήκωσα κάποιον απ' το βορρά και θα 'ρθει απ' την ανατολή του ήλιου· με τ' όνομά του τον καλώ. Τους ηγεμόνες θα τους πατήσει σαν το χώμα, όπως ο κεραμοποιός πατάει τον πηλό.

²⁶Ποιος από σας τα ανήγγειλε όλα αυτά από την αρχή, ώστε να τον αναγνωρίσουμε, κι από τα περασμένα χρόνια, ώστε να πούμε «Έχει δίκιο;» Όχι, κανένας δεν τα ανήγγειλε, κανένας δεν τα διακήρυξε, ούτε άκουσε τα λόγια σας κανένας.

²⁷Πρώτος εγώ τα ανήγγειλα στη Σιών κι έστειλα στην Ιερουσαλήμ αγγελιοφόρο με τις ειδήσεις τις καλές.

²⁸»Κοίταξα, μα κανένας δεν υπήρχε ανάμεσά τους σύμβουλος, να τον ρωτήσω και να μου απαντήσει.

²⁹Όλοι τους είναι ένα μηδέν, τα έργα τους είν' ένα τίποτα· τα είδωλά τους άνεμος και ματαιότητα».

ΗΣΑΪΑΣ 42

Ο δούλος του Κυρίου φέρνει ελευθερία και ειρήνη

¹Ο Κύριος λέει: «Να ο δούλος μου που τον υποστηρίζω, ο εκλεκτός μου που έχει όλη μου την εύνοια· του έδωσα το Πνεύμα μου· θα φέρει στα έθνη δικαιοσύνη.

²Δε θα κραυγάζει ούτε θα υψώνει τη φωνή, ούτε και θα βροντολαλεί στους δρόμους.

³Καλάμι τσακισμένο δεν θα το συντρίψει, λυχνάρι που καπνίζει δεν θα το σβήσει· πραγματική θα φέρει σ' όλους δικαιοσύνη.

⁴Αυτός δεν θα δειλιάσει ούτε θα εξασθενήσει, ωστόσο εγκαταστήσει στη γη τη δικαιοσύνη· κι οι μακρινές οι χώρες θα περιμένουνε το νόμο του».

Ο Θεός του Ισραήλ προσκαλεί το βασιλιά των Περσών

⁵Αυτά λέει ο Θεός, ο Κύριος, που δημιούργησε και άπλωσε τους ουραμούς, που στέριωσε τη γη κι ό, τι απ' αυτήν παράγεται, ζωή που 'δωσε και πνοή σε όλους τους λαούς, σ' όλους αυτούς που πάνω της κινούνται:

⁶«Εγώ, ο Κύριος, σε κάλεσα σύμφωνα με το σχέδιό μου και σε υποστήριξα, σε φύλαξα και σ' έκανα εγγυητή της διαθήκης μου με τους ανθρώπους. Φως των εθνών σε έκανα,

⁷τα μάτια για ν' ανοίξεις των τυφλών, τους αιχμαλώτους από τα δεσμά να ελευθερώσεις, κι αυτούς που κατοικούν στα σκότη απ' την υπόγεια φυλακή.

⁸Εγώ είμαι ο Κύριος, αυτό είναι τ' όνομά μου. Τη δόξα μου δεν θα τη δώσω σε άλλον, ούτε τη φήμη μου στα είδωλα.

⁹Οι εξαγγελίες οι παλιές εκπληρωθήκαν, καινούριες αναγγέλλω τώρα· όσα είναι να γίνουν σας τα αναγγέλλω από πριν».

Δοξολογία για την απελευθέρωση με τη δύναμη του Κυρίου

¹⁰Ψάλτε στον Κύριο καινούριο τραγούδι, ψάλτε τη δόξα του από τα πέρατα της γης! Ας τον υμνεί η θάλασσα κι όλοι όσοι ταξιδεύουνε σ' αυτήν, οι μακρινές οι χώρες κι όλοι οι κάτοικοί τους.

¹¹Ύμνο ας υψώσουν στο Θεό, η έρημος κι οι πολιτείες της και τα χωριά όπου κατοικεί ο λαός του Κηδάρ· ας ψάλουν της Σελά οι κάτοικοι· ας στείλουνε φωνές χαράς απ' τις βουνοκορφές.

¹²Τον Κύριο ας δοξάσουν και δυνατά ας τον υμνήσουν αυτοί που κατοικούν σε χώρες μακρινές.

¹³Ο Κύριος σαν ήρωας πλησιάζει, με ορμή πολεμιστή, το σύνθημα της μάχης φωνάζει, βγάζει πολεμική κραυγή, υπερισχύει απέναντι στους αντιπάλους του.

¹⁴Ο Κύριος λέει: «Πολύν καιρό έχω που σωπαίνω· άπραγος έμεινα και συγκρατήθηκα. Μα τώρα θα φωνάξω σαν τη γυναίκα που γεννάει, θ' αναστενάξω κι η ανάσα μου βαριά θα βγει.

15Θα ερημώσω λόφους και βουνά κι όλη τη χλόη τους θα την ξεράνω· θα κάνω τα ποτάμια να γίνουν έρημοι, τις λίμνες θα αποξηράνω.

16Θα φέρω τους τυφλούς σε δρόμο που δε γνώριζαν, σ' άγνωστα θα τους οδηγήσω μονοπάτια· θα κάνω το σκοτάδι φως να γενεί μπροστά τους κι οι δρόμοι οι κακοτράχαλοι, καλοστρωμένοι. Αυτά τα σχέδια θα τα εκτελέσω εγώ και τίποτα δε θα παραλειφθεί.

17»Θα οπισθοχωρήσουν, όμως, θα ντροπιαστούν όσοι στηρίζονται στα είδωλα και λέν' στα σκαλιστά αγάλματα: “εσείς είστε οι θεοί μας”».

Απειθεία του Ισραήλ

18«Κουφοί, ακούστε», λέει ο Κύριος, «και τυφλοί τα μάτια σας ανοίξτε για να δείτε.

19Υπάρχει τάχα άλλος τυφλός εκτός από σένα, που σε διάλεξα να είσαι δούλος μου; Υπάρχει τάχα άλλος κουφός εκτός από σένα, που είσαι ο αγγελιοφόρος μου; Κανείς δεν είν' τόσο τυφλός, όσο ο απεσταλμένος μου· κανείς τόσο κουφός, όσο ο δούλος μου.

20Πολλά είδατε, μα σημασία δεν τους δώσατε· τ' αυτιά σας τα 'χετε ανοιχτά, μα δεν ακούτε.

21Εγώ ο Κύριος, πιστός στις υποσχέσεις μου, σας έδωσα έναν ένδοξο μεγαλειώδη νόμο.

22Εσείς όμως είστε λαός που σας ληλάτησαν και που σας γύμνωσαν· όλοι σας παγιδευμένοι είστε στα σπήλαια και μες στις φυλακές κλεισμένοι· σας ληλατούν χωρίς κανείς να σας γλιτώνει, αρπάζουν τ' αγαθά σας χωρίς κανείς πίσω να τα ζητά.

23Ποιος από σας δίνει πια προσοχή σ' αυτά; Ποιος από 'δω κι εμπρός θ' ακούει μ' ενδιαφέρον για το μέλλον; »

24Ποιος στους ληστές παρέδωσε τον Ιακώβ, στους άρπαγες τον Ισραήλ; Δεν είν' ο Κύριος, που απέναντί του αμαρτήσαμε; Δε θέλησαν ν' ακολουθήσουνε το δρόμο του ούτε στο νόμο του υπακούσαν.

²⁵Γι' αυτό έριξε απάνω τους τη φοβερή οργή του και του πολέμου την άγρια μάνητα· φλόγες τους περικύκλωσαν θανάτου, μα αυτοί το τι γινόταν δεν κατάλαβαν· σχεδόν τους αποτέφρωσε, μα αυτοί κανένα μάθημα δεν πήραν.

ΗΣΑΪΑΣ 43

Ο Κύριος μόνος λυτρωτής

¹Και τώρα λέει ο Κύριος, ο δημιουργός σου, Ιακώβ, ο πλάστης σου, Ισραήλ: «Μη φοβάσαι, γιατί εγώ σε λύτρωσα· σου 'δωσα τ' όνομά μου, δικός μου είσαι.

²Όταν περνάς απ' τα νερά, εγώ θα 'μαι μαζί σου· κι όταν περνάς ποτάμια, δε θα καταποντίζεσαι. Όταν μέσ' από τη φωτιά βαδίζεις, δε θα καίγεσαι· οι φλόγες της δε θα σε αποτεφρώσουν.

³Γιατί εγώ είμαι ο Κύριος ο Θεός σου, ο Άγιος Θεός του Ισραήλ, ο σωτήρας σου. Για να σε πάρω, έδωσα αντάλλαγμα την Αίγυπτο κι ακόμα την Αιθιοπία και τη Σεβά.

⁴Είσαι πολύτιμος στα μάτια μου, έχεις για μένα αξία και σ' αγαπώ· γι' αυτό θα δώσω ανθρώπους για να σ' αποκτήσω, λαούς ολόκληρους για να σου σώσω τη ζωή.

⁵»Εγώ είμαι μαζί σου, μη φοβάσαι· απ' την ανατολή θα φέρω πίσω τους απογόνους σου κι από τη δύση θα σας συναθροίσω.

⁶Και στο Βορρά θα πω, “δώσε τους πίσω”. Θα πω στο Νότο, “πια μην τους κρατάς”. Φέρτε τους γιους μου από τη μακρινή τη χώρα, τις θυγατέρες μου απ' τα πέρατα της γης,

⁷όλους αυτούς που φέρουν τ' όνομά μου, που για τη δόξα μου τους έφτιαξα, τους έπλασα και τους σχημάτισα».

Ο Ισραήλ βλέπει αλλά δεν κατανοεί

⁸Ο Κύριος λέει: «Οδήγησε έξω το λαό που είναι τυφλός, αν κι έχει μάτια· που είναι κουφός, αν κι έχει αυτιά.

⁹Ας συναχθούν όλα μαζί τα έθνη, οι λαοί ας συγκεντρωθούν. Ποιος από τους θεούς τους προείπε τα γεγονότα που έρχονται; Ποιος μας τ' ανάγγειλε από το παρελθόν; Ας φέρουνε τους μάρτυρές τους για να δικαιωθούν· ας ακουστούν οι μάρτυρές τους για να επιβεβαιωθούν τα λόγια τους.

¹⁰»Εσείς, Ισραηλίτες, είστε οι μάρτυρές μου, οι δούλοι μου που εγώ σας διάλεξα, ώστε να με γνωρίσετε και να πιστέψετε σ' εμένα· να καταλάβετε πως μόνο εγώ είμαι Θεός. Πριν από μένα άλλος θεός κανείς δεν ήταν, ούτε από μένα ύστερα θα υπάρξει άλλος.

¹¹Εγώ, μονάχα εγώ είμαι ο Κύριος· έξω από μένα δεν υπάρχει άλλος σωτήρας.

¹²Εγώ σας προείπα τι θα γίνει, κι όταν αυτά έγιναν, σας έσωσα. Ξένος θεός κανένας δεν τα 'κανε αυτά σ' εσάς· εσείς είστε οι μάρτυρές μου, ότι ο Θεός σας είμ' εγώ.

¹³Ο ίδιος από τώρα και για πάντα. Κανένας απ' τη δύναμή μου δε γλιτώνει. 'Όταν εγώ ενεργώ, ποιος μπορεί τάχα ν' αντιταχθεί στο έργο μου; »

Ο Θεός προετοιμάζει την επιστροφή του λαού του

¹⁴Λέει ο Κύριος, ο λυτρωτής σας, ο Άγιος Θεός του Ισραήλ: «Για χάρη σας θα στείλω στράτευμα στη Βαβυλώνα και θα συντρίψω όλους τους μοχλούς των οχυρών· οι Χαλδαίοι θα ξεσπάσουν σε θρήνους.

¹⁵Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Άγιός σας, ο δημιουργός του Ισραήλ, ο βασιλιάς σας».

¹⁶Ο Κύριος λέει: «Στο παρελθόν άνοιξα δρόμο μες στη θάλασσα, δίοδο μες στα ορμητικά νερά·

¹⁷οδήγησα σε εκστρατεία άμαξες κι άλογα, στράτευμα και πολεμιστές μαζί. Εκεί ξαπλώθηκαν για να μη σηκωθούνε πια· αφανιστήκαν, έσβησαν σαν το φυτίλι στο λυχνάρι.

¹⁸Τώρα όμως τα περασμένα μην τα θυμάστε και μην ξαναγυρνάτε στα γεγονότα τα παλιά.

19Κοιτάξτε! Εγώ κάτι καινούργιο κάνω, που κιόλας έγινε· δεν το βλέπετε; Ναι, θα κάνω δρόμο μες στην έρημο και μες στην ερημιά ποτάμια.

20Θα με δοξάζουν τα θηρία του αγρού, τσακάλια, στρουθοκάμηλοι, γιατί δίνω νερό στην έρημο και ποταμούς στην ερημιά, να ποτιστεί ο λαός ο εκλεκτός μου.

21Είν' ο λαός που εγώ τον έφτιαξα για μένα και θα διακηρύξει τη δόξα μου».

Ο Θεός απαντά στα παράπονα του λαού του

22Ο Κύριος λέει στον Ισραήλ, στου Ιακώβ τους απογόνους: «Μη λες πως με επικαλέστηκες και πως κουράστηκες για μένα.

23Μη λες ότι τα πρόβατά σου, που ολοκαύτωμα τα πρόσφερες, ήταν για μένα ούτε πως ήμουνα εγώ εκείνος που με τις θυσίες σου δόξαζες. Εγώ δεν σ' επιβάρυνα να σου γυρεύω προσφορές ούτε σε κούρασα ζητώντας θυμιάματα.

24Μη λες πως η ευωδιαστή κανέλλα, που αγόρασες με χρήματα, ήταν για μένα, ούτε πως χόρτασες εμένα με το λίπος απ' τις θυσίες σου. Αντίθετα με τις αμαρτίες σου μ' ενόχλησες και με τις ανομίες σου με κούρασες.

25Ωστόσο, μονάχα εγώ είμ' εκείνος που τις ανομίες σου εξαλείφω και δε φυλάω στη μνήμη μου τις αμαρτίες σου.

26»Μάζεψε εσύ ό, τι κρατάς στη μνήμη σου κι έλα μαζί για να κριθούμε· λογάριασε εσύ, και παρουσίασε ό, τι μπορείς για να δικαιωθείς.

27Αμάρτησε ο προπάτοράς σου, οι αρχηγοί σου σ' εμένα απίστησαν·

28γι' αυτό κι εγώ ατίμασα του ναού μου τους άρχοντες και τον Ιακώβ σε αφορισμό παρέδωσα, σε χλευασμό τον Ισραήλ».

ΗΣΑΪΑΣ 44

Ο Κύριος ο μόνος Θεός

1Ο Κύριος λέει: «Τώρα, λοιπόν, άκουσε, δούλε μου Ιακώβ, Ισραήλ, εκλεκτέ μου.

2Εγώ σε δημιούργησα και σ' έπλασα απ' την κοιλιά της μάνας σου και σε βοηθάω. Μη φοβάσαι δούλε μου, Ιακώβ, Ισραήλ εσύ, εκλεκτέ μου.

³Γιατί νερά θα δώσω σε διψασμένη γη και ποταμούς σε στεγνωμένο έδαφος. Το Πνεύμα μου στους απογόνους σου θα βάλω και στα παιδιά σου την ευλογία μου,

⁴και θα βλαστήσουνε σαν χόρτο καλοποτισμένο, καθώς οι ιτιές πλάι σε τρεχούμενα νερά».

⁵Ένας θα λέει: «Εγώ είμαι του Κυρίου», κι άλλος θα λέει ότι ανήκει στους απογόνους του Ιακώβ· άλλος στο χέρι του θα γράφει: «Στον Κύριο ανήκω» και θα ονομάζεται με το τιμητικό όνομα του Ισραήλ.

⁶Λέει ο Κύριος, ο βασιλιάς του Ισραήλ και λυτρωτής του, ο Κύριος του σύμπαντος: «Εγώ είμαι ο πρώτος και ο τελευταίος· εκτός από μένα δεν υπάρχει άλλος Θεός.

⁷Ποιος είν' όπως εγώ; Ας το πει! Το λόγο ας πάρει μπρος μου κι ας το αποδείξει. Ποιος προείπε από την αρχή τα μέλλοντα; Όσα πρόκειται να συμβούν ας μας τα φανερώσουν.

⁸»Μη φοβάστε, μην τρομάζετε! Δε σας το ανάγγειλα πολύ καιρό πιο πριν και δε σας το φανέρωσα; Είστε οι μάρτυρές μου· υπάρχει άλλος Θεός εκτός από μένα; Όχι! Άλλος Βράχος δεν υπάρχει· κανέναν δε γνωρίζω εγώ».

Η μωρία της ειδωλολατρίας

⁹Οι κατασκευαστές ειδώλων είν' όλοι τους μηδαμινοί· τα πιο καλά τους είδωλα δεν ωφελούν σε τίποτα. Δε βλέπουν τίποτα όσοι τα λατρεύουν, τίποτα δεν καταλαβαίνουν· κι έτσι καταντροπιάζονται.

¹⁰Ποιος κάθεται να φτιάξει έναν θεό ή να χύσει στο μέταλλο ένα είδωλο, που δεν μπορεί καθόλου να ωφελήσει;

¹¹Όλοι όσοι το λατρέψουν, θα ντροπιαστούν· οι κατασκευαστές τους δεν είναι τίποτ' άλλο από άνθρωποι· κι αν όλοι συναχθούν μαζί και παρουσιαστούν, άλλο δεν έχουν παρά να τρομάξουν και να ντροπιαστούν.

¹²Το σίδηρο ο σιδηρουργός δουλεύει πάνω απ' τη φωτιά, τού δίνει σχήμα με διάφορα σφυριά, μορφή τού δίνει με το δυνατό του χέρι· αλλά αν δεν τρώει ο ίδιος, εξαντλείται· νερό αν δεν πίνει ατονεί.

¹³Ο ξυλουργός το ξύλο του μετράει, το σχέδιο χαράζει με κοντύλι, με το σκαρπέλο το δουλεύει, το σημειώνει με το διαβήτη. Μορφή του δίνει ανθρώπινη, την ομορφιά του ανθρώπου, για να το βάλει σε ναό.

¹⁴Μπορεί να κόψει και να χρησιμοποιήσει κέδρους ή να διαλέξει ένα πλατάνι ή μια βαλανιδιά ή κάποιο άλλο δέντρο από το δάσος ή ακόμα να φυτέψει ένα πεύκο που θα το μεγαλώσει η βροχή.

¹⁵Στον άνθρωπο θα χρησιμεύσει για καυσόξυλα. Απ' αυτό το ξύλο παίρνει και θερμαίνεται, με το ίδιο ακόμα φτιάχνει ένα θεό και τον λατρεύει· το κάνει είδωλο και μπρος του γονατίζει.

¹⁶Με το μισό απ' αυτό το ξύλο ανάβει τη φωτιά, στα κάρβουνά του ψήνει το κρέας που θα φάει, χορταίνει και ζεσταίνεται και λέει: «Ωραία που 'ναι η ζεστασιά, να βλέπεις τη φωτιά! »

¹⁷Με το υπόλοιπο κατασκευάζει ένα θεό, φτιάχνει το είδωλό του· μπροστά του γονατίζει και το προσκυνάει, προσεύχεται σ' αυτό και λέει: «Εσύ είσ' ο θεός μου, λύτρωσέ με».

¹⁸Αυτοί οι άνθρωποι δεν ξέρουνε τι κάνουν, δεν καταλαβαίνουν. Έχουν κλειστά τα μάτια τους ώστε να μη βλέπουν, και τις καρδιές τους ώστε να μην αισθάνονται.

¹⁹Δε χρησιμοποιούν τη σκέψη τους ούτε τη γνώση ή τη νόησή τους, ώστε να πουν: «Μισό απ' αυτό το δέντρο το έκαψα, πάνω στα κάρβουνά του έψησα ψωμί ή κρέας κι έφαγα· και το υπόλοιπό του θα το κάνω είδωλο, θα γονατίσω μπρος σ' ένα κομμάτι ξύλο; »

²⁰Είναι τόσο ανόητο, σαν να ζητά κανείς να τραφεί από στάχτη· η απατημένη του καρδιά τον ξεγελά, και δεν μπορεί η ψυχή του να βρει λύτρωση ούτε και να σκεφτεί ότι το είδωλο που μες στο χέρι του κρατάει είναι απάτη.

Ο Κύριος λυτρωτής του Ισραήλ

²¹Ο Κύριος λέει: «Ετούτο να θυμάσαι, Ιακώβ, να το θυμάσαι, λαέ του Ισραήλ, πως είσαι δούλος μου. Εγώ σε έπλασα για να 'σαι ο έμπιστός μου, δε θα σε λησμονήσω, Ισραήλ.

²²Διέλυσα τις ανομίες σου σαν την ομίχλη, τις αμαρτίες σου σαν να 'ταν σύννεφο· γύρνα σ' εμένα, γιατί εγώ σε λύτρωσα».

²³Ψάλτε, ουρανοί, γιατί ο Κύριος μεγαλούργησε! Πανηγυρίστε εσείς, της γης τα βάθη! Σε ψαλμωδία ξεσπάστε τα βουνά της γης κι όλα τα δέντρα μες στα δάση! Γιατί ο Κύριος τον Ιακώβ τον λύτρωσε, φανέρωσε τη δόξα του στον Ισραήλ.

²⁴Λέει, λαέ του Ισραήλ, ο Κύριος, που σε λύτρωσε και σ' έπλασε απ' την κοιλιά της μάνας σου: «Εγώ είμαι ο Κύριος, που δημιούργησα τα πάντα, άπλωσα μόνος μου τους ουρανούς, και στέριωσα τη γη με τη δική μου δύναμη.

²⁵Εγώ είμαι που ματαιώνω των μάγων τους χρησμούς, κάνω τους μάντεις να παραλογίζονται· αποκρούω τα λόγια των σοφών και κάνω παραλήρημα τη γνώση τους.

²⁶Εγώ είμαι που το λόγο του εμπίστου μου επιβεβαιώνω, και πραγματοποιώ τα σχέδια του απεσταλμένου μου. »Εγώ είμαι που λέω τώρα για την Ιερουσαλήμ πως θα κατοικηθεί, και για τις πόλεις του Ιούδα πως θ' ανοικοδομηθούν, κι εγώ θα ανορθώσω τα ερείπια.

²⁷Εγώ είμαι που λέω στην άβυσσο, “γίνε στεριά· τα ρεύματά σου θα τα ξεράνω”.

²⁸Εγώ είμαι που λέω για τον Κύρο, “θα τον κάνω βοσκό του λαού μου”, και θα εκπληρώσει όλες τις επιθυμίες μου. Αυτός θα διατάξει για την Ιερουσαλήμ: “ν' ανοικοδομηθεί” και για το ναό: “να μπουν νέα θεμέλια”».

ΗΣΑΪΑΣ 45

Ο βασιλιάς Κύρος όργανο του Θεού

¹Ο Κύριος λέει στο βασιλιά Κύρο, σ' αυτόν που έχρισε και υποστήριξε για να υποτάξει μπρος του τα έθνη και ν' αφοπλίσει τους βασιλιάδες, ν' ανοίξει

μπρος του τα θυρόφυλλα των πόλεων, ώστε οι πύλες να μη μένουν πια κλειστές:

²«Μπροστά σου θα βαδίσω εγώ και θα εξομαλύνω τους δρόμους τους ανώμαλους· τις χάλκινες τις θύρες θα συντρίψω, θα σπάσω τους σιδερένιους τους μοχλούς.

³Μυστικούς θα σου δώσω θησαυρούς, κρυμμένα πλούτη, για να γνωρίσεις πως εγώ είμαι ο Κύριος, που σ' έχω πάρει στην υπηρεσία μου, ο Θεός του Ισραήλ.

⁴Για χάρη των απογόνων του δούλου μου Ιακώβ, του Ισραήλ, του εκλεκτού λαού μου, σε πήρα στην υπηρεσία μου. Και σου 'κανα αυτή την τιμή, μολονότι εσύ δεν με γνώριζες.

⁵Εγώ είμαι ο Κύριος· δεν είναι άλλος κανείς εκτός από μένα, δεν υπάρχει άλλος Θεός. Θα σε εξοπλίσω, έστω κι αν δε με γνωρίζεις,

⁶ώστε να μάθουν από την ανατολή ως τη δύση πως άλλος δεν υπάρχει εκτός από μένα. Εγώ είμαι ο Κύριος και δεν υπάρχει άλλος.

⁷Εγώ δημιούργησα το φως και το σκοτάδι, την ευτυχία έφτιαξα και τη δυστυχία. Εγώ, ο Κύριος, είμαι που όλ' αυτά τα πραγματοποιώ.

⁸Σκορπίστε, ουρανοί, δροσιά απ' τα ύψη, και βρέξτε, νέφη, δικαιοσύνη· η γη ας ανοίξει κι ας προβάλλει η σωτηρία, μαζί ας βλαστήσει κι η δικαιοσύνη! Εγώ ο Κύριος τα δημιούργησα αυτά.

Ο Κύριος δημιουργός

⁹Αλίμονο σ' εκείνον που το δημιουργό του μάχεται, ενώ είν' όστρακο απ' τον πηλό της γης. Κανένα βάζο πήλινο τον κεραμέα του δε ρωτάει, γιατί το κατασκεύασε, ούτε κανένα έργο του τον ρωτάει αν έχει χέρια επιδέξια.

¹⁰Αλίμονο σ' εκείνον που λέει στον πατέρα του: «Γιατί με γέννησες; » στη μάνα του, «γιατί για μένα κοιλοπόνεσες; »

¹¹Λέει ο Κύριος, ο Άγιος Θεός του Ισραήλ, ο δημιουργός του: «Για το λαό μου με ρωτάτε και για το τι θα κάνω μου δίνετε εντολές;

¹²Εγώ έφτιαξα τη γη και δημιούργησα πάνω σ' αυτήν τον άνθρωπο· εγώ άπλωσα με τα χέρια μου τους ουρανούς, διατάζω όλα τ' αστέρια τους.

¹³Εγώ ξεσήκωσα τον Κύρο για να επιβάλει τις εντολές μου, και θα εξομαλύνω όλους τους δρόμους του· αυτός την πόλη μου θα ανοικοδομήσει και θ' απελευθερώσει τους αιχμαλώτους μου, χωρίς να πάρει χρήματα ούτε δώρα». Αυτά λέει ο Κύριος του σύμπαντος.

Ο Κύριος βοηθάει το λαό του

¹⁴Λέει ο Κύριος στο λαό του: «Οι εργάτες απ' την Αίγυπτο κι οι έμποροι απ' την Αιθιοπία και ο λαός της Σεβά, οι άντρες οι υψηλόκορμοι, θα οδηγηθούν κοντά σου και θα γίνουν δούλοι σου· θα σε ακολουθήσουν, θα περάσουν δέσμιοι από μπρος σου, θα σε προσκυνούν ομολογώντας: “μόνο μ' εσένα είναι ο Θεός, και δεν υπάρχει άλλος Θεός εκτός από κείνον”».

¹⁵Πράγματι, εσύ είσαι Θεός που κρύβεσαι, Θεέ του Ισραήλ, και λυτρωτή!

¹⁶Θα ντροπιαστούν και θα ταπεινωθούν όλοι μαζί, αυτοί που φτιάχνουν τα είδωλα· θα φύγουν ντροπιασμένοι.

¹⁷Τον Ισραήλ όμως ο Κύριος θα τον σώσει κι η σωτηρία αυτή θα είναι αιώνια! Εσείς, Ισραηλίτες, δεν πρόκειται να ντροπιαστείτε ή να ταπεινωθείτε ποτέ μες στους αιώνες.

Πρόσκληση προς όλα τα έθνη

¹⁸Ο Κύριος είν' ο δημιουργός του ουρανού, αυτός είν' ο Θεός. Τη γη έφτιαξε και τη σχημάτισε, αυτός τη στέριωσε, την έπλασε όχι για να 'ναι έρημη, μα για να κατοικείται. Αυτός είναι που λέει: «Εγώ είμαι ο Κύριος και δεν υπάρχει άλλος.

¹⁹Δε μίλησα κρυφά ούτ' έκρυψα τη σκέψη μου· δεν είπα στους απογόνους του Ιακώβ, “ζητήστε με στο κενό”. Εγώ είμαι ο Κύριος, που λέω ό, τι είναι δίκαιο και αναγγέλλω την αλήθεια».

Τα είδωλα της Βαβυλώνας και ο Κύριος

²⁰«Μαζευτείτε κι ελάτε· όλοι μαζί πλησιάστε, όσοι από τα έθνη επιζήσατε. Τίποτα δε γνωρίζουν αυτοί που μεταφέρουν τα σκαλισμένα ξύλα τους και σε θεό προσεύχονται ανήμπορο να σώσει.

²¹Πλησιάστε, παρουσιάστε την υπόθεσή σας, κάντε συμβούλιο ακόμα μεταξύ σας. Ποιος το ανάγγειλε αυτό απ' τους παλιούς τους χρόνους, ποιος από τότε είχε πει πως θα συμβεί; Δεν είμ' εγώ ο Κύριος; Άλλος Θεός εκτός από μένα δεν υπάρχει, δίκαιος Θεός και λυτρωτής, δεν υπάρχει άλλος από μένα.

²²»Στραφείτε σ' εμένα για να σωθείτε, όλα τα πέρατα της γης, γιατί εγώ είμαι ο Κύριος, κι άλλος Θεός εκτός από μένα δεν υπάρχει.

²³Ορκίστηκα στον εαυτό μου κι αυτό που λέω, πάντα γίνεται. Ο λόγος μου δεν θ' ανακληθεί, γιατί μπροστά μου θα καμφθούν όλα τα γόνατα· όλοι θα ομολογούν και θα λένε:

²⁴“μονάχα ο Κύριος είναι δυνατός και προστατεύει”». Σ' αυτόν θα 'ρθούνε καταντροπιασμένοι όλοι όσοι έχουν οργιστεί εναντίον του.

²⁵Στον Κύριο θα βρούνε σωτηρία και δόξα όλοι οι απόγονοι του Ισραήλ.

ΗΣΑΪΑΣ 46

Οι ανίσχυροι θεοί και ο πανίσχυρος Θεός

¹Έπεσε ο Βηλ, συντρίφτηκε ο Νεβώ! Τα είδωλά τους τα 'βαλαν πάνω στα ζώα, στα υποζύγια· τα φόρτωσαν πάνω στα κουρασμένα από το βάρος κτήνη.

²Σκύβουν όλα και γονατίζουν, δεν μπορούν να διασώσουν το φορτίο, κι αυτά μαζί οδηγούνται στην αιχμαλωσία.

³«Ακούστε με, Ισραηλίτες, όλοι όσοι απομείνατε από τους απογόνους του Ιακώβ», λέει ο Κύριος. «Εγώ σας φρόντισα απ' την κοιλιά της μάνας σας και σας ανέλαβα απ' τη στιγμή που ήρθατε στον κόσμο.

⁴Ωσότου να γεράσετε, εγώ θα παραμένω ο ίδιος, κι ωσότου ασπρίσουν τα μαλλιά σας, εγώ θα σας κρατώ. Εγώ σας έφτιαξα κι εγώ θα σας φροντίζω· βοήθεια θα σας δώσω και λυτρωμό.

⁵»Με ποιον θα με παρομοιάσετε, με ποιον θα με ταυτίσετε; Με ποιον θα με συγκρίνετε που να είμαστε όμοιοι;

⁶Κάποιοι βγάζουν χρυσάφι από το ταμείο τους κι ασήμι με την πλάστιγγα ζυγίζουν, πληρώνουν ένα χρυσοχόο για να τους φτιάξει απ' αυτά έναν θεό, όπου τον προσκυνούν και τον λατρεύουν·

⁷στους ώμους τον σηκώνουν και τον περιφέρουν, μετά τον ξαναβάζουν κάτω και μένει εκεί ακίνητος. Προσεύχονται σ' αυτόν, μα αυτός δεν απαντάει, από τη συμφορά τους να τους σώσει δεν μπορεί.

⁸Σκεφτείτε τι κάνετε, αποστάτες, και ντραπέιτε· και λογαριάστε όσα έχω κάνει εγώ».

Η βοήθεια πλησιάζει

⁹«Φέρτε στο νου σας όσα γίνανε από πολύ παλιά, τα πρώτα, γιατί εγώ είμαι ο Θεός και δεν υπάρχει άλλος εκτός από μένα· Θεός χωρίς τον όμοιό του.

¹⁰Εγώ απ' την αρχή το μέλλον φανερώνω και από πριν όσα ακόμα δεν έχουν συμβεί. Λέω, “το σχέδιό μου θα εκτελεστεί, κι όλα όσα επιθυμώ θα τα πραγματοποιήσω”.

¹¹Απ' την Ανατολή φωνάζω ένα αρπαχτικό πουλί, τον άνθρωπο που εκτελεί τα σχέδιά μου απ' τη μακρινή τη χώρα· όπως το είπα έτσι το πραγματοποιώ· το εκτελώ όπως το έχω σχεδιάσει.

¹²»Ακούστε με, εσείς οι σκληροτράχηλοι, που η λύτρωση θαρρείτε πως βρίσκεται μακριά.

¹³Η δικαιοσύνη πλησιάζει, διόλου δεν είναι πια μακριά, η σωτηρία μου δεν θ' αργοπορήσει άλλο· τη σωτηρία θα δώσω στη Σιών, στον Ισραήλ τη δόξα μου».

ΗΣΑΪΑΣ 47

Κρίση κατά της Βαβυλώνας

Ο Κύριος λέει:

- ¹«Κατέβα και στο χώμα πέσε, όμορφη Βαβυλώνα. Κάτσε στη γη χωρίς θρονί, όμορφη χώρα των Χαλδαιών· δε θα σε ονομάζουν πια γλυκιά και τρυφηλή.
- ²Πάρε το μύλο κι άλεθε αλεύρι, βγάλε το πέπλο σου, τα πόδια γύμνωσε, σήκωσε το φόρεμά σου, για να περάσεις τους ποταμούς,
- ³και θ' αποκαλυφθεί η γυμνότητά σου και θα ταπεινωθείς. Θα πάρω εγώ εκδίκηση, κανείς δε θα με σταματήσει».
- ⁴Αυτά λέει ο λυτρωτής μας, που τ' όνομά του είναι ο Κύριος του σύμπαντος, ο Άγιος Θεός του Ισραήλ.
- ⁵«Πέσε στη σιωπή», λέει ο Κύριος, «κι έμπα μες στο σκοτάδι, όμορφη χώρα των Χαλδαιών· δε θα μπορείς πια να ονομάζεσαι κυρίαρχη των βασιλείων.
- ⁶Οργίστηκα ενάντια στο λαό μου, ατίμασα τη χώρα μου, στην εξουσία σου τους παρέδωσα, μα εσύ έλεος δεν τους έδειξες· ακόμα και στους γέροντες αβάσταχτον έκανες το ζυγό σου.
- ⁷Είπες: “θα είμαι αιώνια κυρίαρχη”. Δε σκέφτηκες βαθιά το νόημα των γεγονότων, ούτε στοχάστηκες το τέλος τους.
- ⁸»Τώρα, λοιπόν, άκουσε τούτο, τρυφηλή, που κάθεσαι με ασφάλεια και σκέφτεσαι πως μόνο εσύ υπάρχουν κι άλλος κανείς, πως χήρα εσύ ποτέ σου δε θα μείνεις, ούτε θα δεις να σου πεθαίνουν τα παιδιά:
- ⁹Μέσα σε μια στιγμή, σε μια μονάχα μέρα, δύο κακά μαζί θα σου συμβούν: χηρεία κι ατεκνία θα πέσουν πάνω σου τελειωτικά και δε θα σ' ωφελήσουν οι μαγείες σου οι πολλές και τ' άφθονά σου ξόρκια.
- ¹⁰Μα εσύ βασίστηκες στην πονηριά σου και είπες: “κανένας δεν με βλέπει”. »Η γνώση κι η σοφία σου σε παραπλάνησαν και σκέφτηκες πως είσ' εσύ και δεν υπάρχει άλλος κανείς εκτός από σένα.
- ¹¹Θα σου συμβεί κακό, που δε θα ξέρεις πώς να το ξορκίσεις· πάνω σου θα 'ρθει συμφορά που να την αποφύγεις δε θα μπορείς· καταστροφή θα πέσει ξάφνου πάνω σου, που δε θα την έχεις προβλέψει.

¹²Κάθισε τώρα με τα ξόρκια και τις πολλές μαγείες σου, που σ' έχουν απ' τα νιάτα σου κουράσει. Ίσως μπορέσεις απ' αυτά να ωφεληθείς, τη συμφορά ίσως μπορέσεις να την αποδιώξεις.

¹³»Απ' τους πολλούς σου συμβουλάτορες κουράστηκες. Ας σηκωθούνε τώρα να σε σώσουν οι ουρανοσκόποι κι οι αστρολόγοι, που σου αναγγέλλουν κάθε μήνα τι πρόκειται να σου συμβεί.

¹⁴Θα γίνουν σαν το άχυρο κι η φωτιά θα τους κάψει· δε θα μπορέσουν να σωθούν από της φλόγας την ορμή. Γιατί δε θα 'ναι ανθρακιά να ζεσταθούν, δε θα 'ναι αναμμένα κάρβουνα να κάτσουν αντικρύ τους.

¹⁵»Έτσι θα καταντήσουνε οι μάγοι σου που από τα νιάτα σου σ' απομυζούνε. Θα πάρουνε το δρόμο τους και θα περιπλανιούνται, κι ούτε ένας να σε σώσει δεν θα μπορεί».

ΗΣΑΪΑΣ 48

Προφητεία για καινούρια πράγματα

¹Ακούστε απόγονοι του Ιακώβ, εσείς που φέρνετε το τιμητικό όνομα του Ισραήλ και που είστε απόγονοι του Ιούδα! Στου Κυρίου τ' όνομα ορκίζεστε κι επικαλείστε το Θεό του Ισραήλ, μα όχι με ειλικρίνεια και πιστότητα.

²Ωστόσο με καμάρι ονομάζεστε πολίτες της άγιας πόλης, και λέτε πως στηρίζετε στο Θεό του Ισραήλ, που τ' όνομά του είναι «ο Κύριος του σύμπαντος». Ακούστε τι έχει να σας πει:

³«Τα παλιότερα γεγονότα τα είχα αναγγείλει από πολύ πριν· τα είπα, τα έκανα γνωστά· και ξάφνου τα πραγματοποίησα.

⁴Επειδή ήξερα πόσο είσαι σκληρός, πως σαν ραβδί από σίδηρο είναι ο τράχηλός σου και χάλκινο το μέτωπο,

⁵γι' αυτό σου ανάγγειλα τα γεγονότα από παλιά, πριν να συμβούν σου τα γνωστοποίησα, ώστε να μην μπορείς να πεις, “το είδωλό μου το έκανε αυτό, το άγαλμά μου, η χωνευτή μου εικόνα τα διέταξε”.

⁶Τα ἔχεις ἀκούσει ὅλ' αὐτά και τώρα τα εἶδες πραγματοποιημένα· δεν το παραδέχεσαι; »Τώρα σου ἀναγγέλλω νέα πράγματα, που τα ἔχα φυλαγμένα, και ποτέ πριν δεν ἀκουσες γι' αὐτά.

⁷Τώρα μόνο τα πραγματοποιῶ, τίποτα ἀπ' αὐτά δεν ἐγίνε παλιότερα· πριν ἀπ' αὐτή τη μέρα ποτέ δεν ἀκουσες γι' αὐτά και ἐτσι δεν μπορεῖς να πεις ὅτι τα γνῶριζες.

⁸Και βέβαια και δεν τ' ἀκουσες οὔτε κι ἔλαβες γνῶση· και βέβαια τ' αὐτιά σου ἦταν κλειστά ἀπό πολύ πιο πριν, γιατί ξέρω πως εἶσαι ἀναξιόπιστος και πως σ' ἀποκαλοῦνε παραβάτη ἀπό γεννησιμιού σου.

⁹Ἐπειδὴ θέλω να τιμάται το ὄνομά μου, θα συγκρατήσω το θυμό μου· για χάρη της δόξας μου θα τον δαμάσω, για να μη σ' ἐξολοθρεύσω.

¹⁰Ἐγώ σε λαμπικάρισα, μα ὄχι στη φωτιά καθῶς το ἀσήμι· στις θλίψης το καμῖνι σε δοκίμασα.

¹¹Για τη δική μου χάρη, μόνο γι' αὐτὴν ἐπραξα ὅ, τι ἐπραξα, γιατί ἀλλιῶς θ' ατιμαζόταν τ' ὄνομά μου. Τη δόξα μου δεν θα τη δώσω σε ἄλλον».

Ο Κύριος θα λυτρώσει τον Ἰσραήλ

¹²«Ἀκουσέ με, Ἰακώβ, Ἰσραήλ, που σε κάλεσα· ἐγώ εἶμαι ο ἕνας και μοναδικός Θεός· ἐγώ εἶμαι ο πρῶτος και ο τελευταίος.

¹³Το χέρι μου θεμέλιωσε τη γη, τους ουρανοὺς τούς ἀπλωσε το δυνατό μου χέρι· τους φωνάζω, και στη στιγμή μπροστά μου παρουσιάζονται.

¹⁴Συναχθεῖτε ὅλοι εσεῖς και ἀκούστε! Αὐτός που ἀγάπησατα σχέδιά μου θα ἐκτελέσει ἐνάντια στη Βαβυλώνα, θα ἐπιβάλει στους Βαβυλώνιους την ἐξουσία του. Ποιος ἄλλος ἐκτός ἀπό μένα τα ἀνάγγειλε ὅλα αὐτά;

¹⁵Ἐγώ, ναι, ἐγώ μίλησα και τον κάλεσα, τον καθοδήγησα και τον βοήθησα τα σχέδιά του να πετύχουν.

¹⁶Πλησιάστε με και ἀκούστε αὐτό ἐδῶ: ἀπ' την ἀρχή ποτέ κρυφά δε μίλησα· και ἀπό τότε που συνέβησαν αὐτά τα γεγονότα, ἐγώ ἤμουν ἐκεῖ». Και τώρα ο Κύριος ο Θεός με ἀπέστειλε με το Πνεύμα του.

¹⁷Λέει ο Κύριος, ο λυτρωτής σας, ο Άγιος Θεός του Ισραήλ: «Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας, που σας διδάσκω ό, τι σας ωφελεί και σας οδηγώ στο δρόμο που πρέπει να βαδίζετε.

¹⁸Αν προσέχατε τις εντολές μου, η ευτυχία σας θα σας πλημμύριζε σαν ποταμός και η ευημερία σας θα σας σκέπαζε καθώς τα κύματα της θάλασσας·

¹⁹οι απόγονοί σας θα ήταν σαν την άμμο πολυάριθμοι, οι καρποί των σπλάχνων σας σαν τους κόκκους της πολλοί· τ' όνομα του λαού σας από μπροστά μου δεν θα αφανιζόταν ποτέ».

²⁰Βγείτε απ' τη Βαβυλώνα, φύγετε απ' τη Χαλδαία! Αναγγείλτε τα νέα με φωνές χαράς και διακηρύξτε τα παντού· φέρτε τα ως τα πέρατα της γης, και πείτε: «Ο Κύριος λύτρωσε το δούλο του, τον Ισραήλ!»

²¹Δε δίψασαν στην έρημο όπου τους οδηγούσε· νερό για χάρη τους από το βράχο έβγαλε, το βράχο έσκισε και τρέξαν τα νερά.

²²«Μα τέτοια ευτυχία δεν υπάρχει για τους ασεβείς», λέει ο Κύριος.

ΗΣΑΪΑΣ 49

Ο δούλος του Κυρίου θα είναι φως στα έθνη

¹Ακούστε με, χώρες απομακρισμένες, προσέξτε μακρινοί λαοί! Ο Κύριος απ' την κοιλιά της μάνας μου με κάλεσε· πριν γεννηθώ πρόφερε τ' όνομά μου.

²Το στόμα μου καθώς σπαθί το 'κανε κοφτερό και με το χέρι του με προστάτεψε· σαν βέλος μ' έκανε ακονισμένο, μ' έκρυψε στη φαρέτρα του.

³Και μου είπε: «Εσύ είσαι ο δούλος μου, Ισραήλ, τη δόξα μου μ' εσένα θα τη φανερώσω».

⁴Εγώ έκανα τη σκέψη πως άδικα κουράστηκα, μάταια και ανώφελα εξάντλησα τη δύναμή μου. Κι όμως το δίκιο μου ο Κύριος το έχει εγγυηθεί, στο χέρι του ο Θεός μου κρατάει το μισθό μου.

⁵Και τώρα ο Κύριος μιλάει, αυτός που μ' έπλασε απ' την κοιλιά της μάνας μου για να γίνω δούλος του, να ξαναφέρω σ' αυτόν τους απογόνους του

Ιακώβ, να συνάξω μπροστά του το λαό του Ισραήλ. Ο Κύριος με ανέδειξε· έγινε ο Θεός μου δύναμή μου.

⁶Και μου είπε: «Δεν είναι δα και τίποτε να είσαι δούλος μου για ν' ανορθώσεις μόνο τις φυλές του Ιακώβ και να ξαναφέρεις αυτούς από τον Ισραήλ που διασώθηκαν. Γι' αυτό εγώ θα σε κάνω φως και για τα άλλα έθνη, ώστε να φτάσει η σωτηρία μου στα πέρατα της γης.

Επαγγελία για την αποκατάσταση της Σιών

⁷Λέει ο Κύριος, ο λυτρωτής του Ισραήλ, ο Άγιος Θεός του, σ' εκείνον που τον περιφρονούν οι άνθρωποι και που τον αποστρέφονται τα έθνη, που έχει γίνει δούλος των τυράννων: «Οι βασιλιάδες όταν σε δουν θα σηκωθούν με σεβασμό, το ίδιο κι οι ηγεμόνες θα σε προσκυνήσουν τιμώντας τον Κύριο που σε διάλεξε, τον Άγιο του Ισραήλ, που κράτησε την υπόσχεσή του».

⁸Ο Κύριος λέει: «Όταν έρθει ο κατάλληλος καιρός θα ικανοποιήσω την επιθυμία σου, της σωτηρίας τη μέρα θα σε βοηθήσω. Θα σε διαφυλάξω και θα σε κάνω εγγυητή της διαθήκης μου με τους ανθρώπους. Τη χώρα θ' ανορθώσεις και θα ξαναμοιράσεις εγκαταλειμμένες κληρονομίες.

⁹Θα πω στους αιχμαλώτους: “βγείτε στην ελευθερία” και σ' όσους στο σκοτάδι βρίσκονται: “ελάτε έξω στο φως”. Στους δρόμους θα βοσκήσουν κι ακόμα όλοι οι λόφοι οι γυμνοί θα 'ναι λειμώνας τους.

¹⁰Δε θα πεινάσουν και δε θα διψάσουν· ο ήλιος δε θα τους πειράξει ούτ' ο καύσωνας, γιατί οδηγός τους θα 'ναι εκείνος που τους αγαπάει και θα τους φέρει στις νεροπηγές.

¹¹Όλα μου τα βουνά λεωφόρους θα τα κάνω, και θα ισιώσω όλους τους δρόμους μου.

¹²Θα έρθουν από μακριά, άλλοι από το βορρά κι από τη δύση, κι άλλοι από το νότο, από την Αίγυπτο ».

¹³Ας ψάλουν οι ουρανοί κι η γη ας χαρεί· σε ψαλμωδίες ας ξεσπάσουν τα βουνά, γιατί ο Κύριος το λαό του τον παρηγόρησε κι έδειξε έλεος στους ταλαιπωρημένους του!

14Ωστόσο είπε η Σιών: «Ο Κύριος μ' εγκατέλειψε, ο Κύριός μου μ' έχει λησμονήσει».

15Αλλά λέει κι ο Κύριος: «Μπορεί τάχα η μάνα το βρέφος της να λησμονήσει, και να μη δείξει την αγάπη της στο σπλάχνο της που γέννησε; Μα κι αν ακόμη εκείνες λησμονήσουν, δε θα σε λησμονήσω εγώ.

16»Να, κοίτα, εγώ μες στις παλάμες των χεριών μου σε ζωγράφισα· τα τείχη σου δεν τα αφήνω απ' τα μάτια μου.

17Έρχονται βιαστικοί αυτοί που θα σε ανοικοδομήσουν, και φεύγουν μακριά σου αυτοί που σε κατεδαφίσαν και σ' ερήμωσαν.

18Σήκωσε γύρω τα μάτια σου και κοίταξε! Όλοι συνάζονται, έρχονται σ' εσένα. Εγώ, ο Κύριος, σου ορκίζομαι ότι όλους αυτούς θα τους φορέσεις σαν κόσμημα· θα γίνουν το στολίδι σου το νυφικό.

19Γιατί οι έρημοι τόποι σου και τα ερείπιά σου, η γη σου η κατεστραμμένη θα 'ναι τώρα πολύ στενή για τους κατοίκους σου, κι εκείνοι που σε καταστρέψαν θ' απομακρυνθούν.

20Ως και τα παιδιά σου που στην αιχμαλωσία γεννήθηκαν κι εκείνα θα σου πουν: “πολύ στενός είναι για μας ο τόπος· κάνε μας χώρο για να κατοικήσουμε”».

21»Κι εσύ θα σκέφτεσαι: “ποιος τα παιδιά αυτά τα γέννησε σε μένα; Εγώ ήμουν στείρα κι άτεκνη, αιχμάλωτη κι εξόριστη· ποιος τα παιδιά αυτά τα ανέθρεψε; Εγώ είχα μείνει μόνη· από πού βρεθήκαν όλα αυτά; ”»

22Λέει ο Κύριος ο Θεός: «Θα κάνω με το χέρι μου σινιάλο στα έθνη και θα υψώσω τη σημαία μου να τη δουν οι λαοί, ώστε να φέρουνε τους γιους σου στην αγκαλιά τους και να κρατήσουνε πάνω στους ώμους τους τις θυγατέρες σου.

23Οι βασιλιάδες θα γίνουν παιδοτρόφοι σου και οι πριγκίπισσές τους παραμάνες σου· θα πέσουν να σε προσκυνήσουν με το πρόσωπο στη γη, θα

γλείφουνε το χώμα των ποδιών σου. Τότε θα μάθεις πως εγώ είμαι ο Κύριος κι όσοι σ' εμένα ελπίζουνε δε θα ντροπιαστούν».

²⁴«Μπορεί τάχα κανείς», ρωτάς, «να πάρει πίσω το λάφυρο ενός πολεμιστή ή ν' απελευθερώσει ενός τυράννου τους αιχμαλώτους; »

²⁵Κι ο Κύριος απαντάει: «Και του πολεμιστή τα λάφυρα μπορούνε πίσω να παρθούν, κι ενός τυράννου οι αιχμάλωτοι ν' απελευθερωθούν. Εγώ θ' αγωνιστώ ενάντια σ' εκείνους που σε μάχονται κι εγώ τα τέκνα σου θα σώσω.

²⁶Θα κάνω τους τυράννους σου τις σάρκες τους να φάνε μεταξύ τους και να μεθύσουν με το αίμα τους, καθώς με νέο κρασί. Τότε θα καταλάβουν όλοι ότι εγώ ο Κύριος είμ' ο σωτήρας σου κι ο λυτρωτής σου, ο ισχυρός Θεός του Ιακώβ».

ΗΣΑΪΑΣ 50

Ο Θεός αποκρίνεται στα παράπονα του λαού του

¹Ο Κύριος λέει: «Νομίζετε πως χώρισα τη μάνα σας; πού είναι το έγγραφο του διαζυγίου; Λέτε ότι δούλους σάς πούλησα στο δανειστή μου. Όχι! Αν πουληθήκατε είναι για τις ανομίες σας· και η μάνα σας διώχτηκε μακριά για τις παραβάσεις σας.

²»Όταν ήρθα και φώναξα, γιατί δεν ήτανε κανείς εκεί ν' αποκριθεί; Είναι μήπως μικρό το χέρι μου να δώσει λύτρωση; ή δεν έχω τη δύναμη να σώσω; »Εγώ με μια μου προσταγή τη θάλασσα ξεραίνω, κάνω τους ποταμούς να γίνουν έρημος· τα ψάρια τους χωρίς νερό ψοφούν.

³Τους ουρανούς τούς ντύνω με σκοτάδι, τους σκεπάζω με ρούχο πένθιμο».

Η υπακοή του δούλου του Κυρίου

⁴Ο Κύριος, ο Θεός, μού 'δωσε γλώσσα μαθητή, για να μπορούν τα λόγια μου τον κουρασμένο να εμπυχώνουν. Κάθε πρωί με κάνει να περιμένω άπληστα σαν μαθητής τη διδαχή ν' ακούσω.

⁵Ο Κύριος ο Θεός την ακοή μου άνοιξε, κι εγώ δεν αντιστάθηκα ούτε στα πίσω στράφηκα να φύγω.

⁶Τη ράχη μου έδωσα σ' αυτούς που με μαστίγωναν και το σαγόνι μου σ' αυτούς που μου ξερίζωναν τα γένια· δεν έκρυψα το πρόσωπό μου όταν με βρίζανε και μ' έφτυναν.

⁷Ο Κύριος όμως ο Θεός θα με βοηθήσει· γι' αυτό και δε θα ντροπιαστώ. Γι' αυτό και σκλήρυνα το πρόσωπό μου, να γίνει σαν την πέτρα που δεν αισθάνεται, και ξέρω πως δε θ' απογοητευτώ.

⁸Αυτός, που θα με δικαιώσει είναι κοντά· μαζί μου ποιος θ' αντιδικήσει; Ας παρουσιαστούμε στο δικαστήριο μαζί! Ποιος θα 'ναι αντίδικός μου; Ας με πλησιάσει.

⁹Ο Κύριος ο Θεός θα με βοηθήσει· ποιος, λοιπόν, θα με βγάλει ένοχο; Καθώς το ρούχο θα παλιώσουν όλοι τους, ο σκόρος θα τους φάει.

¹⁰Όποιος ανάμεσά σας σέβεται τον Κύριο, του δούλου του ας υπακούσει τη φωνή. Ακόμη κι αν βαδίζει στο σκοτάδι χωρίς καθόλου φως, στ' όνομα του Κυρίου ας εμπιστεύεται κι ας βρίσκει στήριγμα στο Θεό του.

¹¹Κι όλοι εσείς που ανάβετε φωτιές και σκορπάτε γύρω την καταστροφή με τους δαυλούς σας, θ' αφανιστείτε από τη φλόγα της δικής σας της φωτιάς και απ' τους δαυλούς που εσείς οι ίδιοι ανάψατε. Ετούτο από τον Κύριο θα σας συμβεί: Θα πέσετε κάτω βαθιά στον τόπο των βασάνων.

ΗΣΑΪΑΣ 51

Παρηγορητικοί λόγοι προς τη Σιών

¹Ακούστε με εσείς, που τη σωτηρία ποθείτε και που τον Κύριο αναζητάτε! Σκεφτείτε από ποιο βράχο έχετε κοπεί, από ποιο λατομείο έχετε προέλθει.

²Κοιτάξτε τον προπάτορά σας τον Αβραάμ, κι εκείνην που σας γέννησε, τη Σάρρα. Ο Αβραάμ όταν τον κάλεσα ήταν άτεκνος, μα τον ευλόγησα και του έδωσα πολλούς απογόνους.

³Έτσι ο Κύριος τη Σιών θα σπλαχνιστεί, όλα τα ερείπιά της θα τ' ανορθώσει· την έρημό της θα την κάνει σαν την Εδέμ, σαν του Κυρίου παράδεισο τη στέπα της. Χαρά και αγαλλίαση θα είναι εκεί, δοξολογία και τραγούδια ευχαριστίας.

⁴«Ακούστε με λαοί», λέει ο Κύριος, «έθνη προσέξτε με· εγώ θα δώσω νόμο κι η κρίση μου θα γίνει φως των εθνών.

⁵Είναι κοντά η σωτηρία που φέρνω, η λύτρωση όπου να 'ναι θα φανεί. Με τη δύναμή μου θα κάνω να βασιλέψει το δίκαιο στους λαούς. Σ' εμένα θα υπολογίζουν οι μακρινές χώρες, στη δύναμή μου θα στηρίζονται.

⁶Στους ουρανούς τα μάτια σας σηκώστε, κάτω κοιτάξτε προς τη γη. Οι ουρανοί σαν τον καπνό θα διαλυθούνε, σαν ρούχο θα παλιώσει η γη κι οι κάτοικοί της θα πεθάνουνε σαν έντομα· αλλά η λύτρωση που φέρνω θα 'ναι παντοτινή, η δικαιοσύνη μου για πάντα θα διαρκεί.

⁷»Ακούστε με, εσείς, που την πιστότητα γνωρίζετε, λαέ που έχεις το νόμο μου στην καρδιά σου: Οι προσβολές μη σας φοβίζουν των ανθρώπων, ούτε να σας ταράζουν οι ειρωνείες τους.

⁸Σαν ρούχο θα τους φάει το σκουλήκι, ο σκόρος θα τους φάει σαν το μαλλί· αλλά η σωτηρία που φέρνω θα 'ναι παντοτινή και η λύτρωση θα διαρκεί αιώνια».

Ο Κύριος αποκρίνεται στα παράπονα του λαού του

⁹«Σήκω, σήκω Κύριε! » φωνάζετε, «φανέρωσε τη δύναμή σου! Σήκω όπως σ' αλλοτινούς καιρούς, στις γενιές τις παλιές. Εσύ δεν ήσουν που κομμάτια έκανες τη Ραάβ, που διαπέρασες μ' ακόντιο το δράκοντα;

¹⁰Εσύ δεν ήσουν που ξέρανες τη θάλασσα, τα νερά της γιγάντιας αβύσσου, που δρόμο έκανες της θάλασσας τα βάθη, λεύτεροι να περάσουμε; »

¹¹«Ναι, οι λυτρωμένοι μου θα επιστρέψουν», λέει ο Κύριος, «και θα 'ρθούν στη Σιών με αλαλαγμούς. Η αγαλλίαση θα στεφανώνει το κεφάλι τους, και θα 'ναι αιώνια ευτυχισμένοι. Λύπη και στεναγμός για πάντα θα χαθούν.

¹²Εγώ, μόνο εγώ, ο Κύριος, είμαι ο παρηγορητής σας! Τι τρέχει και φοβόσαστε από θνητούς ανθρώπους, που σαν το χόρτο θα αφανιστούν;

¹³Με λησμονήσατε εμένα, τον πλάστη σας, που άπλωσα τους ουρανούς και που τη γη θεμέλιωσα. Κι εσείς τρέμετε αδιάκοπα μπρος στη μανία του

καταπιεστή, σαν αυτός να μπορούσε να σας καταστρέψει; Μα πού είναι τώρα η μανία του καταπιεστή;

¹⁴Γρήγορα θα ελευθερωθούν οι αιχμάλωτοι, θα ζήσουνε πολύχρονοι και δε θα τους λείψει το ψωμί.

¹⁵Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας, που ταράζω τη θάλασσα και κάνω να βροντούν τα κύματά της. “Κύριος του σύμπαντος” είναι το όνομά μου.

¹⁶Εγώ στεριώνω τους ουρανούς και τη γη θεμελιώνω. Λέω στη Σιών, “εσύ είσαι ο λαός μου. Σας έδωσα τη διδαχή μου, σας προστατεύω με το χέρι μου”».

¹⁷Εύπνα, Ιερουσαλήμ! Εύπνα και σήκω πάνω, εσύ που απ’ το χέρι του Κυρίου την κούπα ήπιες της οργής του, κι άδειασες το ποτήρι που σε ζάλισε, ως τη σταγόνα τη στερνή.

¹⁸Από τους γιους όλους που γέννησες, δε βρέθηκε ουτ’ ένας να σε οδηγήσει· από τους γιους όλους που ανάθρεψες, δε βρέθηκε ούτ’ ένας να σε κρατήσει απ’ το χέρι.

¹⁹Δύο ζευγαρωτά δεινά σε χτύπησαν –ποιος αλήθεια θα σε συμπονέσει; Ερήμωση και καταστροφή, πείνα και πόλεμος –ποιος θα σου δώσει παρηγοριά;

²⁰Οι γιοι σου έχουν καταρρεύσει, κάτω από του Κυρίου το θυμό, από την απειλή του Θεού σου. Κείτονται σ’ όλων των δρόμων τις γωνιές, σαν αντιλόπη που στο δίχτυ πιάστηκε.

²¹Γι’ αυτό, άκουσε τούτο, δύστυχη, που είσαι μεθυσμένη, μα όχι από κρασί.

²²Λέει ο Κύριός σου, ο Κύριος και Θεός σου, που το λαό του υπερασπίζεται: «Τώρα το ποτήρι που σε ζάλισε, το ποτήρι της οργής μου, το παίρνω από τα χέρια σου· δε θα πεις άλλο απ’ αυτό.

²³Στα χέρια θα το βάλω των βασανιστών σου, που σου είπαν: “σκύψε για να περάσουμε”. Και τότε εσύ χαμήλωσες τη ράχη σου, ένα με τη γη, δρόμο την έκανες για να διαβούνε από πάνω σου».

ΗΣΑΪΑΣ 52

Ο Κύριος θα ελευθερώσει τη Σιών απ' την αιχμαλωσία

¹Σήκω Σιών, σήκω κι ανάλαβε τη δύναμή σου! Ντύσου τα πιο ωραία σου φορέματα, Ιερουσαλήμ, πόλη αγία· γιατί δε θα 'ρθει πια σ' εσένα ειδωλολάτρης ούτε ακάθαρτος.

²Τη σκόνη τίναξε, από πάνω σου· σήκω, Ιερουσαλήμ η αιχμαλωτισμένη. Τα δεσμά λύσε απ' το λαιμό σου, πόλη αιχμαλωτισμένη της Σιών.

³Πράγματι, ο Κύριος λέει για το λαό του: «Παραδοθήκατε στη σκλαβιά χωρίς κανέναν να πληρώσει για σας· γι' αυτό και δίχως χρήματα θ' απελευθερωθείτε».

⁴Λέει ακόμα ο Κύριος, ο Θεός: «Πρώτα ο λαός μου πήγε πρόσφυγας στην Αίγυπτο να ζήσει εκεί, κι έπειτα ήρθαν οι Ασσύριοι και τον υποδουλώσαν χωρίς λόγο.

⁵Και τι γίνεται τώρα; Αυτοί που εξουσιάζουν το λαό μου, μακριά τον οδηγήσαν στη δουλεία, δίχως να δώσουν ένα αντίτιμο. Εκείνοι που τον τυραννούν πανηγυρίζουν και διαρκώς όλη τη μέρα τ' όνομά μου βλασφημούν.

⁶Γι' αυτό ο λαός μου θα γνωρίσει το ποιος είμαι· θ' αντιληφθεί τη μέρα εκείνη ότι εγώ είμαι αυτός που βεβαιώνει και λέει: “εδώ είμ' εγώ”».

Ο Θεός επιστρέφει με το λαό του

⁷Πόσο είν' ωραία όταν απ' τα βουνά τον αγγελιοφόρο βλέπεις να 'ρχεται, που τις καλές ειδήσεις φέρνει, που αναγγέλλει την ειρήνη και όλα τα καλά, τη σωτηρία διακηρύττει και λέει στη Σιών: «Ο Θεός σου βασιλεύει».

⁸Οι φύλακές σου αλαλάζουν, φωνάζουνε από χαρά όλοι μαζί· γιατί θα δούνε με τα μάτια τους τον Κύριο να επιστρέφει στη Σιών.

⁹Ξεσπάστε σε φωνές χαράς όλα της Ιερουσαλήμ τα ερείπια, γιατί έδωσε παρηγοριά ο Κύριος στο λαό του· λύτρωσε την Ιερουσαλήμ.

¹⁰Γύμνωσε ο Κύριος το άγιο του το χέρι σ' όλα τα έθνη μπροστά, κι όλα τα πέρατα της γης θα δουν πώς ο Θεός μάς σώζει.

11 Μακριά, μακριά! Βγείτε απ' τη Βαβυλώνα· πράγμα ακάθαρμο μην αγγίζετε! Βγείτε από 'κει, εξαγνιστείτε εσείς, που του Κυρίου σηκώνετε τα σκεύη.

12 Ετούτη τη φορά δεν θα 'στε αναγκασμένοι με βιάση να βγείτε, ούτε και σαν φυγάδες θα ξεκινήσετε· γιατί ο Κύριος μπροστά σας θα βαδίζει και θα 'ναι οπισθοφυλακή σας ο Θεός του Ισραήλ.

Τα μελλοντικά παθήματα του δούλου του Κυρίου

13 Λέει ο Κύριος: «Ο δούλος μου θα προκόψει, θα εξυψωθεί, θα δοξαστεί, πολύ ψηλά θ' ανέβει.

14 Πολλοί έχουν εκπλαγεί γι' αυτόν, γιατί ήταν τόσο παραμορφωμένη η όψη του· διέφερε απ' την όψη των ανθρώπων.

15 Έτσι θα εκπλαγούν γι' αυτόν αμέτρητα έθνη, και βασιλιάδες άφωνοι θα μείνουν, γιατί θα δουν εκείνο που ποτέ δεν τους διηγήθηκαν, θα μάθουν κάτι που δεν είχανε ως τότε ακούσει».

ΗΣΑΪΑΣ 53

1 Ποιος θα το πίστευε αυτό που τώρα ακούσαμε; Και του Κυρίου η δύναμη σε ποιον μ' αυτόν τον τρόπο έχει φανερωθεί;

2 Με του Κυρίου το θέλημα ο δούλος του αναπτύχθηκε σαν τρυφερό φυτό και σαν τη ρίζα που σε ξεραμένη γη φυτρώνει. Ελκυστικός δεν ήταν ούτ' ωραίος, ώστε να τον προσέξουμε· ούτε η παρουσία του ήταν τέτοια, που να τον αγαπήσουμε.

3 Ήτανε περιφρονημένος απ' τους ανθρώπους κι εγκαταλελειμμένος· άνθρωπος φορτωμένος θλίψεις, του πόνου σύντροφος, έτσι που να γυρίζουν απ' αλλού οι άνθρωποι το πρόσωπό τους. Τον αγνοήσαμε σαν να 'ταν ένα τίποτα, του δώσαμε την καταφρόνια μας, κι εκτίμηση ούτε μια στάλα.

4 Αυτός, όμως, φορτώθηκε τις θλίψεις μας κι υπέφερε τους πόνους τους δικούς μας. Εμείς νομίζαμε πως όλα όσα τον βρήκαν ήταν τραύματα, πληγές και ταπεινώσεις από το Θεό.

⁵Μα ήταν αιτία οι αμαρτίες μας που αυτός πληγώθηκε, οι ανομίες μας που αυτός εξουθενώθηκε. Για χάρη της δικής μας σωτηρίας εκείνος τιμωρήθηκε και στις πληγές του βρήκαμε εμείς τη γιατρεία.

⁶Όλοι εμείς πλανιόμασταν σαν πρόβατα· είχε πάρει καθένας μας το δικό του δρόμο. Μα ο Κύριος έκανε να πέσει πάνω του όλων μας η ανομία.

⁷Βασανιζόταν κι όμως ταπεινά υπέμενε, χωρίς παράπονο κανένα. Σαν πρόβατο που τ' οδηγούνε στη σφαγή, καθώς το αρνί που στέκεται άφωνο μπροστά σ' αυτόν που το κουρεύει, ποτέ του δεν παραπονέθηκε.

⁸Κακόπαθε, καταδικάστηκε και οδηγήθηκε μακριά· ποιος στη γενιά του ανάμεσα σκέφτεται τι ν' απόγινε; Τον εξαφάνισαν από των ζωντανών τον κόσμο, για τις αμαρτίες μας χτυπήθηκε απ' το θάνατο.

⁹Φτιάξαν τον τάφο του ανάμεσα στους ασεβείς, το μνήμα του ανάμεσα στους παραπεταμένους· κι όμως, δεν είχε πράξει ανομία καμιά και δόλος δεν είχε βρεθεί στο στόμα του.

¹⁰Ο Κύριος όμως θέλησε να τον συντρίψει με τον πόνο· έκανε τη ζωή του θυσία εξιλέωσης. Γι' αυτό θα δει απογόνους· τα χρόνια του θα 'ναι πολλά και θα εκπληρωθεί μ' αυτόν του Κυρίου το θέλημα.

¹¹Ύστερα απ' την ταλαιπωρία της ψυχής του, η αμοιβή του θα 'ναι να χορτάσει φως. Λέει ο Κύριος: «Ο δίκαιος δούλος μου, με τη γνώση του θελήματός μου, θα ελευθερώσει πολλούς από την ενοχή, γιατί θα πάρει επάνω του τις ανομίες τους.

¹²Γι' αυτό και θα του δώσω θέση στους μεγάλους ανάμεσα και θα μοιράσει αυτός τα λάφυρα στους ισχυρούς. Επειδή ο ίδιος τη ζωή του στο θάνατο την έδωσε και δέχτηκε να συγκαταλεχθεί με τους αμαρτωλούς. Αυτός πολλών τις αμαρτίες βάσταξε και μεσιτεύει υπέρ των αμαρτωλών».

ΗΣΑΪΑΣ 54

Η αιώνια αγάπη του Κυρίου προς τον Ισραήλ

¹Ψάλε εσύ, Ιερουσαλήμ άτεκνη, που ποτέ δε γέννησες! Φώναξε από χαρά και πανηγύρισε, εσύ που ωδίνες τοκετού ποτέ δεν ένιωσες! Γιατί ο Κύριος λέει πως πιότερα είναι τα παιδιά της έρημης, απ' τα παιδιά της έγγαμης γυναίκας.

²Πλάτυνε τη σκηνή σου! Άπλωσε τα παραπετάσματα της κατοικίας σου χωρίς δισταγμό! Μάκρυνε τα σχοινιά της και τους πασσάλους στέριωσε.

³Γιατί θα επεκταθείς δεξιά κι αριστερά. Τη γη που κατοικούν τώρα τα έθνη, οι απόγονοί σου θα την πάρουν πίσω κι οι ερημωμένες πόλεις θα κατοικηθούν.

⁴Μη φοβάσαι και δε θα ταραχτείς· μη ντρέπεσαι, δε θα ταπεινωθείς. Θα λησμονήσεις τη ντροπή της νιότης σου και πια δε θα θυμάσαι της χηρείας σου τον εξευτελισμό.

⁵Γιατί άντρας σου θα γίνει ο δημιουργός σου, που τ' όνομά του είναι Κύριος του σύμπαντος· και λυτρωτής σου ο Άγιος Θεός του Ισραήλ θα γίνει, που ονομάζεται Θεός όλης της γης.

⁶Ο Κύριος τώρα σε καλεί σαν μια γυναίκα εγκαταλειμμένη και καταθλιμμένη. Λέει ο Θεός σου: «Περιφρονεί ποτέ κανείς εκείνη τη γυναίκα που αγάπησε στα νιάτα του;

⁷⁻⁸»Λίγο καιρό μονάχα σ' εγκατέλειψα· το πρόσωπό μου το 'κρυψα για μια στιγμή από σένα, μα θα σε σπλαχνιστώ μ' αγάπη αιώνια. Αυτά τα λέω εγώ ο Κύριος, ο λυτρωτής σου.

⁹»Την εποχή του Νώε ορκίστηκα πως τα νερά δε θ' ανεβούνε πια, τη γη να πλημμυρίσουν. Έτσι και τώρα ορκίζομαι ότι δεν πρόκειται πια να θυμώσω εναντίον σου ούτε να σ' επιπλήξω.

¹⁰Μπορεί να μετατοπιστούνε τα βουνά, να μετακινηθούν οι λόφοι, αλλά η αγάπη μου από σένα δε θα λείψει κι η συμφωνία μου για ειρήνη δε θα μεταβληθεί. Αυτά τα λέω εγώ ο Κύριος, που σε σπλαχνίζομαι.

¹¹»Αχ, δυστυχισμένη, ταραγμένη, απαρηγόρητη Ιερουσαλήμ! Τώρα εγώ αντί για πέτρες, με σμαράγδια θα σε ξαναχτίσω και με ζαφείρια θα στεριώσω τα θεμέλιά σου.

¹²Θα κάνω από ρουμπίνια τις επάλξεις σου, τις πύλες σου από κρύσταλλα που αστράφτουν, κι από πολύτιμα πετράδια όλα τα τείχη σου.

¹³Όλα σου τα παιδιά απ' τον Κύριο θα διδάσκονται και θα 'ναι η ευτυχία τους μεγάλη.

¹⁴Θ' ασκείς τη δικαιοσύνη και θα στεριώσεις. Μακριά από σένα η αδικία! Δε θα 'χεις τίποτε να φοβηθείς. Μακριά από σένα ο τρόμος! Δε θα σε πλησιάζει.

¹⁵Αν κάποιος σου επιτεθεί δε θα το κάνει με τη συγκατάθεσή μου· και θ' αποτύχει όποιος θα πολεμήσει εναντίον σου.

¹⁶»Εγώ δημιουργώ το σιδερά, που στ' αναμμένα κάρβουνα φυσάει και φτιάχνει όπλα φονικά· αλλά εγώ δημιουργώ κι εκείνον που μπορεί και τ' αχρηστεύει.

¹⁷Το κάθε όπλο θ' αποτύχει, που φτιάχνεται εναντίον σου, και τον καθένα που θα στρέφει εναντίον σου τα λόγια του, θα τον αποστομώνεις. Αυτό επιφυλάσσω για τους δούλους μου και η βοήθειά τους προέρχεται από μένα». Αυτά λέει ο Κύριος.

ΗΣΑΪΑΣ 55

Προσφορά ελέους σε όλους

¹«Ελάτε όλοι όσοι διψάτε, εδώ είναι το νερό! Ακόμα κι όταν χρήματα δεν έχετε, ελάτε· αγοράστε και φάτε! Ελάτε! Κρασί και γάλα αγοράστε δίχως χρήματα, δίχως πληρωμή.

²Γιατί ξοδεύετε χρήματα για πράγματα που δε σας θρέφουν και το μισθό του κόπου σας τον σπαταλάτε για κάτι που δε σας χορταίνει; Υπακούστε σ' εμένα και θα φάτε ό, τι καλύτερο· θα ευχαριστηθείτε την εκλεκτή τροφή.

³Ανοίξτε τ' αυτιά σας κι ελάτε σ' εμένα· ακούστε με, για να βρείτε τη ζωή. »Θα κάνω μ' εσάς μια διαθήκη αιώνια, αυτήν που υποσχέθηκα στο Δαβίδ.

⁴Όπως τον έκανα εκείνον μάρτυρα της δύναμής μου στους λαούς, αρχηγό των λαών και ηγεμόνα,

⁵Έτσι τώρα κι εσείς θα προσκαλέσετε έθνη που δε γνωρίζατε, κι έθνη που δε σας γνώριζαν σ' εσάς θα τρέξουν· γιατί εγώ ο Κύριος ο Θεός σας, ο Άγιος Θεός του Ισραήλ, θα σας δοξάσω».

Μπορεί ο Θεός να εκπληρώσει την υπόσχεσή του;

⁶Ζητήστε τον Κύριο, τώρα που μπορεί να βρεθεί· τώρα που βρίσκεται κοντά, φωνάξτε τον να σας βοηθήσει.

⁷Το δρόμο του ο ασεβής ας τον εγκαταλείψει κι ο άδικος τις αποφάσεις του. Στον Κύριο ας επιστρέψει που θα τον σπλαχνιστεί, ας επιστρέψει στο Θεό μας, που δίνει τη συγγνώμη πλούσια.

⁸«Οι σκέψεις μου δεν είναι σαν τις δικές σας σκέψεις», λέει ο Κύριος, «και τα έργα σας δεν είναι όπως τα δικά μου έργα.

⁹Όσο απέχει ο ουρανός από τη γη, τόσο απέχουν τα έργα μου απ' τα δικά σας, οι σκέψεις μου από τις σκέψεις σας.

¹⁰»Η βροχή και το χιόνι πέφτουν απ' τον ουρανό και πίσω εκεί δεν επιστρέφουν, χωρίς να δώσουνε στη γη να πει και να την κάνουν γόνιμη για να βλαστήσει, να δώσει σπόρο στο σποριά κι οι άνθρωποι να φάνε.

¹¹Έτσι θα είναι κι ο λόγος μου που βγαίνει απ' το στόμα μου· πίσω δεν θα επιστρέψει σ' εμένα αδειανός, χωρίς το θέλημά μου να εκτελέσει, χωρίς να εκπληρώσει την αποστολή που του ανέθεσα».

Η χαρά των λυτρωμένων

¹²Θα βγείτε με χαρά απ' τη Βαβυλώνα κι έξω απ' αυτήν θα οδηγηθείτε με ειρήνη! Στο πέρασμά σας βουνά και λόφοι θα ξεσπούν σε ύμνο κι όλα τα δέντρα του αγρού θα σας χειροκροτούν!

¹³Αντί γι' αγκάθια θα βλαστήσουν κυπαρίσσια, αντί για βάτα θα βλαστήσουνε μυρτιές. Αυτό θα είναι δόξα για τον Κύριο, αιώνιο σημείο, ανεξάλειπτο.

ΗΣΑΪΑΣ 56

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

(Κεφ. 56–66)

Η ανταμοιβή για την τήρηση των εντολών του Θεού

¹Ο Κύριος λέει: «Το δίκιο προστατέψτε το κι ασκείτε τη δικαιοσύνη, γιατί σύντομα θα ῥθει η σωτηρία μου, η δικαιοσύνη μου θα φανερωθεί.

²Μακάριος ο άνθρωπος που τα εφαρμόζει αυτά, που σέβεται το Σάββατο και δεν το βεβηλώνει και που αποφεύγει να κάνει το κακό».

³Ας μη σκεφτεί κανείς αλλοεθνής, που έχει προσκολληθεί στον Κύριο, ότι μπορεί ο Κύριος να τον χωρίσει από το λαό του. Ας μη σκεφτεί κανείς ευνούχος ότι είναι δέντρο ξερό.

⁴Γιατί ο Κύριος λέει: «Τους ευνούχους που τηρούν τα Σάββατά μου και εκτελούν αυτά που μ' ευαρεστούν μένοντας πιστοί στη διαθήκη μου,

⁵μες στο ναό μου και στα τείχη μου θα τους δώσω μνημείο με το όνομά τους, ώστε να τους θυμούνται περισσότερο απ' αυτούς που έχουν γιους και θυγατέρες.

⁶»Τους αλλοεθνείς που μ' αγαπάνε κι έχουν προσκολληθεί στο λαό μου για να με υπηρετούν και να ῥναι δούλοι μου, όλους εκείνους που τηρούν το Σάββατο και δεν το βεβηλώνουν και μένουνε πιστοί στη διαθήκη μου,

⁷εγώ θα τους οδηγήσω στο άγιο μου βουνό, και στο ναό μου θα τους δώσω αγαλλίαση. Τα ολοκαυτώματά τους κι οι θυσίες τους θα είναι δεκτές στο θυσιαστήριό μου, γιατί ο ναός μου θα ονομαστεί οίκος προσευχής για όλους τους λαούς».

⁸Λέει ο Κύριος ο Θεός, που θα συναθροίσει τους διασκορπισμένους του Ισραήλ: «Θα συναθροίσω ακόμα κι άλλους μαζί μ' εκείνους που έχουν κιόλας συναθροιστεί».

Για τους ασυνείδητους αρχηγούς του λαού Ισραήλ

⁹Ο Κύριος λέει: «Όλα εσείς τα ζώα του αγρού, μπειτε εδώ και βοσκήστε, όλα εσείς τα ζώα των δρυμών.

¹⁰Του λαού μου οι φύλακες είναι όλοι τους τυφλοί, τίποτα δεν καταλαβαίνουν! Όλοι τους είναι σκύλοι άφωνοι, που δεν μπορούνε να γαβγίσουν. Κάθονται μόνο κάτω κι ονειρεύονται, τους αρέσει ο ύπνος.

¹¹Είναι ακόμα σκύλοι αδηφάγοι, όσα κι αν έχουνε ποτέ δεν είναι αρκετά. Είναι ηγέτες δίχως σύνεση· καθένας τους τον δρόμο του τραβάει, καθένας τους ζητάει το συμφέρον του.

¹²Και μεθυσμένοι τραγουδούν: “Κρασί θα φέρω, ελάτε, με δυνατό ας γλεντήσουμε ποτό! Το αύριο θα είναι όμοιο με το σήμερα, κι η αφθονία ακόμα πιο μεγάλη!”»

ΗΣΑΪΑΣ 57

Καταδίκη των ασυνείδητων αρχηγών του Ισραήλ

¹Ο Κύριος λέει: «Ο δίκαιος πεθαίνει κι όμως κανένας δεν το παίρνει κατάκαρδα· χάνονται οι ευσεβείς χωρίς να το αντιληφθεί κανένας. Αλλά ο δίκαιος απ’ την κακία απομακρύνεται,

²για να μπει στην ειρήνη· σε μια μακαριότητα αναπαύονται εκείνοι που ακολούθησαν το δρόμο το σωστό.

³»Εσείς όμως, παιδιά της μάγισσας, απόγονοι μοιχού και πόρνης, πλησιάστε κατά ’δω.

⁴Ποιον κάνετε περίγελο; ποιον έχουν στόχο τ’ ανοιχτά σας στόματα και σε ποιον βγάζετε τη γλώσσα; Δεν είστε μήπως της παρανομίας παιδιά και της απάτης γέννα;

⁵Πορνεύετε με τα είδωλα κάτω από των δέντρων τις σκιές! Τα παιδιά σας μες στις χαράδρες τα θυσιάζετε και μες στον βράχων τα κοιλώματα.

⁶Των φαραγγιών τις πέτρες τις κάνατε θεούς και τις λατρέψατε. Αυτή είναι η κατάντια σας. Σ’ αυτές σταλάξατε σπονδές, κάνατε προσφορές καρπών· και περιμένετε μ’ αυτά να ’μαι ευχαριστημένος;

⁷»Βάλατε το κρεβάτι της μοιχείας σας πάνω σ’ ένα μεγάλο και ψηλό βουνό κι εκεί ανεβήκατε για να προσφέρετε θυσία.

⁸Μέσα απ’ τις θύρες και τους παραστάτες των σπιτιών σας στήσατε το ειδωλολατρικό σας σύμβολο. Εγκαταλείψατε εμένα κι ανεβαίνετε στις μοιχείας σας πάνω το κρεβάτι, λατρεύοντας ξένους θεούς. Αυτό το

επαίσχυντο φέρισμό σας το απολαμβάνετε και πληρωνόσαστε κιάλας γι' αυτό.

⁹Πήγατε στο Μολόχ με λάδι, και αφειδώλευτα σκορπίσατε τα αρώματα. Στείλατε απεσταλμένους σας μακριά και κατεβήκατε ως τον άδη.

¹⁰Απ' τις πολλές οδοιπορίες σας κουραστήκατε, μα δεν αναγνωρίσατε πως ήταν μάταιες. Βρήκατε νέες δυνάμεις και δεν αποκάματε.

¹¹»Μπροστά σε ποιον δειλιάσατε, ποιον φοβηθήκατε για να με απαρνηθείτε; Επειδή εγώ τόσον καιρό έμεινα σιωπηλός, γι' αυτό και πάψατε να με φοβάστε· δεν είν' έτσι;

¹²Μα εγώ τις πράξεις σας θα φανερώσω που εσείς τις θεωρείτε δίκαιες· όλες αυτές δεν πρόκειται καθόλου να σας ωφελήσουν.

¹³Όταν βοήθεια θα φωνάζετε, ας έρθουν τότε να σας σώσουν τα πολλά είδωλά σας· ο άνεμος όλα θα τα πάρει, ένα φύσημα θα τα διώξει μακριά. »Εκείνοι όμως που εμπιστεύονται εμένα, θα πάρουν ιδιοκτησία τους τη χώρα και στο άγιο μου θα με λατρεύουν το βουνό».

Βοήθεια και θεραπεία από το Θεό

¹⁴Ο Κύριος λέει: «Ανοίξτε, ανοίξτε δρόμο, στρώστε τον κι ετοιμάστε τον, πάρτε μακριά τα εμπόδια από το δρόμο του λαού μου! »

¹⁵Ο ύψιστος, ο υπέρτατος, αυτός που υπάρχει αιώνια και που Άγιος είναι τ' όνομά του, λέει: «Σε τόπο κατοικώ υψηλό και άγιο, μα βρίσκομαι μαζί και με τους συντριμμένους και με τους ταπεινούς, ζωή να ξαναδώσω στων ταπεινών το πνεύμα, ζωή να ξαναδώσω στων συντριμμένων την καρδιά.

¹⁶Δε θα 'χω πάντα ν' απαγγέλλω κατηγορίες, ούτε για πάντα η οργή μου θα διαρκεί, γιατί αυτοί που εγώ τους δημιούργησα θα χάναν εξαιτίας μου τη ζωή.

¹⁷Για τη δική σας αμαρτία και για την απληστία σας οργίστηκα. Σας χτύπησα, αποστρέφοντας το πρόσωπό μου με οργή, μα εσείς με πείσμα ακολουθήσατε το δρόμο της καρδιάς σας.

¹⁸Είδα τα έργα σας», λέει ο Κύριος, «μα εγώ θα σας γιατρέψω. Το δρόμο θα σας δείξω και θα σας παρηγορήσω, εσάς και τους δικούς σας που πενθούν.

¹⁹Εγώ βάζω στο στόμα σας κραυγή χαράς. Ειρήνη, ειρήνη σ' όσους βρίσκονται μακριά και σ' όσους βρίσκονται κοντά! Εγώ θα τους γιατρέψω. Εγώ, ο Κύριος, το λέω.

²⁰»Αλλά οι ασεβείς μοιάζουν με ταραγμένη θάλασσα, που δεν μπορεί να ησυχάσει· κύματα λάσπης ξεσηκώνουνε και βούρκο.

²¹Δεν έχουν μερτικό στην ευτυχία και στην ειρήνη οι ασεβείς», λέει ο Θεός μου.

ΗΣΑΪΑΣ 58

Η ορθή τήρηση των νηστειών

¹Ο Κύριος λέει: «Φώναξε δυνατά, μη συγκρατιέσαι! Βγάλε φωνή σαν σάλπιγγα και πες στο λαό μου τις ανομίες τους, πες στους απογόνους του Ιακώβ τις αμαρτίες τους.

²Με αναζητούν κάθε μέρα, λένε πως χαίρονται τις εντολές μου να γνωρίζουν, ωσάν λαός που έπραξε το δίκιο και που δεν εγκατέλειψε το νόμο του Θεού του. Απαιτούν από μένα δίκαιη κρίση, θέλουν να με πλησιάσουν.

³Λένε όμως, “για ποιο λόγο να κάνουμε νηστεία, αφού εσύ δεν το βλέπεις; Και γιατί να ταλαιπωρούμαστε, αφού εσύ σ' αυτό δε δίνεις προσοχή; ”»

⁴Κι ο Κύριος απαντάει: «Εσείς τη μέρα που νηστεύετε παλεύετε για τα συμφέροντά σας, και βασανίζετε όλους αυτούς που σας δουλεύουν. Νηστεύετε και ταυτόχρονα μαλώνετε και φιλονικείτε, χτυπάτε ο ένας τον άλλο με γροθιές. Μ' αυτό τον τρόπο που νηστεύετε, δεν πρόκειται να εισακουστεί η προσευχή σας.

⁵Η νηστεία, όπως εγώ τη θέλω, δεν είναι να κακουχείστε για μια μέρα, και το κεφάλι κάτω να το σκύβετε, καθώς το βούρλο, με ρούχα πένθιμα να κάθεστε στη στάχτη. Νηστεία το λέτε εσείς αυτό, μέρα αρεστή σ' εμένα, τον Κύριο;

⁶Η νηστεία που θέλω εγώ είν' ετούτη: Να σπάτε των αδικημένων τα δεσμά, να λύσετε τα φορτία που τους βαραίνουν, τους καταπιεσμένους ν' απελευθερώνετε και να συντρίβετε κάθε ζυγό.

⁷Νηστεία είναι με τον πεινασμένο το ψωμί σας να μοιράζεστε, τον άστεγο να φέρνετε στο σπίτι, αν κάποιον βλέπετε γυμνόν με ρούχα να τον ντύνετε και τη βοήθεια στο συνάνθρωπό σας να μην την αρνιέστε.

⁸Τότε θα λάμψετε σαν της αυγής το φως και οι πληγές σας πολύ γρήγορα θα γιατρευτούν· η δικαιοσύνη μπροστά σας θα βαδίζει και θα 'χετε τη δόξα μου για οπισθοφυλακή.

⁹Θα με φωνάζετε κι εγώ θα σας αποκρίνομαι· βοήθεια θα γυρεύετε και θα σας απαντώ, “εδώ είμ' εγώ”. »Πιάψτε τους συνανθρώπους σας να τους καταπιέζετε, να φοβερίζετε με απειλητικές χειρονομίες, λόγια να λέτε για τους άλλους πονηρά.

¹⁰Μοιράστε με τον πεινασμένο το ψωμί σας και δώστε ανακούφιση στον καταπιεσμένο. Τότε μες στο σκοτάδι θα λάμψει το φως σας, και το σκοτάδι σας θα γίνει σαν του μεσημεριού το φως.

¹¹Τότε εγώ, ο Κύριος, πάντοτε θα σας οδηγώ και την ψυχή σας θα χορταίνω στην άνυδρη τη γη. Θα δυναμώνω τα οστά σας· και θα 'σαστε σαν περιβόλι ποτιστικό, ωσάν νεροπηγή αστείρευτη.

¹²Θα γίνετε ονομαστοί, ως ο λαός που τα χαλάσματα οικοδόμησε και που τους δρόμους τούς ξανάφτιαξε για να κατοικηθούν οι πόλεις».

Η τήρηση του Σαββάτου

¹³Ο Κύριος λέει: «Να τηρείτε την αργία του Σαββάτου σαν μέρα άγια, που σ' εμένα ανήκει. Οδοιπορίες, να μην κάνετε, να μην δουλεύετε και να μην κάνετε συναλλαγές, αλλά την ημέρα αυτή να την τιμάτε σαν ημέρα χαράς.

¹⁴Τότε θα βρείτε σ' εμένα τη χαρά σας και θα σας οδηγήσω εγώ με ασφάλεια πάνω από κάθε εμπόδιο· και θ' απολαύσετε τους καρπούς της χώρας που έδωσα στον προπάτορά σας τον Ιακώβ. Εγώ ο Κύριος τα λέω».

ΗΣΑΪΑΣ 59

Ο προφήτης κατηγορεί το έθνος του

- ¹Θαρρείτε πως το χέρι του Κυρίου δεν φτάνει να σας σώσει, και πως το αυτί του δεν μπορεί να σας ακούσει;
- ²Λάθος! Οι αμαρτίες σας, όμως, υψώνουν τείχος ανάμεσα σ' εσάς και στο Θεό σας κι οι ανομίες σας τον έκρυψαν μακριά σας, τόσο που να μη σας ακούει.
- ³Τα χέρια σας έχουνε μ' αίμα λερωθεί και με την ανομία τα δάχτυλά σας ψέματα λέν' τα χείλη σας, και αδικίες η γλώσσα σας.
- ⁴Προσφεύγετε στα δικαστήρια χωρίς να 'χετε δίκιο, μ' άνομα μέσα υποστηρίζετε την υπόθεσή σας. Καθένας σας στηρίζεται σε πράγματα ανυπόστατα, λέει ψέματα, κυριαρχείστε από την κακία και καταλήγετε στην ανομία.
- ⁵Κλωσάτε αυγά οχιάς και νήμα υφαίνετε αράχνης. Όποιος φάει από τ' αυγά σας θα πεθάνει· σπάει το αυγό και βγαίνει οχιά.
- ⁶Τα νήματά σας δεν είναι κατάλληλα για υφάσματα, ούτε μπορεί κανένας να ντυθεί με τα υφαντά σας. Τα έργα σας είναι παράνομα, σε κάθε βήμα σας μεταχειρίζεστε τη βία.
- ⁷Τρέχουν τα πόδια σας για το κακό, σπεύδετε όταν είναι να σκοτώσετε αθώο. Οι σκέψεις σας είναι αμαρτωλές· συντρίμμια και καταστροφή αφήνετε στο διάβα σας.
- ⁸Δεν ξέρετε ειρήνη τι θα πει, στα έργα σας δικαιοσύνη δεν υπάρχει. Τον τρόπο της ζωής σας εσείς τον διαστρεβλώσατε κι αυτοί που τον ακολουθούν δε βρίσκουν τη γαλήνη.

Εξομολόγηση των αμαρτιών του λαού

- ⁹Για τούτο είν' ο Κύριος μακριά μας, και η εκπλήρωση των υποσχέσεών του αργεί. Προσμένουμε το φως μα να, παντού σκοτάδι· προσμένουμε διαύγεια κι όμως βαδίζουμε στα σκοτεινά.
- ¹⁰Τον τοίχο ψηλαφούμε σαν τυφλοί, ωσάν αόμματοι. Καταμεσήμερο σκοντάφτουμε όπως τη νύχτα. Μες στα σκοτάδια ζούμε σαν νεκροί.

11 Ουρλιάζουμε όλοι μας σαν τις αρκούδες, βογγούμε σαν τα περιστέρια. Προσμένουμε την κρίση μα δεν έρχεται· τη σωτηρία αλλά αυτή είναι μακριά.

12 Είναι μπροστά σου, Κύριε, οι αμαρτίες μας πολλές! Μάρτυρες κατηγορίας εναντίον μας είναι οι ανομίες μας. Οι παραβάσεις μας πάντοτε μας συντροφεύουν και τις γνωρίζουμε τις ανομίες μας καλά.

13 Σ' εσένα απιστήσαμε και σ' αρνηθήκαμε, φύγαμε μακριά από το Θεό μας. Φερθήκαμε άδικα κι επαναστατικά, με υποκρισία στις σκέψεις και στα λόγια μας.

14 Παραμερίστηκε η ορθή η κρίση κι έγινε απρόσιτη η δικαιοσύνη· η τιμιότητα στις αγορές παραβιάζεται κι ευθύτητα δεν υπάρχει πουθενά.

15 Έτσι η αλήθεια χάνεται, κι όποιος παύει να κάνει το κακό ληστεύεται.

Η επέμβαση του Κυρίου

Ο Κύριος το είδε και δυσαρεστήθηκε που δεν υπάρχει δίκαιη κρίση πια.

16 Είδε πως δεν ήταν κανείς να βοηθήσει τον κατατρεγμένο κι απόρησε· γι' αυτό με τη δική του δύναμη τον βοήθησε, κι επέβαλε το δίκαιο θέλημά του.

17 Φόρεσε θώρακα τη δικαιοσύνη, την περικεφαλαία της σωτηρίας στο κεφάλι του, ιμάτιο τα ρούχα της εκδίκησης και για μανδύα την οργή τυλίχτηκε.

18 Σύμφωνα με τα έργα τους, οργή στους αντιπάλους του θα αποδώσει, τιμωρία στους εχθρούς του. Θα τιμωρήσει και τους πιο απομακρυσμένους λαούς.

19 Θα φοβηθούν τον Κύριο και τη δοξασμένη παρουσία του σ' όλες τις χώρες, απ' την ανατολή ως τη δύση. Γιατί θα 'ρθεί σαν ποταμός ορμητικός, σπρωγμένος απ' τη θύελλα.

20 Λυτρωτής θα έρθει στη Σιών, για κείνους απ' τους απογόνους του Ιακώβ που θα επιστρέψουν απ' την αμαρτία.

21 «Ως προς εμένα», λέει ο Κύριος, «κάνω μ' αυτούς διαθήκη: Το Πνεύμα μου θ' αναπαυθεί απάνω σας. Σας εμπιστεύομαι το μήνυμά μου από τώρα και για

πάντα. Και ποτέ δε θ' αποσύρω την αποστολή αυτή ούτε από σας ούτε από τα παιδιά σας ούτε από τα εγγόνια σας. Εγώ ο Κύριος το λέω».

ΗΣΑΪΑΣ 60

Η μελλοντική δόξα της Σιών

¹Ο Κύριος λέει: «Σήκω, Ιερουσαλήμ, ορθώσου και γίνε φως! Γιατί έρχεται το φως σου, απάνω σου η δόξα μου φεγγοβολεί.

²Τη γη σκοτάδι θα σκεπάσει κι ομίχλη τους λαούς· μα εσένα το δικό μου φως θα σε φωτίζει, θα σε σκεπάζει η δόξα μου.

³Έθνη θα πάρουνε το δρόμο προς το φως σου, και βασιλιάδες προς τη λάμψη της δικής σου ανατολής.

⁴»Φέρε γύρω τα μάτια σου και κοίταξε· όλοι αυτοί έχουν μαζευτεί κι έρχονται προς εσένα. Οι γιοι σου θά 'ρθουν από μακριά και θα κρατούν τις κόρες σου στους ώμους.

⁵Τότε θα δεις και θα χαρείς, θα λαχταρά και θα σκιρτά η καρδιά σου· γιατί της θάλασσας ο πλούτος σ' εσένα θα στραφεί, και των εθνών η δύναμη σ' εσένα θά 'ρθει.

⁶»Καμήλες караβάνια θα σε σκεπάσουν, νεαρές δρομάδες της Μαδιάμ και της Γεφά. Απ' τη Σαβά θα έρθουν όλοι οι κάτοικοι με χρυσάφι και λιβάνι και θα δηγούνται τα έργα μου τα θαυμαστά.

⁷Τα πρόβατα όλα του Κηδάρ θα μαζευτούν για σένα και τα κριάρια του Νεβαϊώθ για τις θυσίες σου· θυσία ευπρόσδεκτη θ' ανάβουν στο θυσιαστήριό μου κι εγώ το ναό μου θα τον δοξάσω με την παρουσία μου.

⁸»Ποιοι είναι αυτοί, Ιερουσαλήμ, που σαν το σύννεφο πετούν και σαν τα περιστέρια στη φωλιά τους;

⁹Ναι, ναι, πλοία συγκεντρώνονται από μακρινούς γιαλούς. Πάνε μπροστά τα πλοία τα μεγάλα και φέρνουν τα παιδιά σου από μακριά, με το ασήμι τους μαζί και το χρυσάφι, για να τιμήσουνε εμένα τον Κύριο το Θεό σου, τον Άγιο Θεό του Ισραήλ. Γιατί εγώ σε δόξασα.

10»Οι αλλοεθνείς θα ξαναχτίσουνε τα τείχη σου, Ιερουσαλήμ, κι οι βασιλιάδες τους θα σε υπηρετήσουν. Γιατί μες στην οργή μου σε τιμώρησα, αλλά με την αγάπη μου θα σε ελεήσω.

11Τις πύλες σου θα τις κρατούν πάντα ανοιχτές. Ούτε μέρα θα κλείνουν ούτε νύχτα· για να σου φέρουνε τα πλούτη των εθνών που θα τα οδηγούν οι ίδιοι οι βασιλιάδες τους.

12Το έθνος και το βασίλειο που δε θα σου δουλέψουν, θα εξολοθρευτούν· αυτά τα έθνη θα καταστραφούν ολότελα.

13»Τα πεύκα, οι κέδροι και τα κυπαρίσσια, όλη η μεγαλοπρέπεια του όρους του Λιβάνου, σ' εσένα θα 'ρθουνε, τον τόπο μου τον άγιο να λαμπρύνουν. Τον τόπο θα δοξάσω όπου πατούν τα πόδια μου.

14Σ' εσένα θα 'ρθουνε σκυφτά τα παιδιά εκείνων που σε καταπίεζαν· όλοι όσοι σε περιφρονούσαν θα πέσουνε στα πόδια σου και θα σε ονομάζουνε “η Πόλη του Κυρίου, η Σιών του Αγίου Θεού του Ισραήλ”.

15»Εγκαταλείφθηκες, Ιερουσαλήμ, μισηθήκες κι έμεινες έρημη και μόνη. Γι' αυτό κι εγώ σε κάνω την αιώνια περηφάνια, να 'σαι το καύχημα μέσα σε όλες τις γενιές.

16Το γάλα θα θηλάσεις των εθνών, τους θησαυρούς θα φας των βασιλιάδων. Θα μάθεις πως σωτήρας σου και λυτρωτής σου εγώ είμαι, ο Κύριος, ο ισχυρός του Ιακώβ.

17»Χρυσάφι, θα σου φέρω αντί για μπρούτζο, ασήμι αντί για σίδηρο, χαλκό αντί για ξύλο κι αντί για πέτρα σίδηρο. Και θα εγκαταστήσω διοικητή σου την ειρήνη κι απόλυτο άρχοντα τη δικαιοσύνη.

18Στη χώρα σου δεν θα ακούει πια κανείς για βία, ούτε μέσα στα όριά σου για ερήμωση και για καταστροφή, αλλά τα τείχη σου θα σε προστατεύουν κι οι πύλες σου θα πληθαίνουν το μεγαλείο σου.

¹⁹»Τον ήλιο πια δε θα τον χρειάζεσαι για φως σου την ημέρα, ούτε τη νύχτα τη σελήνη να σε φωτίζει με τη λάμψη της. Γιατί εγώ ο Κύριος θα 'μαι για σένα φως παντοτινό και θα 'μαι εγώ, ο Θεός σου, το μεγαλείο σου.

²⁰Ο ήλιος σου δεν θα βασιλέψει πια ούτε θα σβήσει η σελήνη σου, γιατί εγώ ο Κύριος θα 'μαι το φως σου το παντοτινό· οι μέρες του πένθους σου θα τελειώσουν.

²¹»Μονάχα δίκαιοι, θ' αποτελούνε το λαό σου, Ιερουσαλήμ, κι αυτοί για πάντα θα κατέχουνε τη γη· αυτοί, βλαστάρι της φυτείας μου, το δημιούργημά μου, θα φανερώνουνε τη δόξα μου.

²²Η πιο μικρή σου οικογένεια χίλια θα έχει μέλη κι η πιο αδύναμη θα γίνει έθνος ισχυρό. Όταν θα 'ρθεί ο καιρός του, εγώ ο Κύριος θα το κάνω γρήγορα να συμβεί».

ΗΣΑΪΑΣ 61

Χαρμόσυνο μήνυμα σωτηρίας για τη Σιών

¹Το Πνεύμα με κατέχει Κυρίου του Θεού, γιατί ο Κύριος μ' έχρισε. Μ' έστειλε μήνυμα χαρμόσυνο να φέρω στους φτωχούς, τους τσακισμένους ψυχικά να θεραπεύσω, στους αιχμαλώτους να κηρύξω λευτεριά και στους φυλακισμένους την απαλλαγή τους.

²Το έτος ν' αναγγείλω που χάρη δίνει στο λαό του ο Κύριος, τη μέρα που ο Θεός μας εκδικείται τους εχθρούς. Όλους εκείνους που πενθούν να τους παρηγορήσω,

³χαρά να δώσω και σ' αυτούς που στη Σιών θρηνούν. Κόσμημα να τους δώσω αντί για στάχτη, αντί για πένθος λάδι της χαράς, γιορταστική στολή αντί γι' απελπισία, για να 'ναι δέντρα τέλεια, φυτεία που φανερώνει του Κυρίου τη δόξα.

⁴Τα ερείπια θα ξαναχτίσουν τα παμπάλαια, θα ανορθώσουν τα εγκαταλειμμένα οικοδομήματα, θ' ανακαινίσουν τις ερημωμένες πόλεις, που ήταν έρημες για πολλές γενιές.

⁵Ξένοι θα ῥθούνε να δουλεύουνε για χάρη σας· θα βόσκουν τα κοπάδια σας, θα είναι γεωργοί κι αμπελουργοί σας.

⁶Εσείς όμως θα ονομαστείτε του Κυρίου ιερείς· θα σας αποκαλούνε λειτουργούς του Θεού μας. Τα πλούτη θ' απολαύσετε των εθνών και με τη δόξα τους θα στολιστείτε.

⁷Ήταν η αισχύνη σας διπλή, και κλήρος σας οι προσβολές κι οι εμπτυσμοί απ' τα πλήθη· γι' αυτό και θα κληρονομήσετε διπλά τη χώρα των εχθρών σας κι αιώνια θα ῥχετε χαρά.

⁸«Εγώ τη δικαιοσύνη αγαπώ», λέει ο Κύριος, «μισώ τη δολερή αρπαγή· θα δώσω με αξιοπιστία το μισθό τους και θα συνάψω μ' αυτούς διαθήκη αιώνια.

⁹Οι απόγονοί τους θα ῥναι ονομαστοί ανάμεσα στα έθνη, οι βλαστοί τους στους λαούς ανάμεσα. Όσοι τους βλέπουν θ' αναγνωρίζουν ότι αυτοί είναι ο λαός που ο Θεός ευλόγησε».

Ὑμνος ευχαριστίας

¹⁰Μεγάλη θα ῥναι η χαρά μου για τον Κύριο, για το Θεό μου θα σκιρτήσω! Γιατί με κάλυψε με τη σωτηρία του και με την προστασία του σαν με χιτώνα. Χαίρομαι σαν γαμπρός που το διάδημα φορεί, σαν νύφη που στολίζεται με τα κοσμήματά της.

¹¹Όπως η γη δίνει τη βλάστησή της κι οι σπόροι όλοι που σπάρθηκαν φυτρώνουν μες στα περιβόλια, έτσι κι ο Κύριος ο Θεός θα μας χαρίσει φανερά τη σωτηρία και τη δόξα μας, μπροστά σ' όλα τα έθνη.

ΗΣΑΪΑΣ 62

Η αποκατάσταση της Ιερουσαλήμ

¹Για σένα Σιών δεν θα σωπάσω, ούτε για σένα θα ησυχάσω, Ιερουσαλήμ, ωστόσο ολόλαμπρη προβάλει η λύτρωσή σου, λαμπάδα αναμμένη η σωτηρία σου.

²Τα έθνη θα δουν τη λύτρωσή σου και όλοι οι βασιλιάδες τη δόξα σου. Θα ονομαστείς μ' ένα καινούργιο όνομα που θα σ' το δώσει ο Κύριος ο ίδιος.

³Θα 'σαι στεφάνι ατίμητο στο χέρι του Κυρίου, μες στην παλάμη του Θεού σου στέμμα βασιλικό.

⁴Και τ' όνομά σου πια δε θα 'ναι “η εγκαταλειμμένη” ούτε η χώρα σου θα ονομάζεται πια “η έρημη” αλλά θα λέγεσαι “η αγαπημένη του Θεού” κι η χώρα σου θα λέγεται “η γυναίκα του”. γιατί ο Κύριος θα σε ξαναγαπήσει και θα 'ναι για τη χώρα σου ο άντρας της.

⁵Όπως ο νέος ενώνεται σε γάμο με παρθένα, έτσι κι ο πλάστης σου μ' εσένα θα ενωθεί. Κι όπως χαρά για το γαμπρό είναι η νύφη, έτσι χαρά για το Θεό σου θα 'σαι εσύ.

⁶Πάνω στα τείχη σου, έβαλα φρουρούς, Ιερουσαλήμ· ολημερίς κι ολονυχτίς δεν πρέπει να σωπάσουν. Εσείς, φρουροί, που όλα τα υπενθυμίζετε στον Κύριο, μην ησυχάζετε καθόλου.

⁷Κι αυτόν μην τον αφήνετε να ησυχάσει, ωσότου αποκαταστήσει την Ιερουσαλήμ, ωσότου κάνει πάνω στη γη όλοι να τη δοξάσουν.

⁸Ο Κύριος έδωσε ένορκη υπόσχεση στο λαό του και με την παντοδυναμία του την εγγυήθηκε: «Το στάρι σου δεν θα το δώσω πια να τρέφονται οι εχθροί σου και το κρασί σου, που γι' αυτό κουράστηκες, δε θα το πίνουν πια οι αλλοεθνείς.

⁹Μα αυτοί που θα θερίζουν κι αυτοί που θα τρυγούν, θα τρώνε το ψωμί· το κρασί θα πίνουν στις άγιες μου αυλές κι αυτοί θα με δοξάζουν».

¹⁰Περάστε εσείς, οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ, βγείτε απ' της πόλης σας τις πύλες! Το δρόμο ετοιμάστε για το λαό που επιστρέφει! Ανοίξτε, ανοίξτε δρόμο, κι από τις πέτρες καθαρίστε τον, σημαία σηκώστε να τη βλέπουν οι λαοί!

¹¹Ο Κύριος διακήρυξε στα πέρατα της γης: «Πείτε στην πόλη της Σιών, “νάτος ο σωτήρας σου, έρχεται! Φέρνει μαζί του το λαό που έσωσε· αυτός είναι η ανταμοιβή του”».

¹²Θα λέγονται «άγιος λαός», από τον Κύριο λυτρωμένος· κι εσύ θα ονομαστείς «πόλη ποθητή», όχι εγκαταλειμμένη.

ΗΣΑΪΑΣ 63

Η ημέρα της εκδίκησης του Κυρίου

¹Ποιος είν' εκείνος που 'ρχεται από την Εδώμ, με ρούχα κόκκινα απ' τη Βοσρά; Αυτός με τη λαμπρή στολή που περπατάει με δύναμη μεγάλη; «Εγώ, ο Κύριος, είμαι! Εκείνος που αποδίδω δικαιοσύνη και που να σώζω έχω τη δύναμη».

²Γιατί είναι κόκκινη η στολή σου και σαν εκείνου που πατάει στο πατητήρι είναι τα ρούχα σου;

³«Πάτησα μοναχός μου στο πατητήρι. Κανένας δε με βόηθησε απ' τους λαούς. Απάνω στο θυμό μου τους ποδοπάτησα και τους σύντριψα πάνω στην οργή μου. Έτσι το αίμα τους πιτσίλισε τα ρούχα μου και λέρωσα όλη τη στολή μου.

⁴Γιατί στο νου μου είχα να εκδικηθώ μια μέρα τους εχθρούς μου κι ήρθε η χρονιά για να λυτρώσω το λαό μου.

⁵Κοίταξα γύρω μου, βοήθεια δεν υπήρχε! Κι έμεινα έκπληκτος που δεν ήταν ούτ' ένας να μου παρασταθεί· έτσι το ίδιο μου το χέρι με βοήθησε και η οργή μου έγινε το στήριγμά μου.

⁶Έτσι μες στο θυμό μου ποδοπάτησα τους λαούς και πάνω στην οργή μου τους κομμάτιασα κι έχυσα το αίμα τους στη γη».

Η καλοσύνη του Κυρίου προς τον Ισραήλ

⁷Θα θυμηθώ, Κύριε, τις καλοσύνες σου, εκείνες που μας κάνουν να σε υμνούμε· όλα όσα έπραξες για μας, την πλούσια αγαθότητα που έδειξες στον Ισραήλ χάρη στο έλεός σου, που ευεργεσίες σκορπίζει.

⁸Είπες: «Αλήθεια είναι λαός μου αυτοί, είναι παιδιά μου που δε θ' απιστήσουν». Κι έτσι έγινες σωτήρας μας.

⁹Μ' όλες τις θλίψεις μας εσύ θλιβόσουν, κι ο άγγελος της παρουσίας σου μας έσωσε· με την αγάπη σου και με την ευσπλαχνία σου πάντα εσύ μας λύτρωνες· μας σήκωσες, μας κράτησες στην αγκαλιά σου όλα τα χρόνια που περάσανε.

¹⁰Εμείς όμως εξεγερθήκαμε και καταθλίψαμε το άγιο σου το Πνεύμα· έτσι κι εσύ μας έγινες εχθρός κι ο ίδιος μάς πολέμησες.

¹¹Και τότε θυμηθήκαμε τις μέρες τις παλιές του Μωυσή του δούλου σου. Κι είπαμε: «Πού είν' αυτός που απ' το νερό έβγαλε το Μωυσή, ποιμένα του ποιμνίου του, κι έβαλε μέσα του το άγιο του το Πνεύμα;

¹²Πού είν' αυτός που τους οδήγησε, στέκοντας στα δεξιά του Μωυσή, με το ένδοξό του χέρι, αυτός που έσκισε μπροστά τους τα νερά, κι απόκτησε έτσι δόξα αιώνια;

¹³Αυτός μέσ' από της θάλασσας τα βάθη τους οδήγησε, χωρίς καθόλου να σκοντάψουν, όπως βαδίζει το άλογο στην έρημο.

¹⁴Σαν το κοπάδι που κατηφορίζει να βρει ασφάλεια στη ρεματιά, το Πνεύμα του Κυρίου τους οδηγούσε να βρουν ανάπαυση. Έτσι εσύ οδηγούσες το λαό σου, Κύριε, για να δοξάζεσαι αιώνια».

¹⁵Ρίξε ένα βλέμμα, Κύριε, από τον ουρανό, από την άγια, την ένδοξή σου κατοικία, και δεσ! Πού είν' η φλογερή αγάπη σου κι η δύναμή σου, η ευσπλαχνία σου και η στοργή σου; Τίποτ' απ' όλα αυτά δεν αισθανόμαστε.

¹⁶Εσύ είσαι ο Πατέρας μας. Αλήθεια, ο Αβραάμ δεν μας γνωρίζει, κι ο Ιακώβ δεν μας αναγνωρίζει. Εσύ, είσαι, Κύριε, ο Πατέρας μας! Απ' τους αιώνες τ' όνομά σου, είναι «ο Λυτρωτής μας».

¹⁷Γιατί, Κύριε, μας αφήνεις να πλανιόμαστε από το δρόμο σου μακριά, και την καρδιά μας τη σκληραίνεις, έτσι που να μη σ' υπακούμε πια; Γύρνα πίσω σ' εμάς, για χάρη των δούλων σου, για χάρη των φυλών που σου ανήκουν.

¹⁸Μόνο για λίγο, εμείς, ο άγιος λαός σου, τη γη μας την κρατήσαμε. Τώρα οι εχθροί μας μόλυναν το αγιαστήριό σου.

¹⁹Έχουμε γίνει σαν ποτέ να μη μας εξουσίαζες, σαν να μην ήμασταν ποτέ δικοί σου. Μακάρι ν' άνοιγες τους ουρανούς και να κατέβαινες, να τρέμαν' τα βουνά στην παρουσία σου!

ΗΣΑΪΑΣ 64

¹Θα ήσουν σαν τη φωτιά που καίει τους θάμνους και κάνει να κοχλάζουν τα νερά, έτσι που οι εχθροί σου να γνωρίσουν τι Θεός είσαι, και τα έθνη να τρέμουν στην παρουσία σου.

²Άλλοτε, έκανες πράξεις τρομερές, που δεν τις περιμέναμε! Κάποτε που κατέβηκες, τρέμαν' στην παρουσία σου τα όρη.

³Απ' την πολύ παλιά εποχή οι άνθρωποι δεν έχουν μάθει τίποτα, δεν έχουν ακούσει, ούτ' έχουν δει κάποιον θεό άλλον εκτός από σένα, που να βοηθάει όσους ελπίζουνε σ' αυτόν.

⁴Φέρεσαι φιλικά σ' εκείνους που πράττουμε με προθυμία ό, τι είναι δίκαιο, σ' εκείνους που τηρούν τις εντολές σου. Εσύ οργίστηκες μ' εμάς, αλλά εμείς δεν πάψαμε να αμαρτάνουμε απέναντί σου· απ' τα παλιά τα χρόνια είμαστε αποστάτες.

⁵Όλοι μας μολυνθήκαμε, κι όλη η δικαιοσύνη μας είναι σαν ρούχο ρυπαρό. Όλοι μας σαν το φύλλο μαραινόμαστε, κι η ανομία μας καθώς ο άνεμος μας διασκορπίζει.

⁶Κανένας δεν επικαλείται τ' όνομά σου ούτε και σκέφτεται να σ' εμπιστευτεί. Έκρυψες πια από μας το πρόσωπό σου, και να υποφέρουμε, μας άφησες, τα επακόλουθα των αμαρτιών μας.

⁷Ωστόσο, Κύριε, εσύ είσαι ο Πατέρας μας. Εμείς είμαστε ο πηλός, ο πλάστης μας εσύ 'σαι· όλοι μας έργο των χεριών σου είμαστε.

⁸Γι' αυτό και μην οργίζεσαι, Κύριε, υπέρμετρα και μην κρατάς στη μνήμη σου την ανομία μας για πάντα. Μα κοίταξε, λοιπόν· όλοι εμείς είμαστε ο λαός σου.

⁹Οι άγιες σου οι πόλεις ερημώθηκαν· η Σιών έγινε έρημος, η Ιερουσαλήμ ερείπια.

¹⁰Ο άγιος και ωραίος μας ναός, όπου σε υμνούσαν οι προπάτορές μας, της φωτιάς έγινε παρανάλωμα, όλα όσα μας ευχαριστούσαν ερειπώθηκαν.

¹¹Μπορείς, Κύριε, να μένεις απαθής μπρος σ' όλα αυτά; Μπορείς να σιωπάς και να μας ταπεινώνεις ως το έπακρο;

ΗΣΑΪΑΣ 65

Ανταμοιβή των πιστών

¹Ο Κύριος λέει: «Έτοιμος ήμουν ν' απαντήσω, αλλά κανείς δε με ρωτούσε· πάντα μπορούσαν να με βρουν, αλλά κανείς δεν έψαχνε για μένα. Έλεγα, “εδώ είμαι, σας ακούω!” Μα σ' ένα έθνος το 'λεγα που δε μ' επικαλέστηκε ποτέ του.

²Τα χέρια μου όλη τη μέρα άπλωνα σ' ένα λαό αποστάτη, που κακό δρόμο ακολουθεί και που τον σέρνουν οι επιθυμίες του·

³σ' ένα λαό που συνεχώς αδιάντροπα με προκαλεί, στους κήπους μέσα τις θυσίες του προσφέρει, σε κεραμίδια πάνω καίει το θυμίαμα·

⁴σε ανθρώπους που στα μνήματα περνούν τη μέρα τους και διανυκτερεύουν στις σπηλιές, τρώνε το κρέας το χοιρινό και είναι μολυσμένα από τα φαγητά των θυσιών τα σκεύη τους·

⁵σ' αυτούς που λένε, “φύγε από κοντά μου, μη μ' αγγίζεις, γιατί είμαι άγιος!” »Αυτοί μου ανάβουν το θυμό και καίει όλη τη μέρα σαν φωτιά.

⁶Νάτο, το 'χω γραμμένο εδώ μπροστά μου: “δε θα σωπάσω πριν να τιμωρήσω

⁷τις ανομίες τις δικές τους και των πατέρων τους μαζί. Αυτούς που πάνω στα βουνά τα είδωλα θυμιάτιζαν και στις κορυφές των λόφων με βλαστημούσαν, όπως το αξίζουν θα τους τιμωρήσω, σύμφωνα με τα έργα τους”. Εγώ, ο Κύριος, το λέω».

⁸Και συνεχίζει ο Κύριος: «Όταν ένα σταφύλι έχει χυμό, λένε “μην το καταστρέφεις, γιατί έχει μέσα του ευλογία”. Αυτό κι εγώ θα κάνω για χάρη των δούλων μου: δε θα καταστρέψω το λαό στο σύνολό του.

⁹Θα κάνω να βγουν τέκνα από τον Ιακώβ, κι απ’ τον Ιούδα απόγονοι. Θα γίνουν τα βουνά μου κτήμα των εκλεκτών μου, των δούλων μου, κι εκεί θα κατοικήσουν.

¹⁰Τότε η Σαρών θα γίνει η μάντρα των προβάτων τους, και η κοιλάδα Αχώρ, των γελαδιών βοσκή, για χάρη του λαού μου, που με ζήτησε.

¹¹»Εσάς όμως που με εγκαταλείψατε, που λησμονήσατε το άγιο μου βουνό, που για τον Γαδ προετοιμάζετε τραπέζι, και για να προσφέρετε σπονδές στον Μενί γεμίζετε τα κύπελα,

¹²εσάς θα σας παραδώσω στη σφαγή. Όλοι σας θα εξολοθρευθείτε, γιατί σας κάλεσα και δεν αποκριθήκατε. Μιλούσα, μα εσείς δεν ακούγατε. Κάνατε ό, τι θεωρώ εγώ κακό, και προτιμούσατε αυτό που με δυσαρεστεί.

¹³»Γι’ αυτό, ακούστε τι λέω εγώ ο Κύριος, ο Θεός: Οι δούλοι μου θα ’χουν να φάνε, μα εσείς θα πεινάσετε· αυτοί θα ’χουν να πιουν, μα εσείς θα υποφέρετε απ’ τη δίψα. Αυτοί θα χαίρονται, μα εσείς θα ζείτε ντροπιασμένοι.

¹⁴Οι δούλοι μου θα ψάλλουν απ’ τη μεγάλη τους χαρά, μα εσείς απ’ τη βαθιά σας θλίψη θα φωνάζετε, και θα ουρλιάζετε απ’ την απελπισία.

¹⁵Θα αφήσετε στους εκλεκτούς μου το όνομά σας να το ’χουνε για τις κατάρες τους: “έτσι κι εσένα να σε θανατώσει ο Κύριος ο Θεός!” Αλλά στους δούλους μου εγώ θα δώσω ένα καινούριο όνομα.

¹⁶Κι όποιος ποθεί ευλογημένος να ’ναι σ’ αυτή τη χώρα, θα ζητά να τον ευλογήσει ο αληθινός Θεός· κι όποιος σ’ αυτή τη χώρα ορκίζεται, όρκο θα παίρνει στον αληθινό Θεό».

Καινούριος ουρανός και καινούρια γη

Λέει ο Κύριος: «Όλες οι θλίψεις οι αλλοτινές θα ξεχαστούν και θα εξαφανιστούνε.

17Καινούριο θα δημιουργήσω ουρανό, καινούρια γη· τα περασμένα, τα παλιά, θα ξεχαστούνε, και πια κανείς δε θα τα σκέφτεται.

18»Αλλά θα ευχαριστιούνται όλοι και θα χαίρονται για πάντα με τα όσα δημιουργώ, γιατί θα κάνω την Ιερουσαλήμ πόλη χαράς κι ευτυχισμένο το λαό της.

19Κι εγώ θα χαίρομαι για την Ιερουσαλήμ, θ' αγάλλομαι για το λαό μου. »Κλάματα δεν θ' ακούγονται πια εκεί ούτε και θρήνοι.

20Βρέφος δεν θα υπάρχει εκεί που να 'χει λίγο μόνο ζήσει ούτε και γέρος που να μη συμπληρώσει μακρόχρονη ζωή. Γιατί αυτός που θα πεθαίνει στα εκατό θα θεωρείται νέος· και όποιος δεν θα φτάνει στα εκατό καταραμένος θα λογαριάζεται.

21-22»Θα οικοδομούνε σπίτια ο λαός μου κι οι ίδιοι θα τα κατοικούν· αυτοί, κανένας άλλος. Αμπέλια θα φυτεύουνε κι οι ίδιοι θα τρώνε τον καρπό· αυτοί, κανένας άλλος. Μεσ στο λαό μου η ζωή θα διαρκεί σαν αιωνόβιο δέντρο· θ' απολαμβάνουν οι εκλεκτοί μου τους καρπούς των κόπων τους.

23Δε θα κοπιάζουν μάταια πια ούτε και θα γεννούν παιδιά, νεκρά για να τα δούνε, γιατί εγώ ο Κύριος θα τους ευλογήσω, εκείνους και τους απογόνους τους.

24Ακόμα πριν προλάβουν να μου φωνάξουν, εγώ θα τους έχω αποκριθεί· ακόμα πριν τελειώσουν την προσευχή τους εγώ θα κάνω να εκπληρώνεται.

25Ο λύκος και το αρνί μαζί θα βόσκουνε και το λιοντάρι άχυρο θα τρώει καθώς το βόδι· το χώμα θα 'ναι του φιδιού η τροφή. Κανένας δεν θα προξενεί ζημιά ούτε κακό σ' όλο μου το βουνό το άγιο. Εγώ, ο Κύριος, το λέω».

ΗΣΑΪΑΣ 66

Κρίση του Κυρίου

10 Κύριος λέει: «Θρόνος μου είν' ο ουρανός και υποπόδιό μου η γη. Τι είδους κατοικία μπορείτε εσείς να μου οικοδομήσετε, τι είδους τόπο για να μείνω εκεί;

²Αυτά όλα τα 'κανε το χέρι μου κι οφείλουνε σ' εμένα την ύπαρξή τους. Μα εγώ στον ταπεινό ρίχνω το βλέμμα μου, στον πονεμένο, και σ' αυτόν όπου το λόγο μου φοβάται.

³»Κάποιος για μένα θυσιάζει βόδι κι ο ίδιος πάλι σφάζει άνθρωπο. Θυσία μού προσφέρει ένα αρνί κι ο ίδιος μετά σκοτώνει κι έναν σκύλο. Καρπούς μού προσφέρει από τη μια, κι από την άλλη αίμα χοίρου. Σ' εμένα καίει λιβάνι προσφοράς, ο ίδιος που τα είδωλα τιμάει. Αυτοί οι άνθρωποι διαλέγουν ένα δικό τους τρόπο για να ζούνε και βρίσκουν ευχαρίστηση στα είδωλα τα βδελυρά, που εγώ μισώ.

⁴Γι' αυτό κι εγώ αποφασίζω να τους ταλαιπωρήσω και να τους κάνω να υποστούν όλα όσα φοβούνται. Εγώ καλούσα και κανείς δεν απαντούσε, μιλούσα μα αυτοί δεν άκουγαν. Κάνανε ό, τι θεωρώ εγώ κακό, και προτιμούσαν αυτό που με δυσαρεστεί».

Η ευημερία της Σιών

⁵Ακούστε τι λέει ο Κύριος, εσείς όλοι που τρέμετε στο λόγο του: «Υπάρχουν συμπατριώτες σας που σας μισούν και σας αποφεύγουν επειδή είστε πιστοί σ' εμένα: “ας δείξει ο Κύριος τη δύναμή του”, λένε ειρωνικά, “να σας δούμε να πανηγυρίζετε”, αλλά οι ίδιοι θα ταπεινωθούν.

⁶»Ακούστε τις φωνές, το θόρυβο που έρχεται απ' την πόλη! Ακούστε φωνές που 'ρχονται απ' το ναό! Είναι του ίδιου του Κυρίου η φωνή, που τιμωρεί αντάξια τους εχθρούς του.

⁷⁻⁸»Είδε ποτέ κανείς ή άκουσε γυναίκα ξάφνου να γεννά, δίχως να 'χει κοιλοπονέσει; Μπορεί ένα έθνος μονομιάς να γεννηθεί, μια χώρα να δημιουργηθεί σε μια μονάχα μέρα; Μα τώρα η μάνα Σιών, μόλις θα αισθανθεί τους πόνους της, αμέσως θα γεννήσει τα παιδιά της.

⁹Εγώ που φέρνω τη γυναίκα ως την ώρα της, πώς θα την εμποδίσω να γεννήσει; Αν είμαι εγώ που ετοιμάζω κάθε γέννηση, πώς μπορώ εγώ και να τη σταματήσω, εγώ, ο Κύριος ο Θεός σας;

- 10**»Χαρείτε με την Ιερουσαλήμ μαζί, σκιρτήστε γι' αυτήν, όσοι την αγαπάτε! Φωνάξτε τώρα από χαρά μαζί της, όλοι εσείς που πενθούσατε γι' αυτήν,
- 11**για να γευθείτε μ' ευχαρίστηση τη δόξα της, όπως χορταίνει το παιδί που στους μαστούς της μάνας του θηλάζει.
- 12**Εγώ θα σας νοιαστώ και θα σας θρέψω όπως η μάνα το βυζασταρούδι της, που το κρατάει στην αγκαλιά και το χαϊδολογεί μες στην ποδιά της.
- 13**Όπως η μάνα το παιδί της παρηγορεί, έτσι κι εγώ θα σας παρηγορήσω με τη χαρά της Ιερουσαλήμ.
- 14**Όταν αυτό το δείτε, η καρδιά σας θα γεμίσει από χαρά· το γέρικο κορμί σας θα ξανάβρει τη ζωή καθώς την άνοιξη θεριεύει η χλόη». Ναι, ο Κύριος θα φανερώσει τη δύναμή του στους πιστούς του, μα στους εχθρούς του θα δείξει το θυμό του.
- 15**Θα ξεπροβάλει ο Κύριος μέσα απ' τη φωτιά και τ' άρματά του θα 'ναι σαν τον ανεμοστρόβιλο. Θα εκδηλώσει το θυμό του με μανία, την απειλή του με αστραπές.
- 16**Ο Κύριος με το ξίφος του το πύρινο κάθε άνθρωπο θα κρίνει. Και πολλοί θα 'ναι οι εξολοθρευμένοι απ' αυτόν.
- 17**Και λέει ο Κύριος: «Αυτοί που κάνουν καθαρούς και ετοιμάζονται μες στους ειδωλολατρικούς κήπους για να μπουν, αυτοί που μια ιέρεια ακολουθούν που μες στη μέση στέκεται, αυτοί που τρώνε κρέας χοιρινό, το κρέας των ερπετών ή και των ποντικιών, όλοι αυτοί θα εξοντωθούν.
- 18**Γνωρίζω ακριβώς τις πράξεις και τα σχέδιά τους».

Τα έθνη θα τιμήσουν το Θεό του Ισραήλ

Ο Κύριος λέει: «Έρχεται καιρός, που όλα τα έθνη, όποια γλώσσα κι αν μιλούν, θα τα συνάξω και θα 'ρθούνε για να δουν τη δόξα μου.

19Σημείο θα τους δώσω της εξουσίας μου. Αυτούς που θα 'χουν διασωθεί θα τους στείλω στα έθνη να διακηρύξουνε τη δόξα μου: στη Θαρσείς, στην Πουλ,

στη Λουδ, στη Μεσέχ, στην Τουβάλ και στην Ιαυάν, σε χώρες μακρινές, που τίποτα δεν έχουν μάθει για μένα, ούτε έχουν δει τη δόξα μου.

²⁰»Θα φέρουν πίσω όλους τους συμπατριώτες σας, απ' όλα τα έθνη, προσφορά σ' εμένα τον Κύριο, πάνω σε άλογα και σε άρματα, σε αμάξια σκεπαστά και σε μουλάρια και καμήλες, στο άγιο μου βουνό στην Ιερουσαλήμ, καθώς εσείς οι Ισραηλίτες την προσφορά σας φέρνετε στο ναό μου μέσα σε σκεύη καθαρά.

²¹Μερικούς μάλιστα από αυτούς θα τους κάνω ιερείς μου και λευίτες.

²²»Όπως θα υπάρχουν πάντα ενώπιόν μου ο καινούριος ουρανός κι η γη η καινούρια, που εγώ θα δημιουργήσω, έτσι θα διαιώνίζονται οι απόγονοί σας και το δικό σας όνομα. Εγώ ο Κύριος το λέω.

²³Κάθε νουμηνία και κάθε Σάββατο θα έρχονται όλοι οι άνθρωποι και θα με προσκυνούν.

²⁴Βγαίνοντας έξω θα μπορούν να δουν τα πτώματα εκείνων που εναντίον μου επαναστάτησαν, γιατί τα βάσανά τους ποτέ δεν θα 'χουν τελειωμό και η φωτιά αιώνια θα τους καίει. Σε κάθε άνθρωπο αηδία θα προκαλούν».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 1

Το βιβλίο του Ιερεμία

¹Λόγοι του Ιερεμία, γιου του Χελκία. Ο Ιερεμίας ανήκε σε μια ιερατική οικογένεια της Αναθώθ, περιοχής της φυλής Βενιαμίν.

²Σ' αυτόν μίλησε ο Κύριος για πρώτη φορά το δέκατο τρίτο έτος της βασιλείας του Ιωσία, γιου του Αμών, ο οποίος ήταν βασιλιάς του Ιούδα.

³Και συνέχισε να του μιλάει όλο τον καιρό που βασιλιάς του Ιούδα ήταν ο Ιωακίμ, γιος του Ιωσία, κι ως τότε που ο Σεδεκίας, άλλος γιος του Ιωσία, συμπλήρωσε έντεκα χρόνια βασιλιάς του Ιούδα –συγκεκριμένα ως τον πέμπτο μήνα εκείνου του έτους, οπότε οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ οδηγήθηκαν στην αιχμαλωσία.

Ο Θεός καλεί τον Ιερεμία να μεταβιβάσει το λόγο του

⁴Ο Κύριος μου είπε:

⁵«Πριν ακόμη σε πλάσω μες στην κοιλιά της μάνας σου, σε διάλεξα, και πριν ακόμα γεννηθείς σε είχα ξεχωρίσει, για να είσαι προφήτης στα έθνη».

⁶Τότε εγώ απάντησα: «Μα Κύριε, Θεέ, εγώ δεν ξέρω να κηρύττω το λόγο· είμαι ακόμη πολύ νέος».

⁷Ο Κύριος μου αποκρίθηκε: «Μη λες πως είσαι ακόμη πολύ νέος· γιατί σε όλους όσους σε στέλνω θα πας, και όλα όσα σε διατάζω θα τα πεις.

⁸Μη φοβάσαι κανέναν, γιατί εγώ είμαι μαζί σου για να σε προστατεύω. Εγώ το λέω, ο Κύριος».

⁹Τότε ο Κύριος άπλωσε το χέρι του και άγγιξε τα χείλη μου. Και μου είπε: «Έτσι βάζω τα λόγια μου στο στόμα σου.

¹⁰Πρόσεξε· από σήμερα θα έχεις την εξουσία στα έθνη και στα βασίλεια να ξεριζώνεις και να γκρεμίζεις, να καταστρέφεις και να ερημώνεις, να χτίζεις και να φυτεύεις».

- 11** Έπειτα ο Κύριος με ρώτησε: «Τι βλέπεις, Ιερεμία; » «Ένα κλαδί μυγδαλιάς», απάντησα.
- 12** «Καλά είδες», μου λέει, «κι εγώ επαγρυπνώ για να πραγματοποιήσω τα λόγια μου».
- 13** Ο Κύριος με ξαναρώτησε: «Τι βλέπεις; » Κι απάντησα: «Βλέπω ένα καζάνι που βράζει, με το στόμιο στραμμένο σ' εμένα από το βορρά».
- 14** «Από το βορρά», μού λέει, «θα ξεχυθεί η δυστυχία πάνω στους κατοίκους αυτής της χώρας».
- 15** Και συνέχισε ο Κύριος: «Θα καλέσω να έρθουν όλα τα έθνη απ' το βορρά· οι βασιλιάδες τους θα στήσουν τους θρόνους τους γύρω από τα τείχη της Ιερουσαλήμ και απέναντι από τις πύλες της· θα περικυκλώσουν όλες τις πόλεις του βασιλείου του Ιούδα.
- 16** Τότε θα τους κρίνω για όλες τις κακίες τους, επειδή με εγκατέλειψαν και θυσίασαν σε άλλους θεούς και προσκύνησαν τα έργα που κατασκεύασαν με τα χέρια τους.
- 17** »Εσύ, όμως Ιερεμία, ετοιμάσου, και σήκω να τους πεις όλα όσα σε διατάζω. Μη τους φοβηθείς, για να μη σε κάνω στ' αλήθεια να δειλιάσεις μπροστά τους.
- 18** Εγώ σήμερα σε κάνω δυνατό σαν πόλη οχυρωμένη, σαν σιδερένιο στύλο και σαν τείχος χάλκινο, ν' αντισταθείς απέναντι σ' όλη αυτή τη χώρα, στους βασιλιάδες του Ιούδα, στους άρχοντες, στους ιερείς και στο λαό της.
- 19** Θα σε πολεμήσουν, αλλά δε θα σε νικήσουν, γιατί εγώ θα είμαι μαζί σου για να σε προστατεύω. Εγώ το λέω, ο Κύριος».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 2

Απ' την πηγή με το τρεχούμενο νερό σε δεξαμενές με ρωγμές

- 10** Ο Κύριος με πρόσταξε και μου είπε:
- 2** «Πήγαινε αυτό το μήνυμα στην Ιερουσαλήμ: “ακούστε τι λέει ο Κύριος: Θυμάμαι πόσο πιστή μού ήσουν στα νιάτα σου, και πόσο μ' αγαπούσες όταν

ήμασταν νιόπαντροι. Με είχες ακολουθήσει στην έρημο, σε γη που τίποτα δε φυτρώνει.

³Τότε ανήκες μονάχα σ' εμένα, όπως οι πρώτοι καρποί της σοδειάς. Όποιος τολμούσε να σ' αγγίξει θα ήταν ένοχος και θα τον τιμωρούσα, λέει ο Κύριος»».

⁴Το λόγο του Κυρίου ακούστε, απόγονοι του Ιακώβ, όλες οι φυλές του Ισραήλ!

⁵Ο Κύριος λέει: «Σε τι έβλαψα τους προγόνους σας κι απομακρύνθηκαν από μένα; Στράφηκαν στα είδωλα και γι' αυτό καταστράφηκαν.

⁶Δεν ενδιαφερθήκατε για μένα, αν και σας έβγαλα απ' την Αίγυπτο και σας οδήγησα μέσα από την έρημο, μέσ' από γη με στέπες και χαράδρες, μέσ' από γη ξερή και σκοτεινή, απάτητη και ακατοίκητη.

⁷Σας έφερα σε καρποφόρα χώρα για να χαίρεστε τους καρπούς και τα καλύτερα αγαθά της, αλλά εσείς ήρθατε και μολύνετε τη χώρα μου, κάνατε μισητή τη χώρα που μου ανήκει.

⁸Οι ιερείς σας δεν ενδιαφέρθηκαν για μένα· αυτοί οι ιερείς, που εξηγούν το νόμο μου, δε με γνώρισαν. Οι άρχοντες επαναστάτησαν εναντίον μου και οι προφήτες προφήτεψαν επικαλούμενοι το Βάαλ και λάτρεψαν τ' άχρηστα είδωλα.

⁹Γι' αυτό εγώ, ο Κύριος, θα κατηγορήσω εσάς, μαζί ακόμη και τα παιδιά σας και τα εγγόνια σας.

¹⁰»Μακριά πηγαίνετε, στις χώρες της δύσης· και στην Κηδάρ στα ανατολικά στείλτε να δείτε· παρατηρήστε και θα διαπιστώσετε πως δεν ξανάγινε πράγμα σαν κι αυτό:

¹¹Ποτέ ένα έθνος τους θεούς του δεν τους άλλαξε, έστω κι αν δεν ήταν πραγματικοί θεοί. Κι όμως ο λαός μου εμένα, το δυνατό του Θεό, με αντικατέστησε με είδωλα ανίσχυρα.

¹²Θαυμάστε ουρανοί γι' αυτό, φρίξτε, βαθιά συγκλονιστείτε», λέει ο Κύριος.

13«Διπλή αμαρτία έκανε ο λαός μου: Εμένα εγκατέλειψαν, πηγή τρεχούμενου νερού, και σκάψαν να 'χουνε δεξαμενές ρωγμές γεμάτες, που δεν μπορούν να συγκρατήσουν το νερό».

Πόσο πικρό είναι για τον άνθρωπο τον Κύριο να εγκαταλείπει

14«Μήπως είναι δούλος ο Ισραήλ ή μήπως είναι δούλος οικογενής; Πώς κατάφερε να γίνει λάφυρο των εχθρών του;

15Βρυχήθηκαν σαν τα λιοντάρια εναντίον του οι εχθροί, ξέσπασαν σε κραυγές, ερήμωσαν τη χώρα του· κήκων εντελώς οι πόλεις του, δεν έχουν πια κατοίκους.

16Τώρα οι Αιγύπτιοι της Μέμφιδας και της Δάφνης θα έρθουν και θα του ξυρίσουν το κεφάλι.

17Δεν φταις για όλα αυτά εσύ, που εγκατέλειψες τον Κύριο, τον Θεό σου, όταν σε οδηγούσε στην πορεία σου;

18Και τώρα, τι προσδοκάς πηγαίνοντας στην Αίγυπτο να πεις νερό από το Νείλο; Και τι προσδοκάς πηγαίνοντας στην Ασσυρία να πεις νερό απ' τον Ευφράτη;

19Η ίδια σου η ασέβεια θα σε τιμωρήσει κι η απομάκρυνσή σου από μένα θα σε καταδικάσει. Θα μάθεις και θα δεις πόσο κακό είναι και πικρό τον Κύριο να εγκαταλείπεις, το Θεό σου, και πια να μην τον σέβεσαι. Εγώ ο Κύριος του σύμπαντος το λέω».

Ο λαός του Ισραήλ - γυναίκα άστατη και άπιστη

20«Ηθελες από πάντα να συντρίψεις το ζυγό σου, να σπάσεις τις αλυσίδες σου. “Δε θέλω να υπηρετήσω” έλεγες. Πάνω σε κάθε ψηλό λόφο και κάτω από κάθε σκιερό δέντρο ξάπλωνες και πόρνευες.

21Ενώ εγώ σε είχα φυτέψει σαν κλήμα εκλεκτό, από το σπόρο τον καλύτερο, εσύ έγινες αγριόκλημα, που πια δεν το αναγνωρίζω.

22Όσο και αν πλένεσαι με νίτρο και χρησιμοποιείς ποτάσα άφθονη, η ανομία σου από μπροστά μου δεν θα εξαλειφθεί», λέει ο Κύριος ο Θεός.

²³«Και πώς μπορείς να λες: “εγώ δεν μολύνθηκα και δε λάτρεψα διόλου τους Βααλίμ”; Κοίτα τα ίχνη σου στην κοιλάδα και αναγνώρισε το τι έχεις κάνει. Μοιάζεις με νεαρή καμήλα σε οργασμό, που τρέχει άσκοπα εδώ κι εκεί.

²⁴Μοιάζεις με άγριο θηλυκό γαϊδούρι, που μαθημένο είναι να ζει στην έρημο, λαχανιασμένο από τον οργασμό· ποιος μπορεί να το σταματήσει! Τ’ αρσενικά που το αναζητούν, το βρίσκουν εύκολα μπροστά τους, όταν είναι στον καιρό του.

²⁵Προσέξτε Ισραηλίτες, μήπως και λιώσουν τα ποδήματα στα πόδια σας και το λαρύγγι σας από το τρέξιμο ξεραθεί. Αλλά εσείς λέτε: “τι μας νοιάζει; Εμείς αγαπάμε τους ξένους θεούς και τους ακολουθούμε”».

Οι Ισραηλίτες θυμούνται το Θεό μόνο στην ανάγκη

²⁶«Όπως ο κλέφτης νιώθει ντροπή όταν τον πιάνουν, έτσι θα ντρέπεστε κι εσείς, Ισραηλίτες, οι βασιλιάδες σας κι οι άρχοντές σας, οι ιερείς σας κι οι προφήτες σας.

²⁷Λέτε στο ξύλο “εσύ είσαι πατέρας μας”, στην πέτρα “εσύ μας γέννησες”. Μου στρέψατε τα νώτα σας αντί για το πρόσωπό σας. Μα όταν σας βρύνε συμφορές, μού φωνάζετε “σήκω και σώσε μας! ”

²⁸Πού είναι όμως οι θεοί σας, που κατασκευάσατε; Ας σηκωθούν, λοιπόν, να σας σώσουν, αν μπορούν, όταν σας βρύνε συμφορές. Γιατί οι θεοί σας είναι τόσοι πολλοί, όσες και οι πόλεις σας, λαέ του Ιούδα.

²⁹Γιατί κατηγορείτε εμένα, αφού όλοι σας επαναστατείτε εναντίον μου; » λέει ο Κύριος.

³⁰«Μάταια σας τιμώρησα· δε διορθωθήκατε. Καθώς αχόρταγο λιοντάρι, το ξίφος σας έφαγε τους προφήτες μου».

Ο λαός του Ισραήλ ξέχασε το Θεό του

³¹«Εσείς, όμως, η σύγχρονη γενιά, ακούστε το λόγο του Κυρίου: Μήπως έγινα τόσο τρομερός για τους Ισραηλίτες, όπως η έρημος ή το βαθύ σκοτάδι; Λέτε, λαέ μου, “δε θέλουμε να έχουμε καμιά σχέση μαζί σου· δε θα ξαναγυρίσουμε σ’ εσένα”.

³²Μπορεί η κοπέλα να ξεχάσει τα στολίδια της ή μια νύφη το νυφικό της; Και όμως ο λαός μου με έχει ξεχασμένον εδώ κι αμέτρητους καιρούς».

Η ειδωλολατρία οδηγεί στην αδικία

³³«Πόσο καλά ξέρεις να τρέχεις πίσω από τους εραστές σου! Συνήθισες πια να διαπράττεις εγκλήματα.

³⁴Στα ρούχα σου υπάρχει αίμα αθών φτωχών ανθρώπων, που δεν πιάστηκαν δα και να παραβιάζουν σπίτια! Μα η κατάρα για όλα αυτά τα έργα, πάνω σας θα ξεσπάσει.

³⁵Εσύ όμως λες: “είμαι αθώος. Ο Κύριος δεν είναι πια μαζί μου θυμωμένος”. Αλλά εγώ ο Κύριος θα σε κρίνω, γιατί ισχυρίζεσαι ότι δεν έχεις αμαρτήσει».

Καμιά συμμαχία δεν σώζει τον Ιούδα

³⁶«Γιατί τόσο εύκολα αλλάζεις πολιτική; Θα ντροπιαστείτε από την Αίγυπτο, όπως ντροπιαστήκατε από την Ασσυρία.

³⁷Θα φύγεις κι από 'κει καλύπτοντας το πρόσωπό σου με τα χέρια σου από ντροπή, γιατί εγώ, ο Κύριος έχω απορρίψει εκείνους που εσύ εμπιστεύεσαι. Τίποτα δεν θα πετύχεις μ' αυτούς».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 3

Η αμετανόητη πόρνη

¹Ο Κύριος λέει: «Αν κάποιος διώξει τη γυναίκα του, κι αυτή πάει και γίνει γυναίκα άλλου, μπορεί ο πρώτος να την ξαναπαντρευτεί; Όχι. Δεν είν' αυτή η χώρα εντελώς μολυσμένη; Εσύ, Ισραήλ, πόρνεψες μ' εραστές πολλούς και τώρα θέλεις να γυρίσεις σ' εμένα;

²Σήκω τα μάτια σου στους λόφους και δεξ πού δεν επόρνεψες; Σε ποιους δρόμους δεν κάθισες προσμένοντας τους εραστές σου, καθώς ο Άραβας στην έρημο, που καρτεράει το θύμα του; Με τις πορνείες σου και τις κακίες σου μόλυνες τη γη.

³Γι' αυτό δεν έπεσαν βροχές φθινόπωρο ούτε άνοιξη. Μοιάζεις πόρνη ξεδιάντροπη και τα λάθη σου δεν τ' αναγνωρίζεις.

⁴Και τώρα μου λες: “πατέρα μου, που μ' αγαπάς από παιδί,

⁵Δε θα ᾽σαι αιώνια μαζί μου οργισμένος, δεν είν' ἔτσι; ” Αυτά είπες, Ισραήλ, αλλά δεν παύεις πεισματικά να κάνεις όσα κακά μπορείς».

Οι δυο μοιχαλίδες αδερφές

⁶Την εποχή της βασιλείας του Ιωσία ο Κύριος μου είπε: «Είδες τι ἔπραξε αυτή η άπιστη γυναίκα, ο Ισραήλ; Πήγε πάνω σε κάθε ψηλό βουνό και κάτω από κάθε σκιερό δέντρο και πόρνεψε εκεί.

⁷Κι αναλογίστηκα: Αφού χορτάσει μ' όλα αυτά, θα γυρίσει σ' εμένα· αλλά δε γύρισε. Και τα είδε αυτά ο Ιούδας, η άπιστη αδερφή του Ισραήλ.

⁸Ακόμα είδα και τούτο: ότι ενώ εγώ ἔδωξα τον Ισραήλ, την άπιστη γυναίκα, για όλες τις μοιχείες που είχε διαπράξει και της ἔδωσα το ἔγγραφο του διαζυγίου, ωστόσο η άλλη άπιστη γυναίκα, ο Ιούδας, δε φοβήθηκε αλλά πήγε και πόρνεψε κι εκείνη.

⁹Με την αδιάντροπη πορνεία του μόλυνε τη χώρα και μοίχευε λατρεύοντας λιθάρια και ξύλα.

¹⁰Και μ' όλα αυτά ο Ιούδας, η άπιστη αδερφή του Ισραήλ, δεν επέστρεψε σ' εμένα μ' όλη του την καρδιά, αλλά προσποιητά. Εγώ το λέω, ο Κύριος».

Η επιστροφή του Ισραήλ είναι εφικτή

¹¹Ο Κύριος μου είπε: «Μολονότι ο Ισραήλ είχε απομακρυνθεί από μένα, αποδείχτηκε δικαιότερος από τον άπιστο Ιούδα.

¹²Πήγαινε, λοιπόν, φώναξε κατά το βορρά και πες: “ο Κύριος λέει: Γύρνα πίσω, άπιστη γυναίκα, Ισραήλ· δε θέλω να ξεσπάσει πάνω σου η οργή μου, γιατί εγώ είμαι πολυεύσπλαχνος. Δε θα είμαι για πάντα οργισμένος.

¹³Μονάχα παραδέξου την ανομία σου, ότι απίστησες σ' εμένα, τον Κύριο, το Θεό σου· στους ξένους παραδόθηκες θεούς κάτω από κάθε σκιερό δέντρο, και δεν υπάκουσες στις εντολές μου”».

Ελπίδα για τον Ιούδα και μετά την καταστροφή του

¹⁴«Γυρίστε πίσω», λέει ο Κύριος, «παραστρατημένα παιδιά, γιατί σ' εμένα ανήκετε. Θα πάρω έναν δυο από κάθε πόλη και φυλή και θα τους φέρω στη Σιών.

¹⁵Θα σας δώσω ποιμένες όπως τους θέλω εγώ, και θα σας φροντίζουν με σύνεση και κατανόηση.

¹⁶«Τότε», συνέχισε ο Κύριος, «όταν θα 'χετε γίνει πολυάριθμοι και θα 'χετε αυξηθεί στη χώρα αυτή, κανείς δε θα μιλάει πια για την κιβωτό της διαθήκης του Κυρίου ούτε κανείς θα τη σκέφτεται ούτε θα τη θυμάται ούτε θα τη χρειάζεται ούτε και θα την ξαναφτιάξει κανείς.

¹⁷Εκείνον τον καιρό θα αποκαλούν την Ιερουσαλήμ “Θρόνο του Κυρίου” και θα συγκεντρώνονται σ’ αυτήν όλα τα έθνη στ’ όνομα του Κυρίου· δε θ’ ακολουθούν τις διαθέσεις της πονηρής καρδιάς τους.

¹⁸Τότε θα ενωθεί ο Ιούδας με τον Ισραήλ, και θα 'ρθουνε μαζί από τη χώρα του βορρά στη χώρα που έδωσα στους πατέρες σας να την έχουν στην κατοχή τους».

Αχαριστία και απιστία του Ισραήλ

¹⁹Ο Κύριος λέει: «Είχα αποφασίσει να σε δεχτώ σαν γιο μου, και να σου δώσω μια ονειρεμένη χώρα ιδιοκτησία σου, ένδοξη ανάμεσα στα έθνη. Κι αναλογιζόμουν ότι θα με αποκαλούσες “πατέρα” κι από μένα δεν θ’ απομακρυνόσουν.

²⁰Αλλά όπως μια γυναίκα απιστεί στον άντρα της, έτσι απίστησες σ’ εμένα, Ισραήλ».

Το παράπονο του Ιούδα και η πρόσκληση του Θεού για επιστροφή

²¹Φωνή ακούστηκε από τους λόφους, θρήνος και παρακλήσεις των Ισραηλιτών, επειδή πήραν το στραβό δρόμο, λησμόνησαν τον Κύριο, το Θεό τους.

²²Αλλά ο Κύριος λέει: «Επιστρέψτε παραστρατημένα παιδιά· θα αποκαταστήσω το παραστράτημά σας». «Ναι, Κύριε, ερχόμαστε σ’ εσένα, γιατί εσύ είσαι ο Θεός μας.

²³Στ’ αλήθεια, η θορυβώδης πολυπραγμοσύνη πάνω στα βουνά και στους λόφους δε μας βοηθάει· η βοήθειά μας, Κύριε, Θεέ μας, μόνο από σένα προέρχεται.

²⁴Από παλιά ο Βάαλ κατέφαγε καθετί που οι πρόγονοί μας είχαν αποκτήσει: τα πρόβατά μας, τα βόδια μας, τους γιους μας και τις κόρες μας.

²⁵Ζούμε μέσα στη ντροπή, βυθισμένοι στην ατιμία μας. Έτσι μας αξίζει, γιατί αμαρτήσαμε στον Κύριο, το Θεό μας, εμείς και οι πρόγονοί μας, από παλιά μέχρι σήμερα· δεν υπακούσαμε στις εντολές του».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 4

¹«Αν θέλεις να επιστρέψεις, Ισραήλ, μπορείς να επιστρέψεις σ' εμένα», λέει ο Κύριος. «Αν πετάξεις τα βδελυρά σου είδωλα να μην τα βλέπω, δε θα μείνεις άλλο χωρίς πατρίδα.

²Κι αν ορκιστείς επικαλούμενος το όνομα του αληθινού Θεού και είσαι ειλικρινής, τίμιος και δίκαιος, τότε οι κάτοικοι των εθνών θα ευλογούν ο ένας τον άλλον χρησιμοποιώντας το όνομά μου και θα είναι υπερήφανοι που με γνωρίζουν».

³Ο Κύριος λέει στους κατοίκους του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ: «Οργώστε καλά τα χωράφια σας αντί να σπέρνετε ανάμεσα στ' αγκάθια.

⁴Κάμετε περιτομή που να ευχαριστεί εμένα τον Κύριο· περιτμηθείτε στις καρδιές σας, άντρες του Ιούδα και κάτοικοι της Ιερουσαλήμ. Αλλιώς θα ξεσπάσει ο θυμός μου φλογερός σαν τη φωτιά, που κανείς δε θα μπορεί πια να τη σβήσει· τόσες πολλές θα είναι οι κακές σας πράξεις».

Διακήρυξη στο βασίλειο του Ιούδα

⁵Αναγγείλατε και κηρύξτε στους κατοίκους του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ. Σαλπίστε με τη σάλπιγγα σ' όλη τη χώρα, φωνάξτε δυνατά, και πείτε τους: «Συναχθείτε γρήγορα να μπούμε στις οχυρωμένες πόλεις!

⁶Βάλτε στους δρόμους οδοδείκτες προς τη Σιών, τρέξτε να γλιτώσετε! Μη στέκεστε! Γιατί κακό θα φέρω απ' το βορρά, καταστροφή μεγάλη».

⁷Σαν το λιοντάρι που βγαίνει από το δάσος του, ξεκίνησε ο καταστροφέας των εθνών και βγήκε από τον τόπο του, τη χώρα σας για να ερημώσει· οι πόλεις σας θα καταστραφούν και κανείς κάτοικος δε θ' απομείνει.

⁸Γι' αυτό, φορέστε πένθιμα, θρηνήστε και μοιρολογήστε: «δεν έπαψε ακόμη ο Κύριος να είναι φοβερά θυμωμένος μαζί μας».

⁹«Τη μέρα εκείνη», λέει ο Κύριος, «ο βασιλιάς κι οι άρχοντες θα χάσουν το θάρρος τους. Οι ιερείς θα ταραχθούν και οι προφήτες θα εκπλαγούν.

¹⁰Τότε θα παραπονιούνται: “αχ, Κύριε Θεέ, εξαπάτησες τελείως το λαό αυτό και τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ· γιατί ενώ είπες πως θα 'χουμε ειρήνη, μάς έχουν βάλει το μαχαίρι στο λαιμό”.

¹¹Τότε θα πω κι εγώ στο λαό αυτό και στους κατοίκους της Ιερουσαλήμ, ότι θα φυσήξει εναντίον τους ένας ζεστός άνεμος από τους λόφους της ερήμου. Δε θα 'ναι ο αέρας που λυχνίζουν και καθαρίζουν το στάρι·

¹²θα είναι αέρας πιο δυνατός απ' αυτόν και θα 'ρθει με διαταγή μου. Γιατί τώρα εγώ ο Κύριος θα ανακοινώσω τη δικαστική απόφαση εναντίον τους».

Οι εχθροί έρχονται από παντού

¹³Έρχονται σύννεφο οι εχθροί κι είναι τ' αμάξια τους ανεμοστρόβιλος· απ' τους αετούς γοργότερα είναι τ' άλογά τους. Αλίμονό μας! Είμαστε χαμένοι.

¹⁴Ξέπλυνε τις κακίες της καρδιάς σου, Ιερουσαλήμ, για να σωθείς· ως πότε θα παραμένουν μέσα σου οι σκέψεις σου οι κακές;

¹⁵Ακούστε λοιπόν: Οι αγγελιοφόροι φέρνουνε άσχημα νέα απ' την περιοχή της Δαν κι απ' τα βουνά του Εφραΐμ.

¹⁶Προειδοποιήστε τα έθνη, ανακοινώστε το και στην Ιερουσαλήμ ότι έρχονται εχθροί από μακρινή χώρα με πολεμικές ιαχές ενάντια στις πόλεις του βασιλείου του Ιούδα.

¹⁷Σαν φύλακες του αγρού την περικύκλωσαν, «γιατί επαναστάτησε εναντίον μου», λέει ο Κύριος.

¹⁸Όλα αυτά σού τα προξένησαν η συμπεριφορά σου και τα έργα σου, λαέ του Ιούδα. Αυτή η κακία σας σας έφερε πίκρα που έφτασε μέχρι την καρδιά σας.

Ο πόνος του Ιερεμία για την επερχόμενη καταστροφή

19Τα σωθικά μου! Πονούν τα σωθικά μου! Σφαδάζω από τον πόνο! Η καρδιά μου πάει να σπάσει· δεν μπορώ να σωπάσω, γιατί άκουσα τον ήχο της σάλπιγγας, την πολεμική ιαχή.

20Απανωτές ειδήσεις έρχονται για τις ήττες και τις καταστροφές. Όλη η χώρα ερημώνεται! Με μιας καταστραφήκαν οι σκηνές μας, τα παραπετάσματά μας σκίστηκαν.

21Ως πότε θα βλέπω την πολεμική σημαία και θ' ακούω τον ήχο της σάλπιγγας;

22«Ο λαός μου είναι ανόητος», λέει ο Κύριος. «Δε με γνωρίζουν· είναι σαν τ' άμυαλα παιδιά τα δίχως γνώση. Είναι πανούργοι για να κάνουν το κακό, μα το καλό δεν ξέρουν να το πράττουν».

23Κοιτώ τη γη: έρημη είναι κι ασχημάτιστη· κοιτώ τους ουρανούς: ούτ' ένα αστέρι.

24Κοιτάζω τα βουνά: τρέμουν· όλοι οι λόφοι τραντάζονται.

25Ψάχνω για ανθρώπους μα δε βρίσκω ούτ' έναν· και για πουλιά, μα όλα έχουνε φύγει.

26Κοιτώ την εύφορη τη γη: έγινε έρημος. Όλες οι πόλεις είναι ερείπια απ' του Κυρίου το φοβερό θυμό.

27Κι όλα αυτά, γιατί ο Κύριος είχε πει: «Όλη η χώρα θα ερημωθεί, αλλά ολοκληρωτική καταστροφή δεν θα προξενήσω».

28Για τούτο θα πενήσει η χώρα, θα σκοτεινιάσει ο ουρανός. Εγώ ο Κύριος μίλησα κι αποφάσισα· δε θα μετανιώσω ούτε θ' ανακαλέσω».

29Όλοι οι κάτοικοι της χώρας φεύγουν από το θόρυβο που κάνουν οι καβαλάρηδες· έρχονται οι τοξότες στα δάση κι ανεβαίνουν στους βράχους. Όλες οι πόλεις εγκαταλείπονται· κανένας πια δεν κατοικεί σ' αυτές!

30Κι εσύ, Ιερουσαλήμ, είσαι καταδικασμένη να καταστραφείς. Τι επιδιώκεις όταν ντύνεσαι στα κόκκινα, όταν φοράς χρυσά στολίδια και βάφεις τα μάτια

σου με σκιές; Μάταια καλλωπίζεσαι! Οι εραστές σου θα σ' εγκαταλείψουν, θα επιδιώξουν να σε σκοτώσουν.

³¹Άκουσα μια φωνή, σαν της γυναίκας όταν την πιάνουν οι πόνοι του πρώτου της τοκετού. Είν' η φωνή της Σιών που προσπαθεί να αναπνεύσει. Απλώνει τα χέρια της απελπισμένα και φωνάζει: «Βοήθεια! Με σκοτώνουν!»

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 5

Διεφθαρμένη πόλη

¹Ο Κύριος λέει: «Βαδίστε μέσ' από τους δρόμους της Ιερουσαλήμ· καλά κοιτάξτε και ψάξτε στις πλατείες της! Αν βρείτε έστω κι έναν άνθρωπο να κάνει το σωστό και ν' αναζητάει την αλήθεια, τότε εγώ θα συγχωρήσω την αμαρτία της πόλης.

²Κι όμως, ακόμη και όταν ορκίζονται στο όνομά μου, σίγουρα ψέματα ορκίζονται».

³Κύριε, δεν είναι η εντιμότητα το μόνο που σ' ενδιαφέρει; Τους χτύπησες αλλά αυτοί δεν νοιάστηκαν· τους σύντριψες αλλά δε διορθώθηκαν· αντίθετα, αποδείχτηκαν πιο πεισματάρηδες κι αρνήθηκαν να επιστρέψουνε σ' εσένα.

⁴Τότε εγώ σκέφτηκα: Αυτοί είναι φτωχοί κι αγράμματοι, οπότε δεν ξέρουν το δρόμο του Κυρίου, τις εντολές του Θεού.

⁵Θα πάω, λοιπόν, στους ισχυρούς να τους μιλήσω. Αυτοί ασφαλώς θα ξέρουν το δρόμο του Κυρίου και τις εντολές του Θεού τους. Αλλά κι αυτοί, ακόμη περισσότερο αρνήθηκαν να υπακούσουν στον Κύριο· έφυγαν μακριά του, λες κι ήτανε βαριά δεσμά οι εντολές του.

⁶«Γι' αυτό του δάσους θα τους φάνε τα λιοντάρια», λέει ο Κύριος, «λύκοι από την έρημο θα τους κατασπαράξουν· παρδάλεις θα παραμονεύουνε στις πόλεις τους. Όποιον βγαίνει έξω απ' αυτές θα τον ξεσκίζουν, γιατί πληθύναν οι ανομίες τους κι οι αποστασίες τους αυξήθηκαν».

Η συγχώρηση είναι αδύνατη πια

⁷Λέει ο Κύριος: «Πώς να σας συγχωρήσω για όλα αυτά; Τα παιδιά σας μ' εγκατέλειψαν και σε θεούς ορκίστηκαν που δεν ήταν θεοί. Εγώ τους χόρτασα, εκείνοι όμως μοίχευαν και τρέχανε στα σπίτια των πορνών.

⁸Είναι σαν τα καλοθρεμμένα, τα βαρβάτα άλογα, που το ένα για το ταίρι του άλλου χρεμετίζει.

⁹Δεν πρέπει να τους τιμωρήσω για όλα αυτά; Να μην εκδικηθώ ένα τέτοιο έθνος;

¹⁰Ανεβείτε εχθροί στ' αμπέλια και καταστρέψτε τα· μα μην τα αφανίσετε εντελώς. Τα κλήματα της ξεριζώστε τα, γιατί σ' εμένα δεν ανήκουν.

¹¹Ο λαός του Ισραήλ και ο λαός του Ιούδα απίστησαν πολλές φορές σ' εμένα. Κι αυτά τα λέω εγώ, ο Κύριος».

Οι συνέπειες της αυτοπεποίθησης

¹²Αυτοί οι άνθρωποι αρνήθηκαν τον Κύριο και είπαν: «Τι χρησιμεύει να υπολογίζουμε σ' αυτόν; Δε θα μας βρει κακό κανένα· πείνα δεν θ' αντιμετωπίσουμε ούτε πόλεμο.

¹³Όσα οι προφήτες λένε είναι του αέρα λόγια. Δεν έχουν μέσα τους λόγια Θεού να πουν. Εκείνα που προλέγουν ας πέσουν πάνω τους».

¹⁴Αλλά ο Θεός, ο Κύριος του σύμπαντος, μου είπε: «Επειδή αυτοί μιλούν έτσι, θα κάνω εγώ τα λόγια μου στο στόμα σου φωτιά, και το λαό αυτό ξύλα θα τον κάνω και θα τους κατακάψει η φωτιά.

¹⁵»Πες τους από μέρους μου: “Ισραηλίτες, θα φέρω εναντίον σας ένα έθνος από μακριά, έθνος αρχαίο και δυνατό, που δε θα ξέρετε τη γλώσσα του και δε θα καταλαβαίνετε τι λένε.

¹⁶Των πολεμιστών του η φαρέτρα το θάνατο σκορπίζει· είναι όλοι τους πανίσχυροι.

¹⁷Αυτοί θα τρώνε τους καρπούς απ' τη συγκομιδή σας και το δικό σας το ψωμί· τους γιους σας θα σκοτώνουν και τις κόρες σας. Τα πρόβατά σας και τα βόδια σας θα τα καταβροχθίζουν, θα εξαφανίζουν τον καρπό από τ'

αμπέλια σας και απ' τις συκιές. Θα καταστρέφουν πολεμώντας τις οχυρωμένες πόλεις σας, που σ' αυτές νιώθατε ασφαλείς”».

Τιμωρία αντίστοιχη με την αμαρτία

¹⁸Μου είπε επίσης ο Κύριος: «Ακόμη και τότε όμως δε θα καταστρέψω εντελώς το λαό μου.

¹⁹Κι όταν ρωτήσουν: “γιατί ο Κύριος ο Θεός μας μας τα κάνει όλα αυτά; ” τότε απάντησέ τους: “όπως στη χώρα σας εκείνον τον εγκαταλείψατε και υπηρετήσατε ξένους θεούς, έτσι θα υπηρετήσετε κι ανθρώπους ξένους, σε χώρα που δε θ' ανήκει σ' εσάς”».

Όταν δεν αναγνωρίζεται η εξουσία του Θεού

²⁰«Στείλτε μήνυμα στους απογόνους του Ιακώβ, διακηρύξτε στους κατοίκους του βασιλείου του Ιούδα και πείτε τους:

²¹Πρόσεξε, λοιπόν, λαέ ανόητε και πεισματάρη. Έχετε μάτια αλλά δε βλέπετε, αυτιά αλλά δεν ακούτε.

²²Γιατί, διαφορετικά θα με υπολογίζατε», λέει ο Κύριος. «Θα τρέματε μπροστά μου. Εγώ έβαλα την άμμο φραγμό στη θάλασσα, αιώνιο σύνορο που να το ξεπεράσει δεν μπορεί· φουσκώνει η θάλασσα μα παραπέρα δεν μπορεί να προχωρήσει. Ταράζονται τα κύματά της, αλλά το σύνορο να το περάσουν δεν μπορούν.

²³Εσείς, όμως, Ισραηλίτες, είστε λαός ισχυρογνώμονας κι επαναστατικός· αποστατήσατε και φύγατε από μένα.

²⁴Ούτε σκεφτήκατε να με τιμήσετε, εμένα τον Κύριο, το Θεό σας, που στέλνω στον καιρό της τη φθινοπωρινή και την ανοιξιάτικη βροχή, κι εξασφαλίζω κάθε χρόνο τις εβδομάδες του θερισμού.

²⁵Οι ανομίες και οι αμαρτίες σας σας στέρησαν όλα αυτά τα καλά».

Η επιδίωξη του πλούτου με κάθε μέσον

²⁶Ο Κύριος λέει: «Βρεθήκαν στο λαό μου ασεβείς, που στήνουνε παγίδα ανθρώπους να συλλάβουνε, όπως εκείνοι που παραμονεύουν να πιάσουνε πουλιά.

²⁷Όπως είναι γεμάτο το κλουβί πουλιά, έτσι τα σπίτια τους είναι γεμάτα απάτη. Γι' αυτό έγιναν δυνατοί και πλούτισαν,

²⁸και χόντρυναν και πάχυναν. Δε βάζουν όρια στις κακές τους πράξεις· δίκαια δεν κρίνουν, αδικούν τα ορφανά και τους φτωχούς, κι έτσι καλοπερνάνε.

²⁹Δεν πρέπει να τα τιμωρήσω όλα αυτά; » λέει ο Κύριος. «Να μην εκδικηθώ ένα τέτοιο έθνος; »

Η ευθύνη των προφητών και των ιερέων

³⁰«Τρομερά και φοβερά συμβαίνουνε σ' αυτή τη χώρα», λέει ο Κύριος.

³¹«Οι προφήτες προφητεύουν επικαλούμενοι το ψεύδος και οι ιερείς ενεργούν σύμφωνα με τη δική τους διδασκαλία. Και ο λαός μου όλα αυτά τα δέχεται. Μα τι θα κάνετε όταν θα έρθει το τέλος; »

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 6

Μεγάλη καταστροφή απειλεί την Ιερουσαλήμ

¹Απόγονοι του Βενιαμίν φύγετε από την Ιερουσαλήμ και ζητήστε ασφάλεια αλλού. Σαλπίστε σάλπιγγα στην Τεκωά και κάντε σινιάλο με καπνό στη Βαιθ-Ακαρέμ. Γιατί έρχεται απ' το βορρά συμφορά και καταστροφή μεγάλη.

²Τη Σιών, που είναι σαν κοπέλα όμορφη και τρυφερή, τώρα θα την εξολοθρεύσω!

³Θα έρθουν οι ποιμένες των εθνών με τα κοπάδια τους, γύρω σου θα σου στήσουν τις σκηνές τους· καθένας στο δικό του το λειβάδι θα βόσκει το κοπάδι του.

⁴«Ετοιμαστείτε για επίθεση εναντίον της! » θα πουν. «Εμπρός, να επιτεθούμε το μεσημέρι! Τι κρίμα! Η μέρα γέρνει, του απόσπερου μακραίνουν οι σκιές!

⁵Τότε εμπρός, να γίνει η επίθεση τη νύχτα! Να καταστρέψουμε τα ωραία της τ' ανάκτορα».

⁶Ο ίδιος ο Κύριος του σύμπαντος προστάζει τους εχθρούς: «Κόψτε δέντρα κι υψώστε ανάχωμα ενάντια στην Ιερουσαλήμ· αυτή την πόλη θα την τιμωρήσω, γιατί μονάχα καταπίεση υπάρχει εκεί.

⁷Σαν την πηγή που αναβλύζει τα νερά της, έτσι κι αυτή αναβλύζει την κακία της. Βίας κραυγές και καταπίεσης ακούγονται σ' αυτήν· μπροστά στα μάτια μου οι άνθρωποι βασανίζονται και υποφέρουν.

⁸»Άκου την προειδοποίησή μου, Ιερουσαλήμ, για να μη σ' εγκαταλείψω κι έρημο σε κάνω και γη ακατοίκητη».

Ο λαός δεν θέλει ν' ακούσει

⁹Ο Κύριος του σύμπαντος μου είπε: «Καλά τρυγήστε σαν αμπέλι το υπόλοιπο των Ισραηλιτών, που επέζησε· τα χέρια σας απλώστε στο λαό σας, όπως ο τρυγητής ραγολογεί τα κλήματα».

¹⁰Αλλά εγώ είπα: «Ποιος θα με άκουγε αν τους μιλούσα και τους προειδοποιούσα; Αυτοί έχουν κλειστά τ' αυτιά τους κι αρνιούνται να προσέξουν τα λόγια σου. Ο λόγος του Κυρίου έγινε γι' αυτούς αντικείμενο χλευασμού· δεν ευχαριστούνται να τον ακούν».

¹¹Γι' αυτό είμαι γεμάτος απ' του Κυρίου το θυμό. Κουράστηκα και δεν μπορώ να συγκρατήσω το θυμό μου». Ο Κύριος μου απάντησε: «Άσ' το θυμό σου να ξεσπάσει πάνω στα παιδιά που είναι έξω στους δρόμους, πάνω στις συνάξεις των νέων· άντρες και γυναίκες, γέροι και οι πολύ ηλικιωμένοι, όλοι θα αιχμαλωτιστούν».

¹²Τα σπίτια τους σε άλλους θα δοθούν και τα χωράφια κι οι γυναίκες τους το ίδιο· γιατί θα τιμωρήσω αυτής της χώρας τους κατοίκους», λέει ο Κύριος.

¹³«Όλοι τους, από τον πιο ασήμαντο ως τον πιο σπουδαίο, προσπαθούν να πλουτίσουν παράνομα. Ακόμη και προφήτες και οι ιερείς εξαπατούν το λαό».

¹⁴Φέρονται σαν οι πληγές του λαού μου να ήταν αμυχές· λένε στο λαό μου πως όλα πάν' καλά, μα τίποτε καλά δεν πάει».

¹⁵Θα έπρεπε να ντρέπονται που έπραξαν εκείνες τις βδελυρές τους πράξεις. Καθόλου όμως δεν ντράπηκαν ούτε κοκκίνισαν. Γι' αυτό και θα καταστραφούν όπως όλοι οι άλλοι. Θα τους τιμωρήσω και θ' αφανιστούν», λέει ο Κύριος.

Οι συνέπειες της ισχυρογνωμοσύνης

¹⁶Ο Κύριος λέει: «Εγώ είχα νουθετήσει το λαό μου: Στο δρόμο που βαδίζετε παρατηρήστε και ρωτήστε, ανάμεσα στα μονοπάτια που οι πρόγονοί σας βάδισαν, ποιο ήταν το πιο σωστό· ακολουθήστε τότε αυτό και θα βρείτε ανάπαυση. Εκείνοι όμως απάντησαν: “δε θέλουμε”.

¹⁷Εγώ τους έβαλα σκοπιές για να τους ειδοποιήσουν: “προσέξτε τον ήχο της σάλπιγγας!” Αυτοί όμως απάντησαν: “δε θα προσέξουμε”.

¹⁸»Γι’ αυτό ακούστε, έθνη, και μάθετε καλά τι πρόκειται να συμβεί στο λαό μου.

¹⁹Άκου, γη: Η συνέπεια των πονηρών σχεδίων τους είναι ότι θα τους τιμωρήσω, γιατί στα λόγια μου δεν δώσαν προσοχή κι απέρριψαν το νόμο μου.

²⁰Αδιάφορον μ’ αφήνει το λιβάνι που μου φέρνουν απ’ τη Σαβά, και η ευωδιαστή κανέλα από χώρα μακρινή. Τα ολοκαυτώματά τους δεν είναι δεκτά και οι θυσίες τους δε μου είναι ευχάριστες.

²¹Γι’ αυτό, θα βάλω εμπόδια μπροστά σ’ ετούτο το λαό· πάνω τους θα σκοντάψουνε και θα πεθάνουν πατέρες μαζί με τους γιους τους, οι γειτονές τους και οι φίλοι τους».

Ο εχθρός καταφθάνει από το βορρά

²²Ο Κύριος λέει: «Έρχεται λαός από μια χώρα απ’ το βορρά, έθνος μεγάλο ξεσηκώνεται από της γης τις άκρες.

²³Τόξο κρατάνε και χατζάρι, είναι σκληροί και άσπλαχνοι· στ’ άλογα ανεβαίνουν κι ακούγονται οι φωνές τους σαν τη βοή της θάλασσας· πολεμιστές που για τη μάχη παρατάσσονται ενάντια σ’ εσένα, πόλη της Σιών».

²⁴Λένε οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ: «Ακούσαμε την είδηση και παραλύσανε τα χέρια μας· μας έπιασε αγωνία και πονέσαμε σαν τη γυναίκα που είναι να γεννήσει».

²⁵Λένε ο ένας στον άλλον οι άνθρωποι: «Μη βγείτε στα χωράφια· από τους δρόμους μακριά! Γιατί ο εχθρός εκεί είναι και σκοτώνει, τρόμος επικρατεί παντού».

²⁶Λαέ μου, ντύσου στα πένθιμα και κυλίσου στη στάχτη· πένθησε όπως πενθεί κανείς για το μονάκριβο το γιο του, θρήνησε πικρά· γιατί άξαφνα θα 'ρθει ο εχθρός που όλα θα τα καταστρέψει.

Σκληρό σίδηρο και άχρηστο ασήμι

²⁷Ο Κύριος μου είπε: «Ιερεμία, σε έβαλα ελεγκτή για να ελέγχεις το λαό μου και να εξερευνάς τις διαθέσεις τους».

²⁸Κι εγώ διαπίστωσα πως όλοι τους είναι ισχυρογνώμονες, στασιαστές και συκοφάντες· σκληροί σαν το χαλκό και σαν το σίδηρο· όλοι τους είναι διεφθαρμένοι.

²⁹Φυσάει ο φυσητήρας του μεταλλουργού να λιώσει το μολύβι με τη φωτιά· μάταια όμως παιδεύεται ο χωνευτής· δεν ξεχωρίζουν οι κακοί.

³⁰Άχρηστο ασήμι θα ονομάζουν τους Ισραηλίτες, γιατί ο Κύριος τους απέρριψε.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 7

Αδικαιολόγητη η εμπιστοσύνη στο ναό

¹Ο Κύριος είπε στον Ιερεμία:

²«Στάσου στην πόρτα του ναού μου και κήρυξε εκεί το λόγο αυτόν εδώ: Ακούστε του Κυρίου το λόγο όλοι οι κάτοικοι του Ιούδα, που περνάτε απ' αυτές τις πύλες για να πάτε να προσευχηθείτε στον Κύριο!

³Ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: Διορθώστε τη συμπεριφορά σας και τα έργα σας, και τότε θα επιτρέψω να κατοικήσετε στον τόπο αυτό.

⁴Μην ξεγελάτε τον εαυτό σας επαναλαμβάνοντας: “ο ναός που κατοικεί ο Κύριος, ο ναός του Κυρίου, ο ναός του Κυρίου είν' εδώ!”

- ⁵Αν πράγματι διορθώσετε τη συμπεριφορά και τα έργα σας, αν αποδώσετε απόλυτα το δίκαιο ο ένας στον άλλο,
- ⁶αν δεν καταπιέζετε τον ξένο, το ορφανό και τη χήρα, αν πάψετε να θανατώνετε αθώους ανθρώπους εδώ σ' αυτόν τον τόπο και να λατρεύετε ξένους θεούς, γιατί αυτό θα είναι η καταστροφή σας,
- ⁷τότε εγώ θα κατοικήσω μαζί σας σ' αυτόν τον τόπο, στη χώρα που έδωσα στους προγόνους σας για πάντα.
- ⁸»Εσείς όμως εξαπατάτε τον εαυτό σας με λόγια ψεύτικα, που απ' αυτά δεν θα ωφεληθείτε.
- ⁹Κλέβετε και σκοτώνετε, μοιχεύετε κι ορκίζεστε ψέματα· θυμίαμα προσφέρετε στο Βάαλ και λατρεύετε θεούς, που ποτέ δεν τους γνωρίσατε.
- ¹⁰Κι έπειτα έρχεστε και στέκεστε ενώπιόν μου, στο ναό αυτό που φέρει τ' όνομά μου και λέτε: “εδώ είμαστε ασφαλείς!” Και συνεχίζετε να κάνετε όλες αυτές τις βδελυρές πράξεις.
- ¹¹Τι θαρρείτε πως είναι ο ναός αυτός, που φέρει τ' όνομά μου; Σπηλιά ληστών; Εντάξει! Τότε κι εγώ θα τον θεωρήσω έτσι.
- ¹²»Πηγαίνετε, λοιπόν, στη Σιλώ, τον τόπο που για πρώτη φορά είχα διαλέξει να λατρεύομαι, και δείτε τι καταστροφή έκανα σ' αυτόν για τις αμαρτίες του λαού μου, του Ισραήλ.
- ¹³Και τώρα, πάλι κάνατε τα ίδια ανόσια έργα· σας μίλησα ασταμάτητα μα δεν ακούσατε· σας κάλεσα μα δεν αποκριθήκατε.
- ¹⁴Γι' αυτό, σ' ετούτον το ναό που φέρει τ' όνομά μου κι όπου εσείς αισθάνεστε ασφαλείς, στον τόπο αυτόν που έδωσα σ' εσάς και στους προγόνους σας, θα κάνω τα ίδια που έκανα και στη Σιλώ.
- ¹⁵Θα σας διώξω από μπροστά μου, όπως έδιωξα και τους αδερφούς σας, όλους τους απογόνους του Εφραΐμ”. Εγώ το λέω, ο Κύριος».

Ο Κύριος απαγορεύει στον Ιερεμία να προσεύχεται για το λαό του

¹⁶«Εσύ, Ιερεμία, μην προσεύχεσαι πια για το λαό αυτόν! Μη μου φωνάζεις και μη με παρακαλείς· μη με πιέζεις, γιατί δε θα σε ακούσω.

¹⁷Δε βλέπεις τι κάνουν αυτοί στις πόλεις του Ιούδα, στους δρόμους της Ιερουσαλήμ;

¹⁸Τα παιδιά μαζεύουν ξύλα, οι πατεράδες ανάβουν τη φωτιά· οι γυναίκες ζυμώνουν το ζυμάρι και φτιάχνουνε γλυκίσματα για τη Βασίλισσα του Ουρανού· σπονδές προσφέρουν σ' άλλους θεούς, για να κάνουν εμένα να πονέσω.

¹⁹Αλήθεια, εμένα θα κάνουν να πονέσω; Όχι βέβαια, αλλά τον εαυτό τους! Αυτοί θα ντροπιαστούν.

²⁰Γι' αυτό λέω εγώ, ο Κύριος, ο Θεός: Θα ξεσπάσει ο φλογερός θυμός μου πάνω σ' αυτό τον τόπο· πάνω σ' ανθρώπους και σε ζώα και σε δέντρα και πάνω στους καρπούς της γης· κι όταν ανάψει ο θυμός μου, κανείς δεν θα μπορέσει να τον σβήσει».

Το έθνος δεν ακούει το Θεό

²¹Ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: «Τι μου προσφέρετε ολοκαυτώματα και τα προσθέτετε στις άλλες σας θυσίες; Φάτε τα εσείς όλα τα κρέατα!

²²Όταν εγώ έβγαλα τους προγόνους σας από την Αίγυπτο, δεν τους διέταξα τίποτε για ολοκαυτώματα και για θυσίες.

²³Αλλά τους έδωσα αυτή την εντολή: “υπακούστε σ' εμένα, και τότε εγώ θα είμαι Θεός σας κι εσείς λαός μου· ακολουθήστε καθ' όλα το δρόμο που σας καθορίζω, για να είστε ευτυχείς”.

²⁴Αυτοί όμως δεν υπακούσανε ούτε δώσανε προσοχή αλλά κάνανε εκείνο που τους έλεγε η σκληρή και πονηρή καρδιά τους· μου 'στρεψαν την πλάτη αντί για το πρόσωπο.

²⁵Από τότε που έβγαλα τους προγόνους σας από την Αίγυπτο μέχρι σήμερα, σας έστελνα αδιάκοπα όλους τους δούλους μου τους προφήτες.

²⁶Αλλά κανείς σας δεν με άκουσε ούτε με πρόσεξε. Αντισταθήκατε με πείσμα και πράξατε χειρότερα απ' τους προγόνους σας.

²⁷»Αν πας να τους τα πεις όλα αυτά, δε θα σε ακούσουν· αν τους καλέσεις, δε θα σου αποκριθούν.

²⁸Πες τους, λοιπόν: “είστε έθνος που δεν υπακούει στον Κύριο, το Θεό του, και δε διορθώνεται· για πιστότητα δεν γίνεται πια λόγος. Χάθηκε κι αυτή”».

Πεδιάδα φονιάδων

²⁹Λαέ της Ιερουσαλήμ, κούρεψε τα μαλλιά σου και πέταξέ τα· θρήνησε πάνω στους λόφους, γιατί είσαι μια γενιά που ο Κύριος οργίστηκε εναντίον της, την απέρριψε και την εγκατέλειψε.

³⁰«Πράγματι», λέει ο Κύριος, «οι κάτοικοι του βασιλείου του Ιούδα έκαναν μιανές πράξεις ενώπιόν μου. Έστησαν τα είδωλά τους στο ναό που φέρει τ' όνομά μου και τον μόλυναν.

³¹Στην κοιλάδα Εννόμ καθιέρωσαν ιερόν τόπο, που τον ονόμασαν “Τοφέθ”. εκεί θυσιάζουν τους γιους τους και τις κόρες τους στη φωτιά, πράγμα που εγώ δεν το διέταξα ούτε καν το διανοήθηκα.

³²Γι' αυτό θα έρθουν μέρες, που η κοιλάδα αυτή δεν θα ονομάζεται πια “Κοιλάδα Εννόμ” ή “Τοφέθ”, αλλά “Φαράγγι της Σφαγής”, γιατί εκεί θα θάβουν τους νεκρούς, επειδή αλλού δε θα υπάρχει τόπος.

³³Και τα πτώματα του λαού αυτού θα είναι τροφή για τα όρνια και τα τσακάλια, που δε θά 'ναι κανείς να τα φοβίσει.

³⁴Στις πόλεις του Ιούδα και στους δρόμους της Ιερουσαλήμ θα κάνω να σωπάσουν οι θόρυβοι των πανηγυριών, οι κραυγές της χαράς και τα τραγούδια των νιόπαντρων, γιατί η χώρα θα ερημωθεί».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 8

¹«Εκείνο τον καιρό», λέει ο Κύριος, «θα βγάλουν απ' τους τάφους τους τα κόκαλα των βασιλιάδων του Ιούδα, των αρχόντων του, των ιερέων, των προφητών και όλων των κατοίκων της Ιερουσαλήμ.

²Και θα τ' απλώσουν αντίκρυ στον ήλιο, στο φεγγάρι και σ' όλα τ' άστρα του ουρανού, που αυτοί οι άνθρωποι τ' αγάπησαν και τα λάτρεψαν, τ' ακολούθησαν, τα συμβουλευτήκαν και τα προσκύνησαν σαν θεούς. Αυτά τα κόκαλα δεν θα τα συγκεντρώσουν ποτέ ούτε και θα τα ξαναθάψουν· κοπριά θα γίνουν πάνω στη γη».

Ο θάνατος προτιμότερος από τη ζωή

³Ο Κύριος του σύμπαντος λέει: «Ο θάνατος θα είναι προτιμότερος απ' τη ζωή, για όλους εκείνους που θα επιζήσουν από την πονηρή αυτή γενιά, σ' όλους τους τόπους που θα τους έχω διασκορπίσει».

Αχαρακτήριστη ισχυρογνωμοσύνη

⁴Ο Κύριος με πρόσταξε να πω στο λαό του: «Αν κάποιος πέσει, δε θα ξανασηκωθεί; Αν κάποιος το δρόμο του χάσει, δε θα τον ξαναβρεί;

⁵Γιατί, λοιπόν αυτός ο λαός μου της Ιερουσαλήμ απομακρύνεται αδιάκοπα χωρίς ποτέ το δρόμο του να βρίσκει; Στα είδωλά τους προσκολλώνται κι αρνούνται να επιστρέψουν.

⁶Με προσοχή άκουσα, μα δε μίλησαν σωστά· κανένας δεν υπάρχει που να μετανοεί για την κακία του και που να λέει “τι έκανα; ” Καθένας τους ακολουθεί ασυλλόγιστα το δρόμο του, καθώς το άλογο που ορμά στη μάχη.

⁷Κι ο πελαργός ακόμα στον ουρανό ξέρει το χρόνο ακριβώς που πρέπει να γυρίσει. Το τρυγόνι, το χελιδόνι κι ο γερανός γνωρίζουν τον καιρό τον ορισμένο για ν' αποδημήσουν. Ο λαός μου όμως δεν έχει ιδέα για τις εντολές που του έχω δώσει».

Δήθεν σοφοί

⁸Ο Κύριος λέει: «Πώς ισχυρίζετε ότι είστε σοφοί, επειδή ξέρετε τους νόμους του Κυρίου; Αφού οι νόμοι αυτοί έχουν νοθευτεί απ' τους ανάξιους ερμηνευτές τους!

⁹Θα ντροπιαστούνε οι σοφοί, θα φοβηθούν και θα παγιδευτούνε: Αρνήθηκαν το λόγο μου· τότε η σοφία τους ποια θα είναι;

10»Θα δώσω τις γυναίκες τους σε άλλους, και τα χωράφια τους σε ξένους, σε κατακτητές· επειδή όλοι, από τον πιο ασήμαντο ως τον πιο σπουδαίο, γυρεύουν να πλουτίσουνε παράνομα. Όλοι τους, ακόμα κι οι προφήτες και οι ιερείς, ψέματα λένε.

11Φέρονται σαν οι πληγές του λαού μου να ήταν αμυχές· λένε στο λαό μου πως όλα πάν' καλά, μα τίποτε καλά δεν πάει.

12Θα έπρεπε να ντρέπονται για εκείνες τις βδελυρές τους πράξεις. Καθόλου όμως δεν ντράπηκαν ούτε κοκκίνισαν. Γι' αυτό και θα καταστραφούν όπως όλοι οι άλλοι· θα τους τιμωρήσω και θ' αφανιστούν», λέει ο Κύριος.

Αβάσιμες ελπίδες

13«Αν έρθω στο λαό μου σαν τρυγητής, σταφύλια δεν θα βρω ούτε σύκα», λέει ο Κύριος. «Ακόμα και τα φύλλα θά 'χουνε μαραθεί. Γι' αυτό θα παραδώσω το λαό μου στους ξένους και θα τον καταστρέψουν».

14Οι κάτοικοι του Ιούδα λένε: «Τι καθόμαστε; Ελάτε, μαζευτείτε να μπούμε στις οχυρωμένες πόλεις και να πεθάνουμε εκεί. Ο Κύριος, ο Θεός μας, μας καταδίκασε σε θάνατο· μας πότισε νερό δηλητηριασμένο, γιατί αμαρτήσαμε σ' αυτόν.

15Προσμέναμε πως όλα θα πήγαιναν καλά, μα δεν ήρθε καλό κανένα. Προσμέναμε να γιατρευτούμε απ' τα δεινά αλλά μας βρήκε τρόμος.

16Ακούγεται κιόλας το χλιμίντρισμα των αλόγων του εχθρού από τη Δαν· σείεται όλη η γη απ' το χρεμέτισμα των δυνατών αλόγων τους. Έρχονται και θα καταστρέψουν τη χώρα και τα προϊόντα της, την πόλη και τους κατοίκους της».

17«Θα εξαποστείλω εναντίον σας φαρμακερές οχιές», λέει ο Κύριος, «που θα 'ναι αδύνατο κανείς να τις γητέψει· αυτές θα σας δαγκώσουν».

Η θλίψη του Ιερεμία

18Ένα βάρος πιέζει την καρδιά μου και με αρρωσταίνει.

19Ακούω απελπισμένη του λαού μου τη φωνή, σ' όλη τη χώρα: «Δεν είναι πια ο Κύριος στη Σιών; Ο βασιλιάς της δεν είναι εκεί; » Αλλά ο Κύριος

απαντά: «Γιατί μ' εξόργισαν με τα είδωλά τους, με τις ξένες τις άχρηστες θεότητες; »

²⁰Ο λαός παραπονιέται: «Το καλοκαίρι πέρασε, τέλειωσε η συγκομιδή, κι εμείς προσμένουμε ακόμα να σωθούμε! »

²¹Απ' του λαού μου την πληγή πληγώθηκα, πένθησα, κατατρόμαξα.

²²Βάλσαμο δεν υπάρχει στη Γαλαάδ; Δεν είναι εκεί γιατρός; Γιατί, λοιπόν, ο λαός μου δε γιατρεύτηκε;

²³Μακάρι βρύση δακρύων να 'ταν τα μάτια μου, να ήταν το κεφάλι μου πηγάδι με νερό, μέρα και νύχτα για να κλαίω τους σκοτωμένους του λαού μου!

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 9

Λαός διαβρωμένος από το ψέμα

¹Μακάρι να 'χα μες στην έρημο ταξιδιωτών κατάλυμα, ώστε να εγκαταλείψω το λαό μου και ν' απομακρυνθώ απ' αυτόν, γιατί όλοι τους είναι μοιχοί, συνάθροιση απίστων.

²«Σαν τόξο τεντωμένο, έτοιμη για να ρίξει βέλη ψεύδους είναι η γλώσσα τους. Στη χώρα δεν είναι η αλήθεια που επικρατεί. Κάνουν το ένα κακό μετά το άλλο, κι αρνιούνται κάθε σχέση νά 'χουνε μαζί μου», λέει ο Κύριος.

³«Γι' αυτό καθένας να φυλάγεται απ' τους φίλους του και να μην έχει εμπιστοσύνη ούτε στον αδερφό του· γιατί κάθε αδερφός το δίχως άλλο εξαπατά, και οι φίλοι είναι συκοφάντες.

⁴Εξαπατά καθένας τον πλησίον του, κανείς δε λέει την αλήθεια· συνήθισαν τη γλώσσα τους στο ψέμα και έχουν τόσο πολύ αναμειχθεί με το κακό, ώστε είναι ανήμποροι πια να ξεφύγουν.

⁵Η μια καταπίεση διαδέχεται την άλλη, κι η μια απάτη ακολουθεί την άλλη και αρνούνται να με γνωρίσουν».

⁶Γι' αυτό, λέει ο Κύριος του σύμπαντος: «Στο χωνευτήρι θα τους βάλω σαν το μέταλλο και θα τους δοκιμάσω. Ο λαός μου έχει πράξει το κακό. Τι άλλο μπορώ γι' αυτούς να κάνω;

⁷Είναι η γλώσσα τους θανατηφόρο βέλος· το στόμα τους λέει ψέματα. Καθένας λέει στο διπλανό του λόγια φιλικά, μα μέσα στην καρδιά του μυστικά, παγίδα τού ετοιμάζει.

⁸Για όλα αυτά δεν θα τους τιμωρήσω; » λέει ο Κύριος· «δε θα εκδικηθώ ένα τέτοιο έθνος; »

Θρήνος για τον Ιούδα και την Ιερουσαλήμ

⁹Θα κλάψω, θα θρηνήσω για τα ψηλά βουνά, θα παραπονεθώ για τα λιβάδια. Καήκαν κάτω στην πεδιάδα! Κανείς πια δεν περνάει από 'κει ούτε ακούγονται των κοπαδιών βελάσματα· τ' ουρανού τα πουλιά και τ' άγρια ζώα έφυγαν, εξαφανίστηκαν.

¹⁰Ο Κύριος όμως λέει: «Θα κάνω την Ιερουσαλήμ σωρό από πέτρες και τόπο τσακαλιών· τις πόλεις θα ερημώσω του Ιούδα, ώστε κανείς να μην κατοικεί πια σ' αυτές».

¹¹Υπάρχει άνθρωπος τόσο σοφός, που να μπορεί αυτό να το εννοήσει, και στον οποίο να μιλήσει ο Κύριος και να του το εξηγήσει; Το γιατί κατακάηκε η χώρα και ερημώθηκε ώστε κανείς να μην περνάει απ' αυτήν;

¹²Ο ίδιος ο Κύριος απάντησε: «Επειδή εγκατέλειψαν το νόμο μου, το νόμο που τους είχα δώσει, και δεν υπάκουσαν τις εντολές μου,

¹³αλλά ακολούθησαν ό, τι τους έλεγε η σκληρή και πονηρή καρδιά τους· τα είδωλα ακολούθησαν του Βάαλ, όπως τους δίδαξαν οι πρόγονοί τους.

¹⁴Γι' αυτό κι εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, είπα: “θα θρέψω το λαό αυτό με πικρά χόρτα και θα τους ποτίσω δηλητηριασμένο νερό.

¹⁵Θα τους διασκορπίσω ανάμεσα σε έθνη που δεν τα γνώρισαν ούτε αυτοί ούτε οι πρόγονοί τους και θα εξαπολύσω πόλεμο εναντίον τους, ώσπου να τους εξαφανίσω”.

¹⁶Βγάλτε συμπέρασμα απ' όλα αυτά», λέει ο Κύριος του σύμπαντος, «και καλέστε να έρθουν οι ειδικές μοιρολογίστρες, γυναίκες που ξέρουν τι να κάνουν σε τέτοιες περιπτώσεις».

¹⁷Ας έρθουν γρήγορα και θρήνο ας αρχίσουνε για μας, να τρέξουν δάκρυα απ' τα μάτια μας, νερό από τα βλέφαρά μας.

¹⁸Το θρήνο ακούστε απ' της Σιών τα μέρη: «Χαθήκαμε και καταντροπιαστήκαμε! Έπρεπε να εγκαταλείψουμε τη χώρα, γιατί τα σπίτια μας είχανε γκρεμιστεί».

¹⁹Ακούστε, εσείς γυναίκες, το λόγο του Κυρίου! Προσέξτε τα λόγια του, μάθετε τις κόρες σας να θρηνολογούν, διδάξτε η μια στην άλλη αυτό το μοιρολόγι:

²⁰«Ο θάνατος ανέβηκε απ' τα παράθυρά μας, μπήκε στ' ανάκτορά μας· για να θερίσει τα παιδιά μέσα στους δρόμους, και στις πλατείες τα παλικάρια μας».

²¹Ο Κύριος μου μίλησε και με διέταξε να πω: «Τα πτώματα των ανθρώπων θα πέσουν πάνω στα χωράφια σαν κοπριά και πίσω από τους θεριστές σαν τα χερόβολα· κι ούτ' ένας δε θα βρεθεί να τα περισυλλέξει».

Αληθινή σοφία είναι η γνώση του Κυρίου

²²Ο Κύριος λέει: «Ας μην καυχάται ο σοφός για τη σοφία του ούτε ο δυνατός για τη δύναμή του ούτε ο πλούσιος για τον πλούτο του.

²³Αλλά όποιος θέλει να καυχάται, να καυχάται επειδή είναι ικανός να με γνωρίζει και να ξέρει ότι εγώ, ο Κύριος, ενεργώ με αγάπη, δικαιοσύνη και αξιοπιστία πάνω στη γη. Αυτά με ευχαριστούν».

Προειδοποίηση γι' αυτούς που λένε πως είναι περιτμημένοι

²⁴Ο Κύριος λέει: «Έρχονται μέρες που θα τιμωρήσω όλους που έχουν κάνει περιτομή.

²⁵Τους Αιγυπτίους, τους κατοίκους του Ιούδα, τους Εδωμίτες, τους Αμμωνίτες, τους Μωαβίτες και όλους που έχουν ξυρισμένους τους κροτάφους τους και κατοικούν στην έρημο. Επειδή όλα αυτά τα έθνη, ακόμα και οι Ισραηλίτες, είναι για μένα απερίτμητοι, γιατί δεν έχουν περιτμηθεί στην καρδιά».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 10

Ο αληθινός Θεός και τα είδωλα

- ¹Ακούστε, Ισραηλίτες, το μήνυμα που σας απευθύνει ο Κύριος!
- ²«Μην ακολουθείτε τα έθιμα των εθνών», λέει ο Κύριος, «και μη φοβάστε από τα ασυνήθιστα φαινόμενα του ουρανού· τα έθνη φοβούνται απ' αυτά.
- ³Οι θρησκευτικές πεποιθήσεις των εθνών είναι παράλογες: Κόβουν ένα ξύλο από το δάσος και το επεξεργάζονται οι ξυλουργοί με το σκαρπέλο.
- ⁴Το διακοσμούν με ασήμι και χρυσάφι, και το καρφώνουν στέρεα με τα σφυριά για να μην κουνιέται.
- ⁵Σαν σκιάχτρο σε αγγουρόκηπο είναι οι θεοί τους· δε μιλούν· έχουν ανάγκη να υποβαστάζονται, γιατί δεν μπορούν να βαδίσουν. Μην τους φοβάστε γιατί δεν μπορούν να κάνουν ούτε κακό ούτε καλό».
- ⁶Κύριε, όμοιος μ' εσένα δεν υπάρχει! Είσαι μεγάλος και μεγάλη είναι η φήμη σου που λέει για τη δύναμή σου.
- ⁷Ποιος δεν θα σε τιμούσε, βασιλιά των εθνών; Σ' εσένα δικαιωματικά ανήκει η τιμή. Ανάμεσα σε όλους τους σοφούς των εθνών και σ' όλα τα βασίλεια όμοιος μ' εσένα δεν υπάρχει.
- ⁸Όλοι αυτοί είναι εντελώς ανόητοι· τι θα μπορούσαν να διδαχτούν από τα ξύλινα είδωλα;
- ⁹Τα είδωλά τους είναι καλυμμένα με ασήμι, που το 'χουν φέρει από τη Θαρσείς, και με χρυσό από την Ουφάζ, έργα τεχνίτη των μετάλλων. Είναι ντυμένα με γαλάζιο και με κόκκινο ένδυμα· όλα αυτά είναι έργα επιδέξιων τεχνητών.
- ¹⁰Αλλά ο Κύριος είναι Θεός αληθινός, Θεός ζωντανός και βασιλιάς αιώνιος, που πάνω στην οργή του τραντάζει τη γη και που τα έθνη δεν μπορούν ν' αντέξουν το θυμό του.

¹¹Εσείς, Ισραηλίτες θα λέτε για τους ξένους θεούς: «Οι θεοί που δεν έφτιαξαν τον ουρανό και τη γη δεν έχουν θέση στον ουρανό και πρέπει να αφανιστούν από τη γη».

¹²Ο Κύριος έκανε τη γη αποδεικνύοντας τη δύναμή του, στερέωσε την οικουμένη δείχνοντας τη σοφία του, και άπλωσε τους ουραμούς φανερώνοντας τη σύνεσή του.

¹³Με τη φωνή του το νερό μαζεύεται πάνω από τον ουρανό κι από τις άκριες της γης τα σύννεφα ανεβαίνουν· δημιουργεί τις αστραπές, δρόμο ν' ανοίξει στη βροχή κι από τις αποθήκες του τον άνεμο τον βγάζει.

¹⁴Μπροστά σε όλα αυτά κάθε άνθρωπος μένει κατάπληκτος. Κάθε τεχνίτης που φτιάχνει είδωλα νιώθει ντροπή για τα κατασκευάσματά του, γιατί είναι ψεύτικα, χυτά, και δεν υπάρχει μέσα τους πνοή.

¹⁵Είναι ένα τίποτα, έργα γελοία· όταν ο Κύριος έρθει τιμωρός, αυτά θ' αφανιστούν.

¹⁶Πόσο είναι διαφορετικός ο Θεός του Ιακώβ! Αυτός δημιούργησε τα πάντα, και διάλεξε τους Ισραηλίτες να 'ναι λαός του. Το όνομά του είναι "Κύριος του σύμπαντος".

Η επερχόμενη καταστροφή

¹⁷Ιερουσαλήμ, πολιορκημένη πόλη, ας μαζέψουν οι κάτοικοί σου ό, τι τους έχει απομείνει.

¹⁸Γιατί ο Κύριος λέει: «Αυτή τη φορά θα οδηγήσω αιχμαλώτους τους κατοίκους της χώρας· θα τους ταλαιπωρήσω για να πάρουν ένα καλό μάθημα».

¹⁹«Αλίμονό μου! Καταστράφηκα! » φωνάζει η Ιερουσαλήμ. «Αγιάτρευτες είν' οι πληγές μου. Στην αρχή νόμισα πως θα ήταν κάποια αρρώστια που θα την ξεπερνούσα.

²⁰Τώρα όμως η σκηνή μου ερημώθηκε, κόπηκαν όλα τα σκοινιά· φύγαν από κοντά μου τα παιδιά μου και δεν υπάρχει πια κανείς να ξαναστήσει τη σκηνή μου, να τεντώσει τα παραπετάσματά μου απ' την αρχή».

²¹Ανόητοι αποδειχτήκαν οι βοσκοί! Δεν αναζήτησαν τον Κύριο, γι' αυτό και δεν προκόψανε· όλα τους τα κοπάδια σκορπιστήκαν.

²²Ακούστε! Μια φήμη διαδίδεται. Βουητό μεγάλο έρχεται απ' το βορρά, τις πόλεις να ερημώσει του Ιούδα και να τις κάνει τόπο τσακαλιών.

Ο Ιερεμίας προσεύχεται για το λαό του

²³Κύριε, το ξέρω πως κανένας άνθρωπος τη μοίρα του δεν την ορίζει, κανένας δεν μπορεί να ελέγξει της ζωής του την κατεύθυνση.

²⁴Κύριε, διόρθωσέ μας αλλά δίκαια· όχι όταν είσαι θυμωμένος, για να μη μας φέρεις στο μηδέν.

²⁵Άφησε το θυμό σου να στραφεί στα έθνη που δε σε γνωρίζουν και στους ανθρώπους που δε σε επικαλούνται· γιατί αυτοί κατασπαράξαν το λαό σου, τον εξουθένωσαν κι ερήμωσαν τη χώρα του.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 11

Ο λαός δεν κράτησε τις υποσχέσεις του

¹Ο Κύριος έδωσε σ' εμένα τον Ιερεμία το παρακάτω μήνυμα:

²«Ακούστε της διαθήκης μου τους όρους! Μίλα στο λαό του Ιούδα, στους κατοίκους της Ιερουσαλήμ,

³και πες τους καθαρά ότι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, διακηρύττει: “καταραμένος να 'ναι όποιος δεν τηρεί της διαθήκης μου τους όρους!”

⁴Και να ποια είναι η διαθήκη που έκανα με τους προγόνους σας, όταν τους έβγαλα από την κόλαση της Αιγύπτου: Τους είπα ότι αν σ' εμένα υπακούσουν και πράξουν όλα αυτά που τους διέταξα, τότε αυτοί θα είναι λαός μου κι εγώ Θεός τους.

⁵Με την προϋπόθεση αυτή θα εκπλήρωνα την υπόσχεση που είχα δώσει με όρκο στους προγόνους σας, τη χώρα να τους δώσω που ρέει γάλα και μέλι. Έτσι έχετε εσείς σήμερα αυτή τη χώρα». Τότε εγώ απάντησα: «Έτσι είναι, Κύριε».

⁶Ύστερα ο Κύριος μου είπε: «Κήρυξε αυτό το μήνυμα που θα σου πω στις πόλεις του Ιούδα και μες στους δρόμους της Ιερουσαλήμ: “ακούστε τους όρους της διαθήκης αυτής και τηρήστε τους.

⁷Κατηγορηματικά, επίμονα κι επανειλημμένα προειδοποίησα τους προγόνους σας, από τότε που τους έβγαλα από την Αίγυπτο μέχρι σήμερα να υπακούουν σ’ εμένα.

⁸Αλλά αυτοί δεν υπάκουσαν ούτε δώσανε καμιά προσοχή. Ακολούθησαν τις επιθυμίες της πονηρής καρδιάς τους· γι’ αυτό και τους τιμώρησα, σύμφωνα με τους όρους αυτής της διαθήκης, που τους είχα διατάξει να την εφαρμόσουν αλλά εκείνοι δεν την εφάρμοσαν”».

⁹Μου είπε ακόμα ο Κύριος: «Οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ και του Ιούδα συνωμοτήσαν εναντίον μου.

¹⁰Επέστρεψαν στις ανομίες των προπατόρων τους, που είχαν αρνηθεί να υπακούσουν τα λόγια μου. Έτσι κι αυτοί ακολούθησαν άλλους θεούς και τους λάτρεψαν. Οι Ισραηλίτες και οι κάτοικοι του Ιούδα παρέβηκαν τη διαθήκη μου που είχα συνάψει με τους προγόνους τους».

¹¹Γι’ αυτό ο Κύριος λέει: «Θα τους φέρω τέτοια καταστροφή, που να μην μπορούν να ξεφύγουν. Θα μου φωνάζουν για βοήθεια, αλλά δε θα τους ακούω.

¹²Τότε οι πόλεις του Ιούδα κι οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ θα πάνε να ζητήσουν βοήθεια απ’ τους θεούς στους οποίους προσφέρουν θυσίες, αλλά αυτοί δε θα τους σώσουν τον καιρό της καταστροφής τους.

¹³Γιατί όσες είναι οι πόλεις του Ιούδα, τόσοι είναι και οι θεοί τους· και όσοι είναι οι δρόμοι της Ιερουσαλήμ τόσα είναι και τα θυσιαστήρια όπου έχουν τοποθετηθεί τα αισχρά είδωλα του Βάαλ, στα οποία προσφέρουνε θυσίες.

¹⁴Γι’ αυτό, Ιερεμία, μην προσεύχεσαι σ’ εμένα για τούτον το λαό· μη με παρακαλείς τόσο γι’ αυτόν. Δεν πρόκειται να τους ακούσω, όταν σ’ εμένα θα προσεύχονται τον καιρό της καταστροφής τους».

Ο Ισραήλ, το ελαιόδεντρο του Κυρίου

15«Ο αγαπημένος μου λαός παίζει άσχημο παιχνίδι», λέει ο Κύριος. «Τι δουλειά έχουν αυτοί στο ναό μου; Μήπως νομίζουν ότι με τις θυσίες τους θα αποτρέψουν την καταστροφή κι ότι σύντομα μετά θα αλαλάζουν από χαρά;»

16Όμορφη, καταπράσινη και καρποφόρα ελιά σε ονόμασε ο Κύριος· αλλά μες σε μεγάλο θόρυβο φωτιά θα βάλει στο φύλλωμά σου και τα κλαδιά σου θα κατακαούν.

17Ο Κύριος του σύμπαντος, εκείνος που σε φύτεψε, αυτός και θα σε καταστρέψει· γιατί εσείς οι Ισραηλίτες και του Ιούδα οι κάτοικοι τον εαυτό σας βλάψατε κάνοντας το κακό, αφού εξοργίσατε τον Κύριο με τις θυσίες σας στο Βάαλ.

Ο Ιερεμίας απειλείται από τους δικούς του

18Ο Κύριος με πληροφόρησε και τότε έμαθα τι σχεδίαζαν εναντίον μου.

19Εγώ ήμουν σαν το πρόβατο που είναι ήμερο, ακόμη κι όταν το οδηγούνε στη σφαγή, γιατί δεν ήξερα τα σχέδια τα κακά που ετοιμάζαν εναντίον μου. «Ελάτε», λέγανε, «να κόψουμε το δέντρο πάνω στον καρπό του! Να τον βγάλουμε από τη μέση και κανείς να μην τον θυμάται πια».

20Αλλά, εσύ που κρίνεις δίκαια, Κύριε του σύμπαντος, και εξετάζεις τα αισθήματα και τις σκέψεις των ανθρώπων, κάνε να δω το πώς εσύ θα τους εκδικηθείς· σ' εσένα έχω εμπιστευθεί την υπόθεσή μου.

21Οι άντρες της Αναθώθ, γυρεύουν να με θανατώσουν και μου λένε: «Μην προφητέψεις στ' όνομα του Κυρίου, για να μη σε σκοτώσουμε».

22Γι' αυτό ο Κύριος του σύμπαντος λέει γι' αυτούς: «Εγώ θα τους τιμωρήσω! Οι νέοι τους θα σκοτωθούν στον πόλεμο, οι γιοι και οι κόρες τους θα πεθάνουν από πείνα».

23Κανένας δε θα ζήσει, από τους άντρες της Αναθώθ, όταν θα επέμβω εναντίον τους για να τους καταστρέψω».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 12

Ο Ιερεμίας ρωτάει τον Κύριο

¹Κύριε, εσύ είσαι δίκαιος. Πώς μπορώ να διαμαρτυρηθώ εναντίον σου; Όμως θέλω να σε ρωτήσω κάτι σχετικά με τη δικαιοσύνη: Γιατί ευτυχούν οι ασεβείς; Γιατί είναι ασφαλείς όλοι οι άπιστοι;

²Τους φύτεψες και ρίζωσαν, αυξήθηκαν και καρποφόρησαν. Το όνομά σου είναι πάντοτε στα χείλη τους, αλλά η καρδιά τους είναι μακριά από σένα.

³Εσύ, Κύριε, με γνωρίζεις και βλέπεις τα όσα κάνω· με δοκίμασες αν είμαι δικός σου. Σύρε τους σαν τα πρόβατα για τη σφαγή κι ετοίμασέ τους για τη μέρα της σφαγής τους.

⁴Ως πότε θα παραμένει άνυδρη η χώρα και θα ξεραίνεται το χορτάρι στα χωράφια; Για την κακία των κατοίκων της καταστράφηκαν τα ζώα και τα πουλιά στη χώρα, γιατί αυτοί οι άνθρωποι σκέφτηκαν ότι ο Θεός δεν μπορεί να δει το μέλλον τους.

⁵Ο Κύριος λέει: «Αν κουράζεσαι όταν παραβγαίνεις με τους πεζούς, πως θα μπορέσεις να παραβγείς με τ' άλλα; Αν μόνο στην πεδιάδα νιώθεις βολικά, τι θα κάνεις στη λόχμη του Ιορδάνη;

⁶»Ακόμη και τ' αδέρφια σου κι οι συγγενείς σου σε εγκατέλειψαν, και εναντίον σου συνωμοτούν. Μην τους πιστέψεις, ακόμη κι αν με καλοσύνη σου μιλούν».

Ο Θεός εγκαταλείπει το λαό του

⁷Ο Κύριος είπε: «Εγκατέλειψα τον Ισραήλ· απέρριψα τον ίδιο μου το λαό· παρέδωσα την αγαπημένη μου πόλη στην εξουσία των εχθρών της.

⁸Ο λαός μου βρυχήθηκε εναντίον μου σαν το λιοντάρι μες στο δάσος· γι' αυτό μού έγινε αντιπαθής.

⁹»Έγινε ο λαός μου σαν ένα ποικιλόχρωμο πουλί, που το κυκλώνουνε τ' αρπαχτικά τα όρνια. Εμπρός! Φωνάξτε νά 'ρθουν όλα τα άγρια θηρία· για το συμπόσιο να συγκεντρωθούνε.

¹⁰Πολλοί ξένοι βοσκοί κατέστρεψαν το αμπέλι μου, ποδοπατήσαν τα χωράφια μου, μετέτρεψαν σε απάισια έρημο τους θαυμαστούς αγρούς μου.

11 Η χώρα απλώνεται μπροστά μου ερημωμένη και αξιολύπητη. Όλη η χώρα ερημώθηκε, γιατί κανείς δε νοιάστηκε για τις προειδοποιήσεις μου.

12 «Πάνω σε κάθε λόφο της ερήμου φάνηκαν λεηλατητές, γιατί το ξίφος του Κυρίου θερίζει από τη μια άκρη της χώρας ως την άλλη· κανείς δεν πρόκειται να γλιτώσει.

13 Σιτάρι έσπειραν μα θέρισαν αγκάθια· κουράστηκαν μα τίποτα δεν απόλαυσαν. Η σοδειά τους τους απογοήτευσε. Ο θυμός ο φοβερός του Κυρίου όλα τα αφάνισε».

Ο Ιούδας και οι γειτονικοί λαοί

14 Ο Κύριος λέει: «Όλους τους κακούς γείτονες του λαού μου, του Ισραήλ, που απλώνουν χέρι στη χώρα που του έχω δώσει, θα τους ξεριζώσω από τη γη τους· αλλά θα ξεριζώσω απ' ανάμεσά τους και όσους ανήκουν στον Ιούδα.

15 Κι αφού τους ξεριζώσω, πάλι θα τους ελεήσω όλους και θα τους ξαναφέρω καθέναν στη δική του χώρα και στη δική του ιδιοκτησία.

16 Αυτοί δίδαξαν το λαό μου να ορκίζεται στο Βάαλ· αλλά αν μάθουνε καλά την πίστη του λαού μου, και μάλιστα να υπόσχονται με όρκο στο όνομά μου “μα τον αληθινό Θεό”, τότε θα επιτρέψω να κατοικούν ανάμεσα στο λαό μου.

17 Αν όμως κάποιο έθνος δεν υπακούσει, θα το ξεριζώσω εντελώς και θα το καταστρέψω. Εγώ το λέω ο Κύριος».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 13

Ο Ιερεμίας και η λινή ζώνη

1 Ο Κύριος μου είπε: «Πήγαινε ν' αγοράσεις ένα λινό ζωνάρι και τύλιξε μ' αυτό τους γοφούς σου κατάσαρκα, αλλά χωρίς να το πλύνεις».

2 Αγόρασα, λοιπόν, το ζωνάρι, όπως μου είπε ο Κύριος, και το τύλιξα στους γοφούς μου.

3 Έπειτα ο Κύριος μου μίλησε πάλι και μου είπε:

⁴«Πάρε το ζωνάρι που αγόρασες και το τύλιξες στους γοφούς σου, και πήγαινε στο χείμαρρο Φάρα και κρύψε το εκεί σε μια σχισμή του βράχου».

⁵Πήγα, λοιπόν, και την έκρυψα στον Φάρα, σύμφωνα με την εντολή του Κυρίου.

⁶Μετά από πολλές μέρες μου είπε ο Κύριος: «Πήγαινε στον Φάρα και πάρε το ζωνάρι που σε διέταξα να το κρύψεις εκεί».

⁷Πήγα λοιπόν στον Φάρα, έσκαψα και πήρα το ζωνάρι από το μέρος που το είχα κρύψει· ήταν όμως φθαρμένο και άχρηστο.

⁸⁻⁹Τότε μου είπε ο Κύριος: «Έτσι θα καταρρακώσω τη δόξα για την οποία περηφανεύονται οι κάτοικοι του Ιούδα, τη μεγάλη περηφάνια της Ιερουσαλήμ.

¹⁰Ο κακός αυτός λαός αρνείται να υπακούσει στα λόγια μου και παρασύρεται απ' τις αδυναμίες της καρδιάς του· ακολουθεί άλλους θεούς, τους λατρεύει και τους προσκυνά. Γι' αυτό θα γίνει σαν το άχρηστο ζωνάρι.

¹¹Αλλά όπως το ζωνάρι τυλίγεται κατάσαρκα στους γοφούς, έτσι ήθελα να προσκολληθεί σ' εμένα η φυλή του Ισραήλ και η φυλή του Ιούδα», λέει ο Κύριος, «για να είναι λαός μου, το καύχημά μου και να μου προσδίδουν δόξα και τιμή. Αλλά αυτοί δε με υπάκουσαν».

Η παραβολή των σταμνιών με το κρασί

¹²Ο Κύριος ο Θεός του Ισραήλ με διέταξε: «Πες στο λαό εκ μέρους μου ότι κάθε στάμνα μπορεί να γεμίσει με κρασί. Όταν αυτοί σου απαντήσουν: “το ξέρουμε καλά πως όλες οι στάμνες μπορούν να γεμίσουν με κρασί!”

¹³τότε θα τους πεις ότι εγώ ο Κύριος λέω: Θα ποτίσω με κρασί όλους τους κατοίκους αυτής της χώρας, τους βασιλιάδες που είναι απόγονοι του Δαβίδ, τους ιερείς και τους προφήτες και όλους τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ, ώσπου να μεθύσουν.

¹⁴Θα τους συντρίψω όπως τα σταμνιά, ρίχνοντας τον ένα πάνω στον άλλον, τους πατέρες και τους γιους μαζί. Δε θα τους σπλαχνιστώ, δε θα τους

λυπηθώ ούτε και θα τους ελεήσω· θα τους καταστρέψω! Εγώ το λέω, ο Κύριος».

Η τελευταία επείγουσα προειδοποίηση

15 Ακούστε και προσέξτε! Μην περηφανεύεστε. Ο Κύριος σας μιλάει.

16 Δοξάστε τον Κύριο, το Θεό σας, προτού σας στείλει το σκοτάδι και σκοντάψουνε τα πόδια σας στα βουνά. Προσμένατε το φως, αλλά ο Κύριος θα το μετατρέψει σε σκιά θανάτου και σε σκοτάδι ζοφερό.

17 Αν δεν δώσετε προσοχή σ' αυτή την προειδοποίηση, θα κλάψω κάπου απόμερα για την αλαζονεία σας. Πικρά θα κλάψω κι άφθονα δάκρυα θα χύσω, γιατί οδηγείται στην αιχμαλωσία του Κυρίου ο λαός.

Προφητεία εναντίον του Ιωαχίν

18 Πείτε στο βασιλιά και στη βασιλομήτορα: «Ταπεινωθείτε! Κατεβείτε από το θρόνο σας, γιατί έχουνε κιόλας πέσει απ' τα κεφάλια σας τα δοξασμένα στέμματα.

19 Οι πόλεις του νότιου τμήματος του Ιούδα έχουν αποκλειστεί, κανένας δεν θα μπορεί δρόμο ν' ανοίξει ως εκεί· όλοι οι κάτοικοι του Ιούδα έχουνε στην αιχμαλωσία συρθεί».

Η ατίμωση της Ιερουσαλήμ

20 Ιερουσαλήμ, τα μάτια σήκωσε και δεσ· από το βορρά έρχονται οι εχθροί σου! Τι θα συμβεί στις πόλεις του Ιούδα; Σου δόθηκαν ωσάν κοπάδι ωραία πρόβατα, που γι' αυτά υπερηφανεύοσουν.

21 Και τι θα πεις όταν ο Κύριος σε υποτάξει στους εχθρούς σου, που τους θεωρούσες φίλους σου; Οι πόνοι θα σε πιάσουν, σαν τη γυναίκα που γεννάει.

22 Κι αν αναρωτηθείς: «Γιατί συμβαίνουν όλα αυτά σ' εμένα; » Είναι για τις πολλές τις αμαρτίες σου που σου σηκώνουν τα φορέματα και σε βιάζουν.

23 Ο Κύριος λέει: «Μπορεί ν' αλλάξει ο μαύρος το χρώμα του ή η λεοπάρδαλη τα στίγματά της; Άλλο τόσο κι εσείς μπορείτε ν' αλλάξετε και να κάνετε το καλό, τώρα που έχετε μάθει να κάνετε το κακό.

24 Θα σας διασκορπίσω σαν το άχυρο, που της ερήμου ο άνεμος το παίρνει.

²⁵»Αυτός είναι ο κλήρος σου, η μερίδα που σου έδωσα», λέει ο Κύριος· «επειδή με ξέχασες κι έδωσες πίστη στα είδωλα.

²⁶Γι' αυτό εγώ ο ίδιος θα σηκώσω ως το πρόσωπό σου τα φορέματά σου και θα φανεί η ντροπή της γύμνιας σου.

²⁷Βαρέθηκα πια τις μοιχείες σου, τα χρεμετίσματά σου, τις αισχρές πορνείες σου και τα είδωλά σου πάνω στους λόφους και μέσα στους αγρούς. Αλίμονό σου, Ιερουσαλήμ! Πότε πια θα καθαριστείς απ' αυτά τα μολύσματα; »

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 14

ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΝΟΜΒΡΙΑΣ

(14,1–15,4)

¹Λόγια του Κυρίου προς τον Ιερεμία σχετικά με την ανομβρία.

²Όλος ο Ιούδας πενθεί και οι πόλεις του αργοπεθαίνουν. Οι κάτοικοί του κάθονται καταγής θρηνώντας, η Ιερουσαλήμ φωνάζει για βοήθεια.

³Οι ευγενείς της στέλνουν τους υπηρέτες για νερό. Εκείνοι έρχονται στις δεξαμενές, αλλά νερό δε βρίσκουν· επιστρέφουν με τα δοχεία τους αδειανά, το κεφάλι σκεπασμένο, απογοητευμένοι κι αποθαρρημένοι.

⁴Η γη έχει σκάσει από την έλλειψη βροχής, οι γεωργοί απελπισμένοι έχουν σκεπάσει κι αυτοί πένθιμα το κεφάλι τους.

⁵Ακόμα και το ελάφι γεννάει στο χωράφι και αφήνει το μικρό του εκεί, γιατί χορτάρι δεν υπάρχει.

⁶Τ' άγρια γαιδούρια στέκονται στα ψηλώματα και τον αέρα οσμίζονται σαν τα τσακάλια· τα μάτια τους κουράζονται να ψάχνουν για χορτάρι, γιατί δε βρίσκουν πουθενά.

⁷«Κύριε, οι ανομίες μας μαρτυρούν εναντίον μας! Βοήθησέ μας όμως, όπως μας υποσχέθηκες. Πολλές είναι οι αποστασίες μας, σ' εσένα έχουμε αμαρτήσει.

⁸Εσύ η μόνη ελπίδα του Ισραήλ, ο σωτήρας του στον καιρό της θλίψης, γιατί φέρνεσαι σαν να είσαι ξένος για τη χώρα, σαν ταξιδιώτης, που απλώς τη νύχτα του περνά σ' αυτήν;

⁹Γιατί στέκεις σαν αποσβολωμένος, σαν πολεμιστής αφοπλισμένος, που να βοηθήσει δεν μπορεί; Αλλά εσύ, Κύριε, είσαι ανάμεσά μας και σ' εσένα ανήκουμε. Μη μας εγκαταλείψεις! »

Απαγόρευση στον Ιερεμία να προσεύχεται για τον λαό του

¹⁰Ο Κύριος μου είπε γι' αυτό το λαό: «Επειδή τους αρέσει να περιπλανιούνται ξέφρενοι, γι' αυτό εγώ, ο Κύριος, δεν είμαι ευχαριστημένος μαζί τους· δε θα ξεχάσω την ανομία τους και θα τιμωρήσω τις αμαρτίες τους.

¹¹Μην προσεύχεσαι πια για το λαό αυτόν να τελειώσει η δυστυχία του», μου είπε.

¹²«Κι αν ακόμα νηστέψουνε δε θ' ακούσω την ικεσία τους· ακόμη κι αν προσφέρουν ολοκαυτώματα κι αναίμακτες προσφορές, δε θα ευχαριστηθώ μ' αυτές αλλά θα κάνω να εξοντωθούν με πόλεμο, με πείνα και με αρρώστια».

¹³Τότε εγώ είπα: «Αχ, Κύριε, Θεέ! Οι προφήτες τούς λένε ότι δε θα δούνε πόλεμο, ούτε πείνα και τους υπόσχονται παντοτινή ειρήνη σ' αυτό τον τόπο».

¹⁴Κι ο Κύριος μου απάντησε: «Οι προφήτες αυτοί λένε ψέματα. Δεν είν' αλήθεια ότι προφητεύουν στο όνομά μου. Δεν τους έστειλα εγώ ούτε τους πρόσταξα ούτε τους μίλησα εγώ. Σας μιλάνε για ψεύτικα οράματα και χρησμούς· σας λένε ανώφελα πράγματα, τα παραπλανητικά επινοήματα της φαντασίας τους.

¹⁵Γι' αυτό εγώ, ο Κύριος, προαναγγέλλω τι θα κάνω σ' αυτούς τους προφήτες, που λένε ότι δε θα 'ρθει πόλεμος και πείνα στη χώρα: Με πόλεμο και με πείνα θα τους θανατώσω τους προφήτες αυτούς.

¹⁶Το ίδιο και ο λαός που κάθετα κι ακούει τις προφητείες τους: Τα πτώματά τους θα διασκορπιστούν στους δρόμους της Ιερουσαλήμ εξαιτίας της πείνας και του πολέμου –τα πτώματα των γυναικών τους και των παιδιών τους. Και

κανένας δε θα βρίσκεται για να τους θάψει. Εγώ θα τους τιμωρήσω για την κακία τους».

Ο Ιερεμίας παραδέχεται τις ανομίες του λαού του

¹⁷Ο Κύριος μου είπε ακόμη: «Πες τους αυτά τα λόγια: Τα μάτια μου χύνουν δάκρυα μέρα νύχτα ασταμάτητα, γιατί ο λαός μου πληγώθηκε βαριά και χτυπήθηκε σκληρά.

¹⁸Βγαίνω στην πεδιάδα, βλέπω τους σκοτωμένους στον πόλεμο· μπαίνω στην πόλη, βλέπω τους νεκρούς από την πείνα. Ακόμα κι οι προφήτες και οι ιερείς τριγουρίζουν αδιάφοροι στη χώρα».

¹⁹Εγώ απάντησα: «Κύριε, απέρριψες τελείως όλο τον Ιούδα; Μισείς το όρος της Σιών; Γιατί μας πλήγωσες και δεν μπορούμε να θεραπευτούμε; Περιμέναμε την ειρήνη, αλλά δεν ήρθε κανένα αγαθό· ελπίζαμε γιατρεία, αλλά μας βρήκε τρόμος.

²⁰Αναγνωρίζουμε την ασέβειά μας και την ανομία των προγόνων μας· αμαρτήσαμε ενώπιόν σου.

²¹Μη μας περιφρονήσεις, για να μη δυσφημιστεί το όνομά σου. Μη καταστρέψεις το δοξασμένο θρόνο σου. Θυμήσου τη διαθήκη που έκανες μαζί μας· μην την αθετήσεις.

²²Οι θεοί των εθνών δεν δίνουν τη βροχή· οι ουρανοί από μόνοι τους καταιγίδες δε στέλνουν. Κύριε, Θεέ μας, σ' εσένα ελπίζουμε, γιατί εσύ είσαι ο μόνος που τα κάνεις όλα αυτά».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 15

Η αμετάκλητη καταδίκη

¹Αλλά ο Κύριος μου είπε: «Ακόμη κι αν ο Μωυσής και ο Σαμουήλ με παρακαλούσαν, δε θα έπαιρνα το μέρος του λαού αυτού. Διώξ' τους να φύγουνε μακριά μου.

²Κι αν σε ρωτήσουν, “που θα πάμε; ” απάντησέ τους ότι εγώ ο Κύριος λέω: Καθένας θα πεθάνει με τον τρόπο που έχει καταδικαστεί: άλλοι από

πανώλη, άλλοι στον πόλεμο, άλλοι από την πείνα κι άλλοι στην αιχμαλωσία.

³Με τέσσερις φοβερούς τρόπους θα τους τιμωρήσω: Το ξίφος θα τους σκοτώσει, τα σκυλιά θα τραβολογάνε τα πτώματά τους, οι γύπες και οι ύαινες θα τα φάνε και θα τα εξαφανίσουν.

⁴Με όλα τούτα θα τρομάξουν τα βασίλεια της γης. Αυτή θα είναι η τιμωρία για όσα έκανε στην Ιερουσαλήμ ο Μανασσής, γιος του Εζεκία και βασιλιάς του Ιούδα».

Δεν υπάρχει έλεος για την Ιερουσαλήμ

⁵«Ποιος λοιπόν θα σε σπλαχνιστεί, Ιερουσαλήμ; » λέει ο Κύριος. «Ποιος θα σε λυπηθεί και θα 'ρθει να σε ρωτήσει τι κάνεις;

⁶Εσύ με αποστράφηκες και μ' εγκατέλειψες. Γι' αυτό κι εγώ σε τιμώρησα και σε κατέστρεψα· βαρέθηκα να σε συγχωρώ.

⁷Πήγα στις πόλεις της χώρας και τις διασκόρπισα στον αέρα με το λιχνιστήρι. Θανάτωσα τα παιδιά και κατέστρεψα το λαό μου, γιατί δεν άφησαν τον κακό τρόπο που ζούσαν.

⁸Έκανα τις χήρες περισσότερες απ' όση είναι η άμμος στην ακροθαλασσιά. Το μεσημέρι οι μανάδες έμαθαν για τους γιους τους ότι σκοτώθηκαν στη μάχη και ξαφνικά τις κυρίεψε αγωνία και τρόμος.

⁹Η γυναίκα που είχε γεννήσει επτά γιους απέμεινε μόνη· της κόπηκε η ανάσα. Ο ήλιος της βασίλειψε το καταμεσήμερο. Είναι ντροπιασμένη και συντριμμένη. Τους υπόλοιπους όμως που ζουν ως τώρα θα τους παραδώσω στα ξίφη των εχθρών τους», λέει ο Κύριος.

Ο Ιερεμίας παραπονιέται - Ο Θεός τον βεβαιώνει για την αποστολή του

¹⁰Αλίμονο μάνα μου! Γιατί με γέννησες; Όλοι στη χώρα τα βάζουν μαζί μου και με κατακρίνουν. Ούτε δάνεισα ούτε δανείστηκα και όμως όλοι τους με καταριούνται.

¹¹Καταραμένος να 'μαι, Κύριε, αν δεν σε υπηρέτησα σωστά κι αν δεν σε παρακάλεσα ακόμη και για τους εχθρούς μου, στον καιρό της καταπίεσης και της συμφοράς τους!

¹²(Μπορεί κανείς να συντρίψει το σίδηρο, το σίδηρο από το βορρά, το ανακατεμένο με μπρούτζο;)

¹³Ο Κύριος απάντησε: «Λαέ του Ιούδα, τα υπάρχοντά σου και τους θησαυρούς σου θα τα παραδώσω στη λεηλασία. Αυτό θα είναι το τίμημα για όλες τις αμαρτίες που έχεις διαπράξει παντού στη χώρα.

¹⁴Θα σε κάνω σκλάβο των εχθρών σου σε μια χώρα που δεν ξέρεις τίποτε γι' αυτήν, γιατί ο θυμός μου θα ξεσπάσει σαν τη φωτιά και θα σε κάψει».

¹⁵Τότε απάντησα: «Εσύ, Κύριε, γνωρίζεις. Θυμήσου με και βοήθησέ με να εκδικηθώ τους διώκτες μου. Μην είσαι ανεκτικός μ' αυτούς, γιατί αλλιώς θα με σκοτώσουν. Γνωρίζεις ότι εξαιτίας σου με κορόιδεψαν.

¹⁶Καθώς μιλούσες, άκουσα προσεκτικά τα λόγια σου. Κάθε σου λέξη ήταν για μένα χαρά και ευτυχία στην καρδιά μου, γιατί εγώ ανήκω σ' εσένα, Κύριε του σύμπαντος.

¹⁷Δεν κάθισα σε συμπόσιο ανθρώπων που διασκεδάζουν, για να ευχαριστηθώ. Αλλά εσύ μου 'δωσες τη δύναμη να καθίσω παράμερα, γεμάτος απ' την αγανάκτησή σου εναντίον τους.

¹⁸Ο πόνος μου είναι παντοτινός και η πληγή μου αθεράπευτη. Στηρίζω τις ελπίδες μου σ' εσένα, αλλά εσύ με απογοήτευσες, όπως ο χείμαρρος που του στερεύουν τα νερά το καλοκαίρι».

¹⁹Τότε ο Κύριος μου είπε: «Αν επιστρέψεις σ' εμένα θα σε δεχτώ και θα μπορείς να με υπηρετείς και πάλι· και αν πάψεις να λες ανοησίες και ζυγίζεις τα λόγια σου, θα ξαναγίνεις το στόμα μου. Οι άνθρωποι πρέπει να ακούν εσένα· όχι εσύ αυτούς.

²⁰Θα σε κάνω να σταθείς αντίκρυ στο λαό αυτό σαν οχυρό, χάλκινο τείχος. Θα σε πολεμήσουν, αλλά δε θα μπορέσουν να σε νικήσουν, γιατί εγώ θα είμαι μαζί σου για να σε διατηρώ ασφαλή.

²¹Θα σε αρπάξω από τα νύχια των κακών, από την εξουσία των καταπιεστών θα σε γλιτώσω. Εγώ το λέω, ο Κύριος».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 16

Ο Ιερεμίας πρότυπο των επικείμενων κρίσεων

¹Ο Κύριος απευθύνθηκε σ' εμένα και μου είπε:

²«Μην πάρεις γυναίκα και μην αποκτήσεις καθόλου παιδιά σ' αυτόν τον τόπο.

³Γιατί εγώ, ο Κύριος θα σου πω τι θα συμβεί στα παιδιά που θα γεννηθούν σ' αυτή τη χώρα, καθώς και στους γονείς τους:

⁴Θα πεθάνουν από φοβερή αρρώστια· δε θα υπάρχει κανείς να τους πενήσει και να τους θάψει· τα πτώματά τους θα μένουν εκτεθειμένα στο χώμα σαν κοπριά. Θα σκοτωθούν στον πόλεμο ή θα πεθάνουν απ' την πείνα· τα πτώματά τους θα χρησιμέψουν για τροφή στους γύπες και στις ύαινες.

⁵»Μην μπεις σε σπίτι που πενθούν» μου λέει, «μην πας να πενήσεις μαζί τους ούτε να τους εκφράσεις τη λύπη σου, γιατί εγώ απέсуρα από το λαό αυτόν τη φιλία μου, την αγάπη μου και την ευσπλαχνία μου.

⁶Πλούσιοι και φτωχοί, όλοι θα πεθάνουν σ' αυτή τη χώρα. Κανείς δε θα τους θάψει ούτε θα τους θρηνήσει· κανείς δε θα κάνει εντομές στο σώμα του ούτε θα ξυρίσει το κεφάλι του για να εκφράσει τη λύπη του γι' αυτούς.

⁷Κανένας δε θα μείνει να φάει μαζί τους στο νεκρόδειπνο, να τους προσφέρει ένα ποτήρι παρηγοριάς, ακόμη κι αν είναι ο πατέρας τους ή η μάνα τους που πέθαναν.

⁸»Μην μπεις σε σπίτι που γίνεται συμπόσιο και μην καθίσεις να φας και να πιεις μαζί τους.

⁹Εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέω: Θα κάνω να σωπάσουν στον τόπο αυτό οι θόρυβοι των πανηγυριών, οι κραυγές της χαράς και τα τραγούδια των νιόπαντρων· κι εσείς θα επιζήσετε για να το δείτε.

¹⁰»Όταν θ' αναγγείλεις στο λαό όλα αυτά που σου λέω, εκείνοι θα σε ρωτήσουν: “γιατί ο Κύριος μας απειλεί μ' αυτό το μεγάλο κακό; Ποια είναι η ανομία μας και ποια αμαρτία κάναμε απέναντι στον Κύριο, το Θεό μας; ”

¹¹Τότε θα τους απαντήσεις: “οι πρόγονοί σας με αποστραφήκαν”, λέει ο Κύριος. “Ακολούθησαν άλλους θεούς, τους λάτρεψαν και τους προσκύνησαν κι εμένα μ' εγκατέλειψαν και δεν τήρησαν το νόμο μου.

¹²Αλλά κι εσείς κάνατε ακόμα χειρότερα απ' τους προγόνους σας, γιατί ακολουθήσατε καθέννας σας τις επιθυμίες της πονηρής καρδιάς του και δεν υπακούσατε σ' εμένα.

¹³Γι' αυτό κι εγώ θα σας διώξω απ' αυτή τη χώρα και θα σας παραπετάξω σε μια χώρα που δεν τη γνωρίσατε ποτέ ούτε εσείς ούτε οι πρόγονοί σας. Εκεί θα είστε υποχρεωμένοι να λατρεύετε άλλους θεούς, μέρα και νύχτα· αλλά τότε δε θα σας δείξω καμιά συμπόνια”».

Η μελλοντική επιστροφή από την εξορία

¹⁴«Έρχονται μέρες», λέει ο Κύριος, «που δε θα λένε πια “μα τον αληθινό Θεό, που έβγαλε τους Ισραηλίτες από την Αίγυπτο”,

¹⁵αλλά θα λένε: “μα τον αληθινό Θεό, που έβγαλε τους Ισραηλίτες από τη χώρα του βορρά κι από τις άλλες χώρες όπου τους είχε διασκορπίσει”. Πράγματι θα τους φέρω πάλι πίσω στη χώρα τους, που την είχα δώσει στους προγόνους τους».

Η σύλληψη όλων των ενόχων

¹⁶«Θα στείλω πολλούς ψαράδες», λέει ο Κύριος, «που θα συλλάβουν το λαό του Ιούδα. Έπειτα θα στείλω πολλούς κυνηγούς, που θα τον καταδιώκουν πάνω σε κάθε βουνό και λόφο, και στις σχισμές των βράχων.

¹⁷Βλέπω όλες του τις πράξεις· τίποτα δε μένει από μένα κρυφό, ούτε μπορούν οι ανομίες τους να ξεφύγουν απ' τη ματιά μου.

¹⁸Πρώτα απ' όλα θ' ανταποδώσω πλήρως και χωρίς κανένα συμβιβασμό την αμαρτία τους, γιατί μόλυναν τη χώρα μου με τα νεκρά είδωλά τους και έστησαν αυτά τα βδελύγματα παντού».

Ο αληθινός Θεός τελικά αναγνωρίζεται από όλους

¹⁹Κύριε, εσύ μου δίνεις δύναμη, με προστατεύεις και σ' εσένα καταφεύγω όταν θλίβομαι. Σ' εσένα θα 'ρθουν οι λαοί από τα πέρατα της γης και θα πουν: «Βέβαια, οι θεοί που μας κληροδότησαν οι πρόγονοί μας δεν είναι τίποτ' άλλο, παρά ψεύτικα, μάταια κι άχρηστα είδωλα.

²⁰Είναι δυνατόν κανείς να κατασκευάσει τους θεούς του; Αυτά τα κατασκευάσματα δεν είναι θεοί».

²¹«Πράγματι», λέει ο Κύριος, «αυτή τη φορά θα κάνω τους ανθρώπους να γνωρίσουν καλά τη μεγάλη μου δύναμη· τότε θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 17

Ο Κύριος καταγγέλλει την αμαρτία του λαού του Ιούδα

¹Ο Κύριος λέει: «Η αμαρτία σου, λαέ του Ιούδα, είναι γραμμένη με γραφίδα σιδερένια, χαραγμένη με διαμαντόπετρα πάνω στην πλάκα της καρδιάς σας και στα κέρατα των θυσιαστηρίων σας.

²Ωστε και τα παιδιά σας να θυμούνται τα θυσιαστήριά σας, τις ιερές ξύλινες στήλες σας κάτω από τα πράσινα δέντρα πάνω στους ψηλούς λόφους,

³στα όρη και στις πεδιάδες. Κι εγώ θα δώσω τα πλούτη σας κι όλους τους θησαυρούς σας λάφυρο στους εχθρούς σας. Αυτό θα είναι το τίμημα για τις αμαρτίες σας που έχετε διαπράξει σ' όλη την χώρα.

⁴Θα σας διώξω από την χώρα που σας την έδωσα ιδιοκτησία σας. Θα σας υποδουλώσω στους εχθρούς σας, σε μια χώρα που δεν τη γνωρίζετε, γιατί κάνατε το θυμό μου φωτιά που άναψε και καίει για πάντα».

Η ψεύτικη και η αληθινή ασφάλεια

⁵Ο Κύριος λέει: «Καταραμένος ο άνθρωπος που σε άνθρωπο ελπίζει, που από μένα απομακρύνεται και στηρίζεται σε ανθρώπινη δύναμη.

⁶Θα είναι σαν το θάμνο στην έρημο: Μένει εκεί στα βράχια της ερήμου, σε τόπο άγονο και ακατοίκητο· ποτέ του δε θα δει καλό.

⁷Ευλογημένος όμως είν' ο άνθρωπος που ελπίζει σ' εμένα και μ' εμπιστεύεται.

⁸Θα είναι σαν το δέντρο το φυτεμένο κοντά στα νερά· απλώνει τις ρίζες του προς το ποτάμι και δε φοβάται όταν έρχεται ο καύσωνας αλλά μένουν τα φύλλα του καταπράσινα· αδιαφορεί για τον καιρό της ξηρασίας κι αδιάκοπα καρποφορεί.

⁹»Ανεξερεύνητα είναι τα βάθη της ανθρώπινης καρδιάς! Είναι τόσο απατηλή και αδιόρθωτη· ποιος μπορεί να τη γνωρίσει σε βάθος;

¹⁰Εγώ ο Κύριος εξερευνώ τα βάθη της καρδιάς, γνωρίζω τις πιο μύχιες επιθυμίες του ανθρώπου, για ν' ανταποδώσω στον καθένα ανάλογα με τη ζωή του και με τα έργα του.

¹¹»Ο άνθρωπος που κερδίζει πλούτη με αδικίες, μοιάζει με πέρδικα που ξένα αυγά κλωσάει κι ύστερα την εγκαταλείπουν οι νεοσσοί. Έτσι τα πλούτη του θα τον αφήσουν στης ζωής του τα μισά, και στα στερνά του θα αποδειχτεί ανόητος».

Ο Κύριος μόνη πηγή ζωής

¹²Δοξασμένος θρόνος, που ανέκαθεν από τον κόσμο όλο υπερέχει, αυτός είν' ο ναός μας!

¹³Εσύ, Κύριε, είσαι η ελπίδα του Ισραήλ· όλοι όσοι σ' εγκαταλείπουν θα ντροπιαστούν· θα εξαφανιστούν σαν τα ονόματα που γράφονται στο χώμα, γιατί εγκατέλειψαν τον Κύριο, την πηγή του νερού της ζωής.

Προσευχή του Ιερεμία

¹⁴Κύριε, δε θα γιατρευτώ, αν εσύ δε με γιατρέψεις· δε θα σωθώ, αν εσύ δε με σώσεις· γιατί εσύ είσαι αυτός που σε δοξολογώ.

¹⁵Οι άνθρωποι μου λένε: «Πού είναι οι απειλές του Κυρίου; Ας πραγματοποιηθούν λοιπόν! »

¹⁶Εγώ, όμως, Κύριε δεν αρνήθηκα ποτέ να κάνω ό, τι με πρόσταξες. Ποτέ μου δεν ευχήθηκα να 'ρθει η μέρα της συμφοράς. Εσύ γνωρίζεις ακριβώς αυτά που έχω πει.

¹⁷Μη γίνεσαι, λοιπόν για μένα αιτία τρόμου, εσύ που είσαι η προστασία μου τη μέρα της καταστροφής.

¹⁸Οι διώκτες μου ας ντροπιαστούνε κι όχι εγώ· αυτούς ας πιάσει τρόμος κι όχι εμένα. Πάνω τους ρίξε εσύ της συμφοράς τη μέρα, κατάστρεψέ τους εντελώς.

Η τήρηση του Σαββάτου

¹⁹Ο Κύριος με διέταξε να πάω να σταθώ στην κύρια πύλη της πόλης, απ' την οποία οι βασιλιάδες του Ιούδα μπαينوβγαίνουν, καθώς και σ' όλες τις άλλες πύλες της Ιερουσαλήμ,

²⁰και να τους πω: «Ακούστε το λόγο του Κυρίου, βασιλιάδες και όλος ο λαός του Ιούδα και οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ, που διαβαίνετε αυτές τις πύλες.

²¹»Ο Κύριος λέει: Αν αγαπάτε τη ζωή σας, μη σηκώνετε φορτία και μην τα μεταφέρετε μέσα από τις πύλες της Ιερουσαλήμ μέρα Σάββατο.

²²Το Σάββατο μη βγάζετε φορτία από τα σπίτια σας και μην κάνετε καμιά εργασία, αλλά να θεωρείτε άγια αυτή τη μέρα που ανήκει αποκλειστικά σ' εμένα, όπως έχω διατάξει τους προγόνους σας.

²³Εκείνοι όμως δεν άκουσαν ούτε έδωσαν καμιά σημασία· πείσμωνσαν και δε με υπάκουσαν ούτε δέχτηκαν συμβουλές.

²⁴»Ακούστε με όμως εσείς! Μην περνάτε κανένα φορτίο μέσα από τις πύλες της πόλης αυτής το Σάββατο, και γενικά μην κάνετε καμιά εργασία αυτή την ημέρα· να τη θεωρείτε άγια μέρα.

²⁵Τότε θα μπουν μέσα από τις πύλες της πόλης αυτής βασιλιάδες κι άρχοντες της δυναστείας του Δαβίδ. Μαζί με το λαό του Ιούδα και τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ, θα είν' ανεβασμένοι σε άμαξες κι άλογα, κι η Ιερουσαλήμ θα είναι πάντα γεμάτη κατοίκους.

²⁶Θα έρθουν άνθρωποι από τις πόλεις του Ιούδα και από τα περίχωρα της Ιερουσαλήμ, απ' την περιοχή της φυλής του Βενιαμίν, απ' τα λοφώδη μέρη, απ' τα βουνά και τις νότιες περιοχές, και θα προσφέρουν ολοκαυτώματα και θυσίες, αναίμακτες προσφορές, θυμιάματα κι ευχαριστήριες θυσίες στο ναό του Κυρίου.

²⁷Αλλά αν δεν με υπακούσετε και δε θεωρήσετε αγία τη μέρα του Σαββάτου, αλλά σηκώνετε φορτία και τα μεταφέρετε το Σάββατο μέσα από τις πύλες της Ιερουσαλήμ, τότε θ' ανάψω φωτιά στις πύλες της πόλης, που θα κατακάψει τα παλάτια της και κανείς δε θα μπορέσει να τη σβήσει».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 18

Ο Ιερεμίας στο σπίτι του αγγειοπλάστη

¹Ο Κύριος απευθύνθηκε σ' εμένα, τον Ιερεμία, και μου είπε:

²«Κατέβα αμέσως στο σπίτι του αγγειοπλάστη κι εκεί θ' ακούσεις τι έχω να σου πω».

³Κατέβηκα στο σπίτι του αγγειοπλάστη, κι αυτός εργαζόταν στον τροχό.

⁴Χάλασε όμως το αγγείο που έφτιαχνε με τα χέρια του, και τότε αυτός ξανάφτιαξε απ' τον ψηλό άλλο αγγείο και του έδωσε τη μορφή που ήθελε ο ίδιος.

⁵Τότε ο Κύριος μου είπε:

⁶«Ισραηλίτες, δεν μπορώ τάχα να σας μεταχειριστώ όπως μεταχειρίζεται αυτός ο αγγειοπλάστης τον ψηλό με τα χέρια του; Έτσι είστε κι εσείς στα δικά μου χέρια.

⁷Κάποτε εξαγγέλλω για ένα έθνος ή βασίλειο ότι θα το ξεριζώσω, θα το ανασκάψω και θα το καταστρέψω.

⁸Αν το έθνος εκείνο, που εναντίον του μίλησα, αφήσει την κακία του, τότε θα αφήσω κι εγώ τις απειλές μου εναντίον του.

⁹Άλλοτε πάλι εξαγγέλλω για ένα έθνος ή βασίλειο ότι θα το χτίσω και θα το φυτέψω.

¹⁰Αν το έθνος εκείνο κάνει ό, τι εγώ θεωρώ κακό και δε με υπακούσει, τότε θα ανακαλέσω το καλό που είχα σκεφτεί να του κάνω.

¹¹»Πες λοιπόν τώρα εκ μέρους μου στο λαό του Ιούδα και στους κατοίκους της Ιερουσαλήμ: “εγώ σχεδιάζω μια συμφορά εναντίον σας και την προετοιμάζω. Επιστρέψτε, λοιπόν, ο καθένας σας από τον κακό του δρόμο και διορθώστε τη συμπεριφορά σας και τις πράξεις σας”.

¹²Αυτοί όμως θα απαντήσουν: “άσ’ τον να λέει! Εμείς θα κάνουμε το δικό μας και θα πεισμώνουμε όσο μας κάνει κέφι”».

Ο Ισραήλ λησμόνησε τον Κύριό του

¹³Γι’ αυτό, ο Κύριος λέει: «Ρωτήστε, λοιπόν, ανάμεσα στα έθνη ποιος άκουσε κάτι παρόμοιο. Ο λαός του Ισραήλ έκανε απίστευτα και ανήκουστα πράγματα.

¹⁴Μπορεί να εξαφανιστεί το χιόνι απ’ του Λιβάνου τις άγριες κι απόκρημνες κορυφές; Μπορούνε τα βαθιά ποτάμια να στερέψουν, που φέρνουν από μακριά κρύα, τρεχούμενα νερά;

¹⁵Κι όμως εμένα με ξέχασε ο λαός μου. Θυμίαμα πρόσφεραν στα είδωλα, στους δρόμους τους σκοντάψαν· ξεστράτισαν απ’ τα παλιά τα μονοπάτια και περπατήσανε σε δρόμους που δεν είχαν χαραχθεί.

¹⁶Έτσι οδηγήσανε τη χώρα τους στην ερήμωση. Στη θέα τους οι περαστικοί ανατριχιάζουν και το κεφάλι τους γυρίζουν με αποστροφή.

¹⁷Θα διασκορπίσω το λαό μου μπρος στους εχθρούς, όπως σκορπίζει ο ανατολικός ο άνεμος τη σκόνη. Την ημέρα της καταστροφής τους θα στρέψω σ’ αυτούς τα νώτα μου, όχι το πρόσωπό μου».

Συνωμοσία εναντίον του Ιερεμία - Προσευχή του προφήτη

¹⁸Είπανε κάποιοι: «Ελάτε να σχεδιάσουμε κάτι εναντίον του Ιερεμία. Λέει ψέματα. Οι ιερείς δεν θα πάψουν να διδάσκουν το νόμο, οι σοφοί να δίνουν συμβουλές, οι προφύτες να φανερώνουν το λόγο του Θεού. Ελάτε να τον χτυπήσουμε με τα ίδια του τα λόγια· τίποτε απ’ όσα λέει να μην προσέξουμε».

- ¹⁹Πρόσεξέ με, Κύριε, και άκουσε τι λένε αυτοί που με εχθρεύονται.
- ²⁰Είναι σωστό να μου ανταποδοθεί κακό αντί για καλό; Αυτοί όμως μου 'σκαψαν το λάκκο. Θυμήσου ότι στάθηκα μπροστά σου και μίλησα εγώ για χάρη τους, για να σταματήσεις να είσαι θυμωμένος μαζί τους.
- ²¹Γι' αυτό άσε τα παιδιά τους να πεινάσουν και στείλε τους να σκοτωθούν στον πόλεμο· να μείνουν άτεκνες και χήρες οι γυναίκες τους· οι γέροι τους από θανατικό ας πεθάνουν κι οι νέοι τους στη μάχη να χαθούν.
- ²²Ας ακουστούν κραυγές από τα σπίτια τους, όταν θα φέρεις ξαφνικά εναντίον τους ένοπλες συμμορίες, γιατί σκάψανε λάκκο να με πιάσουνε και στήσανε παγίδες για να μπλεχτούν τα πόδια μου.
- ²³Αλλά εσύ, Κύριε, γνωρίζεις όλα τους τα σχέδια για να με θανατώσουν. Μη συγχωρήσεις την ανομία τους, μην πάψεις να θυμάσαι την αμαρτία τους. Ας καταρρεύσουν όλοι τους μπροστά σου και πάρε εσύ εκδίκηση όταν θα είσαι οργισμένος.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 19

Η σπασμένη στάμνα

- ¹Ο Κύριος μου είπε: «Πήγαινε ν' αγοράσεις μια πήλινη στάμνα. Πάρε μαζί σου μερικούς από τους πρεσβυτέρους του λαού κι από τους ιερείς.
- ²Έπειτα πήγαινε μαζί τους στην κοιλάδα Εννόμ, έξω απ' των Συντριμμιών την πύλη κι εκεί ανάγγειλε το μήνυμα που θα σου πω.
- ³»Θα τους πεις: “το λόγο ακούστε του Κυρίου, οι βασιλιάδες του Ιούδα κι οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ. Λέει ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ: Θα προξενήσω τέτοιες συμφορές σ' αυτόν τον τόπο, ώστε όποιος τ' ακούει να του έρχεται ζάλη.
- ⁴Έπειδή με εγκατέλειψαν και μόλυναν τον τόπο αυτό και πρόσφεραν θυμίαμα εδώ σε ξένους θεούς, που δεν τους γνώριζαν ούτε αυτοί ούτε οι πρόγονοί τους ούτε του Ιούδα οι βασιλιάδες, και γέμισαν τον τόπο αυτό με αίμα αθώων ανθρώπων.

⁵Στο Βάαλ καθιέρωσαν τόπους λατρευτικούς, να του προσφέρουν τα παιδιά τους ολοκαύτωμα, πράγμα που ποτέ μου δεν τους διέταξα ούτε που σκέφτηκα να τους το ζητήσω.

⁶Για τούτο έρχονται μέρες, που αυτός εδώ ο τόπος δε θα ονομάζεται πια Τοφέθ ούτε κοιλάδα Εννόμ, αλλά Σφαγής πεδιάδα.

⁷Θα ματαιώσω εδώ τα σχέδια των κατοίκων του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ· θα τους κάνω να πέσουν από το ξίφος των ανελέητων εχθρών και τα πτώματά τους θα τα δώσω τροφή στους γύπες και στις ύαινες.

⁸Θα ερημώσω αυτή την πόλη και στη θέα της θ' ανατριχιάζουν οι περαστικοί και θα φεύγουνε με αποστροφή μπροστά στις συμφορές της.

⁹Οι ανελέητοι εχθροί τους θα τους πολιορκήσουν και τον κλοιό θα σφίξουν τόσο πολύ, που ο ένας θα τρώει τον άλλο· θα φάνε ακόμα και τις σάρκες των ίδιων των παιδιών τους”.

¹⁰»Τότε, εσύ Ιερεμία, θα σπάσεις τη στάμνα μπροστά στους άντρες που θα σε ακολουθούν.

¹¹Και θα τους πεις ότι εγώ ο Κύριος του σύμπαντος λέω: “όπως σπάζει κανείς την πήλινη στάμνα του αγγειοπλάστη και δεν είναι πια δυνατόν να επιδιορθωθεί, έτσι θα συντρίψω κι εγώ αυτόν το λαό κι αυτή την πόλη. Και θα τους θάβουνε ακόμα και στην Τοφέθ, γιατί δε θα υπάρχει αλλού τόπος για την ταφή τους.

¹²Θα κάνω να υποστεί η πόλη αυτή και οι κάτοικοί της τα ίδια που γίναν’ στην Τοφέθ.

¹³Όλα τα σπίτια της Ιερουσαλήμ και τα παλάτια των βασιλιάδων του Ιούδα, που στις στέγες τους πρόσφεραν θυμίαμα στ’ αστέρια του ουρανού και έκαναν σπονδές σε θεούς ξένους, θα μολυνθούν από τα πτώματα όπως η Τοφέθ”».

Ο Ιερεμίας στη φυλακή

¹⁴Όταν επέστρεψε ο Ιερεμίας από την Τοφέθ, όπου ο Κύριος τον είχε στείλει να προφητέψει, στάθηκε στην αυλή του ναού του Κυρίου και είπε σ' όλο το λαό:

¹⁵«Ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “θα φέρω στην πόλη ετούτη και στα περίχωρά της όλα τα δεινά που ανάγγειλα εναντίον της, γιατί δείξαν’ ισχυρογνωμοσύνη και δεν υπάκουσαν στα λόγια μου”».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 20

¹Ο ιερέας Πασχούρ, γιος του Ιμρί και επόπτης του ναού του Κυρίου, άκουσε τον Ιερεμία να προφητεύει με τα παραπάνω λόγια.

²Τότε διέταξε να χτυπήσουν τον προφήτη και να τον βάλουν στην ξυλοπέδη, που βρισκόταν στην άνω πύλη του Βενιαμίν, κοντά στο ναό του Κυρίου.

³Την άλλη μέρα έβγαλε ο Πασχούρ τον Ιερεμία από την ξυλοπέδη και αυτός του είπε: «Ο Κύριος δεν θα σε ονομάζει πια “Πασχούρ” αλλά “Μαγόρ-Μισσαβίβ” (Τρόμος από Παντού).

⁴Ο Κύριος λέει: “θα προξενήσω σ’ εσένα και σ’ όλους τους φίλους σου τρόμο. Θα θανατωθούν μπροστά στα μάτια σου από τα ξίφη των εχθρών τους. Θα παραδώσω όλους τους κατοίκους του Ιούδα στα χέρια του βασιλιά της Βαβυλώνας και θα τους οδηγήσει αιχμαλώτους στη χώρα του ή θα τους θανατώσει.

⁵Θα δώσω όλο τον πλούτο αυτής της πόλης, τις περιουσίες των κατοίκων της, τα πολύτιμα αντικείμενά της κι όλους τους θησαυρούς των βασιλιάδων του Ιούδα στα χέρια των εχθρών τους· αυτοί θα τους λεηλατήσουν και θα τους μεταφέρουν αιχμαλώτους στη Βαβυλώνα.

⁶Κι εσύ, Πασχούρ, και όλη η οικογένειά σου θα πάτε στην αιχμαλωσία, στη Βαβυλώνα, κι εκεί θα πεθάνεις και θα ταφείς εσύ και όλοι οι φίλοι σου, στους οποίους προφήτεψες ψέματα”».

Ο Ιερεμίας παραπονιέται στο Θεό

⁷Με δελέασες Κύριε, και σου παραδόθηκα. Με άρπαξες με δύναμη και βγήκες νικητής. Εμένα έχουν στόχο πάντα οι χλευασμοί τους. Όλοι με ειρωνεύονται.

- ⁸Κάθε φορά που εξαγγέλλω του Κυρίου το λόγο, θα πρέπει να φωνάζω «βία! αρπαγή!» Γι' αυτό με κοροϊδεύουν και με περιφρονούν αδιάκοπα.
- ⁹Αλλά όταν λέω μέσα μου: «Ας ξεχάσω τον Κύριο· ας μην ξαναμιλήσω εξ ονόματός του», τότε ο λόγος σου στην καρδιά μου γίνεται φωτιά, που καίει βαθιά στα κόκαλά μου. Απόκαμα να τον συγκρατώ –δεν αντέχω πια.
- ¹⁰Άκουσα πολλούς να ψιθυρίζουν: «Ο Τρόμος από Παντού. Πάμε να τον καταγγείλουμε στις αρχές!» Όλοι οι φίλοι μου παραφύλαγαν να βρουν το αδύνατο σημείο μου κι έλεγαν: «Κάτι απερίσκεπτο θα πει· και τότε θα τον παγιδέψουμε και θα τον εκδικηθούμε».
- ¹¹Αλλά εσύ, Κύριε, είσαι στο πλευρό μου ωσάν γενναίος πολεμιστής. Για τούτο κι όσοι με καταδιώκουν θ' αποτύχουν· δε θα μπορέσουν να με νικήσουν. Θα καταντροπιαστούν που απέτυχαν τα σχέδιά τους, κι αυτή η ντροπή τους θα κρατήσει αιώνια· δε θα λησμονηθεί ποτέ.
- ¹²Εσύ, Κύριε του σύμπαντος, που διακρίνεις ποιοι σου είναι πιστοί και γνωρίζεις τις επιθυμίες τους και τις σκέψεις τους, κάνε να δω την εκδίκησή σου που θα 'ρθει πάνω τους, γιατί σ' εσένα ανέθεσα την υπόθεσή μου.
- ¹³Ψάλτε στον Κύριο! Τον Κύριο δοξολογήστε, γιατί απ' τα χέρια των κακών ανθρώπων γλίτωσε τον φτωχό.
- ¹⁴Καταραμένη η μέρα που γεννήθηκα! Ας ήταν να χαθεί η μέρα που η μάνα μου μ' έφερε στη ζωή. Ας πάψει να 'ναι ευλογημένη.
- ¹⁵Καταραμένος να 'ναι ο άνθρωπος που έφερε στον πατέρα μου τα συχαρίκια και του είπε: «απόχτησες παιδί και είναι αγόρι!» και του 'δωσε πολλή χαρά.
- ¹⁶Ας γίνει ο άνθρωπος αυτός καθώς οι πόλεις που ο Κύριος τις κατέστρεψε αμετάκλητα. Ας φτάνουνε στ' αυτιά του οιμωγές πόνου το πρωί, κραυγές μάχης το μεσημέρι.
- ¹⁷Γιατί να μην πεθάνω μες στην κοιλιά της μάνας μου; Γιατί δεν έγινε αυτή για μένα τάφος, να με βαστάξει μέσα της παντοτινά;

¹⁸Γιατί να βγω απ’ την κοιλιά της μάνας μου; Να βλέπω λύπες και ταλαιπωρίες και να τελειώσω τη ζωή μου στην ντροπή;

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 21

Απάντηση στο βασιλιά Σεδεκία

¹Ο βασιλιάς Σεδεκίας έστειλε στον Ιερεμία τον Πασχούρ, γιο του Μελχία, και τον ιερέα Σοφονία, γιο του Μασσεΐα, με την ακόλουθη παράκληση:

²«Ιερεμία, ρώτησε σε παρακαλούμε τον Κύριο για μας, γιατί ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ άρχισε πόλεμο εναντίον μας. Ίσως ο Κύριος κάνει για χάρη μας κάποιο του θαύμα και τον αναγκάσει να φύγει από ’δω».

³Αλλά ο Ιερεμίας πήρε εντολή από τον Κύριο να διαβιβάσει στο Σεδεκία μέσω της αντιπροσωπείας του τα εξής:

⁴«Λέει ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ: “ο βασιλιάς της Βαβυλώνας σάς πολιορκεί με το στρατό του κι οι πολεμιστές σας υπερασπίζονται την πόλη πολεμώντας κιάλας έξω από τα τείχη. Εγώ όμως θα αναγκάσω τους υπερασπιστές σας να υποχωρήσουν μέσα στην πόλη.

⁵Θα πολεμήσω εναντίον σας οργισμένος κι αγανακτισμένος, με αποφασιστικότητα και δύναμη.

⁶Θα θανατώσω τους κατοίκους αυτής της πόλης· άνθρωποι και ζώα θα πεθάνουν από πανώλη.

⁷Μετά θα παραδώσω το βασιλιά του Ιούδα Σεδεκία, τους αξιωματούχους του και το λαό της πόλης –όσους θα έχουν επιζήσει απ’ την πανώλη, από τον πόλεμο και την πείνα– στα χέρια του βασιλιά της Βαβυλώνας, του Ναβουχοδονόσορ και στα χέρια των εχθρών τους, που ζητούν να τους σκοτώσουν. Εγώ, ο Κύριος το λέω. Κι ο Ναβουχοδονόσορ, σκληρός και άσπλαχνος, θα τους κατασφάξει χωρίς έλεος”».

⁸Μετά ο Κύριος έδωσε εντολή στον Ιερεμία να πει στο λαό: «Λέει ο Κύριος: “σας έδωσα τη δυνατότητα να διαλέξετε ανάμεσα στη ζωή και στο θάνατο:

⁹Όποιος παραμένει σ' αυτή την πόλη θα σκοτωθεί στον πόλεμο από τα ξίφη των εχθρών ή θα πεθάνει από την πείνα κι από το θανατικό. Αλλά όποιος βγει και παραδοθεί στους Βαβυλώνιους που σας πολιορκούν, θα σώσει τουλάχιστο τη ζωή του.

¹⁰Αποφάσισα να κάνω κακό σ' αυτή την πόλη· όχι καλό. Εγώ, ο Κύριος το λέω. Θα την παραδώσω στα χέρια του βασιλιά της Βαβυλώνας και θα την κάνει στάχτη».

Μηνύματα για τη βασιλική οικογένεια

¹¹Ο Ιερεμίας έλαβε την εντολή να πει στη βασιλική οικογένεια του Ιούδα: «Ακούστε το λόγο του Κυρίου,

¹²εσείς οι απόγονοι του Δαβίδ: “αρχίστε την ημέρα σας αποδίδοντας δικαιοσύνη”, λέει ο Κύριος. “Γλιτώστε τον απογυμνωμένο από τον καταπιεστή του! Αλλιώς, θα ξεσπάσει εναντίον σας ο θυμός μου σαν φωτιά και θα σας κάψει, εξαιτίας των κακών σας έργων· και κανείς δε θα μπορεί να σβήσει αυτή τη φωτιά.

¹³”Προσέξτε εσείς εκεί κάτω, εσείς που κατοικείτε στο πλάτωμα του βράχου! Εγώ τώρα έρχομαι εναντίον σας. Σ' εσάς που ισχυρίζεστε ότι εχθρός κανείς δε θα σας επιτεθεί και δε θα μπει στα σπίτια σας!

¹⁴Εγώ ο ίδιος θα σας επιτεθώ για να σας τιμωρήσω για τα έργα σας. Φωτιά θα βάλω στις κολόνες σας τις κέδρινες, μέσα στ' ανάκτορά σας, και θα τα καταστρέψω όλα τριγύρω».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 22

¹Ο Κύριος μου είπε: «Κατέβα στο παλάτι του βασιλιά του Ιούδα και πες του αυτά τα λόγια:

²“ακούστε το λόγο του Κυρίου, εσύ βασιλιά, που κάθεται στο θρόνο του Δαβίδ, οι αξιωματούχοι σου και οι άνθρωποί σου, που μπαινοβγαίνουν από τις πύλες του ανακτόρου σου.

³Κάντε το σωστό και το δίκαιο”, λέει ο Κύριος, “και γλιτώστε κάθε απογυμνωμένον από τον καταπιεστή του. Μην αδικείτε και μην καταπιέζετε

τους ξένους, τα ορφανά και τις χήρες και μη φονεύετε αθώους ανθρώπους σ' αυτό τον τόπο.

⁴Μόνο αν κάνετε αυτά που σας λέω, τότε οι απόγονοι του Δαβίδ θα συνεχίσουν να κάθονται στο θρόνο του και θα διαβαίνουν τις πύλες αυτού του παλατιού καβάλα σε άμαξες και άλογα αυτοί, οι αξιωματούχοι τους και ο λαός τους.

⁵Αλλά αν δεν υπακούσετε σ' αυτές τις εντολές μου, ορκίζομαι στον εαυτό μου ότι το παλάτι αυτό θα ερειπωθεί. Εγώ το λέω, ο Κύριος”».

⁶Λέει ο Κύριος για το παλάτι του βασιλιά του Ιούδα: «Είσαι για μένα όμορφο σαν τη Γαλαάδ, σαν του Λιβάνου την κορφή. Παρ' όλα αυτά θα σε μετατρέψω σε σωρό ερείπια, όπου κανείς δεν θα μπορεί να κατοικήσει.

⁷Θα στείλω εναντίον σου ανθρώπους να σε καταστρέψουν. Αυτοί θα κόψουν με τα τσεκούρια τους τις όμορφες κέδρινες κολόνες σου και θα τις ρίξουν στη φωτιά.

⁸»Πολλά έθνη θα περάσουν μέσ' από 'δω και θα λένε αναμεταξύ τους: “γιατί ο Κύριος έκανε τέτοια καταστροφή σ' αυτή τη μεγάλη πόλη; ”

⁹Και η απάντηση θα είναι: “γιατί οι κάτοικοί της αθέτησαν τη διαθήκη του Κυρίου του Θεού τους· προσκύνησαν ξένους θεούς και τους λάτρεψαν”».

Για τον Σαλλούμ διάδοχο του Ιωσία

¹⁰Κάτοικοι του Ιούδα, μην κλαίτε το βασιλιά Ιωσία που πέθανε, μην τον θρηνείτε! Κλάψτε πικρά το βασιλιά Ιωάχαζ, που οδηγήθηκε στην αιχμαλωσία και πια δε θα επιστρέψει, δε θα ξαναδεί την πατρίδα του.

¹¹Λέει ο Κύριος για το Σαλλούμ, το βασιλιά του Ιούδα, που βασίλεψε στη θέση του πατέρα του και που απομακρύνθηκε απ' αυτό τον τόπο: «Ο Σαλλούμ δεν θα ξαναγυρίσει εδώ!

¹²Θα πεθάνει στον τόπο όπου οδηγήθηκε αιχμάλωτος και δε θα ξαναδεί αυτή τη χώρα».

Επιπλήξεις στο βασιλιά Ιωακίμ

¹³Αλίμονο σ' αυτόν που χτίζει το παλάτι του με αδικίες και προσθέτει σ' αυτό ορόφους με ατιμίες· που εκμεταλλεύεται τη δουλειά των εργατών του και δεν τους πληρώνει το μισθό τους για τον κόπο τους.

¹⁴«Θα χτίσω», λέει, «για τον εαυτό μου μεγάλο παλάτι με ευρύχωρα ανώγεια δωμάτια». Ανοίγει, λοιπόν, παράθυρα και το επενδύει με ξύλο κέδρου και το βάφει με κόκκινο χρώμα.

¹⁵Μήπως θα γίνεις καλύτερος βασιλιάς από τους άλλους χτίζοντας παλάτι επενδυμένο με κέδρο; Ο πατέρας σου δεν έτρωγε και δεν έπινε πλούσια; Απέδιδε όμως κρίση και δικαιοσύνη και όλα του πήγαιναν καλά.

¹⁶Απέδιδε δικαιοσύνη στον αδύναμο και στον φτωχό και όλα τού πήγαιναν καλά. Αυτό ήταν απόδειξη ότι γνώριζε εμένα, τον Κύριο.

¹⁷Αλλά τα δικά σου μάτια και η καρδιά βλέπουν μόνο το συμφέρον σου και δεν ενδιαφέρεσαι παρά μόνο για να φονεύεις αθώους και να καταπιέζεις σκληρά τους ανθρώπους σου.

¹⁸Γι' αυτό ο Κύριος λέει για τον Ιωακίμ, γιο του Ιωσία και βασιλιά του Ιούδα: «Κανένας δε θα τον θρηνήσει και δε θα πει στον άλλο, “αλίμονο αδερφέ μου” ή “αλίμονο αδερφή μου”. Δε θα τον κλάψουν λέγοντας, “αλίμονο άρχοντά μας! Αλίμονο βασιλιά μας!”

¹⁹Θα τον θάψουν όπως τα υποζύγια, αφού τον σύρουν και τον ρίξουν πέρα από τις πύλες της Ιερουσαλήμ».

Όνειδος και ατίμωση για την Ιερουσαλήμ

²⁰Ο Κύριος λέει: «Κάτοικοι της Ιερουσαλήμ ανεβείτε στο Λίβανο και φωνάξτε! Θρηνήστε στην πεδιάδα της Βασάν, φωνάξτε δυνατά από τα βουνά Αβαρίμ, γιατί νικήθηκαν όλοι οι σύμμαχοί σας.

²¹Σας μίλησα όταν ευημερούσατε, αλλά είπατε, “άσε μας ήσυχους!” Αυτή ήταν η συμπεριφορά σας, από τα νιάτα σας· ποτέ δεν υπακούσατε σ' εμένα.

²²Τους άρχοντές σας θα τους πάρει ο άνεμος· οι σύμμαχοί σας θα αιχμαλωτιστούν. Τότε θα ντροπιαστείτε και θα εξευτελιστείτε για όλες τις αδικίες που έχετε διαπράξει.

²³Κατοικείτε στο “Λίβανο” και φτιάχνετε τη φωλιά σας στα κέδρινα παλάτια. Πόσο θα βογκήξετε όταν σας βρουν οι πόνοι σαν τις ωδίνες της γυναίκας που γεννάει! »

Για τον Ιωαχίν γιο του Ιωακίμ

²⁴Ο Ιερεμίας, με εντολή του Κυρίου, γνωστοποίησε το ακόλουθο μήνυμα στο βασιλιά του Ιούδα Ιωαχίν, γιο του Ιωακίμ: «Ακόμη κι αν ήσουν σφραγιδόλιθος στο δεξί μου χέρι, ορκίζομαι στον εαυτό μου πως θα σ’ έβγαζα και θα σε πετούσα, λέει ο Κύριος.

²⁵Θα σε παραδώσω σ’ εκείνους που ζητούν να σε σκοτώσουν και τους φοβάσαι· στα χέρια του Ναβουχοδονόσορ, βασιλιά της Βαβυλώνας, και των στρατευμάτων του.

²⁶Εσένα και τη μάνα που σε γέννησε θα σας παραπετάξω μακριά σε ξένη χώρα, σε άλλη γη από κείνην όπου γεννηθήκατε, και θα πεθάνετε εκεί.

²⁷Θα λαχταράτε να ξανάρθετε πίσω σ’ αυτή τη χώρα, αλλά δε θα γυρίσετε ποτέ».

²⁸Τόσο άχρηστος λοιπόν έγινε αυτός ο άνθρωπος, ο Ιωαχίν; Μοιάζει με σπασμένο δοχείο, παραπεταμένο, ένα σκεύος που κανένας δεν το θέλει πια! Γιατί εκπατρίστηκε αυτός και τα παιδιά του, διωγμένοι σε μια χώρα που τους είναι άγνωστη;

²⁹Αχ εσύ, χώρα μου, χώρα μου, άκου το λόγο του Κυρίου:

³⁰«Σημείωσε πλάι στο όνομα αυτού του ανθρώπου, στον κατάλογο των βασιλιάδων, τη φράση “Ατεκνος - Αποτυχημένος σ’ όλη του τη ζωή”. Γιατί κανείς από τους απογόνους του δε θα κατορθώσει να καθίσει στο θρόνο του Δαβίδ και να ασκήσει την εξουσία στο βασίλειο του Ιούδα».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 23

Οι κακοί ποιμένες και ο δίκαιος βασιλιάς

¹«Αλίμονο στους άρχοντες, του λαού μου! » λέει ο Κύριος. «Ποιμένες που καταστρέφουν και διασκορπίζουν τα κοπάδια μου».

²Γι' αυτό ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει για τους άρχοντες που κυβερνούν το λαό του: «Εσείς διασκορπίσατε το κοπάδι μου, το παραπλανήσατε, δεν το φροντίσατε. Τώρα κι εγώ θα σας τιμωρήσω για τις κακές σας πράξεις.

³»Εγώ ο ίδιος θα συγκεντρώσω τα υπόλοιπα πρόβατά μου από τις χώρες όπου τα διασκορπίσα και θα τα φέρω πάλι στα βοσκοτόπια τους, θ' αποκτήσουν πολλά παιδιά και θα πληθύνουν.

⁴Θα ορίσω σ' αυτά ποιμένες να τα κατευθύνουν· αυτοί θα τα φροντίζουν και χάρη σ' αυτούς τα πρόβατα δε θα φοβούνται ούτε θα τρομάζουν· κανένα τους δε θα χαθεί ξανά», λέει ο Κύριος.

⁵«Έρχεται η μέρα», λέει ο Κύριος, «που θ' αναδείξω βασιλιά ένα γνήσιο βλαστό του Δαβίδ. Αυτός θα βασιλέψει μ' επιτυχία· θα κρίνει δίκαια στη χώρα, γιατί ο ίδιος θα υπακούει στο νόμο του Θεού.

⁶Στις μέρες του, θα ελευθερωθούν απ' τους εχθρούς τους οι κάτοικοι του Ιούδα και θα ζήσουν με ασφάλεια οι κάτοικοι του βασιλείου του Ισραήλ. Το όνομα που θα του δοθεί θα 'ναι “ο Κύριος είναι η δικαίωσή μας”.

⁷»Γι' αυτό έρχονται μέρες», λέει ο Κύριος, «που όταν ορκίζονται δε θα λένε πια “μα τον αληθινό Θεό, που έβγαλε τους Ισραηλίτες από την Αίγυπτο”,

⁸αλλά θα λένε “μα τον αληθινό Θεό, που έβγαλε τους απογόνους του Ισραήλ από τη χώρα του βορρά” και από τις άλλες χώρες που τους είχα διασκορπίσει. Τότε θα τους έχω φέρει να κατοικήσουν στη χώρα τους».

Ανάξιοι προφήτες

⁹Λόγοι σχετικοί με τους προφήτες. Η καρδιά μου σπαράζει κι όλο μου το σώμα τρέμει. Είμαι σαν μεθυσμένος, ωσάν αναισθητός απ' το κρασί, απ' όσα ο Κύριος, ο Άγιος Θεός μου είπε:

¹⁰«Η χώρα γέμισε μοιχούς. Όλοι φέρνονται πονηρά κι είναι στην αδικία ασυναγώνιστοι. Πενθεί η χώρα για την κατάρα του Κυρίου, τα βοσκοτόπια της στέπας ξεράθηκαν.

¹¹Οι προφήτες και οι ιερείς είναι διεφθαρμένοι· τους έπιασα να ασεβούν και μέσα ακόμη στο ναό μου», λέει ο Κύριος.

¹²«Γι' αυτό θα γλιστρούν και θα πέφτουν στο δρόμο τους. Ο ένας θα παρασύρει τον άλλον στο σκοτάδι και τελικά όλοι μαζί θα γκρεμιστούν. Συμφορά θα φέρω εναντίον τους το χρόνο της τιμωρίας τους. Εγώ το λέω, ο Κύριος».

Προφήτες χειρότεροι απ' αυτούς της Σαμάρειας

¹³«Είδα τα όσα βδελυρά έκαναν οι προφήτες της Σαμάρειας», λέει ο Κύριος: Προφήτευαν στο όνομα του Βάαλ και παραπλανούσαν το λαό μου τον Ισραήλ.

¹⁴Τώρα όμως βλέπω και τα όσα τερατώδη κάνουν οι προφήτες της Ιερουσαλήμ: Μοιχεύουν και ψεύδονται· ενθαρρύνουν τους ασυνείδητους να κάνουν το κακό και κανένας τους δεν σκέφτεται ν' αλλάξει. Όλοι αυτοί οι προφήτες είναι για μένα σαν τους κατοίκους των Σοδόμων και οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ σαν τους κατοίκους των Γομόρρων.

¹⁵Γι' αυτό κι εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, λέω για τους προφήτες της Ιερουσαλήμ: «Θα τους δώσω πικρά χόρτα να φάνε και δηλητήριο να πιουν, γιατί έγιναν εστία μόλυνσεως για ολόκληρη τη χώρα».

Προφήτες που ψεύδονται

¹⁶Λέει ο Κύριος του σύμπαντος: «Μην ακούτε τα λόγια των προφητών που σας γεμίζουν με ψεύτικες ελπίδες! Σας μιλάνε για οράματα που βγαίνουν από το μυαλό τους και όχι από το στόμα μου.

¹⁷Λένε διαρκώς σ' αυτούς που με περιφρονούν: “ο Κύριος είπε πως θα πάνε όλα καλά για σας”, ακόμα λένε και σ' εκείνους που ακολουθούν τις πονηρές επιθυμίες τους πως δε θα τους βρει κακό.

¹⁸Κανείς τους δεν συσκέφθηκε ποτέ μαζί μου ούτε με είδε ούτε άκουσε τα σχέδιά μου. Κανείς δεν πρόσεξε και δεν κατάλαβε τα λόγια μου! »

¹⁹Η οργή του Κυρίου σαν ορμητικός ανεμοστρόβιλος ξέσπασε πάνω στα κεφάλια των ασεβών.

²⁰Δε θα σταματήσει ωσότου εκπληρώσει αυτό που σκέφτεται ο Κύριος να κάνει. Στις μέρες που έρχονται θα το καταλάβετε καλά.

²¹«Δεν τους έστειλα εγώ αυτούς τους προφήτες», λέει ο Κύριος, «όμως αυτοί έτρεξαν να πάνε. Δεν τους μίλησα, όμως αυτοί κηρύττουν εξ ονόματός μου.

²²Αν πράγματι είχαν συσκεφθεί μαζί μου, τότε θα μπορούσαν να κηρύξουν στο λαό μου τα λόγια μου και να τους αποτρέψουν από την κακή ζωή που ζουν κι από τα πονηρά τους έργα.

²³Νομίζετε πως είμαι Θεός που βρίσκομαι κοντά σας; » λέει ο Κύριος. «Όχι! Είμαι Θεός που βρίσκομαι μακριά σας.

²⁴Κανείς δεν μπορεί να κρυφτεί κάπου τόσο καλά, που να μην τον βρίσκω. Δεν υπάρχει τόπος στον ουρανό ούτε στη γη που να μην είμαι εκεί».

Το άχυρο και το σιτάρι

²⁵Λέει ο Κύριος: «Άκουσα τις ανοησίες των προφητών που ισχυρίζονται ότι μιλούν εξ ονόματός μου. “Είδα όνειρο, είδα όνειρο!” λένε. Είναι όμως ψέματα.

²⁶Ως πότε αυτοί οι προφήτες θα παραπλανούν το λαό μου με ψέματα και θα διαδίδουν τις φαντασιώσεις τους;

²⁷Αυτοί που καυχώνται ο ένας στον άλλο για τα όνειρά τους, επιδιώκουν να λησμονήσει ο λαός μου ποιος είμαι· όπως με λησμόνησαν οι πρόγονοί τους και στράφηκαν στο Βάαλ.

²⁸»Ο προφήτης που έχει δει ένα όνειρο ας το διηγηθεί», λέει ο Κύριος. «Κι αυτός που άκουσε το λόγο μου ας τον διακηρύξει πιστά. Θα φανεί πού είναι το άχυρο και πού είναι το σιτάρι!

²⁹Το δίχως άλλο, ο λόγος μου είναι σαν τη φωτιά, σαν το σφυρί που σπάει το βράχο.

³⁰»Γι' αυτό εγώ είμαι εναντίον των προφητών εκείνων, που κλέβουν το μήνυμα ο ένας απ' τον άλλον και ισχυρίζονται ότι το έχουν πάρει από μένα.

³¹Είμαι εναντίον των προφητών εκείνων, που παρουσιάζουν τα δικά τους λόγια για δικά μου.

³²Είμαι εναντίον των προφητών που λέν' για προφητείες τα όνειρά τους, τα διηγούνται και παραπλανούν το λαό μου με τα χονδροειδή ψεύδη τους. Εγώ δεν τους έδωσα καμιά αποστολή ούτε καμιά εντολή. Θα βλάψουν το λαό αυτό», λέει ο Κύριος.

Το «φορτίο» του Κυρίου

³³Ο Κύριος μου είπε: «Αν κάποιος από το λαό αυτό ή ένας προφήτης ή ένας ιερέας σε ρωτήσουν, “τι βάρος θα μας φορτώσει πάλι ο Κύριος; ” να τους πεις: “εσείς είστε που γίνατε για μένα βάρος”, λέει ο Κύριος. “Γι’ αυτό κι εγώ θα σας πετάξω από πάνω μου”.

³⁴Αν κάποιος από το λαό ή ένας προφήτης ή ένας ιερέας τολμήσει να πει, “τι βάρος έβαλε πάνω μας ο Κύριος! ” θα τον τιμωρήσω αυτόν και όλη του την οικογένεια».

³⁵Αντί γι’ αυτό, πρέπει τούτο ο ένας τον άλλο να ρωτάτε: «Τι απάντησε ο Κύριος; » Ή, «τι είπε ο Κύριος; »

³⁶Δε θα ξαναρωτήσετε πια, «τι βάρος έβαλε ο Κύριος πάνω μας». Αυτός που θα ρωτήσει, θα βάλει βάρος πάνω στον εαυτό του, γιατί διαστρέψατε τους λόγους του αληθινού Θεού, του Κυρίου του σύμπαντος, του Θεού μας.

³⁷Εκείνο που πρέπει κανείς να ρωτάει τον προφήτη είναι: «Τι απάντησε ο Κύριος; » Ή, «Τι είπε ο Κύριος; »

³⁸Αν όμως αρχίστε να ξαναρωτάτε: «Τι βάρος θα βάλει πάλι πάνω μας ο Κύριος; » τότε κι εκείνος λέει: «Επειδή δεν υπακούσατε στην προειδοποίησή μου,

³⁹εγώ θα σας αποτινάξω από πάνω μου σαν αβάσταχτο βάρος και θα σας διώξω από κοντά μου εσάς και την πόλη που έδωσα σ’ εσάς και στους προγόνους σας.

⁴⁰Θα φέρω πάνω σας ντροπή και κατασχύνη αιώνια, που δε θα την ξεχάσετε ποτέ».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 24

Τα δύο καλάθια με τα σύκα

¹Ο Κύριος μου έδειξε δύο καλάθια με σύκα, που ήταν τοποθετημένα μπροστά στο ναό του. Αυτό συνέβη μετά που ο Ναβουχοδονόσορ, βασιλιάς της Βαβυλώνας, είχε αιχμαλωτίσει το βασιλιά του Ιούδα Ιωαχίν, γιο του Ιωακίμ και μαζί του τους αξιωματούχους του βασιλείου, τους σιδηρουργούς και τους κατασκευαστές οχυρωματικών έργων. Από την Ιερουσαλήμ τους είχε μεταφέρει στη Βαβυλώνα.

²Το ένα καλάθι είχε μέσα πολύ καλά, πρώιμα σύκα, ενώ το άλλο είχε μέσα χαλασμένα σύκα, που δεν τρώγονταν.

³Τότε ο Κύριος με ρώτησε: «Τί βλέπεις, Ιερεμία; » «Σύκα», απάντησα. «Ετούτα εδώ είναι εξαιρετικά, αλλά εκείνα είναι πολύ χαλασμένα· δεν τρώγονται».

⁴⁻⁵Τότε ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, μού είπε: «Όπως βλέπει κανείς με ευχαρίστηση τα καλά σύκα, έτσι κι εγώ θα δω με συμπάθεια τους αιχμαλώτους του βασιλείου του Ιούδα, που τους έστειλα από τον τόπο αυτό στη Βαβυλώνα.

⁶Θα τους δείξω την εύνοιά μου και θα τους ξαναφέρω σ' αυτή τη χώρα. Θα ξαναχτίσω και δε θα γκρεμίσω πια· θα ξαναφυτέψω και δε θα ξεριζώσω πια.

⁷Θα τους βοηθήσω να καταλάβουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος. Θα επιστρέψουν σ' εμένα μ' όλη τους την καρδιά και τότε αυτοί θα είναι λαός μου κι εγώ Θεός τους.

⁸Όμως το βασιλιά του Ιούδα Σεδεκία, τους αξιωματούχους του και τους υπόλοιπους κατοίκους της Ιερουσαλήμ, είτε έμειναν στη χώρα είτε κατέφυγαν στην Αίγυπτο, θα τους μεταχειριστώ όπως τα χαλασμένα σύκα που δεν τρώγονται.

⁹Θα τους διασκορπίσω παντού σε όλα τα βασίλεια της γης. Εκεί θα τους κακοποιήσουν, θα τους εξευτελίσουν και θα τους χλευάζουν. Θα τους λοιδороύν και θα τους καταριούνται σ' όλους τους τόπους όπου θα τους έχω διώξει”.

¹⁰Θα τους στείλω πόλεμο, πείνα κι ασθένειες, ωστόσο εξαφανιστούν από τη χώρα που έδωσα σ' αυτούς και στους προγόνους τους».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 25

Είκοσι τρία χρόνια μάταιες προσπάθειες

¹Το τέταρτο έτος της βασιλείας του Ιωακίμ, γιου του Ιωσία και βασιλιά του Ιούδα, που αντιστοιχούσε στο πρώτο έτος της βασιλείας του Ναβουχοδονόσορ, βασιλιά της Βαβυλώνας, ο Κύριος ανέθεσε στον Ιερεμία να μιλήσει σχετικά με όλο το λαό του Ιούδα.

²Να τι είπε, λοιπόν, ο προφήτης σ' όλο το βασίλειο του Ιούδα και στους κατοίκους της Ιερουσαλήμ:

³«Από το δέκατο τρίτο έτος της βασιλείας του Ιωσία, γιου του Αμών και βασιλιά του Ιούδα, για είκοσι τρία χρόνια μέχρι σήμερα, ο Κύριος μου μιλούσε και εγώ επανειλημμένα σας διαβίβαζα αυτά που μου έλεγε, εσείς όμως δε δίνετε σημασία.

⁴Ο Κύριος έστειλε συνεχώς τους δούλους του τους προφήτες, εσείς όμως δεν ακούγατε ούτε δίνατε καμιά προσοχή.

⁵“Επιστρέψτε”, σας έλεγε, “απ’ τον κακό σας δρόμο, σταματήστε τις κακές σας πράξεις, αν θέλετε να κατοικήσετε στη χώρα που έχω δώσει σ’ εσάς και στους προγόνους σας από παλιά για μόνιμη ιδιοκτησία.

⁶Μην τρέχετε πίσω από ξένους θεούς για να τους λατρεύετε και να τους προσκυνάτε. Μη με εξοργίζετε με τα είδωλα που κατασκευάσατε με τα χέρια σας, για να μη σας τιμωρήσω”.

⁷⁻⁸»Τώρα ο Κύριος του σύμπαντος λέει: “ωστόσο δεν ακούσατε τα λόγια μου. Με εξοργίσατε με τα είδωλα που οι ίδιοι κατασκευάσατε και προκαλέσατε την καταστροφή σας.

⁹Γι’ αυτό κι εγώ θα στείλω να συνάξω όλα τα έθνη από το βορρά, με επικεφαλής το δούλο μου το Ναβουχοδονόσορ, βασιλιά της Βαβυλώνας. Θα τους φέρω να χτυπήσουνε τη χώρα αυτή, τους κατοίκους της κι όλα τα γύρω έθνη· θα καταστρέψω αυτή τη χώρα για πάντα και θα τη μετατρέψω σε ερείπια, που όσοι τα βλέπουν θα τρομάζουν και θα θρηνούν.

10Θα κάνω να χαθούν από τις γειτονιές σας οι θόρυβοι των πανηγυριών, οι κραυγές της χαράς και τα τραγούδια των νιόπαντρων· θα πάψει ο ήχος της μυλόπετρας και θα σβήσει το φως του λυχναριού.

11Όλη ετούτη η χώρα θα γίνει ερείπια και θα προκαλεί τη φρίκη· και όλα αυτά τα έθνη θα υπηρετήσουν το βασιλιά της Βαβυλώνας για εβδομήντα χρόνια.

12”Όταν περάσουν αυτά τα εβδομήντα χρόνια”, λέει ο Κύριος, “θα τιμωρήσω το βασιλιά της Βαβυλώνας και το έθνος του για την αμαρτία τους και θα ερημώσω τη χώρα τους για πάντα.

13Θα εκπληρώσω όλα όσα ανάγγειλα εναντίον της χώρας εκείνης. Είναι γραμμένα στο βιβλίο με τις προφητείες που ο Ιερεμίας προφήτεψε εναντίον των εθνών.

14Πολλά έθνη και μεγάλοι βασιλιάδες θα υποδουλώσουν και τους Βαβυλώνιους· έτσι θ’ ανταποδώσω και σ’ εκείνους ανάλογα με τα έργα τους”».

Όραμα για την κρίση του Θεού

15Ο Κύριος ο Θεός του Ισραήλ μου είπε: «Πάρε αυτό εδώ το ποτήρι του κρασιού, που είναι γεμάτο με το θυμό μου και πότισε όλα τα έθνη στα οποία σε στέλνω.

16Πρέπει όλο να το πιουν. Θα ζαλιστούν και θα παραφρονήσουν, όταν θα δούνε τη σφαγή που θα προκαλέσω ανάμεσά τους».

17Πήρα λοιπόν το ποτήρι από το χέρι του Κυρίου και πότισα όλα τα έθνη, στα οποία με έστειλε ο Κύριος.

18Πότισα την Ιερουσαλήμ και τις πόλεις του Ιούδα μαζί με τους βασιλιάδες τους και τους αρχηγούς τους, ώστε να τις ερημώσω και να προκαλούν τη φρίκη, το χλευασμό και την κατάρρα, όπως συμβαίνει και σήμερα.

19Πότισα το βασιλιά της Αιγύπτου, τους αξιωματούχους του, τους αρχηγούς του και όλο το λαό του·

²⁰ όλους τους ξένους που ζουν στην Αίγυπτο, και τους βασιλιάδες της χώρας Ουζ και της χώρας των Φιλισταίων, της Ασκάλωνας, της Γάζας, της Εκρών και του υπολοίπου της Ασδώδ.

²¹ Πότισα τους Εδωμίτες, τους Μωαβίτες και τους Αμμωνίτες,

²² και τους βασιλιάδες της Τύρου, της Σιδώνας και των χωρών που βρίσκονται πέρα απ' τη θάλασσα.

²³ Πότισα τους κατοίκους της Δεδάν, της Ταϊμά και της Βουζ κι όλους αυτούς που έχουν ξυρισμένους τους κροτάφους τους.

²⁴ τους βασιλιάδες της Αραβίας και των διαφόρων λαών που ζουν στην έρημο·

²⁵ τους βασιλιάδες της Ζιμρή, της Αιλάμ και της Μηδίας·

²⁶ τους βασιλιάδες του βορρά, τους κοντινούς και τους μακρινούς, τον ένα μετά τον άλλον, όλα της οικουμένης τα βασίλεια. Τέλος πότισα και το βασιλιά της Σησάχ –θα πει κι αυτός μαζί τους.

²⁷ Τότε ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, με πρόσταξε να πω εκ μέρους του στα έθνη: «Πιείτε ώσπου να μεθύσετε και να κάνετε εμετό. Να πέσετε στη γη δίχως και να μπορείτε να σηκωθείτε, απ' τη σφαγή που εγώ θα προκαλέσω ανάμεσά σας».

²⁸ Αν αρνηθούν να πάρουν το ποτήρι από το χέρι σου για να πιουν, τότε θα τους πεις ότι ο Κύριος του σύμπαντος λέει: «Θα το πιείτε οπωσδήποτε».

²⁹ Αφού εγώ αρχίζω να τιμωρώ τη δική μου πόλη, νομίζετε πως εσείς θα μείνετε ατιμώρητοι; Όχι, δεν θα μείνετε ατιμώρητοι. Εγώ θα ξεσηκώσω πόλεμο εναντίον όλων των κατοίκων της γης. Εγώ το λέω, ο Κύριος του σύμπαντος.

³⁰ »Εσύ ανάγγειλέ τους όλους αυτούς τους λόγους και πες τους: “ο Κύριος θα βρυχηθεί από ψηλά και θα φωνάξει από την άγια κατοικία του. Θα βρυχηθεί δυνατά προς όλους τους κατοίκους της γης, όπως φωνάζουν εκείνοι που πατάνε τα σταφύλια.

³¹Ο θόρυβος θα φτάσει ως τα πέρατα της γης, γιατί ο Κύριος έχει διαφορές με τα έθνη. Θα οδηγήσει όλους τους ανθρώπους στο δικαστήριο, θα παραδώσει στη σφαγή τους ασεβείς”».

³²Λέει ο Κύριος του σύμπαντος: «Από τις άκριες της γης, μεγάλος ανεμοστρόβιλος θα σηκωθεί και στο ένα έθνος ύστερ’ από το άλλο θα ξεσπάσει καταστροφή».

³³Θα πέφτουνε τη μέρα εκείνη σκοτωμένοι από τον Κύριο παντού πάνω στη γη. Και δε θα τους θρηνήσουν ούτε θα συλλέξουν τα πτώματά τους ούτε θα τους θάψουν. Θα γίνουνε κοπριά πάνω στη γη.

³⁴Κλάψτε και δυνατά φωνάξτε σεις, οι ποιμένες των εθνών! Στο χώμα κυλιστείτε, άρχοντες του λαού! Γιατί οι μέρες φτάσανε που θα σας σφάξω και θα σας διαμελίσω σαν κριάρια, θα συντριφθείτε σαν αγγείο πολύτιμο.

³⁵Δε θα υπάρξει καταφύγιο για τους ποιμένες των εθνών, δε θα μπορέσουν να ξεφύγουν του λαού οι άρχοντες.

³⁶Φωνάζουν δυνατά οι ποιμένες των εθνών, με λυγμούς κλαίνε του λαού οι άρχοντες, γιατί κατέστρεψε ο Κύριος τη βοσκή τους.

³⁷Ερείπια γίναν’ οι ειρηνικές σας χώρες απ’ του Κυρίου το φοβερό θυμό.

³⁸Ο Κύριος εγκατέλειψε το λαό του, όπως αφήνει το λιοντάρι την κατοικία του. Η φοβερή σφαγή και του Κυρίου ο θυμός ερήμωσαν τη χώρα.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 26

Ο Ιερεμίας απειλείται με θάνατο

¹Στις αρχές της βασιλείας του Ιωακίμ, γιου του Ιωσία και βασιλιά του Ιούδα, μου μίλησε ο Κύριος:

²«Στάσου», μου είπε, «στην αυλή του ναού μου και πες όλα όσα σε προστάζω να πεις στους κατοίκους των πόλεων του Ιούδα, που έρχονται εκεί να προσκυνήσουν. Μην παραλείψεις τίποτα.

³Ίσως ακούσουν κι αφήσουν την κακή ζωή που ζουν. Τότε κι εγώ θα μετανιώσω για την καταστροφή που σχεδιάζω εναντίον τους λόγω των κακών τους πράξεων.

⁴Πες τους, λοιπόν, ότι εγώ ο Κύριος τους λέω: “ακούστε με όταν σας προστάζω να εφαρμόζετε το νόμο που σας έχω δώσει!

⁵Ακούστε τα λόγια των δούλων μου των προφητών, που επανειλημμένα σας τους έστειλα αλλά εσείς δεν δώσατε καμιά προσοχή.

⁶Αν δεν υπακούσετε, θα καταστρέψω αυτόν το ναό, όπως τη Σιλώ, και το όνομα αυτής εδώ της πόλης θα το χρησιμοποιούν όλα τα έθνη της γης όταν θα δίνουν κατάρες”».

⁷Οι ιερείς, οι προφήτες και όλος ο λαός άκουσαν τον Ιερεμία που έλεγε αυτά τα λόγια στο ναό του Κυρίου.

⁸Όταν ο Ιερεμίας τελείωσε όλα όσα τον είχε διατάξει ο Κύριος, τότε αυτοί τον έπιασαν και του είπαν: «Τώρα θα πεθάνεις!

⁹Πώς τόλμησες να πεις ότι ο ναός θα γίνει σαν τη Σιλώ και ότι η πόλη αυτή θα ερημωθεί και κανείς δε θα μένει πια σ’ αυτήν; Αυτό δεν είναι προφητεία σ’ όνομα του Κυρίου». Κι όλος ο λαός συγκεντρώθηκε εναντίον του Ιερεμία μπροστά εκεί στο ναό του Κυρίου.

¹⁰Όταν οι άρχοντες του βασιλείου του Ιούδα έμαθαν τι συνέβαινε, ανέβηκαν από το παλάτι του βασιλιά και ήρθαν στο ναό και πήραν τις θέσεις τους μπροστά στη Νέα Πύλη.

¹¹Τότε οι ιερείς και οι προφήτες κατήγγειλαν στους άρχοντες και σ’ όλο το λαό: «Ο άνθρωπος αυτός πρέπει να πεθάνει, γιατί τόλμησε να μιλήσει ως προφήτης εναντίον αυτής της πόλης, όπως ακούσατε κι εσείς με τ’ αυτιά σας».

¹²Τότε ο Ιερεμίας είπε σ’ όλους αυτούς: «Ο Κύριος με έστειλε να αναγγείλω όλα όσα ακούσατε εναντίον του ναού κι αυτής της πόλης.

13 Διορθώστε λοιπόν τώρα τον τρόπο της ζωής σας και τις πράξεις σας και υπακούστε στον Κύριο, το Θεό σας. Τότε θα μετανιώσει κι εκείνος για την καταστροφή που απειλεί εναντίον σας.

14 Όσο για μένα είμαι στη διάθεσή σας. Κάντε μου ό, τι νομίζετε πως είναι δίκαιο και σωστό.

15 Αλλά να ξέρετε καλά ότι αν με σκοτώσετε, θα είστε ένοχοι εσείς, η πόλη αυτή και οι κάτοικοί της. Εγώ είμαι αθώος, γιατί ο Κύριος μ' έστειλε σ' εσάς για να σας προειδοποιήσω».

16 Τότε οι άρχοντες και όλος ο λαός είπαν στους ιερείς και στους προφήτες: «Δεν πρέπει να καταδικαστεί σε θάνατο ο άνθρωπος αυτός! Μας μίλησε στο όνομα του Κυρίου του Θεού μας».

17 Τότε σηκώθηκαν μερικοί από τους πρεσβυτέρους της χώρας και είπαν σ' όλη τη σύναξη του λαού:

18 «Ο Μιχαίας ο Μωρασθίτης είχε προφητέψει τον καιρό που βασιλιάς του Ιούδα ήταν ο Εζεκίας, και είχε πει σ' όλο το λαό του Ιούδα: “ο Κύριος του σύμπαντος λέει ότι η Σιών θα οργωθεί σαν χωράφι· η Ιερουσαλήμ θα γίνει σωρός ερείπια κι ο λόφος του ναού θα σκεπαστεί από θάμνους”.

19 Ο Εζεκίας και οι κάτοικοι του Ιούδα δεν τον σκότωσαν. Υποτάχθηκαν στον Κύριο κι έκαναν ό, τι μπορούσαν για να τον ευχαριστήσουν. Τότε εκείνος μετάνιωσε για την καταστροφή που είχε εξαγγείλει εναντίον τους. Ενώ εμείς τώρα πάμε να κάνουμε ένα τόσο μεγάλο αμάρτημα σε βάρος μας! »

Ο Ιωακίμ θανατώνει τον προφήτη Ουρία

20 Εκείνη την εποχή υπήρχε ακόμη κάποιος που λεγόταν Ουρίας, γιος του Σεμαΐα από την Κιριάθ-Ιαρίμ που προφήτευε στο όνομα του Κυρίου. Αυτός προφήτεψε ενάντια στην πόλη και στην χώρα αυτή, το ίδιο ακριβώς όπως και ο Ιερεμίας.

21 Ο βασιλιάς Ιωακίμ, οι στρατιώτες του και οι άρχοντες έμαθαν τα όσα έλεγε ο Ουρίας. Γι' αυτό ο βασιλιάς γύρευε να τον σκοτώσει. Όταν το άκουσε ο Ουρίας φοβήθηκε κι έφυγε στην Αίγυπτο.

²²Ο βασιλιάς έστειλε τότε στην Αίγυπτο τον Ελιαθάν, γιο του Αχβώρ, και μερικούς άλλους ακόμη για να τον πιάσουν.

²³Αυτοί έφεραν τον Ουρία πίσω στο βασιλιά. Με διαταγή του τον έσφαξαν και έριξαν το πτώμα του στο δημόσιο νεκροταφείο.

²⁴Τον Ιερεμία όμως τον προσάτευε ο Αχικάμ, γιος του Σαφάν. Αυτός φρόντισε να μην παραδοθεί στα χέρια του λαού κι έτσι ο Ιερεμίας γλίτωσε το θάνατο.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 27

Ο Ιερεμίας και ο ζυγός

¹Στην αρχή της βασιλείας του Σεδεκία, γιου του Ιωσία και βασιλιά του Ιούδα, ο Κύριος μου είπε:

²«Φτιάξε ζυγούς με σχοινιά και ξύλα και βάλε τους στον τράχηλό σου.

³Έπειτα στείλε τους στους βασιλιάδες των Εδωμιτών, των Μωαβιτών, των Αμμωνιτών, της Τύρου, και της Σιδώνας, με αγγελιαφόρους που έχουν έρθει στο βασιλιά του Ιούδα Σεδεκία, στην Ιερουσαλήμ.

⁴Και διάταξέ τους να μεταφέρουν στους κυρίους τους αυτό που εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, έχω να τους πω:

⁵«εγώ δημιούργησα τη γη, τους ανθρώπους και τα ζώα που βρίσκονται πάνω σ' αυτήν με τη μεγάλη και ακαταμάχητη δύναμή μου και σ' όποιον θέλω τη δίνω.

⁶Τώρα λοιπόν δίνω όλες αυτές τις χώρες στα χέρια του δούλου μου, του βασιλιά της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ. Σ' αυτόν δίνω ακόμα και τα άγρια ζώα για να τον υπηρετούν.

⁷Όλα τα έθνη θα υπηρετούν αυτόν και το γιο του και τον εγγονό του, ωσότου έρθει ο καιρός να υποταχθεί και η δική του χώρα σε άλλα έθνη ισχυρά και σε μεγάλους βασιλιάδες, που θα τον υποδουλώσουν.

⁸Το έθνος ή το βασίλειο που δε θα υπηρετήσει το βασιλιά της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ και δε θα υποταχθεί σ' αυτόν, θα το τιμωρήσω με πόλεμο,

με πείνα και με ασθένειες, ώσπου με τη δύναμη του Ναβουχοδονόσορ να το καταστρέψω τελείως. Εγώ το λέω, ο Κύριος.

⁹Όλοι εσείς, μην ακούτε τους προφήτες σας και τους μάντεις σας, τους ενυπνιαστές σας, τους οιωνοσκόπους σας και τους μάγους σας, που σας λένε ότι δε θα υποδουλωθείτε στο βασιλιά της Βαβυλώνας.

¹⁰Αυτοί σας προφητεύουν ψέματα και έτσι θα σας απομακρύνουν από τη χώρα σας. Εγώ θα σας διώξω και θα εξαφανιστείτε.

¹¹Αλλά το έθνος που θα υποδουλωθεί στο βασιλιά της Βαβυλώνας και θα τον υπηρετήσει, αυτό θα το αφήσω να παραμείνει στη χώρα του. Θα την καλλιεργεί και θα κατοικεί σ' αυτήν. Εγώ το λέω, ο Κύριος”».

¹²Εγώ είπα τα ίδια και στο βασιλιά του Ιούδα Σεδεκία: «Υποδουλωθείτε στο βασιλιά της Βαβυλώνας, υποταχθείτε σ' αυτόν και στο λαό του, και θα επιζήσετε.

¹³Γιατί θέλετε να πεθάνετε, εσύ και ο λαός σου, στον πόλεμο ή από την πείνα ή τις ασθένειες; Αυτά προειδοποίησε ο Κύριος ότι θα πάθει κάθε έθνος που δε θα υποταχθεί στο βασιλιά της Βαβυλώνας.

¹⁴Γι' αυτό, μην ακούτε τα λόγια των προφητών που σας λένε ότι δε θα υπηρετήσετε το βασιλιά της Βαβυλώνας. Αυτοί σας προφητεύουν ψέματα.

¹⁵“Δεν τους έστειλα εγώ”, λέει ο Κύριος. “Από μόνοι τους προφητεύουν ψέματα, επικαλούμενοι το όνομά μου. Γι' αυτό κι εγώ θα σας διώξω από 'δω και θα καταστραφείτε μαζί με τους προφήτες που σας προφητεύουν”».

¹⁶Τα ίδια είπα και στους ιερείς και σ' όλον το λαό: «Λέει ο Κύριος: “μην ακούτε αυτά που σας λένε οι προφήτες σας, ότι τα σκεύη του ναού του Κυρίου θα επιστραφούν από τη Βαβυλώνα πολύ σύντομα. Ψέματα σας προφητεύουν.

¹⁷Μην τους ακούτε! Υπηρετήστε το βασιλιά της Βαβυλώνας και θα γλιτώσετε τη ζωή σας· γιατί να ερημωθεί αυτή η πόλη;

¹⁸Αν αυτοί ήταν πράγματι προφήτες και ο Κύριος του σύμπαντος τους είχε εμπιστευθεί το λόγο του, θα τον ικέτευαν να μην αφήσει να μεταφερθούν στη Βαβυλώνα τα σκεύη που απόμειναν στο ναό ή στην πόλη και στο παλάτι του βασιλιά του Ιούδα”.

¹⁹⁻²¹»Οι στύλοι, η χάλκινη λεκάνη, οι βάσεις των λουτήρων και τα υπόλοιπα σκεύη είναι ακόμα σ’ αυτή την πόλη. Ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ δεν τα πήρε, όταν μετέφερε αιχμάλωτο από την Ιερουσαλήμ στη Βαβυλώνα τον Ιωαχίν, γιο του Ιωακίμ και βασιλιά του Ιούδα, καθώς και όλους τους ευγενείς του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ. Αλλά ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “οι θησαυροί που έχουν απομείνει στο ναό, στο παλάτι του βασιλιά του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ,

²²θα μεταφερθούν στη Βαβυλώνα και θα παραμείνουν εκεί, ως την ημέρα που εγώ θα φροντίσω γι’ αυτά· τότε θα τα φέρω πίσω και θα τα ξανατοποθετήσω στο χώρο αυτόν”».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 28

Προφήτες εναντίον του προφήτη

¹Το ίδιο εκείνο έτος, στην αρχή της βασιλείας του Σεδεκία, βασιλιά του Ιούδα, τον πέμπτο μήνα του τέταρτου έτους, ο προφήτης Ανανίας, γιος του Αζούρ, από τη Γαβαών, μου είπε μέσα στο ναό του Κυρίου, μπροστά στους ιερείς και σ’ όλον το λαό:

²«Ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “έσπασα το ζυγό του βασιλιά της Βαβυλώνας!

³Δυο χρόνια ακόμα και θα ξαναφέρω στο χώρο αυτόν όλα τα σκεύη του ναού του Κυρίου, που τα είχε πάρει ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ από το χώρο αυτόν για να τα μεταφέρει στη Βαβυλώνα.

⁴Και θα ξαναφέρω εδώ τον Ιωαχίν, γιο του Ιωακίμ και βασιλιά του Ιούδα και όλους τους αιχμαλώτους από το βασίλειο του Ιούδα που είχαν μεταφερθεί στη Βαβυλώνα, γιατί θα συντρίψω το ζυγό του βασιλιά της Βαβυλώνας. Εγώ το λέω, ο Κύριος”».

⁵Ο προφήτης Ιερεμίας απάντησε στον προφήτη Ανανία, μπροστά στους ιερείς και σ' όλο το λαό που βρισκόταν στο ναό του Κυρίου:

⁶«Μακάρι ο Κύριος να σε ακούσει και να εκπληρώσει τους λόγους που προφήτεψες! Να επαναφέρει στον τόπο αυτόν από τη Βαβυλώνα τα σκεύη του ναού του και όλους τους αιχμαλώτους.

⁷Ωστόσο, άκουσε τι έχω να πω σ' εσένα και σ' όλο το λαό:

⁸Οι προφύτες που έζησαν πολύ πριν από μένα κι από σένα, είχαν προφητέψει για πολλές χώρες και για μεγάλα βασίλεια ότι θα ερχόταν πόλεμος, καταστροφή κι ασθένειες.

⁹Αλλά ο προφήτης που προλέγει ειρήνη, θα αναγνωριστεί ότι είναι προφήτης κι ότι τον έχει στείλει πράγματι ο Κύριος, μόνον όταν η προφητεία του εκπληρωθεί».

¹⁰Τότε ο προφήτης Ανανίας πήρε το ζυγό από τον τράχηλο του προφήτη Ιερεμία και τον έσπασε.

¹¹Και είπε μπροστά σ' όλο το λαό: «Ο Κύριος λέει: “έτσι θα σπάσω το ζυγό του βασιλιά της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ από τον τράχηλο όλων των εθνών, ακριβώς σε δύο χρόνια από σήμερα”». Και τότε ο προφήτης Ιερεμίας έφυγε.

¹²Αργότερα όμως, μετά απ' αυτά τα γεγονότα, ο Κύριος του είπε:

¹³⁻¹⁴«Πήγαινε και πες στον Ανανία, ότι εγώ ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ λέω: “εσύ έσπασες τους ξύλινους ζυγούς, αλλά θα τους αντικαταστήσεις με σιδερένιους. Σιδερένιο ζυγό βάζω στον τράχηλο όλων αυτών των εθνών, για να υπηρετήσουν το βασιλιά της Βαβυλώνας, το Ναβουχοδονόσορ· ακόμη και τα άγρια θηρία θα τον υπηρετήσουν”».

¹⁵Ο προφήτης Ιερεμίας είπε στον προφήτη Ανανία: «Άκου, λοιπόν, Ανανία: Δεν σε έστειλε ο Κύριος, αλλά εσύ κάνεις το λαό αυτόν να πιστεύει σε ψέματα.

¹⁶Γι' αυτό ο Κύριος λέει: “θα σε εξαφανίσω από τη γη! Αυτόν το χρόνο θα πεθάνεις, γιατί επαναστάτησες εναντίον του Κυρίου”».

¹⁷Και πράγματι ο προφήτης Ανανίας πέθανε τον έβδομο μήνα εκείνης της χρονιάς.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 29

Ο Ιερεμίας στέλνει επιστολή στους αιχμαλώτους

¹⁻²Ο προφήτης Ιερεμίας έστειλε επιστολή από την Ιερουσαλήμ προς τους υπόλοιπους από τους πρεσβυτέρους, τους ιερείς, τους προφήτες και σ' όλον το λαό, που ο Ναβουχοδονόσορ τους είχε φέρει αιχμαλώτους από την Ιερουσαλήμ στη Βαβυλώνα. Η επιστολή αυτή γράφτηκε μετά που ο βασιλιάς των Βαβυλωνίων είχε εκτοπίσει από την Ιερουσαλήμ στη Βαβυλώνα το βασιλιά Ιωαχίν, τη βασιλομήτορα, τους αξιωματούχους και τους αρχηγούς του βασιλείου του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ, καθώς και όλους τους τεχνίτες και τους κατασκευαστές των οχυρωματικών έργων.

³Ο Ιερεμίας έστειλε την επιστολή με τον Ελασά, γιο του Σαφάν, και το Γεμαρία, γιο του Χελκία, τους οποίους ο βασιλιάς του Ιούδα Σεδεκίας είχε στείλει πρεσβευτές στο βασιλιά Ναβουχοδονόσορ στη Βαβυλώνα. Το κείμενο της επιστολής είναι το ακόλουθο:

⁴Ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει σε όλους εκείνους που οδηγήθηκαν αιχμάλωτοι από την Ιερουσαλήμ στη Βαβυλώνα:

⁵«Χτίστε σπίτια και κατοικήστε σ' αυτά· φυτέψτε κήπους και φάτε τους καρπούς τους.

⁶Παντρευτείτε και αποκτήστε παιδιά. Παντρέψτε τους γιους σας και τις κόρες σας, για ν' αποκτήσουν κι εκείνοι παιδιά και πολλαπλασιαστείτε εκεί· μη συρρικνωθείτε.

⁷Επιδιώξτε την ευημερία της πόλης στην οποία σας οδήγησα αιχμαλώτους και προσευχηθείτε σ' εμένα γι' αυτήν, γιατί όταν ευημερεί αυτή ευημερεί κι εσείς.

8»Ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “μην αφήνετε να σας εξαπατούν οι προφήτες σας που είναι ανάμεσά σας, ούτε οι μάντιες σας· μη δίνετε προσοχή στα όνειρα που βλέπετε.

9Αυτοί σας προφητεύουν ψέματα, προσποιούμενοι ότι μιλούν εξ ονόματός μου. Δεν τους έχω στείλει εγώ.

10Εγώ ο Κύριος σας λέω ότι, αφού συμπληρωθούν εβδομήντα χρόνια στη Βαβυλώνα, θα φροντίσω για σας· θα εκπληρώσω την υποχρέωσή μου και θα σας επαναφέρω στον τόπο σας.

11Ξέρω πολύ καλά τα σχέδια που έχω κάνει για σας. Θέλω την ευημερία σας και όχι την καταστροφή σας· θέλω να σας χαρίσω το μέλλον που εσείς ελπίζετε.

12Αν με επικαλεστείτε και έρθετε να προσευχηθείτε σ’ εμένα, εγώ θα σας ακούσω.

13Αν με ζητήσετε θα με βρείτε, φτάνει να με αναζητήσετε με όλη σας την καρδιά.

14Θα με βρείτε και θα αλλάξω την κατάστασή σας· θα σας συγκεντρώσω απ’ όλα τα έθνη και τις χώρες όπου σας διασκόρπισα και θα σας φέρω πίσω στον τόπο απ’ όπου σας οδήγησα στην αιχμαλωσία. Εγώ το λέω, ο Κύριος”.

15»Ισχυρίζεστε ότι ο Κύριος σας έδωσε προφήτες στη Βαβυλώνα.

16Μάθετε όμως το λόγο του σχετικά με το βασιλιά που κάθεται στο θρόνο του Δαβίδ και με όλον το λαό που κατοικεί σ’ αυτή την πόλη, δηλαδή τα αδέρφια σας που δεν αιχμαλωτίστηκαν μαζί σας:

17-18“Θα στείλω πάνω τους πόλεμο, πείνα και ασθένειες”, λέει ο Κύριος, “και θα τους κάνω σαν τα χαλασμένα σύκα, που δεν τρώγονται. Θα τους διασκορπίσω σε όλα τα βασίλεια της γης κι όσοι θα τους βλέπουν θα τρομάζουν, θα τους χλευάζουν, θα τους ντροπιάζουν και θα τους καταριούνται.

¹⁹Αυτό θα συμβεί επειδή δεν άκουσαν τα λόγια μου. Τους μιλούσα επανειλημμένα με τους δούλους μου τους προφήτες αλλά αυτοί δεν άκουγαν.

²⁰Ακούστε λοιπόν τώρα τα λόγια μου, όλοι εσείς που σας οδήγησα αιχμαλώτους από την Ιερουσαλήμ στη Βαβυλώνα”.

²¹»Σχετικά με τον Άχαβ, γιο του Κολαΐα, και το Σεδεκία, γιο του Μασσεΐα, που σας προφητεύουν ψέματα προσποιούμενοι ότι μιλούν εξ ονόματος του Κυρίου, ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “θα τους παραδώσω στο βασιλιά της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ, και θα τους θανατώσει μπροστά σας.

²²Όταν αυτοί που οδηγήθηκαν αιχμάλωτοι από το βασίλειο του Ιούδα στη Βαβυλώνα, θα θέλουν να καταραστούν κάποιον, θα λένε: Ο Κύριος να σε κάνει όπως το Σεδεκία και τον Άχαβ, που τους έψησε ζωντανούς ο βασιλιάς της Βαβυλώνας.

²³Κι αυτό θα γίνει επειδή έκαναν πράξεις που ντρόπιασαν το λαό του Ισραήλ: Μοίχευαν με τις γυναίκες των συμπατριωτών τους κι έλεγαν ψέματα, προσποιούμενοι ότι μιλούν εξ ονόματός μου, ενώ εγώ τίποτα δεν τους είχα διατάξει να πουν. Εγώ τα ξέρω όλα αυτά και είμαι μάρτυρας για όλα”, λέει ο Κύριος».

Η επιστολή του Σεμαΐα

²⁴⁻²⁵Ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, έδωσε στον Ιερεμία μήνυμα σχετικά με το Σεμαΐα το Νεχελαμίτη. Αυτός είχε στείλει στον ιερέα Σοφονία, γιο του Μασσεΐα, επιστολή που την υπέγραφε ο ίδιος, κι απευθυνόταν επίσης και σε όλους τους ιερείς και στο λαό της Ιερουσαλήμ. Η επιστολή έλεγε:

²⁶«Σοφονία, ο Κύριος σε έκανε ιερέα στη θέση του ιερέα Ιωδαέ, για να είσαι υπεύθυνος για το ναό και να βάλεις σιδερένια αλυσίδα γύρω από το λαιμό τού κάθε μανιακού, που προσποιείται τον προφήτη.

²⁷Τώρα, λοιπόν, γιατί δεν έλεγξες τον Ιερεμία από την Αναθώθ, που σας κάνει τον προφήτη;

²⁸Αυτός μας έστειλε ακόμα και επιστολή στη Βαβυλώνα και μας έλεγε ότι η αιχμαλωσία θα διαρκέσει πολύ, γι' αυτό να χτίσουμε σπίτια και να εγκατασταθούμε εκεί, να φυτέψουμε κήπους και να φάμε τους καρπούς τους».

²⁹Ο ιερέας Σοφονίας διάβασε την επιστολή αυτή στον προφήτη Ιερεμία.

³⁰Τότε ο Κύριος είπε στον Ιερεμία:

³¹«Στείλε ειδοποίηση σ' όλους τους αιχμαλώτους και πες τους τι έχω αποφασίσει εγώ ο Κύριος σχετικά με το Σεμαΐα: “αυτός σας είπε προφητείες, ενώ εγώ δεν τον είχα στείλει, και σας έκανε να πιστεύετε σε ψέματα.

³²Γι' αυτό θα τιμωρήσω το Σεμαΐα το Νεχελαμίτη και τους απογόνους του· δε θα έχει απογόνους να κατοικούν ανάμεσα στο λαό αυτόν και δε θα δει το καλό που θα κάνω εγώ στο λαό μου, επειδή επαναστάτησε εναντίον μου. Εγώ ο Κύριος το λέω”».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 30

Υποσχέσεις του Θεού για το βασίλειο του Ισραήλ (Κεφ. 30–31)

¹⁻²Ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, είπε στον Ιερεμία: «Γράψε σε βιβλίο όλα όσα σου είπα,

³γιατί έρχονται μέρες που θα επαναφέρω τον αιχμάλωτο λαό μου, τον Ισραήλ και τον Ιούδα· θα τους φέρω πίσω στη χώρα που έδωσα στους προγόνους τους και θα την καταλάβουν εκ νέου».

⁴Να τι είπε, λοιπόν, ο Κύριος στον Ιερεμία για τους Ισραηλίτες και για τους κατοίκους του βασιλείου του Ιούδα:

Απελευθέρωση μέσα από καταστροφές

⁵Τρόμου φωνές ακούγονται, φόβος ασίγαστος βασιλεύει.

⁶Λοιπόν, σταθείτε μια στιγμή και αναρωτηθείτε: Μπορεί ένας άντρας να γεννήσει παιδιά; Βλέπω όμως τους άντρες να κρατούν την κοιλιά τους με τα χέρια τους, σαν τη γυναίκα που κοιλοπονάει, κι ολονών τα πρόσωπα είναι ωχρά.

⁷Αλίμονο! Τι τρομερή θα είναι η μέρα κείνη! Άλλη δεν θα 'ναι σαν κι αυτήν. Θλίψης καιρός για τους Ισραηλίτες, που ωστόσο θα σωθούν.

⁸«Τη μέρα εκείνη», λέει ο Κύριος του σύμπαντος, «το ζυγό τους από τον τράχηλό τους θα συντρίψω· θα σπάσω τα δεσμά τους και ξένοι δεν θα τους υποδουλώσουν πια,

⁹αλλά θα υπηρετούν τον Κύριο, εμένα το Θεό τους, και τον απόγονο του βασιλιά Δαβίδ, που θα τον ενθρονίσω εγώ για βασιλιά τους.

¹⁰»Εσείς, λοιπόν, δούλοι μου Ισραηλίτες, μη φοβάστε και μην τρομάζετε! Εγώ θα σας απελευθερώσω εσάς μα και τους απογόνους σας από το μακρινό τον τόπο, τη χώρα της αιχμαλωσίας σας, και πίσω θα σας ξαναφέρω ν' αναπαυτείτε κι αμέριμνοι να ζήσετε, χωρίς κανείς να σας τρομάζει.

¹¹Εγώ θα είμαι μαζί σας, για να σας σώζω. Κι αν καταστρέψω ακόμα όλα τα έθνη όπου σας διασκόρπισα, εσάς δεν θα σας καταστρέψω· αλλά δεν πρόκειται να σας αφήσω κι εντελώς ατιμώρητους. Με δικαιοσύνη θα σας κρίνω».

Ο Κύριος θεραπεύει τα τραύματα της Ιερουσαλήμ

¹²«Τα τραύματά σου είναι αθεράπευτα», λέει ο Κύριος στην Ιερουσαλήμ. «Θανάσιμη είναι η πληγή σου.

¹³Κανείς δεν είναι να φροντίσει το τραύμα σου· τρόπος δεν υπάρχει να θεραπευτείς.

¹⁴Όλοι σου οι εραστές σε ξέχασαν· και πια δε σε αναζητάνε. Σε χτύπησα, είναι αλήθεια, με τιμωρία σκληρή, λες κι ήμουνα εχθρός σου, γιατί ήταν πολλές οι ανομίες σου κι οι αμαρτίες σου πλήθος.

¹⁵»Γιατί παραπονιέσαι για τα τραύματά σου; Ο πόνος σου είν' αγιάτρευτος· κι αν τα έκανα όλα αυτά σ' εσένα, είναι για τις πολλές σου ανομίες, το πλήθος των αμαρτιών σου.

¹⁶Γι' αυτό κι όσοι σε καταβρόχθισαν θα καταφαγωθούν και θα αιχμαλωτιστούν –όλοι οι εχθροί σου· όσοι σε λεηλατούν θα λεηλατηθούνε,

κι όσοι τα υπάρχοντά σου αρπάζουνε, θα δουν κι αυτοί τα υπάρχοντά τους να διαρπάζονται.

¹⁷Αυτοί σε ονόμασαν “απόβλητη”. είπαν για σένα: “αυτή είναι η Σιών, η πόλη που κανείς δεν τη φροντίζει”. Γι’ αυτό κι εγώ τα τραύματά σου θα γιατρέψω», λέει ο Κύριος, «και θα επουλώσω τις πληγές σου».

Ανοικοδόμηση και ανακαίνιση του βασιλείου

¹⁸Ο Κύριος λέει: «Εγώ, θ’ αλλάξω την κατάσταση των οικογενειών των Ισραηλιτών και θ’ αποκαταστήσω τις κατοικίες τους· η πόλη θα ξαναχτιστεί πάνω στα ίδια τα ερείπιά της και το παλάτι στην παλιά του θέση.

¹⁹Ο λαός μου τότε θα με δοξολογεί και θ’ αλαλάζει από χαρά. Θα τον πληθύνω και δε θα ’χει φόβο πια να λιγοστέψει· ένδοξο θα τον κάνω και κανένας δε θα τολμά να τον περιφρονεί.

²⁰Οι απόγονοι του Ιακώβ θα ξαναποκτήσουν τα δικαιώματά τους: Η σύναξή τους ενώπιόν μου θα λειτουργεί με ασφάλεια κι εγώ θα τιμωρώ όποιον θελήσει να τους αδικήσει.

²¹Ο άρχοντάς τους, ο αρχηγός τους, θα είναι ένας απ’ αυτούς. Θα του επιτρέψω να με πλησιάζει», λέει ο Κύριος· «αλήθεια, ποιος θα τολμούσε να με πλησιάσει απρόσκλητος; »

Η ισχύς των υποσχέσεων του Θεού

²²Ο Κύριος λέει: «Θα είστε πάλι λαός μου κι εγώ θα είμαι Θεός σας».

²³Είναι του Κυρίου η οργή καθώς ο καταστροφικός ανεμοστρόβιλος. Θα βρει τα κεφάλια των ασεβών.

²⁴Δε θα πάψει του Κυρίου ο φοβερός θυμός ωσότου εκπληρώσει τις αποφάσεις του. Και θα το καταλάβετε στις έσχατες τις μέρες.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 31

¹«Τότε», λέει ο Κύριος, «θα είμαι Θεός όλων των ισραηλιτικών φυλών κι αυτοί θα είναι λαός μου».

Η επάνοδος των βορειοϊσραηλιτών από την εξορία

- ²Λέει ο Κύριος: «Σπλαχνίζομαι στην έρημο αυτούς που γλίτωσαν το θάνατο. Έτσι οι Ισραηλίτες μπορούν να ζουν με ασφάλεια και πάλι».
- ³Ο Κύριος έρχεται από μακριά στο λαό του λέγοντας: «Πάντα σε αγαπούσα, γι' αυτό θα συνεχίσω να σου είμαι πιστός».
- ⁴Θα σε αποκαταστήσω πάλι Ισραήλ, κόρη μου, θα ξαναχτίσω τις πόλεις σου. Θα ξαναστολιστείς, θα πάρεις τα τύμπανά σου και θα χορέψεις χαρούμενα.
- ⁵Θα φυτέψετε πάλι αμπέλια στα βουνά της Σαμάρειας κι εκείνοι που θα τα φυτεύουν, οι ίδιοι θα τρώνε και τα σταφύλια τους.
- ⁶Ναι, θα 'ρθει μέρα που στα βουνά του Εφραΐμ οι παρατηρητές θα φωνάζουν: “σηκωθείτε ν' ανεβούμε στο όρος Σιών, στον Κύριο το Θεό μας!”»
- ⁷Ο Κύριος λέει: «Τραγουδήστε χαρούμενα για τους Ισραηλίτες! Φωνάξτε δυνατά για το πρώτο από τα έθνη! Κηρύξτε, ψάλτε και πείτε: “ο Κύριος το λαό του έσωσε, αυτούς που απόμειναν απ' τους Ισραηλίτες”.
- ⁸Θα τους φέρω από τις χώρες του βορρά, κι από τα πέρατα της γης θα τους συνάξω μαζί τους κι οι τυφλοί, οι κουφοί, οι έγκυες και οι λεχώνες. Όλοι θα επιστρέψουν, θα 'ναι μεγάλο πλήθος.
- ⁹Θα επιστρέψουν με κλάματα και ικεσίες κι εγώ θα τους οδηγώ. Θα τους φέρω σε κοιλάδες με πολλά νερά, μέσα από δρόμους ομαλούς, όπου δεν θα σκοντάφτουν, γιατί εγώ είμαι ο πατέρας των Ισραηλιτών και ο Εφραΐμ είναι ο πρωτότοκός μου».
- ¹⁰Ακούστε έθνη το λόγο του Κυρίου και διαλαλήστε τον ακόμη και στις χώρες τις μακρινές: Αυτός που διασκόρπισε τους Ισραηλίτες, αυτός και θα τους συγκεντρώσει και θα τους προστατέψει, όπως το κοπάδι του ο βοσκός.
- ¹¹Ο Κύριος έσωσε τους απογόνους του Ιακώβ, τους λύτρωσε από τον ισχυρό δυνάστη.
- ¹²Πάνω στ' όρος Σιών θα έρθουν και θα ψάλουν και θα χαρούν με του Κυρίου τ' αγαθά, το στάρι, το κρασί, το φρέσκο λάδι, τα βόδια και τα πρόβατα. Και θα καρποφορούνε σαν τον κήπο που ποτίζεται και πια δε θα καταστραφούν.

13 Τότε θα χαίρονται οι παρθένες στο χορό κι όλοι μαζί οι νέοι και οι γέροι. «Θ' αλλάξω σε χαρά το πένθος τους», λέει ο Κύριος. «Θα τους παρηγορήσω, κι ύστερα από τη λύπη τους θα τους χαροποιήσω.

14 Θα χορτάσω τους ιερείς με τα καλύτερα κομμάτια από τα σφάγια των θουσιών· ο λαός μου θα χορτάσει με τ' αγαθά μου. Εγώ το λέω, ο Κύριος».

Τα παιδιά της Ραχήλ επιστρέφουν

15 Ακούστηκε στη Ραμά κραυγή, θρήνος και κλάματα και στεναγμός βαρύς. Για τα παιδιά της κλαίει η Ραχήλ, μα πουθενά παρηγοριά δε βρίσκει, γιατί πια δεν υπάρχουν στη ζωή.

16 Αλλά ο Κύριος της λέει: «Σταμάτα να κλαις! Σκούπισε τα δάκρυσά σου, γιατί ό, τι έχεις κάνει για τα παιδιά σου θ' ανταμειφθεί: Θα επιστρέψουν απ' τη χώρα του εχθρού.

17 Υπάρχει ελπίδα για τους απογόνους σου! Θα επιστρέψουν τα παιδιά σου στην πατρίδα τους. Εγώ το λέω, ο Κύριος».

Η επιστροφή του χαμένου γιου

18 Λέει ο Κύριος: «Άκουσα τους Ισραηλίτες πράγματι, να λέν' με λύπη: “Κύριε, μας χτύπησες και άξιζε να μας χτυπήσεις, γιατί ήμασταν σαν τ' ατίθασα μοσχάρια. Μα τώρα ξανακάλεσέ μας να επιστρέψουμε σ' εσένα, γιατί εσύ είσαι ο Κύριος, ο Θεός μας.

19 Σ' εσένα επιστρέψαμε μετανιωμένοι για ό, τι κάναμε. Το λάθος μας το καταλάβαμε και χτυπήσαμε το κεφάλι μας. Ντραπήκαμε και κατεξευτελιστήκαμε, γιατί αμαρτήσαμε ακόμη απ' τα νιάτα μας, και τώρα το πληρώνουμε”.

20 «Ο Εφραΐμ είναι ο πολυαγαπημένος μου γιος, το χαϊδεμένο μου παιδί», λέει ο Κύριος. «Κάθε φορά που τον τιμωρώ εξακολουθώ να τον σκέφτομαι. Γι' αυτό η καρδιά μου χτυπάει τόσο δυνατά γι' αυτόν. Πάντα θα τον σπλαχνίζομαι».

Ξεκίνημα για ένα λαμπρό μέλλον

21Βάλε σημάδια, Ισραήλ! Βάλε οδοδείχτες στο δρόμο που πήρες όταν έφυγες, για να τον ξαναβρείς όταν πίσω θα επιστρέφεις. Γύρνα, γύρνα σ' αυτές εδώ τις πόλεις σου!

22Ως πότε θα διστάζεις αποστάτισσα Ισραήλ; Ο Κύριος δημιουργεί κάτι εντελώς καινούριο πάνω στη γη: Η γυναίκα είναι που θα τριγουρίζει τον άντρα.

Η αλλαγή της κατάστασης του Ιούδα

23Ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός των Ισραηλιτών λέει: «Όταν θ' αλλάξω την κατάστασή τους, θα ξαναλένε αυτόν το λόγο στη χώρα του Ιούδα και στις πόλεις τους: “ο Κύριος να σ' ευλογεί, Ιερουσαλήμ, εσύ ο τόπος όπου ο Θεός εκδηλώνει τη δικαιοσύνη του, εσύ το άγιο του βουνό”».

24Τότε η χώρα του Ιούδα κι όλες οι πόλεις του θα κατοικηθούν· θα υπάρχουν πάλι εκεί γεωργοί, και βοσκοί που θα οδηγούν τα κοπάδια τους.

25Τους εξαντλημένους από τη δίψα θα τους ποτίσω· τους εξασθενημένους από την πείνα θα τους χορτάσω».

26Όταν ξύπνησα ένιωθα ανανεωμένος και δυναμωμένος.

Αποκατάσταση του Ισραήλ και του Ιούδα

27«Έρχονται μέρες», λέει ο Κύριος, «που όπως ο γεωργός σπέρνει το χωράφι του με σπόρο, έτσι κι εγώ θα γεμίσω τη χώρα του Ισραήλ και του Ιούδα με ανθρώπους και ζώα.

28Όπως μέχρι τώρα φρόντισα να ξεριζώσω αυτά τα βασίλεια, να τα κατασκάψω, να τα κατεδαφίσω, να τα καταστρέψω και να τα συνθλίψω, το ίδιο θα φροντίσω τώρα για να τα ξαναχτίσω και να τα ξαναφυτέψω. Εγώ το λέω, ο Κύριος».

29Εκείνες τις μέρες δεν θα λένε πια: «Οι πατεράδες έφαγαν τ' άγουρα σταφύλια και των παιδιών τα δόντια μούδιασαν»,

30αλλά όποιος τρώει τ' άγουρα σταφύλια, εκείνου τα δόντια θα μουδιάζουν. Καθένας θα πεθαίνει εξαιτίας της δικής του ανομίας.

Καινούρια διαθήκη με τον Ισραήλ και τον Ιούδα

31 «Έρχονται μέρες», λέει ο Κύριος, «που θα κάνω καινούρια διαθήκη με το λαό του Ισραήλ και του Ιούδα.

32 Δε θα έχει καμιά σχέση με τη διαθήκη που είχα κάνει με τους προγόνους τους την ημέρα που τους πήρα από το χέρι και τους οδήγησα έξω από τη Αίγυπτο. Εκείνοι δεν τήρησαν τη διαθήκη μου κι εγώ τους παραμέλησα.

33 Και να ποια θα είναι η νέα διαθήκη που θα κάνω με το λαό του Ισραήλ: Μετά τις μέρες εκείνες, θα βάλω το νόμο μου μέσα στη συνείδησή τους και θα τον γράψω στις καρδιές τους· θα είμαι Θεός τους κι αυτοί θα είναι λαός μου.

34 Δε θα διδάσκει πια καθένας το συμπολίτη του και τον αδερφό του λέγοντας “γνωρίστε τον Κύριο”, γιατί όλοι τους θα με γνωρίζουν, από τον πιο άσημο ως τον πιο σπουδαίο. Θα συγχωρήσω την ανομία τους και δε θα ξαναθυμηθώ πια την αμαρτία τους. Εγώ το λέω, ο Κύριος».

Ο Ισραήλ παραμένει λαός του Θεού

35 Ο Κύριος έχει ορίσει τον ήλιο για να φωτίζει την ημέρα, και το φεγγάρι και τ' αστέρια για να φωτίζουνε τη νύχτα· ταραάζει τη θάλασσα και βουίζουν τα κύματά της. Αυτός, που τ' όνομά του είναι Κύριος του σύμπαντος, λέει:

36 «Αν ποτέ τούτοι οι φυσικοί νόμοι πάψουν να ισχύουν, τότε μόνο θα πάψω ν' αναγνωρίζω πως οι απόγονοι των Ισραηλιτών αποτελούν για πάντα έθνος.

37 »Όπως είναι αδύνατο να μετρηθεί ο ουρανός ή να ερευνηθούν τα θεμέλια της γης, έτσι είναι αδύνατο να απορρίψω κι εγώ το λαό Ισραήλ, παρ' όλα όσα έχει πράξει».

Η ανοικοδόμηση της Ιερουσαλήμ

38 «Έρχονται μέρες», λέει ο Κύριος, «που θα ανοικοδομηθεί προς τιμήν μου η Ιερουσαλήμ από τον πύργο του Χανανεήλ, βορειοανατολικά, ως την πύλη της Γωνίας, βορειοδυτικά.

39 Τα σύνορά της θα εκτείνονται δυτικά ως το λόφο Γαρήβ κι από 'κει νότια προς τη Γοάθ.

40 Ολόκληρη η κοιλάδα που έχουν ταφεί οι νεκροί και είχε διασκορπιστεί η στάχτη των θυσιών, και όλα τα χωράφια από το χείμαρρο των Κέδρων ως

τη γωνία της πύλης των Αλόγων ανατολικά, όλη αυτή η περιοχή θα είναι αφιερωμένη σ' εμένα τον Κύριο. Η Ιερουσαλήμ ποτέ πια δε θα κατεδαφιστεί ούτε θα καταστραφεί».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 32

Ο Ιερεμίας αγοράζει ένα χωράφι

¹Το δέκατο έτος της βασιλείας του Σεδεκία στον Ιούδα –δέκατο όγδοο έτος της βασιλείας του Ναβουχοδονόσορ αντίστοιχα– ο Ιερεμίας πήρε μήνυμα από τον Κύριο.

²Την εποχή εκείνη ο στρατός του βασιλιά της Βαβυλώνας πολιορκούσε την Ιερουσαλήμ κι ο προφήτης Ιερεμίας ήταν κρατούμενος στην αυλή της φρουράς στο παλάτι.

³Τον είχε φυλακίσει ο βασιλιάς Σεδεκίας, γιατί ο Ιερεμίας είχε αναγγείλει τούτον το λόγο του Κυρίου: «Εγώ θα παραδώσω την πόλη αυτή στα χέρια του βασιλιά της Βαβυλώνας και θα την κυριέψει.

⁴Ο ίδιος ο Σεδεκίας, ο βασιλιάς του Ιούδα, δε θα ξεφύγει από τους Βαβυλώνιους. Θα παραδοθεί εξάπαντος στο βασιλιά της Βαβυλώνας και θα λογοδοτήσει σ' αυτόν αυτοπροσώπως.

⁵Ο Σεδεκίας θα οδηγηθεί από το Ναβουχοδονόσορ στη Βαβυλώνα και θα μείνει εκεί ωσότου λογαριαστώ μαζί του», λέει ο Κύριος. «Ακόμη κι αν πολεμήσετε τους Βαβυλώνιους, δε θα κερδίσετε τον πόλεμο».

⁶Εκεί, λοιπόν, στη φυλακή ο Ιερεμίας διηγείται:

⁷«Πήρα από τον Κύριο το ακόλουθο μήνυμα: “ο Χαναμεήλ, γιος του θείου σου, του Σαλλούμ, θα 'ρθει να σε βρει για να σου πει να αγοράσεις το χωράφι που βρίσκεται στην Αναθώθ, γιατί εσύ έχεις το δικαίωμα να το αγοράσεις”.

⁸Ήρθε λοιπόν, και με βρήκε ο ξάδερφός μου ο Χαναμεήλ στην αυλή της φρουράς, και μου είπε, σύμφωνα με τα λόγια του Κυρίου: “αγόρασε, σε παρακαλώ, το χωράφι μου στην Αναθώθ, στην περιοχή της φυλής Βενιαμίν, γιατί εσύ έχεις το δικαίωμα να το κληρονομήσεις και την υποχρέωση να το

αγοράσεις. Αγόρασέ το, λοιπόν”. »Τότε βεβαιώθηκα ότι αυτό ήταν προσταγή του Κυρίου.

⁹Αγόρασα, λοιπόν, το χωράφι στην Αναθώθ από τον ξάδερφό μου, και του ζύγισα τα χρήματα, δέκα εφτά σίκλους ασήμι.

¹⁰Υπέγραψα και το συμβόλαιο, το σφράγισα μπροστά σε μάρτυρες και ζύγισα τα χρήματα στη ζυγαριά.

¹¹Πήρα το συμβόλαιο της αγοράς, το σφραγισμένο τμήμα του, καθώς και το ανοιχτό αντίγραφο, με τα διάφορα στοιχεία και τους όρους του.

¹²Μετά το έδωσα στο Βαρούχ, γιο του Νηρία, κι εγγονό του Μαασία, ενώ ήταν παρόντες ο ξάδερφός μου ο Χαναμεήλ, οι μάρτυρες που είχαν υπογράψει το συμβόλαιο και οι άνδρες που βρίσκονταν στην αυλή της φρουράς.

¹³Τότε διέταξα το Βαρούχ μπροστά τους και του είπα:

¹⁴“ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: Πάρε το έγγραφο αυτό, το σφραγισμένο συμβόλαιο της αγοράς με το αντίγραφό του και φύλαξέ το σ’ ένα πήλινο αγγείο για να διατηρηθεί εκεί για πολύν καιρό.

¹⁵Γιατί ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει ότι θα αγοραστούν πάλι σπίτια, χωράφια και αμπέλια σ’ αυτήν τη χώρα”».

Προσευχή του Ιερεμία

¹⁶«Αφού έδωσα το συμβόλαιο της αγοράς στο Βαρούχ, γιο του Νηρία, προσευχήθηκα στον Κύριο και είπα:

¹⁷“αχ, Κύριε Θεέ! Εσύ δημιούργησες τον ουρανό και τη γη με τη μεγάλη σου δύναμη, την ακαταμάχητη. Τίποτα δεν είναι δύσκολο σ’ εσένα.

¹⁸Δείχνεις αγάπη σε χιλιάδες γενιές· όταν όμως οι άνθρωποι αμαρτάνουν τους τιμωρείς, αυτούς και τα παιδιά τους. Ω, Θεέ μεγάλε και δυνατέ, που τ’ όνομά σου είναι του σύμπαντος ο Κύριος!

¹⁹Μεγάλος στα σχέδια και δυνατός στα έργα σου. Τα μάτια σου βλέπουν όλες τις πράξεις των ανθρώπων για ν’ ανταποδίδεις σε όλους ανάλογα με τον τρόπο της ζωής τους και με τις πράξεις τους.

20 Από τότε στην Αίγυπτο και μέχρι σήμερα έχεις κάνει καταπληκτικά θαύματα ανάμεσα στους Ισραηλίτες και στους άλλους λαούς και έτσι έγινες γνωστός σ' όλο τον κόσμο.

21 Έβγαλες το λαό σου τον Ισραήλ από την Αίγυπτο με σημεία και με θαύματα, με δυνατό χέρι και δύναμη ακαταμάχητη, προκαλώντας μεγάλο τρόμο στους εχθρούς μας.

22 Έδωσες στους Ισραηλίτες αυτή τη χώρα, που είχες υποσχεθεί με όρκο να τη δώσεις στους προγόνους τους, τη χώρα που ρέει γάλα και μέλι.

23 Μπήκαν και την κυριέψαν, αλλά δεν υπάκουσαν στη φωνή σου και δεν τήρησαν το νόμο σου· δεν έκαναν τίποτε απ' όσα τους είχες διατάξει. Γι' αυτό τους προξένησες όλο αυτό το κακό.

24 Τα επιχώματα του εχθρού έφτασαν ως τα τείχη της πόλης για να την κυριέψουν και σύντομα θα πέσει στα χέρια των Βαβυλωνίων. Θα την κυριέψουν με τα όπλα τους, και με τη βοήθεια της πείνας και των επιδημιών. 'Ο, τι είπες έγινε, το βλέπεις.

25 Παρ' όλα αυτά, εσύ, Κύριε Θεέ, με διέταξες να αγοράσω με χρήματα τούτο το χωράφι ενώπιον μαρτύρων, αν και η Ιερουσαλήμ έχει πέσει σχεδόν στα χέρια των Βαβυλωνίων”».

Ο Κύριος απαντάει στον Ιερεμία

26 «Τότε ο Κύριος μου απάντησε:

27 “εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός όλων των ανθρώπων και τίποτα δεν είναι αδύνατο σ' εμένα.

28 Εγώ θα παραδώσω την πόλη αυτή στα χέρια των Βαβυλωνίων και του βασιλιά τους Ναβουχοδονόσορ και θα την κυριέψει.

29 Οι Βαβυλώνιοι που πολεμούν εναντίον αυτής της πόλης θα της βάλουν φωτιά και θα την κάψουν, αυτήν και τα σπίτια της που στις ταρατσες τους οι κάτοικοί της πρόσφεραν θυμίαμα στο Βάαλ και έκαναν σπονδές σε ξένους θεούς για να με εξοργίζουν.

- 30** Οι Ισραηλίτες και οι κάτοικοι του Ιούδα, από τα πρώτα χρόνια της ιστορίας τους, έκαναν μόνο το κακό ενώπιόν μου και με εξόργιζαν με τις πράξεις τους.
- 31** Ναι, η πόλη αυτή μ' έχει εξοργίσει φοβερά, από τότε που την έχτισαν μέχρι σήμερα. Θα την καταστρέψω, λοιπόν,
- 32** για την κακία του λαού του Ισραήλ και του Ιούδα, οι οποίοι με όσα έκαναν με εξόργισαν, αυτοί και οι βασιλιάδες τους, οι άρχοντές τους, οι ιερείς τους, οι προφήτες τους, καθώς και οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ.
- 33** Δεν μου έστρεψαν το πρόσωπό τους, αλλά τα νώτα τους. Αν και τους δίδαξα επίμονα, εν τούτοις δεν έδωσαν καμιά προσοχή για να μάθουν.
- 34** Έφτασαν ακόμη και στο σημείο να βάλουν τα είδωλά τους μέσα στο ναό που φέρει το όνομά μου, και να τον μολύνουν.
- 35** Καθιέρωσαν ιερούς τόπους προς τιμήν του Βάαλ, στην κοιλάδα Εννόμ, για να θυσιάζουνε τους γιους τους και τις κόρες τους στο Μολόχ. Αυτά δεν τους τα διέταξα εγώ, ούτε διανοήθηκα ποτέ ότι θα έκαναν τέτοιες βδελυρές πράξεις, που οδήγησαν το λαό του Ιούδα να αμαρτήσσει.
- 36** "Εσείς λέτε ότι αυτή η πόλη παραδίδεται στην εξουσία του βασιλιά της Βαβυλώνας νικημένη από τον πόλεμο, την πείνα και τις επιδημίες. Ακούστε τώρα τι εγώ ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, λέω για την πόλη αυτή:
- 37** Θα τους συγκεντρώσω απ' όλες τις χώρες όπου τους διασκόρπισα πάνω στο φοβερό θυμό μου και στη μεγάλη μου αγανάκτηση· θα τους επαναφέρω σ' αυτή τη χώρα και θα κατοικήσουν με ασφάλεια.
- 38** Θα είναι πάλι ο λαός μου κι εγώ θα είμαι Θεός τους.
- 39** Θα τους κάνω να σκέφτονται και να ενεργούν για ένα σκοπό: πώς να με τιμούν κάθε μέρα για το δικό τους το καλό και των απογόνων τους.
- 40** Θα συνάψω αιώνια διαθήκη μαζί τους, ότι δεν θα σταματήσω να κάνω το καλό σ' αυτούς, για να με τιμούν και να μην απομακρυνθούν από μένα.
- 41** Θα χαίρομαι να τους ευεργετώ και θα τους εγκαταστήσω μόνιμα σ' αυτή τη χώρα. Και θα το κάνω μ' όλη μου την καρδιά και μ' όλη μου την δύναμη.

⁴²Όπως τους έφερα όλες αυτές τις συμφορές, έτσι θα τους φέρω κι όλα τα καλά που τους έχω υποσχεθεί.

⁴³Σ' αυτή τη χώρα, για την οποία εσύ κι οι άλλοι λέτε ότι παραδίδεται στα χέρια των Βαβυλωνίων κι ότι θα ερημωθεί και δε θ' απομείνει εκεί κανείς, ούτε άνθρωπος ούτε ζώο, εκεί θα ξαναγίνουν αγοραπωλησίες.

⁴⁴Θ' αγοράζονται χωράφια με χρήματα και θα υπογράφονται συμβόλαια· θα σφραγίζονται τα συμβόλαια ενώπιον μαρτύρων στην περιοχή της φυλής Βενιαμίν, στα περίχωρα της Ιερουσαλήμ και στις πόλεις του Ιούδα, τόσο στις ορεινές όσο και στις πεδινές, καθώς και στις πόλεις του νότου. Θα την αλλάξω την κατάστασή τους. Εγώ το λέω, ο Κύριος"».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 33

Νέες υποσχέσεις για την Ιερουσαλήμ

¹Ενώ ο Ιερεμίας ήταν ακόμα κρατούμενος στην αυλή της φρουράς, ο Κύριος του μίλησε για δεύτερη φορά:

²«Εγώ, ο Κύριος, που δημιούργησα τη γη, τη διαμόρφωσα και τη στερέωσα, εγώ, που τ' όνομά μου είναι Κύριος, λέω:

³Κάλεσέ με και θα σου απαντήσω· θα σου αναγγείλω μεγάλα πράγματα, που δεν τα γνωρίζεις ούτε μπορείς να τα γνωρίσεις.

⁴»Εγώ ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, λέω ότι τα σπίτια της Ιερουσαλήμ και τα βασιλικά παλάτια του Ιούδα, θα διαμορφωθούν για να γίνουν επιχώματα και αμυντικά αντιστηρίγματα,

⁵προκειμένου ν' αντιμετωπισθούν οι Βαβυλώνιοι. Κάτι τέτοιο θα γέμιζε τα σπίτια με τα πτώματα εκείνων που εγώ θα θανατώσω πάνω στο θυμό μου και στην οργή μου, γιατί έχω αποστραφεί αυτή την πόλη για τις πονηρές πράξεις των κατοίκων της.

⁶Αλλά παρ' όλα αυτά θα θεραπεύσω τις πληγές της και θα κάνω τους κατοίκους της να ζήσουν με απόλυτη ειρήνη και ασφάλεια.

⁷Θ' αλλάξω την κατάσταση του λαού του Ιούδα και του Ισραήλ και θα τους εγκαταστήσω εκεί που ήταν προηγουμένως.

⁸Θα συγχωρήσω όλα όσα έχουν διαπράξει εναντίον μου: τις ανομίες τους, τις ασέβειές τους και τις ανταρσίες τους.

⁹Η Ιερουσαλήμ θα είναι για μένα πηγή χαράς και θα μου φέρει τιμή και δόξα μπροστά σε όλα τα έθνη της γης. Θα μάθουν όλες τις ευεργεσίες μου προς αυτήν και θα μείνουν άφωνοι από την ευημερία που θα τους χαρίσω».

¹⁰Λέει ο Κύριος: «Εσείς λέτε ότι ο τόπος αυτός θα ερημωθεί σύντομα και δε θα υπάρχουν εδώ ούτε άνθρωποι ούτε ζώα. Κι όμως, στις πόλεις του βασιλείου του Ιούδα και στις ερημωμένες πλατείες της Ιερουσαλήμ, θ' ακουστούν και πάλι

¹¹κραυγές χαράς και ευφροσύνης, τα τραγούδια των νιόπαντρων και οι ύμνοι αυτών που θα προσφέρουν εκ νέου ευχαριστήριες προσφορές στο ναό μου. Θα ψάλλουν: “Τον Κύριο του σύμπαντος δοξολογήστε! Είναι καλός, κι αιώνια διαρκεί η αγάπη του!” Αυτό θα γίνει επειδή θ' αλλάξω την κατάσταση της χώρας και θα την κάνω όπως ήταν πριν».

¹²Λέει ο Κύριος του σύμπαντος: «Στον τόπο αυτό που είναι έρημος, χωρίς ανθρώπους ούτε ζώα, και σε όλες τις πόλεις του, θα υπάρχουν πάλι βοσκοτόπια όπου θα κατασκηνώνουν οι βοσκοί με τα κοπάδια τους.

¹³Σ' όλες τις πόλεις του Ιούδα, τις ορεινές, τις πεδινές και στις πόλεις του νότου, στην περιοχή της φυλής του Βενιαμίν και στα περίχωρα της Ιερουσαλήμ, παντού θα διαβαίνουν και πάλι τα κοπάδια και θα τα μετράει ο βοσκός. Εγώ το λέω, ο Κύριος».

Ο Θεός δεν ανακαλεί τις υποσχέσεις του

¹⁴«Έρχονται μέρες», λέει ο Κύριος, «που θα εκπληρώσω την υπόσχεση που έδωσα στο λαό του Ισραήλ και του Ιούδα:

¹⁵Θα αναδείξω βασιλιά έναν γνήσιο βλαστό του Δαβίδ. Αυτός θα κυβερνάει τη χώρα με ευθυκρισία και δικαιοσύνη.

16 Τότε ο λαός του Ιούδα και οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ θα ζουν με ειρήνη και ασφάλεια. Και το όνομα που θα δοθεί στην πόλη θα είναι “ο Κύριος η σωτηρία μας”».

17 «Ναι», λέει ο Κύριος, «πάντοτε θα υπάρχει ένας από τους απογόνους του Δαβίδ που να βασιλεύει στον Ισραήλ.

18 Κατά τον ίδιο τρόπο, πάντοτε θα υπάρχουν ιερείς από τη φυλή Λευί για να μου προσφέρουν ολοκαυτώματα, προσφορές σιτηρών και θυσίες».

19 Ο Κύριος είπε στον Ιερεμία:

20 «Κανείς δεν μπορεί να καταργήσει τη συμφωνία που έχω κάνει με την ημέρα και τη νύχτα και να τις εμποδίσει να εμφανίζονται στον καθορισμένο χρόνο τους.

21 Το ίδιο δεν θα καταργήσω και τη διαθήκη που έκανα με το δούλο μου το Δαβίδ, να υπάρχει πάντα ένας απόγονός του που να βασιλεύει στο θρόνο του, καθώς και τη διαθήκη μου με τους λευίτες, που με υπηρετούν ως ιερείς μου.

22 Όπως τ’ αστέρια του ουρανού δεν γίνεται ν’ αριθμηθούν και η άμμος της θάλασσας να μετρηθεί, έτσι θα πολλαπλασιάσω τους απογόνους του δούλου μου του Δαβίδ και τους λευίτες, που με υπηρετούν».

23 Είπε ακόμα ο Κύριος στον Ιερεμία:

24 «Δε βλέπεις τι λένε ορισμένοι άνθρωποι; Ισχυρίζονται ότι εγώ, ο Κύριος, απέρριψα το λαό του Ισραήλ και του Ιούδα, τις δύο οικογένειες που είχα εκλέξει. Περιφρονούν λοιπόν το λαό μου και δεν τον θεωρούν πια έθνος.

25 Αλλά να τι λέω εγώ, ο Κύριος: Έχω κάνει συμφωνία με την ημέρα και τη νύχτα κι έχω βάλει τους νόμους του ουρανού και της γης.

26 Όπως λοιπόν είναι βέβαιο ότι το έχω κάνει αυτό, έτσι είναι βέβαιο ότι δε θα απορρίψω τους απογόνους του Ιακώβ και του δούλου μου Δαβίδ· πάντα θα ορίζω έναν από τους απογόνους του Δαβίδ για να κυβερνάει τους

απογόνους του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ. Θα σπλαχνιστώ το λαό μου και θ' αλλάξω την κατάστασή τους».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 34

Μήνυμα για το βασιλιά Σεδεκία

¹Τον καιρό που ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ, μαζί με το στρατό του που υποστηριζόταν με στρατεύματα απ' όλα τα βασίλεια της γης που ήταν υποταγμένα σ' αυτόν, πολέμωσε ενάντια στην Ιερουσαλήμ και στις γύρω πόλεις, ήρθε στον Ιερεμία μήνυμα από τον Κύριο:

²Ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ του είπε: «Πήγαινε να πεις εκ μέρους μου στο βασιλιά του Ιούδα Σεδεκία: “θα παραδώσω την πόλη αυτή στα χέρια του βασιλιά της Βαβυλώνας και θα την κάψει.

³Εσύ δεν θα μπορέσεις να του ξεφύγεις. Θα συλληφθείς εξάπαντος και θα παραδοθείς σ' αυτόν. Θα λογοδοτήσεις μπροστά του αυτοπροσώπως και μετά θα μεταφερθείς στη Βαβυλώνα.

⁴Άκουσε όμως, τι λέει ο Κύριος για σένα, Σεδεκία, βασιλιά του Ιούδα: Δε θα πεθάνεις με βίαιο θάνατο

⁵αλλά ειρηνικά. Και όπως έκαψαν λιβάνι στους πριν από σένα βασιλιάδες, έτσι θα κάψουν και για σένα και θα σε κλάψουν λέγοντας: Αλίμονο, άρχοντά μας! Εγώ το λέω, ο Κύριος”».

⁶Ο προφήτης Ιερεμίας μετέφερε το μήνυμα στο Σεδεκία, στην Ιερουσαλήμ.

⁷Εκείνο τον καιρό ο στρατός του βασιλιά της Βαβυλώνας πολέμωσε ενάντια στην Ιερουσαλήμ, και ενάντια στη Λαχίς και την Αζηκά, γιατί μόνον αυτές από τις οχυρωμένες πόλεις του Ιούδα δεν είχαν ακόμα κυριευθεί και αντιστέκονταν.

Η υποκρισία των κατοίκων της Ιερουσαλήμ

⁸Άλλο ένα μήνυμα του Κυρίου προς τον Ιερεμία. Ο βασιλιάς Σεδεκίας είχε κάνει συμφωνία με το λαό της Ιερουσαλήμ να αναγγείλει την απελευθέρωση των δούλων.

⁹Καθένας έπρεπε να απελευθερώσει τον Εβραίο δούλο ή δούλη του, ώστε κανείς να μην έχει πια δούλο Ιουδαίο συμπατριώτη του.

¹⁰Όλοι οι άρχοντες και ο λαός δέχτηκαν τότε τη συμφωνία και απελευθέρωσαν τους δούλους και τις δούλες τους.

¹¹Αργότερα όμως άλλαξαν γνώμη, τους πήραν πίσω και τους υποχρέωσαν να ξαναγίνουν δούλοι.

¹²Τότε ο Κύριος διέταξε τον Ιερεμία να πει στους κατοίκους της Ιερουσαλήμ:

¹³«Ο Θεός του Ισραήλ λέει: “έκανα μαζί με τους προγόνους σας διαθήκη όταν τους έβγαλα από την Αίγυπτο, όπου ζούσαν ως δούλοι και τους όρισα:

¹⁴Κάθε έβδομο έτος καθένας σας θα απελευθερώνει τον Εβραίο συμπατριώτη του, που τον είχε αγοράσει για δούλο και τον κράτησε στη δούλεψή του έξι χρόνια· θα τον αφήνετε να φεύγει ελεύθερος. Οι πρόγονοί σας όμως δε με άκουσαν ούτε έδωσαν καμιά προσοχή στα λόγια μου.

¹⁵Εσείς, αντίθετα, μετανιώσατε και καλά κάνατε, όταν καθένας σας απελευθέρωσε τον συμπατριώτη του και κάνατε μάλιστα επίσημη συμφωνία στο ναό που φέρει το όνομά μου.

¹⁶Τώρα όμως αλλάξατε πάλι γνώμη, χωρίς να με λογαριάσετε· πήρατε πίσω ο καθένας σας το δούλο του και τη δούλη του, που τους είχατε απελευθερώσει και τους αναγκάσατε να ξαναγίνουν δούλοι σας. Έτσι μολύνετε τό όνομά μου.

¹⁷Γι’ αυτό, εγώ ο Κύριος σας λέω: Επειδή δεν με υπακούσατε και δεν αφήσατε ελεύθερους τους συμπατριώτες σας, θα αφήσω εγώ ελεύθερα εναντίον σας τον πόλεμο, τις επιδημίες και την πείνα, και θα σας διασκορπίσω σε όλα τα βασίλεια της γης.

¹⁸⁻¹⁹Οι άρχοντες του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ, οι αξιωματούχοι και οι ιερείς και όλοι οι άλλοι ενδιαφερόμενοι έκαναν συμφωνία μαζί μου· ήταν όλοι παρόντες, όταν το μοσχάρι κόπηκε σε δύο κομμάτια κι εκείνοι πέρασαν ανάμεσα σ’ αυτά. Παραβίασαν όμως εκείνη τη συμφωνία και δεν

εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις που είχαν αναλάβει. Γι' αυτό τώρα θα συμβεί σ' αυτούς ό, τι συνέβη στο μοσχάρι.

²⁰Θα τους παραδώσω στα χέρια των εχθρών τους και τα πτώματά τους θα είναι τροφή για τα πουλιά του ουρανού και τα άγρια ζώα της γης.

²¹Θα παραδώσω το βασιλιά του Ιούδα Σεδεκία και τους άρχοντές του στα χέρια των αιμοβόρων εχθρών τους, στο στρατό του βασιλιά της Βαβυλώνας. Αν και ο βαβυλωνιακός στρατός έφυγε τώρα από σας,

²²εγώ, ο Κύριος, θα τους προστάξω να ξανάρθουν και να πολεμήσουν ενάντια σ' αυτή την πόλη. Θα την κυριέψουν, θα την κάψουν και θα ερημώσω τις πόλεις του Ιούδα, ώστε να μείνουν ακατοίκητες».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 35

Ο Ιερεμίας και η φυλή των Ρηχαβιτών

¹Όταν βασιλιάς στον Ιούδα ήταν ο Ιωακίμ, γιος του Ιωσία, είπε ο Κύριος στον Ιερεμία:

²«Πήγαινε στους άντρες της φυλής των Ρηχαβιτών και προσκάλεσέ τους να έρθουν στο ναό μου, σε ένα από τα δωμάτια, και πρόσφερε τους εκεί κρασί».

³Τότε εγώ πήρα τον Αζανία, γιο ενός άλλου Ιερεμία και εγγονό του Χαβασινία, μαζί με τους αδερφούς του και όλους τους γιους του καθώς και όλους τους άνδρες της φυλής των Ρηχαβιτών.

⁴και τους έφερα στο ναό του Κυρίου. Τους πήγα στο δωμάτιο των μαθητών του Ανάν, γιου του Ιγδαλία και ανθρώπου του Θεού. Το δωμάτιο αυτό βρισκόταν κοντά στο δωμάτιο των αρχόντων και πάνω από το δωμάτιο του Μασσεΐα, γιου του Σαλλούμ, και φρουρού της πύλης του ναού.

⁵Τοποθέτησα μπροστά στους ανθρώπους της φυλής των Ρηχαβιτών δοχεία γεμάτα κρασί και ποτήρια, και τους είπα: «Πιείτε κρασί».

⁶Αυτοί απάντησαν: «Εμείς δεν πίνουμε κρασί, γιατί ο πρόγονός μας ο Ιωναδάβ, γιος του Ρηγάβ, μας διέταξε σε καμιά περίπτωση να μην πίνουμε κρασί, ούτε εμείς ούτε οι απόγονοί μας.

⁷Επίσης μας διέταξε να μη χτίζουμε σπίτια, να μην καλλιεργούμε τη γη, να μη φυτεύουμε αμπέλια ούτε να αποκτούμε ακίνητα, αλλά να κατοικούμε σε σκηνές όλη μας τη ζωή, για να ζήσουμε πολλά χρόνια σ' αυτήν τη χώρα, στην οποία κατοικούσαμε σαν ξένοι.

⁸Εμείς υπακούσαμε στις παραγγελίες του προγόνου μας του Ιωναδάβ, γιου του Ρηχάβ, σε όλα όσα μας πρόσταξε: δεν πίνουμε ποτέ μας κρασί ούτε εμείς, ούτε οι γυναίκες μας ούτε τα παιδιά μας·

⁹δε χτίζουμε σπίτια, δεν έχουμε αμπέλια ούτε χωράφια να τα καλλιεργούμε με σιτηρά.

¹⁰Μένουμε σε σκηνές και κάνουμε σύμφωνα με όλα όσα μας διέταξε ο πρόγονός μας ο Ιωναδάβ.

¹¹Όταν όμως ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ επιτέθηκε εναντίον της χώρας αυτής, αποφασίσαμε να έρθουμε στην Ιερουσαλήμ για να γλιτώσουμε από το στρατό των Βαβυλωνίων και των Σύρων. Έτσι τώρα μένουμε στην Ιερουσαλήμ».

¹²Ο Κύριος είπε στον Ιερεμία:

¹³«Πήγαινε και πες στο λαό του βασιλείου του Ιούδα και στους κατοίκους της Ιερουσαλήμ ότι ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “γιατί αρνείστε να υπακούσετε στα λόγια μου;

¹⁴Η εντολή του Ιωναδάβ, γιου του Ρηχάβ, που είχε διατάξει τους απογόνους του να μην πίνουν κρασί, τηρήθηκε και μέχρι σήμερα δεν πίνουν, γιατί υπακούν στην προσταγή του προγόνου τους. Εμένα όμως, που σας μίλησα επίμονα, δε με ακούσατε.

¹⁵Σας έστειλα επανειλημμένα τους δούλους μου τους προφήτες και σας παρήγγειλα: Αφήστε ο καθένας σας τον κακό του δρόμο και διορθώστε τα έργα σας· σταματήστε ν' ακολουθείτε άλλους θεούς και να τους λατρεύετε· τότε θα κατοικήσετε τη χώρα που έδωσα σ' εσάς και στους προγόνους σας. Δε με ακούσατε όμως, ούτε δώσατε καμιά προσοχή.

¹⁶Οι απόγονοι του Ιωναδάβ, γιου του Ρηχάβ, εκτέλεσαν την προσταγή που τους έδωσε ο πρόγονός τους· αλλά εσείς, λαέ του Ιούδα, εμένα δεν με υπακούσατε.

¹⁷Γι' αυτό θα φέρω πάνω σας, κάτοικοι του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ, όλα τα δεινά που έχω απειλήσει εναντίον σας, γιατί σας μίλησα και δεν υπακούσατε σας κάλεσα και δεν ανταποκριθήκατε. Εγώ το λέω, ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ”».

¹⁸Τότε είπε ο Ιερεμίας στους Ρηχαβίτες: «Ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “επειδή υπακούσατε στη διαταγή του προγόνου σας του Ιωναδάβ και τηρήσατε όλες τις εντολές του και πράξατε σύμφωνα με όλα όσα σας διέταξε,

¹⁹γι' αυτό πάντα θα υπάρχει ένας άντρας από τους απογόνους του Ιωναδάβ, γιου του Ρηχάβ, που θα έχει το προνόμιο να με υπηρετεί αιώνια. Εγώ το λέω, ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ”».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 36

¹Τον τέταρτο χρόνο της βασιλείας του Ιωακίμ, γιου του Ιωσία, στον Ιούδα, ο Κύριος είπε στον Ιερεμία:

²«Πάρε ένα κυλινδρικό βιβλίο και γράψε σ' αυτό όλα όσα σου είπα εναντίον του λαού του Ισραήλ και του Ιούδα και εναντίον όλων των εθνών, από την ημέρα που σου μίλησα για πρώτη φορά –τον καιρό του Ιωσία– μέχρι σήμερα.

³Όταν ακούσουν οι κάτοικοι του βασιλείου του Ιούδα τα δεινά που πρόκειται να φέρω εναντίον τους, ίσως ν' αφήσουν τον κακό τους δρόμο· τότε εγώ θα συγχωρήσω τις ανομίες τους και τις αμαρτίες τους».

⁴Ο Ιερεμίας κάλεσε τότε το Βαρούχ, γιο του Νηρία, και του υπαγόρευσε όλα όσα του είχε πει ο Κύριος· και τα έγραψε ο Βαρούχ.

⁵Μετά είπε ο Ιερεμίας στο Βαρούχ: «Δεν επιτρέπεται σ' εμένα πια να μπω στο ναό του Κυρίου.

⁶Αλλά πήγαινε εσύ εκεί την ημέρα της νηστείας, και διάβασε δυνατά από το βιβλίο στο λαό της Ιερουσαλήμ και σ' όλους τους κατοίκους του Ιούδα, που έχουν έρθει από τις πόλεις τους, όλα όσα μου είπε ο Κύριος και σου τα υπαγόρευσα.

⁷Ίσως προσευχηθούν στον Κύριο κι αφήσουν τον κακό τους δρόμο, γιατί είναι μεγάλος ο θυμός και η οργή που ο Κύριος εξαπέλυσε εναντίον του λαού αυτού».

Ο Βαρούχ διαβάζει δημόσια τους λόγους του Ιερεμία

⁸Ο Βαρούχ, λουπόν, γιος του Νηρία, πήγε στο ναό και διάβασε από το βιβλίο τους λόγους του Κυρίου, όπως ακριβώς τον είχε διατάξει ο προφήτης Ιερεμίας.

⁹Αυτό έγινε τον ένατο μήνα του πέμπτου έτους της βασιλείας του Ιωακίμ, γιου του Ιωσία, στον Ιούδα. Όλοι οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ και ο λαός των πόλεων του βασιλείου του Ιούδα είχαν έρθει στην Ιερουσαλήμ για να τηρήσουν νηστεία ενώπιον του Κυρίου.

¹⁰Τότε διάβασε ο Βαρούχ στο ναό του Κυρίου δυνατά από το βιβλίο όλα όσα του είχε υπαγορεύσει ο Ιερεμίας. Διάβαζε από το δωμάτιο του γραμματέα Γεμαρία, γιου του Σαφάν, στην πάνω αυλή, κοντά στην είσοδο της νέας πύλης του ναού του Κυρίου, ώστε ν' ακούει όλος ο λαός.

¹¹Όταν άκουσε ο Μιχαίας, γιος του Γεμαρία κι εγγονός του Σαφάν, τα λόγια του Κυρίου από το βιβλίο,

¹²κατέβηκε στο παλάτι του βασιλιά, και μπήκε στο δωμάτιο του γραμματέα. Εκεί κάθονταν όλοι οι άρχοντες: ο γραμματέας Ελισαμά, ο Δαλαΐας, γιος του Σεμαΐα, ο Ελναθάν, γιος του Αχβώρ, ο Γεμαρίας, γιος του Σαφάν, ο Σεδεκίας, γιος του Ανανία και όλοι οι άλλοι άρχοντες.

¹³Ο Μιχαίας ανάγγειλε σ' αυτούς όλα όσα είχε ακούσει, όταν ο Βαρούχ διάβαζε δυνατά από το βιβλίο κι άκουγε ο λαός.

¹⁴Τότε όλοι οι άρχοντες έστειλαν τον Ιουδεί, γιο του Νεθανία, εγγονό του Σελεμία, και δισέγγονο του Χουσεί, να πει στο Βαρούχ: «Πάρε το βιβλίο που

διάβασες για ν' ακούσει ο λαός κι έλα εδώ». Ο Βαρούχ, πήρε το βιβλίο και πήγε στους άρχοντες.

¹⁵ Αυτοί του είπαν: «Κάθισε τώρα και διάβασέ το ν' ακούσουμε κι εμείς». Ο Βαρούχ διάβαζε κι εκείνοι άκουγαν.

¹⁶ Όταν οι άρχοντες το άκουσαν όλο, κοίταξε ο ένας τον άλλον τρέμοντας και είπαν στο Βαρούχ: «Πρέπει οπωσδήποτε να τα αναγγείλουμε όλα αυτά στο βασιλιά».

¹⁷ Και ρώτησαν το Βαρούχ: «Πες μας, λοιπόν, πώς τα έγραψες όλα αυτά; Ο Ιερεμίας σου τα υπαγόρευσε; »

¹⁸ Ο Βαρούχ απάντησε: «Αυτός μου τα υπαγόρευσε όλα αυτά τα μηνύματα κι εγώ τα έγραψα πάνω στο κυλινδρικό βιβλίο».

¹⁹ Τότε οι άρχοντες είπαν στο Βαρούχ: «Πηγαίνετε να κρυφτείτε εσύ και ο Ιερεμίας, και κανένας να μην ξέρει πού βρίσκεστε».

Ο Ιωακίμ καταστρέφει το βιβλίο

²⁰ Άφησαν το βιβλίο στο δωμάτιο του Ελισαμά, του γραμματέα, και μπήκαν στην αυλή του βασιλιά και του έδωσαν αναφορά για όλα αυτά.

²¹ Ο βασιλιάς έστειλε τον Ιουδεί να πάει να πάρει το βιβλίο και να το διαβάσει για να το ακούσουν ο βασιλιάς και όλοι οι αξιωματούχοι, που είχαν συγκεντρωθεί γύρω του.

²² Ο βασιλιάς κατοικούσε στο χειμερινό παλάτι –γιατί ήταν ο ένατος μήνας – και μπροστά του ήταν αναμμένη φωτιά.

²³ Κάθε φορά που ο Ιουδεί διάβαζε τρεις τέσσερις στήλες από το κυλινδρικό βιβλίο, ο βασιλιάς τις ξέσκιζε με το μαχαίρι του γραμματέα και τις έριχνε στη φωτιά, ωσότου κάηκε όλο το βιβλίο.

²⁴ Δε φοβήθηκαν όμως, ούτε διέρρηξαν τα ιμάτιά τους ο βασιλιάς ή κάποιος από τους αξιωματούχους που άκουσαν όλα αυτά τα μηνύματα.

²⁵ Και μολονότι ο Ελιαθάν, ο Δελαΐας και ο Γεμαρίας παρακαλούσαν επίμονα το βασιλιά να μην κάψει το κυλινδρικό βιβλίο, εκείνος δεν τους άκουγε.

²⁶Ο βασιλιάς διέταξε τον Ιεραχμεήλ, γιο του βασιλιά, και το Σεραΐα, γιο του Αζριήλ, και το Σελεμία, γιο του Αβδιήλ, να πιάσουν το Βαρούχ το γραμματέα και τον Ιερεμία τον προφήτη. Ο Κύριος όμως φρόντισε ώστε κανείς να μην τους βρει.

Ο Ιερεμίας υπαγορεύει πάλι τους λόγους του

²⁷Αφού ο βασιλιάς έκαψε το βιβλίο, που περιείχε όλα όσα είχε γράψει ο Βαρούχ με υπαγόρευση του Ιερεμία, ο Κύριος είπε στον Ιερεμία:

²⁸«Πάρε πάλι άλλο βιβλίο, και γράψε σ' αυτό όλα όσα ήταν γραμμένα στο πρώτο βιβλίο, που το έκαψε ο βασιλιάς του Ιούδα, ο Ιωακίμ.

²⁹Θα πεις σχετικά με το βασιλιά του Ιούδα: “ο Κύριος λέει: Εσύ έκαψες εκείνο το βιβλίο και κατηγόρησες τον Ιερεμία, επειδή είχε γράψει σ' αυτό ότι ο βασιλιάς της Βαβυλώνας θα έρθει εξάπαντος να καταστρέψει αυτή τη χώρα και να εξαφανίσει ανθρώπους και ζώα.

³⁰Γι' αυτό κι εγώ να τι λέω εναντίον σου Ιωακίμ, βασιλιά του Ιούδα: Απόγονός σου δεν θα καθίσει στο θρόνο του Δαβίδ· το πτώμα σου θα ριχτεί έξω και θα είναι εκτεθειμένο την ημέρα στη ζέστη και τη νύχτα στην παγωνιά.

³¹Θα σας τιμωρήσω, εσένα και τους απογόνους σου και τους αξιωματούχους σου, για τις αμαρτίες σας. Θα φέρω πάνω σας και πάνω στην Ιερουσαλήμ και στον Ιούδα όλα τα δεινά, για τα οποία τους προειδοποίησα, αλλά αυτοί δεν άκουσαν”».

³²Τότε ο Ιερεμίας πήρε άλλο βιβλίο και το έδωσε στο Βαρούχ, γιο του Νηρία, το γραμματέα, ο οποίος έγραψε πάλι σ' αυτό, σύμφωνα με την υπαγόρευση του Ιερεμία, όλα όσα ήταν γραμμένα στο βιβλίο που είχε κάψει στη φωτιά ο Ιωακίμ, ο βασιλιάς του Ιούδα. Και ο Ιερεμίας πρόσθεσε σ' αυτά κι άλλα πολλά παρόμοια.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 37

Ο βασιλιάς Σεδεκίας στέλνει να ρωτήσουν τον Ιερεμία

¹Ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ τοποθέτησε βασιλιά του Ιούδα το Σεδεκία, γιο του Ιωσία, στη θέση του Χονία, γιου του Ιωακίμ.

²Αλλά τότε ούτε ο Σεδεκίας ούτε οι αξιωματούχοι του ούτε ο λαός της χώρας άκουγαν αυτά που προανάγγελλε ο Κύριος με τον προφήτη Ιερεμία.

³Ο βασιλιάς Σεδεκίας έστειλε τον Ιεουχάλ, γιο του Σελεμία και τον ιερέα Σοφονία, γιο του Μασεΐα, στον προφήτη Ιερεμία για να του πουν: «Προσευχήσου, σε παρακαλούμε για μας στον Κύριο το Θεό μας».

⁴Ο Ιερεμίας μπορούσε τότε να κινείται ελεύθερα ανάμεσα στο λαό· δεν είχε φυλακιστεί ακόμα.

⁵Οι Βαβυλώνιοι που πολιορκούσαν την Ιερουσαλήμ, έμαθαν ότι ο στρατός του Φαραώ βγήκε από την Αίγυπτο, και γι' αυτό αποσύρθηκαν από την Ιερουσαλήμ.

⁶Τότε είπε ο Κύριος στον προφήτη Ιερεμία τι να απαντήσει στους απεσταλμένους του Σεδεκία:

⁷«Ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “πηγαίνετε να πείτε στο βασιλιά του Ιούδα που σας έστειλε σ' εμένα για να με ρωτήσετε: Ο στρατός του Φαραώ, που ερχόταν να σας βοηθήσει, γυρίζει πίσω στη χώρα του, την Αίγυπτο.

⁸Οι Βαβυλώνιοι, λοιπόν, θα ξανάρθουν, θα επιτεθούν σ' αυτή την πόλη, θα την καταλάβουν και θα την πυρπολήσουν.

⁹Εγώ, ο Κύριος, σας το λέω: Μην πλανιέστε με τη σκέψη ότι οι Βαβυλώνιοι θα φύγουν στ' αλήθεια από την πόλη. Δεν πρόκειται να φύγουν!

¹⁰Κι αν ακόμα νικήσετε το στρατό των Βαβυλωνίων, που τώρα σας πολεμάει, και απομείνουν μερικοί μόνο τραυματισμένοι ανάμεσα στους εχθρούς, αυτοί θα σηκωθούν απ' τις σκηνές τους και θα 'ρθούν να καταστρέψουν με τη φωτιά αυτή την πόλη”».

Ο Ιερεμίας φυλακίζεται

¹¹Ο στρατός των Βαβυλωνίων αποσύρθηκε από την Ιερουσαλήμ, επειδή πλησίαζε ο στρατός του Φαραώ.

12Ο Ιερεμίας προσπάθησε τότε να βγει από την Ιερουσαλήμ για να πάει στην περιοχή της φυλής Βενιαμίν και να μοιράσει με τους συγγενείς του εκεί την οικογενειακή κληρονομιά του.

13Όταν όμως έφτασε στην πύλη του Βενιαμίν, ο αρχηγός της φρουράς εκεί, ο Ιρεΐας, γιος του Σελεμία κι εγγονός του Ανανία, τον σταμάτησε, τον έπιασε και του είπε: «Εσύ πηγαίνεις στους Βαβυλώνιους! »

14Ο Ιερεμίας απάντησε: «Ψέματα· δεν είμαι λιποτάκτης». Ο Ιρεΐας όμως δεν τον άκουσε· τον έπιασε και τον έφερε στους άρχοντες.

15Οι άρχοντες οργίστηκαν εναντίον του Ιερεμία· διέταξαν να τον χτυπήσουν και τον φυλάκισαν στο σπίτι του γραμματέα Ιωνάθαν, που το είχαν μετατρέψει σε φυλακή.

16Έβαλαν τον Ιερεμία σ' έναν θολωτό υπόγειο χώρο, που προηγουμένως χρησίμευε για δεξαμενή, κι έμεινε εκεί για πολλές μέρες.

Η κράτηση του Ιερεμία γίνεται ελαφρότερη

17Μια μέρα ο βασιλιάς Σεδεκίας, έστειλε και πήρε τον Ιερεμία κρυφά στο σπίτι του και τον ρώτησε: «Υπάρχει κανένα μήνυμα από τον Κύριο; » Κι ο Ιερεμίας απάντησε: «Υπάρχει· εσύ θα παραδοθείς στο βασιλιά της Βαβυλώνας».

18Έπειτα ο Ιερεμίας ρώτησε το βασιλιά Σεδεκία: «Τι έγκλημα διέπραξα εναντίον σου ή εναντίον των αξιωματούχων σου ή του λαού αυτού και με φυλακίσατε;

19Και πού είναι οι προφήτες σας που σας προφητεύουν και σας λένε ότι δε θα επιτεθεί ο βασιλιάς της Βαβυλώνας εναντίον σας και εναντίον αυτής της χώρας;

20Σε παρακαλώ, λοιπόν τώρα, άκουσέ με, κύριέ μου, βασιλιά. Ας γίνει ευπρόσδεκτη η παράκλησή μου και μη με στείλεις πίσω στο σπίτι του γραμματέα Ιωνάθαν· αυτό θα είναι ο θάνατός μου».

21Τότε ο βασιλιάς Σεδεκίας διέταξε κι έκλεισαν τον Ιερεμία στην αυλή της φρουράς και του έδιναν κάθε μέρα ένα καρβέλι ψωμί από τα αρτοπωλεία,

όσο υπήρχε ψωμί στην πόλη. Έτσι έμεινε ο Ιερεμίας εκεί, στην αυλή της φρουράς.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 38

Ο Ιερεμίας ρίχνεται σε μια δεξαμενή

¹Ο Σεφατίας, γιος του Ματθάν, ο Γεδαλίας, γιος του Πασχούρ, ο Ιεουχάλ, γιος του Σελεμία, και ο Πασχώλ, γιος του Μαλχία, άκουσαν τον Ιερεμία να λέει στο λαό:

²«Ο Κύριος λέει: “όποιος μένει σ’ αυτή την πόλη θα σκοτωθεί στον πόλεμο ή θα πεθάνει από την πείνα και τις ασθένειες. Όποιος όμως βγει έξω και παραδοθεί στους Βαβυλώνιους δεν θα σκοτωθεί και τουλάχιστο θα σώσει τη ζωή του.

³Η πόλη αυτή θα παραδοθεί εξάπαντος στο στρατό του βασιλιά της Βαβυλώνας κι αυτός θα την κυριέψει”».

⁴Τότε οι άρχοντες είπαν στο βασιλιά: «Ο άνθρωπος αυτός πρέπει να πεθάνει, γιατί με όσα λέει αποθαρρύνει όλο το λαό και τους άνδρες που έχουν απομείνει στην πόλη αυτή για να πολεμήσουν. Αυτός ο άνθρωπος δεν θέλει το καλό του λαού· θέλει το κακό του».

⁵Ο Σεδεκίας είπε: «Κάντε του ό, τι θέλετε· εγώ δεν μπορώ να σας εμποδίσω».

⁶Έπιασαν τότε τον Ιερεμία και τον έριξαν στη δεξαμενή του Μαλχία, γιου του βασιλιά, που βρισκόταν στην αυλή της φρουράς. Τον κατέβασαν κάτω με σχοινιά· στον πυθμένα δεν υπήρχε νερό αλλά λάσπη και βύθισαν τον προφήτη σ’ αυτήν.

Ένας ξένος σώζει τον Ιερεμία

⁷Ένας Αιθίοπας που ονομαζόταν Εβέδ-Μέλεχ κι ήταν αξιωματούχος στο παλάτι του βασιλιά, όταν άκουσε ότι έβαλαν τον Ιερεμία στη δεξαμενή κι ενώ ο βασιλιάς καθόταν και δίκαιζε στην πύλη του Βενιαμίν,

⁸έτρεξε έξω απ’ το παλάτι και του είπε:

⁹«Κύριέ μου, βασιλιά, είναι λάθος αυτό που έκαναν οι άνθρωποι αυτοί στον προφήτη Ιερεμία. Τον έχουν ρίξει στη δεξαμενή και θα πεθάνει εκεί μέσα από την πείνα, γιατί δεν υπάρχει πια ψωμί στην πόλη».

¹⁰Τότε ο βασιλιάς έδωσε διαταγή στον Εβέδ-Μέλεχ και του είπε: «Πάρε μαζί σου τριάντα άνδρες και βγάλε τον προφήτη από τη δεξαμενή πριν πεθάνει».

¹¹Ο Εβέδ-Μέλεχ μ' αυτούς τους άντρες μπήκε στο παλάτι του βασιλιά. Πήρε από την αποθήκη παλιά και σκισμένα ρούχα και τα κατέβασε με σκοινιά στη δεξαμενή, στον Ιερεμία,

¹²και του είπε: «Βάλε, σε παρακαλώ Ιερεμία, αυτά τα κουρέλια κάτω από τις μασχάλες σου κι από κάτω βάλε τα σκοινιά». Έτσι κι έκανε ο Ιερεμίας.

¹³Τότε τον τράβηξαν με τα σκοινιά και τον έβγαλαν έξω από τη δεξαμενή, και έμεινε ο Ιερεμίας στην αυλή της φρουράς.

Ο βασιλιάς Σεδεκίας συμβουλεύεται πάλι τον Ιερεμία

¹⁴Ο βασιλιάς Σεδεκίας έστειλε και κάλεσε κοντά του τον προφήτη Ιερεμία, στην τρίτη είσοδο του ναού του Κυρίου, και του είπε: «Θα σε ρωτήσω ένα πράγμα, και πρόσεξε μη μου κρύψεις τίποτα».

¹⁵Ο Ιερεμίας του λέει: «Είσαι βέβαιος πως αν σου το φανερώσω δε θα με σκοτώσεις και πως αν σε συμβουλέψω θα με ακούσεις; »

¹⁶Τότε ο βασιλιάς Σεδεκίας υποσχέθηκε με όρκο εμπιστευτικά στον Ιερεμία τα εξής: «Μα τον αληθινό Θεό, που μας έδωσε τη ζωή, δε θα σε σκοτώσω ούτε θα σε παραδώσω στα χέρια αυτών που ζητούν να σε σκοτώσουν».

¹⁷Τότε είπε ο Ιερεμίας στο Σεδεκία: «Ο Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “αν πράγματι βγεις και παραδοθείς στους άρχοντες του βασιλιά της Βαβυλώνας, θα ζήσεις εσύ και η οικογένειά σου, κι αυτή η πόλη δε θα πυρποληθεί».

¹⁸Αν όμως δε βγεις να παραδοθείς στο βασιλιά της Βαβυλώνας, τότε θα παραδοθεί η πόλη στους Βαβυλώνιους που θα την πυρπολήσουν, αλλά κι εσύ δε θα ξεφύγεις από τα χέρια τους”».

¹⁹Τότε είπε ο βασιλιάς στον Ιερεμία: «Φοβάμαι τους Ιουδαίους που προσχώρησαν στους Βαβυλώνιους, μήπως πέσω στα χέρια τους κι αυτοί με γελοιοποιήσουν».

²⁰Ο Ιερεμίας του είπε: «Δε θα σε παραδώσουν σ' αυτούς· υπάκουσε, λοιπόν, στα λόγια του Κυρίου, που σου μεταφέρω και θα σου βγει σε καλό· θα επιβιώσεις.

²¹Αν όμως αρνηθείς να παραδοθείς, ο Κύριος μου έχει δείξει αυτό το όραμα:

²²Όλες οι γυναίκες που απομένουν στο παλάτι του βασιλιά του Ιούδα θα συρθούν στους άρχοντες του βασιλιά της Βαβυλώνας και θα λένε για σένα: “Ξεγέλασαν το βασιλιά οι πιο καλοί του φίλοι και γίναν’ απ’ αυτόν πιο ισχυροί· κι όταν τον είδαν με τα πόδια του στη λάσπη, τον άφησαν εκεί να βυθιστεί”.

²³Όλες οι γυναίκες σου, λοιπόν, και τα παιδιά σου θα συρθούν στους Βαβυλώνιους κι εσύ δεν θα γλιτώσεις από τα χέρια τους· θα πέσεις στα χέρια του βασιλιά της Βαβυλώνας κι ετούτη εδώ η πόλη θα πυρποληθεί».

²⁴Τότε είπε ο Σεδεκίας στον Ιερεμία: «Να μη μάθει κανείς όσα συζητήσαμε, για να μη σε σκοτώσουν.

²⁵Αν μάθουν οι αξιωματούχοι ότι μίλησα μαζί σου, θα έρθουν και θα σε ρωτάνε: “για πες μας, τι είπες στο βασιλιά; Μη μας το κρύψεις, γιατί θα σε σκοτώσουμε! Τι σου είπε ο βασιλιάς; ”

²⁶Τότε εσύ θα τους απαντήσεις: “πήγα και παρακάλεσα το βασιλιά να μη με ξαναστείλει στο σπίτι του Ιωνάθαν, για να μην πεθάνω εκεί”».

²⁷Ήρθαν, λοιπόν, οι αξιωματούχοι στον Ιερεμία και άρχισαν τις ερωτήσεις. Αυτός τους απάντησε σύμφωνα με όσα τον είχε διατάξει ο βασιλιάς. Έτσι σταμάτησαν να τον ρωτούν, αφού κανείς δεν είχε ακούσει τη συνομιλία.

²⁸Ο Ιερεμίας έμεινε στην αυλή της φρουράς ως τη μέρα που κυριεύτηκε η Ιερουσαλήμ· βρισκόταν εκεί όταν η πόλη κυριεύτηκε.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 39

Οι Βαβυλώνιοι κυριεύουν την Ιερουσαλήμ

- ¹Το δέκατο μήνα του ένατου έτους της βασιλείας του Σεδεκία στον Ιούδα, ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ ήρθε με όλο το στρατό του στην Ιερουσαλήμ κι άρχισε να την πολιορκεί.
- ²Την ένατη μέρα του τέταρτου μήνα του ενδέκατου έτους της βασιλείας του Σεδεκία, οι Βαβυλώνιοι έκαναν ρήγμα στο τείχος της πόλης.
- ³Μπήκαν τότε όλοι οι αξιωματούχοι του βασιλιά της Βαβυλώνας και εγκατέστησαν το στρατηγείο τους στη μεσαία πύλη: Ο Νεργάλ-Σαρεσέρ, ο Σαμγάρ-Νεβώ, ο Σαρ-Σεχίμ, επικεφαλής του παλατιού, καθώς και ένας άλλος Νεργάλ-Σαρεσέρ, ανώτατος σύμβουλος του βασιλιά της Βαβυλώνας.
- ⁴Όταν τους είδε ο βασιλιάς του Ιούδα Σεδεκίας και οι πολεμιστές του, έφυγαν νύχτα και βγήκαν από την πόλη, περνώντας από το δρόμο του κήπου του βασιλιά, μέσα από την πύλη που βρίσκεται ανάμεσα στα δύο τείχη και πήραν το δρόμο προς την πεδιάδα.
- ⁵Ο στρατός όμως των Βαβυλωνίων τους καταδίωξε και τους πρόφτασε στις πεδιάδες της Ιεριχώ. Συνέλαβαν το Σεδεκία και τον έφεραν στο βασιλιά της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ, στην πόλη Ριβλά, στη χώρα της Χαμάθ· εκεί καταδίκασε ο ίδιος προσωπικά το Σεδεκία.
- ⁶Πρώτα διέταξε να σφάξουν τους γιους του Σεδεκία μπροστά στα μάτια του πατέρα τους, καθώς και όλους τους αξιωματούχους του βασιλείου του Ιούδα.
- ⁷Στη συνέχεια έβγαλε τα μάτια του Σεδεκία, τον έδεσε με δύο χάλκινες αλυσίδες και τον έφερε αιχμάλωτο στην Βαβυλώνα.
- ⁸Οι Βαβυλώνιοι πυρπόλησαν το παλάτι του βασιλιά και τα σπίτια των κατοίκων και γκρέμισαν τα τείχη της Ιερουσαλήμ.
- ⁹Το υπόλοιπο του λαού που είχε απομείνει στην πόλη κι αυτοί που είχαν καταφύγει στο Ναβουχοδονόσορ, οδηγήθηκαν όλοι αιχμάλωτοι στη Βαβυλώνα από το Νεβουζαραδάν, τον αρχηγό της σωματοφυλακής.

¹⁰Αυτός όμως άφησε στη χώρα του Ιούδα τους πιο φτωχούς του λαού, αυτούς που δεν είχαν τίποτα και τους έδωσε αμπέλια και χωράφια.

Ο Ιερεμίας απελευθερώνεται

¹¹Ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ είχε διατάξει τον αρχηγό της σωματοφυλακής Νεβουζαραδάν σχετικά με τον Ιερεμία τα εξής:

¹²«Πήγαινε να βρεις αυτόν τον άνθρωπο και φρόντισε να μην του κάνουν κανένα κακό. Και κοίτα να εκπληρωθεί κάθε του επιθυμία».

¹³Ο Νεβουζαραδάν, λοιπόν, αρχηγός της σωματοφυλακής, ο Νεβουσάζ-Βαν, επικεφαλής του παλατιού, ο Νεργάλ-Σαρεσέρ, ανώτατος σύμβουλος και οι άλλοι αξιωματούχοι του βασιλιά της Βαβυλώνας

¹⁴έστειλαν και πήραν τον Ιερεμία από την αυλή της φρουράς και τον παρέδωσαν στο Γεδάλια, γιο του Αχικάμ κι εγγονό του Σαφάν, για να τον φέρει στο σπίτι του με ασφάλεια. Έτσι ο Ιερεμίας έμεινε εκεί, ανάμεσα στο λαό.

Μήνυμα για τον Εβέδ-Μέλεχ

¹⁵Ενώ ο Ιερεμίας ήταν ακόμα κλεισμένος στην αυλή της φρουράς, του είπε ο Κύριος:

¹⁶«Πήγαινε και πες στον Εβέδ-Μέλεχ, τον Αιθίοπα: “ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: Εγώ, όπως έχω πει, θα καταστρέψω αυτή την πόλη και δε θα επιτρέψω να ευτυχήσει. Και όταν αυτό συμβεί, θα είσαι εκεί και θα το δεις.

¹⁷Εσένα όμως εγώ θα σε γλιτώσω εκείνη την ημέρα και δε θα παραδοθείς στα χέρια των ανθρώπων που φοβάσαι.

¹⁸Θα σε σώσω το δίχως άλλο! Δε θα σκοτωθείς στον πόλεμο· θα επιζήσεις, γιατί έχεις εμπιστοσύνη σ’ εμένα, τον Κύριο”».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 40

Ο Ιερεμίας εγκαθίσταται στη Μισπά

¹Ο Κύριος μίλησε στον Ιερεμία, μετά που ο αρχηγός της σωματοφυλακής Νεβουζαραδάν τον είχε αφήσει ελεύθερο να φύγει από τη Ραμά. Ο προφήτης

είχε οδηγηθεί εκεί δεμένος με αλυσίδες, μαζί με όλους εκείνους από την Ιερουσαλήμ κι από το βασίλειο του Ιούδα που τους έσερναν αιχμαλώτους στη Βαβυλώνα.

²Ο αρχηγός της σωματοφυλακής αναγνώρισε τον Ιερεμία και του είπε: «Ο Κύριος, ο Θεός σου, είχε απειλήσει αυτή τη χώρα με αυτές τις συμφορές.

³Ο Κύριος έκανε όσα προανάγγειλε, επειδή αμαρτήσατε σ' αυτόν και δεν υπακούσατε στις εντολές του· γι' αυτό σας βρήκαν όλα αυτά.

⁴Τώρα όμως εγώ λύνω τις αλυσίδες που έχεις στα χέρια σου. Αν θέλεις να έρθεις μαζί μου στη Βαβυλώνα, έλα· εγώ θα φροντίσω για σένα. Αν πάλι δεν θέλεις, μείνε· έχεις όλη τη χώρα για να διαλέξεις. Όπου σου φαίνεται καλά και ωραία, μπορείς να πας».

⁵Επειδή ο Ιερεμίας δεν απαντούσε αμέσως, ο Νεβουζαραδάν του είπε: «Γύρνα πίσω στο Γεδαλία, γιο του Αχικάμ κι εγγονό του Σαφάν. Ο βασιλιάς της Βαβυλώνας τον έχει τοποθετήσει κυβερνήτη στις πόλεις του βασιλείου του Ιούδα. Μείνε εκεί μαζί του ανάμεσα στο λαό ή πήγαινε όπου αλλού σου φαίνεται καλό». Ο αρχηγός της σωματοφυλακής τού έδωσε τροφές και δώρα και τον άφησε να φύγει.

⁶Ο Ιερεμίας ήρθε στο Γεδαλία, γιο του Αχικάμ, στη Μισπά και έμεινε μαζί του ανάμεσα στο λαό που είχε απομείνει στη χώρα.

Οι κάτοικοι του Ιούδα συγκεντρώνονται γύρω από το Γεδαλία

(Β' Βασ 25,23-24)

⁷⁻⁸Στην ύπαιθρο υπήρχαν ακόμη μερικές ομάδες στρατιωτών, που δεν είχαν αιχμαλωτιστεί από τους Βαβυλώνιους. Αρχηγοί τους ήταν ο Ισμαήλ, γιος του Νεθανία, ο Ιωχανάν και ο Ιωνάθαν, γιοι του Καρεάχ, ο Σεραΐας, γιος του Τανχουμέθ, οι γιοι του Εφαΐ του Νατωφαθίτη και ο Ιααζανίας, γιος κάποιου Μααχαθίτη. Αυτοί άκουσαν ότι ο βασιλιάς της Βαβυλώνας είχε τοποθετήσει κυβερνήτη στη χώρα το Γεδαλία, γιο του Αχικάμ, και είχε θέσει υπό την διοίκησή του όλους τους φτωχούς της χώρας, άντρες, γυναίκες, και παιδιά, εκείνους που δεν είχαν οδηγηθεί αιχμάλωτοι στη Βαβυλώνα. Τότε ήρθαν στο Γεδαλία, γιο του Αχικάμ κι εγγονό του Σαφάν στη Μισπά.

⁹Ο Γεδαλίας τους όρκισε, αυτούς και τους άντρες τους, και τους είπε: «Μη φοβόσαστε να είστε δούλοι των Βαβυλωνίων· κατοικήστε στη χώρα και υπηρετήστε το βασιλιά της Βαβυλώνας και θα σας βγει σε καλό.

¹⁰Εγώ όμως θα μείνω εδώ στη Μισπά και θα σας εκπροσωπήσω στους Βαβυλώνιους που θα έρθουν εδώ σ' εμάς. Εσείς συγκεντρώστε κρασί, φρούτα, λάδι και βάλτε τα στα αγγεία σας και εγκατασταθείτε στις πόλεις που έχετε επανακτήσει».

¹¹Στο μεταξύ, πολλοί Ιουδαίοι είχαν καταφύγει στους Μωαβίτες, στους Αμμωνίτες, στους Εδωμίτες και σε άλλες χώρες. Άκουσαν κι αυτοί ότι ο βασιλιάς της Βαβυλώνας επέτρεψε στους υπόλοιπους κατοίκους του Ιούδα να μείνουν, και ότι τοποθέτησε σ' αυτούς κυβερνήτη το Γεδαλία, γιο του Αχικάμ κι εγγονό του Σαφάν.

¹²Γι' αυτό επέστρεψαν απ' όλες τις χώρες όπου ήταν διασκορπισμένοι και ήρθαν στο Γεδαλία, στη χώρα του Ιούδα, στη Μισπά. Εκεί συγκέντρωσαν κρασί και φρούτα σε μεγάλες ποσότητες.

Η δολοφονία του Γεδαλία

(Β' Βασ 25,25-26)

¹³Μια μέρα, ο Ιωχανάν γιος του Καρεάχ και όλοι οι αρχηγοί των στρατευμάτων που ήταν στην ύπαιθρο, ήρθαν στο Γεδαλία στη Μισπά

¹⁴και του είπαν: «Να ξέρεις καλά ότι ο Βααλείς, ο βασιλιάς των Αμμωνιτών, έστειλε τον Ισμαήλ, γιο του Νεθανία, για να σε σκοτώσει». Ο Γεδαλίας όμως δεν τους πίστεψε.

¹⁵Τότε ο Ιωχανάν, γιος του Καρεάχ, είπε κρυφά στο Γεδαλία στη Μισπά: «Άσε με να πάω τώρα να σκοτώσω τον Ισμαήλ, και κανείς δε θα το μάθει. Γιατί να σε σκοτώσει, και όλοι οι κάτοικοι του βασιλείου του Ιούδα που είναι συγκεντρωμένοι γύρω σου να διασκορπιστούν ξανά, κι όσοι απόμειναν κάτοικοι του βασιλείου του Ιούδα να καταστραφούν; »

¹⁶Αλλά ο Γεδαλίας του απάντησε: «Δε θα κάνεις τίποτα. Κι αυτά που λες για τον Ισμαήλ είναι όλα ψέματα».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 41

¹Τον έβδομο μήνα του χρόνου ο Ισμαήλ, γιος του Νεθανία κι εγγονός του Ελισαμά από τη βασιλική οικογένεια, ήρθε στο Γεδαλία, γιο του Αχικάμ, στη Μισπά. Μαζί του ήταν και δέκα άντρες από τους αξιωματούχους του βασιλιά. Εκεί που έτρωγαν όλοι μαζί στο τραπέζι,

²σηκώθηκε ο Ισμαήλ και οι δέκα άνδρες που ήταν μαζί του, τράβηξαν τα ξίφη τους και σκότωσαν το Γεδαλία, αυτόν που ο βασιλιάς της Βαβυλώνας τον είχε τοποθετήσει κυβερνήτη στη χώρα.

³Ο Ισμαήλ σκότωσε ακόμα κι όλους τους άντρες του βασιλείου του Ιούδα που ήταν μαζί με το Γεδαλία στη Μισπά και τους Βαβυλώνιους στρατιώτες που βρίσκονταν εκεί.

Ο Ισμαήλ δολοφονεί ογδόντα προσκυνητές

⁴Τη δεύτερη μέρα μετά τη δολοφονία του Γεδαλία, και ενώ κανείς ακόμα δεν είχε μάθει τίποτε,

⁵ήρθαν ογδόντα άντρες από τη Συχέμ, τη Σιλώ και τη Σαμάρεια με ξυρισμένα τα γένια, με σχισμένα τα ρούχα και με εντομές στο σώμα, κρατώντας προσφορές και λιβάνι για να τα προσφέρουν στο ναό του Κυρίου.

⁶Τότε βγήκε ο Ισμαήλ από τη Μισπά, για να τους συναντήσει και προχωρούσε κλαίγοντας. Όταν τους συνάντησε τους είπε: «Ελάτε στο Γεδαλία, γιο του Αχικάμ».

⁷Όταν μπήκαν στην πόλη, ο Ισμαήλ τους έσφαξε με τη βοήθεια των ανδρών του και τους έριξε σ' ένα λάκκο.

⁸Μόνο δέκα απ' αυτούς λυπήθηκε, γιατί του έλεγαν: «Μη μας σκοτώσεις! Έχουμε προμήθειες κρυμμένες στο χωράφι, στάρι, κριθάρι, λάδι και μέλι». Συγκρατήθηκε λοιπόν και δεν τους σκότωσε μαζί με τους άλλους συντρόφους τους.

⁹Ο λάκκος όπου έριξε ο Ισμαήλ τα πτώματα των ανδρών που σκότωσε εξαιτίας του Γεδαλία, ήταν ο ίδιος που είχε ανοίξει ο βασιλιάς Ασά επειδή

φοβόταν το Βαασά, το βασιλιά του βορείου βασιλείου. Τον ίδιο λάκκο τον γέμισε ο Ισμαήλ με πτώματα.

10Ο Ισμαήλ αιχμαλώτισε επίσης και τους υπόλοιπους κατοίκους της Μισπά, καθώς και τις κόρες του βασιλιά, όλους όσους ο Νεβουζαραδάν, ο αρχηγός της σωματοφυλακής είχε αφήσει στη φροντίδα του Γεδαλία. Ο Ισμαήλ, λοιπόν, τους πήρε μαζί του και έφυγε, για να περάσει στην περιοχή των Αμμωνιτών.

Οι αιχμάλωτοι του Ισμαήλ απελευθερώνονται

11Ο Ιωχανάν, γιος του Καρεάχ, και όλοι οι αρχηγοί του στρατού που ήταν μαζί του, έμαθαν τις συμφορές που προκάλεσε ο Ισμαήλ, γιος του Νεθανία.

12Τον καταδίωξαν, λοιπόν, με όλους τους άντρες τους και τον πρόλαβαν στη μεγάλη δεξαμενή της Γαβαών.

13Οι αιχμάλωτοι του Ισμαήλ, όταν είδαν τον Ιωχανάν και τους αρχηγούς του στρατού μαζί του, χάρηκαν.

14Έτσι, όλος ο λαός που ο Ισμαήλ τους είχε απαγάγει από τη Μισπά γύρισαν και πήγαν με τον Ιωχανάν, γιο του Καρεάχ.

15Ο ίδιος ο Ισμαήλ όμως δραπέτευσε από τον Ιωχανάν μαζί με οχτώ άνδρες του και πήγε στη χώρα των Αμμωνιτών.

16Τότε ο Ιωχανάν και οι αρχηγοί του στρατού που ήταν μαζί του, ανέλαβαν το υπόλοιπο του λαού, που τους είχε αιχμαλωτίσει ο Ισμαήλ και τους είχε απαγάγει από τη Μισπά, μετά το φόνο του Γεδαλία: τους γενναίους πολεμιστές, τις γυναίκες, τα παιδιά, τους αξιωματούχους –όλους που επέστρεφαν από τη Γαβαών.

17-18Φοβούνταν τους Βαβυλώνιους, γιατί ο Ισμαήλ είχε δολοφονήσει το Γεδαλία, τον οποίο ο βασιλιάς της Βαβυλώνας είχε διορίσει κυβερνήτη στη χώρα. Έτσι έφυγαν να πάνε στην Αίγυπτο, για να γλιτώσουν από τους Βαβυλώνιους. Καθ' οδόν στάθμευσαν στη Χιμάμ, κοντά στη Βηθλεέμ.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 42

Αυτοί που διασώθηκαν συμβουλεύονται τον Ιερεμία

- ¹Τότε οι αρχηγοί του στρατού και κυρίως ο Ιωχανάν, γιος του Καρεάχ και ο Αζαρίας, γιος του Ωσαΐα αλλά και όλος ο λαός, μικροί και μεγάλοι, πλησίασαν τον προφήτη Ιερεμία
- ²και του είπαν: «Σε παρακαλούμε, προσευχήσου στον Κύριο το Θεό σου, για όλους εμάς· ήμασταν πολλοί αλλά βλέπεις πόσο λίγοι έχουμε απομείνει.
- ³Προσευχήσου, λοιπόν, να μας φανερώσει ο Κύριος, ο Θεός σου, ποιο δρόμο πρέπει να πάρουμε και τι να κάνουμε».
- ⁴Ο Ιερεμίας τούς απάντησε: «Σας άκουσα. Θα προσευχηθώ στον Κύριο, το Θεό μας, σύμφωνα με την επιθυμία σας· και ό, τι απαντήσει ο Κύριος για σας θα σας το αναγγείλω· δε θα σας κρύψω τίποτα».
- ⁵Τότε εκείνοι του είπαν: «Ο Κύριος, ο Θεός σου, ας είναι αξιόπιστος κι αληθινός μάρτυρας εναντίον μας, αν δεν πράξουμε σύμφωνα με όλα όσα θα σου πει για μας.
- ⁶Είτε μας είναι ευχάριστο είτε όχι, θα υπακούσουμε στον Κύριο το Θεό μας, στον οποίο εμείς σου ζητήσαμε να προσευχηθείς. Όλα θα μας πάνε καλά, αν τον υπακούσουμε».
- ⁷Μετά από δέκα μέρες, μίλησε ο Κύριος στον Ιερεμία.
- ⁸Κατόπιν ο προφήτης κάλεσε τον Ιωχανάν, γιο του Καρεάχ, τους αρχηγούς του στρατού, που ήταν μαζί του και όλο το λαό, μικρούς και μεγάλους
- ⁹και τους είπε: «Ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, στον οποίο με στείλατε να προσευχηθώ για σας, λέει:
- ¹⁰“αν συνεχίσετε να μένετε σ’ αυτήν τη χώρα, θα σας ανοικοδομήσω εδώ και δε θα σας γκρεμίσω, θα σας φυτέψω και δε θα σας ξεριζώσω· γιατί λυπάμαι για το κακό που σας έκανα.
- ¹¹Μη φοβάστε πια το βασιλιά της Βαβυλώνας, που τον τρέματε. Μην τον φοβάστε τώρα πια”, λέει ο Κύριος, “γιατί εγώ είμαι μαζί σας για να σας σώσω και να σας ελευθερώσω από τα χέρια του.

12Θα του εμπνεύσω έλεος για σας· θα σας λυπηθεί και θα σας επιτρέψει να γυρίσετε στη χώρα σας”.

13»Μην παραβείτε όμως τις προσταγές του Κυρίου του Θεού σας και πείτε “δε θα κατοικήσουμε σ’ αυτή τη χώρα”.

14Μην πείτε: “προτιμότερο είναι να πάμε να ζήσουμε στην Αίγυπτο, όπου δε θα βλέπουμε πόλεμο, δε θ’ ακούμε τον ήχο της σάλπιγγας και δε θα μας λείψει ποτέ το ψωμί”.

15Αν το κάνετε αυτό, εσείς που απομείνατε στο βασίλειο του Ιούδα, ακούστε τι λέει ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ: “αν είστε αποφασισμένοι να πάρετε το δρόμο για την Αίγυπτο και να πάτε να μείνετε εκεί,

16τότε ο πόλεμος που τον φοβόσαστε, θα ’ρθεί να σας βρει στην Αίγυπτο· και η πείνα που σας τρομάζει, θα σας ακολουθήσει εκεί κι εκεί θα πεθάνετε.

17Όλοι όσοι αποφασίσουν να πάνε να κατοικήσουν την Αίγυπτο, θα πεθάνουν εκεί σε πόλεμο, απ’ την πείνα και τις ασθένειες. Κανένας τους δε θ’ απομείνει, κανένας τους δε θα ξεφύγει από τα δεινά που θα τους προξενήσω”.

18»Λέει ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ: “καθώς ξεχύθηκε ο θυμός μου κι η οργή μου ενάντια στους κατοίκους της Ιερουσαλήμ, έτσι θα ξεχυθεί η οργή μου κι εναντίον σας όταν θα φτάσετε στην Αίγυπτο. Εκεί θα σας περιφρονούν, θα σας καταριούνται και θα προκαλείτε κατάπληξη· κι αυτήν την χώρα σας δεν θα την ξαναδείτε πια! ”

19Είπε ακόμα ο Κύριος για σας: “μην πάτε να μείνετε στην Αίγυπτο εσείς, που απομείνατε απ’ το βασίλειο του Ιούδα”. Καταλάβετε το καλά, εγώ σήμερα σας προειδοποιώ!

20Σκεφτήκατε επιπόλαια όταν με στείλατε στον Κύριο, το Θεό σας και μου λέγατε “προσευχήσου για μας στον Κύριο, το Θεό μας, και όλα όσα μας πει ανάγγειλέ μας τα και θα τα πράξουμε”.

²¹Σας τα ανάγγειλα λοιπόν σήμερα, αλλά εσείς δεν υπακούτε σε τίποτε από όσα ο Κύριος ο Θεός σας με πρόσταξε να σας πω.

²²Τώρα να το ξέρετε ότι το δίχως άλλο θα πεθάνετε στον πόλεμο ή από την πείνα κι από τις ασθένειες στον τόπο ακριβώς όπου επιθυμήσατε να πάτε να μείνετε».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 43

Ο Ιερεμίας οδηγείται με τη βία στην Αίγυπτο

¹Όταν ο Ιερεμίας τελείωσε τους λόγους που τον είχε στείλει ο Κύριος ο Θεός τους να αναγγείλει στο λαό,

²ο Αζαρίας, γιος του Ωσαΐα, ο Ιωχανάν, γιος του Καρεάχ, και όλοι οι άλλοι του απάντησαν με αναίδεια: «Ψέματα λες! Δε σ' έστειλε ο Κύριος, ο Θεός μας, να μας πεις να μην πάμε να μείνουμε στην Αίγυπτο.

³Αλλά σε ξεσηκώνει εναντίον μας ο Βαρούχ, γιος του Νηρία, για να μας παραδώσεις στα χέρια των Βαβυλωνίων να μας σκοτώσουν ή να μας οδηγήσουν αιχμάλωτους στη Βαβυλώνα! »

⁴Έτσι, ο Ιωχανάν, οι αρχηγοί του στρατού και όλος ο λαός παρέβηκαν την εντολή του Κυρίου να παραμείνουν στη χώρα του Ιούδα.

⁵Ο Ιωχανάν και οι αρχηγοί του στρατού πήραν μαζί τους όλους όσοι είχαν απομείνει στο βασίλειο του Ιούδα και όσους είχαν διασκορπιστεί στα έθνη, αλλά είχαν επιστρέψει με σκοπό να κατοικήσουν στο βασίλειο του Ιούδα:

⁶άντρες, γυναίκες, παιδιά και τις κόρες του βασιλιά· ήταν όλοι όσοι ο Νεβουζαραδάν, ο αρχηγός της σωματοφυλακής, τούς είχε αφήσει με το Γεδαλία, γιο του Αχικάμ και εγγονό του Σαφάν. Πήραν επίσης μαζί τους και τον Ιερεμία και το Βαρούχ, γιο του Νηρία.

⁷Δεν υπάκουσαν στη φωνή του Κυρίου, αλλά πήγαν στην Αίγυπτο και προχώρησαν ως τη Δάφνη.

Ο Ιερεμίας προαναγγέλλει την εισβολή στην Αίγυπτο

⁸Εκεί στη Δάφνη, είπε ο Κύριος στον Ιερεμία:

⁹«Πάρε στα χέρια σου μεγάλες πέτρες και τοποθέτησέ τις έτσι που να σε δουν όλοι οι άντρες του βασιλείου του Ιούδα, στο πλακόστρωτο που είναι μπροστά στην είσοδο του παλατιού του Φαραώ, στη Δάφνη.

¹⁰Μετά πες τους: “ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: Εγώ θα φέρω το βασιλιά της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ, το δούλο μου, και θα βάλω το θρόνο του πάνω σ’ αυτές εδώ τις πέτρες, που έχω στήσει· απάνω τους θ’ απλώσει τη βασιλική του σκηνή.

¹¹Θα ’ρθεί ο Ναβουχοδονόσορ και θα νικήσει την Αίγυπτο· και όσοι είναι καταδικασμένοι σε θάνατο, θα θανατωθούν· όσοι είναι καταδικασμένοι να οδηγηθούν στην αιχμαλωσία, θα αιχμαλωτιστούν· όσοι είναι καταδικασμένοι να πεθάνουν στον πόλεμο, θα πεθάνουν στον πόλεμο.

¹²Εγώ ο Κύριος θα πυρπολήσω τους ναούς των θεών των Αιγυπτίων· άλλα είδωλα ο Ναβουχοδονόσορ θα τα κάψει κι άλλα θα τα πάρει στη χώρα του. Κι όπως ο τσομπάνος ξεψειρίζει τα ρούχα του, έτσι θα αποψιλώσει την Αίγυπτο και μετά θα φύγει νικητής.

¹³Θα κομματιάσει τις πέτρινες λατρευτικές στήλες του ναού του Ηλίου, στην Ηλιόπολη και θα βάλει φωτιά στους ναούς των θεών των Αιγυπτίων”».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 44

Μήνυμα για τους Ιουδαίους που είχαν καταφύγει στην Αίγυπτο

¹Ο Κύριος μίλησε στον Ιερεμία σχετικά με τους Ιουδαίους που κατοικούσαν στην Αίγυπτο και είχαν εγκατασταθεί στις πόλεις Μιγδώλ, Δάφνη και Μέμφιδα και στην περιοχή Παθρός. Τους είπε, λοιπόν, ο Ιερεμίας:

²«Ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “εσείς είδατε όλα τα δεινά που προξένησα στην Ιερουσαλήμ και στις πόλεις του Ιούδα. Σήμερα όλες τους είναι ερείπια· κανείς δεν κατοικεί σ’ αυτές,

³γιατί οι κάτοικοί τους έπραξαν το κακό και με εξόργισαν. Πήγαιναν και λάτρευαν άλλους θεούς, που δεν τους γνώριζαν ούτε αυτοί ούτε εσείς ούτε οι πρόγονοί σας και θυμιάζαν σ’ αυτούς.

⁴Ωστόσο εγώ δεν έπαψα να σας στέλνω τους δούλους μου τους προφήτες, τον ένα μετά τον άλλο, και σας έλεγαν να μην πράττετε αυτό το βδελυρό πράγμα, που εγώ το απεχθάνομαι.

⁵Εσείς όμως δεν ακούσατε· δε δώσατε καμιά σημασία, ούτε εγκαταλείψατε τον κακό σας δρόμο, ούτε πάψατε να θυμιάζετε σε άλλους θεούς.

⁶Γι' αυτό ξέσπασαν ο θυμός μου και η οργή μου και έκαψα τις πόλεις του Ιούδα και τις πλατείες της Ιερουσαλήμ· έγιναν σωρός ερειπίων και μέχρι σήμερα μένουν έρημες”.

⁷»Και τώρα ο Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “γιατί προκαλείτε το μεγάλο αυτό κακό στον εαυτό σας; Γιατί θέλετε να εξολοθρευτούν άντρες, γυναίκες, παιδιά και νήπια στο βασίλειο του Ιούδα, ώσπου κανείς από σας να μην απομείνει;

⁸Γιατί θέλετε να με εξοργίζετε με τα έργα σας προσφέροντας θυμίαμα σε άλλους θεούς, ακόμη κι εδώ στην Αίγυπτο που έχετε έρθει; Θέλετε να εξολοθρευτείτε, και όλα τα έθνη της γης να σας καταριούνται και να σας εξευτελίζουν;

⁹Ξεχάσατε όλη την προσβολή που μου γινόταν στο βασίλειο του Ιούδα και στα σοκάκια της Ιερουσαλήμ από τους βασιλιάδες του Ιούδα και τις γυναίκες τους, κι από σας και τις γυναίκες σας;

¹⁰Δεν ταπεινωθήκατε μέχρι σήμερα, δε με σεβαστήκατε ούτε ακολουθήσατε το νόμο μου και τα προστάγματά μου, αυτά που είχα δώσει σ' εσάς και στους προγόνους σας”.

¹¹»Γι' αυτό, ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “εγώ θα στραφώ εναντίον σας και θα καταστρέψω ολόκληρο το βασίλειο του Ιούδα.

¹²Ακόμη κι αυτοί που απέμειναν από το βασίλειο του Ιούδα κι αποφάσισαν να πάνε να ζήσουν στην Αίγυπτο, θα καταστραφούν όλοι τους εκεί. Θα σκοτωθούν στον πόλεμο ή θα πεθάνουν από την πείνα, μικροί και μεγάλοι. Θα προκαλούν κατάπληξη· θα τους καταριούνται και θα τους εξευτελίζουν.

13Θα τιμωρήσω αυτούς που ήρθαν να μείνουν στην Αίγυπτο, όπως τιμώρησα τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ, με πόλεμο, με πείνα και με ασθένειες.

14Κανείς από τους κατοίκους του Ιούδα που απέμειναν και ήρθαν να ζήσουν στην Αίγυπτο δε θα ξεφύγει ούτε θα επιζήσει. Κανείς τους δε θα ξαναγυρίσει στη χώρα του Ιούδα, όπου τόσο επιθυμούν να επιστρέψουν μια μέρα και να ζήσουν εκεί. Κανένας δεν θα επιστρέψει, παρά μονάχα ελάχιστοι, που θ' αφήσω να διασωθούν».

Προσφορές στη Βασίλισσα του Ουρανού

15Τότε όλοι οι άντρες, που ήξεραν ότι οι γυναίκες τους πρόσφεραν θυμίαμα σε άλλους θεούς και όλες οι γυναίκες που παρευρίσκονταν σ' εκείνη τη μεγάλη συνάθροιση, όλοι όσοι κατοικούσαν στην Παθρών, στην Αίγυπτο, είπαν στον Ιερεμία:

16«Εμείς δεν θα υπακούσουμε στα λόγια που μας είπες και μας τα παρουσίασες για μήνυμα του Κυρίου!

17Θα κάνουμε αυτά που έχουμε πει: Θα προσφέρουμε θυμίαμα στη Βασίλισσα του Ουρανού και σπονδές, όπως κάναμε εμείς κι οι πρόγονοί μας, οι βασιλιάδες μας και οι άρχοντές μας στις πόλεις του βασιλείου του Ιούδα και στα σοκάκια της Ιερουσαλήμ. Τότε χορταίναμε ψωμί, περνούσαμε καλά και τίποτε κακό δεν μας συνέβαινε.

18Ενώ, από τότε που σταματήσαμε να θυμιάζουμε στη Βασίλισσα του Ουρανού και να της προσφέρουμε σπονδές, στερηθήκαμε τα πάντα κι οι άνθρωποί μας πέθαναν στον πόλεμο κι από την πείνα».

19Και οι γυναίκες πρόσθεσαν: «Όταν εμείς θυσιάζαμε στη Βασίλισσα του Ουρανού και της προσφέραμε σπονδές, οι άντρες μας ήταν κι εκείνοι σύμφωνοι να της προσφέρουμε τα γλυκίσματα και τις σπονδές».

20Αλλά ο Ιερεμίας διακήρυξε σ' όλο το λαό, άντρες και γυναίκες, σ' όλους που του έδωσαν αυτή την απάντηση:

21«Πράγματι το θυμίαμα που προσφέρατε στις πόλεις του βασιλείου του Ιούδα και στα σοκάκια της Ιερουσαλήμ εσείς κι οι πρόγονοί σας, οι

βασιλιάδες σας, οι άρχοντές σας και οι κάτοικοι της χώρας, ο Κύριος δεν το ξέχασε· το έλαβε υπόψη του.

²²Δεν μπόρεσε να υποφέρει τα κακά σας έργα και τις βδελυρές σας πράξεις. Γι' αυτό η χώρα σας ερημώθηκε κι όσοι την έβλεπαν μετά έμεναν κατάπληκτοι και την καταριούνταν· κανείς δεν κατοικεί πια σ' αυτήν.

²³Θυμιάζατε στους ξένους θεούς και αμαρτάνατε στον Κύριο· δεν υπακούατε στα λόγια του, δεν ακολουθούσατε το νόμο του, τα προστάγματά του και τις εντολές του· γι' αυτό σας έχουν βρει όλες αυτές οι συμφορές».

²⁴Έπειτα είπε ο Ιερεμίας σ' όλον το λαό και κυρίως στις γυναίκες: «Ακούστε το λόγο του Κυρίου όλοι οι κάτοικοι του βασιλείου του Ιούδα που βρίσκεστε στην Αίγυπτο!

²⁵Λέει ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ: “Εσείς και οι γυναίκες σας πραγματοποιήσατε την υπόσχεσή σας, ότι το δίχως άλλο θα εκπληρώνατε τα τάματά σας, να θυμιάζετε δηλαδή στη Βασίλισσα του Ουρανού και να της προσφέρετε σπονδές. Εκπληρώστε λοιπόν τα τάματά σας και τηρήστε τους όρκους σας.

²⁶Ακούστε όμως όλοι τι λέω εγώ, ο Κύριος: Ορκίζομαι στο μεγάλο μου όνομα, ότι δε θα σας επιτρέψω να χρησιμοποιείτε το όνομά μου στους όρκους σας με τη φράση, Μα τον αληθινό Θεό, τον Κύριο!

²⁷Θα επαγρυπνώ για το κακό σας, όχι για το καλό σας. Και όλοι οι Ιουδαίοι που ζουν στην Αίγυπτο, θα καταστραφούν από τον πόλεμο και την πείνα, ωστόσο εξαφανιστούν όλοι.

²⁸Όσοι γλιτώσουν από τον πόλεμο –πολύ λίγοι– θα επιστρέψουν στη χώρα του Ιούδα από την Αίγυπτο, όπου είχαν πάει να μείνουν· και τότε θα δουν ποιανού ο λόγος θα εκπληρωθεί: ο δικός σας ή ο δικός μου.

²⁹Θα σας τιμωρήσω σ' αυτόν εδώ τον τόπο και οι απειλές μου εναντίον σας θα πραγματωθούν εξάπαντος. Κι αυτή θα είναι η απόδειξη”, λέει ο Κύριος:

³⁰“Θα παραδώσω το βασιλιά της Αιγύπτου, το Φαραώ Χωφρά, στα χέρια των εχθρών του, που ζητούν να τον σκοτώσουν, όπως παρέδωσα το βασιλιά του Ιούδα Σεδεκία στα χέρια του εχθρού του του Ναβουχοδονόσορ, βασιλιά της Βαβυλώνας, που ζητούσε να τον σκοτώσει”».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 45

Μήνυμα για τον Βαρούχ

¹Το τέταρτο έτος της βασιλείας του Ιωακίμ, γιου του Ιωσία, στον Ιούδα, ο προφήτης Ιερεμίας μίλησε στο Βαρούχ. Ο Βαρούχ, γιος του Νηρία, έγραψε τους λόγους αυτούς σε βιβλίο, όπως τους είχε υπαγορεύσει σ’ αυτόν ο Ιερεμίας.

²⁻³«Εσύ είπες, Βαρούχ, “αλίμονο σ’ εμένα! Ο Κύριος με οδήγησε από το κακό στο χειρότερο· κουράστηκα στενάζοντας κι ανάπαυση δε βρίσκω”. Ο Κύριος, όμως, ο Θεός του Ισραήλ, έχει κάτι να σου πει.

⁴Άκου, λοιπόν, τι με διατάζει ο Κύριος να σου πω: “θα γκρεμίσω ό, τι έχτισα και θα ξεριζώσω ό, τι φύτεψα σ’ ολόκληρη τη χώρα.

⁵Ζητάς προσωπικές χάρες για τον εαυτό σου· μην περιμένεις τίποτα. Εγώ θα εξοντώσω κάθε άνθρωπο· αλλά εκείνο που σου υπόσχομαι είναι ότι θα σε σώσω οπουδήποτε κι αν πας”».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 46

¹Μηνύματα που ο Κύριος διαβίβασε στον προφήτη Ιερεμία, σχετικά με τα έθνη.

Ήττα των Αιγυπτίων στη Χαρκεμής

²Μήνυμα για την Αίγυπτο, για το στρατό του Φαραώ Νεχώ, που ήταν στρατοπεδευμένος κοντά στον ποταμό Ευφράτη, στην Χαρκεμής και νικήθηκε από το βασιλιά της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ, το τέταρτο έτος της βασιλείας του Ιωακίμ, γιου του Ιωσία, στον Ιούδα:

³«Πάρτε τις ασπίδες κι ελάτε να πολεμήσετε!

⁴Ζέψτε τ' άλογα και καβαλικέψτε τα! Πάρτε θέσεις φορώντας τις περικεφαλαίες σας! Γυαλίστε τα δόρατα! Ντυθείτε τους θώρακες!

⁵Τι συμβαίνει; Τους βλέπω να χάνουν το θάρρος τους και να οπισθοχωρούν. Ακόμα και οι πιο ισχυροί νικήθηκαν κι έφυγαν βιαστικά, χωρίς να κοιτάξουν πίσω. Τρόμος από παντού », λέει ο Κύριος.

⁶«Δε θα μπορέσουν να ξεφύγουνε οι γρήγοροι· οι ισχυροί δεν θα σωθούν. Θα σκοντάψουνε και θα πέσουν στο βορρά, κοντά στον ποταμό Ευφράτη.

⁷»Τι είναι αυτό που σαν τον Νείλο υψώνεται, που τα νερά του θορυβούν σαν ποταμός που ξεχειλίζει;

⁸Είναι η Αίγυπτος, που σαν τον Νείλο υψώνεται, που τα νερά της θορυβούν σαν ποταμός, και λέει: “θα ανεβώ, θα πλημμυρίσω τη χώρα, θα καταστρέψω την πόλη και τους κατοίκους της”.

⁹Σηκωθείτε άλογα! Άμαξες ξεκινήστε με ορμή! Βγείτε πολεμιστές, Αιθίοπες και Λίβυοι, που βαστάτε ασπίδα, και Λούδιοι που κρατάτε και τεντώνετε το τόξο.

¹⁰»Αλλά η μέρα αυτή ανήκει στον Κύριο, το Θεό του σύμπαντος. Είναι η μέρα που τους εχθρούς του θα εκδικηθεί. Το ξίφος του θα τους εξολοθρεύσει, θα χορτάσει και θα μεθύσει από το αίμα τους, γιατί ο Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος, θυσία θα προσφέρει στη χώρα του βορρά, κοντά στον ποταμό Ευφράτη.

¹¹»Ανέβα στη Γαλαάδ και πάρε βάλσαμο, άθλια, ελεεινή Αίγυπτος. Μάταια θα μαζεύεις γιατρικά· για σένα θεραπεία δεν υπάρχει.

¹²Μάθανε τα έθνη την ντροπή σου· όλοι στη γη ακούσαν' την κραυγή σου. Ο ένας πάνω στον άλλο σκόνταψαν οι πολεμιστές σου και όλοι έπεσαν μαζί».

Εισβολή στην Αίγυπτο

¹³Όταν ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ ήρθε για να επιτεθεί στην Αίγυπτο, είπε ο Κύριος στον προφήτη Ιερεμία σχετικά μ' αυτό το γεγονός:

14«Στείλτε το μήνυμα στην Αίγυπτο, στη Μιγδώλ, στη Μέμφιδα και στη Δάφνη και πείτε τους: “παραταχθείτε και προετοιμαστείτε, γιατί ο πόλεμος καταστρέφει τους γείτονές σας”.

15Μα τι συμβαίνει; Ο Άπης έφυγε, ο ταύρος σου ο δυνατός δεν άντεξε. Τον έδιωξε ο Κύριος.

16Οι στρατιώτες του Φαραώ σκοντάφτουνε και πέφτουν. Ο ένας λέει στον άλλο: “πάμε να γυρίσουμε πίσω στην πατρίδα μας και στο λαό μας. Να γλιτώσουμε απ’ το ξίφος του εχθρού!”

17Δώστε στο Φαραώ ένα νέο όνομα· πείτε τον “Ο βασιλιάς της Αιγύπτου, ο Υπερόπτης, που άφησε την ευκαιρία να χαθεί”.

18»“Ορκίζομαι στον εαυτό μου”, λέει ο βασιλιάς που ονομάζεται Κύριος του σύμπαντος. “Όπως το Θαβώρ προεξέχει από τ’ άλλα βουνά, κι ο Κάρμηλος από τη θάλασσα, έτσι υπερέχει η δύναμη, που ενάντια στην Αίγυπτο θα ’ρθεί.

19Κάτοικοι της Αιγύπτου, ετοιμάστε τις αποσκευές σας για να πάτε στην εξορία! Η Μέμφις θα ερημωθεί και κανείς δε θ’ απομείνει να κατοικεί σ’ αυτήν”.

20»Η Αίγυπτος είναι μια ωραία αγελάδα, που την τσίμπησε μύγα απ’ το βορρά.

21Ακόμα κι οι μισθοφόροι της, που έχουν γίνει σαν τα παχιά μοσχάρια, δεν έμειναν να πολεμήσουν, αλλά οπισθοχώρησαν και έφυγαν. Είχε φτάσει όμως η μέρα της καταστροφής τους, ο καιρός της τιμωρίας τους.

22Η αιγυπτιακή στρατιά θα υποχωρήσει καθώς το φίδι που σφυρίζει, αμέσως όταν οι εχθροί έρθουν εναντίον της με τα τσεκούρια σαν τους ξυλοκόπους.

23Θα κόψουν το δάσος της το αδιαπέραστο· είναι πολύ περισσότεροι απ’ τις ακρίδες, είναι αναρίθμητοι.

24Θα ντραπεί η ωραία Αίγυπτος, θα παραδοθεί στην εξουσία ενός λαού που θα ’ρθεί από το βορρά.

²⁵»Ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: “θα τιμωρήσω τον Αμών, θεό των Θηβών και την Αίγυπτο με τους θεούς της και τους βασιλιάδες της, το Φαραώ και όλους εκείνους που τον εμπιστεύονται.

²⁶Θα τους παραδώσω σ’ εκείνους που γυρεύουν να τους θανατώσουν, δηλαδή στο βασιλιά της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ και στο στρατό του. Μετά απ’ αυτά, η Αίγυπτος θα κατοικηθεί όπως τις παλιές μέρες”, λέει ο Κύριος».

Απελευθέρωση των Ισραηλιτών

²⁷«Μη φοβηθείς όμως εσύ, δούλε μου Ιακώβ! » λέει ο Κύριος. «Ισραηλίτες, μην τρομάξετε! Εγώ θα σώσω από τη μακρινή χώρα εσάς και τους απογόνους σας, από τη χώρα όπου συρθήκατε αιχμάλωτοι. Θα επιστρέψετε, απόγονοι του Ιακώβ, και θα ησυχάσετε· θα ζείτε αμέριμνοι και δε θα υπάρχει κανείς να σας τρομάζει.

²⁸Μη φοβηθείτε, δούλοι μου Ισραηλίτες», λέει ο Κύριος, «γιατί εγώ θα είμαι μαζί σας. Κι αν καταστρέψω ακόμα όλα τα έθνη όπου σας διασκόρπισα, εσάς δεν θα σας καταστρέψω. Θα σας κρίνω με επιείκεια, αλλά δεν πρόκειται να σας αφήσω και εντελώς ατιμώρητους».

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 47

Διακήρυξη εναντίον των Φιλισταίων

¹Μήνυμα για τους Φιλισταίους, που ο Κύριος διαβίβασε στον προφήτη Ιερεμία, πριν ο Φαραώ της Αιγύπτου επιτεθεί εναντίον της Γάζας.

²«Ο Κύριος λέει: “νερά έρχονται από το βορρά και θα γίνουνε σαν το ξέχειλο ποτάμι. Τη χώρα θα τη σκεπάσουν, τους κατοίκους κι όλα όσα βρίσκονται σ’ αυτές τις πολιτείες. Τότε οι άνθρωποι θα ξεφωνίζουν κι οι κάτοικοι της χώρας θα κλαίνε πικρά,

³όταν θ’ ακούν τον κρότο απ’ τις οπλές των δυνατών αλόγων, το θόρυβο των αμαξών και των τροχών τον ήχο. Τότε οι πατέρες για τα παιδιά τους δε θα φροντίζουνε, γιατί θα έχουν παραλύσει από τον τρόπο.

⁴Έρχεται η μέρα της καταστροφής όλων των Φιλισταίων. Κανένας δε θα μείνει για να βοηθήσει την Τύρο και τη Σιδώνα, γιατί ο Κύριος θα

καταστρέψει τους Φιλισταίους, θα εξολοθρέψει από της Κρήτης το νησί όσους θα έχουν επιζήσει”».

⁵Οι κάτοικοι της Γάζας ξύρισαν τα κεφάλια τους απ’ τη μεγάλη λύπη. Οι κάτοικοι της Ασκάλωνας βυθίστηκαν στη σιωπή! Ως τότε εσείς που επιζήσατε από τους Ανακίμ θα κάνετε εντομές στα σώματά σας;

⁶Αλίμονο, εσύ ξίφος του Κυρίου, δε θα ξεκουραστείς; Μπες μέσα στη θήκη σου, ησύχασε και μην κινείσαι.

⁷Μα πώς να ησυχάσεις, όταν ο Κύριος σε διατάζει να χτυπάς την Ασκάλωνα και να χτυπάς των παραλίων τους κατοίκους;

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 48

Διακήρυξη εναντίων των Μωαβιτών

¹Να τι λέει για τους Μωαβίτες ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ: «Αλίμονο στη Νεβώ! Ερημώθηκε, χάθηκε. Η Κιριαθαΐμ ντροπιάστηκε, κυριεύτηκε. Το ισχυρό κάστρο κατατροπώθηκε, έπεσε.

²Χάθηκε η δόξα της Μωάβ. Οι εχθροί σκέφτηκαν μοχθηρά για την Εσεβών: “ελάτε”, είπαν, “να εξαφανίσουμε των Μωαβιτών το έθνος”. Κι εσύ, Μαδμέν, θα πέσεις σε σιωπή· ο πόλεμος θα σε καταδιώκει».

³Ακούστε! Κραυγή ανεβαίνει απ’ τη Χωροναΐμ· ζητά βοήθεια. Καταστροφή μεγάλη και συντριμμός!

⁴Οι Μωαβίτες καταστράφηκαν, κραυγές αφήνουν τα μικρά παιδιά.

⁵Στην ανηφόρα της Λουείδ, άκου το κλάμα! Στην κατωφέρεια της Χωροναΐμ ακούγονται απελπισίας κραυγές:

⁶«Φύγετε! Σωθείτε όποιος μπορεί! Γίνετε σαν τον αγριόθαμνο στην έρημο! »

⁷Εμπιστευθήκατε στα οχυρά σας και στους θησαυρούς σας, Μωαβίτες. Γι’ αυτό κι εσάς θα σας κυριέψουν. Ο θεός σας, ο Χεμώς, θα αιχμαλωτιστεί μαζί με τους ιερείς του και τους άρχοντές του.

⁸Θα ’ρθει ο καταστροφέας σε κάθε πόλη, καμιά δε θα γλιτώσει. Η κοιλάδα και η πεδιάδα θα καταστραφούν, θα εξαφανιστούν, όπως το είπε ο Κύριος.

⁹Στήστε μνημείο επιτύμβιο για τους Μωαβίτες, γιατί η Μωάβ θα καταστραφεί. Θα ερημωθούν οι πόλεις της· κανένας δε θα κατοικήσει πια σ' αυτές.

¹⁰Καταραμένος είν' εκείνος που εργάζεται με αμέλεια το έργο του Κυρίου· κι είναι καταραμένος εκείνος που με το ξίφος του αποφεύγει να χύσει αίμα.

¹¹Οι Μωαβίτες ζούσαν με ασφάλεια από τα νιάτα τους και ποτέ δεν οδηγηθήκαν στην αιχμαλωσία. Είναι σαν το κρασί που δεν αδειάστηκε ποτέ από δοχείο σε δοχείο, γι' αυτό κι η γεύση του και το άρωμά του δεν έχουν αλλοιωθεί.

¹²«Για τούτο», λέει ο Κύριος, «ήρθε ο καιρός που θα τους στείλω ανθρώπους, σ' άλλο να τους αδειάσουνε δοχείο και τ' άδεια τα δοχεία τους να τα συντρίψουν.

¹³Θα ντροπιαστούν οι Μωαβίτες για το θεό Χεμώς, όπως ντροπιάστηκαν κι οι Ισραηλίτες για τη Βαιθήλ, που σ' αυτήν είχανε στηρίξει τις ελπίδες τους.

¹⁴»Πώς ισχυρίζεστε ότι είστε δυνατοί και ισχυροί πολεμιστές;

¹⁵Οι εχθροί ερήμωσαν τη χώρα των Μωαβιτών, κυρίεψαν τις πόλεις τους και σφάξανε τους εκλεκτούς της νέους», λέει ο βασιλιάς, που τ' όνομά του είναι Κύριος του σύμπαντος.

¹⁶Η συμφορά των Μωαβιτών πλησιάζει και πολύ γρήγορα έρχεται η θλίψη τους.

¹⁷Θρηνήστε τους, όλοι εσείς που κατοικείτε γύρω τους και όλοι όσοι γνωρίζετε τη φήμη τους. Πείτε: «Πώς εξαφανίστηκε η δύναμή της και η δόξα της Μωάβ! »

¹⁸Κόρη, που κατοικείς στη Διβών, κατέβα από τον τόπο της δόξας σου και κάτσε στον ξερότοπο, γιατί ο καταστροφέας των Μωαβιτών έρχεται καταπάνω σου και θα κατεδαφίσει τα οχυρώματά σου.

¹⁹Εσείς που κατοικείτε στην Αροήρ, σταθείτε πλάι στο δρόμο, κοιτάξτε τους φυγάδες και ρωτήστε τους τι τους συνέβη.

- ²⁰Οι Μωαβίτες ντροπιαστήκανε για την καταστροφή τους. Θρηνήστε και κλάψτε. Φέρτε το μήνυμα σ' αυτούς που κατοικούν πλάι στον ποταμό Αρνών, ότι οι Μωαβίτες καταστράφηκαν.
- ²¹Η κρίση του Κυρίου έπληξε την πεδινή χώρα, ήρθε η τιμωρία στις πολιτείες Χωλών, Ιασά και Μεφάθ,
- ²²στις πολιτείες Διβών, Νεβώ και Βαιθ-Δεβλαθαΐμ,
- ²³Κιριαθαΐμ, Βαιθ-Γαμούλ και Βαιθ-Μεών.
- ²⁴Ήρθε η κρίση στην Κεριώθ, στη Βοσρά και σ' όλες τις πολιτείες της χώρας των Μωαβιτών, μακρινές και κοντινές.
- ²⁵«Συντρίφθηκε η δύναμη των Μωαβιτών, χάθηκε η ισχύς τους» λέει ο Κύριος.
- ²⁶Μεθύστε τους Μωαβίτες, γιατί επαναστάτησαν ενάντια στον Κύριο· θα κυλιστούν μέσα στον εμετό τους, θα γίνουνε κι αυτοί με τη σειρά τους απ' όλους καταγέλαστοι.
- ²⁷Μωαβίτες, μήπως δεν περιγελάσατε κι εσείς τους Ισραηλίτες; Και για ποιο λόγο; Μήπως πιάστηκαν να κλέβουν; Τότε, γιατί περιφρονητικά κουνάτε το κεφάλι σας όταν γι' αυτούς μιλάτε;
- ²⁸Εγκαταλείψτε τις πόλεις σας, Μωαβίτες, και πηγαίνετε να κατοικήσετε στους βράχους· γίνετε σαν τα περιστέρια που φωλιάζουν πλάι στο στόμιο της σπηλιάς.
- ²⁹Έχουμε ακούσει για τη μεγάλη περηφάνεια των Μωαβιτών. Ξέρουμε την υψηλοφροσύνη τους, την αλαζονεία τους, την υπεροψία τους, την έπαρση της καρδιάς τους.
- ³⁰«Αναμφισβήτητα εγώ γνωρίζω την αλαζονεία τους», λέει ο Κύριος. «Δεν κατορθώνουν τίποτε μ' αυτήν».
- ³¹Για τούτο θα θρηνήσω και θα ξεσπάσω σε λυγμούς για όλους τους Μωαβίτες, θα κλάψω για τους άντρες της Κιρ-Χέρες.

³²Κάτοικοι της Σιβμά, για σας θα κλάψω περισσότερο απ' ό, τι έκλαψα για τους κατοίκους της Ιαζήρ. Πόλη της Σιβμά μοιάζει με αμπέλι, που τα κλήματα σου περνούν και διασχίζουν τη Νεκρά Θάλασσα και φτάνουν ως την Ιαζήρ. Αλλά έρχονται οι εχθροί και καταστρέφουν τη συγκομιδή των φρούτων και των σταφυλιών σου.

³³Χάθηκε η χαρά κι η ευφροσύνη από την καρποφόρο πεδιάδα της Μωάβ. Έπαψε να τρέχει από τα πατητήρια το κρασί. Κανένας δεν υπάρχει να πατήσει τα σταφύλια, έσβησαν οι χαρούμενες φωνές.

³⁴Η κραυγή για βοήθεια απ' τους κατοίκους της Εσεβών έφτασε ως την Ελεαλή και την Ιαάς. Μπορεί κανείς να τους ακούσει απ' τη Σηγώρ ως την Χωροναΐμ και την Αγλάθ-Σελισία. Κι αυτή η όαση της Νιμίμ θα ερημωθεί.

³⁵«Θα σταματήσω τους Μωαβίτες», λέει ο Κύριος, «από του να προσφέρουν ολοκαυτώματα στους ιερούς τόπους τους και θυμίαμα στους θεούς τους».

³⁶Γι' αυτό η καρδιά μου θα θρηνήσει για τους κατοίκους της Μωάβ και για τους άντρες της Κιρ-Χέρες, όπως αυτός που στη φλογέρα παίζει θρηνητικό σκοπό· γιατί όλοι οι θησαυροί που είχαν αποκτήσει οι Μωαβίτες, χάθηκαν.

³⁷Όλοι θα ξυρίσουν τα κεφάλια τους και θα κόψουν τα γένια τους· θα κάνουν εντομές στα χέρια τους και θα φορέσουν πένθιμα.

³⁸Στις στέγες των σπιτιών της Μωάβ και στα σοκάκια θρήνος ακούγεται. «Θα σπάσω τους Μωαβίτες σαν δοχείο, που κανένας πια δεν το χρειάζεται», λέει ο Κύριος.

³⁹Θρηνήστε με τα λόγια αυτά: «Πώς κατατροπώθηκαν οι Μωαβίτες! Και τι ντροπή γι' αυτούς να οπισθοχωρήσουν! » Έτσι οι Μωαβίτες θα είναι στο εξής περίγελως κι οι γείτονές τους σαν θα τους βλέπουν, θα νιώθουν φρίκη.

⁴⁰Ο Κύριος λέει: «Ο εχθρός σαν τον αετό θα πετάξει μ' απλωμένα τα φτερά του πάνω από τη χώρα των Μωαβιτών».

⁴¹Οι πόλεις θα κυριευθούν, τα φρούρια θα καταληφθούν· τη μέρα εκείνη οι καρδιές των γενναίων πολεμιστών της Μωάβ γεμάτες τρόμο θα χτυπούν σαν την καρδιά γυναίκας που γεννάει.

⁴²Οι Μωαβίτες θα εξαφανιστούν μέσ' από τους λαούς, γιατί επαναστάτησαν ενάντια στον Κύριο.

⁴³«Τρόμος, λάκκοι και παγίδες περιμένουν τους Μωαβίτες», λέει ο Κύριος.

⁴⁴«Αυτός που θα ξεφύγει απ' το φόβο θα πέσει στο λάκκο· κι αυτός που θα βγεί από το λάκκο θα πιαστεί στην παγίδα, γιατί έφτασε ο χρόνος της τιμωρίας των Μωαβιτών».

⁴⁵Αυτοί που ξέφυγαν, γυρεύουν εξαντλημένοι προστασία στην Εσεβών. Αλλά φωτιά πετιέται μέσ' από την πόλη κι απ' το παλάτι του βασιλιά Σιχόν. Φλόγα βγαίνει, που θα καταφάει τη χώρα των πολεμόχαρων Μωαβιτών από τα σύνορά της ως το κέντρο της.

⁴⁶Αλίμονό σας Μωαβίτες! Καταστράφηκες εσύ λαέ, που λάτρευες το θεό Χεμώς, γιατί οι γιοι κι οι θυγατέρες σας αιχμαλωτίστηκαν.

⁴⁷«Αλλά στις μέρες που θα 'ρθούν, εγώ θα επαναφέρω τους Μωαβίτες από την αιχμαλωσία», λέει ο Κύριος. Εδώ τελειώνει η καταδικαστική απόφαση εναντίον των Μωαβιτών.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 49

Διακήρυξη εναντίον των Αμμωνιτών

¹Για τους Αμμωνίτες ο Κύριος λέει: «Γιατί ο Μιλκώμ, ο θεός των Αμμωνιτών, κατέκτησε την περιοχή της φυλής Γαδ και ο λαός του κατοίκησε στις πόλεις της; Δεν έχουν γιους οι Ισραηλίτες; Κανένας δεν υπάρχει να υπερασπιστεί τη χώρα τους;

²Όμως έρχονται μέρες», λέει ο Κύριος, «που στη Ραββά των Αμμωνιτών θα κάνω ν' ακουστεί αλαλαγμός πολέμου· η πόλη θα μεταβληθεί σε σωρό ερειπίων και τα χωριά της θα καούν ως τα θεμέλια· τότε οι Ισραηλίτες θα ξαναπάρουν πίσω την κληρονομιά που τους είχαν αρπάξει».

³Θρηνήστε, της Εσεβών οι κάτοικοι, γιατί καταστράφηκε η Γαι! Θρηνήστε χωριά της Ραββά, φορέστε ρούχα πένθιμα, τρέξτε γύρω από τις πέτρινες μάντρες των χωραφιών σας κλαίγοντας. Φεύγει για την αιχμαλωσία ο θεός Μιλκώμ μαζί με τους ιερείς του και τους άρχοντές του.

⁴Εσύ, πόλη, που επαναστάτησες ενάντια στο Θεό, τι καυχάσαι για τις πεδιάδες σου; Χαθήκαν οι πεδιάδες σου! Εσύ που στηριζόσουνα στους θησαυρούς σου κι έλεγες «ποιος θα εκστρατεύσει εναντίον μου; »

⁵«Εγώ θα σου προκαλέσω φόβο απ' όλους σου τους γείτονες», λέει ο Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος. «Θα σκορπιστείτε όλοι σας εδώ κι εκεί, και δε θα υπάρχει ούτ' ένας να συγκεντρώσει τους διασκορπισμένους.

⁶»Μετά απ' αυτά εγώ θ' αλλάξω την τύχη των Αμμωνιτών», λέει ο Κύριος.

Διακήρυξη εναντίον των Εδωμιτών

⁷Ο Κύριος του σύμπαντος λέει σχετικά με τους Εδωμίτες: «Δεν υπάρχει πια σοφία στη Θαϊμάν; Χάθηκε η σκέψη από τους συνετούς; Εξαφανίστηκε η φρόνησή τους;

⁸Φύγετε, τρέξτε! Βρείτε τόπους απόκρυφους να μείνετε, κάτοικοι της Δεδάν, γιατί έφτασε ο καιρός που θα σας τιμωρήσω· θα φέρω πάνω σας την καταστροφή, απόγονοι του Ησαύ.

⁹Όταν έρχονται σ' εσένα τρυγητές, λαέ του Εδώμ, αφήνουν λίγα τσαμπιά πίσω τους. Όταν τη νύχτα μπαίνουν κάπου κλέφτες, παίρνουν μονάχα αυτά που θέλουν.

¹⁰Αλλά εγώ απογύμνωσα τελείως τους απογόνους του Ησαύ· αποκάλυψα τους κρυψώνες τους κι έτσι πια δεν μπορούν να κρύβονται. Καταστράφηκαν οι απόγονοί του, οι αδερφοί του, οι γείτονές του και ο ίδιος δεν υπάρχει πια. Κανένας δεν μπορεί να πει:

¹¹“άφησε εδώ τα ορφανά σου κι εγώ θα σου τα φροντίσω· οι χήρες σου μπορούν σ' εμένα να ελπίζουν”».

¹²Ο Κύριος λέει: «Ακόμα κι όσοι δεν έπρεπε να πιουν από της τιμωρίας το ποτήρι, το ήπιαν· κι εσύ, λαέ του Εδώμ, θέλεις να μείνεις τελείως ατιμώρητος; Αυτό δεν πρόκειται να γίνει! Απ' το ποτήρι αυτό πρέπει να πιεις.

¹³Εγώ ο Κύριος υποσχέθηκα με όρκο ότι η πρωτεύουσά σας η Βοσρά θα ερημωθεί και θα γίνει αντικείμενο φρίκης και χλευασμού και όλοι θα την καταριούνται. Επίσης όλες οι γύρω πόλεις των Εδωμιτών θα ερημωθούν για πάντα».

Ο Θεός καλεί τα έθνη σε πόλεμο εναντίον των Εδωμιτών

¹⁴Άκουσα το μήνυμα που ο Κύριος έστειλε με μηνυτή στα έθνη: «Συναχθείτε», τους έλεγε, «και βαδίστε ενάντια στην Εδώμ, έτοιμοι να επιτεθείτε! »

¹⁵«Εδωμίτες θα σας κάνω ασήμαντους ανάμεσα στα έθνη», λέει ο Κύριος, «κι όλος ο κόσμος θα σας περιφρονεί.

¹⁶Δεν προκαλείτε τον τρόπο που νομίζετε· σας έχει εξαπατήσει η περηφάνια σας. Εσείς που κατοικείτε στις σχισμές των βράχων και κατέχετε τις βουνοκορφές, ακόμη κι αν πάτε να εγκατασταθείτε εκεί που ζει ο αετός, κι από 'κει πάνω θα σας κατεβάσω».

Η Εδώμ θα ερημωθεί

¹⁷Ο Κύριος λέει: «Η Εδώμ τελείως θα ερειπωθεί. Με φρίκη θα τη βλέπει όποιος περνάει από 'κει· για την καταστροφή της θα τρομάζει, θα συγκλονίζεται.

¹⁸Θα γίνει και μ' αυτήν όπως έγινε όταν καταστράφηκαν τα Σόδομα και τα Γόμορρα και οι γύρω πόλεις. Κανένας δε θα κατοικήσει πια εκεί, ούτε θα μείνει σ' αυτήν, ούτε για λίγο.

¹⁹»Καθώς λιοντάρι από τη λόχμη του Ιορδάνη στα λιβάδια έρχεται τα πράσινα, έτσι ξάφνου θα εμφανιστώ κι εγώ· και τότε οι Εδωμίτες θα χαθούν από τη χώρα τους. Όποιος είναι ο εκλεκτός μου, αυτόν θα τον εγκαταστήσω αρχηγό εκεί. Ποιος είναι όμοιός μου και ποιος μπορεί να με προστάξει τι θα κάνω; Ποιος είναι ο ηγεμόνας, που θα μπορέσει να μου αντισταθεί; »

²⁰Γι' αυτό, ακούστε του Κυρίου το σχέδιο, όπως το σκέφτηκε ενάντια στους Εδωμίτες, τα σχέδια που ετοίμασε ενάντια στους κατοίκους της Θαιμάν: Όλοι τους, ως και τα παιδιά τους, το δίχως άλλο στην αιχμαλωσία θα συρθούν σαν κοπάδι, το δίχως άλλο η χώρα θα εκκενωθεί.

²¹Ο θόρυβος από την πτώση τους θα κάνει να σειστεί η γη, και οι θρηνωδίες τους ως την Ερυθρά Θάλασσα θ' ακουστούν.

²²Ο εχθρός σαν τον αετό θα πετάξει μ' απλωμένα τα φτερά του πάνω στη Βοσρά: τη μέρα εκείνη οι καρδιές των γενναίων πολεμιστών της Εδώμ θα χτυπούν τρομαγμένες, σαν την καρδιά γυναίκας που γεννάει.

Διακήρυξη εναντίον της Δαμασκού

²³Για τη Δαμασκό: Η Χαμάθ και η Αρφάδ μείναν κατάπληκτες απ' την κακή την είδηση που άκουσαν. Η αγωνία τις σκεπάζει σαν ταραγμένη θάλασσα και δεν μπορούν να ησυχάσουν.

²⁴Οι κάτοικοι της Δαμασκού παρέλυσαν, γυρίζουνε να φύγουν, τους κυριεύει πανικός. Αγωνία και πόνοι τούς κατέχουν, σαν τη γυναίκα που γεννάει.

²⁵Η Δαμασκός, η φημισμένη πόλη της χαράς μου, γιατί δεν παραδόθηκε χωρίς πόλεμο;

²⁶«Τώρα οι νέοι της στα σοκάκια της θα θανατωθούν κι όλοι της οι πολεμιστές θα εξολοθρευτούνε την ημέρα εκείνη», λέει ο Κύριος του σύμπαντος.

²⁷«Θα πυρπολήσω της Δαμασκού τα τείχη και η φωτιά θ' αποτεφρώσει τα παλάτια του Βεν-Αδάδ».

Διακήρυξη εναντίον των αραβικών φυλών

²⁸Για την Κηδάρ και τα βασίλεια της Ασώρ, που τα είχε κυριέψει ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ. Ο Κύριος διατάζει τους Βαβυλώνιους: «Σηκωθείτε κι επιτεθείτε στην Κηδάρ και καταστρέψτε τις φυλές που ζούνε στις στέπες της ανατολής».

²⁹Πάρτε τους τις σκηνές και τα κοπάδια τους· σηκώστε τα παραπετάσματά τους κι όλα τα σκεύη μέσα απ’ τις σκηνές τους. Πάρτε και τις καμήλες τους και πέστε στο λαό: “Τρόμος από παντού!”

³⁰»Κάτοικοι της Ασώρ φύγετε! » λέει ο Κύριος. «Σκορπίστε, κρυφτείτε σε κρυψώνες και μείνετε εκεί, γιατί ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ έχει έτοιμες αποφάσεις και σχέδια εναντίον σας.

³¹Σηκωθείτε, Βαβυλώνιοι», λέει ο Κύριος, «κι επιτεθείτε ενάντια σ’ αυτό το ανέμελο έθνος, που νόμιζε πως ζει με ασφάλεια. Οι πόλεις τους δεν έχουν πύλες ούτε αμπάρες. Ζουν εκεί απομονωμένοι.

³²Αρπάξτε τις καμήλες τους και πάρτε για λάφυρα τα κοπάδια τους. Εγώ ο Κύριος θα διασκορπίσω αυτούς με τα κομμένα μαλλιά σ’ όλες τις κατευθύνσεις των ανέμων· θα φέρω από παντού την καταστροφή τους.

³³Και θα γίνει η Ασώρ κρησφύγετο των τσακαλιών· θα ερημωθεί για πάντα. Ποτέ κανένας δε θα κατοικήσει εκεί ούτε θα πάει να μείνει έστω για λίγο».

Διακήρυξη εναντίον της Ελάμ

³⁴Στην αρχή της βασιλείας του Σεδεκία στον Ιούδα, είπε ο Κύριος στον προφήτη Ιερεμία, σχετικά με την Ελάμ:

³⁵«Ο Κύριος του σύμπαντος λέει: “θα συντρίψω την πρώτη δύναμη της Ελάμ, που είναι οι τοξότες της.

³⁶Θα φέρω εναντίον της τους τέσσερις ανέμους από τις τέσσερις άκρες του ουρανού, και θα διασκορπίσω τους κατοίκους της σ’ όλους αυτούς τους ανέμους· δε θα υπάρξει έθνος που να μην καταφύγουν κυνηγημένοι οι κάτοικοι της Ελάμ.

³⁷Θα τους κάνω να πανικοβληθούν μπροστά στους αιμοβόρους εχθρούς τους και θα τους καταστρέψω στο φοβερό θυμό μου. Θα εξαπολύσω πόλεμο εναντίον τους ωσότου τους αποτελειώσω.

³⁸Θα καταστρέψω βασιλιά και άρχοντες στην Ελάμ και θα στήσω το δικό μου θρόνο εκεί”.

³⁹»Αργότερα όμως θ' αλλάξω την τύχη των κατοίκων της Ελάμ», λέει ο Κύριος.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 50

Διακήρυξη εναντίον της Βαβυλώνας

¹Ο Κύριος μίλησε στον προφήτη Ιερεμία σχετικά με την πόλη της Βαβυλώνας και με τη χώρα των Βαβυλωνίων:

²Στείλτε διακήρυξη στα έθνη! Κάντε σινιάλο με σημαίες! Κηρύξτε το και τίποτα μην κρύψετε. Πείτε ότι κυριεύτηκε η Βαβυλώνα! Ντροπιάστηκαν τα είδωλά της, συντρίφθηκαν οι βδελυροί θεοί της. Ντροπή για τον Βηλ, συντριβή για τον Μαρδούκ.

³Ένα έθνος απ' το βορρά έρχεται εναντίον της. Θα την ερημώσει, έτσι που κανένας πια δε θα κατοικεί σ' αυτήν· άνθρωποι και ζώα θα φύγουν και θα διασκορπιστούν.

⁴«Όταν θα έρθει εκείνος ο καιρός», λέει ο Κύριος, «θα επιστρέψουν οι κάτοικοι του Ισραήλ και του Ιούδα μαζί, και θα 'ρθουν κλαίγοντας ν' αναζητήσουν τον Κύριο, το Θεό τους.

⁵Θα ρωτήσουν για το δρόμο προς τη Σιών και θα πάνε σ' αυτήν λέγοντας: “ελάτε να ενωθούμε με τον Κύριο με διαθήκη αιώνια, που δε θα τη λησμονήσουμε ποτέ”.

⁶Χαμένο κοπάδι κατάντησε ο λαός μου. Οι βοσκοί τους τους παραπλάνησαν. Τους οδήγησαν στα βουνά και τους τριγύριζαν από βουνό σε βουνό, έτσι που ξέχασαν το μαντρί τους.

⁷Όλοι όσοι τους συναντούσαν τους κατασπάραζαν. Οι εχθροί τους έλεγαν: “τι φταίμε εμείς αν αυτοί αμάρτησαν στον Κύριο, που είναι η πηγή της δικαιοσύνης, η ελπίδα των προγόνων τους; ”»

Τιμωρία των Βαβυλωνίων - Συγχώρηση του υπολοίπου του Ισραήλ

⁸Ο Κύριος λέει: «Φύγετε απ' τη Βαβυλώνα! Βγείτε απ' τη χώρα των Βαβυλωνίων! Βιαστείτε να βγείτε πρώτοι, όπως τα τραγιά, μπροστά απ' το κοπάδι.

⁹Εγώ θα ξεσηκώσω και θα φέρω ενάντια στη Βαβυλώνα πολλά και μεγάλα έθνη απ' το βορρά, που θα της επιτεθούν και θα την κυριέψουν. Όλοι αυτοί είναι καλοί πολεμιστές· κανένα βέλος τους δεν ξεστοχάει.

¹⁰Η Βαβυλώνα θα γίνει λάφυρό τους κι αυτοί που θα τη λεηλατήσουν θα χορτάσουν λάφυρα!

¹¹»Εμπρός! Χαρείτε, πανηγυρίστε, Βαβυλώνιοι, που λεηλατήσατε την ιδιοκτησία μου. Τώρα χοροπηδάτε σαν τα μοσχάρια στη χλόη και χρεμετίζετε σαν τ' άλογα τα δυνατά.

¹²Αλλά η μάνα σας η Βαβυλώνα θα καταντροπιαστεί· περίγελως θα γίνει αυτή που σας γέννησε· θα καταντήσει το τελευταίο από τα έθνη. Θα γίνει έρημος ξερή κι αδιάβατη.

¹³Θα μείνει ακατοίκητη και θα ερημωθεί απ' άκρη σ' άκρη, γιατί ο Κύριος οργίστηκε. Όποιος θα περνάει από τη Βαβυλώνα θα τα χάνει, θα νιώθει φρίκη για όλες τις πληγές της».

¹⁴Παραταχθείτε ολόγυρα ενάντια στη Βαβυλώνα! Όσοι κρατάτε τόξο τοξέψτε εναντίον της! Μη λυπηθείτε τα βέλη, γιατί αμάρτησε στον Κύριο.

¹⁵Αλαλάξτε ολόγυρά της! Παραδόθηκε! Έπεσαν οι πύργοι της, γκρεμίστηκαν τα τείχη της! Αυτό είναι η εκδίκηση του Κυρίου. Εκδικηθείτε την· κάντε της ό, τι έκανε κι αυτή στους άλλους!

¹⁶Μην αφήσετε κανέναν ζωντανό στη Βαβυλώνα, που θα μπορούσε να σπείρει ή να θερίσει με το δρεπάνι τον καιρό του θερισμού. Από τη φρίκη του πολέμου οι ξένοι θα φύγουν για τη χώρα τους, θα γυρίσουν στο λαό τους.

¹⁷Ο Ισραήλ είναι σαν το χαμένο πρόβατο, που το 'χουν κυνηγήσει τα λιοντάρια. Πρώτα του επιτέθηκε ο βασιλιάς της Ασσυρίας, έπειτα ο βασιλιάς της Βαβυλώνας, ο Ναβουχοδονόσορ, τού σύντριψε τα κόκαλα.

¹⁸Γι' αυτό, ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: «Θα τιμωρήσω το βασιλιά της Βαβυλώνας και τη χώρα του, όπως τιμώρησα το βασιλιά της Ασσυρίας.

¹⁹Τον Ισραήλ όμως θα τον ξαναφέρω στη μάντρα του· θα βοσκήσει στο όρος Κάρμηλος και στη Βασάν και τίποτα δε θα του λείψει απ' ό, τι παράγεται στο βουνό του Εφραΐμ και στην περιοχή της Γαλαάδ.

²⁰Εκείνο τον καιρό, μάταια θ' αναζητάει κανείς την ανομία στο βασίλειο του Ισραήλ και την αμαρτία στο βασίλειο του Ιούδα· δε θα τις βρίσκει· θα συγχωρήσω όσους αφήσω να ζήσουν».

Η ανταπόδοση για την καταστροφή του ναού

²¹Ο Κύριος λέει: «Επιτεθείτε εναντίον της χώρας Μεραθαΐμ και εναντίον των κατοίκων της Φεκώδ! Θανατώστε τους, καταστρέψτε τους τελείως· καθετί που μένει πίσω τους προσφέρετέ το αφιέρωμα στον Κύριο. Κάνετε όλα όσα σας διέταξα».

²²Θόρυβος πολέμου ακούστηκε στη χώρα, καταστροφή έγινε μεγάλη.

²³Πώς κομματιάστηκε το σφυρί που σύντριβε όλη τη γη! Πώς έγινε η Βαβυλώνα θέαμα αποτρόπαιο ανάμεσα στα έθνη!

²⁴«Εγώ σου έστησα παγίδα, Βαβυλώνα», λέει ο Κύριος. «Πιάστηκες δίχως να το καταλάβεις· βρέθηκες μέσα της παγιδευμένη, γιατί αντιστάθηκες σ' εμένα τον Κύριο».

²⁵Ο Θεός, ο Κύριος του σύμπαντος, άνοιξε την οπλοθήκη του και έβγαλε τα όπλα της οργής του, γιατί αυτό είναι το έργο του στη χώρα των Βαβυλωνίων.

²⁶«Επιτεθείτε εναντίον της από τα πέρατα της γης! » τα πρόσταξε. «Τις αποθήκες της ανοίξτε, κάντε την σωρούς ερείπια· καταστρέψτε την ως ανάθεμα στον Κύριο. Τίποτα να μη μείνει απ' αυτήν!

²⁷Σφάξτε όλους τους νέους! Οδηγήστε τους σαν τα μοσχάρια στη σφαγή. Αλίμονό τους! Ήρθε η μέρα τους, ο καιρός που θα πληρώσουν για τις πράξεις τους! »

²⁸Ακούστε! Αυτοί που γλίτωσαν από τη Βαβυλώνα έφυγαν κι ήρθαν ν' αναγγείλουν στη Σιών την εκδίκηση του Κυρίου, του Θεού μας, την εκδίκηση γι' αυτά που είχαν κάνει στο ναό του.

Η υπερηφάνεια της Βαβυλώνας τιμωρείται

29 Συγκαλέστε όλους τους τοξότες ενάντια στη Βαβυλώνα! Στρατοπεδέψτε ολόγυρα εναντίον της! Κανένας απ' αυτήν να μην ξεφύγει! Ανταποδώστε της ανάλογα με τα έργα της, γιατί περηφανεύτηκε απέναντι στον Κύριο, στον Άγιο Θεό του Ισραήλ.

30 Ο Κύριος λέει: «Γι' αυτό οι νέοι της θα φονευθούν στα σοκάκια της, θα εξαφανιστούν εκείνη την ημέρα.

31 «Είμαι εναντίον σου, υπερήφανη Βαβυλώνα», λέει ο Θεός, ο Κύριος του σύμπαντος. «Έφτασε η μέρα σου, ο καιρός που θα πληρώσεις για τις πράξεις σου.

32 Η περήφανη Βαβυλώνα θα σκοντάψει και θα πέσει και κανένας δε θα βρίσκεται να τη σηκώσει· θα βάλω φωτιά στις πόλεις της, που θα καταφάει και όλα τα περίχωρά της».

Ο Κύριος επιτυγχάνει την απελευθέρωση του λαού του

33 Ο Κύριος του σύμπαντος λέει: «Οι κάτοικοι του Ισραήλ, μαζί και του Ιούδα, καταδυναστεύτηκαν. Όλοι αυτοί που τους αιχμαλώτισαν, τους κρατούν με τη βία· αρνούνται να τους ελευθερώσουν.

34 Εγώ, ο λυτρωτής τους όμως είμαι δυνατός. Κύριος του σύμπαντος είναι το όνομά μου. Θα τους υποστηρίξω εξάπαντος στη δίκη τους, για να ειρηνέψω τη χώρα και να φέρω τρόμο στους κατοίκους της Βαβυλώνας».

35 Ο Κύριος λέει: «Θάνατος στους Βαβυλώνιους, στους κατοίκους της πρωτεύουσας, στους άρχοντές της και στους σοφούς της!

36 Θάνατος στους μάντεις της! Θα χάσουν το μυαλό τους. Θάνατος στους πολεμιστές της! Θα κατατρομάξουν.

37 Θάνατος στ' άλογά τους, στις άμαξές τους και σ' όλο το ανάμικτο πλήθος, που βρίσκεται μαζί τους! Θα δειλιάσουν σαν τις γυναίκες. Καταστροφή στους θησαυρούς τους! Θα διαρπαχθούν.

38 Ξηρασία στα νερά τους! Να στερέψουν. Γιατί είναι χώρα ειδώλων· με τα είδωλά τους έχουν πλανηθεί.

³⁹Γι' αυτό θα κατοικήσουν σ' αυτήν αγριόγατες, τσακάλια και στρουθοκάμηλοι· δε θα κατοικηθεί ποτέ πια στο μέλλον από ανθρώπους.

⁴⁰Όπως καταστράφηκαν τα Σόδομα και τα Γόμορρα και τα περίχωρά τους, έτσι θα συμβεί και με τη Βαβυλώνα: Κανένας δε θα ξανακατοικήσει πια σ' αυτήν, ούτε θα θέλει να μείνει εκεί», λέει ο Κύριος.

Οι εχθροί από το βορρά

⁴¹Ένας λαός έρχεται απ' το βορρά· έθνος μεγάλο και βασιλιάδες δυνατοί θα ξεσηκωθούν από τις άκρες της γης.

⁴²Τόξο και ακόντιο θα κρατούν· είναι σκληροί και άσπλαχνοι, είναι καβάλα στ' άλογα κι ο θόρυβος που κάνουν ακούγεται σαν τη βουή της θάλασσας· παρατάσσονται για μάχη εναντίον σου, ωραία Βαβυλώνα!

⁴³Ο βασιλιάς της Βαβυλώνας άκουσε την είδηση και παρέλυσαν τα χέρια του. Τον κατέλαβε αγωνία και τον έπιασαν πόνοι, σαν τη γυναίκα που είναι να γεννήσει.

⁴⁴«Καθώς λιοντάρι από τη λόχμη του Ιορδάνη στα πράσινα λιβάδια έρχεται, έτσι ξάφνου θα εμφανιστώ κι εγώ· και τότε εκείνοι θα χαθούν από τη χώρα τους. Όποιος είναι ο εκλεκτός μου, αυτόν θα τον εγκαταστήσω αρχηγό εκεί. Ποιος είναι όμοιός μου; Και ποιος μπορεί να με προστάξει τι να κάνω; Ποιος είναι ο ηγεμόνας, που θα μπορέσει να μου αντισταθεί; »

⁴⁵Γι' αυτό ακούστε του Κυρίου το σχέδιο, όπως το σκέφτηκε ενάντια στη Βαβυλώνα, τα σχέδια που ετοίμασε ενάντια στους κατοίκους αυτής της χώρας. Όλοι τους, ως και τα παιδιά τους, το δίχως άλλο στην αιχμαλωσία θα συρθούν σαν κοπάδι· το δίχως άλλο η χώρα τους θα εκκενωθεί.

⁴⁶Ο θόρυβος από την πτώση της Βαβυλώνας θα κάνει να σειστεί η γη, και η θρηνωδία της στα έθνη θ' ακουστεί.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 51

Η κρίση του Θεού εναντίον της Βαβυλώνας

¹Ο Κύριος λέει: «Εγώ θα σηκώσω άνεμο καταστροφικό ενάντια στη Βαβυλώνα και στους κατοίκους της.

²Θα στείλω ξένους να χτυπήσουν τη Βαβυλώνα. Αυτοί θα τη λιχνίσουν σαν το άχυρο, που ο άνεμος το παρασέρνει· τη μέρα της συμφοράς θα περικυκλώσουν την πόλη και θα την ερημώσουν.

³Θα δώσω εντολή οι τοξότες να στοχεύουν τους τοξότες της και όλους τους θωρακοφόρους στρατιώτες της: “μη λυπηθείτε τους νέους της! Καταστρέψτε όλη τη στρατιά της!”»

⁴Οι νεκροί θα γεμίσουν τη χώρα των Βαβυλωνίων και οι πληγωμένοι από το ξίφος θα κείτονται στους δρόμους της.

⁵Γιατί ο Θεός, ο Κύριος του σύμπαντος, δεν έχει εγκαταλείψει τους κατοίκους του Ισραήλ και του Ιούδα, αν και η χώρα τους γέμισε ανομίες ενάντια στον Άγιο Θεό του Ισραήλ.

⁶Φύγετε απ’ τη Βαβυλώνα για να γλιτώσετε, κάτοικοι του Ισραήλ και του Ιούδα! Μη χαθείτε εξαιτίας της ανομίας της! Ήρθε ο καιρός να εκδικηθεί ο Κύριος, ν’ ανταποδώσει στους Βαβυλώνιους ανάλογα με τα έργα τους.

⁷Χρυσό ποτήρι του Κυρίου το χέρι ήταν η Βαβυλώνα, που μεθούσε όλη την οικουμένη. Απ’ το κρασί της έπιναν τα έθνη και παραφρονούσαν.

⁸Ξαφνικά αυτό το ποτήρι έπεσε και συντρίφθηκε. Έθνη θρηνήστε γι’ αυτήν! Βάλτε βάλσαμο στον πόνο της, ίσως γιατρευτεί.

⁹Αλλά τα έθνη απάντησαν: «Μεταχειριστήκαμε φάρμακα για τη Βαβυλώνα, αλλά δεν γιατρεύτηκε. Εγκαταλείψτε την κι ας γυρίσουμε καθένας στη χώρα του, γιατί η καταδίκη της έφτασε ως τον ουρανό, υψώθηκε ως τα σύννεφα».

¹⁰Οι κάτοικοι του Ισραήλ και του Ιούδα λένε: «Ο Κύριος μας έδωσε το δίκιο μας. Ελάτε να διηγηθούμε στη Σιών το έργο του Κυρίου του Θεού μας!»

Οι Μήδοι πραγματοποιούν την τιμωρία του Θεού

¹¹Ο Κύριος υποκίνησε τους βασιλιάδες της Μηδίας με σκοπό να καταστρέψουν τη Βαβυλώνα· η εκδίκηση του Κυρίου είναι εκδίκηση για το ναό του: «Ακονίστε τα βέλη! Ετοιμάστε τις ασπίδες!

12 Δώστε το σήμα της επίθεσης στα τείχη της Βαβυλώνας! Ενισχύστε τη φρουρά! Βάλτε σκοπιές! Στήστε παγίδες! » Ο Κύριος πραγματοποιεί ό, τι έχει αποφασίσει κι ό, τι έχει εξαγγείλει ενάντια στους κατοίκους της Βαβυλώνας.

13 Εσείς που κατοικείτε πλάι στα πλατιά ποτάμια κι έχετε πολλούς θησαυρούς, ήρθε το τέλος σας! Πράγματι, αρκετά παράνομα κέρδη αποκτήσατε.

14 Ο Κύριος του σύμπαντος υποσχέθηκε με όρκο στον εαυτό του να φέρει εχθρούς που θα επιτεθούν ενάντια στη Βαβυλώνα σαν πλήθος ακρίδες, αλαλάζοντας εναντίον σας.

15 Αυτός δημιούργησε τη γη με τη δύναμή του· στερέωσε την οικουμένη με τη σοφία του και άπλωσε τους ουρανούς με τη σύνεσή του.

16 Όταν αυτός διατάζει συγκεντρώνονται πλήθος τα νερά στον ουρανό και ανεβαίνουν σύννεφα από τις άκρες της γης. Δημιουργεί αστραπές που φέρνουν βροχή κι εξαποστέλλει τον άνεμο από τις αποθήκες του.

17 Έτσι όλοι οι άνθρωποι αποδεικνύονται ανόητοι παρ' όλα όσα ξέρουν. Ντροπιάζονται οι κατασκευαστές των ειδώλων, γιατί τα χυτά τους είδωλα είναι ψεύτικα· δεν υπάρχει σ' αυτά πνοή.

18 Είναι όλα τους ματαιότητα και έργο πλάνης· στον καιρό της τιμωρίας τους θα καταστραφούν.

19 Ο Θεός του Ισραήλ δεν είναι σαν αυτά. Αυτός είναι ο δημιουργός των πάντων· και διάλεξε το λαό του Ισραήλ για να του ανήκει. Κύριος του σύμπαντος είναι το όνομά του.

Το τέλος της Βαβυλώνας

20 Ο Κύριος λέει: «Βαβυλώνα, είσαι το σφυρί μου, το όπλο του πολέμου. Μ' εσένα σύντριψα τα έθνη και κατέστρεψα τα βασίλεια.

21 Μ' εσένα σύντριψα άλογα και καβαλάρηδες, άμαξες μαζί με τους οδηγούς τους.

22 Σύντριψα άντρες και γυναίκες, γέρους και νέους, αγόρια και κορίτσια.

²³Μ' εσένα σύντριψα βοσκούς με τα κοπάδια τους, γεωργούς με το ζευγάρι τα ζώα τους, κυβερνήτες κι αξιωματούχους.

²⁴Αλλά θα δείτε», λέει ο Κύριος, «πώς θ' ανταποδώσω στη Βαβυλώνα και στους κατοίκους της όλο το κακό που έκαναν ενάντια στη Σιών.

²⁵»Είμαι εναντίον σου, Βαβυλώνα, βουνό καταστροφής», λέει ο Κύριος, «που κατέστρεψες όλη τη γη. Θ' απλώσω το χέρι μου εναντίον σου και θα σε κατακυλίσω από τους βράχους· θα σε κάνω βουνό της στάχτης.

²⁶Δε θα απομείνει σ' εσένα ούτε πέτρα για να χρησιμοποιηθεί είτε στη γωνία είτε στο θεμέλιο· θα μείνεις έρημη για πάντα! »

Το τέλος της Βαβυλώνας πλησιάζει

²⁷Δώστε το σήμα της επίθεσης ενάντια στη Βαβυλώνα! Σαλπίστε με τη σάλπιγγα ν' ακούσουν όλα τα έθνη! Ετοιμάστε τα να πολεμήσουν εναντίον της! Πείτε στα βασίλεια του Αραράτ, του Μίνι και του Ασκενάζ να επιτεθούν εναντίον της. Διατάξτε αξιωματικούς να συγκεντρώσουν στρατιώτες. Μαζέψτε άλογα πολλά σαν σμήνος από ακρίδες.

²⁸Ετοιμάστε τα έθνη να πολεμήσουν εναντίον της, τους βασιλιάδες της Μηδίας με τους κυβερνήτες και τους αξιωματούχους της και όλες τις χώρες που είναι κάτω από την εξουσία τους.

²⁹Η γη θα σειστεί και θα πονέσει, γιατί ο Κύριος θα εκτελέσει τα σχέδιά του ενάντια στη Βαβυλώνα και θα την ερημώσει· κανείς πια δε θα κατοικεί σ' αυτήν.

³⁰Οι πολεμιστές της Βαβυλώνας απόκαμαν να πολεμάνε κι έμειναν στα οχυρώματα· έχασαν τη δύναμή τους δείλιασαν σαν γυναίκες. Τα σπίτια της πόλης κήκαν, οι αμπάρες της συντρίφθηκαν.

³¹Ο ένας ταχυδρόμος τρέχει πίσω από τον άλλον, ο ένας αγγελιοφόρος ακολουθεί τον άλλο, για ν' αναγγείλουν στο βασιλιά της Βαβυλώνας πως η πόλη κυριεύθηκε απ' άκρη σ' άκρη!

³²«Τα περάσματα πιάστηκαν και οι καλαμιώνες κήκαν! Οι πολεμιστές μας πανικοβλήθηκαν! »

³³Ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, λέει: «Η όμορφη Βαβυλώνα είναι σαν ένα αλώνι που το 'χουν κιόλας ετοιμάσει για να ποδοπατήσουν το σιτάρι. Ακόμα λίγο και θα 'ρθεί γι' αυτήν ο καιρός του θερισμού».

Ο Θεός αναλαμβάνει να υποστηρίξει το λαό του

³⁴Ο Ναβουχοδονόσορ, ο βασιλιάς της Βαβυλώνας, μάς τάραξε, μας κατασπάρραξε, μας άφησε σαν αδειανό δοχείο. Μας κατάπιε σαν δράκοντας· γέμισε την κοιλιά του με τα τρυφερά μας κομμάτια και το υπόλοιπο το πέταξε.

³⁵Οι κάτοικοι της Σιών θα πουν: «Η αδικία που έγινε σ' εμάς, να γίνει και στη Βαβυλώνα· γι' αυτά που υποφέραμε εμείς, ας πληρώσουν οι κάτοικοι της Βαβυλώνας».

³⁶Ο Κύριος απαντάει στην Ιερουσαλήμ: «Εγώ θα σας υποστηρίξω και θα πάρω εκδίκηση για σας! Θα ξηράνω τα ποτάμια της Βαβυλώνας και θα στερέψω τις πηγές της.

³⁷Η πόλη θα γίνει σωρός από λιθάρια και κατοικία τσακαλιών· θα προκαλεί κατάπληξη και φρίκη. Κανένας δε θα υπάρχει να κατοικεί σ' αυτήν.

³⁸»Ας βρυχιούνται όλοι μαζί οι Βαβυλώνιοι σαν τα λιοντάρια· ας σκούζουν σαν τα λιονταράκια.

³⁹Όταν θα έχουν εξαφθεί στα συμπόσιά τους θα τους ποτίσω ώσπου να μεθύσουν και να 'ρθούν στο κέφι· ύστερα για πάντα να κοιμηθούν, να μην ξυπνήσουνε ποτέ.

⁴⁰Θα τους πάω για σφάξιμο καθώς τ' αρνιά, σαν τα κριάρια και τους τράγους».

Θρήνος για τη Βαβυλώνα

⁴¹Πώς κυριεύτηκε η Σησάχ! Πώς κατακτήθηκε η πιο ένδοξη πόλη της γης! Πώς έγινε η Βαβυλώνα θέαμα απαίσιο για τα έθνη!

⁴²Η θάλασσα ανέβηκε πάνω απ' τη Βαβυλώνα· τη σκέπασαν τ' αγριεμένα κύματα.

⁴³Οι πόλεις της έχουν ολέθρια όψη· άνυδρη στέπα έγινε η γη της. Κανείς πια εκεί δεν κατοικεί ούτε κανείς μέσ' από 'κει διαβαίνει.

Ο Βηλ και τα περίφημα τείχη θα πέσουν

⁴⁴Ο Κύριος λέει: «Θα λογαριαστώ με το Βηλ, το θεό της Βαβυλώνας, και θα τον κάνω να ξεράσει όλα όσα καταβρόχθισε. Τα έθνη πια δε θα συνάζονται για τη λατρεία του. Ακόμα και τα τείχη της Βαβυλώνας θα γκρεμιστούν.

⁴⁵»Βγείτε μέσ' απ' αυτήν, λαέ μου, για να σωθείτε, γιατί ο φοβερός θυμός μου θα ξεσπάσει εναντίον της».

Παράκληση για τους Ισραηλίτες

⁴⁶Μην αποθαρρύνεστε και μη φοβάστε από τις φήμες που στη χώρα διαδίδονται. Γιατί κάθε χρονιά διαδίδεται και μια καινούργια φήμη, πότε η μια πότε η άλλη. Στη χώρα κυριαρχεί η καταδυνάστευση, κι ο ένας εξουσιαστής τον άλλο εξουσιαστή κοιτάζει να τον ρίξει.

⁴⁷Ο Κύριος λέει: «Έρχεται ο καιρός που θα λογαριαστώ με τα είδωλα της Βαβυλώνας. Η χώρα θα καταντροπιαστεί, κι όλοι θα σκοτωθούν οι κάτοικοί της.

⁴⁸Τότε όλα όσα υπάρχουν στον ουρανό και στη γη θα φωνάξουν από χαρά, όταν θα πέσει η Βαβυλώνα στα χέρια του έθνους που θα έρθει απ' το βορρά για να την καταστρέψει».

Η αμετάκλητη απόφαση του Κυρίου

⁴⁹Η Βαβυλώνα προκάλεσε το θάνατο πολλών ανθρώπων σ' όλη τη γη. Επειδή όμως προκάλεσε το θάνατο τόσων πολλών Ισραηλιτών, τώρα θα πέσει και η ίδια.

⁵⁰Εσείς που γλιτώσατε το θάνατο φύγετε, μη στέκεστε! Θυμηθείτε τον Κύριο, έστω και μακριά από την πατρίδα σας, θυμηθείτε την Ιερουσαλήμ.

⁵¹Εσείς λέτε: «Μας απογοήτευσε ο Κύριος κι όλοι μάς κοροϊδεύουν. Η ντροπή σκέπασε το πρόσωπό μας, γιατί ξένοι μπήκαν στον άγιο ναό του Κυρίου».

⁵²Ο Κύριος όμως απαντάει: «Έρχονται μέρες που θα λογαριαστώ με τα είδωλα της Βαβυλώνας. Τότε σ' όλη τη χώρα θ' ακούγονται τα βογγητά των πληγωμένων.

⁵³Κι αν ακόμα η Βαβυλώνα υψωθεί ως τον ουρανό και κατασκευάσει εκεί οχυρό απόρθητο, εγώ κι εκεί ακόμη θα της στείλω τους εξολοθρευτές της».

Ο θόρυβος της μεγάλης πόλης θα πάψει

⁵⁴Ακούστε τις κραυγές που έρχονται απ' τη Βαβυλώνα, τον κρότο της μεγάλης καταστροφής της χώρας.

⁵⁵Ο Κύριος καταστρέφει τη Βαβυλώνα και μετατρέπει τις φωνές της σε σιγή. Τα κύματα των εχθρών ξεσπούν απάνω της· ο ήχος τους ακούγεται σαν θόρυβος από πολλά νερά.

⁵⁶Ήρθε ο εξολοθρευτής ενάντια στη Βαβυλώνα κι οι μαχητές της πιάστηκαν, τα τόξα τους θρυμματίστηκαν· γιατί ο Κύριος είναι Θεός που κάνει ανταπόδοση κι εξάπαντος θ' ανταποδώσει επάξια.

⁵⁷«Θα μεθύσω τους άρχοντές της και τους σοφούς της, τους κυβερνήτες της, τους αξιωματούχους της, και τους πολεμιστές της. Θα κοιμηθούν τον ύπνο τον αιώνιο και ποτέ πια δε θα ξυπνήσουν», λέει ο βασιλιάς που το όνομά του είναι Κύριος του σύμπαντος!

⁵⁸Ο Κύριος του σύμπαντος λέει: «Τα πλατιά τείχη της Βαβυλώνας τελείως θα γκρεμιστούν και οι ψηλές της πύλες θα πυρποληθούν». Έτσι οι λαοί μάταια κουράζονται· και τα έθνη μοχθούν για τη φωτιά.

Το μήνυμα ρίχνεται στον Ευφράτη

⁵⁹⁻⁶⁰Το τέταρτο έτος της βασιλείας του, ο βασιλιάς του Ιούδα Σεδεκίας πήγε στη Βαβυλώνα. Τον συνόδευε ο Σεραΐας, γιος του Νηρία κι εγγονός του Μαασία, αρμόδιος για το κατάλυμα του βασιλιά. Στο μεταξύ ο Ιερεμίας είχε γράψει σ' ένα βιβλίο όλες αυτές τις συμφορές που πρόκειτο να συμβούν στη Βαβυλώνα. Έδωσε λοιπόν αυτό το βιβλίο στο Σεραΐα και του είπε:

⁶¹«Όταν φτάσεις στη Βαβυλώνα, φρόντισε να διαβάσεις δυνατά στο λαό όλα όσα είναι γραμμένα εδώ.

⁶²Έπειτα να προσευχηθείς μ' αυτά τα λόγια: “εσύ, Κύριε, μίλησες γι’ αυτό τον τόπο και είπες ότι θα τον καταστρέψεις, έτσι που να μην απομείνει τίποτα ζωντανό σ’ αυτόν, ούτε άνθρωπος ούτε ζώο, αλλά να ερημωθεί για πάντα”.

⁶³Αφού τελειώσεις την ανάγνωση του βιβλίου προς το λαό, θα δέσεις σ’ αυτό μια πέτρα και θα το ρίξεις στον ποταμό Ευφράτη,

⁶⁴και θα πεις: “έτσι θα βυθιστεί η Βαβυλώνα! Θα βουλιάξει και δε θα σηκωθεί ποτέ πια, ύστερα από τα δεινά που ο Κύριος θα φέρει πάνω της. Οι Βαβυλώνιοι θα αποδυναμωθούν”». Εδώ τελειώνουν τα λόγια του Ιερεμία.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ 52

Ο Ναβουχοδονόσορ αιχμαλωτίζει το Σεδεκία

(Β΄ Βασ 24,18–25,7)

¹Ο Σεδεκίας ήταν είκοσι ενός ετών όταν έγινε βασιλιάς, και βασίλευσε έντεκα χρόνια στην Ιερουσαλήμ. Η μητέρα του καταγόταν από τη Λιβνά και ονομαζόταν Χαμουτάλ, κόρη του Ιερεμία.

²Ο Σεδεκίας έπραξε ό, τι δυσαρεστεί τον Κύριο, όπως ακριβώς είχε κάνει κι ο αδερφός του ο Ιωακίμ.

³Με όσα έκαναν οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ και του Ιούδα προκάλεσαν την οργή του Κυρίου τόσο, που τους έδιωξε από μπροστά του. Ο Σεδεκίας επαναστάτησε εναντίον του Ναβουχοδονόσορ, βασιλιά της Βαβυλώνας.

⁴Έτσι, τη δέκατη μέρα του δέκατου μήνα του ένατου έτους της βασιλείας του Σεδεκία, ο Ναβουχοδονόσορ ήρθε με όλο το στρατό του στην Ιερουσαλήμ. Στρατοπέδευσε απέναντί της και κατασκεύασε πολιορκητικό τείχος γύρω από την πόλη.

⁵Η πολιορκία κράτησε ως το ενδέκατο έτος της βασιλείας του Σεδεκία,

⁶οπότε έπεσε πολύ μεγάλη πείνα στην πόλη· δεν υπήρχε καθόλου τροφή για τους κατοίκους της. Τότε, την ένατη μέρα του τέταρτου μήνα

⁷οι Βαβυλώνιοι έκαναν ένα άνοιγμα στο τείχος της πόλης. Τη νύχτα ο βασιλιάς και οι πολεμιστές του Ιούδα βγήκαν από το διάδρομο που ένωνε τα

δύο τείχη, πέρασαν κοντά από το βασιλικό κήπο και πήραν το δρόμο προς την κοιλάδα του Ιορδάνη, παρ' όλο που οι Βαβυλώνιοι είχαν περικυκλώσει την πόλη.

⁸Αλλά ο βαβυλωνιακός στρατός καταδίωξε το βασιλιά και τον πρόφτασε στις πεδιάδες της Ιεριχώ· τότε όλοι οι στρατιώτες του τον εγκατέλειψαν και διασκορπίστηκαν.

⁹Οι Βαβυλώνιοι συνέλαβαν το Σεδεκία και τον έφεραν στο βασιλιά της Βαβυλώνας στη Ριβλά, στη χώρα της Χαμάθ κι εκείνος έβγαλε καταδικαστική απόφαση εναντίον του.

¹⁰Έβαλε να σφάξουν τους γιους του μπροστά στα μάτια του, καθώς και όλους τους άρχοντες του βασιλείου του Ιούδα, εκεί στη Ριβλά.

¹¹Μετά τύφλωσε το Σεδεκία και τον έδεσε με χάλκινες αλυσίδες· τον έφερε στη Βαβυλώνα και τον έβαλε στη φυλακή μέχρι που πέθανε.

Ο Ναβουχοδονόσορ ολοκληρώνει την καταστροφή της Ιερουσαλήμ
(Β' Βασ 25,8-21)

¹²Τη δέκατη μέρα του πέμπτου μήνα του δέκατου ένατου έτους της βασιλείας του Ναβουχοδονόσορ, βασιλιά της Βαβυλώνας, ήρθε στην Ιερουσαλήμ ο Νεβουζαραδάν, αρχηγός της σωματοφυλακής του.

¹³Αυτός έβαλε φωτιά στο ναό του Κυρίου, στα ανάκτορα και σ' όλα τα σπίτια της Ιερουσαλήμ, ιδιαίτερα στα αρχοντικά της πόλης.

¹⁴Τα βαβυλωνιακά στρατεύματα που τον ακολουθούσαν γκρέμισαν τα τείχη της Ιερουσαλήμ.

¹⁵Και έσυρε ο Νεβουζαραδάν στην αιχμαλωσία τους φτωχούς του λαού και το υπόλοιπο του λαού που είχε απομείνει στην πόλη, όλους όσοι είχαν αυτομολήσει προς το βασιλιά της Βαβυλώνας.

¹⁶Αλλά μερικούς από τους φτωχότερους της χώρας τούς άφησε πίσω, για να καλλιεργούν τα αμπέλια και τα χωράφια.

¹⁷Οι Βαβυλώνιοι έσπασαν τους χάλκινους στύλους του ναού του Κυρίου, τις βάσεις και τη χάλκινη λεκάνη, και μετέφεραν το χαλκό τους στη Βαβυλώνα.

¹⁸Επίσης πήραν τους λέβητες, τα φτυάρια, τα λυχνοψάλιδα, τις λεκάνες, τα θυμιατήρια και όλα τα χάλκινα σκεύη που χρησίμευαν για τη λατρεία στο ναό.

¹⁹Πήρε ακόμα ο αρχηγός της σωματοφυλακής όλα τα χρυσά και τ' ασημένια σκεύη, δηλαδή τα κύπελλα, τα πυροδοχεία, τις λεκάνες, τους λέβητες, τις λυχνίες, τα θυμιατήρια και τις φιάλες.

²⁰Δύο στύλους, τη χάλκινη λεκάνη που στηριζόταν σε δώδεκα χάλκινα μοσχάρια, που τα είχε κατασκευάσει ο βασιλιάς Σολομών για το ναό του Κυρίου –ο χαλκός όλων αυτών των σκευών δεν ήταν δυνατό να ζυγιστεί.

²¹Το ύψος κάθε στύλου ήταν δεκαοχτώ πήχεις, η περίμετρός του δώδεκα και το πάχος του τέσσερις δάκτυλοι· μέσα ήταν κούφιοι.

²²Το κιονόκρανο κάθε στύλου ήταν χάλκινο. Το ύψος κάθε κιονόκρανου ήταν πέντε πήχεις και ήταν διακοσμημένο με δικτυωτό και ρόδια ολόγυρα, όλα από χαλκό.

²³Όλα τα ρόδια που ήταν στο δικτυωτό ήταν εκατό, ενενήντα έξι από τα οποία μπορούσε κανείς να τα δει από κάτω.

²⁴Ο αρχηγός της σωματοφυλακής συνέλαβε τον αρχιερέα Σεραΐα, τον δεύτερο ιερέα Σοφονία και τους τρεις φρουρούς της πύλης του ναού.

²⁵Επίσης συνέλαβε έναν αξιωματούχο, που ήταν επικεφαλής των πολεμιστών, εφτά από τους συμβούλους του βασιλιά, το γραμματέα του αρχηγού του στρατού, υπεύθυνο για τη στρατολόγηση των κατοίκων της χώρας, καθώς και εξήντα επιφανείς άντρες απ' το λαό· όλοι αυτοί βρίσκονταν στην πόλη.

²⁶Αυτούς τους πήρε ο Νεβουζαραδάν και τους έφερε στο βασιλιά της Βαβυλώνας, στη Ριβλά.

²⁷Εκείνος έδωσε διαταγή και τους σκότωσαν εκεί στη Ριβλά, στη χώρα της Χαμάθ. Έτσι, ο λαός του Ιούδα οδηγήθηκε στην αιχμαλωσία, μακριά από τη χώρα του.

²⁸Αυτοί είναι οι αριθμοί των αιχμαλώτων: Το έβδομο έτος της βασιλείας του ο Ναβουχοδονόσορ πήρε μαζί του τρεις χιλιάδες είκοσι τρεις Ιουδαίους.

²⁹Το δέκατο όγδοο έτος της βασιλείας του πήρε στην αιχμαλωσία οχτακόσια τριάντα δύο άτομα από την Ιερουσαλήμ.

³⁰Και το εικοστό τρίτο έτος, ο αρχηγός της σωματοφυλακής Νεβουζαραδάν, πήρε στην αιχμαλωσία εφτακόσια σαράντα πέντε άτομα· σύνολο τέσσερις χιλιάδες εξακόσια άτομα.

Ο βασιλιάς της Βαβυλώνας αμνηστεύει τον Ιωαχίν

(Β΄ Βασ 25,27-30)

³¹Τριάντα επτά χρόνια από την αιχμαλωσία του βασιλιά Ιωαχίν, βασιλιάς της Βαβυλώνας έγινε ο Ευΐλ-Μερωδάχ. Και τον ίδιο χρόνο, την εικοστή πέμπτη μέρα του δωδέκατου μήνα, έδωσε αμνηστία στον Ιωαχίν και τον έβγαλε από τη φυλακή.

³²Του φέρθηκε με ευμένεια και τον τίμησε περισσότερο από τους άλλους βασιλιάδες, που ήταν μαζί του αιχμάλωτοι στη Βαβυλώνα.

³³Έτσι, του επιτράπηκε να βγάλει τα ρούχα της φυλακής και να συντρώγει με το βασιλιά το υπόλοιπο της ζωής του.

³⁴Επίσης, όσο ζούσε, του παρέχονταν κάθε μέρα από το βασιλιά της Βαβυλώνας όλα τα απαραίτητα για τη συντήρησή του.

ΘΡΗΝΟΙ

ΘΡΗΝΟΙ 1

Θλίψη για την αιχμαλωσία της Σιών

¹Αχ, αλίμονο, πώς έμεινε έρημη η πόλη που είχε άλλοτε τόσο πολύ λαό! Αυτή που ήταν ονομαστή στα έθνη ανάμεσα απόμεινε σαν χήρα· των πόλεων η περιγίπισσα υποδουλώθηκε.

²Κλαίει και κλαίει όλη τη νύχτα αδιάκοπα, τα δάκρυα τα μάγουλά της αυλακώνουν. Απ' όλους που την αγαπήσανε κανείς δε βρίσκεται να την παρηγορήσει. Όλοι οι φίλοι της την εγκατέλειψαν· της έγιναν εχθροί.

³Μετά τη θλίψη και το βάρος της δουλείας, ο λαός του Ιούδα στην αιχμαλωσία σύρθηκε. Τώρα μένει στα έθνη ανάμεσα και ησυχία δε βρίσκει· οι διώκτες του τον φέραν σε αδιέξοδο τον πίεσαν σκληρά.

⁴Οι δρόμοι που οδηγούνε στη Σιών πενθούν, γιατί κανείς πια στις γιορτές δεν έρχεται. Ερημωθήκαν όλες της οι πύλες, οι ιερείς της πικρά αναστενάζουνε, θλίβονται οι κόρες της, κι η ίδια πολύ είναι πικραμένη.

⁵Οι αντίπαλοί της πάνω της κυριάρχησαν, οι εχθροί της ζουν ευτυχημένοι, γιατί ο Κύριος την ταλαιπώρησε για τις πολλές της ανομίες. Τα νεαρά παιδιά της τα 'διώξε ο εχθρός και πορευθήκαν στην αιχμαλωσία.

⁶Κι η πόλη της Σιών όλη τη δόξα της την έχασε· οι άρχοντές της γίνανε σαν ελάφια που δε βρίσκουν τροφή· κι είναι σχεδόν χαμένη η δύναμή τους, καθώς τρέχουνε να ξεφύγουν απ' το διώκτη τους.

⁷Η Ιερουσαλήμ στις δυστυχίας της και στις κατάπτωσης τις μέρες θυμάται όλη τη λαμπρότητα που είχε τον παλιό καιρό. Όταν όμως ο λαός της έπεσε στα χέρια του εχθρού ούτ' ένας δεν βρέθηκε να τη βοηθήσει. Την κοίταζαν οι εχθροί της και γελούσαν βλέποντας την κατάντια της.

⁸Η Ιερουσαλήμ αμάρτησε πολύ, γι' αυτό κι έγινε καταγέλαστη. Όλοι όσοι την εκτιμούσαν, τώρα την περιφρονούν, γιατί βλέπουν τη γύμνια της· κι αυτή αναστενάζει κι από την άλλη στρέφεται μεριά.

⁹Το φόρεμά της φέρνει τα ίχνη της ντροπής της· τέτοιο τέλος δεν τό 'χε ποτέ φανταστεί. Έπεσε τόσο χαμηλά, χωρίς ούτ' ένας να βρεθεί να την παρηγορήσει. Φωνάζει η πόλη: «Κύριε, δεσ τη θλίψη μου· άκου τον πώς καυχιέται ο εχθρός μου! »

¹⁰Ο εχθρός το χέρι του άπλωσε σ' όλους τους θησαυρούς της· κι αυτή είδε το ναό της να πατούν, τα έθνη εκείνα που είχε προστάξει ο Κύριος να μη μπουν μέσα στην κοινότητά του.

¹¹Αναστενάζουν όλοι της οι κάτοικοι, ψωμί ζητούν· δίνουνε τα στολίδια τους, για να 'βρουν τροφή, έτσι που στη ζωή να κρατηθούνε. Η πόλη φωνάζει: «Κύριε, κοίταξε, δεσ πόσο είμαι καταφρονεμένη! »

¹²Κράζει προς τους διαβάτες: «Αχ, όλοι εσείς, κοιτάξτε με και πέστε αν υπάρχει πόνος σαν το δικό μου πόνο, που μου εδόθη, και που μ' αυτόν ο Κύριος με βασάνισε τη μέρα της φοβερής του οργής.

¹³Από ψηλά έριξε φωτιά στα κόκαλά μου και τα κατέστρεψε· δίχτυ στα πόδια μου άπλωσε, κάτω με πέταξε, μ' έκανε νά υποφέρω, για πάντα να πονώ.

¹⁴Έκανε ο Κύριος ζυγό τις αμαρτίες μου, τις έσφιξε γερά απάνω στο λαιμό μου, έτσι η δύναμή μου ατόνησε. Ο Κύριος με παρέδωσε στα χέρια εκείνων, που δεν μπορώ να τους αντισταθώ.

¹⁵Ο Κύριος μακριά μου απέρριψε όλους τους άντρες μου, τους ισχυρούς· πλήθος συγκέντρωσε εναντίον μου, για να συντρίψει τους πολεμιστές μου. Πάτησαν του Ιούδα το λαό καθώς στο πατητήρι τα σταφύλια.

¹⁶Γι' αυτό εγώ κλαίω· τα μάτια δάκρυα πλημμυρίζουν, γιατί' είναι μακριά μου ο παρηγορητής μου εκείνος που θα μου ξανάδινε ζωή· αφανιστήκαν τα παιδιά μου, γιατί ο εχθρός ήταν πολύ ισχυρός».

¹⁷Τα χέρια της άπλωσε ικετευτικά η Σιών, αλλά κανείς δεν την παρηγορεί· ο Κύριος επιστράτευσε στον Ιακώβ ενάντια τους γύρω του εχθρούς· η Ιερουσαλήμ έγινε μισητή γι' αυτούς.

¹⁸«Ο Κύριος έχει δίκιο που έτσι μου φέρεται, γιατί εναντιώθηκα στους λόγους του. Ακούστε όμως όλοι εσείς εδώ οι λαοί, κοιτάξτε με στον πόνο μου. Οι κοπελιές μου και τα παλικάρια μου φύγαν για την αιχμαλωσία.

¹⁹Κάλεσα αυτούς που με είχαν αγαπήσει αλλά με πρόδωσαν· οι ιερείς μου κι οι πρεσβύτεροί μου στην πόλη πέθαναν γυρεύοντας τροφή, για να πάρουν δυνάμεις.

²⁰Κοίταξε, Κύριε, πόσο πολύ υποφέρω· φλογίζονται τα σπλάχνα μου, μέσα μου αναταράζεται η καρδιά μου, τόσο πολύ που σου εναντιώθηκα. Έξω αφανίζει τα παιδιά μου το ξίφος, και μέσα το θανατικό.

²¹Οι εχθροί μου μ' άκουσαν ν' αναστενάζω! Αλλά κανείς να με παρηγορήσει δεν υπάρχει. Όλοι τους άκουσαν και χάρηκαν για την καταστροφή που μου προξένησες εσύ. Ας έρθει η ημέρα που εξάγγειλες, για να υποφέρουνε κι αυτοί όπως εγώ.

²²Μην παραβλέψεις την κακία τους· Κύριε, και σ' αυτούς κάνε ότι έκανες σ' εμένα, για όλες τις αμαρτίες μου. Γιατί πολλοί 'ναι οι αναστεναγμοί μου, κι είν' η καρδιά μου ανήμπορη».

ΘΡΗΝΟΙ 2

Οι θλίψεις της Σιών προέρχονται από τον Κύριο

¹Αλίμονο, πώς εξευτέλισε ο Κύριος πάνω στο θυμό του την πόλη της Σιών! Τη δόξα του Ισραήλ την έριξε από τον ουρανό στη γη· τη μέρα της οργής του δεν λογάριασε του θρόνου του το υποπόδιο –το ναό.

²Ο Κύριος δίχως οίκτο κατέστρεψε όλα του Ιακώβ τα κτήματα· γκρέμισε πάνω στο θυμό του τα οχυρά του λαού του Ιούδα· έριξε κάτω στο έδαφος και ταπεινώσε το βασιλιά τους και τους άρχοντές του.

³Θυμό γεμάτος τσάκισε όλη του Ισραήλ τη δύναμη· το χέρι το δεξί του το αποτράβηξε, όταν ήρθε ο εχθρός και άναψε στον Ιακώβ φωτιά μεγάλη, που όλα τριγύρω τα εξαφάνισε.

⁴Τέντωσε σαν εχθρός το τόξο του, το βέλος στέριωσε στο χέρι το δεξί του και σαν αντίπαλος χτύπησε καθετί που τα μάτια μας ευχαριστούσε· σαν φωτιά το θυμό του ξέχυσε στη σκηνή πάνω της πόλης της Σιών.

⁵Ο Κύριος σαν εχθρός μας έγινε! Κατέστρεψε τον Ισραήλ, κατέστρεψε όλα του τ' ανάκτορα, γκρέμισε τα οχυρά του, κι έφερε στο λαό του Ιούδα θλίψεις και στεναγμούς.

⁶Ξήλωσε το ναό του σαν να ήταν παράγκα σε κήπο, διέλυσε τη γιορταστική σύναξή του. Ο Κύριος έκανε το λαό της Σιών να λησμονήσει και γιορτές και Σάββατα, και στην έξαψη πάνω της οργής του αποδοκίμασε και το βασιλιά και τους ιερείς.

⁷Ο Κύριος κατεδάφισε το θυσιαστήριό του, το ναό του τον περιφρόνησε, σε χέρια εχθρικά παρέδωσε της πόλης τα τείχη. Φωνές εχθρών ακούστηκαν στον οίκο του Κυρίου, όπως ηχούσαν τον καιρό της δικής μας γιορτής.

⁸Ο Κύριος είχε σκεφτεί το τείχος να γκρεμίσει της πόλης της Σιών· τέντωσε γύρω της σχοινί με αποφασιστικότητα, ώσπου να φέρει την καταστροφή. Έκανε και το πρόχωμα και το τείχος να πενθήσουν· έπεσαν και τα δυο μαζί.

⁹Οι πύλες της Σιών σωριάστηκαν στη γη· τους μοχλούς της τους κομμάτιασε. Ο βασιλιάς κι οι άρχοντές της βρίσκονται αιχμάλωτοι ανάμεσα στα έθνη· οι ιερείς της πια το νόμο δεν διδάσκουν· ούτε οι προφήτες της παίρνουν αποκαλύψεις με οράματα απ' τον Κύριο.

¹⁰Οι πρεσβύτεροι της Σιών κάθονται χάμω σιωπηλοί, ρίχνουνε στάχτη πάνω στο κεφάλι τους, φοράνε ρούχα πένθιμα. Οι κόρες της Ιερουσαλήμ με θλίψη γέρνουν το κεφάλι τους στη γη.

¹¹Τα μάτια μου μαράθηκαν από τα δάκρυα, αναταράχτηκαν τα σπλάχνα μου, δεν μπορώ να κρύψω την απελπισία μου μπρος στου λαού μου την κατάρρευση, ενώ πεθαίνουνε τα βρέφη και τα νήπια στις πολιτείας τα σοκάκια.

12Φωνάζουν στις μανάδες τους, γιατί πεινάνε και διψούν· σαν τους τραυματίες λιποθυμούν στην πολιτεία τα σοκάκια, και ξεψυχούν στην αγκαλιά της μάνας τους.

13Αγαπημένη Ιερουσαλήμ, με τι να σε συγκρίνω; με τι να πω πως είσαι όμοια; και με τι να σε παραβάλω και πώς να σε παρηγορήσω, πόλη της Σιών; Η συμφορά σου είναι μεγάλη σαν τη θάλασσα· ποιος θα μπορούσε απ' αυτήν να σε γιατρέψει;

14Όσα οι προφήτες σου είδανε για σένα ήταν οράσεις ψεύτικες κι απατηλές. Δε σου φανέρωσαν την ανομία σου, για ν' αποτρέψουν έτσι την αιχμαλωσία σου, αλλά σου δώσαν ψεύτικους χρησμούς, παραπλανητικούς.

15Όλοι όσοι περνούν στο δρόμο κατά 'δω χτυπούν χαιρέκακα τα χέρια τους, κουνάνε το κεφάλι για τα ερείπια της Ιερουσαλήμ σιγανά τραγουδώντας: «Αυτή είναι η πόλη που την ονομάζανε της ομορφιάς αποκορύφωμα, χαρά όλης της γης; »

16Όλοι οι εχθροί σου σε κακολογούν· σφυρίζουν, τρίζουνε τα δόντια και φωνάζουν: «Την καταστρέψαμε! Αυτή είναι η ημέρα που περιμέναμε· ήρθε, την είδαμε! »

17Ο Κύριος έκανε ό, τι είχε αποφασίσει, ξεπλήρωσε τις απειλές που είχε εξαγγείλει από καιρό· ανελέητος όλα τα κατέστρεψε, έκανε τον εχθρό σου να χαρεί για σένα, τους αντιπάλους σου τους έκανε να θριαμβεύσουν.

18Πόλη της Σιών, τα τείχη σου ας φωνάξουνε στον Κύριο να σ' ελεήσει! Άσε να τρέξουνε σαν χείμαρρος μέρα και νύχτα ακούραστα τα δάκρυά σου, τα μάτια σου χωρίς σταματημό.

19Σήκω πάλι και πάλι μες στη νύχτα και πες τον πόνο σου στον Κύριο. Ξέχυσε την καρδιά σου σαν νερό μπροστά του, ύψωσε προς αυτόν δεητικά τα χέρια σου, και παρακάλεσε για των παιδιών σου τη ζωή, για τα παιδιά που από την πείνα ξεψυχούν στις άκριες των δρόμων.

²⁰Κοίταξε, Κύριε, και δεξ σε ποιον τα έκανες αυτά! Ήταν σωστό να τρώνε οι γυναίκες τα παιδιά τους που τα γεννήσαν και τα περιποιήθηκαν; να θανατώνονται οι ιερείς και οι προφήτες και μάλιστα μες στο αγιαστήριό σου;

²¹Παιδιά και γέροντες είναι στο χώμα ξαπλωμένοι· το ξίφος θέρισε τα παλικάρια και τις κοπελιές μου· τη μέρα της οργής σου τους θανάτωσες, χωρίς συμπόνια τους σφαγιάσες.

²²Σαν να 'τανε μέρα γιορτής από παντού τους φοβερούς εχθρούς μου μάζεψες, κι ούτ' ένας δεν διασώθηκε ούτε ξέφυγε, τη μέρα, Κύριε, της οργής σου. Όλα μου τα παιδιά που τα μεγάλωσα και τα περιποιήθηκα ο εχθρός μου τα εξολόθρεψε.

ΘΡΗΝΟΙ 3

Ελπίδα στο έλεος του Θεού για αποκατάσταση

- ¹Εγώ είμαι ο άνθρωπος που γνώρισε τη δυστυχία απ' το ραβδί της οργής του Κυρίου.
- ²Με έσυρε και μ' έφερε μέσ' στο βαθύ σκοτάδι, όχι στο φως.
- ³Όλο εμένα χτυπάει καθημερινά.
- ⁴Βασάνισε τη σάρκα και το δέρμα μου και σύντριψε τα κόκαλά μου·
- ⁵με απέκλεισε από παντού, με περιστοίχισε με πίκρα και με πόνο.
- ⁶Να ζήσω μέσα στο σκοτάδι μ' έβαλε, σαν τους νεκρούς του παρελθόντος.
- ⁷Σε τείχη μέσα μ' έκλεισε και δεν μπορώ να βγω· μου 'κανε πιο βαριές τις αλυσίδες μου.
- ⁸Ακόμη κι όταν με φωνές τον ικετεύω, πνίγει την προσευχή μου για να μη φτάσει ως αυτόν.
- ⁹Τους δρόμους μου τους έφραξε με πέτρες πελεκητές κι έτσι ακολούθησα λαθεμένο μονοπάτι.
- ¹⁰Για μένα έγινε σαν αρκούδα και σαν λιοντάρι που ενεδρεύει.
- ¹¹Μ' έβγαλε απ' το δρόμο μου και μ' έκανε κομμάτια, με αφάνισε.
- ¹²Το τόξο μου το τέντωσε και για σημάδι μ' έβαλε στο βέλος του.
- ¹³Τα βέλη όλα της φαρέτρας μου τα έμπηξε στα νεφρά μου.
- ¹⁴Έγινα του λαού μου ο περίγελως, το αδιάκοπο, χλευαστικό τραγούδι τους.
- ¹⁵Πίκρες με χόρτασε, με πότισε φαρμάκι.
- ¹⁶Χαλίκια με τα δόντια μου με έκανε να φάω. Μ' έριξε μες στη στάχτη,
- ¹⁷μου πήρε την ειρήνη της ψυχής μου, τι είναι ευτυχία το λησιμόνησα,
- ¹⁸και είπα: «Χάθηκε η δύναμή μου, αυτή η ελπίδα που ερχόταν απ' τον Κύριο».

- 19Ν' αναλογίζομαι τη θλίψη και την ταλαιπωρία μου είναι δηλητήριο και χολή.
- 20Αδιάκοπα τα σκέφτομαι και θλίβεται η ψυχή μου.
- 21Μα η ελπίδα έρχεται ετούτο όταν θυμάμαι:
- 22πως του Κυρίου η ευσπλαχνία δεν εξαντλήθηκε, ούτε και τέλειωσε το έλεός του.
- 23Την κάθε αυγή ξαναγεννιούνται· κι είν' η πιστότητά του απέραντη.
- 24Είπα: «Ο Κύριος για μένα είναι το παν, γι' αυτό και θα 'χω την ελπίδα μου σ' αυτόν».
- 25Ο Κύριος είναι καλός σ' όποιον τον εμπιστεύεται, σ' αυτόν που τον αναζητάει.
- 26Είναι καλό να περιμένει κάποιος σιωπηλά από τον Κύριο τη βοήθεια.
- 27Καλό είναι για τον άνθρωπο να 'χει απ' τα νιάτα του υπομείνει δυσκολίες.
- 28Ας περιμένει κι ας σιωπά, αφού ο Κύριος τις επιτρέπει.
- 29Ας ταπεινώνεται ως τη γη· ίσως υπάρχει ακόμα ελπίδα.
- 30Και τα χτυπήματα ας τα δέχεται, τις ταπεινώσεις ας τις υπομένει.
- 31Γιατί ο Κύριος δεν θα τον ταλαιπωρεί για πάντα.
- 32Κι όταν τις στενοχώριες δίνει, πάλι γίνεται σπλαχνικός· τόσο είναι μεγάλη η αγαθότητά του.
- 33Δε χαίρεται όταν στενοχωρεί κι όταν πικραίνει τους ανθρώπους.
- 34Όταν ποδοπατιούνται της χώρας μας οι αιχμάλωτοι,
- 35όταν στα μάτια του Υψίστου μπρος καταπατιέται το δίκιο ενός ανθρώπου,
- 36όταν στο δικαστήριο κάποιος αδικείται, αυτά ο Κύριος τάχα δεν τα βλέπει;
- 37Ποιος είν' αυτός που όταν πει κάτι, γίνεται; Ο Κύριος δεν είναι εκείνος που προστάζει;
- 38Αν κάτι γίνεται κακό ή κάτι καλό, ο 'Υψιστος το πρόσταξε!

- 39 Για ποιο πράγμα ο άνθρωπος μπορεί να παραπονεθεί, αφού, παράλα του τα λάθη, βρίσκεται ακόμα στη ζωή;
- 40 Ας εξετάσουμε τον τρόπο της ζωής μας κι ας τον διερευνήσουμε, στον Κύριο ας επιστρέψουμε.
- 41 Καρδιές και χέρια στο Θεό του ουρανού ας υψώσουμε, κι ας του προσευχηθούμε:
- 42 «Αμαρτήσαμε, αποστατήσαμε κι εσύ ακόμα δε μας το συγχώρησες!
- 43 Σε κατέλαβε ο θυμός σου και μας καταδίωξες, δίχως συμπόνια μάς εξόντωσες.
- 44 Με σύννεφο σκεπάστηκες, έτσι που να μην μπορεί να το περάσει η προσευχή μας.
- 45 Μας έκανες σκουπίδια, βδέλυγμα στους λαούς ανάμεσα.
- 46 Όλοι οι εχθροί μας με τα λόγια τους μας κοροϊδεύουν.
- 47 Τρόμος και θάνατος έπεσε πάνω μας, ερήμωση και καταστροφή.
- 48 Χειμάρρους δάκρυα κατεβάζουνε τα μάτια μου, γιατί ο λαός μου καταστράφηκε!
- 49 Τα μάτια μου γίναν πηγές αστέρευτες χωρίς σταματημό,
- 50 ωστόσο ο Κύριος να σκύψει από τα ουράνια και να δει.
- 51 Τα μάτια μου με κάνουν και πονώ από το συνεχές κλάμα για την πόλη μου.
- 52 «Εκείνοι που χωρίς λόγο μ' εχθρεύονται, με καταδίωξαν σαν να 'μωνα πετούμενο.
- 53 Μ' έριξαν ζωντανό μες σ' ένα λάκκο και κλείσαν με μια πλάκα το άνοιγμα.
- 54 Τα νερά έφτασαν στο λαιμό μου και μέσα μου είπα: “χάθηκα!”
- 55 Επικαλέστηκα το όνομά σου, Κύριε, απ' τα βαθιά του λάκκου.
- 56 Είπα: “το αυτί σου μην το κλείσεις στο στεναγμό μου, στην κραυγή μου”. Και τη φωνή μου εσύ την άκουσες.

- ⁵⁷Όταν σε φώναξα ήρθες κοντά και μού 'πες: “μη φοβάσαι!”
- ⁵⁸Έγινες υπερασπιστής μου, Κύριε, στη δίκη μου, έσωσες τη ζωή μου.
- ⁵⁹Κύριε, ξέρεις το άδικο που μού 'γινε· απόδωσε μου δικαιοσύνη!
- ⁶⁰Είδες όλο το μίσος τους, όλα τα πονηρά τους σχέδια εναντίον μου.
- ⁶¹Άκουσες, Κύριε, τις προσβολές τους, όλα τα πονηρά τους σχέδια εναντίον μου.
- ⁶²Τα λόγια των εχθρών μου και οι σκέψεις τους είν' εναντίον μου όλη την ημέρα.
- ⁶³Κοίτα τους: είτε κάθονται είτε σηκώνονται, εγώ είμαι το ειρωνικό τους το τραγούδι.
- ⁶⁴Κύριε, ανταπόδωσε τους σύμφωνα με τα έργα τους.
- ⁶⁵Σκλήρυνε την καρδιά τους· ας πέσει πάνω τους η κατάρα σου.
- ⁶⁶Μες στην οργή σου καταδίωξέ τους, κι από τη γη εξαφάνισέ τους, Κύριε».

ΘΡΗΝΟΙ 4

Τέλος της τιμωρίας της Σιών

- ¹Αλίμονο, πώς το χρυσάφι θάμπωσε, πώς αλλοιώθηκε το καθαρό χρυσάφι! Οι πέτρες οι ιερές διασκορπίστηκαν στου κάθε δρόμου τις γωνιές!
- ²Οι νέοι της Σιών που ήταν πολύτιμοι και μέτραγαν το βάρος τους σε καθαρό χρυσάφι τώρα σαν σκεύη λογαριάζονται πηλίνα σαν κοινά έργα αγγειοπλάστη.
- ³Και τα τσακάλια ακόμη στα μικρά τους δίνουν το γάλα τους και τα φροντίζουνε. Μα οι γυναίκες του λαού μου γίνανε σκληρές κι αδιάφορες σαν στρουθοκάμηλοι στην έρημο.
- ⁴Κολλάει η γλώσσα των βρεφών στον ουρανίσκο από τη δίψα· ψωμί ζητάνε τα παιδιά, κι ούτ' ένας δεν υπάρχει να τους δώσει.
- ⁵Αυτοί που τρέφονταν με φαγητά εκλεκτά στους δρόμους ξεψυχούν από την πείνα· αυτοί που ανατρέφθηκαν με πολυτέλειες, κείτονται τώρα στην κοπριά.

⁶Η διαστροφή του λαού μου ήταν χειρότερη ακόμη κι απ' την αμαρτία των Σοδόμων, που με μιας καταστράφηκαν, χωρίς τη μεσολάβηση χεριών.

⁷Οι άρχοντές μας έλαμπαν πιο καθαροί απ' το χιόνι, κι από το γάλα πιο λευκοί· πιο ροδαλή κι απ' το κοράλλι η όψη τους· οι φλέβες τους σωστό ζαφείρι.

⁸Τώρα έγινε η όψη τους πιο σκοτεινή κι απ' την καπνιά· μέσα στους δρόμους δεν μπορείς να τους αναγνωρίσεις. Στα κόκαλά τους κόλλησε το δέρμα τους, έγινε ξερό σαν ξύλο.

⁹Πιο τυχεροί όσοι με ξίφος θανατώθηκαν, παρά εκείνοι που πεθάναν απ' την πείνα, που υπέκυψαν εξαντλημένοι απ' το λιμό.

¹⁰Γυναίκες που είναι από τη φύση σπλαχνικές, έψησαν με τα ίδια τους τα χέρια τα παιδιά τους, για να τραφούν σ' εκείνη την πανώλεθρία του λαού μου.

¹¹Ο Κύριος εξάντλησε όλο του το θυμό! Ξεχείλισε η φλόγα της οργής του κι άναψε στη Σιών φωτιά· η πόλη κατακάηκε μέχρι τα θεμέλιά της.

¹²Κανείς δεν θα το πίστευε, ούτε της γης οι βασιλιάδες ούτε κανείς στον κόσμο, πως θα 'μπαινε κατακτητής ο εχθρός στις Ιερουσαλήμ τις πύλες.

¹³Αιτία για την καταστροφή της πόλης είναι οι αμαρτίες των προφητών της, των ιερέων της οι αμαρτίες, που τους δικαίους καταδίκάζαν.

¹⁴Σαν τους τυφλούς στους δρόμους τρίκλιζαν, στο αίμα βουτηγμένοι, έτσι που δεν μπορούσε πια κανείς τα ρούχα τους ν' αγγίξει.

¹⁵«Φύγετε, ακάθαρτοι!» τους φώναζαν. «Φύγετε! Τίποτα μην αγγίζετε!» Έτσι φεύγανε και περιπλανιούνταν· Μα και τα έθνη έλεγαν: «Δε μπορούν αυτοί μαζί μας πια να κατοικούν».

¹⁶Ο ίδιος ο Κύριος τους διασκόρπισε, δε θέλει πια να τους βοηθάει· Σέβας πια δεν υπάρχει για τους ιερείς, ούτ' ευσπλαχνία για τους γέροντες.

¹⁷Τα μάτια μας απόκαμαν να καρτερούν μάταια μια βοήθεια που δε θα 'ρθει· προσμέναμε αγναντεύοντας απ' τις σκοπιές μας ένα έθνος, που δεν μπορεί να σώσει.

¹⁸Παραμονεύουνε τα χνάρια μας οι εχθροί, έτσι που δεν μπορούμε ούτε στο δρόμο μας να βγούμε. Τελείωσαν οι μέρες μας, το τέλος μας πλησιάζει, ήρθε, είν' εδώ.

¹⁹Εκείνοι που μας καταδίωκαν γίναν πιο γρήγοροι κι απ' τους αετούς· μας κυνηγήσαν πάνω στα βουνά, παραμονέψανε για μας στην έρημο.

²⁰Ο βασιλιάς μας, του Κυρίου ο εκλεκτός, που απ' αυτόν κρεμόταν η ζωή μας, έπεσε στις παγίδες τους· αυτός, που λέγαμε πως στη σκιά του θα ζήσουμε στα έθνη ανάμεσα.

²¹Χαρείτε και πανηγυρίσετε, Εδωμίτες, εσείς που κατοικείτε στη χώρα της Ουζ! Μα και σ' εσάς θα φτάσει της κρίσης το ποτήρι και θα μεθύσετε και θα ξεγυμνωθείτε.

²²Πόλη της Σιών, τελείωσε η τιμωρία σου! Δε θα σε ξαναστείλει ο Κύριος στην αιχμαλωσία. Όσο για σας όμως Εδωμίτες, θα τιμωρήσει ο Κύριος την ανομία σας, τις αμαρτίες σας θα τις αποκαλύψει.

ΘΡΗΝΟΙ 5

Προσευχή για έλεος

¹Θυμήσου, Κύριε, τι μας συνέβηκε· κοίτα να δεις και μόνος σου την προσβολή μας!

²Τη χώρα που μας έδωσες την πήραν οι αλλοεθνείς, τα σπίτια μας οι ξένοι.

³Μείναμε ορφανοί χωρίς πατέρα, έγιναν χήρες οι μανάδες μας.

⁴Πληρώνουμε για το νερό που πίνουμε και πρέπει ν' αγοράζουμε τα ξύλα της φωτιάς μας.

⁵Οι διώκτες μας μας κάθισαν στον τράχηλο· δυνάμεις πια δεν έχουμε και δεν υπάρχει ανάπαυση για μας.

- ⁶Απλώσαμε ικετευτικά τα χέρια μας στην Αίγυπτο, στην Ασσυρία, για να χορτάσουμε ψωμί.
- ⁷Οι πρόγονοί μας αμαρτήσανε· αυτοί όμως δεν υπάρχουν πια, κι εμείς σηκώνουμε το βάρος των κριμάτων τους.
- ⁸Οι δούλοι έγιναν τώρα αφεντικά μας· κανείς δεν μας γλιτώνει από τα χέρια τους.
- ⁹Τη ζωή μας τη διακινδυνεύουμε για να μαζέψουμε τη συγκομιδή μας, μας απειλούνε της ερήμου οι ληστές.
- ¹⁰Καίει το δέρμα μας σαν να 'μαστε σε κλίβανο· τόσο μας βασανίζει η πείνα.
- ¹¹Γυναίκες της Σιών κακοποιήθηκαν, παρθένες μες στις πόλεις του Ιούδα.
- ¹²Πήραν τους άρχοντες της πόλης και τους κρέμασαν, στους γέροντες δεν δείξανε κανένα σεβασμό.
- ¹³Οι νέοι γυρίζουνε σαν σκλάβοι τη μυλόπετρα, και τα παιδιά κάτω απ' το φόρτωμα των ξύλων γονατίζουν.
- ¹⁴Οι γέροντες δεν κάθονται στην πύλη πια να συσκεφθούν, οι νέοι δεν παίζουν πια τη μουσική τους.
- ¹⁵Έπαψε της καρδιάς μας η χαρά, σε πένθος μεταβλήθηκε ο χορός μας.
- ¹⁶Της δόξας το στεφάνι έπεσε απ' το κεφάλι μας· αλίμονο σε μας, γιατί αμαρτήσαμε!
- ¹⁷Γι' αυτό ατόνησε η καρδιά μας· γι' αυτό θολώσανε τα μάτια μας·
- ¹⁸γιατί το όρος Σιών γέμισε ερείπια κι απάνω του τρέχουν αλεπούδες.
- ¹⁹Εσύ, όμως, Κύριε, αιώνια βασιλεύεις, μένει ο θρόνος σου από γενιά σ' άλλη γενιά.
- ²⁰Γιατί θέλεις για πάντα να μας λησμονήσεις, να μας εγκαταλείψεις για όλη τη ζωή μας;
- ²¹Φέρε μας, Κύριε, πάλι κοντά σου και θα επιστρέψουμε· δώσε μας πάλι τη ζωή, όπως παλιά.

²²Μήπως μας έχεις εντελώς εγκαταλείψει; ή μήπως είναι ο θυμός σου εναντίον μας ασίγαστος;

ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 1

Όραμα του προφήτη για τη δόξα του Θεού

¹⁻³ Την πέμπτη μέρα του τέταρτου μήνα του τριακοστού έτους της ηλικίας μου, εγώ ο Ιεζεκιήλ, γιος του ιερέα Βουζί, βρισκόμουν ανάμεσα στους αιχμαλώτους, κοντά στον ποταμό Χεβάρ. Εκείνη την ημέρα ανοίχτηκαν οι ουρανοί και είδα οράματα που μου τα φανέρωσε ο Θεός. Αυτό συνέβη τον πέμπτο χρόνο μετά που είχε αιχμαλωτιστεί ο βασιλιάς Ιωαχίν. Εκεί, στη Βαβυλώνα, στον ποταμό Χεβάρ, ο Κύριος μου μίλησε για πρώτη φορά και ένιωσα τη δύναμή του πάνω μου.

⁴ Καθώς παρατηρούσα, είδα να 'ρχεται από το βορρά μια ανεμοθύελλα, που έφερνε ένα μεγάλο σύννεφο. Το σύννεφο έβγαζε από μέσα του φωτιά και έλαμπε ολόγυρα, ενώ στο κέντρο του κάτι ακτινοβολούσε σαν το μέταλλο που βγαίνει από τη φωτιά.

⁵ Μέσα από τη φωτιά διέκρινα τέσσερα όντα που έμοιαζαν με άνθρωπο.

⁶ Το καθένα τους είχε τέσσερα πρόσωπα και τέσσερα φτερά.

⁷ Τα πόδια τους ήταν ίσια, ενώ τα πέλματά τους έμοιαζαν με του μοσχαριού και σπινθηροβολούσαν σαν γυαλιστερός χαλκός.

⁸ Εκτός από τα τέσσερα πρόσωπα και τα τέσσερα φτερά, καθένα από τα όντα αυτά είχε τέσσερα ανθρώπινα χέρια, ένα χέρι κάτω από κάθε φτερό.

⁹ Τα ανοιγμένα φτερά τους συναντούσαν το ένα το άλλο στις άκρες καθώς κινούνταν· δεν άλλαζαν κατεύθυνση· βιάδιζαν κατευθείαν μπροστά, εκεί που κοίταζε το κάθε πρόσωπο.

¹⁰ Όσο για την όψη του προσώπου τους, το κάθε ον είχε από μπροστά τη μορφή ανθρώπου, δεξιά τη μορφή λιονταριού, αριστερά τη μορφή βοδιού και πίσω τη μορφή αετού.

- 11** Αυτά ήταν τα πρόσωπά τους. Τα δύο από τα φτερά του καθενός ήταν ανοιγμένα προς τα πάνω και άγγιζαν τα φτερά του άλλου, ενώ τα άλλα δύο φτερά σκέπαζαν το σώμα τους.
- 12** Το κάθε ον βάδιζε κατευθείαν μπροστά, εκεί που κοίταζε το κάθε πρόσωπό του, όπου τα πήγαινε το Πνεύμα. Βάδιζαν χωρίς να γυρίζουν τα σώματά τους.
- 13** Ανάμεσά τους διακρινόταν μια λάμψη σαν από αναμμένα κάρβουνα, σαν λάμψη από δαδιά που πηγαινοέρχονταν. Η φωτιά ήταν εκτυφλωτική κι από μέσα της πετιούνταν αστραπές.
- 14** Τα όντα πηγαινοέρχονταν κι έτρεχαν σαν αστραπή.
- 15** Καθώς παρατηρούσα τα όντα, είδα ότι πάνω στο έδαφος υπήρχε ένας τροχός κοντά τους, ένας τροχός για κάθε ον με τις τέσσερις μορφές.
- 16** Οι τέσσερις τροχοί είχαν το χρώμα του τοπαζιού. Όλοι τους είχαν το ίδιο σχήμα και ήταν έτσι κατασκευασμένοι, ώστε ο ένας τροχός φαινόταν να έχει έναν δεύτερο τροχό μέσα του σταυρωτά.
- 17** Έτσι οι τροχοί είχαν τη δυνατότητα να κινούνται σταθερά και προς τις τέσσερις κατευθύνσεις.
- 18** Οι τροχοί ήταν πολύ μεγάλοι· έφταναν σε τρομαχτικό ύψος και η περιφέρειά τους ήταν γεμάτη μάτια σπινθηροβόλα.
- 19** Όταν τα όντα προχωρούσαν, προχωρούσαν μαζί τους κι οι τροχοί· κι όταν σηκώνονταν τα όντα από τη γη, σηκώνονταν κι εκείνοι.
- 20-21** Όπου το Πνεύμα πήγαινε τα όντα, μετατοπίζονταν μαζί τους κι οι τροχοί. Όταν αυτά βαδίζανε μετακινούνταν και οι τροχοί· όταν αυτά σταματούσαν, σταματούσαν κι εκείνοι· κι όταν αυτά υψώνονταν από τη γη, υψώνονταν μαζί μ' αυτά και οι τροχοί· γιατί το ίδιο Πνεύμα κατεύθυνε τα όντα και τους τροχούς.
- 22** Πάνω από τα κεφάλια των όντων είδα κάτι που έμοιαζε με κρυστάλλινο, λαμπερό θόλο.

²³Κάτω απ' το θόλο στέκονταν τα όντα με απλωμένα τα φτερά τους· καθένα άπλωνε δύο φτερά και άγγιζε τα φτερά του άλλου όντος, ενώ με τα άλλα δύο φτερά σκέπαζε το σώμα του.

²⁴Όταν προχωρούσαν, άκουγα τον ήχο των φτερών τους: ήταν σαν μια μεγάλη θάλασσα που βρυχιέται, σαν τη φωνή του Παντοδύναμου· ήταν ένας ορυμαγδός σαν βουή από πολεμικό στρατόπεδο. Όταν στέκονταν, δίπλωναν τα φτερά τους.

²⁵Αλλά και τότε ακουγόταν ακόμα ένας ήχος που ερχόταν από το θόλο, πάνω απ' τα κεφάλια τους.

²⁶Κι εκεί, πάνω από το θόλο, υπήρχε κάτι που έμοιαζε με τεράστιο ζαφείρι σε σχήμα θρόνου. Και πάνω στο θρόνο είδα να κάθεται κάποιος που έμοιαζε με άνθρωπο.

²⁷Έπειτα είδα, από τη μέση του και πάνω κάτι που έλαμπε σαν χρυσάφι κι από τη μέση του και κάτω είδα κάτι σαν φωτιά, που ολόγυρά του έβγαζε λάμψη.

²⁸Έμοιαζε με το ουράνιο τόξο που εμφανίζεται στα σύννεφα μετά τη βροχή· τέτοια ήταν η λάμψη αυτή, σαν το απαύγασμα της δόξας του Κυρίου.

Κλήση του προφήτη Ιεζεκιήλ

Όταν είδα τη λάμψη, έπεσα με το πρόσωπο στη γη· και τότε άκουσα τη φωνή κάποιου που μιλούσε.

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 2

¹Αυτός μου είπε: «Εσύ, άνθρωπε, σήκω στα πόδια σου· θέλω να σου μιλήσω».

²Ενώ αυτός μου μιλούσε, το Πνεύμα του Θεού μπήκε μέσα μου και με σήκωσε στα πόδια μου· τον άκουσα, λοιπόν, να μου λέει:

³«Άνθρωπε, σε στέλνω στους Ισραηλίτες, στο έθνος των αποστατών, που έχει επαναστατήσει εναντίον μου· αυτοί όπως και οι πρόγονοί τους δε σταμάτησαν τις παραβάσεις τους απέναντί μου μέχρι σήμερα.

⁴Είναι ανόητοι και πεισματάρηδες. Σ' αυτούς, λοιπόν, σε στέλνω, για να τους μεταβιβάσεις τα όσα εγώ ο Κύριος, ο Θεός, έχω να τους πω.

⁵Είτε σ' ακούσουν είτε όχι –γιατί είν' αποστάτες– θα μάθουν πάντως ότι υπάρχει ένας προφήτης ανάμεσά τους.

⁶Εσύ όμως, άνθρωπε, μην τους φοβηθείς ούτε αυτούς ούτε τα λόγια τους, έστω κι αν γύρω σου όλοι αυτοί είναι σαν τ' αγκάθια και τα παλούκια κι έχεις την αίσθηση πως ζεις ανάμεσα σε σκορπιούς. Παρ' όλα αυτά μη φοβηθείς τα λόγια τους και μη δειλιάσεις μπρος σ' αυτούς τους αποστάτες.

⁷Εσύ θα τους πεις τα λόγια μου, είτε τ' ακούσουν είτε όχι, κι ας είναι αποστάτες.

⁸Εσύ, άνθρωπε, θ' ακούς ό, τι σου λέω εγώ. Μη γίνεις κι εσύ αποστάτης όπως αυτοί άνοιξε το στόμα σου και φάε αυτό που εγώ σου δίνω».

⁹Τότε είδα να απλώνεται προς το μέρος μου ένα χέρι, που κρατούσε ένα βιβλίο σε σχήμα κυλίνδρου

¹⁰και το χέρι το ξετύλιξε μπροστά μου. Ήταν γραμμένο κι από τις δύο πλευρές και περιείχε θρήνους, κλάματα και οδυρμούς.

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 3

¹Τότε μου είπε: «Εσύ άνθρωπε, φάε αυτό που βλέπεις εδώ· φάε ετούτο 'δω το βιβλίο και πήγαινε και μίλησε στους Ισραηλίτες».

²Έτσι, άνοιξα το στόμα μου και μου 'δωσε κι έφαγα το βιβλίο.

³«Άνθρωπε», μου είπε, «φάε το βιβλίο που σου δίνω και γέμισε το στομάχι σου μ' αυτό». Το έφαγα κι ήταν γλυκό στο στόμα μου σαν μέλι.

⁴Έπειτα ο Κύριος μου είπε: «Άνθρωπε, εμπρός, πήγαινε στους Ισραηλίτες και πες τους ό, τι εγώ σε προστάζω.

⁵Δε σε στέλνω σε κάποιον λαό με ακατανόητη ή δύσκολη γλώσσα αλλά στους Ισραηλίτες.

⁶Αν σ' έστελνα σε άλλους, πολυάνθρωπους λαούς, που μιλάνε γλώσσες ξένες, δύσκολες κι ακατανόητες για σένα, εκείνοι σίγουρα θα σε άκουγαν.

⁷Οι Ισραηλίτες όμως δε θα θελήσουν να σε ακούσουν. Αυτοί δεν θέλουν να με ακούν, γιατί είναι όλοι τους πεισματάρηδες και σκληρόκαρδοι.

⁸Θα σε κάνω, όμως, κι εσένανε πεισματάρη και αμετάπειστο, ίδιον μ' αυτούς.

⁹Θα σε κάνω σκληρότερον κι από την πέτρα· σαν το διαμάντι θα σε κάνω σκληρόν. Μην τους φοβηθείς ούτε να δειλιάσεις μπροστά σ' αυτούς τους αποστάτες».

¹⁰Μου είπε ακόμη: «Άνθρωπε, βάλ' τα καλά μέσα σου όλα τα λόγια που θα σου πω και πρόσεξέ τα.

¹¹Μετά πήγαινε στους εξορίστους, στους συμπατριώτες σου, και μεταβίβασέ τους αυτά που λέω εγώ ο Κύριος, ο Θεός, είτε τα ακούσουν είτε όχι».

¹²Τότε, το Πνεύμα του Θεού με σήκωσε κι άκουσα πίσω μου μια δυνατή κραυγή: «Ευλογημένη του Κυρίου η δόξα στο ουράνιο κατοικητήριό του! »

¹³Επίσης άκουσα τον ήχο απ' τα φτερά των όντων, καθώς άγγιζαν το ένα το άλλο, και τον ήχο από τους τροχούς στο πλάι τους· ήταν τόσο δυνατός ο ήχος, σαν από σεισμό.

¹⁴Έτσι το Πνεύμα του Θεού, που με σήκωσε, με μετέφερε μακριά· πήγαινα με ταραγμένη και λυπημένη την καρδιά, γιατί ένιωθα βαρύ το χέρι του Κυρίου πάνω μου.

¹⁵Έφτασα έτσι στο Τελ-Αβίβ, στους εξορίστους που κατοικούσαν κοντά στον ποταμό Χεβάρ, κι έμεινα εκεί μαζί τους συντριμμένος εφτά μέρες.

Ο Ιεζεκιήλ φρουρός του Ισραήλ (33,1-9)

¹⁶Αφού πέρασαν οι εφτά μέρες, μου είπε ο Κύριος:

¹⁷«Εσένα άνθρωπε, σε βάζω φρουρό των Ισραηλιτών· θ' ακούς το λόγο μου και θα τους μεταφέρεις τα μηνύματά μου.

18 Αν αποφασίσω ότι ένας ασεβής το δίχως άλλο θα πεθάνει κι εσύ δεν τον ειδοποιήσεις, και δεν πεις τίποτα για να τον αποτρέψεις από τον κακό του δρόμο για να ζήσει, αυτός θα πεθάνει εξαιτίας της ανομίας του· εγώ όμως θα ζητήσω ευθύνη από σένα για το θάνατό του.

19 Αλλά αν ειδοποιήσεις τον ασεβή κι αυτός δεν μεταστραφεί από την ασέβειά του και δεν αλλάξει τρόπο ζωής, αυτός θα πεθάνει εξαιτίας της ανομίας του· ενώ εσύ θα έχεις γλιτώσει τη ζωή σου.

20 »Επίσης, αν ένας δίκαιος παρεκκλίνει από το σωστό δρόμο και στραφεί προς το κακό, εγώ θα προκαλέσω την πτώση του και θα πεθάνει. Αυτός θα πεθάνει εξαιτίας της αμαρτίας του και δε θα του λογαριαστούν οι καλές πράξεις που είχε κάνει· αλλά θα θεωρήσω εσένα υπεύθυνο για το θάνατό του, επειδή δεν τον ειδοποίησες.

21 Αν όμως ειδοποιήσεις τον δίκαιο να μην αμαρτάνει κι αυτός ακούσει τη νουθεσία σου και δεν αμαρτήσει, τότε εκείνος ασφαλώς θα ζήσει κι εσύ θα έχεις γλιτώσει τη ζωή σου».

Ο Θεός επιβάλλει σιωπή στον προφήτη

22 Ένωσα και πάλι πάνω μου τη δύναμη του Κυρίου, ο οποίος μου είπε: «Σήκω, πήγαινε στην πεδιάδα κι εκεί θα σου μιλήσω».

23 Σηκώθηκα, λοιπόν, και πήγα στην πεδιάδα. Εκεί είδα τη δόξα του Κυρίου, την ίδια που είχα δει κοντά στον ποταμό Χεβάρ· κι έπεσα με το πρόσωπο στη γη.

24 Τότε το Πνεύμα του Κυρίου μπήκε μέσα μου και με έκανε να σταθώ στα πόδια μου. Κι ο Κύριος μου είπε: «Πήγαινε, κλείσου στο σπίτι σου.

25 Εκεί θα σε δέσουν με σκοινιά, άνθρωπε, κι έτσι δεν θα μπορείς πια να βγαίνεις έξω δημόσια.

26 Θ' ακινητοποιήσω τη γλώσσα σου στον ουρανίσκο σου και θα γίνεις άφωνος και ανίκανος να τους ελέγξεις· γιατί είναι αποστάτες.

²⁷Αλλά όταν θα σου μιλήσω, θ' ανοίξω το στόμα σου για να τους μεταφέρεις τι λέω εγώ, ο Κύριος, ο Θεός. Όποιος θέλει ν' ακούσει, ας ακούσει κι όποιος δεν θέλει, ας μην ακούσει, γιατί αυτοί είναι αποστάτες».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 4

Εικονίζεται η πολιορκία της Ιερουσαλήμ

¹Είπε ακόμη ο Κύριος: «Εσύ, άνθρωπε, πάρε ένα πλατύ κεραμίδι, βάλε το μπροστά σου και χάραξε πάνω του το σχεδιάγραμμα της πόλης της Ιερουσαλήμ.

²Αναπαράστησέ την να είναι σε κατάσταση πολιορκίας· στήσε εναντίον της οχυρώματα και προχώματα, περικύκλωσέ την με στρατόπεδο και σήκωσε εναντίον της πολιορκητικές μηχανές ολόγυρά της.

³Μετά πάρε μια χοντρή λαμαρίνα και βάλε την σαν σιδερένιο τείχος ανάμεσα σ' εσένα και στην πόλη. Κοίταξέ την εχθρικά και θα πολιορκηθεί· εσύ θα την πολιορκείς κι αυτό θα είναι σημείο για τους Ισραηλίτες.

⁴»Επειτα, πήγαινε και πλάγιασε στο αριστερό σου πλευρό και πάρε πάνω σου την ανομία των Ισραηλιτών. Θα σηκώνεις την ανομία τους όσες μέρες θα είσαι ξαπλωμένος μ' αυτό το πλευρό.

⁵Θα σου επιβάλω να μείνεις έτσι ξαπλωμένος για τριακόσιες ενενήντα μέρες, δηλαδή τόσες μέρες, όσα είναι τα χρόνια της ανομίας τους. Στη διάρκεια των ημερών αυτών εσύ θα σηκώνεις την ανομία των Ισραηλιτών.

⁶Όταν συμπληρωθούν αυτές οι μέρες, θα ξαπλώσεις στο δεξί σου πλευρό και θα σηκώσεις την ανομία των κατοίκων του Ιούδα. Σου ορίζω να μείνεις έτσι σαράντα μέρες, μία μέρα για κάθε χρόνο.

⁷Μετά θα κοιτάξεις εχθρικά την πολιορκημένη Ιερουσαλήμ και με το μπράτσο σου γυμνό για πόλεμο θα προφητέψεις εναντίον της.

⁸Κι εγώ θα σε δέσω και δε θα μπορείς να γυρίσεις από πλευρό σε πλευρό, ωστόσο συμπληρωθεί ο ορισμένος χρόνος της ακινησίας σου».

Απελπισία στην πολιορκημένη πόλη

⁹Ο Κύριος συνέχισε: «Πάρε σιτάρι, κριθάρι, κουκιά, φακή, κεχρί και βρίζα. Βάλε τα όλα σε μια χύτρα και φτιάξε μ' αυτά ψωμί· και όλες εκείνες τις μέρες που θα 'σαι ξαπλωμένος στο πλευρό σου –τις τριακόσιες ενενήντα μέρες– θα τρως απ' αυτό.

¹⁰Θα ζυγίζεις την τροφή που θα τρως, είκοσι σίκλους τη μέρα, και θα σου φτάνει ως την άλλη μέρα.

¹¹Θα μετράς το νερό που θα πίνεις, ένα έκτο του χιν την ημέρα, και θα σου φτάνει ως την άλλη μέρα.

¹²»Την τροφή σου θα την τρως σε σχήμα κριθαρένιας πίττας, που θα την ψήνεις πάνω σε ανθρώπινα περιττώματα, μπροστά σ' όλο τον κόσμο».

¹³Έπειτα είπε ο Κύριος: «Έτσι θα φάνε οι Ισραηλίτες ακάθαρτη τροφή, ανάμεσα στα έθνη που θα τους διασκορπίσω».

¹⁴Τότε είπα: «Μα Κύριε, Θεέ, εγώ ποτέ μέχρι σήμερα δε μολύνθηκα· από τα νιάτα μου δεν έφαγα ποτέ ζώο που ψόφησε ή ξεσκίστηκε από θηρία ούτε έβαλα στο στόμα μου ακάθαρτο κρέας».

¹⁵Κι εκείνος μου είπε: «Καλά, σε αφήνω να χρησιμοποιήσεις αντί για ανθρώπινα περιττώματα, κοπριά αγελάδας, για να ψήνεις πάνω σ' αυτήν το ψωμί σου».

¹⁶Μου είπε ακόμα ο Κύριος: «Άνθρωπε, θα περιορίσω τον εφοδιασμό της Ιερουσαλήμ σε ψωμί· θα τρώνε μετρημένο ψωμί και θα πίνουν μετρημένο νερό. Και θα ζουν με το φόβο μήπως κι αυτά τους λείψουν.

¹⁷Στο τέλος θα στερηθούν τελείως το ψωμί και το νερό και θα πεθαίνουν μέσα σε μεγάλη απελπισία εξαιτίας των αμαρτιών τους».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 5

Τιμωρία της Ιερουσαλήμ

¹Ο Κύριος μου είπε: «Εσύ, άνθρωπε, πάρε ένα κοφτερό ξίφος και ξύρισε το κεφάλι σου και τα γένια σου· πάρε μετά μια ζυγαριά και χώρισε σε τρία μέρη αυτά που θα έχεις κόψει.

²Το ένα τρίτο θα το κάψεις στη φωτιά στο μέσο της πόλης, που έχεις σχεδιάσει στο κεραμίδι, όταν τελειώσουν οι μέρες της πολιορκίας· το άλλο τρίτο θα το πάρεις και θα το κάνεις κομματάκια με το ξίφος τριγύρω στην πόλη· και το τελευταίο τρίτο θα το σκορπίσεις στον αέρα κι εγώ θα το καταδιώξω με το ξίφος μου.

³Θα κρατήσεις ωστόσο λίγα απ' αυτά και θα τα δέσεις στο κάτω άκρο της φορεσιάς σου και θα τα φυλάξεις εκεί.

⁴Κι απ' αυτά θα πάρεις λίγα και θα τα ρίξεις στη φωτιά και θα τα κάψεις. Από 'κει η φωτιά θ' απλωθεί σ' ολόκληρη τη χώρα των Ισραηλιτών.

⁵»Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, δηλώνω ότι έτσι θα καταντήσει η Ιερουσαλήμ, που εγώ την είχα κάνει το κέντρο όλων των εθνών.

⁶Αυτή όμως παραβίασε τους νόμους μου και τα προστάγματά μου και αποδείχτηκε πιο ασεβής και πιο ανυπάκουη από τα έθνη που την περιβάλλουν. Πράγματι, απέρριψε τους νόμους μου κι αρνήθηκε να ζήσει σύμφωνα με τα προστάγματά μου.

⁷Λέω λοιπόν στους Ισραηλίτες: Επειδή εσείς ξεπεράσατε σε ανταρσία τα έθνη που σας περιβάλλουν και δεν ακολουθήσατε τους νόμους μου ούτε εφαρμόσατε τα προστάγματά μου, ούτε καν ακολουθήσατε τους νόμους των γύρω σας εθνών,

⁸γι' αυτό, ακόμα κι εγώ είμαι εναντίον σας, κάτοικοι της Ιερουσαλήμ! Θα εκτελέσω τις αποφάσεις μου μέσα στην πόλη σας, μπροστά στα άλλα έθνη.

⁹Για τις βδελυρές πράξεις σας θα σας κάνω ό, τι ποτέ δεν έχω κάνει μέχρι τώρα κι ούτε πρόκειται να ξανακάνω στο μέλλον.

¹⁰Τελικά, για όλα αυτά μέσα στην πόλη σας θα φάνε οι πατεράδες τα παιδιά τους και τα παιδιά θα φάνε τους πατεράδες τους. Θα εκτελέσω τις αποφάσεις μου εναντίον σας· και τους υπόλοιπους από σας, όσοι επιζήσουν, θα τους σκορπίσω στους τέσσερις ανέμους.

11Κι επειδή μολύνετε το αγιαστήριό μου με τις μισές πράξεις σας και τις βδελυγμίες σας, γι' αυτό, εγώ ο Κύριος, ο Θεός, ορκίζομαι πως όσο βέβαιο είναι ότι εγώ ζω, άλλο τόσο είναι βέβαιο ότι δε θα σας σπλαχνιστώ. Θα σας εξοντώσω δίχως να σας λυπηθώ.

12Το ένα τρίτο από σας θα πεθάνει από λοιμό ή θα λιώσει απ' την πείνα μέσα στην πόλη· το άλλο τρίτο θα θανατωθεί με ξίφος γύρω στην πόλη· και το τελευταίο τρίτο θα το διασκορπίσω σ' όλους τους ανέμους και θα τους καταδιώξω με το ξίφος μου.

13»Έτσι ο θυμός μου θα ξεχυθεί πάνω σας, θα ξεθυμάνει η οργή μου εναντίον σας, ώσπου να ικανοποιηθώ πλήρως. Τότε, απ' τη βιαιότητα του θυμού μου θα καταλάβετε πόσο προκαλέσατε την αγανάκτησή μου.

14-15Κοντά σ' όλα αυτά, θα σε ερημώσω, Ιερουσαλήμ. Τα γύρω σου έθνη και οι περαστικοί θα σε εμπαιζουν, θα σε περιγελούν και θα σε χλευάζουν. Αλλά θα τους προκαλείς και φρίκη και θα είσαι μια προειδοποίηση γι' αυτούς, όταν θα εκτελέσω τις αποφάσεις μου εναντίον σου με οργή, με θυμό και με αυστηρές ποινές. Εγώ ο Κύριος το λέω.

16»Θα περιορίσω τον εφοδιασμό σας σε ψωμί και θα σας προκαλέσω ακόμα μεγαλύτερη πείνα, τόση που θα τη νιώθετε σαν βέλη θανατηφόρα να σας τρυπούν τα σωθικά, για να σας καταστρέψω και να σας εξαφανίσω.

17Εκτός όμως από την πείνα, θα στείλω εναντίον σας και άγρια θηρία για να θανατώσουν τα παιδιά σας· οι αρρώστιες και η βία θα σας βρουν, κι εγώ θα σας καταδιώξω με το ξίφος μου. Εγώ ο Κύριος το λέω».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 6

Η καταδίκη της ειδωλολατρίας του Ισραήλ

1Ο Κύριος μου είπε:

2«Εσύ άνθρωπε, γύρνα και κοίταξε προς τα βουνά του Ισραήλ και προφήτεψε εναντίον τους·

3πες: “εσείς βουνά και λόφοι του Ισραήλ με τα φαράγγια σας και τις κοιλάδες σας, ακούστε τι έχει να σας πει ο Κύριος, ο Θεός: Εγώ, ο Κύριος, θα

στείλω εναντίον σας πόλεμο και θα καταστρέψω τους ιερούς τόπους της λατρείας των ειδώλων σας.

4-5 Τα θυσιαστήριά σας θα γκρεμιστούν και οι βωμοί όπου προσφέρατε θυμίαμα θα κομματιαστούν. Θα ρίξω κάτω νεκρούς τους ανθρώπους σας μπροστά στα είδωλά τους και θα σκορπίσω τα πτώματά τους και τα οστά τους γύρω από τα θυσιαστήριά τους.

6 Σ' ολόκληρη τη χώρα του Ισραήλ οι πόλεις θα ερημωθούν και οι ιεροί τόποι θα γίνουν ερείπια. Τα θυσιαστήριά σας θα ερημωθούν, τα είδωλά σας θα κομματιαστούν και θ' αφανιστούν, οι βωμοί σας του θυμιάματος θα κατεδαφιστούν· όλα όσα φτιάξατε θα χαθούν.

7 Παντού οι σκοτωμένοι σας θα μένουν άταφοι. Έτσι ο λαός Ισραήλ θα μάθει ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

8 Ωστόσο, θ' αφήσω μερικούς από σας να γλιτώσουν απ' τη σφαγή και να διασκορπιστούν ανάμεσα στα έθνη.

9 Εκεί θα ζήσουν ως αιχμάλωτοι και θα με θυμηθούν. Θα καταλάβουν όλοι πως τους σύντριψα γιατί η άπιστη καρδιά τους με είχε εγκαταλείψει και είχαν αφοσιωθεί στα είδωλα. Τότε θα σιχαθούν εντελώς τον εαυτό τους εξαιτίας των πονηρών και βδελυρών τους πράξεων.

10 Τότε θα μάθουν ότι εγώ, ο Κύριος, δεν προειδοποιούσα μάταια, όταν απειλούσα μ' ετούτα τα δεινά”».

11 Μου είπε ακόμα ο Κύριος, ο Θεός: «Χτύπα με θυμό χέρια και πόδια και πες: “αλίμονο! Οι Ισραηλίτες θα πεθάνουν από τον πόλεμο, την πείνα και τις αρρώστιες για όλες τις βδελυρές τους πράξεις”».

12 Όσοι φύγουν μακριά, θα πεθάνουν απ' τις αρρώστιες· όσοι βρίσκονται κοντά, θα σκοτωθούν στον πόλεμο· όσοι από τους πολιορκημένους επιζήσουν, θα πεθάνουν από την πείνα. Έτσι θα ξεσπάσει η οργή μου εναντίον τους.

13 Θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος, όταν οι σκοτωμένοι τους θα κείτονται ανάμεσα στα είδωλά τους γύρω από τους βωμούς τους, στους ιερούς τόπους

στις κορυφές των βουνών, κάτω από τις σκιές των δέντρων ή κάτω από τις δασύφυλλες βελανιδιές, παντού όπου αυτοί πρόσφεραν τις ευωδιαστές προσφορές στα είδωλά τους.

14 Έτσι θα τους τιμωρήσω, όπου κι αν κατοικούν και θα κάνω τη χώρα έρημη και χέρσα σ' όλη της την έκταση, από τη νότια έρημο ως την πολιτεία της Ριβλά, στο βορρά. Έτσι όλοι θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 7

Αναγγελία του τέλους

1 Ο Κύριος μου είπε:

2 «Εσύ άνθρωπε, άκου τι εγώ ο Κύριος, ο Θεός, έχω να πω στους κατοίκους της χώρας του Ισραήλ: “ήρθε το τέλος! Το τέλος για όλη τη χώρα έφτασε!

3 Θα εξαπολύσω το θυμό μου εναντίον σας και θα 'ρθεί και για σας το τέλος. Θα σας κρίνω ανάλογα με τα έργα σας και θα σας τιμωρήσω για όλες τις βδελυρές σας πράξεις.

4 Δε θα δείξω έλεος για σας, δε θα σας γλιτώσω· θα σας ζητήσω να πληρώσετε για όλες τις φρικτές σας πράξεις που ως τώρα εξακολουθείτε να κάνετε. Τότε θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος”».

5 Λέει ο Κύριος ο Θεός: «Να! Η καταστροφή έρχεται. Και θα είναι ολοκληρωτική.

6 Το τέλος έρχεται· έρχεται το τέλος. Το τέλος σας φτάνει, πλησιάζει!

7 Τώρα είναι η σειρά σας, κάτοικοι της χώρας. Ήρθε ο καιρός, η μέρα πλησιάζει, μέρα πανικού! Φωνές χαράς απ' τις ειδωλολατρικές σας τελετές δεν θ' ακούγονται πια στα βουνά.

8 Σύντομα τώρα την οργή μου θα την αδειάσω πάνω σας και θα εξαντλήσω εναντίον σας το θυμό μου· θα σας κρίνω ανάλογα με τα έργα σας· και θα σας τιμωρήσω για όλες τις βδελυρές σας πράξεις.

⁹Δε θα σας δείξω επιείκεια ούτε θα σας σπλαχνιστώ· θα σας ζητήσω να πληρώσετε για τα έργα σας και για όλες τις βδελυρές σας πράξεις. Έτσι θα μάθετε ότι εγώ που σας κτυπώ, είμαι ο Κύριος».

Η ημέρα της κρίσεως του Κυρίου

¹⁰Νάτην η ημέρα της κρίσεως, έρχεται· η καταδίκη καταφθάνει, το μαστίγιο ετοιμάστηκε. Η περηφάνεια φούντωσε.

¹¹η βία δημιουργεί όλο και περισσότερη διαφθορά. Τίποτα δεν πρόκειται να μείνει από την αφθονία σας και τον πλούτο σας· και δε θα γίνουν διακρίσεις ανάμεσά σας.

¹²Ο καιρός ήρθε, η ημέρα της κρίσεως πλησιάζει. Ας μη χαίρεται ο αγοραστής κι ας μη λυπάται αυτός που πρέπει να πουλήσει ακίνητη περιουσία, γιατί η καταστροφή επέρχεται εναντίον όλων.

¹³Ο πωλητής έστω κι αν επιζήσει, δεν πρόκειται να πάρει πίσω αυτό που πούλησε, γιατί το προφητικό όραμα που απειλεί όλο το λαό δεν πρόκειται ν' ανακληθεί. Όλοι τους θα υποστούν τις συνέπειες της αδικίας τους· κανείς τους δεν θα μπορέσει να σωθεί.

¹⁴Ήχησε η σάλπιγγα· όλα είν' έτοιμα, αλλά κανείς δεν πάει στη μάχη, γιατί η οργή του Κυρίου έρχεται πιο γρήγορα πάνω σ' όλο το λαό.

¹⁵Ο πόλεμος θερίζει έξω στους δρόμους, μέσα στα σπίτια η πείνα και το θανατικό. Όποιος είναι στον κάμπο θα σκοτωθεί στη μάχη κι όποιος είναι στην πόλη θα υποκύψει απ' την πείνα και τις αρρώστιες.

¹⁶Αν μερικοί διαφύγουν κι επιζήσουν, θα καταφύγουν στα βουνά, όπως τα τρομαγμένα περιστέρια της πεδιάδας και θα στενάζουν για τις ανομίες τους.

¹⁷Τα χέρια τους θα παραλύσουν, τα γόνατά τους θ' αλληλοχτυπιούνται καθώς θα τρέμουν.

¹⁸Όλοι τους θα ντυθούν στα πένθιμα και φρίκη θα τους διακατέχει. Η ντροπή θα είναι ζωγραφισμένη στα πρόσωπα όλων και θα 'χουν ξυρισμένα τα κεφάλια τους σε ένδειξη πένθους.

19Θα πετάξουν το ασήμι τους στους δρόμους και γι' αυτούς το χρυσάφι τους θα είναι σκουπίδια. Γιατί το ασήμι τους και το χρυσάφι τους δεν θα μπορούν να τους σώσουν την ημέρα της οργής του Κυρίου· δε θα μπορούν μ' εκείνα να γεμίσουν το στομάχι τους ή να ικανοποιήσουν την ψυχή τους. Αυτά ήταν άλλωστε και η αιτία που αμάρτησαν:

20Ήταν περήφανοι για τα όμορφα στολίδια τους και μ' αυτά έφτιαξαν τα βδελυρά είδωλά τους, τα αποτρόπαια αντικείμενα της λατρείας τους. Γι' αυτό κι ο Κύριος θα τους κάνει να βλέπουν με απέχθεια τον πλούτο τους.

21«Στους ξένους θα τον παραδώσω όλον αυτό τον πλούτο», λέει ο Κύριος, «και στους εχθρούς για λάφυρα, για να τον βεβηλώσουν.

22Θα εγκαταλείψω το λαό μου και οι εχθροί τ' άδυτα του ναού μου θα μολύνουν. Ληστές θα εισχωρήσουν μέχρι εκεί και θα τον βεβηλώσουν.

23Θα κάνουν μεγάλη σφαγή, γιατί η χώρα είναι γεμάτη αιματοχυσίες και στην πόλη βασιλεύει η βία.

24Γι' αυτό θα φέρω τα σκληρότερα από τα έθνη και θα καταλάβουν τα σπίτια τους· θα συντρίψω την υπεροπτική τους δύναμη και θα βεβηλωθούν τα ιερά τους.

25»Θα πανικοβληθούν και θα προσπαθήσουν να γλιτώσουν, αλλά μάταια.

26Θα έρχονται αλλεπάλληλες οι καταστροφές και οι κακές ειδήσεις. Θα ζητήσουν μήνυμα του Θεού απ' τον προφήτη, αλλά μάταια· ο ιερέας δεν θα μπορεί πια να τους διδάξει ούτε οι πρεσβύτεροι να τους δώσουν συμβουλές.

27Ο βασιλιάς θα θρηνήσει, οι άρχοντες θα ντυθούν στα πένθιμα κι ο υπόλοιπος λαός θα έχει παραλύσει από τον τρόμο, γιατί θα τους μεταχειριστώ ανάλογα με τα έργα τους και θα τους κρίνω όπως κι εκείνοι κρίνουν. Έτσι θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 8

Η ειδωλολατρία στο ναό της Ιερουσαλήμ

¹Την πέμπτη μέρα του έκτου μήνα του έκτου έτους της αιχμαλωσίας μας, ενώ καθόμουν στο σπίτι μου, με τους πρεσβυτέρους του Ιούδα καθισμένους μπροστά μου, ένιωσα ξαφνικά τη δύναμη του Κυρίου, του Θεού.

²Τότε γύρισα και είδα μια μορφή που είχε την όψη ανθρώπου. Από τη μέση και κάτω έμοιαζε με φωτιά κι από τη μέση και πάνω με λάμψη μετάλλου που φεγγοβολάει.

³Άπλωσε κάτι σαν χέρι και μ' έπιασε απ' τα μαλλιά· έτσι το Πνεύμα του Θεού με σήκωσε στον αέρα και μ' έφερε μέσα σε όραμα στην Ιερουσαλήμ. Εκεί βρέθηκα στην εσωτερική πλευρά της βορινής πύλης της πόλης, στον τόπο όπου ήταν στημένο ένα είδωλο, το οποίο προκαλεί την οργή του Θεού.

⁴Εκεί είδα τη δόξα του Θεού του Ισραήλ, την ίδια που είχα δει και στην κοιλάδα.

⁵Και μου είπε ο Θεός: «Εσύ, άνθρωπε, κοίταξε προς το βορρά». Κοίταξα προς το βορρά και πράγματι, έξω από την πόρτα που οδηγούσε στο θυσιαστήριο, κοντά στην είσοδο, ήταν στημένο αυτό το είδωλο που προκαλεί το Θεό.

⁶Έπειτα μου είπε ο Κύριος: «Άνθρωπε, βλέπεις τι κάνουν τώρα; Βλέπεις τις βδελυρότατες πράξεις που κάνουν εδώ οι Ισραηλίτες για να με διώξουν από το αγιαστήριό μου; Θα δεις όμως ακόμη πιο βδελυρές πράξεις».

⁷Μ' έφερε τότε στην πύλη της εξωτερικής αυλής. Εκεί είδα ότι υπήρχε μια τρύπα στον τοίχο.

⁸«Άνθρωπε», μου είπε ο Θεός, «σκάψε στον τοίχο». Έσκαψα και είδα μια πόρτα.

⁹«Πήγαινε μέσα», μου είπε, «και κοίταξε τα βδελυρά έργα που κάνουν αυτοί εκεί».

¹⁰Μπήκα μέσα και είδα ότι γύρω γύρω στους τοίχους ήταν ζωγραφισμένα όλα τα είδη των ερπετών και των σιχαμερών ζώων, όλα τα είδωλα των Ισραηλιτών.

¹¹Εβδομήντα πρεσβύτεροι των Ισραηλιτών είχαν στη μέση τον Ιααζανία, γιο του Σαφάν, κι εκείνοι στέκονταν μπροστά στις εικόνες κρατώντας καθένας στο χέρι του ένα θυμιατήρι, από το οποίο ανέβαινε πυκνό νέφος θυμιάματος.

¹²Τότε μου είπε: «Άνθρωπε, βλέπεις τι κάνουν οι πρεσβύτεροι των Ισραηλιτών στο σκοτάδι, καθένας στην τοιχογραφημένη κρυψώνα του; “Πού να μας δει ο Κύριος;” λένε. “Ο Κύριος εγκατέλειψε τη χώρα”».

¹³Έπειτα μου είπε: «Θα δεις ότι αυτοί κάνουν ακόμη πιο βδελυρές πράξεις».

¹⁴Τότε μ' έφερε στην είσοδο της βορινής πύλης του ναού του Κυρίου, όπου κάθονταν γυναίκες και θρηνολογούσαν για το θάνατο του θεού Ταμμούζ.

¹⁵Και μου είπε: «Άνθρωπε, το βλέπεις αυτό; Θα δεις πράξεις ακόμα πιο βδελυρές».

¹⁶Τότε μ' έφερε στην εσωτερική αυλή του ναού του Κυρίου κοντά στην κύρια πύλη του ναού μεταξύ του πρόναου και του θυσιαστηρίου. Εκεί ήταν περίπου είκοσι πέντε άντρες, με τα νώτα τους στραμμένα προς το ναό και τα πρόσωπά τους προς τα ανατολικά και προσκυνούσαν τον ήλιο την ώρα που ανέτελλε.

¹⁷«Το βλέπεις αυτό, άνθρωπε;» Μου είπε ο Θεός. «Οι κάτοικοι του Ιούδα, δε φτάνει που κάνουν μέσα στο ναό μου τις βδελυρές πράξεις που κι εσύ είδες και γεμίζουν τη χώρα με ανομία αλλά με προσβάλλουν κιόλας ακόμη περισσότερο και μάλιστα με το χειρότερο τρόπο.»

¹⁸Γι' αυτό κι εγώ θα ενεργήσω με οργή. Δε θα τους σπλαχνιστώ καθόλου, ούτε θα τους ελεήσω. Κι αν ακόμη απευθυνθούν σ' εμένα με δυνατή φωνή, εγώ δεν θα τους ακούσω».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 9

Σφαγή των ενόχων

¹Τότε άκουσα τον Κύριο να φωνάζει με δυνατή φωνή και να λέει: «Πλησιάστε τιμωροί της πόλης, κρατώντας καθένας στο χέρι του το καταστροφικό του όπλο».

²Ἦρθαν τότε ἕξι ἄντρες ἀπὸ τὴν κατεύθυνση τῆς ἄνω πύλης, που βλέπει στο βορρά, καθένας κρατώντας το ὄπλο του για τὴ σφαγή, και μαζί τους ἦταν ἕνας ἄντρας, ντυμένος στα λινά, με ἕνα μελανοδοχεῖο γραμματέα στη μέση του. Ἦρθαν και στάθηκαν δίπλα στο χάλκινο θυσιαστήριο.

³Ἡ δόξα του Θεοῦ του Ἰσραὴλ εἶχε σηκωθεί ἀπὸ τα χερουβίμ, πάνω στα οποία αναπαύονταν, και εἶχε ἔρθει στο κατώφλι του ναοῦ. Ἐπειτα ο Κύριος φώναξε τον ἄντρα, που ἦταν ντυμένος στα λινά και εἶχε το μελανοδοχεῖο του γραμματέα στη μέση του,

⁴και του εἶπε: «Πήγαινε, διάσχισε τὴν Ἱερουσαλήμ και βάλε σημάδι στα μέτωπα των ἀνθρώπων ἐκείνων που στενάζουν και θλίβονται για τις βδελυρὲς πράξεις που γίνονται μέσα στην πόλη».

⁵Και στους ἄλλους εἶπε, ἔτσι που ν' ακούω κι ἐγώ: «Ἀκολουθήστε αὐτὸν τον ἄντρα στην πόλη και σκορπίστε το θάνατο· μη λυπηθεῖτε οὔτε να διστάσετε για κανέναν.

⁶Σφάξτε τους ὅλους αὐτούς, γέρους, νέους και παρθένες, μικρά παιδιά και μανάδες· ἐξοντώστε τους τελείως. Ἀλλά μην ἀγγίζετε κανέναν που ἔχει στο μέτωπό του το σημάδι. Ἀρχίστε ἀπὸ το ἀγιαστήριό μου». Ἐτσι ἀρχισαν ἀπὸ τους πρεσβυτέρους, που ἦταν μπροστά στο ναό.

⁷Ὑστερα τους εἶπε: «Γεμίστε τις αυλὲς με σκοτωμένους ἔστω κι αν μολύνετε το ναό μ' αὐτούς. Μετά βγεῖτε ἔξω!» Και βγήκαν και σκότωναν στην πόλη.

⁸Ἐνῶ αὐτοὶ σκότωναν, ἐγώ ἤμουν μόνος· ἔπεσα τότε με το πρόσωπο στη γη και φώναξα: «Ἄχ, Κύριε, Θεέ! Θα ξεσπάσεις οργισμένος και ἐναντίον τῆς Ἱερουσαλήμ; Σκοπεύεις δηλαδή να καταστρέψεις ὅλους τους Ἰσραηλίτες, που ἔχουν ἀπομείνει;»

⁹Εκείνος μου ἀπάντησε: «Ἡ ἐνοχὴ των κατοίκων του Ἰσραὴλ και του Ἰούδα εἶναι πάρα πολύ μεγάλη· ἡ χώρα και ἡ πόλη εἶναι γεμάτη ἐγκλήματα και ἀδικίες. “Ο Κύριος ἐγκατέλειψε τὴ χώρα”, λένε, “ο Κύριος δεν βλέπει”.

¹⁰Γι' αὐτό κι ἐγώ δε θα τους λυπηθῶ οὔτε θα τους δείξω ἔλεος. Θ' ἀνταποδώσω τα ἔργα τους πάνω στο κεφάλι τους».

¹¹Τότε ο άνθρωπος με τα λινά και το μελανοδοχείο στη μέση αποκρίθηκε: «Έκανα όπως με διέταξες».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 10

Φωτιά καταστρέφει την Ιερουσαλήμ

¹Καθώς παρατηρούσα το θόλο που βρισκόταν πάνω από τα κεφάλια των χερουβίμ, είδα κάτι που έμοιαζε με τεράστιο ζαφείρι σε σχήμα θρόνου.

²Ο Θεός είπε στον άνθρωπο που ήταν ντυμένος στα λινά: «Μπες ανάμεσα στους τροχούς κάτω από τα χερουβίμ και γέμισε τις χούφτες σου με αναμμένα κάρβουνα από 'κει μέσα και σκόρπισέ τα στην πόλη». Πράγματι, είδα πως ο άντρας μπήκε ανάμεσα στους τροχούς των χερουβίμ.

³⁻⁴Τα χερουβίμ στέκονταν στη δεξιά πλευρά του ναού προς το νότο. Τότε η δόξα του Κυρίου σηκώθηκε από το θρόνο του και στάθηκε στο κατώφλι του ναού. Ένα σύννεφο γέμισε το ναό και την αυλή· και το σύννεφο που ήταν στην αυλή έλαμπε γεμάτο από τη δόξα του Κυρίου.

⁵Ο θόρυβος απ' τις φτερούγες των χερουβίμ ακουγόταν ως την εξωτερική αυλή, σαν τη φωνή του παντοκράτορα Θεού, όταν μιλάει.

⁶Κι όταν πρόσταξε τον άντρα τον ντυμένο στα λινά να πάρει φωτιά ανάμεσα από τους τροχούς των χερουβίμ, αυτός πήγε και στάθηκε δίπλα σε έναν τροχό.

⁷Έπειτα, ένα χερούβ άπλωσε το χέρι του προς τη φωτιά, που έκαιγε ανάμεσά τους, πήρε μερικά αναμμένα κάρβουνα και τα έβαλε στα χέρια του ανθρώπου με τα λινά· αυτός πήρε τη φωτιά και βγήκε έξω.

Η δόξα του Θεού απομακρύνεται από το ναό

⁸Είδα τότε ότι τα χερουβίμ είχαν κάτι που έμοιαζε με χέρι ανθρώπου κάτω από τα φτερά τους.

⁹Επίσης είδα ότι υπήρχαν τέσσερις τροχοί δίπλα σε κάθε χερούβ στο χρώμα του τοπαζιού.

- 10** Οι τέσσερις τροχοί είχαν την ίδια εμφάνιση, ώστε καθένας να φαίνεται ότι έχει ένα δεύτερο τροχό μέσα του σταυρωτά.
- 11** Είχαν τη δυνατότητα να κινούνται σταθερά και προς τις τέσσερις κατευθύνσεις· κάθε φορά ακολουθούσαν την κατεύθυνση όπου ήταν στραμμένη η κεφαλή των χερουβίμ.
- 12-13** Άκουσα ότι οι τροχοί αυτοί ονομάζονταν «στρόβιλος» και ήταν γεμάτοι μάτια γύρω γύρω, όπως ακριβώς το σώμα, τα νώτα, τα χέρια και τα φτερά των χερουβίμ.
- 14** Κάθε χερούβ είχε τέσσερα πρόσωπα: το πρώτο πρόσωπο ήταν πρόσωπο βοδιού, το δεύτερο ήταν πρόσωπο ανθρώπου, το τρίτο πρόσωπο λιονταριού και το τέταρτο πρόσωπο αετού.
- 15** Ύστερα τα χερουβίμ άρχισαν να σηκώνονται ψηλά. Ήταν τα ίδια όντα που είχα δει στον ποταμό Χεβάρ.
- 16-17** Καθώς αυτά κινούνταν, κινούνταν μαζί τους και οι τροχοί. Όταν σταματούσαν, σταματούσαν και οι τροχοί. Όταν ύψωναν τις φτερούγες τους για να σηκωθούν από τη γη, οι τροχοί τα ακολουθούσαν· γιατί το ίδιο Πνεύμα κατεύθυνε τα όντα και τους τροχούς.
- 18** Τώρα είδα ότι η δόξα του Κυρίου προχώρησε από το κατώφλι του ναού και στάθηκε πάνω από τα χερουβίμ.
- 19** Τα χερουβίμ άνοιξαν τα φτερά τους κι άρχισαν να σηκώνονται από τη γη, και μαζί τους σηκώνονταν και οι τροχοί. Μετά στάθηκαν στην είσοδο της ανατολικής πύλης του ναού του Κυρίου· κι η δόξα του Θεού του Ισραήλ ήταν από πάνω τους.
- 20** Αυτά ήταν τα ίδια όντα που είχα δει κάτω από το Θεό του Ισραήλ, στον ποταμό Χεβάρ και αναγνώρισα ότι επρόκειτο για χερουβίμ.
- 21** Καθένα τους είχε τέσσερα πρόσωπα και τέσσερα φτερά και κάτω από τα φτερά τους ένα είδος ανθρώπινα χέρια.

²²Όσο για τα πρόσωπά τους, αυτά έμοιαζαν με τα πρόσωπα που είχα δει στον ποταμό Χεβάρ. Τα χερουβίμ κινούνταν το καθένα κατευθείαν εμπρός, εκεί που κοίταζε το πρόσωπό του

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 11

Οι κακοί άρχοντες επιτιμώνται

¹Το Πνεύμα με σήκωσε και με έφερε στην ανατολική πύλη του ναού του Κυρίου. Εκεί μπροστά στην πύλη ήταν είκοσι άντρες, ανάμεσα στους οποίους είδα δύο από τους άρχοντες του λαού: τον Ιααζονία, γιο του Αζζούρ και τον Πελατία, γιο του Βεναΐα.

²Ο Κύριος μου είπε: «Άνθρωπε, αυτοί είναι οι άντρες που σχεδιάζουν τις αδικίες και δίνουν πονηρές συμβουλές σ' αυτή την πόλη.

³Λένε: “ποιος είπε ότι δεν είναι καιρός πια να χτίζουμε σπίτια; Αυτή η πόλη είναι το καζάνι και μέσα είμαστε εμείς το κρέας”.

⁴Γι' αυτό προφήτεψε εναντίον τους, προφήτεψε, άνθρωπε! »

⁵Τότε το Πνεύμα ήρθε πάνω μου κι ο Κύριος μου είπε: «Πες στους Ισραηλίτες τα εξής: “ακούστε τι λέει ο Κύριος: Γνωρίζω τι σκέφτεστε και τι σχεδιάζετε.

⁶Τόσα είναι τα φονικά σας στην πόλη, που οι δρόμοι της είναι γεμάτοι πτώματα.

⁷⁻⁸Γι' αυτό εγώ, ο Κύριος ο Θεός, λέω: Η πόλη είναι το καζάνι, αλλά το κρέας μέσα σ' αυτό είναι οι σκοτωμένοι, που τους έχετε ξαπλώσει στο μέσον της πόλης. Αφού φοβάστε τον πόλεμο, εγώ θα τον στρέψω εναντίον σας και θα σας διώξω μέσ' από την πόλη. Εγώ ο Κύριος το λέω.

⁹⁻¹⁰Θα σας διώξω από την πόλη και θα σας παραδώσω στην εξουσία των ξένων. Έτσι θα εκτελέσω την απόφασή μου εναντίον σας. Θα εκτελέσω την κρίση μου εναντίον σας και θα πέσετε νεκροί στον πόλεμο μέσα στα σύνορα του Ισραήλ. Έτσι θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

¹¹Δε θα είστε προφυλαγμένοι στην πόλη, όπως το κρέας στο καζάνι, αλλά θα σας τιμωρήσω οπουδήποτε θα βρίσκεστε μέσα στα σύνορα του Ισραήλ.

¹²Τότε θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος που τους νόμους του δεν τους τηρήσατε και τις προσταγές του δεν τις εκτελέσατε· τηρήσατε τα έθιμα των εθνών που είναι γύρω σας”».

¹³Ενώ εγώ προφήτευα, πέθανε ο Πελατίας, γιος του Βεναΐα. Τότε έπεσα με το πρόσωπο στη γη και φώναξα: «Αχ, Κύριε Θεέ, σκοπεύεις, δηλαδή, να εξοντώσεις όλους όσους απέμειναν από τους Ισραηλίτες; »

Υπόσχεση για ανασυγκρότηση και ανακαίνιση

¹⁴Τότε ο Κύριος μου απάντησε:

¹⁵«Άνθρωπε, οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ λένε για όλους τους Ισραηλίτες που πήγαν στην αιχμαλωσία μαζί σου, τους συμπατριώτες σου, τους αδερφούς σου: “άστους να μείνουν μακριά από την παρουσία του Κυρίου· τώρα εμείς κατέχουμε αυτή τη χώρα”.

¹⁶Πες, λοιπόν, στους συναιχμαλώτους σου: “ο Κύριος ο Θεός λέει: Πράγματι, εγώ σας έστειλα μακριά ανάμεσα στα έθνη και σας σκόρπισα στις ξένες χώρες· και σ’ εκείνες τις χώρες που βρεθήκατε, εγώ ήμουν ανάμεσά σας σαν να βρισκόμουν μέσα σε αγιαστήριο.

¹⁷Εγώ, όμως, ο Κύριος ο Θεός, θα τους συνάξω μέσα από τους λαούς, θα τους συγκεντρώσω μέσα από τις χώρες όπου είχαν διασκορπιστεί και θα τους ξαναδώσω τη χώρα του Ισραήλ.

¹⁸Όταν θα ’ρθουν εκεί θ’ απομακρύνουν όλα τα είδωλά τους και όλες τις μισητές πράξεις τους.

¹⁹Θα τους δώσω νέα καρδιά και θα βάλω μέσα τους νέο πνεύμα· θα αφαιρέσω από το σώμα τους την πέτρινη καρδιά και θα τους δώσω καρδιά ζωντανή,

²⁰για να ζουν σύμφωνα με τους νόμους μου και να τηρούν τις εντολές μου και να τις εφαρμόζουν. Αυτοί θα είναι λαός μου κι εγώ θα είμαι Θεός τους.

²¹Αλλά σ’ εκείνους που η καρδιά τους είναι κολλημένη στα είδωλά τους και στις βδελυρές πράξεις τους, θα τους ανταποδώσω σύμφωνα με αυτές τις πράξεις τους. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω”».

Ο Θεός εγκαταλείπει την Ιερουσαλήμ

²²Τότε τα χερουβίμ, που πάνω τους ήταν η δόξα του Θεού του Ισραήλ, άνοιξαν τα φτερά τους και οι τροχοί κινήθηκαν μαζί τους.

²³Έτσι η δόξα του Κυρίου έφυγε από την πόλη και στάθηκε στο βουνό που είναι στ' ανατολικά της.

²⁴Το Πνεύμα του Θεού με σήκωσε και μ' έφερε μέσα σε όραμα στη χώρα της Βαβυλώνας, στους αιχμαλώτους. Τότε το όραμα έφυγε από μένα.

²⁵Κι εγώ είπα στους αιχμαλώτους όλα εκείνα τα πράγματα που μου είχε δείξει ο Κύριος.

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 12

Ο Ιεζεκιήλ περιγράφει την απαγωγή στην αιχμαλωσία

¹Ο Κύριος μου είπε:

²«Άνθρωπε, εσύ μένεις ανάμεσα σε αποστάτες, που έχουν μάτια για να βλέπουν, αλλά δε βλέπουν, και αυτιά για ν' ακούν, αλλά δεν ακούν, γιατί είναι αποστάτες.

³⁻⁴Γι' αυτό, άνθρωπε, ετοίμασε τις αποσκευές σου και προσποιήσου ότι πας στην εξορία, ότι φεύγεις από τον τόπο σου για έναν άλλον τόπο. Βγάλε τις αποσκευές σου έξω από το σπίτι σαν να ετοιμάζεσαι για την εξορία, ενώ θα είναι ημέρα, για να σε δουν όλοι. Έπειτα, το βράδυ, βγες κι εσύ δήθεν ότι φεύγεις. Ίσως έτσι καταλάβουν, μολονότι είναι αποστάτες.

⁵Σκάψε έναν τοίχο του σπιτιού σου μπροστά τους, άνοιξε μια τρύπα και βγες απ' αυτήν.

⁶Πάρε μπροστά τους το σακούλι σου στους ώμους και φύγε στο σκοτάδι με σκεπασμένο το πρόσωπό σου, για να μη βλέπεις πλέον τη χώρα. Σ' έκανα σύμβολο στους Ισραηλίτες».

⁷Εγώ, λοιπόν, έκανα όπως διατάχθηκα. Ετοίμασα το σακούλι μου σαν να ήταν αποσκευή εξορίας, ενώ ήταν ακόμα μέρα, και το βράδι έσκαψα τον

τοίχο, άνοιξα μια τρύπα με το χέρι μου και βγήκα μες στο σκοτάδι μεταφέροντας το σακούλι μου στους ώμους, ενώ αυτοί μ' έβλεπαν.

⁸Το πρωί ο Κύριος μου είπε:

⁹«Άνθρωπε, δε σε ρώτησαν οι Ισραηλίτες αποστάτες τι ήταν αυτά που έκανες;

¹⁰Να τους πεις ότι ο Κύριος, ο Θεός λέει: “αυτή η συμβολική πράξη αφορά τον άρχοντα της Ιερουσαλήμ και όλους τους Ισραηλίτες που ζουν εκεί”.

¹¹Πες τους ακόμη: “εγώ είμαι σύμβολο γι' αυτούς: ό, τι έκανα εγώ, αυτό θα συμβεί και σ' εκείνους. Θα συρθούν στην εξορία, στην αιχμαλωσία.

¹²Κι ο άρχοντάς τους θα πάρει το σακούλι του στους ώμους μες στο σκοτάδι και θα φύγει μέσα από μια τρύπα που θα του ανοίξουν για να βγει. Θα σκεπάσει και το πρόσωπό του για να μη βλέπει πλέον τη χώρα”.

¹³Θ' απλώσω το δίχτυ μου πάνω του και θα πιαστεί στην παγίδα μου. Θα τον φέρω στη Βαβυλώνα, στη χώρα των Χαλδαίων αλλά δε θα τη βλέπει και θα πεθάνει εκεί.

¹⁴Θα σκορπίσω στους τέσσερις ανέμους όλη την ακολουθία του, τους φρουρούς του και τα στρατεύματά του και θα τους καταδιώξω με το ξίφος μου.

¹⁵Κι όταν θα τους έχω διασκορπίσει ανάμεσα στα έθνη, όταν θα τους έχω διασπείρει στις ξένες χώρες, τότε θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

¹⁶Αλλά μερικούς απ' αυτούς θα τους γλιτώσω από τον πόλεμο, την πείνα και την αρρώστια, για να διηγούνται στα έθνη στα οποία θα πάνε, όλες τις βδελυρές πράξεις τους. Έτσι θα μάθουν κι εκείνα τα έθνη ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

Μελλοντική αγωνία της Ιερουσαλήμ

¹⁷Πάλι ο Κύριος μου είπε:

¹⁸«Εσύ, άνθρωπε, φάε το ψωμί σου με τρόμο και πιες το νερό σου με ανησυχία και αγωνία.

¹⁹Και πες στον εξόριστο λαό της χώρας, ότι ο Κύριος ο Θεός, λέει: “οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ που θα ’χουν απομείνει στη χώρα του Ισραήλ, θα φάνε το ψωμί τους με αγωνία και θα πιουν το νερό τους με φόβο, γιατί η χώρα θα ερημωθεί εξαιτίας της ανομίας των κατοίκων της.

²⁰Οι κατοικημένες πόλεις θ’ αδειάσουν από τους κατοίκους τους και η χώρα θα ερημωθεί. Έτσι θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος”».

Πραγματοποίηση των λόγων του Κυρίου

²¹Ο Κύριος μου είπε:

²²«Άνθρωπε, ποια είναι η σημασία της παροιμίας που λέτε στη χώρα του Ισραήλ, “ο καιρός περνά και κανένα όραμα δεν πραγματοποιείται”;

²³Πες τους, λοιπόν: “ο Κύριος ο Θεός λέει: Θα θέσω τέρμα στην παροιμία αυτή και δε θα την ξαναπούν πια οι Ισραηλίτες”. Πες τους αντίθετα: “πράγματι έρχεται καιρός, που κάθε όραμα θα εκπληρωθεί”.

²⁴Δε θα υπάρξει πια ψευδές όραμα και πρόρρηση παραπλανητική στους Ισραηλίτες.

²⁵Γιατί όταν εγώ, ο Κύριος, μιλάω, ο λόγος αυτός θα εκπληρώνεται χωρίς χρονοτριβή. Αποστάτες, στις μέρες σας εγώ ό, τι πω θα το κάνω. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω».

²⁶Ο Κύριος μου είπε πάλι:

²⁷«Άνθρωπε, οι Ισραηλίτες λένε για σένα ότι το όραμα που βλέπεις είναι για μια μελλοντική εποχή, ότι προφητεύεις για πολύ μακρινούς χρόνους.

²⁸Πες τους, λοιπόν: “ο Κύριος ο Θεός λέει: Δε θ’ αργήσει πια να εκπληρωθεί κανένας απ’ τους λόγους μου. Κάθε λόγος που λέω εγώ εκπληρώνεται. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω”».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 13

Καταδίκη των ψευδοπροφητών

¹Ο Κύριος μου είπε:

²«Εσύ άνθρωπε, προφήτειψε εναντίον των προφητών του Ισραήλ που προφητεύουν αυθαίρετα, και πες τους: “ακούστε τι λέει για σας ο Κύριος ο Θεός:

³Αλίμονο στους ανόητους προφήτες που προφητεύουν αυθαίρετα, χωρίς να βλέπουν οράσεις.

⁴Οι προφήτες σας, Ισραηλίτες, είναι σαν καταστροφικές αλεπούδες, που τριγυρνούν ανάμεσα στα ερείπια.

⁵Δεν ανέβηκαν να επιδιορθώσουν τα χαλάσματα του τείχους ούτε έχτισαν τοίχο για να σας προστατεύσουν από τον πόλεμο την ημέρα που εγώ ο Κύριος θα σας κρίνω.

⁶⁻⁷Βλέπουν απατηλές οράσεις και προφητεύουν ψέματα, λέγοντας ότι ο Κύριος τους μίλησε, ενώ εγώ ποτέ δεν τους έστειλα· κι όμως, περιμένουν να πραγματοποιηθούν τα λόγια τους.

⁸Γι’ αυτό, εγώ ο Κύριος, ο Θεός, λέω: Επειδή έχουν πει ψεύτικες προφητείες και έχουν δει απατηλές οράσεις, είμαι εναντίον τους.

⁹Θα δείξω τη δύναμή μου εναντίον αυτών των φαντασιόπληκτων προφητών, που επινοούν οράσεις και δίνουν ψεύτικους χρησμούς. Δε θα μετέχουν στη συνέλευση του λαού μου ούτε θα καταγραφούν στον κατάλογο των Ισραηλιτών, ούτε θα μπουν στη χώρα τους. Έτσι θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός.

¹⁰Αποπλάνησαν το λαό μου λέγοντάς του ότι όλα θα πάνε καλά, ενώ τίποτα δεν πήγαινε καλά. Κι όταν ο λαός μου έχτιζε τοίχο με ξερολιθιά, αυτοί απλώς τον σοβαντίζανε.

¹¹Πες, λοιπόν, σ’ αυτούς τους προφήτες, που σοβαντίζουν την ξερολιθιά, πως θα ’ρθεί μια δυνατή βροχή, θα πέσει χαλάζι και θα ξεσπάσει ανεμοθύελλα, κι ο τοίχος θα πέσει.

¹²Όταν λοιπόν ο τοίχος πέσει, θα σας ρωτάνε: Τι απέγινε εκείνος ο όμορφος σοβάς που πασαλείψατε την ξερολιθιά;

13Κι αυτό είν' εκείνο που εγώ, ο Κύριος ο Θεός, έχω να σας πω: Θα εξαπολύσω γεμάτος οργή έναν ισχυρό άνεμο, θα έρθει δυνατή βροχή και θα πέσει χαλάζι με μανία καταστροφική.

14Θα γκρεμίσω τον τοίχο που είχατε σοβαντίσει, θα τον κατεδαφίσω τελείως, έτσι που να φανούνε τα θεμέλιά του. Κι όταν ο τοίχος πέσει, θα εξαφανιστείτε κι εσείς μες στα ερείπιά του· έτσι θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

15Θα εξαντλήσω την οργή μου πάνω σ' αυτόν τον τοίχο και πάνω σ' αυτούς που τον σοβάντισαν. Και τότε εγώ θα σας ειρωνεύομαι: Πού είναι τώρα ο τοίχος; πού είναι εκείνοι που τον σοβάντισαν;

16Τι έγιναν εκείνοι οι προφήτες του Ισραήλ, που προφήτευαν για την Ιερουσαλήμ και που οραματίζονταν ότι όλα θα πήγαιναν καλά σ' αυτήν; Τίποτα δεν πήγε καλά! Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω”».

Το τέλος της μαγείας

17Μου είπε ακόμα ο Κύριος: «Εσύ άνθρωπε, απευθύνσου στις γυναίκες του λαού σου, που προφητεύουν αυθαίρετα, και προφήτεψε εναντίον τους.

18Πες τους: “ακούστε τι λέει ο Κύριος ο Θεός: Αλίμονο σ' εσάς γυναίκες, που ράβετε μαγικές κορδέλες για τους καρπούς των χεριών και φτιάχνετε μαντίλες για τα κεφάλια ανθρώπων κάθε ηλικίας, παγιδεύοντας έτσι τις ζωές των ανθρώπων που ανήκουν στο λαό μου! Έχετε την εντύπωση ότι θα σώσετε τη δική σας ζωή;

19Με τον τρόπο αυτό προσβάλλετε το όνομά μου ανάμεσα στο λαό μου για μια χούφτα κριθάρι και για ένα κομμάτι ψωμί, παραδίνοντας στο θάνατο ανθρώπους που δεν ήταν να πεθάνουν και διατηρώντας στη ζωή ανθρώπους που δε θα 'πρεπε να ζήσουν. Έτσι πλανάτε το λαό μου, που του αρέσει να ακούει ψεύδη.

20”Γι' αυτό, εγώ ο Κύριος, ο Θεός θα ενεργήσω ενάντια στα μαγικά δεσίματά σας, που μ' αυτά παγιδεύετε τους ανθρώπους· θα τα ξεσκίσω από τα μπράτσα σας και θα ελευθερώσω αυτούς που κυνηγάτε.

²¹Θα ξεσκίσω τις μαντήλες σας και θα ελευθερώσω το λαό μου από τη μαγική εξουσία σας, που τους κρατάτε σαν θήραμα· και θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

²²”Με τα ψεύδη σας έχετε αποθαρρύνει τους δικαίους, αν κι εγώ ποτέ δεν τους αποθάρρυνα και ενθαρρύνετε τους ασεβείς, ώστε να μην αλλάξουν τον κακό τρόπο της ζωής τους και σωθούν.

²³Γι’ αυτό δεν θα ξαναδείτε τις απατηλές οράσεις σας, ούτε θα ξαναδώσετε τους ψεύτικους χρησμούς σας· θα ελευθερώσω το λαό μου από τη μαγική δύναμή σας κι έτσι θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος”».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 14

Κατηγορία κατά των ειδωλολατρών

¹Μερικοί από τους πρεσβύτερους των Ισραηλιτών ήρθαν σ’ εμένα για να συμβουλευθούν τον Κύριο και κάθισαν μπροστά μου.

²Μου είπε, λοιπόν, ο Κύριος:

³«Άνθρωπε, αυτοί έχουν αφιερωθεί ολόψυχα στα είδωλά τους, τα οποία τους οδηγούν στην αμαρτία. Τι έρχονται τώρα και με συμβουλεύονται;

⁴Γι’ αυτό απάντησέ τους: “ο Κύριος, ο Θεός, λέει: Όποιος από τους Ισραηλίτες αφιερωθεί στα είδωλά του και τ’ αφήσει να τον οδηγήσουν στην αμαρτία, και μετά πάει στον προφήτη για να με συμβουλευτεί μέσω αυτού, εγώ ο ίδιος ο Κύριος θα του δώσω την απάντηση που του αξίζει.

⁵Έτσι θα δώσω ένα μάθημα στους Ισραηλίτες που έχουν αποξενωθεί από μένα εξαιτίας των ειδώλων τους”.

⁶»Πες, λοιπόν, σ’ όλους τους Ισραηλίτες: “ο Κύριος, ο Θεός, λέει: Μετανοήστε κι εγκαταλείψτε τα είδωλά σας· πάψτε πια να τηρείτε τα βδελυρά έθιμά σας.

⁷Όποιος από τους Ισραηλίτες ή από τους ξένους που ζουν στη χώρα σας απομακρυνθεί από μένα και αφιερωθεί στα είδωλά του και τ’ αφήσει να τον οδηγήσουν στην αμαρτία, και μετά έρθει στον προφήτη για να με συμβουλευτεί μέσω αυτού, εγώ ο ίδιος ο Κύριος θα του δώσω την απάντηση:

⁸Θα στραφώ εναντίον του και θα τον τιμωρήσω παραδειγματικά, έτσι που όλοι θα μιλάνε γι' αυτόν για πολύν καιρό και θα τον αποκόψω από το λαό μου. Τότε θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

⁹”Κι αν ένας προφήτης πλανηθεί και δώσει παραπλανητικό χρησμό, εγώ ο Κύριος θα τον έχω παραπλανήσει· θ' απλώσω το χέρι μου εναντίον του και θα τον αφανίσω από το λαό μου.

¹⁰Θα τιμωρηθούν και οι δυο γι' αυτό· η τιμωρία του προφήτη θα είναι όμοια με την τιμωρία του ανθρώπου που τον συμβουλευτήκε,

¹¹για να μάθουν να μην αποστατούν πια οι Ισραηλίτες από μένα και να μη μολύνονται με τις πολλές τους παραβάσεις, αλλά να είναι λαός μου κι εγώ να είμαι Θεός τους· εγώ, ο Κύριος ο Θεός, το λέω”».

Δίκαιη τιμωρία εναντίον της Ιερουσαλήμ

¹²Ο Κύριος μου είπε:

¹³«Άνθρωπε, αν κάποια χώρα απιστήσει σ' εμένα, θα την τιμωρήσω και θα της στείλω πείνα, για ν' αφανίσω και τους ανθρώπους και τα κτήνη της.

¹⁴Ακόμη κι αν ανάμεσα στον πληθυσμό της χώρας εκείνης ήταν άνθρωποι σαν τον Νώε, το Δανιήλ ή τον Ιώβ, η δικαιοσύνη τους δεν θα μπορούσε να σώσει παρά μόνο αυτούς τους ίδιους· εγώ ο Κύριος το λέω.

¹⁵»Ή θα στείλω άγρια θηρία εναντίον εκείνης της χώρας, για να εξαφανίσουν τους κατοίκους της και να την ερημώσουν, ώστε να μην μπορεί άνθρωπος να περάσει μέσα απ' τη χώρα από τα πολλά θηρία της.

¹⁶Ακόμη κι αν ανάμεσα στον πληθυσμό της χώρας ήταν άνθρωποι σαν εκείνους τους τρεις άντρες, εγώ, ο αληθινός Θεός, το βεβαιώνω: δε θα μπορούσαν να σώσουν ούτε τα παιδιά της χώρας· μόνο τον εαυτό τους θα έσωζαν και η χώρα θα ερημωνόταν.

¹⁷»Ή θα στείλω εναντίον εκείνης της χώρας εχθρούς να την περάσουν από σφαγή, για να εξαφανίσω απ' αυτήν ανθρώπους και ζώα.

18Ακόμα κι αν ανάμεσα στον πληθυσμό της χώρας ήταν άνθρωποι σαν εκείνους τους τρεις άντρες, εγώ, ο αληθινός Θεός, το βεβαιώνω: δε θα μπορούσαν να σώσουν ούτε τα παιδιά της χώρας· μόνο τον εαυτό τους θα έσωζαν.

19»Η θα στείλω αρρώστια σ' εκείνη τη χώρα και θα ξεσπάσει η οργή μου πάνω της με το θανατικό που θα εξοντώσει ανθρώπους και ζώα.

20Ακόμα κι αν ανάμεσα στους κατοίκους της χώρας ήταν ο Νώε, ο Δανιήλ ή ο Ιώβ, εγώ, ο αληθινός Θεός το βεβαιώνω: δε θα μπορούσαν να σώσουν ούτε τα παιδιά της χώρας· η δικαιοσύνη τους μόνον αυτούς τους ίδιους θα μπορούσε να σώσει.

21»Και τώρα, εγώ ο Κύριος ο Θεός λέω: Θα στείλω εναντίον της Ιερουσαλήμ και τις τέσσερις θανατηφόρες τιμωρίες μου: δηλαδή τους εχθρούς, την πείνα, τα άγρια θηρία και την αρρώστια –όλα μαζί– για να εξαφανίσουν απ' αυτήν ανθρώπους και ζώα!

22-23Νομίζετε ότι θα γλιτώσει κανείς; Κι όμως! Μερικοί απ' αυτούς, άντρες και γυναίκες, θα επιζήσουν στην πόλη. Αυτούς θα τους αφήσουν να φύγουν από την πόλη και θα έρθουν να σας βρουν εκεί στην εξορία. Τότε θα δείτε την ασεβή συμπεριφορά τους και θα παρηγορηθείτε για τις συμφορές που έστειλα εναντίον της Ιερουσαλήμ. Τότε θα διαπιστώσετε ότι όλα όσα έκανα εναντίον αυτής της πόλης, τα έκανα δικαιολογημένα· εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 15

Η Ιερουσαλήμ άχρηστη κληματόβεργα

1Ο Κύριος μου είπε:

2«Άνθρωπε, το κλήμα έχει μήπως μεγαλύτερη αξία από τα άλλα δέντρα του δάσους;

3Μπορεί κανείς να φτιάξει κάτι απ' το ξύλο του; Μπορεί μ' αυτό κανείς να φτιάξει έστω και μια ξυλόπροκα για να κρεμάσει κάποιο σκεύος;

4Όχι. Είναι κατάλληλο μόνο για τη φωτιά. Όταν η φωτιά έχει κάψει τις δύο άκρες του και το υπόλοιπο έχει καψαλιστεί σε τίποτα δε χρησιμεύει.

⁵Και τότε που ήταν ολόκληρο, σε τίποτα δεν χρησίμευε· πόσο μάλλον τώρα που το 'χει κάνει κάρβουνο η φωτιά. Σε τι να χρησιμέψει;

⁶»Γι' αυτό εγώ, ο Κύριος ο Θεός, λέω: Όπως το κλήμα περισσότερο απ' όλα τα δέντρα του δάσους, προορίζεται μόνο για τη φωτιά, έτσι και οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ προορίζονται μόνο για τη φωτιά.

⁷Θα τους τιμωρήσω. Αν κι έχουν γλιτώσει από τη φωτιά, όμως η φωτιά θα τους καταφάει· έτσι θα καταλάβουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

⁸Θα ερημώσω τη χώρα τους, γιατί απίστησαν. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 16

Ιερουσαλήμ η άπιστη γυναίκα

¹Ο Κύριος μου είπε:

²«Εσύ, άνθρωπε, δείξε στην Ιερουσαλήμ πόσο βδελυρές είναι οι πράξεις της.

³Πες της: “ο Κύριος, ο Θεός, λέει για σένα: Εσύ είσαι Χαναναία και απ' την καταγωγή σου και απ' τη γέννησή σου· ο πατέρας σου ήταν Αμορραίος και η μητέρα σου Χετταία.

⁴Τη μέρα που γεννήθηκες δεν σου 'κοψαν τον ομφάλιο λώρο ούτε σε πλύναν' με νερό για να σε καθαρίσουν, δε σ' έτριψαν με αλάτι ούτε σε δέσαν' με φασκιές.

⁵Κανείς δεν σε λυπήθηκε να κάνει κάτι απ' όλα αυτά, αλλά σε πέταξαν μες στα χωράφια, όταν γεννήθηκες, χωρίς για τη ζωή σου να νοιαστούν.

⁶”Εγώ πέρασα από κοντά σου, σε είδα να κυλιέσαι μες στο αίμα σου, κι έτσι, στην κατάσταση που βρισκόσουνα, σου είπα: Πάρε ζωή!

⁷Και σ' έκανα να μεγαλώσεις σαν το χορτάρι στον αγρό. Κι εσύ ψήλωσες κι έγινες πανέμορφη. Σχηματίστηκαν οι μαστοί σου και τα μαλλιά σου μάκρυναν· ήσουν όμως γυμνή κι ασκέπαστη.

⁸”Ξαναπέρασα από κοντά σου κι είδα πως ήσουν στην ηλικία της παντρείας. Τότε άπλωσα το μανδύα μου πάνω σου και σκέπασα τη γυμνότητά σου· σου

υποσχέθηκα πίστη κι έκανα εγώ ο Κύριος, ο Θεός, μαζί σου συμφωνία. Έτσι έγινες δική μου.

⁹”Επειτα σ’ έπλυνα με νερό, σε καθάρισα από τα αίματα και σε άλειψα με λάδι.

¹⁰Σ’ έντυσα με πολύχρωμα υφαντά φορέματα και σου φόρεσα σανδάλια καμωμένα από το πιο μαλακό δέρμα· έζωσα τη μέση σου με ωραίο λινό και σε σκέπασα με μεταξωτό μανδύα.

¹¹Σε στόλισα με κοσμήματα: βραχιόλια έβαλα στα μπράτσα σου και περιδέραιο στο λαιμό σου,

¹²κρίκο στη μύτη σου, στ’ αυτιά σου σκουλαρίκια και στέμμα ατίμητο πάνω στο κεφάλι σου.

¹³Έτσι στολίστηκες με μάλαμα κι ασήμι και ντύθηκες μες στα λινά και μες στα μεταξένια και στα πολύχρωμα υφαντά. Έφαγες πίτα από σιμιγδάλι, μέλι και λάδι. Έγινες πανέμορφη, άξια να βασιλέψεις.

¹⁴Η φήμη σου απλώθηκε στα έθνη εξαιτίας της ομορφιάς σου· ήτανε τέλεια, χάρη στη λάμψη που σου χάρισα”, λέει ο Κύριος, ο Θεός».

Η άπιστη Ιερουσαλήμ: Ειδωλολατρία

¹⁵«“Εσύ όμως, εκμεταλλεύτηκες την ομορφιά που σου χάρισα και τη φήμη σου και πήγες κι έγινες πόρνη. Μες στην ακολασία βουτήχτηκες και δόθηκες χωρίς φραγμό στον κάθε τυχαίο διαβάτη.

¹⁶Διάλεξες τα πιο λαμπερόχρωμα φορέματά σου και τ’ άπλωσες στους δικούς σου ιερούς τόπους· τους στόλισες μ’ αυτά κι εκεί απάνω πόρνεψες. Τέτοια πράγματα δεν θα ’πρεπε να είχαν συμβεί.

¹⁷Πήρες και τα λαμπερά, χρυσά και ασημένια κοσμήματα που σου είχα δώσει και μ’ αυτά έκανες ομοιώματα αντρών και μαζί τους με απάτησες.

¹⁸Πήρες τα πολύχρωμα υφαντά φορέματά σου και σκέπασες αυτά τα είδωλα και πρόσφερες σ’ αυτά το λάδι μου και το θυμίαμά μου.

¹⁹Τους πρόσφερες για ευχάριστη μυρωδιά την τροφή που εγώ σου είχα δώσει, την πίτα την καμωμένη από σιμιγδάλι, λάδι και μέλι, που μ' αυτά εγώ σε είχα θρέψει. Δυστυχώς, έτσι έγινε", λέει ο Κύριος, ο Θεός.

²⁰"Επειτα πήρες τ' αγόρια σου και τα κορίτσια σου, εκείνα που ανήκαν σ' εμένα, και τα πρόσφερες θυσία στα είδωλα για να γίνουν τροφή τους. Σαν να μην έφταναν δηλαδή οι πορνείες σου,

²¹έσφαξες τα παιδιά μου και τα παρέδωσες στα είδωλά σου για ολοκαύτωμα.

²²Και μέσα σ' όλες αυτές τις βδελυρές πράξεις και τις πορνείες σου, δε θυμήθηκες τον καιρό της νιότης σου, τότε που ήσουν γυμνή κι ασκέπαστη και μες στο αίμα σου βουτηγμένη"».

Η άπιστη Ιερουσαλήμ: Αθέμιτες συμμαχίες

²³«Αλίμονο, αλίμονο σ' εσένα! Εγώ, ο Κύριος ο Θεός, το λέω. Μετά απ' αυτή σου την ασέβεια,

²⁴έχτισες και δικό σου θολωτό δωμάτιο, καθιέρωσες και δικούς σου ιερούς τόπους σε κάθε πλατεία.

²⁵Στην είσοδο του κάθε δρόμου έχτισες και ψηλές εξέδρες όπου πορνευόσουν την ομορφιά σου· εκεί πρόσφερες τον εαυτό σου στους διαβάτες και βυθιζόσουν όλο και περισσότερο στην πορνεία.

²⁶Πορνεύτηκες με τους γεροδεμένους Αιγύπτιους, τους γείτονές σου, και γινόσουν όλο και πιο ακόλαστη, για να μ' εξοργίζεις.

²⁷Άπλωσα πάνω σου το χέρι μου και σε τιμώρησα, λιγότεψα τη διατροφή σου και σε παρέδωσα στη διάθεση των εχθρών σου, των Φιλισταίων τις πόλεις, που ντράπηκαν για την αισχρή σου συμπεριφορά.

²⁸"Πορνεύτηκες επίσης και με τους Ασσυρίους, επειδή ήσουν αχόρταγη, και πάλι, αν και πορνεύτηκες μ' αυτούς, ωστόσο δεν ικανοποιήθηκες.

²⁹Πορνεύτηκες αναρίθμητες φορές στη χώρα των εμπόρων, τη Βαβυλώνα, αλλά και πάλι δε βρήκες κορεσμό.

30 Πόσο ασυγκράτητη ήσουν! ” λέει ο Κύριος, ο Θεός. “Συμπεριφέρθηκες σαν αδιάντροπη πόρνη!

31 Μα κι όταν έχτιζες τα θολωτά σου δωμάτια στην είσοδο των δρόμων και τις ψηλές σου εξέδρες στις πλατείες, δεν ενεργούσες καν σαν πόρνη, γιατί αδιαφορούσες για την αμοιβή σου.

32 Έμοιαζες με μοιχαλίδα, που προτιμάει τους ξένους απ’ τον άντρα της.

33 Οι πόρνες δέχονται πληρωμή από τους άντρες· αλλά εσύ πλήρωνες για να προσελκύσεις τους εραστές σου να ’ρθουν από παντού να σε βρουν και να πορνέψουν μαζί σου.

34 Αυτή ήταν η διαφορά σου από τις άλλες πόρνες: Κανένας δε σε ήθελε· έδινες αμοιβή, δεν έπαιρνες· τόσο ήσουν διεφθαρμένη! ”»

Η αντάξια τιμωρία

35 «“Άκου, λοιπόν, πόρνη Ιερουσαλήμ, το λόγο του Κυρίου!

36 Λέει ο Κύριος, ο Θεός: Επειδή παραδόθηκες γυμνή στους εραστές σου, για να λατρέψεις τα βδελυρά σου είδωλα, προσφέροντας θυσία κι αυτό ακόμα το αίμα των παιδιών σου,

37 γι’ αυτό κι εγώ θα συγκεντρώσω από παντού όλους τους εραστές σου, που ένιωθες μαζί τους ηδονή, όλους όσους αγάπησες και όλους όσους μίσησες, και μπροστά τους θα σε ξεγυμνώσω.

38 Θα σε τιμωρήσω σαν μοιχαλίδα και σαν φόνισσα. Μ’ οργή και αγανάκτηση θα σε καταδικάσω σε θάνατο.

39 Θα σε παραδώσω στην εξουσία των εραστών σου. Αυτοί θα εξαφανίσουν τα θολωτά δωμάτιά σου και τις ψηλές εξέδρες· θα σου βγάλουν τα ρούχα, θα πάρουν τα λαμπρά κοσμήματά σου, και θα σ’ αφήσουνε γυμνή κι ασκέπαστη.

40”Επειτα θα ξεσηκώσουν εναντίον σου τη σύναξη του λαού και θα σε λιθοβολήσουν και θα σε κατασφάξουν με τα ξίφη τους

⁴¹και θα κάψουν τα σπίτια σου. Έτσι, θα εκτελέσουν την καταδικαστική απόφαση εναντίον σου μπροστά στα μάτια πλήθους γυναικών. Θα βάλω τέρμα στις πορνείες σου και δε θα ξαναπληρώσεις πια καμιά αμοιβή.

⁴²Μ' αυτό τον τρόπο θα ικανοποιήσω την οργή μου εναντίον σου, κι ύστερα δεν θα 'χω πια λόγο να είμαι αγανακτισμένος. Θα μου περάσει ο θυμός και θα ησυχάσω.

⁴³Ξέχασες τι ήμουν για σένα τον καιρό της νιότης σου και με εξόργισες με όλα αυτά τά έργα σου και επιπλέον ήσουν και ανήθικη. Γι' αυτό κι εγώ τώρα θα σε τιμωρήσω γι' αυτή σου τη συμπεριφορά. Εγώ, ο Κύριος ο Θεός, το λέω»».

Η Ιερουσαλήμ χειρότερη από τα Σόδομα και τη Σαμάρεια

⁴⁴«Ίερουσαλήμ, αυτοί που σκαρώνουν γνωμικά θα σε κοροϊδεύουν με τη γνωστή παροιμία: Το μήλο κάτω απ' τη μηλιά θα πέσει.

⁴⁵Πράγματι, είσαι κόρη μιας μάνας που πρόδωσε τον άντρα της και τα παιδιά της· ίδια κι απαράλλαχτη με τις αδερφές σου πόλεις, που πρόδωσαν τους άντρες τους και τα παιδιά τους. Η μάνα σας ήταν πράγματι Χετταία κι ο πατέρας σας Αμορραίος.

⁴⁶Η μεγάλη αδερφή σου ήταν η Σαμάρεια, με τα περίχωρά της βόρεια από σένα, και η νεότερη αδερφή σου ήταν τα Σόδομα, με τα περίχωρά της νότια από σένα.

⁴⁷Και δεν αρκέστηκες να μιμείσαι τη συμπεριφορά εκείνων, αλλά σε πολύ λίγο χρόνο τις ξεπέρασες σε διαφθορά.

⁴⁸Εγώ, ο αληθινός Θεός, το επιβεβαιώνω: Η αδερφή σου, τα Σόδομα, και τα περίχωρά τους δεν έκαναν ό, τι έκανες εσύ και τα περίχωρά σου.

⁴⁹Οι πόλεις αυτές αμάρτησαν όταν περηφανεύτηκαν πως είχαν άφθονα πλούτη και ζούσαν με περιττή πολυτέλεια, και δε βοήθησαν τους φτωχούς κι αυτούς που είχαν ανάγκη.

⁵⁰Περηφανεύτηκαν κι έκαναν πράξεις βδελυρές. Όταν τα είδα αυτά τις εξαφάνισα.

⁵¹Η Σαμάρεια δεν είχε πράξει ούτε τις μισές απ’ τις δικές σου αμαρτίες· αλλά οι δικές σου πράξεις ήταν πολύ πιο αποκρουστικές, έτσι ώστε μπροστά σου οι αδερφές σου να φαίνονται αθώες.

⁵²Ο εξευτελισμός λοιπόν για τις ανομίες σου θα είναι όλος δικός σου, αφού μπροστά σ’ αυτές οι αδερφές σου μοιάζουν αθώες”».

Ο Θεός παραμένει πιστός

⁵³«Θα αποκαταστήσω την ευημερία των Σοδόμων και της Σαμάρειας και των γύρω τους πόλεων, μαζί με τη δική σου.

⁵⁴Όλα αυτά θα τα κάνω για να ντραπείς για τις πράξεις σου και οι αδερφές σου ν’ ανακουφιστούν.

⁵⁵Οι τρεις σας μαζί με τα περίχωρά σας θα ανοικοδομηθείτε και θα ευτυχήσετε και πάλι όπως πριν.

⁵⁶”Τον καιρό της περηφάνιας σου κοροΐδευες την αδερφή σου, τα Σόδομα.

⁵⁷Τώρα όμως όλοι βλέπουν τη δική σου ασέβεια. Έτσι, όλες οι πόλεις της Συρίας με τα περίχωρά τους και οι πόλεις των Φιλισταίων σε κοροΐδεύουν και σε περιφρονούν.

⁵⁸Εσύ είσαι ένοχη εξαιτίας της ανηθικότητάς σου και των βδελυρών σου πράξεων. Εγώ, ο Κύριος ο Θεός, το λέω”».

⁵⁹Λέει ακόμα ο Κύριος, ο Θεός: «Εσύ, Ιερουσαλήμ, αθέτησες τον όρκο σου, παραβαίνοντας τη διαθήκη μου. Θα σου κάνω, λοιπόν, ό, τι σου αξίζει.

⁶⁰Εγώ, όμως, δε θα ξεχάσω τη διαθήκη που έκανα μαζί σου όταν ήσουν νέα και θα κάνω πάλι μ’ εσένα αιώνια διαθήκη.

⁶¹Τότε θα θυμηθείς τις πράξεις σου και θα ντραπείς. Θα ξαναπάρεις τις αδερφές σου, τις μεγαλύτερες και τις μικρότερες· θα σου τις δώσω για θυγατέρες σου, αλλά σαν κάτι πέρα από τη διαθήκη που έκανα μ’ εσένα.

⁶²Κι όταν θα κάνω μ’ εσένα διαθήκη, θα μάθεις ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

⁶³Τότε θα θυμάσαι τα περασμένα και θα ντρέπεσαι, και δε θα μπορείς πια ν' αρθρώσεις λέξη από τη ντροπή σου· τότε θα σε συγχωρήσω για όλα όσα έχεις κάνει. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 17

Παραβολή των αετών και του αμπελιού

¹Ο Κύριος μου είπε:

²«Εσύ, άνθρωπε, πες στους Ισραηλίτες την παρακάτω αλληγορία.

³Πες τους ότι εγώ, ο Κύριος ο Θεός, λέω: »Ένας μεγάλος αετός, με μεγάλα μακριά και πολύχρωμα φτερά, ήρθε στο Λίβανο κι έπιασε την κορυφή ενός κέδρου.

⁴Έκοψε το πιο ψηλό κλωνάρι του, το έφερε στη χώρα του εμπορίου και το απόθεσε στην πόλη των εμπόρων.

⁵Τότε πήρε μία άλλη καταβολάδα από τη χώρα του Ισραήλ και τη φύτεψε όπως τις ιτιές σε γόνιμο έδαφος, κοντά σε άφθονα νερά.

⁶Η καταβολάδα βλάστησε κι έγινε πλατύ κλήμα χαμηλού αναστήματος, που οι κλάδοι του στρέφονταν προς τον αετό ενώ οι ρίζες του απλώνονταν κάτω απ' αυτόν. Ήταν ένα κλήμα και έβγαζε συνεχώς καινούρια κλαδιά.

⁷»Αλλά ήρθε κι ένας άλλος τεράστιος αετός κι αυτός, με πολλά και μεγάλα φτερά. Τότε το κλήμα από την πρασιά όπου ήταν φυτεμένο έστρεψε προς αυτόν τις ρίζες του και άπλωσε τα κλαδιά του προς το μέρος του για να ποτίζεται καλύτερα.

⁸Ωστόσο είχε φυτευτεί σε καλό έδαφος, κοντά σε άφθονα νερά, ώστε να μπορεί να κάνει κλαδιά και να καρποφορεί και να γίνει ένα μεγαλόπρεπο κλήμα.

⁹»Ρώτησέ τους εκ μέρους μου: “Θα ευδοκιμήσει αυτό το κλήμα; Δεν θα το ξεριζώσει ο πρώτος εκείνος αετός, έτσι που να μαραθούν όλα του τα φύλλα; Δεν θα κόψει εκείνος τον καρπό του; Άλλωστε δε θα χρειαστεί και μεγάλη δύναμη ή πολλοί άνθρωποι για να το ξεριζώσουν!”

¹⁰Είναι γερά φυτεμένο, μα δε θα μπορέσει ν' αναπτυχθεί. Όταν το χτυπήσει ο ανατολικός άνεμος τότε θα μαραθεί τελείως. Θα μαραθεί στην πρασιά όπου επρόκειτο να βλαστήσει”».

Ερμηνεία της παραβολής: Ο ειδωολάτρης βασιλιάς Σεδεκίας

¹¹Στη συνέχεια ο Κύριος μου είπε:

¹²«Ρώτησε τώρα αυτούς τους αποστάτες αν ξέρουν τι σημαίνουν όλα αυτά. Ο βασιλιάς της Βαβυλώνας ήρθε στην Ιερουσαλήμ και πήρε το βασιλιά της και τους άρχοντές της αιχμαλώτους στη χώρα του.

¹³Μετά πήρε κι ένα μέλος της βασιλικής οικογένειας, έκανε μαζί του συμφωνία και του επέβαλε να του ορκιστεί πίστη. Απήγαγε από τη χώρα όλους τους ηγέτες της,

¹⁴ώστε το βασίλειο να μείνει στην υποτέλεια, χωρίς ποτέ ν' ανορθωθεί, και να διασφαλιστεί έτσι η πιστή τήρηση της συνθήκης.

¹⁵Αλλά ο νέος βασιλιάς επαναστάτησε εναντίον του κατακτητή: Έστειλε αγγελιοφόρους στην Αίγυπτο για να ζητήσει άλογα και πολύ στρατό. Θα τα καταφέρει όμως; μπορεί κανείς να έχει αποτελέσματα με τέτοια πολιτική; μπορεί να παραβεί τη συνθήκη και όμως να γλιτώσει;

¹⁶»Εγώ ο Κύριος, ο αληθινός Θεός, το επιβεβαιώνω: Θα πεθάνει στη Βαβυλώνα, στη χώρα του βασιλιά που τον είχε ανεβάσει στο θρόνο, γιατί αθέτησε τον όρκο του και παρέβηκε τη συνθήκη που είχε κάνει μαζί του.

¹⁷Ο Φαραώ με τον πολυάριθμο στρατό του και τη μεγάλη του δύναμη δε θα τον βοηθήσει ν' αντισταθεί στους Βαβυλώνιους, όταν θα υψώνουν προχώματα εναντίον του και θα χτίζουν οχυρώματα για να κατασφάξουν πλήθη ανθρώπων.

¹⁸Αθέτησε τον όρκο του και παρέβηκε τη συνθήκη. Κι αφού συμπεριφέρθηκε έτσι, δεν τον σώζει τίποτα.

¹⁹Εγώ, ο αληθινός Θεός δηλώνω: “επειδή ο νέος αυτός βασιλιάς παραβίασε τη συνθήκη μου που επικυρώθηκε με όρκο στο όνομά μου, θα τα ανταποδώσω όλα αυτά στο κεφάλι του.

²⁰Θ' απλώσω το δίχτυ μου πάνω του και θα πιαστεί στην παγίδα μου. Θα τον μεταφέρω στη Βαβυλώνα και εκεί θα τον κρίνω, γιατί απίστησε σ' εμένα.

²¹Όλοι οι εκλεκτοί του στρατού του θα θανατωθούν με ξίφος κι όσοι επιζήσουν θα διασκορπιστούν στους πέντε ανέμους. Τότε θα μάθετε ότι εγώ, ο Κύριος, είμαι που μίλησα"».

Ο μελλοντικός αρχηγός της Σιών

²²Ο Κύριος, ο Θεός, μού είπε: «Εγώ ο ίδιος θα πάρω από την ψηλότερη κορυφή του κέδρου ένα βλαστάρι και θα το φυτέψω πάνω σε ένα πολύ ψηλό βουνό.

²³Θα το φυτέψω πάνω σ' ένα ψηλό βουνό του Ισραήλ. Το βλαστάρι θα μεγαλώσει, θα γίνει ψηλή κέδρος και θα καρποφορήσει· και κάτω από τη σκιά των κλαδιών της θα φωλιάζουν πουλιά κάθε είδους.

²⁴Έτσι όλα τα δέντρα έξω στους αγρούς θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος. Ρίχνω κάτω τα ψηλά δέντρα και κάνω να μεγαλώσουν τα χαμηλά· εγώ ξεραίνω τα πράσινα δέντρα και κάνω να βλασταίνουν τα ξερά. Εγώ, ο Κύριος, μίλησα κι ό, τι είπα θα το κάνω».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 18

Όποιος αμαρτάνει, ο ίδιος και θα πεθάνει

¹Ο Κύριος μου είπε:

²«Τι εννοείτε Ισραηλίτες με την παροιμία που λέτε στη χώρα σας: “οι γονείς έφαγαν άγουρα σταφύλια και τα δόντια των παιδιών μούδιασαν”;

³Εγώ, ο αληθινός Θεός, βεβαιώνω ότι αυτή η παροιμία δεν θα είν' ανάγκη να χρησιμοποιείται πια στη χώρα σας.

⁴Κάθε ζωή σε μένα ανήκει. Τόσο η ζωή του πατέρα όσο και η ζωή του γιου δική μου είναι. Ο άνθρωπος που αμαρτάνει, ο ίδιος και θα πεθάνει.

⁵»Ας υποθεθεί ότι ένας άνθρωπος είναι δίκαιος και πράττει το σωστό και το δίκαιο.

⁶Δεν λατρεύει τα είδωλα των Ισραηλιτών στα βουνά, δεν τρώει απαγορευμένα σφαχτά, δεν μοιχεύει με τη γυναίκα του άλλου ούτε πλαγιάζει με τη γυναίκα του στην περίοδο που αυτή είναι ακάθαρτη.

⁷Δεν καταπιέζει άνθρωπο, αλλά δίνει πίσω το ενέχυρο στον οφειλέτη· μοιράζεται το ψωμί του μ' εκείνον που πεινάει και δίνει ρούχα στον γυμνό να σκεπαστεί.

⁸Δεν δανείζει τοκογλυφικά, δεν παίρνει καν τόκο· δεν κάνει αδικίες, αλλά κρίνει δίκαια τις διαφορές των άλλων.

⁹Με λίγα λόγια εφαρμόζει τους νόμους μου και τηρεί τις εντολές μου. Εγώ, λοιπόν, ο Κύριος ο Θεός, βεβαιώνω πως ο άνθρωπος αυτός είναι πραγματικά δίκαιος και θα ζήσει.

¹⁰»Ας υποτεθεί τώρα ότι αυτός ο άνθρωπος έχει έναν γιο που σφάζει και καταστρέφει, και γενικά κάνει

¹¹τ' αντίθετα απ' ό, τι κάνει ο πατέρας του. Τρώει, δηλαδή, το σφαχτό με το αίμα του, μοιχεύει με τη γυναίκα του άλλου,

¹²καταπιέζει τον φτωχό κι εκείνον που έχει ανάγκη, διαπράττει ληστείες, δε δίνει πίσω το ενέχυρο και λατρεύει τα βδελυρά είδωλα.

¹³Δανείζει τοκογλυφικά και ζητάει τόκο. Αυτός ο γιος δεν θα ζήσει. Θα τιμωρηθεί και εξάπαντος θα πεθάνει, γιατί έκανε όλες αυτές τις βδελυρές πράξεις.

¹⁴»Ας υποθέσουμε, όμως, ότι αυτός ο κακός γιος έχει ένα γιο, που βλέπει τις αμαρτίες του πατέρα του, αλλά ο ίδιος φοβάται και δεν κάνει τα ίδια.

¹⁵Δηλαδή δεν λατρεύει τα είδωλα των Ισραηλιτών ούτε τρώει απαγορευμένα σφαχτά, δεν μοιχεύει με τη γυναίκα του άλλου,

¹⁶δεν καταπιέζει άνθρωπο, δεν κατακρατεί το ενέχυρο, δεν ληστεύει, μοιράζεται το ψωμί του με τον πεινασμένο και δίνει ρούχα στον γυμνό να ντυθεί.

¹⁷Δεν αδικεί τον φτωχό ούτε παίρνει τόκο. Με λίγα λόγια, εφαρμόζει τις εντολές μου και τηρεί τους νόμους μου. Αυτός ο άνθρωπος είναι βέβαιο πως δεν θα πεθάνει κι αν έπραξε ανομίες ο πατέρας του· θα ζήσει.

¹⁸Ο πατέρας του, όμως, επειδή καταπίεσε, λήστεψε τους συνανθρώπους του και γενικά έκανε πράγματα ανεπίτρεπτα για το λαό μου, εκείνος το δίχως άλλο θα πεθάνει εξαιτίας της αδικίας του».

Καθένας είναι υπεύθυνος για τη δική του ζωή

¹⁹«Εσείς όμως αναρωτιέστε: “γιατί να μην υποφέρει ο γιος εξαιτίας της ανομίας του πατέρα του; ” Η απάντηση είναι ότι, ο γιος κάνει το σωστό και το δίκαιο και τηρεί με προσοχή όλους τους νόμους μου· γι’ αυτό θα ζήσει, οπωσδήποτε.

²⁰Ο άνθρωπος όμως που κάνει το κακό θα πεθάνει· ο γιος δεν θα υποφέρει εξαιτίας της ανομίας του πατέρα του ούτε ο πατέρας θα υποφέρει εξαιτίας της ανομίας του παιδιού του. Η δικαιοσύνη του δικαίου θα αναγνωρίζεται στον ίδιο και η ασέβεια του ασεβή θα καταλογίζεται σε βάρος του ίδιου.

²¹»Αν όμως ένας ασεβής πάψει να αμαρτάνει και εφαρμόσει τους νόμους μου και καθέτι που είναι σωστό και δίκαιο, τότε οπωσδήποτε θα ζήσει, δε θα πεθάνει.

²²Καμιά από τις προηγούμενες παραβάσεις του δε θα του καταλογιστεί· θα ζήσει λόγω των δικαίων πράξεών του.

²³Δεν χαίρομαι όταν ένας άνθρωπος πεθαίνει εξαιτίας της αμαρτίας του», λέει ο Κύριος, ο Θεός. «Προτιμώ να μετανοήσει και να ζήσει.

²⁴»Αντίθετα, αν ένας δίκαιος ξεφύγει από τον ίσιο δρόμο και πράξει την αδικία, όλες τις βδελυρές πράξεις που κάνει ένας ασεβής, τότε καμιά από τις δίκαιες πράξεις του δεν θα του λογαριαστεί. Αυτός θα πεθάνει για την αμαρτία που διέπραξε».

Ο Θεός δίνει μια ακόμη ευκαιρία

²⁵«Εσείς όμως, Ισραηλίτες, λέτε: “δεν είναι σωστός ο τρόπος που ενεργεί ο Κύριος”. Ακούστε, λοιπόν, τώρα: Ο δικός μου τρόπος δεν είναι ο σωστός ή οι δικές σας ενέργειες είναι διεστραμμένες;

²⁶Όπως το 'χω ξαναπεί, αν ένας δίκαιος ξεφύγει από τον ίδιο δρόμο και πράξει την αδικία, θα πεθάνει εξαιτίας της ανομίας του.

²⁷Κι αν ένας ασεβής απαρνηθεί την ασέβειά του και κάνει το σωστό και το δίκαιο, αυτός αξίζει να ζήσει.

²⁸Αν συναισθανθεί τις παραβάσεις του και μετανοήσει θα ζήσει οπωσδήποτε· δε θα πεθάνει.

²⁹Κι όμως, εσείς Ισραηλίτες λέτε: “ο τρόπος που ενεργεί ο Κύριος δεν είναι ο σωστός”. Αχ, Ισραηλίτες, ο δικός μου τρόπος δεν είναι ο σωστός ή οι δικές σας ενέργειες είναι διεστραμμένες;

³⁰Γι' αυτό θα σας κρίνω, Ισραηλίτες, τον καθέναν από σας με τον τρόπο που ενεργείτε· εγώ, ο Κύριος ο Θεός, το λέω. »Μετανοήστε και σταματήστε τις παραβάσεις σας, για να μη σας οδηγήσει στην καταστροφή η ανομία σας.

³¹Σταματήστε τις παραβάσεις σας εναντίον μου κι ανανεώστε την καρδιά σας και το φρόνημά σας. Γιατί θέλετε να πεθάνετε, Ισραηλίτες;

³²Ξέρετε ότι εγώ δε χαίρομαι όταν ένας άνθρωπος πρέπει να πεθάνει. Αυτό το λέω εγώ, ο Κύριος ο Θεός. Μετανοήστε, λοιπόν, για να ζήσετε! »

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 19

Θρήνος για τους βασιλιάδες του Ισραήλ

¹Ο Κύριος με πρόσταξε να τονίσω ένα θρηνητικό τραγούδι για τους άρχοντες των Ισραηλιτών.

²Τι λείαινα ήταν η μάνα σας, σε σύγκριση μ' άλλα λιοντάρια! Ξάπλωνε ανάμεσα στα λιονταρόπουλα κι άφηνε τα μικρά της να θηλάσουν.

³Ένα από τα μικρά της το μεγάλωσε και έγινε δυνατό λιοντάρι. Έμαθε να κατασπαράζει τη λεία του και να καταβροχθίζει ανθρώπους.

- ⁴Τα έθνη άκουσαν γι' αυτό, έτρεξαν, το παγίδεψαν σε λάκκο και το τραβήξαν με άγκιστρα στην Αίγυπτο.
- ⁵Όταν η μάνα του είδε πως γελάστηκε, και πως ήταν η ελπίδα της χαμένη, πήρε ένα άλλο από τα μικρά της και το 'κανε λιοντάρι δυνατό.
- ⁶Να ζήσει το 'φερε σ' άλλα λιοντάρια ανάμεσα κι έγινε ένα λιοντάρι δυνατό· έμαθε να κατασπαράζει τη λεία του, και να καταβροχθίζει ανθρώπους.
- ⁷Τα φρούριά τους τα γκρέμιζε τις πόλεις τους τις έκανε ερείπια· οι κάτοικοι της χώρας έτρεμαν στο άκουσμα του βρυχηθμού του.
- ⁸Τότε εναντίον του τα έθνη παρατάχθηκαν, από τις γύρω χώρες, άπλωσαν γύρω του τα δίχτυα τους, και το παγίδεψαν στο λάκκο.
- ⁹Μ' άγκιστρα το τραβήξαν το βάλαν σε κλουβί και το μετέφεραν στο βασιλιά της Βαβυλώνας. Μέσα σε φρούριο το ρίξανε ώστε να μην ξανακουστεί ο βρυχηθμός του πια πάνω στα όρη του Ισραήλ.
- ¹⁰Ήταν η μάνα σας σαν την κληματαριά τη φυτεμένη στων νερών τις όχθες· ήταν καρπούς γεμάτη και κλαδιά, απ' τα πολλά νερά που την ποτίζουν.
- ¹¹Είχε κλωνάρια υπέροχα κατάλληλα για σκήπτρα ηγεμόνων. Ψηλότερα απ' τ' άλλα δέντρα ανέβαιναν και θαύμαζαν τη λιγερή κορμοστασιά της με τα πολλά της τα κλαδιά.
- ¹²Αλλά με οργή και βία ξεριζώθηκε, ρίχτηκε καταγής· ο ανατολικός ο άνεμος ξέρανε τον καρπό της και τον σκόρπισε. Τα υπέροχα κλωνάρια της ξεράθηκαν και στη φωτιά καήκαν.
- ¹³Τώρα φυτεύτηκε σ' έρημη, άνυδρη και διψασμένη γη.
- ¹⁴Φωτιά βγήκε από τον κορμό της κι έκαψε τους καρπούς και τα κλωνάρια της· δεν της έμεινε πια ούτε ένα απ' τα υπέροχα κλαδιά, κατάλληλο για σκήπτρο ηγεμόνα. Αυτό το ποίημα έχει γίνει μοιρολόι.

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 20

Συμπεριφορά του Θεού προς τους Ισραηλίτες

¹Τη δέκατη μέρα του πέμπτου μήνα του έβδομου έτους της αιχμαλωσίας μας, ήρθαν μερικοί από τους πρεσβυτέρους του Ισραήλ να συμβουλευτούν τον Κύριο και κάθισαν μπροστά του.

²Τότε ο Κύριος μου είπε:

³«Εσύ άνθρωπε, δώσε στους πρεσβυτέρους του Ισραήλ την ακόλουθη απάντηση: Ο Κύριος, ο Θεός, λέει: “ήρθατε να με συμβουλευθείτε; Εγώ, ο αληθινός Θεός, βεβαιώνω ότι δε θ’ αφήσω να με συμβουλευθείτε!”»

⁴Και με διέταξε: «Κρίνε τους, άνθρωπε, κρίνε τους! Φανέρωσέ τους τις βδελυρές πράξεις των προγόνων τους.

⁵Πες τους: “Ο Κύριος ο Θεός λέει: Όταν οι Ισραηλίτες ήταν στην Αίγυπτο, εγώ τους διάλεξα για λαό μου. Ορκίστηκα στους απογόνους του Ιακώβ υψώνοντας το χέρι μου και τους φανέρωσα τον εαυτό μου λέγοντάς τους: Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας.

⁶Τότε τους ορκίστηκα υψώνοντας το χέρι μου ότι θα τους βγάλω από την Αίγυπτο, για να τους πάω στη χώρα που είχα γι’ αυτούς προβλέψει, στη γη όπου ρέει γάλα και μέλι, την πιο θαυμαστή μέσα σ’ όλες τις χώρες.

⁷Πετάξτε μακριά, τους είπα, τα βδελυρά είδωλα της Αιγύπτου που τόσο σας είναι ελκυστικά, και μη μολύνεστε μ’ αυτά. Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας.

⁸”Αλλά εκείνοι επαναστάτησαν εναντίον μου και δεν ήθελαν να με υπακούσουν. Δεν απαρνήθηκαν τα βδελυρά είδωλα της Αιγύπτου που τους ήταν τόσο ελκυστικά. Τότε σκέφτηκα να εξαπολύσω την οργή μου πάνω τους, μέσα στην Αίγυπτο.

⁹Δεν το ’κανα όμως από σεβασμό στο όνομά μου, για να μη βεβηλωθεί μπροστά στα έθνη που ανάμεσά τους τότε κατοικούσαν. Γιατί μπροστά στα έθνη εγώ είχα υποσχεθεί να βγάλω το λαό μου τον Ισραήλ από την Αίγυπτο.

¹⁰Τους έβγαλα λοιπόν από την Αίγυπτο και τους έφερα στην έρημο.

¹¹”Τους έδωσα τους νόμους μου και τους φανέρωσα τις εντολές μου, που η τήρησή τους δίνει στον άνθρωπο ζωή.

12 Ακόμη τους έδωσα την ημέρα του Σαββάτου, σημείο της διαθήκης ανάμεσα σ' εμένα και σ' εκείνους, για να θυμούνται ότι εγώ είμαι ο Κύριος που τους ξεχώρισα για λαό μου.

13 "Αλλά οι Ισραηλίτες δε με υπάκουσαν στην έρημο. Δεν τήρησαν τους νόμους μου και τις εντολές μου, που η τήρησή τους δίνει στον άνθρωπο ζωή, και βεβήλωσαν την ημέρα του Σαββάτου με το χειρότερο τρόπο. Τότε σκέφτηκα να εξαπολύσω πάνω τους την οργή μου στην έρημο και να τους εξαφανίσω.

14 Δεν το 'κανα όμως από σεβασμό στο όνομά μου, για να μη βεβηλωθεί μπροστά στα έθνη, που με είχαν δει να τους βγάζω από την Αίγυπτο.

15 Ωστόσο, τους ορκίστηκα υψώνοντας το χέρι μου, εκεί στην έρημο, ότι δεν θα τους έφερνα στη χώρα που τους είχα υποσχεθεί, στη γη όπου ρέει γάλα και μέλι, την ομορφότερη ανάμεσα σ' όλες τις χώρες.

16 Γιατί αρνήθηκαν τις εντολές μου και τους νόμους μου και βεβήλωσαν το Σάββατο. Η καρδιά τους ήταν στραμμένη στα είδωλά τους.

17 Τους λυπήθηκα, όμως, και δεν τους κατέστρεψα, ούτε τους εξαφάνισα τελείως εκεί στην έρημο.

18 "Είπα τότε στα παιδιά τους, εκεί στην έρημο: Μην τηρήσετε τους νόμους και τις εντολές των πατεράδων σας, και μη μολυνθείτε με τα είδωλά τους.

19 Εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας. Τους δικούς μου νόμους και τις δικές μου εντολές να τηρείτε και να εφαρμόζετε.

20 Να θεωρείτε το Σάββατο μέρα ιερή κι αυτό να είναι το σημείο ανάμεσα σ' εμένα και σ' εσάς· για να θυμάστε ότι εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός σας.

21 "Αλλά και τα παιδιά τους δε με υπάκουσαν. Δεν τήρησαν με επιμέλεια τους νόμους μου και τις εντολές μου, που η τήρησή τους δίνει στον άνθρωπο ζωή, και βεβήλωσαν την ημέρα του Σαββάτου. Τότε σκέφτηκα να εξαπολύσω την οργή μου πάνω τους, εκεί στην έρημο.

²²Δεν το έπραξα όμως, από σεβασμό στο όνομά μου, για να μη βεβηλωθεί στα μάτια των εθνών, που είχαν δει ότι τους έβγαλα από την Αίγυπτο.

²³Αλλά, τους ορκίστηκα υψώνοντας το χέρι μου ότι θα τους διασκορπίσω μέσα στα έθνη και ότι θα τους διασπείρω στις ξένες χώρες.

²⁴Γιατί δεν τήρησαν τις εντολές μου και τους νόμους μου· βεβήλωσαν την ημέρα του Σαββάτου και λάτρεψαν τα είδωλα των πατεράδων τους.

²⁵Ακόμα τους έδωσα νόμους που δεν ήταν καλοί και εντολές με τις οποίες δε θα μπορούσαν να ζήσουν.

²⁶Και τους έκανα να μολυνθούν με τις προσφορές τους, καθώς θυσίαζαν τα πρωτότοκα παιδιά τους, ώστε να τους τιμωρήσω και να μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος”.

²⁷»Γι’ αυτό, άνθρωπε», συνέχισε ο Κύριος, «πες στους Ισραηλίτες ότι εγώ ο Κύριος, ο Θεός, λέω: Οι πρόγονοί σας με πρόσβαλαν και μ’ έναν άλλο τρόπο: με την προδοτική συμπεριφορά τους.

²⁸Αφού τους έφερα στη χώρα που είχα ορκιστεί να τους δώσω, αυτοί, όπου έβλεπαν ψηλό λόφο και πυκνόφυλλο δέντρο, εκεί πρόσφεραν τις θυσίες τους. Με εξόργιζαν έτσι με τις προσφορές τους, καθώς άφηναν ν’ ανεβαίνουν ψηλά οι ευχάριστες μυρωδιές τους κι έχυναν τις σπονδές τους.

²⁹Τότε τους ρώτησα: “ποιοι είναι αυτοί ο ιεροί τόποι όπου συναντιέστε; ” Έτσι από τότε εκείνες οι τοποθεσίες ονομάστηκαν “ιεροί τόποι”.

³⁰»Πες, λοιπόν, στους Ισραηλίτες ότι εγώ ο Κύριος, ο Θεός, λέω: “γιατί τρέχετε πίσω από τα βδελυρά είδωλα των προγόνων σας και μολύνεστε όπως εκείνοι;

³¹Ακόμα και σήμερα φέρνετε τα ίδια δώρα και μολύνεστε με τα ίδια εκείνα είδωλα, προσφέροντας σ’ αυτά ακόμη και τα παιδιά σας ολοκαύτωμα. Και μετά έρχεστε να με συμβουλευτείτε, Ισραηλίτες; Εγώ, ο αληθινός Θεός, βεβαιώνω ότι δε θ’ αφήσω να με συμβουλευθείτε”».

Ο Θεός καλεί σε νέο ξεκίνημα

³²Λέει ακόμα ο Κύριος: «Εσείς ίσως φαντάζεστε πως μπορείτε να γίνετε σαν τα έθνη, σαν τις φυλές των ξένων χωρών, και να λατρεύετε θεούς από ξύλο και πέτρα. Αλλά αυτό ποτέ δε θα συμβεί!

³³Εγώ, ο αληθινός Θεός, βεβαιώνω πως με το δυνατό μου χέρι, με τη δύναμή μου την ακαταμάχητη και με το φλογερό θυμό μου θα βασιλεύω πάνω σας.

³⁴Με το δυνατό μου χέρι, με τη δύναμή μου την ακαταμάχητη και με το φλογερό θυμό μου θα σας βγάλω μέσα από τους λαούς και θα σας συμμαζέψω από τις χώρες όπου ήσασταν σκορπισμένοι,

³⁵και θα σας φέρω στην έρημο, μακριά από τους άλλους λαούς, κι εκεί θα λογαριαστώ μαζί σας, πρόσωπο με πρόσωπο.

³⁶Όπως λογαριάστηκα με τους προγόνους σας στην έρημο της Αιγύπτου, έτσι θα κάνω και μ' εσάς. Εγώ, ο Κύριος ο Θεός, το λέω.

³⁷Θα σας κάνω να γίνετε το ποίμνιό μου και θα σας αναγκάσω να υπακούσετε στη διαθήκη μου.

³⁸Θ' απομακρύνω απ' ανάμεσά σας τους στασιαστές κι εκείνους που αποστάτησαν από μένα. Θα τους βγάλω από τη χώρα του Ισραήλ, όπου κατοικούν προσωρινά, και δε θα ξαναγυρίσουν πια σ' αυτήν. Τότε θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

³⁹Ακούστε τώρα, Ισραηλίτες, τι έχει να σας πει ο Κύριος, ο Θεός: «Πηγαίνετε, λατρέψτε καθένας σας τα είδωλά του! Αλλά μετά θα υποχρεωθείτε να με υπακούσετε· θα πάψετε πια να σπιλώνετε το άγιο όνομά μου με τα δώρα που προσφέρετε στα είδωλά σας.

⁴⁰Πράγματι, στο άγιο μου βουνό, στο ψηλό βουνό του Ισραήλ, εκεί θα με λατρέψετε όλοι οι Ισραηλίτες όταν θα ξαναγυρίσετε στη χώρα. Εκεί θα σας δεχτώ κι εκεί θα ζητήσω τις προσφορές σας και το καλύτερο μέρος της συγκομιδής σας κι όλες τις άγιες προσφορές σας.

⁴¹Θα σας δεχτώ όπως την ευχάριστη οσμή, όταν θα σας βγάλω από τους λαούς και σας συνάξω από τις χώρες όπου θα είστε διασκορπισμένοι. Έτσι, με τις ενέργειές μου προς εσάς, θα δείξω στα έθνη ότι είμαι ο άγιος Θεός.

⁴²Κι εσείς, θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος, όταν θα σας φέρω στη χώρα του Ισραήλ που ορκίστηκα να τη δώσω στους προγόνους σας.

⁴³Εκεί θ' αναλογίζεστε την προηγούμενη συμπεριφορά σας και τις πράξεις με τις οποίες είχατε μολυνθεί και θα σιχαίνεστε τον εαυτό σας για όλα αυτά.

⁴⁴Εγώ, Ισραηλίτες, θα σας φερθώ όχι σύμφωνα με την κακή και διεφθαρμένη διαγωγή σας, αλλά με τρόπο που να δοξαστεί το όνομά μου. Τότε θα καταλάβετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος. Εγώ, ο Κύριος ο Θεός, το λέω».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 21

Φωτιά και ξίφος εναντίον της Ιερουσαλήμ

¹Ο Κύριος μου είπε:

²«Εσύ άνθρωπε, γύρνα το πρόσωπό σου προς το νότο, φώναξε και προφήτεψε ενάντια στους κατοίκους της δασώδους χώρας του νότου.

³Πες στο δάσος του νότου: “άκου τι λέει ο Κύριος, ο Θεός: Φωτιά θα σου βάλω που θ' αποτεφρώσει όλα σου τα δέντρα, χλωρά και ξερά. Η φωτιά δεν θα σβήνει και θα κάψει κάθε άνθρωπο από το νότο ως το βορρά”.

⁴Τότε όλοι θα δουν ότι εγώ ο Κύριος άναψα τη φωτιά και τίποτα δεν θα μπορεί να τη σβήσει».

⁵Εγώ είπα: «Αχ, Κύριε Θεέ! Τώρα αυτοί θα με κατηγορήσουν ότι τους μιλάω με αινίγματα».

⁶Κι ο Κύριος μου είπε:

⁷«Γύρνα, άνθρωπε, το πρόσωπό σου προς την Ιερουσαλήμ και φώναξε ενάντια στ' αγιαστήριά τους, προφήτεψε ενάντια στη χώρα των Ισραηλιτών.

⁸⁻⁹Πες στη χώρα του Ισραήλ ότι εγώ ο Κύριος, ο Θεός, λέω: “έρχομαι εναντίον σου! Θα βγάλω το ξίφος μου από τη θήκη του και θα εξολοθρεύσω όλους τους κατοίκους σου, δικαίους και ασεβείς, από το νότο ως το βορρά.

10Και κάθε άνθρωπος θα μάθει ότι εγώ, ο Κύριος, τράβηξα το ξίφος μου και δεν θα το ξαναβάλω πίσω”.

11»Γι’ αυτό στέναξε, άνθρωπε· στέναξε μπροστά τους με συντριβή και πίκρα.

12Κι όταν σε ρωτήσουν γιατί αναστενάζεις, πες τους: “επειδή έχω άσκημα νέα για την καταστροφή, που όταν έρθει, όλων οι καρδιές θα λιώσουν· τα χέρια τους θα παραλύσουν, το πνεύμα τους θα ταραχτεί και θα τους κοπούν τα γόνατα από το φόβο. Νάτην, έρχεται τώρα να πραγματοποιηθεί! ” λέει ο Κύριος, ο Θεός».

Το κοφτερό ξίφος του Κυρίου

13Ο Κύριος μου είπε:

14«Εσύ, άνθρωπε, προφήτεψε και πες εκ μέρους μου στους Ισραηλίτες: “Ξίφος! Το ξίφος ακονίστηκε, γυαλίστηκε!

15α-16 Ακονίστηκε για να σφάξει· γυαλίστηκε για να λάμψει σαν αστραπή. Το ξίφος δόθηκε να γυαλιστεί, να το κρατήσει ένα χέρι. Είναι ακονισμένο και γυαλισμένο για να δοθεί στο χέρι του σφαγέα.

15β ”Μη λέτε ότι μπορείτε να χαιρόσαστε, επειδή του βασιλιά σας το σκήπτρο καταφρονεί όλα τ’ άλλα σκήπτρα.

18Εγώ τον δοκίμασα· αυτός ο βασιλιάς δεν θα περιφρονήσει πια κανέναν άλλο βασιλιά”.

17»Γι’ αυτό φώναξε, εσύ άνθρωπε, και θρήνησε! Γιατί το ξίφος είναι εναντίον του λαού μου και των αρχόντων του. Όλοι τους παραδίνονται στο ξίφος. Γι’ αυτό χτύπα το στήθος σου μ’ απελπισία.

19»Και προφήτεψε: “Άσε το ξίφος να πέσει και δεύτερη φορά και τρίτη· είναι το ξίφος της σφαγής, το ξίφος της μεγάλης σφαγής, το ξίφος που θα τους καταδιώξει.

20Ρίχνει τον τρόπο στην καρδιά τους τα θύματα πληθαίνουν· σ’ όλες μπροστά τις πόρτες τους με το ξίφος θα τους απειλώ. Ναι! Είναι καμωμένο για ν’ αστράφτει, είναι ακονισμένο για να σφάζει.

21Γύρνα για να επιτεθείς δεξιά κι αριστερά, όπου πηγαίνει η κόψη σου, σ' όλες τις κατευθύνσεις.

22”Και εγώ με τη σειρά μου θα χτυπήσω τα χέρια μου για να ξεσπάσει η οργή μου. Εγώ, ο Κύριος, μίλησα”».

Ο κλήρος πέφτει εναντίον της Ιερουσαλήμ

23Ο Κύριος μου είπε:

24«Εσύ, άνθρωπε, χάραξε δυο δρόμους απ' όπου είναι δυνατόν να έρθει ο βασιλιάς της Βαβυλώνας με το ξίφος του. Και οι δύο δρόμοι θα ξεκινούν από την ίδια χώρα. Στην αρχή του κάθε δρόμου δείξε μ' ένα σημάδι την πόλη στην οποία αυτός οδηγεί.

25Ο ένας απ' τους δύο δρόμους θα οδηγήσει το στρατό της Βαβυλώνας στη Ραββά των Αμμωνιτών κι ο άλλος στην πόλη την οχυρωμένη της Ιερουσαλήμ, στο βασίλειο του Ιούδα.

26»Ο βασιλιάς της Βαβυλώνας στέκεται κιάλας στην αρχή των δύο δρόμων για να πάρει χρησμό ποιον να διαλέξει. Ανακατεύει τα βέλη, συμβουλευέται τα είδωλα, εξετάζει το σηκώτι του ζώου που προσφέρθηκε θυσία.

27Το βέλος, που έπιασε το δεξί του χέρι, γράφει “Ιερουσαλήμ”. Θα υψώσει πολιορκητικούς κριούς ενάντια στις πύλες της, θα κατασκευάσει προχώματα και θ' ανυψώσει προμαχώνες· θα διατάξει τη σφαγή, πολεμικές κραυγές θα ηχήσουν.

28Στα μάτια των κατοίκων της Ιερουσαλήμ αυτός ο χρησμός σαν ψέμα θα φανεί, επειδή τους έχουν δώσει ιερούς όρκους για το αντίθετο. Όμως θα είναι αληθινός, γιατί θα προμηνάει ότι θα πρέπει να συλληφθούν αιχμάλωτοι λόγω της παρανομίας τους.

29»Γι' αυτό, ο Κύριος ο Θεός, λέει: “επειδή μου θυμίζετε την ενοχή σας με τις ολοφάνερες παραβάσεις και τις αμαρτίες που διέπουν τη συμπεριφορά σας, γι' αυτό θα συλληφθείτε αιχμάλωτοι”.

30»Όσο για σένα, ασεβέστατε άρχοντα των Ισραηλιτών, πλησιάζει η μέρα σου, ο καιρός που η ανομία σου θα πάρει τέλος.

³¹Εγώ, ο Κύριος ο Θεός, το λέω: “θα πέσει απ’ το κεφάλι σου και το τουρμπάνι σου και το διάδημά του· τίποτα στη θέση του δε θα μείνει! Οι ανίσχυροι θα εξυψωθούν και οι δυνατοί θα ταπεινωθούν.

³²Ερείπια, ερείπια, ερείπια θα κάνω την Ιερουσαλήμ! Ποτέ δεν ξανάγινε κάτι τέτοιο. Όμως τίποτα δεν θ’ αλλάξει ωσότου έρθει εκείνος, που εγώ τον έχω ορίσει να καταστρέψει την πόλη».

Κρίση εναντίον των Αμμωνιτών

³³«Εσύ άνθρωπε, προφήτεψε και πες τι λέω εγώ, ο Κύριος ο Θεός, εναντίον των Αμμωνιτών που εμπαιίζουν τον Ισραήλ: “Ξίφος! Το ξίφος έτοιμο είναι να σας σφάξει! Βγήκε από το θηκάρι του, γυαλίστηκε για να λάμψει σαν αστραπή!

³⁴”Ενώ οι Αμμωνίτες βλέπουν ψευδείς οράσεις και στηρίζονται σε ψεύτικους χρησμούς, το ξίφος είναι έτοιμο να πέσει στο λαικό αυτών των ασεβών. Πραγματικά, έφτασε η μέρα τους και ο καιρός που η ανομία τους θα πάρει τέλος”.

³⁵»Τώρα, βάλε το ξίφος στο θηκάρι, βασιλιά της Βαβυλώνας. Θα φέρω την κρίση μου εναντίον σου στον ίδιο σου τον τόπο όπου γεννήθηκες, στη χώρα της καταγωγής σου.

³⁶Θα εξαπολύσω πάνω σου την οργή μου· θα φυσήξω πάνω σου τη φωτιά του θυμού μου και θα σε παραδώσω σε χέρια βάρβαρων ανθρώπων που έχουν τη μανία να καταστρέφουν.

³⁷Τροφή θα γίνεις της φωτιάς· θα χυθεί το αίμα σου καταμεσής της χώρας και κανένας δε θα σε θυμάται πια. Εγώ, ο Κύριος, το λέω».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 22

Ιερουσαλήμ πόλη φονιάδων

¹Ο Κύριος μου είπε:

²«Εσύ, άνθρωπε, ετοιμάσου να κρίνεις την πόλη των φονιάδων, την Ιερουσαλήμ. Φανέρωσέ της όλες τις βδελυρές της πράξεις.

³Πες της: “άκου, πόλη, τι λέει ο Κύριος, ο Θεός: Σκοτώνεις αθώους και προκαλείς την ημέρα της καταστροφής σου, λατρεύεις τα βδελυρά είδωλα και μολύνεις το έδαφός σου.

⁴Είσαι ένοχη για τα φονικά που σε βαραίνουν και μολυσμένη για τα είδωλα που κατασκεύασες. Προκάλεσες έτσι την ημέρα της καταστροφής σου· ήρθε το τέλος σου. Γι’ αυτό κι εγώ θα κάνω να σε εμπαιζουν τα έθνη και να σε περιφρονούν όλες οι χώρες.

⁵Είσαι ξακουστή για την ανηθικότητά σου και γεμάτη αναταραχές· όλοι οι μακρινοί και οι γειτονικοί σου λαοί θα γελάνε μ’ εσένα.

⁶”Δες τους άρχοντες του Ισραήλ! Σπαταλούν τη δύναμή τους για να κάνουν φονικά.

⁷Οι κάτοικοί σου καταφρονούν τους γονείς τους, καταπιέζουν τους ξένους που ζουν ανάμεσά τους και αδικούν τις χήρες και τα ορφανά.

⁸Ασεβούν προς τους τόπους της λατρείας μου και βεβηλώνουν το Σάββατό μου.

⁹Ανάμεσά σου υπάρχουν άνθρωποι που συκοφαντούν για να δολοφονήσουν, που τρώνε απαγορευμένα σφαχτά και κάνουν ασέλγειες.

¹⁰Ανάμεσά σου υπάρχουν άνθρωποι που πλαγιάζουν με τη γυναίκα του πατέρα τους και με γυναίκες στην περίοδο που είναι ακάθαρτες.

¹¹Άλλος μοιχεύει με τη γυναίκα του πλησίον του, άλλος ατιμάζει τη νύφη του, δηλαδή τη γυναίκα του γιου του, άλλος πλαγιάζει με την ετεροθαλή αδερφή του, κόρη του πατέρα του.

¹²Υπάρχουν άνθρωποι που δωροδοκούνται για να καταδικάσουν σε θάνατο, πλουτίζουν με την τοκογλυφία, εκμεταλλεύονται τους συμπατριώτες τους για να πλουτίζουν. Κι εμένα, τον Κύριο το Θεό, μ’ έχουν τελείως ξεχάσει.

¹³”Εξοργίζομαι για τις απάτες σου και για το αθώο αίμα που χύνεται στο έδαφός σου.

14Θα 'χεις άραγε το θάρρος και τη δύναμη ν' αντέξεις το χτύπημα, όταν θα λογαριαστώ μαζί σου; Εγώ, ο Κύριος, μίλησα κι αυτό που είπα θα το πραγματοποιήσω.

15Θα διασκορπίσω τους κατοίκους σου ανάμεσα στα έθνη, θα τους διασπείρω στις ξένες χώρες, θα σε εξαφανίσω.

16Θ' ατιμαστώ εξαιτίας σου μπροστά στα έθνη, αλλά θα πεισθείς ότι εγώ είμαι ο Κύριος”».

Οι Ισραηλίτες είναι άχρηστοι σαν τη σκουριά

17Μου είπε ακόμα ο Κύριος:

18«Άνθρωπε, όλοι οι Ισραηλίτες για μένα είναι σαν τη σκουριά. Ένα άχρηστο μείγμα από χαλκό, κασσίτερο, σίδηρο και μολύβι, ό, τι απομένει μέσα στο καμίνι αφού το ασήμι καθαριστεί.

19-21Πες, λοιπόν, σ' αυτούς: “ακούστε τι λέει ο Κύριος, ο Θεός: Έτσι που γίνατε όλοι σας σαν τη σκουριά, θα σας συγκεντρώσω με φλογερό θυμό μέσα στην Ιερουσαλήμ, όπως μαζεύουνε τα μεταλλεύματα που περιέχουν ασήμι, χαλκό, σίδηρο, μολύβι και κασσίτερο μες στο καμίνι, κι ανάβουν δυνατή φωτιά για να τα λιώσουν. Έτσι θα σας λιώσω κι εγώ.

22Όπως λιώνει το ασήμι στο καμίνι, έτσι θα λιώσετε κι εσείς μέσα στην Ιερουσαλήμ. Τότε θα μάθετε ότι εγώ ο Κύριος, εξαπέλυσσα πάνω σας την οργή μου”».

Οι άρχοντες του Ιούδα αιτία καταστροφής του

23Μετά πρόσθεσε ο Κύριος:

24«Πες στους Ισραηλίτες, άνθρωπε, πως η χώρα τους είναι τόσο ακάθαρτη, ώστε δεν θα πέσει πάνω της βροχή όσον καιρό είμαι μαζί της αγανακτισμένος.

25Μέσα στη χώρα αυτή οι άρχοντές της είναι σαν λιοντάρι που βρυχιέται, καθώς κατασπαράζει τη λεία του. Καταβροχθίζουν ανθρώπους, αρπάζουν θησαυρούς και πολύτιμα πράγματα, πληθαίνουν τις χήρες.

²⁶»Οι ιερείς της παραβιάζουν το νόμο μου και μολύνουν τους τόπους λατρείας μου. Δεν κάνουν διάκριση ανάμεσα στο άγιο και στο κοσμικό· δε διδάσκουν τη διαφορά ανάμεσα στο ακάθαρτο και στο καθαρό κι αδιαφορούνε για τα Σάββατά μου. Κανένας σεβασμός για μένα δεν υπάρχει ανάμεσά τους.

²⁷»Οι άρχοντές της είναι σαν τους λύκους που ξεσκίζουν τη λεία τους, χύνουν αίμα, καταστρέφουν ανθρώπους για να ληστέψουν τα αγαθά τους.

²⁸»Οι προφήτες της σκεπάζουν όλες αυτές τις αμαρτίες με ψεύτικα οράματα και δίνουν ψεύτικους χρησμούς. Λένε: “αυτά τα είπε ο Κύριος, ο Θεός”, ενώ εγώ, ο Κύριος, δεν μίλησα.

²⁹»Οι ισχυροί της χώρας καταπιέζουν και ληστεύουν· αδικούν τον φτωχό κι εκείνον που έχει ανάγκη και εκβιάζουν τον ξένο που παροικεί στη χώρα.

³⁰»Εψαξα ανάμεσά τους να βρω έναν άνθρωπο έτοιμο να επισκευάσει το τείχος ή να σταθεί στ’ ανοίγματα των οχυρών απέναντί μου και να υπερασπιστεί τη χώρα για να μην την καταστρέψω, μα δε βρήκα ούτ’ έναν.

³¹Γι’ αυτό σκόρπισα πάνω τους την αγανάκτησή μου και με τη φλογερή οργή μου τους εξαφάνισα. Τους έκανα έτσι να υποστούν τις συνέπειες της συμπεριφοράς τους. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 23

Ιερουσαλήμ και Σαμάρεια, δύο αδερφές (23,1-49)

¹Ο Κύριος μου είπε:

²«Κάποτε, άνθρωπε, υπήρχαν δυο γυναίκες, κόρες της ίδιας μάνας,

³οι οποίες ήταν πόρνες στην Αίγυπτο από τα νιάτα τους. Εκεί τους χάριδεψαν για πρώτη φορά τα παρθενικά τους στήθη.

⁴Η μεγαλύτερη γυναίκα, που ονομαζόταν Οολά, ήταν η Σαμάρεια· και η αδερφή της, η Οολιβιά, ήταν η Ιερουσαλήμ. Τις πήρα και τις δυο για γυναίκες μου και μου γέννησαν αγόρια και κορίτσια.

⁵»Αλλά η Οολά, μολονότι ήταν γυναίκα μου, έγινε πόρνη κι αγάπησε με πάθος τους εραστές της τους Ασσυρίους, που ήταν γείτονές της.

⁶Αυτοί ήταν κυβερνήτες και άρχοντες, ντυμένοι με πορφύρα, όλοι τους νέοι μεγαλόπρεποι, επιδέξιοι καβαλάρηδες.

⁷Πορνεύτηκε μ' αυτούς που ήταν οι πιο εκλεκτοί άντρες της Ασσυρίας· τους αγάπησε όλους με πάθος και μολύνθηκε με τη λατρεία των ειδώλων τους.

⁸Δε σταμάτησε να πορνεύεται όπως και στην Αίγυπτο, όταν από τα νιάτα της πλάγιαζε με άντρες που της θώπευαν τα παρθενικά της στήθη και ασελγούσαν πάνω της.

⁹Γι' αυτό την παρέδωσα στην εξουσία των εραστών της, των Ασσυρίων, που με τόσο πάθος τούς είχε αγαπήσει.

¹⁰Αυτοί άρπαξαν τ' αγόρια της και τα κορίτσια της, κι αυτήν την ίδια την ξεγύμνωσαν και τη θανάτωσαν με ξίφος. Της επέβαλαν έτσι ποινή παραδειγματική για όλες τις γυναίκες.

¹¹»Η αδερφή της, η Οολιβιά, αν και τα είδε όλα αυτά, έπεσε στη διαφθορά πιο πολύ από κείνην και επιδόθηκε με παράφορο πάθος στις πορνικές της πράξεις.

¹²Αγάπησε κι αυτή με πάθος τους Ασσυρίους κυβερνήτες, αρχηγούς και πολεμιστές, που ήταν όλοι τους ντυμένοι με πορφύρα, ωραίοι νέοι κι επιδέξιοι καβαλάρηδες.

¹³Έτσι βυθίστηκε στην ανηθικότητα. Κι εγώ διαπίστωσα ότι ακολούθησαν κι οι δυο αδερφές τον ίδιο δρόμο.

¹⁴⁻¹⁵Ετούτη εδώ όμως, η Οολιβιά, προχώρησε ακόμα περισσότερο στις πορνείες της: Μια μέρα είδε κάτι παραστάσεις Βαβυλωνίων αντρών ζωγραφισμένες στον τοίχο με κόκκινο χρώμα. Φορούσαν στη μέση τους ζώνες και στο κεφάλι τους κορδέλες, όπως ντύνονταν στην πατρίδα τους. Όλοι τους έμοιαζαν με άρχοντες.

¹⁶Αυτή όταν τους είδε, τους αγάπησε με πάθος κι έστειλε αγγελιοφόρους στη Βαβυλώνα για να τους βρουν.

17 Ἦρθαν, λοιπόν, σ' αυτήν οι Βαβυλώνιοι, στο ερωτικό της κρεβάτι, και τη μόλυναν με την ασέλγειά τους, μέχρις ότου και η ίδια τούς σιχάθηκε.

18 Όσο συνέχιζε τις πορνείες της, τόσο πιο πολύ φανεωνόταν η γύμνια της. »Έτσι σιχάθηκα την Οολιβιά, όπως είχα σιχαθεί και την αδερφή της.

19 Ετούτη όμως εκπορνεύτηκε σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό, και συμπεριφέρθηκε όπως στον καιρό της νιότης της, τότε που ήταν πόρνη στην Αίγυπτο.

20 Τότε που είχε αγαπήσει με πάθος τους εραστές της, που το γεννητικό τους μόριο ήταν σαν των όνων και ο οργασμός τους σαν των αλόγων.

21 Τώρα ξανάρχισε την ανηθικότητα της νιότης της, όπως τότε που οι Αιγύπτιοι έπαιζαν με τα νεανικά της στήθη».

Η τιμωρία της νεότερης αδερφής

22 «Γι' αυτό, Οολιβιά, εγώ ο Κύριος, ο Θεός, λέω: Θα ξεσηκώσω από παντού τους εραστές σου, που τους αποστράφηκες, και θα τους φέρω εναντίον σου:

23 Τους Βαβυλώνιους και τους άλλους Χαλδαίους, δηλαδή τους άντρες από την Πεκώδ, τη Σωά και την Κοά, και μαζί τους τους Ασσυρίους, που όλοι τους είναι κυβερνήτες και αρχηγοί, αξιωματούχοι και σύμβουλοι, ωραίοι νέοι, καβαλάρηδες ξακουστοί.

24 Θα 'ρθουν εναντίον σου με πλήθος άμαξες και τροχοφόρα και με αναρίθμητο στρατό. Προστατευμένοι από τους θυρεούς τους, τις ασπίδες και τις περικεφαλαίες τους, θα σε περικυκλώσουν από παντού και θα τους αναθέσω να σε τιμωρήσουν κατά την κρίση τους.

25 Θα εξαπολύσω την αγανάκτησή μου εναντίον σου και θα τους αφήσω να σου φερθούν με μανία. Θα σου κόψουν τη μύτη και τ' αυτιά και θα σε αποτελειώσουν με τα ξίφη τους. Θα πάρουν τ' αγόρια σου και τα κορίτσια σου και όσοι επιζήσουν από σένα θα τους εξαφανίσει η φωτιά.

26 Θα σου βγάλουν τα ρούχα και θα σου αρπάξουν τα πολύτιμα κοσμήματά σου.

27 Έτσι θα βάλω τέρμα στην ανηθικότητά σου και στην πορνεία σου που διαπράττεις από τότε που ήσουν ακόμα στην Αίγυπτο. Δε θα ξανασηκώσεις πια τα μάτια σου σ' αυτούς και την Αίγυπτο θα την ξεχάσεις.

28»Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, λέω: Θα σε παραδώσω στην εξουσία εκείνων που τώρα μισείς και αποστρέφεται.

29 Αυτοί θα σου φερθούν με μίσος· θ' αρπάξουν όλους τους καρπούς του μόχθου σου και θα σ' αφήσουν εντελώς γυμνή.

30 Κι όλα αυτά θα σου τα κάνω επειδή πορνεύτηκες με τα έθνη και μολύνθηκες με τη λατρεία των ειδώλων τους.

31»Ακολούθησες το δρόμο της αδερφής σου, γι' αυτό κι εγώ θα σου δώσω να πεις το ίδιο μ' αυτήν ποτήρι.

32 Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, λέω: Θα πεις το ίδιο ποτήρι με την αδερφή σου, ένα ποτήρι βαθύ και πλατύ· θα ντροπιαστείς, θα γίνεις καταγέλαστη, γιατί το ποτήρι θα είναι ξέχειλα γεμάτο.

33 Θα γεμίσεις πόνο και λύπη, γιατί ποτήρι τρόμου και φρίκης είναι το ποτήρι της αδερφής σου, της Σαμάρειας.

34 Θα το πεις και θα το στραγγίζεις· θα ρουφήξεις τα σπασμένα κομμάτια του κι αυτά θα σου ξεσκίσουν τα στήθη, γιατί εγώ ο Κύριος, ο Θεός, μίλησα.

35 Επειδή με ξέχασες και με αρνήθηκες, πρέπει να υποστείς τις συνέπειες για την ανηθικότητά σου και τις πορνείες σου».

Οι δυο αδερφές κακό παράδειγμα

36 Μου είπε ακόμα ο Κύριος: «Εσύ άνθρωπε, ετοιμάσου να κρίνεις την Οολά και την Οολιβά και να τις επιπλήξεις για τις βδελυρές πράξεις τους.

37 Διέπραξαν μοιχεία και φόνο· διέπραξαν ανήθικες πράξεις με τη λατρεία των ειδώλων τους, προσφέροντάς τους για τροφή τα παιδιά που γέννησαν για μένα.

38 Κι ετούτο ακόμα μου έκαναν:

³⁹Αφού θυσίασαν τα παιδιά τους στα είδωλά τους, την ίδια μέρα πήγαν στο αγιαστήριό μου και το μόλυναν κι αυτό· κι ακόμα βεβήλωσαν το Σάββατο που είναι αφιερωμένο σ' εμένα.

⁴⁰»Πες τους ακόμα: “στείλατε και αγγελιοφόρους και καλέσατε άντρες από χώρα μακρινή και ήρθαν σ' εσάς· για χάρη τους λουστήκατε, βάψατε τα μάτια σας και στολιστήκατε.

⁴¹Καθίσατε σε κρεβάτια μεγαλοπρεπή με στρωμένα τραπέζια μπροστά σας, και πάνω τους βάλσατε το θυμίαμά μου και το αρωματικό λάδι μου”.

⁴²Στο σπίτι τους ακούγονταν χαρούμενες φωνές ξέγνοιαστου πλήθους, που είχαν έρθει από την έρημο. Περνούσαν βραχιόλια στα χέρια των δύο γυναικών και τους φορούσαν ωραία στέμματα στο κεφάλι τους.

⁴³Τότε σκέφτηκα: Αυτές που γέρασαν στην πορνεία, δεν είναι δυνατόν παρά να διαπράξουν και τώρα πορνεία!

⁴⁴Πράγματι, ήρθαν οι άντρες στην Οολά και στην Οολιβά, στις διεφθαρμένες αυτές γυναίκες, και τις μεταχειρίστηκαν σαν πόρνες.

⁴⁵»Αλλά οι δίκαιοι άντρες θα τις καταδικάσουν για μοιχεία και φόνο, γιατί είχαν μοιχεύσει και σκοτώσει.

⁴⁶Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, λέω: Πλήθος ανθρώπων θα έρθει εναντίον τους και θα τις κακομεταχειριστούν, θα τις ληστέψουν.

⁴⁷Ο όχλος θα τις λιθοβολήσει και θα τις κατασφάξει· θα σφάξουν τ' αγόρια και τα κορίτσια τους και θα κάψουν τα σπίτια τους.

⁴⁸»Έτσι θα σταματήσω την ανηθικότητα από τη χώρα· και όλες οι γυναίκες θα μάθουν να μην μιμούνται τις ακολασίες αυτών των δύο αδερφών.

⁴⁹Θα τις τιμωρήσω για την ανηθικότητά τους και για τις αμαρτίες που κάνανε λατρεύοντας τα είδωλα. Έτσι θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 24

Η παραβολή της χύτρας

- ¹Τη δέκατη μέρα του δέκατου μήνα του ένατου έτους της αιχμαλωσίας μας, ο Κύριος μου είπε:
- ²«Εσύ άνθρωπε, σημείωσε αυτή την ημέρα· είναι η μέρα που ο βασιλιάς της Βαβυλώνας πολιόρκησε την Ιερουσαλήμ.
- ³Πες λοιπόν, την παροιμία που εγώ ο Κύριος, ο Θεός, λέω γι' αυτούς τους αποστάτες: “βάλε τη χύτρα στη φωτιά και μέσα νερό ρίξε.
- ⁴Κόψε μετά το κρέας και πάρε τα κομμάτια τα καλύτερα το μπούτι και τη σπάλα και βάλ' τα μες στη χύτρα. Για να γεμίσει, πρόσθεσε κόκαλα διαλεχτά.
- ⁵Το κρέας να 'ναι απ' τα καλύτερα τα πρόβατα του κοπαδιού. Σώριασε ξύλα κάτω από τη χύτρα κι άσ' τα να βράσουνε τόσο πολύ ως να ψηθούν ακόμα και τα κόκαλα.
- ⁶”Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, λέω: Αλίμονο στην αιμοβόρα πόλη, στη σκουριασμένη χύτρα, που η σκουριά της με τίποτα δε βγαίνει! Θ' αδειάσει απ' όλο της το κρέας, κομμάτι κομμάτι, χωρίς εξαίρεση.
- ⁷Φόνοι έγιναν στην πόλη και το αίμα απλώθηκε πάνω στο βράχο το γυμνό· το χώμα δεν το ρούφηξε ούτε το σκέπασε η σκόνη.
- ⁸Κι εγώ το αφήνω εκεί για να το βλέπω, πάνω στο βράχο το γυμνό, για να φουντώνει την οργή μου και να γυρεύει εκδίκηση.
- ⁹Γι' αυτό, εγώ ο Κύριος, ο Θεός λέω: Αλίμονο στην πόλη την αιμοσταγή, γιατί θα ετοιμάσω κι εγώ πυρά, μ' ένα μεγάλο σωρό από ξύλα.
- ¹⁰Σώριασέ τα, άναψε τη φωτιά, βράσε καλά το κρέας, πρόσθεσε τα μπαχαρικά κι άσε να φύγει όλο το νερό και να καούν τα κόκαλα.
- ¹¹Τη χύτρα άφησέ την αδειανή πάνω στα κάρβουνα ώσπου να πυρωθεί το μέταλλο, να κοκκινίσει και να χαθεί η ακαθαρσία που 'χει μέσα της και να εξαφανιστεί η σκουριά της.
- ¹²Μάταια, όμως είναι πολλή η σκουριά της και δεν εξαφανίζεται με τη φωτιά.

¹³Η σκουριά είναι η ακολασία σου, Ιερουσαλήμ. Προσπάθησα να σ' εξαγνίσω, μα στάθηκε αδύνατο. Τώρα δεν θα μπορέσεις πια να εξαγνιστείς, ωστόσο εξαντλήσω την οργή μου πάνω σου.

¹⁴Εγώ, ο Κύριος μίλησα· αυτό θα γίνει. Θα το κάνω! Δε θ' αλλάξω γνώμη, δε θα λυπηθώ ούτε θα μετανιώσω. Θα σε τιμωρήσω ανάλογα με το πώς φέρθηκες και τι έπραξες. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω»».

Το πένθος του Ιεζεκιήλ

¹⁵Μου είπε ακόμα ο Κύριος:

¹⁶«Άνθρωπε, τώρα εγώ μ' ένα χτύπημα θα σου πάρω αυτήν που είναι των ματιών σου η χαρά. Μη θρηνήσεις όμως και μην πενήσεις ούτε να χύσεις δάκρυα.

¹⁷Στέναξε σιωπηλά· μην πενήσεις για τη νεκρή. Τύλιξε όπως πάντα το κάλυμμα γύρω στο κεφάλι σου και βάλε τα σανδάλια σου στα πόδια σου· μη σκεπάσεις το σαγόνι σου και μη δεχτείς να φας απ' το ψωμί που προσφέρουν σ' αυτούς που πενθούν».

¹⁸Μίλησα, λοιπόν, στο λαό το πρωί, και το βράδυ η γυναίκα μου πέθανε· το άλλο πρωί έκανα όπως με είχε διατάξει ο Κύριος.

¹⁹Τότε ο λαός με ρώτησε: «Δε θα μας πεις τι σημαίνουν όλα αυτά που κάνεις;»

²⁰Εγώ τους απάντησα: «Ο Κύριος ο Θεός με πρόσταξε, Ισραηλίτες,

²¹να σας πω εκ μέρους του τα εξής: “εγώ, ο Κύριος, θα μολύνω το αγιαστήριό μου, που είναι το καύχημά σας και το στήριγμά σας, που καμαρώνετε να το βλέπετε και να το επισκέπτεσθε. Τ' αγόρια σας και τα κορίτσια σας που έμειναν στην Ιερουσαλήμ, με ξίφος θα θανατωθούν.

²²Τότε θα κάνετε ότι έκανε κι ο Ιεζεκιήλ: Δε θα καλύψετε το σαγόνι σας ούτε θα φάτε το ψωμί που θα σας φέρουν.

²³Το κάλυμμα σας θα μείνει πάνω στο κεφάλι σας και τα σανδάλια σας στα πόδια σας· δεν θα θρηνήσετε ούτε θα κλάψετε, μόνο θα λιώνετε από τις ανομίες σας και θ' αναστενάζετε όταν συναντάτε ο ένας τον άλλο.

²⁴Ο Ιεζεκιήλ θα είναι για σας υπόδειγμα· όπως έκανε εκείνος έτσι θα κάνετε κι εσείς. Όταν θα γίνει κι αυτό, τότε θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός”».

²⁵Έπειτα, ο Κύριος μου είπε: «Άνθρωπε, θα 'ρθεί μια μέρα που θα πάρω απ' αυτούς το αγιαστήριό μου, που σ' αυτό στηρίζονται, που είναι το καμάρι τους και η χαρά τους, όταν το βλέπουν και όταν το επισκέπτονται. Επίσης θα τους πάρω τ' αγόρια τους και τα κορίτσια τους.

²⁶Τότε θα 'ρθει σ' εσένα ένας που θα έχει γλιτώσει για να σου πει τα νέα.

²⁷Την ίδια μέρα θα πάψεις να είσαι άλαλος και θα μιλήσεις στο φυγάδα. Έτσι θα γίνεις γι' αυτούς σημείο και θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 25

ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΛΑΩΝ

(Κεφ. 25–32)

Προφητεία εναντίον των Αμμωνιτών

¹Ο Κύριος μου είπε:

²«Εσύ άνθρωπε, στρέψου προς τους Αμμωνίτες και προφήτεψε εναντίον τους,

³μ' αυτά τα λόγια: »“Ακούστε, Αμμωνίτες, τι έχει να σας πει ο Κύριος, ο Θεός: Επειδή χαρήκατε και κοροϊδέψατε όταν το αγιαστήριό μου βεβηλώθηκε και η χώρα των Ισραηλιτών ερημώθηκε και οι κάτοικοι του Ιούδα πήγαν στην εξορία,

⁴γι' αυτό κι εγώ θα σας παραδώσω στους λαούς της ανατολής! Θα στήσουν τις σκηνές τους μέσα από τα σύνορά σας και θα εγκατασταθούν ανάμεσά σας· αυτοί θα φάνε τους καρπούς σας και θα πιουν το γάλα των κοπαδιών σας.

⁵Θα κάνω την πρωτεύουσά σας, τη Ραββά, βοσκοτόπι για καμήλες και τη χώρα σας μάντρα για κοπάδια. Τότε θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

⁶”Ο Κύριος, ο Θεός, λέει: Επειδή χειροκροτήσατε κι αλαλάξατε με χαιρεκακία για τα δεινά που βρήκαν τη χώρα των Ισραηλιτών,

⁷γι’ αυτό κι εγώ θα εκδηλώσω τη δύναμή μου εναντίον σας και θα σας παραδώσω λάφυρο στα άλλα έθνη! Θα σας εξολοθρεύσω μέσα από τους λαούς και θα σας εξαφανίσω ως χώρα· θα σας καταστρέψω εντελώς. Έτσι θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος”».

Προφητεία εναντίον των Μωαβιτών

⁸Ο Κύριος, ο Θεός, λέει: «Επειδή οι Μωαβίτες είπαν ότι οι κάτοικοι του Ιούδα είναι ένας λαός σαν όλα τα άλλα έθνη,

⁹γι’ αυτό κι εγώ θ’ αφήσω τους εχθρούς να επιτεθούν εναντίον των πόλεων της Μωάβ από την πλαγιά που βρίσκονται οι καλύτερες πόλεις της, δηλαδή η Βαιθ-Ιεσιμώθ, η Βάαλ-Μεών και η Κιριαθαΐμ.

¹⁰Και θα τους παραδώσω στους λαούς της ανατολής, όπως παρέδωσα τη χώρα των Αμμωνιτών, έτσι που κανείς πια μέσα στα έθνη να μη θυμάται τη Μωάβ.

¹¹Θα τιμωρήσω τους Μωαβίτες και τότε θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

Προφητεία εναντίον των Εδωμιτών

¹²Ο Κύριος, ο Θεός, λέει: «Επειδή οι Εδωμίτες φέρθηκαν εκδικητικά εναντίον των κατοίκων του Ιούδα, είναι ένοχοι.

¹³Κι εγώ δηλώνω ότι θ’ απλώσω το χέρι μου εναντίον της Εδώμ και θα εξολοθρεύσω τους ανθρώπους και τα κτήνη της! Θα την ερημώσω από τη Θαιμάν ως τη Δεδάν, όλοι οι κάτοικοί τους θα πεθάνουν στον πόλεμο.

¹⁴Θα εκδικηθώ τους Εδωμίτες με το λαό μου τον Ισραήλ και θα τους κάνω να αισθανθούν το θυμό μου και την αγανάκτησή μου· και τότε θα γνωρίσουν καλά εμένα τον Κύριο».

Προφητεία εναντίον των Φιλιισταίων

¹⁵Ο Κύριος, ο Θεός, λέει: «Επειδή οι Φιλιισταίοι κινήθηκαν με κακία κι αιώνια έχθρα για να εκδικηθούν και να εξαφανίσουν τον Ιούδα,

¹⁶γι' αυτό δηλώνω ότι θα εκδηλώσω τη δύναμή μου εναντίον των Φιλισταιών και θα εξολοθρεύσω τους Κρήτες· θα εξαφανίσω το υπόλοιπο του παραλιακού αυτού λαού.

¹⁷Θα τους εκδικηθώ με αυστηρές τιμωρίες και τότε θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 26

Προφητεία εναντίον της Τύρου

¹Την πρώτη μέρα του μήνα, του ενδέκατου έτους της αιχμαλωσίας μας, ο Κύριος μου είπε:

²«Η Τύρος, άνθρωπε, θριαμβολόγησε εναντίον της Ιερουσαλήμ και είπε: “θαυμάσια! Η πύλη των λαών έγινε κομμάτια! Σειρά μου να χορτάσω, τώρα που αυτή είναι έρημη! ”

³Γι' αυτό κι εγώ, ο Κύριος ο Θεός, τής λέω: »“Είμαι εναντίον σου, Τύρος, και θα ξεσηκώσω εναντίον σου έθνη πολλά, όπως η θάλασσα ξεσηκώνει τα κύματά της.

⁴Θα καταστρέψουν τα τείχη σου και θα γκρεμίσουν τους πύργους σου. Εγώ θα σαρώσω τα ερείπιά σου και το χώμα σου και θα σε αφήσω βράχο γυμνό.

⁵Θα μείνεις ένας τόπος τόσοσ δα καταμεσής της θάλασσας, ίσα για να στεγνώνουνε τα δίχτυα και θα γίνεις λάφυρο των εθνών. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, θα το πραγματοποιήσω.

⁶Και οι πόλεις που εξαρτώνται από σένα στην ενδοχώρα θα καταστραφούν· και θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

⁷«Δηλώνω ακόμα, εγώ ο Κύριος, ο Θεός, ότι θα φέρω από το βορρά εναντίον σου, Τύρος, το βασιλιά των βασιλιάδων Ναβουχοδονόσορ, βασιλιά της Βαβυλώνας, με άλογα και άμαξες, με καβαλάρηδες και αναρίθμητο πεζικό.

⁸Αυτός θα καταστρέψει τις πόλεις που εξαρτώνται από σένα στην ενδοχώρα. Και θα στραφεί εναντίον σου χρησιμοποιώντας πολιορκητικά τείχη, προχώματα και προστατευτικές οροφές.

⁹Θα στρέψει τους πολιορκητικούς κριούς του ενάντια στα τείχη σου και με τα τσεκούρια του θα γκρεμίσει τους πύργους σου.

¹⁰Η σκόνη από το πολυάριθμο ιππικό του θα σε σκεπάσει και θα σειστούν τα τείχη σου από το θόρυβο των αλόγων του και των τροχών των αμαξών του, όταν αυτός θα περνάει τις πύλες σου κατακτητής.

¹¹Με τις οπλές των αλόγων του θα καταπατήσει όλους τους δρόμους σου· θα κατασφάξει το λαό σου και θα γκρεμίσει τις ωραίες εντυπωσιακές σου στήλες.

¹²Θα πάρουν τον πλούτο σου, λάφυρα θα γίνουν τα εμπορεύματά σου. Θα γκρεμιστούν τα τείχη σου και θα καταστραφούν τα όμορφα σπίτια σου. Οι πέτρες, τα ξύλα και το χώμα σου θα ριχτούν στη θάλασσα.

¹³Θα βάλω εγώ τέλος στα τραγούδια σου και η μουσική απ' τις άρπες σου δεν θα ξανακουστεί.

¹⁴Θ' αφήσω από σένα μονάχα λίγο βράχο γυμνό, κατάλληλο για να στεγνώνουν απάνω του τα δίχτυα· η πόλη σου δεν θα ξαναχτιστεί. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το είπα"».

Η Τύρος θα βυθιστεί στον άδη

¹⁵Ο Κύριος, ο Θεός, λέει στην Τύρο: «Οι μακρινές οι χώρες θα σειστούν από το θόρυβο της πτώσης σου, όταν οι τραυματίες σου θα στενάζουν και θα γίνεται σφαγή μέσα στα τείχη σου.

¹⁶Τότε θα κατεβούν από τους θρόνους τους όλοι οι άρχοντες των παραθαλάσσιων περιοχών, θα βγάλουν τους μανδύες τους και θα πετάξουν από πάνω τους τα χρυσοκεντημένα ρούχα τους. Θα καθίσουν κατάχαμα γεμάτοι τρόμο, και βλέποντας το κατάντημά σου θα τρέμουν από τη φρίκη.

¹⁷Θα θρηνούν για σένα και θα λένε: “Αχ, πώς καταστράφηκες έτσι! Πώς χάθηκες από τις θάλασσες, εσύ η δοξασμένη πολιτεία! Εσύ που ήσουν ισχυρή στη θάλασσα, κι οι κάτοικοί σου έσπερναν τον τρόπο σ' όλους της παραλίας τους κατοίκους.

¹⁸Τώρα τρέμουνε τα παράλια στις πτώσης σου τη μέρα· οι μακρινές οι χώρες πέρα στη θάλασσα ταραζονται για το χαμό σου”.

¹⁹»Άκου, Τύρος, τι έχω να σου πω εγώ ο Κύριος, ο Θεός: Έρημη θα σε κάνω κι ακατοίκητη, όπως έχω κάνει πολλές άλλες πόλεις. Θα φέρω πάνω σου τα νερά της αβύσσου και θα σε σκεπάσουν.

²⁰Θα σε καταποντίσω μαζί μ’ εκείνους που κατεβαίνουνε στον άδη, μαζί με τους λαούς του παρελθόντος, και θα σε κάνω να κατοικήσεις στον κάτω κόσμο, ανάμεσα στα αιώνια ερείπια. Θα παραμένεις ακατοίκητη και πια δε θα ’χεις θέση στον κόσμο των ζωντανών.

²¹Θα σε οδηγήσω σε τέλος φοβερό, στην εξαφάνιση. Κι αν κανείς σε αναζητήσει δεν θα σε βρεί ποτέ. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 27

Θρήνος για την Τύρο

¹Ο Κύριος μου είπε:

²«Κι εσύ, άνθρωπε, σύνθεσε θρηνητικό τραγούδι για την Τύρο,

³που είναι κτισμένη στην είσοδο της θάλασσας και κάνει εμπόριο με όλους τους παραλιακούς λαούς. Πες της εκ μέρους μου: Αχ, Τύρος! Είπες πως είσαι τέλεια σε ωραιότητα.

⁴Μες στην καρδιά των θαλασσών ήταν τα σύνορά σου, οι χτίστες σου σε φτιάξανε καθώς ωραία φρεγάτα.

⁵Σε κυπαρίσσια απ’ το Ερμών πλάνισαν όλα τα δοκάρια σου· πήρανε κέδρο από το Λίβανο για να σου φτιάξουν τα κατάρτια.

⁶Απ’ τη Βασάν πήραν βελανιδιές να σχηματίσουν τα κουπιά σου, κάνανε το κατάστρωμά σου με πεύκο από της Κύπρου τις ακτές.

⁷Απ’ της Αιγύπτου ύφασμα λεπτό, ομορφοκεντημένο, ήτανε καμωμένα τα πανιά σου, για να σε αναγνωρίζουνε από μακριά. Από γαλάζιο ύφασμα και μενεξεδί, φερμένο απ’ τις ακτές της Ελισιά, ήταν οι τέντες σου.

- ⁸Είχες για κωπηλάτες σου άντρες απ' τη Σιδώνα και από την Αρβιάδ· οι πιο επιδέξιοι άντρες σου, οι Τύριοι, κρατούσαν το πηδάλιο.
- ⁹Είχες μαζί σου της Γεβάλ τους ναυπηγούς, τους έμπειρους τεχνίτες, τις βλάβες σου να επισκευάζουν. Όλα τα πλοία που οργώνουνε τις θάλασσες σ' εσένα σταματούσαν, και τα πληρώματά τους, αγοράζαν τιςπραμάτειες σου.
- ¹⁰Άντρες απ' την Περσία, από τη Λουδ κι απ' τη Λιβύη υπηρετούσαν στο δικό σου στράτευμα, πολεμιστές σου. Κρεμούσαν τις ασπίδες και τις περικεφαλαίες τους μες στους στρατώνες σου· προσθέτανε στη δόξα και στο γόητρό σου.
- ¹¹»Άντρες απ' την Αρβιάδ μαζί με το στρατό σου αλλάζανε σκοπιές πάνω στα τείχη σου κι άντρες απ' την Γκαμάδ φυλάγανε τους πύργους σου· κρεμούσαν τις ασπίδες τους στα τείχη που σε κύκλωναν· αυτοί συμπλήρωναν την ομορφιά σου.
- ¹²»Μαζί σου εμπορευόταν η Θαρσείς, γιατί είχες πλούτη άφθονα και κάθε είδους. Ασήμι, σίδηρο, κασσίτερο και μολύβι έδινε αντάλλαγμα για τα εμπορεύματά σου.
- ¹³Οι λαοί Ιαυάν, Τουβάλ και Μεσέχ μ' εσένα εμπορεύονταν, κι έδιναν δούλους και σκεύη χάλκινα αντάλλαγμα για τα εμπορεύματά σου.
- ¹⁴Οι άνθρωποι της Βαιθ-Τωγαρμά έδιναν άλογα για άμαξες, άλογα για ιππασία και μουλάρια, αντάλλαγμα για τα εμπορεύματά σου.
- ¹⁵Οι Ρόδιοι ήταν έμποροί σου· πολλά νησιά ήταν αγορές σου. Σου έφερναν ελεφαντόδοντο και έβενο για αντάλλαγμα.
- ¹⁶Οι Εδωμίτες εμπορεύονταν μ' εσένα για τους άφθονους πόρους σου. Για τα εμπορεύματά σου πρόσφεραν σμαράγδια, πορφύρα, είδη κεντητά, λινά, κοράλλια και ρουμπίνια.
- ¹⁷Οι χώρες του Ιούδα και του Ισραήλ μαζί σου εμπορεύονταν δίνοντάς σου γι' αντάλλαγμα σιτάρι από τη Μιννίθ, κεχρί, μέλι, λάδι και βάλσαμο.

18 Η Δαμασκός μαζί σου εμπορευόταν για τα άφθονα αγαθά σου και για τα κάθε είδους πλούτη σου· σου προμήθευε κρασί από τη Χελβών και μαλλί από τη Σαχάρ.

19 Ο Δαν και ο Ιαυάν απ' την Ουζάλ, προσφέραν για εμπορεύματά σου σίδηρο σφυρήλατο, κασσία και αρωματικό καλάμι.

20 Η Δεδάν μαζί σου εμπορευόταν σέλλες για ιππασία.

21 Η Αραβία και όλοι οι ηγεμόνες της Κηδάρ ήταν πελάτες σου· μ' εσένα εμπορεύονταν αρνιά, κριάρια και γίδια.

22 Οι έμποροι της Σαβά και της Ραγμά μ' εσένα εμπορεύονταν προσφέροντας για τα εμπορεύματά σου τα πιο καλά απ' όλα τα είδη των αρωμάτων και των πολύτιμων λίθων και καθαρό χρυσό.

23 Οι έμποροι της Χαρράν, της Χαναά, της Εδέν, της Ασσούρ και της Χιλμάδ έκαναν εμπόριο κι αυτοί μαζί σου.

24 Σου πουλούσαν εκλεκτά υφάσματα, γαλάζια κεντητά ενδύματα, πολύχρωμα ταπέτα, υφασμένα με κορδόνια γεροδεμένα.

25 »Πλοία τεράστια μετέφεραν τα εμπορεύματά σου. Και ήσουν πλούσια και δοξασμένη στην καρδιά των θαλασσών.

26 Οι κωπηλάτες σου σε φέραν σε βαθιά νερά, αλλά ο άνεμος ο ανατολικός μες στην καρδιά της θάλασσας σε τσάκισε.

27 Ο πλούτος σου, τα εμπορεύματά σου, τ' αγαθά σου, οι ναύτες σου και τα πληρώματά σου, οι τεχνίτες που επισκευάζανε τις βλάβες σου, οι έμποροί σου κι όλοι οι πολεμιστές σου, το πλήθος των κατοίκων σου, θα καταποντιστούν μες στην καρδιά της θάλασσας, στις πτώσης σου τη μέρα.

28 Τρέμουν οι κάτοικοι των ακτών, όταν ακούν των ναυτικών σου τις κραυγές.

29 Τότε όλοι οι κωπηλάτες και οι ναύτες, όλοι οι θαλασσινοί από τα πλοία κατεβαίνουν και στέκουν στη στεριά.

30 Σε θρήνο υψώνουνε για σένα τη φωνή τους και κλαίνε για τη μοίρα σου πικρά· ρίχνουνε χόμα πάνω στο κεφάλι τους, κυλιούνται μες στη στάχτη.

31Για χάρη σου ξυρίζουν το κεφάλι τους και πένθιμα φορούν· για σένα κλαίν’ με πίκρα στην καρδιά τους.

32Μες στην οδύνη τους μοιρολογούν για σένα, θρηνολογούν και λένε: “ποια άλλη πολιτεία εξαφανίστηκε στις θάλασσας τη μέση σαν την Τύρο;

33Σαν έρχονταν απ’ τα πελάγη οιπραμάτειες σου, πολλούς λαούς προμήθευες με του πλούτου και των εμπορευμάτων σου την αφθονία. Πλούσιους έκανες της γης τους βασιλιάδες.

34Τώρα είσαι ναυάγιο των θαλασσών, θαμμένη μες στα βάθη των υδάτων. Το εμπόρευμά σου κι όλο σου το πλήρωμα βυθίστηκαν μέσα στη θάλασσα μαζί σου.

35Όλοι οι κάτοικοι των μακρινών χωρών μαζί σου τρόμαξαν· οι βασιλιάδες τους ταραχτήκαν, ο φόβος τους διαβάζεται στα πρόσωπά τους.

36Οι έμποροι απ’ τους λαούς τους ξένους στενάζουν απ’ τον τρόμο τους για σένα, γιατί κατάντησες πράγμα φρικτό και θλιβερό, εξουθενώθηκες για πάντα”».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 28

Προφητεία εναντίον του βασιλιά της Τύρου

1Ο Κύριος μου είπε:

2«Εσύ άνθρωπε, πες στο βασιλιά της Τύρου: “άκου τι λέει για σένα ο Κύριος, ο Θεός: Περηφανεύτηκες και ισχυρίστηκες πως είσαι θεός, κι ότι κάθεται στο θρόνο του Θεού μες στην καρδιά των θαλασσών· ενώ είσαι ένας απλός άνθρωπος κι όχι θεός κι ας θεωρείς εσύ τον εαυτό σου σοφό σαν το Θεό.

3Θαρρείς πως είσαι από το Δανιήλ σοφότερος και πως κανένα μυστικό δεν κρύβεται από σένα!

4Με τη σοφία σου και τη σύνεσή σου πλούτη απέκτησες και μάζεψες χρυσάφι και ασήμι στα θησαυροφυλάκιά σου.

5Με τη μεγάλη εμπορική σου ικανότητα αύξησες τον πλούτο σου και η καρδιά σου περηφανεύτηκε γι’ αυτόν.

⁶Θεώρησες τον εαυτό σου σοφό σαν το Θεό· γι' αυτό εγώ ο Κύριος, ο Θεός, λέω:

⁷Θα φέρω εναντίον σου ξένους, τα πιο φοβερά έθνη, που θα κομματιάσουν τα επιτεύγματα της αξιοθαύμαστης σοφίας σου, και θα κηλιδώσουν τη λαμπρότητά σου.

⁸Όταν με βίαιο θάνατο θα πεθάνεις, θα σε κατεβάσουν στον άδη, στην καρδιά των θαλασσών.

⁹Θα ισχυρίζεσαι ακόμα τότε μπροστά στους φονιάδες σου πως είσαι θεός; Μα στα χέρια των φονιάδων σου θα είσαι άνθρωπος κι όχι θεός!

¹⁰Ξένοι θα σε σκοτώσουν και θα 'χεις θάνατο επαίσχυντο. Κι αυτό, γιατί εγώ το διέταξα, ο Κύριος ο Θεός”».

Θρήνος για το βασιλιά της Τύρου

¹¹Μου είπε πάλι ο Κύριος:

¹²«Εσύ άνθρωπε, τόνισε για το βασιλιά της Τύρου θρηνητικό τραγούδι και πες του: “άκου τι έχει να σου πει ο Κύριος ο Θεός: Εσύ ήσουν υπόδειγμα τελειότητας, με τη μεγάλη σου σοφία και την ασύγκριτη ομορφιά σου.

¹³Ζούσες στην Εδέμ, στον κήπο του Θεού κι ήσουν ντυμένος πλήθος λίθους πολύτιμους: ρουμπίνια, τοπάζια, διαμάντια, όνυχα, βήρυλλο και ίασπι, ζαφείρια, γρανάτες και σμαράγδια· και το χρυσάφι ήταν κεντημένο πάνω στο στήθος σου. Τη μέρα που δημιουργήθηκες όλα αυτά είχαν κιόλας ετοιμαστεί.

¹⁴Σε είχα βάλει φύλακα χερούβ στο άγιο μου όρος και περπατούσες ανάμεσα σε λαμπερά πετράδια.

¹⁵”Ήσουν τέλειος στη συμπεριφορά σου από την ημέρα που πλάστηκες, ωστόσο αμάρτησες.

¹⁶Με το δραστήριο εμπόριό σου οδηγήθηκες στη βία και στην αδικία. Γι' αυτό κι εγώ σε πέταξα σαν μολυσμένο πράγμα από το όρος μου, φύλακα χερούβ, σε έσπρωξα μέσα από τα πολύτιμα πετράδια σου στην καταστροφή.

¹⁷Επειδή ήσουν όμορφος περηφανεύτηκες· επειδή ήσουν δοξασμένος η σοφία σου διαφθάρηκε. Γι' αυτό σε πέταξα στη γη και σε παρέδωσα στην κοινή θέα των άλλων βασιλιάδων.

¹⁸”Με τις πολλές παρανομίες που έκανες στο εμπόριό σου, μόλυνες τους τόπους της λατρείας σου. Γι' αυτό έβαλα φωτιά στην πόλη σου για να καταστραφείς και να γίνεις στάχτη πάνω στη γη, μπροστά στην κοινή θέα.

¹⁹”Όλοι όσοι σε γνώριζαν ανάμεσα στα έθνη τρόμαξαν με το κατάντημά σου· έφτασες σε τέλος φοβερό κι εκεί θα μείνεις για πάντα”».

Προφητεία εναντίον της Σιδώνας

²⁰Ο Κύριος μου είπε:

²¹«Εσύ άνθρωπε, κοίτα προς τη Σιδώνα και προφήτεψε εναντίον της.

²²Πες της: “άκου τι έχει να σου πει ο Κύριος ο Θεός: Είμαι εναντίον σου, Σιδώνα, και θα σου δείξω τη δύναμή μου. Θα σε κρίνω και θα σου φανερώσω την αγιότητά μου. Έτσι οι κάτοικοί σου θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

²³Θα σου στείλω αρρώστια και οι δρόμοι σου θα γεμίσουν πτώματα. Θα σου επιτεθούν απ' όλες τις μεριές και οι κάτοικοί σου θα παραδοθούν στη σφαγή. Τότε όλοι θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος”».

Ο Ισραήλ θα είναι ασφαλής από τους εχθρούς

²⁴Ο Κύριος, ο Θεός λέει: «Δε θα υπάρξει πια για τους Ισραηλίτες αγκαθερός θάμνος να τους πληγώνει, ούτε αγκάθι να τους αγκυλώνει ανάμεσα σ' όλους τους γειτονικούς λαούς, που άλλοτε βλέπαν τους Ισραηλίτες με περιφρόνηση. Θα μάθουν όλοι, λοιπόν, ότι εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός.

²⁵Θα συγκεντρώσω τους Ισραηλίτες από τα έθνη, που ανάμεσά τους είναι σκορπισμένοι, θα φανερώσω σ' αυτούς την αγιότητά μου, μπροστά στα μάτια των εθνών, και θα εγκατασταθούν στη χώρα τους, που την έδωσα στους απογόνους του δούλου μου του Ιακώβ.

²⁶Θα κατοικούν σ' αυτήν με ασφάλεια, θα χτίζουν σπίτια και θα φυτεύουν αμπέλια. Θα τιμωρήσω όμως όλους τους γειτονικούς λαούς, που τους

συμπεριφέρθηκαν με περιφρόνηση. Τότε οι Ισραηλίτες, θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός τους».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 29

Προφητεία εναντίον της Αιγύπτου

¹Τη δωδέκατη μέρα του δέκατου μήνα του δέκατου έτους της αιχμαλωσίας μας, ο Κύριος μου είπε:

²«Εσύ, άνθρωπε, κοίταξε προς το Φαραώ, το βασιλιά της Αιγύπτου, και προφήτησε εναντίον του και εναντίον όλης της χώρας του.

³Φώναξε και πες του: “άκου τι έχει να σου πει ο Κύριος ο Θεός: Είμαι εναντίον σου, Φαραώ, βασιλιά της Αιγύπτου! Μεγάλε κροκόδειλε, που είσαι ξαπλωμένος μέσα στα ποτάμια της και ισχυρίζεσαι πως ο Νείλος είναι δικός σου και ότι εσύ τον έφτιαξες!

⁴Θα σου βάλω αγκίστρια στα σαγόνια και θα κάνω τα ψάρια των ποταμών σου να κολλήσουν στα λέπια σου. Θα σε βγάλω από το Νείλο μαζί με τα ψάρια που θα ’χουν κολλήσει πάνω σου.

⁵Θα σε πετάξω στην έρημο μαζί με όλα αυτά τα ψάρια. Θα εγκαταλειφθείς μες στα χωράφια. Κανένας δε θα σε περιμαζέψει ούτε θα σε θάψει. Θα σε δώσω στα θηρία και στα πουλιά να σε φάνε.

⁶Τότε θα μάθουν όλοι οι κάτοικοι της Αιγύπτου ότι εγώ είμαι ο Κύριος. “Ήσουν καλαμένιο ραβδί για τους Ισραηλίτες, χώρα της Αιγύπτου.

⁷Όταν στηρίζονταν πάνω σου, έσπαζες και τους έσχιζες τα χέρια κι αυτοί σωριάζονταν κάτω.

⁸Γι’ αυτό, εγώ ο Κύριος, ο Θεός, δηλώνω πως θα σε παραδώσω στους εχθρούς σου και θα εξολοθρεύσω τους ανθρώπους και τα ζώα σου.

⁹Η χώρα σου θα γίνει έρημη και χέρσα και τότε θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος. “Ισχυρίστηκες, Φαραώ, πως ο Νείλος είναι δικός σου κι ότι εσύ τον έφτιαξες.

10Γι' αυτό είμαι εναντίον σου και εναντίον του ποταμού σου. Θα κάνω την Αίγυπτο άγονη και έρημη, από τη Μιγδώλ, στο βορρά, ως τη Συήνη, νότια, κι ως τα σύνορα της Αιθιοπίας.

11Δε θα περάσει μέσα απ' αυτήν άνθρωπος, ούτε κανένα ζώο θα τη διασχίσει· για σαράντα χρόνια δεν θα κατοικηθεί.

12Όπως έκανα κι άλλες χώρες, έτσι θα κάνω και την Αίγυπτο έρημη και τις πόλεις της ερείπια για σαράντα χρόνια· και θα διασκορπίσω τους Αιγύπτιους στις ξένες χώρες.

13-14”Αλλά μετά από σαράντα χρόνια, εγώ ο Κύριος ο Θεός, θα αλλάξω την κατάσταση της Αιγύπτου. Θα ξανασυγκεντρώσω τους Αιγυπτίους μέσα από τους λαούς, όπου θα είναι διασκορπισμένοι και θα τους εγκαταστήσω πάλι στην Παθρών, στη χώρα της καταγωγής τους. Εκεί θα ιδρύσουν ένα ανίσχυρο βασίλειο.

15Απ' όλα τα βασίλεια αυτό θα είναι το πιο ανίσχυρο και ποτέ πια δε θα κυριαρχήσει πάνω στα άλλα έθνη –τόσο ασήμαντους θα τους κάνω.

16Το βασίλειο αυτό δε θα είναι πια για τους Ισραηλίτες ελπίδα σωτηρίας, αλλά θα τους θυμίζει την ανομία τους, όταν θα στρέφονται προς αυτό για βοήθεια. Έτσι θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός”».

Η Αίγυπτος δίδεται στο Ναβουχοδονόσορ ως ανταμοιβή

17Την πρώτη μέρα του πρώτου μήνα του εικοστού έβδομου έτους της αιχμαλωσίας μας, ο Κύριος μου είπε:

18«Άνθρωπε, ο Ναβουχοδονόσορ, βασιλιάς της Βαβυλώνας, επιχείρησε με το στρατό του μεγάλη εκστρατεία εναντίον της Τύρου. Οι στρατιώτες του καταπονήθηκαν και υπέφεραν πάρα πολλά από την ταλαιπωρία. Παρά ταύτα, ούτε ο ίδιος ούτε ο στρατός του κέρδισαν τίποτε από εκείνη την εκστρατεία.

19»Γι' αυτό εγώ, ο Κύριος ο Θεός, δηλώνω ότι δίνω την Αίγυπτο στο Ναβουχοδονόσορ. Αυτός θα την καταλάβει σαν λάφυρο, θα τη λεηλατήσει και θα αρπάξει όλο τον πλούτο της για να πληρώσει το στρατό του.

²⁰Του έδωσα τη χώρα της Αιγύπτου σαν αμοιβή για την εκστρατεία που είχε αναλάβει εναντίον της Τύρου, γιατί δούλεψε για μένα. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω.

²¹»Τότε θα κάνω τους Ισραηλίτες δυνατούς και σένα θα σε κάνω ικανό να μιλάς ελεύθερα ανάμεσά τους, ώστε να μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 30

Η τιμωρία της Αιγύπτου

¹Ο Κύριος μου είπε:

²«Εσύ, άνθρωπε, προφήτεψε και πες ότι εγώ, ο Κύριος ο Θεός, λέω: “Θρηνήστε! Αλίμονο!

³Πλησιάζει η ημέρα, είναι κοντά, που του Κυρίου θα ξεσπάσει ο θυμός! Θα είναι μέρα σκοτεινή, μέρα καταστροφής πολλών εθνών.

⁴Πόλεμος θα 'ρθεί πάνω στην Αίγυπτο και τρόμος θα κυριέψει την Αιθιοπία. Οι Αιγύπτιοι θα πέφτουν πληγωμένοι, τα πλούτη τους θα διαρπάζονται κι η χώρα θα ερημωθεί απ' τα θεμέλια της.

⁵Η Αιθιοπία, η Πουτ, η Λουδ, η Λιβύη όλο το σύμμεικτο πλήθος των λαών, μαζί και ο λαός μου, θα πέσουνε στη μάχη.

⁶Εγώ, ο Κύριος ο Θεός, δηλώνω ότι θα πέσουν εκείνοι που υποστηρίζουν την Αίγυπτο και θα καταρρεύσει η περήφανη δύναμή της· από τη Μιγδώλ στο βορρά ως τη Συήνη, νότια, θα σκοτωθούν όλοι οι κάτοικοί της.

⁷Όπως συνέβη και με άλλες χώρες, θα μείνει έρημη και οι πόλεις της θα μεταβληθούν σε ερείπια.

⁸Τότε θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος, όταν βάλω φωτιά στην Αίγυπτο κι όταν συντριφθούν όλοι εκείνοι που την βοηθάνε.

⁹Την ημέρα της καταδίκης της Αιγύπτου θα στείλω με καράβι αγγελιοφόρους για να τρομάξουν την αμέριμη Αιθιοπία, και τρόμος θα πέσει πάνω στους κατοίκους της. Νάτην η μέρα εκείνη, πλησιάζει! ”»

10 Ο Κύριος, ο Θεός, λέει: «Θα καταστρέψω τον πληθυσμό της Αιγύπτου μέσω του Ναβουχοδονόσορ, βασιλιά της Βαβυλώνας.

11 Αυτός, μαζί με το λαό του, τον πιο βάρβαρο απ' όλους, θα έρθουν και θα καταστρέψουν τη χώρα. Θα σύρουν τα ξίφη τους εναντίον της και θα τη γεμίσουν πτώματα.

12 Θα στερέψω το Νείλο και θα παραδώσω τη χώρα στα χέρια ξένων, κακών ανθρώπων, που θα ερημώσουν τα πάντα. Εγώ ο Κύριος, μίλησα».

13 Λέει ακόμα ο Κύριος ο Θεός: «Θα καταστρέψω τελείως τα είδωλα και τους ψεύτικους θεούς της Μέμφιδας. Δε θα υπάρχει πια κανείς να κυβερνήσει την Αίγυπτο και θα κάνω να κυριαρχεί ο φόβος απ' άκρη σ' άκρη στη χώρα.

14 Θα ερημώσω την Παθρός, φωτιά θα βάλω στη Σοάν και θα τιμωρήσω τις Θήβες.

15 Θα εξαπολύσω την οργή μου πάνω στη Σιν, το φρούριο της Αιγύπτου, και θα εξαφανίσω τον πληθυσμό των Θηβών.

16 Φωτιά θα βάλω στην Αίγυπτο και η Σιν θα είναι σε μεγάλη αγωνία· των Θηβών το τείχος θα υποστεί ρήγμα και η Μέμφις θα ζει σε διαρκή φόβο.

17 Τα παλικάρια της Ηλιούπολης και της Βουβάστις θα σκοτωθούν κι ο υπόλοιπος πληθυσμός θα οδηγηθεί στην αιχμαλωσία.

18 «Στη Δάφνη η μέρα θα σκοτεινιάσει όταν θα συντρίψω εκεί την κυριαρχία της Αιγύπτου και θα βάλω τέρμα στην έπαρσή της. Σύννεφο θα σκεπάσει την πόλη και οι κάτοικοί της θα οδηγηθούν στην αιχμαλωσία.

19 Θα εκτελέσω την καταδικαστική μου απόφαση κατά της Αιγύπτου και θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

Η δύναμη του Φαραώ εκμηδενίζεται

20 Την έβδομη μέρα του πρώτου μήνα του ενδέκατου έτους της αιχμαλωσίας μας, ο Κύριος μου είπε:

²¹«Άνθρωπε, έσπασα το χέρι του Φαραώ, βασιλιά της Αιγύπτου! Δε θα δεθεί με επιδέσμους κι έτσι δεν θα θεραπευτεί και δε θα γίνει ισχυρό για να μπορεί να κρατάει ξίφος».

²²Ακόμη ο Κύριος ο Θεός, μού είπε: «Είμαι εναντίον του Φαραώ, βασιλιά της Αιγύπτου και θα του σπάσω τα χέρια, και το γερό και το σπασμένο, και θα κάνω να του πέσει το ξίφος από το χέρι.

²³Θα διασκορπίσω τους Αιγυπτίους σε ξένες χώρες ανάμεσα στα έθνη.

²⁴Τα χέρια όμως του βασιλιά της Βαβυλώνας θα τα ενισχύσω και θα βάλω σ' αυτά το ξίφος μου· ο Φαραώ θα στενάζει μπροστά του με σπασμένα τα χέρια, πληγωμένος θανάσιμα.

²⁵Θα βάλω το ξίφος μου στο χέρι του βασιλιά της Βαβυλώνας, για να το χρησιμοποιήσει εναντίον των Αιγυπτίων και τότε αυτοί θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος. Θα δυναμώσω τα χέρια του βασιλιά της Βαβυλώνας, ενώ τα χέρια του Φαραώ θα παραλύσουν.

²⁶Θα διασκορπίσω τους Αιγυπτίους στις ξένες χώρες ανάμεσα στα έθνη, για να μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 31

Το μέλλον του Φαραώ και του λαού του

¹Την πρώτη μέρα του τρίτου μήνα του ενδέκατου έτους της αιχμαλωσίας μας, ο Κύριος μου είπε:

²«Εσύ άνθρωπε, πες στο Φαραώ, βασιλιά της Αιγύπτου, και στον πολυάριθμο λαό του:

³Πόσο μεγάλος είσαι! Με τι να παρομοιάσω τη μεγαλοσύνη σου; Είσαι σαν κέδρος του Λιβάνου με ωραία κλαδιά και πυκνή φυλλωσιά, μεγαλόπρεπο ύψος και κορφή ως τα σύννεφα.

⁴Τα νερά της βροχής τον μεγάλωσαν και τα υπόγεια ποτάμια τον έκαναν να ψηλώσει. Γύρω στις ρίζες του τα νερά μαζεύονταν κι ύστερα σκόρπιζαν σ' όλα του αγρού τα δέντρα.

⁵Έτσι ο κέδρος ψήλωσε πάνω απ' όλα τα δέντρα του αγρού. Τα κλαριά του πληθύνανε, τα παρακλάδια του άπλωσαν, από τα πολλά νερά που τον πότιζαν.

⁶Κάθε λογής πουλιά φωλιάζαν στα κλαριά του· κάτω από τα κλωνάρια του γεννούσαν τ' άγρια θηρία τα μικρά τους κι έθνη πολλά κάτω από τη σκιά του κατοικούσαν.

⁷Ήταν υπέροχος με την ψηλή κορμοστασιά του και τ' απλωτά κλωνάρια του, γιατί οι ρίζες του βυθίζονταν μες σ' έδαφος με άφθονο νερό.

⁸Μέσα στον κήπο του Θεού κανένας άλλος κέδρος μαζί του δεν μπορούσε να συγκριθεί, κανένα κυπαρίσσι δεν είχε τα κλωνάρια του, κανένας πλάτανος τη φυλλωσιά του, κανένα άλλο δέντρο δεν τον έφτανε στην ομορφιά.

⁹Εγώ του είχα δώσει τέτοια θαυμάσια κλαδιά, ώστε στον παράδεισο της Εδέμ όλα τα δέντρα να τον ζηλεύουν.

¹⁰»Γι' αυτό, λέει ο Κύριος, ο Θεός: “πολύ ύψωσε το ανάστημά του αυτός ο κέδρος και η κορφή του ως τα σύννεφα έφτασε και για το ύψος του αυτό περηφανεύτηκε.

¹¹Γι' αυτό κι εγώ στην εξουσία θα τον παραδώσω του ισχυρότερου των εθνών, για να τον μεταχειριστεί όπως αξίζει στην ασέβειά του.

¹²Ξένοι, από τα έθνη τα πιο βάρβαρα, θα κατακόψουν τον κέδρο και θα τον εγκαταλείψουν. Στα βουνά και σ' όλες τις κοιλάδες τα κλαδιά του θα σκορπιστούν και τα κλωνάρια του θα βρίσκονται σπασμένα σ' όλα της χώρας τα φαράγγια. Όλοι οι ξένοι λαοί που ζούσαν στη σκιά του θα φύγουν και μονάχο θα τον αφήσουν.

¹³Στα υπολείμματά του τώρα θα φωλιάζουν κάθε λογής πουλιά και τ' άγρια θηρία θα πατούν τα κλαδιά του που στο χώμα θα σέρνονται.

¹⁴Κι αυτό θα γίνει για παραδειγματισμό, ώστε κανένα δέντρο καλοποτισμένο να μην ορθώνει πια υπερήφανα το ανάστημά του ούτε να υψώνει την κορφή του ως τα σύννεφα· για το ύψος του να μην καυχιέται. Γιατί όλ' αυτά τα

δέντρα είναι καταδικασμένα όπως κι οι άνθρωποι, να κοπούνε, να πάνε στον κάτω κόσμο· στον άδη να συναντήσουν όσους βρίσκονται εκεί”.

15»Λέει ακόμα ο Κύριος, ο Θεός: “την ημέρα που αυτός ο κέδρος θα κατεβεί στον άδη, θα βάλω τη φύση να θρηνήσει γι’ αυτόν· θα σταματήσω το υπόγειο ποτάμι και θα περιορίσω τ’ άφθονα νερά του. Το Λίβανο θα βάλω να τον πενήσει κι όλα τα δέντρα του αγρού να μαραθούν γι’ αυτόν.

16Όταν κάτω στον άδη θα τον ρίχνω μαζί μ’ εκείνους που κατεβαίνουνε σ’ αυτόν, θα κάνω να σειστούν τα έθνη, από τον κρότο του. Όλα τα δέντρα στην Εδέμ, τα εκλεκτά και τα ωραία δέντρα του Λιβάνου, τα καλοποτισμένα, θα ανακουφιστούν στον κάτω κόσμο.

17Όλοι αυτοί μαζί του θα κατεβούν στον άδη μαζί με τα θύματα του πολέμου, καθώς κι όλοι εκείνοι από τα σύμμαχα έθνη, που κατοικούσαν κάτω απ’ τη σκιά του.

18”Κανένα από τα δέντρα της Εδέμ δεν έχει τη δική σου δόξα και μεγαλοπρέπεια. Κι όμως θα ριχτείς μαζί μ’ αυτά στα καταχθόνια. Θα πας μαζί με τους απερίτμητους και με τα θύματα των πολέμων. Αυτή θα είναι η κατάληξη του Φαραώ και όλου του πολυάριθμου λαού του. Εγώ, ο Κύριος ο Θεός το λέω”».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 32

Ο Φαραώ δράκος έξω απ’ τα νερά του

1Την πρώτη μέρα του δωδέκατου μήνα του δωδέκατου έτους της αιχμαλωσίας μας, ο Κύριος μου είπε:

2«Εσύ, άνθρωπε, τόνισε θρηνητικό τραγούδι για το Φαραώ, το βασιλιά της Αιγύπτου, και πες του: “Θαρρείς πως είσαι λιονταρόπουλο στα έθνη ανάμεσα. Μα φαίνεται πως είσαι κροκόδειλος μες στα νερά. Νερό πετάς απ’ τα ρουθούνια σου, ταραάζεις το ποτάμι με τα πόδια σου και το θολώνεις.

3”Άκου τι λέει ο Κύριος, ο Θεός: Θ’ απλώσω πάνω σου το δίχτυ μου και θα βάλω πολλά έθνη να σε τραβήξουν μ’ αυτό έξω στην όχθη.

- ⁴Θα σε ξαπλώσω στο έδαφος και θα φέρω όλα τα πουλιά να κατοικήσουν πάνω σου· και θα δώσω τις σάρκες σου να τις φάνε τ' άγρια θηρία και να χορτάσουν μ' αυτές.
- ⁵Θα σκορπίσω τα υπολείμματά σου στα βουνά και θα γεμίσω μ' αυτά τις κοιλάδες.
- ⁶Με το αίμα σου που θα τρέχει από τα βουνά, θα ποτίσω τη γη, θα πλημμυρίσω τα φαράγγια.
- ⁷⁻⁸Και όταν σε αποτελειώσω, θα σκεπάσω τον ουρανό, θα σκοτεινιάσω τ' άστρα του τα λαμπερά, τον ήλιο από πάνω σου θα τον σκεπάσω με σύννεφα και η σελήνη δεν θα δίνει πια φως. Θα βυθίσω τη χώρα σου στο σκοτάδι. Εγώ, ο Κύριος ο Θεός το λέω.
- ⁹”Θα συνταράξω πολλούς λαούς, όταν θ' ανακοινώσω την πτώση σου ανάμεσα στα έθνη, σε χώρες που δε γνώρισες ποτέ.
- ¹⁰Θα μείνουν άφωνοι οι λαοί απ' το κατάντημα στο οποίο θα σε φέρω κι οι βασιλιάδες τους από τη φρίκη θα ριγούν για σένα, όταν το ξίφος μου θα σείσω πάνω απ' το κεφάλι τους. Θα τρέμουν ασταμάτητα για τη ζωή τους τη μέρα της δικής σου καταστροφής.
- ¹¹”Εγώ, ο Κύριος ο Θεός, σού λέω, χώρα της Αιγύπτου: Ο στρατός του βασιλιά της Βαβυλώνας εναντίον σου θα στραφεί.
- ¹²Από τα ξίφη ισχυρών πολεμιστών θα σκοτωθεί ο λαός σου. Αυτοί είναι οι πιο σκληροί πολεμιστές ανάμεσα στα έθνη. Θα εκμηδενίσουν την υπεροψία σου και θα εξολοθρεύσουν όλο σου τον πληθυσμό.
- ¹³Θα καταστρέψω όλα τα κτήνη σου που βόσκουν πλάι στο Νείλο. Τα νερά του πόδι ανθρώπου δε θα τα ταραξει πια ούτε καν οπλή κτήνους.
- ¹⁴Θα κάνω τα νερά σου να λιμνάζουν αδιατάραχτα και τα ποτάμια σου να κυλάνε σαν λάδι. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω.

15Όταν θα σ' ερημώσω χώρα της Αιγύπτου και θ' αφανίσω όλους τους κατοίκους σου και θα μείνεις ακατοίκητη, τότε θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος”.

16»Αυτό είναι το θρηνητικό τραγούδι με το οποίο οι γυναίκες των εθνών θα θρηνήσουν την Αίγυπτο και τους κατοίκους της. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω».

Θρήνος για το λαό της Αιγύπτου

17Τη δέκατη πέμπτη μέρα του δωδέκατου μήνα του δωδέκατου έτους της αιχμαλωσίας μας, ο Κύριος μου είπε:

18«Εσύ, άνθρωπε, θρήνησε για της Αιγύπτου το λαό και στείλε τους με το θρήνο σου στον κάτω κόσμο, στα κατώτατα μέρη της γης, όπου και άλλα ισχυρά έθνη έχουν κατέβει. Πες στην Αίγυπτο:

19-20“νομίζεις πως είσαι πιο όμορφη από κάθε άλλη χώρα; Κατέβα μαζί με το λαό σου να μείνεις με τους ξένους και μ' αυτούς που έχουν σκοτωθεί στον πόλεμο.

21Εκεί, στον κόσμο των νεκρών, οι ισχυρότεροι πολεμιστές και οι προηγούμενοι σύμμαχοι του Φαραώ θα υποδεχτούν τους Αιγυπτίους και θα φωνάζουν: Να που οι απερίτμητοι, οι σκοτωμένοι στον πόλεμο, κατέβηκαν και κείτονται εδώ μαζί μας!

22-23”Εκεί βρίσκεται ο Ασσούρ και ο στρατός του, όλοι αυτοί που στη ζωή τους είχαν σπείρει τον τρόμο στη γη, όλοι θύματα του πολέμου. Οι τάφοι τους είναι στα εσώτερα του άδη· στη μέση είν' ο βασιλιάς και γύρω όλοι οι άλλοι.

24-25”Εκεί είναι ο Ελάμ και ο στρατός του, όλοι αυτοί που στη ζωή τους είχαν σπείρει τον τρόμο στη γη. Έχουν σκοτωθεί στη μάχη και είν' εκεί ντροπιασμένοι μαζί με τους άλλους νεκρούς του πολέμου. Στη μέση είν' ο βασιλιάς και γύρω όλοι οι άλλοι απερίτμητοι.

26”Εκεί είναι ο Μεσέχ-Τουβάλ και όλοι οι τάφοι των στρατιωτών του γύρω από το δικό του τάφο, όλοι τους απερίτμητοι, σκοτωμένοι στη μάχη· βρίσκονται εκεί, αφού έσπειραν τον τρόμο στη γη.

27Αυτοί δεν βρίσκονται μαζί με τους πολεμιστές που σκοτώθηκαν σε παλιότερα χρόνια έχοντας σπείρει τον τρόμο στη γη· εκείνους τους έθαψαν με τιμές, μαζί με τα πολεμικά τους όπλα, τα ξίφη τους τοποθετήθηκαν κάτω από τα κεφάλια τους και οι ασπίδες τους πάνω στα σώματά τους.

28”Έτσι κι εσύ, χώρα της Αιγύπτου, θα βρεθείς ανάμεσα στους απερίτμητους, σ’ εκείνους που σκοτώθηκαν στη μάχη.

29”Εκεί είναι η Εδώμ, οι βασιλιάδες της και όλοι οι άρχοντές της, εκείνοι που ήταν κάποτε δυνατοί, μα τώρα βρίσκονται μαζί με τους νεκρούς του πολέμου, τους απερίτμητους.

30Εκεί είναι κι όλοι οι ηγεμόνες των λαών του βορρά και όλοι οι Σιδώνιοι. Έχουν κατέβει ντροπιασμένοι να συναντήσουν τους νεκρούς. Κάποτε είχαν φοβερή δύναμη, μα τώρα βρίσκονται εκεί απερίτμητοι και ντροπιασμένοι, μαζί με τα θύματα του πολέμου”.

31»Όλους αυτούς θα τους δει ο Φαραώ και θα παρηγορηθεί για το λαό του που εξολοθρεύτηκε στη μάχη. Εγώ το λέω, ο Κύριος ο Θεός.

32Εγώ επέτρεψα στο Φαραώ να σπείρει τον τρόμο του στη γη· αλλά τώρα θα βρεθεί μαζί με τους απερίτμητους, τους σκοτωμένους στη μάχη, μαζί με όλο το λαό του. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 33

Ο προφήτης φύλακας του Ισραήλ

1Ο Κύριος μου είπε:

2«Εσύ, άνθρωπε, μίλησε στους συμπατριώτες σου και θύμισέ τους τι συμβαίνει όταν εγώ φέρνω πόλεμο σε μια χώρα. Ο λαός της χώρας βάζουν για φύλακά τους έναν από τους συμπολίτες τους.

³Όταν ο φύλακας δει τον εχθρό να έρχεται εναντίον τους θα ειδοποιήσει με τη σάλπιγγα το λαό.

⁴⁻⁵Τότε, όποιος ακούσει τον ήχο της σάλπιγγας και δε λάβει τα μέτρα του, κι έρθει ο εχθρός και τον σκοτώσει, θα είναι ο ίδιος υπεύθυνος για το θάνατό του, γιατί ενώ άκουσε τη σάλπιγγα, δεν έλαβε τα μέτρα του. Αν προφυλαγόταν θα γλίτωνε.

⁶Αν όμως ο φύλακας δει τον εχθρό να έρχεται και δεν ειδοποιήσει με τη σάλπιγγα κι ο λαός δεν λάβει τα μέτρα του κι έρθει ο εχθρός και σκοτώσει κάποιον, αυτός θα θανατωθεί εξαιτίας της ανομίας του· εγώ όμως θα θεωρήσω υπεύθυνο το φύλακα.

⁷»Έτσι κι εσένα, άνθρωπε, σε βάζω φύλακα στους Ισραηλίτες: Όταν ακούσεις ένα λόγο από το στόμα μου, θα τους ειδοποιείς εκ μέρους μου.

⁸Όταν πω για έναν αμαρτωλό ότι το δίχως άλλο πρέπει να πεθάνει, κι εσύ δεν του πεις τίποτα για να τον προειδοποιήσεις ν' αλλάξει τρόπο ζωής, ο αμαρτωλός θα πεθάνει εξαιτίας της αμαρτίας του· εγώ όμως θα θεωρήσω υπεύθυνο εσένα.

⁹Αν όμως πεις στον αμαρτωλό ν' αλλάξει τρόπο ζωής αλλά αυτός δεν μεταστραφεί, αυτός θα πεθάνει εξαιτίας της αμαρτίας του, εσύ όμως θα έχεις προφυλάξει τη ζωή σου.

¹⁰⁻¹¹»Πες, λοιπόν, άνθρωπε, στους Ισραηλίτες, που λένε συνέχεια πως δεν πρόκειται να ζήσουν και πως είναι χαμένοι από τις ανομίες τους και τις αμαρτίες τους που τους βαραίνουν: “εγώ ο Κύριος, ο αληθινός Θεός, βεβαιώνω ότι δε χαίρομαι για το θάνατο του ασεβή, αλλά θέλω να αλλάξει τρόπο ζωής και να ζήσει. Γυρίστε, γυρίστε πίσω απ' τον κακό σας δρόμο! Γιατί θέλετε να πάτε στην καταστροφή, Ισραηλίτες; ”

¹²»Πες ακόμα στους συμπατριώτες σου: “τα καλά έργα του δικαίου δεν θα τον σώσουν τη μέρα που θα αμαρτήσει· και οι αμαρτίες του ασεβή δε θα είναι εμπόδιο τη μέρα που θα μετανοήσει. Ο δίκαιος δεν θα μπορέσει να ζήσει από τα προηγούμενα καλά του έργα, τη μέρα που θ' αμαρτήσει.

13 Αν βεβαιώσω έναν δίκαιο ότι θα ζήσει, κι αυτός στηριχθεί στις προηγούμενες καλές του πράξεις και κάνει το κακό, τότε καμιά από αυτές δε θα υπολογιστεί· θα πεθάνει εξαιτίας του κακού που έκανε.

14 Κι αν πω σ' έναν άνομο ότι το δίχως άλλο θα πεθάνει, αλλά αυτός μετανοήσει και πράξει το ορθό και το δίκαιο

15 τότε οπωσδήποτε θα ζήσει, δε θα πεθάνει –αν δηλαδή επιστρέψει το ενέχυρο ή ό, τι άλλο άρπαξε και τηρήσει τους νόμους που οδηγούν στη ζωή και δεν ξαναπράξει το κακό.

16 Καμιά από τις αμαρτίες που έκανε δε θα υπολογιστεί εναντίον του, γιατί θα έχει πράξει το νόμιμο και το δίκαιο· οπωσδήποτε θα ζήσει”.

17 »Οι συμπατριώτες σου όμως είπαν: “ο τρόπος που ενεργεί ο Κύριος δεν είναι ο σωστός!” –ενώ ο δικός τους τρόπος δεν είναι ο σωστός.

18 Αν ένας δίκαιος απαρνηθεί το σωστό δρόμο και πράξει το κακό, θα πεθάνει γι' αυτό.

19 Κι αν ένας άνομος αποστραφεί την ανομία του και πράξει το νόμιμο και το δίκαιο, θα ζήσει γι' αυτό.

20 Και όμως, εσείς, Ισραηλίτες, λέτε: “δεν είναι σωστός ο τρόπος που ενεργεί ο Κύριος”. Εγώ θα κρίνω τον καθένα σας σύμφωνα με τη συμπεριφορά του».

Αναγγελία της πτώσης της Ιερουσαλήμ

21 Την πέμπτη μέρα του δέκατου μήνα του δωδέκατου έτους της αιχμαλωσίας μας, συνέβη να 'ρθεί σ' εμένα ένας άνθρωπος που είχε γλιτώσει από την Ιερουσαλήμ, και μου είπε: «Η πόλη έπεσε».

22 Το προηγούμενο βράδυ, πριν έρθει ο φυγάς, είχα νιώσει τη δύναμη του Κυρίου πάνω μου και το στόμα μου άνοιξε. Και το άλλο πρωί, τη στιγμή ακριβώς που ο φυγάς έφτανε σ' εμένα, λύθηκε η γλώσσα μου κι έπαψα να είμαι άφωνος.

Απατηλή ασφάλεια του Ιούδα

23 Τότε μου είπε ο Κύριος:

²⁴«Ἄνθρωπε, αὐτοὶ ποὺ κατοικοῦν στὰ ερείπια τῆς χώρας τῶν Ἰσραηλιτῶν λένε διαρκῶς: “ὁ Ἀβραάμ ἦταν ἓνας κι ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωσε τὴ χώρα γιὰ ἰδιοκτησίᾳ· τώρα ποὺ εμεῖς εἴμαστε πολλοί, ἔχουμε μεγαλύτερο δικαίωμα νὰ κατέχουμε τὴ χώρα”.

²⁵»Γι’ αὐτὸ πες τοὺς ὅτι ἐγώ, ὁ Κύριος ὁ Θεός, λέω: “εσεῖς τρώτε κρέας με τὸ αἷμα τοῦ, λατρεύετε τὰ εἰδῶλα καὶ κάνετε φόνους· καὶ πιστεύετε ὅτι θὰ σὰς δώσω τὴ χώρα ἰδιοκτησίᾳ σας;

²⁶Στηρίζετε στὴ δύναμή σας, κάνετε βδελυρὲς πράξεις, ὁ ἓνας ατιμάζει τὴ γυναῖκα τοῦ ἄλλου· καὶ θέλετε νὰ πάρετε καὶ τὴ χώρα ἰδιοκτησίᾳ σας;

²⁷Ποτέ! Ἐγώ, ὁ Κύριος, ὁ ἀληθινὸς Θεός, τὸ ἐπιβεβαιώνω: Αὐτοὶ ποὺ κατοικοῦν στὰ ερείπια, θὰ σκοτωθοῦν· αὐτοὺς ποὺ ζοῦν στὸ ὑπαιθρο, θὰ τοὺς δώσω τροφή στὰ θηρία· καὶ ἐκεῖνοι ποὺ κατοικοῦν στὰ βουνά καὶ στὰ σπήλαια, θὰ πεθάνουν ἀπὸ ἀρρώστια.

²⁸Θὰ κάνω τὴ χώρα ἔρημη καὶ χέρσα· ἔτσι θὰ ἐκμηδενιστεῖ ἡ περήφανη δύναμή της. Θὰ ἐρημωθοῦν τὰ βουνά της χώρας τοῦ Ἰσραὴλ, σὲ σημεῖο ποὺ κανεῖς νὰ μὴν μπορεῖ νὰ τα διαβεῖ.

²⁹Ἐξαιτίας τῶν βδελυρῶν τοὺς πράξεων θὰ κάνω τὴ χώρα ἔρημη καὶ χέρσα καὶ τότε θὰ μάθουν οἱ Ἰσραηλίτες ὅτι ἐγώ εἶμαι ὁ Κύριος”».

Ὁ προφήτης καὶ οἱ ἀκροατὲς τοῦ

³⁰Ὁ Κύριος μοῦ εἶπε: «Ἄνθρωπε, οἱ συμπατριῶτες σου μιλάνε γιὰ σένα κοντὰ στὰ τείχη κι ἔξω ἀπ’ τὶς πόρτες τῶν σπιτιῶν καὶ λένε μεταξύ τους: “ελάτε ν’ ἀκούσουμε τὸ λόγῳ τοῦ Κυρίου”.

³¹Ἐρχεται σ’ ἐσένα ὁ λαός μου καὶ κάθονται μπροστὰ σου, ἀκοῦν τὰ λόγια σου, ἀλλὰ δὲν τα ἐφαρμόζουν. Με τὰ λόγια τοὺς δείχνουν τὴν ἀπληστία τοὺς καὶ ἡ καρδιά τοὺς εἶναι στραμμένη στὴν ἀισχροκέρδεια.

³²Ἀλίμονο! Ἐσύ εἶσαι γι’ αὐτοὺς σαν ἓνας τραγουδιστὴς ἐρωτικῶν τραγουδιῶν, με ωραία φωνή, ποὺ παίζει καλὰ τὸ ὄργανο. Αὐτοὶ ἀκοῦν τὰ λόγια σου, ἀλλὰ δὲν τα ἐφαρμόζουν.

33Όταν έρθει όμως η κατάλληλη στιγμή –και ήδη έρχεται– τότε θα μάθουν ότι ανάμεσά τους υπήρξε ένας προφήτης».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 34

Προφητεία εναντίον των ποιμένων του Ισραήλ

1Ο Κύριος μου είπε:

2«Άνθρωπε, προφήτεψε εναντίον των ποιμένων του Ισραήλ και πες τους: “ακούστε τι λέει ο Κύριος ο Θεός: Αλίμονο σ’ εσάς ποιμένες των Ισραηλιτών, που τρέφετε τον εαυτό σας! Δε θα έπρεπε οι ποιμένες να τρέφουν τα ποίμνια;

3Εσείς όμως τρέφεστε με το γάλα, ντύνεστε με το μαλλί, θυσιάζετε τα παχιά πρόβατα αλλά δε βόσκετε το ποίμνιο.

4Το αδύνατο πρόβατο δεν το δυναμώνετε και το άρρωστο δεν το γιατρεύετε· δε βάλατε επίδεσμο στο πληγωμένο ούτε φέρατε πίσω το παραστρατημένο· ούτε το χαμένο ζητήσατε να βρείτε. Αλλά φερθήκατε σ’ αυτά με βία και σκληρότητα.

5Έτσι διασκορπίστηκε το κοπάδι μου γιατί δεν είχε βοσκούς, κι έγινε τροφή για τα θηρία του αγρού.

6Περιπλανήθηκε το κοπάδι μου πάνω στα βουνά και στους ψηλούς λόφους· μετά τα πρόβατά μου σκορπίστηκαν σ’ όλη τη γη, χωρίς κανείς να ενδιαφερθεί ή να ψάξει γι’ αυτά.

7”Γι’ αυτό, ποιμένες, ακούστε τι λέει ο ίδιος ο Κύριος:

8Εγώ, ο αληθινός Θεός, το επιβεβαιώνω: Το κοπάδι μου έγινε λάφυρο και τα πρόβατά μου έγιναν τροφή των άγριων θηρίων. Δεν υπήρχε βοσκός και οι βοσκοί δεν αναζήτησαν το κοπάδι μου, αλλά έτρεφαν τον εαυτό τους αντί να βόσκουν το κοπάδι! Γι’ αυτό, ακούστε ποιμένες:

9-10Εγώ, ο Κύριος ο Θεός, είμαι εναντίον σας, ποιμένες! Θα ζητήσω από σας ευθύνες για το κοπάδι μου και θα σας πάψω από τη θέση να είστε ποιμένες των προβάτων μου, οι οποίοι φροντίζουν μόνο για τον εαυτό τους. Θα

ελευθερώσω το κοπάδι μου από το στόμα σας και δε θα είναι πια τροφή για σας”».

Ο καλός ποιμένας φροντίζει το κοπάδι του

11 Ο Κύριος, ο Θεός, λέει: «Τώρα, εγώ ο ίδιος θα ψάξω για το κοπάδι μου και θα φροντίσω γι’ αυτό.

12 Θ’ αναζητήσω τα πρόβατά μου, όπως ο βοσκός προσπαθεί να ξαναμαζέψει το σκορπισμένο κοπάδι του. Θα τα ξαναμαζέψω από παντού όπου διασκορπίστηκαν τη μέρα της συννεφιάς και του σκότους.

13 Θα τα βγάλω ανάμεσα από τα έθνη, θα τα συγκεντρώσω από τις ξένες χώρες και θα τα φέρω στη χώρα τους. Θα τα βοσκήσω στα βουνά του Ισραήλ, στις κοιλάδες και σ’ όλα τα κατοικήσιμα μέρη της χώρας.

14 Σε καλούς βοσκότοπους θα τα βοσκήσω, στα ψηλά βουνά του Ισραήλ θα είναι το μαντρί τους· εκεί θα κοιμούνται με ασφάλεια και θα βόσκουν στα πλούσια βοσκοτόπια, ναι, πάνω στα βουνά της χώρας.

15 Εγώ θα είμαι ποιμένας στα πρόβατά μου κι αυτός που θα τους βρίσκει τόπο να ξεκουράζονται. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω.

16 Θ’ αναζητήσω το χαμένο πρόβατο και θα φέρω πίσω το παραστρατημένο· στο πληγωμένο θα βάλω επιδέσμους και το αδύναμο θα το δυναμώσω. Θα περιορίσω όμως τα δυνατά ή τα πολύ παχιά πρόβατα και θα τα βόσκω όλα με δικαιοσύνη.

17 »Όσο για σας, το ποίμνιό μου, εγώ ο Κύριος ο Θεός, ετούτο έχω να σας πω: Θα κάνω διάκριση ανάμεσα στα πρόβατα, στα κριάρια και στα τραγιά.

18 Δε φτάνει σ’ εσάς, κριάρια και τραγιά, που βόσκετε σε καλά βοσκοτόπια; είναι ανάγκη να πατάτε το υπόλοιπο της βοσκής σας με τα πόδια σας; Δε σας φτάνει που πίνετε από καθαρό νερό; πρέπει να θολώνετε με τα πόδια σας το υπόλοιπο;

19 Γιατί; Είναι υποχρεωμένο το κοπάδι μου να τρώει ό, τι εσείς έχετε πατήσει και να πίνει ό, τι εσείς έχετε θολώσει με τα πόδια σας;

²⁰Γι' αυτό, εγώ ο Κύριος ο Θεός, δηλώνω πως θα προστατέψω τα αδύναμα πρόβατα από σας τα δυνατά.

²¹Επειδή εσείς με τα οπίσθιά σας και με τον ώμο σας σπρώχνετε και με τα κέρατά σας χτυπάτε τα αδύνατα πρόβατα και τα εκτοπίζετε,

²²γι' αυτό εγώ θα προστατέψω το κοπάδι μου και δεν θα είναι πια λάφυρο. Θ' αποδώσω σε κάθε πρόβατο το δίκιο του».

Βασιλεία της ειρήνης

²³Λέει ο Κύριος: «Θα βάλω στα πρόβατά μου μόνο έναν ποιμένα να τα βόσκει, όπως ο δούλος μου ο Δαβίδ. Αυτός θα τα τρέφει κι αυτός θα είναι ποιμένας τους.

²⁴Εγώ, ο Κύριος, θα είμαι Θεός τους κι αυτός θα είναι αρχηγός τους, όπως ήταν ο δούλος μου ο Δαβίδ. Εγώ ο Κύριος, το λέω.

²⁵»Θα κάνω διαθήκη ειρήνης με το κοπάδι μου και θα εξαφανίσω τα άγρια θηρία από τη χώρα, ώστε τα πρόβατά μου να κατοικούν με ασφάλεια στην έρημο και να κοιμούνται στα δάση.

²⁶Θα ευλογήσω αυτούς και τους τόπους που είναι γύρω από το όρος μου· θα ρίχνω τη βροχή στον καιρό της και θα είναι βροχή ευλογίας.

²⁷Τα δέντρα έξω στους αγρούς θα κάνουν τους καρπούς τους και η γη θα δίνει τα προϊόντα της. Τα πρόβατά μου θα ζουν με ασφάλεια στη χώρα τους και θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος, όταν θα σπάσω τα δεσμά της δουλείας τους και όταν θα τους λυτρώσω από την εξουσία αυτών που τους υποδούλωσαν.

²⁸Δε θα είναι πια λάφυρο για τα έθνη ούτε θα τους κατασπαράζουν τα άγρια θηρία. Θα ζουν ασφαλείς χωρίς το φόβο κανενός.

²⁹Θα τους εξασφαλίζω εύφορες εκτάσεις και δε θα υποφέρουν πια από πείνα στη χώρα τους, ούτε θα εμπαίζονται από τα άλλα έθνη.

³⁰Τότε όλος ο κόσμος θα μάθει ότι εγώ, ο Κύριος ο Θεός τους, είμαι μαζί τους κι ότι οι Ισραηλίτες είναι ο λαός μου. Εγώ, ο Κύριος ο Θεός, το λέω».

³¹«Εσείς είστε το κοπάδι μου, που το φροντίζω, κι εγώ ο Κύριος είμαι ο Θεός σας», λέει ο Κύριος ο Θεός.

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 35

Η τιμωρία των Εδωμιτών

¹Ο Κύριος μου είπε:

²«Κοίταξε, άνθρωπε, προς την ορεινή χώρα Σηείρ και προφήτεψε εναντίον της.

³Πες της: “άκου τι έχει να σου πει ο Κύριος ο Θεός: Είμαι εναντίον σου Σηείρ και θα σε τιμωρήσω· θα σε κάνω έρημη και χέρσα.

⁴Τις πόλεις σου θα τις εξαφανίσω κι εσύ ως χώρα θα ερημωθείς και θα μάθεις ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

⁵”Μέσα σου είχες αιώνια έχθρα για τους Ισραηλίτες. Τους άφησες να πεθάνουν τον καιρό της συμφοράς τους, τον καιρό της τελικής καταδίκης τους.

⁶Γι’ αυτό κι εγώ ορκίζομαι στον εαυτό μου ότι θα σε θεωρήσω ένοχη αιματοχυσίας και το αίμα αυτό θα σε καταδιώκει παντού.

⁷Θα κάνω, Σηείρ, ν’ απομείνεις έρημη κι εγκαταλειμμένη. Θα θανατώνω όποιον περνάει απ’ την περιοχή σου.

⁸Θα γεμίσω τα βουνά σου με πτώματα. Στους λόφους σου και στις κοιλάδες σου και σ’ όλα τα φαράγγια σου θα κείτονται οι νεκροί του πολέμου.

⁹Θα σε κάνω αιώνια έρημο και οι πόλεις σου ποτέ πια δε θα κατοικηθούν. Και τότε ο λαός σου θα μάθει ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

¹⁰”Είπες: Θα κατακτήσω δύο έθνη, τον Ισραήλ και τον Ιούδα! Δύο χώρες, όπου κατοικεί ο Κύριος, θα γίνουν δικές μου!

¹¹Γι’ αυτό κι εγώ ορκίζομαι στον εαυτό μου ότι θα σου ανταποδώσω όλη την οργή, το μίσος και το φθόνο που έδειξες στους Ισραηλίτες. Θα μάθουν κι αυτοί ότι σας τιμωρώ για τα όσα τους κάνατε.

¹²Και θα μάθεις κι εσύ ότι εγώ ο Κύριος άκουσα όλες τις βλασφημίες που ξεστόμισες ενάντια στα βουνά του Ισραήλ, όταν διακήρυττες ότι είναι έρημα και θα μπορούσες να τα αρπάξεις για λεία σου.

¹³⁻¹⁴Με τα λόγια σου καυχήθηκες κατά κόρον εναντίον μου, αλλά εγώ, ο Κύριος ο Θεός, σε άκουσα. Έχω, λοιπόν, να πω τούτο: Επειδή όλη αυτή η χώρα χαίρεται, εγώ θα την ερημώσω.

¹⁵Εσύ ευχαριστήθηκες με την καταστροφή της χώρας του Ισραήλ, της χώρας που μου ανήκει. Ε, λοιπόν, την ίδια τιμωρία θα φέρω κι επάνω σου. Θα ερημωθείς, ορεινή χώρα Σηείρ, και όλοι οι κάτοικοί σου θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος”».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 36

Η μελλοντική αποκατάσταση του Ισραήλ

¹⁻²Ο Κύριος λέει: «Εσύ, άνθρωπε, προφήτεψε προς τα βουνά του Ισραήλ και πες τους: “βουνά εσείς του Ισραήλ, ακούστε το λόγο του Κυρίου του Θεού! Ο εχθρός καυχήθηκε για σας ότι κατέκτησε τα αιώνια ψηλώματα.

³Αλλά εγώ ο Κύριος, ο Θεός, έχω να πω τούτο: Ξέρω ότι αυτοί σας ερήμωσαν και σας καταπάτησαν απ’ όλες τις μεριές· σας έχουν βάλει στο μάτι, γίνατε κτήμα των άλλων εθνών και όλοι οι λαοί σάς εμπαίζουν και σας ταπεινώνουν.

⁴Να λοιπόν ποιο είναι το μήνυμά μου: Ακούστε εσείς, βουνά και λόφοι, φαράγγια και κοιλάδες, ερημωμένα χαλάσματα και εγκαταλειμμένες πόλεις του Ισραήλ! Ακούστε τι υπόσχομαι εγώ ο Κύριος ο Θεός. Έχετε γίνει λάφυρο και χλευασμός των γειτονικών σας εθνών.

⁵Πάνω στην έξαψη του θυμού μου φωνάζω εναντίον τους και εναντίον ολόκληρης της Εδώμ, που πήραν σαν κτήμα τους τη χώρα μου, με περισσή χαρά και πολλή περιφρόνηση και την κρατούν για λάφυρο.

⁶Προφήτεψε, άνθρωπε, για τη χώρα του Ισραήλ και πες εκ μέρους μου στα βουνά και στους λόφους, στα φαράγγια και στις κοιλάδες, ότι θέλω ν’

αφήσω να ξεσπάσουν η αγανάκτηση και η οργή μου, γιατί σας εμπαιζουν τα άλλα έθνη.

⁷Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, υψώνω το χέρι μου και ορκίζομαι ότι τα γύρω σας έθνη θα πάθουν την ίδια ατίμωση.

⁸Εσείς, όμως, βουνά της χώρας του Ισραήλ, θα γεμίσετε δέντρα που θα δώσουν τον καρπό τους στο λαό μου, τους Ισραηλίτες, γιατί γρήγορα αυτοί θα ξανάρθουν στην πατρίδα τους.

⁹Εγώ είμαι μαζί σας· θα στρέψω την προσοχή μου πάνω σας, θα σας οργώσουν και θα σας σπείρουν.

¹⁰Θα πολλαπλασιάσω τους κατοίκους σας, όλους τους Ισραηλίτες· τα ερείπια θα ξαναχτιστούν και οι πόλεις θα κατοικηθούν.

¹¹Θα κάνω να πολλαπλασιαστούν πάνω σας τα κτήνη και ν' αποκτήσουν οι άνθρωποι πλήθος απογόνους. Θα κάνω να κατοικηθείτε όπως και στο παρελθόν και θα σας ευεργετήσω περισσότερο από πριν. Τότε θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

¹²Θα κάνω να περπατήσουν πάλι πάνω σας άνθρωποι, ο λαός μου ο Ισραήλ· θα τους ανήκετε και θα σας έχουν στην κατοχή τους· και δε θα αφήσετε πια τα παιδιά τους να στερηθούν τίποτε».

¹³Λέει ο Κύριος ο Θεός, στη χώρα του Ισραήλ: «Σε εμπαιζουν ότι είσαι γη που καταστρέφεις τους ανθρώπους σου κι αφήνεις άτεκνο το λαό σου.

¹⁴Αλλά εγώ δηλώνω ότι δε θα καταστρέψεις πια ανθρώπους και δε θα στερήσεις πια το λαό σου από τα παιδιά του.

¹⁵Δε θ' αφήσω να ακουστεί εναντίον σου λόγος προσβλητικός από τα άλλα έθνη. Δε θα σε χλευάζουν πια οι λαοί και δεν θα προκαλείς θάνατο στο λαό σου. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω».

Η νέα ζωή του Ισραήλ

¹⁶Ο Κύριος μου είπε ακόμη:

- 17** «Άνθρωπε, όταν οι Ισραηλίτες κατοικούσαν στη χώρα τους, τη μόλυναν με τη διαγωγή τους και τις πράξεις τους. Η συμπεριφορά τους ενώπιόν μου ήταν ακάθαρτη, όπως το αίμα που χάνει η γυναίκα στον καιρό της περιόδου της.
- 18** Έτσι, εξαπέλυσσα την οργή μου πάνω τους για τους φόνους που έκαναν στη χώρα και για τα είδωλα με τα οποία τη μόλυναν.
- 19** Τους διασκόρπισα ανάμεσα στα έθνη, τους έσπειρα στις ξένες χώρες. Τους τιμώρησα ανάλογα με τη διαγωγή τους και τις πράξεις τους.
- 20** Και μέσα στα έθνη όπου πήγαν, βεβήλωσαν κι εκεί το άγιο όνομά μου, γιατί ο κόσμος έλεγε γι' αυτούς: “αυτοί είναι ο λαός του Κυρίου, κι όμως ο Κύριος δεν μπόρεσε να εμποδίσει την εξορία τους από τη χώρα του!”
- 21** Και λυπήθηκα, που έβλεπα το άγιο όνομά μου να βεβηλώνεται από τους Ισραηλίτες ανάμεσα στα έθνη όπου πήγαιναν.
- 22** »Γι' αυτό πες τους: “Ισραηλίτες, ο Κύριος ο Θεός λέει: Αυτό που πρόκειται να κάνω, δεν θα το κάνω για χάρη σας αλλά χάρη στο άγιο όνομά μου, που εσείς το βεβηλώσατε ανάμεσα στα έθνη όπου πήγατε.
- 23** Μολονότι το όνομά μου βεβηλώθηκε ανάμεσα στα έθνη εξαιτίας σας, εγώ θ' αποδείξω στα έθνη πως είμαι Θεός μεγάλος και άγιος. Και τότε αυτά θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος.
- 24** Θα σας βγάλω μες από τα έθνη, θα σας συνάξω μέσα απ' όλες τις ξένες χώρες και θα σας φέρω στη χώρα σας.
- 25** Θα σας ραντίσω με καθαρό νερό και θα εξαγνιστείτε από την ακαθαρσία της ειδωλολατρίας σας· ναι, θα σας εξαγνίσω.
- 26** Θα σας δώσω καινούρια καρδιά και θα βάλω μέσα σας νέο πνεύμα. Θα αφαιρέσω από το σώμα σας την πέτρινη καρδιά και θα σας δώσω καρδιά ζωντανή.
- 27** Θα βάλω μέσα σας το Πνεύμα μου και θα σας κάνω ν' ακολουθείτε τους νόμους μου και να τηρείτε με προσοχή τις εντολές μου.

28Θα μπορείτε να κατοικήτε στη χώρα που έδωσα στους προγόνους σας· θα είστε λαός μου κι εγώ θα είμαι Θεός σας.

29”Θα σας απαλλάξω από την ακαθαρσία σας και θα διατάξω το σιτάρι να γίνει άφθονο, για να μην πεινάσετε.

30Θ’ αυξήσω τους καρπούς των δέντρων και τα προϊόντα της γης, για να μη σας εμπαίζουν τα έθνη εξαιτίας της πείνας.

31Τότε θα θυμάστε την κακή σας συμπεριφορά και τις κακές σας πράξεις και θα αισθάνεστε αηδία για τις αμαρτίες σας και για τα βδελυρά σας έργα.

32Δε θα το κάνω εγώ αυτό για χάρη σας, Ισραηλίτες. Να το ξέρετε. Θα το κάνω για να ντραπείτε και να αισχυνθείτε για τη διαγωγή σας! Αυτό έχω να πω εγώ, ο Κύριος”».

33Λέει ακόμα ο Κύριος, ο Θεός: «Την ημέρα που θα σας καθарίσω από τις ανομίες σας, θα κάνω να κατοικηθούν πάλι οι πόλεις σας και ό, τι ήταν ερειπωμένο θα ξαναχτιστεί.

34Η χώρα η ρημαγμένη θα καλλιεργηθεί· όποιος θα τη διασχίζει δεν θα βλέπει πια μια έρημη χώρα.

35Θα λένε: “αυτή η χώρα που ήταν ρημαγμένη έγινε σαν κήπος της Εδέμ και οι πόλεις οι έρημες, οι εγκαταλειμμένες και οι ερειπωμένες, τώρα είναι οχυρωμένες και κατοικημένες”.

36Τα έθνη που θα ’χουν απομείνει γύρω σας, θα μάθουν ότι εγώ, ο Κύριος, ξανάχτισα τις ερειπωμένες πόλεις και ξαναγέμισα δέντρα τους ερημωμένους τόπους. Εγώ, ο Κύριος το είπα και θα το κάνω.

37»Κάτι ακόμα θα επιτρέψω στους Ισραηλίτες να μου ζητήσουν να τους κάνω: να αυξήσω τον πληθυσμό τους, όπως ένα κοπάδι.

38Γέμιζε παλιά η Ιερουσαλήμ με κοπάδια ζώων που πήγαιναν για τις θυσίες στις μεγάλες γιορτές. Έτσι θα γεμίσουν οι έρημες πόλεις με κοπάδια από ανθρώπους κι όλοι θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 37

Το όραμα της πεδιάδας με τα ξερά κόκαλα

- ¹Ένωσα πάνω μου τη δύναμη του Κυρίου. Μ' έβγαλε με το Πνεύμα του έξω, μ' έφερε σε μια πεδιάδα που ήταν γεμάτη κόκαλα
- ²και με περιέφερε πάνω απ' αυτά. Τα κόκαλα ήταν πάρα πολλά και πολύ ξερά, απλωμένα στην πεδιάδα.
- ³«Άνθρωπε», με ρώτησε, «μπορούν να γίνουν ζωντανοί άνθρωποι αυτά τα κόκαλα; » Κι εγώ απάντησα: «Κύριε, Θεέ, εσύ ξέρεις».
- ⁴Τότε μου είπε: «Μίλα εκ μέρους μου σ' αυτά τα κόκαλα και πες τους: “κόκαλα εσεείς ξερά,
- ⁵ο Κύριος ο Θεός σάς λέει: Προσεξέτε! Εγώ θα φέρω πνοή μέσα σας και θα πάρετε ζωή.
- ⁶Θα σας δώσω νεύρα και θα κάνω να 'ρθει πάνω σας σάρκα και θα τη σκεπάσω με δέρμα· μετά θα σας δώσω πνοή και θα πάρετε ζωή. Τότε θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος”».
- ⁷Προφήτεψα, λοιπόν, κατά πώς διατάχθηκα. Κι εκεί που προφήτευα, έγινε ένας θόρυβος κι ακούγονταν τριξίματα· τα κόκαλα πλησίαζαν το ένα το άλλο.
- ⁸Υστερα κοίταξα και είδα ότι νεύρα και σάρκες φύτρωναν πάνω στα κόκαλα και μετά ντύθηκαν με δέρμα· ζωή όμως δεν υπήρχε ακόμα μέσα τους.
- ⁹Τότε μου είπε ο Κύριος: «Μίλα εκ μέρους μου στην πνοή της ζωής! Προφήτεψε, άνθρωπε, και πες της: “ο Κύριος ο Θεός λέει: Έλα, πνοή, από τις τέσσερις άκρες και μπες μέσα σ' αυτά τα πτώματα για να ξαναπάρουν ζωή”».
- ¹⁰Προφήτεψα, λοιπόν, όπως με πρόσταξε ο Κύριος. Μπήκε τότε η πνοή της ζωής στα πτώματα και αναστήθηκαν και στάθηκαν στα πόδια τους, κι ήταν ένα πάρα πολύ μεγάλο στράτευμα.
- ¹¹«Άνθρωπε», μου είπε ο Κύριος, «αυτά τα κόκαλα συμβολίζουν τους Ισραηλίτες, οι οποίοι λένε συνεχώς ότι είναι σαν ξερά κόκαλα, ότι χάθηκε κάθε ελπίδα γι αυτούς, ότι είναι χαμένοι πια.

12Γι' αυτό, προφήτεψε και πες τους ότι εγώ, ο Κύριος ο Θεός, λέω: “Θ’ ανοίξω τους τάφους σας και θα σας βγάλω μες απ’ αυτούς, λαέ μου, και θα σας φέρω στη χώρα του Ισραήλ.

13Κι όταν το κάνω αυτό θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

14Θα σας δώσω το Πνεύμα μου και θα ξαναβρείτε τη ζωή. Θα σας φέρω στη χώρα σας και θα μάθετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος. Το είπα και θα το κάνω εγώ, ο Κύριος».

Συνένωση των βασιλείων Ιούδα και Ισραήλ

15Ο Κύριος μου είπε:

16«Εσύ, άνθρωπε, πάρε ένα ραβδί και γράψε πάνω του τη φράση “βασίλειο του Ιούδα και οι Ισραηλίτες που ζουν σ’ αυτό”. Μετά πάρε άλλο ραβδί και γράψε πάνω του τη φράση: “Ιωσήφ, το ραβδί του Εφραΐμ και οι Ισραηλίτες που ζουν σ’ αυτό”.

17Επειτα ένωσε τα δυο ραβδιά ώστε να σχηματίσουν ένα, και κράτα τα στο χέρι σου.

18»Κι όταν οι συμπατριώτες σου σε ρωτήσουν τι σημαίνει αυτό,

19πες τους: “ο Κύριος ο Θεός λέει: Θα πάρω το ραβδί του Ιωσήφ, που είναι στην κατοχή του Εφραΐμ και των Ισραηλιτών που ζουν εκεί, και θα το ενώσω με το ραβδί του Ιούδα· θα τα κάνω ένα ραβδί και θα τα κρατάω στο χέρι μου”.

20»Κι ενώ θα κρατάς μπροστά τους τα ραβδιά με χαραγμένες τις επιγραφές πάνω τους,

21θα τους πεις: “ο Κύριος ο Θεός λέει: Θα πάρω τους Ισραηλίτες από τα έθνη όπου έχουν πάει, θα τους συγκεντρώσω από παντού και θα τους φέρω στη χώρα τους.

22Θα τους κάνω όλους ένα έθνος στη χώρα, στα βουνά του Ισραήλ. Ένας βασιλιάς θα τους κυβερνάει όλους· δε θα είναι πια δύο έθνη, δε θα είναι χωρισμένοι σε δύο βασίλεια.

²³Δε θα μολύνονται πια με τη λατρεία των ειδώλων τους, με τις βδελυρές πράξεις τους και με τις παρανομίες τους. Θα τους απαλλάξω από κάθε μορφή απιστίας, με τις οποίες αμάρτησαν εναντίον μου· θα τους εξαγνίσω κι έτσι θα είναι λαός μου κι εγώ θα είμαι Θεός τους.

²⁴Ένας μόνο ποιμένας θα υπάρχει για όλους κι αυτός θα είναι ένας βασιλιάς σαν το Δαβίδ, το δούλο μου. Θ' ακολουθούν τις εντολές μου και θα τηρούν με προσοχή τους νόμους μου.

²⁵”Θα κατοικούν στη χώρα που έδωσα στο δούλο μου τον Ιακώβ, στη χώρα που κατοίκησαν οι πρόγονοί τους. Θα εγκατασταθούν εκεί με τα παιδιά τους και τα εγγόνια τους για πάντα· κι ο άρχοντάς τους θα είναι παντοτινός, σαν το Δαβίδ, το δούλο μου.

²⁶Θα κάνω μ' αυτούς αιώνια διαθήκη ειρήνης· θα τους δώσω μόνιμη εγκατάσταση και θα αυξήσω τον πληθυσμό τους· θα τοποθετήσω το αγιαστήριό μου ανάμεσά τους παντοτινά.

²⁷Θα κατοικήσω μαζί τους· θα είμαι ο Θεός τους κι αυτοί θα είναι λαός μου.

²⁸Κι όταν το αγιαστήριό μου θα εγκατασταθεί ανάμεσά τους για πάντα, τότε θα μάθουν τα άλλα έθνη ότι εγώ, ο Κύριος, έχω ξεχωρίσει τους Ισραηλίτες σαν άγιο λαό μου”».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 38

Ο ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΕΧΘΡΟΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΚΑΙ Η ΕΞΟΝΤΩΣΗ ΤΟΥ

(Κεφ. 38–39)

Προφητεία εναντίον του Γωγ

¹Ο Κύριος μου είπε:

²«Άνθρωπε, κοίταξε προς τον Γωγ στη χώρα του Μαγώγ, στο μεγάλο άρχοντα της Μεσέχ και της Τουβάλ, και προφήτεψε εναντίον του.

³Πες του ότι εγώ ο Κύριος, ο Θεός, λέω: Είμαι εναντίον σου, Γωγ, μεγάλε άρχοντα της Μεσέχ και της Τουβάλ!

⁴Θα σε θέσω κάτω από τον έλεγχο μου. Θα βάλω άγκιστρα στα σαγόνια σου και θα σε βγάλω για πόλεμο εσένα και όλο το στρατό σου, τα άλογα και

τους καβαλάρηδες, όλους ντυμένους μεγαλόπρεπα, μεγάλο πλήθος πεπειραμένων πολεμιστών με θυρεούς και με ασπίδες.

⁵Μαζί σου θα έρθουν οι στρατοί της Περσίας, της Αιθιοπίας και της Λιβύης, οπλισμένοι με ασπίδες και περικεφαλαίες,

⁶κι επίσης τα στρατεύματα της Γόμερ και της Βαιθ-Τωγαρμά, από τις εσχατιές του βορρά, καθώς και πολλοί άλλοι λαοί.

⁷Ετοιμάσου εσύ ως επικεφαλής και να έχεις έτοιμο και όλο το στράτευμά σου υπό τις διαταγές σου.

⁸Έπειτα από πολλά χρόνια, στα τέλη των καιρών, θ' αναλάβεις υπηρεσία και θα επιτεθείς εναντίον της χώρας του Ισραήλ. Οι κάτοικοί της, που θα έχουν γλιτώσει από τον πόλεμο, θα έχουν επιστρέψει από πολλές χώρες όπου ζούσαν, και θα έχουν συγκεντρωθεί στα βουνά του Ισραήλ, τα οποία για πολύν καιρό ήταν έρημα. Κι ενώ όλοι θα κατοικούν εκεί με ασφάλεια,

⁹εσύ με το στρατό σου και το πλήθος των συμμάχων σου θα προελάσεις σαν θύελλα και θα εισβάλεις στη χώρα τους σαν σύννεφο που έρχεται να καλύψει τη γη.

¹⁰»Την ημέρα εκείνη πολλές σκέψεις θα έρθουν στο μυαλό σου και θα συλλάβεις ένα ύπουλο σχέδιο:

¹¹Θα σκεφτείς να εκστρατεύσεις εναντίον αυτών των φιλήσυχων ανθρώπων, που κατοικούν με ασφάλεια σε μια χώρα με ατείχιστες πόλεις και σε περιοχές δίχως πύλες και αμπάρες.

¹²Θα έρθεις να λεηλατήσεις και ν' αρπάξεις πολλά λάφυρα. Θα επιτεθείς εναντίον ανθρώπων που εγκαταστάθηκαν σ' ερημωμένους τόπους κι έχτισαν εκεί τα σπίτια τους, εναντίον ενός λαού που συνάχθηκε μέσα από τα έθνη κι απέκτησε κτήνη και άλλα αγαθά, και τώρα ζει στο κέντρο της γης.

¹³Οι κάτοικοι της Σαβά και της Δεδάν και οι έμποροι της Θαρσείς και των γύρω περιοχών της θα σε ρωτούν: “μάζεψες στρατό για να λεηλατήσεις και

ν' αρπάξεις λάφυρα; Ήρθες για να πάρεις ασήμι και χρυσάφι, ν' αρπάξεις κτήνη και αγαθά και πλούσια λεία; ” Εγώ ο Κύριος ο Θεός το λέω.

¹⁴»Γι' αυτό, άνθρωπε, προφήτεψε εναντίον του Γωγ και πες του: “άκου τι έχει να σου πει ο Κύριος, ο Θεός: Εκείνο τον καιρό, τότε που ο λαός μου ο Ισραήλ θα ζει με ασφάλεια, θα σηκωθείς

¹⁵και θα έρθεις από τον τόπο σου, από τις εσχατιές του βορρά, επικεφαλής ενός μεγάλου και δυνατού στρατού, ο οποίος θ' αποτελείται από άντρες πολλών εθνοτήτων και όλοι τους θα ιππεύουν σε άλογα.

¹⁶Θα επιτεθείς εναντίον του λαού μου, του Ισραήλ, σαν σύννεφο που έρχεται να καλύψει τη γη. Στα τέλη των καιρών θα γίνει αυτό· θα σε στείλω, Γωγ, να κατακτήσεις τη χώρα μου, για να γνωρίσουν τα άλλα έθνη ότι εγώ είμαι Θεός άγιος. Αυτό θα τους το αποδείξω ενεργώντας μέσω εσού.

¹⁷Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, δηλώνω ότι εσύ είσαι εκείνος για τον οποίο μίλησα στο παρελθόν με τους δούλους μου, τους προφήτες του Ισραήλ. Αυτοί για χρόνια προφήτευαν ότι θα σε έστειλνα να πολεμήσεις τον Ισραήλ».

Ο Γωγ χρησιμοποιείται και καταστρέφεται από το Θεό

¹⁸Ο Κύριος, ο Θεός, λέει: «Την ημέρα που ο Γωγ θα εισβάλει στη χώρα των Ισραηλιτών, θ' ανάψει ο φοβερός θυμός μου.

¹⁹Και δηλώνω ότι μέσα στην αγανάκτηση και στο θυμό μου θα γίνει στη χώρα του Ισραήλ μεγάλος σεισμός.

²⁰Από την παρουσία μου θα τρέμουν τα ψάρια στη θάλασσα, τα πουλιά στον ουρανό, τα άγρια θηρία, όλα τα ερπετά που σέρνονται στη γη και όλοι οι άνθρωποι που ζουν πάνω σ' αυτήν. Τα βουνά θα ισοπεδωθούν, οι γκρεμοί θα κατολισθήσουν και κάθε τείχος θα καταρρεύσει.

²¹Θα τον κατατρομάξω με κάθε τρόπο· οι στρατιώτες του Γωγ θ' αλληλοεξοντωθούν.

²²Θα τον τιμωρήσω με επιδημίες και αιματοχυσίες· θα ρίξω πάνω στον ίδιο, στο στρατό του και στο πλήθος των συμμάχων του καταιγίδες και χαλάζι, φωτιά και θειάφι.

²³Έτσι θα φανερώσω τη μεγαλοσύνη και την αγιότητά μου και θα κάνω γνωστόν τον εαυτό μου στα ξένα έθνη· θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 39

¹«Κι εσύ, άνθρωπε, προφήτεψε εναντίον του Γωγ και πες του: “άκου τι λέει για σένα ο Κύριος, ο Θεός: Είμαι εναντίον σου, Γωγ, μεγάλε άρχοντα της Μεσέχ και της Τουβάλ.

²Θα σε βάλω κάτω από τον έλεγχο μου και θα σε κατευθύνω· θα σε ανεβάσω από τις εσχατιές του βορρά και θα σε φέρω να επιτεθείς στα βουνά του Ισραήλ.

³Μετά θα χτυπήσω κι εσένα, έτσι που να πέσει το τόξο σου από το αριστερό σου χέρι και τα βέλη σου απ’ το δεξί.

⁴Θα πέσετε νεκροί στα βουνά του Ισραήλ, εσύ, ο στρατός σου και το πλήθος των συμμάχων σου. Θα σας δώσω για τροφή στα όρνεα κάθε είδους και στ’ άγρια θηρία.

⁵Θα πέσεις νεκρός στο χώμα, κατά πώς το λέω εγώ, ο Κύριος ο Θεός”.

⁶»Φωτιά θα στείλω στη χώρα του Μαγώγ και εναντίον αυτών που κατοικούν με ασφάλεια στις ακτές· θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος.

⁷Θα κάνω να γνωρίσουν οι Ισραηλίτες, ο λαός μου, πόσο άγιος είμαι· δε θα τους αφήσω άλλο να με αγνοούν και τα έθνη θα μάθουν ότι εγώ είμαι ο Κύριος, ο άγιος Θεός του Ισραήλ.

⁸Να, έρχεται η μέρα που αυτό θα πραγματοποιηθεί, κατά πώς εγώ, ο Κύριος ο Θεός, το έχω προαναγγείλει».

Εκκαθάριση του πεδίου της μάχης

⁹Ο Κύριος λέει: «Οι κάτοικοι των πόλεων του Ισραήλ θα βγουν εκείνη την ημέρα έξω από τις πόλεις τους και θα κάψουν τα όπλα των εχθρών τους: τις ασπίδες, τους θυρεούς, τα τόξα, τα βέλη, τα ακόντια και τις λόγχες. Θα τα χρησιμοποιούν για καυσόξυλα εφτά χρόνια.

10 Δεν θα έχουν ανάγκη να φέρνουν ξύλα από τους αγρούς ούτε από τα δάση, γιατί θ' ανάβουν φωτιά με τα όπλα. Έτσι θα λεηλατήσουν εκείνους που τους λεηλάτησαν και θα λαφυραγωγήσουν εκείνους που τους λαφυραγώγησαν.

11»Όταν θα συμβούν αυτά, θα δώσω στο Γωγ τόπο ταφής εκεί, στη χώρα του Ισραήλ. Ο τόπος αυτός θα βρίσκεται ανατολικά της Νεκράς Θάλασσας και το νεκροταφείο θα κλείνει το δρόμο στους ταξιδιώτες. Εκεί θα θάψουν το Γωγ και όλο το στρατό του και θα ονομάσουν τον τόπο εκείνο “Κοιλιάδα του Στρατού του Γωγ”.

12 Εφτά μήνες θα τους θάβουν οι Ισραηλίτες, για να καθαρίσουν τη χώρα.

13 Όλοι οι κάτοικοι της περιοχής θα βοηθήσουν σ' αυτό το έργο· η μέρα εκείνη, που θα φανερώσω τη δόξα μου, θα μείνει σ' αυτούς ονομαστή. Εγώ, ο Κύριος ο Θεός, το λέω.

14 Μετά τους εφτά μήνες θα συνεχίσουν να ψάχνουν προσεκτικά. Θα ορίσουν άντρες, οι οποίοι θα περιέρχονται τη χώρα συνεχώς, για να θάβουν όσους θα έχουν απομείνει άταφοι, ώστε να καθαρίσουν τη χώρα.

15 Όταν κάποιος απ' αυτούς θα βλέπει ένα ανθρώπινο κόκαλο, θα βάζει κοντά του σημάδι, ωσότου οι ενταφιαστές το θάψουν κι αυτό στην κοιλάδα του Στρατού του Γωγ.

16 Εκεί θα υπάρχει και μια πόλη, η οποία θα ονομαστεί “Αμωνά” (Πλήθος). Έτσι θα καθαριστεί η χώρα.

17»Κι εσύ, άνθρωπε, πες σε όλα τα πτηνά και στ' άγρια θηρία: “ακούστε τι σας προστάζει ο Κύριος ο Θεός: Συναχθείτε κι ελάτε· μαζευτείτε απ' όλα τα μέρη στο συμπόσιο που ετοιμάζω για σας, στη μεγάλη θυσία, πάνω στα βουνά του Ισραήλ. Θα φάτε σάρκα και θα πιείτε αίμα.

18 Θα φάτε τις σάρκες των πολεμιστών και θα πιείτε το αίμα των αρχηγών της γης. Όλοι τους είναι κριάρια, αρνιά και τράγοι, παχιά μοσχάρια της Βασάν.

¹⁹Θα φάτε πάχος ώσπου να χορτάσετε και θα πιείτε αίμα ώσπου να μεθύσετε, από τη θυσία μου που εγώ ετοιμάζω για σας.

²⁰Θα χορτάσετε στο τραπέζι μου από άλογα και καβαλάρηδες, από πολεμιστές κι από πτώματα στρατιωτών! ”» Αυτά λέει ο Κύριος, ο Θεός.

Το μέλλον του Ισραήλ

²¹Ο Κύριος λέει: «Θα φανερώσω τη δόξα μου και τη δύναμή μου ανάμεσα στα άλλα έθνη, όταν θα δουν πώς χρησιμοποιώ τη δύναμή μου για να εκτελέσω τις καταδικαστικές μου αποφάσεις εναντίον τους.

²²Και οι Ισραηλίτες θα μάθουν από τη μέρα εκείνη και στο εξής ότι εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός τους.

²³»Τα έθνη θα μάθουν ότι οι Ισραηλίτες οδηγήθηκαν στην αιχμαλωσία εξαιτίας της ανομίας τους. Επειδή με πρόδωσαν, τους αποστράφηκα και τους παρέδωσα στην εξουσία των εχθρών τους και σκοτώθηκαν όλοι στον πόλεμο.

²⁴Τους αποστράφηκα, τους μεταχειρίστηκα όπως άξιζε στην ακαθαρσία τους και στις παραβάσεις τους.

²⁵»Ακούστε όμως τι λέω εγώ, ο Κύριος ο Θεός, για τους απογόνους του Ιακώβ: Από 'δω και πέρα θα δείξω ευσπλαχνία τους Ισραηλίτες και θ' αλλάξω την κατάστασή τους· δε θα αφήσω να ατιμάζεται άλλο το άγιο όνομά μου.

²⁶Αυτοί θα ντρέπονται για τις τόσες προδοσίες τους εναντίον μου, όταν θα ζουν στη χώρα τους με ασφάλεια και κανείς δε θα τους απειλεί,

²⁷όταν θα τους έχω φέρει πίσω, μέσα από τους ξένους λαούς και θα τους συγκεντρώσω από τις χώρες των εχθρών τους. Τότε θα τους χρησιμοποιήσω για να φανερώσω σε πολλά έθνη ότι εγώ είμαι άγιος Θεός.

²⁸Θα μάθουν και οι ίδιοι ότι εγώ είμαι ο Κύριος, ο Θεός τους, αφού τους έστειλα στην αιχμαλωσία, ανάμεσα στα έθνη, αλλά έπειτα τους συγκέντρωσα στη χώρα τους, δίχως ν' αφήσω κανέναν απ' αυτούς πίσω στην αιχμαλωσία.

²⁹Θα δώσω το Πνεύμα μου στους Ισραηλίτες κι έτσι δεν θα τους αποστραφώ ποτέ πια. Εγώ, ο Κύριος ο Θεός, το λέω».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 40

ΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΛΑΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ ΧΩΡΑ

(Κεφ. 40–48)

Εισαγωγή

¹Τη δέκατη μέρα του πρώτου μήνα του εικοστού πέμπτου έτους της αιχμαλωσίας μας, δεκατέσσερα χρόνια μετά την πτώση της Ιερουσαλήμ, ένιωσα επάνω μου τη δύναμη του Κυρίου, ο οποίος με πήγε στην Ιερουσαλήμ.

²Με θεία οράματα με έφερε στη χώρα του Ισραήλ, όπου και μ' έβαλε πάνω σ' ένα πολύ ψηλό βουνό. Πάνω σ' αυτό υπήρχε προς τη νότια πλευρά του κάτι που έμοιαζε με οικοδομήματα πόλης.

³Με πήγε εκεί και είδα έναν άντρα που το παρουσιαστικό του είχε όψη χαλκού. Κρατούσε στο χέρι του ένα λινό νήμα κι ένα καλαμένιο μέτρο και στεκόταν κοντά στην πύλη.

⁴Ο άντρας μού είπε: «Άνοιξε, άνθρωπε τα μάτια σου και τ' αυτιά σου και πρόσεξε καλά όλα όσα θα σου δείξω, γιατί γι' αυτό το σκοπό ήρθες εδώ. Έπειτα πες στους Ισραηλίτες αυτά που θα δεις».

Η εξωτερική ανατολική πύλη του ναού

⁵Γύρω από το ναό υπήρχε ένα τείχος. Το καλαμένιο μέτρο που κρατούσε ο άντρας είχε μήκος έξι μεγάλους πήχεις, καθένας από τους οποίους ισοδυναμούσε με έναν κοινό πήχου και μία παλάμη. Μέτρησε το πάχος του τείχους και το βρήκε ένα καλαμένιο μέτρο. Τόσο βρήκε και το ύψος.

⁶Μετά ο άντρας ήρθε στην ανατολική πύλη. Ανέβηκε τα σκαλιά της, μέτρησε το κατώφλι της και βρήκε ότι το πλάτος του ήταν ένα καλαμένιο μέτρο.

⁷Κάθε θάλαμος του οικοδομήματος της πύλης είχε ένα καλαμένιο μέτρο πλάτος και ένα μήκος και ο μεσότοιχος ανάμεσά τους ήταν πέντε πήχεις. Προς την πλευρά του ναού το οικοδόμημα της πύλης κατέληγε σε προθάλαμο, το κατώφλι του οποίου ήταν ένα καλαμένιο μέτρο.

- ⁸Ἐπειτα ο άντρας μέτρησε τον προθάλαμο,
- ⁹ο οποίος είχε μήκος οκτώ πήχεις και οι πεσσοί του ανοίγματος της εισόδου προς το ναό ήταν δύο πήχεις.
- ¹⁰(Οι θάλαμοι του οικοδομήματος της ανατολικής πύλης ήταν τρεις σε κάθε πλευρά και είχαν όλοι τις ίδιες διαστάσεις).
- ¹¹Μετά ο άντρας μέτρησε το πλάτος του ανοίγματος της πύλης και ήταν δέκα πήχεις, ενώ το συνολικό πλάτος της πύλης ήταν δεκατρείς πήχεις.
- ¹²Μπροστά από τους θαλάμους υπήρχε φράκτης, που είχε ύψος έναν πήχυ. Οι θάλαμοι και των δύο πλευρών ήταν έξι πήχεις.
- ¹³Μέτρησε και το πλάτος του οικοδομήματος της πύλης από το πίσω μέρος του ενός θαλάμου μέχρι το πίσω μέρος του άλλου και ήταν είκοσι πέντε πήχεις· οι εισοδοί τους ήταν αντικρυστά.
- ¹⁴Ο προθάλαμος μαζί με τους πεσσούς ήταν είκοσι πήχεις και εκτεινόταν μέσα στην αυλή.
- ¹⁵Ἐτσι από την εξωτερική πρόσοψη του οικοδομήματος της πύλης μέχρι την πρόσοψη του προθαλάμου στην εσωτερική πλευρά ήταν πενήντα πήχεις.
- ¹⁶Στους εξωτερικούς τοίχους των θαλάμων υπήρχαν παράθυρα που στένευαν προς το εσωτερικό της πύλης· επίσης ο προθάλαμος είχε γύρω γύρω ανάλογα παράθυρα. Στους πεσσούς κι από τις δύο πλευρές υπήρχαν διακοσμήσεις από φοινικόκλαδα.

Η εξωτερική αυλή και οι δυο άλλες πύλες

- ¹⁷Ἐπειτα ο άντρας μ' έφερε στην εξωτερική αυλή· αυτή είχε ολόγυρα τριάντα δωμάτια και το δάπεδο μπροστά τους ήταν λιθόστρωτο·
- ¹⁸Το λιθόστρωτο έφτανε ως τις πλευρές των πυλών, και το πλάτος του ήταν ίσο με το πλάτος των πυλών· αυτό το λιθόστρωτο ήταν σε χαμηλότερο επίπεδο (από την εσωτερική αυλή).
- ¹⁹Μέτρησε και το πλάτος από την εσωτερική πρόσοψη της εξωτερικής πύλης μέχρι την εξωτερική πρόσοψη της εσωτερικής αυλής και ήταν εκατό πήχεις.

²⁰Από την ανατολική πλευρά πήγαμε στη βόρεια· εκεί ήταν η βορινή πύλη της εξωτερικής αυλής, και μέτρησε το μήκος και το πλάτος της.

²¹Είχε τρεις θαλάμους σε κάθε πλευρά και οι πεσσοί της και ο προθάλαμός της είχαν τις ίδιες διαστάσεις με την πρώτη πύλη: Πενήντα πήχεις μήκος και είκοσι πέντε πλάτος.

²²Τα παράθυρά της, ο προθάλαμός της και τα φοινικόκλαδά της ήταν ίδια μ' εκείνα της πύλης που έβλεπε προς τ' ανατολικά. Εφτά σκαλοπάτια οδηγούσαν σ' αυτήν την πύλη και κατέληγαν στους πεσσούς.

²³Απέναντι από τη βορινή πύλη, καθώς κι από την ανατολική, υπήρχε μια πύλη που οδηγούσε στην εσωτερική αυλή· μέτρησε από πύλη σε πύλη και η απόσταση ήταν εκατό πήχεις.

²⁴Έπειτα ο άντρας μ' έφερε στο νότιο μέρος· εκεί ήταν η νότια πύλη. Μέτρησε τον προθάλαμο και τους πεσσούς της και είχαν το ίδιο μέγεθος με τα άλλα.

²⁵Υπήρχαν και παράθυρα στην πύλη και στον προθάλαμό της ολόγυρα, ίδια με τα άλλα παράθυρα. Το μήκος της ήταν πενήντα πήχεις και το πλάτος της είκοσι πέντε.

²⁶Εφτά σκαλοπάτια οδηγούσαν και σ' αυτήν την πύλη και κατέληγαν στους πεσσούς της, οι οποίοι είχαν επίσης διακόσμηση από φοινικόκλαδα, ένα φοινικόκλαδο σε κάθε πλευρά.

²⁷Στη νότια πλευρά της εσωτερικής αυλής υπήρχε μια πύλη· μέτρησε την απόσταση ανάμεσα στις δύο νότιες πύλες και τη βρήκε εκατό πήχεις.

Οι πύλες της εσωτερικής αυλής

²⁸Μετά ο άντρας μ' έφερε στην εσωτερική αυλή από τη νότια πύλη. Μέτρησε την πύλη αυτή και βρήκε ότι είχε τις ίδιες διαστάσεις με τις άλλες.

²⁹Οι θάλαμοί της, ο προθάλαμός της και οι πεσσοί της είχαν το ίδιο μέγεθος με τα άλλα· ολόγυρα σ' αυτήν και στον προθάλαμό της υπήρχαν επίσης παράθυρα. Το μήκος της ήταν πενήντα πήχεις και το πλάτος της είκοσι πέντε.

30 Οι προθάλαμοι των πυλών γύρω στην εσωτερική αυλή, είχαν μήκος είκοσι πέντε πήχεις και πλάτος πέντε.

31 Ο προθάλαμός της έβλεπε προς την εξωτερική αυλή· στους πεσσούς της υπήρχαν διακοσμήσεις με φοινικόκλαδα· σ' αυτήν την πύλη έφτανε κανείς από οκτώ σκαλοπάτια.

32 Έπειτα ο άντρας μ' έφερε στο ανατολικό μέρος της εσωτερικής αυλής· μέτρησε την πύλη και βρήκε ότι είχε τις ίδιες διαστάσεις με τις άλλες.

33 Οι θάλαμοί της, ο προθάλαμός της και οι πεσσοί της είχαν το ίδιο μέγεθος με τα άλλα· ολόγυρα σ' αυτήν και στον προθάλαμό της υπήρχαν επίσης παράθυρα. Το μήκος της ήταν πενήντα πήχεις και το πλάτος της είκοσι πέντε.

34 Ο προθάλαμός της έβλεπε προς την εξωτερική αυλή· στους πεσσούς της υπήρχαν διακοσμήσεις με φοινικόκλαδα κι από τις δύο πλευρές· σ' αυτήν την πύλη έφτανε κανείς από οκτώ σκαλοπάτια.

35 Έπειτα μ' έφερε στη βορινή πύλη· τη μέτρησε και βρήκε ότι είχε τις ίδιες διαστάσεις με τις άλλες.

36 Υπήρχαν επίσης σ' αυτήν θάλαμοι, προθάλαμος, πεσσοί και παράθυρα ολόγυρα. Το μήκος της ήταν πενήντα πήχεις και το πλάτος της είκοσι πέντε.

37 Ο προθάλαμός της έβλεπε προς την εξωτερική αυλή· στους πεσσούς της υπήρχαν διακοσμήσεις από φοινικόκλαδα. Σ' αυτήν την πύλη έφτανε κανείς από οκτώ σκαλοπάτια.

Λεπτομέρειες της εσωτερικής αυλής

38 Εκεί υπήρχε ένα δωμάτιο, το οποίο με την είσοδό του συνδεόταν με τον προθάλαμο της πύλης, όπου έπλεναν τα σφάγια που προορίζονταν για ολοκαύτωμα.

39 Σε κάθε άκρη του προθαλάμου υπήρχαν από δύο τραπέζια, πάνω στα οποία έσφαζαν τα ζώα που προορίζονταν για τα ολοκαυτώματα, για τις θυσίες εξιλέωσης και τις θυσίες επανόρθωσης.

⁴⁰Έξω από τον προθάλαμο, κοντά στην είσοδο της βορινής πύλης, υπήρχαν δύο τραπέζια από τη μια πλευρά και δύο από την άλλη.

⁴¹Τέσσερα τραπέζια μέσα και τέσσερα τραπέζια έξω από την είσοδο της πύλης, οκτώ όλα μαζί, πάνω στα οποία έσφαζαν τα ζώα των θυσιών.

⁴²Τα τέσσερα τραπέζια που προορίζονταν για τα ολοκαυτώματα και τις άλλες θυσίες, ήταν από πελεκητή πέτρα· καθένα είχε μήκος και πλάτος ενάμιση πήχυ και ύψος έναν πήχυ. Πάνω σ' αυτά τοποθετούσαν τα εργαλεία με τα οποία έσφαζαν τα ζώα για τις θυσίες.

⁴³Τα τσιγγέλια, μακριά σαν μια παλάμη, ήταν καρφωμένα στον εσωτερικό τοίχο ολόγυρα. Πάνω στα τραπέζια τοποθετούσαν το κρέας των θυσιών.

⁴⁴Έξω από την εσωτερική αυλή υπήρχαν δύο δωμάτια με πρόσβαση στην αυλή· το ένα κοντά στη βορινή πύλη και πρόσοψη προς το νότο και το άλλο κοντά στη νότια πύλη με πρόσοψη προς το βορρά.

⁴⁵Ο άντρας μού εξήγησε ότι το δωμάτιο που βλέπει προς το νότο είναι για τους ιερείς που υπηρετούν στο ναό.

⁴⁶Το άλλο δωμάτιο, που βλέπει προς το βορρά, είναι για τους ιερείς που υπηρετούν το θυσιαστήριο. Αυτοί είναι οι απόγονοι του Σαδώκ, οι μόνοι ανάμεσα στους απογόνους του Λευί που επιτρέπεται να μπαίνουν στο αγιαστήριο για να υπηρετούν τον Κύριο.

⁴⁷Ο άντρας μέτρησε την αυλή· ήταν τετράγωνη και είχε μήκος και πλάτος από εκατό πήχεις. Το θυσιαστήριο ήταν μπροστά στο ναό.

Ο κυρίως ναός

⁴⁸Έπειτα ο άντρας με έφερε στον πρόναο και τον μέτρησε· το άνοιγμα της εισόδου ήταν δεκατέσσερις πήχεις και οι τοίχοι δεξιά κι αριστερά της τρεις πήχεις ο καθένας, ενώ το πάχος τους ήταν πέντε πήχεις.

⁴⁹Το μήκος του πρόναου ήταν είκοσι πήχεις και το πλάτος του δώδεκα. Έφτανε κανείς σ' αυτόν από δέκα σκαλοπάτια, και δεξιά κι αριστερά από την είσοδο υπήρχε από μία κολόνα.

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 41

¹Στη συνέχεια ο άντρας μ' έφερε στον κυρίως ναό και μέτρησε τους τοίχους από τις δύο πλευρές της εισόδου που είχαν πάχος έξι πήχεις.

²Το άνοιγμα της εισόδου ήταν δέκα πήχεις και οι τοίχοι δεξιά κι αριστερά της πέντε πήχεις ο καθένας. Κατόπιν μέτρησε το μήκος του ναού, που ήταν σαράντα πήχεις, και το πλάτος του, που ήταν είκοσι πήχεις.

³Έπειτα μπήκε στον εσώτερο χώρο του ναού και μέτρησε τους τοίχους δίπλα στην είσοδο, που είχαν πάχος δύο πήχεις. Το άνοιγμα της εισόδου ήταν έξι πήχεις και οι τοίχοι δεξιά κι αριστερά της εφτά πήχεις ο καθένας.

⁴Μέτρησε κατόπιν το μήκος του χώρου στο βάθος του ναού, που ήταν είκοσι πήχεις, και το πλάτος του, που ήταν επίσης είκοσι πήχεις, και μου είπε: «Αυτό είναι το άγιο των αγίων».

Τα παραοικοδομήματα του ναού

⁵Έπειτα ο άνθρωπος μέτρησε τον τοίχο του ναού, που είχε πάχος έξι πήχεις. Εξωτερικά ο ναός περιβαλλόταν στις τρεις πλευρές του από παραοικοδομήματα πλάτους τεσσάρων πήχεων.

⁶Τα παραοικοδομήματα ήταν τριώροφα και διέθεταν τριάντα δωμάτια στον κάθε όροφο. Στον εξωτερικό τοίχο του ναού υπήρχαν στηρίγματα, περιμετρικά, για να στηρίζονται τα δωμάτια, χωρίς να ακουμπάνε στον τοίχο του ναού.

⁷Ανεβαίνοντας πλάταινε η επιφάνεια των δωματίων, γιατί μειωνόταν το πάχος του τοίχου σ' όλη την περίμετρο του ναού. Έτσι μεγάλωνε ο χώρος εσωτερικά. Από το χαμηλότερο όροφο μπορούσε ν' ανέβει κανείς προς τον ψηλότερο, περνώντας από το μεσαίο όροφο.

⁸Γύρω γύρω στο ναό ήταν μια εξέδρα, που σχημάτιζε τα θεμέλια των παραοικοδομημάτων και που το ύψος της ήταν ένα ολόκληρο μετρικό ραβδί, έξι πήχεις μακρύ.

⁹Το πάχος του εξωτερικού τοίχου των παραοικοδομημάτων ήταν πέντε πήχεις και ανάμεσα στα πλαϊνά δωμάτια του ναού

¹⁰και στα δωμάτια της αυλής υπήρχε απόσταση είκοσι πήχεις ολόγυρα στο ναό.

¹¹Οι θύρες των παραοικοδομημάτων άνοιγαν σ' ελεύθερο χώρο, η μία θύρα προς το βορρά και η άλλη προς το νότο· το πλάτος του ελεύθερου χώρου της εξέδρας ήταν πέντε πήχεις ολόγυρα.

¹²Στη δυτική πλευρά του ναού υπήρχε ελεύθερος χώρος και ένα ξεχωριστό οικοδόμημα, που είχε πλάτος εβδομήντα πήχεις και μήκος ενενήντα· ο τοίχος του οικοδομήματος είχε πάχος πέντε πήχεις ολόγυρα.

¹³Έπειτα ο άντρας μέτρησε το ναό, που είχε μήκος εκατό πήχεις, καθώς και τον ελεύθερο χώρο μαζί με το δυτικό οικοδόμημα και τους τοίχους του, που είχαν μήκος επίσης εκατό πήχεις.

¹⁴Το πλάτος του ελεύθερου χώρου προς την ανατολική πρόσοψη του ναού ήταν εκατό πήχεις.

¹⁵Έπειτα μέτρησε το μήκος του οικοδομήματος, που ήταν απέναντι από τον ελεύθερο χώρο πίσω από το ναό, μαζί με τους διαδρόμους του από τη μια κι από την άλλη πλευρά, και ήταν εκατό πήχεις.

Το εσωτερικό του ναού

Το εσωτερικό του κυρίως ναού και του πρόναου,

¹⁶τα πλαίσια των παραθύρων που στένευαν προς το εσωτερικό και το τριπλό γείσο, που άρχιζε από το κατώφλι και πήγαινε γύρω γύρω, είχαν ξύλινη επένδυση από το δάπεδο ως τα παράθυρα –τα παράθυρα ήταν καλυπτόμενα–

¹⁷και πάνω από τη θύρα. Σ' όλους τους τοίχους γύρω γύρω, στο εσώτερο μέρος και στο ναό,

¹⁸υπήρχαν σκαλισμένα χερουβίμ και φοινικόδεντρα· κάθε φοινικόδεντρο ανάμεσα σε δύο χερουβίμ. Κάθε χερουβίμ είχε δύο πρόσωπα.

¹⁹Από την πλευρά του ενός φοινικόδεντρου ήταν ένα πρόσωπο ανθρώπου κι από την πλευρά του άλλου ένα πρόσωπο λιονταριού. Αυτά ήταν χαραγμένα σ' όλο το ναό γύρω γύρω.

²⁰Από το δάπεδο μέχρι πάνω από τις πόρτες υπήρχαν σκαλισμένα χερουβίμ και φοινικόδεντρα στον τοίχο.

²¹Οι παραστάτες της πύλης του ναού είχαν τετραπλό σκάλισμα, και μπροστά στο άγιο των αγίων ήταν κάτι που έμοιαζε με

²²ξύλινο θυσιαστήριο, τρεις πήχεις ψηλό, δύο πήχεις μακρύ και δύο πήχεις πλατύ· οι γωνίες του, η βάση του και οι πλευρές του ήταν από ξύλο. Ο άντρας μού είπε: «Αυτό είναι το τραπέζι που βρίσκεται ενώπιον του Κυρίου».

²³Ο κυρίως ναός και το άγιο των αγίων είχαν από μία θύρα.

²⁴Η καθεμιά τους είχε δύο θυρόφυλλα που ανοιγόκλειναν.

²⁵Στις θύρες του ναού ήταν σκαλισμένα χερουβίμ και φοινικόδεντρα όπως και στους τοίχους· επίσης υπήρχε ένα ξύλινο στέγαστρο στη μπροστινή πλευρά του πρόναου προς το έξω μέρος.

²⁶Στους δύο πλάγιους τοίχους του πρόναου και στα παραοικοδομήματα του ναού υπήρχαν παράθυρα που στένευαν προς το εσωτερικό και σκαλισμένα φοινικόδεντρα.

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 42

Τα δυο παραοικοδομήματα για τους ιερείς

¹Έπειτα ο άντρας μ' έβγαλε στην εξωτερική αυλή, και μ' έφερε σε ένα οικοδόμημα με επιμέρους δωμάτια, το οποίο βρισκόταν απέναντι από τον ελεύθερο χώρο και βόρεια από το ξεχωριστό οικοδόμημα.

²Το μήκος της βορινής πλευράς, όπου βρίσκονταν οι είσοδοι, ήταν εκατό πήχεις και το πλάτος του πενήντα.

³Συνόρευε με τον ελεύθερο χώρο, που είχε πλάτος είκοσι πήχεις και ανήκε στον εσωτερική αυλή και με το λιθόστρωτο, που ανήκε στην εξωτερική αυλή. Υψωνόταν κλιμακωτά σε τρεις ορόφους.

⁴Μπροστά στο παραοικοδόμημα υπήρχε ένας διάδρομος, που είχε δέκα πήχεις πλάτος και από την εσωτερική πλευρά υπήρχε άλλος διάδρομος, που είχε

μήκος εκατό πήχεις. Οι θύρες όμως της εισόδου των δωματίων έβλεπαν στο βορρά.

⁵Τα δωμάτια του πάνω ορόφου ήταν στενότερα, γιατί λόγω της κλιμακωτής μορφής του κτιρίου, ο μεσαίος και ο κάτω όροφος ήταν πλατύτεροι.

⁶Αυτά ήταν σε τρεις ορόφους και δεν είχαν στύλους σαν εκείνους της εξωτερικής αυλής, και γι' αυτό τα ψηλότερα δωμάτια στένευαν περισσότερο απ' ό, τι τα χαμηλότερα και τα μεσαία.

⁷Προς την πλευρά της εξωτερικής αυλής, απέναντι στο παραοικοδόμημα, υπήρχε τοίχος που εκτεινόταν σε μήκος πενήντα πήχεων,

⁸γιατί το μήκος των δωματίων που ανήκαν στην εξωτερική αυλή ήταν πενήντα πήχεις, ενώ το μήκος ολόκληρου του τοίχου ήταν εκατό πήχεις.

⁹Η είσοδος στα κάτω δωμάτια, γινόταν από τ' ανατολικά, όπως έρχεται κανείς από την εξωτερική αυλή.

¹⁰Προς το νότο συνόρευε με τον τοίχο της εξωτερικής αυλής άλλο ένα κτίριο με επιμέρους δωμάτια απέναντι από τον ελεύθερο χώρο και το ξεχωριστό οικοδόμημα.

¹¹Μπροστά του ήταν ένας διάδρομος με δωμάτια όμοια μ' εκείνα του παραοικοδομήματος της βόρειας πλευράς, με το ίδιο μήκος και πλάτος, με τις ίδιες εξόδους, διαρρυθμίσεις και εισόδους,

¹²μόνο που αυτές ήταν στραμμένες προς το νότο. Υπήρχε επίσης είσοδος στην αρχή του διαδρόμου μπροστά στον πέτρινο διαχωριστικό τοίχο, καθώς πλησίαζε κανείς και έμπαινε από τ' ανατολικά.

¹³Ο άνθρωπος μου είπε: «Τα παραοικοδομήματα που βλέπουν στο βορρά και στο νότο και που είναι μπροστά στον ελεύθερο χώρο, είναι άγια. Οι ιερείς οι οποίοι μπορούν να πλησιάζουν τον Κύριο, θα τρώνε τις αγιότατες προσφορές μέσα σ' αυτούς τους χώρους. Εκεί θα αποθηκεύονται οι αγιότατες προσφορές, δηλαδή οι προσφορές των σιτηρών για τη θυσία εξιλέωσης και για τη θυσία επανόρθωσης, γιατί ο τόπος είναι άγιος.

14Όταν οι ιερείς μπαίνουν εκεί, δε θα βγαίνουν από τον άγιο τόπο στην εξωτερική αυλή, αν πρώτα δεν αφήσουν εκεί τις στολές με τις οποίες τέλεσαν την ιερουργία. Θα βάζουν άλλα ρούχα, πριν έρθουν στον τόπο όπου στέκεται ο λαός, γιατί οι στολές είναι ιερές».

Η περίμετρος της όλης περιοχής του ναού

15Όταν τέλειωσε το μέτρημα του εσωτερικού ναού, ο άντρας μ' έβγαλε έξω μέσα από την ανατολική πύλη κι άρχισε να μετράει τον περίγυρο του ναού.

16Στην αρχή μέτρησε με το καλαμένιο μέτρο την ανατολική πλευρά και βρήκε ότι ήταν πεντακόσιοι πήχεις.

17Έπειτα στράφηκε και μέτρησε τη βόρεια πλευρά με το καλαμένιο μέτρο και βρέθηκε ότι ήταν πεντακόσιοι πήχεις.

18Στη συνέχεια στράφηκε προς τη νότια πλευρά και τη μέτρησε με το καλαμένιο μέτρο και ήταν πεντακόσιοι πήχεις.

19Τέλος στράφηκε προς τη δυτική πλευρά και τη μέτρησε επίσης με το καλαμένιο μέτρο και ήταν πεντακόσιοι πήχεις.

20Μέτρησε το οικοδόμημα κι από τις τέσσερις πλευρές καθώς και το τείχος που ήταν γύρω του, και ήταν πεντακόσιους πήχεις μακρύ και πεντακόσιους πήχεις πλατύ. Αυτό χρησίμευε για να χωρίζει το άγιο τμήμα από το κοσμικό.

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 43

Η δόξα του Κυρίου γεμίζει το ναό

1Μετά ο άντρας με οδήγησε στην ανατολική πύλη.

2Εκεί είδα τη δόξα του Θεού του Ισραήλ να έρχεται από την ανατολή. Τη συνόδευε ένας ήχος, που έμοιαζε με τον ήχο πολλών νερών, και η γη φωτίστηκε από τη λάμψη της.

3Το όραμα που είδα ήταν σαν εκείνο που είχα δει όταν ο Κύριος ήρθε να καταστρέψει την πόλη της Ιερουσαλήμ και σαν εκείνη που είχα δει κοντά στον ποταμό Χεβάρ. Τότε εγώ έπεσα με το πρόσωπο στη γη.

4Η δόξα του Κυρίου μπήκε στο ναό από την ανατολική πύλη.

⁵Το Πνεύμα του Κυρίου με σήκωσε και μ' έφερε στην εσωτερική αυλή, και η δόξα του Κυρίου γέμισε το ναό.

⁶Ενώ ο άντρας που με είχε οδηγήσει εκεί στεκόταν ακόμη πλάι μου, άκουσα κάποιον να μου μιλάει μέσα από το ναό.

⁷«Εσύ άνθρωπε», μου είπε, «κοίταξε τον τόπο του θρόνου μου και το υποπόδιο που πατούν τα πόδια μου. Εδώ θα κατοικώ, ανάμεσα στους Ισραηλίτες, για πάντα. Ο λαός του Ισραήλ δεν θα ατιμάζει πια το άγιο όνομά μου με τις ακολασίες τους και με τα μνήματα των νεκρών βασιλιάδων τους.

⁸Οι βασιλιάδες τους δεν θα χτίζουν πια τα παλάτια τους κοντά στο ναό μου· δε θα κατοικούν πλάι μου έχοντας μόνο έναν τοίχο να μας χωρίζει, γιατί έτσι βεβηλώνουν το άγιο όνομά μου με τις βδελυρές πράξεις τους, για τις οποίες εγώ γεμάτος θυμό τους εξολόθρευσα.

⁹Ας σταματήσουν τώρα κιόλας οι Ισραηλίτες να λατρεύουν τα είδωλα και ας πάρουν από μπροστά μου τα μνήματα των νεκρών βασιλιάδων τους· τότε κι εγώ θα κατοικώ ανάμεσά τους για πάντα.

¹⁰«Εσύ όμως, άνθρωπε, δώσε στους Ισραηλίτες την περιγραφή του ναού, άφησέ τους το σχέδιό του να το μελετήσουν και κάνε τους να ντραπούν για τις αμαρτίες τους.

¹¹Κι άμα ντραπούν ειλικρινά για τις πράξεις τους, τότε παρουσιάσέ τους το εξωτερικό του ναού, την εσωτερική διαρρύθμισή του, τις εισόδους του και τις εξόδους του και το σχέδιο συνολικά. Ζωγράφισέ τα όλα αυτά μπροστά στα μάτια τους και υπόδειξέ τους ν' ακολουθούν όλες τις οδηγίες και τους κανονισμούς του ναού.

¹²Η βασική διαταγή όμως για το ναό είναι αυτή: Ολόκληρη η περιοχή που τον περιβάλλει, μέχρι την κορυφή του βουνού, θα είναι αγιότατη».

Το θυσιαστήριο και ο καθαγιασμός του

¹³Οι διαστάσεις του μεγάλου θυσιαστηρίου σε πήχεις, είναι οι εξής: Η τάφος τριγύρω στη βάση του θα έχει έναν πήχυ πλάτος και έναν πήχυ βάθος και θα περιβάλλεται από γείσο που θα έχει ύψος μισό πήχυ.

14 Από ἔκει και πάνω το θυσιαστήριο θα είναι χτισμένο κλιμακωτά. Το κάτω σκαλί θα έχει ύψος δύο πήχεις. Εκεί το θυσιαστήριο θα στενεύει κατά έναν πήχυ. Το επόμενο σκαλί θα έχει ύψος τέσσερις πήχεις και πάλι οι πλευρές του θυσιαστηρίου θα στενεύουν κατά έναν πήχυ.

15 Το πάνω τμήμα του θυσιαστηρίου θ' ανεβαίνει κατά τέσσερις πήχεις. Αυτό το τμήμα θα είναι η εστία όπου θ' ανάβουν τη φωτιά. Οι τέσσερις γωνίες του θα προεξέχουν προς τα πάνω. Αυτά θα είναι τα τέσσερα κέρατα.

16 Η εστία της φωτιάς θα είναι τετράγωνη, δώδεκα πήχεις η κάθε πλευρά.

17 Το κάτω σκαλί θα έχει δεκατέσσερις πήχεις μάκρος και δεκατέσσερις πλάτος. Τέλος η τάφρος θα έχει έναν πήχυ πλάτος και το γείσο τριγύρω μισόν πήχυ πλάτος. Θα μπορεί να φτάσει κανείς ψηλά στο θυσιαστήριο χάρη σε μερικά σκαλιά τοποθετημένα στην ανατολική πλευρά του.

18 Ο Κύριος ο Θεός μου είπε: «Εσύ, άνθρωπε, άκουσε· αυτοί είναι οι κανονισμοί για το θυσιαστήριο, όταν κατασκευαστεί. Σύμφωνα μ' αυτούς θα προσφέρουν πάνω στο θυσιαστήριο ολοκαυτώματα και θα το ραντίζουν με το αίμα των ζώων:

19 Θα παραδώσεις ένα μοσχάρι στους ιερείς-λευίτες, τους απογόνους του Σαδώκ, οι οποίοι είναι και οι μόνοι που επιτρέπεται να με πλησιάζουν για να με υπηρετούν· κι αυτοί θα το προσφέρουν θυσία εξιλέωσης.

20 Θα πάρεις από το αίμα του ζώου και θα βάλεις στα τέσσερα κέρατα του θυσιαστηρίου, στις τέσσερις γωνίες της τάφρου και στο γείσο του γύρω γύρω. Έτσι θα το καθαρίσεις και θα το εξαγνίσεις.

21 Κατόπιν θα πεις να πάρουν το μοσχάρι για τη θυσία εξιλέωσης και να το κάψουν στην ορισμένη θέση του ναού, έξω από το αγιαστήριο.

22 »Τη δεύτερη μέρα θα προσφέρεις έναν τράγο χωρίς ελάττωμα προσφορά εξιλέωσης και θα κάνεις εξαγνισμό του θυσιαστηρίου, όπως με το μοσχάρι.

23 Αφού τελειώσεις τον εξαγνισμό, θα προσφέρεις ένα μοσχάρι χωρίς ελάττωμα και ένα κριάρι επίσης χωρίς ελάττωμα, από το κοπάδι.

²⁴Αφού τα φέρεις μπροστά σ' εμένα τον Κύριο, οι ιερείς θα τους βάλουν αλάτι. και θα μου τα προσφέρουν ολοκαύτωμα.

²⁵»Κάθε μέρα και για επτά μέρες θα προσφέρεις έναν τράγο θυσία εξιλέωσης κι επίσης θα προσφέρεις ένα μοσχάρι κι ένα κριάρι από το κοπάδι· όλα θα είναι χωρίς κανένα ελάττωμα.

²⁶Μ' αυτό τον τρόπο για επτά μέρες θα κάνουν καθαρούς στο θυσιαστήριο, θα το εξαγνίσουν και θα το καθαγιάσουν για τη λατρεία.

²⁷Όταν συμπληρωθούν αυτές οι μέρες, από την όγδοη μέρα και μετά, θα προσφέρουν οι ιερείς πάνω στο θυσιαστήριο τα ολοκαυτώματά σας και τις θυσίες κοινωνίας και εγώ θα σας αποδέχομαι». Αυτά λέει ο Κύριος, ο Θεός.

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 44

Η κλειστή ανατολική πύλη

¹Ο άντρας μ' έφερε πάλι στην εξωτερική πύλη, ανατολικά του θυσιαστηρίου, η οποία ήταν κλειστή.

²Ο Κύριος μου είπε: «Αυτή η πύλη θα παραμείνει κλειστή· κανείς δε θα περάσει ποτέ απ' αυτήν, γιατί έχω μπει απ' αυτήν εγώ, ο Κύριος ο Θεός του Ισραήλ. Γι' αυτό θα μείνει κλειστή.

³Ο άρχοντας όμως μπορεί να καθίσει στην αίθουσα που βρίσκεται απέναντι από την πύλη και να φάει από το σφάγιο που θυσιάστηκε. Θα πρέπει να μπει και να βγει απ' αυτή την πύλη».

Οδηγίες προς τον προφήτη

⁴Έπειτα ο άντρας μ' έφερε μέσα από τη βόρεια πύλη μπροστά στο ναό και παρατήρησα ότι ήταν γεμάτος από τη δόξα του Κυρίου. Τότε έπεσα με το πρόσωπο στη γη.

⁵Κι ο Κύριος μου είπε: «Εσύ, άνθρωπε, άνοιξε τα μάτια σου και τ' αυτιά σου και πρόσεξε καλά αυτά που θα σου πω, σχετικά με τους κανονισμούς και τις διατάξεις του ναού μου και σημείωσε καλά ποιοι επιτρέπεται να μπαίνουν σ' αυτόν και ποιοι όχι».

Αποκλεισμός των ξένων και υποβιβασμός των λευιτών

⁶Ο Κύριος διεβίβασε μέσω εμού στους Ισραηλίτες, τον αποστάτη λαό, το ακόλουθο μήνυμα: «Ακούστε τι έχει να σας πει ο Κύριος, ο Θεός σας: “απαρνηθείτε πια τις βδελυρές σας πράξεις, Ισραηλίτες!

⁷Την ίδια ώρα που μου προσφέρετε την τροφή μου, το πάχος και το αίμα, αφήνετε να μπαίνουν στο αγιαστήριό μου ξένοι, απερίτμητοι στην καρδιά και στο σώμα και να μολύνουν έτσι το ναό μου. Παραβιάσατε έτσι τη διαθήκη μου με τις βδελυρές σας πράξεις.

⁸Δεν φροντίσατε εσείς οι ίδιοι να με υπηρετήσετε στο αγιαστήριό μου, αλλά βάλατε στη θέση σας ξένους να με υπηρετούν.

⁹”Γι’ αυτό σας το δηλώνω, εγώ ο Κύριος, ο Θεός, πως κανένας ξένος, απερίτμητος στην καρδιά και στο σώμα, ακόμα κι αν ζει ανάμεσα στους Ισραηλίτες, δεν θα μπει πια στο αγιαστήριό μου.

¹⁰Οι λευίτες που απομακρύνθηκαν από μένα, όταν οι Ισραηλίτες είχαν πλανηθεί και με είχαν αφήσει για ν’ ακολουθήσουν τα είδωλά τους, θα τιμωρηθούν για την ανομία τους.

¹¹Θα μπορούν να με υπηρετούν στο αγιαστήριό μου, να επιβλέπουν τις πύλες του ναού και να προσφέρουν διάφορες υπηρεσίες στο ναό. “Οι λευίτες θα επιτρέπεται μόνο να σφάζουν εκ μέρους του λαού τα ζώα που προορίζονται για τα ολοκαυτώματα και τις άλλες θυσίες, και να είναι στη διάθεση του λαού για να τον υπηρετούν.

¹²Επειδή όμως μεσολάβησαν ανάμεσα στο λαό και στα είδωλά τους και έγιναν μάλιστα αιτία να πέσουν οι Ισραηλίτες στην αμαρτία, γι’ αυτό ύψωσα το χέρι μου και ορκίστηκα, ότι θα τιμωρηθούν για την αμαρτία τους αυτή. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω.

¹³Δεν θα επιτρέπεται πια να με πλησιάζουν και να με υπηρετούν ως ιερείς ούτε να πλησιάζουν τα αντικείμενα που είναι αφιερωμένα στη λατρεία μου, ούτε τα άγια των αγίων. Έτσι θα υποστούν τις συνέπειες για τις επαίσχυντες και βδελυρές πράξεις που έκαναν.

14Θα τους κάνω απλούς υπηρέτες του ναού, θα τους αναθέσω τις δευτερεύουσες δουλειές, που είναι απαραίτητες για τη λειτουργία του ναού.

15”Οι ιερείς-λευίτες, απόγονοι του Σαδώκ, που τήρησαν πιστά τον κανονισμό του αγιαστηρίου μου, όταν οι Ισραηλίτες είχαν πλανηθεί μακριά από μένα, μόνον αυτοί θα μπορούν να με πλησιάζουν για να με υπηρετούν και θα στέκονται μπροστά μου για να μου προσφέρουν το πάχος και το αίμα. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω.

16Μόνον αυτοί θα μπαίνουν στο αγιαστήριό μου και θα πλησιάζουν την τράπεζά μου για να ιερουργούν και να με υπηρετούν”».

Οδηγίες για τους ιερείς

17«Όταν θα περνούν οι ιερείς τις πύλες της εσωτερικής αυλής για να μπουν στο ναό να ιερουργήσουν, θα φορούν λινές φορεσιές. Δεν θα φορούν καθόλου ρούχα μάλλινα.

18Θα έχουν λινά καλύμματα στο κεφάλι τους και λινές περισκελίδες στη μέση τους· δεν θα φορούν τίποτα που να προκαλεί εφίδρωση.

19Όταν θα βγαίνουν στην εξωτερική αυλή, στο λαό, θα βγάζουν τις φορεσιές με τις οποίες ιερούργησαν και θα τις φυλάνε στα ιερά δωμάτια· θα φορούν άλλα ρούχα, ώστε να μη θέτουν σε κίνδυνο το λαό με την αγιότητα των ιερατικών στολών τους.

20»Οι ιερείς δεν θα ξυρίζουν το κεφάλι τους, ούτε θ’ αφήνουν να μακραίνουν πολύ τα μαλλιά τους· απλώς θα τα περιποιούνται.

21Κανένας ιερέας δεν θα πίνει κρασί όταν πρόκειται να μπει στην εσωτερική αυλή.

22Δε θα έρχονται σε γάμο με χήρα ή χωρισμένη γυναίκα, αλλά μόνο με παρθένα Ισραηλίτισσα ή χήρα άλλου ιερέα.

23»Οι ιερείς πρέπει να διδάσκουν το λαό μου να ξεχωρίζει ανάμεσα στο άγιο και στο μισητό, και να του δείχνουν πώς να ξεχωρίζει το ακάθαρμο από το καθαρό.

²⁴Σε περίπτωση φιλονικίας, αυτοί θα ενεργούν σαν δικαστές, και θα κρίνουν την περίπτωση σύμφωνα με τις εντολές μου. Θα εφαρμόζουν τους νόμους μου και τις διαταγές μου σχετικά με όλες τις γιορτές μου και θα φροντίζουν η ημέρα του Σαββάτου ν' αφιερώνεται σ' εμένα.

²⁵»Ο ιερέας δεν θα πλησιάζει νεκρό άνθρωπο για να μη μολυνθεί· εκτός αν πρόκειται για τον πατέρα του ή τη μάνα του, για το γιο του ή τη θυγατέρα του, για τον αδερφό του ή για ανύπαντρη αδερφή του.

²⁶Σε μια τέτοια περίπτωση, αφού καθαριστεί, θα περιμένει ακόμα εφτά μέρες για να επανέλθει στα καθήκοντά του.

²⁷Και την ημέρα που θα ξαναμπει στο αγιαστήριο, στην εσωτερική αυλή για να ιεουργήσει, θα προσφέρει θυσία εξιλέωσης για την αμαρτία του. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω.

²⁸»Οι ιερείς δεν θα έχουν ιδιοκτησία, όπως έχουν οι άλλοι Ισραηλίτες. Εγώ θα είμαι η ιδιοκτησία τους.

²⁹Θα τρέφονται από τις προσφορές των σιτηρών και από τα ζώα που θα προσφέρονται θυσία εξιλέωσης· επίσης καθετί που θ' αφιερώνεται σ' εμένα από τους Ισραηλίτες θα είναι δικό τους.

³⁰Οι καλύτεροι καρποί από τα πρωτογεννήματα κάθε είδους και κάθε προσφορά που δίνουν για μένα οι Ισραηλίτες, θα ανήκει στους ιερείς· επίσης την απαρχή της ζύμης σας θα τη δίνετε στους ιερείς, για να είναι τα σπίτια σας ευλογημένα.

³¹»Οι ιερείς δεν θα τρώνε το κρέας από κανένα πουλί και από κανένα ζώο που ψόφησε ή που κατασπαράχθηκε».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 45

Κατανομή της χώρας και δίκαια μέτρα

¹Ο Κύριος είπε: «Όταν θα μοιράσετε τη χώρα με κλήρους στις φυλές σας, θα ξεχωρίσετε για μένα ένα άγιο μερίδιο γης· αυτό θα έχει μάκρος είκοσι πέντε χιλιάδες πήχεις και πλάτος είκοσι χιλιάδες. Όλη αυτή η έκταση θα είναι άγια.

²Μέσα σ' αυτήν θα ξεχωριστεί για το θυσιαστήριο ένα τετράγωνο κομμάτι, που κάθε πλευρά του θα είναι πεντακόσιους πήχεις· γύρω του θ' αφήσετε έναν ανοιχτό χώρο πλάτους πενήντα πήχεων.

³Απ' αυτό το μερίδιο θα ξεχωρίσετε ένα κομμάτι είκοσι πέντε χιλιάδες πήχεις μακρύ και δέκα χιλιάδες πήχεις πλατύ κι εκεί θα τοποθετηθεί το αγιαστήριο, το άγιο των αγίων.

⁴Αυτό το τμήμα γης, που θα είναι άγιο, θα έχει ξεχωριστεί για τους ιερείς που με υπηρετούν στο αγιαστήριο. Θα είναι τόπος για τα σπίτια τους και για το αγιαστήριο.

⁵»Ένα άλλο τμήμα, είκοσι πέντε χιλιάδες πήχεις μακρύ και δέκα χιλιάδες πήχεις πλατύ θα είναι ιδιοκτησία των λευιτών που υπηρετούν το ναό. Εκεί θα έχουν τις πόλεις όπου θα κατοικούν.

⁶Κοντά στο τμήμα που θα έχει ξεχωριστεί για το αγιαστήριο, θα δώσεις ένα τμήμα πέντε χιλιάδες πήχεις πλατύ και είκοσι πέντε χιλιάδες πήχεις μακρύ, για να χτιστεί η πόλη της Ιερουσαλήμ, όπου κάθε Ισραηλίτης θα μπορεί να κατοικεί.

⁷»Ο άρχοντας θα έχει κι αυτός τη γη του, εκατέρωθεν του αγίου τμήματος: από το δυτικό του όριο θα εκτείνεται δυτικά μέχρι τη Μεσόγειο κι από το ανατολικό όριο του αγίου τμήματος θα εκτείνεται μέχρι τ' ανατολικά σύνορα της χώρας. Το μήκος της γης του άρχοντα θα είναι ίσο με το μήκος μιας από τις περιοχές που θα δοθούν στις φυλές του Ισραήλ. »Αυτό το τμήμα θ' ανήκει στον άρχοντα, στη χώρα των Ισραηλιτών.

⁸Έτσι οι άρχοντές μου δε θα καταπιέζουν πια το λαό μου, αλλά θα μοιράσουν τη γη στους Ισραηλίτες ανάλογα με τις φυλές τους».

Προτροπές προς τους άρχοντες του Ισραήλ

⁹Ο Κύριος, ο Θεός, λέει στους άρχοντες του Ισραήλ: «Φτάνει πια! Σταματήστε τη βία και την καταπίεση και ασκήστε την ορθή κρίση και τη δικαιοσύνη· σταματήστε ν' αρπάζετε τα αγαθά του λαού μου. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το λέω.

- ¹⁰»Να έχετε ακριβείς ζυγαριές, σωστό εφά και σωστό βαθ.
- ¹¹Το εφά για τα σιτηρά και το βαθ για τα υγρά θα πρέπει να έχουν την ίδια χωρητικότητα· δηλαδή το βαθ να ισοδυναμεί με ένα δέκατο του χομόρ και το εφά επίσης με ένα δέκατο του χομόρ· το χομόρ θα είναι το βασικό μέτρο.
- ¹²Το ασημένιο νόμισμα ενός σίκλου θα πρέπει να ζυγίζει είκοσι γερά· εξήντα σίκλοι θα ισοδυναμούν με μία μνα.
- ¹³»Έτσι θα υπολογίζετε τις προσφορές σας: Θα ξεχωρίζετε ένα εξηκοστό της συγκομιδής σας του σταριού ή του κριθαριού
- ¹⁴και ένα εκατοστό της παραγωγής του λαδιού σας. Για μονάδα μέτρησης του λαδιού θα έχετε το βαθ, που είναι το δέκατο ενός χομόρ, και ισοδυναμεί με ένα κορ.
- ¹⁵Τέλος, στους βοσκότοπους του Ισραήλ, από κάθε διακόσια γιδοπρόβατα θα ξεχωρίζετε ένα ζώο. Όλα αυτά που θα ξεχωρίζετε, θα προορίζονται για τα ολοκαυτώματα ή για τις θυσίες κοινωνίας, ώστε να συγχωρούνται οι αμαρτίες σας. Εγώ, ο Κύριος, το λέω.
- ¹⁶»Αυτές οι προσφορές θα ζητούνται απ' όλους τους Ισραηλίτες και ο λαός θα τις φέρνει στον άρχοντα του Ισραήλ.
- ¹⁷Καθήκον του άρχοντα θα είναι να προμηθεύει τα αναγκαία για τα ολοκαυτώματα, για τις προσφορές των σιτηρών και για τις σπονδές στις γιορτές, στις νομηνίες, στα Σάββατα και σ' όλες τις καθιερωμένες γιορτές των Ισραηλιτών. Αυτός θα εξασφαλίζει τις προσφορές για τη συγχώρηση της αμαρτίας, τις προσφορές των σιτηρών, καθώς και τα ζώα που προορίζονται για τα ολοκαυτώματα· ακόμη θα φροντίζει την προσφορά για τις θυσίες κοινωνίας και για τις θυσίες εξιλέωσης».

Οι μεγάλες γιορτές και οι θυσίες τους

- ¹⁸Λέει ακόμη ο Κύριος, ο Θεός: «Την πρώτη μέρα του πρώτου μήνα, θα θυσιάσετε έναν ταύρο χωρίς ελάττωμα, για να εξαγνίσετε το αγιαστήριο.
- ¹⁹Ο ιερέας θα πάρει από το αίμα της θυσίας για τη συγχώρηση της αμαρτίας και θα ραντίσει μ' αυτό τους παραστάτες των θυρών του ναού, τα τέσσερα

κέρατα του θυσιαστηρίου και τους παραστάτες των πυλών της εσωτερικής αυλής.

²⁰Το ίδιο θα κάνετε και την έβδομη μέρα του ίδιου μήνα, για καθέναν που αμαρτάνει χωρίς να το θέλει ή χωρίς να το γνωρίζει, κι έτσι θα εξαγνίσετε το ναό.

²¹»Τη δέκατη τέταρτη μέρα του πρώτου μήνα θα γιορτάσετε το Πάσχα· επτά μέρες θα τρώτε άζυμα ψωμιά.

²²Ανήμερα, την πρώτη μέρα της γιορτής, ο άρχοντας θα προσφέρει ένα μοσχάρι θυσία εξιλέωσης για τον εαυτό του και για όλο το λαό.

²³Επιπλέον, στις επτά μέρες της γιορτής θα μου προσφέρει επτά μοσχάρια και επτά κριάρια, όλα χωρίς ελάττωμα, για τη θυσία του ολοκαυτώματος. Ακόμη, κάθε μία από τις επτά μέρες θα προσφέρει και έναν τράγο θυσία εξιλέωσης.

²⁴Για την προσφορά των σιτηρών θα δίνει ένα εφά για κάθε μοσχάρι και ένα εφά για κάθε τράγο που θυσιάζεται καθώς και ένα χιν λαδιού για το κάθε εφά.

²⁵»Τη δέκατη πέμπτη μέρα του έβδομου μήνα ο άρχοντας θα κάνει την ίδια προσφορά όπως και για τη γιορτή του Πάσχα: Κάθε μέρα της γιορτής και για επτά μέρες θα προσφέρει τη θυσία εξιλέωσης, το ολοκαύτωμα και τις ίδιες προσφορές σε σιτηρά και σε λάδι».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 46

Οι καθημερινές προσφορές

¹Ο Κύριος ο Θεός, λέει: «Η ανατολική πύλη της εσωτερικής αυλής, θα παραμένει κλειστή τις έξι εργάσιμες μέρες· αλλά το Σάββατο θ' ανοίγει, και επίσης την ημέρα της νουμηνίας.

²Εκείνη την εποχή, ο άρχοντας θα έρχεται απ' έξω περνώντας από τη στοά της εσωτερικής πύλης και θα στέκεται κοντά στον παραστάτη της· και οι ιερείς θα προσφέρουν το ζώο που προορίζεται για το ολοκαύτωμά του καθώς

και για τις θυσίες κοινωνίας. Ο άρχοντας θα προσκυνάει στο κατώφλι της πύλης και θα ξαναβγαίνει έξω· η πύλη όμως δεν θα κλείνει ως το βράδυ.

³Ο λαός της χώρας θα προσκυνάει τον στην είσοδο αυτής της πύλης τα Σάββατα και τις νουμηνίες.

⁴»Τα ζώα που θα προσφέρει ο άρχοντας ολοκαύτωμα στον Κύριο το Σάββατο, θα είναι έξι αρτιμελή αρνιά και ένα αρτιμελές κριάρι.

⁵Η προσφορά των σιτηρών θα είναι ένα εφά για το κριάρι και όσα μπορεί να δώσει για τα αρνιά κι επίσης ένα χιν λάδι για κάθε εφά των σιτηρών.

⁶Την ημέρα της νουμηνίας η προσφορά θα είναι ένα αρτιμελές μοσχάρι, έξι αρτιμελή αρνιά και ένα αρτιμελές κριάρι.

⁷Για προσφορά σιτηρών θα δώσει ένα εφά για το μοσχάρι, ένα για το κριάρι και όσο μπορεί να δώσει για τ' αρνιά, κι επίσης ένα χιν λάδι για κάθε εφά.

⁸»Όταν θα μπαίνει ο άρχοντας στην αίθουσα απέναντι από την πύλη, θα περνάει από τη στοά και θα βγαίνει από τον ίδιο δρόμο.

⁹Αλλά όταν ο λαός της χώρας έρχεται ενώπιον του Κυρίου στις καθιερωμένες γιορτές, εκείνος που θα μπαίνει για να προσκυνήσει από τη βορινή πύλη, θα βγαίνει από τη νότια· και εκείνος που θα μπαίνει από τη νότια πύλη, θα βγαίνει από τη βορινή· κανένας δηλαδή δε θα βγαίνει από την ίδια πύλη που μπήκε αλλά από την απέναντι.

¹⁰Όταν μπαίνουν θα μπαίνει και ο άρχοντας μαζί τους· κι όταν βγαίνουν θα βγαίνει και αυτός μαζί τους.

¹¹»Στις γιορτές και στις καθορισμένες τελετές η προσφορά των σιτηρών θα είναι ένα εφά για το μοσχάρι, ένα για το κριάρι και όσο μπορεί κανείς να δώσει για τα αρνιά κι επίσης ένα χιν λάδι για κάθε εφά.

¹²»Όταν ο άρχοντας πρόκειται να προσφέρει αυτοπροαίρετα ένα ολοκαύτωμα ή θυσία κοινωνίας στον Κύριο, θ' ανοίγει για χάρη του η ανατολική πύλη και θα προσφέρει το ολοκαύτωμά του και τις θυσίες του της

κοινωνίας, όπως κάνει το Σάββατο και στη συνέχεια θα αποχωρεί· μετά την έξοδό του θα κλείνει η πύλη.

¹³»Κάθε μέρα θα προσφέρουν ολοκαύτωμα στον Κύριο ένα αρνί ενός έτους χωρίς ελάττωμα. Κάθε πρωί θα το προσφέρουν.

¹⁴Επίσης κάθε πρωί θα προσφέρουν στον Κύριο, μαζί με το αρνί, ένα έκτο του εφά σμιγδάλι και ένα τρίτο του χιν λάδι, που θα το αναμειγνύουν με το σμιγδάλι, προσφορά σιτηρών στον Κύριο. Οι διατάξεις αυτής της καθημερινής προσφοράς θα ισχύουν για πάντα.

¹⁵Το αρνί, τα σιτηρά και το λάδι θα προσφέρονται μαζί κάθε πρωί ολοκαύτωμα στον Κύριο· κι αυτό θα ισχύει για πάντα».

Η εδαφική περιουσία του άρχοντα

¹⁶Ο Κύριος, ο Θεός, λέει: «Αν ο άρχοντας μεταβιβάσει λόγω δωρεάς σ' ένα παιδί του ένα τμήμα της περιουσίας του, το τμήμα αυτό θ' αποτελεί οικογενειακή ιδιοκτησία του παιδιού του.

¹⁷Αν όμως κάνει παρόμοια δωρεά σ' έναν υπηρέτη του, η μεταβιβασθείσα περιουσία θ' ανήκει στον υπηρέτη ως το έτος της αφέσεως, οπότε και θα επιστραφεί στον άρχοντα· ενώ η παροχή που δίνεται στο παιδί του θα ανήκει σ' αυτό για πάντα.

¹⁸Ο άρχοντας δεν έχει δικαίωμα να ιδιοποιηθεί τον κλήρο που ανήκει σε κάποιον από το λαό, εκτοπίζοντάς τον από την περιουσία του. Στα παιδιά του θα δίνει από τα δικά του εδάφη, ώστε κανένας στο λαό μου να μην αποκόπτεται από την περιουσία του».

Τα μαγειρεία του ναού

¹⁹Έπειτα ο άντρας με πέρασε από την είσοδο που είναι κοντά στην πύλη και μ' έφερε στα ιερά δωμάτια των ιερέων, που βλέπουν στο βορρά. Μου έδειξε έναν τόπο στο απομακρυσμένο άκρο στα δυτικά,

²⁰και μου είπε: «Αυτός είναι ο τόπος όπου θα βράζουν οι ιερείς το κρέας των ζώων, τα οποία προσφέρονται θυσία εξιλέωσης και θυσία επανόρθωσης· εκεί

επίσης θα ψήνουν την προσφορά των σιτηρών, ώστε τίποτε να μη βγαίνει στην εξωτερική αυλή και ο λαός να μην έρχεται σε επαφή με τίποτε το άγιο».

21 Έπειτα μ' έβγαλε στην εξωτερική αυλή και με πέρασε από τις τέσσερις γωνίες της· σε κάθε γωνία υπήρχε μια μικρότερη αυλή.

22 Η καθεμιά είχε μήκος σαράντα πήχεις και πλάτος τριάντα –ήταν και οι τέσσερις όμοιες.

23 Γύρω από κάθε αυλή υπήρχε ένας τοίχος και σ' όλο του το μήκος γύρω γύρω υπήρχαν κατασκευασμένα μαγειρεία.

24 Τότε μου είπε ο άντρας: «Αυτά είναι τα μαγειρεία, όπου οι υπηρέτες του ναού θα βράζουν τα κρέατα των ζώων που ο λαός θα προσφέρει θυσία».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 47

Ευεργετικά ύδατα από το ναό

1 Έπειτα ο άντρας μ' έφερε πάλι στην πύλη του ναού. Εκεί είδα ότι έβγαине νερό κάτω από το κατώφλι του ναού με κατεύθυνση προς ανατολάς, επειδή ο ναός έβλεπε ανατολικά. Το νερό έτρεχε από τη νότια πλευρά του ναού και περνούσε νότια από το θυσιαστήριο.

2 Τότε μ' έβγαλε από τη βορινή πύλη και μ' έφερε γύρω γύρω από το εξωτερικό του ναού προς την ανατολική εξωτερική πύλη. Το νερό κατέβαινε από τη νότια πλευρά της.

3 Αφού προχώρησε κι άλλο ανατολικά, μέτρησε χίλιους πήχεις με το ραβδί μετρήσεως που κρατούσε και με πέρασε από το νερό· το νερό έφτανε μέχρι τους αστραγάλους μου.

4 Μέτρησε ακόμα χίλιους πήχεις και με ξαναπέρασε από το νερό και το νερό έφτανε ως τα γόνατά μου. Μετά μέτρησε χίλιους ακόμα πήχεις και με πέρασε από το νερό και το νερό έφτανε ως τη μέση μου.

5 Τέλος, μέτρησε άλλους χίλιους πήχεις και το νερό είχε τόσο ανεβεί, που δεν μπορούσα να περάσω· είχε γίνει σαν βαθύ ποτάμι αδιάβατο και μόνο κολυμπώντας μπορούσε κανείς να το διαβεί.

⁶«Εσύ, άνθρωπε», μου είπε, «πρόσεξέ τα καλά όλα αυτά». Κατόπιν με τράβηξε έξω και με ξανάφερε στην όχθη του ποταμού.

⁷Καθώς κοίταζα, παρατήρησα ότι στις δύο όχθες του ποταμού υπήρχαν πάρα πολλά δέντρα.

⁸«Τα νερά αυτά», μου είπε ο άντρας, «κυλούν προς ανατολάς και κατεβαίνουν στην κοιλάδα του Ιορδάνη, και πέφτοντας στη Νεκρά Θάλασσα γλυκαίνουν το νερό της.

⁹Όπου θα κυλάει ο ποταμός, εκεί θα υπάρχουν σε αφθονία ζώα και στα νερά του ψάρια. Τα ρεύματά του θ' ανανεώνουν τα νερά της Νεκράς Θάλασσας και θ' αναπτύσσεται ζωή παντού όπου πηγαίνει το ποτάμι.

¹⁰Σε όλο το μήκος της Νεκράς Θάλασσας θα στέκονται ψαράδες, από το Εν-Γεδί ως το Εν-Εγλαΐμ και θ' απλώνουν τα δίχτυα τους να στεγνώσουν. Θα υπάρχουν εκεί τόσα είδη ψαριών, όσα και στη Μεσόγειο Θάλασσα.

¹¹Αλλά τα έλη και οι βάλτοι γύρω της δεν θα ανανεώνονται· θα μένουν έτσι για να βγάζουν αλάτι.

¹²Στις όχθες του ποταμού, κι από τις δυο πλευρές του, θα φυτρώνουν όλα τα είδη των καρποφόρων δέντρων. Τα φύλλα τους δεν θα μαραίνονται ούτε θα τους λείπει ο καρπός αλλά θα δίνουν νέα καρποφορία κάθε μήνα, γιατί θα ποτίζονται από το νερό που πηγάζει από το αγιαστήριο. Ο καρπός τους θα είναι φαγώσιμος και τα φύλλα τους θεραπευτικά».

Σύνορα της χώρας και διαιρέσεις της

¹³Λέει ο Κύριος, ο Θεός: «Αυτά είναι τα σύνορα της χώρας, την οποία θα μοιράσετε με κλήρο στις δώδεκα φυλές του Ισραήλ. Η φυλή του Ιωσήφ θα πάρει διπλό μερίδιο.

¹⁴Ίσια θα τη μοιράσετε τη χώρα. Θα την πάρετε ιδιοκτησία σας, γιατί εγώ ύψωσα το χέρι μου και ορκίστηκα να τη δώσω στους προγόνους σας.

¹⁵»Τα σύνορα της χώρας θα είναι αυτά: Το βόρειο σύνορο θα ξεκινάει από τη Μεσόγειο Θάλασσα με κατεύθυνση προς ανατολάς· θα περνάει από τις πόλεις Εθλών, Λεμπώ-Χαμάθ και Σεδαδά·

16 από τη Βηρωθά και τη Σιβραΐμ, πόλεις που βρίσκονται ανάμεσα στα εδάφη της Δαμασκού και σ' αυτά του βασιλείου της Χαμάθ· τέλος θα περνάει από την Ασάρ-Ενάν, που είναι χτισμένη κοντά στα σύνορα της Αυράν.

17 Έτσι τα βόρεια σύνορα θα εκτείνονται προς ανατολάς από τη Μεσόγειο Θάλασσα ως την Ασάρ-Ενάν, νότια της Δαμασκού η οποία συνορεύει με τη Χαμάθ.

18»Το ανατολικό σύνορο θα ξεκινάει από ένα σημείο μεταξύ Αυράν και Δαμασκού με κατεύθυνση προς νότον· ο Ιορδάνης θα σχηματίζει φυσικό σύνορο ανάμεσα Γαλαάδ και Ισραήλ, από το βόρειο άκρο ως την πόλη Ταμάρ στη Νεκρά Θάλασσα.

19»Το νότιο σύνορο θα ξεκινάει από την Ταμάρ και θα φτάνει ως τη Μεριβά-Κάδης· από 'κει θ' ακολουθεί το χείμαρρο που σχηματίζει σύνορο με την Αίγυπτο, με κατεύθυνση προς την Μεσόγειο.

20 Το δυτικό σύνορο θ' αποτελείται ως ένα σημείο από τη Μεσόγειο Θάλασσα ως το ύψος της Λεμπώ Χαμάθ.

21»Θα μοιράσετε τη χώρα ανάμεσα στις φυλές των Ισραηλιτών.

22 Θα την μοιράσετε με κλήρο για σας και για τους ξένους που ζουν ανάμεσά σας και έχουν αποκτήσει παιδιά στη χώρα σας. Θα συμπεριφέρεστε στους ξένους σαν ν' ανήκουν στο λαό του Ισραήλ. Αυτοί θα πάρουν κλήρο γης μαζί μ' εσάς, μαζί με τις φυλές των Ισραηλιτών.

23 Σ' όποια φυλή κατοικεί ο ξένος, εκεί θα του δώσετε το μερίδιό του. Αυτά λέω εγώ ο Κύριος, ο Θεός».

ΙΕΖΕΚΙΗΛ 48

1-7 Το βόρειο σύνορο της χώρας κινείται προς ανατολάς· ξεκινάει από τη Μεσόγειο και περνάει από την Εθλών, την Λεμπώ-Χαμάθ, την Ασάρ-Ενάν, ως τα σύνορα μεταξύ Δαμασκού και Χαμάθ. Ο Κύριος είπε: «Κάθε φυλή θα πάρει έναν κλήρο στη χώρα, η οποία θα εκτείνεται από το ανατολικό σύνορο προς δυσμάς, ως τη Μεσόγειο Θάλασσα, με την ακόλουθη σειρά και τα ονόματα,

από βορρά προς νότον: Δαν, Ασήρ, Νεφθαλί, Μανασσή, Εφραΐμ, Ρουβήν, Ιούδα.

⁸»Στα νότια του κλήρου του Ιούδα, θα είναι ο κλήρος που θα ξεχωρίσετε για μένα. Το μήκος του θα είναι το ίδιο με κάθε φυλής, από το ανατολικό σύνορο ως τη Μεσόγειο Θάλασσα στα δυτικά, και θα έχει πλάτος είκοσι πέντε χιλιάδες πήχεις. Στη μέση αυτού του τμήματος θα χτιστεί το αγιαστήριο.

⁹Το τμήμα αυτό, που θα ξεχωρίσετε για μένα τον Κύριο, θα είναι είκοσι πέντε χιλιάδες πήχεις μακρύ και δέκα χιλιάδες πήχεις πλατύ.

¹⁰Σ' αυτό το άγιο τμήμα, οι ιερείς θα έχουν μια περιοχή μήκους είκοσι πέντε χιλιάδων πήχεων από το ανατολικό σύνορο ως το δυτικό και πλάτους δέκα χιλιάδων πήχεων από το βορινό ως το νότιο. Στο μέσον αυτού του τμήματος θα χτιστεί το αγιαστήριο του Κυρίου.

¹¹Αυτό το καθαγιασμένο μέρος θα ανήκει στους ιερείς, απογόνους του Σαδώκ, οι οποίοι με υπηρέτησαν πιστά και δεν πλανήθηκαν, όπως έκαναν οι λευίτες όταν οι Ισραηλίτες με εγκατέλειψαν.

¹²Γι' αυτό θα λάβουν ένα ξεχωριστό μερίδιο απ' όλα τα μερίδια της χώρας, που θα είναι τόπος εξαιρετικά άγιος, κοντά στα σύνορα των λευιτών.

¹³Οι λευίτες θα έχουν ένα μέρος κατά μήκος των συνόρων των ιερέων, είκοσι πέντε χιλιάδες πήχεις μάκρος και δέκα χιλιάδες πήχεις πλάτος.

¹⁴Κανένα κομμάτι από αυτό το εκλεκτό τμήμα της χώρας δεν θα μπορεί να πουληθεί ούτε να ανταλλαχθεί ούτε γενικά να μεταβιβασθεί, γιατί θα είναι αφιερωμένο στον Κύριο.

¹⁵»Οι πέντε χιλιάδες πήχεις που απομένουν κατά πλάτος από τις είκοσι πέντε χιλιάδες, θα είναι μη αγιασμένη περιοχή· θα ανήκει στην πόλη και θα χρησιμεύει για κατοικίες και για βοσκοτόπια· στο μέσο της θα χτιστεί η πόλη.

¹⁶Η πόλη θα είναι τετράγωνη, τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες πήχεις η κάθε πλευρά της

17 και θα περιβάλλεται από λιβάδια πλάτους διακοσίων πενήντα πήχεων η κάθε τους πλευρά.

18 Το υπόλοιπο μέρος, μήκους δέκα χιλιάδων πήχεων ανατολικά της πόλης και δέκα χιλιάδων πήχεων δυτικά, θα είναι κατά μήκος του αγίου τμήματος. Τα προϊόντα του θα χρησιμεύουν για τροφή στους κατοίκους της πόλης.

19 Όλοι όσοι θα εργάζονται στην πόλη θα μπορούν να το καλλιεργούν, ανεξάρτητα από τη φυλή από την οποία προέρχονται.

20 »Το σύνολο του τμήματος που θα ξεχωρίσετε για μένα τον Κύριο, δηλαδή το άγιο τμήμα, μαζί μ' αυτό που θ' ανήκει στην πόλη, θα είναι τετράγωνο, είκοσι πέντε χιλιάδες πήχεις η κάθε του πλευρά.

21 Ό, τι απομένει θ' ανήκει στον άρχοντα. Η περιοχή του θα βρίσκεται εκατέρωθεν του αγίου τμήματος και του τμήματος που θ' ανήκει στην πόλη. Θα εκτείνεται από το ανατολικό σύνορο, ως τη Μεσόγειο Θάλασσα στα δυτικά, σε πλάτος είκοσι πέντε χιλιάδες πήχεις, παράλληλα προς τα άλλα τμήματα. Έτσι, λοιπόν, το τμήμα το αφιερωμένο στον Κύριο καθώς και το αγιαστήριο θα βρίσκονται στο μέσο του τμήματος της περιοχής που θα έχει ειδικά ξεχωριστεί.

22 Το τμήμα των λευιτών και το τμήμα που θ' ανήκει στην πόλη θα κόβουν στα δύο το τμήμα του άρχοντα που θα εκτείνεται μέσα στα εδάφη του Ιούδα, προς βορράν και του Βενιαμίν προς νότον.

23-27 »Στα νότια αυτού του αγίου τμήματος θα βρίσκεται το μερίδιο των υπόλοιπων φυλών, στη χώρα που εκτείνεται από το ανατολικό σύνορο προς δυσμάς ως τη Μεσόγειο Θάλασσα, με την ακόλουθη σειρά από βορράν προς νότον: Βενιαμίν, Συμεών, Ισάχαρ, Ζαβουλών, Γαδ.

28 Το νότιο σύνορο της φυλής Γαδ θα είναι το σύνορο της χώρας· θα περνάει ανατολικά από την Ταμάρ ως την όαση της Μεριβά-Κάδης κι από 'κει θα προχωράει κατά μήκος του χειμάρρου της Αιγύπτου ως τη Μεσόγειο Θάλασσα.

²⁹»Έτσι, λοιπόν, θα μοιράσετε τη χώρα, στα μερίδια που κάθε φυλή του Ισραήλ θα πάρει για ιδιοκτησία της. Εγώ ο Κύριος, ο Θεός, το προστάζω».

Οι πύλες της Ιερουσαλήμ και το νέο της όνομα

³⁰Οι έξοδοι της πόλης της Ιερουσαλήμ θα είναι οι εξής δώδεκα: στη βόρεια πλευρά, στον τοίχο που θα έχει μάκρος τέσσερις χιλιάδες και πεντακόσιους πήχεις, θα υπάρχουν τρεις πύλες.

³¹Η καθεμιά τους θα έχει το όνομα μιας από τις φυλές του Ισραήλ: η πύλη του Ρουβήν, η πύλη του Ιούδα και η πύλη του Λευί.

³²Στην ανατολική πλευρά θα υπάρχει πάλι ένας τοίχος, τέσσερις χιλιάδες και πεντακόσιους πήχεις μάκρος κι εκεί θα υπάρχουν τρεις πύλες: η πύλη του Ιωσήφ, του Βενιαμίν και του Δαν.

³³Στη νότια πλευρά θα υπάρχει πάλι ένας τοίχος, τέσσερις χιλιάδες και πεντακόσιους πήχεις μάκρος, με τρεις πύλες: την πύλη του Συμεών, του Ισσάχαρ και του Ζαβουλών.

³⁴Τέλος στη δυτική πλευρά θα υπάρχει πάλι ένας τοίχος τέσσερις χιλιάδες και πεντακόσιους πήχεις μάκρος, με τρεις πύλες κι αυτός: την πύλη του Γαδ, του Ασήρ και του Νεφθαλί.

³⁵Το συνολικό μήκος των τοίχων που θα περιβάλλουν την πόλη θα είναι δεκαοκτώ χιλιάδες πήχεις. Στο εξής το όνομα της πόλης θα είναι: “Ο Κύριος είναι Εκεί”.

ΔΑΝΙΗΛ

ΔΑΝΙΗΛ 1

ΣΟΥΣΑΝΝΑ

Η αθώα Σουσάννα σε δύσκολη θέση

- ¹Στη Βαβυλώνα κατοικούσε ένας Ιουδαίος που ονομαζόταν Ιωακίμ.
- ²Αυτός είχε σύζυγο μια γυναίκα που την έλεγαν Σουσάννα, κόρη του Χελκία· ήταν πάρα πολύ όμορφη και θεοσεβής.
- ³Οι γονείς της ήταν ευσεβείς και είχαν διαπαιδαγωγήσει την κόρη τους σύμφωνα με το νόμο του Μωυσή.
- ⁴Ο Ιωακίμ ήταν πάρα πολύ πλούσιος και είχε στο σπίτι του κήπο. Πολλοί Ιουδαίοι τον επισκέπτονταν για να τον συμβουλευθούν, γιατί τον εκτιμούσαν περισσότερο από κάθε άλλον.
- ⁵Το χρόνο εκείνο αναδείχθηκαν από το λαό δύο πρεσβύτεροι ως δικαστές, οι οποίοι όμως πολύ απείχαν από του να κυβερνούν σωστά το λαό. Για ανθρώπους σαν κι αυτούς ο Κύριος είχε πει ότι «η αδικία προέρχεται από τη Βαβυλώνα από πρεσβυτέρους δικαστές, που νόμιζαν ότι κυβερνούσαν το λαό».
- ⁶Σύχναζαν κι αυτοί στο σπίτι του Ιωακίμ, και έρχονταν σ' αυτούς όλοι όσοι είχαν διαφορές.
- ⁷Το μεσημέρι, που έφευγε ο κόσμος, ερχόταν η Σουσάννα και έκανε τον περίπατό της στον κήπο του άντρα της.
- ⁸Οι δύο πρεσβύτεροι την παρατηρούσαν κάθε μέρα που πήγαινε και περπατούσε, και καταλαμβάνονταν από φλογερή επιθυμία γι' αυτήν.
- ⁹Με το μυαλό σκοτισμένο προσήλωναν τα μάτια τους σ' αυτήν, αντί να τα στρέφουν στον ουρανό για προσευχή· δε σκέφτονταν πως ήταν υπεύθυνοι δικαστές του λαού.
- ¹⁰Ήταν και οι δυο κυριευμένοι από το πάθος τους γι' αυτήν

- 11** αλλά δε φανέρωνε ο ένας στον άλλο τα αισθήματά τους, γιατί ντρέπονταν που ήθελαν να πλαγιάσουν μαζί της.
- 12** Αναζητούσαν, λοιπόν, με λαχτάρα κάθε μέρα ευκαιρία για να την κοιτάζουν.
- 13** Ένα μεσημέρι είπε ο ένας στον άλλο: «Ας πάμε σπίτι τώρα· είναι ώρα για φαγητό».
- 14** Φεύγοντας, όμως, πήραν διαφορετικούς δρόμους και σε λίγο γύρισαν και οι δύο πίσω και συναντήθηκαν στο ίδιο σημείο. Ρωτώντας ο ένας τον άλλο για το λόγο που είχαν επιστρέψει, φανερώθηκε η κοινή τους επιθυμία. Τότε αποφάσισαν μαζί ποια θα ήταν κατάλληλη μέρα που θα μπορούσαν να ξεμοναχιάσουν τη Σουσάννα.
- 15** Όταν ήρθε εκείνη η μέρα, οι δύο πρεσβύτεροι παραμόνευαν και είδαν τη Σουσάννα, που μπήκε ως συνήθως με δύο μόνο δούλες· ήθελε να κάνει το μπάνιο της στον κήπο, γιατί έκανε ζέστη.
- 16** Δεν ήταν κανείς εκεί, εκτός από τους δυο πρεσβυτέρους, που ήταν κρυμμένοι και την αποθαύμαζαν.
- 17** Η Σουσάννα είπε στις δούλες: «Φέρτε μου λάδι και την αλοιφή και κλείστε τις πόρτες του κήπου για να κάνω μπάνιο».
- 18** Εκείνες έκαναν όπως τις διέταξε: έκλεισαν τις πόρτες του κήπου και βγήκαν από τις πλαϊνές πόρτες, για να φέρουν ό, τι τους παρήγγειλε· δεν είδαν όμως τους πρεσβυτέρους στην κρυψώνα τους.
- 19** Όταν οι δούλες είχαν φύγει, σηκώθηκαν οι δυο πρεσβύτεροι και έτρεξαν κοντά στη Σουσάννα
- 20** και της είπαν: «Οι πόρτες του κήπου είναι κλειστές και κανείς δε μας βλέπει· σε ποθούμε κι οι δυο· έλα και μην αρνηθείς να πλαγιάσεις μαζί μας,
- 21** αλλιώς θα σε κατηγορήσουμε ότι ήταν μαζί σου κάποιος νεαρός και γι' αυτό έδιωξες τις δούλες από κοντά σου».

²²Η Σουσάννα στέναζε κι έλεγε: «Αχ, πώς έμπλεξα έτσι! Αν υποκύψω με περιμένει ο θάνατος για μοιχεία· αν δεν υποκύψω, πάλι δε γλιτώνω από τα χέρια σας.

²³Καλύτερα να μην υποκύψω κι ας πέσω στα χέρια σας, παρά να αμαρτήσω στον Κύριο».

²⁴Ξαφνικά έβαλε τις φωνές, αλλά άρχισαν να φωνάζουν κι οι δυο πρεσβύτεροι εναντίον της.

²⁵Ο ένας μάλιστα έτρεξε κι άνοιξε τις πόρτες του κήπου.

²⁶Μόλις, όμως, άκουσαν τις φωνές από τον κήπο αυτοί που ήταν στο σπίτι, πήδησαν μέσα από την πλαϊνή πόρτα για να δουν τι συνέβαινε στη Σουσάννα.

²⁷Οι πρεσβύτεροι είπαν την αιτία που φώναζαν και οι υπηρέτες καταντροπιάστηκαν, γιατί ουδέποτε μέχρι τότε είχε ακουστεί κάτι τέτοιο για τη Σουσάννα.

²⁸Την άλλη μέρα, όταν είχε συγκεντρωθεί κόσμος στο σπίτι του άντρα της, του Ιωακίμ, ήρθαν οι δύο πρεσβύτεροι για να πραγματοποιήσουν το παράνομο σχέδιό τους εναντίον της Σουσάννας και να πετύχουν τη θανατική της καταδίκη.

²⁹Είπαν, λοιπόν, μπροστά σε όλους: «Στείλτε ανθρώπους να φέρουν εδώ τη Σουσάννα, κόρη του Χελκία και γυναίκα του Ιωακίμ». Έτσι κι έκαναν.

³⁰Ήρθε τότε εκείνη, οι γονείς της, τα παιδιά της και όλοι οι συγγενείς της.

³¹Η Σουσάννα ήταν πάρα πολύ κομψή και όμορφη εξωτερικά.

³²Είχε όμως καλύψει το πρόσωπό της και γι' αυτό τη διέταξαν να το ξεσκεπάσει για ν' απολαύσουν την ομορφιά της.

³³Οι δικοί της και όλοι όσοι την έβλεπαν ακάλυπτη έκλαιγαν.

³⁴Τότε σηκώθηκαν οι δύο πρεσβύτεροι μπροστά στη σύναξη και έβαλαν τα χέρια τους στο κεφάλι της.

³⁵Αυτή όμως κλαίγοντας κοίταξε στον ουρανό, γιατί η καρδιά της είχε εμπιστοσύνη στον Κύριο.

³⁶Τότε είπαν οι πρεσβύτεροι: «Ενώ εμείς περπατούσαμε στον κήπο μόνοι, μπήκε αυτή με δύο δούλες, έκλεισε τις πόρτες του κήπου κι άφησε τις δούλες ελεύθερες να φύγουν.

³⁷Τότε την πλησίασε ένας νεαρός που μέχρι τότε ήταν κάπου εκεί κρυμμένος και πλάγιασε μαζί της.

³⁸Εμείς ήμασταν στη γωνία του κήπου, είδαμε την παρανομία, τρέξαμε προς τα 'κει

³⁹και τους είδαμε να συνευρίσκονται. Εκείνον δεν μπορέσαμε να τον πιάσουμε, γιατί ήταν πιο δυνατός από μας· άνοιξε τις πόρτες κι έφυγε.

⁴⁰Πιάσαμε, όμως, αυτήν και τη ρωτούσαμε ποιος ήταν ο νεαρός,

⁴¹αλλά δεν ήθελε να μας τον φανερώσει. Αυτά είχαμε να καταθέσουμε». Η σύναξη τους πίστεψε, επειδή ήταν πρεσβύτεροι και δικαστές, και την καταδίκασαν σε θάνατο.

⁴²Τότε η Σουσάννα φώναξε δυνατά και είπε: «Αιώνιε Θεέ, εσύ που είσαι γνώστης των κρυπτών και γνωρίζεις τα πάντα πριν γίνουν,

⁴³ξέρεις καλά ότι αυτοί οι πρεσβύτεροι μαρτύρησαν ψέματα εναντίον μου· και τώρα πρέπει να πεθάνω χωρίς να έχω κάνει τίποτε απ' όσα αυτοί μηχανεύτηκαν εναντίον μου».

Ο Δανιήλ αποκαλύπτει τους κατηγορούς και γλιτώνει τη Σουσάννα

⁴⁴Ο Κύριος άκουσε τη Σουσάννα που του ζήτησε βοήθεια,

⁴⁵κι ενώ την οδηγούσαν στο θάνατο, αφύπνισε την άγια συνείδηση κάποιου νέου που ονομαζόταν Δανιήλ,

⁴⁶και φώναξε δυνατά: «Εγώ δεν έχω καμιά σχέση με το φόνο αυτής της γυναίκας! »

⁴⁷Ο κόσμος στράφηκε τότε προς αυτόν και τον ρώτησε τι σήμαιναν αυτά τα λόγια.

⁴⁸Ο Δανιήλ στάθηκε ανάμεσά τους και τους είπε: «Μα είστε στα καλά σας, Ισραηλίτες; Καταδικάσατε σε θάνατο μια Ισραηλίτισσα χωρίς ανάκριση και χωρίς ν' αποδειχτεί η αλήθεια.

⁴⁹Γυρίστε πίσω στο δικαστήριο! Ψέματα είπαν αυτοί εναντίον της».

⁵⁰Έτσι γύρισαν όλοι αμέσως πίσω. Τότε οι άλλοι πρεσβύτεροι του είπαν: «Εμπρός, πάρε θέση δικαστή ανάμεσά μας και πες μας τι ξέρεις, γιατί σ' εσένα έχει δώσει ο Θεός σοφία γερόντων».

⁵¹Ο Δανιήλ τους είπε: «Πάρτε μακριά τον ένα πρεσβύτερο από τον άλλο και θα τους εξετάσω χωριστά».

⁵²Κάλεσε τον πρώτο και του είπε: «Γέρασες αμαρτάνοντας. Τώρα θα τιμωρηθείς για όλες τις αμαρτίες που έχεις κάνει.

⁵³Μέχρι τώρα έβγαζες αποφάσεις άδικες· καταδίκάζεις τους αθώους και αθώωνες τους ενόχους, ενώ ο Κύριος λέει να μη θανατώσεις τον αθώο και τον δίκαιο.

⁵⁴Τώρα λοιπόν, εάν πράγματι την είδες, λέγε: κάτω από τι δέντρο τους είδες να συνευρίσκονται; » Εκείνος απάντησε: «Κάτω από ένα σχίνο».

⁵⁵Τότε ο Δανιήλ είπε: «Να, που είπες ψέματα, γιατί ο άγγελος του Θεού έχει λάβει κιόλας εντολή από το Θεό να σε σχίσει στα δύο».

⁵⁶Τον κράτησε μακριά και διάταξε να φέρουν τον άλλο. «Απόγονε του Χαναάν και όχι του Ιούδα», του είπε, «η ομορφιά σε παρέσυρε και η παράνομη επιθυμία διέφθειρε το μυαλό σου.

⁵⁷Έτσι κάνατε στις Ισραηλίτισσες, κι εκείνες, επειδή φοβόντουσαν, πλάγιαζαν μαζί σας. Αλλά αυτή η Ιουδαία δεν υπέκυψε στην παρανομία σας.

⁵⁸Τώρα λοιπόν πες μου: Κάτω από τι δέντρο τους έπιασες να συνευρίσκονται; » Εκείνος απάντησε: «Κάτω από ένα πουρνάρι».

⁵⁹Κι ο Δανιήλ του είπε: «Νάτο, ψέμα είπες κι εσύ, που μάλιστα στρέφεται εναντίον σου! Ο άγγελος του Θεού σε περιμένει με το ξίφος του για να σε κόψει στα δύο και να σ' εξαφανίσει».

60 Όλη η σύναξη τότε αλάλαξε και δόξασε το Θεό, που σώζει όσους ελπίζουν σ' αυτόν.

61 Έπειτα επιτέθηκαν εναντίον των δύο πρεσβυτέρων και τους έκαναν ό, τι εκείνοι είχαν σκεφτεί να κάνουν στη συμπατριώτισσά τους, γιατί ο Δανιήλ απέδειξε ότι έλεγαν ψέματα.

62 Εφήρμοσαν το νόμο του Μωυσή και τους εκτέλεσαν. Έτσι σώθηκε μια αθώα εκείνη την ημέρα.

63 Ο Χελκίας και η γυναίκα του δόξασαν το Θεό για την κόρη τους τη Σουσάννα μαζί με τον Ιωακίμ, τον άντρα της, και όλους τους συγγενείς τους, γιατί δε βρέθηκε ένοχη για καμιά αισχρή πράξη.

64 Όσο για το Δανιήλ, από την ημέρα εκείνη και μετά απέκτησε μεγάλη φήμη μέσα στο λαό.

Ο Δανιήλ και οι φίλοι του στο παλάτι του Βαβυλώνιου βασιλιά

1 Τον τρίτο χρόνο του Ιωακίμ, βασιλιά του Ιούδα, ήρθε ο βασιλιάς της Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσορ στην Ιερουσαλήμ και την πολιορκήσε.

2 Τότε ο Κύριος παρέδωσε στην εξουσία του τον Ιωακίμ και μερικά από τα σκεύη του ναού του Θεού. Ο Ναβουχοδονόσορ έφερε τους αιχμαλώτους στη χώρα Σινάρ, και τα ιερά σκεύη στο θησαυροφυλάκιο του ναού του Θεού του.

3 Διέταξε τον Ασπενάζ, προϊστάμενο του προσωπικού του, να επιλέξει από τους Ισραηλίτες όσους νέους ήταν από βασιλική γενιά ή από οικογένειες ευγενών.

4 Αυτοί δεν έπρεπε να έχουν κανένα σωματικό ελάττωμα· έπρεπε να είναι εμφανίσιμοι, να έχουν μεγάλη μόρφωση και να διαθέτουν γνώση και αντίληψη, προκειμένου να προσληφθούν στα ανάκτορα, στην υπηρεσία του βασιλιά. Θα τους δίδασκαν να διαβάζουν και να γράφουν τη γλώσσα των Βαβυλωνίων.

5 Ο βασιλιάς είχε διατάξει να τους δίνουν κάθε μέρα από το φαγητό και το κρασί που έτρωγε κι έπινε ο ίδιος. Και μετά από τριετή εκπαίδευση θα προσλαμβάνονταν στην υπηρεσία του.

⁶ Ανάμεσα σ' αυτούς τους άντρες της φυλής Ιούδα ήταν ο Δανιήλ, ο Ανανίας, ο Μισαήλ και ο Αζαρίας.

⁷ Αλλά ο προϊστάμενος του προσωπικού τούς έδωσε άλλα ονόματα: ονόμασε το Δανιήλ, Βαλτάσαρ· τον Ανανία, Σεδράχ· το Μισαήλ, Μισάχ και τον Αζαρία, Αβέδ-Νεγώ.

Η πίστη του Δανιήλ ανταμείβεται

⁸ Ο Δανιήλ αποφάσισε να μη μianθεί από τις τροφές και το κρασί του βασιλιά· γι' αυτό παρακάλεσε τον προϊστάμενο του προσωπικού να τον απαλλάξει απ' αυτήν την υποχρέωση.

⁹ Ο Θεός βοήθησε το Δανιήλ να κερδίσει την εύνοια και την καλοσύνη του προϊσταμένου.

¹⁰ Είπε όμως στο Δανιήλ: «Εγώ φοβάμαι τον κύριό μου το βασιλιά, που καθόρισε το φαγητό σας και το ποτό σας. Αν αυτός δει ότι φαίνεσθε πιο αδύνατοι από τους άλλους νέους της ηλικίας σας, θα θεωρηθώ εγώ υπεύθυνος και θα με θανατώσει».

¹¹ Τότε ο Δανιήλ είπε στον επόπτη, που είχε διοριστεί από τον προϊστάμενο του προσωπικού για να φροντίζει αυτόν, τον Ανανία, το Μισαήλ και τον Αζαρία:

¹² «Δοκίμασε, λοιπόν, τους δούλους σου δέκα μέρες. Ας μας δώσουν όσπρια να φάμε και νερό να πιούμε.

¹³ Και μετά ας συγκρίνουν μπροστά σου τα πρόσωπά μας με τα πρόσωπα των νέων που τρώνε από το φαγητό του βασιλιά· τότε θ' αποφασίσεις τι θα κάνεις μ' εμάς».

¹⁴ Ο επόπτης τούς άκουσε και τους δοκίμασε δέκα μέρες.

¹⁵ Όταν πέρασαν οι δέκα μέρες, τα πρόσωπά τους φάνηκαν ωραιότερα και παχύτερα απ' όλους τους άλλους νέους που έτρωγαν από το φαγητό του βασιλιά.

- 16** Έτσι ο επόπτης συνέχισε να μην τους παρέχει το φαγητό και το κρασί του βασιλιά και τους έδινε όσπρια.
- 17** Ο Θεός όμως έδωσε στους τέσσερις αυτούς νέους γνώση και αντίληψη να κατανοούν όλα τα γράμματα και τη σοφία· επιπλέον ο Δανιήλ κατανοούσε κάθε όραμα και όνειρο.
- 18** Αφού πέρασε ο χρόνος που είχε ορίσει ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορ για να παρουσιάσουν σ' αυτόν τους νέους, ο προϊστάμενος του προσωπικού τους οδήγησε μπροστά του.
- 19** Ο βασιλιάς συζήτησε μ' όλους αυτούς, αλλά δε βρήκε κανέναν σαν τον Δανιήλ, τον Ανανία, το Μισαήλ και τον Αζαρία. Έτσι τους προσέλαβε στην υπηρεσία του.
- 20** Και για οποιοδήποτε ζήτημα τους ρωτούσε ο βασιλιάς και απαιτείτο σοφία και ευφυΐα, τους έβρισκε δέκα φορές καλύτερους απ' όλους τους μάγους και τους μάντεις του βασιλείου του.
- 21** Ο Δανιήλ παρέμεινε στο ανάκτορο μέχρι τον πρώτο χρόνο της βασιλείας του Κύρου.

ΔΑΝΙΗΛ 2

Το πρώτο όνειρο του Ναβουχοδονόσορ

- 1** Το δεύτερο χρόνο της βασιλείας του ο Ναβουχοδονόσορ είδε ένα όνειρο που τόσο τον αναστάτωσε, ώστε έχασε τον ύπνο του.
- 2** Διέταξε τότε να καλέσουν τους μάγους, τους μάντεις, τους εξορκιστές και τους αστρολόγους για να του εξηγήσουν το όνειρο. Ήρθαν, λοιπόν, αυτοί και παρουσιάστηκαν στο βασιλιά.
- 3** Ο βασιλιάς τους είπε: «Είδα ένα όνειρο κι αναστατώθηκα· θέλω να μάθω τι σημαίνει».
- 4** Οι αστρολόγοι τού απάντησαν: «Να ζεις αιώνια, βασιλιά! Πες το όνειρο στους δούλους σου κι εμείς θα σου το εξηγήσουμε».

⁵Ο βασιλιάς είπε στους αστρολόγους: «Η απόφασή μου είναι οριστική: Αν δεν μου φανερώσετε και το όνειρο και την ερμηνεία του, θα καταταμαχιστείτε όλοι, και τα σπίτια σας θα μεταβληθούν σε ερείπια.

⁶Αν όμως μου τα φανερώσετε, θα έχετε από μένα πλούσια δώρα κι αμοιβές και μεγάλες τιμές. Γι' αυτό, φανερώστε μου και το όνειρο και την ερμηνεία του».

⁷Αυτοί για δεύτερη φορά είπαν στο βασιλιά: «Πες, βασιλιά, το όνειρο στους δούλους σου κι εμείς θα σου φανερώσουμε την ερμηνεία του».

⁸Ο βασιλιάς απάντησε: «Ξέρω, βέβαια, ότι θέλετε να κερδίσετε χρόνο, γιατί βλέπετε ότι η απόφασή μου είναι αμετάκλητη.

⁹Αλλά αν δεν μου αποκαλύψετε το όνειρο, έχω πάρει την απόφασή μου για σας. Εσείς όμως συμφωνήσατε να με παραπλανήσετε με ψέματα περιμένοντας να δείτε πώς θα εξελιχθεί η κατάσταση. Γι' αυτό πείτε μου το όνειρο για να πεισθώ ότι μπορείτε να μου φανερώσετε και την ερμηνεία του».

¹⁰Οι αστρολόγοι απάντησαν στο βασιλιά: «Δεν υπάρχει άνθρωπος πάνω στη γη που να μπορεί να σου φανερώσει, βασιλιά, αυτό που ζητάς· γι' αυτό άλλωστε και κανείς βασιλιάς όσο μεγάλος και ισχυρός κι αν ήταν, δεν ζήτησε ποτέ τέτοιο πράγμα από τους μάγους του, τους μάντεις ή τους αστρολόγους του.

¹¹Αυτό που ζητάς, βασιλιά, είναι πολύ δύσκολο. Κανένας δεν είναι σε θέση να σου το φανερώσει παρά μόνον οι θεοί, που όμως η κατοικία τους δεν βρίσκεται σ' αυτό τον κόσμο των θνητών».

¹²Έτσι ο βασιλιάς οργίστηκε πάρα πολύ και διέταξε να σφάξουν όλους τους σοφούς της Βαβυλώνας.

¹³Κι όταν δημοσιεύτηκε το διάταγμα, μαζί με τους σοφούς έψαχναν να βρουν και το Δανιήλ με τους φίλους του για να τους σκοτώσουν.

¹⁴Όταν ο Αριώχ, αρχισωματοφύλακας του βασιλιά, πήγε να τους σκοτώσει, ο Δανιήλ φέρθηκε με φρόνηση και σοφία:

- 15** «Γιατί βγήκε μια τόσο σκληρή διαταγή από το βασιλιά; » τον ρώτησε. Τότε ο Αριώχ φανέρωσε στο Δανιήλ όλα όσα είχαν συμβεί.
- 16** Αμέσως ο Δανιήλ μπήκε στο ανάκτορο και παρακάλεσε το βασιλιά να του δώσει καιρό για να του φανερώσει το όνειρο και την ερμηνεία του.
- 17** Έπειτα πήγε στο σπίτι του και διηγήθηκε στους φίλους του τον Ανανία, το Μισαήλ και τον Αζαρία όλη την ιστορία.
- 18** Παράλληλα τους πρότρεψε να ζητήσουν έλεος από το Θεό του ουρανού για να του αποκαλύψει το μυστήριο, ώστε να μην τον σκοτώσουν και μαζί του τους ίδιους και όλους τους άλλους σοφούς της Βαβυλώνας.
- 19** Πράγματι, την ίδια εκείνη νύχτα αποκαλύφθηκε το μυστήριο στο Δανιήλ με όραμα· κι εκείνος ύμνησε το Θεό του ουρανού
- 20** μ' αυτά τα λόγια: «Ευλογημένο να 'ναι αιώνια τ' όνομα του Θεού, γιατί δική του είναι η σοφία και η δύναμη!
- 21** Αυτός καιρούς και χρόνους μεταβάλλει, βασιλιάδες κατεβάζει κι ανεβάζει· τη σοφία αυτός δίνει στους σοφούς και τη γνώση στους συνετούς.
- 22** Αυτός φανερώνει τα μύχια, τα κρυφά, γνωρίζει τι συμβαίνει στο σκοτάδι, και φως τον περιβάλλει.
- 23** Εσένα, Θεέ των προγόνων μου, δοξάζω και υμνώ, γιατί σοφία μου 'δωσες και δύναμη κι ό, τι ζητήσαμε μας το αποκάλυψες, μας φανέρωσες τ' όνειρο του βασιλιά».
- 24** Πήγε, λοιπόν, ο Δανιήλ στον Αριώχ, στον οποίον ο βασιλιάς είχε δώσει τη διαταγή να φονεύσει τους σοφούς της Βαβυλώνας, και του είπε: «Μη φονεύσεις τους σοφούς της Βαβυλώνας! Οδήγησέ με μπροστά στο βασιλιά κι εγώ θα του εξηγήσω το όνειρο».
- 25** Ο Αριώχ οδήγησε αμέσως το Δανιήλ στο βασιλιά και του τον παρουσίασε: «Βασιλιά», του είπε, «βρήκα έναν άνθρωπο από τους αιχμαλώτους του Ιούδα, που θα σου εξηγήσει το όνειρο».

²⁶Τότε εκείνος ρώτησε το Δανιήλ, που ονομαζόταν και Βαλτάσαρ: «Μπορείς να μου φανερώσεις το όνειρο που είδα και να μου πεις την ερμηνεία του; »

²⁷Ο Δανιήλ απάντησε: «Το μυστήριο που ζήτησες να μάθεις, βασιλιά, δεν μπορούν να σου το φανερώσουν οι σοφοί, οι μάντις, οι μάγοι και οι αστρολόγοι.

²⁸⁻²⁹Υπάρχει όμως Θεός στον ουρανό, που φανερώνει τα μυστήρια. Αυτός θέλει να σου κάνει γνωστό, βασιλιά Ναβουχοδονόσορ, τι θα συμβεί στο τέλος των καιρών. Να, λοιπόν, ποιο ήταν το όνειρο που είδες την ώρα που κοιμόσουνα. Εκεί που βρισκόσουν ξαπλωμένος στο κρεβάτι σου, ήρθε στο πνεύμα σου ένα όραμα σχετικά με το τι πρόκειται να συμβεί στο μέλλον. Εκείνος που φανερώνει τα μυστήρια, σου φανέρωσε τα μελλούμενα.

³⁰Κι όσο για μένα, το μυστήριο αυτό δε μου φανερώθηκε επειδή είμαι πιο σοφός απ' όλους τους άλλους αλλά για ν' αποκαλύψω σ' εσένα, βασιλιά, την ερμηνεία του και να μπορέσεις να μάθεις τι ήταν αυτό που τάραξε τη σκέψη σου.

³¹»Να, λοιπόν, τι είδες, βασιλιά: Ήρθε και στάθηκε μπροστά σου ένα άγαλμα, πολύ μεγάλο, με εξαιρετική λαμπρότητα και φοβερή όψη.

³²Το κεφάλι του ήταν από καθαρό χρυσάφι, το στήθος του και οι βραχιόνες του από ασήμι, η κοιλιά του και οι μηροί του από χαλκό,

³³οι κνήμες του από σίδηρο, και τα πόδια του ήταν ένα μέρος από σίδηρο κι ένα μέρος από πηλό.

³⁴Ενώ εσύ κοίταζες το άγαλμα, ένα λιθάρι κόπηκε από κάποιο βουνό, χωρίς να το αγγίξει ανθρώπινο χέρι, και χτύπησε το άγαλμα στα πόδια τα καμωμένα από σίδηρο κι από πηλό και τα σύντριψε.

³⁵Τότε ο σίδηρος, ο πηλός, ο χαλκός, το ασήμι και το χρυσάφι έγιναν όλα κομμάτια και διασκορπίστηκαν όπως το άχυρο στο αλώνι το καλοκαίρι: τα πήρε ο άνεμος και δε βρέθηκε ίχνος απ' αυτά. Το λιθάρι όμως που χτύπησε το άγαλμα, έγινε ένα μεγάλο βουνό και σκέπασε όλη τη γη.

³⁶»Αυτό ήταν το όνειρο, βασιλιά. Και τώρα θα πούμε εδώ μπροστά σου την ερμηνεία του:

³⁷Εσύ είσαι πραγματικά ο υπέρτατος βασιλιάς, που ο Θεός του ουρανού σου έδωσε αυτή τη βασιλεία, τη δύναμη, την εξουσία και τη δόξα.

³⁸Παρέδωσε στην εξουσία σου τους ανθρώπους όλης της οικουμένης, τα άγρια θηρία και τα πτηνά και σ' έκανε κυρίαρχο πάνω σε όλα αυτά. Εσύ λοιπόν, βασιλιά, είσαι το χρυσό κεφάλι.

³⁹Μετά από σένα θα έρθει άλλη βασιλεία, όχι τόσο ισχυρή όσο η δική σου και μετά τρίτη βασιλεία από χαλκό, που θα κυριαρχήσει πάνω στη γη.

⁴⁰Μετά θα ακολουθήσει τέταρτη βασιλεία, που θα είναι δυνατή σαν το σίδηρο, που όλα τα συντρίβει και τα καταστρέφει· κι όπως το σίδηρο τα κομματιάζει όλα, έτσι κι αυτή θα συντρίβει και θα καταστρέφει.

⁴¹Το γεγονός ότι τα πόδια και τα δάχτυλα ήταν ένα μέρος από πηλό και ένα μέρος από σίδηρο, αυτό σημαίνει ότι η βασιλεία αυτή θα είναι διαιρεμένη. Όμως, θα μείνει κάτι σ' αυτήν από τη δύναμη του σιδήρου, επειδή είδες τον σίδηρο ανακατωμένο με τον πηλό.

⁴²Κι όπως τα δάχτυλα των ποδιών ήταν ένα μέρος από σίδηρο κι ένα μέρος από πηλό, έτσι η βασιλεία θα είναι εν μέρει δυνατή και εν μέρει αδύνατη.

⁴³Το ότι ο σίδηρος ήταν ανακατωμένος με πηλό, αυτό σημαίνει ότι οι λαοί θα κάνουν μικτούς γάμους, αλλά δε θα ενωθούν ο ένας με τον άλλο, όπως δεν μπορεί να ενωθεί ο σίδηρος με τον πηλό.

⁴⁴»Στις ημέρες των βασιλιάδων εκείνων, ο Θεός του ουρανού θα ιδρύσει μια βασιλεία, που δε θα καταστραφεί ποτέ ούτε θα παραδοθεί σε άλλον λαό. Αυτή η βασιλεία θα διαλύσει και θα συντρίψει όλα τα προηγούμενα βασίλεια, η ίδια όμως θα μείνει στεριωμένη για πάντα·

⁴⁵αυτό σημαίνει το λιθάρι που είδες ότι κόπηκε από το βουνό, χωρίς να το αγγίξει ανθρώπινο χέρι και κατασύντριψε το σίδηρο, το χαλκό, τον πηλό, το ασήμι και το χρυσάφι του αγάλματος. Ο μεγάλος Θεός γνωστοποίησε στο

βασιλιά τι θα γίνει στο μέλλον. Το όνειρο είναι αληθινό και η ερμηνεία του σωστή».

⁴⁶Τότε ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορ έσκυψε και προσκύνησε το Δανιήλ και πρόσταξε να του προσφέρουν θυσίες και θυμίαμα.

⁴⁷«Αλήθεια, Δανιήλ», του είπε, «ο Θεός σας είναι ο υπέρτατος Θεός και ο Κύριος όλων των βασιλιάδων! Είναι αυτός που αποκαλύπτει τα μυστικά, αφού μπόρεσες να μου φανερώσεις αυτό το μυστήριο».

⁴⁸Τότε ο βασιλιάς τίμησε το Δανιήλ και του έδωσε πολλά και μεγάλα δώρα· τον έκανε διοικητή σ' όλη την επαρχία της Βαβυλώνας και επικεφαλής όλων των σοφών της.

⁴⁹Ο Δανιήλ ζήτησε από το βασιλιά και διόρισε σε διοικητικές θέσεις της επαρχίας της Βαβυλώνας το Σεδράχ, το Μισάχ και τον Αβέδ-Νεγώ, κι ο ίδιος έγινε σύμβουλος στο παλάτι του βασιλιά.

ΔΑΝΙΗΛ 3

Οι φίλοι του Δανιήλ αρνούνται να προδώσουν την πίστη τους

¹Ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορ κατασκεύασε ένα χρυσό άγαλμα εξήντα πήχεις ύψος και έξι πήχεις πλάτος και το έστησε στην πεδιάδα Δουρά της επαρχίας της Βαβυλώνας.

²Μετά έστειλε και συγκέντρωσε όλους τους σατράπες, τους διοικητές, τους νομάρχες, τους συμβούλους, τους ταμίες, τους δικαστές, τους δημόσιους υπαλλήλους και τους κυβερνήτες των επαρχιών, να παρευρεθούν στα εγκαίνια του αγάλματος που ο ίδιος είχε στήσει.

³Συγκεντρώθηκαν, λοιπόν, όλοι αυτοί στα εγκαίνια του αγάλματος, και στάθηκαν μπροστά σ' αυτό.

⁴Τότε ο κήρυκας φώναξε δυνατά: «Σ' εσάς άνθρωποι κάθε λαού, εθνότητας και γλώσσας, δίνεται η διαταγή:

⁵Όταν ακούσετε τον ήχο της σάλπιγγας, της φλογέρας, της κιθάρας, της άρπας, του ψαλτηρίου, του λαγούτου και των άλλων μουσικών οργάνων,

τότε να πέσετε και να προσκυνήσετε το χρυσό άγαλμα, που έστησε ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορ.

⁶Όποιος δεν πέσει να το προσκυνήσει, θα ριχτεί αμέσως στο φλογερό καμίνι».

⁷Γι' αυτό, μόλις άκουσαν όλοι οι λαοί τον ήχο της σάλπιγγας, της φλογέρας, της κιθάρας, της άρπας, του ψαλτηρίου και των άλλων μουσικών οργάνων, προσκύνησαν το χρυσό άγαλμα, που είχε στήσει ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορ.

⁸Αμέσως μετά, έτρεξαν μερικοί Βαβυλώνιοι και κατηγόρησαν τους Ιουδαίους

⁹στο βασιλιά Ναβουχοδονόσορ: «Μακάρι να ζεις αιώνια, βασιλιά! » του είπαν.

¹⁰«Εσύ έδωσες διαταγή, κάθε άνθρωπος που θ' ακούσει τον ήχο της σάλπιγγας, της φλογέρας, της κιθάρας, της άρπας, του ψαλτηρίου, του λαγούτου και των άλλων μουσικών οργάνων, να πέσει και να προσκυνήσει το χρυσό άγαλμα.

¹¹Κι όποιος δεν πέσει να προσκυνήσει, διέταξες να ριχτεί στο κέντρο του φλογερού καμινιού.

¹²Υπάρχουν όμως κάτι Ιουδαίοι, που εσύ τους έχεις διορίσει σε διοικητικές θέσεις της επαρχίας της Βαβυλώνας, ο Σεδράχ, ο Μισάχ και ο Αβέδ-Νεγώ. Αυτοί οι άνθρωποι δεν έδωσαν καμιά σημασία στη διαταγή σου, βασιλιά· τους θεούς σου δεν τους λατρεύουν και το χρυσό άγαλμα που έστησες δεν το προσκυνούν».

¹³Τότε ο Ναβουχοδονόσορ με θυμό και μανία διέταξε να του φέρουν μπροστά του το Σεδράχ, το Μισάχ και τον Αβέδ-Νεγώ. Όταν τους έφεραν,

¹⁴τους ρώτησε: «Είν' αλήθεια, Σεδράχ, Μισάχ και Αβέδ-Νεγώ, ότι δε λατρεύετε τους θεούς μου και δεν προσκυνάτε το χρυσό άγαλμα που έστησα;

¹⁵Τώρα, λοιπόν, να είστε έτοιμοι, όταν θ' ακούσετε τον ήχο της σάλπιγγας, της φλογέρας, της κιθάρας, της άρπας, του ψαλτηρίου, του λαγούτου, και των άλλων μουσικών οργάνων, να πέσετε και να προσκυνήσετε το άγαλμα

που κατασκεύασα. Αν δεν προσκυνήσετε, θα ριχτείτε στο κέντρο του φλογερού καμινιού· και να δω τότε, ποιος θεός θα σας γλιτώσει από την εξουσία μου! »

16Ο Σεδράχ, ο Μισάχ και ο Αβέδ-Νεγώ απάντησαν στο Ναβουχοδονόσορ: «Βασιλιά, εμείς δεν έχουμε ανάγκη να προβάσουμε καμιά δικαιολογία.

17Αν μας συμβεί κάτι τέτοιο, ο Θεός, που εμείς λατρεύουμε, μπορεί να μας βγάλει από το φλογερό καμίνι και να μας γλιτώσει έτσι από την εξουσία σου.

18Αλλά κι αν αυτό δε γίνει, πρέπει να ξέρεις, βασιλιά, ότι εμείς τους θεούς σου δεν τους λατρεύουμε και το χρυσό άγαλμα που έστησες δεν το προσκυνάμε».

19Τότε ο Ναβουχοδονόσορ θύμωσε πολύ εναντίον του Σεδράχ, του Μισάχ και του Αβέδ-Νεγώ και η όψη του αλλοιώθηκε. Αμέσως διέταξε να κάψουν το καμίνι εφτά φορές περισσότερο απ' ό, τι χρειαζόταν.

20Μετά διέταξε μερικούς από τους πιο ισχυρούς άντρες του στρατού του να δέσουν το Σεδράχ, το Μισάχ και τον Αβέδ-Νεγώ και να τους ρίξουν στο καμίνι που φλεγόταν.

21Οι τρεις άντρες δέθηκαν όπως ήταν, φορώντας τους χιτώνες τους, τις τιάρες τους και τ' άλλα ρούχα τους και ρίχτηκαν στο κέντρο του φλογερού καμινιού.

22Η διαταγή του βασιλιά ήταν αυστηρή και το καμίνι είχε πυρωθεί υπερβολικά, τόσο που οι φλόγες έκαψαν τους στρατιώτες, που οδηγούσαν το Σεδράχ, το Μισάχ και τον Αβέδ-Νεγώ.

23Έτσι οι τρεις άντρες ρίχτηκαν δεμένοι στο κέντρο της φωτιάς.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΑΖΑΡΙΑ

24Οι τρεις άντρες (ο Ανανίας, ο Αζαρίας και ο Μισαήλ) περπατούσαν ανάμεσα στις φλόγες και έψαλλαν διάφορους ύμνους δοξολογώντας τον Κύριο το Θεό.

- ²⁵Σε μια στιγμή ο Αζαρίας στάθηκε και προσευχήθηκε εκεί μες στη φωτιά μ' αυτά τα λόγια:
- ²⁶«Δοξασμένος είσαι Κύριε, Θεέ των προγόνων μας και άξιος να εξυμνείσαι! Δοξασμένο είναι τ' όνομά σου για πάντα!
- ²⁷Είσαι δίκαιος ό, τι κι αν έκανες εναντίον μας. Όλες οι πράξεις και οι αποφάσεις σου είναι γνήσιες και οι τρόποι που ενεργείς άδολοι.
- ²⁸Αλήθεια, είσαι αμερόληπτος. Όλες οι τιμωρίες που έφερεις ενάντια σ' εμάς και στην Ιερουσαλήμ, την άγια πόλη των προγόνων μας, ήταν αντίστοιχες με τις αμαρτίες μας, σύμφωνα με τη δίκαιη κρίση σου.
- ²⁹Αμαρτήσαμε, πράγματι, και ανομήσαμε, γιατί απομακρυνθήκαμε από σένα· αμαρτήσαμε σε κάθε μας εκδήλωση και δεν υπακούσαμε στις εντολές σου·
- ³⁰δεν τις τηρήσαμε ούτε κάναμε όπως μας διάταξες για να ευτυχήσουμε.
- ³¹Όλα τα δεινά που έφερεις εναντίον μας και οι τιμωρίες σου ήταν αποτέλεσμα της δίκαιης κρίσης σου.
- ³²Μας παρέδωσες στην εξουσία σκληρών εχθρών, που δε σέβονται το νόμο σου και μάλιστα στον πιο άδικο και πονηρό βασιλιά όλης της γης.
- ³³»Τώρα δεν μπορούμε να πούμε το παράπονό μας ούτε να υποφέρουμε την ντροπή και τον εξευτελισμό, που προκλήθηκε σ' εμάς που εξακολουθούμε να είμαστε δούλοι σου και να σε σεβόμαστε.
- ³⁴Χάρη στο όνομά σου μη μας αποξεχάσεις και μη διαλύσεις τη διαθήκη σου μαζί μας·
- ³⁵μη πάρεις το έλεός σου από μας, για χάρη του Αβραάμ, του αγαπημένου σου, του Ισαάκ του δούλου σου και του Ισραήλ, του εκλεκτού σου.
- ³⁶Εσύ τους υποσχέθηκες ότι θα πολλαπλασιάσεις τους απογόνους τους σαν τ' αστέρια του ουρανού και σαν την άμμο στην ακρογιαλιά.
- ³⁷Τώρα όμως, Κύριε, έχουμε γίνει λιγότεροι απ' όλα τα άλλα έθνη κι έχουμε ταπεινωθεί σήμερα στα μάτια όλου του κόσμου εξαιτίας των αμαρτιών μας.

³⁸Σήμερα δεν έχουμε άρχοντα, προφήτη ή αρχηγό· δεν γίνονται πια ολοκαυτώματα ούτε θυσίες ούτε προσφορές ή θυμιάματα· δεν υπάρχει τόπος ιερός να σου προσφέρουμε θυσία και να μας δώσεις τη συγγνώμη σου.

³⁹»Δέξου, όμως, τη συντριμμένη μας ψυχή και το ταπεινό μας πνεύμα, όπως θα δεχόσουν τα ολοκαυτώματα των κριαριών και των ταύρων ή τις μυριάδες τα παχιά αρνιά.

⁴⁰Αυτό είναι το μόνο που μπορούμε να σου προσφέρουμε σήμερα και μακάρι να συμφιλιωθούμε μαζί σου. Πράγματι, δε θα ντροπιαστούν εκείνοι που στηρίζουν την πεποίθησή τους σ' εσένα.

⁴¹Τώρα εμείς σε ακολουθούμε μ' όλη μας την καρδιά, σε σεβόμαστε και σε αποζητάμε. Μη μας ντροπιάσεις.

⁴²Μεταχειρίσου μας σύμφωνα με τη φιλανθρωπία σου και τη μεγάλη σου ευσπλαχνία.

⁴³Ελευθέρωσε μας, όπως παλιά, με τις θαυμαστές σου ενέργειες και δόξασε το όνομά σου, Κύριε.

⁴⁴Ας ντροπιαστούν όλοι αυτοί που κάνουν κακό στους δούλους σου κι ας εξευτελιστούν χάνοντας κάθε δύναμη και εξουσία· ας συντριφθεί η δύναμή τους.

⁴⁵Ας γνωρίσουν ότι εσύ, Κύριε, είσαι ο μόνος Θεός και είσαι δοξασμένος σ' όλη την οικουμένη».

ΥΜΝΟΣ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

⁴⁶Οι υπηρέτες του βασιλιά, που έβαλαν στο καμίνι (τους τρεις φίλους του Δανιήλ), δε σταματούσαν να καίνε το καμίνι με νάφθα, πίσσα και στουπιά και με άφθονα ξερά κλήματα.

⁴⁷Οι φλόγες ξεπηδούσαν ως απάνω από το καμίνι μέχρι σαράντα εννέα πήχεις,

⁴⁸τόσο, που πέρασαν κι έκαψαν όσους ήταν γύρω από το καμίνι εκείνο των Βαβυλωνίων.

- ⁴⁹Αλλά μαζί με τους συντρόφους του Αζαρία μπήκε στο καμίνι και ο άγγελος του Κυρίου. Παραμέρισε τις φλόγες
- ⁵⁰και μετέβαλε το κέντρο του καμινιού σε δροσερή περιοχή, σαν να την είχε φυσήσει δροσερή αύρα. Η φωτιά ούτε που τους άγγιξε· δε φοβήθηκαν ούτε υπέφεραν το παραμικρό.
- ⁵¹Τότε οι τρεις νέοι μ' ένα στόμα άρχισαν να υμνολογούν, να δοξάζουν και να ευλογούν το Θεό μέσα στο καμίνι, μ' αυτά τα λόγια:
- ⁵²«Δοξασμένος είσαι Κύριε, Θεέ των προγόνων μας! Αξίζει να σε υμνούν και να σε δοξολογούν για πάντα. Δοξασμένο το άγιο, το ένδοξο όνομά σου! Αξίζει να το υμνούν και να το δοξολογούν για πάντα.
- ⁵³Δοξασμένος είσαι στον άγιο, στον ένδοξο ναό σου! Αξίζει να σε υμνούν και να σε δοξάζουν για πάντα.
- ⁵⁴Δοξασμένος είσαι εσύ που επιβλέπεις στις αβύσσους και κάθεσαι πάνω στα χερουβίμ! Αξίζει να σε υμνούν και να σε δοξολογούν για πάντα.
- ⁵⁵Δοξασμένος είσαι πάνω στο θρόνο της βασιλείας σου! Αξίζει να σε υμνούν και να σε δοξολογούν για πάντα.
- ⁵⁶Δοξασμένος είσαι στο στερέωμα του ουρανού! Σε εξυμνούμε και σε δοξάζουμε για πάντα.
- ⁵⁷»Δοξάστε τον Κύριο όλα εσείς τα δημιουργήματά του· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁵⁸Δοξάστε τον Κύριο ουρανοί· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁵⁹Δοξάστε τον Κύριο εσείς οι άγγελοί του· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁶⁰Δοξάστε τον Κύριο όλα τα νερά που είστε πάνω από τον ουρανό· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁶¹»Δοξάστε τον Κύριο όλες οι δυνάμεις· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁶²Δοξάστε τον Κύριο ήλιε και φεγγάρι· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.

- ⁶³Δοξάστε τον Κύριο αστέρια του ουρανού· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁶⁴Δοξάστε τον Κύριο εσείς βροχή και δροσιά· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁶⁵Δοξάστε τον Κύριο όλοι οι άνεμοι· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁶⁶Δοξάστε τον Κύριο εσείς φωτιά και καύσωνας· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁶⁷Δοξάστε τον Κύριο εσείς το κρύο και η λάβα· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁶⁸Δοξάστε τον Κύριο εσείς δροσιές και οι χιονονιφάδες· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁷¹Δοξάστε τον Κύριο εσείς οι νύχτες και οι μέρες· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁷²Δοξάστε τον Κύριο εσείς το φως και το σκοτάδι· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁶⁹Δοξάστε τον Κύριο εσείς παγετώνες και ψύχος· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁷⁰Δοξάστε τον Κύριο ομίχλες και χιόνια· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁷³Δοξάστε τον Κύριο αστραπές και σύννεφα· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁷⁴»Δόξασε τον Κύριο γη· εξύμνησε κι εξύψωσε τον για πάντα.
- ⁷⁵Δοξάστε τον Κύριο, όρη και βουνά· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁷⁶Δοξάστε τον Κύριο όλα όσα φυτρώνετε στη γη· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁷⁸Δοξάστε τον Κύριο θάλασσες και ποταμοί· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.

- ⁷⁷Δοξάστε τον Κύριο πηγές· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁷⁹Δοξάστε τον Κύριο μεγάλα ψάρια και καθετί που κολυμπάει στα νερά· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁸⁰Δοξάστε τον Κύριο, όλα τα πουλιά στον ουρανό· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁸¹Δοξάστε τον Κύριο, όλα τα θηρία και τα κτήνη· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁸²»Δοξάστε τον Κύριο, εσείς οι άνθρωποι· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁸³Δοξάστε τον Κύριο, Ισραηλίτες· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁸⁴Δοξάστε τον Κύριο, εσείς οι ιερείς του· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁸⁵Δοξάστε τον Κύριο, εσείς οι δούλοι του· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁸⁶Δοξάστε τον Κύριο, εσείς οι αφοσιωμένοι και πιστοί του· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁸⁷Δοξάστε τον Κύριο, εσείς που είστε ευσεβείς κι έχετε ταπεινή καρδιά· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα.
- ⁸⁸»Δοξάστε τον Κύριο εσείς, Ανανία, Αζαρία και Μισαήλ· εξυμνήστε κι εξυψώστε τον για πάντα, γιατί αυτός μας έβγαλε από τον άδη, μας έσωσε από το θάνατο, και μας γλίτωσε μέσα από τη λάβα του φλογερού καμινιού, μας λύτρωσε από τη φωτιά.
- ⁸⁹»Ευχαριστήστε τον Κύριο, γιατί είναι αγαθός, κι αιώνια διαρκεί η αγάπη του.
- ⁹⁰Δοξάστε τον Κύριο, το Θεό των θεών, όλοι εσείς που τον σέβεστε· εξυμνήστε τον κι ευχαριστήστε τον, γιατί αιώνια διαρκεί η αγάπη του».

Ο Θεός σώζει τους τρεις φίλους

24 Εάφνου ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορ ταραχτήκε· σηκώθηκε αναστατωμένος και ρώτησε τους συμβούλους του: «Τρεις άντρες δεν ρίξαμε δεμένους στο κέντρο της φωτιάς; » Εκείνοι του απάντησαν: «Ασφαλώς, βασιλιά».

25 «Πώς εγώ βλέπω τέσσερις άντρες», είπε ο βασιλιάς, «να περπατούν λυμένοι στο κέντρο του καμινιού, χωρίς να καίγονται; Και μάλιστα η όψη του τέταρτου μοιάζει με θείο ον! »

26 Τότε ο Ναβουχοδονόσορ πλησίασε στο στόμιο του καμινιού και φώναξε: «Σεδράχ, Μισάχ και Αβέδ-Νεγώ, δούλοι του ύψιστου Θεού, βγείτε και ελάτε εδώ». Εκείνοι βγήκαν από τη φωτιά.

27 Οι σατράπες, οι διοικητές, οι νομάρχες και οι σύμβουλοι του βασιλιά συγκεντρώθηκαν για να τους εξετάσουν: Η φωτιά δεν είχε προξενήσει καμιά βλάβη στο σώμα τους· οι τρίχες του κεφαλιού τους δεν είχαν καεί και τα ρούχα τους είχαν μείνει ανέπαφα· ούτε καν μυρωδιά φωτιάς δεν είχε περάσει από πάνω τους.

28 Τότε ο Ναβουχοδονόσορ είπε: «Ευλογημένος να είναι ο Θεός του Σεδράχ, του Μισάχ και του Αβέδ-Νεγώ, που έστειλε τον άγγελό του και έσωσε τους δούλους του, που είχαν εμπιστοσύνη σ' αυτόν και παράκουσαν τη διαταγή μου. Προτίμησαν να παραδοθούν στη φωτιά, παρά να λατρεύσουν και να προσκυνήσουν άλλο θεό, εκτός απ' το Θεό τους.

29 Γι' αυτό δίνω τώρα διαταγή, ότι όποιος πει κακό εναντίον του Θεού του Σεδράχ, του Μισάχ και του Αβέδ-Νεγώ, οποιοσδήποτε κι αν είναι ο λαός του, η εθνικότητά του ή η γλώσσα του, αυτός θα κατατεμαχισθεί και το σπίτι του θα καταστραφεί, γιατί άλλος θεός δεν υπάρχει, που να μπορεί να σώζει από μια τέτοια κατάσταση».

30 Μετά ο βασιλιάς έδωσε στο Σεδράχ, στο Μισάχ και στον Αβέδ-Νεγώ σπουδαιότερες θέσεις στην επαρχία της Βαβυλώνας, απ' αυτές που κατείχαν ως τότε.

Δεύτερο όνειρο του Ναβουχοδονόσορ

31 Ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορ απηύθυνε σ' όλους τους λαούς των διαφόρων εθνοτήτων και γλωσσών που κατοικούσαν στη γη, το ακόλουθο μήνυμα: Ειρήνη κι ευτυχία σε όλους!

32 Θέλω να σας γνωστοποιήσω τα σημεία και τα θαύματα που έκανε σ' εμένα ο ύψιστος Θεός.

33 Πόσο μεγάλα είναι τα σημεία του και πόσο δυνατά τα θαύματά του! Η βασιλεία του είναι βασιλεία αιώνια, και η εξουσία του δεν έχει τέλος.

ΔΑΝΙΗΛ 4

1 Εγώ, ο Ναβουχοδονόσορ, αναπαυόμενος ευτυχισμένος στο ανάκτορό μου.

2 Μια νύχτα, ενώ ήμουν ξαπλωμένος στο κρεβάτι μου, είδα ένα όνειρο, που μου δημιούργησε ανησυχητικές σκέψεις· πράγματι, το όραμα αυτό ήταν τρομερό!

3 Γι' αυτό διέταξα να οδηγηθούν μπροστά μου όλοι οι σοφοί της Βαβυλώνας, για να μου εξηγήσουν το όνειρο.

4 Ήρθαν, λοιπόν, οι μάγοι, οι μάντεις και οι αστρολόγοι, τούς είπα το όνειρό μου, αλλά δεν μπόρεσαν να το εξηγήσουν.

5 Τέλος παρουσιάστηκε μπροστά μου κι ο Δανιήλ. Ο άνθρωπος αυτός, που ονομάζεται και Βαλτάσαρ (όνομα που προέρχεται απ' αυτό του θεού μου), έχει το Πνεύμα των αγίων θεών, κι έτσι του είπα το όνειρό μου:

6 «Βαλτάσαρ, αρχηγέ των μάγων, ξέρω πως σ' εσένα υπάρχει το Πνεύμα των αγίων θεών και κανένα μυστήριο δεν είναι δύσκολο για σένα. Πες μου, λοιπόν, την ερμηνεία του ονείρου που είδα:

7 »Ενώ κοιμόμουν στο κρεβάτι μου, είδα σε όραμα ένα δέντρο στη μέση της γης, που το ύψος του ήταν πολύ μεγάλο.

8 Το δέντρο μεγάλωσε κι άλλο και δυνάμωσε· άγγιξε τον ουρανό και ήταν ορατό από κάθε άκρη της γης.

9 Τα φύλλα του ήταν ωραία και οι καρποί του ήταν τόσο πολλοί, ώστε όλος ο κόσμος μπορούσε να φάει απ' αυτούς. Κάτω από τη σκιά του αναπαύονταν

τα άγρια θηρία, στα κλαδιά του έχτιζαν φωλιές τα πουλιά κι από αυτό τρεφόταν κάθε ζωντανός οργανισμός.

¹⁰Πάντα ξαπλωμένος στο κρεβάτι μου είδα ακόμα ότι ένας άγρυπνος άγγελος κατέβηκε από τον ουρανό.

¹¹Αυτός φώναξε δυνατά και είπε: “κόψτε το δέντρο και σπάστε τα κλαδιά του, τινάξτε τα φύλλα του και σκορπίστε τους καρπούς του! Διώξτε τα θηρία κάτω από τη σκιά του και τα πουλιά από τα κλαδιά του!

¹²Μόνο τον κορμό με τις ρίζες του αφήστε στη γη πάνω στο χορτάρι, αλλά δέστε τον με σιδερένια και χάλκινα δεσμά. Με τη δροσιά του ουρανού θα ποτίζεται και θα ζει εκεί στο χορτάρι της γης μαζί με τα θηρία.

¹³Για επτά χρόνια δεν θα έχει ανθρώπινο λογικό αλλά λογικό θηρίου.

¹⁴Αυτή είναι η διαταγή των άγρυπνων αγγέλων, που μεταβιβάζεται στους θνητούς, για να γνωρίσουν ότι ο Ύψιστος είναι κυρίαρχος όλων των ανθρώπινων βασιλείων. Σ’ όποιον αυτός θέλει, τα δίνει και τον πιο ταπεινό από τους ανθρώπους τον κάνει κυρίαρχο πάνω στους άλλους”.

¹⁵Αυτό το όνειρο είδα εγώ, ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορ. Και τώρα εσύ, Βαλτάσαρ, εξήγησέ το, γιατί όλοι οι σοφοί του βασιλείου μου δεν μπόρεσαν να το ερμηνεύσουν. Εσύ όμως μπορείς, γιατί έχεις το Πνεύμα των αγίων θεών ».

¹⁶Τότε ο Δανιήλ, που ονομαζόταν και Βαλτάσαρ, για μια στιγμή τρόμαξε και ταραχτηκε με τις σκέψεις του. Ο βασιλιάς τού είπε: «Βαλτάσαρ, το όνειρο και η ερμηνεία του ας μη σε ταραίζουν». Κι ο Βαλτάσαρ απάντησε: «Κύριέ μου, βασιλιά, το όνειρο που είδες ας πραγματοποιηθεί σ’ αυτούς που σε μισούν, και η ερμηνεία του ας βρει τους εχθρούς σου.

¹⁷Είπες πως είδες ένα δέντρο που μεγάλωσε και θέρειψε, έτσι που το ύψος του ν’ αγγίζει τον ουρανό και ήταν ορατό από κάθε άκρη της γης·

18τα φύλλα του ήταν ωραία και οι καρποί του πολλοί, ώστε να θρέψει όλους τους ανθρώπους· κάτω απ' αυτό αναπαύονταν τα άγρια θηρία και στα κλαδιά του έχτιζαν φωλιές τα πουλιά.

19Εσύ είσαι το δέντρο αυτό, βασιλιά! Μεγάλωσες και θέριεψες· η δύναμή σου αυξήθηκε κι άγγιξε τον ουρανό και η εξουσία σου έφτασε σ' όλα τα άκρα της γης.

20Μετά όμως είδες έναν άγρυπνο άγγελο που κατέβαινε από τον ουρανό κι έλεγε: “κόψτε το δέντρο και καταστρέψτε το! Μόνο τον κορμό με τις ρίζες του αφήστε στη γη, πάνω στο χορτάρι, αλλά δέστε τον με σιδερένια και χάλκινα δεσμά. Με τη δροσιά του ουρανού θα ποτίζεται και θα ζει εκεί στο χορτάρι της γης μαζί με τ' άγρια θηρία για εφτά χρόνια”.

21Κυρίέ μου, βασιλιά, αυτή είναι η ερμηνεία και η απόφαση του Υψίστου, που διακηρύσσεται εναντίον σου:

22Θα αποπεμφθείς από την ανθρώπινη κοινωνία και θα πας να μείνεις μαζί με τ' άγρια θηρία. Χορτάρι θα τρως, σαν το βόδι, και θα βρέχεσαι απ' τη δροσιά του ουρανού. Κι όταν περάσουν εφτά χρόνια θα καταλάβεις ότι ο Υψιστος είναι κυρίαρχος όλων των ανθρώπινων βασιλείων και σ' όποιον αυτός θέλει, τα δίνει.

23Το ότι δόθηκε διαταγή ν' αφήσουν τον κορμό με τις ρίζες του δέντρου, αυτό σημαίνει ότι το βασίλειό σου θα σου αποδοθεί πάλι, όταν αναγνωρίσεις ότι ο Θεός είναι ο μόνος εξουσιαστής.

24Γι' αυτό, βασιλιά, ακολούθησε τη συμβουλή μου: Απαρνήσου την αμαρτία σου, πράξε το σωστό και δείξε καλοσύνη στους φτωχούς, μήπως και συνεχιστεί η ευτυχία σου».

25Πράγματι, όλα αυτά ξέσπασαν εναντίον του βασιλιά Ναβουχοδονόσορ.

26Αφού πέρασαν δώδεκα μήνες, εκεί που βημάτιζε πάνω σε κάποιον εξώστη των ανακτόρων της Βαβυλώνας,

²⁷φώναξε: «Αυτή είναι η μεγάλη Βαβυλώνα, που την έχτισα για πρωτεύουσα του βασιλείου μου! Με τη μεγάλη δύναμή μου την ολοκλήρωσα, για να δείχνει σ' όλους τη δόξα και το μεγαλείο μου! »

²⁸Ενώ ακόμα ο βασιλιάς μιλούσε, ήρθε μια φωνή από τον ουρανό, που έλεγε: «Άκου αυτό το μήνυμα, Ναβουχοδονόσορ, βασιλιά: Η βασιλεία αφαιρέθηκε από σένα.

²⁹Θα αποπεμφθείς μέσα από την ανθρώπινη κοινωνία και θα πας να μείνεις μαζί με τα άγρια θηρία. Χορτάρι θα τρως, σαν το βόδι, επτά χρόνια, ώσπου να καταλάβεις ότι ο Ύψιστος είναι κυρίαρχος όλων των ανθρώπινων βασιλείων και σ' όποιον θέλει αυτός, τα δίνει».

³⁰Την ίδια στιγμή εκπληρώθηκε αυτός ο λόγος εναντίον του Ναβουχοδονόσορ: Αποπέμφθηκε μέσα από την ανθρώπινη κοινωνία κι έτρωγε χορτάρι, σαν το βόδι. Το σώμα του βρεχόταν από τη δροσιά του ουρανού, οι τρίχες του μεγάλωσαν σαν φτερά αετών και τα νύχια του έγιναν σαν του όρνιου.

³¹«Αφού πέρασαν τα επτά χρόνια, εγώ ο Ναβουχοδονόσορ σήκωσα τα μάτια μου στον ουρανό και ξαναβρήκα τα λογικά μου. Ευλόγησα τότε τον Ύψιστο· ύμνησα και δοξολόγησα αυτόν που ζει αιώνια μ' ετούτα τα λόγια: Παντοτινή είν' η εξουσία του κι από γενιά σ' άλλη γενιά η βασιλεία του!

³²Όλοι οι κάτοικοι της γης μπροστά του υπολογίζονται σαν τίποτα. Κάνει ό, τι θέλει στις θεότητες του ουρανού και στα ανθρώπινα όντα· κανένας δεν υπάρχει τα σχέδιά του να εμποδίσει ούτε τα έργα του ν' αμφισβητήσει.

³³»Όταν ξαναβρήκα τα λογικά μου, ξαναβρήκα και τη μεγαλοπρέπειά μου, τη λαμπρότητά μου και τη δόξα του βασιλείου μου. Οι σύμβουλοί μου και οι μεγιστάνες μου με καλωσόρισαν κι αποκαταστάθηκα πάλι στο βασίλειό μου· και μάλιστα μου αποδόθηκαν τιμές μεγαλύτερες από πριν.

³⁴»Τώρα εγώ ο Ναβουχοδονόσορ υμνώ, τιμώ και δοξολογώ το βασιλιά του ουρανού! Όλες του οι ενέργειες είναι σωστές, όλες οι πράξεις του δίκαιες. Αυτός μπορεί και ταπεινώνει όσους υπερηφανεύονται».

ΔΑΝΙΗΛ 5

Η αινιγματική γραφή στον τοίχο

- ¹Κάποτε ο βασιλιάς Βαλτάσαρ παρέθεσε μεγάλο δείπνο σε χίλιους μεγιστάνες του για να πει μαζί τους κρασί.
- ²Όταν άρχισε να πίνει, διέταξε να φέρουν τα χρυσά και τα ασημένια σκεύη, που ο πατέρας του ο Ναβουχοδονόσορ είχε αρπάξει από το ναό της Ιερουσαλήμ, για να πιουν μ' αυτά ο ίδιος, οι μεγιστάνες του, οι γυναίκες του και οι παλλακίδες του.
- ³Έφεραν λοιπόν τα σκεύη που είχαν αφαιρεθεί από το ναό, από τον οίκο του Θεού στην Ιερουσαλήμ· και έπιναν σ' αυτά ο βασιλιάς κι όλοι οι συνδαιτυμόνες.
- ⁴Έπιναν κρασί και υμνούσαν τους θεούς τους, τους καμωμένους από χρυσάφι, ασημί, χαλκό, σίδηρο, ξύλα και πέτρες.
- ⁵Εκείνη την ώρα παρουσιάστηκε ένα ανθρώπινο χέρι πλάι στη λυχνία κι άρχισε κάτι να γράφει πάνω στην αμμοκονία του τοίχου του παλατιού. Όταν ο βασιλιάς είδε το χέρι που έγραφε,
- ⁶το πρόσωπό του χλώμιασε και οι σκέψεις του τον κατατρόμαξαν· παρέλυσε ολόκληρος και τα γόνατά του άρχισαν να τρέμουν.
- ⁷Πανικόβλητος φώναξε να έρθουν όλοι οι σοφοί της Βαβυλώνας: οι εξορκιστές, οι μάντεις και οι αστρολόγοι, και τους είπε: «Όποιος διαβάσει τη γραφή αυτή και μου την εξηγήσει, θα του φορέσουν πορφύρα και γύρω από το λαιμό του αλυσίδα χρυσή και θα εξουσιάζει σαν τρίτος άρχοντας στο βασίλειο».
- ⁸Παρουσιάστηκαν τότε όλοι οι σοφοί του βασιλιά, αλλά δεν μπόρεσαν να διαβάσουν τη γραφή ούτε να του την εξηγήσουν.
- ⁹Έτσι ο Βαλτάσαρ συνταράχθηκε ακόμα περισσότερο κι έγινε κάτωχρος· οι μεγιστάνες του ταραχτήκαν κι αυτοί.

Ο Δανιήλ εξηγεί τη γραφή

¹⁰ Η μητέρα του βασιλιά, όταν άκουσε απ' έξω τα λόγια του ίδιου και των μεγιστάνων του, μπήκε στην αίθουσα του συμποσίου και είπε στο γιο της: «Να ζεις αιώνια βασιλιά! Σταμάτα ν' αναστατώνεσαι από τις σκέψεις σου και να χλωμιάζεις έτσι.

¹¹ Βρίσκεται στο βασίλειό σου ένας άνθρωπος, που έχει το Πνεύμα των αγίων θεών. Τον καιρό του πατέρα σου, αυτός είχε τη φήμη φωτισμένου ανθρώπου με φρόνηση και σοφία, όμοια με τη σοφία των θεών. Και μάλιστα, ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορ, ο πατέρας σου, τον είχε κάνει αρχηγό των μάγων, των εξορκιστών, των μάντεων και των αστρολόγων.

¹² Πράγματι, αυτός ο Δανιήλ, που ο βασιλιάς τον ονόμασε Βαλτάσαρ, είναι έξοχο μυαλό και διαθέτει φρόνηση, γνώση και ικανότητα να ερμηνεύει όνειρα, να εξηγεί αινίγματα και να λύνει προβλήματα. Στείλε, λοιπόν, να φέρουν το Δανιήλ κι αυτός θα σου ερμηνεύσει τη γραφή».

¹³ Έτσι, ο Δανιήλ οδηγήθηκε μπροστά στο βασιλιά. Ο βασιλιάς τού είπε: «Εσύ είσαι ο Δανιήλ, από τους αιχμαλώτους του Ιούδα, που ο βασιλιάς πατέρας μου έφερε από την Ιουδαία;

¹⁴ Άκουσα για σένα ότι έχεις το Πνεύμα των θεών, φωτισμό, φρόνηση κι εξαιρετική σοφία.

¹⁵ Τώρα παρουσιάστηκαν μπροστά μου οι σοφοί και οι μάντεις για να διαβάσουν τη γραφή αυτή και να την ερμηνεύσουν αλλά δεν μπόρεσαν να μου εξηγήσουν τι σημαίνει.

¹⁶ Άκουσα για σένα ότι μπορείς να ερμηνεύεις και να ξεδιαλύνεις τα μυστήρια. Τώρα λοιπόν, αν μπορείς να διαβάσεις αυτή τη γραφή και να μου φανερώσεις την ερμηνεία της, θα σου φορέσουν πορφύρα και γύρω από το λαιμό σου αλυσίδα χρυσή και θα εξουσιάζεις σαν τρίτος άρχοντας στο βασίλειο».

¹⁷ Τότε ο Δανιήλ απάντησε στο βασιλιά: «Τα δώρα σου κράτησέ τα για τον εαυτό σου, βασιλιά, και τις αμοιβές δώσ' τες σε άλλους· εγώ θα σου διαβάσω τη γραφή και θα σου την εξηγήσω:

18Βασιλιά, ο ύψιστος Θεός είχε δώσει στον πατέρα σου το Ναβουχοδονόσορ βασίλειο, μεγαλοπρέπεια, δόξα και τιμή.

19Για τη μεγαλοπρέπεια που του έδωσε, οι λαοί όλων των εθνοτήτων και των γλωσσών τον έτρεμαν και τον φοβούνταν. Όποιον αυτός ήθελε τον θανάτωνε και όποιον ήθελε τον άφηνε να ζήσει· όποιον αυτός ήθελε τον εξύψωνε και όποιον ήθελε τον ταπεινώνε.

20Όταν όμως αλαζονεύτηκε μέσα του και γέμισε υπερηφάνεια, ανατράπηκε από το βασιλικό του θρόνο κι έχασε τη δόξα του.

21Αποπέμφθηκε μέσα από την ανθρώπινη κοινωνία, γιατί το μυαλό του είχε γίνει σαν των ζώων. Έτσι πήγε και ζούσε μαζί με τ' άγρια γαϊδούρια και τρεφόταν με χορτάρι σαν τα βόδια· το σώμα του βρεχόταν από τη δροσιά του ουρανού, μέχρις ότου κατάλαβε ότι ο ύψιστος Θεός είναι που εξουσιάζει όλα τα ανθρώπινα βασίλεια, κι όποιον αυτός θέλει τον αναδεικνύει σ' αυτά.

22Τώρα κι εσύ, ο γιος του ο Βαλτάσαρ, αν και τα γνώριζες όλα αυτά, δεν έδειξες ταπεινή διάθεση.

23Προκάλεσες τον Κύριο του ουρανού και διέταξες να φέρουν μπροστά σου τα σκεύη του ναού του και ήπιατε απ' αυτά κρασί εσύ και οι μεγιστάνες σου, οι γυναίκες σου και οι παλλακίδες σου. Ύμνησες τους θεούς που είναι κατασκευασμένοι από ασήμι και χρυσάφι, από χαλκό, σίδηρο, ξύλα και πέτρες, θεούς που δε βλέπουν, δεν ακούν και δεν καταλαβαίνουν. Το Θεό όμως, που στα χέρια του βρίσκεται η πνοή σου και το μέλλον σου, δεν τον δοξολόγησες.

24Γι' αυτό, λοιπόν, έστειλε ο Θεός το χέρι για να γράψει αυτά τα λόγια.

25Οι λέξεις που γράφτηκαν είναι: “μενέ, μενέ, τεκέλ, ου-φαρσίν”.

26Η ερμηνεία τους είναι η ακόλουθη: “Μενέ”, σημαίνει ότι μέτρησε ο Θεός τη βασιλεία σου και την έφερε στο τέλος της.

27“Τεκέλ”: ζυγίστηκες στην πλάστιγγα και βρέθηκες λειψός.

²⁸“Περέσ”, σημαίνει “διαίρεση”. Διαιρέθηκε το βασίλειό σου και δόθηκε στους Μήδους και στους Πέρσες».

²⁹Τότε ο Βαλτάσαρ διέταξε να φορέσουν στο Δανιήλ την πορφύρα και τη χρυσή αλυσίδα στο λαιμό του και ν’ αναγγείλουν ότι αυτός είναι ο τρίτος άρχοντας στο βασίλειο.

³⁰Την ίδια εκείνη νύχτα φονεύθηκε ο Βαλτάσαρ, βασιλιάς των Βαβυλωνίων.

ΔΑΝΙΗΛ 6

Οι αντίπαλοι του Δανιήλ του στήνουν παγίδα

¹Ο Δαρείος ο Μήδιος έγινε βασιλιάς στη θέση του Βαλτάσαρ, σε ηλικία εξήντα δύο ετών.

²Αυτός αποφάσισε να διορίσει στο βασίλειό του εκατόν είκοσι διοικητές που να το διοικούν εκ μέρους του.

³Σ’ αυτούς διόρισε επόπτες το Δανιήλ και δύο άλλους άρχοντες· οι διοικητές θα έδιναν αναφορά σ’ αυτούς κι έτσι θα διασφαλιζόνταν τα συμφέροντα του βασιλιά.

⁴Ο Δανιήλ υπερείχε από τους δύο άλλους άρχοντες και απ’ όλους τους διοικητές, γιατί είχε ιδιαίτερες ικανότητες, κι έτσι ο βασιλιάς σκέφτηκε να τον τοποθετήσει υπεύθυνο σ’ όλο το βασίλειο.

⁵Τότε οι άρχοντες και οι διοικητές προσπάθησαν να βρουν κάποιο παράπτωμα στο Δανιήλ σχετικά με τις υποθέσεις του βασιλείου αλλά δεν μπόρεσαν να του βρουν κανένα σφάλμα ή παράλειψη, γιατί ήταν απόλυτα τίμιος. Έτσι δεν είχαν τίποτε να τον κατηγορήσουν.

⁶Τότε είπαν οι άνθρωποι αυτοί: «Δε θα βρούμε καμιά αφορμή εναντίον του Δανιήλ, εκτός αν του βρούμε κάτι σχετικά με το νόμο του Θεού του».

⁷Ήρθαν, λοιπόν, οι άρχοντες και οι διοικητές εκείνοι στο βασιλιά και του είπαν: «Να ζεις αιώνια, βασιλιά Δαρείε!

⁸Όλοι οι άρχοντες του βασιλείου, οι κυβερνήτες, οι διοικητές και οι σατράπες, οι σύμβουλοι και οι τοπάρχες συσκεφθήκαμε κι αποφασίσαμε να εκδοθεί

βασιλικό διάταγμα, που να ορίζει ότι για τριάντα μέρες, όποιος απευθύνει παράκληση σε οποιονδήποτε θεό ή άνθρωπο εκτός από σένα, βασιλιά, να ριχτεί στο λάκκο με τα λιοντάρια.

⁹Τώρα, λοιπόν, βασιλιά, επικύρωσε την απαγόρευση και υπόγραψε το έγγραφο, για να μην μπορεί ν' αλλάξει, σύμφωνα με το νόμο των Μήδων και των Περσών, ο οποίος δεν μεταβάλλεται».

¹⁰Έτσι, ο βασιλιάς Δαρείος υπέγραψε το έγγραφο με την απαγόρευση.

¹¹Όταν έμαθε ο Δανιήλ ότι υπογράφηκε ένα τέτοιο έγγραφο, πήγε στο σπίτι του και προσευχήθηκε όπως πάντα. Είχε στο άνω μέρος του σπιτιού του ανοιχτά παράθυρα προς την Ιερουσαλήμ, και τρεις φορές την ημέρα γονάτιζε εκεί και προσευχόταν και δοξολογούσε το Θεό.

¹²Τότε οι άνθρωποι εκείνοι ήρθαν και βρήκαν το Δανιήλ να προσεύχεται και ν' απευθύνει ικεσίες στο Θεό του.

¹³Κατόπιν ήρθαν και μίλησαν στο βασιλιά για την απαγόρευσή του: «Βασιλιά, εσύ δεν υπέγραψες απαγόρευση, ότι για τριάντα μέρες όποιος απευθύνει παράκληση σε οποιονδήποτε θεό ή άνθρωπο, εκτός από σένα, θα ριχτεί στο λάκκο με τα λιοντάρια; » Ο βασιλιάς απάντησε: «Πράγματι, έτσι είναι, σύμφωνα με το νόμο των Μήδων και των Περσών, ο οποίος δε μεταβάλλεται».

¹⁴«Ε, λοιπόν, βασιλιά», είπαν αυτοί, «ο Δανιήλ, που προέρχεται από τους αιχμαλώτους του Ιούδα, δε σέβεται ούτε εσένα ούτε την απαγόρευση που υπέγραψες, αλλά προσεύχεται στο Θεό του τρεις φορές την ημέρα».

Ο Θεός προστατεύει το Δανιήλ στο λάκκο των λεόντων

¹⁵Μόλις ο βασιλιάς άκουσε αυτά τα λόγια, στενοχωρήθηκε πολύ και σκεφτόταν πώς να καλύψει το Δανιήλ. Μέχρι τη δύση του ήλιου προσπαθούσε να βρει έναν τρόπο να τον γλιτώσει.

¹⁶Αλλά οι κατήγοροι του Δανιήλ έτρεξαν πάλι στο βασιλιά και του υπενθύμισαν: «Ξέρεις, βασιλιά, ότι σύμφωνα με το νόμο των Μήδων και των

Περσών καμιά απαγόρευση ή διάταγμα, που εκδίδεται από το βασιλιά, δεν μεταβάλλεται».

17 Τότε ο βασιλιάς διέταξε να φέρουν το Δανιήλ και να τον ρίξουν στο λάκκο των λεόντων. Και είπε στο Δανιήλ: «Ο Θεός σου, που τον λατρεύεις συνεχώς, ας σε σώσει».

18 Αυτοί έφεραν ένα λιθάρι και το έβαλαν στο στόμιο του λάκκου και ο βασιλιάς το σφράγισε με τη σφραγίδα του και με τη σφραγίδα των μεγιστάνων του, για να μην μπορεί κανείς να απελευθερώσει το Δανιήλ.

19 Μετά ο βασιλιάς πήγε στο παλάτι του και πέρασε τη νύχτα του άυπνος, νηστικός και χωρίς διασκέδαση.

20 Το πρωί σηκώθηκε πολύ νωρίς και πήγε τρέχοντας στο λάκκο με τα λιοντάρια.

21 Όταν πλησίασε στο λάκκο, φώναξε με φωνή θλιμμένη στο Δανιήλ: «Δανιήλ, δούλε του αληθινού Θεού, που τον λατρεύεις συνεχώς, μπόρεσε αυτός να σε σώσει απ' τα λιοντάρια; »

22 Τότε ο Δανιήλ τού απάντησε: «Μακάρι να ζεις αιώνια, βασιλιά!

23 Πράγματι, ο Θεός μου έστειλε τον άγγελό του και έφραξε το στόμα των λιονταριών και δεν με έβλαψαν, γιατί είμαι αθώος απέναντί σου, βασιλιά, τίποτε κακό δεν έχω κάνει».

24 Ο βασιλιάς χάρηκε πάρα πολύ και διέταξε να βγάλουν το Δανιήλ από το λάκκο. Κι ο Δανιήλ βγήκε έξω χωρίς να έχει πάθει το παραμικρό, γιατί έμεινε πιστός στο Θεό του.

25 Μετά ο βασιλιάς διέταξε κι έφεραν τους ανθρώπους εκείνους, που είχαν συκοφαντήσει το Δανιήλ, και τους έριξαν στο λάκκο των λεόντων μαζί με τα παιδιά τους και τις γυναίκες τους. Και πριν φτάσουν στο κάτω μέρος του λάκκου, τα λιοντάρια τούς άρπαζαν και τους έσπαζαν τα κόκαλα.

²⁶Μετά ο βασιλιάς Δαρείος έστειλε γραπτό μήνυμα στους λαούς όλων των εθνοτήτων και των γλωσσών, που κατοικούσαν στην επικράτεια: «Μακάρι όλοι σας να ευτυχείτε!

²⁷Εκδίδεται από μένα διαταγή σ' όλη την επικράτεια του βασιλείου μου, οι άνθρωποι να φοβούνται και να σέβονται το Θεό του Δανιήλ, γιατί είναι Θεός που ζει και θα υπάρχει αιώνια. Η βασιλεία του δεν θα καταστραφεί ποτέ και η κυριαρχία του θα είναι παντοτινή.

²⁸Αυτός σώζει κι ελευθερώνει και κάνει σημεία και θαύματα στον ουρανό και στη γη. Αυτός έσωσε και το Δανιήλ από τη δύναμη των λιονταριών».

²⁹Έτσι ο Δανιήλ ζούσε ευτυχισμένος όσον καιρό βασίλευαν ο Δαρείος και ο Κύρος στους Πέρσες.

ΔΑΝΙΗΛ 7

Το πρώτο όραμα του Δανιήλ: Τα κοσμικά βασίλεια και το βασίλειο του Θεού

¹Τον πρώτο χρόνο της βασιλείας του Βαλτάσαρ στη Βαβυλώνα, ο Δανιήλ, εκεί που κοιμόταν στο κρεβάτι του, είδε διάφορα όνειρα και οράματα. Αργότερα, τα έγραψε όλα και τα διηγήθηκε:

²Μια νύχτα, είδα σε όραμα ότι οι τέσσερις άνεμοι του ουρανού συντάραξαν τη μεγάλη θάλασσα,

³και τέσσερα μεγάλα θηρία έβγαιναν απ' αυτήν, το ένα διαφορετικό απ' το άλλο.

⁴Το πρώτο ήταν σαν λιοντάρι αλλά είχε φτερά αετού. Παρατηρούσα μέχρις ότου τα φτερά του αποσπάρθηκαν απ' αυτό· μετά σηκώθηκε από το έδαφος και στάθηκε στα δυο του πόδια· ήταν σαν άνθρωπος και του δόθηκε ανθρώπινος νους.

⁵Το δεύτερο θηρίο ήταν όμοιο με αρκούδα. Ήταν μισοσηκωμένο και στο στόμα του, ανάμεσα στα δόντια του, κρατούσε τρία πλευρά· η διαταγή που πήρε ήταν «Σήκω και φάγε κρέας πολύ».

⁶Μετά, εκεί που κοιτάζα, είδα ένα άλλο θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη. Είχε στη ράχη του τέσσερα φτερά πουλιού και τέσσερα κεφάλια, και του δόθηκε εξουσία κυριαρχίας.

⁷Το νυχτερινό μου όραμα, όμως, συνεχίστηκε: Είδα ένα τέταρτο θηρίο φοβερό και τρομερό και πάρα πολύ δυνατό με μεγάλα σιδερένια δόντια. Έτρωγε και σύντριβε κι ό, τι απόμεινε το καταπατούσε με τα πόδια του. Αυτό το θηρίο ήταν διαφορετικό απ' όλα τα προηγούμενα και είχε στο κεφάλι του δέκα κέρατα.

⁸Εκεί που παρατηρούσα τα κέρατα, ξεφύτρωσε ανάμεσα σ' αυτά ένα άλλο, πολύ μικρό κέρατο, το οποίο έκανε να ξεριζωθούν τρία από τα προηγούμενα κέρατα· το μικρό αυτό κέρατο είχε ανθρώπινα μάτια και στόμα, που λαλούσε λόγια αλαζονικά.

⁹Συνέχισα να παρατηρώ, μέχρις ότου τοποθετήθηκαν θρόνοι και κάθισε ο Προαιώνιος. Το ένδυμά του ήταν λευκό σαν το χιόνι και η κόμη του κεφαλιού του σαν καθαρό μαλλί. Ο θρόνος του ήταν από φλόγες φωτιάς και είχε πύρινους τροχούς.

¹⁰Από μπροστά του ξεπηδούσε και κυλούσε ένα ποτάμι φωτιάς. Εκατομμύρια και δισεκατομμύρια όντα στέκονταν μπροστά του έτοιμα να τον υπηρετήσουν. Στήθηκε, λοιπόν, το δικαστήριο κι ανοίχτηκαν τα βιβλία.

¹¹Καθώς παρατηρούσα, είδα ότι το τέταρτο θηρίο, εξαιτίας των αλαζονικών λόγων που λαλούσε το κέρατο, σκοτώθηκε και το πτώμα του καταστράφηκε και ρίχτηκε στη φωτιά.

¹²Η εξουσία αφαιρέθηκε κι από τα άλλα θηρία, αλλά τους επιτράπηκε να ζήσουν για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα.

¹³Τα οράματά μου συνεχίζονταν στη διάρκεια της νύχτας: Μέσα στα σύννεφα του ουρανού είδα να έρχεται κάποιος που έμοιαζε με άνθρωπο· έφτασε μέχρι τον Προαιώνιο και οδηγήθηκε μπροστά του.

14Σ' αυτόν δόθηκαν εξουσία και δόξα και βασιλεία, ώστε όλοι οι λαοί, κάθε εθνικότητας και γλώσσας, να τον υπηρετούν. Η εξουσία του θα είναι αιώνια κι ατελεύτητη και το βασίλειό του δεν θα καταστραφεί ποτέ.

Η σημασία του οράματος

15Εγώ, ο Δανιήλ, καταταράχτηκα και τρόμαξα με τα οράματα που έβλεπα.

16Πλησίασα τότε έναν από κείνους που βρίσκονταν εκεί και παρακάλεσα να μάθω τι σήμαιναν στην πραγματικότητα όλα αυτά. Εκείνος μου απάντησε και μου φανέρωσε τη σημασία των οραμάτων:

17«Αυτά τα τέσσερα μεγάλα θηρία», μου είπε, «είναι τέσσερις βασιλιάδες, που θα εμφανιστούν στη γη.

18Αλλά στο τέλος τη βασιλεία θα την παραλάβει ο άγιος λαός του ύψιστου Θεού και θα τη διατηρήσει για πάντα σ' όλους τους αιώνες».

19Μετά θέλησα να μάθω τι σήμαινε το τέταρτο θηρίο, που ήταν διαφορετικό από τα άλλα, αφάνταστα τρομερό. Τα δόντια του ήταν σιδερένια και τα νύχια του χάλκινα· έτρωγε, σύντριβε κι ό, τι απόμενε το καταπατούσε με τα πόδια του.

20Κυρίως ενδιαφερόμουν να μάθω για τα δέκα κέρατα που ήταν στο κεφάλι του και για το άλλο κέρατο, που ξεφύτρωσε και έκανε να ξεριζωθούν τρία από τα προηγούμενα· το κέρατο εκείνο είχε μάτια και στόμα που λαλούσε λόγια αλαζονικά και εμφανιζόταν να είναι μεγαλύτερο απ' τους συντρόφους του.

21Επίσης είδα ότι το κέρατο εκείνο έκανε πόλεμο εναντίον του αγίου λαού και τον νίκησε.

22Τότε όμως ήρθε ο Προαιώνιος κι έστησε το δικαστήριο για χάρη του αγίου λαού του ύψιστου Θεού· κι όταν έφτασε ο κατάλληλος καιρός, ο άγιος λαός παρέλαβε τη βασιλεία.

23Η εξήγηση που μου δόθηκε ήταν η ακόλουθη: «Το τέταρτο θηρίο θα είναι μια τέταρτη βασιλεία πάνω στη γη, που θα διαφέρει απ' όλες τις άλλες·

αυτή θα καταφάει ολόκληρη τη γη, θα την καταπατήσει και θα τη συντρίψει.

²⁴Τα δέκα κέρατα είναι δέκα βασιλιάδες που θα προέλθουν απ' αυτήν τη βασιλεία. Μετά θα παρουσιαστεί ένας άλλος βασιλιάς, που θα διαφέρει από τους προηγούμενους και θα καταβάλει τρεις απ' αυτούς.

²⁵Θα ξεστομίσει λόγια εναντίον του ύψιστου Θεού και θα καταδιώξει τον άγιο λαό του· θα προσπαθήσει ν' αλλάξει τις γιορτές και τους νόμους, και ο λαός του Θεού θα παραδοθεί στην εξουσία του για τριάμισυ χρόνια.

²⁶Μετά θα στηθεί το ουράνιο δικαστήριο· η εξουσία του θ' αφαιρεθεί απ' αυτόν κι ο ίδιος θα αφανιστεί και θα καταστραφεί για πάντα.

²⁷Η βασιλεία, η εξουσία και η μεγαλοπρέπεια όλων των βασιλείων της γης θ' αποδοθούν στον άγιο λαό του ύψιστου Θεού· η βασιλεία αυτού του λαού θα είναι αιώνια κι όλοι οι άρχοντες θα τον υπηρετούν και θα τον υπακούουν».

²⁸Εδώ τελειώνει το όραμα. Εμένα το Δανιήλ πολύ με τάραξαν οι σκέψεις μου κι έγινα κατάχλωμος. Συγκράτησα όμως στο μυαλό μου όλα όσα είδα.

ΔΑΝΙΗΛ 8

Το δεύτερο όραμα: Μονομαχία των κριαριών και του τράγου

¹Τον τρίτο χρόνο της βασιλείας του Βαλτάσαρ εγώ, ο Δανιήλ, είδα ένα δεύτερο όραμα.

²Είδα ότι βρισκόμουν στα Σούσα, πόλη της κατοικίας του βασιλιά στην επαρχία Ελάμ, κοντά στον ποταμό Ουλαΐ.

³Εκεί που κοίταζα, είδα ένα κριάρι με δύο κέρατα να στέκεται κοντά στο ποτάμι. Τα κέρατά του ήταν ψηλά, αλλά το ένα ήταν ψηλότερο από το άλλο και το ψηλότερο φύτρωσε αργότερα στο κεφάλι του.

⁴Είδα ότι το κριάρι χτυπούσε με τα κέρατα προς τη δύση, προς το βορρά και το νότο και κανένα από τ' άλλα ζώα δεν μπορούσε να του αντισταθεί, ούτε κανένας μπορούσε να τα γλιτώσει από την εξουσία του. Έκανε ό, τι ήθελε, και γινόταν όλο και πιο δυνατό.

⁵Ενώ προσπαθούσα να καταλάβω αυτά που έβλεπα, ήρθε από τη δύση ένας τράγος που έτρεχε πάνω σ' όλη τη γη, χωρίς ν' αγγίζει το έδαφος. Ο τράγος είχε ένα εντυπωσιακό κέρατο ανάμεσα στα μάτια του.

⁶Ήρθε ως το κριάρι που είχε τα δύο κέρατα και το είχα δει να στέκεται κοντά στο κανάλι, κι έτρεξε εναντίον του με όλη την ορμή της δύναμής του.

⁷Τον είδα να πλησιάζει το κριάρι και να εξαγριώνεται εναντίον του, να το χτυπάει και να συντρίβει τα δυο του κέρατα. Το κριάρι δεν είχε τη δύναμη ν' αντισταθεί μπροστά του κι έτσι ο τράγος το έριξε στη γη και το καταπάτησε. Κανένας δεν μπορούσε να γλιτώσει το κριάρι από την εξουσία του τράγου.

⁸Ο τράγος μεγάλωσε πάρα πολύ σε δύναμη, αλλά όταν έφτασε στο αποκορύφωμά του συντρίφθηκε το μεγάλο κέρατο, και στη θέση του βγήκαν τέσσερα άλλα εντυπωσιακά κέρατα, που καθένα ήταν στραμμένο προς ένα από τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα.

⁹Από το καθένα απ' αυτά τα κέρατα βγήκε ένα καινούριο κέρατο, μικρό αρχικά, που επεξέτεινε τη δύναμή του προς το νότο, προς την ανατολή και προς τη δοξασμένη χώρα.

¹⁰Επίσης στράφηκε ενάντια στη στρατιά του ουρανού κι έριξε στη γη ένα μέρος της στρατιάς και πολλά από τ' αστέρια και τα καταπάτησε.

¹¹Το κέρατο αυτό προσπάθησε ν' αναδειχτεί μεγαλύτερο ακόμη κι από τον Άρχοντα της στρατιάς· κατήργησε την καθημερινή θυσία που προσφερόταν σ' αυτόν και γκρέμισε τον άγιο του ναό.

¹²Μέσα στην ασέβειά του απαγόρευσε την καθημερινή θυσία. Κατέστρεψε τη στρατιά του ουρανού και είχε επιτυχία σε ό, τι κι αν επιχειρούσε.

¹³Τότε άκουσα έναν άγγελο να μιλάει, κι ένας άλλος άγγελος τον ρωτούσε: «Μέχρι πότε θα διαρκέσουν τα γεγονότα που αναγγέλλονται με το όραμα; Δηλαδή η απαγόρευση της καθημερινής θυσίας, η αδικία που όλα τα ερημώνει, η καταπάτηση του αγιαστηρίου και της στρατιάς του ουρανού; »

14Κι εκείνος του απάντησε: «Σε χίλιες εκατόν πενήντα μέρες το αγιαστήριο θα εξαγνιστεί».

Η σημασία του δεύτερου οράματος

15Ενώ εγώ, ο Δανιήλ, έβλεπα το όραμα και ζητούσα να το καταλάβω, στάθηκε μπροστά μου κάποιος με όψη άντρα.

16Τότε άκουσα μια ανθρώπινη κραυγή μέσα από τον ποταμό Ουλαΐ, που έλεγε: «Γαβριήλ, κάνε να καταλάβει αυτός το όραμα».

17Ο Γαβριήλ ήρθε κοντά μου. Τότε εγώ τρόμαξα κι έπεσα με το πρόσωπο στη γη. Αυτός όμως μου είπε: «Κατάλαβε, εσύ άνθρωπε· το όραμα αναφέρεται στο τέλος των καιρών».

18Ενώ αυτός μου μιλούσε, εγώ κοιμόμουν βαθιά με το πρόσωπό μου στη γη. Με άγγιξε όμως και μ' έκανε να σταθώ όρθιος.

19«Εγώ», μου είπε, «θα σου γνωρίσω τι θα γίνει στο τέλος, σε συγκεκριμένο χρόνο, όταν η οργή του Θεού θα πάψει».

20Το κριάρι που είδες με τα δύο κέρατα, είναι οι βασιλιάδες των Μήδων και των Περσών.

21Ο τράγος είναι το βασίλειο των Ελλήνων, και το κέρατο το μεγάλο ανάμεσα στα μάτια του, αυτός είναι ο πρώτος βασιλιάς.

22Το ότι το κέρατο συντρίφθηκε και στη θέση του βγήκαν άλλα τέσσερα, σημαίνει ότι τέσσερα βασίλεια θα προέλθουν από το έθνος αυτό, αλλά δε θα έχουν τη δική του δύναμη.

23Στο τέλος της βασιλείας τους, όταν οι αμαρτίες τους θα έχουν φτάσει στο αποκορύφωμα, θα παρουσιαστεί ένας ασεβής και πανούργος βασιλιάς.

24Θα γίνει πολύ ισχυρός αλλά όχι από δική του δύναμη· Θα προξενεί τρομερές καταστροφές και θα κατορθώνει τα πάντα· επίσης θα εξολοθρεύει τους ισχυρούς και τον άγιο λαό.

25Με την ικανότητά του θα φτάσει να εξαπατάει όλους τους άλλους. Μέσα στην αλαζονεία του θα εξαφανίσει αιφνιδιαστικά πολλούς. Τέλος θα

στραφεί και εναντίον του υπέρτατου άρχοντα, αλλά θα συντριφθεί όχι από ανθρώπινο χέρι.

²⁶Όσο για το όραμα το σχετικό με τις μέρες και τις νύχτες, είναι κι αυτό αληθινό. Εσύ τώρα κράτησε μυστικό το όραμα, γιατί αναφέρεται στο απώτερο μέλλον».

²⁷Εκείνη τη στιγμή εγώ, ο Δανιήλ, ήμουν εξαντλημένος κι ένιωθα έτσι καταβεβλημένος για αρκετόν καιρό. Μετά σηκώθηκα και τελείωσα τις υποθέσεις του βασιλιά. Δεν μπορούσα να ησυχάσω από το όραμα που είχα δει και δεν μπορούσα να το καταλάβω.

ΔΑΝΙΗΛ 9

Ο Δανιήλ παρακαλεί το Θεό για ευσπλαχνία και φωτισμό

¹⁻²Τον πρώτο χρόνο που είχε ανέβει στο θρόνο της Βαβυλώνας ο Δαρείος, γιος του Ξέρξη, από το λαό των Μήδων, εγώ ο Δανιήλ συμβουλευτήκα τα ιερά βιβλία· κατάλαβα, λοιπόν, τη σημασία αυτού που ο Κύριος είχε πει στον προφήτη Ιερεμία, ότι δηλαδή η Ιερουσαλήμ θα πρέπει να παραμείνει ερειπωμένη για εβδομήντα χρόνια.

³Άρχισα τότε νηστεία ντυμένος στα πένθιμα· είχα ρίξει στάχτη στο κεφάλι μου και προσευχόμουν με στεναγμούς στον Κύριο το Θεό μου.

⁴Του απηύθυνα την ακόλουθη προσευχή εξομολόγησης: «Αχ, Κύριε, μεγάλε και φοβερé Θεέ», του είπα. «Εσύ τηρείς τη διαθήκη σου και αγαπάς αυτούς που σε αγαπούν κι εφαρμόζουν τις εντολές σου.

⁵Αμαρτήσαμε κι ανομήσαμε, ασεβήσαμε, επαναστατήσαμε και στρέψαμε τα νώτα μας στις εντολές σου και στις υποδείξεις σου.

⁶Δεν ακούσαμε τους δούλους σου τους προφήτες, που μίλησαν εξ ονόματός σου στους βασιλιάδες μας, στους άρχοντές μας, στους προγόνους μας και σ' όλο το λαό της χώρας.

⁷Εσύ, Κύριε, είσαι δίκαιος, ενώ εμείς μέχρι σήμερα ζούμε όλοι μας μες στην καταφρόνια, δηλαδή ο λαός του Ιούδα, οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ κι όλοι οι άλλοι Ισραηλίτες που είναι διασκορπισμένοι στις διάφορες χώρες, κοντά

μας ή μακριά μας, όπου εσύ τους έχεις διασκορπίσει, επειδή έδειξαν απιστία σ' εσένα.

⁸Ναι, Κύριε, ο λόγος που σήμερα ζούμε στην ντροπή εμείς, οι βασιλιάδες μας, οι άρχοντές μας κι οι πρόγονοί μας, είναι ότι αμαρτήσαμε σ' εσένα.

⁹Εσύ, όμως, Θεέ μας, είσαι σπλαχνικός και συγχωρητικός, μολονότι επαναστατήσαμε εναντίον σου.

¹⁰Πράγματι, δεν ακούσαμε τους λόγους σου, Κύριε Θεέ μας, να ζήσουμε σύμφωνα με τους νόμους σου, που μας έδωσες με τους δούλους σου τους προφήτες.

¹¹Όλος ο λαός του Ισραήλ παρέβηκε το νόμο σου και σου έστρεψε τα νώτα για να μην ακούει πια τις εντολές σου. Γι' αυτή μας την αμαρτία ξέσπασαν επάνω μας οι κατάρες και το ανάθεμα, που έχουν γραφτεί στο νόμο του Μωυσή, του δούλου σου.

¹²Έτσι πραγματοποίησες τις απειλές σου εναντίον μας και εναντίον των αρχόντων μας, που μας κυβερνούσαν· έφερες εναντίον μας, στην Ιερουσαλήμ, κακό μεγάλο, τέτοιο που δεν ξανάγινε σ' όλο τον κόσμο.

¹³Το κακό αυτό ξέσπασε πάνω μας κατά πώς είναι γραμμένο στο νόμο του Μωυσή· κι εμείς δεν αποστραφήκαμε τις ανομίες μας και δεν κατανοήσαμε την αλήθεια σου, ώστε να σε εξευμενίσουμε, Θεέ μας.

¹⁴Γι' αυτό κι εσύ, Κύριε, δεν παρέλειψες να ρίξεις επάνω μας όλο αυτό το κακό. Πράγματι, Κύριε, Θεέ μας, εσύ είσαι δίκαιος ό, τι κι αν κάνεις, ενώ εμείς δεν λέμε να υπακούσουμε στις εντολές σου.

¹⁵»Κύριε Θεέ μας, εσύ έβγαλες το λαό μας από την Αίγυπτο με την ακαταμάχητη δύναμή σου κι έτσι απέκτησες μεγάλη φήμη, η οποία υπάρχει μέχρι σήμερα· ενώ εμείς στο μεταξύ αμαρτήσαμε κι ασεβήσαμε.

¹⁶Κύριε, δείξε πάλι την καλοσύνη σου! Πάψε να είσαι οργισμένος ενάντια στην πόλη σου, την Ιερουσαλήμ, κι ενάντια στο άγιο σου βουνό. Είναι από τις

αμαρτίες μας και τις ανομίες των προγόνων μας που όλοι οι γύρω λαοί χλευάζουν τώρα την Ιερουσαλήμ και το λαό σου.

17 Άκουσε, λοιπόν, Θεέ μας, την προσευχή του δούλου σου και τους στεναγμούς μου και κοίταξε μ' ευμένεια τον ερημωμένο ναό σου, για χάρη σου, Κύριε.

18 Στρέψε το αυτί σου, Θεέ μου, κι άκουσε· κοίταξε προσεκτικά και δεξ τις ερημώσεις μας και την πόλη, η οποία φέρει το όνομά σου. Δεν προσευχόμαστε σ' εσένα στηριγμένοι στη δικαιοσύνη μας αλλά στη δική σου άπειρη ευσπλαχνία.

19 Άκουσε Κύριε, συγχώρησε Κύριε, κοίταξε προσεκτικά, Κύριε, και πράξε. Μη βραδύνεις, Θεέ μου, γιατί η πόλη αυτή και ο λαός της φέρουν το όνομά σου».

Ο άγγελος εξηγεί το μυστικό των 70 επταετιών

20 Συνέχισα να μιλάω, να προσεύχομαι και να εξομολογούμαι την αμαρτία τη δική μου και του λαού μου, του Ισραήλ, και παρακαλούσα τον Κύριο το Θεό μου για το άγιο βουνό του.

21 Κι εκεί που προσευχόμουν, ο άντρας που είχα δει στην αρχή του οράματός μου, ο Γαβριήλ, πέταξε γρήγορα και με άγγιξε την ώρα της βραδινής προσφοράς.

22 Ήρθε και μίλησε μαζί μου. «Δανιήλ», μου είπε, «ήρθα για να σε κάνω να καταλάβεις την έννοια της προφητείας.

23 Όταν άρχισες τις ικεσίες σου στο Θεό, ο Θεός μού έδωσε μια απάντηση για σένα, γιατί του είσαι πολύ αγαπητός. Και τώρα εγώ είμαι εδώ για να σου την αναγγείλω. Γι' αυτό πρόσεξε το λόγο μου και προσπάθησε να καταλάβεις το όραμα:

24 Όχι εβδομήντα χρόνια αλλά εβδομήντα επταετίες καθορίστηκαν για το λαό σου και την άγια σου πόλη. Αυτή η περίοδος είναι απαραίτητη για να λάβει τέλος η παρακοή, να σταματήσουν οι αμαρτίες, να συγχωρηθεί η ανομία και να εκδηλωθεί η αιώνια δικαιοσύνη· για να εκπληρωθούν τα οράματα και οι προφητείες και να καθαγιαστεί εκ νέου το άγιο των αγίων.

²⁵»Μάθε, λοιπόν, και κατάλαβε ότι από την εξαγγελία της διαταγής για την επιστροφή από την αιχμαλωσία και για την ανοικοδόμηση της Ιερουσαλήμ, μέχρι την εμφάνιση του χρισμένου άρχοντα, θα περάσουν επτά επταετίες. Μετά, για εξήντα δύο επταετίες, θα ανοικοδομείται η Ιερουσαλήμ και τα οχυρά της. Οι καιροί όμως θα είναι δύσκολοι.

²⁶Στο τέλος των εξήντα δύο αυτών επταετιών θα εξολοθρευτεί ο χρισμένος άρχοντας χωρίς να δικαστεί. Μετά, ο λαός ενός ξένου άρχοντα θα έρθει και θα καταστρέψει την πόλη και το αγιαστήριο. Παρ' όλα αυτά, το τέλος αυτού του άρχοντα θα έρθει σαν κατακλυσμός και ως το τέλος του πολέμου θα διαρκέσουν οι καθορισμένες ερημώσεις

²⁷Στη διάρκεια της επταετίας αυτός θα συνάψει συνθήκη με πολλούς· και στη μέση της επταετίας θα απαγορεύσει τις θυσίες και τις προσφορές στο ναό. Τότε θα στήσει εκεί το βδέλυγμα της ερημώσεως, μέχρις ότου εκτελεσθεί η απόφαση που έχει ληφθεί γι' αυτόν που προκαλεί την ερήμωση».

ΔΑΝΙΗΛ 10

Το τρίτο όραμα: Ένας άντρας ντυμένος λινά

¹Τον τρίτο χρόνο της βασιλείας του Κύρου στους Πέρσες, ήρθε μήνυμα Θεού στο Δανιήλ, ο οποίος ονομαζόταν Βαλτάσαρ. Ο λόγος ήταν αξιόπιστος και προανάγγελλε μεγάλες δυσκολίες. Ο Δανιήλ προσπάθησε να τον καταλάβει και η εξήγηση δόθηκε σ' αυτόν με όραμα.

²Εκείνη την εποχή εγώ ο Δανιήλ βρισκόμουν επί τρεις εβδομάδες σε πένθος για το λαό μου.

³Μέχρι να περάσουν οι τρεις εβδομάδες, δεν έφαγα νόστιμα εδέσματα ή κρέας, δεν ήπια καθόλου κρασί ούτε άλειψα με αλοιφή το σώμα μου.

⁴Την εικοστή τέταρτη μέρα του πρώτου μήνα είχα βρεθεί στην όχθη του μεγάλου ποταμού, που ονομαζόταν Τίγρης.

⁵Εκεί που κοίταζα, είδα έναν άνθρωπο που ήταν ντυμένος λινά ρούχα και στη μέση του φορούσε ζώνη από χρυσάφι καθαρό.

⁶Το σώμα του λαμποκοπούσε σαν τοπάζι και το πρόσωπό του σαν λάμψη αστραπής· τα μάτια του ήταν πύρινα, οι βραχιόνες του και τα πόδια του έλαμπαν σαν αστραφτερός χαλκός κι όταν μιλούσε ήταν σαν ν' ακουγόταν φωνή πλήθους.

⁷Μόνον εγώ ο Δανιήλ είδα το όραμα· οι άντρες που ήταν μαζί μου δεν είδαν τίποτα. Τους κατέλαβε όμως μεγάλος φόβος κι έτρεξαν να κρυφτούν.

⁸Έμεινα, λοιπόν, μόνος και είδα το μεγάλο εκείνο όραμα. Οι δυνάμεις μου με εγκατέλειψαν, η όψη μου άλλαξε και το πρόσωπό μου χλώμιασε· κάθε ενεργητικότητα χάθηκε μέσα μου.

⁹Τότε άκουσα τον άντρα να μιλάει. Και καθώς άκουγα τη φωνή του βυθίστηκα σε ύπνο βαθύ, πεσμένος με το πρόσωπο στη γη.

¹⁰Ξάφνου με άγγιξε ένα χέρι, με σήκωσε στα γόνατά μου κι εγώ στηρίχθηκα στις παλάμες μου.

¹¹«Δανιήλ», μου είπε ο άντρας, «εσύ που τόσο σ' αγαπάει ο Θεός, προσπάθησε να καταλάβεις τα λόγια που θα σου πω· στάσου όρθιος στα πόδια σου, γιατί αυτή τη φορά έχω αποσταλεί ειδικά για σένα». Όταν μου είπε αυτά τα λόγια εγώ σηκώθηκα πάνω τρομαγμένος.

¹²«Μη φοβάσαι Δανιήλ», μου είπε, «γιατί απ' την πρώτη μέρα που ταπεινώθηκες ενώπιον του Θεού σου και συγκέντρωσες την προσοχή σου για να καταλάβεις όλα αυτά τα γεγονότα, η προσευχή σου εισακούστηκε κι εγώ ξεκίνησα για να σου φέρω την απάντηση.

¹³Αλλά ο αρχάγγελος του βασιλείου των Περσών μού αντιστεκόταν είκοσι μία μέρες. Τότε ο Μιχαήλ, ένας από τους αρχαγγέλους, ήρθε να με βοηθήσει· είχα μείνει, λοιπόν, εκεί κοντά στους βασιλιάδες των Περσών.

¹⁴Τώρα όμως ήρθα για να σε βοηθήσω να καταλάβεις τι θα συμβεί στο λαό σου τις τελευταίες μέρες, γιατί το όραμα αυτό αναφέρεται στο μέλλον».

¹⁵Ενώ μου έλεγε αυτά τα λόγια, έπεσα με το πρόσωπο στη γη και έμεινα άφωνος.

¹⁶Τότε, κάποιος που έμοιαζε με άνθρωπο, στάθηκε μπροστά μου κι άγγιξε τα χείλη μου, κι εγώ του είπα: «Κύριέ μου, απ' αυτό το όραμα μ' έπιασαν πόνοι κι απόμεινα δίχως δύναμη.

¹⁷Πώς είναι δυνατόν εγώ ο δούλος σου, κύριέ μου, να μιλάω μ' εσένα; Από τότε που είδα το όραμα δεν έχω δύναμη κι ούτε έμεινε πνοή μέσα μου».

¹⁸Τότε, εκείνος που έμοιαζε με άνθρωπο με άγγιξε πάλι και με δυνάμωσε.

¹⁹«Μη φοβάσαι», μου είπε, «άνθρωπε, εσύ που τόσο σ' αγαπάει ο Θεός. Ειρήνη σ' εσένα! Να είσαι θαρραλέος και δυνατός». Κι ενώ μου μιλούσε, ενδυναμώθηκα και είπα: «Μίλα, κύριέ μου. Μου 'δωσες δύναμη! »

²⁰⁻²¹Τότε εκείνος με ρώτησε: «Ξέρεις γιατί ήρθα σ' εσένα; Για να σου αναγγείλω αυτό που είναι γραμμένο στο βιβλίο της αλήθειας. Τώρα θα επιστρέψω να πολεμήσω εναντίον του αρχαγγέλου των Περσών· κι όταν εγώ θα φεύγω, θα έρθει ο αρχηγός των Ελλήνων. Και δε θα υπάρχει κανείς να με ενδυναμώσει εναντίον αυτών, εκτός από το Μιχαήλ τον αρχάγγελό σας,

ΔΑΝΙΗΛ 11

¹όπως τον είχα βοηθήσει κι εγώ, τον πρώτο χρόνο του Δαρείου του Μήδιου».

²Ο άγγελος συνέχισε: «Και τώρα, το μήνυμα που έχω να σου αναγγείλω είναι αληθινό: Τρεις ακόμη βασιλιάδες θα βασιλέψουν στους Πέρσες κι ένας τέταρτος θα πλουτίσει περισσότερο απ' όλους τους προηγούμενους. Κι αφού γίνει δυνατός με τον πλούτο του, θα ξεσηκώσει τους πάντες εναντίον του βασιλείου των Ελλήνων.

³Τότε όμως θα εμφανιστεί ένας γενναίος Έλληνας βασιλιάς, που θα εξουσιάζει με μεγάλη δύναμη και θα πραγματοποιήσει όλα τα σχέδιά του.

⁴Αλλά πάνω στο κορύφωμα της δύναμής του το βασίλειό του θα συντριφθεί και θα διαμοιραστεί στους τέσσερις ανέμους του ουρανού και όχι στους απογόνους του. Κανένας όμως δε θα έχει την εξουσία που είχε αυτός, γιατί η βασιλεία του θα ξεριζωθεί και θα μοιραστεί σε άλλους εκτός από τους απογόνους του».

Ανταγωνισμός Πτολεμαίων και Σελευκιδών βασιλέων

⁵«Ο βασιλιάς του νότου, θα αποκτήσει δύναμη αλλά κάποιος από τους στρατηγούς του θα γίνει ισχυρότερος απ' αυτόν και θα καταλάβει την εξουσία. Η κυριαρχία του θα είναι ευρύτατη.

⁶Μετά από χρόνια τα δύο βασίλεια θα ενωθούν, γιατί η κόρη αυτού του βασιλιά θα παντρευτεί το βασιλιά του βορρά, για να συνάψουν συμμαχία. Αυτή όμως δεν θα διατηρήσει τη δύναμή της. Ο άντρας της δεν θα μείνει για πολύ ζωντανός ούτε τα παιδιά τους. Θα εξοντωθεί κι αυτή, την ίδια εποχή που θα εξοντωθεί το περιβάλλον της, ο πατέρας της και ο άντρας της.

⁷Εκείνη την εποχή θ' αναδειχθεί κάποιος άλλος, συγγενής της, στη θέση του πατέρα της και θα απειλήσει το στρατό του βασιλιά του βορρά μέσα στα ίδια του τα οχυρώματα. Θα επιτεθεί στο στρατό του και θα τον νικήσει.

⁸Επίσης θα φέρει λάφυρα στην Αίγυπτο τα αγάλματα των θεών της χώρας μαζί με τα πολύτιμά τους σκεύη, τα ασημένια και τα χρυσά. Και για μερικά χρόνια δε θα ξαναεπιτεθεί εναντίον του βασιλιά του βορρά.

⁹Μετά ο βασιλιάς του βορρά θα εισβάλει στο βασίλειο του νότου αλλά θα υποχρεωθεί να ξαναγυρίσει στη χώρα του.

¹⁰»Οι γιοι του βασιλιά του βορρά, όμως, θα προετοιμαστούν για πόλεμο και θα συγκεντρώσουν πάρα πολλές δυνάμεις. Ένας απ' αυτούς θα προελάσει με το στρατό του εναντίον των εχθρών του και θα επιτεθεί στα οχυρά τους σαν χείμαρρος που υπερχειλίζει. Και καθώς θα επιστρέφει στη χώρα του θα επιτεθεί σε μια οχυρή εχθρική πόλη.

¹¹Τότε ο βασιλιάς του νότου θα οργιστεί και θα βγει να πολεμήσει εναντίον του βασιλιά του βορρά· ο τελευταίος θ' αντιπαρατάξει πολυάριθμο στρατό, αλλά θα παραδοθεί ολόκληρος στην εξουσία του πρώτου.

¹²Ο βασιλιάς του νότου μετά απ' αυτή τη νίκη του θα υπερηφανευθεί πολύ· αλλά παρ' όλο που θα εξουδετερώσει μυριάδες εχθρών του, τελικά δεν θα επικρατήσει.

13Γιατί ο βασιλιάς του βορρά θα γυρίσει και θ' αντιπαρατάξει πολυάριθμο στρατό, περισσότερο απ' ό, τι την πρώτη φορά και καλά εξοπλισμένον, και το δίχως άλλο θα κάνει επίθεση στον κατάλληλο καιρό.

14»Εκείνη την εποχή πολλοί θα ξεσηκωθούν εναντίον του βασιλιά του νότου κι επίσης βίαιοι επαναστάτες από το λαό σου, Δανιήλ, θα κάνουν εξέγερση για να πραγματοποιήσουν το όραμα, αλλά θα νικηθούν.

15Ο βασιλιάς του βορρά, λοιπόν, θα έρθει και θα κατασκευάσει ανάχωμα εναντίον μιας οχυρής πόλης και θα την καταλάβει. Ο βασιλιάς του νότου δεν θ' αντέξει και οι επίλεκτοι του στρατού του δεν θα έχουν τη δύναμη ν' αντισταθούν.

16Ο εισβολέας θα κάνει ό, τι θέλει και κανείς δεν θα μπορεί να του αντισταθεί. Θα εγκατασταθεί στη δοξασμένη χώρα, αφού στο πέρασμά του θα έχει προκαλέσει καταστροφές.

17»Μετά θ' αποφασίσει να εισβάλει με όλο το στρατό του βασιλείου του στη χώρα και θα προσποιηθεί ότι συμπεριφέρεται με ειλικρίνεια: θα δώσει μια από τις κόρες του σε γάμο με το βασιλιά του νότου, με απώτερο στόχο να ερημώσει τη χώρα του εχθρού του. Δε θα μπορέσει, όμως, να επιτύχει το σκοπό του.

18Τότε θα στραφεί ενάντια στις παράκτιες περιοχές και θα κυριέψει πολλές απ' αυτές. Αλλά ένας ηγεμόνας θα βάλει τέλος στην υπερηφάνεια του, ώστε να μην την επαναλάβει.

19Τότε θα στραφεί ενάντια στις οχυρές πόλεις της δικής του χώρας, αλλά θα νικηθεί και θα εξαφανιστεί τελείως.

20»Στη θέση του θα εμφανιστεί άλλος βασιλιάς, που θα στείλει κάποιον να καταπιέσει το λαό με βαριά φορολογία αλλά μετά από λίγον καιρό αυτός ο βασιλιάς θα φονευθεί ύπουλα και όχι στη μάχη».

Ο Αντίοχος Δ΄ ο Επιφανής εχθρός του λαού του Θεού

²¹«Το βασιλιά αυτόν θα τον διαδεχθεί ένας μισητός άνθρωπος, ο οποίος δεν θα είναι νόμιμος διάδοχος. Σε καιρό ειρήνης θα έρθει αιφνίδια και θα καταλάβει το βασίλειο με διάφορες δολοπλοκίες.

²²Κανένας στρατός δεν θα μπορεί να εισβάλει στη χώρα του· θα τους κατατροπώνει όλους. Αυτός θα φονεύσει ακόμα και τον αρχιερέα.

²³Σε κάθε συμμαχία του με άλλους λαούς θα μεταχειρίζεται απάτη· έτσι η δύναμή του θα αυξάνει όλο και περισσότερο, μολονότι οι άντρες του θα είναι λίγοι.

²⁴Σε καιρό ειρήνης θα εισβάλει στα ευφορότερα μέρη της επαρχίας και θα κάνει ό, τι δεν έκαναν οι πρόγονοί του ούτε οι πρόγονοι των προγόνων του. Θα λεηλατήσει εκείνους τους τόπους και θα μοιράσει στους οπαδούς του λάφυρα και αγαθά κι επίσης θα καταστρώσει σχέδια εναντίον οχυρών πόλεων· αλλά αυτό δεν θα διαρκέσει για πολύν καιρό.

²⁵»Με τη δύναμή του και την τόλμη του θα φύγει με πολύ στρατό εναντίον του βασιλιά του νότου. Ο βασιλιάς του νότου θα εμπλακεί μαζί του σε πόλεμο με μεγάλο και ισχυρό στρατό, αλλά δε θα μπορέσει να του αντισταθεί, γιατί κάποιιοι θα έχουν καταστρώσει σχέδια εναντίον του.

²⁶Πράγματι, άνθρωποι του περιβάλλοντός του θα τον προδώσουν, ο στρατός του θα κατατροπωθεί και θα σκοτωθούν πολλοί στρατιώτες του.

²⁷Και οι δύο αυτοί βασιλιάδες θα έχουν στο νου τους πώς να κάνουν κακό ο ένας στον άλλο. Ενώ θα τρώνε στο ίδιο τραπέζι, θα λένε ψέματα ο ένας στον άλλο. Τα σχέδιά τους όμως δε θα πετύχουν, γιατί δεν θα έχει έρθει ακόμα ο κατάλληλος καιρός.

²⁸Ο βασιλιάς του βορρά, θα επιστρέψει στη χώρα του με πολλά πλούτη. Επιστρέφοντας θα πραγματοποιήσει τα σχέδιά του εναντίον της ιουδαϊκής θρησκείας.

²⁹»Αργότερα ο ίδιος αυτός βασιλιάς θα εκστρατεύσει και θα εισβάλει στο νότο· αλλά η τελευταία εκστρατεία δε θα είναι όπως η πρώτη.

30Θα έρθουν εναντίον του τα πλοία των Κιτταίων κι αυτός θα φοβηθεί και θα γυρίσει πίσω. Έπειτα θα στρέψει την οργή του κατά των Ιουδαίων και θα πραγματοποιήσει τα σχέδιά του εναντίον τους. Μετά θα επιστρέψει στη χώρα του και θα συνεννοηθεί μ' εκείνους από τους Ιουδαίους που πρόδωσαν την πίστη τους

31και θα έρθει ο στρατός του και θα βεβηλώσει το ναό πάνω στο φρούριο: Θα καταργήσει την καθημερινή θυσία και θα στήσει εκεί το βδέλυγμα της ερημώσεως.

32Ο βασιλιάς αυτός με τις δολοπλοκίες του θα παρασύρει αυτούς που παραβαίνουν τη διαθήκη. Ο λαός όμως που γνωρίζει το Θεό του, θα παραμείνει σταθερός στον τρόπο ζωής του.

33Οι πιο μυαλωμένοι ανάμεσα στο λαό θα συνεννοηθούν και τους άλλους· αλλά για μεγάλο χρονικό διάστημα άλλοι θα σκοτώνονται στη μάχη, άλλοι θα καίγονται, άλλοι θα αιχμαλωτίζονται ή οι περιουσίες τους θα λεηλατούνται.

34Και μετά απ' όλους αυτούς τους διωγμούς ο λαός του Θεού θα έχει μικρή βοήθεια, γιατί πολλοί απ' αυτούς που θα τους συμπαρασταθούν, θα τους φερθούν υποκριτικά.

35Από τους συνετούς μερικοί θα σκοτωθούν κι ο θάνατός τους θα έχει ως αποτέλεσμα ο λαός να εξαγνιστεί, να καθαριστεί και να τελειοποιηθεί, ώσπου να 'ρθεί το τέλος στον ορισμένο καιρό.

36»Ο βασιλιάς αυτός του βορρά θα φέρεται αυταρχικά και θα υπερηφανευθεί ότι είναι ανώτερος από κάθε άλλον θεό· ακόμα κι εναντίον του υπέρτατου Θεού θα κομπορημονεί. Όλα αυτά θα τα κάνει μέχρις ότου ξεσπάσει η οργή του Θεού, γιατί ό, τι έχει οριστεί, θα εκπληρωθεί.

37Δε θα υπολογίζει τους θεούς των προγόνων του ούτε τον αγαπημένο θεό των γυναικών· θα θεωρεί τον εαυτό του ανώτερον από όλους τους θεούς και κανένα δε θα σέβεται.

³⁸Στη θέση τους θα τιμήσει το θεό των οχυρών, ένα θεό που ποτέ δε γνώρισαν οι πρόγονοί του· θα προσφέρει σ' αυτόν χρυσάφια και ασήμια, πολύτιμα πετράδια και πλούσια δώρα.

³⁹Με τη βοήθεια αυτού του ξένου θεού θα επιτεθεί εναντίον διαφόρων πόλεων. Εκείνους που θα τον αναγνωρίσουν θα τους τιμήσει ανάλογα· θα τους δώσει εξουσία πάνω σε πολλούς ανθρώπους και θα τους μοιράσει τη χώρα για ανταμοιβή.

⁴⁰»Στον καιρό του τέλους, όμως, ο βασιλιάς του νότου θα επαναλάβει τις εχθροπραξίες αλλά ο βασιλιάς του βορρά θα του επιτεθεί με άμαξες, ιππικό και πολλά πλοία. Θα έρθει στις χώρες του ορμητικός σαν πλημμύρα και θα διαβεί μέσα απ' αυτές.

⁴¹Θα εισβάλει και στη δοξασμένη χώρα και θα εξολοθρέψει μυριάδες· αλλά οι Εδωμίτες, οι Μωαβίτες και ένα μέρος των Αμμωνιτών θα διαφύγουν.

⁴²Κι όταν θα έχει εισβάλει σ' όλες αυτές τις χώρες δεν θα διστάσει να επιτεθεί και εναντίον της Αιγύπτου

⁴³και ν' αρπάξει το χρυσάφι και το ασήμι της κι όλους τους πολύτιμους θησαυρούς της. Επίσης θα υποτάξει τους Λίβυες και τους Αιθίοπες.

⁴⁴Θα τον αναστατώσουν όμως δυσάρεστες ειδήσεις, ότι δηλαδή επίκειται εισβολή στη χώρα του εχθρών από ανατολάς κι από βορρά· έτσι θα στραφεί εναντίον τους και θα τους πολεμήσει με μεγάλη μανία και θα εξολοθρέψει πολλούς απ' αυτούς.

⁴⁵Θα στήσει τις βασιλικές του σκηνές ανάμεσα στη θάλασσα και στο άγιο βουνό, όπου βρίσκεται ο ναός του Θεού. Θα πεθάνει όμως χωρίς κανείς να μπορεί να τον βοηθήσει».

ΔΑΝΙΗΛ 12

Επίθεση του Μιχαήλ και ανάσταση των νεκρών

¹«Εκείνη την εποχή», συνέχισε ο άγγελος, «θα παρουσιαστεί ο αρχάγγελος Μιχαήλ, ο προστάτης του λαού σου. Θα είναι στενάχωρα χρόνια, που όμοια τους δεν υπήρξαν ποτέ από τότε που δημιουργήθηκαν τα έθνη. Θα σωθούν,

όμως, από το λαό σου όλοι εκείνοι που τα ονόματά τους είναι γραμμένα στο βιβλίο του Θεού.

²Πολλοί που έχουν πεθάνει θ' αναστηθούν, άλλοι για να ζήσουν αιώνια κι άλλοι για ν' αντιμετωπίσουν αιώνια ντροπή και περιφρόνηση.

³Οι συνετοί όμως θα λάμψουν σαν το λαμπρό στερέωμα, κι εκείνοι που βοήθησαν πολλούς να μείνουν πιστοί, θα λάμψουν επίσης σαν αστέρια για πάντα.

⁴»Τώρα εσύ, Δανιήλ, κλείσε το βιβλίο μ' αυτά τα λόγια και κράτησε μυστικό το περιεχόμενό του μέχρι τον καιρό του τέλους. Πολλοί θα θελήσουν να το διερευνήσουν για ν' αυξήσουν τις γνώσεις τους».

Πότε θα έρθει το τέλος

⁵Εκείνη τη στιγμή εγώ, ο Δανιήλ, είδα δύο άλλους άντρες να στέκονται ένας από τη μία όχθη του ποταμού κι ο άλλος απ' την άλλη.

⁶Ο ένας ρώτησε τον άντρα που φορούσε λινά και στεκόταν πάνω από τα νερά του ποταμού: «Πότε θα πάρουν τέλος όλα αυτά τα θαυμαστά πράγματα; »

⁷Τότε εκείνος σήκωσε τα δυο του χέρια στον ουρανό και τον άκουσα που ορκίστηκε στον αιώνιο Θεό ότι θα περάσουν τριάμισυ χρόνια. Όλα αυτά θα εκπληρωθούν, όταν τελειώσουν και τα δεινά του άγιου λαού του Θεού.

⁸Εγώ άκουσα αλλά δεν κατάλαβα, και ξαναρώτησα: «Κυρίέ μου, πότε είπες ότι θα τελειώσουν όλα αυτά; »

⁹Εκείνος απάντησε: «Πήγαινε τώρα, Δανιήλ, γιατί το μήνυμά μου πρέπει να παραμείνει σφραγισμένο μέχρι τον καιρό του τέλους.

¹⁰Πολλοί θα εξαγνιστούν, θα καθαριστούν και θα τελειοποιηθούν με τα δεινά τους: αλλά οι ασεβείς θα εξακολουθήσουν να ασεβούν και κανένας απ' αυτούς δε θα καταλάβει τίποτα. Μόνον οι συνετοί θα καταλάβουν.

¹¹Από τον καιρό που θα καταργηθεί η καθημερινή θυσία και θα στηθεί στο θυσιαστήριο το βδέλυγμα της ερημώσεως, θα περάσουν χίλιες διακόσιες ενενήντα μέρες.

¹²Μακάριος όποιος δείξει καρτερία, ώσπου να περάσουν χίλιες τριακόσιες τριάντα πέντε μέρες!

¹³Εσύ όμως τώρα, Δανιήλ, πήγαινε κι αναπαύσου, μέχρις ότου έρθει το τέλος. Αλλά στο τέλος των καιρών θ' αναστηθείς για να λάβεις την αμοιβή σου».

ΒΗΛ ΚΑΙ ΔΡΑΚΩΝ

Ο Δανιήλ αποκαλύπτει τον Βηλ

¹Όταν πέθανε ο βασιλιάς των Μήδων Αστυάγης, τον διαδέχτηκε στο βασίλειό του ο Κύρος, βασιλιάς των Περσών.

²Ο Δανιήλ ήταν έμπιστος του βασιλιά και ζούσε μαζί του στο παλάτι· ήταν ο πιο ονομαστός απ' όλους τους άλλους φίλους του.

³Οι Βαβυλώνιοι είχαν ένα άγαλμα, που τ' όνομά του ήταν Βηλ, και ξόδευαν σ' αυτό κάθε μέρα δώδεκα αρτάβες σιμιγδάλι, σαράντα πρόβατα και έξι μετρητές κρασί.

⁴Ο βασιλιάς λάτρευε αυτό το άγαλμα και πήγαινε κάθε μέρα και το προσκυνούσε. Ο Δανιήλ, όμως, προσκυνούσε το δικό του Θεό.

⁵Μια μέρα ο βασιλιάς τον ρώτησε: «Γιατί εσύ δεν προσκυνάς το Βηλ; » Ο Δανιήλ απάντησε: «Επειδή δεν λατρεύω αγάλματα καμωμένα από ανθρώπινα χέρια, αλλά τον αληθινό Θεό, που δημιούργησε τον ουρανό και τη γη και έχει εξουσία πάνω σε κάθε ανθρώπινη ύπαρξη».

⁶Ο βασιλιάς τού είπε: «Δεν πιστεύεις ότι ο Βηλ είναι πραγματικός θεός; Δε βλέπεις πόσα τρώει και πίνει κάθε μέρα; »

⁷Ο Δανιήλ γέλασε και είπε: «Μην πλανάσαι βασιλιά! Αυτός από μέσα είναι λάσπη κι απ' έξω χαλκός· ποτέ μέχρι τώρα δεν έχει φάει ούτε έχει πει τίποτα».

⁸Ο βασιλιάς θύμωσε και κάλεσε τους ιερείς του και τους είπε: «Αν δε μου πείτε ποιος είν' αυτός που τρώει τις προσφορές για τις οποίες δαπανώνται τόσα χρήματα, θα πεθάνετε· αν όμως αποδείξετε ότι όλα αυτά τα τρώει πράγματι ο Βηλ, τότε θα θανατωθεί ο Δανιήλ, γιατί πρόσβαλε το άγαλμα».

- ⁹ Ο Δανιήλ είπε στο βασιλιά: «Ας γίνει όπως διέταξες». Οι ιερείς του Βηλ ήταν εβδομήντα, εκτός από τις γυναίκες και τα παιδιά τους.
- ¹⁰ Μόλις ο βασιλιάς πήγε μαζί με το Δανιήλ στο ναό του Βηλ,
- ¹¹ οι ιερείς του Βηλ είπαν: «Εμείς τώρα βγαίνουμε έξω, κι εσύ βασιλιά φέρε τις τροφές, βάλε κρασί στο ποτήρι και τοποθέτησέ τα όλα μπροστά στο Βηλ. Μετά κλείσε την πόρτα και σφράγισέ την με το δαχτυλίδι σου· και έλα το πρωί κι αν δεν τα βρεις να έχουν φαγωθεί όλα από το Βηλ, εμείς να πεθάνουμε· αλλιώς να πεθάνει ο Δανιήλ, που είπε ψέματα εναντίον μας».
- ¹² Στην πραγματικότητα, όμως, αυτοί τα αψηφούσαν όλα, γιατί είχαν κάνει κάτω από το τραπέζι μια κρυφή καταπακτή, απ' όπου έμπαιναν κάθε φορά κι έκλεβαν τα τρόφιμα.
- ¹³ Πράγματι, μόλις οι ιερείς βγήκαν έξω, ο βασιλιάς τοποθέτησε τις τροφές μπροστά στο Βηλ.
- ¹⁴ Ο Δανιήλ διέταξε τους υπηρέτες του και έφεραν στάχτη και την κοσκίνισαν σ' όλο το δάπεδο του ναού· μόνο ο βασιλιάς ήταν παρών. Ύστερα, αφού βγήκαν έξω, έκλεισαν την πόρτα, τη σφράγισαν με το δαχτυλίδι του βασιλιά και έφυγαν.
- ¹⁵ Οι ιερείς όμως ήρθαν τη νύχτα, σύμφωνα με τη συνήθειά τους, μαζί με τις γυναίκες τους και τα παιδιά τους και τα έφαγαν και τα ήπιαν όλα.
- ¹⁶ Το άλλο πρωί ο βασιλιάς σηκώθηκε και μαζί του κι ο Δανιήλ.
- ¹⁷ «Είναι άθικτες οι σφραγίδες, Δανιήλ; » ρώτησε ο βασιλιάς. Κι ο Δανιήλ απάντησε: «Ναι, βασιλιά».
- ¹⁸ Μόλις άνοιξαν οι πόρτες, ο βασιλιάς κοίταξε πάνω στο τραπέζι και φώναξε: «Είσαι μεγάλος, Βηλ! Εσύ ποτέ δεν κάνεις απάτες! »
- ¹⁹ Ο Δανιήλ έβαλε τα γέλια και έπιασε το βασιλιά για να μην μπει μέσα στο ναό. «Κοίτα το δάπεδο», του λέει μετά, «και βρες ποιανού είναι αυτές οι πατημασιές».

20 Ο βασιλιάς απάντησε: «Πράγματι, βλέπω εδώ πατημασιές ανδρών, γυναικών και παιδιών».

21 Τότε οργίστηκε, συνέλαβε τους ιερείς, τις γυναίκες τους και τα παιδιά τους και του έδειξαν τις κρυφές πόρτες, από τις οποίες έμπαιναν και καταβρόχθιζαν τις προσφορές που ήταν πάνω στο τραπέζι.

22 Ο βασιλιάς τούς εκτέλεσε όλους και παρέδωσε τον Βηλ στη διάθεση του Δανιήλ, ο οποίος κατέστρεψε κι αυτόν και το ναό του.

Ο Δανιήλ νικάει το Δράκοντα

23 Υπήρχε επίσης ένα μεγάλο φίδι, που το λάτρευαν οι Βαβυλώνιοι.

24 Μια μέρα ο βασιλιάς είπε στο Δανιήλ: «Δεν μπορείς να πεις ότι αυτός δεν είναι πραγματικός θεός! Εμπρός, λοιπόν, προσκύνησέ τον! »

25 Ο Δανιήλ απάντησε: «Εγώ τον Κύριο το Θεό μου θα προσκυνήσω, γιατί αυτός είναι αληθινός Θεός. Δώσε μου όμως, βασιλιά, την άδεια και θα σκοτώσω το φίδι χωρίς μαχαίρι ή ραβδί».

26 Ο βασιλιάς απάντησε: «Σου τη δίνω».

27 Τότε ο Δανιήλ πήρε πίσσα, ξύγκι και τρίχες και τα έψησε μαζί· τα έκανε σβώλους και τα έβαλε στο στόμα του φιδιού. Το φίδι τα έφαγε και έσκασε. Τότε ο Δανιήλ είπε: «Κοιτάξτε, λοιπόν, πού προσφέρετε τη λατρεία σας! »

28 Μόλις το 'μαθαν αυτό οι Βαβυλώνιοι, αγανάκτησαν φοβερά και ξεσηκώθηκαν εναντίον του βασιλιά. «Ο βασιλιάς έγινε Ιουδαίος! » έλεγαν. «Κατέστρεψε το Βηλ, σκότωσε το φίδι και έσφαξε τους ιερείς».

29 Πήγαν, λοιπόν, στο βασιλιά και του είπαν: «Παράδωσέ μας το Δανιήλ· αλλιώς θα φονεύσουμε κι εσένα και τους δικούς σου».

30 Ο βασιλιάς όταν είδε ότι τον πιέζουν αφόρητα, αναγκάστηκε να τους παραδώσει το Δανιήλ.

31 Αυτοί τον έριξαν στο λάκκο των λεόντων και έμεινε εκεί έξι μέρες.

- 32 Στο λάκκο βρίσκονταν εφτά λιοντάρια και τους έδιναν για τροφή κάθε μέρα δύο ανθρώπινα σώματα και δύο πρόβατα. Εκείνη την ημέρα όμως δεν τους έδωσαν τίποτα, για να κατασπαράξουν το Δανιήλ.
- 33 Στην Ιουδαία ζούσε εκείνον τον καιρό ο προφήτης Αββακούμ. Αυτός είχε βράσει φαγητό, έκοψε ψωμί σε μικρά κομμάτια, τα 'βαλε όλα μαζί σε μια σουπιέρα και πήγαινε στο χωράφι για να τα φέρει στους θεριστές.
- 34 Τότε ένας άγγελος του Κυρίου διέταξε τον Αββακούμ να πάει το φαγητό αυτό στη Βαβυλώνα και να το δώσει στο Δανιήλ, στο λάκκο με τα λιοντάρια.
- 35 Ο Αββακούμ απάντησε: «Κύριε, τη Βαβυλώνα δεν την έχω ξαναδεί κι ούτε γνωρίζω κανέναν τέτοιο λάκκο».
- 36 Τότε ο άγγελος του Κυρίου τον έπιασε από τα μαλλιά και μ' ένα δυνατό άνεμο τον έφερε στη Βαβυλώνα.
- 37 Ο Αββακούμ φώναξε δυνατά: «Δανιήλ, Δανιήλ, πάρε το φαγητό που σου στέλνει ο Θεός».
- 38 Ο Δανιήλ απάντησε: «Με θυμήθηκαν βέβαια, Θεέ μου· εσύ ποτέ δεν εγκαταλείπεις αυτούς που σε αγαπούν».
- 39 Σηκώθηκε κι έφαγε, κι ο άγγελος του Θεού ξανάφερε τον Αββακούμ αμέσως πίσω στον τόπο του.
- 40 Την έβδομη μέρα πήγε ο βασιλιάς να θρηνήσει το Δανιήλ. Όταν όμως ήρθε στο λάκκο και κοίταξε μέσα, ο Δανιήλ ήταν εκεί καθισμένος.
- 41 Τότε ο βασιλιάς φώναξε δυνατά και είπε: «Είσαι μεγάλος, Κύριε, Θεέ του Δανιήλ! Δεν υπάρχει άλλος εκτός από σένα».
- 42 Και διέταξε να τον βγάλουν από το λάκκο. Αυτούς όμως που είχαν γίνει αιτία να ταλαιπωρηθεί ο Δανιήλ, τους έριξε στο λάκκο, και τα λιοντάρια τους κατασπάραξαν αμέσως μπροστά στα μάτια του.

ΩΣΗΕ

ΩΣΗΕ 1

¹Λόγος του Κυρίου, που απευθύνθηκε στον Ωσηέ, γιο του Βεηρί, την εποχή που βασιλιάδες του Ιούδα ήταν οι Ουζζίας, Ιωθάμ, Άχαζ και Εζεκίας, και βασιλιάς του Ισραήλ ήταν ο Ιεροβοάμ, γιος του Ιωάς.

Τα παιδιά του Ωσηέ ζωντανή εξαγγελία τιμωρίας

²Την πρώτη φορά που μίλησε ο Κύριος στον Ωσηέ, του είπε: «Πήγαινε και πάρε γυναίκα σου μια ιερόδουλο κι έτσι, τα παιδιά που θα κάνεις μαζί της δεν θα έχουν καθόλου δικαιώματα. Πράγματι, ο λαός της χώρας ζει σε κατάσταση πορνείας, γιατί απαρνήθηκε εμένα, τον Κύριο».

³Πήγε, λοιπόν, ο Ωσηέ και πήρε γυναίκα του τη Γόμερ, κόρη του Διβλάγμ, η οποία έμεινε έγκυος και του γέννησε γιο.

⁴Τότε είπε ο Κύριος στον Ωσηέ: «Το παιδί να το ονομάσεις Ιζρεέλ, γιατί σε λίγο εγώ θα εκδικηθώ τους φόνους που έκανε η δυναστεία του Ιηού στην κοιλάδα Ιζρεέλ και θα καταργήσω το βασίλειο του Ισραήλ.

⁵Την ημέρα εκείνη θα συντρίψω το στρατό του Ισραήλ στην κοιλάδα Ιζρεέλ».

⁶Η Γόμερ έμεινε και πάλι έγκυος και γέννησε κόρη. Τότε είπε ο Θεός στον Ωσηέ: «Το παιδί να το ονομάσεις “Λο-Ρουχάμα” (Μη Ελεημένη), γιατί δε θα ελεήσω άλλο τους Ισραηλίτες· δε θα τους συγχωρήσω πια.

⁷Θα ελεήσω όμως το λαό του Ιούδα, και θα τους σώσω γιατί εγώ είμαι ο Κύριος ο Θεός τους· κι αυτό δεν θα το κάνω με τόξα ή με ξίφη, με όπλα πολεμικά ή με άλογα και καβαλάρηδες».

⁸Όταν η Γόμερ απογαλάκτισε τη «Λο-Ρουχάμα» (Μη Ελεημένη), έμεινε πάλι έγκυος και γέννησε γιο.

⁹Τότε ο Θεός είπε στον Ωσηέ: «Το παιδί θα το ονομάσεις “Λο-Αμμί” (Μη Λαός μου), γιατί εσείς δεν είστε πια λαός μου κι εγώ δεν υπάρχω πια για σας».

ΩΣΗΕ 2

Υπόσχεση για μελλοντική ευημερία

¹Θα ῥθει ὁμως καιρός που ο λαός του Ισραήλ θα γίνει πολυάριθμος σαν της θάλασσας την άμμο, που δεν μπορεί να μετρηθεί ή να αριθμηθεί. Κι αυτοί, στους οποίους ο Θεός είχε πει «εσείς δεν είστε λαός μου», τότε θα ονομάζονται «παιδιά του αληθινού Θεού».

²Ο λαός του Ιούδα και ο λαός του Ισραήλ θα ενωθούν ξανά, θα ορίσουν κοινό αρχηγό και θα κυριαρχήσουν στη χώρα τους σαν το χορτάρι, που φυτρώνει μέσα από τη γη. Θα είναι μεγάλη μέρα, όταν θα πραγματοποιηθεί εκείνο που σημαίνει το όνομα Ιζρεέλ: «Ο Θεός σπέρνει».

³Τους αδερφούς σας ονομάστε τους «λαέ μου», τις αδερφές σας «ελεημένη» ονομάστε τις.

Ισραήλ η άπιστη σύζυγος

⁴Ο Κύριος λέει: «Τη μάνα σας –τον Ισραήλ– κατηγορήστε την πως φέρνεται σαν να μην είναι πια γυναίκα μου, σαν να μην είμαι άντρας της εγώ. Ας πετάξει από πάνω της τα σημάδια της πορνείας της κι από τα στήθη της τα σημάδια της μοιχείας της.

⁵Αλλιώς θα την ξεγυμνώσω και θα την κάνω όπως τη γέννησε η μάνα της· θα την κάνω να μοιάζει με την έρημο, να ῥναι ωσάν την άνυδρη γη και θα την κάνω να πεθάνει από τη δίψα.

⁶Τα παιδιά της δεν θα τα σπλαχνιστώ, γιατί είναι παιδιά πόρνης.

⁷Πράγματι, πόρνη έγινε η μάνα τους, φέρθηκε αδιάντροπα εκείνη που τους γέννησε. “Θέλω να πάω με τους εραστές μου”, είπε, “μ’ εκείνους που μου εξασφαλίζουν το ψωμί μου και το νερό μου, το λάδι μου και το κρασί μου, μαλλί μου δίνουν για να υφάνω και λινάρι”.

⁸Γι’ αυτό κι εγώ το δρόμο της μ’ αγκάθια θα τον φράξω γύρω της πέτρινο θα χτίσω τοίχο για να μη βρίσκει μονοπάτι να διαβεί.

⁹Θα κυνηγάει τους εραστές της δίχως να τους φτάνει· θα τους αναζητάει και δε θα τους βρίσκει. Τότε θα πει: “ας πάω πίσω στον πρώτο μου τον άντρα· καλύτερα ήμουν τότε απ’ ό, τι τώρα”.

10Μα αυτή δεν αναγνώρισε ποτέ πως εγώ ήμουν που της έδυνα το στάρι, το νέο κρασί και το καινούριο λάδι, και πως την πλούτιζα με ασήμια και χρυσάφια, που εκείνη στη λατρεία του Βάαλ τα 'δινε.

11»Γι' αυτό κι εγώ πίσω το στάρι μου θα πάρω στον καιρό του θερισμού, στην εποχή του τρύγου το κρασί μου και θα της πάρω το μαλλί και το λινάρι που της έδυνα τη γύμνια της για να σκεπάζει.

12Ναι, θα την ξεγυμνώσω τη μάνα σας μπροστά στους εραστές της, κι ούτ' ένας ικανός δε θα βρεθεί να τη γλιτώσει από τα χέρια μου.

13Θα βάλω τέλος σ' όλες τις γιορτές της –τις νουμηνίες, τα Σάββατα και τις μεγάλες του έτους τις γιορτές.

14Τ' αμπέλια της και τις συκιές της θ' αφανίσω, που έλεγε γι' αυτά πως της τα έδωσαν για πληρωμή οι εραστές της. Σε δάσος θα τα μεταβάλω, όπου τα άγρια θηριά θα βόσκουν.

15Μ' αυτό τον τρόπο θα την τιμωρήσω για τον καιρό που πρόσφερε λιβάνια στους Βααλίμ, και στολιζόταν με τα σκουλαρίκια και με τα στολίδια της, κι έτρεχε πίσω από τους εραστές της, κι εμένα με ξεχνούσε. Εγώ ο Κύριος το λέω».

Η πιστότητα του Θεού νικάει την απιστία του Ισραήλ

16«Θα ξαναοδηγήσω όμως τη μάνα σας στην έρημο κι εκεί στην καρδιά της θα μιλήσω τρυφερά.

17Τότε τ' αμπέλια της θα της τα ξαναδώσω· θα κάνω την κοιλάδα Αχώρ μια πύλη ελπίδας. Κι εκείνη θα μου αποκριθεί εκεί, καθώς τις μέρες που ήταν νέα, καθώς τότε που βγήκε από την Αίγυπτο.

18«Τη μέρα εκείνη», λέει ο Κύριος στον Ισραήλ, «“άντρα μου” θα με αποκαλέσεις· δεν θα με ονομάζεις πια “Βάαλ μου” (αφέντη μου).

19Θα βγάλω από τη μνήμη σου τα ονόματα των Βααλίμ, δε θα τους επικαλεστείς ξανά ποτέ σου.

²⁰Τότε θα κάνω για χάρη σου συμφωνία με τ' άγρια ζώα, με τα πετούμενα και μ' όλα τ' άλλα ζωντανά και τα ερπετά της γης. Τόξα και ξίφη κι όλα τα όπλα τα πολεμικά θα τα εξαφανίσω από τη χώρα σου, και θα κάνω τον ύπνο σου ήσυχο κι ασφαλή.

²¹Μαζί σου θα ενωθώ για πάντα με τα δεσμά του γάμου. Για δώρα γαμήλια θα σου προσφέρω υποστήριξη και προστασία, αγάπη και συμπόνια.

²²Θα σε κερδίσω με την αταλάντευτη πιστότητά μου και θα με αναγνωρίσεις για Κύριό σου.

²³«Εκείνη την ημέρα», λέει ο Κύριος, «θ' αποκριθώ στην προσευχή του ουρανού κι εκείνος θ' αποκριθεί στην ανάγκη της γης για βροχή.

²⁴Τότε η γη θα δώσει στάρι, νέο κρασί και καινούριο λάδι, κι αυτά θα δοθούν στον Ιζρεέλ.

²⁵Θα σε σπείρω, Ιζρεέλ, στη χώρα, για να μου κάνεις πολλά παιδιά· θα ελεήσω τη “Μη Ελεημένη”, και θα πω στο “Μη Λαό μου”: “λαός μου είσ' εσύ”. Κι αυτός θα πει: “εσύ είσαι Θεός μου”».

ΩΣΗΕ 3

Ο γάμος του Ωσηέ ζωντανή εικόνα της κρίσεως

¹Ο Κύριος μου είπε: «Τώρα πήγαινε πάλι και πάρε πίσω τη γυναίκα σου που αγαπάς, παρ' όλο που έχει γίνει μοιχαλίδα, όπως κι εγώ αγαπάω τους Ισραηλίτες, παρ' όλο που αυτοί έχουν στραφεί σε ξένους θεούς και λαχταράνε τις σταφιδόπιτες ».

²Έτσι πήγα κι απέκτησα πάλι τη γυναίκα μου, δίνοντας δεκαπέντε αργυρά νομίσματα και ενάμισυ χομόρ κριθάρι.

³Και της είπα: «Θα μείνεις μαζί μου για πολύν καιρό. Δε θα πηγαίνεις με άλλους άντρες, μα ούτε κι εγώ θα πλαγιάζω μαζί σου».

⁴Το ίδιο κι ο λαός του Ισραήλ: Πολύν καιρό θα μείνουν δίχως βασιλιά και δίχως άρχοντες, χωρίς θυσίες, χωρίς τις πέτρινες λατρευτικές στήλες και χωρίς εφώδ και ειδώλια.

⁵Πολύ αργότερα θα επιστρέψουν στον Κύριο και θα αποζητήσουν το Θεό τους και τον απόγονο του Δαβίδ, το βασιλιά τους. Θα έρχονται με σεβασμό στον Κύριο και θα δέχονται τ' αγαθά του.

ΩΣΗΕ 4

Η μεγάλη ευθύνη των ιερέων

¹Ακούστε το λόγο του Κυρίου, λαέ του Ισραήλ! Ο Κύριος είναι σε δίκη μ' αυτής της χώρας τους κατοίκους, γιατί δεν υπάρχει αλήθεια ούτε αγάπη στη χώρα, ούτε γνώση Θεού.

²Πληθαίνουν οι κατάρες κι οι απάτες, οι φόννοι, οι κλεψιές και οι μοιχείες· τον ένα φόννο ακολουθεί ο άλλος.

³Γι' αυτό, κοιτάξτε! Άρχισε να ξεραίνεται η χώρα, κι όλα όσα ζούνε πάνω της από τη δίψα θα πεθάνουν. Μαζί με τ' άγρια ζώα και τα πετούμενα, ακόμα και της θάλασσας τα ψάρια θα ψοφήσουν.

⁴«Ας μην κατηγορεί ο λαός σου ο ένας τον άλλο αδιάκριτα», λέει ο Κύριος. «Έχουν όμως κάθε λόγο να κατηγορούν τους ιερείς.

⁵Εσείς, ιερείς, σκοντάφτετε μέρα μεσημέρι, μαζί σας σκοντάφτουν και οι προφήτες τη νύχτα. Εγώ θα καταστρέψω όλο σας το συγγενολόι.

⁶Ο λαός μου βαδίζει στην καταστροφή από έλλειψη γνώσης. Επειδή με αγνοήσατε, θα σας αγνοήσω κι εγώ ως ιερείς μου. Επειδή λησμονήσατε το νόμο του Θεού σας, θα λησμονήσω κι εγώ τα παιδιά σας.

⁷«Όσο πληθαίνανε οι ιερείς, τόσο αμάρταναν ενώπιόν μου. Κι εγώ τη δόξα τους σε ατιμία θα μεταβάλλω.

⁸Τρέφονται απ' του λαού μου τις θυσίες εξιλέωσης, γι' αυτό την ανομία του επιθυμούν.

⁹Αλλά θα πάθουν κι οι ιερείς όμοια με το λαό. Για τη διαγωγή τους θα τους τιμωρήσω, θα τους ανταποδώσω ανάλογα με τα έργα τους.

10Θα τρώνε, μα δε θα χορταίνουν· θα επιδίδονται στην πορνεία, αλλά δε θα πολλαπλασιάζονται· γιατί εγκατέλειψαν τον Κύριο για να δοθούν στη λατρεία των ειδώλων».

Η ειδωλολατρία των Ισραηλιτών

11Ο Κύριος λέει: «Πορνείες και νέο κρασί διώχνουν το λογικό!

12Ο λαός μου ρωτάει τα ξύλινα ειδωλά του για να μάθει, και το ραβδάκι της μαντικής του του φανερώνει ό, τι γυρεύει· γιατί πνεύμα πορνείας τούς παραπλανά κι εμένα μ' εγκατέλειψαν.

13«Στις κορφές πάνω των βουνών προσφέρουν τις θυσίες τους, πάνω στους λόφους το λιβανωτό τους καίνε, κάτω από τις βελανιδιές, τις λεύκες και τις τερεβίνθους, γιατί είναι ευχάριστη η σκιά τους. Για τούτο οι κόρες σας γίνονται πόρνες κι οι νύφες σας μοιχεύονται.

14Αλλά τις κόρες σας, δε θα τις τιμωρήσω για την πορνεία τους, ούτε για την μοιχεία τους τις νύφες σας· εσάς θα τιμωρήσω, τους ιερείς, που πηγαίνετε παράμερα με τις ιερόδουλες και τρώτε ειδωλόθυτα μαζί τους. Έτσι ο λαός που με αγνοεί βαδίζει στην καταστροφή.

15«Εσύ, λαέ του Ισραήλ, αν θέλεις να πορνεύεσαι, τουλάχιστον ας μην παρασυρθεί και ο λαός του Ιούδα! Ας μην πηγαίνουνε στα Γάλγαλα και στη Βαιθ-Αυέν! Ας μην ανεβαίνουν και ας μη δίνουν τους όρκους τους στ' όνομα του αληθινού Κυρίου! »

16Πεισμάτωσε ο Ισραήλ σαν δύστροπη αγελάδα. Και πώς ο Κύριος θα τους βοσκήσει σαν αρνιά σε τόπο ευρύχωρο;

17Ο λαός του Εφραΐμ συνδέθηκε με τα είδωλα· αφήστε τον.

18Ομάδα μεθυσμένων, έχουν επιδοθεί στην πορνεία· αγαπούν οι ξεδιάντροποι την ατιμία τους.

19Αλλά θα τους σηκώσει ο άνεμος· περίγελως θα γίνουν με τις θυσίες τους.

ΩΣΗΕ 5

Η ενοχή των υπευθύνων του λαού

¹Ο Κύριος λέει: «Ακούστε τα αυτά εσείς, ιερείς! Εσείς οι αρχηγοί του Ισραήλ προσέξτε! Ακούστε τα κι εσείς που στη βασιλική ανήκετε οικογένεια! Εσείς θα έπρεπε να κρίνετε δίκαια· αντί γι' αυτό όμως, γίνατε για το λαό μου παγίδα στη Μισπά, δίχτυ απλωμένο στ' όρος Θαβώρ,

²και στη Σιττείμ λάκκος βαθύς. Εγώ όμως όλους θα σας τιμωρήσω».

Αναπόφευκτη η τιμωρία του Ισραήλ

³Ο Κύριος λέει: «Το λαό του Εφραΐμ εγώ καλά τον ξέρω· δεν μπορεί να μου κρυφτεί ο λαός του Ισραήλ. Η φυλή Εφραΐμ έχει μολυνθεί με την πορνεία κι ο Ισραήλ με την ειδωλολατρία του.

⁴Τα έργα τους δεν τους αφήνουνε να επιστρέψουν στο Θεό τους, γιατί πνεύμα πορνείας είναι μέσα τους και δεν αναγνωρίζουνε τον Κύριο».

⁵Η αλαζονεία του λαού του Ισραήλ μαρτυρεί εναντίον τους· θα σκοντάψουν και θα πέσουν απ' τις παρανομίες τους. Το ίδιο και ο λαός του Ιούδα θα σκοντάψει και θα πέσει.

⁶Με τα πρόβατά τους και τα βόδια τους πάνε ν' αναζητήσουν τον Κύριο προσφέροντάς τα θυσία, αλλά δεν θα τον βρουν· έφυγε μακριά τους.

⁷Απίστησαν στον Κύριο κι απέκτησαν νόθα παιδιά. Τώρα, λοιπόν, η νέα σελήνη θα τους βρει κατεστραμμένους κι αυτούς και τη χώρα τους.

Πόλεμος μεταξύ των αδερφών λαών

⁸Ο Κύριος λέει: «Σαλπίστε του πολέμου σάλπιγγες στη Γαβαά, ηχήστε σάλπιγγες και στη Ραμά, σημάνατε συναγερμό στη Βαιθ-Αυέν. Πάρτε τις προφυλάξεις σας, άντρες της φυλής Βενιαμίν!

⁹Ο λαός του Εφραΐμ θα ερημωθεί της τιμωρίας τη μέρα. Ετούτο έχω ν' αναγγείλω στις φυλές του Ισραήλ και θα συμβεί το δίχως άλλο.

¹⁰«Οι άρχοντες του λαού του Ιούδα φέρονται σαν εκείνους που μεταθέτουνε τα σύνορα· θα κάνω πάνω τους η οργή μου να ξεσπάσει σαν νεροποντή.

¹¹Καταπιέζεται ο λαός του Εφραΐμ, το δίκιο τους καταπατείται, γιατί πήγαν να γυρέψουνε βοήθεια σ' αυτούς που δεν μπορούσαν να τους βοηθήσουν.

¹²Εγώ ο Κύριος είμαι γι' αυτούς σαν πυώδες απόστημα και για το λαό του Ιούδα σαν μολυσμένο έλκος.

¹³«Ο λαός του Εφραΐμ διαπίστωσε την αρρώστια του και ο λαός του Ιούδα την πληγή του. Τότε ο λαός του Εφραΐμ έστειλε αγγελιοφόρους στο μεγάλο βασιλιά των Ασσυρίων. Μα εκείνος δεν μπορεί να τους γιατρέψει, δεν μπορεί να θεραπεύσει την πληγή τους.

¹⁴Γιατί εγώ, ο Κύριος, θα επιτεθώ ωσάν λιοντάρι στο λαό του Εφραΐμ και στο λαό του Ιούδα· θα τους ρίξω καταγής και θα τους ξεσκίσω. Κι όταν μαζί μου θα τους σέρνω, κανείς δε θα βρεθεί να τους γλιτώσει.

¹⁵Θα φύγω και θα γυρίσω πίσω στον τόπο μου, ώσπου ν' αναγνωρίσουνε τα λάθη τους και να γυρέψουν να με βρουν. Τότε στη θλίψη τους θα με αναζητήσουν».

ΩΣΗΕ 6

Ύμνος μετάνοιας και η απάντηση του Θεού

¹Λέτε, λοιπόν: «Εμπρός, ας επιστρέψουμε στον Κύριο! Αυτός μας κατασπάραξε, αυτός θα μας γιατρέψει· αυτός μας πλήγωσε, αυτός και τις πληγές μας θα επιδέσει.

²Δυο και τρεις μέρες υποφέρουμε. Έπειτα όμως θα μας ξαναδώσει τη ζωή, θα μας σηκώσει και θα ζήσουμε ενώπιόν του.

³Ελάτε, ας γνωρίσουμε τον Κύριο, βίωμα ας κάνουμε αυτή τη γνώση. Όπως σίγουρα έρχεται η αυγή, όπως σίγουρα έρχεται η βροχή, η πρώιμη κι η όψιμη, όπου τη γη ποτίζει, το ίδιο σίγουρα θα 'ρθεί για να μας βοηθήσει ο Κύριος».

⁴Αλλά ο Κύριος απαντάει: «Τι να σου κάνω, λαέ του Εφραΐμ, τι να σου κάνω, λαέ του Ιούδα; Σαν πρώιμη ομίχλη είναι η αγάπη σας, σαν τη δροσιά την πρωινή που φεύγει.

⁵Συνέχεια σας πολέμησα με τους προφήτες μου, σας απείλησα με θάνατο. Η απόφασή μου είναι καθάρια σαν το φως.

⁶Την αγάπη σας θέλω κι όχι θυσίες· να με αναγνωρίσετε για Θεό σας, παρά να μου προσφέρετε ολοκαυτώματα».

Το έγκλημα επικρατεί στη χώρα

⁷Λέει ο Κύριος: «Αυτοί παραβήκαν τη διαθήκη μου στην πόλη Αδάμ· εκεί απίστησαν σ' εμένα.

⁸Η Γαλαάδ είναι πόλη κακοποιών, που πίσω τους αφήνουν ίχνη αίματος.

⁹Σαν τους ληστές που στήνουνε καρτέρι κρύβονται οι ιερείς. Στο δρόμο προς τη Συχέμ σκοτώνουν. Αυτές τις πράξεις διαπράττουν τις αισχρές.

¹⁰Είδα πράγματα φρικτά στον Ισραήλ: ο λαός μολύνθηκε με τη λατρεία των ειδώλων και την πορνεία.

¹¹Αλλά και για σένα, λαέ του Ιούδα, ετοιμάζω φοβερό θερισμό. »Όταν θ' αλλάξω του λαού μου την κατάσταση,

ΩΣΗΕ 7

¹Όταν τον Ισραήλ θα τον γιατρέψω, πίοτερο θα φανεί η ανομία του λαού του Εφραΐμ και η κακία της Σαμάρειας. Γιατί ζουν με δολιότητα· κλέφτες μπαίνουν στα σπίτια, έξω στους δρόμους οι ληστές γδύνουνε τους ανθρώπους.

²Και δε σκέφτονται ότι καμιά κακία τους δεν μπορεί να μου διαφύγει. Τώρα οι πράξεις τους τους έχουν κυκλωμένους· τις έχω όλες μπρος στα μάτια μου».

Διορισμός και φόνος βασιλιάδων

³«Με δόλο ξεγελούν το βασιλιά και τους αξιωματούχους του, τους άρχοντες.

⁴Προδότες είναι όλοι τους. Καίνε τα πάθη τους καθώς ο παραζεσταμένος φούρνος, που ο φούρναρης τον έχει τόσο κάψει και δε χρειάζεται να ρίξει άλλα ξύλα όση ώρα ζυμώνει και περιμένει η ζύμη να φουσκώσει.

⁵Στην επέτειο της ενθρόνισης του βασιλιά μεθούν τους άρχοντές τους κι ο βασιλιάς μ' αυτούς που τον προδίνουν τσουγκρίζει το ποτήρι του.

⁶Οι δολοπλόκοι είναι έτοιμοι για δράση, μα όλη τη νύχτα συγκρατιούνται και μόνο το πρωί εξορμούν.

⁷Το καταστροφικό τους μίσος καίει σαν τη φλόγα της φωτιάς. Ο ένας βασιλιάς μετά τον άλλο γίνεται θύμα τους. Κι ωστόσο ούτ' ένας τους δεν μ' επικαλείται».

Ο λαός του Ισραήλ μένει αβοήθητος

⁸Ο Κύριος λέει: «Ο λαός του Εφραΐμ με τα έθνη ανακατεύτηκε. Έγινε σαν καρβέλι ψημένο από τη μια μόνο μεριά.

⁹Ξένοι κατέφαγαν τη δύναμή του, μα ετούτος δεν το νιώθει. Ασπρίσαν τα μαλλιά του, μα αυτός δεν το κατάλαβε.

¹⁰Η περηφάνια του Ισραήλ μαρτυρεί εναντίον του· δεν επιστρέψανε σ' εμένα τον Κύριο, το Θεό τους· ούτε με αναζήτησαν.

¹¹«Ο Εφραΐμ είναι σαν περιστέρι άπειρο κι ανόητο· πότε τους Αιγύπτιους για βοήθεια καλούν, πότε στην Ασσυρία καταφεύγουν.

¹²Αλλά καθώς πορεύονται το δρόμο τους θ' απλώσω πάνω τους το δίχτυ μου και θα τους ρίξω κάτω, σαν τα πουλιά του ουρανού. Για τις κακίες τους θα τους δέσω.

¹³«Αλίμονο στο λαό του Εφραΐμ, που έφυγε μακριά μου! Του μέλλει να καταστραφεί, γιατί εναντίον μου επαναστάτησε! Κι εγώ δεν μπορώ να ελευθερώσω αυτούς που λένε ψέματα εναντίον μου.

¹⁴Δεν είναι ειλικρινείς όταν φωνάζουν να τους βοηθήσω. Πέφτουνε κάτω και θρηνούν, σκίζουν τις σάρκες τους με την ελπίδα να εισακουστούν οι προσευχές τους για σιτάρι και κρασί, μα συνεχίζουνε την ανταρσία εναντίον μου.

¹⁵Ενώ εγώ τους είχα βοηθήσει να γίνουν δυνατοί, εκείνοι εναντίον μου συνωμοτούσαν.

¹⁶Γυρνούν μα όχι σ' εμένα· γίναν σαν χαλαρό τόξο, που δεν μπορεί το στόχο του να βρει. Οι άρχοντες θα σκοτωθούν σε πόλεμο, γιατί έχουν γλώσσα αλαζονική· και θα γελάει μ' αυτούς η Αίγυπτος».

ΩΣΗΕ 8

«Όποιος σπέρνει άνεμο, θύελλα θα θερίσει»

¹Ο Κύριος μου είπε: «Σάλπιξε με τη σάλπιγγα! Σαν τον αετό ορμά ο εχθρός στη χώρα του Ισραήλ, γιατί τη διαθήκη μου παρέβηκαν κι ενάντια στο νόμο μου επαναστατήσαν.

²Με αποκαλούν “Θεό τους”, ισχυρίζονται πως με γνωρίζουν, πως είναι ο λαός μου.

³Ωστόσο ο Ισραήλ απέρριψε ό, τι αγαθό· γι’ αυτό ο εχθρός θα τον τρέψει σε φυγή.

⁴Έκαναν βασιλιάδες χωρίς την έγκρισή μου, διόρισαν άρχοντες χωρίς να με ρωτήσουν. Δίνουν το ασήμι τους και το χρυσάφι τους, για να κατασκευάσουν είδωλα –ό, τι πρέπει για να το χάσουν.

⁵«Μου προξενεί φρίκη το μοσχάρι σας, κάτοικοι της Σαμάρειας! Άναψε ο θυμός μου εναντίον σας. Ως πότε πια μ’ αυτό το βδέλυγμα θα ζείτε;

⁶Τι σχέση έχει ο Ισραήλ μ’ αυτό το πράγμα; Αυτό διόλου δεν είναι θεός· ένας τεχνίτης το ’φτιαξε! Κομμάτια θα γίνει το μοσχάρι της Σαμάρειας.

⁷Καθώς το λέει ο λόγος, αυτός που σπέρνει άνεμο, θύελλα θα θερίσει. Καλαμιά δίχως στάχυ δεν δίνει αλεύρι· κι αν μολαταύτα δώσει, ξένοι θα το καταβροχθίσουνε.

⁸«Καταβροχθίστηκε ο λαός του Ισραήλ· έγινε τώρα ανάμεσα στα έθνη ένα σκεύος άχρηστο· κανείς δεν ενδιαφέρεται γι’ αυτό.

⁹Απευθυνθήκαν στους Ασσυρίους για βοήθεια. Το άγριο το γαϊδούρι την ανεξαρτησία του αγαπάει· ο λαός όμως του Εφραΐμ πληρώνει για να ’χει εραστές.

¹⁰«Αν και επιζητούν με δώρα τη φιλία των εθνών, τώρα εγώ θα τους συγκεντρώσω και θα συντριφθούν κάτω απ’ την καταπίεση του βασιλιά των Ασσυρίων.

¹¹«Θυσιαστήρια έφτιαξε αναρίθμητα ο λαός του Εφραΐμ, για να απαλλαχθεί από την αμαρτία του· αυτά όμως γίναν αφορμή για ν’ αμαρτάνει.

¹²Ακόμα κι αν τους έγγραφα χίλιες φορές το νόμο μου, αυτοί δε θα τον λογαριάζαν.

¹³Τους αρέσει θυσίες να προσφέρουν, γιατί θέλουν να τρώνε κρέας. Αλλά εγώ ο Κύριος δεν τις επιθυμώ. Δεν ξεχνώ τις ανομίες τους και θα τους τιμωρήσω για τις αμαρτίες τους: στην Αίγυπτο θα επιστρέψουν.

¹⁴«Ο Ισραήλ έχτισε ανάκτορα και ξέχασε έτσι το δημιουργό του· ο Ιούδας έχτισε κι αυτός όλο και περισσότερες πόλεις οχυρωμένες. Όμως εγώ φωτιά στις πόλεις τους θα στείλω και θα εξαφανίσει τα όμορφα σπίτια τους».

ΩΣΗΕ 9

Εμφάνιση του Ωσή στην εορτή της Σκηνοπηγίας

¹Μη χαίρεσαι, Ισραήλ, και μην πανηγυρίζεις όπως οι ειδωλολάτρες! Απομακρύνθηκαν απ' το Θεό. Σ' αρέσει να συνάζεις στ' αλώνια του σταριού την αμοιβή της πόρνης.

²Το αλώνι όμως και το λιοτρίβι δε θα είναι αρκετά για να σας θρέψουν· ο μούστος θα σας λείψει κι αυτός.

³Δε θα μπορέσετε να μείνετε στη χώρα του Κυρίου. Ο λαός του Εφραΐμ θα πρέπει ή στην Αίγυπτο να επιστρέψει ή να φάει στην Ασσυρία μιαρές τροφές.

⁴Δε θα μπορούνε να προσφέρουν πια στον Κύριο σπονδές κρασιού ούτε θα είναι ευχάριστες σ' αυτόν οι θυσίες τους. Το ψωμί που θα τρώνε θα 'ναι ακάθατο, και θα κάνει ακάθατον όποιον το τρώει, όπως το ψωμί που προσφέρουν στις κηδείες. (Κι αυτό θα συμβεί γιατί τρώνε τα γεννήματά τους μόνο για να χορτάσουνε την πείνα τους· δε θα μπορούνε να προσφέρουν τίποτε απ' αυτά στο ναό του Κυρίου).

⁵Όταν η μέρα θα 'ρθει της μεγάλης γιορτής του Κυρίου σαν σήμερα, πώς τότε θα τη γιορτάσετε;

⁶Όταν θα εγκαταλείψετε την ερημωμένη χώρα σας, θα σας περιμαζέψει η Αίγυπτος, αλλά για να σας θάψει στη Μέμφιδα. Εκεί που τώρα λάμπουν οι πολύτιμοι θησαυροί σας τ' ασημιού, εκεί θα φυτρώσουν αγριόχορτα· αγκάθια θα σκεπάσουν των σπιτιών σας τα ερείπια.

⁷Έφτασε ο καιρός της τιμωρίας, ο καιρός της ανταπόδοσης. Εσύ, Ισραήλ, πρέπει να το γνωρίζεις. «Ανόητος», λέτε, «είν' ο προφήτης! Τρελός ο άνθρωπος του Πνεύματος! » Μ' αυτά τα λόγια με προσβάλλετε. Με μισείτε τόσο πολύ, γιατί τόσο μεγάλη είν' η αμαρτία σας.

⁸Εσείς, λαέ του Εφραΐμ, στρέφεστε εναντίον του Θεού μου. Αλλά όπου κι αν πάω, μου στήνετε παγίδες. Και στο ναό ακόμα του Θεού μου μου επιτίθεστε.

⁹Διαφθαρήκατε εντελώς, όπως οι κάτοικοι της Γαβαά στο παρελθόν. Ο Κύριος θα θυμηθεί την ανομία σας, την αμαρτία σας θα τιμωρήσει.

Η απογοήτευση του Θεού

¹⁰Ο Κύριος λέει: «Όταν πρωτοσυνάντησα, τον Ισραήλ ήταν για με λαχταριστός, σαν τα σταφύλια στην έρημο και σαν τα πρωτογίνωτα τα σύκα στη συκιά οι πρόγονοί τους, ώριμα και γλυκά. Όμως αυτοί, μόλις έφτασαν στη Βάαλ-Φεγώρ, αφιερώθηκαν στο επαίσχυντο είδωλο κι έγιναν το ίδιο βδελυροί όπως κι εκείνο.

¹¹Αχ, αυτός ο Εφραΐμ! Η δόξα του θα πετάξει σαν πουλί. Οι γυναίκες δεν θα πιάσουν πια παιδιά ούτε θα εγκυμονούνε· παιδιά δεν θα γεννιούνται.

¹²Και αν ακόμα μεγαλώσουν τα παιδιά τους, θα τ' αρπάξω και δε θ' αφήσω ούτ' ένα ζωντανό. Αλίμονό τους άμα απομακρυνθώ απ' αυτούς!

¹³Φοίνικας δυνατός ήταν ο Εφραΐμ για μένα, σ' έδαφος γόνιμο φυτεμένος. Τώρα είν' αναγκασμένος να οδηγήσει ο ίδιος τους γιους του στο φονιά ».

¹⁴Κύριε, αν πρέπει έτσι να γίνει, με μήτρες άγονες τουλάχιστον τιμώρησέ τους, με στήθη που στερέψανε.

¹⁵Ο Κύριος λέει: «Στα Γάλγαλα όλη τους την κακία δείξανε. Από τότε άρχισα εγώ να στρέφομαι εναντίον τους. Και για τις πράξεις τους τις βδελυρές έξω απ' τη χώρα μου θα τους διώξω. Θα πάψω να τους αγαπώ· αντάρτες είν' οι άρχοντές τους όλοι.

¹⁶Ο Εφραΐμ είναι σαν μαραμένο δέντρο· η ρίζα του ξεράθηκε, δε δίνει πια καρπό. Μα κι αν ακόμα οι γυναίκες του λαού γεννήσουν, θα θανατώσω τ' αγαπημένα τους παιδιά».

¹⁷Ο Θεός μου θα τους αποδιώξει, γιατί δεν τον άκουσαν. Κι έτσι πρόσφυγες θα πλανιούνται ανάμεσα στα έθνη.

ΩΣΗΕ 10

Πλούσιες θυσίες - υποκριτικές καρδιές

¹Ήταν ο Ισραήλ ένα απέραντο αμπέλι και καρπερό πολύ. Όσο πληθαίνουν οι καρποί του, τόσο πλουσιότερες θυσίες έκανε· όσο η χώρα του γινόταν πλουσιότερη, τόσο ωραιότερες πέτρινες στήλες έστηνε, λατρευτικές.

²Μα δεν ήταν ειλικρινείς απέναντι στον Κύριο· και γι' αυτό τώρα θα πληρώσουν. Αυτός θα καταστρέψει τα θυσιαστήριά τους, θα κομματιάσει τις πέτρινες λατρευτικές στήλες τους.

Το πάθημα γίνεται μάθημα

³Όταν αυτό συμβεί θα φωνάζουν: «Δεν έχουμε πια βασιλιά, γιατί δεν υπακούσαμε στον Κύριο. Αλλά εδώ που φτάσαμε, τι να μας κάνει ο βασιλιάς;»

⁴Να σας πω: Θα βγάζει λόγους, όρκους θα δίνει ψεύτικους, θα κάνει συμμαχίες, και της δικαιοσύνης η απόδοση θα μοιάζει με φαρμακερό φυτό που μες στ' αυλάκια των αγρών φυτρώνει.

Το τέλος της ειδωλολατρίας

⁵Θα τρέμουν της Σαμάρειας οι κάτοικοι γι' αυτό που θα συμβεί στις Βαιθ-Αυέν το μόσχο. Οι λατρευτές του θα πενήθουνε γι' αυτό και θα θρηνήσουν οι ιερείς, όταν θα του αφαιρεθεί η λαμπρότητά του.

⁶Το μοσχάρι θα το μεταφέρουν στην Ασσυρία, δώρο για το μεγάλο βασιλιά. Θ' απογοητευθεί ο Εφραΐμ, θα ντροπιαστεί ο λαός του Ισραήλ για το είδωλο που λάτρεψε.

⁷Του βασιλιά η πόλη, η Σαμάρεια, θα εξαφανιστεί σαν το κλαρί, που τα νερά το παίρνουν.

⁸Οι τόποι οι ιεροί, που έγιναν αιτία ν' αμαρτήσει ο Ισραήλ, θα ερημωθούν. Αγκάθια και τριβόλια θα φυτρώσουν στους βωμούς τους. Τότε θα πούνε στα βουνά: «Σκεπάστε μας!» και στους λόφους: «Πάνω μας πέστε!»

⁹Ο Κύριος λέει: «Από την εποχή της Γαβαά αμαρτάνεις, Ισραήλ, δεν έχεις αλλάξει από τότε. Γι' αυτό και θα σας βρει ο πόλεμος εκεί στη Γαβαά, επαναστάτες!

¹⁰Έχω αποφασίσει να σας τιμωρήσω. Θα συγκεντρώσω εναντίον σας τους λαούς και θα σας αιχμαλωτίσουν, γιατί αμαρτήσατε επανειλημμένα».

Οι Ισραηλίτες εξαπάτησαν το Θεό

¹¹Ο Κύριος λέει: «Ήταν ο Εφραΐμ σαν νεαρή αγελάδα, που είχε μάθει ν' απολαμβάνει τη δουλειά στο αλώνι. Όταν πέρασα δίπλα κι είδα τον όμορφο τράχηλό της, έβαλα στη σκληρή δουλειά τον Εφραΐμ· έξεψα τον Ιούδα να οργώνει και τον Ιακώβ να σβαρνίζει.

¹²“Να σπέρνετε”, τους είπα, “δικαιοσύνη, ώστε να θερίσετε καρπούς ανάλογους της αγάπης σας. Κάντε καινούργια αρχή, όπως ο αγρότης το καινούργιο του χωράφι ετοιμάζει. Είναι καιρός σ' εμένα, τον Κύριο, να στραφείτε κι εγώ τις ευλογίες μου πλούσιες πάνω σας θα τις σκορπίσω”.

¹³«Αλλά εσείς σπείρατε αδικία κι έτσι τη συμφορά θερίσατε· φάγατε της κακίας σας τον καρπό. Κάνατε του κεφαλιού σας και στηριζόσασταν στο πλήθος των πολεμιστών σας.

¹⁴Γι' αυτό και του πολέμου ο κρότος μέσα στις πόλεις σας θα μπει και θα καταστραφούν όλα τα φρούριά σας όπως η Βαιθ-Αρβέλ, που καταστράφηκε από τον Σωλμάν, σ' εκείνη εκεί τη μάχη, που οι μανάδες σφραγιάζονταν μαζί με τα παιδιά τους.

¹⁵Το ίδιο θα συμβεί και σ' εσάς, λαέ του Ισραήλ, εξαιτίας της Βαιθήλ και της μεγάλης σας κακίας. Τη μέρα της μάχης, πριν ο ήλιος ανατείλει, ο βασιλιάς σας θ' αφανιστεί».

ΩΣΗΕ 11

Η αγάπη του Θεού υπερνικά την οργή του

¹Ο Κύριος λέει: «Όταν ο Ισραήλ ήταν παιδί, τον αγάπησα και τον κάλεσα από την Αίγυπτο να είναι γιος μου.

- ²Μετά, όμως, όσο τους καλούσα προς εμέ, τόσο αυτοί απομακρύνονταν. Στο Βάαλ πρόσφεραν θυσίες και μπρος στα είδωλά του καίγαν προσφορές.
- ³Εγώ δίδαξα τον Εφραΐμ να περπατάει, τον κράτησα στην αγκαλιά μου, αλλά αυτοί δεν αναγνώρισαν ότι εγώ τους φρόντιζα.
- ⁴»Προσεκτικά τούς οδηγούσα, δεμένος μαζί τους με τα δεσμά της καλοσύνης και της αγάπης. Τους φρόντιζα σαν το γεωργό, που βγάζει το ζυγό απ' τη γελάδα του, για να μπορεί ελεύθερα να φάει, κι ακόμα ο ίδιος σκύβει για να την ταΐσει.
- ⁵Γι' αυτό δεν είναι ανάγκη να επιστρέψουν στη χώρα της Αιγύπτου· οι Ασσύριοι τώρα θα τους κυβερνούν. Αλλά επειδή αρνήθηκαν να γυρίσουν σ' εμένα,
- ⁶το ξίφος θα θερίζει μες στις πόλεις τους και θα καταστραφούν όσοι εναντίον μου δολοπλοκούν.
- ⁷Και μ' όλα αυτά ο λαός μου επιμένει ν' αποστατεί. Φωνάζει, για το ζυγό που τον καταπιέζει, αλλά κανείς δεν βρίσκεται να τους τον πάρει.
- ⁸»Πώς θα μπορούσα να σ' εγκαταλείψω, Εφραΐμ; Πώς θα μπορούσα να σε καταστρέψω, όπως την Αδαμά, ή να σε κάνω όπως έκανα τη Σεβωίμ; Ραγίζει η καρδιά μου όταν το σκέφτομαι· πονώ για σας.
- ⁹Το φοβερό θυμό μου δεν θα τον αφήσω να ξεσπάσει· δεν θα ξανασκεφτώ να αφανίσω τον Εφραΐμ. Γιατί εγώ είμαι Θεός και όχι άνθρωπος, ο Άγιος Θεός που κατοικεί ανάμεσά σας και δε θα ενεργήσω υπό την επήρεια του θυμού μου.
- ¹⁰Οι εξόριστοι θα με ακολουθήσουν, όταν σαν το λιοντάρι θα βρυχιέμαι. Τότε θα 'ρχονται τρέμοντας πέρα απ' τη θάλασσα, από τη δύση,
- ¹¹από την Αίγυπτο σαν τα σπουργίτια κι από την Ασσυρία σαν τα περιστέρια. Θα τους ξαναγυρίσω πίσω στα σπίτια τους. Εγώ ο Κύριος το λέω».

ΩΣΗΕ 12

Ο Ισραήλ εξαπατά όπως ο Ιακώβ

- ¹Ο Κύριος λέει: «Ο Εφραΐμ με περικύκλωσε με ψέματα και με απάτες· αλλά ο Ιούδας παραμένει ακόμα πιστός σ' εμένα, τον Άγιο Θεό».
- ²Φέρεται ανόητα ο Εφραΐμ, όπως αυτός που τον αέρα κυνηγάει, που τρέχει πίσω απ' τον άνεμο τον ανατολικό. Κάνουνε συμφωνία υποτέλειας με τους Ασσυρίους, ενώ ταυτόχρονα προσφέρουν λάδι στην Αίγυπτο για δώρο. Έτσι, πληθαίνουν μέρα με τη μέρα οι απάτες και τα ψέματα.
- ³Ο Κύριος έχει δίκη με τον Ιούδα κι όλους θα τιμωρήσει τους απογόνους του Ιακώβ για της ζωής τους την κενότητα. Ανάλογα με τα έργα τους θα τους ανταποδώσει.
- ⁴Όλοι φερθήκαν όπως ο πρόγονός τους ο Ιακώβ, που μέσα στην κοιλιά της μάνας του κιόλας εξαπάτησε τον αδερφό του· αυτός όταν έγινε άντρας πάλεψε ενάντια στο Θεό.
- ⁵Πάλεψε με τον άγγελο και βγήκε νικητής, γιατί έκλαψε και ευλογία τού ζήτησε. Στη Βαιθήλ τον συνάντησε ο Θεός κι εκεί μίλησε μαζί του.
- ⁶Ναι, αυτός είναι ο Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος, Κύριος είναι τ' όνομά του.
- ⁷Τώρα, λοιπόν, εσείς γυρίστε πάλι πίσω στο Θεό σας. Κάντε πράξη την αγάπη και τη δικαιοσύνη και να ελπίζετε στο Θεό σας πάντοτε.
- ⁸Ο Κύριος λέει: «Εσείς, λαέ του Ισραήλ, έχετε γίνει σαν τους εμπόρους της Χαναάν: σας αρέσει να εξαπατάτε τους ανθρώπους με ζυγαριές ψεύτικες.
- ⁹Κι έπειτα λέτε: “εντάξει, πλουτίσαμε, κάναμε περιουσία. Δεν είναι κακό να κερδίζεις. Δεν είναι αμαρτία”.
- ¹⁰Αλλά εγώ ο Κύριος, ο Θεός σας, που από την Αίγυπτο σας έβγαλα, θα σας φέρω πάλι να κατοικήσετε σε σκηνές, όπως τότε, που σας συνάντησα στην έρημο».
- ¹³Έφυγε ο Ιακώβ στη Μεσοποταμία· έγινε δούλος ο Ισραήλ για μια γυναίκα. Για να την αποκτήσει φύλαξε πρόβατα.
- ¹¹Ο Κύριος μιλούσε στους προφήτες κι οράσεις τούς έδινε πολλές. Με τους προφήτες προειδοποιούσε το λαό του.

¹²Η Γαλαάδ ήτανε πόλη ανομίας, γι' αυτό και καταστράφηκε. Τώρα ταύρους θυσιάζουνε στα Γάλγαλα· γι' αυτό και τα θυσιαστήριά τους θα καταστραφούν· θα στοιβαχτούν σαν τα λιθάρια σε σωρούς, όπως αυτοί που δείχνουνε των χωραφιών τα σύνορα.

¹⁴Αλλά ο Κύριος φύλαξε με τον προφήτη το λαό του, τον Ισραήλ, και μ' αυτόν τον προφήτη έβγαλε το λαό του από την Αίγυπτο.

¹⁵Ο λαός του Εφραΐμ πολύ πικρά τον Κύριο εξόργισε. Κι ο Κύριος θα του ζητήσει ευθύνες για τα φονικά που έκανε· ανάλογα με τις κακές του πράξεις θα του ανταποδώσει.

ΩΣΗΕ 13

Τελική ανταπόδοση του Κυρίου στον Ισραήλ

¹Ο Κύριος λέει: «Όταν μιλούσε ο Εφραΐμ, τρόμο σκορπούσε σ' όλο τον κόσμο· αρχηγική φυλή ήταν αυτή στον Ισραήλ. Αλλά αμάρτησε λατρεύοντας το Βάαλ και για το λόγο αυτό θα εξολοθρευτεί.

²Αλλά και τώρα συνεχίζουν ν' αμαρτάνουν, φτιάχνοντας χυτές εικόνες για να τις λατρεύουν. Είδωλα καμωμένα από ασήμι, όλα τους έργα τεχνιτών. Κι ωστόσο λένε “προσφέρτε τους θυσίες!” Μα πώς είναι δυνατόν οι άνθρωποι φιλήματα να δίνουν σε μοσχάρια;

³Γι' αυτό κι εκείνοι θα χαθούν σαν σύννεφο πρωινό, σαν τη δροσιά που γρήγορα εξατμίζεται, σαν άχυρο που ο άνεμος το παίρνει απ' το αλώνι μακριά, ή σαν καπνός που απ' την καμινάδα χάνεται.

⁴»Εγώ όμως είμαι ο Κύριος ο Θεός σας, που σας έβγαλα από την Αίγυπτο· άλλους θεούς πέρα από μένα δεν θ' αναγνωρίζετε· άλλος σωτήρας από μένα δεν υπάρχει.

⁵Εγώ σας έθρεψα στην έρημο, στην άνυδρη τη χώρα.

⁶Όσο σας έτρεφα και χορταίνατε, τόσο περηφανευόσασταν και τελικά με λησμονήσατε.

⁷Για τούτο έγινα θηρίο εναντίον σας· έγινα λεοπάρδαλη που στο δρόμο караδοκώ.

⁸Ρίχνομαι πάνω σας καθώς αρκούδα που της πήραν τα μικρά της, ξεσκίζω της καρδιάς σας το περίβλημα κι εκεί επί τόπου σαν λιοντάρι σας καταβροχθίζω. Τ' άγρια θεριά σάς κάνουνε κομμάτια.

⁹»Καταστράφηκες, Ισραήλ, επειδή στράφηκες ενάντια σ' εμένα, που είμαι ο μοναδικός σου βοηθός.

¹⁰Πού είναι ο βασιλιάς σου να σε σώσει και προστασία να εξασφαλίσει στις πολιτείες σου; Πού είναι όλοι εκείνοι οι άρχοντές σου και οι κυβερνήτες σου; Εσύ δε μου 'χες γυρέψει να σου δώσω βασιλιά και άρχοντες;

¹¹Σου 'δωσα, λοιπόν, βασιλιά πάνω στο θυμό μου και σου τον πήρα πίσω πάνω στην οργή μου.

¹²»Είναι γραμμένη στο κατάστιχο η ανομία του Εφραΐμ κι είναι μ' ασφάλεια καταχωρισμένη η αμαρτία του.

¹³Έχει την ευκαιρία να ζήσει, μα επειδή είναι ανόητος δεν την εκμεταλλεύεται, σαν το παιδί που η μάνα του κοιλοπονάει να το γεννήσει, μα εκείνο αρνιέται να 'βγει απ' την κοιλιά της.

¹⁴Από την εξουσία του άδη δεν θα τους ελευθερώσω. Δε θα τους λυτρώσω από το θάνατο. Στείλε τις συμφορές σου Θάνατε· δείξε τη δύναμή σου Άδη! Εξαφανίστηκε η συμπόνια από τα μάτια μου.

¹⁵»Όσο και αν ο Εφραΐμ προκόβει ανάμεσα στα βοσκοτόπια του, οι εχθροί θα του επιτεθούν από την έρημο, καθώς ο άνεμος ο ανατολικός που τα πηγάδια της ξεραίνει και στερεύει τις πηγές της. Εγώ, ο Κύριος, θα τους στείλω. Κι αυτοί τα θησαυροφυλάκιά του θα λεηλατήσουν και θ' αρπάξουν όλους τους θησαυρούς του.

ΩΣΗΕ 14

¹Η Σαμάρεια θα τιμωρηθεί, γιατί επαναστάτησε ενάντια στο Θεό της. Οι άντρες της θα σκοτωθούν στη μάχη. Θα συντριφτούν τα νήπια και θ' ανοιχτούνε των εγκύων οι κοιλίες».

Η αποκατάσταση του άπιστου Ισραήλ

²Γύρνα, Ισραήλ, στον Κύριο το Θεό σου, γιατί σκόνταψες εξαιτίας της ανομίας σου.

³Στον Κύριο γυρίστε, μιλήστε του και πείτε του: «Συγχώρησε την ανομία μας όλη, δέξου το δώρο μας· αντί για ταύρους σου προσφέρουμε τις προσευχές μας:

⁴“οι Ασύριοι δεν μπορούνε να μας σώσουν· τ' άλογα του πολέμου και τις άμαξές μας δε θα τα εμπιστευτούμε πια, και δε θα ονομάζουμε Θεό μας τα έργα που τα φτιάξανε τα χέρια μας, γιατί μόνο κοντά σου ο απροστάτευτος βρίσκει αγάπη”».

⁵Ο Κύριος λέει: «Τότε θα θεραπεύσω την απιστία του Ισραήλ· θα τους δείξω ανεπιφύλακτα όλη μου την αγάπη, γιατί δε θα 'μαι πια μαζί τους θυμωμένος.

⁶Θα 'μαι γι' αυτούς σαν τη δροσιά. Ο Ισραήλ θ' ανθίζει σαν το κρίνο και σαν τη λεύκα θα βαθαίνει τις ρίζες του.

⁷Θ' απλώνονται τα κλαδιά του και θα 'χει τη μεγαλοσύνη της ελιάς, την ευωδιά των δέντρων του Λιβάνου.

⁸Θα γυρίσουν για να ζήσουν πάλι κάτω από την προστασία μου· θα καλλιεργήσουν το σιτάρι τους και θα καρπίσουνε σαν τ' ανθισμένα αμπέλια. Η φήμη τους θα απλωθεί σαν του Λιβάνου το κρασί.

⁹Τι ανάγκη έχεις πια τα είδωλα, Εφραΐμ; Εγώ είμαι που απαντώ στις προσευχές σας και θα στραφώ σ' εσάς με καλοσύνη. Εγώ είμαι σαν τ' ολοχρονίς πράσινο κυπαρίσσι· όλα όσα χρειάζεστε για να ζήσετε, εμένα έχουν πηγή».

Επίλογος

¹⁰Όποιος είναι σοφός και μυαλωμένος ας δώσει προσοχή σ' αυτά που είναι γραμμένα σ' αυτό εδώ το βιβλίο, ώστε να τα κατανοήσει. Πράγματι, ο δρόμος

του Κυρίου είναι ίσιος· οι δίκαιοι σ' αυτόν βαδίζουν, ενώ οι ασεβείς σκοντάφτουν σ' αυτόν.

ΙΩΗΛ

ΙΩΗΛ 1

¹Λόγος του Κυρίου, που απευθύνθηκε στον Ιωήλ, γιο του Φαθουήλ.

Ακρίδες και ξηρασία

²Ακούστε το αυτό οι πρεσβύτεροι και δώστε προσοχή όλοι οι κάτοικοι της χώρας! Πότε ξανάγινε παρόμοιο πράγμα στον καιρό σας ή στων προγόνων σας τις μέρες;

³Διηγηθείτε το στα παιδιά σας, κι εκείνα στα δικά τους τα παιδιά, για να το πούνε στη γενιά που έρχεται!

⁴Ό, τι άφησαν οι νεαρές ακρίδες, το 'φαγαν οι άλλες, οι φτερωτές· ό, τι άφησαν εκείνες, το έφαγαν οι κάμπιες· κι ό, τι κι οι κάμπιες άφησαν, το έφαγαν οι νύμφες.

⁵Συνέλθετε και κλάψτε εσείς οι μέθυσοι! Θρηνήστε όλοι οι οινοπότες! Γιατί σταφύλια δε θα υπάρχουν για να φτιαχτεί το νέο κρασί.

⁶Έπεσε στρατιά πάνω στη χώρα μου, δυνατή και αναρίθμητη. Τα δόντια τους είναι σαν του λιονταριού και τα σαγόνια τους ωσάν της λέαινας.

⁷Ερήμωσαν τ' αμπέλια μας και καταφάγαν' τις συκιές μας, φάγαν' τη φλούδα την πράσινη κι έμειναν τα κλωνάρια τους λευκά. Τελείως την κατέστρεψαν.

⁸Θρηνήστε και στα πένθιμα ντυθείτε, καθώς η αρραβωνιασμένη κόρη, που κλαίει για το θάνατο του αρραβωνιαστικού της.

⁹Δε γίνονται πια ούτε αναίμακτες θυσίες ούτε σπονδές στο ναό του Κυρίου· γι' αυτό πενθούν οι ιερείς, που τον Κύριο υπηρετούν.

¹⁰Τα χωράφια ερημώθηκαν, το έδαφος πενθεί, τα στάρια καταστράφηκαν, στέρεψε ο μούστος, δεν υπάρχει καινούργιο λάδι πια.

¹¹Γεωργοί λυπηθείτε, θρηνήστε αμπελουργοί για το στάρι και το κριθάρι, γιατί στάρι και κριθάρι δεν υπάρχει και τα χωράφια δε θα θεριστούν!

¹²Ξεράθηκαν τ' αμπέλια και μαραθήκαν οι συκιές· ροϊδιές και χουρμαδιές, μηλιές κι όλα τα καρποφόρα δέντρα ξεραθήκαν! Ναι, χάθηκε απ' τους ανθρώπους η χαρά.

¹³Θρηνήστε ιερείς, που στο θυσιαστήριο ιερουργείτε! Φορέστε ρούχα πένθιμα! Ελάτε, ξενυχτήστε στα πένθιμα ντυμένοι, του Θεού μου οι λειτουργοί! Σταμάτησαν οι αναίμακτες θυσίες και οι σπονδές στο ναό του Θεού σας.

¹⁴Ορίστε μέρες νηστείας και συγκαλέστε σύναξη ιερή· τους πρεσβυτέρους να συνάξετε κι όλους της χώρας τους κατοίκους στου Κυρίου του Θεού σας το ναό, και με κραυγές ζητήστε του βοήθεια.

Θρήνος του προφήτη

¹⁵Αλίμονο, τι μέρα! Η ημέρα του Κυρίου πλησιάζει· έρχεται σαν καταστροφή από τον Παντοκράτορα.

¹⁶Μπροστά απ' τα μάτια μας χάθηκε η τροφή μας, κι η ευφροσύνη κι η χαρά απ' του Θεού μας το ναό.

¹⁷Ξεράθηκαν οι σπόροι κάτω από σβόλους γης, εξαντληθήκαν οι προμήθειες, ρήμαξαν οι σιταποθήκες, γιατί το στάρι χάθηκε.

¹⁸Πώς στενάζουν τα ζώα! Ανήσυχια είναι τα κοπάδια των βοδιών, γιατί βοσκή γι' αυτά δεν υπάρχει. Επίσης και τα πρόβατα υποφέρουν.

¹⁹Σ' εσένα, Κύριε, φωνάζω, γιατί ο καύσωνας έκαψε τα λιβάδια κι όλα τα δέντρα στα χωράφια τα καψάλιασε.

²⁰Σ' εσένα στρέφονται τα ζώα της υπαίθρου, γιατί ξεράθηκαν τα ρυάκια του νερού κι ο καύσωνας έκαψε τα λιβάδια.

ΙΩΗΛ 2

Η ημέρα της κρίσεως του Κυρίου πλησιάζει

¹Σαλπίστε στη Σιών, σημάνετε συναγερομό στο άγιο μου βουνό! Ας τρέμουν όλοι οι κάτοικοι της χώρας, γιατί η ημέρα του Κυρίου έρχεται! Είναι κιόλας κοντά!

²Μέρα του σκότους και της καταχνιάς, μέρα της συννεφιάς και της ομίχλης. Σαν την αυγή απλώνεται απάνω στα βουνά ο εχθρός, λαός πολύς και δυνατός. Σαν αυτόν άλλος ποτέ δεν υπήρξε ούτε ποτέ θα υπάρξει ύστερ' απ' αυτόν, ως την εποχή των γενεών των πιο απομακρυσμένων.

³Μπροστά απ' αυτούς η φωτιά καίει τα πάντα, πίσω τους δεν αφήνει τίποτα. Μπροστά τους είν' η χώρα σαν τον κήπο της Εδέμ, πίσω τους πεδιάδα ερημωμένη. Δεν τους γλιτώνει τίποτα.

⁴Μοιάζουν με άλογα· τρέχουν σαν άλογα πολεμικά.

⁵Ηχούνε καθώς οι άμαξες πάνω σε κορφές βουνών χοροπηδούν, τρίζουν όπως η φλόγα της φωτιάς, που καίει την καλαμιά. Παρατεταγμένοι σαν στρατός πολύς και δυνατός, έτοιμος για τη μάχη.

⁶Καθώς αυτοί πλησιάζουν, τρέμουν από τον πόνο οι λαοί, όλων τα πρόσωπα χλωμιάζουν.

⁷Σαν στρατιώτες κάνουν έφοδο και σαν πολεμιστές στο τείχος ανεβαίνουν. Καθένας προχωρεί ίσια μπροστά του, χωρίς να παρεκκλίνει απ' την πορεία του.

⁸Δεν μπαίνει ο ένας μέσ' το δρόμο του άλλου· βαδίζει ο καθένας στη δική του τη γραμμή. Τρέχουν ανάμεσα στα βέλη που τους σημαδεύουν, τίποτα δεν τους σταματά.

⁹Ενάντια στην πόλη ορμούν, πηδούν πάνω στα τείχη, στα σπίτια ανεβαίνουν και μπαίνουν σαν τον κλέφτη απ' τα παράθυρα.

¹⁰Καθώς πλησιάζουν σειέται η γη, τρέμει ο ουρανός, ο ήλιος κι η σελήνη σκοτεινιάζουν, τ' αστέρια χάνουνε τη λάμψη τους.

¹¹Ο Κύριος τους οδηγεί· τους δίνει εντολές με της φωνής του τη βροντή· και το τεράστιο στράτευμά τους το θέλημά του εκτελεί. Αλήθεια, μεγάλη είναι η ημέρα της κρίσης του Κυρίου, άπειρα φοβερή. Και ποιος μπορεί να την αντέξει;

Ο Ισραήλ ελπίζει στο έλεος του Θεού

¹²«Και τώρα ακόμα», λέει ο Κύριος, «μπορείτε να επιστρέψετε σ' εμένα μ' όλη σας την καρδιά. Νηστεύστε, κλάψτε και θρηνήστε.

¹³Ξεσκίστε την καρδιά σας κι όχι τα ρούχα σας! »

Ναι, στον Κύριο, το Θεό σας επιστρέψτε! Ξέρετε πως είναι γεμάτος καλοσύνη κι έλεος, υπομονετικός, αξιόπιστος και πρόθυμος να συγχωρήσει.

¹⁴Ποιος ξέρει; Ίσως σας λυπηθεί κι αλλάξει γνώμη και ξαναευλογήσει τα χωράφια και τ' αμπέλια σας. Και τότε θα μπορέσετε να ξαναφέρετε στον Κύριο το Θεό σας σπονδές κι αναίμακτες θυσίες.

Προσευχή για το έλεος του Θεού

¹⁵Σαλπίζετε στη Σιών! Ορίστε μέρες νηστείας και συγκαλέστε σύναξη ιερή!

¹⁶Μαζέψτε το λαό, ορίστε σύναξη ιερή και συναθροίστε γέροντες και νέους, μέχρι και νήπια. Ως και τα νιόπαντρα ζευγάρια ας βγουν απ' τους κοιτώνες τους!

¹⁷Ανάμεσα στο άγιο του ναού και στο θυσιαστήριο ας κλάψουν οι ιερείς που υπηρετούν τον Κύριο, κι ας πουν: «Λυπήσου, Κύριε, το λαό σου, και στην ντροπή μην παραδώσεις εκείνους που σου ανήκουνε! Μην επιτρέψεις να τους κυριέψουν τα έθνη, και μην αφήσεις τους ξένους λαούς να μας περιγελούν και να μας λένε: “πού είναι ο Θεός σας; ”»

Η απάντηση του Θεού

¹⁸Ο Κύριος δείχνει ένθερμη αγάπη για τη χώρα του και έλεος για το λαό του.

¹⁹Ο Κύριος απάντησε στο λαό του και είπε: «Κοιτάξτε, εγώ σας στέλνω το σιτάρι, το κρασί και το λάδι και θα χορτάσετε μ' αυτά· δε θα αφήσω πια να σας περιγελούνε τ' άλλα έθνη.

²⁰Αυτόν που έρχεται απ' το βορρά θα τον απομακρύνω από σας. Στη Νεκρά Θάλασσα θα ρίξω την εμπροσθοφυλακή του και στη Μεσόγειο την οπισθοφυλακή του. Όλο το στράτευμα στην άνυδρη έρημο θα το διασκορπίσω. Η δυσωδία από τα πτώματά τους θα υψωθεί εκεί και θα μολύνει τον αέρα. Αυτό θα γίνει επειδή υπερηφανεύτηκαν».

²¹Χωράφια μη φοβάστε! Χαρείτε κι ευφρανθείτε, γιατί ο Κύριος κάνει μεγάλα έργα!

²²Και μη φοβάστε ζώα εσείς των αγρών, γιατί βλασταίνουν τα λιβάδια! Τα δέντρα κάνουνε καρπό, τ' αμπέλια κι οι συκίες καρποφορούνε μ' όλη τους τη δύναμη.

²³Χαρείτε, κι ευφρανθείτε, κάτοικοι της Σιών, για τον Κύριο το Θεό σας, γιατί σας δίνει τη βροχή τη φθινοπωρινή, που τόσο είν' απαραίτητη, δίνει την πρόωμη και την όψιμη βροχή όπως και πρώτα.

²⁴Γεμίζουνε τ' αλώνια στάρι· κρασί και λάδι τα πιθάρια ξεχειλίζουνε.

²⁵Ο Κύριος λέει: «Θα σας αποζημιώσω γι' αυτά που έφαγαν οι φτερωτές ακρίδες, οι κάμπιες, οι νύμφες κι οι νεαρές ακρίδες, το μεγάλο μου στράτευμα που έστειλα εναντίον σας.

²⁶Τότε θα φάτε όσο θέλετε και θα χορτάσετε. Εμένα, θα δοξάσετε, τον Κύριο το Θεό σας, που έκανα θαύματα για σας. Ποτέ πια δεν πρόκειται να καταφρονεθεί ο λαός μου.

²⁷Έτσι θα μάθετε, Ισραηλίτες, πως κατοικώ εγώ ανάμεσα στο λαό μου, και πως εγώ είμαι ο Κύριος ο Θεός σας κι άλλος κανένας δεν υπάρχει. Ποτέ πια ο λαός μου δεν πρόκειται να καταφρονεθεί».

ΙΩΗΛ 3

Τα σημεία της τελικής κρίσης

¹Λέει ακόμα ο Κύριος: «Μετά απ' αυτά τα γεγονότα, το Πνεύμα μου πλουσιοπάροχα θα το χαρίσω σε κάθε άνθρωπο. Έτσι, οι γιοι κι οι θυγατέρες σας θα κηρύξουν το μήνυμά μου, οι γέροντές σας θεϊκά όνειρα θα δουν, κι οι νέοι σας οράματα.

²Εκείνο τον καιρό θα χαρίσω πλουσιοπάροχα το Πνεύμα μου ακόμη και στους δούλους και στις δούλες.

³Και θα παρουσιάσω θαυμαστά σημάδια στα ουράνια και στη γη –αίμα, φωτιά και σύννεφα καπνού.

⁴Ο ήλιος σε σκοτάδι θα μεταβληθεί και το φεγγάρι κόκκινο θα γίνει σαν το αίμα, πριν έρθει η μέρα της οργής του Κυρίου, η μεγάλη και φοβερή.

⁵Τότε καθένας που θα επικαλεστεί τ' όνομα του Κυρίου θα σωθεί». Στην Ιερουσαλήμ, στο όρος Σιών όσοι θα καταφύγουν θα σωθούν, όπως το 'χει υποσχεθεί ο Κύριος. Θα είν' εκείνοι που θα τους έχει διαλέξει να επιζήσουν.

Η τιμωρία των εχθρών

ΙΩΗΛ 4

¹Ο Κύριος λέει: «Προσέξτε τον καιρό ακριβώς εκείνο που θ' αποκαταστήσω τον Ιούδα και την Ιερουσαλήμ,

²θα συγκεντρώσω όλα τα έθνη και θα τα φέρω στην κοιλάδα που ονομάζεται "Ίωσαφάτ" (Ο Κύριος κρίνει) κι εκεί θα τα καλέσω να κριθούνε για ό, τι έκαναν στον Ισραήλ, στο λαό που μου ανήκει. Τον διασκόρπισαν ανάμεσα στα ξένα έθνη και σε κομμάτια μοίρασαν τη χώρα μου,

³και το λαό μου μεταξύ τους διαμοιράστηκαν ρίχνοντας κλήρο. Πουλούσανε τ' αγόρια για να 'χουν να πληρώνουνε τις πόρνες, και τα κορίτσια για να 'χουν ν' αγοράζουνε κρασί.

⁴»Κι εσείς, τι θέλετε από μένα, Τύρος και Σιδώνα κι ολόκληρη η περιοχή της Φιλισταίας; Θέλετε για κάτι να μ' εκδικηθείτε ή να κάνετε κάτι εναντίον μου; Αν έτσι είναι, στη στιγμή την πράξη σας θα την ανταποδώσω στο κεφάλι σας.

⁵Εσείς αρπάξατε το ασήμι μου και το χρυσάφι μου και φέρατε τους θησαυρούς μου τους πολύτιμους μες στους ναούς σας.

⁶Κι όσο για το λαό του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ, στους Έλληνες τους ξεπουλήσατε, ώστε να τους απομακρύνετε απ' τη χώρα τους.

⁷Εγώ όμως θα τους ξεσηκώσω από τον τόπο όπου τους πουλήσατε και το κακό που κάνατε θα σας το ανταποδώσω.

⁸Τους γιους σας και τις θυγατέρες σας στους απογόνους του Ιούδα θα πουλήσω, κι αυτοί θα τους ξαναπουλήσουν στους Σαβαίους, σε χώρα μακρινή. Εγώ ο Κύριος το βεβαιώνω.

⁹»Ετούτα διαλαλήστε στα ξένα έθνη: “κηρύξτε πόλεμο! Τους μαχητές κινητοποιήστε! Όλους τους στρατιώτες συγκεντρώστε τους κι ας προχωρήσουν.

¹⁰Απ’ τα ινία των αρότρων σας σφυρηλατήστε ξίφη, και λόγχες απ’ τα κλαδευτήρια σας. Ακόμα κι ο πιο αδύνατος ας πει πως είναι ήρωας.

¹¹Όλα τα έθνη σηκωθείτε κι ελάτε από παντού! ” (Κι όταν θα έχουν συγκεντρωθεί στην κοιλάδα, στείλε τότε, Κύριε, να τους χτυπήσουν οι πολεμιστές σου!).

¹²Ας σηκωθούν κι ας ανεβούν τα έθνη στην κοιλάδα που ονομάζεται “Ίωσαφάτ” (Ο Κύριος κρίνει), γιατί εκεί θα καθίσω να κρίνω όλα τα έθνη που έρχονται από παντού.

¹³Βάλτε δρεπάνι! Ο καρπός είν’ ώριμος να θεριστεί. Μπείτε στο πατητήρι κι αρχίστε να πατάτε! Είναι γεμάτο. Τα λαγήνια ξεχείλισαν, γιατί η κακία των εθνών έφτασε στο κορύφωμά της».

Η μελλοντική δόξα του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ

¹⁴Μεγάλος θόρυβος από τα πλήθη στις δίκες την κοιλάδα. Πλησιάζει εκεί η μέρα που ο Κύριος θα εκδηλώσει το θυμό του.

¹⁵Ο ήλιος κι η σελήνη σκοτεινιάζουν, τ’ αστέρια χάνουνε τη λάμψη τους.

¹⁶Σαν βρυχηθμός του λιονταριού απ’ τ’ όρος της Σιών ακούγεται η φωνή του Κυρίου και σαν βροντή απ’ την Ιερουσαλήμ· δονείται ο ουρανός κι η γη. Ο Κύριος όμως θα ’ναι για το λαό του καταφύγιο, οχύρωμα για τους Ισραηλίτες.

¹⁷«Τότε», λέει ο Κύριος, «θα μάθετε ότι εγώ είμ’ ο Θεός σας, που κατοικώ στη Σιών, στο άγιο μου βουνό. Τότε η Ιερουσαλήμ και πάλι θα μου ανήκει· ξένοι δεν θα εισβάλουν πια σ’ αυτήν».

¹⁸Λέει ακόμα ο Κύριος: «Τη μέρα εκείνη μούστο θα στάζουν τα βουνά κι οι λόφοι θα σταλάζουν γάλα. Σ’ όλα τα ρυάκια του Ιούδα θα τρέχουνε νερά, και μια πηγή απ’ το ναό μου θ’ αναβλύζει και θα ποτίζει την ξερή κοιλάδα Σιττίμ.

19 Αλλά η Αίγυπτος κι η Εδώμ θα γίνουν έρημος φρικτή, γιατί χτυπήσαν άδικα το λαό του Ιούδα, αίμα αθώων έχυσαν στη χώρα του.

20-21 Εγώ ο Κύριος, που θα κατοικώ στη Σιών, θα εκδικηθώ το θάνατο εκείνων των αθώων, που δεν τον εκδικήθηκα. Μα του Ιούδα η γη παντοτινά θα κατοικείται κι η Ιερουσαλήμ από γενιά σ' άλλη γενιά θα υπάρχει».

ΑΜΩΣ

ΑΜΩΣ 1

¹Το βιβλίο αυτό περιλαμβάνει λόγους του Αμώς, ενός κτηνοτρόφου από την Τεκωά. Ο Θεός τού μεταβίβασε το μήνυμά του σχετικά με το βασίλειο του Ισραήλ, δύο χρόνια πριν από το σεισμό. Την εποχή εκείνη βασιλιάς του Ισραήλ ήταν ο Ιεροβοάμ, γιος του Ιωάς, και βασιλιάς του Ιούδα ήταν ο Ουζζίας.

²Να τι είπε ο Αμώς: «Σαν βρυχηθμός φωνή Κυρίου απ' το βουνό ακούγεται της Σιών και σαν βροντή από την Ιερουσαλήμ. Τότε έρχεται η ερήμωση στα πράσινα λιβάδια, ακόμα και τα δάση, απάνω στου Καρμήλου τις κορφές, ξεραίνονται κι αυτά».

Τιμωρία των γειτονικών λαών του Ισραήλ Σύριοι

³Ακούστε τι λέει ο Κύριος: «Οι ασέβειες του λαού της Δαμασκού σωρεύονται όλο και πιο πολύ. Φέρθηκαν με φοβερή σκληρότητα ενάντια στους κατοίκους της Γαλαάδ, και γι' αυτό εξάπαντος θα τους τιμωρήσω.

⁴Φωτιά θα στείλω και θα καταστρέψει τ' ανάκτορα του Αζαήλ και του Βεν-Αδάδ·

⁵θα συντρίψω τις αμπάρες των πυλών της Δαμασκού και θα εξολοθρεύσω τους κατοίκους της Βικαέθ-Αυέν (Κοιλάδα της Ανομίας) και τους άρχοντες της Βαιθ-Εδέν (Οίκος Ανοχής). Ο λαός της Συρίας θα οδηγηθεί αιχμάλωτος στην Κιρ. Εγώ ο Κύριος το λέω».

Φιλισταίοι

⁶Ακούστε τι λέει ο Κύριος: «Οι ασέβειες του λαού της Γάζας σωρεύονται όλο και πιο πολύ. Ερήμωσαν ολόκληρα χωριά, πήρανε τους κατοίκους αιχμαλώτους και τους πουλήσανε στους Εδωμίτες· γι' αυτό εξάπαντος θα τους τιμωρήσω.

⁷Φωτιά θα στείλω και θα καταστρέψει τα τείχη της Γάζας και τα ανάκτορά της.

⁸Θα εξολοθρεύσω τους κατοίκους και τους άρχοντες της Ασδώδ και της Ασκάλωνας, και θα ισοπεδώσω την Εκρών· κανείς από τους Φιλισταίους δε θ' απομείνει. Εγώ ο Κύριος το λέω».

Φοίνικες

⁹Ακούστε τι λέει ο Κύριος: «Οι ασέβειες του λαού της Τύρου σωρεύονται όλο και πιο πολύ. Δεν τήρησαν τη συμφωνία φιλίας με τον Ισραήλ· σ' αιχμαλωσία έσυραν ολόκληρο λαό και πουλήσανε όλους τους κατοίκους των χωριών στους Εδωμίτες· γι' αυτό εξάπαντος θα τους τιμωρήσω.

¹⁰Φωτιά θα στείλω και θα καταστρέψει τα τείχη της Τύρου και τα ανάκτορά της».

Εδωμίτες

¹¹Ακούστε τι λέει ο Κύριος: «Οι ασέβειες του λαού της Εδώμ σωρεύονται όλο και πιο πολύ. Με ξίφος καταδίωξαν τ' αδέρφια τους, τους Ισραηλίτες, και δείχτηκαν απέναντί τους ανελέητοι. Ποτέ δεν εξαντλείται ο θυμός τους και την οργή τους αιώνια τη διατηρούν· γι' αυτό εξάπαντος θα τους τιμωρήσω.

¹²Φωτιά θα στείλω στη Θαμάν και θα καταστρέψει της Βοσρά τα ανάκτορα».

Αμμωνίτες

¹³Ακούστε τι λέει ο Κύριος: «Οι ασέβειες των Αμμωνιτών σωρεύονται όλο και πιο πολύ. Για να διευρύνουνε τα όρια της επικράτειάς τους, ξεκοίλιασαν ακόμα κι έγκυες γυναίκες στη Γαλαάδ· γι' αυτό εξάπαντος θα τους τιμωρήσω.

¹⁴Φωτιά θ' ανάψω και θα καταστρέψει τα τείχη της Ραββάθ και τ' ανάκτορά της μες σε πολεμικές κραυγές, μέσα στη μανιασμένη ανεμοθύελλα της μάχης, όταν αυτό συμβεί.

¹⁵Ο βασιλιάς τους θα εκτοπισθεί κι οι άρχοντες μαζί του. Εγώ ο Κύριος το λέω».

ΑΜΩΣ 2

Μωαβίτες

¹Ακούστε τι λέει ο Κύριος: «Οι ασέβειες των Μωαβιτών σωρεύονται όλο και πιο πολύ. Κάψαν' τα κόκαλα του βασιλέα της Εδώμ· στάχτη τα κάνανε· γι' αυτό εξάπαντος θα τους τιμωρήσω.

²Φωτιά θα στείλω ενάντια στη χώρα των Μωαβιτών και τα ανάκτορα της Κεριγιώθ θα καταστρέψει. Οι Μωαβίτες θα πεθάνουν μέσα στον πάταγο, μες στις κραυγές της μάχης και τον ήχο της σάλπιγγας των εχθρών.

³Το βασιλιά θα τον εξολοθρεύσω μαζί του κι όλους τους ηγεμόνες του. Εγώ ο Κύριος το λέω».

Ιούδας

⁴Ακούστε τι λέει ο Κύριος: «Οι ασέβειες του λαού του Ιούδα σωρεύονται όλο και πιο πολύ. Δεν τήρησαν το νόμο μου και περιφρόνησαν τις εντολές μου. Παραπλανήθηκαν από τα ίδια είδωλα που είχαν λατρέψει οι πρόγονοί τους· γι' αυτό εξάπαντος θα τους τιμωρήσω.

⁵Φωτιά θα στείλω ενάντια στη χώρα του Ιούδα και τα ανάκτορα της Ιερουσαλήμ θα καταστρέψει».

Αναπόφευκτη η τιμωρία και του Ισραήλ

⁶Ακούστε τι λέει ο Κύριος: «Και οι δικές σας οι ασέβειες, λαέ του Ισραήλ, σωρεύονται όλο και πιο πολύ· γι' αυτό, εξάπαντος θα σας τιμωρήσω. Πουλάτε για δούλο τον τίμιο που δεν έχει να πληρώσει τα χρέη του, τον φτωχό, αν σας χρωστάει έστω κι ένα ζευγάρι σάνδαλα.

⁷Ποδοπατάτε όποιον στα πόδια σας προσπέφτει για βοήθεια. Παραγκωνίζετε φτωχούς κι απελπισμένους. Γιος και πατέρας με την ίδια δούλη πάτε, και βεβηλώνετε έτσι τ' άγιο μου όνομα.

⁸Κοντά σε κάθε θυσιαστήριο ξαπλώνετε πάνω στα ρούχα που σας δίνουν οι φτωχοί για ενέχυρο· μες στον θάνατό σας τους ναούς πίνετε το κρασί που κατασχέσατε απ' τους χρεώστες σας που τους καταπιέζετε.

⁹»Κι ωστόσο εγώ για χάρη σας είχα τους Αμορραίους εξολοθρέψει, αυτούς που ήταν ψηλοί καθώς οι κέδροι και δυνατοί σαν τις βελανιδιές· κι όμως εγώ τους εξαφάνισα τελείως.

¹⁰Σας έβγαλα απ' την Αίγυπτο και για σαράντα χρόνια σας οδήγησα μέσα απ' την έρημο για να πάρετε εσείς των Αμορραίων τη χώρα.

¹¹Ανάδειξα μέσα από τους γιους σας προφήτες και μέσα από τους νεανίες σας ναζηραίους. Το ξέρετε πως ό, τι λέω είναι αληθινό· έτσι δεν είναι, λαέ του Ισραήλ;

¹²Εσείς όμως ποτίσατε τους ναζηραίους κρασί και στους προφήτες απαγορέψατε να προφητεύουν.

¹³»Έτσι κι εγώ στο έδαφος θα σας συντρίψω και θα στενάζετε, όπως η άμαξα η βαρυφορτωμένη με δεμάτια.

¹⁴Τότε, ακόμα κι οι πιο γρήγοροι δε θα μπορέσουν να ξεφύγουν· οι πιο ισχυροί δεν θα μπορέσουν να αναπτύξουν τις δυνάμεις τους ούτε κι οι πιο γενναίοι ακόμη στρατιώτες θα μπορέσουν να σωθούν.

¹⁵Κανείς τοξότης δεν θα μπορέσει να αντέξει ούτε δρομέας να διαφύγει ούτε ακόμη και ιππέας να σωθεί.

¹⁶Τη μέρα εκείνη ακόμα κι οι πιο θαρραλέοι στρατιώτες θα πετάξουν τ' άρματά τους και θα φύγουν. Εγώ, ο Κύριος το λέω».

ΑΜΩΣ 3

Το προνομιακό έθνος

¹Λαέ του Ισραήλ, άκου αυτό το λόγο που λέει για σένα ο Κύριος, για ολόκληρο το γένος που έβγαλε απ' την Αίγυπτο. Λέει:

²«Μέσα απ' όλους τους λαούς της γης είσαι ο μόνος που σε γνώρισα και σε φρόντισα· για τούτο και θα τιμωρήσω όλες τις ανομίες σου».

Αποστολή του προφήτη

³Πάνε ποτέ δυο άνθρωποι αντάμα, δίχως να 'χουνε πριν συναντηθεί;

⁴Βρυχάται τάχα μες στο δάσος το λιοντάρι, αν πριν δεν έχει εκεί τη λεία του βρει; Βγάζει το λιονταρόπουλο φωνή μες στη φωλιά του, αν τίποτα δεν έχει στα νύχια του πιαστεί;

⁵Πέφτει πουλί στη γη μες στην παγίδα, αν ξόβεργο δεν έχει εκεί στηθεί; Πετάγεται απ' το χώμα το δοκάνι, αν τίποτα δεν έχει εκεί πιαστεί;

⁶Ακούγεται ήχος σάλπιγγας στην πόλη, δίχως ο λαός να τρομοκρατηθεί; Πέφτει ποτέ κακό σε κάποια πόλη, που απ' τον Κύριο να μην έχει σταλθεί;

⁷Βέβαια, ο Κύριος ο Θεός δεν κάνει τίποτα, δίχως να πει το σχέδιό του στους προφήτες, τους δούλους του, από πριν.

⁸Μούγκρισε το λιοντάρι· ποιος δε θα φοβηθεί; Μίλησε ο Κύριος ο Θεός· ποιος δεν θα προφητέψει;

Καταστροφή της Σαμάρειας

⁹Ο Κύριος λέει: «Στείλτε αυτό το μήνυμα στ' ανάκτορα της Ασδώδ και στ' ανάκτορα της Αιγύπτου: “συγκεντρωθείτε στα βουνά γύρω από τη Σαμάρεια και δείτε τις πολλές αναστατώσεις, την καταπίεση που συντελείται εκεί.

¹⁰Αυτοί οι άνθρωποι δεν ξέρουν να κάνουν το σωστό. Γεμίζουνε τα μέγαρά τους μ' όσα τους προμηθεύει η βία κι η αρπαγή”.

¹¹Γι' αυτό εγώ, ο Κύριος, τους λέω: “ο εχθρός τη χώρα σας θα την πολιορκήσει· θα καταστρέψει τα οχυρά σας και τα παλάτια σας θα τα λεηλατήσει!

¹²Πώς ο βοσκός μέσ' απ' του λιονταριού το στόμα μόλις που καταφέρνει να τραβήξει δυο κόκαλα απ' τα πόδια του αρνιού ή ένα κομμάτι αυτί; Παρόμοια θα σωθούν κι οι Ισραηλίτες που κατοικούνε στη Σαμάρεια: Τίποτα δε θα μείνει παραπάνω από μια ράχη κι ένα κομμάτι από ποδάρι κρεβατιού”».

¹³Λέει ο Θεός, ο Κύριος του σύμπαντος: «Ακούστε και προειδοποιήστε τους απογόνους του Ιακώβ:

¹⁴“Τη μέρα που θα τιμωρήσω το λαό του Ισραήλ για τις ασέβειές του εναντίον μου, θα καταστρέψω τα θυσιαστήρια της Βαιθήλ· τα κέρατα κάθε βωμού θ’ αποκοπούνε και θα πέσουνε στη γη.

¹⁵Θα καταστρέψω τις χειμερινές τους κατοικίες, το ίδιο και τις θερινές. Θ’ αφανιστούν τα σπίτια τα στολισμένα με ελεφαντόδοντο, συντρίμμια οι επιβλητικές τους κατοικίες θα γίνουν”. Εγώ το λέω, ο Κύριος».

ΑΜΩΣ 4

Κατά των πλουσίων γυναικών της Σαμάρειας

¹Ακούστε αυτόν το λόγο, γυναίκες της Σαμάρειας, καλοθρεμμένες σαν τις αγελάδες της Βασάν: Καταπιέζετε τους αδύνατους και καταθλίβετε τους φτωχούς, λέτε στους άντρες σας: «φέρτε μας να πιούμε!»

²Ορκίστηκε ο Κύριος, ο Θεός: «Όπως είν’ αλήθεια πως είμαι άγιος, έτσι είν’ αλήθεια πως έρχεται για σας καιρός, που θα σας σύρουν με άγκιστρα όλες σας ως τις τελευταίες· θα είσαστε καθώς το ψάρι στο καμάκι.

³Θα βγείτε από των τειχών τ’ ανοίγματα, η μια πίσω απ’ την άλλη, και θα σας κυνηγήσουν μέχρι το όρος το Ερμών. Εγώ το λέω, ο Κύριος».

Κατά της αμαρτωλής λατρείας

⁴Λέει ο Κύριος, ο Θεός: «Λαέ του Ισραήλ, ελάτε στη Βαιθήλ και αμαρτήστε, στα Γάλγαλα· και αμαρτήστε ακόμη πιο πολύ. Προσφέρετε κάθε πρωί τις θυσίες σας και την τρίτη μέρα τις δεκάτες σας!

⁵Προσφέρετε για ευχαριστήρια θυσία ένζυμο ψωμί και απαγγείτε φωναχτά, για ν’ ακουστεί, εκούσιες προσφορές, αφού έτσι σας αρέσει. Τέτοιοι είσαστε, λαέ του Ισραήλ!»

Ανεπίδεκτος μαθήσεως ο Ισραήλ

⁶Λέει ο Κύριος: «Εγώ είμαι που σας έφερα την πείνα σ’ όλες τις πόλεις σας και τα χωριά σας, έτσι που να μην έχετε ψωμί να φάτε· κι όμως εσείς σ’ εμένα δε γυρίσατε.

⁷»Εγώ είμαι που δεν άφησα να βρέξει τρεις μήνες πριν από το θερισμό. Έστειλα τη βροχή σε μια πόλη και σε άλλη δεν έβρεξε· ένα κομμάτι χωραφιού ποτίστηκε και το άλλο, όπου δεν έβρεξε, ξεράθηκε.

⁸Ορισμένων πόλεων οι κάτοικοι πήγαιναν μισοπεθαμένοι από τη δίψα σε μια άλλη πόλη για να βρουν νερό, αλλά δεν ήταν αρκετό να πιούνε. Κι όμως εσείς σ' εμένα δε γυρίσατε.

⁹»Έστειλα την κάψα του λίβα και μούχλα στα σιτηρά σας· τους κήπους και τ' αμπέλια σας τα ξέρανα· η ακρίδα αφάνισε και τις συκιές και τις ελιές σας. Κι όμως εσείς σ' εμένα δε γυρίσατε.

¹⁰»Σας έστειλα πανούκλα, όπως εκείνη που έστειλα στην Αίγυπτο, έκανα θάνατο να βρουν τα παλικάρια σας στη μάχη κι άφησα τ' άλογά σας να αιχμαλωτιστούν· έκανα των πτωμάτων η αποφορά να σας γεμίσει τα ρουθούνια στα στρατόπεδά σας. Κι όμως εσείς σ' εμένα δε γυρίσατε.

¹¹»Κατέστρεψα τα σπίτια σας, όπως κατέστρεψα τα Σόδομα και τα Γόμορρα· κι όσοι από σας γλιτώσανε, ίσα που ξέφυγαν, σαν το δαυλό που τον αρπάζουν από τη φωτιά. Κι όμως εσείς σ' εμένα δε γυρίσατε.

¹²»Τώρα όμως έρχομαι εγώ ο ίδιος να σας τιμωρήσω, λαέ του Ισραήλ. Γι' αυτό ετοιμαστείτε να με αντιμετωπίσετε, εμένα το Θεό που θα σας κρίνει». Αυτά λέει ο Κύριος.

Ο Θεός παντοδύναμος δημιουργός

¹³Ναι, είν' αυτός που τα βουνά σχημάτισε κι έφτιαξε τους ανέμους. Τα σχέδιά του φανερώνει στους ανθρώπους· κάνει ν' αλλάξει η μέρα με τη νύχτα και στις ψηλές κορφές της γης βαδίζει. «Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος» αυτό είναι τ' όνομά του!

ΑΜΩΣ 5

Πρόσκληση για έγκαιρη μετάνοια

¹(Α) Ακούστε αυτόν το θρήνο, που έχω να πω για σας, λαέ του Ισραήλ:

²Έπεσε ο λαός του Ισραήλ ωσάν νεκρή παρθένα και δε θα σηκωθεί ξανά! Παρατημένη κείται στο ίδιο της το χώμα κι ούτ' ένας δεν υπάρχει να τη σηκώσει ορθή.

³Γιατί έτσι ο Κύριος ο Θεός το έχει πει: «Στην πόλη που στέλνει στον πόλεμο χίλιους, θα επιστρέψουν πίσω εκατό. Και σ' εκείνη που στέλνει εκατό θα γυρίσουν πίσω δέκα. Αυτό θα συμβεί σε όλον τον Ισραήλ».

⁴(B) Αυτά λέει ο Κύριος στο λαό του Ισραήλ: «Σ' εμένα επιστρέψτε και θα ζήσετε.

⁵Στον τόπο της Βαιθήλ τον ιερό να μην πηγαίνετε, γιατί η Βαιθήλ θα εξαφανιστεί. Ούτε στον ιερό τον τόπο των Γαλγάλων να πηγαίνετε, γιατί εξάπαντος τα Γάλγαλα στην αιχμαλωσία θα οδηγηθούν· και με κανένα τρόπο μην πηγαίνετε στον ιερό τον τόπο της Βέερ-Σεβά».

⁶Στον Κύριο επιστρέψτε και θα ζήσετε· αλλιώς φωτιά θα πέσει ενάντια στους απογόνους του Ιωσήφ, και της Βαιθήλ το ιερό θα καταστρέψει, κι ούτε ένας να τη σβήσει δε θα βρίσκεται.

⁷(Γ) Αλίμονο σ' εσάς που μετατρέπετε τη δικαιοσύνη σε εμπειρία πικρή για τους ανθρώπους, γιατί με δόλο τα δίκια τους καταπατείτε.

⁸(Δ) Αυτός έχει τ' αστέρια δημιουργήσει την Πούλια και τον Ωρίωνα. Σε φως αλλάζει το σκοτάδι και τη μέρα σε νύχτα σκοτεινή. Αυτός καλεί κοντά του τα νερά της θάλασσας και τα σκορπάει πάνω στην επιφάνεια της γης. «Κύριος» είναι τ' όνομά του!

⁹Αυτός τους ισχυρούς συντρίβει και τα οχυρά τους καταστρέφονται.

¹⁰(Γ) Εχθρεύεστε εκείνον που στο δικαστήριο την αδικία καυτηριάζει κι αυτόν που λέει όλη την αλήθεια απερίφραστα.

¹¹⁻¹²Ξέρω πόσο πολλές είν' οι ασέβειές σας και τι βαριές οι αμαρτίες σας: Καταπιέζετε τον αδύνατο και τον κλέβετε, όταν του παίρνετε φόρο από το στάρι της σοδειάς του· δέχεστε δωροδοκίες και τον εμποδίζετε να βρει το δίκιο

του στο δικαστήριο. Για όλα τούτα, στα όμορφα σπίτια που χτίσατε δε θα κατοικήσετε, κι απ' τα ωραία αμπέλια που φυτέψατε δε θα πιείτε κρασί.

13 Φρόνιμο είναι, λοιπόν, σε τέτοιους πονηρούς καιρούς το στόμα του κανείς κλειστό να το κρατάει.

14(B) Κάντε το καλό και όχι το κακό, για να ζήσετε. Τότε ο Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος θα είναι αληθινά μαζί σας, όπως το ισχυρίζεστε.

15 Αποστραφείτε το κακό και αγαπήστε το καλό και αποκαταστήστε τη δικαιοσύνη στο δικαστήριο. Ίσως ο Κύριος ο Θεός του σύμπαντος να σπλαχνιστεί τους επιζώντες απογόνους του Ιωσήφ.

16(A) Λέει ο Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος, ο Παντοκράτορας: «Σε όλες τις πλατείες θρήνοι θ' ακούγονται και σ' όλους τους δρόμους, θα φωνάζουν “αλίμονο, αλίμονο!” Θα προσκαλούν ακόμα κι εργάτες από τους αγρούς για να θρηνούνε με τους μοιρολογητές αντάμα.

17 Σ' όλα τ' αμπέλια αντί για γέλια θρήνοι θ' αντηχούν, όταν ανάμεσά σας θα διαβώ για να σας τιμωρήσω. Εγώ το λέω ο Κύριος».

Απατηλή ελπίδα

18 Αλίμονο σ' εσάς που λαχταράτε να 'ρθεί η μέρα που θα επέμβει ο Κύριος! Τι καλό περιμένετε απ' την ημέρα εκείνη του Κυρίου; Θα 'ναι για σας σκοτάδι κι όχι φως.

19 Θα 'ναι για σας όπως για κείνον που ξεφεύγει απ' το λιοντάρι και πέφτει πάνω στην αρκούδα· γυρίζει σπίτι του κι ως ακουμπά το χέρι του στον τοίχο, δέχεται δαγκωματιά φιδιού.

20 Η μέρα του Κυρίου θα σας φέρει σκοτάδι κι όχι φως· θα 'ναι μια μέρα σκοτεινή, χωρίς καθόλου λάμψη ελπίδας.

Η μισητή λατρεία

21 Λέει ο Κύριος: «Μισώ, αηδιάζω τις γιορτές σας! Δε με αγγίζουν πια τα πανηγύρια σας.

²²Ναι! Όταν μου προσφέρετε τα ολοκαυτώματα και τις αναίμακτες τις προσφορές σας, μ' εξοργίζετε· αποτροπιασμό μου προκαλούνε τα θρεφτάρια, που τα προσφέρετε θυσία κοινωνίας.

²³Πάψτε πια να με ξεκουφαίνετε με τους ύμνους σας. Τον ήχο από τις άρπες σας δεν θέλω πια να τον ακούω.

²⁴Αντί γι' αυτά, ας ρεύσει σαν νερό το δίκαιο άφθονο και η δικαιοσύνη σαν χείμαρρος αστείρευτος.

²⁵»Σας ζήτησα εγώ ποτέ θυσίες και προσφορές αναίμακτες, λαέ του Ισραήλ, μες στα σαράντα χρόνια που σας οδηγούσα μέσ' απ' την έρημο;

²⁶Τώρα, όμως, επειδή λατρεύσατε τα είδωλα που φτιάξατε, το βασιλιά σας το Σακκούχ και το θεό σας τον αστρικό, τον Καιβάν, θα υποχρεωθείτε να κουβαλήσετε αυτά τα είδωλα

²⁷όταν εγώ σας οδηγήσω στην αιχμαλωσία πέρα απ' τη Δαμασκό». Αυτά λέει ο Κύριος, που τ' όνομά του είναι “του σύμπαντος Θεός”.

ΑΜΩΣ 6

Η ενοχή των ισχυρών

¹Αλίμονο σ' εσάς που ζείτε στη Σιών αμέριμνοι και που νομίζετε πως είστε ασφαλείς πάνω στο βουνό της Σαμάρειας! Αλίμονο σ' εσάς τους διακεκριμένους του Ισραήλ, του πρώτου απ' όλα τα έθνη! Αλίμονο σ' εσάς, που οι άνθρωποι έρχονται για να ζητήσουνε βοήθεια!

²Λέτε: «Πηγαίνετε στην πόλη Χαλάνη και δείτε την· κι από 'κει πηγαίνετε στη μεγάλη πόλη, τη Χαμάθ, και κατεβείτε στην πόλη των Φιλισταίων τη Γαθ. Είναι μήπως από τα βασίλεια αυτά καλύτερα τα βασίλεια του Ιούδα και του Ισραήλ; ή μήπως τα δικά μας σύνορα από τα σύνορά τους είναι πλατύτερα; »

³Εσείς αποφεύγετε να σκέφτεστε την ημέρα της συμφοράς, αλλά με τις αδικίες σας τη φέρνετε κοντύτερα!

⁴Ξαπλώνετε αμέριμνοι σε ανάκλιντρα στολισμένα με ελεφαντόδοντο, τρώγοντας τρυφερά αρνάκια και καλοθρεμμένα μοσχάρια απ' τα κοπάδια σας.

⁵Φτιάχνετε κακόφωνα τραγουδάκια για την άρπα κι έχετε την εντύπωση ότι συνθέτετε όπως ο Δαβίδ.

⁶Πίνετε το κρασί με την κανάτα κι αλείφεστε με τα καλύτερα αρώματα, και δε σας καίγεται καρφί για την καταστροφή του λαού Ισραήλ.

⁷«Γι' αυτό, τώρα θα πάτε αιχμάλωτοι, πρώτοι εσείς απ' όλους τους άλλους, και θα τελειώσουνε για σας τα συμπόσια κι οι γιορτές». Αυτά λέει ο Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος.

Καταστροφή της Σαμάρειας

⁸Ο Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος, λέει: «Η αλαζονεία του λαού του Ιακώβ μου προκαλεί απέχθεια και μ' αηδιάζουν τα ωραία του ανάκτορα. Ορκίζομαι στον εαυτό μου ότι θα παραδώσω την πρωτεύουσά τους μαζί με τους κατοίκους της στην καταστροφή.

⁹»Κι αν συμβεί δέκα άνθρωποι να 'χουνε απομείνει σ' ένα σπίτι, θα πεθάνουν.

¹⁰Κι αν έρθει ένας συγγενής να βγάλει από το σπίτι τα πτώματα για να τα θάψει, και βρει κάποιον επιζώντα, κάπου σε μια απόμερη γωνιά, και τον ρωτήσει: “είναι κανείς ακόμα ζωντανός εδώ; ” κι εκείνος του απαντήσει “κανείς”, τότε ο συγγενής θα του ψιθυρίσει: “σστ! Μην αναφέρεις τ' όνομα του Κυρίου, για να μην καταλάβει ο Κύριος ότι κάποιος είναι ακόμα ζωντανός εδώ” ».

¹¹Ο Κύριος θα διατάξει κι όλα τα σπίτια και τ' ανάκτορα, μεγάλα και μικρά, θα γίνουνε συντρίμια.

¹²Τρέχουν μήπως στα βράχια πάνω τ' άλογα; μήπως οργώνεται η θάλασσα με βόδια; Και να που τη δικαιοσύνη εσείς την κάνατε δηλητήριο και το σωστό το αλλάξατε σε λάθος.

¹³Λέει ο Κύριος, ο Θεός του σύμπαντος: «Αλίμονο σ' εσάς που καμαρώνετε για την κατάληψη της Λο-Δεβάρ, ή λέτε: “με τη δύναμή μας κυριέψαμε την Καρνάμι!”

¹⁴Τώρα εγώ θα ξεσηκώσω ένα έθνος εναντίον σας, λαέ του Ισραήλ, που θα γίνει κατακτητής και καταπιεστής της χώρας σας απ' τη Λεβό-Χαμάθ βόρεια ως τη Νεκρά Θάλασσα στο νότο».

ΑΜΩΣ 7

Τρεις οράσεις: Αναπόφευκτη η τιμωρία

¹Ακούστε τι μου έδειξε ο Κύριος, ο Θεός: Τον είδα να δημιουργεί ένα πλήθος ακρίδες. Ήταν λίγο μετά το κόψιμο του χορταριού για τ' άλογα του βασιλιά, και το χορτάρι άρχιζε να μεγαλώνει πάλι.

²Κι ενώ οι ακρίδες τρώγανε όλη τη βλάστηση της χώρας, θερμά ikéteψα και είπα: «Κύριε, Θεέ, παρακαλώ συγχώρησε το λαό σου! Αλλιώς πώς θα μπορέσει να επιζήσει ο λαός του Ιακώβ, τόσο μικρός που είναι; »

³Τότε ο Κύριος άλλαξε γνώμη κι είπε: «Ωραία· δε θα γίνει».

⁴Ο Κύριος ο Θεός μου έδειξε ακόμη ετούτο: Κάλεσε τη φωτιά για τιμωρία στο λαό του κι η φωτιά στέγνωσε τα νερά. Άρχισε να ξεραίνει και τα χωράφια.

⁵Τότε είπα: «Κύριε Θεέ, παρακαλώ, σταμάτα τη φωτιά! Αλλιώς πώς θα μπορέσει να επιζήσει ο λαός του Ιακώβ, τόσο μικρός που είναι; »

⁶Ο Κύριος άλλαξε πάλι γνώμη κι είπε: «Ωραία· ούτε κι αυτό θα γίνει».

⁷Ο Κύριος μου έδειξε ακόμα κάτι: Στεκόταν ο ίδιος όρθιος πλάι σ' έναν τοίχο, κρατώντας ένα νήμα στάθμης στο χέρι του.

⁸Με ρώτησε: «Αμώς τι βλέπεις; » Κι απάντησα: «Ένα νήμα της στάθμης». Τότε ο Κύριος είπε: «Έλεγξα το λαό μου τον Ισραήλ και βρήκα πως δεν είναι ίσιος· μοιάζει γερμένος τοίχος. Κι άλλο δεν θα τον ανεχθώ».

⁹Θα καταστραφούν οι ιεροί τόποι των απογόνων του Ισαάκ και τα ιερά κέντρα του βασιλείου του Ισραήλ θα ερημωθούν και θα επιφέρω βίαιο τέλος στη δυναστεία του Ιεροβοάμ».

Ο Αμώς εξορίζεται από τη Βαιθήλ

10 Τότε ο Αμασίας, ο ιερέας της Βαιθήλ, έστειλε μήνυμα στον Ιεροβοάμ, βασιλιά του Ισραήλ, και του ανέφερε: «Ο Αμώς συνωμοτεί εναντίον σου, μες στο βασίλειο του Ισραήλ και δεν μπορεί πια ο λαός ν' ανέχεται τα λόγια του.

11 Έχει πει ότι ο Ιεροβοάμ στη μάχη θα πεθάνει κι ο Ισραήλ θα οδηγηθεί οπωσδήποτε αιχμάλωτος μακριά απ' την πατρίδα του».

12 Ο Αμασίας είπε στον Αμώς: «Οραματιστή, σήκω και φύγε γρήγορα από 'δω και πήγαινε στη χώρα του Ιούδα, να προφητέψεις και να κερδίσεις το ψωμί σου εκεί.

13 Μα στη Βαιθήλ εδώ μην ξαναπροφητέψεις, γιατί αυτή είναι εθνικό ιερό, βασιλικός τόπος λατρείας».

14 Ο Αμώς αποκρίθηκε στον Αμασία: «Εγώ δεν είμαι επαγγελματίας προφήτης ούτε ανήκω σε κάποια προφητική ομάδα. Εγώ κερδίζω τη ζωή μου απ' τα κοπάδια μου κι απ' τις συκομουριές μου.

15 Αλλά ο Κύριος με πήρε απ' το κοπάδι μου και μου είπε: “πήγαινε και προφήτεψε εκ μέρους μου στο λαό μου τον Ισραήλ”.

16 Τώρα εσύ μου απαγορεύεις να προφητεύω ενάντια στο λαό του Ισραήλ, στους απογόνους του Ισαάκ.

17 Άκου, λοιπόν, αυτά που λέει ο Κύριος: Η γυναίκα σου θα γίνει πόρνη στην πόλη και οι γιοι σου και οι κόρες σου στον πόλεμο θα σκοτωθούν. Η γη σου σ' άλλους θα μοιραστεί με το σχοινί· εσύ σε χώρα ακάθαρτη θα πεθάνεις, κι ο Ισραήλ θα οδηγηθεί οπωσδήποτε αιχμάλωτος μακριά απ' την πατρίδα του».

ΑΜΩΣ 8

Νέο όραμα

1 Ο Κύριος ο Θεός μου έδειξε και κάτι ακόμα: Είδα ένα καλάθι με φρούτα καλοκαιρινά.

²«Τι βλέπεις, Αμώς; » με ρώτησε ο Κύριος. Κι εγώ απάντησα: «Βλέπω ένα καλάθι με φρούτα καλοκαιρινά». Τότε μου είπε ο Κύριος: «Ο λαός μου ο Ισραήλ είναι ώριμος για την κρίση. Δε θ' αλλάξω πια γνώμη για την τιμωρία μου.

³Τότε τα τραγούδια στα ανάκτορα θα γίνουν θρήνοι. Ο τόπος θα γεμίσει πτώματα και κανείς δε θα τα θάβει. Παντού θα βασιλεύει νεκρική σιγή». Αυτά λέει ο Κύριος.

Αδικία και εκμετάλλευση

⁴Ακούστε τα αυτά, εσείς που συντρίβετε τους φτωχούς και παραγκωνίζετε τους δυστυχημένους της χώρας.

⁵Λέτε: «Πότε θα περάσει η γιορτή της νομηνίας και το Σάββατο για ν' ανοίξουμε τις σιταποθήκες και να πουλήσουμε το στάρι μας; Θα μικρύνουμε τα δοχεία της μέτρησης για να δίνουμε λιγότερο, θα βαρύνουμε τα σταθμά για να εισπράττουμε περισσότερο ασήμι και θα σκαρτέψουμε τις ζυγαριές.

⁶Θα πουλήσουμε ακόμη και τ' αποκοσκινίδια του σταριού με κέρδος. Θα πουλήσουμε για δούλους τους φτωχούς, που δεν έχουν να πληρώσουν τα χρέη τους, έστω κι αν χρωστούν μονάχα ένα ζευγάρι σανδάλια».

⁷Ορκίστηκε ο Κύριος, που γι' αυτόν ο λαός του Ισραήλ τόσο περηφανεύεται: «Δεν πρόκειται να λησμονήσω ποτέ τις πράξεις τους».

⁸Ποιος αμφιβάλλει ότι γι' αυτές τις πράξεις σας η γη δεν θα σειστεί κι οι κάτοικοι της χώρας δεν θα κατατρομάξουν; Ολόκληρη η χώρα θα τραντάζεται, θα υψώνεται και θα χαμηλώνει, σαν τα νερά του Νείλου στην Αίγυπτο.

Η ημέρα της κρίσεως

⁹Λέει ο Κύριος ο Θεός: «Την ημέρα εκείνη θα κάνω να βασιλέψει ο ήλιος μέρα μεσημέρι· η γη θα σκοτεινιάσει ενώ θα είναι μέρα φωτεινή.

¹⁰Θα μετατρέψω τις γιορτές σας σε κηδείες και τα γιορταστικά τραγούδια σας σε γοερές κραυγές. Θα κάνω όλοι να ξυρίστε τα κεφάλια σας και να φορέστε

ρούχα πένθιμα. Το πένθος σας θα 'ναι τόσο βαρύ, όπως όταν πεθαίνει ένα μοναχοπαιδί. Κι όλα ετούτα θα τελειώσουν σαν μια μέρα γεμάτη πίκρα.

¹¹»Έρχεται ο καιρός», λέει ο Κύριος, «που θα στείλω στη χώρα μεγάλη ανέχεια. Οι άνθρωποι θα πεινάνε αλλά όχι για ψωμί και θα διψάνε αλλά όχι για νερό· θα πεινάνε και θα διψάνε για ν' ακούσουν κάποιο μήνυμα από μένα.

¹²Τότε θα τρέχουν από θάλασσα σε θάλασσα και θα περιπλανιούνται από βορρά σ' ανατολή γυρεύοντας ένα μήνυμα από μένα και δε θα το βρίσκουν.

¹³»Τη μέρα εκείνη θα λιποθυμάνε απ' τη δίψα ακόμα κι οι σφριγηλοί σας νέοι και τα εύρωστα κορίτσια σας.

¹⁴Θα πέσουν και δε θα ξανασηκωθούν όλοι αυτοί που ορκίζονται στα είδωλα της Σαμάρειας, που ορκίζονται στ' όνομα του θεού της Δαν ή στ' όνομα του θεού της Βέερ-Σεβά».

ΑΜΩΣ 9

Τελευταίο όραμα

¹Είδα τον Κύριο να στέκεται γιγάντιος μπροστά στο θυσιαστήριο και να δίνει διαταγή: «Χτύπα τα κιονόκρανα τόσο δυνατά που να σειστούν το ιερό και τα θεμέλιά του. Σπάσε τις κολόνες ώστε να πέσουν στα κεφάλια τους. Όσους επιζήσουν θα τους εξοντώσω με το ξίφος των εχθρών. Κανείς δε θα ξεφύγει, κανείς δε θα διασωθεί.

²Αν φτάσουν να χωθούν στον άδη, το χέρι μου από 'κει θα τους τραβήξει πάνω κι αν ανεβούν στον ουρανό κι από κει θα τους κατεβάσω κάτω.

³Ακόμη κι αν κρυφτούν στην κορυφή του Κάρμηλου κι εκεί θα τους ανακαλύψω θα τους πιάσω· και πάλι αν κρυφτούν από τα μάτια μου στις θάλασσας τον πάτο, θα διατάξω το θαλάσσιο δράκοντα εκεί να τους δαγκώσει.

⁴Κι αν στην αιχμαλωσία οδηγηθούν απ' τους εχθρούς τους, να πέσουν από ξίφος θα δώσω προσταγή. Είμαι αποφασισμένος να μην τους βοηθήσω πια, μα να τους καταστρέψω».

Ο Θεός δημιουργός και κριτής

⁵Ο Θεός είναι ο Κύριος του σύμπαντος: Τη γη αγγίζει κι αυτή τρέμει· φουσκώνει η γη και χαμηλώνει καθώς του Νείλου τα νερά στην Αίγυπτο κι όλοι θρηνούν οι κάτοικοί της.

⁶Το θόλο τ' ουρανού στη γη στεριώνει και στα ουράνια χτίζει τα παλάτια του· της θάλασσας προστάζει τα νερά και γίνονται βροχή και στη γη πέφτουν. Κύριος είναι τ' όνομά του!

Κανένα προνόμιο για τον Ισραήλ

⁷Ο Κύριος λέει: «Μήπως νομίζετε, Ισραηλίτες, ότι στα μάτια μου είστε καλύτεροι απ' τους Αιθίοπες; Έβγαλα, βέβαια, εσάς από την Αίγυπτο, αλλά έβγαλα και τους Φιλισταίους απ' την Κρήτη και τους Αραμαίους από την Κηρ.

⁸Εγώ ο Κύριος ο Θεός παρατηρώ τι κάνει ο Ισραήλ, αυτό το αμαρτωλό βασίλειο, και θα το εξαφανίσω από την επιφάνεια της γης. »Αλλά τελείως δεν θα καταστρέψω τους απογόνους του Ιακώβ. Εγώ το υπόσχομαι.

⁹Θα διατάξω να κοσκινιστούν εκεί που θα ζουν ανάμεσα στα έθνη. Τότε θα ξεχωρίσουν οι ένοχοι, όπως διαχωρίζονται τα λιθαράκια όταν κοσκινίζεται το ακαθάριστο σιτάρι.

¹⁰Όλοι οι αμαρτωλοί μες στο λαό μου, αυτοί που λένε με αυτοπεποίθηση “ο Θεός δεν θ' αφήσει να μας βρει κακό”, όλοι απ' των εχθρών θα σκοτωθούν το ξίφος».

Η αποκατάσταση του Ισραήλ

¹¹Ο Κύριος λέει: «Θα 'ρθεί μια μέρα που θα αποκαταστήσω την Πόλη του Δαβίδ σ' όλη της τη λαμπρότητα. Τώρα φαίνεται ερείπιο. Όμως τους τοίχους της θα επισκευάσω, θα κλείσω όλα τα ρήγματα και θα την ξαναχτίσω όπως ήταν πριν.

¹²Θα κατακτήσουν οι Ισραηλίτες ό, τι έχει απομείνει από τη χώρα της Εδώμ κι από τα άλλα έθνη, που ήταν κάποτε ιδιοκτησία μου. Εγώ ο Κύριος το λέω και θα το κάνω».

13Ο Κύριος λέει ακόμα: «Έρχεται καιρός, που τόσο γρήγορα θα μεγαλώσουν τα σιτηρά, ώστε να έρχεται ο θεριστής μόλις ο γεωργός θα έχει τ' όργωμα τελειώσει. Και τα σταφύλια θα 'ναι τόσο άφθονα, που δε θα προλαβαίνουν να τα πατήσουν όλα για κρασί, γιατί η εποχή της νέας σποράς θα φτάνει. Θα ρέει ο μούστος πάνω στις πλαγιές, θα πλημμυρίζουν οι λόφοι. Τόσο πολλά θα είναι τα σταφύλια.

14Τότε θ' αλλάξω την κατάσταση του λαού μου του Ισραήλ. Θα ξαναχτίσουν τις ερημωμένες πόλεις και θα τις κατοικήσουν. Θα φυτέψουν αμπέλια και θα πίνουν το κρασί, θα φτιάξουν κήπους και θα τρώνε τον καρπό τους.

15Θα τους εγκαταστήσω στη χώρα που τους έδωσα και κανείς δε θα μπορέσει να τους ξεριζώσει πια απ' αυτήν». Αυτά λέει ο Κύριος, ο Θεός σας.

ΟΒΔΙΟΥ

ΟΒΔΙΟΥ 1

¹Όραμα του Οβδιού, που του το φανέρωσε ο Κύριος ο Θεός σχετικά με το λαό της Εδώμ.

Ο Θεός καταδικάζει τους Εδωμίτες

Ο Κύριος έστειλε τον αγγελιοφόρο του στα έθνη κι ακούσαμε το μήνυμά του: «Εμπρός, πάμε να πολεμήσουμε ενάντια στην Εδώμ! »

²Αλλά και στην Εδώμ, λέει ο Κύριος: «Ανάμεσα στα έθνη εσένα θα σε κάνω το πιο αδύναμο. Όλοι θα σε περιφρονούν.

³Η φοβερή σου αλαζονεία, Εδώμ, σε παραπλάνησε. Επειδή κατοικείς σε απρόσιτα, ψηλά, βραχώδη μέρη σκέφτεσαι: “εμένα ποιος μπορεί να με ρίξει στη γη; ”

⁴Ακόμα όμως κι αν χτίσεις τη φωλιά σου στα ψηλά, καθώς αετός, να μοιάζει σαν να βρίσκεται ανάμεσα στ’ αστέρια, εγώ στο λέω, ο Κύριος, πως κι από ’κει θα σε γκρεμίσω κάτω.

⁵»Αν ήταν οι συνηθισμένοι κλέφτες και ληστές που κάνουν έφοδο τη νύχτα, θα έπαιρναν αυτά που θέλανε. Όμως αλίμονο! Αυτοί οι εχθροί σου θα σε απογυμνώσουν εντελώς. Αν ήταν σαν τους τρυγητές, θ’ αφήναν και λίγα τσαμπιά για κείνους που ξαναγυρνούν και τα μαζεύουν.

⁶Όμως, αλίμονο σ’ εσάς, απόγονοι του Ησαύ! Οι εχθροί σας όλη σας τη χώρα θα την ψάξουν, να βρούνε και να πάρουν όλους σας τους κρυμμένους θησαυρούς.

⁷Όλοι οι σύμμαχοί σας, θα σας αρνηθούν την προστασία τους, κι από τη χώρα σας θα σας πετάξουν έξω. Οι φίλοι, που μαζί τους είχατε κοινά συμφέροντα, στην εργασία τους τώρα θα σας πάρουν. Αυτοί που έτρωγαν μαζί σας, παγίδες θα σας στήσουν, θα λέν’ για σας: “πού είν’ η εξυπνάδα τους! ”

⁸Πράγματι», λέει ο Κύριος, «τη μέρα εκείνη τους σοφούς στην Εδώμ θα τους εξαφανίσω και θα εξαλείψω όλη τη σοφία τους.

⁹Θα πανικοβληθούν οι πολεμάρχοι της Θαιμάν κι όλοι οι απόγονοι του Ησαύ στο βουνό πάνω θα εξολοθρευτούν».

¹⁰Επειδή εσείς οι Εδωμίτες σκοτώσατε και λεηλατήσατε τ' αδέρφια σας, τους απογόνους του Ιακώβ, θ' ατιμαστείτε και θα καταστραφείτε μια για πάντα.

¹¹Στεκόσασταν παράμερα και βλέπατε, όταν ο ξένος στρατός παραβίαζε τις πύλες και έμπαινε στην Ιερουσαλήμ. Έριχναν κλήρο για να μοιραστούν τα πλούτη της και τους κατοίκους της και τελικά τους οδήγησαν στην αιχμαλωσία. Κι ήσασταν με τη στάση σας κι εσείς το ίδιο ένοχοι μ' εκείνους.

¹²Σας είχα προειδοποιήσει: Μη χαίρεστε για τη δυστυχία των αδερφών σας, για την καταστροφή των απογόνων του Ιούδα· στα βάσανά τους μην τους ειρωνεύεστε.

¹³Εσείς τουλάχιστον μην μπαίνετε στην κυριευμένη πόλη του λαού μου. Μη χαίρεστε στη συμφορά τους και μην αρπάζετε τα υπάρχοντά τους τη μέρα της καταστροφής και της απελπισίας τους.

¹⁴Στους δρόμους μην παραμονεύετε για να σκοτώσετε τους φυγάδες και μην παραδίνετε τους επιζώντες στους εχθρούς τη μέρα της απελπισίας τους. Εσείς όμως κάνατε ακριβώς το αντίθετο!

Η σωτηρία του Ισραήλ

¹⁵Η μέρα που ο Κύριος θα κρίνει όλα τα έθνη πλησιάζει. Ο Κύριος λέει: «Αυτό που κάνατε στ' αδέρφια σας θα το πάθετε κι εσείς. Το κακό που κάνατε θα πέσει πάνω στο κεφάλι σας.

¹⁶Όσο για σας, λαέ του Ιούδα, ήπιατε το ποτήρι της οργής μου πάνω στο άγιο μου βουνό, μα όλα τ' άλλα έθνη θα συνεχίσουν να το πίνουν δίχως τελειωμό. Θα το πιουν όλο και θα εξαφανιστούν, σαν να μην είχανε ποτέ υπάρξει.

17 Τότε, όσοι γλιτώσουν θα βρουν άσυλο πάνω στο όρος Σιών. Τ' όρος αυτό ξένος κανείς δε θα 'χει το δικαίωμα να το αγγίξει. »Αλλά οι απόγονοι του Ιακώβ θα ξαναπάρουν τη χώρα τους απ' τους κατακτητές της.

18 Οι απόγονοι του Ιακώβ θα γίνουν σαν τη φωτιά, οι απόγονοι του Ιωσήφ σαν τη φλόγα, ενώ οι απόγονοι του Ησαύ σαν το καλάμι. Θα τους κάνουν στάχτη και κανείς από τους απογόνους του Ησαύ δε θα γλιτώσει».

19 Αυτοί που κατοικούν νότια απ' το βασίλειο του Ιούδα θα κυριέψουν την ορεινή Εδώμ· κι αυτοί που κατοικούν στη δυτική λοφώδη χώρα του Ιούδα, θα κυριέψουν των Φιλισταίων την περιοχή· οι υπόλοιποι του βασιλείου του Ιούδα θα κυριέψουν την περιοχή των Εφραϊμιτών και της Σαμάρειας και οι Βενιαμινίτες θα κυριέψουν την ορεινή περιοχή της Γαλαάδ.

20 Οι αιχμάλωτοι του Ισραήλ θ' αποτελέσουν ένα μεγάλο στρατό, που θα κατακτήσει τη χώρα των Χαναναίων μέχρι τη Σαρεφάθ, και οι αιχμάλωτοι της Ιερουσαλήμ που βρίσκονται στη Σαφεράδ θα καταλάβουν τις πόλεις της νότιας περιοχής του Ιούδα.

21 Όλοι αυτοί που βρήκαν σωτηρία πάνω στο όρος Σιών θ' ανεβούν νικητές να κυβερνήσουν την ορεινή χώρα, την Εδώμ. Και θα 'ναι βασίλειο του Κυρίου.

ΙΩΝΑΣ

ΙΩΝΑΣ 1

Ο προφήτης προσπαθεί ν' αποφύγει την αποστολή του

¹Ο Κύριος είπε στον Ιωνά, γιο του Αμαθί:

²«Σήκω να πας στη Νινευή, τη μεγάλη πόλη, και ν' αναγγείλεις την τιμωρία της, γιατί είδα τη φαυλότητα των κατοίκων της».

³Ο Ιωνάς ετοιμάστηκε να φύγει, αλλά προς την αντίθετη κατεύθυνση, δηλαδή προς τη Θαρσείς, επειδή ήθελε να ξεφύγει από τον Κύριο. Κατέβηκε, λοιπόν, στην Ιόππη και βρήκε ένα πλοίο που πήγαινε στη Θαρσείς. Πλήρωσε το ναύλο του και επιβιβάστηκε μαζί με το πλήρωμα για να πάει πέρα 'κει, μακριά από τον Κύριο.

Οι ξένοι ναύτες κάνουν τον Ιωνά να ντραπεί

⁴Αλλά ο Κύριος σήκωσε ανεμοστρόβιλο στη θάλασσα, τόσο δυνατό, που το πλοίο κινδύνευε να διαλυθεί.

⁵Οι ναύτες τρόμαξαν και φώναζαν ζητώντας βοήθεια ο καθένας απ' το θεό του. Και για να ελαφρώσουν το πλοίο έριχναν το φορτίο του στη θάλασσα. Νωρίτερα ο Ιωνάς είχε κατεβεί στο αμπάρι του πλοίου, είχε ξαπλώσει και κοιμόταν βαθιά.

⁶Ο πλοίαρχος τον πλησίασε και του είπε: «Τι κάνεις εσύ εκεί; κοιμάσαι; Σήκω και παρακάλεσε το θεό σου να μας βοηθήσει· ίσως μας λυπηθεί και σωθούμε».

⁷Οι ναύτες είπαν μεταξύ τους: «Ελάτε να ρίξουμε κλήρο, για να δούμε ποιος είναι η αιτία που μας βρήκε ετούτο το κακό». Έριξαν, λοιπόν, κλήρο κι ο κλήρος έπεσε στον Ιωνά.

⁸Τότε άρχισαν να τον ρωτούν: «Για πες μας τώρα, για ποιο λόγο μάς βρήκε όλο αυτό το κακό; τι δουλειά έχεις εδώ; από πού έρχεσαι; ποια είν' η πατρίδα σου; ποιος είναι ο λαός σου; »

⁹Ο Ιωνάς τους αποκρίθηκε: «Εγώ είμαι Εβραίος και λατρεύω τον Κύριο, το Θεό του ουρανού, αυτόν που δημιούργησε τη θάλασσα και τη στεριά».

- ¹⁰Ακόμα τους φανέρωσε ότι προσπαθούσε να φύγει μακριά από τον Κύριο. Τότε οι ναύτες κατατρόμαξαν και του είπαν: «Πώς το 'κανες αυτό!
- ¹¹Τι να σε κάνουμε τώρα, για να ησυχάσει η θάλασσα; » –γιατί η θαλασσοταραχή όσο πήγαινε χειρότερευε.
- ¹²Εκείνος τους απάντησε: «Πάρτε με και ρίξτε με στη θάλασσα, κι αυτή θα ησυχάσει. Το ξέρω πως εγώ είμαι η αιτία γι' αυτή τη μεγάλη καταιγίδα που σας βρήκε».
- ¹³Παρ' όλα αυτά, οι ναύτες κωπηλατούσαν μ' όλη τους τη δύναμη για να γυρίσουν πίσω στη στεριά, αλλά δεν τα κατάφεραν, γιατί η θάλασσα γινόταν όλο και πιο άγρια.
- ¹⁴Τότε άρχισαν να φωνάζουν στον Κύριο και να τον παρακαλούν: «Αχ, Κύριε, μη μας τιμωρήσεις με θάνατο, που θυσιάζουμε αυτόν τον άνθρωπο. Μη θεωρήσεις φόνο το θάνατό του. Όλα αυτά που συμβαίνουν είναι σύμφωνα με το θέλημά σου».
- ¹⁵Έπειτα σήκωσαν τον Ιωνά και τον πέταξαν στη θάλασσα. Κι αμέσως η θαλασσοταραχή σταμάτησε.
- ¹⁶Όταν οι άντρες το είδαν αυτό, φοβήθηκαν τόσο πολύ τον Κύριο, ώστε του πρόσφεραν θυσία και του έκαναν τάματα.

ΙΩΝΑΣ 2

Η προσευχή του Ιωνά στη μεγάλη του θλίψη

- ¹Στο μεταξύ ο Κύριος πρόσταξε ένα μεγάλο ψάρι και κατάπιε τον Ιωνά. Κι έμεινε ο Ιωνάς μες στην κοιλιά του ψαριού τρία μερόνυχτα.
- ²Από 'κει προσευχήθηκε στον Κύριο το Θεό του
- ³μ' αυτά τα λόγια:
- «Μέσα στη θλίψη μου σ' εσένα Κύριε, φώναξα κι εσύ μου αποκρίθηκες. Απ' την κοιλιά του άδη φώναξα για βοήθεια, κι άκουσες τη φωνή μου.

⁴Στα βάθη μ' έριξες, μες στην καρδιά της θάλασσας, τα ρεύματα με περικύκλωσαν. Όλα τα κύματά σου κι οι φουρτούνες σου περάσαν από πάνω μου.

⁵Σκεφτόμουν: “μ' έδιωξε απ' τη φροντίδα του. Πώς θ' αντικρύσω πάλι τον άγιο του ναό; ”

⁶Τα νερά με σκέπασαν ως το λαιμό. Η θάλασσα η απύθμενη με περικύκλωσε, φύκια δεθήκαν στο κεφάλι μου τριγύρω.

⁷Κατέβηκα ως τα θεμέλια των βουνών, στη χώρα που οι αμπάρες της είναι κλεισμένες πάνω μου για πάντα. Εσύ όμως, Κύριε, Θεέ μου, ζωντανό μ' έβγαλες απ' το λάκκο.

⁸Την ώρα που ένιωσα να σβήνω, θυμήθηκα εσένα, Κύριε· σ' έφτασε τότε η προσευχή μου στον άγιο σου ναό.

⁹Εκείνοι που λατρεύουν ψεύτικους θεούς θα χάσουν την εμπιστοσύνη τους σ' αυτούς.

¹⁰Εγώ όμως θα σου ψέλνω προσευχές, θυσίες θα σου προσφέρω. Θα εκπληρώσω ό, τι σου 'ταξα, γιατί ο σωτήρας μου είσαι Κύριε εσύ».

¹¹Τότε ο Κύριος πρόσταξε το ψάρι να ξεράσει τον Ιωνά στη στεριά.

ΙΩΝΑΣ 3

Το κήρυγμα της μετάνοιας

¹Ο Κύριος είπε για δεύτερη φορά στον Ιωνά:

²«Σήκω να πας στη Νινευή, τη μεγάλη πόλη, και να τους αναγγείλεις το μήνυμα που εγώ σου ανέθεσα να πεις».

³Αυτή τη φορά ο Ιωνάς υπάκουσε στην εντολή του Κυρίου και πήγε στη Νινευή. Η Νινευή όμως ήταν εκτεταμένη πόλη και για να τη διαβεί κανείς χρειαζόταν τρεις μέρες πορεία.

⁴Ο Ιωνάς, αφού έκανε πορεία μιας μέρας μέσα στην πόλη, στάθηκε και κήρυξε: «Σαράντα μέρες ακόμη και η Νινευή θα καταστραφεί! »

⁵Οι κάτοικοι της Νινευή πίστεψαν στην προειδοποίηση του Θεού, αποφάσισαν να νηστεύσουν και φόρεσαν όλοι πένθιμα, από τον μεγαλύτερο ως τον μικρότερο.

⁶Όταν το μήνυμα του Ιωνά έφτασε και στο βασιλιά της Νινευή, αυτός αμέσως κατέβηκε απ' το θρόνο του, έβγαλε το μανδύα του από πάνω του, φόρεσε ένα πένθιμο ρούχο και κάθισε στις στάχτες.

⁷Μετά έστειλε και τους κήρυκες να διακηρύξουν στη Νινευή: «Ακούστε τη διαταγή του βασιλιά και των μεγιστάνων του: Άνθρωποι και ζώα, βόδια και πρόβατα, να μη φάνε τίποτα ούτε να βοσκήσουν ούτε νερό να πιουν·

⁸άνθρωποι και ζώα να σκεπαστούν με πένθιμα ρούχα. Καθένας σας να προσευχηθεί μ' όλη τη δύναμή του στο Θεό· να σταματήσετε τις κακές σας πράξεις και τις αδικίες σας.

⁹Ποιος ξέρει! Ίσως αλλάξει γνώμη ο Θεός· ίσως σταματήσει τη μεγάλη του οργή και δεν καταστραφούμε».

¹⁰Όταν ο Θεός είδε πως οι Νινευίτες άφησαν την κακία τους, μετάνιωσε και δεν τους τιμώρησε όπως τους είχε προειδοποιήσει.

ΙΩΝΑΣ 4

Ο προφήτης διαφωνεί με την καλοσύνη του Θεού

¹Ο Ιωνάς όμως στενοχωρήθηκε πολύ και οργίστηκε.

²Στράφηκε στον Κύριο και του είπε: «Άχ, Κύριε, καλά το 'λεγα εγώ, όταν ήμουν ακόμα στη χώρα μου. Γι' αυτό είχα βιαστεί να φύγω για τη Θαρσίς. Ήξερα πως εσύ είσαι Θεός που αγαπάς, Θεός σπλαχνικός, υπομονετικός, πως έχεις καλοσύνη απεριόριστη και είσαι πάντα πρόθυμος ν' αλλάξεις γνώμη και ν' αναστείλεις την τιμωρία σου.

³Πάρε, λοιπόν, Κύριε τη ζωή μου· προτιμώ να πεθάνω, παρά να ζω».

⁴Κι ο Κύριος του αποκρίθηκε: «Είναι σωστό να θυμώνεις, Ιωνά; »

Ο Θεός αποκαλύπτει τον εγωισμό του προφήτη

⁵Ο Ιωνάς είχε βγει από την πόλη κι είχε πάει ανατολικά της Νινευή. Εκεί ήθελε να φτιάξει ένα στέγαστρο από κλαριά και να καθίσει κάτω απ' τον ίσκιο του, ώσπου να δει τι θ' απογίνει η πόλη.

⁶Αλλά ο Κύριος, ο Θεός, πρόσταξε να φυτρώσει ένα φυτό και το έκανε να ψηλώσει πάνω από τον Ιωνά και να του κάνει σκιά στο κεφάλι του για να νιώθει πιο άνετα. Ο Ιωνάς χάρηκε πάρα πολύ γι' αυτό το φυτό.

⁷Νωρίς όμως την άλλη μέρα το πρωί ο Θεός πρόσταξε ένα σκουλήκι ν' αρχίσει να τρώει τις ρίζες του φυτού, κι έτσι το φυτό ξεράθηκε.

⁸Όταν βγήκε ο ήλιος, ο Θεός πρόσταξε να φυσήξει ένας καυτός ανατολικός άνεμος· ο ήλιος έκαιγε το κεφάλι του Ιωνά κι ένιωθε τρομερά εξαντλημένος. Ήθελε να πεθάνει· «προτιμώ να πεθάνω», έλεγε, «παρά να ζω».

⁹Ο Θεός όμως τον ρώτησε: «Είναι σωστό, Ιωνά, να θυμώνεις εξαιτίας αυτού του φυτού; » Κι εκείνος απάντησε: «Και βέβαια έχω δίκιο να είμαι θυμωμένος· καλύτερα να πεθάνω! »

¹⁰Τότε ο Κύριος του είπε: «Πρόσεξε Ιωνά: Εσύ ούτε κοπίτσες γι' αυτό το φυτό ούτε το 'κανες να μεγαλώσει. Μόνο του μεγάλωσε μέσα σε μια νύχτα και την άλλη μέρα ξεράθηκε. Κι όμως λυπήθηκες γι' αυτό!

¹¹Εγώ δεν έπρεπε να λυπηθώ για τη Νινευή, τη μεγάλη πόλη; Σ' αυτήν υπάρχουν περισσότεροι από εκατόν είκοσι χιλιάδες άνθρωποι, που δεν ξέρουν να ξεχωρίσουν το αριστερό τους χέρι από το δεξί. Επίσης εκεί υπάρχουν και πολλά ζώα».

ΜΙΧΑΙΑΣ

ΜΙΧΑΙΑΣ 1

¹Λόγος του Κυρίου που απευθύνθηκε στο Μιχαία το Μωρασθίτη, την εποχή των βασιλέων του Ιούδα Ιωθάμ, Άχαζ και Εζεκία. Ο Κύριος του φανέρωσε με όραμα το μήνυμά του για τις πόλεις της Σαμάρειας και της Ιερουσαλήμ.

Τιμωρία της Σαμάρειας για την ειδωλολατρία της

²Ακούστε όλοι οι λαοί! Η γη και καθετί που ζει πάνω σ' αυτήν, προσέξτε! Ο ίδιος ο Κύριος ο Θεός θα είναι ο κατηγορός σας, ο Κύριος από τον άγιο του ναό.

³Ο Κύριος βγαίνει από τον άγιο τόπο του και κατεβαίνει και βαδίζει πάνω στα υψώματα της γης.

⁴Λιώνουν κάτω απ' τα πόδια του τα βουνά σαν το κερί μπρος στη φωτιά· και σκίζονται οι κοιλάδες όπως όταν τα νερά απ' τις βουνοπλαγιές κατρακυλούν.

⁵Ο Κύριος λέει: «Όλα αυτά θα τα κάνω γιατί του Ιακώβ οι απόγονοι είναι ασεβείς, το βασίλειο του Ισραήλ αμαρτωλό. Ποια είναι η αιτία της ασέβειας του Ισραήλ; Η Σαμάρεια! Και ποια είναι η αιτία της ειδωλολατρίας στους ιερούς τόπους του Ιούδα; Η Ιερουσαλήμ!

⁶Γι' αυτό θα καταστρέψω τη Σαμάρεια· θα κυλίσω στην πεδιάδα τα λιθάρια της και θ' απογυμνώσω τα θεμέλιά της· έτσι θα τη μεταβάλω σε τόπο όπου αμπέλια θα φυτεύονται.

⁷Όλα τα γλυπτά της θα συντριφθούν κι όλα τ' αφιερώματά της στις φλόγες θα ριχτούν· θα εξαφανίσω όλα της τα είδωλα γιατί με χρήματα πορνείας αποκτήθηκαν και για αντάλλαγμα πορνείας θα ξοδεύουνε πάλι».

Η Ιερουσαλήμ θα τιμωρηθεί κι αυτή

⁸Για τούτο θα θρηνήσω και θα κλάψω, ξυπόλητος θα περπατήσω και γυμνός σαν τα τσακάλια θα θρηνήσω, θα κλάψω σαν τις στρουθοκαμήλους.

⁹Θα 'ναι αγιάτρευτες οι πληγές της Σαμάρειας, αλλά παρόμοια θα τιμωρηθεί και ο Ιούδας· θα φτάσει η καταστροφή ως της Ιερουσαλήμ τις πύλες, όπου ο λαός μου κατοικεί.

¹⁰Τέτοιες ειδήσεις ας μην φτάσουνε στη Γαθ, συγκρατήστε το κλάμα σας! Κάτοικοι της Βαιθ-Αφρά κυλιστείτε στο χώμα.

¹¹Ντροπιασμένοι στην αιχμαλωσία βαδίστε, κάτοικοι της Σαφίρ. Δεν τολμούν να βγουν από την πόλη τους οι κάτοικοι της Σαανάν. Θρήνος στη Βαιθ-Έζελ! Δεν είναι τόπος πια εκεί να καταφύγετε.

¹²Τρέμουν για τ' αγαθά τους της Μαρώμ οι κάτοικοι γιατί η καταστροφή που στέλνει ο Κύριος έφτασε ως τις πύλες της Ιερουσαλήμ.

¹³Ζέψτε τις άμαξες στα άλογά σας, κάτοικοι της Λαχίς, και φύγετε! Από την πόλη σας άρχισε η αμαρτία της Ιερουσαλήμ· μπορεί κανείς να δει στην πόλη σας της ανταρσίας τα σημάδια.

¹⁴Γι' αυτό, λαέ του Ιούδα, πρέπει να εγκαταλείψετε τη Μωρέσεθ-Γαθ. Για πάντα αποχαιρετήστε την! Η πόλη της Αχζίβ δεν θα προσφέρει πια καμιά βοήθεια στους βασιλιάδες του Ισραήλ.

¹⁵Σε νέο κατακτητή ο Κύριος θα σας παραδώσει πάλι, κάτοικοι της Μαρεσά. Οι ηγέτες του Ισραήλ θ' αναγκαστούν στο σπήλαιο να κρυφτούν της Αδουλλάμ.

¹⁶Ευρίστε τα γένια σας και κόψτε τα μαλλιά σας, ώσπου να γίνει φαλακρό το κεφάλι σας καθώς του γύπα. Θρηνήστε για τ' αγαπημένα σας παιδιά, γιατί μακριά σας θα οδηγηθούν, στην εξορία.

ΜΙΧΑΙΑΣ 2

Ο ανεπιθύμητος προφήτης

¹Αλίμονο σ' εκείνους που ξαγρυπνούν στα κρεβάτια τους σχεδιάζοντας το κακό, για να το πραγματοποιήσουν το πρωί! Θα το κάνουν, γιατί έχουν τη δύναμη.

²Όταν επιθυμούν χωράφια ή σπίτια τα αρπάζουν. Κατακλέβουν τους ανθρώπους και τις οικογένειές τους και παίρνουν τις περιουσίες τους.

³Γι' αυτό, ο Κύριος λέει: «Έτσι σχεδιάζω κι εγώ κακό ενάντια σε ανθρώπους σαν κι εσάς. Δε θα μπορέσετε να το αποφύγετε και δε θα περπατάτε πια με το κεφάλι ψηλά. Γιατί οι καιροί που έρχονται θα είναι δύσκολοι».

⁴Εκείνη την ημέρα ο κόσμος θα σας αναφέρει σαν παράδειγμα καταστροφής και θα μιλάει για σας με το δικό σας θρήνο: «Τελειώς καταστραφήκαμε! Απαλλοτρίωσε ο Θεός τη χώρα του λαού του, κανείς δεν του τη δίνει πίσω στους κατακτητές μας μοίρασε τα χωράφια μας».

⁵Γι' αυτό, όταν η χώρα ξαναμοιραστεί, εσείς δεν πρόκειται να πάρετε μερίδιο. Δε θα υπάρχει για σας τόπος στη συγκέντρωση του λαού του Κυρίου.

⁶«Μη λες ανοησίες! » μου λένε. «Δεν επιτρέπεται σ' έναν προφήτη να μιλάει έτσι. Τέτοια προσβολή είναι για μας αδιανόητη.

⁷Μήπως είναι καταραμένοι οι απόγονοι του Ιακώβ; Έχασε τάχα την υπομονή του ο Κύριος μαζί μας; Τέτοια κάνει; Δεν έχει κανένα καλό λόγο για κείνους που ζουν δίκαια; »

⁸Αλλά σ' εσάς λέει ο Κύριος: «Από παλιά εναντιωνόσασταν στο λαό μου. Οι άνθρωποι γυρίζουν απ' τον πόλεμο κι ενώ πιστεύουνε πως είναι ασφαλείς, εσείς αρπάζετε το πανωφόρι από την πλάτη τους.

⁹Τις γυναίκες του λαού μου τις διώχνετε από τ' αγαπημένα τους τα σπίτια· αρπάζετε απ' τα παιδιά τους για πάντα τον κλήρο που τιμητικά εγώ τους έχω δώσει.

¹⁰Εμπρός, σηκωθείτε και φύγετε στην εξορία, γιατί εδώ ησυχία δε θα βρείτε! Με τις ανίερες πράξεις σας έχετε προκαλέσει την καταστροφή. Και η καταστροφή θα 'ναι σκληρή! »

¹¹Αν ήταν κάποιος που να λέει λόγια του αέρα, ψέματα και απάτες, να προφητεύει πως θα έχετε κρασί και δυνατά ποτά σε αφθονία, αυτός θα ήταν ο προφήτης ο ανόητος, που στο λαό αυτόν ταιριάζει.

Ο Θεός θα συγκεντρώσει το υπόλοιπο

¹²«Θα συναθροίσω εγώ όλους μαζί τους απογόνους του Ιακώβ κι όλο θα συνενώσω το υπόλοιπο του λαού του Ισραήλ. Θα τους βάλω μαζί καθώς τα

πρόβατα που στο μαντρί γυρίζουν. Σαν το κοπάδι που γεμίζει το βοσκότοπό του, έτσι κι η χώρα σας θα ξαναγεμίσει πλήθος λαό.

13 Ένας δυνατός ήρωας θα τους οδηγήει και θ' ανοίγει το δρόμο. Μ' αυτόν θα περάσουν την πύλη και θα βγουν έξω. Ο Κύριος είναι αυτός ο ήρωας· ο βασιλιάς τους, αυτός θα προπορεύεται μπροστά τους».

ΜΙΧΑΙΑΣ 3

Προφητεία εναντίον των αρχόντων

1 Ακούστε αρχηγοί κι άρχοντες του Ισραήλ: Δεν είν' έργο δικό σας να γνωρίζετε το δίκαιο;

2 Εσείς όμως μισείτε το καλό και αγαπάτε το κακό. Φέρεστε στο λαό μου σαν να ήταν ζώα που τα πάνε για σφαγή. Τους γδέρνητε και παίρνετε το δέρμα τους και ξεκολλάτε τις σάρκες απ' τα κόκαλά τους.

3 Τρέφεστε με τις σάρκες του λαού μου, τους κάνετε κομμάτια σαν να 'ταν κρέας για τη χύτρα. Μ' αυτόν τον τρόπο κακομεταχειρίζεστε το λαό μου.

4 Αλλά θα 'ρθεί καιρός που θα φωνάζετε στον Κύριο, κι αυτός δε θα σας απαντάει· θα κρύψει από σας το πρόσωπό του γιατί η συμπεριφορά σας ήταν κακή.

Προφητεία εναντίον των ψευδοπροφητών

5 Οι προφήτες που παραπλανούν το λαό μου, υπόσχονται ειρήνη σ' εκείνους που τους δίνουν πλούσια τροφή, αλλά απειλούν με πόλεμο αυτούς που τίποτε δεν τους προσφέρουν. Γι' αυτό, σ' ετούτους τους προφήτες ο Κύριος λέει:

6 «Τέρμα λοιπόν οι προβλέψεις! Η νύχτα θα πέσει πάνω σας, προφήτες. Τέρμα οι προφητείες! Σκοτάδι θα σας περιβάλλει, όπως μετά το ηλιοβασίλεμα.

7 Δεν θα λαβαίνετε απάντηση από μένα. Κι έτσι θα ντροπιαστείτε εσείς οι οραματιστές· και οι χρησιμωδοί θα διαψευστείτε. Δεν θα ξέρετε πού να κρυφτείτε! »

⁸Εγώ όμως είμαι γεμάτος δύναμη. Μαζί μου είναι το Πνεύμα του Θεού. Γι' αυτό έχω το θάρρος να υποστηρίζω το δίκιο και να φωνάζω στους απογόνους του Ιακώβ την ασέβειά τους και την αμαρτία τους.

Πρόρρηση της καταστροφής της Ιερουσαλήμ

⁹Ακούστε αρχηγοί και άρχοντες του Ισραήλ, που αποστρέφεστε το δίκαιο και διαστρέφετε το σωστό,

¹⁰εσείς που χτίζετε την Ιερουσαλήμ, την πόλη του Θεού, πάνω σε αίματα και αδικίες.

¹¹Οι άρχοντες δωροδοκούνται όταν δικάζουν, οι ιερείς διδάσκουν με πληρωμή και οι προφήτες προφητεύουν με αμοιβή. Κι ύστερα απ' όλα αυτά τολμούν και λένε: «Ο Κύριος είναι μαζί μας. Δε θα μας βρει κακό! »

¹²Γι' αυτό, εξαιτίας σας η Σιών θα οργωθεί σαν χωράφι· η Ιερουσαλήμ θα γίνει σωρός από λιθάρια κι ο λόφος του ναού θα σκεπαστεί από θάμνους.

ΜΙΧΑΙΑΣ 4

Η Ιερουσαλήμ πρωτεύουσα ειρήνης

¹«Θα 'ρθούνε μέρες, που το όρος του ναού θα κυριαρχεί πάνω στα βουνά, ψηλότερο απ' όλα τ' άλλα. Εκεί θα συρρέουν οι λαοί.

²Εκεί θα τρέχουν έθνη πολλά. “Εμπρός”, θα λένε: “ας ανεβούμε στο όρος του Κυρίου, στον οίκο του Θεού του Ιακώβ, το δρόμο του να μας διδάξει για να τον ακολουθούμε”. Γιατί απ' τη Σιών βγαίνει ο νόμος, από την Ιερουσαλήμ προέρχεται ο λόγος του Κυρίου.

³Αυτός θα κρίνει ανάμεσα σε πολλούς λαούς, το δίκιο θ' αποδώσει σε έθνη δυνατά και μακρινά. Τότε τα ξίφη τους θα τα σφυρηλατήσουν σε άροτρα και τις λόγχες τους σε δρεπάνια. Είφος δεν θα σηκώνει το ένα έθνος στο άλλο ενάντια και πια δεν θα μαθαίνουν να πολεμούν.

⁴Αλλά θα κάθεται καθένας κάτω απ' την κληματαριά του και κάτω απ' τη συκιά του, χωρίς κανείς να τον τρομάζει». Ο Κύριος του σύμπαντος τα είπε αυτά.

⁵Καθένα από τα άλλα έθνη υπακούει στο δικό του θεό, ενώ εμείς οι Ισραηλίτες ακολουθούμε τον Κύριο που είναι ο Θεός μας, κι αυτό θα κάνουμε για πάντα.

Ο Κύριος βασιλιάς της Ιερουσαλήμ

⁶Ο Κύριος λέει: «Θα 'ρθεί μια μέρα που θα μαζέψω τα πρόβατα του κοπαδιού μου τ' ανάπηρα και τα παραπλανημένα. Εγώ τους έφερα δυστυχία,

⁷αλλά θα κάνω τ' ανάπηρα υπόλοιπο και τα αδύναμα ισχυρό λαό. Εγώ ο Κύριος θα βασιλεύω σ' αυτούς από το όρος Σιών από τώρα και για πάντα.

⁸Και σ' εσένα πύργε που το ποίμνιο προστατεύεις, ψηλέ βράχε της Σιών, θα ξαναγυρίσει η εξουσία όπως παλιά· η πόλη της Ιερουσαλήμ θα ξαναγίνει πρωτεύουσα του βασιλείου.

⁹Τώρα όμως, γιατί κραυγάζεις τόσο δυνατά, Ιερουσαλήμ; Δεν έχεις πια βασιλιά; δεν υπάρχει πια σύμβουλος; γιατί κοιλοπονάς σαν ετοιμόγεννη γυναίκα;

¹⁰»Στριφογύρνα και βόγγα, πόλη της Ιερουσαλήμ, καθώς η ετοιμόγεννη, γιατί τώρα θ' αναγκαστείς να βγεις από την πόλη και στα χωράφια να κατασκηνώσεις, και τελικά θα πας μακριά στη Βαβυλώνα. Εκεί θα ελευθερωθείς. Εκεί θα σε λυτρώσω εγώ από την εξουσία των εχθρών σου».

Δοκιμασία και λύτρωση της Ιερουσαλήμ

¹¹Ο Κύριος λέει: «Συνάχθηκαν έθνη πολλά τώρα εναντίον σου, Ιερουσαλήμ, που θέλουνε τον άγιο τόπο σου να βεβηλώσουν και με την καταστροφή σου να χαρούν.

¹²Αλλά τα σχέδιά μου δεν τα γνωρίζουν και δεν καταλαβαίνουν τις προθέσεις μου, που είναι να τους συγκεντρώσω σαν τα δερμάτια στο αλώνι για να τους αλωνίσω.

¹³Σήκω και αλώνιζε, Ιερουσαλήμ, γιατί εγώ θα σε κάνω δυνατή σαν ταύρο με σιδερένια κέρατα και χάλκινες οπλές, για να ποδοπατήσεις πολλούς λαούς και ν' αφιερώσεις τα πλούσια λάφυρά τους και τα υπάρχοντά τους σ' εμένα τον Κύριο του σύμπαντος».

Ο Θεός υπόσχεται σωτηρία από τη Βηθλεέμ

¹⁴Ο Κύριος λέει: «Κλάψε και ξέσκισε τις σάρκες σου, πολιορκημένη πόλη! Οι εχθροί σ' έχουν περικυκλώσει. Τον αρχηγό του Ισραήλ θα τον χτυπήσουν με ραβδί στο πρόσωπο.

ΜΙΧΑΙΑΣ 5

¹Αλλά από εσένα Βηθλεέμ, πόλη της περιοχής όπου κατοικεί η συγγένεια Εφραθά, αν και είσαι μια από τις πιο μικρές πόλεις του Ιούδα, εγώ θα κάνω να προέλθει εκείνος που θα γίνει άρχοντας του Ισραήλ. Η καταγωγή του είναι πολύ παλιά· ανάγεται στις αρχαίες μέρες.

²Εγώ ο Κύριος θα παραδώσω το λαό μου στους εχθρούς του, ωστόσο μια γυναίκα γεννήσει το αναμενόμενο παιδί. Τότε αυτοί που θα ζουν ακόμα στην αιχμαλωσία θα επιστρέψουν και θα ενωθούν με τους άλλους Ισραηλίτες.

³Όταν έρθει εκείνος, θα τους οδηγήσει και θα τους προστατέψει με τη δύναμή μου, με τη μεγαλειώδη παρουσία του ίδιου του Θεού του. Θα ζήσουν με ασφάλεια, γιατί όλοι οι λαοί της γης θ' αναγνωρίσουν τη μεγαλοσύνη του.

⁴Αυτός θα φέρει την ειρήνη».

Η πτώση της Ασσυρίας

Όταν έρθουν οι Ασσύριοι στη χώρα μας και την καταπατήσουν, τότε θα ξεσηκώσουμε εναντίον τους πολλούς αρχηγούς και άρχοντες.

⁵Αυτοί θα κατακτήσουν με τα όπλα την Ασσυρία, τη χώρα των απογόνων του Νεμρώδ. Αν οι Ασσύριοι τολμήσουν να 'ρθουν στη χώρα μας και να παραβιάσουν τα σύνορά μας, τότε ο βασιλιάς μας θα μας σώσει.

Το υπόλοιπο του Ισραήλ ανάμεσα στα έθνη

⁶Το υπόλοιπο των απογόνων του Ιακώβ είναι διεσπαρμένο ανάμεσα σε πολλούς λαούς καθώς δροσιά απ' τον Κύριο, καθώς βροχή απάνω στο χορτάρι. Δε στηρίζει την ελπίδα του στους ανθρώπους και τίποτα δεν περιμένει απ' αυτούς.

⁷Το υπόλοιπο των απογόνων του Ιακώβ είναι ανάμεσα σε πολλά έθνη όπως ένα λιοντάρι ανάμεσα στους δάσους τα θεριά, σαν ένα λιονταρόπουλο

ανάμεσα σε κοπάδι προβάτων. Όπου περνάει αρπάζει και ξεσκίζει· κανένας δεν μπορεί τη λεία του να του πάρει.

⁸Το χέρι σου ύψωσε Ισραήλ, ενάντια στους εχθρούς σου που σε καταπιέζουν κι αφάνισέ τους!

Ο Κύριος απομακρύνει τα ανθρώπινα στηρίγματα

⁹Ο Κύριος όμως λέει: «Θα 'ρθει μια μέρα που θα εξαφανίσω τ' άλογά σας, θα καταστρέψω τις πολεμικές σας άμαξες.

¹⁰Θα καταστρέψω τις πολιτείες της χώρας σας και θα γκρεμίσω όλα τα οχυρά σας.

¹¹Θα εξαφανίσω τους μάγους σας και τα μαγικά τους.

¹²⁻¹³»Θα καταστρέψω τα είδωλά σας, τις πέτρινες και τις ξύλινες λατρευτικές σας στήλες· θα πάψετε να προσκυνάτε τα κατασκευάσματά σας. Θα καταστρέψω και τις πόλεις σας.

¹⁴Και τα έθνη που δε με υπακούν θα δοκιμάσουν το μεγάλο μου θυμό».

ΜΙΧΑΙΑΣ 6

Οι κατηγορίες του Θεού εναντίον του λαού του

¹Ακούστε τι με πρόσταξε ο Κύριος: «Σήκω να υποστηρίξεις την υπόθεσή μου· και μάρτυρες ας είναι οι λόφοι και τα βουνά! »

²Ακούστε, λοιπόν, εσείς βουνά, κι εσείς αιώνια της γης θεμέλια, τη διαφορά που έχει ο Κύριος με το λαό του, τον Ισραήλ. Για τη διαφορά αυτή θα τον σύρει σε δίκη:

³«Τι σου έκανα, λαέ μου; » ρωτάει ο Κύριος. «Σου ζήτησα πάρα πολλά; Απάντησέ μου!

⁴Δε σ' ελευθέρωσα εγώ απ' της Αιγύπτου τη σκλαβιά; δε σου 'δωσα το Μωυσή, τον Ααρών και τη Μαριάμ για να σε οδηγήσουν;

⁵Θυμήσου, λαέ μου, τι σχεδίαζε εναντίον σου ο Βαλάκ, βασιλιάς της Μωάβ, και τι υποχρεώθηκε να του απαντήσει ο Βαλαάμ, γιος του Βεώρ. Θυμήσου

πώς πέρασες τον Ιορδάνη απ' τη Σιττίμ ως τα Γάλλαλα. Τότε θ' αναγνωρίσεις τις αποδείξεις της πιστότητάς μου».

Οι απαιτήσεις του Θεού από το λαό του

⁶Αναρωτιέστε: «Τι πρέπει τάχα να προσφέρουμε στον Κύριο, όταν θα 'ρθούμε να προσκυνήσουμε τον ύψιστο Θεό; Να του προσφέρουμε χρονιάρικα μοσχάρια για ολοκαύτωμα;

⁷Ευχαριστιέται ο Κύριος με χιλιάδες κριάρια και με μυριάδες ποτάμια λάδι; Να του προσφέρουμε τα πρωτότοκά μας για να συγχωρηθούν οι ανομίες και οι αμαρτίες μας; »

⁸Ο Κύριος σας δίδαξε τι είναι καλό και τι απαιτεί από σας: Πράξτε το δίκαιο, δείξτε αγάπη, ακολουθήστε το Θεό σας πρόθυμα.

Τιμωρία για την ανομία της Σαμάρειας

⁹Ακούστε! Φωνάζει ο Κύριος στην πόλη. Όποιος είναι συνετός τον Κύριο σέβεται. Ακούστε ποιο είδος τιμωρίας ο Κύριος αποφάσισε για σας:

¹⁰«Για πόσο ακόμα οι ασεβείς στα σπίτια τους θα συγκεντρώνουν τους θησαυρούς που απόκτησαν με απάτη; » λέει ο Κύριος. «Για πόσο ακόμα θα χρησιμοποιούν μέτρα λειψιά, που εγώ τα απεχθάνομαι;

¹¹Μπορώ μια πόλη να τη συγχωρήσω, όπου οι έμποροι με πλάστιγγες λειψές ζυγίζουνε και χρησιμοποιούνε ζύγια ψεύτικα;

¹²Όταν οι πλούσιοι τους φτωχούς εκμεταλλεύονται κι οι κάτοικοί της ψεύδονται και εξαπατούν;

¹³»Γι' αυτό έχω αρχίσει να σας χτυπώ, να σας ερημώνω εξαιτίας της αμαρτίας σας.

¹⁴Θα τρώτε, μα δε θα χορταίνετε. Η πείνα πάντοτε θα σας βασανίζει. Θα προσπαθείτε τ' αγαθά σας να τα μεταφέρετε σε μέρος ασφαλές, αλλά δε θα μπορείτε να τα φυλάξετε. Ακόμη κι αν τα ασφαλίσετε, εγώ με πόλεμο θα σας τα καταστρέψω.

¹⁵Θα σπέρνετε, μα δε θα θερίζετε. Λάδι θα κάνετε μα δε θα το χρησιμοποιείτε· σταφύλια θα πατάτε μα δε θα πίνετε κρασί.

¹⁶Πρόθυμα ακολουθήσατε το κακό παράδειγμα του βασιλιά Αμρί και του Αχάαβ, του γιου του, κι όλης της δυναστείας τους. Μιμηθήκατε τα έργα τους· γι' αυτό θα ερημώσω και την πόλη σας κι εσάς. Όλοι γεμάτοι φρίκη θα σας δείχνουν με το δάχτυλο και τα έθνη θα σας περιφρονούν».

ΜΙΧΑΙΑΣ 7

Θρήνος του προφήτη

¹Αλίμονο σ' εμένα! Μοιάζω μ' εκείνον, που ύστερ' από τη συγκομιδή ψάχνει να βρει κάτι να φάει μέσα στ' αμπέλια. Δεν έχει απομείνει ούτε ρώγα, ένας καρπός που πεθύμησα να φάω.

²Ούτε ένας δεν υπάρχει τίμιος στη χώρα, ούτε ένας στο Θεό να 'ναι πιστός. Παραμονεύουν όλοι τους να κάνουν φονικό, ο ένας τον άλλο κοιτάει να παγιδέψει.

³Είναι όλοι τους ειδικευμένοι στο κακό. Ο ηγεμόνας απαιτεί αυξημένους φόρους. Δωροδοκείται να δικάσει ο δικαστής κι ο ισχυρός ζητάει με πονηριά να ικανοποιήσει την απληστία του. Έτσι, όλοι μαζί έχουν διαστρέψει το δίκαιο.

⁴Ο πιο καλός ανάμεσά τους κι ο πιο τίμιος είναι κι απ' τ' αγκαθόβατα πιο βλαβερός. Η μέρα της τιμωρίας σας έρχεται, η μέρα που οι προφήτες σας σας έχουν αναγγείλει. Τότε σε αμηχανία θα βρεθείτε.

⁵Μην εμπιστεύεστε το γείτονά σας ούτε το φίλο σας. Ακόμα και στη γυναίκα που αγαπάτε προσέξτε τι θα πείτε.

⁶Έχετε φτάσει στο σημείο να περιφρονεί ο γιος τον ίδιο τον πατέρα του, η κόρη ενάντια στη μάνα της να επαναστατεί, η νύφη ενάντια στην πεθερά της· κι εχθροί του ανθρώπου να 'ναι του σπιτιού του οι άνθρωποι.

⁷Εγώ όμως στον Κύριο αποβλέπω, ελπίζω στο Θεό που θα με σώσει. Θα με ακούσει ο Θεός μου.

Παρηγοριά στον τιμωρημένο λαό

⁸Εχθροί του λαού μου, μην είσαστε χαϊρέκακοι! Πέσαμε αλλά θα σηκωθούμε. Καθόμαστε μες στο σκοτάδι αλλά ο Κύριος είναι για μας το φως.

⁹Πρέπει να υπομείνουμε το θυμό του Κυρίου, γιατί έχουμε αμαρτήσει εναντίον του. Αλλά και πάλι θ' αναλάβει την υπεράσπισή μας και θ' αποκαταστήσει το δίκιο μας. Θα μας οδηγήσει στο φως και τότε θα δούμε ότι μας έσωσε.

¹⁰Οι εχθροί μας θα το δουν αυτό και θα ντροπιαστούν. Μας κορόιδευαν και μας έλεγαν: «Πού είναι τώρα ο Κύριος, ο Θεός σας; » Τώρα όμως εμείς θα δούμε και θ' απολαύσουμε την ήττα τους. Θα ποδοπατηθούν στο δρόμο σαν τη λάσπη.

¹¹Η μέρα έρχεται που θα ξαναχτιστούν τα τείχη σας. Τη μέρα εκείνη θα επεκταθούν τα σύνορά σας.

¹²Τη μέρα εκείνη θα επιστρέψουν κοντά σας οι συμπατριώτες σας από παντού: από την Ασσυρία ως την Αίγυπτο· από την Αίγυπτο ως τον ποταμό Ευφράτη· από τη μια ως την άλλη θάλασσα· κι από το ένα βουνό ίσαμε το άλλο.

¹³Η γη όμως η υπόλοιπη θα ερημωθεί, εξαιτίας των κακών έργων που έπραξαν οι κάτοικοί της.

Προσευχή για την αποκατάσταση του Ισραήλ

¹⁴Ποίμαινε, Κύριε, το λαό σου με το ραβδί σου, τα πρόβατά σου που απομονωμένα ζούν σε τόπο άγονο, ενώ τριγύρω τους υπάρχει εύφορη γη· και πάλι στη Γαλαάδ και στη Βασάν βόσκησέ τα, καθώς τα χρόνια τα παλιά.

¹⁵Θαύματα για μας κάνε και πάλι, όπως τότε που βγήκες μαζί μας απ' την Αίγυπτο.

¹⁶Τα έθνη ας δουν κι ας ντροπιαστούν, παρ' όλη τους τη δύναμη. Ας μείνουν άφωνοι κι εμβρόντητοι.

¹⁷Ας σέρνονται στη γη κι ας τρώνε χώμα σαν το φίδι. Έντρομοι ας βγαίνουν έξω απ' τα ταμπούρια τους, σ' εσένα, Κύριε Θεέ μας, για να 'ρθούν, γεμάτοι δέος και φόβο.

¹⁸Ποιος άλλος Θεός είναι σαν κι εσένα, που συγχωρεί την ανομία και παραβλέπει την ασέβεια, όπως εσύ στο λαό σου που έχει επιζήσει; Το θυμό σου δεν τον κρατάς για πάντα, αλλά σ' ευχαριστεί να δείχνεις την αγάπη σου.

¹⁹Και πάλι θα μας σπλαχνιστείς και θα ποδοπατήσεις τις ανομίες μας. Στης θάλασσας τα βάθη θα ρίξεις όλες μας τις αμαρτίες.

²⁰Δείξε πιστότητα κι αγάπη σ' εμάς, τους απογόνους του Αβραάμ και του Ιακώβ, όπως ορκίστηκες στους προγόνους μας απ' τον πολύ παλιό καιρό.

ΝΑΟΥΜ

ΝΑΟΥΜ 1

¹Μήνυμα ενάντια στη Νινευή· βιβλίο που περιέχει το όραμα του Ναούμ του Ελκεσαίου.

Εμπιστοσύνη στη σωστική δύναμη του Θεού

²Δεν ανέχεται αντίζηλους ο Κύριος, ο Θεός! Με φοβερό θυμό παίρνει εκδίκηση. Τους αντιπάλους του ο Κύριος εκδικείται κι ενάντια στους εχθρούς του οργίζεται.

³Ο Κύριος έχει υπομονή και περιμένει· δεν παραβλέπει όμως την αδικία· έχει τη δύναμη να τιμωρεί. Βαδίζει μέσα στον ορμητικό ανεμοστρόβιλο κι είναι τα σύννεφα η σκόνη των βημάτων του.

⁴Τη θάλασσα απειλεί και τη στεγνώνει, κάνει να στερέψουν όλοι οι ποταμοί. Ξεραίνονται τα βοσκοτόπια της Βασάν, πεθαίνουνε τα δέντρα του Καρμήλου, και τ' άνθη του Λιβάνου μαραίνονται.

⁵Μπροστά στον Κύριο τρέμουν τα βουνά, ταρακουνιούνται οι λόφοι. Έντρομη κραυγάζει η γη μαζί της κι όλοι οι κάτοικοί της.

⁶Ποιος υπομένει την οργή του; Ποιος το θυμό του αντέχει το φλογερό; Η οργή του σαν τη λάβα ξεχύνεται, μπροστά του θρυμματίζονται οι βράχοι.

⁷Αλλά ο Κύριος είν' καλός και καταφύγιο σε μέρα θλίψης. Φροντίζει όσους σ' εκείνον καταφεύγουνε

⁸ακόμα και την ώρα του φοβερού κατακλυσμού. Θα καταστρέψει όμως την πόλη που επαναστατεί εναντίον του· στον άδη τον τρισκότεινο θα σπρώξει τους εχθρούς του.

⁹Γιατί δεν εμπιστεύεστε τον Κύριο; Θα εξοντώσει πλήρως τους εχθρούς σας και δε θα σας καταπιέζουν πια.

¹⁰Καθώς είναι μπλεγμένοι τώρα σαν τ' αγκάθια και μεθυσμένοι απ' το πολύ κρασί, θα φαγωθούν απ' τη φωτιά εντελώς, καθώς κατάξερο άχυρο.

Το τέλος της παντοδυναμίας των Ασσυρίων

¹¹Από σένα, Νινευή, προέρχεται εκείνος που σκέφτεται πονηρά κι επαναστατεί ενάντια στον Κύριο.

¹²Ακούστε, όμως, τώρα τι λέει ο Κύριος: «Όσο κι αν είναι οι εχθροί σας δυνατοί, όσο αναρίθμητοι κι αν είναι, θα θεριστούν κι αυτό θα 'ναι το τέλος τους. Εγώ σας έκανα να υποφέρετε, αλλά δε θα το επαναλάβω.

¹³Θα σας λυτρώσω απ' την κυριαρχία τους, θα σπάσω το ζυγό, που κάτω απ' το βάρος του στενάζατε».

¹⁴Ο Κύριος λέει στον εχθρόν το βασιλιά: «Δε θα 'χεις απογόνους πια να συνεχίσουν τ' όνομά σου. Μεσ στον θεών σου το ναό θα καταστρέψω τα είδωλα που είν' από ξύλο κι από μέταλλο φτιαγμένα. Ο τάφος σου έχει κióλας σκαφτεί· δεν έχεις πια δικαίωμα να ζεις».

ΝΑΟΥΜ 2

Όραμα για την καταστροφή της Νινευή

¹Ο αγγελιοφόρος με τις καλές ειδήσεις τρέχει κióλας απάνω στα βουνά, το μήνυμα να φέρει της ειρήνης. Γιόρταζε πάλι τις γιορτές σου, λαέ του Ιούδα! Εκπλήρωσε τα τάματά σου. Δε θα περάσει πια απ' τη χώρα σου ο σκληρός εχθρός, γιατί έχει ολότελα εξοντωθεί.

²⁻³Οι εχθροί ερήμωσαν τη χώρα, τ' αμπέλια τα ξερίζωσαν. Αλλά ο Κύριος θα ξαναφέρει τον Ισραήλ στην πρωτινή του δόξα. Έρχεται κióλας ο χαλαστής να σε χτυπήσει, Νινευή. Ετοιμάσου για τη μάχη! Πάρτε τα όπλα σας! Λάβετε θέσεις! Βάλτε φρουρούς στο δρόμο.

⁴Νάτοι έρχονται! Οι ασπίδες των πολεμιστών είναι βαμμένες κόκκινες σαν τη φωτιά. Το ίδιο φλογάτες είναι κι οι στολές τους. Ασπρακοπούν οι άμαξες έτοιμες να ριχτούν στη μάχη και πάλλονται τα δόρατα.

⁵Οι άμαξες χιμούν μ' άγρια ορμή στους δρόμους, αλληλοσυγκρούονται στις πλατείες, λες κι αναμμένοι είναι πυρσοί, αιφνίδιες αστραπές.

⁶Μέσα στην πόλη ο βασιλιάς καλεί τους αντρειωμένους. Εκείνοι τρέχουν, μα στο δρόμο τους σκοντάφτουν. Οι πολιορκητές ορμούν στα τείχη· έτοιμη είναι η πολιορκητική τους μηχανή.

⁷Οι πύλες προς τους ποταμούς ξάφνου ανοίγονται κι οι άνθρωποι του παλατιού τα χάνουν.

⁸Οι εχθροί διαπομπεύουν το βασιλιά δημόσια, γυμνώνουν τη βασίλισσα και μακριά τη στέλνουν. Θρηνούνε σαν τα περιστέρια οι δούλες της και στηθοδέρνονται.

⁹Όλοι τρέχουν να φύγουν απ' τη Νινευή, καθώς νερά από σπασμένο φράγμα. «Σταθείτε, σταθείτε!» φωνάζουν· κι ούτε να δει κανείς πίσω του, δε γυρνά.

¹⁰Αρπάξτε ασήμι, πορθητές, χρυσάφι αρπάξτε! Η πόλη είναι γεμάτη θησαυρούς, πληθώρα τα πολύτιμα αντικείμενα.

¹¹Κούρσεμα, αρπαγή, ξολοθρεμός. Παντού καρδιές σε απόγνωση και γόνατα που τρέμουν, εξαντλημένα σώματα και πρόσωπα ωχρά.

¹²Ήσουν κρυψώνα Νινευή, όπου αναπαύοταν το λιοντάρι και τα μικρά του με ασφάλεια.

¹³Ξέσκιζε ο λέοντας το θήραμά του, για να το πάει στις λέαινες και στα μικρά του, και να το αποθηκεύσει στις κρυψώνας του τις γωνιές. Εκείνη η κρυψώνα τώρα τι απόγινε;

¹⁴«Φυλάξου! Έρχομαι καταπάνω σου», λέει ο Κύριος του σύμπαντος. «Θα μετατρέψω σε καπνό το πλήθος των κτισμάτων σου. Τους νέους σου μαχαίρι θα τους πετσοκόψει, κι ό, τι αρπάξατε απ' τους άλλους θα το εξαφανίσω από τη χώρα σας. Των αγγελιοφόρων σου η φωνή δε θ' ακουστεί ξανά».

ΝΑΟΥΜ 3

Η τιμωρία για τη διαφθορά της Νινευή

¹Αλίμονο στην πόλη με τα τόσα φονικά! Είναι γεμάτη απάτη και ψευτιά· είναι γεμάτη λάφυρα και λεηλατεί ακόμα.

²Άκου! Των μαστιγίων πλαταγισμοί, κρότοι τροχών και καλπασμοί αλόγων, ταρακουνήματα αμαξών.

³Κοίτα! Οι καβαλάρηδες ορμούν, τα ξίφη λαμπυρίζουν, οι λόγχες αστραποβολούν· πλήθος οι πληγωμένοι, σωρός τα πτώματα, αναρίθμητοι οι νεκροί, σκοντάφτουνε πάνω στους σκοτωμένους!

⁴Και όλα αυτά εξαιτίας της Νινευή, της πόρνης και της μάγισσας, που σαγηνεύει με τα κάλλη της και τις μαγείες της τα έθνη.

⁵«Φυλάξου, Νινευή! Έρχομαι καταπάνω σου! » λέει ο Κύριος του σύμπαντος. «Θα σου σηκώσω το χιτώνα ως το πρόσωπο και στα έθνη τη γύμνια σου θα δείξω· θα δούνε την κατάντια σου.

⁶Θα ρίξω πάνω σου βρωμιές, θα σε ντροπιάσω, θα σε διαπομπεύσω.

⁷Όσοι σε βλέπουνε θα φεύγουνε μακριά σου και θα λέν': “πώς ερημώθηκε η Νινευή! Ποιος θα τη λυπηθεί; ” Κανείς δε θα βρεθεί να σε παρηγορήσει! »

Η τύχη της Νινευή έχει αποφασιστεί

⁸Νομίζεις πως η τύχη σου θα 'ναι καλύτερη απ' των Θηβών, της πολιτείας που βρίσκεται κοντά στο Νείλο κι έχει πολλές θάλασσες γύρω της για προστασία;

⁹Αιθίοπες κι Αιγύπτιοι αναρίθμητοι ήταν οι υπερασπιστές της. Άνθρωποι από την Πουτ και Λίβυοι ήταν οι σύμμαχοί της.

¹⁰Κι ωστόσο οι κάτοικοί της στην εξορία οδηγηθήκανε. Αλυσοδέσαν οι κατακτητές τους άρχοντές της και τους μοιράστηκαν με κλήρο μεταξύ τους. Τα νήπια τα θανάτωσαν στων δρόμων τις γωνιές.

¹¹Έτσι κι εσύ το ποτήρι θα πιεις της οργής του Κυρίου και θα μεθύσεις μ' αυτό. Μάταια θα ψάχνεις να 'βρεις καταφύγιο για να γλιτώσεις από τον εχθρό.

¹²Τα φρούριά σου όλα θα 'ναι σαν τις συκιές και οι υπερασπιστές τους σαν σύκα παραγινωμένα. Όταν κανείς τινάξει τη συκιά, τα σύκα θα πέσουν κατευθείαν στο στόμα του.

¹³Οι ισχυροί άντρες σου θα γίνουν γυναικούλες. Η χώρα σου θα μείνει απροστάτευτη, ανοιχτή στους εχθρούς σου. Τα φρούριά σου θα τα καταφάει η φωτιά.

¹⁴Φρόντισε, Νινευή, να έχεις αποθέματα νερού για την πολιορκία, ενίσχυσε τα τείχη σου, κάνε λάσπη και καλούπια για να φτιάξεις πλίθρες.

¹⁵Κι ενώ αυτά θα κάνεις, θα σε αφανίσει η φωτιά, ο πόλεμος θα σε εξολοθρεύσει. Όσο κι αν έχουν γίνει οι κάτοικοί σου πολυάριθμοι σαν τις ακρίδες, θ' αφανιστούν όπως τα χόρτα απ' τις ακρίδες.

¹⁶Οι έμποροί σου ήταν περισσότεροι κι απ' τ' ουρανού τ' αστέρια! Αλλά χαθήκαν ξαφνικά, σαν τις ακρίδες που φτερά απλώνουν και πετάνε.

¹⁷Οι επόπτες σου ήταν σαν τις ακρίδες και οι διοικητές σου σαν κοπάδι ακριδομάνες, που κάθονται με κρύον καιρό πάνω στους φράχτες. Βγαίνει ο ήλιος και πετούν. Κανείς δεν ξέρει κατά πού πάνε.

¹⁸Κοιμήθηκαν για πάντα οι άρχοντές σου, των Ασσυρίων βασιλιά! Οι στρατηγοί σου δε σαλεύουν πια. Οι πολεμιστές σου έχουν σκορπίσει στα βουνά· δεν είν' κανείς να τους συνάξει.

¹⁹Δε βρίσκουν γιατρεία τα τραύματά σου· κι έχεις θανατηφόρες τις πληγές. Εκείνοι που μαθαίνουν τα όσα έπαθες χειροκροτούν απ' τη χαρά τους. Γιατί απ' την επίμονη σκληρότητά σου ποιος ξέφυγε;

ΑΒΒΑΚΟΥΜ

ΑΒΒΑΚΟΥΜ 1

¹Μήνυμα του Θεού που δόθηκε στον προφήτη Αββακούμ.

Θρήνος του προφήτη για την αδικία που υπάρχει στη χώρα

²Ως πότε, Κύριε, θα σου φωνάζω για βοήθεια, κι εσύ δε θα με ακούς; Σου κράζω για την αδικία που επικρατεί, μα εσύ δεν επεμβαίνεις!

³Γιατί κάνεις να βλέπω τόση ανομία; Γιατί παρατηρείς τη δυστυχία χωρίς να κάνεις τίποτα; Καταστροφή και βία με τριγουρίζουν, παντού φιλονικίες και διαμάχες.

⁴Οι νόμοι μοιάζουν αδρανείς, επικρατεί η αδικία. Ο ασεβής δικαιώνεται σε βάρος του αθώου. Οι αποφάσεις των δικαστών είναι διεστραμμένες.

Η απάντηση του Θεού: Οι Βαβυλώνιοι έρχονται

⁵Ο Κύριος απαντάει: «Στρέψτε το βλέμμα σας στα έθνη και κοιτάξτε! Θα τα χάσετε, γιατί κάτι στις μέρες σας θα συμβεί, που δε θα το πιστεύατε αν κάποιος σας το διηγόταν.

⁶Έεσηκώνω τους Βαβυλώνιους εγώ, αυτό το έθνος το σκληρό κι αδίστακτο, που διασχίζει όλη τη γη, γυρεύοντας να κατακτήσει ξένες χώρες.

⁷Είναι φοβεροί και τρομεροί· νόμος τους είναι του ισχυρότερου το δίκαιο.

⁸Ταχύτερα κι απ' τις λεοπαρδάλεις τ' άλογά τους, κι απ' ό, τι οι λύκοι μες στη νύχτα αγριότερα τ' άλογά τους ιππεύουν· έρχοντ' από μακριά οι καβαλλαραίοι τους, ορμητικά πετούν σαν τον αετό που ρίχνεται στη λεία του.

⁹Έτσι κι αυτοί ορμούν στη λεηλασία. Πίσω τους δεν κοιτούν. Συνάζουν αιχμαλώτους σαν την άμμο.

¹⁰Τους βασιλιάδες κοροϊδεύουν, τους κυβερνήτες περιγελούν. Κανένα φρούριο δεν τους εντυπωσιάζει, φτιάχνουν κάθε φορά ανάχωμα κι εύκολα το κυριεύουν.

¹¹Όλα τα σαρώνουν, όπως ο άνεμος, και προχωρούν πιο πέρα αυτοί οι ένοχοι, που έχουν την ισχύ τους για θεό».

Παράπονο για την τυραννία των Βαβυλωνίων

¹²Κύριε, εσύ δεν είσαι ανέκαθεν ο Άγιος Θεός μας; Δε θα πεθάνουμε! Κύριε, εσύ κάλεσες τους Βαβυλώνιους να εκτελέσουν την απόφασή σου· εσύ, προστάτη μας, τους όρισες να μας τιμωρήσουν.

¹³Τα μάτια σου είναι τόσο καθαρά, που δεν μπορούνε το κακό να ανεχθούν ούτε την καταπίεση. Πώς τότε βλέπεις τους ληστές να εγκληματούν και δε μιλάς όταν καταβροχθίζει ο ασεβής τον δικαιότερό του,

¹⁴και κάνεις τους ανθρώπους σαν τα ψάρια της θάλασσας, σαν τα ερπετά, που δεν έχουν κανέναν για οδηγό τους;

¹⁵Οι Βαβυλώνιοι συλλαμβάνουν με το αγκίστρι τους λαούς, τους σέρνουν μες στο δίχτυ τους. Και χαίρονται γι' αυτό κι ευχαριστιούνται.

¹⁶Γι' αυτό θυσιάζουνε στα δίχτυα τους και καίνε θυμίαμα μπροστά τους, γιατί μ' αυτά εξασφαλίζουν την τροφή τους, τροφή που είναι γευστική και πλούσια.

¹⁷Άραγε είναι αυτός ο λόγος που τραβούν πάντα το ξίφος και που εξοντώνουν δίχως λύπη τους λαούς;

ΑΒΒΑΚΟΥΜ 2

Η απάντηση του Θεού: Το δίκαιο υπερισχύει

¹Εγώ είπα: «Θα πάρω θέση, θα σταθώ στη σκοπιά μου και στην πολεμίστρα μου και θα προσμένω για να δω τι θα μου πει ο Θεός για να πω, και ποια θα πρέπει απάντηση να δώσω στο παράπονο που διατύπωσα».

²Και μου αποκρίθηκε ο Κύριος: «Αυτό που τώρα σου αποκαλύπτω, γράψ' το σε πλάκες με καθαρή γραφή, έτσι που όλοι να το διαβάζουν εύκολα.

³Αυτό που σου αποκαλύπτω δεν θα εκπληρωθεί αμέσως, σίγουρα όμως κάποτε θα πραγματοποιηθεί. Περίμενε με υπομονή ωσότου να συμβεί. Γράψε, λοιπόν, τώρα:

⁴«Αυτός που είναι άπιστος θα καταστραφεί. Αυτός όμως που μου είναι πιστός και πράττει το δίκαιο, θα ζήσει.

⁵Πράγματι, όποιος καυχιέται ότι είναι απατεώνας, αυτός ο άνθρωπος ο αλαζονικός ποτέ δε μένει ήσυχος, ακόμη κι αν ανοίξει το στόμα του ωσάν τον άδη ή είναι σαν το θάνατο αχόρταγος, ακόμη κι αν καταπιεί όλα τα έθνη το ένα μετά το άλλο».

Απειλές ενάντια στον καταπιεστή των λαών

⁶Όλα τα έθνη θ' απαγγείλουν ενάντια στον κατακτητή τους περιφρονητικά υπονοούμενα. Θα πουν: «Αλίμονο σ' εκείνον που μαζεύει ό, τι δεν του ανήκει –αλήθεια, ως πότε; – και τον καθένα τον μεταχειρίζεται σαν οφειλέτη του! »

⁷Θα ξεσηκωθούν ξαφνικά οι πιστωτές σου· θα ξυπνήσουν αυτοί που καταπίεσες και θα σε λεηλατήσουν.

⁸Έθνη εσύ λεηλάτησες πολλά, διέπραξες φόνους κι αδικίες σε τόσες χώρες, ενάντια στους κατοίκους τόσων πόλεων. Γι' αυτό κι όλοι οι άλλοι λαοί θα λεηλατήσουν εσένα.

⁹Θα πουν: «Αλίμονο σ' εκείνον που μαζεύει κέρδη παράνομα για την οικογένειά του, και φτιάχνει τη φωλιά του ψηλά, για να γλιτώσει απ' το αρπαχτικό το χέρι».

¹⁰Και πράγματι, τα σχέδιά σου όλα θα φέρουν στη δυναστεία σου ντροπή. Καταστρέφοντας έθνη πολλά, τον ίδιο τον εαυτό σου καταστρέφεις.

¹¹Γιατί κι οι πέτρες από τους τοίχους θα φωνάξουν και οι ξυλοδεσιές θ' αντιφωνήσουν.

¹²«Αλίμονο», θα πουν, «σ' εκείνον που χτίζει πόλεις με φόνους και που με αδικίες τις θεμελιώνει! »

¹³Μάταια οι λαοί μοχθούν. Το έργο τους θα το καταστρέψει η φωτιά. Και όλα αυτά προέρχονται απ' τον Κύριο του σύμπαντος.

¹⁴Η γνώση της δόξας του Κυρίου θα γεμίσει τη γη, όπως γεμίζουν τα νερά, της θάλασσας το βάθος.

¹⁵Θα πουν: «Αλίμονο σ' εκείνον που ποτίζει το συνάνθρωπό του με της οργής του το μεθυστικό κρασί, για ν' απολαύσει έπειτα τον εξευτελισμό του! »

¹⁶Με ατιμία θα κορεσθείς κι όχι με δόξα. Σειρά σου τώρα να πιεις, και να ξεγυμνωθείς. Ο Κύριος θα σου δώσει ν' αδειάσεις το ποτήρι της οργής του, και τότε η ντροπή θα επισκιάσει τη δόξα σου.

¹⁷Κατέστρεψες τα δάση του Λιβάνου, τα ζώα του εξολόθρευες. Όλα αυτά θα πέσουν πάνω σου και θα τιμωρηθείς για τους φόνους που διέπραξες σε τόσες χώρες και στους κατοίκους τόσων πόλεων.

Η αδυναμία των θεών της Βαβυλώνας

¹⁸Τι ωφελεί το είδωλο που έφτιαξε ο τεχνίτης; η χυτή εικόνα, που διδάσκει μόνο ψέματα; Πώς μπορεί ο άνθρωπος να έχει εμπιστοσύνη στους άφωνους θεούς που ο ίδιος κατασκεύασε;

¹⁹Αλίμονο σ' εκείνον που λέει στο ξύλο: «Εύπνα» και στο νεκρό λιθάρι: «Πάρε ζωή! » Αυτό θα προφητέψει; Με μάλαμα είναι καλυμμένο και με ασήμι, αλλά ζωή σταλιά δεν έχει μέσα του.

²⁰Ο Κύριος όμως είν' εκεί, στον άγιο του ναό. Όλη η γη ας μείνει σιωπηλή μπροστά του!

ΑΒΒΑΚΟΥΜ 3

Όραμα για την επέμβαση του Θεού

¹Προσευχή του προφήτη Αββακούμ, που ψάλλεται σύμφωνα με το ρυθμό των θρήνων.

²Κύριε, άκουσα την αγγελία σου. Κύριε, φοβήθηκα αυτό που σχεδιάζεις. Πραγματοποίησέ το σύντομα, κάνε να το δω όσο ζω. Στους ταραγμένους χρόνους μας δείξε μας έλεος.

³Ο Θεός έρχεται από τη Θαιμάν, ο Άγιος Θεός από το όρος Φαράν. (Διάψαλμα)
Η λαμπρότητά του φωτίζει τους ουραμούς και η δόξα του γεμίζει τη γη.

⁴Η λάμψη του είναι σαν το φως του ήλιου, ακτίνες λαμπερές σκορπιούνται από το χέρι του, όπου κρυμμένη είν' η δύναμή του.

- ⁵Μπροστά του προχωρεί αρρώστια, πανούκλα ακολουθεί τα βήματά του.
- ⁶Πατάει το πόδι του στη γη κι αυτή τραντάζεται, ρίχνει στα έθνη τη ματιά του και σκιρτούν. Πανάρχαια βουνά ταρακουνιούνται, αιώνιοι λόφοι υποχωρούν, που από παλιά πάνω απ' αυτούς περνούσε.
- ⁷Της Κουσάν βλέπω τις σκηνές να χαμηλώνουν από φόβο· και τρέμουν τα σκηνώματα της Μαδιάμ.
- ⁸Κύριε, ενάντια σε ποιον στρέφεται ο θυμός σου; Μήπως ενάντια στους ποταμούς ή στη βαθιά τη θάλασσα, ώστε ν' ανεβαίνεις πάνω στ' άλογά σου, στις άμαξές σου που στη νίκη σε οδηγούν;
- ⁹Βγάλε το τόξο σου, βάλε τα βέλη στη χορδή. *(Διάψαλμα)* Σχίζεις τη γη κι αναπηδούν ποτάμια.
- ¹⁰Σε βλέπουν τα βουνά και τρέμουνε, κατακλυσμός νερών ποτίζουνε τη γη· η άβυσσος κάτω απ' τη γη μουγκρίζει τα κύματά της ανεβαίνουνε ψηλά.
- ¹¹Ο ήλιος και το φεγγάρι σταθμεύουν στην κατοικία τους. Κρύβονται μπρος στα φωτεινά σου βέλη που σφυρίζουν, μπροστά στις εκτυφλωτικές της λόγχης σου αστραπές.
- ¹²Δρασκελάς με θυμό τη γη, στην οργή σου καταπατείς τα έθνη.
- ¹³Βγήκες για να βοηθήσεις το λαό σου, για να σώσεις τον εκλεκτό σου. Τη στέγη γκρέμισες από το μέγαρο του ασεβή, ξεσκέπασες πλήρως τα θεμέλια. *(Διάψαλμα)*
- ¹⁴Οι αρχηγοί του θέλανε να μας διασκορπίσουν· όρμησαν σαν ανεμοστρόβιλος, με χαρά πως στο κρυσφύγετό τους θα μας μεταφέρουν, έτοιμοι κρυφά να θυσιάσουνε τα θύματά τους. Εσύ όμως διατρύπησες τα κεφάλια τους με τις ίδιες τους τις λόγχες.
- ¹⁵Με τ' άλογά σου ανοίγεις δρόμο να περάσεις μέσα από τ' αφρισμένα κύματα της θάλασσας.
- ¹⁶Όταν ο Κύριος μ' έκανε να τα δω όλα αυτά, με συνεπήρε τρόμος· σαν άκουσα αυτή τη δυνατή φωνή τα χείλη μου άρχισαν να τρεμοπαίζουν· τα

γόνατά μου λύγισαν κι όλο το σώμα μου διαλύθηκε. Ακόμα πρέπει να περιμένω ακίνητος τη μέρα που καταστροφή θα φέρει στο λαό που μας επιτίθεται.

¹⁷Κι αν τώρα οι συκιές δεν έχουν πια καρπό, σταφύλια κι αν δεν δίνουνε τ' αμπέλια, κι αν απομένουν άκαρπες οι ελιές και δε βγαίνουν σοδειές απ' τα χωράφια, κι αν πρόβατα δεν έχουν τα μαντριά και δεν υπάρχουνε βόδια στους στάβλους,

¹⁸ωστόσο εγώ θ' αναγαλλιάζω για τον Κύριο, θα χαίρομαι γιατί ο Θεός με βοηθάει.

¹⁹Ο Κύριος είν' ο Θεός μου, είναι η δύναμή μου! Με κάνει σαν το ελάφι γοργοπόδαρο, φέρνει τα βήματά μου στις κορφές.

(Από τη συλλογή του πρωτοψάλτη - με συνοδεία εγχόρδων).

ΣΟΦΟΝΙΑΣ

ΣΟΦΟΝΙΑΣ 1

¹Λόγος του Κυρίου, που απευθύνθηκε στο Σοφονία, την εποχή που βασίλευε στον Ιούδα ο Ιωσίας, γιος του Αμών. Πατέρας του Σοφονία ήταν ο Χουσεί, παππούς του ο Γεδαλίας και προπάππος του ο Αμαρίας, γιος του Εζεκία.

Η ημέρα της κρίσεως του Κυρίου

²«Θα εξαφανίσω εντελώς τα πάντα από τη γη», λέει ο Κύριος.

³«Θα εξαφανίσω τους ανθρώπους και τα ζώα, όλα τα πετούμενα και της θάλασσας τα ψάρια –όλα αυτά που οδηγούν τους ανθρώπους στην ασέβεια– κι όλο το γένος το ανθρώπινο θα το εξοντώσω από τη γη. Εγώ ο Κύριος το λέω.

⁴Το χέρι μου θ' απλώσω ενάντια στον Ιούδα και ενάντια σ' όλους τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ. Θα εξαφανίσω από τον τόπο αυτό ό, τι απόμεινε απ' τη λατρεία του Βάαλ, ακόμα και τη θύμηση των ιερέων που τον υπηρετούν.

⁵Θα εξαφανίσω εκείνους που στις στέγες ανεβαίνουν να προσκυνήσουν τα άστρα τ' ουρανού, κι εκείνους που με προσκυνούν και τάχα στ' όνομά μου ορκίζονται, μα ορκίζονται συγχρόνως στον Μιλκώμ.

⁶Θα εξαφανίσω εκείνους που απομακρύνονται από μένα, που δεν ενδιαφέρονται για μένα και δε με αναζητούν».

⁷Σωπάστε μπροστά στον Κύριο, το Θεό. Είναι κοντά η ημέρα που ο Κύριος θα εκδηλώσει την κρίση του. Ο Κύριος θυσία ετοιμάζει– έχει εξαγνίσει κιόλας τους καλεσμένους του.

⁸«Τη μέρα της θυσίας μου», λέει ο Κύριος, «τους άρχοντες θα τιμωρήσω και τους γιους του βασιλιά κι όλους εκείνους που φορούν ρούχα ξενόφερτα.

⁹Τη μέρα εκείνη θα τιμωρήσω όλους αυτούς που δρασκελάνε το κατώφλι, και του αφεντικού τους γεμίζουνε το σπίτι με πράγματα που απέκτησαν με αδικία κι απάτη.

- 10**»Τη μέρα εκείνη θ' ακουστούν δυνατές κραυγές από την πύλη των Ιχθύων, θρήνοι από τη νέα συνοικία κι ένας μεγάλος θόρυβος από τους λόφους.
- 11**Θρηνήστε κάτοικοι της κάτω πόλης, γιατί όλοι θα καταστραφούν οι μικροπωλητές και θα εξολοθρευτούν όλοι οι έμποροι.
- 12**»Εκείνο τον καιρό, θα ψάξω προσεχτικά την Ιερουσαλήμ με λυχνάρια, για να βρω και να τιμωρήσω όλους τους ανέμελους, αυτούς που αναπαύονται αμέριμνα στα πλούτη τους και λένε στον εαυτό τους “ο Κύριος δεν κάνει τίποτα· ούτε καλό ούτε κακό”.
- 13**Τα υπάρχοντά τους θ' αρπαχτούν και θα ερημωθούν τα σπίτια τους. Χτίζουνε σπίτια, μα δε θα τα κατοικήσουν· φυτεύουν αμπέλια, μα το κρασί τους δε θα το πιουν».
- 14**Κοντά είν' η ημέρα η μεγάλη, που ο Κύριος θα εκδηλώσει την κρίση του. Πλησιάζει, φτάνει σύντομα. Κραυγές απελπισίας θα προκαλέσει ο ερχομός της! Ακόμα κι οι πιο θαρραλέοι θα φωνάζουν για βοήθεια.
- 15**Μέρα οργής θα είναι η μέρα εκείνη, μέρα θλίψης και στενοχώριας, μέρα ερήμωσης και συμφοράς, σκοταδιού μέρα και μαυρίλας. Μέρα συννεφιασμένη, ζοφερή,
- 16**μέρα σάλπιγγας και πολεμικής κραυγής ενάντια στις οχυρωμένες πόλεις κι ενάντια στους ψηλούς πύργους.
- 17**Σε θλίψη θα βυθίσει ο Κύριος τους ανθρώπους· θα προχωρούν ψηλαφητά σαν τους τυφλούς. Το αίμα τους το χώμα θα ποτίσει, θα ξεχυθούν τα εντόσθιά τους πάνω στις κοπριές, γιατί αμάρτησαν ενώπιόν του.
- 18**Ούτε το ασήμι ούτε το χρυσάφι τους θα μπορέσει να τους σώσει την ημέρα της οργής του Κυρίου. Του θυμού του η φωτιά θα καταφάει ολόκληρη τη γη. Πράγματι, θα 'ναι κάτι τρομερό! Θα εξοντώσει όλους της γης τους κατοίκους.

ΣΟΦΟΝΙΑΣ 2

Έκκληση για μετάνοια

- 1**Ελάτε στα λογικά σας· συνέλθετε, έθνος αδιάντροπο!

²Κάντε το πριν ο Κύριος απαγγείλει την καταδίκη σας, πριν η ευκαιρία για μετάνοια περάσει σαν το άχυρο που το σκορπίζει ο άνεμος· πριν έρθει και σας βρει η φοβερή του Κυρίου οργή· ναι, η μέρα της οργής πριν έρθει του Κυρίου!

³Όλοι όμως εσείς οι ταπεινοί, εσείς που υπακούτε στις εντολές του, προσηλωμένοι μείνετε στον Κύριο· πράξτε το δίκαιο, μείνετε ταπεινοί, ίσως έτσι να είστε ασφαλείς τη μέρα της οργής του Κυρίου.

Η καταδίκη των γειτονικών με τον Ισραήλ εθνών

⁴Θα μείνει ακατοίκητη η Γάζα κι έρημη η Ασκάλωνα. Ξαφνικά θα κατακτηθεί η Ασδώδ, και μέρα μεσημέρι οι κάτοικοί της θα εξοριστούν. Και της Εκρών οι κάτοικοι από την πόλη τους θα διωχτούνε.

⁵Αλίμονό σας, Φιλισταίοι, εσείς που προέρχεστε από την Κρήτη και κατοικείτε κάτω στα παράλια! Ο Κύριος λέει εναντίον σας: «Θα σ' ερημώσω, Χαναάν, χώρα των Φιλισταίων! Δε θα σου μείνει ούτ' ένας κάτοικος.

⁶Θα γίνουν τα παράλια λιβάδια με πηγάδια για τους βοσκούς, και μαντριά για τα κοπάδια.

⁷Θ' ανήκουν σ' αυτούς που θα επιζήσουν απ' το λαό του Ιούδα. Εκεί θα βόσκουν τα κοπάδια τους· το βράδυ θα κοιμούνται στα σπίτια της Ασκάλωνας». Γιατί ο Κύριος, ο Θεός τους θα ενδιαφερθεί γι' αυτούς και θ' αλλάξει την κατάστασή τους.

⁸Ο Κύριος λέει: «Άκουσα το χλευασμό των Μωαβιτών και των Αμμωνιτών την καταφρόνια, καθώς περιγελούσαν το λαό μου και καυχόντουσαν ότι θα κατακτήσουν τη χώρα του.

⁹Γι' αυτό, εγώ ο Κύριος του σύμπαντος, ο Θεός του Ισραήλ, ορκίζομαι ότι οι χώρες των Μωαβιτών και των Αμμωνιτών θα γίνουν σαν τα Σόδομα και τα Γόμορρα· αγκαθότοποι, λάκκοι αλατιού και έρημος για πάντα. Όσοι απ' το λαό μου επιζήσουν, θα τους λεηλατήσουν και θα κυριέψουν τη χώρα τους.

¹⁰Αυτά θα τους συμβούν για την αλαζονεία τους, γιατί κορόιδεψαν και πρόσβαλαν το λαό του Κυρίου του σύμπαντος».

¹¹Ο Κύριος θα δείξει τη φοβερή του δύναμη απέναντί τους. Θα εξαφανίσει όλους τους θεούς της γης· κι όλα τα έθνη, ακόμα και τα πιο μακρινά, θα τον προσκυνήσουν, καθένα από τον τόπο του.

¹²«Κι εσείς, Αιθίοπες, θα σκοτωθείτε από το ξίφος μου», λέει ο Κύριος.

¹³«Το χέρι μου θ' απλώσω στο βορρά και τους Ασσυρίους θα καταστρέψω· θα μετατρέψω τη Νινευή σ' ερείπια, άνυδρη θα την κάνω σαν την έρημο.

¹⁴Εκεί που ήταν η πόλη, κοπάδια τώρα θ' εγκατασταθούν καθώς κι όλα των ζωντανών τα είδη· οι κουκουβάγιες και οι καλιακούδες θα κατοικούν ανάμεσα στα κιονόκρανα των στύλων της, θα κρίζουν στα ερειπωμένα της παράθυρα· κοράκια θα κρίζουν στα κατώφλια. Και η εσωτερική κέδρινη επένδυση των τοίχων κάτω θα σωριαστεί.

¹⁵Εκεί θα καταντήσει η πολιτεία η ξένοιαστη, που νόμιζε πως είναι ασφαλής και πως αυτή είναι και κανένας άλλος. Να, λοιπόν, που έγινε ερείπια, κρησφύγετο των αγριμιών! Καθένας που από κοντά της θα περνάει, θα σφυρίζει, και με χειρονομίες την φρίκη του θα δείχνει».

ΣΟΦΟΝΙΑΣ 3

Η κρίση της Ιερουσαλήμ

¹Αλίμονο στην πόλη την ακάθαρτη και μολυσμένη, στην πόλη την τυραννική!

²Δεν άκουσε τις προειδοποιήσεις του Κυρίου, δε διορθώθηκε. Δεν εμπιστεύτηκε στον Κύριο, δε στράφηκε προς το Θεό της.

³Βρυχιούνται σαν λιοντάρια οι άρχοντές της, σαν πεινασμένοι λύκοι οι κυβερνήτες της· κόκαλο δεν αφήνουν για το πρωί.

⁴Είναι οι προφήτες της ανεύθυνοι κι επίβουλοι. Οι ιερείς της βεβηλώνουν το ναό και αθετούν το νόμο του Θεού.

⁵Κι όλα αυτά, μολονότι ο Κύριος τους συμπεριφέρθηκε με δικαιοσύνη και την πολιτεία τους δεν την εγκατέλειψε. Δεν κάνει αδικίες. Κάθε πρωί, αδιάκοπα, αποκαλύπτει τα προστάγματά του· αυτοί όμως συνεχίζουν να διαπράττουν την αδικία χωρίς ντροπή.

⁶«Ολόκληρα έθνη εξολόθρευσα», λέει ο Κύριος. «Κατέστρεψα τα τείχη και τους πύργους τους, ερήμωσα τους δρόμους τους, κανείς δεν τους διαβαίνει πια. Ερήμωσα τις πόλεις τους· δε συναντάς ψυχή, ούτε περαστικόν ούτε και κάτοικο.

⁷Έπειτα σκέφτηκα πως θα με σεβαστείτε, θα καταλάβετε το μήνυμά μου και δε θα χρειαστεί να κάνω πράξη την απειλή μου, να καταστρέψω την πόλη σας. Εσείς όμως κάθε φορά με πιο μεγάλο ζήλο ριχνόσασταν στη διαφθορά.

⁸Για τούτο, περιμένετε με ως την ημέρα που θα σηκωθώ να σας ληλατήσω. Γιατί η απόφασή μου είναι να συναθροίσω έθνη και βασιλεια, για να ξεχύσω πάνω σας την κατάρρα μου, όλη τη λάβα της οργής μου. Με του θυμού μου τη φωτιά θα καταφαγωθεί η γη ολάκερη».

Το εξαγνισμένο υπόλοιπο του Ισραήλ

⁹«Μετά απ' αυτά», λέει ο Κύριος, «θα μεταστρέψω τους λαούς και θα εξαγνίσω τα χείλη τους για να προσεύχονται όλοι στ' όνομά μου κι όλοι να με λατρεύουν με μια καρδιά.

¹⁰Από τη μακρινή Αιθιοπία, οι διασκορπισμένοι του λαού μου θα 'ρθουν και θα μου φέρουν προσφορές.

¹¹»Δε θα ντρέπεστε πια εκείνη την ημέρα για καμιά από τις κακές σας πράξεις που μ' αυτές επαναστατήσατε εναντίον μου· γιατί εγώ θα πάρω τους αλαζόνες απ' ανάμεσά σας και θα πάψετε να κομπάζετε πάνω στο άγιο μου βουνό.

¹²Θ' αφήσω ένα υπόλοιπο ανάμεσά σας, από φτωχούς και ταπεινούς, κι αυτοί θα καταφεύγουνε σ' εμένα.

¹³Αυτό το υπόλοιπο του Ισραήλ δεν θα κάνει αδικίες, δε θα λέει πια ψέματα και δε θα κάνει απάτες. Θα είναι ήσυχτοι να τρών' και να κοιμούνται δίχως κανείς να τους τρομάζει».

¹⁴Χαρείτε εσείς στην πόλη της Σιών! Φώναζε από χαρά, λαέ του Ισραήλ! Χαρείτε κι αναγαλλιιάστε μ' όλη σας την καρδιά, εσείς οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ!

15Ο Κύριος δεν θα σας τιμωρήσει άλλο. Έδιωξε αυτός μακριά σας τους εχθρούς σας. Ο βασιλιάς του Ισραήλ, ο Κύριος ο ίδιος, είναι ανάμεσά σας· δεν έχετε να φοβηθείτε πια κακό.

16Θα λέν' εκείνη την ημέρα στην Ιερουσαλήμ: «Τίποτα μη φοβάσαι, πόλη του όρους Σιών, μην χάνεις το κουράγιο σου!

17Ο Κύριος ο Θεός σου είναι μαζί σου, σε βοηθάει να νικήσεις ο δυνατός. Χαρά αισθάνεται για σένα· δεν σε απειλεί πια, γιατί σε αγαπάει. Χαίρεται και αναγαλλιάζει όταν σε βλέπει».

Επιστροφή του διασκορπισμένου λαού

18Λέει ο Κύριος: «Θα πάρω το βάρος της ντροπής από την Ιερουσαλήμ. Θα φέρω πίσω όλους εκείνους που ζουν μακριά της και δεν μπορούν να συμμετάσχουν στις γιορτές μου.

19Θα 'ρθεί καιρός που θα τιμωρήσω όλους εκείνους που σας έχουν καταπιέσει. Θα συγκεντρώσω τα παραπλανημένα πρόβατα και θα φροντίσω για τ' ανάπηρα. Ένδοξους θα σας κάνω κι ονομαστούς σ' όλη τη γη, εκεί που τη ντροπή είχατε δοκιμάσει.

20Τότε είναι που θα σας συγκεντρώσω και θα σας φέρω εδώ. Θα σας κάνω ονομαστούς και ένδοξους ανάμεσα σ' όλους τους λαούς της γης, γιατί θ' αλλάξω την κατάσταση σας και θα το δείτε! Εγώ, ο Κύριος το λέω».

ΑΓΓΑΙΟΣ

ΑΓΓΑΙΟΣ 1

Ἐκκληση για την ανοικοδόμηση του ναού

¹Το δεύτερο έτος της βασιλείας του Δαρείου, την πρώτη του έκτου μήνα, μίλησε ο Κύριος στον προφήτη Αγγαίο και του έδωσε εντολή να μεταδώσει μήνυμα στο διοικητή της Ιουδαίας Ζοροβάβελ, γιο του Σαλαθιήλ, και στον αρχιερέα Ιησού, γιο του Ιωσαδάκ.

²⁻³Είπε, λοιπόν, ο Αγγαίος εκ μέρους του Κυρίου: «Ο Κύριος του σύμπαντος λέει: “ο λαός αυτός ισχυρίζεται ότι δεν ήρθε ακόμα ο καιρός να ξαναχτιστεί ο ναός μου.

⁴Μα είναι τώρα καιρός να κατοικήτε εσείς σε σπίτια με ξύλινα φατνώματα, τη στιγμή που ο δικός μου οίκος είναι ακόμα ερειπωμένος;

⁵Κοιτάξτε σε ποιο σημείο έχετε φτάσει:

⁶Σπέρνετε πολλά μα συγκεντρώνετε λίγα· τρώτε αλλά δε χορταίνετε· πίνετε μα δεν ευχαριστιέστε· ντύνεστε αλλά δε ζεσταίνεστε και του εργάτη ο μισθός μπαίνει σε τρύπια τσέπη”.

⁷»Γι’ αυτό, λέει ο Κύριος του σύμπαντος: “σκεφτείτε το κατάντημά σας.

⁸Μετά ανεβείτε στο βουνό και φέρτε ξύλα και ξαναχτίστε το ναό για να μ’ ευαρεστήσετε και να με τιμήσετε.

⁹Επιδιώκετε πολλά, μα λίγα κατορθώνετε. Στο σπίτι σας τα φέρνετε μα εγώ τα εξανεμίζω. Γιατί συμβαίνει αυτό; Επειδή ο ναός μου είναι ερειπωμένος, κι εσείς ασχολείσθε καθένας με το δικό του σπίτι!

¹⁰Γι’ αυτό οι ουρανοί δεν έβρεξαν κι η γη αρνήθηκε να δώσει τους καρπούς της.

¹¹Έφερα ξηρασία στη χώρα σας· στα βουνά και στα σταροχώρα, στ’ αμπέλια και στους ελαιώνες, σ’ όλα τα γεννήματα της γης. Άνθρωποι και ζώα υποφέρουν· ό, τι κι αν κάνετε είναι μια αποτυχία”».

Ο Θεός υπόσχεται τη βοήθειά του στο λαό

¹²Ο Ζοροβάβελ, γιος του Σαλαθιήλ, κι ο αρχιερέας Ιησούς, γιος του Ιωσαδάκ, καθώς και ο λαός που είχε έρθει από την αιχμαλωσία, δέχτηκαν τα λόγια που ο Κύριος, ο Θεός, τούς είπε μέσω του προφήτη Αγγαίου, και αναγνώρισαν ότι ο Κύριος τους τον είχε στείλει· τρόμαξαν μάλιστα που δεν είχαν υπακούσει στον Κύριο.

¹³Τότε ο Αγγαίος, ο αγγελιοφόρος του Κυρίου, είπε στο λαό αυτό που ο Κύριος τον είχε διατάξει: «Εγώ θα είμαι μαζί σας. Εγώ, ο Κύριος, το λέω».

¹⁴Έτσι ο Κύριος έδωσε φώτιση στο διοικητή της Ιουδαίας Ζοροβάβελ, γιο του Σαλαθιήλ, και στον αρχιερέα Ιησού, γιο του Ιωσαδάκ, και στο λαό που είχε έρθει από την αιχμαλωσία. Ήρθαν λοιπόν και εργάζονταν στο ναό του Κυρίου του σύμπαντος, του Θεού τους.

¹⁵Το έργο άρχισε στις είκοσι τέσσερις του έκτου μήνα.

ΑΓΓΑΙΟΣ 2

Η λαμπρότητα του καινούριου ναού

Τον ίδιο χρόνο,

¹στις είκοσι μία του έβδομου μήνα, ο Κύριος έδωσε μήνυμα στον προφήτη Αγγαίο

²για το Ζοροβάβελ, γιο του Σαλαθιήλ, διοικητή της Ιουδαίας, για τον αρχιερέα Ιησού, γιο του Ιωσαδάκ, και για το λαό που είχε έρθει από την αιχμαλωσία. Ο προφήτης τούς είπε:

³«Ποιος από σας πρόλαβε να δει το ναό στην παλιά του λαμπρότητα; Τι είναι αυτό που βλέπετε τώρα; Σε σύγκριση μ' εκείνον, ετούτος ο ναός δεν αξίζει τίποτα!

⁴Ο Κύριος όμως λέει: “πάρτε δύναμη Ζοροβάβελ, πάρτε δύναμη αρχιερέα Ιησού, γιε του Ιωσαδάκ, πάρτε δύναμη όλοι εσείς ο λαός της χώρας. Και τώρα στη δουλειά! Εγώ είμαι μαζί σας, ο Κύριος του σύμπαντος.

⁵Η υπόσχεση που σας έδωσα όταν σας έβγαλα από την Αίγυπτο ισχύει ακόμα: Θα είμαι παρών ανάμεσά σας και δε θα 'χετε τίποτα να φοβηθείτε! ”

⁶»Εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, σας λέω: Λίγο ακόμα και θα σείσω τους ουρανούς, τη γη, τη θάλασσα και τη στεριά.

⁷Θ' αναταράξω όλα τα έθνη, ώστε να 'ρθούν οι θησαυροί τους και να δώσουν στο ναό αυτό την παλιά του δόξα.

⁸Σ' εμένα, τον Κύριο του σύμπαντος, ανήκει το ασήμι και το χρυσάφι.

⁹Η λαμπρότητα του καινούριου αυτού ναού θα ξεπεράσει τη λαμπρότητα του πρώτου. Στον τόπο τούτο ειρήνη θα χαρίσω. Εγώ το λέω ο Κύριος του σύμπαντος».

Αποκλεισμός των Σαμαρειτών από το ναό

¹⁰Τον ίδιο χρόνο, στις είκοσι τέσσερις του ένατου μήνα, μίλησε ο Κύριος στον προφήτη Αγγαίο

¹¹και του είπε: «Εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, σε στέλνω στους ιερείς να ζητήσεις οδηγίες. Ρώτησέ τους:

¹²“αν κανείς έχει διπλώσει ιερό κρέασε μian άκρη απ' το ρούχο του, κι αγγίζει με το ρούχο του ψωμί ή μαγειρεμένο φαγητό, ή κρασί ή λάδι ή οποιαδήποτε τροφή, αυτή η τροφή θα θεωρηθεί άγια; ”» Όταν ο Αγγαίος ρώτησε τους ιερείς, εκείνοι του αποκρίθηκαν: «Όχι».

¹³Τότε ο Αγγαίος ρώτησε: «Αν κάποιος γίνει ακάθαρτος, επειδή θα 'χει αγγίξει νεκρό, κι αγγίξει μετά μια τροφή απ' αυτές, αυτή θα θεωρηθεί ακάθαρτη; » Οι ιερείς αποκρίθηκαν: «Ναι, θα είναι ακάθαρτη».

¹⁴Κι ο Αγγαίος κατέληξε: «Ακούστε τι λέει ο Κύριος: “αυτό ακριβώς συμβαίνει με το λαό αυτό και μ' αυτό το έθνος εδώ ενώπιόν μου, καθώς και με όλα τα έργα τους: Ό, τι αγγίζουν γίνεται ακάθαρτο”».

Η υπακοή εξασφαλίζει ευημερία

¹⁵Ο Κύριος συνέχισε: «Σκεφτείτε τώρα! Θυμηθείτε το παρελθόν, τότε που δεν είχατε αρχίσει ακόμα να χτίζετε το ναό μου.

16 Πώς ήταν τότε; Υπολογίζατε να βγάλετε από ένα χωράφι είκοσι σακιά γεννήματα και παίρνατε δέκα. Κι από ένα αμπέλι υπολογίζατε να βγάλετε πενήντα δοχεία κρασί και βγάζατε είκοσι.

17 Σας έστειλα την κάψα του λίβα, μούχλα στα σιτηρά και χαλάζι, και κατέστρεψα όλα τα προϊόντα σας· εσείς όμως δεν επιστρέψατε σ' εμένα.

18 Αυτό συνέβαινε και μέχρι σήμερα, στις είκοσι τέσσερις του ένατου μήνα, τη μέρα που συμπληρώθηκε η θεμελίωση του ναού του Κυρίου. Σκεφτείτε το προσεκτικά:

19 Οι αποθήκες είναι άδειες· τ' αμπέλια, οι συκιές, οι ροδιές κι οι ελιές σας δεν καρποφόρησαν ακόμα. Αλλά από τη μέρα αυτή κι εμπρός εγώ θα σας ευλογήσω».

Η υπόσχεση του Θεού στο Ζοροβάβελ

20 Στις είκοσι τέσσερις του ίδιου μήνα, ο Κύριος μίλησε ξανά στον Αγγαίο και του είπε:

21 «Πες στο Ζοροβάβελ, το διοικητή της Ιουδαίας ότι εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος θα σείσω τον ουρανό και τη γη.

22 Θ' ανατρέψω θρόνους βασιλιάδων και θα βάλω τέλος στη δύναμη των εθνών· θα ανατρέψω τις πολεμικές άμαξες και τους αρματηλάτες τους. Θα ρίξω καταγής τα άλογα κι οι καβαλάρηδες τους θ' αλληλοεξοντωθούνε με τα ξίφη τους.

23 Την ημέρα εκείνη, θα σε πάρω, Ζοροβάβελ, γιε του Σαλαθιήλ, και θα σε κάνω δούλο μου· θα είσαι για μένα σαν τη σφραγίδα μου, γιατί εγώ σε διάλεξα. Εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, το λέω».

ΖΑΧΑΡΙΑΣ

ΖΑΧΑΡΙΑΣ 1

Πρόσκληση σε μετάνοια

¹Τον όγδοο μήνα του δεύτερου έτους της βασιλείας του Δαρείου, δόθηκε μήνυμα από τον Κύριο στον προφήτη Ζαχαρία, γιο του Βαραχία, κι εγγονό του Ιδδώ.

²⁻³Ο Κύριος τον διέταξε να πει στο λαό της Ιουδαίας: Ακούστε τι έχει να σας πει ο Κύριος του σύμπαντος: «Οργίστηκα αφάνταστα εναντίον των προγόνων σας. Επιστρέψτε σ' εμένα, και θα επιστρέψω κι εγώ σ' εσάς. Εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, το λέω.

⁴Μη γίνεστε σαν τους προγόνους σας. Οι προηγούμενοι προφήτες, κήρυξαν σ' αυτούς εκ μέρους μου και τους είπαν ν' απαρνηθούν τον κακό τους δρόμο και τις βδελυρές τους πράξεις. Αυτοί όμως δεν άκουσαν και δε μου δώσαν προσοχή.

⁵Πού είναι τώρα οι πρόγονοί σας; Ασφαλώς κι οι προφήτες δε ζουν αιώνια.

⁶Οι λόγοι μου όμως και οι νόμοι μου, που τους μετέφεραν οι δούλοι μου, οι προφήτες, έπεισαν τελικά τους προγόνους σας. Κι εκείνοι μετανόησαν κι ομολόγησαν: “όπως αποφάσισε ο Κύριος του σύμπαντος να πράξει σ' εμάς, έτσι έπραξε, ανάλογα με τη συμπεριφορά μας και τα έργα μας”».

ΟΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑ

(1,7–6,8)

⁷Στις είκοσι τέσσερις του ενδέκατου μήνα, που είναι ο μήνας Σεβάτ, του δεύτερου έτους της βασιλείας του Δαρείου, δόθηκε μήνυμα από τον Κύριο στον προφήτη Ζαχαρία, γιο του Βαραχία, κι εγγονό του Ιδδώ. Ο προφήτης, λοιπόν, διηγείται:

Πρώτο όραμα: Νέο μέλλον για την Ιερουσαλήμ

⁸Είδα τη νύχτα έναν άνθρωπο καβάλα πάνω σ' άλογο καστανό, να στέκεται μες στις μυρτιές πλάι στον γκρεμό, και πίσω του ήταν άλλα άλογα καστανά, κόκκινα κι άσπρα.

⁹Ρώτησα, λοιπόν, τον άγγελο που μιλούσε μαζί μου: «Αυτά, κύριέ μου όλα τι σημαίνουν; » Και μου απάντησε: «Εγώ θα σου τα εξηγήσω».

¹⁰Τότε ο άνθρωπος που στεκότανε μες στις μυρτιές, είπε: «Εμείς είμαστε εκείνοι που ο Κύριος τους έστειλε να περιοδεύσουν τη γη».

¹¹Και οι καβαλάρηδες δώσαν αναφορά στον άγγελο του Κυρίου, που στεκόταν ανάμεσα στις μυρτιές: «Περιοδεύσαμε τη γη, και είναι όλη ήσυχη και ειρηνική».

¹²Τότε εκείνος απευθύνθηκε στον Κύριο και του είπε: «Κύριε του σύμπαντος, είν' εβδομήντα χρόνια που είσαι οργισμένος ενάντια στην Ιερουσαλήμ και στις Ιουδαίας τις πόλεις. Πότε πια θα δείξεις έλεος γι' αυτές; »

¹³Ο Κύριος αποκρίθηκε στον άγγελο, που μιλούσε μαζί μου, με λόγους φιλικούς και παρηγορητικούς.

¹⁴Τότε αυτός ο άγγελος με πρόσταξε να κηρύξω ότι ο Κύριος του σύμπαντος λέει: «Είναι μεγάλη η αγάπη μου για την Ιερουσαλήμ και τη Σιών,

¹⁵μα και μεγάλη η οργή μου ενάντια στα έθνη που νιώθουν τόση αυτοπεποίθηση· εγώ λίγο ήμουν οργισμένος με το λαό μου, αυτοί όμως τελείως τον κατέστρεψαν.

¹⁶Γι' αυτό ακούστε τι λέει ο Κύριος του σύμπαντος: Γεμάτος αγάπη επιστρέφω στην Ιερουσαλήμ· ο ναός μου θα ξαναχτιστεί και η πόλη ολόκληρη θ' ανοικοδομηθεί».

¹⁷Με πρόσταξε ακόμα να κηρύξω ότι ο Κύριος του σύμπαντος λέει: «Θα γεμίσουν πάλι οι πόλεις μου αγαθά. Εγώ, ο Κύριος, θα τρέξω να βοηθήσω τη Σιών· θα εκλέξω πάλι την Ιερουσαλήμ για πόλη μου».

ZACHARIAΣ 2

Δεύτερο όραμα: Τιμωρία των εχθρικών εθνών

¹Μετά απ' αυτό κοίταξα ψηλά και είδα τέσσερα κέρατα.

²Ρώτησα τότε τον άγγελο που μιλούσε μαζί μου: «Τι σημαίνουν αυτά; » Και μου αποκρίθηκε: «Αυτά παριστάνουν τις δυνάμεις που διασκόρπισαν το λαό του Ιούδα, του Ισραήλ και της Ιερουσαλήμ».

³Μετά ο Κύριος μου έδειξε τέσσερις σιδηρουργούς.

⁴«Τι ήρθαν να κάνουν αυτοί; » ρώτησα. Και μου αποκρίθηκε: «Αυτοί ήρθαν να τρομάξουν και να συντρίψουν τα ισχυρά έθνη, που ξεσηκώθηκαν εναντίον της χώρας του Κυρίου και διασκόρπισαν το λαό του Ιούδα, ώστε κανείς να μην του αντισταθεί πια».

Τρίτο όραμα: Η Ιερουσαλήμ δεν χρειάζεται πια τείχη

⁵Μετά κοίταξα ψηλά και είδα έναν άνθρωπο, που κρατούσε στο χέρι του το σχοινί που μετράνε.

⁶«Πού πηγαίνεις; » τον ρώτησα. Και μου αποκρίθηκε: «Να μετρήσω την Ιερουσαλήμ και να δω ποιο θα είναι το πλάτος της και ποιο το μήκος της».

⁷Τότε ο άγγελος που μιλούσε μαζί μου προχώρησε μπροστά και πρόσταξε έναν άλλον άγγελο, που ήρθε να τον συναντήσει:

⁸«Τρέξε», του λέει, «να πεις σ' εκείνον το νεαρό ότι η Ιερουσαλήμ θα παραμείνει ατείχιστη, για να υπάρχει χώρος για πολλούς ανθρώπους και ζώα».

⁹«Εγώ», λέει ο Κύριος, «θα είμαι γι' αυτήν πύρινο τείχος γύρω γύρω και δόξα στο μέσον της».

Πρόσκληση για επιστροφή στην πατρίδα

¹⁰Ο Κύριος είπε: «Εμπρός, εμπρός, εσείς που σας διασκόρπισα στους τέσσερις ανέμους, φύγετε από τη χώρα του βορρά!

¹¹Άνθρωποι της Ιερουσαλήμ, εξόριστοι στη Βαβυλώνα ακόμα, τρέξτε για να ξεφύγετε!

¹²Ακούστε τι λέει για τα έθνη που σας λεηλάτησαν ο Κύριος του σύμπαντος, αυτός που μ' εξουσιοδότησε με μια τόσο σπουδαία αποστολή: “όποιος χτυπάει εσάς, χτυπάει την κόρη του ματιού μου.

¹³Τώρα εγώ το χέρι μου θα υψώσω εναντίον τους, και θα λεηλατηθούν με τη σειρά τους από κείνους που οι ίδιοι είχαν υποδουλώσει! » Όταν συμβούν αυτά, θα καταλάβετε ότι ο Κύριος του σύμπαντος μ' έστειλε σ' εσάς.

¹⁴Ο Κύριος λέει: «Πανηγυρίστε και χαρείτε, κάτοικοι της Σιών, γιατί έρχομαι εγώ να κατοικήσω ανάμεσά σας.

¹⁵Έθνη πολλά τη μέρα εκείνη θα προσκολληθούν σ' εμένα και θα γίνουν λαός μου· ωστόσο εγώ ανάμεσα σ' εσάς θα κατοικήσω». Όταν συμβούν αυτά θα καταλάβετε ότι ο Κύριος του σύμπαντος μ' έστειλε σ' εσάς.

¹⁶Η Ιουδαία θα ξαναγίνει προσωπική ιδιοκτησία του Κυρίου μέσα στην άγια χώρα· και αυτός θα εκλέξει πάλι την Ιερουσαλήμ για πόλη του.

¹⁷Όλοι ας σιγήσουν μπροστά στον Κύριο, γιατί ξυπνάει και ξάφνου θα βγει απ' την άγια του κατοικία!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ 3

Τέταρτο όραμα: Καθιέρωση του Ιησού ως αρχιερέα

¹Τότε ο Κύριος μου έδειξε τον αρχιερέα Ιησού να στέκεται μπροστά στον άγγελο του Κυρίου, ενώ ο σατανάς στεκόταν δεξιά του έτοιμος να τον κατηγορήσει.

²Ο άγγελος του Κυρίου είπε στο σατανά: «Πάψε, σατανά! Ο Κύριος δεν σου επιτρέπει να μιλήσεις, γιατί αγαπάει την Ιερουσαλήμ. Αυτός γλίτωσε τον Ιησού όπως έναν δαυλό που τον αρπάζουν από τη φωτιά».

³Ο Ιησούς στεκόταν όρθιος μπροστά στον άγγελο ντυμένος με λερωμένη φορεσιά.

⁴Τότε ο άγγελος πρόσταξε τα όντα που τον άκουγαν: «Βγάλτε του τη λερωμένη φορεσιά». Έπειτα είπε στον Ιησού: «Κοίτα! Σου αφάιρεσα την ανομία σου, για να σε ντύσω ρούχα γιορτινά».

⁵Μετά πάλι πρόσταξε: «Βάλτε του στο κεφάλι κεφαλοκάλυμμα από καθαρό ύφασμα». Έτσι κι έκαναν. Τον έντυσαν με καινούρια στολή και του Κυρίου ο άγγελος στεκότανε και παρακολουθούσε.

⁶Στη συνέχεια ο άγγελος του Κυρίου διαβεβαίωσε τον Ιησού:

⁷«Ο Κύριος του σύμπαντος λέει: “αν ακολουθείς το δρόμο μου και τηρείς τις εντολές μου, τότε εσύ θα έχεις την ευθύνη του ναού μου και θα εποπτεύεις τις αυλές μου. Θα σου επιτρέψω να πλησιάζεις το θρόνο μου, όπως όλοι αυτοί που στέκονται εδώ και με υπηρετούν.

⁸»Άκου λοιπόν, αρχιερέα Ιησού, εσύ και οι άλλοι ιερείς που σε συνοδεύουν, εσείς όλοι, που είστε η ζωντανή εγγύηση της σωτηρίας που θα 'ρθεί: θα στείλω το δούλο μου, τον Βλαστό.

⁹Μπροστά στον Ιησού τοποθέτησα ένα λιθάρι. Πάνω σ' αυτό το μοναδικό λιθάρι υπάρχουν επτά μάτια. Και τώρα εγώ ο ίδιος θα χαράξω σ' αυτό μια επιγραφή, και μέσα σε μία μέρα θα εξαλείψω την ανομία της χώρας αυτής.

¹⁰Όταν θα έρθει εκείνη η μέρα, θα προσκαλείτε ο ένας τον άλλο να γιορτάσετε μέσα στ' αμπέλια σας και κάτω από τις συκιές σας”».

ZACHARIAΣ 4

Πέμπτο όραμα: Ο ιερέας κι ο βασιλιάς το χρόνο της σωτηρίας

¹Ο άγγελος που μιλούσε μαζί μου ήρθε πάλι και με ταρακούνησε, όπως όταν ξυπνάνε κάποιον απ' τον ύπνο.

²«Τι βλέπεις; » με ρώτησε. Κι εγώ απάντησα: «Βλέπω έναν ολόχρυσο λυχνοστάτη μ' ένα δοχείο λαδιού πάνω του· το δοχείο έχει επτά στόμια κι από το κάθε στόμιο ξεπροβάλλουν επτά φυτίλια.

³Βλέπω και δυο λιόδεντρα κοντά στο λυχνοστάτη, ένα στα δεξιά του και ένα στ' αριστερά του».

⁴Τότε ρώτησα τον άγγελο που μιλούσε μαζί μου: «Τι σημαίνουν αυτά, κύριέ μου; »

⁵«Δεν ξέρεις τι σημαίνουν αυτά; » μου είπε. Κι εγώ απάντησα: «Όχι, κύριέ μου».

⁶α Τότε μου είπε:

Ενθάρρυνση προς το Ζοροβάβελ για την αποπεράτωση του ναού

^{6β} Αυτός είναι ο λόγος του Κυρίου που με πρόσταξε να μεταφέρω στο Ζοροβάβελ: «Ούτε με ανθρώπινη ισχύ θα πετύχεις ούτε με φυσική δύναμη, αλλά με το Πνεύμα μου! Εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος το λέω.

⁷ Ποιος είσαι εσύ, μεγάλο βουνό; Πεδιάδα θα γίνεις μπροστά στο Ζοροβάβελ. Αυτός θα βγάλει το ακρογωνιαίο λιθάρι και όλοι θα τον ενθαρρύνουν ζητωκραυγάζοντας».

⁸ Μου είπε ακόμη ο Κύριος:

^{9-10α} «Ο Ζοροβάβελ θεμελίωσε αυτόν το ναό κι αυτός θα τον αποπερατώσει. Κι αυτοί που περιφρόνησαν τη φτωχική έναρξη της ανοικοδόμησης, κι αυτοί ακόμα θα χαρούν, όταν θα δουν το Ζοροβάβελ να τοποθετεί το τελευταίο λιθάρι». Τότε θ' αναγνωρίσετε ότι ο Κύριος του σύμπαντος με απέστειλε σ' εσάς.

^{10β} «Αυτά τα εφτά λυχνάρια είναι τα μάτια του Κυρίου, που παρατηρούν ολόκληρη τη γη».

¹¹ Τότε τον ρώτησα: «Τι σημαίνουν αυτά τα δύο λιόδεντρα στα δεξιά και στ' αριστερά του λυχνοστάτη; »

¹² Και τον ρώτησα για δεύτερη φορά: «Τι σημαίνουν οι δυο κλάδοι τα λιόδεντρα, οι οποίοι χύνουν το λάδι με δυο χρυσούς σωλήνες; »

¹³ Εκείνος μου είπε πάλι: «Δεν ξέρεις τι σημαίνουν αυτά; » Κι εγώ απάντησα: «Όχι, κύριέ μου».

¹⁴ Τότε μου είπε: «Αυτά συμβολίζουν τους δυο ανθρώπους που έχουν χρισθεί με λάδι, για να υπηρετούν τον Κύριο όλης της γης».

ZACHARIAΣ 5

Έκτο όραμα: Τιμωρία της κρυφής αδικίας

¹ Κοίταξα πάλι ψηλά και είδα ένα ξεδιπλωμένο βιβλίο που πετούσε.

² «Τι βλέπεις; » με ρώτησε ο άγγελος. Κι απάντησα: «Βλέπω ένα ξεδιπλωμένο βιβλίο που πετάει· το μήκος του είναι είκοσι πήχεις και το πλάτος του δέκα».

³Τότε μου είπε: «Σ’ αυτό το βιβλίο είναι γραμμένη η κατάρα που θα πέσει πάνω σ’ όλη τη χώρα. Κάθε κλέφτης θα διωχθεί, σύμφωνα μ’ αυτό που είναι γραμμένο στη μία πλευρά του βιβλίου· και καθένας που ψευδορκεί στο όνομά μου θα διωχθεί, σύμφωνα μ’ αυτό που είναι γραμμένο στην άλλη πλευρά του.

⁴Ο Κύριος του σύμπαντος λέει: “έχω εξαπολύσει την κατάρα· θα μπει μέσα στο σπίτι του κλέφτη κι εκείνου που ψευδορκεί στο όνομά μου. Θα παραμείνει μέσα στο σπίτι και θα το εξαφανίσει μαζί με τα ξύλα του και τα λιθάκια του”».

Έβδομο όραμα: Η γυναίκα στο κοφίνι

⁵Ο άγγελος που μιλούσε μαζί μου, προχώρησε πάλι μπροστά και μου είπε: «Στρέψε το βλέμμα σου και κοίτα· τι βλέπεις να εμφανίζεται εκεί πέρα; »

⁶Τότε ρώτησα: «Τι είναι; » Και μου απάντησε: «Είναι ένα κοφίνι. Μέσα του βρίσκεται κάτι που όλος ο λαός επιθυμεί ζωηρά».

⁷Τότε το στρογγυλό μολυβένιο καπάκι σηκώθηκε και μια γυναίκα εμφανίστηκε μέσα από το κοφίνι.

⁸Ο άγγελος είπε: «Αυτή είναι η ασέβεια». Την έσπρωξε πάλι μέσα στο κοφίνι και έκλεισε το καπάκι πάνω της.

⁹Υστερα σήκωσα το βλέμμα μου και είδα δύο γυναίκες που πετούσαν σπρωγμένες απ’ τον άνεμο κι αλήθεια είχανε φτερά, σαν τα φτερά του πελαργού. Οι γυναίκες αυτές πιάσανε το κοφίνι και το σήκωσαν ανάμεσα ουρανού και γης.

¹⁰Τότε ρώτησα τον άγγελο, που μιλούσε μαζί μου: «Πού το πάνε το κοφίνι με τη γυναίκα; »

¹¹Κι εκείνος μου απάντησε: «Στη χώρα της Σεναάρ για να χτίσουν της γυναίκας ένα ναό, και να την τοποθετήσουν σε βάθρο».

ΖΑΧΑΡΙΑΣ 6

Αγγελιοφόροι του Θεού σε όλη τη γη

- ¹Κοίταξα πάλι ψηλά και είδα τέσσερις πολεμικές άμαξες, που έβγαιναν ανάμεσα από δυο βουνά. Τα βουνά ήταν χάλκινα.
- ²Στην πρώτη άμαξα ήταν ζεμένα άλογα καστανά, στη δεύτερη άλογα μαύρα,
- ³στην τρίτη άλογα λευκά και στην τέταρτη άμαξα άλογα με βούλες κόκκινες. Ήταν όλα τους άλογα δυνατά.
- ⁴Τότε ρώτησα τον άγγελο, που μιλούσε μαζί μου: «Τι σημαίνουν αυτά, κύριέ μου; »
- ⁵Κι εκείνος μου απάντησε: «Αυτά είναι οι τέσσερις άνεμοι. Είχαν μείνει κοντά στον Κύριο όλης της γης και τώρα φεύγουν.
- ⁶Η άμαξα με τα μαύρα άλογα πήγε προς το βορρά, τα άσπρα άλογα φύγανε προς τη δύση και κατά το νότο φύγανε τα παρδαλά».
- ⁷Τα καστανά άλογα προχώρησαν και γύρεψαν να διατρέξουνε τη γη. Τότε τους είπε ο Κύριος: «Εμπρός διατρέξτε όλη τη γη! » Έτσι κι έκαναν.
- ⁸Μετά ο άγγελος με κάλεσε και μου είπε: «Κοίτα αυτά που φύγαν προς τη χώρα του βορρά· θα φέρουνε το Πνεύμα του Κυρίου εκεί».

Συμβολική στέψη του αρχιερέα Ιησού

- ⁹Ο Κύριος μου είπε:
- ¹⁰«Πήγαινε στο σπίτι του Ιωσία, γιου του Σοφονία, κι εκεί θα βρεις το Χελδία, τον Τωβία και τον Ιεδαΐα, που μόλις ήρθαν από την αιχμαλωσία της Βαβυλώνας· πάρε απ' αυτούς τα δώρα που έφεραν.
- ¹¹Πάρε ακόμα το ασήμι και το χρυσάφι και κάνε ένα στέμμα, και βάλε το στο κεφάλι του αρχιερέα Ιησού, γιου του Ιωσαδάκ,
- ¹²και πες του ότι ο Κύριος του σύμπαντος λέει: “νάτος ο άνθρωπος, που τ' όνομά του είναι «Βλαστός». Στον τόπο του θα βλαστήσει και το ναό θα ξαναχτίσει του Κυρίου.
- ¹³Σίγουρα αυτός είναι που θα τον ξαναχτίσει και θ' αποκτήσει βασιλικά εμβλήματα· θα κάθεται στο θρόνο του και θα εξουσιάζει. Ο αρχιερέας θα

στέκεται πλάι στο θρόνο, κι ανάμεσα στους δυο τους θα υπάρχει ομοφωνία απόλυτη.

¹⁴Το στέμμα θα τοποθετηθεί στου Κυρίου το ναό, για να θυμούνται το Χελδία, τον Τωβία και τον Ιεδαΐα, και τη φιλοξενία την πλούσια από το γιο του το Σοφονία.

¹⁵Και αυτοί που ακόμη βρίσκονται μακριά, θα ῥθούν και θα βοηθήσουν στην ανοικοδόμηση του ναού του Κυρίου”». Τότε θα καταλάβετε ότι ο Κύριος του σύμπαντος μ’ έστειλε σ’ εσάς. Κι αυτό ασφαλώς θα γίνει αν υπακούσετε στη φωνή του Κυρίου, του Θεού σας.

ZACHARIAS 7

Νηστεία σε ανάμνηση της καταστροφής της Ιερουσαλήμ

¹Την τέταρτη μέρα του ένατου μήνα –του Κισλεύ– το τέταρτο έτος της βασιλείας του Δαρείου, δόθηκε μήνυμα από τον Κύριο στο Ζαχαρία.

²Την ίδια μέρα είχε φτάσει στο ναό του Κυρίου του σύμπαντος από τη Βαιθήλ, ο Σερεσέρ και ο Ρεγέμ-Μέλεχ επικεφαλής αντιπροσωπείας. Ήρθαν για να ζητήσουν την εύνοια του Κυρίου με θυσίες

³και να ρωτήσουν τους ιερείς του ναού και τους προφήτες, αν πρέπει να εξακολουθήσουν να τηρούν την ημέρα του πένθους και της νηστείας τον πέμπτο μήνα, όπως έκαναν επί σειρά ετών.

⁴Τότε ο Κύριος του σύμπαντος με πρόσταξε:

⁵«Πες σ’ όλο το λαό της χώρας και στους ιερείς: “μήπως για μένα εβδομήντα χρόνια τώρα τηρούσατε τις ημέρες της νηστείας και του πένθους, τον πέμπτο και τον έβδομο μήνα;

⁶Κι όταν τρώτε και πίνετε, δεν το κάνετε για τον εαυτό σας;

⁷Δε γνωρίζετε τι εγώ ο Κύριος διακήρυξα με τους αρχαίους προφήτες, την εποχή που ακόμα η Ιερουσαλήμ είχε ειρήνη και ασφάλεια μαζί με τις γύρω πόλεις της, και κατοικείτο η νότια περιοχή με τα λοφώδη μέρη δυτικά; ”»

8-9 Τότε ο Κύριος του σύμπαντος με πρόσταξε να τους υπενθυμίσω τι είχε πει στους προγόνους τους: «Να κρίνετε με δικαιοσύνη και να δείχνετε αγάπη κι ευσπλαχνία ο ένας για τον άλλο.

10 Να μην καταπιέζετε τις χήρες, τα ορφανά, τους ξένους και τους φτωχούς, και να μη σκέφτεστε κακό ο ένας εναντίον του άλλου».

11 «Αυτοί όμως είχαν αρνηθεί να υπακούσουν», μου είπε ο Κύριος, «και συμπεριφέρθηκαν πεισματικά· έκλεισαν τ' αυτιά τους για να μην ακούν

12 και έκαναν την καρδιά τους σκληρή σαν το διαμάντι, για να μη δέχονται τη διδασκαλία και τους λόγους που εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, με το Πνεύμα μου, δηλαδή με τους προηγούμενους προφήτες, είχα δώσει. Γι' αυτό οργίστηκα πολύ.

13 Και όπως εγώ μιλούσα αλλά εκείνοι δεν άκουγαν, έτσι κι εγώ δεν άκουσα όταν αυτοί με καλούσαν.

14 Τους διασκόρπισα σε έθνη όλα άγνωστα σ' αυτούς. Ερημώθηκε η χώρα πίσω τους και έγινε ακατοίκητη. Έτσι αυτοί οι ίδιοι μετέβαλαν την όμορφη χώρα τους σε έρημο».

ZACHARIAS 8

Μελλοντική ευτυχία της Ιερουσαλήμ

1 Ο Κύριος του σύμπαντος μου είπε:

2 «Αγάπησα τη Σιών με το παραπάνω και οργίστηκα υπερβολικά εναντίον των εχθρών της. Εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος το λέω.

3 Γι' αυτό θα επιστρέψω στο όρος Σιών και θα κατοικήσω μέσα στην Ιερουσαλήμ. Η Ιερουσαλήμ θα ονομαστεί “πιστή πόλη” και το βουνό του Κυρίου του σύμπαντος “άγιο βουνό”. Εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος το λέω.

4 Πάλι θα καθίσουν γέροι και γριές στις πλατείες της Ιερουσαλήμ, καθένας με το ραβδί του στο χέρι του· σε τόσο μεγάλη ηλικία θα έχουν φτάσει!

5 Οι πλατείες της πόλης θα πλημμυρίσουν με αγόρια και κορίτσια, που θα χαίρονται σ' αυτές. Εγώ ο Κύριος του σύμπαντος το λέω.

⁶Κι αν αυτοί που επέζησαν από το λαό, θεωρούν μη πραγματοποιήσιμο αυτό το μέλλον, εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, μπορώ να το κάνω πραγματικότητα.

⁷Θα ελευθερώσω το λαό μου από τις χώρες της ανατολής και της δύσης.

⁸Θα τους φέρω να κατοικήσουν εδώ μέσα στην Ιερουσαλήμ· θα γίνουν λαός μου κι εγώ θα είμαι Θεός που θα τους κυβερνώ με πιστότητα και δικαιοσύνη. Εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος το λέω».

Αλλαγή προς το καλύτερο

⁹Ο Κύριος του σύμπαντος λέει: «Πάρτε θάρρος! Θυμηθείτε τα λόγια των προφητών μου που σας κήρυξαν την ημέρα που θεμελιώθηκε ο ναός μου.

¹⁰Σας είπαν εκ μέρους μου: “μέχρι τώρα δεν υπήρχε αντιμισθία για τους εργάτες· ούτε τα ζώα απέδιδαν τίποτε. Όποιος έβγαινε από την πόλη φοβόταν για τη ζωή του· κι εγώ ξεσήκωνα τον ένα εναντίον του άλλου.

¹¹Από 'δω και πέρα όμως θ' αλλάξω συμπεριφορά απέναντι σ' όσους επέζησαν απ' αυτό το λαό.

¹²Θα σπείρω ειρήνη: Οι ουρανοί θα στέλνουν τη βροχή τους, τ' αμπέλια θα δίνουν τα σταφύλια τους και η γη τα γεννήματά της. Κι όλα αυτά θα ανήκουν σ' εσάς, όσους έχετε εναπομείνει από το λαό μου.

¹³Όπως ήσασταν παράδειγμα καταραμένου λαού ανάμεσα στα ειδωλολατρικά έθνη, εσείς βασιλεία του Ιούδα και του Ισραήλ, έτσι εγώ τώρα θα σας κάνω παράδειγμα ευλογημένου λαού, γιατί θα σας απελευθερώσω”. Μη φοβάστε λοιπόν! Πάρτε θάρρος! »

Το τέλος του πένθους

¹⁴Ο Κύριος του σύμπαντος λέει ακόμα: «Όταν οι πρόγονοί σας με εξόργισαν, αποφάσισα να σας κάνω κακό· και δεν άλλαξα γνώμη τότε.

¹⁵Έτσι και τώρα αποφάσισα αμετάκλητα να κάνω καλό στην Ιερουσαλήμ και στο λαό του Ιούδα. Μη φοβάστε!

¹⁶Προσέξτε όμως να εφαρμόζετε τις εντολές μου: Να μην εξαπατάτε ο ένας τον άλλο, και ν' αποδίδετε δικαιοσύνη στα δικαστήριά σας για το καλό όλων σας.

¹⁷Μη σχεδιάζετε κακό ο ένας εναντίον του άλλου και πάψτε να αρέσκεστε στις ψευδορκίες, γιατί όλα αυτά εγώ ο Κύριος τα μισώ».

¹⁸Ο Κύριος του σύμπαντος μου είπε:

¹⁹«Οι νηστείες του τέταρτου, του πέμπτου, του έβδομου και του δέκατου μήνα θα μεταβληθούν σε μέρες αγαλλίασης, χαράς, και πανηγυρισμών για το λαό του Ιούδα. Με τον όρο όμως ότι θα αγαπάτε την αλήθεια και θα εργάζεστε για το κοινό καλό».

²⁰Ο Κύριος του σύμπαντος λέει: «Θ' αρχίσουν πάλι να έρχονται στην Ιερουσαλήμ ξένα έθνη και κάτοικοι πολλών άλλων πόλεων.

²¹Οι κάτοικοι της μιας πόλης θα πηγαίνουν στην άλλη και θα λένε: “πάμε γρήγορα να προσευχηθούμε στον Κύριο, ν' αναζητήσουμε τον Κύριο του σύμπαντος!” Και οι άλλοι θ' απαντούν: “Ερχόμαστε κι εμείς μαζί σας!”

²²Έτσι θα έρχονται πολλοί λαοί και δυνατά έθνη για να αναζητήσουν τον Κύριο του σύμπαντος στην Ιερουσαλήμ και να προσευχηθούν σ' αυτόν.

²³Εκείνη την εποχή δέκα άνθρωποι από διαφορετικά έθνη θα πιάνουν την άκρη του μανδύα ενός Ιουδαίου και θα του λένε: “θέλουμε να 'ρθούμε κι εμείς μαζί σου, γιατί ακούσαμε ότι ο Θεός είναι μαζί σας”».

ΖΑΧΑΡΙΑΣ 9

Διεύρυνση των συνόρων του Ισραήλ

¹Μήνυμα: Με το λόγο του ο Κύριος κατέκτησε την Αδράχ, και η Δαμασκός έγινε τόπος της ανάπαυσής του. Στον Κύριο είναι στραμμένα τα μάτια όλης της ανθρωπότητας και όχι μόνο των φυλών του Ισραήλ.

²Τα ίδια ισχύουν για τη γειτονική Χαμάθ, για την Τύρο και τη Σιδώνα με τους πανέξυπνους κατοίκους.

³Η Τύρος κατασκεύασε οχύρωμα για να προστατευθεί και συγκέντρωσε το ασήμι σαν το χώμα και το χρυσάφι σαν τη λάσπη του δρόμου.

⁴Αλλά ο Κύριος θ' αφαιρέσει τους θησαυρούς της και θα ρίξει στη θάλασσα τα κάστρα της. Η πόλη θα καταστραφεί απ' τη φωτιά.

⁵Θα δει η Ασκάλωνα και θα τρομάξει, κι η Γάζα θα τρέμει από το φόβο της. Το ίδιο και η Εκρών, γιατί οι προστάτες τους χαθήκαν. Δε θα υπάρχει πια στη Γάζα βασιλιάς και η Ασκάλωνα θα μείνει ακατοίκητη.

⁶Στην Ασδώδ θα κατοικεί ανάμικτος λαός. Θα βάλει ο Κύριος τέλος στην εθνική κυριαρχία των Φιλισταίων, που γι' αυτήν τόσο πολύ καμάρωναν.

⁷Θα πάρει μέσα απ' το στόμα τους το κρέας που ακόμη στάζει αίμα, κι από τα δόντια τους τις βδελυρές τροφές. Τότε, όσοι Φιλισταίοι απομείνουν θα ανήκουν στο Θεό μας και θ' αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του λαού του Ιούδα. Η Εκρών θα ενσωματωθεί στον Ιούδα, όπως παλιά η Ιεβούς.

⁸Ο Κύριος λέει: «Εγώ ο ίδιος θα προστατέψω τη χώρα μου από κάθε στράτευμα που κάνει ληστρικές επιδρομές. Κανένας τύραννος δεν θα σας επιβληθεί πλέον, γιατί τώρα εγώ ο ίδιος θα φροντίσω το λαό μου».

Ο βασιλιάς της ειρήνης μπαίνει στην Ιερουσαλήμ

⁹Χαίρε, πόλη της Σιών! Αλαλάξτε από χαρά, κάτοικοι της Ιερουσαλήμ! Νάτος, ο βασιλιάς σας, έρχεται· είναι δίκαιος και σώζει. Είναι πράος και κάθεσαι πάνω σε γαιϊδούρι, σ' ένα πουλάρι, γέννημα υποζυγίου.

¹⁰Θα εξαφανίσει τ' άρματα από τον Εφραΐμ

και τ' άλογα από την Ιερουσαλήμ. Θα συντρίψει τα τόξα τα πολεμικά και θα εγκαταστήσει την ειρήνη ανάμεσα στα έθνη. Η εξουσία του θ' απλώνεται απ' τη μια θάλασσα στην άλλη κι από τον ποταμό Ευφράτη ως τις άκρες της γης!

Απελευθέρωση των αιχμαλώτων

¹¹«Όσο για τους φυλακισμένους σας», λέει ο Κύριος, «θα τους βγάλω από τη φυλακή, που μοιάζει με λάκκο άνυδρο· και θα το κάνω εξαιτίας της διαθήκης μου μαζί σας, που έχει επικυρωθεί με αίμα θυσιών.

¹²Γυρίστε πίσω στο όρος Σιών, εσείς φυλακισμένοι! Η ελπίδα σας δεν ήταν μάταιη. Και σήμερα σας το επιβεβαιώνω: θα σας αποζημιώσω διπλά!

¹³»Θα χρησιμοποιήσω τους άντρες του Ιούδα σαν τόξο μου, τους άντρες του Εφραΐμ για βέλη και τους άντρες της Σιών σαν ξίφος, που εγώ σαν ήρωας το υψώνω εναντίον του στρατού των Ελλήνων ».

¹⁴Ο Κύριος φανερώνεται πάνω από το λαό του· το βέλος του βγαίνει σαν αστραπή. Ο Κύριος ο Θεός σαλπίζει με τη σάλπιγγα και βαδίζει στους ανεμοστρόβιλους του νοτιά.

¹⁵Ο Κύριος του σύμπαντος θα τους υπερασπιστεί. Τα λιθάρια της σφεντόνας του θα χτυπήσουν τους εχθρούς, θα τους ρίξουν στη γη κι αυτά θα κοκκινίσουν απ' το αίμα τους όπως τα ραντιστήρια κι όπως τα κέρατα του θυσιαστηρίου.

¹⁶Εκείνη την ημέρα ο Κύριος ο Θεός θα τους σώσει, γιατί αυτοί είναι το ποίμνιό του· λαμποκοπούν στη χώρα του σαν πολύτιμα πετράδια.

¹⁷Πόσο ωραία θα είναι όλα! Οι νέοι και οι παρθένες θα μεγαλώνουν με άφθονο στάρι και κρασί.

ZACHARIAΣ 10

Η ματαιότητα των ειδώλων

¹Από τον Κύριο να ζητήσετε την όψιμη βροχή στον κατάλληλο καιρό. Ο Κύριος δημιουργεί τα σύννεφα της καταιγίδας. Αυτός στέλνει τη δυνατή βροχή, δίνει τα γεννήματα της γης τροφή για όλους.

²Τα είδωλα που συμβουλευέσθε δίνουν παραπλανητικές απαντήσεις και οι μάντεις βλέπουν ψεύτικα οράματα και εξαγγέλλουν όνειρα χωρίς νόημα, για να δώσουν αυτοί ανώφελη παρηγοριά. Οι πρόγονοί σας στρέφονταν σ' αυτά, γι' αυτό και περιφέρονταν και πλανιούνταν σαν πρόβατα εδώ κι εκεί, χωρίς βοσκό που να τους προστατεύει.

Απελευθέρωση του Ιούδα και επιστροφή του συνόλου των Ισραηλιτών

³Λέει ο Κύριος του σύμπαντος: «Άναψε ο θυμός μου εναντίον των βοσκών που καταπιέζουν το λαό μου· θα τιμωρήσω τα κριάρια του κοπαδιού. Εγώ θα

ενδιαφερθώ για το κοπάδι μου, το λαό του Ιούδα και θα τους χρησιμοποιήσω σαν το μεγαλόπρεπο άλογό μου στη μάχη.

⁴Απ' αυτό το λαό θα προέρχονται οι αρχηγοί τους, ο “ακρογωνιαίος λίθος” τους, ο “πάσσαλος της σκηνής” τους και το “πολεμικό τόξο” τους· κάθε ξένος καταπιεστής θα εξαφανιστεί απ' ανάμεσά τους.

⁵Όλοι τους θα γίνουν ήρωες που θα πολεμήσουν τους εχθρούς· θα τους ποδοπατήσουν σαν τη λάσπη του δρόμου και θα καταντροπιιάσουν τους καβαλάρηδες, γιατί εγώ ο Κύριος θα είμαι μαζί τους.

⁶»Θα ενδυναμώσω το λαό του Ιούδα κι επίσης θα ελευθερώσω το λαό του Ισραήλ· θα τους σπλαχνιστώ και θα τους επαναφέρω στη χώρα τους. Όλα θα γίνουν πάλι σαν να μην τους είχα αποδιώξει ποτέ. Εγώ είμαι ο Κύριος ο Θεός τους και θα ακούσω τις προσευχές τους.

⁷Τότε οι άντρες του Εφραΐμ θα 'ναι ισχυροί σαν ήρωες, χαρούμενοι σαν να 'χουν πει κρασί· τα παιδιά τους θα τους βλέπουν και θα χαίρονται και θα δοξάζουν εμένα τον Κύριο.

⁸»Θα καλέσω όλους τους εξόριστους μ' ένα σφύριγμα, και θα τους συγκεντρώσω για να τους φέρω πίσω στην πατρίδα, γιατί αποφάσισα να τους ελευθερώσω. Ο λαός μου θα γίνει πολυάριθμος, όπως ήταν προηγουμένως.

⁹Αν και τους διασκόρπισα ανάμεσα στους λαούς σε τόπους μακρινούς, θα με θυμηθούν· θα ξαναγυρίσουν και θα ζήσουν μαζί με τα παιδιά τους.

¹⁰Θα τους επαναφέρω από την Αίγυπτο, και θα τους συγκεντρώσω από την Ασσυρία. Θα τους φέρω στην περιοχή της Γαλαάδ και στο Λίβανο, αλλά ο τόπος αυτός δεν θα τους χωράει.

¹¹Θα διαβούν τη θάλασσα της δυστυχίας· εγώ θα σπρώξω πίσω τα κύματα της θάλασσας και θ' αποξηράνω τους παραποτάμους του Νείλου. Θα ταπεινώσω την υπερηφάνεια της Ασσυρίας και θα εξαφανίσω τη δύναμη της Αιγύπτου.

¹²Θα δυναμώσω το λαό μου και θα ζουν κάτω απ' την παρουσία μου. Εγώ ο Κύριος το λέω».

ZACHARIAS 11

Αποδυνάμωση των εθνών

¹Άνοιξε τις πύλες σου, Λίβανε, φωτιά ας καταφάει τους κέδρους σου!

²Θρηνήστε, κυπαρίσσια! Έπεσαν οι κέδροι, τα μεγαλόπρεπα δέντρα εξαφανίστηκαν. Θρηνήστε, βελανιδιές της Βασάν! Το αδιάβατο δάσος κόπηκε σύρριζα.

³Ακούστε το θρήνο των βοσκών, που τα κοπάδια τους καταστράφηκαν. Ακούστε πώς μουγκρίζουν τα λιονταρόπουλα, γιατί οι μικροί θάμνοι του Ιορδάνη ερημώθηκαν.

Αλληγορία για τους δύο βοσκούς

⁴Ο Κύριος ο Θεός μου μου είπε: «Φρόντισε τα πρόβατα που είναι για σφάξιμο,

⁵που οι ιδιοκτήτες τους τα σφάζουν χωρίς να νιώθουν καμιά ενοχή. Τα πουλάνε και λένε: “δόξα τω θεώ, τα οικονομήσαμε!” Κι ούτε οι βοσκοί τους δεν τα λυπούνται».

⁶Ο Κύριος λέει: «Ούτε κι εγώ θα λυπηθώ πια τους κατοίκους της γης. Θα παραδώσω τον καθένα στην αυθαιρεσία του γείτονά του και του βασιλιά του. Ας καταστρέψουν τη γη οι βασιλιάδες· εγώ δεν πρόκειται να γλιτώσω τους λαούς από την εξουσία τους».

⁷Ανέλαβα, λοιπόν, τη φροντίδα των προβάτων που οι ζωέμποροι τα είχανε για σφάξιμο. Πήρα δυο γκλίτσες: τη μία την ονόμασα, «καλοσύνη» και την άλλη «ομόνοια», και φρόντισα μ' αυτές τα πρόβατα.

⁸Εξαφάνισα τους τρεις κακούς βοσκούς τους σ' ένα μήνα. Βαρέθηκα όμως τα πρόβατα, γιατί αυτά αδιαφορούσαν για μένα.

⁹Τότε είπα: «Δε σας φροντίζω πια! Όποιο είναι να πεθάνει ας πεθάνει· όποιο θέλει να χαθεί ας χαθεί· και τα υπόλοιπα ας φάει το ένα το άλλο».

10 Μετά πήρα τη γκλίτσα μου την «καλοσύνη» και την έσπασα, για να ακυρώσω την ανακωχή που ο Κύριος είχε κάνει για χάρη του Ισραήλ με όλους τους λαούς.

11 Έτσι διαλύθηκε η ανακωχή εκείνη την ημέρα, και οι ζωέμποροι που με παρατηρούσαν κατάλαβαν ότι είχα ενεργήσει έτσι με εντολή του Κυρίου.

12 Τότε τους είπα: «Αν σας φαίνεται καλό, δώστε μου το μισθό μου· αν όμως όχι, κρατήστε τον». Μου μέτρησαν λοιπόν το μισθό μου, τριάντα αργύρια.

13 Και μου είπε ο Κύριος: «Εύγε! Ρίξ' τα στο χυτήριο· τόσο με εκτίμησαν». Πήγα λοιπόν στο ναό και πέταξα τα τριάντα αργύρια στον άνθρωπο που λιώνει στο χυτήριο το χρυσάφι και το ασήμι του ναού.

14 Μετά έσπασα και την άλλη γκλίτσα μου, την «ομόνοια», για να διαλύσω τον αδερφικό δεσμό ανάμεσα στο λαό του Ιούδα και στο λαό του Ισραήλ.

15 Επίσης ο Κύριος μου είπε: «Προετοιμάσου πάλι να υποδυθείς τώρα τον κακό βοσκό.

16 Πράγματι, εγώ θ' αναδείξω έναν άλλο βοσκό στη χώρα. Αυτός το χαμένο πρόβατο δεν θα το φροντίζει· το παραπλανημένο δεν θα το αναζητεί· το τραυματισμένο δεν θα το γιατρεύει και το άρρωστο δεν θα το φροντίζει. Θα σκίζει μάλιστα το δίχειλο νύχι τους, για να μην μπορούν να φύγουν· και τα καλύτερα απ' αυτά θα τα τρώει ο ίδιος.

17 Αλίμονο στον άχρηστο αυτό βοσκό, που εγκαταλείπει το κοπάδι! Να του κοπεί το χέρι με το ξίφος και να του βγει το μάτι το δεξί! Το χέρι του να ξεραθεί τελείως και το μάτι του να σβήσει! »

ZACHARIAΣ 12

Θρήνος για τον πληγωμένο

1 Μήνυμα, λόγος του Κυρίου για το λαό του Ισραήλ. Ο Κύριος, που τεντώνει τους ουραμούς, θεμελιώνει τη γη και διαμορφώνει το πνεύμα του ανθρώπου μέσα του, αυτός λέει:

²«Εγώ θα κάνω την Ιερουσαλήμ σαν ποτήρι γεμάτο κρασί. Όλοι οι γύρω λαοί, που θα της επιτίθενται, θα πίνουν και θα ζαλίζονται. Ο λαός του Ιούδα θ' αντιμετωπίσει κι αυτός την ίδια δυστυχία όπως και η Ιερουσαλήμ.

³Την ίδια εποχή θα κάνω την Ιερουσαλήμ βαρύ λιθάρι, ασήκωτο για τα έθνη. Κι όποιοι επιχειρήσουν να το σηκώσουν θα τραυματιστούν βαριά. Τότε όλα τα έθνη της γης θα συγκεντρωθούν ενάντια στην πόλη.

⁴Εκείνη την ημέρα όμως εγώ θα κάνω τ' άλογά τους να αφηνιάσουν και τους καρβάρηδες να τους πιάσει πανικός· τα άλογα των εθνών θα τα χτυπήσω με τύφλωση. »Θα προσέχω το λαό του Ιούδα και θα τον προστατεύω.

⁵Οι αρχηγοί του θα σκεφτούν: «οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ είναι η δύναμή μας, γιατί εμπιστεύονται τον Κύριο του σύμπαντος, το Θεό τους».

⁶Εκείνη την ημέρα θα κάνω τους αρχηγούς του Ιούδα δοχείο με αναμμένα κάρβουνα κάτω από τα ξύλα, και σαν δαυλό αναμμένο ανάμεσα στα χειρόβολα· θα καταστρέψουν με ταχύτητα όλους τους γύρω λαούς, ενώ οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ θα εξακολουθούν να κατοικούν στην πόλη τους.

⁷Εγώ ο Κύριος θα βοηθήσω πρώτα τις οικογένειες του Ιούδα, ώστε οι απόγονοι του Δαβίδ και οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ να μην περιφρονούν το λαό του Ιούδα.

⁸Την ίδια εκείνη εποχή θα εκδηλώσω την προστασία μου στους κατοίκους της Ιερουσαλήμ: Αυτός που θα τρικλίζει ανάμεσά τους θα είναι ήρωας όπως ο Δαβίδ· και οι απόγονοι του Δαβίδ, οι αρχηγοί τους, θα είναι όπως τα ουράνια όντα, όπως οι άγγελοι του Κυρίου.

⁹»Εκείνη τη μέρα», λέει ο Κύριος, «θα επέμβω και θα καταστρέψω όλα τα έθνη που έρχονται να επιτεθούν ενάντια στην Ιερουσαλήμ.

¹⁰Θα βάλω στους απογόνους του Δαβίδ και τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ πνεύμα μεταμέλειας ώστε να ζητήσουν το έλεός μου. Τότε θα στρέψουν τα βλέμματά τους σ' εμένα εξαιτίας εκείνου που τον τρύπησαν· θα τον θρηνήσουν όπως θρηνούν έναν μονογενή, θα τον κλάψουν πικρά όπως κλαίνε έναν πρωτότοκο.

¹¹Ο θρήνος της Ιερουσαλήμ θα είναι μεγάλος, όπως ο θρήνος για την Αδάδ-Ριμμών στην πεδιάδα της Μεγιδδώ.

¹²⁻¹³Όλες οι οικογένειες στη χώρα θα θρηνήσουν καθεμιά μόνη της, άντρες και γυναίκες χωριστά: οι οικογένειες των απογόνων του Δαβίδ, του Νάθαν, του Λευί, του Σιμεΐ.

¹⁴Το ίδιο θα συμβεί και μ' όλες τις υπόλοιπες οικογένειες στη χώρα».

ΖΑΧΑΡΙΑΣ 13

Κάθαρση της χώρας από τα είδωλα και τους ψευδοπροφήτες

¹Ο Κύριος λέει: «Εκείνη την εποχή θα ανοιχτεί πηγή για να καθαρίζονται οι απόγονοι του Δαβίδ και οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ από την αμαρτία τους και την ακαθαρσία τους.

²Εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, θα εξαλείψω τα είδωλα από τη χώρα, ώστε να μη θυμούνται πια ούτε τα ονόματά τους. Ακόμα θα εξαφανίσω από τη χώρα όλους τους προφήτες που κατευθύνονται από ακάθατο πνεύμα.

³Κι αν κανείς παρ' όλα αυτά παρουσιαστεί σαν προφήτης, τότε οι ίδιοι οι γονείς του θα του πουν: “δεν έχεις πια το δικαίωμα να ζεις, γιατί είπες ψέματα, όταν ισχυρίστηκες ότι ο Κύριος σε είχε προστάξει να κηρύξεις”. Και πριν ακόμα τελειώσει τις προφητείες του, οι ίδιοι οι γονείς του θα τον θανατώσουν με ξίφος.

⁴Εκείνη την εποχή δεν θα υπερηφανεύονται πια οι προφήτες για τα οράματά τους: θα φοβούνται να τα ανακοινώσουν δημόσια, και δε θα φορούν πια τον τρίχινο μανδύα των προφητών για να εξαπατούν τον κόσμο.

⁵Όταν θα ρωτάνε κάποιον απ' αυτούς, θα απαντάει: “εγώ δεν είμαι προφήτης, είμαι ένας που δουλεύει στο χωράφι: από μικρό παιδί έχω χωράφι”.

⁶Και αν θα τον ρωτούν: “τι είναι αυτές οι πληγές στο στήθος σου; ” εκείνος θ' απαντάει: “τις απέκτησα στο σπίτι των φίλων μου”».

Ο λαός κοπάδι χωρίς βοσκό

⁷Ο Κύριος του σύμπαντος λέει: «Σήκω ξίφος και χτύπα το βοσκό μου, που τον έκανα συνεργάτη μου. Θα χτυπήσω το βοσκό και τα πρόβατα θα σκορπιστούν· θα σηκώσω το χέρι μου και θα χτυπήσω ακόμα και τα μικρά αρνάκια.

⁸Σ' όλη τη χώρα τα δύο τρίτα των κατοίκων θα καταστραφούν και θα εξαφανιστούν, και μόνο το ένα τρίτο θα επιζήσει σ' αυτήν.

⁹Αυτό το ένα τρίτο θα το περάσω απ' τη φωτιά και θα τους καθαρίσω όπως καθαρίζουν το ασήμι· θα τους δοκιμάσω όπως δοκιμάζουν το χρυσάφι. Τότε, αυτό το τρίτο του λαού θα με επικαλεσθεί κι εγώ θα τους απαντήσω: “εσείς είστε ο λαός μου”. Κι αυτοί θα πουν: “εσύ, Κύριε, είσαι ο Θεός μας”».

ZACHARIAS 14

Η Ιερουσαλήμ πρωτεύουσα του κόσμου

¹Έρχεται γρήγορα η ημέρα που ο Κύριος θα εκδηλώσει την κρίση του και οι εχθροί σας θα μοιραστούν μπροστά στα μάτια σας τα λάφυρα που πήραν από σας.

²Θα συγκεντρώσει ο Κύριος όλα τα έθνη για πόλεμο εναντίον της Ιερουσαλήμ. Θα κυριευτεί η πόλη, θα λεηλατηθούν τα σπίτια, και οι γυναίκες θα ατιμαστούν. Ο μισός πληθυσμός της πόλης θα οδηγηθεί στην αιχμαλωσία, αλλά στους υπολοίπους θα επιτραπεί να παραμείνουν στην πόλη.

³Τότε όμως ο Κύριος θα βγει και θα πολεμήσει εναντίον των εθνών αυτών, όπως έκανε πάντοτε την ημέρα της μάχης.

⁴Εκείνη την ημέρα τα πόδια του θα πατήσουν πάνω στο όρος των Ελαιών, που βρίσκεται απέναντι από την Ιερουσαλήμ, ανατολικά. Το όρος των Ελαιών θα σκιστεί στη μέση από τ' ανατολικά ως τα δυτικά. Το μισό του βουνού θα μετακινηθεί προς το βορρά και το άλλο προς το νότο, κι ανάμεσα θα σχηματιστεί μια πολύ μεγάλη κοιλάδα,

⁵η οποία θα φτάνει μέχρι την Ασσάλ. Τότε εσείς θα τραπείτε σε φυγή μέσα στην κοιλάδα ανάμεσα στα δυο βουνά. Θα φεύγετε όπως έφευγαν οι

πρόγονοί σας εξαιτίας του σεισμού που έγινε την εποχή του Ουζζία, βασιλιά του Ιούδα. Τότε θα 'ρθεί ο Κύριος ο Θεός σας και όλοι οι άγγελοι μαζί του.

⁶Από τότε και μετά δεν θα υπάρχει πια εναλλαγή ημέρας και νύχτας.

⁷Θα είναι πάντα μέρα φωτεινή και ποτέ δε θα γίνεται νύχτα. Μόνον ο Κύριος γνωρίζει πότε θα γίνει αυτό.

⁸Εκείνη την εποχή θα πηγάζουν από την Ιερουσαλήμ νερά που θα δίνουν ζωή. Τα μισά απ' αυτά θα χύνονται στην ανατολική θάλασσα και τ' άλλα μισά στη δυτική. Χειμώνα καλοκαίρι θα υπάρχουν νερά.

⁹Τότε ο Κύριος θα γίνει βασιλιάς ολόκληρης της γης. Ο Κύριος θα είναι ο μόνος Κύριος και το όνομά του το μόνο που θα λατρεύεται.

¹⁰Θα μεταβάλει όλη τη χώρα σε πεδιάδα από τη Γεβά μέχρι τη Ριμμών, νότια της Ιερουσαλήμ. Η Ιερουσαλήμ όμως θα παραμείνει στην υψηλή της θέση. Από την πύλη Βενιαμίν μέχρι την πύλη της Γωνίας στη θέση της παλαιάς πύλης· και από τον πύργο του Ανανεήλ μέχρι τους βασιλικούς ληνοούς,

¹¹η πόλη θα κατοικείται. Καμιά καταστροφή δε θ' απειλήσει πια την Ιερουσαλήμ· θα είναι ασφαλής.

¹²Όλους τους λαούς που είχαν εκστρατεύσει εναντίον της Ιερουσαλήμ ο Κύριος θα τους τιμωρήσει με τρομερή πληγή: Οι σάρκες τους θα σαπίσουν ενώ αυτοί ακόμη θα στέκουν στα πόδια τους· τα μάτια τους θα διαλυθούν στις κόγχες τους και η γλώσσα τους θα λιώσει στο στόμα τους.

¹³Ο Κύριος τόσο πολύ θα τους τρομάξει, ώστε ο ένας θα επιτίθεται εναντίον του άλλου.

¹⁴Ο λαός του Ιούδα θα βοηθήσει στην υπεράσπιση της Ιερουσαλήμ. Και θα στοιβάξουν τον πλούτο όλων των γύρω εθνών, χρυσάφι, ασήμι και ρουχιισμό σε μεγάλες ποσότητες.

¹⁵Τα άλογα, τα μουλάρια, οι καμήλες, τα γαϊδούρια και όλα τα ζώα που θα βρίσκονται σ' εκείνα τα στρατόπεδα, θα προσβληθούν από τρομερές πληγές, όμοιες μ' εκείνη που θα προσβάλει τους ανθρώπους.

Προσκύνημα των λαών στο όρος Σιών

16 Όσοι θ' απομείνουν από τα έθνη που είχαν έρθει να επιτεθούν εναντίον της Ιερουσαλήμ, θ' ανεβαίνουν σ' αυτήν κάθε χρόνο και θα προσκυνούν ως βασιλιά τους τον Κύριο του σύμπαντος, και θα γιορτάζουν τη γιορτή της Σκηνοπηγίας.

17 Αν κάποιος από τους λαούς της γης δεν ανέβει στην Ιερουσαλήμ για να προσκυνήσει το βασιλιά, τον Κύριο του σύμπαντος, δε θα έρθει βροχή στη χώρα του.

18 Και αν οι Αιγύπτιοι δεν ανέβουν στα Ιεροσόλυμα, θα έρθει εναντίον τους πληγή ανάλογημ' εκείνη, με την οποία ο Κύριος θα χτυπήσει τους λαούς που δε θ' ανεβαίνουν να γιορτάσουν τη Σκηνοπηγία.

19 Αυτή θα είναι η τιμωρία των Αιγυπτίων και η τιμωρία των άλλων εθνών που δε θ' ανεβαίνουν να γιορτάσουν τη Σκηνοπηγία.

20-21 Εκείνη την εποχή, ακόμα και στα κουδουνάκια των αλόγων θα είναι γραμμένη η φράση «αφιερωμένος στον Κύριο». Κάθε χύτρα στην Ιερουσαλήμ και στην Ιουδαία θα είναι αφιερωμένη στον Κύριο του σύμπαντος· και όλοι όσοι θα έρχονται να θυσιάσουν στο ναό θα μπορούν να τις χρησιμοποιούν για να βράζουν το κρέας των θυσιών τους. Οι χύτρες στο ναό του Κυρίου θα μπορούν να χρησιμοποιούνται όπως τα ραντιστήρια μπροστά στο θυσιαστήριο, για να συλλέγουν το αίμα. Την εποχή εκείνη δεν θα υπάρξει πια έμπορος στο ναό του Κυρίου του σύμπαντος.

ΜΑΛΑΧΙΑΣ

ΜΑΛΑΧΙΑΣ 1

¹Λόγος του Κυρίου, μήνυμα που το έστειλε στον Ισραήλ με το Μαλαχία.

Ο Θεός αγαπάει το λαό του τον Ισραήλ

²«Σας αγάπησα», είπε ο Κύριος. Εσείς όμως λέτε: «Πώς μας αγάπησες; » Σ' αυτό ο Κύριος απαντάει: «Δεν είναι ο Ησαύ αδερφός του Ιακώβ; Κι όμως εγώ αγάπησα τον Ιακώβ,

³ενώ τον Ησαύ τον εγκατέλειψα· ερήμωσα τα βουνά του και παρέδωσα τη χώρα του στα τσακάλια.

⁴Οι Εδωμίτες ισχυρίζονται ότι παρ' όλο που καταστράφηκαν θα ξαναχτίσουν τις ερημωμένες πόλεις τους. Εγώ όμως, ο Κύριος του σύμπαντος λέω: Άσ' τους να χτίζουν. Εγώ θα τα γκρεμίσω. Η περιοχή τους θα ονομάζεται “ασεβής χώρα” και οι ίδιοι “λαός καταραμένος για πάντα από τον Κύριο”.

⁵Όταν το δείτε αυτό θα πείτε: “μεγάλος είναι ο Κύριος και πέρα ακόμα από τα σύνορα της χώρας του Ισραήλ.”».

Θυσίες που προσβάλλουν τον Κύριο

⁶Ο Κύριος του σύμπαντος λέει στους ιερείς: «Ο γιος τιμάει τον πατέρα του και ο δούλος τον κύριό του. Αν εγώ είμαι ο πατέρας σας, πού είναι η τιμή που μου αποδίδετε; Κι αν εγώ είμαι Κύριός σας, πού είναι ο σεβασμός που μου έχετε; Με περιφρονείτε και ρωτάτε: “πώς σε περιφρονούμε; ”

⁷Με το να προσφέρετε στο θυσιαστήριό μου μιαρές προσφορές. Και ρωτάτε: “πώς μολύναμε το θυσιαστήριο; ” Με το να μη δίνετε πολλή σημασία στο τραπέζι μου.

⁸Όταν μου προσφέρετε θυσία τυφλό ζώο, νομίζετε πως αυτό είναι σωστό; Όταν μου προσφέρετε ένα κουτσό ή άρρωστο ζώο, νομίζετε πως αυτό είναι σωστό; Προσφέρετε το στον κυβερνήτη σας· θα ευχαριστηθεί; Θα σας δεχτεί ευνοϊκά;

⁹Νομίζετε λοιπόν ότι θα εξευμενίσετε μ' ένα τέτοιο δώρο έναν Θεό για να σας σπλαχνιστεί και να σας δεχτεί ευνοϊκά; Γιατί στην πραγματικότητα αυτό κάνετε!

¹⁰Μακάρι κάποιος από σας να έκλεινε τις πόρτες του ναού για να μην ανάβετε άσκοπα φωτιά στο θυσιαστήριό μου. Δεν είμαι ευχαριστημένος από σας και δε θα δεχτώ καμιά θυσία από τα χέρια σας». Ο Κύριος του σύμπαντος το λέει.

¹¹«Από την ανατολή μέχρι τη δύση μεγάλη είναι η φήμη μου ανάμεσα στα έθνη», λέει ο Κύριος του σύμπαντος. «Σε κάθε τόπο προσφέρεται λιβάνι σ' εμένα και θυσίες καθαρές, γιατί είμαι μεγάλος ανάμεσα στα έθνη.

¹²Εσείς όμως με λησμονήσατε λέγοντας: “το τραπέζι του Κυρίου δεν έχει και μεγάλη σημασία. Μπορούμε να προσφέρουμε στο Θεό τροφή ό, τι έχουμε για πέταμα”.

¹³Και παρ' όλα αυτά βαρυγκωμάτε: “τι κόπος”, λέτε, “η υπηρεσία μας!” Έτσι εξοργίζετε εμένα, τον Κύριο του σύμπαντος. Προσφέρετε θυσία το κουτσό ζώο, το άρρωστο, ακόμη και το κλεμμένο. Μπορώ να το δεχτώ από τα χέρια σας; » Ο Κύριος το λέει.

¹⁴«Αν κάποιος μου τάξει ένα ζώο χωρίς ελάττωμα από το κοπάδι του, αλλά με εξαπατήσει και μου προσφέρει θυσία ένα ζώο ευνουχισμένο, αυτός να είναι καταραμένος, γιατί εγώ είμαι μεγάλος βασιλιάς κι όλα τα έθνη με σέβονται». Αυτά λέει ο Κύριος του σύμπαντος.

ΜΑΛΑΧΙΑΣ 2

Οι ιερείς δεν υπακούν στους κανόνες της υπηρεσίας τους

¹Ο Κύριος του σύμπαντος δίνει σ' εσάς τους ιερείς την ακόλουθη προειδοποίηση:

²«Αν δεν υπακούσετε και δεν αποφασίσετε να με τιμήσετε, θα στείλω εναντίον σας συμφορά και θα ανακαλέσω τα προνόμιά σας. Και πράγματι το 'κανα, αλλά εσείς δεν συμμορφωθήκατε.

³Το ίδιο είμαι έτοιμος να κάνω και στους απογόνους σας. Κι όσο για σας, θα πετάξω στο πρόσωπό σας την κοπριά των ζώων που θυσιάζετε στις γιορτές σας· και θα σας ρίξουν κι εσάς στον κοπρώνα.

⁴»Έτσι θα καταλάβετε ότι εγώ, ο Κύριος του σύμπαντος, σας είχα προειδοποιήσει, για να διατηρήσω τη διαθήκη μου με το Λευί και τους απογόνους του.

⁵Μ' εκείνη τη διαθήκη μου υποσχόμουν να τους δώσω ζωή και ευτυχία, και τους τα έδωσα· κι εκείνοι είχαν υποσχεθεί να με σέβονται και να ταπεινώνονται ενώπιόν μου, και μέχρι τώρα το έκαναν.

⁶Διαβίβαζαν στους ανθρώπους τις εντολές μου ανόθευτες και δεν τους παραπλανούσαν. Με υπηρετούσαν με πιστότητα και ειλικρίνεια, και έτσι εμπόδιζαν πολλούς να κάνουν το κακό.

⁷Πράγματι, το καθήκον των ιερέων είναι να διακηρύττουν το νόμο και να δίνουν συμβουλές σε όσους τις ζητούν. Γιατί αυτοί είναι οι αγγελιοφόροι του Κυρίου του σύμπαντος».

⁸«Εσείς όμως προδώσατε την αποστολή σας. Με τη συμβουλή σας οδηγήσατε πολλούς ανθρώπους να κάνουν το κακό. Έτσι παραβιάσατε τη διαθήκη μου με το Λευί. Γι' αυτό εγώ ο Κύριος του σύμπαντος λέω:

⁹Επειδή δεν με υπακούσατε και συμπεριφερθήκατε με προσωποληψία όταν δίνατε τις συμβουλές σας, εγώ τώρα θα κάνω να σας περιφρονήσουν όλοι οι άνθρωποι».

Παράνομοι γάμοι και διαζύγια

¹⁰Δεν έχουμε όλοι μας έναν πατέρα; Δε μας δημιούργησε ένας Θεός; Γιατί απιστεί ο ένας στον άλλο παραβιάζοντας τη διαθήκη του Θεού με τους προγόνους μας;

¹¹Ο λαός του Ιούδα αθέτησαν την υπόσχεσή τους στο Θεό και έκαναν βδελυρές πράξεις στην Ιερουσαλήμ και σ' όλη τη χώρα του Ισραήλ. Βεβήλωσαν ό, τι ανήκει στον Κύριο και ό, τι αγαπάει ο Κύριος. Οι άντρες έχουν πάρει γυναίκες που λατρεύουν ξένους θεούς.

¹²Μακάρι ο Κύριος ν' απομακρύνει από την κοινότητα των απογόνων του Ιακώβ όλους ανεξαιρέτα που τα πράττουν αυτά, ακόμη κι αν προσφέρουν θυσία στον Κύριο του σύμπαντος.

¹³Πλημμυρίσατε με δάκρυα το θυσιαστήριο του Κυρίου· κλαίτε κι αναστενάζετε γιατί αρνείται πια να προσέξει τη θυσία που του προσφέρετε και να τη δεχτεί με ευχαρίστηση.

¹⁴Και ρωτάτε: «Γιατί; » Επειδή ο Κύριος ήταν μάρτυρας ανάμεσα σ' εσένα και στη γυναίκα σου που παντρεύτηκες στα νιάτα σου, αλλά της φέρθηκες με απιστία, παρά το γεγονός ότι ήταν η σύζυγός σου και η γυναίκα με την οποία είχες κάνει συνθήκη μαζί της.

¹⁵Ο Θεός δεν δημιούργησε ενότητα, έναν ζωντανό οργανισμό; Γιατί έκανε αυτήν την ενότητα; Για να αποκτηθούν απόγονοι ευλογημένοι από το Θεό. Γι' αυτό προσέχετε να μη χωρίζετε τη γυναίκα που παντρευτήκατε στα νιάτα σας.

¹⁶«Απεχθάνομαι το διαζύγιο», λέει ο Θεός του Ισραήλ, ο Κύριος του σύμπαντος. «Είναι σαν να βιαιοπραγείτε. Γι' αυτό, προσέχετε να μην είστε άπιστοι στη γυναίκα σας».

Ο Κύριος φροντίζει για το δίκαιο

¹⁷Τον κουράσατε τον Κύριο με τα ανόητα λόγια σας. «Πώς τον κουράσαμε; » ρωτάτε. Με το να λέτε: «Αυτοί που κάνουν το κακό είναι αρεστοί στον Κύριο, κι εκείνος τους αγαπάει» ή «πού είναι ο Θεός που φροντίζει για το δίκαιο; »

ΜΑΛΑΧΙΑΣ 3

¹Ο Κύριος του σύμπαντος απαντάει: «Θα αποστείλω τον αγγελιοφόρο μου για να προετοιμάσει το δρόμο μου. Ο αγγελιοφόρος της διαθήκης, στον οποίο προσβλέπετε, ήδη έρχεται. Τότε εγώ, ο Κύριος, που εσείς με περιμένετε, θα εισέλθω ξαφνικά στο ναό μου».

²Ποιος όμως θ' αντέξει την ημέρα του ερχομού του Κυρίου, και ποιος θα σταθεί όταν εκείνος εμφανιστεί; Θα έρθει αυτός σαν τη φωτιά του μεταλλουργού, σαν τη καυστική ποτάσα του πλυσίματος.

³Θα καθίσει και θ' αφαιρέσει τη σκουριά. Ωσάν μεταλλουργός θα καθαρίσει τους λευίτες· θα τους ξεπλύνει όπως το ασήμι και το χρυσάφι, για να του προσφέρουν σωστές θυσίες.

⁴Τότε θα είναι ευπρόσδεκτες στον Κύριο οι θυσίες του λαού του Ιούδα και της Ιερουσαλήμ, όπως τον παλιό καιρό.

⁵Ο Κύριος του σύμπαντος λέει: «Έρχομαι σ' εσάς για κρίση! Θ' απευθύνω αμέσως την κατηγορία εναντίον των μάγων και των μοιχών, εναντίον αυτών που ορκίζονται ψέματα, αυτών που αδικούν τον εργάτη στο μισθό, εναντίον αυτών που καταπιέζουν τις χήρες και τα ορφανά, αυτών που αδιαφορούν για τους ξένους, εναντίον όλων εκείνων που δε με σέβονται».

Η προσφορά στο Θεό είναι ευλογία

⁶«Εγώ δεν μεταβάλλομαι», λέει ο Κύριος του σύμπαντος, «αλλά κι εσείς δεν έχετε αλλάξει· είστε γνήσιοι απόγονοι του Ιακώβ:

⁷Από την εποχή των προγόνων σας απομακρυνθήκατε από τα προστάγματά μου και δεν τα τηρήσατε. Γυρίστε σ' εμένα και θα γυρίσω κι εγώ σ' εσάς. “Πώς θα γυρίσουμε;” ρωτάτε.

⁸Μπορεί ο άνθρωπος να εξαπατήσει το Θεό; Εσείς όμως με απατάτε κι ύστερα ρωτάτε: “μα πώς σε απατάμε;” Με απατάτε στις δεκάτες και στις προσφορές.

⁹Είστε φορτωμένοι με την κατάρρα, γιατί με απατάτε, εσείς, όλο το έθνος.

¹⁰Φέρτε αμείωτα τα δέκατα στην αποθήκη του ναού, για να υπάρχει τροφή στο ναό μου. Δοκιμάστε με τώρα με αυτό και θα δείτε ότι θα σας ανοίξω τους καταρράχτες του ουρανού και θα σας πλημμυρίσω με άφθονη ευλογία!

¹¹Θα εξολοθρέψω για χάρη σας τα βλαβερά έντομα για να μη σας καταστρέφουν τους καρπούς της γης και να μη μένουν τ' αμπέλια σας χωρίς σταφύλια.

¹²Τότε θα σας καλοτυχίζουν όλα τα έθνη, γιατί εσείς θα είστε η αγαπημένη χώρα. Εγώ το λέω, ο Κύριος του σύμπαντος».

Η πιστότητα τελικά αμείβεται

¹³Λέει ο Κύριος: «Εκτοξεύετε εναντίον μου λόγια ανεύθυνα, και μετά ρωτάτε: “τι είπαμε εναντίον σου; ”»

¹⁴Είπατε ότι είναι άσκοπο να υπηρετεί κανείς το Θεό. “Τι κερδίσαμε”, λέτε, “που τηρήσαμε τις εντολές του και λάβαμε μέρος σ’ όλες τις τελετές πένθους ενώπιον του Κυρίου του σύμπαντος;

¹⁵Καλότυχοι που είναι οι αναιδείς! Αυτοί που πράττουν την αμαρτία προκόβουν· προκαλούν το Θεό κι ακόμα ζουν! ”»

¹⁶Κι εκείνοι που σέβονται τον Κύριο συζητούσαν μεταξύ τους κι ο Κύριος πρόσεχε και άκουγε. Και γράφτηκε βιβλίο ενώπιόν του για να θυμάται εκείνους που τον σέβονται και τον τιμούν.

¹⁷Ο Κύριος του σύμπαντος λέει: «Αυτοί θα είναι δικοί μου, ξεχωριστή ιδιοκτησία για μένα την ημέρα που θα επέμβω. Θα τους φερθώ με ευμένεια, όπως φέρεται ο πατέρας στον υπάκουο γιο του.

¹⁸Τότε πάλι θα δείτε τη διαφορά ανάμεσα στον δίκαιο και στον ασεβή, ανάμεσα σ’ αυτόν που υπηρετεί το Θεό και σ’ εκείνον που δεν τον υπηρετεί.

¹⁹Να την, έρχεται μια μέρα που ο θυμός μου θα καίει σαν καμίνι. Τότε όλοι οι αυθάδεις και όλοι όσοι πράττουν την αμαρτία θα είναι σαν την καλαμιά. Κι εκείνη η μέρα θα τους κατακάψει· δε θα τους απομείνει τίποτα, ούτε ρίζες ούτε φύλλα.

²⁰»Αλλά σ’ εσάς που με σέβεστε, θ’ ανατείλει πάνω σας ο ήλιος που θ’ αποκαλύψει τη δικαιοσύνη σας, και οι αχτίνες του θα σας θεραπεύσουν. Τότε θα πηδάτε όπως τα μοσχάρια που βγαίνουν από το στάβλο τους.

²¹Την ημέρα που θα εκδηλώσω τη δύναμή μου, θα καταπατήσετε τους ασεβείς σαν τη σκόνη κάτω απ’ τις πατούσες σας. Εγώ το λέω, ο Κύριος του σύμπαντος».

Ενότητα νόμου και προφητών

²²Ο Κύριος λέει: «Να θυμάστε το νόμο του Μωυσή, του δούλου μου. Να υπακούετε στις εντολές και στα προστάγματα, που του έδωσα στο Χωρήβ για όλο το λαό Ισραήλ.

²³»Εγώ θα σας στείλω τον Ηλία τον προφήτη, προτού έρθει η μεγάλη και φοβερή ημέρα, που εγώ ο Κύριος θα επιφέρω την τιμωρία μου.

²⁴Ο Ηλίας θα κάνει να συμφιλιωθούν πάλι οι γονείς με τα παιδιά και τα παιδιά με τους γονείς, κι έτσι δεν θα έρθω να χτυπήσω τη χώρα σας με αφανισμό».

Greek Modern – All Bible

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 1

Οι προπάτορες του Ιησού

(Λκ 3,23-38)

- ¹Γενεαλογικός κατάλογος του Ιησού Χριστού που προερχόταν από τον Δαβίδ, απόγονο του Αβραάμ.
- ²Ο Αβραάμ εγέννησε τον Ισαάκ, ο Ισαάκ εγέννησε τον Ιακώβ, ο Ιακώβ εγέννησε τον Ιούδα και τους αδερφούς του.
- ³Ο Ιούδας εγέννησε τον Φαρές και τον Ζαρά με τη Θάμαρ. Ο Φαρές εγέννησε τον Εσρώμ και ο Εσρώμ τον Αράμ.
- ⁴Ο Αράμ εγέννησε τον Αμιναδάβ, ο Αμιναδάβ τον Ναασών και ο Ναασών τον Σαλμών.
- ⁵Ο Σαλμών εγέννησε τον Βοόζ με τη Ραχάβ, ο Βοόζ εγέννησε τον Ωβήδ με τη Ρουθ· ο Ωβήδ εγέννησε τον Ιεσσαί
- ⁶κι ο Ιεσσαί εγέννησε το Δαβίδ το βασιλιά. Ο βασιλιάς Δαβίδ εγέννησε τον Σολομώντα με τη γυναίκα τού Ουρία·
- ⁷ο Σολομών εγέννησε τον Ροβοάμ, ο Ροβοάμ τον Αβιά, ο Αβιά τον Ασά·
- ⁸ο Ασά εγέννησε τον Ιωσαφάτ, ο Ιωσαφάτ τον Ιωράμ, ο Ιωράμ τον Οζία·
- ⁹ο Οζίας εγέννησε τον Ιωάθαμ, ο Ιωάθαμ τον Άχαζ, ο Άχαζ τον Εζεκία·
- ¹⁰ο Εζεκίας εγέννησε τον Μανασσή, ο Μανασσής τον Αμών, ο Αμών τον Ιωσία·
- ¹¹ο Ιωσίας εγέννησε τον Ιεχονία και τους αδερφούς του την εποχή της αιχμαλωσίας στη Βαβυλώνα.
- ¹²Μετά την αιχμαλωσία στη Βαβυλώνα, ο Ιεχονίας εγέννησε τον Σαλαθιήλ και ο Σαλαθιήλ τον Ζοροβάβελ·

13ο Ζοροβάβελ εγέννησε τον Αβιούδ, ο Αβιούδ τον Ελιακίμ, ο Ελιακίμ τον Αζώρ·

14ο Αζώρ εγέννησε τον Σαδώκ, ο Σαδώκ τον Αχίμ και ο Αχίμ τον Ελιούδ·

15ο Ελιούδ εγέννησε τον Ελεάζαρ, ο Ελεάζαρ τον Ματθάν, ο Ματθάν τον Ιακώβ,

16και ο Ιακώβ εγέννησε τον Ιωσήφ τον άντρα της Μαρίας. Από τη Μαρία γεννήθηκε ο Ιησούς, ο λεγόμενος Χριστός.

17Από τον Αβραάμ ως τον Δαβίδ μεσολαβούν δεκατέσσερις γενιές· το ίδιο κι από τον Δαβίδ ως την αιχμαλωσία στη Βαβυλώνα, καθώς κι από την αιχμαλωσία στη Βαβυλώνα ως τον Χριστό.

Η γέννηση του Ιησού Χριστού

(Λκ 2,1-7)

18Η γέννηση του Ιησού Χριστού έγινε ως εξής: Η μητέρα του, η Μαρία, αρραβωνιάστηκε με τον Ιωσήφ. Προτού όμως συνευρεθούν, έμεινε έγκυος με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος.

19Ο μνηστήρας της ο Ιωσήφ, επειδή ήταν ευσεβής και δεν ήθελε να τη διαπομπεύσει, αποφάσισε να διαλύσει τον αρραβώνα, χωρίς επίσημη διαδικασία.

20Όταν όμως κατέληξε σ' αυτή τη σκέψη, του εμφανίστηκε στον ύπνο του ένας άγγελος σταλμένος από το Θεό και του είπε: «Ιωσήφ, απόγονε του Δαβίδ, μη διστάσεις να πάρεις στο σπίτι σου τη Μαριάμ, τη γυναίκα σου, γιατί το παιδί που περιμένει προέρχεται από το Άγιο Πνεύμα.

21Θα γεννήσει γιο, και θα του δώσουν το όνομα Ιησούς, γιατί αυτός θα σώσει το λαό του από τις αμαρτίες τους».

22Με όλα αυτά που έγιναν, εκπληρώθηκε ο λόγος του Κυρίου, που είχε πει ο προφήτης:

23Η παρθένος θα μείνει έγκυος και θα γεννήσει γιο, και θα του δώσουν το όνομα Εμμανουήλ, που σημαίνει, ο Θεός είναι μαζί μας.

²⁴Όταν ξύπνησε ο Ιωσήφ, έκανε όπως τον πρόσταξε ο άγγελος του Κυρίου και πήρε στο σπίτι του τη Μαρία τη γυναίκα του.

²⁵Και δεν είχε συζυγικές σχέσεις μαζί της· ωστόσο γέννησε το γιο της τον πρωτότοκο και του έδωσε το όνομα Ιησούς.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 2

Η προσκύνηση των Μάγων

¹Όταν γεννήθηκε ο Ιησούς στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας, στα χρόνια του βασιλιά Ηρώδη, έφτασαν στα Ιεροσόλυμα σοφοί μάγοι από την Ανατολή

²και ρωτούσαν: «Πού είναι ο νεογέννητος βασιλιάς των Ιουδαίων; Είδαμε ν' ανατέλλει το άστρο του και ήρθαμε να τον προσκυνήσουμε».

³Όταν έμαθε το νέο ο Ηρώδης, ταραχτήκε, και μαζί του όλοι οι κάτοικοι των Ιεροσολύμων.

⁴Φώναξε λοιπόν όλους τους αρχιερείς και τους γραμματείς του λαού, και ζήτησε να τον πληροφορήσουν πού θα γεννηθεί ο Μεσσίας.

⁵Κι αυτοί του είπαν: «Στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας, γιατί έτσι γράφει ο προφήτης:

⁶Κι εσύ Βηθλεέμ, στην περιοχή του Ιούδα, δεν είσαι διόλου ασήμαντη ανάμεσα στις σπουδαιότερες πόλεις του Ιούδα, γιατί από σένα θα βγει αρχηγός, που θα οδηγήσει το λαό μου, τον Ισραήλ».

⁷Ο Ηρώδης τότε κάλεσε κρυφά τους μάγους κι έμαθε απ' αυτούς από πότε ακριβώς φάνηκε το άστρο.

⁸Έπειτα τους έστειλε στη Βηθλεέμ λέγοντάς τους: «Πηγαίνετε και ψάξτε καλά για το παιδί· μόλις το βρείτε, να με ειδοποιήσετε, για να έρθω κι εγώ να το προσκυνήσω».

⁹Οι μάγοι άκουσαν το βασιλιά κι έφυγαν. Μόλις ξεκίνησαν, ξαναφάνηκε το άστρο που είχαν δει ν' ανατέλλει με τη γέννηση του παιδιού, και προχωρούσε μπροστά τους· τελικά ήρθε και στάθηκε πάνω από τον τόπο όπου βρισκόταν το παιδί.

10Χάρηκαν πάρα πολύ που είδαν ξανά το αστέρι.

11Όταν μπήκαν στο σπίτι, είδαν το παιδί με τη Μαρία, τη μητέρα του, κι έπεσαν στη γη και το προσκύνησαν. Ύστερα άνοιξαν τους θησαυρούς τους και του πρόσφεραν δώρα: χρυσάφι, λιβάνι και σμύρνα.

12Ο Θεός όμως τους πρόσταξε στο όνειρό τους να μην ξαναγυρίσουν στον Ηρώδη· γι' αυτό έφυγαν για την πατρίδα τους από άλλο δρόμο.

Η φυγή στην Αίγυπτο

13Όταν αναχώρησαν οι μάγοι, ένας άγγελος του Θεού παρουσιάστηκε στον Ιωσήφ στο όνειρό του και του είπε: «Σήκω αμέσως, πάρε το παιδί και τη μητέρα του και φύγε στην Αίγυπτο και μείνε εκεί ωσότου σου πω. Γιατί ο Ηρώδης όπου να 'ναι θα ψάξει να βρει το παιδί, για να το σκοτώσει».

14Ο Ιωσήφ σηκώθηκε αμέσως, πήρε το παιδί και τη μητέρα του και μέσα στη νύχτα έφυγε στην Αίγυπτο·

15εκεί έμεινε ώσπου πέθανε ο Ηρώδης. Έτσι εκπληρώθηκε ο λόγος του Κυρίου που είχε πει ο προφήτης: Από την Αίγυπτο κάλεσα το γιο μου.

Η σφαγή των νηπίων

16Όταν κατάλαβε ο Ηρώδης πως οι μάγοι τον εξαπάτησαν, οργίστηκε πάρα πολύ. Έστειλε τότε στρατιώτες και σκότωσαν στη Βηθλεέμ και στην περιοχή της όλα τα παιδιά από δύο χρονών και κάτω, σύμφωνα με το χρόνο που εξακρίβωσε από τους μάγους.

17Έτσι εκπληρώθηκε ο λόγος του Κυρίου, που είχε πει ο προφήτης Ιερεμίας:

18Ακούστηκε στη Ραμά κραυγή, θρήνος, κλάματα και στεναγμός βαρύς· για τα παιδιά της κλαίει η Ραχήλ και πουθενά δε βρίσκει παρηγοριά, γιατί δεν υπάρχουν πια στη ζωή.

Η επιστροφή από την Αίγυπτο

19Όταν, λοιπόν, πέθανε ο Ηρώδης, ένας άγγελος σταλμένος από τον Κύριο εμφανίστηκε στον Ιωσήφ σε όνειρο στην Αίγυπτο,

20και του είπε: «Σήκω, πάρε το παιδί και τη μητέρα του και πήγαινε στη χώρα του Ισραήλ, γιατί πέθαναν όσοι ήθελαν να θανατώσουν το παιδί».

²¹Τότε ο Ιωσήφ σηκώθηκε, πήρε το παιδί και τη μητέρα του και γύρισε πάλι στη χώρα του Ισραήλ.

²²Όταν έμαθε πως βασιλιάς της Ιουδαίας είναι ο Αρχέλαος, στη θέση του πατέρα του, του Ηρώδη, φοβήθηκε να εγκατασταθεί εκεί. Με θεϊκή εντολή όμως, που του δόθηκε στο όνειρό του, αναχώρησε για την περιοχή της Γαλιλαίας.

²³Ήρθε, λοιπόν, κι εγκαταστάθηκε στην πόλη Ναζαρέτ. Έτσι εκπληρώθηκε για το Χριστό η προφητεία που έλεγε ότι θα ονομαστεί Ναζωραίος.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 3

Το κήρυγμα του Ιωάννη του Βαπτιστή

(Μκ 1,1-8· Λκ 3,1-9.15-17· Ιω 1,19-28)

¹Εκείνο τον καιρό, εμφανίστηκε στην έρημο της Ιουδαίας ο Ιωάννης ο Βαπτιστής. Κήρυττε

²κι έλεγε: «Μετανοείτε, γιατί έφτασε η βασιλεία του Θεού».

³Για τον Ιωάννη είχε προφητέψει ο προφήτης Ησαΐας: Μια φωνή βροντοφωνάζει στην έρημο: ετοιμάστε το δρόμο για τον Κύριο, ισιώστε τα μονοπάτια να περάσει.

⁴Ο Ιωάννης φορούσε ρούχα από τρίχες καμήλας και ζώνη δερμάτινη στη μέση του. Η τροφή του ήταν ακρίδες και μέλι από αγριομέλισσες.

⁵Σ' αυτόν τον άνθρωπο πήγαινε τότε όλος ο κόσμος, από τα Ιεροσόλυμα κι απ' όλη την Ιουδαία, κι απ' όλη την περιοχή του Ιορδάνη.

⁶Έρχονταν και τους βάφτιζε στον Ιορδάνη ποταμό, καθώς ομολογούσαν τις αμαρτίες τους.

⁷Όταν ο Ιωάννης είδε πολλούς Φαρισαίους και Σαδουκαίους να έρχονται για να βαφτιστούν, τους είπε: «Οχιάς γεννήματα, ποιος σας είπε πως έτσι θα ξεφύγετε από την οργή του Θεού, που πλησιάζει;

⁸Αν θέλετε να γλιτώσετε, κάνετε έργα που ταιριάζουν σε όποιον πραγματικά μετανοεί.

⁹Και μην αυταπατάστε λέγοντας, “εμείς καταγόμαστε από τον Αβραάμ”. Να είστε βέβαιοι πως ο Θεός, ακόμη κι απ’ αυτές εδώ τις πέτρες μπορεί να κάνει απογόνους του Αβραάμ.

¹⁰Το τσεκούρι βρίσκεται κιόλας στη ρίζα των δέντρων. Κάθε δέντρο που δε δίνει καλό καρπό θα κοπεί σύρριζα και θα ριχτεί στη φωτιά.

¹¹»Εγώ σας βαφτίζω με νερό, και το βάπτισμά μου είναι βάπτισμα μετάνοιας. Αυτός όμως που έρχεται ύστερα από μένα, είναι πιο ισχυρός από μένα, και δεν είμαι άξιος ούτε τα υποδήματά του να κρατήσω. Αυτός θα σας βαφτίσει με Άγιο Πνεύμα και φωτιά.

¹²Κρατάει στο χέρι του το λιχνιστήρι, για να ξεκαθαρίσει το αλώνι του· το σιτάρι θα το συνάξει στην αποθήκη του, μα το άχυρο θα το κατακάψει στη φωτιά που δε σβήνει ποτέ».

Η βάπτιση του Ιησού

(Μκ 1,9-11· Λκ 3,21-22)

¹³Τότε έρχεται ο Ιησούς από τη Γαλιλαία στον Ιορδάνη, προς τον Ιωάννη για να βαφτιστεί απ’ αυτόν.

¹⁴Ο Ιωάννης όμως τον εμπόδιζε λέγοντάς του: «Εγώ έχω ανάγκη να βαφτιστώ από σένα κι έρχεσαι εσύ σ’ εμένα; »

¹⁵Ο Ιησούς όμως του αποκρίθηκε: «Ας τ’ αφήσουμε τώρα αυτά, γιατί πρέπει να εκπληρώσουμε κι οι δυο μας ό, τι προβλέπει το σχέδιο του Θεού». Τότε ο Ιωάννης τον άφησε να βαφτιστεί.

¹⁶Βαφτίστηκε, λοιπόν, ο Ιησούς κι αμέσως βγήκε από το νερό. Κι αμέσως άνοιξαν γι’ αυτόν οι ουρανοί και είδε το Πνεύμα του Θεού σαν περιστέρι να κατεβαίνει και να έρχεται πάνω του.

¹⁷Ακούστηκε τότε μια φωνή από τα ουράνια που έλεγε: «Αυτός είναι ο αγαπημένος μου Υιός, αυτός είναι ο εκλεκτός μου».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 4

Οι πειρασμοί του Ιησού

(Μκ 1,12-13· Λκ 4,1-13)

- ¹Τότε ο Ιησούς οδηγήθηκε από το Πνεύμα στην έρημο για να αντιμετωπίσει τους πειρασμούς του διαβόλου.
- ²Σαράντα μέρες και σαράντα νύχτες δεν έφαγε τίποτε ο Ιησούς· ύστερα όμως πείνασε.
- ³Τότε εμφανίστηκε αυτός που βάζει σε πειρασμό τους ανθρώπους και του είπε: «Αν είσαι Υιός του Θεού, πες να γίνουν αυτές οι πέτρες ψωμιά».
- ⁴Ο Ιησούς όμως του αποκρίθηκε: «Ο άνθρωπος, λέει η Γραφή, δε ζει μόνο με ψωμί, αλλά με κάθε λόγο που βγαίνει από το στόμα του Θεού».
- ⁵Υστερα τον οδήγησε ο διάβολος στην άγια πόλη, την Ιερουσαλήμ και τον έστησε στο πιο ψηλό μέρος του ναού
- ⁶και του είπε: «Αν είσαι Υιός του Θεού, πέσε κάτω· γιατί η Γραφή λέει: Θα δώσει εντολή για σένα στους αγγέλους του και θα σε σηκώσουν στα χέρια τους, για να μη σκοντάψει σε πέτρα το πόδι σου».
- ⁷Μα ο Ιησούς του είπε: «Αλλού όμως λέει η Γραφή: δεν πρέπει να βάλεις σε δοκιμασία τον Κύριο, το Θεό σου».
- ⁸Πάλι τον οδήγησε ο διάβολος σ' ένα πολύ ψηλό βουνό και του έδειξε όλα του κόσμου τα βασίλεια και τη λαμπρότητά τους.
- ⁹Υστερα του είπε: «Όλα αυτά θα σου τα δώσω, αν πέσεις και με προσκυνήσεις».
- ¹⁰Ο Ιησούς όμως του απάντησε: «Φύγε από μπροστά μου, σατανά! Η Γραφή το λέει καθαρά: μόνο τον Κύριο το Θεό σου θα προσκυνάς και μόνο αυτόν θα λατρεύεις».
- ¹¹Τότε ο διάβολος άφησε τον Ιησού, και άγγελοι Θεού ήρθαν και τον υπηρετούσαν.

Ο Ιησούς αρχίζει το έργο του στη Γαλιλαία

(Μκ 1,14-15· Λκ 4,14-15)

- ¹²Όταν έμαθε ο Ιησούς πως συνέλαβαν τον Ιωάννη, έφυγε για τη Γαλιλαία.

¹³Εγκατέλειψε όμως τη Ναζαρέτ και πήγε κι έμεινε στην Καπερναούμ, πόλη που βρίσκεται στις όχθες της λίμνης, στην περιοχή των φυλών Ζαβουλών και Νεφθαλείμ.

¹⁴Έτσι πραγματοποιήθηκε η προφητεία του Ησαΐα που λέει:

¹⁵Η χώρα του Ζαβουλών και η χώρα του Νεφθαλείμ, εκεί που ο δρόμος πάει για τη θάλασσα και πέρα από τον Ιορδάνη, η Γαλιλαία που την κατοικούν ειδωλολάτρες,

¹⁶οι άνθρωποι που κατοικούνε στο σκοτάδι *είδαν* φως δυνατό. Και για όσους μένουν στη χώρα που τη σκιάζει ο θάνατος ανέτειλε ένα φως για χάρη τους.

¹⁷Από τότε άρχισε κι ο Ιησούς να κηρύττει και να λέει: «Μετανοείτε γιατί έφτασε η βασιλεία του Θεού».

Η κλήση των πρώτων μαθητών

(Μκ 1,16-20· Λκ 5,1-11)

¹⁸Καθώς ο Ιησούς περπατούσε στην όχθη της λίμνης της Γαλιλαίας, είδε δύο αδέρφια, το Σίμωνα, που τον έλεγαν και Πέτρο, και τον αδερφό του τον Ανδρέα, να ρίχνουν τα δίχτυα στη λίμνη, γιατί ήταν ψαράδες.

¹⁹«Ακολουθήστε με», τους λέει, «και θα σας κάνω ψαράδες ανθρώπων».

²⁰Κι αυτοί αμέσως άφησαν τα δίχτυα και τον ακολούθησαν.

²¹Προχωρώντας πιο πέρα από 'κει, είδε δύο άλλους αδερφούς, τον Ιάκωβο, γιο του Ζεβεδαίου, και τον αδερφό του τον Ιωάννη. Βρίσκονταν στο ψαροκάικο μαζί με τον πατέρα τους το Ζεβεδαίο και τακτοποιούσαν τα δίχτυα τους. Τους κάλεσε,

²²κι αυτοί άφησαν αμέσως το καΐκι και τον πατέρα τους και τον ακολούθησαν.

Δράση στη Γαλιλαία

(Λκ 6,17-19)

²³Ο Ιησούς περιόδευε όλη τη Γαλιλαία. Δίδασκε στις συναγωγές τους, κήρυττε το χαρμόσυνο μήνυμα για τον ερχομό της βασιλείας του Θεού, και γιάτρευε τους ανθρώπους από κάθε ασθένεια και κάθε αδυναμία.

²⁴Η φήμη του απλώθηκε σ' όλη τη Συρία. Του έφερναν όλους όσοι έπασχαν από διάφορα νοσήματα και τους τυραννούσαν κάθε είδους ασθένειες, όπως ακόμα δαιμονισμένους και επιληπτικούς και παράλυτους, και τους γιάτρευε.

²⁵Και τον ακολούθησε πολύς κόσμος από τη Γαλιλαία, τη Δεκάπολη, τα Ιεροσόλυμα και την Ιουδαία και από την Περαιία.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 5

Η επί του όρους ομιλία

(Μτ κεφ. 5-7)

¹Όταν ο Ιησούς είδε τα πλήθη ανέβηκε στο όρος, κάθισε, και οι μαθητές του ήρθαν κοντά του.

²Τότε εκείνος άρχισε να τους διδάσκει μ' αυτά τα λόγια:

Οι Μακαρισμοί

(Λκ 6, 20-23)

³«Μακάριοι όσοι νιώθουν τον εαυτό τους φτωχό μπροστά στο Θεό, γιατί δική τους είναι η βασιλεία του Θεού.

⁴«Μακάριοι όσοι θλίβονται για τις αμαρτίες τους και το κακό που κυριαρχεί στον κόσμο, γιατί αυτοί θα παρηγορηθούν από το Θεό.

⁵«Μακάριοι όσοι φέρονται με πραότητα στους άλλους, γιατί αυτοί θα κληρονομήσουν τη γη της επαγγελίας.

⁶«Μακάριοι όσοι πεινούν και διψούν για την επικράτηση του θελήματος του Θεού, γιατί ο Θεός θα ικανοποιήσει την επιθυμία τους.

⁷«Μακάριοι όσοι δείχνουν έλεος στους άλλους, γιατί σ' αυτούς θα δείξει ο Θεός το έλεός του.

⁸«Μακάριοι όσοι έχουν καθαρή καρδιά, γιατί αυτοί θα δουν το πρόσωπο του Θεού.

⁹«Μακάριοι όσοι φέρνουν την ειρήνη στους ανθρώπους, γιατί αυτοί θα ονομαστούν παιδιά του Θεού.

¹⁰«Μακάριοι όσοι διώκονται για την επικράτηση του θελήματος του Θεού, γιατί σ' αυτούς ανήκει η βασιλεία του Θεού.

11 Μακάριοι είστε όταν σας χλευάσουν και σας καταδιώξουν και σας κακολογήσουν με κάθε ψεύτικη κατηγορία εξαιτίας μου.

12 Να αισθάνεστε χαρά και αγαλλίαση, γιατί θ' ανταμειφθείτε με το παραπάνω στους ουρανούς. Έτσι καταδίωξαν και τους προφήτες πριν από σας».

Οι μαθητές αλάτι και φως του κόσμου

(Μκ 9,50· Λκ 14,34-35)

13 «Ό, τι είναι το αλάτι για την τροφή, είστε κι εσείς για τον κόσμο. Αν το αλάτι χάσει την αρμύρα του, πώς θα την ξαναποκτήσει; Δε χρησιμεύει πια σε τίποτε· το πετούν έξω στο δρόμο και το πατούν οι άνθρωποι.

14 «Εσείς είστε το φως για τον κόσμο· μια πόλη χτισμένη ψηλά στο βουνό, δεν μπορεί να κρυφτεί.

15 «Οι άνθρωποι, όταν ανάψουν το λυχνάρι, δεν το βάζουν κάτω από το δοχείο με το οποίο μετρούν το σιτάρι, αλλά το τοποθετούν στο λυχνοστάτη, για να φωτίζει όλους τους ανθρώπους του σπιτιού.

16 Έτσι να λάμψει και το δικό σας φως μπροστά στους ανθρώπους, για να δουν τα καλά σας έργα και να δοξολογήσουν τον ουράνιο Πατέρα σας».

Ο Ιησούς και ο νόμος

17 «Μη νομίσετε πως ήρθα για να καταργήσω το νόμο ή τους προφήτες. Δεν ήρθα για να τα καταργήσω, αλλά για να τα πραγματοποιήσω.

18 Σας βεβαιώνω πως όσο υπάρχει ο κόσμος, έως τη συντέλειά του, δε θα πάψει να ισχύει ούτε ένα γιώτα ή μία οξεία από το νόμο.

19 Όποιος, λοιπόν, καταργήσει ακόμα και μία από τις πιο μικρές εντολές αυτού του νόμου και διδάξει έτσι τους άλλους, θα θεωρηθεί ελάχιστος στη βασιλεία του Θεού. Ενώ όποιος τις τηρήσει όλες και διδάξει έτσι και τους άλλους, αυτός θα θεωρηθεί μεγάλος στη βασιλεία του Θεού.

20 «Γι' αυτό να έχετε υπόψη σας ότι, αν η ευσέβειά σας δεν ξεπεράσει την ευσέβεια των γραμματέων και των Φαρισαίων, δε θα μπειτε στη βασιλεία του Θεού.

²¹»Έχετε ακούσει την εντολή που δόθηκε παλιά στους προγόνους μας: “να μην κάνεις φόνο, κι όποιος κάνει φόνο πρέπει να καταδικαστεί από το τοπικό δικαστήριο”.

²²Εγώ όμως σας λέω πως ακόμα κι όποιος οργίζεται εναντίον του αδερφού του χωρίς λόγο, πρέπει να καταδικαστεί από το τοπικό δικαστήριο. Κι όποιος πει τον αδερφό του “ρακά”, δηλαδή “ανόητο”, πρέπει να καταδικαστεί από το μεγάλο συνέδριο. Κι όποιος τον πει “μωρέ”, δηλαδή “ηλίθιο”, πρέπει να καταδικαστεί στη φωτιά της κόλασης.

²³Γι’ αυτό, όταν προσφέρεις το δώρο σου στο ναό κι εκεί θυμηθείς πως ο αδερφός σου έχει κάτι εναντίον σου,

²⁴άφησε εκεί, μπροστά στο θυσιαστήριο του ναού, το δώρο σου και πήγαινε να συμφιλιωθείς πρώτα με τον αδερφό σου, και ύστερα έλα να προσφέρεις το δώρο σου.

²⁵Κοίταξε να συμβιβαστείς γρήγορα με τον αντίδικό σου, όσο ακόμα βρίσκεστε στο δρόμο προς το δικαστήριο· γιατί ύστερα ο αντίδικος θα σε παραδώσει στο δικαστή, κι ο δικαστής θα σε παραδώσει στο δεσμοφύλακα, κι αυτός θα σε κλείσει στη φυλακή.

²⁶Σε βεβαιώνω πως δε θα μπορέσεις να βγεις από ’κει, πριν ξεπληρώσεις και το τελευταίο δίλεπτο».

Η μοιχεία

²⁷«Ακούσατε επίσης πως δόθηκε στους προγόνους μας η εντολή: μη μοιχεύσεις.

²⁸Εγώ όμως σας λέω πως όποιος βλέπει μια γυναίκα με πονηρή επιθυμία, έχει κιόλας διαπράξει μέσα του μοιχεία μ’ αυτήν.

²⁹Κι αν κάτι τόσο σπουδαίο σαν το δεξί σου μάτι σε σκανδαλίζει, βγάλ’ το και πέταξέ το· γιατί σε συμφέρει να χάσεις ένα μέλος σου, παρά να ριχτεί όλο το σώμα σου στην κόλαση.

30Κι αν κάτι τόσο σπουδαίο σαν το δεξί σου χέρι σε σκανδαλίζει, κόψε το και πέταξέ το· γιατί σε συμφέρει να χάσεις ένα μέλος σου, παρά να ριχτεί όλο το σώμα σου στην κόλαση».

Το διαζύγιο

(Μτ 19,9· Μκ 10,11-12· Λκ 16,18)

31«Δόθηκε ακόμα η εντολή: όποιος χωρίσει τη γυναίκα του, να της δώσει έγγραφο διαζυγίου.

32Εγώ όμως σας λέω πως όποιος χωρίσει τη γυναίκα του για οποιονδήποτε λόγο, εκτός από πορνεία, την οδηγεί στη μοιχεία· αλλά κι όποιος παντρευτεί χωρισμένη διαπράττει μοιχεία».

Ο όρκος

33«Έχετε επίσης ακούσει την εντολή που δόθηκε παλιά στους προγόνους μας: να μη γίνεις επίορκος, αλλά να τηρήσεις τους όρκους που έδωσες στο όνομα του Κυρίου.

34Εγώ όμως σας λέω να μην ορκίζεστε καθόλου· ούτε στον ουρανό, γιατί είναι ο θρόνος του Θεού·

35ούτε στη γη, γιατί είναι το σκαμνί όπου πατούν τα πόδια του· ούτε στα Ιεροσόλυμα, γιατί είναι η πόλη του Θεού, του μεγάλου βασιλιά·

36αλλά ούτε στο κεφάλι σου να ορκιστείς, γιατί δεν μπορείς να κάνεις ούτε μία τρίχα του άσπρη ή μαύρη.

37Το “ναι” σας να είναι ναι και το “όχι” σας να είναι όχι· καθετί πέρα απ’ αυτά, προέρχεται από τον πονηρό».

Η ανταπόδοση

(Λκ 6,29-30)

38«Έχετε επίσης ακούσει πως δόθηκε η εντολή: ν’ ανταποδίδεις οφθαλμόν αντί οφθαλμού και οδόντα αντί οδόντος.

39Εγώ όμως σας λέω να μην αντιστέκεστε στον κακό άνθρωπο· αλλά αν κάποιος σε χτυπήσει στο δεξί μάγουλο, γύρισέ του και το άλλο.

⁴⁰Κι αν κάποιος θέλει να σε πάει στο δικαστήριο για να σου πάρει το πουκάμισο, άφησέ του και το πανωφόρι.

⁴¹Κι αν σε πάρει κάποιος αγγαρεία για ένα μίλι, πήγαινε μαζί του δύο.

⁴²Σ' εκείνον που σου ζητάει κάτι, να του το δίνεις, κι αν κάποιος θέλει να του δανείσεις κάτι, μην του το αρνηθείς».

Η αγάπη για τον πλησίον

(Λκ 6,27-28.32-36)

⁴³«Έχετε ακούσει πως δόθηκε η εντολή: “ν’ αγαπήσεις τον πλησίον σου και να μισήσεις τον εχθρό σου”.

⁴⁴Εγώ όμως σας λέω: Ν’ αγαπάτε τους εχθρούς σας, να δίνετε ευχές σ’ αυτούς που σας δίνουν κατάρες, να ευεργετείτε αυτούς που σας μισούν, και να προσεύχεστε γι’ αυτούς που σας κακομεταχειρίζονται και σας καταδιώκουν.

⁴⁵Έτσι θα γίνετε παιδιά του ουράνιου Πατέρα σας, γιατί αυτός ανατέλλει τον ήλιο του για κακούς και καλούς και στέλνει τη βροχή σε δικαίους και αδίκους.

⁴⁶Γιατί, αν αγαπήσετε μόνο όσους σας αγαπούν, ποια αμοιβή περιμένετε από το Θεό; Το ίδιο δεν κάνουν κι οι τελώνες;

⁴⁷Κι αν χαιρετάτε μόνο τους φίλους σας, τι παραπάνω κάνετε από τους άλλους; Μήπως και οι τελώνες το ίδιο δεν κάνουν;

⁴⁸Να γίνετε, λοιπόν, κι εσείς τέλειοι, όπως τέλειος είναι και ο Πατέρας σας ο ουράνιος».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 6

Η αληθινή ελεημοσύνη

¹«Να προσέχετε την ελεημοσύνη σας, να μη γίνεται μπροστά στους ανθρώπους, με σκοπό να σας επιδοκιμάσουν. Γιατί αν γίνεται έτσι, μην περιμένετε ανταμοιβή από τον ουράνιο Πατέρα σας.

²»Όταν κάνεις ελεημοσύνη, μην το διατυμπανίσεις, όπως κάνουν οι υποκριτές στις συναγωγές και στους δρόμους, για να τους τιμήσουν οι άνθρωποι· σας βεβαιώνω πως αυτή η τιμή είναι όλη κι όλη η ανταμοιβή τους.

³Εσύ, αντίθετα, όταν δίνεις ελεημοσύνη, ας μην ξέρει ούτε το αριστερό σου χέρι τι κάνει το δεξί σου,

⁴για να 'ναι αληθινά κρυφή η ελεημοσύνη σου. Κι ο Πατέρας σου, που βλέπει τις κρυφές πράξεις, θα σε ανταμείψει φανερά».

Η αληθινή προσευχή

⁵«Κι όταν προσεύχεσαι, να μην είσαι σαν τους υποκριτές, που τους αρέσει να στέκονται και να προσεύχονται στις συναγωγές και στα σταυροδρόμια, για να κάνουν καλή εντύπωση στους ανθρώπους· σας βεβαιώνω πως αυτή είναι όλη κι όλη η ανταμοιβή τους.

⁶Εσύ, αντίθετα, όταν προσεύχεσαι, πήγαινε στο πιο απόμερο δωμάτιο του σπιτιού σου, κλείσε την πόρτα σου και προσευχήσου εκεί κρυφά στον Πατέρα σου· κι ο Πατέρας σου, που βλέπει τις κρυφές πράξεις, θα σε ανταμείψει φανερά.

⁷Όταν προσεύχεστε, μη φλυαρείτε όπως οι ειδωλολάτρες, που νομίζουν ότι με την πολυλογία τους θα εισακουστούν.

⁸Μη γίνετε όμοιοι μ' αυτούς· γιατί ο Πατέρας σας ξέρει από τι έχετε ανάγκη, προτού ακόμα του το ζητήσετε».

Η Κυριακή Προσευχή

(Λκ 11,2-4)

⁹«Εσείς, λοιπόν, έτσι να προσεύχεστε: Πατέρα μας, που βρίσκεσαι στους ουρανούς, κάνε να σε δοξάσουν όλοι ως Θεό,

¹⁰να έρθει η βασιλεία σου· να γίνει το θέλημά σου και από τους ανθρώπους, όπως γίνεται από τις ουράνιες δυνάμεις.

¹¹Δώσε μας σήμερα τον απαραίτητο για τη ζωή μας άρτο.

¹²Και χάρισέ μας τα χρέη των αμαρτιών μας, όπως κι εμείς τα χαρίζουμε στους δικούς μας οφειλέτες.

13Και μη μας αφήσεις να πέσουμε σε πειρασμό, αλλά γλίτωσέ μας από τον πονηρό. »Γιατί σ' εσένα ανήκει παντοτινά η βασιλεία, η δύναμη και η δόξα. Αμήν».

Προϋπόθεση της θεϊκής συγνώμης

14«Γιατί, αν συγχωρήσετε τους ανθρώπους για τα παραπτώματά τους, θα σας συγχωρήσει κι εσάς ο ουράνιος Πατέρας σας.

15Αν όμως δε συγχωρήσετε στους ανθρώπους τα παραπτώματά τους, ούτε κι ο Πατέρας σας θα συγχωρήσει τα δικά σας παραπτώματα».

Η αληθινή νηστεία

16«Όταν νηστεύετε, να μη γίνεστε σκυθρωποί, όπως οι υποκριτές, που παραμορφώνουν την όψη τους για να δείξουν στους ανθρώπους πως νηστεύουν. Σας βεβαιώνω πως έτσι έχουν κιόλας λάβει την ανταμοιβή τους.

17Εσύ, αντίθετα, όταν νηστεύεις, περιποιήσου τα μαλλιά σου και νίψε το πρόσωπό σου,

18για να μη φανεί στους ανθρώπους η νηστεία σου, αλλά στον Πατέρα σου, που βλέπει τις κρυφές πράξεις· και ο Πατέρας σου, που βλέπει τις κρυφές πράξεις, θα σου το ανταποδώσει φανερά».

Ο αληθινός θησαυρός

(Λκ 12,33-34)

19«Μη μαζεύετε θησαυρούς πάνω στη γη, όπου τους αφανίζει ο σκόρος και η σκουριά, κι όπου οι κλέφτες κάνουν διαρρήξεις και τους κλέβουν.

20Αντίθετα, να μαζεύετε θησαυρούς στον ουρανό, όπου δεν τους αφανίζουν ούτε ο σκόρος ούτε η σκουριά, κι όπου οι κλέφτες δεν κάνουν διαρρήξεις και δεν τους κλέβουν.

21Γιατί όπου είναι ο θησαυρός σας εκεί θα είναι και η καρδιά σας».

Το λυχνάρι του σώματος

(Λκ 11,33-36)

22«Το λυχνάρι του σώματος είναι τα μάτια. Αν λοιπόν τα μάτια σου είναι γερά, όλο το σώμα σου θα είναι στο φως.

23 Αν όμως τα μάτια σου είναι χαλασμένα, όλο το σώμα σου θα είναι στο σκοτάδι. Κι αν το φως που έχεις, μεταβληθεί σε σκοτάδι, σκέψου πόσο θα 'ναι το σκοτάδι! »

Θεός και χρήμα

(Λκ 16,13)

24 «Κανείς δεν μπορεί να είναι δούλος σε δύο κυρίους· γιατί ή θα μισήσει τον ένα και θα αγαπήσει τον άλλο, ή θα στηριχτεί στον ένα και θα περιφρονήσει τον άλλο. Δεν μπορείτε να είστε δούλοι και στο Θεό και στο χρήμα».

Το άγχος για τη ζωή

(Λκ 12, 22-34)

25 «Γι' αυτό, λοιπόν, σας λέω: Μη μεριμνάτε για τη ζωή σας, τι θα φάτε και τι θα πιείτε ούτε για το σώμα σας, τι θα ντυθείτε. Η ζωή δεν είναι σπουδαιότερη από την τροφή; Και το σώμα δεν είναι σπουδαιότερο από το ντύσιμο;

26 Κοιτάξτε τα πουλιά που δε σπέρνουν ούτε θερίζουν ούτε συνάζουν αγαθά σε αποθήκες, κι όμως ο ουράνιος Πατέρας σας τα τρέφει· εσείς δεν αξίζετε πολύ περισσότερο απ' αυτά;

27 Κι έπειτα, ποιος από σας μπορεί με το άγχος του να προσθέσει έναν πήχυ στο ανάστημά του;

28 Και γιατί τόσο άγχος για το ντύσιμό σας; Ας σας διδάξουν τα αγριόκρινα πώς μεγαλώνουν· δεν κοπιάζουν ούτε γνέθουν·

29 κι όμως σας βεβαιώνω πως ούτε ο Σολομών σ' όλη του τη μεγαλοπρέπεια δεν ντυνόταν όπως ένα από αυτά.

30 Αν όμως ο Θεός ντύνει έτσι το αγριόχορτο, που σήμερα υπάρχει κι αύριο θα το ρίξουν στη φωτιά, δε θα φροντίσει πολύ περισσότερο για σας, ολιγόπιστοι;

31 Μην έχετε, λοιπόν, άγχος και μην αρχίσετε να λέτε: “τι θα φάμε;” ή: “τι θα πιούμε;” ή: “τι θα ντυθούμε;”

32 γιατί για όλα αυτά αγωνιούν όσοι δεν εμπιστεύονται το Θεό· ο ουράνιος όμως Πατέρας σας ξέρει καλά ότι έχετε ανάγκη απ' όλα αυτά.

³³Γι' αυτό πρώτα απ' όλα να επιζητείτε τη βασιλεία του Θεού και την επικράτηση του θελήματός του, κι όλα αυτά θα ακολουθήσουν.

³⁴Μην αγωνιάτε, λοιπόν, για το αύριο, γιατί η αυριανή μέρα θα έχει τις δικές της φροντίδες. Φτάνουν οι έγνοιες τής κάθε μέρας».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 7

Η κατάκριση (Λκ 6,37-38.41-42)

¹«Μην κρίνετε τους συνανθρώπους σας, για να μη σας κρίνει κι εσάς ο Θεός.

²Με το κριτήριο που κρίνετε θα κριθείτε, και με το μέτρο που μετράτε θα μετρηθείτε.

³Πώς μπορείς και βλέπεις το σκουπιδάκι στο μάτι του αδερφού σου και δε νιώθεις ένα ολόκληρο δοκάρι στο δικό σου μάτι;

⁴Η πώς θα πεις στον αδερφό σου “άφησέ με να σου βγάλω το σκουπιδάκι από το μάτι σου”, όταν έχεις ένα ολόκληρο δοκάρι στο δικό σου μάτι;

⁵Υποκριτή! Βγάλε πρώτα από το μάτι σου το δοκάρι, και τότε θα δεις καθαρά και θα μπορέσεις να βγάλεις το σκουπιδάκι από το μάτι του αδερφού σου».

Τα μαργαριτάρια στους χοίρους

⁶«Μη δώσετε τα άγια πράγματα στους σκύλους ούτε να πετάξετε τα μαργαριτάρια στους χοίρους, γιατί αλλιώς, οι χοίροι θα τα καταπατήσουν με τα πόδια τους κι οι σκύλοι θα στραφούν εναντίον σας και θα σας καταξεσκίσουν».

Η ικανοποίηση των αιτημάτων της προσευχής (Λκ 11,9-13)

⁷«Ζητάτε και θα σας δοθεί, ψάχνετε και θα βρείτε, χτυπάτε την πόρτα και θα σας ανοιχτεί.

⁸Γιατί όποιος ζητάει λαβαίνει κι όποιος ψάχνει βρίσκει κι όποιος χτυπά του ανοίγεται.

⁹Μα και ποιος από σας, αν του ζητήσει το παιδί του ψωμί, θα του δώσει λιθάρι;

10 Ή, αν του ζητήσει ψάρι, θα του δώσει φίδι;

11 Αφού, λοιπόν, εσείς, παρ' όλο που είστε αμαρτωλοί, ξέρετε να δίνετε στα παιδιά σας καλά πράγματα, πολύ περισσότερο ο ουράνιος Πατέρας σας θα δώσει αγαθά σ' όσους του τα ζητούν».

Ο χρυσός κανόνας

12 «Όλα όσα θέλετε να σας κάνουν οι άλλοι άνθρωποι, αυτά να τους κάνετε κι εσείς: σ' αυτό συνοψίζονται ο νόμος και οι προφήτες».

Η στενή πύλη και η δύσκολη οδός

(Λκ 13,24)

13 «Μπείτε από τη στενή πύλη· γιατί είναι πλατιά η πύλη κι ευρύχωρη η οδός που οδηγεί στο χαμό, και πολλοί μπαίνουν απ' αυτήν.

14 Είναι στενή η πύλη και γεμάτη δυσκολίες η οδός που οδηγεί στη ζωή, και λίγοι είναι εκείνοι που τη βρίσκουν».

Οι ψευδοπροφήτες

(Λκ 6,43-44)

15 «Φυλαχτείτε από τους ψευδοπροφήτες, που σας έρχονται ντυμένοι σαν πρόβατα, από μέσα τους όμως είναι λύκοι αρπακτικοί.

16 Θα τους καταλάβετε από τα έργα τους. Μήπως μαζεύουν από τ' αγκάθια σταφύλια ή από τα τριβόλια σύκα;

17 Ένα καλό δέντρο κάνει καλούς καρπούς, ενώ το άχρηστο δέντρο κάνει άχρηστους καρπούς.

18 Δεν μπορεί το καλό δέντρο να κάνει άχρηστους καρπούς ούτε το άχρηστο δέντρο να κάνει καλούς καρπούς.

19 Κι όποιο δέντρο δεν κάνει καλούς καρπούς, το κόβουν και το ρίχνουν στη φωτιά.

20 Θα τους καταλάβετε, λοιπόν, από τους καρπούς των».

Ο αληθινός μαθητής

(Λκ 13,25-27)

21 «Στη βασιλεία του Θεού δε θα μπει όποιος μου λέει “Κύριε, Κύριε”, αλλά όποιος κάνει το θέλημα του ουράνιου Πατέρα μου.

²²Την ημέρα της κρίσεως πολλοί θα μου πουν: “Κύριε, Κύριε, δεν προφητέψαμε στο όνομά σου; Δε διώξαμε δαιμόνια στο όνομά σου; Δεν κάναμε τόσα θαύματα στο όνομά σου; ”

²³Και τότε θα τους πω κι εγώ: “ποτέ δε σας ήξερα· φύγετε μακριά μου, εσείς που αντιστρατεύεστε το νόμο του Θεού”».

Η παραβολή για τα δύο σπίτια

(Λκ 6,47-49)

²⁴«Όποιος ακούει αυτά τα λόγια μου και τα τηρεί, αυτόν τον παρομοιάζω μ’ έναν συνετό άνθρωπο, που έχτισε το σπίτι του πάνω στο βράχο.

²⁵Έτσι, όταν ήρθε η βροχή και πλημμύρισαν τα ποτάμια και φύσηξαν οι άνεμοι και έπεσαν ορμητικά πάνω σ’ εκείνο το σπίτι, δεν γκρεμίστηκε, γιατί είχε θεμελιωθεί πάνω στο βράχο.

²⁶Κι όποιος ακούει αυτά τα λόγια μου, μα δεν τα τηρεί στην πράξη, μοιάζει μ’ έναν άμυαλο άνθρωπο, που έχτισε το σπίτι του πάνω στην άμμο.

²⁷Έτσι, όταν ήρθε η βροχή και πλημμύρισαν τα ποτάμια και φύσηξαν οι άνεμοι κι έπεσαν πάνω σ’ εκείνο το σπίτι, αυτό γκρεμίστηκε· και η πτώση του έγινε με πάταγο μεγάλο».

Ο Ιησούς αληθινός δάσκαλος

²⁸Όταν τελείωσε ο Ιησούς μ’ αυτά τα λόγια, ο κόσμος είχε εντυπωσιασθεί βαθιά από τη διδασκαλία του.

²⁹Γιατί τους δίδασκε με αυθεντία, κι όχι όπως οι γραμματείς.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 8

Θεραπεία λεπρού

(Μκ 1,40-45· Λκ 5,12-16)

¹Όταν κατέβηκε ο Ιησούς από το όρος, τον ακολούθησε κόσμος πολύς.

²Ένας λεπρός τον πλησίασε, τον προσκύνησε και του είπε: «Κύριε, αν θέλεις, μπορείς να με καθαρίσεις από τη λέπρα».

³Ο Ιησούς άπλωσε το χέρι, τον άγγιξε και του είπε: «Θέλω· να καθαριστείς από τη λέπρα». Κι αμέσως καθαρίστηκε από τη λέπρα του.

⁴Του λέει τότε ο Ιησούς: «Πρόσεξε, μην το πεις σε κανένα· για να τους αποδείξεις όμως ότι θεραπεύτηκες, πήγαινε να δείξεις τον εαυτό σου στον ιερέα, και πρόσφερε το δώρο που έχει καθορίσει ο Μωυσής».

Η θεραπεία του δούλου του εκατόνταρχου

(Λκ 7,1-10· Ιω 4,43-54)

⁵Μόλις μπήκε ο Ιησούς στην Καπερναούμ, τον πλησίασε ένας εκατόνταρχος και τον παρακαλούσε

⁶μ' αυτά τα λόγια: «Κύριε, ο δούλος μου είναι κατάκοιτος στο σπίτι, παράλυτος, και υποφέρει φοβερά».

⁷Ο Ιησούς του λέει: «Εγώ θα έρθω και θα τον θεραπεύσω».

⁸Ο εκατόνταρχος του αποκρίθηκε: «Κύριε, δεν είμαι άξιος να σε δεχτώ στο σπίτι μου· πες όμως μόνο ένα λόγο, και θα γιατρευτεί ο δούλος μου.

⁹Είμαι κι εγώ άνθρωπος κάτω από εξουσία, και έχω στρατιώτες στη διοίκησή μου· λέω στον ένα “πήγαινε” και πηγαίνει, και στον άλλο “έλα” και έρχεται, και στο δούλο μου “κάνε αυτό” και το κάνει».

¹⁰Όταν τον άκουσε ο Ιησούς, θαύμασε και είπε σ' όσους τον ακολουθούσαν: «Σας βεβαιώνω πως τόση πίστη ούτε ανάμεσα στους Ισραηλίτες δε βρήκα.

¹¹Και σας λέω πως θα 'ρθουν πολλοί από ανατολή και δύση και θα καθίσουν μαζί με τον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ στο τραπέζι της βασιλείας των ουρανών,

¹²ενώ οι κληρονόμοι της βασιλείας θα πεταχτούν έξω στο σκοτάδι· εκεί θα κλαίνε, και θα τρίζουν τα δόντια τους».

¹³Ύστερα είπε στον εκατόνταρχο ο Ιησούς: «Πήγαινε, κι ας γίνει αυτό που πίστεψες». Και γιατρεύτηκε ο δούλος εκείνη την ώρα.

Η θεραπεία της πεθεράς του Πέτρου και άλλων αρρώστων

(Μκ 1,29-34· Λκ 4,38-41)

¹⁴Όταν έφτασε ο Ιησούς στο σπίτι του Πέτρου, είδε την πεθερά του στο κρεβάτι με πυρετό.

¹⁵Μόλις έπιασε το χέρι της, την άφησε ο πυρετός κι εκείνη σηκώθηκε και τον υπηρετούσε.

¹⁶Κατά το δειλινό τού έφεραν πολλούς δαιμονισμένους, και μόνο με το λόγο του έδιωχνε τα πονηρά πνεύματα. Επίσης θεράπευσε όλους τους αρρώστους,

¹⁷κι έτσι εκπληρώθηκε αυτό που είχε ειπωθεί μέσω του προφήτη Ησαΐα μ' αυτά τα λόγια: Αυτός πήρε τις ασθένειές μας και βάσταξε τις αρρώστιες μας.

Προϋποθέσεις της μαθητείας

(Λκ 9,57-62)

¹⁸Όταν είδε ο Ιησούς να τον τριγυρίζει πολύς κόσμος, έδωσε την εντολή να περάσουν στην απέναντι όχθη της λίμνης.

¹⁹Τον πλησίασε τότε ένας γραμματέας και του είπε: «Διδάσκαλε, θα σε ακολουθήσω όπου κι αν πας».

²⁰Ο Ιησούς του λέει: «Οι αλεπούδες έχουν καταφύγιο, και τα πουλιά έχουν φωλιές· ο Υιός όμως του Ανθρώπου δεν έχει πού να γείρει το κεφάλι».

²¹Ένας άλλος πάλι από τους μαθητές του του είπε: «Κύριε, άφησέ με να πάω πρώτα να θάψω τον πατέρα μου».

²²Ο Ιησούς όμως του είπε: «Ακολουθήσέ με κι άφησε τους νεκρούς να θάψουν τους νεκρούς τους».

Η κατάπαυση της τρικυμίας

(Μκ 4,35-41· Λκ 8,22-25)

²³Ο Ιησούς μπήκε στο πλοiάριο, και τον ακολούθησαν και οι μαθητές του.

²⁴Ξαφνικά έγινε μεγάλη τρικυμία στη λίμνη, έτσι που τα κύματα σκέπαζαν το πλοiάριο· αυτός όμως κοιμόταν.

²⁵Πήγαν τότε οι μαθητές του και τον ξύπνησαν λέγοντας: «Κύριε, σώσε μας, χανόμαστε».

²⁶Και τους λέει: «Ολιγόπιστοι, γιατί είστε δειλοί; » Μετά σηκώθηκε και επιτίμησε τους ανέμους και τη θάλασσα, κι έγινε απόλυτη γαλήνη.

²⁷Και οι άνθρωποι είπαν γεμάτοι κατάπληξη: «Ποιος είν' αυτός, που τον υπακούνε οι άνεμοι και η θάλασσα; »

Η θεραπεία των δαιμονισμένων στα Γέργεσα

(Μκ 5,1-20· Λκ 8,26-39)

28 Όταν έφτασε στην απέναντι όχθη, στην περιοχή των Γεργεσηνών, τον συνάντησαν δύο δαιμονισμένοι που έρχονταν από τα μνήματα, τόσο φοβεροί, που κανένας δεν τολμούσε να περάσει από κείνον το δρόμο.

29 Και με κραυγές του έλεγαν: «Τι δουλειά έχεις εσύ μ' εμάς, Υιέ του Θεού; Ήρθες εδώ να μας βασανίσεις πριν την ώρα μας; »

30 Μακριά απ' αυτούς έβοσκε ένα μεγάλο κοπάδι από χοίρων.

31 Και οι δαίμονες τον παρακαλούσαν λέγοντας: «Αν είναι να μας διώξεις, άφησέ μας να πάμε στο κοπάδι των χοίρων».

32 Κι εκείνος τους είπε: «Πηγαίνετε». Αυτοί βγήκαν και πήγαν στο κοπάδι των χοίρων. Και όλο το κοπάδι των χοίρων όρμησε και γκρεμίστηκε στη λίμνη και πνίγηκαν μέσα στα νερά.

33 Οι βοσκοί έφυγαν, πήγαν στην πόλη και ανάγγειλαν όλα τα συμβάντα και ό,τι έγινε με τους δαιμονισμένους.

34 Βγήκε τότε όλη η πόλη να συναντήσει τον Ιησού, κι όταν τον είδαν, τον παρακάλεσαν να φύγει από την περιοχή τους.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 9

Θεραπεία παραλύτου

(Μκ 2,1-12· Λκ 5,17-26)

1 Ο Ιησούς επιβιβάστηκε στο πλοίο, διέσχισε τη λίμνη και ήρθε στην πόλη του.

2 Τότε του έφεραν έναν παράλυτο ξαπλωμένο σ' ένα κρεβάτι. Όταν είδε ο Ιησούς την πίστη τους, είπε στον παράλυτο: «Θάρρος, παιδί μου, σου συγχωρήθηκαν οι αμαρτίες σου».

3 Τότε μερικοί από τους γραμματείς είπαν μέσα τους: «Μα αυτός προσβάλλει το Θεό».

4 Ο Ιησούς όμως, που κατάλαβε τις σκέψεις τους, είπε: «Γιατί κάνετε πονηρές σκέψεις;

⁵Τι είναι ευκολότερο να πω: “σου συγχωρούνται οι αμαρτίες” ή να πω: “σήκω και περπάτα”;

⁶Για να μάθετε λοιπόν πως ο Υιός του Ανθρώπου έχει την εξουσία να συγχωρεί αμαρτίες πάνω στη γη» –λέει στον παράλυτο: «Σήκω, πάρε το κρεβάτι σου και πήγαινε στο σπίτι σου».

⁷Εκείνος σηκώθηκε και πήγε στο σπίτι του.

⁸Όταν ο κόσμος το είδε αυτό έμειναν κατάπληκτοι και δοξολόγησαν το Θεό, που έδωσε τέτοια εξουσία στους ανθρώπους.

Η κλήση του Ματθαίου

(Μκ 2,13-17· Λκ 5,27-32)

⁹Προχωρώντας πιο πέρα ο Ιησούς, είδε να κάθεται στο τελωνείο ένας άνθρωπος που τον έλεγαν Ματθαίο, και του λέει: «Ακολούθησέ με». Κι εκείνος σηκώθηκε και τον ακολούθησε.

¹⁰Ενώ έτρωγε στο σπίτι, ήρθαν πολλοί τελώνες κι αμαρτωλοί και κάθισαν μαζί με τον Ιησού και τους μαθητές του στο τραπέζι.

¹¹Όταν το είδαν αυτό οι Φαρισαίοι, είπαν στους μαθητές του: «Γιατί ο δάσκαλός σας τρώει με τους τελώνες και τους αμαρτωλούς; »

¹²Ο Ιησούς, που το άκουσε, τους είπε: «Δεν έχουν ανάγκη από γιατρό οι υγιείς αλλά οι άρρωστοι.

¹³Και πηγαίνετε να μάθετε τι σημαίνει, αγάπη θέλω και όχι θυσία. Γιατί δεν ήρθα να καλέσω σε μετάνοια τους δικαίους αλλά τους αμαρτωλούς».

Το ερώτημα για τη νηστεία

(Μκ 2,18-22· Λκ 5,33-39)

¹⁴Ήρθαν τότε και τον βρήκαν οι μαθητές του Ιωάννη και του λένε: «Γιατί εμείς κι οι Φαρισαίοι νηστεύουμε συχνά, ενώ οι μαθητές σου δε νηστεύουν; »

¹⁵Ο Ιησούς τούς είπε: «Μπορούν οι φίλοι του γαμπρού να πενθούν όσον καιρό είναι μαζί τους ο γαμπρός; Θα έρθουν όμως μέρες που θα τους πάρουν από κοντά τους το γαμπρό, και τότε θα νηστεύουν.

¹⁶Κανένας δε βάζει για μπάλωμα σε παλιό ρούχο ένα καινούριο κομμάτι ύφασμα. Γιατί το μπάλωμα θα τραβήξει το παλιό ύφασμα και το άνοιγμα θα γίνει μεγαλύτερο.

¹⁷Ούτε βάζουν καινούριο κρασί σε παλιά ασκιά· γιατί τα ασκιά θα σκάσουν, θα χυθεί το κρασί και θα καταστραφούν και τα ασκιά. Αλλά το καινούριο κρασί το βάζουν σε καινούρια ασκιά, κι έτσι διατηρούνται και τα δύο».

Η θεραπεία της γυναίκας με την αιμορραγία και η ανάσταση της κόρης του άρχοντα

(Μκ 5,21-43· Λκ 8,40-56)

¹⁸Ενώ τους τα έλεγε αυτά ο Ιησούς, έρχεται ένας άρχοντας, τον προσκυνάει και του λέει: «Η θυγατέρα μου μόλις πέθανε· έλα όμως να βάλεις το χέρι σου πάνω της, και θα ζήσει».

¹⁹Ο Ιησούς σηκώθηκε και τον ακολούθησε μαζί με τους μαθητές του.

²⁰Μια γυναίκα, που υπέφερε από αιμορραγία δώδεκα χρόνια, τον πλησίασε τότε από πίσω και άγγιξε την άκρη από το ρούχο του.

²¹Γιατί έλεγε από μέσα της: «Και μόνο ν' αγγίξω το ρούχο του, θα σωθώ».

²²Ο Ιησούς γύρισε, την είδε και της είπε: «Θάρρος, κόρη μου, η πίστη σου σε έσωσε». Κι από την ώρα εκείνη θεραπεύτηκε η γυναίκα.

²³Όταν έφτασε ο Ιησούς στο σπίτι του άρχοντα και είδε τους μουσικούς, που ήρθαν για την κηδεία, και τον κόσμο παραγμένο, τους είπε:

²⁴«Φύγετε, γιατί το κοριτσάκι δεν πέθανε αλλά κοιμάται». Και τον περιγελούσαν.

²⁵Όταν έβγαλαν έξω τον κόσμο, μπήκε μέσα, την έπιασε από το χέρι της και το κοριτσάκι σηκώθηκε.

²⁶Και η φήμη του διαδόθηκε σ' όλη την περιοχή εκείνη.

Η θεραπεία των δύο τυφλών

²⁷Όταν προχώρησε πιο πέρα ο Ιησούς, τον ακολούθησαν δύο τυφλοί, που φώναζαν κι έλεγαν: «Σπλαχνίσου μας, Υιέ του Δαβίδ! »

²⁸Κι όταν έφτασε στο σπίτι, πήγαν κοντά του οι τυφλοί, και ο Ιησούς τους λέει: «Πιστεύετε πως μπορώ να το κάνω αυτό; » Του λένε: «Ναι, Κύριε».

²⁹Τότε άγγιξε τα μάτια τους και είπε: «Όπως το πιστεύετε να σας γίνει».

³⁰Κι ανοίχτηκαν τα μάτια τους. Τότε ο Ιησούς τους πρόσταξε λέγοντας: «Προσέξτε να μην το μάθει κανένας».

³¹Αυτοί όμως, μόλις βγήκαν έξω, διέδωσαν τη φήμη του σ' όλη την περιοχή εκείνη.

Θεραπεία ενός κωφάλαλου δαιμονισμένου

³²Ενώ έβγαινε έξω οι δύο τυφλοί, του έφεραν έναν κωφάλαλο δαιμονισμένο.

³³Και μόλις έδιωξε το δαιμόνιο, μίλησε ο κωφάλαλος. Κι ο κόσμος θαύμασε και είπε: «Ποτέ ως τώρα δεν είδαν οι Ισραηλίτες τέτοια πράγματα! »

³⁴Οι Φαρισαίοι όμως έλεγαν: «Με τη δύναμη του άρχοντα των δαιμονίων διώχνει τα δαιμόνια».

Διάφορες θεραπείες

³⁵Ο Ιησούς περιόδευε σ' όλες τις πόλεις και στα χωριά, δίδασκε στις συναγωγές τους, κήρυττε το χαρμόσυνο μήνυμα για τον ερχομό της βασιλείας του Θεού και γιάτρευε κάθε ασθένεια και κάθε αδυναμία στο λαό.

Ο Ιησούς και οι Ισραηλίτες

³⁶Όταν είδε ο Ιησούς τον κόσμο, τους σπλαχνίστηκε, γιατί ήταν ταλαιπωρημένοι και εγκαταλειμμένοι σαν πρόβατα που δεν έχουν ποιμένα.

³⁷Τότε λέει στους μαθητές του: «Ο θερισμός είναι πολύς, οι εργάτες όμως λίγοι.

³⁸Γι' αυτό παρακαλέστε τον κύριο του χωραφιού να στείλει εργάτες για το θερισμό του».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 10

Η αποστολή των δώδεκα μαθητών

(Μκ 3,13-19· Λκ 6,12-16)

¹Ο Ιησούς κάλεσε τότε τους δώδεκα μαθητές του και τους έδωσε την εξουσία πάνω στα δαιμονικά πνεύματα, για να μπορούν να τα διώχνουν, και να μπορούν να θεραπεύουν κάθε ασθένεια και κάθε αδυναμία.

²Τα ονόματα των δώδεκα αποστόλων του Ιησού είναι τα εξής: Πρώτος ο Σίμων, που λέγεται Πέτρος, κι ο αδερφός του ο Ανδρέας, ο Ιάκωβος, γιος του Ζεβεδαίου, κι ο αδερφός του ο Ιωάννης·

³ο Φίλιππος κι ο Βαρθολομαίος, ο Θωμάς κι ο Ματθαίος ο τελώνης, ο Ιάκωβος, γιος του Αλφαίου, και ο Λεββαίος, που επονομάστηκε Θαδδαίος·

⁴ο Σίμων ο Κανανίτης κι ο Ιούδας ο Ισκαριώτης, αυτός που τον πρόδωσε.

Οδηγίες για την ιεραποστολή

(Μκ 6,6-13· Λκ 9,1-6)

⁵Αυτούς τους δώδεκα τους έστειλε ο Ιησούς να κηρύξουν, και τους έδωσε τις εξής παραγγελίες: «Μην πάρετε το δρόμο για την περιοχή που κατοικούν ειδωλολάτρες και μην μπειτε σε πόλη Σαμαρειτών.

⁶Προτιμήστε να πάτε στους Ισραηλίτες που έχουν πλανηθεί.

⁷Όπου πάτε, να κηρύττετε λέγοντας πως έφτασε η βασιλεία του Θεού.

⁸Να θεραπεύετε τους αρρώστους, να γιατρεύετε τους λεπρούς να ανασταίνετε τους νεκρούς, να κάνετε καλά τους δαιμονισμένους. Δωρεάν τα λάβατε, δωρεάν και να τα δίνετε.

⁹Μην πάρετε στο ζωνάρι σας χρυσό ή ασημένιο ή χάλκινο νόμισμα

¹⁰ούτε σακίδιο για το δρόμο ούτε διπλά ρούχα ούτε υποδήματα ούτε ραβδί. Στον εργάτη πρέπει να του δοθεί η τροφή που του αξίζει.

¹¹Σ' όποια πόλη ή χωριό κι αν μπειτε, εξετάστε ποιος είναι άξιος εκεί να σας δεχτεί, και μείνετε εκεί ώσπου να φύγετε.

¹²Όταν μπαίνετε σ' ένα σπίτι, να χαιρετάτε με τα λόγια “ειρήνη σ' αυτό το σπίτι”.

¹³Κι αν το σπίτι το αξίζει, ο χαιρετισμός σας “ειρήνη” θα πάει σ' αυτούς· αν δεν το αξίζουν, η “ειρήνη” που θα πείτε ας επιστρέψει σ' εσάς.

14 Όποιος δεν σας δεχτεί και δεν ακούσει τα λόγια σας, όταν βγείτε έξω απ' αυτό το σπίτι ή από κείνη την πόλη, τινάξτε και τη σκόνη ακόμη από τα πόδια σας.

15 Σας βεβαιώνω πως την ημέρα της κρίσεως ο Θεός θα δείξει μεγαλύτερη επιείκεια για τα Σόδομα και τα Γόμορρα, παρά για την πόλη εκείνη».

Η αντίδραση του κόσμου στην ιεραποστολή

(Μκ 13,9-13· Λκ 12,2-7· 21,12-19)

16 «Σας στέλνω σαν πρόβατα ανάμεσα στους λύκους. Να έχετε τη σύνεση που έχουν τα φίδια και την ακεραιότητα που έχουν τα περιστέρια.

17 »Φυλαχτείτε από τους ανθρώπους· γιατί θα σας παραδώσουν σε δικαστήρια και θα σας μαστιγώσουν στις συναγωγές τους·

18 θα σας οδηγήσουν μπροστά σε άρχοντες και βασιλιάδες εξαιτίας μου, για να δώσετε μαρτυρία για μένα σ' αυτούς και στους ειδωλολάτρες.

19 Κι όταν σας σύρουν στα δικαστήρια, μην αγωνιάτε για το τι θα πείτε ή πώς θα το πείτε. Ο Θεός θα σας φωτίσει εκείνη την ώρα τι να πείτε,

20 γιατί δε θα είστε εσείς που θα μιλάτε, αλλά το Πνεύμα του Πατέρα σας που θα μιλάει μέσα σας.

21 »Θα παραδώσει ο αδερφός τον αδερφό στο θάνατο, κι ο πατέρας το παιδί, και θα ξεσηκωθούν τα παιδιά να θανατώσουν τους γονείς.

22 Κι όλοι θα σας μισούν εξαιτίας μου. Όποιος όμως μένει σταθερός ως το τέλος, αυτός θα σωθεί.

23 »Όταν σας καταδιώκουν σε μια πόλη, φύγετε στην άλλη. Σας βεβαιώνω πως δε θα προλάβετε να τελειώσετε με τις πόλεις του Ισραήλ, και θα έρθει ο Υιός του Ανθρώπου.

24 »Δεν υπάρχει μαθητής πιο πάνω από το δάσκαλο ούτε δούλος πιο πάνω από τον κύριό του.

25 Είναι αρκετό για το μαθητή να γίνει όπως ο δάσκαλός του, και για το δούλο όπως ο κύριός του. Αν αποκάλεσαν τον οικοδεσπότη Βεελζεβούλ, πολύ περισσότερο θα το κάνουν για τους δικούς του.

²⁶Μην τους φοβηθείτε λοιπόν. »Δεν υπάρχει τίποτε καλυμμένο που δε θα ξεσκεπαστεί και τίποτα κρυφό που δε θα μαθευτεί.

²⁷Αυτό που σας λέω στα σκοτεινά, πέστε το στο φως· κι αυτό που ακούτε ψιθυριστά στ' αυτί, διακηρύξτε το από τους εξώστες.

²⁸»Μη φοβηθείτε αυτούς που σκοτώνουν το σώμα, αλλά δεν μπορούν να σκοτώσουν την ψυχή. Αντίθετα, να φοβηθείτε όποιον μπορεί να καταστρέψει ψυχή και σώμα στην κόλαση.

²⁹Ένα ζευγάρι σπουργίτια δεν πουλιέται για ένα μόνο ασσάριο; Κι όμως, ούτε ένα απ' αυτά δεν πέφτει στη γη χωρίς το θέλημα του Πατέρα σας.

³⁰Όσο για σας, ο Θεός έχει μετρημένες και τις τρίχες της κεφαλής σας.

³¹Μη φοβηθείτε, λοιπόν, γιατί εσείς αξίζετε περισσότερο από πολλά σπουργίτια».

Η αναγκαιότητα της ομολογίας

(Λκ 12,8-9)

³²«Όποιος ομολογήσει μπροστά στους ανθρώπους ότι ανήκει σ' εμένα, θα τον αναγνωρίσω κι εγώ για δικόν μου μπροστά στον ουράνιο Πατέρα μου.

³³Όποιος όμως με απαρνηθεί μπροστά στους ανθρώπους, θα τον απαρνηθώ κι εγώ μπροστά στον ουράνιο Πατέρα μου».

Ο διχασμός των ανθρώπων

(Λκ 12,51-53)

³⁴«Μη νομίζετε πως ήρθα για να επιβάλω αναγκαστική ομόνοια μεταξύ των ανθρώπων. Δεν ήρθα να φέρω τέτοια ομόνοια αλλά διαίρεση.

³⁵Πράγματι, ο ερχομός μου έφερε το διχασμό του ανθρώπου με τον πατέρα του, της θυγατέρας με τη μάνα της, της νύφης με την πεθερά της.

³⁶Κι έτσι εχθροί του ανθρώπου είναι οι δικοί του».

Η αγάπη για τον Ιησού φέρνει κρίση

(Λκ 14,26-27)

³⁷«Όποιος αγαπάει τον πατέρα του ή τη μάνα του παραπάνω από μένα, δεν είναι άξιος για μαθητής μου. Κι όποιος αγαπάει το γιο του ή τη θυγατέρα του παραπάνω από μένα, δεν είναι άξιος για μαθητής μου.

³⁸Επίσης όποιος δεν παίρνει το σταυρό του και δε με ακολουθεί, δεν είναι άξιος για μαθητής μου.

³⁹Όποιος προσπαθήσει να σώσει τη ζωή του θα τη χάσει, κι όποιος χάνει τη ζωή του για μένα, θα τη σώσει».

Η στάση απέναντι στους αποστόλους (Μκ 9,41)

⁴⁰«Όποιος δέχεται εσάς δέχεται εμένα, και όποιος δέχεται εμένα δέχεται αυτόν που μ' έστειλε στον κόσμο.

⁴¹Όποιος δέχεται έναν προφήτη, επειδή τον πιστεύει για προφήτη, θ' ανταμειφθεί σαν να ήταν ο ίδιος προφήτης. Επίσης όποιος δέχεται έναν ευσεβή, γιατί τον πιστεύει για ευσεβή, αυτός θ' ανταμειφθεί σαν να ήταν ο ίδιος ευσεβής.

⁴²Κι όποιος δώσει σ' έναν απ' αυτούς τους άσημους ένα ποτήρι κρύο νερό επειδή είναι μαθητής μου, αλήθεια σας λέω, θα λάβει την αμοιβή του».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 11

¹Μόλις τέλειωσε ο Ιησούς με τις εντολές στους δώδεκα μαθητές του, έφυγε από 'κει για να διδάξει και να κηρύξει στις πόλεις της περιοχής.

Το ερώτημα του Ιωάννη (Λκ 7,18-23)

²Ο Ιωάννης, που βρισκόταν στη φυλακή, άκουσε για τα έργα του Χριστού, κι έστειλε δύο από τους μαθητές του

³να τον ρωτήσουν: «Εσύ είσαι ο Μεσσίας που πρόκειται να έρθει ή να περιμένουμε κανέναν άλλο; »

⁴Ο Ιησούς τους αποκρίθηκε: «Να πάτε και να πείτε στον Ιωάννη αυτά που ακούτε και βλέπετε:

⁵Τυφλοί ξαναβλέπουν και κουτσοί περπατούν, λεπροί καθαρίζονται και κουφοί ακούν, νεκροί ανασταίνονται και φτωχοί ακούνε το χαρμόσυνο άγγελμα.

⁶Και μακάριος είναι όποιος δε χάνει την εμπιστοσύνη του σ' εμένα».

Το πρόσωπο του Ιωάννη

(Λκ 7,24-35)

⁷Ενώ έφευγαν οι απεσταλμένοι του Ιωάννη, ο Ιησούς άρχισε να μιλάει γι' αυτόν στον κόσμο: «Τι βγήκατε να δείτε στην έρημο; Ένα καλάμι που το πάει πέρα δώθε ο άνεμος;

⁸Ή μήπως βγήκατε να δείτε κανέναν ντυμένον με πολυτελή ρούχα; Αυτοί που φορούν τα πολυτελή ρούχα βρίσκονται στα ανάκτορα.

⁹Εσείς όμως τι βγήκατε να δείτε; Κανέναν προφήτη; Ναι, σας βεβαιώνω μάλιστα πως αυτός είναι περισσότερο από προφήτη,

¹⁰γιατί είναι αυτός για τον οποίο λέει η Γραφή: Εγώ στέλνω τον αγγελιοφόρο μου πριν από σένα, για να προετοιμάσει το δρόμο σου.

¹¹»Σας βεβαιώνω πως μάνα δε γέννησε ως τώρα άνθρωπο πιο μεγάλο από τον Ιωάννη το Βαπτιστή. Ο πιο μικρός όμως στη βασιλεία του Θεού είναι μεγαλύτερός του.

¹²Από τότε που εμφανίστηκε ο Ιωάννης ο Βαπτιστής ως τώρα, η βασιλεία του Θεού κερδίζεται με προσπάθεια, και την κατακτούν αυτοί που αγωνίζονται.

¹³Γιατί όλοι οι προφύτες και ο νόμος προφήτεψαν ως τον Ιωάννη.

¹⁴Κι αν θέλετε να το παραδεχτείτε, αυτός είναι ο Ηλίας, που έμελλε να 'ρθει.

¹⁵Όποιος έχει αυτιά για να ακούει, ας ακούει».

Η αντίδραση της γενιάς του Ιησού

(Λκ 10,13-15)

¹⁶«Με τι να την παρομοιάσω αυτή τη γενιά; Μοιάζει με παιδιά που κάθονται στην αγορά, κι η μια ομάδα λέει στην άλλη τραγουδώντας:

¹⁷“Σας παίξαμε με τη φλογέρα χαρούμενα τραγούδια, μα εσείς δε χορέψατε. Σας τραγουδήσαμε μοιρολόγια, μα εσείς δε θρηνολογήσατε”.

¹⁸»Το ίδιο κάνει κι ετούτη η γενιά· ήρθε ο Ιωάννης, που δεν έτρωγε και δεν έπινε, και είπαν: “είναι δαιμονισμένος”.

¹⁹Ἦρθε ο Υἱός του Ανθρώπου, που τρώει και πίνει, και λένε: “φαγάς και οينوπότης εἶν’ αυτός, κάνει παρέα με τελώνες κι αμαρτωλούς”. Και όμως δικαιώθηκε η σοφία του Θεού στο πρόσωπο των απεσταλμένων της».

²⁰Τότε άρχισε να κατακρίνει τις πόλεις που έγιναν τα πιο πολλά θαύματά του, γιατί δε μετανόησαν:

²¹«Αλίμονό σου, Χοραζίν· αλίμονό σου Βηθσαιῖδά! Γιατί, αν γίνονταν στην Τύρο και στη Σιδώνα όσα θαύματα έγιναν σ’ εσάς, οι κάτοικοί τους θα είχαν μετανοήσει από καιρό, φορώντας ρούχα πένθιμα και βάζοντας στάχτη στα μαλλιά τους.

²²Γι’ αυτό σας βεβαιώνω πως ο Θεός θα δείξει μεγαλύτερη επιείκεια την ημέρα της κρίσεως για την Τύρο και τη Σιδώνα παρά για σας.

²³Κι εσύ Καπερναούμ, που υψώθηκες ως τα ουράνια, θα κατεβείς στα τρίςβαθα του άδη. Γιατί, αν τα θαύματα που έγιναν σ’ εσένα γίνονταν στα Σόδομα, θα είχαν διατηρηθεί ίσαμε σήμερα.

²⁴Γι’ αυτό σας βεβαιώνω πως ο Θεός θα δείξει μεγαλύτερη επιείκεια την ημέρα της κρίσεως για τα Σόδομα παρά για σένα».

Η αποκάλυψη στους ταπεινούς

(Λκ 10,21-22)

²⁵Εκείνο τον καιρό, είπε ο Ιησούς: «Σ’ ευχαριστώ, Πατέρα, Κύριε του ουρανού και της γης, γιατί αυτά τα έκρυψες από τους σοφούς και τους συνετούς και τα φανέρωσες στους ταπεινούς.

²⁶Ναι, Πατέρα μου, αυτό ήταν το θέλημά σου.

²⁷»Όλα έχουν παραδοθεί σ’ εμένα από τον Πατέρα μου. Κανένας δε γνωρίζει πραγματικά τον Υιό, παρά μόνον ο Πατέρας· ούτε τον Πατέρα τον ξέρει κανείς πραγματικά, παρά μόνο ο Υιός, καθώς κι εκείνος στον οποίο θέλει ο Υιός να τον φανερώσει.

²⁸»Ελάτε σ’ εμένα όλοι όσοι κοπιάζετε κι είστε φορτωμένοι, κι εγώ θα σας ξεκουράσω.

²⁹Σηκώστε πάνω σας το ζυγό μου και διδαχτείτε από το δικό μου παράδειγμα, γιατί είμαι πράος και ταπεινός στην καρδιά, και οι ψυχές σας θα βρουν ξεκούραση.

³⁰Γιατί ο ζυγός μου είναι απαλός, και το φορτίο μου ελαφρό».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 12

Η τήρηση του Σαββάτου

(Μκ 2,23-28· Λκ 6,1-5)

¹Εκείνο τον καιρό ο Ιησούς περνούσε ένα Σάββατο μέσα από σπαρμένα χωράφια. Οι μαθητές του πείνασαν κι άρχισαν να τρίβουν τα στάχυα και να τρώνε τους σπόρους.

²Όταν το είδαν οι Φαρισαίοι, του είπαν: «Κοίτα, οι μαθητές σου κάνουν κάτι που δεν επιτρέπεται από το νόμο να γίνεται το Σάββατο».

³Αυτός τους αποκρίθηκε: «Δε διαβάσατε στη Γραφή τι έκανε ο Δαβίδ όταν πείνασε αυτός κι οι σύντροφοί του;

⁴Πως μπήκε στο ναό του Θεού, κι έφαγε τους άρτους της προθέσεως, που δεν επιτρεπόταν από το νόμο να τους φάει ούτε αυτός ούτε οι σύντροφοί του παρά μόνο οι ιερείς;

⁵Η δε διαβάσατε στο νόμο πως οι ιερείς παραβιάζουν το Σάββατο, αφού εργάζονται μέσα στο ναό, κι όμως δεν είναι ένοχοι;

⁶Σας βεβαιώνω πως εδώ έχουμε κάτι ανώτερο από το ναό.

⁷Κι αν είχατε καταλάβει τι σημαίνει αγάπη θέλω και όχι θυσία, δε θα καταδικάζατε αυτούς τους αθώους ανθρώπους.

⁸Άλλωστε ο Υιός του Ανθρώπου εξουσιάζει και το Σάββατο».

Θεραπεία το Σάββατο

(Μκ 3,1-6· Λκ 6,6-11)

⁹Ο Ιησούς έφυγε από 'κει και πήγε στη συναγωγή τους.

¹⁰Εκεί βρισκόταν ένας άνθρωπος με παράλυτο χέρι. Και ρώτησαν τον Ιησού αν επιτρέπεται από το νόμο να γίνονται θεραπείες το Σάββατο, γιατί να βρουν αφορμή να τον κατηγορήσουν.

11 Αυτός τους είπε: «Ποιος από σας, αν έχει ένα πρόβατο και το Σάββατο του πέσει σ' ένα λάκκο δε θα το πιάσει να το βγάλει έξω;

12 Ένας άνθρωπος είναι πολύ ανώτερος από ένα πρόβατο. Ο νόμος, λοιπόν, επιτρέπει να κάνουμε το καλό την ημέρα του Σαββάτου».

13 Ύστερα λέει στον άρρωστο: «Τέντωσε το χέρι σου». Εκείνος το τέντωσε, και ξανάγινε γερό όπως το άλλο.

14 Τότε βγήκαν έξω οι Φαρισαίοι και ύστερα από σύσκεψη αποφάσισαν να τον εξοντώσουν.

15 Ο Ιησούς όμως το έμαθε κι έφυγε από 'κει.

Η προφητεία του Ησαΐα για τον Ιησού

Κόσμος πολὺς ακολούθησε τον Ιησού, κι αυτός θεράπευσε όλους τους πάσχοντες,

16 αλλά τους διέταξε να μην τον διαφημίζουν.

17 Έτσι εκπληρώθηκε ο λόγος του Θεού, που είπε ο προφήτης Ησαΐας:

18 Να ο δούλος μου που διάλεξα, ο αγαπημένος μου που εγώ τον εξέλεξα· θα δώσω το πνεύμα μου σ' αυτόν και θ' αναγγείλει στα έθνη την ερχόμενη κρίση.

19 Δε θα μαλώσει και δε θα κραυγάσει, ούτε θ' ακούσει κανένας στις πλατείες τη φωνή του.

20 Το ραγισμένο καλάμι δε θα το συντρίψει, το λυχνάρι που καπνίζει δε θα το σβήσει, ωστόσο οδηγήσει τη δίκαιη κρίση στη νίκη·

21 και στ' όνομά του θα στηρίζουν τα έθνη την ελπίδα τους.

Η εξουσία του Ιησού πάνω στα δαιμόνια

(Μκ 3,20-27· Λκ 11,14-23)

22 Τότε του έφεραν ένα δαιμονισμένο τυφλό και κωφάλαλο και τον θεράπευσε· κι ο τυφλός και κωφάλαλος άρχισε να μιλάει και να βλέπει.

23 Όλοι έμειναν κατάπληκτοι κι έλεγαν: «Μήπως αυτός είναι ο Μεσσίας, ο Υιός του Δαβίδ; »

²⁴Οι Φαρισαίοι όμως όταν τους άκουσαν, είπαν: «Αυτός δε διώχνει τα δαιμόνια αλλιώς, παρά με τη δύναμη του Βεελζεβούλ, του άρχοντα των δαιμονίων».

²⁵Ο Ιησούς κατάλαβε τους διαλογισμούς τους και τους είπε: «Όταν ένα βασίλειο χωριστεί σε αντιμαχόμενες παρατάξεις, ερημώνεται· κι όταν σε μια πόλη ή σε μια οικογένεια πέσει διχασμός, θα διαλυθεί».

²⁶Αν ο σατανάς διώχνει το σατανά, πολεμάει τον εαυτό του· πώς θα σταθεί πια η κυριαρχία του;

²⁷Κι αν εγώ βγάζω με τη δύναμη του Βεελζεβούλ τα δαιμόνια, οι δικοί σας με ποια δύναμη τα βγάζουν; Αυτοί, λοιπόν, αποτελούν απόδειξη πως έχετε άδικο.

²⁸Αν όμως εγώ βγάζω τα δαιμόνια με το Πνεύμα του Θεού, αυτό σημαίνει πως έφτασε σ' εσάς η βασιλεία του Θεού.

²⁹Έπειτα, πώς μπορεί να μπει κανείς στο σπίτι ενός δυνατού και να του αρπάξει τα πράγματά του, αν δε δέσει πρωτύτερα τον δυνατό; Μόνο τότε θα λεηλατήσει το σπίτι του.

³⁰Όποιος δεν είναι με το μέρος μου είναι εναντίον μου, κι όποιος δε μαζεύει μαζί μου σκορπίζει».

Η προσβολή κατά του Αγίου Πνεύματος

(Μκ 3,28-30· Λκ 12,10)

³¹«Γι' αυτό σας βεβαιώνω πως κάθε αμαρτία και προσβολή κατά του Θεού θα συγχωρηθεί στους ανθρώπους· η προσβολή όμως κατά του Αγίου Πνεύματος δε θα τους συγχωρηθεί».

³²Αν κάποιος μιλήσει προσβλητικά κατά του Υιού του Ανθρώπου, ο Θεός θα τον συγχωρήσει· όποιος όμως μιλήσει εναντίον του Αγίου Πνεύματος, αυτόν ο Θεός δε θα τον συγχωρήσει ούτε στον τωρινό ούτε στο μελλοντικό κόσμο».

Τα λόγια κρίνουν τον άνθρωπο

(Λκ 6,43-45)

³³«Εάν έχετε καλό δέντρο, θα έχετε και καλό καρπό· αν έχετε άχρηστο δέντρο, θα έχετε άχρηστο καρπό. Γιατί από τον καρπό αναγνωρίζεται το δέντρο.

³⁴Γεννήματα οχιάς, πώς μπορείτε να λέτε καλά λόγια, αφού είστε κακοί; Το στόμα μιλάει απ' το περίσσευμα της καρδιάς.

³⁵Ο καλός άνθρωπος βγάξει από το καλό του απόθεμα τα καλά, κι ο κακός άνθρωπος από το απόθεμα της κακίας του τα άσχημα λόγια.

³⁶Σας βεβαιώνω όμως πως οι άνθρωποι, για κάθε λόγο ανώφελο που θα πουν, θα λογοδοτήσουν γι' αυτόν την ημέρα της κρίσεως.

³⁷Έτσι, τα λόγια σου θα σε δικαιώσουν αλλά και τα λόγια σου θα σε καταδικάσουν».

Το σημάδι του Ιωνά

(Μτ 16,1-4· Μκ 8,11-12· Λκ 11,29-32)

³⁸Τότε μερικοί γραμματείς και Φαρισαίοι του είπαν: «Διδάσκαλε, θέλουμε ν' αποδείξεις μ' ένα θαυματουργικό σημάδι την αποστολή σου».

³⁹Αυτός τους αποκρίθηκε: «Μια γενιά πονηρή και άπιστη ζητάει να δει θαυματουργικό σημάδι! Άλλο σημάδι όμως δε θα της δοθεί, παρά μόνον εκείνο του προφήτη Ιωνά.

⁴⁰Όπως δηλαδή ο προφήτης Ιωνάς ήταν τρεις μέρες και τρεις νύχτες στην κοιλιά του κήτους, έτσι θα είναι κι ο Υιός του Ανθρώπου μέσα στη γη τρεις μέρες και τρεις νύχτες.

⁴¹Οι κάτοικοι της Νινευή θ' αναστηθούν στην τελική κρίση μαζί με τη γενιά αυτή και θα την κατηγορήσουν, γιατί εκείνοι μετανόησαν όταν άκουσαν το κήρυγμα του Ιωνά· κι όμως εδώ υπάρχει κάποιος μεγαλύτερος από τον Ιωνά.

⁴²Η βασίλισσα του Νότου θ' αναστηθεί στην τελική κρίση μαζί με τη γενιά αυτή και θα την κατηγορήσει, γιατί εκείνη ήρθε από την άλλη άκρη του κόσμου ν' ακούσει τη σοφία του Σολομώντα· κι όμως εδώ υπάρχει κάποιος μεγαλύτερος από το Σολομώντα».

Η επιστροφή του δαιμονικού πνεύματος

(Λκ 11,24-26)

⁴³«Όταν το δαιμονικό πνεύμα βγει από τον άνθρωπο, περνάει από ξερούς τόπους, ψάχνοντας να βρει κάπου να ξεκουραστεί, μα δε βρίσκει.

⁴⁴Τότε λέει: “Θα γυρίσω ξανά στην κατοικία μου, εκεί απ’ όπου έφυγα”. Έρχεται και τη βρίσκει αδειανή, σκουπισμένη και στολισμένη.

⁴⁵Τότε πηγαίνει και παίρνει μαζί του άλλα εφτά πνεύματα, πιο πονηρά κι από το ίδιο, και μπαίνουν και κατοικούν εκεί και γίνεται η τελευταία κατάσταση του ανθρώπου εκείνου χειρότερη από την προηγούμενη. Έτσι θα γίνει και μ’ αυτήν εδώ την πονηρή γενιά».

Η μητέρα και τ’ αδέρφια του Ιησού

(Μκ 3,31-35· Λκ 8,19-20)

⁴⁶Ενώ ο Ιησούς μιλούσε ακόμα στο πλήθος, η μητέρα και τ’ αδέρφια του ήρθαν και στάθηκαν έξω από το σπίτι, και ήθελαν να του μιλήσουν.

⁴⁷Του λέει κάποιος: «Η μητέρα σου και τ’ αδέρφια σου στέκουν έξω και θέλουν να σε δουν».

⁴⁸Εκείνος απάντησε σ’ αυτόν που του το είπε: «Ποια είναι η μητέρα μου και ποια είναι τ’ αδέρφια μου; »

⁴⁹Και δείχνοντας με το χέρι του τους μαθητές του είπε: «Να η μητέρα μου και τ’ αδέρφια μου.

⁵⁰Γιατί όποιος εφαρμόζει το θέλημα του ουράνιου Πατέρα μου, αυτός είναι αδερφός και αδερφή και μητέρα μου».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 13

Η παραβολή του σποριά

(Μκ 4,1-9· Λκ 8,4-8)

¹Εκείνη την ημέρα ο Ιησούς βγήκε από το σπίτι και καθόταν δίπλα στη λίμνη.

²Γύρω του μαζεύτηκε πολύς κόσμος· γι’ αυτό μπήκε και κάθισε σ’ ένα καΐκι κι όλος ο κόσμος στεκόταν στο γιαλό.

³Τους είπε πολλά με παραβολές: «Βγήκε ο σποριάς να σπείρει.

⁴Καθώς έσπερνε, μερικοί σπόροι έπεσαν στο δρόμο, κι ήρθαν τα πουλιά και τους έφαγαν όλους.

⁵Άλλοι έπεσαν σε έδαφος πετρώδες, που δεν είχε πολύ χώμα, κι αμέσως φύτρωσαν, γιατί το χώμα ήταν λιγοστό.

⁶Μόλις όμως ανέτειλε ο ήλιος κάηκαν και, επειδή δεν είχαν ρίζες, ξεράθηκαν.

⁷Άλλοι σπόροι πάλι έπεσαν στ' αγκάθια και, όταν τ' αγκάθια μεγάλωσαν, τους έπνιξαν.

⁸Τέλος άλλοι έπεσαν στο γόνιμο έδαφος και έδωσαν καρπό, άλλοι εκατό φορές περισσότερο, άλλοι εξήντα κι άλλοι τριάντα.

⁹Όποιος έχει αυτιά για ν' ακούει, ας ακούει».

Γιατί ο Ιησούς μιλάει με παραβολές

(Μκ 4,10-12· Λκ 8,9-10)

¹⁰Πήγαν τότε οι μαθητές του και τον ρώτησαν: «Γιατί τους μιλάς με παραβολές; »

¹¹Αυτός τους απάντησε: «Γιατί σ' εσάς έδωσε ο Θεός να γνωρίσετε τα μυστήρια της βασιλείας των ουρανών, σ' εκείνους όμως όχι.

¹²Όποιος έχει, σ' αυτόν θα δοθεί, και μάλιστα με το παραπάνω. Όποιος όμως δεν έχει, κι αυτό που έχει θα του το πάρουν.

¹³Γι' αυτό τους μιλάω με παραβολές· για να μη βλέπουν ενώ βλέπουν, κι ενώ ακούν να μην ακούν ούτε να καταλαβαίνουν,

¹⁴μήπως έτσι κάποτε μετανοήσουν. Τότε θα εκπληρωθεί σ' αυτούς η προφητεία του Ησαΐα, η οποία λέει: Θ' ακούσετε με την ακοή μα δε θα καταλάβετε, και θα δείτε μα δε θ' αντιληφθείτε.

¹⁵Γιατί έγινε αναίσθητη η καρδιά αυτού του λαού, και με τ' αυτιά βαριάκούσαν κι έκλεισαν τα μάτια τους· για να μη δούνε με τα μάτια κι ακούσουν με τ' αυτιά και καταλάβουν με την καρδιά, κι επιστρέψουν σ' εμένα και τους γιατρέψω.

¹⁶Μακάρια όμως τα δικά σας μάτια γιατί βλέπουν, και τ' αυτιά σας γιατί ακούνε!

¹⁷Σας βεβαιώνω πως πολλοί προφήτες και δίκαιοι επιθύμησαν να δουν αυτά που βλέπετε εσείς, μα δεν τα είδαν· και ν' ακούσουν όσα ακούτε εσείς, μα δεν τα άκουσαν».

Η εξήγηση της παραβολής του σποριά

(Μκ 4,13-20· Λκ 8,11-15)

¹⁸«Ακούστε, λοιπόν, εσείς την εξήγηση της παραβολής του σποριά:

¹⁹Σ' εκείνον που ακούει το κήρυγμα για τη βασιλεία και δεν το αποδέχεται, έρχεται ο πονηρός και του παίρνει ό, τι σπάρθηκε στην καρδιά του· αυτός είναι ο σπόρος που σπάρθηκε στο δρόμο.

²⁰Αυτός που σπάρθηκε σε πετρώδες έδαφος είναι όποιος ακούει το λόγο και τον δέχεται αμέσως με πολλή χαρά,

²¹δεν έχει όμως μέσα του ρίζα και είναι προσωρινός· κι όταν αρχίσουν οι κατατρεγμοί κι οι διωγμοί εξαιτίας του ευαγγελίου, αμέσως το απαρνιέται.

²²Ο σπόρος που σπάρθηκε στ' αγκάθια, είναι όποιος ακούει το λόγο, η μέριμνα όμως για τα εγκόσμια και η απάτη του πλούτου καταπνίγουν το λόγο, κι έτσι δεν καρποφορεί.

²³Και με το σπόρο που σπάρθηκε στο γόνιμο έδαφος εννοείται όποιος ακούει το ευαγγέλιο και το αποδέχεται· αυτός, λοιπόν, φέρνει καρπό και κάνει άλλος εκατό, άλλος εξήντα κι άλλος τριάντα φορές περισσότερο».

Η παραβολή των ζιζανίων

²⁴Ο Ιησούς τους διηγήθηκε κι άλλη παραβολή: «Η βασιλεία των ουρανών μοιάζει μ' έναν άνθρωπο που έσπειρε καλό σπόρο στο χωράφι του.

²⁵Ενώ όμως οι άνθρωποι κοιμούνταν, πήγε ο εχθρός του κι έσπειρε ζιζάνια ανάμεσα στο σιτάρι κι ύστερα έφυγε.

²⁶Μόλις βλάστησαν τα σπαρτά κι έδεσαν καρπό, τότε φάνηκαν και τα ζιζάνια.

²⁷Πήγαν τότε οι δούλοι του οικοδεσπότη και του είπαν: “κύριε, δεν έσπειρες καλό σπόρο στο χωράφι σου; Πώς λοιπόν έχει ζιζάνια; ”

²⁸Εκείνος τους είπε: “κάποιος εχθρός το έκανε αυτό”. Του λένε οι δούλοι: “θέλεις να πάμε να τα μαζέψουμε; ”

²⁹Κι αυτός τους είπε: “όχι, γιατί μπορεί, μαζεύοντας τα ζιζάνια, να ξεριζώσετε μαζί μ’ αυτά και το σιτάρι.

³⁰Αφήστε να μεγαλώνουν και τα δύο μαζί ως το θερισμό· κι όταν έρθει η ώρα του θερισμού, θα πω στους θεριστές: Μαζέψτε πρώτα τα ζιζάνια και δέστε τα δεμάτια για να τα κάψετε· το σιτάρι όμως να το συνάξετε στην αποθήκη μου”».

Η παραβολή για το σπόρο του σιναπιού

(Μκ 4,30-32· Λκ 13,18-19)

³¹Τους διηγήθηκε και μιαν άλλη παραβολή: «Η βασιλεία των ουρανών μοιάζει με σπόρο σιναπιού, που τον πήρε ένας άνθρωπος και τον έσπειρε στο χωράφι του.

³²Είναι μικρότερος απ’ όλους τους σπόρους, όταν όμως μεγαλώσει, ξεπερνά όλα τα λαχανικά και γίνεται δέντρο, ώστε να έρχονται τα πουλιά και να φωλιάζουν στα κλαδιά του».

Η παραβολή για το προζύμι

(Λκ 13,20-21)

³³Τους είπε και μιαν άλλη παραβολή: «Η βασιλεία των ουρανών μοιάζει με προζύμι, που το πήρε μια γυναίκα και το ανακάτεψε με ένα σακί αλεύρι, ώσπου ζυμώθηκε όλο».

³⁴Όλα αυτά τα είπε ο Ιησούς στο πλήθος με παραβολές και δεν τους έλεγε τίποτα χωρίς παραβολή·

³⁵έτσι εκπληρώθηκε αυτό που είπε ο Θεός με το στόμα του προφήτη: Θα μιλήσω με παραβολές, θα πω πράγματα κρυμμένα από τότε που δημιουργήθηκε ο κόσμος.

Ερμηνεία της παραβολής των ζιζανίων

³⁶Τότε άφησε το πλήθος και ήρθε στο σπίτι του. Και πήγαν οι μαθητές του και του είπαν: «Εξήγησέ μας την παραβολή για τα ζιζάνια στο χωράφι».

37Κι αυτός τους αποκρίθηκε: «Ο σποριάς που σπέρνει τον καλό σπόρο είναι ο Υιός του Ανθρώπου,

38το χωράφι είναι ο κόσμος και ο καλός σπόρος είναι όσοι ανήκουν στη βασιλεία του Θεού. Τα ζιζάνια είναι όσοι ανήκουν στον πονηρό,

39ο εχθρός που τα έσπειρε είναι ο διάβολος, ο θερισμός είναι το τέλος του κόσμου και οι θεριστές είναι οι άγγελοι.

40Όπως λοιπόν μαζεύονται τα ζιζάνια και καίγονται στη φωτιά, έτσι θα γίνει στο τέλος του κόσμου.

41Ο Υιός του Ανθρώπου θα στείλει τους αγγέλους του και θα μαζέψουν από το χώρο της βασιλείας του όσους προκαλούν την πτώση των άλλων και κάνουν πράγματα αντίθετα με το νόμο του Θεού,

42και θα τους ρίξουν στο καμίνι της φωτιάς· εκεί θα κλαίνε και θα τρίζουν τα δόντια τους.

43Τότε οι ευσεβείς θα λάμπουν σαν τον ήλιο στη βασιλεία του Πατέρα τους. Όποιος έχει αυτιά για ν' ακούει, ας ακούει».

Η παραβολή για τον κρυμμένο θησαυρό

44«Η βασιλεία των ουρανών μοιάζει επίσης με θησαυρό κρυμμένο στο χωράφι, που τον βρήκε ένας άνθρωπος και τον έκρυψε, κι όλος χαρά πάει και πουλάει όλα όσα έχει κι αγοράζει εκείνο το χωράφι».

Η παραβολή για το πανάκριβο μαργαριτάρι

45«Η βασιλεία των ουρανών πάλι μοιάζει μ' έναν έμπορο, που ζητούσε να βρει όμορφα μαργαριτάρια.

46Κι όταν βρήκε ένα πανάκριβο μαργαριτάρι, πήγε και πούλησε όλα όσα είχε και το αγόρασε».

Η παραβολή για το δίχτυ

47«Η βασιλεία των ουρανών είναι πάλι όμοια μ' ένα δίχτυ, που το έριξαν στη θάλασσα και έπιασε κάθε λογής ψάρια.

48 Όταν γέμισε, το έσυραν έξω στο γιαλό και κάθισαν και μάζεψαν τα καλά ψάρια σε πανέρια, ενώ τα άχρηστα τα πέταξαν έξω.

49 Έτσι θα γίνει και στο τέλος του κόσμου· θα βγουν οι άγγελοι και θα ξεχωρίσουν τους κακούς ανάμεσα από τους ευσεβείς

50 και θα τους ρίξουν στο καμίνι της φωτιάς· εκεί θα κλαίνε και θα τρίζουν τα δόντια τους».

51 Ο Ιησούς τους ρωτάει: «Τα καταλάβατε όλα αυτά; » Του απαντούν: «Ναι».

52 Κι αυτός τους λέει: «Γι' αυτό, κάθε γραμματέας που αποδέχτηκε τη βασιλεία του Θεού είναι όμοιος μ' έναν πλούσιο που βγάζει από το θησαυροφυλάκιό του καινούριους και παλιούς θησαυρούς».

Ο Ιησούς δε γίνεται δεκτός στην πατρίδα του

(Μκ 6,1-6· Λκ 4,16-30)

53 Μόλις τελείωσε ο Ιησούς μ' αυτές τις παραβολές, έφυγε από 'κει.

54 Πήγε στην πατρίδα του και τους δίδασκε στη συναγωγή τους, κι αυτοί απορούσαν κι έλεγαν: «Από πού απέκτησε αυτός τη σοφία τούτη κι αυτές τις θαυματουργικές δυνάμεις;

55 Αυτός δεν είναι ο γιος του ξυλουργού; Η μητέρα του δεν λέγεται Μαριάμ και οι αδερφοί του Ιάκωβος, Ιωσής, Σίμων και Ιούδας;

56 Κι οι αδερφές του δε μένουν όλες στον τόπο μας; Από πού, λοιπόν, τα κατέχει όλα αυτά; »

57 Κι αυτό τους δημιουργούσε εμπόδιο να τον πιστέψουν. Τότε ο Ιησούς τους είπε: «Δεν υπάρχει προφήτης που να μην τον περιφρονούν οι συμπατριώτες του κι η οικογένειά του».

58 Και δεν έκανε εκεί πολλά θαύματα εξαιτίας της απιστίας τους.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 14

Ο αποκεφαλισμός του Ιωάννη του Βαπτιστή

(Μκ 6,14-29· Λκ 9,7-9)

1 Εκείνο τον καιρό, άκουσε ο τετράρχης Ηρώδης για τον Ιησού

- ²και είπε στους δούλους του: «Αυτός είναι ο Ιωάννης ο Βαπτιστής, που αναστήθηκε από τους νεκρούς και γι' αυτό κάνει θαύματα».
- ³Ο Ηρώδης είχε πιάσει τον Ιωάννη, τον είχε δέσει και τον είχε ρίξει στη φυλακή εξαιτίας της Ηρωδιάδας, της γυναίκας του αδερφού του, του Φίλιππου.
- ⁴Γιατί ο Ιωάννης του έλεγε: «Δε σου επιτρέπεται να την έχεις αυτή για γυναίκα».
- ⁵Ο Ηρώδης ήθελε να τον σκοτώσει, αλλά φοβόταν τον κόσμο, γιατί τον πίστευαν για προφήτη.
- ⁶Την ημέρα που ο Ηρώδης γιόρταζε τα γενέθλιά του, η θυγατέρα της Ηρωδιάδας χόρευε μπροστά στους καλεσμένους κι άρεσε στον Ηρώδη.
- ⁷Γι' αυτό της υποσχέθηκε με όρκο να της δώσει ό, τι του ζητήσει.
- ⁸Αυτή, με την καθοδήγηση της μάνας της, του είπε: «Δώσε μου εδώ στο πιάτο το κεφάλι του Ιωάννη του Βαπτιστή».
- ⁹Ο βασιλιάς στενοχωρήθηκε, επειδή όμως είχε ορκιστεί μπροστά στους καλεσμένους, πρόσταξε να της το δώσουν.
- ¹⁰Έστειλε, λοιπόν, ανθρώπους κι αποκεφάλισαν τον Ιωάννη μέσα στη φυλακή·
- ¹¹έφεραν το κεφάλι του σ' ένα πιάτο και το έδωσαν στο κορίτσι, κι αυτή το πήγε στη μάνα της.
- ¹²Πήγαν τότε οι μαθητές του Ιωάννη και σήκωσαν το σώμα και το έθαψαν, κι ύστερα πήγαν και το ανάγγειλαν στον Ιησού.

Ο χορτασμός των πέντε χιλιάδων

(Μκ 6,30-44· Λκ 9,10-17· Ιω 6,1-14)

- ¹³Όταν το άκουσε αυτό ο Ιησούς έφυγε από 'κει με καΐκι και πήγε σ' έναν έρημο τόπο μόνος του. Το πληροφορήθηκε όμως το πλήθος και τον ακολούθησαν πεζοπορώντας από τις διάφορες πόλεις.

- 14 Έτσι όταν βγήκε στη στεριά, είδε πολύν κόσμο και τους σπλαχνίστηκε, και γιάτρεψε τους αρρώστους των.
- 15 Όταν έπεσε το δειλινό, τον πλησίασαν οι μαθητές του και του είπαν: «Ο τόπος είναι ερημικός, και η ώρα πια περασμένη. Διώξε τον κόσμο να πάνε στα χωριά για ν' αγοράσουν φαγητά να φάνε».
- 16 Ο Ιησούς όμως τους είπε: «Δεν υπάρχει λόγος να φύγουν, δώστε τους εσείς να φάνε».
- 17 «Δεν έχουμε εδώ παρά πέντε ψωμιά και δύο ψάρια», του απαντούν.
- 18 «Φέρτε μου τα εδώ», τους λέει.
- 19 Κι αφού πρόσταξε τον κόσμο να καθίσει για φαγητό πάνω στο χορτάρι, πήρε τα πέντε ψωμιά και τα δύο ψάρια, έστρεψε το βλέμμα του στον ουρανό, τα ευλόγησε, έκοψε τα ψωμιά σε κομμάτια και τα έδωσε στους μαθητές, και οι μαθητές στο πλήθος.
- 20 Έφαγαν όλοι και χόρτασαν. Και μάζεψαν τα περισσεύματα από τα κομμάτια, δώδεκα κοφίνια γεμάτα.
- 21 Αυτοί που έφαγαν ήταν περίπου πέντε χιλιάδες άντρες, χωρίς τις γυναίκες και τα παιδιά.

Ο Ιησούς περπατάει πάνω στα νερά της λίμνης

(Μκ 6,45-52· Ιω 6,16-21)

- 22 Αμέσως ύστερα ο Ιησούς υποχρέωσε τους μαθητές του να μπουν στο καΐκι και να πάνε να τον περιμένουν στην απέναντι όχθη, ωστόσο αυτός διαλύσει τα πλήθη.
- 23 Αφού διέλυσε τους διέλυσε, ανέβηκε μόνος του στο βουνό να προσευχηθεί. Όταν βράδιασε ήταν μόνος του εκεί.
- 24 Στο μεταξύ το καΐκι βρισκόταν κιόλας στη μέση της λίμνης και το παίδευαν τα κύματα, γιατί ήταν αντίθετος ο άνεμος.
- 25 Κατά τα ξημερώματα, ήρθε ο Ιησούς κοντά τους περπατώντας πάνω στη λίμνη.

- ²⁶Οι μαθητές, όταν τον είδαν να περπατάει πάνω στη λίμνη, τρόμαξαν· έλεγαν πως είναι φάντασμα κι έβαλαν τις φωνές από το φόβο τους.
- ²⁷Αμέσως όμως ο Ιησούς τους μίλησε και τους είπε: «Θάρρος! Εγώ είμαι· μη φοβάστε».
- ²⁸Ο Πέτρος του αποκρίθηκε: «Κύριε, αν είσαι εσύ, δώσε μου εντολή να έρθω κοντά σου περπατώντας στα νερά».
- ²⁹Κι εκείνος του είπε: «Έλα». Κατέβηκε τότε από το πλοίο ο Πέτρος κι άρχισε να περπατάει πάνω στα νερά για να πάει στον Ιησού.
- ³⁰Βλέποντας όμως τον ισχυρό άνεμο φοβήθηκε, κι άρχισε να καταποντίζεται· έβαλε τότε τις φωνές: «Κύριε, σώσε με! »
- ³¹Αμέσως ο Ιησούς άπλωσε το χέρι, τον έπιασε και του λέει: «Ολιγόπιστε, γιατί σε κυρίεψε η αμφιβολία; »
- ³²Και μόλις ανέβηκαν στο καΐκι κόπασε ο άνεμος.
- ³³Τότε όσοι ήταν στο καΐκι ήρθαν και τον προσκύνησαν λέγοντας: «Αληθινά, είσαι ο Υιός του Θεού! »

Θεραπείες στη Γεννησαρέτ

(Μκ 6,53-56)

- ³⁴Αφού διασχίσανε τη λίμνη, ήρθαν στην περιοχή της Γεννησαρέτ.
- ³⁵Όταν αντιλήφθηκαν την παρουσία του Ιησού οι κάτοικοι εκείνης της περιοχής ειδοποίησαν όλα τα περίχωρα και του έφεραν όλους τους αρρώστους.
- ³⁶Και τον παρακαλούσαν ν' αγγίξουν μόνο την άκρη από το ρούχο του. Κι όσοι την άγγιζαν γιατρεύονταν.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 15

Ανθρώπινες παραδόσεις και θεϊκές εντολές

(Μκ 7,1-13)

- ¹Έρχονται τότε στον Ιησού από τα Ιεροσόλυμα γραμματείς και Φαρισαίοι και του λένε:

- ²«Γιατί οι μαθητές σου παραβαίνουν την παράδοση των προγόνων μας; Πριν φάνε, δεν πλένουν τα χέρια τους σύμφωνα με το θρησκευτικό έθιμο».
- ³Αυτός τους απάντησε: «Κι εσείς γιατί παραβαίνετε την εντολή του Θεού με πρόσχημα την παράδοσή σας;
- ⁴Ενώ ο Θεός έδωσε την εντολή, να τιμάς τον πατέρα σου και τη μητέρα σου, και όποιος κακολογεί τον πατέρα του ή τη μητέρα του να τιμωρείται με θάνατο,
- ⁵εσείς λέτε, “όποιος πει στον πατέρα του ή στη μητέρα του: αυτό που μπορείς να ωφεληθείς από μένα το έχω κάνει δώρο στο ναό, απαλλάσσεται από την υποχρέωση να βοηθήσει τον πατέρα του”.
- ⁶Έτσι ακυρώσατε με την παράδοσή σας την εντολή του Θεού.
- ⁷Υποκριτές! Καλά είπε για σας προφητικά ο Ησαΐας τούτα τα λόγια:
- ⁸Αυτός ο λαός με προσεγγίζει με τα λόγια, και με τα χείλη με τιμά, η καρδιά τους όμως βρίσκεται πολύ μακριά μου.
- ⁹Δεν ωφελεί που με λατρεύουν, αφού διδάσκουν εντολές που επινόησαν οι άνθρωποι».

Τι κάνει τον άνθρωπο ακάθαρτο

(Μκ 7,14-23)

- ¹⁰Ο Ιησούς φώναξε κοντά του τον κόσμο και τους είπε: «Ακούστε με και καταλάβετε το·
- ¹¹τον άνθρωπο δεν τον κάνει ακάθαρτο ό, τι μπαίνει στο στόμα του, αλλά ό, τι βγαίνει απ’ το στόμα του· αυτό κάνει τον άνθρωπο ακάθαρτο».
- ¹²Τότε πήγαν οι μαθητές του και του είπαν: «Ξέρεις πως οι Φαρισαίοι σκανδαλίστηκαν μ’ αυτά τα λόγια που άκουσαν; »
- ¹³Κι αυτός τους αποκρίθηκε: «Κάθε φυτεία που δεν τη φύτεψε ο ουράνιος Πατέρας μου θα ξεριζωθεί.
- ¹⁴Αφήστε τους αυτούς· είναι τυφλοί που οδηγούν τυφλούς. Κι όταν τυφλός οδηγεί τυφλόν, θα πέσουν κι οι δύο στο χαντάκι».

- 15** Τότε πήρε το λόγο ο Πέτρος και του είπε: «Εξήγησέ μας αυτά που είπες πριν».
- 16** Ο Ιησούς απάντησε: «Ούτε εσείς ακόμα δεν μπορείτε να καταλάβετε;
- 17** Δεν καταλαβαίνετε πως ό, τι μπαίνει στο στόμα προχωρεί στην κοιλιά κι έπειτα αποβάλλεται στο αποχωρητήριο;
- 18** Όσα όμως βγαίνουν από το στόμα προέρχονται από την καρδιά, κι αυτά είναι που κάνουν ακάθαρτο τον άνθρωπο.
- 19** Γιατί από την καρδιά βγαίνουν πονηρές σκέψεις, φόννοι, μοιχείες, πορνείες, κλοπές, ψευδομαρτυρίες, βλαστήμιες.
- 20** Όλα αυτά κάνουν ακάθαρτο τον άνθρωπο, ενώ το να φάει με άπλυτα χέρια δεν τον κάνει ακάθαρτο».

Η πίστη μιας Χαναναίας (Μκ 7,24-30)

- 21** Ο Ιησούς άφησε τον τόπο εκείνο κι αναχώρησε για την περιοχή της Τύρου και της Σιδώνας.
- 22** Τότε μια γυναίκα Χαναναία βγήκε έξω από τα όρια της περιοχής εκείνης και του φώναζε δυνατά: «Ελέησέ με, Κύριε, Υιέ του Δαβίδ. Η θυγατέρα μου βασανίζεται από δαιμόνιο».
- 23** Αυτός δεν της απαντούσε λέξη. Τον πλησίασαν τότε οι μαθητές του και τον παρακαλούσαν: «Διώξε την, γιατί μας ακολουθεί και φωνάζει».
- 24** Ο Ιησούς είπε: «Έχω αποσταλεί μόνο για τους πλανεμένους Ισραηλίτες».
- 25** Εκείνη όμως ήρθε και τον προσκύνησε λέγοντας: «Κύριε, βοήθησέ με».
- 26** Αυτός της αποκρίθηκε: «Δεν είναι σωστό να πάρει κανείς το ψωμί των παιδιών και να το πετάξει στα σκυλιά».
- 27** «Ναι, Κύριε», είπε εκείνη, «αλλά και τα σκυλιά τρώνε από τα ψίχουλα που πέφτουν από το τραπέζι των κυρίων τους».
- 28** Τότε ο Ιησούς της απάντησε: «Μεγάλη είναι η πίστη σου, γυναίκα! Ας γίνει όπως το θέλεις». Κι από κείνη την ώρα γιατρεύτηκε η θυγατέρα της.

Διάφορες θεραπείες

29 Ο Ιησούς έφυγε από 'κει και ήρθε κοντά στη λίμνη της Γαλιλαίας· ανέβηκε σ' ένα βουνό και καθόταν εκεί.

30 Και πήγε και τον βρήκε κόσμος πολύς, έχοντας μαζί τους κουτσούς, τυφλούς, κωφάλαλους κουλούς κι άλλους πολλούς, και τους έβαλαν μπρος στα πόδια του Ιησού και τους θεράπευσε.

31 Έτσι το πλήθος θαύμασε που είδε κουφούς ν' ακούν και άλαλους να μιλούν, κουλούς να γίνονται καλά, κουτσούς να περπατούν και τυφλούς να βλέπουν· και δόξασαν το Θεό του Ισραήλ.

Ο χορτασμός των τεσσάρων χιλιάδων

(Μκ 8,1-10)

32 Ο Ιησούς κάλεσε τότε τους μαθητές του και τους είπε: «Σπλαχνίζομαι αυτό τον κόσμο· τρεις μέρες τώρα είναι μαζί μου και δεν έχουν τι να φάνε. Και δε θέλω να τους διώξω νηστικούς, μην αποκάμουν στο δρόμο».

33 Και του λένε οι μαθητές: «Πού να βρούμε εδώ στην ερημιά τόσα ψωμιά για να χορτάσει τόσος κόσμος; »

34 Τους λέει ο Ιησούς: «Πόσα ψωμιά έχετε; » «Εφτά, και λίγα ψαράκια», του απαντούν.

35 Κι αφού πρόσταξε τον κόσμο να καθίσουν καταγής για φαγητό,

36 πήρε τα εφτά ψωμιά και τα ψάρια, είπε ευχαριστήρια προσευχή, τα έκοψε κομμάτια και τα έδωσε στους μαθητές, κι οι μαθητές στον κόσμο.

37 Έφαγαν όλοι και χόρτασαν. Κι όταν μάζεψαν τα κομμάτια που περίσσεψαν γέμισαν εφτά καλάθια.

38 Αυτοί που έφαγαν ήταν τέσσερις χιλιάδες άντρες, χωρίς γυναίκες και παιδιά.

39 Έπειτα άφησε τον κόσμο να φύγει, μπήκε στο καΐκι και ήρθε στην περιοχή της Μαγδαλά.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 16

Οι Φαρισαίοι ζητούν θαυματουργικά σημάδια

(Μτ 12,38-42· Μκ 8,11-13· Λκ 12,54-56)

¹Ἦρθαν στον Ἰησοῦ οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι καὶ, γιὰ νὰ τον φέρουσιν ἐν δύσκολῃ θέσῃ, τοῦ ζήτησαν ν' ἀποδείξει μ' ἓνα θαῦμα τῆς θεϊκῆς τοῦ ἀποστολῆς.

²Αὐτὸς τοὺς ἀπάντησε: «Ὅταν ἔρθῃ τὸ δειλινὸ, λέτε: “θα ἔχουμε καλὸν καιρὸν, γιὰτί ὁ οὐρανὸς εἶναι κόκκινος”.

³Καὶ τὸ πρῶτὸ λέτε: “σήμερα θα ἔχουμε κακοκαιρία, γιὰτί ὁ οὐρανὸς εἶναι κόκκινος καὶ συννεφιασμένος”. Ὑποκριτές! Τὰ σημάδια ἐν τῷ οὐρανῷ μπορεῖτε νὰ τὰ διακρίνετε, καὶ τὰ σημάδια τῶν καιρῶν δὲν μπορεῖτε νὰ τὰ καταλάβετε;

⁴Μία γενιὰ πονηρὴ καὶ ἀπίστη ζητᾷ νὰ δεῖ σημάδι, μα δὲ θα τῆς δοθῇ ἄλλο σημάδι, παρὰ μόνον τὸ σημάδι τοῦ προφήτη Ἰωνᾶ». Καὶ τοὺς ἀφήσε καὶ ἔφυγε.

Ἡ ἀδυναμία τῶν μαθητῶν νὰ καταλάβουν

(Μκ 8,14-21)

⁵Ὅταν ἔφτασαν οἱ μαθητὲς ἐν τῇ ἄλλῃ ὄχθῃ, εἶδαν ὅτι ξέχασαν νὰ πάρουν ψωμιά.

⁶Ὁ Ἰησοῦς τοὺς λέει: «Νὰ φυλάγεστε καὶ νὰ προσέχετε ἀπὸ τὸ προζύμι τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων».

⁷Αὐτοὶ σκέφτονταν καὶ ἔλεγον μετὰ τῶν: «Ψωμὶ δὲν πῆραμε!»

⁸Τὸ κατάλαβε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε: «Τι σκέφτεστε, ὀλιγόπιστοι, πῶς δὲν ἔχετε πάρει ψωμιά;

⁹Ἀκόμη δὲν το ἐννοήσατε οὔτε θυμάστε τὰ πέντε ψωμιά γιὰ τοὺς πέντε χιλιάδες ἄντρες, καὶ πόσα κοφίνια πῆρατε ἐπειτα;

¹⁰Οὔτε τὰ εφτά ψωμιά γιὰ τοὺς τέσσερις χιλιάδες ἄντρες καὶ πόσα καλάθια πῆρατε;

¹¹Πῶς δὲν καταλαβαίνετε ὅτι δὲν σας μιλῶσα γιὰ ψωμιά, ὅταν σας ἔλεγα νὰ φυλαχτεῖτε ἀπὸ τὸ προζύμι τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων;»

12 Τότε κατάλαβαν πως δεν τους είπε να φυλάγονται από το προζύμι που φτιάχνουν ψωμί, αλλά από τη διδασκαλία των Φαρισαίων και των Σαδδουκαίων.

Η ομολογία του Πέτρου

(Μκ 8,27-30· Λκ 9,18-21)

13 Όταν ήρθε ο Ιησούς στα μέρη της Καισάρειας του Φιλίππου, ρώτησε τους μαθητές του: «Ποιος λένε οι άνθρωποι πως είναι ο Υιός του Ανθρώπου; » Αυτοί απάντησαν:

14 «Άλλοι λένε πως είναι ο Ιωάννης ο Βαπτιστής, άλλοι ο Ηλίας, άλλοι ο Ιερεμίας ή ένας από τους προφήτες».

15 «Εσείς, ποιος λέτε πως είμαι; » τους λέει.

16 Ο Σίμων Πέτρος απάντησε: «Εσύ είσαι ο Μεσσίας, ο Υιός του αληθινού Θεού».

17 Τότε ο Ιησούς του αποκρίθηκε: «Μακάριος είσαι, Σίμων, γιε του Ιωνά, γιατί αυτό δε σου το αποκάλυψε άνθρωπος, αλλά ο ουράνιος Πατέρας μου.

18 Κι εγώ λέω σ' εσένα πως εσύ είσαι ο Πέτρος, και πάνω σ' αυτή την πέτρα θα οικοδομήσω την εκκλησία μου, και δε θα την κατανικήσουν οι δυνάμεις του άδη.

19 Θα σου δώσω τα κλειδιά που ανοίγουν την πόρτα της βασιλείας των ουρανών, και ό, τι κρατήσεις ασυγχώρητο στη γη θα είναι ασυγχώρητο και στους ουρανούς· και ό, τι συγχωρήσεις στη γη θα είναι συγχωρημένο και στους ουρανούς».

20 Τότε έδωσε στους μαθητές του την εντολή να μην πουν σε κανένα πως αυτός είναι ο Μεσσίας.

Ο Ιησούς προλέγει το θάνατο και την ανάστασή του

(Μκ 8,31-33· Λκ 9,21-22)

21 Από τότε άρχισε ο Ιησούς να φανερώνει στους μαθητές του πως πρέπει να πάει στα Ιεροσόλυμα και να πάθει πολλά από τους πρεσβυτέρους και τους αρχιερείς και τους γραμματείς και να θανατωθεί και ν' αναστηθεί την τρίτη μέρα.

²²Ο Πέτρος τον πήρε κατά μέρος κι άρχισε να τον μαλώνει και να του λέει: «Θεός φυλάξοι, Κύριε! Να μη σου συμβεί αυτό! »

²³Τότε ο Ιησούς γύρισε και του είπε: «Φύγε από μπροστά μου, σατανά! Εσύ μου γίνεσαι εμπόδιο, γιατί δε σκέφτεσαι όπως θέλει ο Θεός, αλλά όπως θέλουν οι άνθρωποι».

Ο σταυρός του αληθινού μαθητή

(Μκ 8,34–9,1· Λκ 9,23-27)

²⁴Τότε ο Ιησούς είπε στους μαθητές του: «Όποιος θέλει να με ακολουθήσει, ας απαρνηθεί τον εαυτό του, ας σηκώσει το σταυρό του κι ας με ακολουθεί.

²⁵Γιατί όποιος θέλει να σώσει τη ζωή του θα τη χάσει· όποιος όμως εξαιτίας μου χάσει τη ζωή του, θα τη βρει.

²⁶Τι ωφελείται ο άνθρωπος, αν κερδίσει ολόκληρο τον κόσμο, χάσει όμως τη ζωή του; Ή τι μπορεί να δώσει ο άνθρωπος αντάλλαγμα για τη ζωή του;

²⁷Γιατί ο Υιός του Ανθρώπου θα έρθει με όλη τη λαμπρότητα του Πατέρα του μαζί με τους αγγέλους του, και τότε θα ανταμείψει τον καθένα ανάλογα με τις πράξεις του.

²⁸»Σας βεβαιώνω πως υπάρχουν μερικοί ανάμεσα σ' αυτούς που βρίσκονται εδώ, οι οποίοι δε θα γευτούν το θάνατο, πριν δουν τον Υιό του Ανθρώπου να έρχεται στη βασιλεία του».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 17

Η μεταμόρφωση του Ιησού

(Μκ 9,2-13· Λκ 9,28-36)

¹Ύστερα από έξι μέρες, παίρνει ο Ιησούς μαζί του τον Πέτρο, τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, τον αδερφό του, και τους ανεβάζει σ' ένα ψηλό βουνό.

²Εκεί μεταμορφώθηκε μπροστά τους· έλαμψε το πρόσωπό του σαν τον ήλιο και τα ενδύματά του έγιναν άσπρα σαν το φως.

³Τότε εμφανίστηκε σ' αυτούς ο Μωυσής και ο Ηλίας, και συνομιλούσαν με τον Ιησού.

⁴«Κύριε, είναι ωραία να μείνουμε εδώ! » είπε ο Πέτρος στον Ιησού. «Να κάνουμε, αν θέλεις, εδώ τρεις σκηνές: μια για σένα, μια για το Μωυσή και μια για τον Ηλία».

⁵Ενώ μιλούσε ακόμα, ένα φωτεινό σύννεφο τους σκέπασε, και μέσα από το σύννεφο ακούστηκε μια φωνή που έλεγε: «Αυτός είναι ο αγαπημένος μου Υιός, ο εκλεκτός μου· αυτόν να ακούτε».

⁶Όταν το άκουσαν οι μαθητές, έπεσαν με το πρόσωπο στη γη και φοβήθηκαν πολύ.

⁷Τους πλησίασε τότε ο Ιησούς, τους άγγιξε και τους είπε: «Σηκωθείτε και μη φοβόσαστε».

⁸Σήκωσαν τότε τα μάτια τους και δεν είδαν κανέναν άλλο, παρά τον ίδιο τον Ιησού μόνο του.

⁹Ενώ κατέβαιναν από το βουνό, τούς πρόσταξε: «Μην πείτε σε κανέναν αυτό που είδατε, ώσπου ν' αναστηθεί ο Υιός του Ανθρώπου από τους νεκρούς».

¹⁰Οι μαθητές τον ρώτησαν: «Γιατί οι γραμματείς λένε πως πρέπει να έρθει πρώτα ο Ηλίας; »

¹¹Αυτός απάντησε: «Πρώτα θα έρθει ο Ηλίας και θα τα αποκαταστήσει όλα.

¹²Σας βεβαιώνω όμως πως ο Ηλίας ήρθε κιόλας, μα δεν τον αναγνώρισαν, και του έκαναν ό, τι ήθελαν. Έτσι κι ο Υιός του Ανθρώπου μέλλει να πάθει απ' αυτούς».

¹³Τότε κατάλαβαν οι μαθητές πως τους μίλησε για τον Ιωάννη το Βαπτιστή.

Η θεραπεία του παιδιού με το δαιμονικό πνεύμα

(Μκ 9,14-29· Λκ 9,37-43α)

¹⁴Όταν έφτασαν στο πλήθος, τον πλησίασε ένας άνθρωπος, γονάτισε μπροστά του και του είπε:

¹⁵«Κύριε, σπλαχνίσου το γιο μου, γιατί είναι επιληπτικός και υποφέρει πολλές φορές μάλιστα πέφτει στη φωτιά και στο νερό.

¹⁶Τον έφερα στους μαθητές σου, αλλά δεν μπόρεσαν να τον θεραπεύσουν».

17Ο Ιησούς απάντησε: «Γενιά άπιστη και διεφθαρμένη, ως πότε θα είμαι μαζί σας; Ως πότε θα σας ανέχομαι; Φέρτε τον μου εδώ».

18Ο Ιησούς επιτίμησε το δαιμόνιο, και βγήκε απ' αυτόν· από κείνη την ώρα το παιδί γιατρεύτηκε.

19Πήγαν τότε ιδιαιτέρως στον Ιησού οι μαθητές και τον ρώτησαν: «Γιατί εμείς δεν μπορέσαμε να το βγάλουμε; »

20«Εξαιτίας της απιστίας σας», τους είπε ο Ιησούς. «Σας βεβαιώνω πως, αν έχετε πίστη έστω και σαν κόκκο σιναπιού, θα λέτε σ' αυτό το βουνό “πήγαινε από 'δώ εκεί”, και θα πηγαίνει· και τίποτα δε θα είναι αδύνατο για σας.

21Αυτό το δαιμονικό γένος δε βγαίνει παρά μόνο με προσευχή και νηστεία».

Δεύτερη πρόρρηση του πάθους και της αναστάσεως

(Μκ 9,30-32· Λκ 9,43β-45)

22Ενώ οι μαθητές περιέρχονταν τη Γαλιλαία, τους είπε ο Ιησούς: «Ο Υιός του Ανθρώπου πρόκειται να παραδοθεί σε χέρια ανθρώπων·

23θα τον θανατώσουν, και την τρίτη μέρα θα αναστηθεί». Και λυπήθηκαν πάρα πολύ.

Πώς πλήρωσε ο Ιησούς το φόρο για το ναό

24Όταν έφτασαν στην Καπερναούμ, ήρθαν στον Πέτρο οι εισπράκτορες του φόρου για το ναό και του είπαν: «Ο δάσκαλός σας δεν πληρώνει τις δύο δραχμές του φόρου; »

25Λέει: «Ναι, πληρώνει». Μόλις μπήκε στο σπίτι, και πριν πει τίποτα, τον πρόλαβε ο Ιησούς και του είπε: «Τι γνώμη έχεις, Σίμων; Οι βασιλιάδες της γης από ποιους εισπράττουν τέλη ή φόρο; Από τους δικούς τους ή από τους ξένους; »

26Κι όταν του είπε ο Πέτρος «από τους ξένους», ο Ιησούς του λέει: «Συνεπώς απαλλάσσονται οι δικοί τους.

²⁷Για να μην τους σκανδαλίσουμε όμως, πήγαινε στη λίμνη, ρίξε τ' αγκίστρι και πάρε το πρώτο ψάρι που θα βγάλεις· άνοιξε το στόμα του και θα βρεις μέσα ένα τετράδραχμο· πάρ' το και δώσ' τους το, για μένα και για σένα».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 18

Ποιος είναι ο ανώτερος

(Μκ 9,33-37· 42-48· Λκ 9,46-48· 17,1-2)

¹Εκείνη την ώρα, πήγαν οι μαθητές στον Ιησού και τον ρώτησαν: «Ποιος είναι άραγε ανώτερος στη βασιλεία του Θεού; »

²Ο Ιησούς φώναξε τότε ένα παιδάκι, το 'βαλε να σταθεί ανάμεσά τους και είπε:

³«Σας βεβαιώνω πως αν δεν αλλάξετε κι αν δε γίνετε σαν τα παιδιά, δε θα μπειτε στη βασιλεία του Θεού.

⁴Όποιος λοιπόν ταπεινώσει τον εαυτό του σαν αυτό το παιδί, αυτός είναι ο ανώτερος στη βασιλεία του Θεού.

⁵Και όποιος δεχτεί ένα τέτοιο παιδί στο όνομά μου, δέχεται εμένα τον ίδιο.

⁶»Όποιος γίνει αφορμή να κλονιστεί ένας απ' αυτούς τους μικρούς που πιστεύουν σ' εμένα, είναι προτιμότερο γι' αυτόν να κρεμάσει μια μυλόπετρα στο λαιμό του και να καταποντιστεί στη θάλασσα.

⁷Αλίμονο στον κόσμο για τα σκάνδαλα που έχει ν' αντιμετωπίσει. Γιατί αναγκαστικά θα έρθουν τα σκάνδαλα· μα αλίμονο στον άνθρωπο που προκαλεί το σκάνδαλο.

⁸Αν σε σκανδαλίζει κάτι τόσο σπουδαίο σαν το χέρι σου ή το πόδι σου, κόψε τα και πέταξέ τα. Γιατί είναι προτιμότερο για σένα να μπεις στην αληθινή ζωή κουλός ή κουτσός, παρά να έχεις δύο χέρια ή δύο πόδια και να σε ρίξουν στην αιώνια κόλαση.

⁹Κι αν κάτι τόσο σπουδαίο σαν το μάτι σου σε σκανδαλίζει, βγάλ' το και πέταξέ το. Γιατί είναι προτιμότερο για σένα να μπεις μονόφθαλμος στην αληθινή ζωή, παρά να έχεις μάτια και να σε ρίξουν στην πύρινη κόλαση.

10»Προσέξτε, μην περιφρονήσετε κανένα απ' αυτούς τους μικρούς, γιατί σας βεβαιώνω πως οι άγγελοί τους στον ουρανό βλέπουν συνεχώς το πρόσωπο του ουράνιου Πατέρα μου.

11Γιατί ο Υιός του Ανθρώπου ήρθε να σώσει τους πλανεμένους».

Η παραβολή για το χαμένο πρόβατο

(Λκ 15,1-7)

12«Τι νομίζετε; αν κάποιος έχει εκατό πρόβατα και του χαθεί απ' αυτά το ένα, δε θ' αφήσει τα ενενήντα εννιά στα βουνά για να πάει ν' αναζητήσει το χαμένο;

13Κι όταν το βρει, σας βεβαιώνω πως χαίρεται πιο πολύ γι' αυτό, παρά για τα ενενήντα εννιά που δεν έχουν χαθεί.

14Έτσι ο ουράνιος Πατέρας σας δε θέλει να χαθεί ούτε ένας απ' αυτούς τους μικρούς».

Η συγγνώμη για τον αδερφό

(Λκ 17,3)

15«Αν σφάλει απέναντί σου ο αδερφός σου, πήγαινε κι επίπληξέ τον χωρίς να είναι άλλος μπροστά. Αν σε ακούσει, τον κέρδισες.

16Αν όμως δε σ' ακούσει, πάρε μαζί σου ακόμα έναν ή δύο άλλους, για να μπορεί ν' αποδειχθεί ό,τι ειπωθεί, αφού θα το βεβαιώνουν δύο ή τρεις μάρτυρες.

17Αν κι αυτούς δεν τους ακούσει, πες το στη συνάθροιση της εκκλησίας· κι αν παρακούσει και την εκκλησία, τότε πια ας είναι για σένα όπως ο ειδωλολάτρης ή ο τελώνης.

18»Σας βεβαιώνω πως ό, τι κρατήσετε ασυγχώρητο στη γη, θα είναι ασυγχώρητο και στον ουρανό· και ό, τι συγχωρήσετε στη γη, θα είναι συγχωρημένο και στον ουρανό.

19Σας βεβαιώνω επίσης πως αν δύο από σας συμφωνήσουν στη γη για ένα πράγμα που θα ζητήσουν, ο ουράνιος Πατέρας μου θα τους το κάνει.

²⁰Γιατί όπου είναι συναγμένοι δύο ή τρεις στο όνομά μου, εκεί είμαι κι εγώ ανάμεσά τους».

²¹Τότε πήγε ο Πέτρος και του είπε: «Κύριε, πόσες φορές θα σφάλει σ' εμένα ο αδερφός μου και θα τον συγχωρήσω; Ως εφτά φορές; »

²²Του λέει ο Ιησούς: «Δε σου λέω ως εφτά, αλλά ως εβδομήντα φορές εφτά».

Η παραβολή του κακού δούλου

²³«Γι' αυτό η βασιλεία των ουρανών μοιάζει μ' ένα βασιλιά, που θέλησε να του αποδώσουν λογαριασμό οι δούλοι του.

²⁴Μόλις άρχισε να κάνει το λογαριασμό, του φέρανε κάποιον που όφειλε δέκα χιλιάδες τάλαντα.

²⁵Επειδή δεν μπορούσε να τα επιστρέψει, ο κύριός του διέταξε να πουλήσουν τον ίδιο, τη γυναίκα του, τα παιδιά του κι όλα τα υπάρχοντά του και να του δώσουν το ποσό από την πώληση.

²⁶Ο δούλος τότε έπεσε στα πόδια του, τον προσκυνούσε κι έλεγε: “δείξε μου μακροθυμία και θα σου τα δώσω όλα τα χρέη μου πίσω”.

²⁷Τον λυπήθηκε λοιπόν ο κύριός του εκείνον το δούλο και τον άφησε να φύγει· του χάρισε μάλιστα και το χρέος.

²⁸Βγαίνοντας έξω ο ίδιος δούλος, βρήκε έναν από τους συνδούλους του, που του όφειλε μόνο εκατό δηνάρια· τον έπιασε και τον έσφιγγε να τον πνίξει λέγοντάς του: “ξόφλησέ μου αυτά που μου χρωστάς”.

²⁹Ο σύνδουλός του τότε έπεσε στα πόδια του και τον παρακαλούσε: “δείξε μου μακροθυμία, και θα σου τα ξεπληρώσω”.

³⁰Εκείνος όμως δε δεχόταν, αλλά πήγε και τον έβαλε στη φυλακή, ώσπου να ξεπληρώσει ό,τι του χρωστούσε.

³¹Όταν το είδαν αυτό οι σύνδουλοί του, λυπήθηκαν πάρα πολύ, και πήγαν και διηγήθηκαν στον κύριό τους όλα όσα έγιναν.

³²Τότε ο κύριος τον κάλεσε και του λέει: “κακέ δούλε, σου χάρισα όλο εκείνο το χρέος, επειδή με παρακάλεσες·

³³δεν έπρεπε κι εσύ να σπλαχνιστείς το σύνδουλό σου, όπως κι εγώ σπλαχνίστηκα εσένα; ”

³⁴Και οργισμένος τον παρέδωσε στους βασανιστές, ώσπου να ξεπληρώσει όσα του χρωστούσε.

³⁵Έτσι θα κάνει και σ’ εσάς ο ουράνιος Πατέρας μου, αν ο καθένας σας δε συγχωρεί τα παραπτώματα του αδερφού του μ’ όλη του την καρδιά».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 19

Γάμος και διαζύγιο

(Μκ 10,1-12)

¹Όταν ο Ιησούς τελείωσε αυτά τα λόγια, αναχώρησε από τη Γαλιλαία και ήρθε στα σύνορα της Ιουδαίας, στην απέναντι όχθη του Ιορδάνη.

²Πλήθος πολύ τον ακολούθησε, κι εκεί τους θεράπευσε.

³Τον πλησίασαν τότε οι Φαρισαίοι και, για να τον φέρουν σε δύσκολη θέση, του είπαν: «Επιτρέπεται να χωρίσει κανείς τη γυναίκα του για οποιονδήποτε λόγο; »

⁴Κι αυτός τους απάντησε: «Δε διαβάσατε πως ο δημιουργός από την αρχή τούς έκανε άντρα και γυναίκα; Και είπε,

⁵γι’ αυτό θα εγκαταλείψει ο άντρας τον πατέρα του και τη μητέρα του και θα ενωθεί με τη γυναίκα του, και θα γίνουν οι δύο ένας άνθρωπος.

⁶Συνεπώς δεν είναι πια δύο αλλά ένας άνθρωπος. Ό, τι λοιπόν συνένωσε ο Θεός, δεν πρέπει να το χωρίζει ο άνθρωπος».

⁷Του λένε: «Γιατί τότε ο Μωυσής πρόσταξενα της δίνει γραπτό διαζύγιο και να τη χωρίζει; »

⁸Τους λέει: «Ο Μωυσής επέτρεψε να χωρίζετε τις γυναίκες σας, γιατί είστε σκληρόκαρδοι· αρχικά όμως δεν ήταν έτσι τα πράγματα.

⁹Σας βεβαιώνω πως όποιος χωρίσει τη γυναίκα του, για άλλον λόγο εκτός από πορνεία, και παντρευτεί άλλη, διαπράττει μοιχεία. Αλλά και όποιος παντρευτεί χωρισμένη γυναίκα διαπράττει μοιχεία».

10Του λένε τότε οι μαθητές του: «Αν τέτοια είναι η σχέση του άντρα με τη γυναίκα, καλύτερα να μην παντρευτεί κανείς».

11Κι αυτός τους είπε: «Αυτό δεν το μπορούν όλοι, αλλά μόνο εκείνοι που τους το έδωσε ο Θεός».

12Υπάρχουν ευνούχοι που γεννήθηκαν έτσι από τη μάνα τους, υπάρχουν ευνούχοι που τους ευνούχισαν οι άνθρωποι, και υπάρχουν ευνούχοι που μόνοι τους ευνουχίστηκαν, για χάρη της βασιλείας των ουρανών. Όποιος μπορεί να βαδίζει αυτόν το δρόμο ας τον βαδίσει».

Ο Ιησούς ευλογεί τα παιδιά (Μκ 10,13-16· Λκ 18,15-17)

13Έφεραν τότε στον Ιησού παιδιά για να τα ευλογήσει βάζοντας τα χέρια του πάνω τους και να προσευχηθεί γι' αυτά, αλλά οι μαθητές τους μάλωσαν.

14Ο Ιησούς όμως είπε: «Αφήστε τα παιδιά και μην τα εμποδίζετε να 'ρθούν κοντά μου, γιατί η βασιλεία του Θεού ανήκει σε ανθρώπους που είναι σαν κι αυτά».

15Κι αφού τα ευλόγησε, έφυγε από 'κει.

Ο πλούτος κι η αιώνια ζωή (Μκ 10,17-31· Λκ 18,18-30)

16Πλησίασε κάποιος τον Ιησού και τον ρώτησε: «Αγαθέ Διδάσκαλε, τι καλό να κάνω για ν' αποκτήσω αιώνια ζωή; »

17Ο Ιησούς του είπε: «Γιατί με ονομάζεις αγαθός; Κανένας δεν είναι αγαθός, παρά μόνο ένας, ο Θεός. Αν θέλεις πάντως να μπεις στη ζωή, τήρησε τις εντολές».

18«Ποιες; » του λέει. Κι ο Ιησούς είπε: «Το μη σκοτώσεις, μη μοιχεύσεις, μην κλέψεις, μην ψευδομαρτυρήσεις,

19τίμα τον πατέρα και τη μητέρα σου και αγάπα τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου».

20«Όλα αυτά τα τηρώ από πολύ μικρός», του λέει ο νεαρός. «Σε τι ακόμα υστερώ; »

²¹Ο Ιησούς του απάντησε: «Αν θέλεις να γίνεις τέλειος, πήγαινε πούλησε τα υπάρχοντά σου και δώσε τα χρήματα στους φτωχούς, και θα έχεις θησαυρό κοντά στο Θεό· κι έλα να με ακολουθήσεις».

²²Μόλις άκουσε την απάντηση ο νεαρός, έφυγε λυπημένος, γιατί είχε μεγάλη περιουσία.

²³Τότε ο Ιησούς είπε στους μαθητές του: «Σας βεβαιώνω πως δύσκολα θα μπει πλούσιος στη βασιλεία του Θεού.

²⁴Και σας το επαναλαμβάνω: Είναι ευκολότερο να περάσει καμήλα από βελονότρυπα, παρά να μπει πλούσιος στη βασιλεία του Θεού».

²⁵Όταν τ' άκουσαν οι μαθητές του, ένιωσαν μεγάλη κατάπληξη κι έλεγαν: «Τότε ποιος μπορεί να σωθεί; »

²⁶Ο Ιησούς τους κοίταξε και είπε: «Αυτό είναι αδύνατο για τους ανθρώπους· για το Θεό όμως όλα είναι δυνατά».

²⁷Μίλησε τότε ο Πέτρος και του είπε: «Να, εμείς αφήσαμε τα πάντα και σε ακολουθήσαμε. Τι θα γίνει μ' εμάς; »

²⁸Κι ο Ιησούς τους απάντησε: «Σας βεβαιώνω πως εσείς που με ακολουθήσατε, όταν θα καθίσει ο Υιός του Ανθρώπου στο μεγαλόπρεπο θρόνο του, στον καινούριο κόσμο, θα καθίσετε κι εσείς σε δώδεκα θρόνους, για να κρίνετε τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ.

²⁹Κι όποιος άφησε σπίτια ή αδερφούς ή αδερφές ή πατέρα ή μητέρα ή γυναίκα ή παιδιά ή χωράφια για χάρη μου, θα πάρει εκατό φορές περισσότερα και θα κληρονομήσει την αιώνια ζωή.

³⁰Πολλοί θα βρεθούν από πρώτοι τελευταίοι, κι άλλοι από τελευταίοι πρώτοι».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 20

Η παραβολή για τους εργάτες του αμπελιού

¹«Η βασιλεία των ουρανών μοιάζει μ' έναν γαιοκτήμονα, που βγήκε νωρίς το πρωί να προσλάβει εργάτες για το αμπέλι του.

- ²Συμφώνησε με τους εργάτες να τους πληρώσει ένα δηνάριο την ημέρα, και τους έστειλε στο αμπέλι του.
- ³Όταν γύρω στις εννιά βγήκε στην αγορά, είδε άλλους να στέκονται εκεί χωρίς δουλειά,
- ⁴και τους είπε: “πηγαίνετε και εσείς στο αμπέλι και θα σας δώσω ό, τι είναι δίκαιο”.
- ⁵Έφυγαν κι αυτοί για το αμπέλι. Όταν ξαναβγήκε κατά τις δώδεκα και κατά τις τρεις, έκανε το ίδιο.
- ⁶Κατά τις πέντε, βγήκε και βρήκε κι άλλους να κάθονται, και τους ρωτάει: “γιατί κάθεστε εδώ άνεργοι όλη την ημέρα; ”
- ⁷“Κανένας δε μας πήρε στη δουλειά”, του απαντούν. “Πηγαίνετε”, τους λέει, “κι εσείς στο αμπέλι μου και θα πάρετε ό, τι δικαιούσθε”.
- ⁸Όταν βράδιασε, λέει ο ιδιοκτήτης του αμπελιού στο διαχειριστή του: “φώναξε τους εργάτες και πλήρωσέ τους το μεροκάματο, αρχίζοντας από τους τελευταίους ως τους πρώτους”.
- ⁹Ήρθαν λοιπόν αυτοί που έπιασαν δουλειά στις πέντε και πήραν από ένα δηνάριο.
- ¹⁰Ήρθαν και οι πρώτοι και νόμισαν πως θα πάρουν περισσότερα· πήραν όμως κι αυτοί από ένα δηνάριο.
- ¹¹Όταν το πήραν, άρχισαν να διαμαρτύρονται εναντίον του γαιοκτήμονα:
- ¹²“αυτοί οι τελευταίοι”, έλεγαν, “εργάστηκαν μία ώρα και τους εξίσωσες μ’ εμάς, που υπομείναμε το μόχθο και τον καύσωνα μιας ολόκληρης μέρας; ”
- ¹³Εκείνος όμως γύρισε σ’ έναν απ’ αυτούς και του είπε: “φίλε, δε σε αδικώ· δε συμφώνησες μαζί μου ένα δηνάριο;
- ¹⁴Πάρ’ το και πήγαινε. Εγώ θέλω να πληρώσω αυτόν που ήρθε τελευταίος όσο κι εσένα.

15 Δεν μπορώ τα λεφτά μου να τα κάνω ό, τι θέλω; Ή μήπως επειδή είμαι καλός, αυτό προκαλεί τη ζήλεια σου; ”

16 Έτσι θα βρεθούν οι τελευταίοι πρώτοι και οι πρώτοι τελευταίοι. Γιατί πολλοί είναι οι καλεσμένοι, λίγοι όμως οι εκλεκτοί».

Τρίτη πρόρρηση του πάθους και της αναστάσεως

(Μκ 10,32-34· Λκ 18,31-34)

17 Καθώς ανέβαινε ο Ιησούς προς τα Ιεροσόλυμα, πήρε ιδιαιτέρως τους δώδεκα μαθητές και πηγαίνοντας τους είπε:

18 «Ακούστε· τώρα που ανεβαίνουμε στα Ιεροσόλυμα, ο Υιός του Ανθρώπου θα παραδοθεί στους αρχιερείς και στους γραμματείς και θα τον καταδικάσουν σε θάνατο.

19 Θα τον παραδώσουν στους εθνικούς για να τον περιγελάσουν, να τον μαστιγώσουν και να τον σταυρώσουν· όμως την τρίτη μέρα αυτός θ’ αναστηθεί».

Το αίτημα των γιων του Ζεβεδαίου

(Μκ 10,35-45)

20 Τον πλησίασε τότε η μητέρα των γιων του Ζεβεδαίου με τους γιους της και τον προσκύνησε ζητώντας του μια χάρη.

21 «Τι θέλεις; » τη ρώτησε. Εκείνη του λέει: «Πες να καθίσουν αυτοί οι δυο γιοι μου στη βασιλεία σου ένας στα δεξιά σου κι ένας στ’ αριστερά σου».

22 Ο Ιησούς αποκρίθηκε: «Δεν ξέρετε τι ζητάτε. Μπορείτε να πιείτε το ποτήρι του πάθους που θα πιω εγώ ή να βαφτιστείτε με το βάπτισμα με το οποίο θα βαφτιστώ εγώ; » Του λένε: «Μπορούμε».

23 Τους απαντάει: «Το ποτήρι μου θα το πιείτε, και με το βάπτισμα των παθημάτων μου με το οποίο θα βαφτιστώ εγώ θα βαφτιστείτε. Το να καθίσετε όμως στα δεξιά μου και στ’ αριστερά μου δεν μπορώ να σας το δώσω εγώ, αλλά θα δοθεί σ’ εκείνους για τους οποίους έχει ετοιμαστεί από τον Πατέρα μου».

24 Όταν το άκουσαν αυτό οι υπόλοιποι δέκα μαθητές, αγανάκτησαν με τους δύο αδερφούς.

²⁵Τότε ο Ιησούς τους κάλεσε και τους είπε: «Ξέρετε ότι οι ηγέτες των εθνών ασκούν απόλυτη εξουσία πάνω τους και οι άρχοντες τα καταδυναστεύουν.

²⁶Σ' εσάς όμως δεν πρέπει να συμβαίνει αυτό, αλλά όποιος θέλει να γίνει μεγάλος ανάμεσά σας, πρέπει να γίνει υπηρέτης σας·

²⁷κι όποιος από σας θέλει να είναι πρώτος, πρέπει να γίνει δούλος σας.

²⁸Όπως κι ο Υιός του Ανθρώπου δεν ήρθε για να τον υπηρετήσουν, αλλά για να υπηρετήσει και να προσφέρει τη ζωή του λύτρο για όλους».

Η θεραπεία δύο τυφλών στην Ιεριχώ

(Μκ 10,46-52· Λκ 18,35-43)

²⁹Όταν έβγαιναν από την Ιεριχώ, τους ακολούθησε πολύς κόσμος.

³⁰Δύο τυφλοί, που κάθονταν στην άκρη του δρόμου και άκουσαν πως περνάει ο Ιησούς, άρχισαν να φωνάζουν: «Κύριε, Υιέ του Δαβίδ, σπλαχνίσου μας! »

³¹Ο κόσμος τους μάλωνε να σωπάσουν. Αυτοί όμως φώναζαν ακόμα πιο δυνατά: «Κύριε, Υιέ του Δαβίδ, σπλαχνίσου μας! »

³²Ο Ιησούς στάθηκε, τους φώναξε και τους είπε: «Τι θέλετε να σας κάνω; »

³³«Κύριε», του λένε, «ν' ανοίξουν τα μάτια μας».

³⁴Ο Ιησούς τους σπλαχνίστηκε· άγγιξε τα μάτια τους, κι αμέσως απέκτησαν το φως τους και τον ακολουθούσαν.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 21

Η είσοδος του Ιησού στα Ιεροσόλυμα

(Μκ 11,1-11· Λκ 19,28-38· Ιω 12,12-19)

¹Όταν πλησίαζαν στα Ιεροσόλυμα κι έφτασαν στην Βηθσαφαγή, κοντά στο όρος των Ελαιών, ο Ιησούς έστειλε δύο μαθητές

²λέγοντάς τους: «Να πάτε στο χωριό που είναι απέναντί σας, και θα βρείτε αμέσως ένα θηλυκό γαϊδούρι δεμένο, μαζί με το πουλάρι του. Να τα λύσετε και να μου τα φέρετε.

³Κι αν σας πει κανένας τίποτε, να του πείτε πως το χρειάζεται ο Κύριος. Κι αυτός θα τα στείλει αμέσως».

⁴Αυτά έγιναν για να εκπληρωθεί εκείνο που είχε πει ο Θεός με τα λόγια του προφήτη:

⁵Πέστε στην πόλη της Σιών: Έρχεται σ' εσένα ο βασιλιάς σου πράος, καβάλα πάνω σε γαϊδούρι, πάνω σε πουλάρι, γέννημα υποζυγίου.

⁶Οι μαθητές πήγαν κι έκαναν όπως τους πρόσταξε ο Ιησούς:

⁷Έφεραν το γαϊδούρι και το πουλάρι του, έβαλαν πάνω τους τα ρούχα τους κι εκείνος κάθισε πάνω σ' αυτά.

⁸Οι πιο πολλοί από το πλήθος έστρωναν τα ρούχα τους στο δρόμο, ενώ άλλοι έκοβαν κι έστρωναν κλαδιά από τα δέντρα.

⁹Και το πλήθος, όσοι βιάζονταν μπροστά του κι όσοι ακολουθούσαν, κραύγαζαν: Δόξα στον Υιό του Δαβίδ! Ευλογημένος αυτός που έρχεται σταλμένος από τον Κύριο! Δόξα στον ύψιστο Θεό!

¹⁰Όταν μπήκε στα Ιεροσόλυμα, αναστατώθηκε όλη η πόλη. «Ποιος είναι αυτός;» ρωτούσαν.

¹¹Το πλήθος έλεγε: «Αυτός είναι ο προφήτης Ιησούς, από τη Ναζαρέτ της Γαλιλαίας».

Η εκδίωξη των εμπόρων από το ναό

(Μκ 11,15-19· Λκ 19,45-48· Ιω 2,13-22)

¹²Ο Ιησούς μπήκε στο ναό του Θεού κι έδιωξε όλους αυτούς που πουλούσαν και αγόραζαν στο χώρο του ναού, και αναποδογύρισε τα τραπέζια των αργυραμοιβών και τα καθίσματα αυτών που πουλούσαν περιστέρια.

¹³Και τους είπε: «Η Γραφή λέει:

Ο οίκος μου πρέπει να είναι οίκος προσευχής· εσείς όμως τον κάνατε σπήλαιο ληστών».

¹⁴Εκεί στο ναό τον πλησίασαν κουτσοί και τυφλοί, και τους θεράπευσε.

¹⁵Όταν είδαν οι αρχιερείς και οι γραμματείς τα θαύματα που έκανε, και τα παιδιά να φωνάζουν μέσα στο ναό και να λένε «δόξα στον Υιό του Δαβίδ», αγανάκτησαν

¹⁶και του έλεγαν: «Δεν ακούς τι λένε αυτοί; » «Και βέβαια τ' άκουσα», τους απάντησε ο Ιησούς. «Αλλά κι εσείς δε διαβάσατε ποτέ στην Γραφή, πως από το στόμα των νηπίων και των βρεφών έκανες να βγει τέλειος ύμνος;»

¹⁷Τους άφησε και βγήκε έξω από την πόλη, στην Βηθανία, και διανυκτέρευσε εκεί.

Η άκαρπη συκιά

(Μκ 11,12-14.20-24)

¹⁸Ξαναπηγαίνοντας ο Ιησούς το πρωί στην πόλη, πείνασε.

¹⁹Βλέποντας στο δρόμο μια συκιά, ήρθε κοντά της, μα δε βρήκε παρά μόνο φύλλα· και της λέει: «Ποτέ πια να μην ξαναβγάλεις καρπό! » Κι αμέσως ξεράθηκε η συκιά.

²⁰Όταν το είδαν οι μαθητές, απόρησαν και είπαν: «Πώς ξεράθηκε αμέσως η συκιά; »

²¹Ο Ιησούς τους αποκρίθηκε: «Σας βεβαιώνω, αν έχετε πίστη χωρίς ν' αμφιβάλλετε, όχι μόνο θα κάνετε το θαύμα με τη συκιά, αλλά κι αν πείτε σ' αυτό το βουνό, “σήκω και πέσε στη θάλασσα”, θα γίνει.

²²Κι όλα όσα ζητήσετε στην προσευχή με πίστη, θα τα λάβετε».

Η εξουσία του Ιησού

(Μκ 11,27-33· Λκ 20,1-8)

²³Όταν ο Ιησούς ήρθε στο ναό και δίδασκε, τον πλησίασαν οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι του λαού και του είπαν: «Με ποια εξουσία τα κάνεις αυτά; Και ποιος σου έδωσε αυτή την εξουσία; »

²⁴Τους αποκρίθηκε ο Ιησούς: «Θα σας κάνω κι εγώ μια ερώτηση· αν μου απαντήσετε, θα σας πω κι εγώ με ποια εξουσία τα κάνω αυτά:

²⁵Το βάπτισμα του Ιωάννη από πού προερχόταν; από το Θεό ή από τους ανθρώπους; » Αυτοί συζητούσαν μεταξύ τους κι έλεγαν: «Αν πούμε “από το Θεό”, θα μας πει, “γιατί τότε δεν το πιστέψατε; ”

²⁶Αν πάλι πούμε, “από τους ανθρώπους”, φοβόμαστε τον κόσμο, γιατί όλοι τον Ιωάννη τον θεωρούν προφήτη».

²⁷Απάντησαν, λοιπόν, στον Ιησού: «Δεν ξέρουμε». Τους είπε κι εκείνος: «Ούτε κι εγώ σας λέω με ποια εξουσία τα κάνω αυτά».

Η παραβολή για τους δύο γιους

²⁸«Τι γνώμη έχετε τώρα γι' αυτό που θα σας πω: Κάποιος είχε δύο παιδιά. Πάει λοιπόν στον πρώτο και του λέει: “παιδί μου, πήγαινε σήμερα κι εργασου στο αμπέλι”.

²⁹Αυτός του είπε: “δε θέλω”. Ύστερα όμως μετάνιωσε και πήγε.

³⁰Πάει και στον δεύτερο και του λέει τα ίδια. Εκείνος του αποκρίθηκε: “μάλιστα, κύριε”, αλλά δεν πήγε.

³¹Ποιος από τους δύο έκανε το θέλημα του πατέρα του; » «Ο πρώτος», του απαντούν. Τους λέει ο Ιησούς: «Σας βεβαιώνω πως οι τελώνες και οι πόρνες θα μπουν πριν από σας στη βασιλεία του Θεού.

³²Ήρθε σ' εσάς ο Ιωάννης κηρύττοντας την οδό της σωτηρίας, και δεν τον πιστέψατε· οι τελώνες όμως και οι πόρνες τον πίστεψαν. Κι εσείς, παρ' όλο που τους είδατε, δε μετανοήσατε ούτε τότε για να τον πιστέψετε».

Η παραβολή των κακών γεωργών

(Μκ 12,1-12· Λκ 20,9-10)

³³«Ακούστε άλλη μια παραβολή: Ένας γαιοκτήμονας φύτεψε ένα αμπέλι, το περίφραξε, έσκαψε σ' αυτό πατητήρι, έχτισε πύργο, το νοίκιασε σε γεωργούς και έφυγε για άλλον τόπο.

³⁴Όταν πλησίαζε η εποχή της καρποφορίας, έστειλε τους δούλους του στους γεωργούς να πάρουν το μερίδιό του από τους καρπούς.

³⁵Οι γεωργοί όμως έπιασαν τους δούλους του, κι άλλον τον έδειραν, άλλον τον σκότωσαν κι άλλον τον λιθοβόλησαν.

³⁶Ξανάστειλε άλλους δούλους, περισσότερους από τους πρώτους και τους έκαναν τα ίδια.

³⁷Τελευταίον τους έστειλε το γιο του με τη σκέψη: “θα σεβαστούν το γιο μου”.

³⁸Οι γεωργοί όμως, όταν είδαν το γιο, είπαν μεταξύ τους: “αυτός είναι ο κληρονόμος. Εμπρός, ας τον σκοτώσουμε και ας αρπάξουμε την κληρονομιά του”.

³⁹Τον έπιασαν, λοιπόν, τον έβγαλαν έξω από τ’ αμπέλι και τον σκότωσαν.

⁴⁰Όταν λοιπόν έρθει ο ιδιοκτήτης του αμπελιού, τι θα κάνει σ’ εκείνους τους γεωργούς; »

⁴¹«Είναι κακοί», του λένε. «Γι’ αυτό θα τους εξολοθρεύσει με το χειρότερο τρόπο και θα νοικιάσει το αμπέλι σ’ άλλους γεωργούς, που θα του δίνουν τους καρπούς στην εποχή τους».

⁴²Τους λέει ο Ιησούς: «Ποτέ δε διαβάσατε στις Γραφές; Ο λίθος που τον πέταξαν σαν άχρηστον οι οικοδόμοι, αυτός έγινε ακωνάρι· ο Κύριος το έκανε αυτό, και είν’ αξιοθαύμαστο στα μάτια μας».

⁴³⁻⁴⁴«Όποιος πέσει πάνω σ’ αυτόν το λίθο θα τσακιστεί· και σ’ όποιον πάνω πέσει ο λίθος, θα τον κομματιάσει. Γι’ αυτό σας βεβαιώνω πως ο Θεός θα σας αφαιρέσει το προνόμιο να είστε ο λαός της βασιλείας του, και θα το δώσει σ’ ένα λαό που θα παράγει τους καρπούς της βασιλείας».

⁴⁵Οι αρχιερείς και οι Φαρισαίοι άκουσαν τις παραβολές του και κατάλαβαν πως μιλάει γι’ αυτούς.

⁴⁶Κι ενώ ήθελαν να τον πιάσουν, φοβήθηκαν τα πλήθη, γιατί τον πίστευαν για προφήτη.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 22

Η παραβολή των βασιλικών γάμων

(Λκ 14,15-24)

¹Ο Ιησούς τους μίλησε πάλι με παραβολές και τους είπε:

²«Η βασιλεία των ουρανών μοιάζει μ’ ένα βασιλιά, που έκανε το γάμο του γιου του.

³Έστειλε τους δούλους του να φωνάξουν τους καλεσμένους στο γάμο, εκείνοι όμως δεν ήθελαν να έρθουν.

⁴Έστειλε ξανά άλλους δούλους λέγοντάς τους: “να πείτε στους καλεσμένους: έχω ετοιμάσει το γεύμα, έχω σφάξει τους ταύρους και τα θρεφτάρια, κι όλα είναι έτοιμα· ελάτε στο γάμο”.

⁵Οι καλεσμένοι όμως αδιαφόρησαν και πήγαν άλλος στο χωράφι του κι άλλος στο εμπόριό του.

⁶Οι υπόλοιποι έπιασαν τους δούλους του, τους κακοποίησαν και τους σκότωσαν.

⁷Όταν το άκουσε ο βασιλιάς εκείνος, θύμωσε· έστειλε το στρατό του κι αφάνισε εκείνους τους φονιάδες και πυρπόλησε την πόλη τους.

⁸Τότε λέει στους δούλους του: “το τραπέζι του γάμου είναι έτοιμο, μα οι καλεσμένοι δε φάνηκαν άξιοι.

⁹Πηγαίνετε, λοιπόν, στα σταυροδρόμια κι όσους βρείτε καλέστε τους στους γάμους”.

¹⁰Βγήκαν τότε οι δούλοι στους δρόμους και μάζεψαν όλους όσους βρήκαν, κακούς και καλούς. Η αίθουσα του γάμου γέμισε από συνδαιτυμόνες.

¹¹Μπήκε κι ο βασιλιάς για να δει τους συνδαιτυμόνες, κι εκεί είδε κάποιον που δεν ήταν ντυμένος με τη γαμήλια φορεσιά.

¹²“Φίλε”, του λέει, “πώς μπήκες εδώ χωρίς το κατάλληλο ντύσιμο; ” Εκείνος έχασε τη λαλιά του.

¹³Τότε ο βασιλιάς είπε στους υπηρέτες: “δέστε του τα πόδια και τα χέρια και πάρτε τον και βγάλτε τον έξω στο σκοτάδι”. εκεί θα κλαίει και θα τρίζει τα δόντια του.

¹⁴Γιατί πολλοί είναι οι καλεσμένοι, λίγοι όμως οι εκλεκτοί».

Ο φόρος στο Ρωμαίο αυτοκράτορα

(Μκ 12,13-17· Λκ 20,20-26)

¹⁵Τότε πήγαν οι Φαρισαίοι κι έκαναν σύσκεψη πώς να τον παγιδέψουν με ερωτήσεις.

¹⁶Έστειλαν, λοιπόν, τους μαθητές τους μαζί με τους Ηρωδιανούς και του είπαν: «Διδάσκαλε, ξέρουμε πως λες την αλήθεια και διδάσκεις αληθινά το θέλημα του Θεού, και δε φοβάσαι κανέναν γιατί δεν υπολογίζεις σε πρόσωπα.

¹⁷Πες μας, λοιπόν, τι γνώμη έχεις; Επιτρέπεται να πληρώνουμε φόρο στον αυτοκράτορα ή όχι; »

¹⁸Ο Ιησούς κατάλαβε την πονηριά τους και τους είπε: «Γιατί προσπαθείτε να με παγιδέψετε, υποκριτές;

¹⁹Δείξτε μου το νόμισμα που πληρώνουμε για φόρο». Εκείνοι του έφεραν ένα δηνάριο.

²⁰«Ποιανού είναι αυτή η εικόνα και η επιγραφή; » τους ρωτάει.

²¹«Του αυτοκράτορα», του απαντούν. «Δώστε, λοιπόν», τους λέει, «στον αυτοκράτορα ό, τι ανήκει στον αυτοκράτορα, και στο Θεό ό, τι ανήκει στο Θεό».

²²Όταν το άκουσαν αυτό έμειναν κατάπληκτοι και τον άφησαν κι έφυγαν.

Το ερώτημα για την ανάσταση των νεκρών

(Μκ 12,18-27· Λκ 20,27-40)

²³Εκείνη την ημέρα πήγαν στον Ιησού μερικοί Σαδδουκαίοι –αυτοί λένε πως δεν υπάρχει ανάσταση–

²⁴και τον ρώτησαν: «Διδάσκαλε, ο Μωυσής είπε: αν κάποιος πεθάνει άτεκνος, ο αδερφός του να παντρευτεί τη χήρα του και να κάνει απογόνους για τον νεκρό αδερφό του.

²⁵Ήταν σ' εμάς εφτά αδερφοί· ο πρώτος, αφού παντρεύτηκε πέθανε και, επειδή δεν είχε παιδιά, άφησε τη γυναίκα του στον αδερφό του.

²⁶Το ίδιο κι ο δεύτερος κι ο τρίτος, ως τον έβδομο.

²⁷Υστερα απ' όλους πέθανε και η γυναίκα.

²⁸Όταν λοιπόν θ' αναστηθούν, σε ποιον από τους εφτά θ' ανήκει αυτή η γυναίκα; Αφού όλοι την είχαν παντρευτεί».

29 Ο Ιησούς τους αποκρίθηκε: «Βρίσκεστε σε πλάνη, γιατί ούτε τις Γραφές καταλαβαίνετε ούτε τη δύναμη του Θεού.

30 Όταν αναστηθούν οι νεκροί, ούτε θα νυμφεύονται ούτε θα παντρεύονται, αλλά θα είναι όπως οι άγγελοι στον ουρανό.

31 Όσο για την ανάσταση των νεκρών, δε διαβάσατε τι σας λέει ο ίδιος ο Θεός;

32 Εγώ είμαι ο Θεός του Αβραάμ και ο Θεός του Ισαάκ και ο Θεός του Ιακώβ. Ο Θεός δεν είναι Θεός νεκρών, αλλά ζωντανών».

33 Τα πλήθη, όταν τ' άκουσαν έμειναν κατάπληκτοι με τη διδασκαλία του.

Η σπουδαιότερη εντολή

(Μκ 12,28-34· Λκ 10,25-28)

34 Όταν έμαθαν οι Φαρισαίοι ότι αποστόμωσε τους Σαδδουκαίους, συγκεντρώθηκαν όλοι μαζί,

35 και ένας απ' αυτούς, νομοδιδάσκαλος, για να τον φέρει σε δύσκολη θέση, του έκανε το εξής ερώτημα:

36 «Διδάσκαλε, ποια είναι η πιο μεγάλη εντολή στο νόμο; »

37 Αυτός του απάντησε: «Ν' αγαπάς τον Κύριο το Θεό σου μ' όλη την καρδιά σου, μ' όλη την ψυχή σου και μ' όλο το νου σου.

38 Αυτή είναι η πρώτη και πιο μεγάλη εντολή.

39 Δεύτερη, εξίσου σπουδαία με αυτήν: ν' αγαπάς τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου.

40 Σ' αυτές τις δύο εντολές συνοψίζονται όλος ο νόμος και οι προφήτες».

Ο Μεσσίας και ο Δαβίδ

(Μκ 12,35-37· Λκ 20,41-44)

41 Εκεί που ήταν συγκεντρωμένοι οι Φαρισαίοι,

42 τους ρώτησε ο Ιησούς: «Τι νομίζετε για το Μεσσία; Ποιανού απόγονος είναι; » «Του Δαβίδ», του απαντούν.

⁴³Τους λέει: «Πώς τότε ο Δαβίδ, οδηγημένος από το Πνεύμα, τον ονομάζει “Κύριο”; Λέει:

⁴⁴Ο Κύριος είπε στον Κύριό μου: κάθισε στα δεξιά μου ώσπου να υποτάξω τους εχθρούς σου κάτω απ’ τα πόδια σου.

⁴⁵»Αν, λοιπόν, ο Δαβίδ τον ονομάζει “Κύριο”, πώς είναι απόγονός του; »

⁴⁶Κανένας δεν μπορούσε να του απαντήσει, ούτε τολμούσε πια κανείς από κείνη τη μέρα να του θέσει ερωτήματα.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 23

Αντίθεση Φαρισαίων και μαθητών

(Μκ 12,38-40· Λκ 11,37-52· 20,45-47)

¹Τότε ο Ιησούς μίλησε στο πλήθος και στους μαθητές του

²και τους είπε: «Τη θέση του Μωυσή ως δασκάλου την πήραν οι γραμματείες και οι Φαρισαίοι.

³Όσα λοιπόν σας λένε να τηρείτε, να τα τηρείτε και να τα πράττετε· να μην κάνετε όμως κατά τα έργα τους, γιατί λένε μόνο και δεν πράττουν.

⁴Φτιάχνουν φορτία βαριά, που δύσκολα σηκώνονται, και τα φορτώνουν στους ώμους των ανθρώπων, ενώ οι ίδιοι δε θέλουν ούτε με το δάκτυλό τους να τα κινήσουν.

⁵Όλα τα έργα τους τα πράττουν για να κάνουν καλή εντύπωση στους ανθρώπους. Πλαταίνουν τα φυλακτά τους και φαρδαίνουν τις άκρες από τα ιμάτιά τους.

⁶Τους αρέσουν οι καλύτερες θέσεις στα δείπνα και τα πρώτα καθίσματα στη συναγωγή,

⁷να τους χαιρετούν με σεβασμό στην αγορά και να τους φωνάζουν οι άνθρωποι “δάσκαλέ μου”.

⁸»Εσείς όμως να μη δεχτείτε να σας αποκαλούν “δάσκαλέ μου”. Ένας είναι ο δάσκαλός σας, ο Χριστός· κι εσείς όλοι είστε αδερφοί.

⁹Και πατέρα σας μην ονομάσετε κανέναν στη γη, γιατί ένας είναι ο Πατέρας σας: ο ουράνιος.

¹⁰Μην ονομαστείτε “ηγήτορες”, γιατί ο ηγήτοράς σας είναι ένας: ο Χριστός.

¹¹Ο πιο σπουδαίος από σας να είναι υπηρέτης σας.

¹²Γιατί όποιος υψώσει τον εαυτό του θα ταπεινωθεί· κι όποιος ταπεινώσει τον εαυτό του θα υψωθεί».

Ταλανισμός των γραμματέων και των Φαρισαίων

¹³«Αλίμονό σας, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές, γιατί κατατρώτε τις περιουσίες των χηρών, κάνετε όμως μεγάλες προσευχές για να φανείτε καλοί· γι’ αυτό η τιμωρία σας θα είναι ιδιαίτερα αυστηρή.

¹⁴»Αλίμονό σας, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές, γιατί κλείνετε στους ανθρώπους το δρόμο για τη βασιλεία των ουρανών. Ούτε εσείς μπαίνετε ούτε το επιτρέπετε σ’ όσους θέλουν να μπουν.

¹⁵»Αλίμονό σας, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές, γιατί τριγυρνάτε στη στεριά και στη θάλασσα για να κερδίσετε έναν προσήλυτο· κι όταν τον κερδίσετε, τον κάνετε ν’ αξίζει για την κόλαση δυο φορές παραπάνω από σας.

¹⁶»Αλίμονό σας, οδηγοί τυφλοί, που λέτε: “όποιος ορκιστεί στο ναό ο όρκος του δεν πιάνει, όποιος όμως ορκιστεί στο χρυσάφι του ναού πρέπει να τηρήσει τον όρκο του”.

¹⁷Μωροί και τυφλοί, τι είναι μεγαλύτερο: το χρυσάφι ή ο ναός που αγιάζει το χρυσάφι;

¹⁸Λέτε ακόμα: “όποιος ορκιστεί στο θυσιαστήριο ο όρκος του δεν πιάνει· όποιος όμως ορκιστεί στο δώρο που είναι πάνω στο θυσιαστήριο πρέπει να τηρήσει τον όρκο του”.

¹⁹Ανόητοι και τυφλοί, τι είναι μεγαλύτερο: το δώρο ή το θυσιαστήριο, που αγιάζει το δώρο;

²⁰Όποιος λοιπόν ορκίζεται στο θυσιαστήριο, ορκίζεται σ’ αυτό και σ’ ό, τι βρίσκεται πάνω του.

- 21**Κι όποιος ορκίζεται στο ναό, ορκίζεται σ' αυτόν και σ' εκείνον που κατοικεί μέσα.
- 22**Κι όποιος ορκιστεί στον ουρανό, ορκίζεται στο θρόνο του Θεού και σ' εκείνον που κάθεται πάνω στο θρόνο.
- 23**»Αλίμονό σας, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές, γιατί δίνετε στο ναό το ένα δέκατο από το δυόσμο, το άνηθο και το κύμινο, και δεν τηρείτε τις σπουδαιότερες εντολές του νόμου, τη δικαιοσύνη, την ευσπλαχνία και την πιστότητα. Αυτά όμως έπρεπε να κάνετε, χωρίς βέβαια να παραμελείτε κι εκείνα.
- 24**Τυφλοί οδηγοί, που περνάτε από στραγγιστήρι το κουνούπι και καταπίνετε ολόκληρη καμήλα.
- 25**»Αλίμονό σας, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές, γιατί καθαρίζετε το εξωτερικό του ποτηριού και του πιάτου, το περιεχόμενό τους όμως προέρχεται από αρπαγή και αδικία.
- 26**Φαρισαίε τυφλέ, καθάρισε πρώτα το εσωτερικό του ποτηριού και του πιάτου, για να έχει αξία και η εξωτερική τους καθαρότητα.
- 27**»Αλίμονό σας, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές, γιατί μοιάζετε με τάφους ασβεστωμένους, που εξωτερικά φαίνονται ωραίοι, εσωτερικά όμως είναι γεμάτοι κόκαλα νεκρών και κάθε λογής ακαθαρσία.
- 28**Έτσι κι εσείς, εξωτερικά φαίνεστε ευσεβείς στους ανθρώπους, κι εσωτερικά είστε γεμάτοι υποκρισία και ανομία.
- 29**»Αλίμονό σας, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές, γιατί χτίζετε τάφους για τους προφήτες και διακοσμείτε τα μνήματα των δικαίων του Ισραήλ.
- 30**“Αν ζούσαμε εμείς”, λέτε, “στην εποχή των προγόνων μας, δε θα παίρναμε μέρος μαζί τους στο φόνο των προφητών”.
- 31**Έτσι ομολογείτε πως είστε απόγονοι αυτών που σκότωσαν τους προφήτες.
- 32**Ολοκληρώστε λοιπόν τώρα εσείς ό, τι άρχισαν οι πρόγονοί σας.

³³Φίδια, γεννήματα οχιάς, πώς θα ξεφύγετε από την τελική κρίση και την κόλαση; »

Ο Ιησούς και η Ιερουσαλήμ (Λκ 13,34-35)

³⁴«Γι' αυτό κι εγώ θα σας στείλω προφήτες και σοφούς και γραμματείς. Άλλους απ' αυτούς θα τους σκοτώσετε και θα τους σταυρώσετε, κι άλλους θα τους μαστιγώσετε στις συναγωγές σας και θα τους καταδιώξετε από πόλη σε πόλη.

³⁵Έτσι θα πέσει πάνω σας η ευθύνη για όλο το δίκαιο αίμα που χύνεται στη γη, από το αίμα του δίκαιου Άβελ, ως το αίμα του Ζαχαρία, γιου του Βαραχία, που τον σκοτώσατε ανάμεσα στο ιερό και στο θυσιαστήριο.

³⁶Σας βεβαιώνω πως όλα αυτά θα πέσουν πάνω στην τωρινή γενιά.

³⁷»Ιερουσαλήμ Ιερουσαλήμ, που σκοτώνεις τους προφήτες και λιθοβολείς αυτούς που σου στέλνει ο Θεός! Πόσες φορές θέλησα να συνάξω τα παιδιά σου όπως η κλώσα συνάζει τα κλωσόπουλα κάτω απ' τις φτερούγες της, αλλά εσείς δεν το θελήσατε.

³⁸Γι' αυτό ο τόπος σας θα ερημωθεί!

³⁹Σας βεβαιώνω πως δε θα με δείτε πια, ως την ώρα που θα πείτε: Ευλογημένος αυτός που έρχεται σταλμένος από τον Κύριο!»

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 24

Πρόρρηση της καταστροφής του ναού (Μκ 13,1-2· Λκ 21,5-6)

¹Όταν ο Ιησούς βγήκε από το ναό και ξεκίνησε να φύγει, ήρθαν οι μαθητές του για να του δείξουν τα οικοδομήματα του ναού.

²Ο Ιησούς όμως τους είπε: «Τα βλέπετε όλα αυτά; Σας βεβαιώνω πως δε θα μείνει εδώ πέτρα πάνω στην πέτρα· όλα θα γκρεμιστούν».

Η συντέλεια του κόσμου (Μκ 13,3-31· Λκ 21,7-33)

³Ύστερα ο Ιησούς πήγε και κάθισε στο όρος των Ελαιών. Κι ήρθαν οι μαθητές του και τον ρώτησαν ιδιαιτέρως: «Πες μας, πότε θα γίνουν αυτά, και ποιο

σημάδι θα δείξει πως πλησιάζει η παρουσία σου και η συντέλεια του κόσμου;
»

⁴Ο Ιησούς τους απάντησε: «Προσέχετε μη σας ξεγελάσει κανείς.

⁵Γιατί πολλοί θα εμφανιστούν σαν μεσσίες και θα ισχυρίζονται: “εγώ είμαι ο Μεσσίας”. Έτσι θα παραπλανήσουν πολλούς.

⁶Τότε θ’ ακούσετε πως γίνονται πόλεμοι, ή προετοιμάζονται πόλεμοι. Προσέξτε να μην ταραχτείτε, γιατί όλα αυτά πρέπει να γίνουν, αλλά δεν είναι ακόμη το τέλος.

⁷Το ένα έθνος θα ξεσηκωθεί εναντίον του άλλου και το ένα βασίλειο εναντίον του άλλου· θα έρθουν πείνα, αρρώστιες και σεισμοί σε διάφορα μέρη.

⁸Όλα αυτά όμως είναι σαν τους πρώτους πόνους της γέννας.

⁹»Θα σας παραδώσουν σε βασανιστήρια και θα σας σκοτώσουν, κι όλοι οι λαοί θα σας μισούν εξαιτίας μου.

¹⁰Τότε πολλοί θα αποστατήσουν, θα καταδώσουν ο ένας τον άλλο και θα μισούν ο ένας τον άλλο.

¹¹Θα εμφανιστούν και πολλοί ψευδοπροφήτες και θα παραπλανούν πολλούς.

¹²Επειδή μάλιστα θα πληθύνει η κακία, η αγάπη πολλών θα ψυχρανθεί.

¹³Όποιος όμως μένει σταθερός ως το τέλος, αυτός θα σωθεί.

¹⁴Πρώτα θα κηρυχθεί σ’ όλη την οικουμένη αυτό το ευαγγέλιο για τη βασιλεία του Θεού, για να το ακούσουν όλα τα έθνη, και ύστερα θα έρθει το τέλος.

¹⁵»Όταν λοιπόν θα δείτε να στήνεται στο ιερό το βδέλυγμα της ερημώσεως, που προφήτεψε ο Θεός μέσω του προφήτη Δανιήλ –ο αναγνώστης ας καταλάβει–

¹⁶τότε, όσοι βρεθούν στην Ιουδαία, να φύγουν στα βουνά·

- 17Όποιος βρεθεί στο λιακωτό, να φύγει χωρίς να κατεβεί να πάρει τα πράγματα απ' το σπίτι του.
- 18Το ίδιο κι όποιος βρεθεί στο χωράφι, να φύγει χωρίς να γυρίσει πίσω να πάρει το πανωφόρι του.
- 19Κι αλίμονο στις γυναίκες που θα 'ναι έγκυες ή θα θηλάζουν εκείνον τον καιρό!
- 20»Να προσεύχεστε να μην αναγκαστείτε να φύγετε χειμώνα ή μέρα Σάββατο.
- 21Γιατί τα δεινά που θα συμβούν τότε θα 'ναι τέτοια, που δεν ξανάγιναν απ' την αρχή του κόσμου έως σήμερα κι ούτε θα ξαναγίνουν.
- 22Κι αν δε λιγόστευε ο Θεός τις ημέρες των δεινών, δε θα γλίτωνε κανένας· αλλά για χάρη των εκλεκτών θα λιγοστέψει τις ημέρες εκείνες.
- 23»Αν κάποιος τότε σας πει, “να, εδώ είναι ο Μεσσίας” ή “να, εκεί είναι”, μην τον πιστέψετε.
- 24Γιατί θα εμφανιστούν ψευδομεσσίες και ψευδοπροφήτες, που θα κάνουν μεγάλα και φοβερά θαύματα, για να παραπλανήσουν, αν είναι δυνατόν, ακόμα κι αυτούς που διάλεξε ο Θεός.
- 25Εγώ σας τα είπα πριν γίνουν.
- 26Αν, λοιπόν, σας πουν, “να τος, είναι στην έρημο”, μην πάτε· κι αν σας πουν, “να τος, εκεί είναι κρυμμένος”, μην τους πιστέψετε.
- 27Γιατί ο Υιός του Ανθρώπου θα έρθει τόσο φανερά, όπως η αστραπή που βγαίνει στην ανατολή και φαίνεται ως τη δύση.
- 28Κι όπως λέει η παροιμία, όπου το πτώμα, εκεί και τα όρνεα.
- 29»Αμέσως ύστερα από τα δεινά εκείνης της εποχής, ο ήλιος θα σκοτεινιάσει, και το φεγγάρι θα πάψει πια να φέγγει· τ' άστρα θα πέσουν από τον ουρανό, και οι ουράνιες δυνάμεις που κρατούν την τάξη του σύμπαντος, θα διασαλευτούν.

30 Τότε θα εμφανιστεί στον ουρανό το σημάδι του Υιού του Ανθρώπου και θα θρηνήσουν όλες οι φυλές της γης· θα δουν τον Υιό του Ανθρώπου να έρχεται πάνω στα σύννεφα του ουρανού, με δύναμη και λαμπρότητα μεγάλη.

31 Αυτός θα στείλει τους αγγέλους του να σαλπίσουν δυνατά και να συνάξουν τους εκλεκτούς του από τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, από το ένα άκρο του κόσμου ως το άλλο.

32 »Πάρτε μάθημα από τη συκιά: Όταν πια μαλακώσουν τα κλαδιά της και βγάλει φύλλα, καταλαβαίνετε πως πλησιάζει το καλοκαίρι.

33 Έτσι κι εσείς, όταν τα δείτε όλα αυτά, να καταλάβετε ότι πλησιάζει το τέλος, ότι βρίσκεται πολύ κοντά.

34 Σας βεβαιώνω πως όλα αυτά θα γίνουν όσο ακόμη ζουν οι άνθρωποι ετούτης της γενιάς.

35 Ο σημερινός κόσμος θα πάψει να υπάρχει, τα λόγια μου όμως ποτέ».

Ο αιφνίδιος ερχομός του τέλους

(Μκ 13,32-37· Λκ 17,26-30.34-36)

36 «Ποια όμως μέρα και ώρα θα έρθει το τέλος, κανένας δεν το ξέρει· ούτε οι άγγελοι των ουρανών, παρά μόνον ο Πατέρας μου.

37 »Η παρουσία του Υιού του Ανθρώπου θα μοιάζει με ό, τι έγινε την εποχή του Νώε.

38 Εκείνη την εποχή, πριν από τον κατακλυσμό, οι άνθρωποι έτρωγαν και έπιναν, παντρεύονταν και πάντρευαν ως την ημέρα που μπήκε ο Νώε στην κιβωτό.

39 Δεν κατάλαβαν τίποτε, ώσπου ήρθε ο κατακλυσμός και τους αφάνισε όλους. Έτσι θα γίνει και με την παρουσία του Υιού του Ανθρώπου.

40 Τότε, από δύο ανθρώπους που θα βρεθούν στο χωράφι, ο ένας θα σωθεί κι ο άλλος θα χαθεί.

41 Δύο γυναίκες θ' αλέθουν στο μύλο, η μία θα σωθεί κι η άλλη θα χαθεί.

42 »Να αγρυπνείτε, λοιπόν, γιατί δεν ξέρετε ποια μέρα θα έρθει ο Κύριός σας.

⁴³Και να ξέρετε τούτο: Αν ήξερε ο ιδιοκτήτης ενός σπιτιού ποια ώρα θα έρθει ο κλέφτης, θα ξαγρυπνούσε και δε θ' άφηνε να διαρρήξουν το σπίτι του.

⁴⁴Γι' αυτό κι εσείς να είστε έτοιμοι, γιατί ο Υιός του Ανθρώπου θα έρθει την ώρα που δεν τον περιμένετε».

Ο έμπιστος δούλος

(Λκ 12,41-48)

⁴⁵«Ποιος άραγε είναι ο έμπιστος και συνετός δούλος που ο κύριός του τον έκανε επιστάτη των δούλων του, να τους δίνει την τροφή τις ορισμένες ώρες;

⁴⁶Μακάριος ο δούλος εκείνος που όταν έρθει ο κύριός του, θα τον βρει να κάνει σωστά τη δουλειά του.

⁴⁷Σας βεβαιώνω πως θα τον βάλει υπεύθυνο σ' όλα του τα υπάρχοντα.

⁴⁸Αν όμως ο κακός εκείνος δούλος πει μέσα του: “αργεί να 'ρθεί ο κύριός μου”

⁴⁹κι αρχίσει να χτυπάει τους συνδούλους του και να τρώει και να πίνει μαζί με μέθυσους,

⁵⁰θα 'ρθεί ο κύριός του μια μέρα που αυτός δε θα τον περιμένει και σε ώρα που δε θα την υποψιάζεται:

⁵¹θα του επιβάλει σκληρή τιμωρία και θα τον ρίξει στον τόπο όπου τιμωρούνται οι υποκριτές. Εκεί θα κλαίει και θα τρίζει τα δόντια του».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 25

Η παραβολή των δέκα παρθένων

¹«Ο ερχομός της βασιλείας του Θεού θα μοιάζει με ό, τι έγινε με δέκα παρθένες. Αυτές πήραν τα λυχνάρια τους και βγήκαν να προϋπαντήσουν το γαμπρό.

²Πέντε απ' αυτές ήταν συνετές και πέντε άμυαλες.

³Οι άμυαλες πήραν τα λυχνάρια τους, μα δεν πήραν μαζί τους και λάδι.

⁴Απεναντίας, οι συνετές πήραν μαζί με τα λυχνάρια τους και λάδι στα δοχεία τους.

⁵Επειδή όμως ο γαμπρός αργοπορούσε, νύσταξαν όλες και κοιμήθηκαν.

⁶Κατά τα μεσάνυχτα ακούστηκε μια φωνή: “έρχεται ο γαμπρός· βγείτε να τον προϋπαντήσετε!”

⁷Όλες, λοιπόν, οι παρθένες σηκώθηκαν και τακτοποίησαν τα λυχνάρια τους.

⁸Οι άμυαλες είπαν τότε στις συνετές: “δώστε μας από το λάδι σας, γιατί τα λυχνάρια μας σβήνουν”.

⁹Οι συνετές όμως απάντησαν: “όχι, γιατί δε θα φτάσει και για μας και για σας· καλύτερα, πηγαίνετε στους πωλητές ν’ αγοράσετε για δικό σας”.

¹⁰Αλλά ενώ πήγαιναν ν’ αγοράσουν λάδι, ήρθε ο γαμπρός. Τότε οι έτοιμες παρθένες μπήκαν μαζί του στη γιορτή του γάμου, και έκλεισε η πόρτα.

¹¹Ύστερα από λίγο φτάνουν και οι υπόλοιπες παρθένες κι άρχισαν να φωνάζουν: “κύριε, κύριε, άνοιξέ μας!”

¹²Εκείνος όμως τους αποκρίθηκε: “αλήθεια σας λέω, δε σας ξέρω”.

¹³Να είστε, λοιπόν, άγρυπνοι, γιατί δεν ξέρετε ούτε την ημέρα ούτε την ώρα που θα έρθει ο Υιός του Ανθρώπου».

Η παραβολή των ταλάντων

(Λκ 19,11-27)

¹⁴«Η βασιλεία του Θεού μοιάζει μ’ έναν άνθρωπο ο οποίος φεύγοντας για ταξίδι, κάλεσε τους δούλους του και τους εμπιστεύτηκε τα υπάρχοντά του.

¹⁵Σ’ άλλον έδωσε πέντε τάλαντα, σ’ άλλον δύο, σ’ άλλον ένα, στον καθένα ανάλογα με την ικανότητά του, κι έφυγε αμέσως για το ταξίδι.

¹⁶Αυτός που έλαβε τα πέντε τάλαντα, πήγε και τα εκμεταλλεύτηκε και κέρδισε άλλα πέντε.

¹⁷Κι αυτός που έλαβε τα δύο τάλαντα, κέρδισε επίσης άλλα δύο.

¹⁸Εκείνος όμως που έλαβε το ένα τάλαντο, πήγε κι έσκαψε στη γη και έκρυψε τα χρήματα του κυρίου του.

¹⁹»Ύστερα από ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, γύρισε ο κύριος εκείνων των δούλων και έκανε λογαριασμό μαζί τους.

- ²⁰Παρουσιάστηκε τότε εκείνος που είχε λάβει τα πέντε τάλαντα και του έφερε άλλα πέντε. “Κύριε”, του λέει, “μου εμπιστεύτηκες πέντε τάλαντα· κοίτα, κέρδισα μ’ αυτά άλλα πέντε”.
- ²¹Ο κύριός του του είπε: “εύγε, καλέ και έμπιστε δούλε! Αποδείχτηκες αξιόπιστος στα λίγα, γι’ αυτό θα σου εμπιστευτώ πολλά. Έλα να γιορτάσεις μαζί μου”.
- ²²Παρουσιάστηκε κι ο άλλος με τα δύο τάλαντα και του είπε: “κύριε, μου εμπιστεύτηκες δύο τάλαντα· κοίτα, κέρδισα άλλα δύο”.
- ²³Του είπε ο κύριός του: “εύγε, καλέ και έμπιστε δούλε! Αποδείχτηκες αξιόπιστος στα λίγα, γι’ αυτό θα σου εμπιστευτώ πολλά. Έλα να γιορτάσεις μαζί μου”.
- ²⁴Παρουσιάστηκε κι εκείνος που είχε λάβει το ένα τάλαντο και του είπε: “κύριε, ήξερα πως είσαι σκληρός άνθρωπος. Θερίζεις εκεί όπου δεν έσπειρες και συνάζεις καρπούς εκεί που δε φύτεψες.
- ²⁵Γι’ αυτό φοβήθηκα και πήγα κι έκρυψα το τάλαντό σου στη γη. Ορίστε τα λεφτά σου”.
- ²⁶Ο κύριός του του αποκρίθηκε: “δούλε κακέ και οκνηρέ, ήξερες πως θερίζω όπου δεν έσπειρα, και συνάζω καρπούς απ’ όπου δε φύτεψα!
- ²⁷Τότε έπρεπε να βάλεις τα χρήματά μου στην τράπεζα, κι εγώ όταν θα γυρνούσα πίσω, θα τα έπαιρνα με τόκο.
- ²⁸Πάρτε του, λοιπόν, το τάλαντο και δώστε το σ’ αυτόν που έχει τα δέκα τάλαντα.
- ²⁹Γιατί σε καθέναν που έχει, θα του δοθεί με το παραπάνω και θα ’χει περισσευμα· ενώ απ’ όποιον δεν έχει, θα του πάρουν και τα λίγα που έχει.
- ³⁰Κι αυτόν τον άχρηστο δούλο πετάξτε τον έξω στο σκοτάδι. Εκεί θα κλαίνε, και θα τρίζουν τα δόντια”».

Πώς θα κριθεί ο κόσμος

- 31 «Όταν θα έρθει ο Υιός του Ανθρώπου με όλη του τη μεγαλοπρέπεια και θα τον συνοδεύουν όλοι οι άγιοι άγγελοι, θα καθίσει στο βασιλικό θρόνο του.
- 32 Τότε θα συναχθούν μπροστά του όλα τα έθνη, και θα τους ξεχωρίσει όπως ξεχωρίζει ο βοσκός τα πρόβατα από τα κατσίκια.
- 33 Τα πρόβατα θα τα τοποθετήσει στα δεξιά του και τα κατσίκια στ' αριστερά του.
- 34 Θα πει τότε ο βασιλιάς σ' αυτούς που βρίσκονται δεξιά του: “ελάτε, οι ευλογημένοι απ' τον Πατέρα μου, κληρονομήστε τη βασιλεία που σας έχει ετοιμαστεί απ' την αρχή του κόσμου.
- 35 Γιατί, πείνασα και μου δώσατε να φάω, δίψασα και μου δώσατε να πιω, ήμουν ξένος και με περιμαζέψατε,
- 36 γυμνός και με ντύσατε, άρρωστος και μ' επισκεφθήκατε, φυλακισμένος κι ήρθατε να με δείτε”.
- 37 Τότε θα του απαντήσουν οι άνθρωποι του Θεού: “Κύριε, πότε σε είδαμε να πεινάς και σε θρέψαμε ή να διψάς και σου δώσαμε να πιεις;
- 38 Πότε σε είδαμε ξένον και σε περιμαζέψαμε ή γυμνόν και σε ντύσαμε;
- 39 Πότε σε είδαμε άρρωστον ή φυλακισμένον κι ήρθαμε να σε επισκεφθούμε; ”
- 40 Τότε θα τους απαντήσει ο βασιλιάς: “σας βεβαιώνω πως αφού τα κάνατε αυτά για έναν από τους άσημους αδερφούς μου, τα κάνατε για μένα”.
- 41 »Υστερα θα πει και σ' αυτούς που βρίσκονται αριστερά του: “φύγετε από μπροστά μου, καταραμένοι πηγαίνετε στην αιώνια φωτιά, που έχει ετοιμαστεί για το διάβολο και τους δικούς του.
- 42 Γιατί, πείνασα και δε μου δώσατε να φάω, δίψασα και δε μου δώσατε να πιω,
- 43 ήμουν ξένος και δε με περιμαζέψατε, γυμνός και δε με ντύσατε, άρρωστος και φυλακισμένος και δεν ήρθατε να με δείτε”.

⁴⁴Τότε θα του απαντήσουν κι αυτοί: “Κύριε, πότε σε είδαμε πεινασμένον ή διψασμένον ή ξένον ή γυμνόν ή άρρωστον ή φυλακισμένον και δε σε υπηρετήσαμε; ”

⁴⁵Και θα τους απαντήσει: “σας βεβαιώνω πως αφού δεν τα κάνατε αυτά για έναν από αυτούς τους άσημους αδερφούς μου, δεν τα κάνατε ούτε για μένα”.

⁴⁶Αυτοί λοιπόν θα πάνε στην αιώνια τιμωρία, ενώ οι δίκαιοι στην αιώνια ζωή».

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 26

Η συνωμοσία για τη θανάτωση του Ιησού

(Μκ 14,1-2· Λκ 22,1-2· Ιω 11,45-53)

¹Όταν τελείωσε ο Ιησούς όλα αυτά τα λόγια, είπε στους μαθητές του:

²«Ξέρετε ότι σε δύο μέρες είναι η γιορτή του Πάσχα· και ο Υιός του Ανθρώπου θα παραδοθεί για να σταυρωθεί».

³Συγκεντρώθηκαν τότε οι αρχιερείς και οι γραμματείς και οι πρεσβύτεροι του συνεδρίου στο παλάτι του αρχιερέα, ο οποίος ονομαζόταν Καϊάφας,

⁴κι αποφάσισαν να συλλάβουν με δόλο τον Ιησού και να τον θανατώσουν.

⁵«Όχι όμως πάνω στη γιορτή», έλεγαν, «για να μην ξεσηκωθεί ο λαός».

Η χρίση του Ιησού με μύρο

(Μκ 14,3-9· Ιω 12,1-8)

⁶Στο μεταξύ ο Ιησούς πήγε στη Βηθανία στο σπίτι του Σίμωνα του λεπρού.

⁷Εκεί τον πλησίασε μια γυναίκα που κρατούσε ένα αλαβάστρινο δοχείο με πάρα πολύ ακριβό μύρο κι έχυσε το μύρο στο κεφάλι του καθώς ο Ιησούς έτρωγε.

⁸Όταν το είδαν αυτό οι μαθητές, αγανάκτησαν. «Προς τι αυτή η σπατάλη; » έλεγαν.

⁹«Αυτό το μύρο θα μπορούσε να πουληθεί ακριβά και το αντίτιμο να δοθεί στους φτωχούς».

¹⁰Ο Ιησούς όμως κατάλαβε και τους είπε: «Γιατί δημιουργείτε προβλήματα στη γυναίκα; Έκανε μια καλή πράξη για μένα.

11 Όσο για τους φτωχούς, αυτούς πάντοτε θα τους έχετε μαζί σας· εμένα όμως δεν θα μ' έχετε πάντοτε.

12 Το μύρο που έριξε στο σώμα μου αυτή η γυναίκα ήταν προετοιμασία για την ταφή μου.

13 Σας βεβαιώνω όμως πως σ' όλο τον κόσμο, όπου κι αν κηρυχθεί το ευαγγέλιο, θα γίνεται λόγος και για την πράξη της, και έτσι θα τη θυμούνται».

Η προδοσία του Ιούδα

(Μκ 14,10-11· Λκ 22,3-6)

14 Τότε ο Ιούδας ο Ισκαριώτης, ένας από τους δώδεκα μαθητές, σηκώθηκε και πήγε στους αρχιερείς και τους είπε:

15 «Τι θα μου δώσετε; κι εγώ θα σας τον παραδώσω». Αυτοί του μέτρησαν τριάντα αργύρια.

16 Από τότε ζητούσε να βρει κατάλληλη ευκαιρία για να τους τον παραδώσει.

Το τελευταίο δείπνο

(Μκ 14,12-26· Λκ 22,7-23)

17 Την πρώτη μέρα της γιορτής των Αζύμων πήγαν στον Ιησού οι μαθητές και τον ρώτησαν: «Πού θέλεις να σου ετοιμάσουμε να φας το πασχαλινό δείπνο;»

18 Αυτός τους απάντησε: «Να πάτε στην πόλη, στον τάδε, και να του πείτε: “ο Διδάσκαλος λέει: Κοντεύει η ώρα μου· θα γιορτάσω στο σπίτι σου το Πάσχα μαζί με τους μαθητές μου”».

19 Οι μαθητές έκαναν όπως τους πρόσταξε ο Ιησούς κι ετοίμασαν το πασχαλινό τραπέζι.

20 Όταν βράδιασε, κάθισε στο τραπέζι με τους δώδεκα.

21 Κι εκεί που έτρωγαν τους είπε: «Αλήθεια σας λέω, ένας από σας θα με προδώσει».

22 Αυτοί λυπήθηκαν κατάκαρδα κι άρχισαν ένας ένας να ρωτούν: «Μήπως εγώ, Κύριε;»

²³Εκείνος τους έδωσε τούτη την απάντηση: «Όποιος βούτηξε μαζί μου το χέρι στην πιατέλα, αυτός θα με παραδώσει.

²⁴Ο Υιός του Ανθρώπου θα πεθάνει, όπως έχουν πει γι' αυτόν οι Γραφές. Αλίμονο όμως στον άνθρωπο εκείνον που θα προδώσει τον Υιό του Ανθρώπου. Θα 'ταν καλύτερα γι' αυτόν να μην είχε γεννηθεί».

²⁵Ρώτησε κι ο Ιούδας, που τον πρόδωσε: «Μήπως είμαι εγώ, Διδάσκαλε; » Κι ο Ιησούς του απάντησε: «Και βέβαια, όπως το είπες».

²⁶Ενώ έτρωγαν, πήρε ο Ιησούς το ψωμί και αφού είπε ευχαριστήρια προσευχή, το έκοψε κομμάτια και το έδωσε στους μαθητές του λέγοντας: «Λάβετε και φάγετε· αυτό είναι το σώμα μου».

²⁷Ύστερα πήρε το ποτήρι και, αφού είπε ευχαριστήρια προσευχή, τους το έδωσε λέγοντας: «Πιείτε από αυτό όλοι,

²⁸γιατί αυτό είναι το αίμα μου, που επισφραγίζει τη νέα διαθήκη και χύνεται για χάρη όλων, για να τους συγχωρηθούν οι αμαρτίες.

²⁹Σας βεβαιώνω πως δεν θα ξαναπιώ από τούτο τον καρπό του αμπελιού ως την ημέρα που θα το πίνω καινούριο μαζί σας στη βασιλεία του Πατέρα μου».

³⁰Αφού έψαλαν τους καθιερωμένους ψαλμούς, βγήκαν για να πάνε στο όρος των Ελαιών.

Η πρόρρηση της άρνησης του Πέτρου

(Μκ 14,27-31· Λκ 22,31-34· Ιω 13,36-38)

Τους λέει τότε ο Ιησούς:

³¹«Αυτή τη νύχτα όλοι σας θα χάσετε την εμπιστοσύνη σας σ' εμένα, όπως άλλωστε το λέει η Γραφή: Θα σκοτώσω το βοσκό, και θα σκορπιστούν τα πρόβατα του κοπαδιού.

³²Μετά την ανάστασή μου όμως θα σας περιμένω στη Γαλιλαία, όπου θα πάω πριν από σας».

³³Ο Πέτρος του αποκρίθηκε: «Κι αν όλοι χάσουν την εμπιστοσύνη τους σ' εσένα, εγώ ποτέ δε θα τη χάσω».

34Του είπε κι ο Ιησούς: «Σε βεβαιώνω πως αυτή τη νύχτα, προτού λαλήσει ο πετεινός, θα με απαρνηθείς τρεις φορές».

35Ο Πέτρος όμως του λέει: «Δε θα σε απαρνηθώ, έστω και αν χρειαστεί να πεθάνω μαζί σου». Τα ίδια έλεγαν κι όλοι οι άλλοι μαθητές.

Η προσευχή του Ιησού στη Γεθσημανή

(Μκ 14,32-42· Λκ 22,39-46)

36Τότε ο Ιησούς πηγαίνει μαζί με τους μαθητές σ' έναν τόπο που λέγεται Γεθσημανή και τους λέει: «Καθίστε αυτού· εγώ θα πάω λίγο παραπέρα να προσευχηθώ».

37Κι αφού πήρε μαζί του τον Πέτρο και τους δύο γιους του Ζεβεδαίου, άρχισε να λυπάται και να αγωνιά.

38Τότε τους λέει: «Περίλυπη μέχρι θανάτου είναι η ψυχή μου. Περιμένετε εδώ και μείνετε ξάγρυπνοι μαζί μου».

39Αφού απομακρύνθηκε λίγο, έπεσε με το πρόσωπο στη γη και προσευχόταν με τούτα τα λόγια: «Πατέρα μου, αν είναι δυνατό, ας μην πιω αυτό το ποτήρι· όμως ας μη γίνει το δικό μου θέλημα αλλά το δικό σου».

40Μετά έρχεται στους μαθητές και τους βρίσκει να κοιμούνται· τότε λέει στον Πέτρο: «Ούτε μία ώρα δεν μπορέσατε να μείνετε ξάγρυπνοι μαζί μου;

41Μένετε άγρυπνοι και προσεύχεστε, για να μη σας νικήσει ο πειρασμός· το πνεύμα είναι πρόθυμο, η σάρκα όμως αδύναμη».

42Για δεύτερη φορά απομακρύνθηκε και προσευχήθηκε με τούτα τα λόγια: «Πατέρα μου, αν δεν μπορώ ν' αποφύγω αυτό το ποτήρι αλλά πρέπει να το πιω, ας γίνει το θέλημά σου».

43Μετά ήρθε και τους βρήκε πάλι να κοιμούνται, γιατί τα μάτια τους ήταν βαριά από τη νύστα.

44Τους άφησε όπως ήταν και ξανάφυγε για να προσευχηθεί για τρίτη φορά με τα ίδια λόγια.

⁴⁵Κατόπιν έρχεται στους μαθητές και τους λέει: «Κοιμάστε ακόμα και ξεκουράζεστε; Να, έφτασε η ώρα και ο Υιός του Ανθρώπου παραδίνεται στα χέρια ανθρώπων αμαρτωλών.

⁴⁶Σηκωθείτε, πρέπει να πηγαίνουμε· έφτασε αυτός που θα με προδώσει».

Η σύλληψη του Ιησού

(Μκ 14,43-52· Λκ 22,47-53· Ιω 18,1-11)

⁴⁷Μιλούσε ακόμα ο Ιησούς όταν έφτασε ο Ιούδας, ένας από τους δώδεκα. Μαζί του ερχόταν κι ένα πλήθος από ανθρώπους οπλισμένους με ξίφη και ρόπαλα, σταλμένους από τους αρχιερείς και τους πρεσβυτέρους του συνεδρίου.

⁴⁸Αυτός που θα τον πρόδιδε τους είχε δώσει τούτο το συνθηματικό σημάδι: «Όποιον φιλήσω, αυτός είναι· πιάστε τον».

⁴⁹Αμέσως, λοιπόν, πλησίασε τον Ιησού, του είπε: «Χαίρε, Διδάσκαλε!» και τον φίλησε.

⁵⁰Ο Ιησούς του λέει: «Φίλε, κάνε αυτό για το οποίο ήρθες». Τότε πλησίασαν, συνέλαβαν τον Ιησού και τον έδεσαν.

⁵¹Ένας όμως απ' τη συντροφιιά του Ιησού έσυρε το μαχαίρι του, χτύπησε το δούλο του αρχιερέα και του έκοψε το αυτί.

⁵²Τότε του λέει ο Ιησούς: «Βάλε το μαχαίρι σου ξανά στη θήκη του, γιατί όλοι όσοι τραβούν μαχαίρι, από μαχαίρι θα πεθάνουν.

⁵³Ή θαρρείς πως δεν μπορώ να παρακαλέσω τον Πατέρα μου και αυτός να μου στείλει για συμπαράσταση πάνω από δώδεκα λεγεώνες αγγέλους;

⁵⁴Πώς όμως θα βγουν αληθινές οι Γραφές, ότι έτσι πρέπει να γίνει; »

⁵⁵Γύρισε ύστερα στο πλήθος ο Ιησούς και είπε: «Ληστής είμαι, και βγήκατε να με συλλάβετε με ξίφη και ρόπαλα; Κάθε μέρα καθόμουνα στο ναό και δίδασκα, κι όμως δε με συλλάβατε.

⁵⁶Αυτό όμως έγινε για να βγουν αληθινές οι προφητείες της Γραφής». Τότε οι μαθητές του τον εγκατέλειψαν όλοι και έφυγαν.

Ο Ιησούς στο μεγάλο συνέδριο

(Μκ 14,53-65· Λκ 22,54-55.63-71· Ιω 18,12-14.19-24)

⁵⁷Αυτοί που συλλάβανε τον Ιησού τον έσυραν στον αρχιερέα Καϊάφα, όπου συγκεντρώθηκαν οι γραμματείς και οι πρεσβύτεροι.

⁵⁸Ο Πέτρος τον ακολουθούσε από μακριά ως την αυλή στο παλάτι του αρχιερέα· εκεί μπήκε μέσα και κάθισε με τους υπηρέτες, περιμένοντας να δει τι θ' απογίνει.

⁵⁹Οι αρχιερείς, οι πρεσβύτεροι και όλα τα μέλη του συνεδρίου ζητούσαν να βρουν μια ψεύτικη μαρτυρία σε βάρος του Ιησού, για να τον καταδικάσουν σε θάνατο.

⁶⁰Παρουσιάστηκαν πολλοί ψευδομάρτυρες, αλλά δε βρήκαν την κατηγορία που ήθελαν. Τελικά όμως παρουσιάστηκαν δύο ψευδομάρτυρες,

⁶¹που έλεγαν: «Αυτός είπε, “μπορώ να γκρεμίσω το ναό του Θεού και μέσα σε τρεις μέρες να τον ξαναχτίσω”».

⁶²Ο αρχιερέας σηκώθηκε και του είπε: «Δεν έχεις να πεις τίποτα; Τι είναι αυτά που σε κατηγορούν; »

⁶³Ο Ιησούς όμως σιωπούσε. Κι ο αρχιερέας του είπε: «Σε εξορκίζω στο όνομα του αληθινού Θεού, να μας πεις αν εσύ είσαι ο Μεσσίας, ο Υιός του Θεού».

⁶⁴«Είμαι», του λέει ο Ιησούς, «όπως μόνος σου το είπες. Και σας λέω πως σύντομα θα δείτε τον Υιό του Ανθρώπου να κάθεται στα δεξιά του Θεού και να έρχεται πάνω στα σύννεφα του ουρανού».

⁶⁵Διέρρηξε τότε τα ιμάτιά του από αγανάκτηση ο αρχιερέας και είπε: «Αυτό είναι βλασφημία στο Θεό. Τι μας χρειάζονται τώρα πια οι μάρτυρες; Να, μόλις τώρα ακούσατε τα βλάσφημα λόγια του.

⁶⁶Τι απόφαση παίρνετε; » Κι αυτοί αποκρίθηκαν: «Είναι ένοχος και πρέπει να θανατωθεί».

⁶⁷Τότε τον έφτυσαν στο πρόσωπο και τον χτύπησαν, ενώ άλλοι του έδιναν ραπίσματα

⁶⁸λέγοντας: «Μεσσία, σαν προφήτης που είσαι, πες μας ποιος σε χτύπησε; »

Η άρνηση του Πέτρου

(Μκ 14,66-72· Λκ 22,54-62· Ιω 18,15-18.25-27)

⁶⁹Στο μεταξύ, ο Πέτρος καθόταν έξω στην αυλή. Εκεί τον πλησίασε μια δούλη και του είπε: «Ήσουν κι εσύ μαζί με τον Ιησού το Γαλιλαίο».

⁷⁰Αυτός όμως αρνήθηκε μπροστά σ' όλους αυτούς λέγοντας: «Δεν ξέρω τι λες».

⁷¹Την ώρα όμως που πήγαινε στην αυλόπορτα, τον είδε μια άλλη δούλη, και τους λέει: «Ήταν κι αυτός εκεί με τον Ιησού το Ναζωραίο».

⁷²Και πάλι αυτός αρνήθηκε, ορκίστηκε μάλιστα: «Δεν τον ξέρω αυτόν τον άνθρωπο».

⁷³Υστερα από λίγο πλησίασαν οι παρευρισκόμενοι κι είπαν στον Πέτρο: «Ασφαλώς είσαι κι εσύ απ' αυτούς· σε προδίνει ο τρόπος που μιλάς».

⁷⁴Τότε εκείνος άρχισε να ορκίζεται: «Ο Θεός να με τιμωρήσει αν τον ξέρω αυτόν τον άνθρωπο!» » Κι αμέσως τότε λάλησε ο πετεινός.

⁷⁵Και θυμήθηκε ο Πέτρος τα λόγια που του είχε πει ο Ιησούς: «Πριν λαλήσει ο πετεινός, θ' αρνηθείς τρεις φορές πως με ξέρεις». Βγήκε τότε έξω και έκλαψε πικρά.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 27

Ο Ιησούς παραδίνεται στον Πιλάτο

(Μκ 15,1· Λκ 23,1-2· Ιω 18,28-32)

¹Όταν ξημέρωσε, συνεδρίασαν όλοι οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι του συνεδρίου κι αποφάσισαν να καταδικάσουν σε θάνατο τον Ιησού.

²Αφού λοιπόν τον έδεσαν, τον πήγαν και τον παρέδωσαν στον Πόντιο Πιλάτο, το Ρωμαίο διοικητή.

Η αυτοκτονία του Ιούδα

(Πραξ 1,18-19)

³Όταν ο Ιούδας που τον είχε προδώσει έμαθε πως καταδικάστηκε ο Ιησούς, μεταμελήθηκε· επέστρεψε τα τριάντα αργύρια στους αρχιερείς και στους πρεσβυτέρους του συνεδρίου

⁴και τους είπε: «Αμάρτησα, γιατί έστειλα στο θάνατο έναν αθώο». Εκείνοι όμως του αποκρίθηκαν: «Κι εμάς τι μας νοιάζει; Δικό σου είναι το κρίμα».

⁵Ο Ιούδας τότε πέταξε τα αργύρια στο ναό, έφυγε και πήγε και κρεμάστηκε.

⁶Οι αρχιερείς μάζεψαν τα αργύρια και είπαν: «Αυτά τα χρήματα στάζουν αίμα και δεν επιτρέπεται να μπουν στο χρηματοκιβώτιο του ναού».

⁷Έκαναν σύσκεψη κι αποφάσισαν ν' αγοράσουν μ' αυτά το χωράφι του κεραμέα, για να θάβουν εκεί τους ξένους.

⁸Γι' αυτό, το χωράφι εκείνο ονομάστηκε «Αγρός Αίματος», κι έτσι λέγεται ως τα σήμερα.

⁹Βγήκε έτσι αληθινό αυτό που είχε προφητέψει ο Ιερεμίας: Και πήραν τα τριάντα αργύρια, όσο τον εκτίμησαν οι Ισραηλίτες πως αξίζει,

¹⁰και τα έδωσαν για το χωράφι του κεραμέα, όπως με πρόσταξε ο Κύριος.

Η καταδίκη του Ιησού

(Μκ 15,2-15· Λκ 23,3-5.13-25· Ιω 18,33-19,16)

¹¹Ο Ιησούς στάθηκε μπροστά στο Ρωμαίο διοικητή, κι εκείνος άρχισε την ανάκριση: «Εσύ είσαι λοιπόν ο βασιλιάς των Ιουδαίων; » Ο Ιησούς του αποκρίθηκε: «Ναι, όπως το λες».

¹²Άρχισαν τότε να τον κατηγορούν οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι, μα αυτός δεν έδινε καμιά απάντηση.

¹³«Δεν ακούς πόσα σου καταμαρτυρούν; » του λέει ο Πιλάτος.

¹⁴Ο Ιησούς όμως δεν έδινε καμιά απάντηση, κι ο διοικητής απόρησε πολύ γι' αυτό.

¹⁵Υπήρχε η συνήθεια κάθε Πάσχα να ελευθερώνει ο Ρωμαίος διοικητής έναν φυλακισμένο, όποιον θα του ζητούσε ο λαός.

¹⁶Στις φυλακές βρισκόταν τότε ένας πασίγνωστος φυλακισμένος, που λεγόταν Βαραββάς.

17Όταν συγκεντρώθηκε λοιπόν το πλήθος, ο Πιλάτος τους ρώτησε: «Ποιον θέλετε να σας ελευθερώσω; Το Βαρραβά ή τον Ιησού, που λένε ότι είναι ο Μεσσίας; »

18Γιατί είχε καταλάβει πως από φθόνο και μόνο τού είχαν παραδώσει τον Ιησού.

19Ενώ καθόταν στη δικαστική του έδρα, η γυναίκα του του έστειλε με κάποιον ετούτο το μήνυμα: «Μην κάνεις τίποτα εναντίον αυτού του αθώου, γιατί πολύ ταλαιπωρήθηκα απόψε στ' όνειρό μου εξαιτίας του».

20Στο μεταξύ οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι του συνεδρίου έπεισαν το πλήθος να ζητήσουν να ελευθερωθεί ο Βαρραβάς και να θανατωθεί ο Ιησούς.

21Όταν λοιπόν τους ξαναρώτησε ο διοικητής: «Ποιον από τους δύο θέλετε να σας ελευθερώσω; » το πλήθος αποκρίθηκε: «Το Βαρραβά! »

22Τους λέει ο Πιλάτος: «Και τι να τον κάνω τον Ιησού, που λένε ότι είναι ο Χριστός; » Κι όλοι του λένε: «Να σταυρωθεί! »

23Ο Πιλάτος ξαναρωτά: «Γιατί; Τι κακό έκανε; » Το πλήθος όμως κραύγαζε με περισσότερη δύναμη: «Να σταυρωθεί! »

24Όταν είδε ο Πιλάτος πως έτσι δεν πετυχαίνει τίποτα, αλλά αντίθετα γίνεται περισσότερη αναταραχή, πήρε νερό και ένιψε τα χέρια του μπροστά στο πλήθος, λέγοντας: «Εγώ είμαι αθώος για το αίμα αυτού του δικαίου· το κρίμα πάνω σας».

25Τότε αποκρίθηκε όλος ο λαός και είπε: «Το αίμα του πάνω μας και πάνω στα παιδιά μας».

26Έτσι τους απέλυσε το Βαρραβά, ενώ τον Ιησού τον μαστίγωσε και τον παρέδωσε να σταυρωθεί.

Ο εμπαιγμός του Ιησού από τους στρατιώτες

(Μκ 15,16-26· Ιω 19,2-3)

27Τότε οι στρατιώτες του Πιλάτου πήραν τον Ιησού στο διοικητήριο και μάζεψαν γύρω του όλη τη φρουρά.

28Του έβγαλαν τα ρούχα και τον έντυσαν με μια κόκκινη χλαίνη.

29 Έπλεξαν ένα στεφάνι από αγκάθια και του το φόρεσαν στο κεφάλι σαν στέμμα, και στο δεξί του χέρι τού έβαλαν ένα καλάμι. Ύστερα γονάτισαν μπροστά του και του έλεγαν περιπαιχτικά: «Ζήτω ο βασιλιάς των Ιουδαίων!»

30 Έπειτα τον έφτυσαν, του πήραν το καλάμι και μ' αυτό τον χτυπούσαν στο κεφάλι.

31 Αφού τον περιπαίζανε, του έβγαλαν τη χλαίνη, τον έντυσαν με τα ρούχα του και τον πήγαν να τον σταυρώσουν.

Η σταύρωση του Ιησού

(Μκ 15,21-32· Λκ 23,26-43· Ιω 19,16β-27)

32 Βγαίνοντας από το διοικητήριο, οι στρατιώτες βρήκαν κάποιον Σίμωνα από την Κυρήνη και τον αγγάρεψαν να σηκώσει το σταυρό του Ιησού.

33 Έφτασαν έτσι στον τόπο που λέγεται Γολγοθάς –στα ελληνικά το όνομα σημαίνει «Τόπος Κρανίου».

34 Έδωσαν στον Ιησού να πει ξύδι ανακατεμένο με χολή· όταν όμως το γεύτηκε δεν ήθελε να πει.

35 Ύστερα τον σταύρωσαν και στη συνέχεια μοιράστηκαν τα ρούχα του ρίχνοντας κλήρο.

36 Και κάθισαν εκεί και τον φύλαγαν.

37 Πάνω από το κεφάλι του έβαλαν μια επιγραφή με την αιτία της καταδίκης: «Αυτός είναι ο Ιησούς, ο βασιλιάς των Ιουδαίων».

38 Δεξιά κι αριστερά του σταυρώθηκαν δυο ληστές.

39 Και οι περαστικοί κουνούσαν ειρωνικά το κεφάλι και τον έβριζαν,

40 λέγοντας: «Εσύ που θα γκρέμιζες το ναό και σε τρεις μέρες θα τον ξανάχτιζες, σώσε τον εαυτό σου, αν είσαι Υιός του Θεού, και κατέβα από το σταυρό».

41 Το ίδιο τον περιπαίζανε και οι αρχιερείς μαζί με τους γραμματείς, τους πρεσβυτέρους και τους Φαρισαίους κι έλεγαν:

⁴²«Τους άλλους τους έσωσε· τον εαυτό του δεν μπορεί να τον σώσει. Αν είναι ο βασιλιάς του Ισραήλ, ας κατεβεί από το σταυρό, και θα πιστέψουμε σ' αυτόν.

⁴³Εμπιστεύτηκε τον εαυτό του στο Θεό, ας τον γλιτώσει λοιπόν τώρα, αν τον θέλει, αφού είπε πως είναι Υιός του Θεού».

⁴⁴Το ίδιο κι οι ληστές που είχαν σταυρωθεί μαζί του, τον περιγελούσαν.

Ο θάνατος του Ιησού

(Μκ 15,33-39· Λκ 23,44-48· Ιω 19,28-30)

⁴⁵Από το μεσημέρι ως τις τρεις το απόγευμα έπεσε σκοτάδι σ' όλη τη γη.

⁴⁶Γύρω στις τρεις κραύγασε ο Ιησούς με δυνατή φωνή: «Ηλί ηλί λιμά σαβαχθανί;» δηλαδή, «Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί με εγκατέλειψες;»

⁴⁷Μερικοί από τους παρευρισκομένους εκεί σαν τον άκουσαν, έλεγαν: «Αυτός φωνάζει τον Ηλία».

⁴⁸Κι αμέσως ένας απ' αυτούς πήγε και πήρε ένα σφουγγάρι, το βούτηξε στο ξίδι και, αφού το στέριωσε πάνω σ' ένα καλάμι, του έδωσε να πιει.

⁴⁹Οι υπόλοιποι έλεγαν: «Άσε να δούμε αν θα 'ρθει ο Ηλίας να τον σώσει».

⁵⁰Ο Ιησούς έβγαλε πάλι μια δυνατή κραυγή και άφησε την τελευταία του πνοή.

⁵¹Τότε το καταπέτασμα του ναού σκίστηκε στα δύο, από πάνω ως κάτω, η γη σείστηκε,

⁵²έσπασαν οι ταφόπετρες κι άνοιξαν τα μνήματα. Πολλοί άγιοι που είχαν πεθάνει αναστήθηκαν

⁵³και βγήκαν από τα μνήματα, και μετά την ανάσταση του Ιησού μπήκαν στην άγια πόλη της Ιερουσαλήμ κι εμφανίστηκαν σε πολλούς.

⁵⁴Ο Ρωμαίος εκατόνταρχος και οι στρατιώτες που φύλαγαν μαζί του τον Ιησού, όταν είδαν το σεισμό και τ' άλλα συμβάντα, φοβήθηκαν πάρα πολύ και είπαν: «Στ' αλήθεια, αυτός ήταν Υιός Θεού».

⁵⁵ Εκεί βρίσκονταν και πολλές γυναίκες που παρακολουθούσαν από μακριά· ήταν αυτές που ακολούθησαν τον Ιησού από τη Γαλιλαία και τον υπηρετούσαν.

⁵⁶ Ανάμεσά τους ήταν η Μαρία η Μαγδαληνή, η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου και του Ιωσή, και η μητέρα των γιων του Ζεβεδαίου.

Η ταφή του Ιησού

(Μκ 15,42-46· Λκ 23,50-54· Ιω 19,38-42)

⁵⁷ Κατά το δειλινό, ένας άνθρωπος πλούσιος από την Αρμαθαία, που τον έλεγαν Ιωσήφ και ήταν κι αυτός μαθητής του Ιησού,

⁵⁸ ήρθε στον Πιλάτο και ζήτησε το σώμα του Ιησού. Ο Πιλάτος διέταξε να του το δώσουν.

⁵⁹ Αφού ο Ιωσήφ πήρε το σώμα του Ιησού, το τύλιξε σ' ένα καθαρό σεντόνι,

⁶⁰ και το έβαλε στο δικό του καινούριο μνήμα, που ήταν λαξευμένο στο βράχο. Ύστερα κύλησε μια μεγάλη πέτρα, έκλεισε την είσοδο του μνήματος και έφυγε.

⁶¹ Εκεί έμειναν καθισμένες απέναντι από τον τάφο η Μαρία η Μαγδαληνή και η άλλη Μαρία.

Η φρούρηση του τάφου

⁶² Την άλλη μέρα, που ήταν Σάββατο, πήγαν οι αρχιερείς και οι Φαρισαίοι, όλοι μαζί, στον Πιλάτο

⁶³ και του είπαν: «Κύριε, θυμηθήκαμε πως εκείνος ο λαοπλάνος είχε πει όταν ζούσε: “σε τρεις μέρες θα αναστηθώ”.

⁶⁴ Γι' αυτό, δώσε διαταγή να φρουρηθεί καλά ο τάφος ως την τρίτη μέρα, μην τυχόν έρθουν οι μαθητές του τη νύχτα και τον κλέψουν, κι έπειτα πουν στο λαό πως αναστήθηκε από τους νεκρούς· γιατί τότε η τελευταία πλάνη θα είναι χειρότερη από την προηγούμενη».

⁶⁵ Ο Πιλάτος τους είπε: «Σας διαθέτω τη φρουρά. Πηγαίνετε και πάρτε όποια μέτρα ασφαλείας νομίζετε».

⁶⁶Τότε αυτοί πήγαν στον τάφο και τον ασφάλισαν: σφράγισαν την πέτρα κι άφησαν και τη φρουρά εκεί.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 28

Η ανάσταση του Ιησού

(Μκ 16,1-8· Λκ 24,1-12· Ιω 20,1-10)

¹Μετά το Σάββατο, τα ξημερώματα της επόμενης ημέρας, η Μαρία η Μαγδαληνή και η άλλη Μαρία ήρθαν να δουν τον τάφο του Ιησού.

²Ξαφνικά έγινε μεγάλος σεισμός, γιατί ένας άγγελος Κυρίου κατέβηκε από τον ουρανό, ήρθε, κύλησε την πέτρα από την είσοδο και καθόταν πάνω της.

³Η όψη του ήταν σαν αστραπή και τα ρούχα του ολόλευκα σαν το χιόνι.

⁴Τόσο τον φοβήθηκαν οι φρουροί, που άρχισαν να τρέμουν κι έγιναν σαν νεκροί.

⁵Ο άγγελος είπε στις γυναίκες: «Εσείς μη φοβάστε! Ξέρω ποιον γυρεύετε: τον Ιησού, τον σταυρωμένο.

⁶Δεν είναι εδώ· αναστήθηκε, όπως το είπα! Ελάτε να δείτε το μέρος όπου βρισκόταν το σώμα του Κυρίου.

⁷Τρέξτε όμως γρήγορα και πείτε στους μαθητές του: “αναστήθηκε από τους νεκρούς και πηγαίνει πριν από σας, να σας περιμένει στη Γαλιλαία· εκεί θα τον δείτε”. Αυτά είχα να σας πω».

⁸Οι γυναίκες βγήκαν γρήγορα από το μνήμα με φόβο και με χαρά μεγάλη, κι έτρεξαν να πουν τα νέα στους μαθητές του.

⁹Καθώς όμως πήγαιναν να πουν τα νέα στους μαθητές του, τις συνάντησε ο Ιησούς, και τους λέει: «Χαίρετε! » Αυτές τον πλησίασαν, έπεσαν στα πόδια του και τον προσκύνησαν.

¹⁰«Μη φοβάστε! » τους λέει ο Ιησούς. «Πηγαίνατε να πείτε στους αδερφούς μου να φύγουν για τη Γαλιλαία, κι εκεί θα με δουν».

Η αναφορά των φρουρών του τάφου

11Όταν έφυγαν οι γυναίκες, μερικοί από τους φρουρούς πήγαν στην πόλη κι ανέφεραν στους αρχιερείς όλα όσα είχαν γίνει.

12Οι αρχιερείς φώναξαν και τους πρεσβυτέρους, έκαναν συμβούλιο κι αποφάσισαν: Έδωσαν πολλά χρήματα στους στρατιώτες και τους είπαν:

13«Να πείτε: “τη νύχτα που εμείς κοιμόμασταν, ήρθαν οι μαθητές του και τον έκλεψαν”.

14Κι αν αυτό φτάσει στ’ αυτιά του Ρωμαίου διοικητή, εμείς θα τον πείσουμε και θα σας απαλλάξουμε από κάθε ευθύνη».

15Οι στρατιώτες πήραν τα χρήματα κι έκαναν όπως τους δασκάλεψαν. Έτσι κυκλοφόρησε αυτή η φήμη στους Ιουδαίους μέχρι σήμερα.

Η αποστολή των μαθητών

(Μκ 16,14-18· Λκ 24,36-49· Ιω 20,19-23· Πρ 1,6-8)

16Οι έντεκα μαθητές έφυγαν για τη Γαλιλαία, στο βουνό όπου ο Ιησούς τους είχε παραγγείλει να πάνε.

17Όταν τον είδαν, τον προσκύνησαν· μερικοί όμως είχαν αμφιβολίες.

18Ο Ιησούς τους πλησίασε και τους είπε: «Ο Θεός μου έδωσε όλη την εξουσία στον ουρανό και στη γη.

19Πηγαίνετε λοιπόν και κάνετε μαθητές μου όλα τα έθνη, βαπτίζοντάς τους στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος

20και διδάξτε τους να τηρούν όλες τις εντολές που σας έδωσα. Κι εγώ θα είμαι μαζί σας πάντα, ως τη συντέλεια του κόσμου». Αμήν.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 1

Ο Ιωάννης ο Βαπτιστής και το κήρυγμά του

(Μτ 3,1-12· Λκ 3,1-9.15-17· Ιω 1,19-28)

¹Αυτή είναι η αρχή του χαρμόσунου μηνύματος για τον Ιησού Χριστό, τον Υιό του Θεού.

²Στα βιβλία των προφητών είναι γραμμένο: Στέλνω τον αγγελιοφόρο μου πριν από σένα, για να προετοιμάσει το δρόμο σου!

³Μια φωνή βροντοφωνάζει στην έρημο: ετοιμάστε το δρόμο για τον Κύριο, ισιώστε τα μονοπάτια να περάσει.

⁴Σύμφωνα μ' αυτά, παρουσιάστηκε ο Ιωάννης, ο οποίος βάφτιζε στην έρημο και κήρυττε να μετανοήσουν οι άνθρωποι και να βαφτιστούν, για να συγχωρηθούν οι αμαρτίες τους.

⁵Πήγαιναν σ' αυτόν όλοι οι κάτοικοι της Ιουδαίας κι οι Ιεροσολυμίτες, κι όλους τους βάφτιζε στον ποταμό Ιορδάνη, καθώς ομολογούσαν τις αμαρτίες τους.

⁶Ο Ιωάννης φορούσε ρούχο από τρίχες καμήλας και δερμάτινη ζώνη στη μέση του, έτρωγε ακρίδες, και μέλι από αγριομέλισσες.

⁷Στο κήρυγμά του τόνιζε: «Έρχεται ύστερα από μένα αυτός που είναι πιο ισχυρός και που εγώ δεν είμαι άξιος να σκύψω και να λύσω το λουρί από τα υποδήματά του.

⁸Εγώ σας βάφτισα με νερό, εκείνος όμως θα σας βαφτίσει με Άγιο Πνεύμα».

Η βάπτιση του Ιησού

(Μτ 3,13-17· Λκ 3,21-22)

⁹Εκείνες τις μέρες ήρθε ο Ιησούς από τη Ναζαρέτ της Γαλιλαίας και βαφτίστηκε στον Ιορδάνη από τον Ιωάννη.

¹⁰Κι αμέσως, ενώ έβγαινε από το νερό, είδε ν' ανοίγουν οι ουρανοί, και το Πνεύμα σαν περιστέρι να κατεβαίνει πάνω του.

11 Τότε μια φωνή ακούστηκε από τα ουράνια: «Εσύ είσαι ο αγαπημένος μου Υιός, εσύ είσαι ο εκλεκτός μου».

Οι πειρασμοί του Ιησού

(Μτ 4,1-11· Λκ 4,1-13)

12 Αμέσως, το Πνεύμα οδηγεί τον Ιησού έξω στην έρημο.

13 Εκεί στην έρημο έμεινε σαράντα μέρες κι αντιμετώπισε τους πειρασμούς του σατανά. Ζούσε μαζί με τα θηρία, και άγγελοι τον υπηρετούσαν.

Το πρώτο κήρυγμα του Ιησού

(Μτ 4,12-17· Λκ 4,14-15)

14 Μετά τη σύλληψη του Ιωάννη, ο Ιησούς ήρθε στη Γαλιλαία και κήρυττε το χαρμόσυνο μήνυμα για τη βασιλεία του Θεού.

15 «Συμπληρώθηκε», έλεγε, «ο καθορισμένος καιρός κι έφτασε η βασιλεία του Θεού· μετανοείτε και πιστεύετε στο χαρμόσυνο αυτό μήνυμα».

Η κλήση των πρώτων μαθητών

(Μτ 4,18-22· Λκ 5,1-11)

16 Καθώς ο Ιησούς περπατούσε στην όχθη της λίμνης της Γαλιλαίας, είδε το Σίμωνα και τον Ανδρέα, αδερφό του Σίμωνα, να ρίχνουν τα δίχτυα στη λίμνη, γιατί ήταν ψαράδες.

17 «Ακολουθήστε με», τους είπε ο Ιησούς, «και θα σας κάνω ψαράδες ανθρώπων».

18 Εκείνοι αμέσως άφησαν τα δίχτυα και τον ακολούθησαν.

19 Αφού προχώρησε λίγο πιο πέρα ο Ιησούς, είδε τον Ιάκωβο, γιο του Ζεβεδαίου, και τον αδερφό του τον Ιωάννη να τακτοποιούν κι αυτοί τα δίχτυα μέσα στο ψαροκάικο,

20 και τους κάλεσε αμέσως. Αυτοί άφησαν τότε τον πατέρα τους το Ζεβεδαίο στο ψαροκάικο με τους μισθωτούς και τον ακολούθησαν.

Θεραπεία του δαιμονισμένου στην Καπερναούμ

(Λκ 4,31-37)

21 Έρχονται στην Καπερναούμ, κι αμέσως το Σάββατο ο Ιησούς μπήκε στη συναγωγή και δίδασκε.

²²Οι άνθρωποι έμεναν κατάπληκτοι από τη διδασκαλία του, γιατί τους δίδασκε με αυθεντία κι όχι όπως δίδασκαν οι γραμματείς.

²³Εκεί στη συναγωγή τους ήταν κάποιος που κατεχόταν από δαιμονικό πνεύμα. Αυτός κραύγασε λέγοντας:

²⁴«Ε! Τι δουλειά έχεις εσύ μ' εμάς, Ιησού Ναζαρηνέ; Ήρθες να μας αφανίσεις; Σε ξέρω ποιος είσαι: είσαι ο Εκλεκτός του Θεού».

²⁵Ο Ιησούς επιτίμησε το δαιμονικό πνεύμα και του είπε: «Πάψε να μιλάς και βγες απ' αυτόν».

²⁶Το δαιμονικό πνεύμα, αφού συντάρραξε τον άνθρωπο και φώναξε με δυνατή φωνή, βγήκε απ' αυτόν.

²⁷Όλοι τότε κυριεύτηκαν από δέος και συζητούσαν μεταξύ τους: «Τι σημαίνουν όλα αυτά; Ποια είναι η καινούρια αυτή διδασκαλία; Με αυθεντία διατάζει ακόμη και τα δαιμονικά πνεύματα και τον υπακούνε».

²⁸Κι αμέσως κυκλοφόρησε η φήμη του παντού σ' όλη την περιοχή της Γαλιλαίας.

Θεραπεία της πεθεράς του Σίμωνα και άλλων ασθενών

(Μτ 8,14-17· Λκ 4,38-41)

²⁹Μόλις βγήκαν από τη συναγωγή, ήρθαν στο σπίτι του Σίμωνα και του Ανδρέα, με τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη.

³⁰Αμέσως λένε στον Ιησού για την πεθερά του Σίμωνα, που ήταν στο κρεβάτι με πυρετό.

³¹Ο Ιησούς την πλησίασε, την έπιασε από το χέρι και τη σήκωσε. Ο πυρετός τότε την άφησε αμέσως, κι αυτή τους υπηρετούσε.

³²Κατά το δειλινό, όταν έδυσε ο ήλιος, τού έφεραν όλους τους αρρώστους και τους δαιμονισμένους,

³³κι όλοι οι κάτοικοι της πόλης είχαν μαζευτεί μπροστά στην πόρτα.

34Ο Ιησούς θεράπευσε πολλούς που υπέφεραν από διάφορες αρρώστιες, κι έβγαλε πολλά δαιμόνια· δεν τα άφηνε όμως να μιλούν, γιατί τον αναγνώριζαν ότι είναι ο Μεσσίας.

Αναχώρηση από την Καπερναούμ

(Λκ 4,42-44)

35Το πρωί, πολύ πριν ακόμα φέξει, ο Ιησούς βγήκε έξω και πήγε σ' ένα ερημικό μέρος, κι εκεί προσευχόταν.

36Τον αναζήτησαν όμως ο Σίμων κι οι σύντροφοί του,

37τον βρήκαν και του λένε: «Όλοι σε ζητούν».

38Εκείνος τους λέει: «Πάμε στα γειτονικά χωριά, για να κηρύξω κι εκεί· αυτή είναι η αποστολή μου».

39Κήρυττε λοιπόν στις συναγωγές τους σ' όλη τη Γαλιλαία, κι έβγαζε τα δαιμόνια.

Θεραπεία λεπρού

(Μτ 8,1-4· Λκ 5,12-16)

40Έρχεται στον Ιησού ένας λεπρός, και πεσμένος στα γόνατα τον παρακαλούσε λέγοντας: «Εάν θέλεις, έχεις τη δύναμη να με καθαρίσεις από τη λέπρα».

41Ο Ιησούς τον σπλαχνίστηκε, άπλωσε το χέρι του, τον άγγιξε και του είπε: «Θέλω να καθαριστείς από τη λέπρα».

42Μόλις τα είπε αυτά, αμέσως έφυγε απ' αυτόν η λέπρα και καθαρίστηκε.

43Και συνοδεύοντάς τον έξω ο Ιησούς του μίλησε σε τόνο αυστηρό και του είπε:

44«Πρόσεξε μην πεις τίποτα σε κανέναν. Πήγαινε όμως να δείξεις τον εαυτό σου στον ιερέα, και πρόσφερε για τον καθαρισμό σου ό, τι έχει καθορίσει ο Μωυσής, για να τους αποδείξεις ότι θεραπεύτηκες».

45Αυτός όμως βγήκε κι άρχισε να διαλαλεί τα πάντα και να διαδίδει το γεγονός, έτσι που ο Ιησούς δεν μπορούσε πια να μπει φανερά σε κάποια πόλη,

αλλά έμενε έξω σε ερημικά μέρη. Ωστόσο ερχόταν σ' αυτόν ο κόσμος από παντού.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 2

Θεραπεία παραλύτου στην Καπερναούμ

(Μτ 9,1-8· Λκ 5,17-26)

- ¹Υστερα από μερικές μέρες μπήκε πάλι ο Ιησούς στην Καπερναούμ και διαδόθηκε ότι βρίσκεται σε κάποιο σπίτι.
- ²Αμέσως συγκεντρώθηκαν πολλοί, ώστε δεν υπήρχε χώρος ούτε κι έξω από την πόρτα· και τους κήρυττε το μήνυμά του.
- ³Έρχονται τότε μερικοί προς αυτόν, φέρνοντας έναν παράλυτο, που τον βάσταζαν τέσσερα άτομα.
- ⁴Κι επειδή δεν μπορούσαν να τον φέρουν κοντά στον Ιησού εξαιτίας του πλήθους, έβγαλαν τη στέγη πάνω από 'κει που ήταν ο Ιησούς, έκαναν ένα άνοιγμα και κατέβασαν το κρεβάτι, πάνω στο οποίο ήταν ξαπλωμένος ο παράλυτος.
- ⁵Όταν είδε ο Ιησούς την πίστη τους, είπε στον παράλυτο: «Παιδί μου, σου συγχωρούνται οι αμαρτίες».
- ⁶Κάθονταν όμως εκεί μερικοί γραμματείς και συλλογίζονταν μέσα τους:
- ⁷«Μα πώς μιλάει αυτός έτσι, προσβάλλοντας το Θεό; Ποιος μπορεί να συγχωρεί αμαρτίες; Μόνον ένας, ο Θεός».
- ⁸Αμέσως κατάλαβε ο Ιησούς ότι αυτά σκέφτονται και τους λέει: «Γιατί κάνετε αυτές τις σκέψεις στο μυαλό σας;
- ⁹Τι είναι ευκολότερο να πω στον παράλυτο: “σου συγχωρούνται οι αμαρτίες” ή να του πω, “σήκω, πάρε το κρεβάτι σου και περπάτα”;
- ¹⁰Για να μάθετε λοιπόν ότι ο Υιός του Ανθρώπου έχει την εξουσία να συγχωρεί πάνω στη γη αμαρτίες» –λέει στον παράλυτο:
- ¹¹«Σ' εσένα το λέω, σήκω, πάρε το κρεβάτι σου και πήγαινε στο σπίτι σου».

12 Εκείνος σηκώθηκε αμέσως, πήρε το κρεβάτι του και μπροστά σ' όλους βγήκε έξω, έτσι που όλοι θαύμαζαν και δόξαζαν το Θεό: «Τέτοια πράγματα», έλεγαν, «ποτέ μέχρι τώρα δεν έχουμε δει! »

Η κλήση του Λευί
(Μτ 9,9-13· Λκ 5,27-32)

13 Πήγε πάλι ο Ιησούς προς τη λίμνη. Όλος ο κόσμος ερχόταν κοντά του, κι εκείνος τους δίδασκε.

14 Εκεί που προχωρούσε, είδε το Λευί, γιο του Αλφαίου, να κάθεται στο τελωνείο. «Ακολούθησέ με», του λέει. Κι εκείνος σηκώθηκε και τον ακολούθησε.

15 Κι ενώ ο Ιησούς και οι μαθητές του έτρωγαν στο σπίτι του Λευί, κάθονταν μαζί τους στο τραπέζι και πολλοί τελώνες κι αμαρτωλοί· ήταν πολλοί αυτοί και τον ακολουθούσαν.

16 Οι γραμματείς και οι Φαρισαίοι, βλέποντας ότι τρώει με τελώνες κι αμαρτωλούς, ρωτούσαν τους μαθητές του: «Γιατί τρώει και πίνει με τους τελώνες και τους αμαρτωλούς; »

17 Ο Ιησούς τους άκουσε και τους λέει: «Δεν έχουν ανάγκη από γιατρό οι υγιείς αλλά οι άρρωστοι· δεν ήρθα να καλέσω σε μετάνοια τους δικαίους αλλά τους αμαρτωλούς».

Το ερώτημα για τη νηστεία
(Μτ 9,14-17· Λκ 5,33-39)

18 Όταν κάποτε νήστευαν οι μαθητές του Ιωάννη και οι μαθητές των Φαρισαίων, έρχονται μερικοί και λένε στον Ιησού: «Γιατί οι μαθητές του Ιωάννη και οι μαθητές των Φαρισαίων νηστεύουν, ενώ οι δικοί σου μαθητές δε νηστεύουν; »

19 Ο Ιησούς τους αποκρίθηκε: «Μπορούν οι φίλοι του γαμπρού να νηστεύουν όσο αυτός είναι μαζί τους; Όσον καιρό είναι μαζί τους ο γαμπρός δεν μπορούν να νηστεύουν.

20 Θα 'ρθει όμως καιρός που θα τους πάρουν από κοντά τους το γαμπρό, και τότε θα νηστεύουν εκείνες τις ημέρες.

²¹»Κανένας δε βάζει για μπάλωμα σε παλιό ρούχο ένα κομμάτι από καινούριο ύφασμα, γιατί το καινούριο μπάλωμα θα τραβήξει το παλιό ρούχο και το σχίσιμο θα γίνει μεγαλύτερο.

²²Επίσης, κανένας δε βάζει καινούριο κρασί σε παλιά ασκιά· γιατί το καινούριο κρασί θα κάνει να σκάσουν τα ασκιά, κι έτσι και το κρασί θα χυθεί και τα ασκιά θα καταστραφούν· αλλά το καινούριο κρασί πρέπει να μπει σε καινούρια ασκιά».

Η τήρηση του Σαββάτου

(Μτ 12,1-8· Λκ 6,1-5)

²³Συνέβη κάποιο Σάββατο να βαδίζει ο Ιησούς μέσα από σπαρμένα χωράφια, κι οι μαθητές του, ενώ περπατούσαν, έτριβαν στάχια και έτρωγαν τους σπόρους.

²⁴Οι Φαρισαίοι τότε του έλεγαν: «Κοίτα, κάνουν το Σάββατο κάτι που δεν επιτρέπεται από το νόμο».

²⁵«Ποτέ δε διαβάσατε στη Γραφή», τους λέει, «τι έκανε ο Δαβίδ, όταν βρέθηκε στην ανάγκη και πείνασε αυτός κι οι σύντροφοί του;

²⁶Μπήκε στο ναό του Θεού τον καιρό που αρχιερέας ήταν ο Αβιάθαρ κι έφαγε τους άρτους της προθέσεως, που δεν επιτρέπεται από το νόμο να τρώνε παρά μόνον οι ιερείς, κι έδωσε μάλιστα και σ' αυτούς που ήταν μαζί του».

²⁷Και τους έλεγε ο Ιησούς: «Το Σάββατο έγινε για τον άνθρωπο· όχι ο άνθρωπος για το Σάββατο.

²⁸Συνεπώς ο Υιός του Ανθρώπου εξουσιάζει και το Σάββατο».

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 3

Θεραπεία κατά το Σάββατο

(Μτ 12,9-15α· Λκ 6,6-11)

¹Ο Ιησούς μπήκε πάλι στη συναγωγή. Εκεί ήταν ένας άνθρωπος με παράλυτο χέρι,

²κι όλοι πρόσεχαν να δουν αν θα τον θεραπεύσει την ημέρα του Σαββάτου, για να τον κατηγορήσουν.

- ³Λέει τότε στον άνθρωπο με το παράλυτο χέρι: «Σήκω κι έλα εδώ στη μέση».
- ⁴«Επιτρέπει ο νόμος», τους ρωτάει, «να κάνει το Σάββατο κανείς καλό ή να κάνει κακό; Να σώσει μια ζωή ή να την αφήσει να χαθεί; » Αυτοί σιωπούσαν.
- ⁵Κι αφού έριξε σ' όλους μια ματιά με οργή, λυπημένος πολύ για την πώρωση της καρδιάς τους, λέει στον άνθρωπο: «Τέντωσε το χέρι σου». Εκείνος το τέντωσε, κι έγινε καλά το χέρι του σαν το άλλο.
- ⁶Βγήκαν έξω οι Φαρισαίοι κι αμέσως συσκέφθηκαν με τους Ηρωδιανούς και πήραν απόφαση να τον εξοντώσουν.

Απήχηση του έργου του Ιησού - Άλλες θεραπείες

- ⁷Ο Ιησούς κατευθύνθηκε με τους μαθητές του προς τη λίμνη και τον ακολούθησε πολύς κόσμος από τη Γαλιλαία.
- ⁸Επίσης πολύς κόσμος από την Ιουδαία, από τα Ιεροσόλυμα, από την Ιδουμαία κι από την περιοχή πέρα από τον Ιορδάνη και γύρω από την Τύρο και Σιδώνα, όταν άκουσαν όσα έκανε, ήρθαν σ' αυτόν.
- ⁹Είπε μάλιστα στους μαθητές του να έχουν ένα πλοιάριο έτοιμο στη διάθεσή του, για να μην τον συνθλίβει ο κόσμος.
- ¹⁰Γιατί, είχε θεραπεύσει πολλούς, με αποτέλεσμα όσοι μαστίζονταν από αρρώστιες να πέφτουν πάνω του για να τον αγγίζουν.
- ¹¹Οι άρρωστοι από δαιμονικά πνεύματα, όταν τον έβλεπαν, έπεφταν μπροστά του και κραύγαζαν: «Εσύ είσαι ο Υιός του Θεού».
- ¹²Εκείνος όμως επιτιμούσε αυστηρά τα πνεύματα να μη φανερώνουν ποιος είναι.

Εκλογή των δώδεκα μαθητών

(Μτ 10,1-4· Λκ 6,12-16)

- ¹³Ο Ιησούς τότε ανεβαίνει στο βουνό, καλεί κοντά του αυτούς που ήθελε, κι όταν εκείνοι ήρθαν σ' αυτόν
- ¹⁴διάλεξε δώδεκα, για να είναι μαζί του και να τους στέλνει να κηρύττουν·

¹⁵κι ακόμη για να έχουν την εξουσία να θεραπεύουν τις ασθένειες και να διώχνουν τα δαιμόνια.

¹⁶Στο Σίμωνα έδωσε το όνομα Πέτρος·

¹⁷στον Ιάκωβο, γιο του Ζεβεδαίου, και στον Ιωάννη, αδερφό του Ιακώβου, έδωσε το όνομα Βοανεργές, που σημαίνει «Παιδιά Βροντής».

¹⁸Οι άλλοι ήταν ο Ανδρέας, ο Φίλιππος, ο Βαρθολομαίος, ο Ματθαίος, ο Θωμάς, ο Ιάκωβος, γιος του Αλφαίου, ο Θαδδαίος, ο Σίμων ο Κανανίτης

¹⁹κι ο Ιούδας ο Ισκαριώτης, ο οποίος και τον πρόδωσε.

Η εξουσία του Ιησού πάνω στα δαιμόνια

(Μτ 12,22-30· Λκ 11,14-23)

²⁰Μετά έρχονται σ' ένα σπίτι· εκεί μαζεύτηκε πάλι τόσος κόσμος, που αυτός και οι μαθητές δεν μπορούσαν ούτε να φάνε.

²¹Όταν τ' άκουσαν αυτό οι δικοί του, βγήκαν να τον συγκρατήσουν, γιατί νόμιζαν ότι είχε χάσει τα λογικά του.

²²Αλλά κι οι γραμματείς που ήρθαν από τα Ιεροσόλυμα, έλεγαν ότι έχει μέσα του το Βεελζεβούλ κι ότι με τη δύναμη του άρχοντα των δαιμονίων διώχνει τα δαιμόνια.

²³Τότε τους κάλεσε ο Ιησούς κοντά του και τους μιλούσε με παραβολικές εικόνες: «Πώς μπορεί ο σατανάς να διώχνει το σατανά;

²⁴Αν ένα βασίλειο χωριστεί σε αντιμαχόμενες παρατάξεις, θα διαλυθεί.

²⁵Κι αν σε μια οικογένεια πέσει διχασμός, θα διαλυθεί κι αυτή.

²⁶Αν ο σατανάς στραφεί εναντίον του εαυτού του και διχαστεί, δεν μπορεί να σταθεί· τελείωσε η κυριαρχία του.

²⁷Κανείς δεν μπορεί να μπει στο σπίτι ενός δυνατού ανθρώπου και να κλέψει τα πράγματά του, αν πρωτύτερα δεν δέσει το δυνατό άνθρωπο. Μόνο τότε θα λεηλατήσει το σπίτι του».

Η προσβολή κατά του Αγίου Πνεύματος

(Μτ 12,31-32· Λκ 12,10)

²⁸«Σας βεβαιώνω πως ο Θεός θα συγχωρήσει όλες τις αμαρτίες των ανθρώπων και τις προσβολές που θα του κάνουν».

²⁹όποιος όμως προσβάλει το Πνεύμα το Άγιο, δε θα συγχωρηθεί ποτέ· είναι ένοχος αιώνιας καταδίκης».

³⁰Τα είπε αυτά ο Ιησούς γιατί έλεγαν πως έχει σατανικό πνεύμα.

Η μητέρα και τα αδέρφια του Ιησού

(Μτ 12,46-50· Λκ 8,19-21)

³¹Ήρθαν τότε η μητέρα και τ' αδέρφια του Ιησού και περιμένοντας έξω από το σπίτι έστειλαν να τον φωνάξουν.

³²Γύρω του καθόταν πλήθος, και του λένε: «Η μητέρα σου και τ' αδέρφια σου είναι έξω και σε ζητούν».

³³Εκείνος απαντώντας τούς λέει: «Ποια είναι η μητέρα μου και ποιοι είναι οι αδερφοί μου; »

³⁴Κι αφού έριξε μια ματιά ολόγυρα σ' αυτούς που κάθονταν γύρω του, λέει: «Να η μητέρα μου και τα αδέρφια μου.

³⁵Γιατί, όποιος εφαρμόζει το θέλημα του Θεού, αυτός είναι αδερφός μου και αδερφή και μητέρα μου».

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 4

Η παραβολή του σποριά

(Μτ 13,1-9· Λκ 8,4-8)

¹Άρχισε πάλι να διδάσκει ο Ιησούς πλάι στη λίμνη της Γαλιλαίας. Γύρω του είχε μαζευτεί πάρα πολύς κόσμος· γι' αυτό ο ίδιος μπήκε και κάθισε σ' ένα πλοιάριο, ενώ όλος ο κόσμος έμεινε στη στεριά δίπλα στη λίμνη.

²Τους δίδασκε πολλά με παραβολές και τους έλεγε:

³«Προσέξτε. Βγήκε ο σποριάς να σπείρει.

⁴Και καθώς έσπερνε, μερικοί σπόροι έπεσαν στο δρόμο, κι ήρθαν τα πουλιά και τους έφαγαν.

⁵Άλλοι έπεσαν σε πετρώδες έδαφος που δεν είχε πολύ χώμα κι αμέσως φύτρωσαν, γιατί το χώμα ήταν λιγοστό.

- ⁶Μόλις όμως ανέτειλε ο ήλιος, κάηκαν, κι επειδή δεν είχαν ρίζες ξεράθηκαν.
- ⁷Άλλοι σπόροι έπεσαν στ' αγκάθια, κι όταν τ' αγκάθια μεγάλωσαν τους έπνιξαν και δεν καρποφόρησαν.
- ⁸Τέλος άλλοι έπεσαν στο γόνιμο έδαφος, όπου βλάστησαν, αυξήθηκαν κι έδωσαν καρπό, τριάντα κι εξήντα κι εκατό φορές περισσότερο.
- ⁹Όποιος έχει αυτιά για ν' ακούει, ας τ' ακούει αυτά», τους έλεγε.

Γιατί ο Ιησούς μιλάει με παραβολές

(Μτ 13,10-17· Λκ 8,9-10)

- ¹⁰Όταν ο Ιησούς έμεινε μόνος, όσοι ήταν μαζί του, καθώς κι οι δώδεκα μαθητές, τον ρωτούσαν για το νόημα των παραβολών.
- ¹¹Εκείνος τους έλεγε: «Σ' εσάς έχει δοθεί να γνωρίσετε τα μυστήρια της βασιλείας του Θεού· σ' όσους όμως βρίσκονται έξω, όλα παρουσιάζονται με παραβολές,
- ¹²ώστε, όσο κι αν κοιτάζουν να μη βλέπουν, όσο κι αν ακούν να μην καταλαβαίνουν· μήπως μετανοήσουν και τους συγχωρήσει ο Θεός τις αμαρτίες».

Εξήγηση της παραβολής του σποριά

(Μτ 13,18-23· Λκ 8,11-15)

- ¹³Τους λέει ο Ιησούς: «Αν αυτή την παραβολή δεν καταλαβαίνετε, πώς τότε θα καταλάβετε όλες τις άλλες παραβολές;
- ¹⁴Ο σποριάς σπέρνει το λόγο του Θεού.
- ¹⁵Με τους σπόρους που έπεσαν στο δρόμο εννοούνται εκείνοι στους οποίους σπέρνεται ο λόγος και, μόλις τον ακούσουν, αμέσως έρχεται ο σατανάς και παίρνει το λόγο που έχει σπαρθεί στις καρδιές τους.
- ¹⁶Με άλλους πάλι συμβαίνει ό, τι με τους σπόρους που σπέρνονται σε πετρώδες έδαφος: αυτοί, όταν ακούσουν το λόγο, αμέσως τον δέχονται με χαρά·
- ¹⁷δε ριζώνει όμως μέσα τους, αλλά είναι προσωρινός. Έπειτα, όταν αρχίσουν κατατρεγμοί ή διωγμοί εξαιτίας του ευαγγελίου, αμέσως το απαρνούνται.

18Με τους σπόρους που σπέρνονται στ' αγκάθια εννοούνται αυτοί που ακούν το λόγο,

19οι μέριμνες όμως για τα εγκόσμια, η απάτη του πλούτου και οι λοιπές επιθυμίες μπαίνουν μέσα τους και καταπνίγουν το λόγο, κι έτσι δεν καρποφορεί.

20Άλλοι, τέλος, μοιάζουν με το σπόρο που σπάρθηκε στο γόνιμο έδαφος: αυτοί ακούν το ευαγγέλιο, το δέχονται και φέρνουν καρπό, άλλοι τριάντα, άλλοι εξήντα κι άλλοι εκατό φορές περισσότερο».

Παραβολικά λόγια για το λυχνάρι και το μέτρο

(Λκ 8,16-18)

21Τους έλεγε ο Ιησούς: «Μήπως φέρνουν το λυχνάρι για να το τοποθετήσουν κάτω από το δοχείο που μετρούν το στάρι ή κάτω απ' το κρεβάτι; Το φέρνουν για να το τοποθετήσουν στο λυχνοστάτη.

22Έτσι, δεν υπάρχει τίποτε κρυφό που δε θα γίνει φανερό ούτε μυστικό που δε θα φανερωθεί.

23Ας τ' ακούει αυτά όποιος έχει αυτιά για ν' ακούει».

24Τους έλεγε ακόμη: «Προσέχετε αυτό που ακούτε. Με όποιο μέτρο ενδιαφέροντος ακούτε, με το ίδιο μέτρο θα σας δώσει ο Θεός να καταλάβετε, και μάλιστα με μεγαλύτερο.

25Γιατί όποιος έχει, θα του δοθεί ακόμη περισσότερο· όποιος όμως δεν έχει, και αυτό που έχει θα του αφαιρεθεί».

Παραβολή του σπόρου που αυξάνει μόνος του

26Ο Ιησούς έλεγε: «Με τη βασιλεία του Θεού συμβαίνει ό, τι με τον άνθρωπο που σπέρνει το σπόρο στη γη:

27κοιμάται τη νύχτα και ξυπνάει την ημέρα, κι ο σπόρος βλασταίνει κι αυξάνει με τρόπο που ο ίδιος δεν ξέρει.

28Η γη καρποφορεί από μόνη της: στην αρχή βλαστάρι, ύστερα στάχυ και τέλος μεστωμένο σιτάρι στο στάχυ.

29 Όταν ωριμάσει ο καρπός, αμέσως αρχίζει να θερίζει, γιατί ήρθε ο καιρός του θερισμού».

Η παραβολή για το σπόρο του σιναπιού

(Μτ 13,31-32.34-35· Λκ 13,18-19)

30 Έλεγε ακόμη ο Ιησούς: «Με τι να παρομοιάσουμε τη βασιλεία του Θεού ή με ποια παραβολή να την παραστήσουμε;

31 Μοιάζει με σπόρο σιναπιού, που όταν τον σπείρουνε στη γη, είναι ο μικρότερος απ' όλους τους σπόρους που σπέρνονται.

32 Μετά τη σπορά, όμως, βλασταίνει και γίνεται μεγαλύτερο απ' όλα τα λαχανικά. Κάνει τόσο μεγάλα κλαδιά, ώστε τα πουλιά να μπορούν να φωλιάζουν στη σκιά του».

33 Έτσι με πολλές παρόμοιες παραβολές τούς κήρυττε το μήνυμά του, σύμφωνα με τη δυνατότητα που είχαν να καταλαβαίνουν.

34 Χωρίς παραβολές δεν τους κήρυττε το λόγο, όλα όμως τα εξηγούσε ιδιαίτερω στους μαθητές του.

Η κατάπαυση της τρικυμίας

(Μτ 8,23-27· Λκ 8,22-25)

35 Το βράδυ εκείνης της ημέρας λέει ο Ιησούς στους μαθητές του: «Ας περάσουμε στην απέναντι όχθη».

36 Κι αφού άφησαν τον κόσμο, πήραν τον Ιησού όπως ήταν στο πλοiάριο κι έφυγαν. Τον συνόδευαν κι άλλα πλοiάρια.

37 Τότε έγινε μεγάλη ανεμοθύελλα και τα κύματα χτυπούσαν πάνω στο πλοiάριο, με αποτέλεσμα αυτό ν' αρχίσει να βυθίζεται.

38 Ο Ιησούς ήταν στην πρύμνη και κοιμόταν πάνω σ' ένα μαξιλάρι. Τον ξυπνούν και του λένε: «Διδάσκαλε, δε σε νοιάζει που χανόμαστε; »

39 Εκείνος σηκώθηκε, επιτίμησε τον άνεμο και είπε στη θάλασσα: «Σώπα φιμώσου! » Σταμάτησε τότε ο άνεμος κι έγινε απόλυτη γαλήνη.

40 Και στους μαθητές είπε: «Γιατί είστε τόσο δειλοί; Γιατί δεν έχετε πίστη; »

41 Τότε τους κατέλαβε μεγάλο δέος κι έλεγαν μεταξύ τους: «Ποιος τάχα είναι αυτός, που κι ο άνεμος και η θάλασσα τον υπακούν; »

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 5

Η θεραπεία του δαιμονισμένου στα Γέργεςα

(Μτ 8,28-34· Λκ 8,26-39)

1 Ήρθαν στο απέναντι μέρος της λίμνης, στην περιοχή των Γεργερσηνών.

2 Εκεί, μόλις ο Ιησούς βγήκε από το πλοιάριο, τον συνάντησε αμέσως ένας άνθρωπος που ερχόταν από τα μνήματα.

3 Ήταν δαιμονισμένος και κατοικούσε στα μνήματα. Δεν μπορούσε κανείς να τον δέσει ούτε με αλυσίδες.

4 Πολλές φορές του είχαν βάλει σιδερένια δεσμά στα πόδια και τον είχαν δέσει με αλυσίδες, αυτός όμως είχε σπάσει τις αλυσίδες κι είχε συντρίψει τα δεσμά. Κανείς δεν μπορούσε να τον δαμάσει.

5 Νύχτα μέρα συνεχώς έμενε στα μνήματα και στα βουνά, έβγαζε κραυγές και κατακοβόταν με πέτρες.

6 Όταν είδε τον Ιησού από μακριά, έτρεξε και τον προσκύνησε.

7 Κραυγάζοντας δυνατά τού λέει: «Τι δουλειά έχεις εσύ μ' εμένα, Ιησού, Υιέ του ύψιστου Θεού; Σ' εξορκίζω στο Θεό να μη με βασανίσεις».

8 Γιατί, ο Ιησούς του έλεγε: «Δαιμονικό πνεύμα, βγες απ' αυτόν τον άνθρωπο».

9 Ακόμα ο Ιησούς τον ρώτησε: «Ποιο είναι τ' όνομά σου; » Κι εκείνος απάντησε: «Το όνομά μου είναι Λεγεών, γιατί είμαστε πολλοί».

10 Τα δαιμόνια παρακαλούσαν τον Ιησού να μην τα διώξει έξω από την περιοχή.

11 Εκεί κοντά στο βουνό έβοσκε ένα μεγάλο κοπάδι χοίρων.

12 Όλοι οι δαίμονες, λοιπόν, τον παρακαλούσαν: «Στείλε μας να μπούμε στους χοίρους».

13 Αμέσως ο Ιησούς τους το επέτρεψε. Βγήκαν τότε τα δαιμονικά πνεύματα από τον άνθρωπο και μπήκαν στους χοίρους, με αποτέλεσμα να ορμήσει το

κοπάδι στον γκρεμό και να πνιγεί στη λίμνη. Ήταν περίπου δύο χιλιάδες χοίροι.

14Οι χοιροβοσκοί έφυγαν και διέδωσαν την είδηση στην πόλη και στην ύπαιθρο. Ήρθαν τότε οι κάτοικοι να δουν τι συνέβη.

15Πηγαίνουν στον Ιησού και βλέπουν το δαιμονισμένο που είχε μέσα του το Λεγεώνα να είναι καθισμένος, να φοράει ρούχα και να φέρεται λογικά· φοβήθηκαν λοιπόν.

16Όσοι είχαν δει το γεγονός τούς διηγήθηκαν τι συνέβη στο δαιμονισμένο και στους χοίρους.

17Τότε αυτοί άρχισαν να παρακαλούν τον Ιησού να φύγει από την περιοχή τους.

18Ενώ έμπαινε ο Ιησούς στο πλοiάριο, τον παρακαλούσε ο άλλοτε δαιμονισμένος να τον πάρει μαζί του.

19Ο Ιησούς όμως δεν του το επέτρεψε αλλά του είπε: «Πήγαινε στο σπίτι σου, στους δικούς σου, και διηγήσου σ' αυτούς το καλό που σου έκανε ο Κύριος και την ευσπλαχνία που σου έδειξε».

20Εκείνος έφυγε κι άρχισε να διακηρύττει στη Δεκάπολη, τι έκανε γι' αυτόν ο Ιησούς. Κι όλοι έμεναν κατάπληκτοι.

Η θεραπεία της γυναίκας με την αιμορραγία και η ανάσταση της κόρης του Ιαείρου

(Μτ 9,18-26· Λκ 8,40-56)

21Όταν πέρασε ο Ιησούς με το πλοiάριο πάλι στην απέναντι όχθη, συγκεντρώθηκε πολύς κόσμος γύρω του. Ήταν πλάι στη λίμνη.

22Έρχεται τότε ένας από τους άρχοντες της συναγωγής, που λεγόταν Ιάειρος· μόλις βλέπει τον Ιησού έπεσε στα πόδια του και

23τον παρακαλούσε θερμά λέγοντας: «Η κορούλα μου βρίσκεται στα τελευταία της· έλα να βάλεις τα χέρια σου πάνω της για να γιατρευτεί και να ζήσει».

- 24**Ο Ιησούς έφυγε μαζί του. Τον ακολουθούσε και πολύς κόσμος, που τον περιέβαλλε ασφυκτικά.
- 25**Ανάμεσά τους ήταν και μια γυναίκα που υπέφερε από αιμορραγία δώδεκα χρόνια.
- 26**Είχε ξοδέψει όλη την περιουσία της σε πολλές θεραπείες από πολλούς γιατρούς, χωρίς να δει καμιά βελτίωση· αντίθετα, είχε γίνει πολύ χειρότερα.
- 27**Όταν άκουσε για τον Ιησού, ήρθε μέσα από τον κόσμο πίσω του κι άγγιξε το ρούχο του.
- 28**«Και μόνο ν' αγγίξω τα ρούχα του», έλεγε μέσα της, «θα σωθώ».
- 29**Η αιμορραγία της σταμάτησε αμέσως κι αισθάνθηκε στο σώμα της ότι θεραπεύτηκε από την αρρώστια που τη βασάνιζε.
- 30**Ταυτόχρονα ο Ιησούς ένιωσε τη δύναμη που βγήκε απ' αυτόν, στράφηκε στο πλήθος και είπε: «Ποιος άγγιξε τα ρούχα μου; »
- 31**Οι μαθητές του έλεγαν: «Δε βλέπεις τον κόσμο που σε περιβάλλει ασφυκτικά; Τι ρωτάς ποιος σε άγγιξε; »
- 32**Εκείνος όμως έστρεψε το βλέμμα του τριγύρω για να δει εκείνην που τον είχε αγγίξει.
- 33**Η γυναίκα τότε, φοβισμένη και τρομαγμένη, ξέροντας αυτό που της συνέβη, ήρθε κι έπεσε στα πόδια του και του είπε όλη την αλήθεια.
- 34**Ο Ιησούς της είπε: «Κόρη μου, η πίστη σου σε έσωσε. Πήγαινε στο καλό. Είσαι θεραπευμένη από την αρρώστια σου».
- 35**Ενώ ακόμη ο Ιησούς μιλούσε, έρχονται άνθρωποι του άρχοντα της συναγωγής και του λένε: «Η κόρη σου πέθανε· τι εξακολουθείς να ενοχλείς το δάσκαλο; »
- 36**Ο Ιησούς όμως αμέσως μόλις άκουσε να λένε τα λόγια αυτά, είπε στον άρχοντα της συναγωγής: «Εσύ μη φοβάσαι· μόνο πίστευε».

³⁷Και δεν επέτρεψε σε κανέναν να τον ακολουθήσει παρά μόνο στον Πέτρο, τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, τον αδερφό του Ιακώβου.

³⁸Έρχονται στο σπίτι του άρχοντα της συναγωγής και βλέπει ο Ιησούς να υπάρχει αναστάτωση, και τους ανθρώπους να κλαίνε και να οδύρονται δυνατά.

³⁹Μπήκε μέσα και τους λέει: «Γιατί αυτός ο θόρυβος και τα κλάματα; Το παιδί δεν πέθανε αλλά κοιμάται». Εκείνοι τον περιγελούσαν.

⁴⁰Αυτός όμως, αφού τους έβγαλε όλους έξω, παίρνει τον πατέρα και τη μητέρα του παιδιού και τους μαθητές του και μπαίνει εκεί που ήταν το παιδί ξαπλωμένο.

⁴¹Πιάνει το κορίτσι από το χέρι και του λέει: «Ταλιθά κούμι», που σημαίνει «κορίτσι, σε διατάζω να σηκωθείς!»

⁴²Το κορίτσι σηκώθηκε αμέσως και περπατούσε. Ήταν δώδεκα ετών. Όλοι τότε κυριεύτηκαν από μεγάλη κατάπληξη.

⁴³Ο Ιησούς όμως τους έδωσε αυστηρή παραγγελία να μην το μάθει κανείς αυτό, και είπε να δώσουν στο κορίτσι να φάει.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 6

Ο Ιησούς δεν γίνεται δεκτός στην πατρίδα του (Μτ 13,53-58· Λκ 4,16-30)

¹Ο Ιησούς έφυγε από 'κει και ήρθε στην πατρίδα του. Οι μαθητές του τον ακολουθούσαν.

²Το Σάββατο άρχισε να διδάσκει στη συναγωγή. Πολλοί που τον άκουγαν απορούσαν κι έλεγαν: «Από πού τα κατέχει αυτά; Και ποια είναι η σοφία αυτή που του δόθηκε; Πώς κάνει τέτοια θαύματα με τα χέρια του;

³Αυτός δεν είναι ο ξυλουργός, ο γιος της Μαρίας κι αδερφός του Ιακώβου, του Ιωσή, του Ιούδα και του Σίμωνος; Κι οι αδερφές του δεν μένουν εδώ στον τόπο μας;» Αυτό, λοιπόν, τους δημιουργούσε εμπόδιο να τον πιστέψουν.

⁴Κι ο Ιησούς τους έλεγε: «Δεν υπάρχει προφήτης που να μην τον περιφρονούν οι συμπατριώτες του, οι συγγενείς του κι η οικογένειά του».

⁵Έτσι δεν μπόρεσε να κάνει εκεί κανένα θαύμα, παρά μόνο ακούμπησε τα χέρια του σε λίγους αρρώστους και τους θεράπευσε.

⁶Κι έμενε κατάπληκτος από την απιστία τους.

Η αποστολή των δώδεκα

(Μτ 10,5-15· Λκ 9,1-6)

Ο Ιησούς περιόδευε στα γύρω χωριά και δίδασκε.

⁷Κάλεσε τους δώδεκα μαθητές του κι άρχισε να τους στέλνει δύο δύο, δίνοντάς τους εξουσία να διώχνουν τα δαιμονικά πνεύματα.

⁸Τους παράγγειλε να μην παίρνουν τίποτε μαζί τους για το δρόμο: ούτε σακίδιο ούτε φαγητό ούτε χρήματα στο ζωνάρι τους παρά μόνο ένα ραβδί·

⁹να βάλουν σανδάλια στα πόδια τους και να μην πάρουν μαζί τους διπλά ρούχα.

¹⁰Τους έλεγε ακόμη: «Σ' όποιο σπίτι φιλοξενηθείτε, εκεί να μένετε ώσπου να φύγετε από 'κείνο το μέρος.

¹¹Και όσοι δεν σας δεχτούν και δεν ακούσουν το μήνυμά σας, όταν φεύγετε, τινάξτε τη σκόνη κάτω απ' τα πόδια σας, για να υπάρχει μια μαρτυρία εναντίον τους. Σας βεβαιώνω πως την ημέρα της κρίσεως ο Θεός θα δείξει μεγαλύτερη επιείκεια για τα Σόδομα και τα Γόμορρα, παρά για την πόλη εκείνη».

¹²Οι μαθητές έφυγαν και κήρυτταν στους ανθρώπους να μετανοήσουν,

¹³και θεράπευαν πολλούς δαιμονισμένους. Άλειφαν με λάδι πολλούς αρρώστους και τους γιάτρευαν.

Ο αποκεφαλισμός του Ιωάννη του Βαπτιστή

(Μτ 14,1-12· Λκ 9,7-9)

¹⁴Ο βασιλιάς Ηρώδης άκουσε για τον Ιησού, γιατί το όνομά του είχε γίνει γνωστό. Μερικοί έλεγαν: «Αναστήθηκε από τους νεκρούς ο Ιωάννης ο Βαπτιστής, γι' αυτό μπορεί και κάνει τέτοια θαύματα».

¹⁵Άλλοι έλεγαν: «Είναι ο Ηλίας». Άλλοι έλεγαν: «Είναι προφήτης, σαν ένας από τους μεγάλους προφήτες».

- 16**Όταν τ' άκουσε αυτά ο Ηρώδης, είπε: «Αυτός είναι ο Ιωάννης, που εγώ τον αποκεφάλισα· αναστήθηκε από τους νεκρούς».
- 17**Πραγματικά, ο ίδιος ο Ηρώδης είχε στείλει να συλλάβουν τον Ιωάννη και τον είχε βάλει στη φυλακή. Αυτό το έκανε εξαιτίας της Ηρωδιάδας, που την είχε παντρευτεί, παρ' όλο που ήταν γυναίκα του Φίλιππου του αδερφού του.
- 18**Ο Ιωάννης δηλαδή έλεγε στον Ηρώδη: «Δεν σου επιτρέπεται να έχεις τη γυναίκα του αδερφού σου».
- 19**Η Ηρωδιάδα λοιπόν μισούσε τον Ιωάννη και ήθελε να τον σκοτώσει, αλλά δεν μπορούσε,
- 20**γιατί ο Ηρώδης τον φοβόταν. Ήξερε πως ο Ιωάννης ήταν δίκαιος κι άγιος άνθρωπος, και γι' αυτό έκανε πολλά απ' αυτά που έλεγε, και τον άκουγε ευχαρίστως.
- 21**Τελικά η Ηρωδιάδα βρήκε την ευκαιρία, όταν ο Ηρώδης για τα γενέθλιά του κάλεσε σε δείπνο τους πολιτικούς και στρατιωτικούς άρχοντες και τους επισήμους της Γαλιλαίας.
- 22**Τότε μπήκε στην αίθουσα η θυγατέρα της Ηρωδιάδας και χόρευε. Τόσο άρεσε στον Ηρώδη και στους καλεσμένους, που ο βασιλιάς είπε στο κορίτσι: «Ζήτησέ μου ό, τι θέλεις, και θα σου το δώσω».
- 23**Της έκανε μάλιστα και όρκο: «Ο, τιδήποτε μου ζητήσεις θα σου το δώσω, μέχρι και το μισό μου βασίλειο».
- 24**Αυτή πήγε και ρώτησε τη μητέρα της: «Τι να ζητήσω; » Κι εκείνη της απάντησε: «Το κεφάλι του Ιωάννη του Βαπτιστή».
- 25**Ήρθε αμέσως βιαστικά στο βασιλιά και του είπε: «Θέλω τώρα αμέσως να μου δώσεις το κεφάλι του Ιωάννη του Βαπτιστή μέσα σ' ένα πιάτο».
- 26**Ο βασιλιάς στενοχωρήθηκε· εξαιτίας όμως του όρκου που είχε δώσει μπροστά στους καλεσμένους, δεν θέλησε να της το αρνηθεί.
- 27**Έστειλε τότε αμέσως ένα στρατιώτη της φρουράς με τη διαταγή να φέρει το κεφάλι του Ιωάννη.

28 Εκείνος πήγε και τον αποκεφάλισε στη φυλακή. Έφερε το κεφάλι του σ' ένα πιάτο και το έδωσε στο κορίτσι, και το κορίτσι το πήγε στη μάνα της.

29 Όταν το 'μαθαν οι μαθητές του Ιωάννη, ήρθαν και πήραν το σώμα του και το έβαλαν σε μνήμα.

Ο χορτασμός των πέντε χιλιάδων

(Μτ 14,13-21· Λκ 9,10-17· Ιω 6,1-14)

30 Οι απόστολοι επέστρεψαν στον Ιησού και του διηγήθηκαν όλα όσα έκαναν κι όσα δίδαξαν.

31 Ο Ιησούς τους λέει: «Ελάτε σε μια ερημική τοποθεσία μόνοι σας, για ν' αναπαυθείτε λίγο» κι αυτό γιατί ήταν πολλοί αυτοί που πηγαινοέρχονταν, κι ο Ιησούς και οι μαθητές δεν είχαν χρόνο ούτε για φαγητό.

32 Έτσι έφυγαν με το πλοιάριο μακριά από τον κόσμο σ' ένα ερημικό μέρος.

33 Πολλοί όμως τους είδαν να φεύγουν και τους αναγνώρισαν· έτσι έτρεξαν απ' όλα τα μέρη με τα πόδια προς τα 'κει κι έφτασαν πριν απ' αυτούς και μαζεύτηκαν γύρω από τον Ιησού.

34 Όταν εκείνος βγήκε στη στεριά, είδε πολύ κόσμο και τους σπλαχνίστηκε, γιατί ήταν σαν πρόβατα που δεν έχουν βοσκό, κι άρχισε να τους διδάσκει πολλά.

35 Αφού πέρασε πολλή ώρα, τον πλησιάζουν οι μαθητές του και του λένε: «Το μέρος εδώ είναι έρημο, κι η ώρα περασμένη.

36 Διώξε τον κόσμο να πάνε στις γύρω αγροικίες και στα χωριά, για ν' αγοράσουν ψωμιά, γιατί δεν έχουν τι να φάνε».

37 Ο Ιησούς όμως τους αποκρίθηκε: «Δώστε τους εσείς να φάνε». Του λένε τότε: «Να πάμε και ν' αγοράσουμε ψωμί για διακόσια δηνάρια και να τους δώσουμε να φάνε; »

38 «Πόσα ψωμιά έχετε; » τους ρωτάει εκείνος. «Πηγαινέτε να δείτε». Αφού εξακρίβωσαν, του λένε: «Πέντε, και δύο ψάρια».

39 Τους διέταξε τότε να τους βάλουν όλους να καθίσουν για φαγητό κατά ομάδες πάνω στο χλωρό χορτάρι.

- ⁴⁰Κάθισαν λοιπόν παρέες παρέες ανά εκατό και ανά πενήντα άτομα.
- ⁴¹Πήρε ο Ιησούς τα πέντε ψωμιά και τα δύο ψάρια, έστρεψε το βλέμμα του στον ουρανό, τα ευλόγησε, έκοψε τα ψωμιά σε κομμάτια και τα έδωσε στους μαθητές, για να τα μοιράσουν στον κόσμο. Επίσης μοίρασε σ' όλους και τα δύο ψάρια.
- ⁴²Έφαγαν όλοι και χόρτασαν.
- ⁴³Μάζεψαν μάλιστα και κομμάτια απ' τα ψωμιά και τα ψάρια, δώδεκα κοφίνια γεμάτα.
- ⁴⁴Αυτοί που έφαγαν τα ψωμιά ήταν πέντε χιλιάδες άντρες.

Ο Ιησούς περπατάει πάνω στη λίμνη

(Μτ 14,22-33· Ιω 6,15-21)

- ⁴⁵Αμέσως έπειτα ο Ιησούς υποχρέωσε τους μαθητές του να μπουν στο πλοιάριο και να πάνε να τον περιμένουν στην απέναντι όχθη, στη Βηθσαϊδά, ωστόσο ο ίδιος διαλύσει τα πλήθη.
- ⁴⁶Κι αφού τους αποχαιρέτησε, ανέβηκε στο βουνό για να προσευχηθεί.
- ⁴⁷Όταν βράδιασε, το πλοιάριο ήταν στο μέσο της λίμνης, κι ο Ιησούς μόνος στη στεριά.
- ⁴⁸Τους είδε τότε να παιδεύονται στην κωπηλασία, γιατί ήταν αντίθετος ο άνεμος. Κατά τα ξημερώματα ήρθε ο Ιησούς σ' αυτούς, περπατώντας πάνω στη λίμνη κι έκανε να τους προσπεράσει.
- ⁴⁹Οι μαθητές, όταν τον είδαν να περπατάει πάνω στη λίμνη, νόμισαν ότι είναι φάντασμα κι έβαλαν τις φωνές,
- ⁵⁰γιατί τον είχαν δει όλοι και τρόμαξαν. Αμέσως όμως ο Ιησούς τους μίλησε και τους είπε: «Θάρρος! Εγώ είμαι· μη φοβάστε».
- ⁵¹Μετά ανέβηκε στο πλοιάριο μαζί τους, κι ο άνεμος κόπασε. Οι μαθητές κυριεύτηκαν από πολύ μεγάλη κατάπληξη και θαυμασμό.
- ⁵²Γιατί δεν είχαν καταλάβει τι είχε συμβεί πραγματικά με τα ψωμιά, αλλ' η καρδιά τους ήταν πορωμένη.

Θεραπείες στη Γεννησαρέτ (Μτ 14, 34-36)

- ⁵³Αφού διέσχισαν τη λίμνη, πήγαν στη Γεννησαρέτ.
- ⁵⁴Όταν βγήκαν από το πλοιάριο, αμέσως ο κόσμος αναγνώρισε τον Ιησού.
- ⁵⁵Έτρεξαν τότε γύρω σ' όλη την περιοχή εκείνη κι άρχισαν να φέρνουν τους αρρώστους πάνω στα κρεβάτια τους, όπου μάθαιναν ότι είναι ο Ιησούς.
- ⁵⁶Κι όπου έμπαινε, σε χωριά ή σε πόλεις ή στην ύπαιθρο, τοποθετούσαν τους αρρώστους στις αγορές και τον παρακαλούσαν να τους επιτρέψει ν' αγγιζούν έστω και την άκρη από τα ρούχα του. Κι όσοι τον άγγιζαν θεραπεύονταν.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 7

Ανθρώπινες παραδόσεις και θεϊκές εντολές (Μτ 15,1-9)

- ¹Οι Φαρισαίοι και μερικοί γραμματείς που είχαν έρθει από τα Ιεροσόλυμα, μαζεύτηκαν γύρω από τον Ιησού.
- ²Αυτοί παρατήρησαν ότι μερικοί από τους μαθητές του έτρωγαν ψωμί με ακάθαρτα χέρια, δηλαδή χωρίς προηγουμένως να τα πλύνουν, και τους κατέκριναν.
- ³—Οι Φαρισαίοι κι όλοι οι Ιουδαίοι δεν τρώνε αν δεν πλύνουν πρώτα τα χέρια τους, τηρώντας έτσι την παράδοση των προγόνων τους.
- ⁴Επίσης, όταν επιστρέφουν από την αγορά, δεν τρώνε αν δεν κάνουν πρώτα καθαρισμούς. Και πολλά άλλα τηρούν κατά την παράδοση, όπως τον καθαρισμό ποτηριών και σκευών, χάλκινων αντικειμένων και κρεβατιών. —
- ⁵Ρωτούν λοιπόν οι Φαρισαίοι και οι γραμματείς τον Ιησού: «Γιατί δε ζουν οι μαθητές σου σύμφωνα με την παράδοση των προγόνων μας, αλλά τρώνε με ακάθαρτα χέρια; »
- ⁶Εκείνος τους απάντησε: «Πολύ σωστά προφήτεψε για σας τους υποκριτές ο Ησαΐας, που γράφει: Αυτός ο λαός με τα χείλη με τιμάει, η καρδιά τους όμως βρίσκεται πολύ μακριά μου.

⁷Δεν ωφελεί που με λατρεύουν, αφού διδάσκουν εντολές που επινόησαν οι άνθρωποι.

⁸Αφήνετε κατά μέρος την εντολή του Θεού και τηρείτε ανθρώπινες παραδόσεις, όπως είναι οι καθαρμοί σκευών και ποτηριών, και κάνετε πολλά άλλα παρόμοια μ' αυτά».

⁹Τους έλεγε ακόμη: «Ωραία λοιπόν. Παραβαίνετε την εντολή του Θεού, για να διατηρήσετε την παράδοσή σας!

¹⁰Ο Μωσής είπε: τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου· και όποιος κακολογεί τον πατέρα του ή τη μητέρα του να τιμωρείται με θάνατο.

¹¹Εσείς όμως λέτε: “αν κάποιος πει στον πατέρα του ή στη μητέρα του Κορβάν, που σημαίνει ότι αυτό που μπορείς να ωφεληθείς από μένα το έχω δωρίσει στο Θεό,

¹²απαλλάσσεται από την υποχρέωση να κάνει κάτι για τον πατέρα του ή τη μητέρα του”.

¹³Έτσι, ακυρώνετε το λόγο του Θεού, με τις διατάξεις που παραλάβατε και τις μεταβιβάζετε. Και κάνετε και πολλά άλλα παρόμοια».

Τι κάνει τον άνθρωπο ακάθαρτο

(Μτ 15,10-20)

¹⁴Φώναξε πάλι ο Ιησούς τον κόσμο κοντά του και τους είπε: «Ακούστε με όλοι και καταλάβετε το:

¹⁵Τίποτε απ' αυτά που απ' έξω μπαίνουν μέσα στον άνθρωπο, δεν μπορεί να τον κάνει ακάθαρτο· αυτά όμως που βγαίνουν μέσα από τον άνθρωπο, αυτά τον κάνουν ακάθαρτο.

¹⁶[Όποιος έχει αυτιά για ν' ακούει, ας τ' ακούει]».

¹⁷Όταν απομακρύνθηκε ο Ιησούς από τα πλήθη και μπήκε σ' ένα σπίτι, τον ρωτούσαν οι μαθητές του τι εννοούσε μ' αυτό που είπε.

¹⁸Τους απάντησε: «Κι εσείς ακόμη δυσκολεύεστε τόσο να καταλάβετε; Ακόμη δεν καταλαβαίνετε πως καθετί που απ' έξω μπαίνει μέσα στον άνθρωπο δεν μπορεί να τον κάνει ακάθαρτο;

¹⁹Δεν μπαίνει στην καρδιά του αλλά στην κοιλιά του και αποβάλλεται στο αποχωρητήριο, αφήνοντας στον οργανισμό όλες τις άλλες τροφές καθαρές.

²⁰Ό, τι βγαίνει μέσα από τον άνθρωπο» –τους έλεγε ακόμη– «εκείνο τον κάνει ακάθαρτο.

²¹Γιατί μέσα από την καρδιά των ανθρώπων πηγάζουν οι κακές σκέψεις, μοιχείες, πορνείες, φόνοι,

²²κλοπές, πλεονεξίες, πονηριές, δόλος, ακολασία, φθόνος, βλασφημία, αλαζονεία, αφροσύνη.

²³Όλα αυτά τα κακά πηγάζουν μέσα από τον άνθρωπο και τον κάνουν ακάθαρτο».

Η πίστη μιας ειδωλολάτρισσας

(Μτ 15,21-28)

²⁴Ο Ιησούς έφυγε απ' εκεί και πήγε στην περιοχή της Τύρου και της Σιδώνας. Μπήκε σ' ένα σπίτι και ήθελε να μην τον αντιληφθεί κανείς· δεν μπόρεσε όμως να ξεφύγει την προσοχή του κόσμου.

²⁵Μόλις πληροφορήθηκε γι' αυτόν κάποια γυναίκα που το κορίτσι της κατεχόταν από δαιμονικό πνεύμα, ήρθε κι έπεσε στα πόδια του.

²⁶Η γυναίκα αυτή ήταν ειδωλολάτρισσα και καταγόταν από τη Φοινίκη της Συρίας. Παρακαλούσε, λαιπόν, τον Ιησού να θεραπεύσει το κορίτσι της από το δαιμόνιο.

²⁷Εκείνος όμως της είπε: «Άσε πρώτα να χορτάσουν τα παιδιά, γιατί δεν είναι σωστό να πάρει κανείς το ψωμί των παιδιών και να το πετάξει στα σκυλιά».

²⁸«Ναι, Κύριε», του αποκρίθηκε η γυναίκα, «αλλά και τα σκυλιά τρώνε από τα ψίχουλα των παιδιών, που πέφτουν από το τραπέζι».

²⁹Της είπε τότε ο Ιησούς: «Γι' αυτό το λόγο που είπες, πήγαινε· το κορίτσι σου έχει κιόλας θεραπευτεί από το δαιμόνιο».

³⁰Η γυναίκα επέστρεψε στο σπίτι της και βρήκε το παιδί ξαπλωμένο στο κρεβάτι και θεραπευμένο.

Θεραπεία κωφαλάλου

(Μτ 15,29-31)

31 Πάλι έφυγε ο Ιησούς από την περιοχή της Τύρου και της Σιδώνας και ήρθε στη λίμνη της Γαλιλαίας, περνώντας μέσα από την περιοχή της Δεκάπολης.

32 Εκεί του έφεραν έναν κωφάλαλο και τον παρακαλούσαν να βάλει το χέρι του πάνω του.

33 Ο Ιησούς τον πήρε ξεχωριστά, μακριά από το πλήθος, έβαλε τα δάχτυλά του στ' αυτιά του, και με το σάλιο του άγγιξε τη γλώσσα του.

34 Έστρεψε το βλέμμα του στον ουρανό, στέναξε και του λέει: «Εφφαθά», που σημαίνει «Άνοιξε».

35 Αμέσως άνοιξαν τ' αυτιά του, λύθηκε η δεμένη γλώσσα του και μιλούσε κανονικά.

36 Ο Ιησούς τους ζήτησε να μην το πουν σε κανέναν. Όσο όμως κι αν τους το ζητούσε, εκείνοι πολύ περισσότερο το διαλαλούσαν.

37 Υπερβολικά εντυπωσιασμένοι έλεγαν: «Τι ωραία που τα τακτοποιεί όλα! Ακόμη και τους κουφούς κάνει ν' ακούν, και τους βουβούς να μιλούν».

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 8

Ο χορτασμός των τεσσάρων χιλιάδων

(Μτ 15,32-39)

1 Εκείνες τις μέρες πάλι μαζεύτηκε πολύς κόσμος, κι επειδή δεν είχαν τι να φάνε, κάλεσε ο Ιησούς τους μαθητές και τους λέει:

2 «Σπλαχνίζομαι αυτό τον κόσμο· τρεις μέρες τώρα είναι μαζί μου και δεν έχουν τι να φάνε.

3 Αν τους αφήσω να φύγουν στα σπίτια τους νηστικοί, θα αποκάμουν στο δρόμο». Μερικοί μάλιστα είχαν έρθει από μακριά.

4 Τότε του αποκρίθηκαν οι μαθητές του: «Πώς είναι δυνατό να τους χορτάσει κανείς ψωμί εδώ στην ερημιά; »

5 Ο Ιησούς τους ρώτησε: «Πόσα ψωμιά έχετε; » Αυτοί του απάντησαν: «Εφτά».

⁶Πρόσταξε τότε τον κόσμο να καθίσουν καταγής. Πήρε τα εφτά ψωμιά, είπε ευχαριστήρια προσευχή, τα έκοψε κομμάτια και τα έδωσε στους μαθητές του να τα μοιράσουν. Αυτοί τα μοίρασαν στον κόσμο.

⁷Είχαν και λίγα ψαράκια. Τα ευλόγησε και είπε να τα μοιράσουν κι αυτά.

⁸Έφαγαν λοιπόν και χόρτασαν. Συγκεντρώθηκαν μάλιστα κι εφτά καλάθια περισσεύματα.

⁹Ο κόσμος ήταν περίπου τέσσερις χιλιάδες. Κατόπιν ο Ιησούς τους άφησε να φύγουν,

¹⁰κι ο ίδιος μπήκε αμέσως με τους μαθητές στο καΐκι και ήρθε στα μέρη Δαλμανουθά.

Οι Φαρισαίοι ζητούν θαυματουργικά σημάδια (Μτ 16,1-4)

¹¹Ήρθαν οι Φαρισαίοι κι άρχισαν να συζητούν μαζί του· και θέλοντας να τον φέρουν σε δύσκολη θέση, του ζητούσαν ν' αποδείξει μ' ένα θαύμα τη θεϊκή αποστολή του.

¹²Ο Ιησούς λυπήθηκε κατάβαθα και τους είπε: «Γιατί η γενιά αυτή ζητάει θαυματουργικό σημάδι; Σας βεβαιώνω πως δε θα δοθεί στη γενιά αυτή τέτοιο σημάδι».

¹³Τους άφησε στο πλοiάριο και έφυγε πάλι.

Η αδυναμία των μαθητών να καταλάβουν (Μτ 16,5-12)

¹⁴Οι μαθητές ξέχασαν να πάρουν μαζί τους τρόφιμα. Εκτός από ένα ψωμί δεν είχαν τίποτε άλλο μαζί τους στο πλοiάριο.

¹⁵Ο Ιησούς τους πρότρεπε λέγοντας: «Να προφυλάγεστε και να προσέχετε από το προζύμι των Φαρισαίων κι από το προζύμι του Ηρώδη».

¹⁶Εκείνοι σκέφτονταν κι έλεγαν μεταξύ τους πως αυτό το λέει γιατί δεν έχουν ψωμιά.

¹⁷Ο Ιησούς κατάλαβε και τους λέει: «Γιατί σκέφτεστε ότι δεν έχετε ψωμιά; Ακόμη δεν καταλαβαίνετε και δεν μπαίνετε στο νόημα; Τόσο πορωμένη είναι η καρδιά σας;

¹⁸Παρ' όλο που έχετε μάτια δε βλέπετε και παρ' όλο που έχετε αυτιά δεν ακούτε; Τίποτα δε θυμάστε;

¹⁹Όταν μοίρασα τα πέντε ψωμιά στους πέντε χιλιάδες ανθρώπους, πόσα κοφίνια γεμάτα περισσέμματα μαζέψατε; » «Δώδεκα», του λένε.

²⁰«Όταν μοίρασα τα εφτά ψωμιά στους τέσσερις χιλιάδες, πόσα καλάθια γεμάτα περισσέμματα μαζέψατε; » «Εφτά» του απαντούν.

²¹«Ακόμη δεν καταλαβαίνετε; » τους λέει.

Η θεραπεία του τυφλού της Βηθσαϊδά

²²Όταν ήρθε ο Ιησούς στη Βηθσαϊδά, του φέρνουν έναν τυφλό και τον παρακαλούσαν να τον αγγίξει.

²³Έπιασε ο Ιησούς τον τυφλό από το χέρι και τον έφερε έξω από το χωριό. Έβαλε σάλιο στα μάτια του, ακούμπησε τα χέρια πάνω του και τον ρώτησε αν βλέπει τίποτε.

²⁴Εκείνος, αρχίζοντας να ξαναβρίσκει το φως του, είπε: «Βλέπω τους ανθρώπους· τους βλέπω όμως σαν δέντρα που περπατούν».

²⁵Ύστερα πάλι έβαλε τα χέρια του ο Ιησούς στα μάτια του τυφλού και τον έκανε να βλέπει καθαρά. Η όρασή του αποκαταστάθηκε τελείως και τους έβλεπε όλους ξεκάθαρα.

²⁶Τότε ο Ιησούς τον έστειλε σπίτι του λέγοντας: «Ούτε στο χωριό να μπεις ούτε να πεις τίποτα σε κανέναν εκεί».

Η ομολογία του Πέτρου

(Μτ 16,13-20· Λκ 9,18-21)

²⁷Ο Ιησούς και οι μαθητές του βγήκαν στα χωριά της Καισάρειας του Φιλίππου. Καθώς περπατούσαν, ρώτησε τους μαθητές του: «Ποιος λένε οι άνθρωποι ότι είμαι; »

²⁸Εκείνοι του απάντησαν: «Λένε ότι είσαι ο Ιωάννης ο Βαπτιστής, άλλοι ότι είσαι ο Ηλίας, άλλοι ότι είσαι ένας από τους προφήτες».

²⁹«Εσείς ποιος λέτε ότι είμαι; » τους ρώτησε ο Ιησούς. Ο Πέτρος του αποκρίθηκε: «Εσύ είσαι ο Μεσσίας».

³⁰Τότε ο Ιησούς τους έδωσε αυστηρή διαταγή να μη μιλάνε σε κανέναν γι' αυτόν.

Ο Ιησούς προλέγει το θάνατο και την ανάστασή του

(Μτ 16,21-23· Λκ 9,22)

³¹Ο Ιησούς άρχισε να τους διδάσκει ότι πρέπει ο Υιός του Ανθρώπου να πάθει πολλά, να αποδοκιμαστεί από τους πρεσβυτέρους και τους αρχιερείς και τους γραμματείς, να θανατωθεί και μετά από τρεις ημέρες ν' αναστηθεί.

³²Τους έλεγε αυτά τα λόγια ξεκάθαρα. Ο Πέτρος τότε τον πήρε ιδιαιτέρως και άρχισε να τον μαλώνει.

³³Ο Ιησούς όμως στράφηκε στους μαθητές, τους κοίταξε και μάλωσε τον Πέτρο μ' αυτά τα λόγια: «Φύγε από μπροστά μου, σατανά! Δε σκέφτεσαι όπως θέλει ο Θεός αλλά όπως θέλουν οι άνθρωποι».

Ο σταυρός του αληθινού μαθητή

(Μτ 16,24-28· Λκ 9,23-27)

³⁴Ο Ιησούς κάλεσε τότε τον κόσμο μαζί με τους μαθητές και τους είπε: «Όποιος θέλει να με ακολουθήσει, ας απαρνηθεί τον εαυτό του, ας σηκώσει το σταυρό του κι ας με ακολουθεί».

³⁵Γιατί όποιος θέλει να σώσει τη ζωή του θα τη χάσει· όποιος όμως χάσει τη ζωή του εξαιτίας μου και εξαιτίας του ευαγγελίου, αυτός θα τη σώσει.

³⁶Τι θα ωφεληθεί ο άνθρωπος, αν κερδίσει ολόκληρο τον κόσμο αλλά χάσει τη ζωή του;

³⁷Τι μπορεί να δώσει ο άνθρωπος αντάλλαγμα για τη ζωή του;

³⁸Όποιος, ζώντας μέσα σ' αυτή τη γενιά την άπιστη κι αμαρτωλή, ντραπεί για μένα και για τη διδασκαλία μου, θα ντραπεί γι' αυτόν και ο Υιός του

Ανθρώπου, όταν έρθει με όλη τη λαμπρότητα του Πατέρα του, μαζί με τους αγίους αγγέλους».

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 9

¹Τους έλεγε ακόμη ο Ιησούς: «Σας βεβαιώνω πως υπάρχουν μερικοί ανάμεσα σ' αυτούς που βρίσκονται εδώ, οι οποίοι δε θα γευτούν το θάνατο, πριν δουν να έρχεται δυναμικά η βασιλεία του Θεού».

Η μεταμόρφωση του Ιησού

(Μτ 17,1-13· Λκ 9,28-36)

²Υστερα από έξι μέρες, παίρνει ο Ιησούς ιδιαιτέρως μόνο τον Πέτρο, τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, και τους ανεβάζει σ' ένα ψηλό βουνό. Εκεί μεταμορφώθηκε μπροστά τους,

³τα ρούχα του έγιναν αστραφτερά, κατάλευκα σαν το χιόνι, τέτοια που κανένας βαφέας πάνω στη γη δεν μπορούσε να τα κάνει τόσο λευκά.

⁴Μετά τους εμφανίστηκε ο Ηλίας μαζί με το Μωυσή, και συζητούσαν με τον Ιησού. Λέει τότε ο Πέτρος στον Ιησού:

⁵«Διδάσκαλε, είναι ωραία να μείνουμε εδώ! Να στήσουμε τρεις σκηνές: μία για σένα, μία για το Μωυσή και μία για τον Ηλία».

⁶Δεν ήξερε τι να πει, γιατί είχαν κυριευτεί από τρόμο.

⁷Ηρθε τότε ένα σύννεφο και τους σκέπασε, και μια φωνή ακούστηκε μέσα από το σύννεφο: «Αυτός είναι ο αγαπημένος μου Υιός· αυτόν ν' ακούτε».

⁸Ξαφνικά, όταν έστρεψαν τριγύρω τα βλέμματά τους, δεν είδαν κανέναν, παρά τον Ιησού μόνον μαζί τους.

⁹Ενώ κατέβαιναν από το βουνό, τους πρόσταξε να μη διηγηθούν σε κανέναν αυτά που είδαν, παρά μόνον όταν ο Υιός του Ανθρώπου αναστηθεί από τους νεκρούς.

¹⁰Τα λόγια αυτά τα συγκράτησαν και συζητούσαν μεταξύ τους τι σημαίνει αυτό το «θ' αναστηθεί από τους νεκρούς».

11 Τον ρωτούσαν ακόμη: «Γιατί λένε οι γραμματείς ότι πρέπει πρώτα να έρθει ο Ηλίας; »

12 Ο Ιησούς τους αποκρίθηκε: «Πραγματικά, πρέπει να έρθει πρώτα ο Ηλίας και να τα αποκαταστήσει όλα. Γιατί όμως λένε οι Γραφές για τον Υιό του Ανθρώπου ότι θα υποστεί πολλά και θα περιφρονηθεί;

13 Σας λέω πως ο Ηλίας ήρθε κιόλας και του έκαναν ό, τι ήθελαν, όπως προβλέπουν οι Γραφές γι' αυτόν».

Θεραπεία του παιδιού με το δαιμονικό πνεύμα

(Μτ 17,14-21· Λκ 9,37-43α)

14 Όταν ήρθε στους υπόλοιπους μαθητές, είδε πολύν κόσμο γύρω τους και γραμματείς να συζητούν μαζί τους.

15 Αμέσως, μόλις όλος ο κόσμος είδαν τον Ιησού, θαμπώθηκαν κι έτρεχαν όλοι να τον χαιρετήσουν.

16 Ο Ιησούς ρώτησε τους γραμματείς: «Τι συζητάτε μεταξύ σας; »

17 Τότε ένας μέσα από το πλήθος τού αποκρίθηκε: «Διδάσκαλε, έφερα σ' εσένα το γιο μου, γιατί έχει μέσα του δαιμονικό πνεύμα που τον κάνει άλαλο.

18 Κάθε φορά που τον πιάνει, τον ρίχνει κάτω και τότε βγάζει αφρούς, τρίζει τα δόντια και μένει ξερός. Είπα στους μαθητές σου να διώξουν αυτό το πνεύμα, αλλά δεν μπόρεσαν».

19 «Άπιστη γενιά! » αποκρίθηκε ο Ιησούς. «Ως πότε θα είμαι μαζί σας; Πόσον καιρό ακόμη θα σας ανέχομαι; Φέρτε μου εδώ το παιδί». Εκείνοι του το έφεραν.

20 Μόλις το πνεύμα είδε τον Ιησού, αμέσως τάραξε το παιδί, κι εκείνο έπεσε καταγής και κυλιόταν βγάζοντας αφρούς.

21 «Πόσος καιρός είναι που του συμβαίνει αυτό; » ρώτησε ο Ιησούς τον πατέρα του παιδιού. Εκείνος απάντησε: «Από μικρό παιδί.

²²Πολλές φορές μάλιστα και στη φωτιά τον έριξε και στα νερά για να τον εξολοθρέψει. Αλλά αν μπορείς να κάνεις κάτι, σπλαχνίσου μας και βοήθησέ μας».

²³Ο Ιησούς του είπε τούτο: «Εάν μπορείς να πιστέψεις, όλα είναι δυνατά γι' αυτόν που πιστεύει».

²⁴Αμέσως τότε φώναξε δυνατά ο πατέρας του παιδιού και είπε με δάκρυα: «Πιστεύω, Κύριε! Αλλά βοήθησέ με, γιατί η πίστη μου δεν είναι δυνατή».

²⁵Βλέποντας ο Ιησούς ότι συγκεντρώνεται κόσμος, πρόσταξε το δαιμονικό πνεύμα μ' αυτά τα λόγια: «Άλαλο και κουφό πνεύμα, εγώ σε διατάζω: βγες απ' αυτόν και μην ξαναμπείς πια μέσα του».

²⁶Βγήκε τότε το πνεύμα, αφού κραύγασε δυνατά και συντάραξε το παιδί. Εκείνο έμεινε αναίσθητο, έτσι που πολλοί έλεγαν ότι πέθανε.

²⁷Ο Ιησούς όμως το έπιασε από το χέρι του, το σήκωσε, κι αυτό στάθηκε όρθιο.

²⁸Όταν μπήκε ο Ιησούς στο σπίτι, τον ρώτησαν οι μαθητές του ιδιαιτέρως: «Γιατί εμείς δεν μπορέσαμε να βγάλουμε αυτό το δαιμονικό πνεύμα; »

²⁹Κι εκείνος τους απάντησε: «Αυτό το δαιμονικό γένος δεν μπορεί κανείς να το βγάλει με τίποτε άλλο παρά μόνο με προσευχή και νηστεία».

Ο Ιησούς προλέγει για δεύτερη φορά το πάθος και την ανάστασή του
(Μτ 17,22-23· Λκ 9,43β-45)

³⁰Έφυγαν από 'κει και προχωρούσαν διασχίζοντας τη Γαλιλαία. Δεν ήθελε ο Ιησούς να μάθει κανείς ότι περνούσε από 'κει,

³¹γιατί δίδασκε τους μαθητές του και τους έλεγε: «Ο Υιός του Ανθρώπου θα παραδοθεί σε χέρια ανθρώπων, που θα τον θανατώσουν· την τρίτη όμως ημέρα μετά το θάνατό του θ' αναστηθεί».

³²Αυτοί όμως δεν καταλάβαιναν αυτόν το λόγο· ωστόσο φοβούνταν να τον ρωτήσουν.

Ποιος είναι ο ανώτερος
(Μτ 18,1-5· Λκ 9,46-48)

33 Ο Ιησούς ήρθε στην Καπερναούμ, και όταν μπήκε στο σπίτι ρώτησε τους μαθητές: «Τι συζητούσατε μεταξύ σας στο δρόμο; »

34 Αυτοί όμως σιωπούσαν, γιατί στο δρόμο συζητούσαν μεταξύ τους ποιος είναι ανώτερος ανάμεσά τους.

35 Κάθισε τότε ο Ιησούς, φώναξε τους δώδεκα και τους λέει: «Όποιος θέλει να είναι ο πρώτος θα πρέπει να γίνει ο τελευταίος απ' όλους κι ο υπηρέτης όλων».

36 Ύστερα πήρε ένα παιδάκι, το έβαλε ανάμεσά τους, το αγκάλιασε και τους είπε:

37 «Όποιος δεχτεί ένα τέτοιο παιδί στο όνομά μου, δέχεται εμένα τον ίδιο· κι όποιος δέχεται εμένα, δεν δέχεται εμένα αλλά αυτόν που μ' έστειλε στον κόσμο».

Όποιος δεν είναι εναντίον μας είναι μαζί μας

(Λκ 9,49-50)

38 Λέει ο Ιωάννης στον Ιησού: «Διδάσκαλε, είδαμε κάποιον που δεν είναι δικός μας, να βγάζει δαιμόνια επικαλούμενος το όνομά σου, και τον εμποδίσαμε, γιατί δεν είναι δικός μας».

39 Ο Ιησούς του απάντησε: «Μην τον εμποδίζετε, γιατί δεν μπορεί κανείς, αφού χρησιμοποιήσει το όνομά μου για να κάνει θαύμα, αμέσως μετά να μιλήσει άσχημα για μένα.

40 Όποιος, λοιπόν, δεν είναι εναντίον σας είναι με το μέρος σας.

41 Όποιος επίσης σας δώσει για χάρη μου ένα ποτήρι νερό επειδή ανήκετε στο Χριστό, σάς βεβαιώνω πως δε θα χάσει την αμοιβή του».

Το πνεύμα της θυσίας

(Μτ 18,6-9· 5,13· Λκ 17,1-2)

42 «Όποιος γίνει αφορμή να κλονιστεί ένας απ' αυτούς τους μικρούς που πιστεύουν σ' εμένα, το καλύτερο γι' αυτόν είναι να κρεμάσει μια μυλόπετρα στο λαιμό του και να πέσει στη θάλασσα.

⁴³Αν σε σκανδαλίζει κάτι τόσο σπουδαίο σαν το χέρι σου, κόψε το· είναι προτιμότερο να μπεις στην αληθινή ζωή κουλός, παρά να έχεις δύο χέρια και να πας στη γέεννα, στη φωτιά που δε σβήνει ποτέ.

⁴⁴Εκεί το σκουλήκι που θα τους τρώει δεν πεθαίνει και η φωτιά δε σβήνει.

⁴⁵Κι αν σε σκανδαλίζει κάτι τόσο σπουδαίο σαν το πόδι σου, κόψε το· είναι προτιμότερο για σένα να μπεις στην αληθινή ζωή με ένα πόδι, παρά να έχεις τα δυο σου πόδια και να σε ρίξουν στη γέεννα, στη φωτιά που δε σβήνει ποτέ.

⁴⁶Εκεί το σκουλήκι που θα τους τρώει δεν πεθαίνει και η φωτιά δε σβήνει.

⁴⁷Επίσης αν ακόμη κάτι τόσο σπουδαίο σαν το μάτι σου σε σκανδαλίζει, βγάλε το· είναι προτιμότερο να μπεις μονόφθαλμος στη βασιλεία του Θεού, παρά να έχεις δύο μάτια και να πας στη γέεννα του πυρός.

⁴⁸Εκεί το σκουλήκι που θα τους τρώει δεν πεθαίνει και η φωτιά δε σβήνει ποτέ.

⁴⁹Ο καθένας θα αλατιστεί με τη φωτιά της δοκιμασίας, όπως κάθε θυσιαζόμενο ζώο αλατίζεται με αλάτι.

⁵⁰Το αλάτι είναι χρήσιμο· εάν όμως χάσει την αρμύρα του, πώς θα του την ξαναδώσετε; Να έχετε, λοιπόν, μέσα σας το πνεύμα της θυσίας και ειρήνη μεταξύ σας».

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 10

Γάμος και διαζύγιο

(Μτ 19,1-12)

¹Έφυγε από 'κει ο Ιησούς και ήρθε στα σύνορα της Ιουδαίας, περνώντας μέσα από την περιοχή που βρίσκεται στην άλλη μεριά του Ιορδάνη. Μαζεύτηκε πάλι κόσμος γύρω του κι εκείνος, όπως συνήθιζε, τους δίδασκε.

²Τον πλησίασαν και οι Φαρισαίοι, οι οποίοι, θέλοντας να τον φέρουν σε δύσκολη θέση, τον ρωτούσαν αν επιτρέπεται στον άντρα να χωρίσει τη γυναίκα του.

³Ο Ιησούς τους αποκρίθηκε λέγοντας: «Τι σας πρόσταξε ο Μωυσής; »

⁴Εκείνοι είπαν: «Ο νόμος του Μωυσή επιτρέπει στον άντρα να δίνει γραπτό διαζύγιο και να χωρίζει τη γυναίκα του».

⁵Κι ο Ιησούς τους απάντησε: «Ο Μωυσής σάς έδωσε αυτή την εντολή, γιατί είστε σκληρόκαρδοι.

⁶Από την αρχή όμως της κτίσεως ο Θεός τούς δημιούργησε άντρα και γυναίκα.

⁷Γι' αυτό ο άντρας θα εγκαταλείψει τον πατέρα και τη μητέρα του, θα ενωθεί με τη γυναίκα του, και θα γίνουν οι δύο ένας άνθρωπος.

⁸Συνεπώς δεν είναι δύο πια αλλά ένας άνθρωπος.

⁹Ο, τι λοιπόν συνένωσε ο Θεός δεν πρέπει να το χωρίζει ο άνθρωπος».

¹⁰Για το θέμα αυτό τον ρωτούσαν πάλι οι μαθητές στο σπίτι.

¹¹Κι ο Ιησούς τους έλεγε: «Όποιος χωρίσει τη γυναίκα του και παντρευτεί άλλη, διαπράττει μοιχεία απέναντι στην πρώτη.

¹²Επίσης η γυναίκα που χωρίζει τον άντρα της και παντρεύεται άλλον διαπράττει μοιχεία».

Ο Ιησούς ευλογεί τα παιδιά

(Μτ 19,13-15· Λκ 18,15-17)

¹³Έφεραν στον Ιησού παιδιά για να τα ευλογήσει· οι μαθητές όμως μάλωσαν αυτούς που τα είχαν φέρει.

¹⁴Όταν το είδε ο Ιησούς αγανάκτησε και τους είπε: «Αφήστε τα παιδιά να έρχονται σ' εμένα. Μην τα εμποδίζετε. Γιατί η βασιλεία του Θεού ανήκει σε ανθρώπους που είναι σαν κι αυτά.

¹⁵Σας βεβαιώνω πως όποιος δε δεχτεί τη βασιλεία του Θεού σαν παιδί, δε θα μπει σ' αυτήν».

¹⁶Τότε πήρε τα παιδιά στην αγκαλιά του και τα ευλόγούσε βάζοντας τα χέρια του πάνω τους.

Ο κίνδυνος του πλούτου

(Μτ 19,16-30· Λκ 18,18-30)

¹⁷Ο Ιησούς ήταν έτοιμος να φύγει, όταν έτρεξε κάποιος, έπεσε στα γόνατα και τον ρώτησε: «Αγαθέ Διδάσκαλε, τι να κάνω για να κληρονομήσω την αιώνια ζωή; »

¹⁸Ο Ιησούς του είπε: «Γιατί με αποκαλείς αγαθό; Κανένας δεν είναι αγαθός, παρά μόνο ένας, ο Θεός.

¹⁹Ξέρεις τις εντολές: **μη μοιχεύσεις, μη** σκοτώσεις, μην κλέψεις, μην ψευδομαρτυρήσεις, μη στερήσεις από κάποιον ό, τι του ανήκει, τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου».

²⁰«Διδάσκαλε», αποκρίθηκε εκείνος, «όλα αυτά τα τηρώ από τα νιάτα μου».

²¹Ο Ιησούς τότε τον κοίταξε γεμάτος αγάπη και του είπε: «Ένα πράγμα σου λείπει: εάν θέλεις να είσαι τέλειος, πήγαινε, πούλησε τα υπάρχοντά σου και δώσε τα χρήματα στους φτωχούς. Έτσι θα έχεις θησαυρό κοντά στο Θεό· κι έλα να με ακολουθήσεις σηκώνοντας το σταυρό σου».

²²Αλλά εκείνος, μόλις άκουσε αυτά τα λόγια, έγινε σκυθρωπός κι έφυγε λυπημένος, γιατί είχε μεγάλη περιουσία.

²³Ο Ιησούς έστρεψε ολόγυρα τη ματιά του και είπε στους μαθητές του: «Πολύ δύσκολα θα μπουν στη βασιλεία του Θεού αυτοί που έχουν τα χρήματα».

²⁴Οι μαθητές έμειναν κατάπληκτοι από τα λόγια του. Ο Ιησούς όμως τους είπε ακόμη: «Παιδιά μου, πολύ δύσκολο είναι να μπουν στη βασιλεία του Θεού όσοι έχουν στηρίξει τις ελπίδες τους στα χρήματα.

²⁵Πιο εύκολο είναι να περάσει καμήλα από τη βελονότρυπα, παρά να μπει ένας πλούσιος στη βασιλεία του Θεού».

²⁶Οι μαθητές ένιωσαν ακόμη πιο μεγάλη κατάπληξη κι έλεγαν μεταξύ τους: «Τότε ποιος μπορεί να σωθεί; »

²⁷Ο Ιησούς τους κοίταξε και τους είπε: «Για τους ανθρώπους αυτό είναι αδύνατο, όχι όμως και για το Θεό· όλα είναι δυνατά για το Θεό».

²⁸Άρχισε τότε να του λέει ο Πέτρος: «Εμείς εδώ αφήσαμε τα πάντα και σ' ακολουθήσαμε».

²⁹Κι ο Ιησούς απάντησε: «Σας βεβαιώνω πως όποιος άφησε, για μένα και για το ευαγγέλιο, σπίτι ή αδερφούς ή αδερφές ή μητέρα ή πατέρα ή γυναίκα ή παιδιά ή χωράφια,

³⁰θα πάρει εκατό φορές περισσότερα στα χρόνια που ζούμε τώρα: και σπίτι και αδερφούς και αδερφές και πατέρα και μητέρα και παιδιά και χωράφια – και μάλιστα μέσα σε διωγμούς· αλλά και στο μελλοντικό κόσμο θα έχει την αιώνια ζωή.

³¹Πολλοί όμως θα βρεθούν από πρώτοι τελευταίοι κι άλλοι από τελευταίοι πρώτοι».

Ο Ιησούς προλέγει για τρίτη φορά το πάθος και την ανάστασή του

(Μτ 20,17-19· Λκ 18,31-34)

³²Ανέβαιναν προς τα Ιεροσόλυμα. Ο Ιησούς προχωρούσε μπροστά από τους μαθητές του, που ήταν κυριευμένοι από δέος και τον ακολουθούσαν φοβισμένοι. Ο Ιησούς πήρε πάλι τους δώδεκα χωριστά κι άρχισε να τους λέει τα όσα ήταν να του συμβούν.

³³«Ακούστε», τους έλεγε· «τώρα που ανεβαίνουμε στα Ιεροσόλυμα, ο Υιός του Ανθρώπου θα παραδοθεί στους αρχιερείς και στους γραμματείς, που θα τον καταδικάσουν σε θάνατο και θα τον παραδώσουν στους εθνικούς.

³⁴Θα τον περιγελάσουν, θα τον μαστιγώσουν, θα τον φτύσουν και θα τον θανατώσουν· και την τρίτη ημέρα θ' αναστηθεί».

Το αίτημα των γιων του Ζεβεδαίου

(Μτ 20,20-28)

³⁵Πλησιάζουν τότε τον Ιησού ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης, οι γιοι του Ζεβεδαίου, και του λένε: «Διδάσκαλε, θέλουμε να μας κάνεις τη χάρη που θα σου ζητήσουμε».

³⁶«Τι θέλετε να κάνω για σας; » τους ρώτησε εκείνος.

³⁷«Όταν θα εγκαταστήσεις την ένδοξη βασιλεία σου», του αποκρίθηκαν, «βάλε μας να καθίσουμε ο ένας στα δεξιά σου κι ο άλλος στα αριστερά σου».

³⁸Ο Ιησούς τότε τους είπε: «Δεν ξέρετε τι ζητάτε. Μπορείτε να πιείτε το ποτήρι του πάθους που θα πιω εγώ ή να βαφτιστείτε με το βάπτισμα με το οποίο θα βαφτιστώ εγώ; »

³⁹«Μπορούμε», του λένε. Κι ο Ιησούς τους απάντησε: «Το ποτήρι που θα πιω εγώ θα το πιείτε, και με το βάπτισμα των παθημάτων μου θα βαφτιστείτε·

⁴⁰το να καθίσετε όμως στα δεξιά μου και στα αριστερά μου δεν μπορώ να σας το δώσω εγώ, αλλά θα δοθεί σ' αυτούς για τους οποίους έχει ετοιμαστεί».

⁴¹Όταν τ' άκουσαν αυτά οι υπόλοιποι δέκα μαθητές, άρχισαν ν' αγανακτούν με τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη.

⁴²Τους κάλεσε τότε ο Ιησούς και τους λέει: «Ξέρετε ότι αυτοί που θεωρούνται ηγέτες των εθνών ασκούν απόλυτη εξουσία πάνω τους, και οι άρχοντές τους τα καταδυναστεύουν.

⁴³Σ' εσάς όμως δεν πρέπει να συμβαίνει αυτό, αλλά όποιος θέλει να γίνει μεγάλος ανάμεσά σας πρέπει να γίνει υπηρέτης σας·

⁴⁴και όποιος από σας θέλει να είναι πρώτος πρέπει να γίνει δούλος όλων.

⁴⁵Γιατί και ο Υιός του Ανθρώπου δεν ήρθε για να τον υπηρετήσουν, αλλά για να υπηρετήσει και να προσφέρει τη ζωή του λύτρο για όλους».

Η θεραπεία του τυφλού Βαρτίμαιου

(Μτ 20,29-34· Λκ 18,35-43)

⁴⁶Έρχονται στην Ιεριχώ. Καθώς ο Ιησούς, οι μαθητές του και πολύς κόσμος έβγαιναν από την πόλη, ένας τυφλός, ο Βαρτίμαιος, γιος του Τιμαίου, καθόταν στην άκρη του δρόμου και ζητιάνευε.

⁴⁷Όταν άκουσε ότι αυτός που περνάει είναι ο Ιησούς ο Ναζωραίος, άρχισε να φωνάζει δυνατά: «Υιέ του Δαβίδ, Ιησού, σπλαχνίσου με! »

⁴⁸Πολλοί τον μάλωναν για να σωπάσει, εκείνος όμως φώναζε ακόμη πιο πολύ: «Υιέ του Δαβίδ, σπλαχνίσου με! »

⁴⁹Τότε ο Ιησούς στάθηκε και είπε: «Φωνάξτε τον». Φωνάζουν τον τυφλό και του λένε: «Θάρρος, σήκω, σε φωνάζει».

⁵⁰ Εκείνος πέταξε το πανωφόρι του, πετάχτηκε πάνω και ήρθε κοντά στον Ιησού.

⁵¹ «Τι θέλεις να σου κάνω; » τον ρώτησε ο Ιησούς. Ο τυφλός του αποκρίθηκε: «Διδάσκαλε, θέλω να αποκτήσω το φως μου».

⁵² Ο Ιησούς του λέει: «Πήγαινε, η πίστη σου σε έσωσε». Ο τυφλός αμέσως απέκτησε το φως του κι ακολουθούσε τον Ιησού στην πορεία του.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 11

Η είσοδος του Ιησού στα Ιεροσόλυμα

(Μτ 21,1-9· Λκ 19,28-40· Ιω 12,12-19)

¹ Όταν πλησίαζαν στα Ιεροσόλυμα, στη Βηθσαφαγή και στη Βηθανία, κοντά στο Όρος των Ελαιών, έστειλε ο Ιησούς δύο από τους μαθητές του,

² και τους λέει: «Πηγαίνετε στο απέναντι χωριό και μόλις μπειτε σ' αυτό θα βρείτε ένα πουλάρι δεμένο, στο οποίο κανένας άνθρωπος ακόμη δεν έχει καθίσει. Λύστε το και φέρτε το εδώ.

³ Αν κανείς σας ρωτήσει “γιατί το κάνετε αυτό; ” να του πείτε, “ο Κύριος το χρειάζεται κι αμέσως ύστερα θα το στείλει πάλι πίσω”».

⁴ Εκείνοι πήγαν και βρήκαν το πουλάρι δεμένο κοντά σε μιαν αυλόπορτα έξω στο δρόμο και το έλυσαν.

⁵ Μερικοί απ' αυτούς που στέκονταν εκεί τους ρώτησαν: «Τι συμβαίνει και λύνετε το πουλάρι; »

⁶ Οι μαθητές τούς απάντησαν όπως τους είχε πει ο Ιησούς, κι εκείνοι τους άφησαν.

⁷ Έφεραν τότε το πουλάρι στον Ιησού, έβαλαν πάνω σ' αυτό τα ρούχα τους κι εκείνος κάθισε πάνω του.

⁸ Πολλοί έστρωναν τα ρούχα τους στο δρόμο κι άλλοι έκοβαν κλαδιά από τα δέντρα και τα έστρωναν χάμω.

⁹ Όσοι βάδιζαν μπροστά και όσοι ακολουθούσαν από πίσω κραύγαζαν: «Δόξα στο Θεό! Ευλογημένος αυτός που έρχεται σταλμένος απ' τον Κύριο!

10 Ευλογημένη η βασιλεία του πατέρα μας Δαβίδ, που έρχεται στ' όνομα του Κυρίου! Δόξα στον ύψιστο Θεό!»

11 Ο Ιησούς μπήκε στα Ιεροσόλυμα και πήγε στο ναό. Αφού έριξε μια ματιά σ' όλα γύρω του, επειδή είχε κιόλας βραδιάσει, γύρισε με τους δώδεκα μαθητές στη Βηθανία.

Η άκαρπη συκιά

(Μτ 21,18-19)

12 Την επόμενη μέρα, όταν βγήκαν από τη Βηθανία, ο Ιησούς πείνασε.

13 Είδε από μακριά μια συκιά που είχε φύλλα, και πλησίασε μήπως βρει τίποτε σ' αυτήν. Όταν όμως έφτασε κοντά της, δε βρήκε τίποτε παρά μόνο φύλλα· γιατί δεν ήταν η εποχή των σύκων.

14 Απευθύνθηκε τότε σ' αυτήν και της είπε: «Ποτέ πια να μη φάει κανείς καρπό από σένα!» Και τ' άκουσαν αυτό οι μαθητές του.

Η εκδίωξη των εμπόρων από το ναό

(Μτ 21,12-17· Λκ 19,45-48· Ιω 2,13-22)

15 Όταν ήρθαν πάλι στα Ιεροσόλυμα, μπήκε ο Ιησούς στο ναό κι άρχισε να διώχνει αυτούς που πουλούσαν κι αγόραζαν στο χώρο του ναού. Αναποδογύρισε τα τραπέζια των αργυραμοιβών και τα καθίσματα αυτών που πουλούσαν περιστέρια.

16 Επίσης δεν επέτρεπε να μεταφέρει κανείς πράγματα δια μέσου του ναού.

17 Τους δίδασκε και τους έλεγε: «Δε λέει η Γραφή ότι ο οίκος μου πρέπει να είναι οίκος προσευχής για όλους τους λαούς; Εσείς όμως τον κάνατε σπήλαιο ληστών».

18 Όταν τα πληροφορήθηκαν αυτά οι γραμματείς, οι Φαρισαίοι και οι αρχιερείς, αναζητούσαν τρόπο να τον εξοντώσουν. Τον φοβούνταν όμως, γιατί ο λαός εντυπωσιαζόταν με τη διδασκαλία του.

19 Όταν βράδιασε, ο Ιησούς βγήκε έξω από την πόλη.

Η δύναμη της πίστewς

(Μτ 21,20-22)

²⁰Το επόμενο πρωί, καθώς περνούσαν από το ίδιο μέρος, είδαν τη συκιά ξεραμένη από τη ρίζα.

²¹Ο Πέτρος θυμήθηκε και λέει στον Ιησού: «Διδάσκαλε, κοίτα, η συκιά που καταράστηκες ξεράθηκε».

²²Τότε ο Ιησούς στράφηκε κι είπε στους μαθητές: «Να έχετε πίστη στο Θεό.

²³Σας βεβαιώνω πως όποιος πει σ' αυτό το βουνό “σήκω και πέσε στη θάλασσα”, χωρίς ν' αμφιβάλλει μέσα του, αλλά με πίστη πως ό, τι λέει γίνεται, τότε θα του γίνει αυτό που ζητάει.

²⁴Γι' αυτό σας λέω: όλα όσα ζητάτε όταν προσεύχεστε, να πιστεύετε ότι θα τα λάβετε, και θα σας δοθούν.

²⁵Κι όταν στέκεστε να προσευχηθείτε, να συγχωρείτε αν έχετε κάτι εναντίον οποιουδήποτε, ώστε κι ο ουράνιος Πατέρας σας να συγχωρήσει τα παραπτώματά σας.

²⁶Εάν όμως εσείς δεν συγχωρείτε, ούτε κι ο ουράνιος Πατέρας σας θα συγχωρήσει τα παραπτώματά σας».

Η εξουσία του Ιησού

(Μτ 21,23-27· Λκ 20,1-8)

²⁷Έρχονται πάλι στα Ιεροσόλυμα. Ενώ περπατούσε ο Ιησούς στο ναό, τον πλησιάζουν οι αρχιερείς, οι γραμματείς και οι πρεσβύτεροι.

²⁸«Με ποια εξουσία τα κάνεις αυτά; » του λένε. «Ή ποιος σου έδωσε αυτή την εξουσία να τα κάνεις όλα αυτά; »

²⁹Ο Ιησούς τους αποκρίθηκε: «Θα κάνω κι εγώ σ' εσάς μια ερώτηση, να μου την απαντήσετε· και τότε θα σας πω με ποια εξουσία τα κάνω αυτά:

³⁰Το βάπτισμα του Ιωάννη προερχόταν από το Θεό ή από τους ανθρώπους; Απαντήστε μου».

³¹Αυτοί συζητούσαν μεταξύ τους κι έλεγαν: «Αν πούμε ότι προερχόταν από το Θεό, θα μας πει, “γιατί λοιπόν δεν τον πιστέψατε; ”

³²Αλλά και πώς να του πούμε, “από τους ανθρώπους”; » –φοβούνταν το λαό, γιατί όλοι θεωρούσαν τον Ιωάννη προφήτη.

³³Αποκρίθηκαν λοιπόν στον Ιησού: «Δεν ξέρουμε». Τους λέει τότε κι ο Ιησούς: «Ούτε κι εγώ σας λέω με ποια εξουσία τα κάνω αυτά».

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 12

Η παραβολή των κακών γεωργών

(Μτ 21,33-46· Λκ 20,9-19)

¹Ο Ιησούς άρχισε να τους μιλάει με παραβολές: «Ένας άνθρωπος φύτεψε αμπέλι. Το περίφραξε, έσκαψε άνοιγμα κάτω από το πατητήρι κι έχτισε πύργο. Μετά το νοίκιασε σε γεωργούς κι έφυγε σε άλλον τόπο.

²Όταν ήρθε ο καιρός, έστειλε ένα δούλο στους γεωργούς για να πάρει το μερίδιο από τον καρπό του αμπελιού.

³Αυτοί τον έπιασαν, τον έδειραν και τον έστειλαν πίσω με άδεια χέρια.

⁴Τους έστειλε ξανά και άλλον δούλο· κι αυτόν τον χτύπησαν με πέτρες στο κεφάλι, τον κακοποίησαν και τον έδιωξαν.

⁵Έστειλε και άλλον και τον σκότωσαν. Και πολλούς άλλους έστειλε, από τους οποίους άλλους έδειραν κι άλλους σκότωσαν.

⁶Του έμενε ένας ακόμα, ο αγαπημένος του γιος. Αυτόν τους τον έστειλε τελευταίον. “Θα σεβαστούν το γιο μου”, σκέφτηκε.

⁷Οι γεωργοί όμως εκείνοι, όταν τον είδαν να έρχεται, είπαν μεταξύ τους: “αυτός είναι ο κληρονόμος· εμπρός να τον σκοτώσουμε, και η κληρονομιά θα ’ναι δική μας”.

⁸Τον έπιασαν, λοιπόν, τον σκότωσαν και τον πέταξαν έξω από τ’ αμπέλι.

⁹Τι θα κάνει ο ιδιοκτήτης του αμπελιού; Θα έρθει και θα εξολοθρέψει αυτούς τους γεωργούς και θα δώσει το αμπέλι σε άλλους.

¹⁰Ούτε αυτόν το λόγο της Γραφής διαβάσατε; Ο λίθος που τον πέταξαν σαν άχρηστον οι οικοδόμοι, αυτός έγινε ακωνάρι.

¹¹Ο Κύριος το ’κανε αυτό, και είν’ αξιοθαύμαστο στα μάτια μας».

12 Ἦθελαν λοιπόν να συλλάβουν τον Ἰησοῦ, γιατί κατάλαβαν ὅτι γι’ αὐτούς την εἶπε την παραβολή. Φοβήθηκαν ὅμως το λαό κι ἔτσι τον ἄφησαν κι ἔφυγαν.

Ο φόρος στο Ρωμαῖο αυτοκράτορα

(Μτ 22,15-22· Λκ 20,20-26)

13 Ἐστειλαν στον Ἰησοῦ μερικούς Φαρισαῖους και Ἡρωδιανούς, για να τον πιάσουν σε παγίδα με ερωτήσεις.

14 Ἐρχονται λοιπόν και του λένε: «Διδάσκαλε, ξέρουμε ὅτι λες την ἀλήθεια και δε φοβάσαι κανέναν· δεν υπολογίζεις σε πρόσωπα ἀνθρώπων, ἀλλὰ διδάσκεις ἀληθινά το θέλημα του Θεοῦ. Πες μας λοιπόν: ἐπιτρέπεται να πληρώνουμε φόρο στο Ρωμαῖο αυτοκράτορα ἢ ὄχι; Να δώσουμε ἢ να μη δώσουμε; »

15 Εκείνος ὅμως κατάλαβε την υποκρισία τους και τους εἶπε: «Γιατί προσπαθεῖτε να με παγιδέψετε; Φέρτε μου ἓνα δηνάριο να το δω».

16 Ὄταν του το ἔφεραν, τους ρώτησε: «Τίνος εἶναι αὐτή η εικόνα και η ἐπιγραφή; » «Του αυτοκράτορα», του ἀπαντοῦν.

17 Ὁ Ἰησοῦς τότε τους εἶπε: «Δώστε στον αυτοκράτορα ὄ, τι ἀνήκει στον αυτοκράτορα, και στο Θεό ὄ, τι ἀνήκει στο Θεό». Κι ἔμειναν κατάπληκτοι για την ἀπάντησή του.

Το ἐρώτημα για την ἀνάσταση

(Μτ 22,23-33· Λκ 20,27-40)

18 Ἐρχονται στον Ἰησοῦ μερικοί Σαδδουκαῖοι –αυτοῖ ἰσχυρίζονται ὅτι δεν ὑπάρχει ἀνάσταση– και τον ρωτοῦν:

19 «Διδάσκαλε, ο Μωυσῆς μάς ἔδωσε την ἐξῆς γραπτή ἐντολή: αν κάποιου ο ἀδερφός πεθάνει κι ἀφήσει γυναῖκα χωρὶς ν’ ἀφήσει παιδί, να πάρει ο ἀδερφός του τη χήρα και να κάνει ἀπογόνους για τον νεκρό ἀδερφό του.

20 Ἦταν λοιπόν ἐφτά ἀδερφοί. Ὁ πρῶτος παντρεύτηκε μια γυναῖκα και πέθανε, χωρὶς ν’ ἀφήσει ἀπογόνους.

21 Την παντρεύτηκε κι ο δεῦτερος ἀδερφός, ο οποίος πέθανε χωρὶς οὔτε αὐτός ν’ ἀφήσει ἀπογόνους. Το ἴδιο κι ο τρίτος.

²²Την παντρεύτηκαν και οι εφτά χωρίς ν' αφήσουν απογόνους. Τελευταία απ' όλους πέθανε και η γυναίκα.

²³Στην ανάσταση, όταν αναστηθούν οι νεκροί, σε ποιον απ' όλους θ' ανήκει αυτή η γυναίκα; Αφού και οι εφτά την είχαν παντρευτεί».

²⁴Ο Ιησούς τους απάντησε: «Βρίσκεστε σε πλάνη, γιατί δεν καταλαβαίνετε ούτε τη Γραφή ούτε τη δύναμη του Θεού.

²⁵Όταν αναστηθούν οι νεκροί, ούτε θα νυμφεύονται ούτε θα παντρεύονται, αλλά θα ζουν όπως οι άγγελοι στον ουρανό.

²⁶Όσο, άλλωστε, για το ότι οι νεκροί ανασταίνονται, δε διαβάσατε στο βιβλίο του Μωυσή εκεί που γίνεται λόγος για τη βάτο; Εκεί είναι γραμμένο ότι του είπε ο Θεός: Εγώ είμαι ο Θεός του Αβραάμ, ο Θεός του Ισαάκ και ο Θεός του Ιακώβ.

²⁷Ο Θεός δεν είναι Θεός νεκρών αλλά ζωντανών. Εσείς, λοιπόν, βρίσκεστε σε μεγάλη πλάνη».

Η σπουδαιότερη εντολή

(Μτ 22,34-40· Λκ 10,25-28)

²⁸Ένας από τους γραμματείς, που άκουσε τη συζήτησή τους και είδε ότι σωστά απάντησε ο Ιησούς στους Σαδδουκαίους, τον πλησίασε και τον ρώτησε: «Ποια είναι η σπουδαιότερη απ' όλες τις εντολές; »

²⁹Ο Ιησούς του αποκρίθηκε: «Η πρώτη και σπουδαιότερη εντολή είναι: Άκου Ισραήλ: ο Κύριος ο Θεός μας είναι ένας και μοναδικός Κύριος.

³⁰Και, να αγαπάς τον Κύριο το Θεό σου μ' όλη την καρδιά σου, μ' όλη την ψυχή σου, μ' όλο το νου σου και μ' όλη τη δύναμή σου. Αυτή είναι η πρώτη εντολή.

³¹Δεύτερη όμοια είναι αυτή: Να αγαπάς τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου. Δεν υπάρχει άλλη εντολή μεγαλύτερη απ' αυτές».

³²«Σωστά, Διδάσκαλε», του είπε ο γραμματέας. «Είναι αλήθεια αυτό που είπες, ότι ένας είναι ο Θεός και δεν υπάρχει άλλος πλην αυτού.

33Και ότι το να τον αγαπάει ο άνθρωπος με όλη την καρδιά του, με όλο το νου του, με όλη την ψυχή του και με όλη τη δύναμή του, και το να αγαπάει τον πλησίον του όπως τον εαυτό του είναι σπουδαιότερο απ' όλα τα ολοκαυτώματα και τις θυσίες».

34Βλέποντας ο Ιησούς ότι συνετά του αποκρίθηκε, του είπε: «Δε βρίσκεσαι μακριά από τη βασιλεία του Θεού». Και κανείς δεν τολμούσε πια να του κάνει άλλες ερωτήσεις.

Ο Μεσσίας και ο Δαβίδ

(Μτ 22,41-46· Λκ 20,41-44)

35Ρωτούσε ο Ιησούς ενώ δίδασκε στο ναό: «Πώς ισχυρίζονται οι γραμματείς ότι ο Μεσσίας είναι απόγονος του Δαβίδ;

36Ο ίδιος ο Δαβίδ, εμπνευσμένος από το Άγιο Πνεύμα, είπε: Ο Κύριος είπε στον Κύριό μου: κάθισε στα δεξιά μου, ώσπου να υποτάξω τους εχθρούς σου κάτω απ' τα πόδια σου.

37Αφού ο ίδιος ο Δαβίδ τον ονομάζει Κύριο, πώς μπορεί να είναι απόγονός του; » Κι ο πολύς κόσμος τον άκουγε με ευχαρίστηση.

Η υποκρισία των γραμματέων

(Μτ 23,1-36· Λκ 20,45-47)

38Έλεγε επίσης ο Ιησούς κατά τη διδασκαλία του: «Φυλαχτείτε από τους γραμματείς, που τους αρέσει να περπατούν με τις επίσημες στολές τους και να τους χαιρετούν με σεβασμό στις αγορές.

39Επιδιώκουν τα πρώτα καθίσματα στις συναγωγές και τις καλύτερες θέσεις στα δείπνα.

40Κάνουν μεγάλες προσευχές για να φανούν καλοί, κατατρώνουν όμως τις περιουσίες των χηρών. Αυτοί θα τιμωρηθούν με ιδιαίτερη αυστηρότητα».

Η προσφορά της χήρας

(Λκ 21,1-4)

41Ο Ιησούς κάθισε απέναντι από το θησαυροφυλάκιο του ναού και παρατηρούσε πώς ο κόσμος έριχνε κέρματα σ' αυτό.

⁴²Πολλοί πλούσιοι έριχναν πολλά. Ήρθε και μια φτωχή χήρα κι έριξε δύο λεπτά, δηλαδή έναν κοδράντη.

⁴³Κάλεσε τότε ο Ιησούς τους μαθητές του και τους είπε: «Σας βεβαιώνω πως η χήρα αυτή, η φτωχή, έριξε περισσότερα απ' όσα έριξαν όλοι οι άλλοι στο θησαυροφυλάκιο.

⁴⁴Γιατί όλοι έριξαν από το περίσσευμά τους, ενώ αυτή έριξε από το υστέρημά της όλα όσα είχε, όλη της την περιουσία».

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 13

Πρόρρηση της καταστροφής του ναού

(Μτ 24,1-2· Λκ 21,5-6)

¹Καθώς έβγαινε ο Ιησούς από το ναό, του λέει ένας από τους μαθητές του: «Διδάσκαλε, κοίτα τι τεράστιοι λίθοι και τι επιβλητικές οικοδομές! »

²Κι ο Ιησούς του είπε: «Βλέπεις αυτά τα μεγάλα οικοδομήματα; Δε θα μείνει εδώ πέτρα πάνω στην πέτρα· όλα θα γκρεμιστούν».

Τα δεινά πριν από το τέλος του κόσμου

(Μτ 24,3-28· Λκ 21,7-24)

³Ενώ καθόταν ο Ιησούς στο όρος των Ελαιών απέναντι από το ναό, τον ρώτησαν ιδιαιτέρως ο Πέτρος, ο Ιάκωβος, ο Ιωάννης κι ο Ανδρέας:

⁴«Πες μας, πότε θα γίνουν αυτά και ποιο είναι το σημάδι που θα αναγγείλει τη συντέλεια όλων αυτών; »

⁵Τότε ο Ιησούς άρχισε να τους λέει: «Προσέχετε να μη σας ξεγελάσει κανείς.

⁶Πολλοί θα παρουσιαστούν χρησιμοποιώντας το όνομά μου και θα ισχυρίζονται: “εγώ είμαι ο Μεσσίας”. Και πολλούς θα παραπλανήσουν.

⁷Όταν ακούσετε ότι γίνονται πόλεμοι ή προετοιμάζονται πόλεμοι, μην ταραζέστε· πρέπει να γίνουν αυτά, δε θα είναι όμως ακόμη το τέλος.

⁸Θα ξεσηκωθεί το ένα έθνος εναντίον του άλλου, και το ένα βασίλειο εναντίον του άλλου· θα γίνουν σεισμοί σε διάφορα μέρη· θα έρθουν πείνα και ταραχές.

⁹Αυτά όμως είναι όπως η αρχή των πόνων της γέννας. »Εσείς να προσέχετε τον εαυτό σας. Θα σας παραδώσουν σε δικαστήρια, θα σας δείρουν στις συναγωγές τους, θα σας οδηγήσουν μπροστά σε ηγεμόνες και βασιλιάδες εξαιτίας μου, για να δώσετε σ' αυτούς μαρτυρία για μένα.

¹⁰Αλλά πρέπει πρώτα να κηρυχθεί το ευαγγέλιο σ' όλους τους λαούς.

¹¹Όταν σας σύρουν στα δικαστήρια, να μην αγωνιάτε εκ των προτέρων για το τι θα πείτε, μήτε να προμελετάτε, αλλά ό, τι σας φωτίσει ο Θεός εκείνη την ώρα αυτό να πείτε. Γιατί, δε θα είστε εσείς που θα μιλάτε, αλλά το Άγιο Πνεύμα.

¹²Επίσης, θα παραδώσει αδερφός τον αδερφό στο θάνατο, και πατέρας το παιδί. Και θα ξεσηκωθούν τα παιδιά να θανατώσουν τους γονείς.

¹³Όλοι θα σας μισούν εξαιτίας μου. Όποιος όμως μένει σταθερός ως το τέλος, αυτός θα σωθεί.

¹⁴»Κι όταν δείτε το βδέλυγμα της ερημώσεως, που προείπε ο προφήτης Δανιήλ, να στέκεται εκεί που δεν πρέπει –ο αναγνώστης ας καταλάβει– τότε όσοι βρεθούν στην Ιουδαία να φύγουν στα βουνά.

¹⁵Όποιος βρεθεί στο λιακωτό να φύγει χωρίς να μπει στο σπίτι του για να πάρει κάτι μαζί του.

¹⁶Κι όποιος βρεθεί στο χωράφι να μην επιστρέψει πίσω να πάρει το πανωφόρι του.

¹⁷Αλίμονο στις γυναίκες που θα είναι κείνες τις μέρες έγκυες ή θα θηλάζουν!

¹⁸»Προσεύχεστε να μη γίνει η φυγή σας το χειμώνα.

¹⁹Γιατί τα δεινά που θα συμβούν τότε θα 'ναι τέτοια που δεν ξανάγιναν ως τώρα, από τότε που δημιούργησε ο Θεός τον κόσμο, ούτε και θα ξαναγίνουν.

²⁰Κι αν ο Κύριος δε λιγόστευε τις ημέρες των δεινών, δε θα γλίτωνε κανένας. Για χάρη όμως των εκλεκτών του, λιγόστεψε εκείνες τις ημέρες.

²¹»Αν κάποιος τότε σας πει “να, εδώ είναι ο Μεσσίας, να, εκεί είναι”, μην το πιστέψετε.

²²Γιατί θα εμφανιστούν ψευδομεσσίες και ψευδοπροφήτες που θα κάνουν τρομερά και φοβερά σημεία για να παραπλανήσουν, αν είναι δυνατό, ακόμη κι αυτούς που διάλεξε ο Θεός.

²³Εσείς όμως να προσέχετε. Σας τα είπα όλα πριν γίνουν».

Ο ερχομός του Υιού του Ανθρώπου

(Μτ 24,29-31· Λκ 21,25-28)

²⁴«Εκείνες τις ημέρες, ύστερα από αυτά τα δεινά, ο ήλιος θα σκοτεινιάσει και το φεγγάρι δε θα δίνει πια το φως του·

²⁵τα άστρα θα πέφτουν από τον ουρανό, και οι ουράνιες δυνάμεις που κρατούν την τάξη του σύμπαντος θα διασαλευτούν.

²⁶Τότε θα δουν τον Υιό του Ανθρώπου να έρχεται πάνω σε σύννεφα με πολλή δύναμη και λαμπρότητα.

²⁷Αυτός θα στείλει τότε τους αγγέλους και θα συνάξει τους εκλεκτούς του από τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, απ' όλα τα πέρατα της γης».

Η επαγρύπνηση μπροστά στον αιφνίδιο ερχομό του τέλους

(Μτ 24,32-44· Λκ 21,29-33)

²⁸«Πάρτε μάθημα από τη συκιά: όταν πια μαλακώσουν τα κλαδιά της και βγάλουν φύλλα, καταλαβαίνετε ότι πλησιάζει το καλοκαίρι.

²⁹Έτσι κι εσείς, όταν δείτε να γίνονται αυτά, να καταλάβετε ότι πλησιάζει το τέλος, ότι βρίσκεται πολύ κοντά.

³⁰»Σας βεβαιώνω πως όλα αυτά θα γίνουν όσο ακόμη ζουν οι άνθρωποι αυτής της γενιάς.

³¹Ο σημερινός κόσμος θα πάψει να υπάρχει, τα λόγια μου όμως ποτέ.

³²»Όσο για την ημέρα εκείνη ή για τη στιγμή που θα γίνουν αυτά, κανείς δεν ξέρει, ούτε οι άγγελοι στον ουρανό ούτε ο ίδιος ο Υιός παρά μόνο ο Πατέρας.

³³»Προσέχετε, αγρυπνείτε και προσεύχεσθε, γιατί δεν ξέρετε πότε θα έρθει ο καιρός.

³⁴Θα είναι σαν έναν άνθρωπο που ταξίδεψε σε άλλη χώρα κι άφησε στους δούλους τη φροντίδα του σπιτικού του· στον καθένα όρισε ένα έργο, και στο θυρωρό έδωσε την εντολή να μένει άγρυπνος.

³⁵Να είστε, λοιπόν, άγρυπνοι, γιατί δεν ξέρετε πότε θα επιστρέψει ο κύριος του σπιτιού: το βράδυ ή τα μεσάνυχτα ή κατά το λάλημα του πετεινού ή το πρωί.

³⁶Μήπως έρθει ξαφνικά και σας βρει να κοιμάστε.

³⁷Αυτό που λέω σ' εσάς, το λέω σε όλους: αγρυπνείτε! »

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 14

Η συνωμοσία για τη θανάτωση του Ιησού

(Μτ 26,1-5· Λκ 22,1-2· Ιω 11,45-53)

¹Ύστερα από δύο μέρες ήταν η γιορτή του Πάσχα και των Αζύμων. Οι αρχιερείς και οι γραμματείς αναζητούσαν τρόπο να συλλάβουν τον Ιησού με πονηριά και να τον θανατώσουν.

²«Όχι όμως κατά τη γιορτή», έλεγαν, «για να μην ξεσηκωθεί ο λαός».

Η χρίση του Ιησού με μύρο

(Μτ 26,6-13· Ιω 12,1-8)

³Ενώ βρισκόταν ο Ιησούς στη Βηθανία, στο σπίτι του Σίμωνα του λεπρού, την ώρα που έτρωγε, ήρθε μια γυναίκα που κρατούσε ένα αλαβάστρινο δοχείο με μύρο από γνήσια, πανάκριβη νάρδο· έσπασε το δοχείο κι έχυσε το μύρο στο κεφάλι του.

⁴Μερικοί τότε από τους παρόντες αγανάκτησαν κι έλεγαν: «Προς τι αυτή η σπατάλη του μύρου;

⁵Αυτό το μύρο θα μπορούσε να πουληθεί περισσότερο από τριακόσια δηνάρια και το αντίτιμο να δοθεί στους φτωχούς». Κι επιτιμούσαν τη γυναίκα αυστηρά.

⁶Ο Ιησούς όμως τους είπε: «Αφήστε την ήσυχη· γιατί της δημιουργείτε προβλήματα; Έκανε μια καλή πράξη για μένα.

⁷Όσο για τους φτωχούς, αυτούς πάντα τους έχετε μαζί σας και μπορείτε να τους ευεργετήσετε όποτε θέλετε· εμένα όμως δε θα μ' έχετε πάντοτε.

⁸Αυτή εδώ η γυναίκα έκανε αυτό που μπορούσε: άλειψε προκαταβολικά το σώμα μου με μύρο για να το ετοιμάσει για την ταφή.

⁹Και σας βεβαιώνω πως σ' όλον τον κόσμο, όπου κηρυχθεί το ευαγγέλιο, θα γίνεται λόγος και για την πράξη της, κι έτσι θα τη θυμούνται».

Η προδοσία του Ιούδα

(Μτ 26,14-16· Λκ 22,3-6)

¹⁰Τότε ο Ιούδας ο Ισκαριώτης, ένας από τους δώδεκα μαθητές, πήγε στους αρχιερείς, για να τους παραδώσει τον Ιησού.

¹¹Τ' άκουσαν αυτοί και χάρηκαν, και του υποσχέθηκαν να του δώσουν χρήματα. Έτσι εκείνος ζητούσε να βρει την κατάλληλη ευκαιρία, για να τους τον παραδώσει.

Το τελευταίο δείπνο

(Μτ 26,17-30· Λκ 22,7-23· Ιω 13,21-30· Α' Κορ 11,23-25)

¹²Την πρώτη μέρα της γιορτής των Αζύμων, τότε που θυσιάζαν τον αμνό του Πάσχα, λένε στον Ιησού οι μαθητές του: «Πού θέλεις να πάμε να σου ετοιμάσουμε να φας το πασχαλινό δείπνο; »

¹³Στέλνει τότε δύο από τους μαθητές του και τους λέει: «Πηγαίνετε στην πόλη, και θα σας συναντήσει κάποιος που μεταφέρει ένα σταμνί με νερό· ακολουθήστε τον,

¹⁴και στο σπίτι που θα μπει πείτε στον οικοδεσπότη ότι ο Διδάσκαλος ρωτάει: “πού είναι το δωμάτιο όπου θα φάω το πασχαλινό δείπνο με τους μαθητές μου; ”

¹⁵Αυτός θα σας δείξει ένα μεγάλο ανώγι, έτοιμο στρωμένο. Εκεί να κάνετε τις ετοιμασίες για μας».

¹⁶Έφυγαν οι μαθητές και πήγαν στην πόλη· τα βρήκαν όπως τους είχε πει ο Ιησούς κι ετοίμασαν το πασχαλινό τραπέζι.

¹⁷Όταν βράδιασε, πήγε εκεί ο Ιησούς με τους δώδεκα.

¹⁸Ενώ ήταν στο τραπέζι κι έτρωγαν, είπε ο Ιησούς: «Αλήθεια σας λέω πως κάποιος από σας που τρώει μαζί μου θα με προδώσει».

¹⁹Λυπήθηκαν οι μαθητές κι άρχισαν να ρωτούν ο ένας μετά τον άλλο: «Μήπως είμαι εγώ; » Και άλλος: «Μήπως εγώ; »

²⁰Τότε ο Ιησούς τους είπε: «Ένας από τους δώδεκα· αυτός που βουτάει το ψωμί του μαζί μου στην ίδια πιατέλα.

²¹Ο Υιός του Ανθρώπου, βέβαια, θα πεθάνει όπως το λένε οι Γραφές γι' αυτόν, αλίμονο όμως στον άνθρωπο εκείνον που προδίδει τον Υιό του Ανθρώπου. Θα ήταν καλύτερα γι' αυτόν να μην είχε γεννηθεί».

²²Κι ενώ έτρωγαν, πήρε ο Ιησούς το ψωμί, το ευλόγησε, το έκοψε κομμάτια και έδωσε στους μαθητές λέγοντας: «Λάβετε και φάγετε, αυτό είναι το σώμα μου».

²³Ύστερα πήρε το ποτήρι, κι αφού είπε ευχαριστήρια προσευχή, τους το έδωσε, και ήπιαν απ' αυτό όλοι.

²⁴Και τους είπε: «Αυτό είναι το αίμα μου, που επισφραγίζει τη νέα διαθήκη και χύνεται για χάρη όλων.

²⁵Σας βεβαιώνω πως δε θα ξαναπιώ από τον καρπό του αμπελιού ως την ημέρα εκείνη που θα το πίνω καινούριο στη βασιλεία του Θεού».

²⁶Κι αφού έψαλαν τους καθιερωμένους ψαλμούς, βγήκαν έξω για να πάνε στο όρος των Ελαιών.

Πρόρρηση της άρνησης του Πέτρου

(Μτ 26,31-35· Λκ 22,31-34· Ιω 13,36-38)

²⁷Τους λέει τότε ο Ιησούς: «Όλοι θα χάσετε την εμπιστοσύνη σας σ' εμένα αυτή τη νύχτα· όπως το λέει κι η Γραφή: Θα σκοτώσω το βοσκό, και θα διασκορπιστούν τα πρόβατα.

²⁸»Μετά την ανάστασή μου όμως θα σας περιμένω στη Γαλιλαία, όπου θα πάω πριν από σας».

²⁹Ο Πέτρος τότε του είπε: «Κι αν όλοι χάσουν την εμπιστοσύνη τους σ' εσένα, εγώ όμως όχι».

30 Τότε του λέει ο Ιησούς: «Σε βεβαιώνω πως εσύ σήμερα κιόλας, αυτή τη νύχτα, πριν λαλήσει δύο φορές ο πετεινός, τρεις φορές θα αρνηθείς πως με ξέρεις».

31 Ο Πέτρος όμως ακόμη πιο έντονα τον διαβεβαίωνε: «Δε θα σε απαρνηθώ, κι αν ακόμη χρειαστεί να πεθάνω μαζί σου». Τα ίδια έλεγαν κι όλοι οι άλλοι.

Η προσευχή του Ιησού στη Γεθσημανή

(Μτ 26,36-46· Λκ 22,39-46)

32 Έρχονται σ' έναν τόπο που τ' όνομά του είναι Γεθσημανή, και λέει ο Ιησούς στους μαθητές του: «Καθίστε εδώ ώσπου να προσευχηθώ».

33 Παίρνει μαζί του τον Πέτρο, τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη και άρχισε να συνταράζεται και να αγωνιά.

34 Τότε τους λέει: «Περίλυπη μέχρι θανάτου είναι η ψυχή μου· περιμένετε εδώ και μείνετε ξάγρυπνοι».

35 Κι αφού απομακρύνθηκε λίγο, έπεσε με το πρόσωπο στη γη και προσευχόταν, να γλιτώσει, αν ήταν δυνατό, από αυτή την ώρα.

36 «Αββά, Πατέρα», έλεγε, «όλα είναι δυνατά για σένα· γλίτωσέ με απ' αυτό το ποτήρι· ας μη γίνει όμως το δικό μου θέλημα αλλά το δικό σου».

37 Έρχεται πίσω και τους βρίσκει να κοιμούνται, και λέει στον Πέτρο: «Σίμων, κοιμάσαι; Δεν μπορέσατε να μείνετε άγρυπνοι ούτε μία ώρα;

38 Μείνετε άγρυπνοι και προσεύχεστε, για να μη σας νικήσει ο πειρασμός· το πνεύμα είναι πρόθυμο, η σάρκα όμως αδύναμη».

39 Απομακρύνθηκε πάλι και προσευχήθηκε με τα ίδια λόγια.

40 Γύρισε και τους ξαναβρήκε να κοιμούνται· τα μάτια τους ήταν βαριά από τη νύστα και δεν ήξεραν τι να του απαντήσουν.

41 Έρχεται για τρίτη φορά και τους λέει: «Κοιμάστε ακόμα και ξεκουράζεστε; Φτάνει. Ήρθε η ώρα. Τώρα ο Υιός του Ανθρώπου παραδίνεται στα χέρια ανθρώπων αμαρτωλών.

42 Σηκωθείτε, πρέπει να πηγαίνουμε· να, έφτασε αυτός που θα με προδώσει».

Η σύλληψη του Ιησού

(Μτ 26,47-56· Λκ 22,47-53· Ιω 18,3-12)

⁴³Κι αμέσως, ενώ ακόμα μιλούσε ο Ιησούς, φτάνει ο Ιούδας ο Ισκαριώτης, ένας από τους δώδεκα, και μαζί του ένα πλήθος από ανθρώπους οπλισμένους με ξίφη και ρόπαλα, σταλμένους από τους αρχιερείς, τους γραμματείς και τους πρεσβυτέρους του συνεδρίου.

⁴⁴Αυτός που θα τον πρόδιδε τους είχε δώσει το εξής συνθηματικό σημάδι: «Όποιον φιλήσω, αυτός είναι· πιάστε τον και μεταφέρετέ τον με μέτρα ασφαλείας».

⁴⁵Έρχεται αμέσως ο Ιούδας, πλησιάζει τον Ιησού και του λέει: «Χαίρε Δάσκαλε!» και τον φίλησε θερμά.

⁴⁶Αυτοί τότε συνέλαβαν τον Ιησού και τον έδεσαν.

⁴⁷Κάποιος όμως από τους παρόντες τράβηξε το μαχαίρι του, χτύπησε το δούλο του αρχιερέα και του έκοψε τ' αυτί.

⁴⁸Ο Ιησούς απευθύνθηκε σ' αυτούς και τους είπε: «Ληστής είμαι, και βγήκατε με ξίφη και ρόπαλα να με συλλάβετε;

⁴⁹Κάθε μέρα ήμουν ανάμεσά σας στο ναό και δίδασκα, και δε με συλλάβατε· αλλά έγινε έτσι για να επαληθευτούν οι Γραφές».

⁵⁰Όλοι τότε τον εγκατέλειψαν κι έφυγαν.

⁵¹Ένας νέος τον ακολούθησε περιτυλιγμένος κατάσαρκα μ' ένα σεντόνι, αλλά τον έπιασαν άλλοι νέοι.

⁵²Αυτός όμως άφησε το σεντόνι στα χέρια τους κι έφυγε γυμνός.

Ο Ιησούς στο μεγάλο συνέδριο

(Μτ 26,57-68· Λκ 22,54-55.63-71· Ιω 18,13-14.19-24)

⁵³Έσυραν τον Ιησού στον αρχιερέα· εκεί συγκεντρώθηκαν όλοι οι αρχιερείς, οι πρεσβύτεροι και οι γραμματείς.

⁵⁴Ο Πέτρος τον ακολούθησε από μακριά μέχρι μέσα στην αυλή, στο παλάτι του αρχιερέα· εκεί κάθισε με τους υπηρέτες και ζεσταινόταν κοντά στη φωτιά.

⁵⁵Οι αρχιερείς κι ολόκληρο το συνέδριο αναζητούσαν μια μαρτυρία εναντίον του Ιησού, ώστε να τον καταδικάσουν σε θάνατο, αλλά δεν έβρισκαν.

⁵⁶Πολλοί τον κατηγορούσαν με ψεύτικες μαρτυρίες, μα οι μαρτυρίες δε συμφωνούσαν μεταξύ τους.

⁵⁷Παρουσιάστηκαν τότε μερικοί ψευδομάρτυρες και είπαν εναντίον του:

⁵⁸«Εμείς τον ακούσαμε να λέει: “εγώ θα γκρεμίσω αυτόν το ναό, που έγινε από ανθρώπινα χέρια, και σε τρεις μέρες θα οικοδομήσω άλλον, που δε θα τον έχουν φτιάξει ανθρώπινα χέρια”».

⁵⁹Αλλά και σ’ αυτό δε συμφωνούσαν οι μαρτυρίες τους.

⁶⁰Σηκώθηκε τότε ο αρχιερέας στη μέση και ρώτησε τον Ιησού: «Δεν έχεις να πεις τίποτε; Τι είναι αυτά που σε κατηγορούν; »

⁶¹Ο Ιησούς όμως σιωπούσε και δεν έδινε καμιά απάντηση. Πάλι ο αρχιερέας τον ρώτησε: «Εσύ είσαι ο Μεσσίας, ο Υιός του ευλογημένου Θεού; »

⁶²Ο Ιησούς απάντησε: «Εγώ είμαι. Και θα δείτε τον Υιό του Ανθρώπου να κάθεται στα δεξιά του παντοδύναμου Θεού, και να έρχεται πάνω στα σύννεφα του ουρανού».

⁶³Ο αρχιερέας τότε διέρρηξε τα υμάτιά του και είπε: «Τι μας χρειάζονται τώρα πια οι μάρτυρες;

⁶⁴Ακούσατε, βέβαια, τα βλάσφημα λόγια του. Τι απόφαση παίρνετε; » Και όλοι έκριναν πως είναι ένοχος και πρέπει να θανατωθεί.

⁶⁵Μερικοί τότε άρχισαν να τον φτύνουν. Του σκέπαζαν το πρόσωπο, τον χαστούκιζαν και τον ρωτούσαν: «Αφού είσαι προφήτης, πες μας ποιος είναι αυτός που σε χτύπησε». Επίσης και οι υπηρέτες τού έδιναν ραπίσματα.

Η άρνηση του Πέτρου

(Μτ 26,69-75· Λκ 22,56-62· Ιω 18,15-18.25-27)

⁶⁶Ενώ ο Πέτρος ήταν κάτω στην αυλή, έρχεται μια από τις δούλες του αρχιερέα,

⁶⁷και βλέποντάς τον να ζεσταίνεται, τον κοίταξε και του είπε: «Ήσουν κι εσύ μαζί με τον Ιησού το Ναζαρηνό».

⁶⁸Αυτός αρνήθηκε λέγοντας: «Ούτε ξέρω ούτε καταλαβαίνω τι λες». Βγήκε έξω στο προαύλιο και τότε λάλησε ο πετεινός.

⁶⁹Η δούλη που τον είδε άρχισε πάλι να λέει σ' αυτούς που βρίσκονταν εκεί: «Είναι κι αυτός από κείνους».

⁷⁰Ο Πέτρος όμως πάλι αρνιόταν. Ύστερα από λίγο πάλι οι παρευρισκόμενοι του έλεγαν: «Ασφαλώς κι εσύ είσαι απ' αυτούς, γιατί είσαι Γαλιλαίος· το δείχνει και η προφορά σου».

⁷¹Ο Πέτρος όμως άρχισε να ορκίζεται: «Ο Θεός να με τιμωρήσει αν τον ξέρω αυτόν τον άνθρωπο, για τον οποίο μιλάτε». Και για δεύτερη φορά λάλησε ο πετεινός.

⁷²Θυμήθηκε τότε ο Πέτρος τι του είχε πει ο Ιησούς· ότι δηλαδή πριν λαλήσει δυο φορές ο πετεινός, τρεις φορές θ' αρνηθείς πως με ξέρεις. Και άρχισε να κλαίει.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 15

Ο Ιησούς στον Πιλάτο

(Μτ 27,1-2.11-26· Λκ 23,1-5.13-35· Ιω 18,28-19,16)

¹Νωρίς το πρωί οι αρχιερείς με τους πρεσβυτέρους και τους γραμματείς κι ολόκληρο το συνέδριο συγκεντρώθηκαν και πήραν την απόφαση: έδεσαν τον Ιησού, και τον πήγαν και τον παρέδωσαν στον Πιλάτο.

²Ο Πιλάτος τον ρώτησε: «Εσύ είσαι ο βασιλιάς των Ιουδαίων; » Ο Ιησούς του αποκρίθηκε: «Ναι, όπως το λες».

³Οι αρχιερείς τότε τον κατηγορούσαν για πολλά. Ο Ιησούς όμως δεν έδωσε καμιά απόκριση.

⁴Ο Πιλάτος πάλι τον ρώτησε: «Τίποτα δεν αποκρίνεσαι; Κοίτα για πόσα σε κατηγορούν».

⁵Ο Ιησούς όμως δεν αποκρίθηκε πια τίποτε, έτσι που ο Πιλάτος να απορεί.

- ⁶Κάθε Πάσχα ο Πιλάτος απέλυε ένα φυλακισμένο, όποιον ζητούσε ο λαός.
- ⁷Ήταν τότε φυλακισμένος κάποιος που λεγόταν Βαραββάς, μαζί με άλλους στασιαστές, που κατά την εξέγερση είχαν διαπράξει φόνο.
- ⁸Το πλήθος άρχισε να ζητάει με κραυγές να κάνει ο Πιλάτος αυτό που έκανε πάντα.
- ⁹Ο Πιλάτος τους ρώτησε: «Θέλετε να σας ελευθερώσω το βασιλιά των Ιουδαίων;»
- ¹⁰Είχε καταλάβει ότι από φθόνο τού τον είχαν παραδώσει οι αρχιερείς.
- ¹¹Οι αρχιερείς όμως ξεσήκωσαν τα πλήθη να προτιμήσουν να τους ελευθερώσει το Βαραββά.
- ¹²Ο Πιλάτος τους ξαναρώτησε: «Τι θέλετε, λοιπόν, να κάνω αυτόν που ονομάζετε βασιλιά των Ιουδαίων;»
- ¹³Αυτοί πάλι φώναζαν: «Σταύρωσέ τον!»
- ¹⁴«Μα γιατί, τι κακό έκανε;» τους έλεγε ο Πιλάτος. Αυτοί όμως με περισσότερη δύναμη κραύγαζαν: «Σταύρωσέ τον!»
- ¹⁵Κι επειδή ο Πιλάτος ήθελε να ικανοποιήσει τα πλήθη, τούς ελευθέρωσε το Βαραββά, ενώ τον Ιησού τον μαστίγωσε και τον παρέδωσε να σταυρωθεί.

Οι εμπαιγμοί του Ιησού από τους στρατιώτες

(Μτ 27,27-31· Ιω 19,2-3)

- ¹⁶Οι στρατιώτες έφεραν τον Ιησού στην εσωτερική αυλή, εκεί που είναι το διοικητήριο, και φώναξαν όλη τη φρουρά·
- ¹⁷τον έντυσαν με κόκκινο μανδύα, έπλεξαν ένα αγκάθινο στεφάνι και του το φόρεσαν στο κεφάλι σαν στέμμα.
- ¹⁸Μετά άρχισαν να τον χαιρετούν: «Ζήτω ο βασιλιάς των Ιουδαίων!»
- ¹⁹Τον χτυπούσαν στο κεφάλι μ' ένα καλάμι, τον έφτυναν και γονατιστοί τον προσκυνούσαν.
- ²⁰Αφού λοιπόν τον περιπαίξανε, του έβγαλαν τον κόκκινο μανδύα, τον έντυσαν με τα ρούχα του και τον πήγαν να τον σταυρώσουν.

Η σταύρωση του Ιησού

(Μτ 27, 32-44· Λκ 23, 26-43· Ιω 19, 17-27)

- 21** Αγγαρεύουν τότε έναν περαστικό που γυρνούσε από το χωράφι του, για να σηκώσει το σταυρό του Ιησού. Ήταν ο Σίμων ο Κυρηνάιος, ο πατέρας του Αλέξανδρου και του Ρούφου.
- 22** Τον φέρνουν στον τόπο που λέγεται Γολγοθάς, και στα ελληνικά σημαίνει «Τόπος Κρανίου».
- 23** Του έδωσαν να πει κρασί ανακατεμένο με ένα αναισθητικό· ο Ιησούς όμως δεν το δέχτηκε.
- 24** Τότε τον σταύρωσαν και μοιράστηκαν τα ρούχα του τραβώντας κλήρο για το τι απ' αυτά θα πάρει ο καθένας.
- 25** Η ώρα ήταν εννέα το πρωί όταν τον σταύρωσαν.
- 26** Η αιτία της σταύρωσης ήταν γραμμένη σε μια επιγραφή: «Ο Βασιλιάς των Ιουδαίων».
- 27** Μαζί με τον Ιησού σταύρωσαν δύο ληστές, έναν στα δεξιά του κι έναν στ' αριστερά του.
- 28** Έτσι εκπληρώθηκε η Γραφή που έλεγε: Συγκαταριθμήθηκε μεταξύ των ανόμων.
- 29** Οι περαστικοί κουνούσαν ειρωνικά το κεφάλι τους, και τον έβριζαν: «Α, εσύ που θα γκρέμιζες το ναό και σε τρεις μέρες θα τον οικοδομούσες!» του έλεγαν.
- 30** «Σώσε τον εαυτό σου και κατέβα από το σταυρό».
- 31** Τον κορόιδευαν επίσης κι οι αρχιερείς και οι γραμματείς: «Τους άλλους τους έσωσε», λέγανε μεταξύ τους, «τον εαυτό του δεν μπορεί να τον σώσει».
- 32** Είναι λέει ο Μεσσίας, ο βασιλιάς του Ισραήλ· ας κατέβει τώρα από το σταυρό, για να δούμε και να πιστέψουμε σ' αυτόν». Τον περιγελούσαν μάλιστα κι αυτοί που ήταν σταυρωμένοι μαζί του.

Ο θάνατος του Ιησού

(Μτ 27,45-56· Λκ 23,44-49· Ιω 19,28-30)

33Όταν η ώρα έφτασε δώδεκα το μεσημέρι, έπεσε σκοτάδι σ' όλη τη γη ως τις τρεις το απόγευμα.

34Στις τρεις η ώρα κραύγασε ο Ιησούς με δυνατή φωνή: Ελωί, Ελωί λιμά σαβαχθανί; Που σημαίνει: Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί με εγκατέλειψες;

35Μερικοί απ' τους παρευρισκόμενους τ' άκουσαν και είπαν: «Ακούστε, φωνάζει τον Ηλία».

36Έτρεξε τότε ένας και βούτηξε ένα σφουγγάρι στο ξίδι, το στερέωσε πάνω σ' ένα καλάμι και του έδωσε να πει λέγοντας: «Αφήστε να δούμε τώρα αν θα 'ρθει ο Ηλίας να τον κατεβάσει από το σταυρό».

37Τότε ο Ιησούς έβγαλε μια δυνατή κραυγή και ξεψύχησε.

38Τότε σκίστηκε το καταπέτασμα του ναού στα δύο, από πάνω ως κάτω.

39Βλέποντας ο Ρωμαίος εκατόνταρχος που ήταν εκεί, απέναντί του, ότι με τέτοια κραυγή ξεψύχησε, είπε: «Στ' αλήθεια, αυτός ο άνθρωπος ήταν Υιός Θεού».

40Εκεί βρίσκονταν και μερικές γυναίκες που παρακολουθούσαν από μακριά. Ανάμεσα σ' αυτές και η Μαρία η Μαγδαληνή, η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου του νεότερου και του Ιωσή, και η Σαλώμη.

41Αυτές κι όταν ο Ιησούς ήταν στη Γαλιλαία τον ακολουθούσαν και τον υπηρετούσαν. Μαζί μ' αυτές ήταν εκεί και πολλές άλλες γυναίκες, που είχαν ανεβεί μαζί του στα Ιεροσόλυμα.

Η ταφή του Ιησού

(Μτ 27,57-61· Λκ 23,50-56· Ιω 19,38-42)

42Ήταν ημέρα Παρασκευή, παραμονή του Σαββάτου. Κατά το δειλινό,

43ο Ιωσήφ, ένα αξιοσέβαστο μέλος του συνεδρίου, που καταγόταν από την Αρμαθαία, και περίμενε κι αυτός τη βασιλεία του Θεού, τόλμησε να πάει στον Πιλάτο και να του ζητήσει το σώμα του Ιησού.

44Ο Πιλάτος απόρησε που ο Ιησούς είχε κιόλας πεθάνει. Κάλεσε τον εκατόνταρχο και τον ρώτησε αν είχε πεθάνει από ώρα.

⁴⁵Όταν πήρε την απάντηση από τον εκατόνταρχο, χάρισε το σώμα στον Ιωσήφ.

⁴⁶Εκείνος αγόρασε ένα σεντόνι, κατέβασε τον Ιησού, τον τύλιξε μ' αυτό και τον τοποθέτησε σ' ένα μνήμα που ήταν λαξεμένο σε βράχο· μετά κύλησε ένα λιθάρι κι έκλεισε την είσοδο του μνήματος.

⁴⁷Η Μαρία η Μαγδαληνή και η Μαρία η μητέρα του Ιωσή παρακολουθούσαν πού τον έβαλαν.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ 16

Η ανάσταση του Ιησού

(Μτ 28,1-8· Λκ 24,1-12· Ιω 20,1-10)

¹Όταν πέρασε το Σάββατο, η Μαρία η Μαγδαληνή και η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου, και η Σαλώμη, αγόρασαν αρώματα, για να πάνε ν' αλείψουν το σώμα του Ιησού.

²Ήρθαν στο μνήμα πολύ πρωί την επομένη του Σαββάτου, μόλις ανέτειλε ο ήλιος.

³Κι έλεγαν μεταξύ τους: «Ποιος θα μας κυλήσει την πέτρα από την είσοδο του μνήματος;»

⁴Γιατί ήταν πάρα πολύ μεγάλη. Μόλις όμως κοίταξαν προς τα 'κει, παρατήρησαν ότι η πέτρα είχε κυλήσει από τον τόπο της.

⁵Μόλις μπήκαν στο μνήμα, είδαν ένα νεαρό με λευκή στολή να κάθεται στα δεξιά, και τρόμαξαν.

⁶Αυτός όμως τους είπε: «Μην τρομάζετε. Ψάχνετε για τον Ιησού από τη Ναζαρέτ, το σταυρωμένο. Αναστήθηκε. Δεν είναι εδώ. Να και το μέρος όπου τον είχαν βάλει.

⁷Πηγαίνετε τώρα και πείτε στους μαθητές του και στον Πέτρο: “πηγαίνει πριν από σας στην Γαλιλαία και σας περιμένει· εκεί θα τον δείτε, όπως σας το είπε”».

⁸Οι γυναίκες βγήκαν κι έφυγαν από το μνήμα γεμάτες τρόμο και δέος· δεν είπαν όμως τίποτα σε κανέναν, γιατί ήταν φοβισμένες.

Εμφανίσεις του αναστημένου Χριστού
(Μτ 28,9-10.16-20· Λκ 24,13-53· Ιω 20,11-23· Πραξ 1,1-11)

- ⁹Μετά την ανάστασή του ο Ιησούς, το πρωί της Κυριακής, εμφανίστηκε πρώτα στη Μαρία τη Μαγδαληνή, την οποία είχε θεραπεύσει από εφτά δαιμόνια.
- ¹⁰Εκείνη πήγε και το είπε στους μαθητές, που ήταν λυπημένοι κι έκλαιγαν.
- ¹¹Αυτοί όμως, όταν άκουσαν ότι ο Ιησούς ζει και τον είδε η Μαρία, δεν την πίστεψαν.
- ¹²Κατόπιν ο Ιησούς εμφανίστηκε με διαφορετική μορφή σε δύο απ' αυτούς, καθώς περπατούσαν και πήγαιναν έξω στα χωράφια.
- ¹³Εκείνοι πήγαν και τα διηγήθηκαν στους υπόλοιπους· αλλά ούτε κι αυτούς τους πίστεψαν.
- ¹⁴Τέλος, ο Ιησούς εμφανίστηκε στους έντεκα μαθητές καθώς έτρωγαν, και τους επέπληξε γιατί αμφέβαλλαν κι επέμεναν να μην πιστεύουν αυτούς που τον είδαν αναστημένο.
- ¹⁵Μετά τους είπε: «Πορευθείτε σ' ολόκληρο τον κόσμο και διακηρύξτε το χαρμόσυνο μήνυμα σ' όλη την κτίση.
- ¹⁶Όποιος πιστέψει και βαπτιστεί θα σωθεί· όποιος δεν πιστέψει θα καταδικαστεί.
- ¹⁷Να και τα θαύματα που θα κάνουν όποιοι πιστέψουν: Με την επίκληση του ονόματός μου θα διώχνουν δαιμόνια, θα μιλούν νέες γλώσσες,
- ¹⁸κι αν παίρνουν φίδια στα χέρια τους ή πίνουν κάτι δηλητηριώδες δε θα παθαίνουν τίποτε· θα βάζουν τα χέρια τους πάνω σε αρρώστους και θα τους θεραπεύουν».
- ¹⁹Αφού τους είπε αυτά ο Κύριος, αναλήφθηκε στον ουρανό και κάθισε στα δεξιά του Θεού.
- ²⁰Οι μαθητές τότε έφυγαν και έφεραν το χριστιανικό μήνυμα παντού· κι ο Κύριος συνεργούσε μαζί τους κι επιβεβαίωνε το κήρυγμά τους με τα θαύματα που το συνόδευαν. Αμήν.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 1

¹Πολλοί προσπάθησαν να συντάξουν μια διήγηση για τα γεγονότα, που είναι βεβαιωμένο ότι συνέβησαν ανάμεσά μας,

²όπως μας τα παρέδωσαν εκείνοι που από την αρχή ήταν αυτόπτες μάρτυρες και έγιναν κήρυκες αυτού του χαρμόσунου μηνύματος.

³Γι' αυτό θεώρησα κι εγώ καλό, εντιμότητα Θεόφιλε, αφού ερεύνησα όλα τα γεγονότα από την αρχή και με ακρίβεια, να σου τα γράψω με τη σειρά,

⁴για να βεβαιωθείς ότι τα όσα διδάχθηκες είναι αυθεντικά.

Η προαγγελία της γεννήσεως του Προδρόμου

⁵Την εποχή που βασιλιάς στην Ιουδαία ήταν ο Ηρώδης, ζούσε κάποιος ιερέας από την ιερατική τάξη του Αβιά, που τον έλεγαν Ζαχαρία· η γυναίκα του λεγόταν Ελισάβετ, απόγονος του Ααρών.

⁶Ήταν και οι δύο άνθρωποι πιστοί στο Θεό, και η ζωή τους ήταν άμεμπτη, σύμφωνη με το νόμο και τις εντολές του Κυρίου.

⁷Δεν είχαν όμως παιδί, γιατί η Ελισάβετ ήταν στείρα, και ήταν κι οι δυο τους περασμένης ηλικίας.

⁸Όταν ήρθε η σειρά να εφημερεύσει η τάξη του Ζαχαρία κι αυτός εκτελούσε τα ιερατικά του καθήκοντα προς το Θεό, συνέβη

⁹να του ανατεθεί με κλήρο –όπως συνηθιζόταν να μοιράζονται τα ιερατικά καθήκοντα– να μπει στο ναό του Κυρίου και να προσφέρει θυμίαμα.

¹⁰Όλο το πλήθος του λαού, την ώρα του θυμιάματος, προσευχόταν έξω.

¹¹Τότε εμφανίστηκε στο Ζαχαρία ένας άγγελος Κυρίου, και στάθηκε στα δεξιά του θυσιαστηρίου του θυμιάματος.

¹²Ο Ζαχαρίας τaráχτηκε, όταν τον είδε, και τον κυρίεψε φόβος.

- 13** Ο άγγελος όμως του είπε: «Μη φοβάσαι, Ζαχαρία, γιατί η προσευχή σου εισακούστηκε: η γυναίκα σου η Ελισάβετ θα σου γεννήσει γιο, και θα του δώσεις το όνομα Ιωάννης.
- 14** Θα νιώσεις χαρά και αγαλλίαση και θα χαρούν πολλοί για τη γέννησή του.
- 15** Η προσφορά του θα είναι μεγάλη στο έργο του Κυρίου· κρασί και άλλα δυνατά ποτά δε θα πει· θα είναι γεμάτος με Πνεύμα Άγιο ήδη από την κοιλιά της μάνας του
- 16** και θα κάνει πολλούς Ισραηλίτες να επιστρέψουν στον Κύριο το Θεό τους.
- 17** Αυτός θα προπορευτεί στο έργο του Κυρίου με το πνεύμα και τη δύναμη του προφήτη Ηλία. Θα συμφιλιώσει πατέρες με παιδιά, και θα κάνει τους ασεβείς να αποκτήσουν τη φρόνηση των δικαίων. Έτσι θα ετοιμάσει το λαό να υποδεχτεί τον Κύριο».
- 18** Ο Ζαχαρίας είπε στον άγγελο: «Πώς μπορώ να βεβαιωθώ γι' αυτό; Εγώ είμαι πια γέρος και η γυναίκα μου περασμένης ηλικίας».
- 19** Ο άγγελος του αποκρίθηκε: «Εγώ είμαι ο Γαβριήλ, που βρίσκομαι δίπλα στο Θεό. Με έστειλε να σου μιλήσω και να σου αναγγείλω αυτή την ευχάριστη είδηση.
- 20** Επειδή όμως δεν πίστευες στα λόγια μου, τα οποία θα πραγματοποιηθούν στην ώρα τους, απ' αυτή τη στιγμή θα χάσεις τη λαλιά σου. Δε θα μπορείς να μιλήσεις ως την ημέρα που όλα αυτά θα πραγματοποιηθούν».
- 21** Ο λαός στο μεταξύ περίμενε το Ζαχαρία και απορούσε για την αργοπορία του μέσα στο ναό.
- 22** Όταν βγήκε δεν μπορούσε να τους μιλήσει, και κατάλαβαν ότι κάποιο όραμα είχε δει μέσα στο ναό. Εκείνος τους έκανε νοήματα και παρέμενε άλαλος.
- 23** Όταν τελείωσαν οι μέρες της υπηρεσίας του στο ναό, πήγε στο σπίτι του.

²⁴Μερικές μέρες αργότερα, η γυναίκα του η Ελισάβετ έμεινε έγκυος. Έκρυβε όμως την εγκυμοσύνη της για πέντε μήνες

²⁵και έλεγε: «Ο Θεός είδε τη στενοχώρια μου και φρόντισε να με απαλλάξει από την ντροπή που ένιωθα μπροστά στους ανθρώπους για την ατεκνία μου».

Η προαγγελία της γεννήσεως του Ιησού

²⁶Τον έκτο μήνα της εγκυμοσύνης της Ελισάβετ, ο Θεός έστειλε τον άγγελο Γαβριήλ στην πόλη της Γαλιλαίας Ναζαρέτ

²⁷σε μια παρθένο, που ήταν αρραβωνιασμένη με κάποιον που λεγόταν Ιωσήφ και προερχόταν από τη γενιά του Δαβίδ. Η παρθένος λεγόταν Μαριάμ.

²⁸Παρουσιάστηκε, λοιπόν, σ' αυτήν ο άγγελος και της είπε: «Χαίρε εσύ, η προικισμένη με τη χάρη του Θεού! Ο Κύριος είναι μαζί σου. Ευλογημένη απ' το Θεό είσαι εσύ, περισσότερο απ' όλες τις γυναίκες».

²⁹Εκείνη μόλις τον είδε τaráχτηκε με τα λόγια του και προσπαθούσε να εξηγήσει τι σήμαινε ο χαιρετισμός αυτός.

³⁰Ο άγγελος της είπε: «Μη φοβάσαι, Μαριάμ, ο Θεός σου έδωσε τη χάρη του·

³¹θα μείνεις έγκυος, θα γεννήσεις γιο και θα τον ονομάσεις Ιησού.

³²Αυτός θα γίνει μέγας και θα ονομαστεί Υιός του Υψίστου. Σ' αυτόν θα δώσει ο Κύριος ο Θεός το θρόνο του Δαβίδ, του προπάτορά του.

³³Θα βασιλέψει για πάντα στους απογόνους του Ιακώβ και η βασιλεία του δε θα έχει τέλος».

³⁴Η Μαριάμ τότε ρώτησε τον άγγελο: «Πώς θα μου συμβεί αυτό, αφού εγώ δεν έχω συζυγικές σχέσεις με κανέναν άντρα; »

³⁵Ο άγγελος της απάντησε: «Το Άγιο Πνεύμα θα έρθει επάνω σου και θα σε καλύψει η δύναμη του Θεού· γι' αυτό και το άγιο παιδί που θα γεννήσεις θα ονομαστεί Υιός Θεού.

³⁶Μάθε ακόμη ότι η συγγενής σου Ελισάβετ συνέλαβε γιο στα γηρατειά της· έτσι, αυτή που την αποκαλούσαν στείρα, τώρα βρίσκεται στον έκτο μήνα της εγκυμοσύνης.

³⁷Για το Θεό τίποτα δεν είναι ακατόρθωτο».

³⁸Η Μαριάμ τότε είπε: «Είμαι μια δούλη του Κυρίου· ας γίνει το θέλημά του σ' εμένα όπως μου το είπες». Κι έφυγε από αυτήν ο άγγελος.

Η Μαριάμ επισκέπτεται την Ελισάβετ

³⁹Αμέσως ύστερα, η Μαριάμ σηκώθηκε και πήγε γρήγορα σε μια πόλη της ορεινής Ιουδαίας·

⁴⁰μπήκε στο σπίτι του Ζαχαρία και χαιρέτησε την Ελισάβετ.

⁴¹Μόλις εκείνη άκουσε το χαιρετισμό της Μαρίας, το βρέφος που ήταν στα σπλάχνα της σκίρτησε. Η Ελισάβετ τότε πλημμύρισε με το Άγιο Πνεύμα

⁴²και φώναξε με δυνατή φωνή: «Ευλογημένη απ' το Θεό είσαι εσύ, περισσότερο από όλες τις γυναίκες! Ευλογημένο και το παιδί που έχεις στα σπλάχνα σου!

⁴³Αλλά πώς μου έγινε αυτή η τιμή να με επισκεφθεί η μητέρα του Κυρίου μου;

⁴⁴Μόλις έφτασε στ' αυτιά μου η φωνή του χαιρετισμού σου, σκίρτησε από αγαλλίαση το παιδί στα σπλάχνα μου.

⁴⁵Χαρά σ' αυτήν που πίστεψε ότι θα εκπληρωθούν τα λόγια που της είπε ο Κύριος».

Ο ύμνος της Μαρίας

⁴⁶Η Μαριάμ τότε είπε: «Η ψυχή μου δοξάζει τον Κύριο,

⁴⁷και το πνεύμα μου νιώθει αγαλλίαση για το Θεό, το σωτήρα μου,

⁴⁸γιατί έδειξε την ευμένειά του στην ταπεινή του δούλη. Από τώρα θα με καλοτυγχίζουν όλες οι γενιές,

⁴⁹γιατί ο δυνατός Θεός έκανε σ' εμένα έργα θαυμαστά. Άγιο είναι τ' όνομά του.

⁵⁰και το έλεός του υπάρχει από γενιά σε γενιά, σ' όσους με δέος τον υπακούνε.

51 Έδειξε έμπρακτα τη δύναμή του: διασκόρπισε τους περήφανους και χάλασε τα σχέδια που είχανε στο νου τους.

52 Καθαίρεσε άρχοντες από τους θρόνους τους και ταπεινούς ανύψωσε.

53 Ανθρώπους που πεινούσαν τους γέμισε με αγαθά και πλούσιους τους έδιωξε με χέρια αδειανά.

54 Βοήθησε το δούλο του, τον Ισραήλ, μην ξεχνώντας την υπόσχεση

55 που είχε δώσει στους προγόνους μας, ότι δηλαδή θα σπλαχνιστεί τον Αβραάμ και τους απογόνους του για παντοτινά».

56 Η Μαριάμ έμεινε με την Ελισάβετ περίπου τρεις μήνες και ύστερα γύρισε στο σπίτι της.

Η γέννηση του Ιωάννη του Βαπτιστή

57 Όταν συμπληρώθηκε ο καιρός να γεννήσει, η Ελισάβετ έκανε γιο.

58 Οι γείτονες και οι συγγενείς άκουσαν ότι ο Κύριος έδειξε μεγάλη ευσπλαχνία σ' αυτήν και χαίρονταν μαζί της.

59 Όταν το παιδί έγινε οχτώ ημερών, ήρθαν να του κάνουν περιτομή και ήθελαν να του δώσουν το όνομα Ζαχαρίας, όπως λεγόταν ο πατέρας του.

60 Η μητέρα του όμως είπε: «Όχι, Θα ονομαστεί Ιωάννης».

61 Τότε της είπαν: «Μα δεν υπάρχει κανένας απ' τους συγγενείς σου που να έχει το όνομα αυτό».

62 Με νοήματα ρώτησαν τον πατέρα του τι όνομα θα ήθελε να δώσει στο παιδί:

63 αυτός ζήτησε μια μικρή πλάκα και έγραψε: «Ιωάννης είναι το όνομά του» κι όλοι απόρησαν.

64 Αμέσως το στόμα του άνοιξε, λύθηκε η γλώσσα του και άρχισε να μιλάει δοξάζοντας το Θεό.

65 Όλοι οι κάτοικοι της γύρω περιοχής κυριεύτηκαν από δέος, και τα γεγονότα αυτά διαδόθηκαν σ' ολόκληρη την ορεινή περιοχή της Ιουδαίας.

⁶⁶Όσοι τα άκουσαν τα κρατούσαν μέσα τους και σκέφτονταν: «Τι θα γίνει άραγε το παιδί αυτό; » γιατί πραγματικά τον προστάτευε ο Θεός.

Η προφητεία του Ζαχαρία

⁶⁷Ο Ζαχαρίας, ο πατέρας του παιδιού, πλημμύρισε από Πνεύμα Άγιο, και είπε τα ακόλουθα προφητικά λόγια:

⁶⁸«Ας είναι ευλογημένος ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, γιατί ήρθε και λύτρωσε το λαό του!

⁶⁹Για χάρη μας έστειλε ένα δυνατό σωτήρα από τη γενιά του Δαβίδ, του δούλου του,

⁷⁰όπως ακριβώς είχε πει αιώνες πριν με το στόμα των άγιων προφητών του.

⁷¹Μ' αυτόν θα μας σώσει από τους εχθρούς μας και από την εξουσία όλων όσοι μας μισούν.

⁷²Έδειξε την ευσπλαχνία του στους προγόνους μας κι εκπλήρωσε την άγια διαθήκη του·

⁷³τήρησε τον όρκο που έδωσε στον πατέρα μας τον Αβραάμ,

⁷⁴να μας αξιώσει, αφού γλιτώσουμε απ' τα χέρια των εχθρών μας, να τον λατρεύουμε άφοβα

⁷⁵σαν άνθρωποι που του ανήκουμε και πράττουμε το σωστό ενώπιόν του σ' όλη μας τη ζωή.

⁷⁶Κι εσύ, παιδί μου, θα ονομαστείς προφήτης του ύψιστου Θεού, γιατί θα προπορευτείς πριν από τον Κύριο για να ετοιμάσεις το δρόμο του

⁷⁷κάνοντας γνωστή στο λαό του τη σωτηρία με τη συγχώρηση των αμαρτιών τους,

⁷⁸γιατί ο Θεός μας είναι γεμάτος ευσπλαχνία. Έκανε ν' ανατείλει για μας ένα φως από ψηλά,

⁷⁹για να φωτίσει αυτούς που ζούνε στο σκοτάδι και κάτω απ' του θανάτου τη σκιά, και να οδηγήσει τα βήματά μας στο δρόμο της ειρήνης».

80Το παιδί μεγάλωνε και το πνεύμα του δυνάμωνε. Ζούσε στις ερημιές, ως την ημέρα που εμφανίστηκε στο λαό Ισραήλ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 2

Η γέννηση του Ιησού

(Μτ 1,18-25)

1Τις ημέρες εκείνες ο Καίσαρας Αύγουστος έβγαλε διάταγμα να απογραφτεί όλη η οικουμένη.

2Η απογραφή αυτή ήταν η πρώτη που έγινε όταν έπαρχος της Συρίας ήταν ο Κυρήνιος.

3Όλοι πήγαιναν, λοιπόν, να απογραφτούν, καθένας στον τόπο της καταγωγής του.

4Ανέβηκε κι ο Ιωσήφ από τη Ναζαρέτ, πόλη της Γαλιλαίας, στην Ιουδαία, για να απογραφτεί στην πόλη Δαβίδ, που ονομάζεται Βηθλεέμ, γιατί καταγόταν από την οικογένεια και τη γενιά του Δαβίδ.

5Είχε μαζί του και τη Μαριάμ, τη μνηστή του, η οποία ήταν έγκυος.

6Τον καιρό που αυτοί ήταν εκεί, ήρθε η ώρα της Μαριάμ να γεννήσει,

7και γέννησε τον γιο της τον πρωτότοκο. Τον σπαργάνωσε και τον ξάπλωσε σ' ένα παχνί, γιατί δε βρήκαν μέρος στο πανδοχείο.

Οι βοσκοί και οι άγγελοι

8Στην περιοχή εκείνη βρίσκονταν βοσκοί που έμεναν στο ύπαιθρο και φύλαγαν βάρδιες τη νύχτα για το κοπάδι τους.

9Σ' αυτούς παρουσιάστηκε ένας άγγελος Κυρίου και τους περιέβαλε θεϊκή λαμπρότητα. Εκείνοι κατατρόμαξαν,

10αλλά ο άγγελος τους είπε: «Μην τρομάζετε! Σας φέρνω ένα χαρμόσυνο άγγελμα, που θα γεμίσει με χαρά μεγάλη όλο τον κόσμο:

11Σήμερα, στην πόλη Δαβίδ γεννήθηκε για χάρη σας σωτήρας –κι αυτός είναι ο Χριστός, ο Κύριος.

¹²Και τούτο είναι το σημάδι για να τον αναγνωρίσετε: Θα βρείτε ένα βρέφος σπαργανωμένο και ξαπλωμένο μέσα σ' ένα παχνί».

¹³Ξαφνικά, κοντά στον άγγελο, παρουσιάστηκε ένα πλήθος απ' την ουράνια στρατιά των αγγέλων, οι οποίοι υμνούσαν το Θεό και έλεγαν:

¹⁴«Δόξα στον ύψιστο Θεό και ειρήνη στη γη, αγάπη και σωτηρία για τους ανθρώπους! »

¹⁵Όταν οι άγγελοι έφυγαν στον ουρανό, οι βοσκοί είπαν μεταξύ τους: «Ας πάμε λοιπόν ως τη Βηθλεέμ να δούμε αυτά που έγιναν και που μας έκανε γνωστά ο Κύριος».

¹⁶Τρέχοντας ήρθαν και βρήκαν τη Μαριάμ και τον Ιωσήφ, και το βρέφος ξαπλωμένο στο παχνί.

¹⁷Όταν τους είδαν, τους διηγήθηκαν τα λόγια που τους είπε ο άγγελος γι' αυτό το παιδί.

¹⁸Όλοι όσοι τα άκουσαν έμειναν κατάπληκτοι μ' αυτά που τους είπαν οι βοσκοί.

¹⁹Η Μαριάμ διατηρούσε όλα αυτά τα λόγια στην καρδιά της και τα σκεφτόταν συνεχώς.

²⁰Οι βοσκοί γύρισαν πίσω δοξάζοντας και υμνώντας το Θεό για όλα όσα άκουσαν και είδαν· ήταν όλα όπως τους είχαν ειπωθεί.

Η περιτομή του Ιησού και η παρουσίασή του στο ναό

²¹Όταν συμπληρώθηκαν οχτώ μέρες, έκαναν στο παιδί περιτομή και του έδωσαν το όνομα Ιησούς, όπως δηλαδή το είχε ονομάσει ο άγγελος προτού ακόμα συλληφθεί στην κοιλιά της μάνας του.

²²Όταν, σύμφωνα με το Μωσαϊκό νόμο, συμπληρώθηκαν και οι μέρες για τον καθαρισμό τους, έφεραν το παιδί στα Ιεροσόλυμα, για να το αφιερώσουν στο Θεό.

²³–Σύμφωνα με το νόμο του Κυρίου, αν το πρώτο παιδί που φέρνει μια γυναίκα στον κόσμο είναι αγόρι, πρέπει να θεωρείται αφιερωμένο στον Κύριο.–

²⁴Επίσης θα πρόσφεραν θυσία ένα ζευγάρι τρυγόνια ή δύο μικρά περιστέρια, όπως λέει ο νόμος του Κυρίου.

²⁵Στα Ιεροσόλυμα βρισκόταν ένας άνθρωπος που τον έλεγαν Συμεών. Ήταν πιστός και ευλαβής, περίμενε τη σωτηρία του Ισραήλ και τον καθοδηγούσε το Πνεύμα το Άγιο.

²⁶Του είχε φανερώσει, λοιπόν, το Άγιο Πνεύμα ότι δε θα πεθάνει προτού να δει το Μεσσία.

²⁷Τότε το Άγιο Πνεύμα του υπέδειξε να πάει στο ναό. Μόλις οι γονείς έφεραν εκεί το παιδί, τον Ιησού, για να κάνουν γι' αυτό τα έθιμα του νόμου,

²⁸τον πήρε στην αγκαλιά του, δόξασε το Θεό και είπε:

²⁹«Τώρα, Κύριε, μπορείς ν' αφήσεις το δούλο σου να πεθάνει ειρηνικά, όπως του υποσχέθηκες,

³⁰γιατί τα μάτια μου είδαν το σωτήρα

³¹που ετοίμασες για όλους τους λαούς,

³²φως που θα φωτίσει τα έθνη και θα δοξάσει το λαό σου τον Ισραήλ».

³³Ο Ιωσήφ και η μητέρα του θαύμαζαν για όσα λέγονταν γι' αυτό.

³⁴Ο Συμεών τους ευλόγησε και είπε στη Μαριάμ, τη μητέρα του Ιησού: «Αυτός θα γίνει αιτία να καταστραφούν ή να σωθούν πολλοί Ισραηλίτες. Θα είναι σημείο αντιλεγόμενο,

³⁵για να φανερωθούν οι πραγματικές διαθέσεις πολλών. Όσο για σένα, ο πόνος για το παιδί σου θα διαπεράσει την καρδιά σου σαν δίκικο μαχαίρι».

³⁶Στα Ιεροσόλυμα ζούσε μια γυναίκα που προφήτευε και την έλεγαν Άννα· ήταν θυγατέρα του Φανουήλ από τη φυλή Ασήρ. Αυτή ήταν πολύ ηλικιωμένη. Έζησε επτά χρόνια με τον άντρα της μετά το γάμο

³⁷ και τώρα χήρα, ηλικίας ογδόντα τεσσάρων χρονών, δεν έφευγε από το ναό, αλλά λάτρευε το Θεό νύχτα και μέρα με νηστείες και προσευχές.

³⁸ Αυτή παρουσιάστηκε εκείνη την ώρα και δοξολογούσε το Θεό και μιλούσε για το παιδί σε όλους όσοι στην Ιερουσαλήμ περίμεναν τη λύτρωση.

Η επιστροφή στη Ναζαρέτ

³⁹ Όταν έκαναν όλα όσα πρόσταζε ο νόμος του Κυρίου, γύρισαν στη Γαλιλαία, στην πόλη τους τη Ναζαρέτ.

⁴⁰ Στο μεταξύ το παιδί μεγάλωνε και το πνεύμα του δυνάμωνε· ήταν γεμάτος σοφία, και η χάρη του Θεού ήταν μαζί του.

Ο Ιησούς δωδεκάχρονος στο ναό

⁴¹ Κάθε χρόνο, τη γιορτή του Πάσχα οι γονείς του Ιησού πήγαιναν στην Ιερουσαλήμ.

⁴² Όταν έγινε δώδεκα χρονών, ανέβηκαν στα Ιεροσόλυμα, στη γιορτή, όπως συνήθιζαν.

⁴³ Όταν τέλειωσε η γιορτή και γύριζαν πίσω, το παιδί ο Ιησούς παρέμεινε στην Ιερουσαλήμ, χωρίς να το ξέρουν ο Ιωσήφ και η μητέρα του.

⁴⁴ Νομίζοντας ότι ήταν μέσα στο πλήθος των προσκυνητών, περπάτησαν μιας μέρας δρόμο και ύστερα άρχισαν να τον αναζητούν ανάμεσα στους συγγενείς και τους γνωστούς.

⁴⁵ Δεν τον βρήκαν, όμως, και γύρισαν στην Ιερουσαλήμ να τον αναζητήσουν.

⁴⁶ Τον βρήκαν ύστερα από τρεις μέρες στο ναό καθισμένον ανάμεσα στους νομοδιδασκάλους, να τους ακούει και να τους κάνει ερωτήσεις.

⁴⁷ Όλοι όσοι τον άκουγαν έμεναν κατάπληκτοι για τη νοημοσύνη και τις απαντήσεις του.

⁴⁸ Μόλις τον είδαν οι γονείς του, απόρησαν, και η μητέρα του του είπε: «Παιδί μου, γιατί μας το 'κανες αυτό; Ο πατέρας σου κι εγώ σε αναζητούσαμε με πολλή αγωνία».

⁴⁹Ο Ιησούς τους απάντησε: «Γιατί με αναζητούσατε; Δεν ξέρατε ότι πρέπει να βρίσκομαι στο σπίτι του Πατέρα μου; »

⁵⁰Εκείνοι όμως δεν κατάλαβαν τα λόγια που τους είπε.

⁵¹Ο Ιησούς κατέβηκε μαζί τους και ήρθε στη Ναζαρέτ και ζούσε κοντά τους με υπακοή. Η μητέρα του όμως διατηρούσε μέσα στην καρδιά της όλα αυτά τα λόγια.

⁵²Ο Ιησούς μεγάλωνε και πρόκοβε στη σοφία, και η χάρη που είχε ευαρεστούσε το Θεό και τους ανθρώπους.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 3

Το κήρυγμα του Ιωάννη του Βαπτιστή

(Μτ 3,1-12· Μκ 1,1-8· Ιω 1,19-28)

¹Ήταν ο δέκατος πέμπτος χρόνος της βασιλείας του αυτοκράτορα Τιβέριου. Επίτροπος της Ιουδαίας ήταν ο Πόντιος Πιλάτος. Τετράρχης της Γαλιλαίας ήταν ο Ηρώδης, της Ιτουραίας και της Τραχωνίτιδας ο Φίλιππος ο αδερφός του, και της Αβιλινής ο Λυσανίας.

²Αρχιερείς ήταν ο Άννας και ο Καϊάφας. Τότε δόθηκε εντολή από το Θεό στο γιο του Ζαχαρία, τον Ιωάννη, που ήταν στην έρημο·

³έτσι αυτός πήγε σε όλα τα περίχωρα του Ιορδάνη, και κήρυττε να μετανοήσουν οι άνθρωποι και να βαφτιστούν, για να συγχωρηθούν οι αμαρτίες τους,

⁴όπως είναι γραμμένο στο βιβλίο του προφήτη Ησαΐα, ο οποίος είχε πει: Μια φωνή βροντοφωνάζει στην έρημο: “ετοιμάστε το δρόμο για τον Κύριο, ισιώστε τα μονοπάτια να περάσει.

⁵Κάθε φαράγγι θα γεμίσει και κάθε βουνό και λόφος θα χαμηλώσει. Οι στραβοί δρόμοι θα γίνουν ίσιοι και οι ανώμαλοι θα γίνουν ομαλοί.

⁶Τότε όλοι οι άνθρωποι θα δουν τη σωτηρία που προσφέρει ο Θεός”.

⁷Ο Ιωάννης έλεγε στα πλήθη που πήγαιναν σ’ αυτόν για να βαφτιστούν: «Οχιάς γεννήματα, ποιος σας είπε πως έτσι θα ξεφύγετε απ’ του Θεού την οργή που πλησιάζει;

⁸Κάνετε, λοιπόν, έργα που ταιριάζουν σε άνθρωπο που πραγματικά μετανοεί και μην αρχίσετε να λέτε μεταξύ σας “εμείς καταγόμαστε από τον Αβραάμ”. Να είστε βέβαιοι πως ο Θεός, ακόμη κι απ’ αυτές εδώ τις πέτρες μπορεί να κάνει απογόνους του Αβραάμ.

⁹Το τσεκούρι βρίσκεται κιόλας στη ρίζα των δέντρων. Κάθε δέντρο, λοιπόν, που δε δίνει καλό καρπό, θα κοπεί σύρριζα και θα ριχτεί στη φωτιά».

¹⁰Οι όχλοι τον ρωτούσαν: «Τι να κάνουμε, λοιπόν; »

¹¹Κι εκείνος τους απαντούσε: «Όποιος έχει δύο χιτώνες ας δώσει τον ένα σ’ αυτόν που δεν έχει, κι όποιος έχει τρόφιμα ας κάνει το ίδιο».

¹²Ήρθαν επίσης και τελώνες να βαφτιστούν και του είπαν: «Δάσκαλε, τι να κάνουμε; »

¹³Κι εκείνος τους αποκρίθηκε: «Να μην απαιτείτε περισσότερα απ’ ό, τι σας παραχωρεί ο νόμος».

¹⁴Τον ρωτούσαν ακόμη και στρατιώτες: «Κι εμείς τι πρέπει να κάνουμε; » Και τους έλεγε: «Μην παίρνετε λεφτά από κανέναν με ψεύτικες κατηγορίες ούτε με τη βία, αλλά να αρκείστε στο μισθό σας».

¹⁵Καθώς ο κόσμος περίμενε κι όλοι σκέφτονταν μέσα τους για τον Ιωάννη, μήπως αυτός είναι ο Χριστός,

¹⁶εκείνος απαντούσε σε όλους κι έλεγε: «Εγώ σας βαπτίζω με νερό, έρχεται όμως αυτός που είναι πιο ισχυρός από μένα και που εγώ δεν είμαι άξιος να λύσω το λουρί απ’ τα υποδήματά του. Αυτός θα σας βαπτίσει με Άγιο Πνεύμα και φωτιά».

¹⁷Στο χέρι του κρατάει το λιχνιστήρι για να ξεκαθαρίσει το αλώνι του και να συνάξει το σιτάρι στην αποθήκη του· το άχυρο όμως θα το κάψει με φωτιά που δε σβήνει ποτέ».

¹⁸Και με πολλές άλλες προτροπές ακόμη κήρυττε στο λαό το χαρμόσυνο μήνυμα.

¹⁹Επειδή όμως ο Ιωάννης κατηγορούσε τον Ηρώδη τον τετράρχη γιατί είχε για γυναίκα τη γυναίκα του αδερφού του, την Ηρωδιάδα, καθώς και για πολλές άλλες φαύλες πράξεις,

²⁰ο Ηρώδης πρόσθεσε σ' όλες αυτές και τούτο: έκλεισε τον Ιωάννη στη φυλακή.

Η βάπτισή του Ιησού

(Μτ 3,13-17· Μκ 1,9-11)

²¹Όταν βαφτίστηκαν όλοι, βαφτίστηκε κι ο Ιησούς· και την ώρα που προσευχόταν, άνοιξε ο ουρανός

²²και κατέβηκε σ' αυτόν το Άγιο Πνεύμα με ορατή μορφή, σαν περιστέρι. Τότε ήρθε μια φωνή από τον ουρανό που έλεγε: «Εσύ είσαι ο αγαπημένος μου Υιός, εσύ είσαι ο εκλεκτός μου».

Η γενεαλογία του Ιησού

(Μτ 1,1-17)

²³Αυτός ήταν ο Ιησούς, που όταν άρχισε το έργο του ήταν περίπου τριάντα χρόνων· καθώς νόμιζαν, ήταν γιος του Ιωσήφ, του Ηλί,

²⁴του Ματθάν, του Λευί, του Μελχί, του Ιωαννά, του Ιωσήφ,

²⁵του Ματταθίου, του Αμώς, του Ναούμ, του Εσλίμ, του Ναγγαί,

²⁶του Μαάθ, του Ματταθίου, του Σεμεΐ, του Ιωσήχ, του Ιωδά,

²⁷του Ιωαννάν, του Ρησά, του Ζοροβάβελ, του Σαλαθιήλ, του Νηρί,

²⁸του Μελχί, του Αδδί, του Κωσάμ, του Ελμωδάμ, του Ηρ,

²⁹του Ιωσή, του Ελιέζερ, του Ιωρείμ, του Ματθάτ, του Λευί,

³⁰του Συμεών, του Ιούδα, του Ιωσήφ, του Ιωνά, του Ελιακείμ,

³¹του Μελεά, του Μαϊνάν, του Ματταθά, του Νάθαν, του Δαβίδ,

³²του Ιεσσαί, του Ωβήδ, του Βοόζ, του Σαλμών, του Ναασών,

³³του Αμιναδάβ, του Αράμ, του Ιωράμ, του Εσρώμ, του Φαρές, του Ιούδα,

³⁴του Ιακώβ, του Ισαάκ, του Αβραάμ, του Θάρα, του Ναχώρ,

³⁵του Σερούχ, του Ραγαύ, του Φάλεκ, του Έβερ, του Σαλά,

- ³⁶του Καϊνάν, του Αρφαξάδ, του Σημ, του Νώε, του Λάμεχ,
³⁷του Μαθουσάλα, του Ενώχ, του Ιάρεδ, του Μαλελεήλ, του Καϊνάν,
³⁸του Ενώς, του Σηθ, του Αδάμ, του Θεού.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 4

Οι πειρασμοί του Ιησού

(Μτ 4,1-11· Μκ 1,12-13)

- ¹Ο Ιησούς, έφυγε από τον Ιορδάνη γεμάτος από Πνεύμα Άγιο. Το Πνεύμα τον οδήγησε στην έρημο,
²όπου για σαράντα μέρες αντιμετώπιζε τους πειρασμούς του διαβόλου. Τις σαράντα αυτές μέρες δεν έφαγε τίποτε και, όταν συμπληρώθηκαν, πείνασε.
³Τότε ο διάβολος του είπε: «Αν είσαι Υιός του Θεού, πες σ' αυτή την πέτρα να γίνει ψωμί».
⁴Ο Ιησούς του απάντησε: «Η Γραφή λέει ότι ο άνθρωπος δε ζει μόνο με ψωμί, αλλά με κάθε λόγο που βγαίνει απ' το στόμα του Θεού».
⁵Ύστερα ο διάβολος τον ανέβασε σ' ένα ψηλό βουνό, του έδειξε σε μια στιγμή όλα τα βασίλεια της οικουμένης,
⁶και του είπε: «Θα σου δώσω όλη αυτήν την εξουσία και τη λαμπρότητα αυτών των βασιλείων· σ' εμένα έχει παραδοθεί και τη δίνω σ' όποιον εγώ θέλω.
⁷Αν, λοιπόν, με προσκυνήσεις, θα είναι όλη δική σου».
⁸Απαντώντας ο Ιησούς του είπε: «Φύγε από μπροστά μου σατανά. Η Γραφή λέει: Τον Κύριο το Θεό σου θα προσκυνάς και μόνο αυτόν θα λατρεύεις».
⁹Τότε ο διάβολος τον πήγε στα Ιεροσόλυμα και τον έστησε στο πιο ψηλό μέρος του ναού και του είπε: «Αν είσαι Υιός του Θεού, πέσε από 'δω κάτω·
¹⁰γιατί η Γραφή λέει ότι: Θα δώσει για σένα εντολή στους αγγέλους να σε προφυλάξουν·
¹¹κι ακόμη: Θα σε σηκώσουν στα χέρια, για να μη σκοντάψει το πόδι σου σε καμιά πέτρα».

12Ο Ιησούς του απάντησε: «Η Γραφή λέει ότι δεν πρέπει να βάζεις σε δοκιμασία τον Κύριο το Θεό σου».

13Αφού ο διάβολος τελείωσε με όλους τους πειρασμούς, έφυγε προσωρινά απ' αυτόν.

Ο Ιησούς στη Γαλιλαία

(Μτ 4,12-17· Μκ 1,14-15)

14Ο Ιησούς επέστρεψε γεμάτος με τη δύναμη του Πνεύματος στη Γαλιλαία και η φήμη του διαδόθηκε σε όλα τα περίχωρα.

15Δίδασκε στις συναγωγές τους και τον τιμούσαν όλοι.

Το πρώτο κήρυγμα στη Ναζαρέτ

(Μτ 13, 53-58· Μκ 6, 1-6)

16Ύστερα ήρθε στη Ναζαρέτ, όπου είχε μεγαλώσει. Το Σάββατο πήγε όπως συνήθιζε στη συναγωγή και σηκώθηκε να διαβάσει τις Γραφές.

17Του έδωσαν το χειρόγραφο με τα λόγια του προφήτη Ησαΐα. Ο Ιησούς το ξετύλιξε και βρήκε το σημείο όπου ήταν γραμμένο το εξής:

18Το Πνεύμα του Κυρίου με κατέχει, γιατί ο Κύριος με έχρισε και μ' έστειλε ν' αναγγείλω το χαρμόσυνο μήνυμα στους φτωχούς να θεραπεύσω τους συντριμμένους ψυχικά.

19Στους αιχμαλώτους να κηρύξω απελευθέρωση και στους τυφλούς ότι θα βρουν το φως τους, να φέρω λευτεριά στους τσακισμένους, να αναγγείλω του καιρού τον ερχομό που ο Κύριος θα φέρει τη σωτηρία στο λαό του.

20Ύστερα τύλιξε το χειρόγραφο, το έδωσε στον υπηρέτη και κάθισε. Τα μάτια όλων στη συναγωγή ήταν προσηλωμένα πάνω του.

21Άρχισε τότε να τους λέει: «Σήμερα βρίσκει την εκπλήρωσή της η προφητεία που μόλις ακούσατε».

22Όλοι συμφωνούσαν μαζί του· θαύμαζαν για τα γεμάτα χάρη λόγια που έβγαιναν από το στόμα του, και ρωτούσαν: «Αυτός δεν είναι ο γιος του Ιωσήφ; »

²³Εκείνος τους απάντησε: «Ασφαλώς θα μου πείτε την παροιμία που λέει, “γιατρέ, γιάτρεψε τον εαυτό σου. Όσα ακούσαμε ότι έγιναν στην Καπερναούμ κάνε τα κι εδώ στην πατρίδα σου”.

²⁴Σας βεβαιώνω», πρόσθεσε, «πως κανένας προφήτης δεν είναι δεκτός στην πατρίδα του.

²⁵Πράγματι, την εποχή του προφήτη Ηλία υπήρχαν πολλές χήρες στον Ισραήλ. Τότε ο ουρανός δεν είχε βρέξει για τρία χρόνια και έξι μήνες και μεγάλη πείνα είχε πέσει σ’ όλη τη γη.

²⁶Ο Θεός όμως δεν έστειλε τον Ηλία σε καμιά απ’ αυτές, παρά μόνο σε μια χήρα στα Σάρεπτα της Σιδωνίας.

²⁷Επίσης την εποχή του προφήτη Ελισαίου υπήρχαν πολλοί λεπροί ανάμεσα στους Ισραηλίτες, κανένας όμως απ’ αυτούς δεν καθαρίστηκε, εκτός από το Νεεμάν το Σύρο».

²⁸Όταν τ’ άκουσαν αυτά μέσα στη συναγωγή εξοργίστηκαν όλοι.

²⁹Σηκώθηκαν τότε και έβγαλαν τον Ιησού έξω από την πόλη και τον έφεραν ως την άκρη του βουνού, πάνω στο οποίο ήταν χτισμένη, για να τον ρίξουν στον γκρεμό.

³⁰Αυτός όμως πέρασε απ’ ανάμεσά τους και έφυγε.

Η θεραπεία του δαιμονισμένου στην Καπερναούμ (Μκ 1,21-28)

³¹Κατέβηκε στην Καπερναούμ, πόλη της Γαλιλαίας, και το Σάββατο τους δίδασκε·

³²όλοι έμεναν κατάπληκτοι με τη διδασκαλία του, γιατί μιλούσε με αυθεντία.

³³Στη συναγωγή ήταν κάποιος που κατεχόταν από πονηρό δαιμονικό πνεύμα. Αυτός φώναξε με δυνατή φωνή:

³⁴«Ε! Τι δουλειά έχεις εσύ μ’ εμάς, Ιησού Ναζαρηνέ; Ήρθες να μας αφανίσεις; Σε ξέρω ποιος είσαι· είσαι ο εκλεκτός του Θεού».

35 Ο Ιησούς επιτίμησε το πνεύμα λέγοντάς του: «Πάψε να μιλάς και βγες απ' αυτόν». Τότε το δαιμόνιο, αφού τον έριξε κάτω ανάμεσά τους, βγήκε απ' αυτόν χωρίς καθόλου να τον βλάψει.

36 Όλους τούς έπιασε δέος και έλεγαν ο ένας στον άλλο: «Τι λόγος είναι αυτός! Με εξουσία και δύναμη διατάζει τα πονηρά πνεύματα και βγαίνουν».

37 Έτσι η φήμη του απλωνόταν παντού στην περιοχή.

Η θεραπεία της πεθεράς του Σίμωνα και άλλων ασθενών

(Μτ 8,14-17· Μκ 1,29-34)

38 Όταν ο Ιησούς έφυγε από τη συναγωγή, πήγε στο σπίτι του Σίμωνα. Η πεθερά του Σίμωνα υπέφερε από υψηλό πυρετό, και τον παρακάλεσαν να την κάνει καλά.

39 Ο Ιησούς ήρθε κοντά της, επιτίμησε τον πυρετό, κι ο πυρετός την άφησε. Εκείνη σηκώθηκε αμέσως και τους υπηρετούσε.

40 Όταν έγερνε ο ήλιος, όλοι όσοι είχαν ασθενείς από διάφορες αρρώστιες τούς έφερναν σ' αυτόν. Εκείνος τους θεράπευε ακουμπώντας τα χέρια πάνω στον καθένα απ' αυτούς.

41 Από πολλούς έβγαιναν και δαιμόνια, τα οποία κραύγαζαν και έλεγαν: «Εσύ είσαι ο Μεσσίας, ο Υιός του Θεού»· γιατί ήξεραν ότι αυτός είναι ο Χριστός. Εκείνος όμως τα επιτιμούσε και δεν τα άφηνε να μιλούν.

Αναχώρηση από την Καπερναούμ

(Μκ 1,35-39)

42 Όταν ξημέρωσε, έφυγε και πήγε σ' ένα ερημικό μέρος. Ο κόσμος όμως τον αναζητούσε και πήγαν εκεί που ήταν και τον κρατούσαν να μη φύγει από κοντά τους.

43 Εκείνος τους έλεγε: «Πρέπει να αναγγείλω το χαρμόσυνο μήνυμα για τη βασιλεία του Θεού και στις άλλες πόλεις, γιατί αυτόν το σκοπό έχει η αποστολή μου».

44 Ύστερα απ' αυτό δίδασκε στις συναγωγές της Γαλιλαίας.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 5

Η κλήση των πρώτων μαθητών

(Μτ 4,18-22· Μκ 1,16-20)

- ¹Καθώς τα πλήθη συνωστίζονταν κάποτε γύρω του για ν' ακούσουν το λόγο του Θεού κι εκείνος στεκόταν στην όχθη της λίμνης Γεννησαρέτ,
- ²είδε δύο ψαροκάικα στην άκρη της λίμνης. Οι ψαράδες είχαν κατεβεί απ' αυτά και έπλεναν τα δίχτυα.
- ³Εκείνος ανέβηκε σ' ένα από τα ψαροκάικα, σ' αυτό που ήταν του Σίμωνα, και τον παρακάλεσε να τραβηχτεί λίγο από την ξηρά. Κάθισε στο ψαροκάικο και απ' αυτό δίδασκε τα πλήθη.
- ⁴Όταν τελείωσε την ομιλία του, είπε στο Σίμωνα: «Πήγαινε στα βαθιά και ρίξτε τα δίχτυα σας για ψάρεμα».
- ⁵Ο Σίμων του αποκρίθηκε: «Διδάσκαλε, όλη τη νύχτα παιδευόμασταν και δεν πιάσαμε τίποτε· επειδή όμως το λες εσύ, θα ρίξω το δίχτυ».
- ⁶Το έριξαν κι έπιασαν πάρα πολλά ψάρια, τόσα που το δίχτυ τους άρχισε να σκίζεται.
- ⁷Με νεύματα ειδοποίησαν τους συνεταίρους τους, που ήταν στο άλλο πλοίο να έρθουν να τους βοηθήσουν. Εκείνοι ήρθαν και γέμισαν και τα δύο ψαροκάικα σε σημείο που να κινδυνεύουν να βυθιστούν.
- ⁸Όταν ο Σίμων Πέτρος είδε τι έγινε, έπεσε στα γόνατα του Ιησού και του είπε: «Βγες από το καΐκι μου, Κύριε, γιατί είμαι άνθρωπος αμαρτωλός».
- ⁹Αυτά τα είπε γιατί είχε κυριευτεί από δέος, αυτός και όλοι όσοι ήταν μαζί του, για τα πολλά ψάρια που είχαν πιάσει.
- ¹⁰Το ίδιο συνέβη και με τα παιδιά του Ζεβεδαίου, τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, που ήταν συνεργάτες του Σίμωνα. Ο Ιησούς τότε είπε στο Σίμωνα: «Μη φοβάσαι, από τώρα θα ψαρεύεις ανθρώπους».
- ¹¹Υστερα, αφού τράβηξαν τα ψαροκάικα στη στεριά, άφησαν τα πάντα και τον ακολούθησαν.

Θεραπεία λεπρού

(Μτ 8,1-4· Μκ 1,40-45)

¹²Ο Ιησούς βρισκόταν κάποτε σε μια πόλη. Ένας άνθρωπος γεμάτος λέπρα, μόλις τον είδε, έπεσε με το πρόσωπο στη γη και τον παρακαλούσε: «Κύριε, αν θέλεις, μπορείς να με καθαρίσεις από τη λέπρα».

¹³Εκείνος άπλωσε το χέρι του, τον άγγιξε και είπε: «Θέλω να καθαριστείς από τη λέπρα». Αμέσως η λέπρα έφυγε από πάνω του.

¹⁴Ο Ιησούς τον διέταξε να μην πει τίποτα σε κανέναν· «για να τους αποδείξεις όμως ότι θεραπεύτηκες», του λέει, «πήγαινε να δείξεις τον εαυτό σου στον ιερέα και πρόσφερε για τον καθαρισμό σου ό, τι έχει καθορίσει ο Μωυσής».

¹⁵Η φήμη του, λοιπόν, απλωνόταν όλο και περισσότερο, και πλήθος ανθρώπων πήγαιναν κοντά του να τον ακούσουν και να τους θεραπεύσει απ' τις αρρώστιες τους.

¹⁶Εκείνος όμως αποσυρόταν σε ερημικά μέρη και προσευχόταν.

Θεραπεία παραλύτου

(Μτ 9,1-8· Μκ 2,1-12)

¹⁷Μια μέρα που ο Ιησούς δίδασκε, κοντά του κάθονταν Φαρισαίοι και δάσκαλοι του νόμου, οι οποίοι είχαν έρθει από κάθε χωριό της Γαλιλαίας και της Ιουδαίας, καθώς κι από την Ιερουσαλήμ. Ο Θεός τού είχε δώσει τη δύναμη να θεραπεύει τους αρρώστους.

¹⁸Την ώρα εκείνη κάποιοι άντρες έφεραν πάνω σ' ένα κρεβάτι έναν παράλυτο, και προσπαθούσαν να τον βάλουν μέσα στο σπίτι και να τον αποθέσουν μπροστά του.

¹⁹Επειδή δεν βρήκαν τρόπο να τον περάσουν μέσα εξαιτίας του πλήθους, ανέβηκαν στη στέγη και τον κατέβασαν ανάμεσα από τα κεραμίδια μαζί με το κρεβάτι στη μέση, μπροστά στον Ιησού.

²⁰Εκείνος όταν είδε την πίστη τους είπε: «Άνθρωπέ μου, σου έχουν συγχωρηθεί οι αμαρτίες σου».

²¹Οι γραμματείς και οι Φαρισαίοι άρχισαν να λένε από μέσα τους: «Μα ποιος είν' αυτός, που με τα λόγια του προσβάλλει το Θεό; Ποιος μπορεί να συγχωρεί αμαρτίες, εκτός από το Θεό; »

²²Ο Ιησούς κατάλαβε τις σκέψεις τους και τους αποκρίθηκε: «Τι σκέφτεστε μέσα σας;

²³Τι είναι ευκολότερο: να πω “σου έχουν συγχωρηθεί οι αμαρτίες σου” ή να πω, “σήκω και περπάτα”;

²⁴Για να μάθετε, λοιπόν, ότι ο Υιός του Ανθρώπου έχει την εξουσία να συγχωρεί αμαρτίες πάνω στη γη» –λέει στον παράλυτο: «Σ’ εσένα το λέω: σήκω, πάρε το κρεβάτι σου και πήγαινε στο σπίτι σου».

²⁵Εκείνος σηκώθηκε αμέσως μπροστά τους, πήρε το κρεβάτι στο οποίο ήταν κατάκοιτος και πήγε στο σπίτι του δοξάζοντας το Θεό.

²⁶Όλοι έμειναν κατάπληκτοι και δόξαζαν το Θεό. Γεμάτοι δέος έλεγαν: «Σήμερα είδαμε παράδοξα πράγματα! »

Η κλήση του Λευί (Μτ 9,9-13· Μκ 2,13-17)

²⁷Υστερα απ’ αυτά βγήκε έξω και είδε έναν τελώνη, που ονομαζόταν Λευί, να κάθεται στο τελωνείο και του είπε: «Ακολουθήσέ με».

²⁸Εκείνος τα εγκατέλειψε όλα, σηκώθηκε και τον ακολούθησε,

²⁹και του έκανε πλούσιο τραπέζι σπίτι του. Μαζί τους στο τραπέζι ήταν πολύς κόσμος, τελώνες και άλλοι άνθρωποι.

³⁰Οι Φαρισαίοι, και οι γραμματείς που ανήκαν στην παράταξή τους, διαμαρτύρονταν στους μαθητές του και τους έλεγαν: «Γιατί τρώτε και πίνετε μαζί με τελώνες και αμαρτωλούς; »

³¹Ο Ιησούς τους απάντησε: «Δεν έχουν ανάγκη από γιατρό οι υγείς, αλλά οι άρρωστοι·

³²δεν ήρθα να καλέσω σε μετάνοια τους δικαίους, αλλά τους αμαρτωλούς».

Το ερώτημα για τη νηστεία (Μτ 9,14-17· Μκ 2,18-22)

³³Τότε εκείνοι του είπαν: «Γιατί οι μαθητές του Ιωάννη νηστεύουν συχνά και κάνουν και προσευχές, το ίδιο και οι μαθητές των Φαρισαίων, ενώ οι δικοί σου τρώνε και πίνουν; »

³⁴Ο Ιησούς τους απάντησε: «Μπορείτε να κάνετε τους φίλους του γαμπρού να νηστεύουν όσον καιρό είναι μαζί τους ο γαμπρός;

³⁵Θα έρθουν όμως μέρες που θα τους πάρουν από κοντά τους το γαμπρό, και τότε θα νηστεύσουν τις μέρες εκείνες».

³⁶Τους είπε ακόμη και μια παραβολή: «Κανένας δεν σκίζει καινούριο ύφασμα για να βάλει μπάλωμα σε παλιό, γιατί τότε και το καινούριο ύφασμα θα σκιστεί, και το μπάλωμα από το καινούριο δε θα ταιριάσει με το παλιό.

³⁷Επίσης, κανένας δε βάζει καινούριο κρασί σε παλιά ασκιά· γιατί το καινούριο κρασί θα κάνει τα ασκιά να σκάσουν, κι έτσι κι αυτό θα χυθεί και τα ασκιά θα καταστραφούν.

³⁸Πρέπει, λοιπόν, το καινούριο κρασί να μπαίνει σε καινούρια ασκιά, και έτσι θα διατηρούνται και τα δύο.

³⁹Επίσης, κανένας που πίνει παλιό κρασί δε θέλει αμέσως καινούριο, γιατί κρίνει ότι το παλιό είναι καλύτερο».

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 6

Η τήρηση του Σαββάτου

(Μτ 12,1-8· Μκ 2,23-28)

¹Το δεύτερο Σάββατο μετά το πρώτο του Πάσχα, συνέβη να περνάει ο Ιησούς μέσα από σπαρμένα χωράφια. Οι μαθητές του έκοβαν στάχυα, τα έτριβαν με τα χέρια και έτρωγαν τους σπόρους.

²Κάποιοι Φαρισαίοι τότε τους είπαν: «Γιατί κάνετε κάτι που δεν επιτρέπεται από το νόμο να γίνεται το Σάββατο; »

³Κι ο Ιησούς τους απάντησε: «Ούτε κι αυτό δεν το διαβάσατε στη Γραφή, που έκανε ο Δαβίδ όταν πείνασαν αυτός και οι σύντροφοί του;

⁴Μπήκε στο ναό του Θεού, πήρε κι έφαγε κι έδωσε και στους άντρες του τους άρτους της προθέσεως, που δεν επιτρέπεται από το νόμο να φάνε παρά μόνο οι ιερείς».

⁵Και τους είπε καταλήγοντας: «Ο Υιός του Ανθρώπου εξουσιάζει και το Σάββατο».

Θεραπεία κατά το Σάββατο

(Μτ 12,9-15α· Μκ 3,1-6)

- ⁶Ένα άλλο Σάββατο, μπήκε ο Ιησούς στη συναγωγή και δίδασκε. Εκεί ήταν ένας άνθρωπος με παράλυτο το δεξί του χέρι.
- ⁷Οι γραμματείς και οι Φαρισαίοι, λοιπόν, πρόσεχαν να δουν αν θα θεραπεύσει κανέναν το Σάββατο, για να βρουν αφορμή να τον κατηγορήσουν.
- ⁸Ο Ιησούς, που γνώριζε τους διαλογισμούς τους, είπε στον άνθρωπο με το παράλυτο χέρι: «Σήκω και στάσου στη μέση». Εκείνος σηκώθηκε και στάθηκε.
- ⁹Τότε ο Ιησούς είπε στους γραμματείς και στους Φαρισαίους: «Θα σας κάνω ένα ερώτημα: Τι επιτρέπει ο νόμος να κάνει κανείς το Σάββατο; να κάνει καλό ή να κάνει κακό; να σώσει μια ζωή ή να την αφήσει να χαθεί;»
- ¹⁰Κι αφού έριξε τη ματιά του σ' όλους αυτούς γύρω, είπε στον παράλυτο: «Τέντωσε το χέρι σου». Αυτός το έκανε, και το χέρι του έγινε καλά σαν το άλλο.
- ¹¹Εκείνοι τότε έγιναν έξω φρενών και συζητούσαν μεταξύ τους τι θα 'πρεπε να κάνουν εναντίον του Ιησού.

Η εκλογή των δώδεκα αποστόλων

(Μτ 10,1-4· Μκ 3,13-19)

- ¹²Εκείνες τις ημέρες ανέβηκε ο Ιησούς στο βουνό για να προσευχηθεί. Όλη τη νύχτα προσευχόταν στο Θεό.
- ¹³Όταν ξημέρωσε, φώναξε κοντά του τους μαθητές του κι απ' αυτούς διάλεξε δώδεκα, τους οποίους ονόμασε αποστόλους:
- ¹⁴Το Σίμωνα, που του έδωσε το όνομα Πέτρος, και τον αδερφό του τον Ανδρέα· τον Ιάκωβο, τον Ιωάννη, το Φίλιππο, το Βαρθολομαίο·
- ¹⁵το Ματθαίο, το Θωμά, τον Ιάκωβο, γιο του Αλφαίου, το Σίμωνα, που λεγόταν Ζηλωτής·
- ¹⁶τον Ιούδα, γιο του Ιακώβου, και τον Ιούδα τον Ισκαριώτη, αυτόν που έγινε προδότης.

Ο Ιησούς διδάσκει και θεραπεύει

(Μτ 4,23-25)

17 Ο Ιησούς με τους μαθητές του κατέβηκε από το βουνό και στάθηκε σε μια πεδιάδα. Ένα μεγάλο πλήθος μαθητών του, καθώς και πολλός λαός απ' όλη την Ιουδαία, από την Ιερουσαλήμ και τις παραλιακές πόλεις της Τύρου και της Σιδώνας

18 είχαν πάει εκεί για να τον ακούσουν και για να θεραπευτούν από τις αρρώστιες τους. Ήρθαν ακόμα και όσοι υπέφεραν από ακάθαρτα πνεύματα· όλοι αυτοί θεραπεύτηκαν.

19 Όλος ο κόσμος προσπαθούσε να τον αγγίξει, γιατί μια δύναμη έβγαινε από πάνω του και θεράπευε τους πάντες.

Μακαρισμοί και ταλανισμοί

(Μτ 5,1-12)

20 Τότε ο Ιησούς στράφηκε προς τους μαθητές του και τους είπε: «Μακάριοι εσείς οι φτωχοί, γιατί δική σας είναι η βασιλεία του Θεού.

21 Μακάριοι εσείς που τώρα πεινάτε, γιατί θα σας χορτάσει ο Θεός. Μακάριοι εσείς που τώρα κλαίτε, γιατί θα χαρείτε.

22 Μακάριοι είστε, άμα σας μισήσουν οι άνθρωποι και σας διώξουν απ' τις συναγωγές και σας χλευάσουν και δυσφημίσουν το όνομά σας εξαιτίας του Υιού του Ανθρώπου.

23 Χαρείτε όταν συμβεί αυτό, κι από χαρά σκιρτήστε· γιατί ο Θεός θα σας ανταμείψει με το παραπάνω στον ουρανό. Τα ίδια έκαναν και οι πρόγονοί τους στους προφήτες.

24 Αλίμονο όμως σ' εσάς τους πλουσίους, γιατί την αμοιβή σας την έχετε πάρει ήδη σ' αυτό τον κόσμο.

25 Αλίμονο σ' εσάς που τώρα είστε χορτάτοι γιατί θα πεινάσετε. Αλίμονο σ' εσάς που τώρα γελάτε, γιατί θα θρηνησετε και θα κλάψετε.

26 Αλίμονο αν όλοι οι άνθρωποι σας επαινούν, γιατί το ίδιο έκαναν κι οι πρόγονοί τους στους ψευδοπροφήτες».

Αγαπάτε τους εχθρούς σας

(Μτ 5,38-48)

27 «Σ' εσάς όμως που μ' ακούτε λέω: Αγαπάτε τους εχθρούς σας, ευεργετείτε όσους σας μισούν·

28 δίνετε ευχές σ' όσους σας δίνουν κατάρες, προσεύχεστε γι' αυτούς που σας κακομεταχειρίζονται.

29 »Σ' όποιον σε χαστουκίζει στο ένα μάγουλο, γύριζε και το άλλο· κι αν κάποιος σου πάρει το πανωφόρι, μην τον εμποδίσεις να πάρει και το πουκάμισο.

30 Σ' όποιον σου ζητάει κάτι δίνε το, κι αν κάποιος σου πάρει αυτό που σου ανήκει, μη ζητάς να σου το επιστρέψει.

31 Όπως θέλετε να σας συμπεριφέρονται οι άνθρωποι, έτσι ακριβώς να συμπεριφέρεστε κι εσείς σ' αυτούς.

32 Γιατί, αν αγαπάτε αυτούς που σας αγαπούν, ποια εύνοια περιμένετε από το Θεό; Αφού και οι αμαρτωλοί αγαπούν αυτούς που τους αγαπούν.

33 Κι αν κάνετε καλό σ' αυτούς που σας κάνουν καλό, ποια εύνοια περιμένετε από το Θεό; Και οι αμαρτωλοί το ίδιο κάνουν.

34 Αν δανείζετε σ' όσους ελπίζετε να σας τα επιστρέψουν, ποια εύνοια περιμένετε από το Θεό; Και οι αμαρτωλοί δανείζουν στους ομοίους τους για να τα πάρουν πίσω.

35 »Αντίθετα, εσείς ν' αγαπάτε τους εχθρούς σας, να κάνετε το καλό και να δανείζετε, χωρίς να περιμένετε να πάρετε πίσω τίποτα. Έτσι, ο Θεός, που είναι καλός ακόμα και με τους αχάριστους και τους κακούς, θα σας ανταμείψει με το παραπάνω και θα σας κάνει παιδιά του.

36 Να είστε λοιπόν σπλαχνικοί, όπως σπλαχνικός είναι κι ο Θεός Πατέρας σας».

Κρίση και κατάκριση

(Μτ 7,1-5)

³⁷«Μην κρίνετε τους συνανθρώπους σας, για να μη σας κρίνει κι εσάς ο Θεός. Μην τους καταδικάζετε, για να μη σας καταδικάσει κι εσάς ο Θεός. Συγχωρείτε, για να σας συγχωρήσει κι εσάς ο Θεός.

³⁸Δίνετε, για να σας δώσει κι εσάς ο Θεός. Η δωρεά του θα είναι πλούσια, άφθονη, τέλεια και ξέχειλη· γιατί, ό, τι μέτρο χρησιμοποιείτε για τους άλλους, το ίδιο θα χρησιμοποιήσει και για σας ο Θεός».

³⁹Επίσης τους είπε ο Ιησούς και μια παρομοίωση: «Μπορεί ένας τυφλός να οδηγήσει έναν άλλον τυφλό; Δεν θα πέσουν κι οι δυο στο χαντάκι;

⁴⁰Ένας μαθητής δεν μπορεί να είναι πάνω από το δάσκαλό του· όποιος όμως καταρτιστεί τέλεια, μπορεί να φτάσει το δάσκαλό του.

⁴¹»Γιατί βλέπεις το σκουπιδάκι στο μάτι του αδερφού σου και δε νιώθεις ολόκληρο δοκάρι που είναι στο δικό σου μάτι;

⁴²Πώς μπορείς να λες στον αδερφό σου, “αδερφέ, άφησε να βγάλω το σκουπιδάκι από το μάτι σου”, όταν εσύ ο ίδιος δε βλέπεις ολόκληρο δοκάρι στο μάτι σου; Υποκριτή! Βγάλε πρώτα από το μάτι σου το δοκάρι και τότε θα δεις καθαρά και θα μπορέσεις να βγάλεις το σκουπιδάκι από το μάτι του αδερφού σου».

Το κριτήριο της καλοσύνης

(Μτ 7,17-20· 12,33-35)

⁴³«Ένα καλό δέντρο δεν κάνει άχρηστο καρπό, ούτε πάλι ένα άχρηστο δέντρο μπορεί να κάνει καλό καρπό.

⁴⁴Κάθε δέντρο αναγνωρίζεται από τον καρπό που παράγει. Δε μαζεύουμε σύκα απ’ τ’ αγκάθια ούτε τρυγάμε σταφύλια από τα βάτα.

⁴⁵Ο καλός άνθρωπος βγάζει το καλό από το αγαθό απόθεμα της καρδιάς του, κι ο κακός από το κακό απόθεμα της καρδιάς του βγάζει το κακό. Γιατί, το στόμα του ανθρώπου μιλάει από το περίσσειμα της καρδιάς».

Η αξία της εφαρμογής των λόγων του Θεού

(Μτ 7,24-27)

⁴⁶«Γιατί με προσφωνείτε “Κύριε, Κύριε” και δεν εφαρμόζετε αυτά που σας λέω;

⁴⁷Όποιος έρχεται σ' εμένα κι ακούει τα λόγια μου και τα εφαρμόζει, θα σας δείξω με ποιον μοιάζει:

⁴⁸Μοιάζει με έναν που για να χτίσει το σπίτι του, έσκαψε βαθιά, κι έβαλε τα θεμέλια πάνω σ' ένα βράχο. Έτσι όταν έγινε πλημμύρα κι έπεσαν ποτάμι τα νερά πάνω στο σπίτι, δεν μπόρεσαν να το σαλέψουν, γιατί είχε θεμελιωθεί πάνω στο βράχο.

⁴⁹Αντίθετα, αυτός που ακούει τα λόγια μου και δεν τα εφαρμόζει, μοιάζει με έναν, που έχτισε το σπίτι του πάνω στο χώμα, χωρίς θεμέλια. Μόλις έπεσαν ποτάμι τα νερά πάνω στο σπίτι, γκρεμίστηκε και η ζημιά που έπαθε ήταν μεγάλη».

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 7

Ο Ιησούς θεραπεύει το δούλο του εκατόνταρχου

(Μτ 8,5-13· Ιω 4,43-54)

¹Όταν τελείωσε ο Ιησούς τη διδασκαλία του προς το λαό, πήγε στην Καπερναούμ.

²Εκεί ο δούλος κάποιου εκατόνταρχου ήταν βαριά άρρωστος, ετοιμοθάνατος. Ο εκατόνταρχος, που αγαπούσε πολύ το δούλο του,

³όταν άκουσε για τον Ιησού, έστειλε Ιουδαίους πρεσβυτέρους να τον παρακαλέσουν να έρθει να σώσει το δούλο του.

⁴Εκείνοι πήγαν στον Ιησού και τον θερμοπαρακαλούσαν: «Αξίζει να τον βοηθήσεις», του έλεγαν,

⁵«γιατί αγαπάει το έθνος μας, και τη συναγωγή αυτός μας την έχτισε».

⁶Όταν όμως ο Ιησούς προχωρώντας μαζί τους είχε κιόλας φτάσει κοντά στο σπίτι, ο εκατόνταρχος έστειλε φίλους και του είπε: «Κύριε, μην κάνεις τον κόπο· δεν είμαι άξιος να σε δεχτώ στο σπίτι μου·

⁷γι' αυτό και δε θεώρησα τον εαυτό μου άξιο να σ' επισκεφθεί. Ένα λόγο πες μόνο, και θα γιατρευτεί ο δούλος μου.

⁸Εγώ ξέρω από εξουσία· είμαι άνθρωπος κάτω από εξουσία κι έχω και στρατιώτες στη διοίκησή μου. Στον ένα λέω “πήγαινε” και πηγαίνει, στον άλλο λέω “έλα” κι έρχεται, και στο δούλο μου “κάνε αυτό” και το κάνει».

⁹Όταν άκουσε αυτά τα λόγια ο Ιησούς, τον θαύμασε· και γυρίζοντας προς το πλήθος που τον ακολουθούσε είπε: «Σας βεβαιώνω πως τέτοια πίστη ούτε ανάμεσα στους Ισραηλίτες δε βρήκα! »

¹⁰Όταν οι φίλοι του εκατόνταρχου γύρισαν στο σπίτι, βρήκαν τον άρρωστο δούλο θεραπευμένο.

Ο Ιησούς ανασταίνει το γιο μιας χήρας στη Ναϊν

¹¹Ύστερα πήγε ο Ιησούς σε μια πόλη που λεγόταν Ναϊν. Μαζί του ήταν αρκετοί μαθητές του και πολύ πλήθος.

¹²Την ώρα που πλησίαζαν στην πύλη της πόλης, έβγαζαν ένα νεκρό, το μονάκριβο γιο μιας μάνας, που μάλιστα ήταν χήρα. Κόσμος πολύς από την πόλη τη συνόδευε.

¹³Όταν είδε τη χήρα ο Κύριος, τη σπλαχνίστηκε και της είπε: «Μην κλαις».

¹⁴Έπειτα προχώρησε, ακούμπησε τη σορό, και αφού στο μεταξύ αυτοί που βαστούσαν το φέρετρο σταμάτησαν, είπε: «Νεαρέ, σε διατάζω να σηκωθείς».

¹⁵Ο νεκρός ανακάθισε κι άρχισε να μιλάει. Ο Ιησούς τότε τον παρέδωσε στη μητέρα του.

¹⁶Όλους τους κυρίεψε δέος και δόξαζαν το Θεό: «Μεγάλος προφήτης», έλεγαν, «εμφανίστηκε ανάμεσά μας! » και: «Ο Θεός ήρθε να σώσει το λαό του! »

¹⁷Έτσι διαδόθηκε αυτή η φήμη για τον Ιησού σ' ολόκληρη την Ιουδαία και στα περίχωρα.

Ο Ιησούς και ο Ιωάννης ο Βαπτιστής (Μτ 11,2-19)

¹⁸Οι μαθητές του Ιωάννη του Βαπτιστή τον πληροφόρησαν για όλα όσα συνέβησαν.

- ¹⁹Τότε ο Ιωάννης φώναξε δύο από τους μαθητές του και τους έστειλε να ρωτήσουν τον Ιησού: «Εσύ είσαι ο Μεσσίας που είναι να έρθει ή να περιμένουμε κανέναν άλλο; »
- ²⁰Αυτοί πήγαν στον Ιησού και του είπαν: «Ο Ιωάννης ο Βαπτιστής μάς έστειλε σ' εσένα και ρωτάει αν εσύ είσαι ο Μεσσίας που πρόκειται να έρθει ή να περιμένουμε άλλον».
- ²¹Εκείνη την ώρα ο Ιησούς είχε γιατρέψει πολλούς αρρώστους, βαριά ασθενείς και δαιμονισμένους, και χάρισε το φως σε πολλούς τυφλούς.
- ²²Έτσι γύρισε και τους είπε: «Να πάτε να πείτε στον Ιωάννη αυτά που είδατε κι ακούσατε: Τυφλοί ξαναβλέπουν, κουτσοί περπατούν, λεπροί καθαρίζονται, κουφοί ακούν, νεκροί ανασταίνονται, φτωχοί ακούνε το χαρμόσυνο άγγελμα.
- ²³Και μακάριος είναι όποιος δε χάσει την εμπιστοσύνη του σ' εμένα».
- ²⁴Όταν έφυγαν οι μαθητές του Ιωάννη, ο Ιησούς άρχισε να μιλάει στον κόσμο για τον Ιωάννη: «Τι βγήκατε να δείτε στην έρημο; Ένα καλάμι που το πάει πέρα δώθε ο άνεμος;
- ²⁵Ή μήπως βγήκατε να δείτε κανέναν ντυμένο με πολυτελή ρούχα; Όσοι φοράνε λαμπρά ρούχα και ζουν με απολαύσεις βρίσκονται στ' ανάκτορα.
- ²⁶Τι βγήκατε λοιπόν να δείτε; Έναν προφήτη, δεν είν' έτσι; Ναι, σας βεβαιώνω μάλιστα πως αυτός είναι περισσότερο από προφήτη.
- ²⁷Είναι αυτός για τον οποίο λέει η Γραφή: Εγώ στέλνω τον αγγελιοφόρο μου πριν από σένα, για να προετοιμάσει το δρόμο σου.
- ²⁸Σας βεβαιώνω πως μάνα δε γέννησε ως τώρα προφήτη πιο μεγάλο από τον Ιωάννη το Βαπτιστή· ο πιο μικρός όμως στη βασιλεία του Θεού είναι μεγαλύτερός του».
- ²⁹Όλος ο κόσμος, που άκουσε το κήρυγμα του Ιωάννη, ακόμη και οι τελώνες, βαφτίστηκαν απ' αυτόν, γιατί πίστεψαν πως τον είχε στείλει ο Θεός.

30 Αντίθετα, οι Φαρισαίοι και οι νομοδιδάσκαλοι, με το να μη βαφτιστούν από τον Ιωάννη, αρνήθηκαν αυτό που ήθελε ο Θεός γι' αυτούς.

31 «Με τι, λοιπόν, να παρομοιάσω τη σημερινή γενιά των ανθρώπων; Με τι μοιάζουν;

32 Μοιάζουν με τα παιδιά που κάθονται στην αγορά, και η μια ομάδα φωνάζει στην άλλη και λέει: “σας παίξαμε με τη φλογέρα χαρούμενα τραγούδια, μα εσείς δε χορέψατε· σας τραγουδήσαμε μοιρολόγια, μα εσείς δεν κλάψατε”.

33 Το ίδιο κάνετε κι εσείς: Ήρθε ο Ιωάννης ο Βαπτιστής που δεν έτρωγε φαί και δεν έπινε κρασί, και τον βγάλατε δαιμονισμένο.

34 Ήρθε ο Υιός του Ανθρώπου, που τρώει και πίνει, και λέτε “φαγάς και οινοπότης είν' αυτός, που κάνει παρέα με τελώνες και αμαρτωλούς”.

35 Και όμως, η σοφία του Θεού δικαιώθηκε στο πρόσωπο όλων των απεσταλμένων της! »

Ο Ιησούς συγχωρεί μια αμαρτωλή γυναίκα

(Μτ 26,6-13· Ιω 12,3-8)

36 Κάποιος Φαρισαίος προσκάλεσε τον Ιησού σε γεύμα. Ο Ιησούς μπήκε στο σπίτι του Φαρισαίου και κάθισε στο τραπέζι.

37 Στην πόλη ήταν κάποια αμαρτωλή γυναίκα· όταν άκουσε ότι ο Ιησούς γευματίζει στο σπίτι του Φαρισαίου, έφερε ένα αλαβάστρινο δοχείο με μύρο,

38 στάθηκε πίσω κοντά στα πόδια του και κλαίγοντας τα έβρεχε με τα δάκρυά της και τα σκούπιζε με τα μαλλιά της· τα φιλούσε και τα άλειφε με το μύρο.

39 Όταν το είδε αυτό ο Φαρισαίος που τον είχε προσκαλέσει, είπε από μέσα του: «Αν ο άνθρωπος αυτός ήταν προφήτης, θα γνώριζε ποια και τι είδους γυναίκα είναι αυτή που τον αγγίζει· γιατί είναι αμαρτωλή».

40 Ο Ιησούς απάντησε σ' αυτές τις σκέψεις του και του είπε: «Σίμων, έχω κάτι να σου πω». «Πες μου Διδάσκαλε», είπε εκείνος.

41 «Δύο άνθρωποι χρωστούσαν λεφτά σε κάποιον δανειστή· ο ένας πεντακόσια δηνάρια κι ο άλλος πενήντα.

⁴²Επειδή όμως δεν είχαν να τα επιστρέψουν, τα χάρισε και στους δυο. Πες μας λοιπόν, ποιος από τους δυο θα του χρωστάει μεγαλύτερη ευγνωμοσύνη; »

⁴³Ο Σίμων αποκρίθηκε: «Νομίζω εκείνος στον οποίο χάρισε τα περισσότερα». «Ορθά έκρινες», του είπε ο Ιησούς;

⁴⁴και ρίχνοντας τη ματιά του στη γυναίκα τού είπε: «Βλέπεις ετούτη τη γυναίκα; Όταν μπήκα στο σπίτι σου, δε μου έπλυνες με νερό τα πόδια. Αυτή, αντίθετα, με δάκρυα μου έπλυνε τα πόδια και μου τα σκούπισε με τα μαλλιά της.

⁴⁵Ένα φίλημα δε μου 'δωσες· ενώ αυτή, από τη στιγμή που μπήκε, δεν έπαψε να μου φιλάει τα πόδια.

⁴⁶Το κεφάλι μου δεν μου το άλειψες με λάδι, ενώ αυτή μου άλειψε με μύρο τα πόδια.

⁴⁷Γι' αυτό, λοιπόν, σε βεβαιώνω πως οι πολλές της αμαρτίες συγχωρήθηκαν, όπως δείχνει η πολλή ευγνωμοσύνη της. Σ' όποιον συγχωρούνται λίγες αμαρτίες, αυτός δείχνει λίγη ευγνωμοσύνη».

⁴⁸Και στη γυναίκα είπε: «Οι αμαρτίες σου συγχωρήθηκαν».

⁴⁹Όσοι κάθονταν μαζί με τον Ιησού στο τραπέζι άρχισαν να λένε μεταξύ τους: «Ποιος είναι αυτός που ακόμη και αμαρτίες συγχωρεί; »

⁵⁰Μετά ο Ιησούς είπε στη γυναίκα: «Η πίστη σου σ' έσωσε· πήγαινε στο καλό».

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 8

Οι γυναίκες που υπηρετούσαν τον Ιησού

¹Λίγον καιρό αργότερα ο Ιησούς περιόδευε από πόλη σε πόλη και από χωριό σε χωριό, κηρύττοντας και φέρνοντας το χαρμόσυνο άγγελμα της βασιλείας του Θεού. Μαζί του ήταν και οι δώδεκα μαθητές του,

²καθώς και μερικές γυναίκες, που είχαν θεραπευτεί από αρρώστιες και βάσανα, από δαιμονικά πνεύματα και ασθένειες. Αυτές ήταν η Μαρία, που ονομαζόταν Μαγδαληνή, απ' την οποία ο Ιησούς είχε βγάλει εφτά δαιμόνια,
³η Ιωάννα η γυναίκα του Χουζά, αξιωματούχου του Ηρώδη, η Σουσάννα και άλλες πολλές, που χρησιμοποιούσαν τα υπάρχοντά τους για να υπηρετούν τον Ιησού.

Η παραβολή του σποριά

(Μτ 13,1-9· Μκ 4,1-9)

⁴Όταν συγκεντρώθηκε κοντά στον Ιησού πολύς κόσμος, που έρχονταν από διάφορες πόλεις, εκείνος τους είπε μια παραβολή:

⁵«Βγήκε ο σποριάς για να σπείρει το σπόρο του· καθώς έσπερνε, μερικοί σπόροι έπεσαν στο δρόμο, όπου καταπατήθηκαν και τους έφαγαν τα πουλιά.

⁶Άλλοι έπεσαν στις πέτρες και, όταν φύτρωσαν, ξεράθηκαν, γιατί δεν είχε υγρασία.

⁷Άλλοι σπόροι έπεσαν ανάμεσα σε αγκάθια και, όταν αυτά φύτρωσαν μαζί τους, τους έπνιξαν.

⁸Άλλοι όμως έπεσαν στο γόνιμο έδαφος, φύτρωσαν κι έδωσαν καρπό εκατό φορές περισσότερο». Αφού τα είπε όλα αυτά, πρόσθεσε με έμφαση: «Όποιος έχει αυτιά για ν' ακούει ας τα ακούει».

Γιατί ο Ιησούς μιλάει με παραβολές

(Μτ 13,10-17· Μκ 4,10-12)

⁹Οι μαθητές του τότε τον ρωτούσαν: «Τι σημαίνει η παραβολή αυτή; »

¹⁰Εκείνος τους απάντησε: «Σ' εσάς έδωσε ο Θεός να γνωρίσετε τα μυστήρια της βασιλείας του, ενώ στους υπολοίπους αυτά δίνονται με παραβολές, ώστε να κοιτάζουν αλλά να μη βλέπουν και ν' ακούνε αλλά να μην καταλαβαίνουν».

Εξήγηση της παραβολής του σποριά

(Μτ 13,18-23· Μκ 4,13-20)

¹¹«Η παραβολή αυτή σημαίνει το εξής: Ο σπόρος είναι ο λόγος του Θεού.

¹²Οι σπόροι που έπεσαν στο δρόμο, είναι εκείνοι που άκουσαν το λόγο του Θεού· έρχεται όμως ύστερα ο διάβολος και τον παίρνει απ' τις καρδιές τους, για να μην πιστέψουν και σωθούν.

¹³Οι σπόροι που έπεσαν στο πετρώδες έδαφος, είναι εκείνοι που, όταν ακούσουν το λόγο, τον δέχονται με χαρά, δεν έχουν όμως ρίζα· γι' αυτό πιστεύουν για λίγο διάστημα και, όταν έρθει ο καιρός της δοκιμασίας, απομακρύνονται.

¹⁴Αυτοί που έπεσαν στ' αγκάθια, είναι εκείνοι που άκουσαν το λόγο, συμπορεύονται όμως με τις φροντίδες, με τον πλούτο και τις απολαύσεις της ζωής, πνίγονται απ' αυτά και δεν καρποφορούν.

¹⁵Με το σπόρο που έπεσε στο γόνιμο έδαφος, εννοούνται όσοι άκουσαν το λόγο με καλή και αγαθή καρδιά, τον φυλάνε μέσα τους και καρποφορούν με υπομονή».

Το λυχνάρι και ο λυχνοστάτης

(Μκ 4,21-25)

¹⁶«Κανένας όταν ανάβει το λυχνάρι δεν το καλύπτει με κάποιο σκεύος ούτε το βάζει κάτω απ' το κρεβάτι. Το τοποθετεί πάνω στο λυχνοστάτη, για να βλέπουν το φως όσοι μπαίνουν στο σπίτι.

¹⁷Δεν υπάρχει τίποτε κρυφό που δε θα γίνει φανερό και τίποτε μυστικό που δε θα μαθευτεί και δε θα έρθει στο φως.

¹⁸Προσέξτε λοιπόν καλά αυτά που ακούτε, γιατί όποιος έχει θα του δοθεί, και όποιος δεν έχει, κι αυτό που νομίζει ότι έχει θα του αφαιρεθεί».

Η μητέρα και τα αδέρφια του Ιησού

(Μτ 12,46-50· Μκ 3,31-35)

¹⁹Ήρθαν τότε να συναντήσουν τον Ιησού η μητέρα του και τ' αδέρφια του, δεν μπορούσαν όμως να τον πλησιάσουν από τον πολύ κόσμο.

²⁰Τον ειδοποίησαν λοιπόν: «Η μητέρα σου και τ' αδέρφια σου στέκονται έξω και θέλουν να σε δουν».

²¹Εκείνος τους αποκρίθηκε και τους είπε: «Μητέρα μου και αδέρφια μου είναι αυτοί εδώ που ακούνε το λόγο του Θεού και τον εφαρμόζουν».

Η κατάπαυση της τρικυμίας

(Μτ 8,23-27· Μκ 4,35-41)

22Μια μέρα ο Ιησούς μπήκε μαζί με τους μαθητές του σ' ένα πλοιάριο και τους είπε: «Ας πάμε στην απέναντι όχθη της λίμνης». Και τράβηξαν στ' ανοιχτά.

23Ενώ έπλεαν, εκείνος αποκοιμήθηκε. Ξαφνικά ξέσπασε στη λίμνη ανεμοθύελλα, άρχισαν να μπαίνουν νερά στο πλοιάριο, και κινδύνευαν.

24Τον πλησίασαν τότε οι μαθητές και τον ξύπνησαν λέγοντάς του: «Δάσκαλε, δάσκαλε, χανόμαστε! » Εκείνος τότε ξύπνησε κι επιτίμησε τον άνεμο και την τρικυμία: σταμάτησαν, κι έγινε γαλήνη.

25Είπε τότε στους μαθητές του: «Πού είναι η πίστη σας; » Εκείνοι φοβήθηκαν κι έλεγαν με κατάπληξη μεταξύ τους: «Ποιος λοιπόν είναι αυτός, που διατάζει ακόμη και τους ανέμους και τα κύματα και τον υπακούν; »

Η θεραπεία του δαιμονισμένου στα Γάδαρα

(Μτ 8,28-34· Μκ 5,1-20)

26Ο Ιησούς κατέπλευσε στην περιοχή των Γαδαρηνών, που βρίσκεται στην απέναντι όχθη από τη Γαλιλαία.

27Όταν βγήκε στην ξηρά, τον συνάντησε κάποιος άντρας από την πόλη, που είχε μέσα του δαιμόνια από πολύν καιρό. Ρούχο δεν ντυνόταν ούτε έμενε σε σπίτι, αλλά ζούσε στα μνήματα.

28Όταν είδε τον Ιησού, έβγαλε μια κραυγή, έπεσε στα πόδια του και του είπε με δυνατή φωνή: «Τι δουλειά έχεις εσύ μ' εμένα Ιησού, Υιέ του ύψιστου Θεού; Σε παρακαλώ μη με βασανίσεις».

29Αυτά τα είπε, γιατί ο Ιησούς είχε διατάξει το δαιμονικό πνεύμα να βγει από τον άνθρωπο. Από πολλά χρόνια τον είχε στην εξουσία του, και για να τον συγκρατήσουν τον έδεναν με αλυσίδες και του έβαζαν στα πόδια σιδερένια δεσμά. Εκείνος όμως έσπαζε τα δεσμά, και το δαιμόνιο τον οδηγούσε στις ερημιές.

30Ο Ιησούς τον ρώτησε: «Ποιο είναι το όνομά σου; » Εκείνος απάντησε: «Λεγεών»· γιατί είχαν μπει μέσα του πολλά δαιμόνια.

31 Τα δαιμόνια, λοιπόν, τον παρακαλούσαν να μην τα διατάξει να πάνε στην άβυσσο.

32 Εκεί κοντά ήταν ένα κοπάδι από πολλούς χοίρους που έβοσκαν στο βουνό, και τα δαιμόνια παρακαλούσαν τον Ιησού να τους επιτρέψει να μπουν στους χοίρους, και τους το επέτρεψε.

33 Βγήκαν, λοιπόν, από τον άνθρωπο και μπήκαν στους χοίρους. Τότε το κοπάδι όρμησε προς τον γκρεμό και πνίγηκε στη λίμνη.

34 Μόλις οι βοσκοί είδαν τι έγινε, έφυγαν και το είπαν στην πόλη και στην ύπαιθρο.

35 Βγήκαν οι άνθρωποι να δουν τι έγινε και ήρθαν κοντά στον Ιησού. Βρήκαν τον άνθρωπο από τον οποίο βγήκαν τα δαιμόνια να κάθεται δίπλα στον Ιησού, να φοράει ρούχα και να φέρεται λογικά, και φοβήθηκαν.

36 Όσοι είχαν δει τι είχε γίνει, τους είπαν για το πώς ο δαιμονισμένος σώθηκε.

37 Τότε όλο το πλήθος από την περιοχή των Γαδάρων παρακαλούσαν τον Ιησού να φύγει από κοντά τους, γιατί τους είχε πιάσει μεγάλος φόβος. Εκείνος μπήκε στο πλοιάριο για να γυρίσει πίσω.

38 Ο άνθρωπος από τον οποίο είχαν βγει τα δαιμόνια τον παρακαλούσε να τον πάρει μαζί του. Ο Ιησούς όμως του είπε να φύγει, με τα παρακάτω λόγια:

39 «Γύρισε στο σπίτι σου και διηγήσου όσα έκανε σ' εσένα ο Θεός». Εκείνος έφυγε διαλαλώντας σ' όλη την πόλη όσα έκανε σ' αυτόν ο Ιησούς.

**Η ανάσταση της θυγατέρας του Ιαείρου
και η θεραπεία της γυναίκας με την αιμορραγία**
(Μτ 9,18-26· Μκ 5,21-43)

40 Όταν επέστρεψε ο Ιησούς, τον υποδέχτηκε το πλήθος, γιατί όλοι περίμεναν τον ερχομό του.

41 Τότε ήρθε κάποιος που τον έλεγαν Ιάειρο και ήταν άρχοντας της συναγωγής. Αυτός έπεσε στα πόδια του Ιησού και τον παρακαλούσε να πάει στο σπίτι του,

⁴²γιατί είχε μια μοναχοκόρη δώδεκα χρόνων, που ήταν ετοιμοθάνατη. Την ώρα που ο Ιησούς βάδιζε προς το σπίτι, τα πλήθη τον περιέβαλλαν ασφυκτικά.

⁴³Κάποια γυναίκα, που υπέφερε από αιμορραγία δώδεκα χρόνια και είχε ξοδέψει όλη της την περιουσία στους γιατρούς, χωρίς κανέναν να μπορέσει να την κάνει καλά,

⁴⁴πήγε πίσω από τον Ιησού, άγγιξε την άκρη του ρούχου του, κι αμέσως η αιμορραγία της σταμάτησε.

⁴⁵Τότε ο Ιησούς είπε: «Ποιος με άγγιξε; » Ενώ όλοι αρνιούνταν, ο Πέτρος και όσοι ήταν μαζί του έλεγαν: «Διδάσκαλε, οι όχλοι έχουν στριμωχτεί κοντά σου και σε πιέζουν κι εσύ λες ποιος με άγγιξε; »

⁴⁶Ο Ιησούς όμως είπε: «Κάποιος με άγγιξε, γιατί εγώ ένιωσα να βγαίνει από μένα δύναμη».

⁴⁷Μόλις η γυναίκα είδε ότι δεν ξέφυγε την προσοχή του, ήρθε τρέμοντας κι έπεσε στα πόδια του και μπροστά σ' όλο τον κόσμο τού είπε για ποια αιτία τον άγγιξε κι ότι είχε γιατρευτεί αμέσως.

⁴⁸Εκείνος της είπε: «Θάρρος, κόρη μου, η πίστη σου σε έσωσε· πήγαινε στο καλό».

⁴⁹Ενώ ο Ιησούς ακόμα μιλούσε, ήρθε κάποιος από το σπίτι του άρχοντα της συναγωγής και του λέει: «Η κόρη σου πέθανε· μην ενοχλείς πια το δάσκαλο».

⁵⁰Όταν το άκουσε ο Ιησούς, του είπε: «Εσύ μη φοβάσαι, μόνο πίστευε, και θα σωθεί».

⁵¹Φτάνοντας στο σπίτι, δεν άφησε κανέναν να μπει μέσα μαζί του, εκτός από τον Πέτρο, τον Ιωάννη και τον Ιάκωβο, καθώς και τον πατέρα και τη μητέρα του κοριτσιού.

⁵²Όλοι έκλαιγαν και τη θρηνολογούσαν. Ο Ιησούς όμως τους είπε: «Μην κλαίτε· δεν πέθανε, αλλά κοιμάται».

⁵³Εκείνοι τον περιγελούσαν, βέβαιοι πως είχε πεθάνει.

⁵⁴Ο Ιησούς, αφού τους έβγαλε όλους έξω, έπιασε το κορίτσι από το χέρι και του είπε δυνατά: «Κορίτσι, σήκω! »

⁵⁵Το πνεύμα της επέστρεψε κι αυτή αμέσως σηκώθηκε. Ο Ιησούς τότε διέταξε να της δώσουν να φάει.

⁵⁶Οι γονείς της έμειναν κατάπληκτοι. Εκείνος όμως τους είπε να μην πουν σε κανέναν τι είχε γίνει.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 9

Η αποστολή των δώδεκα

(Μτ 10,5-15· Μκ 6,7-13)

¹Ο Ιησούς κάλεσε τους δώδεκα μαθητές και τους έδωσε εξουσία πάνω σ' όλα τα δαιμόνια, καθώς και δύναμη να θεραπεύουν ασθένειες.

²Μετά τους έστειλε να κηρύττουν τη βασιλεία του Θεού και να γιατρεύουν τους αρρώστους.

³«Μην παίρνετε τίποτε μαζί σας για το δρόμο» τους είπε· «ούτε ραβδί ούτε σακίδιο ούτε φαγητό ούτε χρήματα ούτε διπλά ρούχα.

⁴Σ' όποιο σπίτι μπαίνετε, εκεί να μένετε κι από 'κει να βγαίνετε.

⁵Κι όπου δεν σας δέχονται, όταν βγαίνετε από κείνη την πόλη να τινάζετε και τη σκόνη από τα πόδια σας, για να υπάρξει μια μαρτυρία εναντίον τους».

⁶Εκείνοι έφυγαν και περνούσαν ένα ένα τα χωριά, φέρνοντας το χαρμόσυνο μήνυμα και κάνοντας παντού θεραπείες.

Η απορία του Ηρώδη

(Μτ 14,1-12· Μκ 6,14-29)

⁷Ο Ηρώδης ο τετράρχης άκουσε όλα όσα γίνονταν από τον Ιησού και απορούσε, γιατί άλλοι έλεγαν ότι ο Ιωάννης αναστήθηκε από τους νεκρούς,

⁸άλλοι ότι εμφανίστηκε ο Ηλίας κι άλλοι ότι αναστήθηκε κάποιος από τους αρχαίους προφήτες.

⁹Ο Ηρώδης όμως έλεγε: «Εγώ τον Ιωάννη τον αποκεφάλισα· ποιος είναι πάλι αυτός για τον οποίο ακούω τέτοια πράγματα; » Και ζητούσε να τον δει.

Ο χορτασμός των πέντε χιλιάδων

(Μτ 14,13-21· Μκ 6,30-44· Ιω 6,1-14)

10Οι απόστολοι επέστρεψαν και διηγήθηκαν στον Ιησού όλα όσα είχαν κάνει. Εκείνος τους πήρε μαζί του κι αναχώρησαν μόνοι τους σε μια έρημη περιοχή κοντά στην πόλη που λεγόταν Βηθσαϊδά.

11Ο όχλος όμως τους αντιλήφθηκε και τον ακολούθησε. Εκείνος τους δέχτηκε και τους μιλούσε για τη βασιλεία του Θεού, και όσοι είχαν ανάγκη από θεραπεία τούς θεράπευσε.

12Η μέρα όμως άρχισε να γέρνει. Οι δώδεκα μαθητές πήγαν κοντά του και του είπαν: «Διώξε τον κόσμο, για να πάνε στα γύρω χωριά και τις αγροικίες να βρουν κατάλυμα και φαγητό, γιατί εδώ είμαστε στην ερημιά».

13Ο Ιησούς τους απάντησε: «Δώστε τους εσείς να φάνε» κι εκείνοι του είπαν: «Δεν έχουμε παρά πέντε ψωμιά και δύο ψάρια, εκτός κι αν πάμε εμείς ν' αγοράσουμε φαγητά για όλο αυτό το πλήθος».

14Ήταν περίπου πέντε χιλιάδες άντρες. Είπε τότε στους μαθητές του: «Βάλτε τους να καθίσουν για φαγητό κάτω στο έδαφος κατά ομάδες ανά πενήντα».

15Έτσι κι έκαναν, και τους έβαλαν όλους να καθίσουν για φαγητό.

16Πήρε τότε στα χέρια του τα πέντε ψωμιά και τα δύο ψάρια, έστρεψε το βλέμμα του στον ουρανό, τα ευλόγησε, τα έκοψε σε κομμάτια και τα έδωσε στους μαθητές του να τα μοιράσουν στον κόσμο.

17Έφαγαν όλοι τους και χόρτασαν, και τα περισσεύματα που μάζεψαν ήταν δώδεκα κοφίνια.

Η ομολογία του Πέτρου

(Μτ 16,13-19· Μκ 8,27-29)

18Κάποτε που ο Ιησούς προσευχόταν μόνος του, ήρθαν κοντά του οι μαθητές κι εκείνος τους ρώτησε: «Ποιος λέει ο κόσμος ότι είμαι; »

19«Άλλοι λένε ότι είσαι ο Ιωάννης ο Βαπτιστής», του απάντησαν, «άλλοι ο Ηλίας κι άλλοι κάποιος από τους αρχαίους προφήτες που αναστήθηκε».

20Εκείνος τότε τους είπε: «Κι εσείς, ποιος λέτε ότι είμαι; » Ο Πέτρος απάντησε: «Είσαι ο Μεσσίας που έστειλε ο Θεός».

Ο Ιησούς προλέγει το θάνατο και την ανάστασή του

(Μτ 16,20-21· Μκ 8,30-31)

21 Ο Ιησούς τότε τους έδωσε αυστηρή διαταγή να μην το πουν αυτό σε κανένα.

22 «Ο Υιός του Ανθρώπου», τους είπε, «πρέπει να πάθει πολλά, να αποδοκιμαστεί από τους πρεσβυτέρους, τους αρχιερείς και τους γραμματείς, να θανατωθεί και την τρίτη μέρα ν' αναστηθεί».

Ο σταυρός του αληθινού μαθητή

(Μτ 16,24-28· Μκ 8,34-9,1)

23 Ο Ιησούς έλεγε σε όλους: «Όποιος θέλει να με ακολουθήσει, ας απαρνηθεί τον εαυτό του κι ας σηκώνει κάθε μέρα το σταυρό του κι ας με ακολουθεί·

24 γιατί όποιος θέλει να σώσει τη ζωή του θα τη χάσει· όποιος όμως χάσει τη ζωή του εξαιτίας μου, αυτός θα τη σώσει.

25 Τι ωφελείται ο άνθρωπος άμα κερδίσει όλον τον κόσμο, χάσει όμως τον εαυτό του ή καταστραφεί;

26 Όποιος ντραπεί για εμένα και για τη διδασκαλία μου, θα ντραπεί γι' αυτόν και ο Υιός του Ανθρώπου, όταν έρθει με τη λαμπρότητά του και τη λαμπρότητα του Πατέρα του και των αγίων αγγέλων.

27 Σας βεβαιώνω πως υπάρχουν μερικοί ανάμεσα σ' αυτούς που βρίσκονται εδώ, οι οποίοι δε θα γευτούν το θάνατο, πριν δουν τη βασιλεία του Θεού».

Η μεταμόρφωση του Ιησού

(Μτ 17,1-8· Μκ 9,2-8)

28 Οχτώ περίπου μέρες ύστερα από τότε που ο Ιησούς είπε αυτά τα λόγια, πήρε τον Πέτρο, τον Ιωάννη και τον Ιάκωβο κι ανέβηκε στο βουνό να προσευχηθεί.

29 Την ώρα που προσευχόταν, η όψη του προσώπου του έγινε διαφορετική και τα ρούχα του άσπρα κι αστραφτερά.

30 Ξαφνικά δυο άντρες άρχισαν να μιλούν μαζί του: ήταν ο Μωυσής κι ο Ηλίας,

³¹οι οποίοι παρουσιάστηκαν με λαμπρότητα και μιλούσαν για το θάνατό του στην Ιερουσαλήμ, με τον οποίο θα εκπλήρωνε την αποστολή του.

³²Ο Πέτρος και οι σύντροφοί του είχαν πέσει σε ύπνο βαρύ. Όταν ξύπνησαν, είδαν τη λαμπρότητά του και τους δυο άντρες που στέκονταν δίπλα του.

³³Την ώρα που αυτοί αποχωρίζονταν από τον Ιησού, ο Πέτρος του είπε: «Διδάσκαλε, ωραία είναι να μείνουμε εδώ· να φτιάξουμε τρεις σκηνές: μία για σένα, μία για το Μωσή και μία για τον Ηλία» –δεν ήξερε τι έλεγε.

³⁴Ενώ τα έλεγε αυτά ήρθε ένα σύννεφο και τους σκέπασε. Οι μαθητές καθώς βρέθηκαν μέσα στο σύννεφο, φοβήθηκαν.

³⁵Μέσα απ' το σύννεφο ακούστηκε μια φωνή που έλεγε: «Αυτός είναι ο Υιός μου ο αγαπητός· αυτόν ν' ακούτε».

³⁶Αφού ακούστηκε η φωνή αυτή, βρέθηκε ο Ιησούς μόνος. Αυτοί δεν μίλησαν καθόλου και τις μέρες εκείνες δεν είπαν σε κανέναν τίποτε γι' αυτά που είδαν.

Η θεραπεία του παιδιού με το δαιμονικό πνεύμα

(Μτ 17,14-21· Μκ 9,14-27)

³⁷Την άλλη μέρα, όταν κατέβηκαν από το βουνό, τον Ιησού τον υποδέχτηκε πολύς κόσμος.

³⁸Και τότε φώναξε ένας μέσα από το πλήθος: «Διδάσκαλε, σε παρακαλώ ρίξε μια ματιά στο γιο μου, το μονάκριβο παιδί μου.

³⁹Τον πιάνει δαιμόνιο και ξαφνικά φωνάζει. Τον κάνει να σπαράζει και ν' αφρίζει· τον εξαντλεί και δύσκολα βγαίνει απ' αυτόν.

⁴⁰Παρακάλεσα τους μαθητές σου να διώξουν το δαιμόνιο αλλά δεν τα κατάφεραν».

⁴¹Ο Ιησούς απάντησε: «Γενιά άπιστη και διεστραμμένη, ως πότε θα είμαι μαζί σας και θα σας ανέχομαι; Φέρε μου εδώ το γιο σου».

⁴²Καθώς πήγαινε κοντά του, το δαιμόνιο έριξε κάτω το παιδί και το έκανε να σπαράζει. Ο Ιησούς επιτίμησε το δαιμονικό πνεύμα, γιάτρεψε το παιδί, και το παρέδωσε στον πατέρα του.

43 Όλοι τότε έμειναν κατάπληκτοι από το μεγαλείο του Θεού.

Ο Ιησούς προλέγει για δεύτερη φορά το πάθος του

(Μτ 17,22-23· Μκ 9,30-32)

Ενώ όλοι θαύμαζαν γι' αυτά που είχε κάνει ο Ιησούς, είπε στους μαθητές του:

44 «Ακούστε καλά τα λόγια αυτά: Ο Υιός του Ανθρώπου θα παραδοθεί σε χέρια ανθρώπων».

45 Εκείνοι όμως δεν τα καταλάβαιναν αυτά τα λόγια. Το νόημά τους ήταν κρυμμένο για να μην το καταλάβουν, και φοβούνταν να τον ρωτήσουν ποια σημασία είχαν τα λόγια του.

Ποιος είναι ο ανώτερος

(Μτ 18,1-5· Μκ 9,33-37)

46 Άρχισε τότε μια συζήτηση μεταξύ των μαθητών για το ποιος ήταν ο ανώτερος ανάμεσά τους.

47 Ο Ιησούς, που κατάλαβε τις σκέψεις τους, πήρε ένα παιδί, το έβαλε να σταθεί μπροστά του

48 και τους είπε: «Όποιος δεχτεί αυτό το παιδάκι στο όνομά μου, δέχεται εμένα τον ίδιο· κι όποιος δεχτεί εμένα, δέχεται αυτόν που μ' έστειλε στον κόσμο· εκείνος που είναι ο πιο ταπεινός μεταξύ όλων σας, αυτός είναι ο ανώτερος».

Όποιος δεν είναι εναντίον σας είναι μαζί σας

(Μκ 9,38-40)

49 Ο Ιωάννης του είπε: «Διδάσκαλε, είδαμε κάποιον που έδιωχνε δαιμόνια επικαλούμενος το όνομά σου και τον εμποδίσσαμε, γιατί δεν είναι δικός μας».

50 Ο Ιησούς του απάντησε: «Μην τον εμποδίζετε, γιατί αυτός δεν είναι εναντίον σας. Όποιος δεν είναι εναντίον σας είναι με το μέρος σας».

**Η αναχώρηση του Ιησού για την Ιερουσαλήμ
και η φιλοξενία των Σαμαρειτών**

51 Ενώ πλησίαζαν να συμπληρωθούν οι μέρες που ο Ιησούς θα άφηνε αυτόν τον κόσμο, πήρε την απόφαση να πάει στην Ιερουσαλήμ.

⁵²Πριν πάει, έστειλε αγγελιοφόρους, οι οποίοι μπήκαν σ' ένα χωριό των Σαμαρειτών για να προετοιμάσουν τον ερχομό του.

⁵³Οι Σαμαρείτες όμως δεν τον δέχτηκαν, γιατί κατευθυνόταν προς την Ιερουσαλήμ.

⁵⁴Όταν το είδαν αυτό οι μαθητές του Ιάκωβος και Ιωάννης, του είπαν: «Κύριε, θέλεις να ζητήσουμε να κατεβεί φωτιά από τον ουρανό και να τους καταστρέψει, όπως έκανε και ο Ηλίας; »

⁵⁵Εκείνος στράφηκε προς αυτούς και τους επέπληξε λέγοντας: «Ξεχάσατε ποιο πνεύμα κατευθύνει τη ζωή σας;

⁵⁶ο Υιός του Ανθρώπου δεν ήρθε για να καταστρέψει ανθρώπους αλλά να τους σώσει». Ύστερα από αυτό έφυγαν για άλλο χωριό.

Προϋποθέσεις μαθητείας

(Mt 8,19-22)

⁵⁷Καθώς προχωρούσαν στο δρόμο, του είπε κάποιος: «Κύριε, θα σε ακολουθήσω όπου κι αν πας».

⁵⁸Κι ο Ιησούς του είπε: «Οι αλεπούδες έχουν καταφύγια και τα πουλιά φωλιές, ο Υιός του Ανθρώπου όμως δεν έχει πού να γείρει το κεφάλι».

⁵⁹Είπε και σε κάποιον άλλο: «Ακολουθήσέ με». Εκείνος του απάντησε: «Κύριε, άφησέ με πρώτα να πάω να θάψω τον πατέρα μου».

⁶⁰Κι ο Ιησούς του είπε: «Άφησε τους νεκρούς να θάψουν τους νεκρούς τους, εσύ όμως πήγαινε να αναγγείλεις τη βασιλεία του Θεού».

⁶¹Του είπε και κάποιος άλλος: «Θα σε ακολουθήσω Κύριε, αλλά άφησέ με πρώτα ν' αποχαιρετήσω τους δικούς μου».

⁶²Κι ο Ιησούς του είπε: «Όποιος βάζει το χέρι του στο αλέτρι και κοιτάζει προς τα πίσω, δεν είναι κατάλληλος για τη βασιλεία του Θεού».

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 10

Η αποστολή των εβδομήντα μαθητών

¹Υστερα απ' αυτό, ο Κύριος διάλεξε και άλλους εβδομήντα μαθητές, που τους έστειλε δύο δύο πριν απ' αυτόν, σε κάθε πόλη και τόπο που έμελλε να επισκεφθεί.

²«Ο θερισμός είναι πολύς», τους έλεγε, «οι εργάτες όμως λίγοι· παρακαλέστε, λοιπόν, τον κύριο του θερισμού να στείλει εργάτες για το θερισμό του.

³Πηγαίνετε· σας στέλνω σαν πρόβατα ανάμεσα σε λύκους.

⁴Μην παίρνετε μαζί σας χρήματα ούτε σακίδιο ούτε υποδήματα, και μη χάνετε την ώρα σας για να χαιρετήσετε κάποιον στο δρόμο σας.

⁵Σε όποιο σπίτι μπειτε, πρώτα να λέτε “ειρήνη σε τούτο το σπίτι! ”

⁶Αν εκεί μένει κάποιος ειρηνικός άνθρωπος, η ευχή σας θα πιάσει τόπο, αλλιώς θα γυρίσει πίσω σ' εσάς.

⁷Να μένετε στο ίδιο σπίτι τρώγοντας και πίνοντας ό, τι σας προσφέρουν, γιατί στον εργάτη πρέπει να δοθεί ο μισθός που του αξίζει· μην αλλάζετε κατοικία.

⁸Όταν πάλι μπαίνετε σε κάποια πόλη και σας υποδέχονται, τρώτε ό, τι σας προσφέρουν.

⁹Να θεραπεύετε τους αρρώστους εκείνης της πόλης και να τους λέτε: “έφτασε σ' εσάς η βασιλεία του Θεού”.

¹⁰Σ' όποια πόλη μπαίνετε και δε σας δέχονται, βγείτε στους δρόμους και πείτε:

¹¹“ακόμη και τη σκόνη της πόλης σας, που κάθισε στα πόδια μας, την τινάζουμε πάνω σας. Ένα όμως να ξέρετε: έφτασε σ' εσάς η βασιλεία του Θεού”.

¹²Σας βεβαιώνω πως την ημέρα της κρίσεως ο Θεός θα δείξει μεγαλύτερη επιείκεια στα Σόδομα παρά στην πόλη εκείνη».

Ο Ιησούς ταλανίζει τις αμετανόητες πόλεις

(Μτ 11,20-24)

¹³«Αλίμονό σου Χοραζίν· αλίμονό σου Βηθσαϊδά! Γιατί αν γίνονταν στην Τύρο και στη Σιδώνα τα θαύματα που έγιναν σ' εσάς, οι κάτοικοί τους θα είχαν

μετανοήσει από καιρό φορώντας ρούχα πένθιμα και βάζοντας στάχτη στα μαλλιά τους.

14 Στην Τύρο και στη Σιδώνα ο Θεός θα δείξει μεγαλύτερη επιείκεια την ημέρα της κρίσεως παρά σ' εσάς.

15 Κι εσύ Καπερναούμ, που ανέβηκες ψηλά στα ουράνια, θα κατεβείς βαθιά στον άδη.

16 Όποιος ακούει εσάς, ακούει εμένα· όποιος απορρίπτει εσάς, απορρίπτει εμένα· κι όποιος απορρίπτει εμένα, απορρίπτει αυτόν που μ' έστειλε».

Η επιστροφή των εβδομήντα μαθητών

17 Όταν γύρισαν πίσω οι εβδομήντα μαθητές, έλεγαν γεμάτοι χαρά: «Κύριε, ακόμη και τα δαιμόνια μας υπακούνε όταν τα προστάζουμε στο όνομά σου».

18 Κι ο Ιησούς τους είπε: «Εγώ έχω δει το σατανά να πέφτει από τον ουρανό σαν αστραπή».

19 Σας δίνω εξουσία να πατάτε πάνω σε φίδια και σκορπιούς, και να κυριαρχείτε πάνω σ' όλη τη δύναμη του εχθρού· τίποτε δε θα σας βλάψει.

20 Μη χαίρεστε όμως γιατί σας υπακούνε τα δαιμονικά πνεύματα· μάλλον να χαίρεστε που τα ονόματά σας έχουν γραφτεί στον ουρανό».

Ο Ιησούς απευθύνεται στον Πατέρα γεμάτος αγαλλίαση

(Μτ 11,25-27· 13,16-17)

21 Εκείνη τη στιγμή ο Ιησούς ένιωσε μέσα του αγαλλίαση, και είπε: «Σ' ευχαριστώ Πατέρα, Κύριε του ουρανού και της γης, γιατί αυτά που απέκρυψες από τους σοφούς και τους συνετούς τα φανέρωσες στους ταπεινούς. Ναι, Πατέρα μου, αυτό έγινε γιατί έτσι το θέλησες».

22 Ύστερα στράφηκε στους μαθητές και είπε: «Όλα μού έχουν παραδοθεί απ' τον Πατέρα μου. Κανένας δεν ξέρει ποιος είναι ο Υιός παρά μόνον ο Πατέρας· ούτε ποιος είναι ο Πατέρας παρά μόνον ο Υιός, κι εκείνος στον οποίο θέλει ο Υιός να το φανερώσει».

23 Και γυρίζοντας στους μαθητές του τους είπε ιδιαιτέρως: «Μακάριοι είναι εκείνοι που βλέπουν όσα βλέπετε εσείς!

²⁴Σας βεβαιώνω πως πολλοί προφήτες και βασιλιάδες θέλησαν να δουν αυτά που βλέπετε εσείς, μα δεν τα είδαν· ν' ακούσουν όσα ακούτε εσείς, μα δεν τα άκουσαν».

Ο καλός Σαμαρείτης

²⁵Κάποιος νομοδιδάσκαλος παρουσιάστηκε στον Ιησού, και για να τον φέρει σε δύσκολη θέση του είπε: «Διδάσκαλε, τι πρέπει να κάνω για να κερδίσω την αιώνια ζωή; »

²⁶Ο Ιησούς τον ρώτησε: «Ο νόμος τι γράφει; »

²⁷Εκείνος απάντησε: Ν' αγαπάς τον Κύριο το Θεό σου μ' όλη την καρδιά σου και μ' όλη την ψυχή σου, μ' όλη τη δύναμή σου και μ' όλο το νου σου· και τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου.

²⁸«Πολύ σωστά απάντησες», του είπε ο Ιησούς· «αυτό κάνε και θα ζήσεις».

²⁹Εκείνος όμως, θέλοντας να δικαιολογήσει τον εαυτό του, είπε στον Ιησού: «Και ποιος είναι ο πλησίον μου; »

³⁰Πήρε τότε αφορμή ο Ιησούς και είπε: «Κάποιος άνθρωπος, κατεβαίνοντας από τα Ιεροσόλυμα για την Ιεριχώ, έπεσε πάνω σε ληστές. Αυτοί τον ξεγύμνωσαν, τον τραυμάτισαν και έφυγαν παρατώντας τον μισοπεθαμένο.

³¹Από 'κείνο το δρόμο έτυχε να κατεβαίνει και κάποιος ιερέας, ο οποίος τον είδε, αλλά τον προσπέρασε χωρίς να του δώσει σημασία.

³²Το ίδιο και κάποιος λευίτης, που περνούσε από 'κείνο το μέρος· παρ' όλο που τον είδε κι αυτός, τον προσπέρασε χωρίς να του δώσει σημασία.

³³Κάποιος όμως Σαμαρείτης που ταξίδευε, ήρθε προς το μέρος του, τον είδε και τον σπλαχνίστηκε.

³⁴Πήγε κοντά του, άλειψε τις πληγές του με λάδι και κρασί και τις έδεσε καλά. Μάλιστα τον ανέβασε στο δικό του το ζώο, τον οδήγησε στο πανδοχείο και φρόντισε γι' αυτόν.

³⁵Την άλλη μέρα φεύγοντας έβγαλε κι έδωσε στον πανδοχέα δύο δηνάρια και του είπε: “φρόντισέ τον, κι ό, τι παραπάνω ξοδέψεις, εγώ όταν ξαναπεράσω θα σε πληρώσω”.

³⁶Ποιος λοιπόν απ’ αυτούς τους τρεις κατά τη γνώμη σου αποδείχτηκε “πλησίον” εκείνου που έπεσε στους ληστές; »

³⁷Ο νομοδιδάσκαλος απάντησε: «Εκείνος που τον σπλαχνίστηκε». Τότε ο Ιησούς του είπε: «Πήγαινε, και να κάνεις κι εσύ το ίδιο».

Ο Ιησούς επισκέπτεται τη Μάρθα και τη Μαρία

³⁸Καθώς πορευόταν με τους μαθητές του ο Ιησούς, μπήκε σ’ ένα χωριό, και τον υποδέχτηκε σπίτι της κάποια γυναίκα που την έλεγαν Μάρθα.

³⁹Αυτή είχε μια αδερφή που ονομαζόταν Μαρία, κι η οποία κάθισε στα πόδια του Ιησού και άκουγε τη διδασκαλία του.

⁴⁰Αντίθετα, η Μάρθα δούλευε ασταμάτητα για να τους περιποιηθεί. Πήγε λοιπόν στον Ιησού και του είπε: «Κύριε, δε νοιάζεσαι που η αδερφή μου με άφησε μόνη να σε περιποιούμαι; Πες της, λοιπόν, να με βοηθήσει».

⁴¹Ο Ιησούς της αποκρίθηκε: «Μάρθα, Μάρθα, ασχολείσαι κι αγωνιάς για πολλά πράγματα,

⁴²ενώ ένα μόνο χρειάζεται. Αυτό διάλεξε η Μαρία, και δεν πρόκειται να της το αφαιρέσει κανείς».

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 11

Η διδασκαλία του Ιησού για την προσευχή

¹Κάποτε ο Ιησούς προσευχόταν σ’ έναν τόπο. Όταν τελείωσε, ένας από τους μαθητές του του είπε: «Κύριε, δίδαξέ μας πώς να προσευχόμαστε, όπως κι ο Ιωάννης δίδαξε τους μαθητές του».

²Κι ο Ιησούς τους είπε: «Όταν προσεύχεστε να λέτε: Πατέρα μας, που βρίσκεσαι στους ουρανούς, κάνε να σε δοξάσουν όλοι ως Θεό, κάνε να έρθει η βασιλεία σου, κάνε να γίνει το θέλημά σου και από τους ανθρώπους όπως γίνεται από τις ουράνιες δυνάμεις.

- ³Δίνε μας κάθε μέρα τον απαραίτητο για τη ζωή μας άρτο.
- ⁴Συγχώρησε τις αμαρτίες μας, γιατί κι εμείς συγχωρούμε όλους όσους μας φταίνε. Και μη μας αφήσεις να πέσουμε σε πειρασμό, αλλά γλίτωσέ μας από τον πονηρό».
- ⁵«Φανταστείτε», συνέχισε, «πως κάποιος από σας πάει τα μεσάνυχτα στο σπίτι του φίλου του και του λέει: “φίλε, δάνεισέ μου τρία ψωμιά,
- ⁶γιατί κάποιος φίλος μου ταξιδιώτης ήρθε σπίτι μου και δεν έχω τίποτε να του προσφέρω να φάει”.
- ⁷Εκείνος του απαντάει από μέσα: “μη μ’ ενοχλείς· έχω πια κλειδώσει την πόρτα, και τα παιδιά μου κι εγώ είμαστε στο κρεβάτι· δεν μπορώ να σηκωθώ και να σου δώσω”.
- ⁸Σας βεβαιώνω πως κι αν ακόμη δεν τον εξυπηρετήσει επειδή είναι φίλος του, για την αναίδειά του θα σηκωθεί και θα του δώσει ό, τι χρειάζεται.
- ⁹»Σας λέω λοιπόν: ζητάτε και θα σας δοθεί, ψάχνετε και θα βρείτε, χτυπάτε την πόρτα και θα σας ανοιχτεί.
- ¹⁰Όποιος ζητάει παίρνει, όποιος ψάχνει βρίσκει, κι όποιος χτυπάει του ανοίγεται.
- ¹¹Ποιος πατέρας από σας, όταν του ζητήσει ο γιος του ψωμί, θα του δώσει πέτρα; ή όταν του ζητήσει ψάρι, θα του δώσει φίδι αντί για ψάρι;
- ¹²ή αν του ζητήσει αυγό θα του δώσει σκορπιό;
- ¹³Αν λοιπόν εσείς, παρ’ όλο που είστε αμαρτωλοί, ξέρετε να δίνετε καλά πράγματα στα παιδιά σας, πολύ περισσότερο ο ουράνιος Πατέρας θα δώσει το Άγιο Πνεύμα σε όσους του το ζητούν».

Η εξουσία του Ιησού πάνω στα δαιμόνια

(Μτ 12,22-30· Μκ 3,20-27)

- ¹⁴Κάποτε ο Ιησούς θεράπευσε έναν βουβό, που ήταν δαιμονισμένος. Όταν βγήκε το δαιμόνιο, ο βουβός άρχισε να μιλάει. Ο κόσμος έμενε κατάπληκτος.

- ¹⁵Μερικοί όμως απ' αυτούς είπαν πως με τη δύναμη του άρχοντα των δαιμονίων βγάζει τα δαιμόνια.
- ¹⁶Άλλοι πάλι ήθελαν να τον φέρουν σε δύσκολη θέση και ζητούσαν να αποδείξει με ένα θαυματουργικό σημάδι τη θεϊκή του αποστολή.
- ¹⁷Ο Ιησούς όμως, που γνώριζε τις σκέψεις τους τους είπε: «Κάθε βασίλειο που χωρίζεται σε αντιμαχόμενες παρατάξεις ερημώνεται· το ίδιο και κάθε οικογένεια που τα μέλη της μαλώνουν μεταξύ τους.
- ¹⁸Λέτε πως εγώ βγάζω τα δαιμόνια με τη δύναμη του Βεελζεβούλ. Αν όμως ο σατανάς πολεμάει τον εαυτό του πώς μπορεί να σταθεί η κυριαρχία του;
- ¹⁹Κι αν εγώ βγάζω τα δαιμόνια με τη δύναμη του Βεελζεβούλ, οι δικοί σας με ποια δύναμη τα βγάζουν; Αυτοί, λοιπόν, αποτελούν απόδειξη πως έχετε άδικο.
- ²⁰Αν όμως εγώ βγάζω τα δαιμόνια με τη δύναμη του Θεού, αυτό σημαίνει ότι έφτασε σ' εσάς η βασιλεία του Θεού.
- ²¹Όταν ένας δυνατός οπλιστεί γερά για να προστατεύσει το σπιτικό του, τα υπάρχοντά του είναι ασφαλισμένα.
- ²²Όταν όμως του επιτεθεί ένας δυνατότερος και τον νικήσει, τότε παίρνει τον οπλισμό στον οποίο εκείνος στηριζόταν και μοιράζει εδώ κι εκεί τα λάφυρά του.
- ²³Όποιος δεν είναι με το μέρος μου, είναι εναντίον μου· κι όποιος δε μαζεύει μαζί μου, σκορπίζει».

Η επιστροφή του δαιμονικού πνεύματος

(Μτ 12,43-45)

- ²⁴«Όταν το δαιμονικό πνεύμα βγει από τον άνθρωπο, περνάει από ξερούς τόπους ψάχνοντας να βρει κάπου να ξεκουραστεί, μα δε βρίσκει. Τότε λέει: “θα γυρίσω ξανά στην κατοικία μου απ' όπου έφυγα”.
- ²⁵Έρχεται και τη βρίσκει σκουπισμένη και στολισμένη.

²⁶Τότε πηγαίνει και παίρνει άλλα εφτά πνεύματα, πιο πονηρά από το ίδιο, και μπαίνουν και κατοικούν εκεί. Έτσι, η τελευταία κατάσταση του ανθρώπου εκείνου γίνεται χειρότερη από την προηγούμενη».

Χαρά σ' εκείνους που τηρούν το λόγο του Θεού

²⁷Ενώ έλεγε αυτά ο Ιησούς, κάποια γυναίκα από το πλήθος έβγαλε μια δυνατή φωνή και του είπε: «Χαρά στη μάνα που σε γέννησε και σε θήλασε! »

²⁸Κι εκείνος είπε: «Πιο πολύ χαρά σ' εκείνους που ακούν το λόγο του Θεού και τον εφαρμόζουν! »

Το σημάδι του Ιωνά

(Μτ 12,38-42)

²⁹Όταν το πλήθος πύκνωσε, ο Ιησούς άρχισε να λέει: «Η σημερινή γενιά των ανθρώπων είναι πονηρή· ζητάει σημάδι θαυματουργικό, αλλά σημάδι δε θα της δοθεί εκτός από κείνο του προφήτη Ιωνά.

³⁰Όπως ο Ιωνάς ήταν σημάδι για τους Νινευίτες, έτσι θα είναι κι ο Υιός του Ανθρώπου σημάδι για τη σημερινή γενιά.

³¹Η βασίλισσα του Νότου θα αναστηθεί κατά την τελική κρίση μαζί με τους ανθρώπους της σημερινής γενιάς και θα τους κατηγορήσει, γιατί εκείνη ήρθε από την άλλη άκρη του κόσμου για ν' ακούσει τη σοφία του Σολομώντα. Κι όμως εδώ υπάρχει κάποιος μεγαλύτερος από το Σολομώντα.

³²Οι κάτοικοι της Νινευή θ' αναστηθούν κατά την τελική κρίση μαζί με τη σημερινή γενιά και θα την κατηγορήσουν, γιατί εκείνοι μετανόησαν όταν άκουσαν το κήρυγμα του Ιωνά. Κι όμως εδώ υπάρχει κάποιος μεγαλύτερος από τον Ιωνά».

Το λυχνάρι του σώματος

(Μτ 5,15· 6,22-23)

³³«Όταν ανάβει κανείς ένα λυχνάρι, δεν το βάζει σε κάποιο κρυφό μέρος ούτε κάτω από το δοχείο με το οποίο μετράνε το σιτάρι, αλλά στο λυχνοστάτη, ώστε όλοι όσοι μπαίνουν στο σπίτι να μπορούν να δουν.

34Το λυχνάρι του σώματος είναι τα μάτια. Αν, λοιπόν, τα μάτια σου είναι γερά, όλο σου το σώμα θα είναι φωτεινό· αν όμως είναι χαλασμένα, τότε και όλο το σώμα σου θα είναι σκοτεινό.

35Πρόσεχε, λοιπόν, μη μεταβληθεί το φως που έχεις σε σκοτάδι.

36Γιατί αν ολόκληρο το σώμα σου είναι φωτεινό χωρίς κανένα σκοτεινό μέρος, τότε θα φωτίζει γύρω του πραγματικά, όπως το λυχνάρι φωτίζει με τη λάμψη του».

Ο Ιησούς κατακεραυνώνει τους Φαρισαίους και τους νομοδιδασκάλους
(ΜΤ 23,1-36)

37Όταν τελείωσε ο Ιησούς, ένας Φαρισαίος τον παρακάλεσε να γευματίσει μαζί του. Μπήκε ο Ιησούς στο σπίτι και κάθισε στο τραπέζι.

38Ο Φαρισαίος παραξενεύτηκε που δεν πλύθηκε πριν από το φαγητό, σύμφωνα με το θρησκευτικό έθιμο.

39Ο Κύριος όμως του είπε: «Εσείς οι Φαρισαίοι καθαρίζετε το εξωτερικό του ποτηριού και του πιάτου, ενώ το εσωτερικό σας είναι γεμάτο πλεονεξία και πονηριά.

40Ανόητοι. Ο ίδιος δημιουργός δεν έφτιαξε το εξωτερικό και το εσωτερικό;

41Δώστε λοιπόν ελεημοσύνη το περιεχόμενο του ποτηριού και του πιάτου και τότε θα τα έχετε όλα καθαρά.

42»Αλίμονό σας, Φαρισαίοι. Δίνετε στο ναό το ένα δέκατο από το δυόσμο, το πήγανο κι από κάθε χορταρικό, και παραμελείτε τη δικαιοσύνη και την αγάπη του Θεού. Αυτά όμως έπρεπε να κάνετε, χωρίς βέβαια να παραμελείτε κι εκείνα.

43»Αλίμονό σας Φαρισαίοι. Αγαπάτε την πρωτοκαθεδρία στις συναγωγές και τους ασπασμούς στις αγορές.

44»Αλίμονό σας, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές. Μοιάζετε με τάφους που δε φαίνονται, και όμως οι άνθρωποι που βαδίζουν από πάνω τους δεν έχουν ιδέα ότι μολύνονται».

⁴⁵Τότε κάποιος νομοδιδάσκαλος του λέει: «Διδάσκαλε, με όσα λες προσβάλλεις κι εμάς».

⁴⁶Κι ο Ιησούς είπε: «Αλίμονο και σ' εσάς, νομοδιδάσκαλοι. Φορτώνετε τους ανθρώπους με δυσβάστακτα φορτία κι εσείς ούτε με το δάκτυλό σας δεν τα αγγίζετε, να τους βοηθήσετε.

⁴⁷»Αλίμονό σας. Χτίζετε μνημεία για τους προφήτες, που τους έχουν σκοτώσει οι πρόγονοί σας·

⁴⁸άρα χτίζοντας μνημεία γι' αυτούς που εκείνοι σκότωσαν, αποδεικνύετε ότι είστε μάρτυρες και συνένοχοι στα έργα των προγόνων σας.

⁴⁹Γι' αυτό και η σοφία του Θεού είπε: “θα τους στείλω προφήτες και αποστόλους, αλλά μερικούς απ' αυτούς θα τους σκοτώσουν και θα τους καταδιώξουν”.

⁵⁰Έτσι η σημερινή γενιά των ανθρώπων θα δώσει λόγο για τα φονικά που έγιναν εναντίον όλων των προφητών από τότε που δημιουργήθηκε ο κόσμος·

⁵¹από το φονικό του Άβελ, μέχρι το φονικό του Ζαχαρία, που σκοτώθηκε ανάμεσα στο θυσιαστήριο και στο ναό. Σας βεβαιώνω πως για όλα αυτά η σημερινή γενιά θα δώσει λόγο.

⁵²»Αλίμονό σας, νομοδιδάσκαλοι. Αφαιρέσατε το κλειδί της γνώσεως· και εσείς δεν μπήκατε, και αυτούς που θέλησαν να μπουν τους εμποδίσατε».

⁵³Ενώ ο Ιησούς τους έλεγε αυτά, οι γραμματείς και οι Φαρισαίοι άρχισαν να δείχνουν έντονη εχθρότητα και να τον προκαλούν με πολλές ερωτήσεις·

⁵⁴του έστηναν παγίδες, προσπαθώντας ν' αρπάξουν κάτι από το στόμα του, με σκοπό να τον κατηγορήσουν.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 12

Προσέχετε την υποκρισία

¹Στο μεταξύ είχε μαζευτεί πλήθος κόσμου, έτσι που ο ένας να πατάει πάνω στον άλλο. Τότε ο Ιησούς άρχισε να λέει πρώτα στους μαθητές του: «Προσέχετε απ' το προζύμι των Φαρισαίων, που είναι η υποκρισία τους.

²Δεν υπάρχει τίποτε σκεπασμένο που δε θα ξεσκεπαστεί, και τίποτε κρυφό που δε θα μαθευτεί.

³Ό, τι, λοιπόν, λέτε στο σκοτάδι θα ακουστεί στο φως, κι ό, τι ψιθυρίζετε σε κλειστό χώρο θ' ανακοινωθεί στα φανερά».

Ομολογείτε χωρίς φόβο

(Μτ 10,19-20.28-33· 12,31-32)

⁴«Σ' εσάς όμως, φίλοι μου, λέω: Μη φοβηθείτε αυτούς που σκοτώνουν το σώμα και ύστερα δεν μπορούν τίποτα περισσότερο να κάνουν.

⁵Να σας πω ποιον να φοβηθείτε: το Θεό, που έχει την εξουσία να σας ρίξει στην κόλαση μετά το φυσικό θάνατο. Σας βεβαιώνω πως αυτόν πρέπει να φοβάστε.

⁶Τα πέντε σπυργίτια δεν πουλιούνται για δύο μόνο ασάρια; Κι όμως ο Θεός ούτε ένα απ' αυτά δεν ξεχνάει.

⁷Ο Θεός έχει μετρημένες ακόμα και τις τρίχες της κεφαλής σας. Μη φοβάστε, λοιπόν, γιατί αξίζετε περισσότερο από πολλά σπυργίτια.

⁸»Σας βεβαιώνω πως όποιος ομολογήσει μπροστά στους ανθρώπους ότι ανήκει σ' εμένα, το ίδιο θα κάνει γι' αυτόν και ο Υιός του Ανθρώπου κατά την τελική κρίση, μπροστά στους αγγέλους του Θεού.

⁹Όποιος όμως με απαρνηθεί μπροστά στους ανθρώπους, θα τον απαρνηθεί και ο Υιός του Ανθρώπου μπροστά στους αγγέλους του Θεού, κατά την τελική κρίση.

¹⁰Όποιος μιλήσει προσβλητικά κατά του Υιού του Ανθρώπου, ο Θεός θα τον συγχωρήσει· όποιος όμως προσβάλει το Άγιο Πνεύμα, ο Θεός δε θα τον συγχωρήσει.

¹¹Όταν σας οδηγήσουν μπροστά στις συναγωγές ή στις πολιτικές αρχές, μην αγωνιάτε για το πώς θα απολογηθείτε ή τι θα πείτε,

¹²γιατί το Άγιο Πνεύμα θα σας φωτίσει εκείνη τη στιγμή τι θα πρέπει να πείτε».

Η παραβολή του άφρονα πλουσίου

- ¹³Κάποιος από το πλήθος είπε στον Ιησού: «Διδάσκαλε, πες στον αδερφό μου να μοιράσουμε την κληρονομιά μας».
- ¹⁴Κι ο Ιησούς του απάντησε: «Άνθρωπέ μου, εγώ δεν είμαι δικαστής για να χωρίζω την περιουσία σας».
- ¹⁵Και στο πλήθος είπε: «Να προσέχετε και να φυλάγεστε από κάθε είδους πλεονεξία, γιατί τα πλούτη, όσο περίσσια κι αν είναι, δε δίνουν στον άνθρωπο την αληθινή ζωή».
- ¹⁶Τους είπε μάλιστα την εξής παραβολή: «Κάποιου πλούσιου ανθρώπου τα χωράφια έδωσαν άφθονη σοδειά.
- ¹⁷Τότε εκείνος σκεφτόταν και έλεγε: “τι να κάνω; Δεν έχω μέρος να συγκεντρώσω τα γεννήματά μου!
- ¹⁸Αλλά να τι θα κάνω”, είπε. “Θα γκρεμίσω τις αποθήκες μου και θα χτίσω μεγαλύτερες για να συγκεντρώσω εκεί όλη τη σοδειά μου και τ’ αγαθά μου.
- ¹⁹Μετά θα πω στον εαυτό μου: τώρα έχεις πολλά αγαθά, που αρκούν για χρόνια πολλά· ξεκουράσου, τρώγε, πίνε, διασκέδαζε”.
- ²⁰Τότε του είπε ο Θεός: “ανόητε. Αυτή τη νύχτα θα παραδώσεις τη ζωή σου. Αυτά, λοιπόν, που ετοίμασες σε ποιον θα ανήκουν; ”
- ²¹»Αυτά, λοιπόν, παθαίνει όποιος μαζεύει πρόσκαιρους θησαυρούς και δεν πλουτίζει τον εαυτό του με ό,τι θέλει ο Θεός».

Εμπιστευτείτε τον εαυτό σας στο Θεό

(Μτ 6,25-34)

- ²²Είπε τότε ο Ιησούς στους μαθητές του: «Γι’ αυτό σας λέω να μην αγωνιάτε για τη ζωή σας τι θα φάτε και για το σώμα σας τι θα ντυθείτε.
- ²³Η ζωή σας είναι σπουδαιότερη από το φαγητό, και το σώμα σας από τα ρούχα.
- ²⁴Παρατηρήστε τα κοράκια: ούτε σπέρνουν ούτε θερίζουν, και δεν έχουν ούτε κελάρι ούτε αποθήκη· κι όμως ο Θεός τα τρέφει. Εσείς αξίζετε πολύ περισσότερο από τα πουλιά.

- ²⁵Ποιος από σας μπορεί με τις φροντίδες του να προσθέσει έναν πήχυ στο ανάστημά του;
- ²⁶Αν, λοιπόν, δεν έχετε τη δυνατότητα να πετύχετε ούτε τόσο λίγο, γιατί αγωνιάτε για τα υπόλοιπα;
- ²⁷Παρατηρήστε τα κρίνα πώς μεγαλώνουν: δεν κοπιάζουν ούτε γνέθουν· κι όμως σας βεβαιώνω πως ούτε ο Σολομών σ' όλη του τη μεγαλοπρέπεια δεν ντυνόταν όπως ένα απ' αυτά.
- ²⁸Κι αν ο Θεός ντύνει έτσι το αγριόχορτο, που σήμερα υπάρχει κι αύριο το ρίχνουν στη φωτιά, σκεφτείτε, ολιγόπιστοι, πόσο περισσότερο θα φροντίσει για σας!
- ²⁹Μη σας απασχολεί, λοιπόν, τι θα φάτε και τι θα πιείτε, και μη σας πιάνει άγχος.
- ³⁰Για όλα αυτά αγωνιούν όσοι δεν εμπιστεύονται το Θεό. Ο Πατέρας σας όμως ξέρει καλά ότι έχετε ανάγκη απ' αυτά.
- ³¹Εσείς να επιζητείτε μόνο τη βασιλεία του Θεού, κι όλα αυτά θ' ακολουθήσουν.
- ³²»Μη φοβάσαι, μικρό μου ποίμνιο. Σ' εσάς ευαρεστήθηκε ο Πατέρας σας να δώσει τη βασιλεία του.
- ³³Πουλήστε τα υπάρχοντά σας και δώστε τα χρήματα στους φτωχούς. Αποκτήστε πορτοφόλια που δεν παλιώνουν, πλούτη μόνιμα στον κόσμο του Θεού, όπου ούτε κλέφτης τα αγγίζει ούτε σκόρος τα καταστρέφει.
- ³⁴Γιατί όπου είναι τα πλούτη σας εκεί θα είναι και η καρδιά σας».

Οι έμπιστοι δούλοι

(Μτ 24,45-51)

- ³⁵«Να είστε συνεχώς έτοιμοι με δεμένο το ζωνάρι στη μέση σας και αναμμένα τα λυχνάρια σας.
- ³⁶Να συμπεριφέρεστε σαν αυτούς που περιμένουν τον κύριό τους πότε θα γυρίσει από το γάμο, ώστε μόλις έρθει και χτυπήσει την πόρτα, να του ανοίξουν αμέσως.

³⁷Μακάριοι οι δούλοι εκείνοι που ο κύριός τους θα τους βρει ξύπνιους όταν έρθει. Σας βεβαιώνω πως θ' ανασκουμπωθεί, θα τους βάλει να καθίσουν και θα τους περιποιηθεί.

³⁸Χαρά σ' εκείνους μάλιστα τους δούλους, που όταν ο κύριός τους επιστρέψει τα μεσάνυχτα ή τα ξημερώματα, θα τους βρει να τον περιμένουν.

³⁹Και να ξέρετε τούτο: αν ο ιδιοκτήτης ενός σπιτιού ήξερε ποια ώρα θα έρθει ο κλέφτης, θα ήταν άγρυπνος και δε θα άφηνε να του διαρρήξουν το σπίτι.

⁴⁰Να είστε, λοιπόν, κι εσείς έτοιμοι, γιατί ο Υιός του Ανθρώπου θα έρθει την ώρα που δεν τον περιμένετε».

⁴¹Τότε ο Πέτρος του είπε: «Κύριε, για μας την είπες αυτή την παραβολή ή για όλους; »

⁴²Κι ο Κύριος απάντησε: «Ποιος είναι ο έμπιστος και συνετός δούλος, που ο κύριός του θα τον αφήσει επιστάτη των υπηρετών του, για να τους μοιράζει την αμοιβή τους την κατάλληλη στιγμή;

⁴³Μακάριος είναι εκείνος ο δούλος, που όταν επιστρέψει ο κύριός του, θα τον βρει να συμπεριφέρεται μ' αυτόν τον τρόπο.

⁴⁴Σας βεβαιώνω πως θα τον βάλει υπεύθυνο σ' όλα του τα υπάρχοντα.

⁴⁵Αν όμως ο δούλος εκείνος σκεφτεί μέσα του: “θ' αργήσει να επιστρέψει ο κύριός μου”, κι αρχίσει να δέρνει τους άλλους υπηρέτες και τις υπηρέτριες, να τρώει και να πίνει και να μεθάει,

⁴⁶τότε θα έρθει ο κύριός του μια μέρα που αυτός δε θα τον περιμένει και σε ώρα που δε θα την ξέρει. Θα τον τιμωρήσει πολύ αυστηρά και θα τον ρίξει στον τόπο όπου τιμωρούνται οι άπιστοι.

⁴⁷»Εκείνος ο δούλος που ξέρει τι θέλει ο κύριός του, δεν είναι όμως έτοιμος και δεν κάνει αυτό που θέλει ο κύριός του, θα τιμωρηθεί αυστηρά.

⁴⁸Αντίθετα, εκείνος που δεν ξέρει το θέλημα του κυρίου του και κάνει κάτι αξιόποιο, θα τιμωρηθεί ελαφρότερα. Σ' όποιον δόθηκαν πολλά, θα ζητηθούν

πολλά απ' αυτόν· και σ' όποιον δόθηκαν περισσότερα, θα του ζητηθούν περισσότερα».

Ο Ιησούς αιτία διαιρέσεων

(Μτ 10,34.36)

49«Φωτιά ήρθα να βάλω στη γη και τι άλλο θέλω αν έχει κióλας ανάψει!

50Έχω όμως να περάσω μια δοκιμασία και με κατέχει ανυπομονησία ωσότου την υποστώ!

51Νομίζετε πως ήρθα για να επιβάλω αναγκαστική ομόνοια μεταξύ των ανθρώπων; Κάθε άλλο· σας βεβαιώνω πως ο ερχομός μου θα φέρει διαιρέσεις.

52Από τώρα και στο εξής μία οικογένεια με πέντε μέλη θα χωριστεί σε δύο παρατάξεις: τρεις εναντίον δύο και δύο εναντίον τριών.

53»Ο πατέρας θα είναι αντίθετος με το γιο του κι ο γιος με τον πατέρα του· η μάνα με την κόρη της κι η κόρη με τη μάνα της· η πεθερά με τη νύφη της κι η νύφη με την πεθερά της».

Η ερμηνεία των καιρών

(Μτ 16,2-3)

54Έλεγε ακόμη ο Ιησούς στα πλήθη: «Όταν δείτε τα σύννεφα να έρχονται από τη δύση, αμέσως λέτε πως έρχεται βροχή, κι έτσι γίνεται.

55Κι όταν φυσάει νοτιάς, λέτε πως θ' ακολουθήσει καύσωνας, κι έτσι γίνεται.

56Υποκριτές! Τα σημάδια του ουρανού και της γης ξέρετε να τα διακρίνετε. Πώς δεν ξέρετε να διακρίνετε τα σημάδια των καιρών; »

Λύνετε τις διαφορές σας γρήγορα

(Μτ 5,25-26)

57«Γιατί δεν κρίνετε κι από μόνοι σας ποιο είναι το σωστό;

58Όταν για παράδειγμα, πηγαίνεις με τον αντίδικό σου στο δικαστή, φρόντισε όσο βρίσκεσαι ακόμη στο δρόμο να συμφιλιωθείς μαζί του· γιατί αλλιώς, αν σε πάει στο δικαστή, ο δικαστής θα σε παραδώσει στο δεσμοφύλακα και ο δεσμοφύλακας θα σε κλείσει στη φυλακή.

⁵⁹Να ξέρεις πως δεν πρόκειται να βγεις από 'κει, αν δεν επιστρέψεις και το τελευταίο λεπτό».

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 13

Προτροπή για μετάνοια

¹Εκείνο τον καιρό πήγαν στον Ιησού μερικοί και του αφηγήθηκαν για τους Γαλιλαίους, τους οποίους σκότωσε ο Πιλάτος την ώρα που πρόσφεραν θυσία, κι έτσι το αίμα τους ανακατεύτηκε με το αίμα των ζώων που θυσιάζονταν.

²Ο Ιησούς τους είπε: «Νομίζετε ότι αυτοί οι Γαλιλαίοι, επειδή τα 'παθαν αυτά, ήταν πιο αμαρτωλοί από όλους τους άλλους Γαλιλαίους;

³Σας βεβαιώνω πως όχι· αν όμως δε μετανοήσετε, θα χαθείτε όλοι σας με τον ίδιο τρόπο.

⁴Η μήπως νομίζετε ότι εκείνοι οι δεκαοχτώ, που έπεσε πάνω τους ο πύργος στο Σιλωάμ και τους σκότωσε, ήταν χειρότεροι από όλους τους ανθρώπους που κατοικούν στην Ιερουσαλήμ;

⁵Σας βεβαιώνω πως όχι· αν όμως δεν μετανοήσετε, όλοι θα χαθείτε κατά τον ίδιο τρόπο».

Η παραβολή της άκαρπης συκιάς

⁶Ο Ιησούς τους είπε ακόμη την ακόλουθη παραβολή: «Κάποιος είχε φυτέψει στο αμπέλι του μια συκιά· όταν όμως πήγε να μαζέψει απ' αυτή σύκα, δε βρήκε.

⁷Είπε τότε στον αμπελουργό: “τρία χρόνια τώρα έρχομαι σ' αυτήν τη συκιά να βρω σύκα και δε βρίσκω· κόψε την, λοιπόν, για να μην αχρηστεύει και το έδαφος”.

⁸Εκείνος του απάντησε: “άφησέ την, κύριε, κι ετούτη τη χρονιά, για να τη σκάψω γύρω γύρω και να της βάλω κοπριά.

⁹Και αν κάνει καρπό, την αφήνεις· αλλιώς, θα την κόψεις στο μέλλον”».

Η θεραπεία της συγκύπτουσας γυναίκας το Σάββατο

- 10** Ένα Σάββατο δίδασκε ο Ιησούς σε μια συναγωγή.
- 11** Εκεί βρισκόταν και μια γυναίκα, δεκαοχτώ χρόνια άρρωστη από δαιμονικό πνεύμα. Ήταν κυρτωμένη και δεν μπορούσε καθόλου να ισιώσει το σώμα της.
- 12** Όταν την είδε ο Ιησούς, τη φώναξε και της είπε: «Γυναίκα, απαλλάσσεσαι από την αρρώστια σου».
- 13** Έβαλε πάνω της τα χέρια του κι αμέσως εκείνη ορθώθηκε και δόξαζε το Θεό.
- 14** Ο αρχισυνάγωγος όμως, αγανακτισμένος που ο Ιησούς έκανε τη θεραπεία το Σάββατο, γύρισε στο πλήθος και είπε: «Υπάρχουν έξι μέρες που επιτρέπεται να εργάζεται κανείς· μέσα σ' αυτές, λοιπόν, να έρχεστε και να θεραπεύεστε, και όχι το Σάββατο».
- 15** Ο Κύριος του απάντησε: «Υποκριτή! Ο καθένας σας δε λύνει το βόδι του ή το γαϊδούρι του από το παχνί το Σάββατο και πάει να το ποτίσει;
- 16** Κι αυτή, που είναι απόγονος του Αβραάμ, και ο σατανάς την είχε δεμένη δεκαοχτώ χρόνια, δεν έπρεπε να λυθεί απ' αυτά τα δεσμά το Σάββατο; »
- 17** Με τα λόγια του αυτά ντροπιάζονταν όλοι οι αντίπαλοί του κι ο κόσμος χαιρόταν για όλα τα θαυμαστά που έκανε ο Ιησούς.

Η παραβολή για το σπόρο του σιναπιού και το προζύμι

(Μτ 13,31-32· Μκ 4,30-32)

- 18** Έλεγε ακόμη ο Ιησούς: «Με τι μοιάζει η βασιλεία του Θεού και με τι να την παρομοιάσω;
- 19** Μοιάζει με σπόρο σιναπιού, που κάποιος τον φύτεψε στον κήπο του. Μεγάλωσε, έγινε ολόκληρο δέντρο, και τα πουλιά φώλιασαν στα κλαδιά του».
- 20** Είπε πάλι: «Με τι να παρομοιάσω τη βασιλεία του Θεού;
- 21** Μοιάζει με προζύμι, που το πήρε κάποια γυναίκα και το ανακάτωσε με ένα σακί αλεύρι, ώσπου ζυμώθηκε όλο».

Η στενή πύλη

(Μτ 7,13-14.21-23)

²²Καθώς ο Ιησούς πήγαινε στα Ιεροσόλυμα, περνούσε μέσα από πόλεις και χωριά διδάσκοντας.

²³Κάποιος τον ρώτησε: «Κύριε, είναι λίγοι αυτοί που θα σωθούν; » Εκείνος τους απάντησε:

²⁴«Εσείς αγωνιστείτε να μπειτε από τη στενή πύλη, γιατί σας βεβαιώνω πως πολλοί θα θελήσουν να μπουν και δε θα μπορέσουν.

²⁵Όταν έρθει η ώρα, θα σηκωθεί ο οικοδεσπότης και θα μανταλώσει την πόρτα· κι εσείς θα σταθείτε απ' έξω και θ' αρχίσετε να χτυπάτε λέγοντας “Κύριε, άνοιξέ μας”. Τότε εκείνος θα σας απαντήσει: “δε σας ξέρω από πού είστε”.

²⁶Τότε θ' αρχίσετε να λέτε: “εμείς φάγαμε και ήπιαμε μαζί σου, και μας δίδαξες στις πλατείες μας”.

²⁷Κι εκείνος θα σας πει: “σας λέω, δε σας ξέρω από πού είστε· φύγετε από κοντά μου όλοι εσείς οι εργάτες του κακού”.

²⁸Εκεί θα κλαίτε και θα τρίζετε τα δόντια σας, όταν θα δείτε τον Αβραάμ, τον Ισαάκ, τον Ιακώβ και όλους τους προφήτες στη βασιλεία του Θεού, κι εσάς να σας πετάνε έξω.

²⁹Θα έρθουν άνθρωποι από την ανατολή και τη δύση, απ' το βορρά και το νότο και θα καθίσουν στο τραπέζι της βασιλείας του Θεού.

³⁰Και υπάρχουν πολλοί που τώρα είναι τελευταίοι αλλά τότε θα είναι πρώτοι· και πρώτοι που θα είναι τελευταίοι».

Ο θρήνος για την Ιερουσαλήμ

(Μτ 23,37-39)

³¹Εκείνη την ημέρα πλησίασαν μερικοί Φαρισαίοι και του έλεγαν: «Απομακρύνσου απ' αυτή την περιοχή, γιατί ο Ηρώδης θέλει να σε σκοτώσει».

³²Εκείνος τους είπε: «Πηγαίνετε να πείτε σ' αυτήν την αλεπού πως σήμερα κι αύριο θεραπεύω δαιμονισμένους και γιατρέυω ασθενείς· και την τρίτη μέρα θα φτάσει το έργο μου στο τέλος.

³³Πείτε του πως αυτά θα γίνουν σήμερα κι αύριο, και την επομένη θα συνεχίσω την πορεία μου, γιατί δε συνηθίζεται να σκοτώνουν προφήτη έξω από την Ιερουσαλήμ.

³⁴Ιερουσαλήμ, Ιερουσαλήμ, εσύ που σκοτώνεις τους προφήτες και λιθοβολείς αυτούς που σου στέλνει ο Θεός! Πόσες φορές θέλησα να συνάξω τα παιδιά σου, όπως η κλώσα τα κλωσόπουλά της κάτω από τις φτερούγες της, αλλά εσείς δεν το θελήσατε!

³⁵Γι' αυτό ο τόπος σας θα ερημωθεί. Σας βεβαιώνω πως δε θα με δείτε πια, ώσπου να 'ρθεί ο καιρός που θα πείτε, ευλογημένος αυτός που έρχεται σταλμένος απ' τον Κύριο!»

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 14

Η θεραπεία του υδρωπικού

¹Ένα Σάββατο ο Ιησούς πήγε στο σπίτι κάποιου Φαρισαίου άρχοντα για να φάει, και οι Φαρισαίοι τον παρακολουθούσαν.

²Τότε στάθηκε μπροστά του ένας άνθρωπος που έπασχε από υδρωπικία.

³Ο Ιησούς πήρε το λόγο και ρώτησε τους νομοδιδασκάλους και τους Φαρισαίους: «Επιτρέπεται να γίνονται θεραπείες το Σάββατο; »

⁴Εκείνοι δεν απάντησαν. Ο Ιησούς έπιασε τον άρρωστο, τον γιάτρεψε και τον άφησε να φύγει.

⁵Υστερα τους είπε: «Ποιος από σας, όταν πέσει το παιδί του ή το βόδι του στο πηγάδι το Σάββατο δε θα το ανασύρει αμέσως; »

⁶Και δεν μπόρεσαν να δώσουν απάντηση σ' αυτά.

Η παραβολή για τις πρωτοκαθεδρίες

⁷Βλέποντας ο Ιησούς τους καλεσμένους με ποιον τρόπο διάλεξαν τις πρώτες θέσεις στο τραπέζι, τούς είπε μια παραβολή:

⁸«Όταν σε καλέσει κάποιος σε γάμο, μην πας να καθίσεις στην πρώτη θέση, γιατί μπορεί κάποιος άλλος καλεσμένος να είναι πιο σπουδαίος από σένα.

⁹Και τότε θα έρθει αυτός που κάλεσε κι εσένα κι εκείνον, και θα σου πει: “δώσε τη θέση σου σ’ αυτόν”. Τότε εσύ ντροπιασμένος θα πας να καθίσεις στην τελευταία θέση.

¹⁰Γι’ αυτό, όταν σε καλέσουν κάπου, πήγαινε και κάθισε στην τελευταία θέση, ώστε όταν έρθει αυτός που σε κάλεσε, να σου πει: “φίλε μου, έλα σε μια καλύτερη θέση”. Έτσι αυτό θα είναι μια τιμή για σένα μπροστά στους συνδαιτυμόνες σου.

¹¹Γιατί όποιος υψώνει τον εαυτό του θα ταπεινωθεί, κι αυτός που ταπεινώνει τον εαυτό του θα υψωθεί».

¹²Και σ’ αυτόν που τον είχε καλέσει έλεγε ο Ιησούς: «Εσύ όταν κάνεις γεύμα ή δείπνο, μην καλείς τους φίλους σου και τ’ αδέρφια σου ούτε τους συγγενείς σου και τους πλούσιους γείτονες, γιατί κι αυτοί θα σε καλέσουν με τη σειρά τους, κι έτσι θα σου το ανταποδώσουν.

¹³Αντίθετα, όταν κάνεις τραπέζι, να καλείς φτωχούς, ανάπηρους, κουτσούς, τυφλούς.

¹⁴Θα είσαι μακάριος που δεν θα μπορούν να σου το ανταποδώσουν, γιατί θα σου ανταποδοθεί όταν θ’ αναστηθούν οι δίκαιοι».

Η παραβολή του μεγάλου δείπνου

(Μτ 22,1-10)

¹⁵Όταν τ’ άκουσε αυτά κάποιος από κείνους που έτρωγαν μαζί με τον Ιησού, του είπε: «Μακάριος όποιος πάρει μέρος στο τραπέζι της βασιλείας του Θεού».

¹⁶Κι ο Ιησούς του είπε: «Ένας άνθρωπος ετοίμασε μεγάλο δείπνο και κάλεσε πολλούς.

¹⁷Όταν ήρθε η ώρα του δείπνου, έστειλε το δούλο του να πει στους καλεσμένους: “ελάτε, όλα είναι πια έτοιμα”.

¹⁸Τότε άρχισαν, ο ένας μετά τον άλλο, να βρίσκουν δικαιολογίες: Ο πρώτος του είπε: “έχω αγοράσει ένα χωράφι και πρέπει να πάω να το δω· σε παρακαλώ, θεώρησέ με δικαιολογημένο”.

¹⁹Άλλος του είπε: “έχω αγοράσει πέντε ζευγάρια βόδια και πάω να τα δοκιμάσω· σε παρακαλώ, δικαιολόγησέ με”.

²⁰Κι ένας άλλος του είπε: “είμαι νιόπαντρος και γι’ αυτό δεν μπορώ να έρθω”.

²¹Γύρισε ο δούλος εκείνος και τα είπε αυτά στον κύριό του. Τότε ο οικοδεσπότης οργισμένος είπε στο δούλο του: “πήγαινε γρήγορα στις πλατείες και στους δρόμους της πόλης και φέρε μέσα τους φτωχούς, τους ανάπηρους, τους κουτσούς και τους τυφλούς”.

²²Όταν γύρισε ο δούλος τού είπε: “κύριε, αυτό που πρόσταξες έγινε και υπάρχει ακόμη χώρος”.

²³Είπε πάλι ο κύριος στο δούλο: “πήγαινε έξω από την πόλη στους δρόμους και στα μονοπάτια κι ανάγκασέ τους να έρθουν, για να γεμίσει το σπίτι μου·

²⁴γιατί σας βεβαιώνω πως κανένας από κείνους που κάλεσα δε θα γευτεί το δείπνο μου”».

Οι απαιτήσεις του Ιησού από τους πιστούς

(Μτ 10,37-38)

²⁵Μαζί με τον Ιησού βάδιζε πολύς λαός, κι εκείνος στράφηκε και τους είπε:

²⁶«Αν κάποιος έρχεται κοντά μου και δεν απαρνιέται τον πατέρα του και τη μάνα του, τη γυναίκα του και τα παιδιά του, τους αδερφούς και τις αδερφές του, ακόμη και την ίδια του τη ζωή, δεν μπορεί να είναι μαθητής μου.

²⁷Όποιος δεν σηκώνει το σταυρό του και δε με ακολουθεί, δεν μπορεί να είναι μαθητής μου.

²⁸Ποιος από σας που θέλει να χτίσει έναν πύργο δε θα καθίσει πρώτα να υπολογίσει τη δαπάνη, για να δει αν του φτάνουν τα χρήματα να τον τελειώσει;

²⁹Κι αυτό, ώστε όταν βάλει το θεμέλιο και δεν μπορεί να τελειώσει το έργο, να μην αρχίσουν όλοι όσοι τον βλέπουν να τον κοροϊδεύουν

³⁰και να λένε ότι αυτός ο άνθρωπος άρχισε να χτίζει αλλά δεν μπόρεσε να τελειώσει.

³¹Ποιος βασιλιάς, πάλι, ξεκινάει να κάνει πόλεμο με άλλον βασιλιά χωρίς πρώτα να καθίσει να σκεφτεί αν μπορεί με δέκα χιλιάδες άντρες να αντιμετωπίσει αυτόν που του επιτίθεται με είκοσι χιλιάδες;

³²Αν δεν μπορεί, στέλνει μεσολαβητές, όταν ακόμη ο άλλος είναι μακριά, και ζητάει διαπραγματεύσεις για ειρήνη.

³³Έτσι, λοιπόν, κανείς από σας δεν μπορεί να είναι μαθητής μου αν δεν απαρνηθεί όλα του τα υπάρχοντα».

Η αξία του αλατιού

(Μτ 5,13· Μκ 9,50)

³⁴«Το αλάτι είναι καλό, αν όμως χάσει την αρμύρα του, με ποιον τρόπο θα την αποκτήσει πάλι;

³⁵Δεν κάνει ούτε για χώμα ούτε για κοπριά· το πετάνε. Όποιος έχει αυτιά για να ακούει ας ακούει».

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 15

Η παραβολή του χαμένου προβάτου

(Μτ 18,12-14)

¹Όλοι οι τελώνες και οι αμαρτωλοί συνήθιζαν να πλησιάζουν τον Ιησού και να τον ακούνε.

²Οι Φαρισαίοι και οι γραμματείς διαμαρτύρονταν, λέγοντας ότι αυτός δέχεται αμαρτωλούς και τρώει μαζί τους.

³Εκείνος τότε τους είπε την ακόλουθη παραβολή:

⁴«Ποιος από σας αν έχει εκατό πρόβατα και χάσει ένα απ' αυτά, δε θα εγκαταλείψει τα ενενήντα εννιά στην έρημο για να ψάξει για το χαμένο ώσπου να το βρει;

⁵Κι όταν το βρει, το βάζει χαρούμενος στους ώμους του,

⁶έρχεται στο σπίτι και προσκαλεί τους φίλους και τους γείτονες και τους λέει: “χαρείτε μαζί μου, γιατί βρήκα το πρόβατό μου που είχε χαθεί”.

⁷Σας βεβαιώνω πως έτσι θα γίνει χαρά και στον ουρανό για τη μετάνοια ενός αμαρτωλού, παρά για ενενήντα εννιά δικαίους, που δεν έχουν ανάγκη από μετάνοια».

Το χαμένο νόμισμα

⁸«Ποια γυναίκα, όταν έχει δέκα δραχμές και χάνει τη μία, δεν ανάβει το λυχνάρι, δε σκουπίζει το σπίτι και δεν ψάχνει με επιμέλεια, ώσπου να τη βρει;

⁹Κι όταν τη βρει, φωνάζει τις φίλες και τις γειτόνισσες και τους λέει: “χαρείτε μαζί μου, γιατί βρήκα τη δραχμή που είχα χάνει!”

¹⁰Σας βεβαιώνω πως το ίδιο χαίρονται οι άγγελοι του Θεού για τη μετάνοια ενός αμαρτωλού».

Η παραβολή του σπλαχνικού πατέρα (Η του Ασώτου Υιού)

¹¹Τους είπε επίσης ο Ιησούς: «Κάποιος άνθρωπος είχε δύο γιους.

¹²Ο μικρότερος απ’ αυτούς είπε στον πατέρα του: “πατέρα, δώσε μου το μερίδιο της περιουσίας που μου αναλογεί”. κι εκείνος τους μοίρασε την περιουσία.

¹³Υστερα από λίγες μέρες ο μικρότερος γιος τα μάζεψε όλα κι έφυγε σε χώρα μακρινή. Εκεί σκόρπισε την περιουσία του κάνοντας άσωτη ζωή.

¹⁴Όταν τα ξόδεψε όλα, έτυχε να πέσει μεγάλη πείνα στη χώρα εκείνη, και άρχισε κι αυτός να στερείται.

¹⁵Πήγε λοιπόν κι έγινε εργάτης σε έναν από τους πολίτες εκείνης της χώρας, ο οποίος τον έστειλε στα χωράφια του να βόσκει χοίρους.

¹⁶Έφτασε στο σημείο να θέλει να χορτάσει με τα ξυλοκέρατα που έτρωγαν οι χοίροι, αλλά κανένας δεν του έδινε.

¹⁷Τελικά συνήλθε και είπε: “πόσοι εργάτες του πατέρα μου έχουν περίσσιο ψωμί, κι εγώ εδώ πεθαίνω της πείνας!

¹⁸Θα σηκωθώ και θα πάω στον πατέρα μου και θα του πω: πατέρα, αμάρτησα στο Θεό και σ’ εσένα·

- ¹⁹δεν είμαι άξιός πια να λέγομαι γιος σου· κάνε με σαν έναν από τους εργάτες σου”.
- ²⁰Σηκώθηκε, λοιπόν, και ξεκίνησε να πάει στον πατέρα του. »Ενώ ήταν ακόμη μακριά, τον είδε ο πατέρας του, τον σπλαχνίστηκε, έτρεξε, τον αγκάλιασε σφιχτά και τον καταφιλούσε.
- ²¹Τότε ο γιος του του είπε: “πατέρα, αμάρτησα στο Θεό και σ’ εσένα και δεν αξίζω να λέγομαι παιδί σου”.
- ²²Ο πατέρας όμως γύρισε στους δούλους του και τους διέταξε: “βγάλτε γρήγορα την καλύτερη στολή και ντύστε τον· φορέστε του δαχτυλίδι στο χέρι και δώστε του υποδήματα.
- ²³Φέρτε το σιτευτό μοσχάρι και σφάξτε το να φάμε και να ευφρανθούμε,
- ²⁴γιατί αυτός ο γιος μου ήταν νεκρός και αναστήθηκε, ήταν χαμένος και βρέθηκε”. Έτσι άρχισαν να ευφραίνονται.
- ²⁵»Ο μεγαλύτερος γιος του βρισκόταν στο χωράφι· και καθώς ερχόταν και πλησίαζε στο σπίτι, άκουσε μουσικές και χορούς.
- ²⁶Φώναξε, λοιπόν, έναν από τους υπηρέτες και ρώτησε να μάθει τι συμβαίνει.
- ²⁷Εκείνος του είπε: “γύρισε ο αδερφός σου, κι ο πατέρας σου έσφαξε το σιτευτό μοσχάρι, γιατί του ήρθε πίσω γερός”.
- ²⁸Αυτός τότε θύμωσε και δεν ήθελε να μπει μέσα. Ο πατέρας του βγήκε και τον παρακαλούσε,
- ²⁹εκείνος όμως του αποκρίθηκε: “εγώ τόσα χρόνια σου δουλεύω και ποτέ δεν παράκουσα καμιά εντολή σου· κι όμως σ’ εμένα δεν έδωσες ποτέ ένα κατσίκι για να ευφρανθώ με τους φίλους μου.
- ³⁰Όταν όμως ήρθε αυτός ο γιος σου, που κατασπατάλησε την περιουσία σου με πόρνες, έσφαξες για χάρη του το σιτευτό μοσχάρι”.
- ³¹Κι ο πατέρας του του απάντησε: “παιδί μου, εσύ είσαι πάντοτε μαζί μου κι ό, τι είναι δικό μου είναι και δικό σου.

³²Ἐπρεπε ὁμως νὰ ευφρανθούμε καὶ νὰ χαρούμε, γιὰτὶ ὁ ἀδερφός σου αὐτός ἦταν νεκρός κι ἀναστήθηκε, ἦταν χαμένος καὶ βρέθηκε”».

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 16

Ἡ παραβολή τοῦ ἀδικοῦ διαχειριστή

¹Ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε στους μαθητές του: «Κάποιοι πλούσιοι εἶχε ἕναν διαχειριστή που του τον κατηγόρησαν ὅτι σπαταλά την περιουσία του.

²Τον φώναξε λοιπόν καὶ του εἶπε: “τι εἶναι αὐτά που ἀκούω γιὰ σένα; Δώσε λογαριασμό καὶ παράδωσε τὴ διαχείρισή σου, γιὰτὶ δὲν μπορεῖς πια νὰ εἶσαι διαχειριστής”.

³Ὁ διαχειριστής εἶπε μέσα του: “τι νὰ κάνω τώρα που μου ἀφαιρεῖ τὴ διαχείριση ὁ κύριός μου; Νὰ σκάβω δὲν μπορῶ, νὰ ζητιανεύω ντρέπομαι.

⁴Ἐρῶ ὁμως τι θα κάνω, γιὰ νὰ με δέχονται οἱ ἄνθρωποι στα σπίτια τους τώρα που θα πάψω νὰ εἶμαι διαχειριστής”.

⁵Κάλεσε λοιπόν ἕναν ἕναν τους χρεοφειλέτες του κυρίου του, καὶ εἶπε στον πρῶτο: “πόσα χρωστάς ἐσύ στον κύριό μου; ”

⁶Εκεῖνος του ἀπάντησε: “εκατό βαρέλια λάδι”. “Πάρε τὸ γραμμάτιο”, του λέει ὁ διαχειριστής, “καὶ κάθισε καὶ γράψε γρήγορα πενήντα”.

⁷Μετά εἶπε στον ἄλλο: “ἐσύ πόσα χρωστάς; ” “εκατό σακιά σιτάρι”, του ἀπαντᾷ ἐκεῖνος. “Πάρε τὸ γραμμάτιο”, του λέει, “καὶ γράψε ογδόντα”.

⁸Τὸ ἀφεντικό ἐξέφρασε τὸ θαυμασμό του γιὰ τὸν ἀδικο ἐκεῖνο διαχειριστή, ἐπειδὴ ἐνήργησε ἐξυπνα· γιὰτὶ οἱ σκοτεινοὶ ἄνθρωποι αὐτοῦ τοῦ κόσμου στις σχέσεις με τους ὁμοίους τους εἶναι ἐξυπνότεροι ἀπὸ τὰ τέκνα τοῦ φωτός.

⁹»Καὶ σας συμβουλεύω νὰ κάνετε φίλους σας ἀκόμη κι ἀπὸ τὰ χρήματα τῆς ἀδικίας, ὥστε ὅταν ἔρθει τὸ τέλος σας, νὰ σας δεχτοῦν στις αἰώνιες κατοικίες.

¹⁰Ὅποιος εἶναι ἀξιόπιστος στα λίγα, εἶναι ἀξιόπιστος καὶ στα πολλά· κι ὁποιος εἶναι ἀδίκος στα λίγα, εἶναι ἀδίκος καὶ στα πολλά.

11 Αν, λοιπόν, δε φανήκατε αξιόπιστοι ως προς τον άδικο πλούτο, ποιος θα σας εμπιστευτεί τον αληθινό;

12 Κι αν δε φανήκατε αξιόπιστοι σ' αυτό που είναι ξένο, ποιος θα σας δώσει αυτό που ανήκει σ' εσάς;

13 Κανένας δεν μπορεί να είναι δούλος σε δύο κυρίους, γιατί ή θα μισήσει τον ένα και θ' αγαπήσει τον άλλο ή θα προσκολληθεί στον ένα και θα περιφρονήσει τον άλλον. Δεν μπορείτε να είστε δούλοι και στο Θεό και στο χρήμα».

Απάντηση του Ιησού στην αντίδραση των Φαρισαίων (Μτ 11,12-13)

14 Όλα αυτά τα άκουγαν οι Φαρισαίοι, που ήταν φιλάργυροι, και τον χλεύαζαν.

15 Ο Ιησούς τους είπε: «Εσείς θέλετε να παριστάνετε τον δίκαιο μπροστά στους ανθρώπους, ο Θεός όμως γνωρίζει τι κρύβετε στις καρδιές σας· γιατί αυτό που τιμούν οι άνθρωποι το σιχαίνεται ο Θεός.

16 Ο νόμος και οι προφήτες προφήτεψαν ως τον Ιωάννη το Βαπτιστή. Από τότε το χαρμόσυνο μήνυμα για τη βασιλεία του Θεού κηρύττεται, κι ο καθένας σπεύδει να μπει σ' αυτήν.

17 Είναι πιο εύκολο να εξαφανιστεί ο ουρανός και η γη, παρά να μείνει απραγματοποίητος κι ο πιο ασήμαντος λόγος του νόμου.

18 »Όποιος διώχνει τη γυναίκα του και παντρεύεται άλλη γίνεται μοιχός· κι όποιος παντρεύεται χωρισμένη από τον άντρα της είναι το ίδιο μοιχός».

Ο Πλούσιος και ο φτωχός Λάζαρος

19 «Κάποιος άνθρωπος ήταν πλούσιος, φορούσε πολυτελή ρούχα και το τραπέζι του κάθε μέρα ήταν λαμπρό.

20 Κάποιος φτωχός όμως, που τον έλεγαν Λάζαρο, ήταν πεσμένος κοντά στην πόρτα του σπιτιού του πλουσίου, γεμάτος πληγές,

21 και προσπαθούσε να χορτάσει από τα ψίχουλα που έπεφταν από το τραπέζι του πλουσίου. Έρχονταν και τα σκυλιά και του έγλειφαν τις πληγές.

²²Κάποτε πέθανε ο φτωχός, και οι άγγελοι τον πήγαν κοντά στον Αβραάμ. Πέθανε κι ο πλούσιος και τον έθαψαν.

²³Στον άδη που ήταν και βασανιζόταν, σήκωσε τα μάτια του και είδε από μακριά τον Αβραάμ και κοντά του το Λάζαρο.

²⁴Τότε φώναξε ο πλούσιος και είπε: “πατέρα μου Αβραάμ, σπλαχνίσου με και στείλε το Λάζαρο να βρέξει με νερό την άκρη του δάχτυλού του και να μου δροσίσει τη γλώσσα, γιατί υποφέρω μέσα σ’ αυτή τη φωτιά”.

²⁵Ο Αβραάμ όμως του απάντησε: “παιδί μου, θυμήσου ότι εσύ απόλαυσες την ευτυχία στη ζωή σου, όπως κι ο Λάζαρος τη δυστυχία. Τώρα λοιπόν αυτός χαίρεται εδώ, κι εσύ υποφέρεις.

²⁶Κι εκτός απ’ όλα αυτά, υπάρχει ανάμεσά μας μεγάλο χάσμα, ώστε αυτοί που θέλουν να διαβούν από ’δω σ’ εσάς να μην μπορούν· ούτε οι από ’κει μπορούν να περάσουν σ’ εμάς”.

²⁷Είπε πάλι ο πλούσιος: “τότε σε παρακαλώ, πατέρα, στείλε τον στο σπίτι του πατέρα μου,

²⁸να προειδοποιήσει τους πέντε αδερφούς μου, ώστε να μην έρθουν κι εκείνοι σ’ αυτόν εδώ τον τόπο των βασάνων”.

²⁹Ο Αβραάμ του λέει: “έχουν τα λόγια του Μωυσή και των προφητών· ας υπακούσουν σ’ αυτά”.

³⁰“Όχι, πατέρα μου Αβραάμ”, του λέει εκείνος, “δεν αρκεί· αλλά αν κάποιος από τους νεκρούς πάει σ’ αυτούς, θα μετανοήσουν”.

³¹Του λέει τότε ο Αβραάμ: “αν δεν υπακούνε στα λόγια του Μωυσή και των προφητών, ακόμη κι αν αναστηθεί κάποιος από τους νεκρούς, δεν πρόκειται να πεισθούν”».

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 17

Προτροπές του Ιησού στους μαθητές του

(Μτ 18,6-7.21-22· Μκ 9,42)

¹⁰Ο Ιησούς είπε και στους μαθητές του: «Είναι αδύνατο να μην έρθουν τα σκάνδαλα· αλίμονο όμως σ’ εκείνον που τα προκαλεί.

²Είναι προτιμότερο γι' αυτόν να κρεμάσει μια μυλόπετρα στο λαιμό του και να πάει να πέσει στη θάλασσα, παρά να κλονίσει την πίστη ενός απ' αυτούς εδώ τους μικρούς.

³Προσέχετε τη συμπεριφορά σας. »Αν ο αδερφός σου σου κάνει κακό, επιτίμησέ τον, κι αν μετανοήσει συγχώρησέ τον.

⁴Αν σου κάνει κακό πολλές φορές την ημέρα κι έρθει άλλες τόσες και σου πει “μετανοώ”, να τον συγχωρήσεις».

⁵Οι απόστολοι είπαν στον Κύριο: «Αύξησε την πίστη μας».

⁶Κι εκείνος τους είπε: «Αν είχατε πίστη σαν κόκκο σιναπιού, θα λέγατε σ' αυτή τη μουριά: “ξεριζώσου και πήγαινε να φυτρώσεις στη θάλασσα” κι εκείνη θα σας υπάκουε.

⁷»Ποιος από σας, όταν ο δούλος του, που τον έχει για να οργώνει τα χωράφια ή να βόσκει τα πρόβατα, έρθει στο σπίτι από το χωράφι, θα του πει: “έλα αμέσως και κάθισε να φας”;

⁸Δε θα του πει μάλλον: “ετοίμασε να δειπνήσω, ζώσου την ποδιά κι υπηρετήσέ με ώσπου να φάω και να πιω, και μετά θα φας και θα πιεις κι εσύ”;

⁹Πρέπει μήπως να χρωστάει χάρη στο δούλο, επειδή έκανε αυτό που τον διέταξε;

¹⁰Δεν το νομίζω. Έτσι κι εσείς, όταν κάνετε όλα όσα σας προστάζει ο Θεός, να λέτε: “είμαστε ανάξιοι δούλοι· κάναμε αυτό που οφείλαμε να κάνουμε”».

Η θεραπεία των δέκα λεπρών

¹¹Πηγαίνοντας ο Ιησούς προς την Ιερουσαλήμ, περνούσε ανάμεσα από τη Σαμάρεια και τη Γαλιλαία.

¹²Καθώς έμπαινε σ' ένα χωριό, τον συνάντησαν δέκα λεπροί· στάθηκαν λοιπόν από μακριά

¹³και του φώναζαν δυνατά: «Ιησού, αφέντη, ελέησέ μας!»

- 14**Βλέποντάς τους εκείνος τους είπε: «Πηγαίνετε να σας εξετάσουν οι ιερείς». Και καθώς πήγαιναν, καθαρίστηκαν από τη λέπρα.
- 15**Ένας απ' αυτούς, όταν είδε ότι θεραπεύτηκε, γύρισε δοξάζοντας με δυνατή φωνή το Θεό,
- 16**έπεσε με το πρόσωπο στα πόδια του Ιησού και τον ευχαριστούσε. Κι αυτός ήταν Σαμαρείτης.
- 17**Τότε ο Ιησούς είπε: «Δε θεραπεύτηκαν και οι δέκα; Οι άλλοι εννιά πού είναι;
- 18**Κανένας τους δε βρέθηκε να γυρίσει να δοξάσει το Θεό παρά μόνο τούτος εδώ ο αλλοεθνής; »
- 19**Και σ' αυτόν είπε: «Σήκω και πήγαινε στο καλό· η πίστη σου σε έσωσε».

Ο ερχομός της βασιλείας

(Μτ 24, 23-28. 37-41)

- 20**Όταν ρωτήθηκε από τους Φαρισαίους ο Ιησούς πότε έρχεται η βασιλεία του Θεού, τούς απάντησε: «Η βασιλεία του Θεού δεν έρχεται με τρόπο φανερό σε όλους.
- 21**Δε θα πούνε “να, εδώ είναι” ή “εκεί”, γιατί η βασιλεία του Θεού είναι κιόλας ανάμεσά σας».
- 22**Είπε τότε στους μαθητές: «Θα έρθει καιρός που θα θελήσετε να δείτε μία από τις ημέρες του Υιού του Ανθρώπου και δε θα τη δείτε.
- 23**Θα σας πουν: “να, εκεί είναι” ή “να, εδώ είναι”, αλλά μην πάτε και μην τους ακολουθήσετε.
- 24**Γιατί η παρουσία του Υιού του Ανθρώπου θα είναι τόσο φανερή, όπως η αστραπή, που η λάμψη της διασχίζει τον ορίζοντα από τη μια άκρη ως την άλλη.
- 25**Ο Υιός του Ανθρώπου όμως πρέπει πρώτα να πάθει πολλά και να αποδοκιμαστεί από τούτη τη γενιά.

26Όπως έγινε τον καιρό του Νώε, έτσι θα γίνει και με τον ερχομό του Υιού του Ανθρώπου.

27Τότε έτρωγαν κι έπιναν, άντρες και γυναίκες παντρεύονταν και πάντρευαν, ως την ημέρα που ο Νώε μπήκε στην κιβωτό. Ύστερα ήρθε ο κατακλυσμός και τους αφάνισε όλους.

28Το ίδιο έγινε και τον καιρό του Λωτ. Έτρωγαν κι έπιναν, αγόραζαν και πουλούσαν, φύτευαν κι έχτιζαν.

29Την ημέρα όμως που βγήκε ο Λωτ από τα Σόδομα, έβρεξε φωτιά και θειάφι απ' τον ουρανό και τους αφάνισε όλους.

30Τα ίδια θα συμβούν και την ημέρα που θα φανερωθεί ο Υιός του ανθρώπου.

31Την ημέρα εκείνη όποιος θα βρίσκεται στο λιακωτό και τα πράγματά του θα είναι στο σπίτι, να μην κατεβεί να τα πάρει. Κι όποιος είναι στο χωράφι να μη γυρίσει πίσω.

32Να θυμάστε τη γυναίκα του Λωτ.

33Όποιος θελήσει να σώσει τη ζωή του θα τη χάσει, κι όποιος τη χάσει θα τη διατηρήσει.

34Σας βεβαιώνω πως εκείνη τη νύχτα, απ' τους δύο που θα κοιμούνται στο ίδιο κρεβάτι, ο ένας θα σωθεί κι ο άλλος θα χαθεί.

35Απ' τις δύο γυναίκες που θα αλέθουν μαζί, η μία θα σωθεί κι η άλλη θα χαθεί.

36Από δύο ανθρώπους που θα βρεθούν στο χωράφι, ο ένας θα σωθεί κι ο άλλος θα χαθεί».

37Τότε τον ρώτησαν: «Πού θα γίνουν αυτά, Κύριε; » Κι εκείνος τους είπε: «Όπου είναι το πτώμα, εκεί θα μαζευτούν και τα όρνεα».

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 18

Η παραβολή του άδικου κριτή και της χήρας

¹Τους έλεγε και μια παραβολή για το πώς πρέπει πάντοτε να προσεύχονται και να μην αποκάμνουν στην προσευχή.

²«Σε κάποια πόλη», τους είπε, «ήταν ένας δικαστής, που ούτε Θεό φοβόταν ούτε άνθρωπο υπολόγιζε.

³Σ' αυτή την πόλη κατοικούσε μια χήρα, που ερχόταν στο δικαστή και του έλεγε: “προστάτεψέ με απ' αυτόν που με κατατρέχει”.

⁴Εκείνος για πολύν καιρό αρνιόταν, αλλά ύστερα είπε μέσα του: “παρ' όλο που δε φοβάμαι το Θεό κι ούτε υπολογίζω άνθρωπο,

⁵όμως επειδή τούτη εδώ η χήρα μου έγινε φορτική, θα της δώσω το δίκιο της, για να μην έρχεται συνεχώς και με ταλαιπωρεί”».

⁶Κι ο Κύριος πρόσθεσε: «Προσέξτε τι είπε ο άδικος δικαστής.

⁷Θα αναβάλει, λοιπόν, ο Θεός να αποδώσει το δίκιο στους εκλεκτούς του, που του φωνάζουν για βοήθεια μέρα και νύχτα;

⁸Σας βεβαιώνω ότι θα τους αποδώσει το δίκιο τους πολύ γρήγορα. Όταν όμως έρθει ο Υιός του Ανθρώπου, θα βρει τάχα πιστούς ανθρώπους στη γη; »

Η παραβολή του Τελώνη και του Φαρισαίου

⁹Σε μερικούς που ήταν σίγουροι για την ευσέβειά τους και περιφρονούσαν τους άλλους, είπε την παρακάτω παραβολή:

¹⁰«Δύο άνθρωποι ανέβηκαν στο ναό για να προσευχηθούν. Ο ένας ήταν Φαρισαίος κι ο άλλος τελώνης.

¹¹Ο Φαρισαίος στάθηκε επιδεικτικά κι έκανε την εξής προσευχή σχετικά με τον εαυτό του: “Θεέ μου, σ' ευχαριστώ που εγώ δεν είμαι σαν τους άλλους ανθρώπους άρπαγας, άδικος, μοιχός, ή και σαν αυτόν εδώ τον τελώνη.

¹²Εγώ νηστεύω δύο φορές την εβδομάδα και δίνω στο ναό το δέκατο απ' όλα τα εισοδήματά μου”.

¹³Ο τελώνης, αντίθετα, στεκόταν πολύ πίσω και δεν τολμούσε ούτε τα μάτια του να σηκώσει στον ουρανό. Χτυπούσε το στήθος του και έλεγε: “Θεέ μου, σπλαχνίσου με τον αμαρτωλό”.

14Σας βεβαιώνω πως αυτός έφυγε για το σπίτι του αθώος και συμφιλιωμένος με το Θεό, ενώ ο άλλος όχι· γιατί όποιος υψώνει τον εαυτό του θα ταπεινωθεί, κι όποιος τον ταπεινώνει θα υψωθεί».

Ο Ιησούς ευλογεί τα παιδιά

(Μτ 19,13-15· Μκ 10,13-16)

15Κάποιοι έφεραν τότε στον Ιησού και τα μικρά παιδιά, για να τα ευλογήσει. Όταν τα είδαν οι μαθητές, τούς μάλωσαν.

16Ο Ιησούς όμως τα κάλεσε κοντά του και είπε: «Αφήστε τα παιδιά να έρθουν σ' εμένα και μην τα εμποδίζετε, γιατί η βασιλεία του Θεού ανήκει σε ανθρώπους που είναι σαν κι αυτά.

17Σας βεβαιώνω πως όποιος δε δεχτεί τη βασιλεία του Θεού σαν παιδί, δε θα μπει σ' αυτήν».

Ο κίνδυνος του πλούτου

(Μτ 19,16-30· Μκ 10,17-31)

18Κάποιος άρχοντας τον ρώτησε: «Αγαθέ Διδάσκαλε, τι να κάνω για να κληρονομήσω την αιώνια ζωή; »

19Ο Ιησούς του απάντησε: «Γιατί με αποκαλείς “αγαθό”; Κανένας δεν είναι αγαθός, παρά μόνο ένας, ο Θεός.

20Ξέρεις τις εντολές: μη μοιχεύσεις, μη σκοτώσεις, μην κλέψεις, μην ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου».

21Κι εκείνος του είπε: «Όλα αυτά τα τηρώ από τα νιάτα μου».

22Όταν τ' άκουσε ο Ιησούς του είπε: «Ένα ακόμη σου λείπει: πούλησε όλα όσα έχεις και δώσε τα χρήματα στους φτωχούς, κι έτσι θα έχεις θησαυρό κοντά στο Θεό· κι έλα να με ακολουθήσεις».

23Μόλις εκείνος τ' άκουσε αυτά, πολύ στενοχωρήθηκε, γιατί ήταν πάμπλουτος.

24Όταν ο Ιησούς τον είδε τόσο στενοχωρημένον, είπε: «Πόσο δύσκολα θα μπουν στη βασιλεία του Θεού αυτοί που έχουν τα χρήματα!

²⁵Ευκολότερο είναι να περάσει καμήλα μέσα από βελονότρυπα, παρά να μπει πλούσιος στη βασιλεία του Θεού».

²⁶Όσοι τον άκουσαν είπαν: «Τότε ποιος μπορεί να σωθεί; »

²⁷Κι εκείνος τους απάντησε: «Αυτά που για τους ανθρώπους είναι αδύνατα, για το Θεό είναι δυνατά».

²⁸Τότε ο Πέτρος του λέει: «Να, εμείς εδώ αφήσαμε τα πάντα και σε ακολουθήσαμε».

²⁹Κι ο Ιησούς του είπε: «Σας βεβαιώνω πως όποιος άφησε σπίτι ή γονείς ή αδέρφια ή γυναίκα ή παιδιά για χάρη της βασιλείας του Θεού,

³⁰θα κερδίσει πολύ περισσότερα τώρα, στα χρόνια που ζούμε, και στο μελλοντικό κόσμο την αιώνια ζωή».

Τρίτη πρόρρηση του πάθους και της ανάστασης

(Μτ 20,17-19· Μκ 10,32-34)

³¹Ο Ιησούς πήρε κοντά του τους δώδεκα μαθητές και τους είπε: «Ακούστε· τώρα που ανεβαίνουμε στην Ιερουσαλήμ, όλα όσα έγραψαν οι προφήτες για τον Υιό του Ανθρώπου θα εκπληρωθούν.

³²Δηλαδή, θα παραδοθεί στους εθνικούς, θα τον περιγελάσουν, θα τον βρίσουν και θα τον φτύσουν.

³³Ύστερα θα τον μαστιγώσουν και θα τον σκοτώσουν, αλλά την τρίτη μέρα αυτός θ' αναστηθεί».

³⁴Εκείνοι όμως τίποτε απ' αυτά δεν κατάλαβαν. Αυτά τα λόγια τούς ήταν αινιγματικά, και δεν τα εννοούσαν.

Η θεραπεία του τυφλού στην Ιεριχώ

(Μτ 20,29-34· Μκ 10,46-52)

³⁵Καθώς ο Ιησούς πλησίαζε στην Ιεριχώ, ένας τυφλός καθόταν στην άκρη του δρόμου και ζητιάνευε.

³⁶Όταν άκουσε το πλήθος που περνούσε, ρώτησε να μάθει τι συνέβαινε.

³⁷Του είπαν ότι περνάει ο Ιησούς ο Ναζωραίος.

³⁸Τότε εκείνος άρχισε να φωνάζει δυνατά: «Ιησού, Υιέ του Δαβίδ, σπλαχνίσου με! »

³⁹Αυτοί που προπορεύονταν τον μάλωναν να σωπάσει, εκείνος όμως φώναζε ακόμη πιο πολύ: «Υιέ του Δαβίδ, σπλαχνίσου με! »

⁴⁰Τότε ο Ιησούς στάθηκε κι έδωσε εντολή να τον φέρουν κοντά του. Αυτός πλησίασε κι εκείνος τον ρώτησε:

⁴¹«Τι θέλεις να σου κάνω; » «Κύριε, θέλω ν' αποκτήσω το φως μου», αποκρίθηκε.

⁴²Κι ο Ιησούς του είπε: «Ν' αποκτήσεις το φως σου! Η πίστη σου σε έσωσε».

⁴³Αμέσως ο τυφλός βρήκε το φως του κι ακολουθούσε τον Ιησού δοξάζοντας το Θεό. Και όλος ο κόσμος, όταν τον είδε, δοξολογούσε το Θεό.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 19

Ο Ιησούς και ο Ζακχαίος

¹Ο Ιησούς μπήκε στην Ιεριχώ και περνούσε μέσα από την πόλη.

²Εκεί υπήρχε κάποιος, που το όνομά του ήταν Ζακχαίος. Ήταν αρχιτελώνης και πλούσιος.

³Αυτός προσπαθούσε να δει ποιος είναι ο Ιησούς· δεν μπορούσε όμως εξαιτίας του πλήθους και γιατί ήταν μικρόσωμος.

⁴Έτρεξε λοιπόν μπροστά πριν από το πλήθος κι ανέβηκε σε μια συκομουριά για να τον δει, γιατί θα περνούσε από 'κει.

⁵Όταν έφτασε ο Ιησούς στο σημείο εκείνο, κοίταξε προς τα πάνω, τον είδε και του είπε: «Ζακχαίε, κατέβα γρήγορα, γιατί σήμερα πρέπει να μείνω στο σπίτι σου».

⁶Εκείνος κατέβηκε γρήγορα και τον υποδέχτηκε με χαρά.

⁷Όλοι όσοι τα είδαν αυτά διαμαρτύρονταν κι έλεγαν ότι πήγε να μείνει στο σπίτι ενός αματωλού.

⁸Τότε σηκώθηκε ο Ζακχαίος και είπε στον Κύριο: «Κύριε, υπόσχομαι να δώσω τα μισά από τα υπάρχοντά μου στους φτωχούς και ν' ανταποδώσω στο τετραπλάσιο όσα έχω πάρει με απάτη».

⁹Ο Ιησούς, απευθυνόμενος σ' αυτόν, είπε: «Σήμερα αυτή η οικογένεια σώθηκε· γιατί κι αυτός ο τελώνης είναι απόγονος του Αβραάμ.

¹⁰Ο Υιός του Ανθρώπου ήρθε για ν' αναζητήσει και να σώσει αυτούς που έχουν χάσει το δρόμο τους».

Η παραβολή των δέκα δούλων

(Μτ 25,14-30)

¹¹Καθώς αυτοί τα άκουγαν αυτά, ο Ιησούς πρόσθεσε και μια παραβολή, επειδή ήταν κοντά στην Ιερουσαλήμ, κι αυτοί νόμιζαν ότι η βασιλεία του Θεού θα φανεωνόταν αμέσως.

¹²Είπε λοιπόν: «Ένας ευγενής πήγε σε χώρα μακρινή να χριστεί βασιλιάς και να επιστρέψει.

¹³Πριν φύγει, κάλεσε δέκα δούλους του, τους έδωσε από ένα χρυσό νόμισμα και τους είπε: “εμπορευτείτε μ' αυτά, ώσπου να έρθω”.

¹⁴Οι συμπολίτες του τον μισούσαν κι έστειλαν ύστερα απ' αυτόν αντιπροσωπεία για να πει: “αυτόν δεν τον θέλουμε για βασιλιά μας”.

¹⁵Αυτός όμως χρίστηκε βασιλιάς και γύρισε πίσω. Και διέταξε να του φωνάξουν τους δούλους στους οποίους είχε δώσει τα χρήματα, για να μάθει πώς ο καθένας τα είχε εκμεταλλευθεί.

¹⁶Παρουσιάστηκε ο πρώτος και του είπε: “κύριε, το νόμισμά σου απέφερε άλλα δέκα νομίσματα”.

¹⁷Εκείνος τότε του είπε: “εύγε, καλέ δούλε! Επειδή αποδείχτηκες έμπιστος σ' αυτό το ελάχιστο, ανάλαβε την εξουσία πάνω σε δέκα πόλεις”.

¹⁸Ήρθε ο δεύτερος και του είπε: “το νόμισμά σου, κύριε, έφερε άλλα πέντε νομίσματα”.

¹⁹Είπε και σ' αυτόν: “πάρε κι εσύ την εξουσία πάνω σε πέντε πόλεις”.

²⁰Ἦρθε κι ὁ ἄλλος και του λέει: “κύριε, ορίστε το νόμισμά σου. Το εἶχα κρύψει σ’ ἓνα μαντήλι,

²¹γιατί σε φοβόμουνα, επειδή εἶσαι ἄνθρωπος σκληρός· παίρνεις αὐτό που δεν ἔδωσες, θερίζεις αὐτό που δεν ἔσπειρες και μαζεύεις ἀπὸ ἕκει που δε λίχνισες”.

²²Του λέει κι ὁ βασιλιάς: “ἀπὸ τα ἴδια σου τα λόγια θα σε κρίνω, κακὲ δούλε: ἤξερες ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος σκληρός και ὅτι παίρνω αὐτό που δεν ἔδωσα, θερίζω αὐτό που δεν ἔσπειρα και μαζεύω ἀπὸ κεί που δε λίχνισα.

²³Γιατί τότε δεν ἔβαλες τα χρήματά μου σε μια τράπεζα, ὥστε, ὅταν ἔρθω, να τα πάρω πίσω με τον τόκο τους; ”

²⁴Και στους παρευρισκομένους εἶπε: “πάρτε του το νόμισμα και δώστε το σ’ αὐτόν που ἔχει τα δέκα νομίσματα”.

²⁵Εκείνοι του εἶπαν: “κύριε, αὐτός ἔχει ἤδη δέκα νομίσματα”.

²⁶“Σας βεβαιώνω”, τους ἀπάντησε, “πὼς σ’ αὐτόν που ἔχει θα του δοθεῖ και ἄλλο· ἀλλά ἀπ’ ὅποιον δεν ἔχει, και ἐκεῖνο το λίγο που ἔχει θα του αφαιρεθεῖ.

²⁷Ὅσο για τους εχθρούς μου, αὐτούς που δε με θέλησαν για βασιλιά τους, φέρτε τους ἐδὼ και σφάξτε τους μπροστά μου”».

Ἡ εἴσοδος του Ἰησοῦ στα Ἱεροσόλυμα (Μτ 21,1-11· Μκ 11,1-11· Ιω 12,12-19)

²⁸Αφού εἶπε αὐτά τα λόγια, προχώρησε μπροστά ἀπὸ τους ἄλλους βαδίζοντας για τα Ἱεροσόλυμα.

²⁹Ὅταν ἔφτασε κοντά στη Βηθσαφαγή και τη Βηθανία, κοντά στο βουνό που ονομάζεται ὄρος των Ἐλαιῶν, ἔστειλε δύο ἀπὸ τους μαθητές του

³⁰με την ἐξῆς παραγγελία: «Πηγαίνετε στο ἀπέναντι χωριό και, μόλις μπεῖτε σ’ αὐτό, θα βρεῖτε ἓνα πουλάρι δεμένο, στο οποίο κανένας ἄνθρωπος ὡς τώρα δεν ἔχει καθίσει. Λύστε το και φέρτε το ἐδὼ.

³¹Αν κάποιος σας ρωτήσκει γιατί το λύνετε, να του ἀπαντήσετε ὅτι ὁ Κύριος το χρειάζεται».

32 Πήγαν λοιπόν οι μαθητές και βρήκαν το πουλάρι να στέκεται όπως τους είχε πει ο Ιησούς.

33 Όταν το έλυναν, οι κάτοχοί του τους ρώτησαν: «Γιατί λύνετε το πουλάρι;»

34 Εκείνοι απάντησαν: «Το χρειάζεται ο Κύριος».

35 Το έφεραν, λοιπόν, στον Ιησού, και, αφού έριξαν πάνω στο πουλάρι τα ρούχα τους, τον ανέβασαν σ' αυτό.

36 Καθώς προχωρούσε, έστρωναν κάτω στο δρόμο τα ρούχα τους.

37 Όταν ο Ιησούς πλησίαζε πια στο σημείο που κατηφορίζει από το όρος των Ελαιών, το πλήθος των μαθητών του άρχισαν να δοξάζουν χαρούμενοι το Θεό με δυνατή φωνή για όλα τα θαύματα που είδαν.

38 «Ευλογημένος ο βασιλιάς που έρχεται σταλμένος από τον Κύριο!» έλεγαν. «Ειρήνη στον ουρανό, και δόξα στον ύψιστο Θεό!»

39 Μερικοί όμως από τους Φαρισαίους τού είπαν μέσα από το πλήθος: «Διδάσκαλε, να επιτιμήσεις τους μαθητές σου».

40 Κι εκείνος τους αποκρίθηκε: «Πρέπει να ξέρετε πως, αν αυτοί σωπάσουν, οι πέτρες θα κραυγάζουν».

41 Όταν πλησίασε και είδε την πόλη, έκλαψε γι' αυτήν.

42 «Μακάρι», είπε, «να ήξερες κι εσύ, έστω κι αυτήν την ημέρα, τι θα μπορούσε να σου χαρίσει την ειρήνη. Τώρα όμως αυτό μένει κρυφό από τα μάτια σου.

43 Θα 'ρθούν για σένα μέρες που οι εχθροί σου θα σε ζώσουν με χαρακώματα, θα σε περικυκλώσουν και θα σε πολιορκήσουν από παντού.

44 Θα αφανίσουν κι εσένα και τα παιδιά σου και δε θα σου αφήσουν πέτρα πάνω στην πέτρα. Κι όλα αυτά, γιατί δεν έδωσες σημασία την ημέρα που σ' επισκέφθηκε ο Θεός».

Η εκδίωξη των εμπόρων από το ναό

(Μτ 21,12-17· Μκ 11,15-19· Ιω 2,13-22)

45 Ο Ιησούς μπήκε στο ναό κι άρχισε να διώχνει από 'κει τους πωλητές και τους αγοραστής.

⁴⁶«Η Γραφή λέει ότι ο οίκος μου θα είναι οίκος προσευχής· εσείς όμως τον κάνατε σπήλαιο ληστών», τους έλεγε.

⁴⁷Κάθε μέρα δίδασκε στο ναό, οι αρχιερείς όμως, οι γραμματείς και οι προύχοντες του λαού ζητούσαν ευκαιρία να τον εξοντώσουν.

⁴⁸Δεν έβρισκαν όμως τον τρόπο, γιατί όλος ο λαός, όταν τον άκουγε, κρεμόταν από τα χείλη του.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 20

Η εξουσία του Ιησού

(Μτ 21,23-27· Μκ 11,27-33)

¹Μια μέρα που ο Ιησούς δίδασκε το λαό στο ναό και τους μιλούσε για το χαρμόσυνο άγγελμα, πήγαν ξαφνικά οι αρχιερείς και οι γραμματείς μαζί με τους πρεσβυτέρους

²και του είπαν: «Πες μας, με ποια εξουσία τα κάνεις αυτά, ή ποιος είναι αυτός που σου έδωσε αυτή την εξουσία; »

³Τους αποκρίθηκε: «Θα κάνω κι εγώ σ' εσάς μια ερώτηση: πέστε μου,

⁴το βάπτισμα του Ιωάννη προερχόταν από το Θεό ή από τους ανθρώπους; »

⁵Αυτοί το συζήτησαν μεταξύ τους και είπαν: «Αν πούμε ότι προερχόταν από το Θεό, θα μας πει, “γιατί λοιπόν δεν πιστέψατε σ' αυτόν; ”

⁶Αν πάλι πούμε ότι προερχόταν από τους ανθρώπους, όλος ο λαός θα μας λιθοβολήσει, γιατί είναι απόλυτα βέβαιοι πως ο Ιωάννης είναι προφήτης».

⁷Γι' αυτό η απάντησή τους ήταν ότι δεν ξέρουν από πού προέρχεται.

⁸Κι ο Ιησούς τους είπε: «Ούτε κι εγώ σας λέω με ποια εξουσία τα κάνω αυτά».

Η παραβολή των κακών γεωργών

(Μτ 21,33-46· Μκ 12,1-12)

⁹Ο Ιησούς άρχισε να διηγείται στο λαό την ακόλουθη παραβολή: «Κάποιος άνθρωπος φύτεψε ένα αμπέλι, το νοίκιασε σε γεωργούς κι έφυγε σε άλλον τόπο για πολλά χρόνια.

10Όταν ήρθε ο καιρός, έστειλε στους γεωργούς ένα δούλο, για να του δώσουν το μερίδιο απ' τον καρπό του αμπελιού. Οι γεωργοί όμως τον έδειραν και τον έστειλαν πίσω με άδεια χέρια.

11Ύστερα τους έστειλε κι άλλον δούλο, αλλά εκείνοι, τον έδειραν κι αυτόν και τον κακοποίησαν, και τον έστειλαν πίσω με άδεια χέρια.

12Ύστερα έστειλε και τρίτον, αλλά κι αυτόν τον τραυμάτισαν και τον έδιωξαν.

13Τότε ο ιδιοκτήτης του αμπελιού είπε: “τι να κάνω; Θα στείλω τον αγαπημένο μου γιο· ίσως όταν τον δουν να τον σεβαστούν”.

14Όταν τον είδαν οι γεωργοί, είπαν μεταξύ τους: “αυτός είναι ο κληρονόμος· ας τον σκοτώσουμε, για να γίνει δική μας η κληρονομιά”.

15Κι αφού τον έβγαλαν έξω από το αμπέλι, τον σκότωσαν. Τι θα τους κάνει, λοιπόν, αυτούς ο ιδιοκτήτης του αμπελιού;

16Θα έρθει και θα εξολοθρέψει αυτούς τους γεωργούς, και θα δώσει το αμπέλι σε άλλους». Όταν το άκουσαν, είπαν: «Ποτέ τέτοιο πράγμα! »

17Εκείνος όμως τους κοίταξε και τους είπε: «Τι σημαίνουν, λοιπόν, τα ακόλουθα λόγια της Γραφής: Ο λίθος που τον πέταξαν σαν άχρηστον οι οικοδόμοι αυτός έγινε αγκωνάρι;

18Όποιος πέσει πάνω σ' αυτόν το λίθο θα τσακιστεί, και σ' όποιον πέσει ο λίθος θα τον κομματιάσει».

19Τότε οι αρχιερείς και οι γραμματείς κατάλαβαν ότι αυτές τις παραβολές τις είπε γι' αυτούς και θέλησαν να τον συλλάβουν εκείνη την ώρα· φοβήθηκαν όμως το λαό.

Ο φόρος στο Ρωμαίο αυτοκράτορα

(Μτ 22,15-22· Μκ 12,13-17)

20Αφού παρακολούθησαν τον Ιησού, έστειλαν κατασκόπους, που προσποιούνταν τους ευσεβείς, για να τον πιάσουν από κάποια απάντηση, ώστε να τον παραδώσουν στο Ρωμαίο διοικητή.

²¹Του έκαναν λοιπόν την εξής ερώτηση: «Διδάσκαλε, ξέρουμε ότι μιλάς και διδάσκεις σωστά. Δεν επηρεάζεσαι από πρόσωπα, αλλά διδάσκεις πραγματικά το θέλημα του Θεού.

²²Επιτρέπεται να πληρώνουμε φόρο στον αυτοκράτορα ή όχι; »

²³Εκείνος κατάλαβε την πανουργία τους και τους είπε: «Γιατί μου στήνετε παγίδα;

²⁴Δείξτε μου ένα δηνάριο· ποιανού είναι η εικόνα και η επιγραφή που έχει; » Εκείνοι του απάντησαν: «Του αυτοκράτορα».

²⁵Εκείνος τότε τους είπε: «Δώστε, λοιπόν, στον αυτοκράτορα, ό, τι ανήκει στον αυτοκράτορα, και στο Θεό ό, τι ανήκει στο Θεό».

²⁶Κι έτσι δεν κατάφεραν να τον πιάσουν από κάποιο λόγο μπροστά στο λαό. Έμειναν κατάπληκτοι απ' την απάντησή του και σώπασαν.

Το ερώτημα για την ανάσταση

(Μτ 22, 23-33· Μκ 12, 18-27)

²⁷Τον πλησίασαν τότε μερικοί από τους Σαδδουκαίους, οι οποίοι δε δέχονται ότι υπάρχει ανάσταση, και τον ρώτησαν:

²⁸«Διδάσκαλε, ο Μωυσής μάς έδωσε γραπτή εντολή: αν κάποιου πεθάνει ο αδερφός, ο οποίος είναι παντρεμένος αλλά άτεκνος, να πάρει ο αδερφός του τη χήρα και να κάνει απογόνους για τον νεκρό αδερφό του.

²⁹Ήταν, λοιπόν, εφτά αδερφοί. Ο πρώτος παντρεύτηκε μια γυναίκα και πέθανε άτεκνος.

³⁰Την πήρε κι ο δεύτερος τη γυναίκα, και πέθανε κι αυτός άτεκνος.

³¹Επίσης την πήρε και ο τρίτος. Το ίδιο και οι εφτά· πέθαναν χωρίς ν' αφήσουν παιδιά.

³²Τελευταία απ' όλους πέθανε και η γυναίκα.

³³Αυτή, λοιπόν, σε ποιον απ' όλους αυτούς θα ανήκει στην ανάσταση; Αφού την είχαν πάρει γυναίκα τους και οι εφτά».

34Ο Ιησούς τότε τους απάντησε: «Οι άνθρωποι που ζουν σ' αυτόν τον κόσμο, παντρεύονται και παντρεύουν.

35Όσοι όμως αξιωθούν ν' αναστηθούν από τους νεκρούς και να ζήσουν στον καινούριο κόσμο, αυτοί ούτε θα νυμφεύονται ούτε θα παντρεύονται.

36Κι αυτό, γιατί δε θα υπάρχει γι' αυτούς θάνατος· σαν αναστημένοι άνθρωποι που θα είναι, θα είναι ίσοι με τους αγγέλους και παιδιά του Θεού.

37Ότι άλλωστε οι νεκροί ανασταίνονται, αυτό το αναφέρει κι ο Μωυσής, όταν μιλάει για τη βάτο, και λέει ότι ο Κύριος είναι Θεός του Αβραάμ, Θεός του Ισαάκ και Θεός του Ιακώβ.

38Ο Θεός δεν είναι Θεός νεκρών αλλά ζωντανών, γιατί γι' αυτόν όλοι είναι ζωντανοί».

39Μερικοί τότε από τους γραμματείς τού είπαν: «Καλά τα είπες, Διδάσκαλε».

40Από τότε δεν τολμούσαν πια να τον ρωτήσουν τίποτε.

Ο Μεσσίας και ο Δαβίδ

(Μτ 22,41-46· Μκ 12,35-37)

41Τότε τους ρώτησε κι ο Ιησούς: «Πώς λένε ότι ο Μεσσίας είναι απόγονος του Δαβίδ;

42Ο ίδιος ο Δαβίδ λέει στο βιβλίο των Ψαλμών: Είπε ο Κύριος στον Κύριό μου: κάθισε στα δεξιά μου

43ώσπου να υποτάξω τους εχθρούς σου κάτω απ' τα πόδια σου.

44Αφού, λοιπόν, ο Δαβίδ τον ονομάζει “Κύριο”, πώς μπορεί να είναι απόγονός του; »

Η υποκρισία των γραμματέων

(Μτ 23,1-36· Μκ 12,38-40)

45Την ώρα που όλος ο λαός τον άκουγε, είπε στους μαθητές του:

46«Να φυλάγεστε από τους γραμματείς, που τους αρέσει να περπατούν με τις επίσημες στολές τους και θέλουν να τους χαιρετούν στις αγορές με σεβασμό. Τους αρέσουν οι πρωτοκαθεδρίες στις συναγωγές και οι καλύτερες θέσεις στα δείπνα.

⁴⁷Για να φανούν καλοί, κάνουν μεγάλες προσευχές, κατατρώνουν όμως τις περιουσίες των χηρών. Αυτοί θα τιμωρηθούν με ιδιαίτερη αυστηρότητα».

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 21

Η προσφορά της χήρας

(Μκ 12,41-44)

¹Κάποτε ο Ιησούς έριξε μια ματιά και είδε τους πλουσίους που έριχναν τις εισφορές τους στο θησαυροφυλάκιο του ναού.

²Είδε και κάποια φτωχή χήρα να ρίχνει σ' αυτό δύο λεπτά,

³και είπε: «Σας βεβαιώνω πως αυτή η φτωχή χήρα έριξε περισσότερα απ' όλους·

⁴όλοι οι άλλοι έριξαν απ' το περίσσευμά τους στις εισφορές, ενώ αυτή απ' το υστέρημά της· έριξε όλη της την περιουσία».

Η πρόρρηση της καταστροφής του ναού

(Μτ 24,1-2· Μκ 13,1-2)

⁵Καθώς μερικοί έλεγαν για το ναό ότι είναι στολισμένος με εκλεκτούς λίθους κι αφιερώματα, ο Ιησούς είπε:

⁶«Αυτά που βλέπετε όλα θα γκρεμιστούν· θα 'ρθουν μέρες που δεν θα μείνει πέτρα πάνω στην πέτρα».

Τα σημάδια της τελικής κρίσεως

(Μτ 24,3-14· Μκ 13,3-13)

⁷Τον ρώτησαν τότε: «Διδάσκαλε, πότε θα γίνουν αυτά, και ποιο θα είναι το σημάδι όταν έρθει η ώρα να γίνουν; »

⁸«Προσέξτε», απάντησε εκείνος, «μην ξεγελαστείτε, γιατί θα έρθουν πολλοί που θα χρησιμοποιούν το όνομά μου και θα ισχυρίζονται: “εγώ είμαι ο Μεσσίας” και “ο καιρός έφτασε”· να μην τους ακολουθήσετε όμως.

⁹Όταν πάλι ακούσετε για πολέμους κι αναστατώσεις, μην τρομοκρατηθείτε, γιατί αυτά πρέπει να γίνουν πρώτα· δε θα ακολουθήσει όμως αμέσως το τέλος».

¹⁰«Θα ξεσηκωθεί», τους έλεγε, «το ένα έθνος εναντίον του άλλου, και το ένα βασίλειο εναντίον του άλλου.

- 11**Θα γίνουν μεγάλοι σεισμοί σε διάφορα μέρη και θα παρουσιαστούν πείνες και επιδημίες. Θα συμβούν φοβερά πράγματα, και θα φανούν μεγάλα σημάδια από τον ουρανό.
- 12**Πριν όμως γίνουν όλα αυτά, θα σας συλλάβουν, θα σας καταδιώξουν, θα σας παραδώσουν στις συναγωγές, θα σας κλείσουν στις φυλακές και θα σας οδηγήσουν μπροστά σε βασιλιάδες και ηγεμόνες εξαιτίας μου.
- 13**Όλα αυτά θα γίνουν για σας μια ευκαιρία να δώσετε μαρτυρία για μένα.
- 14**Νιώστε το καλά, πως δε χρειάζεται να ετοιμάζετε από πριν την απολογία σας,
- 15**γιατί εγώ θα σας δώσω λόγια και σοφία, και σ' αυτά δε θα μπορέσουν να αντισταθούν ή να τα αντικρούσουν οι αντίπαλοί σας.
- 16**Θα παραδοθείτε από γονείς κι αδέρφια, από συγγενείς και φίλους, και μερικούς από σας θα σας σκοτώσουν.
- 17**Όλοι θα σας μισούν εξαιτίας μου.
- 18**Δεν θα χαθεί όμως ούτε μια τρίχα απ' το κεφάλι σας.
- 19**Με την υπομονή σας θα σώσετε τη ζωή σας».

Προαγγελία της καταστροφής της Ιερουσαλήμ

(Μτ 24,15-21· Μκ 13,14-19)

- 20**«Όταν θα δείτε την Ιερουσαλήμ να κυκλώνεται από στρατεύματα, τότε να ξέρετε πως έφτασε η καταστροφή της.
- 21**Τότε, όσοι βρεθούν στην Ιουδαία, να φύγουν στα βουνά· κι όσοι μέσα στην Ιερουσαλήμ, να φύγουν αμέσως· κι όσοι βρίσκονται στα χωριά, να μην μπουν στην πόλη·
- 22**γιατί αυτές θα είναι μέρες εκδικήσεως, για να εκπληρωθούν όλα όσα λέει η Γραφή.
- 23**Αλίμονο στις γυναίκες που εκείνες τις μέρες θα είναι έγκυες και σ' αυτές που θα θηλάζουν. Γιατί τότε θα έρθει μεγάλη δυστυχία σ' όλη τη χώρα, και η οργή του Θεού εναντίον αυτού του λαού.

24 Πολλοί θα θανατωθούν με ξίφος κι άλλοι θα οδηγηθούν αιχμάλωτοι σ' όλο τον κόσμο, και η Ιερουσαλήμ θα καταπατιέται από τους εθνικούς, ωστόσο συμπληρωθεί για τα έθνη ο καθορισμένος από το Θεό χρόνος».

Ο ερχομός του Υιού του Ανθρώπου

(Μτ 24,29-31· Μκ 13,24-27)

25 «Θα παρουσιαστούν σημάδια στον ήλιο, στο φεγγάρι και στ' αστέρια. Στη γη οι λαοί θα αναστατωθούν και θα ζουν σε αγωνία, εξαιτίας της βοής και των μεγάλων κυμάτων της θάλασσας.

26 Οι άνθρωποι θα κοντεύουν να πεθάνουν από το φόβο κι από την αγωνία γι' αυτά που πρόκειται να συμβούν στην οικουμένη, γιατί οι ουράνιες δυνάμεις, που κρατούν την τάξη του σύμπαντος, θα διασαλευτούν.

27 Τότε θα δουν τον Υιό του Ανθρώπου να έρχεται πάνω σε σύννεφο με δύναμη και με μεγάλη λαμπρότητα.

28 Όταν αυτά αρχίσουν να γίνονται σηκώστε τα κεφάλια σας και αναθαρρήστε, γιατί πλησιάζει η ώρα του λυτρωμού σας».

Διαρκής επαγρύπνηση για το τέλος του κόσμου

(Μτ 24,32-35· Μκ 13,28-31)

29 Τους είπε και μια παραβολή: «Κοιτάξτε τι συμβαίνει με τη συκιά και με όλα τα δέντρα.

30 Όταν δείτε ότι έχουν ήδη βλαστήσει, καταλαβαίνετε από μόνοι σας ότι πλησιάζει πια το καλοκαίρι.

31 Έτσι κι εσείς· όταν δείτε να γίνονται αυτά, να καταλάβετε ότι πλησιάζει η βασιλεία του Θεού.

32 Σας βεβαιώνω πως όλα αυτά θα γίνουν όσο ακόμη ζουν οι άνθρωποι ετούτης της γενιάς.

33 Ο ουρανός και η γη θα πάψουν να υπάρχουν, τα λόγια μου όμως ποτέ».

Προειδοποίηση για τους ανέτοιμους

34 «Προσέξτε καλά τους εαυτούς σας. Μην παραδοθείτε στην κραιπάλη και στη μέθη και στις βιοτικές ανάγκες, και σας αιφνιδιάσει η ημέρα εκείνη.

- ³⁵Γιατί θα ῥθει σαν την παγίδα σε όλους τους κατοίκους της γης.
- ³⁶Να μένετε λοιπόν άγρυπνοι και να προσεύχεστε αδιάκοπα, για να μπορέσετε να ξεπεράσετε όλα όσα είναι να συμβούν, και να παρουσιαστείτε έτοιμοι μπροστά στον Υιό του Ανθρώπου».
- ³⁷Την ημέρα ο Ιησούς δίδασκε στο ναό, και τα βράδια πήγαινε και έμενε στο βουνό που ονομάζεται όρος των Ελαιών.
- ³⁸Όλος ο κόσμος πήγαινε πρωί πρωί στο ναό και τον περίμενε για να τον ακούσει.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 22

Η προδοσία του Ιούδα

(Μτ 26,1-5.14-16· Μκ 14,1-2.10-11· Ιω 11,45-53)

- ¹Πλησίαζε η γιορτή των Αζύμων, που ονομάζεται Πάσχα.
- ²Οι αρχιερείς και οι γραμματείς αναζητούσαν ευκαιρία να θανατώσουν τον Ιησού, γιατί φοβούνταν το λαό.
- ³Τότε μπήκε ο σατανάς στον Ιούδα τον ονομαζόμενο Ισκαριώτη, που ήταν ένας από τους δώδεκα μαθητές.
- ⁴Αυτός πήγε στους αρχιερείς, στους γραμματείς και στους στρατηγούς του ναού και συζήτησε μαζί τους με ποιο τρόπο θα τους παρέδιδε τον Ιησού.
- ⁵Αυτοί χάρηκαν και του υποσχέθηκαν να του δώσουν χρήματα.
- ⁶Εκείνος δέχτηκε, και ζητούσε να βρει την κατάλληλη ευκαιρία να τους τον παραδώσει, χωρίς να το αντιληφθεί ο όχλος.

Το τελευταίο δείπνο

(Μτ 26,17-30· Μκ 14,12-26· Ιω 13,21-30· Α΄ Κορ 11,23-25)

- ⁷Έφτασε η γιορτή των Αζύμων, κατά την οποία έπρεπε να θυσιαστεί ο αμνός του Πάσχα.
- ⁸Ο Ιησούς έστειλε τον Πέτρο και τον Ιωάννη με την εξής εντολή: «Πηγαίνετε και ετοιμάστε να φάμε όλοι μαζί το πασχαλινό δείπνο».
- ⁹Εκείνοι τον ρώτησαν: «Πού θέλεις να ετοιμάσουμε; »

10Κι ο Ιησούς τους απάντησε: «Μόλις μπειτε στην πόλη, θα σας συναντήσει κάποιος που θα κουβαλάει μια στάμνα με νερό· ακολουθήστε τον στο σπίτι που θα μπει

11και πείτε στον οικοδεσπότη του σπιτιού: “ο Διδάσκαλος ρωτάει: Πού είναι το δωμάτιο όπου θα φάω μαζί με τους μαθητές μου το πασχαλινό δείπνο;”

12Εκείνος τότε θα σας δείξει ένα μεγάλο ανώγι στρωμένο· εκεί να ετοιμάσετε».

13Έφυγαν και τα βρήκαν όπως ακριβώς τους τα είχε πει· κι ετοίμασαν το πασχαλινό τραπέζι.

14Όταν ήρθε η ώρα του δείπνου, ο Ιησούς κάθισε στο τραπέζι μαζί με τους δώδεκα αποστόλους.

15«Πάρα πολύ επιθύμησα», τους είπε, «αυτό το πασχαλινό δείπνο να το φάω μαζί σας πριν από το θάνατό μου.

16Σας βεβαιώνω πως δε θα το ξαναφάω μαζί σας, ωστόσο αυτό βρει την αληθινή πληρότητά του στη βασιλεία του Θεού».

17Υστερα πήρε το ποτήρι, έκανε ευχαριστήρια προσευχή και είπε: «Πάρτε το αυτό και μοιράστε το μεταξύ σας·

18σας λέω πως από 'δω και πέρα δε θα ξαναπιώ απ' τον καρπό του αμπελιού, ώσπου να έρθει η βασιλεία του Θεού».

19Υστερα πήρε ψωμί και, αφού έκανε ευχαριστήρια προσευχή, το κομματίασε και τους το έδωσε λέγοντας: «Αυτό είναι το σώμα μου, που παραδίνεται για χάρη σας· αυτό που κάνω τώρα, να το κάνετε στην ανάμνησή μου».

20Το ίδιο, μετά το δείπνο, πήρε και το ποτήρι λέγοντας: «Αυτό το ποτήρι είναι η νέα διαθήκη, που επισφραγίζεται με το αίμα μου το οποίο χύνεται για χάρη σας.

21»Αλλά να, το χέρι αυτού που θα με προδώσει είναι μαζί μου πάνω στο τραπέζι.

22Ο Υιός του Ανθρώπου, βέβαια, βαδίζει σύμφωνα μ' αυτό που όρισε ο Θεός· αλίμονο όμως σ' εκείνον τον άνθρωπο από τον οποίο θα προδοθεί».

23 Αυτοί τότε άρχισαν να συζητούν μεταξύ τους ποιος άραγε απ' όλους να είναι αυτός που πρόκειται να διαπράξει κάτι τέτοιο.

Συζήτηση για το ποιος είναι ο πρώτος

(Μτ 20,24-28· 19,28· Μκ 10,41-45)

24 Έγινε μεταξύ των μαθητών φιλονικία για το ποιος άραγε απ' αυτούς είναι ο ανώτερος.

25 Ο Ιησούς τους είπε: «Οι βασιλιάδες των εθνών καταδυναστεύουν τους λαούς τους και οι δυνάστες τους τιτλοφορούνται ευεργέτες.

26 Εσείς όμως δεν πρέπει να κάνετε το ίδιο, αλλά ο ανώτερος ανάμεσά σας πρέπει να γίνει σαν τον κατώτερο, κι ο αρχηγός σαν τον υπηρέτη.

27 Ποιος είναι ανώτερος; Αυτός που κάθεται στο τραπέζι ή αυτός που τον υπηρετεί; Δεν είναι αυτός που κάθεται στο τραπέζι; Εγώ όμως είμαι σαν τον υπηρέτη ανάμεσά σας.

28 Κι εσείς είστε αυτοί που μέινετε κοντά μου στις δοκιμασίες μου.

29 Κι όπως ο Πατέρας μου μου έδωσε τη βασιλεία, θα σας δώσω κι εγώ το δικαίωμα να τρώτε και να πίνετε στο τραπέζι μου στην βασιλεία μου.

30 Θα καθίσετε πάνω σε θρόνους και θα κρίνετε τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ».

Διάλογος Ιησού και Πέτρου

(Μτ 26,31-35· Μκ 14,27-31· Ιω 13,36-38)

31 Είπε επίσης ο Κύριος: «Σίμων, Σίμων! Ο σατανάς ζήτησε να σας δοκιμάσει σαν το σιτάρι στο κόσκινο.

32 Εγώ όμως προσευχήθηκα για σένα, να μη σε εγκαταλείψει η πίστη σου. Κι εσύ όταν ξαναβρείς την πίστη σου, στήριξε τους αδερφούς σου».

33 Εκείνος του είπε: «Κύριε, μαζί σου εγώ είμαι έτοιμος να πάω και στη φυλακή, ακόμη και στο θάνατο».

34 Ο Ιησούς τότε του είπε: «Πέτρο, σου λέω ότι πριν λαλήσει σήμερα ο πετεινός, τρεις φορές θα αρνηθείς ότι με ξέρεις».

Διάλογος του Ιησού με τους μαθητές

³⁵Και στους άλλους μαθητές του είπε: «Όταν σας έστειλα χωρίς χρήματα και σακίδιο και υποδήματα, στερηθήκατε μήπως τίποτε; » Αυτοί του απάντησαν: «Τίποτε».

³⁶«Τώρα όμως», τους είπε, «όποιος έχει χρήματα ας τα πάρει· το ίδιο κι αυτός που έχει σακίδιο. Όποιος δεν έχει, ας πουλήσει το πανωφόρι του κι ας αγοράσει μαχαίρι.

³⁷Γιατί σας βεβαιώνω πως πρέπει να εκπληρωθεί για μένα αυτό που είναι γραμμένο στη Γραφή: και με τους ανόμους συγκαταλέχθηκε. Ό, τι έχει γραφτεί για μένα, εκπληρώνεται».

³⁸Οι μαθητές τού είπαν: «Κύριε, να, υπάρχουν εδώ δύο μαχαίρια». Κι εκείνος τους απάντησε: «Αρκετά».

Η προσευχή του Ιησού στο όρος των Ελαιών

(Μτ 26,36-46· Μκ 14,32-42)

³⁹Υστερα ο Ιησούς βγήκε και πήγε, όπως συνήθιζε, στο όρος των Ελαιών. Τον ακολούθησαν και οι μαθητές του.

⁴⁰Όταν έφτασε στο συνηθισμένο τόπο τούς είπε: «Να προσεύχεστε να μη σας νικήσει ο πειρασμός».

⁴¹Εκείνος απομακρύνθηκε απ' αυτούς σε απόσταση πετροβολιάς· γονάτισε κι άρχισε να προσεύχεται

⁴²μ' ετούτα τα λόγια: «Πατέρα, αν θέλεις, γλίτωσέ με απ' αυτό το ποτήρι. Ας μη γίνει όμως το δικό μου θέλημα αλλά το δικό σου».

⁴³Φανερώθηκε τότε σ' αυτόν ένας άγγελος από τον ουρανό και τον ενίσχυε.

⁴⁴Η αγωνία τον κυρίεψε και προσευχόταν πιο πολλή ώρα. Ο ιδρώτας του γινόταν σαν σταγόνες αίματος κι έπεφτε στη γη.

⁴⁵Όταν σηκώθηκε από την προσευχή, ήρθε προς τους μαθητές του και τους βρήκε να κοιμούνται, γιατί ήταν αποκαμωμένοι από τη λύπη.

⁴⁶«Γιατί κοιμάστε; » τους είπε. «Σηκωθείτε και προσεύχεσθε, για να μη σας νικήσει ο πειρασμός».

Η σύλληψη του Ιησού

(Μτ 26,47-56· Μκ 14,43-50· Ιω 18,3-11)

47Ενώ μιλούσε ακόμα ο Ιησούς, φάνηκε πλήθος ανθρώπων. Τους οδηγούσε ένας από τους δώδεκα μαθητές που ονομαζόταν Ιούδας. Αυτός πλησίασε τον Ιησού για να τον φιλήσει. Γιατί αυτό το σημάδι τους είχε δώσει: όποιον φιλήσω, αυτός είναι.

48Ο Ιησούς όμως του είπε: «Ιούδα, με φίλημα προδίνεις τον Υιό του Ανθρώπου;»

49Όταν είδαν οι μαθητές του τι έμελλε να γίνει, του είπαν: «Κύριε, να τους χτυπήσουμε με το μαχαίρι;»

50Ένας μάλιστα απ' αυτούς χτύπησε το δούλο του αρχιερέα και του έκοψε το δεξί αυτί.

51Ο Ιησούς γύρισε σ' αυτούς και τους είπε: «Φτάνει, έως εδώ!» Άγγιξε ύστερα το αυτί του δούλου και τον γιάτρεψε.

52Τότε ο Ιησούς είπε στους αρχιερείς, στους στρατηγούς του ναού και στους πρεσβυτέρους που είχαν έρθει να τον πιάσουν: «Ληστής είμαι και βγήκατε με μαχαίρια και ρόπαλα;

53Κάθε μέρα ήμουν ανάμεσά σας στο ναό, και δεν απλώσατε χέρι πάνω μου. Αυτή όμως είναι η ώρα σας, η ώρα που κυριαρχεί το σκοτάδι».

Ο Πέτρος αρνείται το Χριστό

(Μτ 26,57-58.69-75· Μκ 14,53-54.66-72· Ιω 18,12-18.25-27)

54Αφού συνέλαβαν τον Ιησού, τον έσυραν και τον έβαλαν μέσα στο σπίτι του αρχιερέα. Ο Πέτρος ακολουθούσε από μακριά.

55Άναψαν φωτιά στη μέση της αυλής και κάθισαν όλοι γύρω. Ανάμεσά τους κάθισε κι ο Πέτρος.

56Κάποια υπηρέτρια που τον είδε να κάθεται κοντά στη φωτιά, τον κοίταξε και είπε: «Ήταν κι αυτός μαζί του».

57Εκείνος όμως αρνήθηκε λέγοντας: «Δεν τον γνωρίζω αυτόν, κόρη μου».

58Ύστερα από λίγο τον είδε κάποιος άλλος και είπε: «Κι εσύ ένας απ' αυτούς είσαι». Ο Πέτρος όμως είπε: «Άνθρωπέ μου, δεν είμαι».

⁵⁹Αφού πέρασε περίπου μία ώρα, κάποιος άλλος επέμενε λέγοντας: «Ασφαλώς ήταν κι αυτός μαζί του, γιατί είναι και Γαλιλαίος».

⁶⁰Είπε τότε ο Πέτρος: «Άνθρωπέ μου, δεν καταλαβαίνω τι λες»· κι αμέσως, ενώ ακόμα μιλούσε, λάλησε ο πετεινός.

⁶¹Τότε ο Κύριος γύρισε, έριξε μια ματιά στον Πέτρο, κι ο Πέτρος θυμήθηκε τα λόγια που του είχε πει: «Προτού λαλήσει ο πετεινός, θα αρνηθείς τρεις φορές πως με ξέρεις».

⁶²Ύστερα απ' αυτό ο Πέτρος βγήκε έξω και έκλαψε πικρά.

Οι εμπαιγμοί κατά του Ιησού

(Μτ 26,67-68· Μκ 14,65)

⁶³Οι άντρες που κρατούσαν τον Ιησού, τον περιγελούσαν και τον έδερναν.

⁶⁴Του είχαν καλύψει το κεφάλι, τον χτυπούσαν στο πρόσωπο και τον ρωτούσαν: «Μάντεψε· ποιος σε χτύπησε; »

⁶⁵Κι άλλα πολλά του έλεγαν βλαστημώντας τον.

Ο Ιησούς στο μέγα συνέδριο

(Μτ 26,59-66· Μκ 14,55-64· Ιω 18,19-24)

⁶⁶Όταν ξημέρωσε, συγκεντρώθηκαν οι πρεσβύτεροι του λαού, οι αρχιερείς και οι γραμματείς και τον έσυραν στο συνέδριό τους. Εκεί τον ρωτούσαν:

⁶⁷«Πες μας, εσύ είσαι ο Χριστός; » Εκείνος τους απάντησε: «Αν σας το πω δε θα με πιστέψετε,

⁶⁸κι αν σας ρωτήσω δε θα μου απαντήσετε, ούτε θα με ελευθερώσετε.

⁶⁹Από τώρα όμως, ο Υιός του Ανθρώπου θα κάθεται στα δεξιά του παντοδύναμου Θεού».

⁷⁰Είπαν τότε όλοι: «Εσύ, λοιπόν, είσαι ο Υιός του Θεού; » Κι αυτός τους αποκρίθηκε: «Εγώ είμαι, όπως ακριβώς το λέτε».

⁷¹Κι εκείνοι είπαν: «Τι μας χρειάζονται πια οι μάρτυρες; Το ακούσαμε οι ίδιοι από το στόμα του».

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 23

Ο Ιησούς στον Πιλάτο

(Μτ 27,1-2.11-14· Μκ 15,1-5· Ιω 18,28-38)

¹Τότε όλα τα μέλη του συνεδρίου σηκώθηκαν και έσυραν τον Ιησού στον Πιλάτο.

²Εκεί άρχισαν να τον κατηγορούν λέγοντας: «Αυτόν εδώ τον πιάσαμε να ξεσηκώνει το λαό μας, να τον εμποδίζει να πληρώνει τους φόρους στον αυτοκράτορα, και να ισχυρίζεται για τον εαυτό του πως είναι ο βασιλιάς, ο Μεσσίας».

³Ο Πιλάτος τότε τον ρώτησε: «Ωστε εσύ είσαι ο βασιλιάς των Ιουδαίων; » Κι ο Ιησούς του αποκρίθηκε: «Ναι, όπως το λες».

⁴Τότε ο Πιλάτος είπε στους αρχιερείς και στον όχλο: «Δε βρίσκω καμιά αιτία καταδίκης αυτού του ανθρώπου».

⁵Εκείνοι όμως επέμεναν, και έλεγαν ότι αναστατώνει το λαό με όσα διδάσκει σε όλη την Ιουδαία. «Άρχισε από τη Γαλιλαία και έφτασε ως εδώ», έλεγαν.

Ο Ιησούς στον Ηρώδη

⁶Όταν ο Πιλάτος άκουσε για Γαλιλαία, ρώτησε να μάθει αν ο άνθρωπος αυτός είναι Γαλιλαίος.

⁷Κι όταν διαπίστωσε ότι υπαγόταν στη δικαιοδοσία του Ηρώδη, τον παρέπεμψε στον Ηρώδη, που ήταν κι αυτός στα Ιεροσόλυμα εκείνες τις ημέρες.

⁸Όταν ο Ηρώδης είδε τον Ιησού, χάρηκε πολύ. Γιατί από αρκετό καιρό ήθελε να τον δει, ύστερα από τα πολλά που άκουγε γι' αυτόν· έλπιζε μάλιστα να τον δει να κάνει και κανένα θαύμα.

⁹Του έκανε πολλές ερωτήσεις, αυτός όμως δεν του έδινε καμιά απάντηση.

¹⁰Εκεί βρίσκονταν και οι αρχιερείς και οι γραμματείς, οι οποίοι τον κατηγορούσαν με πολύ πείσμα.

¹¹Τότε ο Ηρώδης με τους στρατιώτες του, αφού τον εξευτέλισε και τον περιγέλασε, τον έντυσε με μια μεγαλόπρεπη στολή και τον έστειλε πίσω στον Πιλάτο.

¹²Εκείνη την ημέρα μάλιστα ο Ηρώδης και ο Πιλάτος συμφιλιώθηκαν μεταξύ τους· πρωτύτερα οι σχέσεις τους ήταν εχθρικές.

Η καταδίκη του Ιησού σε θάνατο
(Μτ 27,15-26· Μκ 15,6-15· Ιω 18,39–19,16)

¹³Ο Πιλάτος συγκάλεσε τους αρχιερείς, τους άρχοντες των Ιουδαίων και το λαό

¹⁴και τους είπε: «Μου φέρατε εδώ αυτόν τον άνθρωπο, επειδή ξεσηκώνει το λαό. Είδατε, τον ανέκρινα μπροστά σας και δεν τον βρήκα ένοχο για τίποτε απ' όσα τον κατηγορείτε·

¹⁵ούτε όμως κι ο Ηρώδης, στον οποίο σας παρέπεμψα. Είναι φανερό ότι δεν έκανε τίποτε που ν' αξίζει την καταδίκη του σε θάνατο.

¹⁶Γι' αυτό, λοιπόν, θα τον βασανίσω και θα τον απολύσω».

¹⁷Αυτό το είπε γιατί ένα έθιμο υποχρέωνε τον Πιλάτο κατά την γιορτή να ελευθερώνει έναν φυλακισμένο για χάρη τους.

¹⁸Όλο μαζί όμως το πλήθος κραύγαζε και έλεγε: «Θανάτωσέ τον αυτόν κι ελευθέρωσέ μας το Βαραββά».

¹⁹Ο Βαραββάς είχε ριχτεί στη φυλακή για κάποια εξέγερση που είχε γίνει στην πόλη και για φόνο.

²⁰Ο Πιλάτος, λοιπόν, επειδή ήθελε να ελευθερώσει τον Ιησού, τους μίλησε ξανά·

²¹αυτοί όμως φώναζαν κι έλεγαν: «Σταύρωσέ τον, σταύρωσέ τον! »

²²Ο Πιλάτος τους είπε για τρίτη φορά: «Τι κακό έκανε ο άνθρωπος; Δεν του βρήκα τίποτα που να επισύρει τη θανατική καταδίκη· θα τον βασανίσω, λοιπόν, και θα τον ελευθερώσω».

²³Εκείνοι όμως επέμεναν με δυνατές φωνές ζητώντας να σταυρωθεί ο Ιησούς. Οι φωνές οι δικές τους και των αρχιερέων υπερίσχυαν

²⁴κι έτσι ο Πιλάτος αποφάσισε να κάνει δεκτό το αίτημά τους.

25Τους ελευθέρωσε αυτόν που ζητούσαν, το Βαραββά, που ήταν φυλακισμένος για εξέγερση και φόνο· και τον Ιησού τούς τον παρέδωσε να τον κάνουν ό, τι ήθελαν.

Η σταύρωση του Ιησού

(Μτ 27,32-44· Μκ 15,21-32· Ιω 19,17-27)

26Καθώς πήγαιναν να τον σταυρώσουν, έπιασαν κάποιον Σίμωνα Κυρηναίο, που γύριζε από το χωράφι του, και του φόρτωσαν το σταυρό να τον μεταφέρει πίσω από τον Ιησού.

27Τον ακολουθούσε πολύς κόσμος και πολλές γυναίκες, που τον θρηνούσαν χτυπώντας τα στήθη τους.

28Ο Ιησούς γύρισε σ' αυτές και τους είπε: «Γυναίκες της Ιερουσαλήμ, μην κλαίτε για μένα· κλάψτε μάλλον για τον εαυτό σας, και για τα παιδιά σας,

29γιατί έρχονται μέρες που θα λένε: “καλότυχες οι άτεκνες, όσες δε γέννησαν κι όσες δε θήλασαν παιδιά”.

30Τότε θ' αρχίσουν να λένε στα βουνά: “πέστε πάνω μας”· και στους λόφους: “σκεπάστε μας”.

31Γιατί αν αυτά γίνονται στα χλωρά, τι θα γίνει στα ξερά; »

32Μαζί με τον Ιησού πήγαιναν να σταυρώσουν κι άλλους δύο, κακούργους.

33Όταν έφτασαν στο μέρος που ονομαζόταν «Κρανίο», σταύρωσαν εκεί τον Ιησού και τους κακούργους, τον ένα στα δεξιά του και τον άλλο στα αριστερά.

34Ο Ιησούς έλεγε: «Πατέρα, συγχώρησέ τους, δεν ξέρουν τι κάνουν». Εκείνοι μοιράστηκαν τα ρούχα του ρίχνοντας κλήρο.

35Ο λαός στεκόταν και έβλεπε. Μαζί μ' αυτούς κι οι άρχοντες κορόιδευαν και έλεγαν: «Τους άλλους τους έσωσε, ας σώσει τώρα και τον εαυτό του, αν αυτός είναι ο Μεσσίας, ο εκλεκτός του Θεού».

36Τον χλεύαζαν και οι στρατιώτες· έρχονταν κοντά του, του έδιναν ξίδι

³⁷και του έλεγαν: «Αν εσύ είσαι ο βασιλιάς των Ιουδαίων, σώσε τον εαυτό σου».

³⁸Υπήρχε μάλιστα και μια επιγραφή από πάνω του, γραμμένη στα ελληνικά, στα εβραϊκά και στα ρωμαϊκά: «Αυτός είναι ο βασιλιάς των Ιουδαίων».

³⁹Ένας από τους κακούργους που ήταν κρεμασμένος στο σταυρό τον βλασφημούσε και του έλεγε: «Εάν εσύ είσαι ο Μεσσίας, σώσε τον εαυτό σου κι εμάς».

⁴⁰Ο άλλος στράφηκε σ' αυτόν, τον επιτίμησε και του είπε: «Ούτε το Θεό δε φοβάσαι εσύ; Δεν είσαι όπως κι εκείνος καταδικασμένος;

⁴¹Εμείς βέβαια δίκαια, γιατί τιωρούμαστε γι' αυτά που κάναμε· αυτός όμως δεν έκανε κανένα κακό».

⁴²Και στον Ιησού έλεγε: «Θυμήσου με, Κύριε, όταν έρθεις στη βασιλεία σου».

⁴³Ο Ιησούς του απάντησε: «Σε βεβαιώνω πως σήμερα κιόλας θα είσαι μαζί μου στον παράδεισο».

Ο θάνατος του Ιησού

(Μτ 27,45-56· Μκ 15,33-41· Ιω 19,28-30)

⁴⁴Ήταν περίπου δώδεκα η ώρα το μεσημέρι, κι έπεσε σκοτάδι σε όλη τη γη ως τις τρεις το απόγευμα, γιατί ο ήλιος χάθηκε.

⁴⁵Το καταπέτασμα του ναού σκίστηκε στη μέση.

⁴⁶Τότε ο Ιησούς κραύγασε με δυνατή φωνή και είπε: «Πατέρα, στα χέρια σου παραδίνω το πνεύμα μου». Μόλις το είπε αυτό, ξεψύχησε.

⁴⁷Όταν ο Ρωμαίος αξιωματικός είδε αυτό που έγινε, δόξασε το Θεό: «Πραγματικά», είπε, «αυτός ο άνθρωπος ήταν αθώος!»

⁴⁸Κι όλοι όσοι είχαν μαζευτεί εκεί για να δουν το θέαμα, μόλις είδαν αυτά που έγιναν, έφευγαν χτυπώντας μετανιωμένοι τα στήθη τους.

⁴⁹Όλοι οι γνωστοί του Ιησού στέκονταν μακριά. Μαζί τους τα παρακολουθούσαν αυτά και γυναίκες που τον είχαν ακολουθήσει από τη Γαλιλαία.

Ο ενταφιασμός του Ιησού
(Μτ 27,57-61· Μκ 15,42-47· Ιω 19,38-42)

- 50**Υπήρχε κάποιος που τον έλεγαν Ιωσήφ, μέλος του συνεδρίου και άνθρωπος καλοκάγαθος και δίκαιος
- 51**—αυτός δεν ήταν σύμφωνος με τη γνώμη και τις πράξεις των Ιουδαίων. Καταγόταν από την ιουδαϊκή πόλη Αριμαθαία και περίμενε κι αυτός τη βασιλεία του Θεού.
- 52**Πήγε, λοιπόν, στον Πιλάτο και ζήτησε το σώμα του Ιησού.
- 53**Αφού το κατέβασε, το τύλιξε μ' ένα σεντόνι και το έβαλε σ' ένα λαξευμένο μνήμα, στο οποίο δεν είχαν βάλει ποτέ κανέναν.
- 54**Ήταν ημέρα Παρασκευή, και πλησίαζε το Σάββατο.
- 55**Παρακολουθούσαν και οι γυναίκες που είχαν έρθει μαζί με τον Ιησού από τη Γαλιλαία, οι οποίες είδαν το μνήμα και ότι σ' αυτό τοποθετήθηκε το σώμα του Ιησού.
- 56**Γύρισαν, λοιπόν, πίσω και ετοίμασαν αρώματα και μύρα. Την ημέρα του Σαββάτου δεν έκαναν καμιά ενέργεια, όπως προστάζει ο νόμος.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 24

Η ανάσταση του Ιησού
(Μτ 28,1-10· Μκ 16,1-8· Ιω 20,1-10)

- 1**Την επόμενη μέρα όμως μετά το Σάββατο, από τα βαθιά χαράματα, ήρθαν οι γυναίκες στον τάφο με τα αρώματα που είχαν ετοιμάσει· μαζί τους ήταν και μερικές άλλες.
- 2**Βρήκαν τότε την πέτρα κυλισμένη από το μνήμα
- 3**και, όταν μπήκαν σ' αυτό, δε βρήκαν το σώμα του Κυρίου Ιησού.
- 4**Καθώς απορούσαν γι' αυτό, φάνηκαν μπροστά τους δύο άντρες με αστραφτερές στολές.
- 5**Κι ενώ αυτές κατατρομαγμένες είχαν σκυμμένο το πρόσωπό τους στη γη, τις ρώτησαν: «Τι ζητάτε τον ζωντανό ανάμεσα στους νεκρούς;

⁶Δεν είναι εδώ, αναστήθηκε! Θυμηθείτε τι σας είχε πει, όταν ακόμα ήταν στη Γαλιλαία.

⁷Σας είπε ότι ο Υιός του Ανθρώπου πρέπει να παραδοθεί στα χέρια των εχθρών του Θεού, να σταυρωθεί και την τρίτη ημέρα ν' αναστηθεί».

⁸Θυμήθηκαν τότε τα λόγια του.

⁹Επέστρεψαν λοιπόν απ' το μνήμα και τα ανάγγειλαν όλα αυτά στους έντεκα μαθητές και σ' όλους τους άλλους.

¹⁰Αυτές που τα έλεγαν αυτά στους αποστόλους ήταν η Μαρία η Μαγδαληνή, η Ιωάννα, η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου και οι υπόλοιπες που ήταν μαζί τους.

¹¹Τα λόγια αυτά τους φάνηκαν φλυαρίες και δεν τις πίστευαν.

¹²Ο Πέτρος όμως σηκώθηκε κι έτρεξε στο μνήμα. Όταν έσκυψε, είδε μέσα μόνο τα σάβανα και γύρισε σπίτι του γεμάτος απορία γι' αυτό που είχε γίνει.

Η πορεία στους Εμμαούς

(Μκ 16,12-13)

¹³Την ίδια μέρα, δύο από τους μαθητές του Ιησού πήγαιναν σ' ένα χωριό που απέχει εξήντα στάδια από την Ιερουσαλήμ και λέγεται Εμμαούς.

¹⁴Αυτοί μιλούσαν μεταξύ τους για όλα όσα είχαν συμβεί.

¹⁵Καθώς μιλούσαν και συζητούσαν, τους πλησίασε ο ίδιος ο Ιησούς και βάδιζε μαζί τους.

¹⁶Τα μάτια τους όμως εμποδίζονταν, έτσι που να μην τον αναγνωρίζουν.

¹⁷Ο Ιησούς τους ρώτησε: «Για ποιο ζήτημα μιλάτε μεταξύ σας τόσο έντονα, έτσι που περπατάτε σκυθρωποί; »

¹⁸Ο ένας, που ονομαζόταν Κλεόπας, του αποκρίθηκε: «Μονάχος ζεις εσύ στην Ιερουσαλήμ και δεν έμαθες τα όσα έγιναν εκεί αυτές τις μέρες; »

¹⁹«Ποια; » τους ρώτησε. «Αυτά», του λένε, «με τον Ιησού από τη Ναζαρέτ, που ήταν προφήτης δυνατός σε έργα και σε λόγια ενώπιον του Θεού και ολόκληρου του λαού.

- 20** Πώς τον παρέδωσαν οι αρχιερείς και οι άρχοντές μας να καταδικαστεί σε θάνατο και τον σταύρωσαν.
- 21** Εμείς ελπίζαμε ότι αυτός είναι εκείνος που έμελλε να ελευθερώσει το λαό Ισραήλ. Αντίθετα, είναι η τρίτη μέρα σήμερα από τότε που έγιναν αυτά και δεν έχει συμβεί τίποτα.
- 22** Επιπλέον, μας αναστάτωσαν και μερικές γυναίκες από τον κύκλο μας. Πήγαν πρωί πρωί στον τάφο
- 23** και δε βρήκαν το σώμα του. Ήρθαν λοιπόν και μας έλεγαν ότι είδαν οπτασία αγγέλων, οι οποίοι τους είπαν ότι αυτός ζει.
- 24** Τότε μερικοί από τους δικούς μας πήγαν στο μνήμα και διαπίστωσαν τα ίδια που έλεγαν και οι γυναίκες, αυτόν όμως δεν τον είδαν».
- 25** Τότε ο Ιησούς τους είπε: «Ανόητοι, που η καρδιά σας αργεί να πιστέψει όλα όσα είπαν οι προφήτες.
- 26** Αυτά δεν έπρεπε να πάθει ο Μεσσίας και να δοξαστεί; »
- 27** Και αρχίζοντας από τα βιβλία του Μωυσή και όλων των προφητών, τους εξήγησε όσα αναφέρονταν στις Γραφές για τον εαυτό του.
- 28** Όταν πλησίασαν στο χωριό που πήγαιναν, αυτός προσποιήθηκε πως πηγαίνει πιο μακριά.
- 29** Εκείνοι όμως τον πίεζαν και του έλεγαν: «Μείνε μαζί μας, γιατί πλησιάζει το βράδυ και η μέρα ήδη τελειώνει». Μπήκε λοιπόν στο χωριό για να μείνει μαζί τους.
- 30** Την ώρα που κάθισε μαζί τους για φαγητό, πήρε το ψωμί, το ευλόγησε και, αφού το έκοψε σε κομμάτια, τους έδωσε.
- 31** Τότε ανοίχτηκαν τα μάτια τους και κατάλαβαν ποιος είναι. Εκείνος όμως έγινε άφαντος.
- 32** Είπαν τότε μεταξύ τους: «Δε φλεγόταν η καρδιά μας μέσα μας, καθώς μας μιλούσε στο δρόμο και μας ερμήνευε τις Γραφές; »

33Την ίδια ώρα σηκώθηκαν και γύρισαν στην Ιερουσαλήμ. Εκεί βρήκαν συγκεντρωμένους τους έντεκα μαθητές και όσους ήταν μαζί τους,

34που έλεγαν ότι πραγματικά αναστήθηκε ο Κύριος και φανερώθηκε στο Σίμωνα.

35Τους εξήγησαν λοιπόν κι αυτοί τα όσα τους είχαν συμβεί στο δρόμο και πώς τον αναγνώρισαν όταν τεμάχιζε το ψωμί.

Η εμφάνιση στους μαθητές

(Μτ 28,16-20· Μκ 16,14-18· Ιω 20,19-23· Πραξ 1,6-8)

36Ενώ μιλούσαν γι' αυτά, στάθηκε ανάμεσά τους ο Ιησούς και τους λέει: «Ειρήνη σ' εσάς! »

37Αυτοί από την ταραχή και το φόβο τους νόμιζαν ότι έβλεπαν φάντασμα.

38Εκείνος τους είπε: «Γιατί είστε τρομαγμένοι και γιατί γεννιούνται στην καρδιά σας αμφιβολίες;

39Κοιτάξτε τα χέρια μου και τα πόδια μου, για να βεβαιωθείτε ότι είμαι εγώ ο ίδιος. Ψηλαφίστε με και δείτε· ένα φάντασμα δεν έχει σάρκα και οστά, όπως βλέπετε εμένα να έχω».

40Και λέγοντας αυτά τους έδειξε τα χέρια και τα πόδια του.

41Αυτοί από τη χαρά και την έκπληξή τους δεν πίστευαν στα μάτια τους· τους ρώτησε τότε ο Ιησούς: «Έχετε τίποτε φαγώσιμο; »

42Του έδωσαν τότε ένα κομμάτι ψητό ψάρι και ένα κομμάτι κηρύθρα με μέλι.

43Τα πήρε και τα έφαγε μπροστά τους.

44Ύστερα τους είπε: «Αυτά εννοούσα με τα λόγια που σας έλεγα όταν ήμουν ακόμη μαζί σας, ότι δηλαδή πρέπει να εκπληρωθούν όλα όσα είναι γραμμένα για μένα στο νόμο του Μωυσή, στους προφήτες και στους Ψαλμούς».

45Τότε τους φώτισε το νου, για να καταλαβαίνουν τις Γραφές,

46και τους είπε: «Οι Γραφές λένε ότι έτσι έπρεπε να γίνει, και έτσι έπρεπε να πάθει ο Μεσσίας, ν' αναστηθεί από τους νεκρούς την τρίτη μέρα

⁴⁷και να κηρυχθεί στο όνομά του μετάνοια και άφεση αμαρτιών σ' όλα τα έθνη, αρχίζοντας από την Ιερουσαλήμ.

⁴⁸Εσείς είστε μάρτυρες όλων αυτών.

⁴⁹Κι εγώ θα σας στείλω αυτό που σας υποσχέθηκε ο Πατέρας μου. Εσείς καθίστε στην Ιερουσαλήμ ωσότου ο Θεός σάς οπλίσει με τη δύναμή του».

Η ανάληψη του Ιησού

(Μκ 16,19-20· Πραξ 1,9-11)

⁵⁰Κατόπιν τους οδήγησε έξω από την πόλη ως τη Βηθανία, σήκωσε τα χέρια του και τους ευλόγησε.

⁵¹Καθώς τους ευλογούσε, άρχισε ν' απομακρύνεται απ' αυτούς και ν' ανεβαίνει στον ουρανό.

⁵²Αυτοί τότε τον προσκύνησαν και γύρισαν στην Ιερουσαλήμ με μεγάλη χαρά,

⁵³κι έμεναν συνεχώς στο ναό υμνολογώντας και δοξολογώντας το Θεό. Αμήν.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 1

Ο Λόγος έγινε άνθρωπος

- ¹Απ' όλα πριν υπήρχε ο Λόγος κι ο Λόγος ήτανε με τον Θεό, κι ήταν Θεός ο Λόγος.
- ²Απ' την αρχή ήταν αυτός με τον Θεό.
- ³Τα πάντα δι' αυτού δημιουργήθηκαν κι απ' όσα έγιναν τίποτα χωρίς αυτόν δεν έγινε.
- ⁴Αυτός ήτανε η ζωή, και ήταν η ζωή αυτή το φως για τους ανθρώπους.
- ⁵Το φως αυτό έλαμψε μέσα στου κόσμου το σκοτάδι, μα το σκοτάδι δεν το δέχτηκε.
- ⁶Ο Θεός έστειλε έναν άνθρωπο που τον έλεγαν Ιωάννη·
- ⁷αυτός ήρθε ως μάρτυρας για να κηρύξει ποιος είναι το φως, ώστε με τα λόγια του να πιστέψουν όλοι.
- ⁸Δεν ήταν ο ίδιος το φως, ήρθε όμως για να πει ποιος είναι το φως.
- ⁹Ο Λόγος ήταν το αληθινό το φως, που καθώς έρχεται στον κόσμο φωτίζει κάθε άνθρωπο.
- ¹⁰Μέσα στον κόσμο ήταν, κι ο κόσμος δι' αυτού δημιουργήθηκε, μα δεν τον αναγνώρισε ο κόσμος.
- ¹¹Ήρθε στον τόπο το δικό του, και οι δικοί του δεν τον δέχτηκαν.
- ¹²Σ' όσους όμως τον δέχτηκαν και πίστεψαν σ' αυτόν, έδωσε το δικαίωμα να γίνουν παιδιά του Θεού.
- ¹³Απ' το Θεό γεννήθηκαν αυτοί και όχι από γυναίκας αίμα, ούτε από επιθυμία ανθρώπινη ή επιθυμία άντρα.
- ¹⁴Ο Λόγος έγινε άνθρωπος κι έστησε τη σκηνή του ανάμεσά μας και είδαμε τη θεϊκή του δόξα, τη δόξα που ο μοναχογιός την έχει απ' τον Πατέρα, ήρθε γεμάτος χάρη θεϊκή κι αλήθεια για μας.

¹⁵Ο Ιωάννης είπε επίσημα τη γνώμη του γι' αυτόν και τη διακήρυξε λέγοντας: «Γι' αυτόν ήταν που είπα, “εκείνος που έρχεται ύστερα από μένα είναι ανώτερός μου, γιατί υπήρχε πριν από μένα”».

¹⁶Απ' το δικό του πλούτο πήραμε όλοι εμείς τη μια δωρεά πάνω στην άλλη.

¹⁷Ο νόμος δόθηκε δια του Μωυσέως, η χάρη η θεϊκή όμως και η αλήθεια ήρθε σ' εμάς δια του Ιησού Χριστού.

¹⁸Κανείς ποτέ δεν είδε το Θεό· μόνο ο μονογενής Υιός, που είναι μέσα στην αγκαλιά του Πατέρα, εκείνος μας τον έκανε γνωστό.

Η μαρτυρία του Ιωάννη του Βαπτιστή

(Μτ 3,1-12· Μκ 1,2-8· Λκ 3,15-17)

¹⁹Αυτή είναι η μαρτυρία που έδωσε ο Ιωάννης, όταν οι Ιουδαίοι άρχοντες έστειλαν από τα Ιεροσόλυμα ιερείς και λευίτες να τον ρωτήσουν: «Εσύ ποιος είσαι; »

²⁰Τότε αυτός διακήρυξε και δεν αρνήθηκε· διακήρυξε απερίφραστα: «Δεν είμαι εγώ ο Μεσσίας».

²¹«Τότε λοιπόν; » τον ρώτησαν. «Μήπως είσαι ο Ηλίας; » Εκείνος είπε: «Όχι, δεν είμαι». «Μήπως είσαι ο προφήτης που περιμένουμε; » Κι απάντησε: «Όχι».

²²Τότε του είπαν: «Ποιος είσαι: ώστε να δώσουμε απάντηση σ' αυτούς που μας έστειλαν· τι έχεις να πεις για τον εαυτό σου; »

²³Είπε: «Εγώ είμαι, σύμφωνα με τα λόγια του προφήτη Ησαΐα, η φωνή κάποιου που κράζει στην έρημο: “ισιώστε το δρόμο, να περάσει ο Κύριος”».

²⁴Μεταξύ των απεσταλμένων ήταν και μερικοί Φαρισαίοι,

²⁵οι οποίοι τον ρώτησαν: «Γιατί, λοιπόν, βαφτίζεις, αφού δεν είσαι ούτε ο Μεσσίας ούτε ο Ηλίας ούτε ο προφήτης που περιμένουμε; »

²⁶Αυτός τους αποκρίθηκε: «Εγώ βαφτίζω με νερό· ανάμεσά σας όμως βρίσκεται κιόλας εκείνος που εσείς δεν τον γνωρίζετε.

²⁷Αυτός είναι που έρχεται ύστερα από μένα, που όμως υπάρχει πριν από μένα και που εγώ δεν είμαι άξιος ούτε το λουρί να λύσω από τα υποδήματά του».

28 Αυτά συνέβαιναν στην Βηθανία, πέρα από τον Ιορδάνη, εκεί που βάφτιζε ο Ιωάννης.

Ο αμνός του Θεού

(Μτ 3,13-17· Μκ 1,9-11· Λκ 3,21-22)

29 Την άλλη μέρα, ο Ιωάννης βλέπει τον Ιησού να έρχεται προς το μέρος του και λέει: «Αυτός είναι ο αμνός του Θεού, που παίρνει πάνω του την αμαρτία των ανθρώπων.

30 Γι' αυτόν σας μίλησα όταν είπα, “ύστερα από μένα έρχεται ένας που είναι ανώτερός μου, γιατί υπήρχε πριν εγώ να γεννηθώ”.

31 Εγώ κάποτε δεν τον ήξερα ποιος είναι. Για να τον γνωρίσει όμως ο Ισραήλ, γι' αυτό ήρθα εγώ και βαφτίζω με νερό».

32 Κι ο Ιωάννης διακήρυξε δημόσια και είπε: «Είδα το Πνεύμα να κατεβαίνει σαν περιστέρι από τον ουρανό και να μένει πάνω του.

33 Εγώ δεν τον ήξερα ποιος ήταν, αυτός όμως που με έστειλε να βαφτίζω με νερό, αυτός μου είπε: “εκείνος που πάνω του θα δεις να κατεβαίνει και να μένει το Πνεύμα, αυτός είναι που βαφτίζει με Άγιο Πνεύμα”.

34 Κι αυτό εγώ το είδα· και διακήρυξα δημόσια πως αυτός είναι ο Υιός του Θεού».

Οι πρώτοι μαθητές

(Μτ 4,18-22· Μκ 1,16-20)

35 Την άλλη μέρα, ο Ιωάννης στεκόταν πάλι με δύο από τους μαθητές του·

36 και, καθώς είδε τον Ιησού να προσπερνάει, είπε: «Αυτός είναι ο αμνός του Θεού».

37 Οι δύο μαθητές τον άκουσαν να το λέει και ακολούθησαν τον Ιησού.

38 Ο Ιησούς γύρισε και, βλέποντάς τους να τον ακολουθούν, τους είπε:

39 «Τι θέλετε; » Κι αυτοί του απάντησαν: «Ραββί –που σημαίνει Διδάσκαλε– πού μένεις; »

⁴⁰«Ελάτε και θα δείτε», τους λέει. Πήγαν, λοιπόν, και είδαν που μένει, κι εκείνη την ημέρα έμειναν κοντά του· η ώρα ήταν περίπου τέσσερις το απόγευμα.

⁴¹Ο ένας από τους δύο που άκουσαν τα λόγια του Ιωάννη κι ακολούθησαν τον Ιησού ήταν ο Ανδρέας, ο αδερφός του Σίμωνος Πέτρου.

⁴²Αυτός βρίσκει σε λίγο τον αδερφό του το Σίμωνα και του λέει: «Βρήκαμε το Μεσσία» –που σημαίνει το Χριστό.

⁴³Και τον έφερε στον Ιησού. Ο Ιησούς τον κοίταξε καλά και είπε: «Εσύ είσαι ο Σίμων, ο γιος του Ιωνά· εσύ θα ονομαστείς Κηφάς» –που σημαίνει Πέτρος.

Ο Ιησούς καλεί το Φίλιππο και το Ναθαναήλ

⁴⁴Την άλλη μέρα ο Ιησούς αποφάσισε να πάει στη Γαλιλαία. Βρίσκει τότε το Φίλιππο και του λέει: «Έλα μαζί μου».

⁴⁵Ο Φίλιππος καταγόταν από τη Βηθσαϊδά, την πατρίδα του Ανδρέα και του Πέτρου.

⁴⁶Βρίσκει ο Φίλιππος το Ναθαναήλ και του λέει: «Αυτόν που προανήγγειλε ο Μωυσής στο νόμο και οι προφήτες, τον βρήκαμε· είναι ο Ιησούς, ο γιος του Ιωσήφ από τη Ναζαρέτ».

⁴⁷«Μπορεί από τη Ναζαρέτ να βγει τίποτα καλό; » τον ρώτησε ο Ναθαναήλ. «Έλα και δεξ μόνος σου», του λέει ο Φίλιππος.

⁴⁸Ο Ιησούς είδε το Ναθαναήλ να πλησιάζει και λέει γι' αυτόν: «Να ένας γνήσιος Ισραηλίτης, χωρίς δόλο μέσα του».

⁴⁹«Από πού με ξέρεις; » τον ρωτάει ο Ναθαναήλ. Κι ο Ιησούς του απάντησε: «Προτού σου πει ο Φίλιππος να 'ρθείς, σε είδα που ήσουν κάτω απ' τη συκιά».

⁵⁰Τότε ο Ναθαναήλ του είπε: «Διδάσκαλε, εσύ είσαι ο Υιός του Θεού, εσύ είσαι ο βασιλιάς του Ισραήλ».

⁵¹Κι ο Ιησούς του αποκρίθηκε: «Επειδή σου είπα πως σε είδα κάτω από τη συκιά, γι' αυτό πιστεύεις; Θα δεις μεγαλύτερα πράγματα απ' αυτά».

⁵²Και του λέει: «Σας βεβαιώνω ότι σύντομα θα δείτε να έχει ανοίξει ο ουρανός, και οι άγγελοι του Θεού να ανεβαίνουν και να κατεβαίνουν πάνω στον Υιό του Ανθρώπου».

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 2

Ο γάμος στην Κανά

¹Την τρίτη μέρα, γινόταν ένας γάμος στην Κανά της Γαλιλαίας. Ήταν εκεί και η μητέρα του Ιησού.

²Προσκάλεσαν λοιπόν και τον Ιησού και τους μαθητές του στο γάμο.

³Κάποια στιγμή που τέλειωσε το κρασί, η μητέρα του Ιησού του λέει: «Δεν έχουν κρασί».

⁴Της λέει ο Ιησούς: «Τι επεμβαίνεις εσύ στο δικό μου έργο, γυναίκα; Δεν ήρθε ακόμα η ώρα μου».

⁵Τότε η μητέρα του λέει στους υπηρέτες: «Κάντε ό, τι σας πει».

⁶Εκεί βρίσκονταν έξι πέτρινες στάμνες, που χωρούσαν η καθεμιά ογδόντα ως εκατόν είκοσι λίτρα. Χρειάζονταν για τον καθαρισμό που απαιτούσε ο ιουδαϊκός νόμος.

⁷Τότε ο Ιησούς λέει στους υπηρέτες: «Γεμίστε τις στάμνες με νερό». Και τις γέμισαν ως απάνω.

⁸«Πάρτε τώρα», τους είπε, «και φέρτε να δοκιμάσει ο υπεύθυνος για το τραπέζι». Κι αυτοί του έφεραν.

⁹Μόλις όμως ο υπεύθυνος για το τραπέζι γεύτηκε το νερό που είχε γίνει κρασί, μην ξέροντας την προέλευσή του, γιατί μόνο οι υπηρέτες που είχαν βάλει το νερό ήξεραν, φωνάζει το γαμπρό

¹⁰και του λέει: «Όλος ο κόσμος προσφέρει πρώτα το καλό κρασί, κι όταν μεθύσουν, τότε φέρνει το πιο δεύτερο· εσύ όμως φύλαξες το καλό κρασί ως αυτή την ώρα».

¹¹Αυτή ήταν η αρχή των σημείων του Ιησού στην Κανά της Γαλιλαίας. Έτσι φανέρωσε τη δόξα του, και οι μαθητές του πίστεψαν σ' αυτόν.

12Ύστερα κατέβηκε στην Καπερναούμ, αυτός και η μητέρα του, τ' αδέρφια του και οι μαθητές του κι έμειναν εκεί λίγες μέρες.

Η εκδίωξη των εμπόρων από το ναό

(Μτ 21,12-13· Μκ 11,15-17· Λκ 19,45-46)

13Καθώς πλησίαζε η γιορτή του ιουδαϊκού Πάσχα, ανέβηκε ο Ιησούς στα Ιεροσόλυμα.

14Μέσα στον περίβολο του ιερού βρήκε αυτούς που πουλούσαν βόδια, πρόβατα και περιστέρια για τις θυσίες, και τους αργυραμοιβούς καθιστούς πίσω από τους πάγκους.

15Τότε έφτιαξε ένα μαστίγιο από σκοινιά και τους έβγαλε όλους έξω από τον περίβολο του ναού, μαζί και τα πρόβατα και τα βόδια, έριξε καταγής τα νομίσματα των αργυραμοιβών, κι αναποδογύρισε τους πάγκους.

16Κι έλεγε σ' αυτούς που πουλούσαν τα περιστέρια: «Πάρτε τα αυτά από 'δω, μην κάνετε εμπορικό κατάστημα το σπίτι του Πατέρα μου».

17Θυμήθηκαν τότε οι μαθητές του τα λόγια της Γραφής: ο ζήλος για τον οίκο σου θα με καταφάει σαν τη φωτιά.

18Τον ρώτησαν τότε οι Ιουδαίοι άρχοντες: «Με τι θαύμα μπορείς να αποδείξεις πως έχεις το δικαίωμα να τα πράττεις αυτά; »

19Ο Ιησούς απάντησε: «Γκρεμίστε αυτόν το ναό, και σε τρεις μέρες εγώ θα τον ξαναχτίσω».

20Είπαν τότε οι Ιουδαίοι άρχοντες: «Σαράντα έξι χρόνια δουλειάς χρειάστηκαν για να χτιστεί ο ναός αυτός, κι εσύ σε τρεις μέρες θα τον ξαναχτίσεις; »

21Εκείνος όμως μιλούσε για ναό εννοώντας το σώμα του.

22Όταν, λοιπόν, αναστήθηκε, θυμήθηκαν οι μαθητές του πως γι' αυτό μιλούσε και πίστεψαν στη Γραφή και στα λόγια που είχε πει ο Ιησούς.

23Κατά την παραμονή του Ιησού στα Ιεροσόλυμα για τη γιορτή του Πάσχα πολλοί πίστεψαν σ' αυτόν, βλέποντας τα θαύματα που έκανε.

²⁴Ο Ιησούς όμως δεν τους εμπιστευόταν, γιατί τους ήξερε όλους καλά.

²⁵Δε χρειαζόταν να τον πληροφορήσει κανείς για έναν άνθρωπο, γιατί αυτός ήξερε καλά τι είχε καθένας μέσα του.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 3

Ο Ιησούς και ο Νικόδημος

¹Κάποιοι από τους Φαρισαίους, που λεγόταν Νικόδημος, άρχοντας των Ιουδαίων,

²ήρθε στον Ιησού νύχτα και του είπε: «Διδάσκαλε, ξέρουμε πως ο Θεός σε έστειλε να διδάξεις· γιατί κανείς δεν μπορεί να κάνει αυτά τα θαύματα που κάνεις εσύ, αν ο Θεός δεν είναι μαζί του».

³Ο Ιησούς του είπε: «Σε βεβαιώνω, πως αν δε γεννηθεί κανείς ξανά, δεν μπορεί να δει τη βασιλεία του Θεού.

⁴Τον ρώτησε ο Νικόδημος: «Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος ηλικιωμένος πια να γεννηθεί ξανά; Μήπως μπορεί να μπει στην κοιλιά της μάνας του και να γεννηθεί άλλη μια φορά; »

⁵Ο Ιησούς του απάντησε: «Σε βεβαιώνω πως αν κανείς δε γεννηθεί απ' το νερό κι από το Πνεύμα, δεν μπορεί να μπει στη βασιλεία του Θεού.

⁶Ό, τι γεννιέται από τον άνθρωπο είναι ανθρώπινο, ενώ ό, τι γεννιέται από το Πνεύμα είναι πνευματικό.

⁷Μην απορείς που σου είπα ότι πρέπει να γεννηθείτε ξανά.

⁸Ο άνεμος πνέει όπου θέλει· ακούς τη βοή του αλλά δεν ξέρεις από πού έρχεται και πού πηγαίνει· έτσι συμβαίνει και με καθέναν που γεννιέται από το Πνεύμα».

⁹«Πώς μπορούν να γίνουν αυτά τα πράγματα; » ρώτησε ο Νικόδημος.

¹⁰Ο Ιησούς του απάντησε: «Εσύ είσαι δάσκαλος του λαού Ισραήλ κι αυτά δεν τα ξέρεις;

- ¹¹Σε βεβαιώνω πως εμείς λέμε αυτό που ξέρουμε από πείρα, και μεταδίδουμε στους άλλους αυτό που έχουμε δει με τα μάτια μας· τη μαρτυρία μας όμως εσείς δεν τη δέχεστε.
- ¹²Αν δεν με πιστεύετε όταν σας μιλάω για πράγματα που συμβαίνουν στη γη, πώς θα με πιστέψετε αν σας πω για πράγματα που συμβαίνουν στον ουρανό;
- ¹³Κανένας, βέβαια, δεν ανέβηκε στον ουρανό παρά μόνο ο Υιός του Ανθρώπου, που κατέβηκε από τον ουρανό, και που είναι στον ουρανό.
- ¹⁴Όπως ο Μωυσής ύψωσε το χάλκινο φίδι στην έρημο, έτσι πρέπει να υψωθεί ο Υιός του Ανθρώπου,
- ¹⁵ώστε όποιος πιστεύει σ' αυτόν να μη χαθεί αλλά να ζήσει αιώνια.
- ¹⁶»Τόσο πολύ αγάπησε ο Θεός τον κόσμο, ώστε παρέδωσε στο θάνατο το μονογενή του Υιό, για να μη χαθεί όποιος πιστεύει σ' αυτόν αλλά να έχει ζωή αιώνια.
- ¹⁷Γιατί, ο Θεός δεν έστειλε τον Υιό του στον κόσμο για να καταδικάσει τον κόσμο, αλλά για να σωθεί ο κόσμος δι' αυτού.
- ¹⁸Όποιος πιστεύει σ' αυτόν δεν έχει να φοβηθεί τη θεϊκή κρίση· αυτός όμως που δεν πιστεύει έχει κιόλας καταδικαστεί, γιατί δεν πίστεψε στο μονογενή Υιό του Θεού.
- ¹⁹Και να ποια είναι η καταδίκη: Το φως ήρθε στον κόσμο, οι άνθρωποι όμως αγάπησαν περισσότερο το σκοτάδι παρά το φως, γιατί οι πράξεις τους ήταν πονηρές.
- ²⁰Κάθε άνθρωπος που πράττει έργα φάυλα μισεί το φως και δεν έρχεται στο φως, γιατί φοβάται μήπως αποκαλυφθούν τα έργα του και κριθούν.
- ²¹Όποιος όμως κάνει πράξεις σύμφωνες με την αλήθεια του Θεού, αυτός έρχεται στο φως· έτσι θα φανεί πως οι πράξεις του έχουν γίνει από υπακοή στο Θεό».

Ο Ιησούς και ο Βαπτιστής Ιωάννης

²²Ύστερα απ' αυτά, ήρθε ο Ιησούς και οι μαθητές του στην περιοχή της Ιουδαίας, κι εκεί έμεινε αρκετόν καιρό μαζί τους και βάφτιζε.

²³Αλλά κι ο Ιωάννης βάφτιζε τότε στην Αινών, κοντά στο Σαλείμ, γιατί είχε πολύ νερό εκεί, και οι άνθρωποι έρχονταν και βαφτίζονταν,

²⁴αφού ο Ιωάννης δεν είχε ακόμα φυλακιστεί.

²⁵Έγινε κάποτε μια συζήτηση ανάμεσα σε μερικούς από τους μαθητές του Ιωάννη και σ' έναν Ιουδαίο, σχετικά με το θρησκευτικό καθαρό.

²⁶Ήρθαν λοιπόν στον Ιωάννη και του είπαν: «Δάσκαλε, αυτός που ήταν μαζί σου πέρα από τον Ιορδάνη, αυτός που εσύ επίσημα τον παρουσίασες, αυτός τώρα βαφτίζει, κι όλοι πηγαίνουν σ' αυτόν».

²⁷Ο Ιωάννης απάντησε: «Τίποτα δεν μπορεί να λάβει ο άνθρωπος, αν δεν του είναι δοσμένο από το Θεό.

²⁸Εσείς οι ίδιοι είστε μάρτυρες ότι είπα, “δεν είμαι εγώ ο Μεσσίας, αλλά είμαι απεσταλμένος πριν απ' αυτόν”.

²⁹Γαμπρός είναι εκείνος που έχει τη νύφη· ο φίλος όμως του γαμπρού, που στέκεται κοντά και τον ακούει, είναι γεμάτος χαρά ακούγοντας τη φωνή του γαμπρού. Αυτή είναι η χαρά η δική μου και τώρα έχει ολοκληρωθεί.

³⁰Εκείνου το έργο πρέπει να μεγαλώνει και το δικό μου να μικραίνει».

Αυτός που έρχεται από το Θεό

³¹«Αυτός που έρχεται από το Θεό είναι ανώτερος απ' όλους· αυτός που προέρχεται από τη γη έχει ανθρώπινη προέλευση και μιλάει ανάλογα. Αυτός που έρχεται από το Θεό είναι ανώτερος απ' όλους·

³²κηρύττει ό, τι είδε κι άκουσε, κανείς όμως δε δέχεται τη μαρτυρία του.

³³Αυτός που δέχεται τη μαρτυρία του αναγνωρίζει ότι ο Θεός λέει την αλήθεια.

³⁴Γιατί τα λόγια του Θεού λαλεί αυτός που στάλθηκε από το Θεό, αφού ο Θεός τού δίνει το Πνεύμα απεριόριστα.

³⁵Ο Πατέρας αγαπάει τον Υιό και του έδωσε εξουσία πάνω σε όλα.

³⁶Εκείνος που πιστεύει στον Υιό έχει αιώνια ζωή· εκείνος που αρνείται να πιστέψει στον Υιό δε θα δει τη ζωή, αλλά η οργή του Θεού μένει πάνω του».

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 4

Ο Ιησούς και η Σαμαρείτισσα

¹Όταν λοιπόν έμαθε ο Κύριος ότι οι Φαρισαίοι πληροφορήθηκαν πως ο Ιησούς αποκτά περισσότερους οπαδούς από τον Ιωάννη και τους βαφτίζει

²–αν και ο ίδιος ο Ιησούς δε βάφτιζε αλλά οι μαθητές του–

³άφησε την Ιουδαία κι έφυγε πάλι για τη Γαλιλαία.

⁴Έπρεπε όμως να περάσει από τη Σαμάρεια.

⁵Έφτασε έτσι σε μια πόλη της Σαμάρειας που λεγόταν Συχάρ, κοντά στο χωράφι που είχε δώσει ο Ιακώβ στο γιο του τον Ιωσήφ.

⁶Εκεί βρισκόταν το πηγάδι του Ιακώβ. Ο Ιησούς, κουρασμένος από την πεζοπορία, κάθισε κοντά στο πηγάδι· ήταν γύρω στο μεσημέρι.

⁷⁻⁸Οι μαθητές του είχαν πάει στην πόλη ν' αγοράσουν τρόφιμα. Έρχεται τότε μια γυναίκα από τη Σαμάρεια να βγάλει νερό. Ο Ιησούς της λέει: «Δώσ' μου να πιω».

⁹Εκείνη τού απάντησε: «Εσύ είσαι Ιουδαίος κι εγώ Σαμαρείτισσα. Πώς μπορείς να μου ζητάς να σου δώσω νερό να πιεις; » –πειδή οι Ιουδαίοι αποφεύγουν κάθε επικοινωνία με τους Σαμαρείτες.

¹⁰Ο Ιησούς της απάντησε: «Αν ήξερες τη δωρεά του Θεού και ποιος είν' αυτός που σου λέει “δώσ' μου να πιω”, τότε εσύ θα του ζητούσες κι εκείνος θα σου έδινε ζωντανό νερό».

¹¹Του λέει η γυναίκα: «Κύριε, εσύ δεν έχεις ούτε καν κουβά, και το πηγάδι είναι βαθύ· από πού, λοιπόν, το 'χεις το τρεχούμενο νερό;

¹²Αυτό το πηγάδι μάς το χάρισε ο προπάτοράς μας ο Ιακώβ· ήπια απ' αυτό ο ίδιος και οι γιοι του και τα ζωντανά του. Μήπως εσύ είσαι ανώτερος απ' αυτόν; »

- ¹³Ο Ιησούς της απάντησε: «Όποιος πίνει απ' αυτό το νερό θα διψάσει πάλι·
- ¹⁴όποιος όμως πει από το νερό που θα του δώσω εγώ δε θα διψάσει ποτέ, αλλά το νερό που θα του δώσω θα γίνει μέσα του μια πηγή που θ' αναβλύζει νερό ζωής αιώνιας».
- ¹⁵Του λέει η γυναίκα: «Κύριε, δώσ' μου αυτό το νερό για να μη διψάω, κι ούτε να έρχομαι ως εδώ για να το παίρνω».
- ¹⁶Τότε ο Ιησούς της είπε: «Πήγαινε να φωνάξεις τον άντρα σου κι έλα εδώ».
- ¹⁷«Δεν έχω άντρα», απάντησε η γυναίκα. Ο Ιησούς της λέει: «Σωστά είπες, “δεν έχω άντρα”».
- ¹⁸γιατί πέντε άντρες πήρες κι αυτός που μαζί του τώρα ζεις δεν είναι άντρας σου· αυτό που είπες είναι αλήθεια».
- ¹⁹Του λέει η γυναίκα: «Κύριε, βλέπω ότι εσύ είσαι προφήτης·
- ²⁰οι προπάτορές μας λάτρεψαν το Θεό σ' αυτό το βουνό· εσείς όμως λέτε ότι στα Ιεροσόλυμα βρίσκεται ο τόπος όπου πρέπει κανείς να τον λατρεύει».
- ²¹«Πίστεψέ με, γυναίκα», της λέει τότε ο Ιησούς, «είναι κοντά ο καιρός που δε θα λατρεύετε τον Πατέρα ούτε σ' αυτό το βουνό ούτε στα Ιεροσόλυμα.
- ²²Εσείς οι Σαμαρείτες λατρεύετε αυτό που δεν ξέρετε· εμείς όμως λατρεύουμε αυτό που ξέρουμε, γιατί η σωτηρία έρχεται στον κόσμο από τους Ιουδαίους.
- ²³Είναι όμως κοντά ο καιρός, ήρθε κιόλας, που οι πραγματικοί λάτρες θα λατρεύσουν τον Πατέρα με τη δύναμη του Πνεύματος, που αποκαλύπτει την αλήθεια· γιατί έτσι τους θέλει ο Πατέρας αυτούς που τον λατρεύουν.
- ²⁴Ο Θεός είναι πνεύμα. Κι αυτοί που τον λατρεύουν πρέπει να τον λατρεύουν με τη δύναμη του Πνεύματος, που φανερώνει την αλήθεια».
- ²⁵Του λέει τότε η γυναίκα: «Ξέρω ότι θα έρθει ο Μεσσίας, δηλαδή ο Χριστός· όταν έρθει εκείνος, θα μας τα εξηγήσει όλα».
- ²⁶«Εγώ είμαι», της λέει ο Ιησούς, «εγώ, που σου μιλάω αυτή τη στιγμή».

- ²⁷Εκείνη την ώρα ήρθαν οι μαθητές του κι απορούσαν που συνομιλούσε με γυναίκα. Βέβαια, κανείς δεν του είπε «τι συζητάς; » ή «γιατί μιλάς μαζί της; »
- ²⁸Τότε η γυναίκα άφησε τη στάμνα της, πήγε στην πόλη κι άρχισε να λέει στον κόσμο:
- ²⁹«Ελάτε να δείτε έναν άνθρωπο που μου είπε όλα όσα έχω κάνει στη ζωή μου· μήπως αυτός είναι ο Μεσσίας; »
- ³⁰Βγήκαν, λοιπόν, από την πόλη κι έρχονταν σ' αυτόν.
- ³¹Στο μεταξύ οι μαθητές τον παρακαλούσαν και του έλεγαν: «Διδάσκαλε, φάε κάτι».
- ³²Αυτός όμως τους είπε: «Εγώ έχω να φάω τροφή που εσείς δεν την ξέρετε».
- ³³Οι μαθητές έλεγαν μεταξύ τους: «Μήπως του 'φερε κανείς να φάει; »
- ³⁴Αλλά ο Ιησούς τους είπε: «Δικιά μου τροφή είναι να εκτελώ το θέλημα εκείνου που με έστειλε, και να φέρω σε πέρας το έργο του.
- ³⁵Εσείς συνηθίζετε να λέτε “τέσσερις μήνες ακόμη, κι έφτασε ο θερισμός”. Εγώ σας λέω: σηκώστε τα μάτια σας και κοιτάξτε τα χωράφια. Ασπροκοπούν από τα στάχυα τα ώριμα, έτοιμα κιόλας για το θερισμό.
- ³⁶Ο θεριστής αμείβεται για τη δουλειά του και συνάζει καρπό για την αιώνια ζωή, έτσι ώστε μαζί να χαίρονται κι αυτός που σπέρνει κι αυτός που θερίζει.
- ³⁷Γιατί εδώ αληθεύει η παροιμία “άλλος είναι που σπέρνει κι άλλος που θερίζει”.
- ³⁸Εγώ σας έστειλα να θερίσετε καρπό που γι' αυτόν εσείς δεν κοπιάσατε· άλλοι μόχθησαν, κι εσείς μπήκατε εκεί να θερίσετε το δικό τους κόπο».
- ³⁹Πολλοί από τους Σαμαρείτες εκείνης της πόλης πίστεψαν σ' αυτόν, εξαιτίας της μαρτυρίας της γυναίκας που έλεγε: «Μου είπε όλα όσα έχω κάνει».
- ⁴⁰Όταν λοιπόν οι Σαμαρείτες ήρθαν κοντά του, τον παρακαλούσαν να μείνει μαζί τους· κι έμεινε εκεί δύο μέρες.

41 Έτσι, πίστεψαν πολύ περισσότεροι ακούγοντας τα λόγια του

42 κι έλεγαν στη γυναίκα: «Η πίστη μας δε στηρίζεται πια στα δικά σου λόγια· γιατί εμείς οι ίδιοι τον έχουμε τώρα ακούσει και ξέρουμε πως πραγματικά αυτός είναι ο σωτήρας του κόσμου, ο Χριστός».

Η θεραπεία του γιου ενός αξιωματούχου του βασιλιά

43 Ύστερα απ' αυτές τις δύο μέρες, ο Ιησούς έφυγε από 'κει για τη Γαλιλαία.

44 Βέβαια, ο ίδιος ο Ιησούς είχε πει: «Τον προφήτη δεν τον εκτιμούν στην πατρίδα του».

45 Όταν όμως ήρθε στη Γαλιλαία, οι Γαλιλαίοι τον υποδέχτηκαν, γιατί είχαν πάει κι αυτοί στα Ιεροσόλυμα για τη γιορτή και είχαν δει όλα όσα είχε κάνει εκείνο τον καιρό εκεί.

46 Ο Ιησούς ήρθε πάλι στην Κανά της Γαλιλαίας, όπου είχε κάνει το νερό κρασί. Κάποιος αξιωματούχος του βασιλιά, που ο γιος του ήταν βαριά άρρωστος στην Καπερναούμ,

47 μόλις έμαθε πως ο Ιησούς ήρθε από την Ιουδαία στη Γαλιλαία, έτρεξε κοντά του και τον παρακαλούσε να κατεβεί ως την Καπερναούμ, να γιατρέψει το γιο του, που ήταν ετοιμοθάνατος.

48 Τότε ο Ιησούς του είπε: «Αν δε δείτε εσείς σημεία και τέρατα, δεν πρόκειται να πιστέψετε».

49 Του είπε τότε ο αξιωματούχος: «Κύριε, έλα πριν πεθάνει το παιδί μου».

50 «Πήγαινε στο σπίτι σου», του λέει ο Ιησούς, «ο γιος σου σώθηκε». Ο άνθρωπος πίστεψε στο λόγο που του είπε ο Ιησούς και ξεκίνησε.

51 Πραγματικά, καθώς κατέβαινε πια, οι υπηρέτες του ήρθαν να τον προϋπαντήσουν και του ανακοίνωσαν: «Το παιδί σου είναι καλά».

52 Τους ρώτησε τότε να μάθει τι ώρα άρχισε να πηγαίνει προς το καλύτερο. «Χθες, στη μία το μεσημέρι», του λένε, «του 'πεσε ο πυρετός».

53 Ο πατέρας κατάλαβε τότε, πως αυτή ήταν ακριβώς η ώρα που ο Ιησούς τού είπε, «ο γιος σου σώθηκε». Έτσι πίστεψε αυτός και όλη του η οικογένεια.

⁵⁴Αυτό ήταν το δεύτερο σημείο που έκανε ο Ιησούς όταν ήρθε από την Ιουδαία στη Γαλιλαία.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 5

Η θεραπεία του παραλύτου στη Βηθesda

¹Ύστερα απ' αυτά, οι Ιουδαίοι είχαν μια γιορτή, κι ο Ιησούς ανέβηκε στα Ιεροσόλυμα.

²Κοντά στην προβατική πύλη, στα Ιεροσόλυμα, υπάρχει μια δεξαμενή με πέντε στοές, που εβραϊκά ονομάζεται Βηθesda.

³Σ' αυτές τις στοές κείτονταν πολλοί άρρωστοι, τυφλοί, κουτσοί, παράλυτοι, που περίμεναν να αναταραχθεί το νερό·

⁴γιατί, από καιρό σε καιρό, ένας άγγελος Κυρίου κατέβαινε στη δεξαμενή κι ανατάραζε τα νερά· όποιος, λοιπόν, έμπαινε πρώτος μετά την αναταραχή του νερού, αυτός γινόταν καλά, όποια κι αν ήταν η αρρώστια που τον ταλαιπωρούσε.

⁵Εκεί ήταν κι ένας άνθρωπος, άρρωστος τριάντα οκτώ ολόκληρα χρόνια.

⁶Όταν τον είδε ο Ιησούς κατάκοιτο, τον ρώτησε: «Θέλεις να γίνεις καλά; »
Ήξερε πως ήταν έτσι για πολύν καιρό.

⁷«Κύριε», του αποκρίθηκε ο άρρωστος, «δεν έχω κανέναν να με βάλει στη δεξαμενή μόλις αναταραχτούν τα νερά· έτσι, ενώ εγώ προσπαθώ να πλησιάσω μόνος μου, πάντοτε κάποιος άλλος κατεβαίνει στο νερό πριν από μένα».

⁸Ο Ιησούς του λέει: «Σήκω πάνω, πάρε το κρεβάτι σου και περπάτα».

⁹Κι αμέσως ο άνθρωπος έγινε καλά, σήκωσε το κρεβάτι του και περπατούσε. Η μέρα που έγινε αυτό ήταν Σάββατο.

¹⁰Έλεγαν, λοιπόν, οι Ιουδαίοι άρχοντες στο θεραπευμένο: «Είναι Σάββατο, και δεν επιτρέπεται να σηκώνεις το κρεβάτι σου».

¹¹Αυτός όμως τους απάντησε: «Εκείνος που μ' έκανε καλά, εκείνος μου είπε “πάρε το κρεβάτι σου και περπάτα”».

¹²Τον ρώτησαν: «Ποιος είναι ο άνθρωπος που σου είπε “πάρε το και περπάτα;”

¹³Ο θεραπευμένος όμως δεν ήξερε να πει ποιος ήταν, επειδή ο Ιησούς είχε φύγει απαρατήρητος εξαιτίας του πλήθους που ήταν μαζεμένο εκεί.

¹⁴Αργότερα ο Ιησούς τον βρήκε στο ναό και του είπε: «Βλέπεις, έχεις γίνει καλά· από 'δω και πέρα μην αμαρτάνεις, για να μην πάθεις τίποτα χειρότερο».

¹⁵Ο άνθρωπος έφυγε αμέσως κι ανάγγειλε στους Ιουδαίους άρχοντες ότι ο Ιησούς ήταν αυτός που τον γιάτρεψε.

¹⁶Γι' αυτόν το λόγο οι Ιουδαίοι καταδίωκαν τον Ιησού και ζητούσαν να τον σκοτώσουν, γιατί έκανε τα έργα αυτά το Σάββατο.

¹⁷Ο Ιησούς όμως τους έλεγε: «Ο Πατέρας μου εξακολουθεί να εργάζεται ως τώρα, γι' αυτό κι εγώ εργάζομαι».

¹⁸Γι' αυτά τα λόγια οι Ιουδαίοι άρχοντες επιζητούσαν ακόμη περισσότερο να τον σκοτώσουν, γιατί όχι μόνο παραβίαζε τους κανόνες για το Σάββατο, αλλά και το Θεό τον ονόμαζε πατέρα του, εξισώνοντας τον εαυτό του με το Θεό.

Η αυθεντία του Υιού

¹⁹Τότε ο Ιησούς απάντησε στις επικρίσεις τους: «Σας βεβαιώνω», τους έλεγε, «πως ο Υιός δεν μπορεί να κάνει τίποτε από μόνος του· κάνει μόνο αυτό που βλέπει να κάνει ο Πατέρας· αυτά που κάνει εκείνος, τα ίδια ακριβώς κάνει και ο Υιός».

²⁰Ο Πατέρας αγαπάει τον Υιό και του δείχνει όλα όσα κάνει εκείνος· και θα του δείξει ακόμα μεγαλύτερα έργα, που θα προκαλέσουν την έκπληξή σας.

²¹Γιατί, όπως ο Πατέρας ανασταίνει τους νεκρούς και τους δίνει νέα ζωή, έτσι κι ο Υιός, σε όσους θέλει, δίνει την αιώνια ζωή.

²²Επίσης ο Πατέρας δε δικάζει κανέναν, αλλά έδωσε στον Υιό όλη την εξουσία να κρίνει τους ανθρώπους,

²³έτσι ώστε όλοι να τιμούν τον Υιό, καθώς τιμούν τον Πατέρα. Όποιος δεν τιμάει τον Υιό δεν τιμάει ούτε τον Πατέρα που τον έστειλε.

²⁴»Σας βεβαιώνω πως όποιος δέχεται τα λόγια μου και πιστεύει σ' αυτόν που με έστειλε, έχει κιόλας την αιώνια ζωή και δεν θα αντιμετωπίσει την τελική κρίση, αλλά έχει κιόλας περάσει από το θάνατο στη ζωή.

²⁵Να είστε βέβαιοι πως πλησιάζει ο καιρός, έφτασε κιόλας, που οι νεκροί θ' ακούσουν τη φωνή του Υιού του Θεού, κι όσοι την ακούσουν θα ζήσουν.

²⁶Γιατί όπως ο Πατέρας είναι πηγή ζωής, έτσι έκανε και τον Υιό πηγή ζωής·

²⁷και του έδωσε την εξουσία να κρίνει τους ανθρώπους, γιατί αυτός είναι ο Υιός του Ανθρώπου.

²⁸Μην απορείτε γι' αυτό. Πλησιάζει ο καιρός που όλοι οι νεκροί θ' ακούσουν τη φωνή του.

²⁹Όσοι έχουν πράξει δίκαια στη ζωή τους, θ' αναστηθούν τότε για να λάβουν μέρος στην καινούρια ζωή· κι όσοι έπραξαν φαύλα έργα, θ' αναστηθούν για ν' αντιμετωπίσουν την καταδίκη.

³⁰»Εγώ δεν μπορώ τίποτε να κάνω από μόνος μου· αποφασίζω ως κριτής, σύμφωνα με όσα ακούω από τον Πατέρα, και οι αποφάσεις μου είναι δίκαιες· γιατί δεν επιζητώ να ικανοποιήσω το δικό μου θέλημα, αλλά το θέλημα του Πατέρα, που με έστειλε.

³¹»Αν εγώ έδινα μαρτυρία για τον εαυτό μου, αυτή η μαρτυρία μου θα μπορούσε να μην είναι αληθινή.

³²Άλλος όμως είναι που δίνει μαρτυρία για μένα, και ξέρω πως ό, τι λέει εκείνος για μένα είναι αληθινό.

³³Εσείς στείλατε απεσταλμένους στον Ιωάννη, κι αυτός είπε την αλήθεια.

³⁴Βέβαια, εγώ δεν έχω ανάγκη από τη μαρτυρία ενός ανθρώπου· σας τα λέω όμως αυτά, για να σας δώσω τη δυνατότητα να σωθείτε.

³⁵Ο Ιωάννης ήταν το αναμμένο λυχνάρι που φωτίζει, κι εσείς θελήσατε για λίγο στο φως του να χαρείτε.

³⁶»Εγώ όμως έχω για τον εαυτό μου μαρτυρία ανώτερη από του Ιωάννη· γιατί τα έργα που μου ανέθεσε ο Πατέρας να τελειώσω, αυτά τα έργα που επιτελώ, μαρτυρούν για μένα πως είμαι σταλμένος από τον Πατέρα.

³⁷Ο Πατέρας που με έστειλε, αυτός ο ίδιος έχει δώσει μαρτυρία για μένα. Εσείς όμως ούτε τη φωνή του έχετε ποτέ ακούσει ούτε τη μορφή του έχετε δει,

³⁸και το λόγο του δεν τον έχετε μόνιμα μέσα στην καρδιά σας, γιατί δεν πιστεύετε στον απεσταλμένο του.

³⁹Εσείς μελετάτε με ζήλο τις Γραφές, με την πεποίθηση πως σ' αυτές βρίσκει κανείς την αιώνια ζωή· ακριβώς όμως αυτές είναι που δίνουν μαρτυρία για μένα.

⁴⁰Κι όμως δεν είστε πρόθυμοι να έρθετε κοντά μου, για να βρείτε την αληθινή ζωή.

⁴¹»Δεν επιζητώ να με τιμούν οι άνθρωποι.

⁴²Εσάς όμως σας ξέρω· ξέρω πως μέσα σας δεν αγαπάτε το Θεό.

⁴³Εγώ ήρθα εξουσιοδοτημένος από τον Πατέρα μου, εσείς όμως δε με παραδέχεστε· αν έρθει κάποιος άλλος από δική του πρωτοβουλία, αυτόν θα τον δεχτείτε.

⁴⁴Πώς όμως μπορείτε εσείς να πιστέψετε, αφού αποζητάτε τον έπαινο ο ένας του άλλου, και δεν επιδιώκετε τον έπαινο του μοναδικού Θεού;

⁴⁵Μη νομίζετε πως εγώ θα σας κατηγορήσω μπροστά στο δικαστήριο του Πατέρα· υπάρχει ο κατήγορός σας, κι αυτός είναι ο Μωυσής, στον οποίο έχετε στηρίξει τις ελπίδες σας.

⁴⁶Γιατί, αν πράγματι πιστεύατε όσα έγραψε ο Μωυσής, θα πιστεύατε και σ' εμένα, αφού για μένα εκείνος έγραψε.

⁴⁷Αν όμως δεν πιστεύετε σ' ό, τι έγραψε εκείνος, πώς θα πιστέψετε στα λόγια τα δικά μου; »

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 6

Ο χορτασμός των πέντε χιλιάδων

(Μτ 14,13-21· Μκ 6,30-44· Λκ 9,10-17)

- ¹Μετά απ' αυτά ο Ιησούς έφυγε για την άλλη όχθη της λίμνης της Γαλιλαίας, που λεγόταν Τιβεριάδα.
- ²Τον ακολούθησε πλήθος πολύ, γιατί έβλεπαν τα θαύματα θεραπείας των ασθενών, που έκανε.
- ³Ο Ιησούς τότε ανέβηκε σ' ένα λόφο κι εκεί καθόταν με τους μαθητές του.
- ⁴Πλησίαζε το Πάσχα, η γιορτή των Ιουδαίων.
- ⁵Καθώς σήκωσε τα μάτια ο Ιησούς και είδε ότι πολλός κόσμος ερχόταν προς το μέρος του, λέει στο Φίλιππο: «Από πού μπορούμε ν' αγοράσουμε ψωμί, για να φάνε όλοι αυτοί οι άνθρωποι; »
- ⁶Αυτό το είπε για να δει τι θ' απαντούσε ο Φίλιππος, γιατί ο ίδιος ήξερε τι έμελλε να κάνει.
- ⁷Ο Φίλιππος του απάντησε: «Ακόμα και διακόσια δηνάρια να δώσουμε για ψωμιά, δε θα φτάσουν ώστε να πάρει ο καθένας ένα μικρό κομμάτι».
- ⁸Ο Ανδρέας, ένας από τους μαθητές του και αδερφός του Σίμωνα Πέτρου, του λέει:
- ⁹«Είναι εδώ ένα παιδί που έχει πέντε κρίθινα ψωμιά και δύο ψάρια· αλλά τι είναι αυτά για τόσους ανθρώπους; »
- ¹⁰Τότε είπε ο Ιησούς: «Φροντίστε να καθίσουν οι άνθρωποι κάτω για φαγητό». Το χορτάρι στην περιοχή ήταν πολύ. Κάθισαν λοιπόν κάτω· οι άντρες ήταν περίπου πέντε χιλιάδες.
- ¹¹Πήρε τότε ο Ιησούς τα ψωμιά και, αφού είπε ευχαριστήρια προσευχή, τα μοίρασε στους μαθητές και οι μαθητές στον κόσμο που είχε καθίσει κάτω· παρομοίως κι από τα ψάρια έδινε όσο ήθελαν.
- ¹²Όταν χόρτασαν, λέει στους μαθητές του: «Μαζέψτε τα κομμάτια που περίσσεψαν, για να μην πάει τίποτε χαμένο».

13Τα μάζεψαν, λοιπόν, και γέμισαν δώδεκα κοφίνια με περισσεύματα από τα πέντε κρίθινα ψωμιά, κομμάτια που είχαν περισσέψει απ' αυτούς που έφαγαν.

14Όταν οι άνθρωποι είδαν πως έκανε ένα τέτοιο θαύμα ο Ιησούς, έλεγαν: «Σίγουρα αυτός είναι ο προφήτης που περιμένουμε να έρθει στον κόσμο».

15Ο Ιησούς όμως, επειδή κατάλαβε πως σκόπευαν να έρθουν να τον αρπάξουν για να τον κάνουν βασιλιά, έφυγε πάλι και πήγε στο βουνό ολομόναχος.

Ο Ιησούς βαδίζει πάνω στα κύματα

(Μτ 14,22-33· Μκ 6,45-52)

16Όταν βράδιασε κατέβηκαν οι μαθητές του στη λίμνη,

17μπήκαν στο πλοiάριο κι έρχονταν στην Καπερναούμ, στην άλλη όχθη της λίμνης. Είχε κιόλας σκοτεινιάσει, κι ο Ιησούς δεν είχε έρθει ακόμα κοντά τους.

18Επειδή φυσούσε δυνατός αέρας, κύματα σηκώνονταν στη λίμνη.

19Είχαν διανύσει είκοσι πέντε ή τριάντα στάδια, όταν βλέπουν τον Ιησού να περπατάει πάνω στη λίμνη και να πλησιάζει το πλοiάριο. Και τρόμαξαν.

20Αυτός τότε τους είπε: «Εγώ είμαι, μην τρομάζετε! »

21Εκείνοι ήθελαν να τον πάρουν πάνω στο πλοiάριο, ξαφνικά όμως αυτό άραξε στη στεριά όπου κατευθύνονταν.

Ο Ιησούς είναι ο άρτος της ζωής

22Την άλλη μέρα, τα πλήθη του λαού που είχαν μείνει στην πέρα όχθη είδαν πως δε βρισκόταν εκεί άλλο πλοiάριο παρά μόνο ένα, δηλαδή εκείνο στο οποίο ανέβηκαν οι μαθητές του, και ήξεραν πως ο Ιησούς δεν είχε μπει με τους μαθητές του στο πλοiό, αλλά πως εκείνοι είχαν φύγει χωρίς αυτόν.

23Από την Τιβεριάδα ήρθαν κι άλλα πλοiάρια κοντά στον τόπο όπου τα πλήθη είχαν φάει το ψωμί, που πολλαπλασιάστηκε με την ευχαριστήρια προσευχή του Κυρίου.

²⁴Όταν, λοιπόν, τα πλήθη είδαν πως ούτε ο Ιησούς ούτε οι μαθητές του ήταν εκεί, μπήκαν κι αυτοί στα πλοιάρια και ήρθαν στην Καπερναούμ αναζητώντας τον Ιησού.

²⁵Τον βρήκαν στην άλλη όχθη της λίμνης, και του είπαν: «Διδάσκαλε, πότε έφτασες εδώ; »

²⁶Ο Ιησούς τους απάντησε: «Σας βεβαιώνω πως ψάχνετε να με βρείτε όχι επειδή είδατε θαυμαστά από το Θεό σημάδια, αλλά επειδή φάγατε τα ψωμιά και χορτάσατε.

²⁷Μην κοπιάζετε για τη φθαρτή τροφή, που προσωρινά συντηρεί, αλλά για την τροφή που τρέφει μόνιμα για την αιώνια ζωή· αυτή την τροφή θα σας τη χαρίσει ο Υιός του Ανθρώπου. Γιατί αυτόν εξουσιοδότησε ο Πατέρας Θεός για το έργο αυτό».

²⁸Τον ρώτησαν τότε: «Τι πρέπει να κάνουμε, για να εκτελούμε τα έργα του Θεού; »

²⁹Κι ο Ιησούς τους απάντησε: «Το έργο του Θεού είναι να πιστέψετε στον απεσταλμένο του».

³⁰Αυτοί τότε του είπαν: «Τι σημείο λοιπόν έχεις εσύ να μας παρουσιάσεις, για να δούμε και να πιστέψουμε σ' εσένα; Τι έργα θαυμαστά κάνεις;

³¹Οι πρόγονοί μας έφαγαν το μάννα στην έρημο· όπως λέει η Γραφή, ψωμί από τον ουρανό τούς έδωσε να φάνε».

³²Τους είπε τότε ο Ιησούς: «Σας βεβαιώνω πως το ψωμί από τον ουρανό δε σας το έδωσε ο Μωυσής, αλλά ο Πατέρας μου σας δίνει από τον ουρανό το αληθινό ψωμί·

³³γιατί το ψωμί του Θεού είναι αυτό που κατεβαίνει από τον ουρανό και χαρίζει στον κόσμο ζωή».

³⁴Κι αυτοί του είπαν: «Κύριε, δώσ' μας για πάντα αυτό το ψωμί».

³⁵Τους είπε ο Ιησούς: «Εγώ είμαι αυτό το ψωμί, ο άρτος της ζωής. Όποιος έρχεται σ' εμένα δε θα πεινάσει, κι όποιος πιστεύει σ' εμένα δε θα διψάσει ποτέ.

³⁶»Σας έχω όμως κιόλας πει πως, ενώ με είδατε, δε με πιστεύετε.

³⁷Όποιον δίνει σ' εμένα ο Πατέρας, αυτός θα 'ρθεί κοντά μου· κι αυτόν που θα 'ρθεί κοντά μου, εγώ δε θα τον αποδιώξω,

³⁸γιατί εγώ κατέβηκα από τον ουρανό για να κάνω όχι αυτό που θέλω εγώ, αλλά αυτό που θέλει εκείνος που μ' έστειλε.

³⁹Και το θέλημα εκείνου που μ' έστειλε είναι να μη χαθεί κανένας απ' όσους μου έχει δώσει, αλλά όλους να τους αναστήσω την έσχατη ημέρα.

⁴⁰Το θέλημα εκείνου που μ' έστειλε είναι τούτο: Όποιος παραδέχεται τον Υιό και πιστεύει σ' αυτόν, να αποκτήσει αιώνια ζωή· και εγώ θα τον αναστήσω την έσχατη ημέρα».

⁴¹Αγανακτούσαν τότε οι Ιουδαίοι που είπε για τον εαυτό του: «Εγώ είμαι ο άρτος που κατέβηκε από τον ουρανό».

⁴²Κι έλεγαν: «Μα αυτός δεν είναι ο Ιησούς, ο γιος του Ιωσήφ, που τον πατέρα του και τη μητέρα του εμείς τους ξέρουμε καλά; Πώς τώρα λέει ότι κατέβηκε από τον ουρανό; »

⁴³Ο Ιησούς τους είπε: «Μην αγανακτείτε και μη φιλονικείτε μεταξύ σας.

⁴⁴Κανένας δεν μπορεί να έρθει κοντά μου, αν δεν τον ελκύσει ο Πατέρας που μ' έστειλε· κι εγώ θα τον αναστήσω την έσχατη ημέρα.

⁴⁵Έχει γραφτεί από τους προφήτες: ο ίδιος ο Θεός θα τους διδάσκει όλους· όποιος, λοιπόν, ακούει τον Πατέρα και μαθαίνει απ' αυτόν, έρχεται κοντά μου.

⁴⁶Αυτό δεν σημαίνει πως είδε κανείς τον Πατέρα· μόνο αυτός που έρχεται από το Θεό, αυτός μόνο έχει δει τον Πατέρα.

⁴⁷Σας βεβαιώνω: όποιος πιστεύει σ' εμένα αυτός έχει την αιώνια ζωή.

- ⁴⁸Εγώ είμαι ο άρτος που δίνει τη ζωή.
- ⁴⁹Οι πρόγονοί σας έφαγαν στην έρημο το μάννα, αλλά πέθαναν.
- ⁵⁰Όποιος όμως τρώει απ' αυτόν τον άρτο που κατέβηκε από τον ουρανό, αυτός δε θα πεθάνει.
- ⁵¹Εγώ είμαι ο άρτος που κατέβηκε από τον ουρανό και χαρίζει τη ζωή· όποιος φάει απ' αυτόν τον άρτο θα ζήσει αιώνια. Και ο άρτος τον οποίο θα δώσω εγώ είναι το σώμα μου, που θα το προσφέρω για να ζήσει ο κόσμος».
- ⁵²Τότε οι Ιουδαίοι άρχισαν να φιλονικούν μεταξύ τους: «Πώς μπορεί αυτός να μας δώσει να φάμε τη σάρκα του; » έλεγαν.
- ⁵³Κι ο Ιησούς τους είπε: «Σας βεβαιώνω: αν δεν φάτε τη σάρκα του Υιού του Ανθρώπου και δεν πιείτε το αίμα του, δεν έχετε μετοχή στη ζωή.
- ⁵⁴Αυτός που τρώει τη σάρκα μου και πίνει το αίμα μου έχει ζωή παντοτινή, κι εγώ θα τον αναστήσω την έσχατη ημέρα.
- ⁵⁵Γιατί η σάρκα μου είναι αληθινή τροφή και το αίμα μου αληθινό ποτό.
- ⁵⁶Εκείνος που τρώει τη σάρκα μου και πίνει το αίμα μου είναι ενωμένος μαζί μου, κι εγώ μ' αυτόν.
- ⁵⁷Ο Πατέρας, η πηγή της ζωής, με έστειλε κι εγώ ζω εξαιτίας του. Έτσι κι αυτός που τρώει εμένα, θα ζήσει εξαιτίας μου.
- ⁵⁸Αυτός είναι ο άρτος που κατέβηκε πραγματικά από τον ουρανό, κι όχι το μάννα που έφαγαν οι πρόγονοί σας κι όμως πέθαναν· εκείνος που τρώει αυτόν τον άρτο θα ζήσει για πάντα».
- ⁵⁹Αυτά είπε ο Ιησούς διδάσκοντας σε μια συναγωγή στην Καπερναούμ.

Λόγια που οδηγούν στην αιώνια ζωή

(Μτ 16,13-20· Μκ 8,27-30· Λκ 9,18-21)

- ⁶⁰Πολλοί από τους μαθητές του, όταν τ' άκουσαν αυτά, είπαν: «Σκληρά είναι αυτά τα λόγια· ποιος μπορεί να τον ακούει; »
- ⁶¹Ο Ιησούς κατάλαβε πως οι μαθητές του δυσανασχετούσαν γι' αυτά τα λόγια και τους είπε: «Σ' αυτά σκοντάφτετε;

⁶²Τότε τι θα γίνει αν δείτε τον Υιό του Ανθρώπου ν' ανεβαίνει εκεί που ήταν πρωτύτερα;

⁶³Το Πνεύμα του Θεού είναι αυτό που δίνει ζωή· τα ανθρώπινα δεν ωφελούν σε τίποτα. Τα λόγια που σας είπα εγώ είναι πνεύμα και είναι ζωή.

⁶⁴Υπάρχουν όμως μερικοί από σας που δεν πιστεύουν». Αυτά τα είπε ο Ιησούς επειδή γνώριζε εξαρχής ποιοι ήταν αυτοί που δεν πίστευαν και ποιος ήταν αυτός που θα τον πρόδιδε.

⁶⁵«Γι' αυτό σας είπα ότι κανείς δεν μπορεί να έρθει κοντά μου», τους έλεγε, «αν δεν του έχει δοθεί η δύναμη από τον Πατέρα».

⁶⁶Από τότε πολλοί από τους μαθητές του ξεμάκρυναν και δεν τον ακολουθούσαν πια.

⁶⁷Τότε ο Ιησούς είπε στους δώδεκα: «Μήπως θέλετε να φύγετε κι εσείς; »

⁶⁸Ο Σίμων Πέτρος του απάντησε: «Και σε ποιον να πάμε, Κύριε; Εσύ κατέχεις τα λόγια που οδηγούν στην αιώνια ζωή.

⁶⁹Κι εμείς έχουμε πιστέψει κι έχουμε καταλάβει πως εσύ είσαι ο Χριστός, ο Υιός του αληθινού Θεού».

⁷⁰Κι ο Ιησούς τους είπε: «Εγώ δεν σας διάλεξα εσάς τους δώδεκα; Κι όμως, ένας από σας είναι διάβολος».

⁷¹Εννοούσε τον Ιούδα τον Ισκαριώτη, γιο του Σίμωνα. Γιατί αυτός, αν κι ήταν ένας από τους δώδεκα, έμελλε να τον προδώσει.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 7

Η απιστία των αδερφών του Ιησού

¹Ύστερα απ' αυτά, ο Ιησούς εξακολούθησε να περιοδεύει στη Γαλιλαία. Δεν ήθελε να περιοδεύει στην Ιουδαία, γιατί οι Ιουδαίοι ζητούσαν να τον σκοτώσουν.

²Πλησίαζε η γιορτή των Ιουδαίων, η Σκηνοπηγία,

³και του είπαν οι αδερφοί του: «Φύγε απ' αυτόν τον τόπο και πήγαινε στην Ιουδαία, για να δουν οι οπαδοί σου τα θαύματα που κάνεις»

⁴γιατί κανείς δεν ενεργεί στα κρυφά, όταν θέλει να τον γνωρίσει ο κόσμος. Αν πραγματικά κάνεις θαύματα, άφησε τον κόσμο να δει ποιος είσαι».

⁵Ακόμα και τ' αδέρφια του δεν πίστευαν σ' αυτόν.

⁶Τότε ο Ιησούς τους είπε: «Η δική μου η ώρα δεν έφτασε ακόμα, ενώ για σας κάθε ώρα είναι κατάλληλη».

⁷Ο κόσμος δεν μπορεί να μισεί εσάς· εμένα όμως με μισεί, γιατί εγώ δεν παύω να τον καταγγέλλω πως τα έργα του κατευθύνονται από το διάβολο.

⁸Εσείς ν' ανεβείτε στα Ιεροσόλυμα για τη γιορτή· εγώ όμως δεν ανεβαίνω στη γιορτή αυτή, γιατί η δική μου η ώρα δε συμπληρώθηκε ακόμα».

⁹Αυτά τους είπε κι έμεινε ο ίδιος στη Γαλιλαία.

Ο Ιησούς στη γιορτή της Σκηνοπηγίας

¹⁰Όταν όμως ανέβηκαν τ' αδέρφια του στα Ιεροσόλυμα για τη γιορτή, ανέβηκε κι ο Ιησούς, όχι φανερά αλλά κρυφά.

¹¹Οι Ιουδαίοι τον αναζητούσαν στη γιορτή κι έλεγαν: «Πού είναι εκείνος; »

¹²Μέσα στο πλήθος υπήρχε μεγάλη διχογνωμία γι' αυτόν. Άλλοι έλεγαν: «Είναι καλός άνθρωπος», ενώ άλλοι έλεγαν: «Όχι· είναι λαοπλάνος».

¹³Κανένας όμως δε μιλούσε γι' αυτόν φανερά, γιατί φοβούνταν τους Ιουδαίους άρχοντες.

¹⁴Είχαν πια περάσει οι μισές μέρες της γιορτής, και τότε ο Ιησούς ανέβηκε στο ναό και δίδασκε.

¹⁵Οι Ιουδαίοι απορούσαν κι έλεγαν: «Πώς ξέρει γράμματα αυτός, χωρίς να έχει σπουδάσει; »

¹⁶Ο Ιησούς γύρισε σ' αυτούς και τους είπε: «Αυτά που διδάσκω δεν είναι δικά μου αλλά εκείνου που μ' έστειλε».

¹⁷Όποιος είναι πρόθυμος να τηρεί το θέλημά του, αυτός θα καταλάβει αν αυτά που λέω προέρχονται από το Θεό ή τα λέω από μόνος μου.

¹⁸Εκείνος που μιλάει από μόνος του, επιδιώκει τον έπαινο των άλλων για τον εαυτό του· όποιος όμως επιδιώκει τον έπαινο εκείνου που τον έστειλε, αυτός είναι αξιόπιστος και δεν υπάρχει τίποτα ψεύτικο σ' αυτόν.

¹⁹Ο Μωυσής δεν σας έδωσε το νόμο; Κι όμως κανείς σας δεν τον τηρεί. Γιατί λοιπόν θέλετε να με σκοτώσετε; »

²⁰«Είσαι δαιμονισμένος», απάντησε το πλήθος, «ποιος θέλει να σε σκοτώσει; »

²¹Τότε ο Ιησούς τους είπε: «Ένα θαύμα έκανα, κι όλοι απορείτε

²²γι' αυτό. Ο Μωυσής σάς έδωσε την εντολή της περιτομής. Βέβαια, η περιτομή δεν έχει την αρχή της στο Μωυσή αλλά στους πατριάρχες· έτσι την ασκείτε ακόμη και το Σάββατο.

²³Ένα βρέφος, λοιπόν, περιτέμνεται ακόμα και το Σάββατο, για να μην καταλυθεί ο νόμος του Μωυσή, κι εσείς οργίζεστε εναντίον μου επειδή θεράπευσα ολόκληρον άνθρωπο το Σάββατο!

²⁴Μην κρίνετε επιφανειακά, αλλά να κρίνετε με τα σωστά κριτήρια».

Μήπως αυτός είναι ο Μεσσίας;

²⁵Μερικοί Ιεροσολυμίτες έλεγαν: «Αυτός δεν είναι εκείνος που ζητούν να τον σκοτώσουν;

²⁶Να τος όμως που μιλάει δημόσια και δεν του λένε τίποτα. Μήπως οι άρχοντες πείστηκαν πως πραγματικά αυτός είναι ο Μεσσίας;

²⁷Αλλά αυτόν τον ξέρουμε από πού κατάγεται, ενώ, όταν έρθει ο Μεσσίας, κανείς δε θα ξέρει από πού θα προέρχεται».

²⁸Τότε, ο Ιησούς, που δίδασκε στο ναό, φώναξε: «Κι εμένα ξέρετε και από πού κατάγομαι επίσης ξέρετε. Κι όμως δεν ήρθα από μόνος μου· αλλά εκείνος που μ' έστειλε αξίζει την εμπιστοσύνη σας· αυτός, που εσείς δεν τον ξέρετε.

²⁹Εγώ τον ξέρω, γιατί απ' αυτόν κατάγομαι, κι εκείνος με έστειλε».

30Επιζητούσαν τότε να τον συλλάβουν, κανείς όμως δεν άπλωσε χέρι πάνω του, γιατί δεν είχε έρθει ακόμα η ώρα του.

31Από το πλήθος, ωστόσο, πολλοί πίστεψαν σ' αυτόν κι έλεγαν: «Όταν έρθει ο Μεσσίας, μήπως θα κάνει περισσότερα θαύματα απ' όσα έκανε αυτός;»

Φρουροί στέλνονται για να συλλάβουν τον Ιησού

32Όταν οι Φαρισαίοι άκουσαν αυτές τις διχογνωμίες του πλήθους σχετικά μ' αυτόν, έστειλαν αυτοί και οι αρχιερείς φρουρούς του ναού για να τον συλλάβουν.

33Τότε ο Ιησούς είπε: «Λίγον καιρό ακόμη θα είμαι μαζί σας και ύστερα θα πάω σ' εκείνον που μ' έστειλε.

34Θα με αναζητήσετε αλλά δε θα με βρείτε, γιατί εκεί που θα είμαι εγώ, εσείς δεν μπορείτε να έρθετε».

35Τότε οι Ιουδαίοι ρωτούσαν ο ένας τον άλλο: «Πού πρόκειται να πάει αυτός, ώστε εμείς να μην μπορούμε να τον βρούμε; Μήπως σκέφτεται να πάει στους Ιουδαίους τους διεσπαρμένους ανάμεσα στους Έλληνες και να διδάξει τους Έλληνες;

36Τι σημαίνουν τα λόγια που είπε, “θα με αναζητήσετε αλλά δε θα με βρείτε” και “όπου θα είμαι εγώ εσείς δεν μπορείτε να 'ρθείτε”;»

Ποταμοί ύδατος ζώντος

37Την τελευταία μέρα της γιορτής, την πιο λαμπρή, στάθηκε ο Ιησούς μπροστά στο πλήθος και φώναξε: «Όποιος διψάει, να 'ρθεί σ' εμένα και να πιει.

38Μέσα από κείνον που πιστεύει σ' εμένα, καθώς λέει η Γραφή, ποτάμια ζωντανό νερό θα τρέξουν».

39Αυτό το είπε ο Ιησούς εννοώντας το Πνεύμα που θα έπαιρναν όσοι πίστευαν σ' αυτόν. Γιατί, τότε ακόμα δεν είχαν το Άγιο Πνεύμα, αφού ο Ιησούς δεν είχε δοξαστεί με την ανάσταση.

Διαιρέσεις ανάμεσα στο λαό

⁴⁰Πολλοί άνθρωποι από το πλήθος, που άκουσαν αυτά τα λόγια, έλεγαν: «Αυτός είναι πραγματικά ο προφήτης που περιμένουμε».

⁴¹Άλλοι έλεγαν: «Αυτός είναι ο Μεσσίας». Ενώ άλλοι έλεγαν: «Ο Μεσσίας θα έρθει από τη Γαλιλαία;

⁴²Η Γραφή δεν είπε πως ο Μεσσίας θα προέρχεται από τους απογόνους του Δαβίδ και θα γεννηθεί στη Βηθλεέμ, το χωριό καταγωγής του Δαβίδ; »

⁴³Διχάστηκε, λοιπόν, το πλήθος εξαιτίας του.

⁴⁴Μερικοί απ' αυτούς ήθελαν να τον πιάσουν, κανείς όμως δεν άπλωνε χέρι πάνω του.

Η απιστία των αρχόντων

⁴⁵Γύρισαν, λοιπόν, πίσω οι φρουροί στους αρχιερείς και στους Φαρισαίους, κι αυτοί τους ρώτησαν: «Γιατί δεν τον φέρατε; »

⁴⁶Οι φρουροί απάντησαν: «Ποτέ άνθρωπος δε μίλησε όπως αυτός».

⁴⁷Τους ξαναρώτησαν τότε οι Φαρισαίοι: «Μήπως παρασυρθήκατε κι εσείς;

⁴⁸Πίστεψε σ' αυτόν κανένα μέλος του συνεδρίου ή κανείς από τους Φαρισαίους;

⁴⁹Μόνον αυτός ο όχλος πιστεύει, που δεν ξέρουν το νόμο του Μωυσή και γι' αυτό είναι καταραμένοι».

⁵⁰Τους ρώτησε τότε ο Νικόδημος, που ήταν ένας απ' αυτούς, εκείνος που είχε πάει στον Ιησού νύχτα λίγον καιρό πριν:

⁵¹«Μήπως μπορούμε σύμφωνα με το νόμο μας να καταδικάσουμε έναν άνθρωπο, αν πρώτα δεν τον ακούσουμε και δε μάθουμε τι έκανε; »

⁵²Αυτοί του είπαν: «Μήπως κατάγες κι εσύ από τη Γαλιλαία; Μελέτησε τις Γραφές και θα δεις πως κανένας προφήτης δεν πρόκειται να έρθει από τη Γαλιλαία».

⁵³Και έφυγαν καθένας για το σπίτι του.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 8

Ο Ιησούς συγχωρεί τη μοιχαλίδα

- ¹Ο Ιησούς πήγε στο όρος των Ελαιών.
- ²Αλλά πρωί πρωί γύρισε πάλι στο ναό, κι όλο το πλήθος ερχόταν κοντά του. Αυτός κάθισε και τους δίδασκε.
- ³Τότε οι δάσκαλοι του νόμου και οι Φαρισαίοι φέρνουν μια γυναίκα που την είχαν πιάσει να διαπράττει μοιχεία· την έβαλαν στη μέση
- ⁴και του είπαν: «Διδάσκαλε, αυτή τη γυναίκα την έπιασαν επ’ αυτοφώρω να διαπράττει μοιχεία.
- ⁵Ο Μωυσής στο νόμο μάς έχει δώσει εντολή να λιθοβολούμε τέτοιου είδους γυναίκες.
- ⁶Εσύ τι γνώμη έχεις; » Αυτό το ’λεγαν για να του στήσουν παγίδα, ώστε να βρουν κάποια κατηγορία εναντίον του. Ο Ιησούς τότε έσκυψε κάτω και με το δάχτυλο έγραφε στο χώμα.
- ⁷Καθώς όμως επέμεναν να τον ρωτούν, σηκώθηκε πάνω και τους είπε: «Όποιος από σας είναι αναμάρτητος, ας ρίξει πρώτος πέτρα πάνω της».
- ⁸Κι έσκυψε πάλι κάτω κι έγραφε στο χώμα.
- ⁹Αυτοί όμως, όταν άκουσαν την απάντηση, άρχισαν με πρώτους τους γεροντότερους να φεύγουν ένας ένας, μέχρι και τον τελευταίο· κι έμεινε μόνος ο Ιησούς και η γυναίκα στη μέση.
- ¹⁰Τότε σηκώθηκε όρθιος ο Ιησούς και τη ρώτησε: «Γυναίκα, πού είναι οι κατήγοροί σου; Κανένας δε σε καταδίκασε; »
- ¹¹«Κανένας, Κύριε», απάντησε εκείνη. «Ούτε εγώ σε καταδικάζω», της είπε ο Ιησούς· «πήγαινε, κι από ’δω και πέρα μην αμαρτάνεις πια».

Ο Ιησούς είναι το φως του κόσμου

- ¹²Τότε ο Ιησούς τους μίλησε πάλι και τους είπε: «Εγώ είμαι το φως του κόσμου· όποιος με ακολουθεί δεν θα πλανιέται στο σκοτάδι, αλλά θα έχει το φως που οδηγεί στη ζωή».

13 Τότε του είπαν οι Φαρισαίοι: «Εσύ ο ίδιος μαρτυρείς για τον εαυτό σου· η μαρτυρία σου δεν ισχύει».

14 Ο Ιησούς τους απάντησε: «Κι αν εγώ καταθέτω μαρτυρία για τον εαυτό μου, η μαρτυρία μου ισχύει γιατί εγώ ξέρω από πού ήρθα και πού πηγαίνω, ενώ εσείς δεν ξέρετε ούτε από πού έρχομαι ούτε πού πηγαίνω».

15 Εσείς κρίνετε με ανθρώπινα κριτήρια, ενώ εγώ δεν κρίνω κανέναν.

16 Αλλά ακόμα κι αν κρίνω εγώ, η κρίση μου είναι έγκυρη, γιατί δεν είμαι μόνος, αλλά είμαστε εγώ και ο Πατέρας που μ' έστειλε.

17 Και στο νόμο σας είναι γραμμένο πώς η μαρτυρία δύο ανθρώπων είναι έγκυρη.

18 Εγώ καταθέτω μαρτυρία για τον εαυτό μου, συγχρόνως όμως καταθέτει και ο Πατέρας που μ' έστειλε».

19 «Και πού είναι ο Πατέρας σου; », τον ρώτησαν τότε. Ο Ιησούς απάντησε: «Εσείς δεν ξέρετε ούτε εμένα ούτε τον Πατέρα μου· αν ξέρατε εμένα, θα ξέρατε και τον Πατέρα μου».

20 Αυτά τα λόγια είπε ο Ιησούς ενώ δίδασκε στο ναό, στο χώρο όπου προσφέρονταν χρηματικές εισφορές, και κανείς δεν τον συνέλαβε, γιατί δεν είχε έρθει ακόμα η ώρα του.

«Εκεί που πηγαίνω εγώ, εσείς δεν μπορείτε να 'ρθείτε»

21 Ο Ιησούς τους είπε πάλι: «Εγώ φεύγω και μάταια θα με αναζητήσετε· και θα χαθείτε εξαιτίας της αμαρτίας σας· εκεί που πηγαίνω εγώ, εσείς δεν μπορείτε να 'ρθείτε».

22 Έλεγαν, λοιπόν, οι Ιουδαίοι: «Μήπως σκέφτεται ν' αυτοκτονήσει; Γιατί να λείει, “εκεί που πηγαίνω εγώ, εσείς δεν μπορείτε να 'ρθείτε”; »

23 Κι εκείνος τους έλεγε: «Εσείς κατάγεστε από 'δω κάτω, ενώ εγώ κατάγομαι από πάνω· εσείς προέρχεστε από αυτόν εδώ τον κόσμο, ενώ εγώ δεν προέρχομαι από τον κόσμο αυτό».

²⁴Σας είπα πως θα χαθείτε εξαιτίας των αμαρτιών σας· γιατί, αν δεν πιστέψετε πως εγώ είμαι αυτός που πραγματικά είμαι, θα πεθάνετε εξαιτίας των αμαρτιών σας».

²⁵Τότε τον ρώτησαν: «Εσύ ποιος είσαι; » Ο Ιησούς τους απάντησε: «Αυτό που δεν έπαψα να σας λέω από την αρχή.

²⁶Πολλά έχω να πω και να κρίνω σχετικά μ' εσάς· εκείνος όμως που μ' έστειλε είναι αξιόπιστος, κι εγώ αυτά που άκουσα από κείνον, αυτά λέω στους ανθρώπους».

²⁷Εκείνοι δεν κατάλαβαν πως τους μιλούσε για τον Πατέρα.

²⁸Τους είπε λοιπόν ο Ιησούς: «Όταν θα υψώστε τον Υιό του Ανθρώπου, τότε θα καταλάβετε πως εγώ είμαι αυτός που πραγματικά είμαι κι ότι δεν κάνω τίποτε από μόνος μου, αλλά τα λέω αυτά όπως με δίδαξε ο Πατέρας.

²⁹Αυτός που μ' έστειλε είναι πάντοτε μαζί μου· δε με άφησε μόνο μου ο Πατέρας, γιατί εγώ κάνω πάντοτε αυτά που του είναι ευάρεστα».

³⁰Πολλοί που άκουσαν τον Ιησού να μιλάει έτσι, πίστεψαν σ' αυτόν.

«Η αλήθεια θα σας ελευθερώσει»

³¹Τότε ο Ιησούς είπε στους Ιουδαίους που είχαν πιστέψει σ' αυτόν: «Αν εσείς αποδειχθείτε υπάκουοι στο λόγο μου, τότε θα είστε πραγματικά μαθητές μου·

³²θα γνωρίσετε την αλήθεια, και η αλήθεια θα σας ελευθερώσει».

³³«Εμείς είμαστε απόγονοι του Αβραάμ», του απάντησαν, «και ποτέ δεν υπήρξαμε δούλοι κανενός· πώς εσύ λες, “θα ελευθερωθείτε”; »

³⁴Ο Ιησούς τους αποκρίθηκε: «Σας βεβαιώνω πως όποιος αμαρτάνει είναι δούλος της αμαρτίας.

³⁵Ο δούλος όμως δεν ανήκει για πάντα σε μια οικογένεια, ενώ ο γιος ανήκει σ' αυτήν για πάντα.

³⁶Αν, λοιπόν, σας ελευθερώσει ο Υιός, τότε θα είστε πραγματικά ελεύθεροι.

³⁷»Ξέρω πως είστε απόγονοι του Αβραάμ· κι όμως γυρεύετε να με σκοτώσετε, γιατί ο λόγος μου δε βρίσκει χώρο μέσα σας.

³⁸Εγώ, αυτά που είδα κοντά στον Πατέρα μου, αυτά λέω κι εσείς, αυτά που είδατε από τον πατέρα σας, αυτά κάνετε».

³⁹«Ο δικός μας πατέρας είναι ο Αβραάμ», του αποκρίθηκαν. Τους λέει τότε ο Ιησούς: «Αν ήσασταν γνήσια τέκνα του Αβραάμ, θα κάνατε τα έργα του Αβραάμ.

⁴⁰Εσείς όμως θέλετε να με σκοτώσετε, έναν άνθρωπο που σας κήρυξα την αλήθεια όπως την έμαθα από το Θεό· τέτοιο πράγμα δεν το έκανε ο Αβραάμ.

⁴¹Εσείς κάνετε τα έργα του πατέρα σας». Τότε του είπαν: «Εμείς δεν είμαστε νόθοι· έναν πατέρα έχουμε, κι αυτός είναι ο Θεός».

⁴²«Αν ο Θεός ήταν πραγματικά πατέρας σας», τους είπε ο Ιησούς, «θα με αγαπούσατε, επειδή εγώ από το Θεό εξήλθα κι ήρθα σ' εσάς· εγώ δεν ήρθα από μόνος μου, εκείνος μ' έστειλε.

⁴³Και ξέρετε γιατί δεν καταλαβαίνετε τη γλώσσα που σας μιλάω; Είναι γιατί δεν έχετε τη δύναμη να καταλάβετε το λόγο μου.

⁴⁴Ο πατέρας που έχετε εσείς είναι ο διάβολος, κι όσα επιθυμεί ο πατέρας σας αυτά θέλετε να κάνετε. Εκείνος εξαρχής ήταν ανθρωποκτόνος και δεν μπόρεσε να σταθεί μέσα στην αλήθεια, γιατί δεν υπάρχει μέσα του τίποτα το αληθινό. Όταν λέει ψέματα, εκφράζει τον εαυτό του, γιατί είναι ψεύτης, κι είναι ο πατέρας του ψεύδους.

⁴⁵Εμένα όμως, επειδή λέω την αλήθεια, δε με πιστεύετε.

⁴⁶Ποιος από σας μπορεί να αποδείξει πως έκανα κάποια αμαρτία; Αν, λοιπόν, σας λέω την αλήθεια, γιατί δε με πιστεύετε;

⁴⁷Εκείνος που κατάγεται από το Θεό καταλαβαίνει τα λόγια του Θεού· γι' αυτό εσείς δεν καταλαβαίνετε, γιατί δεν κατάγεστε από το Θεό».

Ιησούς και Αβραάμ

⁴⁸Του είπαν τότε οι Ιουδαίοι: «Καλά το λέμε εμείς πως είσαι Σαμαρείτης και δαιμονισμένος! »

⁴⁹«Εγώ δεν είμαι δαιμονισμένος», αποκρίθηκε ο Ιησούς, «αλλά με ό, τι κάνω τιμώ τον Πατέρα μου, ενώ εσείς με περιφρονείτε.

⁵⁰Εγώ όμως δεν επιζητώ δόξα για τον εαυτό μου. Κάποιος άλλος τη ζητάει, κι αυτός είναι ο Κριτής.

⁵¹Σας βεβαιώνω πως αν κάποιος τηρήσει το λόγο μου, ποτέ δε θ' αντικρύσει το θάνατο».

⁵²Τότε του είπαν οι Ιουδαίοι: «Τώρα είμαστε βέβαιοι πως είσαι δαιμονισμένος. Ο Αβραάμ πέθανε όπως και οι προφήτες, κι εσύ λες, “αν κάποιος δεχτεί το λόγο μου δε θα γευτεί ποτέ το θάνατο”;

⁵³Μήπως εσύ είσαι ανώτερος απ' τον πατέρα μας τον Αβραάμ που πέθανε; και οι προφήτες πέθαναν· εσύ ποιος νομίζεις πως είσαι; »

⁵⁴Απάντησε ο Ιησούς: «Αν εγώ αποδώσω δόξα στον εαυτό μου, η δόξα μου δεν είναι τίποτα· υπάρχει αυτός που με δοξάζει, ο Πατέρας μου, εκείνος για τον οποίο εσείς λέτε, ότι είναι Θεός σας.

⁵⁵Αλλά δεν τον γνωρίσατε, ενώ εγώ τον γνωρίζω. Αν πω ότι δεν τον γνωρίζω, θα είμαι ψεύτης, όπως εσείς. Τον γνωρίζω όμως και τηρώ το λόγο του.

⁵⁶Ο πατέρας σας ο Αβραάμ αναγάλλιασε στη σκέψη πως μπορεί να δει τις δικές μου τις ημέρες· τις είδε και χάρηκε».

⁵⁷Του είπαν τότε οι Ιουδαίοι: «Ούτε πενήντα χρονών δεν είσαι ακόμα κι έχεις δει τον Αβραάμ; »

⁵⁸Κι ο Ιησούς τούς αποκρίθηκε: «Σας βεβαιώνω πως πριν να γεννηθεί ο Αβραάμ, εγώ υπάρχω ».

⁵⁹Σήκωσαν τότε πέτρες να τον λιθοβολήσουν. Ο Ιησούς όμως κρύφτηκε και βγήκε από το ναό, περνώντας απ' ανάμεσά τους· έτσι έφυγε.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 9

Η θεραπεία του εκ γενετής τυφλού

¹Καθώς πήγαινε στο δρόμο του ο Ιησούς, είδε έναν άνθρωπο που είχε γεννηθεί τυφλός.

- ²Τον ρώτησαν, λοιπόν, οι μαθητές του: «Διδάσκαλε, ποιος αμάρτησε και γεννήθηκε αυτός τυφλός, ο ίδιος ή οι γονείς του; »
- ³Ο Ιησούς απάντησε: «Ούτε αυτός αμάρτησε ούτε οι γονείς του, αλλά γεννήθηκε τυφλός για να φανερωθεί η δύναμη των έργων του Θεού πάνω σ' αυτόν.
- ⁴Όσο διαρκεί η μέρα, πρέπει να εκτελώ τα έργα εκείνου που μ' έστειλε. Έρχεται η νύχτα, οπότε κανένας δεν μπορεί να εργάζεται.
- ⁵Όσο είμαι σ' αυτόν τον κόσμο, είμαι το φως για τον κόσμο».
- ⁶Όταν τα είπε αυτά ο Ιησούς, έφτυσε κάτω, έφτιαξε πηλό από το φτύμα, άλειψε με τον πηλό τα μάτια του τυφλού,
- ⁷και του είπε: «Πήγαινε να νιφτείς στην κολυμβήθρα του Σιλωάμ» –που σημαίνει «απεσταλμένος από το Θεό». Ξεκίνησε, λοιπόν, ο άνθρωπος, πήγε και νίφτηκε και, όταν γύρισε πίσω, έβλεπε.
- ⁸Τότε οι γείτονες κι όσοι τον έβλεπαν προηγουμένως ότι ήταν τυφλός, έλεγαν: «Αυτός δεν είναι ο άνθρωπος που καθόταν εδώ και ζητιάνευε; »
- ⁹Μερικοί έλεγαν: «Αυτός είναι», ενώ άλλοι έλεγαν: «Είναι κάποιος που του μοιάζει». Ο ίδιος όμως έλεγε: «Εγώ είμαι».
- ¹⁰Τότε τον ρωτούσαν: «Πώς, λοιπόν, άνοιξαν τα μάτια σου; »
- ¹¹Εκείνος απάντησε: «Ένας άνθρωπος που τον λένε Ιησού έκανε πηλό, μου άλειψε τα μάτια και μου είπε: “πήγαινε στην κολυμβήθρα του Σιλωάμ και νίψου”. πήγα λοιπόν εκεί, νίφτηκα και βρήκα το φως μου».
- ¹²Τον ρώτησαν, λοιπόν: «Πού είναι ο άνθρωπος εκείνος; » «Δεν ξέρω», τους απάντησε.
- ¹³Τον έφεραν τότε στους Φαρισαίους, τον άνθρωπο που ήταν άλλοτε τυφλός.
- ¹⁴Η μέρα που έφτιαξε ο Ιησούς τον πηλό και του άνοιξε τα μάτια ήταν Σάββατο.

¹⁵Ἄρχισαν λοιπόν και οι Φαρισαῖοι να τον ρωτουν πάλι πώς απέκτησε το φως του. Αυτός τους απάντησε: «Έβαλε πάνω στα μάτια μου πηλό, νίφτηκα και βλέπω».

¹⁶Μερικοί από τους Φαρισαίους έλεγαν: «Αυτός ο άνθρωπος δεν μπορεί να είναι σταλμένος από το Θεό, γιατί δεν τηρεί την αργία του Σαββάτου». Άλλοι όμως έλεγαν: «Πώς μπορεί ένας αμαρτωλός άνθρωπος να κάνει τέτοια σημεία; » Και υπήρχε διχογνωμία ανάμεσά τους.

¹⁷Ρωτουν λοιπόν πάλι τον τυφλό: «Εσύ τι λες γι' αυτόν; πώς εξηγείς ότι σου άνοιξε τα μάτια; » Κι εκείνος τους απάντησε: «Είναι προφήτης».

¹⁸Οι Ιουδαίοι όμως δεν εννοούσαν να πιστέψουν πως αυτός ήταν τυφλός κι απέκτησε το φως του, ώσπου κάλεσαν τους γονείς του ανθρώπου

¹⁹και τους ρώτησαν: «Αυτός είναι ο γιος σας που λέτε ότι γεννήθηκε τυφλός; Πώς, λοιπόν, τώρα βλέπει; »

²⁰Οι γονείς του τότε αποκρίθηκαν: «Ξέρουμε πως αυτός είναι ο γιος μας κι ότι γεννήθηκε τυφλός»

²¹πώς όμως τώρα βλέπει, δεν το ξέρουμε, ή ποιος του άνοιξε τα μάτια, εμείς δεν το ξέρουμε. Ρωτήστε τον ίδιο· ενήλικος είναι, αυτός μπορεί να μιλήσει για τον εαυτό του».

²²Αυτά είπαν οι γονείς του, από φόβο προς τους Ιουδαίους. Γιατί, οι Ιουδαίοι άρχοντες είχαν κιόλας συμφωνήσει να αφορίζεται από τη συναγωγή όποιος παραδεχτεί πως ο Ιησούς είναι ο Μεσσίας.

²³Γι' αυτό είπαν οι γονείς του, «ενήλικος είναι, ρωτήστε τον ίδιο».

²⁴Κάλεσαν, λοιπόν, για δεύτερη φορά τον άνθρωπο που ήταν πριν τυφλός και του είπαν: «Πες την αλήθεια ενώπιον του Θεού· εμείς ξέρουμε ότι ο άνθρωπος αυτός είναι αμαρτωλός».

²⁵Εκείνος τότε τους απάντησε: «Αν είναι αμαρτωλός, δεν το ξέρω· ένα ξέρω: πως, ενώ ήμουν τυφλός, τώρα βλέπω».

²⁶Τον ρώτησαν πάλι: «Τι σου έκανε; Πώς σου άνοιξε τα μάτια; »

²⁷«Σας το είπα κιόλας», τους αποκρίθηκε, «αλλά δεν πειστήκατε· γιατί θέλετε να το ξανακούσετε; Μήπως θέλετε κι εσείς να γίνετε μαθητές του; »

²⁸Τον περιγέλασαν τότε και του είπαν: «Εσύ είσαι μαθητής εκείνου· εμείς είμαστε μαθητές του Μωυσή·

²⁹εμείς ξέρουμε πως ο Θεός μίλησε στο Μωυσή, ενώ γι' αυτόν δεν ξέρουμε την προέλευσή του».

³⁰Τότε απάντησε ο άνθρωπος και τους είπε: «Εδώ είναι το παράξενο, πως εσείς δεν ξέρετε από πού είναι ο άνθρωπος, κι όμως αυτός μου άνοιξε τα μάτια.

³¹Ξέρουμε πως ο Θεός τούς αμαρτωλούς δεν τους ακούει, αλλά αν κάποιος τον σέβεται και κάνει το θέλημά του, αυτόν τον ακούει.

³²Από τότε που έγινε ο κόσμος δεν ακούστηκε ν' ανοίξει κανείς τα μάτια ενός γεννημένου τυφλού.

³³Αν αυτός δεν ήταν από το Θεό δε θα μπορούσε να κάνει τίποτα».

³⁴«Εσύ είσαι βουτηγμένος στην αμαρτία από τότε που γεννήθηκες», του αποκρίθηκαν, «και κάνεις το δάσκαλο σ' εμάς; » Και τον πέταξαν έξω.

Πνευματική τυφλότητα

³⁵Ο Ιησούς έμαθε ότι τον πέταξαν έξω και, όταν τον βρήκε, του είπε: «Εσύ πιστεύεις στον Υιό του Θεού; »

³⁶Εκείνος αποκρίθηκε: «Και ποιος είναι αυτός, κύριε, για να πιστέψω σ' αυτόν; »

³⁷«Μα τον έχεις κιόλας δει», του είπε ο Ιησούς. «Αυτός που μιλάει τώρα μαζί σου, αυτός είναι».

³⁸Τότε εκείνος είπε: «Πιστεύω Κύριε», και τον προσκύνησε.

³⁹Κι ο Ιησούς είπε: «Ήρθα για να φέρω σε κρίση τον κόσμο, έτσι ώστε αυτοί που δε βλέπουν να βρουν το φως τους, κι εκείνοι που βλέπουν ν' αποδειχθούν τυφλοί».

⁴⁰Μερικοί Φαρισαίοι που ήταν εκεί μαζί του, άκουσαν τα λόγια αυτά και του είπαν: «Μήπως είμαστε κι εμείς τυφλοί; »

⁴¹«Αν ήσασταν τυφλοί», τους απάντησε ο Ιησούς, «δε θα ήσασταν ένοχοι· τώρα όμως λέτε με βεβαιότητα ότι βλέπετε· η ενοχή σας λοιπόν παραμένει».

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 10

Η παραβολή του ποιμένα και των προβάτων

¹«Σας βεβαιώνω: εκείνος που δεν μπαίνει από την πόρτα στη μάντρα των προβάτων, αλλά πηδάει μέσα απ' αλλού, είναι κλέφτης και ληστής.

²Αυτός όμως που μπαίνει από την πόρτα είναι ο βοσκός των προβάτων.

³Ο φύλακας του ανοίγει και τα πρόβατα αναγνωρίζουν τη φωνή του· τα φωνάζει το καθένα με τ' όνομά του και τα οδηγεί έξω.

⁴Όταν βγάλει έξω τα πρόβατά του, μπαίνει αυτός μπροστά κι εκείνα τον ακολουθούν, γιατί αναγνωρίζουν τη φωνή του.

⁵Έναν ξένο δεν θα τον ακολουθήσουν, αλλά θα φύγουν μακριά του, γιατί δεν αναγνωρίζουν τη φωνή των ξένων».

⁶Αυτή την παραβολή τούς είπε ο Ιησούς· εκείνοι όμως δεν κατάλαβαν για ποιο πράγμα τους μιλούσε.

Ο Ιησούς είναι ο καλός ποιμένας

⁷Τους είπε λοιπόν πάλι ο Ιησούς: «Σας βεβαιώνω πως εγώ είμαι η θύρα για τα πρόβατα.

⁸Όλοι όσοι ήρθαν πριν από μένα ήταν κλέφτες και ληστές· έτσι, τα πρόβατα δεν τους αναγνώρισαν.

⁹Εγώ είμαι η θύρα· όποιος περάσει από μένα θα βρει σωτηρία· και θα μπαίνει και θα βγαίνει και θα βρίσκει βοσκή.

¹⁰Ο κλέφτης δεν έρχεται, παρά μόνο για να κλέψει, να σφάξει και να εξολοθρέψει· εγώ όμως ήρθα για να έχουν τα πρόβατά μου ζωή, και μάλιστα ζωή περίσσια.

11»Εγώ είμαι ο καλός ποιμένας· ο καλός ποιμένας θυσιάζει τη ζωή του για χάρη των προβάτων.

12Ο μισθωτός όμως, που δεν είναι ο βοσκός και δεν είναι δικά του τα πρόβατα, όταν βλέπει το λύκο να έρχεται, αφήνει τα πρόβατα και φεύγει. Έτσι ο λύκος τ' αρπάζει και τα διασκορπίζει.

13Ο μισθωτός φεύγει, γιατί είναι μισθωτός και τα πρόβατα δεν είναι δικά του.

14-15Εγώ είμαι ο καλός βοσκός. Όπως ο Πατέρας αναγνωρίζει εμένα κι εγώ αυτόν, έτσι κι εγώ αναγνωρίζω τα δικά μου πρόβατα κι εκείνα αναγνωρίζουν εμένα· και θυσιάζω τη ζωή μου για χάρη των προβάτων.

16Έχω κι άλλα πρόβατα, που δεν ανήκουν σ' αυτή την μάντρα· πρέπει κι εκείνα να τα οδηγήσω. Θα γνωρίσουν τη φωνή μου και θα γίνουν ένα ποίμνιο με έναν ποιμένα.

17Γι' αυτό ο Πατέρας με αγαπάει, γιατί εγώ θυσιάζω τη ζωή μου, ώστε να την ξαναπάρω πίσω.

18Κανείς δε μου την παίρνει· εγώ από μόνος μου την προσφέρω. Από μένα εξαρτάται να την προσφέρω κι από μένα εξαρτάται να την ξαναπάρω πίσω. Αυτήν την εντολή έλαβα από τον Πατέρα μου».

19Εξαιτίας αυτών των λόγων διχάστηκαν πάλι οι Ιουδαίοι.

20Και πολλοί απ' αυτούς έλεγαν: «Είναι δαιμονισμένος και τρελός· τι τον ακούτε; »

21Άλλοι όμως έλεγαν: «Αυτά τα λόγια δεν είναι λόγια δαιμονισμένου· μήπως μπορεί το πονηρό πνεύμα ν' ανοίγει μάτια τυφλών; »

Οι Ιουδαίοι απορρίπτουν τον Ιησού

22Ήταν χειμώνας, και στα Ιεροσόλυμα τελούσαν τη γιορτή των Εγκαινίων.

23Ο Ιησούς περπατούσε στο ναό, στη στοά του Σολομώντα.

24Τον περικύκλωσαν τότε οι Ιουδαίοι και του έλεγαν: «Ως πότε θα μας κρατάς σε αγωνία; Αν εσύ είσαι ο Μεσσίας πες το μας καθαρά».

- ²⁵Τους αποκρίθηκε ο Ιησούς: «Σας το είπα, αλλά δε θέλετε να πιστέψετε. Τα έργα που κάνω στο όνομα του Πατέρα μου, αυτά μαρτυρούν για μένα·
- ²⁶εσείς όμως δε θέλετε να πιστέψετε, γιατί δεν είστε από τα δικά μου πρόβατα, όπως σας είπα.
- ²⁷Τα δικά μου τα πρόβατα αναγνωρίζουν τη φωνή μου, κι εγώ τα αναγνωρίζω και με ακολουθούν·
- ²⁸εγώ τους δίνω αιώνια ζωή και δε θα χαθούν ποτέ, γιατί κανείς δε θα μπορέσει να τ' αρπάξει από την εξουσία μου.
- ²⁹Ο Πατέρας μου, που μου τα έχει δώσει όλα, είναι ισχυρότερος απ' όλους. Κανείς δεν μπορεί ν' αρπάξει ό, τι βρίσκεται στα χέρια του Πατέρα μου.
- ³⁰Εγώ κι ο Πατέρας είμαστε ένα».
- ³¹Οι Ιουδαίοι πήραν πάλι πέτρες για να τον λιθοβολήσουν.
- ³²Ο Ιησούς τους είπε: «Πολλά καλά έργα έκανα μπροστά σας με εντολή του Πατέρα μου· για ποιο απ' αυτά θέλετε να με λιθοβολήσετε; »
- ³³Του απάντησαν οι Ιουδαίοι: «Δε θέλουμε να σε λιθοβολήσουμε για κάποιο καλό έργο, αλλά επειδή βλασφημείς· ενώ είσαι άνθρωπος, παρουσιάζεις τον εαυτό σου για Θεό».
- ³⁴Ο Ιησούς τους είπε: «Μήπως δεν είναι γραμμένο στο νόμο σας, εγώ είπα είστε θεοί;
- ³⁵Στη Γραφή ονομάζονται θεοί εκείνοι στους οποίους απευθύνθηκε ο λόγος του Θεού. Και ό, τι είναι γραμμένο στη Γραφή δεν μπορεί να καταλυθεί.
- ³⁶Πώς, λοιπόν, εσείς λέτε ότι βλασφημώ, επειδή είπα ότι είμαι Υιός του Θεού, εγώ, που ο Πατέρας με ξεχώρισε και με έστειλε στον κόσμο;
- ³⁷Αν δεν κάνω τα έργα του Πατέρα μου, μη με πιστεύετε.
- ³⁸Αν όμως αυτά κάνω, ακόμα κι αν δεν πιστεύετε σ' εμένα, πιστέψτε τουλάχιστον στα έργα. Έτσι θα μάθετε και θα αναγνωρίσετε ότι ο Πατέρας ζει μέσα σ' εμένα, κι εγώ ζω μέσα στον Πατέρα».

³⁹Τότε ζητούσαν πάλι να τον πιάσουν, ο Ιησούς όμως γλίτωσε από τα χέρια τους.

⁴⁰Γύρισε πίσω πάλι, πέρα από τον Ιορδάνη, στον τόπο όπου αρχικά βάφτιζε ο Ιωάννης, κι έμεινε εκεί.

⁴¹Πολλοί άνθρωποι ήρθαν κοντά του κι έλεγαν: «Ο Ιωάννης δεν έκανε κανένα σημείο, όλα όμως όσα είπε για τον Ιησού ήταν αληθινά».

⁴²Και πολλοί εκεί πίστεψαν σ' αυτόν.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 11

Η ανάσταση του Λαζάρου

¹Κάποιος που ονομαζόταν Λάζαρος αρρώστησε. Ήταν από τη Βηθανία, το χωριό όπου κατοικούσαν η Μαρία και η αδερφή της η Μάρθα.

²Η Μαρία ήταν εκείνη που αργότερα άλειψε τον Κύριο με μύρο και σκούπισε τα πόδια του με τα μαλλιά της. Ο Λάζαρος που αρρώστησε, ήταν αδερφός της.

³Έστειλαν, λοιπόν, οι αδερφές του μήνυμα στον Ιησού, και του έλεγαν: «Κύριε, ο αγαπημένος σου φίλος είναι άρρωστος».

⁴Ο Ιησούς, όταν το έμαθε, είπε: «Αυτή η αρρώστια δεν είναι για να φέρει το θάνατο, αλλά για να φανεί η δύναμη του Θεού, για να φανερωθεί μέσω αυτής η δόξα του Υιού του Θεού».

⁵Ο Ιησούς αγαπούσε τη Μάρθα και την αδερφή της, καθώς και το Λάζαρο.

⁶Κι όμως, όταν έμαθε πως είναι άρρωστος, έμεινε στον τόπο όπου βρισκόταν δυο μέρες ακόμα.

⁷Έπειτα, αφού πέρασαν αυτές οι δυο μέρες, λέει στους μαθητές: «Ας ξαναγυρίσουμε στην Ιουδαία».

⁸Του λένε τότε οι μαθητές: «Διδάσκαλε, μόλις τώρα οι Ιουδαίοι ζητούσαν να σε λιθοβολήσουν, κι εσύ θες να πας πάλι εκεί; »

- ⁹Ο Ιησούς αποκρίθηκε: «Δώδεκα ώρες δεν έχει η μέρα; Αν περπατάει κανείς τη μέρα δε σκοντάφτει, γιατί βλέπει το φως αυτού του κόσμου.
- ¹⁰Αν όμως περπατάει κανείς τη νύχτα, σκοντάφτει, γιατί, βέβαια, το φως δεν είναι μέσα του».
- ¹¹Αυτά είπε, κι αμέσως ύστερα τους λέει: «Ο Λάζαρος ο φίλος μας κοιμήθηκε, πηγαίνω όμως να τον ξυπνήσω».
- ¹²Του είπαν τότε οι μαθητές: «Κύριε, αν κοιμήθηκε, θα γίνει καλά».
- ¹³Ο Ιησούς όμως είχε μιλήσει για το θάνατό του, ενώ εκείνοι νόμισαν πως μιλάει για το συνηθισμένο ύπνο.
- ¹⁴Τότε λοιπόν ο Ιησούς τους μίλησε καθαρά: «Ο Λάζαρος πέθανε», τους λέει,
- ¹⁵«και χαίρομαι για σας, για να πιστέψετε, επειδή δεν ήμουν εκεί όταν πέθανε· ας πάμε όμως κοντά του».
- ¹⁶Τότε ο Θωμάς, που λεγόταν Δίδυμος, είπε στους άλλους μαθητές: «Πάμε κι εμείς, να πεθάνουμε μαζί του».
- ¹⁷Όταν λοιπόν έφτασε ο Ιησούς, ο Λάζαρος βρισκόταν κιόλας τέσσερις μέρες στο μνήμα.
- ¹⁸Η Βηθανία ήταν κοντά στα Ιεροσόλυμα, σε απόσταση δεκαπέντε περίπου στάδια.
- ¹⁹Πολλοί από τους Ιουδαίους της πόλης είχαν έρθει στη Μάρθα και τη Μαρία, να τις παρηγορήσουν για το θάνατο του αδερφού τους.
- ²⁰Όταν όμως η Μάρθα έμαθε ότι έρχεται ο Ιησούς, πήγε να τον προϋπαντήσει, ενώ η Μαρία έμεινε στο σπίτι.
- ²¹Είπε τότε η Μάρθα στον Ιησού: «Κύριε, αν ήσουν εδώ, δε θα πέθαινε ο αδερφός μου.
- ²²Ξέρω όμως πως και τώρα, ό, τι κι αν ζητήσεις από το Θεό, αυτός θα σου το δώσει.
- ²³«Ο αδερφός σου θ' αναστηθεί», της λέει ο Ιησούς.

²⁴«Το ξέρω πως θ' αναστηθεί, όταν θα γίνει η ανάσταση στην έσχατη ημέρα», του απάντησε η Μάρθα.

²⁵Τότε ο Ιησούς της είπε: «Εγώ είμαι η ανάσταση και η ζωή·

²⁶εκείνος που πιστεύει σ' εμένα, και αν πεθάνει, θα ζήσει· και καθένας που ζει κι εμπιστεύεται σ' εμένα δε θα πεθάνει ποτέ. Το πιστεύεις αυτό; »

²⁷«Ναι, Κύριε», του λέει, «εγώ έχω πιστέψει πως εσύ είσαι ο Χριστός, ο Υιός του Θεού, που περιμέναμε να 'ρθεί στον κόσμο».

²⁸Αφού τα είπε αυτά, έφυγε και ειδοποίησε κρυφά την αδερφή της τη Μαρία, λέγοντας: «Ο Διδάσκαλος έφτασε και σε ζητάει».

²⁹Εκείνη, μόλις το άκουσε, σηκώθηκε γρήγορα κι έτρεξε να πάει κοντά του,

³⁰γιατί ο Ιησούς δεν είχε φτάσει ακόμα στο χωριό, αλλά βρισκόταν στον τόπο όπου τον συνάντησε η Μάρθα.

³¹Οι Ιουδαίοι, λοιπόν, που ήταν στο σπίτι και την παρηγορούσαν, όταν είδαν τη Μαρία να σηκώνεται βιαστικά και να βγαίνει από το σπίτι, την ακολούθησαν, νομίζοντας πως πηγαίνει στο μνήμα για να κλάψει εκεί.

³²Η Μαρία όμως, όταν ήρθε εκεί που ήταν ο Ιησούς, καθώς τον αντίκρυσε, έπεσε στα πόδια του και του έλεγε: «Κύριε, αν ήσουν εδώ, δε θα πέθαινε ο αδερφός μου».

³³Ο Ιησούς, όταν την είδε να κλαίει, να κλαίνε κι οι Ιουδαίοι που είχαν έρθει μαζί της, λυπήθηκε βαθιά και τaráχτηκε.

³⁴«Πού τον έχετε βάλει; » τους ρώτησε. Του λένε: «Κύριε, έλα και δες».

³⁵Τότε ο Ιησούς δάκρυσε.

³⁶«Δες πόσο τον αγαπούσε! » έλεγαν οι Ιουδαίοι.

³⁷«Δε θα μπορούσε αυτός, που άνοιξε τα μάτια του τυφλού, να κάνει κάτι, ώστε κι αυτός εδώ να μην πεθάνει; » έλεγαν μερικοί απ' αυτούς.

³⁸Ο Ιησούς, ταραγμένος πάλι και θλιμμένος μέσα του, έρχεται στο μνήμα. Αυτό ήταν μια σπηλιά, που την είσοδό της την έφραζε μια μεγάλη πέτρα.

³⁹«Βγάλτε την πέτρα», λέει ο Ιησούς. Του λέει η Μάρθα, η αδερφή του νεκρού: «Κύριε, τώρα πια θα μυρίζει άσχημα, γιατί είναι τέσσερις μέρες στο μνήμα».

⁴⁰Της λέει ο Ιησούς: «Δε σου είπα πως, αν πιστέψεις, θα δεις τη δύναμη του Θεού; »

⁴¹Έβγαλαν, λοιπόν, την πέτρα από το μνήμα του νεκρού. Τότε ο Ιησούς σήκωσε τα μάτια ψηλά και είπε: «Πατέρα, σ' ευχαριστώ που με άκουσες.

⁴²Εγώ το ήξερα ότι πάντα με ακούς· το είπα όμως για χάρη του πλήθους που στέκει εδώ γύρω, για να πιστέψουν πως εσύ με έστειλες».

⁴³Κι όταν τα είπε αυτά, κραύγασε με φωνή δυνατή: «Λάζαρε, έλα έξω! »

⁴⁴Βγήκε ο νεκρός με δεμένα τα πόδια και τα χέρια σε πάνινες λουρίδες, και το πρόσωπό του περιτυλιγμένο με το σουδάριο. Τους λέει τότε ο Ιησούς: «Λύστε τον κι αφήστε τον να περπατήσει».

Η συνωμοσία για τη θανάτωση του Ιησού

(Μτ 26,1-5· Μκ 14,1-2· Λκ 22,1-2)

⁴⁵Πολλοί, λοιπόν, από τους Ιουδαίους, αυτοί που είχαν έρθει να επισκεφθούν τη Μαρία, και είδαν τι έκανε ο Ιησούς, πίστεψαν σ' αυτόν.

⁴⁶Μερικοί όμως απ' αυτούς έφυγαν και πήγαν στους Φαρισαίους και τους είπαν αυτά που έκανε ο Ιησούς.

⁴⁷Συγκάλεσαν τότε οι αρχιερείς και οι Φαρισαίοι συμβούλιο και έλεγαν: «Τι θα κάνουμε; Πολλά σημεία κάνει αυτός ο άνθρωπος.

⁴⁸Αν τον αφήσουμε να συνεχίσει έτσι, όλοι θα πιστέψουν σ' αυτόν, και τότε θα επέμβουν οι Ρωμαίοι και θα καταστρέψουν και το ναό μας και το έθνος μας».

⁴⁹Τότε ένας απ' αυτούς, ο Καϊάφας, που ήταν αρχιερέας για κείνη τη χρονιά, τους είπε: «Μιλάτε σαν να μην καταλαβαίνετε τίποτα.

⁵⁰Και δε σκέφτεστε πως είναι συμφέρον μας να πεθάνει ένας άνθρωπος για χάρη του λαού, για να μην αφανιστεί ολόκληρο το έθνος».

⁵¹Αυτό, βέβαια, δεν το είπε από μόνος του, αλλά ως αρχιερέας εκείνης της χρονιάς, προφήτεψε πως ο Ιησούς θα πέθαινε για χάρη του έθνους·

⁵²κι όχι μόνο για χάρη του έθνους, αλλά για να συνάξει σε μια ενότητα και τα διασκορπισμένα παιδιά του Θεού.

⁵³Από εκείνη λοιπόν την ημέρα αποφάσισαν να τον θανατώσουν.

⁵⁴Γι' αυτό ο Ιησούς δεν κυκλοφορούσε πια ελεύθερα ανάμεσα στους Ιουδαίους, αλλά έφυγε από 'κει και πήγε στην περιοχή κοντά στην έρημο, σε μια πόλη που λεγόταν Εφραΐμ. Εκεί έμενε μαζί με τους μαθητές του.

⁵⁵Πλησίαζε όμως το Πάσχα των Ιουδαίων. Και πολλοί απ' όλη τη χώρα ανέβηκαν στα Ιεροσόλυμα πριν από το Πάσχα, για να τελέσουν τους καθορισμένους καθαρμούς.

⁵⁶Αναζητούσαν, λοιπόν, τον Ιησού, κι εκεί που στέκονταν, στο χώρο του ναού, έλεγαν μεταξύ τους: «Τι νομίζετε, δε θα 'ρθει στη γιορτή; »

⁵⁷Μάλιστα οι αρχιερείς και οι Φαρισαίοι είχαν δώσει εντολές, αν μάθει κανείς πού είναι, να ειδοποιήσει για να τον συλλάβουν.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 12

Η Μαρία αλείφει με μύρο τα πόδια του Ιησού

(Μτ 26,6-13· Μκ 14,3-9)

¹Έξι μέρες πριν από το Πάσχα, ήρθε ο Ιησούς στη Βηθανία, όπου έμενε ο Λάζαρος, που είχε πεθάνει και ο Ιησούς τον ανέστησε από τους νεκρούς.

²Ετοίμασαν, λοιπόν, εκεί για χάρη του δείπνο, και η Μάρθα υπηρετούσε, ενώ ο Λάζαρος ήταν ένας απ' αυτούς που παρακάθονταν μαζί με τον Ιησού στο δείπνο.

³Τότε η Μαρία πήρε μια φιάλη από το πιο ακριβό άρωμα της νάρδου κι άλειψε τα πόδια του Ιησού. Έπειτα σκούπισε με τα μαλλιά της τα πόδια του, κι όλο το σπίτι γέμισε με την ευωδιά του μύρου.

⁴Λέει τότε ο Ιούδας ο Ισκαριώτης, ένας από τους μαθητές του, αυτός που σκόπευε να τον προδώσει:

⁵«Γιατί να μην πουληθεί αυτό το μύρο για τριακόσια αργυρά νομίσματα, και τα χρήματα να διανεμηθούν στους φτωχούς; »

⁶Αυτό το είπε όχι γιατί νοιαζόταν για τους φτωχούς, αλλά γιατί ήταν κλέφτης και, καθώς διαχειριζόταν το κοινό ταμείο, συχνά κρατούσε για τον εαυτό του από τα χρήματα που έβαζαν σ' αυτό.

⁷Είπε τότε ο Ιησούς: «Άφησέ την ήσυχη· αυτό που κάνει είναι για την ημέρα του ενταφιασμού μου.

⁸Οι φτωχοί πάντοτε θα υπάρχουν κοντά σας, εμένα όμως δε θα με έχετε πάντοτε».

Η συνομωσία εναντίον του Λαζάρου

⁹Πλήθος πολύ από τους Ιουδαίους της πόλεως έμαθαν ότι ο Ιησούς βρίσκεται εκεί και ήρθαν για να δουν όχι μόνο αυτόν αλλά και το Λάζαρο, που τον είχε αναστήσει από τους νεκρούς.

¹⁰Γι' αυτό οι αρχιερείς αποφάσισαν να σκοτώσουν και το Λάζαρο,

¹¹επειδή εξαιτίας του πολλοί Ιουδαίοι εγκατέλειπαν αυτούς και πίστευαν στον Ιησού.

Η θριαμβευτική είσοδος στα Ιεροσόλυμα

(Μτ 21,1-11· Μκ 11,1-11· Λκ 19,28-40)

¹²Την άλλη μέρα, το μεγάλο πλήθος που είχε έρθει για τη γιορτή του Πάσχα, όταν άκουσαν ότι έρχεται ο Ιησούς στα Ιεροσόλυμα,

¹³πήραν κλαδιά φοινικιάς, και βγήκαν από την πόλη να τον προϋπαντήσουν κραυγάζοντας: Δόξα στο Θεό! Ευλογημένος αυτός που έρχεται σταλμένος από τον Κύριο! Ευλογημένος ο βασιλιάς του Ισραήλ!

¹⁴Ο Ιησούς είχε βρει ένα γαϊδουράκι και κάθισε πάνω του, όπως λέει η Γραφή:

¹⁵Μη φοβάσαι θυγατέρα μου, πόλη της Σιών· να που έρχεται σ' εσένα ο βασιλιάς σου, σε γαϊδουράκι πάνω καθισμένος.

16Αυτά στην αρχή δεν τα κατάλαβαν οι μαθητές του· όταν όμως ο Ιησούς ανυψώθηκε στη θεία δόξα, τότε τα θυμήθηκαν. Ό, τι είχε γράψει για κείνον η Γραφή, αυτά και του έκαναν.

17Όλοι, λοιπόν, εκείνοι που ήταν μαζί με τον Ιησού, όταν φώναξε το Λάζαρο από τον τάφο και τον ανέστησε από τους νεκρούς, διηγούνταν αυτά που είχαν δει.

18Γι' αυτό ήρθε το πλήθος να τον προϋπαντήσει, επειδή έμαθαν ότι αυτός είχε κάνει το θαυμαστό αυτό σημείο.

19Οι Φαρισαίοι τότε είπαν μεταξύ τους: «Βλέπετε πως η αναβολή δεν ωφελεί· να που όλος ο κόσμος έχει τρέξει πίσω του».

Έλληνες ζητούν να δουν τον Ιησού

(Μτ 16,24-25· Μκ 8,34-35· Λκ 9,23-24)

20Ανάμεσα σ' αυτούς που ανέβηκαν να προσκυνήσουν στη γιορτή ήταν και μερικοί Έλληνες.

21Αυτοί, λοιπόν, πήγαν στο Φίλιππο, που καταγόταν από τη Βηθσαϊδά της Γαλιλαίας, και τον παρακαλούσαν μ' αυτά τα λόγια: «Κύριε, θέλουμε να δούμε τον Ιησού».

22Πηγαίνει ο Φίλιππος και το λέει στον Ανδρέα. Έπειτα έρχονται ο Ανδρέας κι ο Φίλιππος και το λένε στον Ιησού.

23Ο Ιησούς τότε τους απάντησε: «Ήρθε πια η ώρα να δοξαστεί ο Υιός του Ανθρώπου.

24Αλήθεια σας λέω: Αν του σιταριού ο σπόρος πέσει στη γη αλλά δεν πεθάνει, μένει ένας μονάχος σπόρος· αν όμως πεθάνει, κάνει άφθονον καρπό.

25Αυτός που αγαπάει τη ζωή του, θα τη χάσει· αυτός όμως που τη ζωή του δεν τη λογαριάζει όσο κρατάει αυτός ο κόσμος, θα τη φυλάξει για την αιώνια ζωή.

26Όποιος θέλει να με υπηρετεί ας ακολουθεί το δικό μου δρόμο, κι όπου είμαι εγώ, εκεί θα είναι κι ο δικός μου υπηρέτης. Κι ο Πατέρας μου θα τιμήσει όποιον με υπηρετεί».

Ο Ιησούς μιλάει για το θάνατό του

27 «Νιώθω τώρα ταραχή μέσα μου. Αλλά τι να πω; Να πω “Πατέρα, γλίτωσέ με απ’ ό, τι θα συμβεί αυτή την ώρα”; Μα εγώ γι’ αυτό ακριβώς ήρθα, για να περάσω αυτή την ώρα της οδύνης.

28 Θα πω, “Πατέρα, κάνε αυτό που θα δοξάσει το όνομά σου”. Τότε ήρθε μια φωνή από τον ουρανό: «Το όνομά μου το δόξασα και θα το δοξάσω και πάλι».

29 Το πλήθος των ανθρώπων που βρίσκονταν εκεί και άκουσαν τη φωνή, έλεγαν πως έγινε βροντή. Άλλοι έλεγαν: «Άγγελος του μίλησε».

30 Ο Ιησούς τους αποκρίθηκε: «Αυτή η φωνή δεν ακούστηκε για μένα αλλά για σας.

31 Έφτασε η ώρα που ο κόσμος αυτός θα κριθεί· έφτασε η ώρα που ο άρχοντας αυτού του κόσμου θα διωχτεί έξω από τον κόσμο.

32 Εγώ, όταν θα υψωθώ από τη γη, όλους τους ανθρώπους θα τους τραβήξω κοντά μου».

33 Λέγοντας αυτό, υποδήλωνε με τι είδος θάνατο θα πέθαινε.

34 Τότε το πλήθος τού αποκρίθηκε: «Εμείς μάθαμε από το νόμο πως ο Μεσσίας θα ζήσει αιώνια· πώς εσύ λες ότι πρέπει να υψωθεί από τη γη ο Υιός του Ανθρώπου; Ποιος είναι αυτός ο Υιός του Ανθρώπου; »

35 Τότε ο Ιησούς τους είπε: «Λίγον καιρό ακόμα το φως θα είναι ανάμεσά σας. Περπατάτε όσο έχετε το φως, για να μη σας πιάσει το σκοτάδι· κι αυτός που περπατάει στο σκοτάδι δεν ξέρει πού πάει.

36 Όσο έχετε το φως πιστεύετε στο φως, για να γίνετε παιδιά του φωτός».

Η απιστία των Ιουδαίων

Αυτά είπε ο Ιησούς, κι έφυγε και κρύφτηκε μακριά τους.

37 Και μολονότι είχε κάνει τόσα θαύματα μπροστά στα μάτια τους, εκείνοι δεν πίστευαν σ’ αυτόν,

³⁸Έτσι ώστε να επαληθευτούν τα λόγια που είχε πει ο προφήτης Ησαΐας: Κύριε, ποιος πίστεψε στο μήνυμά μας; Σε ποιον φανέρωσε ο Κύριος τη δύναμή του;

³⁹Ο Ησαΐας είχε πει επίσης για ποιο λόγο αυτοί δεν μπορούσαν να πιστέψουν:

⁴⁰Ο Θεός τύφλωσε τα μάτια τους και σκότισε το νου τους, έτσι που να μη δούνε με τα μάτια τους, και με το νου τους να μην καταλάβουν, κι επιστρέψουν σ' εμένα και τους γιατρέψω.

⁴¹Αυτά τα είχε πει ο Ησαΐας για τον Ιησού· κι είχε μιλήσει έτσι γι' αυτόν, όταν είδε τη δόξα του.

⁴²Πολλοί ωστόσο κι από τους άρχοντες πίστεψαν σ' αυτόν, αλλά δεν ομολογούσαν την πίστη τους εξαιτίας των Φαρισαίων, για να μην τους διώξουν από τη συναγωγή.

⁴³Προτίμησαν τον έπαινο των ανθρώπων παρά τον έπαινο του Θεού.

Συνοπτική δημόσια διδασκαλία του Ιησού

⁴⁴Ο Ιησούς φώναξε δυνατά και είπε: «Αυτός που πιστεύει σ' εμένα, δεν πιστεύει μόνο σ' εμένα, αλλά και σ' εκείνον που μ' έστειλε·

⁴⁵κι αυτός που βλέπει εμένα, βλέπει και εκείνον που μ' έστειλε.

⁴⁶Εγώ ήρθα στον κόσμο σαν το φως, έτσι ώστε όποιος πιστεύει σ' εμένα να μη μείνει στο σκοτάδι.

⁴⁷Όποιος ακούσει τα λόγια μου και δεν τα δεχτεί, αυτόν δεν θα τον κρίνω εγώ, γιατί δεν ήρθα για να καταδικάσω τον κόσμο, αλλά για να τον σώσω.

⁴⁸Αυτός που με απορρίπτει και δε δέχεται τα λόγια μου, σ' αυτά θα βρει εκείνον που θα τον δικάσει· ο λόγος που κήρυξα, αυτός θα τον κρίνει την έσχατη ημέρα.

⁴⁹Γιατί, εγώ δε δίδαξα από μόνος μου, αλλά ο Πατέρας που μ' έστειλε, εκείνος μου όρισε τι να πω και τι να κηρύξω.

⁵⁰Και ξέρω πως ό, τι ορίζει εκείνος, οδηγεί στην αιώνια ζωή. Αυτά, λοιπόν, που κηρύττω εγώ, τα κηρύττω έτσι όπως μου τα έχει πει ο Πατέρας».

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 13

Ο Ιησούς πλένει τα πόδια των μαθητών

(Μτ 23,6-12· 10,24-40· Λκ 22,24-28· 6,40)

- ¹Πριν από τη γιορτή του Πάσχα, ξέροντας ο Ιησούς πως ήρθε η καθορισμένη γι' αυτόν ώρα να φύγει από τούτο τον κόσμο, και να πάει στον Πατέρα, έδειξε την αγάπη του ως το τέλος σ' αυτούς που, μέσα σ' αυτόν τον κόσμο τού ανήκαν και τους αγαπούσε.
- ²Βρίσκονταν στο δείπνο, κι ο διάβολος είχε βάλει κιόλας στην καρδιά του Ιούδα του Ισκαριώτη, γιου του Σίμωνα, τη σκέψη να παραδώσει τον Ιησού στους εχθρούς του.
- ³Ο Ιησούς ήξερε ότι ο Πατέρας τού είχε δώσει απεριόριστη εξουσία, κι ότι από τον Πατέρα ήρθε και στον Πατέρα επιστρέφει.
- ⁴Σηκώνεται, λοιπόν, από το τραπέζι που δειπνούσαν, βγάζει το μιάτιό του, παίρνει μια πετσέτα και τη ζώνεται·
- ⁵έπειτα βάζει νερό στη λεκάνη κι αρχίζει να πλένει τα πόδια των μαθητών και να τα σκουπίζει με την πετσέτα που είχε ζωστεί.
- ⁶Φτάνει λοιπόν και στο Σίμωνα Πέτρο· αυτός του λέει: «Εσύ, Κύριε, θα μου πλύνεις τα πόδια; »
- ⁷«Αυτό που κάνω εγώ», του αποκρίθηκε ο Ιησούς, «εσύ δεν το καταλαβαίνεις τώρα· θα το καταλάβεις όμως αργότερα».
- ⁸Του λέει ο Πέτρος: «Ποτέ δε θα σ' αφήσω να μου πλύνεις τα πόδια». «Αν δεν σε πλύνω», του αποκρίθηκε ο Ιησούς, «δεν έχεις θέση κοντά μου».
- ⁹Του λέει τότε ο Σίμων Πέτρος: «Αν είναι έτσι, Κύριε, όχι μόνο τα πόδια να μου πλύνεις αλλά και τα χέρια και το κεφάλι».
- ¹⁰«Αυτός που έχει κάνει λουτρό», του λέει ο Ιησούς, «είναι ολόκληρος καθαρός και δεν έχει ανάγκη να πλύνει παρά μόνο τα πόδια του. Εσείς είστε καθαροί, όχι όμως όλοι».
- ¹¹Ο Ιησούς ήξερε αυτόν που θα τον παραδώσει· γι' αυτό είπε «δεν είστε όλοι καθαροί».

- 12**Όταν τους έπλυνε τα πόδια, φόρεσε το μιάτιό του, πήρε πάλι τη θέση του στο τραπέζι και τους είπε: «Καταλαβαίνετε τι έκανα σ' εσάς;
- 13**Εσείς με φωνάζετε “Διδάσκαλε” και “Κύριε”, και σωστά το λέτε, γιατί είμαι.
- 14**Αν, λοιπόν, εγώ ο Κύριος κι ο Διδάσκαλος σας έπλυνα τα πόδια, έχετε κι εσείς την υποχρέωση να πλένετε ο ένας τα πόδια του άλλου.
- 15**Σας έδωσα το παράδειγμα, για να κάνετε κι εσείς όπως έκανα εγώ.
- 16**Η αλήθεια είναι πως δεν υπάρχει δούλος ανώτερος από τον κύριό του, ούτε απεσταλμένος ανώτερος από κείνον που τον έστειλε.
- 17**Εάν τα μάθατε αυτά, θα είστε μακάριοι αν τα εφαρμόζετε κιόλας.
- 18**»Δε μιλάω για όλους σας. Εγώ ξέρω ποιους διάλεξα· πρέπει όμως να εκπληρωθεί αυτό που είπε η Γραφή: Εκείνος, που μοιράζεται μαζί μου το ψωμί, στράφηκε εναντίον μου.
- 19**Σας τα λέω από τώρα πριν γίνουν, ώστε, όταν γίνουν, να πιστέψετε ότι εγώ είμαι αυτός, στον οποίο αναφέρονται αυτά.
- 20**Σας βεβαιώνω ότι όποιος δέχεται αυτόν που στέλνω εγώ, εμένα δέχεται κι όποιος δέχεται εμένα, δέχεται εκείνον που με έστειλε».

Ο Ιησούς προλέγει ότι θα προδοθεί

(Μτ 26,20-25· Μκ 14,17-21· Λκ 22,21-23)

- 21**Όταν τα είπε αυτά ο Ιησούς, ταράχτηκε μέσα του βαθιά, μίλησε ανοιχτά και είπε: «Αλήθεια σας λέω, ένας από σας θα με προδώσει στους εχθρούς μου».
- 22**Οι μαθητές κοίταζαν ο ένας τον άλλο με απορία, μην ξέροντας για ποιον μιλάει.
- 23**Ένας από τους μαθητές του, που ο Ιησούς τον αγαπούσε, ήταν γερμένος στο τραπέζι κοντά στο στήθος του.
- 24**Κάνει, λοιπόν, νόημα σ' αυτόν ο Σίμων Πέτρος να μάθει ποιος ήταν αυτός για τον οποίο μιλούσε.

²⁵Έγειρε τότε εκείνος ο μαθητής στο στήθος του Ιησού και τον ρώτησε: «Ποιος είναι, Κύριε; »

²⁶Ο Ιησούς αποκρίθηκε: «Είναι εκείνος, στον οποίο θα δώσω ένα κομμάτι ψωμί, αφού το βουτήξω στο πιάτο». Παίρνει τότε ένα κομμάτι ψωμί, το βουτάει στο πιάτο και το δίνει στον Ιούδα τον Ισκαριώτη, γιο του Σίμωνα.

²⁷Όταν ο Ιούδας πήρε το ψωμί, μπήκε ο σατανάς μέσα του. Του λέει, λοιπόν, ο Ιησούς: «Ό, τι έχεις να κάνεις κάνε το γρήγορα».

²⁸Αυτό κανείς απ' όσους έτρωγαν εκεί μαζί δεν κατάλαβε γιατί του το είπε·

²⁹επειδή μάλιστα ο Ιούδας κρατούσε το ταμείο, μερικοί νόμιζαν πως ο Ιησούς του είπε, «αγόρασε ό, τι μας χρειάζεται για τη γιορτή», ή να δώσει κάτι στους φτωχούς.

³⁰Εκείνος, αφού πήρε το ψωμί, βγήκε αμέσως έξω. Ήταν νύχτα.

Η νέα εντολή

³¹Όταν εκείνος έφυγε, λέει ο Ιησούς: «Ήρθε τώρα η ώρα να φανερωθεί η δόξα του Υιού του Ανθρώπου κι ο Θεός να δοξαστεί εξαιτίας του·

³²κι αν ο Θεός δοξαστεί δι' αυτού, τότε κι ο Θεός θα τον δοξάσει κοντά του, κι αυτό μάλιστα θα γίνει πολύ γρήγορα.

³³Παιδιά μου, για πολύ λίγο θα είμαι ακόμη μαζί σας· θα με αναζητήσετε, και αυτό που είπα στους Ιουδαίους, πως δηλαδή εκεί που πηγαίνω εγώ εσείς δεν μπορείτε να 'ρθείτε, το λέω και σ' εσάς τώρα.

³⁴Σας δίνω μια νέα εντολή, να αγαπάτε ο ένας τον άλλο. Όπως σας αγάπησα εγώ, να αγαπάτε κι εσείς ο ένας τον άλλο.

³⁵Έτσι θα σας ξεχωρίζουν όλοι πως είστε μαθητές μου, αν έχετε αγάπη ο ένας για τον άλλο».

Ο Ιησούς προλέγει την άρνηση του Πέτρου

(Μτ 26,31-35· Μκ 14,27-31· Λκ 22,31-34)

³⁶Του λέει τότε ο Σίμων Πέτρος: «Πού πηγαίνεις, Κύριε; » Του αποκρίθηκε ο Ιησούς: «Εκεί που πηγαίνω εγώ, δεν μπορείς εσύ να με ακολουθήσεις τώρα· θα με ακολουθήσεις όμως αργότερα».

³⁷Του λέει ο Πέτρος: «Κύριε, γιατί δεν μπορώ να σε ακολουθήσω τώρα; Εγώ και τη ζωή μου θα θυσιάσω για σένα».

³⁸Του αποκρίνεται ο Ιησούς: «Τη ζωή σου θα θυσιάσεις για μένα; Σε βεβαιώνω ότι πριν λαλήσει απόψε ο πετεινός, θα αρνηθείς τρεις φορές πως με ξέρεις».

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 14

Ο Ιησούς είναι η οδός που οδηγεί στον Πατέρα

¹«Μην ταραάζεται η καρδιά σας· να 'χετε πίστη στο Θεό, να 'χετε πίστη και σ' εμένα.

²Στο σπίτι του Πατέρα μου υπάρχουν πολλοί τόποι διαμονής· αν δεν υπήρχαν, θα σας το 'λεγα. Εγώ πηγαίνω να σας ετοιμάσω τόπο.

³Κι όταν πάω και σας ετοιμάσω τόπο, πάλι θα 'ρθώ και θα σας πάρω κοντά μου, ώστε όπου είμαι εγώ να είστε κι εσείς.

⁴Ξέρετε, βέβαια, και πού πηγαίνω και την οδό που οδηγεί εκεί».

⁵«Κύριε», του λέει ο Θωμάς, «δεν ξέρουμε πού πηγαίνεις· πώς λοιπόν μπορούμε να ξέρουμε την οδό που οδηγεί εκεί; »

⁶Ο Ιησούς του απάντησε: «Εγώ είμαι η οδός, η αλήθεια και η ζωή· κανείς δεν πηγαίνει στον Πατέρα παρά μόνο αν περάσει από μένα.

⁷Αν με είχατε γνωρίσει, θα είχατε γνωρίσει και τον Πατέρα μου. Αλλά κι από τώρα τον γνωρίζετε και τον έχετε δει».

⁸«Κύριε», του λέει ο Φίλιππος, «δείξε μας τον Πατέρα, κι αυτό μας αρκεί».

⁹Του λέει ο Ιησούς: «Τόσον καιρό είμαι μαζί σας, Φίλιππε, και δε μ' έχεις γνωρίσει; Αυτός που έχει δει εμένα, έχει δει τον Πατέρα. Πώς μπορείς εσύ να λες “δείξε μας τον Πατέρα”;

¹⁰Δεν πιστεύεις πως εγώ είμαι αχώριστος από τον Πατέρα, κι ο Πατέρας από μένα; Τα λόγια που σας λέω εγώ, δεν τα λέω από μόνος μου· κι ο Πατέρας, που είναι ένα μ' εμένα, αυτός πραγματοποιεί τα έργα.

11 Πιστέψτε με ότι εγώ είμαι αχώριστος από τον Πατέρα, κι ο Πατέρας από μένα· αν πάλι δεν πιστεύετε στο λόγο μου, πιστέψτε εξαιτίας των ίδιων των έργων.

12»Σας βεβαιώνω πως αυτός που πιστεύει σ' εμένα, θα κάνει κι εκείνος τα ίδια έργα που κάνω εγώ και μάλιστα ακόμη μεγαλύτερα απ' αυτά, γιατί εγώ πηγαίνω κοντά στον Πατέρα.

13Κι ό, τι ζητήσετε στο όνομά μου, θα το κάνω, ώστε η δόξα του Πατέρα να φανερωθεί μέσω του Υιού.

14Αν ζητήσετε κάτι στο όνομά μου, εγώ θα το πραγματοποιήσω».

Ο Ιησούς υπόσχεται ότι θα στείλει το Πνεύμα

15«Αν με αγαπάτε, τηρήστε τις εντολές μου.

16Κι εγώ θα παρακαλέσω τον Πατέρα να σας δώσει άλλον Παράκλητο, το Πνεύμα της Αλήθειας, ώστε να είναι για πάντα μαζί σας.

17Το Πνεύμα αυτό δεν μπορεί να το δεχτεί ο κόσμος, γιατί ούτε το διακρίνει ούτε το γνωρίζει· εσείς το γνωρίζετε, γιατί μένει κοντά σας και θα υπάρχει μέσα σας.

18Δε θα σας αφήσω ορφανούς· θα ξανάρθω κοντά σας.

19Σε λίγο ο κόσμος δεν θα με βλέπει πια, εσείς όμως θα με βλέπετε, γιατί εγώ εξακολουθώ να ζω· το ίδιο κι εσείς θα ζείτε.

20Όταν έρθει εκείνη η μέρα, θα το καταλάβετε ότι εγώ είμαι αχώριστος από τον Πατέρα, κι εσείς από μένα, κι εγώ από σας.

21Εκείνος που κρατάει τις εντολές μου και τις εκτελεί, αυτός με αγαπάει· κι αυτός που με αγαπάει θ' αγαπηθεί από τον Πατέρα μου, κι εγώ θα τον αγαπήσω και θα του φανερώσω τον εαυτό μου».

22«Κύριε», του λέει ο Ιούδας, όχι ο Ισκαριώτης, «γιατί θα φανερώσεις τον εαυτό σου σ' εμάς κι όχι στον κόσμο; »

²³«Όποιος με αγαπάει», του αποκρίθηκε ο Ιησούς, «θα τηρήσει το λόγο μου. Κι ο Πατέρας μου θα τον αγαπήσει, και θα έρθουμε σ' αυτόν και θα κατοικήσουμε μαζί του.

²⁴Αυτός που δε με αγαπάει δεν ακολουθεί τα λόγια μου. Τα λόγια όμως που ακούτε δεν προέρχονται από μένα, αλλά από τον Πατέρα που μ' έστειλε.

²⁵»Αυτά σας τα δίδαξα όλον αυτό τον καιρό που βρίσκομαι κοντά σας.

²⁶Αλλά το Πνεύμα το Άγιο, ο Παράκλητος, που θα στείλει ο Πατέρας στο όνομά μου, εκείνος θα σας διδάξει τα πάντα και θα φέρει στη μνήμη σας όλα όσα σας έχω πει εγώ».

Η ειρήνη του Θεού

²⁷«Φεύγω και σας αφήνω την ειρήνη. Τη δική μου ειρήνη σας δίνω. Δε σας τη δίνω όπως τη δίνει ο κόσμος. Μην ανησυχείτε και μη δειλιάζετε.

²⁸Ακούσατε αυτό που σας είπα: “φεύγω, αλλά θα ξανάρθω κοντά σας”. Αν με αγαπούσατε, θα χαιρόσασταν που σας είπα ότι πηγαίνω στον Πατέρα, γιατί ο Πατέρας είναι ανώτερος από μένα.

²⁹Σας τα είπα αυτά τώρα, πριν γίνουν, ώστε, όταν τα δείτε να γίνονται, να πιστέψετε.

³⁰Δε θα μιλήσω πια για πολύ μαζί σας, γιατί ο κυρίαρχος αυτού του κόσμου έρχεται να με θανατώσει, αν και δεν έχει πάνω μου καμιά εξουσία.

³¹Ο κόσμος όμως πρέπει ν' αναγνωρίσει ότι αγαπώ τον Πατέρα και πεθαίνοντας κάνω αυτό που ήταν η εντολή του. »Και τώρα σηκωθείτε. Ας φύγουμε από 'δω».

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 15

Ο Ιησούς - το αληθινό κλήμα

¹«Εγώ είμαι το αληθινό κλήμα, κι ο Πατέρας μου είναι ο αμπελουργός.

²Κάθε κληματόβεργα πάνω μου που δεν κάνει καρπό την κόβει· και κάθε κληματόβεργα που κάνει καρπό την κλαδεύει, για να καρποφορήσει περισσότερο.

³Εσείς είστε κιόλας κλαδεμένοι και καθαροί εξαιτίας των όσων σας έχω διδάξει.

⁴Μείνετε ενωμένοι μαζί μου· τότε θα 'μαι κι εγώ ενωμένος μαζί σας. Όπως η κληματόβεργα δεν μπορεί να καρποφορήσει από μόνη της, αν δεν είναι ενωμένη με το κλήμα, το ίδιο κι εσείς αν δε μείνετε ενωμένοι μαζί μου.

⁵Εγώ είμαι το κλήμα, εσείς οι κληματόβεργες. Εκείνος που μένει ενωμένος μαζί μου κι εγώ μαζί του, αυτός δίνει άφθονο καρπό, γιατί χωρίς εμένα δεν μπορείτε να κάνετε τίποτε.

⁶Αν κάποιος δεν μένει ενωμένος μαζί μου, θα τον πετάξουν έξω σαν την κληματόβεργα, και θα ξεραθεί. Τις βέργες αυτές τις μαζεύουν, τις ρίχνουν στη φωτιά, και καίγονται.

⁷Αν μείνετε ενωμένοι μαζί μου και τα λόγια μου μείνουν ζωντανά μέσα σας, ό, τι θελήσετε ζητήστε το και θα σας δοθεί.

⁸Μ' αυτόν τον τρόπο φανερώνεται η δόξα του Πατέρα μου: Όταν εσείς δώσετε άφθονο καρπό κι αποδειχθείτε έτσι μαθητές μου».

Η εντολή της αγάπης

⁹«Όπως με αγάπησε ο Πατέρας, έτσι σας αγάπησα κι εγώ· μείνετε πιστοί στην αγάπη μου.

¹⁰Και θα μείνετε πιστοί στην αγάπη μου, αν τηρήσετε τις εντολές μου, όπως εγώ τήρησα τις εντολές του Πατέρα μου και γι' αυτό μένω πιστός στην αγάπη του.

¹¹»Σας τα είπα αυτά, ώστε η χαρά η δική μου να είναι μέσα σας, κι η χαρά σας να είναι ολοκληρωμένη.

¹²Αυτή είναι η δική μου εντολή: να αγαπάτε ο ένας τον άλλο, όπως εγώ σας αγάπησα.

¹³Κανείς δεν έχει μεγαλύτερη αγάπη, από κείνον που θυσιάζει τη ζωή του για χάρη των φίλων του.

¹⁴Εσείς είστε φίλοι μου, αν κάνετε αυτά που εγώ σας παραγγέλλω.

¹⁵Δε σας ονομάζω πια δούλους, γιατί ο δούλος δεν ξέρει τι κάνει ο κύριός του. Σας ονομάζω φίλους, γιατί σας έκανα γνωστά όλα όσα άκουσα από τον Πατέρα μου.

¹⁶Δε με διαλέξατε εσείς, αλλά εγώ σας διάλεξα και σας όρισα να πάτε και να καρποφορήσετε, κι ο καρπός σας να είναι μόνιμος. Όστε ό, τι ζητήσετε από τον Πατέρα στο όνομά μου, να σας το δώσει.

¹⁷Αυτή την εντολή σας δίνω: να αγαπάτε ο ένας τον άλλο».

Το μίσος του κόσμου

¹⁸«Αν σας μισεί ο κόσμος, να ξέρετε πως πριν από σας εμένα έχει μισήσει.

¹⁹Αν ανήκατε στον κόσμο, τότε ο κόσμος θα σας αγαπούσε σαν κάτι δικό του. Επειδή όμως δεν ανήκετε στον κόσμο, αφού εγώ σας διάλεξα και σας ξεχώρισα από τον κόσμο, γι' αυτό σας μισεί ο κόσμος.

²⁰Να θυμάστε το λόγο που σας είπα: δεν υπάρχει δούλος ανώτερος από τον κύριό του. Αν εμένα καταδιώξαν, θα καταδιώξουν κι εσάς· αν εφάρμοσαν τα λόγια μου, θα εφαρμόσουν και τα δικά σας.

²¹Αλλά θα σας τα κάνουν όλα αυτά εξαιτίας μου, γιατί δεν ξέρουν αυτόν που με έστειλε.

²²Αν δεν είχα έρθει και δεν τους είχα κηρύξει, δε θα είχαν αμαρτία. Τώρα όμως δεν έχουν καμιά δικαιολογία για την αμαρτία που διαπράττουν.

²³Αυτός που μισεί εμένα, μισεί και τον Πατέρα μου.

²⁴Αν δεν είχα κάνει ανάμεσά τους τα έργα που κανείς άλλος δεν έκανε, δε θα είχαν αμαρτία. Τώρα όμως και τα έργα έχουν δει, και μας έχουν μισήσει κι εμένα και τον Πατέρα μου.

²⁵Αλλά αυτό γίνεται για να εκπληρωθεί ο λόγος που είναι γραμμένος στο νόμο τους: με μίσησαν χωρίς καμιά αιτία.

²⁶»Όταν έρθει ο Παράκλητος, που θα σας τον στείλω εγώ από τον Πατέρα, το Πνεύμα της Αλήθειας, που εκπορεύεται από τον Πατέρα, αυτός θα ερμηνεύσει την αποστολή μου.

²⁷Αλλά κι εσείς θα δώσετε μαρτυρία για μένα, γιατί εξαρχής είστε μαζί μου».

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 16

¹«Αυτά σας τα είπα για να μην κλονιστεί η πίστη σας.

²Θα σας διώξουν απ' τις συναγωγές. Θα έρθει μάλιστα ο καιρός που όποιος σας θανατώσει θα νομίζει πως έτσι υπηρετεί το Θεό.

³Αυτά θα τα πράξουν γιατί δε γνώρισαν τον Πατέρα ούτε εμένα.

⁴Αλλά σας τα είπα αυτά, ώστε, όταν έρθει η ώρα τους να γίνουν, να το θυμηθείτε πως εγώ σας τα είχα πει πιο μπροστά. Δε σας τα είπα, βέβαια, εξαρχής, επειδή ήμουν μαζί σας».

Το έργο του Αγίου Πνεύματος

⁵«Τώρα όμως εγώ πηγαίνω σ' εκείνον πού μ' έστειλε, και κανένας σας δε με ρωτάει πού πηγαίνω.

⁶Μόνο που η λύπη έχει γεμίσει την καρδιά σας, επειδή σας τα είπα αυτά.

⁷Κι όμως, εγώ σας λέω την αλήθεια· σας συμφέρει να φύγω εγώ. Γιατί, αν εγώ δεν φύγω, δε θα έρθει σ' εσάς ο Παράκλητος· ενώ αν πάω εκεί, θα τον στείλω σ' εσάς.

⁸Κι όταν έρθει εκείνος, θα ελέγξει τους ανθρώπους ως προς την αμαρτία, ως προς τη δικαιοσύνη και ως προς την κρίση του Θεού.

⁹Ως προς την αμαρτία, επειδή δεν πιστεύουν σ' εμένα.

¹⁰Ως προς τη δικαιοσύνη, επειδή εγώ πηγαίνω δικαιωμένος στον Πατέρα, και δε θα με βλέπετε πια.

¹¹Και ως προς την κρίση, επειδή ο κυρίαρχος αυτού του κόσμου είναι κιόλας καταδικασμένος.

¹²»Πολλά έχω ακόμη να σας πω, αλλά δεν μπορείτε τώρα να σηκώσετε μεγαλύτερο βάρος.

13Όταν όμως θα έρθει εκείνος, το Πνεύμα της Αλήθειας, θα σας οδηγήσει σε όλη την αλήθεια. Γιατί δε θα μιλήσει από μόνος του, αλλά θα πει όσα θα ακούσει, και θα σας αναγγείλει αυτά που μέλλουν να συμβούν.

14Εκείνος θα φανερώσει τη δική μου δόξα, γιατί θα πάρει από αυτά που εγώ έχω και θα σας τα αναγγείλει.

15Όλα όσα ανήκουν στον Πατέρα είναι δικά μου· γι' αυτό σας είπα πως το Πνεύμα θα πάρει από αυτά που έχω εγώ και θα σας τα αναγγείλλει».

Η λύπη θα μετατραπεί σε χαρά

16«Σε λίγο δεν θα με βλέπετε πια, αλλά και πάλι σε λίγο θα με δείτε, γιατί εγώ πηγαίνω στον Πατέρα».

17Είπαν τότε μερικοί μαθητές του μεταξύ τους: «Τι σημαίνει αυτό που μας λέει, “σε λίγο δεν θα με βλέπετε, αλλά και πάλι σε λίγο θα με δείτε”; Και τι σημαίνει, “πηγαίνω στον Πατέρα”; »

18Συζητούσαν λοιπόν: «Τι να σημαίνει αυτό το “σε λίγο” που λέει; Δεν καταλαβαίνουμε τι θέλει να πει».

19Ο Ιησούς κατάλαβε πως ήθελαν να τον ρωτήσουν και τους είπε: «Συζητάτε μεταξύ σας γι' αυτό που σας είπα, “σε λίγο δεν θα με βλέπετε, και πάλι σε λίγο θα με δείτε”;

20Σας βεβαιώνω πως εσείς θα κλάψετε και θα θρηνήσετε, ενώ ο κόσμος θα χαρεί. Εσείς θα λυπηθείτε, η λύπη σας όμως θα μετατραπεί σε χαρά.

21Όταν η γυναίκα είναι να γεννήσει, υποφέρει πολύ, γιατί ήρθε η ώρα των πόνων της· όταν όμως γεννήσει το παιδί, ξεχνάει πια τους πόνους, από τη χαρά της που έφερε έναν άνθρωπο στον κόσμο.

22Κι εσείς, λοιπόν, τώρα λυπόσαστε· αλλά θα σας ξαναδώ και θα χαρεί η καρδιά σας, και τη χαρά σας κανείς δε θα μπορέσει να σας την αφαιρέσει.

23»Όταν έρθει εκείνη η μέρα, τίποτα δε θα έχετε να με ρωτήσετε. Σας βεβαιώνω πως αν ζητήσετε κάτι από τον Πατέρα στο όνομά μου, αυτός θα σας το δώσει.

²⁴Ως τώρα δε ζητήσατε τίποτα στο όνομά μου· να ζητάτε και θα παίρνετε, κι έτσι η χαρά σας θα είναι πλήρης».

Ο Ιησούς νίκησε τον κόσμο

²⁵«Όλα αυτά σας τα είπα χρησιμοποιώντας εικόνες. Πλησιάζει ο καιρός που δε θα σας μιλάω πια με εικόνες, αλλά θα σας μιλήσω καθαρά για τον Πατέρα.

²⁶Όταν έρθει εκείνη η μέρα, θα του απευθύνετε τα αιτήματά σας στο όνομά μου. Και δε σας λέω πως εγώ θα παρακαλέσω τον Πατέρα για χάρη σας,

²⁷γιατί ο ίδιος ο Πατέρας σας αγαπάει, επειδή εσείς έχετε αγαπήσει εμένα κι έχετε πιστέψει πως εγώ ήρθα απ' το Θεό.

²⁸Προέρχομαι από τον Πατέρα και ήρθα στον κόσμο· τώρα αφήνω πάλι τον κόσμο και πηγαίνω στον Πατέρα».

²⁹Λένε τότε οι μαθητές του: «Να που τώρα μας μιλάς καθαρά και δε λες τίποτα με παραβολές.

³⁰Τώρα καταλαβαίνουμε ότι τα ξέρεις όλα. Ξέρεις από πριν τι θα σε ρωτούσε κάποιος. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι προήλθες από το Θεό».

³¹Τους αποκρίθηκε ο Ιησούς: «Τώρα πιστεύετε;

³²Έρχεται η ώρα, έφτασε κιόλας, να σκορπιστείτε ο καθένας στο σπίτι του κι εμένα να μ' αφήσετε μόνον. Δεν είμαι όμως μόνος, γιατί είναι μαζί μου ο Πατέρας.

³³Αυτά σας τα είπα, ώστε ενωμένοι μαζί μου να έχετε ειρήνη. Ο κόσμος θα σας κάνει να υποφέρετε· αλλά εσείς να 'χετε θάρρος, γιατί εγώ τον έχω νικήσει τον κόσμο».

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 17

Η προσευχή του Ιησού για τους μαθητές του

¹Αφού τα είπε αυτά ο Ιησούς, σήκωσε τα μάτια του στον ουρανό και είπε: «Πατέρα, έφτασε η ώρα· φανέρωσε τη δόξα του Υιού σου, ώστε κι ο Υιός σου να φανερώσει τη δική σου δόξα.

- ²Εσύ του έδωσες εξουσία πάνω σε όλους τους ανθρώπους· έτσι κι αυτός θα δώσει την αιώνια ζωή σε όλους αυτούς που του εμπιστεύτηκες.
- ³Και να ποια είναι η αιώνια ζωή: Ν' αναγνωρίζουν οι άνθρωποι εσένα ως τον μόνο αληθινό Θεό, καθώς κι εκείνον που έστειλες, τον Ιησού Χριστό.
- ⁴Εγώ φανέρωσα τη δόξα σου πάνω στη γη, αφού ολοκλήρωσα το έργο που μου ανέθεσες να κάνω.
- ⁵Τώρα λοιπόν εσύ, Πατέρα, δόξασέ με κοντά σ' εσένα με τη δόξα που είχα κοντά σου προτού να γίνει ο κόσμος.
- ⁶»Εγώ σε έκανα γνωστό στους ανθρώπους που τους πήρες μέσα από τον κόσμο και μου τους εμπιστεύτηκες. Ανήκαν σ' εσένα, κι εσύ τους έδωσες σ' εμένα, κι έχουν δεχτεί το λόγο σου.
- ⁷Αυτοί τώρα ξέρουν πως όλα όσα μου έδωσες προέρχονται από σένα·
- ⁸γιατί τις διδαχές που μου έδωσες, εγώ τις έδωσα σ' αυτούς, κι αυτοί τις δέχτηκαν και αναγνώρισαν πως πραγματικά από σένα προέρχομαι, και πίστεψαν πως εσύ με έστειλες στον κόσμο.
- ⁹»Εγώ γι' αυτούς παρακαλώ. Δεν παρακαλώ για τον κόσμο αλλά γι' αυτούς που μου έδωσες, γιατί ανήκουν σ' εσένα.
- ¹⁰Κι όλα όσα είναι δικά μου είναι και δικά σου, και τα δικά σου είναι και δικά μου, και δι' αυτών θα φανερωθεί η δόξα μου.
- ¹¹Τώρα δεν είμαι πια μέσα στον κόσμο· ενώ αυτοί μένουν μέσα στον κόσμο, κι εγώ έρχομαι σ' εσένα. Άγιε Πατέρα, διατήρησέ τους στην πίστη με τη δύναμη του ονόματός σου που μου χάρισες, για να μείνουν ενωμένοι όπως εμείς.
- ¹²Όταν ήμουν μαζί τους στον κόσμο, εγώ τους διατηρούσα στην πίστη με τη δύναμη του ονόματός σου. Αυτούς που μου έδωσες τους φύλαξα, και κανένας απ' αυτούς δε χάθηκε, παρά μόνο ο άνθρωπος της απώλειας, για να εκπληρωθούν τα λόγια της Γραφής.

13 Τώρα όμως εγώ έρχομαι σ' εσένα, και τα λέω αυτά όσο είμαι ακόμα στον κόσμο, ώστε να έχουν τη δική μου τη χαρά μέσα τους σ' όλη την πληρότητά της.

14 Εγώ τους έδωσα το δικό σου μήνυμα· ο κόσμος όμως τους μίσησε γιατί δεν ανήκουν στον κόσμο, όπως και εγώ δεν προέρχομαι από τον κόσμο.

15 Σε παρακαλώ, όχι να τους πάρεις από τον κόσμο, αλλά να τους προστατέψεις από το διάβολο.

16 Δεν προέρχονται από τον πονηρό κόσμο, όπως και εγώ δεν προέρχομαι απ' αυτόν τον κόσμο.

17 Με την αλήθεια σου ξεχώρισέ τους από τον κόσμο· ο δικός σου ο λόγος είναι αλήθεια.

18 Όπως εσύ έστειλες εμένα στον κόσμο, έτσι κι εγώ έστειλα στον κόσμο αυτούς·

19 και για χάρη τους αφιερώνω και προσφέρω τον εαυτό μου σ' εσένα, ώστε κι αυτοί, με τη βοήθεια της αλήθειας, να είναι αφιερωμένοι σ' εσένα.

20 »Δεν προσεύχομαι μόνο γι' αυτούς αλλά και για κείνους που με το κήρυγμα αυτών θα πιστεύουν σ' εμένα,

21 ώστε να είναι όλοι ένα, όπως εσύ, Πατέρα, είσαι ενωμένος μ' εμένα κι εγώ μ' εσένα. Να είναι κι αυτοί ενωμένοι μ' εμάς, κι έτσι ο κόσμος να πιστέψει ότι μ' έστειλες εσύ.

22 Εγώ τη δόξα που μου έδωσες την έδωσα σ' αυτούς, για να είναι ένα μεταξύ τους, όπως εμείς είμαστε ένα:

23 Εγώ ενωμένος μαζί τους κι εσύ ενωμένος μαζί μου, ώστε ν' αποτελούν μια τέλεια ενότητα, κι έτσι ο κόσμος να καταλαβαίνει ότι μ' έστειλες εσύ κι ότι αγάπησες κι αυτούς όπως αγάπησες εμένα.

24 »Πατέρα, θέλω αυτοί που μου έδωσες να είναι μαζί μου όπου είμαι κι εγώ, για να μπορούν να βλέπουν τη δόξα μου, τη δόξα που μου χάρισες, γιατί με αγάπησες προτού να γίνει ο κόσμος.

²⁵Πατέρα, δίκαιε κριτή, ο κόσμος δε σε γνώρισε, ενώ εγώ σε γνώρισα, κι αυτοί εδώ έχουν αναγνωρίσει πως μ' έστειλες εσύ.

²⁶Τους έμαθα ποιος είσαι και θα συνεχίσω να τους το μαθαίνω, ώστε να είναι μέσα τους η αγάπη με την οποία με αγάπησες, όπως κι εγώ θα είμαι μέσα τους».

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 18

Η προδοσία και η σύλληψη του Ιησού

(Μτ 26,47-56· Μκ 14,43-50· Λκ 22,47-53)

¹Όταν τέλειωσε την προσευχή του ο Ιησούς, βγήκε μαζί με τους μαθητές του και πήγαν στην απέναντι πλευρά του χειμάρρου των Κέδρων. Εκεί ήταν ένας κήπος, όπου μπήκε ο Ιησούς και οι μαθητές του.

²Αυτόν τον τόπο τον ήξερε κι ο Ιούδας, αυτός που τον πρόδωσε, γιατί πολλές φορές πήγαινε εκεί ο Ιησούς με τους μαθητές του.

³Έρχεται, λοιπόν, εκεί ο Ιούδας με Ρωμαίους στρατιώτες και φρουρούς του ναού, που του έδωσαν οι αρχιερείς και οι Φαρισαίοι. Ήταν οπλισμένοι και κρατούσαν δαυλούς και λυχνάρια στα χέρια τους.

⁴Ο Ιησούς τα ήξερε όλα όσα τον περίμεναν· προχώρησε λοιπόν προς το μέρος τους και τους ρωτάει: «Ποιον γυρεύετε; »

⁵«Τον Ιησού από τη Ναζαρέτ», του αποκρίνονται. Τους λέει ο Ιησούς: «Εγώ είμαι». Ο Ιούδας που τον είχε προδώσει στεκόταν κι αυτός εκεί ανάμεσά τους.

⁶Μόλις, λοιπόν, τους είπε ο Ιησούς «εγώ είμαι», πισωδρόμησαν κι έπεσαν καταγής.

⁷Τότε τους ρώτησε πάλι: «Ποιον γυρεύετε; » Κι αυτοί είπαν: «Τον Ιησού από τη Ναζαρέτ».

⁸«Σας είπα ότι εγώ είμαι», τους αποκρίθηκε ο Ιησούς· «αν, λοιπόν, γυρεύετε εμένα, αφήστε τους αυτούς να φύγουν».

⁹Έτσι εκπληρώθηκε ο λόγος που είχε πει: «Δεν άφησα να χαθεί ούτε ένας απ' αυτούς που μου εμπιστεύτηκες».

10 Ο Σίμων Πέτρος είχε ένα μαχαίρι· το τραβάει, χτυπάει το δούλο του αρχιερέα και του κόβει το δεξί αυτί. Το όνομα του δούλου ήταν Μάλχος.

11 Τότε ο Ιησούς είπε στον Πέτρο: «Βάλε το μαχαίρι στη θήκη. Θέλεις να μην πιω το ποτήρι που όρισε ο Πατέρας για μένα; »

Ο Ιησούς οδηγείται στον Άννα

(Μτ 26,57-58· Μκ 14,53-54· Λκ 22,54)

12 Οι στρατιώτες με το χιλιάρχο και οι Ιουδαίοι φρουροί συνέλαβαν τότε τον Ιησού, τον έδεσαν

13 και τον έφεραν πρώτα στον Άννα. Αυτός ήταν πεθερός του Καϊάφα, που είχε για κείνη τη χρονιά το αξίωμα του αρχιερέα.

14 Ο Καϊάφας ήταν εκείνος που είχε δώσει τη συμβουλή στους Ιουδαίους άρχοντες, ότι συμφέρει να πεθάνει ένας άνθρωπος για το καλό ολόκληρου του λαού.

Ο Πέτρος αρνείται τον Ιησού

(Μτ 26,69-70· Μκ 14,66-68· Λκ 22,55-57)

15 Ο Σίμων Πέτρος κι ένας άλλος μαθητής ακολουθούσαν τον Ιησού. Αυτός ο άλλος μαθητής ήταν γνωστός του αρχιερέα κι έτσι μπήκε μαζί με τον Ιησού στην αυλή του αρχιερέα.

16 Ο Πέτρος όμως στεκόταν απ' έξω, κοντά στην πόρτα. Βγήκε, λοιπόν, εκείνος ο άλλος μαθητής ο γνωστός του αρχιερέα, μίλησε στη θυρωρό, κι εκείνη άφησε τον Πέτρο να μπει.

17 Ρωτάει τότε τον Πέτρο η νεαρή υπηρέτρια, η θυρωρός: «Μήπως είσαι κι εσύ από τους μαθητές αυτού του ανθρώπου; » Λέει εκείνος: «Όχι, δεν είμαι».

18 Εκεί στέκονταν οι δούλοι και οι φρουροί και, επειδή έκανε κρύο, είχαν ανάψει φωτιά και ζεσταίνονταν. Ήταν κι ο Πέτρος μαζί τους· στεκόταν κι αυτός και ζεσταινόταν.

Ο Άννας ανακρίνει τον Ιησού

(Μτ 26,59-66· Μκ 14,55-64· Λκ 22,66-71)

19 Ο αρχιερέας έκανε ερωτήσεις στον Ιησού για τους μαθητές του και για τη διδασκαλία του.

20 Ο Ιησούς του απάντησε: «Εγώ μίλησα φανερά στον κόσμο. Μιλούσα πάντοτε στις συναγωγές και στο ναό, όπου μαζεύονταν πάντοτε οι Ιουδαίοι· κρυφά δε δίδαξα τίποτε.

21 Τι ρωτάς εμένα; Ρώτησε αυτούς που άκουσαν τι τους είπα. Αυτοί ξέρουν εγώ τι είπα».

22 Μόλις είπε αυτά τα λόγια, ένας από τους φρουρούς, που ήταν εκεί κοντά, έδωσε ένα ράπισμα στον Ιησού και του είπε: «Έτσι απαντάς στον αρχιερέα; »

23 «Αν είπα κάτι κακό», του απάντησε ο Ιησούς, «πες ποιο ήταν αυτό· αν όμως μίλησα σωστά, γιατί με χτυπάς; »

24 Τότε ο Άννας έστειλε τον Ιησού δεμένο στον αρχιερέα Καϊάφα.

Ο Πέτρος αρνείται και πάλι τον Ιησού

(Μτ 26,71-75· Μκ 14,69-72· Λκ 22,58-62)

25 Εκεί, λοιπόν, που ο Σίμων Πέτρος στεκόταν και ζεσταινόταν, του λένε: «Μήπως είσαι κι εσύ από τους μαθητές εκείνου; »

26 Αυτός αρνήθηκε και είπε: «Δεν είμαι». Λέει ένας από τους δούλους του αρχιερέα, συγγενής εκείνου που του έκοψε ο Πέτρος το αυτί: «Δε σε είδα εγώ στον κήπο μαζί του; »

27 Ο Πέτρος πάλι αρνήθηκε, κι αμέσως τότε λάλησε ένας πετεινός.

Ο Ιησούς οδηγείται στον Πιλάτο

(Μτ 27,1-2.11-14· Μκ 15,1-5· Λκ 23,1-5)

28 Μετά οδήγησαν τον Ιησού από το σπίτι του Καϊάφα στο πραιτώριο. Ήταν νωρίς το πρωί. Οι Ιουδαίοι όμως δεν μπήκαν στο πραιτώριο για να μη βεβηλωθούν, αλλά να φάνε το Πάσχα καθαροί.

29 Ο Πιλάτος βγήκε έξω και τους λέει: «Για ποιο αδίκημα κατηγορείτε αυτόν τον άνθρωπο; »

30 Του αποκρίθηκαν: «Αν δεν ήταν κακοποιός, δε θα τον παραδίναμε σ' εσένα».

31Τους λέει τότε ο Πιλάτος: «Πάρτε τον εσείς και δικάστε τον σύμφωνα με το νόμο σας». Του λένε οι Ιουδαίοι: «Σ' εμάς δεν επιτρέπεται να επιβάλουμε ποινή θανάτου σε κανέναν».

32Έτσι εκπληρώθηκε ο λόγος που είχε πει ο Ιησούς, δηλώνοντας με τι είδους θάνατο θα πέθαινε.

33Ο Πιλάτος μπήκε πάλι μέσα στο πραιτώριο, διέταξε να φέρουν τον Ιησού και τον ρώτησε: «Εσύ είσαι ο βασιλιάς των Ιουδαίων; »

34Ο Ιησούς αποκρίθηκε: «Το ρωτάς αυτό από μόνος σου ή σου έχουν μιλήσει άλλοι για μένα; »

35«Μήπως εγώ είμαι Ιουδαίος; » του απάντησε ο Πιλάτος: «ο λαός ο δικός σου και οι αρχιερείς σε παρέδωσαν σ' εμένα· τι έκανες, λοιπόν; »

36Ο Ιησούς απάντησε: «Η δική μου βασιλεία δεν προέρχεται απ' αυτόν τον κόσμο· αν η βασιλεία μου προερχόταν απ' αυτόν τον κόσμο, οι στρατιώτες μου θα αγωνίζονταν να μην πέσω στα χέρια των Ιουδαίων αρχόντων. Αλλά η δική μου βασιλεία δεν προέρχεται από 'δω».

37Του λέει τότε ο Πιλάτος: «Είσαι, λοιπόν, βασιλιάς; » «Ναι, είμαι βασιλιάς, όπως το λες», αποκρίθηκε ο Ιησούς. «Εγώ γι' αυτό γεννήθηκα και γι' αυτό ήρθα στον κόσμο, για να φανερώσω την αλήθεια· όποιος αγαπάει την αλήθεια καταλαβαίνει τα λόγια μου».

38Του λέει ο Πιλάτος: «Και τι είναι αλήθεια; »

Ο Ιησούς καταδικάζεται σε θάνατο

(Μτ 27,15-31· Μκ 15,6-20· Λκ 23,13-25)

Όταν το είπε αυτό, βγήκε πάλι έξω στους Ιουδαίους και τους λέει: «Εγώ δεν βρίσκω κανένα λόγο για να τον καταδικάσω.

39Άλλωστε, υπάρχει μια συνήθεια σ' εσάς, να ελευθερώνω για χάρη σας έναν υπόδικο στη γιορτή του Πάσχα. Θέλετε, λοιπόν, να σας ελευθερώσω το βασιλιά των Ιουδαίων; »

40Όλοι όμως άρχισαν να φωνάζουν πάλι και να λένε: «Όχι αυτόν! Το Βαραββά! » Κι ήταν ο Βαραββάς ληστής.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 19

- ¹Τότε διέταξε ο Πιλάτος και πήραν τον Ιησού και τον μαστίγωσαν.
- ²Οι στρατιώτες έπλεξαν ένα στεφάνι από αγκάθια και το έβαλαν στο κεφάλι του, τον τύλιξαν μ' έναν κατακόκκινο μανδύα
- ³και του έλεγαν: «Ζήτω ο βασιλιάς των Ιουδαίων!» και τον χτυπούσαν στο πρόσωπο.
- ⁴Ο Πιλάτος βγήκε πάλι έξω προς τους Ιουδαίους και τους λέει: «Κοιτάξτε, σας τον φέρνω εδώ έξω για να δείτε κι εσείς πως δεν μπόρεσα να του βρω καμία αιτία για να τον καταδικάσω».
- ⁵Έφεραν, λοιπόν, έξω τον Ιησού, που φορούσε το αγκάθινο στεφάνι και τον κατακόκκινο μανδύα. Τους λέει ο Πιλάτος:
- ⁶«Ίδού ο άνθρωπος!» Όταν όμως τον είδαν έτσι οι αρχιερείς και οι φρουροί του ναού, άρχισαν να φωνάζουν και να λένε: «Σταύρωσέ τον, σταύρωσέ τον!» Τους λέει ο Πιλάτος: «Πάρτε τον εσείς και σταυρώστε τον· εγώ δεν του βρίσκω καμία αιτία καταδίκης».
- ⁷Του απάντησαν οι Ιουδαίοι: «Εμείς έχουμε νόμο, και σύμφωνα με το νόμο μας πρέπει να πεθάνει, γιατί ισχυρίστηκε πως είναι Υιός Θεού».
- ⁸Ο Πιλάτος, όταν άκουσε αυτόν το λόγο, φοβήθηκε ακόμη περισσότερο.
- ⁹Μπήκε πάλι μέσα στο πραιτώριο και λέει στον Ιησού: «Από πού είσαι εσύ;» Αλλά ο Ιησούς δεν του 'δωσε απόκριση.
- ¹⁰Του λέει τότε ο Πιλάτος: «Σ' εμένα δεν αποκρίνεσαι; Δεν ξέρεις πως έχω εξουσία να σε σταυρώσω, όπως έχω και εξουσία να σε αφήσω ελεύθερο;»
- ¹¹Ο Ιησούς του αποκρίθηκε: «Δε θα είχες καμία εξουσία πάνω μου, αν δε σου είχε δοθεί από το Θεό· γι' αυτό, εκείνος που με παρέδωσε σ' εσένα έχει μεγαλύτερο κρίμα από το δικό σου».
- ¹²Ο Πιλάτος, ακούγοντας αυτά τα λόγια, προσπάθησε για άλλη μια φορά να βρει τρόπο να τον αφήσει ελεύθερο· οι Ιουδαίοι όμως κραύγαζαν κι έλεγαν:

«Αν ελευθερώσεις αυτόν, δεν μπορείς να είσαι φίλος του αυτοκράτορα· όποιος κάνει τον εαυτό του βασιλιά, είναι εχθρός του αυτοκράτορα».

¹³Ο Πιλάτος, όταν άκουσε αυτά τα λόγια, διέταξε να φέρουν έξω τον Ιησού κι ο ίδιος κάθισε στην έδρα του δικαστή, στον τόπο που ονομάζεται Λιθόστρωτο –στα εβραϊκά «Γαββαθά».

¹⁴Ήταν σχεδόν μεσημέρι, παραμονή του Πάσχα. Λέει λοιπόν ο Πιλάτος στους Ιουδαίους: «Να ο βασιλιάς σας! »

¹⁵Τότε εκείνοι άρχισαν να φωνάζουν με κραυγές: «Θάνατος, θάνατος, σταύρωσέ τον! » Τους λέει ο Πιλάτος: «Το βασιλιά σας να σταυρώσω; » Αποκρίθηκαν οι αρχιερείς: «Δεν έχουμε άλλον βασιλιά, εκτός από τον αυτοκράτορα».

¹⁶Τότε κι ο Πιλάτος τούς τον παρέδωσε για να σταυρωθεί.

Η σταύρωση του Ιησού

(Μτ 27,32-56· Μκ 15,21-41· Λκ 23,26-49)

Οι στρατιώτες, λοιπόν, παρέλαβαν τον Ιησού και ξεκίνησαν.

¹⁷Και βγήκε αυτός από την πόλη σηκώνοντας στους ώμους του το σταυρό, μέχρι τον λεγόμενο «Τόπο του Κρανίου» –στα εβραϊκά λέγεται «Γολγοθά».

¹⁸Εκεί σταύρωσαν τον Ιησού. Μαζί του σταύρωσαν άλλους δύο, τον ένα από τη μια μεριά και τον άλλο από την άλλη, και στη μέση τον Ιησού.

¹⁹Ο Πιλάτος διέταξε επίσης κι έγραψαν μια επιγραφή, και την τοποθέτησαν πάνω στο σταυρό. Κι έγραφε: «Ιησούς ο Ναζωραίος, Βασιλιάς των Ιουδαίων».

²⁰Αυτή την επιγραφή τη διάβασαν πολλοί από τους Ιουδαίους, γιατί ο τόπος όπου σταυρώθηκε ο Ιησούς ήταν κοντά στην πόλη, και η επιγραφή ήταν γραμμένη εβραϊκά, ελληνικά και λατινικά.

²¹Διαμαρτύρονταν, λοιπόν, οι αρχιερείς των Ιουδαίων στον Πιλάτο: «Μη γράφεις “Βασιλιάς των Ιουδαίων”, αλλά ότι “εκείνος είπε, Είμαι βασιλιάς των Ιουδαίων”».

²²Τότε ο Πιλάτος αποκρίθηκε: «Ό, τι έγραψα, έγραψα».

²³Όταν, λοιπόν, οι στρατιώτες σταύρωσαν τον Ιησού, πήραν τα ρούχα του και τα μοίρασαν σε τέσσερα μερίδια, ένα μερίδιο για κάθε στρατιώτη. Πήραν επίσης και το χιτώνα, που ήταν χωρίς καμιά ραφή, υφαντός ολόκληρος από πάνω μέχρι κάτω.

²⁴Είπαν τότε μεταξύ τους: «Ας μην τον σκίσουμε, αλλά να ρίξουμε κλήρο για να δούμε ποιος θα τον πάρει». Έτσι εκπληρώθηκε η Γραφή, που έλεγε: Τα ρούχα μου μοιράσαν μεταξύ τους και το ιμάτιό μου το 'βαλαν στον κλήρο.

²⁵Αυτά έκαναν οι στρατιώτες. Κοντά στο σταυρό του Ιησού στέκονταν η μητέρα του, η αδερφή της η Μαρία, γυναίκα του Κλωπά, και η Μαρία η Μαγδαληνή.

²⁶Ο Ιησούς, όταν είδε τη μητέρα του και το μαθητή που αγαπούσε, να στέκεται πλάι της, λέει στη μητέρα του: «Αυτός τώρα είναι ο γιος σου».

²⁷Ύστερα λέει στο μαθητή: «Αυτή τώρα είναι η μητέρα σου». Από κείνη την ώρα ο μαθητής την πήρε στο σπίτι του.

²⁸Μετά απ' αυτό, ο Ιησούς γνωρίζοντας πως όλα είχαν φτάσει πια στο καθορισμένο τέλος, για να εκπληρωθεί η προφητεία της Γραφής, λέει: «Διψώ».

²⁹Εκεί κοντά, βρισκόταν ένα σκεύος γεμάτο ξίδι. Οι στρατιώτες βούτηξαν ένα σφουγγάρι στο ξίδι, το στήριξαν στην άκρη ενός κλαδιού από ύσσωπο και το 'φεραν στο στόμα του Ιησού.

³⁰Εκείνος όταν γεύτηκε το ξίδι είπε: «Τετέλεσται». Έγειρε το κεφάλι και παρέδωσε το πνεύμα.

Ο στρατιώτης λογχίζει την πλευρά του Ιησού

³¹Ήταν παραμονή του Πάσχα, και οι Ιουδαίοι δεν ήθελαν να μείνουν τα σώματα των σταυρωμένων πάνω στο σταυρό την ημέρα του Σαββάτου, γιατί η μέρα εκείνη ήταν πολύ μεγάλη γιορτή. Γι' αυτό παρακάλεσαν τον Πιλάτο να διατάξει να σπάσουν τα σκέλη τους και να τους πάρουν από 'κει.

³²Έτσι, οι στρατιώτες ήρθαν κι έσπασαν τα σκέλη του πρώτου, έπειτα του άλλου, που είχαν σταυρωθεί μαζί με τον Ιησού·

33Όταν όμως ήρθαν στον Ιησού, δεν του έσπασαν τα σκέλη, γιατί τον βρήκαν ήδη νεκρό.

34Ένας από τους στρατιώτες τού τρύπησε την πλευρά με τη λόγχη, κι αμέσως βγήκε από την πληγή αίμα και νερό.

35Αυτός που αναφέρει το γεγονός, το είδε με τα μάτια του, κι αυτό που αναφέρει είναι αληθινό. Ξέρει κι ο ίδιος πως λέει την αλήθεια, ώστε κι εσείς να το πιστέψετε.

36Μ' αυτά που έγιναν εκπληρώθηκε ο λόγος της Γραφής: Κανένα κόκαλό του δεν θα συντριφθεί.

37Κι ένας άλλος λόγος της Γραφής λέει: Θα στρέψουν τα μάτια τους σ' εκείνον που τον κέντησαν με τη λόγχη.

Η ταφή του Ιησού

(Μτ 27,57-61· Μκ 15,42-47· Λκ 23,50-56)

38Αφού έγιναν αυτά, ο Ιωσήφ από την πόλη Αρμαθαία παρακάλεσε τον Πιλάτο να του επιτρέψει να πάρει από το σταυρό το σώμα του Ιησού. Ο Ιωσήφ ήταν μαθητής του Ιησού, κρυφός όμως, γιατί φοβόταν τους Ιουδαίους. Ο Πιλάτος έδωσε την άδεια. Ήρθε, λοιπόν, ο Ιωσήφ και κατέβασε το σώμα του Ιησού.

39Ήρθε επίσης και ο Νικόδημος, αυτός που την πρώτη φορά είχε πάει νύχτα να συναντήσει τον Ιησού· αυτός έφερε ένα μίγμα από σμύρνα κι αλόη, εκατό περίπου λίτρες.

40Πήραν το σώμα του Ιησού και το έδεσαν με πάνινες λουρίδες, βάζοντας και τα αρώματα, όπως συνηθίζουν οι Ιουδαίοι να ετοιμάζουν το σώμα για την ταφή.

41Στο μέρος όπου σταυρώθηκε ο Ιησούς ήταν ένας κήπος, και μέσα στον κήπο ένα καινούριο μνήμα, όπου κανένας δεν είχε ακόμη ταφεί.

42Επειδή, λοιπόν, ήταν παραμονή της γιορτής των Ιουδαίων και το μνήμα ήταν κοντά, ενταφίασαν τον Ιησού εκεί.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 20

Το κενό μνήμα

(Μτ 28,1-10· Μκ 16,1-8· Λκ 24,1-12)

- ¹Την πρώτη μέρα μετά το Σάββατο, το πρωί, κι ενώ ήταν ακόμη σκοτεινά, έρχεται η Μαρία η Μαγδαληνή στο μνήμα και βλέπει την πέτρα μετατοπισμένη από την είσοδο του μνήματος.
- ²Τρέχει, λοιπόν, και πηγαίνει στο Σίμωνα Πέτρο και στον άλλο μαθητή που ο Ιησούς τον αγαπούσε, και τους λέει: «Πήραν τον Κύριο από το μνήμα και δεν ξέρουμε πού τον έβαλαν».
- ³Βγήκαν τότε έξω ο Πέτρος κι ο άλλος μαθητής κι έρχονταν στο μνήμα.
- ⁴Έτρεχαν κι οι δυο μαζί. Ο άλλος μαθητής όμως έτρεξε γρηγορότερα από τον Πέτρο κι έφτασε πρώτος στο μνήμα.
- ⁵Σκύβει μέσα για να δει και βλέπει τις πάνινες λουρίδες στο έδαφος, δεν μπήκε όμως μέσα.
- ⁶Έφτασε μετά κι ο Σίμων Πέτρος, που ερχόταν πίσω του, και μπήκε μέσα στο μνήμα. Εκεί βλέπει στο έδαφος τις πάνινες λουρίδες κάτω,
- ⁷και το σουδάριο με το οποίο είχαν δέσει το κεφάλι του Ιησού να μην είναι μαζί με τις λουρίδες, αλλά σε μια μεριά τυλιγμένο χωριστά.
- ⁸Εκείνη τη στιγμή, μπήκε μέσα κι ο άλλος μαθητής, που είχε έρθει πρώτος στο μνήμα, τα είδε αυτά και πίστεψε.
- ⁹Γιατί, ως τότε δεν είχαν καταλάβει τη Γραφή, που λέει ότι σύμφωνα με το σχέδιο του Θεού ο Μεσσίας θ' ανασταίνονταν από τους νεκρούς.
- ¹⁰Οι μαθητές έφυγαν τότε και γύρισαν πάλι στο σπίτι τους.

Η εμφάνιση του Ιησού στη Μαρία

(Μκ 16,9-11)

- ¹¹Η Μαρία όμως στεκόταν έξω κοντά στον τάφο κι έκλαιγε.
- ¹²Εκεί που έκλαιγε, σκύβει να δει μέσα στο μνήμα, και βλέπει δυο αγγέλους ντυμένους στα λευκά, να κάθονται εκεί που βρισκόταν πριν το σώμα του Ιησού, ο ένας προς το μέρος του κεφαλιού κι ο άλλος προς το μέρος των ποδιών.

¹³Της λένε τότε εκείνοι: «Γυναίκα, γιατί κλαις; » «Πήραν τον Κύριό μου», τους λέει αυτή, «και δεν ξέρω πού τον έβαλαν».

¹⁴Αφού τα είπε αυτά, γύρισε προς τα πίσω και βλέπει τον Ιησού να στέκεται όρθιος, δεν κατάλαβε όμως πως ήταν ο Ιησούς.

¹⁵Της λέει τότε εκείνος: «Γυναίκα, γιατί κλαις; Ποιον ζητάς; » Εκείνη νόμισε πως ήταν ο κηπουρός και του λέει: «Κύριε, αν τον πήρες εσύ, πες μου πού τον έβαλες, κι εγώ θα τον πάρω από 'κει».

¹⁶Της λέει ο Ιησούς: «Μαρία! » Γυρίζει εκείνη και του λέει: «Ραββουνί! » –που σημαίνει «Διδάσκαλε».

¹⁷«Μη μ' αγγίζεις», της λέει ο Ιησούς, «γιατί δεν ανέβηκα ακόμα προς τον Πατέρα μου· πήγαινε όμως στους αδερφούς μου και πες τους: “ανεβαίνω σ' εκείνον που είναι δικός μου και δικός σας Πατέρας, δικός μου και δικός σας Θεός”».

¹⁸Πηγαίνει τότε η Μαρία η Μαγδαληνή στους μαθητές και τους αναγγέλλει: «Είδα τον Κύριο! » Και διηγήθηκε αυτά που της είχε πει.

Η εμφάνιση του Ιησού στους μαθητές

(Μτ 28,16-20· Μκ 16,14-18· Λκ 24,36-49)

¹⁹Την ίδια εκείνη μέρα, δηλαδή την πρώτη μέρα μετά το Σάββατο, όταν βράδιασε κι ενώ οι μαθητές ήταν συγκεντρωμένοι κάπου με κλειστές τις πόρτες, επειδή φοβούνταν τις ιουδαϊκές αρχές, ήρθε ο Ιησούς, στάθηκε στη μέση και τους λέει: «Ειρήνη σ' εσάς».

²⁰Κι όταν το είπε αυτό, τους έδειξε τα χέρια και την πλευρά του. Οι μαθητές χάρηκαν που είδαν τον Κύριο.

²¹Ο Ιησούς τους είπε πάλι: «Ειρήνη σ' εσάς! Όπως ο Πατέρας έστειλε εμένα, έτσι στέλνω κι εγώ εσάς».

²²Έπειτα από τα λόγια αυτά, φύσηξε στα πρόσωπά τους και τους λέει: «Λάβετε Πνεύμα Άγιο.

²³Σε όποιους συγχωρήσετε τις αμαρτίες, θα τους είναι συγχωρημένες· σε όποιους τις κρατήσετε ασυγχώρητες, θα κρατηθούν έτσι».

Ο Ιησούς και ο Θωμάς

²⁴Ο Θωμάς όμως, ένας από τους δώδεκα μαθητές, που λεγόταν Δίδυμος, δεν ήταν μαζί τους όταν ήρθε ο Ιησούς.

²⁵Του έλεγαν λοιπόν οι άλλοι μαθητές: «Είδαμε τον Κύριο με τα μάτια μας». Αυτός όμως τους είπε: «Εγώ αν δεν δω στα χέρια του τα σημάδια από τα καρφιά, κι αν δε βάλω το δάχτυλό μου στα σημάδια από τα καρφιά, και δε βάλω το χέρι μου στη λογχοισμένη πλευρά του, δε θα πιστέψω».

²⁶Οχτώ μέρες αργότερα οι μαθητές ήταν πάλι μέσα στο σπίτι, μαζί τους κι ο Θωμάς. Έρχεται λοιπόν ο Ιησούς, ενώ οι πόρτες ήταν κλειστές, στάθηκε στη μέση και είπε: «Ειρήνη σ' εσάς».

²⁷Έπειτα λέει στο Θωμά: «Φέρε εσύ το δάχτυλό σου εδώ και δες τα χέρια μου, φέρε και το χέρι σου και βάλ' το στην πλευρά μου. Μην αμφιβάλλεις και πίστεψε».

²⁸Ο Θωμάς τότε του αποκρίθηκε: «Είσαι ο Κύριός μου και ο Θεός μου».

²⁹Του λέει τότε ο Ιησούς: «Πείστηκες επειδή με είδες με τα μάτια σου· μακάριοι εκείνοι που πιστεύουν χωρίς να μ' έχουν δει! »

Ο σκοπός της συγγραφής του Ευαγγελίου

³⁰Ο Ιησούς έκανε βέβαια και πολλά άλλα θαύματα μπροστά στους μαθητές του, που δεν είναι γραμμένα σ' αυτό εδώ το βιβλίο.

³¹Αυτά όμως γράφτηκαν για να πιστέψετε πως ο Ιησούς είναι ο Χριστός ο Υιός του Θεού, και πιστεύοντας να έχετε δι' αυτού τη ζωή.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ 21

Η εμφάνιση του Ιησού σε επτά μαθητές

¹Αργότερα ο Ιησούς εμφανίστηκε πάλι στους μαθητές στην όχθη της λίμνης της Τιβεριάδας. Και να πώς εμφανίστηκε:

²Ήταν μαζί ο Σίμων Πέτρος, ο Θωμάς που λεγόταν Δίδυμος, ο Ναθαναήλ, που καταγόταν από την Κανά της Γαλιλαίας, οι δύο γιοι του Ζεβεδαίου κι άλλοι δύο από τους μαθητές του.

³Τους λέει ο Σίμων Πέτρος: «Πηγαίνω να ψαρέψω». «Ερχόμαστε κι εμείς μαζί σου», του λένε εκείνοι. Βγήκαν έξω κι αμέσως ανέβηκαν στο πλοίο, αλλά όλη εκείνη τη νύχτα δεν έπιασαν τίποτα.

⁴Όταν πια ξημέρωσε, στάθηκε ο Ιησούς στο γιαλό· οι μαθητές όμως δεν ήξεραν ότι ήταν ο Ιησούς.

⁵Τους λέει τότε ο Ιησούς: «Παιδιά, μήπως έχετε κάτι για προσφάγι; » «Όχι», του αποκρίθηκαν.

⁶Εκείνος τότε τους λέει: «Ρίξτε το δίχτυ στη δεξιά μεριά του πλοίου και θα βρείτε ψάρια». Πραγματικά, έριξαν το δίχτυ, και τα ψάρια ήταν τόσα πολλά, που δεν μπορούσαν να τραβήξουν το δίχτυ.

⁷Λέει τότε στον Πέτρο ο μαθητής εκείνος που ο Ιησούς τον αγαπούσε: «Ο Κύριος είναι! » Μόλις άκουσε ο Σίμων Πέτρος πως είναι ο Κύριος, ζώστηκε το μάτιό του, επειδή ήταν γυμνός, και ρίχτηκε στο νερό.

⁸Οι άλλοι μαθητές ήρθαν με το πλοιάριο, σέρνοντας το δίχτυ με τα ψάρια, γιατί δεν απείχαν από τη στεριά παρά εκατό περίπου μέτρα.

⁹Όταν αποβιβάστηκαν στη στεριά, βλέπουν εκεί αναμμένη μια ανθρακιά κι ένα ψάρι πάνω στη φωτιά, και ψωμί.

¹⁰Τους λέει ο Ιησούς: «Φέρτε από τα ψάρια που πιάσατε τώρα».

¹¹Ανέβηκε τότε στο πλοίο ο Σίμων Πέτρος και τράβηξε το δίχτυ στη στεριά, γεμάτο μεγάλα ψάρια, για την ακρίβεια εκατόν πενήντα τρία. Κι ενώ ήταν τόσα πολλά ψάρια, το δίχτυ δεν είχε σκιστεί.

¹²«Ελάτε να φάτε», τους λέει ο Ιησούς. Και κανείς από τους μαθητές δεν τολμούσε να τον ρωτήσει, «εσύ ποιος είσαι; » γιατί ήξεραν πως είναι ο Κύριος.

¹³Έρχεται ο Ιησούς, παίρνει το ψωμί και τους το μοιράζει. Το ίδιο έκανε και με το ψάρι.

¹⁴Αυτή ήταν η τρίτη εμφάνιση του Ιησού στους μαθητές μετά την ανάστασή του.

Ο Ιησούς και ο Πέτρος

15Όταν, λοιπόν, έφαγαν, λέει ο Ιησούς στο Σίμωνα Πέτρο: «Σίμων, γιε του Ιωνά, μ' αγαπάς περισσότερο απ' όσο αυτοί εδώ; » «Ναι, Κύριε», του απαντάει ο Πέτρος, «εσύ ξέρεις πως σ' αγαπώ». Του λέει τότε: «Βόσκει τ' αρνιά μου».

16Τον ρωτάει πάλι για δεύτερη φορά: «Σίμων, γιε του Ιωνά, μ' αγαπάς; » «Ναι, Κύριε», του αποκρίνεται εκείνος, «εσύ ξέρεις ότι σ' αγαπώ». Του λέει τότε: «Ποίμαινε τα πρόβατά μου».

17Τον ρωτάει για τρίτη φορά: «Σίμων, γιε του Ιωνά, μ' αγαπάς; » Στενοχωρήθηκε ο Πέτρος που τον ρώτησε για τρίτη φορά «μ' αγαπάς; » και του απαντάει: «Κύριε, εσύ τα ξέρεις όλα· εσύ ξέρεις ότι σ' αγαπώ». Του λέει τότε ο Ιησούς: «Βόσκει τα πρόβατά μου.

18Όταν ήσουν νεότερος, έδενες τη ζώνη στη μέση σου και πήγαινες όπου ήθελες εσύ· όταν όμως γεράσεις, σε βεβαιώνω πως θ' απλώσεις τα χέρια σου, και κάποιος άλλος θα σε ζώσει και θα σε πάει εκεί που δε θέλεις».

19Αυτό το είπε για να δείξει με ποιον θάνατο θα δόξαζε το Θεό. Κι αφού το είπε αυτό, του λέει: «Ακολουθήσέ με».

Ο Ιησούς και ο αγαπημένος μαθητής

20Γυρίζει τότε ο Πέτρος και βλέπει να ακολουθεί κι ο μαθητής που ο Ιησούς τον αγαπούσε, εκείνος που στο δείπνο είχε γείρει στο στήθος του και του είχε πει: «Κύριε, ποιος είναι αυτός που θα σε παραδώσει; »

21Όταν λοιπόν τον είδε ο Πέτρος, λέει στον Ιησού: «Κύριε, και μ' αυτόν τι θα γίνει; »

22Ο Ιησούς του λέει: «Κι αν εγώ θέλω αυτός να με περιμένει ώσπου να ξανάρθω, τι έχει να κάνει αυτό μ' εσένα; Εσύ ακολούθησέ με».

23Διαδόθηκε, λοιπόν, αυτός ο λόγος στους αδερφούς, ότι δηλαδή ο μαθητής εκείνος δε θα πεθάνει. Ενώ ο Ιησούς δεν του είπε πως δε θα πεθάνει, αλλά «κι αν εγώ θέλω αυτός να με περιμένει ώσπου να ξανάρθω, τι έχει να κάνει αυτό μ' εσένα; »

24Αυτός είναι ο μαθητής που επιβεβαιώνει αυτά τα γεγονότα και που τα έγγραψε. Κι εμείς ξέρουμε πως λέει την αλήθεια.

²⁵Υπάρχουν κι άλλα πολλά που έκανε ο Ιησούς, που, αν γραφτούν ένα προς ένα, ούτε ο κόσμος ολόκληρος δε θα χωρούσε, νομίζω, τα βιβλία που θα 'πρεπε να γραφτούν. Αμήν.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 1

Η υπόσχεση για την αποστολή του Αγίου Πνεύματος Η ανάληψη του Χριστού

- ¹Στο πρώτο μου βιβλίο, Θεόφιλε, διηγήθηκα όλα όσα ο Ιησούς έκανε και δίδαξε, από την αρχή
- ²ως την ημέρα που αναλήφθηκε, αφού πρώτα έδωσε εντολές, με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος, στους αποστόλους που είχε διαλέξει ο ίδιος.
- ³Μετά το θάνατό του παρουσιάστηκε σ' αυτούς ζωντανός με πολλές αποδείξεις: για σαράντα μέρες τούς εμφανιζόταν και τους μιλούσε σχετικά με τη βασιλεία του Θεού.
- ⁴Ενώσω ήταν μαζί τους κι έτρωγε, τους παρήγγειλε: «Μην απομακρυνθείτε από τα Ιεροσόλυμα, αλλά να περιμένετε από τον Πατέρα την εκπλήρωση της υποσχέσεως για την οποία σας μίλησα:
- ⁵ότι, δηλαδή, ενώ ο Ιωάννης βάφτιζε με νερό, εσείς θα βαφτιστείτε σε λίγες μέρες με το Άγιο Πνεύμα».
- ⁶Οι μαθητές, λοιπόν, συγκεντρώθηκαν μια μέρα και τον ρωτούσαν: «Κύριε, έφτασε άραγε η ώρα να αποκαταστήσεις τη βασιλεία στον Ισραήλ; »
- ⁷Κι αυτός τους απάντησε: «Εσείς δεν μπορείτε να γνωρίζετε τον ακριβή χρόνο· αυτόν τον κρατάει ο Πατέρας στην αποκλειστική του εξουσία.
- ⁸Θα λάβετε όμως δύναμη όταν θα 'ρθει το Άγιο Πνεύμα σ' εσάς, και θα γίνετε μάρτυρες δικοί μου, στην Ιερουσαλήμ, σε όλη την Ιουδαία και στη Σαμάρεια και ως τα πέρατα της γης».
- ⁹Μόλις τα είπε αυτά, κι ενώ εκείνοι τον κοίταζαν, ανυψώθηκε προς τον ουρανό, και μια νεφέλη τον έκρυψε από τα μάτια τους.
- ¹⁰Και καθώς κοίταζαν που ανέβαινε προς τον ουρανό, ξαφνικά δυο άντρες εμφανίστηκαν μπροστά τους με άσπρα ενδύματα,

¹¹και τους είπαν: «Γαλιλαίοι, τι σταθήκατε και κοιτάτε στον ουρανό; Αυτός ο Ιησούς, που αναλήφθηκε από ανάμεσά σας στον ουρανό, έτσι θα 'ρθει πάλι, με τον ίδιο τρόπο που τον είδατε να πηγαίνει εκεί».

Η εκλογή του διαδόχου του Ιούδα

¹²Τότε αυτοί γύρισαν στην Ιερουσαλήμ από το όρος των Ελαιών, που ήταν κοντά στην Ιερουσαλήμ και απείχε περίπου ένα χιλιόμετρο.

¹³Όταν μπήκαν στην πόλη, ανέβηκαν στο ανώγι όπου έμεναν: ο Πέτρος, ο Ιάκωβος ο Ιωάννης και ο Ανδρέας, ο Φίλιππος και ο Θωμάς, ο Βαρθολομαίος και ο Ματθαίος, ο Ιάκωβος του Αλφαίου, ο Σίμων ο Ζηλωτής και ο Ιούδας του Ιακώβου.

¹⁴Όλοι αυτοί, με μια ψυχή ήταν αφοσιωμένοι στην προσευχή και τη δέηση προς το Θεό. Μαζί τους ήταν και γυναίκες, καθώς και η Μαρία, μητέρα του Ιησού, και τα αδέρφια του.

¹⁵Μια από κείνες τις μέρες, σηκώθηκε ο Πέτρος, στάθηκε ανάμεσα στους μαθητές –είχαν συγκεντρωθεί περίπου εκατόν είκοσι πρόσωπα– και είπε:

¹⁶«Αδερφοί μου, δεν μπορούσε παρά να πραγματοποιηθούν αυτά τα λόγια της Γραφής. Τα είχε πει από παλιά το Άγιο Πνεύμα με το στόμα του Δαβίδ σχετικά με τον Ιούδα, που έγινε οδηγός εκείνων που συνέλαβαν τον Ιησού.

¹⁷Ήταν κι αυτός ένας από μας και είχε αξιωθεί να λάβει το ίδιο λειτούργημα με το δικό μας.

¹⁸Ο άνθρωπος αυτός, λοιπόν, με τα λεφτά που πήρε ως αμοιβή για το έγκλημά του, αγόρασε ένα χωράφι. Έπεσε όμως με το πρόσωπο στη γη, σκίστηκε η κοιλιά του και χύθηκαν έξω όλα του τα σπλάχνα.

¹⁹Αυτό μαθεύτηκε σ' όλους τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ, και γι' αυτό εκείνο το χωράφι ονομάστηκε στη δική τους γλώσσα Ακελδαμά, δηλαδή "Χωράφι Αίματος".

²⁰Σχετικά έχει γραφτεί στο βιβλίο των Ψαλμών: Το σπίτι του να ερημωθεί, και να μην κατοικήσει κανείς σ' αυτό, και: Την αποστολή του να την πάρει άλλος.

21-22»Πρέπει, λοιπόν, ένας από τους άντρες που ήταν μαζί μας όλον τον καιρό που ο Κύριος, ο Ιησούς, συναναστράφηκε μ' εμάς, αρχίζοντας από τότε που βαφτίστηκε από τον Ιωάννη, ως την ημέρα που αναλήφθηκε από ανάμεσά μας, να γίνει μάρτυρας μαζί μ' εμάς ότι ο Ιησούς αναστήθηκε».

23Πρότειναν, λοιπόν, δύο: τον Ιωσήφ, που τον έλεγαν Βαρσαββά και που πήρε και το όνομα Ιούστος, και το Ματθία.

24Ύστερα προσευχήθηκαν και είπαν: »Εσύ, Κύριε, που ξέρεις τις καρδιές όλων, δείξε μας ποιον από τους δύο αυτούς διάλεξες

25να αναλάβει τη θέση στο λειτούργημα αυτό και στην αποστολή που εγκατέλειψε ο Ιούδας και πήγε στη θέση που του άξιζε».

26Ύστερα έβαλαν κλήρους με τα ονόματά τους, κι ο κλήρος έπεσε στο Ματθία, ο οποίος και προστέθηκε στους έντεκα αποστόλους.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 2

Η δωρεά του Αγίου Πνεύματος

1Όταν έφτασε η ημέρα της Πεντηκοστής, ήταν όλοι μαζί συγκεντρωμένοι με ομοψυχία στο ίδιο μέρος.

2Ξαφνικά ήρθε από τον ουρανό μια βουή σαν να φυσούσε δυνατός άνεμος, και γέμισε όλο το σπίτι όπου έμεναν.

3Επίσης τους παρουσιάστηκαν γλώσσες σαν φλόγες φωτιάς, που μοιράστηκαν και κάθισαν από μία στον καθένα απ' αυτούς.

4Όλοι τότε πλημμύρισαν από Πνεύμα Άγιο και άρχισαν να μιλούν σε άλλες γλώσσες, ανάλογα με την ικανότητα που τους έδινε το Πνεύμα.

5Στην Ιερουσαλήμ βρίσκονταν τότε ευσεβείς Ιουδαίοι από όλα τα μέρη του κόσμου.

6Όταν ακούστηκε αυτή η βουή, συγκεντρώθηκε πλήθος απ' αυτούς και ήταν κατάπληκτοι, γιατί ο καθένας τους άκουγε τους αποστόλους να μιλάνε στη δική του γλώσσα.

⁷Είχαν μείνει όλοι εκστατικοί και με απορία έλεγαν μεταξύ τους: «Μα αυτοί όλοι που μιλάνε δεν είναι Γαλιλαίοι;

⁸Πώς, λοιπόν, εμείς τους ακούμε να μιλάνε στη δική μας μητρική γλώσσα;

⁹Πάρθοι, Μήδοι και Ελαμίτες, κάτοικοι της Μεσοποταμίας, της Ιουδαίας και της Καππαδοκίας, του Πόντου και της Ασίας,

¹⁰της Φρυγίας και της Παμφυλίας, της Αιγύπτου, και από τα μέρη της λιβυκής Κυρήνης, Ρωμαίοι που είναι εγκατεστημένοι εδώ,

¹¹Κρητικοί και Άραβες, όλοι εμείς, είτε ιουδαϊκής καταγωγής είτε προσήλυτοι, τους ακούμε να μιλούν στις γλώσσες μας για τα θαυμαστά έργα του Θεού».

¹²Όλοι, λοιπόν, εκστατικοί κι απορημένοι έλεγαν ο ένας στον άλλο: «Τι να σημαίνει άραγε αυτό; »

¹³Άλλοι πάλι χλεύαζαν και έλεγαν: «Ετούτοι πρέπει να 'ναι πολύ μεθυσμένοι».

Το κήρυγμα του Πέτρου

¹⁴Τότε σηκώθηκε ο Πέτρος μαζί με τους άλλους έντεκα αποστόλους και με δυνατή φωνή τούς είπε: «Ιουδαίοι κι όλοι εσείς που βρίσκεστε στην Ιερουσαλήμ! Θα σας εξηγήσω τι συμβαίνει, κι ακούστε καλά τα λόγια μου:

¹⁵Αυτοί δεν είναι μεθυσμένοι, όπως εσείς νομίζετε· αφού η ώρα είναι ακόμη εννιά το πρωί.

¹⁶Αυτό που βλέπετε είναι εκείνο που είπε ο Θεός μέσω του προφήτη Ιωήλ:

¹⁷Αυτό θα συμβεί στις έσχατες ημέρες, λέει ο Θεός: Θα χαρίσω πλουσιοπάροχα το Πνεύμα μου σε κάθε άνθρωπο· έτσι, οι γιοι σας κι οι θυγατέρες σας θα κηρύξουν την αλήθεια· οι νέοι σας θα δουν οράματα κι οι γέροντές σας θα ονειρευτούν όνειρα θεϊκά.

¹⁸Και σ' αυτούς που μου ανήκουν, άντρες και γυναίκες, θα χαρίσω, τις ημέρες εκείνες, πλουσιοπάροχα το Πνεύμα μου, κι αυτοί θα κηρύξουν την αλήθεια του Θεού.

- ¹⁹Θα δείξω θαυμαστά σημάδια πάνω, στον ουρανό και κάτω, στη γη: αίμα και φωτιά και σύννεφο καπνού.
- ²⁰Ο ήλιος θα μεταβληθεί σε σκοτάδι και το φεγγάρι θα γίνει κόκκινο σαν αίμα πριν έρθει η ημέρα του Κυρίου η μεγάλη και λαμπρή.
- ²¹Όποιος τότε επικαλεστεί το όνομα του Κυρίου, θα σωθεί.
- ²²Ισραηλίτες, ακούστε αυτά που θα σας πω: Ποιος ήταν ο Ιησούς ο Ναζωραίος σάς το απέδειξε ο Θεός με τα θαύματα και τα καταπληκτικά έργα που έκανε μέσω αυτού ανάμεσά σας. Αυτά τα ξέρετε εσείς οι ίδιοι πολύ καλά.
- ²³Κι όμως εσείς τον Ιησού τον θανατώσατε, βάζοντας ανθρώπους που δεν έχουν το νόμο του Θεού να τον καρφώσουν στο σταυρό. Βέβαια, σας παραδόθηκε, γιατί έτσι είχε ορίσει ο Θεός, που το θέλησε και το γνώριζε.
- ²⁴Ο Θεός όμως τον ανέστησε, ελευθερώνοντάς τον από τα δεσμά του θανάτου, γιατί ήταν αδύνατο να τον κρατήσει πια ο θάνατος.
- ²⁵Πραγματικά, ο Δαβίδ λέει γι' αυτόν: Βλέπω τον Κύριο πάντοτε μπροστά μου· είναι στα δεξιά μου για να με προστατέψει.
- ²⁶Γι' αυτό χαίρεται η καρδιά μου και τραγουδάει η γλώσσα μου· κι όταν το σώμα μου πάει στον τάφο, θα έχει την ελπίδα συντροφιά.
- ²⁷Δε θα εγκαταλείψεις την ψυχή μου στον άδη, ούτε θ' αφήσεις τον άγιό σου να γνωρίσει τη φθορά.
- ²⁸Μου 'δειξες το δρόμο προς τη ζωή. Θα με γεμίσεις ευφροσύνη, όταν θα είμαι κοντά σου.
- ²⁹Αδερφοί, μπορώ να σας πω ελεύθερα για τον προπάτορα, το βασιλιά Δαβίδ, ότι και πέθανε και θάφτηκε και το μνήμα του υπάρχει εδώ μέχρι σήμερα.
- ³⁰Επειδή όμως ήταν προφήτης και γνώριζε ότι ο Θεός τού υποσχέθηκε με όρκο πως από έναν απόγονό του θα αναδείξει το Χριστό ως άνθρωπο για να καθίσει στο θρόνο του,
- ³¹μίλησε προφητικά για την ανάσταση του Χριστού, ο οποίος, ούτε εγκαταλείφθηκε στον άδη, ούτε στο σώμα του γνώρισε φθορά.

32»Αυτόν τον Ιησού τον ανέστησε ο Θεός, και για το γεγονός αυτό όλοι εμείς είμαστε μάρτυρες.

33Αφού, λοιπόν, ανέβηκε με τη δύναμη του Θεού στον ουρανό και έλαβε από τον Πατέρα το Άγιο Πνεύμα που του το είχε υποσχεθεί, το μοίρασε πλούσια σ' εμάς, αυτό που τις ενέργειές του εσείς τώρα βλέπετε και ακούτε.

34Ο Δαβίδ, βέβαια, δεν ανέβηκε στον ουρανό, κι όμως λέει ο ίδιος: Είπε ο Κύριος στον Κύριό μου: κάθισε στα δεξιά μου,

35ώσπου να υποτάξω τους εχθρούς σου κάτω απ' τα πόδια σου.

36Ας γνωρίζει, λοιπόν, με βεβαιότητα ο κάθε Ισραηλίτης ότι αυτόν τον Ιησού, που εσείς τον σταυρώσατε, ο Θεός τον ανέδειξε Κύριο και Μεσσία! »

37Όταν τ' άκουσαν αυτά, ένιωσαν, βαθιά συντριβή και είπαν στον Πέτρο και στους άλλους αποστόλους: «Τι να κάνουμε, αδερφοί; »

38Κι ο Πέτρος τους απάντησε: «Να μετανοήσετε, και να βαφτιστεί ο καθένας σας στο όνομα του Ιησού Χριστού, για να συγχωρηθούν οι αμαρτίες σας, κι έτσι θα λάβετε τη δωρεά του Αγίου Πνεύματος.

39Αυτά που υποσχέθηκε ο Θεός είναι για σας και για τα παιδιά σας και για όλους που βρίσκονται μακριά, όσους θα προσκαλέσει ο Κύριος, ο Θεός μας».

40Και με πολλά άλλα λόγια ακόμα ο Πέτρος τους θερμοπαρακαλούσε και τους παρότρυνε λέγοντας: «Σωθείτε από την καταστροφή, που έρχεται πάνω στη διεστραμμένη αυτή γενιά! »

41Τότε όσοι δέχτηκαν με χαρά το λόγο του βαφτίστηκαν, και προστέθηκαν στην εκκλησία την ημέρα εκείνη περίπου τρεις χιλιάδες άνθρωποι.

Η ζωή μέσα στην πρώτη κοινότητα

42Όλοι αυτοί ήταν αφοσιωμένοι στη διδασκαλία των αποστόλων και στη μεταξύ τους κοινωνία, στην τέλεση της θείας Ευχαριστίας και στις προσευχές.

43Ένα δέος τούς κατείχε όλους όσοι έβλεπαν πολλά εκπληκτικά θαύματα να γίνονται μέσω των αποστόλων.

⁴⁴Όλοι οι πιστοί ζούσαν σε έναν τόπο και είχαν τα πάντα κοινά·

⁴⁵πουλούσαν ακόμα και τα κτήματα και τα υπάρχοντά τους, και μοίραζαν τα χρήματα σε όλους, ανάλογα με τις ανάγκες του καθενός.

⁴⁶Κάθε μέρα συγκεντρώνονταν με ομοψυχία στο ναό, τελούσαν τη θεία Ευχαριστία σε σπίτια, τρώγοντας την τροφή τους γεμάτοι χαρά και με απλότητα στην καρδιά.

⁴⁷Δοξολογούσαν το Θεό, κι όλος ο λαός τούς εκτιμούσε. Και ο Κύριος πρόσθετε κάθε μέρα στην εκκλησία αυτούς που σώζονταν.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 3

Η θεραπεία του χωλού

¹Κάποια μέρα, ανέβαιναν μαζί ο Πέτρος κι ο Ιωάννης στο ναό, στις τρεις το απόγευμα, την ώρα της προσευχής.

²Μπροστά στην πύλη του ναού, που λέγεται Ωραία, έφερναν έναν άνθρωπο χωλό εκ γενετής και τον έβαζαν κάθε μέρα εκεί για να ζητάει ελεημοσύνη απ' αυτούς που έμπαιναν στο ναό.

³Μόλις αυτός είδε τον Πέτρο και τον Ιωάννη που ήταν έτοιμοι να μπουν στο ναό, τούς παρακάλεσε να του δώσουν ελεημοσύνη.

⁴Ο Πέτρος έστρεψε το βλέμμα του σ' αυτόν, όπως κι ο Ιωάννης και του είπε: «Κοίταξέ μας».

⁵Αυτός τους κοίταξε με προσοχή περιμένοντας κάτι να πάρει απ' αυτούς.

⁶Αλλά ο Πέτρος είπε: «Χρήματα ασημένια και χρυσά δεν έχω· αυτό όμως που έχω, αυτό σου δίνω: στο όνομα του Ιησού Χριστού του Ναζωραίου, σήκω πάνω και περπάτα! »

⁷Και πιάνοντάς τον από το δεξί χέρι τον σήκωσε. Αμέσως στερεώθηκαν τα πόδια του και οι αστράγαλοί του,

⁸και μ' ένα πήδημα στάθηκε όρθιος κι άρχισε να περπατάει. Ύστερα μπήκε μαζί τους στο ναό περπατώντας και πηδώντας και δοξολογώντας το Θεό.

⁹Και τον είδαν όλοι να περπατάει και να δοξάζει το Θεό.

¹⁰Τον αναγνώρισαν λοιπόν, ότι αυτός ήταν που καθόταν και ζητιάνευε στην Ωραία πύλη του ναού. Γέμισαν τότε με θαυμασμό και κατάπληξη γι' αυτό που του συνέβη.

Ομιλία του Πέτρου στο ναό

¹¹Ενώ ο χωλός που θεραπεύτηκε ακολουθούσε από κοντά τον Πέτρο και τον Ιωάννη, μαζεύτηκαν γύρω τους κατάπληκτοι όλοι οι άνθρωποι στη στοά που λεγόταν «του Σολομώντα».

¹²Όταν τους είδε ο Πέτρος είπε στον κόσμο: «Ισραηλίτες, γιατί θαυμάζετε γι' αυτό, και τι μας κοιτάτε έτσι, σαν να ήταν με δική μας δύναμη ή με δική μας ευσέβεια που τον κάναμε αυτόν εδώ να περπατάει;

¹³Ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, ο Θεός των προπατόρων μας, έδειξε τη δόξα του Ιησού του δούλου του, που εσείς τον παραδώσατε να σταυρωθεί και τον αρνηθήκατε μπροστά στον Πιλάτο, όταν εκείνος είχε αποφασίσει να τον αφήσει ελεύθερο.

¹⁴Εσείς αρνηθήκατε τον άγιο και δίκαιο, και ζητήσατε να ελευθερωθεί για χάρη σας ένας φονιάς.

¹⁵Και σκοτώσατε αυτόν που έφερε τη ζωή. Ο Θεός όμως τον ανέστησε από τους νεκρούς και αυτού του γεγονότος εμείς είμαστε μάρτυρες.

¹⁶Και τούτον εδώ, που τον βλέπετε και τον γνωρίζετε, τον στερέωσε στα πόδια του το όνομα του Ιησού και η πίστη σ' αυτόν. Η πίστη που δίνει ο Ιησούς τον έκανε σωματικά ακέραιο, όπως όλοι το βλέπετε μπροστά σας.

¹⁷»Και τώρα, αδέρφια, ξέρω πως ό, τι κάνατε το κάνατε από άγνοια, όπως και οι άρχοντές σας.

¹⁸Έτσι πραγματοποίησε ο Θεός αυτά που είχε προαναγγείλει με το στόμα όλων των προφητών ότι θα πάθει ο Μεσσίας του.

¹⁹Μετανοήστε, λοιπόν και επιστρέψτε στο Θεό, για να εξαλειφθούν οι αμαρτίες σας,

²⁰ώστε να ῥθει ο καιρός που ο Κύριος θα σας ανακουφίσει από τα δεινά, στέλνοντας τον Ιησού, που τον έχει χρίσει για σας Μεσσία.

²¹Αυτός είναι καθορισμένος να μείνει στον ουρανό ώσπου να πραγματοποιηθούν όλα όσα είπε ο Θεός με το στόμα όλων των άγιων προφητών του από πολύ παλιά.

²²Ο Μωυσής είπε στους προγόνους μας: Έναν προφήτη σαν κι εμένα θα σας στείλει ο Κύριος ο Θεός σας μέσα από το λαό σας. Αυτόν να ακούτε σε όλα όσα θα σας πει.

²³Κι όποιος δεν ακούσει τον προφήτη αυτόν, θα αποκοπεί από το λαό και θα εξολοθρευτεί.

²⁴Τα ίδια είπαν και όλοι οι προφύτες από το Σαμουήλ και έπειτα, όσοι κήρυξαν και προανάγγειλαν τις μέρες αυτές.

²⁵Εσείς είστε τα παιδιά των προφητών και οι κληρονόμοι της διαθήκης που έδωσε ο Θεός στους προγόνους μας, όταν έλεγε στον Αβραάμ: Ο απόγονός σου θα φέρει ευλογία σ' όλους τους λαούς της γης.

²⁶Έτσι ο Θεός φανέρωσε το δούλο του, τον Ιησού, και τον έστειλε πρώτα σ' εσάς για να σας ευλογήσει, απομακρύνοντας τον καθένα σας από το στραβό σας δρόμο».

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 4

Ο Πέτρος και ο Ιωάννης στο συνέδριο

¹Ενώ αυτοί μιλούσαν στο λαό, τους πλησίασαν οι ιερείς και ο διοικητής της φρουράς του ναού και οι Σαδδουκαίοι,

²αγανακτισμένοι, γιατί δίδασκαν το λαό και κήρυτταν ότι η ανάσταση του Ιησού αποδεικνύει την ανάσταση των νεκρών.

³Τους συνέλαβαν, λοιπόν, και τους έβαλαν στη φυλακή ως την επόμενη μέρα, γιατί ήταν κιάλας βράδυ.

⁴Πολλοί όμως απ' αυτούς που άκουσαν το λόγο του Πέτρου πίστεψαν, κι ο αριθμός των αντρών στην εκκλησία έφτασε τις πέντε χιλιάδες.

- ⁵Την άλλη μέρα μαζεύτηκαν στα Ιεροσόλυμα οι άρχοντες των Ιουδαίων, οι πρεσβύτεροι και οι γραμματείς,
- ⁶καθώς και ο Άννας ο αρχιερέας, ο Καϊάφας, ο Ιωάννης, ο Αλέξανδρος και όσοι άλλοι κατάγονταν από οικογένεια αρχιερατική.
- ⁷Τους έβαλαν να σταθούν στη μέση και τους ρώτησαν: «Με ποια δύναμη ή στο όνομα τίνος το κάνατε αυτό εσείς; »
- ⁸Τότε ο Πέτρος, γεμάτος από το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος, τους είπε: «Άρχοντες του λαού και πρεσβύτεροι,
- ⁹σήμερα μας δικάζετε γιατί ευεργετήσαμε έναν άρρωστο άνθρωπο και μας ρωτάτε πώς σώθηκε.
- ¹⁰Μάθετέ το, λοιπόν, όλοι σας και όλος ο λαός του Ισραήλ: Με τη δύναμη του ονόματος του Ιησού Χριστού του Ναζωραίου, που εσείς σταυρώσατε, κι ο Θεός τον ανέστησε από τον τάφο, μ' αυτή τη δύναμη στέκεται αυτός μπροστά σας υγιής.
- ¹¹Αυτός είναι ο λίθος που περιφρονήθηκε από σας τους οικοδόμους και που έγινε το πιο βασικό αγκωνάρι.
- ¹²Από κανέναν άλλο δεν μπορεί να προέλθει η σωτηρία ούτε υπάρχει άλλο πρόσωπο κάτω από τον ουρανό δοσμένο στους ανθρώπους με το οποίο να μπορούμε να σωθούμε».
- ¹³Όταν είδαν το θάρρος του Πέτρου και του Ιωάννη και ξέροντας ότι είναι άνθρωποι αγράμματοι κι απλοϊκοί, έμειναν κατάπληκτοι. Τους ήξεραν ότι αυτοί ήταν μαζί με τον Ιησού.
- ¹⁴Βλέποντας όμως και τον άνθρωπο που θεραπεύτηκε να είναι μαζί τους, δεν μπορούσαν να φέρουν καμιά αντίρρηση.
- ¹⁵Τους διέταξαν, λοιπόν, να βγουν έξω από την αίθουσα του συνεδρίου και έκαναν συμβούλιο:

16 «Τι να κάνουμε με τους ανθρώπους αυτούς; » έλεγαν. «Σ' όλους τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ είναι φανερό πως μέσω αυτών έγινε ένα σπουδαίο θαύμα, και δεν μπορούμε να το αρνηθούμε.

17 Αλλά για να μη διαδοθεί περισσότερο στο λαό, να τους απειλήσουμε να μην ξαναμιλήσουν πια για το πρόσωπο αυτό σε κανέναν».

18 Τους κάλεσαν, λοιπόν, και τους έδωσαν εντολή να μη μιλούν καθόλου ούτε να διδάσκουν για τον Ιησού.

19 Τότε ο Πέτρος και ο Ιωάννης τους αποκρίθηκαν: «Αποφασίστε μόνοι σας αν είναι σωστό ενώπιον του Θεού, ν' ακούμε περισσότερο εσάς παρά το Θεό.

20 Εμείς πάντως δεν μπορούμε να μη μιλάμε γι' αυτά που είδαμε και ακούσαμε».

21 Τότε εκείνοι τους απείλησαν πάλι και ύστερα τους άφησαν ελεύθερους, επειδή δεν εύρισκαν δικαιολογία να τους τιμωρήσουν. Φοβούνταν το λαό, γιατί όλοι δόξαζαν το Θεό γι' αυτό που είχε γίνει,

22 αφού ο άνθρωπος, στον οποίον έγινε το θαύμα αυτό της θεραπείας, ήταν πάνω από σαράντα ετών.

Προσευχή για ενίσχυση

23 Όταν οι δύο απόστολοι απολύθηκαν, πήγαν στους αδερφούς και τους ανακοίνωσαν όσα τους είπαν οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι.

24 Αυτοί, όταν τ' άκουσαν, προσευχήθηκαν όλοι μαζί στο Θεό και είπαν: «Κύριε, εσύ δημιούργησες τον ουρανό, τη γη, τη θάλασσα και όλα όσα βρίσκονται σ' αυτά.

25 Εσύ είπες με το στόμα του Δαβίδ, του δούλου σου: Γιατί φρύαξαν τα έθνη; Γιατί οι λαοί μηχανεύτηκαν ανώφελα σχέδια;

26 Παρατάχθηκαν για πόλεμο οι βασιλιάδες της γης και οι άρχοντες συγκεντρώθηκαν σ' έναν τόπο, εναντίον του Κυρίου και του Μεσσία του.

²⁷»Πραγματικά, εναντίον του άγιου δούλου σου, του Ιησού, που εσύ τον έχρισες Μεσσία, συγκεντρώθηκαν ο Ηρώδης και ο Πόντιος Πιλάτος μαζί με πλήθος εθνικών και Ιουδαίων,

²⁸για να κάνουν όσα είχε ορίσει προηγουμένως η δύναμή σου και η σοφία σου να γίνουν.

²⁹Και τώρα, Κύριε, κοίταξε τις απειλές τους! Δώσε δύναμη στους δούλους σου να κηρύττουν το λόγο σου με θάρρος.

³⁰Άπλωσε το χέρι σου, για να γίνονται θεραπείες και θαυματουργικές αποδείξεις της δύναμής σου, στο όνομα του άγιου δούλου σου, του Ιησού».

³¹Όταν τελείωσαν την προσευχή, σείστηκε ο τόπος όπου ήταν συγκεντρωμένοι· όλοι πλημμύρισαν από το Άγιο Πνεύμα και κήρυτταν το λόγο του Θεού με θάρρος.

Η κοινοκτημοσύνη των πρώτων χριστιανών

³²Όλοι όσοι πίστεψαν είχαν μία καρδιά και μία ψυχή. Κανείς δεν θεωρούσε ότι κάτι από τα υπάρχοντά του ήταν δικό του, αλλά όλα τα είχαν κοινά.

³³Οι απόστολοι κήρυτταν και βεβαίωναν με μεγάλη πειστικότητα ότι ο Κύριος Ιησούς αναστήθηκε. Κι ο Θεός έδινε σε όλους πλούσια τη χάρη του.

³⁴Δεν υπήρχε κανείς ανάμεσά τους που να στερείται τα απαραίτητα. Γιατί όσοι είχαν χωράφια ή σπίτια τα πουλούσαν, κι έφερναν το αντίτιμο αυτών που πουλούσαν,

³⁵και το έθεταν στη διάθεση των αποστόλων. Απ' αυτό δινόταν στον καθένα ανάλογα με τις ανάγκες του.

³⁶Έτσι έκανε κι ο Ιωσής, ένας λευίτης από την Κύπρο, που οι απόστολοι τον ονόμασαν Βαρνάβα, όνομα που μεταφράζεται «ο άνθρωπος της παρηγοριάς».

³⁷Αυτός είχε ένα χωράφι, το πούλησε κι έφερε τα χρήματα και τα έθεσε στη διάθεση των αποστόλων.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 5

Ο Ανανίας και η Σαπφείρα

- ¹Το αντίθετο έγινε με κάποιον που τον έλεγαν Ανανία. Αυτός, μαζί με τη γυναίκα του τη Σαπφείρα, πούλησε ένα κτήμα,
- ²και με τη συγκατάθεση της γυναίκας του κράτησε ένα μέρος από το αντίτιμο για τον εαυτό του· το υπόλοιπο το έφερε και το έθεσε στη διάθεση των αποστόλων.
- ³Τότε ο Πέτρος του είπε: «Ανανία, γιατί άφησες το σατανά να κυριέψει την καρδιά σου; Γιατί είπες ψέματα στο Άγιο Πνεύμα και κράτησες για τον εαυτό σου ένα μέρος από το αντίτιμο του κτήματος;
- ⁴Όσο ήταν απούλητο δεν ήταν δικό σου; Κι όταν πουλήθηκε, πάλι στο χέρι σου δεν ήταν να κρατήσεις το αντίτιμο; Γιατί σκέφτηκες να κάνεις αυτό το πράγμα; Δεν είπες ψέματα σε ανθρώπους, αλλά στο Θεό».
- ⁵Ακούγοντας ο Ανανίας τα λόγια αυτά έπεσε κάτω και ξεψύχησε· κι όλοι όσοι τα έμαθαν αυτά, φοβήθηκαν πολύ.
- ⁶Μερικοί νέοι πήγαν και τον ετοίμασαν για την ταφή, τον έβγαλαν έξω και τον έθαψαν.
- ⁷Είχαν περάσει περίπου τρεις ώρες, όταν μπήκε μέσα η γυναίκα του, μη γνωρίζοντας τι είχε συμβεί.
- ⁸Ο Πέτρος τη ρώτησε: «Πες μου, τόσο πουλήσατε το κτήμα; » Κι αυτή είπε: «Ναι, τόσο».
- ⁹Ο Πέτρος τότε της λέει: «Γιατί συμφωνήσατε να προκαλέσετε το Πνεύμα του Κυρίου; Κοίτα, αυτή τη στιγμή βρίσκονται στην πόρτα εκείνοι που έθαψαν τον άντρα σου· αυτοί θα βγάλουν κι εσένα».
- ¹⁰Την ίδια στιγμή, αυτή έπεσε μπρος στα πόδια του και ξεψύχησε. Μπήκαν μέσα οι νέοι και τη βρήκαν νεκρή· την έβγαλαν κι αυτήν και την έθαψαν δίπλα στον άντρα της.
- ¹¹Όλη η εκκλησία και όλοι όσοι τ' άκουσαν αυτά, φοβήθηκαν πολύ.

Άλλα θαύματα των αποστόλων

12Μέσω των αποστόλων γίνονταν πολλά εκπληκτικά θαύματα στο λαό. Οι πιστοί συνήθιζαν να συγκεντρώνονται όλοι μαζί στη Στοά του Σολομώντα.

13Από τους άλλους που ήταν στο ναό κανείς δεν τολμούσε να προσκολληθεί σ' αυτούς, όμως ο λαός τούς είχε σε μεγάλη υπόληψη.

14Όλο και περισσότερα πλήθη από άντρες και γυναίκες πίστευαν στον Κύριο και γίνονταν μέλη της εκκλησίας.

15Ακόμη και στις πλατείες έφερναν τους ασθενείς και τους ξάπλωναν σε κρεβάτια και σε φορεία, για να πέσει πάνω σε κάποιον απ' αυτούς έστω και η σκιά του Πέτρου όταν αυτός ερχόταν.

16Κι από τις πόλεις που ήταν γύρω στην Ιερουσαλήμ συνέρρεε το πλήθος, φέρνοντας αρρώστους κι άλλους που τους βασάνιζαν πνεύματα πονηρά· κι όλοι αυτοί γιατρεύονταν.

Οι απόστολοι οδηγούνται στο συνέδριο

17Τότε ο αρχιερέας και όλοι όσοι ήταν μαζί του, δηλαδή αυτοί που ανήκαν στο κόμμα των Σαδδουκαίων, γεμάτοι φθόνο

18έπιασαν τους αποστόλους και τους έβαλαν στη φυλακή.

19Αλλά, τη νύχτα, ένας άγγελος Κυρίου άνοιξε τις πόρτες της φυλακής, τους έβγαλε έξω και τους είπε.

20«Πηγαίνετε στο ναό και κηρύξτε στο λαό το μήνυμα γι' αυτή την καινούρια ζωή».

21Αυτοί υπάκουσαν· πήγαν πολύ πρωί στο ναό και δίδασκαν. Στο μεταξύ, έφτασε ο αρχιερέας και οι δικοί του, συγκάλεσαν το συνέδριο και όλη τη γερουσία των Ισραηλιτών, και έστειλαν στη φυλακή να φέρουν τους αποστόλους.

22Όταν όμως πήγαν οι φύλακες, δεν τους βρήκαν στη φυλακή. Γύρισαν λοιπόν και ανάφεραν:

²³«Τη φυλακή τη βρήκαμε κλεισμένη και καλά ασφαλισμένη· οι φύλακες στέκονταν μπροστά στις πόρτες· όταν όμως ανοίξαμε, δε βρήκαμε κανέναν μέσα».

²⁴Μόλις άκουσαν τα λόγια αυτά, ο ιερέας και ο διοικητής της φρουράς του ναού και οι αρχιερείς απορούσαν κι έλεγαν τι να συνέβη με τους αποστόλους.

²⁵Τότε έφτασε κάποιος και τους ανάγγειλε: «Οι άνθρωποι που βάλατε στη φυλακή, βρίσκονται στο ναό και διδάσκουν το λαό».

²⁶Τότε ο διοικητής πήγε μαζί με τη φρουρά και τους έφερε, όχι με τη βία, γιατί φοβούνταν μη λιθοβοληθούν από το λαό.

²⁷Τους έφεραν λοιπόν και τους έβαλαν να σταθούν μπροστά στο συνέδριο. Ο αρχιερέας τούς ρώτησε:

²⁸«Δε σας διατάξαμε να μη διδάσκετε για τον άνθρωπο αυτόν; Εσείς γεμίσατε την Ιερουσαλήμ με τη διδασκαλία σας, και θέλετε να ρίξετε πάνω μας το κρίμα για το θάνατο αυτού του ανθρώπου! »

²⁹Ο Πέτρος όμως και οι άλλοι απόστολοι είπαν: «Πιο πολύ πρέπει να υπακούμε στο Θεό παρά στους ανθρώπους.

³⁰Ο Θεός των προγόνων μας ανέστησε τον Ιησού, που εσείς τον σκοτώσατε κρεμώντας τον στο ξύλο του σταυρού.

³¹Αυτόν ο Θεός τον ανύψωσε με την κραταιά δύναμή του στη θέση του αρχηγού και του σωτήρα, για να δώσει στους Ισραηλίτες την ευκαιρία να μετανοήσουν και να λάβουν συγχώρηση για τις αμαρτίες τους.

³²Μάρτυρες ότι είναι αλήθεια αυτά που λέμε είμαστε εμείς και το Άγιο Πνεύμα, που ο Θεός το έδωσε σ' όσους του είναι υπάκουοι».

³³Τα μέλη του συνεδρίου, όταν τ' άκουσαν αυτά, έγιναν έξαλλοι και σκέφτονταν να τους σκοτώσουν.

³⁴Τότε πήρε το λόγο ένας Φαρισαίος που ήταν μέλος του συνεδρίου και τον έλεγαν Γαμαλιήλ. Αυτός ήταν δάσκαλος του νόμου, και τον εκτιμούσε όλος ο λαός. Διέταξε να βγάλουν για λίγο έξω τους αποστόλους

³⁵και είπε στο συνέδριο: «Ισραηλίτες, σκεφτείτε καλά τι θα κάνετε με τους ανθρώπους αυτούς.

³⁶Γιατί πριν από λίγον καιρό ξεσηκώθηκε ο Θευδάς κι έκανε τον σπουδαίο, και πήγαν μαζί του περίπου τετρακόσιοι άντρες. Ο ίδιος σκοτώθηκε, όμως, διαλύθηκαν όλοι οι οπαδοί του και το κίνημα έσβησε.

³⁷Ύστερα απ' αυτόν ξεσηκώθηκε ο Ιούδας ο Γαλιλαίος, τον καιρό της απογραφής, και παρέσυρε στην επανάστασή του πολύ κόσμο. Το ίδιο κι εκείνος σκοτώθηκε, και όλοι οι οπαδοί του διασκορπίστηκαν.

³⁸Γι' αυτό και στην περίπτωση αυτή σας λέω: μην ασχολείστε μ' αυτούς τους ανθρώπους και ελευθερώστε τους. Γιατί, αν αυτό που σκέφτονται ή αυτό που κάνουν προέρχεται από ανθρώπινη δύναμη, θα διαλυθεί μόνο του.

³⁹Αν όμως προέρχεται από το Θεό, δε θα μπορέσετε να το διαλύσετε –για να μη σας πω ότι μπορεί να βρεθείτε τελικά και θεομάχου». Τα μέλη του συνεδρίου πείστηκαν από τα λόγια του,

⁴⁰προσκάλεσαν τους αποστόλους και αφού τους έδειραν, τους διέταξαν να μην κηρύττουν για τον Ιησού· ύστερα τους απέλυσαν.

⁴¹Οι απόστολοι έφυγαν από το συνέδριο χαρούμενοι, γιατί ο Θεός τούς είχε αξιώσει να κακοποιηθούν για χάρη του Χριστού.

⁴²Και κάθε μέρα στο ναό και στα σπίτια δε σταματούσαν να διδάσκουν και να φέρνουν το χαρούμενο μήνυμα ότι ήρθε ο Μεσσίας, κι αυτός είναι ο Ιησούς.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 6

Η εκλογή των επτά Διακόνων

¹Εκείνες τις μέρες, καθώς μεγάλωνε ο αριθμός των μαθητών, άρχισαν να παραπονιούνται οι ελληνόφωνοι πιστοί εναντίον των εβραιοφώνων, ότι στην

καθημερινή διανομή των τροφίμων δεν φρόντιζαν τις ελληνόφωνες χήρες όσο έπρεπε.

²Τότε οι δώδεκα απόστολοι σύναξαν όλους τους μαθητές και τους είπαν: «Δεν είναι σωστό εμείς ν' αφήσουμε το κήρυγμα του λόγου του Θεού και να ασχολούμαστε με διανομές τροφίμων.

³Φροντίστε, λοιπόν, αδελφοί, να εκλέξετε απ' ανάμεσά σας εφτά άντρες με καλή φήμη, γεμάτους από τη σοφία του Αγίου Πνεύματος. Θα ορίσουμε αυτούς να κάνουν αυτό το έργο,

⁴κι εμείς θα αφιερωθούμε αποκλειστικά στην προσευχή και στο έργο του κηρύγματος».

⁵Μ' αυτά τα λόγια συμφώνησε όλη η κοινότητα. Έτσι διάλεξαν το Στέφανο, άνθρωπο γεμάτον πίστη και Άγιο Πνεύμα· επίσης το Φίλιππο, τον Πρόχορο, το Νικάνορα, τον Τίμωνα, τον Παρμενά και το Νικόλαο από την Αντιόχεια, ο οποίος προηγουμένως είχε προσχωρήσει στον Ιουδαϊσμό.

⁶Η κοινότητα τους έφερε μπροστά στους αποστόλους, οι οποίοι προσευχήθηκαν κι έβαλαν τα χέρια πάνω στα κεφάλια αυτών των εφτά.

⁷Στο μεταξύ ο λόγος του Θεού είχε μεγάλη διάδοση. Ο αριθμός των μαθητών στην Ιερουσαλήμ μεγάλωνε πολύ. Ακόμη και πάρα πολλοί Ιουδαίοι αποδέχονταν την πίστη.

Η σύλληψη του Στεφάνου

⁸Ο Στέφανος, εξάλλου, γεμάτος πίστη και δύναμη, έκανε μεγάλα και καταπληκτικά θαύματα ανάμεσα στο λαό.

⁹Μερικοί από τη συναγωγή που λεγόταν «των Λιβερτίνων», καθώς και μερικοί Κυρηναίοι και Αλεξανδρινοί, κι άλλοι από την Κιλικία κι από την επαρχία της Ασίας, άρχισαν να λογομαχούν με το Στέφανο.

¹⁰Δεν μπορούσαν όμως ν' αντιμετωπίσουν τη σοφία και το Άγιο Πνεύμα που τον φώτιζε όταν αυτός μιλούσε.

11 Τότε έβαλαν ανθρώπους να πουν ότι τον άκουσαν να λέει λόγια βλάσφημα για το Μωυσή και για το Θεό.

12 Έτσι ξεσήκωσαν το λαό, τους πρεσβυτέρους και τους γραμματείς. Πήγαν, λοιπόν, και τον συνέλαβαν και τον έσυραν στο συνέδριο.

13 Εκεί παρουσίασαν ψευδομάρτυρες που έλεγαν: «Ο άνθρωπος αυτός συνεχώς λέει βλάσφημα λόγια εναντίον του αγίου ναού και εναντίον του νόμου.

14 Τον έχουμε ακούσει να λέει ότι αυτός ο Ιησούς ο Ναζωραίος θα γκρεμίσει το ναό και θ' αλλάξει τους θεσμούς που μας παρέδωσε ο Μωυσής».

15 Όλα τα μέλη του συνεδρίου κοίταξαν το Στέφανο και είδαν ότι το πρόσωπό του έλαμπε σαν να ήταν πρόσωπο αγγέλου.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 7

Ο λόγος του Στεφάνου

1 Τότε ρώτησε ο αρχιερέας το Στέφανο: «Έτσι έχουν τα πράγματα; »

2 Ο Στέφανος αποκρίθηκε: «Αδερφοί και πατέρες, ακούστε: Ο δοξασμένος Θεός φανερώθηκε στον προπάτορά μας τον Αβραάμ όταν ήταν στη Μεσοποταμία, πριν έρθει να κατοικήσει στη Χαρράν,

3 και του είπε: Φύγε από την πατρίδα σου κι από τους συγγενείς σου, και πήγαινε στη χώρα που θα σου δείξω.

4 Εκείνος τότε έφυγε από τη χώρα των Χαλδαίων και πήγε να κατοικήσει στη Χαρράν. Από 'κει, όταν πέθανε ο πατέρας του, ο Θεός τον έφερε να κατοικήσει σ' ετούτη τη χώρα, που κι εσείς τώρα κατοικείτε.

5 Όμως δεν του έδωσε τότε ιδιοκτησία ούτε ένα μέτρο γης, αλλά του υποσχέθηκε να τη δώσει σ' αυτόν, και μετά το θάνατό του στους απογόνους του, αν και ο Αβραάμ δεν είχε ακόμη παιδί.

6 Ο Θεός δηλαδή του είπε: Οι απόγονοί σου θα ζήσουν σαν ξένοι σε ξένη χώρα· τετρακόσια χρόνια θα είναι υπόδουλοι και θα τους κατοικτοχειριστούν.

7 Το έθνος που θα τους υποδουλώσει θα το τιμωρήσω εγώ, είπε ο Θεός· ύστερα θα φύγουν από 'κει και θα με λατρέψουν σ' αυτόν εδώ τον τόπο.

⁸Τότε ο Θεός έκανε μαζί του διαθήκη, που σημάδι της είναι η περιτομή. Έτσι όταν απέκτησε ύστερα ο Αβραάμ το γιο του τον Ισαάκ, του έκανε την όγδοη μέρα περιτομή· το ίδιο έκανε κι ο Ισαάκ στον Ιακώβ και ο Ιακώβ στους δώδεκα γιους του, τους προπάτορες των φυλών μας.

⁹»Οι γιοι του Ιακώβ ζήλεψαν τον Ιωσήφ και τον πούλησαν στην Αίγυπτο.

¹⁰Ο Θεός όμως ήταν μαζί του και τον γλίτωσε απ' όλα του τα δεινά. Του έδωσε χάρη και σοφία τόση που ο Φαραώ, ο βασιλιάς της Αιγύπτου, τον διόρισε διοικητή της χώρας και διαχειριστή όλης της βασιλικής περιουσίας.

¹¹Κατόπιν έπεσε φοβερή πείνα σ' όλη την Αίγυπτο και τη Χαναάν, και οι προπάτορές μας δεν έβρισκαν τίποτε να φάνε.

¹²Όταν ο Ιακώβ άκουσε ότι στην Αίγυπτο υπήρχε σιτάρι, έστειλε τους προπάτορές μας εκεί. Πήγαν την πρώτη φορά,

¹³και τη δεύτερη φανερώθηκε ο Ιωσήφ στους αδερφούς του· έτσι έμαθε ο Φαραώ την καταγωγή του Ιωσήφ.

¹⁴Έστειλε τότε ο Ιωσήφ και κάλεσε κοντά του τον πατέρα του τον Ιακώβ και όλους τους συγγενείς του, εβδομήντα πέντε άτομα.

¹⁵Έτσι ο Ιακώβ κατέβηκε στην Αίγυπτο, όπου και πέθανε αυτός και οι προπάτορές μας.

¹⁶Αργότερα τα οστά τους μεταφέρθηκαν στη Συχέμ, όπου και θάφτηκαν στο μνήμα που είχε αγοράσει ο Αβραάμ από τα παιδιά τού Εμμόρ του Συχεμίτη, πληρώνοντας το αντίτιμο σε ασήμι.

¹⁷»Καθώς πλησίαζε ο καιρός να εκπληρωθεί η υπόσχεση που είχε δώσει με όρκο ο Θεός στον Αβραάμ, ο λαός Ισραήλ πλήθαινε στην Αίγυπτο και γίνονταν όλο και πιο πολυάριθμοι.

¹⁸Τότε ανέλαβε την εξουσία στην Αίγυπτο ένας άλλος βασιλιάς, που δε γνώριζε τον Ιωσήφ.

19Αυτός έβαλε κακό σχέδιο στο νου του και προσπάθησε να εξολοθρέψει το γένος μας, υποχρεώνοντας τους προπάτορές μας ν' αφήνουν έκθετα τα βρέφη τους, ώστε να μη ζουν.

20Εκείνο τον καιρό γεννήθηκε ο Μωυσής και ήταν αρεστός στο Θεό· ανατράφηκε τρεις μήνες στο σπίτι του πατέρα του

21και όταν τον άφησαν έκθετο, τον πήρε η θυγατέρα του Φαραώ και τον ανέθρεψε σαν δικό της γιο.

22Ο Μωυσής μορφώθηκε με όλη τη σοφία των Αιγυπτίων και ήταν δυνατός στα λόγια και στα έργα.

23»Όταν έγινε σαράντα ετών, του γεννήθηκε η επιθυμία να γνωρίσει τα αδέρφια του, τους Ισραηλίτες.

24Τότε είδε κάποιον που τον κακοποιούσε αναίτια ένας Αιγύπτιος· πήρε το μέρος του και υπερασπίστηκε τον καταπιεζόμενο, σκοτώνοντας τον Αιγύπτιο.

25Νόμιζε ότι οι συμπατριώτες του θα καταλάβαιναν πως ο Θεός ήθελε να τους δώσει την ελευθερία τους μέσω αυτού, εκείνοι όμως δεν το κατάλαβαν.

26Την άλλη μέρα είδε δυο Ισραηλίτες να φιλονικούν και προσπαθούσε να τους συμφιλιώσει: Για ακούστε εδώ: τους έλεγε, εσείς είστε αδέρφια· γιατί μαλώνετε;»

27Αυτός όμως που είχε το άδικο τον έσπρωξε και του είπε: Ποιος σε διόρισε άρχοντα και δικαστή μας;

28Μήπως θέλεις να με σκοτώσεις, όπως σκότωσες χτες τον Αιγύπτιο;

29Όταν άκουσε ο Μωυσής τα λόγια αυτά, έφυγε και εγκαταστάθηκε στη χώρα Μαδιάμ. Εκεί απέκτησε δύο παιδιά.

30»Όταν συμπληρώθηκαν σαράντα χρόνια από τότε, του φανερώθηκε στην έρημο του όρους Σινά ένας άγγελος μέσα στην πύρινη φλόγα που έβγαινε από μια βάτο.

31Όταν είδε το φαινόμενο αυτό ο Μωυσής, ξαφνιάστηκε. Κι ενώ πλησίαζε να δει τι συμβαίνει, ακούστηκε η φωνή του Κυρίου να του λέει:

- ³²Εγώ είμαι ο Θεός των προγόνων σου, ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ. Ο Μωυσής τρόμαξε και δεν τολμούσε να κοιτάξει προς τα 'κει.
- ³³Τότε ο Κύριος του είπε: Βγάλε τα υποδήματα από τα πόδια σου· γιατί ο τόπος όπου στέκεσαι είναι άγιος.
- ³⁴Ξέρω καλά τα βάσανα του λαού μου στην Αίγυπτο και άκουσα το στεναγμό τους, γι' αυτό κατέβηκα να τους γλιτώσω. Έλα λοιπόν τώρα, να σε στείλω στην Αίγυπτο.
- ³⁵»Αυτόν, λοιπόν, το Μωυσή που τον είχαν απαρνηθεί όταν του είπαν ποιος σε διόρισε άρχοντα και δικαστή, αυτόν ο Θεός τον έστειλε άρχοντα και ελευθερωτή μέσω του αγγέλου που του φανερώθηκε στη βάτο.
- ³⁶Αυτός τους οδήγησε στην ελευθερία, αφού έκανε καταπληκτικά θαύματα στην Αίγυπτο και στην Ερυθρά Θάλασσα, καθώς και στην έρημο σαράντα χρόνια.
- ³⁷Αυτός είναι ο Μωυσής που είπε στους Ισραηλίτες: Έναν προφήτη σαν κι εμένα θα αναδείξει για σας ο Θεός από σας τους ίδιους· αυτόν να ακούτε.
- ³⁸Αυτός, όταν συγκεντρώθηκε ο λαός στην έρημο, μεσολάβησε ανάμεσα στον άγγελο που του μιλούσε στο όρος Σινάκαι στους προγόνους μας, κι αυτός παρέλαβε λόγια που οδηγούν στη ζωή, για να μας τα μεταδώσει.
- ³⁹»Οι πρόγονοί μας τότε δε θέλησαν να υπακούσουν σ' αυτόν, αλλά τον παραμέρισαν και νοστάλησαν την Αίγυπτο.
- ⁴⁰Γι' αυτό είπαν στον Ααρών: Φτιάξε μας θεούς για να πηγαίνουν μπροστά να μας δείχνουν το δρόμο· γιατί αυτός ο Μωυσής που μας έβγαλε από την Αίγυπτο δεν ξέρουμε τι απέγινε.
- ⁴¹Τότε επίσης ήταν που κατασκεύασαν ένα μοσχάρι και πρόσφεραν θυσία σ' εκείνο το είδωλο· και γιόρταζαν για να τιμήσουν αυτό που είχαν φτιάξει με τα χέρια τους.

42Έτσι κι ο Θεός τούς αποστράφηκε και τους άφησε να λατρεύουν τα αστέρια τ' ουρανού, όπως γράφει στο βιβλίο των προφητών: μήπως μου προσφέρατε σφαχτά και θυσίες σαράντα χρόνια στην έρημο, Ισραηλίτες;

43Όχι· αλλά περιφέρατε τη σκηνή του Μολόχ και το αστέρι του θεού σας Ρεμφάν, τα είδωλα που φτιάξατε για να τα προσκυνάτε. Γι' αυτό κι εγώ θα σας εξορίσω πέρα από τη Βαβυλώνα.

44»Στην έρημο οι πρόγονοί μας είχαν τη σκηνή του Μαρτυρίου, που ο Θεός είχε διατάξει το Μωσή να την κατασκευάσει σύμφωνα με το υπόδειγμα που του είχε φανερωθεί.

45Τη σκηνή εκείνη την παρέλαβαν οι πρόγονοί μας της επόμενης γενιάς και την έφεραν μαζί τους στη χώρα που κατέλαβαν με τον Ιησού του Ναυή, καθώς ο Θεός έδιωχνε από μπροστά τους όλα τα έθνη που κατοικούσαν εκεί. Και τη διατήρησαν ως την εποχή του Δαβίδ.

46Αυτός απέκτησε την εύνοια του Θεού και ζήτησε την άδεια να χτίσει κατοικία για το Θεό τού Ιακώβ.

47Την κατοικία αυτή την έχτισε για το Θεό ο Σολομών.

48Ο Ύψιστος όμως δεν κατοικεί σε χειροποίητους ναούς. Όπως λέει ο προφήτης:

49Ο ουρανός είναι ο θρόνος μου, κι η γη είναι το στήριγμα για ν' ακουμπούν τα πόδια μου. Τι σπίτι θα μου χτίσετε; λέει ο Κύριος, και ποιος μπορεί να είναι ο τόπος της κατοικίας μου;

50Εγώ δεν τα 'φτιαξα όλα αυτά;

51Σκληροτράχηλοι! Η καρδιά σας είναι πορωμένη και τ' αυτιά σας κλειστά. Πάντοτε αντιστέκεστε στο Άγιο Πνεύμα· όπως οι πρόγονοί σας, το ίδιο κι εσείς.

52»Ποιον από τους προφήτες δεν καταδίωξαν οι πρόγονοί σας; Θανάτωσαν αυτούς που προφήτεψαν τον ερχομό του Δίκαιου Μεσσία, που κι εσείς τώρα γίνατε προδότες και φονιάδες του,

⁵³εσείς οι ίδιοι που λάβατε το νόμο του Θεού μέσω αγγέλων αλλά δεν τον τηρήσατε! »

Ο λιθοβολισμός του Στεφάνου

⁵⁴Καθώς τ' άκουγαν αυτά οι αρχιερείς, εξαγριώνονταν και έτριζαν τα δόντια τους εναντίον του Στεφάνου.

⁵⁵Αυτός όμως γεμάτος από το Άγιο Πνεύμα, ατένισε τον ουρανό και είδε τη δόξα του Θεού και τον Ιησού να στέκεται στα δεξιά του Θεού·

⁵⁶και είπε: «Να, βλέπω τον ουρανό ανοιχτό και τον Υιό του Ανθρώπου να στέκεται στα δεξιά του Θεού».

⁵⁷Τότε αυτοί έβγαλαν μια μεγάλη κραυγή κι έκλεισαν τ' αυτιά τους· όρμησαν όλοι μαζί καταπάνω του,

⁵⁸τον έσυραν έξω από την πόλη και τον λιθοβολούσαν. Οι μάρτυρες κατηγορίας, που θα 'ριχναν πρώτοι τις πέτρες, απέθεταν τα ρούχα τους στα πόδια ενός νεαρού που λεγόταν Σαύλος.

⁵⁹Ενώ αυτοί τον λιθοβολούσαν, ο Στέφανος προσευχόταν και έλεγε: «Κύριε Ιησού, δέξου το πνεύμα μου».

⁶⁰Ύστερα έπεσε στα γόνατα και φώναξε δυνατά: «Κύριε, μην τους λογαριάσεις την αμαρτία αυτή». Και μ' αυτά τα λόγια, ξεψύχησε. Ο Σαύλος επικροτούσε τη θανάτωση του Στεφάνου.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 8

Ο Σαύλος διώκει την Εκκλησία

¹Εκείνη την ημέρα έγινε μεγάλος διωγμός στην εκκλησία των Ιεροσολύμων· κι όλοι διασκορπίστηκαν στα χωριά της Ιουδαίας και της Σαμάρειας, εκτός από τους αποστόλους.

²Το Στέφανο τον έθαψαν μερικοί άντρες ευλαβείς και τον θρήνησαν πολύ.

³Στο μεταξύ ο Σαύλος ρήμαζε την εκκλησία· έμπαινε με τη βία στα σπίτια, έσερνε έξω άντρες και γυναίκες και τους έριχνε στη φυλακή.

Ο Φίλιππος στη Σαμάρεια

⁴Εκείνοι που είχαν διασκορπιστεί διέσχισαν τη χώρα κηρύττοντας το ευαγγέλιο.

⁵Έτσι κι ο Φίλιππος, κατέβηκε σε μια πόλη της Σαμάρειας και τους κήρυττε ότι ο Ιησούς είναι ο Μεσσίας.

⁶Ο κόσμος όλος με μια καρδιά πρόσεχε αυτά που έλεγε ο Φίλιππος, ακούγοντάς τον και βλέποντας τα θαύματα που έκανε.

⁷Από πολλούς, που είχαν πνεύματα δαιμονικά, αυτά έβγαιναν φωνάζοντας με δυνατή φωνή, και πολλοί παραλυτικοί και κουτσοί θεραπεύονταν.

⁸Έτσι, στην πόλη εκείνη έγινε μεγάλη χαρά.

Ο μάγος Σίμων

⁹Στην ίδια πόλη υπήρχε από καιρό κάποιος που λεγότανε Σίμων. Αυτός, με διάφορες μαγείες άφηνε κατάπληκτο το λαό της Σαμάρειας και παράστανε τον μεγάλο.

¹⁰Όλοι, μικροί και μεγάλοι, τον ακολουθούσαν και έλεγαν: «Αυτός είναι η Μεγάλη Δύναμη του Θεού».

¹¹Και τον ακολουθούσαν, γιατί για αρκετόν καιρό τούς είχε καταπλήξει με τις μαγείες του.

¹²Όταν όμως πίστεψαν στο Φίλιππο, που κήρυττε τη χαρμόσυνη είδηση για τη βασιλεία του Θεού και για τη σωτηρία μέσω του Ιησού Χριστού, βαφτίζονταν άντρες και γυναίκες.

¹³Πίστεψε και ο Σίμων, βαφτίστηκε και προσκολλήθηκε στο Φίλιππο· και βλέποντας να γίνονται μεγάλα θαύματα έμενε κατάπληκτος.

¹⁴Όταν έμαθαν οι απόστολοι στα Ιεροσόλυμα ότι η Σαμάρεια δέχτηκε το λόγο του Θεού, τούς έστειλαν τον Πέτρο και τον Ιωάννη.

¹⁵Αυτοί πήγαν εκεί και προσευχήθηκαν για να λάβουν το Άγιο Πνεύμα όσοι είχαν βαφτιστεί.

¹⁶Και τούτο, γιατί το Άγιο Πνεύμα δεν είχε κατεβεί σε κανέναν απ' αυτούς· απλώς ήταν βαφτισμένοι στο όνομα του Κυρίου Ιησού.

17 Τότε οι απόστολοι έθεταν τα χέρια πάνω τους, κι εκείνοι λάβαιναν το Άγιο Πνεύμα.

18 Όταν είδε ο Σίμων ότι με το να θέτουν τα χέρια τους οι απόστολοι πάνω σ' αυτούς τους ανθρώπους, δινόταν το Άγιο Πνεύμα, έφερε χρήματα σ' αυτούς

19 και τους είπε: «Δώστε και σ' εμένα αυτήν την εξουσία, ώστε σ' όποιον επιθέτω τα χέρια μου, να λαβαίνει Άγιο Πνεύμα».

20 Ο Πέτρος τότε του είπε: «Να χαθείς κι εσύ και τα λεφτά σου! Γιατί φαντάστηκες πως η δωρεά του Θεού μπορεί ν' αποκτηθεί με χρήματα.

21 Καμιά σχέση δεν έχεις εσύ με το ευαγγέλιο που κηρύττουμε. Γιατί η καρδιά σου δεν είναι ίσια μπροστά στο Θεό.

22 Μετανόησε λοιπόν και παράτησε την κακή σου αυτή πρόθεση. Παρακάλεσε τον Κύριο, μήπως σε συγχωρήσει γι' αυτό που σκέφτηκες:

23 γιατί σε βλέπω να είσαι γεμάτος κακία και κυριευμένος από την αδικία».

24 Ο Σίμων αποκρίθηκε και είπε: «Παρακαλέστε εσείς για μένα τον Κύριο να μη μου συμβεί τίποτε απ' αυτά που είπατε».

25 Ύστερα απ' αυτά ο Πέτρος και ο Ιωάννης έδωσαν τη μαρτυρία τους και κήρυξαν το λόγο του Κυρίου, και μετά γύρισαν στα Ιεροσόλυμα. Στο δρόμο κήρυξαν το ευαγγέλιο σε πολλά χωριά των Σαμαρειτών.

Ο Φίλιππος και ο Αιθίοπας

26 Ένας άγγελος Κυρίου είπε στο Φίλιππο: «Σήκω και πήγαινε κατά το νότο, στο δρόμο που κατεβαίνει από την Ιερουσαλήμ στη Γάζα». Ο δρόμος αυτός είναι ερημικός.

27 Ο Φίλιππος σηκώθηκε και πήγε. Συγχρόνως, ένας Αιθίοπας ευνούχος, αξιωματικός στην υπηρεσία της Κανδάκης, δηλαδή της βασίλισσας των Αιθίοπων, και διαχειριστής των οικονομικών της, που είχε έρθει να προσκυνήσει στην Ιερουσαλήμ,

28 γύριζε τώρα στην πατρίδα του. Καθόταν στο αμάξι του και διάβαζε τον προφήτη Ησαΐα.

- 29**Το Άγιο Πνεύμα είπε στο Φίλιππο: «Πλησίασε και περπάτα κοντά στο αμάξι αυτό».
- 30**Ο Φίλιππος έτρεξε κοντά και άκουσε τον Αιθίοπα να διαβάζει τον προφήτη Ησαΐα. Τότε τον ρώτησε: «Άραγε, καταλαβαίνεις αυτά που διαβάζεις; »
- 31**Εκείνος απάντησε: «Πώς θα μπορούσα να καταλάβω αν δε με οδηγήσει κάποιος; » Παρακάλεσε, λοιπόν, το Φίλιππο ν' ανέβει και να καθίσει μαζί του.
- 32**Η περικοπή της Γραφής, που διάβαζε, ήταν η εξής: Σαν πρόβατο οδηγήθηκε στη σφαγή, και σαν το αρνί που παραμένει άφωνομπροστά σ' αυτόν που το κουρεύει, έτσι κι αυτός δεν ανοίγει το στόμα του.
- 33**Καταδικάστηκε σε ταπεινωτικό θάνατο και του αρνήθηκαν τη δίκαιη κρίση. Εξάλειψαν τη ζωή του από το πρόσωπο της γης· ποιος μπορεί να μετρήσει τους απογόνους του;
- 34**Ο ευνούχος είπε στο Φίλιππο: «Πες μου, σε παρακαλώ, για ποιον το λέει αυτό ο προφήτης; για τον εαυτό του ή για κανέναν άλλο; »
- 35**Τότε ο Φίλιππος, παίρνοντας ευκαιρία από το κομμάτι αυτό της Γραφής, άρχισε να του κηρύττει το χαρμόσυνο μήνυμα για τον Ιησού.
- 36**Καθώς προχωρούσαν στο δρόμο, έφτασαν σ' έναν τόπο που είχε νερό. Τότε ο ευνούχος λέει: «Να νερό· τι με εμποδίζει να βαφτιστώ; »
- 37**Ο Φίλιππος του απάντησε: «Αν πιστεύεις μ' όλη σου την καρδιά, μπορείς να βαφτιστείς». Ο ευνούχος αποκρίθηκε: «Πιστεύω ότι ο Ιησούς Χριστός είναι ο Υιός του Θεού».
- 38**Κι αμέσως διέταξε να σταματήσει το αμάξι· κατέβηκαν κι οι δυο στο νερό, ο Φίλιππος και ο ευνούχος, κι ο Φίλιππος τον βάφτισε.
- 39**Όταν βγήκαν έξω από το νερό, το Πνεύμα του Κυρίου άρπαξε το Φίλιππο και δεν τον ξαναείδε πια ο ευνούχος, ο οποίος συνέχισε το ταξίδι του γεμάτος χαρά.

⁴⁰Ο Φίλιππος βρέθηκε στην Άζωτο. Από 'κει, κι ώσπου να φτάσει στην Καισάρεια, κήρυττε το ευαγγέλιο σ' όλες τις πόλεις απ' όπου περνούσε.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 9

Η μεταστροφή του Σαύλου

(Πρ 22,6-16· 26,12-18)

¹Στο μεταξύ ο Σαύλος συνέχιζε να έχει απειλητικές και φονικές διαθέσεις για τους μαθητές του Κυρίου· πήγε μάλιστα στον αρχιερέα

²και του ζήτησε συστατικές επιστολές για τις συναγωγές στη Δαμασκό. Ήθελε να φέρει δεμένους στην Ιερουσαλήμ όποιους θα 'βρισκε εκεί να ακολουθούν την οδό του Κυρίου, άντρες και γυναίκες.

³Καθώς πήγαινε και πλησίαζε στην Δαμασκό, ξαφνικά τον φώτισε μια αστραπή από τον ουρανό.

⁴Αυτός έπεσε στη γη κι άκουσε μια φωνή να του λέει: «Σαούλ, Σαούλ, γιατί με καταδιώκεις; »

⁵«Ποιος είσαι, Κύριε; » ρώτησε. Κι ο Κύριος του απάντησε: «Εγώ είμαι ο Ιησούς, που εσύ τον καταδιώκεις.

⁶Σήκω όμως και μπες στην πόλη· εκεί θα σου πούνε τι πρέπει να κάνεις».

⁷Οι άντρες που συνόδευαν το Σαύλο έμειναν μ' ανοιχτό το στόμα, γιατί άκουγαν τη φωνή, δεν έβλεπαν όμως κανένα.

⁸Αυτός σηκώθηκε πάνω κι ενώ τα μάτια του ήταν ανοιχτά, δεν έβλεπε τίποτε. Οι συνοδοί του τότε τον έπιασαν από το χέρι και τον οδήγησαν στη Δαμασκό.

⁹Τρεις μέρες ήταν τυφλός. Στο διάστημα αυτό ούτε έφαγε ούτε ήπια.

¹⁰Εκεί στη Δαμασκό ζούσε ένας μαθητής που τον έλεγαν Ανανία. Σ' αυτόν φανερώθηκε σε όραμα ο Κύριος και του είπε: «Ανανία! » Εκείνος απάντησε: «Ορίστε, Κύριε! »

¹¹«Σήκω», του λέει ο Κύριος, «και πήγαινε στην οδό που λέγεται Ευθεία. Εκεί, στο σπίτι του Ιούδα, ζήτησε κάποιον από την Ταρσό που λέγεται Σαύλος. Αυτή τη στιγμή προσεύχεται,

¹²και είδε σε όραμα κάποιον που λέγεται Ανανίας να μπαίνει και ν' ακουμπάει πάνω του το χέρι του για να ξαναβρεί το φως του».

¹³Ο Ανανίας απάντησε: «Κύριε, έχω ακούσει από πολλούς πόσα δεινά έχει προκαλέσει αυτός ο άνθρωπος στους πιστούς σου στην Ιερουσαλήμ.

¹⁴Κι εδώ που ήρθε, έχει εξουσιοδότηση από τους αρχιερείς να συλλάβει όλους όσους ομολογούν το όνομά σου».

¹⁵«Πήγαινε», του λέει ο Κύριος, «γιατί αυτόν εγώ τον διάλεξα για να τον χρησιμοποιήσω ως όργανο που θα με κάνει γνωστό στα έθνη και στους άρχοντές τους, και στον ισραηλιτικό λαό.

¹⁶Κι εγώ θα του δείξω πόσα θα πρέπει να πάθει για χάρη του ονόματός μου».

¹⁷Τότε ο Ανανίας έφυγε και πήγε σ' εκείνο το σπίτι. Ακούμπησε τα χέρια του πάνω στο Σαούλ και του είπε: «Σαούλ, αδερφέ, ο Κύριος, ο Ιησούς, αυτός που σου φανερώθηκε στο δρόμο καθώς ερχόσουν, με έστειλε για να ξαναβρείς το φως σου και να γεμίσεις με Άγιο Πνεύμα».

¹⁸Αμέσως τότε έπεσαν από τα μάτια του κάτι σαν λέπια και ξαναβρήκε το φως του. Σηκώθηκε, βαφτίστηκε,

¹⁹και κατόπιν έφαγε και συνήλθε.

Το κήρυγμα του Σαύλου στη Δαμασκό

Ο Σαύλος έμεινε μερικές μέρες με τους μαθητές που ήταν στη Δαμασκό.

²⁰Από την πρώτη στιγμή κήρυττε στις συναγωγές ότι ο Ιησούς είναι ο Υιός του Θεού.

²¹Όλοι όσοι τον άκουγαν έμεναν κατάπληκτοι και έλεγαν: «Μα αυτός δεν είναι εκείνος που καταδίωξε στην Ιερουσαλήμ αυτούς που πιστεύουν στον Ιησού; Κι εδώ γι' αυτό δεν έχει έρθει, για να τους πάει δεμένους στους αρχιερείς; »

²²Ο Σαύλος όμως ενισχυόταν όλο και περισσότερο και δημιουργούσε σύγχυση στους Ιουδαίους που κατοικούσαν στη Δαμασκό, αποδεικνύοντάς τους ότι ο Ιησούς είναι ο Μεσσίας.

²³Ύστερα από αρκετές μέρες, οι Ιουδαίοι αποφάσισαν να τον σκοτώσουν.

²⁴Η επιβουλή τους όμως έγινε γνωστή στο Σαύλο. Επιτηρούσαν τις πύλες μέρα και νύχτα για να τον σκοτώσουν.

²⁵Αλλά οι μαθητές του τον πήραν, τον έβαλαν μέσα σ' ένα καλάθι και με σχοινί τον κατέβασαν νύχτα από το τείχος.

Ο Σαύλος στην Ιερουσαλήμ

²⁶Ο Σαύλος πήγε στην Ιερουσαλήμ και προσπαθούσε να συνδεθεί με τους μαθητές. Όλοι όμως τον φοβούνταν και δεν πίστευαν ότι είναι μαθητής.

²⁷Τότε ο Βαρνάβας τον πήρε και τον πήγε στους αποστόλους και τους διηγήθηκε πώς είδε στο δρόμο τον Κύριο, πώς ο Κύριος του μίλησε, και πώς κήρυττε στη Δαμασκό με τόλμη τον Ιησού.

²⁸Έτσι ο Σαύλος συναναστρεφόταν μαζί τους στα Ιεροσόλυμα και κήρυττε με θάρρος τον Κύριο Ιησού.

²⁹Ιδίως μιλούσε και συζητούσε με τους ελληνόφωνους Εβραίους. Αυτοί όμως ήθελαν να τον σκοτώσουν.

³⁰Όταν το έμαθαν οι αδελφοί, τον οδήγησαν στην Καισάρεια κι από 'κει τον έστειλαν στην Ταρσό.

³¹Έτσι, λοιπόν, οι εκκλησίες σ' όλη την Ιουδαία, τη Γαλιλαία και τη Σαμάρεια είχαν ειρήνη, στερεώνονταν και πορεύονταν με αφοσίωση στον Κύριο, και με την ενίσχυση του Αγίου Πνεύματος πλήθαιναν.

Η θεραπεία του Αινέα

³²Περνώντας ο Πέτρος απ' όλες αυτές τις εκκλησίες, κατέβηκε και στους χριστιανούς που κατοικούσαν στη Λύδδα.

³³Εκεί βρήκε κάποιον άνθρωπο που λεγόταν Αινέας. Αυτός ήταν οχτώ χρόνια κατάκοιτος, επειδή ήταν παράλυτος.

³⁴Ο Πέτρος του είπε: «Αινέα σε γιατρεύει ο Ιησούς Χριστός. Σήκω και στρώσε το κρεβάτι σου». Κι αυτός αμέσως σηκώθηκε.

³⁵Όλοι όσοι κατοικούσαν στη Λύδδα και στο Σάρωνα τον είδαν και δέχτηκαν τον Ιησού για Κύριό τους.

Η ανάσταση της Ταβιθά

³⁶Στην Ιόππη ήταν μια μαθήτρια που την έλεγαν Ταβιθά –στα ελληνικά σημαίνει «Δορκάδα». Αυτή είχε κάνει πολλές αγαθοεργίες και ελεημοσύνες.

³⁷Εκείνες τις μέρες συνέβη να αρρωστήσει και να πεθάνει. Την έλουσαν, λουπόν, και την έβαλαν στο ανώγειο.

³⁸Η Λύδδα ήταν κοντά στην Ιόππη, και, όταν οι μαθητές άκουσαν ότι ο Πέτρος ήταν εκεί, του έστειλαν δύο άντρες και τον παρακαλούσαν να πάει σ' αυτούς όσο γίνεται πιο γρήγορα.

³⁹Αυτός ξεκίνησε και πήγε μαζί τους. Μόλις έφτασε, τον ανέβασαν στο ανώγειο. Αμέσως τον περικύκλωσαν όλες οι χήρες κλαίγοντας και δείχνοντάς του τα ρούχα που είχε φτιάξει γι' αυτούς η Δορκάδα όσο ζούσε.

⁴⁰Ο Πέτρος τότε τους έβγαλε όλους έξω, γονάτισε και προσευχήθηκε. Κατόπιν γύρισε στη νεκρή και της είπε: «Ταβιθά, σήκω πάνω». Αυτή άνοιξε τα μάτια της, κι όταν είδε τον Πέτρο ανασηκώθηκε.

⁴¹Ο Πέτρος της έδωσε το χέρι του και τη σήκωσε. Ύστερα φώναξε τους πιστούς και τις χήρες και τους την παρουσίασε ζωντανή.

⁴²Αυτό έγινε γνωστό σ' όλη την Ιόππη, και πολλοί πίστεψαν στον Κύριο.

⁴³Ο Πέτρος έμεινε αρκετές μέρες στην Ιόππη, σε κάποιο Σίμωνα, που ήταν βυρσοδέψης.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 10

Πέτρος και Κορνήλιος

¹Στην Καισάρεια ζούσε ένας εκατόνταρχος, που λεγόταν Κορνήλιος και υπηρετούσε στη στρατιωτική μονάδα, η οποία ονομαζόταν «Ιταλική».

²Ήταν ευσεβής και είχε προσχωρήσει στην ιουδαϊκή κοινότητα μαζί με όλη την οικογένειά του. Έδινε πολλές ελεημοσύνες και προσευχόταν συνεχώς στο Θεό.

³Μια μέρα, γύρω στις τρεις το απόγευμα, είδε καθαρά σε όραμα έναν άγγελο του Θεού να μπαίνει στο σπίτι του, να τον πλησιάζει και να του λέει: «Κορνήλιε! »

⁴Αυτός τον κοίταξε τρομαγμένος και είπε: «Τι είναι, Κύριε; » Ο άγγελος του είπε: «Οι προσευχές σου και οι ελεημοσύνες σου ανέβηκαν μπροστά στο Θεό, κι ο Θεός δε σε ξεχνάει.

⁵Τώρα λοιπόν στείλε στην Ιόππη ανθρώπους να καλέσουν εδώ κάποιον Σίμωνα, που λέγεται και Πέτρος.

⁶Αυτός φιλοξενείται σε κάποιον Σίμωνα βυρσοδέψη, που έχει το σπίτι του κοντά στη θάλασσα».

⁷Όταν έφυγε ο άγγελος που μιλούσε στον Κορνήλιο, αυτός φώναξε δύο από τους υπηρέτες του και ένα στρατιώτη ευσεβή, απ' αυτούς που ήταν στην υπηρεσία του·

⁸τους τα διηγήθηκε όλα και τους έστειλε στην Ιόππη.

⁹Την άλλη μέρα, ενώ εκείνοι ακόμα οδοιπορούσαν και κόντευαν να φτάσουν στην πόλη, ο Πέτρος ανέβηκε στο υπερώο γύρω στο μεσημέρι για να προσευχηθεί.

¹⁰Εκεί πείνασε και ήθελε να φάει. Ενώ ετοιμάζαν το φαγητό, είδε σε έκσταση ένα όραμα:

¹¹Είδε πως άνοιξε ο ουρανός και ένα πράγμα σαν μεγάλο σεντόνι, με δεμένες τις τέσσερις άκρες, κατέβαινε στη γη.

¹²Μέσα σ' αυτό υπήρχαν όλα τα τετράποδα της γης, τα θηρία, τα ερπετά και τα πουλιά του ουρανού.

¹³Μια φωνή τότε του είπε: «Σήκω, Πέτρο, σφάξε και φάγε».

- 14**Ο Πέτρος όμως απάντησε: «Ποτέ, Κύριε! Αφού ποτέ στη ζωή μου δεν έφαγα κάτι απαγορευμένο ή ακάθαρτο».
- 15**Η φωνή τού μίλησε για δεύτερη φορά: «Αυτά που ο Θεός καθάρισε, εσύ μην τα θεωρείς ακάθαρτα».
- 16**Αυτό έγινε τρεις φορές, κι ύστερα, αυτό που έβλεπε εξαφανίστηκε στον ουρανό.
- 17**Καθώς ο Πέτρος σκεφτόταν και απορούσε τι να σήμαινε το όραμα που είδε, οι απεσταλμένοι του Κορνήλιου είχαν ρωτήσει και είχαν βρει το σπίτι του Σίμωνα και τώρα στέκονταν μπροστά στην εξώπορτα.
- 18**Φώναξαν δυνατά και ζητούσαν να μάθουν αν φιλοξενούσαν εκεί το Σίμωνα που λεγόταν και Πέτρος.
- 19**Κι ενώ ο Πέτρος γύριζε ακόμη στο νου του το όραμα, του είπε το Άγιο Πνεύμα: «Τρεις άντρες σε ζητούν».
- 20**Κατέβα αμέσως και πήγαινε μαζί τους χωρίς κανένα δισταγμό, γιατί τους έχω στείλει εγώ».
- 21**Ο Πέτρος κατέβηκε, πλησίασε τους άντρες και τους είπε: «Εγώ είμαι αυτός που ζητάτε. Για ποιο λόγο ήρθατε εδώ; »
- 22**Αυτοί απάντησαν: «Ο Κορνήλιος, ο εκατόνταρχος, ένας άνθρωπος ευλαβής, που λατρεύει το Θεό και εκτιμάται από όλον τον ιουδαϊκό λαό, πήρε εντολή από έναν άγγελο του Θεού να στείλει να σε καλέσει στο σπίτι του και ν' ακούσει από σένα αυτά που έχεις να του πεις».
- 23**Ο Πέτρος κάλεσε τους απεσταλμένους στο σπίτι και τους φιλοξένησε. Την άλλη μέρα πήρε το δρόμο μαζί τους. Τον συνόδευαν και μερικοί από τους αδερφούς που έμεναν στην Ιόππη.
- 24**Την παραπάνω μέρα έφτασαν στην Καισάρεια. Ο Κορνήλιος στο μεταξύ τους περίμενε, κι είχε μαζέψει στο σπίτι τούς συγγενείς του και τους πιο στενούς του φίλους.

²⁵Όπως έμπαινε ο Πέτρος, έτρεξε ο Κορνήλιος να τον προϋπαντήσει· έπεσε στα πόδια του και τον προσκύνησε.

²⁶Ο Πέτρος τον σήκωσε λέγοντας: «Σήκω πάνω. Κι εγώ άνθρωπος είμαι».

²⁷Μιλώντας μαζί του, μπήκε στο σπίτι, όπου βρήκε πολλούς μαζεμένους.

²⁸«Εσείς ξέρετε», τους λέει, «ότι δεν επιτρέπεται από το νόμο σ' έναν Ιουδαίο να συναναστρέφεται έναν μη Ιουδαίο ή να μπαίνει στο σπίτι του. Εμένα όμως μου έδειξε ο Θεός ότι κανέναν άνθρωπο δεν πρέπει να τον θεωρούμε μολυσμένο ή ακάθατο.

²⁹Γι' αυτό και ήρθα χωρίς αντιρρήσεις όταν στείλατε να με καλέσετε. Πέστε μου, λοιπόν, για ποιο λόγο με καλέσατε εδώ; »

³⁰Τότε ο Κορνήλιος του αποκρίθηκε: «Πριν από τρεις μέρες, νήστευα από το πρωί ως αυτή την ώρα. Στις τρεις το απόγευμα προσευχόμουν στο σπίτι μου, όταν είδα κάποιον να στέκεται μπροστά μου με ρούχα που λάμπανε

³¹και να μου λέει: “Κορνήλιε, ο Θεός άκουσε την προσευχή σου και πρόσεξε τις ελεημοσύνες σου.

³²Γι' αυτό στείλε στην Ιόππη να φωνάξεις το Σίμωνα που λέγεται και Πέτρος. Αυτός φιλοξενείται στο σπίτι του Σίμωνα του βυρσοδέψη, κοντά στη θάλασσα. Όταν θα 'ρθεί, θα σου πει τι πρέπει να κάνεις”.

³³Αμέσως τότε εγώ έστειλα και σε κάλεσα, κι έκανες καλά που ήρθες. Τώρα, λοιπόν, όλοι εμείς είμαστε συγκεντρωμένοι ενώπιον του Θεού, για ν' ακούσουμε όλα όσα σ' έχει διατάξει ο Θεός να μας πεις».

Η ομιλία του Πέτρου στο σπίτι του Κορνήλιου

³⁴Ο Πέτρος τότε έλαβε το λόγο και είπε: «Αλήθεια, τώρα καταλαβαίνω ότι ο Θεός δεν κάνει διακρίσεις,

³⁵αλλά δέχεται τον καθένα, σ' όποιον λαό κι αν ανήκει, αρκεί να τον σέβεται και να ζει σύμφωνα με το θέλημά του.

³⁶Έστειλε στον ισραηλιτικό λαό το λόγο του κι έφερε το χαρμόσυνο άγγελμα της ειρήνης μέσω του Ιησού Χριστού, που είναι ο Κύριος των πάντων.

³⁷Εσείς έχετε μάθει για το γεγονός που διαδόθηκε σ' όλη την Ιουδαία, αρχίζοντας από τη Γαλιλαία, μετά το βάπτισμα που κήρυξε ο Ιωάννης.

³⁸Μάθατε για τον Ιησού από τη Ναζαρέτ, που τον έχρισε ο Θεός με Άγιο Πνεύμα και με δύναμη. Παντού όπου πέρασε, ευεργετούσε και γιάτρευε όλους όσους καταταυραννούσε ο διάβολος, γιατί ο Θεός ήταν μαζί του.

³⁹Εμείς είμαστε μάρτυρες για όλα αυτά που έκανε, και στην ύπαιθρο της Ιουδαίας και στην Ιερουσαλήμ. Αυτόν τον θανάτωσαν καρφώνοντάς τον στο σταυρό.

⁴⁰Ο Θεός όμως την τρίτη μέρα τον ανέστησε, κι έκανε να τον δουν αναστημένον

⁴¹όχι όλος ο λαός, αλλά οι μάρτυρες που ο Θεός τούς είχε διαλέξει από πριν, δηλαδή εμείς, που φάγαμε και ήπιαμε μαζί του μετά την ανάστασή του από τους νεκρούς.

⁴²Αυτός μας έδωσε εντολή να κηρύξουμε στο λαό και να μαρτυρήσουμε ότι αυτός είναι ο ορισμένος από το Θεό κριτής των ζωντανών και των νεκρών.

⁴³Όλοι οι προφήτες βεβαιώνουν γι' αυτόν, ότι καθένας που πιστεύει σ' αυτόν θα λάβει μέσω αυτού τη συγχώρηση των αμαρτιών του».

Η επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος στους εθνικούς

⁴⁴Ενώ ακόμη ο Πέτρος έλεγε αυτά τα λόγια, κατέβηκε το Άγιο Πνεύμα πάνω σε όλους όσοι άκουγαν το κήρυγμα.

⁴⁵Οι πιστοί που προέρχονταν από τους Ιουδαίους και είχαν έρθει μαζί με τον Πέτρο, έμειναν κατάπληκτοι βλέποντας να δίνεται και στους εθνικούς πλούσια η δωρεά του Αγίου Πνεύματος.

⁴⁶Γιατί τους άκουγαν να μιλούν γλώσσες και να δοξάζουν το Θεό.

⁴⁷Τότε ο Πέτρος είπε: «Ποιος μπορεί να εμποδίσει να βαφτιστούν με νερό αυτοί, που έλαβαν το Άγιο Πνεύμα όπως κι εμείς; »

⁴⁸Διέταξε, λοιπόν, να βαφτιστούν στο όνομα του Κυρίου. Τότε τον παρακάλεσαν να μείνει μαζί τους μερικές μέρες.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 11

Η έκθεση του Πέτρου προς την εκκλησία της Ιερουσαλήμ

- ¹Οι απόστολοι και οι χριστιανοί που ήταν στην Ιουδαία άκουσαν ότι και οι εθνικοί δέχτηκαν το λόγο του Θεού.
- ²Όταν, λοιπόν, ο Πέτρος ανέβηκε στην Ιερουσαλήμ, τον κατηγορούσαν οι ιουδαϊκής καταγωγής χριστιανοί
- ³και του έλεγαν: «Πήγες σε ανθρώπους εθνικούς και έφαγες μαζί τους».
- ⁴Τότε ο Πέτρος άρχισε να τους εκθέτει τα γεγονότα με τη σειρά:
- ⁵«Όταν βρισκόμουν στην Ιόππη», τους είπε, «είδα, ενώ προσευχόμουν, ένα όραμα: είδα να κατεβαίνει από τον ουρανό κάτι σαν ένα μεγάλο σεντόνι πιασμένο από τις τέσσερις άκρες του και να έρχεται ως εμένα.
- ⁶Όταν κοίταξα καλά τι είχε μέσα, είδα τα τετράποδα της γης και τα θηρία και τα ερπετά και τα πουλιά του ουρανού.
- ⁷Τότε άκουσα μια φωνή που έλεγε: “Πέτρο, σήκω, σφάξε και φάγε”.
- ⁸Εγώ είπα: “ποτέ, Κύριε! Αφού ποτέ στη ζωή μου δεν έβαλα στο στόμα μου κάτι απαγορευμένο ή ακάθαρτο”.
- ⁹Η φωνή από τον ουρανό μου μίλησε για δεύτερη φορά: “αυτά που ο Θεός καθάρισε, εσύ να μην τα θεωρείς ακάθαρτα”.
- ¹⁰Αυτό έγινε τρεις φορές, κι ύστερα όλα εξαφανίστηκαν στον ουρανό.
- ¹¹Την ίδια στιγμή, στάθηκαν μπροστά στο σπίτι που έμενα τρεις άντρες, σταλμένοι από την Καισάρεια για να με βρουν.
- ¹²Το Άγιο Πνεύμα μου είπε να πάω μαζί τους, χωρίς να διστάσω καθόλου. Μαζί μου ήρθαν και αυτοί οι έξι αδερφοί, και πήγαμε στο σπίτι του Κορνήλιου.
- ¹³Αυτός μας διηγήθηκε πως είχε δει έναν άγγελο που ήρθε στο σπίτι του και του είπε: “στείλε ανθρώπους στην Ιόππη και κάλεσε το Σίμωνα, που λέγεται και Πέτρος.

14Αυτός θα σου πει πράγματα που, αν τ' ακολουθήσεις, θα σωθείς κι εσύ και όλο σου το σπίτι”.

15Όταν εγώ άρχισα να μιλάω κατέβηκε το Άγιο Πνεύμα πάνω τους, όπως είχε έρθει και σ' εμάς στην αρχή.

16Τότε θυμήθηκα αυτά που έλεγε ο Κύριος: “ο Ιωάννης βάφτιζε με νερό, εσείς όμως θα βαφτιστείτε με το Άγιο Πνεύμα”.

17Εφόσον, λοιπόν, ο Θεός το δώρο που έδωσε σ' εμάς το έδωσε και σ' αυτούς, μόλις δέχτηκαν τον Ιησού Χριστό για Κύριό τους, ποιος ήμουν εγώ που θα μπορούσα να εμποδίσω το Θεό; »

18Όταν τ' άκουσαν αυτά ησύχασαν και δόξασαν το Θεό λέγοντας: «Άρα, λοιπόν, και στους εθνικούς έδωσε ο Θεός τη δυνατότητα να μετανοήσουν και να κερδίσουν την αληθινή ζωή».

Η εκκλησία στην Αντιόχεια

19Οι χριστιανοί που είχαν διασκορπιστεί από τα Ιεροσόλυμα, μετά το διωγμό που ακολούθησε το λιθοβολισμό του Στεφάνου, έφτασαν ως τη Φοινίκη, την Κύπρο και την Αντιόχεια. Σε κανέναν δεν κήρυτταν για το Χριστό παρά μόνο στους Ιουδαίους.

20Ανάμεσά τους ήταν και μερικοί Κύπριοι και Κυρηναίοι, που είχαν έρθει στην Αντιόχεια και κήρυτταν στους ελληνόφωνους Ιουδαίους το χαρμόσυνο μήνυμα, ότι ο Ιησούς είναι ο Κύριος.

21Η δύναμη του Κυρίου ήταν μαζί τους, και πολλοί ήταν εκείνοι που πίστεψαν και δέχτηκαν τον Ιησού για Κύριό τους.

22Οι ειδήσεις γι' αυτά έφτασαν και στην εκκλησία των Ιεροσολύμων· έτσι έστειλαν το Βαρνάβα να πάει στην Αντιόχεια.

23Αυτός, όταν έφτασε εκεί και είδε το έργο της χάριτος του Θεού, χάρηκε και τους συμβούλευε όλους να μένουν αφοσιωμένοι στον Κύριο με όλη τους την καρδιά.

- ²⁴Ο Βαρνάβας ήταν άνθρωπος αγαθός και γεμάτος Άγιο Πνεύμα και πίστη. Έτσι, πολύς κόσμος προστέθηκε στους πιστούς του Κυρίου.
- ²⁵Ύστερα ο Βαρνάβας πήγε στην Ταρσό για να αναζητήσει το Σαύλο. Όταν τον βρήκε, τον έφερε στην Αντιόχεια.
- ²⁶Εκεί συμμετείχαν στις συνάξεις της εκκλησίας για έναν ολόκληρο χρόνο και δίδαξαν πολύν κόσμο. Επίσης στην Αντιόχεια για πρώτη φορά ονομάστηκαν οι μαθητές του Ιησού «χριστιανοί».
- ²⁷Εκείνες τις μέρες κατέβηκαν από τα Ιεροσόλυμα προφήτες στην Αντιόχεια.
- ²⁸Ένας απ' αυτούς, που τον έλεγαν Άγαβο, προανάγγειλε με το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος ότι θα πέσει σ' όλη την οικουμένη μεγάλη πείνα, πράγμα που έγινε όταν αυτοκράτορας ήταν ο Κλαύδιος.
- ²⁹Οι χριστιανοί στην Αντιόχεια αποφάσισαν να στείλουν βοήθεια στους αδερφούς που κατοικούσαν στην Ιουδαία, ό, τι μπορούσε ο καθένας.
- ³⁰Αυτό κι έκαναν: έστειλαν τη βοήθειά τους με το Βαρνάβα και το Σαύλο στους πρεσβυτέρους των Ιεροσολύμων.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 12

Ο θάνατος του Ιακώβου και η φυλάκιση του Πέτρου

- ¹Εκείνη την εποχή, ο βασιλιάς Ηρώδης άρχισε το διωγμό εναντίον μερικών μελών της εκκλησίας.
- ²Πρώτα αποκεφάλισε τον Ιάκωβο, τον αδερφό του Ιωάννη.
- ³Όταν είδε ότι αυτό άρεσε στους Ιουδαίους, αποφάσισε στη συνέχεια να συλλάβει και τον Πέτρο. Αυτό έγινε τις μέρες του Πάσχα.
- ⁴Τον συνέλαβε, λοιπόν, και τον έριξε στη φυλακή, κι έβαλε να τον φυλάνε διαδοχικά τέσσερις ομάδες από τέσσερις στρατιώτες στην κάθε μια, σκοπεύοντας να τον φέρει σε δημόσια δίκη μετά το Πάσχα.
- ⁵Ενώ ο Πέτρος ήταν στη φυλακή, η εκκλησία προσευχόταν αδιάκοπα στο Θεό γι' αυτόν.

Η απελευθέρωση του Πέτρου

⁶Τη νύχτα που ο Ηρώδης επρόκειτο να φέρει τον Πέτρο, εκείνος κοιμόταν ανάμεσα σε δυο στρατιώτες, δεμένος με δυο αλυσίδες, και δυο φύλακες μπροστά στην πόρτα φύλαγαν σκοπιά.

⁷Ξαφνικά φανερώθηκε ένας άγγελος Κυρίου κι ένα φως έλαμψε στο κελί. Ο άγγελος ξύπνησε τον Πέτρο σκουντώντας τον στο πλευρό και του είπε: «Σήκω γρήγορα». Αμέσως έπεσαν οι αλυσίδες από τα χέρια του.

⁸Ο άγγελος συνέχισε: «Βάλε τη ζώνη σου και τα σανδάλια σου». Ο Πέτρος το έκανε. Ύστερα του λέει ο άγγελος: «Βάλε το μιάτιό σου κι ακολούθησέ με».

⁹Ο Πέτρος τον ακολούθησε και βγήκε έξω. Δεν καταλάβαινε ότι συνέβαιναν πραγματικά αυτά που γίνονταν μέσω του αγγέλου, αλλά νόμισε ότι έβλεπε όραμα.

¹⁰Πέρασαν την πρώτη φρουρά και τη δεύτερη κι έφτασαν στη σιδερένια πύλη που βγάζει στην πόλη. Η πύλη άνοιξε από μόνη της, και βγήκαν έξω. Πέρασαν ένα στενό, κι αμέσως ο άγγελος εξαφανίστηκε.

¹¹Τότε ο Πέτρος συνήλθε και είπε: «Τώρα κατάλαβα πραγματικά ότι ο Κύριος έστειλε τον άγγελό του και με γλίτωσε από τα χέρια του Ηρώδη και απ' αυτό που οι Ιουδαίοι περίμεναν να πάθω! »

¹²Όταν κατάλαβε πού ήταν, πήγε στο σπίτι της Μαρίας, μητέρας του Ιωάννη, που τον έλεγαν και Μάρκο. Εκεί ήταν μαζεμένοι αρκετοί και προσεύχονταν.

¹³Χτύπησε την εξώπορτα και βγήκε μια υπηρέτρια, η Ρόδη, να δει ποιος είναι.

¹⁴Όταν αναγνώρισε τη φωνή του Πέτρου, από τη χαρά της δεν άνοιξε την πόρτα, αλλά έτρεξε μέσα αναγγέλλοντας ότι ο Πέτρος στέκεται μπροστά στην εξώπορτα.

¹⁵Αυτοί της είπαν: «Είσαι τρελή! » Εκείνη όμως επέμενε ότι ήταν αλήθεια. Αυτοί έλεγαν: «Είναι ο άγγελός του».

¹⁶Ο Πέτρος στο μεταξύ χτυπούσε επίμονα. Επιτέλους του άνοιξαν κι όταν τον είδαν έμειναν κατάπληκτοι.

¹⁷Αυτός τους έκανε νόημα με το χέρι να σωπάσουν και τους διηγήθηκε πώς ο Κύριος τον έβγαλε από τη φυλακή. «Διηγηθείτε τα αυτά στον Ιάκωβο και στους αδερφούς», συμπλήρωσε. Ύστερα έφυγε από τα Ιεροσόλυμα και πήγε σε άλλον τόπο.

¹⁸Όταν ξημέρωσε, έγινε μεγάλη αναστάτωση στους στρατιώτες, για το τι άραγε να έγινε ο Πέτρος.

¹⁹Ο Ηρώδης διέταξε να ψάξουν να τον βρουν και, επειδή δεν τον βρήκε, ανέκρινε τους φύλακες και διέταξε να τους εκτελέσουν. Ύστερα κατέβηκε από την Ιουδαία και έμενε στην Καισάρεια.

Ο θάνατος του Ηρώδη

²⁰Ο Ηρώδης ήταν σε διαμάχη με τους κατοίκους της Τύρου και της Σιδώνας. Εκείνοι αποφάσισαν από κοινού και έστειλαν αντιπροσώπους σ' αυτόν. Κατόρθωσαν να πάρουν με το μέρος τους και το Βλάστο, που ήταν ανώτερος αυλικός του βασιλιά, και μέσω αυτού ζητούσαν να συνδιαλλαγούν, γιατί οι προμήθειές τους σε τρόφιμα έρχονταν από τη χώρα του βασιλιά.

²¹Τη μέρα που όρισε για να εξετάσει το ζήτημα, ο Ηρώδης ντύθηκε τη βασιλική του στολή, κάθισε στο θρόνο και άρχισε να αγορεύει σ' αυτούς.

²²Ο λαός επευφημούσε: «Θεός μιλάει και όχι άνθρωπος!»

²³Αμέσως τότε, επειδή δέχτηκε να δοξαστεί σαν θεός και δεν έδωσε την τιμή στο Θεό, τον χτύπησε ένας άγγελος του Κυρίου με μια ξαφνική αρρώστια: γέμισε σκουλήκια και πέθανε.

²⁴Ενώ γίνονταν αυτά, η διάδοση του λόγου του Θεού προόδευε και οι οπαδοί του πλήθαιναν.

²⁵Στο μεταξύ ο Βαρνάβας και ο Σαύλος, αφού τελείωσαν στην Ιερουσαλήμ την υπηρεσία που τους είχε ανατεθεί, γύρισαν στην Αντιόχεια, παίρνοντας μαζί τους και τον Ιωάννη, που είχε πάρει το όνομα Μάρκος.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 13

Η αποστολή του Βαρνάβα και του Σαύλου

¹Στην εκκλησία της Αντιόχειας υπήρχαν μερικοί προφήτες και δάσκαλοι, ο Βαρνάβας, ο Συμεών που λεγόταν και Νίγερ, ο Λούκιος ο Κυρηναίος, ο Μαναήν, που είχε μεγαλώσει μαζί με τον Ηρώδη τον τετράρχη, και ο Σαύλος.

²Κάποτε, ενώ αυτοί βρίσκονταν σε λειτουργική σύναξη λατρεύοντας τον Κύριο και νηστεύοντας, είπε το Άγιο Πνεύμα: «Να μου ξεχωρίσετε το Βαρνάβα και το Σαύλο για το έργο, για το οποίο τους έχω καλέσει».

³Τότε, αφού και πάλι νήστεψαν και προσευχήθηκαν, έβαλαν τα χέρια πάνω σ' αυτούς και τους απέστειλαν.

Ο Σαύλος και ο Βαρνάβας στην Κύπρο Αρχή της πρώτης περιοδείας

⁴Έτσι, λοιπόν αυτοί, σταλμένοι από το Άγιο Πνεύμα, κατέβηκαν στη Σελεύκεια κι από 'κει με πλοίο πήγαν στην Κύπρο.

⁵Όταν έφτασαν στη Σαλαμίνα της Κύπρου, κήρυτταν το λόγο του Θεού στις συναγωγές των Ιουδαίων. Βοηθό είχαν μαζί τους τον Ιωάννη.

⁶Αφού διέσχισαν το νησί, έφτασαν στην Πάφο. Εκεί βρήκαν κάποιον μάγο και ψευδοπροφήτη Ιουδαίο, που λεγόταν Βαριησούς.

⁷Αυτός ήταν φίλος του ανθύπατου Σεργίου Παύλου, που ήταν άνθρωπος συνετός. Ο Σέργιος Παύλος προσκάλεσε το Βαρνάβα και το Σαύλο και ζήτησε ν' ακούσει το λόγο του Θεού.

⁸Αλλά ο Ελύμας ο μάγος –γιατί έτσι μεταφράζεται το όνομά του– τους αντιστεκόταν και προσπαθούσε να εμποδίσει τον ανθύπατο να πιστέψει.

⁹Τότε ο Σαύλος, που λεγόταν και Παύλος, πλημμύρισε από το Άγιο Πνεύμα, τον κοίταξε διαπεραστικά

¹⁰και του είπε: «Γιε του διαβόλου! Είσαι γεμάτος από κάθε είδους πονηριά και ραδιουργία και πολεμάς καθετί το καλό. Δε θα πάψεις να διαστρεβλώνεις τους ίσιους δρόμους του Θεού;

¹¹Τώρα το χέρι του Κυρίου θα πέσει πάνω σου: θα τυφλωθείς και για ένα διάστημα δε θα βλέπεις τον ήλιο». Την ίδια στιγμή έπεσε πάνω του ομίχλη

και σκοτάδι κι άρχισε να περιφέρεται εδώ κι εκεί ζητώντας να τον χειραγωγήσουν.

¹²Τότε ο ανθύπατος, όταν είδε αυτό που έγινε, πίστεψε, γιατί ήταν βαθιά εντυπωσιασμένος από τη δύναμη που είχε η διδασκαλία του Κυρίου.

Το κήρυγμα στην Αντιόχεια της Πισιδίας

¹³Ο Παύλος και η συνοδεία του έφυγαν με πλοίο από την Πάφο και ήρθαν στην Πέργη της Παμφυλίας. Ο Ιωάννης όμως τους άφησε και γύρισε πίσω στα Ιεροσόλυμα.

¹⁴Αυτοί διέσχισαν την περιοχή, κι από την Πέργη έφτασαν στην Αντιόχεια της Πισιδίας. Το Σάββατο πήγαν στη συναγωγή και κάθισαν.

¹⁵Μετά την ανάγνωση των περικοπών από το νόμο και τους προφήτες, οι αρχισυνάγωγοι έστειλαν και τους είπαν: «Άδερφοί, αν έχετε να πείτε στο λαό κανένα λόγο ενισχυτικό, μιλήστε».

¹⁶Τότε ο Παύλος σηκώθηκε, έκανε νόημα με το χέρι να γίνει ησυχία, και είπε: «Ισραηλίτες, κι εσείς οι άλλοι που λατρεύετε τον ένα Θεό, ακούστε με·

¹⁷ο Θεός του λαού τούτου, του Ισραήλ, διάλεξε τους προγόνους μας και τους έκανε ένα μεγάλο λαό, ενώ ακόμα ήταν ξένοι στην Αίγυπτο. Με την μεγάλη δύναμή του τους έβγαλε από 'κει

¹⁸και υπέμεινε τη διαγωγή τους σαράντα χρόνια στην έρημο.

¹⁹Εξολόθρευσε εφτά έθνη στη Χαναάν και τους έδωσε κληρονομιά τη γη τους.

²⁰Ύστερα από τετρακόσια πενήντα χρόνια τούς έδωσε Κριτές, μέχρι τον προφήτη Σαμουήλ.

²¹Από 'κει κι έπειτα ζήτησαν βασιλιά, κι ο Θεός τούς έδωσε το Σαούλ, γιο του Κις, από τη φυλή Βενιαμίν, για σαράντα χρόνια.

²²Ύστερα τον καθαίρεσε, ανέδειξε βασιλιά τους το Δαβίδ κι έδωσε τη μαρτυρία του γι' αυτόν λέγοντας: “βρήκα το Δαβίδ, γιο του Ιεσσαί, όπως τον θέλει η καρδιά μου· αυτός θα πραγματοποιήσει όλα όσα εγώ θέλω”.

²³Κι όπως το είχε υποσχεθεί, έφερε ο Θεός τη σωτηρία στον Ισραήλ με έναν απόγονο του Δαβίδ, τον Ιησού.

²⁴Προηγουμένως, πριν αρχίσει ο Ιησούς τη δημόσια δράση του, είχε κηρύξει ο Ιωάννης σ' όλον το λαό του Ισραήλ να μετανοήσουν και να βαφτιστούν.

²⁵Κι όταν πια ο Ιωάννης κόντευε να τελειώσει το έργο του, έλεγε: “ποιος νομίζετε πως είμαι; Δεν είμαι εγώ αυτός που περιμένετε· αυτός έρχεται ύστερα από μένα, κι εγώ δεν είμαι άξιος ούτε να λύσω τα υποδήματα από τα πόδια του”.

²⁶»Αδέρφια, απόγονοι του Αβραάμ και οι άλλοι εδώ που σέβεστε τον ένα Θεό: σ' εσάς στάλθηκε το μήνυμα της σωτηρίας αυτής, για την οποία σας μιλάω.

²⁷Οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ και οι άρχοντές τους δεν κατάλαβαν ούτε ποιος είναι ο Ιησούς ούτε τα λόγια των προφητών που διαβάζονται κάθε Σάββατο, αλλά, χωρίς να το ξέρουν, τα εκπλήρωσαν καταδικάζοντας τον Ιησού.

²⁸Αν και δε βρήκαν καμιά αιτία για να τον καταδικάσουν σε θάνατο, ζήτησαν από τον Πιλάτο να θανατωθεί.

²⁹Κι όταν εκτέλεσαν όλα όσα είχαν προφητέψει οι Γραφές γι' αυτόν, τον κατέβασαν από το σταυρό και τον έβαλαν σ' ένα μνήμα.

³⁰Ο Θεός όμως τον ανέστησε από τους νεκρούς.

³¹Τότε αυτός για πολλές μέρες συνέχεια φανεωνόταν σ' εκείνους που είχαν ανεβεί μαζί του από τη Γαλιλαία στα Ιεροσόλυμα. Αυτοί είναι μάρτυρες της ανάστασής του μπροστά στο λαό.

³²»Έτσι κι εμείς σας φέρνουμε το χαρμόσυνο μήνυμα, ότι την υπόσχεση που έδωσε ο Θεός στους προγόνους μας, την εκπλήρωσε στα παιδιά τους –σ' εμάς: ανέστησε τον Ιησού,

³³όπως είναι γραμμένο στο δεύτερο Ψαλμό: Υιός μου είσ' εσύ, εγώ σήμερα σε γέννησα.

34Το ότι τον ανέστησε από τους νεκρούς και δεν πρόκειται ποτέ πια να επιστρέψει στη φθορά του θανάτου, το έχει πει με τα παρακάτω λόγια: Θα σας δώσω τα άγια δώρα που υποσχέθηκα στο Δαβίδ, δώρα που δε χάνονται ποτέ.

35Γι' αυτό λέει κι αλλού ο Δαβίδ: Δε θ' αφήσεις να δει φθορά ο αφιερωμένος σ' εσένα δούλος σου.

36Κι όσο για το Δαβίδ, αυτός υπηρέτησε το θέλημα του Θεού στη γενιά του κι ύστερα πέθανε, θάφτηκε δίπλα στους προγόνους του και γνώρισε τη φθορά του θανάτου.

37Αυτός όμως που ο Θεός τον ανέστησε, δε γνώρισε τη φθορά του θανάτου.

38Μάθετε, λοιπόν, αδέρφια, ότι μέσω αυτού σας προσφέρεται συγχώρηση των αμαρτιών.

39Και λυτρώνεται καθένας που τον εμπιστεύεται απ' όλα εκείνα απ' όσα δεν μπορούσατε να λυτρωθείτε με το νόμο του Μωυσή.

40Προσέξτε, λοιπόν, μην έρθει πάνω σας αυτό που είπαν οι προφήτες:

41Κοιτάξτε εσείς, οι καταφρονητές, θαυμάστε κι αφανιστείτε! Γιατί εγώ ετοιμάζω κάτι μεγάλο στις μέρες σας, κάτι που θα σας το διηγούνται και δεν θα το πιστεύετε».

42Καθώς ο Παύλος και ο Βαρνάβας έφευγαν από τη συναγωγή των Ιουδαίων, οι εθνικοί τους παρακαλούσαν να τους εξηγηθούν τα λόγια αυτά το επόμενο Σάββατο.

43Κι όταν διαλύθηκε η σύναξη, πολλοί από τους Ιουδαίους και τους προσήλυτους στον Ιουδαϊσμό ακολούθησαν τον Παύλο και το Βαρνάβα. Αυτοί τους ανέπτυσαν τα προηγούμενα και τους έπειθαν να μένουν σταθεροί στη χάρη που τους πρόσφερε ο Θεός.

44Το επόμενο Σάββατο, ολόκληρη σχεδόν η πόλη μαζεύτηκε για ν' ακούσουν το λόγο του Κυρίου.

⁴⁵Όταν είδαν οι Ιουδαίοι το πλήθος, κυριεύτηκαν από φθόνο· αντιμιλούσαν σ' αυτά που έλεγε ο Παύλος και βλασφημούσαν.

⁴⁶Τότε ο Παύλος και ο Βαρνάβας τους μίλησαν με παρρησία και τους είπαν: «Έπρεπε να κηρύξουμε το λόγο του Θεού πρώτα σ' εσάς. Επειδή όμως τον αντικρούετε και καταδικάζετε τον εαυτό σας να μην αξιωθεί την αιώνια ζωή, γι' αυτό κι εμείς στρεφόμαστε στους εθνικούς.

⁴⁷Αυτή την εντολή άλλωστε μας έδωσε ο Κύριος: Εσένα έχω ορίσει φως για τα έθνη, για να φέρεις τη σωτηρία ως τα πέρατα της γης».

⁴⁸Καθώς τ' άκουγαν αυτά οι εθνικοί, χαίρονταν και δέχονταν το λόγο του Κυρίου· και πίστεψαν όσοι ήταν ταγμένοι για την αιώνια ζωή.

⁴⁹Ο λόγος του Κυρίου διαδιδόταν σ' όλη τη χώρα.

⁵⁰Οι Ιουδαίοι όμως παρότρυναν τις προσήλυτες γυναίκες της ανώτερης τάξης και τους προκρίτους της πόλης, ξεσήκωσαν διωγμό εναντίον του Παύλου και του Βαρνάβα και τους έβγαλαν έξω από τα σύνορά τους.

⁵¹Αυτοί τότε τίναξαν τη σκόνη από τα πόδια τους ενάντια τους και ήρθαν στο Ικόνιο.

⁵²Και οι χριστιανοί στην Αντιόχεια ήταν γεμάτοι χαρά και Άγιο Πνεύμα.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 14

Ο Παύλος και ο Βαρνάβας στο Ικόνιο

¹Στο Ικόνιο ξαναπήγαν στη συναγωγή των Ιουδαίων και μίλησαν τόσο πειστικά, ώστε πίστεψαν πλήθος πολύ Ιουδαίων και εθνικών.

²Οι Ιουδαίοι όμως που δεν πίστευαν ξεσήκωσαν και γέμισαν με κακή διάθεση τις ψυχές των εθνικών εναντίον των χριστιανών.

³Παρ' όλα αυτά, ο Παύλος και ο Βαρνάβας έμειναν αρκετόν καιρό στην πόλη. Κήρυτταν με παρρησία έχοντας εμπιστοσύνη στον Κύριο, ο οποίος βεβαίωνε το μήνυμα της σωτήριας χάρις του, με τα εκπληκτικά θαύματα που τους έδινε τη δύναμη να κάνουν.

⁴Ο πληθυσμός της πόλης είχε διχαστεί: άλλοι ήταν με τους Ιουδαίους, άλλοι με τους αποστόλους.

⁵Κι όταν η κατάσταση έφτασε στο απροχώρητο και οι εθνικοί με τους Ιουδαίους και τους άρχοντές τους ετοιμάζονταν να τους κακοποιήσουν και να τους λιθοβολήσουν,

⁶αυτοί το κατάλαβαν και κατέφυγαν στις πόλεις της Λυκαονίας, Λύστρα και Δέρβη, και στη γύρω περιοχή τους.

⁷Εκεί κήρυτταν το ευαγγέλιο.

Ο Παύλος και ο Βαρνάβας στα Λύστρα και στη Δέρβη

⁸Στα Λύστρα ήταν ένας άνθρωπος με παράλυτα πόδια, κουτσός εκ γενετής· ποτέ στη ζωή του δεν είχε περπατήσει.

⁹Αυτός καθόταν κι άκουγε τον Παύλο που μιλούσε. Ο Παύλος τον κοίταξε καλά και είδε ότι έχει την πίστη πως θα γιατρευτεί.

¹⁰Του είπε λοιπόν με δυνατή φωνή: «Σήκω όρθιος στα πόδια σου! » Ο άνθρωπος πήδηξε πάνω κι άρχισε να περπατάει.

¹¹Τα πλήθη, βλέποντας αυτό που έκανε ο Παύλος, φώναζαν δυνατά στη λυκαονική τους γλώσσα κι έλεγαν: «Οι θεοί πήραν τη μορφή ανθρώπων και κατέβηκαν σ' εμάς! »

¹²Και ονόμαζαν το Βαρνάβα Δία και τον Παύλο Ερμή, γιατί αυτός κυρίως μιλούσε.

¹³Ο ιερέας στο ναό του Δία που ήταν μπροστά στη πόλη τους, έφερε στην πύλη της πόλης ταύρους και στεφάνια και ήθελε μαζί με το πλήθος να τους προσφέρει θυσία.

¹⁴Όταν οι απόστολοι Βαρνάβας και Παύλος κατάλαβαν τι ήθελαν να κάνουν, διέρρηξαν τα μιάτια τους με αποτροπιασμό και πήδηξαν μέσα στο πλήθος

¹⁵φωνάζοντας: «Άνθρωποι, τι είναι αυτά που κάνετε; Κι εμείς άνθρωποι είμαστε, θνητοί σαν κι εσάς. Θέλουμε να σας φέρουμε το χαρμόσυνο μήνυμα,

να εγκαταλείψετε αυτούς τους ανύπαρκτους θεούς και να στραφείτε στο ζωντανό Θεό, αυτόν που δημιούργησε τον ουρανό, τη γη, τη θάλασσα και όλα όσα υπάρχουν μέσα σ' αυτά.

¹⁶Στις περασμένες γενιές άφησε όλα τα έθνη να πορεύονται το δρόμο τους.

¹⁷Αλλά δεν άφησε αφανέρωτο τον εαυτό του· γιατί και τότε εκδηλωνόταν ευεργετώντας, στέλνοντάς σας από τον ουρανό βροχές και εποχές καρποφορίας, γεμίζοντας με τροφή και χαρά τις καρδιές σας».

¹⁸Λέγοντας αυτά, μόλις και μετά βίας κατόρθωσαν να σταματήσουν τα πλήθη από του να τους προσφέρουν θυσία.

¹⁹Κατόπιν όμως ήρθαν μερικοί Ιουδαίοι από την Αντιόχεια και το Ικόνιο. Αυτοί πήραν με το μέρος τους τα πλήθη και λιθοβόλησαν τον Παύλο. Έπειτα τον έσυραν έξω από την πόλη, νομίζοντας ότι πέθανε.

²⁰Όταν όμως τον περικύκλωσαν οι χριστιανοί, συνήλθε και μπήκε στην πόλη. Την άλλη μέρα ξεκίνησε μαζί με το Βαρνάβα για τη Δέρβη.

Επιστροφή στην Αντιόχεια της Συρίας

²¹Αφού κήρυξαν το ευαγγέλιο στην πόλη εκείνη και έκαναν πολλούς χριστιανούς, γύρισαν στη Λύστρα, στο Ικόνιο και στην Αντιόχεια της Πισιδίας.

²²Εκεί στήριζαν το ηθικό των χριστιανών και τους συμβούλευαν να μένουν ακλόνητοι στην πίστη. «Για να μπούμε στη βασιλεία των ουρανών», τους έλεγαν, «πρέπει να περάσουμε από πολλούς διωγμούς».

²³Επίσης χειροτόνησαν πρεσβυτέρους σε κάθε εκκλησία τους, νήστεψαν και προσευχήθηκαν και τους εμπιστεύτηκαν στον Κύριο, στον οποίο είχαν πιστέψει.

²⁴Ύστερα διέσχισαν την Πισιδία και ήρθαν στην Παμφυλία.

²⁵Κήρυξαν το μήνυμά τους στην Πέργη και στη συνέχεια κατέβηκαν στην Αττάλεια.

²⁶Από ἕκει πῆγαν με πλοίο στην Αντιόχεια της Συρίας, στην πόλη απ' όπου είχαν ξεκινήσει παραδομένοι στη χάρη του Θεού για το ἔργο που τώρα είχαν τελειώσει.

²⁷Όταν ἔφτασαν, συγκέντρωσαν την εκκλησία και τους διηγήθηκαν ὅσα εἶχε κάνει ο Θεός μ' αυτούς και ὅτι ἄνοιξε και στους εθνικούς την πόρτα της πίστεως.

²⁸Ο Παῦλος και ο Βαρνάβας παρέμειναν ἐκεῖ αρκετόν καιρό με τους πιστούς.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 15

Η σύνοδος των Ιεροσολύμων

¹Μερικοί χριστιανοί που ἦρθαν από την Ιουδαία δίδασκαν τους αδερφούς: «Αν δεν περιτέμνεσθε, ὅπως προστάζει ο νόμος του Μωυσή, δεν μπορείτε να σωθείτε».

²Επειδή ἔγινε αναστάτωση και συζήτηση μεγάλη ανάμεσα στον Παῦλο και τον Βαρνάβα από τη μια, και σ' αυτούς από την ἄλλη, αποφασίστηκε ν' ανέβουν ο Παῦλος και ο Βαρνάβας και μερικοί ἄλλοι από τους χριστιανούς της Αντιόχειας στα Ιεροσόλυμα, για να λύσουν ἐκεῖ το ζήτημα αυτό με τους αποστόλους και τους πρεσβυτέρους.

³Η εκκλησία τούς κατευόδωσε, κι αυτοί διέσχισαν τη Φοινίκη και τη Σαμάρεια, μιλώντας παντού για την επιστροφή των εθνικών στο Χριστό. Ἐδιναν ἔτσι μεγάλη χαρά σ' ὅλους τους αδερφούς.

⁴Όταν ἔφτασαν στην Ιερουσαλήμ, τους ἔγινε υποδοχή από τα μέλη της εκκλησίας, από τους αποστόλους και από τους πρεσβυτέρους. Αυτοί τους διηγήθηκαν ὅσα ο Θεός εἶχε κάνει μ' αυτούς, και ὅτι ἔδωσε και στους εθνικούς τη δυνατότητα να πιστέψουν.

⁵Σηκώθηκαν ὅμως μερικοί από την παράταξη των Φαρισαίων που εἶχαν πιστέψει, κι ἔλεγαν ὅτι πρέπει τους εθνικούς να τους περιτέμνουν και να απαιτούν να τηροῦν το νόμο του Μωυσή.

⁶Συγκεντρώθηκαν, λοιπόν, οι απόστολοι και οι πρεσβύτεροι για να εξετάσουν το θέμα.

⁷Αφού έγινε πολλή συζήτηση, έλαβε το λόγο ο Πέτρος και τους είπε: «Αδερφοί, εσείς ξέρετε καλά ότι ο Θεός από παλιά με διάλεξε από όλους μας εμένα, για ν' ακούσουν οι εθνικοί από το στόμα μου το λόγο του ευαγγελίου και να πιστέψουν.

⁸Και ο Θεός, που γνωρίζει τις καρδιές των ανθρώπων, έδωσε σημάδι ότι κι αυτοί μπορούν να σωθούν, χορηγώντας τους το Άγιο Πνεύμα όπως και σ' εμάς.

⁹Δεν έκανε καμιά διάκριση ανάμεσα σ' εμάς και σ' αυτούς, αλλά καθάρισε με την πίστη τις καρδιές τους.

¹⁰Τώρα, λοιπόν, γιατί προκαλείτε το Θεό, θέλοντας να φορτώσετε στον τράχηλο των χριστιανών ένα βάρος, που ούτε οι πρόγονοί μας ούτε εμείς μπορέσαμε να σηκώσουμε;

¹¹Αντίθετα, πιστεύουμε ότι θα μας σώσει η χάρη του Κυρίου Ιησού, με τον ίδιο τρόπο που θα σώσει κι εκείνους».

¹²Όλο το πλήθος σώπασε, και όλοι άκουγαν το Βαρνάβα και τον Παύλο να διηγούνται τα θαύματα που έκανε ο Θεός μέσω αυτών στους εθνικούς.

¹³Όταν τελείωσαν, μίλησε ο Ιάκωβος: «Ακούστε με, αγαπητοί αδερφοί.

¹⁴Ο Συμεών-Πέτρος διηγήθηκε πώς ο Θεός για πρώτη φορά φρόντισε να φτιάξει από τους εθνικούς ένα λαό δικό του.

¹⁵Μ' αυτό συμφωνούν τα λόγια των προφητών, οι οποίοι έχουν γράψει:

¹⁶Υστερα απ' αυτά θα επιστρέψω και θ' ανοικοδομήσω τον οίκο του Δαβίδτον γκρεμισμένο, και τα ερείπιά του θα τ' ανοικοδομήσω και θα τα ανορθώσω,

¹⁷για να ζητήσουν τον Κύριο οι υπόλοιποι άνθρωποι και όλα τα έθνη που θα 'χουν γίνει δικός μου λαός. Εγώ, ο Κύριος, τα λέω αυτά, κι εγώ θα τα πραγματοποιήσω όλα.

¹⁸»Ο Θεός αποφάσισε προαιωνίως όλα τα έργα του.

¹⁹Γι' αυτό εγώ έχω τη γνώμη να μην επιβαρύνουμε τους εθνικούς που επιστρέφουν στο Θεό,

²⁰αλλά να τους στείλουμε μια επιστολή και να τους καθορίσουμε να φυλάγονται από τους μολυσμούς των ειδωλοθύτων, από την πορνεία, από τη βρώση πνιγμένου ζώου και από τη πόση αίματος ζώου.

²¹Αυτές οι διατάξεις του Μωυσή είναι πασίγνωστες, γιατί από τα παλιά χρόνια διαβάζονται σε κάθε πόλη στις συναγωγές κάθε Σάββατο».

Η απόφαση της Συνόδου

²²Τότε αποφάσισαν οι απόστολοι και οι πρεσβύτεροι μαζί με όλη την εκκλησία να εκλέξουν από ανάμεσά τους μερικούς που να τους στείλουν στην Αντιόχεια μαζί με τον Παύλο και το Βαρνάβα. Έτσι, εξέλεξαν τον Ιούδα, που λεγόταν και Βαρσαββάς, και το Σίλα, ανθρώπους με εξέχουσα θέση ανάμεσα στους χριστιανούς,

²³και τους έδωσαν να μεταφέρουν την ακόλουθη επιστολή: «Οι απόστολοι, οι πρεσβύτεροι και οι αδερφοί, χαιρετούν τους αδερφούς που προέρχονται από τους εθνικούς στην Αντιόχεια, στη Συρία και στην Κιλικία.

²⁴Επειδή ακούσαμε ότι μερικοί από μας ήρθαν και σας τάραξαν με τα λόγια τους και κλόνισαν τις ψυχές σας, χωρίς να τους έχουμε δώσει εντολή εμείς,

²⁵αποφασίσαμε ομόφωνα να εκλέξουμε μερικούς άντρες και να τους στείλουμε σ' εσάς, μαζί με τους αγαπητούς μας Βαρνάβα και Παύλο,

²⁶που έχουν αφιερώσει τη ζωή τους στο έργο του Κυρίου μας, του Ιησού Χριστού.

²⁷Στείλαμε, λοιπόν, τον Ιούδα και το Σίλα, οι οποίοι θα σας πουν και προφορικά τα ίδια πράγματα.

²⁸Δηλαδή: αποφασίστηκε ως σωστό από το Άγιο Πνεύμα και από μας να μη σας επιβάλουμε κανένα πρόσθετο βάρος, εκτός από αυτά τα αναγκαία:

²⁹να απέχετε από τα ειδωλόθυτα, το αίμα, το κρέας από πνιγμένα ζώα και την πορνεία. Αν φυλάγεστε από αυτά, θα κάνετε το σωστό. Υγιαίνετε».

³⁰Οι απεσταλμένοι έφυγαν και ήρθαν στην Αντιόχεια. Εκεί συγκέντρωσαν τους πιστούς και τους παρέδωσαν την επιστολή.

³¹Οι πιστοί τη διάβασαν και χάρηκαν με την παρήγορη αυτή απόφαση.

³²Ο Ιούδας και ο Σίλας, που ήταν κι αυτοί προφήτες, συμβούλεψαν με πολλούς λόγους τους αδερφούς και τους ενίσχυσαν.

³³Έμειναν ακόμη λίγο χρόνο εκεί, και ύστερα οι αδερφοί τους κατευόδωσαν για να επιστρέψουν στους αποστόλους.

³⁴Στο Σίλα όμως φάνηκε καλό να παραμείνει ακόμη.

³⁵Ο Παύλος και ο Βαρνάβας έμεναν στην Αντιόχεια, διδάσκοντας και κηρύττοντας μαζί με πολλούς άλλους το λόγο του Κυρίου.

Χωρισμός Παύλου και Βαρνάβα Αρχή της δεύτερης περιοδείας

³⁶Ύστερα από λίγες μέρες ο Παύλος είπε στο Βαρνάβα: «Ας επιστρέψουμε να επισκεφθούμε τους αδερφούς μας σ' όλες τις πόλεις όπου έχουμε κηρύξει το λόγο του Κυρίου, να δούμε πώς είναι».

³⁷Ο Βαρνάβας σκέφτηκε να πάρει μαζί και τον Ιωάννη, που λεγόταν και Μάρκος.

³⁸Ο Παύλος όμως επέμενε να μην πάρουν μαζί τους αυτόν που τους είχε εγκαταλείψει στην Παμφυλία και είχε διακόψει τη συνεργασία μαζί τους.

³⁹Προκλήθηκε τότε ζωνρή διαφωνία, ως το σημείο να χωρίσουν ο ένας από τον άλλο. Ο Βαρνάβας πήρε το Μάρκο και πήγε με πλοίο στην Κύπρο.

⁴⁰Ο Παύλος διάλεξε το Σίλα για συνοδό του και ξεκίνησε, αφού πρώτα οι αδερφοί τον εμπιστεύτηκαν στη χάρη του Θεού.

⁴¹Περίοδευε, λοιπόν, τη Συρία και την Κιλικία, στηρίζοντας τις εκκλησίες στις χώρες αυτές.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 16

Ο Τιμόθεος, νέος συνοδός

¹Ο Παύλος έφτασε στη Δέρβη και ύστερα στη Λύστρα. Εκεί ζούσε ένας χριστιανός που λεγόταν Τιμόθεος. Η μητέρα του ήταν χριστιανή ιουδαϊκής καταγωγής κι ο πατέρας του Έλληνας.

²Στους χριστιανούς των Λύστρων και του Ικονίου είχε καλή φήμη.

³Ο Παύλος θέλησε να τον πάρει μαζί του για συνοδό. Για να διευκολύνει τη δράση του μεταξύ των Ιουδαίων εκείνης της περιοχής, τού έκανε περιτομή, γιατί όλοι ήξεραν πως ο πατέρας του ήταν Έλληνας.

⁴Στις πόλεις απ' όπου περνούσαν, γνωστοποιούσαν στους πιστούς τις αποφάσεις που είχαν λάβει οι απόστολοι και οι πρεσβύτεροι στην Ιερουσαλήμ, και τους πρότρεπαν να τις τηρούν.

⁵Έτσι, οι εκκλησίες στερεώνονταν στην πίστη και μεγάλωναν κάθε μέρα και πιο πολύ.

Από τη Φρυγία στη Μακεδονία

⁶Ύστερα διέσχισαν τη Φρυγία και τη Γαλατία, επειδή το Άγιο Πνεύμα δεν τους άφησε να κηρύξουν το ευαγγέλιο στην επαρχία της Ασίας.

⁷Όταν ήρθαν στα σύνορα της Μυσίας, ήθελαν να συνεχίσουν το δρόμο για τη Βιθυνία, το Άγιο Πνεύμα όμως δεν τους άφησε.

⁸Έτσι παρέκαμψαν τη Μυσία και κατέβηκαν στην Τρωάδα.

⁹Εκεί ο Παύλος είδε τη νύχτα ένα όραμα: ένας Μακεδόνας στεκόταν μπροστά του και τον παρακαλούσε μ' αυτά τα λόγια: «Πέρασε στη Μακεδονία και βοήθησέ μας».

¹⁰Όταν είδε το όραμα, αμέσως ψάξαμε για πλοίο να πάμε στη Μακεδονία, γιατί ήμασταν βέβαιοι ότι μας είχε προσκαλέσει ο Κύριος να τους φέρουμε το μήνυμα του ευαγγελίου.

Ο Παύλος στους Φιλίππους

¹¹Από την Τρωάδα αποπλεύσαμε και πήγαμε κατευθείαν στη Σαμοθράκη και την επομένη στη Νεάπολη.

¹²Από ἔκει πήγαμε στους Φιλίππους, που είναι η σπουδαιότερη πόλη εκείνης της περιοχής της Μακεδονίας, αποικία των Ρωμαίων. Σ' αυτή την πόλη παραμείναμε μερικές μέρες·

¹³και, όταν ήρθε το Σάββατο, βγήκαμε έξω από την πόλη, στο ποτάμι, όπου σκεφτήκαμε ότι θα ήταν τόπος προσευχής των Ιουδαίων. Εκεί καθίσαμε και μιλούσαμε στις γυναίκες που είχαν συγκεντρωθεί.

¹⁴Μια γυναίκα από τα Θυάτειρα που ονομαζόταν Λυδία, έμπορος πορφυρών υφασμάτων, προσήλυτη, άκουγε, και ο Κύριος άνοιξε την καρδιά της ώστε να δίνει προσοχή σ' αυτά που έλεγε ο Παύλος.

¹⁵Αφού βαπτίστηκε αυτή και όλη η οικογένειά της, μας παρακαλούσε: «Αν με κρίνετε πιστή στον Κύριο, ελάτε να μείνετε στο σπίτι μου»· και μας το ζητούσε με πολλή επιμονή.

Ο Παύλος και ο Σίλας στη φυλακή

¹⁶Μια μέρα, καθώς πηγαίναμε στον τόπο της προσευχής, συνέβη να συναντήσουμε μια δούλη που είχε μαντικό πνεύμα και με τις μαντείες της απέφερε πολλά κέρδη στους κυρίους της.

¹⁷Αυτή ακολουθούσε τον Παύλο και το Σίλα και φώναζε: «Αυτοί οι άνθρωποι είναι δούλοι του ύψιστου Θεού, που μας κηρύττουν την οδό της σωτηρίας! »

¹⁸Αυτό το έκανε πολλές μέρες. Ο Παύλος αγανάκτησε· γύρισε πίσω και είπε στο πνεύμα: «Σε διατάζω στο όνομα του Ιησού Χριστού να βγεις απ' αυτήν». Την ίδια στιγμή βγήκε το πνεύμα.

¹⁹Όταν είδαν τ' αφεντικά της ότι μαζί με το πνεύμα χάθηκε κι η ελπίδα του κέρδους που είχαν από την εργασία της, έπιασαν τον Παύλο και το Σίλα και τους έσυραν στην αγορά για να τους παρουσιάσουν στις αρχές.

²⁰Τους οδήγησαν μπροστά στους ανώτατους άρχοντες της πόλης και είπαν: «Αυτοί οι άνθρωποι είναι Ιουδαίοι

²¹και προκαλούν ταραχές στην πόλη. Θέλουν να εισαγάγουν έθιμα που δεν επιτρέπεται σ' εμάς, που είμαστε Ρωμαίοι, να τα δεχτούμε ή να τα τηρήσουμε».

- 22** Τότε ο λαός ξεσηκώθηκε εναντίον τους. Οι άρχοντες τους έσκισαν τα ρούχα και έδωσαν διαταγή να τους ραβδίσουν.
- 23** Τους έδωσαν πολλά χτυπήματα και μετά τους έβαλαν στη φυλακή κι έδωσαν εντολή στο δεσμοφύλακα να τους φυλάει ασφαλισμένους καλά.
- 24** Αυτός, εφόσον πήρε μια τέτοια εντολή, τους έβαλε στο πιο εσωτερικό κελί και για λόγους ασφάλειας έσφιξε τα πόδια τους στην ξυλοπέδη.
- 25** Γύρω στα μεσάνυχτα, ο Παύλος και ο Σίλας προσεύχονταν και έψελναν ύμνους στο Θεό· και τους άκουγαν οι φυλακισμένοι.
- 26** Ξαφνικά έγινε ένας σεισμός τόσο δυνατός, που σαλεύτηκαν τα θεμέλια της φυλακής. Αμέσως άνοιξαν όλες οι πόρτες και τα δεσμά των φυλακισμένων λύθηκαν.
- 27** Ο δεσμοφύλακας ξύπνησε· κι όταν είδε τις πόρτες της φυλακής ανοιχτές, έβγαλε το σπαθί του κι ήθελε να σκοτωθεί, νομίζοντας ότι οι φυλακισμένοι είχαν δραπετεύσει.
- 28** Τότε ο Παύλος του φώναξε: «Μην κάνεις κανένα κακό στον εαυτό σου! Είμαστε όλοι εδώ».
- 29** Ο δεσμοφύλακας ζήτησε να του φέρουν φώτα, πήδηξε μέσα στο κελί, και τρομαγμένος έπεσε στα πόδια του Παύλου και του Σίλα.
- 30** Ύστερα τους έβγαλε έξω και τους ρώτησε: «Κύριοι, τι πρέπει να κάνω για να σωθώ;»
- 31** Αυτοί του είπαν: «Πίστεψε στον Κύριο Ιησού Χριστό, και θα σωθείς κι εσύ και το σπίτι σου».
- 32** Και κήρυξαν σ' αυτόν και σ' όσους ήταν στο σπίτι του το λόγο του Κυρίου.
- 33** Ο δεσμοφύλακας τους πήρε την ίδια εκείνη ώρα μέσα στη νύχτα κι έπλυνε τις πληγές τους· ύστερα βαφτίστηκε αμέσως ο ίδιος και όλη η οικογένειά του.
- 34** Κατόπιν τους ανέβασε στο σπίτι του και τους έστρωσε τραπέζι. Ήταν πανευτυχής που κι αυτός και όλη η οικογένειά του είχαν βρει την πίστη στο Θεό.

³⁵Όταν ξημέρωσε, οι άρχοντες έστειλαν τους κλητήρες στο δεσμοφύλακα και του είπαν: «Απόλυσε τους ανθρώπους εκείνους».

³⁶Ο δεσμοφύλακας μετέφερε τα λόγια αυτά στον Παύλο: «Οι άρχοντες», του είπε, «έστειλαν εντολή ν' απολυθείτε. Τώρα, λοιπόν, βγείτε και πηγαίνετε στο καλό».

³⁷Ο Παύλος όμως είπε στους κλητήρες: «Μας έδειραν δημοσίως χωρίς να μας δικάσουν, αν και είμαστε Ρωμαίοι πολίτες, μας έκλεισαν στη φυλακή, και τώρα μας διώχνουν στα κρυφά; Όχι βέβαια! Να 'ρθούν να μας βγάλουν αυτοί οι ίδιοι».

³⁸Οι κλητήρες μετέφεραν στους άρχοντες τα λόγια αυτά. Εκείνοι όταν άκουσαν ότι είναι Ρωμαίοι, φοβήθηκαν.

³⁹Ήρθαν και τους ζήτησαν συγνώμη, τους έβγαλαν έξω και τους παρακαλούσαν να φύγουν από την πόλη.

⁴⁰Αυτοί βγήκαν από τη φυλακή και πήγαν στο σπίτι της Λυδίας. Εκεί είδαν τους αδερφούς, τους ενθάρρυναν και έφυγαν.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 17

Στη Θεσσαλονίκη

¹Πέρασαν από την Αμφίπολη και την Απολλωνία και ήρθαν στη Θεσσαλονίκη, όπου υπήρχε συναγωγή των Ιουδαίων.

²Ο Παύλος σύμφωνα με τη συνήθειά του πήγε στη συναγωγή, και τρία Σάββατα συνέχεια συζητούσε μαζί τους

³ερμηνεύοντας τη Γραφή και δείχνοντας πως σύμφωνα μ' αυτήν ο Μεσσίας έπρεπε να πάθει και ν' αναστηθεί από τους νεκρούς. «Αυτός ο Μεσσίας είναι ο Ιησούς, αυτός που εγώ σας κηρύττω», τους έλεγε.

⁴Μερικοί απ' αυτούς πείστηκαν και έγιναν μαθητές του Παύλου και του Σίλα. Από τους Έλληνες που ήταν προσήλυτοι πίστεψε πλήθος πολύ· επίσης πίστεψαν όχι και λίγες από τις γυναίκες που είχαν επιρροή στην κοινωνία.

⁵Τότε οι Ιουδαίοι που δεν πίστεψαν, προσέλαβαν μερικούς πονηρούς ανθρώπους, από κείνους που τριγυρίζουν στην αγορά, ξεσήκωσαν τον όχλο και δημιούργησαν ταραχές στην πόλη. Στάθηκαν μπροστά στο σπίτι του Ιάσονα και ήθελαν να φέρουν τον Παύλο και το Σίλα στη λαϊκή συνέλευση.

⁶Επειδή όμως δεν τους βρήκαν, έσυραν τον Ιάσονα και μερικούς άλλους χριστιανούς μπροστά στους άρχοντες της πόλης και κραύγαζαν: «Αυτοί που αναστάτωσαν την οικουμένη ήρθαν κι εδώ!

⁷Τους φιλοξενεί ο Ιάσων. Όλοι τους παραβαίνουν τους νόμους του αυτοκράτορα και ισχυρίζονται ότι ο πραγματικός βασιλιάς είναι άλλος, ο Ιησούς».

⁸Μ' αυτά τα λόγια αναστάτωσαν το λαό και τους άρχοντες της πόλης που τ' άκουγαν.

⁹Οι άρχοντες, αφού πήραν χρηματική εγγύηση από τον Ιάσονα και τους άλλους, τους άφησαν ελεύθερους.

Στη Βέροια

¹⁰Μόλις νύχτωσε, οι χριστιανοί φυγάδευσαν τον Παύλο και το Σίλα στη Βέροια. Αυτοί όταν έφτασαν εκεί, πήγαν στη συναγωγή των Ιουδαίων.

¹¹Οι Ιουδαίοι στη Βέροια ήταν πιο καλοπροαίρετοι απ' αυτούς στη Θεσσαλονίκη. Δέχτηκαν το κήρυγμα με πολλή προθυμία και κάθε μέρα εξέταζαν τη Γραφή, για να ελέγξουν αν ήταν έτσι όπως τα έλεγε ο Παύλος.

¹²Πολλοί, λοιπόν, απ' αυτούς πίστεψαν, και από τις Ελληνίδες της ανώτερης τάξης, και από τους άντρες όχι λίγοι.

¹³Όταν οι Ιουδαίοι της Θεσσαλονίκης έμαθαν ότι και στη Βέροια κήρυξε ο Παύλος το λόγο του Θεού, ήρθαν κι εκεί αναστατώνοντας τον κόσμο.

¹⁴Οι χριστιανοί τότε έστειλαν αμέσως τον Παύλο να πάει ως τη θάλασσα. Ο Σίλας και ο Τιμόθεος όμως έμειναν εκεί.

¹⁵Οι συνοδοί έφεραν τον Παύλο ως την Αθήνα. Από 'κει γύρισαν πίσω, με την εντολή να πουν στο Σίλα και στον Τιμόθεο να έρθουν να τον συναντήσουν όσο γίνεται πιο γρήγορα.

Στην Αθήνα

¹⁶Ενώ ο Παύλος τους περίμενε στην Αθήνα, αναστατωνόταν μέσα του που έβλεπε την πόλη να είναι γεμάτη είδωλα.

¹⁷Συζητούσε, λοιπόν, γι' αυτό στη συναγωγή με τους Ιουδαίους και τους προσήλυτους, και στην αγορά κάθε μέρα μ' όσους συναντούσε.

¹⁸Μερικοί από τους επικούρειους και τους στωϊκούς φιλοσόφους συζητούσαν μαζί του, και κάποιοι έλεγαν: «Τι να θέλει άραγε να μας πει ετούτος ο παραμυθάς;» Άλλοι έλεγαν: «Φαίνεται πως κηρύττει τίποτα ξένους θεούς». Αυτό το 'λεγαν, γιατί ο Παύλος κήρυττε σ' αυτούς τον Ιησού και την ανάσταση.

¹⁹Τον πήραν, λοιπόν, και τον έφεραν στον Άρειο Πάγο. «Μπορούμε να μάθουμε», του έλεγαν, «ποια είναι η καινούρια αυτή διδασκαλία που κηρύττετε;

²⁰Φέρνεις στ' αυτιά μας παράξενα πράγματα. Θέλουμε λοιπόν να μάθουμε σαν τι μπορεί να είναι αυτά».

²¹Γιατί, όλοι οι Αθηναίοι και οι ξένοι που έμεναν στην Αθήνα για τίποτε άλλο δεν είχαν καιρό, παρά για να λένε ή ν' ακούνε κάτι το καινούριο.

²²Στάθηκε, λοιπόν, ο Παύλος στη μέση του Αρείου Πάγου και είπε: «Αθηναίοι! Σας βλέπω ευλαβέστατους από κάθε άποψη.

²³Πράγματι, ενώ περιδιάβαζα την πόλη σας και έβλεπα τους ιερούς σας τόπους, βρήκα ανάμεσα σ' αυτούς κι ένα βωμό, με την επιγραφή: “στον Άγνωστο Θεό”. Αυτόν, λοιπόν, που εσείς λατρεύετε χωρίς να τον γνωρίζετε, αυτόν εγώ τώρα σας τον κάνω γνωστό.

²⁴Είναι ο Θεός που δημιούργησε τον κόσμο κι όλα όσα υπάρχουν σ' αυτόν. Ως Κύριος του ουρανού και της γης, δεν κατοικεί σε χειροποίητους ναούς,

²⁵ούτε υπηρετείται από χέρια ανθρώπινα σαν να 'χε ανάγκη από κάτι, αφού αυτός είναι που δίνει σε όλα ζωή και πνοή και τα πάντα.

²⁶Δημιούργησε από έναν άνθρωπο όλα τα έθνη των ανθρώπων και τους εγκατέστησε πάνω σ' όλη τη γη, και όρισε πόσον καιρό θα υπάρχουν και μέσα σε ποια σύνορα θα κατοικούν.

²⁷Θέλησε να ζητούν τον Κύριο και να προσπαθούν να τον βρουν ψηλαφώντας στο σκοτάδι, αν και δεν είναι μακριά από τον καθένα μας.

²⁸Γιατί μέσα σ' αυτόν ζούμε και κινούμαστε και υπάρχουμε, όπως λένε και μερικοί απ' τους δικούς σας ποιητές: "Δική του είμαστε γενιά".

²⁹Αφού, λοιπόν, είμαστε γενιά του Θεού, δε θα πρέπει να νομίζουμε ότι η θεότητα είναι κάτι όμοιο με χρυσάφι ή ασήμι ή πέτρα, δηλαδή με γλυπτό έργο της τέχνης ή της φαντασίας του ανθρώπου.

³⁰Ο Θεός παρέβλεψε τα χρόνια της άγνοιας· τώρα όμως απαιτεί απ' όλους τους ανθρώπους σε κάθε τόπο να μετανοήσουν,

³¹γιατί έχει καθορίσει μια μέρα που θα κρίνει την οικουμένη με δικαιοσύνη, μέσω ενός ανδρός που τον έχει ορίσει γι' αυτό το σκοπό. Κι έδωσε βέβαιη απόδειξη σε όλους, ότι αυτός θα είναι ο κριτής, ανασταίνοντάς τον από τους νεκρούς».

³²Όταν εκείνοι άκουσαν για ανάσταση νεκρών, άλλοι κορόιδευαν κι άλλοι έλεγαν: «Θα μας τα ξαναπείς μιαν άλλη φορά».

³³Τότε ο Παύλος έφυγε απ' ανάμεσά τους.

³⁴Μερικοί όμως άντρες προσκολλήθηκαν σ' αυτόν και πίστεψαν, ανάμεσά τους και ο Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης και μια γυναίκα που λεγόταν Δάμαρις, και άλλοι μαζί μ' αυτούς.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 18

Στην Κόρινθο

¹Έπειτα απ' αυτά ο Παύλος αναχώρησε από την Αθήνα και ήρθε στην Κόρινθο.

²Εκεί βρήκε έναν Ιουδαίο από τον Πόντο, που τον έλεγαν Ακύλα. Αυτός είχε έρθει πρόσφατα από την Ιταλία μαζί με τη γυναίκα του την Πρίσκιλλα, γιατί ο Κλαύδιος είχε διατάξει να φύγουν όλοι οι Ιουδαίοι από τη Ρώμη. Ο Παύλος ήρθε σ' αυτούς,

³κι επειδή είχαν την ίδια τέχνη, έμεινε μαζί τους και εργαζόταν. Η τέχνη τους ήταν να φτιάχνουν σκηνές.

⁴Κάθε Σάββατο ο Παύλος συζητούσε στη συναγωγή και προσπαθούσε να πείσει Ιουδαίους και Έλληνες.

⁵Όταν κατέβηκαν από τη Μακεδονία ο Σίλας και ο Τιμόθεος, ο Παύλος συγκέντρωσε την προσοχή του στην προσπάθεια να αποδείξει στους Ιουδαίους ότι ο Μεσσίας ήταν ο Ιησούς.

⁶Επειδή όμως αυτοί αντέλεγαν και τον έβριζαν, αυτός τίναξε τη σκόνη από τα ρούχα του και τους είπε: «Δική σας η ευθύνη για το χαμό σας. Εγώ είμαι αθώος. Από τη στιγμή αυτή πηγαίνω στους εθνικούς».

⁷Έφυγε τότε από 'κει και πήγε στο σπίτι κάποιου που λεγόταν Ιούστος. Αυτός ήταν προσήλυτος και το σπίτι του συνόρευε με τη συναγωγή.

⁸Ο αρχισυνάγωγος Κρίσπος πίστεψε στον Κύριο μαζί μ' όλο το σπίτι του, και πολλοί από τους Κορινθίους που άκουγαν το κήρυγμα πίστευαν και βαφτίζονταν.

⁹Μια νύχτα είπε ο Κύριος στον Παύλο μ' ένα όραμα: «Μη φοβάσαι αλλά κήρυττε το ευαγγέλιο και μη σωπαίνεις,

¹⁰γιατί εγώ είμαι μαζί σου· κανείς δεν θα σου επιτεθεί να σε κακοποιήσει, γιατί έχω πολύ λαό σ' αυτή την πόλη».

¹¹Έτσι ο Παύλος κάθισε εκεί ένα χρόνο κι έξι μήνες, και τους δίδασκε το λόγο του Θεού.

¹²Την εποχή που ανθύπατος της Αχαΐας ήταν ο Γαλλίων, εξεγέρθηκαν όλοι μαζί οι Ιουδαίοι εναντίον του Παύλου και τον έφεραν στο δικαστήριο,

¹³με την κατηγορία ότι αυτός προσπαθεί να πείσει τους ανθρώπους να λατρεύουν το Θεό με τρόπο που είναι αντίθετος στο νόμο.

¹⁴Εκεί που πήγαινε ο Παύλος ν' ανοίξει το στόμα του, ο Γαλλίων είπε στους Ιουδαίους: «Αν ήταν για κανένα αδίκημα ή για ένα κακούργημα με δόλο, θα ήταν λογικό να σας ακούσω, Ιουδαίοι.

¹⁵Εφόσον όμως πρόκειται για θέματα διδασκαλίας και ονομάτων και νόμου δικού σας, τακτοποιήστε τα μόνοι σας. Δικαστής εγώ αυτών των ζητημάτων δεν θέλω να είμαι».

¹⁶Και τους έδιωξε από το δικαστήριο.

¹⁷Τότε όλοι οι Έλληνες έπιασαν το Σωσθένη τον αρχισυνάγωγο και τον χτυπούσαν μπροστά στο δικαστήριο. Ο Γαλλίων όμως δε νοιαζόταν καθόλου γι' αυτά.

Επιστροφή στην Αντιόχεια Αρχή της τρίτης περιοδείας

¹⁸Ο Παύλος, αφού έμεινε αρκετές μέρες στην Κόρινθο, αποχαιρέτησε τους αδερφούς και ξεκίνησε να πάει με πλοίο στη Συρία. Μαζί του αναχώρησαν η Πρίσκιλλα και ο Ακύλας. Προηγουμένως στις Κεγχρεές κούρεψε το κεφάλι του, γιατί είχε κάνει τάξιμο.

¹⁹Όταν έφτασε στην Έφεσο, άφησε τον Ακύλα και την Πρίσκιλλα εκεί, κι αυτός πήγε στη συναγωγή και μιλούσε με τους Ιουδαίους.

²⁰Αυτοί τον παρακάλεσαν να μείνει κοντά τους περισσότερο χρόνο, εκείνος όμως δε θέλησε·

²¹τους αποχαιρέτησε και τους είπε: «Πρέπει οπωσδήποτε τη γιορτή που έρχεται να την κάνω στα Ιεροσόλυμα. Αν θέλει ο Θεός, θα ξαναγυρίσω πάλι σ' εσάς». Και έφυγε με πλοίο από την Έφεσο.

²²Αποβιβάστηκε στην Καισάρεια κι από 'κει ανέβηκε στην Ιερουσαλήμ για να χαιρετήσει την κοινότητα των πιστών. Ύστερα κατέβηκε στην Αντιόχεια.

²³Εκεί έμεινε λίγον καιρό κι ύστερα έφυγε. Περιόδευσε την περιοχή της Γαλατίας και της Φρυγίας, στηρίζοντας στην πίστη όλους τους χριστιανούς.

Ο Απολλώς

²⁴Στο μεταξύ έφτασε στην Έφεσο ένας Ιουδαίος, που λεγόταν Απολλώς. Αυτός καταγόταν από την Αλεξάνδρεια· ήταν προικισμένος ρήτορας και ήξερε καλά τη Γραφή.

²⁵Είχε κατηχηθεί στην οδό του Κυρίου και με μεγάλο ζήλο κήρυττε, και δίδασκε με ακρίβεια για τον Ιησού, αν και γνώριζε μόνο το βάπτισμα του Ιωάννη.

²⁶Άρχισε, λοιπόν, να μιλάει με παρρησία στη συναγωγή. Όταν τον άκουσαν η Πρίσκιλλα και ο Ακύλας, τον πήραν κοντά τους και του εξέθεσαν την οδό του Θεού με πιο μεγάλη ακρίβεια.

²⁷Όταν κατόπιν αυτός ήθελε να περάσει στην Αχαΐα, οι αδερφοί έγραψαν στους πιστούς και τους συνιστούσαν να τον δεχτούν με εμπιστοσύνη. Πραγματικά, όταν πήγε εκεί ο Απολλώς, βοήθησε πολύ με τη χάρη του Θεού εκείνους που είχαν πιστέψει.

²⁸Γιατί αποστόμωνε με δύναμη σε δημόσιες συζητήσεις τους Ιουδαίους και έφερνε αποδείξεις μέσα από τις Γραφές ότι ο Ιησούς είναι ο Μεσσίας.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 19

Ο Παύλος στην Έφεσο

¹Ενώ ο Απολλώς ήταν στην Κόρινθο, ο Παύλος περιόδευσε τα ψηλά οροπέδια της Μικράς Ασίας κι ύστερα ήρθε στην Έφεσο. Εκεί βρήκε μερικούς χριστιανούς

²και τους ρώτησε: «Όταν πιστέψατε, λάβατε το Άγιο Πνεύμα; » Αυτοί απάντησαν: «Μα εμείς ούτε καν έχουμε ακούσει ότι υπάρχει Άγιο Πνεύμα».

³Ο Παύλος τους ρώτησε: «Τι είδους βάπτισμα λοιπόν λάβατε; » Κι αυτοί απάντησαν: «Το βάπτισμα του Ιωάννη».

⁴Ο Παύλος τότε τους εξήγησε: «Ο Ιωάννης βάπτισε εκείνους που ήθελαν να αρχίσουν μια καινούρια ζωή. Έλεγε όμως στο λαό να πιστέψουν σ' εκείνον που ερχόταν ύστερα απ' αυτόν, δηλαδή στον Ιησού Χριστό».

- ⁵Όταν το άκουσαν αυτό, βαφτίστηκαν στο όνομα του Κυρίου Ιησού.
- ⁶Ο Παύλος ακούμπησε τα χέρια του πάνω τους, και ήρθε το Άγιο Πνεύμα σ' αυτούς· άρχισαν τότε να μιλούν γλώσσες και να προφητεύουν.
- ⁷Αυτοί ήταν συνολικά κάπου δώδεκα άντρες.
- ⁸Τους επόμενους τρεις μήνες ο Παύλος πήγαινε στη συναγωγή, όπου με παρρησία κήρυττε και συζητούσε, φέρνοντας πειστικές αποδείξεις σχετικά με τη βασιλεία του Θεού.
- ⁹Όταν όμως μερικοί σκλήρυναν τη στάση τους και δεν ήθελαν να πιστέψουν, αλλά διέβαλλαν τη διδασκαλία μπροστά στον κόσμο, ο Παύλος τους εγκατέλειψε και απομάκρυνε τους χριστιανούς από τη συναγωγή. Από 'κει κι έπειτα μιλούσε κάθε μέρα στη σχολή κάποιου που λεγόταν Τύραννος.
- ¹⁰Αυτό γινόταν δύο χρόνια συνέχεια. Έτσι, μπόρεσαν ν' ακούσουν το λόγο του Κυρίου Ιησού όλοι όσοι κατοικούσαν στην επαρχία της Ασίας, Ιουδαίοι και Έλληνες.

Οι γιοι του Σκευά

- ¹¹Ο Θεός έκανε με τα χέρια του Παύλου θαύματα όχι συνηθισμένα.
- ¹²Οι άνθρωποι έπαιρναν ακόμη και τα μαντίλια της κεφαλής ή του λαιμού, που τα είχε χρησιμοποιήσει ο Παύλος και τα έβαζαν πάνω στους ασθενείς. Αυτοί τότε γιατρεύονταν από τις αρρώστιες τους, και τα πονηρά πνεύματα έφευγαν απ' αυτούς.
- ¹³Μερικοί από τους περιοδεύοντες Ιουδαίους εξορκιστές επιχείρησαν να χρησιμοποιήσουν το όνομα του Κυρίου Ιησού σ' αυτούς που είχαν πνεύματα πονηρά, και έλεγαν: «Σας εξορκίζουμε στο όνομα του Ιησού, που κηρύττει ο Παύλος».
- ¹⁴Αυτό το έκαναν και οι εφτά γιοι κάποιου Σκευά, Ιουδαίου αρχιερέα.
- ¹⁵Το πονηρό πνεύμα όμως τους είπε: «Τον Ιησού τον γνωρίζω και τον Παύλο τον ξέρω· εσείς όμως ποιοι είστε; »

¹⁶Και ορμώντας πάνω τους ο άνθρωπος μέσα στον οποίο ήταν το πονηρό πνεύμα, τούς έριξε κάτω και τους κακοποίησε τόσο, ώστε να φύγουν από το σπίτι εκείνο γυμνοί και τραυματισμένοι.

¹⁷Αυτό έγινε γνωστό σε όλους τους κατοίκους της Εφέσου, Ιουδαίους και Έλληνες, και όλοι κυριεύτηκαν από φόβο· έτσι δοξαζόταν το όνομα του Κυρίου Ιησού.

¹⁸Πολλοί από τους χριστιανούς έρχονταν και ομολογούσαν δημοσίως την ανάμειξή τους σε μαγείες.

¹⁹Αρκετοί από κείνους που είχαν ασχοληθεί με μαγείες έφερναν μαζί τους τα μαγικά βιβλία και τα έκαιγαν μπροστά σε όλους. Υπολόγισαν την αξία τους και βρήκαν ότι στοίχιζαν πενήντα χιλιάδες ασημένια νομίσματα.

²⁰Έτσι, το μήνυμα του Κυρίου απλωνόταν και δυνάμωνε.

Οι παραχές στην Έφεσο

²¹Έπειτα απ' αυτά, ο Παύλος αποφάσισε να περάσει από τη Μακεδονία και την Αχαΐα και να πάει στα Ιεροσόλυμα. «Ύστερα από 'κει», είπε, «πρέπει να δω και τη Ρώμη».

²²Έτσι, έστειλε στη Μακεδονία δύο από τους βοηθούς του, τον Τιμόθεο και τον Έραστο, ενώ αυτός καθυστέρησε λίγο στην επαρχία της Ασίας.

²³Εκείνο τον καιρό έγιναν πολλές παραχές εξαιτίας της χριστιανικής διδασκαλίας.

²⁴Στην Έφεσο υπήρχε κάποιος που λεγότανε Δημήτριος. Ήταν αργυροχόος και κατασκεύαζε ασημένια ομοιώματα του ναού της Άρτεμης κι έτσι έδινε πολλή δουλειά στους τεχνίτες.

²⁵Τους μάζεψε λοιπόν και αυτούς και τους εργάτες που απασχολούσε, και τους είπε: «Άντρες, ξέρετε καλά ότι η ευημερία μας εξαρτάται από αυτήν την εργασία.

26 Τώρα βλέπετε και ακούτε ότι όχι μόνο στην Έφεσο αλλά σχεδόν σε όλη την επαρχία της Ασίας αυτός ο Παύλος έπεισε και μετέστρεψε πολύ πλήθος, λέγοντας ότι δεν είναι θεοί αυτοί που κατασκευάζονται με τα χέρια.

27 Έτσι, δεν κινδυνεύει μόνο το επάγγελμά μας να δυσφημιστεί, αλλά και ο ναός της μεγάλης θεάς Άρτεμης να χάσει τη σημασία του. Κινδυνεύει μάλιστα να χάσει το μεγαλείο της και η θεά, αυτή που τη σέβεται όλη η Ασία και η οικουμένη».

28 Όταν τ' άκουσαν αυτά, πλημμύρισαν από οργή κι άρχισαν να φωνάζουν: «Μεγάλη η Άρτεμη των Εφεσίων! »

29 Η ταραχή απλώθηκε σ' όλη την πόλη. Το πλήθος άρπαξε το Γάιο και τον Αρίσταρχο, που ήταν Μακεδόνες κι είχαν ακολουθήσει τον Παύλο, και όρμησαν όλοι μαζί στο θέατρο.

30 Ο Παύλος ήθελε να παρουσιαστεί στο πλήθος, δεν τον άφηναν όμως οι χριστιανοί.

31 Επίσης μερικοί από τους ανώτατους άρχοντες της επαρχίας της Ασίας, που έτρεφαν φιλικά αισθήματα γι' αυτόν, έστειλαν αγγελιοφόρους και τους συνιστούσαν να μην παρουσιαστεί στο θέατρο.

32 Άλλοι, λοιπόν, φώναζαν το ένα και άλλοι το άλλο. Στη συγκέντρωση κυριαρχούσε μεγάλη σύγχυση, και οι περισσότεροι δεν ήξεραν για ποιο λόγο είχαν συναχθεί.

33 Μερικοί από τον όχλο έσπρωξαν μπροστά κάποιον Αλέξανδρο και οι Ιουδαίοι τον παρότρυναν να μιλήσει. Τότε ο Αλέξανδρος έκανε σημείο με το χέρι να σωπάσουν και ήθελε να υπερασπιστεί τους Ιουδαίους μπροστά στο πλήθος.

34 Αλλά όταν αυτοί κατάλαβαν ότι ήταν Ιουδαίος, βγήκε μια φωνή από όλους, που φώναζαν δυο ώρες συνέχεια. «Μεγάλη η Άρτεμη των Εφεσίων! »

35 Όταν τελικά κατόρθωσε ο γραμματέας της πόλης να ηρεμήσει τον όχλο, τούς είπε: «Άντρες της Εφέσου! Υπάρχει άραγε άνθρωπος που να μην ξέρει ότι

η πόλη της Εφέσου κατέχει το ναό της μεγάλης θεάς Άρτεμης και το άγαλμά της, που το έριξε ο Δίας από τον ουρανό;

³⁶Αφού, λοιπόν, αυτά είναι αναντίρρητα, πρέπει να είστε ήρεμοι και να μην κάνετε απερισκεψίες.

³⁷Σας τα λέω αυτά, γιατί εσείς φέρατε εδώ τους ανθρώπους αυτούς, που ούτε το ναό έκλεψαν ούτε τη θεά σας πρόσβαλαν.

³⁸Αν, λοιπόν, ο Δημήτριος και οι τεχνίτες του έχουν καμιά κατηγορία για κάποιον, συνεδριάζουν δικαστήρια και υπάρχουν αρχές. Εκεί μπορούν να κάνουν τις καταγγελίες τους όσοι έχουν λόγους εναντίον κάποιου.

³⁹Αν όμως έχετε άλλα ζητήματα, αυτά θα λυθούν στην τακτική συνέλευση του δήμου σύμφωνα με το νόμο.

⁴⁰Διαφορετικά, κινδυνεύουμε να κατηγορηθούμε για στάση μ' αυτά που έγιναν σήμερα, αφού δεν υπάρχει αιτία την οποία θα μπορέσουμε να προβάλλουμε ως δικαιολογία γι' αυτήν την αναταραχή».

⁴¹Αφού είπε αυτά τα λόγια, διέλυσε τη συγκέντρωση.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 20

Στη Μακεδονία και στην υπόλοιπη Ελλάδα

¹Όταν τελείωσαν οι ταραχές, ο Παύλος προσκάλεσε τους χριστιανούς, τους αποχαιρέτησε και αναχώρησε, για να πάει στη Μακεδονία.

²Αφού περιόδευσε τα μέρη εκείνα και τους ενίσχυσε με πολλούς λόγους, ήρθε στη νότια Ελλάδα.

³Εκεί έκανε τρεις μήνες. Κατόπιν σκόπευε να πάει με πλοίο στη Συρία. Επειδή όμως οι Ιουδαίοι σχεδίαζαν να τον σκοτώσουν, αποφάσισε να επιστρέψει περνώντας από τη Μακεδονία.

⁴Στο ταξίδι του τον συνόδευσαν μέχρι την Ασία ο Σώπατρος, που καταγόταν από τη Βέροια, ο Αρίσταρχος και ο Σεκούνδος από τους Θεσσαλονικείς, ο Γάιος, που καταγόταν από τη Δέρβη, και ο Τιμόθεος, ο Τυχικός και ο Τρόφιμος, που κατάγονταν από την επαρχία της Ασίας.

⁵Αυτοί προπορεύτηκαν και μας περίμεναν στην Τρωάδα.

⁶Εμείς οι άλλοι αποπλεύσαμε μετά το Πάσχα από τους Φιλίππους και μετά από πέντε μέρες τούς συναντήσαμε στην Τρωάδα. Εκεί μείναμε επτά μέρες.

Ο Εύτυχος

⁷Την Κυριακή είχαν συγκεντρωθεί οι μαθητές για τη θεία Ευχαριστία. Ο Παύλος μιλούσε στους συγκεντρωμένους, γιατί θα έφευγε την άλλη μέρα, και παρέτεινε το λόγο ως τα μεσάνυχτα.

⁸Ήμασταν μαζεμένοι στο τελευταίο πάτωμα του σπιτιού, κι εκεί υπήρχαν πολλές λαμπάδες.

⁹Ένας νεαρός, που τον έλεγαν Εύτυχος, καθόταν πάνω στο παράθυρο. Ενώ ο Παύλος συνέχιζε να μιλάει, ο Εύτυχος έπεσε σε ύπνο βαθύ. Παραλυμένος από τον ύπνο, έπεσε από το τρίτο πάτωμα κάτω και τον σήκωσαν νεκρό.

¹⁰Ο Παύλος όμως κατέβηκε κάτω, έπεσε πάνω του, τον πήρε στην αγκαλιά του και είπε: «Μην ανησυχείτε, γιατί είναι ζωντανός».

¹¹Ύστερα ανέβηκε πάνω, τέλεσε τη θεία Ευχαριστία και έφαγε. Κατόπιν συνέχισε να μιλάει για πολύ ακόμη, ως το πρωί κι ύστερα αναχώρησε.

¹²Το νεαρό τον έφεραν ζωντανό και παρηγορήθηκαν πολύ.

Από την Τρωάδα στη Μίλητο

¹³Εμείς οι άλλοι επιβιβαστήκαμε στο πλοίο και αποπλεύσαμε για την Άσσο, απ' όπου θα παίρναμε τον Παύλο. Τα είχε κανονίσει ο ίδιος έτσι, γιατί αυτός θα 'ρχόταν με τα πόδια από τη στεριά.

¹⁴Όταν μας συνάντησε στην Άσσο, τον πήραμε και πήγαμε στη Μυτιλήνη.

¹⁵Από 'κει την άλλη μέρα αποπλεύσαμε και φτάσαμε απέναντι από τη Χίο. Την επομένη σταματήσαμε στη Σάμο, μείναμε στο Τρωγύλλιο, και τη μεθεπομένη φτάσαμε στη Μίλητο.

¹⁶Κι αυτό, γιατί ο Παύλος αποφάσισε να παρακάμψει την Έφεσο, για να μη χρονοτριβήσει στην επαρχία της Ασίας· βιαζόταν να είναι στα Ιεροσόλυμα, αν του ήταν δυνατό, την ημέρα της Πεντηκοστής.

Ομιλία στους πρεσβυτέρους της Εφέσου

- 17** Από τη Μίλητο ο Παύλος έστειλε στην Έφεσο και κάλεσε τους πρεσβυτέρους της εκκλησίας.
- 18** Όταν ήρθαν και τον συνάντησαν τους είπε: «Εσείς οι ίδιοι ξέρετε πώς συμπεριφέρθηκα απέναντί σας όλον τον καιρό, από την πρώτη μέρα που πάτησα το πόδι μου στην επαρχία της Ασίας.
- 19** Εργάστηκα για τον Κύριο με πολλή ταπεινώση, με πολλά δάκρυα και με δοκιμασίες που με βρήκαν εξαιτίας των επιβουλών των Ιουδαίων.
- 20** Ξέρετε πως κανένα απ' αυτά που έπρεπε να μάθετε δε σας το 'κρυψα από φόβο αλλά σας το είπα, και σας δίδαξα δημόσια και σε συνάξεις στα σπίτια.
- 21** Κήρυττα και στους Ιουδαίους και στους Έλληνες και τους πρότρεπα να επιστρέψουν στο Θεό και να πιστέψουν στον Κύριό μας τον Ιησού Χριστό.
- 22** Τώρα, αιχμαλωτισμένος από το Άγιο Πνεύμα, πηγαίνω στην Ιερουσαλήμ, μη γνωρίζοντας τι θα συναντήσω εκεί.
- 23** Το μόνο που ξέρω είναι ότι, σ' όποια πόλη πηγαίνω, το Άγιο Πνεύμα μού γνωστοποιεί ότι με περιμένουν δεσμά και διωγμοί.
- 24** Εγώ όμως τίποτε απ' αυτά δε λογαριάζω, ούτε θεωρώ τη ζωή μου πολύτιμη. Το μόνο που θέλω είναι να ολοκληρώσω την αποστολή μου με χαρά, και το έργο που μου ανέθεσε ο Κύριος Ιησούς, δηλαδή να κηρύξω το χαρμόσυνο μήνυμα της δωρεάς του Θεού.
- 25** »Και τώρα, εγώ ξέρω ότι δε θα με ξαναδείτε πια όλοι εσείς, που σας κήρυξα τον ερχομό της βασιλείας του Θεού.
- 26** Γι' αυτό σας δηλώνω επίσημα σήμερα ότι δεν έχω καμιά ευθύνη αν κάποιος από σας χαθεί.
- 27** Γιατί δεν παρέλειψα να σας κηρύξω όλο το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία μας.

²⁸Προσέχετε, λοιπόν, τον εαυτό σας και όλο το ποίμνιο, στο οποίο το Πνεύμα το Άγιο σας έθεσε επισκόπους για να ποιμαίνετε την εκκλησία του Κυρίου και Θεού, που την έκανε δική του με το αίμα του.

²⁹Εγώ το ξέρω ότι μετά την αναχώρησή μου θα εισβάλουν σ' εσάς λύκοι άγριοι, που δε θα λυπηθούν το ποίμνιο.

³⁰Ακόμα και από ανάμεσά σας θα βγουν πρόσωπα που θα διδάσκουν πλάνες για να παρασύρουν τους πιστούς με το μέρος τους.

³¹Γι' αυτό να αγρυπνείτε, και να θυμάστε ότι τρία χρόνια συνέχεια δεν έπαψα νύχτα και μέρα να νουθετώ με δάκρυα τον καθένα σας.

³²»Τώρα, αδερφοί, σας εμπιστεύομαι στο Θεό και στο κήρυγμα που σας αποκάλυψε η χάρη του. Αυτός μπορεί να σας κάνει ώριμους στην πίστη και να σας δώσει την επουράνια ζωή μαζί με όλους όσοι είναι δικοί του.

³³Ασήμι ή χρυσάφι ή ματισμό από κανένα δε ζήτησα.

³⁴Εσείς οι ίδιοι ξέρετε ότι για τις ανάγκες τις δικές μου και των συνοδών μου δούλεψαν αυτά εδώ τα χέρια.

³⁵Με κάθε τρόπο σας έδωσα το παράδειγμα, ότι πρέπει να εργάζεστε έτσι σκληρά, για να μπορείτε να βοηθάτε αυτούς που έχουν ανάγκη. Να θυμάστε τα λόγια του Κυρίου μας Ιησού, που είπε: “καλύτερο είναι να δίνεις παρά να παίρνεις”».

³⁶Αφού είπε αυτά τα λόγια, γονάτισε αυτός κι όλοι εκείνοι και προσευχήθηκε.

³⁷Όλοι τότε ξέσπασαν σ' ένα μεγάλο κλάμα, έπεφταν στην αγκαλιά του και τον καταφιλούσαν.

³⁸Αυτό κυρίως που τους προξενούσε οδύνη ήταν ο λόγος που τους είχε πει ότι δε θα τον ξαναδούν. Κατόπιν τον ξεπροβόδισαν ως το πλοίο.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 21

Το ταξίδι στα Ιεροσόλυμα

¹Με δυσκολία κατορθώσαμε ν' αποσπαστούμε απ' αυτούς, και το πλοίο ξεκίνησε. Πήγαμε κατευθείαν στην Κω, την άλλη μέρα στη Ρόδο κι από 'κει στα Πάταρα.

²Εκεί βρήκαμε πλοίο που πήγαινε απέναντι στη Φοινίκη. Επιβιβαστήκαμε και ξεκινήσαμε.

³Προχωρήσαμε μέχρι που φάνηκε η Κύπρος, την αφήσαμε αριστερά μας και τραβήξαμε για τη Συρία. Αράξαμε στην Τύρο, γιατί εκεί έπρεπε το πλοίο να ξεφορτώσει το εμπόρευμα.

⁴Εκεί ψάξαμε και βρήκαμε τους χριστιανούς και μείναμε μαζί τους επτά μέρες. Κι αυτοί με έμπνευση του Αγίου Πνεύματος έλεγαν στον Παύλο να μην ανεβεί στα Ιεροσόλυμα.

⁵Όταν πέρασαν οι μέρες, ξεκινήσαμε για το πλοίο, κι αυτοί μας ξεπροβόδιζαν όλοι με τις γυναίκες τους και τα παιδιά τους ως έξω από την πόλη. Όταν φτάσαμε στο γιαλό, γονατίσαμε, προσευχηθήκαμε.

⁶Μετά αποχαιρετιστήκαμε και επιβιβαστήκαμε στο πλοίο· εκείνοι γύρισαν στα σπίτια τους.

⁷Το θαλάσσιο ταξίδι μας τελείωσε όταν από την Τύρο καταλήξαμε στην Πτολεμαΐδα. Εκεί χαιρετήσαμε τους αδερφούς και μείναμε κοντά τους μία μέρα.

⁸Την επομένη συνεχίσαμε από τη στεριά και φτάσαμε στην Καισάρεια. Εκεί πήγαμε στο σπίτι του ευαγγελιστή Φίλιππου, που ήταν ένας απ' τους επτά διακόνους, και μείναμε μαζί του.

⁹Αυτός είχε τέσσερις θυγατέρες ανύπαντρες, που είχαν το χάρισμα της προφητείας.

¹⁰Αφού μείναμε εκεί αρκετές ημέρες, κατέβηκε από την Ιουδαία ένας προφήτης που λεγόταν Άγαβος.

¹¹Αυτός ήρθε να μας συναντήσει· πήρε τη ζώνη του Παύλου, έδεσε τα πόδια και τα χέρια του και είπε: «Αυτά λέει το Πνεύμα το Άγιο: “τον άντρα στον

οποίο ανήκει η ζώνη αυτή, έτσι θα τον δέσουν στην Ιερουσαλήμ οι Ιουδαίοι και θα τον παραδώσουν στα χέρια των εθνικών”».

12 Όταν τ’ ακούσαμε αυτά, τον παρακαλούσαμε κι εμείς και οι ντόπιοι να μην ανεβεί στην Ιερουσαλήμ.

13 Τότε ο Παύλος αποκρίθηκε: «Γιατί κλαίτε και μου σκίζετε την καρδιά; Εγώ όχι μόνο να δεθώ είμαι έτοιμος, αλλά και να πεθάνω στην Ιερουσαλήμ για το όνομα του Κυρίου, του Ιησού».

14 Όταν είδαμε ότι δεν πείθεται, σταματήσαμε και είπαμε: «Του Κυρίου το θέλημα ας γίνει».

15 Ύστερα από τις ημέρες αυτές ετοιμάσαμε τα πράγματά μας και ξεκινήσαμε για τα Ιεροσόλυμα.

16 Ήρθαν μαζί μας και μερικοί χριστιανοί από την Καισάρεια και μας οδήγησαν σε κάποιον Μνάσωνα Κύπριο, παλιό χριστιανό, που θα μας φιλοξενούσε.

Ο Παύλος επισκέπτεται τον Ιάκωβο

17 Όταν φτάσαμε στα Ιεροσόλυμα, μας υποδέχτηκαν με χαρά οι αδερφοί.

18 Την άλλη μέρα πήγε ο Παύλος μαζί μ’ εμάς στον Ιάκωβο. Είχαν έρθει και όλοι οι πρεσβύτεροι.

19 Ο Παύλος τους χαιρέτησε και τους διηγήθηκε λεπτομερώς όλα όσα είχε κάνει ο Θεός ανάμεσα στους εθνικούς με τη δική του διακονία.

20 Όταν αυτοί τα άκουσαν, δόξασαν τον Κύριο και είπαν στον Παύλο: «Βλέπεις, αδερφέ, πόσες μυριάδες Ιουδαίοι υπάρχουν που έγιναν χριστιανοί, κι όλοι αυτοί ακολουθούν με ζήλο το νόμο του Μωυσή.

21 Σ’ αυτούς σε κατηγορήσαν ότι διδάσκεις τους Ιουδαίους που ζουν ανάμεσα στους εθνικούς την αποστασία από το Μωυσή, και ότι τους λες να μην περιτέμνουν τα παιδιά τους ούτε να ζουν σύμφωνα με τους κανόνες του Μωσαϊκού νόμου.

²²Τι να κάνουμε λοιπόν; Το δίχως άλλο θα μαζευτούν τα πλήθη, γιατί θα μάθουν ότι ήρθες.

²³Κάνε λοιπόν αυτό που σου λέμε: έχουμε τέσσερις άντρες που έχουν κάνει τάξιμο.

²⁴Πάρε τους και λάβε κι εσύ μέρος μαζί μ' αυτούς στις τελετές του αγνισμού. Πλήρωσε και τις δαπάνες για τις θυσίες, για να τελειώσει το τάξιμο και να ξυρίσουν το κεφάλι τους. Έτσι θα μάθουν όλοι ότι οι κατηγορίες που έχουν διαδώσει εναντίον σου δε στέκουν, αλλά ότι κι εσύ ζεις σύμφωνα με το Μωσαϊκό νόμο και τον τηρείς.

²⁵Όσο για τους εθνικούς που έγιναν χριστιανοί, εμείς τους στείλαμε επιστολή, ύστερα από την απόφαση που πήραμε, να μην τηρούν τίποτε απ' αυτά, παρά μόνο να φυλάγονται από τα ειδωλόθυτα, από το αίμα, από το κρέας του πνιγμένου ζώου και από την πορνεία».

²⁶Έτσι ο Παύλος πήρε τους άντρες μαζί του. Την επόμενη μέρα έκανε τις τελετές του αγνισμού μαζί τους και μπήκε στο ναό, για να δηλώσει πότε θα συμπληρώνονταν οι μέρες του αγνισμού, οπότε θα προσφερόταν θυσία για τον καθένα απ' αυτούς.

Η σύλληψη του Παύλου

(Πρ 9,1-19· 26,12-18)

²⁷Όταν κόντευαν να συμπληρωθούν οι εφτά μέρες, οι Ιουδαίοι από την επαρχία της Ασίας, βλέποντας τον Παύλο στο ναό, ξεσήκωσαν όλον το λαό και τον πιάσανε

²⁸φωνάζοντας: «Ισραηλίτες, βοηθάτε! Αυτός είναι ο άνθρωπος που παντού διδάσκει τους πάντες εναντίον του λαού και του Μωσαϊκού νόμου και του ναού αυτού. Επιπλέον έχει εισαγάγει ακόμα και Έλληνες στο ναό και μόλυνε αυτόν τον άγιο τόπο».

²⁹Τα έλεγαν αυτά, γιατί είχαν δει στην πόλη μαζί του τον Τρόφιμο από την Έφεσο και νόμιζαν ότι τον πήρε μαζί του στο ναό.

30 Η αναταραχή επεκτάθηκε σ' όλη την πόλη. Συνέρρευσε ο λαός, πιάσανε τον Παύλο, τον έσυραν έξω από τον ιερό τόπο, κι αμέσως έκλεισαν οι πόρτες του ναού.

31 Ο όχλος ήθελε να τον σκοτώσει. Ειδοποιήθηκε όμως ο διοικητής του ρωμαϊκού στρατοπέδου ότι ξέσπασαν ταραχές σ' όλη την Ιερουσαλήμ.

32 Αυτός αμέσως παίρνει στρατιώτες και αξιωματικούς και τρέχει καταπάνω τους. Εκείνοι, μόλις είδαν το διοικητή και τους στρατιώτες, σταμάτησαν να χτυπούν τον Παύλο.

33 Ο διοικητής πλησίασε και τον συνέλαβε και διέταξε να τον δέσουν με δύο αλυσίδες. Κατόπιν ρώτησε ποιος είναι και τι είχε κάνει.

34 Μέσ' απ' τον όχλο φώναζαν άλλος το ένα κι άλλος το άλλο. Αυτός, επειδή με το θόρυβο δεν μπορούσε να σχηματίσει μια σωστή εικόνα για το τι είχε συμβεί, διέταξε να φέρουν τον Παύλο στο στρατόπεδο.

35 Στα σκαλοπάτια του στρατώννα ήταν τόσο το στρίμωγμα του όχλου, ώστε οι στρατιώτες αναγκάστηκαν να τον σηκώσουν στα χέρια.

36 Γιατί το πλήθος του λαού ακολουθούσε και κραύγαζε: «Θάνατος, θάνατος!»

Η απολογία του Παύλου

37 Καθώς πήγαιναν να τον βάλουν μέσα στο στρατόπεδο, λέει ο Παύλος στο διοικητή: «Μπορώ να σου πω κάτι; » Κι αυτός του είπε: «Ξέρεις ελληνικά;

38 Δεν είσαι εσύ, λοιπόν, ο Αιγύπτιος που πριν λίγον καιρό ξεσήκωσε και έβγαλε στην έρημο τέσσερις χιλιάδες οπλισμένους ζηλωτές επαναστάτες; »

39 Ο Παύλος απάντησε: «Εγώ είμαι Ιουδαίος από την Κιλικία, πολίτης της ξακουστής πόλης Ταρσού. Σε παρακαλώ, άφησέ με να μιλήσω στο λαό».

40 Εκείνος του επέτρεψε, κι ο Παύλος στάθηκε στα σκαλιά κι έκανε νόημα με το χέρι στο λαό να σταματήσει ο θόρυβος. Όταν έγινε αρκετή ησυχία, τους μίλησε εβραϊκά και τους είπε:

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 22

- ¹«Αντρες, αδερφοί και πατέρες! Ακούστε με τι έχω να απολογηθώ ενώπιόν σας αυτή τη στιγμή».
- ²Όταν άκουσαν ότι τους μιλούσε στην εβραϊκή γλώσσα, έκαναν ακόμα πιο πολλή ησυχία. Κι ο Παύλος συνέχισε:
- ³«Εγώ είμαι Ιουδαίος, γεννημένος στην Ταρσό της Κιλικίας, μεγαλωμένος όμως εδώ στα Ιεροσόλυμα. Είχα δάσκαλο το Γαμαλιήλ, που με δίδαξε με ακρίβεια το νόμο των προγόνων μας. Αγώνιστηκα με ζήλο για το Θεό, όπως κάνετε όλοι εσείς σήμερα.
- ⁴Την πίστη των χριστιανών την καταδίωξα μέχρι θανάτου, συλλαμβάνοντας και κλείνοντας στις φυλακές άντρες και γυναίκες,
- ⁵όπως μπορεί να μαρτυρήσει κι ο αρχιερέας και όλο το μέγα συνέδριο. Απ' αυτούς πήρα ακόμα και συστατικές επιστολές προς τους αδερφούς μας τους Ιουδαίους στη Δαμασκό, και πήγαινα για να φέρω δεμένους στην Ιερουσαλήμ τους εκεί χριστιανούς για να τιμωρηθούν.
- ⁶»Καθώς όμως πήγαινα και πλησίαζα στη Δαμασκό, ξαφνικά κατά το μεσημέρι άστραψε γύρω μου ένα δυνατό φως από τον ουρανό.
- ⁷Έπεσα στη γη κι άκουσα μια φωνή να μου λέει: “Σαούλ, Σαούλ, γιατί με καταδιώκεις; ”
- ⁸Εγώ απάντησα: “ποιος είσαι, Κύριε; ” Η φωνή μου είπε: “εγώ είμαι ο Ιησούς ο Ναζωραίος, που εσύ τον καταδιώκεις”.
- ⁹Όσοι ήταν μαζί μου είδαν το φως και φοβήθηκαν· δεν άκουσαν όμως τη φωνή εκείνου που μιλούσε.
- ¹⁰Τότε εγώ είπα: “τι να κάνω, Κύριε; ” Κι αυτός μου απάντησε: “σήκω και πήγαινε στη Δαμασκό. Εκεί θα μάθεις όλα όσα σου έχει ορίσει ο Θεός να κάνεις”.
- ¹¹Καθώς δεν έβλεπα από τη λαμπρότητα του φωτός εκείνου, μ’ έπιασαν από το χέρι αυτοί που ήταν μαζί μου και με οδήγησαν στη Δαμασκό.

¹²»Εκεί ζούσε κάποιος Ανανίας, άνθρωπος που ακολουθούσε πιστά όσα λέει ο Μωσαϊκός νόμος, και τον τιμούσαν όλοι οι Ιουδαίοι που κατοικούσαν στη Δαμασκό.

¹³Αυτός ήρθε να με συναντήσει, στάθηκε μπροστά μου και μου είπε: “Σαούλ, αδερφέ μου, απόκτησε πάλι το φως σου”. Κι εγώ την ίδια εκείνη στιγμή βρήκα το φως μου και τον κοίταξα.

¹⁴Ο Ανανίας μου είπε: “ο Θεός των προγόνων μας σε διάλεξε να γνωρίσεις το θέλημά του, να δεις εκείνον που το εκπλήρωσε και ν’ ακούσεις τη φωνή από το ίδιο του το στόμα.

¹⁵Γιατί εσύ θα γίνεις μάρτυράς του, και θα μαρτυρήσεις σ’ όλους τους ανθρώπους αυτά που είδες και άκουσες.

¹⁶Και τώρα, τι καθυστερείς; Σήκω και βαφτίσου και ομολόγησε ότι αυτός είναι ο Κύριος, για να καθαριστείς από τις αμαρτίες σου”.

¹⁷»Όταν γύρισα στην Ιερουσαλήμ, κι ενώ προσευχόμουν στο ναό, βρέθηκα σε έκσταση και είδα τον Κύριο.

¹⁸“Βιάσου”, μου έλεγε, “και φύγε γρήγορα από την Ιερουσαλήμ, γιατί δε θα παραδεχτούν τη μαρτυρία που θα δώσεις για μένα”.

¹⁹Εγώ τότε είπα: “Κύριε, αυτοί ξέρουν ότι εγώ φυλάκιζα και έδερνα στις συναγωγές αυτούς που πίστευαν σ’ εσένα.

²⁰Κι όταν χυνόταν το αίμα του Στεφάνου, του μάρτυρά σου, εγώ ο ίδιος ήμουν εκεί, επιδοκίμαζα το φόνο και φύλαγα τα ρούχα αυτών που τον σκότωναν”.

²¹Εκείνος τότε μου απάντησε: “πήγαινε, γιατί εγώ θα σε στείλω μακριά, στους εθνικούς”».

Συνομιλία με το Ρωμαίο διοικητή

²²Ως αυτό το σημείο τον άκουγαν. Τώρα όμως άρχισαν όλοι να φωνάζουν δυνατά: «Αυτό το υποκείμενο εξαφάνισέ το από το πρόσωπο της γης! Δεν έπρεπε να ζει! »

²³Επειδή κραύγαζαν και πετούσαν τα ρούχα τους ψηλά και έριχναν χώματα στον αέρα,

²⁴ο διοικητής διέταξε να τον φέρουν στο στρατόπεδο να τον ανακρίνουν μαστιγώνοντάς τον, για να μάθει την αιτία για την οποία φώναζαν έτσι οι Ιουδαίοι εναντίον του.

²⁵Όταν τον έδεναν με τους μάντες, ο Παύλος είπε στον αξιωματικό που στεκόταν εκεί: «Σας επιτρέπεται λοιπόν να μαστιγώνετε έναν Ρωμαίο πολίτη, και μάλιστα χωρίς δίκη; »

²⁶Όταν το άκουσε ο αξιωματικός, πήγε και το ανέφερε στο διοικητή: «Πρόσεξε τι πας να κάνεις», του είπε. «Ο άνθρωπος αυτός είναι Ρωμαίος πολίτης! »

²⁷Τότε ο διοικητής πήγε και ρώτησε τον Παύλο: «Πες μου, εσύ είσαι Ρωμαίος πολίτης; » Αυτός απάντησε: «Ναι».

²⁸Ο διοικητής τού είπε: «Εγώ έγινα Ρωμαίος πολίτης πληρώνοντας πολλά λεφτά». Κι ο Παύλος τού απάντησε: «Εγώ όμως γεννήθηκα Ρωμαίος! »

²⁹Τότε απομακρύνθηκαν αμέσως απ' αυτόν εκείνοι που θα τον ανέκριναν. Αλλά και ο διοικητής φοβήθηκε, όταν έμαθε ότι ήταν Ρωμαίος πολίτης κι αυτός τον είχε δέσει.

Μπροστά στο μέγα συνέδριο

³⁰Την άλλη μέρα, θέλοντας ο διοικητής να μάθει τι ακριβώς ήταν εκείνο για το οποίο τον κατηγορούσαν οι Ιουδαίοι, τον έλυσε από τα δεσμά και διέταξε να έρθουν οι αρχιερείς και όλο το συνέδριό τους. Εκεί κατέβασε τον Παύλο και τον έστησε μπροστά τους.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 23

¹Ο Παύλος ατένισε το συνέδριο και είπε: «Αδερφοί, εγώ έχω ήσυχη τη συνείδησή μου ότι σ' όλη μου τη ζωή μέχρι σήμερα υπηρέτησα το Θεό».

²Ακούγοντας αυτά ο αρχιερέας Ανανίας διέταξε τους υπηρέτες που στέκονταν δίπλα του να τον χτυπήσουν στο στόμα.

³Τότε ο Παύλος του είπε: «Εσένα θα σε χτυπήσει ο Θεός, που είσαι υποκριτής σαν τοίχος ασβεστωμένος! Εσύ κάθεσαι εδώ για να με δικάσεις σύμφωνα με το νόμο και παρανομώντας διατάζεις να με χτυπήσουν; »

⁴Οι υπηρέτες τού είπαν: «Τον αρχιερέα του Θεού βρίζεις; » Ο Παύλος απάντησε:

⁵«Δεν ήξερα, αδερφοί, ότι είναι αρχιερέας. Άλλωστε η Γραφή λέει να μην κακολογήσεις άρχοντα του λαού σου».

⁶Επειδή κατάλαβε ο Παύλος ότι το ένα μέρος ήταν Σαδδουκαίοι και το άλλο Φαρισαίοι, φώναξε δυνατά στο συνέδριο: «Αδερφοί, εγώ είμαι Φαρισαίος, γιος Φαρισαίου. Δικάζομαι γιατί ελπίζω στην ανάσταση των νεκρών».

⁷Μόλις το είπε αυτό, οι Φαρισαίοι και οι Σαδδουκαίοι άρχισαν να φιλονικούν, και το συνέδριο χωρίστηκε στα δύο.

⁸Γιατί οι Σαδδουκαίοι λένε ότι δεν υπάρχει ανάσταση ούτε άγγελοι ή άλλα πνεύματα, ενώ οι Φαρισαίοι τα πιστεύουν και τα δυο.

⁹Έγινε μεγάλη ταραχή, και οι γραμματείς που ανήκαν στη μερίδα των Φαρισαίων σηκώθηκαν και συζητούσαν θυμωμένα λέγοντας: «Τίποτε κακό δε βρίσκουμε να έκανε ο άνθρωπος αυτός. Αν πραγματικά του μίλησε πνεύμα ή άγγελος, ας μη θεομαχούμε».

¹⁰Η αναστάτωση τελικά ήταν τόσο μεγάλη, ώστε ο διοικητής φοβήθηκε μήπως τον κομματιάσουν τον Παύλο. Γι' αυτό διέταξε τους στρατιώτες να κατέβουν και να τον αρπάξουν απ' ανάμεσά τους και να τον φέρουν στο στρατόπεδο.

¹¹Τη νύχτα που ακολούθησε, φανερώθηκε σ' αυτόν ο Κύριος και του είπε: «Θάρρος, Παύλε! Όπως έδωσες τη μαρτυρία σου για μένα στην Ιερουσαλήμ, έτσι πρέπει να τη δώσεις και στη Ρώμη».

Η συνωμοσία κατά του Παύλου

¹²Όταν ξημέρωσε, συνωμότησαν μερικοί Ιουδαίοι κι ορκίστηκαν να μη φάνε ούτε να πιουν, ώσπου να σκοτώσουν τον Παύλο.

- 13** Αυτοί που έκαναν τη συνωμοσία ήταν πάνω από σαράντα άτομα.
- 14** Πήγαν στους αρχιερείς και στους πρεσβυτέρους και τους είπαν: «Εμείς δεσμευτήκαμε με ιερό όρκο να μη φάμε τίποτε πριν σκοτώσουμε τον Παύλο.
- 15** Τώρα, λοιπόν, εσείς και το συνέδριο ειδοποιήστε το διοικητή να σας τον φέρει αύριο μπροστά σας, για να τον ανακρίνετε δήθεν καλύτερα. Κι εμείς, πριν πλησιάσει, είμαστε έτοιμοι να τον σκοτώσουμε».
- 16** Τις συζητήσεις αυτές για την ενέδρα τις έμαθε ο γιος της αδερφής του Παύλου. Μπήκε, λοιπόν, στο στρατόπεδο και ειδοποίησε τον Παύλο.
- 17** Τότε αυτός φώναξε έναν αξιωματικό και του είπε: «Πήγαινε τον νεαρό στο διοικητή, γιατί έχει κάτι να του πει».
- 18** Ο αξιωματικός τον πήρε και τον έφερε στο διοικητή και του είπε: «Ο κρατούμενος Παύλος με φώναξε και με παρακάλεσε να σου φέρω αυτόν το νεαρό, που έχει κάτι να σου πει».
- 19** Ο διοικητής τον έπιασε από το χέρι, τον πήρε ιδιαιτέρως και τον ρώτησε: «Τι είν' αυτό που έχεις να μου πεις; »
- 20** Αυτός απάντησε: «Οι Ιουδαίοι συμφώνησαν να σε παρακαλέσουν να κατεβάσεις αύριο τον Παύλο στο συνέδριο, για να τον ανακρίνουν τάχα καλύτερα.
- 21** Εσύ όμως να μην τους πιστέψεις. Γιατί πάνω από σαράντα άντρες θα του έχουν στήσει ενέδρα. Έχουν ορκιστεί να μη φάνε ούτε να πιουν ώσπου να τον σκοτώσουν. Τώρα είναι έτοιμοι και περιμένουν μόνο να τους υποσχεθείς ότι θα το κάνεις».
- 22** Ο διοικητής άφησε το νεαρό να φύγει λέγοντάς του: «Να μην πεις σε κανέναν ότι τα φανέρωσες αυτά σ' εμένα».

Η μεταγωγή του Παύλου στην Καισάρεια

- 23** Ύστερα ο διοικητής φώναξε δύο αξιωματικούς και τους είπε: «Ετοιμάστε διακόσιους στρατιώτες, για να πάνε ως την Καισάρεια, με εβδομήντα ιππείς και διακόσιους λογχοφόρους. Θα ξεκινήσουν στις εννιά το βράδυ.

²⁴Βρείτε και μερικά ζώα, για να βάλετε πάνω τον Παύλο, και να τον πάτε σώο στον ηγεμόνα Φήλικα».

²⁵Κατόπιν έγραψε επιστολή με το εξής περιεχόμενο:

²⁶«Ο Κλαύδιος Λυσίας στον εξοχότατο ηγεμόνα Φήλικα. Χαίρε!

²⁷Τον άνθρωπο αυτό τον συνέλαβαν οι Ιουδαίοι. Όταν έμαθα ότι είναι Ρωμαίος πολίτης κι εκείνοι σκόπευαν να τον σκοτώσουν, κατέφθασα επί τόπου με ένα στρατιωτικό απόσπασμα και τον γλίτωσα.

²⁸Θέλοντας να μάθω την αιτία για την οποία τον κατηγορούσαν, τον παρέπεμψα στο συνέδριό τους.

²⁹Διαπίστωσα όμως ότι κατηγορείται για ζητήματα του νόμου τους και ότι δεν έχει κάνει κανένα έγκλημα που να επισύρει την ποινή του θανάτου ή της φυλακίσεως.

³⁰Όταν επιπλέον μου μηνύθηκε ότι σχεδιαζόταν να γίνει δολοφονική απόπειρα εναντίον του από τους Ιουδαίους, αμέσως τον έστειλα σ' εσένα και ειδοποίησα τους κατηγορούς του να εκθέσουν ό, τι έχουν εναντίον του ενώπιόν σου. Υγίαινε».

³¹Οι στρατιώτες, λοιπόν, σύμφωνα με τις διαταγές που είχαν, πήραν τον Παύλο και τον πήγαν νύχτα στην Αντιπατρίδα.

³²Την άλλη μέρα άφησαν τους ιππείς να πάνε μαζί του, κι αυτοί γύρισαν στο στρατόπεδο.

³³Οι ιππείς μπήκαν στην Καισάρεια, έδωσαν την επιστολή στον ηγεμόνα και του προσήγαγαν τον Παύλο.

³⁴Ο ηγεμόνας διάβασε το γράμμα και τον ρώτησε από ποια επαρχία ήταν. Όταν άκουσε ότι ήταν από την Κιλικία, είπε:

³⁵«Θα σε ανακρίνω όταν έρθουν εδώ και οι κατήγοροί σου». Και διέταξε να τον φυλακίσουν στο πραιτώριο του Ηρώδη.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 24

Οι κατηγορίες κατά του Παύλου

¹Υστερα από πέντε μέρες κατέβηκε στην Καισάρεια ο αρχιερέας Ανανίας μαζί με τους πρεσβυτέρους και με κάποιον δικηγόρο Τέρτυλλο, και κατέθεσαν μήνυση εναντίον του Παύλου.

²Όταν κλήθηκε ο Παύλος, άρχισε ο Τέρτυλλος να εκθέτει την κατηγορία λέγοντας:

³«Εξοχότατε Φήλιξ! Μακρά ειρήνη απολαμβάνουμε χάρη σ' εσένα, και μεγάλα έργα γίνονται στο έθνος τούτο, χάρη στη δική σου φροντίδα. Αυτά όλα, με κάθε τρόπο και παντού, τα γνωρίζουμε με βαθιά ευγνωμοσύνη.

⁴Για να μη σε κουράζω όμως περισσότερο, σε παρακαλώ ν' ακούσεις με ευμένεια όσα θα σου πούμε με συντομία.

⁵Έχουμε διαπιστώσει ότι ο άνθρωπος αυτός είναι πολύ επικίνδυνος. Υποκινεί σε στάση τους Ιουδαίους, που είναι διασκορπισμένοι σ' όλη την οικουμένη, και είναι πρωτοστάτης της αιρέσεως των Ναζωραίων.

⁶Προσπάθησε να βεβηλώσει ακόμα και το ναό μας. Τότε εμείς τον συλλάβαμε και θελήσαμε να τον δικάσουμε σύμφωνα με το νόμο μας.

⁷Κατέφθασε όμως ο Λυσίας, ο διοικητής, και τον άρπαξε από τα χέρια μας με πολλή βία,

⁸και διέταξε να έρθουν σ' εσένα οι κατήγοροί του. Όταν διενεργήσεις εσύ ο ίδιος την ανάκριση, θα μπορέσεις να μάθεις απ' αυτόν όλα εκείνα για τα οποία τον κατηγορούμε».

⁹Οι άλλοι Ιουδαίοι συμφώνησαν και βεβαίωσαν ότι έτσι έχουν τα πράγματα.

Η υπεράσπιση του Παύλου

¹⁰Ο ηγεμόνας έκανε νεύμα στον Παύλο να μιλήσει, κι εκείνος απάντησε στις κατηγορίες: «Ξέρω ότι από πολλά χρόνια είσαι δικαστής σ' αυτή τη χώρα, γι' αυτό με περισσότερη εμπιστοσύνη απολογούμαι σ' εσένα.

¹¹Εύκολα μπορείς να μάθεις ότι δεν είναι πάνω από δώδεκα μέρες αφότου ανέβηκα στα Ιεροσόλυμα να προσκυνήσω.

- ¹²Κανείς δε με είδε να συζητώ με κάποιον ή να ξεσηκώνω το λαό σε στάση ούτε στο ναό ούτε στις συναγωγές ούτε στην πόλη.
- ¹³Ούτε μπορούν να αποδείξουν αυτά για τα οποία τώρα με κατηγορούν.
- ¹⁴Βέβαια, ομολογώ μπροστά σου τούτο: ότι ακολουθώ τη διδασκαλία που αυτοί αποκαλούν αίρεση· έτσι όμως λατρεύω μόνο το Θεό των προγόνων μας και πιστεύω σε όλα όσα είναι γραμμένα στο νόμο του Μωυσή και στα βιβλία των προφητών.
- ¹⁵Κι έχω την ίδια ελπίδα στο Θεό μ' αυτούς, ότι θα αναστηθούν όλοι οι νεκροί, δίκαιοι και άδικοι.
- ¹⁶Γι' αυτό κι εγώ προσπαθώ να έχω πάντοτε καθαρή συνείδηση απέναντι στο Θεό και στους ανθρώπους.
- ¹⁷»Υστερα από πολλά χρόνια απουσίας, επέστρεψα για να φέρω χρηματική βοήθεια στο έθνος μου και να προσφέρω θυσία στο ναό.
- ¹⁸Ούτε οπαδούς είχα συγκεντρώσει ούτε καμιά αναταραχή γινότανε. Ακριβώς τη στιγμή που πρόσφερα τη θυσία του αγνισμού, με βρήκαν μερικοί Ιουδαίοι από την επαρχία της Ασίας στο ναό.
- ¹⁹Αυτοί έπρεπε να είναι παρόντες μπροστά σου και να παρουσιάσουν τις κατηγορίες τους, αν πραγματικά έχουν κάτι ενοχοποιητικό για μένα.
- ²⁰Εν πάση περιπτώσει, ας πουν αυτοί εδώ ποιο αδίκημά μου μπόρεσαν να αποδείξουν, όταν ανακρινόμουν στο συνέδριο.
- ²¹Εκτός αν εννοούν τη μία εκείνη φράση που φώναξα όταν στεκόμουν μπροστά τους: “εγώ δικάζομαι σήμερα από σας, επειδή πιστεύω στην ανάσταση των νεκρών”».
- ²²Όταν τ' άκουσε αυτά ο Φήλιξ, που ήξερε αρκετά για τη χριστιανική διδασκαλία, ανέβαλε την υπόθεση και είπε: «Η απόφαση θα εκδοθεί όταν έρθει ο Λυσίας, ο διοικητής».

²³Συγχρόνως διέταξε τον αξιωματικό να φρουρείται ο Παύλος, να έχει όμως διευκολύνσεις, και να μην εμποδίζεται κανένας από τους δικούς του να τον περιποιείται ή να τον επισκέπτεται.

Ο Παύλος μπροστά στο Φήλικα και στη Δρουσίλλα

²⁴Υστερα από λίγες μέρες πήγε στο πραιτώριο ο Φήλιξ με τη γυναίκα του τη Δρουσίλλα, που ήταν Ιουδαία, και έστειλε να φέρουν τον Παύλο, από τον οποίο άκουσε για την πίστη στο Χριστό.

²⁵Όταν όμως αυτός άρχισε να μιλάει για μια ζωή σύμφωνη με το θέλημα του Θεού, για εγκράτεια και για τη μέλλουσα κρίση, ο Φήλιξ κυριεύτηκε από φόβο και του είπε: «Προς το παρόν πήγαινε· όταν βρω καιρό θα σε ξανακαλέσω».

²⁶Αυτό το είπε έχοντας και την ελπίδα ότι ο Παύλος θα του έδινε χρήματα για να τον απολύσει. Γι' αυτό και συχνά έστελνε και τον έφερναν και μιλούσε μαζί του.

²⁷Έτσι, συμπληρώθηκαν δύο χρόνια, και το Φήλικα τον διαδέχτηκε ο Πόρκιος Φήστος. Ο Φήλιξ, θέλοντας ν' αφήσει καλές εντυπώσεις στους Ιουδαίους, φεύγοντας άφησε τον Παύλο στη φυλακή.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 25

Ο Παύλος μπροστά στο Φήστο

¹Ο Φήστος τρεις μέρες αφότου ανέλαβε τα καθήκοντά του, ανέβηκε από την Καισάρεια στα Ιεροσόλυμα.

²Εκεί ο αρχιερέας και οι πρόκριτοι των Ιουδαίων παρουσίασαν τις κατηγορίες τους εναντίον του Παύλου και τον παρακαλούσαν

³να τους κάνει τη χάρη και να στείλει να τον φέρουν στα Ιεροσόλυμα, σκοπεύοντας να στήσουν ενέδρα και να τον σκοτώσουν στο δρόμο.

⁴Ο Φήστος όμως αποκρίθηκε ότι ο Παύλος θα μείνει στην Καισάρεια και ότι κι ο ίδιος επρόκειτο να επιστρέψει σύντομα εκεί.

⁵«Οι αρχηγοί σας», είπε, «μπορούν να έρθουν μαζί μου και να υποστηρίξουν την κατηγορία εναντίον του, αν ο άνθρωπος αυτός έχει κάνει κάτι το παράνομο».

⁶Ο Φήστος έμεινε μαζί τους πάνω από δέκα μέρες, κι ύστερα κατέβηκε στην Καισάρεια. Την άλλη κιόλας μέρα κάθισε στην έδρα και διέταξε να προσαχθεί ο Παύλος.

⁷Μόλις αυτός εμφανίστηκε, τον περικύκλωσαν οι Ιουδαίοι που είχαν κατεβεί από τα Ιεροσόλυμα και παρουσίαζαν εναντίον του Παύλου πολλές και βαριές κατηγορίες, που όμως δεν μπορούσαν να τις αποδείξουν.

⁸Ο Παύλος στην απολογία του έλεγε: «Ούτε το νόμο των Ιουδαίων ούτε το ναό ούτε τον αυτοκράτορα πρόσβαλα ποτέ στο παραμικρό».

⁹Ο Φήστος, θέλοντας να γίνει αγαπητός στους Ιουδαίους, ρώτησε τον Παύλο: «Θέλεις να πας στην Ιερουσαλήμ και να δικαστείς εκεί ενώπιόν μου γι' αυτές τις κατηγορίες; »

¹⁰Ο Παύλος απάντησε: «Παρίσταμαι στο αυτοκρατορικό δικαστήριο, που είναι το μόνο αρμόδιο να με κρίνει. Κανένα κακό δεν έκανα στους Ιουδαίους, όπως κι εσύ πολύ καλά το ξέρεις.

¹¹Αν, λοιπόν, έκανα κάτι κακό και διέπραξα κάτι που επισύρει την ποινή του θανάτου, είμαι έτοιμος να πεθάνω. Αν όμως αυτά για τα οποία με κατηγορούν είναι ανυπόστατα, κανείς δεν μπορεί να με παραδώσει σ' αυτούς. Ζητώ να παραπέμψετε την υπόθεσή μου στον αυτοκράτορα».

¹²Τότε ο Φήστος διασκέφθηκε μαζί με το συμβούλιό του και ανακοίνωσε την απόφαση: «Τον αυτοκράτορα επικαλέστηκες, στον αυτοκράτορα θα πας».

Ο Παύλος μπροστά στον Αγρίππα και στη Βερενίκη

¹³Αφού πέρασαν μερικές μέρες, έφτασαν στην Καισάρεια ο βασιλιάς Αγρίππας και η Βερενίκη, για να χαιρετήσουν το Φήστο.

¹⁴Ύστερα από αρκετές μέρες που έμεναν εκεί, ο Φήστος εξέθεσε στο βασιλιά την υπόθεση του Παύλου: «Ο Φήλιξ άφησε εδώ έναν φυλακισμένο», του είπε.

- 15 «Όταν πήγα στα Ιεροσόλυμα, οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι των Ιουδαίων παρουσίασαν κατηγορίες εναντίον του και ζητούσαν την καταδίκη του.
- 16 Εγώ τους είπα ότι δε συνηθίζουν οι Ρωμαίοι να καταδικάζουν κάποιον, πριν ο κατηγορούμενος έρθει σε αντιπαράσταση με τους κατηγορούς του και του δοθεί η ευκαιρία να απολογηθεί για το έγκλημα για το οποίο κατηγορείται.
- 17 Αυτοί, λοιπόν, ήρθαν μαζί μου εδώ, κι εγώ αμέσως χωρίς καμία αναβολή κάθισα στην έδρα και διέταξα να προσαχθεί ο άνθρωπος αυτός.
- 18 Οι κατήγοροι όμως, όταν παρουσιάστηκαν στο δικαστήριο, δε διατύπωσαν εναντίον του καμιά κατηγορία, για αδικήματα τέτοια που υποπτευόμουν εγώ.
- 19 Απεναντίας, είχαν μαζί του κάτι διαφορές για ζητήματα της θρησκείας τους, και για κάποιον Ιησού που έχει πεθάνει, αλλά ο Παύλος ισχυριζόταν ότι ζει.
- 20 Επειδή εγώ δεν έχω τις γνώσεις για ν' ανακατευτό σ' ένα τέτοιο ζήτημα, του είπα, αν ήθελε, να πάει στα Ιεροσόλυμα και να δικαστεί εκεί γι' αυτά.
- 21 Ο Παύλος όμως ζήτησε να μείνει φυλακισμένος και να παραπέμψουμε την υπόθεσή του στην κρίση του αυτοκράτορα. Γι' αυτό κι εγώ διέταξα να συνεχιστεί η φυλάκισή του ώσπου να τον στείλω στον αυτοκράτορα».
- 22 Ο Αγρίππας είπε στο Φήστο: «Θα ήθελα να τον ακούσω κι εγώ ο ίδιος αυτόν τον άνθρωπο». «Αύριο», του είπε ο Φήστος, «θα τον ακούσεις».
- 23 Την άλλη μέρα ήρθε ο Αγρίππας και η Βερενίκη με φανταχτερή πομπή και εισήλθαν στην αίθουσα του δικαστηρίου, μαζί με ανώτατους αξιωματικούς και με προύχοντες της πόλης. Ο Φήστος διέταξε να προσαχθεί ο Παύλος,
- 24 και είπε: «Βασιλιά Αγρίππα, και όλοι εσείς που είστε εδώ μαζί μας! Μπροστά σας έχετε αυτόν, για τον οποίο όλοι οι Ιουδαίοι ήρθαν και μου μίλησαν, και στα Ιεροσόλυμα και εδώ, και φώναζαν ότι δεν πρέπει πια να ζει.

²⁵Εγώ όμως κατάλαβα ότι δεν έκανε τίποτε που να επισύρει την ποινή του θανάτου. Κι όταν αυτός ζήτησε να δικαστεί από τον αυτοκράτορα, αποφάσισα να τον στείλω εκεί.

²⁶Δεν έχω όμως να γράψω κάτι το συγκεκριμένο γι' αυτόν στον κύριό μου τον αυτοκράτορα. Γι' αυτό τον έφερα μπροστά σ' εσάς και μάλιστα μπροστά σ' εσένα, βασιλιά Αγρίππα, για να γίνει η ανάκριση, και να έχω έτσι στοιχεία για το γράμμα μου.

²⁷Γιατί μου φαίνεται παράλογο να στέλνω έναν φυλακισμένο και να μην εκθέτω τις εναντίον του κατηγορίες».

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 26

Ο λόγος του Παύλου ενώπιον του Αγρίππα

(Πρ 9,1-19· 22,6-16)

¹Ο Αγρίππας τότε είπε στον Παύλο: «Σου επιτρέπεται να απολογηθείς». Τότε ο Παύλος σήκωσε το χέρι του και άρχισε την απολογία του:

²«Θεωρώ ευτυχή τον εαυτό μου, βασιλιά Αγρίππα, γιατί σήμερα θα απολογηθώ ενώπιόν σου για όλα όσα με κατηγορούν οι Ιουδαίοι.

³Κι αυτό, προπάντων γιατί εσύ είσαι γνώστης όλων των εθίμων και των θρησκευτικών προβλημάτων που απασχολούν τους Ιουδαίους. Παρακαλώ, λοιπόν, να με ακούσεις με υπομονή.

⁴»Όλοι οι Ιουδαίοι ξέρουν το βίο μου από τη νεαρή μου ηλικία, αφού από τα νιάτα μου έζησα ανάμεσα στο λαό μου στα Ιεροσόλυμα.

⁵Αυτοί με γνωρίζουν από παλιά, και μπορούν να μαρτυρήσουν ότι έζησα σύμφωνα με τις αρχές της πιο αυστηρής παράταξης της θρησκείας μας, των Φαρισαίων.

⁶Και τώρα στέκομαι εδώ και δικάζομαι, γι' αυτή την ελπίδα μου πως ο Θεός θα εκπληρώσει την υπόσχεση που έδωσε στους προγόνους μας.

⁷Οι δώδεκα φυλές μας συνεχώς, νύχτα και μέρα, λατρεύουν το Θεό, με την ελπίδα να φτάσουν τελικά να δουν την εκπλήρωση αυτής της υπόσχεσης. Γι' αυτή την ελπίδα κατηγορούμαι από τους Ιουδαίους, βασιλιά Αγρίππα.

- ⁸Γιατί σας φαίνεται απίστευτο ότι ο Θεός ανασταίνει νεκρούς;
- ⁹Κι εγώ ο ίδιος, βέβαια, είχα πιστέψει ότι έπρεπε να κάνω ό, τι μπορούσα εναντίον του ονόματος του Ιησού του Ναζωραίου.
- ¹⁰Αυτό και έκανα στα Ιεροσόλυμα: πολλούς από τους χριστιανούς εγώ τους έκλεισα στις φυλακές, έχοντας τη σχετική εξουσιοδότηση των αρχιερέων· κι όταν τους καταδίκάζαν σε θάνατο έδινα κι εγώ καταδικαστική ψήφο.
- ¹¹Σε όλες τις συναγωγές πολλές φορές προσπαθούσα, χρησιμοποιώντας βία, να τους αναγκάσω να αρνηθούν την πίστη τους. Η μανία μου ήταν τόσο μεγάλη, ώστε τους καταδίωκα ακόμη και στις πόλεις που είναι έξω από τα όρια της χώρας.
- ¹²»Πηγαίνοντας γι' αυτόν το σκοπό στη Δαμασκό με εξουσιοδότηση και άδεια από τους αρχιερείς,
- ¹³είδα στο δρόμο, βασιλιά μου, μέρα μεσημέρι, ένα φως από τον ουρανό, πιο λαμπρό κι από τον ήλιο, να με περιβάλλει με τη λάμψη του κι εμένα κι αυτούς που πήγαιναν μαζί μου.
- ¹⁴Όλοι μας πέσαμε στη γη, κι εγώ άκουσα μια φωνή που μου έλεγε στην εβραϊκή γλώσσα: “Σαούλ, Σαούλ, γιατί με καταδιώκεις; Είναι οδυνηρό να κλοτσάς στα καρφιά”.
- ¹⁵Εγώ ρώτησα: “ποιος είσαι, Κύριε; ” Κι εκείνος απάντησε: “εγώ είμαι ο Ιησούς, που εσύ τον καταδιώκεις.
- ¹⁶Σήκω όμως και στάσου στα πόδια σου. Γι' αυτό σου φανερώθηκα: για να σε πάρω στην υπηρεσία μου και να σε καταστήσω μάρτυρα γι' αυτά που είδες και γι' αυτά που θα σου δείξω ακόμη.
- ¹⁷Θα σε προστατεύω από το λαό σου και από τους εθνικούς, στους οποίους εγώ σε στέλνω,
- ¹⁸για ν' ανοίξεις τα μάτια τους, ώστε να επιστρέψουν από το σκοτάδι στο φως κι από την εξουσία του σατανά στο Θεό. Γιατί, αν πιστέψουν σ' εμένα

θα λάβουν τη συγχώρηση των αμαρτιών τους και μια θέση ανάμεσα σ' εκείνους που ανήκουν στο Θεό”.

19»Υστερα απ' αυτά, βασιλιά Αγρίππα, δεν αρνήθηκα να υπακούσω στην ουράνια οπτασία,

20αλλά άρχισα να κηρύττω, πρώτα σ' αυτούς που ήταν στη Δαμασκό και στα Ιεροσόλυμα κι ύστερα σ' όλη τη χώρα της Ιουδαίας και στους εθνικούς, να μετανοήσουν και να επιστρέψουν στο Θεό και μετά να δείχνουν τη μετάνοιά τους πράττοντας ανάλογα έργα.

21Αυτοί ήταν οι λόγοι για τους οποίους οι Ιουδαίοι με συνέλαβαν στο ναό και προσπάθησαν να με σκοτώσουν.

22Ο Θεός όμως με βοήθησε μέχρι σήμερα, και στέκομαι εδώ ζωντανός για να καταθέσω τη μαρτυρία μου σε μικρούς και σε μεγάλους, και να μη λέω τίποτε άλλο εκτός από 'κείνα που οι προφήτες και ο Μωυσής είπαν ότι πρόκειται να γίνουν:

23ότι ο Χριστός θα υποστεί το πάθος και θ' αναστηθεί πρώτος από τους νεκρούς, και θα κηρύξει το φως της σωτηρίας στο λαό μας και στους εθνικούς».

Η απήχηση της απολογίας

24Ενώ ο Παύλος συνέχιζε έτσι την απολογία του, φώναξε ο Φήστος δυνατά: «Είσαι τρελός, Παύλε! Τα πολλά σου γράμματα σ' έφεραν στην τρέλα! »

25«Δεν είμαι τρελός, εξοχότατε Φήστε», λέει ο Παύλος, «αλλά λέω λόγια αληθινά και λογικά.

26Ο βασιλιάς ξέρει για ποιο πράγμα μιλάω, γι' αυτό και του μιλάω ανοιχτά. Γιατί είμαι βέβαιος ότι τίποτε απ' αυτά δεν του είναι άγνωστο, γιατί αυτά δεν έγιναν σε καμιά απόμερη γωνιά.

27Πιστεύεις, βασιλιά Αγρίππα, στους προφήτες; Ξέρω ότι πιστεύεις».

28Τότε ο Αγρίππας είπε στον Παύλο: «Λίγο ακόμη και θα με πείσεις να γίνω χριστιανός! »

²⁹Κι ο Παύλος είπε: «Θα ευχόμεν στο Θεό, σε λίγο ή σε πολύ χρόνο, όχι μόνο εσύ αλλά και όλοι όσοι με ακούνε σήμερα, να γίνουν όμοιοι μ' εμένα, εκτός απ' αυτά τα δεσμά».

³⁰Όταν τα είπε αυτά, σηκώθηκαν ο βασιλιάς, ο ηγεμόνας, η Βερενίκη και όσοι κάθονταν μαζί τους

³¹και, καθώς έφευγαν, έλεγαν μεταξύ τους: «Ο άνθρωπος αυτός δεν έκανε τίποτε για το οποίο να πρέπει να πεθάνει ή να φυλακιστεί».

³²Κι ο Αγρίππας είπε στο Φήστο: «Ο άνθρωπος αυτός θα μπορούσε να απολυθεί, αν δεν είχε ζητήσει να δικαστεί από τον αυτοκράτορα».

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 27

Η μεταγωγή στη Ρώμη

¹Μόλις αποφασίστηκε να αποπλεύσουμε για την Ιταλία, παρέδωσαν τον Παύλο και μερικούς άλλους κρατούμενους σε κάποιον αξιωματικό που λεγόταν Ιούλιος, από τη στρατιωτική μονάδα που είχε το όνομα «αυτοκρατορική».

²Επιβιβαστήκαμε από το Αδραμύττιο σ' ένα πλοίο που θα πήγαινε στα μέρη της επαρχίας της Ασίας και ξεκινήσαμε. Μαζί μας ήταν κι ο Αρίσταρχος ο Μακεδόνας, από τη Θεσσαλονίκη.

³Την άλλη μέρα φτάσαμε στη Σιδώνα. Ο Ιούλιος φέρθηκε με καλοσύνη στον Παύλο και του επέτρεψε να πάει στους φίλους του, για να τον περιποιηθούν.

⁴Από 'κει ξεκινήσαμε και παραπλεύσαμε την Κύπρο, γιατί είχαμε αντίθετους ανέμους.

⁵Υστερα διαπλεύσαμε το πέλαγος της Κιλικίας και της Παμφυλίας και φτάσαμε στα Μύρα της Λυκίας.

⁶Εκεί ο αξιωματικός βρήκε ένα αλεξανδρινό πλοίο, που πήγαινε στην Ιταλία και μας επιβίβασε σ' αυτό.

⁷Πλέαμε για πολλές μέρες με μεγάλη βραδύτητα, και με κόπο φτάσαμε στην Κνίδα. Επειδή δεν μας επέτρεπε ο άνεμος, πλεύσαμε από κάτω από την Κρήτη, αφού περάσαμε το ακρωτήριο Σαλμώνη.

⁸Με πολλή δυσκολία, πλέοντας κοντά στις ακτές της, φτάσαμε σ' έναν τόπο που λεγόταν Καλοί Λιμένες, κοντά στον οποίο ήταν η πόλη Λασαία.

⁹Στο μεταξύ χάθηκε αρκετός χρόνος, και το ταξίδι ήταν επικίνδυνο, αφού είχε κιόλας περάσει η φθινοπωρινή νηστεία. Γι' αυτό ο Παύλος τους συμβούλευε

¹⁰και τους έλεγε: «Άντρες, προβλέπω ότι το ταξίδι θα γίνει με ταλαιπωρία και με μεγάλη ζημιά, όχι μόνο για το φορτίο και το πλοίο αλλά και για τις ζωές μας».

¹¹Ο αξιωματικός όμως άκουγε περισσότερο τον κυβερνήτη και τον ιδιοκτήτη του πλοίου παρά αυτά που έλεγε ο Παύλος.

¹²Κι επειδή το λιμάνι ήταν ακατάλληλο για να παραχειμάσει κανείς, οι περισσότεροι ήταν της γνώμης να αποπλεύσουν από 'κει, μήπως μπορέσουν να φτάσουν και να παραχειμάσουν στο Φοίνικα, λιμάνι της Κρήτης που είναι ανοιχτό νοτιοδυτικά και βορειοδυτικά.

Η τρικυμία

¹³Όταν άρχισε να πνέει ελαφρά νότιος άνεμος, νόμισαν ότι μπορούσαν να πραγματοποιήσουν την πρόθεσή τους. Έτσι, σήκωσαν τις άγκυρες και έπλεαν κοντά στις ακτές της Κρήτης.

¹⁴Υστερα από λίγο ξέσπασε στο νησί ένας θυελλώδης άνεμος, αυτός που λέγεται Ευροκλύδων.

¹⁵Άρπαξε το πλοίο, κι όπως αυτό δεν μπορούσε να πάει αντίθετα, τ' αφήσαμε και το πήγαιναν ο άνεμος και τα κύματα.

¹⁶Περνώντας κάτω από ένα νησάκι που το έλεγαν Κλαύδη, μόλις και μετά βίας καταφέραμε ν' ανεβάσουμε πάνω τη σωσίβια λέμβο.

17Όταν την ανεβάσαμε, χρησιμοποίησαν σκοινιά, και μ' αυτά έζωσαν το πλοίο για να μην ανοίξει. Κι επειδή φοβούνταν να μην εξοκείλουν στη Μεγάλη Σύρτη, έριξαν την άγκυρα να κρέμεται κι άφησαν το πλοίο να το πηγαίνουν τα κύματα.

18Επειδή πολύ μας ταλαιπωρούσε η τρικυμία, την άλλη μέρα ρίξανε το φορτίο στη θάλασσα,

19και τη μεθεπομένη ρίξαμε στη θάλασσα με τα χέρια μας όλον τον εξοπλισμό του πλοίου.

20Για πολλές μέρες δε φαίνονταν ούτε ο ήλιος ούτε τα άστρα· η κακοκαιρία συνεχιζόταν κι έτσι χανόταν κάθε ελπίδα να σωθούμε.

21Κανείς δεν ήθελε πια να φάει τίποτε. Τότε ο Παύλος στάθηκε ανάμεσά τους και είπε: «Έπρεπε, άντρες, να με είχατε ακούσει και να μην ξεκινούσαμε από την Κρήτη. Έτσι, θα είχαμε γλιτώσει από την ταλαιπωρία αυτή κι απ' τη ζημιά.

22Τώρα όμως σας συνιστώ να μη χάσετε το θάρρος σας. Κανείς από σας δε θα χαθεί, μόνο το πλοίο.

23Την περασμένη νύχτα μου φανερώθηκε ένας άγγελος του Θεού στον οποίο ανήκω και τον οποίο υπηρετώ,

24και μου είπε: “μη φοβάσαι, Παύλε! Πρέπει να εμφανιστείς στον αυτοκράτορα, κι έτσι ο Θεός για χάρη σου θα σώσει όλους όσοι είναι μαζί σου στο πλοίο”.

25Γι' αυτό να έχετε θάρρος, άντρες! Γιατί έχω εμπιστοσύνη στο Θεό ότι θα γίνει έτσι όπως μου είπε ο άγγελος.

26Πρέπει να προσαράξουμε σε κάποιο νησί».

27Όταν έφτασε η δέκατη τέταρτη νύχτα που φερόμασταν ακυβέρνητοι στην Αδριατική θάλασσα, τα μεσάνυχτα οι ναύτες υποψιάστηκαν ότι πλησιάζουν σε κάποια στεριά.

- ²⁸Βυθομέτησαν και βρήκαν είκοσι οργιές. Αφού προχώρησαν λίγο, βυθομέτησαν πάλι και βρήκαν δεκαπέντε οργιές.
- ²⁹Επειδή φοβήθηκαν μήπως πέσουμε σε τίποτε βράχια, έριξαν τέσσερις άγκυρες από την πρύμνη και παρακαλούσαν να ξημερώσει.
- ³⁰Οι ναύτες στο μεταξύ επιχείρησαν να φύγουν από το πλοίο. Με την πρόφαση ότι θα ρίξουν άγκυρες από την πλώρα μακριά από το πλοίο, κατέβασαν τη λέμβο στη θάλασσα.
- ³¹Ο Παύλος όμως είπε στον αξιωματικό και στους στρατιώτες: «Αν αυτοί δεν μείνουν στο πλοίο, εσείς δεν μπορείτε να σωθείτε».
- ³²Τότε οι στρατιώτες έκοψαν τα σκοινιά της λέμβου και την άφησαν να πέσει στη θάλασσα.
- ³³Καθώς περίμεναν να ξημερώσει, ο Παύλος τους παρακινούσε όλους να φάνε κάτι. «Δεκατέσσερις μέρες ως σήμερα», τους έλεγε, «περιμένετε να κοπάσει η τρικυμία και είστε νηστικοί· δεν έχετε φάει τίποτε».
- ³⁴Γι' αυτό, σας παρακαλώ, φάτε κάτι. Αυτό είναι απαραίτητο, αν θέλετε να σωθείτε. Μη φοβάστε, γιατί κανενός από σας δε θα πέσει ούτε μια τρίχα απ' το κεφάλι σας».
- ³⁵Αφού είπε αυτά, πήρε ψωμί, ευχαρίστησε το Θεό μπροστά σε όλους, το έκοψε κι άρχισε να τρώει.
- ³⁶Τότε πήρανε όλοι θάρρος κι έφαγαν κι αυτοί.
- ³⁷Στο πλοίο ήμασταν συνολικά διακόσιες εβδομήντα έξι ψυχές.
- ³⁸Αφού χόρτασαν όλοι, πέταξαν το σιτάρι στη θάλασσα, για να αλαφρώσει το πλοίο.

Το ναυάγιο

- ³⁹Όταν ξημέρωσε, είδαν μια στεριά που τους ήταν άγνωστη. Ανακάλυψαν όμως έναν κόλπο που είχε αμμουδιά, στον οποίο αποφάσισαν να ρίξουν το πλοίο αν μπορούσαν.

⁴⁰Έλυσαν, λοιπόν, τα σκοινιά που κρατούσαν τις άγκυρες, και τις άφησαν να πέσουν στη θάλασσα. Συγχρόνως έλυσαν τα σκοινιά με τα οποία είχαν δέσει τα πηδάλια για να τα αχρηστέψουν. Έπειτα σήκωσαν το μπροστινό πανί και με τον άνεμο προσπαθούσαν να προσορμιστούν στο γιαλό.

⁴¹Έπεσαν όμως σ' έναν ύφαλο από άμμο κι έριξαν εκεί το πλοίο. Η πλήρη μπήχτηκε στην άμμο κι έμεινε ακίνητη, η πρύμνη όμως διαλυόταν από τη μανία των κυμάτων.

⁴²Οι στρατιώτες τότε αποφάσισαν να σκοτώσουν τους κρατουμένους, για να μην μπορέσει κανείς να δραπετεύσει κολυμπώντας.

⁴³Ο αξιωματικός όμως, που ήθελε να σώσει τον Παύλο, τους εμπόδισε να εκτελέσουν την απόφασή τους και διέταξε, όσοι μπορούν να κολυμπήσουν, να πηδήξουν πρώτοι στη θάλασσα και να βγουν στη στεριά,

⁴⁴κι οι άλλοι να βγουν πάνω σε σανίδια ή σε άλλα μέρη του πλοίου. Έτσι, βγήκαν όλοι στη στεριά και σώθηκαν.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 28

Στη Μελίτη

¹Μετά τη διάσωσή τους έμαθαν ότι το νησί ονομάζεται Μελίτη.

²Οι ιθαγενείς μάς δέχτηκαν πολύ φιλικά. Άναψαν φωτιά και μας προσκάλεσαν όλους, γιατί είχε αρχίσει να βρέχει κι έκανε κρύο.

³Ο Παύλος έκανε ένα δέμα από πολλά φρύγανα και τα έριξε πάνω στη φωτιά. Τότε μια οχιά πετάχτηκε απ' τη φωτιά εξαιτίας της θερμότητας και τον δάγκωσε στο χέρι.

⁴Οι ιθαγενείς, όταν είδαν το ερπετό να κρέμεται από το χέρι του, έλεγαν μεταξύ τους: «Το δίχως άλλο φονιάς είναι αυτός ο άνθρωπος που, αν και σώθηκε από τη θάλασσα, η θεία δίκη δεν τον άφησε να ζήσει».

⁵Ο Παύλος όμως τίναξε το ερπετό στη φωτιά κι ο ίδιος δεν έπαθε τίποτε.

⁶Αυτοί περίμεναν ότι θα πρηζόταν ή ότι θα 'πεφτε ξαφνικά κάτω νεκρός. Περίμεναν πολλή ώρα και, βλέποντας ότι τίποτε κακό δεν του συνέβαινε, άλλαξαν στάση και έλεγαν ότι είναι θεός.

⁷Κοντά σ' εκείνον τον τόπο ήταν τα κτήματα του πρώτου τού νησιού, που λεγόταν Πόπλιος. Αυτός μας δέχτηκε και μας φιλοξένησε με καλοσύνη τρεις μέρες.

⁸Τότε συνέβαινε να είναι στο κρεβάτι ο πατέρας του Πόπλιου, που υπέφερε από πυρετούς και δυσεντερία. Ο Παύλος μπήκε στο δωμάτιό του, προσευχήθηκε, ακούμπησε πάνω του τα χέρια και τον γιάτρεψε.

⁹Υστερα απ' αυτό έρχονταν όλοι οι άλλοι ασθενείς του νησιού και θεραπεύονταν.

¹⁰Μας τίμησαν με πολλές εκδηλώσεις σεβασμού κι όταν φεύγαμε, μας εφοδίασαν με ό, τι χρειαζόμασταν για το ταξίδι.

Από τη Μελίτη στη Ρώμη

¹¹Υστερα από τρεις μήνες αποπλεύσαμε με ένα πλοίο αλεξανδρινό, που είχε παραχειμάσει στο νησί και είχε έμβλημα του τους Διόσκουρους.

¹²Καταπλεύσαμε στις Συρακούσες, όπου μείναμε τρεις μέρες.

¹³Από 'κει περιπλεύσαμε τη Σικελία και φτάσαμε στο Ρήγιο, κι όταν ύστερα από μία μέρα φύσηξε νοτιάς, ήρθαμε σε δύο μέρες στους Ποτιόλους.

¹⁴Εκεί βρήκαμε χριστιανούς, οι οποίοι μας παρακάλεσαν να μείνουμε μαζί τους εφτά μέρες. Κατόπιν ήρθαμε στη Ρώμη.

¹⁵Οι χριστιανοί εκεί άκουσαν για μας και βγήκαν να μας προϋπαντήσουν ως την Αγορά του Αππίου και τις «Τρεις Ταβέρνες». Όταν τους είδε ο Παύλος, ευχαρίστησε το Θεό και αναθάρρησε.

Ο Παύλος στη Ρώμη

¹⁶Όταν ήρθαμε στη Ρώμη, ο αξιωματικός παρέδωσε τους κρατούμενους στο στρατοπεδάρχη. Στον Παύλο όμως δόθηκε η άδεια να μείνει σε ιδιωτικό κατάλυμα μαζί με το στρατιώτη που τον φύλαγε.

- 17**Ύστερα από τρεις μέρες ο Παύλος κάλεσε τους προκρίτους των Ιουδαίων. Όταν αυτοί συγκεντρώθηκαν, τους έλεγε: «Αν και εγώ, αδερφοί μου, δεν έχω κάνει τίποτα εναντίον του λαού μας ή των προγονικών μας παραδόσεων, με συνέλαβαν στα Ιεροσόλυμα και με παρέδωσαν στα χέρια των Ρωμαίων.
- 18**Αυτοί με ανέκριναν κι ήθελαν να με απολύσουν, γιατί δε μου βρήκαν κανένα έγκλημα για να με καταδικάσουν σε θάνατο.
- 19**Επειδή όμως διαμαρτυρήθηκαν οι Ιουδαίοι, αναγκάστηκα να προσφύγω στον αυτοκράτορα, όχι με σκοπό να κατηγορήσω για κάτι το έθνος μου.
- 20**Σας παρακάλεσα να έρθετε να σας δω και να σας μιλήσω, για να σας εξηγήσω αυτά τα πράγματα. Γιατί είμαι δεμένος με την αλυσίδα αυτή, επειδή κηρύττω εκείνον στον οποίο ελπίζει ο λαός του Ισραήλ».
- 21**Αυτοί του απάντησαν: «Εμείς ούτε γράμματα πήραμε για σένα από την Ιουδαία ούτε κανέναν αδερφό ήρθε να μας ανακοινώσει επίσημα ή ανεπίσημα κάτι κακό για σένα.
- 22**Θεωρούμε όμως σωστό να ακούσουμε τις απόψεις σου. Γιατί μας είναι γνωστό ότι για την αίρεση αυτή στην οποία ανήκεις παντού προβάλλονται αντιρρήσεις».
- 23**Του όρισαν μία μέρα, και ήρθαν στο κατάλυμά του περισσότεροι αυτή τη φορά. Σ' αυτούς, από το πρωί ως το βράδυ ο Παύλος εξηγούσε το κήρυγμά του διαβεβαιώνοντάς τους για τη βασιλεία του Θεού· και προσπαθούσε να τους πείσει για τον Ιησού με λόγια από το νόμο του Μωυσή και από τα βιβλία των προφητών.
- 24**Άλλοι πίστευαν σ' αυτά που έλεγε κι άλλοι δεν ήθελαν να τον πιστέψουν.
- 25**Έτσι, επειδή διαφωνούσαν μεταξύ τους, έφευγαν. Κι ο Παύλος τους είπε ένα λόγο ακόμη: «Καλά είπε το Άγιο Πνεύμα στους προγόνους μας μέσω του προφήτη Ησαΐα,
- 26**ότι: Πήγαινε στο λαό αυτόν και πες του: Θ' ακούσετε με τ' αυτιά σας, μα δε θα καταλάβετε· και θα δείτε με τα μάτια σας, μα δε θ' αντιληφθείτε.

²⁷Γιατί έγινε αναίσθητη η καρδιά του λαού αυτού και με τ' αυτιά βαριάκουσαν, και έκλεισαν τα βλέφαρά τους, μην τυχόν δούνε με τα μάτια και ακούσουν με τ' αυτιά και καταλάβουν με την καρδιά, κι επιστρέψουν σ' εμένα και τους γιατρέψω.

²⁸Μάθετε, λοιπόν, ότι ο Θεός έστειλε τη σωτηρία αυτή στους εθνικούς. Αυτοί θ' ακούσουν τώρα! »

²⁹Αφού τα είπε αυτά, έφυγαν οι Ιουδαίοι, έχοντας αναμεταξύ τους μεγάλη διχογνωμία.

³⁰Ο Παύλος έμεινε μια ολόκληρη διετία σε ιδιαίτερη νοικιασμένη κατοικία, όπου δεχόταν όλους όσοι τον επισκέπτονταν.

³¹Κήρυττε τη βασιλεία του Θεού και δίδασκε για τον Κύριο Ιησού Χριστό με μεγάλη παρρησία και χωρίς κανένα εμπόδιο.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 1

Προοίμιο

¹Ο Παύλος, δούλος του Ιησού Χριστού, που τον κάλεσε ο Θεός να γίνει απόστολος και τον ξεχώρισε για να διαδώσει το ευαγγέλιο.

²Ο Θεός είχε προαναγγείλει με τους προφήτες του στις άγιες Γραφές το ευαγγέλιο

³για τον Υιό του τον Ιησού Χριστό, τον Κύριό μας, ο οποίος, ως άνθρωπος, γεννήθηκε από τη γενιά του Δαβίδ,

⁴αποδείχτηκε όμως Υιός Θεού με δύναμη από το Πνεύμα που αγιάζει, όταν αναστήθηκε από τους νεκρούς.

⁵Από αυτόν έλαβα τη χάρη και την αποστολή να οδηγήσω όλα τα έθνη στην πίστη και στην αποδοχή του ευαγγελίου, κι έτσι να δοξαστεί το όνομα του Χριστού.

⁶Σ' αυτούς ανήκετε κι εσείς, αφού σας κάλεσε ο Ιησούς Χριστός.

^{7α} Προς όλους τους πιστούς της Ρώμης, που τους αγάπησε και τους κάλεσε ο Θεός.

^{7β} Εύχομαι ο Θεός Πατέρας μας κι ο Κύριος Ιησούς Χριστός να σας δίνουν χάρη και ειρήνη.

Ο Παύλος επιθυμεί να επισκεφθεί τη Ρώμη

⁸Πρώτα πρώτα ευχαριστώ, με τη χάρη του Ιησού Χριστού, το Θεό μου για όλους εσάς, γιατί σ' όλο τον κόσμο γίνεται λόγος για την πίστη σας.

⁹Μάρτυράς μου ο Θεός, που τον λατρεύω με το πνεύμα μου διαδίδοντας το ευαγγέλιο του Υιού του, πως σας θυμάμαι αδιάκοπα κάθε φορά που προσεύχομαι.

¹⁰Τον θερμοπαρακαλώ να μου δώσει την ευκαιρία, αν βέβαια είναι θέλημά του, επιτέλους να σας επισκεφθώ.

11Γιατί επιθυμώ πολύ να σας δω, για να σας μεταδώσω κάποιο πνευματικό χάρισμα κι έτσι να στηριχθείτε.

12Αυτό όμως σημαίνει ότι κι εγώ θα ενισχυθώ ανάμεσά σας με την κοινή μας πίστη, τη δική σας και τη δική μου.

13Θέλω να ξέρετε, αδερφοί μου, πως πολλές φορές είχα προγραμματίσει ένα ταξίδι στη Ρώμη, ως τώρα όμως όλο και κάτι με εμπόδιζε. Θέλω να έρθω, για να έχω κάποιον καρπό και σ' εσάς, όπως και στα άλλα έθνη.

14Γιατί αισθάνομαι πως έχω αυτό το χρέος προς όλους, πολιτισμένους κι απολίτιστους, μορφωμένους κι αμόρφωτους.

15Γι' αυτό κι έχω την επιθυμία να κηρύξω το ευαγγέλιο και σ' εσάς στη Ρώμη.

Η δύναμη του ευαγγελίου

16Δεν ντρέπομαι που υπηρετώ το ευαγγέλιο του Χριστού, γιατί αυτό είναι η δύναμη του Θεού, που σώζει καθέναν που πιστεύει, πρώτα τον Ιουδαίο και ύστερα τον ειδωλολάτρη.

17Γιατί στο ευαγγέλιο αποκαλύπτεται ότι ο Θεός δικαιώνει τον άνθρωπο, αρκεί αυτός να πιστέψει ολοκληρωτικά στο Θεό. Όπως λέει κι η Γραφή: Ο δίκαιος εξαιτίας της πίστεώς του θα ζήσει.

Η ανθρώπινη ενοχή

18Αποκαλύπτεται όμως και η οργή του Θεού από τον ουρανό για να τιμωρήσει κάθε ασέβεια και αδικία των ανθρώπων, που με τα άδικα έργα τους συγκαλύπτουν την αλήθεια.

19Αυτό γίνεται γιατί ό, τι μπορούν να γνωρίζουν για το Θεό τούς είναι γνωστό, αφού ο Θεός τούς το φανέρωσε.

20Δηλαδή, παρ' ό, τι είναι αόρατες και η αιώνια δύναμη του Θεού και η θεϊκή του ιδιότητα, μπορούσαν να τις δουν μέσα στη δημιουργία, από τότε που έγινε ο κόσμος. Γι' αυτό και δεν έχουν καμιά δικαιολογία.

- ²¹Ενώ γνώρισαν το Θεό μέσα από τη δημιουργία, ούτε τον δόξασαν ούτε τον ευχαρίστησαν ως Θεό. Αντίθετα, η σκέψη τους ακολούθησε λαθεμένο δρόμο, και η ασύνετη καρδιά τους βυθίστηκε στο σκοτάδι της πλάνης.
- ²²Έτσι, ενώ θριαμβολογούσαν για τη σοφία τους, κατάντησαν ανόητοι,
- ²³ως το σημείο, αντί για το δημιουργό αθάνατο Θεό, να προσκυνούν είδωλα που παρασταίνουν θνητούς ανθρώπους, πουλιά, τετράποδα ζώα κι ερπετά.
- ²⁴Γι' αυτό τους παρέδωσε ο Θεός στις βρωμερές επιθυμίες τους και τους άφησε να ατιμάζουν μόνοι τους τα σώματά τους.
- ²⁵Στη θέση της αλήθειας του Θεού έβαλαν το ψέμα και σεβάστηκαν και λάτρεψαν την κτίση αντί για τον Κτίστη –ας είναι αιώνια ευλογημένος· αμήν.
- ²⁶Γι' αυτό το λόγο, λοιπόν, τους παρέδωσε ο Θεός σε επαίσχυντα πάθη: Οι γυναίκες αντικατέστησαν τις φυσικές σχέσεις με αφύσικες·
- ²⁷το ίδιο και οι άντρες· άφησαν τη φυσική σχέση με τη γυναίκα και φλογίστηκαν με σφοδρό πάθος ο ένας για τον άλλο, διαπράττοντας ασχήμιες αρσενικοί μ' αρσενικούς, και πληρώνοντας έτσι με το ίδιο τους το σώμα το τίμημα που ταίριαζε στην πλάνη τους.
- ²⁸Κι αφού το θεώρησαν περιττό να γνωρίσουν το Θεό ενσυνείδητα, τους παρέδωσε ο Θεός στη μωρία τους, κι έτσι κάνουν ανάρμοστα πράγματα.
- ²⁹Είναι γεμάτοι από κάθε λογής αδικία, πορνεία, πονηρία, πλεονεξία, κακία. Είναι γεμάτοι φθόνο, φόνο, φιλονικία, απάτη και κακοήθεια.
- ³⁰Κακολογούν και κατηγορούν ο ένας τον άλλο, μισούν το Θεό, είναι κακοποιοί, υπερήφανοι, αλαζόνες, σκέφτονται μόνο πώς θα βλάψουν τους άλλους, είναι ανυπάκουοι στους γονείς τους.
- ³¹Άνθρωποι χωρίς σύνεση, δεν κρατούν το λόγο τους, δεν έχουν στοργή, διαλλακτικότητα και έλεος.
- ³²Κι ενώ γνωρίζουν καλά τη θεϊκή προειδοποίηση, πως όσοι συμπεριφέρονται έτσι είναι καταδικασμένοι σ' αιώνιο θάνατο, όχι μόνο κάνουν όλα όσα

αναφέραμε, αλλά και επιδοκιμάζουν όσους βλέπουν να συμπεριφέρονται έτσι.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 2

Η δίκαιη κρίση του Θεού για όλους

¹Αλλά κι εσύ, άνθρωπέ μου, που κατακρίνεις αυτή τη διαγωγή, δεν είσαι λιγότερο ένοχος. Γιατί, κρίνοντας τον άλλο, καταδικάζεις τον ίδιο τον εαυτό σου, αφού κι εσύ ο κριτής κάνεις τα ίδια.

²Πραγματικά, ξέρουμε πως ο Θεός καταδικάζει δίκαια όσους έχουν παρόμοια διαγωγή.

³Πώς, λοιπόν, άνθρωπέ μου, νομίζεις πως εσύ θα ξεφύγεις τη θεϊκή καταδίκη, αφού κάνεις όσα κάνουν αυτοί, τους οποίους εσύ ο ίδιος κατακρίνεις;

⁴Η περιφρονείς την άπειρη καλοσύνη, την ανεκτικότητα και τη μακροθυμία του Θεού; Ξεχνάς πως η αγαθότητα του Θεού θέλει να σε οδηγήσει στη μετάνοια;

⁵Εσύ όμως παραμένεις σκληρός κι αμετανόητος και συσσωρεύεις για τον εαυτό σου την οργή του Θεού για την ημέρα της κρίσεως, όταν θα γίνει σ' όλους φανερή η δίκαιη κρίση του Θεού.

⁶Τότε ο Θεός θα πληρώσει τον καθένα κατά τα έργα του.

⁷Θα δώσει αιώνια ζωή σ' όσους κάνουν υπομονετικά το καλό κι αναζητούν έτσι τη δόξα, την τιμή και την αφθαρσία κοντά στο Θεό.

⁸Αντίθετα, ο θυμός κι η οργή του Θεού περιμένουν όσους αντιστρατεύονται στο Θεό, αντιστέκονται στην αλήθεια και υπηρετούν την αδικία.

⁹Θλίψη και στενοχώρια περιμένουν κάθε άνθρωπο που υπηρετεί το κακό, πρώτα τον Ιουδαίο αλλά και τον εθνικό·

¹⁰αντίθετα, δόξα, τιμή και ειρήνη προσμένουν όποιον κάνει το καλό, πρώτα τον Ιουδαίο αλλά και τον εθνικό·

¹¹γιατί ο Θεός δεν κάνει διακρίσεις.

¹²Έτσι, λοιπόν, όσοι αμάρτησαν χωρίς να ξέρουν το νόμο του Θεού, θα καταδικαστούν όχι με κριτήριο το νόμο. Κι από την άλλη, όσοι αμάρτησαν γνωρίζοντας το νόμο, θα δικαστούν με κριτήριο το νόμο.

¹³Γιατί στο θεϊκό δικαστήριο δεν δικαιώνονται όσοι άκουσαν απλώς το νόμο αλλά μόνο όσοι τήρησαν το νόμο.

¹⁴Όσο για τα άλλα έθνη, που δε γνωρίζουν το νόμο, πολλές φορές κάνουν από μόνοι τους αυτό που απαιτεί ο νόμος. Αυτό δείχνει πως, αν και δεν τους δόθηκε ο νόμος, μέσα τους υπάρχει νόμος.

¹⁵Η διαγωγή τους φανερώνει πως οι εντολές του νόμου είναι γραμμένες στις καρδιές τους· και σ' αυτό συμφωνεί και η συνείδησή τους, που η φωνή της τους τύπτει ή τους επαινεί, ανάλογα με τη διαγωγή τους.

¹⁶Όλα αυτά θα γίνουν την ημέρα που ο Θεός θα κρίνει δια του Ιησού Χριστού τις κρυφές σκέψεις των ανθρώπων, όπως λέει το ευαγγέλιό μου.

Ο Ιουδαίος κρίνεται σύμφωνα με το νόμο

¹⁷Εσύ όμως έχεις το τιμημένο όνομα του Ιουδαίου, στηρίζεσαι στο νόμο και καυχιέσαι για τη σχέση σου με το Θεό.

¹⁸Ξέρεις ακόμα το θέλημα του Θεού, κι ο νόμος σε καθοδηγεί να διαλέγεις το καλό.

¹⁹Πιστεύεις πως είσαι οδηγός των πνευματικά τυφλών, φως για όσους βρίσκονται στο σκοτάδι,

²⁰παιδαγωγός για τους αμόρφωτους και δάσκαλος για τους πνευματικά ανώριμους. Κι είσαι σίγουρος για την κατάρτισή σου, αφού με το νόμο ξέρεις την αλήθεια για το Θεό και για το θέλημά του.

²¹Εσύ, λοιπόν, που κάνεις το δάσκαλο στους άλλους, δε διδάσκεις τον εαυτό σου; Εσύ που κηρύττεις να μην κλέβουμε, κλέβεις;

²²Εσύ που λες να μη μοιχεύουμε, μοιχεύεις; Εσύ που σιχαίνεσαι τα είδωλα, αρπάζεις τους θησαυρούς των ειδωλολατρικών ναών;

- ²³Εσύ που καυχιέσαι για το νόμο, ντροπιάζεις το Θεό παραβαίνοντας το νόμο;
- ²⁴Όπως λέει η Γραφή, εξαιτίας σας διασύρεται το όνομα του Θεού από τους ειδωλολάτρες.
- ²⁵Και η περιτομή σε ωφελεί μόνο αν ακολουθείς το νόμο. Αν όμως παραβαίνεις το νόμο, η περιτομή σου είναι σαν να μην έχει γίνει.
- ²⁶Αντίστροφα, αν ένας απερίτμητος ζει σύμφωνα με τις εντολές του νόμου, η ακροβυστία του δεν είναι στα μάτια του Θεού περιτομή;
- ²⁷Ο απερίτμητος που τηρεί το νόμο θα σε κρίνει, εσένα που παραβαίνεις το νόμο ενώ τον έχεις παραλάβει γραμμένον κι έχεις και την περιτομή.
- ²⁸Γιατί, βέβαια, δεν είναι Ιουδαίος αυτός που έχει τα εξωτερικά γνωρίσματα, ούτε ταυτίζεται η περιτομή μ' ένα σωματικό σημάδι.
- ²⁹Αλλά στο λαό του Θεού ανήκει αληθινά αυτός που έχει τα εσωτερικά γνωρίσματα· αυτός που έχει περιτμηθεί όχι εξωτερικά, σύμφωνα με το γράμμα του νόμου, αλλά στην καρδιά του, από το Άγιο Πνεύμα. Αυτός είναι αληθινός Ιουδαίος, και η αναγνώρισή του προέρχεται από το Θεό κι όχι από τους ανθρώπους.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 3

- ¹Τι παραπάνω έχει, λοιπόν, ο Ιουδαίος, και σε τι ωφελεί η περιτομή;
- ²Πολύ ωφελεί, και μάλιστα από πολλές απόψεις. Πρώτα πρώτα, ο Θεός εμπιστεύτηκε στους Ιουδαίους τις επαγγελίες του.
- ³Τι κι αν ορισμένοι Ιουδαίοι δεν έμειναν πιστοί στο Θεό; Μήπως η απιστία τους θα κάνει το Θεό ν' αθετήσει το λόγο του;
- ⁴Όχι, βέβαια! Αντίθετα, ο Θεός κρατάει το λόγο του, ακόμη κι αν όλοι οι άνθρωποι τον αθετήσουν, όπως το λέει και η Γραφή: Θα δικαιωθείς για όσα έχεις πει και θα νικήσεις κάθε επικριτή σου.

⁵Αν όμως η δική μας αδικία κάνει να φανερωθεί η δικαιοσύνη του Θεού, τότε τι να πούμε; Μιλώντας με ανθρώπινα κριτήρια, να ισχυριστούμε πως είναι άδικος ο Θεός όταν τιμωρεί;

⁶Όχι βέβαια! Γιατί, πώς αλλιώς θα κρίνει ο Θεός τον κόσμο;

⁷Μα, θα πει κάποιος, αφού το δικό μου ψέμα κάνει φανερή την πιστότητα του Θεού κι έτσι κάνει μεγαλύτερη τη δόξα του, τότε γιατί εγώ καταδικάζομαι ως αμαρτωλός;

⁸Μήπως –όπως μας συκοφαντούν μερικοί, και ισχυρίζονται πως το λέμε κιόλας– «πρέπει να κάνουμε το κακό, για να έρθει το καλό»; Όσοι λένε παρόμοια πράγματα θα τιμωρηθούν από το Θεό, όπως το αξίζουν.

Κανένας άνθρωπος δεν είναι δίκαιος

⁹Ποιο είναι, λοιπόν, το συμπέρασμα; Υπερέχουμε εμείς οι Ιουδαίοι; Καθόλου! Τώρα μόλις κατηγορήσαμε τόσο τους Ιουδαίους όσο και τους εθνικούς πως βρίσκονται κάτω από το ζυγό της αμαρτίας.

¹⁰Το λέει και η Γραφή: Δεν υπάρχει δίκαιος άνθρωπος, ούτε ένας.

¹¹Δεν υπάρχει κανένας με σύνεση. Δεν υπάρχει κανένας που να αναζητεί το Θεό.

¹²Όλοι απομακρύνθηκαν από το Θεό, όλοι εξαχρειώθηκαν. Κανένας, μα κανένας δεν κάνει το καλό.

¹³Το λαρύγγι τους είναι σαν τάφος ανοιχτός, απ' τη γλώσσα τους βγαίνει μόνο ψέμα, τα χείλη τους κρύβουν φαρμάκι οχιάς.

¹⁴Το στόμα τους είναι γεμάτο από πικρόχολες κατάρρες.

¹⁵Τρέχουν γρήγορα τα πόδια τους όταν είναι για φόνο,

¹⁶συντρίμμια και καταστροφές αφήνουν στο διάβα τους.

¹⁷Κι ούτε καν ξέρουν τι θα πει ειρήνη.

¹⁸Ζουν χωρίς φόβο Θεού.

¹⁹Ξέρουμε πως όσα λέει ο νόμος ισχύουν για όσους ζουν κάτω από την εξουσία του νόμου. Και τα παραπάνω τα λέει για να κλείσει κάθε στόμα, και για ν' αποδειχτεί ότι όλη η ανθρωπότητα είναι υπόδικη ενώπιον του Θεού.

²⁰Γιατί, με τα έργα που επιβάλλει ο νόμος, κανένας δεν μπορεί να δικαιωθεί. Το μόνο που καταφέρνει με το νόμο είναι να συνειδητοποιήσει τη δύναμη της αμαρτίας.

Πώς σώζει ο Θεός τον άνθρωπο

²¹Τώρα όμως έγινε αυτό που είχαν προαναγγείλει ο νόμος και οι προφήτες: αποκαλύφθηκε στον κόσμο η σωτήρια επέμβαση του Θεού, χωρίς τη μεσολάβηση του νόμου.

²²Η σωτήρια αυτή επέμβαση του Θεού απευθύνεται, δια μέσου της πίστεως στον Ιησού Χριστό, σε όλους τους ανθρώπους και ο Θεός σώζει όλους όσους πιστεύουν, χωρίς να κάνει διάκριση Ιουδαίων και εθνικών.

²³Γιατί όλοι έχουν αμαρτήσει και βρίσκονται μακριά από τη δόξα του Θεού.

²⁴Ο Θεός όμως τους δικαιώνει χωρίς αντάλλαγμα, με τη χάρη του. Γι' αυτό έστειλε τον Ιησού Χριστό να μας ελευθερώσει από την αμαρτία.

²⁵Ο Θεός τον όρισε να γίνει, με το σταυρικό του θάνατο, ο εξιλασμός των αμαρτιών δια της πίστεως δείχνοντας την αγάπη του και συγχωρώντας τις αμαρτίες που έγιναν στο παρελθόν

²⁶εξαιτίας της ανεκτικότητάς του. Έτσι ο Θεός φανερώνει την αγάπη του στον έσχατο αυτό καιρό, και δείχνει καθαρά ότι είναι και δίκαιος και δικαιώνει όποιον πιστεύει στον Ιησού.

²⁷Τι έγινε λοιπόν με την καύχησή μας; Έσβησε. Σε ποιο νόμο θα μπορούσε να στηριχτεί; Στο νόμο της επιταγής των έργων; Όχι, αλλά στην αρχή της σωτηρίας δια της πίστεως.

²⁸Πιστεύουμε, λοιπόν, πως ο άνθρωπος σώζεται όχι με την τήρηση των εντολών του νόμου, αλλά με την πίστη του στο Θεό.

²⁹Ή μήπως ο Θεός είναι μόνο για τους Ιουδαίους; Δεν είναι και για τους εθνικούς; Και βέβαια είναι.

³⁰Αφού ένας είναι ο Θεός, που σώζει τόσο τους Ιουδαίους όσο και τους άλλους ανθρώπους μόνο με την πίστη.

³¹Μήπως όμως με την πίστη καταργούμε το νόμο; Ποτέ τέτοιο πράγμα· αντίθετα, δίνουμε στο νόμο την πραγματική του θέση.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 4

Το παράδειγμα του Αβραάμ

¹Τι θα πούμε, λοιπόν, πως συνέβη με τον προπάτορά μας τον Αβραάμ;

²Αν ο Αβραάμ είχε βρει τη σωτηρία με τα έργα του, μπορούσε να καυχηθεί, όχι όμως απέναντι στο Θεό.

³Τι λέει σχετικά η Γραφή; Ο Αβραάμ πίστεψε στο Θεό, και γι' αυτή του την πίστη ο Θεός τον αναγνώρισε δίκαιο.

⁴Στον εργάτη ο μισθός δεν δίνεται χαριστικά αλλά υποχρεωτικά.

⁵Όποιος πάλι δεν έχει έργα, αλλά πιστεύει στο Θεό, που σώζει τον ασεβή, ο Θεός τον αναγνωρίζει δίκαιο γι' αυτή του την πίστη.

⁶Έτσι κι ο Δαβίδ μακαρίζει τον άνθρωπο που ο Θεός τον αναγνωρίζει δίκαιο χωρίς να έχει έργα:

⁷Μακάριοι αυτοί που τους συγχωρήθηκαν οι αδικίες, που τους σκεπάστηκαν οι αμαρτίες!

⁸Μακάριος ο άνθρωπος που δεν του λογαριάζει ο Κύριος την αμαρτία του!

⁹Ο μακαρισμός αυτός ισχύει μόνο για τους Ιουδαίους ή μήπως ισχύει και για τους εθνικούς; Γιατί, όπως είπαμε, ο Θεός αναγνώρισε δίκαιο τον Αβραάμ εξαιτίας της πίστεώς του.

¹⁰Πότε έγινε αυτό; Όταν είχε περιτμηθεί ο Αβραάμ ή πριν περιτμηθεί; Έγινε όταν δεν είχε ακόμα περιτμηθεί.

11Και για σημάδι ο Αβραάμ έλαβε την περιτομή, απόδειξη απτή πως η πίστη του στο Θεό τον έσωσε πριν αυτός περιτμηθεί. Έτσι έγινε πατέρας όλων όσοι πιστεύουν στο Θεό χωρίς να έχουν περιτμηθεί, ώστε ν' αναγνωριστούν κι αυτοί δίκαιοι.

12Έγινε πατέρας και των περιτμημένων· παιδιά του όμως είναι όχι μόνον όσοι έχουν περιτμηθεί, αλλά και όσοι ακολουθούν το παράδειγμα της πίστης του προπάτορά μας του Αβραάμ, όταν ήταν ακόμη απερίτμητος.

Η εμπιστοσύνη στις επαγγελίες του Θεού

13Ο Θεός έδωσε στον Αβραάμ την υπόσχεση πως αυτός κι οι απόγονοί του θα κληρονομούσαν τον κόσμο. Αυτή η υπόσχεση δεν δόθηκε επειδή ο Αβραάμ τηρούσε το νόμο, αλλά επειδή πίστεψε στο Θεό και ο Θεός τον δικαίωσε.

14Γιατί, αν η κληρονομία συνδεόταν με την τήρηση του νόμου, θα έχανε το περιεχόμενό της η πίστη του Αβραάμ και την ισχύ της η επαγγελία του Θεού.

15Ο νόμος έχει ως αποτέλεσμα μόνο την οργή του Θεού για τις παραβάσεις. Όπου όμως δεν υπάρχει νόμος, εκεί δεν μπορεί να γίνει λόγος ούτε για παράβαση.

16Γι' αυτό, λοιπόν, η υπόσχεση συνδέθηκε με την πίστη του Αβραάμ στο Θεό, για να φανεί πως είναι δωρεά της αγάπης του Θεού. Έτσι η υπόσχεση ισχύει με βεβαιότητα για όλους τους απογόνους του Αβραάμ· όχι μόνο για όσους έχουν το νόμο, αλλά επίσης και για όσους εμπιστεύονται τον εαυτό τους στο Θεό, όπως ο Αβραάμ. Είναι, λοιπόν, πατέρας όλων μας ο Αβραάμ,

17ενώπιον του Θεού στον οποίο πίστεψε –του Θεού που ζωογονεί τους νεκρούς και δημιουργεί με το λόγο του τα όντα από το μηδέν– αφού, σύμφωνα με τη Γραφή, ο Θεός τού είπε σ' έχω κάνει πατέρα πολλών λαών.

18Ο Αβραάμ, παρ' όλο που δεν είχε λόγο να ελπίζει, έδειξε εμπιστοσύνη και στήριξε την ελπίδα του στο Θεό· έτσι έγινε πατέρας πολλών λαών, όπως του είπε ο Θεός: Τόσο πολλοί θα είναι οι απόγονοί σου.

¹⁹Σ' αυτά τα λόγια δεν απίστησε ο Αβραάμ. Αν και ήταν τότε κάπου εκατό ετών, δε σκέφτηκε πως δεν μπορούσε πια να κάνει παιδιά, όπως εξάλλου δεν μπορούσε και η Σάρρα·

²⁰δεν αμφιταλαντεύτηκε ως προς την εκπλήρωση της επαγγελίας του Θεού, αλλ' αντίθετα, η πίστη του δυνάμωσε και δόξασε το Θεό.

²¹Ήταν τελείως βέβαιος πως ο Θεός, ο οποίος του έδωσε την επαγγελία, είχε και τη δύναμη να την εκπληρώσει.

²²Γι' αυτό κι ο Θεός τον αναγνώρισε δίκαιο.

²³Αυτά τα λόγια της Γραφής, ότι δηλαδή τον αναγνώρισε δίκαιο, δεν ισχύουν μόνο για τον Αβραάμ,

²⁴αλλά και για μας. Γιατί θ' αναγνωριστούμε δίκαιοι κι εμείς που πιστεύουμε στο Θεό, ο οποίος ανέστησε τον Ιησού τον Κύριό μας από τους νεκρούς.

²⁵Ο Ιησούς παραδόθηκε στο θάνατο για τις ανομίες μας και αναστήθηκε για τη σωτηρία μας.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 5

Η συμφιλίωση με το Θεό

¹Αφού, λοιπόν, ο Θεός μάς έσωσε επειδή πιστέψαμε, οι σχέσεις μας μ' αυτόν αποκαταστάθηκαν με τη μεσολάβηση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

²Αυτός μας οδήγησε με την πίστη στο χώρο αυτής της χάρης του Θεού, στην οποία είμαστε στερεωμένοι, και καυχόμαστε για την ελπίδα της συμμετοχής μας στη δόξα του Θεού.

³Μα δε σταματά εκεί η καύχησή μας· καυχόμαστε ακόμα και στις δοκιμασίες, γιατί ξέρουμε καλά πως οι δοκιμασίες οδηγούν στην υπομονή,

⁴η υπομονή στο δοκιμασμένο χαρακτήρα, κι ο δοκιμασμένος χαρακτήρας στην ελπίδα.

⁵Κι η ελπίδα τελικά δεν απογοητεύει. Μαρτυρεί γι' αυτό η αγάπη του Θεού, με την οποία το Άγιο Πνεύμα που μας δόθηκε, γέμισε και ξεχείλισε τις καρδιές μας.

⁶Γιατί ο Χριστός, παρ' όλο που ήμασταν ακόμη ανίκανοι να κάνουμε το καλό, πέθανε για μας, τους ασεβείς ανθρώπους, στον προκαθορισμένο καιρό.

⁷Δύσκολα θα 'δινε κανείς τη ζωή του ακόμα και για ένα δίκαιο άνθρωπο. Ίσως αποφάσιζε κανείς να πεθάνει για κάποιον καλό άνθρωπο.

⁸Ο Θεός όμως ξεπερνώντας αυτά τα όρια έδειξε την αγάπη του για μας, γιατί ενώ εμείς ζούσαμε ακόμα στην αμαρτία, ο Χριστός έδωσε τη ζωή του για μας.

⁹Τώρα, λοιπόν, αφού ο Θεός μάς απάλλαξε από την καταδίκη, με τη μεσολάβηση του σταυρικού θανάτου του Χριστού, πολύ περισσότερο ο ίδιος θα μας σώσει κι από τη μέλλουσα οργή.

¹⁰Παρ' ό, τι ήμασταν εχθροί με το Θεό, μας συμφιλίωσε μαζί του ο σταυρικός θάνατος του Υιού του· πολύ περισσότερο τώρα που συμφιλιωθήκαμε, η ζωή του θα μας χαρίσει τη σωτηρία.

¹¹Κι όχι μόνο συμφιλιωθήκαμε, αλλά και καυχιόμαστε για το Θεό, που μας έδωσε τώρα αυτή τη συμφιλίωση μέσω του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

Αδάμ και Χριστός

¹²Μέσω ενός ανθρώπου μπήκε στον κόσμο η αμαρτία και μέσω της αμαρτίας ο θάνατος. Έτσι εξαπλώθηκε ο θάνατος σ' όλους τους ανθρώπους, γιατί όλοι αμάρτησαν.

¹³Η αμαρτία υπήρχε στον κόσμο και πριν να δοθεί ο νόμος. Αλλά χωρίς το νόμο δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως αμαρτία η παράβαση των εντολών του.

¹⁴Ωστόσο, ο θάνατος κυριάρχησε σ' όλους τους ανθρώπους, από τον Αδάμ ως το Μωυσή, ακόμα και σ' αυτούς που δεν αμάρτησαν, όπως ο Αδάμ, ο οποίος παραβίασε μια ρητή εντολή του Θεού. Ο Αδάμ ήταν προτύπωση του μελλοντικού γενάρχη.

¹⁵Η χάρη όμως του Θεού, που έφερε ο Χριστός, δε συγκρίνεται με την παράβαση του Αδάμ. Γιατί εάν η παράβαση ενός ανθρώπου είχε σαν συνέπεια το θάνατο όλων, πολύ περισσότερο η χάρη που μας δώρισε ο Ιησούς Χριστός –η πλούσια δωρεά της χάρης που έφερε στον κόσμο ο ένας άνθρωπος– πλημμύρισε όλη την ανθρωπότητα.

¹⁶Δε συγκρίνεται η πλούσια δωρεά του Χριστού με το κακό που έκανε η αμαρτία ενός ανθρώπου. Γιατί η απόφαση για το ένα παράπτωμα ήταν καταδικαστική, ενώ η χαριστική πράξη για τα πολλά παραπτώματα οδήγησε στην αθώωση.

¹⁷Ήταν αρκετό, λοιπόν, το παράπτωμα ενός ανθρώπου, για να κυριαρχήσει ο θάνατος σ' όλον τον κόσμο, εξαιτίας του ενός ανθρώπου. Το ίδιο, κι ακόμα περισσότερο, ο ένας Ιησούς Χριστός θα γίνει η αιτία να κυριαρχήσουν μέσα στην αληθινή ζωή όσοι αποδέχονται την άφθονη χάρη του Θεού και τη δωρεά της λυτρώσεως.

¹⁸Το συμπέρασμα είναι πως, όπως το ένα παράπτωμα έγινε αιτία καταδίκης όλων των ανθρώπων, έτσι και το σωτήριο έργο έγινε αιτία σωτηρίας και ζωής για όλους τους ανθρώπους.

¹⁹Κι όπως η παρακοή του ενός ανθρώπου έκανε όλη την ανθρωπότητα αμαρτωλή, έτσι και με την υπακοή του ενός θα αναγνωριστούν όλοι δίκαιοι από το Θεό.

²⁰Ανάμεσα στους δύο γενάρχες μπήκε στο μεταξύ ο νόμος, για να φανούν πόσο πολλά ήταν τα ανθρώπινα παραπτώματα. Κι όπου η αμαρτία φάνηκε στο αληθινά τρομακτικό της μέγεθος, εκεί η χάρη του Θεού την υπερκάλυψε με το παραπάνω.

²¹Όπως με το όπλο του θανάτου κυριάρχησε στον κόσμο η αμαρτία, έτσι θα κυριαρχήσει και η χάρη με τη σωτηρία, που οδηγεί στην αιώνια ζωή μέσω του Ιησού Χριστού, του Κυρίου μας.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 6

Νεκροί για την αμαρτία, ζωντανοί για το Χριστό

¹Ποιο είναι το πρακτικό συμπέρασμα; Θα εξακολουθήσουμε να αμαρτάνουμε, για να περισσέψει η χάρη;

²Ποτέ τέτοιο πράγμα! Εμείς είμαστε πεθαμένοι για την αμαρτία. Πώς λοιπόν θα εξακολουθήσουμε να ζούμε κάτω από την εξουσία της;

³Ή μήπως λησμονείτε πως το βάπτισμα στο όνομα του Χριστού σημαίνει συμμετοχή στο θάνατό του;

⁴Πραγματικά, το βάπτισμά μας σημαίνει τη συμμετοχή μας στο θάνατο και στην ταφή του Χριστού. Κι όπως ο Πατέρας Θεός με τη δύναμή του ανέστησε το Χριστό από τους νεκρούς, το ίδιο κι εμείς μπορούμε να ζήσουμε μια νέα ζωή.

⁵Όπως δηλαδή ενταχθήκαμε οργανικά στο σώμα του Χριστού με μια πράξη που συμβολίζει συμμετοχή στο θάνατό του, έτσι θα συμμετάσχουμε πραγματικά και στην ανάστασή του.

⁶Ξέρουμε άλλωστε με βεβαιότητα τούτο: Ο παλιός αμαρτωλός εαυτός μας πέθανε στο σταυρό μαζί με το Χριστό. Έτσι, έπαψε να ζει ο αμαρτωλός άνθρωπος και δεν είμαστε πια υπόδουλοι στο ζυγό της αμαρτίας.

⁷Γιατί σ' έναν που πέθανε, η αμαρτία δεν έχει πια καμιά εξουσία.

⁸Αν, λοιπόν, πεθάναμε μαζί με το Χριστό, είμαστε βέβαιοι πως θα ζήσουμε κιόλας μαζί του.

⁹Ξέρουμε άλλωστε καλά πως ο αναστημένος Χριστός δεν είναι πια υπόδουλος στο θάνατο, γιατί ο θάνατος δεν τον εξουσιάζει πια.

¹⁰Πέθανε αυτός για να νεκρώσει μια για πάντα την αμαρτία με το σταυρικό του θάνατο, κι η τωρινή του ζωή είναι ζωή κοντά στο Θεό.

¹¹Έτσι να σκέφτεστε κι εσείς για τον εαυτό σας: Έχετε πεθάνει για την αμαρτία, κι η ζωή σας βρίσκεται πια κοντά στο Θεό χάρη στην ένωσή σας με τον Ιησού Χριστό τον Κύριό μας.

¹²Μην αφήνετε, λοιπόν, την αμαρτία να κυριαρχεί στο φθαρτό σας σώμα, και μην υπακούετε σ' αυτήν υποκύπτοντας στις επιθυμίες αυτού του σώματος.

¹³Κι ακόμα, μην αφήνετε τίποτε από τον εαυτό σας στη διάθεση της αμαρτίας ώστε αυτή να το χρησιμοποιήσει εναντίον σας σαν όργανο για το κακό. Αντίθετα, να προσφέρετε τον εαυτό σας στο Θεό, όπως ταιριάζει σε

ανθρώπους που πέθαναν κι αναστήθηκαν για μια νέα ζωή. Να κάνετε κάθε μέλος σας όπλο στα χέρια του Θεού για το καλό.

¹⁴Δεν μπορεί πια, λοιπόν, η αμαρτία να σας εξουσιάζει, γιατί ζείτε όχι κάτω από την κυριαρχία του νόμου, αλλά στο χώρο της χάρις του Θεού.

Η αληθινή ελευθερία

¹⁵Ποιο είναι το συμπέρασμα; Να αμαρτάνουμε, μια και δε μας εξουσιάζει ο νόμος αλλά η χάρις του Θεού; Ποτέ τέτοιο πράγμα!

¹⁶Δεν ξέρετε πως σ' όποιον δείχνετε δουλική υπακοή, σ' αυτόν και ανήκετε ολοκληρωτικά; Έτσι, ή ανήκετε στην αμαρτία, και τότε σας περιμένει ο αιώνιος θάνατος ή υπακούτε στο Θεό, και σας προσμένει η σωτηρία μαζί του.

¹⁷Ας ευχαριστήσουμε το Θεό! Παλιότερα υπήρξατε βέβαια δούλοι της αμαρτίας, τώρα όμως δεχτήκατε με την καρδιά σας και υποτάξατε όλο το είναι σας στην αλήθεια που διδαχτήκατε.

¹⁸Είστε, λοιπόν, ελεύθεροι πια από το ζυγό της αμαρτίας κι υπηρετείτε το καλό και το δίκαιο.

¹⁹Χρησιμοποιώ την ανθρώπινη εικόνα της δουλείας, γιατί δεν μπορείτε αλλιώς να με καταλάβετε. Παλιότερα είχατε υποδουλώσει όλο το είναι σας σε πάθη και πράξεις αντίθετες στο θεϊκό θέλημα, με αποτέλεσμα να ζείτε αντίθετα προς τις εντολές του Θεού. Έτσι πρέπει και τώρα να υποδουλώσετε όλο το είναι σας στο θεϊκό θέλημα, για να βρεθείτε κοντά στο Θεό.

²⁰Μην ξεχνάτε πως, όσον καιρό ήσασταν υπόδουλοι στην αμαρτία, ήσασταν μακριά από το θέλημα του Θεού.

²¹Ποιο ήταν το κέρδος σας από τη διαγωγή σας εκείνη; Ντρέπεστε τώρα γι' αυτήν, γιατί οδηγούσε τελικά στο θάνατο.

²²Τώρα όμως είστε ελεύθεροι πια από την αμαρτία κι ανήκετε στο Θεό. Καρπός της καινούριας ζωής σας είναι η αγιοσύνη, και το τέλος της πορείας σας είναι η αιώνια ζωή.

²³Γιατί ο μισθός που δίνει η αμαρτία είναι ο θάνατος, ενώ το δώρο που χαρίζει ο Θεός είναι η αιώνια ζωή, την οποία έφερε ο Ιησούς Χριστός, ο Κύριός μας.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 7

Ο νόμος δεν ισχύει πια

¹Επειδή έχετε γνώση του νόμου, ξέρετε καλά, αδερφοί μου, πως ο νόμος εξουσιάζει τον άνθρωπο, όσο είναι ακόμα ζωντανός.

²Έτσι, λόγου χάρη, η παντρεμένη γυναίκα είναι δεμένη από το νόμο με τον άντρα της, όσο αυτός ζει. Αν όμως ο άντρας πεθάνει, τότε πια δεν ισχύει η νομική δέσμευση.

³Όσο, λοιπόν, ζει ο άντρας της, διαπράττει μοιχεία αν πάει με άλλον άντρα. Αν όμως πεθάνει ο άντρας της, ο νόμος δεν ισχύει πια γι' αυτήν, και δε διαπράττει μοιχεία αν παντρευτεί άλλον άντρα.

⁴Έτσι λοιπόν κι εσείς, αδερφοί μου: Πεθάνετε μαζί με το Χριστό ως προς το νόμο, για να ανήκετε σ' έναν άλλον, αυτόν που αναστήθηκε από τους νεκρούς. Έτσι θα δοξάζουμε το Θεό με τους πνευματικούς μας καρπούς.

⁵Γιατί, όσο ζούσαμε με κριτήριο το εγώ μας, ήμασταν υποταγμένοι σε αμαρτωλά πάθη. Ο νόμος ξυπνούσε τα πάθη μας, κι έτσι όλο το είναι μας πορευόταν με τη διαγωγή μας αυτή προς το θάνατο.

⁶Τώρα όμως δεν ισχύει πια για μας ο νόμος, γιατί πεθάναμε και λυτρωθήκαμε από την εξουσία του. Και υπηρετούμε το Θεό όχι με τον παλιό τρόπο, που απαιτούσε το γράμμα του νόμου, αλλά με τον καινούριο τρόπο, όπως μας καθοδηγεί το Άγιο Πνεύμα.

⁷Πού καταλήγουμε; Πως ο νόμος είναι αμαρτία; Ποτέ τέτοιο πράγμα! Χωρίς το νόμο όμως δε θα γνώριζα τη δύναμη της αμαρτίας. Δε θα ήξερα τι είναι αμαρτωλή επιθυμία, αν ο νόμος δεν έλεγε: Μην έχεις αμαρτωλές επιθυμίες.

⁸Η αμαρτία άδραξε την ευκαιρία που της προσφέρουν οι εντολές και με γέμισε με κάθε λογής επιθυμίες. Αλλιώς, χωρίς το νόμο, η αμαρτία είναι νεκρωμένη.

- ⁹Υπήρξε εποχή που εγώ ζούσα χωρίς να έχω το νόμο. Μόλις όμως εμφανίστηκαν οι εντολές του νόμου, η αμαρτία ζωντάνεψε,
- ¹⁰κι εγώ πέθανα. Έτσι, οι εντολές, που έπρεπε να με οδηγήσουν στη ζωή, με οδήγησαν στο θάνατο.
- ¹¹Κι αυτό, επειδή η αμαρτία εκμεταλλεύτηκε την ευκαιρία που της πρόσφεραν οι εντολές, με εξαπάτησε και με θανάτωσε μ' αυτές.
- ¹²Συνεπώς ο νόμος είναι άγιος, και οι εντολές του επίσης άγιες και δίκαιες και καλές.
- ¹³Να δεχτούμε, λοιπόν, πως το καλό με οδήγησε στο θάνατο; Και βέβαια όχι! Η αμαρτία με οδήγησε στο θάνατο μέσω του καλού, κι έτσι φάνηκε καθαρά τι είναι η αμαρτία: Εκδηλώθηκε σε όλη της την αμαρτωλότητα χρησιμοποιώντας τη θεϊκή εντολή.
- ¹⁴Ξέρουμε, λοιπόν, καλά πως ο νόμος είναι θεϊκός, ενώ εγώ είμαι αδύναμος άνθρωπος, πουλημένος στην αμαρτία.
- ¹⁵Έτσι, δεν ξέρω ουσιαστικά τι κάνω· δεν κάνω αυτό που θα 'θελα να κάνω αλλά, αντίθετα, ό, τι θα 'θελα να αποφύγω.
- ¹⁶Κάνοντας όμως αυτό που κατά βάθος δε θέλω, αναγνωρίζω έμπρακτα πως οι εντολές του νόμου είναι σωστές.
- ¹⁷Έτσι φτάνω πια στο σημείο να μη διαπράττω εγώ ο ίδιος το κακό αλλά η αμαρτία, που έχει εγκατασταθεί μέσα μου.
- ¹⁸Η ίδια η συνείδησή μου μαρτυρεί γι' αυτό: Δεν κατοικεί μέσα μου, δηλαδή στο είναι μου, το καλό. Απόδειξη είναι πως εγώ θέλω να κάνω το καλό, δεν βρίσκω όμως τη δύναμη να το μετατρέψω σε πράξη.
- ¹⁹Κι έτσι, δεν κάνω το καλό που θα 'θελα, αλλά υπηρετώ το κακό, που δεν το θέλω.
- ²⁰Αν όμως κάνω αυτό που δε θέλω, τότε την πράξη μου δεν την καθορίζω πια εγώ αλλά η αμαρτία, που έχει θρονιαστεί μέσα μου.

²¹Συνεπώς, η πείρα δείχνει ότι, ενώ εγώ θέλω να κάνω το καλό, οι πράξεις μου δείχνουν πως κάνω το κακό.

²²Εσωτερικά συμφωνώ και χαίρομαι με όσα λέει ο νόμος του Θεού.

²³Διαπιστώνω όμως πως η πράξη μου ακολουθεί έναν άλλο νόμο, που αντιστρατεύεται το νόμο με τον οποίο συμφωνεί η συνείδησή μου: Είναι ο νόμος της αμαρτίας που κυριαρχεί στην ύπαρξή μου και με κάνει αιχμάλωτό της.

²⁴Τι δυστυχισμένος, αληθινά, που είμαι! Ποιος μπορεί να με λυτρώσει από την ύπαρξη αυτή, που έχει υποταχθεί στο θάνατο;

²⁵Ας ευχαριστήσουμε το Θεό που το έκανε αυτό, με το σωτήριο έργο του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Άρα, λοιπόν, εγώ ο ίδιος, ενώ συμφωνώ θεωρητικά με το νόμο του Θεού, στην πράξη είμαι υποταγμένος στο νόμο της αμαρτίας.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 8

Η νέα ζωή

¹Συνεπώς, δεν υπάρχει τώρα πια θέμα καταδίκης γι' αυτούς που ανήκουν στον Ιησού Χριστό και δεν ζουν σύμφωνα με τις ανθρώπινες αδυναμίες αλλά όπως υπαγορεύει το Πνεύμα του Θεού.

²Ο Ιησούς Χριστός μάς οδήγησε στο χώρο όπου κυριαρχεί το ζωοποιό Πνεύμα και μας απελευθέρωσε από την κυριαρχία της αμαρτίας και του θανάτου.

³Ο νόμος, όπως ξέρουμε, ήταν αδύνατο να εφαρμοστεί εξαιτίας της ανθρώπινης αδυναμίας. Γι' αυτό ο Θεός έστειλε στον κόσμο τον Υιό του, που για να νικήσει την αμαρτία πήρε σάρκα όμοια με τη δική μας την αμαρτωλή, χωρίς να είναι αμαρτωλή. Μ' αυτόν τον τρόπο καταδίκασε την αμαρτία εκεί ακριβώς που αυτή εκδηλώνεται.

⁴Έτσι, η απαίτηση του νόμου εκπληρώνεται πια στη ζωή μας, αφού εμείς δεν ακολουθούμε την πορεία του αμαρτωλού ανθρώπου, αλλά την πορεία του Πνεύματος.

⁵Οι αμαρτωλοί άνθρωποι διαπνέονται από τις αμαρτωλές επιθυμίες, ενώ οι αναγεννημένοι από το Πνεύμα ακολουθούν τις προσαγές του Πνεύματος.

⁶Οι επιθυμίες του αμαρτωλού ανθρώπου οδηγούν στο θάνατο. Αντίθετα, όποιος διαπνέεται από τις εντολές του Πνεύματος, οδηγείται στη ζωή και στην ειρήνη. Όποιος διακατέχεται από τις αμαρτωλές ανθρώπινες επιθυμίες, εχθρεύεται το Θεό,

⁷αφού δεν υποτάσσεται στο θεϊκό νόμο, αλλά ούτε και μπορεί να υποταχθεί.

⁸Όσοι, λοιπόν, ακολουθούν τις αμαρτωλές επιθυμίες, δεν μπορούν ν' αρέσουν στο Θεό.

⁹Εσείς όμως δε ζείτε κάτω από την εξουσία της αμαρτίας, αλλά ακολουθείτε τις εντολές του Πνεύματος, εφόσον βέβαια το Πνεύμα του Θεού κυριαρχεί στην ύπαρξή σας. Κι αν κάποιος δεν έχει το Πνεύμα του Χριστού, αυτός δεν ανήκει στον Χριστό.

¹⁰Αν όμως ο Χριστός κυριαρχεί στην ύπαρξή σας, τότε εξακολουθείτε βέβαια να πεθαίνετε σωματικά εξαιτίας της αμαρτίας, αλλά το Πνεύμα σάς δίνει ζωή, επειδή ο Θεός σάς δικαίωσε.

¹¹Κι αν κατοικεί στο είναι σας το Πνεύμα του Θεού που ανέστησε τον Ιησού από τους νεκρούς, αυτός που ανέστησε το Χριστό από τους νεκρούς θα δώσει και στα θνητά σας σώματα ζωή με το Πνεύμα του, που ζει μέσα σας.

¹²Συνεπώς, αδερφοί μου, είμαστε οφειλέτες, αλλά όχι προς το φυσικό άνθρωπο, που απαιτεί διαγωγή σύμφωνη με τις επιθυμίες του.

¹³Γιατί, αν ζείτε σύμφωνα με τις επιθυμίες του φυσικού ανθρώπου, σας περιμένει βέβαιος θάνατος. Αν όμως νεκρώνετε τις αμαρτωλές επιθυμίες σας με τη βοήθεια του Πνεύματος, θα ζήσετε.

¹⁴Πραγματικά, όσοι καθοδηγούνται από το Πνεύμα του Θεού, αυτοί είναι παιδιά του Θεού.

¹⁵Γιατί το Πνεύμα που σας έδωσε ο Θεός δεν εμπνέει φόβο για το Θεό ούτε κάνει τους ανθρώπους δούλους, αλλά παιδιά του Θεού. Αυτό το Πνεύμα μάς δίνει το θάρρος να λέμε το Θεό: «Αββά, Πατέρα μου!»

¹⁶Το ίδιο το Πνεύμα του Θεού διαβεβαιώνει το δικό μας πνεύμα πως είμαστε παιδιά του Θεού.

¹⁷Αφού, λοιπόν, είμαστε παιδιά, είμαστε και κληρονόμοι. Κληρονόμοι του Θεού, που θα μετάρσχουμε μαζί με το Χριστό στη θεϊκή δωρεά. Εφόσον συμμεριζόμαστε τα παθήματα του Χριστού, θα μετάρσχουμε μαζί του και στη δόξα του.

Ο μελλοντικός νέος κόσμος

¹⁸Πιστεύω πραγματικά πως αυτά που τώρα υποφέρουμε, δεν ισοσταθμίζουν τη δόξα που μας επιφυλάσσει ο Θεός στο μέλλον.

¹⁹Γιατί όλη η κτίση προσμένει με λαχτάρα πότε θα φανερωθεί η δόξα των παιδιών του Θεού.

²⁰Ξέρετε, βέβαια, πως η κτίση υποτάχθηκε κι αυτή στη φθορά, όχι γιατί το ήθελε αλλά γιατί έτσι θέλησε αυτός που την υπέταξε.

²¹Έχει όμως πάντοτε την ελπίδα, κι αυτή ακόμα η κτίση, πως θ' απελευθερωθεί από την υποδούλωσή της στη φθορά, και θα μετάρσχει στην ελευθερία που θ' απολαμβάνουν τα δοξασμένα παιδιά του Θεού.

²²Ξέρουμε καλά ότι ως τώρα όλη η κτίση στενάζει και κραυγάζει από πόνο, σαν την ετοιμόγεννη γυναίκα.

²³Κι όχι μόνο η κτίση. Το ίδιο κάνουμε κι εμείς: Έχουμε ως αρραβώνα του νέου κόσμου το Άγιο Πνεύμα, εσωτερικά όμως στενάζουμε κι εμείς, γιατί λαχταρούμε να γίνουμε για πάντα παιδιά του Θεού και να γλιτώσει το σώμα μας από τη φθορά.

²⁴Γιατί το ότι έχουμε σωθεί συνδέεται με την ελπίδα μας. Η ελπίδα όμως είναι για κάτι που δεν το βλέπουμε –γιατί, αν κάτι το βλέπει κανείς, ποιος ο λόγος να το ελπίζει;

²⁵Κι αν ελπίζουμε σε κάτι που δεν το βλέπουμε, αυτό σημαίνει πως το προσμένουμε με υπομονή.

²⁶Επίσης και το Πνεύμα έρχεται βοηθός στις αδυναμίες μας. Εμείς δεν ξέρουμε ούτε τι ούτε πώς να προσευχηθούμε. Το Πνεύμα όμως μεσιτεύει το ίδιο στο Θεό για μας με στεναγμούς που δεν μπορούν να εκφραστούν με λέξεις.

²⁷Ο Θεός όμως, που βλέπει τα βάθη της καρδιάς, ξέρει καλά τι θέλει να πει το Πνεύμα, γιατί το Πνεύμα μεσολαβεί για τους χριστιανούς προς το Θεό και σύμφωνα με το θέλημα εκείνου.

²⁸Είμαστε βέβαιοι ότι, αν αγαπά κανείς το Θεό, ο Θεός κάνει τα πάντα να συντελούν στο καλό του. Αυτό ισχύει για όσους κάλεσε ο Θεός σύμφωνα με το λυτρωτικό του σχέδιο.

²⁹Τους ήξερε από πριν, και τους προόρισε να γίνουν όμοιοι με τον Υιό του, έτσι που ο Χριστός να είναι ο πρώτος ανάμεσα σ' ένα πλήθος από αδέρφια.

³⁰Κι αυτούς που προόρισε, αυτούς και κάλεσε. Κι αυτούς που κάλεσε, τους έσωσε. Κι αυτούς που έσωσε, αυτούς τους δόξασε.

Η δύναμη της αγάπης του Θεού

³¹Τι να προσθέσουμε σ' αυτά; Όταν είναι ο Θεός με το μέρος μας, ποιος μπορεί να είναι εναντίον μας;

³²Ο Θεός δεν λυπήθηκε ούτε το μονογενή του Υιό, αλλά τον παρέδωσε στο θάνατο για χάρη όλων μας. Δε θα μας δωρίσει, λοιπόν, μαζί μ' αυτόν τα πάντα;

³³Ποιος μπορεί να κατηγορήσει αυτούς που διάλεξε ο Θεός; Κανείς, γιατί ο Θεός ο ίδιος τούς δικαιώνει.

³⁴Και ποιος θα τους καταδικάσει; Κανείς, γιατί ο Χριστός πέθανε για μας. Κι όχι μόνο αυτό, αλλά κι αναστήθηκε και βρίσκεται τώρα στα δεξιά του Θεού, όπου μεσολαβεί για μας.

³⁵Τι, λοιπόν, μπορεί να μας χωρίσει από την αγάπη του Χριστού; Μήπως τα παθήματα, οι στενοχώριες, οι διωγμοί, η πείνα, η γύμνια, οι κίνδυνοι ή ο μαρτυρικός θάνατος;

³⁶Σύμφωνα με τη Γραφή: Για σένα πεθαίνουμε όλη την ημέρα. Μας μεταχειρίζονται σαν πρόβατα που τα πάνε για σφαγή.

³⁷Εμείς όμως βγαίνουμε νικητές μέσα απ' όλες αυτές τις δυσκολίες με τη βοήθεια του Χριστού, ο οποίος μας αγάπησε.

³⁸Κι είμαι πραγματικά βέβαιος πως ούτε θάνατος ούτε ζωή ούτε άγγελοι ούτε άλλες ουράνιες δυνάμεις ούτε παρόντα ούτε μέλλοντα

³⁹ούτε κάτι άλλο είτε στον ουρανό είτε στον άδη ούτε κανένα άλλο δημιούργημα θα μπορέσουν ποτέ να μας χωρίσουν από την αγάπη του Θεού για μας, όπως αυτή φανερώθηκε στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού του Κυρίου μας.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 9

Η εκλογή του Ισραήλ

¹Λέω την αλήθεια –μάρτυράς μου ο Χριστός– δε λέω ψέματα. Η συνείδησή μου, που την κατευθύνει το Άγιο Πνεύμα, μαρτυρεί κι αυτή πως λέω την αλήθεια.

²Λυπούμαι πάρα πολύ, και μια θλίψη βαραίνει αδιάκοπα την καρδιά μου.

³Φτάνω στο σημείο να εύχομαι να χωριζόμουν εγώ από το Χριστό, αρκεί να πήγαιναν κοντά του οι ομοεθνείς αδερφοί μου.

⁴Είναι οι απόγονοι του Ισραήλ, που ο Θεός τούς έκανε παιδιά του, τους φανέρωσε τη δόξα του, ανανέωσε επανειλημμένα τη διαθήκη του μ' αυτούς, τους έδωσε το νόμο, τη λατρεία και τις υποσχέσεις του.

⁵Είναι απόγονοι των πατριαρχών, κι απ' αυτούς κατάγεται ως άνθρωπος ο Χριστός, ο Θεός, που εξουσιάζει τα πάντα· ας είναι ευλογημένος στους αιώνες· αμήν.

- ⁶Όχι βέβαια, πως δεν εκπληρώθηκε το σχέδιο του Θεού. Γιατί δεν ταυτίζεται ο αληθινός Ισραήλ μ' όλους όσοι κατάγονται από τον Ισραήλ.
- ⁷Ούτε είναι αληθινά παιδιά του Αβραάμ όλοι όσοι κατάγονται από τον Αβραάμ, γιατί ο ίδιος ο Θεός είπε στον Αβραάμ: Μόνο από τον Ισαάκ θ' αποκτήσεις αληθινούς απογόνους.
- ⁸Δηλαδή δεν είναι οι σαρκικοί απόγονοι τα παιδιά που του υποσχέθηκε ο Θεός· αντίθετα, θεωρούνται αληθινοί απόγονοι του Αβραάμ τα παιδιά που γεννήθηκαν σύμφωνα με την υπόσχεση του Θεού.
- ⁹Και η υπόσχεση λέει κατά λέξη: Θα ξανάρθω πάλι τέτοια εποχή, και μέχρι τότε η Σάρρα θα έχει γιο.
- ¹⁰Η υπόσχεση δεν σταματάει εδώ, αλλά συνεχίζεται και στη Ρεβέκκα, που έκανε δίδυμα από έναν άντρα, τον προπάτορά μας τον Ισαάκ.
- ¹¹Δεν είχαν γεννηθεί καλά καλά τα παιδιά, ούτε είχαν προφτάσει να κάνουν κάτι καλό ή κακό, όταν ο Θεός, για να φανεί πως το σχέδιό του εξαρτάται μόνο από την εκλογή του, πως εξαρτάται μόνο από αυτόν που καλεί κι όχι από τα έργα του ανθρώπου,
- ¹²είπε στη Ρεβέκκα: Ο μεγαλύτερος θα υπηρετήσει τον νεότερο.
- ¹³Όπως λέει η Γραφή: Αγάπησα τον Ιακώβ, μίσησα όμως τον Ησαύ.
- ¹⁴Τι μπορούμε να πούμε για όλα αυτά; Πως ο Θεός είναι άδικος; Ποτέ τέτοιο πράγμα!
- ¹⁵Άλλωστε λέει στο Μωυσή: Θα δείξω έλεος σ' όποιον θέλω να ελεήσω και θα φανώ σπλαχνικός σ' όποιον θέλω να σπλαχνιστώ.
- ¹⁶Όλα εξαρτώνται, λοιπόν, από το έλεος του Θεού, κι όχι από την ανθρώπινη θέληση και προσπάθεια.
- ¹⁷Στη Γραφή λέει ο Θεός στο Φαραώ: Σ' έκανα βασιλιά, ακριβώς για να δείξω στην περίπτωση σου τη δύναμή μου κι έτσι να γίνει ξακουστό το όνομά μου σ' όλη τη γη.

18Ο Θεός, λοιπόν, ελεεί τον άνθρωπο ή σκληραίνει την καρδιά του, κατά το θέλημά του.

Οργή και έλεος του Θεού

19Θα πει βέβαια κάποιος: «Τότε γιατί ακόμη μας βρίσκει σφάλματα ο Θεός; Ποιος τάχα μπορεί ν' αντισταθεί στο θέλημά του; »

20Άνθρωπε, ποιος είσαι εσύ, λοιπόν, που κάνεις κριτική στο Θεό; Μπορεί να πει ένα δημιουργήμα στο δημιουργό του, «γιατί μ' έκανες έτσι; »

21Δεν είναι στο χέρι του αγγειοπλάστη να κάνει με τον πηλό ό, τι θέλει; Από το ίδιο υλικό φτιάχνει σκεύη πολύτιμα και σκεύη για τις πιο συνηθισμένες χρήσεις.

22Έτσι και ο Θεός, θέλοντας να δείξει την οργή του και να κάνει γνωστή τη δύναμή του, φέρθηκε με μεγάλη μακροθυμία σ' αυτούς που άξιζαν την οργή του και που ήταν έτοιμοι για το χαμό τους.

23Σ' άλλους πάλι θέλησε να φανεί η άπειρη δόξα του, σ' αυτούς που το έλεός του όρισε να μετάσχουν στη δόξα του

24—κι αυτοί είμαστε εμείς. Μας κάλεσε όχι μόνο από τον ιουδαϊκό λαό, αλλά και από τους εθνικούς,

25όπως λέει και στο βιβλίο του Ωσηέ: Θα ονομάσω λαό μου αυτούς που δεν είναι λαός μου, αγαπημένους μου αυτούς που δεν είχα αγαπήσει.

26Και στον τόπο που τους είπα«εσείς δεν είστε λαός μου», εκεί θα τους ονομάσω γιους του αληθινού Θεού.

27Αλλά και ο Ησαΐας διακηρύττει για τον Ισραήλ: Κι αν ακόμα είναι τόσοι πολλοί οι απόγονοι του Ισραήλ—οι οι κόκκοι της άμμου στη θάλασσα, θα σωθεί μόνο ένα μικρό υπόλοιπο.

28Γιατί ο Κύριος πραγματοποιεί το λόγο του σύντομα με δικαιοσύνη· το λόγο του σύντομα θα τον κάνει πραγματικότητα πάνω στη γη.

²⁹Και πάλι ο Ησαΐας το προφήτεψε καθαρά: Αν ο παντοδύναμος Κύριος δε μας άφηνε το υπόλοιπο, θα γινόμασταν σαν τα Σόδομα,θα εξομιωνόμασταν με τα Γόμορρα.

Ο Ισραήλ και το ευαγγέλιο

³⁰Τι συμπέρασμα, λοιπόν, βγάζουμε απ' όλα αυτά; Οι άλλοι λαοί, οι ειδωλολάτρες, που δε ζητούσαν να βρουν δικαίωση στο Θεό, βρήκαν τη δικαίωση, μια δικαίωση που προέρχεται από την πίστη.

³¹Αντίθετα, ο Ισραήλ, που επιδίωκε να δικαιωθεί με την τήρηση του νόμου, δε μπόρεσε να δικαιωθεί με το νόμο.

³²Γιατί; Επειδή θέλησε να το πετύχει όχι με την πίστη στο Θεό, αλλά με τα έργα του νόμου. Έτσι, σκόνταψαν στο λίθο του προσκόμματος,

³³όπως το είχε πει η Γραφή: Κοιτάξτε, τοποθετώ στη Σιών έναν λίθο για πρόσκομμα,μια πέτρα για πτώση. Όποιος όμως πιστεύει σ' αυτόν, δε θα ντροπιαστεί.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 10

¹Αδερφοί, η σφοδρή επιθυμία της καρδιάς μου και η δέησή μου στο Θεό είναι να οδηγηθούν οι Ιουδαίοι στη σωτηρία.

²Μπορώ να σας βεβαιώσω πως έχουν ζήλο Θεού, αλλά χωρίς τη σωστή γνώση.

³Γι' αυτό, στην πράξη αγνοούν το γεγονός πως μόνο ο Θεός μπορεί να δικαιώσει τον άνθρωπο, και προσπαθούν με κάθε τρόπο να δικαιωθούν με τα έργα τους. Το αποτέλεσμα είναι πως δεν αποδέχτηκαν τη δικαίωση που προσφέρει ο Θεός μέσω του Χριστού.

⁴Γιατί ο Χριστός είναι το τέλος του νόμου, αφού εκπληρώνει το σκοπό του, δίνοντας τη σωτηρία σ' όποιον πιστεύει.

Σωτηρία για όλους

⁵Ο Μωυσής γράφει για τη δικαίωση που προέρχεται από το νόμο, ότι όποιος πράττει σύμφωνα με τις εντολές του νόμου, θα βρει σ' αυτές τη ζωή.

- ⁶Για τη δικαίωση όμως που πηγάζει από την πίστη, λέει: «Μην αναρωτηθείς “ποιος μπορεί ν’ ανέβει στον ουρανό;”» για να κατεβάσει δηλαδή το Χριστό.
- ⁷«Ούτε να πεις “ποιος μπορεί να κατεβεί στον άδη;”» για ν’ ανεβάσει δηλαδή το Χριστό από τους νεκρούς.
- ⁸Αλλά τι λέει; Κοντά σου είναι ο λόγος, στο στόμα σου και στην καρδιά σου, και εννοεί το λόγο της πίστεως που κηρύττουμε.
- ⁹Αν ομολογήσεις με το στόμα σου πως ο Ιησούς είναι ο Κύριος και πιστέψεις με την καρδιά σου πως ο Θεός τον ανέστησε από τους νεκρούς, θα βρεις τη σωτηρία.
- ¹⁰Πραγματικά, όποιος πιστεύει με την καρδιά του, οδηγείται στη δικαίωση, κι όποιος ομολογεί με το στόμα, οδηγείται στη σωτηρία.
- ¹¹Όπως λέει η Γραφή: ‘Όποιος πιστεύει σ’ αυτόν δε θα ντροπιαστεί.
- ¹²Καμιά διάκριση δεν γίνεται αν είναι Ιουδαίος ή όχι, γιατί ο ίδιος είναι Κύριος για όλους, που σκορπά πλούσια τη χάρη του σ’ όλους όσοι τον επικαλούνται.
- ¹³Γιατί, οποιοσδήποτε επικαλεστεί το όνομα του Κυρίου θα σωθεί.
- ¹⁴Πώς όμως θα τον επικαλεστούν, αν δεν τον πιστέψουν; Και πώς θα τον πιστέψουν, αν δεν έχουν ακούσει γι’ αυτόν; Και πώς πάλι θ’ ακούσουν γι’ αυτόν, αν κάποιος δεν τους τον κηρύξει;
- ¹⁵Και πώς θα κηρύξουν σωστά, αν δεν τους αποστείλει ο Κύριος; Γι’ αυτό προφήτεψε η Γραφή: Πόσο όμορφος είναι ο ερχομός αυτών που φέρνουν τη χαρμόσυνη είδηση για την ειρήνη, τη χαρμόσυνη είδηση για τα αγαθά του Θεού!
- ¹⁶Μα το χαρμόσυνο αυτό μήνυμα δεν το δέχτηκαν όλοι. Όπως το έχει πει κιόλας ο Ησαΐας, Κύριε, ποιος πίστεψε στο κήρυγμά μας;
- ¹⁷Επομένως, για να πιστέψει κανείς χρειάζεται ν’ ακούσει το κήρυγμα και το κήρυγμα γίνεται με το λόγο του Θεού.

¹⁸Αναρωτιέμαι όμως, μήπως οι Ιουδαίοι δεν άκουσαν το κήρυγμα; Και βέβαια το άκουσαν! Γιατί, λέει η Γραφή: Σ' όλη τη γη αντήχησε η φωνή τους, στα πέρατα της οικουμένης τα λόγια τους.

¹⁹Και πάλι αναρωτιέμαι: μήπως ο Ισραήλ δεν τα κατάλαβε; Την απάντηση τη δίνει πρώτος ο Μωυσής: Θα σας κάνω να ζηλέψετε ένα έθνος που δεν είν' έθνος: θα σας κάνω να εξοργιστείτε μ' ένα λαό που δεν έχει σύνεση.

²⁰Κι ο Ησαΐας φτάνει στο σημείο να λέει: Με βρήκαν αυτοί που δε μ' αναζητούσαν. Φανερώθηκα σ' εκείνους που δε ρωτούσαν καν για μένα.

²¹Για τον Ισραήλ όμως λέει: Όλη τη μέρα άπλωνα τα χέρια μου σ' ένα λαό ανυπάκουο, που όλο μου αντιμιλά.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 11

Το υπόλοιπο του Ισραήλ

¹Έπειτα απ' όλα αυτά αναρωτιέμαι: μήπως ο Θεός απέρριψε το λαό του; Αποκλείεται! Γιατί κι εγώ είμαι Ισραηλίτης, απόγονος του Αβραάμ, από τη φυλή Βενιαμίν.

²Δεν απέρριψε, λοιπόν, ο Θεός το λαό του, που από παλιά τον έχει ξεχωρίσει και αγαπήσει. Θυμηθείτε τι λέει η Γραφή για τον Ηλία. Ο Ηλίας κατηγορεί το λαό Ισραήλ στο Θεό με αυτά τα λόγια:

³«Κύριε, σκότωσαν τους προφήτες σου και γκρέμισαν τελείως τα θυσιαστήριά σου. Μόνο εγώ απόμεινα ολομόναχος, κι εμένα θέλουν να με σκοτώσουν».

⁴Τι του απαντάει όμως ο Θεός; Έχω κρατήσει για τον εαυτό μου ένα υπόλοιπο από εφτά χιλιάδες άντρες, που δεν προσκύνησαν το είδωλο του Βάαλ.

⁵Έτσι, λοιπόν, και στη σημερινή εποχή υπάρχει ένα υπόλοιπο που το διάλεξε η χάρη του Θεού από τον Ισραήλ.

⁶Τους διάλεξε με τη χάρη του ο Θεός, κι όχι με κριτήρια τα έργα τους, γιατί αλλιώς δε θα μπορούσαμε να μιλάμε για χάρη. Εάν τους διάλεγε με κριτήριο

τα έργα τους, η χάρη δεν θα ήταν πια χάρη· αλλά ούτε και τα έργα θα ήταν πια έργα, εφόσον στα έργα ακολουθεί ανταμοιβή και όχι χάρη.

⁷Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε πως ο Ισραήλ ως σύνολο δεν κατόρθωσε αυτό που επιδίωκε, ενώ το πέτυχαν αυτοί που τους διάλεξε η χάρη του Θεού· οι υπόλοιποι έπαθαν πώρωση,

⁸όπως το προείπε η Γραφή: Έκανε ο Θεός να ναρκωθεί το πνεύμα τους, τα μάτια τους να μη βλέπουν και τ' αυτιά τους να μην ακούν, ως τα σήμερα.

⁹Και ο Δαβίδ λέει: Την ώρα του φαγητού κάνε να πέσουν σε παγίδα και να πιαστούν, κάνε να σκοντάψουν και να τιμωρηθούν.

¹⁰Σκότισε τα μάτια τους, για να μη δουν την παγίδα· κάνε τους για πάντα σκλάβους.

Η σωτηρία των εθνών

¹¹Κι αναρωτιέμαι: μήπως σκόνταψαν οι Ιουδαίοι, για να πέσουν οριστικά; Με κανέναν τρόπο! Επειδή όμως σκόνταψαν αυτοί, ήρθε στα άλλα έθνη η σωτηρία, για να κάνει τους Ιουδαίους να ζηλέψουν.

¹²Η πτώση τους έφερε πλούσια τη χάρη του Θεού στον υπόλοιπο κόσμο, και η ήττα τους πλούτισε πνευματικά τα άλλα έθνη. Σκεφτείτε, λοιπόν, τι θα γίνει όταν οι Ιουδαίοι στο σύνολό τους θα δεχτούν το Χριστό!

¹³Και τώρα απευθύνομαι σ' εσάς, που δεν είστε Ιουδαίοι. Ως απόστολος σταλμένος στα έθνη, θεωρώ σπουδαία αυτή τη διακονία μου.

¹⁴Ίσως έτσι κάνω τους ομοεθνείς μου να ζηλέψουν και σώσω μερικούς απ' αυτούς.

¹⁵Όταν τους παραμέρισε ο Θεός, αυτό σήμανε τη συμφιλίωση του κόσμου με το Θεό. Όταν θα τους δεχτεί ξανά κοντά του, αυτό θα είναι σαν να τους ξαναφέρει στη ζωή.

¹⁶Αν είναι αφιερωμένο στο Θεό το προζύμι, τότε είναι και το ζυμάρι· κι αν ανήκει στο Θεό η ρίζα, τότε του ανήκουν και τα κλαδιά.

¹⁷Τώρα μερικά κλαδιά έχουν κοπεί. Στη θέση τους μπολιάστηκες εσύ, ένα κλαδί αγριελιάς, και μετέχεις στην πλούσια τροφή που δίνει η ρίζα της ήμερης ελιάς.

¹⁸Γι' αυτό μην καυχιέσαι για υπεροχή απέναντι στα κομμένα κλαδιά. Δεν έχεις το δικαίωμα να καυχιέσαι, γιατί δεν κρατάς εσύ τη ρίζα, αλλά η ρίζα εσένα.

¹⁹Ίσως μου πεις: «Αποκόπηκαν τα κλαδιά, για να μπολιαστώ εγώ στη θέση τους».

²⁰Σωστά. Τα απέκοψε η απιστία τους και τώρα εσύ έχεις πάρει τη θέση τους δια της πίστεως. Αυτό όμως δεν πρέπει να σε κάνει περήφανο, αλλά προσεκτικό.

²¹Πρόσεξε, μήπως ο Θεός, που δε λυπήθηκε τα φυσικά κλαδιά, δε λυπηθεί ούτε εσένα.

²²Δες το έλεος αλλά και την αυστηρότητα του Θεού: Γι' αυτούς που έπεσαν, αυστηρότητα· για σένα, έλεος –εφόσον βέβαια παραμείνεις στο έλεος, γιατί αλλιώς θ' αποκοπείς και εσύ.

²³Όσο για τους Ιουδαίους, αν δεν επιμείνουν στην απιστία τους, θα μπολιαστούν ξανά στο δέντρο, γιατί ο Θεός έχει τη δύναμη να τους μπολιάσει ξανά.

²⁴Σκέψου τη δική σου περίπτωση: Φυσιολογικά ανήκεις σε μια αγριελιά, και σ' έκοψε και σε μπόλιασε στην ήμερη ελιά, αντίθετα προς τη φύση. Το ίδιο και καλύτερα μπορεί ο Θεός να ξαναμπολιάσει και τους Ιουδαίους στην ήμερη ελιά, όπου φυσιολογικά ανήκουν.

Η αποκατάσταση του Ισραήλ

²⁵Για να μην έχετε ψεύτικη αυτοπεποίθηση, αδερφοί, δε θέλω να μείνετε στην άγνοια, σχετικά με το εξής μυστικό σχέδιο του Θεού: Η απιστία του Ισραήλ στο Θεό θα κρατήσει ωσότου να δεχτούν όλοι οι άλλοι λαοί τη σωτηρία.

26Ύστερα θα σωθεί κι ολόκληρος ο Ισραήλ, όπως το λέει και η Γραφή: Από τη Σιών θα έρθει ο ελευθερωτής, θα διώξει την ασέβεια από τους απογόνους του Ιακώβ.

27Αυτή θα είναι η διαθήκη που θα συνάψω μαζί τους, όταν θα εξαλείψω τις αμαρτίες τους.

28Η στάση των Ιουδαίων απέναντι στο ευαγγέλιο τους κάνει εχθρούς του Θεού για το δικό σας καλό. Μα η εκλογή τους από το Θεό τούς κάνει αγαπητούς εξαιτίας των προπατόρων τους.

29Γιατί ο Θεός δεν ανακαλεί τις δωρεές του ούτε την κλήση του.

30Έτσι κι εσείς, κάποτε δεν ήσασταν υπάκουοι στο Θεό, ενώ τώρα η ανυπακοή των Ιουδαίων σάς έφερε το έλεος του Θεού.

31Το ίδιο κι αυτοί τώρα δεν υπακούουν στο Θεό, γιατί ο Θεός ήθελε να ελεήσει εσάς· κι αυτό, για να βρουν κι αυτοί το έλεός του.

32Ο Θεός δηλαδή, τους άφησε όλους να πέσουν στην ανυπακοή, για να δείξει σε όλους το έλεός του.

33Πόσο απέραντος είναι ο πλούτος, η σοφία και η γνώση του Θεού! Πόσο ανεξερεύνητες είναι οι αποφάσεις του κι ανεξιχνίαστα τα σχέδιά του!

34Ποιος γνώρισε τη σκέψη του Κυρίου; Ποιος μπόρεσε να γίνει σύμβουλος του;

35Ή ποιος του έδωσε πρώτος κάτι και μπορεί ν' απαιτήσει ανταπόδοση;

36Όλα υπάρχουν από αυτόν και μέσω αυτού, κι αυτόν έχουν σκοπό τους. Ας είναι δοξασμένος στους αιώνες! Αμήν.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 12

Η ζωή μας στην υπηρεσία του Θεού

1Ο Θεός, αδερφοί, μάς έδειξε το έλεός του. Σας παρακαλώ, λοιπόν, να του προσφέρετε όλο τον εαυτό σας θυσία ζωντανή, άγια, ευπρόσδεκτη στο Θεό. Αυτή είναι η πραγματική πνευματική σας λατρεία.

²Μην προσαρμόζεστε στη νοοτροπία αυτού του κόσμου, αλλά να μεταμορφώνεστε συνεχώς προς το καλό, αποκτώντας το νέο φρόνημα του πιστού. Έτσι θα μπορείτε να διακρίνετε ποιο είναι το θέλημα του Θεού, το καλό και αρεστό στο Θεό και τέλειο.

³Με τη χάρη του Θεού, που μου δόθηκε, ως απόστολος απευθύνομαι στον καθένα από σας και σας λέω: μη φρονείτε για τον εαυτό σας παραπάνω απ' ό, τι πρέπει να φρονείτε, αλλά να σας διακρίνει η μετριοφροσύνη και η σύνεση. Θυμηθείτε πως στο χώρο της πίστεως ο Θεός είναι που χάρισε στον καθένα σας ό, τι έχετε.

⁴Παράδειγμα το σώμα μας: έχουμε πολλά μέλη, δεν επιτελούν όμως όλα την ίδια λειτουργία.

⁵Έτσι και το πλήθος των χριστιανών είμαστε ένα σώμα χάρη στο Χριστό, και καθένας μας αποτελεί μέλος του σώματος, που μέλη του είναι και όλοι οι άλλοι.

⁶Η χάρη του Θεού μάς έδωσε διάφορα πνευματικά χαρίσματα: Άλλος είναι προφήτης, για να κηρύττει ανάλογα με το βαθμό της πίστεώς του·

⁷άλλος έχει το χάρισμα της διακονίας, για να προσφέρει τις υπηρεσίες του. Το ίδιο να κάνει κι ο δάσκαλος του λαού του Θεού με τη διδασκαλία·

⁸κι όποιος έχει το χάρισμα να στηρίζει τους αδερφούς, να τους στηρίζει. Αλλά κι όποιος μοιράζει τα αγαθά του με τους άλλους, να το κάνει με απλότητα· ο προϊστάμενος να δείχνει ζήλο για το έργο του· όποιος μοιράζει τις ελεημοσύνες να το κάνει με καλοσύνη.

⁹Η αγάπη σας να είναι ειλικρινής. Να αποστρέφεστε το κακό και να ακολουθείτε το καλό.

¹⁰Να δείχνετε με στοργή την αγάπη σας για τους άλλους πιστούς. Να συναγωνίζεστε ποιος θα δείξει περισσότερη εκτίμηση στον άλλο.

¹¹Μην είστε οκνηροί σ' ό, τι πρέπει να δείχνετε ζήλο, να έχετε πνευματικό ενθουσιασμό, να υπηρετείτε τον Κύριο.

¹²Η ελπίδα να σας δίνει χαρά. Να έχετε υπομονή στις δοκιμασίες. Να επιμένετε στην προσευχή.

¹³Να βοηθάτε τους άλλους χριστιανούς, όταν βρίσκονται σε ανάγκη, και να επιδιώκετε να φιλοξενείτε τους αδερφούς.

¹⁴Να προσεύχεστε για το καλό των διωκτών σας, να ζητάτε την ευλογία του Θεού γι' αυτούς κι όχι να τους καταριέστε.

¹⁵Να μετέχετε στη χαρά όσων χαίρονται και στη λύπη όσων λυπούνται.

¹⁶Να έχετε ομόνοια μεταξύ σας. Μην είστε υπερήφανοι, αλλά να συναναστρέφεστε και τους απλοϊκούς χριστιανούς. Μην έχετε την ψευδαίσθηση πως είστε σοφοί.

¹⁷Αν κάποιος σας κάνει κακό, μην του το ανταποδίδετε. Φροντίζετε να κάνετε το καλό σ' όλους τους ανθρώπους.

¹⁸Όσο εξαρτάται από σας, να ζείτε ειρηνικά με όλους.

¹⁹Μην αγωνίζεστε, αγαπητοί, να πάρετε εσείς εκδίκηση, γιατί αυτό είναι δουλειά του Θεού την ώρα της κρίσεως. Όπως λέει η Γραφή: Δίκη μου είναι η εκδίκηση, εγώ θα τους το ξεπληρώσω, λέει ο Κύριος.

²⁰Αν λοιπόν πεινάει ο εχθρός σου, δώσ' του να φάει· αν διψάει, δώσ' του να πιει· μ' αυτή την τακτική θα τον κάνεις να αισθανθεί τύψεις και ντροπή.

²¹Μην αφήνεις να σε νικήσει το κακό, αλλά να νικάς το κακό με το αγαθό.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 13

Υποταγή στις εξουσίες

¹Κάθε άνθρωπος οφείλει να υποτάσσεται στις ανώτερες εξουσίες, γιατί δεν υπάρχουν εξουσίες παρά από το Θεό· κι αυτές οι εξουσίες που υπάρχουν έχουν τεθεί από το Θεό.

²Έτσι, λοιπόν, όποιος αντιτάσσεται στην εξουσία, αντιστέκεται στην τάξη που έβαλε ο Θεός· κι όσοι αντιστέκονται είναι οι ίδιοι υπεύθυνοι για την τιμωρία τους.

³Οι άρχοντες δεν προκαλούν φόβο σ' όποιον κάνει το καλό, αλλά σ' όποιον κάνει το κακό. Θέλεις εσύ να μη φοβάσαι την εξουσία; Κάνε το καλό, και θα σε επαινέσει η εξουσία,

⁴γιατί είναι στην υπηρεσία του Θεού για το καλό σου. Αν όμως κάνεις το κακό, να φοβάσαι, γιατί η εξουσία δεν κρατάει χωρίς λόγο το σπαθί· το Θεό υπηρετεί και γίνεται όργανο της οργής του, για να τιμωρήσει όποιον κάνει το κακό.

⁵Πρέπει, λοιπόν, να υποτάσσετε, όχι μόνο για ν' αποφύγετε την οργή της εξουσίας, αλλά και γιατί αυτό επιβάλλεται από τη συνείδησή σας.

⁶Γι' αυτό να πληρώνετε τους φόρους, αφού οι άρχοντες, που φροντίζουν για την είσπραξή τους, είναι υπηρέτες του Θεού.

⁷Ν' αποδίδετε σε όλους ό, τι τους οφείλετε: το φόρο και το δασμό σ' όποιον οφείλετε φόρο και δασμό, το σεβασμό και την τιμή σ' όποιον οφείλετε σεβασμό και τιμή.

Αδερφική αγάπη

⁸Μην αφήνετε κανένα χρέος σε κανένα, εκτός βέβαια από την αγάπη που την οφείλετε πάντοτε ο ένας στον άλλο. Όποιος αγαπάει τον άλλο έχει τηρήσει το σύνολο των εντολών του Θεού.

⁹Γιατί το μη μοιχεύσεις, μη φονεύσεις, μην κλέψεις, μην επιθυμήσεις, κι όλες γενικά οι εντολές συνοψίζονται στη μία ετούτη: Ν' αγαπήσεις τον πλησίον σου σαν τον εαυτό σου.

¹⁰Η αγάπη σε καμιά περίπτωση δεν κάνει κακό στον άλλο· η αγάπη είναι η τέλεια εκπλήρωση των εντολών του Θεού.

Η τελική σωτηρία πλησιάζει

¹¹Όλα αυτά σας τα λέω επειδή, όπως ξέρετε, είναι κοντά το τέλος. Έρθε η ώρα να ξυπνήσουμε από τον ύπνο. Γιατί τώρα η τελική σωτηρία βρίσκεται πιο κοντά μας παρά τότε που πιστέψαμε.

¹²Η νύχτα όπου να 'ναι φεύγει, και η μέρα κοντεύει να 'ρθεί. Γι' αυτό ας πετάξουμε από πάνω μας τα έργα του σκότους, κι ας φορέσουμε τα όπλα του φωτός.

¹³Η διαγωγή μας ας είναι κόσμια, τέτοια που ταιριάζει στο φως. Ας πάψουν τα φαγοπότια και τα μεθύσια, η ασύδοτη κι ακόλαστη ζωή, οι φιλονικίες κι οι φθόνοι.

¹⁴Ντυθείτε τον Κύριό μας Ιησού Χριστό και μην αφήνετε τον αμαρτωλό εαυτό σας να σας παρασύρει στην ικανοποίηση των επιθυμιών σας.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 14

Μην κρίνετε τον άλλο

¹Να δέχεστε όποιον έχει ασθενική πίστη, χωρίς να επικρίνετε τις απόψεις του.

²Για παράδειγμα, ένας πιστεύει πως μπορεί να φάει απ' όλα, ενώ κάποιος άλλος, που έχει ασθενική πίστη, τρώει μόνο χόρτα.

³Αυτός που τρώει απ' όλα, ας μην περιφρονεί εκείνον που δεν τρώει· κι εκείνος που δεν τρώει, ας μην κατακρίνει εκείνον που τρώει, γιατί ο Θεός τον έχει δεχτεί στην εκκλησία του.

⁴Ποιος είσαι εσύ που θα κρίνεις έναν ξένο υπηρέτη; Μόνο ο Κύριός του μπορεί να κρίνει αν στέκεται ή όχι στην πίστη του, γιατί ο Θεός έχει τη δύναμη να τον στηρίξει.

⁵Άλλοι κάνουν διάκριση ανάμεσα στις μέρες, ενώ άλλοι τις θεωρούν όλες ίδιες. Ας κάνει καθένας ό, τι νομίζει σωστό.

⁶Όποιος τιμάει μια ορισμένη μέρα το κάνει για να τιμήσει τον Κύριο· κι όποιος δεν τιμάει μια ορισμένη μέρα, κι αυτός το κάνει για να τιμήσει τον Κύριο. Το ίδιο όποιος τρώει απ' όλα, τρώει γιατί θέλει να τιμήσει τον Κύριο, αφού ευχαριστεί το Θεό όταν τρώει. Μα κι όποιος δεν τρώει απ' όλα, για να τιμήσει τον Κύριο δεν τρώει, γι' αυτό ευχαριστεί κι αυτός το Θεό.

⁷Κανένας μας άλλωστε δε ζει για τον εαυτό του και κανένας δεν πεθαίνει για τον εαυτό του.

⁸Γιατί όταν ζούμε, ζούμε για τον Κύριο, κι όταν πεθαίνουμε, πεθαίνουμε για χάρη του Κυρίου. Είτε, λοιπόν, ζούμε είτε πεθαίνουμε, ανήκουμε στον Κύριο.

⁹Αυτός είναι άλλωστε ο σκοπός του έργου του Χριστού: πέθανε και αναστήθηκε και ξανάζησε, για να γίνει Κύριος και νεκρών και ζωντανών.

¹⁰Γιατί λοιπόν εσύ, ο ασθενικός στην πίστη, κατακρίνεις τον αδερφό σου; Κι εσύ ο ισχυρός στην πίστη, γιατί περιφρονείς τον αδερφό σου; Όλοι μας θα σταθούμε μπροστά στο Χριστό, για να δώσουμε λόγο.

¹¹Το λέει και η Γραφή: Εγώ ο ζωντανός Κύριος το λέω, πως όλοι θα με προσκυνήσουν κι όλοι οι λαοί θ' αναγνωρίσουν τη δόξα του Θεού.

¹²Καθένας μας, λοιπόν, θα λογοδοτήσει στο Θεό για τον εαυτό του.

Μη βάζετε εμπόδια στον αδερφό

¹³Γι' αυτό, λοιπόν, ας σταματήσουμε να κατακρίνουμε τους άλλους. Αντίθετα, κοιτάξτε να μη βάζετε πρόσκομμα ή εμπόδιο στον αδερφό.

¹⁴Ξέρω καλά, κι ο Κύριος Ιησούς μου δίνει τη βεβαιότητα, πως δεν υπάρχει τίποτε από μόνο του ακάθατο. Μόνο γι' αυτόν που πιστεύει στην ύπαρξη ακάθαρτων τροφών, γι' αυτόν υπάρχουν ακάθαρτες τροφές.

¹⁵Αν τώρα εσύ με το φαγητό σου γίνεσαι αιτία να στενοχωρηθεί κάποιος αδερφός σου χριστιανός, δε συμπεριφέρεσαι καθόλου με αγάπη· γιατί, με την επιμονή σου να δείξεις ότι δεν υπάρχουν ακάθαρτες τροφές, οδηγείς στην καταστροφή έναν αδερφό, για τον οποίο πέθανε ο Χριστός.

¹⁶Μη γίνεστε αφορμή να δυσφημείται αυτό που για σας είναι αγαθό.

¹⁷Μην ξεχνάτε πως η βασιλεία του Θεού δεν είναι φαγητά και ποτά, αλλά δικαιοσύνη, ειρήνη και χαρά, που δίνει το Άγιο Πνεύμα.

¹⁸Όποιος υπηρετεί μ' αυτά το Χριστό, ενεργεί σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, κι οι άνθρωποι επιδοκιμάζουν τη διαγωγή του.

¹⁹Ας επιδιώκουμε λοιπόν ό, τι φέρνει την ειρήνη κι ό, τι συντελεί στην πνευματική οικοδομή του συνόλου της εκκλησίας.

²⁰Ας μη γίνονται αφορμή τα φαγητά να καταστρέφεται το έργο του Θεού. Όλα είναι καθαρά, κάνουν όμως κακό στον άνθρωπο που σκανδαλίζει τους άλλους όταν τα τρώει.

²¹Το σωστό είναι να μη φας κρέας ούτε να πεις κρασί ούτε ο, τιδήποτε άλλο γίνεται αιτία να σκοντάφτει ή να σκανδαλίζεται ή ν' αδυνατίζει η πίστη του αδερφού σου.

²²Εσύ έχεις ισχυρή πίστη; Έχε την, αλλά να την ξέρεις εσύ κι ο Θεός. Μακάριος εκείνος που η συνείδησή του δεν του δημιουργεί προβλήματα για την τροφή.

²³Όποιος όμως πιστεύει στη διάκριση των τροφών, αν φάει κάτι απαγορευμένο, θα αισθανθεί ένοχος, γιατί δεν έπραξε κατά την πίστη του. Κι ό, τι δεν προέρχεται από την πίστη του είναι αμαρτία.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 15

¹Όσοι έχουμε δυνατή πίστη οφείλουμε να ανεχόμαστε τις αδυναμίες αυτών που έχουν αδύναμη πίστη, και να μην κάνουμε ό, τι αρέσει σ' εμάς.

²Η συμπεριφορά του καθενός μας να είναι αρεστή στον πλησίον, ώστε να τον βοηθάει να προκόβει στο αγαθό κι έτσι να συντελεί στην οικοδομή της εκκλησίας.

³Άλλωστε, κι ο Χριστός δεν έζησε για να ευαρεστήσει τον εαυτό του, αλλά, όπως λέει η Γραφή, οι ύβρεις όσων σ' έβριζαν, Θεέ, έπεσαν πάνω μου.

⁴Να ξέρετε ότι όσα γράφτηκαν στις Γραφές, έχουν γραφτεί για να μας διδάσκουν. Έτσι, με την υπομονή και την ενθάρρυνση που δίνει η Γραφή, θα στηριχτεί η ελπίδα μας.

⁵Είθε ο Θεός, που χαρίζει την υπομονή και την ενθάρρυνση, να σας δώσει την ομόνοια σύμφωνα με το θέλημα του Ιησού Χριστού.

⁶Έτσι, όλοι μαζί με μια φωνή θα δοξάζετε το Θεό, τον Πατέρα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

Η παγκόσμια δοξολογία στο Θεό

⁷Να δέχεστε ο ένας τον άλλο, όπως δέχτηκε κι εσάς ο Χριστός, για να δοξάζεται ο Θεός.

⁸Κι εννοώ το εξής: Ο Ιησούς Χριστός έφτασε ως το σημείο να γίνει υπηρέτης του ιουδαϊκού λαού, για ν' αποδειχθεί πως ο Θεός τηρεί τις υποσχέσεις του. Στο πρόσωπό του εκπληρώθηκαν οι υποσχέσεις που είχαν δοθεί στους προπάτορές μας,

⁹και χάρη σ' αυτόν δόξασαν το Θεό για την ευσπλαχνία του και οι άλλοι λαοί. Όπως λέει η Γραφή: Γι' αυτό θα σε υμνήσω, Κύριε, ανάμεσα στους άλλους λαούς και θα ψάλω το όνομά σου.

¹⁰Και σε άλλο σημείο λέει: Χαρείτε μαζί με το λαό του Θεού και οι άλλοι λαοί.

¹¹Αλλού πάλι λέει: Υμνείτε τον Κύριο όλα τα έθνη δοξάστε τον όλοι οι λαοί.

¹²Κι ο Ησαΐας λέει κι αυτός: Θα έρθει ο απόγονος του Ιεσσαί, θα εμφανιστεί για να εξουσιάσει λαούς· σ' αυτόν θα στηρίξουν τα έθνη την ελπίδα τους.

¹³Ο Θεός της ελπίδας να σας γεμίσει με κάθε λογής χαρά και ειρήνη που δίνει η πίστη, για να έχετε περίσσια ελπίδα με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος.

Η αποστολική δράση του Παύλου

¹⁴Εγώ προσωπικά, αδερφοί μου, είμαι βέβαιος πως εσείς είστε όλο καλοσύνη, γεμάτοι από την απαραίτητη γνώση και μπορείτε να νουθετείτε ο ένας τον άλλο.

¹⁵Γι' αυτό, αν σε μερικά σημεία της επιστολής τόλμησα και σας έγραψα πιο έντονα, το έκανα μόνο σαν υπενθύμιση, με το θάρρος που μου δίνει το χάρισμα που μου εμπιστεύτηκε ο Θεός,

¹⁶να κηρύττω τον Ιησού Χριστό στους εθνικούς. Όταν κηρύττω το ευαγγέλιο, ενεργώ ως ιερέας του Θεού, για να γίνουν όλοι αυτοί οι λαοί προσφορά ευπρόσδεκτη από το Θεό, αγιασμένα από το Άγιο Πνεύμα.

¹⁷Χάρη στον Ιησού Χριστό μπορώ, λοιπόν, να έχω καύχηση για το έργο του Θεού που κάνω.

¹⁸Άλλωστε δε θα τολμήσω να αναφέρω τίποτε παραπάνω από όσα έκανε ο Χριστός μέσω εμού, για να δεχτούν οι διάφοροι λαοί το ευαγγέλιο, με λόγια και με έργα,

¹⁹με μεγάλα σημεία και θαύματα, με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος. Έτσι, με την κηρυκτική δράση μου γέμισε με το ευαγγέλιο του Χριστού όλος ο χώρος από την Ιερουσαλήμ ως την Ιλλυρία.

²⁰Πάντοτε όμως φιλοτιμήθηκα να κηρύξω το ευαγγέλιο εκεί όπου δεν είχε ακόμη ακουστεί το όνομα του Χριστού, γιατί δεν ήθελα να οικοδομώ πάνω σε ξένα θεμέλια,

²¹σύμφωνα με τα λόγια της Γραφής: Θα τον δουν αυτοί στους οποίους δεν τον είχαν αναγγείλει, και θα τον καταλάβουν όσοι δεν τον είχαν καν ακουστά.

Τα σχέδια του Παύλου για το μέλλον

²²Αυτή η δραστηριότητα μ' εμπόδισε πολλές φορές να έρθω σ' εσάς.

²³Τώρα όμως δεν έχω άλλο χώρο δραστηριότητας σ' αυτά εδώ τα μέρη. Εδώ και πολλά χρόνια έχω την επιθυμία να έρθω σ' εσάς,

²⁴πηγαίνοντας για την Ισπανία. Ελπίζω, λοιπόν, όταν θα περάσω από τη Ρώμη, να σας δω και να με κατευοδώσετε για τη συνέχεια του ταξιδιού, αφού πρωτύτερα χορτάσω από την παρουσία σας, έστω και για λίγο.

²⁵Για την ώρα έχω να κάνω ένα ταξίδι στην Ιερουσαλήμ, για να μεταφέρω τα βοηθήματα στους πιστούς.

²⁶Γιατί οι πιστοί της Μακεδονίας και της Αχαΐας έκαναν με πολλή αγάπη έναν έρανο για τους φτωχούς της εκκλησίας της Ιερουσαλήμ.

²⁷Έδειξαν αγάπη, η προσφορά τους όμως είναι και μια οφειλή που έχουν για τους Ιεροσολυμίτες. Όπως δηλαδή οι μη Ιουδαίοι πήραν μερίδιο από τα πνευματικά αγαθά εκείνων, οφείλουν τώρα να τους συνδράμουν με τα δικά τους υλικά αγαθά.

²⁸Μόλις, λοιπόν, τελειώσω μ' αυτή την αποστολή και παραδώσω επίσημα στην εκκλησία της Ιερουσαλήμ τον καρπό του εράνου, θα φύγω μέσω Ρώμης για την Ισπανία.

²⁹Κι είμαι βέβαιος πως, όταν θα έρθω σ' εσάς, θα έρθω μ' όλη την ευλογία του ευαγγελίου του Χριστού.

³⁰Σας παρακαλώ, αδερφοί, στο όνομα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και στην αγάπη που δίνει το Άγιο Πνεύμα, να προσευχηθείτε κι εσείς θερμά για μένα στο Θεό.

³¹Προσευχηθείτε να με γλιτώσει από τους άπιστους Ιουδαίους, και να κάνει επίσης οι πιστοί της Ιερουσαλήμ να δεχτούν ευχαρίστως αυτή μου την προσφορά.

³²Έτσι, αν θέλει ο Θεός, θα έρθω χαρούμενος σ' εσάς και θα απολαύσω τη συντροφιά σας.

³³Ο Θεός, που δίνει την ειρήνη, να είναι μαζί σας. Αμήν.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ 16

Χαιρετισμοί

¹Σας συστήνω την αδερφή μας τη Φοίβη, που είναι διάκονος της εκκλησίας στις Κεγχρεές.

²Σας παρακαλώ να τη δεχτείτε στο όνομα του Κυρίου, όπως αρμόζει σε χριστιανούς, και να της παρασταθείτε σ' ό, τι σας έχει ανάγκη. Γιατί κι αυτή έχει βοηθήσει πολλούς, κι εμένα τον ίδιο.

³Χαιρετισμούς στην Πρίσκιλλα και στον Ακύλα, τους συνεργάτες μου στο έργο του Ιησού Χριστού.

- ⁴ Διακινδύνεψαν τη ζωή τους για χάρη μου και τους ευχαριστώ, όχι μόνο εγώ, αλλά κι όλες οι εκκλησίες του μη ιουδαϊκού κόσμου. Να δώσετε χαιρετισμούς και στην εκκλησία που συναθροίζεται στο σπίτι τους.
- ⁵ Δώστε επίσης χαιρετίσματα στον αγαπητό μου Επαίνετο, τον πρώτο που έγινε χριστιανός στην επαρχία της Αχαΐας.
- ⁶ Χαιρετίστε μου επίσης τη Μαριάμ, που τόσο κοπίασε για μας.
- ⁷ Να μου χαιρετήσετε ακόμη τους ομοεθνείς μου και συντρόφους μου στη φυλακή, τον Ανδρόνικο και την Ιουνία. Ο κύκλος των αποστόλων τούς έχει σε μεγάλη εκτίμηση, κι έχουν γίνει χριστιανοί πριν από μένα.
- ⁸ Χαιρετισμούς επίσης στον Αμπλία, που μαζί του με ενώνει η αγάπη του Χριστού.
- ⁹ Χαιρετήστε μου ακόμα τον Ουρβανό, συνεργάτη μου στο έργο του Χριστού, και τον αγαπητό μου Στάχυ.
- ¹⁰ Χαιρετισμούς στον Απελλή, το δοκιμασμένο χριστιανό, και στους πιστούς από το σπιτικό του Αριστόβουλου.
- ¹¹ Να μου χαιρετήσετε τον ομοεθνή μου τον Ηρωδίωνα και τους χριστιανούς από το σπιτικό του Νάρκισσου.
- ¹² Χαιρετήστε μου επίσης την Τρύφαινα και την Τρυφώσα, που κοπιάζουν για το έργο του Κυρίου. Το ίδιο χαιρετήστε μου και την αγαπητή Περσίδα, που τόσα πολλά έχει προσφέρει στο έργο του Κυρίου.
- ¹³ Χαιρετισμούς στο Ρούφο, τον εκλεκτό αυτό χριστιανό, και στη μητέρα του, που στάθηκε και δική μου μητέρα.
- ¹⁴ Χαιρετισμούς στον Ασύγκριτο, στο Φλέγοντα, στον Ερμή, στον Πατρόβα, στον Ερμά και στους χριστιανούς που είναι μαζί τους.
- ¹⁵ Χαιρετισμούς επίσης στο Φιλόλογο και στην Ιουλία, στο Νηρέα και στην αδερφή του, στον Ολυμπά και σ' όλους τους χριστιανούς της συντροφιάς τους.

- ¹⁶Χαιρετήστε ο ένας τον άλλο με αδερφικό φίλημα. Σας χαιρετούν οι εκκλησίες του Χριστού.
- ¹⁷Σας παρακαλώ, αδερφοί, να προσέχετε όσους δημιουργούν διχόνοιες και σύγχυση και διδάσκουν πράγματα αντίθετα με όσα έχετε μάθει. Τέτοιους ανθρώπους να τους αποφεύγετε,
- ¹⁸γιατί δεν υπηρετούν τον Κύριό μας το Χριστό, αλλά τα συμφέροντά τους, εξαπατώντας τους αφελείς με ηθικολογίες και ψευτοευλάβειες.
- ¹⁹Όλοι έχουν να λένε για την υπακοή σας στο Θεό. Χαίρομαι, λοιπόν, για σας. Σας θέλω όμως να είστε σοφοί για το καλό κι ανυποχώρητοι στο κακό.
- ²⁰Κι ο Θεός της ειρήνης πολύ σύντομα θα συντρίψει το σατανά και θα τον υποτάξει σ' εσάς. Ας είναι πάντα μαζί σας η χάρη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.
- ²¹Έχετε χαιρετισμούς από το συνεργάτη μου τον Τιμόθεο κι από τους ομοεθνείς μου Λούκιο, Ιάσονα και Σωσίπατρο.
- ²²Σας στέλνω χριστιανικούς χαιρετισμούς κι εγώ ο Τέρτιος, που έγραψα την επιστολή.
- ²³Σας χαιρετά κι ο Γάιος, που φιλοξενεί εμένα κι όλη την εκκλησία. Επίσης έχετε χαιρετισμούς από τον Έραστο, τον ταμία της πόλης κι από τον αδερφό Κούαρτο.
- ²⁴Η χάρη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού ας είναι με όλους σας. Αμήν.
- ²⁵Ας είναι δοξασμένος ο Θεός, που έχει τη δύναμη να σας ενισχύει στην πίστη με το ευαγγέλιο που κηρύττω για τον Ιησού Χριστό. Σ' αυτό αποκαλύπτεται ένα μυστικό, που έμενε για πολλούς αιώνες κρυμμένο
- ²⁶και φανερώθηκε τώρα. Οι προφήτες είχαν μιλήσει στη Γραφή γι' αυτό το μυστήριο, που ο αιώνιος Θεός πρόσταξε να γνωστοποιηθεί στις μέρες μας σ' όλα τα έθνη, για να το ακούσουν και να πιστέψουν.
- ²⁷Ας είναι δοξασμένος στους αιώνες ο μόνος σοφός Θεός, που ο Ιησούς Χριστός μάς τον έκανε γνωστό! Αμήν.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄ 1

Χαιρετισμός και ευχαριστία

¹Ο Παύλος, που ο Θεός θέλησε να τον καλέσει ως απόστολο του Ιησού Χριστού, και ο αδερφός Σωσθένης,

²Προς τους πιστούς της εκκλησίας του Θεού στην Κόρινθο, που ο Ιησούς Χριστός τους ξεχώρισε και τους κάλεσε να γίνουν άγιοι, καθώς και σε όλους εκείνους που, σε κάθε τόπο, αναγνωρίζουν τον Κύριό μας, τον Ιησού Χριστό, ως δικό τους και δικό μας Κύριο.

³Ευχόμαστε ο Θεός Πατέρας μας και ο Κύριος Ιησούς Χριστός να σας δίνουν τη χάρη και την ειρήνη.

⁴Ευχαριστώ πάντοτε το Θεό για σας, που σας έδωσε τη χάρη του δια του Ιησού Χριστού.

⁵Γιατί αυτός σας πλούτισε με όλα τα χαρίσματα, με κάθε είδους λόγο και με κάθε είδους γνώση.

⁶Αλήθεια, η μαρτυρία για το Χριστό στερεώθηκε τόσο ανάμεσά σας,

⁷ώστε να μη λείπει από σας κανένα χάρισμα, καθώς ζείτε προσδοκώντας την παρουσία του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

⁸Αυτός θα σας στηρίξει και μέχρι τέλους, ώστε να παρουσιαστείτε άμεμπτοι την ημέρα της παρουσίας του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

⁹Ο Θεός, που σας κάλεσε να ζείτε σε κοινωνία με τον Υιό του, τον Ιησού Χριστό τον Κύριό μας, κρατάει τις υποσχέσεις του.

Διαιρέσεις μέσα στην εκκλησία

¹⁰Και τώρα, αδερφοί, σας ζητώ, στο όνομα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, να είστε όλοι σύμφωνοι μεταξύ σας και να μην υπάρχουν ανάμεσά σας διαιρέσεις, αλλά να είστε ενωμένοι, με μία σκέψη και με ένα φρόνημα.

11 Αυτό το γράφω, αδερφοί μου, γιατί με πληροφόρησαν για σας άνθρωποι της Χλόης ότι έρχεστε σε προστριβές μεταξύ σας.

12 Θέλω να πω ότι ο καθένας σας λέει κάτι διαφορετικό. Ο ένας λέει: «Εγώ είμαι του Παύλου», ο άλλος: «Εγώ είμαι του Απολλώ», ένας άλλος: «Εγώ είμαι του Κηφά» και κάποιος άλλος: «Εγώ είμαι του Χριστού».

13 Διαμοιράστηκε, λοιπόν, ο Χριστός; Μήπως είναι ο Παύλος που πέθανε πάνω στο σταυρό για να σας σώσει; Ή μήπως στο όνομα του Παύλου έχετε βαφτιστεί;

14 Ευχαριστώ το Θεό που δε βάφτισα κανένα σας εκτός από τον Κρίσπο και το Γάιο.

15 Έτσι δεν μπορεί να πει κανείς πως τον βάφτισα στο δικό μου όνομα.

16 Ναι, βέβαια, βάφτισα και την οικογένεια του Στεφανά. Εκτός απ' αυτούς, όμως, δε θυμάμαι να βάφτισα κανέναν άλλο.

17 Η αποστολή που μου όρισε ο Χριστός δεν ήταν να βαφτίζω, αλλά να κηρύττω το ευαγγέλιο, χωρίς σοφά και περίτεχνα λόγια, ώστε ο θάνατος του Ιησού Χριστού στο σταυρό να μη χάσει το περιεχόμενό του.

Η σοφία του Θεού ως μωρία

18 Το κήρυγμα για το σταυρικό θάνατο του Χριστού είναι μωρία γι' αυτούς που πάνε προς το χαμό τους· για μας όμως που είμαστε στο δρόμο της σωτηρίας είναι η δύναμη του Θεού.

19 Ο Θεός διακηρύττει στη Γραφή: Θα αφανίσω τη σοφία των σοφών, και των έξυπνων την εξυπνάδα θα την καταπατήσω.

20 Πού, λοιπόν, να βρεθεί σοφός; πού να βρεθεί έμπειρος στις Γραφές; πού να βρεθεί απολογητής αυτού εδώ του αιώνα; Ο Θεός απέδειξε πως η σοφία αυτού του κόσμου είναι μωρία.

21 Πράγματι, επειδή οι άνθρωποι δεν μπόρεσαν με τη σοφία τους ν' αναγνωρίσουν τον αληθινό Θεό μέσα στα δημιουργήματά του, που

φανερώνουν τη σοφία του, ο Θεός ευδόκησε να σώσει με τη μωρία του κηρύγματος από τον τελικό όλεθρο εκείνους που θα πιστέψουν.

²²Οι Ιουδαίοι ζητούν ως αποδείξεις θαύματα και οι εθνικοί φιλοσοφικές αλήθειες.

²³Εμείς όμως κηρύττουμε το σωτήρα Χριστό, και μάλιστα σταυρωμένον –ένα κήρυγμα προσβλητικό για τους Ιουδαίους κι ανόητο για τους εθνικούς·

²⁴γι' αυτούς όμως που κάλεσε ο Θεός, Ιουδαίους και εθνικούς, ο Χριστός που κηρύττουμε είναι του Θεού η δύναμη και του Θεού η σοφία.

²⁵Γιατί αυτό που μοιάζει με μωρία του Θεού είναι σοφότερο απ' τη σοφία των ανθρώπων, κι αυτό που μοιάζει με αδυναμία του Θεού είναι πιο δυνατό από τη δύναμη των ανθρώπων.

²⁶Εξάλλου, αδερφοί μου, βλέπετε ποιοι είστε εσείς που σας κάλεσε ο Θεός· δε βρίσκονται ανάμεσά σας πολλοί σοφοί με τα ανθρώπινα κριτήρια, ούτε πολλοί με πολιτική ισχύ, ούτε πολλοί με αριστοκρατική καταγωγή.

²⁷Αλλά αυτούς που ο κόσμος τούς θεωρεί μωρούς, εκείνους διάλεξε ο Θεός για να ντροπιάσει τελικά τους σοφούς· κι αυτούς που ο κόσμος τούς θεωρεί ανίσχυρους, εκείνους διάλεξε ο Θεός για να ντροπιάσει τελικά τους κατά κόσμον ισχυρούς·

²⁸κι αυτούς που ο κόσμος τούς θεωρεί παρακατιανούς και περιφρονημένους, εκείνους διάλεξε ο Θεός, τα μηδενικά, για να καταργήσει όσους θαρρούν πως είναι κάτι.

²⁹Έτσι, κανένας δεν μπορεί να καυχηθεί για κάτι μπροστά στο Θεό.

³⁰Χάρη σ' αυτόν όμως, εσείς βρίσκεστε μέσα στην πίστη του Ιησού Χριστού, εκείνου που έγινε από το Θεό σοφία δική μας και δικαίωση και εξαγιασμός και απολύτρωση.

³¹Όστε, καθώς λέει η Γραφή, όποιος καυχιέται, ας καυχιέται μόνο για τον Κύριο.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' 2

¹Όταν εγώ ήρθα σ' εσάς, αδερφοί μου, ήρθα για να σας αναγγείλω το σωτήριο σχέδιο του Θεού, χωρίς καμιά υψηλή ρητορική τέχνη ή ανθρώπινη σοφία.

²Γιατί σκοπός μου δεν ήταν να σας κάνω να γνωρίσετε κάτι άλλο, παρά μόνο τον Ιησού Χριστό, και μάλιστα σταυρωμένον.

³Έτσι κι εγώ όταν ήρθα κοντά σας ήμουν ανήμπορος, φοβισμένος και κατατρομαγμένος.

⁴Τα λόγια μου και το κήρυγμά μου δε στηρίζονταν σε ανθρώπινη σοφία, που πείθει, αλλά στην πεποίθηση που γεννούν τα χαρίσματα του Πνεύματος και οι θαυματουργικές δυνάμεις.

⁵Όστε η πίστη σας να βασίζεται όχι σε ανθρώπινη σοφία, αλλά στη δύναμη του Θεού.

Η αποκάλυψη της σοφίας του Θεού δια του Πνεύματος

⁶Μιλάω, βέβαια, κι εγώ για σοφία στους πνευματικά ώριμους· αλλά για τη σοφία όχι αυτού εδώ του αιώνα ούτε των δυνάμεων που κυβερνούν αυτόν εδώ τον κόσμο και που βαδίζουν κιόλας προς την κατάργησή τους.

⁷Εγώ μιλάω για το σοφό σχέδιο του Θεού, που έμεινε μυστικό και κρυμμένο από τους ανθρώπους, το σχέδιο που καθόρισε ο Θεός πριν από τη δημιουργία του κόσμου αποβλέποντας στη δική μας δόξα.

⁸Αυτό καμιά από τις δυνάμεις που κυβερνούν αυτόν εδώ τον κόσμο δεν το κατάλαβε· γιατί αν το είχαν καταλάβει, δε θα σταύρωναν το χορηγό της δόξας.

⁹Αλλά, όπως λέει η Γραφή, Μάτι δεν τα είδε κι ούτε τ' άκουσε αυτί κι ούτε που τα 'βαλε ο λογισμός του ανθρώπου, όσα ετοίμασε ο Θεός για κείνους που τον αγαπούν.

¹⁰Σ' εμάς όμως τα φανέρωσε ο Θεός με το Άγιο Πνεύμα. Γιατί το Πνεύμα εξετάζει τα πάντα, ακόμη και τα πιο βαθιά κρυμμένα σχέδια του Θεού.

¹¹Αλήθεια, ποιος από τους ανθρώπους ξέρει τα μυστικά τού άλλου, εκτός το πνεύμα του ίδιου του ανθρώπου που βρίσκεται μέσα του; Έτσι και τα μυστικά του Θεού κανένας δεν μπορεί να τα ξέρει εκτός από το Πνεύμα του Θεού.

¹²Κι εμείς δεν λάβαμε το πνεύμα του κόσμου, αλλά το Πνεύμα που στέλνει ο Θεός, για να μπορούμε να μάθουμε αυτά που ο ίδιος ετοίμασε για χάρη μας.

¹³Γι' αυτά μιλάμε όχι με λόγια που διδάσκει η ανθρώπινη σοφία, αλλά με λόγια που διδάσκει το ίδιο το Πνεύμα, ερμηνεύοντας αυτά τα πνευματικά πράγματα σ' αυτούς που έχουν το Πνεύμα.

¹⁴Όποιος όμως δεν έχει το Πνεύμα, δεν παραδέχεται τα δώρα που φανερώνει το Πνεύμα του Θεού, αφού για κείνον όλα αυτά είναι μωρία. Και δεν μπορεί να τα καταλάβει, γιατί αυτά τα πράγματα μόνο με τη βοήθεια του Πνεύματος κατανοούνται.

¹⁵Αντίθετα, ο άνθρωπος που έχει το Πνεύμα όλα τα καταλαβαίνει· αυτόν όμως κανείς από κείνους που δεν έχουν το Πνεύμα δεν είναι σε θέση να τον καταλάβει.

¹⁶Όπως λέει και η Γραφή, Τις σκέψεις του Κυρίου ποιος κατάλαβε για να του γίνει σύμβουλος; Εμείς όμως οι πνευματικοί έχουμε το νου και τις σκέψεις του Χριστού.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' 3

Η αληθινή σοφία ταιριάζει στους πνευματικά ώριμους

¹Κι εγώ, αδερφοί, δεν μπόρεσα να σας μιλήσω σαν σε ανθρώπους που έχουν το Πνεύμα του Θεού· αλλά σας μίλησα σαν σε ανθρώπους που εμπιστεύονται στη δική τους σοφία και είναι νήπια στην πίστη του Χριστού.

²Σας έθρεψα με γάλα, όχι με στέρεη τροφή, γιατί δεν μπορούσατε ακόμα να τη δεχτείτε. Αλλά ούτε και τώρα ακόμα το μπορείτε,

³γιατί εξακολουθείτε να ζείτε σαν άνθρωποι αυτού εδώ του κόσμου. Αφού υπάρχουν μεταξύ σας ζηλοτυπίες, φιλονικίες και διχόνοιες, αυτό δε δείχνει ότι είστε άνθρωποι αυτού του κόσμου και ότι συμπεριφέρεστε όπως οι άλλοι άνθρωποι;

⁴Όταν ο ένας λέει: «Εγώ είμαι του Παύλου» κι ο άλλος: «Εγώ είμαι του Απολλώ» δεν είστε κι εσείς σαν τους άλλους ανθρώπους;

Οι απόστολοι και το έργο τους μέσα στην κοινότητα

⁵Επιτέλους, ποιος είναι ο Παύλος; Και ποιος είναι ο Απολλώ; Είναι απλώς υπηρέτες του Θεού που σας οδήγησαν στην πίστη. Καθένας από μας κάνει το έργο που του ανέθεσε ο Κύριος.

⁶Εγώ φύτεψα, ο Απολλώς πότισε, αυτός όμως που φέρνει την αύξηση είναι ο Θεός.

⁷Όστε ούτε αυτός που φυτεύει είναι κάτι, ούτε αυτός που ποτίζει, αλλά εκείνος που φέρνει την αύξηση, ο Θεός.

⁸Στο ίδιο επίπεδο είναι και αυτός που φυτεύει και αυτός που ποτίζει· αλλά ο καθένας θα πάρει το δικό του μισθό, ανάλογα με τον κόπο του.

⁹Γιατί εμείς είμαστε συνεργάτες στην υπηρεσία του Θεού κι εσείς το χωράφι του Θεού, το οικοδόμημα του Θεού.

¹⁰Σύμφωνα με το ειδικό χάρισμα που μου έδωσε ο Θεός, ως έμπειρος αρχιμάστορας, έβαλα εγώ το θεμέλιο. Άλλος τώρα χτίζει πάνω σ' αυτό. Ο καθένας όμως ας προσέχει πώς χτίζει.

¹¹Γιατί κανένας δεν μπορεί να βάλει άλλο θεμέλιο εκτός από αυτό που υπάρχει και που είναι ο Ιησούς Χριστός.

¹²Τώρα, αν κάποιος χτίζουν πάνω σ' αυτό το θεμέλιο με χρυσάφι ή ασήμι ή πολύτιμα πετράδια, με ξυλεία, χορτάρι ή άχυρο,

¹³η δουλειά του καθενός θα φανεί· θα τη φέρει στο φως η ημέρα της κρίσεως. Γιατί η ημέρα αυτή θα φανερωθεί με τρόπο πύρινο, και η ποιότητα του έργου καθενός θα δοκιμαστεί από τη φωτιά.

¹⁴Αν το έργο που έχτισε κάποιος αντέξει, αυτός θα λάβει μισθό·

¹⁵αν όμως το έργο του καταστραφεί από τη φωτιά, αυτός θα χάσει την αμοιβή του· ο ίδιος όμως θα σωθεί, όπως ένας που περνάει μέσα από τις φλόγες.

¹⁶Δεν ξέρετε πως είστε ναός του Θεού κι ότι το Πνεύμα του κατοικεί ανάμεσά σας;

¹⁷Αν κάποιος, λοιπόν, με τις διαιρέσεις καταστρέφει το ναό του Θεού, αυτόν θα τον αφανίσει ο Θεός. Γιατί ο ναός του Θεού είναι άγιος, κι ο ναός αυτός είστε εσείς.

¹⁸Κανένας, λοιπόν, ας μην ξεγελάει τον εαυτό του. Όποιος από σας νομίζει πως είναι σοφός με τα μέτρα αυτού εδώ του αιώνα, ας γίνει μωρός, για να γίνει έτσι πραγματικά σοφός.

¹⁹Επειδή ό, τι ο κόσμος αυτός θεωρεί σοφία, είναι μωρία στα μάτια του Θεού. Το λέει κι η Γραφή: Ο Θεός πιάνει τους σοφούς στην πανουργία τους την ίδια.

²⁰Και αλλού πάλι λέει: Ξέρει ο Κύριος πως οι σκέψεις των σοφών τίποτα δεν αξίζουν.

²¹Γι' αυτό κανείς να μην καυχιέται ότι ανήκει σε ανθρώπους. Όλα είναι δικά σας:

²²και ο Παύλος και ο Απολλώς και ο Πέτρος· σ' εσάς ανήκει όλος ο κόσμος, και η ζωή και ο θάνατος, και το παρόν και το μέλλον. Όλα σ' εσάς ανήκουν·

²³εσείς όμως ανήκετε στο Χριστό, και ο Χριστός στο Θεό.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' 4

Το παράδειγμα των αποστόλων

¹Σύμφωνα με τα παραπάνω, ο καθένας ας μας βλέπει ως υπηρέτες του Χριστού και διαχειριστές των μυστικών βουλών του Θεού.

²Εκείνο που απαιτεί κανείς από ένα διαχειριστή είναι να αποδειχτεί έμπιστος.

³Όσο για μένα, μικρή σημασία έχει αν θα μου ζητηθεί ν' αποδώσω λογαριασμό ως διαχειριστής σ' εσάς ή σ' οποιοδήποτε ανθρώπινο δικαστήριο, αφού ούτε εγώ ο ίδιος δεν μπορώ να δικάσω τον εαυτό μου.

⁴Είναι αλήθεια πως η συνείδησή μου δε με ελέγχει για τίποτα, αλλά αυτό δεν αποδεικνύει πως είμαι πραγματικά αθώος. Αυτός που μπορεί να με κρίνει είναι μόνο ο Κύριος.

⁵Γι' αυτό μη βιάζεστε να κρίνετε και να βγάξετε αποφάσεις, ωσότου έρθει ο Κύριος. Εκείνος θα ρίξει φως σε ό, τι είναι κρυμμένο στο σκοτάδι και θα φέρει στην επιφάνεια τις κρυφές προθέσεις της καρδιάς μας· και τότε ο καθένας θα λάβει από το Θεό τον έπαινο που του αξίζει.

⁶Αυτά, αδερφοί, τα είπα για μένα και για τον Απολλώ, ώστε να διδαχτείτε από το παράδειγμά μας και να μη φρονείτε παραπάνω απ' ό, τι λέει η Γραφή, για να μη νιώθει κανείς περήφανος για τον ένα και περιφρονεί τον άλλο.

⁷Αλήθεια, ποιος σ' έκανε εσένα ανώτερο από τους άλλους; Τι έχεις που να μην το έλαβες; Αφού, λοιπόν, το έλαβες από το Θεό, γιατί καυχιέσαι σαν να μην το είχες λάβει ποτέ ως δώρο;

⁸Εσείς όμως νιώθετε κιόλας χορτάτοι· έχετε κιόλας αποκτήσει τα προσδοκώμενα πλούτη, χωρίς εμάς τους αποστόλους· νιώθετε κιόλας σαν βασιλιάδες μέσα στο βασίλειο του Θεού! Και μακάρι να είχατε γίνει βασιλιάδες, ώστε κι εμείς να συμμεριστούμε τη βασιλική σας δόξα.

⁹Μου φαίνεται όμως πως ο Θεός σ' εμάς τους αποστόλους έδωσε την ελεεινότερη θέση, σαν να είμαστε καταδικασμένοι να πεθάνουμε στην αρένα. Γιατί γίναμε θέαμα για τον κόσμο, για αγγέλους και γι' ανθρώπους.

¹⁰Εμείς παρουσιαζόμαστε μωροί για χάρη του Χριστού, ενώ εσείς είστε σοφοί χάρη στο Χριστό· εμείς είμαστε αδύναμοι, ενώ εσείς είστε δυνατοί· εμείς είμαστε περιφρονημένοι, ενώ εσείς είστε τιμημένοι!

¹¹Ως αυτήν την ώρα πεινάμε, διψάμε, γυρνάμε με κουρέλια, ξυλοδαρμένοι, από τόπο σε τόπο χωρίς σπίτι,

¹²και μοχθούμε να ζήσουμε δουλεύοντας με τα ίδια μας τα χέρια. Στους εμπαιγμούς απαντάμε με καλά λόγια, στους διωγμούς με υπομονή,

¹³στις συκοφαντίες με λόγια φιλικά. Καταντήσαμε σαν τα σκουπίδια όλου του κόσμου, ως αυτήν την ώρα θεωρούμαστε τα αποβράσματα της κοινωνίας.

¹⁴Δε σας τα γράφω αυτά για να σας κάνω να ντραπείτε, αλλά για να σας συμβουλέψω όπως ο πατέρας τ' αγαπημένα του παιδιά.

¹⁵Γιατί κι αν ακόμα έχετε χιλιάδες δασκάλους στη ζωή σας με το Χριστό, δεν έχετε πολλούς πατέρες αλλά μόνον ένα. Στη σωτήρια οικονομία του Ιησού Χριστού, εγώ σαν πατέρας σάς γέννησα με το κήρυγμα του ευαγγελίου.

¹⁶Σας ζητώ λοιπόν να μου μοιάσετε.

¹⁷Για το σκοπό αυτό σας έστειλα τον Τιμόθεο, που είναι στο έργο του Κυρίου, τέκνο μου έμπιστο κι αγαπημένο. Αυτός θα σας θυμίσει τις αρχές που με κατευθύνουν στο έργο του Χριστού, αρχές που τις διδάσκω παντού σ' όλες τις εκκλησίες.

¹⁸Μερικοί από σας, νομίζοντας πως δε θα ξανάρθω κοντά σας, προβάλλονται για σπουδαίοι.

¹⁹Αλλά εγώ θα σας έρθω πολύ σύντομα, αν είναι το θέλημα του Κυρίου, και τότε θα δω όχι τα λόγια αυτών που φουσκώνουν νομίζοντας πως είναι κάτι, αλλά τη δύναμή τους.

²⁰Γιατί η βασιλεία του Θεού δε φαίνεται στα λόγια, αλλά στη δύναμη.

²¹Τι προτιμάτε; Να έρθω κοντά σας με το ραβδί στο χέρι για να βάλω τάξη ή με αγάπη και πνεύμα επιείκειας;

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' 5

Καταδίκη της ανηθικότητας από την εκκλησία

¹Κυκλοφορεί η φήμη ότι παρουσιάστηκαν ανάμεσά σας περιπτώσεις πορνείας, και μάλιστα τέτοιου είδους που δεν τη συναντάει κανείς ούτε στους ειδωλολάτρες, να συζεί δηλαδή κάποιος με τη μηριά του.

²Κι εσείς, αντί να λυπηθείτε βαθιά, ώστε αυτός που διέπραξε κάτι τέτοιο να απομακρυνθεί από την εκκλησία, είστε περήφανοι για τον εαυτό σας!

³Εγώ πάντως, απών σωματικά, παρών όμως πνευματικά και με την εξουσία που δίνει ο Κύριός μας Ιησούς, έχω ήδη καταδικάσει σαν να ήμουν παρών αυτόν που διέπραξε μια τέτοια ασχήμια.

⁴Αφού, λοιπόν, συγκεντρωθεί η εκκλησία, στην οποία θα μετέχω και εγώ πνευματικά, με τη δύναμη του Κυρίου μας Ιησού,

⁵να παραδοθεί ο άνθρωπος αυτός στο σατανά για το σωματικό του αφανισμό, έτσι ώστε να σωθεί το πνεύμα του την ημέρα του Κυρίου.

⁶Δεν είναι καλό να καυχιέστε για τον εαυτό σας. Δεν ξέρετε ότι λίγο προζύμι φουσκώνει όλο το ζυμάρι;

⁷Βγάλτε, λοιπόν, από ανάμεσά σας το παλιό προζύμι για να γίνετε καινούριο ζυμάρι –αφού πραγματικά είστε χωρίς το προζύμι της αμαρτίας. Γιατί η δική μας γιορτή του Πάσχα συνίσταται στο γεγονός ότι θυσιάστηκε για χάρη μας ο Χριστός.

⁸Ας γιορτάζουμε, λοιπόν, το Πάσχα όχι με ψωμί που περιέχει την παλιά ζύμη, τη ζύμη της αμαρτίας και της πονηρίας, αλλά με το άζυμο ψωμί της καθαρότητας και της αλήθειας.

⁹Σας έγραψα σε προηγούμενη επιστολή να μη συναναστρέφεστε ανθρώπους που έχουν ανήθικη διαγωγή.

¹⁰Βέβαια, δεν εννοούσα όλους γενικά τους έξω από την εκκλησία σας ανήθικους αυτού του κόσμου ή τους πλεονέκτες ή τους κλέφτες ή τους ειδωλολάτρες· γιατί τότε θα έπρεπε να εγκαταλείψετε τον κόσμο!

¹¹Μ' αυτό, λοιπόν, που σας έγραψα, εννοούσα να μη συναναστρέφεστε κάποιον που, ενώ ονομάζεται χριστιανός, είναι ανήθικος ή πλεονέκτης ή ειδωλολάτρης ή υβριστής ή μέθυσος ή άρπαγας. Με τέτοιου είδους άνθρωπο πρέπει να αποφεύγετε ακόμα και το κοινό φαγητό.

¹²⁻¹³Φυσικά, δεν είναι δικό μου έργο να κρίνω εγώ κι αυτούς που είναι έξω από την εκκλησία. Ο Θεός θα τους κρίνει. Αλλά αυτούς που είναι μέσα στην

εκκλησία εσείς δεν πρέπει να τους κρίνετε; Η Γραφή λέει: Διώξτε τον κακό από ανάμεσά σας.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄ 6

Προσφυγή σε ειδωλολατρικά δικαστήρια

¹Όταν κάποιος έχει μια διαφορά μ' έναν άλλο χριστιανό, πώς τολμάει να καταφεύγει στην κρίση των άδικων ειδωλολατρών δικαστών και όχι στην κρίση των μελών της εκκλησίας;

²Δεν ξέρετε ότι αυτοί που αποτελούν το λαό του Θεού θα κρίνουν τελικά τον κόσμο; Κι αφού από σας θα γίνει η τελική κρίση του κόσμου, είστε ανίκανοι να κρίνετε μικροδιαφορές μεταξύ σας;

³Δεν ξέρετε ότι εμείς θα κρίνουμε ακόμα και αγγελικά πνεύματα; Και να μην μπορούμε να κρίνουμε ζητήματα της καθημερινής ζωής;

⁴Όταν λοιπόν έχετε να κρίνετε τέτοια ζητήματα, να ορίζετε δικαστές μέσα από την εκκλησία έστω και τους πιο περιφρονημένους.

⁵Αυτό σας το λέω για να ντραπείτε! Εκεί φτάσατε, να μη βρίσκεται ένας άνθρωπος γνωστικός ανάμεσά σας που να μπορέσει να λύσει μια διαφορά ανάμεσα σε αδερφούς,

⁶αλλά χριστιανός σέρνει χριστιανό στα δικαστήρια, και μάλιστα σε δικαστήρια απίστων;

⁷Και μόνο το γεγονός ότι έχετε δίκες μεταξύ σας αποτελεί ήδη πλήρη αποτυχία σας. Γιατί δεν προτιμάτε να είστε οι αδικημένοι; Γιατί δεν προτιμάτε να ζημιώνεστε;

⁸Αντίθετα, εσείς αδικείτε και ζημιώνετε άλλους, και μάλιστα αδερφούς;

⁹Η μήπως δεν ξέρετε ότι άνθρωποι άδικοι δε θα έχουν θέση στη βασιλεία του Θεού; Μην έχετε αυταπάτες· στη βασιλεία του Θεού δε θα έχουν θέση ούτε πόρνοι ούτε ειδωλολάτρες ούτε μοιχοί ούτε θηλυπρεπείς ούτε αρσενοκοίτες

¹⁰ούτε πλεονέκτες ούτε κλέφτες ούτε μέθυσοι ούτε υβριστές ούτε άρπαγες.

11Και τέτοιοι ήσασταν κάποτε μερικοί· αλλά με τη δύναμη του Κυρίου μας Ιησού και με την ενέργεια του Πνεύματος του Θεού καθαριστήκατε από την αμαρτία, γίνατε λαός του Θεού και σωθήκατε από την επερχόμενη οργή του Θεού.

Ο Θεός δοξάζεται με το πνεύμα και με το σώμα μας

12Μερικοί μεταξύ σας λένε: «Όλα μου επιτρέπονται». Σωστά· όλα όμως δεν είναι προς το συμφέρον. Όλα μου επιτρέπονται, εγώ όμως δε θα αφήσω τίποτε να με κυριέψει.

13Λένε επίσης: «Οι τροφές προορίζονται για την κοιλιά και η κοιλιά είναι καμωμένη για τις τροφές»· ο Θεός όμως θα τα αχρηστέψει και το ένα και το άλλο. Το σώμα δεν έγινε για να πορνεύουμε, αλλά για να δοξάζουμε τον Κύριο, και ο Κύριος θα δοξάσει το σώμα.

14Και ο Θεός που ανέστησε τον Κύριο, με τη δύναμή του θα αναστήσει κι εμάς.

15Δεν ξέρετε ότι τα σώματά σας είναι μέλη του σώματος του Χριστού; Μπορώ, λοιπόν, να πάρω κάτι που είναι μέλος του σώματος του Χριστού και να το κάνω μέλος του σώματος μιας πόρνης; Ποτέ τέτοιο πράγμα!

16Ή μήπως δεν ξέρετε ότι αυτός που ενώνεται με μια πόρνη γίνεται ένα σώμα μαζί της; Γιατί, καθώς λέει η Γραφή, οι δύο θα γίνουν ένα σώμα.

17Όποιος όμως ενώνεται με τον Κύριο, γίνεται ένα πνεύμα μαζί του.

18Μακριά λοιπόν από την πορνεία! Κάθε άλλο αμάρτημα που μπορεί να διαπράξει κανείς βρίσκεται έξω από το σώμα του· αυτός όμως που πορνεύει βεβηλώνει το ίδιο του το σώμα.

19Ή μήπως δεν ξέρετε ότι το σώμα σας είναι ναός του Αγίου Πνεύματος που σας το χάρισε ο Θεός και βρίσκεται μέσα σας; Δεν ανήκετε στον εαυτό σας·

20σας αγόρασε ο Θεός πληρώνοντας το τίμημα. Το Θεό λοιπόν να δοξάζετε με το σώμα σας και με το πνεύμα σας, που ανήκουν σ' εκείνον.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' 7

Γάμος και αποχή από το γάμο

- ¹Έρχομαι τώρα σ' αυτά που μου γράψατε. Καλό είναι για τον άντρα να μη συνάπτει σχέσεις με γυναίκα.
- ²Αλλά για ν' αποφεύγεται η πορνεία, κάθε άντρας πρέπει να έχει τη δική του γυναίκα, και κάθε γυναίκα πρέπει να έχει το δικό της άντρα.
- ³Στη γυναίκα του πρέπει ν' αποδίδει ο άντρας το συζυγικό του χρέος· το ίδιο και η γυναίκα στον άντρα της.
- ⁴Η γυναίκα δεν εξουσιάζει το σώμα της η ίδια, αλλά ο άντρας της· παρόμοια και ο άντρας δεν εξουσιάζει το σώμα του ο ίδιος, αλλά η γυναίκα του.
- ⁵Μη στερείτε ο ένας τον άλλο, παρά μόνο πρόσκαιρα και έπειτα από κοινή συμφωνία για να αφοσιωθείτε στη νηστεία και στην προσευχή. Μετά όμως πρέπει πάλι να σμίγεται για να μην πέφτετε στους πειρασμούς του σατανά εξαιτίας της αδυναμίας σας.
- ⁶Αυτά που λέω δεν είναι δεσμευτικά, γιατί δε θέλω να σας επιβάλω κάτι.
- ⁷Φυσικά, θα προτιμούσα όλοι οι άνθρωποι να είναι όπως εγώ. Ο καθένας όμως έχει το δικό του χάρισμα από το Θεό, ο ένας έτσι, ο άλλος αλλιώς.
- ⁸Στους ανύπαντρους και στις χήρες, συνιστώ: Καλό γι' αυτούς είναι να μείνουν όπως εγώ.
- ⁹Αν όμως δεν μπορούν να μείνουν εγκρατείς, ας παντρευτούν. Είναι καλύτερα να παντρεύεται κανείς παρά να φλέγεται από την επιθυμία.
- ¹⁰Στους εγγάμους όμως δίνω εντολή, όχι εγώ αλλά ο Κύριος: Η γυναίκα να μη χωρίζει από τον άντρα της.
- ¹¹Κι αν χωρίσει, να μην ξαναπαντρευτεί, ή να συμφιλιωθεί με τον άντρα της. Και ο άντρας να μη διώχνει τη γυναίκα του.
- ¹²Για τις άλλες περιπτώσεις, να τι έχω να πω, εγώ αυτή τη φορά και όχι ο Κύριος: Αν ένας αδερφός έχει σύζυγο μη χριστιανή, και αυτή συγκατατίθεται να μένει μαζί του, να μην τη χωρίσει·

¹³Κι αν μια γυναίκα έχει σύζυγο μη χριστιανό, που συγκατατίθεται να μένει μαζί της, να μην τον χωρίσει.

¹⁴Γιατί ο μη χριστιανός άντρας, χάρη στην ένωση με τη γυναίκα του, μπήκε στο χώρο του Θεού· και η μη χριστιανή γυναίκα μπήκε στο χώρο του Θεού χάρη στην ένωση με το χριστιανό. Αλλιώςτικά, τα παιδιά σας θα ήταν ακάθαρτα, όπως τα παιδιά των ειδωλολατρών, ενώ τώρα έχουν μπει κι αυτά στο χώρο του Θεού.

¹⁵Σε περίπτωση όμως που ο μη χριστιανός θέλει να χωρίσει, ας χωρίσει. Σε τέτοια θέματα δε δεσμεύεται ο χριστιανός ή η χριστιανή. Ο Θεός μάς έχει καλέσει για να ζούμε ειρηνικά.

¹⁶Πού ξέρεις εσύ, γυναίκα; Ίσως σώσεις τον άντρα σου. Ή, πού ξέρεις εσύ, άντρα; Ίσως σώσεις τη γυναίκα σου.

¹⁷Πάντως, ο καθένας ας κανονίζει την πορεία του σύμφωνα με το χάρισμα που του έδωσε ο Θεός και σύμφωνα με την κατάσταση στην οποία ήταν όταν τον κάλεσε ο Κύριος. Αυτή την εντολή δίνω σε όλες τις εκκλησίες.

¹⁸Αν κάποιος ήταν περιτμημένος όταν δέχτηκε την κλήση του Θεού, δε χρειάζεται να εγχειριστεί για να καλύψει την περιτομή του. Αν κάποιος ήταν απερίτμητος όταν δέχτηκε την κλήση του Θεού, δε χρειάζεται να περιτμηθεί.

¹⁹Ούτε το να κάνει κανείς περιτομή ούτε το να μην κάνει έχει καμιά σημασία, αλλά η τήρηση των εντολών του Θεού.

²⁰Ας μένει ο καθένας στην κατάσταση που ήταν, όταν δέχτηκε την κλήση του Θεού.

²¹Ήσουν δούλος όταν σε κάλεσε; Μη νοιάζεσαι γι' αυτό. Κι αν ακόμα έχεις τη δυνατότητα να γίνεις ελεύθερος, προτίμησε μάλλον αυτό που είσαι.

²²Γιατί, όποιος δέχτηκε την κλήση του Κυρίου όντας δούλος, απελευθερώθηκε από τον Κύριο· παρόμοια, κι αυτός που όντας ελεύθερος δέχτηκε την κλήση του Κυρίου, γίνεται δούλος του Χριστού.

²³Έχει καταβληθεί το αντίτιμο για την απελευθέρωσή σας. Γι' αυτό μην υποδουλώνεστε σε ανθρώπους.

²⁴Αδερφοί, στη θέση που βρισκόταν ο καθένας όταν δέχτηκε την κλήση, σ' αυτήν ας μένει ενώπιον του Θεού.

Άγαμοι και χήρες

²⁵Σχετικά με τους αγάμους, δεν έχω ειδική εντολή από τον Κύριο, αλλά εκφράζω τη γνώμη μου, αφού με τη χάρη του Κυρίου είμαι αξιόπιστος.

²⁶Νομίζω, λοιπόν, πως για τους σημερινούς δύσκολους καιρούς είναι καλό τούτο, δηλαδή να μην αλλάζει ο άνθρωπος την κατάσταση στην οποία βρίσκεται.

²⁷Είσαι παντρεμένος; Μη ζητάς διάλυση του γάμου. Είσαι ελεύθερος από γυναίκα; Μη αναζητάς σύζυγο.

²⁸Αλλά κι αν παντρευτείς, δεν αμάρτησες. Κι αν η παρθένος παντρευτεί, δεν αμάρτησε. Αλλά όσοι παντρεύονται μπαίνουν σε βάσανα, κι εγώ θέλω να σας γλιτώσω απ' αυτά.

²⁹Τούτο σας λέω, αδερφοί μου: Ο καιρός που απομένει είναι πολύ λίγος, έτσι ώστε όσοι έχουν σύζυγο ας ζουν σαν να μην έχουν,

³⁰όσοι περνούν θλίψεις σαν να μη θλίβονται, όσοι δοκιμάζουν χαρές σαν να μη χαίρονται, όσοι αγοράζουν σαν να μην κατέχουν τα αγορασμένα,

³¹κι όσοι ασχολούνται με τα αγαθά αυτού του κόσμου, σαν να μην ασχολούνται καθόλου μ' αυτά· γιατί η σημερινή μορφή αυτού εδώ του κόσμου δε θα διαρκέσει πολύ.

³²Κι εγώ θέλω να είστε ελεύθεροι από φροντίδες. Ο άγαμος φροντίζει μόνο ό, τι αφορά το έργο του Κυρίου, πώς θα αρέσει στον Κύριο·

³³ενώ αυτός που έχει παντρευτεί φροντίζει για τα πράγματα του κόσμου, πώς θα ευχαριστήσει τη γυναίκα του.

³⁴Διαφέρουν στις φροντίδες τους η παντρεμένη από την ανύπαντρη γυναίκα. Η ανύπαντρη νοιάζεται μόνο για ό, τι αφορά τον Κύριο, να του είναι

αφιερωμένη ολοκληρωτικά, και με το σώμα και με το πνεύμα· ενώ η παντρεμένη νοιάζεται για κοσμικά πράγματα, πώς θα ευχαριστήσει τον άντρα της.

³⁵Αυτά τα λέω για το δικό σας συμφέρον, όχι για να σας βάλω θηλιά στο λαιμό, αλλά για να κατευθύνετε τη ζωή σας χωρίς περισπασμούς προς εκείνο που ταιριάζει και είναι αρεστό στον Κύριο.

³⁶Αν όμως κάποιος καταλάβει ότι θα συμπεριφερθεί άσχημα προς την παρθένο που ζει μαζί του, και έτσι σίγουρα θα συμβεί, αν έχει έντονες ορμές, ας κάνει ό, τι επιθυμεί, δεν αμαρτάνει· ας παντρευτούν.

³⁷Αντίθετα, αυτός που η καρδιά του είναι αμετακίνητη, και νιώθει πως δεν έχει ανάγκη, αλλά είναι ικανός να εξουσιάζει τις επιθυμίες του, και έχει πάρει από βαθιά μέσα του την απόφαση να τηρήσει άθικτη την παρθένο που ζει μαζί του, κάνει καλά.

³⁸Έτσι, και αυτός που προχωρεί σε γάμο κάνει καλά, και αυτός που δεν προχωρεί κάνει ακόμα καλύτερα.

³⁹Σύμφωνα με το νόμο, μια γυναίκα είναι δεμένη με τον άντρα της ενόσω αυτός ζει· αν ο άντρας πεθάνει, είναι ελεύθερη να παντρευτεί όποιον θέλει, μόνο σύμφωνα με το θέλημα του Θεού.

⁴⁰Πάντως ευτυχέστερη είναι αν μείνει έτσι, κατά τη γνώμη μου βέβαια· νομίζω, όμως, πως έχω κι εγώ Πνεύμα Θεού.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄ 8

Σχέση γνώσης και αγάπης: ο αδερφός μας είναι το κριτήριο

¹Σχετικά με τα κρέατα των ειδωλολατρικών θυσιών, είναι αλήθεια πως «όλοι έχουμε τη σωστή γνώση», όπως λέτε.

²Αλλά αυτή η γνώση φουσκώνει τον άνθρωπο με υπεροψία απέναντι στους άλλους, ενώ η αγάπη οικοδομεί. Όταν κάποιος επικαλείται τη γνώση του, νομίζοντας πως αυτός ξέρει σωστά κάτι, δείχνει πως αυτό δεν το 'μαθε ακόμα τόσο καλά όσο πρέπει·

³Όταν όμως κάποιος αγαπάει το Θεό, αυτόν ο Θεός τον έχει γνωρίσει και αυτός έχει τη σωστή γνώση.

⁴Σχετικά, λοιπόν, με το ζήτημα αν πρέπει να τρώμε ειδωλόθυτα, ξέρουμε ότι τα είδωλα δεν αντιπροσωπεύουν τίποτα μέσα στον κόσμο, κι ότι δεν υπάρχει άλλος Θεός παρά μόνο ένας.

⁵Γιατί κι αν πράγματι υπάρχουν δυνάμεις, είτε στον ουρανό είτε πάνω στη γη, που ονομάζονται από άλλους θεοί –και πραγματικά οι θεοί αυτοί είναι πολλοί και οι κύριοι είναι πολλοί–

⁶για μας όμως δεν υπάρχει παρά ένας Θεός, ο Πατέρας, που είναι ο δημιουργός των πάντων και ο σκοπός της υπάρξεώς μας· και ένας Κύριος, ο Ιησούς Χριστός, μέσω του οποίου δημιουργήθηκαν τα πάντα και δόθηκε σ' εμάς η νέα ζωή.

⁷Ωστόσο δεν έχουν όλοι τη σωστή γνώση· μερικοί μάλιστα, που δεν έχουν ακόμα αποβάλει τη συνήθεια της ειδωλολατρίας, τρώνε τα ειδωλόθυτα σαν να ήταν κάτι ιερό, και η συνείδησή τους που είναι αδύνατη, τους κάνει να νιώθουν μολυσμένοι.

⁸Σωστά, δεν είναι οι τροφές που θα καθορίσουν τη θέση μας απέναντι στο Θεό· ούτε αν δε φάμε κάποια απ' αυτές χάνουμε κάτι ούτε αν φάμε αποκτάμε κάτι παραπάνω.

⁹Προσέξτε όμως, μήπως το ελεύθερο αυτό δικαίωμά σας γίνει αιτία να σκοντάψουν και να πέσουν εκείνοι που η πίστη τους είναι αδύνατη.

¹⁰Πράγματι, αν κάποιος, απ' αυτούς δει εσένα, που έχεις τη «γνώση», να κάθεται στο τραπέζι ενός ειδωλολατρικού ναού, η συνείδησή του, αφού αυτός είναι αδύνατος, δε θα παρασυρθεί από το παράδειγμά σου και δε θα παρακινηθεί να τρώει τα ειδωλόθυτα;

¹¹Έτσι, η δική σου «γνώση» θα προκαλέσει το χαμό αυτού του αδύνατου, του αδερφού μας, για τον οποίον ο Χριστός έδωσε τη ζωή του.

¹²Αμαρτάνοντας όμως μ' αυτό τον τρόπο απέναντι στους αδερφούς και πληγώνοντας τη συνείδησή τους που είναι αδύνατη, αμαρτάνετε απέναντι στον ίδιο το Χριστό.

¹³Γι' αυτό, αν κάποια τροφή μπορεί να γίνεται αιτία να σκοντάφτει και να πέφτει ο αδερφός μου, εγώ δεν θα βάλω ποτέ κρέας στο στόμα μου, για να μη γίνω αιτία να πέσει ο αδερφός μου.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' 9

Η ελευθερία του Παύλου: παραίτηση από δικαιώματα

¹Πάρτε παράδειγμα εμένα. Δεν είμαι απόστολος; δεν είμαι ελεύθερος; δεν είδα αναστημένο τον Ιησού, τον Κύριό μας; δεν είστε εσείς ο καρπός του κόπου μου στην υπηρεσία του Κυρίου;

²Κι αν ακόμα άλλοι αρνούνται να με αναγνωρίσουν ως απόστολο, για σας οπωσδήποτε είμαι· γιατί η ίδια η ύπαρξη της εκκλησίας σας είναι η απόδειξη πως είμαι απόστολος.

³Να πώς απολογούμαι σ' αυτούς που αμφισβητούν και συζητούν την αυθεντία μου ως αποστόλου:

⁴Δεν έχω τάχα δικαίωμα να συντηρούμαι με δαπάνη της εκκλησίας που υπηρετώ;

⁵Μήπως δεν έχω δικαίωμα να έχω μαζί στα ταξίδια μου αδερφή χριστιανή ως σύζυγο, όπως κάνουν και οι άλλοι απόστολοι και τα αδέρφια του Κυρίου και ο Κηφάς;

⁶Η μήπως είμαστε οι μόνοι, εγώ κι ο Βαρνάβας, που δεν έχουμε δικαίωμα συντηρήσεως, αλλά πρέπει να ζούμε με την εργασία μας;

⁷Ποιος πάει ποτέ στρατιώτης στον πόλεμο με δικά του έξοδα; ποιος φυτεύει αμπέλι και δεν τρώει από τον καρπό του; ή ποιος βόσκει πρόβατα και δεν τρώει από το γάλα του κοπαδιού;

⁸Μήπως αυτά που λέω είναι σύμφωνα μόνο με την ανθρώπινη καθημερινή πείρα; Κι ο νόμος δε λέει τα ίδια;

- ⁹Πράγματι, στο Μωσαϊκό νόμο είναι γραμμένο: Μη βάλεις φίμωτρο στο βόδι που αλωνίζει. Μήπως για τα βόδια νοιάζεται ο Θεός;
- ¹⁰Μήπως αυτά που λέει αναφέρονται πραγματικά σ' εμάς; Ασφαλώς αυτά γράφτηκαν για μας. Αυτός που οργώνει κι αυτός που αλωνίζει πρέπει να κάνουν τη δουλειά τους με την ελπίδα της συμμετοχής στη συγκομιδή.
- ¹¹Εμείς σπείραμε ανάμεσά σας πνευματικό σπόρο· σας φαίνεται πάρα πολύ αν θερίσουμε από σας τα υλικά, που είναι αναγκαία για τη συντήρησή μας;
- ¹²Αν άλλοι κάνουν χρήση αυτού του δικαιώματος απέναντί σας, δε θα ταίριαζε να το κάνουμε περισσότερο εμείς; Εμείς όμως δεν κάναμε χρήση του δικαιώματος αυτού, αλλά υπομένουμε κάθε στέρηση, για να μη δημιουργήσουμε κανένα εμπόδιο στη διάδοση του ευαγγελίου του Χριστού.
- ¹³Δεν ξέρετε ότι αυτοί που ιερουργούν στους ναούς, ζουν από τα έσοδα του ναού, και ότι αυτοί που προσφέρουν τις θυσίες παίρνουν το μερίδιό τους από τις θυσίες αυτές;
- ¹⁴Παρόμοια και ο Κύριος καθόρισε γι' αυτούς που κηρύττουν το ευαγγέλιο, να ζουν από το κήρυγμα του ευαγγελίου.
- ¹⁵Εγώ όμως δεν έκανα χρήση κανενός από αυτά τα δικαιώματα· ούτε και γράφω αυτά τα λόγια για να γίνει το ίδιο και σ' εμένα. Γιατί θα προτιμούσα να πεθάνω, παρά να αποδείξει κάποιος ότι το καύχημά μου είναι κούφια λόγια.
- ¹⁶Αν κηρύττω το ευαγγέλιο, αυτό δεν αποτελεί για μένα αιτία για καύχηση, αλλά μου επιβάλλεται ως ανάγκη. Αλίμονό μου αν δεν κηρύττω το ευαγγέλιο!
- ¹⁷Αν έκανα αυτό το έργο με δική μου πρωτοβουλία, θα έπαιρνα μισθό· αφού όμως δεν το κάνω με δική μου πρωτοβουλία, πρόκειται για κάτι που μου ανέθεσε ο Θεός.

- 18** Ποια λοιπόν είναι η αμοιβή μου; Να κηρύττω το ευαγγέλιο δωρεάν, χωρίς να κάνω χρήση του δικαιώματός μου να συντηρούμαι από το κήρυγμα του ευαγγελίου.
- 19** Είμαι ελεύθερος, χωρίς εξάρτηση από κανέναν· κι όμως έκανα τον εαυτό μου σκλάβο όλων για να κερδίσω όσο το δυνατό πιο πολλούς.
- 20** Ανάμεσα στους Ιουδαίους συμπεριφέρθηκα σαν Ιουδαίος για να τους κερδίσω για το Χριστό· κι ενώ εγώ ο ίδιος δεν είμαι πια κάτω από την εξουσία του νόμου, ανάμεσα σ' αυτούς που είναι συμπεριφέρθηκα σαν να ήμουν και εγώ, για να τους κερδίσω για το Χριστό.
- 21** Παρόμοια, όταν βρισκόμουν μ' αυτούς που αγνοούν το Μωσαϊκό νόμο, για να τους κερδίσω ζούσα κι εγώ σαν ξένος προς το νόμο, χωρίς αυτό να σημαίνει πως δεν υπακούω στο νόμο του Θεού, αφού είμαι δεμένος με το νόμο του Χριστού.
- 22** Με όσους έχουν αδύνατη πίστη, έγινα το ίδιο, για να κερδίσω τους αδύνατους στην πίστη. Για τους πάντες, έγινα τα πάντα, έτσι ώστε με κάθε τρόπο να σώσω μερικούς.
- 23** Όλα αυτά τα κάνω για το ευαγγέλιο, ώστε να μπορέσω και εγώ να συμμετάσχω στα αγαθά του.
- 24** Δεν ξέρετε ότι οι δρομείς στο στάδιο τρέχουν όλοι, ένας όμως παίρνει το βραβείο; Τρέχετε, λοιπόν, κι εσείς έτσι ώστε να κατακτήσετε το βραβείο.
- 25** Οι αθλητές που ετοιμάζονται για τον αγώνα, υποβάλλονται σε κάθε είδους αποχή· για να λάβουν, εκείνοι ένα στεφάνι που μαραίνεται, εμείς όμως ένα αμάραντο.
- 26** Εγώ, λοιπόν, έτσι τρέχω, με τα μάτια στυλωμένα στο τέρμα· έτσι πυγμαχώ, όχι σαν κάποιον που δίνει γροθιές στον αέρα.
- 27** Αλλά με σκληρές ασκήσεις ταλαιπωρώ το σώμα μου και το υποδουλώνω, από φόβο μήπως, ενώ θα έχω κηρύξει στους άλλους, εγώ ο ίδιος κριθώ ακατάλληλος.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄ 10

Προειδοποίηση για αποφυγή υποτροπής στην ειδωλολατρία

¹Δε θέλω, αδερφοί, να σας διαφεύγει τι συνέβη στους προπάτορές μας, που ακολουθούσαν το Μωυσή. Όλοι ήταν κάτω από την προστασία της νεφέλης και όλοι πέρασαν με ασφάλεια τη θάλασσα.

²Όλοι, μ' εμπιστοσύνη στο Μωυσή, πήραν το βάπτισμα της νεφέλης και της θάλασσας.

³Όλοι τους έφαγαν την ίδια θεόσταλη τροφή,

⁴και όλοι τους ήπιαν το ίδιο θεόσταλτο ποτό· γιατί έπιναν νερό από το θεϊκό βράχο που τους ακολουθούσε, κι αυτός ο βράχος ήταν ο ίδιος ο Χριστός.

⁵Παρ' όλα αυτά, οι πιο πολλοί απ' αυτούς δεν αποδείχτηκαν ευάρεστοι στο Θεό και πέθαναν στην έρημο.

⁶Λοιπόν, αυτά τα περιστατικά έγιναν για παραδειγματισμό μας, προειδοποίηση για να μην επιθυμούμε πράγματα κακά, όπως επιθύμησαν εκείνοι·

⁷ούτε να λατρεύετε τα είδωλα, όπως μερικοί απ' αυτούς. Καθώς λέει η Γραφή γι' αυτούς: Ο λαός κάθισε κάτω για φαγητό και για ποτό, κι ύστερα σηκώθηκαν για τον ειδωλολατρικό χορό.

⁸Ούτε να παραδίνουμε τον εαυτό μας στην πορνεία, όπως έκαναν μερικοί απ' αυτούς, κι έπεσαν νεκροί είκοσι τρεις χιλιάδες σε μια μέρα.

⁹Ούτε να προσπαθούμε να δοκιμάσουμε αν θα μας προστατέψει ο Χριστός, όπως έκαναν μερικοί απ' αυτούς, και θανατώθηκαν από τα φίδια που τους δάγκωσαν.

¹⁰Ούτε στις ταλαιπωρίες να γογγύζετε, όπως γόγγυζαν μερικοί απ' αυτούς, και θανατώθηκαν από τον εξολοθρευτή άγγελο.

¹¹Όλα αυτά τα κακά συνέβαιναν σ' εκείνους ως προεικονίσεις, και γράφτηκαν για να νουθετήσουν εμάς, που ζούμε σε μια εποχή κατά την οποία φτάνουν στο τέλος τους οι αιώνες και οι γενεές.

¹²Επομένως, όποιος νομίζει ότι στέκεται καλά στα πόδια του, καλύτερα ας προσέχει να μην πέσει.

¹³Οι πειρασμοί που αντιμετώπισατε ως τώρα δεν ήταν παρά στα ανθρώπινα μέτρα σας. Κι ο Θεός, που κρατάει τις υποσχέσεις του, δε θα επιτρέψει σε κανέναν πειρασμό να ξεπεράσει τις δυνάμεις σας· αλλά, όταν έρθει ο πειρασμός, θα δώσει μαζί και τη διέξοδο, ώστε να μπορέσετε να τον αντέξετε.

¹⁴Γι' αυτούς τους λόγους, αγαπητοί μου, φεύγετε μακριά από τη λατρεία των ειδώλων.

¹⁵Απευθύνομαι σε λογικούς ανθρώπους· κρίνετε μόνοι σας αυτό που σας λέω.

¹⁶Όταν πίνουμε το ποτήριο της ευχαριστίας, με το οποίο ευχαριστούμε το Θεό, δεν κοινωνούμε με το αίμα του Χριστού; Κι όταν κόβουμε και μοιράζουμε τον άρτο, τρώγοντάς τον δεν κοινωνούμε με το σώμα του Χριστού;

¹⁷Όπως ο άρτος είναι ένας, έτσι κι εμείς αποτελούμε ένα σώμα, αν και είμαστε πολλοί, γιατί όλοι τρώμε από τον ίδιο άρτο.

¹⁸Προσέξτε ποια είναι η θρησκευτική πράξη στους Ισραηλίτες: Όσοι τρώνε αυτά που προσφέρονται στις θυσίες δεν έρχονται σε κοινωνία με το Θεό του θυσιαστηρίου;

¹⁹Τι θέλω να πω μ' αυτό; Ότι το κρέας που προσφέρθηκε στα είδωλα αντιπροσωπεύει κάτι; ή ότι ένα είδωλο έχει κάποια οντότητα; Όχι!

²⁰Αλλά θέλω να πω πως ό, τι θυσιάζουν οι εθνικοί στα ιερά, τα προσφέρουν στα δαιμόνια και όχι στον αληθινό Θεό· και φυσικά δεν επιθυμώ για σας να έρχεστε σε κοινωνία με τα πονηρά πνεύματα.

²¹Δεν μπορείτε να πίνετε και από το ποτήριο του Κυρίου και από το ποτήριο των πονηρών πνευμάτων· δεν μπορείτε να παίρνετε μέρος στο τραπέζι του Κυρίου και στο τραπέζι των πονηρών πνευμάτων.

²²Μήπως, όπως λέει η Γραφή, θέλουμε να προκαλέσουμε τη ζηλοτυπία του Κυρίου; Νομίζουμε πως είμαστε πιο δυνατοί απ' αυτόν;

Η ειδωλολατρική κοινωνία και η ελευθερία του χριστιανού

²³«Όλα επιτρέπονται», λένε μερικοί. Ναι, αλλά όλα δε συντελούν στο καλύτερο. «Όλα επιτρέπονται», δεν οικοδομούν όμως όλα.

²⁴Δεν πρέπει κανείς να επιδιώκει ό, τι βολεύει τον ίδιο, αλλά ό, τι βοηθάει τον άλλο.

²⁵Τρώτε ό, τι πουλιέται στην αγορά των κρεάτων, χωρίς να ρωτάτε για την προέλευσή τους, ώστε να μη δημιουργείτε πρόβλημα συνειδήσεως·

²⁶γιατί, σύμφωνα με τη Γραφή, στον Κύριο ανήκει η γη και καθετί πάνω σ' αυτήν.

²⁷Όταν κάποιος μη χριστιανός σάς καλεί σε γεύμα και θέλετε να πάτε, ό, τι σας παραθέτουν στο γεύμα να το τρώτε χωρίς να εξετάζετε και να δημιουργείτε πρόβλημα συνειδήσεως.

²⁸Αν όμως κάποιος στο τραπέζι σάς πει: «Αυτό το κρέας προέρχεται από θυσία στα είδωλα», μην το τρώτε, για χάρη εκείνου που σας έδωσε την πληροφορία και για χάρη της συνειδήσεως· αν και στον Κύριο ανήκει η γη και καθετί πάνω σ' αυτήν.

²⁹Κι όταν μιλάω για συνείδηση, δεν εννοώ τη δική σου αλλά τη συνείδηση του άλλου. «Αλλά γιατί», θα ρωτήσει κάποιος, «η δική μου ελευθερία συμπεριφοράς πρέπει να ρυθμίζεται ανάλογα με τη συνείδηση του άλλου;

³⁰Αν εγώ με τη χάρη του Θεού μπορώ να τρώω ό, τι θέλω, γιατί με κακολογούν σαν αμαρτωλό, αφού γι' αυτό που τρώω ευχαριστώ το Θεό; »

³¹Βέβαια, είτε τρώτε είτε πίνετε είτε ο, τιδήποτε άλλο πράττετε, πρέπει όλα να τα κάνετε για τη δόξα του Θεού.

³²Αλλά, να ζείτε έτσι που να μη σκανδαλίζονται από τη διαγωγή σας ούτε οι Ιουδαίοι ούτε οι εθνικοί ούτε η εκκλησία του Θεού.

³³Κάνετε όπως κι εγώ: Προσπαθώ να δημιουργώ επικοινωνία με όλους σε όλα τα πράγματα, επιδιώκοντας αυτό που συμφέρει όχι εμένα αλλά τους πολλούς, ώστε τελικά να σωθούν.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' 11

¹Μιμηθείτε εμένα, όπως κι εγώ μιμούμαι το Χριστό.

Οι γυναίκες στη λατρεία

²Είστε αξιέπαινοι, αδερφοί, γιατί σε όλα με θυμάστε και διατηρείτε πιστά τις παραδόσεις όπως σας τις παρέδωσα.

³Θέλω όμως επίσης να ξέρετε ότι η κεφαλή του κάθε άντρα είναι ο Χριστός, κεφαλή της γυναίκας είναι ο άντρας και κεφαλή του Χριστού είναι ο Θεός.

⁴Οι άντρες, όταν προσεύχονται ή προφητεύουν με κάλυμμα στο κεφάλι, ντροπιάζουν το Χριστό.

⁵Και κάθε γυναίκα που προσεύχεται ή προφητεύει χωρίς κάλυμμα στο κεφάλι, ντροπιάζει τον άντρα της, γιατί δε διαφέρει σε τίποτα από τη γυναίκα που έχει το κεφάλι της ξυρισμένο.

⁶Αν μια γυναίκα δεν βάζει κάλυμμα στο κεφάλι της, τότε ας κουρευτεί κιόλας. Εφόσον όμως το κούρεμα ή το ξύρισμα της κεφαλής είναι ντροπή για τη γυναίκα, τότε ας φοράει κάλυμμα στο κεφάλι της.

⁷Ο άντρας δεν είναι υποχρεωμένος να σκεπάζει το κεφάλι του, γιατί είναι εικόνα και δόξα του Θεού, ενώ η γυναίκα είναι δόξα του άντρα.

⁸Δε δημιουργήθηκε ο άντρας από τη γυναίκα, αλλά η γυναίκα από τον άντρα.

⁹Ούτε πλάστηκε ο άντρας για χάρη της γυναίκας, αλλά η γυναίκα για χάρη του άντρα.

¹⁰Γι' αυτό, εξαιτίας των αγγέλων, η γυναίκα πρέπει να έχει στο κεφάλι της ένα σύμβολο της εξουσίας του άντρα της.

¹¹Μέσα στην οικονομία του Κυρίου όμως, ούτε ο άντρας νοείται ανεξάρτητα από τη γυναίκα ούτε η γυναίκα ανεξάρτητα από τον άντρα.

¹²Γιατί όπως η πρώτη γυναίκα έγινε από τον πρώτο άντρα, έτσι κι ο άντρας γεννιέται από τη γυναίκα, και τα πάντα προέρχονται από το Θεό που τα δημιούργησε.

¹³Κρίνετε και μόνοι σας: ταιριάζει στη γυναίκα να προσεύχεται στο Θεό με ακάλυπτο κεφάλι;

¹⁴Η ίδια η φύση μάς διδάσκει πως είναι ντροπή για τον άντρα να έχει μακριά μαλλιά,

¹⁵ενώ για τη γυναίκα είναι τιμή τα μακριά μαλλιά. Γιατί τα μαλλιά της έχουν δοθεί αντί για κάλυμμα.

¹⁶Σε περίπτωση όμως που κάποιοι από αντιδικία νομίζουν σωστό κάτι άλλο, ας μάθουν πως ούτε εγώ ούτε οι εκκλησίες του Θεού ξέρουν άλλη τάξη στη λατρεία.

Το Δείπνο του Κυρίου

(Μτ 26,26-29· Μκ 14,22-25· Λκ 22,14-20)

¹⁷Σχετικά με το θέμα στο οποίο αφορούν οι παρακάτω παραγγελίες μου, δεν μπορώ να σας επαινέσω. Οι συνάξεις σας γίνονται πιο πολύ για ζημιά σας παρά για το καλό σας.

¹⁸Πρώτα πρώτα, έμαθα πως όταν έχετε σύναξη παρουσιάζονται ανάμεσά σας διαιρέσεις. Και μερικά από αυτά που άκουσα τα πιστεύω.

¹⁹Βέβαια, είναι ανάγκη να παρουσιάζονται και διαιρέσεις μεταξύ σας, για να φαίνονται ανάμεσά σας αυτοί που πιστεύουν ειλικρινά.

²⁰Ακούω, λοιπόν, πως όταν συναθροίζεστε δεν τελείτε σωστά το δείπνο του Κυρίου.

²¹Γιατί, ο καθένας βιάζεται να φάει το δείπνο που έχει φέρει μαζί του, και έτσι άλλοι μένουν νηστικοί ενώ άλλοι μεθάνε.

²²Δεν έχετε τα σπίτια σας για να τρώτε εκεί και να πίνετε; Ή καταφρονείτε την εκκλησία του Θεού, και κάνετε να νιώθουν ντροπή αυτοί που δεν έχουν τι να φάνε; Τι να σας πω; να σας επαινέσω γι' αυτό; όχι, δε σας επαινώ.

²³Εγώ αυτό παρέλαβα από τον ίδιο τον Κύριο, κι αυτό σας παρέδωσα: Ο Κύριος Ιησούς, τη νύχτα που ήταν να παραδοθεί στους σταυρωτές του, πήρε ψωμί, και, αφού έκανε ευχαριστήρια προσευχή, το τεμάχισε και είπε:

²⁴«Λάβετε και φάγετε· αυτό είναι το σώμα μου, που τεμαχίζεται για χάρη σας. Αυτό να κάνετε στην ανάμνησή μου».

²⁵Παρόμοια, όταν τέλειωσε το δείπνο, πήρε το ποτήρι και είπε: «Αυτό το ποτήρι είναι η νέα διαθήκη που επικυρώνεται με το αίμα μου. Όποτε πίνετε απ' αυτό το ποτήρι, να το κάνετε στην ανάμνησή μου».

²⁶Γιατί ωσότου να έρθει ο Κύριος, πάντοτε, όποτε τρώτε αυτό το ψωμί και πίνετε αυτό το ποτήρι, διακηρύττετε το θάνατο του Κυρίου.

²⁷Όποιος, λοιπόν, τρώει τον άρτο και πίνει το ποτήρι του Κυρίου με τρόπο ανάξιο, γίνεται ένοχος αμαρτήματος απέναντι στο σώμα και στο αίμα του Κυρίου.

²⁸Γι' αυτό πρέπει να εξετάζει κανείς προσεκτικά τον εαυτό του, και τότε να τρώει από τον άρτο και να πίνει από το ποτήρι.

²⁹Γιατί όποιος τρώει τον άρτο και πίνει τον οίνο με τρόπο ανάξιο, χωρίς να αναγνωρίζει σ' αυτά το σώμα του Κυρίου, αυτό που τρώει κι αυτό που πίνει φέρνουν πάνω του καταδίκη.

³⁰Έτσι εξηγείται γιατί έχετε ανάμεσά σας πολλούς ελαφρά και βαριά αρρώστους, καθώς και αρκετούς θανάτους.

³¹Αν αρχίζαμε με την εξέταση του εαυτού μας, δε θα επισύραμε την τιμωρία του Θεού.

³²Αλλά, όταν ο Κύριος μας τιμωρεί, μας διαπαιδαγωγεί, έτσι ώστε να μην υποστούμε την τελική καταδίκη μαζί με τον κόσμο.

³³Λοιπόν, αδερφοί μου, όταν συναθροίζεστε για το δείπνο του Κυρίου, να περιμένετε ο ένας τον άλλο.

³⁴Αν κάποιος είναι πεινασμένος, ας τρώει στο σπίτι του, έτσι ώστε η σύναξη να μην επισύρει την τιμωρία του Θεού. Ό, τι άλλο μένει, θα το ρυθμίσω όταν σας επισκεφθώ.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' 12

Τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος

- ¹Έρχομαι τώρα στα χαρίσματα που χορηγεί το Άγιο Πνεύμα. Δε θέλω, αδελφοί μου, να έχετε άγνοια σε τέτοια θέματα.
- ²Ξέρετε πως, όταν ακόμη ήσασταν ειδωλολάτρες, τα άφωνα είδωλα σας τραβούσαν σαν να σας έσπρωχνε σ' αυτά μια μυστηριώδης δύναμη.
- ³Γι' αυτό θέλω να καταλάβετε πως όποιος μιλάει φωτισμένος από το Πνεύμα του Θεού ποτέ δε λέει: «καταραμένος να είναι ο Ιησούς» και κανείς εξάλλου δεν μπορεί να πει: «ο Ιησούς είναι ο Κύριος», παρά μόνο με τη φώτιση του Αγίου Πνεύματος.
- ⁴Υπάρχουν διάφορα είδη χαρισμάτων, αλλά είναι ένα και το ίδιο Πνεύμα που τα χορηγεί·
- ⁵υπάρχουν διάφορα είδη διακονιών, αλλά η ανάθεσή τους προέρχεται από ένα και τον ίδιο Κύριο·
- ⁶και υπάρχουν διάφορα είδη δραστηριοτήτων, αλλά είναι ο ίδιος Θεός που τις θέτει σε ενέργεια όλες σε όλους.
- ⁷Στον καθένα δωρίζεται η φανέρωση του Αγίου Πνεύματος για το συμφέρον όλων.
- ⁸Στον ένα το Πνεύμα δίνει το χάρισμα να μιλάει με θεία σοφία, σ' έναν άλλο το ίδιο Πνεύμα δίνει το χάρισμα να μιλάει με θεία γνώση.
- ⁹Σε άλλον το ίδιο Πνεύμα δίνει ξεχωριστή δύναμη πίστεως, σε άλλον το ίδιο αυτό Πνεύμα δίνει τη δύναμη της θεραπείας ασθενειών.
- ¹⁰Σε άλλον το Πνεύμα δίνει τη δύναμη να κάνει θαύματα, σ' έναν άλλο, το δώρο να μεταβιβάζει μηνύματα από το Θεό. Σε άλλον, το δώρο να διακρίνει τα ψεύτικα πνεύματα από το αληθινό Πνεύμα, σε άλλον τη δυνατότητα να λαλεί διάφορα είδη γλωσσών, και σε άλλον την ικανότητα να εξηγεί αυτές τις γλώσσες.
- ¹¹Και όλα αυτά είναι ενέργειες ενός και του αυτού Πνεύματος, που χορηγεί τα χαρίσματα όπως αυτό θέλει στον καθένα χωριστά.

Ένα σώμα με πολλά μέλη

- ¹²Ο Χριστός μοιάζει με το σώμα, που ενώ είναι ένα, έχει πολλά μέλη· και όλα τα μέλη του ενός σώματος, αν και είναι πολλά, αποτελούν ένα σώμα.
- ¹³Κι εμείς όλοι, είτε Ιουδαίοι είτε μη Ιουδαίοι, είτε δούλοι είτε ελεύθεροι, γίναμε με το βάπτισμα δια του ενός Πνεύματος ένα σώμα, και όλοι ποτιστήκαμε από ένα και το αυτό Πνεύμα.
- ¹⁴Γιατί, βέβαια, το σώμα δεν αποτελείται από ένα μέλος αλλά από πολλά.
- ¹⁵Αν έλεγε το πόδι: «Εγώ δεν είμαι χέρι, άρα δεν ανήκω στο σώμα», θα έπαυε μολαταύτα να ανήκει στο σώμα;
- ¹⁶Κι αν έλεγε το αυτί: «Εγώ δεν είμαι μάτι, άρα δεν ανήκω στο σώμα», θα έπαυε μολαταύτα να ανήκει στο σώμα;
- ¹⁷Αν όλο το σώμα δεν ήταν παρά ένα μάτι, πώς θα μπορούσε κανείς ν' ακούσει; Αν όλο το σώμα δεν ήταν παρά ένα αυτί, πώς θα μπορούσαμε να σφραγιστούμε;
- ¹⁸Ο Θεός όμως τοποθέτησε στο σώμα το καθένα από τα μέλη όπως αυτός θέλησε.
- ¹⁹Αν όλα ήταν ένα μονάχα μέλος, θα υπήρχε πουθενά το σώμα;
- ²⁰Ενώ τώρα υπάρχουν πολλά μέλη, αλλά ένα μόνο σώμα.
- ²¹Και δεν μπορεί να πει το μάτι στο χέρι: «Εγώ δεν έχω την ανάγκη σου», ούτε το κεφάλι στα πόδια: «Δεν σας χρειάζομαι».
- ²²Αντίθετα, τα μέλη του σώματος που φαίνονται να είναι τα πιο αδύναμα, αυτά είναι τα πιο αναγκαία·
- ²³κι εκείνα τα μέλη του σώματος που τα έχουμε σε λιγότερη υπόληψη, αυτά τα περιποιούμαστε περισσότερο· και τα άλλα, που δεν είναι παρουσιάσιμα, τα περιβάλλουμε με περισσή φροντίδα, που δεν τη χρειάζονται τα άλλα, τα παρουσιάσιμα μέλη.
- ²⁴Ο Θεός συναρμολόγησε το σώμα δίνοντας μεγαλύτερη τιμή στα μέλη εκείνα που υστερούν.

²⁵Έτσι ώστε να μην υπάρχει πόλεμος μέσα στο σώμα, αλλά τα μέλη να φροντίζουν το ένα το άλλο.

²⁶Πραγματικά, όταν υποφέρει ένα μέλος, συμπάσχουν όλα τα υπόλοιπα μέλη· κι όταν τιμάται ένα μέλος, χαίρονται μαζί του όλα τα υπόλοιπα μέλη.

²⁷Εσείς όλοι μαζί αποτελείτε το σώμα του Χριστού, και είστε μέλη του, ο καθένας σας χωριστά.

²⁸Γι' αυτό στην εκκλησία ο Θεός τοποθέτησε τον καθένα στην ορισμένη του θέση: πρώτα έρχονται οι απόστολοι, σε δεύτερη θέση οι προφήτες, σε τρίτη οι διδάσκαλοι, και ακολουθούν οι θαυματουργοί, οι θεραπευτές, αυτοί που παραστέκονται στις ανάγκες, οι διαχειριστές, όσοι λαλούν διάφορα είδη γλωσσών.

²⁹Δεν είναι όλοι απόστολοι ούτε όλοι προφήτες ούτε όλοι διδάσκαλοι. Δεν είναι όλοι θαυματουργοί

³⁰ούτε όλοι θεραπευτές ούτε όλοι λαλούν γλώσσες κι ούτε όλοι ξέρουν πώς να τις εξηγούν.

³¹Ο ζήλος σας, μάλιστα, πρέπει να στρέφεται προς τα σημαντικότερα χαρίσματα. Σας δείχνω κι έναν πολύ ανώτερο ακόμα δρόμο:

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' 13

Η αγάπη

¹Αν μπορώ να λαλώ όλες τις γλώσσες των ανθρώπων, ακόμα και των αγγέλων, αλλά δεν έχω αγάπη για τους άλλους, οι λόγοι μου ακούγονται σαν ήχος χάλκινης καμπάνας ή σαν κυμβάλου αλαλαγμός.

²Κι αν έχω της προφητείας το χάρισμα κι όλα κατέχω τα μυστήρια κι όλη τη γνώση, κι αν έχω ακόμα όλη την πίστη, έτσι που να μετακινώ βουνά, αλλά δεν έχω αγάπη, είμαι ένα τίποτα.

³Κι αν ακόμα μοιράσω στους φτωχούς όλα μου τα υπάρχοντα, κι αν παραδώσω στη φωτιά το σώμα μου για να καεί, αλλά δεν έχω αγάπη, σε τίποτα δε μ' ωφελεί.

⁴Εκείνος που αγαπάει έχει μακροθυμία, έχει και καλοσύνη· εκείνος που αγαπάει δε ζηλοφθονεί· εκείνος που αγαπάει δεν κομπάζει ούτε περηφανεύεται·

⁵Είναι ευπρεπής, δεν είναι εγωιστής ούτε ευερέθιστος· ξεχνάει το κακό που του έχουν κάνει.

⁶Δε χαίρεται για το στραβό που γίνεται, αλλά μετέχει στη χαρά για το σωστό.

⁷Εκείνος που αγαπάει, όλα τα ανέχεται· σε όλα εμπιστεύεται, για όλα ελπίζει, όλα τα υπομένει.

⁸Ποτέ η αγάπη δε θα πάψει να υπάρχει. Τα θεία μηνύματα των προφητών κάποτε δε θα υπάρχουν πια· η γλωσσολαλία θα πάψει· θα σταματήσει η γνώση των μυστηρίων του Θεού.

⁹Γιατί και η γνώση μας και η προφητεία μας περιορίζονται μονάχα σ' ένα μέρος της αλήθειας.

¹⁰Όταν όμως το τέλειο που περιμένουμε θα 'ρθεί, τότε το μερικό θα πάψει να υπάρχει.

¹¹Μικρό παιδί όταν ήμουν, σαν μικρό παιδί μιλούσα, αισθανόμουν και σκεφτόμουν. Άντρας πια όταν έγινα, κατήργησα τους τρόπους του μικρού παιδιού.

¹²Αλήθεια, τώρα βλέπουμε τα πράγματα θαμπά, σαν μέσα από μεταλλικό καθρέφτη· τότε όμως πρόσωπο με πρόσωπο θα δούμε το Θεό. Τώρα γνωρίζω μόνο ένα μέρος, τότε όμως θα γνωρίσω με πληρότητα, όπως και ο Θεός μ' έχει γνωρίσει.

¹³Θα μείνουν τελικά για πάντα αυτά τα τρία: η πίστη, η ελπίδα κι η αγάπη. Και απ' αυτά, το πιο σπουδαίο είναι η αγάπη.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' 14

Η σωστή εκδήλωση των χαρισμάτων στη λατρεία

- ¹Να επιδιώκετε, λοιπόν, την αγάπη, και να επιθυμείτε με ζήλο τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος, ιδίως το χάρισμα της προφητείας.
- ²Γιατί αυτός που λαλεί παράξενες γλώσσες δεν απευθύνεται στους ανθρώπους, αλλά στο Θεό· κανείς δεν τον καταλαβαίνει, αλλά με τη δύναμη του Πνεύματος εκφράζει ακατάληπτες αλήθειες.
- ³Ενώ αυτός που προφητεύει απευθύνεται στους ανθρώπους με λόγους οικοδομητικούς, προτρεπτικούς και παρηγορητικούς.
- ⁴Αυτός που λαλεί γλώσσες οικοδομεί μόνο τον εαυτό του, ενώ αυτός που μεταφέρει τα θεόσταλα μηνύματα ενισχύει την πίστη όλης της εκκλησίας.
- ⁵Θα επιθυμούσα όλοι σας να είχατε το χάρισμα της γλωσσολαλίας· περισσότερο όμως θα επιθυμούσα να είχατε το χάρισμα της προφητείας. Αυτός που προφητεύει είναι ανώτερος σε χρησιμότητα από κείνον που γλωσσολαλεί, εκτός αν αυτός ο τελευταίος εξηγεί κιόλας αυτά που λαλεί, ώστε η εκκλησία να ενισχύεται στην πίστη της.
- ⁶Αν, αδερφοί μου, τώρα σας επισκεφθώ λαλώντας γλώσσες, σε τι θα ωφελήσω; Σε τίποτα, εκτός αν σας μεταδώσω με τα λόγια μου κάποια αποκάλυψη ή κάποια γνώση ή ένα μήνυμα από το Θεό ή κάποια διδασκαλία.
- ⁷Πάρτε για παράδειγμα τα μουσικά όργανα, όπως μια φλογέρα ή μια άρπα. Αν οι ήχοι τους δεν ξεχωρίζουν ο ένας από τον άλλο, πώς θα καταλάβει κανείς ποια μελωδία παίζει το καθένα;
- ⁸Και αν η σάλπιγγα δεν ηχήσει το γνωστό σε όλους προσκλητήριο, ποιος θα ξεσηκωθεί για πόλεμο;
- ⁹Παρόμοια κι εσείς, αν δε μιλήσετε με λόγια κατανοητά, πώς θα καταλάβουν οι άλλοι αυτό που λέτε; Θα είναι σαν να μιλάτε στον αέρα.
- ¹⁰Υπάρχουν στον κόσμο τόσες γλώσσες όσα και τα έθνη των ανθρώπων, και δεν υπάρχει έθνος χωρίς τη γλώσσα του·
- ¹¹Όταν όμως δεν ξέρω τη σημασία της γλώσσας, γι' αυτόν που μου μιλάει εγώ είμαι βάρβαρος· το ίδιο κι εκείνος για μένα.

- 12** Έτσι θα συμβεί και μ' εσάς. Αφού δείχνετε μεγάλο ζήλο για τα χαρίσματα του Πνεύματος, πρέπει να επιζητείτε να είστε πιο πλούσιοι σ' εκείνα που οικοδομούν την εκκλησία.
- 13** Γι' αυτό όποιος γλωσσολαλεί ασ ζητάει στην προσευχή του και το χάρισμα να εξηγεί στους άλλους αυτά που λαλεί.
- 14** Γιατί, αν προσεύχομαι σε ακατανόητη γλώσσα, προσεύχεται το πνεύμα μου, ο νους μου όμως παραμένει αμέτοχος.
- 15** Τι πρέπει λοιπόν να κάνω; Θα προσευχηθώ με το πνεύμα μου, θα προσευχηθώ όμως και με το νου μου· θα ψάλω με το πνεύμα, θα ψάλω και με το νου.
- 16** Γιατί, πραγματικά, αν ευλογείς το Θεό στη γλώσσα του πνεύματος, πώς θα μπορέσει αυτός που δεν καταλαβαίνει αυτή τη γλώσσα να πει το «αμήν» στην προσευχή της ευχαριστίας που είπες; Αφού δεν καταλαβαίνει τι λες.
- 17** Εσύ μπορεί να λες μια ωραία προσευχή ευχαριστίας, ο άλλος όμως δεν κερδίζει τίποτα.
- 18** Ευχαριστώ το Θεό γιατί περισσότερο από όλους σας έχω το χάρισμα των γλωσσών.
- 19** Αλλά στην εκκλησία προτιμώ να λέω πέντε λόγια κατανοητά για να καθοδηγήσω και άλλους στην πίστη, παρά μύρια λόγια που κανείς δε θα τα καταλάβει.
- 20** Αδερφοί, μη γίνεστε σαν παιδιά στο μυαλό. Να είστε σαν παιδιά ως προς την κακία, αλλά στο μυαλό να είστε ώριμοι άνθρωποι.
- 21** Στις άγιες Γραφές λέει ο Κύριος: Θα μιλήσω σ' αυτό το λαό με ανθρώπους που λαλούν ξένες γλώσσες, και με το στόμα ξένων. Αλλά ούτε κι έτσι θα με ακούσουν.
- 22** Η γλωσσολαλία, λοιπόν, είναι ένα σημείο που προορίζεται όχι για τους πιστούς, αλλά για τους απίστευτους. Ενώ η προφητεία δεν απευθύνεται στους απίστευτους αλλά στους πιστούς.

²³Υποθέστε πως συναθροίζεται όλη η εκκλησία και αρχίζουν όλοι να μιλούν γλώσσες. Αν μπουν μέσα στο χώρο της συναθροίσεως άσχετοι ή άπιστοι, δε θα σας περάσουν για τρελούς;

²⁴Αντίθετα, αν όλοι έχουν κάποιο μήνυμα του Θεού για την εκκλησία, και μπει στο χώρο της συναθροίσεως ένας άπιστος ή άσχετος, αυτά που θ' ακούσει από όλους θα είναι έλεγχος, εξέταση

²⁵και φανέρωση των κρυπτών της καρδιάς του. Τότε θα γονατίσει και θα προσκυνήσει το Θεό διακηρύσσοντας ότι «πραγματικά ο Θεός βρίσκεται ανάμεσά σας».

Όλα να γίνονται με τάξη

²⁶Σε ποιο συμπέρασμα λοιπόν καταλήγουμε, αδερφοί; Όταν έχετε λατρευτική σύναξη, ό, τι έχει να πει ο καθένας, είτε ψαλμό είτε διδασκαλία είτε αποκάλυψη είτε γλωσσολαλία είτε εξήγηση του νοήματος των γλωσσών, όλα να γίνονται με σκοπό την οικοδομή της εκκλησίας.

²⁷Στην περίπτωση μάλιστα της γλωσσολαλίας, δεν πρέπει να λαλούν περισσότεροι από δύο ή το πολύ τρεις με τη σειρά, ο ένας μετά τον άλλο, και κάποιος να εξηγεί αυτά που λένε.

²⁸Αν δεν υπάρχει κάποιος με το χάρισμα να εξηγεί, τότε αυτός που λαλεί γλώσσες να σιωπά μέσα στην εκκλησία, και ας μιλάει μόνο μέσα του για τον εαυτό του και για το Θεό.

²⁹Από τους προφήτες να μιλούν δύο ή τρεις· οι άλλοι να κρίνουν όσα ειπώθηκαν.

³⁰Αν αποκαλυφθεί ένα μήνυμα σε κάποιον που κάθεται την ώρα που ένας άλλος μιλάει, τότε ο προηγούμενος να σιωπάσει.

³¹Μπορείτε όλοι, ο ένας μετά τον άλλο, να δίνετε τα μηνύματα που δέχετε από το Θεό, ώστε όλοι να μαθαίνουν και όλοι να ενισχύονται.

³²Γιατί αυτά τα μηνύματα μπορούν οι προφήτες να τα βάλουν σε τάξη.

³³Ο Θεός δεν είναι Θεός ακαταστασίας αλλά ειρήνης.

³⁴Όπως συνηθίζεται σε όλες τις χριστιανικές εκκλησίες, οι γυναίκες οφείλουν στις συνάξεις να σιωπούν. Δεν τους επιτρέπεται να μιλούν αλλά, καθώς το λέει και ο νόμος, να υποτάσσονται.

³⁵Αν επιθυμούν να μάθουν κάτι καλύτερα, ας ρωτούν στο σπίτι τους άντρες τους· γιατί δεν είναι ταιριαστό στη γυναίκα να μιλάει μέσα στη σύναξη.

³⁶Ή μήπως ο λόγος του Θεού ξεκίνησε από σας κι έφτασε μόνο σ' εσάς;

³⁷Αν κάποιος θεωρεί τον εαυτό του προφήτη ή κάτοχο πνευματικού χαρίσματος, αυτός πρέπει να καταλαβαίνει καλύτερα πως αυτά που σας γράφω είναι εντολές του Κυρίου.

³⁸Όποιος το αγνοεί αυτό, ας το αγνοεί.

³⁹Λοιπόν, αδερφοί μου, να έχετε ζήλο για το προφητικό χάρισμα, αλλά και τη γλωσσολαλία μην την εμποδίζετε.

⁴⁰Όλα να γίνονται με ευπρέπεια και τάξη.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' 15

Η ανάσταση του Χριστού

¹Αδερφοί, σας θυμίζω το χαρμόσυνο μήνυμα που σας έφερα με το κήρυγμά μου. Αυτό το μήνυμα το δεχτήκατε, σ' αυτό παραμείνατε σταθεροί,

²μ' αυτό και σώζεστε, αν βέβαια μένετε προσκολλημένοι σ' αυτό, με το νόημα που σας το κήρυξα· εκτός εάν μάταια πιστέψατε.

³Σας παρέδωσα τη διδασκαλία που είχα κι εγώ παραλάβει και που έχει πρωταρχική σημασία: ότι δηλαδή ο Χριστός πέθανε, σύμφωνα με τις Γραφές, για τις αμαρτίες μας·

⁴ότι ενταφιάστηκε και ότι, σύμφωνα με τις Γραφές αναστήθηκε την τρίτη ημέρα και

⁵ότι εμφανίστηκε στον Κηφά, έπειτα στους Δώδεκα.

⁶Έπειτα εμφανίστηκε σε περισσότερους από πεντακόσιους αδερφούς συγχρόνως, από τους οποίους μερικοί πέθαναν, οι περισσότεροι όμως είναι ακόμα στη ζωή.

⁷Έπειτα εμφανίστηκε στον Ιάκωβο, έπειτα σε όλους τους αποστόλους.

⁸Τελευταία από όλους, εμφανίστηκε και σ' εμένα σαν σε έκτρωμα.

⁹Γιατί εγώ πραγματικά είμαι ο τελευταίος ανάμεσα σε όλους τους αποστόλους· εγώ δεν είμαι άξιος ούτε να ονομάζομαι απόστολος, γιατί καταδίωξα την εκκλησία του Θεού.

¹⁰Με τη χάρη όμως του Θεού έγινα αυτό που έγινα· κι αυτή η χάρη προς εμένα δεν υπήρξε άκαρπη: εργάστηκα περισσότερο απ' όλους τους αποστόλους, όχι βέβαια εγώ, αλλά η χάρη του Θεού που με συνοδεύει.

¹¹Είτε εγώ, λοιπόν, είτε εκείνοι, αυτά κηρύττουμε και αυτά πιστέψατε.

Η δική μας ανάσταση

¹²Αν όμως κηρύττουμε ότι ο Χριστός έχει αναστηθεί, πώς μερικοί ανάμεσά σας ισχυρίζονται ότι δεν υπάρχει ανάσταση νεκρών;

¹³Αν δεν υπάρχει ανάσταση νεκρών, τότε ούτε ο Χριστός έχει αναστηθεί.

¹⁴Κι αν ο Χριστός δεν έχει αναστηθεί, τότε το κήρυγμά μας είναι χωρίς νόημα, το ίδιο και η πίστη σας.

¹⁵Επιπλέον παρουσιαζόμαστε και ψευδομάρτυρες απέναντι στο Θεό, αφού είπαμε γι' αυτόν ότι ανέστησε το Χριστό ενώ δεν τον ανέστησε, αν βέβαια δεχτεί κανείς πως οι νεκροί δεν ανασταίνονται.

¹⁶Γιατί αν οι νεκροί δεν ανασταίνονται, τότε ούτε ο Χριστός έχει αναστηθεί.

¹⁷Κι αν ο Χριστός δεν έχει αναστηθεί, η πίστη σας είναι χωρίς περιεχόμενο· ζείτε ακόμα μέσα στις αμαρτίες σας.

¹⁸Πρέπει επίσης να συμπεράνει κανείς ότι και οι χριστιανοί που πέθαναν έχουν χαθεί.

¹⁹Αν η χριστιανική ελπίδα μας περιορίζεται μόνο σ' αυτήν τη ζωή, τότε είμαστε οι πιο αξιοθρήνητοι απ' όλους τους ανθρώπους.

- 20** Η αλήθεια όμως είναι πως ο Χριστός έχει αναστηθεί, κάνοντας την αρχή για την ανάσταση όλων των νεκρών.
- 21** Γιατί, όπως ο θάνατος ήρθε στον κόσμο από έναν άνθρωπο, έτσι από έναν άνθρωπο ήρθε και η ανάσταση των νεκρών.
- 22** Όπως πεθαίνουν όλοι εξαιτίας της συγγένειας με τον Αδάμ, έτσι, χάρη στη συγγένεια με το Χριστό, όλοι θα ξαναπάρουν ζωή.
- 23** Ο καθένας με τη σειρά του: πρώτος αναστήθηκε ο Χριστός, έπειτα θ' αναστηθούν όσοι είναι δικοί του, την ημέρα της παρουσίας του.
- 24** Ύστερα θα έρθει το τέλος, όταν ο Χριστός, έχοντας καταργήσει κάθε αρχή και κάθε εξουσία και δύναμη, θα παραδώσει τη βασιλεία στο Θεό και Πατέρα.
- 25** Γιατί ο ίδιος ο Χριστός πρέπει να βασιλεύει ωσότου ο Θεός υποτάξει σ' αυτόν όλους τους εχθρούς.
- 26** Ο τελευταίος εχθρός που θα συντριφθεί είναι ο θάνατος.
- 27** Γιατί η Γραφή διακηρύττει: Ο Θεός υπέταξε τα πάντα σ' αυτόν. Όταν όμως λέει ότι έχουν υποταχθεί σ' αυτόν τα πάντα, είναι φανερό ότι σ' αυτό το «πάντα» δεν περιλαμβάνεται και ο Θεός, που υπέταξε τα πάντα στο Χριστό.
- 28** Όταν, λοιπόν, θα υποταχθούν σ' αυτόν τα πάντα, τότε και ο ίδιος ο Υιός θα υποταχθεί σ' αυτόν που έθεσε κάτω από την εξουσία του τα πάντα: έτσι ο Θεός θα βασιλέψει πλήρως πάνω σε όλα.
- 29** Σκεφτείτε ακόμα και τούτο: Όσοι βαφτίζονται για τους νεκρούς για ποιο λόγο να βαφτίζονται για χάρη τους, αν δεν υπάρχει ελπίδα αναστάσεως των νεκρών;
- 30** Κι εμείς οι ίδιοι, γιατί να διακινδυνεύουμε τη ζωή μας κάθε στιγμή;
- 31** Αντικρύζω, αδερφοί μου, το θάνατο κάθε μέρα –μά την καύχηση που έχω εξαιτίας σας στο έργο του Κυρίου μας Ιησού Χριστού!

³²Αν ήταν ανθρώπινα τα κίνητρα της πάλης μου με τα θηρία στην Έφεσο, ποιο ήταν το κέρδος μου; Αν οι νεκροί δεν πρόκειται ν' αναστηθούν, τότε, όπως λέγεται, ας φάμε και ας πιούμε, γιατί αύριο δεν θα ζούμε.

³³Μην παρασύρεστε σε πλάνες! «Οι κακές συναναστροφές καταστρέφουν τον καλό χαρακτήρα».

³⁴Συνέλθετε, ξαναγυρίστε στο σωστό και πάψτε να αμαρτάνετε. Θα σας πω κάτι για να σας κάνω να ντραπείτε: Μερικοί από σας δεν γνωρίζουν το Θεό.

Η ανάσταση του σώματος

³⁵Αλλά ίσως ρωτήσει κάποιος: Πώς ανασταίνονται οι νεκροί; και με τι σώμα έρχονται ξανά στη ζωή;

³⁶Ανόητε! Ο σπόρος που ρίχνεις εσύ στο χωράφι, δεν παίρνει ζωή αν πρώτα δεν πεθάνει.

³⁷Κι εκείνη την ώρα δεν σπέρνεις το σώμα του φυτού που πρόκειται να φυτρώσει, αλλά ένα γυμνό κόκκο είτε σταριού είτε κάποιου άλλου είδους.

³⁸Ο Θεός δίνει σε κάθε σπόρο το σώμα του φυτού που έχει ορίσει. Κάθε είδος σπόρου έχει δικό του είδος σώματος.

³⁹Κάθε ζωντανό πράγμα δεν έχει την ίδια σύσταση· άλλη σύσταση σώματος έχουν οι άνθρωποι, άλλη τα κτήνη, άλλη τα πτηνά και άλλη τα ψάρια.

⁴⁰Εξάλλου, υπάρχουν σώματα πάνω στον ουρανό και σώματα πάνω στη γη· άλλη όμως είναι η λαμπρότητα των ουράνιων και άλλη των επίγειων σωμάτων.

⁴¹Άλλη η λάμψη του ήλιου, άλλη της σελήνης και άλλη των άστρων· αλλά και μεταξύ των άστρων, άλλη η λάμψη του ενός και άλλη του άλλου.

⁴²Το ίδιο θα συμβεί και με την ανάσταση των νεκρών: Όταν το σώμα σαν το σπόρο μπαίνει στη γη, είναι φθαρτό· θα αναστηθεί όμως άφθαρτο.

⁴³Θάβεται άδοξο, θα αναστηθεί όμως ένδοξο· ενταφιάζεται ανίσχυρο, θα αναστηθεί όμως δυνατό.

⁴⁴Ενταφιάζεται σώμα που ήταν εμπυχωμένο από ζωική φυσική δύναμη, θ' αναστηθεί όμως ζωοποιημένο από το Πνεύμα του Θεού. Όπως υπάρχει φυσικό σώμα, υπάρχει και πνευματικό.

⁴⁵Πραγματικά, έτσι διδάσκει και η Γραφή: Στον Αδάμ, τον πρώτο άνθρωπο, δόθηκε η φυσική ζωή. Αντίθετα, στον έσχατο Αδάμ, το Χριστό, δόθηκε το Πνεύμα, και έγινε πηγή ζωής.

⁴⁶Πρώτα έρχεται το φυσικό, έπειτα το πνευματικό, όχι το αντίστροφο.

⁴⁷Ο πρώτος άνθρωπος προέρχεται από τη γη και είναι χωματένιος· ο δεύτερος άνθρωπος, ο Κύριος, προέρχεται από τον ουρανό.

⁴⁸Όπως είναι ο Αδάμ, που είναι χωματένιος, έτσι είναι και όσοι ανήκουν στον παλιό κόσμο· κι ό, τι λογής είναι ο ουράνιος άνθρωπος, ο Χριστός, τέτοιας λογής είναι κι όσοι περιμένουν τον ουράνιο κόσμο.

⁴⁹Όπως τώρα είμαστε όμοιοι με τον άνθρωπο που πλάστηκε από γη, αργότερα θα μοιάσουμε μ' εκείνον που ήρθε από τον ουρανό.

⁵⁰Να τι θέλω να πω, αδερφοί μου: Άνθρωποι από σάρκα και αίμα δεν μπορούν να πάρουν μέρος στη βασιλεία του Θεού, ούτε αυτό που είναι φθαρτό μπορεί να κληρονομήσει την αφθαρσία.

⁵¹Θα σας αποκαλύψω ένα μυστήριο: δε θα πεθάνουμε όλοι· θα μεταμορφωθούμε όμως όλοι,

⁵²σε μια στιγμή, όσο θέλει το μάτι για ν' ανοιγοκλείσει, όταν ηχήσει η σάλπιγγα των έσχατων καιρών. Θ' ακουστεί ο ήχος της σάλπιγγας, κι αμέσως οι νεκροί θα επιστρέψουν στη ζωή άφθαρτοι, κι εμείς οι ζωντανοί θ' αλλάξουμε το παλιό με ένα νέο σώμα.

⁵³Πρέπει αυτό που είναι φθαρτό να μεταμορφωθεί σε άφθαρτο, κι αυτό που είναι θνητό να γίνει αθάνατο.

⁵⁴Όταν αυτό το φθαρτό μεταμορφωθεί σε άφθαρτο και το θνητό μεταμορφωθεί σε αθάνατο, τότε θα πραγματοποιηθεί ο λόγος της Γραφής: Ο θάνατος αφανίστηκε· η νίκη είναι πλήρης!

- ⁵⁵Θάνατε, πού είναι το κεντρί της δύναμής σου; Άδη, πού είναι η νίκη σου;
- ⁵⁶Τη δύναμη να πληγώνει θανάσιμα την παίρνει ο θάνατος από την αμαρτία, κι η αμαρτία παίρνει τη δύναμή της από το νόμο.
- ⁵⁷Άς ευχαριστήσουμε όμως το Θεό που μας χάρισε τη νίκη δια του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.
- ⁵⁸Λοιπόν, αγαπητοί μου αδερφοί, να γίνεστε όλο και πιο σταθεροί και αμετακίνητοι στην πίστη, και να έχετε πάντοτε όλο και περισσότερο ζήλο για την εκπλήρωση του έργου του Κυρίου, αφού ξέρετε ότι ο κόπος που καταβάλλετε για χάρη του Κυρίου δεν είναι μάταιος.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄ 16

Ο έρανος για τους χριστιανούς της Ιουδαίας

- ¹Έρχομαι τώρα στο θέμα της συλλογής χρημάτων για τους πιστούς της Ιουδαίας. Πράξτε κι εσείς σύμφωνα με τις οδηγίες που έδωσα στις εκκλησίες της Γαλατίας:
- ²Τις Κυριακές καθέννας σας ας βάζει κατά μέρος χρήματα, μαζεύοντάς τα έτσι, ανάλογα με τα έσοδά του, ώστε να μη γίνονται συνεισφορές όταν έρθω.
- ³Κι όταν έρθω σ' εσάς, αυτούς που εσείς θα προκρίνετε, θα τους στείλω με συστατικά γράμματα για να φέρουν το δώρο σας στα Ιεροσόλυμα.
- ⁴Αν θεωρηθεί ότι θα είναι καλό να πάω κι εγώ, θα ταξιδέψουν μαζί μου.

Σχέδια για καινούρια ταξίδια

- ⁵Σ' εσάς θα έρθω όταν περάσω τη Μακεδονία· γιατί σκοπεύω να περιοδεύσω τη Μακεδονία.
- ⁶Είναι πιθανό να μείνω κοντά σας λίγο καιρό ή να περάσω και όλο το χειμώνα, ώστε να με κατευοδώσετε εσείς, όπου κι αν πρόκειται να ταξιδέψω.
- ⁷Αυτή τη φορά δε θέλω να σας δω περαστικός. Ελπίζω να μείνω λίγο καιρό κοντά σας, αν ο Κύριος το επιτρέψει.
- ⁸Στην Έφεσο θα παρατείνω τη διαμονή μου ως την Πεντηκοστή·

⁹γιατί εδώ παρουσιάστηκαν ευκαιρίες για μεγάλη και αποτελεσματική εργασία, αλλά και πολλοί αντίπαλοι, που πρέπει να τους αντιμετωπίσω.

¹⁰Αν έρθει ο Τιμόθεος, προσέξτε να τον περιποιηθείτε έτσι, ώστε να νιώσει άνετα· γιατί κι αυτός εργάζεται για το έργο του Κυρίου όπως κι εγώ. Δεν πρέπει λοιπόν κανείς να τον περιφρονήσει.

¹¹Βοηθήστε τον να συνεχίσει το ταξίδι του ειρηνικά, για να έρθει σ' εμένα. Τον περιμένω εδώ με άλλους αδερφούς.

¹²Σχετικά με τον αδερφό Απολλώ, πολλές φορές τον πρότρεψα να έρθει σ' εσάς μαζί με τους αδερφούς, αλλά με κανένα τρόπο δε θέλησε να έρθει τώρα· θα έρθει όμως όταν του δοθεί ευκαιρία.

Τελικές προτροπές και χαιρετισμοί

¹³Αγρυπνεείτε! Μένετε στέρεοι στην πίστη! Να είστε γενναίοι και δυνατοί!

¹⁴Όλες τις πράξεις σας να τις εμπνέει η αγάπη.

¹⁵Έχω να σας ζητήσω κάτι, αδερφοί: Γνωρίζετε την οικογένεια του Στεφανά, που τα μέλη της υπήρξαν ο πρώτος καρπός του κηρύγματος στην Αχαΐα, κι αφιέρωσαν τον εαυτό τους στην υπηρεσία των πιστών.

¹⁶Γι' αυτό κι εσείς πρέπει να ακούτε τέτοιους ανθρώπους καθώς και όποιον εργάζεται και κοπιάζει μαζί τους.

¹⁷Είμαι πολύ χαρούμενος από την παρουσία κοντά μου του Στεφανά, του Φουρτουνάτου και του Αχαϊκού, γιατί αυτοί αναπλήρωσαν το κενό της απουσίας σας.

¹⁸Μου ξεκούρασαν την ψυχή, όπως και τη δική σας. Σε τέτοιους ανθρώπους οφείλετε αναγνώριση.

¹⁹Σας στέλνουν χαιρετισμούς οι εκκλησίες της Ασίας. Πολλούς χριστιανικούς χαιρετισμούς σας στέλνουν ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα και όλη η εκκλησία που συναθροίζεται σπίτι τους.

²⁰Σας στέλνουν χαιρετισμούς όλοι οι αδερφοί. Χαιρετήστε ο ένας τον άλλο με αδερφικό φίλημα.

- ²¹Ο χαιρετισμός αυτός γράφεται από μένα τον Παύλο με το ίδιο μου το χέρι.
- ²²Όποιος δεν αγαπάει τον Κύριο Ιησού Χριστό ας είναι χωρισμένος από το σώμα της εκκλησίας. Μαράν αθά –ο Κύριος έρχεται!
- ²³Η χάρη του Κυρίου Ιησού να είναι μαζί σας.
- ²⁴Στο όνομα του Ιησού Χριστού που μας ενώνει, η αγάπη μου είναι μαζί με όλους σας. Αμήν.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β΄

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β΄ 1

Χαιρετισμός

¹Ο Παύλος, απόστολος του Ιησού Χριστού, σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, κι ο Τιμόθεος ο αδερφός, Προς την εκκλησία του Θεού που είναι στην Κόρινθο, καθώς και προς όλους τους πιστούς που βρίσκονται σε ολόκληρη την Αχαΐα.

²Ευχόμαστε ο Θεός Πατέρας μας και ο Κύριος Ιησούς Χριστός να σας δίνουν τη χάρη και την ειρήνη.

Ευχαριστίες προς το Θεό

³Ευλογημένος να 'ναι ο Θεός και Πατέρας του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, Πατέρας που μας ελεεί και Θεός που μας δίνει κάθε είδους ενίσχυση.

⁴Αυτός μας ενισχύει σε κάθε μας θλίψη. Έτσι, με τον ίδιο τρόπο που μας ενισχύει ο Θεός, μπορούμε κι εμείς να ενθαρρύνουμε όσους περνούν κάθε είδους θλίψη.

⁵Όπως συμμετέχουμε στα παθήματα του Χριστού με το παραπάνω, έτσι με το παραπάνω λαμβάνουμε και την ενίσχυση του Χριστού.

⁶Όταν περνάμε θλίψεις, αυτό γίνεται για τη δική σας ενίσχυση και σωτηρία. Κι όταν ο Θεός μάς ενισχύει, αυτό γίνεται για τη δική σας ενίσχυση, για να μπορείτε να υποφέρετε με υπομονή τα ίδια παθήματα που κι εμείς υποφέρουμε.

⁷Ό, τι ελπίζουμε για σας είναι βάσιμο, γιατί ξέρουμε ότι, όπως συμπάσχετε μαζί μας, έτσι θα ενισχυθείτε κιόλας μαζί μας.

⁸Θέλουμε να ξέρετε, αδερφοί μου, για τον κίνδυνο που αντιμετωπίσαμε στην Ασία. Το μέγεθός του ήταν πράγματι υπερβολικό και ξεπερνούσε τις δυνάμεις μας, σε σημείο μάλιστα, που παραλίγο να χάσουμε και τη ζωή μας.

⁹Το είχαμε πάρει απόφαση ότι η θανατική μας καταδίκη ήταν αναπόφευκτη· έτσι δεν ελπίζαμε πια στις δικές μας δυνάμεις, παρά μόνο στη βοήθεια του Θεού, που ανασταίνει τους νεκρούς.

¹⁰Αυτός που μας έσωσε από έναν τέτοιο θανάσιμο κίνδυνο, θα κάνει το ίδιο και στο μέλλον. Σ' αυτόν στηρίζουμε την ελπίδα μας ότι και πάλι θα μας σώσει,

¹¹με τη συμβολή και των δικών σας προσευχών για μας, ώστε να αποδοθούν για χάρη μας από πολλά πρόσωπα πολλές ευχαριστίες στο Θεό γι' αυτό που μας χάρισε.

Ο Παύλος αναβάλλει την επίσκεψή του στην Κόρινθο

¹²Αυτή είναι η καύχησή μας: Η συνείδησή μας μαρτυρεί ότι συμπεριφερθήκαμε στον κόσμο και πιο πολύ σ' εσάς με την απλότητα και την ειλικρίνεια που δίνει ο Θεός· όχι με ανθρώπινη σοφία αλλά με τη χάρη του Θεού.

¹³Δε σας γράφουμε άλλα και άλλα να εννοούμε, αλλά γράφουμε αυτά ακριβώς που διαβάζετε και που καταλαβαίνετε.

¹⁴Ελπίζω μάλιστα ότι θα τα κατανοήσετε πλήρως ως το τέλος, όπως καταλάβατε ως ένα σημείο κι εμάς, γιατί την ημέρα του Κυρίου Ιησού, το καύχημα το δικό σας θα 'μαστε εμείς και το δικό μας θα είστε εσείς.

¹⁵Μ' αυτή την πεποίθηση ήθελα την προηγούμενη φορά να έρθω κοντά σας, για να χαρείτε άλλη μια φορά.

¹⁶Από σας θα ανέβαινα στη Μακεδονία κι από 'κει θα ερχόμουν πάλι σ' εσάς κι εσείς θα με ξεπροβοδίζατε για την Ιουδαία.

¹⁷Μήπως άραγε αυτό το σχέδιό μου ήταν επιπόλαιο; ή μήπως αυτά που σκέφτομαι είναι σκέψεις ανθρώπινης αδυναμίας, ώστε στη σκέψη μου να μπερδεύεται το «ναι» και το «όχι»;

¹⁸Ο Θεός είναι αξιόπιστος μάρτυρας, ότι αυτά που σας είπαμε δεν είναι «ναι» και «όχι» ταυτόχρονα.

¹⁹Γιατί ο Υιός του Θεού, ο Ιησούς Χριστός, που σας κηρύξαμε εγώ, ο Σιλουανός και ο Τιμόθεος, δεν ήταν «ναι» και «όχι» ταυτόχρονα, αλλά ήταν αυτός που πραγματοποίησε το «ναι» του Θεού.

²⁰Δηλαδή στο πρόσωπό του εκπληρώθηκαν όλες οι επαγγελίες του Θεού· αυτός είναι το «ναυ» του Θεού. Γι' αυτό κι εμείς δοξολογούμε το Θεό δι' αυτού λέγοντας «αμήν».

²¹Ο Θεός, που στερεώνει κι εμάς κι εσάς στο Χριστό και μας έρχισε λαό του,

²²είναι ο ίδιος που με τη σφραγίδα του μας εγγυάται το μέλλον και σαν πρόγευσή του δίνει μέσα στις καρδιές μας το Πνεύμα.

²³Μάρτυς μου ο Θεός, που γνωρίζει τα βάθη της ψυχής μου ότι δεν λέω ψέματα. Δεν ξανάρθα στην Κόρινθο, για να μη σας λυπήσω.

²⁴Αυτό δεν σημαίνει πως θέλω να σας επιβληθώ σε ζητήματα της πίστεως, γιατί σ' αυτή μένετε σταθεροί. Θέλω όμως να συμβάλω στη χαρά σας.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' 2

¹Γι' αυτό έκρινα σωστό να μη σας φέρω λύπη, όταν θα 'ρθώ ξανά κοντά σας.

²Γιατί, αν εγώ σας προκαλώ λύπη, τότε θα πρέπει να παίρνω χαρά από κείνους που στενοχωρώ.

³Γι' αυτό σας έγραψα όπως σας έγραψα, ώστε όταν έρθω να μη δοκιμάσω λύπη από κείνους που έπρεπε να μου δώσουν χαρά. Είμαι απόλυτα βέβαιος πως όλοι σας πιστεύετε ότι η δική μου χαρά είναι και χαρά όλων σας.

⁴Σας έγραψα με πολλή οδύνη, με πόνο στην καρδιά και με πολλά δάκρυα, όχι για να σας στενοχωρήσω, αλλά για να γνωρίσετε την περίσσια αγάπη που έχω για σας.

Ο Παύλος προτείνει να συγχωρηθεί ο υπαίτιος

⁵Αν κάποιος προκάλεσε στενοχώρια, δε στενοχώρησε εμένα, αλλά όλους εσάς, ή τουλάχιστον –για να μην είμαι υπερβολικός– μερικούς από σας.

⁶Είναι αρκετή γι' αυτόν η τιμωρία που δέχτηκε από την πλειονότητα·

⁷θα ήταν μάλιστα προτιμότερο να τον συγχωρήσετε και να τον παρηγορήσετε, για να μην καταρρεύσει από τη μεγάλη στενοχώρια.

⁸Σας παρακαλώ, λοιπόν, αποφασίστε να τον δεχτείτε με αγάπη.

- ⁹Γι' αυτό και σας το γράφω, για να σας δοκιμάσω αν είστε υπάκουοι σε όλα.
- ¹⁰Σ' όποιον εσείς συγχωρείτε κάτι, συγχωρώ κι εγώ. Γιατί κι εγώ, ό, τι έχω συγχωρήσει –αν υπήρχε κάτι να συγχωρήσω– το έκανα για χάρη σας ενώπιον του Χριστού.
- ¹¹Έτσι, δε θα βγει κερδισμένος από μας ο σατανάς. Γνωρίζουμε καλά τις επιδιώξεις του.

Ο θριάμβος του κηρύγματος του Χριστού

- ¹²Όταν έφτασα στην Τρώαδα για να κηρύξω το ευαγγέλιο του Χριστού, αν και μου ήταν ευνοϊκές οι περιστάσεις για το έργο του Κυρίου,
- ¹³δεν μπορούσα να ησυχάσω, γιατί δε συνάντησα εκεί τον αδερφό μου τον Τίτο. Γι' αυτό, λοιπόν, τους αποχαιρέτησα κι έφυγα για τη Μακεδονία.
- ¹⁴Ας είναι δοξασμένος ο Θεός, που μας οδηγεί πάντοτε σε θριάμβους με τη δύναμη του Χριστού, και κάνει με το κήρυγμά μας να διαδίδεται σαν άρωμα παντού η γνώση του Χριστού.
- ¹⁵Γιατί εμείς είμαστε η ευωδιά του Χριστού που προσφέρεται στο Θεό, και για όσους βαδίζουν στη σωτηρία και για όσους βαδίζουν στην απώλεια.
- ¹⁶Για τους τελευταίους είναι μυρωδιά που προέρχεται από το θάνατο και φέρνει το θάνατο· για τους άλλους είναι άρωμα που προέρχεται από τη ζωή και δίνει ζωή. Και ποιος είναι άξιος για ένα τέτοιο έργο;
- ¹⁷Εμείς πάντως δεν είμαστε όπως οι άλλοι που εμπορεύονται το λόγο του Θεού, αλλά μιλάμε με ειλικρίνεια μπροστά στο Θεό, ως υπηρέτες του Χριστού σταλμένοι από το Θεό.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' 3

Ο νόμος και το Πνεύμα

- ¹Μήπως αρχίζουμε πάλι να συστήνουμε τον εαυτό μας; Ή μήπως χρειαζόμαστε, όπως μερικοί, συστατικές επιστολές για σας ή από σας;

²Εσείς είστε η συστατική επιστολή για το ποιοι είμαστε. Αυτή είναι γραμμένη μέσα στις καρδιές μας και μπορούν να τη διαβάσουν και να την καταλαβαίνουν όλοι οι άνθρωποι.

³Είναι φανερό πως εσείς είστε συστατική επιστολή, γραμμένη από το Χριστό με τη δική μας φροντίδα. Αυτή δεν γράφτηκε με μελάνι, αλλά με το Πνεύμα του αληθινού Θεού· δε γράφτηκε πάνω σε πέτρινες πλάκες, αλλά πάνω σε πλάκες ανθρώπινες, στις καρδιές σας.

⁴Τη βεβαιότητα αυτή μας την έδωσε ο Θεός μέσω του Χριστού.

⁵Δηλαδή εμείς δεν είμαστε από μόνοι μας ικανοί να θεωρήσουμε ότι κάτι προέρχεται από μας τους ίδιους· αλλά η ικανότητά μας προέρχεται από το Θεό.

⁶Αυτός μας αξίωσε να υπηρετήσουμε τη νέα διαθήκη, όχι το γράμμα του νόμου, αλλά το Πνεύμα του Θεού. Γιατί το γράμμα του νόμου οδηγεί στο θάνατο, ενώ το Πνεύμα δίνει ζωή.

⁷Η διαθήκη του Μωυσή, που ήταν χαραγμένη σε λίθινες πλάκες και οδηγούσε στο θάνατο, εγκαινιάστηκε με λαμπρότητα. Οι Ισραηλίτες δεν μπορούσαν να τον ατενίσουν εξαιτίας της λαμπρότητας του προσώπου του, αν και η λαμπρότητα εκείνη ήταν πρόσκαιρη.

⁸Η διαθήκη του Πνεύματος δεν πρέπει να παρουσιάζεται με μεγαλύτερη λαμπρότητα στο έργο των διακόνων της;

⁹Γιατί αν το έργο της διαθήκης που οδηγούσε στην καταδίκη το συνόδευε λαμπρότητα, πολύ περισσότερη είναι η λαμπρότητα του έργου που οδηγεί στη σωτηρία.

¹⁰Πραγματικά, η δόξα στην περίπτωση εκείνη δε συγκρίνεται με τη λαμπρότητα της νέας διαθήκης.

¹¹Γιατί, αν εκείνο που έμελλε να καταργηθεί δόθηκε με λαμπρότητα, πολύ μεγαλύτερη λαμπρότητα συνοδεύει αυτό που διαρκεί αιώνια.

¹²Επειδή, λοιπόν, έχουμε μια τέτοια ελπίδα, γι' αυτό μιλάμε τόσο ξεκάθαρα.

¹³Δεν κάνουμε όπως ο Μωυσής, που έβαζε κάλυμμα στο πρόσωπό του, για να μην αντικρύσουν οι Ισραηλίτες μια λαμπρότητα που έμελλε να σβήσει.

¹⁴Το μυαλό τους όμως σκοτίστηκε. Και μέχρι σήμερα υπάρχει το ίδιο κάλυμμα· το βάζουν όταν διαβάζουν την Παλαιά Διαθήκη, και δεν αφαιρείται, γιατί μόνο με τον Ιησού Χριστό καταργείται.

¹⁵Ακόμη μέχρι σήμερα, όποτε διαβάζουν τα βιβλία του Μωυσή, το κάλυμμα αυτό υπάρχει στη σκέψη τους.

¹⁶Όταν όμως επιστρέφει κανείς στον Κύριο, το κάλυμμα αφαιρείται, όπως συνέβαινε με το Μωυσή.

¹⁷Η λέξη «Κύριος» εδώ σημαίνει το Πνεύμα· και όπου υπάρχει το Πνεύμα του Κυρίου εκεί υπάρχει και ελευθερία.

¹⁸Όλοι, εμείς, λοιπόν, χωρίς κάλυμμα στο πρόσωπο, κοιτάζουμε σαν σε καθρέφτη τη λαμπρότητα του Κυρίου και μεταμορφωνόμαστε σ' αυτήν τη λαμπρή εικόνα του· με την ενέργεια του Κυρίου, που είναι το Πνεύμα, βαδίζουμε από δόξα σε δόξα.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' 4

Η βοήθεια του Θεού στο έργο του Ευαγγελίου

¹Ο Θεός μάς ελέησε και μας εμπιστεύτηκε αυτό το έργο, γι' αυτό δε χάνουμε το θάρρος μας.

²Εμείς όμως απαρνηθήκαμε τις σκοτεινές και άτιμες πράξεις. Δε συμπεριφερόμαστε με πανουργία ούτε νοθεύουμε το λόγο του Θεού. Αντίθετα, φανερώνουμε την αλήθεια και συστήνουμε τους εαυτούς μας στον καθένα που η συνείδησή του είναι καθαρή ενώπιον του Θεού.

³Κι αν ακόμη φαίνεται συγκαλυμμένο το μήνυμα της σωτηρίας, που εμείς κηρύττουμε, είναι συγκαλυμμένο για όσους οδεύουν προς την καταστροφή.

⁴Ο σατανάς, ο θεός αυτού του αιώνα, έχει τυφλώσει τη σκέψη των απίστων, ώστε να μην μπορούν να δουν το φως του ευαγγελίου, που αποκαλύπτει τη δόξα του Χριστού, ο οποίος είναι εικόνα του Θεού.

⁵Γιατί εμείς δεν κηρύττουμε τον εαυτό μας, αλλά τον Ιησού Χριστό ως Κύριο, και τους εαυτούς μας δούλους σας για χάρη του Ιησού.

⁶Γιατί ο Θεός που είπε μέσα από το σκοτάδι να λάμψει φως, αυτός έλαμψε μέσα στις καρδιές μας και μας φώτισε να γνωρίσουμε τη δόξα του στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού.

⁷Αλλά εμείς που έχουμε αυτόν το θησαυρό είμαστε σαν τα πήλινα δοχεία· έτσι γίνεται φανερό πως η υπερβολική αξία του θησαυρού αυτού προέρχεται από το Θεό κι όχι από μας.

⁸Αν και μας πιέζουν από παντού, δε μας καταβάλλουν. Βρισκόμαστε σε αδιέξοδο, αλλά δεν απελπιζόμαστε.

⁹Μας καταδιώκουν, ο Θεός όμως δε μας εγκαταλείπει. Μας ρίχνουν κάτω, μα δε χάνουμε τον αγώνα.

¹⁰Συνεχώς υποφέρουμε σωματικά μετέχοντας έτσι στο θάνατο του Κυρίου Ιησού, για να φανερωθεί στο πρόσωπό μας η ζωή του αναστημένου Ιησού.

¹¹Δηλαδή είμαστε ζωντανοί, αλλά εκθέτουμε συνεχώς τον εαυτό μας στο θάνατο για χάρη του Ιησού, ώστε να φανερωθεί στο θνητό μας σώμα η ζωή του Ιησού.

¹²Έτσι, εμάς μας απειλεί συνεχώς ο θάνατος, ενώ εσείς κερδίζετε τη ζωή.

¹³Έχουμε, λοιπόν, την ίδια εμπιστοσύνη στο Θεό, που αναφέρει η Γραφή: Εμπιστεύτηκα τον εαυτό μου στο Θεό, γι' αυτό καιμίλησα. Κι εμείς έχουμε εμπιστοσύνη στο Θεό, γι' αυτό και κηρύττουμε.

¹⁴Ξέρουμε ότι ο Θεός, που ανέστησε τον Κύριο Ιησού, θα αναστήσει και εμάς δια του Ιησού και θα μας παρουσιάσει μπροστά του μαζί σας.

¹⁵Όλα, λοιπόν, γίνονται για σας. Έτσι, όσο πιο πολλοί δεχτούν τη χάρη, τόσο πιο μεγάλη θα είναι η ευχαριστία και η δοξολογία προς το Θεό.

¹⁶Γι' αυτό, λοιπόν, δε χάνουμε το θάρρος μας. Μπορεί εξωτερικά να βαδίζουμε στο θάνατο, εσωτερικά όμως, μέρα με την ημέρα, η ζωή μας ανανεώνεται.

¹⁷Γιατί ό, τι προσωρινά ασκεί μια ελαφριά πίεση πάνω μας, μας προετοιμάζει για ολοένα και μεγαλύτερο πλούτο αιώνιας δόξας.

¹⁸Δε στοχεύουμε σ' αυτά που φαίνονται, αλλά σ' αυτά που δε φαίνονται· γιατί όσα φαίνονται είναι πρόσκαιρα, ενώ όσα δεν φαίνονται είναι αιώνια.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' 5

Η πρόσκαιρη και η αιώνια κατοικία

¹Ξέρουμε πως, αν η επίγεια σκηνή που κατοικούμε, δηλαδή το σώμα μας, διαλυθεί, έχουμε στους ουρανούς κατοικία αιώνια, οικοδομημένη από το Θεό κι όχι από ανθρώπινα χέρια.

²Γι' αυτό τώρα στενάζουμε, περιμένοντας με λαχτάρα να ντυθούμε το ουράνιο σώμα μας.

³Κι αν ντυθούμε το ουράνιο σώμα, δε θα μείνουμε γυμνοί.

⁴Γιατί εμείς που είμαστε μέσα σ' αυτό το σώμα στενάζουμε από το βάρος του. Όχι πως θέλουμε να το αποβάλουμε, αλλά θέλουμε να ντυθούμε ένα καινούριο. Έτσι η ζωή θα νικήσει το θάνατο.

⁵Αυτός που μας προετοίμασε γι' αυτό το άφθαρτο σώμα είναι ο Θεός. Αυτός μας έδωσε το Πνεύμα ως εγγύηση.

⁶Ας έχουμε, λοιπόν, πάντα θάρρος κι ας ξέρουμε ότι όσο ζούμε σ' αυτό το σώμα είμαστε μακριά από τον Κύριο.

⁷Ζούμε τώρα με την πίστη, όχι με ορατές αποδείξεις.

⁸Αλλά έχουμε θάρρος, και προτιμάμε να βγούμε απ' αυτό το σώμα και να πάμε κοντά στον Κύριο.

⁹Γι' αυτό κι αγωνιζόμαστε με ζήλο, για να είμαστε ευάρεστοι στο Θεό είτε μένοντας στο σώμα είτε βγαίνοντας απ' αυτό.

¹⁰Γιατί όλοι μας πρέπει να παρουσιαστούμε μπροστά στο βήμα του Χριστού, για να πάρει καθένας την αμοιβή του ανάλογα με τα όσα καλά ή κακά έπραξε σ' αυτή τη ζωή.

Η συμφιλίωση με το Θεό μέσω του Χριστού

¹¹Επειδή, λοιπόν, ξέρουμε πόσο φοβερή θα είναι η παρουσία του Κυρίου, προσπαθούμε να κερδίσουμε την εμπιστοσύνη των ανθρώπων. Ο Θεός μάς ξέρει καλά. Ελπίζω να μας έχετε μάθει κι εσείς καλά.

¹²Δε σας συστήνουμε πάλι τον εαυτό μας, αλλά σας δίνουμε αφορμή να καυχηθείτε για μας. Έτσι θα μπορείτε να αντιτάξετε κάτι σε όσους καυχούνται για εξωτερικά πράγματα κι όχι για τον ψυχικό τους κόσμο.

¹³Όταν φαινόμαστε σαν παράφρονες, αυτό γίνεται για χάρη του Θεού· όταν είμαστε σώφρονες, αυτό γίνεται για χάρη δική σας.

¹⁴Μας διακατέχει η αγάπη του Χριστού,

¹⁵αφού ξεκινάμε με την πεποίθηση πως ένας πέθανε για χάρη όλων, πράγμα που σημαίνει πως όλοι πέθαναν. Πέθανε για χάρη όλων· κι αυτό σημαίνει ότι όσοι ζουν δεν μπορούν να ζουν πια για τον εαυτό τους, αλλά για κείνον που πέθανε κι αναστήθηκε γι' αυτούς.

¹⁶Έτσι κι εμείς δεν κρίνουμε πια κανέναν με ανθρώπινα κριτήρια. Κι αν κάποτε βλέπαμε το Χριστό από την ανθρώπινη πλευρά μόνο, τώρα πια δεν τον βλέπουμε έτσι.

¹⁷Όταν κάποιος ανήκει στο Χριστό είναι μια καινούρια δημιουργία. Τα παλιά πέρασαν· όλα έχουν γίνει καινούρια.

¹⁸Κι όλα αυτά προέρχονται από το Θεό, που μας συμφιλίωσε μαζί του δια του Ιησού Χριστού, κι ανέθεσε σ' εμάς να υπηρετήσουμε στο έργο της συμφιλίωσης.

¹⁹Δηλαδή, ο Θεός ήταν αυτός που στο πρόσωπο του Χριστού συμφιλίωσε τον κόσμο μαζί του, χωρίς να καταλογίσει στους ανθρώπους τα παραπτώματά τους, κι επίσης ανέθεσε σ' εμάς να αναγγείλουμε το γεγονός της συμφιλίωσης.

²⁰Εμείς ενεργούμε ως πρεσβευτές του Χριστού. Μέσα από τα δικά μας λόγια είναι σαν να σας παρακαλεί ο Θεός. Στο όνομα του Χριστού, λοιπόν, σας παρακαλούμε: Συμφιλιωθείτε με το Θεό!

²¹Αυτόν που δεν είχε γνωρίσει αμαρτία, τον φόρτωσε ο Θεός με όλη την αμαρτία για χάρη μας, για να μπορέσουμε εμείς μέσω εκείνου να βρούμε τη σωτηρία κοντά στο Θεό.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' 6

¹Συνεργάτες του Θεού καθώς είμαστε, σας παρακαλούμε να μην αφήσετε να πάει χαμένη η χάρη του Θεού που δεχτήκατε,

²γιατί η Γραφή λέει: Στον καιρό της χάρις σε άκουσα, και την ημέρα της σωτηρίας σε βοήθησα. Να, τώρα είναι ο καιρός της χάρις, τώρα είναι η ημέρα της σωτηρίας.

³Κανένα πρόσκομμα δε φέρνουμε σε κανένα, για να μη δυσφημηθεί το έργο μας.

⁴Αντίθετα, με κάθε τρόπο συσταίνουμε τον εαυτό μας ως υπηρέτες του Θεού: με τη μεγάλη υπομονή μας, με τις θλίψεις, με τις δυσχέρειες, τις στενοχώριες,

⁵τις κακοποιήσεις, τις φυλακίσεις, τις εναντίον μας εξεγέρσεις, τις ταλαιπωρίες, τις αγρύπνιες, την πείνα.

⁶Συσταίνουμε τον εαυτό μας με την εντιμότητα, τη γνώση της αλήθειας, την ανεκτικότητα, την καλοσύνη, τη φώτιση του Αγίου Πνεύματος, την ανυπόκριτη αγάπη,

⁷με το κήρυγμα για την αλήθεια, με τη δύναμη του Θεού, με τα όπλα της σωτηρίας τα επιθετικά και τα αμυντικά.

⁸Δοκιμάζουμε δόξα και ατίμωση, δυσφήμιση και έπαινο. Μας θεωρούν λαοπλάνους, και όμως λέμε την αλήθεια·

⁹μας αγνοούν και όμως γινόμαστε γνωστοί· φτάνουμε στο θάνατο, και να που ζούμε· μας βασανίζουν, αλλά δεν πεθαίνουμε·

¹⁰μας προξενούν στενοχώριες κι όμως πάντοτε χαιρόμαστε· είμαστε φτωχοί, κάνουμε όμως πολλούς να πλουτίσουν· τίποτα δεν έχουμε και τα πάντα κατέχουμε.

¹¹Σας μιλήσαμε με ειλικρίνεια, Κορίνθιοι. Σας ανοίξαμε διάπλατα την καρδιά μας.

¹²Δε σας κλείσαμε την καρδιά μας· εσείς κλείσατε τη δική σας.

¹³Σας μιλάω σαν παιδιά μου. Κάντε κι εσείς το ίδιο μ' εμάς. Ανοίξτε κι εσείς διάπλατα τις καρδιές σας.

Ο ναός του αληθινού Θεού

¹⁴Μην κάνετε αταίριαστους δεσμούς με απίστους. Γιατί ποια σχέση μπορεί να έχει η δικαιοσύνη με την ανομία; ή τι κοινό υπάρχει ανάμεσα στο φως και στο σκοτάδι;

¹⁵Ποια συμφωνία μπορεί να γίνει ανάμεσα στο Χριστό και στο διάβολο; ή τι έχει να μοιράσει ο πιστός με τον άπιστο;

¹⁶Μπορεί να υπάρχουν στον ίδιο τόπο ο ναός του Θεού και ο ναός των ειδώλων; Εσείς είστε ναός του αληθινού Θεού, όπως ο ίδιος είπε: Θα κατοικήσω ανάμεσά τους και θα πορεύομαι μαζί τους. Θα είμαι Θεός τους, κι αυτοί θα είναι λαός μου.

¹⁷Γι' αυτό λέει ο Κύριος: Φύγετε μακριά απ' αυτούς και ξεχωρίστε. Μην αγγίζετε ακάθαρμο πράγμα, κι εγώ θα σας δεχτώ.

¹⁸Θα είμαι για σας ο Πατέρας, κι εσείς θα είστε γιοι και θυγατέρες μου, λέει ακόμα ο παντοκράτορας Κύριος.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' 7

¹Αφού λοιπόν, αγαπητοί μου, έχουμε αυτές τις υποσχέσεις, ας καθαρίσουμε τους εαυτούς μας από καθετί που μολύνει το σώμα και την ψυχή. Ας ζήσουμε μια άγια ζωή με φόβο Θεού.

Η στενοχώρια και η χαρά του Παύλου

²Δώστε μας λίγο χώρο στην καρδιά σας. Κανέναν δεν αδικήσαμε, κανέναν δεν καταστρέψαμε, κανέναν δεν εκμεταλλευτήκαμε.

³Δεν τα λέω αυτά για να σας κατακρίνω· σας είπα και πρωτύτερα ότι είστε μέσα στην καρδιά μας, είστε ενωμένοι μαζί μας στη ζωή και στο θάνατο.

⁴Σας μιλάω τελείως ανοιχτά. Είμαι πολύ περήφανος για σας. Η συμπεριφορά σας με γέμισε παρηγοριά. Η χαρά μου ξεχείλισε και σκέπασε όλες τις στενοχώριες που περνάμε.

⁵Όταν ήρθαμε στη Μακεδονία, πουθενά δε βρήκαμε ησυχία. Αντίθετα, από παντού μας περίμεναν δυσκολίες· πόλεμοι απ' έξω, ανησυχίες από μέσα.

⁶Ο Θεός όμως, που παρηγορεί τους ταπεινούς, παρηγόρησε κι εμάς με την παρουσία του Τίτου.

⁷Κι όχι μόνο με την παρουσία του, αλλά και με την παρηγοριά που του δώσατε. Μας είπε για την έντονη επιθυμία σας, για τα κλάματά σας και το ζήλο σας για μένα. Αυτό μ' έκανε να χαρώ ακόμα περισσότερο.

⁸Γιατί, αν και σας στενοχώρησα με το γράμμα μου, δε μετανιώνω. Αν και τότε υπήρχε λόγος να μετανιώσω –γιατί βλέπω πως το γράμμα εκείνο, έστω και προσωρινά, σας λύπησε–

⁹τώρα όμως χαίρομαι, όχι γιατί στενοχωρηθήκατε, αλλά γιατί η στενοχώρια εκείνη, που την αντιμετώπισατε σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, σάς οδήγησε στη μετάνοια. Έτσι, δε ζημιωθήκατε σε τίποτε από μας.

¹⁰Γιατί η λύπη που αντιμετωπίζεται σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, οδηγεί στη μετάνοια, κι αυτή καταλήγει στη σωτηρία, για την οποία κανένας δε μετανιώνει. Αντίθετα, η λύπη που προέρχεται από ανθρώπινα προβλήματα οδηγεί στο θάνατο.

¹¹Αυτή, λοιπόν, η ίδια η λύπη, που είναι σύμφωνη με το θέλημα του Θεού, να τώρα πόση προθυμία σάς έδωσε, πόση ανάγκη για απολογία αισθανθήκατε, πόση αγανάκτηση για τον υπαίτιο, πόσο φόβο για τις συνέπειες, πόση επιθυμία να με δείτε, πόσο ζήλο, πόση επιθυμία τιμωρίας του κακού! Με όλα αυτά αποδείξατε ότι σ' αυτή την υπόθεση είστε αθώοι.

¹²Επομένως, αν και σας έγραψα, δεν το έκανα για να τιμωρηθεί αυτός που διέπραξε το αδίκημα ούτε για να ικανοποιηθεί αυτός που αδικήθηκε, αλλά το έκανα για να γίνει ολοφάνερος ενώπιον του Θεού ο ζήλος σας για μας.

¹³Γι' αυτό και παρηγορηθήκαμε. Αλλά εκτός απ' την παρηγοριά που μας δώσατε, χαρήκαμε πολύ περισσότερο για τη χαρά του Τίτου, γιατί πολύ ευχαριστήθηκε από τη συμπεριφορά όλων σας.

¹⁴Αν κατά κάποιον τρόπο καυχήθηκα σ' αυτόν για σας, δεν ντροπιάστηκα. Αντίθετα, όπως όλα όσα κηρύξαμε σ' εσάς αποδείχτηκαν αληθινά, έτσι και η καύχησή μας στον Τίτο αποδείχτηκε αληθινή.

¹⁵Η καρδιά του είναι πιο πολύ κοντά σας, γιατί θυμάται την υπακοή όλων σας και το ότι τον δεχτήκατε με φόβο και τρόμο.

¹⁶Χαίρομαι γιατί μπορώ να σας έχω απόλυτη εμπιστοσύνη.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' 8

Η εισφορά για την εκκλησία της Ιερουσαλήμ

¹Σας πληροφορώ, αδερφοί μου, τι κατόρθωσε η χάρη που έδωσε ο Θεός στις εκκλησίες της Μακεδονίας.

²Μέσα στις πολλές δοκιμασίες και θλίψεις που πέρασαν, η χαρά τους ήταν τόσο μεγάλη, κι η έσχατη φτώχεια τους ξεχείλισε σε μια πλούσια γενναιοδωρία.

³Σας βεβαιώνω ότι πρόσφεραν σύμφωνα με τις οικονομικές τους δυνατότητες, και μάλιστα παραπάνω απ' αυτές, χωρίς κανέναν να τους το ζητήσει.

⁴Με πολλά παρακάλια μάς ζητούσαν να τους κάνουμε τη χάρη να πάρουν μέρος στην προσφορά για τους χριστιανούς της Ιερουσαλήμ.

⁵Και δεν πρόσφεραν μόνο αυτά που περιμέναμε, αλλά πρώτα δόθηκαν οι ίδιοι στον Κύριο και σ' εμάς, σύμφωνα με το θέλημα του Θεού.

⁶Υστερα από αυτό παρακαλέσαμε τον Τίτο, αφού πια έκανε την αρχή, να ολοκληρώσει αυτό το έργο της προσφοράς και μεταξύ σας.

⁷Όπως, λοιπόν, υπερέχετε σε όλα, στην πίστη και στο λόγο, στη γνώση, στο ενδιαφέρον που δείχνετε για όλους κι όπως αποδέχεστε την αγάπη μας για σας, έτσι να υπερέχετε και σ' αυτό το έργο της προσφοράς.

⁸Δεν το λέω σαν διαταγή, αλλά σας μιλώ για το ζήλο των άλλων, για να σας παρακινήσω ν' αποδείξετε τη γνησιότητα και της δικής σας αγάπης.

⁹Γνωρίζετε, βέβαια, τη χάρη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού· ήταν πλούσιος κι έγινε για χάρη σας φτωχός, για να μπορέσετε εσείς να πλουτίσετε με τη φτώχεια εκείνου.

¹⁰Πάνω σ' αυτό σας δίνω τη γνώμη μου: Αυτό συμφέρει σ' εσάς, που από πέρυσι αρχίσατε πρώτοι όχι μόνο να κάνετε, αλλά και να θέλετε αυτό το έργο.

¹¹Τώρα, ολοκληρώστε αυτό το έργο, ώστε, όπως υπήρξε η πρόθυμη βούλησή σας, έτσι να πραγματοποιηθεί και η εκτέλεσή του ανάλογα με τις δυνατότητές σας.

¹²Γιατί, όταν υπάρχει η προθυμία, η προσφορά είναι ευπρόσδεκτη με όσα έχει κανείς κι όχι με όσα δεν έχει.

¹³Σκοπός βέβαια δεν είναι να στερηθείτε εσείς για να ανακουφίσετε τους άλλους, αλλά να υπάρχει σε όλους ισότητα.

¹⁴Στην παρούσα περίπτωση, το δικό σας περίσσευμα θα προστεθεί στο υστέρημα εκείνων, ώστε μια άλλη φορά το δικό τους περίσσευμα να προστεθεί στο δικό σας υστέρημα και να υπάρξει έτσι ισότητα.

¹⁵Όπως λέει η Γραφή, αυτός που μάζευε πολύ δεν είχε περίσσευμα, κι αυτός που μάζευε λίγο δεν είχε υστέρημα.

Ο Τίτος και οι δύο ανώνυμοι συνεργάτες

¹⁶Ας ευχαριστήσουμε το Θεό, που έδωσε στην καρδιά του Τίτου το ίδιο ενδιαφέρον για σας.

¹⁷Γιατί όχι μόνο αποδέχτηκε την παράκλησή μου, αλλά φάνηκε πολύ πιο πρόθυμος κι ήρθε κοντά σας αυτοπροαίρετα.

¹⁸Μαζί του στείλαμε και τον αδερφό, που επαινείται από όλες τις εκκλησίες για το έργο που προσφέρει στη διάδοση του ευαγγελίου.

¹⁹Κι όχι μόνο αυτό, αλλά και τον εξέλεξαν οι εκκλησίες να ταξιδέψει μαζί μας στο έργο της μεταφοράς της δωρεάς αυτής, για να δοξαστεί ο ίδιος ο Κύριος και να ενισχυθεί η δική μας προθυμία.

²⁰Έτσι θέλαμε να προφυλαχθούμε από όποιον θα μας κατηγορούσε για τον τρόπο που διαχειριστήκαμε ένα τόσο μεγάλο ποσό.

²¹Γιατί φροντίζουμε οι αποφάσεις μας να είναι σωστές και απέναντι στον Κύριο αλλά και απέναντι στους ανθρώπους.

²²Μαζί μ' αυτούς στείλαμε και τον αδερφό μας, που τον δοκιμάσαμε σε πολλές περιπτώσεις και τον βρήκαμε πολύ πρόθυμο. Τώρα μάλιστα δείχνει πολύ μεγαλύτερη προθυμία, επειδή έχει πολλή εμπιστοσύνη στη γενναιοδωρία σας.

²³Για τον Τίτο σάς λέω ότι είναι σύντροφός μου και συνεργάτης στο έργο μου για σας. Όσο για τους αδερφούς μας, είναι απεσταλμένοι των εκκλησιών κι εργάζονται για τη δόξα του Χριστού.

²⁴Αποδείξτε, λοιπόν, στις εκκλησίες με τη συμπεριφορά σας απέναντι σ' αυτούς ότι τους αγαπάτε κι ότι εμείς δίκαια καυχόμαστε για σας.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' 9

Προτροπές για την καλύτερη απόδοση του εράνου

¹Για τη βοήθεια προς τους αδερφούς χριστιανούς, το βρίσκω περιττό να σας γράψω.

²Ξέρω καλά την προθυμία σας, που με κάνει να καυχιέμαι στους Μακεδόνες για σας, ότι η Αχαΐα είναι από πέρυσι έτοιμη. Ο ζήλος σας έχει ξεσηκώσει τους περισσότερους.

³Στέλνω τους αδερφούς κι είμαι βέβαιος πως η καύχησή μου για σας δε θα αποδειχθεί αβάσιμη σ' αυτό το σημείο, αλλά θα είστε προετοιμασμένοι, όπως το έχω πει.

- ⁴Τώρα φοβάμαι πως, αν έρθουν μαζί μου Μακεδόνες και σας βρουν απροετοίμαστους, θα ντροπιαστούμε εμείς –για να μην πω εσείς– που με τόση βεβαιότητα καυχιόμαστε.
- ⁵Θεώρησα, λοιπόν, αναγκαίο να παρακαλέσω τους αδερφούς να έρθουν σ' εσάς πιο πριν, για να προετοιμάσουν τη δική σας προσφορά στη συνεισφορά που είχατε ήδη υποσχεθεί. Θέλω να ετοιμάσετε την εισφορά με γενναιοδωρία προαιρετική κι όχι με τσιγκουνιά.
- ⁶Πρέπει να ξέρετε πως όποιος σπέρνει με φειδώ θα έχει λίγη σοδειά· κι όποιος σπέρνει απλόχερα η σοδειά του θα είναι άφθονη.
- ⁷Ο καθένας ας δώσει ό, τι του λέει η καρδιά του χωρίς να στενοχωριέται ή να εξαναγκάζεται, γιατί ο Θεός αγαπάει αυτόν που δίνει με ευχαρίστηση.
- ⁸Ο Θεός έχει τη δύναμη να σας χορηγήσει πλουσιοπάροχα κάθε δωρεά, ώστε να είστε πάντοτε σε όλα τελείως αυτάρκεις, και να δίνετε με το παραπάνω για κάθε καλό σκοπό.
- ⁹Το λέει κι η Γραφή: Σκόρπισε, έδωσε στους φτωχούς, η αγαθοεργία του θα διαρκεί αιώνια.
- ¹⁰Κι αυτός που δίνει στο σποριά το σπόρο και το ψωμί για να τραφεί, ας δώσει και ας πληθύνει και το δικό σας σπόρο και ας αυξήσει τους καρπούς της αγαθοεργίας σας.
- ¹¹Ο Θεός θα σας κάνει πλούσιους σε όλα, για να μπορείτε να δίνετε γενναιόδωρα. Αυτοί που θα πάρουν από μας τη δική σας εισφορά θα ευχαριστούν το Θεό.
- ¹²Γιατί η συνεισφορά σ' αυτή τη διακονία όχι μόνο θα αναπληρώσει τις ελλείψεις των χριστιανών της Ιερουσαλήμ, αλλά και θα δώσει αφορμή για πάρα πολλές ευχαριστίες στο Θεό.
- ¹³Όταν πάρουν αυτή την προσφορά, θα δοξάζουν το Θεό, επειδή ομολογείτε έμπρακτα το ευαγγέλιο του Χριστού και συμμετέχετε γενναιόδωρα στις ανάγκες τις δικές τους και όλων των χριστιανών.

¹⁴Θα προσεύχονται για σας και θα λαχταρούν να σας δουν για την πλούσια χάρη που σας έδωσε ο Θεός.

¹⁵Ας ευχαριστήσουμε το Θεό για τη δωρεά του, η οποία δεν μπορεί να περιγραφεί με λόγια.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β΄ 10

Η εξουσία και η αποστολή του Παύλου

¹Σας παρακαλώ με την πραότητα και την επιείκεια του Χριστού, εγώ ο Παύλος, που όπως λένε, όταν βρίσκομαι κοντά σας είμαι ταπεινός, όταν όμως είμαι μακριά είμαι θαρραλέος απέναντί σας.

²Παρακαλώ, λοιπόν, όταν θα είμαι κοντά σας, να μη χρειαστεί να φανώ θαρραλέος στις απόψεις μου και να δείξω την τόλμη που θεωρώ ότι χρειάζονται μερικοί, οι οποίοι νομίζουν για μας ότι κινούμαστε από κοσμικά ελατήρια.

³Γιατί μπορεί να ζούμε μέσα στον κόσμο, δεν πολεμάμε όμως με όπλα κοσμικά.

⁴Τα όπλα με τα οποία πολεμάμε εμείς δεν είναι κοσμικά, αλλά έχουν τη δύναμη από το Θεό να γκρεμίζουν οχυρά. Με αυτά ανατρέπουμε ψεύτικους ισχυρισμούς

⁵και καθετί που ορθώνεται με αλαζονεία εναντίον της γνώσεως του Θεού. Με αυτά αιχμαλωτίζουμε κάθε σκέψη και την κάνουμε να υπακούει στο Χριστό.

⁶Είμαστε έτοιμοι να τιμωρήσουμε κάθε παρακοή, όταν ολοκληρωθεί η δική σας υπακοή.

⁷Μη βλέπετε τα πράγματα επιφανειακά. Όποιος είναι βέβαιος από μόνος του ότι ανήκει στο Χριστό, πρέπει από μόνος του πάλι να σκέφτεται ότι, όπως αυτός ανήκει στο Χριστό, έτσι ανήκουμε κι εμείς.

⁸Γιατί δε θα ντροπιαστώ, κι αν ακόμη καυχηθώ κάπως περισσότερο για την εξουσία που μας έδωσε ο Κύριος –για να σας στηρίξουμε κι όχι για να σας καταστρέψουμε.

⁹Δε θέλω να δώσω την εντύπωση ότι προσπαθώ να σας εκφοβίσω με τις επιστολές μου.

¹⁰Λένε για μένα: «Οι επιστολές του είναι αυστηρές και δυνατές, ενώ η προσωπική του παρουσία είναι ασθενική και ο προφορικός του λόγος τιποτένιος».

¹¹Αυτός που τα λέει αυτά πρέπει να ξέρει το εξής: Όποιοι είμαστε με όσα γράφουμε στις επιστολές κατά την απουσία μας, οι ίδιοι είμαστε και με τα έργα μας όταν βρισκόμαστε κοντά σας.

¹²Γιατί δεν τολμάμε να βάλουμε τους εαυτούς μας στο ίδιο επίπεδο ή να τους συγκρίνουμε με μερικούς που αυτοσυστήνονται. Αυτοί όμως, όταν παίρνουν ως κριτήριο και μέτρο σύγκρισης του εαυτού τους τον ίδιο τους τον εαυτό, είναι ανόητοι.

¹³Εμείς, αντίθετα, δεν θα καυχηθούμε ποτέ πέρα από τα όρια, αλλά μέσα στα πλαίσια του κανόνα που μας καθόρισε ο Θεός, σύμφωνα με τον οποίο φτάσαμε μέχρι και σ' εσάς.

¹⁴Δε θα επιτρέπαμε στον εαυτό μας την καύχηση, αν δεν είχαμε φτάσει σ' εσάς. Γιατί φτάσαμε και σ' εσάς, κηρύττοντας το ευαγγέλιο του Χριστού.

¹⁵Εμείς, λοιπόν, δεν καυχιόμαστε πέρα από τα όρια του έργου μας –για ξένους κόπους. Έχουμε όμως την ελπίδα ότι όσο αυξάνεται η πίστη σας, τόσο μεγαλώνει ανάμεσά σας και το δικό μας έργο και γίνεται πλουσιότερο,

¹⁶ώστε να κηρύξουμε το ευαγγέλιο σε μέρη πέρα από σας και να μην καυχιόμαστε για το έτοιμο έργο που έγινε σε ξένη δικαιοδοσία.

¹⁷Η Γραφή λέει: Όποιος καυχιέται, να καυχιέται γι' αυτό που έκανε με τη δύναμη του Κυρίου.

¹⁸Γιατί άξιος δεν είναι αυτός που αυτοσυστήνεται, αλλά αυτός που τον συστήνει ο Κύριος.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' 11

Ο Παύλος και οι ψευδοαπόστολοι

- ¹Θα ήθελα να ανεχθείτε λίγο την αφροσύνη μου. Ανεχθείτε την λαιψόν.
- ²Σας ζηλεύω με θεϊκή ζήλια, γιατί σας αρραβώνιασα μ' έναν άντρα, το Χριστό, για να σας παρουσιάσω σ' αυτόν σαν αγνή παρθένο.
- ³Φοβάμαι όμως μήπως κάποιοι διαφθείρουν τις σκέψεις σας κατά τον ίδιο τρόπο που το φίδι εξαπάτησε με την πανουργία του την Εύα, και χάσετε τη χριστιανική σας απλότητα.
- ⁴Γιατί, αν κάποιος έρθει και σας κηρύξει έναν άλλο Ιησού, τον οποίο εμείς δεν κηρύξαμε, ή αν σας δώσει κάποιο άλλο πνεύμα, διαφορετικό απ' αυτό που λάβατε ή αν σας μιλήσει για ένα άλλο ευαγγέλιο, διαφορετικό απ' αυτό που δεχτήκατε, αυτόν τον δέχεστε ευχαρίστως.
- ⁵Έχω όμως τη γνώμη ότι σε τίποτα δεν υστερώ απέναντι σ' αυτούς που λέτε υπεραποστόλους.
- ⁶Μπορεί να είμαι αδύνατος στον προφορικό λόγο, όχι όμως και στη γνώση. Αυτό σας το δείξαμε καθαρά σε κάθε στιγμή και με κάθε ευκαιρία.
- ⁷Μήπως ήταν αμαρτία που σας κήρυξα δωρεάν το ευαγγέλιο του Θεού, ταπεινώνοντας τον εαυτό μου για να εξυψωθείτε εσείς;
- ⁸Επιβάρυνα άλλες εκκλησίες για να έχω την οικονομική δυνατότητα να υπηρετώ εσάς. Ακόμη κι όταν ήμουν κοντά σας και περνούσα στερήσεις, δεν επιβάρυνα κανέναν,
- ⁹γιατί αυτά που μου έλειπαν για τη συντήρησή μου τα συμπλήρωσαν οι αδερφοί που ήρθαν από τη Μακεδονία. Έτσι κατάφερα να μη σας γίνω σε καμιά περίπτωση βάρος, και θα το τηρήσω αυτό και στο μέλλον.
- ¹⁰Σας το λέω με την ειλικρίνεια του Χριστού που είναι μέσα μου, ότι την καύχησή μου αυτή κανένας δε θα μου την αποκλείσει για τα μέρη της Αχαΐας.
- ¹¹Για ποιο λόγο; μήπως γιατί δε σας αγαπώ; Ο Θεός ξέρει ότι σας αγαπώ.

¹²Αυτό το κάνω, και θα συνεχίσω να το κάνω, για να αφαιρέσω την αφορμή από κείνους που γυρεύουν αφορμή για να δείξουν ότι το έργο τους για το οποίο καυχούνται είναι σαν το δικό μας.

¹³Αυτοί στην πραγματικότητα είναι ψευτοαπόστολοι, απατεώνες, άνθρωποι που μεταμφιέζονται σε αποστόλους του Χριστού.

¹⁴Και μη σας φαίνεται παράξενο, γιατί κι ο ίδιος ο σατανάς μεταμφιέζεται σε άγγελο φωτός.

¹⁵Δεν είναι, λοιπόν, μεγάλο πράγμα όταν και οι υπηρέτες του σατανά μεταμφιέζονται σε υπηρέτες της δικαιοσύνης. Το τέλος τους θα είναι ανάλογο με τα έργα τους.

Ο Παύλος συγκρίνει τον εαυτό του με τους ψευτοαποστόλους

¹⁶Σας επαναλαμβάνω: Μη με θεωρήσει κανείς ανόητο. Αν όμως δε γίνεται αλλιώς, πάρτε με, έστω και για ανόητο, ώστε να καυχηθώ κι εγώ για λίγο.

¹⁷Αυτό που θα πω δε θα το πω με εντολή του Κυρίου, αλλά σαν ένας ανόητος που νομίζει πως έχει το δικαίωμα να καυχηθεί.

¹⁸Αφού πολλοί καυχούνται για ανθρώπινα πλεονεκτήματα, θα καυχηθώ κι εγώ.

¹⁹Κι ενώ παρασταίνετε τους φρόνιμους, ανέχεστε μ' ευχαρίστηση τους ανόητους.

²⁰Ανέχεστε δηλαδή όποιον σας καταπιέζει, όποιον σας εκμεταλλεύεται, όποιον σας εξαπατά, όποιον σας παριστάνει τον σπουδαίο, όποιον σας χαστουκίζει.

²¹Ντρέπομαι που το λέω: σαν να μην μπορούσαμε εμείς να σας κάνουμε τα ίδια! Όμως, για ο, τιδήποτε τολμά κάποιος να καυχηθεί –σαν ανόητος μιλώ– τολμώ κι εγώ.

²²Εβραίοι είναι αυτοί; κι εγώ. Είναι Ισραηλίτες; κι εγώ. Είναι απόγονοι του Αβραάμ; κι εγώ.

²³Είναι υπηρέτες του Χριστού; –θα μιλήσω σαν τρελός– εγώ είμαι με το παραπάνω. Μόχθησα πιο πολύ απ’ αυτούς, με χτύπησαν με αφάνταστη αγριότητα, φυλακίστηκα περισσότερες φορές, κινδύνεψα πολλές φορές να θανατωθώ.

²⁴Πέντε φορές μαστιγώθηκα από Ιουδαίους με τα τριάντα εννιά μαστιγώματα.

²⁵Τρεις φορές με τιμώρησαν με ραβδισμούς, μία φορά με λιθοβόλησαν, τρεις φορές ναυάγησα, ένα μερόνυχτο έμεινα ναυαγός στο πέλαγος.

²⁶Έκανα πολλές κοπιαστικές οδοιπορίες, διάβηκα επικίνδυνα ποτάμια, κινδύνεψα από ληστές, κινδύνεψα από τους ομογενείς μου Ιουδαίους, κινδύνεψα από τους εθνικούς. Πέρασα κινδύνους σε πόλεις, κινδύνους σε ερημιές, κινδύνους στη θάλασσα, κινδύνεψα από ανθρώπους που υποκρίνονταν τους αδερφούς.

²⁷Κόπιασα και μόχθησα πολύ, ξαγρύπνησα πολλές φορές, πείνασα, δίψασα, πολλές φορές μου έλειψε εντελώς το φαγητό, ξεπάγιαζα και δεν είχα ρούχα να φορέσω.

²⁸Εκτός από τα άλλα είχα και την καθημερινή πίεση των εχθρών μου και τη φροντίδα για όλες τις εκκλησίες.

²⁹Ποιανού η πίστη ασθενεί και δεν ασθενώ κι εγώ; Ποιος υποκύπτει στον πειρασμό και δεν υποφέρω κι εγώ;

³⁰Αν πρέπει να καυχηθώ, θα καυχηθώ για τα παθήματά μου.

³¹Ο Θεός και Πατέρας του Κυρίου μας Ιησού Χριστού –ας είναι ευλογημένο το όνομά του στους αιώνες– ξέρει ότι δε λέω ψέματα.

³²Στη Δαμασκό, ο διοικητής-εκπρόσωπος του βασιλιά Αρέτα έβαλε φρουρούς σε όλη την πόλη για να με συλλάβει.

³³Μέσα όμως από ένα άνοιγμα του τείχους με κατέβασαν με καλάθι και ξέφυγα από τα χέρια του.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β΄ 12

Οράματα και αποκαλύψεις

- ¹Δε με συμφέρει βέβαια να καυχηθώ· θα το κάνω όμως, γιατί πρόκειται για οράματα κι αποκαλύψεις που μου χάρισε ο Κύριος.
- ²Ξέρω έναν άνθρωπο πιστό, ο οποίος πριν από δεκατέσσερα χρόνια ανυψώθηκε μέχρι και τον τρίτο ουρανό –δεν ξέρω αν ήταν με το σώμα του ή χωρίς το σώμα, αυτό ο Θεός το ξέρει.
- ³Ξέρω ότι αυτός ο άνθρωπος –ή ήταν με το σώμα ή χωρίς το σώμα δεν το ξέρω, ο Θεός το ξέρει–
- ⁴μεταφέρθηκε ξαφνικά στον παράδεισο κι άκουσε λόγια που δεν μπορεί ούτε επιτρέπεται να τα πει άνθρωπος.
- ⁵Γι’ αυτόν τον άνθρωπο θα καυχηθώ· για τον εαυτό μου όμως δε θα καυχηθώ, παρά μόνο για τις ταλαιπωρίες μου.
- ⁶Αμα θελήσω, λοιπόν, να καυχηθώ, δε θα φανώ ανόητος, γιατί θα πω την αλήθεια. Το αποφεύγω όμως, μήπως εξαιτίας του μεγαλείου των αποκαλύψεων, με θεωρήσει κανείς παραπάνω απ’ αυτό που βλέπει ή ακούει από μένα.
- ⁷Για να μην υπερηφανεύομαι όμως, ο Θεός μου έδωσε ένα αγκάθι στο σώμα μου, έναν υπηρέτη τού σατανά να με ταλαιπωρεί, ώστε να μην υπερηφανεύομαι.
- ⁸Γι’ αυτό το αγκάθι τρεις φορές παρακάλεσα τον Κύριο να το διώξει από πάνω μου.
- ⁹Η απάντησή του ήταν: «Σου αρκεί η χάρη μου, γιατί η δύναμή μου φανερώνεται στην πληρότητά της μέσα σ’ αυτή την αδυναμία σου». Με περισσότερη ευχαρίστηση, λοιπόν, θα καυχηθώ για τις ταλαιπωρίες μου, για να κατοικήσει μέσα μου η δύναμη του Χριστού.
- ¹⁰Γι’ αυτό χαίρομαι για τα παθήματά μου, για τις βρισιές, τις θλίψεις, τους διωγμούς και τις πιέσεις που πέρασα για χάρη του Χριστού. Γιατί όταν φαίνεται πως έχω χάσει κάθε δύναμη, τότε είμαι πραγματικά δυνατός.

Η αγάπη και η φροντίδα του Παύλου για τους Κορινθίους

- 11** Φέρθηκα σαν ανόητος με όσα καυχήθηκα. Εσείς με αναγκάσατε. Εσείς έπρεπε να με συστήνατε. Εγώ σε τίποτα δεν υστέρησα από αυτούς που θεωρείτε «υπεραποστόλους», κι ας μην είμαι τίποτα.
- 12** Οι αποδείξεις ότι είμαι απόστολος, παρουσιάστηκαν μπροστά σας με πολλή υπομονή, με θεϊκά σημεία, με θαύματα στη φύση και με θεραπείες.
- 13** Γιατί σε τι υστερήσατε από τις άλλες εκκλησίες, πέρα από το ότι εγώ ο ίδιος δε σας επιβάρυνα; Συγχωρήστε μου αυτή την αδικία!
- 14** Να που τώρα για τρίτη φορά ετοιμάζομαι να έρθω κοντά σας και δε θα σας επιβαρύνω. Δε ζητάω τα χρήματά σας αλλά εσάς. Γιατί δεν έχουν χρέος να μαζεύουν χρήματα τα παιδιά για τους γονείς, αλλά οι γονείς για τα παιδιά.
- 15** Εγώ μάλιστα με ευχαρίστηση θα τα δώσω όλα, ακόμη και τον ίδιο μου τον εαυτό για χάρη σας. Αν και, ενώ εγώ σας αγαπώ περισσότερο, εσείς με αγαπάτε λιγότερο.
- 16** Εγώ δεν σας επιβάρυνα. Ας πούμε όμως πως όντας πανούργος σάς κατέκτησα με δόλο.
- 17** Μήπως σας εκμεταλλεύτηκα με κάποιον απ' αυτούς που σας έστειλα;
- 18** Παρακάλεσα τον Τίτο να έρθει και έστειλα μαζί και τον αδερφό. Μήπως σας εκμεταλλεύτηκε ο Τίτος; Δε σας συμπεριφερθήκαμε όλοι με το ίδιο πνεύμα; Δεν περπατήσαμε στα ίδια αχνάρια;
- 19** Ίσως πάλι να νομίζετε ότι τόση ώρα απολογούμαστε σ' εσάς. Εμείς όμως μιλάμε ενώπιον του Θεού με τη δύναμη που μας δίνει ο Χριστός. Κι όλα, αγαπητοί μου, τα κάνουμε για τη δική σας ωφέλεια.
- 20** Φοβάμαι ακόμα μήπως, όταν έρθω, δε σας βρω όπως σας θέλω, κι εσείς δε με βρείτε όπως με θέλετε. Φοβάμαι μήπως υπάρχουν ανάμεσά σας έριδες, ζηλοτυπίες, φιλονικίες, διαπληκτισμοί, αλληλοκατηγορίες, διαβολές, εγωισμοί, αναστατώσεις.
- 21** Φοβάμαι ακόμα, μήπως, όταν έρθω πάλι, με ταπεινώσει ο Θεός μου απέναντί σας και πενθήσω για πολλούς απ' αυτούς που αμάρτησαν

προηγούμενως και δε μετάνιωσαν για την ακαθαρσία, την πορνεία και την ασέλγεια που διέπραξαν.

Τελικές προειδοποιήσεις και χαιρετισμοί

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β΄ 13

¹Για τρίτη φορά έρχομαι τώρα σ' εσάς, και, όπως λέει η Γραφή: Με τη μαρτυρία δύο και τριών μαρτύρων θα βεβαιωθεί καθετί που λέγεται.

²Τη δεύτερη φορά που ήμουν κοντά σας είχα προείπει, και τώρα που είμαι μακριά γράφω το ίδιο σε όσους είχαν αμαρτήσσει, και σε όλους τους άλλους, πώς, όταν ξανάρθω δε θα σας λυπηθώ.

³Εσείς, όπως φαίνεται, ζητάτε απόδειξη ότι ο Χριστός μιλάει μέσω εμού. Αυτός ο Χριστός δεν παρουσιάζεται αδύναμος, αλλά δυνατός ανάμεσά σας.

⁴Γιατί αν και σταυρώθηκε σαν αδύναμος άνθρωπος, όμως με τη δύναμη του Θεού είναι ζωντανός. Το ίδιο κι εμείς μετέχουμε στην αδυναμία του Χριστού, όμως με τη δύναμη του Θεού θα ζήσουμε μαζί του ανάμεσά σας.

⁵Να εξετάζετε τον εαυτό σας αν έχετε την πίστη. Να δοκιμάζετε τον εαυτό σας. Ή δεν καταλάβατε ακόμη καλά ότι ο Ιησούς Χριστός κατοικεί μέσα σας; Εκτός βέβαια αν αποτύχατε στη δοκιμασία.

⁶Ελπίζω να διαπιστώσετε ότι εμείς δεν αποτύχαμε στη δοκιμασία.

⁷Ευχόμαστε μάλιστα στο Θεό να μην κάνετε κανένα κακό. Όχι για να φανεί ότι εμείς πετύχαμε, αλλά για να κάνετε εσείς το καλό, κι εμείς ας φανούμε ότι δεν πετύχαμε.

⁸Γιατί δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα εναντίον της αλήθειας, αλλά για χάρη της αλήθειας.

⁹Χαιρόμαστε όταν εμείς είμαστε αδύνατοι κι εσείς είστε δυνατοί. Αυτή είναι κι η ευχή μας: να προκόβετε.

¹⁰Σας τα γράφω αυτά τώρα που δεν είμαι κοντά σας, ώστε όταν έρθω να μη χρησιμοποιήσω αυστηρότητα, σύμφωνα με την εξουσία που μου έδωσε ο Κύριος να χτίζω κι όχι να γκρεμίζω.

¹¹Λοιπόν, αδερφοί μου, να χαίρεστε, να προοδεύετε, να συμπαραστέκεστε ο ένας στον άλλο· να μην έχετε διαφωνίες, να έχετε ειρήνη, κι ο Θεός που χαρίζει την αγάπη και την ειρήνη θα είναι μαζί σας.

¹²Χαιρετήστε ο ένας τον άλλο με το άγιο φίλημα. Σας χαιρετούν όλοι οι χριστιανοί.

¹³Η χάρη του Κυρίου Ιησού Χριστού και η αγάπη του Θεού και η κοινωνία του Αγίου Πνεύματος ας είναι μαζί με όλους σας. Αμήν.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ 1

Χαιρετισμός

¹Ο Παύλος, που έγινα απόστολος όχι από ανθρώπους, ούτε με την παρέμβαση κάποιου ανθρώπου αλλά από τον Ιησού Χριστό και το Θεό Πατέρα, ο οποίος ανέστησε τον Ιησού από το θάνατο,

²κι όλοι οι αδερφοί που είναι μαζί μου, Προς τις εκκλησίες της Γαλατίας.

³Ευχόμαστε να είναι μαζί σας η χάρη και η ειρήνη του Θεού Πατέρα μας και του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

⁴Αυτός, όπως το θέλησε ο Πατέρας μας Θεός, έδωσε τη ζωή του για τις αμαρτίες μας, για να μας λυτρώσει από τον τωρινό κόσμο, όπου κυριαρχεί το κακό·

⁵ας είναι αιώνια δοξασμένος ο Θεός! Αμήν.

Ένα μόνο είναι το Ευαγγέλιο

⁶Απορώ πώς τόσο γρήγορα απομακρύνεστε από το Θεό, που σας κάλεσε με τη χάρη του Χριστού, κι ακολουθείτε ένα άλλο ευαγγέλιο!

⁷Δεν υπάρχει όμως άλλο ευαγγέλιο. Υπάρχουν μόνο μερικοί που σας αναστατώνουν και θέλουν να διαστρεβλώσουν το ευαγγέλιο του Χριστού.

⁸Αλλά κι αν εμείς ή ακόμη κι ένας άγγελος από τον ουρανό σας κηρύξει ένα ευαγγέλιο διαφορετικό από το ευαγγέλιο που σας κηρύξαμε, να είναι ανάθεμα!

⁹Σας το είπα κιόλας και το ξαναλέω· όποιος σας κηρύττει ως ευαγγέλιο άλλη διδασκαλία, διαφορετική απ' αυτήν που παραλάβατε, να είναι ανάθεμα!

¹⁰Τι νομίζετε; Των ανθρώπων την εύνοια επιδιώκω τώρα ή του Θεού; Ή μήπως ζητώ να αρέσω στους ανθρώπους; Όχι· γιατί αν πράγματι ζητούσα να αρέσω στους ανθρώπους, δεν θα ήμουν υπηρέτης του Χριστού.

Πώς ο Παύλος έγινε απόστολος

- 11** Πρέπει να ξέρετε, αδελφοί μου, πως το ευαγγέλιο που σας κήρυξα εγώ δεν προέρχεται από άνθρωπο.
- 12** Γιατί κι εγώ ούτε το παρέλαβα ούτε το διδάχτηκα από άνθρωπο, αλλά μου το αποκάλυψε ο Ιησούς Χριστός.
- 13** Ασφαλώς έχετε ακούσει για τη διαγωγή μου όσον καιρό ανήκα στην ιουδαϊκή θρησκεία, ότι καταδίωκα με πάθος την εκκλησία του Θεού και προσπαθούσα να την εξαφανίσω.
- 14** Και πρόκοβα στον ιουδαϊσμό πιο πολύ από πολλούς συνομήλικους συμπατριώτες μου, γιατί είχα μεγαλύτερο ζήλο για τις προγονικές μου παραδόσεις.
- 15** Ο Θεός όμως με είχε ξεχωρίσει από την κοιλιά της μάνας μου και η χάρη του με είχε καλέσει να τον υπηρετήσω.
- 16** Όταν, λοιπόν, ευδόκησε να μου αποκαλύψει τον Υιό του για να φέρω στους εθνικούς το χαρμόσυνο μήνυμα γι' αυτόν, δε στηρίχθηκα σ' ανθρώπινες δυνάμεις·
- 17** ούτε ανέβηκα στα Ιεροσόλυμα να δω εκείνους που ήταν απόστολοι πριν από μένα, αλλά έφυγα στην Αραβία, και ύστερα ξαναγύρισα στη Δαμασκό.
- 18** Έπειτα, μετά από τρία χρόνια, ανέβηκα στα Ιεροσόλυμα να γνωρίσω από κοντά τον Πέτρο, κι έμεινα κοντά του δεκαπέντε μέρες.
- 19** Άλλον απόστολο δεν είδα, παρά τον Ιάκωβο, τον αδερφό του Κυρίου.
- 20** Για όσα σας γράφω, μάρτυράς μου ο Θεός, δε λέω ψέματα.
- 21** Έπειτα ήρθα στην περιοχή της Συρίας και της Κιλικίας.
- 22** Προσωπικά ήμουν άγνωστος στις εκκλησίες του Χριστού που βρίσκονται στην Ιουδαία.
- 23** Άκουγαν μόνο πως αυτός που κάποτε μας καταδίωκε τώρα κηρύττει την πίστη που άλλοτε προσπαθούσε να εξαφανίσει.
- 24** Και δόξαζαν το Θεό για την αλλαγή μου.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ 2

Η αποστολική σύνοδος

- ¹Έπειτα, μετά από δεκατέσσερα χρόνια, ανέβηκα πάλι στα Ιεροσόλυμα με το Βαρνάβα παίρνοντας μαζί μου και τον Τίτο.
- ²Ανέβηκα ύστερα από υπόδειξη του Κυρίου. Τους εξέθεσα το ευαγγέλιο που κηρύττω στους εθνικούς. Το εξέθεσα ιδιαίτερα στους προκρίτους, μήπως αγωνίστηκα ή αγωνίζομαι μάταια.
- ³Ούτε ο Τίτος, όμως, που ήταν μαζί μου, και ήταν εθνικός, αναγκάστηκε να υποβληθεί στην περιτομή.
- ⁴Κι ας ήταν εκεί οι παρείσακτοι ψευδάδελφοι, που γλίστρησαν ανάμεσά μας σαν κατάσκοποι με στόχο την ελευθερία μας, που την έχουμε χάρη στο έργο του Ιησού Χριστού, και θέλουν να μας κάνουν δούλους.
- ⁵Δεν υποχωρήσαμε ούτε στιγμή στις απαιτήσεις τους, για να μείνει ανόθευτο το ευαγγέλιο για χάρη σας.
- ⁶Οι πρόκριτοι πάλι –τι ήταν άλλοτε δε μ’ ενδιαφέρει· ο Θεός δεν ξεχωρίζει πρόσωπα– αυτοί δεν πρόσθεσαν τίποτε σε όσα είπα εγώ.
- ⁷Αντίθετα μάλιστα, είδαν ότι ο Θεός μου έχει αναθέσει το κήρυγμα του ευαγγελίου στους εθνικούς, όπως στον Πέτρο στους περιτμημένους.
- ⁸Γιατί αυτός που όρισε τον Πέτρο απόστολο για τους Ιουδαίους, όρισε κι εμένα απόστολο για τους εθνικούς.
- ⁹Όταν κατάλαβαν, λοιπόν, πως μου δόθηκε η χάρη του Θεού, ο Ιάκωβος και ο Κηφάς και ο Ιωάννης, που θεωρούνται στυλοβάτες, έσφιξαν το χέρι το δικό μου και του Βαρνάβα σ’ ένδειξη αναγνώρισης και συμφώνησαν να κηρύττουμε εμείς στους εθνικούς κι αυτοί στους Ιουδαίους.
- ¹⁰Μας ζήτησαν μόνο να θυμόμαστε τους φτωχούς χριστιανούς της Ιουδαίας, και ξέρετε με πόσο ζήλο φρόντισα γι’ αυτό.

Το επεισόδιο στην Αντιόχεια

11Όταν ήρθε ο Πέτρος στην Αντιόχεια, του αντιμίλησα κατά πρόσωπο, γιατί ήταν αξιοκατάκριτος.

12Γιατί πριν έρθουν μερικοί άνθρωποι του Ιακώβου, έτρωγε στα κοινά δείπνα μαζί με τους εθνικούς· όταν όμως ήρθαν, υποχώρουσε και διαχώριζε τη θέση του, επειδή φοβόταν τους Ιουδαίους.

13Μαζί του άρχισαν να υποκρίνονται και οι υπόλοιποι Ιουδαίοι, σε σημείο που παρασύρθηκε στην υποκρισία τους ακόμα κι ο Βαρνάβας!

14Εγώ όμως όταν είδα πως δε βαδίζουν σύμφωνα με την αλήθεια του ευαγγελίου, είπα στον Πέτρο μπροστά σ' όλους: «Εάν εσύ που είσαι Ιουδαίος συμπεριφέρεσαι σαν εθνικός κι όχι ως πιστός στο νόμο Ιουδαίος, τότε γιατί εξαναγκάζεις τους εθνικούς να συμπεριφέρονται σαν Ιουδαίοι; »

Η σωτηρία προέρχεται από το Χριστό και όχι από το νόμο

15Εμείς είμαστε εκ γενετής Ιουδαίοι κι όχι αμαρτωλοί εθνικοί.

16Ξέρουμε όμως πως ο άνθρωπος δεν μπορεί να σωθεί με την τήρηση των διατάξεων του νόμου. Αυτό γίνεται μόνο με την πίστη στον Ιησού Χριστό. Γι' αυτό κι εμείς πιστέψαμε στον Ιησού Χριστό, για να δικαιωθούμε με την πίστη στο Χριστό κι όχι με την τήρηση του νόμου· γιατί με τα έργα του νόμου δε θα σωθεί κανένας άνθρωπος.

17Αν όμως, ζητώντας να σωθούμε από το Χριστό, βρεθήκαμε να είμαστε κι εμείς αμαρτωλοί όπως οι εθνικοί, σημαίνει τάχα πως ο Χριστός οδηγεί στην αμαρτία; Όχι βέβαια!

18Γιατί, αν ό, τι γκρέμισα το ξαναχτίζω, είναι σαν να ομολογώ πως έκανα λάθος όταν το γκρέμιζα.

19Κι αληθινά, με κριτήριο το νόμο, έχω πεθάνει για τη θρησκεία του νόμου, για να βρω τη ζωή κοντά στο Θεό.

20Έχω πεθάνει στο σταυρό μαζί με το Χριστό. Τώρα πια δε ζω εγώ, αλλά ζει στο πρόσωπό μου ο Χριστός. Κι η τωρινή σωματική μου ζωή είναι ζωή βασισμένη στην πίστη μου στον Υιό του Θεού, που με αγάπησε και πέθανε εκούσια για χάρη μου.

²¹Δεν μπορώ ν' αγνοήσω αυτή τη δωρεά του Θεού. Αν όμως η σωτηρία εξασφαλίζεται με την τήρηση του νόμου, τότε ο Χριστός πέθανε χωρίς λόγο.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ 3

Νόμος και πίστη

¹Ανόητοι Γαλάτες, ποιος σας μάτιασε και δεν πιστεύετε στην αλήθεια, εσείς, μπροστά στα μάτια των οποίων ζωγράφισα με το κήρυγμά μου τόσο ζωντανά τον Ιησού Χριστό σταυρωμένο;

²Αυτό θέλω μόνο να μου πείτε: Τηρώντας το νόμο δεχτήκατε το Πνεύμα ή ακούγοντας το κήρυγμα και πιστεύοντας;

³Τόσο ανόητοι είστε; Αρχίσατε με την εμπειρία του Πνεύματος. Πώς τώρα καταλήγετε να εμπιστεύεστε σ' ανθρώπινες δυνάμεις;

⁴Όλες οι εμπειρίες σας πήγαν χαμένες; Ελπίζω να μην πήγαν χαμένες.

⁵Το Θεό, ο οποίος σας χορηγεί το Πνεύμα και κάνει θαύματα στις συνάξεις σας, τον ξέρετε από την τήρηση του νόμου ή από το κήρυγμα που πιστέψατε;

⁶Το ίδιο και ο Αβραάμ, σύμφωνα με τη Γραφή, πίστεψε στο Θεό, και γι' αυτή του την πίστη ο Θεός τον αναγνώρισε δίκαιο.

⁷Μάθετε, λοιπόν, ποιοι είναι γνήσιοι απόγονοι του Αβραάμ· είναι όσοι εμπιστεύονται στο Θεό όπως εκείνος.

⁸Και η Γραφή, προβλέποντας πως ο Θεός θα σώσει τα έθνη με την πίστη, έδωσε από πριν στον Αβραάμ το ελπιδοφόρο μήνυμάτι θα ευλογηθούν στο πρόσωπό του όλα τα έθνη.

⁹Συνεπώς, όσοι εμπιστεύονται στο Θεό ευλογούνται μαζί με τον πιστό Αβραάμ.

¹⁰Αντίθετα, όσοι στηρίζουν την ελπίδα τους στην τήρηση του νόμου βρίσκονται κάτω από την κατάρα. Γιατί αναφέρεται στη Γραφή: Καταραμένος όποιος δε μένει πιστός σ' όλα όσα είναι γραμμένα στο βιβλίο του νόμου και δεν τα τηρεί.

11Κι είναι ολοφάνερο πως με το νόμο κανένας δεν πετυχαίνει τη σωτηρία από το Θεό, αφού, σύμφωνα με τη Γραφή, ο δίκαιος εξαιτίας της πίστεώς του θα ζήσει.

12Ο νόμος όμως δε δέχεται ότι σώζεται κανείς από την πίστη, παρά ότι ο άνθρωπος που τηρεί τις εντολές, αυτός θα ζήσει απ' αυτές.

13Ο Χριστός μάς εξαγόρασε από την κατάρα του νόμου, αφού έγινε αυτός κατάρα για χάρη μας. Γιατί είναι γραμμένο: Καταραμένος όποιος κρεμιέται πάνω σε ξύλο.

14Η ευλογία, λοιπόν, του Αβραάμ έρχεται με τον Ιησού Χριστό στα έθνη, κι έτσι με την πίστη αποκτούμε το Πνεύμα που υποσχέθηκε ο Θεός.

Νόμος και επαγγελίες

15Θα χρησιμοποιήσω ένα ανθρώπινο παράδειγμα, αδερφοί μου. Κανένας βέβαια δεν μπορεί ν' ακυρώσει μian έγκυρη ανθρώπινη διαθήκη ή να προσθέσει κάτι σ' αυτήν.

16Οι επαγγελίες, λοιπόν, δόθηκαν ως διαθήκη στον Αβραάμ και στον απόγονό του. Η Γραφή δεν λέει και στους απογόνους, όπως θα έκανε αν εννοούσε πολλούς, αλλά μιλάει για έναν: και στον απόγονό σου. Αυτός ο απόγονος είναι ο Χριστός.

17Να τι θέλω να πω: Αυτή τη διαθήκη που την επικύρωσε προηγουμένως ο Θεός και αναφερόταν στο πρόσωπο του Χριστού, δεν μπορεί ο νόμος, που ήρθε ύστερα από τετρακόσια τριάντα χρόνια, να την ακυρώσει, καταργώντας έτσι τις υποσχέσεις του Θεού.

18Γιατί φυσικά η κληρονομία δεν σχετίζεται πια με την επαγγελία, αν μπορεί ν' αποκτηθεί με την τήρηση του νόμου. Είναι όμως βέβαιο πως ο Θεός έδωσε τη χάρη του στον Αβραάμ με την επαγγελία.

19Τότε, γιατί δόθηκε ο νόμος; Προστέθηκε για να φανεί πόσο πολύ παραβαίνουν οι άνθρωποι το θέλημα του Θεού. Ίσχυσε όμως ωστόσο να έρθει ο απόγονος του Αβραάμ, για τον οποίο μιλούσε η υπόσχεση του Θεού. Ο νόμος δόθηκε με τη μεσολάβηση αγγέλων με το χέρι ενός μεσίτη.

²⁰Ο μεσίτης, όμως, είναι περιττός όταν υπάρχει ένα μόνο πρόσωπο· και το ένα αυτό πρόσωπο είναι ο Θεός.

²¹Είναι, λοιπόν, αντίθετος ο νόμος προς τις υποσχέσεις του Θεού; Καθόλου! Πάντως, αν ο νόμος που δόθηκε στους ανθρώπους είχε τη δύναμη να δίνει ζωή, η σωτηρία θα προερχόταν πραγματικά από το νόμο.

²²Η Γραφή όμως διακηρύττει πως όλοι οι άνθρωποι είναι υπόδουλοι στην αμαρτία. Αυτό σημαίνει πως η υπόσχεση για σωτηρία δόθηκε σ' όσους πιστεύουν στον Ιησού Χριστό.

²³Πραγματικά, πριν έρθει ο Χριστός, μας φρουρούσε ο νόμος. Ήμασταν φυλακισμένοι, ώσπου να φανερωθεί ο μελλοντικός σωτήρας μας.

²⁴Ο νόμος, λοιπόν, ήταν σκληρός παιδονόμος για μας, ώσπου εμφανίστηκε ο Χριστός, οπότε η πίστη μας σ' αυτόν μας χάρισε τη σωτηρία.

²⁵Τώρα όμως που ήρθε ο Χριστός, δεν είμαστε πια υπόδουλοι στο νόμο.

Ο Χριστός μάς απελευθερώνει

²⁶Είστε, λοιπόν, όλοι παιδιά του Θεού, αφού πιστεύετε στον Ιησού Χριστό.

²⁷Κι αυτό, γιατί όσοι βαπτιστήκατε στο όνομα του Χριστού, έχετε ντυθεί το Χριστό.

²⁸Δεν υπάρχει πια Ιουδαίος και ειδωλολάτρης, δεν υπάρχει δούλος και ελεύθερος, δεν υπάρχει άντρας και γυναίκα· όλοι σας είστε ένας, χάρη στον Ιησού Χριστό.

²⁹Κι αφού ανήκετε στο Χριστό, είστε απόγονοι του Αβραάμ και κληρονόμοι της ζωής, όπως την υποσχέθηκε ο Θεός.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ 4

¹Να τι θέλω να πω: Όσον καιρό ο κληρονόμος είναι ανήλικος, δε διαφέρει σε τίποτε από ένα δούλο. Είναι βέβαια ιδιοκτήτης των πάντων,

²εξαρτάται όμως από επιτρόπους και διαχειριστές, ως την προθεσμία που καθόρισε ο πατέρας.

³Έτσι κι εμείς, όταν ήμασταν ανήλικοι, ήμασταν υπόδουλοι στα στοιχεία του κόσμου.

⁴Όταν όμως έφτασε η ώρα που είχε καθορίσει ο Θεός, απέστειλε τον Υιό του. Γεννήθηκε από μια γυναίκα και υποτάχτηκε στο νόμο,

⁵για να εξαγοράσει αυτούς που ήταν υπόδουλοι στο νόμο, για να γίνουμε παιδιά του Θεού.

⁶Κι επειδή πραγματικά είστε παιδιά του, ο Θεός απέστειλε το Πνεύμα του Υιού του στις καρδιές μας, και αυτό φωνάζει: «Αββά, Πατέρα μου! »

⁷Συνεπώς, δεν είσαι πια δούλος, αλλά παιδί του Θεού. Και ως παιδί του που είσαι, θα γίνεις κληρονόμος του δια του Χριστού.

Η αλλαγή στη στάση των Γαλατών

⁸Παλιότερα, βέβαια, δε γνωρίζατε το Θεό, και είχατε υποδουλωθεί σε είδωλα, σε ψεύτικες θεότητες.

⁹Τώρα όμως που γνωρίσατε το Θεό, ή σωστότερα τώρα που σας γνώρισε ο Θεός, γιατί ξαναγυρίζετε στα ασθενικά και ανίσχυρα στοιχεία; Γιατί θέλετε να υποδουλωθείτε πάλι σ' αυτά;

¹⁰Γιατί δίνετε ξεχωριστή σημασία σ' ορισμένες μέρες, μήνες, εποχές και χρόνια;

¹¹Φοβάμαι πως μάταια κοπίασα για σας.

¹²Σας παρακαλώ, αδερφοί μου, γίνετε σαν κι εμένα, γιατί κι εγώ κάποτε ήμουν σαν εσάς. Ποτέ ως τώρα δε μου δώσατε αφορμή για παράπονα.

¹³Θυμάστε πώς πρωτοκήρυξα στον τόπο σας: αναγκάστηκα από μια αρρώστια να μείνω κοντά σας.

¹⁴Δεν έγινε όμως αφορμή αυτή η σωματική μου δοκιμασία να με περιφρονήσετε ή να με σιχαθείτε. Αντίθετα, με δεχθήκατε σαν άγγελο Θεού, σαν τον ίδιο τον Ιησού Χριστό.

¹⁵Πού είναι όμως τώρα εκείνος ο ενθουσιασμός σας; Μπορώ να το βεβαιώσω πως τότε, αν μπορούσατε, θα βγάζατε και τα μάτια σας να μου τα δώσετε.

- ¹⁶Δηλαδή τώρα έγινα εχθρός σας, επειδή σας λέω την αλήθεια;
- ¹⁷Οι παραξίεις δείχνουν ζήλο για σας, όχι όμως με καλό σκοπό: θέλουν να σας απομακρύνουν από μένα, για να προσκολληθείτε σ' αυτούς.
- ¹⁸Καλό όμως θα ήταν να δείχνετε το ζήλο σας για το καλό πάντοτε, κι όχι μόνο όταν είμαι κοντά σας.
- ¹⁹Παιδιά μου, για σας πάλι περνώ τους πόνους της γέννας, ώσπου να διαμορφωθεί μέσα σας ο Χριστός.
- ²⁰Πολύ θα 'θελα τώρα να ήμουν κοντά σας και ν' αλλάξω τον τόνο μου, γιατί μ' έχετε φέρει σε δύσκολη θέση.

Η δούλη Άγαρ και η ελεύθερη Σάρρα

- ²¹Για πέστε μου, εσείς που θέλετε να ζείτε υπόδουλοι στο νόμο, δεν ακούτε τι διακηρύττει ο ίδιος ο νόμος;
- ²²Λέει δηλαδή η Γραφή πως ο Αβραάμ απέκτησε δύο γιους, έναν από τη δούλη κι έναν από την ελεύθερη γυναίκα του.
- ²³Ο γιος της δούλης όμως γεννήθηκε σύμφωνα με τους φυσικούς νόμους, ενώ ο γιος της ελεύθερης σύμφωνα με την υπόσχεση του Θεού.
- ²⁴Αυτά πρέπει να τα καταλάβουμε σαν μια εικόνα. Οι γυναίκες δηλαδή είναι οι δύο διαθήκες: η μία στο όρος Σινά, που γεννάει δούλους, κι αυτή είναι η Άγαρ.
- ²⁵Η Άγαρ συμβολίζει το όρος Σινά στην Αραβία, κι αντιστοιχεί στην τωρινή Ιερουσαλήμ, που πραγματικά είναι υπόδουλη, αυτή και τα παιδιά της.
- ²⁶Αντίθετα, η ουράνια Ιερουσαλήμ είναι ελεύθερη, κι αυτή είναι η μητέρα όλων μας.
- ²⁷Λέει σχετικά η Γραφή: Να χαίρεσαι, στείρα, εσύ που δε γεννάς! Φώναξε και κράξε με χαρά, εσύ που δεν κοιλοπονάς! Γιατί είναι περισσότερα της διωγμένης τα παιδιά παρά εκείνης που έχει τον άντρα.
- ²⁸Εμείς, αδερφοί μου, είμαστε παιδιά της υποσχέσεως του Θεού, όπως ο Ισαάκ.

²⁹Όπως όμως τότε ο γεννημένος σύμφωνα με τη φυσική τάξη καταδίωκε τον γεννημένο σύμφωνα με την πνευματική τάξη, έτσι γίνεται και τώρα.

³⁰Αλλά τι λέει η Γραφή; Διώξε τη δούλη και το γιο της, γιατί δε θα γίνει κληρονόμος ο γιος της δούλης μαζί με το γιο της ελεύθερης.

³¹Δεν είμαστε, λοιπόν, αδερφοί μου, παιδιά δούλης, αλλά της ελεύθερης γυναίκας.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ 5

Η χριστιανική ελευθερία

¹Ο Χριστός μάς απελευθέρωσε για να είμαστε ελεύθεροι. Παραμένετε, λοιπόν, σταθεροί στην ελευθερία και μην ξαναμπαίνετε κάτω από ζυγό δουλείας.

²Ακούστε με, εγώ ο Παύλος σας το λέω: Αν περιτέμνεστε, ο Χριστός δε θα σας ωφελήσει σε τίποτε.

³Επίσης θυμίζω σ' όποιον θέλει να περιτμηθεί, πως έχει υποχρέωση να τηρεί όλον το νόμο.

⁴Όσοι όμως από σας ψάχνετε να βρείτε τη σωτηρία στο νόμο δεν ανήκετε πια στο Χριστό· έχετε φύγει από τη χάρη του Θεού.

⁵Όσο για μας, εμείς με την πίστη που μας δίνει το Πνεύμα έχουμε στραμμένη την ελπίδα μας στην ευσπλαχνία του Θεού, που θα μας δικαιώσει την ημέρα της κρίσεως.

⁶Άλλωστε εκεί που κυριαρχεί ο Ιησούς Χριστός δεν έχει καμιά σημασία ούτε αν κάνεις περιτομή ούτε αν δεν κάνεις· σημασία έχει η πίστη στο Χριστό, η οποία εκδηλώνεται έμπρακτα με αγάπη.

⁷Πηγαίνατε καλά. Ποιος σας έκοψε την ορμή και δεν πιστεύετε πια στην αλήθεια;

⁸Όσα σας είπαν για να σας μεταπείσουν δεν προέρχονται από το Θεό, που σας προσκαλεί.

⁹Είναι αρκετό λίγο προζύμι, για να φουσκώσει όλο το ζυμάρι.

¹⁰Εγώ βέβαια σας έχω εμπιστοσύνη. Ο Κύριος θα σας βοηθήσει να μην παρασυρθείτε. Όσο γι' αυτόν που σας αναστατώνει, το κρίμα πάνω του, όποιος κι αν είναι.

¹¹Κι όσο για μένα αδερφοί μου, γιατί με καταδιώκουν, αν εξακολουθώ να κηρύττω την αναγκαιότητα της περιτομής, όπως με κατηγορούν; Αν ήταν έτσι, το κήρυγμα για το σταυρό θα είχε πάψει να είναι σκάνδαλο.

¹²Να πάνε να ευνουχιστούν όσοι σας αναστατώνουν με τέτοια πράγματα!

¹³Ο Θεός, λοιπόν, αδερφοί μου, σας κάλεσε για να ζήσετε ελεύθεροι. Μόνο να μη γίνει η ελευθερία αφορμή για αμαρτωλή διαγωγή, αλλά με αγάπη να υπηρετείτε ο ένας τον άλλο.

¹⁴Άλλωστε όλος ο νόμος συνοψίζεται σε μια φράση: Στο ν' αγαπήσεις τον πλησίον σου σαν τον εαυτό σου.

¹⁵Αν όμως δαγκάνετε και τρώτε ο ένας τον άλλον, προσέξτε μήπως αλληλοεξοντωθείτε.

Τα αμαρτωλά έργα και ο καρπός του Πνεύματος

¹⁶Θέλω ακόμα να σας πω και τούτο: Να καθορίζει το Πνεύμα τη διαγωγή σας και τότε δε θ' ακολουθείτε τις αμαρτωλές επιθυμίες σας.

¹⁷Γιατί οι αμαρτωλές επιθυμίες είναι αντίθετες με το Πνεύμα, και φυσικά το Πνεύμα αντίθετο με τις αμαρτωλές επιθυμίες. Αυτά τα δύο αντιμάχονται το ένα το άλλο, και γι' αυτό άλλωστε δεν κάνετε αυτά που θα θέλατε να κάνετε.

¹⁸Αν έχετε το Πνεύμα για οδηγό, δεν είστε υπόδουλοι στο νόμο.

¹⁹Είναι ολοφάνερο ποια είναι τα αμαρτωλά έργα: Είναι η μοιχεία, η πορνεία, η ηθική ακαθαρσία, η αισχροσύνη,

²⁰η ειδωλολατρία, η μαγεία, οι έχθρες, οι φιλονικίες, οι ζήλιες, οι θυμοί, οι διαπληκτισμοί, οι διχόνοιες, τα σχίσματα,

²¹οι φθόνιοι, οι φόνιοι, οι μέθεσ, οι ασωτίες και τα παρόμοια. Σας προειδοποιώ, όπως σας προειδοποίησα κι άλλοτε: όσοι κάνουν τέτοια πράγματα δεν θα κληρονομήσουν τη βασιλεία του Θεού.

²²Αντίθετα, ο καρπός του Αγίου Πνεύματος είναι η αγάπη, η χαρά, η ειρήνη, η μακροθυμία, η καλοσύνη, η αγαθότητα, η πίστη,

²³η πραότητα, η εγκράτεια. Τίποτε απ' αυτά δεν καταδικάζει ο νόμος.

²⁴Άλλωστε όσοι είναι του Χριστού έχουν σταυρώσει τον αμαρτωλό εαυτό τους μαζί με τα πάθη και τις επιθυμίες του.

²⁵Αφού, λοιπόν, ζούμε με τη δύναμη του Πνεύματος, πρέπει ν' ακολουθούμε το Πνεύμα.

²⁶Ας μη γινόμαστε ματαιόδοξοι, ας μην προκαλούμε κι ας μη φθονούμε ο ένας τον άλλο.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ 6

Οι σχέσεις των χριστιανών μεταξύ τους

¹Αν κάποιος, αδερφοί μου, βρεθεί να κάνει κάποιο παράπτωμα, εσείς που έχετε το Πνεύμα του Θεού να τον διορθώνετε με πραότητα. Προσέχετε μόνο να μην παρασυρθείτε κι εσείς από τον πειρασμό.

²Να σηκώνετε ο ένας το φορτίο του άλλου, κι έτσι θα εφαρμόσετε πλήρως το νόμο του Χριστού.

³Όποιος φαντάζεται πως είναι κάτι, ενώ δεν είναι τίποτε, εξαπατά τον εαυτό του.

⁴Γι' αυτό, ας εξετάζει καθένας τα έργα του, και τότε, αν καυχηθεί, θα το κάνει μόνο για τον εαυτό του κι όχι σε σύγκριση με τους άλλους.

⁵Άλλωστε καθένας για τις δικές του πράξεις θα δώσει λόγο στο Θεό.

⁶Αυτός που διδάσκεται το λόγο του Θεού ας δίνει απ' όλα τα υλικά αγαθά του σ' αυτόν που τον διδάσκει.

⁷Μην έχετε ψευδαισθήσεις, ο Θεός δεν εμπαίζεται. Ό, τι σπέρνει ο άνθρωπος, αυτό θα θερίσει.

⁸Έτσι, όποιος σπέρνει στον αγρό των αμαρτωλών επιθυμιών του, θα θερίσει από εκεί ως καρπό την καταστροφή. Όποιος όμως σπέρνει στον αγρό του Πνεύματος, αυτός θα θερίσει ως καρπό του Πνεύματος την αιώνια ζωή.

⁹Κι όταν κάνουμε το καλό, ας μην αποκάμουμε. Γιατί, αν αντέξουμε ως το τέλος, θα θερίσουμε τον καρπό στον κατάλληλο καιρό.

¹⁰Όσο έχουμε, λοιπόν, ακόμα την ευκαιρία, ας κάνουμε το καλό σε όλους, και κυρίως σ' αυτούς που έχουν την ίδια πίστη μ' εμάς.

Ανακεφαλαίωση και τελική ευλογία

¹¹Προσέξτε μέ πόσο μεγάλα γράμματα σας γράφω τώρα με το ίδιο μου το χέρι.

¹²Όσοι θέλουν ν' αποκτήσουν καλή φήμη στους ανθρώπους, αυτοί σας υποχρεώνουν να περιτέμνεστε με μόνο στόχο να μην καταδιώκονται από τους Ιουδαίους εξαιτίας του σταυρού του Χριστού.

¹³Άλλωστε ούτε κι αυτοί που επιμένουν στην περιτομή τηρούν το νόμο. Απλώς θέλουν να περιτέμνεστε εσείς, για να καυχηθούν ότι σας κατάφεραν να το κάνετε.

¹⁴Όσο για μένα, δεν θέλω άλλη αφορμή για καύχηση εκτός από το σταυρό του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, το σταυρό που πάνω του ο κόσμος πέθανε για μένα κι εγώ για τον κόσμο.

¹⁵Για όσους ανήκουν στον Ιησού Χριστό δεν έχει καμιά σημασία ούτε το να κάνεις περιτομή ούτε το να μην κάνεις, αλλά όλοι είναι νέα δημιουργήματα του Θεού.

¹⁶Όσοι ακολουθούν αυτή την αρχή, θα έχουν την ειρήνη και το έλεος του Θεού μαζί τους, αυτοί και όλος ο λαός του Θεού.

¹⁷Στο εξής κανένας ας μη μου δημιουργεί προβλήματα. Αρκετά έχω πάθει για τον Ιησού, όπως δείχνουν τα σημάδια στο σώμα μου.

¹⁸ Η χάρη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού εύχομαι να είναι μαζί σας, αδερφοί μου. Αμήν.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ 1

Προοίμιο

¹Ο Παύλος, απόστολος του Ιησού Χριστού, σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, Προς τους χριστιανούς που ζουν στην Έφεσο και τους ενώνει η πίστη στον Ιησού Χριστό.

²Εύχομαι ο Θεός Πατέρας μας και ο Κύριος Ιησούς Χριστός να σας δίνουν τη χάρη και την ειρήνη.

Ύμνος στο Θεό για το λυτρωτικό του έργο

³Ευλογημένος να είναι ο Θεός, ο Πατέρας του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, που μέσω του Χριστού μάς δώρισε πλούσιες τις ευλογίες του, πνευματικές και ουράνιες.

⁴Μας διάλεξε πριν θεμελιώσει τον κόσμο, να γίνουμε δικοί του δια του Χριστού, αψεγάδιαστοι στην τελική του κρίση.

⁵Μας προόρισε με την αγάπη του να γίνουμε παιδιά του δια του Ιησού Χριστού, σύμφωνα με το καλόβουλο για μας θέλημά του,

⁶ώστε να τον υμνούμε για την πλούσια χάρη του, που μας δώρισε δια του αγαπημένου του Υιού.

⁷Μας λύτρωσε με το αίμα του Χριστού, συγχώρησε τις αμαρτίες μας με την πλούσια χάρη

⁸που μας τη σκόρπισε περίσσια, μαζί με κάθε λογής φρόνηση και γνώση.

⁹⁻¹⁰Μας έκανε γνωστό το μυστήριο του θελήματός του, που με αγαθότητα προσχεδίασε να πραγματοποιήσει με το έργο του Χριστού στην καθορισμένη στιγμή, δηλαδή να τα ενώσει όλα, ουράνια κι επίγεια, στο πρόσωπο του Χριστού.

¹¹Δια του Χριστού αποκτήσαμε μερίδιο στην κληρονομία του Θεού, γιατί αυτό ήταν απαρχής το σχέδιό του, σύμφωνα με το οποίο πραγματοποίησε το θέλημά του.

¹²Για να είμαστε εκείνοι που υμνούμε τη δόξα του Θεού, εμείς που από πριν έχουμε στηρίξει την ελπίδα μας στο Χριστό.

¹³Έτσι κι εσείς ακούσατε το λόγο της αλήθειας, το χαρμόσυνο μήνυμα που σας φέρνει τη σωτηρία. Κι αφού πιστέψατε στο Χριστό, σας σφράγισε ο Θεός με το Άγιο Πνεύμα που το είχε υποσχεθεί.

¹⁴Κι είναι το Πνεύμα εγγύηση για την κληρονομιά μας, για το μελλοντικό λυτρωμό μας. Έτσι θα υμνείται και θα δοξάζεται το μεγαλείο του Θεού.

Ευχαριστία και δέηση του Παύλου προς το Θεό

¹⁵Γι' αυτό κι εγώ, αφότου πληροφορήθηκα την πίστη σας στον Κύριο Ιησού και την αγάπη σας για όλους τους χριστιανούς,

¹⁶δεν παύω να ευχαριστώ για σας το Θεό και να σας αναφέρω στις προσευχές μου.

¹⁷Παρακαλώ το Θεό του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, το μεγαλοδύναμο Πατέρα, να σας δίνει πνεύμα σοφίας, που θα σας αποκαλύψει πώς να τον γνωρίσετε ακόμη καλύτερα.

¹⁸Τον παρακαλώ να φωτίζει τα μάτια της καρδιάς σας, για να βλέπετε πιο ξεκάθαρα ποια είναι τα μελλοντικά αγαθά για τα οποία σας κάλεσε, πόσο λαμπρή και πλούσια είναι η κληρονομία που έχει ετοιμάσει για τους δικούς του,

¹⁹και με πόσο υπερβολικά μεγάλη δύναμη ενεργεί σ' εμάς που πιστεύουμε.

²⁰Τη δύναμή του αυτή την έδειξε με το να αναστήσει το Χριστό από τους νεκρούς και να τον βάλει να καθίσει στα δεξιά του στον ουρανό,

²¹πάνω από κάθε αρχή και εξουσία και δύναμη και κυριότητα, πάνω από καθετί που ανήκει όχι μόνο στον τωρινό αλλά και στο μελλοντικό κόσμο.

²²Τα σύμπαντα τα υπέταξε στην εξουσία του, κι αυτόν τον ίδιο το Χριστό τον έδωσε στην εκκλησία ως υπέρτατο αρχηγό.

²³Η εκκλησία είναι το σώμα του Χριστού, είναι η πληρότητα εκείνου ο οποίος με την παρουσία του γεμίζει πλήρως τα πάντα.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ 2

Η νέα ζωή των πιστών δώρο του Θεού

¹Ήσασταν κι εσείς άλλοτε πνευματικά νεκροί εξαιτίας των παραπτωμάτων και των αμαρτιών σας.

²Ζούσατε τότε σύμφωνα με τις απαιτήσεις αυτού εδώ του κόσμου, υπακούοντας στον άρχοντα των πονηρών δυνάμεων που βρίσκονται ανάμεσα σε ουρανό και γη, στο σατανικό πνεύμα που εξακολουθεί να εξουσιάζει όσους δεν υπακούν στο Θεό.

³Έτσι, σαν κι αυτούς, ζήσαμε κάποτε κι εμείς όλοι: ήμασταν δούλοι στις επιθυμίες μας και κάναμε ό, τι ήθελε το αμαρτωλό εγώ μας. Η αμαρτωλή μας φύση μας οδηγούσε, όπως και τους υπόλοιπους ανθρώπους, σε πράξεις που προκαλούσαν την οργή του Θεού.

⁴Ο Θεός όμως μας αγάπησε, γιατί είναι πλούσιος σε έλεος κι έχει απέραντη αγάπη.

⁵Κι ενώ ήμασταν πνευματικά νεκροί εξαιτίας των παραπτωμάτων μας, μας ξανάδωσε ζωή μαζί με το Χριστό. Με τη χάρη του Θεού έχετε σωθεί.

⁶Μας ανέστησε μαζί με τον Ιησού Χριστό και μας έβαλε να καθίσουμε μαζί μ' αυτόν στα ουράνια.

⁷Έτσι, με την αγάπη που μας έδειξε δια του Ιησού Χριστού, φανερώνει στις μελλοντικές γενιές πόσο υπερβολικά γενναιόδωρη είναι η χάρη του.

⁸Πραγματικά, με τη χάρη του σωθήκαμε δια της πίστεως. Κι αυτό δεν είναι δικό σας κατόρθωμα αλλά δώρο Θεού.

⁹Δε σωθήκατε με τα δικά σας έργα κι έτσι κανείς δεν μπορεί να καυχηθεί γι' αυτό.

¹⁰Είμαστε δημιούργημα του Θεού, ο οποίος δια του Ιησού Χριστού μάς έκανε καινούριους ανθρώπους, για να μπορούμε να κάνουμε καλά έργα, που τα προετοίμασε ο Θεός, για να είναι μ' αυτά γεμάτη η ζωή μας.

Το σώμα του Χριστού ως κοινωνία ειρήνης

- 11**Κι εσείς οι εθνικοί –οι Ιουδαίοι σας ονομάζουν «απερίτμητους», όπως ονομάζουν τον εαυτό τους «περιτμημένο» από το σημάδι που γίνεται στο σώμα τους με ανθρώπινο χέρι–
- 12**μην ξεχνάτε ότι εκείνα τα χρόνια ζούσατε χωρίς Χριστό· ήσασταν αποκλεισμένοι από την κοινότητα του λαού του Θεού κι από τις υποσχέσεις που έδωσε ο Θεός· ζούσατε στον κόσμο χωρίς ελπίδα και χωρίς Θεό.
- 13**Τώρα όμως, με το έργο του Ιησού Χριστού, εσείς, που τότε ήσασταν μακριά από το Θεό, έχετε έρθει κοντά του· σας έφερε κοντά του η σταυρική θυσία του Χριστού.
- 14**Αυτός πραγματικά είναι για μας η ειρήνη. Αυτός έκανε τους δύο αντιμαχόμενους κόσμους ένα λαό και γκρέμισε με το σταυρικό του θάνατο ό,τι σαν τείχος τούς χώριζε και προκαλούσε έχθρα μεταξύ τους.
- 15**Κατήργησε δηλαδή τον ιουδαϊκό νόμο των εντολών και των διατάξεων, για να δημιουργήσει με το έργο του από τα δύο εχθρικά μέρη, από τους Ιουδαίους και τους εθνικούς, μία νέα ανθρωπότητα, φέρνοντας την ειρήνη.
- 16**Κι αφού θανάτωσε με το σταυρό του την έχθρα, ένωσε τους δύο πρώην εχθρούς σε ένα σώμα και τους συμφιλίωσε με το Θεό.
- 17**Έτσι, ο Χριστός ήρθε κι έφερε το χαρμόσυνο μήνυμα της ειρήνης σ’ εσάς τους εθνικούς, που ήσασταν μακριά από το Θεό, και σ’ εσάς τους Ιουδαίους, που ήσασταν κοντά του.
- 18**Πραγματικά, δια του Χριστού μπορούμε μ’ ένα πνεύμα και οι δύο, εθνικοί και Ιουδαίοι, να πλησιάσουμε τον Πατέρα.
- 19**Δεν είστε, λοιπόν, πια ξένοι και χωρίς δικαιώματα, αλλά ανήκετε στο λαό του Θεού, στην οικογένεια του Θεού.
- 20**Προστεθήκατε κι εσείς στο οικοδόμημα που έχει θεμέλιο τους αποστόλους και τους προφήτες, κι ακρογωνιαίο λίθο αυτόν τον ίδιο το Χριστό.
- 21**Μ’ αυτόν ολόκληρο το οικοδόμημα δένεται και μεγαλώνει, ώστε να γίνει ναός άγιος για τον Κύριο.

²²Ο Κύριος οικοδομεί κι εσάς μαζί με τους άλλους, για να γίνετε πνευματική κατοικία του Θεού.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ 3

Η διακονία του Παύλου στο μυστήριο της σωτηρίας

¹Γι' αυτό προσεύχομαι στο Θεό κι εγώ, ο Παύλος, ο φυλακισμένος του Ιησού Χριστού, για σας τους εθνικούς.

²Θα έχετε ακούσει βέβαια, για τη χάρη που μου έδωσε ο Θεός σύμφωνα με το σχέδιό του να κηρύξω σ' εσάς

³το λυτρωτικό του μήνυμα, που μου το φανέρωσε με αποκάλυψη. Σας έγραψα ήδη πιο πάνω λίγα λόγια,

⁴που διαβάζοντάς τα μπορείτε να καταλάβετε πόσο βαθιά έχω γνωρίσει το μυστήριο του Χριστού.

⁵Αυτό το μυστήριο δεν το είχε φανέρωσε ο Θεός προηγουμένως στους ανθρώπους· το αποκάλυψε τώρα με το Άγιο Πνεύμα του στους άγιους αποστόλους και προφήτες του.

⁶Το μυστήριο αυτό είναι ότι με το έργο του Ιησού Χριστού και οι εθνικοί λαμβάνουν μέρος στην κληρονομία μαζί με τους Ιουδαίους, αποτελούν μέλη του ίδιου σώματος του Χριστού και μετέχουν στις υποσχέσεις του Θεού.

⁷Αυτό το ευαγγέλιο διακονώ κι εγώ με τη χάρη που μου δώρισε ο Θεός, δείχνοντας έτσι τη μεγάλη του δύναμη.

⁸Σ' εμένα, τον πιο ασήμαντο απ' όλους τους χριστιανούς, έδωσε ο Θεός αυτή τη χάρη, να κηρύξω στους εθνικούς τον ανεξερεύνητο πλούτο του Χριστού

⁹και να κάνω σ' όλους φανερό πώς πραγματοποιείται αυτό το μυστήριο που ήταν κρυμμένο απ' αρχής στο Θεό, ο οποίος δημιούργησε τα πάντα δια του Ιησού Χριστού.

¹⁰Έτσι τώρα, με την ύπαρξη της εκκλησίας, φανερώνεται στις αρχές και στις εξουσίες που βρίσκονται στα επουράνια, η πολύπλευρη σοφία του Θεού,

¹¹σύμφωνα με το προαιώνιο σχέδιό του, που πραγματοποιήθηκε με τον Ιησού Χριστό, τον Κύριό μας.

¹²Επειδή πιστεύουμε στο Χριστό, μπορούμε με απόλυτη εμπιστοσύνη να πλησιάζουμε το Θεό και να απευθυνόμαστε σ' αυτόν.

¹³Σας παρακαλώ, λοιπόν, να μην αποθαρρύνεστε για τις θλίψεις που υποφέρω για χάρη σας· να είστε περήφανοι γι' αυτές.

Η αγάπη του Χριστού

¹⁴Γι' αυτό γονατίζω μπροστά στον Πατέρα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού,

¹⁵που δίνει ζωή και ύπαρξη σ' όλα τα όντα, ουράνια και επίγεια.

¹⁶Παρακαλώ το Θεό να ενισχύει πλουσιοπάροχα και δυναμικά με το Πνεύμα του τον εσωτερικό σας άνθρωπο,

¹⁷να κατοικήσει ο Χριστός στις καρδιές σας με την πίστη,

¹⁸και να είστε ριζωμένοι και θεμελιωμένοι στην αγάπη. Έτσι, θα μπορέσετε μαζί με ολόκληρο το λαό του Θεού να συλλάβετε ποιο είναι το πλάτος και το μήκος, το βάθος και το ύψος του μυστηρίου της σωτηρίας,

¹⁹και να γνωρίσετε την αγάπη του Χριστού, που ξεπερνάει κάθε ανθρώπινη γνώση. Έτσι θα γεμίσει η ζωή σας με την πλούσια χάρη του Θεού.

²⁰Ο Θεός έχει τη δύναμη να κάνει απείρως περισσότερα απ' όσα ζητάμε ή σκεφτόμαστε, καθώς η δύναμή του ενεργεί σ' εμάς.

²¹Ας είναι δοξασμένος παντοτινά μέσα στην εκκλησία και δια του Ιησού Χριστού. Αμήν.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ 4

Η ενότητα της Εκκλησίας και τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος

¹Σας παρακαλώ, λοιπόν, εγώ που είμαι φυλακισμένος για τον Κύριο, να ζείτε με τρόπο αντάξιο εκείνου που σας κάλεσε στη νέα ζωή.

²Να ζείτε με ταπείνωση, πραότητα και υπομονή· να ανέχεστε με αγάπη ο ένας τον άλλο

- ³και να προσπαθείτε να διατηρείτε, με την ειρήνη που σας συνδέει μεταξύ σας, την ενότητα που δίνει το Πνεύμα του Θεού.
- ⁴Ένα σώμα αποτελείτε όλοι κι ένα πνεύμα σάς ενώνει, όπως και μία είναι η ελπίδα σας για την οποία σας κάλεσε ο Θεός.
- ⁵Ένας Κύριος υπάρχει, μία πίστη, ένα βάπτισμα.
- ⁶Ένας Θεός και Πατέρας όλων, που κυριαρχεί σε όλους, ενεργεί μέσα απ' όλους και κατοικεί σε όλους σας.
- ⁷Στον καθένα μας όμως έχει δοθεί κάποιο ιδιαίτερο χάρισμα, σύμφωνα με το μέτρο που δωρίζει ο Χριστός.
- ⁸Γι' αυτό λέει η Γραφή: Ανέβηκε ψηλά, πήρε μαζί του αιχμαλώτους, έδωσε δώρα στους ανθρώπους.
- ⁹Το ανέβηκε όμως, τι άλλο σημαίνει παρά πως προηγουμένως είχε κατέβει εδώ κάτω στη γη;
- ¹⁰Αυτός που κατέβηκε είναι ο ίδιος που ανέβηκε πάνω απ' όλους τους ουρανούς, για να γεμίσει με την παρουσία του το σύμπαν.
- ¹¹Αυτός, λοιπόν, σε άλλους έδωσε το χάρισμα του αποστόλου, σε άλλους του προφήτη, σε άλλους του ευαγγελιστή και σ' άλλους του ποιμένα και δασκάλου,
- ¹²για να καταρτίζουν τους πιστούς για το έργο της διακονίας, ώστε να οικοδομείται το σώμα του Χριστού.
- ¹³Έτσι θα καταλήξουμε όλοι στην ενότητα που δίνει η πίστη και η βαθιά γνώση του Υιού του Θεού, θα γίνουμε ώριμοι και θα φτάσουμε στην τελειότητα που μέτρο της είναι ο Χριστός.
- ¹⁴Δε θα είμαστε πια νήπια, δε θα κλυδωνιζόμαστε και δε θα μας πηγαίνει πέρα δώθε ο άνεμος της κάθε διδασκαλίας, η ανθρώπινη δολιότητα και τα τεχνάσματα που μηχανεύεται η απάτη.
- ¹⁵Αντίθετα, έχοντας την αληθινή πίστη και την αγάπη, ας φτάσουμε σε όλα μας αυτόν που είναι η κεφαλή, δηλαδή το Χριστό.

16Αυτός συναρμολογεί και συνδέει με αρθρώσεις ολόκληρο το σώμα· και κάθε μέλος, κατά το μέτρο του χαρίσματος που του χορηγήθηκε, συμβάλλει στην αύξηση του σώματος και στην οικοδομή του με αγάπη.

Ο παλιός και ο καινούριος άνθρωπος

17Τούτο σας λέω και το τονίζω, στο όνομα του Κυρίου: να μη ζείτε πια όπως ζουν οι ειδωλολάτρες, που ακολουθούν τους μάταιους διαλογισμούς τους.

18Το μυαλό τους είναι σκοτισμένο και έχουν αποξενωθεί από τη ζωή που δίνει ο Θεός, γιατί έχουν άγνοια, κι η καρδιά τους έχει πορωθεί.

19Είναι αναισθητοι, ασελγούν αδιάντροπα, και εκτελούν χωρίς φραγμό βρώμικες πράξεις.

20Εσείς, αντίθετα, δεν διδαχθήκατε έναν τέτοιο Χριστό,

21αφού ασφαλώς ακούσατε γι' αυτόν και διδαχθήκατε αυτό που είναι η χριστιανική αλήθεια:

22Να πετάξετε από πάνω σας τον παλιό εαυτό σας, που σας συνδέει με την προηγούμενη ζωή σας και που φθείρεται με τις απατηλές επιθυμίες του.

23Να ανανεωθείτε σ' όλο το πνευματικό σας βάθος.

24Να ντυθείτε τον καινούριο άνθρωπο, που ο Θεός κατά το σχέδιό του τον έχει πλάσει για να ζει με δικαιοσύνη και αγιότητα που προέρχονται από την αλήθεια.

Οι εκδηλώσεις του καινούριου ανθρώπου

25Πετάξτε από πάνω σας το ψέμα και ο καθένας σας λέει την αλήθεια στο διπλανό του, γιατί είμαστε μέλη του ίδιου σώματος.

26Όταν οργίζεστε, μη φτάνετε ως την αμαρτία· η δύση του ήλιου σας μη σας βρίσκει ακόμα οργισμένους.

27Μη δίνετε με τη συμπεριφορά σας χώρο να δρα ο διάβολος.

28Όποιος έκλεβε σας μην κλέβει πια, αλλά σας εργάζεται τίμια με τα δικά του χέρια, για να μπορεί να δίνει και σ' όποιον έχει ανάγκη.

²⁹Κανένας βλαβερός λόγος ας μη βγαίνει από το στόμα σας παρά μόνο ωφέλιμος, που να μπορεί να οικοδομήσει, όταν χρειάζεται, και να κάνει καλό σ' αυτούς που τον ακούνε.

³⁰Μη λυπείτε με τη συμπεριφορά σας το Πνεύμα το Άγιο του Θεού, το οποίο αποτελεί τη σφραγίδα του Θεού πάνω σας, εγγύηση ότι θα έρθει η ημέρα της τελικής απολύτρωσης.

³¹Διώξτε μακριά σας κάθε δυσαρέσκεια, θυμό, οργή, κραυγή, κατηγορία, καθώς και κάθε άλλη κακότητα.

³²Να φέρεστε μεταξύ σας με καλοσύνη κι ευσπλαχνία, και να συγχωρείτε ο ένας τον άλλο, όπως κι ο Θεός συγχώρησε κι εμάς δια του Χριστού.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ 5

¹Μιμηθείτε λοιπόν το Θεό, αφού είστε αγαπητά του παιδιά·

²να συμπεριφέρεστε με αγάπη κατά το πρότυπο του Χριστού, που μας αγάπησε κι έδωσε τη ζωή του για μας, προσφορά και θυσία που τη δέχεται ευχάριστα ο Θεός.

³Αφού ανήκετε στο Θεό, δεν πρέπει ούτε καν λόγος να γίνεται μεταξύ σας για ακολασία και κάθε είδους ηθική ακαθαρσία και πλεονεξία.

⁴Επίσης δεν σας ταιριάζει η αισχροτήτα, τα ανόητα λόγια και τα βρώμικα αστεία· αυτό που σας ταιριάζει είναι λόγια ευγνωμοσύνης προς το Θεό.

⁵Γιατί, να το ξέρετε καλά, κανένας απ' όσους επιδίδονται στην ακολασία, στην ανηθικότητα, στην πλεονεξία –που ουσιαστικά είναι λατρεία των ειδώλων– δε θα έχει μερίδιο στη βασιλεία του Χριστού και του Θεού.

⁶Μην αφήνετε κανέναν να σας εξαπατάει με απατηλά λόγια. Γιατί όλα αυτά φέρνουν την τιμωρία του Θεού πάνω σε όσους δεν τον υπακούν.

⁷Μην έχετε, λοιπόν, τίποτε το κοινό μ' αυτούς.

⁸Κάποτε ήσασταν στο σκοτάδι· τώρα όμως, που πιστεύετε στον Κύριο, είστε στο φως. Να ζείτε, λοιπόν, σαν άνθρωποι που ανήκουν στο φως.

⁹Γιατί η ζωή εκείνων που οδηγούνται από το Άγιο Πνεύμα διακρίνεται για την αγαθότητα, τη δικαιοσύνη και την αλήθεια.

¹⁰Να εξετάζετε τι αρέσει στον Κύριο.

¹¹Και να μη συμμετέχετε στα σκοτεινά κι ανώφελα έργα των άλλων, αλλά να τα ξεσκεπάζετε.

¹²Γι' αυτά που κάνουν εκείνοι στα κρυφά, είναι ντροπή ακόμα και να μιλάμε.

¹³Όταν όμως όλα αυτά έρχονται στο φως, αποκαλύπτεται η αληθινή τους φύση. Γιατί ό, τι φανερώνεται γίνεται κι αυτό φως.

¹⁴Γι' αυτό λέει ένας ύμνος: «Ἐύπνα εσύ που κοιμάσαι, αναστήσου από τους νεκρούς, και θα σε φωτίσει ο Χριστός».

Προτροπές για σύνεση και εγρήγορση

¹⁵Προσέχετε, λοιπόν, καλά, πώς ζείτε· μη ζείτε ως ασύνετοι αλλά ως συνετοί.

¹⁶Να χρησιμοποιείτε σωστά το χρόνο σας, γιατί ζούμε σε πονηρούς καιρούς.

¹⁷Γι' αυτό μην είστε άφρονες, αλλά ν' αντιλαμβάνεστε τι θέλει ο Κύριος από σας.

¹⁸Να μη μεθάτε με κρασί, που οδηγεί στην ασωτία, αλλά να γεμίζετε με το Πνεύμα του Θεού.

¹⁹Να τραγουδάτε στις συνάξεις σας ψαλμούς και ύμνους και πνευματικές ωδές· να ψάλλετε με την καρδιά σας στον Κύριο.

²⁰Να ευχαριστείτε πάντοτε και για όλα το Θεό και Πατέρα στο όνομα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

Άντρες και γυναίκες

²¹Να υποτάσσετε ο ένας στον άλλο με φόβο Χριστού.

²²Οι γυναίκες να υποτάσσονται στους άντρες τους όπως στον Κύριο.

²³Γιατί ο άντρας είναι ο αρχηγός της γυναίκας, όπως κι ο Χριστός είναι ο αρχηγός της εκκλησίας. Ο Χριστός είναι και ο σωτήρας του σώματός του, δηλαδή της εκκλησίας.

²⁴Όπως όμως η εκκλησία υποτάσσεται στο Χριστό, έτσι και οι γυναίκες πρέπει σε όλα να υποτάσσονται στους άντρες τους.

²⁵Οι άντρες να αγαπάτε τις γυναίκες σας, όπως ο Χριστός αγάπησε την εκκλησία και πρόσφερε τη ζωή του γι' αυτήν.

²⁶Ήθελε έτσι να την εξαγιάσει, αφού την καθάρισε με το λουτρό του βαπτίσματος και με το λόγο,

²⁷ώστε η εκκλησία να του ανήκει ως νύφη με όλη της τη λαμπρότητα, την καθαρότητα και αγιότητα, χωρίς ψεγάδι ή ελάττωμα ή κάτι παρόμοιο.

²⁸Το ίδιο και οι άντρες οφείλουν να αγαπούν τις γυναίκες τους, όπως αγαπούν το δικό τους το σώμα. Όποιος αγαπάει τη γυναίκα του αγαπάει τον εαυτό του.

²⁹Κανείς ποτέ δε μίσησε το ίδιο του το σώμα, αλλά αντίθετα το τρέφει και το φροντίζει· έτσι κάνει κι ο Κύριος για την εκκλησία,

³⁰γιατί όλοι είμαστε μέλη του σώματός του από τη σάρκα του και τα οστά του.

³¹Γι' αυτό –λέει η Γραφή– θα εγκαταλείψει ο άντρας τον πατέρα και τη μητέρα του, για να ζήσει μαζί με τη γυναίκα του· θα γίνουν οι δυο τους ένας άνθρωπος.

³²Σ' αυτά τα λόγια κρύβεται ένα μεγάλο μυστήριο, που εγώ σας λέω ότι αναφέρεται στη σχέση Χριστού και εκκλησίας.

³³Αλλά κι εσείς, ο καθένας ν' αγαπάει τη γυναίκα του όπως αγαπάει τον εαυτό του, και η γυναίκα να σέβεται τον άντρα της.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ 6

Παιδιά και γονείς

¹Εσείς, παιδιά, να υπακούτε στους γονείς σας, σύμφωνα με το θέλημα του Κυρίου· αυτό άλλωστε είναι το σωστό.

²Τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου, αυτή είναι η μόνη εντολή που περιέχει υπόσχεση:

³για να ευτυχήσεις και να ζήσεις πολλά χρόνια πάνω στη γη.

⁴Κι εσείς, πατέρες, μη φέρνεστε στα παιδιά σας έτσι ώστε να εξοργίζονται, αλλά να τα ανατρέφετε δίνοντάς τους αγωγή και συμβουλές που εμπνέονται από την πίστη στον Κύριο.

Δούλοι και κύριοι

⁵Οι δούλοι να υπακούτε στους κατά κόσμο κυρίους σας με φόβο και τρόμο να τους υπηρετείτε με ειλικρίνεια στην καρδιά, όπως θα κάνατε στο Χριστό.

⁶Όχι μόνο για τα μάτια, για να είστε αρεστοί στους ανθρώπους, αλλά για να εκπληρώνετε ολόψυχα το θέλημα του Θεού, ως δούλοι του Χριστού.

⁷Κάνετε καλόβουλα τη δουλειά σας, σαν να δουλεύετε για τον Κύριο και όχι για τους ανθρώπους.

⁸Να ξέρετε καλά πως για το καλό που κάνει κανείς θα ανταμειφθεί από τον Κύριο, είτε είναι δούλος είτε είναι ελεύθερος.

⁹Κι εσείς, οι κύριοι, παρόμοια να φέρεστε προς τους δούλους. Αφήστε κατά μέρος τις απειλές. Να ξέρετε καλά ότι ο δικός σας Κύριος είναι στους ουρανούς και αυτός δεν κάνει διακρίσεις ανάμεσα σε πρόσωπα.

Η πανοπλία του χριστιανού

¹⁰Τέλος, πάρτε δύναμη από την ένωσή σας με τον Κύριο κι από τη μεγάλη του ισχύ.

¹¹Ντυθείτε με την πανοπλία που δίνει ο Θεός, για να μπορέσετε ν' αντιμετωπίσετε τα τεχνάσματα του διαβόλου.

¹²Γιατί δεν έχουμε να παλέψουμε με ανθρώπους αλλά με αρχές και εξουσίες, δηλαδή με τους κυρίαρχους του σκοτεινού τούτου κόσμου, τα πονηρά πνεύματα που βρίσκονται ανάμεσα στη γη και στον ουρανό.

¹³Γι' αυτό φορέστε την πανοπλία του Θεού, ώστε να μπορέσετε να προβάλετε αντίσταση, όταν έρθει η ώρα της σατανικής επίθεσης. Λάβετε κάθε απαραίτητο μέτρο για να μείνετε ως το τέλος σταθεροί στις θέσεις σας.

¹⁴Σταθείτε, λοιπόν, σε θέση μάχης· ζωστείτε την αλήθεια σαν ζώνη στη μέση σας· φορέστε σαν θώρακα τη δικαιοσύνη.

¹⁵Για υποδήματα στα πόδια σας βάλτε την ετοιμότητα να διακηρύξετε το χαρούμενο άγγελμα της ειρήνης.

¹⁶Εκτός απ' όλα αυτά, κρατάτε πάντα την πίστη σαν ασπίδα, πάνω στην οποία θα μπορέσετε να σβήσετε τα φλογισμένα βέλη του πονηρού.

¹⁷Η σωτηρία σας είναι περικεφαλαία σας, και ο λόγος του Θεού η μάχαιρα που σας δίνει το Πνεύμα.

¹⁸Προσεύχεστε συνεχώς και απευθύνετε τα αιτήματά σας σε κάθε περίπτωση προς το Θεό, οδηγημένοι από το Άγιο Πνεύμα του. Να είστε άγρυπνοι και να μην παύετε να προσεύχεστε για όλο το λαό του Θεού.

¹⁹Προσεύχεστε και για μένα, να μου δίνει ο Θεός τα κατάλληλα λόγια όταν ανοίγω το στόμα μου, ώστε άφοβα να διακηρύττω το μυστήριο του ευαγγελίου.

²⁰Αυτό το ευαγγέλιο διακονώ και τώρα που είμαι φυλακισμένος. Προσεύχεστε, λοιπόν, να μιλάω άφοβα γι' αυτό, σύμφωνα με την εντολή που μου δόθηκε.

Αποστολή του Τυχικού και τελική ευλογία

²¹Ο Τυχικός, ο αγαπητός αδερφός και πιστός βοηθός στο έργο του Κυρίου, θα σας πληροφορήσει για όλα όσα μου συμβαίνουν, ώστε να γνωρίζετε κι εσείς τα νέα μου.

²²Γι' αυτό ακριβώς σας τον στέλνω, για να μάθετε τα σχετικά μ' εμάς και να ενισχυθούν οι καρδιές σας.

²³Εύχομαι ο Θεός Πατέρας και ο Κύριος Ιησούς Χριστός να δίνουν στους αδερφούς χριστιανούς ειρήνη, αγάπη και πίστη.

²⁴Η χάρη του Θεού να βρίσκεται με όλους όσοι αγαπούν τον Κύριό μας τον Ιησού Χριστό με άφθαρτη αγάπη. Αμήν.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ 1

Προοίμιο

¹Ο Παύλος και ο Τιμόθεος, δούλοι του Ιησού Χριστού, Προς όλα τα μέλη του λαού του Θεού που πιστεύουν στον Ιησού Χριστό και ζουν στους Φιλίππους, και προς τους επισκόπους και τους διακόνους.

²Ευχόμαστε ο Θεός Πατέρας μας και ο Κύριος Ιησούς Χριστός να σας δίνουν τη χάρη και την ειρήνη.

Ευχαριστία, δέηση και δοξολογία

³Ευχαριστώ το Θεό μου κάθε φορά που σας θυμάμαι·

⁴πάντοτε, σε κάθε προσευχή μου, με χαρά προσεύχομαι για όλους σας κι ευχαριστώ το Θεό

⁵για τη συμμετοχή σας στο ευαγγέλιο από την πρώτη μέρα ως σήμερα.

⁶Έχω την πεποίθηση πως ο Θεός που άρχισε αυτό το αγαθό έργο σ' εσάς, θα το ολοκληρώσει ως την ημέρα του ερχομού του Ιησού Χριστού.

⁷Αυτή η σκέψη μου για όλους σας είναι δικαιολογημένη, αφού σας έχω μέσα στην καρδιά μου. Γιατί όλοι σας μετέχετε στη χάρη που μου δόθηκε, τόσο τώρα που είμαι φυλακισμένος, όσο κι όταν ελεύθερος με το κήρυγμά μου υπερασπίζομαι και βεβαιώνω την αλήθεια του ευαγγελίου.

⁸Μάρτυράς μου είναι ο Θεός πόσο σας λαχταρώ όλους σας με την αγάπη του Ιησού Χριστού.

⁹Η προσευχή μου είναι αυτή: Να μεγαλώνει η αγάπη σας όλο και περισσότερο και να συνοδεύεται από αληθινή γνώση και σωστή κρίση,

¹⁰για να διακρίνετε τι είναι καλό για σας. Έτσι θα είστε καθαροί και χωρίς κατηγορία την ημέρα που θα μας κρίνει ο Χριστός,

¹¹πλούσιοι σε καλά έργα που προέρχονται από την πίστη στον Ιησού Χριστό για να δοξάζεται και να υμνείται ο Θεός.

Η διάδοση του ευαγγελίου κατά τη φυλάκιση του Παύλου

- ¹²Θέλω να γνωρίζετε, αδερφοί μου, ότι όσα μου συνέβησαν συνέβαλαν περισσότερο στην πρόοδο του ευαγγελίου.
- ¹³Έτσι όσοι υπηρετούν στο πραιτώριο κι όλοι οι άλλοι έμαθαν ότι είμαι φυλακισμένος επειδή κηρύττω το Χριστό,
- ¹⁴και οι περισσότεροι αδερφοί, αντλώντας από τα δεσμά μου εμπιστοσύνη στον Κύριο, με μεγαλύτερη τόλμη κηρύττουν, χωρίς φόβο, το λόγο του Θεού.
- ¹⁵Μερικοί, βέβαια, απ' αυτούς κηρύττουν το Χριστό από ζηλότυπη κι ανταγωνιστική προς εμένα διάθεση, άλλοι όμως από αγαθή πρόθεση.
- ¹⁶Οι πρώτοι διαδίδουν το χριστιανικό μήνυμα με ανταγωνιστική διάθεση κι όχι με αγνά ελατήρια, νομίζοντας ότι έτσι θα προσθέσουν ακόμη μεγαλύτερη θλίψη στα δεσμά μου·
- ¹⁷ενώ οι άλλοι ενεργούν από αγάπη, γιατί ξέρουν ότι μου έχει ανατεθεί από το Θεό η υπεράσπιση του ευαγγελίου.
- ¹⁸Και τι μ' αυτό; Ένα πράγμα έχει σημασία: Ότι με κάθε τρόπο, είτε με υστεροβουλία είτε με ειλικρίνεια, ο Χριστός κηρύσσεται. Γι' αυτό χαίρομαι κι ακόμη περισσότερο θα χαρώ,
- ¹⁹γιατί ξέρω ότι τελικά με τις προσευχές σας και με την ενίσχυση του Πνεύματος του Ιησού Χριστού θα απελευθερωθώ.
- ²⁰Έχω την έντονη προσμονή κι ελπίδα ότι σε τίποτα δε θα ντροπιάσω την αποστολή μου, αλλά όπως πάντα, έτσι και τώρα με πολύ θάρρος θ' αγωνιστώ, ώστε να δοξαστεί ο Χριστός με όλο μου το είναι, είτε μ' αφήσουν να ζήσω είτε με καταδικάσουν να πεθάνω.
- ²¹Γιατί για μένα το να ζω σημαίνει ζωή με το Χριστό, και το να πεθάνω είναι κέρδος.
- ²²Αφού όμως η ζωή μου σ' αυτόν τον κόσμο μού δίνει την ευκαιρία για ένα καρποφόρο έργο, δεν ξέρω τι να διαλέξω.
- ²³Και τα δύο με συνεπαίρνουν: Από τη μια μεριά, επιθυμώ να φύγω απ' αυτόν τον κόσμο και να είμαι μαζί με το Χριστό, που είναι το καλύτερο απ' όλα·

²⁴από την άλλη όμως το να παραμείνω στη ζωή είναι πιο απαραίτητο για σας.

²⁵Και μ' αυτή την πεποίθηση ξέρω ότι σίγουρα θα μείνω στη ζωή για χάρη όλων σας, για να σας βοηθήσω να προκόψετε και να νιώσετε τη χαρά που δίνει η πίστη.

²⁶Έτσι, η παρουσία μου πάλι ανάμεσά σας θα γίνει αφορμή να μεγαλώσει εξαιτίας μου το καύχημά σας για την πίστη σας στον Ιησού Χριστό.

Ζωή αντάξια του ευαγγελίου

²⁷Εσείς προσέξτε μόνο να ζείτε με τρόπο αντάξιο του ευαγγελίου του Χριστού, ώστε είτε βρίσκομαι ανάμεσά σας και σας βλέπω είτε βρίσκομαι μακριά σας, να πληροφορούμαι για σας ότι είστε σταθεροί και σας ενώνει το ίδιο πνεύμα, ότι αγωνίζεστε σαν ένας άνθρωπος για την πίστη του ευαγγελίου·

²⁸και ότι σε τίποτα δε σας φοβίζουν οι εχθροί σας. Τούτο είναι γι' αυτούς σημάδι απώλειας, ενώ για σας σημάδι σωτηρίας και προέρχεται από το Θεό.

²⁹Γιατί σ' εσάς δόθηκε το χάρισμα, όχι μόνο να πιστεύετε στο Χριστό, αλλά και να υποφέρετε γι' αυτόν,

³⁰διεξάγοντας τον ίδιο αγώνα που είδατε να διεξάγω εγώ, και που τώρα μαθαίνετε ότι τον συνεχίζω.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ 2

Προτροπή για ταπείνωση κατά το παράδειγμα του Χριστού

¹Αν θέλετε, λοιπόν, να μου προσφέρετε μια ενθάρρυνση που δίνει η πίστη στο Χριστό ή μια παρηγοριά που προέρχεται από αγάπη· αν μετέχετε στο ίδιο πνεύμα· αν έχετε έλεος και στοργή·

²τότε γεμίστε την καρδιά μου με χαρά ζώντας με ομόνοια, έχοντας την ίδια αγάπη μεταξύ σας, έχοντας όλοι μία ψυχή, ένα φρόνημα.

³Μην κάνετε τίποτε από ανταγωνισμό ή από ματαιοδοξία, αλλά με ταπεινοφροσύνη ας θεωρεί καθένας τον άλλο ανώτερό του.

⁴Ας μη φροντίζει ο καθένας σας μόνο για ό, τι ενδιαφέρει τον εαυτό του, αλλά και για ό, τι ωφελεί τους άλλους.

⁵Να υπάρχει μεταξύ σας το ίδιο φρόνημα που είχε κι ο Ιησούς Χριστός,

⁶ο οποίος, αν και ήταν Θεός, δε θεώρησε την ισότητά του με το Θεό αποτέλεσμα αρπαγής,

⁷αλλά τα απαρνήθηκε όλα, και πήρε μορφή δούλου· έγινε άνθρωπος·

⁸και όντας πραγματικός άνθρωπος ταπεινώθηκε θεληματικά υπακούοντας μέχρι θανάτου, και μάλιστα θανάτου σταυρικού.

⁹Γι' αυτό και ο Θεός τον ανέβασε πολύ ψηλά και του χάρισε το όνομα που είναι πάνω απ' όλα τα ονόματα.

¹⁰Έτσι, στο όνομα του Ιησού όλα τα επουράνια, τα επίγεια και τα υποχθόνια θα προσκυνήσουν,

¹¹και κάθε γλώσσα θα ομολογήσει ότι Κύριος είναι ο Ιησούς Χριστός, για να δοξάζεται έτσι ο Θεός Πατέρας.

Οι χριστιανοί είναι φώτα του κόσμου

¹²Αγαπητοί μου, όπως με υπακούατε πάντοτε, το ίδιο να κάνετε και τώρα: Εργαστείτε με φόβο Θεού και δέος για τη σωτηρία σας, όχι μόνο όταν είμαι κοντά σας, αλλά πολύ περισσότερο τώρα που είμαι μακριά σας.

¹³Κι αυτό, γιατί ο ίδιος ο Θεός ενεργεί σ' εσάς, ώστε και να θέλετε και να πράττετε, ό, τι είναι σύμφωνο με το λυτρωτικό του σχέδιο.

¹⁴Όλα να τα κάνετε χωρίς γογγυσμούς, κι επιφυλάξεις,

¹⁵για να γίνετε άψογοι και ολοκληρωμένοι, παιδιά του Θεού αγνά, ανάμεσα σε ανθρώπους κακούς και διεφθαρμένους. Ανάμεσά τους να λάμπετε σαν αστέρια στον κόσμο,

¹⁶μένοντας σταθεροί στο ευαγγέλιο που δίνει ζωή. Έτσι θα μπορώ κι εγώ να καυχηθώ την ημέρα της κρίσεως, ότι δεν αγωνίστηκα μάταια και δεν πήγαν χαμένοι οι κόποι μου.

¹⁷Αλλά κι αν ακόμα προσφέρω τη ζωή μου σπονδή στη θυσία και στη λειτουργία που επιτελώ για χάρη της πίστεώς σας, χαίρομαι γι' αυτό και μοιράζομαι τη χαρά μου αυτή με όλους σας.

¹⁸Το ίδιο κι εσείς, χαρείτε κι ενώσετε τη χαρά σας με τη δική μου.

Πληροφορίες για τον Τιμόθεο και τον Επαφρόδιτο

¹⁹Ελπίζω με τη βοήθεια του Κυρίου Ιησού να σας στείλω σύντομα τον Τιμόθεο, για να πάρω κι εγώ θάρρος μαθαίνοντας τα νέα σας.

²⁰Γιατί κανέναν άλλο δεν έχω τόσο έμπιστο, που να φροντίζει πραγματικά για τα ζητήματά σας.

²¹Όλοι φροντίζουν να κάνουν αυτά που αρέσουν στον εαυτό τους κι όχι στον Ιησού Χριστό.

²²Ξέρετε ότι ο Τιμόθεος απέδειξε έμπρακτα την αξία του· δούλεψε μαζί μου για τη διάδοση του ευαγγελίου και με βοήθησε όπως ένα παιδί τον πατέρα του.

²³Ελπίζω να τον στείλω αμέσως, μόλις δω πιο καθαρά τι θ' απογίνει μ' εμένα·

²⁴έχω μάλιστα πεποίθηση στον Κύριο ότι κι εγώ ο ίδιος θα έρθω σύντομα.

²⁵Θεώρησα όμως απαραίτητο να σας στείλω τον αδερφό και σύντροφό μου στη δουλειά και στον αγώνα, τον Επαφρόδιτο, που μου τον είχατε στείλει βοηθό στις δύσκολες ώρες που περνώ.

²⁶Σας αποζητούσε όλους και ήταν όλο έγνοια που μάθατε ότι αρρώστησε.

²⁷Πραγματικά, αρρώστησε τόσο βαριά, που κόντεψε να πεθάνει· ο Θεός όμως τον σπλαχνίστηκε, κι όχι μόνο αυτόν αλλά κι εμένα, ώστε να μη δοκιμάσω τη μια θλίψη πάνω στην άλλη.

²⁸Βιάστηκα, λοιπόν, να σας τον στείλω, για να τον δείτε πάλι και να χαρείτε, κι έτσι ν' αλαφρώσει και η δική μου λύπη.

²⁹Υποδεχθείτε τον όπως ταιριάζει σε αδερφό χριστιανό, με μεγάλη χαρά. Τέτοιους ανθρώπους σαν κι αυτόν να τους τιμάτε ιδιαίτερα,

³⁰γιατί έφτασε κοντά στο θάνατο για το έργο του Χριστού, βάζοντας σε κίνδυνο τη ζωή του, για να φέρει αυτός τη βοήθεια που δεν μπορούσατε εσείς οι ίδιοι να μου φέρετε.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ 3

Η επιδίωξη της τελειότητας

¹Λοιπόν, αδερφοί μου, να έχετε τη χαρά που δίνει η πίστη στον Κύριο. Το να σας γράφω τα ίδια πράγματα, εμένα δεν με κουράζει, σ' εσάς όμως δίνει σιγουριά.

²Να φυλάγεστε απ' αυτά τα σκυλιά· να φυλάγεστε απ' αυτούς που με τη δράση τους κάνουν κακό· να φυλάγεστε απ' αυτούς που με την περιτομή κατακόβουν τη σάρκα τους.

³Εμείς είμαστε οι πραγματικά περιτμημένοι· εμείς, που λατρεύουμε το Θεό με το Πνεύμα του και στηρίζουμε την καύχηση και την πεποίθησή μας στον Ιησού Χριστό και όχι σε ανθρώπινα πλεονεκτήματα·

⁴μολονότι εγώ έχω και τέτοια πλεονεκτήματα. Αν κάποιος άλλος νομίζει ότι μπορεί να καυχηθεί γι' αυτά, εγώ πολύ περισσότερο:

⁵Περιτμήθηκα βρέφος οχτώ ημερών· γεννήθηκα Ισραηλίτης από τη φυλή Βενιαμίν· Εβραίος γέννημα θρέμμα· ως προς την εξήγηση του νόμου ανήκα στους Φαρισαίους·

⁶καταδίωκα με ζήλο την εκκλησία και ήμουν άμεμπτος σε ό, τι αφορά την τήρηση του νόμου.

⁷Αυτά όμως που άλλοτε για μένα ήταν πλεονεκτήματα, τώρα με την πίστη στο Χριστό τα βλέπω σαν μειονεκτήματα.

⁸Πραγματικά, όλα εξακολουθώ να τα θεωρώ μειονεκτήματα σε σχέση με το ασύγκριτα ανώτερο αγαθό που κέρδισα γνωρίζοντας τον Ιησού Χριστό, τον Κύριό μου. Γι' αυτόν τα πέταξα όλα και τα θεώρησα σκουπίδια, προκειμένου να κερδίσω το Χριστό,

⁹και να ενωθώ μαζί του. Δε θέλω πια τη δικαίωση που δίνει η δική μου τήρηση του νόμου, αλλά αυτήν που προέρχεται από την πίστη στο Χριστό, τη δικαίωση που προέρχεται από το Θεό και στηρίζεται στην πίστη.

¹⁰Αυτό που επιθυμώ είναι να γνωρίσω το Χριστό και τη δύναμη της αναστάσεώς του, και να μετάσχω στα παθήματά του ακολουθώντας τον στο θάνατο,

¹¹με την ελπίδα να λάβω μέρος στην ανάσταση των νεκρών.

¹²Δεν ισχυρίζομαι βέβαια ότι έφτασα ήδη στο τέρμα, ούτε ότι έγινα τέλειος. Συνεχίζω όμως τον αγώνα για να κερδίσω αυτό το βραβείο, για το οποίο ήδη με κέρδισε ο Ιησούς Χριστός.

¹³Αδερφοί μου, εγώ δεν θεωρώ τον εαυτό μου ότι έφτασε στο τέρμα·

¹⁴σ' ένα όμως πράγμα συγκεντρώνω την προσοχή μου: Ξεχνώ αυτά που είναι πίσω μου και κάνω ό, τι μπορώ για να φτάσω αυτά που βρίσκονται μπροστά μου. Αγωνίζομαι να τερματίσω και προσβλέπω στο βραβείο της ουράνιας πρόσκλησης του Θεού δια του Ιησού Χριστού.

¹⁵Έτσι ας σκεφτόμαστε, όσοι θέλουμε να είμαστε τέλειοι. Κι αν σε κάποιο σημείο σκέφτεστε διαφορετικά, ο Θεός και σ' αυτό θα σας φανερώσει το σωστό.

¹⁶Όπου κι αν έχουμε φτάσει, ας συνεχίσουμε το δρόμο που ακολουθήσαμε ως τώρα, ας έχουμε το ίδιο φρόνημα.

¹⁷Μιμηθείτε όλοι εμένα, αδερφοί μου, και παραδειγματιστείτε απ' αυτούς που συμπεριφέρονται σύμφωνα με το δικό μας πρότυπο.

¹⁸Σας το είπα πολλές φορές και τώρα το επαναλαμβάνω κλαίγοντας, ότι πολλοί ζουν ως εχθροί του σταυρού του Χριστού.

¹⁹Το τέλος τους θα είναι η καταστροφή, θεός τους είναι η κοιλιά τους και καυχώνται για πράγματα, για τα οποία θα έπρεπε να ντρέπονται. Οι σκέψεις τους είναι προσκολλημένες στα επίγεια.

²⁰Εμείς όμως, αντίθετα, είμαστε πολίτες του ουρανού, απ' όπου και περιμένουμε να έρθει ο σωτήρας μας, ο Κύριος Ιησούς Χριστός.

²¹Αυτός θα μεταμορφώσει το φθαρτό μας σώμα και θα το κάνει όμοιο με το δικό του ένδοξο σώμα με τη δύναμη και την εξουσία που έχει, να υποτάξει στον εαυτό του τα πάντα.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ 4

¹Έτσι λοιπόν, αγαπητοί και περιπόθητοι αδερφοί μου, εσείς που είστε η χαρά και το στεφάνι της νίκης μου, μείνετε, αγαπητοί μου, σταθεροί στον Κύριο.

Προτροπές

²Προτρέπω την Ευοδία, προτρέπω και τη Συντύχη να μονοιάσουν, αφού έχουν την ίδια πίστη στον Κύριο.

³Ναι, παρακαλώ κι εσένα, πιστέ μου σύντροφε, να τους συμπαρασταθείς· αυτές αγωνίστηκαν μαζί μου για τη διάδοση του ευαγγελίου, όπως και ο Κλήμης και οι άλλοι συνεργάτες μου, που τα ονόματά τους είναι γραμμένα στο βιβλίο της ζωής.

⁴Να χαίρεστε πάντοτε με τη χαρά που δίνει η κοινωνία με τον Κύριο. Θα το πω και πάλι: να χαίρεστε.

⁵Σ' όλους να δείχνετε την καλοσύνη σας. Ο Κύριος έρχεται σύντομα.

⁶Για τίποτε να μη σας πιάνει άγχος, αλλά σε κάθε περίπτωση τα αιτήματά σας να τα απευθύνετε στο Θεό με προσευχή και δέηση, που θα συνοδεύονται από ευχαριστία.

⁷Και η ειρήνη του Θεού, που είναι ασύλληπτη στο ανθρώπινο μυαλό, θα διαφυλάξει τις καρδιές και τις σκέψεις σας κοντά στον Ιησού Χριστό.

⁸Τέλος, αδερφοί μου, ό, τι είναι αληθινό, σεμνό, δίκαιο, καθαρό, αξιαγάπητο, καλόφημο, ό, τι έχει σχέση με την αρετή και είναι άξιο επαίνου, αυτά να έχετε στο μυαλό σας.

⁹Αυτά που μάθατε, παραλάβετε κι ακούσατε από μένα, αυτά που είδατε σ' εμένα, αυτά να κάνετε κι εσείς. Και ο Θεός που δίνει την ειρήνη θα είναι μαζί σας.

Ευχαριστίες για τα βοηθήματα

¹⁰Μεγάλη χαρά αισθάνθηκα, χαρά που δωρίζει ο Κύριος, γιατί το ενδιαφέρον σας για μένα άνθισε τώρα ακόμη μια φορά· βέβαια, πάντοτε με σκεπτόσασταν, δεν είχατε όμως την ευκαιρία να το εκδηλώσετε.

¹¹Δεν το λέω αυτό επειδή αντιμετωπίζω στερήσεις. Εγώ έμαθα να αρκούμαι σε όσα έχω.

¹²Μπορώ να ζήσω και με στερήσεις και με αφθονία· έχω μάθει ν' αντιμετωπίζω κάθε φορά οποιαδήποτε κατάσταση: και να είμαι χορτάτος και να πεινώ· και να έχω περίσσειμα και να στερούμαι.

¹³Όλα τα μπορώ χάρη στο Χριστό που με δυναμώνει.

¹⁴Καλά όμως κάνατε και μου συμπαρασταθήκατε στις δυσκολίες μου.

¹⁵Ξέρετε καλά κι εσείς, Φιλιππήσιοι, πως όταν άρχισα το κήρυγμα του ευαγγελίου, μετά την αναχώρησή μου από τη Μακεδονία, με καμιά εκκλησία δεν είχα υλικές δοσοληψίες παρά μόνο μ' εσάς.

¹⁶Ακόμα κι όταν ήμουν στη Θεσσαλονίκη, επανειλημμένα μου στείλατε βοηθήματα για τις ανάγκες μου.

¹⁷Όχι ότι επιζητώ τα δώρα, αλλά επιθυμώ να βλέπω να πληθαίνουν οι καρποί της αγάπης σας για δικό σας κέρδος.

¹⁸Έλαβα ό, τι μου στείλατε, και ήταν υπεραρκετά. Καλύφθηκαν όλες οι ανάγκες μου μ' αυτά που μου έφερε ο Επαφρόδιτος από μέρους σας και που αποτελούν προσφορά ευωδιαστή, θυσία που τη δέχεται με ευχαρίστηση ο Θεός.

¹⁹Έτσι κι όλες τις δικές σας ανάγκες θα τις καλύψει ο Θεός μου σύμφωνα με τον πλούτο του, που μας χαρίζει δια του Ιησού Χριστού, για να δοξάζεται η αγαθότητά του.

²⁰Ας δοξάζεται αιώνια ο Θεός και Πατέρας μας! Αμήν.

Χαιρετισμοί και τελική ευλογία

²¹Χαιρετήστε όλα τα μέλη του λαού του Θεού, που πιστεύουν στον Ιησού Χριστό. Σας στέλνουν χαιρετίσματα οι αδερφοί που βρίσκονται μαζί μου.

²²Σας χαιρετούν όλοι οι χριστιανοί κι ιδιαίτερα αυτοί που είναι στην υπηρεσία του αυτοκράτορα.

²³Η χάρη του Κυρίου Ιησού Χριστού ας είναι με όλους σας. Αμήν.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ 1

¹Ο Παύλος, απόστολος του Ιησού Χριστού σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, και ο Τιμόθεος ο αδερφός,

²Προς τους άγιους και πιστούς χριστιανούς αδερφούς των Κολοσσών. Ευχόμαστε ο Θεός Πατέρας μας και ο Κύριος Ιησούς Χριστός να σας δίνουν τη χάρη και την ειρήνη.

Ευχαριστία προς το Θεό για τους Κολοσσαείς

³Πάντοτε στις προσευχές μας ευχαριστούμε για σας το Θεό και Πατέρα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού,

⁴γιατί πληροφορηθήκαμε την πίστη σας στον Ιησού Χριστό και την αγάπη σας για όλο το λαό του Θεού.

⁵Τον ευχαριστούμε επίσης για την ελπίδα σας σε όλα όσα είναι αποθησαυρισμένα για σας στον ουρανό, για τα οποία ακούσατε ήδη από το κήρυγμα του ευαγγελίου, που περιέχει την αλήθεια

⁶και που έφτασε σ' εσάς, όπως και σ' όλο τον κόσμο. Παντού το ευαγγέλιο καρποφορεί και αυξάνει όπως και στη δική σας εκκλησία από την ημέρα που ακούσατε και γνωρίσατε πραγματικά τη χάρη του Θεού.

⁷Το χαρμόσυνο αυτό μήνυμα σας το έφερε ο αγαπητός Επαφράς, δούλος κι αυτός όπως κι εμείς του Θεού, πιστός υπηρέτης του Χριστού για χάρη σας.

⁸Αυτός μας μίλησε για την αγάπη σας, που την εμπνέει το Άγιο Πνεύμα.

Προσευχή για την πνευματική πρόοδο των αναγνωστών

⁹Γι' αυτό κι εμείς, αφότου μάθαμε τα νέα σας, δεν παύουμε να προσευχόμαστε για σας και να παρακαλούμε το Θεό να σας δώσει όλη τη σοφία και τη σύνεση που χαρίζει το Άγιο Πνεύμα, ώστε να γνωρίσετε στην εντέλεια το θέλημά του.

¹⁰Για να ζείτε με τρόπο αντάξιο του Κυρίου και κατά πάντα ευάρεστο σ' αυτόν, να έχετε σαν καρπό κάθε λογής καλά έργα και να προοδεύετε στη βαθιά γνώση του Θεού,

¹¹παίρνοντας δύναμη από τον ισχυρό και δοξασμένο Θεό. Έτσι σε κάθε περίπτωση θα έχετε υπομονή και μακροθυμία,

¹²και θα ευχαριστείτε με χαρά το Θεό και Πατέρα, που μας αξίωσε να έχουμε μερίδιο στην κληρονομία των αγίων του που ζουν μέσα στο φως.

Ύμνος στο Χριστό

¹³Ο Θεός Πατέρας μάς λύτρωσε από τη σκοτεινή εξουσία του σατανά και μας πολιτογράφησε στη βασιλεία του αγαπητού Υιού του,

¹⁴ο οποίος μας έδωσε την απολύτρωση, μας συγχώρησε τις αμαρτίες.

¹⁵Αυτός είναι εικόνα του αόρατου Θεού, πριν από κάθε πλάσμα γεννημένος.

¹⁶Γιατί τα πάντα δι' αυτού ήρθαν στην ύπαρξη, όσα στον ουρανό κι όσα στη γη, τα ορατά και τα αόρατα, θρόνοι και κυριότητες, αρχές και εξουσίες. Ό, τι υπάρχει είναι πλασμένο δι' αυτού κι αυτόν έχει σκοπό του.

¹⁷Υπάρχει αυτός πριν από καθετί κι αυτός τα πάντα συγκρατεί, για να μπορούν να υπάρχουν.

¹⁸Αυτός η κεφαλή του σώματος που είναι η εκκλησία, αυτός αρχή της νέας ανθρωπότητας απ' τους νεκρούς ο πρωταναστημένος, ώστε να γίνει σ' όλα εκείνος πρώτος.

¹⁹Γιατί μέσα σ' εκείνον η θεότητα έστερξε ολάκερη να κατοικήσει,

²⁰κι όλα όσα στη γη κι όσα στον ουρανό μαζί της να συμφιλιώσει δι' αυτού, που την ειρήνη έφερε με του σταυρού του το αίμα.

Η συμφιλίωση των Κολοσσαέων με το Θεό

²¹Έτσι έγινε και μ' εσάς. Άλλοτε ήσασταν αποξενωμένοι από το Θεό κι είχατε απέναντί του εχθρικές διαθέσεις, όπως έδειχναν τα πονηρά σας έργα.

²²Αλλά τώρα ο Χριστός, πεθαίνοντας ως άνθρωπος, σας συμφιλίωσε με το Θεό, για να σας παρουσιάσει μπροστά του αγίους, αψεγάδιαστους και χωρίς καμιά κατηγορία εναντίον σας.

²³Αυτό, βέβαια, με την προϋπόθεση ότι θα μείνετε σταθεροί στην πίστη σας, θεμελιωμένοι κι ακλόνητοι, και δε θα απομακρυνθείτε από την ελπίδα του ευαγγελίου που ακούσατε και που έχει κηρυχτεί σ' ολόκληρη την οικουμένη. Αυτό το ευαγγέλιο υπηρετώ κι εγώ ο Παύλος.

Η διακονία του Παύλου στην Εκκλησία

²⁴Χαίρομαι τώρα που υποφέρω για χάρη σας και συντελώ έτσι με τα σωματικά μου παθήματα, ώστε να ολοκληρωθούν οι θλίψεις που πρέπει να υπομείνει το σώμα του Χριστού, δηλαδή η εκκλησία.

²⁵Αυτήν υπηρετώ κι εγώ, σύμφωνα με την αποστολή που μου εμπιστεύτηκε ο Θεός μέσα στο λυτρωτικό του σχέδιο για σας, ώστε να ολοκληρώσω το έργο του κηρύγματος.

²⁶Αυτό το λυτρωτικό σχέδιο είναι το μυστήριο που, κρυμμένο για αιώνες και γενιές ολόκληρες, φανερώθηκε τώρα στους πιστούς.

²⁷Σ' αυτούς θέλησε ο Θεός να κάνει γνωστό πόσο πλούσιο κι ένδοξο είναι το μυστήριο αυτό, που εκτείνεται και στους ειδωλολάτρες. Και το μυστήριο αυτό δεν είναι άλλο παρά ο Χριστός, που βρίσκεται ανάμεσά σας και αποτελεί την ελπίδα της συμμετοχής σας στη μελλοντική δόξα.

²⁸Αυτόν το Χριστό κηρύττουμε κι εμείς. Συμβουλευουμε και διδάσκουμε κάθε άνθρωπο με όλη τη σοφία που μας δίνει ο Θεός, για να τους βοηθήσουμε όλους να γίνουν τέλειοι, σύμφωνα με το πρότυπο του Ιησού Χριστού.

²⁹Για να πραγματοποιηθεί αυτό το έργο μοχθώ κι αγωνίζομαι με τη δύναμη του Χριστού, που ενεργεί πανίσχυρη μέσα μου.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ 2

¹Θέλω να γνωρίζετε τι δύσκολο αγώνα έχω αναλάβει για σας και για τους χριστιανούς της Λαοδίκειας και για όσους δε με γνώρισαν προσωπικά.

²Αγωνίζομαι να ενισχυθούν οι καρδιές τους, να είναι όλοι ενωμένοι με αγάπη και πλουτισμένοι με τη βεβαιότητα που δίνει η αληθινή γνώση. Έτσι θα γνωρίσουν καλά το μυστήριο του Θεού Πατέρα και του Χριστού,

³στον οποίο βρίσκονται κρυμμένοι όλοι οι θησαυροί της σοφίας και της γνώσεως.

⁴Τα λέω αυτά, για να μη σας ξεγελάσει κανένας με συλλογισμούς που φαίνονται λογικοί, είναι όμως απατηλοί.

⁵Γιατί, αν και είμαι σωματικά μακριά σας, με το πνεύμα μου βρίσκομαι μαζί σας και με χαρά διαπιστώνω την τάξη και τη σταθερότητα της πίστης σας στο Χριστό.

Ο θρίαμβος του Χριστού εναντίον των δαιμονικών δυνάμεων

⁶Δεχτήκατε ως Κύριό σας τον Ιησού Χριστό. Να ζείτε λοιπόν ενωμένοι μαζί του.

⁷Να είστε ριζωμένοι σ' αυτόν και να οικοδομείτε τη ζωή σας πάνω του. Να γίνεστε όλο και πιο σταθεροί στην πίστη σας, όπως τη διδαχτήκατε, και να προοδεύετε σ' αυτήν ευχαριστώντας το Θεό.

⁸Προσέχετε καλά, μη σας εξαπατήσει κανείς με τους απατηλούς και κούφιους συλλογισμούς της ανθρώπινης σοφίας, που στηρίζονται σε ανθρώπινες παραδόσεις και σε μια λαθεμένη πίστη προς τα στοιχεία του κόσμου και όχι στη διδασκαλία του Χριστού.

⁹Γιατί μόνο στο Χριστό κατοικεί σωματικά όλη η θεότητα.

¹⁰Μόνο αυτός μπορεί να μας δώσει την πληρότητα της ζωής, αυτός που είναι κύριος κάθε αρχής και εξουσίας.

¹¹Πιστεύοντας σ' αυτόν λάβατε την πραγματική περιτομή, αυτή που δε γίνεται με ανθρώπινα χέρια, αλλά την κάνει ο Χριστός και είναι η απαλλαγή από την αμαρτία που εξουσίαζε τον άνθρωπο.

12Όταν βαφτιστήκατε, θαφτήκατε μαζί με το Χριστό, αλλά κι αναστηθήκατε μαζί του, γιατί πιστέψατε στη δύναμη του Θεού, ο οποίος τον ανέστησε από τους νεκρούς.

13Κι εσάς, που ήσασταν νεκροί εξαιτίας των αμαρτιών και της ειδωλολατρίας σας, ο Θεός σάς ζωοποίησε μαζί με το Χριστό. Μας συγχώρησε όλα τα παραπτώματα.

14Κατήργησε το χρεόγραφο με τις διατάξεις του, που ήταν εναντίον μας, και το έβγαλε από τη μέση καρφώνοντάς το στο σταυρό.

15Αφαίρεσε τη δύναμη που είχαν οι δαιμονικές αρχές και εξουσίες και τις διαπόμπειψε, σέρνοντάς τες νικημένες στο θρίαμβο του σταυρού του Χριστού.

Η ελευθερία των χριστιανών

16Μην αφήνετε, λοιπόν, κανέναν να σας κρίνει για ζητήματα φαγητών ή ποτών ή πως δεν τηρείτε τις γιορτές, τις νουμηνίες ή τα Σάββατα.

17Αυτά ήταν απλώς σκιά της πραγματικότητας που επρόκειτο να έρθει, και η πραγματικότητα αυτή είναι τώρα ο Χριστός.

18Ας μη σας κατακρίνει κανένας απ' αυτούς που τους αρέσει μια δήθεν ταπεινόφρονη λατρεία των αγγέλων, που βυθίζονται σε ψεύτικα οράματα και χωρίς λόγο υπερηφανεύονται με το υποδουλωμένο στην αμαρτία μυαλό τους.

19Αυτοί δεν είναι ενωμένοι με το Χριστό, που είναι η κεφαλή. Απ' αυτήν τρέφεται, συγκρατείται κι αυξάνει όλο το σώμα με τις αρθρώσεις και τους μύες του, όπως το θέλει ο Θεός.

20Αφού, λοιπόν, πεθάνατε μαζί με το Χριστό και λυτρωθήκατε από τα στοιχεία του κόσμου, γιατί ζείτε σαν να είστε υποταγμένοι σ' αυτά; Και γιατί δέχεστε να σας επιβάλλουν απαγορεύσεις,

21όπως: «μην ακουμπήσεις αυτό, μη γευτείς το άλλο, μην αγγίξεις εκείνο»;

²²Αυτές οι απαγορεύσεις αναφέρονται σε πράγματα που είναι καταδικασμένα να φθαρούν μετά τη χρήση τους· πρόκειται για κανόνες που στηρίζονται σε ανθρώπινες διατάξεις και διδασκαλίες.

²³Βέβαια, αυτές οι διατάξεις έχουν μια εξωτερική εμφάνιση σοφίας, που εκδηλώνεται σαν θρησκεία στηριγμένη στο ανθρώπινο θέλημα, σαν ψευδοταπεινοφροσύνη και περιφρόνηση του σώματος. Δεν έχουν όμως καμιά αξία και το μόνο που κάνουν είναι να ικανοποιούν το αμαρτωλό φρόνημα.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ 3

Ο ανακαινισμένος άνθρωπος

¹Αφού, λοιπόν, αναστηθήκατε μαζί με το Χριστό, να επιδιώκετε τα αγαθά που βρίσκονται στον ουρανό, εκεί που κάθεται ο Χριστός στα δεξιά του Θεού·

²οι σκέψεις σας να είναι στραμμένες προς αυτά κι όχι προς τα γήινα πράγματα.

³Γιατί πεθάνατε μαζί με το Χριστό κι η ζωή σας είναι κρυμμένη μαζί με το Χριστό στο Θεό.

⁴Όταν ο Χριστός, που είναι η αληθινή ζωή μας, φανερωθεί, τότε κι εσείς θα φανερωθείτε μαζί του δοξασμένοι στην παρουσία του.

⁵Απονεκρώστε, λοιπόν, ό, τι σας συνδέει με το αμαρτωλό παρελθόν: Την πορνεία, την ηθική ακαθαρσία, το πάθος, την κακή επιθυμία και την πλεονεξία, που είναι ειδωλολατρία.

⁶Για όλα αυτά θα πέσει η οργή του Θεού πάνω σ' εκείνους που δε θέλουν να πιστέψουν.

⁷Σ' αυτούς ανήκατε άλλοτε κι εσείς, όταν αυτά τα πάθη δυνάστευαν τη ζωή σας.

⁸Τώρα όμως πετάξτε τα όλα αυτά από πάνω σας: Την οργή, το θυμό, την πονηρία, την κακολογία και την αισχρολογία.

⁹Μη λέτε ψέματα ο ένας στον άλλο, αφού βγάλατε από πάνω σας τον παλιό αμαρτωλό εαυτό σας με τις συνήθειές του.

10 Τώρα πια έχετε ντυθεί τον καινούριο άνθρωπο, που ανανεώνεται συνεχώς σύμφωνα με την εικόνα του δημιουργού του, ώστε με τη νέα ζωή του να φτάσει στην τέλεια γνώση του Θεού.

11 Σ' αυτή τη νέα κατάσταση δεν υπάρχουν πια εθνικοί και Ιουδαίοι, περιτμημένοι κι απερίτμητοι, βάρβαροι, Σκύθες, δούλοι, ελεύθεροι· του Χριστού είναι όλα και ο Χριστός τα διέπει όλα.

12 Ως εκλεκτοί λοιπόν του Θεού, αγιασμένοι και αγαπημένοι του, αποκτήστε φιλευσπλαχνία, καλοσύνη, ταπεινοφροσύνη, πραότητα, μακροθυμία.

13 Να ανέχεστε με υπομονή ο ένας τον άλλο, και να συγχωρείτε ο ένας τον άλλο, κάθε φορά που δημιουργούνται παράπονα ανάμεσά σας. Όπως ο Χριστός σάς συγχώρησε τα παραπτώματα, έτσι να κάνετε κι εσείς μεταξύ σας.

14 Πάνω απ' όλα, να έχετε αγάπη, που είναι ο σύνδεσμος όλων και οδηγεί στην τελειότητα.

15 Η ειρήνη του Θεού, στην οποία έχετε κληθεί όλοι σαν ένα σώμα, ας κατευθύνει τις καρδιές σας. Και για όλα να ευγνωμονείτε το Θεό.

16 Ο λόγος του Χριστού, με όλο τον πλούτο του, ας μένει μόνιμα ανάμεσά σας. Κι έτσι, να διδάσκετε και να συμβουλευέτε ο ένας τον άλλο με σοφία. Να ψάλλετε μ' ευγνωμοσύνη στον Κύριο απ' την καρδιά σας ψαλμούς, ύμνους και άσματα που εμπνέει το Άγιο Πνεύμα.

17 Καθετί που λέτε ή κάνετε ας γίνεται στο όνομα του Κυρίου Ιησού, κι έτσι να ευχαριστείτε δια του Χριστού το Θεό Πατέρα.

Οικογενειακές και κοινωνικές σχέσεις

18 Οι γυναίκες να υποτάσσετε στους άντρες σας, όπως ταιριάζει σε γυναίκες που πιστεύουν στον Κύριο.

19 Οι άντρες να αγαπάτε τις γυναίκες σας, και να μη τους φέρεστε με σκληρότητα.

²⁰Τα παιδιά να υπακούτε τους γονείς σας στο καθετί, γιατί αυτό ευχαριστεί τον Κύριο.

²¹Οι πατέρες να μην εξοργίζετε τα παιδιά σας, για να μην αποθαρρύνονται.

²²Οι δούλοι να υπακούτε τους επίγειους κυρίους σας σε όλα, όχι υποκριτικά, μόνο δηλαδή όταν σας βλέπουν, για να τους είστε αρεστοί, αλλά με ειλικρινή καρδιά και από σεβασμό προς το Θεό.

²³Όποια εργασία κάνετε να την κάνετε με την καρδιά σας, σαν να δουλεύετε για τον Κύριο κι όχι για τους ανθρώπους.

²⁴Ξέρετε καλά ότι θα πάρετε από τον Κύριο ως ανταμοιβή σας την κληρονομία της βασιλείας του. Γιατί στην πραγματικότητα ο Κύριος τον οποίον υπηρετείτε είναι ο Χριστός.

²⁵Όποιος όμως διαπράττει το κακό, θα λάβει την αντίστοιχη τιμωρία, γιατί ο Θεός δεν κάνει διακρίσεις ανάμεσα σε πρόσωπα.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ 4

¹Οι κύριοι να δίνετε στους δούλους σας ό, τι είναι δίκαιο κι αντάξιο της εργασίας τους. Μην ξεχνάτε ότι κι εσείς έχετε κύριο στον ουρανό.

Προτροπές και πληροφορίες

²Επιμένετε στην προσευχή. Μην παύετε να ευγνωμονείτε το Θεό.

³Προσεύχεστε κοντά στα άλλα και για μας, να δώσει ο Θεός νέες ευκαιρίες για το κήρυγμα, ώστε να διακηρύξουμε το μυστήριο της σωτηρίας που προσφέρει ο Χριστός –για το οποίο και είμαι τώρα φυλακισμένος.

⁴Προσεύχεστε, για να φανερώσω στους ανθρώπους αυτό το μυστήριο, σύμφωνα με την εντολή που μου έχει δοθεί.

⁵Σ' εκείνους που δεν είναι μέλη της εκκλησίας, να φέρεστε με σύνεση, κάνοντας καλή χρήση κάθε ευκαιρίας.

⁶Τα λόγια σας να είναι πάντα γεμάτα χάρη κι όχι ανούσια. Να ξέρετε πώς πρέπει να αποκρίνεστε στον καθένα.

⁷Τα νέα μου θα σας τα πει ο Τυχικός, ο αγαπητός αδερφός και πιστός συνεργάτης, δούλος του Κυρίου όπως κι εγώ.

⁸Γι' αυτό ακριβώς, σας τον έστειλα, για να μάθει τα νέα σας και να ενισχύσει τις καρδιές σας,

⁹μαζί με τον Ονήσιμο, τον πιστό κι αγαπητό αδερφό, το συμπατριώτη σας· αυτοί θα σας δώσουν πληροφορίες για όσα συμβαίνουν εδώ.

Χαιρετισμοί και τελική ευλογία

¹⁰Σας στέλνουν χαιρετισμούς ο Αρίσταρχος, που είναι φυλακισμένος μαζί μου, κι ο Μάρκος, ο ανιψιός του Βαρνάβα– για τον οποίο πήρατε οδηγίες να τον καλοδεχτείτε όταν έρθει–

¹¹κι ο Ιησούς, που λέγεται και Ιούστος. Αυτοί είναι οι μόνοι από τους εξ Ιουδαίων χριστιανούς που συνεργάστηκαν μαζί μου στη διάδοση της βασιλείας του Θεού, και στάθηκαν η παρηγοριά μου.

¹²Σας χαιρετάει ο συμπατριώτης σας ο Επαφράς, δούλος του Χριστού. Αυτός αδιάκοπα μοχθεί για σας με τις προσευχές του, ώστε να είστε τέλειοι και να εκπληρώνετε σε όλα το θέλημα του Θεού.

¹³Σας βεβαιώνω ότι έχει πολύ ζήλο για σας, καθώς και για τους χριστιανούς της Λαοδίκειας και της Ιεράπολης.

¹⁴Σας χαιρετούν ο αγαπητός μου γιατρός Λουκάς και ο Δημάς.

¹⁵Δώστε τούς χαιρετισμούς μου στους χριστιανούς της Λαοδίκειας, καθώς και στον Νυμφά και στην εκκλησία που συναθροίζεται στο σπίτι του.

¹⁶Όταν διαβάσετε αυτή την επιστολή, στείλτε την να διαβαστεί και στην εκκλησία των Λαοδικέων, κι εσείς φροντίστε να πάρετε την επιστολή που έστειλα στη Λαοδίκεια, για να τη διαβάσετε.

¹⁷Πείτε στον Άρχιππο: «Πρόσεχε να εκπληρώσεις στο ακέραιο το διακόνημα που σου ανέθεσε ο Κύριος».

¹⁸Σας στέλνω κι εγώ ο Παύλος χαιρετισμό, γραμμένον με το ίδιο μου το χέρι. Μην ξεχνάτε στις προσευχές σας τα δεσμά μου. Η χάρη του Θεού ας είναι μαζί σας. Αμήν.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α΄

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α΄ 1

Χαιρετισμός

¹Ο Παύλος, ο Σιλουανός και ο Τιμόθεος, Προς τα μέλη της εκκλησίας της Θεσσαλονίκης, που πιστεύουν στο Θεό Πατέρα και στον Κύριο Ιησού Χριστό. Ευχόμαστε η χάρη κι η ειρήνη, που δίνει ο Θεός Πατέρας μας και ο Κύριος Ιησούς Χριστός, να είναι μαζί σας.

Ευχαριστία

²Ευχαριστούμε πάντοτε το Θεό για όλους εσάς και σας αναφέρουμε στις προσευχές μας.

³Θυμόμαστε αδιάκοπα ενώπιον του Θεού Πατέρα μας την ενεργό σας πίστη, την έμπρακτη αγάπη και τη σταθερή ελπίδα σας στον ερχομό του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

⁴Ευχαριστούμε το Θεό, αδελφοί, γιατί ξέρουμε, ότι σας αγαπάει και σας έχει διαλέξει για ν' ανήκετε σ' αυτόν.

⁵Γιατί το χαρμόσυνο άγγελμά μας για το Χριστό δεν το φέραμε σ' εσάς μόνο με λόγια, αλλά και με δυνάμεις θαυματουργικές, με τη δωρεά του Αγίου Πνεύματος και με μεγάλη πειστικότητα. Έτσι, ξέρετε τι κάναμε για σας όταν ήμασταν μαζί σας.

Η πίστη των Θεσσαλονικέων παράδειγμα για τις άλλες εκκλησίες

⁶Αλλά κι εσείς μιμηθήκατε εμάς και τον Κύριο, γιατί, κάτω από σκληρό διωγμό, αποδεχθήκατε το κήρυγμα με τη χαρά που δίνει το Άγιο Πνεύμα.

⁷Έτσι γίνετε υπόδειγμα σε όλους τους πιστούς της Μακεδονίας και της Αχαΐας.

⁸Από σας, όχι μόνο διαδόθηκε ο λόγος του Κυρίου στη Μακεδονία και στην Αχαΐα, αλλά απλώθηκε παντού η είδηση για την πίστη σας στο Θεό, ώστε εμείς να μη χρειάζεται να πούμε τίποτα.

⁹Όλοι αυτοί έχουν να το λένε πώς μας δεχτήκατε όταν ήρθαμε σ' εσάς και πώς εσείς, εγκαταλείποντας τα είδωλα, επιστρέψατε στη λατρεία του ζωντανού κι αληθινού Θεού·

¹⁰και προσμένετε να κατεβεί δοξασμένος ο Υιός του, που εκείνος τον ανέστησε, ο Ιησούς, ο οποίος θα μας γλιτώσει από την επερχόμενη θεϊκή οργή.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α' 2

Το έργο του Παύλου και των συνεργατών του στη Θεσσαλονίκη

¹Το ξέρετε κι εσείς, αδερφοί μου, ότι ο ερχομός μας στην πόλη σας δεν πήγε χαμένος.

²Πρωτύτερα στους Φιλίππους μάς κακοποίησαν και μας έβρισαν, όπως ξέρετε. Ο Θεός όμως μας έδωσε θάρρος, ώστε να σας κηρύξουμε το ευαγγέλιό του μέσα από πολλές δυσκολίες.

³Το κήρυγμά μας δεν προέρχεται από κάποια πλάνη, δεν έχει ανήθικα ελατήρια ούτε πονηρούς σκοπούς,

⁴αλλά κηρύττουμε το ευαγγέλιο όπως μας το εμπιστεύτηκε ο Θεός, αφού πρώτα μας δοκίμασε. Έτσι, κηρύττουμε όχι για να αρέσουμε σε ανθρώπους, αλλά στο Θεό, ο οποίος γνωρίζει καλά τις καρδιές μας.

⁵Γιατί δε σας κολακέψαμε ποτέ, όπως ξέρετε, ούτε ήρθαμε με προσχήματα για να κερδίσουμε κάτι –μάρτυράς μας ο Θεός.

⁶Δε ζητήσαμε ανθρώπινη δόξα ούτε από σας ούτε από άλλους,

⁷αν και μπορούσαμε να σας επιβαρύνουμε ως απόστολοι του Χριστού. Απεναντίας ήμασταν στοργικοί σαν τη μητέρα που φροντίζει τα παιδιά της.

⁸Και ήταν τόση η έγνοια μας για σας, ώστε ήμασταν έτοιμοι να σας δώσουμε όχι μόνο το ευαγγέλιο του Θεού, αλλά και την ίδια μας τη ζωή, επειδή σας αγαπήσαμε.

⁹Όπωςδήποτε θα θυμάστε, αδελφοί, τον κόπο και το μόχθο μας. Όταν σας κηρύτταμε το ευαγγέλιο του Θεού, παράλληλα εργαζόμασταν μέρα νύχτα, για να μην επιβαρύνουμε κανέναν από σας με τη συντήρησή μας.

¹⁰Εσείς κι ο Θεός είστε μάρτυρες για το πόσο άγια, δίκαιη και άψογη ήταν η συμπεριφορά μας απέναντι σ' εσάς που πιστέψατε.

¹¹Ξέρετε καλά ότι φερθήκαμε στον καθένα σας όπως ο πατέρας στα παιδιά του.

¹²Σας προτρέπαμε, σας συμβουλεύαμε και σας εξορκίζαμε να πορεύεστε σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, που σας προσκαλεί στη βασιλεία και στη δόξα του.

¹³Γι' αυτό κι εμείς ευχαριστούμε αδιάκοπα το Θεό, γιατί, όταν ακούσατε από μας το λόγο του, τον δεχτήκατε όχι ως ανθρώπινο λόγο αλλά ως λόγο του Θεού, όπως πραγματικά και είναι. Αυτός ο λόγος εκδηλώνεται με έργα σ' εσάς που πιστεύετε.

¹⁴Εσείς, αδελφοί, μιμηθήκατε εκείνες τις εκκλησίες του Θεού που βρίσκονται στην Ιουδαία και πιστεύουν στον Ιησού Χριστό. Γιατί κι εσείς πάθατε τα ίδια από τους συμπατριώτες σας, όπως κι εκείνοι από τους Ιουδαίους.

¹⁵Αυτοί είναι που θανάτωσαν τον Κύριό μας τον Ιησού και τους προφήτες τους και καταδίωξαν κι εμάς· δεν είναι αρεστοί στο Θεό και εχθρεύονται όλους τους ανθρώπους.

¹⁶Αυτοί μας εμποδίζουν να κηρύξουμε στους εθνικούς για να σωθούν κι έτσι ολοένα ξεχειλίζει το ποτήρι των αμαρτιών τους. Φτάνει όμως πάνω τους τελειωτικά η οργή του Θεού.

Ο Παύλος συνεχίζει να φροντίζει για τους Θεσσαλονικείς

¹⁷Εμείς, όμως αδελφοί, όταν σας αποστερηθήκαμε προσωρινά –με το σώμα βέβαια και όχι με την καρδιά– πολλές φορές προσπαθήσαμε με πολλή λαχτάρα να σας ξαναδούμε.

¹⁸Το θέλαμε πολύ να σας επισκεφθούμε, εγώ ο Παύλος μάλιστα επανειλημμένα, μας εμπόδισε όμως ο σατανάς.

¹⁹Ποια θα είναι αλήθεια η ελπίδα μας, η χαρά, το στεφάνι και το καύχημά μας μπροστά στον Κύριό μας Ιησού Χριστό, όταν θα ξανάρθει, αν όχι και εσείς;

²⁰Ναι, εσείς είστε η δόξα μας και η χαρά μας.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α' 3

¹Έτσι, μην αντέχοντας πια άλλο, αποφασίσαμε να μείνουμε μόνοι μας στην Αθήνα.

²Σας στείλαμε όμως τον αδερφό μας τον Τιμόθεο, υπηρέτη του Θεού και συνεργάτη δικό μας στη διάδοση του ευαγγελίου του Χριστού, για να σας ενθαρρύνει και να σας στηρίξει στην πίστη σας,

³ώστε οι διωγμοί που περνάτε να μην κλονίσουν κανέναν. Άλλωστε κι εσείς οι ίδιοι το ξέρετε πως αυτά μας περιμένουν.

⁴Όταν βρισκόμασταν κοντά σας, σας προειδοποιούσαμε ότι θα μας έβρισκαν διωγμοί, όπως και έγινε και το ξέρετε καλά.

⁵Γι' αυτό κι εγώ, δεν άντεξα άλλο, κι έστειλα να μάθω για την πίστη σας, μήπως υποκύψατε στον πειρασμό του σατανά και πάει χαμένος ο κόπος μας.

⁶Πριν από λίγο μας ήρθε ο Τιμόθεος από σας και μας έφερε τις καλές ειδήσεις για την πίστη και την αγάπη σας. Μας είπε ότι διατηρείτε πάντα καλές αναμνήσεις από μας και ότι θέλετε πολύ να μας ξαναδείτε, όπως κι εμείς εσάς.

⁷Έτσι λοιπόν, αδερφοί, μέσα σε όλους τους διωγμούς και τις θλίψεις μας πήραμε θάρρος εξαιτίας σας. Μας τόνωσε η πίστη σας,

⁸γιατί τώρα που μάθαμε πως εσείς μένετε σταθεροί κοντά στον Κύριο πήραμε ζωή.

⁹Με ποια λόγια θα μπορούσαμε να ευχαριστήσουμε το Θεό για σας, που να είναι αντάξια της μεγάλης χαράς που δοκιμάζουμε εξαιτίας σας ενώπιον του Θεού μας;

¹⁰Τον παρακαλούμε μέρα και νύχτα με όλη μας την καρδιά να μας αξιώσει να σας δούμε από κοντά και να συμπληρώσουμε τα κενά που υπάρχουν στην πίστη σας.

¹¹Ο ίδιος ο Πατέρας μας Θεός και ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός σας κατευθύνουν τα βήματά μας κοντά σας.

¹²Κι ο Κύριος σας κάνει να αυξάνει όλο και περισσότερο η αγάπη μεταξύ σας και προς όλους, και να γίνει τόσο μεγάλη, όση είναι η δική μας αγάπη για σας.

¹³Έτσι θα στερεώσει τις καρδιές σας, ώστε να σταθείτε μπροστά στο Θεό και Πατέρα μας άγιοι και άμεμπτοι, όταν θα ξανάρθει ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός μαζί με όλους όσους του ανήκουν.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α΄ 4

Ζωή αρεστή στο Θεό

¹Ακόμη κάτι, αδελφοί: Μάθατε από μας πώς πρέπει να ζείτε, για να αρέσετε στο Θεό. Σας παρακαλούμε, λοιπόν, και σας προτρέπουμε στο όνομα του Κυρίου Ιησού να συνεχίσετε με ακόμα περισσότερο ζήλο, για να προοδεύετε όλο και πιο πολύ.

²Θυμάστε ποιες οδηγίες σας δώσαμε με εντολή του Κυρίου Ιησού.

³Το θέλημα του Θεού είναι να γίνετε άγιοι, δηλαδή: να αποφεύγετε την πορνεία·

⁴ο καθένας σας να μάθει να διατηρεί το σώμα του αγιασμένο και τιμημένο

⁵και να μην το υποδουλώνει σε σαρκικά πάθη, όπως κάνουν οι εθνικοί που δε γνωρίζουν το Θεό.

⁶Να μη ζητάτε σ' αυτό το θέμα πλεονεκτήματα βλάπτοντας τον αδερφό σας στην πίστη, γιατί όπως σας το προείπαμε και σας το τονίσαμε, ο Κύριος θα είναι δίκαιος τιμωρός για όλα αυτά.

⁷Ο Θεός μάς κάλεσε με σκοπό να γίνουμε όχι ηθικά ασύδοτοι, αλλά άγιοι.

⁸Συνεπώς όποιος τα παραβαίνει αυτά, δεν παραβαίνει εντολές ανθρώπων, αλλά του Θεού, που σας έδωσε το Πνεύμα του το Άγιο.

⁹Όσο για την αγάπη προς τους αδερφούς, δε χρειάζεται να σας γράψουμε, γιατί ο Θεός σάς δίδαξε εσάς τους ίδιους να αγαπάτε ο ένας τον άλλο.

¹⁰Αυτό το εφαρμόζετε ήδη σε όλους τους αδερφούς που είναι σε ολόκληρη τη Μακεδονία. Σας προτρέπουμε όμως, αδερφοί, να το αναπτύξετε ακόμη περισσότερο.

¹¹Να το θεωρείτε τιμητικό να ζείτε χωρίς αναταραχές, να ασχολείστε μόνο με τις δικές σας υποθέσεις και να εργάζεστε για να βγάξετε το ψωμί σας με τα ίδια σας τα χέρια, όπως σας παραγγείλαμε.

¹²Έτσι θα έχετε το σεβασμό των μη χριστιανών και δε θα εξαρτάσθε οικονομικά από κανέναν.

Η δευτέρα παρουσία

¹³Θέλουμε να ξέρετε, αδερφοί, τι θα γίνει με αυτούς που πέθαναν, για να μη λυπάστε κι εσείς όπως και οι άλλοι, που δεν ελπίζουν πουθενά.

¹⁴Εμείς πιστεύουμε ότι ο Ιησούς πέθανε κι αναστήθηκε· το ίδιο πιστεύουμε κι ότι αυτούς που πέθαναν πιστεύοντας στον Ιησού, ο Θεός θα τους αναστήσει για να ζήσουν μαζί του.

¹⁵Με βάση τη διδασκαλία του Κυρίου σάς λέμε τούτο: Εμείς που θα είμαστε ακόμη στη ζωή κατά την παρουσία του Κυρίου, δε θα προηγηθούμε στη συνάντηση με τον Ιησού από κείνους που θα έχουν πεθάνει.

¹⁶Γιατί, ο ίδιος ο Κύριος με πρόσταγμα, με φωνή αρχάγγελου και με σάλπιγγα Θεού θα κατεβεί από τον ουρανό και αυτοί που πέθαναν πιστοί στο Χριστό θ' αναστηθούν πρώτοι.

¹⁷Έπειτα, εμάς που θα είμαστε ακόμα στη ζωή, θα μας αρπάξουν σύννεφα μαζί μ' εκείνους, για να προϋπαντήσουμε τον Κύριο στον αέρα κατά τον ερχομό του· κι έτσι θα είμαστε για πάντα μαζί με τον Κύριο.

¹⁸Ας παρηγορεί λοιπόν ο ένας τον άλλο με τα λόγια αυτά.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α΄ 5

- ¹Σχετικά με το χρόνο του ερχομού του Κυρίου, αδερφοί, δε χρειάζεται να σας γράψουμε,
- ²γιατί κι εσείς το ξέρετε πολύ καλά ότι η ημέρα του Κυρίου θα έρθει απροειδοποίητα, όπως ο κλέφτης τη νύχτα.
- ³Όταν λένε «έχουμε ειρήνη και ασφάλεια» τότε, όπως οι πόνοι στην έγκυο γυναίκα, έρχεται ξαφνικά πάνω τους η καταστροφή από την οποία δε θα γλιτώσουν.
- ⁴Εσείς όμως, αδερφοί, δε ζείτε στο σκοτάδι, για να σας αιφνιδιάσει σαν τον κλέφτη η ημέρα της παρουσίας του Κυρίου.
- ⁵Είστε όλοι σας άνθρωποι του φωτός και της ημέρας. Δεν ανήκουμε στη νύχτα ούτε στο σκοτάδι.
- ⁶Ας μην κοιμόμαστε, λοιπόν, όπως και οι άλλοι, αλλά ας είμαστε άγρυπνοι και νηφάλιοι.
- ⁷Όσοι κοιμούνται, τη νύχτα κοιμούνται, κι όσοι μεθούν, τη νύχτα μεθούν.
- ⁸Εμείς όμως, ως άνθρωποι της ημέρας, ας είμαστε νηφάλιοι φορώντας την πίστη και την αγάπη για θώρακα και την ελπίδα της σωτηρίας για περικεφαλαία.
- ⁹Γιατί ο Θεός δεν μας προόρισε να δοκιμάσουμε την τελική οργή του, αλλά ν' αποκτήσουμε τη σωτηρία μέσω του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.
- ¹⁰Αυτός πέθανε για μας, ώστε, όταν έρθει, είτε μας βρει ζωντανούς είτε νεκρούς, να ζήσουμε μαζί του.
- ¹¹Γι' αυτό να ενισχύετε και να βοηθάτε ο ένας τον άλλο, όπως άλλωστε και κάνετε.

Προτροπές και ασπασμοί

- ¹²Σας παρακαλούμε, αδερφοί, ν' αναγνωρίζετε όσους από σας κοπιάζουν και προΐστανται ανάμεσά σας, σύμφωνα με το θέλημα του Κυρίου, και σας νουθετούν.

- ¹³Για το έργο τους αυτό να τους περιβάλλετε με περισσή τιμή κι αγάπη. Να έχετε ειρήνη μεταξύ σας.
- ¹⁴Σας προτρέπουμε, αδερφοί, να συμβουλευέτε τους άστατους, να παρηγορείτε τους λιγόψυχους, να στηρίζετε τους αδύνατους στην πίστη και να δείχνετε μακροθυμία σε όλους.
- ¹⁵Προσέχετε να μην ανταποδίδετε ο ένας στον άλλο κακό στο κακό, αλλά να επιδιώκετε πάντα το αγαθό και μέσα στην εκκλησία και σ' όλον τον κόσμο.
- ¹⁶Να είστε πάντοτε χαρούμενοι.
- ¹⁷Να προσεύχεστε αδιάκοπα.
- ¹⁸Να ευχαριστείτε το Θεό για το καθετί. Αυτό είναι το θέλημα του Θεού, όπως αποκαλύφθηκε σ' εσάς δια του Χριστού.
- ¹⁹Μη σβήνετε τη φλόγα των χαρισμάτων του Αγίου Πνεύματος.
- ²⁰Μην περιφρονείτε τα κηρύγματα των προφητών,
- ²¹αλλά να τα εξετάζετε όλα και να κρατάτε ό, τι είναι χρήσιμο.
- ²²Να απέχετε από κάθε λογής πονηρό.
- ²³Είθε ο Θεός, που δίνει την ειρήνη, να σας κάνει ολοκληρωτικά δικούς του. Κι ας διατηρηθεί ολόκληρη η ύπαρξή σας –το πνεύμα, η ψυχή και το σώμα σας– άμεμπτη κατά τον ερχομό του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.
- ²⁴Αυτός που σας καλεί κρατάει το λόγο του και θα τον κάνει πράξη.
- ²⁵Αδερφοί μου, να προσεύχεστε για μας.
- ²⁶Χαιρετήστε όλα τα μέλη της εκκλησίας με αδερφικό φίλημα.
- ²⁷Σας εξορκίζω στο όνομα του Κυρίου να διαβαστεί η επιστολή σε όλους τους αδερφούς.
- ²⁸Εύχομαι η χάρη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού να είναι μαζί σας. Αμήν.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β΄

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β΄ 1

Χαιρετισμός

¹Ο Παύλος, ο Σιλουανός και ο Τιμόθεος, Προς τα μέλη της εκκλησίας της Θεσσαλονίκης, που πιστεύουν στο Θεό Πατέρα μας και στον Κύριο Ιησού Χριστό.

²Ευχόμαστε ο Θεός Πατέρας κι ο Κύριος Ιησούς Χριστός να σας δίνουν τη χάρη και την ειρήνη.

Η κρίση του Θεού στη δευτέρα παρουσία

³Έχουμε κάθε λόγο, και είναι σωστό, να ευχαριστούμε πάντοτε το Θεό για σας, αδελφοί, γιατί η πίστη σας προοδεύει πολύ και η αγάπη σας του ενός για τον άλλο αυξάνει όλο και περισσότερο.

⁴Έτσι, εμείς οι ίδιοι καυχιόμαστε στις άλλες εκκλησίες του Θεού για σας, γιατί με τόση καρτερικότητα και πίστη υπομένετε όλους τους διωγμούς και τις θλίψεις.

⁵Αυτά είναι σημάδια πως πλησιάζει η τελική δίκαιη κρίση του Θεού, γιατί έτσι θα θεωρηθείτε άξιοι για τη βασιλεία του, για την οποία και υποφέρετε.

⁶Πραγματικά, είναι δίκαιο για το Θεό ν' ανταποδώσει θλίψεις σ' όσους σας θλίβουν,

⁷και ν' απαλλάξει και εσάς και εμάς από κάθε θλίψη. Αυτό θα γίνει όταν ο Κύριος Ιησούς φανερωθεί από τον ουρανό με τη συνοδεία των ισχυρών αγγέλων του

⁸με πύρινη φλόγα, για να τιμωρήσει όσους δε σέβονται το Θεό και δεν υπακούν στο ευαγγέλιο του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

⁹Αυτοί θα τιμωρηθούν μ' αιώνιο όλεθρο, μακριά από το πρόσωπο του Κυρίου κι από την ένδοξη μεγαλοπρέπειά του,

¹⁰Όταν την ημέρα εκείνη θα έρθει για να δοξαστεί μαζί μ' αυτούς που του ανήκουν και να τιμηθεί μαζί με όλους εκείνους που τον πίστεψαν, αλλά και μαζί μ' εσάς, γιατί το κήρυγμά μας έγινε πιστευτό και από σας.

¹¹Γι' αυτό και πάντα προσευχόμαστε για σας, να σας αξιώσει ο Θεός μας να πετύχετε το σκοπό για τον οποίο σας κάλεσε· επίσης προσευχόμαστε ώστε με τη δύναμή του να εκπληρώσει κάθε αγαθή προσδοκία σας και να τελειοποιήσει κάθε έργο που εμπνέει η πίστη σας.

¹²Έτσι θα δοξαστεί το όνομα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού από σας κι εσείς θα δοξαστείτε μ' αυτόν, σύμφωνα με το σχέδιό του και το σχέδιο του Θεού μας για τη σωτηρία μας.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β' 2

Τι θα συμβεί πριν από τη δευτέρα παρουσία

¹Αδερφοί, σχετικά με την παρουσία του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και με τη σύναξή μας κοντά του, σας παρακαλούμε:

²Μην αφήνετε να σας σαλεύουν τόσο γρήγορα το μυαλό, ούτε να σας αναστατώνουν όσοι ισχυρίζονται ότι τάχα φτάνει όπου να 'ναι η ημέρα του Κυρίου. Μην τους πιστεύετε όταν επικαλούνται είτε αποκάλυψη του Πνεύματος είτε λόγια ή επιστολή που προέρχονται δήθεν από μας.

³Κανείς μη σας εξαπατήσει με κανέναν τρόπο. Γιατί δε θα έρθει η ημέρα εκείνη, αν πρώτα δεν γίνει η αποστασία και δε φανερωθεί ο άνθρωπος της αμαρτίας, αυτός που είναι προορισμένος για την απώλεια.

⁴Αυτός θα εναντιωθεί και θα σηκώσει κεφάλι μπροστά σε καθετί που λέγεται θεός ή είναι αντικείμενο λατρείας. Θα το κάνει αυτό, για να στήσει ο ίδιος το θρόνο του στο ναό του Θεού, προσπαθώντας να αποδείξει πως είναι Θεός.

⁵Δε θυμάστε ότι αυτά σας τα έλεγα όταν ακόμη ήμουν μαζί σας;

⁶Και τώρα ξέρετε τι είναι εκείνο που τον εμποδίζει, ώστε να φανερωθεί όταν έρθει ο καιρός του.

⁷Η μυστική δύναμη της ανομίας είναι ήδη επί το έργον. Αυτό όμως θα γίνεται μόνο ωσότου φύγει από τη μέση αυτός που τώρα είναι το εμπόδιο.

⁸Τότε θα φανερωθεί ο άνομος, που ο Κύριος θα τον εξολοθρεύσει με την πνοή του στόματός του και θα τον αφανίσει, όταν θα εμφανισθεί κατά την παρουσία του.

⁹Αυτός ο άνομος θα έρθει με την ενέργεια του σατανά. Θα κάνει κάθε είδους θαυματουργικές δυνάμεις με απατηλά σημεία και τέρατα.

¹⁰Με κάθε είδους άνομα κι απατηλά μέσα θα παρασύρει όσους βαδίζουν προς την καταστροφή, επειδή δεν αγάπησαν την αλήθεια για να σωθούν.

¹¹Γι' αυτό και ο Θεός θα επιτρέψει να ενεργήσει σ' αυτούς η πλάνη, για να πιστέψουν σ' αυτό το ψέμα.

¹²Έτσι, θα τιμωρηθούν όλοι όσοι δεν πίστεψαν στην αλήθεια και δέχθηκαν ολόψυχα την αδικία.

Η σωτηρία των εκλεκτών

¹³Εμείς, αδερφοί, οφείλουμε να ευχαριστούμε το Θεό πάντοτε για σας που σας αγαπάει ο Κύριος. Γιατί εσείς ανήκετε σ' αυτούς που κάλεσε αρχικά στη σωτηρία του με τον αγιασμό που ενεργεί το Άγιο Πνεύμα και με την πίστη σας στην αλήθεια.

¹⁴Σας κάλεσε στη σωτηρία με το δικό μας κήρυγμα, ώστε να μετάσχετε στη δόξα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

¹⁵Γι' αυτό λοιπόν, αδερφοί, να είστε σταθεροί και να μένετε πιστοί στις διδασκαλίες που σας παραδώσαμε είτε προφορικά είτε με επιστολή μας.

¹⁶Και ο Κύριός μας ο Ιησούς Χριστός κι ο Πατέρας μας ο Θεός, που μας αγάπησε και μας έδωσε με τη χάρη του παρηγοριά αιώνια και ελπίδα για τα μελλοντικά αγαθά,

¹⁷ας ενισχύσει τις καρδιές σας κι ας σας δώσει τη δύναμη να κάνετε και να λέτε πάντοτε το καλό.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β' 3

Ευχές και τελικές συμβουλές

- ¹Τέλος, αδερφοί, να προσεύχεστε για μας, ώστε ο λόγος του Κυρίου να διαδίδεται και να δοξάζεται όπως συνέβη και σ' εσάς.
- ²Να προσεύχεστε ακόμη ν' απαλλαγούμε από τους κακούς και πονηρούς ανθρώπους· γιατί δεν πιστεύουν όλοι.
- ³Ο Κύριος όμως κρατάει το λόγο του· αυτός θα σας στηρίξει και θα σας φυλάξει από τον πονηρό.
- ⁴Αυτός μας κάνει να έχουμε εμπιστοσύνη σ' εσάς, ότι αυτά που σας παραγγέλλουμε τα εφαρμόζετε και θα εξακολουθήσετε να τα εφαρμόζετε.
- ⁵Εύχομαι ο Κύριος να κατευθύνει τις καρδιές σας, να αγαπάτε όπως ο Θεός και να υπομένετε όπως ο Χριστός.
- ⁶Σας παραγγέλλουμε, αδερφοί, στο όνομα του Κυρίου Ιησού Χριστού, να αποφεύγετε κάθε αδερφό που είναι αργόσχολος και δε ζει σύμφωνα με την παράδοση που παρέλαβε από μας.
- ⁷Εσείς οι ίδιοι ξέρετε πώς πρέπει να ακολουθείτε το παράδειγμά μας: Δεν αποφύγαμε την εργασία όταν ήμασταν κοντά σας,
- ⁸ούτε επιβαρύναμε κανέναν με τη διατροφή μας, αλλά εργαζόμασταν μέρα νύχτα με κόπο και μόχθο, για να μη γίνουμε βάρος σε κανέναν σας.
- ⁹Όχι γιατί δεν είχαμε το δικαίωμα αυτό, αλλά για να γίνουμε παράδειγμα σ' εσάς να μας μιμηθείτε.
- ¹⁰Κι όταν ήμασταν κοντά σας, αυτό σας παραγγέλλαμε: Όποιος δεν θέλει να εργάζεται, αυτός να μη τρώει κιόλας.
- ¹¹Γιατί μαθαίνουμε ότι μερικοί από σας είναι αργόσχολοι, δηλαδή δεν εργάζονται, αλλά περιεργάζονται τους άλλους.
- ¹²Σ' αυτούς παραγγέλλουμε και τους παρακαλούμε, στο όνομα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, να ηρεμήσουν και να εργάζονται κανονικά, για να κερδίζουν το ψωμί τους.
- ¹³Κι εσείς, αδερφοί, να κάνετε ακούραστα το καλό.

14Όποιος δεν συμμορφώνεται μ' αυτά που λέμε στην επιστολή, αυτόν να τον επισημαίνετε και να μην τον συναναστρέφεστε, για να ντραπεί.

15Βέβαια, μην τον θεωρείτε εχθρό, αλλά να τον νουθετείτε σαν αδερφό.

Χαιρετισμός

16Ο Κύριος της ειρήνης ας δίνει σ' εσάς την ειρήνη πάντοτε και με κάθε τρόπο. Ο Κύριος να είναι μαζί με όλους σας.

17Το χαιρετισμό τον γράφω εγώ ο Παύλος με το ίδιο μου το χέρι. Αυτό είναι σημάδι γνησιότητας σε κάθε επιστολή. Έτσι γράφω.

18Εύχομαι η χάρη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού να είναι μαζί με όλους σας. Αμήν.

Α΄ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ

Α΄ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ 1

Χαιρετισμός

¹Ο Παύλος, απόστολος του Ιησού Χριστού με εντολή του σωτήρα μας Θεού και του Κυρίου Ιησού Χριστού, που είναι η ελπίδα μας,

²Προς τον Τιμόθεο, το γνήσιο παιδί μου κατά την πίστη. Εύχομαι ο Θεός ο Πατέρας και ο Ιησούς Χριστός ο Κύριός μας να σου δίνουν τη χάρη, το έλεος και την ειρήνη.

Οι ψευδοδιδάσκαλοι

³Όπως σε παρακάλεσα όταν έφευγα για τη Μακεδονία, το ίδιο σε παρακαλώ και τώρα, να μείνεις στην Έφεσο, για να παραγγείλεις σε μερικούς να μη διαδίδουν αιρετικές διδασκαλίες,

⁴ούτε να ασχολούνται με μύθους και με απέραντες γενεαλογίες. Αυτά φέρνουν περισσότερο εριστικές συζητήσεις, παρά την εκπλήρωση του σχεδίου του Θεού, σύμφωνα με την πίστη μας.

⁵Κι ο σκοπός αυτής της παραγγελίας είναι η αγάπη, που προέρχεται από καθαρή καρδιά, από αγαθή συνείδηση κι από ειλικρινή πίστη.

⁶Μερικοί απέτυχαν σ' αυτά και ξεστράτισαν σε κούφια λόγια.

⁷Θέλουν να είναι δάσκαλοι του θείου νόμου, ενώ δεν καταλαβαίνουν ούτε τι λένε ούτε τι υποστηρίζουν.

⁸Εμείς όμως ξέρουμε ότι ο νόμος είναι καλός, αν τον χρησιμοποιεί κανείς όπως πρέπει,

⁹γνωρίζοντας και τούτο: Ότι ο νόμος δεν ορίστηκε για κείνον που κάνει ό, τι θέλει ο Θεός, αλλά για κείνους που δε λογαριάζουν το σωστό και το δίκαιο ούτε υποτάσσονται σ' αυτό. Ορίστηκε για τους ασεβείς και τους αμαρτωλούς, για όσους δεν έχουν ούτε ιερό ούτε όσιο, για τους πατροκτόνους και τους μητροκτόνους, για τους φονιάδες,

¹⁰τους πόρνους, τους αρσενοκοίτες, για τους δουλεμπόρους, τους ψεύτες, τους επίορκους και γενικά γι' αυτούς που κάνουν ο, τιδήποτε είναι αντίθετο στη διδασκαλία τη σωστή.

¹¹Αυτή είναι σύμφωνη με το χαρμόσυνο μήνυμα για τη μέλλουσα δόξα που θα μας δώσει ο μακάριος Θεός, ο οποίος και το εμπιστεύτηκε σ' εμένα να το κηρύξω.

Ευχαριστία για το έλεος του Θεού

¹²Ευγνωμονώ αυτόν που μου έδωσε τη δύναμη να τον υπηρετήσω, τον Ιησού Χριστό τον Κύριό μας· μου έδειξε εμπιστοσύνη και με όρισε στην υπηρεσία του,

¹³εμένα που πρωτύτερα ήμουν περιφρονητής, διώκτης και υβριστής του. Κι όμως εκείνος με ελέησε, γιατί ό, τι έκανα το έκανα από άγνοια, όταν ήμουν ακόμη άπιστος.

¹⁴Η χάρη όμως του Κυρίου μας με καταπλημμύρισε μαζί με την πίστη και την αγάπη, που χορηγεί ο Ιησούς Χριστός.

¹⁵Σ' αυτά τα λόγια που θα πω μπορεί να στηριχτεί κανείς και πρέπει όλοι να τα δεχτούν: Ο Ιησούς Χριστός ήρθε στον κόσμο για να σώσει τους αμαρτωλούς· και πρώτος ανάμεσά τους είμαι εγώ.

¹⁶Ακριβώς όμως γι' αυτό με ελέησε, για να δείξει ο Ιησούς Χριστός σ' εμένα πρώτον όλη του τη μακροθυμία, ώστε να γίνω παράδειγμα για κείνους που πρόκειται να πιστέψουν σ' αυτόν και να οδηγηθούν έτσι στην αιώνια ζωή.

¹⁷Παντοτινή, λοιπόν, τιμή και δόξα στον αιώνιο βασιλιά, τον άφθαρτο, τον αόρατο, τον μόνο σοφό Θεό. Αμήν.

¹⁸Αυτή την παραγγελία σου εμπιστεύομαι, παιδί μου Τιμόθεε: Σου θυμίζω τι είπαν οι προφήτες της εκκλησίας για σένα, για να πολεμήσεις, έχοντας αυτά για όπλα στον ωραίο σου αγώνα.

¹⁹Κράτα την πίστη και την αγαθή συνείδηση. Αυτή τη συνείδηση που μερικοί την απέρριψαν και ναυάγησαν στην πίστη.

²⁰Ανάμεσά τους είναι κι ο Υμέναιος κι ο Αλέξανδρος, που τους παρέδωσα στο σατανά, για να μάθουν να μην προσβάλλουν το Θεό.

Α΄ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ 2

Οδηγίες για την προσευχή και τη λατρεία

¹Σας παρακαλώ πρώτα απ' όλα να κάνετε δεήσεις, προσευχές, παρακλήσεις, ευχαριστίες για όλους τους ανθρώπους,

²για τους κυβερνήτες και για όλους εκείνους που ασκούν την εξουσία, ώστε να ζούμε ήρεμα και ειρηνικά με ευσέβεια κι ευπρέπεια από κάθε άποψη.

³Αυτό είναι καλό κι ευπρόσδεκτο από το σωτήρα μας Θεό,

⁴ο οποίος θέλει να σωθούν όλοι οι άνθρωποι και να γνωρίσουν σε βάθος την αλήθεια.

⁵Γιατί ένας είναι ο Θεός κι ένας ο μεσίτης μεταξύ Θεού και ανθρώπων, ο άνθρωπος Ιησούς Χριστός,

⁶που πρόσφερε τη ζωή του λύτρο για χάρη όλων. Έτσι, στον προσδιορισμένο καιρό, έδωσε ο Θεός τη μαρτυρία του ότι θέλει να σώσει τον κόσμο.

⁷Αυτής της μαρτυρίας με έταξε ο Θεός κήρυκα και απόστολο –την αλήθεια λέω ενώπιον του Χριστού, δεν ψεύδομαι– για να διδάξω την πίστη και την αλήθεια στους εθνικούς.

⁸Επιθυμώ, λοιπόν, να προσεύχονται οι άντρες σε κάθε τόπο προσευχής, χωρίς οργή κι εριστικότητα, και τα χέρια που υψώνουν στον ουρανό να είναι καθαρά.

⁹Παρόμοια και οι γυναίκες να προσεύχονται με κόσμια αμφίεση. Να στολίζουν τον εαυτό τους με σεμνότητα και σωφροσύνη κι όχι με περίτεχνες κομμώσεις και χρυσά κοσμήματα ή μαργαριτάρια ή πολυτελή ενδύματα.

¹⁰Αντίθετα, να στολίζονται με ό, τι ταιριάζει σε γυναίκες που λένε ότι σέβονται το Θεό, δηλαδή με καλά έργα.

¹¹Η γυναίκα στη σύναξη πρέπει να ακούει και να μαθαίνει σιωπηλή και με πλήρη υποταγή.

¹²Δεν επιτρέπω σε γυναίκα να διδάσκει στην εκκλησία ούτε να κάνει τον αφέντη στον άντρα, αλλά να μένει σιωπηλή.

¹³Γιατί ο Αδάμ πλάστηκε πρώτος, και ύστερα η Εύα

¹⁴κι αυτός που απατήθηκε δεν ήταν ο Αδάμ, αλλά η γυναίκα εξαπατήθηκε κι έπεσε στην παράβαση.

¹⁵Θα σωθεί όμως με την τεκνογονία· αρκεί οι γυναίκες να μείνουν στην πίστη και στην αγάπη και στην άγια ζωή, και να έχουν κοσμιότητα.

Α΄ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ 3

Οι λειτουργοί της εκκλησίας

¹Είναι αληθινός ο λόγος ότι όποιος ορέγεται επισκοπή καλό έργο επιθυμεί.

²Γι' αυτό πρέπει ο επίσκοπος να είναι αδιάβλητος και σύζυγος μιας μόνο γυναίκας· να είναι προσεκτικός, συνετός, ευπρεπής, φιλόξενος, καλός δάσκαλος.

³Να μην είναι πότης, βίαιος, αισχροκερδής αλλά να είναι επιεικής, ειρηνικός κι αφιλοχρήματος.

⁴Να διευθύνει καλά το σπίτι του και να έχει παιδιά που να τον υπακούνε με πολύ σεβασμό·

⁵γιατί, αν κάποιος δεν ξέρει να κυβερνήσει το ίδιο του το σπίτι, πώς θα φροντίσει την εκκλησία του Θεού;

⁶Να μην είναι καινούριος στην πίστη, για να μην το πάρει απάνω του και καταδικαστεί, όπως ο διάβολος.

⁷Επίσης πρέπει να έχει καλή φήμη κι έξω από την εκκλησία, για να μην εξευτελιστεί και πέσει έτσι στην παγίδα του διαβόλου.

⁸Το ίδιο και οι διάκονοι πρέπει να είναι σεμνοί, όχι διπρόσωποι, να μην έχουν το νου τους στο πολύ κρασί ούτε στο άνομο κέρδος·

⁹να κρατούν με καθαρή συνείδηση την πίστη που αποκάλυψε ο Θεός.

¹⁰Κι αυτοί όμως πρέπει πρώτα να δοκιμάζονται, και, όταν βρεθεί ότι δεν τους κατηγορεί κανείς, τότε μόνο να γίνονται διάκονοι.

¹¹Το ίδιο κι οι γυναίκες πρέπει να είναι σεμνές, να μην κακολογούν, να είναι προσεκτικές, άξιες εμπιστοσύνης σε όλα.

¹²Οι διάκονοι να είναι σύζυγοι μιας μόνο γυναίκας και να κυβερνάνε καλά τα παιδιά τους και τα σπίτια τους.

¹³Κι όσοι διάκονοι έχουν εκπληρώσει καλά το λειτούργημά τους, αποκτούν για τον εαυτό τους μια τιμητική διάκριση και πολύ θάρρος, χάρη στην πίστη τους στον Ιησού Χριστό.

Το μεγάλο μυστήριο

¹⁴Σου τα γράφω αυτά, αν και ελπίζω να έρθω κοντά σου σύντομα.

¹⁵Αν όμως τύχει και καθυστερήσω, σου γράφω για να μάθεις πώς πρέπει να συμπεριφέρεται κανείς στον οίκο του Θεού, που είναι η εκκλησία του αληθινού Θεού, ο στύλος και το θεμέλιο της αλήθειας.

¹⁶Όπως ομολογούμε, είναι μεγάλο το μυστήριο της πίστεως που μας αποκαλύφθηκε: Ο Θεός φανερώθηκε ως άνθρωπος, το Πνεύμα απέδειξε ποιος ήταν· φανερώθηκε στους αγγέλους, κηρύχθηκε στα έθνη, τον πίστεψε ο κόσμος, αναλήφθηκε με δόξα.

Α΄ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ 4

Ο καλός υπηρέτης του Ιησού Χριστού

¹Το Πνεύμα μέσω των προφητών το λέει ξεκάθαρα ότι στους έσχατους καιρούς θα αποστατήσουν μερικοί από την πίστη και θα προσκολληθούν σε πνεύματα παραπλανητικά και σε διδασκαλίες δαιμονικές.

²Θα παραсурθούν από απατεώνες και υποκριτές που έχουν πωρωμένη τη συνείδησή τους.

³Αυτοί απαγορεύουν το γάμο και επιβάλλουν αποχή από φαγητά που τα δημιούργησε ο Θεός για να τα τρώνε και να τον ευχαριστούν όσοι πίστεψαν και κατανόησαν την αλήθεια του Χριστού.

- ⁴Καθετί που δημιούργησε ο Θεός είναι καλό, και τίποτα δεν είναι απαγορευμένο, όταν το χρησιμοποιούμε ευχαριστώντας το Θεό.
- ⁵Γιατί εξαγιαάζεται με το λόγο του Θεού και με την προσευχή.
- ⁶Αν κάνεις αυτές τις υποδείξεις στους αδερφούς, θα είσαι ένας καλός υπηρέτης του Ιησού Χριστού, που τρέφεται από τα λόγια της πίστεως και της καλής διδασκαλίας, που ακολούθησες.
- ⁷Κόψε κάθε σχέση με τους ανίερους μύθους που είναι για γριούλες. Εσύ να γυμνάζεσαι στην ευσέβεια.
- ⁸Γιατί η εκγύμναση του σώματος λίγο ωφελεί· η ευσέβεια όμως είναι ωφέλιμη για όλα, επειδή υπόσχεται τη ζωή και την τωρινή και τη μελλοντική.
- ⁹Αυτό που λέω είναι αλήθεια κι αξίζει να γίνει πέρα για πέρα αποδεκτό.
- ¹⁰Κι εμείς γι' αυτό υπομένουμε κόπους και ονειδισμούς, γιατί στηρίξαμε την ελπίδα μας στον αληθινό Θεό, που είναι σωτήρας όλων των ανθρώπων κι ιδιαίτερα των πιστών.
- ¹¹Αυτά να παραγγέλλεις και να διδάσκεις.
- ¹²Κανείς να μη σε καταφρονεί που είσαι ακόμη νέος. Αντίθετα, να γίνεις υπόδειγμα για τους πιστούς με το λόγο, με τη συμπεριφορά σου, με την αγάπη, με την πνευματική ζωή, με την πίστη, με την αγνότητα.
- ¹³Όσπου να έρθω, συγκέντρωσε την προσοχή σου στην ανάγνωση των Γραφών, στις συμβουλές και στη διδασκαλία.
- ¹⁴Μην αφήνεις αχρησιμοποίητο το χάρισμα που έχεις και που σου δόθηκε όταν ύστερα από υπόδειξη των προφητών της εκκλησίας σε χειροτόνησαν οι πρεσβύτεροι.
- ¹⁵Αυτά να έχεις στο νου σου, μ' αυτά να ασχολείσαι, ώστε η πρόδοός σου να είναι φανερή σ' όλα.

¹⁶Πρόσεχε τον εαυτό σου και τη διδασκαλία σου. Σ' αυτά να είσαι ανυποχώρητος. Μ' αυτό τον τρόπο, και τον εαυτό σου θα σώσεις και αυτούς που σε ακούνε.

Α΄ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ 5

Φροντίδες για διάφορες κατηγορίες πιστών

¹Τον γεροντότερο μην τον μαλώνεις, αλλά να τον συμβουλεύεις ήπια σαν να ήταν ο πατέρας σου, τους νεότερους σαν να ήταν αδέρφια σου,

²τις γεροντότερες σαν μητέρες, τις νεότερες σαν αδερφές, με πολλή αγνότητα.

³Να φροντίζεις τις χήρες, αλλά τις πραγματικές χήρες.

⁴Αν όμως μια χήρα έχει παιδιά ή εγγόνια, αυτά πρέπει να μάθουν να σέβονται πρώτα το δικό τους σπίτι και να ανταποδίδουν στους προγόνους τους ό, τι τους οφείλουν, γιατί αυτό είναι καλό και το θέλει ο Θεός.

⁵Η πραγματική χήρα, αυτή που δεν έχει κάποιον να τη φροντίσει, έχει στηρίξει τις ελπίδες της στο Θεό και δεν παύει να δέεται και να προσεύχεται νύχτα και μέρα.

⁶Όποια πάλι ζει μέσα στη σπατάλη, αυτή έχει κιόλας πεθάνει, κι ας είναι ζωντανή.

⁷Αυτά να τους τα παραγγέλλεις για να μη δίνουν αφορμή να τους κατηγορεί κανείς.

⁸Αν όμως κάποιος δε φροντίζει για τους συγγενείς του, κι ιδιαίτερα για κείνους που μένουν στο ίδιο σπίτι μαζί του, αυτός έχει αρνηθεί την πίστη κι είναι χειρότερος κι από έναν άπιστο.

⁹Ως χήρα να καταγράφεται κάποια, αν έχει συμπληρώσει το εξηκοστό έτος της ηλικίας της· αν υπήρξε γυναίκα ενός μόνο άντρα·

¹⁰αν είναι γνωστή για τα καλά της έργα: ανέθρεψε σωστά τα παιδιά της, φιλοξένησε ανθρώπους στο σπίτι της, έπλυνε τα πόδια χριστιανών οδοιπόρων, βοήθησε αυτούς που αντιμετώπισαν δυσκολίες, φρόντισε πρόθυμα με κάθε τρόπο να κάνει καλά έργα.

- 11**Τις νεότερες χήρες μην τις γράφεις στον κατάλογο. Γιατί, όταν οι επιθυμίες τους νικήσουν τον πόθο να υπηρετήσουν το Χριστό, θέλουν να παντρευτούν.
- 12**Έτσι γίνονται ένοχες, γιατί αθετούν την πρώτη τους υπόσχεση.
- 13**Εκτός απ' αυτό, συνηθίζουν στην αργία, γυρίζοντας από σπίτι σε σπίτι. Κι όχι μόνο στην αργία συνηθίζουν, αλλά είναι και φλύαρες κι ανακατεύονται σε ξένες υποθέσεις, λέγοντας πράγματα που δεν πρέπει.
- 14**Θέλω, λοιπόν, οι νεότερες χήρες να παντρεύονται, να κάνουν παιδιά, να φροντίζουν το σπίτι τους και να μη δίνουν καμιά αφορμή στον εχθρό να μας χλευάζει.
- 15**Αυτά τα λέω, γιατί μερικές ξεστράτισαν κιόλας κι ακολούθησαν το σατανά.
- 16**Όποιος χριστιανός ή χριστιανή έχει συγγενείς χήρες, να φροντίζει ο ίδιος γι' αυτές και να μην επιβαρύνεται η εκκλησία, για να μπορέσει να επαρκέσει στη συντήρηση των απροστάτευτων χηρών.
- 17**Οι πρεσβύτεροι που προΐστανται καλά, να ανταμείβονται διπλά, προπαντός αυτοί που κοπιάζουν στο κήρυγμα και στη διδασκαλία.
- 18**Γιατί λέγει η Γραφή: Μη βάλεις φίμωτρο σε βόδι που αλωνίζει. Και: Στον εργάτη πρέπει να δοθεί ο μισθός που του αξίζει.
- 19**Να μη δέχεσαι κατηγορία εναντίον πρεσβυτέρου, εκτός αν τη βεβαιώνουν δύο ή τρεις μάρτυρες.
- 20**Τους πρεσβυτέρους που αμαρτάνουν να τους ελέγχεις μπροστά σε όλους, για να φοβούνται και οι υπόλοιποι.
- 21**Σε εξορκίζω μπροστά στο Θεό και στον Κύριο Ιησού Χριστό και στους άγιους αγγέλους, να τα φυλάξεις τα παραπάνω χωρίς προκατάληψη και χωρίς να ενεργείς τίποτε μεροληπτικά.
- 22**Μη βιάζεσαι να χειροτονείς κανέναν, για να μη συμμετέχεις έτσι σε ξένες αμαρτίες. Να διατηρείς τον εαυτό σου καθαρό.
- 23**Σταμάτα πια να πίνεις μόνο νερό· να χρησιμοποιείς και λίγο κρασί για το στομάχι σου και για τις συχνές σου ασθένειες.

²⁴Μερικών ανθρώπων οι αμαρτίες είναι ολοφάνερες ακόμη και πριν από την τελική κρίση. Άλλων όμως φανερώνονται ύστερα.

²⁵Έτσι και τα έργα τα καλά είναι ολοφάνερα· κι όσα δεν είναι φανερά τώρα, δεν είναι δυνατό να μείνουν για πάντα κρυμμένα.

Α΄ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ 6

¹Όσοι είναι δούλοι σε απίστους, να θεωρούν τους κυρίους τους άξιους κάθε σεβασμού, για να μη δυσφημείται ο Θεός κι η διδασκαλία του ευαγγελίου.

²Κι όσοι έχουν πιστούς κυρίους, να μην τους καταφρονούν με τη δικαιολογία ότι είναι αδερφοί. Απεναντίας, πρέπει να δουλεύουν περισσότερο, ακριβώς γιατί αυτοί που δέχονται την ευεργεσία της πρόθυμης υπηρεσίας τους είναι πιστοί και αγαπητοί.

³Αυτά να διδάσκεις και να συμβουλεύεις.

Οι αιρετικοί, η φιλαργυρία τους κι ο πραγματικός πλούτος

Όποιος διδάσκει άλλα απ' ό, τι το ευαγγέλιο και δεν ακολουθεί τα σωστά λόγια, αυτά που είπε ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός, ή τη διδασκαλία της πίστεώς μας,

⁴αυτός έχει φουσκώσει από εγωισμό και δεν ξέρει τίποτε. Αντίθετα, καταγίνεται νοσηρά σε λεπτολογίες και λογομαχίες, από τις οποίες γεννιούνται φθόνος, φιλονικία, προσβολές, καχυποψίες,

⁵συνεχείς συγκρούσεις ανθρώπων με χαλασμένο μυαλό, που έχουν χάσει την αλήθεια και νομίζουν ότι η ευσέβεια είναι μέσο για να πλουτίσουν. Κρατήσου μακριά από τέτοιους ανθρώπους.

⁶Και βέβαια, η ευσέβεια είναι μεγάλος πλούτος, μόνο όμως για όποιον ικανοποιείται με όσα έχει.

⁷Γιατί τίποτα δε φέραμε μαζί μας όταν ήρθαμε στον κόσμο, και είναι φανερό πως ούτε μπορούμε να βγάλουμε τίποτα φεύγοντας.

⁸Όταν έχουμε, λοιπόν, τροφές και ενδύματα, θα αρκεστούμε σ' αυτά.

⁹Όσοι όμως θέλουν να πλουτίσουν πέφτουν σε πειρασμό, σε παγίδα του διαβόλου και σε πολλές επιθυμίες ανόητες και βλαβερές, που βυθίζουν τους ανθρώπους στην καταστροφή και στο χαμό.

¹⁰Γιατί η ρίζα όλων των κακών είναι η φιλαργυρία. Το χρήμα μερικοί το επιθύμησαν τόσο πολύ, ώστε πλανήθηκαν κι απομακρύνθηκαν από την πίστη και πλήγωσαν τον εαυτό τους με βάσανα πολλά.

Τελικές συμβουλές

¹¹Εσύ, όμως, άνθρωπε του Θεού, όλα αυτά να τ' αποφεύγεις. Να επιδιώκεις τη δικαιοσύνη, την ευσέβεια, την πίστη, την αγάπη, την υπομονή, την πραότητα.

¹²Να αγωνίζεσαι τον ωραίο αγώνα της πίστεως. Έτσι θα κατακτήσεις την αιώνια ζωή, στην οποία και σε κάλεσε ο Θεός και για την οποία ομολόγησες την καλή ομολογία μπροστά σε πολλούς μάρτυρες.

¹³Σου παραγγέλλω ενώπιον του Θεού, που δίνει ζωή στα πάντα, και ενώπιον του Ιησού Χριστού, που μπροστά στον Πόντιο Πιλάτο έδωσε τη μαρτυρία της καλής ομολογίας·

¹⁴να διατηρείς ακηλίδωτη και άψογη, την εντολή που σου έχει δοθεί, ώσπου να έρθει ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός.

¹⁵Αυτόν, όταν έρθει ο καιρός, θα τον φανερώσει ο Θεός, ο μακάριος και μόνος εξουσιαστής, ο βασιλέας των βασιλέων και ο κυρίαρχος των κυριάρχων.

¹⁶Αυτός είναι ο μόνος αθάνατος και κατοικεί σε φως απρόσιτο. Κανένας από τους ανθρώπους ούτε τον είδε ούτε μπορεί να τον δει. Σ' αυτόν η τιμή και η αιώνια δύναμη! Αμήν.

¹⁷Στους πλουσίους αυτού εδώ του κόσμου να παραγγέλλεις να μην υπερηφανεύονται ούτε να στηρίζουν τις ελπίδες τους σε κάτι αβέβαιο όπως ο πλούτος, αλλά στο Θεό τον αληθινό, που μας τα δίνει όλα πλουσιοπάροχα, για να τα απολαμβάνουμε.

18Να τους παραγγέλλεις να κάνουν το καλό, να γίνονται πλούσιοι σε καλά έργα, να είναι πρόθυμοι να δίνουν και να μοιράζονται με τους άλλους ό, τι έχουν.

19Έτσι θ' αποταμιεύουν το θησαυρό τους και θα βάζουν ένα καλό θεμέλιο για το μέλλον, για να αποκτήσουν την αιώνια ζωή.

20Αγαπητέ Τιμόθεε, διαφύλαξε αυτό που σου εμπιστεύτηκε ο Χριστός και η εκκλησία, κι απόφευγε τα βλάσφημα κούφια λόγια και τις αντιρρήσεις εναντίον της πίστεως, που προβάλλουν οι αιρετικοί με το ψεύτικο όνομα της «Γνώσεως».

21Αυτή τη γνώση ισχυρίζονται μερικοί πως έχουν, κι απέτυχαν στην πίστη τους. Η χάρη του Θεού ας είναι μαζί σου. Αμήν.

Β΄ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ

Β΄ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ 1

¹Ο Παύλος, που ο Θεός θέλησε να γίνω απόστολος του Ιησού Χριστού, για να κηρύξω τη ζωή που υποσχέθηκε ο Ιησούς Χριστός,

²Προς τον Τιμόθεο, το αγαπητό μου παιδί. Εύχομαι ο Θεός Πατέρας και ο Ιησούς Χριστός, ο Κύριός μας, να σου δίνουν τη χάρη, το έλεος και την ειρήνη.

Το θάρρος του Παύλου υπόδειγμα για τον Τιμόθεο

³Ευχαριστώ το Θεό, τον οποίο λατρεύω με καθαρή συνείδηση, όπως και οι πρόγονοί μου, καθώς σε θυμάμαι αδιάκοπα στις προσευχές μου νύχτα και μέρα.

⁴Θυμάμαι τα δάκρυά σου όταν χωριστήκαμε και ποθώ πολύ να σε δω για να γεμίσω χαρά.

⁵Θυμάμαι την ανυπόκριτη πίστη που έχεις, την ίδια πίστη που είχε πριν από σένα η γιαγιά σου η Λωίδα κι η μητέρα σου η Ευνίκη, κι είμαι βέβαιος ότι την έχεις κι εσύ.

⁶Γι' αυτό σου υπενθυμίζω να αναζωπυρώνεις το χάρισμα του Θεού, που το έλαβες όταν έθεσα τα χέρια μου στο κεφάλι σου.

⁷Γιατί το Πνεύμα που μας έδωσε ο Θεός, δεν είναι πνεύμα δειλίας αλλά πνεύμα δύναμης κι αγάπης και σωφροσύνης.

⁸Να μην ντρέπεσαι λοιπόν να ομολογείς τον Κύριό μας, ούτε να ντρέπεσαι για μένα, που είμαι φυλακισμένος για χάρη του. Να είσαι έτοιμος να κακοπαθήσεις μαζί μ' εμένα για το κήρυγμα του ευαγγελίου, κι ο Θεός θα σου δώσει τη δύναμη.

⁹Εκείνος μας έσωσε και μας κάλεσε να γίνουμε λαός του, όχι εξαιτίας των έργων μας, αλλά γιατί ο ίδιος το θέλησε και μας έδωσε τη χάρη του δια του Ιησού Χριστού. Αυτή η χάρη είχε δοθεί προαιώνια,

¹⁰φανερώθηκε όμως τώρα με την εμφάνιση στη γη του σωτήρα μας Ιησού Χριστού, που με το ευαγγέλιο κατήγγησε το θάνατο κι έκανε να λάμψει η άφθαρτη ζωή.

¹¹Αυτού του ευαγγελίου ορίστηκα να είμαι εγώ κήρυκας κι απόστολος και διδάσκαλος των εθνικών.

¹²Γι' αυτόν το λόγο υποφέρω αυτά τα δεινά. Δε δειλιάζω όμως, γιατί ξέρω σε ποιον έχω στηρίξει την πίστη μου. Και είμαι βέβαιος ότι αυτός έχει τη δύναμη να φυλάξει ως την ημέρα εκείνη ό, τι μου έχει εμπιστευθεί.

¹³Να έχεις ως υπόδειγμα της ορθής διδασκαλίας όσα άκουσες από μένα. Να τα τηρείς με την πίστη και την αγάπη, που δίνει ο Ιησούς Χριστός.

¹⁴Την ορθή πίστη που σου εμπιστεύτηκε ο Θεός φύλαγέ την, με τη βοήθεια του Αγίου Πνεύματος που κατοικεί μέσα μας.

¹⁵Το ξέρεις ότι με απαρνήθηκαν όλοι αυτοί που ήταν στην Ασία –ανάμεσά τους κι ο Φύγελλος κι ο Ερμογένης.

¹⁶Ο Κύριος ας δείξει το έλεός του στην οικογένεια του Ονησιφόρου, που με ανακούφισε πολλές φορές και δεν ντράπηκε για τη φυλάκισή μου,

¹⁷αλλά ήρθε στη Ρώμη, με αναζήτησε με πολλή επιμονή και με βρήκε.

¹⁸Ας δώσει ο Κύριος να βρει έλεος από το Θεό εκείνη την ημέρα! Και πόσες υπηρεσίες μού πρόσφερε στην Έφεσο, εσύ το ξέρεις καλύτερα.

Β' ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ 2

Ο καλός στρατιώτης υπομένει

¹Εσύ, λοιπόν, παιδί μου, να παίρνεις δύναμη από τη χάρη που μας έδωσε ο Ιησούς Χριστός.

²Κι όσα άκουσες από μένα μπροστά σε πολλούς μάρτυρες, αυτά να τα μεταδώσεις σε έμπιστους ανθρώπους, που θα είναι ικανοί να διδάξουν και άλλους.

³Κακοπάθησε λοιπόν σαν καλός στρατιώτης του Ιησού Χριστού.

- ⁴Κανείς στρατευμένος δεν μπλέκεται στις υποθέσεις της καθημερινής ζωής, αν θέλει να είναι συνεπής απέναντι σ' εκείνον που τον στρατολόγησε.
- ⁵Κι όταν κάποιος μετέχει σε αθλητικούς αγώνες, δεν παίρνει το στεφάνι της νίκης, αν δεν αγωνιστεί σύμφωνα με τους κανόνες.
- ⁶Ο γεωργός πρέπει να κοπιάσει, για να μπορέσει να φάει πρώτος από τους καρπούς.
- ⁷Προσπάθησε να καταλάβεις αυτά που λέω. Ο Κύριος να σε βοηθήσει να τα εννοήσεις όλα.
- ⁸Να μην ξεχνάς τον Ιησού Χριστό, τον αναστημένο από τους νεκρούς και απόγονο του Δαβίδ, σύμφωνα με το ευαγγέλιο που κηρύττω.
- ⁹Για το ευαγγέλιο αυτό κακοπαθώ ως το σημείο να με δέσουν σαν κακούργο. Αλλά ο λόγος του Θεού δεν δένεται.
- ¹⁰Γι' αυτό, όλα τα υπομένω για χάρη των εκλεκτών του Θεού, για να πετύχουν κι αυτοί τη σωτηρία που έφερε ο Ιησούς Χριστός και να δοξαστούν αιώνια.
- ¹¹Πρέπει να έχουμε εμπιστοσύνη στα λόγια: «Μαζί με το Χριστό αν πεθάναμε, μαζί του και θα ζήσουμε.
- ¹²Αν υπομένουμε, μαζί του και θα βασιλέψουμε. Αν τον αρνηθούμε, κι εκείνος θα μας αρνηθεί.
- ¹³Αν απιστούμε, πιστός εκείνος μένει, να αρνηθεί τον εαυτό του δεν μπορεί».

Ο σωστός εργάτης

- ¹⁴Αυτά να τους θυμίζεις και να τους εξορκίζεις στο όνομα του Κυρίου να μη μάχονται για λέξεις, γιατί αυτό σε τίποτα δε χρησιμεύει, αλλά φέρνει καταστροφή σ' εκείνους που ακούν.
- ¹⁵Φρόντισε να παρουσιαστείς μπροστά στο Θεό άξιος της επιδοκιμασίας του, εργάτης που δεν ντρέπεται για το έργο του, αλλά διδάσκει σωστά την αλήθεια του ευαγγελίου.

- ¹⁶Να αποφεύγεις τις κούφρες φλυαρίες, που βεβηλώνουν την αλήθεια· γιατί όσοι επιδίδονται σ' αυτές θα προχωρούν όλο και περισσότερο στην ασέβεια
- ¹⁷και η διδασκαλία τους θα εξαπλωθεί σαν γάγγραινα. Ανάμεσα σ' αυτούς είναι κι ο Υμέναιος κι ο Φιλητός,
- ¹⁸οι οποίοι ξεστράτισαν και απομακρύνθηκαν από την αλήθεια, λέγοντας ότι η ανάσταση των νεκρών έγινε ήδη· γκρεμίζουν έτσι την πίστη μερικών.
- ¹⁹Κι όμως, το στερεό θεμέλιο που έβαλε ο Θεός μένει ακλόνητο κι έχει τούτη την επιγραφή: Ο Κύριος γνωρίζει αυτούς που του ανήκουν· και Όποιος λέει ότι ανήκει στον Κύριο να φύγει μακριά από την αμαρτία.
- ²⁰Σ' ένα μεγάλο σπίτι δεν υπάρχουν σκεύη χρυσά και ασημένια μόνο, αλλά και ξύλινα και πήλινα. Άλλα είναι φτιαγμένα για να δέχονται κάτι πολύτιμο και άλλα για να δέχονται ακαθαρσίες.
- ²¹Αν, λοιπόν, καθαρίσει κανείς τον εαυτό του και τον ξεχωρίσει απ' αυτά, θα είναι σκεύος για πολύτιμη χρήση, αγιασμένο και χρήσιμο στη διάθεση του οικοδεσπότη, ετοιμασμένο για κάθε καλό έργο.
- ²²Απόφευγε τις επιθυμίες της νεότητας. Να αγωνίζεσαι για τη δικαιοσύνη, την πίστη, την αγάπη, την ειρήνη, μαζί μ' εκείνους που ομολογούν με καθαρή καρδιά ότι ανήκουν στον Κύριο.
- ²³Μην παίρνεις μέρος στις ανόητες κι ανώφελες συζητήσεις, γιατί ξέρεις καλά ότι καταλήγουν σε φιλονικίες.
- ²⁴Κι ο δούλος του Κυρίου δεν πρέπει να φιλονικεί, αλλά να είναι ήπιος απέναντι σε όλους, πρόθυμος να διδάξει, ανεκτικός.
- ²⁵Πρέπει να παιδαγωγεί με πραότητα τους αντιθέτους για να τους δώσει κάποτε ο Θεός μετάνοια να καταλάβουν την αλήθεια
- ²⁶και να συνέλθουν ξεφεύγοντας από την παγίδα του διαβόλου, που τους είχε αιχμαλωτίσει για να κάνουν το θέλημά του.

Β' ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ 3

Οι έσχατες ημέρες

- ¹Να ξέρεις ακόμα και τούτο: Τις έσχατες ημέρες θα έρθουν δύσκολοι καιροί.
- ²Γιατί οι άνθρωποι θα είναι φίλαυτοι, φιλάργυροι, αλαζόνες, υπερήφανοι, βλάσφημοι, απειθείς στους γονείς τους, αχάριστοι, ασεβείς,
- ³άστοργοι, αδιάλλακτοι, συκοφάντες, άσωτοι, άγριοι, εχθροί του καλού,
- ⁴προδότες, αυθάδεις, φουσκωμένοι από εγωισμό. Θ' αγαπάνε πιο πολύ τις ηδονές παρά το Θεό.
- ⁵Θα δείχνουν ότι έχουν ευσέβεια, αλλά θα έχουν αρνηθεί τη δύναμή της με τις πράξεις τους. Κι αυτούς να τους αποφεύγεις.
- ⁶Απ' αυτούς είναι κι εκείνοι που εισχωρούν μέσα στα σπίτια και προσηλυτίζουν γυναικάρια φορτωμένα ένα σωρό αμαρτίες, που παρασύρονται από κάθε λογής επιθυμίες·
- ⁷που συνεχώς μαθαίνουν και ποτέ δεν μπορούν να φτάσουν στην τέλεια γνώση της αλήθειας.
- ⁸Κι όπως ο Ιαννης κι ο Ιαμβρής αντιστάθηκαν στο Μωυσή, έτσι κι αυτοί αντιστέκονται στην αλήθεια· άνθρωποι με διεφθαρμένο μυαλό, με κίβδηλη πίστη.
- ⁹Αλλά δε θα προχωρήσουν περισσότερο· γιατί η ανοησία τους θα γίνει σε όλους φανερή, όπως έγινε κι η ανοησία του Ιαννή και του Ιαμβρή.

Τελευταίες υποθήκες

- ¹⁰Εσύ όμως συμπορεύτηκες μαζί μου στη διδασκαλία, στον τρόπο ζωής, στους σκοπούς, στην πίστη, στη μακροθυμία, στην αγάπη, στην υπομονή,
- ¹¹στους διωγμούς, στα παθήματα σαν αυτά που υπέμεινα στην Αντιόχεια, στο Ικόνιο, στα Λύστρα. Τι διωγμούς υπέφερα! Κι απ' όλα με γλίτωσε ο Κύριος.
- ¹²Κι όχι μόνο εγώ, αλλά και όλοι όσοι θέλουν να ζήσουν με ευσέβεια, σύμφωνα με το θέλημα του Ιησού Χριστού, θα αντιμετωπίσουν διωγμούς.
- ¹³Μόνο οι πονηροί άνθρωποι και οι απατεώνες θα προκόβουν στο χειρότερο· θα εξαπατούν τους άλλους και οι άλλοι θα τους εξαπατούν.

¹⁴Εσύ όμως να μένεις σ' αυτά που έμαθες και που για την αξιοπιστία τους έχεις τεκμήρια. Ξέρεις από ποιον τα έμαθες·

¹⁵και μη λησμονείς ότι από τη βρεφική σου ηλικία γνωρίζεις τη Γραφή, που μπορεί να σε κάνει σοφό οδηγώντας σε στη σωτηρία δια της πίστεως στον Ιησού Χριστό.

¹⁶Ό, τι βρίσκεται στη Γραφή είναι εμπνευσμένο από το Πνεύμα του Θεού κι είναι ωφέλιμο για τη διδασκαλία της αλήθειας, για τον έλεγχο της πλάνης, για τη διόρθωση των λαθών, για τη διαπαιδαγώγηση σε μια ζωή όπως τη θέλει ο Θεός·

¹⁷έτσι ο άνθρωπος του Θεού θα είναι τέλειος και καταρτισμένος για κάθε καλό έργο.

Β' ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ 4

¹Εγώ, λοιπόν, σε εξορκίζω ενώπιον του Θεού και του Κυρίου Ιησού Χριστού, που πρόκειται να κρίνει τους ζωντανούς και τους νεκρούς όταν θα εμφανιστεί και θα βασιλέψει:

²Κήρυξε το λόγο του Θεού με επιμονή, στον κατάλληλο και στον ακατάλληλο καιρό· έλεγξε, επίπληξε, συμβούλεψε. Κι όλα αυτά με όλη τη μακροθυμία σου, διδάσκοντας με όλη σου την υπομονή.

³Θα 'ρθεί καιρός που οι άνθρωποι δε θα ανέχονται τη σωστή διδασκαλία, αλλά θα συγκεντρώνουν γύρω τους πλήθος από δασκάλους, που να ταιριάζουν με τις επιθυμίες τους, για ν' ακούνε αυτά που τους αρέσουν.

⁴Θα κλείνουν τ' αυτιά τους στην αλήθεια και θα στρέφονται στα παραμύθια.

⁵Εσύ όμως να είσαι άγρυπνος για να τα αντιμετωπίσεις όλα αυτά. Να κακοπαθήσεις, να εργαστείς για τη διάδοση του ευαγγελίου, να εκπληρώσεις το καθήκον σου στην υπηρεσία του Θεού.

⁶Εγώ πια ήρθε η ώρα να χύσω το αίμα μου σπονδή στο Θεό· έφτασε ο καιρός να φύγω απ' αυτό τον κόσμο.

⁷Αγωνίστηκα τον ωραίο αγώνα, έτρεξα το δρόμο ως το τέλος, φύλαξα την πίστη.

⁸Τώρα πια με περιμένει το στεφάνι της δικαιοσύνης, που μ' αυτό θα με ανταμείψει ο Κύριος εκείνη την ημέρα, ο δίκαιος κριτής. Κι όχι μόνο εμένα, αλλά κι όλους εκείνους που περιμένουν με αγάπη τον ερχομό του.

Τελευταίες παραγγελίες

⁹Σπεύσε να με συναντήσεις γρήγορα.

¹⁰Γιατί ο Δημάς αγάπησε τον παρόντα αιώνα· με εγκατέλειψε και πήγε στη Θεσσαλονίκη. Ο Κρήσκης πήγε στη Γαλατία, ο Τίτος στη Δαλματία.

¹¹Μόνον ο Λουκάς είναι μαζί μου. Πάρε το Μάρκο και φέρε τον μαζί σου. Τον χρειάζομαι να με βοηθήσει.

¹²Τον Τυχικό τον έστειλα στην Έφεσο.

¹³Καθώς θα έρχεσαι φέρε το πανωφόρι που άφησα στην Τρωάδα, στον Κάρπο· και τα βιβλία, προπαντός αυτά που είναι γραμμένα σε μεμβράνες.

¹⁴Ο Αλέξανδρος ο σιδηρουργός πολλά κακά μού προξένησε. Ο Κύριος ας τον κρίνει σύμφωνα με τα έργα του.

¹⁵Να φυλάγεις κι εσύ απ' αυτόν, γιατί πολύ αντιστάθηκε στο κήρυγμά μας.

¹⁶Στην πρώτη μου απολογία στο δικαστήριο δεν μου συμπαραστάθηκε κανείς· όλοι με εγκατέλειψαν. Ας μην τους το λογαριάσει ο Θεός.

¹⁷Μου παραστάθηκε όμως ο Κύριος και με δυνάμωσε, για να μπορέσω να ολοκληρώσω το αποστολικό μου έργο και ν' ακούσουν το κήρυγμα όλα τα έθνη. Με γλίτωσε από το στόμα του λιονταριού.

¹⁸Ο Κύριος θα με γλιτώσει κι από κάθε έργο κακό, και θα με σώσει οδηγώντας με στη βασιλεία του την ουράνια. Ας είναι δοξασμένος αιώνια! Αμήν.

Τελευταίοι χαιρετισμοί

¹⁹Χαιρέτησέ μου την Πρίσκα και τον Ακύλα, και την οικογένεια του Ονησιφόρου.

20 Ο Έραστος έμεινε στην Κόρινθο, και τον Τρόφιμο τον άφησα άρρωστο στη Μίλητο.

21 Φρόντισε να έρθεις πριν από το χειμώνα. Σε χαιρετά ο Εύβουλος, ο Πούδης, ο Λίνος, η Κλαυδία και όλοι οι αδερφοί.

22 Ο Κύριος Ιησούς Χριστός να είναι μαζί σου. Η χάρη του Θεού να είναι μαζί σας. Αμήν.

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ 1

Προοίμιο

¹Ο Παύλος, δούλος του Θεού, που με έστειλε ο Ιησούς Χριστός, για να διαδώσω την πίστη των εκλεκτών του Θεού και τη βαθιά γνώση της χριστιανικής αλήθειας

²και να κηρύξω την ελπίδα για την αιώνια ζωή. Αυτήν υποσχέθηκε από πολύ παλιά ο αψευδής Θεός,

³κι όταν ήρθε η ορισμένη ώρα φανέρωσε το λόγο του με το ευαγγέλιο, που το εμπιστεύτηκε σ' εμένα ο σωτήρας μας Θεός, με την εντολή να το κηρύξω.

⁴Προς τον Τίτο, γνήσιο παιδί μου, χάρη στην πίστη που μας ενώνει. Εύχομαι ο Θεός Πατέρας και ο σωτήρας μας ο Κύριος Ιησούς Χριστός, να σου δίνουν τη χάρη, το έλεος και την ειρήνη.

Η διοργάνωση της εκκλησίας της Κρήτης

⁵Ο λόγος που σε άφησα στην Κρήτη ήταν να συνεχίσεις να διορθώνεις τις ελλείψεις και να εγκαταστήσεις σε κάθε πόλη πρεσβυτέρους, σύμφωνα με τις οδηγίες που σου έδωσα.

⁶Πρεσβύτερος να γίνεται όποιος είναι αδιάβλητος, άντρας μιας μόνο γυναίκας, και με παιδιά πιστά, που δεν κατηγορούνται για άσωτη ζωή ή είναι ανυπάκουα.

⁷Γιατί ο επίσκοπος, ως διαχειριστής του Θεού, πρέπει να είναι αδιάβλητος· να μην είναι υπεροπτικός, ευέξαπτος, μέθυσος, φιλόνικος, και να μην επιδιώκει αθέμιτα κέρδη.

⁸Αντίθετα, πρέπει να είναι φιλόξενος, ν' αγαπάει το καλό, να είναι συνετός, δίκαιος, ευσεβής, να κυριαρχεί στον εαυτό του·

⁹να είναι προσηλωμένος στο κήρυγμα που συμφωνεί με τη διδαχή που μας παραδόθηκε, και συνεπώς είναι αξιόπιστο. Έτσι ο επίσκοπος θα μπορεί και να καθοδηγεί σύμφωνα με τη σωστή διδασκαλία και να ελέγχει όσους είναι αντίθετοι σ' αυτήν.

¹⁰Γιατί υπάρχουν πολλοί, προπάντων αυτοί που ήρθαν από τον ιουδαϊσμό, που δε θέλουν να υποταχθούν, και διδάσκουν ψεύτικα πράγματα εξαπατώντας τους ανθρώπους.

¹¹Αυτούς πρέπει κανείς να τους αποστομώνει, γιατί γκρεμίζουν σπίτια ολόκληρα, διδάσκοντας πράγματα που δεν πρέπει, μόνο και μόνο για να κερδίσουν χρήματα με αθέμιτα μέσα.

¹²Είπε ένας συμπατριώτης τους, δικός τους προφήτης: «Οι Κρητικοί είναι πάντα ψεύτες, θηρία ανήμερα, οκνηροί κοιλιόδουλου».

¹³Αυτός ο λόγος είναι αληθινός. Γι' αυτό να τους ελέγχεις αυστηρά, ώστε να έχουν τη σωστή πίστη

¹⁴και να μην προσέχουν σε ιουδαϊκούς μύθους και σε εντολές ανθρώπων που αποστρέφονται την αλήθεια.

¹⁵Για τους καθαρούς όλα είναι καθαρά. Για τους μολυσμένους όμως και τους απίστους τίποτα δεν είναι καθαρό, γιατί και το μυαλό τους κι η συνείδησή τους είναι μολυσμένα.

¹⁶Διακηρύττουν ότι γνωρίζουν το Θεό, αλλά με τα έργα τους τον αρνούνται. Είναι απειθείς, δεν υποτάσσονται στο Θεό κι είναι ανίκανοι για οποιοδήποτε καλό έργο.

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ 2

Οδηγίες για κάθε τάξη πιστών

¹Εσύ, όμως, να διδάσκεις ό, τι συμφωνεί με τη σωστή διδασκαλία.

²Να παρακινείς τους ηλικιωμένους να είναι νηφάλιοι, αξιοπρεπείς, να ελέγχουν τον εαυτό τους, να είναι υγιείς στην πίστη, στην αγάπη, στην υπομονή.

³Το ίδιο και τις ηλικιωμένες γυναίκες να τις παρακινείς να συμπεριφέρονται έτσι που να εμπνέουν το σεβασμό· να μην κακολογούν, να μην είναι υποδουλωμένες στο κρασί· να διδάσκουν το καλό.

⁴Έτσι θα καθοδηγούν τις νέες να αγαπούν τους άντρες τους και τα παιδιά τους,

⁵να έχουν σωφροσύνη, αγνότητα, να φροντίζουν για το σπίτι τους, να έχουν καλοσύνη και να υποτάσσονται στους άντρες τους, για να μη δυσφημίζεται ο λόγος του Θεού.

⁶Το ίδιο και τους νέους, να τους προτρέπεις να είναι εγκρατείς.

⁷Κι εσύ να συμπεριφέρεσαι έτσι, ώστε σε όλα να είσαι υπόδειγμα καλών έργων. Η διδασκαλία σου να είναι ανόθευτη, σοβαρή, καθαρή,

⁸με σωστό περιεχόμενο, που δε θα δίνει αφορμή για κατηγορίες. Έτσι οι αντίπαλοι θα ντροπιαστούν, αφού δε θα 'χουν τίποτε κακό να λένε για μας.

⁹Συμβούλευε τους δούλους να υποτάσσονται στους κυρίους τους σε όλα, να τους είναι ευχάριστοι, να μην αντιμιλούν·

¹⁰να μην κλέβουν, αλλά με την καλοσύνη τους να δείχνουν ότι είναι άξιοι εμπιστοσύνης. Έτσι με ό, τι κάνουν θα τιμούν τη διδασκαλία του Θεού, του σωτήρα μας.

¹¹Ο Θεός φανέρωσε τη χάρη του, για να σώσει όλους τους ανθρώπους.

¹²Αυτή η χάρη μάς καθοδηγεί να αρνηθούμε την ασέβεια και τις αμαρτωλές επιθυμίες και να ζήσουμε με σωφροσύνη, με δικαιοσύνη και με ευσέβεια στον παρόντα αιώνα,

¹³περιμένοντας τη μακαριότητα που ελπίζουμε, δηλαδή την εμφάνιση της δόξας του μεγάλου Θεού και σωτήρα μας, του Ιησού Χριστού.

¹⁴Αυτός έδωσε τον εαυτό του για μας, για να μας λυτρώσει από κάθε ανομία, να μας καθαρίσει και να μας κάνει ένα λαό που να ανήκει μόνο σ' αυτόν και να καταγίνεται με ζήλο στα καλά έργα.

¹⁵Αυτά να διδάσκεις κι αυτά να συμβουλεύεις· με βάση αυτά και με όλο σου το κύρος να ελέγχεις τους ακροατές σου. Να μην αφήνεις κανένα να σε περιφρονεί.

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ 3

Ο χριστιανός στην κοινωνία

- ¹Να θυμίζεις στους πιστούς να υποτάσσονται στους άρχοντες και σ' αυτούς που ασκούν την εξουσία, να πειθαρχούν, να είναι έτοιμοι για κάθε καλό έργο,
- ²να μην κακολογούν κανένα, να είναι ειρηνικοί, ανεξίκακοι και να δείχνουν σε κάθε περίπτωση πραότητα προς όλους τους ανθρώπους.
- ³Γιατί κι εμείς ήμασταν κάποτε άμυαλοι, απείθαρχοι, πλανεμένοι, υποδουλωμένοι σε κάθε λογής επιθυμίες και ηδονές· ζούσαμε μέσα στην κακία και στο φθόνο· ήμασταν μισητοί και μισούσαμε ο ένας τον άλλο.
- ⁴Όταν όμως ο σωτήρας μας ο Θεός φανέρωσε την καλοσύνη του και την αγάπη του στους ανθρώπους,
- ⁵μας έσωσε, όχι για τα καλά έργα που τυχόν κάναμε εμείς, αλλά γιατί μας σπλαχνίστηκε. Μας έσωσε με το βάπτισμα της αναγέννησης και της ανανέωσης που χαρίζει το Άγιο Πνεύμα,
- ⁶που το σκόρπισε πλούσια πάνω μας δια του Ιησού Χριστού του σωτήρα μας,
- ⁷για να δικαιωθούμε με τη δική του χάρη και να κληρονομήσουμε την αιώνια ζωή, που την προσδοκούμε.

Η αντιμετώπιση των αιρετικών

- ⁸Αυτά τα λόγια είναι αληθινά και θέλω να τα βεβαιώνεις με την προσωπική σου μαρτυρία, ώστε όσοι έχουν πιστέψει στο Θεό να φροντίζουν να πρωτοστατούν σε καλά έργα. Αυτά είναι τα καλά και τα χρήσιμα στους ανθρώπους.
- ⁹Από το άλλο μέρος, να αποφεύγεις τις ανόητες αναζητήσεις σε γενεαλογικούς καταλόγους, τις φιλονικίες και τις διαμάχες γύρω από τις διατάξεις του ιουδαϊκού νόμου, γιατί όλα αυτά είναι ανώφελα και μάταια.
- ¹⁰Τον άνθρωπο που ακολουθεί πλανερές διδασκαλίες συμβούλεψέ τον μια δυο φορές, κι αν δεν ακούσει άφησέ τον,
- ¹¹με τη βεβαιότητα πως αυτός έχει πια διαστραφεί και αμαρτάνει, καταδικάζοντας έτσι ο ίδιος τον εαυτό του.

Επίλογος

¹²Όταν θα σου στείλω τον Αρτεμά ή τον Τυχικό, έλα το συντομότερο να με συναντήσεις στη Νικόπολη, γιατί εκεί αποφάσισα να περάσω το χειμώνα.

¹³Το Ζηνά το νομικό και τον Απολλώ, να τους εφοδιάσεις πλουσιοπάροχα με ό, τι χρειάζονται για το ταξίδι τους, ώστε να μην τους λείψει τίποτα.

¹⁴Ας μαθαίνουν και οι δικοί μας να πρωτοστατούν σε καλά έργα, για ν' αντιμετωπίζουν τις επείγουσες υλικές ανάγκες, ώστε η ζωή τους να μην είναι άκαρπη.

¹⁵Σε χαιρετούν όλοι όσοι είναι μαζί μου. Χαιρέτησε τους πιστούς που μας αγαπούν. Η χάρη να είναι μαζί με όλους σας. Αμήν.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ 1

Προοίμιο

¹Ο Παύλος που είμαι φυλακισμένος για χάρη του Ιησού Χριστού, και ο Τιμόθεος ο αδερφός, Προς τον αγαπητό συνεργάτη μας Φιλήμονα. Γράφουμε σ' εσένα,

²καθώς και στην αγαπητή Απφία, στον Άρχιππο, που αγωνίζεται τον ίδιο μ' εμάς αγώνα, και στην εκκλησία που συναθροίζεται στο σπίτι σου.

³Ευχόμαστε ο Θεός Πατέρας μας κι ο Κύριος Ιησούς Χριστός να σας δίνουν τη χάρη και την ειρήνη.

Η αγάπη και η πίστη του Φιλήμονα

⁴Σε θυμάμαι πάντοτε στις προσευχές μου κι ευχαριστώ το Θεό μου,

⁵γιατί ακούω για την αγάπη που δείχνεις σ' όλους τους χριστιανούς, και για την πίστη που έχεις στον Κύριο Ιησού.

⁶Ζητώ από το Θεό, η πίστη που μας ενώνει να εκδηλώνεται έμπρακτα στη ζωή σου με όλο και μεγαλύτερη επίγνωση κάθε αγαθού πράγματος που υπάρχει στη ζωή μας και μας οδηγεί στον Ιησού Χριστό.

⁷Η αγάπη σου μου έδωσε μεγάλη χαρά κι ενθάρρυνση, αδερφέ· επίσης ανακουφίστηκαν οι καρδιές των πιστών χάρη σ' εσένα.

Η αδερφική παράκληση για τον Ονήσιμο

⁸Γι' αυτό, παρ' όλη την εξουσία που έχω από το Χριστό να σε προστάζω τι πρέπει να κάνεις,

⁹προτιμώ στο όνομα της αγάπης να σε παρακαλέσω. Εγώ, λοιπόν, ο Παύλος, έτσι που είμαι προχωρημένος στα χρόνια και τώρα μάλιστα φυλακισμένος για τον Ιησού Χριστό,

¹⁰σε παρακαλώ για τον Ονήσιμο, το παιδί μου, που εδώ στη φυλακή μου το γέννησα στη νέα πίστη.

- 11** Αυτός που κάποτε σου ήταν άχρηστος, τώρα είναι χρήσιμος σ' εσένα και σ' εμένα. Σου τον στέλνω λοιπόν πίσω.
- 12** Δέξου τον, αυτόν που είναι τα ίδια μου τα σπλάχνα.
- 13** Ήθελα να τον κρατήσω κοντά μου, ώστε να με διακονεί αντί για σένα, τώρα που είμαι στη φυλακή επειδή κηρύττω το ευαγγέλιο.
- 14** Χωρίς τη συγκατάθεσή σου όμως δεν θέλησα τίποτε να κάνω, γιατί δε θέλω να σε αναγκάσω να μου κάνεις αυτό το καλό· προτιμώ να το κάνεις με τη θέλησή σου.
- 15** Ίσως μάλιστα γι' αυτό απομακρύνθηκε από σένα ο Ονήσιμος προσωρινά: για να τον πάρεις πίσω για πάντα.
- 16** Όχι πια ως δούλο, αλλά παραπάνω από δούλο –ως αγαπητό αδερφό. Σ' εμένα είναι πράγματι πολύ αγαπητός, πολύ περισσότερο θα είναι σ' εσένα και ως άνθρωπος και ως χριστιανός.
- 17** Αν, λοιπόν, με θεωρείς φίλο σου, δέξου τον σαν να ήμουν εγώ.
- 18** Κι αν σε ζημίωσε ή σου χρωστάει κάτι, χρέωσέ το σ' εμένα.
- 19** Εγώ ο Παύλος το γράφω με το ίδιο μου το χέρι, εγώ θα σου το ξεπληρώσω· για να μη σου πω ότι εσύ μου χρωστάς περισσότερα τον ίδιο τον εαυτό σου.
- 20** Ναι, αδερφέ μου, ας πάρω κι εγώ κάτι από σένα για χάρη του Κυρίου· ανακούφισε την καρδιά μου στ' όνομα του Χριστού.
- 21** Όλα αυτά σου τα γράφω επειδή έχω εμπιστοσύνη ότι θα με υπακούσεις· και μάλιστα είμαι βέβαιος ότι θα κάνεις ακόμη περισσότερα απ' όσα γράφω.
- 22** Συνάμα, ετοίμασέ μου και φιλοξενία, γιατί ελπίζω ότι οι προσευχές σας θα έχουν ως αποτέλεσμα να έρθω πάλι κοντά σας.

Ασπασμοί και τελική ευλογία

- 23** Σε ασπάζονται ο Επαφράς, που είναι φυλακισμένος μαζί μου για τον Ιησού Χριστό,
- 24** ο Μάρκος, ο Αρίσταρχος, ο Δημάς και ο Λουκάς, οι συνεργάτες μου.

²⁵Εύχομαι η χάρη του Κυρίου Ιησού Χριστού να είναι μαζί σας. Αμήν.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ 1

Ο Θεός μίλησε μέσω του Υιού του

¹Αφού ο Θεός τα παλιά χρόνια μίλησε στους προπάτορες πολλές φορές και με ποικίλους τρόπους δια των προφητών, σ' αυτούς εδώ τους έσχατους καιρούς μίλησε σ' εμάς μέσω του Υιού του.

²Δι' αυτού ο Θεός δημιούργησε το σύμπαν και τον όρισε κληρονόμο των πάντων.

³Αυτός είναι η ακτινοβολία του θεϊκού μεγαλείου και η τέλεια έκφραση της θεϊκής υπόστασης, κι αυτός συγκρατεί το σύμπαν με τη δύναμη του λόγου του. Αφού με το σταυρικό του θάνατο μας καθάρισε από τις αμαρτίες μας, κάθισε ψηλά, στα δεξιά του παντοδύναμου Θεού.

Ο Υιός είναι ανώτερος από τους αγγέλους

⁴Ο Υιός έγινε τόσο ανώτερος από τους αγγέλους όσο ανώτερο είναι το όνομα που του έδωσε ο Θεός.

⁵Γιατί σε κανέναν από τους αγγέλους δεν είπε ποτέ ο Θεός: Εσύ είσαι ο Υιός μου, εγώ σήμερα σε γέννησα. Ούτε πάλι είπε για κανέναν: Εγώ θα 'μαι πατέρας του κι αυτός θα 'ναι Υιός μου.

⁶Κι όταν αλλού παρουσιάζει τον πρωτότοκο Υιό του στην οικουμένη, λέει: Να τον προσκυνήσουν όλοι οι άγγελοι του Θεού.

⁷Ενώ για τους αγγέλους λέει: Ο Θεός κάνει σαν ανέμους τους αγγέλους του κι αυτούς που τον υπηρετούν τους κάνει σαν πύρινη φλόγα,

⁸στον Υιό λέει: Η βασιλεία σου, Θεέ, είναι αιώνια και κυβερνάς τον κόσμο δίκαια·

⁹αγαπάς το δίκαιο και μισείς το άδικο. Γι' αυτό, Θεέ, σε έχρισε Μεσσία ο Θεός σου με έλαιο αγαλλιιάσεως, τιμώντας σε παραπάνω απ' τους μετόχους σου.

¹⁰Κι αλλού: Εσύ, Κύριε, αρχικά στερέωσες τη γη κι έργο δικό σου είναι οι ουρανοί.

¹¹Αυτοί θα εξαφανιστούν, ενώ εσύ αιώνια παραμένεις. Τα πάντα θα παλιώσουνε σαν ρούχο.

¹²Σαν μανδύα θα τους τυλίξεις, και θ' αλλάζουν. Εσύ όμως παραμένεις πάντα ο ίδιος, τα χρόνια σου ποτέ δε θα τελειώσουν.

¹³Σε κανέναν απ' τους αγγέλους δεν είπε ποτέ ο Θεός: Κάθισε στα δεξιά μου, ωστόσο υποτάξω τους εχθρούς σου κάτω από τα πόδια σου.

¹⁴Δεν είναι, λοιπόν, όλοι οι άγγελοι πνεύματα που υπηρετούν το Θεό κι αποστέλλονται απ' αυτόν για να βοηθήσουν όσους μέλλουν να σωθούν;

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ 2

Η σπουδαιότητα της σωτηρίας

¹Γι' αυτό κι εμείς πρέπει να μένουμε πιο σταθεροί στις αλήθειες που ακούσαμε, για να μην ξεστρατίσουμε ποτέ.

²Γιατί, αν ο λόγος που δόθηκε άλλοτε μέσω αγγέλων, αποδείχτηκε αληθινός, κι όσοι τον παρέβηκαν ή δεν υπάκουσαν σ' αυτόν, δέχτηκαν την τιμωρία που τους έπρεπε,

³πώς είναι δυνατόν εμείς να ξεφύγουμε, αν δε δώσουμε την προσοχή που ταιριάζει σε μια τόσο σπουδαία σωτηρία; Τη σωτηρία αυτή, που άρχισε να διακηρύττει ο Κύριος, μας τη βεβαίωσαν όσοι άκουσαν το λόγο του.

⁴Κι ο Θεός πρόσθεσε τη μαρτυρία του γι' αυτήν, με κάθε λογής θαυματουργικές ενέργειες και με τις διάφορες δωρεές των χαρισμάτων του Αγίου Πνεύματος, σύμφωνα με το θέλημά του.

Ο Ιησούς είναι αυτός που οδηγεί στη σωτηρία

⁵Το μελλοντικό κόσμο, για τον οποίο μιλάμε, ο Θεός δεν τον υπέταξε στους αγγέλους.

⁶Αντίθετα, όπως λέει κάπου η Γραφή, Τι είναι ο άνθρωπος για να τον σκέφτεσαι; ή ο υιός του ανθρώπου για να τον φροντίζεις;

⁷Τον έκανες λίγο κατώτερο απ' τους αγγέλους, τον στεφάνωσες με δόξα και τιμή·

⁸Όλα τα υπέταξες κάτω απ' τα πόδια του. Λέγοντας όλα τα υπέταξες σ' αυτόν, εννοεί πως τίποτε δεν άφησε που να μην το υποτάξει σ' αυτόν. Ως τώρα όμως δε βλέπουμε να είναι όλα υποταγμένα σ' αυτόν.

⁹Βλέπουμε όμως ότι ο Ιησούς, που έγινε για ένα χρονικό διάστημα κατώτερος απ' τους αγγέλους, στεφανώθηκε με δόξα και τιμή εξαιτίας του θανάτου του. Γιατί η χάρη του Θεού θέλησε αυτός να γευτεί το θάνατο για το καλό όλων.

¹⁰Ο Θεός, λοιπόν, η αρχή και ο σκοπός των πάντων, ενώ οδήγησε πολλούς υιούς στη δόξα, έπρεπε με το πάθος να οδηγήσει το χορηγό της σωτηρίας τους στην ολοκλήρωση του έργου του.

¹¹Όλοι έχουν τον ίδιο πατέρα: Και αυτός που εξαγνίζει και αυτοί που εξαγνίζονται. Γι' αυτό και δεν ντρέπεται ο Ιησούς να τους ονομάζει αδέρφια.

¹²Όπως λέει η Γραφή: Θα διαλαλήσω στ' αδέρφια μου το μεγαλείο σου, θα σε εξυμνήσω μέσα στη συνάθροιση.

¹³Και αλλού: Θα εμπιστευθώ τον εαυτό μου σ' αυτόν. Και συνεχίζει: Να, εγώ και τα παιδιά που μου 'δωσε ο Θεός.

¹⁴Επειδή λοιπόν τα παιδιά αυτά ήταν άνθρωποι, έγινε κι ο Ιησούς άνθρωπος, για να καταργήσει με το θάνατό του αυτόν που εξουσίαζε το θάνατο, δηλαδή το διάβολο.

¹⁵Μ' αυτόν τον τρόπο απελευθέρωσε όσους ο φόβος του θανάτου τούς είχε καταδικάσει να είναι δούλοι σ' όλη τους τη ζωή.

¹⁶Είναι φανερό ότι δεν έρχεται να βοηθήσει αγγέλους, αλλά τους απογόνους του Αβραάμ.

¹⁷Έπρεπε λοιπόν να γίνει σε όλα όμοιος με τ' αδέρφια του, ώστε να είναι σπλαχνικός και πιστός αρχιερέας στην υπηρεσία του Θεού, ώστε να συγχωρηθούν οι αμαρτίες του λαού.

¹⁸Έτσι, επειδή ο ίδιος υπέφερε και δοκιμάστηκε, μπορεί τώρα να βοηθήσει αυτούς που δοκιμάζονται.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ 3

Ο Ιησούς είναι ανώτερος από το Μωυσή

- ¹Λοιπόν, αδερφοί μου, εσείς που ανήκετε στο Θεό, ο οποίος σας κάλεσε να μετάσχετε στο νέο του κόσμο, κατανοήστε καλά ποιος ήταν ο Ιησούς, ο απεσταλμένος του Θεού και αρχιερέας της πίστεως που ομολογούμε.
- ²Φάνηκε πιστός στο Θεό που τον διάλεξε γι' αυτό το σκοπό, όπως ακριβώς πιστός ήταν κι ο Μωυσής στο σπίτι που του εμπιστεύτηκε ο Θεός.
- ³Ο Ιησούς όμως αξιώθηκε μεγαλύτερη τιμή από το Μωυσή, μια και όποιος κατασκευάζει ένα σπίτι αξίζει περισσότερο από το ίδιο το σπίτι.
- ⁴Κάθε σπίτι, βλέπετε, χρειάζεται κάποιον δημιουργό· αλλά εκείνος που δημιούργησε τα πάντα είναι ο Θεός.
- ⁵Ο Μωυσής βέβαια ήταν πιστός σ' ολόκληρο το σπίτι που του εμπιστεύτηκε ο Θεός, όπως ένας υπηρέτης, και μαρτύρησε γι' αυτά που θα φανέρωνε μελλοντικά ο Θεός.
- ⁶Ενώ ο Χριστός ήταν πιστός, όπως ένας γιος στο σπίτι του πατέρα του· και σπίτι του είμαστε εμείς, αν βέβαια διατηρήσουμε ως το τέλος το θάρρος και την ελπίδα για την οποία καυχόμαστε.

Η υπόσχεση του Θεού και η απιστία του λαού του

- ⁷Γι' αυτό, όπως λέει το Άγιο Πνεύμα: Σήμερα, αν ακούσετε τη φωνή του Θεού,
- ⁸μη γίνετε σκληρόκαρδοι, όπως τότε που με πικράνατε τον καιρό της δοκιμασίας στην έρημο.
- ⁹Εκεί οι πρόγονοί σας, αν και είχαν δει τα έργα μου
- ¹⁰για σαράντα χρόνια, μ' έβαλαν σε δοκιμασία. Γι' αυτό αγανάκτησα μ' εκείνους τους ανθρώπους και είπα: «πάντα πλανιέται η καρδιά τους και δε γνώρισαν το δρόμο μου».
- ¹¹Μεσ στην οργή μου ορκίστηκα: «ποτέ δε θα μπουν στην ανάπαυση που ετοίμασα».

¹²Προσέξτε, αδερφοί μου, μήπως κανείς από σας έχει τόσο κακή και άπιστη καρδιά, ώστε ν' απομακρυνθεί από τον αληθινό Θεό.

¹³Κάθε μέρα να ενθαρρύνετε ο ένας τον άλλο, όσο ισχύει το σήμερα, έτσι ώστε να μην εξαπατήσει κανέναν από σας η αμαρτία και τον κάνει σκληρόκαρδο.

¹⁴Γιατί τότε μόνο θα μετέχουμε στο μεγαλείο του Θεού, αν διατηρήσουμε ως το τέλος σταθερή την εμπιστοσύνη που δείξαμε αρχικά στο Χριστό.

¹⁵Η Γραφή το λέει καθαρά: Σήμερα, αν ακούσετε τη φωνή του Θεού, μη γίνετε σκληρόκαρδοι, όπως τότε που με πικράνατε.

¹⁶Ποιοι όμως πίκραναν το Θεό, παρ' όλο που άκουσαν τη φωνή του; Δεν ήταν όλοι ανεξαιρέτα όσοι έφυγαν με τη βοήθεια του Μωυσή από την Αίγυπτο;

¹⁷Με ποιους «αγανάκτησε για σαράντα χρόνια»; Δεν αγανάκτησε με όσους αμάρτησαν κι άφησαν τα κόκαλά τους στην έρημο;

¹⁸Και για ποιους ορκίστηκε ότι δε θα τους άφηνε να μπουν στη γη που θα τους έδινε για ανάπαυση, αν όχι για κείνους που επαναστάτησαν εναντίον του;

¹⁹Και βλέπουμε πως δεν μπόρεσαν να μπουν στη γη της επαγγελίας εξαιτίας της απιστίας τους.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ 4

Η υπόσχεση του Θεού ισχύει γι' αυτούς που πιστεύουν

¹Η υπόσχεση ότι θα μπούμε στον τόπο, που ετοίμασε ο Θεός για ανάπαυση, ισχύει ακόμη. Ας προσέξουμε, λοιπόν, μήπως κανείς από σας βρεθεί απ' έξω.

²Γιατί κι εμείς ακούσαμε τη χαρμόσυνη είδηση, όπως κι εκείνοι στην έρημο. Εκείνους όμως δεν τους ωφέλησε το ότι άκουσαν αυτή την είδηση, γιατί δεν αποδέχτηκαν με πίστη αυτά που άκουσαν.

³Ενώ εμείς που πιστέψαμε, θα μπούμε στον τόπο της ανάπαυσης, αντίθετα μ' εκείνους για τους οποίους λέει η Γραφή: Μεσ στην οργή μου ορκίστηκα: «ποτέ

δεν θα μπουν στην ανάπαυση που ετοίμασα». Κι αυτό το είπε, παρ' όλο που το έργο του Θεού είχε ολοκληρωθεί από τότε που δημιούργησε τον κόσμο.

⁴Γιατί κάπου στη Γραφή λέει για την έβδομη μέρα τα εξής: Και την έβδομη μέρα σταμάτησε ο Θεός κάθε έργο του κι αναπαύθηκε.

⁵Και στο σημείο που αναφέραμε: Ποτέ δε θα μπουν στη χώρα της ανάπαυσης που τους ετοίμασα.

⁶Απομένει, λοιπόν, ακόμη να μπουν μερικοί στη χώρα της ανάπαυσης· κι επίσης εκείνοι που άκουσαν τότε τη χαρμόσυνη είδηση δεν μπήκαν σ' αυτήν, εξαιτίας της απιστίας τους.

⁷Γι' αυτό και ο Θεός ορίζει πάλι κάποια μέρα που την ονομάζει σήμερα, για την οποία ο Δαβίδ πολλά χρόνια αργότερα είπε, όπως αναφέρει η Γραφή: Σήμερα, αν ακούσετε τη φωνή του Θεού, μη γίνετε σκληρόκαρδοι.

⁸Αν, λοιπόν, ο Ιησούς του Ναυή, είχε οδηγήσει εκείνους στον τόπο της ανάπαυσης, δε θα έκανε λόγο ο Θεός για άλλη μεταγενέστερη μέρα.

⁹Επομένως, υπολείπεται κάποια μέρα που θα αναπαυθεί ο λαός του Θεού, όπως ο Θεός το Σάββατο.

¹⁰Γιατί αυτός που θα μπει στη γη της επαγγελίας, θα αναπαυθεί κι ο ίδιος από τα έργα του, όπως ακριβώς κι ο Θεός αναπαύθηκε από τα δικά του.

¹¹Ας προσπαθήσουμε, λοιπόν, να μπούμε στον τόπο της ανάπαυσης, για να μην πέσει κανείς στο ίδιο παράπτωμα της απιστίας.

¹²Ο λόγος του Θεού είναι ζωντανός και δραστικός, πιο κοφτερός κι από κάθε δίκωπο σπαθί· εισχωρεί βαθιά, ως εκεί που χωρίζει την ψυχή απ' το πνεύμα, το κόκαλο απ' το μεδούλι, και κρίνει τους διαλογισμούς και τις προθέσεις της καρδιάς.

¹³Δεν υπάρχει δημιούργημα στον κόσμο που να μπορεί να κρυφτεί απ' το Θεό· όλα είναι γυμνά και φανερά μπροστά στα μάτια του· σ' αυτόν θα δώσουμε λόγο.

Ο Ιησούς είναι ο μέγας αρχιερέας

¹⁴Ας κρατήσουμε, λοιπόν, σταθερά την πίστη που ομολογούμε. Γιατί έχουμε μέγαν αρχιερέα –τον Ιησού, τον Υιό του Θεού– που έφτασε ως το θρόνο του Θεού.

¹⁵Δεν έχουμε αρχιερέα που να μην μπορεί να συμμεριστεί τις αδυναμίες μας. Αντίθετα, έχει δοκιμαστεί σε όλα, επειδή έγινε άνθρωπος σαν κι εμάς, χωρίς όμως να αμαρτήσει.

¹⁶Ας πλησιάσουμε, λοιπόν, με θάρρος το θρόνο της χάριτος του Θεού, για να μας σπλαχνιστεί και να μας δωρίσει τη χάρη του, την ώρα που τη χρειαζόμαστε.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ 5

¹Κάθε αρχιερέας που προέρχεται από ανθρώπους, εγκαθίσταται για να υπηρετεί το Θεό για χάρη τους και για να προσφέρει δώρα και θυσίες για τις αμαρτίες τους.

²Είναι σε θέση να δείχνει ανοχή σ' όσους ζουν στην άγνοια και στην πλάνη, αφού κι ο ίδιος έχει ανθρώπινες αδυναμίες.

³Εξαιτίας τους είναι υποχρεωμένος να προσφέρει, όπως για το λαό, έτσι και για τον εαυτό του, θυσίες για τη συγχώρηση των αμαρτιών.

⁴Επίσης, κανένας δεν παίρνει μόνος του αυτή την τιμή, αλλά όταν τον καλέσει ο Θεός, όπως ακριβώς κάλεσε τον Ααρών.

⁵Έτσι κι ο Χριστός, δεν τίμησε ο ίδιος τον εαυτό του με το αξίωμα του αρχιερέα, αλλά του το έδωσε εκείνος που του είπε: Εσύ είσαι ο Υιός μου, εγώ σήμερα σε γέννησα.

⁶Σ' ένα άλλο σημείο η Γραφή λέει: Εσύ είσαι ιερέας για πάντα όπως ο Μελχισεδέκ.

⁷Ο Χριστός, κατά τη διάρκεια της επίγειας ζωής του, με δυνατές κραυγές και δάκρυα απηύθυνε προσευχές και ικεσίες στο Θεό, που μπορούσε να τον σώσει από το θάνατο. Και εισακούστηκε από το Θεό για την ευλάβειά του.

⁸Αν και ήταν Υιός, έμαθε μέσα από τα παθήματά του την υπακοή.

9-10 Έτσι ολοκλήρωσε το έργο κι ανακηρύχθηκε από το Θεό αρχιερέας, όπως ο Μελχισεδέκ, κι έγινε η αιτία να σωθούν για πάντα όλοι όσοι υπακούνε σ' αυτόν.

Συμβουλές για εμμονή στην πίστη

11 Γι' αυτό το θέμα, πολλά μπορούμε να σας πούμε. Είναι όμως δύσκολο να εξηγηθούν, γιατί δε δείχνετε προθυμία να τα καταλάβετε.

12 Εσείς έπρεπε να ήσασταν δάσκαλοι έπειτα από τόσον καιρό. Παρ' όλα αυτά έχετε πάλι ανάγκη να διδαχτείτε και τα βασικά ακόμα στοιχεία του λόγου του Θεού. Καταντήσατε να έχετε ανάγκη από γάλα κι όχι από στέρεη τροφή.

13 Γιατί όποιος τρέφεται με γάλα δεν έχει την πείρα να διακρίνει το καλό από το κακό, αφού είναι ακόμα νήπιος.

14 Η στέρεη τροφή είναι για τους ωρίμους, οι οποίοι με τη συνεχή χρήση έχουν εξασκήσει τα αισθητήρια όργανά τους, για να μπορούν να διακρίνουν το καλό απ' το κακό.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ 6

1 Ας αφήσουμε λοιπόν τις στοιχειώδεις χριστιανικές διδασκαλίες κι ας προχωρήσουμε προς την τελειότητα. Ας μην κάνουμε πάλι λόγο για μετάνοια από νεκρά έργα, για πίστη στο Θεό,

2 για διδασκαλία σχετικά με το βάπτισμα, για τη χειροθεσία, για την ανάσταση των νεκρών και για την αιώνια κρίση.

3 Θα το κάνουμε βέβαια κι αυτό, αν το επιτρέπει ο Θεός.

4 Είναι αδύνατο αυτούς που μια φορά φωτίστηκαν, γεύτηκαν τη δωρεά του Θεού, δέχτηκαν τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος,

5 γεύτηκαν την ομορφιά του λόγου του Θεού και τις θαυματουργικές ενέργειες που προμηνάνε πως έρχεται η βασιλεία του Θεού,

⁶και παρ' όλα αυτά πρόδωσαν την πίστη τους, είναι αδύνατο να τους κάνουμε να ξαναεπιστρέψουν στο Θεό με τη μετάνοια, τη στιγμή που με τη συμπεριφορά τους ξανασταυρώνουν και διαπομπεύουν τον Υιό του Θεού.

⁷Η γη, η οποία ρουφάει τη βροχή που συχνά πέφτει πάνω της και γεννάει για τους καλλιεργητές της χρήσιμα χορταρικά, δέχεται την ευλογία του Θεού.

⁸Όταν όμως βλασταίνει αγκάθια και τριβόλια είναι άχρηστη, και η κατάρα πλησιάζει πάνω της· το τέλος της θα 'ναι να παραδοθεί στη φωτιά.

⁹Για σας όμως, αγαπητοί μου, αν και μιλάμε μ' αυτόν τον τρόπο, έχουμε πειστεί ότι αξίζετε ανώτερα πράγματα, που οδηγούν στη σωτηρία.

¹⁰Γιατί ο Θεός δεν είναι άδικος για να ξεχάσει τα έργα σας και την έμπρακτη αγάπη που δείξατε για χάρη του, με τις υπηρεσίες που προσφέρατε και που προσφέρετε στους αδερφούς χριστιανούς.

¹¹Επιθυμούμε ο καθένας από σας να δείχνει ως το τέλος τον ίδιο ζήλο για να εκπληρωθεί η ελπίδα μας.

¹²Και να μη γίνεστε οκνηροί, αλλά ν' ακολουθείτε το παράδειγμα εκείνων που με την πίστη και την υπομονή κληρονομούν αυτά που υποσχέθηκε ο Θεός.

Η αμετάκλητη υπόσχεση του Θεού

¹³Όταν ο Θεός έδωσε την υπόσχεσή του στον Αβραάμ, επειδή δεν υπήρχε ανώτερος για να ορκιστεί, ορκίστηκε στον εαυτό του,

¹⁴λέγοντας: Σου υπόσχομαι ότι θα σ' ευλογήσω και θα σου δώσω πολλούς απογόνους.

¹⁵Έτσι πήρε ο Αβραάμ την υπόσχεση, και με την υπομονή του πέτυχε την εκπλήρωσή της.

¹⁶Οι άνθρωποι ορκίζονται σε κάποιον ανώτερό τους, κι ο όρκος δίνει γι' αυτούς τέλος σε κάθε αμφισβήτηση και υποδηλώνει επιβεβαίωση.

¹⁷Ο Θεός, λοιπόν, επειδή ήθελε να δείξει πιο καθαρά σ' αυτούς που θα κληρονομούσαν τα όσα υποσχέθηκε, ότι η απόφασή του ήταν αμετάκλητη, την εγγυήθηκε με όρκο.

¹⁸Για δύο λοιπόν αμετακίνητα πράγματα, για τα οποία είναι αδύνατο να διαψευστεί ο Θεός, εμείς που καταφύγαμε σ' αυτόν οφείλουμε να μείνουμε σταθεροί σ' αυτά που ελπίζουμε.

¹⁹Αυτή μας η ελπίδα μάς ασφαλίζει και μας βεβαιώνει σαν άγκυρα, και μας οδηγείστα ενδότερα του καταπετάσματος,

²⁰όπου μπήκε πριν από μας και για χάρη μας ο Ιησούς, αρχιερέας για πάντα όπως ο Μελχισεδέκ.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ 7

Η ιεροσύνη του Μελχισεδέκ

¹Αυτός ο Μελχισεδέκ ήταν βασιλιάς της Σαλήμ και ιερέας του ύψιστου Θεού. Όταν ο Αβραάμ επέστρεψε από τη νικηφόρα μάχη του κατά των βασιλέων, τον συνάντησε ο Μελχισεδέκ και τον ευλόγησε.

²Ο Αβραάμ του έδωσε το ένα δέκατο από τα λάφυρα. Το όνομα Μελχισεδέκ σημαίνει πρώτον «βασιλιάς δικαιοσύνης» έπειτα είναι και βασιλιάς της Σαλήμ, που σημαίνει «βασιλιάς ειρήνης».

³Κανείς δεν ξέρει τον πατέρα ή τη μητέρα του ή το γενεαλογικό του δένδρο· ούτε πότε γεννήθηκε ή πότε πέθανε. Παραμένει, λοιπόν, ο Μελχισεδέκ παντοτινά ιερέας, και μοιάζει έτσι με τον Υιό του Θεού.

⁴Σκεφτείτε πόσο μεγάλος ήταν ο Μελχισεδέκ, ώστε ο προπάτοράς μας ο Αβραάμ του έδωσε το ένα δέκατο απ' όλα του τα λάφυρα.

⁵Και όσοι από τους απογόνους του Λευί γίνονται ιερείς, έχουν εντολή σύμφωνα με το νόμο να παίρνουν το ένα δέκατο από τη σοδειά του λαού, δηλαδή από τους ομοεθνείς τους, μολονότι κι αυτοί κατάγονται απ' τον Αβραάμ.

⁶Ο Μελχισεδέκ όμως, χωρίς να είναι απόγονος του Λευί, πήρε το ένα δέκατο από τον Αβραάμ και ευλόγησε αυτόν στον οποίο ο Θεός είχε δώσει τις επαγγελίες.

⁷Αναντίρρητα, αυτός που ευλογεί είναι ανώτερος απ' αυτόν που ευλογείται.

⁸Κι ενώ οι λευίτες που συγκεντρώνουν τη δεκάτη είναι κοινοί θνητοί, ο Μελχισεδέκ, όπως μαρτυρούν οι Γραφές, ζει.

⁹Θα μπορούσε μάλιστα να πει κανείς πως δίνοντας ο Αβραάμ το ένα δέκατο, έδωσε τη δεκάτη και ο Λευί, αυτός δηλαδή που είχε πάρει την εντολή να την εισπράττει.

¹⁰Δεν ήταν βέβαια γεννημένος ακόμα, ήταν όμως στο σώμα του προπάτορά του Αβραάμ, όταν τον τελευταίο τον συνάντησε ο Μελχισεδέκ.

¹¹Αν η λειυτική ιεροσύνη οδηγούσε στην τελειότητα –γιατί από το νόμο αυτή η ιεροσύνη δόθηκε στο λαό– ποια ανάγκη υπήρχε να εμφανιστεί νέο είδος ιεροσύνηςόπως εκείνη του Μελχισεδέκ; Δεν αρκούσε η ιεροσύνη από τη γενιά του Ααρών;

¹²Όταν όμως αλλάζει ο φορέας της ιεροσύνης, τότε αναγκαστικά αλλάζει και ο νόμος.

¹³Εκείνος για τον οποίο λέγονται τα παραπάνω, ανήκε σε άλλη φυλή, απ' την οποία κανείς δεν υπηρέτησε ως ιερέας το θυσιαστήριο.

¹⁴Όλοι ξέρουμε πως γεννήθηκε απ' τη φυλή Ιούδα, για την οποία ο Μωυσής δεν έκανε καθόλου λόγο για ιεροσύνη.

Ο Ιησούς είναι ο δεύτερος Μελχισεδέκ

¹⁵Αυτό γίνεται ακόμη σαφέστερο· εμφανίζεται ένας άλλος ιερέας, όμοιος με το Μελχισεδέκ,

¹⁶όχι σύμφωνα με τις επιταγές του ανθρώπινου νόμου, αλλά με τη δύναμη που δίνει μια δίχως τελειωμό ζωή.

¹⁷Όπως μαρτυρεί η Γραφή, Εσύ είσαι ιερέας για πάντα όπως ο Μελχισεδέκ.

¹⁸Οι παλιές διατάξεις λοιπόν καταργούνται, γιατί ήταν ανίσχυρες και άχρηστες,

¹⁹αφού ο νόμος δεν οδήγησε τίποτα στην τελειότητα. Προσφέρεται όμως μια καλύτερη ελπίδα, με την οποία εμείς μπορούμε να πλησιάσουμε το Θεό.

²⁰⁻²²Επιπλέον, ο Ιησούς έγινε και εγγυητής ανώτερης διαθήκης, αφού στην περίπτωση του έχουμε όρκο του Θεού. Γιατί, ενώ οι ιερείς γίνονται χωρίς τέτοιο όρκο εκ μέρους του Θεού, στη δική του περίπτωση έχουμε όρκο, με τα λόγια που απευθύνονται σ' αυτόν: Ορκίστηκε ο Κύριος και δε θα αθετήσει τον όρκο του: «εσύ είσαι ιερέας για πάντα όπως ο Μελχισεδέκ».

²³Κι ενώ οι άλλοι ιερείς ήταν πολλοί, γιατί ο θάνατος τους εμπόδιζε να παραμένουν αιώνια,

²⁴ο Ιησούς, επειδή παραμένει αιώνιος, έχει ιεροσύνη που δε μεταβιβάζεται.

²⁵Γι' αυτό μπορεί να σώζει για πάντα όσους μέσω αυτού πλησιάζουν το Θεό. Ζει αιώνια, για να μεσιτεύει γι' αυτούς.

²⁶Τέτοιος, λοιπόν, αρχιερέας μάς χρειαζόταν· άγιος, άκακος, αψεγάδιαστος, χωρίς καμιά σχέση με την ανθρώπινη αμαρτία, ο οποίος ανέβηκε πάνω από τα ουράνια.

²⁷Αυτός δεν έχει ανάγκη, όπως οι άλλοι αρχιερείς, να προσφέρει καθημερινά θυσίες, πρώτα για τις δικές του αμαρτίες, κι ύστερα για τις αμαρτίες του λαού. Αυτό το έκανε μια για πάντα, προσφέροντας τον ίδιο τον εαυτό του.

²⁸Ο νόμος εγκαθιστά αρχιερείς ανθρώπους με ατέλειες. Τα λόγια όμως του όρκου, ο οποίος δόθηκε μετά το νόμο, εγκαθιστούν αρχιερέα τον Υιό, που είναι και παραμένει αιώνια τέλειος.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ 8

Ο Ιησούς είναι ανώτερος αρχιερέας

¹Το βασικό στοιχείο των όσων είπαμε είναι πως εμείς έχουμε αρχιερέα τέτοιο, που ανέβηκε στα ουράνια και κάθεται στα δεξιά της μεγαλοσύνης του Θεού.

- ²Ως αρχιερέας υπηρετεί στα άγια των αγίων και στην αληθινή σκηνή του Μαρτυρίου, την οποία δεν την έστησε άνθρωπος, αλλά ο Θεός.
- ³Κάθε αρχιερέας εγκαθίσταται για να προσφέρει στο Θεό δώρα και θυσίες· γι' αυτό είναι απαραίτητο να έχει κι αυτός κάτι να προσφέρει.
- ⁴Αν βέβαια ο Χριστός ήταν κάτω στη γη, δε θα ήταν καν ιερέας, αφού υπάρχουν ιερείς που προσφέρουν σύμφωνα με το νόμο τα δώρα.
- ⁵Η λατρεία που προσφέρουν οι ιερείς είναι απεικόνιση και σκιά της επουράνιας λατρείας, σύμφωνα με την εντολή που ο Θεός έδωσε στο Μωυσή, όταν θα έστηνε τη σκηνή. Πρόσεξε, του είπε ο Θεός, να τα κάνεις όλα σύμφωνα με τον τύπο που σου υποδείχτηκε πάνω στο βουνό.
- ⁶Τώρα όμως η υπηρεσία που ανέλαβε ο Ιησούς είναι τόσο ανώτερη από εκείνη των ιερέων, όσο ανώτερη είναι και η διαθήκη για την οποία αυτός μεσιτεύει και η οποία βασίζεται σε ανώτερες υποσχέσεις.
- ⁷Αν η πρώτη εκείνη διαθήκη ήταν τέλεια, δε θα υπήρχε ανάγκη για δεύτερη.
- ⁸Γιατί ο Θεός στη Γραφή κατηγορεί τους Ισραηλίτες, λέγοντας: Έρχονται μέρες, λέει ο Κύριος, που θα συνάψω καινούρια διαθήκη με το λαό του Ισραήλ και το λαό του Ιούδα·
- ⁹αυτή δεν θα είναι όμοια με τη διαθήκη που έκανα με τους *προπάτορές* τους, τότε που τους πήρα από το χέρι και τους έβγαλα από την Αίγυπτο. Εκείνοι όμως δεν έμειναν πιστοί στη διαθήκη μου, κι εγώ τους εγκατέλειψα, λέει ο Κύριος.
- ¹⁰Η διαθήκη που θα συνάψω με το λαό του Ισραήλ μετά τις μέρες εκείνες, λέει ο Κύριος, είναι η εξής: Θα τοποθετήσω το νόμο μου μέσα στο νου τους και θα χαράξω τις εντολές του μέσα στις καρδιές τους. Εγώ θα είμαι γι' αυτούς Θεός, κι αυτοί θα είναι ο λαός μου.
- ¹¹Τότε δεν θα διδάσκει ο καθένας το συμπατριώτη του, ούτε θα λέει ο καθένας στον αδερφό του *«έλα να γνωρίσεις τον Κύριο»*, γιατί όλοι θα με γνωρίζουν, από τον μικρότερο ως τον μεγαλύτερο.

¹²Θα συγχωρήσω την ανυπακοή τους και θα ξεχάσω πια τις αμαρτίες τους και τις ανομίες τους.

¹³Το να μιλάει για καινούρια διαθήκη, σημαίνει πως έχει κάνει παλιά την πρώτη. Ό, τι παλιώνει και γερνάει κοντεύει να εξαφανιστεί.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ 9

Η θυσία του Χριστού αποτελεί τη νέα διαθήκη του Θεού

¹Φυσικά, η πρώτη διαθήκη είχε λατρευτικές διατάξεις κι ένα γήινο θυσιαστήριο.

²Κατασκευάστηκε δηλαδή το πρώτο μέρος της σκηνής, που λεγόταν «άγια», στο οποίο υπήρχε η λυχνία, η τράπεζα και οι άρτοι της προθέσεως.

³Πίσω από το δεύτερο καταπέτασμα ήταν το δεύτερο μέρος της σκηνής, που λεγόταν «άγια των αγίων».

⁴Εκεί υπήρχε το χρυσό θυσιαστήριο του θυμιάματος και η κιβωτός της διαθήκης, σκεπασμένη γύρω γύρω με χρυσάφι, μέσα στην οποία υπήρχε η χρυσή στάμνα με το μάννα, το ραβδί του Ααρών, που είχε βλαστήσει θαυματουργικά, και οι δύο πλάκες για τις διατάξεις της διαθήκης.

⁵Πάνω από την κιβωτό υπήρχαν αστραφτερά χερουβίμ, που σκέπαζαν με τα φτερά τους το ιλαστήριο. Για όλα αυτά δεν είναι ανάγκη τώρα να μιλήσουμε λεπτομερειακά.

⁶Το θυσιαστήριο είχε τέτοια διάταξη, ώστε στο πρώτο μέρος της σκηνής να μπαίνουν πάντοτε οι ιερείς και να επιτελούν τις ιεροτελεστίες.

⁷Στο δεύτερο όμως μέρος μπαίνει μόνον ο αρχιερέας μία φορά το χρόνο, φέρνοντας μαζί του αίμα, που το προσφέρει για τον εαυτό του και για τις αμαρτίες που από άγνοια έχει διαπράξει ο λαός.

⁸Με τη διάταξη αυτή, το Άγιο Πνεύμα ήθελε να υποδηλώσει ότι, όσο υπήρχε η πρώτη σκηνή, δεν είχε ακόμη φανερωθεί ο δρόμος που οδηγούσε στα άγια των αγίων.

⁹Η πρώτη σκηνή συμβολίζει τη σημερινή εποχή κατά την οποία εξακολουθούν να προσφέρονται θυσίες και δώρα, που όμως δεν είναι σε θέση να οδηγήσουν στην εσωτερική τελειότητα αυτούς που τα προσφέρουν.

¹⁰Κι αυτό, γιατί αναφέρονται μόνο σε φαγητά και ποτά και σε διάφορες καθάρσεις, διατάξεις δηλαδή για το σώμα, που ισχύουν ωσότου έρθει η ώρα της ανακαινίσεως.

¹¹Αντίθετα, ο Χριστός ήρθε ως αρχιερέας των αγαθών πραγμάτων που προσμένουμε. Η σκηνή στην οποία μπήκε είναι ανώτερη και τελειότερη. Δεν είναι ανθρώπινο κατασκεύασμα, μέρος δηλαδή αυτής της δημιουργίας.

¹²Ο Χριστός μπήκε μια για πάντα στα άγια των αγίων, για να προσφέρει αίμα όχι ταύρων και μοσχαριών, αλλά το δικό του αίμα· κι έτσι μας εξασφάλισε την αιώνια σωτηρία.

¹³Το αίμα των ταύρων και των τράγων, και το ράντισμα με τη στάχτη του δαμαλιού εξαγνίζουν τους θρησκευτικά ακάθαρτους καθαρίζοντάς τους εξωτερικά.

¹⁴Πόσο μάλλον το αίμα του Χριστού! Αυτός, έχοντας το Πνεύμα του Θεού, πρόσφερε τον εαυτό του άψογη θυσία στο Θεό, κι έτσι θα καθαρίσει τη συνείδησή σας από τα έργα που οδηγούν στο θάνατο, για να μπορείτε να λατρεύετε τον αληθινό Θεό.

¹⁵Γι' αυτόν το λόγο ο Χριστός είναι μεσίτης μιας νέας διαθήκης, σύμφωνα με την οποία όσοι έχουν κληθεί να μετάσχουν στην αιώνια κληρονομιά θα πάρουν το μερίδιο που τους υποσχέθηκε. Αυτό μπορεί να γίνει, επειδή ο Χριστός πέθανε για μας, κι ο θάνατός του μας απάλλαξε από τις παραβάσεις, που είχαν τελεσθεί την εποχή της πρώτης διαθήκης.

¹⁶Διαθήκη υπάρχει όταν έχει πιστοποιηθεί ο θάνατος του διαθέτη.

¹⁷Μια διαθήκη ισχύει μόνο μετά το θάνατο· δεν έχει ποτέ ισχύ όσο ζει ο διαθέτης.

¹⁸Γι' αυτό, ούτε και η πρώτη διαθήκη εγκαινιάστηκε δίχως αίμα.

19Όταν ο Μωυσής απήγγειλε όλες τις εντολές του νόμου μπροστά σ' ολόκληρο το λαό, πήρε αίμα μοσχαριών και τράγων, μαζί με νερό, και ράντισε με κόκκινο μαλλί και ύσσωπο το ίδιο το βιβλίο και ολόκληρο το λαό λέγοντας:

20Αυτό είναι το αίμα της διαθήκης την οποία σας όρισε ο Θεός.

21Με τον ίδιο τρόπο ράντισε με το αίμα τη σκηνή και όλα τα λατρευτικά σκεύη.

22Όλα σχεδόν, σύμφωνα με το νόμο, καθαρίζονται με αίμα· και δεν υπάρχει συγχώρηση αμαρτιών χωρίς να χυθεί αίμα.

Η θυσία του Χριστού είναι ανώτερη και μοναδική

23Όλα όσα συμβολίζουν την ουράνια πραγματικότητα ήταν ανάγκη να καθαρίζονται με τον παραπάνω τρόπο. Τα ίδια όμως τα επουράνια απαιτούν θυσίες ανώτερες απ' αυτές.

24Γιατί ο Χριστός δεν μπήκε στα άγια των αγίων που έχτισαν άνθρωποι και που είναι απεικόνιση του ουράνιου θυσιαστηρίου, αλλά στον ίδιο τον ουρανό, για να παρουσιαστεί τώρα μπροστά στο Θεό, μεσιτεύοντας για μας.

25Ούτε προσφέρει πολλές φορές θυσία τον εαυτό του, όπως συμβαίνει με τον αρχιερέα που εισέρχεται κάθε χρόνο στα άγια των αγίων και προσφέρει ξένο αίμα.

26Διαφορετικά ο Χριστός θα έπρεπε να είχε πεθάνει πολλές φορές από καταβολής κόσμου. Ενώ τώρα φανερώθηκε μια για πάντα στο τέλος των αιώνων και κατήργησε με τη θυσία του την αμαρτία.

27Οι άνθρωποι μία φορά πεθαίνουν κι ύστερα κρίνονται από το Θεό.

28Έτσι κι ο Χριστός, αφού θυσιάστηκε μία φορά για να σηκώσει πάνω του τις αμαρτίες όλων μας, θα εμφανιστεί για δεύτερη φορά, όχι για ν' αντιμετωπίσει την αμαρτία, αλλά για να σώσει αυτούς που τον προσμένουν.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ 10

Η θυσία του Χριστού κατάργησε τις ιουδαϊκές θυσίες

¹Αφού ο νόμος αποτελεί σκιά των μελλοντικών αγαθών κι όχι την ίδια την εικόνα της πραγματικότητας, δεν μπορεί ποτέ να οδηγήσει στην τελειότητα αυτούς που διαρκώς κάθε χρόνο προσέρχονται για να προσφέρουν τις ίδιες θυσίες.

²Αλλιώς, αυτές θα είχαν πάψει να προσφέρονται. Γιατί, αν είχαν μία φορά καθαριστεί όσοι λάτρευαν μ' αυτόν τον τρόπο το Θεό, δε θα είχαν πια καμιά συναίσθηση ενοχής για τις αμαρτίες τους.

³Με τις θυσίες όμως αυτές γίνεται κάθε χρόνο υπόμνηση των αμαρτιών,

⁴γιατί το αίμα των ταύρων και των τράγων δεν έχει τη δύναμη να αφαιρεί αμαρτίες.

⁵Γι' αυτό, κατά τον ερχομό του στον κόσμο ο Χριστός είπε στο Θεό: Δε θέλεις θυσίες και προσφορές, αλλά μου ετοίμασες ανθρώπινο σώμα.

⁶Δε σου αρέσουν ολοκαυτώματα και θυσίες για συγχώρηση *αμαρτιών*.

⁷Τότε είπα: «νά με, Θεέ, έρχομαι να κάνω το θέλημά σου, όπως είναι γραμμένο για μένα στο νόμο».

⁸Αφού είπε πρώτα δε θέλεις θυσίες και προσφορές και δε σου αρέσουν ολοκαυτώματα και θυσίες για συγχώρηση αμαρτιών, που προσφέρονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου,

⁹ύστερα είπε: Νά με, έρχομαι να κάνω το θέλημά σου. Αναφέρει δηλαδή τις παλαιές θυσίες και τις αντικαθιστά με τη δική του.

¹⁰Εξαιτίας αυτού του «θέληματος» έχουμε εξαγνιστεί μια για πάντα με την προσφορά του σώματος του Ιησού Χριστού.

¹¹Όλοι οι ιερείς λειτουργούν καθημερινά και προσφέρουν πολλές φορές τις ίδιες θυσίες, που όμως ποτέ δεν μπορούν να εξαλείψουν αμαρτίες.

¹²Αντίθετα, ο Ιησούς πρόσφερε για τις αμαρτίες μία θυσία για πάντα, κι έπειτα κάθισε στα δεξιά του Θεού·

¹³από τότε περιμένει, ωσότου υποταχθούν κάτω από τα πόδια του οι εχθροί του.

¹⁴Γιατί με μία μόνο προσφορά οδήγησε στην τελειότητα για πάντα αυτούς που εξαγνίστηκαν με το αίμα του.

¹⁵Αυτό μας το επιβεβαιώνει και το Άγιο Πνεύμα. Στην αρχή λέει:

¹⁶Η διαθήκη που θα συνάψω μαζί τους, μετά τις ημέρες εκείνες, λέει ο Κύριος, είναι η εξής: Θα τοποθετήσω το νόμο μου μέσα στις καρδιές τους και θα χαραξώ τις εντολές του μέσα στο νου τους.

¹⁷Και θα ξεχάσω πια τις αμαρτίες τους και τις παρανομίες τους.

¹⁸Είναι φανερό πως όπου υπάρχει συγχώρηση αμαρτιών δε χρειάζεται θυσία γι' αυτές.

Προτροπές και προειδοποιήσεις

¹⁹Το αίμα του Ιησού, λοιπόν αδερφοί μου, μας δίνει θάρρος να μπαίνουμε στα άγια των αγίων

²⁰από το νέο δρόμο που οδηγεί στη ζωή. Αυτόν μας τον εγκαινίασε πρόσφατα ο Ιησούς με το καταπέτασμα, δηλαδή με το σώμα του.

²¹Έτσι έχουμε ένα μεγάλο ιερέα επικεφαλής του οίκου του Θεού.

²²Γι' αυτό, ας πλησιάζουμε το Θεό με ειλικρινή διάθεση και με βεβαιότητα στην πίστη μας, με την καρδιά καθαρή από τις κακές διαθέσεις

²³και με το σώμα πλυμένο με καθαρό νερό. Ας μένουμε σταθεροί στην ελπίδα που ομολογούμε, γιατί εκείνος που έδωσε τις υποσχέσεις κρατάει το λόγο του.

²⁴Ας φροντίζουμε ο ένας τον άλλο παροτρύνοντάς τον στην αγάπη και στα καλά έργα.

²⁵Ας μην εγκαταλείπουμε τις θρησκευτικές μας συνάξεις, όπως συνηθίζουν μερικοί, αλλά ας ενισχύει ο ένας τον άλλο, τώρα μάλιστα που βλέπετε να πλησιάζει η ημέρα του Κυρίου.

²⁶Γιατί, αν ζούμε στην αμαρτία με τη θέλησή μας παρ' όλο που γνωρίσαμε καλά την αλήθεια, δεν απομένει πια καμιά θυσία για τη συγχώρηση των αμαρτιών μας.

- ²⁷Αντίθετα, μας περιμένει φοβερή κρίση και τρομερή φωτιά, που θα καταφάει αυτούς που είναι αντίθετοι στο Θεό.
- ²⁸Αν κανείς παραβεί το Μωσαϊκό νόμο θανατώνεται χωρίς έλεος, άμα καταθέσουν δυο ή τρεις μάρτυρες.
- ²⁹Σκεφτείτε πόσο αυστηρότερη τιμωρία αξίζει εκείνος που εξευτέλισε τον Υιό του Θεού, που θεώρησε χωρίς αξία το αίμα της νέας διαθήκης με το οποίο εξαγνίστηκε, και που εξύβρισε το Άγιο Πνεύμα το οποίο του δώρισε τη χάρη.
- ³⁰Ξέρουμε ποιος είναι αυτός που είπε: Σ' εμένα ανήκει η εκδίκηση, εγώ θα ανταποδώσω, λέει ο Κύριος, και το άλλο: Ο Κύριος θα κρίνει το λαό του.
- ³¹Είναι φοβερό να πέσει κανείς στα χέρια του αληθινού Θεού.
- ³²Να θυμάστε τις μέρες που πέρασαν, τότε που γνωρίσατε την αλήθεια κι αγωνιστήκατε και υπομείνατε πολλά παθήματα.
- ³³Άλλους από σας τους διαπόμευαν με βρισιές και διωγμούς κι άλλοι συμπαραστεκόσασταν σ' εκείνους που περνούσαν τέτοιες στιγμές.
- ³⁴Συμπάσχατε μ' εμένα το φυλακισμένο κι αντιδρούσατε με χαρά όταν άρπαζαν τα υπάρχοντά σας, γιατί ξέρατε πως είχατε καλύτερη και μόνιμη περιουσία.
- ³⁵Μη χάσετε, λοιπόν, το θάρρος σας, που θα ανταμειφθεί πλουσιοπάροχα.
- ³⁶Χρειάζεστε υπομονή για να κάνετε το θέλημα του Θεού και να καρπωθείτε αυτό που υποσχέθηκε.
- ³⁷Όπως λέει η Γραφή: Λίγο ακόμη, και φτάνει ο ερχόμενος· δε θ' αργήσει.
- ³⁸Ο δίκαιος εξαιτίας της πίστεώς του θα ζήσει· αν όμως δειλιάσει, θα δυσαρεστηθώ μ' αυτόν.
- ³⁹Εμείς όμως δεν είμαστε από κείνους που υποχωρούν και χάνονται, αλλά απ' αυτούς που πιστεύουν και σώζονται.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ 11

Οι ήρωες της πίστewς

¹Πίστη σημαίνει σιγουριά γι' αυτά που ελπίζουμε και βεβαιότητα γι' αυτά που δε βλέπουμε.

²Μ' αυτήν απέκτησαν και οι προπάτορές μας την καλή μαρτυρία.

³Με την πίστη καταλαβαίνουμε ότι ο Θεός με το λόγο του δημιούργησε το σύμπαν κι ότι, συνεπώς, καθετί που βλέπουμε δημιουργήθηκε από κάτι που δε φαίνεται.

⁴Επειδή ο Άβελ πίστευε στο Θεό, πρόσφερε καλύτερη θυσία απ' τον Κάιν· μ' αυτή την πίστη θεωρήθηκε δίκαιος από το Θεό, που έδωσε τη μαρτυρία του πάνω στα δώρα του, και μ' αυτήν, αν και πεθαμένος, μάς μιλάει ακόμη.

⁵Επειδή πίστευε ο Ενώχ στο Θεό, μεταφέρθηκε στον ουρανό και δε γνώρισε θάνατο· δεν τον έβρισκε κανείς στον κόσμο, γιατί τον είχε μεταθέσει ο Θεός. Η Γραφή μαρτυρεί ότι πριν από τη μετάστασή του ο Ενώχ είχε ευαρεστήσει το Θεό.

⁶Χωρίς όμως πίστη είναι αδύνατο να ευαρεστήσει κανείς το Θεό, γιατί αυτός που τον πλησιάζει πρέπει να πιστεύει ότι υπάρχει Θεός και ότι ανταμείβει όσους τον αποζητούν.

⁷Χάρη στην πίστη του ο Νώε, μολονότι δεν έβλεπε ακόμη τα πράγματα για τα οποία τον είχε προειδοποιήσει ο Θεός, υπάκουσε σ' αυτόν και κατασκεύασε την κιβωτό, για να σώσει την οικογένειά του. Έτσι κληρονόμησε από το Θεό τη δικαιοσύνη που προέρχεται από την πίστη, και με την πίστη απέδειξε πόσο άξιος καταδίκης ήταν ο κόσμος.

⁸Με την πίστη ο Αβραάμ υπάκουσε στο Θεό, που τον καλούσε να φύγει για τη χώρα που θα κληρονομούσε, κι έφυγε χωρίς να ξέρει πού πηγαίνει.

⁹Με πίστη εγκαταστάθηκε στη γη που του είχε υποσχεθεί ο Θεός, ξένος σε άγνωστη χώρα, ζώντας σε σκηνές με τον Ισαάκ και τον Ιακώβ, που κι αυτοί ήταν κληρονόμοι της ίδιας υποσχέσεως.

¹⁰Κι αυτό, γιατί περίμενε την πόλη που θα είχε στέρεα θεμέλια και που αρχιτέκτονας και δημιουργός της θα ήταν ο Θεός.

11 Με την πίστη του Αβραάμ απέκτησε ακόμα και η Σάρρα την ικανότητα να δεχτεί το σπέρμα και να γεννήσει παρά τη μεγάλη ηλικία της, επειδή ο Αβραάμ θεώρησε αξιόπιστο το Θεό, που του το υποσχέθηκε.

12 Έτσι, από έναν άνθρωπο που μάλιστα δεν μπορούσε πια να τεκνοποιήσει, ήρθαν στη ζωή απόγονοι αμέτρητοι όπως τα άστρα του ουρανού, αναρίθμητοι όπως η άμμος στην ακροθαλασσιά.

13 Όλοι αυτοί πέθαναν μ' εμπιστοσύνη στο Θεό, χωρίς να έχουν μπει στη γη της επαγγελίας· απλώς την είδαν από μακριά, τη χαίρετησαν και διακήρυξαν ότι είναι ξένοι και περαστικοί πάνω στη γη.

14 Ασφαλώς, όσοι εκφράζονται έτσι, δείχνουν πως επιζητούν μια μόνιμη πατρίδα.

15 Γιατί, αν είχαν το νου τους πίσω, στη χώρα απ' όπου είχαν φύγει, θα είχαν βρει μια ευκαιρία να ξαναγυρίσουν.

16 Τώρα όμως λαχταρούν μια καλύτερη πατρίδα, δηλαδή την επουράνια. Γι' αυτό και δεν ντρέπεται ο Θεός να λέγεται Θεός τους· γιατί τους έχει ετοιμάσει μια μόνιμη πολιτεία.

17 Με την πίστη πρόσφερε ο Αβραάμ τον Ισαάκ, όταν δοκιμάστηκε από το Θεό. Αυτός που πήρε τις υποσχέσεις του Θεού πρόσφερε θυσία το μονάκριβο γιο του,

18 μολονότι του είχε ειπωθεί: Από τον Ισαάκ θα προέλθουν οι απόγονοί σου.

19 Ο Αβραάμ σκέφτηκε πως ο Θεός μπορούσε και τους νεκρούς να ξαναφέρει στη ζωή. Μπορούμε, λοιπόν, να πούμε πως στην ουσία ο Αβραάμ πήρε το γιο του πίσω από τους νεκρούς.

20 Με την πίστη έδωσε ο Ισαάκ στον Ιακώβ και στον Ησαύ τις ευλογίες του, οι οποίες αναφέρονταν σε υποσχέσεις που επρόκειτο να εκπληρωθούν.

21 Με την πίστη ο Ιακώβ, όταν πέθαινε, ευλόγησε και τους δυο γιους του Ιωσήφ και προσκύνησε το Θεό ακουμπώντας στην άκρη του ραβδιού του.

- ²²Επειδή πίστευε ο Ιωσήφ, όταν πέθαινε, μίλησε για την έξοδο των Ισραηλιτών κι έδωσε εντολές για τα οστά του.
- ²³Με την πίστη οι γονείς του Μωυσή τον έκρυβαν για τρεις μήνες μετά τη γέννησή του· είδαν ότι το βρέφος ήταν πολύ χαριτωμένο, και δε φοβήθηκαν τη διαταγή του βασιλιά.
- ²⁴Με την πίστη ο Μωυσής, όταν πια μεγάλωσε, αρνήθηκε να ονομάζεται γιος της κόρης του Φαραώ·
- ²⁵προτίμησε να υποφέρει μαζί με το λαό του Θεού, παρά ν' απολαμβάνει την πρόσκαιρη αμαρτωλή ζωή.
- ²⁶Θεώρησε μεγαλύτερο πλούτο από τους θησαυρούς της Αιγύπτου τον εξευτελισμό, σαν εκείνον που υπέφερε ο Χριστός, γιατί απέβλεπε στην ανταπόδοση.
- ²⁷Με την πίστη εγκατέλειψε την Αίγυπτο, χωρίς να φοβηθεί την οργή του βασιλιά, γιατί παρέμενε σταθερός στην πίστη του στον αόρατο Θεό, σαν να τον έβλεπε.
- ²⁸Με την πίστη γιόρτασε το Πάσχα και έκανε το ραντισμό του αίματος, για να μη θίξει ο εξολοθρευτής άγγελος τα πρωτότοκα παιδιά των Εβραίων.
- ²⁹Με την πίστη πέρασαν την Ερυθρά Θάλασσα σαν να ήταν στεριά, ενώ οι Αιγύπτιοι, όταν προσπάθησαν, καταποντίστηκαν.
- ³⁰Με την πίστη έπεσαν τα τείχη της Ιεριχώ, αφού για επτά μέρες οι Ισραηλίτες βιάδιζαν τριγύρω τους.
- ³¹Με την πίστη η πόρνη Ραάβ δε χάθηκε μαζί με τους απίστους, επειδή είχε δεχτεί φιλικά τους κατασκόπους.
- ³²Χρειάζεται να συνεχίσω; Δε θα με πάρει ο χρόνος να διηγηθώ για το Γεδεών, το Βαράκ, το Σαμψών, τον Ιεφθάε, το Δαβίδ, το Σαμουήλ και τους προφήτες.
- ³³Με την πίστη κατατρόπωσαν βασίλεια, επέβαλαν το δίκαιο, πέτυχαν την πραγματοποίηση των υποσχέσεων του Θεού, έφραξαν στόματα λεόντων·

³⁴έσβησαν τη δύναμη της φωτιάς, διέφυγαν τη σφαγή, έγιναν από αδύνατοι ισχυροί, αναδείχτηκαν ήρωες στον πόλεμο, έτρεψαν σε φυγή εχθρικά στρατεύματα·

³⁵γυναίκες ξαναπήραν πίσω στη ζωή τούς ανθρώπους τους, κι άλλοι βασανίστηκαν ως το θάνατο, χωρίς να δεχτούν την απελευθέρωσή τους, γιατί πίστευαν ότι μπορούσαν ν' αναστηθούν σε μια καλύτερη ζωή.

³⁶Άλλοι δοκίμασαν εξευτελισμούς και μαστιγώσεις, ακόμη και δεσμά και φυλακίσεις.

³⁷Λιθοβολήθηκαν, πριονίστηκαν, πέρασαν δοκιμασίες, θανατώθηκαν με μαχαίρι, περιπλανήθηκαν ντυμένοι με προβιές και κατσικίσια δέρματα, έζησαν σε στερήσεις, υπέφεραν καταπιέσεις, θλίψεις και κακουχίες

³⁸–ο κόσμος δεν ήταν άξιος να 'χει τέτοιους ανθρώπους– πλανήθηκαν σε ερημιές και βουνά, σε σπηλιές και σε τρύπες της γης.

³⁹Όλοι οι παραπάνω, παρά την καλή μαρτυρία της πίστης τους, δεν πήραν ό,τι τους υποσχέθηκε ο Θεός.

⁴⁰Αυτός είχε προβλέψει κάτι καλύτερο για μας, έτσι ώστε να μη φτάσουν εκείνοι στην τελειότητα χωρίς εμάς.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ 12

Ο Κύριος μας διαπαιδαγωγεί

¹Έχοντας, λοιπόν, γύρω μας μια τόσο μεγάλη στρατιά μαρτύρων, ας τινάξουμε από πάνω μας κάθε φορτίο, και την αμαρτία που εύκολα μας εμπλέκει, κι ας τρέχουμε με υπομονή το αγώνισμα του δύσκολου δρόμου, που έχουμε μπροστά μας.

²Ας έχουμε τα μάτια μας προσηλωμένα στον Ιησού, που μας έδωσε την πίστη, την οποία και τελειοποιεί. Αυτός, αντί για τη χαρά που θα μπορούσε να έχει, υπέμεινε το σταυρικό θάνατο περιφρονώντας την ατίμωση, και κάθισε στα δεξιά του θρόνου του Θεού.

- ³Αναλογιστείτε, λοιπόν, αυτόν που υπέμεινε μια τέτοια εχθρότητα εναντίον του από μέρους των αμαρτωλών, και μην αποκάμετε και χάσετε το θάρρος σας.
- ⁴Στον αγώνα σας κατά της αμαρτίας δεν αντιμετωπίσατε ακόμα το ενδεχόμενο να χύσετε το αίμα σας·
- ⁵κι όμως λησμονήσατε τη νουθεσία που σας δόθηκε σαν σε γιους: Παιδί μου, μην περιφρονείς τη διαπαιδαγώγηση του Κυρίου, και μη χάνεις το θάρρος σου όταν ελέγχεται απ' αυτόν.
- ⁶Γιατί όποιον ο Κύριος αγαπάει, τον διαπαιδαγωγεί, και μαστιγώνει καθένα που παραδέχεται για παιδί του.
- ⁷Δείξτε υπομονή κατά τη διαπαιδαγώγησή σας· ο Θεός σας μεταχειρίζεται σανπαιδιά του. Γιατί ποιο παιδί δεν το διαπαιδαγωγεί ο πατέρας του;
- ⁸Αν πάλι δεν έχετε τη διαπαιδαγώγηση που έχουν πάρει όλοι, τότε είστε νόθα κι όχι γνήσια παιδιά.
- ⁹Επειτα, οι σαρκικοί μας πατέρες μάς διαπαιδαγωγούσαν με τιμωρίες, κι όμως τους σεβόμασταν· δε θα πρέπει πολύ περισσότερο να υποταχθούμε στον Πατέρα των πνευμάτων για να κερδίσουμε την πραγματική ζωή;
- ¹⁰Οι πρώτοι μάς διαπαιδαγώγησαν όπως αυτοί νόμιζαν για λίγο χρόνο· εκείνος για το καλό μας, για να μετάσχουμε στην αγιότητά του.
- ¹¹Η διαπαιδαγώγηση ποτέ δε φαίνεται στην αρχή να προξενεί χαρά αλλά λύπη· αργότερα, όμως, αποφέρει ειρήνη και δικαιοσύνη σ' αυτούς που διαπαιδαγωγήθηκαν.
- ¹²Γι' αυτό, λοιπόν, σηκώστε ψηλά τα κουρασμένα χέρια σας και στεριώστε τα παραλυμένα σας γόνατα.
- ¹³Ας βαδίσουν σε ίσιους δρόμους τα πόδια σας, για να μην εξαρθρωθούν τα χωλά μέλη σας, αλλά να γιατρευτούν.

Προτροπές και υποδείξεις

14Να επιδιώκετε την ειρήνη με όλους· επιδιώκετε και την αγιότητα, χωρίς την οποία κανείς δε θ' αντικρύσει τον Κύριο.

15Προσέχετε μήπως κανείς από σας βρεθεί μακριά από τη χάρη του Θεού· μήπως υπάρχει καμιά ρίζα πίκρας, που θα φυτρώσει και θα προξενήσει ενοχλήσεις, κι έτσι θα μολυνθούν πολλοί απ' αυτήν.

16Μήπως υπάρχει κανένας πόρνος ή με κοσμικό φρόνημα όπως ο Ησαύ, ο οποίος για ένα πιάτο φαΐ πούλησε τα δικαιώματά του του πρωτοτόκου.

17Ξέρετε, βέβαια, πως αργότερα, όταν θέλησε να πάρει την ευλογία, αποδοκιμάστηκε. Δεν μπόρεσε ν' αλλάξει τη γνώμη του πατέρα του, αν και το επιδίωξε με δάκρυα.

Η ασύγκριτη ανωτερότητα της ουράνιας Ιερουσαλήμ

18Δεν προσήλθατε στο όρος Σινά, που μπορεί κανείς να το ψηλαφήσει και που κήκε με φωτιά και καλύφθηκε με ομίχλη, σκοτάδι και θύελλα·

19εκεί ακούστηκε ο ήχος της σάλπιγγας κι η τρομερή εκείνη φωνή, που όσοι την άκουσαν παρακαλούσαν να μην ακούσουν άλλη λέξη.

20Δεν μπορούσαν ν' αντέξουν τη διαταγή: Και θηρίο ακόμη αν αγγίξει το βουνό, θα λιθοβοληθεί.

21Ήταν μάλιστα τόσο φοβερό το φαινόμενο, ώστε ο Μωυσής είπε: Είμαι γεμάτος φόβο και τρόμο.

22Αντίθετα, εσείς προσήλθατε στο όρος Σιών, στην πόλη του αληθινού Θεού, στην επουράνια Ιερουσαλήμ, σε μυριάδες αγγέλους,

23σε πανηγύρι, και σε σύναξη των πρωτοτόκων υιών του Θεού, που τα ονόματά τους έχουν καταγραφεί στους ουρανούς. Προσήλθατε στο Θεό, που είναι κριτής των πάντων, και σε πνεύματα δίκαιων ανθρώπων, που έχουν φτάσει στην τελείωση·

24και στον Ιησού, μεσίτη νέας διαθήκης, και σε αίμα εξαγνισμού, που ο Θεός το εισακούει καλύτερα από το αίμα του Άβελ.

²⁵Προσέχετε, λοιπόν, να μην αρνηθείτε τη φωνή αυτού που σας μιλάει. Γιατί, αν εκείνοι δεν ξέφυγαν την τιμωρία, όταν αρνήθηκαν ν' ακούσουν εκείνον που τους δίδαξε πάνω στη γη, πολύ περισσότερο δε θα ξεφύγουμε εμείς, αν απαρνηθούμε εκείνον που μας μιλάει από τους ουραμούς.

²⁶Η φωνή του σάλεψε τότε τη γη· μα τώρα έδωσε τούτη 'δω την υπόσχεση: Θα σαλέψω ακόμα μια φορά όχι μόνο τη γη αλλά και τον ουρανό.

²⁷Το ακόμα μια φορά σημαίνει πως εκείνα που ως δημιουργήματα σαλεύονται θα παραμεριστούν, για να παραμείνουν όσα δεν είναι δυνατό να σαλευτούν.

²⁸Γι' αυτό ας είμαστε ευγνώμονες που μας προσφέρεται μια ασάλευτη βασιλεία, κι ας λατρεύουμε το Θεό με τρόπο ευάρεστο, με σεβασμό και με ευλάβεια,

²⁹γιατί ο Θεός μας είναι φωτιά που κατακαίει.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ 13

Ηθικά παραγγέλματα

¹Συνεχίστε ν' αγαπάτε ο ένας τον άλλο σαν αδέρφια. Μην ξεχνάτε τη φιλοξενία,

²γιατί μ' αυτήν μερικοί, χωρίς να το ξέρουν, φιλοξένησαν αγγέλους.

³Να θυμάστε τους φυλακισμένους, σαν να είστε κι εσείς φυλακισμένοι μαζί τους· κι όσους υποφέρουν, γιατί κι εσείς μπορείτε να βρεθείτε στη θέση τους.

⁴Ο γάμος να θεωρείται από όλους σας άξιος τιμής, και η συζυγική κλίνη να είναι αμόλυντη· γιατί ο Θεός θα καταδικάσει τους πόρνους και τους μοιχούς.

⁵Μην είστε φιλάργυροι· αρκεστείτε σε όσα έχετε. Όπως είπε ο Θεός: Δε θα σ' αφήσω μόνον, ούτε θα σ' εγκαταλείψω.

⁶Έτσι θα μπορούμε με θάρρος να λέμε: Ο Κύριος είναι βοηθός μου· δε θα φοβηθώ. Τι μπορεί να μου κάνει ένας άνθρωπος;

- ⁷Να θυμάστε τους εκκλησιαστικούς ηγέτες σας, που σας μετέδωσαν το λόγο του Θεού· να βλέπετε πώς τέλειωσαν τη ζωή τους και ν' ακολουθείτε το παράδειγμα της πίστης τους.
- ⁸Ο Ιησούς Χριστός είναι ο ίδιος χτες, σήμερα και για πάντα.
- ⁹Μην παρασύρεστε από διάφορες ξένες διδασκαλίες. Είναι προτιμότερο να στηρίζετε την καρδιά σας στη χάρη του Θεού παρά σε φαγητά. Όσοι βασίστηκαν σ' αυτά, δεν είδαν καμιά ωφέλεια.
- ¹⁰Εμείς έχουμε ένα θυσιαστήριο από το οποίο δεν έχουν το δικαίωμα να φάνε όσοι συνεχίζουν να λατρεύουν το Θεό στη σκηνή.
- ¹¹Τα σώματα των ζώων, που το αίμα τους εισάγεται από τον αρχιερέα στα άγια των αγίων για τη συγχώρηση των αμαρτιών, καίγονται έξω από το στρατόπεδο.
- ¹²Γι' αυτό κι ο Ιησούς, για να εξαγνίσει το λαό του με το ίδιο του το αίμα, θανατώθηκε έξω από την πύλη.
- ¹³Ας πάμε, λοιπόν, κι εμείς έξω από το στρατόπεδο κοντά του, κι ας υποστούμε τον ίδιο μ' αυτόν εξευτελισμό.
- ¹⁴Γιατί δεν έχουμε εδώ μόνιμη πολιτεία, αλλά λαχταρούμε τη μελλοντική.
- ¹⁵Ας προσφέρουμε, λοιπόν, συνεχώς στο Θεό δια του Ιησού σαν θυσία τον ύμνο μας, δηλαδή τον καρπό των χειλιών μας, που ομολογούν το μεγαλείο του.
- ¹⁶Μην ξεχνάτε ακόμα να κάνετε το καλό και να μοιράζεστε με τους άλλους ό,τι έχετε. Με τέτοιες θυσίες ευχαριστείται ο Θεός.
- ¹⁷Ν' ακολουθείτε πιστά και να υπακούτε τους εκκλησιαστικούς σας ηγέτες. Γιατί αυτοί αγρυπνούν για τη σωτηρία σας, επειδή θα δώσουν λόγο στο Θεό. Έτσι η μέριμνά τους θα γίνεται με χαρά, κι όχι με στενοχώρια, πράγμα που δε σας συμφέρει.

¹⁸Να προσεύχεστε για μας. Φυσικά, είμαστε βέβαιοι πως έχουμε καθαρή τη συνείδησή μας, αφού σε κάθε περίπτωση θέλουμε να συμπεριφερόμαστε όπως πρέπει.

¹⁹Ιδιαίτερα σας παρακαλώ να προσεύχεστε για να με φέρει ο Θεός σύντομα κοντά σας.

Ευλογία και χαιρετισμοί

²⁰Ο Θεός που δίνει την ειρήνη και που ανέστησε τον Κύριό μας Ιησού, το μεγάλοποιμένα των προβάτων, αυτόν δηλαδή που επικύρωσε με το αίμα του την αιώνια διαθήκη,

²¹αυτός να σας δίνει τη δύναμη για κάθε καλό έργο, έτσι ώστε να κάνετε το θέλημά του. Ας ενεργεί δια του Ιησού Χριστού να γίνεται ανάμεσά σας αυτό που τον ευχαριστεί. Σ' αυτόν ανήκει η δόξα παντοτινά. Αμήν.

²²Σας παρακαλώ, αδερφοί, ν' ακούσετε υπομονετικά τους ενθαρρυντικούς αυτούς λόγους. Εξάλλου, το γράμμα αυτό δεν είναι μεγάλο.

²³Πρέπει να σας πω πως ο αδερφός μας ο Τιμόθεος βγήκε από τη φυλακή. Αν έρθει σύντομα, θα τον πάρω μαζί μου όταν σας επισκεφθώ.

²⁴Χαιρετίσματα σ' όλους τους εκκλησιαστικούς σας ηγέτες και σ' όλους τους πιστούς. Οι αδερφοί από την Ιταλία σας στέλνουν χαιρετίσματα.

²⁵Η χάρη του Θεού να είναι με όλους εσάς. Αμήν.

ΙΑΚΩΒΟΥ

ΙΑΚΩΒΟΥ 1

Χαιρετισμός

¹Ο Ιάκωβος, δούλος του Θεού και του Κυρίου Ιησού Χριστού, χαιρετίζει τους χριστιανούς που είναι διασκορπισμένοι σε όλο τον κόσμο.

Πίστη και σοφία

²Αδερφοί μου, να χαίρεστε όταν δοκιμάζεστε από πολλούς και διαφόρους πειρασμούς·

³γιατί πρέπει να ξέρετε ότι μέσα από τη δοκιμασία της πίστεώς σας γεννιέται η υπομονή.

⁴Η υπομονή σας όμως πρέπει να κρατήσει ως το τέλος, για να γίνετε τέλειοι και ολοκληρωμένοι και να μην υστερείτε σε τίποτε.

⁵Αν κάποιος από σας υστερεί σε σοφία, ας τη ζητήσει από το Θεό, κι αυτός θα του τη δώσει. Γιατί ο Θεός δίνει σε όλους με απλοχεριά και χωρίς να περιφρονεί κανέναν.

⁶Ό, τι όμως ζητάτε να το ζητάτε με πίστη, και να μην έχετε αμφιβολίες. Γιατί όποιος αμφιβάλλει, μοιάζει με το κύμα της θάλασσας, που το παρασέρνει ο άνεμος και το πηγαίνει εδώ κι εκεί.

⁷Να μην ελπίζει ότι θα πάρει κάτι από τον Κύριο ένας τέτοιος άνθρωπος,

⁸δίγνωμος κι άστατος σε όλες του τις ενέργειες.

Η πλεονεκτική θέση των φτωχών απέναντι στους πλούσιους

⁹Ο άσημος και φτωχός αδερφός ας καυχιέται, γιατί ο Θεός θα τον ανεβάσει ψηλά.

¹⁰Επίσης κι ο πλούσιος ας είναι ταπεινός, ξέροντας ότι θα μαραθεί σαν το λουλούδι.

¹¹Όπως με την ανατολή του ήλιου έρχεται ο λίβας και ξεραίνει το χορτάρι, ρίχνει τον ανθό του και καταστρέφει την ομορφιά του, έτσι και ο πλούσιος θα αφανιστεί μέσα στις επιχειρήσεις του.

Η αιτία των δοκιμασιών

12Μακάριος ο άνθρωπος που δέχεται με υπομονή τις δοκιμασίες! Γιατί, αν τις υποστεί με επιτυχία, θα κερδίσει το βραβείο της αιώνιας ζωής, που υποσχέθηκε ο Θεός σ' όσους τον αγαπούν.

13Κανέννας απ' αυτούς που μπαίνουν σε πειρασμό να μη λέει: «Ο Θεός με βάζει σε πειρασμό». Γιατί ο Θεός ούτε μπαίνει σε πειρασμό από το κακό ούτε ο ίδιος βάζει σε πειρασμό κανέναν.

14Καθένας μπαίνει σε πειρασμό από τη δική του επιθυμία. Αυτή τον παρασύρει και τον εξαπατάει·

15έπειτα η επιθυμία αυτή συλλαμβάνει το κακό και γεννάει την αμαρτία· κι η αμαρτία, όταν ολοκληρωθεί, φέρνει το θάνατο.

Ο Θεός είναι η πηγή κάθε αγαθού

16Μην πλανάσθε, αγαπητοί μου αδερφοί.

17Κάθε καλή προσφορά και κάθε τέλειο δώρο έρχεται από ψηλά, από το δημιουργό των ουράνιων σωμάτων. Ο ουράνιος Πατέρας δεν αλλάζει τη λάμψη του ούτε αναβοσβήνει σαν τα αστέρια.

18Επειδή εκείνος το θέλησε, μας έφερε στην καινούρια ζωή με το λόγο της αλήθειας, ώστε να κατέχουμε την πρώτη θέση ανάμεσα στα δημιουργήματά του.

Ακρόαση και έμπρακτη εφαρμογή του λόγου του Θεού

19Να ξέρετε καλά, αγαπητοί μου αδερφοί: Κάθε άνθρωπος πρέπει να είναι πρόθυμος στο να ακούει, να μη βιάζεται να μιλάει και να μη βιάζεται να οργίζεται.

20Ο οργισμένος άνθρωπος δεν κάνει αυτό που για το Θεό είναι δίκαιο και σωστό.

21Γι' αυτό, διώξτε από πάνω σας όλη τη βρωμιά και την πληθώρα της κακίας και δεχτείτε με ταπεινοφροσύνη το λόγο που φύτεψε μέσα σας ο Θεός και που μπορεί να σώσει τις ψυχές σας.

²²Αυτόν το λόγο να τον κάνετε πράξη κι όχι μόνο να τον ακούτε ξεγελώντας τον εαυτό σας.

²³Όποιος ακούει το λόγο του Θεού και δεν τον εφαρμόζει, αυτός μοιάζει με άνθρωπο που βλέπει τον εαυτό του μέσα σ' έναν καθρέφτη·

²⁴τον βλέπει και φεύγοντας ξεχνάει αμέσως πώς ήταν.

²⁵Όποιος όμως μελέτησε τον τέλειο νόμο, δηλαδή το νόμο της ελευθερίας, και έμεινε σταθερός σ' αυτόν, όποιος δεν υπήρξε απλός ακροατής που ξεχνάει, αλλά τον εφάρμοσε στην πράξη, αυτός με την έμπρακτη αυτή εφαρμογή θα είναι μακάριος.

²⁶Αν κάποιος από σας νομίζει ότι θρησκεύει, αλλά δε βάζει χαλινάρι στη γλώσσα του, αυτός εξαπατάει τον εαυτό του, και η θρησκεία του δεν έχει περιεχόμενο.

²⁷Θρησκεία καθαρή κι αμόλυντη για το Θεό και Πατέρα είναι αυτή: Να συμπαραστέκεστε στα ορφανά και στις χήρες όταν υποφέρουν, και να διατηρείτε αγνό τον εαυτό σας από την επιρροή του αμαρτωλού κόσμου.

ΙΑΚΩΒΟΥ 2

Μεροληψία σε βάρος των φτωχών

¹Αδερφοί μου, την πίστη σας στον Κύριο της δόξας, τον Ιησού Χριστό, να μην την εκδηλώνετε με μεροληπτικές πράξεις προς τους συνανθρώπους σας.

²Για παράδειγμα: Έρχεται στη σύναξή σας κάποιος με χρυσά δαχτυλίδια και πολυτελή ενδύματα. Κι έρχεται κι ένας φτωχός με λερωμένα ρούχα.

³Αν δώσετε σημασία στον καλοντυμένο λέγοντάς του: «Κάθισε, παρακαλώ, εδώ στην καλή θέση», και στο φτωχό πείτε: «Εσύ στάσου εκεί ή κάθισε εδώ κάτω, δίπλα στο σκαμνί που βάζω στα πόδια μου»,

⁴δε μεροληπτείτε και δε γίνεστε κριτές, κάνοντας πονηρές σκέψεις;

⁵Ακούστε, αγαπητοί μου αδερφοί. Ο Θεός διάλεξε αυτούς που για τον κόσμο είναι φτωχοί, να γίνουν πλούσιοι στην πίστη και να κληρονομήσουν τη βασιλεία του, αυτήν που υποσχέθηκε σ' όσους τον αγαπούν.

⁶Εσείς, αντίθετα, εξευτελίζετε το φτωχό. Κι όμως, οι πλούσιοι είναι αυτοί που σας καταδυναστεύουν, αυτοί που σας σέρνουν στα δικαστήρια.

⁷Είναι αυτοί που προσβάλλουν το τιμητικό όνομα του χριστιανού, που φέρετε.

⁸Αν, βέβαια, εφαρμόζετε την εντολή του Θεού που, σύμφωνα με τη Γραφή, λέει: Ν' αγαπάς τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου, καλά κάνετε.

⁹Αν όμως μεροληπτείτε, αμαρτάνετε, κι ελέγχεστε από το νόμο ως παραβάτες.

¹⁰Όποιος τηρήσει όλες τις διατάξεις του νόμου και παραβεί μία, θεωρείται παραβάτης όλου του νόμου.

¹¹Γιατί, αυτός που είπε μη μοιχεύσεις είπε και μη φονεύσεις. Αν όμως δε μοιχεύσεις αλλά φονεύσεις, θεωρείσαι παραβάτης όλου του νόμου.

¹²Πάντα να μιλάτε και να ενεργείτε σαν άνθρωποι που μέλλετε να κριθείτε με το νόμο της ελευθερίας.

¹³Γιατί στην τελική κρίση δε θα υπάρχει έλεος γι' αυτόν που δεν έδειξε ευσπλαχνία. Για τον εύσπλαχνο όμως η τελική κρίση θα είναι θρίαμβος.

Πίστη και έργα

¹⁴Ποιο είναι το όφελος, αδερφοί μου, αν κάποιος λέει ότι έχει πίστη, δεν την αποδεικνύει όμως με έργα; Μήπως μπορεί μόνη της η πίστη να τον σώσει;

¹⁵Ας πάρουμε την περίπτωση που κάποιος αδερφός ή κάποια αδερφή δεν έχουν ρούχα να ντυθούν και στερούνται το καθημερινό τους φαγητό·

¹⁶αν κάποιος από σας τους πει: «Ο Θεός μαζί σας! Εύχομαι να βρείτε ρούχα και να χορτάσετε φαγητό», ποιο το όφελος, αν δεν τους δώσει κιόλας τα απαραίτητα που χρειάζεται το σώμα;

¹⁷Έτσι και η πίστη, αν δεν εκδηλώνεται με έργα, μόνη της είναι νεκρή.

¹⁸Αλλά θα πει κάποιος: «Εσύ έχεις πίστη κι εγώ έχω έργα». Του απαντώ: «Δείξε μου την πίστη σου από τα έργα σου. Εγώ μπορώ να σου αποδείξω την πίστη μου από τα έργα μου».

¹⁹Εσύ πιστεύεις ότι ένας είναι ο Θεός. Καλά κάνεις. Και τα δαιμόνια το πιστεύουν αυτό και τρέμουν.

²⁰Θέλεις να μάθεις, ανόητε άνθρωπε, ότι η πίστη χωρίς τα έργα είναι νεκρή;

²¹Ο Αβραάμ, ο προπάτοράς μας, δεν δικαιώθηκε από τα έργα του, επειδή οδήγησε το παιδί του, τον Ισαάκ, στο θυσιαστήριο;

²²Βλέπεις ότι η πίστη του συνοδευόταν από έργα, και μ' αυτά τα έργα η πίστη αποδείχτηκε τέλεια.

²³Έτσι εκπληρώθηκε η Γραφή που λέει: Ο Αβραάμ πίστεψε στο Θεό, και γι' αυτή του την πίστη ο Θεός τον αναγνώρισε δίκαιο, κι ονομάστηκε φίλος του Θεού.

²⁴Βλέπετε, λοιπόν, ότι ο άνθρωπος δικαιώνεται από τα έργα κι όχι μόνο από την πίστη.

²⁵Κατά τον ίδιο τρόπο και η πόρνη Ραάβ δικαιώθηκε από τα έργα της, όταν υποδέχτηκε τους κατασκόπους και τους βοήθησε να φύγουν κρυφά από άλλο δρόμο.

²⁶Όπως, λοιπόν, το σώμα είναι νεκρό χωρίς την ψυχή, έτσι και η πίστη χωρίς τα έργα είναι νεκρή.

ΙΑΚΩΒΟΥ 3

Η αχαλίνωτη γλώσσα

¹Αδερφοί μου, μην κάνετε όλοι σας το δάσκαλο, γιατί πρέπει να ξέρετε ότι οι δάσκαλοι θα κριθούμε πιο αυστηρά. Όλοι μας κάνουμε πολλά σφάλματα.

²Αν κάποιος δεν κάνει σφάλματα με τα λόγια, αυτός είναι τέλειος άνθρωπος και ικανός να χαλιναγωγήσει όλο τον εαυτό του.

³Βάζοντας στο στόμα των αλόγων χαλινάρι, τα κάνουμε να πειθαρχούν σ' εμάς· έτσι μπορούμε να κατευθύνουμε όλο τους το σώμα.

⁴Το ίδιο συμβαίνει και με τα πλοία. Αν και είναι τόσο μεγάλα και σπρώχνονται από δυνατούς ανέμους, όμως αυτός που τα διευθύνει μπορεί με ένα πολύ μικρό τιμόνι να τα οδηγεί όπου θέλει.

⁵Έτσι και η γλώσσα: Είναι ένα μικρό μέλος, καυχιέται όμως για μεγάλα πράγματα. Σκεφτείτε, μια μικρή φωτιά πόσο μεγάλο δάσος μπορεί να κάψει!

⁶Και η γλώσσα είναι σαν τη φωτιά. Είναι ένας ολόκληρος κόσμος αδικίας. Η γλώσσα εξουσιάζει τα μέλη μας. Αυτή σπιλώνει όλο το σώμα. Κατακαίει τον κύκλο της ζωής μας και παίρνει τη φλόγα της από τη φωτιά της κόλασης.

⁷Όλα τα είδη των θηρίων και των πτηνών, των ερπετών και των θαλασσινών, δαμάστηκαν και δαμάζονται από τον άνθρωπο.

⁸Τη γλώσσα όμως κανένας από τους ανθρώπους δεν μπορεί να τη δαμάσει. Είναι ασυγκράτητο κακό, γεμάτη θανατηφόρο δηλητήριο.

⁹Μ' αυτήν ευλογούμε το Θεό και Πατέρα και μ' αυτή καταριόμαστε τους ανθρώπους που πλάστηκαν καθ' ομοίωση του Θεού.

¹⁰Από το ίδιο στόμα βγαίνει η ευλογία και η κατάρα. Δεν πρέπει, αδερφοί μου, να γίνεται αυτό.

¹¹Μήπως η πηγή από το ίδιο στόμιο αναβλύζει γλυκό και πικρό νερό;

¹²Μήπως μπορεί, αδερφοί μου, η συκιά να κάνει ελιές και το αμπέλι σύκα; Το ίδιο, καμιά πηγή δεν μπορεί ταυτόχρονα να βγάλει αλμυρό και γλυκό νερό.

Ουράνια και γήινη σοφία

¹³Όποιος από σας ισχυρίζεται πως είναι σοφός και συνετός, ας δείξει τα έργα της καλής του διαγωγής με τον ήρεμο τρόπο της αληθινής σοφίας.

¹⁴Αν όμως έχετε στην καρδιά σας φαρμακερό φθόνο κι εριστικές τάσεις, μην περηφανεύεστε και μην ψεύδεστε εναντίον της αλήθειας.

¹⁵Αυτή η δήθεν σοφία δεν έρχεται από τον ουρανό, αλλά είναι γήινη, σαρκική, δαιμονική.

¹⁶Όπου υπάρχει φθόνος κι εριστική διάθεση, εκεί υπάρχει αναστάτωση και κάθε λογής κακό.

¹⁷Η σοφία όμως που έρχεται από τον ουρανό είναι πρώτα πρώτα γνήσια, ύστερα είναι ειρηνική, αγαθή, πειστική, γεμάτη ευσπλαχνία και καλούς καρπούς, αμερόληπτη και ειλικρινής.

¹⁸Και ο καρπός της δικαιοσύνης σπέρνεται ειρηνικά από όσους επιζητούν την ειρήνη.

ΙΑΚΩΒΟΥ 4

Η πιστότητα στο Θεό

¹Από πού προέρχονται οι πόλεμοι κι από πού οι μεταξύ σας διαμάχες; Δεν προέρχονται από τα πάθη σας που μάχονται μέσα σας;

²Επιθυμείτε κάτι και δεν το έχετε. Για να το αποκτήσετε, φονεύετε και μισείτε· και όμως δεν μπορείτε να το πετύχετε. Αγωνίζεστε και πολεμάτε και δεν αποκτάτε αυτό που επιδιώκετε, γιατί δεν το ζητάτε από το Θεό.

³Ζητάτε κάτι και δεν το παίρνετε, γιατί το ζητάτε με κακό σκοπό, για να το κατασπαταλήσετε, δηλαδή, στην ικανοποίηση των παθών σας.

⁴Άπιστοι και άπιστες, δεν ξέρετε ότι η αγάπη για τον αμαρτωλό κόσμο είναι έχθρα εναντίον του Θεού; Όποιος, λοιπόν, θέλει να είναι φίλος του κόσμου γίνεται εχθρός του Θεού.

⁵Η μήπως νομίζετε ότι μάταια διδάσκει η Γραφή πως το πνεύμα που έβαλε ο Θεός να κατοικήσει μέσα μας μπορεί να ρέπει προς το φθόνο; Όχι.

⁶Αντίθετα, ο Θεός δίνει περισσότερη τη χάρη του· γι' αυτό λέει η Γραφή: Ο Θεός εναντιώνεται στους υπερήφανους, στους ταπεινούς όμως δίνει τη χάρη του.

⁷Υποταχθείτε, λοιπόν, στο Θεό. Αντισταθείτε στο διάβολο, κι αυτός θα φύγει μακριά σας.

⁸Πλησιάστε το Θεό, και θα σας πλησιάσει κι εκείνος. Καθαρίστε τα χέρια σας οι αμαρτωλοί, κι εξαγνίστε τις καρδιές σας οι δίγλωμοι.

⁹Θρηνήστε και πενθήστε και κλάψτε. Ας γίνει το γέλιο σας πένθος και η χαρά σας θλίψη.

¹⁰Ταπεινωθείτε μπροστά στον Κύριο, κι εκείνος θα σας ανεβάσει ψηλά.

Η κατάκριση

11 Μην κακολογείτε ο ένας τον άλλον, αδελφοί. Όποιος κακολογεί και κρίνει τον αδερφό του κακολογεί και κρίνει το νόμο. Κι όταν κρίνεις το νόμο δεν είσαι τηρητής του, αλλά κριτής του.

12 Ένας είναι ο νομοθέτης και ο κριτής, που μπορεί να σώσει και να καταστρέψει. Ενώ εσύ, που κρίνεις τον άλλο, ποιος είσαι;

Αποφυγή της αλαζονείας

13 Ακούστε με τώρα κι εσείς που λέτε, «σήμερα ή αύριο θα πάμε στην τάδε πόλη, θα καθίσουμε εκεί ένα χρόνο, θα κάνουμε εμπόριο και θα κερδίσουμε».

14 Εσείς που τα λέτε αυτά δεν ξέρετε τι μπορεί να συμβεί αύριο. Τι είναι η ζωή σας; Είναι σαν τον ατμό που φαίνεται για λίγο κι ύστερα εξαφανίζεται.

15 Αντί γι' αυτά, να λέτε: «Αν ο Κύριος θελήσει, θα ζήσουμε και θα κάνουμε τούτο ή εκείνο».

16 Τώρα όμως καυχάσθε με αλαζονεία, και κάθε τέτοια καύχηση είναι κακή.

17 Όποιος, λοιπόν, ξέρει να κάνει το καλό και δεν το κάνει, αμαρτάνει.

ΙΑΚΩΒΟΥ 5

Η σκληρότητα των πλουσίων

1 Ακούστε με τώρα κι εσείς οι πλούσιοι. Κλάψτε με γοερές κραυγές για τα βάσανά σας, που όπου να 'ναι έρχονται.

2 Ο πλούτος σας σάπισε, και τα ρούχα σας τα 'φαγε ο σκόρος·

3 το χρυσάφι σας και το ασήμι κατασκούριασαν, και η σκουριά τους θα είναι μαρτυρική κατάθεση εναντίον σας και θα καταφάει τις σάρκες σας σαν τη φωτιά. Κι ενώ πλησιάζει η κρίση, εσείς μαζεύετε θησαυρούς.

4 Ακούτε! Κραυγάζει ο μισθός των εργατών που θέρισαν τα χωράφια σας κι εσείς τους τον στερήσατε· και οι κραυγές των θεριστών έφτασαν ως στ' αυτιά του παντοδύναμου Κυρίου.

5 Ζήσατε πάνω στη γη με απολαύσεις και σπατάλες. Παχύνετε σαν τα ζώα, που τα πάνε για σφάξιμο.

6 Καταδικάσατε και φονεύσατε τον αθώο· δε σας πρόβαλε αντίσταση καμιά.

Προτροπή για υπομονή

⁷Λοιπόν, αδερφοί, κάνετε υπομονή, ώσπου να ῥθει ο Κύριος. Κοιτάξτε πώς ο γεωργός περιμένει τον πολύτιμο καρπό του χωραφιού, καρτερώντας με υπομονή να πέσει η πλώμη κι η όψιμη βροχή.

⁸Κάνετε κι εσείς υπομονή. Πάρτε θάρρος, γιατί όπου να ῥναι ο Κύριος έρχεται.

⁹Μην αγανακτείτε, αδερφοί, ο ένας εναντίον του άλλου, για να μην καταδικαστείτε. Νάτος ο κριτής, στέκεται κióλας μπροστά στην πόρτα.

¹⁰Αδερφοί μου, πάρτε για παράδειγμα καρτερικότητα στις θλίψεις τους προφήτες, που μίλησαν στο όνομα του Κυρίου.

¹¹Καλοτυχίζουμε εκείνους που δείχνουν υπομονή. Ακούσατε για την υπομονή του Ιώβ και γνωρίζετε ποιο τέλος τού επιφύλαξε ο Κύριος, γιατί ο Κύριος είναι γεμάτος ευσπλαχνία και έλεος.

Γενικές προτροπές

¹²Προπαντός, αδερφοί μου, να μην ορκίζεστε ούτε στον ουρανό ούτε στη γη ούτε να κάνετε κανέναν άλλο όρκο. Ας είναι το «ναι» σας πραγματικό ναι και το «όχι» σας πραγματικό όχι, για να μη βρεθείτε κατηγορούμενοι στην τελική κρίση.

¹³Βρίσκεται κανένας σας σε δύσκολη θέση; Να προσεύχεται. Είναι κάποιος χαρούμενος; Να υμνεί το Θεό.

¹⁴Είναι κάποιος από σας άρρωστος; Να προσκαλέσει τους πρεσβυτέρους της εκκλησίας να προσευχηθούν γι' αυτόν και να τον αλείψουν με λάδι, επικαλούμενοι το όνομα του Κυρίου.

¹⁵Και η προσευχή που γίνεται με πίστη θα σώσει τον άρρωστο· ο Κύριος θα τον κάνει καλά. Κι αν έχει κάνει αμαρτίες, θα του τις συγχωρήσει.

¹⁶Να εξομολογείστε τις αμαρτίες σας ο ένας στον άλλο και να προσεύχεστε ο ένας για τον άλλο, για να θεραπευτείτε. Η παράκληση του δικαίου έχει μεγάλη δύναμη και αποτελεσματικότητα.

¹⁷Ο Ηλίας ήταν άνθρωπος σαν κι εμάς και προσευχήθηκε να μη βρέξει, και δεν έβρεξε πάνω στη γη τρία χρόνια κι έξι μήνες.

¹⁸Και προσευχήθηκε ξανά, κι ο ουρανός έδωσε βροχή, και βλάστησε η γη το σπόρο που είχε μέσα της.

¹⁹Αδερφοί μου, αν κάποιος από σας ξεστρατίσει από την αλήθεια και κάποιος άλλος τον επαναφέρει,

²⁰πρέπει να ξέρει ότι αυτός που επανέφερε έναν αμαρτωλό από τον πλανεμένο δρόμο του θα σώσει μια ψυχή από το θάνατο και θα την απαλλάξει από πλήθος αμαρτίες.

Α΄ ΠΕΤΡΟΥ

Α΄ ΠΕΤΡΟΥ 1

Χαιρετισμός

¹Ο Πέτρος, απόστολος του Ιησού Χριστού. Προς τους χριστιανούς που ζουν διασκορπισμένοι προσωρινά στον Πόντο, στη Γαλατία, στην Καππαδοκία, στην Ασία και στη Βιθυνία.

²Ο Θεός Πατέρας σας έχει ξεχωρίσει σύμφωνα με το σχέδιό του, και το Άγιο Πνεύμα σας έχει εξαγιάσει, έτσι ώστε να υπακούτε στον Ιησού Χριστό και να εξαγνίζεστε με το αίμα του. Εύχομαι να πληθαίνει ανάμεσά σας η χάρη και η ειρήνη.

Η ζωντανή ελπίδα

³Ευλογημένος να 'ναι ο Θεός, ο Πατέρας του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, που από μεγάλη ευσπλαχνία μάς ξαναγέννησε σε μια καινούρια ζωή με την ανάσταση του Ιησού Χριστού. Έτσι τώρα μπορείτε να ελπίζετε πραγματικά

⁴σε μια κληρονομιά φυλαγμένη για σας στους ουρανούς, που δε φθείρεται, δεν έχει τίποτα το βέβηλο και δε μαραίνεται ποτέ.

⁵Με την πίστη θα σας περιφρουρεί η δύναμη του Θεού ωσότου έρθει η σωτηρία, που είναι κιόλας έτοιμη να φανερωθεί κατά τους έσχατους χρόνους.

⁶Με τη σκέψη αυτή να αισθάνεστε αγαλλίαση, έστω κι αν χρειαστεί προς το παρόν να στενοχωρηθείτε για λίγο από ποικίλες δοκιμασίες.

⁷Έτσι, η δοκιμασμένη πίστη σας, που είναι πολυτιμότερη κι από το χρυσάφι – το οποίο είναι φθαρτό, κι όμως δοκιμάζεται κι αυτό με τη φωτιά– θα βρεθεί ότι αξίζει έπαινο, τιμή και δόξα, όταν φανερωθεί ο Ιησούς Χριστός.

⁸Το Χριστό τον αγαπάτε, αν και δεν τον έχετε γνωρίσει κατ' όψη. Τώρα δεν τον βλέπετε, πιστεύετε όμως σ' αυτόν, κι αυτό σας γεμίζει ανείπωτη χαρά και αγαλλίαση, και προγεύεστε την τελική δόξα,

⁹δηλαδή τη σωτηρία σας, που είναι κι ο τελικός στόχος της πίστης σας.

¹⁰Αυτή τη σωτηρία την αναζήτησαν διεξοδικά και γι' αυτήν ερεύνησαν οι προφήτες, που προφήτεψαν για τη χάρη που σας δόθηκε.

¹¹Προσπάθησαν να εξακριβώσουν ποια και τι λογής θα ήταν η χρονική στιγμή για την οποία τους μιλούσε το Πνεύμα του Χριστού που ήταν μέσα τους, όταν τους προέλεγε τα παθήματα του Χριστού και τη δόξα που θ' ακολουθούσε.

¹²Ο Θεός τούς αποκάλυψε ότι όσα έλεγαν δεν αφορούσαν τη δική τους γενιά αλλά τη δική σας. Όλα αυτά τ' ακούσατε τώρα από κείνους που σας έφεραν το χαρμόσυνο μήνυμα με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος που στάλθηκε από τον ουρανό. Αυτό το μήνυμα, ακόμα και οι άγγελοι θα ήθελαν να το κατανοήσουν.

Η ζωή του χριστιανού.

¹³Ετοιμαστείτε, λοιπόν, πνευματικά, και μείνετε άγρυπνοι· αφήστε την ελπίδα να σας καθοδηγεί πλήρως στη σωτηρία που σας προσμένει, όταν φανερωθεί ο Ιησούς Χριστός.

¹⁴Αφού έχετε πάρει την απόφαση να υπακούτε στο Θεό, μην αφήνετε τώρα να ρυθμίζουν τη ζωή σας οι επιθυμίες, που είχατε πριν τον γνωρίσετε.

¹⁵Αντίθετα, όλη σας η συμπεριφορά να είναι άγια, όπως άγιος είναι κι ο Θεός που σας κάλεσε.

¹⁶Γι' αυτό λέει η Γραφή: Να γίνετε άγιοι γιατί εγώ είμαι άγιος.

¹⁷Αφού στις προσευχές σας ονομάζετε «Πατέρα» το Θεό, που κρίνει τον καθένα σύμφωνα με τα έργα του χωρίς να κάνει διακρίσεις σε πρόσωπα, έχετε υποχρέωση να περνάτε την πρόσκαιρη ζωή σας πάνω στη γη με σεβασμό στο Θεό.

¹⁸Ξέρετε καλά τι πληρώθηκε ως αντάλλαγμα για να απελευθερωθείτε από το μάταιο τρόπο ζωής, που κληρονομήσατε από τους προπάτορές σας. Δε δόθηκε ως αντάλλαγμα κάτι που φθείρεται, όπως το ασήμι ή το χρυσάφι,

¹⁹αλλά το ανεκτίμητο αίμα του Χριστού, ο οποίος θυσιάστηκε σαν άμωμος και άσπιλος αμνός.

²⁰Η θυσία αυτή είχε προκαθοριστεί πριν από τη δημιουργία του κόσμου, φανερώθηκε όμως για χάρη σας τα τελευταία χρόνια.

²¹Εξαιτίας του Χριστού πιστεύετε στο Θεό, ο οποίος τον ανέστησε από τους νεκρούς και του έδωσε δόξα και τιμή. Έτσι η πίστη κι η ελπίδα σας αναφέρονται στο Θεό.

²²Τώρα που υπακούοντας στον αληθινό Θεό έχετε καθαρίσει τις καρδιές σας με το Άγιο Πνεύμα, αγαπήστε ειλικρινά ο ένας τον άλλο· η αγάπη σας να είναι ολόψυχη και να βγαίνει από καθαρή καρδιά.

²³Μην ξεχνάτε ότι έχετε ξαναγεννηθεί από έναν Πατέρα που δεν είναι θνητός, αλλά αθάνατος, δια του λόγου του που είναι ζωντανός και αιώνιος.

²⁴Όπως λέει η Γραφή: Όλοι οι άνθρωποι είναι σαν το χορτάρι, κι η δόξα τους σαν τον ανθό του χορταριού. Μόλις ξεραίνεται το χορτάρι, μαζί του κι ο ανθός του πέφτει.

²⁵Αιώνιος είναι μόνο ο λόγος του Κυρίου. Αυτός ο λόγος είναι το χαρμόσυνο μήνυμα που κηρύχθηκε σ' εσάς.

Α΄ ΠΕΤΡΟΥ 2

Το ακρογωνιαίο λιθάρι και ο λαός του Θεού.

¹Πετάξτε, λοιπόν, από πάνω σας κάθε είδους κακία, κάθε λογής δολιότητα, υποκρισία, φθόνο και κάθε είδους κατάκριση.

²Σαν τα νεογέννητα βρέφη, να λαχταράτε το πνευματικό κι άδολο γάλα, για να αυξηθείτε και να φτάσετε στη σωτηρία,

³μια και γευθήκατε την καλοσύνη του Κυρίου.

⁴Ελάτε, λοιπόν, κοντά σ' αυτόν που είναι το ζωντανό λιθάρι, το οποίο, ενώ αποδοκιμάστηκε από τους ανθρώπους, έχει εκλεγεί από το Θεό κι αποδείχτηκε ανεκτίμητο.

⁵Ελάτε κι εσείς να χρησιμοποιηθείτε σαν ζωντανά λιθάρια στο χτίσιμο του πνευματικού ναού, στον οποίο θα υπηρετείτε ως ιερατείο άγιο, προσφέροντας θυσίες πνευματικές, ευπρόσδεκτες στο Θεό δια του Ιησού Χριστού.

⁶Για όλα αυτά λέει η Γραφή: Θα διαλέξω ένα πολύτιμο λιθάρι και θα το τοποθετήσω ακρογωνιαίο στη Σιών. Όποιος πιστεύει σ' αυτό δε θα ντροπιαστεί ποτέ.

⁷Για σας, που πιστεύετε, αυτό το λιθάρι είναι πολύτιμο· για όσους όμως δεν πιστεύουν, είναι το λιθάρι που οι χτίστες το παραπέταξαν σαν άχρηστο· αυτό όμως έγινε το πιο πολύτιμο αγκωνάρι. Και σ' αυτό το λιθάρι ο κόσμος θα σκοντάφτει, και θα 'ναι γι' αυτούς η πέτρα που θα τους κάνει να πέφτουν.

⁸Σκοντάφτουν όσοι δεν πιστεύουν στα λόγια του Θεού κι έτσι ακολουθούν το δρόμο του χαμού, που μόνοι τους έχουν διαλέξει.

⁹Εσείς όμως είστε η εκλεκτή γενιά, το βασιλικό ιερατείο, το άγιο έθνος, ο λαός τον οποίο διάλεξε ο Θεός, για να διακηρύξετε τα μεγαλεία εκείνου που σας οδήγησε απ' το σκοτάδι στο θαυμαστό του φως.

¹⁰Εσείς, που κάποτε δεν ήσασταν καν λαός, τώρα γίνετε λαός του Θεού· εσείς, που άλλοτε δεν είχατε ελεηθεί, βρήκατε τώρα έλεος.

Πώς πρέπει να ζουν οι χριστιανοί

¹¹Αγαπητοί μου, σαν περαστικοί και πρόσκαιροι που είστε, σας παρακαλώ, αποφεύγετε τις αμαρτωλές επιθυμίες, που αντιμάχονται τη νέα σας ζωή.

¹²Η διαγωγή σας ανάμεσα στους ειδωλολάτρεις να είναι γεμάτη καλοσύνη, έτσι ώστε, ενώ σας συκοφαντούν ότι είστε κακοποιοί, βλέποντας τα καλά σας έργα να πιστέψουν και να δοξάσουν το Θεό την ημέρα της παρουσίας του.

¹³Να υπακούτε λοιπόν σε κάθε ανθρώπινη εξουσία, για χάρη του Κυρίου είτε είναι ο αυτοκράτορας, επειδή είναι ο ανώτατος άρχοντας

¹⁴είτε οι τοπικοί διοικητές, επειδή είναι σταλμένοι απ' αυτόν για να τιμωρούν τους κακοποιούς και να επαινούν αυτούς που κάνουν το καλό.

¹⁵Αυτό είναι το θέλημα του Θεού: Να αποστομώνετε με τις καλές σας πράξεις την άγνοια των ανόητων ανθρώπων.

16Καθώς είστε ελεύθεροι, μη χρησιμοποιείτε την ελευθερία σαν πρόσχημα για να σκεπάζετε την κακία, αλλά να ζείτε σαν δούλοι του Θεού.

17Όλους να τους τιμάτε· να αγαπάτε τους αδερφούς σας χριστιανούς· να σέβεστε το Θεό· να τιμάτε τον αυτοκράτορα.

Το παράδειγμα του Χριστού

18Οι δούλοι να υποτάσσετε με πολύ σεβασμό στους κυρίους σας· κι όχι μόνο στους καλούς κι επεικειίς, αλλά και στους δύστροπους.

19Γιατί αξία έχει το να υπομένει κανείς δοκιμασίες και να πάσχει άδικα, επειδή έχει συνείδηση της παρουσίας του Θεού.

20Τι αξία θα είχε αν υπομένατε τους βασανισμούς για κάτι κακό που κάνατε; Αν όμως κάνετε το καλό και σας τιμωρούν, και παρ' όλα αυτά δείχνετε υπομονή, τότε θα 'χετε την ευλογία του Θεού.

21Σ' αυτό σας κάλεσε ο Θεός. Γιατί ο Χριστός πέθανε για σας, αφήνοντάς σας το υπόδειγμα για να βαδίζετε στ' αχνάρια τα δικά του.

22Αυτός αμαρτία δεν έκανε, και δόλος στο στόμα του δεν βρέθηκε.

23Τις λοιδορίες δεν τις ανταπέδιδε, και όταν έπασχε δεν απειλούσε· εμπιστευόταν στο δίκαιο Κριτή.

24Αυτός σήκωσε τις αμαρτίες μας με το ίδιο του το σώμα στο σταυρό, για να πεθάνουμε κι εμείς ως προς την αμαρτία, και να ζήσουμε μέσα στο θέλημα του Θεού. Με τις πληγές του Χριστού γιατρευτήκατε.

25Περιπλανιόσασταν σαν πρόβατα, μα τώρα γυρίσατε πίσω, στον ποιμένα που φροντίζει για σας.

Α' ΠΕΤΡΟΥ 3

Πώς πρέπει να συμπεριφέρονται οι γυναίκες και οι άντρες

1Οι γυναίκες επίσης να υποτάσσετε στους άντρες σας. Έτσι, κι αν μερικοί απ' αυτούς δεν πιστεύουν στο λόγο του Θεού, με τη συμπεριφορά σας θα τους κάνετε να πιστέψουν χωρίς καμιά διδαχή.

2Θα βλέπουν απλώς την άμεμπτη διαγωγή σας και το σεβασμό σας.

³Στολίδια σας δεν πρέπει να είναι τα εξωτερικά, όπως η περίτεχνη κόμμωση, τα χρυσά κοσμήματα και τα εντυπωσιακά φορέματα,

⁴αλλά τα εσωτερικά, όπως η καθαρότητα της καρδιάς, η πραότητα και η ηρεμία, που χορηγεί το Πνεύμα. Αυτά δεν φθείρονται κι έχουν μεγάλη αξία ενώπιον του Θεού.

⁵Τέτοια στολίδια χρησιμοποιούσαν και στο παρελθόν οι ευσεβείς γυναίκες, που είχαν αποθέσει τις ελπίδες τους στο Θεό. Υποτάσσονταν στους άντρες τους

⁶—όπως η Σάρρα, της οποίας είστε πραγματικοί απόγονοι, ήταν υπάκουη στον Αβραάμ και τον αποκαλούσε «κύριο»— συμπεριφέρονταν με καλοσύνη και δε φοβούνταν τίποτε.

⁷Το ίδιο κι οι άντρες να συμπεριφέρεστε με φρόνηση στις γυναίκες σας, γιατί είναι το ασθενέστερο φύλο, και να τις τιμάτε, γιατί ο Θεός τις έκανε κι αυτές κληρονόμους της νέας ζωής, όπως κι εσάς. Η κοινή σας ζωή να είναι τέτοια, ώστε να μην εμποδίζονται οι προσευχές σας.

Γενικότερες συμβουλές

⁸Όλοι, τέλος, να έχετε ομοφροσύνη και συμπόνια ο ένας για τον άλλο. Να έχετε αδερφική αγάπη μεταξύ σας και να είστε σπλαχνικοί και καλοσυνάτοι.

⁹Να μην ανταποδίδετε το κακό με κακό και τη βρισιά με βρισιά αλλά με ευλογίες. Να ξέρετε ότι ο Θεός όταν σας κάλεσε υποσχέθηκε να σας δώσει την ευλογία του.

¹⁰Όπως λέει η Γραφή: Αυτός που θέλει να χαρεί τη ζωή του κι επιθυμεί να δει καλές μέρες ας πάψει η γλώσσα του να λέει το κακό κι από τα χείλη του ας μη βγαίνει δόλος.

¹¹Ας αποφεύγει το κακό κι ας κάνει το καλό· ας επιδιώκει την ειρήνη κι ας τη ζητάει επίμονα.

¹²Γιατί ο Θεός βλέπει τους δικαίους κι ακούει τις προσευχές τους. Εναντιώνεται όμως σ' αυτούς που κάνουν το κακό.

Τα άδικα παθήματα

- ¹³Γιατί ποιος μπορεί να σας βλάψει, όταν επιδιώκετε με κάθε τρόπο το καλό;
- ¹⁴Αλλά, κι αν χρειαστεί να υποφέρετε επειδή κάνατε αυτό που είναι δίκαιο, να μακαρίζετε τον εαυτό σας. Μη φοβάστε τις απειλές τους και μην ταραζέστε.
- ¹⁵Να τιμάτε τον Κύριο, το Θεό, μ' όλη σας την καρδιά. Να είστε πάντοτε έτοιμοι να δώσετε τη σωστή απάντηση σ' όλους όσοι ζητούν να τους δικαιολογήσετε τη χριστιανική σας ελπίδα.
- ¹⁶Αυτό όμως να το κάνετε με πραότητα και φόβο Θεού, έχοντας καθαρή τη συνείδησή σας. Έτσι, αυτοί που δυσφημούν την καλή σας χριστιανική συμπεριφορά θα καταντροπιαστούν γι' αυτά που σας κατηγορούν.
- ¹⁷Είναι καλύτερα να υποφέρετε –αν αυτό είναι το θέλημα του Θεού– επειδή κάνατε το καλό, παρά επειδή κάνατε το κακό.
- ¹⁸Γιατί κι ο Χριστός υπέμεινε το πάθος μια για πάντα για τις αμαρτίες μας, ένας δίκαιος για χάρη των αμαρτωλών, για να μας φέρει κοντά στο Θεό. Θανατώθηκε σωματικά, το Πνεύμα όμως τον ζωοποίησε.
- ¹⁹Έτσι πήγε και κήρυξε στις φυλακισμένες στον άδη ψυχές.
- ²⁰Αυτές κάποτε δεν υπάκουσαν στο Θεό, όταν αυτός υπομονετικά περίμενε να μετανοήσουν. Έτσι έγινε λόγου χάρη τον καιρό του Νώε, τότε που ετοιμαζόταν η κιβωτός. Λίγοι μονάχα, οχτώ όλοι κι όλοι, διασώθηκαν με την κιβωτό από το νερό,
- ²¹που ήταν κι ο τύπος του σημερινού βαπτίσματος· αυτό δεν είναι η αποβολή της ακαθαρσίας του σώματος αλλά η δέσμευση που αναλαμβάνετε ευσυνείδητα απέναντι στο Θεό. Με το βάπτισμα κερδίζετε τώρα κι εσείς τη σωτηρία σας, χάρη στην ανάσταση του Ιησού Χριστού,
- ²²ο οποίος πήγε στον ουρανό και κάθισε στα δεξιά του Θεού, αφού υπέταξε τους αγγέλους, τις εξουσίες και τις δυνάμεις.

Α' ΠΕΤΡΟΥ 4

Η αλλαγή στον τρόπο της ζωής

- ¹Αφού, λοιπόν, ο Χριστός πέθανε για μας ως άνθρωπος, πρέπει κι εσείς να οπλιστείτε με το ίδιο φρόνημα, γιατί όποιος πέθανε ως προς τον παλαιό άνθρωπο, έπαιψε να ζει μέσα στην αμαρτία.
- ²Από τώρα, λοιπόν, και στο εξής πρέπει να ζείτε την υπόλοιπη ζωή σας όχι σύμφωνα με τις ανθρώπινες επιθυμίες, αλλά σύμφωνα με το θέλημα του Θεού.
- ³Έχετε ξοδέψει αρκετό χρόνο στο παρελθόν ζώντας όπως ήθελαν οι εθνικοί, μέσα δηλαδή σε κάθε λογής αισχροτήτες, αμαρτωλές επιθυμίες, μεθύσια, κραιπάλες, οργιαστικά γλέντια κι ασεβείς ειδωλολατρικές τελετές.
- ⁴Και τώρα που δεν τους ακολουθείτε σ' αυτό το κατρακύλισμα της ασωτίας παραξενεύονται και σας κακολογούν.
- ⁵Θα δώσουν όμως λόγο σ' εκείνον που όπου να 'ναι θα κρίνει ζωντανούς και νεκρούς.
- ⁶Γι' αυτόν το λόγο άλλωστε ο Χριστός κήρυξε το χαρμόσυνο μήνυμά του και στους νεκρούς, ώστε παρ' ό, τι ως άνθρωποι έχουν καταδικαστεί να είναι θνητοί, να βρουν στην τελική κρίση του Θεού τη ζωή που χορηγεί το Πνεύμα.
- ⁷Όπου να 'ναι, όλα τελειώνουν. Γι' αυτό πρέπει να είστε εγκρατείς και νηφάλιοι, για να μπορείτε να προσεύχεστε.
- ⁸Πάνω απ' όλα να αγαπάτε ο ένας τον άλλο με όλη σας την ψυχή, γιατί η αγάπη καλύπτει πολλές αμαρτίες.
- ⁹Να είστε φιλόξενοι μεταξύ σας, χωρίς να βαρυγκωμάτε.
- ¹⁰Ο Θεός σάς εμπιστεύτηκε τη χάρη του με ποικίλους τρόπους. Ο καθένας σας, λοιπόν, σαν καλός διαχειριστής της θείας χάριτος, ας χρησιμοποιεί το χάρισμά του για να υπηρετεί τους άλλους.
- ¹¹Όποιος κηρύττει, να διακηρύττει το λόγο του Θεού και μόνο. Όποιος προσφέρει υπηρεσία, να το κάνει με τη δύναμη που του δίνει ο Θεός, για να δοξάζεται σ' όλα ο Θεός δια του Ιησού Χριστού. Σ' αυτόν ανήκει παντοτινά η δόξα και η δύναμη. Αμήν.

Το προνόμιο να υποφέρει κανείς για χάρη του Χριστού.

- ¹²Αγαπητοί μου, μην παραξενεύεστε για τη φοβερή δοκιμασία με την οποία δοκιμάζεστε, σαν να ήταν κάτι παράξενο.
- ¹³Αντίθετα, να χαίρεστε που συμμετέχετε στα παθήματα του Χριστού, γιατί έτσι θα γεμίσετε χαρά κι αγαλλίαση, όταν αποκαλυφθεί η δόξα του.
- ¹⁴Μακάριοι είστε αν σας ντροπιάζουν για το όνομα του Χριστού. Γιατί το Πνεύμα του Θεού σ' όλη του τη μεγαλοπρέπεια και τη δύναμη αναπαύεται πάνω σας· αυτό το όνομα απ' αυτούς βλασφημείται, από σας όμως δοξάζεται.
- ¹⁵Προσέχετε να μη φτάνει κανένας από σας να υποφέρει τιμωρίες επειδή σκότωσε ή έκλεψε ή έκανε κακό ή αναμείχθηκε σε ξένες υποθέσεις.
- ¹⁶Αν όμως υποφέρει επειδή είναι χριστιανός, να μην ντρέπεται αλλά να δοξάζει το Θεό γι' αυτό.
- ¹⁷Είναι καιρός πια ν' αρχίσει η κρίση απ' το λαό του Θεού. Κι αν η κρίση αρχίσει πρώτα από μας, σκεφτείτε τι έχει να γίνει με όσους δε δέχονται το ευαγγέλιο του Θεού.
- ¹⁸Κι αν μόλις και μετά βίας σώζονται οι δίκαιοι άνθρωποι, τι θα συμβεί με τους αματωλούς και απίστους;
- ¹⁹Εκείνοι, λοιπόν, που υποφέρουν, γιατί έτσι το θέλησε ο Θεός, ας εμπιστεύονται τον εαυτό τους με τις καλές τους πράξεις στο Θεό, που κρατάει τις υποσχέσεις του.

Α' ΠΕΤΡΟΥ 5

Προτροπές στο ποίμνιο της Εκκλησίας

- ¹Στους πρεσβυτέρους σας έχω να δώσω μερικές συμβουλές ως πρεσβύτερος κι εγώ, μάρτυρας των παθημάτων του Χριστού και μέτοχος στη δόξα του, που θ' αποκαλυφθεί μελλοντικά.

²Να ποιμαίνετε το ποίμνιο που σας εμπιστεύτηκε ο Θεός, όπως αυτός θέλει, δηλαδή με τη θέλησή σας, κι όχι κάνοντας αγγαρεία· με προθυμία κι όχι για τα χρήματα.

³Μην καταδυναστεύετε αυτούς που ποιμαίνετε, αλλά να είστε υπόδειγμα στο ποίμνιό σας.

⁴Κι όταν έρθει ο Χριστός, ο αρχηγός όλων των ποιμένων, θα πάρετε το αμάραντο στεφάνι της δόξας.

⁵Το ίδιο κι εσείς, οι νεότεροι, να υποτάσσετε στους πρεσβυτέρους. Κι όλοι μαζί, με υποταγή ο ένας στον άλλο, εγκολπωθείτε την ταπεινοφροσύνη. Γιατί, ο Θεός εναντιώνεται στους υπερήφανους, στους ταπεινούς όμως δίνει τη χάρη του.

⁶Ταπεινώστε, λοιπόν, τους εαυτούς σας κάτω από τη δύναμη του Θεού, για να σας εξυψώσει την ώρα της κρίσεως.

⁷Αφήστε όλες σας τις φροντίδες σ' αυτόν, γιατί αυτός φροντίζει για σας.

⁸Να είστε νηφάλιοι και άγρυπνοι. Ο αντίπαλός σας ο διάβολος περιφέρεται σαν λιοντάρι που βρυχάται, ζητώντας κάποιον να καταβροχθίσει.

⁹Αντισταθείτε του, λοιπόν, μένοντας ακλόνητοι στην πίστη σας. Να ξέρετε πως τις ίδιες δοκιμασίες υπομένουν κι οι αδερφοί σας χριστιανοί σ' όλο τον κόσμο.

¹⁰Ο Θεός όμως, ο οποίος σας μοιράζει τα κάθε λογής χαρίσματα και σας καλεί να πάρετε μέρος στην παντοτινή δόξα του δια του Ιησού Χριστού, μετά την παροδική σας δοκιμασία θα σας αποκαταστήσει και θα σας δυναμώσει πνευματικά, θα σας στηρίξει και θα σας στερεώσει πάνω σε σωστή βάση.

¹¹Σ' αυτόν ανήκει η δόξα και η δύναμη παντοτινά. Αμήν.

Τελικοί χαιρετισμοί

¹²Σας έγραψα τούτη τη σύντομη επιστολή με τη βοήθεια του Σιλουανού, που τον θεωρώ πιστό αδερφό, για να σας διαβεβαιώσω πως αυτά που σας έγραψα είναι η αληθινή χάρη του Θεού, στην οποία έχετε μείνει σταθεροί.

¹³Σας στέλνει χαιρετίσματα η εκκλησία από τη Βαβυλώνα, που τη διάλεξε, όπως κι εσάς, ο Θεός. Σας στέλνει χαιρετίσματα ο Μάρκος, ο πνευματικός μου γιος.

¹⁴Χαιρετήστε ο ένας τον άλλο με το αδερφικό φίλημα της αγάπης. Εύχομαι, όσοι ανήκετε στον Ιησού Χριστό να ειρηνεύετε. Αμήν.

Β΄ ΠΕΤΡΟΥ

Β΄ ΠΕΤΡΟΥ 1

Χαιρετισμός

¹Ο Συμεών Πέτρος, δούλος κι απόστολος του Ιησού Χριστού, Προς εκείνους που η αγάπη του Θεού και του σωτήρα μας Ιησού Χριστού δώρισε την ίδια πίστη που έχουμε κι εμείς οι απόστολοι.

²Εύχομαι η χάρη και η ειρήνη να πληθαίνουν ανάμεσά σας, με τη βαθιά γνώση του Θεού και του Ιησού του Κυρίου μας.

Η εκλογή και η κλήση του χριστιανού

³Η θεία δύναμή του μας δώρισε όλα όσα μας χρειάζονται για τη ζωή μας και για τη λατρεία του Θεού, με τη βαθιά γνώση εκείνου που μας κάλεσε με τη δόξα του και τα θαυμαστά του έργα.

⁴Έτσι μας δώρισε τις πιο πολύτιμες και τις πιο μεγάλες υποσχέσεις, με τις οποίες θα γίνετε μέτοχοι της θείας φύσεως, και θα αποφύγετε τη φθορά που προκαλούν οι κοσμικές επιθυμίες.

⁵Γι' αυτό ακριβώς να καταβάλετε κάθε προσπάθεια για να πλουτίσετε την πίστη σας με την αρετή, την αρετή με τη γνώση,

⁶τη γνώση με την αυτοκυριαρχία, την αυτοκυριαρχία με την υπομονή, την υπομονή με την ευσέβεια,

⁷την ευσέβεια με την αγάπη για τους αδερφούς, την αγάπη για τους αδερφούς με την αγάπη για όλους.

⁸Γιατί, αν όλα αυτά τα έχετε σε αφθονία, θα σας βοηθήσουν να γίνετε δραστήριοι κι αποδοτικοί για να μπορέσετε να γνωρίσετε βαθύτερα τον Κύριό μας Ιησού Χριστό.

⁹Αντίθετα, όποιος δεν τα έχει αυτά είναι τόσο κοντόφθαλμος, που δε βλέπει κι έχει ξεχάσει ότι καθαρίστηκε απ' τις παλιές του αμαρτίες.

¹⁰Γι' αυτό, αδερφοί μου, προσπαθήστε ακόμη περισσότερο να διασφαλίσετε την κλήση σας και την εκλογή σας από το Θεό. Γιατί, αν εφαρμόσετε τα παραπάνω, δε θα σκοντάψετε ποτέ.

¹¹Μ' αυτόν τον τρόπο θα σας χορηγηθεί γενναιόδωρα η είσοδος στην αιώνια βασιλεία του Κυρίου και σωτήρα μας Ιησού Χριστού.

Η θέα της δόξας του Χριστού

¹²Γι' αυτό θα φροντίζω πάντα να σας υπενθυμίζω αυτά τα πράγματα, μολονότι βέβαια τα ξέρετε και μένετε σταθεροί στην αλήθεια που διδαχτήκατε.

¹³Και νομίζω πως είναι σωστό να κεντρίζω τη θύμησή σας με τις υπομνήσεις μου, όσο βρίσκομαι σε τούτη την πρόσκαιρη ζωή.

¹⁴Ξέρω πως γρήγορα θα εγκαταλείψω αυτό τον πρόσκαιρο κόσμο, όπως άλλωστε μου το 'χει φανερώσει ο Κύριός μας, ο Ιησούς Χριστός.

¹⁵Γι' αυτό θα φροντίσω να μπορείτε να φέρνετε στο νου σας όλα αυτά τα πράγματα σε κάθε περίπτωση, ακόμη κι όταν εγώ θα έχω φύγει απ' αυτή τη ζωή.

¹⁶Δε βασιστήκαμε, λοιπόν, σε περίτεχνους μύθους για να σας γνωστοποιήσουμε τη δυναμική έλευση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Έχουμε δει με τα ίδια μας τα μάτια το μεγαλείο του·

¹⁷τότε που ο Θεός Πατέρας τού έδωσε τιμή και δόξα, και η ένδοξη μεγαλοπρέπειά του αναφώνησε γι' αυτόν μια τέτοια φωνή: «Αυτός είναι ο αγαπητός μου Υιός· αυτός είναι ο εκλεκτός μου».

¹⁸Κι αυτήν τη φωνή την ακούσαμε που ερχόταν από τον ουρανό εμείς οι ίδιοι, που ήμασταν μαζί του στο άγιο εκείνο βουνό.

¹⁹Κι έτσι είμαστε περισσότερο βέβαιοι για την αλήθεια του κηρύγματος των προφητών, που καλά κάνετε και το προσέχετε σαν φως που φέγγει στο σκοτάδι, ωσότου γλυκοχαράξει το πρωί κι ανατείλει στις καρδιές σας ο αυγερινός.

²⁰Πρώτα απ' όλα, να ξέρετε καλά πως κανένας δεν μπορεί μόνος του να ερμηνεύσει τις προφητείες των Γραφών.

²¹Γιατί καμιά προφητεία δεν προήλθε ποτέ από ανθρώπινο θέλημα, αλλά εμπνευσμένοι από το Άγιο Πνεύμα, αξιώθηκαν άγιοι άνθρωποι να μιλήσουν εκ μέρους του Θεού.

Β' ΠΕΤΡΟΥ 2

Ο κίνδυνος από τους ψευδοδιδασκάλους

(Ιούδα 4,13)

¹Υπήρχαν όμως και ψευδοπροφήτες ανάμεσα στους Ισραηλίτες, όπως κι ανάμεσά σας θα υπάρξουν ψευδοδιδάσκαλοι. Οι άνθρωποι αυτοί θα διασπείρουν στην κοινότητά σας αιρετικές διδασκαλίες που οδηγούν στην απώλεια, και θ' απαρνούνται τον Κύριο, που τους ελευθέρωσε από την αμαρτία· έτσι θα φέρνουν πάνω τους γρήγορα την καταστροφή.

²Πολλοί θα τους ακολουθήσουν στην ανηθικότητα κι εξαιτίας τους θα δυσφημιστεί η αληθινή διδασκαλία.

³Από αγάπη για το χρήμα, οι ψευδοδιδάσκαλοι θα προσπαθήσουν με πλαστές ιστορίες να σας εκμεταλλευτούν. Η καταδίκη τους, από παλιά αποφασισμένη, δεν θ' αργήσει· η καταστροφή τους έρχεται.

⁴Ο Θεός ούτε τους αγγέλους δε λυπήθηκε όταν αμάρτησαν, αλλά τους έριξε στα τάρταρα, όπου φυλάγονται δέσμιοι στο σκοτάδι περιμένοντας την τελική κρίση.

⁵Ούτε τον αρχαίο κόσμο δε λυπήθηκε, έναν κόσμο που ήταν γεμάτος από ασεβείς, αλλά έφερε τον κατακλυσμό. Μόνο το Νώε, τον κήρυκα της δικαιοσύνης, τον άφησε να σωθεί, μαζί με άλλους εφτά.

⁶Επίσης καταδίκασε σε καταστροφή τις πόλεις Σόδομα και Γόμορρα και τις έκανε στάχτη· κι αυτό, για να παραδειγματίζονται όσοι στο μέλλον δε σέβονται το Θεό.

⁷Έσωσε όμως τον δίκαιο Λωτ, ο οποίος υπέφερε από την ανήθικη συμπεριφορά των ανόμων,

⁸γιατί σπάραζε μέρα με τη μέρα η καρδιά του από τα άνομα έργα που έβλεπε κι άκουγε ο δίκαιος αυτός άνθρωπος, ζώντας ανάμεσά τους.

⁹Άρα, λοιπόν, ο Κύριος ξέρει να σώζει τους ευσεβείς από τις δοκιμασίες τους, ενώ τους αδίκους τούς κρατάει σε τιμωρία ως την ημέρα της τελικής κρίσεως·

¹⁰και προπάντων, κρατάει εκείνους που ακολουθούν τις βρωμερές σαρκικές επιθυμίες και περιφρονούν την εξουσία του Θεού. Οι ψευδοδιδάσκαλοι αυτοί είναι θρασεείς κι υπεροπτικοί· δε σέβονται τις ανώτερες δυνάμεις, αλλά τις χλευάζουν.

¹¹Αυτές, ούτε οι άγγελοι, που υπερτερούν σε δύναμη και μεγαλοπρέπεια, δεν τις κατηγορούν βλάσφημα μπροστά στο Θεό.

¹²Κι όπως τα άγρια ζώα γεννήθηκαν προορισμένα από τη φύση να πιαστούν και να σφαχτούν, έτσι κι αυτοί, με το να χλευάζουν όσα δεν ξέρουν, θα υποστούν την καταστροφή που τους περιμένει.

¹³Μ' αυτόν τον τρόπο θα πληρώσουν για το κακό που έκαναν. Θεωρούν ηδονή το να οργιάζουν ακόμα και την ημέρα. Είναι ντροπή και σκάνδαλο να συμμετέχουν στα κοινά σας δείπνα απολαμβάνοντας τον καρπό της απάτης τους.

¹⁴Έχουν μάτια γεμάτα ανηθικότητα κι αχόρταγα για αμαρτία· δελεάζουν τους πιο αδύνατους κι έχουν καρδιά εξασκημένη στην πλεονεξία. Καταραμένοι από το Θεό,

¹⁵άφησαν τον ίσιο δρόμο κι ακολούθησαν την πλάνη, βαδίζοντας στ' αχνάρια του Βαλαάμ, γιου του Βοσόρ, που αγάπησε την αισχροκέρδεια·

¹⁶και ελέγχθηκε γι' αυτή του την παρανομία: ένα γαϊδουράκι, που φυσικά δεν έχει μιλιά, τού μίλησε με ανθρώπινη φωνή κι εμπόδισε την παραφροσύνη του προφήτη.

¹⁷Οι άνθρωποι αυτοί μοιάζουν με πηγές που στέρεψαν και με σύννεφα που τα παρασέρνει η ανεμοθύελλα. Τους περιμένει μια θέση στο ζοφερό σκοτάδι.

¹⁸Με λόγια παχιά, χωρίς περιεχόμενο, παρασέρνουν εκείνους που είχαν πραγματικά εγκαταλείψει αυτούς που ζουν στην πλάνη· και για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούν ως δόλωμα τις σαρκικές επιθυμίες, που οδηγούν στην ασέλγεια.

¹⁹Τους υπόσχονται ελευθερία, ενώ οι ίδιοι είναι δούλοι της διαφθοράς· γιατί ο άνθρωπος γίνεται δούλος εκείνου απ' τον οποίο έχει νικηθεί.

²⁰Αν οι άνθρωποι, λοιπόν, που με τη βαθιά γνώση του Κυρίου μας και σωτήρα Ιησού Χριστού έχουν αποφύγει τη διαφθορά του κόσμου, αναμειχθούν πάλι σ' αυτήν και βγουν νικημένοι, τότε βρίσκονται σε χειρότερη κατάσταση από πριν.

²¹Θα ήταν καλύτερα γι' αυτούς να μην είχαν γνωρίσει την οδό της σωτηρίας, παρά αφού τη γνωρίσουν να εγκαταλείψουν την άγια εντολή που τους παραδόθηκε.

²²Σ' αυτούς αποδεικνύονται αληθινές οι παροιμίες: Το σκυλί γυρίζει πίσω στο ίδιο του το ξέρασμα και «Το γουρούνι, αφού λουστεί, κυλιέται πάλι στο βούρκο».

Β' ΠΕΤΡΟΥ 3

Η υπόσχεση για την επάνοδο του Κυρίου

¹Αγαπητοί μου, αυτή είναι η δεύτερη κιάλας επιστολή που σας γράφω. Και στις δύο προσπαθώ να ξυπνήσω καθαρές σκέψεις μέσα σας,

²για να θυμάστε τα όσα προφήτεψαν οι άγιοι προφήτες και την εντολή του Κυρίου και σωτήρα, που σας δόθηκε από τους αποστόλους σας.

³Πρώτα απ' όλα πρέπει να ξέρετε ότι στις έσχατες μέρες θα εμφανιστούν άνθρωποι που θα ακολουθούν τις δικές τους επιθυμίες. Θα σας εμπαίζουν

⁴και θα σας ρωτούν: «Τι έγινε μ' εκείνη την υπόσχεση ότι θα ξανάρθει ο Κύριος; Οι πατέρες μας πέθαναν, αλλά τα πάντα παραμένουν όπως ήταν απ' την αρχή του κόσμου».

⁵Λησμονούν, φαίνεται, θεληματικά ότι με το λόγο του Θεού δημιουργήθηκαν από παλιά οι ουρανοί και η γη, η οποία βγήκε μέσα από το νερό και στηρίχτηκε πάνω στο νερό.

⁶Με το ίδιο όμως στοιχείο καταστράφηκε και ο τότε κόσμος, όταν έγινε ο κατακλυσμός.

⁷Έτσι κι ο σημερινός κόσμος διατηρείται με το λόγο του Θεού, ώσπου να καταστραφεί με τη φωτιά την ημέρα εκείνη, κατά την οποία θα κριθούν και θα καταδικαστούν οι ασεβείς.

⁸Ένα πράγμα να μην ξεφεύγει από την προσοχή σας, αγαπητοί μου: Ότι για τον Κύριο μία μέρα είναι σαν χίλια χρόνια, και χίλια χρόνια σαν μία μέρα.

⁹Δεν καθυστερεί ο Κύριος να εκπληρώσει την υπόσχεσή του, όπως νομίζουν μερικοί. Κάνει υπομονή, γιατί δε θέλει να καταστραφούν μερικοί από σας, αλλά να μετανοήσουν όλοι.

¹⁰Ωστόσο, η ημέρα του Κυρίου θα έρθει όπως ο κλέφτης τη νύχτα, και τότε οι ουρανοί θα εξαφανιστούν με τρομερό πάταγο, τα στοιχεία της φύσεως θα διαλυθούν στη φωτιά, και η γη, όπως κι όλα όσα έγιναν πάνω σ' αυτήν, θα κατακαούν.

¹¹Αν, λοιπόν, τα πάντα θα διαλυθούν μ' αυτόν τον τρόπο, σκεφτείτε ποια πρέπει να είναι η συμπεριφορά σας: Να είναι άγια κι αφιερωμένη στο Θεό,

¹²όσον καιρό θα προσμένετε με ζήλο και λαχτάρα τον ερχομό της ημέρας του Θεού. Τότε οι ουρανοί θα διαλυθούν στη φωτιά και τα στοιχεία της φύσεως θα καούν και θα λιώσουν.

¹³Εμείς όμως, σύμφωνα με την υπόσχεση του Θεού, προσμένουμε καινούριους ουραμούς και καινούρια γη, όπου θα βασιλεύει η δικαιοσύνη.

¹⁴Γι' αυτό, αγαπητοί μου, προσμένοντας τον ερχομό του Κυρίου, φροντίστε να βρεθείτε μπροστά του με ειρήνη, χωρίς κηλίδες και ψεγάδια.

¹⁵Θεωρήστε τη μακροθυμία του Κυρίου μας ως ευκαιρία σωτηρίας, όπως σας έγραψε κι ο αγαπητός μας αδερφός ο Παύλος, με τη σοφία που του έδωσε ο Θεός.

¹⁶Το λέει άλλωστε και σ' όλες του τις επιστολές, όταν αναφέρεται σ' αυτό το θέμα. Υπάρχουν σ' αυτές μερικά δυσνόητα σημεία, τα οποία οι αμαθείς και ταλαντευόμενοι τα διαστρεβλώνουν. Το ίδιο κάνουν και με την υπόλοιπη Γραφή, με αποτέλεσμα να προκαλούν την καταστροφή τους.

Τελική συνοπτική προτροπή

¹⁷Εσείς όμως, αγαπητοί μου, είστε προειδοποιημένοι. Φυλαχτείτε, λοιπόν, για να μην παρασυρθείτε από την πλάνη των ανόμων και, χάνοντας το στήριγμά σας, πέσετε.

¹⁸Αντίθετα, να προοδεύετε στη χάρη και στη γνώση του Κυρίου μας και σωτήρα Ιησού Χριστού. Σ' αυτόν ανήκει η δόξα και τώρα και για πάντα. Αμήν.

Α΄ ΙΩΑΝΝΟΥ

Α΄ ΙΩΑΝΝΟΥ 1

Η κοινωνία με το Λόγο της ζωής

¹Σας γράφουμε για το ζωοποιό Λόγο, που υπήρχε εξ αρχής. Εμείς τον έχουμε ακούσει και τον έχουμε δει με τα ίδια μας τα μάτια. Μάλιστα τον είδαμε από κοντά, και τα χέρια μας τον ψηλάφησαν.

²Όταν η ζωή φανερώθηκε, την είδαμε με τα μάτια μας. Καταθέτουμε, λοιπόν, τη μαρτυρία μας και σας μιλάμε για την αιώνια ζωή που ήταν με τον Πατέρα, φανερώθηκε όμως σ' εμάς.

³Αυτό που είδαμε κι ακούσαμε, το αναγγέλλουμε σ' εσάς, για να συμμετάσχετε κι εσείς μ' εμάς στην ίδια κοινωνία, που είναι η κοινωνία με τον Πατέρα και με τον Υιό του τον Ιησού Χριστό.

⁴Κι αυτά σας τα γράφουμε για να είναι ολοκληρωμένη η χαρά σας.

Η κοινωνία αυτή αποκλείει την αμαρτία και το μίσος

⁵Αυτό είναι το μήνυμα που ακούσαμε από τον Ιησού Χριστό και σας το μεταφέρουμε: Ο Θεός είναι φως, και δεν υπάρχει σ' αυτόν καθόλου σκοτάδι.

⁶Αν, λοιπόν, ισχυριστούμε πως έχουμε κοινωνία με το Θεό, ενώ ζούμε στο σκοτάδι, λέμε ψέματα, και οι πράξεις μας δε συμφωνούν με την αλήθεια.

⁷Αν όμως ζούμε μέσα στο φως, όπως ο Θεός είναι στο φως, τότε έχουμε κοινωνία και μεταξύ μας, και το αίμα που πρόσφερε με το θάνατό του ο Υιός του ο Ιησούς μάς καθαρίζει από κάθε αμαρτία.

⁸Αν ισχυριστούμε πως είμαστε αναμάρτητοι, εξαπατούμε τον εαυτό μας και δε λέμε την αλήθεια.

⁹Αν όμως ομολογούμε τις αμαρτίες μας, ο Θεός, που είναι αξιόπιστος και δίκαιος, θα συγχωρήσει τις αμαρτίες μας και θα μας καθαρίσει από κάθε άδικη πράξη.

¹⁰Αν ισχυριστούμε πως δεν έχουμε ποτέ αμαρτήσει, βγάζουμε ψεύτη το Θεό, και ο λόγος του δε ζει μέσα μας.

Α΄ ΙΩΑΝΝΟΥ 2

- ¹Παιδιά μου, αυτά σας τα γράφω για να σας προτρέψω να μην αμαρτάνετε. Αν όμως κάποιος αμαρτήσει, έχουμε συνήγορο κοντά στον Πατέρα, τον δίκαιο Ιησού Χριστό.
- ²Αυτός θυσιάστηκε για να μας ελευθερώσει από τις αμαρτίες μας, και μάλιστα θυσιάστηκε όχι μόνο για τις δικές μας αμαρτίες, αλλά και όλου του κόσμου.
- ³Το βέβαιο κριτήριο πως τον έχουμε γνωρίσει είναι ότι τηρούμε τις εντολές του.
- ⁴Όποιος λέει «τον γνώρισα», δεν τηρεί, όμως τις εντολές του, είναι ψεύτης· δε λέει την αλήθεια.
- ⁵Όποιος όμως υπακούει στο λόγο του, ασφαλώς αυτός αγαπάει το Θεό με όλη του την καρδιά. Μόνο έτσι έχουμε τη βεβαιότητα πως είμαστε ενωμένοι μαζί του.
- ⁶Όποιος λέει πως μένει σταθερά ενωμένος μαζί του οφείλει να ζει όπως ακριβώς έζησε εκείνος.
- ⁷Αδερφοί μου, η εντολή που σας γράφω δεν είναι καινούρια αλλά η παλιά εντολή, που την είχατε δεχτεί εξαρχής. Αυτή η εντολή η παλιά είναι το κήρυγμα που αρχικά ακούσατε.
- ⁸Ωστόσο, η εντολή που σας γράφω είναι καινούρια, κι αυτό είναι αλήθεια για το Χριστό και για σας: το σκοτάδι της νύχτας παρέρχεται, κι άρχισε ήδη να χαράζει το φως το αληθινό.
- ⁹Όποιος, λοιπόν, λέει πως βρίσκεται στο φως αλλά μισεί τον αδερφό του, αυτός βρίσκεται ακόμα μέσα στο σκοτάδι.
- ¹⁰Όποιος αγαπάει τον αδερφό του, αυτός μένει σταθερά μέσα στο φως και δε γίνεται αφορμή να σκοντάψει και ν' αμαρτήσει ο αδερφός του.

11Όποιος όμως μισεί τον αδερφό του βρίσκεται στο σκοτάδι και πορεύεται μέσα στο σκοτάδι· και δεν ξέρει πού πάει, γιατί το σκοτάδι έχει τυφλώσει τα μάτια του.

Η αγάπη για τον Πατέρα και η αγάπη για τον κόσμο

12Σας γράφω, παιδιά μου, για να σας βεβαιώσω πως οι αμαρτίες σας έχουν συγχωρηθεί χάρη στο Χριστό.

13Σας γράφω, πατέρες, για να σας βεβαιώσω πως έχετε γνωρίσει αυτόν που υπάρχει εξ αρχής. Σας γράφω, νέοι μου, για να σας βεβαιώσω πως έχετε νικήσει τον πονηρό.

14Σας έγραψα, παιδιά μου, πως έχετε γνωρίσει τον Πατέρα. Σας έγραψα, πατέρες, πως έχετε γνωρίσει αυτόν που υπάρχει εξ αρχής. Σας έγραψα, νέοι μου, πως είστε δυνατοί, και ο λόγος του Θεού ζει μέσα σας και έχετε νικήσει τον πονηρό.

15Μην αγαπάτε τον κόσμο, μήτε όσα είναι του κόσμου. Αν κάποιος αγαπάει τον κόσμο, δεν έχει μέσα του την αγάπη για τον Πατέρα.

16Γιατί όλα όσα είναι του κόσμου –οι αμαρτωλές επιθυμίες του εγώ, η λαχτάρα ν' αποκτήσουμε ό, τι βλέπουν τα μάτια μας, και η υπεροψία πως κατέχουμε γήινα αγαθά– δεν προέρχονται από τον Πατέρα αλλά από τον αμαρτωλό κόσμο.

17Ο κόσμος όμως παρέρχεται και μαζί του όλα όσα επιθυμούν οι άνθρωποι να κατέχουν μέσα σ' αυτόν· ενώ όποιος εκτελεί το θέλημα του Θεού θα ζήσει αιώνια.

Ο αντίχριστος και το χρίσμα από το Χριστό

18Παιδιά μου, έφτασε το τέλος. Έχετε ακούσει σχετικά με τον ερχομό του αντιχρίστου. Τώρα, λοιπόν, έχουν παρουσιαστεί πολλοί αντίχριστοι. Απ' αυτό καταλαβαίνουμε πως έφτασε το τέλος.

19Αυτοί βγήκαν απ' ανάμεσά μας, ποτέ όμως δεν ανήκαν πραγματικά σ' εμάς. Γιατί, αν αληθινά προέρχονταν από μας, θα είχαν μείνει μαζί μας. Αλλά

αυτοί έφυγαν, ώστε να γίνει φανερό πως κανένας απ' αυτούς δεν ανήκε ποτέ σ' εμάς.

²⁰Εσείς όμως έχετε λάβει από το Χριστό το χρίσμα του Αγίου Πνεύματος, και μένετε όλοι σταθεροί στην αληθινή γνώση.

²¹Σας γράφω, όχι γιατί δεν ξέρετε την αλήθεια, αλλά γιατί την ξέρετε και γιατί κανένα ψέμα δεν έχει την πηγή του στην αλήθεια.

²²Ποιος είναι ο ψεύτης; Δεν είναι αυτός που αρνείται πως ο άνθρωπος Ιησούς είναι ο Χριστός; Αυτός είναι ο αντίχριστος. Αυτός αρνείται συγχρόνως και τον Πατέρα και τον Υιό.

²³Γιατί όποιος απορρίπτει τον Υιό που ενανθρώπησε απορρίπτει και τον Πατέρα.

²⁴Εσείς λοιπόν κρατήστε μέσα στις καρδιές σας το μήνυμα που ακούσατε εξαρχής. Αν μείνει στις καρδιές σας ό, τι ακούσατε εξαρχής, τότε θα μείνετε κι εσείς ενωμένοι με τον Υιό και με τον Πατέρα.

²⁵Και να τι υποσχέθηκε να σας δώσει ο Χριστός: την αιώνια ζωή.

²⁶Σας έγραψα τα παραπάνω, για να σας προφυλάξω από εκείνους που προσπαθούν να σας εξαπατήσουν.

²⁷Βέβαια, μέσα στις δικές σας καρδιές μένει το χρίσμα του Αγίου Πνεύματος που λάβατε από το Χριστό, και δεν έχετε ανάγκη από δάσκαλο. Καθώς, λοιπόν, το χρίσμα το δικό του σας τα μαθαίνει όλα –κι ό, τι αυτός διδάσκει είναι αλήθεια, δεν είναι ψέμα– παραμείνετε ενωμένοι μαζί του, όπως το Πνεύμα σάς δίδαξε.

²⁸Και τώρα, παιδιά μου, να μένετε έτσι ενωμένοι μ' αυτόν, ώστε όταν φανερωθεί στη δευτέρα παρουσία του, να έχουμε θάρρος και να μη νιώσουμε ντροπή αντικρύζοντάς τον.

²⁹Αφού ξέρετε πως ο Χριστός είναι δίκαιος, πρέπει επίσης να ξέρετε πως κι όποιος πράττει δίκαια είναι παιδί του Θεού.

Α' ΙΩΑΝΝΟΥ 3

Ποια είναι τα παιδιά του Θεού

¹Κοιτάξτε με πόση αγάπη μάς αγάπησε ο Πατέρας! Η αγάπη του είναι τόσο μεγάλη, ώστε να ονομαστούμε παιδιά του Θεού. Γι' αυτό ο κόσμος δε μας καταλαβαίνει, γιατί δε γνωρίζει το Θεό Πατέρα.

²Αγαπητοί μου, τώρα είμαστε παιδιά του Θεού. Τι πρόκειται να γίνουμε στο μέλλον δεν έχει ακόμη φανερωθεί. Ξέρουμε όμως πως όταν ο Χριστός φανερωθεί στη δευτέρα παρουσία του, θα γίνουμε όμοιοι μ' αυτόν, γιατί θα τον δούμε όπως πραγματικά είναι.

³Όποιος, λοιπόν, μ' εμπιστοσύνη στο Χριστό έχει αυτή την ελπίδα, προετοιμάζεται. Καθαρίζει τον εαυτό του από την αμαρτία, έχοντας ως πρότυπο την καθαρότητα εκείνου.

⁴Όποιος αμαρτάνει παραβαίνει το νόμο του Θεού. Η αμαρτία είναι η ίδια η ανομία.

⁵Και ξέρετε πως ο Χριστός ήρθε στον κόσμο για να πάρει από πάνω μας τις αμαρτίες μας, ενώ στον ίδιο δεν υπάρχει ούτε ίχνος αμαρτίας.

⁶Έτσι, όποιος είναι ενωμένος μ' αυτόν παύει ν' αμαρτάνει. Όποιος αμαρτάνει, αυτός ούτε είδε ούτε γνώρισε ποτέ το Χριστό.

⁷Παιδιά μου, μην αφήνετε κανέναν να σας παρασύρει· όποιος πράττει το σωστό, αυτός είναι δίκαιος, όπως ακριβώς ο Χριστός είναι δίκαιος.

⁸Όποιος όμως αμαρτάνει κατάγεται από το διάβολο, γιατί ο διάβολος συνδέεται με την αμαρτία εξαρχής. Γι' αυτόν το λόγο ο Υιός του Θεού ήρθε στον κόσμο: Για να καταστρέψει τα έργα του διαβόλου.

⁹Όποιος έχει γεννηθεί από το Θεό και είναι παιδί του παύει ν' αμαρτάνει, γιατί η δύναμη της ζωής του Θεού, που τον γέννησε, μένει μέσα του. Αφού ο Θεός τον γέννησε, δεν μπορεί να συνεχίσει να αμαρτάνει.

¹⁰Έτσι διακρίνονται τα παιδιά του Θεού από τα παιδιά του διαβόλου: Όποιος δεν κάνει το σωστό δεν είναι παιδί του Θεού. Το ίδιο και όποιος δεν αγαπάει τον αδερφό του.

Αγάπη, παρρησία και πνευματικά χαρίσματα

- 11** Πραγματικά, η παραγγελία που ακούσατε εξ αρχής είναι αυτή: Να αγαπάμε ο ένας τον άλλο.
- 12** Δεν πρέπει να γίνουμε σαν τον Κάιν. Αυτός ήταν γέννημα του διαβόλου και έσφαξε τον αδερφό του. Και γιατί τον έσφαξε; Γιατί τα δικά του έργα ήταν πονηρά, ενώ του αδερφού του ήταν δίκαια.
- 13** Γι' αυτό δεν πρέπει, αδερφοί μου, να απορείτε που ο κόσμος σάς μισεί.
- 14** Εμείς ξέρουμε πως από το θάνατο έχουμε περάσει στη ζωή· κι αυτό το ξέρουμε επειδή αγαπάμε τους αδερφούς μας. Αυτός που δεν αγαπάει τον αδερφό του παραμένει στο θάνατο.
- 15** Όποιος μισεί τον αδερφό του είναι ανθρωποκτόνος, και ξέρετε πως κανένας φονιάς δεν έχει συμμετοχή στην αιώνια ζωή.
- 16** Να πώς μάθαμε τι είναι αγάπη: Εκείνος πρόσφερε τη ζωή του για χάρη μας· έτσι οφείλουμε κι εμείς να προσφέρουμε τη ζωή μας για χάρη των αδερφών μας.
- 17** Αλλά αν κάποιος που έχει τα πλούτη του κόσμου δει τον αδερφό του σε κατάσταση ανάγκης και δεν τον σπλαχνιστεί, πώς ο άνθρωπος αυτός να έχει μέσα του αγάπη για το Θεό;
- 18** Παιδιά μου, ας μην αγαπάμε με λόγια και ωραίες φράσεις, αλλά με έργα κι αγάπη αληθινή.
- 19** Απ' αυτό θα καταλάβουμε ότι είμαστε παιδιά της αλήθειας και θα βεβαιώσουμε χωρίς αγωνία την καρδιά μας μπροστά στο Θεό,
- 20** όταν αυτή μας κατηγορεί για κάτι, αφού ο Θεός είναι ανώτερος από τη συνείδησή μας και τα ξέρει όλα.
- 21** Έτσι, αγαπητοί μου, όταν η καρδιά μας παύει να μας κατηγορεί, αποκτούμε θάρρος ενώπιον του Θεού,
- 22** και μας δίνει ό, τι του ζητούμε, γιατί εκτελούμε τις εντολές του και κάνουμε ό, τι του είναι αρεστό.

²³Αυτή είναι η εντολή του: Να πιστέψουμε στο όνομα του Ιησού Χριστού, του Υιού του, και να αγαπάμε ο ένας τον άλλο, σύμφωνα με την εντολή που μας έδωσε ο Χριστός.

²⁴Όποιος τηρεί τις εντολές του μένει ενωμένος μαζί του κι εκείνος μ' αυτόν. Το ξέρουμε πως ο Θεός ζει μέσα μας κι ανάμεσά μας από το Πνεύμα που μας έδωσε.

Α' ΙΩΑΝΝΟΥ 4

¹Αγαπητοί μου, μην εμπιστεύεστε όλους εκείνους που ισχυρίζονται πως έχουν το Πνεύμα, αλλά δοκιμάζετε τους για να διαπιστώσετε αν το πνεύμα που έχουν προέρχεται από το Θεό. Γιατί πολλοί ψευδοπροφήτες έχουν ξεχυθεί μέσα στον κόσμο.

²Να με ποιο κριτήριο θ' αναγνωρίζετε το Πνεύμα του Θεού: Όποιος διακηρύττει πως ο Ιησούς είναι ο Χριστός που ήρθε και έγινε αληθινός άνθρωπος, αυτός έχει το Πνεύμα του Θεού.

³Όποιος όμως δεν παραδέχεται ότι ο Ιησούς Χριστός ήρθε και έγινε αληθινός άνθρωπος, δεν έχει το Πνεύμα του Θεού, αλλά του αντιχρίστου, που έχετε ακούσει πως έρχεται. Λοιπόν, αυτός ήδη βρίσκεται μέσα στον κόσμο.

⁴Εσείς όμως, παιδιά μου, αναγεννηθήκατε από το Θεό, και έχετε υπερνικήσει τις διδασκαλίες αυτών των ψευδοπροφητών, γιατί αυτός που ενεργεί μέσα σας είναι ισχυρότερος απ' αυτόν που κυριαρχεί μέσα στον κόσμο.

⁵Αυτοί προέρχονται από τον κόσμο, γι' αυτό μιλάνε τη γλώσσα του κόσμου, και ο κόσμος τους καταλαβαίνει.

⁶Εμείς προερχόμαστε από το Θεό. Όποιος γνωρίζει το Θεό, μάς καταλαβαίνει· όποιος δεν προέρχεται από το Θεό, δεν μας καταλαβαίνει. Έτσι μπορούμε να ξεχωρίσουμε το πνεύμα της αλήθειας από το πνεύμα της πλάνης.

Όποιος αγαπάει βλέπει το Θεό

⁷Αγαπητοί μου, ας αγαπάμε ο ένας τον άλλο, γιατί η αγάπη προέρχεται από το Θεό. Όποιος αγαπάει, δείχνει ότι έχει αναγεννηθεί από το Θεό και ότι γνωρίζει το Θεό.

- 8** Όποιος δεν αγαπάει, δε γνώρισε το Θεό, γιατί ο Θεός είναι αγάπη.
- 9** Έτσι αποδείχτηκε η αγάπη του Θεού για μας: Απέστειλε τον Υιό του το μονογενή στον κόσμο για να μας χαρίσει τη νέα ζωή, αν ενωθούμε μ' αυτόν.
- 10** Αυτό είναι το χαρακτηριστικό της αγάπης του Θεού: Όχι ότι εμείς τον αγαπήσαμε, αλλά ότι αυτός μας αγάπησε και έστειλε τον Υιό του, που θυσιάστηκε για να μας ελευθερώσει από τις αμαρτίες μας.
- 11** Αν ο Θεός, αγαπητοί μου, έτσι μας αγάπησε, οφείλουμε κι εμείς ν' αγαπάμε ο ένας τον άλλο.
- 12** Κανένας δεν αξιώθηκε ποτέ ως τώρα να δει το Θεό· αν αγαπάμε ο ένας τον άλλο, είμαστε σε κοινωνία με το Θεό, και η αγάπη του μέσα μας έχει ολοκληρωθεί.
- 13** Μας έδωσε το Πνεύμα του· έτσι είμαστε βέβαιοι πως είμαστε σε κοινωνία με το Θεό και ο Θεός σε κοινωνία μ' εμάς.
- 14** Εμείς οι ίδιοι με τα μάτια μας είδαμε και καταθέτουμε τη μαρτυρία μας, ότι ο Πατέρας έστειλε τον Υιό του για να σώσει τον κόσμο.
- 15** Όποιος παραδέχεται πως ο άνθρωπος Ιησούς είναι ο απεσταλμένος Υιός του Θεού, ο Θεός κατοικεί μέσα σ' αυτόν και αυτός ζει ενωμένος με το Θεό.
- 16** Κι εμείς γνωρίζουμε πια την αγάπη, που μας έχει ο Θεός κι εμπιστευόμαστε τον εαυτό μας σ' αυτήν. Ο Θεός είναι αγάπη· κι όποιος ζει μέσα στην αγάπη, ζει μέσα στο Θεό, κι ο Θεός μέσα σ' αυτόν.
- 17** Έτσι καταλαβαίνουμε πως η αγάπη έχει ολοκληρωθεί μέσα μας: Όταν αντιμετωπίζουμε την ημέρα της κρίσεως με θάρρος. Γιατί κι εμείς ζούμε σ' αυτό τον κόσμο, όπως έζησε εκείνος.
- 18** Όποιος αγαπάει δεν φοβάται. Η τέλεια αγάπη διώχνει το φόβο. Γιατί ο φόβος σχετίζεται με την τιμωρία κι όποιος φοβάται την τιμωρία, δείχνει πως δεν έχει φτάσει στην τέλεια αγάπη.
- 19** Εμείς αγαπάμε το Θεό, γιατί εκείνος πρώτος μάς αγάπησε.

²⁰Αν κάποιος πει «αγαπώ το Θεό», μισεί όμως τον αδερφό του, είναι ψεύτης. Γιατί, πραγματικά, αυτός που δεν αγαπάει τον αδερφό του, τον οποίο βλέπει, πώς μπορεί να αγαπάει το Θεό, τον οποίο δε βλέπει;

²¹Αυτή την εντολή μάς έδωσε ο Χριστός: Όποιος αγαπάει το Θεό πρέπει ν' αγαπάει και τον αδερφό του.

Α' ΙΩΑΝΝΟΥ 5

Η μαρτυρία του Πνεύματος

¹Όποιος πιστεύει πως ο Ιησούς είναι ο Χριστός, αυτός είναι γεννημένος από το Θεό· κι όποιος αγαπάει τον πατέρα αγαπάει επίσης και το παιδί του.

²Μ' αυτόν τον τρόπο γνωρίζουμε ότι αγαπάμε τα παιδιά του Θεού: Όταν αγαπάμε το Θεό και τηρούμε τις εντολές του.

³Πραγματικά, την αγάπη μας για το Θεό την εκφράζουμε τηρώντας τις εντολές του. Και οι εντολές του δεν είναι δύσκολο να εφαρμοστούν,

⁴αφού κάθε παιδί του Θεού μπορεί να νικήσει τον κόσμο. Να πώς μπορούμε να νικούμε τον κόσμο: με την πίστη μας.

⁵Ποιος μπορεί να νικάει τον κόσμο; Μόνον όποιος πιστεύει πως ο Ιησούς είναι ο Υιός του Θεού.

⁶Αυτός είναι που ήρθε με το νερό του βαπτίσματός του και με το αίμα του θανάτου του, ο Ιησούς Χριστός. Όχι μόνο με το νερό, αλλά με το νερό και με το αίμα. Το ίδιο το Πνεύμα είναι μάρτυρας γι' αυτό, και το Πνεύμα είναι η αλήθεια.

⁷Υπάρχουν τρεις μάρτυρες [στον ουρανό: ο Πατέρας, ο Λόγος και το Άγιο Πνεύμα· αυτοί οι τρεις είναι ένα· και υπάρχουν τρεις μάρτυρες στη γη]:

⁸Το Πνεύμα, το νερό και το αίμα, κι αυτοί οι τρεις δίνουν ομόφωνη μαρτυρία.

⁹Δεχόμαστε τη μαρτυρία των ανθρώπων· αλλά η μαρτυρία του Θεού είναι πολύ ισχυρότερη, και ο Θεός έχει δώσει τη μαρτυρία του σχετικά με τον Υιό του.

10 Όποιος πιστεύει στον Υιό του Θεού, αυτός έχει μέσα του αυτή τη μαρτυρία. Όποιος δεν πιστεύει στο Θεό, τον θεωρεί ψεύτη, γιατί δεν έδειξε εμπιστοσύνη στη μαρτυρία που έδωσε ο Θεός σχετικά με τον Υιό του.

11 Να ποια είναι αυτή η μαρτυρία: Ο Θεός μάς χάρισε την αιώνια ζωή, κι αυτή η ζωή υπάρχει στην κοινωνία με τον Υιό του.

12 Όποιος έχει τον Υιό, αυτός μόνο έχει τη ζωή· όποιος δεν έχει τον Υιό του Θεού, αυτός δεν έχει ούτε τη ζωή.

Η βεβαιότητα για την αιώνια ζωή

13 Αυτά τα έγγραφα σ' εσάς που πιστεύετε στο όνομα του Υιού του Θεού, για να ξέρετε πως έχετε την αιώνια ζωή, και για να πιστεύετε στο όνομα του Υιού του Θεού.

14 Και να γιατί έχουμε εμπιστοσύνη και θάρρος απέναντι στο Θεό: Αν του ζητήσουμε κάτι σύμφωνο με το θέλημά του, μας ακούει.

15 Έτσι, ξέροντας ότι ακούει τα αιτήματά μας, είμαστε βέβαιοι πως θα εκπληρωθούν.

16 Αν, λοιπόν, δει κανείς τον αδερφό του να διαπράττει μια αμαρτία που δεν οδηγεί στο θάνατο, να παρακαλέσει το Θεό, κι ο Θεός θα δώσει στον αδερφό τη ζωή. Αυτό το λέω για όσους διαπράττουν αμαρτίες που δεν οδηγούν στο θάνατο. Γιατί υπάρχει και αμαρτία που οδηγεί στο θάνατο. Δε λέω να παρακαλέσει για κείνη.

17 Κάθε άδικη πράξη είναι αμαρτία· υπάρχουν όμως αμαρτίες που δεν οδηγούν στο θάνατο.

18 Ξέρουμε πως όποιος έχει αναγεννηθεί από το Θεό δεν κυριεύεται από την αμαρτία· γιατί ο Υιός του Θεού τον προστατεύει, κι ο διάβολος δεν μπορεί να τον βλάψει.

19 Ξέρουμε πως είμαστε παιδιά του Θεού και πως όλος ο κόσμος βρίσκεται κάτω από την εξουσία του διαβόλου.

²⁰Ξέρουμε πως ο Υιός του Θεού ήρθε και μας έδωσε την πνευματική δύναμη για να γνωρίσουμε τον αληθινό Θεό. Είμαστε ενωμένοι με τον αληθινό Θεό μέσω του Υιού του, του Ιησού Χριστού. Αυτός είναι ο αληθινός Θεός, αυτός είναι η αιώνια ζωή.

²¹Παιδιά μου, φυλαχτείτε από τους ψεύτικους θεούς. Αμήν.

Β΄ ΙΩΑΝΝΟΥ

Β΄ ΙΩΑΝΝΟΥ 1

Χαιρετισμός

¹Ο Πρεσβύτερος, προς την εκλεκτή κοινότητα και τα μέλη της, που εγώ τους αγαπάω αληθινά, κι όχι μόνο εγώ αλλά και όλοι όσοι έχουν γνωρίσει την αλήθεια.

²Σας αγαπάμε χάρη στην αλήθεια που βρίσκεται σ' εμάς και θα μείνει μαζί μας αιώνια.

³Η χάρη, η ευσπλαχνία και η ειρήνη από τον Πατέρα Θεό και τον Κύριο Ιησού Χριστό, τον Υιό του Πατέρα, ας είναι μαζί σας με αλήθεια και αγάπη.

Αλήθεια και αγάπη

⁴Χάρηκα πάρα πολύ που βρήκα μέλη της κοινότητάς σας να σκέφτονται και να ζούνε σύμφωνα με την αλήθεια, όπως ακριβώς λέει η εντολή που λάβαμε από τον Πατέρα.

⁵Και τώρα σας παραγγέλλω, αγαπητή κοινότητα, να αγαπάμε ο ένας τον άλλο. Δε σας γράφω καμιά καινούρια εντολή, αλλά αυτήν που είχαμε εξαρχής.

⁶Να τι είναι η αγάπη: Να ζούμε σύμφωνα με τις εντολές του· και η εντολή, όπως την ακούσατε εξαρχής, είναι πως πρέπει να ζείτε με αγάπη.

⁷Πολλοί πλάνοι έχουν εμφανιστεί στον κόσμο, που δεν παραδέχονται ότι ο Ιησούς είναι ο Χριστός που έγινε άνθρωπος. Όποιος τα λέει αυτά είναι ο πλάνος και ο αντίχριστος.

⁸Προσέξτε τον εαυτό σας, για να μη χάσουμε ό, τι καταφέραμε ως τώρα, αλλά να μπορέσουμε να λάβουμε ολόκληρο το μισθό μας.

⁹Όποιος δεν μένει πιστός στη διδασκαλία του Χριστού αλλά την παραβαίνει, προχωρώντας δήθεν πέρα απ' αυτή, δεν έχει κοινωνία με το Θεό· όποιος όμως μένει πιστός σε ό, τι δίδαξε ο Χριστός, αυτός έχει κοινωνία και με τον Πατέρα και με τον Υιό.

10Όταν, λοιπόν, κάποιος κήρυκας σας επισκέπτεται και δε διδάσκει αυτή τη διδαχή, μην τον βάζετε στο σπίτι σας και μην τον καλωσορίζετε,

11γιατί όποιος τον καλωσορίζει συμμετέχει στα πονηρά του έργα.

Τελικός χαιρετισμός

12Έχω πολλά ακόμη να σας γράψω. Δε θέλησα όμως να το κάνω με χαρτί και μελάνι. Ελπίζω να σας επισκεφτώ και να τα πούμε από κοντά. Έτσι η χαρά μας θα είναι πλήρης.

13Τα μέλη της εκλεκτής αδερφικής σας κοινότητας σας χαιρετούν. Αμήν.

Γ' ΙΩΑΝΝΟΥ

Γ' ΙΩΑΝΝΟΥ 1

Χαιρετισμός

- ¹Ο Πρεσβύτερος, προς τον αγαπητό Γάιο, που εγώ τον αγαπώ αληθινά.
- ²Αγαπητέ, εύχομαι στο Θεό να υγιαίνεις και όλα να σου πηγαίνουν καλά, όπως πάει καλά και η πνευματική σου ζωή.
- ³Πολύ χάρηκα από τις πληροφορίες περαστικών αδερφών, πως μένεις πιστός στην αλήθεια και ζεις σύμφωνα μ' αυτήν.
- ⁴Καμιά άλλη δεν έχω μεγαλύτερη χαρά παρά να μαθαίνω πως τα παιδιά μου ζουν σύμφωνα με την αλήθεια.

Συνεργάτες και αντίπαλοι

- ⁵Αγαπητέ, ενεργείς πιστά σε ό, τι κάνεις για τους αδερφούς, ακόμα κι όταν αυτοί προέρχονται από ξένες κοινότητες.
- ⁶Οι αδερφοί αυτοί μίλησαν για την αγάπη σου σε σύναξη της κοινότητάς μας. Καλά λοιπόν θα κάνεις να τους βοηθήσεις να συνεχίσουν το ταξίδι τους κατά τρόπο άξιο του θείου έργου που επιτελούν·
- ⁷γιατί περιοδεύουν στην υπηρεσία του ονόματος του Χριστού, χωρίς να δέχονται καμιά υποστήριξη από τους ειδωλολάτρες.
- ⁸Πρέπει, λοιπόν, εμείς οι χριστιανοί να δεχόμαστε τέτοιους ανθρώπους. Έτσι συμβάλλουμε στην εξάπλωση της αλήθειας.
- ⁹Έστειλα στην εκκλησία ένα γράμμα. Ο Διοτρεφής όμως, που του αρέσει να παρασταίνει τον αρχηγό τους, δε μας αποδέχεται.
- ¹⁰Γι' αυτό, όταν έρθω, θα επισημάνω όλα τα έργα που διαπράττει συκοφαντώντας μας με λόγια πονηρά. Και δεν αρκείται σ' αυτά. Όχι μόνο δεν φιλοξενεί τους περαστικούς ιεραποστόλους αδερφούς, αλλά εμποδίζει και όσους θέλουν να τους φιλοξενήσουν, και τους διώχνει από την εκκλησία.
- ¹¹Αγαπητέ, μην παίρνεις για πρότυπο το κακό αλλά το καλό. Όποιος κάνει το καλό είναι παιδί του Θεού· όποιος κάνει το κακό δεν έχει δει το Θεό.

¹²Σχετικά με το Δημήτριο, ακούγονται από όλους καλές πληροφορίες. Κι η ίδια η πραγματικότητα το επιβεβαιώνει. Επιβεβαιώνουμε κι εμείς αυτή τη μαρτυρία, κι εσείς ξέρετε πως λέμε την αλήθεια.

Τελικός χαιρετισμός

¹³Πολλά είχα να σου γράψω, δε θέλω όμως να σου τα κάνω γνωστά με μελάνι και πένα.

¹⁴Ελπίζω γρήγορα να σε δω και τότε θα τα πούμε από κοντά.

¹⁵Η ειρήνη του Θεού να σε συντροφεύει. Οι φίλοι σε χαιρετούν. Χαιρέτησέ μου τους φίλους προσωπικά, έναν ένα.

ΙΟΥΔΑ

ΙΟΥΔΑ 1

Χαιρετισμός

¹Ο Ιούδας, δούλος του Ιησού Χριστού και αδερφός του Ιακώβου. Προς τους αγαπημένους που τους κάλεσε ο Θεός Πατέρας και τους διατηρεί κοντά στον Ιησού Χριστό.

²Εύχομαι το έλεος, η ειρήνη και η αγάπη να πληθαίνουν ανάμεσά σας.

Η καταδίκη των ψευδοδιδασκάλων

(Β΄ Πε 2,1-17)

³Αγαπητοί μου, πάντοτε είχα μεγάλη επιθυμία να σας γράψω, για τη σωτηρία που χάρισε σ' όλους μας ο Θεός. Τώρα όμως αναγκάζομαι να σας γράψω για να σας προτρέψω να συνεχίσετε τον αγώνα για την πίστη, που έχει δοθεί μια για πάντα στο λαό του Θεού.

⁴Αφορμή μου δίνουν μερικοί άνθρωποι, που παρεισέφρυσαν ανάμεσά σας. Οι ασεβείς αυτοί μετατρέπουν τη σωτήρια χάρη του Θεού σε κάθε λογής ασέλγεια, και δεν παραδέχονται ότι ο Ιησούς Χριστός είναι ο μοναδικός αφέντης και Κύριός μας. Από παλιά οι Γραφές είχαν προαναγγείλει την καταδίκη που τους περιμένει.

⁵Τα ξέρετε βέβαια όλα, θα ήθελα όμως να σας θυμίσω πως ο Κύριος αν και έσωσε στην αρχή το λαό από τη δουλεία της Αιγύπτου, στη συνέχεια αφάνισε όσους δεν πίστεψαν.

⁶Θυμηθείτε τους αγγέλους που δεν έμειναν πιστοί στο αξίωμά τους, αλλά εγκατέλειψαν την ουράνια κατοικία τους. Ο Κύριος τους έχει φυλακίσει στο σκοτάδι με αιώνια δεσμά, για να δικαστούν τη μεγάλη ημέρα της κρίσεως.

⁷Θυμηθείτε τα Σόδομα και τα Γόμορρα και τις γειτονικές τους πόλεις, που είχαν παραδοθεί κατά παρόμοιον μ' αυτούς τρόπο στην πορνεία και στις αφύσικες ηδονές. Η αιώνια καταδίκη τους αποτελεί ζωντανό παράδειγμα.

⁸Το ίδιο συμβαίνει και με τους ανθρώπους αυτούς. Βλέπουν όνειρα που τους οδηγούν να μολύνουν με την αμαρτία το ίδιο τους το σώμα, να απορρίπτουν τη θεϊκή εξουσία και να καθυβρίζουν τους αγγέλους.

⁹Κι όμως, ούτε ο αρχάγγελος Μιχαήλ δεν τόλμησε να ξεστομίσει υβριστική κατηγορία εναντίον του διαβόλου, όταν σε μια φιλονικία μαζί του διεκδικούσε το σώμα του Μωυσή. Το μόνο που είπε ήταν: Ο Κύριος να σε κατακρίνει.

¹⁰Οι ψευδοδιδάσκαλοι, αντίθετα, καθυβρίζουν εκείνα που ξεπερνούν την αντίληψή τους· κι εκείνα που τα ξέρουν από ένστικτο, αυτά ακριβώς τους οδηγούν στην καταστροφή, σαν τα ζώα που δεν έχουν λογικό.

¹¹Αλίμονό τους· βαδίζουν στ' αχνάρια του Κάιν και σαν το Βαλαάμ έχουν ριχτεί ακράτητοι στην πλάνη της φιλαργυρίας. Με τις επαναστατικές αντιλογίες τους θα αφανιστούν όπως ο Κορέ.

¹²Αυτοί είναι βρώμικες κηλίδες, που συμμετέχουν χωρίς ντροπή στα κοινά σας δείπνα. Νοιάζονται μονάχα για τον εαυτό τους. Μοιάζουν με σύννεφα που παρασύρονται από τους ανέμους και δε φέρνουν βροχή· μοιάζουν με δέντρα που μέχρι και το φθινόπωρο δε δίνουν καρπό, και που, σαν ξεραθούν για τα καλά, τα ξεριζώνουν.

¹³Μοιάζουν με τ' άγρια κύματα της θάλασσας, που αντί για αφρό ξεβράζουν τις ντροπές τους· με άστρα περιπλανώμενα, που τα προσμένει το παντοτινό, το ζοφερό σκοτάδι.

¹⁴Γι' αυτούς προφήτεψε ο Ενώχ, έβδομη γενιά από τον Αδάμ, λέγοντας: «Ήρθε ο Κύριος με τις μυριάδες των αγίων αγγέλων του,

¹⁵για να κρίνει όλη την οικουμένη και να ελέγξει όλους τους ασεβείς ανάμεσά τους για τις αμαρτωλές τους πράξεις και για όσα σκληρά λόγια ξεστόμισαν εναντίον του οι ασεβείς κι αμαρτωλοί».

¹⁶Οι άνθρωποι αυτοί γογγύζουν και μεμψιμοιρούν για όλα. Ζουν σύμφωνα με τις επιθυμίες τους, ξεστομίζουν μεγάλα λόγια και κολακεύουν τους ανθρώπους, μόνο και μόνο για να 'χουν οι ίδιοι κάποιο όφελος.

Συμβουλές και προτροπές

¹⁷Εσείς όμως, αγαπητοί μου, να θυμάστε τα προφητικά λόγια των αποστόλων του Κυρίου μας Ιησού Χριστού:

¹⁸«Στους έσχατους χρόνους», σας έλεγαν, «θα εμφανιστούν άνθρωποι που θα σας εμπαίζουν και θα ζουν σύμφωνα με τις αμαρτωλές επιθυμίες τους».

¹⁹Αυτοί είναι που προκαλούν τις διαιρέσεις· κυριαρχούνται από τις φυσικές τους επιθυμίες κι όχι από το Πνεύμα του Θεού.

²⁰Εσείς όμως, αγαπητοί μου, συνεχίστε να προοδεύετε στεριωμένοι πάνω στο θεμέλιο της πανάγιας πίστης σας και προσεύχεστε με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος.

²¹Διατηρήστε τον εαυτό σας στην αγάπη του Θεού, προσμένοντας το έλεος του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, που θα μας χαρίσει την αιώνια ζωή.

²²Άλλους να τους ελεείτε με διάκριση,

²³και άλλους να φροντίζετε να τους σώσετε με μεγάλη προσοχή, αρπάζοντάς τους μέσα από τη φωτιά, αποφεύγοντας ακόμη και ν' αγγίζετε τα ρούχα τους που έχουν λερωθεί από την αμαρτωλή τους σάρκα.

Δοξολογία

²⁴Σ' αυτόν που μπορεί να σας προφυλάξει από κάθε πτώση και μπορεί να σας αξιώσει να σταθείτε χωρίς ψεγάδι, γεμάτοι χαρά μπροστά στην ένδοξη παρουσία του,

²⁵στο μόνο σοφό Θεό, το σωτήρα μας, ανήκει η δόξα, η μεγαλοσύνη, η δύναμη και η εξουσία και τώρα και για πάντα. Αμήν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 1

Πρόλογος

¹Αυτό το βιβλίο περιέχει την αποκάλυψη που έδωσε ο Θεός στον Ιησού Χριστό, για να φανερώσει στους δούλους του αυτά που είναι καθορισμένα να γίνουν πολύ σύντομα. Ο Ιησούς έστειλε τον άγγελό του και τα αποκάλυψε στο δούλο του τον Ιωάννη.

²Ο Ιωάννης έδωσε μαρτυρία για το λόγο του Θεού και για τον Ιησού Χριστό· γράφει όσα είδε.

³Μακάριος ο αναγνώστης κι όσοι ακούνε τα λόγια τούτης της προφητείας και τηρούν όσα λέει αυτό το βιβλίο· γιατί πλησιάζει ο καιρός.

Χαιρετισμός στις επτά Εκκλησίες

⁴Ο Ιωάννης προς τις επτά εκκλησίες που βρίσκονται στην Ασία. Εύχομαι να σας δίνουν χάρη και ειρήνη ο Θεός, αυτός που αληθινά υπάρχει, υπήρχε και θα 'ρθεί, και τα επτά πνεύματα που είναι μπροστά στο θρόνο του,

⁵καθώς κι ο Ιησούς Χριστός, ο αξιόπιστος μάρτυρας. Αυτός αναστήθηκε πρώτος από τους νεκρούς κι εξουσιάζει τους άρχοντες της γης. Αυτός μας αγαπάει κι έχει χύσει το αίμα του για να μας καθαρίσει από τις αμαρτίες μας·

⁶μας έκανε έτσι μετόχους στην εξουσία του και κοινωνούς στην προσφορά λατρείας στον Πατέρα του Θεό. Σ' αυτόν ανήκει η δόξα και η δύναμη για πάντα· αμήν.

⁷Νάτος, έρχεται μέσα στα σύννεφα και θα τον δούνε όλοι, ακόμα κι όσοι τον κεντήσαν με τη λόγχη, και θα θρηνήσουν εξαιτίας του όλοι οι λαοί της γης. Ναι, σίγουρα θα γίνει αυτό!

⁸«Εγώ είμαι το Άλφα και το Ωμέγα», λέει ο Θεός, ο Παντοκράτορας Κύριος, αυτός που αληθινά υπάρχει και υπήρχε και θα 'ρθεί.

Η εμφάνιση του Χριστού στον Ιωάννη

⁹Εγώ ο Ιωάννης, ο αδερφός σας, που με τη δύναμη του Ιησού Χριστού συμμερίζομαι μαζί σας τους κατατρεγμούς κι υπομονετικά προσμένω τον ερχομό της βασιλείας του Θεού, βρέθηκα εξόριστος στο νησί της Πάτμου, γιατί κήρυξα το λόγο του Θεού και ομολόγησα τον Ιησού Χριστό.

¹⁰Μέρα Κυριακή με συνάρπασε το Πνεύμα. Άκουσα τότε πίσω μου μια φωνή βροντερή σαν σάλπιγγα,

¹¹που έλεγε: «Γράψε αυτό που βλέπεις σε βιβλίο και στείλε το στις εξής επτά εκκλησίες: Στην Έφεσο, στη Σμύρνη, στην Πέργαμο, στα Θυάτεια, στις Σάρδεις, στη Φιλαδέλφεια και στη Λαοδίκεια».

¹²Γύρισα προς τα 'κει να δω ποιος μου μιλούσε. Και καθώς γύρισα, είδα επτά λυχνοστάτες χρυσούς.

¹³Ανάμεσα στους επτά λυχνοστάτες είδα κάποιον που έμοιαζε με άνθρωπο, ντυμένον με χιτώνα που έφτανε ως τα πόδια του, μ' ένα χρυσό ζωνάρι που του έζωνε το στήθος.

¹⁴Στο κεφάλι του οι τρίχες ήταν κάτασπρες σαν ολόλευκο μαλλί ή σαν χιόνι και τα μάτια του ήταν σαν τη φλόγα της φωτιάς.

¹⁵Τα πόδια του έμοιαζαν με χρυσάφι πυρωμένο στο καμίνι. Η φωνή του ηχούσε σαν τη βουή του καταρράκτη.

¹⁶Στο δεξί του χέρι κρατούσε επτά αστέρια, κι από το στόμα του έβγαινε ένα αιχμηρό δίκοπο σπαθί. Το πρόσωπό του έλαμπε σαν τον ήλιο σ' όλη του τη λαμπρότητα.

¹⁷Όταν τον είδα, έπεσα μπροστά στα πόδια του σαν νεκρός. Εκείνος τότε ακούμπησε πάνω μου το δεξί του χέρι και μου είπε: «Μη φοβάσαι! Εγώ είμαι ο πρώτος και ο έσχατος.

¹⁸Εγώ είμαι ο ζωντανός· με θανάτωσαν, μα να που τώρα ζω για πάντα κι εξουσιάζω το θάνατο και το βασίλειό του.

¹⁹Γράψε, λοιπόν, αυτά που βλέπεις: όσα ανήκουν στο παρόν και όσα μέλλεται να γίνουν ύστερα απ' αυτά.

²⁰Άκουσε τώρα τι σημαίνουν τα επτά αστέρια που είδες στο δεξί μου χέρι και οι επτά χρυσοί λυχνοστάτες: Τα επτά αστέρια είναι οι άγγελοι των επτά εκκλησιών και οι επτά λυχνοστάτες είναι οι επτά εκκλησίες».

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 2

Η επιστολή στην εκκλησία της Εφέσου

¹«Στον άγγελο της εκκλησίας της Εφέσου γράψε: Να τι λέει αυτός που κρατάει τα επτά αστέρια στο δεξί του χέρι και περπατάει ανάμεσα στους επτά χρυσούς λυχνοστάτες:

²Ξέρω καλά τα έργα σου, πόσο κοπιάζεις και πόση υπομονή δείχνεις. Ξέρω πως δεν μπορείς να ανεχτείς τους κακούς· αυτούς που λένε πως είναι τάχα απόστολοι χωρίς να είναι· τους δοκίμασες και τους βρήκες κίβδηλους.

³Έχεις υπομονή· για χάρη μου υπέμεινες δεινά και δεν απόκαμες.

⁴Έχω όμως κάτι εναντίον σου: Η αγάπη σου δεν είναι όπως στην αρχή.

⁵Θυμήσου λοιπόν από πού ξέπεσες· μετανόησε και γύρνα ξανά στην αρχική διαγωγή σου. Αλλιώς, θα καταφτάσω γρήγορα για να μετακινήσω το λυχνοστάτη σου από τον τόπο του, αν δεν δείξεις μετάνοια.

⁶Έχεις όμως κι ένα καλό: Μισείς όσα κάνουν οι Νικολαΐτες, που τα μισώ κι εγώ.

⁷Όποιος έχει αυτιά, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα στις εκκλησίες. Σ' όποιον νικήσει θα του δώσω να φάει τον καρπό από το δέντρο της ζωής, που βρίσκεται στον παράδεισο του Θεού μου».

Η επιστολή στην εκκλησία της Σμύρνης

⁸«Στον άγγελο της εκκλησίας της Σμύρνης γράψε: Να τι λέει ο πρώτος και ο έσχατος, που τον θανάτωσαν και όμως ζει:

⁹Ξέρω καλά τα έργα σου και πως σε κατατρέχουν και πως είσαι φτωχός –κι όμως είσαι πλούσιος. Ξέρω πως σε διαβάλλουν άνθρωποι που ισχυρίζονται ότι ανήκουν τάχα στο λαό του Θεού· αυτοί όμως δεν είναι δικοί του, γιατί ανήκουν στη σύναξη του σατανά.

10Μη φοβάσαι καθόλου για όσα σου μέλλεται να πάθεις. Ο διάβολος θα ρίξει μερικούς από σας στη φυλακή για να δοκιμαστείτε. Ο διωγμός θα κρατήσει δέκα μέρες. Κράτα την πίστη σου, ακόμη κι αν σου στοιχίσει τη ζωή, κι εγώ θα σου δώσω για στεφάνι της νίκης, την αιώνια ζωή.

11Όποιος έχει αυτιά, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα στις εκκλησίες. Το νικητή δεν θα μπορέσει να τον πειράξει ο δεύτερος θάνατος».

Επιστολή στην εκκλησία της Περγάμου

12«Στον άγγελο της εκκλησίας της Περγάμου γράψε: Να τι λέει ο Κύριος, αυτός που έχει το αιχμηρό, δίκοπο σπαθί:

13Ξέρω καλά τα έργα σου και πού κατοικείς: εκεί που έχει στήσει το θρόνο του ο σατανάς. Παρέμεινες όμως πιστός στο όνομά μου και δεν απαρνήθηκες την πίστη σου σ' εμένα, ακόμα κι όταν στον τόπο σας όπου κατοικεί ο σατανάς, σκότωσαν την εποχή του διωγμού τον Αντίπα, που μαρτύρησε για να μου μείνει πιστός.

14Έχω όμως και μερικά εναντίον σου· ανέχεσαι να υπάρχουν εκεί οπαδοί της διδασκαλίας του Βαλαάμ. Αυτός είχε δασκαλέψει το Βαλάκ να παρασύρει στην αμαρτία τούς Ισραηλίτες και να φάνε ειδωλόθυτα και ν' αποστατήσουν από το Θεό.

15Έτσι κι εσύ ανέχεσαι να υπάρχουν οπαδοί της διδασκαλίας των Νικολαϊτών.

16Μετανόησε, λοιπόν· αλλιώς, θα καταφτάσω σύντομα κοντά σου και θα πολεμήσω εναντίον τους με το σπαθί που βγαίνει από το στόμα μου.

17Όποιος έχει αυτιά, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα στις εκκλησίες. Όποιος νικήσει, θα του δώσω από το κρυμμένο μάννα. Θα του δώσω και μια άσπρη ψηφίδα, μ' ένα καινούριο όνομα γραμμένο πάνω της, που δε θα το ξέρει κανένας άλλος, εκτός απ' αυτόν που θα την πάρει».

Επιστολή στην εκκλησία των Θυατείρων

18«Στον άγγελο της εκκλησίας των Θυατείρων γράψε: Να τι λέει ο Υιός του Θεού, που τα μάτια του είναι σαν τη φλόγα της φωτιάς και τα πόδια του μοιάζουν με χρυσάφι:

19Ξέρω καλά τα έργα σου: την αγάπη, την πίστη, τις υπηρεσίες σου στους αδερφούς, την καρτερικότητά σου. Ξέρω ακόμα πως τα τελευταία σου έργα είναι περισσότερα από τα πρώτα.

20Έχω όμως μερικά εναντίον σου: Τη γυναίκα σου, την Ιεζάβελ, που λέει πως είναι τάχα προφήτισσα, την αφήνεις να παρασύρει με τη διδασκαλία της τους δούλους μου ν' αποστατήσουν από το Θεό και να φάνε ειδωλόθυτα.

21Της έδωσα προθεσμία να μετανοήσει, αυτή όμως δε θέλει να μετανοήσει και επιμένει στην αποστασία της.

22Γι' αυτό θα τη ρίξω άρρωστη στο κρεβάτι, κι όσοι συμπράττουν μαζί της θα πέσουν σε μεγάλη δοκιμασία –εκτός κι αν αλλάξουν ζωή και πάψουν ν' ακολουθούν τη συμπεριφορά της–

23και θα χτυπήσω με θανατικό τα παιδιά της. Θα μάθουν έτσι όλες οι εκκλησίες πως εγώ ξέρω τι κρύβει ο νους και η καρδιά του ανθρώπου· θα κρίνω τον καθένα σας ανάλογα με τα έργα σας.

24Σ' εσάς όμως τους άλλους πιστούς των Θυατείρων, που δεν παρασυρθήκατε από τη διδαχή της Ιεζάβελ και δε λέτε πως μάθατε τα απόκρυφα μυστικά του σατανά, όπως ισχυρίζονται οι οπαδοί της, σ' εσάς λέω πως δεν θα σας επιβαρύνω με άλλες δοκιμασίες.

25Κρατήστε όμως σταθερά αυτό που έχετε ωσότου έρθω.

26Όποιος μένει πιστός ως το τέλος στη διαγωγή που εγώ του ζητώ και φτάσει έτσι στη νίκη, θα του δώσω εξουσία πάνω στα έθνη.

27Θα τα κυβερνήσει με σιδερένια πυγμή και θα τα συντρίψει σαν πήλινα σκεύη.

28Θα του δώσω την εξουσία που κι εγώ πήρα από τον Πατέρα μου, κι ακόμα θα του δώσω το άστρο το πρωινό.

²⁹Όποιος έχει αυτιά, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα στις εκκλησίες».

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 3

Επιστολή στην εκκλησία των Σάρδεων

¹«Στον άγγελο της εκκλησίας των Σάρδεων γράψε: Να τι λέει ο Κύριος, που έχει τα εφτά πνεύματα του Θεού και τα εφτά αστέρια: Ξέρω καλά τα έργα σου: τ' όνομά σου λέει πως είσαι ζωντανός, μα στην πραγματικότητα είσαι νεκρός.

²Εύπνα και στήριξε τους άλλους, γιατί κινδυνεύουν να πεθάνουν. Σε δοκίμασα και βρήκα πως τα ως τώρα έργα σου δεν μπορούν να σταθούν μπροστά στο Θεό μου.

³Για θυμήσου πώς δέχτηκες το μήνυμα της σωτηρίας και με πόσο ζήλο το άκουσες! Μείνε πιστός σ' αυτό και μετανόησε. Γιατί, αν δεν ξυπνήσεις, θα σου έρθω ξαφνικά όπως ο κλέφτης, χωρίς να ξέρεις ποια ώρα θα 'ρθώ να σε κρίνω.

⁴Έχεις όμως και μερικούς πιστούς στις Σάρδεις, που δε μόλυναν τα ρούχα τους με την απιστία. Αυτοί θα βαδίσουν μαζί μου ντυμένοι στα λευκά, γιατί το αξίζουν.

⁵Το νικητή θα τον ντύσει ο Θεός με τα λευκά ρούχα της νίκης· δε θα διαγράψω το όνομά του από το βιβλίο της ζωής και θα τον αναγνωρίσω ως δικό μου μπροστά στο Θεό και στους αγγέλους του.

⁶Όποιος έχει αυτιά ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα στις εκκλησίες».

Επιστολή στην εκκλησία της Φιλαδέλφειας

⁷«Στον άγγελο της εκκλησίας της Φιλαδέλφειας γράψε: Να τι λέει ο Κύριος, που είναι άγιος και τηρεί τις υποσχέσεις του, που έχει τα κλειδιά του Δαβίδ, κι όταν ανοίγει, κανείς δεν μπορεί να κλείσει· και όταν κλείνει, κανείς δεν μπορεί ν' ανοίξει.

⁸Ξέρω καλά τα έργα σου· μικρές είναι οι δυνάμεις σου, κι όμως έμεινες πιστός στο λόγο μου και δε με απαρνήθηκες. Γι' αυτό έχω ανοίξει μπροστά σου μια πόρτα που κανένας δε θα μπορέσει να την κλείσει.

⁹Υπάρχουν μερικοί που ισχυρίζονται πως ανήκουν στο λαό του Θεού· αλλά δεν ανήκουν, λένε ψέματα· στην πραγματικότητα ανήκουν στη σύναξη του σατανά. Αυτούς θα τους κάνω να 'ρθούν και να γονατίσουν ταπεινωμένοι μπροστά σου, για να μάθουν πως εγώ εσένα αγάπησα.

¹⁰Επειδή τήρησες το λόγο μου κι έδειξες υπομονή, γι' αυτό κι εγώ θα σε διαφυλάξω όταν θα έρθει η ώρα του τελικού πειρασμού, που θ' αποτελέσει τη μεγάλη δοκιμασία για τον κόσμο, για όλους τους κατοίκους της γης.

¹¹Όπου να 'ναι έρχομαι. Κράτα σταθερά αυτό που έχεις, για να μη σου αφαιρέσει κανείς το στεφάνι της νίκης σου.

¹²Το νικητή θα τον κάνω στύλο αμετακίνητο στο ναό του Θεού μου· θα γράψω πάνω του το όνομα του Θεού μου και το όνομα της πόλης του Θεού μου, της νέας Ιερουσαλήμ, που κατεβαίνει από τον ουρανό, από το Θεό μου· κι επίσης θα γράψω πάνω του το καινούριο όνομά μου.

¹³Όποιος έχει αυτιά ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα στις εκκλησίες».

Επιστολή στην εκκλησία της Λαοδίκειας

¹⁴«Στον άγγελο της εκκλησίας της Λαοδίκειας γράψε: Να τι λέει ο Αμήν, ο αξιόπιστος κι αληθινός μάρτυρας, αυτός που είναι η αιτία όλων των δημιουργημάτων του Θεού:

¹⁵Ξέρω καλά τα έργα σου: δεν είσαι ούτε κρύος ούτε ζεστός. Μακάρι να ήσουν κρύος ή ζεστός!

¹⁶Επειδή όμως δεν είσαι ούτε κρύος ούτε ζεστός αλλά χλιαρός, γι' αυτό θα σε ξεράσω από το στόμα μου.

¹⁷Καυχιέσαι πως είσαι πλούσιος, πως απόχτησες μεγάλη περιουσία, πως δεν έχεις ανάγκη από τίποτε. Ξεχνάς, φαίνεται, πως στην πραγματικότητα είσαι ταλαίπωρος κι αξιοθρήνητος, φτωχός, τυφλός και γυμνός.

¹⁸Γι' αυτό σε συμβουλεύω ν' αγοράσεις από μένα χρυσάφι καθαρισμένο στη φωτιά, για ν' αποκτήσεις πλούτη· ρούχα λευκά για να ντυθείς και να μην ντρέπεσαι που φαίνεται η γύμνια σου· κολλύριο για ν' αλείψεις τα μάτια σου και ν' αποκτήσεις το φως σου.

¹⁹Εγώ όσους αγαπώ τους διαπαιδαγωγώ με αυστηρότητα. Γι' αυτό δείξε ζήλο και μετανόησε.

²⁰Δες με, στέκομαι μπροστά στην πόρτα και χτυπώ. Αν κάποιος ακούσει τη φωνή μου και μ' ανοίξει την πόρτα, θα μπω στο σπίτι του και θα δειπνήσω μαζί του, κι αυτός μαζί μου.

²¹Το νικητή θα τον βάλω να καθίσει μαζί μου στο θρόνο μου, όπως κάθισα κι εγώ νικητής μαζί με τον Πατέρα μου στο θρόνο του.

²²Όποιος έχει αυτιά, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα στις εκκλησίες».

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 4

Η ουράνια λειτουργία

¹Ύστερα απ' αυτά, είδα μια πύλη ανοιχτή στον ουρανό. Και η φωνή που άκουσα προηγουμένως ν' αντηχεί σαν σάλπιγγα απευθύνθηκε σ' εμένα και μου είπε: «Ανέβα εδώ πάνω για να σου δείξω τι θα συμβεί ύστερα απ' αυτά».

²Αμέσως τότε με συνήρπασε το Πνεύμα και είδα ένα θρόνο στον ουρανό και κάποιον να κάθεται στο θρόνο.

³Είχε θωριά που άστραφτε όπως ο ίασπις και το σάρδιο, τα πολύτιμα πετράδια. Ένα φωτεινό τόξο περικύκλωνε το θρόνο, που λαμπύριζε σαν το σμαράγδι.

⁴Είκοσι τέσσερις άλλοι θρόνοι σχημάτιζαν έναν κύκλο γύρω από το θρόνο· σ' αυτούς τους θρόνους κάθονταν οι είκοσι τέσσερις πρεσβυτύτεροι ντυμένοι με λευκά ρούχα, και με χρυσά στεφάνια στο κεφάλι τους.

⁵Από το θρόνο έβγαιναν αστραπές, φωνές και βροντές, και μπροστά του έκαιγαν εφτά πύρινες λαμπάδες, δηλαδή τα εφτά πύρινα πνεύματα του Θεού.

⁶Μπροστά από το θρόνο απλωνόταν κάτι σαν θάλασσα από γυαλί, όμοια με κρύσταλλο. Στο κέντρο, γύρω από το θρόνο, βρίσκονταν τέσσερα όντα γεμάτα μάτια, μπροστά και πίσω.

⁷Το πρώτο ον έμοιαζε με λιοντάρι, το δεύτερο με μοσχάρι, το τρίτο είχε όψη ανθρώπινη και το τέταρτο έμοιαζε με αετό που πετάει.

⁸Καθένα από τα τέσσερα όντα είχε έξι φτερούγες, και όλα τους είχαν παντού μάτια γύρω γύρω κι από μέσα. Τα τέσσερα όντα έλεγαν ακατάπαυστα, μέρα νύχτα: «Άγιος, άγιος, άγιος είναι ο Κύριος, ο Θεός ο Παντοκράτορας! Αυτός που αληθινά υπήρχε, υπάρχει και θα 'ρθεί».

⁹Όταν τα τέσσερα όντα δοξολογούν, αινούν και αναπέμπουν ευχαριστία σ' αυτόν που κάθεται στο θρόνο και ζει παντοτινά,

¹⁰οι είκοσι τέσσερις πρεσβύτεροι πέφτουν μπροστά σ' αυτόν που κάθεται στο θρόνο, προσκυνούν αυτόν που ζει παντοτινά, αποθέτουν τα στεφάνια τους μπροστά στο θρόνο και λένε:

¹¹«Σ' εσένα ανήκει, Κύριε και Θεέ μας, η δοξολογία, ο αίνος και η δύναμη, γιατί εσύ δημιούργησες τα πάντα· το θέλημά σου τους έδωσε τη δύναμη και τη ζωή».

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 5

¹Είδα πως αυτός που καθόταν στο θρόνο κρατούσε στο δεξί του χέρι ένα βιβλίο σε σχήμα κυλίνδρου. Το βιβλίο ήταν γραμμένο και από τη μέσα και από την έξω πλευρά, κι εκεί που έκλεινε ήταν σφραγισμένο με εφτά σφραγίδες από βουλοκέρι.

²Είδα ακόμα έναν άγγελο δυνατό που διαλαλούσε μεγαλόφωνα: «Ποιος είναι άξιος να σπάσει τις σφραγίδες του βιβλίου και να το ανοίξει; »

³Και δε βρέθηκε κανένας, ούτε στον ουρανό ούτε στη γη ούτε κάτω από τη γη, που να μπορεί ν' ανοίξει ή έστω και ν' αντικρύσει το βιβλίο.

⁴Άρχισα τότε να κλαίω πολύ που δε βρέθηκε κανένας ν' ανοίξει το βιβλίο ή έστω να το αντικρύσει.

⁵Ένας από τους πρεσβυτεύτερους μού λέει τότε: «Μην κλαις, γιατί το λιοντάρι από τη φυλή του Ιούδα, ο απόγονος του Δαβίδ, νίκησε στη μάχη που έδωσε, και μπορεί να σπάσει τις εφτά σφραγίδες και ν' ανοίξει το βιβλίο».

⁶Είδα τότε μπροστά στο θρόνο και στο μέσο των τεσσάρων όντων και στο μέσο των πρεσβυτέρων, να στέκεται ένα Αρνίο. Έμοιαζε να το έχουν θυσιάσει. Είχε επτά κέρατα κι επτά μάτια –αυτά είναι τα επτά πνεύματα του Θεού που αποστέλλονται σ' όλη τη γη.

⁷Το Αρνίο πήγε και πήρε το κυλινδρικό βιβλίο από το δεξί χέρι εκείνου που κάθεται στο θρόνο.

⁸Όταν πήρε το βιβλίο, τα τέσσερα όντα και οι είκοσι τέσσερις πρεσβύτεροι έπεσαν μπροστά στο Αρνίο. Καθένας τους κρατούσε μια κιθάρα και χρυσά θυμιατήρια γεμάτα θυμίαμα– αυτά είναι οι προσευχές των πιστών–

⁹κι έψελναν έναν καινούριο ύμνο: «Είσαι άξιος να πάρεις το βιβλίο και ν' ανοίξεις τις σφραγίδες του. Γιατί θυσιάστηκες και με το αίμα σου μας εξαγόρασες για το Θεό, από κάθε φυλή, γλώσσα, λαό και έθνος.

¹⁰Βασιλιάδες τούς έκανες αυτούς και ιερείς για να λατρεύουν το Θεό μας· θα γίνουν κυρίαρχοι πάνω στη γη».

¹¹Ύστερα είδα κι άκουσα μια χορωδία γύρω από το θρόνο, τα τέσσερα όντα και τους πρεσβυτέρους· την αποτελούσαν ένα αναρίθμητο πλήθος αγγέλων,

¹²που έλεγαν με δυνατή φωνή: «Το Αρνίο που θυσιάστηκε είναι άξιο να λάβει δύναμη, πλούτο και σοφία, ισχύ, τιμή, δόξα κι ευλογία».

¹³Κι ύστερα άκουσα όλα τα πλάσματα του σύμπαντος στον ουρανό, στη γη, κάτω από τη γη και μέσα στη θάλασσα, όλα αυτά τ' άκουσα να υμνολογούν: «Αυτός που κάθεται στο θρόνο και το Αρνίο να 'ναι για πάντα ευλογημένοι, τιμημένοι, δοξασμένοι και ισχυροί».

¹⁴Τα τέσσερα όντα αποκρίνονταν: «Αμήν». Και οι πρεσβύτεροι έπεσαν και προσκύνησαν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 6

Οι επτά σφραγίδες

¹Είδα τότε το Αρνίο ν' ανοίγει την πρώτη απ' τις επτά σφραγίδες, κι άκουσα ένα από τα τέσσερα όντα να λέει με φωνή που έμοιαζε με βροντή: «Έλα».

²Κοίταξα, και είδα ένα άσπρο άλογο, που ο καβαλάρης του κρατούσε ένα τόξο· του δόθηκε ένα στεφάνι νίκης, και νικητής έφυγε για νέες νίκες.

³Όταν το Αρνίο άνοιξε τη δεύτερη σφραγίδα, άκουσα το δεύτερο ον να λέει: «Έλα».

⁴Βγήκε τότε ένα άλλο άλογο, κόκκινο σαν τη φωτιά· στον καβαλάρη του δόθηκε ένα μεγάλο σπαθί με την εντολή να αφαιρέσει την ειρήνη από τη γη, και οι άνθρωποι να σφάξουν ο ένας τον άλλο.

⁵Όταν το Αρνίο άνοιξε την τρίτη σφραγίδα, άκουσα το τρίτο ον να λέει: «Έλα». Κοίταξα, και είδα ένα μαύρο άλογο, που ο καβαλάρης του κρατούσε στο χέρι του μια ζυγαριά.

⁶Τότε άκουσα κάτι σαν φωνή να βγαίνει ανάμεσα από τα τέσσερα όντα και να λέει: «Ένα κιλό σιτάρι ή τρία κιλά κριθάρι θα φτάσουν ένα μεροκάματο· μην πειράξεις όμως το λάδι και το κρασί».

⁷Όταν το Αρνίο άνοιξε την τέταρτη σφραγίδα, άκουσα τη φωνή του τέταρτου όντος να λέει: «Έλα».

⁸Κοίταξα, και είδα ένα πρασινοκίτρινο άλογο· ο καβαλάρης του λεγόταν Θάνατος, κι από πίσω του ακολουθούσε ο Άδης. Τους δόθηκε η εξουσία να σκοτώσουν το ένα τέταρτο της οικουμένης με πόλεμο, με πείνα, με θανατικό και με τα θηρία της γης.

⁹Όταν το Αρνίο άνοιξε την πέμπτη σφραγίδα, είδα κάτω από το θυσιαστήριο τις ψυχές εκείνων που σφαγιάστηκαν για το λόγο του Θεού και για τη μαρτυρία που έδωσαν για το Αρνίο.

¹⁰Αυτοί κραύγασαν με δυνατή φωνή: «Ως πότε, επιτέλους, Δέσποτα άγιε και αληθινέ; Πότε θα έρθει η κρίση σου; Πότε θα πάρεις πίσω το αίμα μας απ' τους κατοίκους της γης; »

¹¹Τότε δόθηκε στον καθένα μια λευκή στολή, και τους είπαν ν' αναπαυτούν για λίγο ακόμα, ώσπου να συμπληρωθεί ο αριθμός των συνδούλων κι αδερφών τους που τους μέλλεται να θανατωθούν όπως κι εκείνοι.

¹²Μετά είδα το Αρνίο ν' ανοίγει την έκτη σφραγίδα. Τότε έγινε σεισμός μεγάλος, ο ήλιος έγινε μαύρος σαν πένθιμο ρούχο, το φεγγάρι έγινε όλο κόκκινο σαν αίμα,

¹³και τ' αστέρια του ουρανού έπεσαν στη γη, όπως πέφτουν τα άγουρα σύκα, που τα ρίχνει η συκιά όταν τη φυσάει δυνατός άνεμος.

¹⁴Ο ουρανός εξαφανίστηκε όπως τυλίγεται με μιας ένα κυλινδρικό χειρόγραφο, κι όλα τα βουνά και τα νησιά μετακινήθηκαν από τη θέση τους.

¹⁵Τότε οι βασιλιάδες της γης και οι κυβερνήτες, οι στρατηγοί, οι πλούσιοι, οι δυνατοί και όλοι, δούλοι κι ελεύθεροι, κρύφτηκαν στις σπηλιές και στα βράχια των βουνών

¹⁶κι έλεγαν στα βουνά και στα βράχια: «Πέστε πάνω μας και κρύψτε μας απ' αυτόν που κάθεται στο θρόνο κι από την οργή του Αρνίου.

¹⁷Έφτασε η μεγάλη ημέρα της οργής του· ποιος μπορεί να την αντέξει; »

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 7

Η σφράγιση των εκατόν σαράντα τεσσάρων χιλιάδων

¹Ύστερα απ' αυτό είδα τέσσερις αγγέλους να στέκονται στις τέσσερις γωνιές της γης και να κρατούν τους τέσσερις ανέμους της γης για να μη φυσάει στη γη, μήτε στη θάλασσα, μήτε σε κανένα δέντρο.

²Και είδα έναν άλλο άγγελο να βγαίνει από 'κει που ανατέλλει ο ήλιος, κρατώντας τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού. Αυτός έκραξε με δυνατή φωνή στους τέσσερις αγγέλους που είχαν εντολή να καταστρέψουν τη γη και τη θάλασσα:

³«Μην καταστρέψετε τη γη μήτε τη θάλασσα μήτε τα δέντρα, ώσπου να σφραγίσουμε αυτούς που ανήκουν στο Θεό μας, βάζοντας σημάδι στο μέτωπό τους».

⁴Κι άκουσα πόσοι ήταν αυτοί που σφραγίστηκαν: εκατόν σαράντα τέσσερις χιλιάδες απ' όλες τις φυλές του Ισραήλ.

⁵Από τη φυλή Ιούδα δώδεκα χιλιάδες σφραγισμένοι, από τη φυλή Ρουβήν δώδεκα χιλιάδες, από τη φυλή Γαδ δώδεκα χιλιάδες,

⁶από τη φυλή Ασήρ δώδεκα χιλιάδες, από τη φυλή Νεφθαλείμ δώδεκα χιλιάδες, από τη φυλή Μανασσή δώδεκα χιλιάδες,

⁷από τη φυλή Συμεών δώδεκα χιλιάδες, από τη φυλή Λευί δώδεκα χιλιάδες, από τη φυλή Ισάχαρ δώδεκα χιλιάδες,

⁸από τη φυλή Ζαβουλών δώδεκα χιλιάδες, από τη φυλή Ιωσήφ δώδεκα χιλιάδες, από τη φυλή Βενιαμίν δώδεκα χιλιάδες σφραγισμένοι.

Το αμέτρητο πλήθος των πιστών

⁹Ύστερα απ' αυτά, είδα ένα αμέτρητο πλήθος –που κανείς δεν ήταν σε θέση να το μετρήσει– από κάθε έθνος, φυλή, λαό και γλώσσα, να στέκεται μπροστά στο θρόνο και στο Αρνίο· φορούσαν λευκές στολές, κρατούσαν φοινικόκλαδα στα χέρια τους

¹⁰και έκραζαν με δυνατή φωνή: «Η σωτηρία είναι στα χέρια του Θεού μας, που κάθεται στο θρόνο, και του Αρνίου! »

¹¹Όλοι οι άγγελοι που στέκονταν γύρω από το θρόνο, από τους πρεσβυτέρους κι από τα τέσσερα όντα, έπεσαν μπροστά στο θρόνο με τα πρόσωπα καταγής και προσκύνησαν το Θεό,

¹²λέγοντας: «Αληθινά, ευλογία και δόξα και σοφία, ευχαριστία και τιμή και δύναμη και ισχύς ανήκουν για πάντα στο Θεό μας. Αμήν».

¹³Τότε ένας από τους πρεσβυτέρους μου είπε: «Ποιοι είναι αυτοί που φορούν λευκή στολή κι από πού ήρθαν; »

¹⁴Εγώ του απάντησα: «Κύριέ μου, εσύ ξέρεις». Τότε αυτός μου είπε: «Αυτοί είναι εκείνοι που πέρασαν το μεγάλο διωγμό· έπλυναν τη στολή τους και τη λεύκαναν με το αίμα του Αρνίου.

¹⁵Γι' αυτό στέκονται μπρος στο θρόνο του Θεού και τον λατρεύουν μέρα και νύχτα στο ναό του, κι αυτός που κάθεται στο θρόνο θα 'ναι πάντα μαζί τους.

¹⁶Δε θα πεινάσουν πια, ούτε ποτέ θα διψάσουν· δε θα υποφέρουν από τον ήλιο ούτε από άλλον καύσωνα.

¹⁷Το Αρνίο που είναι στη μέση του θρόνου σαν καλός βοσκός θα τους κατευθύνει, και θα τους οδηγήσει στις νεροπηγές της ζωής. Ο Θεός θα εξαφανίσει κάθε δάκρυ απ' τα μάτια τους».

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 8

Η έβδομη σφραγίδα και το χρυσό θυμιατό

¹Όταν το Αρνίο άνοιξε την έβδομη σφραγίδα, έγινε σιγή στον ουρανό για μισή περίπου ώρα.

²Είδα τότε να δίνονται στους εφτά αγγέλους, που στέκονταν μπροστά στο Θεό, εφτά σάλπιγγες.

³Ένας άλλος άγγελος ήρθε και στάθηκε στο θυσιαστήριο κρατώντας χρυσό θυμιατήρι. Και του δόθηκε πολύ θυμιάμα για να το προσφέρει, μαζί με τις προσευχές όλων όσοι ανήκουν στο λαό του Θεού, πάνω στο χρυσό θυσιαστήριο που βρισκόταν μπροστά στο θρόνο του Θεού.

⁴Απ' τα χέρια του αγγέλου ο καπνός ανέβαινε με τις προσευχές των πιστών μπροστά στο Θεό.

⁵Πήρε μετά ο άγγελος το θυμιατήρι, το γέμισε από τ' αναμμένα κάρβουνα του θυσιαστηρίου και το 'ριξε στη γη. Έγιναν τότε βροντές, φωνές, αστραπές και σεισμός.

Οι τέσσερις πρώτες σάλπιγγες

⁶Οι εφτά άγγελοι που κρατούσαν τις εφτά σάλπιγγες ετοιμάστηκαν να σαλπίσουν.

⁷Σάλπισε ο πρώτος· ήρθε τότε χαλάζι και φωτιά ανακατωμένα με αίμα και ρίχτηκαν πάνω στη γη. Και κατακάηκε το ένα τρίτο της γης και το ένα τρίτο των δέντρων και κάθε χλωρό χορτάρι.

⁸Σάλπισε κι ο δεύτερος άγγελος· και κάτι σαν μεγάλο βουνό που καιγόταν ρίχτηκε στη θάλασσα. Το ένα τρίτο της θάλασσας έγινε αίμα,

⁹πέθανε το ένα τρίτο των ζωντανών πλασμάτων, που είναι στη θάλασσα και καταστράφηκε το ένα τρίτο των πλοίων.

¹⁰Σάλπισε κι ο τρίτος άγγελος· κι έπεσε απ' τον ουρανό ένα μεγάλο αστέρι που καιγόταν σαν λαμπάδα. Έπεσε στο ένα τρίτο των ποταμών και των πηγών.

¹¹Το όνομα του αστεριού ήταν Αψιθιά, και πίκρισε το ένα τρίτο των υδάτων, και πολλοί άνθρωποι πέθαναν, γιατί το νερό έγινε φαρμάκι.

¹²Σάλπισε κι ο τέταρτος άγγελος· και χτυπήθηκε το ένα τρίτο του ήλιου, το ένα τρίτο της σελήνης και το ένα τρίτο των άστρων, ώστε να σκοτεινιάσουν κατά το ένα τρίτο τους. Έτσι, η μέρα έχασε το φως της κατά το ένα τρίτο, το ίδιο και η νύχτα.

¹³Τότε είδα έναν μεγάλο αετό να πετάει μεσουρανίς κι άκουσα να λέει με δυνατή φωνή: «Αλίμονο, αλίμονο! Αλίμονο σ' αυτούς που κατοικούν στη γη, όταν θ' ακουστεί ο ήχος της σάλπιγγας των τριών αγγέλων που μένουν ακόμη να σαλπίσουν».

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 9

Η πέμπτη σάλπιγγα

¹Σάλπισε κι ο πέμπτος άγγελος· κι είδα ένα αστέρι να πέφτει απ' τον ουρανό στη γη, και του δόθηκε το κλειδί του πηγαδιού που οδηγεί στην άβυσσο.

²Το αστέρι άνοιξε το πηγάδι της άβυσσου απ' όπου βγήκε καπνός, σαν τον καπνό που βγάζει ένα αναμμένο καμίνι· ο ήλιος κι η ατμόσφαιρα σκοτεινίασαν απ' τον καπνό του πηγαδιού.

³Από τον καπνό βγήκαν ακρίδες πάνω στη γη, στις οποίες δόθηκε εξουσία σαν την εξουσία που έχουν οι σκορπιοί της γης.

⁴Τους δόθηκε εντολή να μη βλάψουν το χορτάρι της γης, ούτε κανένα χλωρό φυτό ούτε κανένα δέντρο, παρά μόνο τους ανθρώπους εκείνους που δεν έχουν τη σφραγίδα του Θεού στα μέτωπά τους.

⁵Αυτούς πήραν την εντολή να μην τους σκοτώσουν, αλλά μόνο να τους αφήσουν να βασανιστούν πέντε μήνες. Το βάσανό τους θα είναι σαν τον πόνο που προκαλεί ο σκορπιός όταν τσιμπήσει τον άνθρωπο.

⁶Εκείνες τις μέρες θ' αποζητούν οι άνθρωποι το θάνατο, κι ο θάνατος δεν θα έρχεται. Θα παρακαλούν να πεθάνουν, κι ο θάνατος θ' απομακρύνεται απ' αυτούς.

⁷Στην εμφάνιση οι ακρίδες έμοιαζαν με άλογα έτοιμα για πόλεμο. Πάνω στα κεφάλια τους είχαν κάτι σαν στεφάνια που έμοιαζαν χρυσά, και τα πρόσωπά τους ήταν σαν πρόσωπα ανθρώπων.

⁸Είχαν μαλλιά σαν τα μαλλιά των γυναικών, και δόντια σαν των λιονταριών.

⁹Είχαν θώρακες που έμοιαζαν με σιδερένιους, και το πλατάγισμα των φτερών τους έμοιαζε με το θόρυβο αρμάτων που τρέχουν για πόλεμο δεμένα σε πολλά άλογα.

¹⁰Είχαν ουρές σαν των σκορπιών και κεντριά· στις ουρές τους βρισκόταν η δύναμή τους να βασανίσουν τους ανθρώπους για πέντε μήνες.

¹¹Βασιλιά τους έχουν τον άγγελο της αβύσσου· το όνομά του είναι στα εβραϊκά Αβαδδών και στα ελληνικά Απολύων, δηλαδή Καταστροφέας.

¹²Το ένα το αλίμονο πέρασε· ύστερα απ' αυτό ακολουθούν άλλα δύο αλίμονο.

Η έκτη σάλπιγγα

¹³Σάλπισε κι ο έκτος άγγελος· κι από τις τέσσερις γωνίες του χρυσού θυσιαστηρίου, που βρισκόταν μπροστά στο Θεό, άκουσα μια φωνή

¹⁴να λέει στον έκτο άγγελο, που κρατούσε τη σάλπιγγα: «Λύσε τους τέσσερις αγγέλους που είναι δεμένοι στο μεγάλο ποταμό, τον Ευφράτη».

¹⁵Λύθηκαν τότε οι τέσσερις άγγελοι που είχαν προετοιμαστεί για τη συγκεκριμένη αυτή ώρα και μέρα και μήνα και έτος, να σκοτώσουν το ένα τρίτο των ανθρώπων.

- ¹⁶Άκουσα πως το ιππικό του στρατού αυτού ήταν διακόσια εκατομμύρια.
- ¹⁷Τα άλογα και οι καβαλάρηδες που είδα στο όραμά μου, φορούσαν θώρακες κόκκινους σαν φωτιά, γαλαζωπούς σαν τον υάκινθο και κίτρινους σαν το θειάφι. Τα κεφάλια των αλόγων ήταν σαν του λιονταριού κι από τα στόματά τους έβγαινε φωτιά, καπνός και θειάφι.
- ¹⁸Από τις τρεις τούτες συμφορές, τη φωτιά, τον καπνό και το θειάφι που έβγαινε από τα στόματά τους, εξολοθρεύτηκε το ένα τρίτο από τους ανθρώπους.
- ¹⁹Η δύναμη των αλόγων βρισκόταν στο στόμα τους και στις ουρές τους, γιατί οι ουρές τους έμοιαζαν με φίδια και είχαν κεφάλια που σκόρπιζαν το θάνατο.
- ²⁰Ωστόσο, οι υπόλοιποι άνθρωποι, όσοι δεν εξολοθρεύτηκαν απ' αυτές τις συμφορές, δε μετανόησαν που λάτρευαν τα είδωλα. Δεν έπαψαν να προσκυνούν τα δαιμόνια και τα χρυσά, τα ασημένια, τα χάλκινα, τα πέτρινα και τα ξύλινα είδωλα, που μήτε να βλέπουν μήτε ν' ακούν μήτε να περπατούν μπορούν.
- ²¹Ούτε μετανόησαν για τα φονικά τους ούτε για τις μαγγανείες τους ούτε για την πορνεία τους ούτε για τις κλεψιές τους.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 10

Ο άγγελος με το ανοιχτό βιβλίο

- ¹Μετά είδα έναν άλλο άγγελο, δυνατό, που τον περιέβαλλε ένα σύννεφο, να κατεβαίνει από τον ουρανό. Γύρω απ' το κεφάλι του ήταν το ουράνιο τόξο· το πρόσωπό του ήταν σαν τον ήλιο, τα πόδια του σαν πύρινες κολόνες,
- ²και στο χέρι του κρατούσε ένα ανοιχτό βιβλίο. Έβαλε το δεξί πόδι του στη θάλασσα και το αριστερό του πάνω στη στεριά
- ³κι έκραξε με δυνατή φωνή σαν λιοντάρι που βρυχάται. Όταν έκραξε, λάλησαν οι εφτά βροντές με τις δικές τους τις φωνές.

⁴Μόλις λάλησαν οι εφτά βροντές, εγώ ετοιμαζόμουν να γράψω τι είπαν. Άκουσα όμως μια φωνή από τον ουρανό να λέει: «Κράτησέ τα κρυφά αυτά που λάλησαν οι εφτά βροντές και μην τα γράψεις».

⁵Τότε ο άγγελος που είδα να στέκεται στη θάλασσα και στη στεριά, σήκωσε το χέρι του το δεξί στον ουρανό

⁶κι ορκίστηκε σ' αυτόν που ζει αιώνια, σ' αυτόν που δημιούργησε τον ουρανό, τη γη, τη θάλασσα κι όσα υπάρχουν σ' αυτά: «Άλλη καθυστέρηση δεν θα υπάρξει πια.

⁷Αλλά στις μέρες που θα σαλπίσει ο έβδομος άγγελος, θα ολοκληρωθεί το μυστικό σχέδιο του Θεού, σύμφωνα με το χαρμόσυνο άγγελμα που έδωσε στους δούλους του, τους προφήτες».

⁸Έπειτα η φωνή που άκουσα από τον ουρανό, λάλησε πάλι και μου είπε: «Πήγαινε πάρε το ανοιχτό βιβλίο που κρατάει ο άγγελος που στέκεται πάνω στη θάλασσα και πάνω στη στεριά».

⁹Πήγα προς τον άγγελο και του είπα να μου δώσει το βιβλίο. Κι αυτός μου λέει: «Πάρ' το και φάτο· θα σου γεμίσει πίκρα τα σωθικά, μα στο στόμα σου θα είναι γλυκό σαν μέλι».

¹⁰Πήρα το βιβλίο από το χέρι του αγγέλου και το 'φαγα· στο στόμα μου ήταν γλυκό σαν μέλι, μα όταν το κατάπια πίκρισαν τα σωθικά μου.

¹¹Τότε μου είπαν: «Πρέπει πάλι να προφητέψεις σε λαούς και σε έθνη, σε γλώσσες και σε βασιλιάδες πολλούς».

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 11

Οι δύο μάρτυρες

¹Υστερα μου έδωσαν ένα καλαμένιο ραβδί για μέτρο, λέγοντάς μου: «Σήκω και μέτρησε το ναό του Θεού και το θυσιαστήριο και τους προσκυνητές του·

²την εξωτερική όμως αυλή άφησέ την. Μην τη μετρήσεις, γιατί δόθηκε στους εθνικούς, οι οποίοι θα καταπατήσουν την άγια πόλη σαράντα δύο μήνες.

- ³«Θα δώσω όμως εντολή στους δύο μάρτυρές μου να προφητεύουν αυτές τις χίλιες διακόσιες εξήντα μέρες φορώντας ρούχα πένθιμα».
- ⁴Αυτοί είναι τα δύο λιόδεντρα και τα δύο λυχνάρια, που στέκονται μπροστά στον Κύριο της οικουμένης.
- ⁵Κι αν κανείς προσπαθήσει να τους βλάψει, φωτιά θα βγει από το στόμα τους και θα καταφάει τους εχθρούς τους· έτσι πρόκειται να θανατωθεί όποιος προσπαθήσει να τους βλάψει.
- ⁶Αυτοί έχουν εξουσία να κλείσουν τον ουρανό, ώστε να μη ρίξει βροχή τις μέρες που θα προφητεύουν. Έχουν επίσης εξουσία, όποτε το θελήσουν, να μετατρέψουν τα νερά σε αίμα και να χτυπήσουν τη γη με κάθε λογής συμφορές.
- ⁷Όταν τελειώσουν την αποστολή τους, το θηρίο που ανεβαίνει από την άβυσσο θα κάνει πόλεμο εναντίον τους, θα τους νικήσει και θα τους σκοτώσει.
- ⁸Τα πτώματά τους θα αφεθούν στον κεντρικό δρόμο της μεγάλης πόλης όπου σταυρώθηκε ο Κύριός τους. Αυτή συμβολικά λέγεται Σόδομα και Αίγυπτος.
- ⁹Τα πτώματά τους θα τα βλέπουν τρεισήμισι μέρες άνθρωποι απ' όλους τους λαούς, τις φυλές, τις γλώσσες και τα έθνη, και δε θα επιτρέψουν την ταφή τους.
- ¹⁰Κι οι κάτοικοι της γης θα χαίρονται για όλα αυτά και θα ευφραίνονται, και δώρα θ' ανταλλάζουν, γιατί αυτοί οι δυο προφήτες είχαν βασανίσει τους κατοίκους της γης.
- ¹¹Ύστερα όμως από τις τρεισήμισι μέρες, ζωογόνα πνοή από το Θεό μπήκε μέσα τους, ξαναστάθηκαν στα πόδια τους, και πανικός μεγάλος έπεσε πάνω σ' όσους τους έβλεπαν.
- ¹²Κι άκουσαν μια δυνατή φωνή από τον ουρανό να τους λέει: «Ανεβείτε εδώ πάνω». Κι ανέβηκαν εκείνοι στον ουρανό μέσα σ' ένα σύννεφο, ενώ οι εχθροί τους τους έβλεπαν.

¹³Εκείνη την ημέρα έγινε μεγάλος σεισμός· το ένα δέκατο της πόλης γκρεμίστηκε και σκοτώθηκαν απ' το σεισμό εφτά χιλιάδες άνθρωποι· οι υπόλοιποι τρομαγμένοι προσκύνησαν τον επουράνιο Θεό.

¹⁴Το δεύτερο το αλίμονο πέρασε· γρήγορα όμως ακολουθεί το τρίτο.

Η έβδομη σάλπιγγα

¹⁵Σάλπισε κι ο έβδομος άγγελος· κι ακούστηκαν δυνατές φωνές από τον ουρανό να λένε: «Η κυριαρχία του κόσμου ανήκει πια στον Κύριό μας και στο Μεσσία του, και θα διαρκέσει για πάντα».

¹⁶Τότε οι είκοσι τέσσερις πρεσβυύτεροι, που ήταν μπροστά στο θρόνο του Θεού καθισμένοι στους θρόνους τους, έπεσαν με το πρόσωπο στη γη και προσκύνησαν το Θεό

¹⁷λέγοντας: «Κύριε, παντοκράτορα Θεέ, που υπάρχουν και υπήρχες και θα 'ρθείς. Σ' ευχαριστούμε που ανέλαβες τη δύναμή σου τη μεγάλη κι έτσι η βασιλεία σου άρχισε.

¹⁸Κι όταν τα έθνη ξεσηκώθηκαν εναντίον σου, ξέσπασε η οργή σου, κι ήρθε ο καιρός να κρίνεις τα έθνη, ν' ανταμείψεις τους δούλους σου τους προφήτες, τους αγίους, κι αυτούς που σέβονται το όνομά σου, μικρούς και μεγάλους, και να καταστρέψεις αυτούς που καταστρέφουν την οικουμένη».

¹⁹Τότε άνοιξε ο ναός του Θεού στον ουρανό, και φάνηκε μέσα στο ναό η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου. Κι έγιναν αστραπές και φωνές και βροντές και σεισμός κι έπεσε χοντρό χαλάζι.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 12

Η γυναίκα και ο δράκοντας

¹Ύστερα φάνηκε ένα μεγάλο θαυμαστό σημάδι στον ουρανό: Μια γυναίκα ντυμένη τον ήλιο, με το φεγγάρι κάτω απ' τα πόδια της, και στο κεφάλι της στεφάνι με δώδεκα αστέρια.

²Ήταν έγκυος και φώναζε από τους πόνους και τις ωδίνες της γέννας.

³Κι άλλο σημάδι φάνηκε στον ουρανό: Ένας μεγάλος δράκοντας κόκκινος σαν φωτιά, με επτά κεφάλια και δέκα κέρατα, και στα κεφάλια του επτά στέμματα.

⁴Η ουρά του έσυρε το ένα τρίτο των άστρων του ουρανού και τα έριξε στη γη. Ο δράκοντας στάθηκε μπροστά στη γυναίκα την ετοιμόγεννη, για να καταβροχθίσει το παιδί της, μόλις αυτή το γεννήσει.

⁵Η γυναίκα γέννησε παιδί αρσενικό, που θα κυβερνήσει όλα τα έθνη με σιδερένια ράβδο. Άρπαξαν όμως το παιδί της και το έφεραν στο Θεό και στο θρόνο του.

⁶Η γυναίκα έφυγε τότε στην έρημο, στον τόπο που της ετοίμασε ο Θεός· εκεί θα την τρέφουν χίλιες διακόσιες εξήντα μέρες.

⁷Έγινε τότε πόλεμος στον ουρανό· από τη μια ο Μιχαήλ με τους αγγέλους του κι από την άλλη ο δράκοντας. Ο δράκοντας με τους αγγέλους του πολέμησε

⁸αλλά δεν επικράτησε, κι έτσι δεν του επιτράπηκε να μείνει άλλο στον ουρανό.

⁹Έτσι, ρίχτηκε ο δράκος ο μεγάλος, ο όφις ο αρχαίος, που λέγεται διάβολος και σατανάς και παραπλανάει ολόκληρη την οικουμένη, ρίχτηκε κάτω στη γη, και μαζί του έριξαν και τους αγγέλους του.

¹⁰Άκουσα τότε μια δυνατή φωνή στον ουρανό να λέει: «Έφτασε τώρα η σωτηρία και η δύναμη κι η βασιλεία του Θεού μας κι η εξουσία του Μεσσία του. Διώχτηκε από τον ουρανό ο κατηγορος των αδερφών μας, που τους κατηγορούσε μέρα νύχτα μπροστά στο Θεό μας.

¹¹Αυτόν όμως τον νίκησαν οι αδερφοί μας με το αίμα του Αρνίου και με τη μαρτυρία, που έδωσαν για τον Ιησού, αδιαφορώντας για τη ζωή τους, φτάνοντας ως και στο θάνατο.

¹²Γι' αυτό χαρείτε, ουρανοί κι όσοι τους κατοικείτε! Αλίμονό σας, γη και θάλασσα, γιατί σ' εσάς ο διάβολος κατέβη έχοντας θυμό μεγάλο, ξέροντας πως λίγος καιρός του απομένει».

¹³Όταν είδε ο δράκοντας πως ρίχτηκε στη γη, άρχισε να καταδιώκει τη γυναίκα που γέννησε το αγόρι.

¹⁴Στη γυναίκα όμως δόθηκαν οι δυο φτερούγες του μεγάλου αετού, για να πετάξει στην έρημο, στον τόπο της, και να ζήσει μακριά από την απειλή του όφεως τριάμισι χρόνια.

¹⁵Έβγαλε τότε ο όφης από το στόμα του νερό ποτάμι πίσω από τη γυναίκα για να την παρασύρει το νερό.

¹⁶Η γη όμως βοήθησε τη γυναίκα, άνοιξε η γη το στόμα της και κατάπιε το ποτάμι που έβγαλε ο δράκοντας απ' το στόμα του.

¹⁷Θύμωσε τότε ο δράκοντας με τη γυναίκα, κι έφυγε για να πολεμήσει με τους υπόλοιπους απογόνους της, μ' εκείνους που τηρούν τις εντολές του Θεού και μαρτυρούν την πίστη τους στον Ιησού.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 13

Τα δύο θηρία

¹Στάθηκα τότε στην ακροθαλασσιά. Κι είδα να ανεβαίνει από τη θάλασσα ένα θηρίο με δέκα κέρατα κι εφτά κεφάλια. Στα κέρατά του είχε δέκα στέμματα και στα κεφάλια του τίτλους προσβλητικούς για το Θεό.

²Το θηρίο που είδα έμοιαζε με λεοπάρδαλη, τα πόδια του ήταν σαν της αρκούδας και το στόμα του σαν στόμα λιονταριού. Κι ο δράκοντας του έδωσε τη δύναμή του, το θρόνο του και μεγάλη εξουσία.

³Ένα από τα κεφάλια του έμοιαζε να 'χει πληγωθεί θανάσιμα· η θανατηφόρα του όμως πληγή θεραπεύτηκε. Κι όλη η οικουμένη θαύμασε και ακολούθησε το θηρίο.

⁴Προσκύνησαν το δράκοντα, γιατί έδωσε εξουσία στο θηρίο· και προσκύνησαν και το θηρίο κι έλεγαν: «Ποιος μπορεί να παραβγεί με το θηρίο και ποιος μπορεί να πολεμήσει εναντίον του; »

⁵Στο θηρίο δόθηκε στόμα να λέει λόγια υπεροπτικά και βλάσφημα, προσβλητικά για το Θεό, και του δόθηκε εξουσία να δράσει σαράντα δύο μήνες.

⁶Άνοιξε το στόμα του κι άρχισε να προσβάλλει το Θεό, βλασφημώντας το όνομά του, την κατοικία του κι όσους κατοικούν στον ουρανό.

⁷Του δόθηκε ακόμη η άδεια να πολεμήσει εναντίον του λαού του Θεού και να τον νικήσει. Του δόθηκε κι η εξουσία πάνω σε κάθε φυλή, λαό, γλώσσα και έθνος.

⁸Θα το προσκυνήσουν όλοι οι κάτοικοι της γης, που το όνομά τους δε γράφτηκε στο βιβλίο της ζωής του σφαγμένου Αρνίου από τότε που δημιουργήθηκε ο κόσμος.

⁹Όποιος έχει αυτιά ας ακούσει.

¹⁰Όποιος αιχμαλωτίζει, θα αιχμαλωτιστεί· όποιος σκοτώνει με μαχαίρι, θα πεθάνει από μαχαίρι. Εδώ θα φανεί η υπομονή και η πίστη όσων ανήκουν στο λαό του Θεού.

¹¹Ύστερα είδα ένα άλλο θηρίο να βγαίνει από τη στεριά. Είχε δύο κέρατα που μοιάζαν με αρνιού, και η φωνή του έμοιαζε με φωνή δράκοντα.

¹²Με εντολή του πρώτου θηρίου ασκούσε όλη την εξουσία κι έκανε όλη τη γη και τους κατοίκους της να προσκυνήσουν το πρώτο θηρίο, που η θανατηφόρα πληγή του είχε θεραπευτεί.

¹³Έκανε μεγάλες τερατουργίες, ως και φωτιά να κατεβαίνει από τον ουρανό, μπροστά στα μάτια των ανθρώπων.

¹⁴Παραπλανούσε τους κατοίκους της γης με τις τερατουργίες που του επιτράπηκε να κάνει με εντολή του θηρίου, προτρέποντάς τους να

κατασκευάσουν ένα άγαλμα του θηρίου, που είχε δεχτεί την πληγή της μάχαιρας κι ωστόσο ζούσε.

¹⁵Επίσης του επιτράπηκε να ζωντανέψει το άγαλμα του πρώτου θηρίου, ώστε να μιλήσει το άγαλμα και να κάνει να θανατωθούν όσοι δεν το προσκυνήσουν.

¹⁶Το θηρίο υποχρεώνει όλους, μικρούς και μεγάλους, πλούσιους και φτωχούς, ελεύθερους και δούλους, να χαραξουν σημάδι πάνω στο δεξί τους χέρι ή στο μέτωπό τους.

¹⁷Κανείς δε θα μπορεί να αγοράσει ή να πουλήσει, παρά μόνον αυτός που έχει χαραγμένο το όνομα του θηρίου ή τον αριθμό του ονόματός του.

¹⁸Εδώ χρειάζεται η σοφία. Όποιος έχει μυαλό ας λογαριάσει τον αριθμό του θηρίου, που είναι αριθμός ανθρώπου· ο αριθμός του είναι χξς' (εξακόσια εξήντα έξι).

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 14

Το άσμα των λυτρωμένων

¹Ύστερα κοίταξα και να! Το Αρνίο στεκόταν πάνω στο όρος Σιών και μαζί του εκατόν σαράντα τέσσερις χιλιάδες άνθρωποι, που είχαν γραμμένο πάνω στα μέτωπά τους το όνομά του και το όνομα του Πατέρα του.

²Κι άκουσα φωνή από τον ουρανό σαν τη βοή του καταρράχτη, σαν τον ήχο μεγάλης βροντής· η φωνή που άκουσα έμοιαζε ακόμη με μουσική που κάνουν οι κιθαριστές με τις κιθάρες τους.

³Οι εκατόν σαράντα τέσσερις χιλιάδες τραγουδούσαν μπρος στο θρόνο και μπρος στα τέσσερα όντα και στους πρεσβυτέρους ένα καινούριο άσμα, που κανείς άλλος πάνω στη γη δεν μπορούσε να μάθει, εκτός από τους ίδιους που είχαν λυτρωθεί.

⁴Είναι εκείνοι που δε μολύνθηκαν με γυναίκες, δηλαδή οι παρθένοι. Είναι εκείνοι που ακολουθούν το Αρνίο όπου κι αν πάει. Απ' όλη την ανθρωπότητα αυτοί έχουν λυτρωθεί ως πρώτη προσφορά στο Θεό και στο Αρνίο.

⁵Δεν ακούστηκε από το στόμα τους κανένα ψέμα. Είναι αψεγάδιαστοι.

Το μήνυμα των τριών αγγέλων

⁶Είδα κι έναν άλλο άγγελο να πετάει μεσουρανίς. Είχε ένα αιώνιο, χαρμόσυνο άγγελμα να διαλαλήσει στους κατοίκους της γης, σε κάθε έθνος και φυλή, γλώσσα και λαό.

⁷Έλεγε με δυνατή φωνή: «Φοβηθείτε τον Κύριο και δοξάστε τον, γιατί ήρθε η ώρα που θα κρίνει τον κόσμο. Προσκυνήστε αυτόν που δημιούργησε τον ουρανό, τη γη, τη θάλασσα και τις νεροπηγές! »

⁸Υστερα ακολούθησε ένας άλλος, δεύτερος άγγελος, που έλεγε: «Έπεσε, έπεσε η Βαβυλώνα η μεγάλη· αυτή που πότισε όλα τα έθνη με το μεθυστικό κρασί της πορνείας της! »

⁹Μετά τους ακολούθησε ένας άλλος, τρίτος άγγελος, που έλεγε με δυνατή φωνή: «Όποιος προσκυνάει το θηρίο και το άγαλμά του και σημαδεύεται με το χάραγμα στο μέτωπό του ή στο χέρι του,

¹⁰θα πει κι αυτός απ' το κρασί του θυμού του Θεού, που το 'χουν βάλει ανόθευτο στο ποτήρι της οργής του. Και θα βασανιστεί με φωτιά και θειάφι μπροστά στους άγιους αγγέλους και στο Αρνίο.

¹¹Ο καπνός απ' τα βασανιστήριά τους θ' ανεβαίνει αιώνια, και δε θα βρίσκουν ανάπαυση μέρα και νύχτα όσοι προσκυνούν το θηρίο και το άγαλμά του κι όποιος έχει πάνω του χαραγμένο το όνομα του θηρίου.

¹²Εδώ θα φανεί η υπομονή όσων ανήκουν στο λαό του Θεού, αυτών που τηρούν τις εντολές του Θεού και πιστεύουν στον Ιησού».

¹³Κι άκουσα μια φωνή από τον ουρανό που έλεγε «Γράψε: Μακάριοι οι νεκροί, όσοι στο εξής πεθαίνουν για χάρη του Κυρίου· όπως διαβεβαιώνει το Άγιο Πνεύμα, θ' αναπαυθούν από τους κόπους τους, και τα έργα τους θα τους ακολουθούν ως συνήγοροί τους».

Ο θερισμός και ο τρυγητός του κόσμου

¹⁴Κοίταξα τότε και είδα ένα άσπρο σύννεφο και πάνω στο σύννεφο καθόταν κάποιος που έμοιαζε με άνθρωπο. Είχε στο κεφάλι του χρυσό στεφάνι και στο χέρι του ένα δρεπάνι κοφτερό.

¹⁵Βγήκε τότε από το ναό ένας άλλος άγγελος κρίζοντας με δυνατή φωνή σ' εκείνον που καθόταν στο σύννεφο: «Ρίξε το δρεπάνι σου και θέρισε, γιατί τα σπαρτά ξεράθηκαν κι ήρθε η ώρα του θερισμού».

¹⁶Εκείνος που καθόταν στο σύννεφο έριξε το δρεπάνι του στη γη, και η γη θερίστηκε.

¹⁷Τότε βγήκε από τον ουράνιο ναό κι άλλος άγγελος κρατώντας κι αυτός κοφτερό δρεπάνι.

¹⁸Κι ένας άλλος άγγελος βγήκε από το θυσιαστήριο, αυτός που εξουσίαζε τη φωτιά, και φώναξε με δυνατή φωνή σ' αυτόν που κρατούσε το κοφτερό δρεπάνι: «Ρίξε το δρεπάνι σου, το κοφτερό και τρύγησε τα τσαμπιά από το αμπέλι της γης, γιατί τα σταφύλια του ωρίμασαν».

¹⁹Κι έριξε ο άγγελος το δρεπάνι του στη γη και τρύγησε το αμπέλι της γης, κι έβαλε τα σταφύλια στο μεγάλο πατητήρι του θυμού του Θεού.

²⁰Το πατητήρι πατήθηκε έξω από την πόλη κι έτρεξε απ' αυτό αίμα κι έφτασε ως τα χαλινάρια των αλόγων, σε χίλια εξακόσια στάδια μάκρος.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 15

Οι εφτά άγγελοι και οι εφτά πληγές

¹Τότε είδα ένα άλλο σημάδι στον ουρανό, μεγάλο και θαυμαστό: Εφτά αγγέλους που είχαν τις τελευταίες εφτά πληγές, γιατί μ' αυτές φτάνει στο τέλος του ο θυμός του Θεού.

²Είδα κάτι σαν γυάλινη θάλασσα ανακατεμένη με φωτιά· είδα κι εκείνους που νίκησαν το θηρίο, το άγαλμά του και τον αριθμό του ονόματός του, να στέκονται πάνω στη γυάλινη θάλασσα. Κρατούσαν κιθάρες θεϊκές

³και τραγουδούσαν το άσμα του Μωυσή, του δούλου του Θεού, και το άσμα του Αρνίου, λέγοντας: «Μεγάλα και θαυμαστά τα έργα σου, Κύριε, παντοκράτορα Θεέ! Δίκαιες κι αληθινές οι ενέργειές σου, βασιλιά των εθνών!

⁴Ποιος δε θα φοβηθεί, Κύριε, και ποιος δεν θα δοξάσει το όνομά σου; Εσύ μονάχα είσαι άγιος κι όλα τα έθνη θα έρθουν και θα σε προσκυνήσουν, γιατί φανερώθηκαν οι βουλές σου».

⁵Υστερα απ' αυτά είδα ν' ανοίγει ο ουράνιος ναός της σκηνής του Μαρτυρίου

⁶και να βγαίνουν από τον ουρανό οι επτά άγγελοι που κρατούσαν τις επτά πληγές, ντυμένοι καθάρια, λαμπερά λινά φορέματα, και ζωσμένοι χρυσά ζωνάρια γύρω από τα στήθη τους.

⁷Τότε ένα από τα τέσσερα όντα έδωσε στους επτά αγγέλους επτά χρυσές φιάλες γεμάτες με το θυμό του Θεού που ζει αιώνια.

⁸Ο ναός γέμισε καπνό από το μεγαλείο και τη δύναμη του Θεού·

⁹και κανένας δεν μπορούσε να μπει στο ναό ώσπου να συμπληρωθούν και οι επτά πληγές των επτά αγγέλων.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 16

Οι επτά φιάλες της οργής του Θεού

¹Μετά άκουσα μια δυνατή φωνή από το ναό να λέει στους επτά αγγέλους: «Πηγαίνετε κι αδειάστε στη γη τις επτά φιάλες της οργής του Θεού».

²Έφυγε ο πρώτος κι άδειασε τη φιάλη του στη γη. Και παρουσιάστηκε μια επώδυνη και κακοήθης πληγή σ' όσους ανθρώπους είχαν το σημάδι του θηρίου και προσκυνούσαν το άγαλμά του.

³Ο δεύτερος άγγελος άδειασε τη φιάλη του στη θάλασσα. Το νερό έγινε σαν το αίμα νεκρού, και κάθε ζωντανή ύπαρξη στη θάλασσα πέθανε.

⁴Ο τρίτος άδειασε τη φιάλη του στα ποτάμια και στις νεροπηγές, και το νερό έγινε αίμα.

- ⁵Κι άκουσα τον άγγελο που εξουσιάζει τα νερά να λέει: «Δίκαιος είσαι, άγιε, εσύ που αληθινά υπάρχουν και υπήρχες, κι αυτό το έδειξες μ' αυτήν την κρίση σου.
- ⁶Αίμα αγίων και προφητών έχυσαν· κι αίμα τους έδωσες να πιουν· το άξιζαν».
- ⁷Κι από το θυσιαστήριο άκουσα μια φωνή να λέει: «Ναι, Κύριε, παντοκράτορα Θεέ· οι αποφάσεις σου είναι σωστές και δίκαιες».
- ⁸Ο τέταρτος άγγελος άδειασε τη φιάλη του πάνω στον ήλιο· δόθηκε τότε στον ήλιο η άδεια να κατακάψει τους ανθρώπους.
- ⁹Κι οι άνθρωποι κατακάηκαν· αντί όμως να μετανοήσουν και να δοξάσουν το Θεό, βλαστήμησαν το όνομα του Θεού, εκείνον που είχε εξουσία πάνω σ' αυτές τις πληγές.
- ¹⁰Ο πέμπτος άδειασε τη φιάλη του στο θρόνο του θηρίου. Σκοτάδι τότε απλώθηκε πάνω στο βασίλειό του, κι οι άνθρωποι δάγκωναν τη γλώσσα τους από τον πόνο.
- ¹¹Οι συμφορές, όμως, και οι πληγές τούς έκαναν να βλαστημήσουν το Θεό, που εξουσιάζει τον ουρανό, αντί να μετανοήσουν για τα έργα τους.
- ¹²Ο έκτος άδειασε τη φιάλη του στον ποταμό το μεγάλο, τον Ευφράτη. Το ποτάμι ξεράθηκε, κι έτσι ετοιμάστηκε ο δρόμος για την επίθεση των βασιλιάδων της Ανατολής.
- ¹³Είδα τότε να βγαίνουν από το στόμα του δράκοντα κι από το στόμα του θηρίου κι από το στόμα του ψευδοπροφήτη τρία πονηρά πνεύματα, που έμοιαζαν με βατράχια.
- ¹⁴Είναι τα δαιμονικά πνεύματα που κάνουν τερατουργίες και στέλνονται στους βασιλιάδες όλης της οικουμένης να τους συνάξουν για τον πόλεμο, που θα γίνει τη μεγάλη εκείνη ημέρα του παντοκράτορα Θεού.
- ¹⁵«Ακούστε! Έρχομαι ξαφνικά σαν κλέφτης· μακάριος είναι εκείνος που μένει ξάγρυπνος και φυλάει τα ρούχα του, για να μη βρεθεί να περπατάει γυμνός, να τον βλέπουν οι άλλοι και να ντρέπεται».

¹⁶Τα πνεύματα μάζεψαν τους βασιλιάδες σ' έναν τόπο που λέγεται στα εβραϊκά Αρμαγεδών.

¹⁷Ο έβδομος άγγελος άδειασε τη φιάλη του στον αέρα, κι από το θρόνο μέσα στο ναό του ουρανού βγήκε μια δυνατή φωνή που έλεγε: «Έγινε».

¹⁸Ξέσπασαν τότε αστραπές, φωνές και βροντές, κι έγινε μεγάλος σεισμός, τέτοιος που δεν είχε γίνει από τότε που δημιουργήθηκε ο άνθρωπος πάνω στη γη· τόσο μεγάλος ήταν ο σεισμός.

¹⁹Κι έγινε η πόλη η μεγάλη τρία κομμάτια, και οι πόλεις όλων των εθνών καταστράφηκαν. Ο Θεός θυμήθηκε τη μεγάλη Βαβυλώνα και της έδωσε να πει κρασί απ' το ποτήρι του θυμού και της οργής του.

²⁰Όλα τα νησιά εξαφανίστηκαν και τα βουνά χάθηκαν.

²¹Πάνω στους ανθρώπους έπεσε από τον ουρανό τεράστιο χαλάζι, βαρύ σαν κοτρόνα. Και βλαστήμησαν οι άνθρωποι το Θεό για τη συμφορά που προκάλεσε το χαλάζι, γιατί η συμφορά αυτή ήταν πάρα πολύ μεγάλη.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 17

Η μεγάλη πόρνη και το θηρίο

¹Ήρθε τότε ένας από τους εφτά αγγέλους που κρατούσαν τις εφτά φιάλες και μου είπε: «Έλα να σου δείξω πώς πρέπει να τιμωρηθεί η μεγάλη πόρνη, που κάθεται πλάι σε πολλά νερά.

²Οι βασιλιάδες της γης αμάρτησαν μαζί της, κι οι κάτοικοι της γης μέθυσαν απ' το κρασί της πορνείας της».

³Ο άγγελος τότε με πήγε με τη δύναμη του Πνεύματος στην έρημο· εκεί είδα μια γυναίκα να κάθεται πάνω σ' ένα κόκκινο θηρίο· το θηρίο είχε εφτά κεφάλια και δέκα κέρατα, και παντού ήταν γεμάτο αυτοκρατορικούς τίτλους, προσβλητικούς για το Θεό.

⁴Η γυναίκα ήταν ντυμένη στην πορφύρα και στο κόκκινο, ολόχρυσο από το μάλαμα, και στολισμένη πολύτιμα πετράδια και μαργαριτάρια· στο χέρι της

κρατούσε ένα χρυσό ποτήρι γεμάτο με τα βδελύγματα και τις ακαθαρσίες της πορνείας της γης.

⁵Πάνω στο μέτωπό της ήταν γραμμένο ένα μυστηριώδες όνομα: «Βαβυλώνα η μεγάλη, η μάνα των πορνών και των βδελυγμάτων της γης».

⁶Και είδα τη γυναίκα να μεθάει με το αίμα του λαού του Θεού, με το αίμα εκείνων που μαρτύρησαν για τον Ιησού. Όταν την είδα, έμεινα κατάπληκτος.

⁷Ο άγγελος όμως μου είπε: «Γιατί απορείς; Εγώ θα σου εξηγήσω το μυστήριο της γυναίκας και του θηρίου που τη βαστάζει και που έχει εφτά κεφάλια και δέκα κέρατα.

⁸Το θηρίο που είδες υπήρχε, μα τώρα δεν υπάρχει· θ' ανεβεί από την άβυσσο και στον εξολοθρεμό θα πάει. Και θ' απορήσουν οι κάτοικοι της γης, αυτοί που τ' όνομά τους δε γράφτηκε στο βιβλίο της ζωής, από τότε που δημιουργήθηκε ο κόσμος· γιατί θα βλέπουν το θηρίο που υπήρχε και τώρα δεν υπάρχει, μα που θα ξανάρθει.

⁹Εδώ χρειάζεται σοφό μυαλό. Τα εφτά κεφάλια συμβολίζουν τους εφτά λόφους που πάνω τους κάθεται η γυναίκα, κι ακόμη, τους εφτά αυτοκράτορες.

¹⁰Οι πέντε έπεσαν, ο ένας υπάρχει, ο άλλος δεν ήρθε ακόμη· κι όταν έρθει, λίγον καιρό θα παραμείνει.

¹¹Όσο για το θηρίο που υπήρχε, μα τώρα δεν υπάρχει, είναι ο όγδοος αυτοκράτορας· αλλά είναι κι ένας από τους εφτά και πηγαίνει στον εξολοθρεμό.

¹²Τα δέκα κέρατα που είδες είναι δέκα βασιλιάδες που δεν πήραν ακόμη την εξουσία να βασιλεύουν, μα θα την πάρουν για μία ώρα μαζί με το θηρίο.

¹³Αυτοί συμφωνούν σε ένα πράγμα: Να παραδώσουν τη δύναμη και την εξουσία τους στο θηρίο.

¹⁴Αυτοί θα πολεμήσουν το Αρνίο, το Αρνίο όμως –μαζί μ’ αυτούς που διάλεξε, τους εκλεκτούς και πιστούς– θα τους νικήσει, γιατί είναι Κύριος των κυρίων και Βασιλιάς των βασιλιάδων».

¹⁵Τότε ο άγγελος μου λέει: «Τα νερά που είδες, πλάι στα οποία κάθετα η πόρνη, συμβολίζουν τους λαούς και τους όχλους, τα έθνη και τις γλώσσες.

¹⁶Τα δέκα κέρατα που είδες και το θηρίο θα μισήσουν την πόρνη. Θα την ερημώσουν και θα τη γυμνώσουν· θα φάνε τις σάρκες της και θα την εξαφανίσουν με πυρκαγιά.

¹⁷Γιατί ο Θεός έβαλε μέσα τους την επιθυμία να εκπληρώσουν το σχέδιό του: Να παραδώσουν ομόφωνα τα βασίλειά τους στο θηρίο, ώσπου να εκπληρωθούν τα λόγια του Θεού.

¹⁸Τέλος, η γυναίκα που είδες συμβολίζει την πόλη τη μεγάλη που κυριαρχεί πάνω σ’ όλους τους βασιλιάδες της γης».

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 18

Η πτώση της Βαβυλώνας

¹Ύστερα απ’ αυτά, είδα έναν άλλο άγγελο να κατεβαίνει από τον ουρανό· είχε μεγάλη εξουσία, κι η γη φωτίστηκε από τη λαμπρότητά του.

²Αυτός έκραξε με δυνατή φωνή: «Έπεσε, έπεσε η Βαβυλώνα η μεγάλη! Έγινε κατοικία δαιμονίων, καταφύγιο για κάθε πνεύμα ακάθαρτο, για κάθε όρνιο ακάθαρτο και για κάθε θηριό ακάθαρτο και μισητό.

³Από το μεθυστικό κρασί της πορνείας της έχουν πει όλα τα έθνη. Οι βασιλιάδες της γης πόρνεψαν μαζί της, κι οι έμποροι όλου του κόσμου πλούτισαν απ’ τη χλιδή της ακολασίας της».

⁴Άκουσα κι άλλη φωνή από τον ουρανό να λέει: «Λαέ μου, μακριά απ’ αυτήν! Μην παίρνετε μέρος στις αμαρτίες της, για να μη συμμετάσχετε στις συμφορές της.

⁵Οι αμαρτίες της στοιβάχτηκαν ως τον ουρανό, κι ο Θεός δεν ξεχνάει τις ανομίες της.

⁶Φερθείτε της όπως κι αυτή σας φέρθηκε· ξεπληρώστε της στο διπλάσιο ό, τι έκανε. Με το ποτήρι που κέρασε διπλοκεράστε την.

⁷Όση ήταν η λαμπρότητα και η ακολασία της, τόσα βάσανα και τόσο πένθος δώστε της. Γιατί μέσα της κομπάζει: «εγώ κάθομαι εδώ θρονιασμένη σαν βασίλισσα· χήρα δεν είμαι και πένθος δε θα με βρει».

⁸Γι' αυτό σε μία μέρα θα τη βρουν οι συμφορές της, ο θάνατος, το πένθος και η πείνα· και πυρκαγιά θα την καταστρέψει. Γιατί είναι ισχυρός ο Κύριος ο Θεός που την καταδίκασε».

⁹Οι βασιλιάδες της γης που πόρνεψαν κι ασέλγησαν μαζί της, όταν δουν τον καπνό από τις πυρκαγιές της, θα κλάψουν και θα θρηνήσουν γι' αυτήν.

¹⁰Φοβισμένοι για τα βάσανά της θα στέκονται μακριά και θα λένε: «Αλί και τρισαλί, Βαβυλώνα, πόλη μεγάλη και δυνατή! Σε μία ώρα μέσα ήρθε η τιμωρία σου».

¹¹Οι έμποροι της γης θα κλάψουν και θα πενθήσουν γι' αυτήν, γιατί κανένας πια δε θ' αγοράζει το εμπόρευσμά τους·

¹²εμπόρευμα χρυσάφι κι ασήμι, πολύτιμα λιθάρια και μαργαριτάρια· λινά ακριβά και πορφυρά, μεταξωτά και κόκκινα· κάθε λογής αρώματα και κάθε είδος φιλντισένιο· κάθε λογής ξύλο πολύτιμο και χάλκινο, σιδερικό και μάρμαρο·

¹³κανέλα κι αλοιφές, θυμιάματα, μύρο και λιβάνι, κρασί και λάδι, σμιγδάλι και στάρι, ζώα και πρόβατα, άλογα κι αμάξια, κορμιά για πούλημα, ακόμη και ανθρώπινες ζωές.

¹⁴Και θα λένε: «Ο ώριμος καρπός που λαχτάρησε η ψυχή σου, έφυγε μακριά σου, κι όλα τα πλούτη και οι λαμπρότητες χαθήκανε για σένα, κι ούτε που θα ξαναβρεθούνε πια».

¹⁵Όσοι εμπορεύτηκαν μ' αυτά και πλούτισαν σ' αυτή την πόλη, θα στέκονται μακριά από το φόβο τους για τα βάσανά της, θα κλαίνε και θα πενθούν.

¹⁶«Αλί και τρισαλί στην πόλη τη μεγάλη», θα λένε. «Ήταν ντυμένη τ' ακριβά λινά και την πορφύρα και τα κόκκινα! Ήτανε στολισμένη με χρυσάφι και με πολύτιμα πετράδια και μαργαριτάρια. Σε μία ώρα μέσα εξαφανίστηκε τόσοσ πλούτος! »

¹⁷Κι όλοι οι καπετάνιοι κι όσοι ταξίδευαν στη θάλασσα, οι ναύτες, όλοι όσοι δουλεύανε στη θάλασσα στάθηκαν από μακριά,

¹⁸και φώναζαν βλέποντας τον καπνό της πυρκαγιάς της: «Υπήρξε ποτέ πόλη σαν αυτήν την πόλη, τη μεγάλη; »

¹⁹Κλαίγανε και πενθούσαν ρίχνοντας στάχτη στο κεφάλι τους· κι έλεγαν: «Αλί και τρισαλί στην πόλη τη μεγάλη! Από τον πλούτο της πλούτισαν όσοι είχαν καράβια στη θάλασσα. Όλα χαθήκαν σε μία ώρα μέσα».

²⁰Χαρείτε για το κατάντημά της, ουρανό, λαέ του Θεού, απόστολοι και προφήτες! Ο Θεός έκρινε το δίκιο σας και την τιμώρησε.

²¹Τότε ένας άγγελος δυνατός σήκωσε κι έριξε στη θάλασσα ένα λιθάρι μεγάλο σαν μυλόπετρα και είπε: «Με τέτοια ορμή θα καταστραφείς, Βαβυλώνα, η πόλη η μεγάλη, και θα χαθείς για πάντα.

²²Δε θα ξανακούσεις πια τον ήχο των κιθαριστών και των μουσικών, αυτών που παίζουν αυλό και σάλπιγγα. Δε θα ξαναβρείς πια τους διάφορους τεχνίτες και δε θα ξανακούσεις τον ήχο της μυλόπετρας.

²³Δε θα ξαναδείς πια το φως του λυχναριού, και τη φωνή του γαμπρού και της νύφης δε θα την ξανακούσεις. Γιατί οι έμποροί σου ήταν οι δυνάστες της γης· γιατί με τα μάγια σου πλάνεψες όλα τα έθνη.

²⁴Γιατί σ' εσένα βρέθηκε χυμένο το αίμα των προφητών και του λαού του Θεού, κι όλων όσοι σφαγιάστηκαν πάνω στη γη».

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 19

¹Ύστερα απ' αυτά άκουσα στον ουρανό κάτι σαν δυνατή φωνή, που έβγαινε από το μεγάλο πλήθος κι έλεγε: «Αλληλούια! Η σωτηρία και η δόξα και η δύναμη ανήκουν στο Θεό μας.

²Αληθινές και δίκαιες είναι οι κρίσεις του, γιατί τιμώρησε την πόρνη τη μεγάλη, που διέφθειρε τη γη με την πορνεία της. Και την τιμώρησε ο Θεός, επειδή σκότωσε τους δούλους του».

³Και για δεύτερη φορά είπαν: «Αλληλούια! Ο καπνός από την πυρκαγιά της θα βγαίνει αιώνια».

⁴Τότε οι είκοσι τέσσερις πρεσβυύτεροι και τα τέσσερα όντα έπεσαν και προσκύνησαν το Θεό που κάθεται στο θρόνο και έλεγαν: «Αμήν, αλληλούια! »

Το γαμήλιο τραπέζι του Αρνίου

⁵Τότε ακούστηκε μια φωνή από το θρόνο, που έλεγε: «Υμνήστε το Θεό μας όλοι οι δούλοι του κι όσοι τον σέβεστε, μικροί κι μεγάλοι».

⁶Κι άκουσα κάτι σαν φωνή από μεγάλο πλήθος, σαν βοή καταρράχτη, σαν κρότο από δυνατές βροντές να λέει: «Αλληλούια! Ο Κύριός μας, ο παντοκράτορας Θεός είναι πια κυρίαρχος του κόσμου!

⁷Ας χαρούμε, ας αναγαλλιιάσουμε κι ας τον δοξάσουμε, γιατί έφτασε η ώρα για το γάμο του Αρνίου, κι η νύφη στολίστηκε·

⁸της δόθηκε για να ντυθεί λινό καθάριο και λαμπερό». Το λινό θέλει να δείξει τις δίκαιες πράξεις του λαού του Θεού.

⁹Ο άγγελος μου λέει: «Γράψε: Μακάριοι όσοι είναι καλεσμένοι στο γαμήλιο τραπέζι του Αρνίου». Και πρόσθεσε: «Τούτα τα λόγια είναι από το Θεό και είν' αληθινά».

¹⁰Εγώ τότε έπεσα μπροστά στα πόδια του για να τον προσκυνήσω, εκείνος όμως μου είπε: «Μην το κάνεις αυτό· κι εγώ είμαι δούλος σαν εσένα και τους αδερφούς σου, που μαρτυρούν την πίστη τους στον Ιησού. Το Θεό να προσκυνήσεις». Γιατί αυτό που δίνει έμπνευση στους προφήτες είναι ότι μαρτυρούν την πίστη τους στον Ιησού.

Ο καβαλάρης και το άσπρο άλογο

¹¹Τότε είδα τον ουρανό ανοιχτό, κι ένα άσπρο άλογο εκεί· ο καβαλάρης του έχει το όνομα «Πιστός και Αληθινός», και κρίνει και πολεμάει με δικαιοσύνη.

12Τα μάτια του ήταν σαν πύρινη φλόγα και στο κεφάλι του είχε στέμματα πολλά κι ονόματα γραμμένα, κι ένα όνομα γραμμένο, που κανένας δεν το ξέρει παρά μονάχα αυτός.

13Ήταν ντυμένος στολή βαμμένη στο αίμα και τ' όνομά του είναι «Ο Λόγος του Θεού».

14Τον ακολουθούσαν τα ουράνια στρατεύματα καβάλα σ' άσπρα άλογα, και ντυμένοι καθάριο άσπρο λινό.

15Ένα δίκικοπο κοφτερό σπαθί έβγαινε απ' το στόμα του, για να πατάξει μ' αυτό τα έθνη. Αυτός θα τους κυβερνήσει με σιδερένιο ραβδί. Κι αυτός θα πατήσει το πατητήρι θυμωμένος, για να τρέξει σαν κρασί η οργή του Θεού του παντοκράτορα.

16Πάνω στη στολή και στο μηρό του ήταν γραμμένο το όνομα: «Βασιλιάς των βασιλιάδων και Κύριος των κυρίων».

17Κι είδα να στέκεται στον ήλιο ένας άγγελος, που έκραξε με δυνατή φωνή σ' όλα τα όρνια τα πετούμενα μεσουρανίς: «Εμπρός, μαζευτείτε στο μεγάλο δείπνο του Θεού,

18για να φάτε σάρκες βασιλιάδων και σάρκες στρατηγών, σάρκες δυναστών και σάρκες αλόγων με τους καβαλάρηδες τους, τις σάρκες όλων, ελευθέρων και δούλων, μικρών και μεγάλων».

19Είδα τότε το θηρίο και τους βασιλιάδες της γης και τα στρατεύματά τους να έχουν μαζευτεί για πόλεμο ενάντια στον καβαλάρη του αλόγου και στο στράτευμά του.

20Και πιάστηκε το θηρίο και ο ψευδοπροφήτης, που ήταν μαζί του και που με εντολή του έκανε τις τερατουργίες –μ' αυτές είχε πλανέψει εκείνους που δέχτηκαν το χάραγμα του θηρίου κι εκείνους που προσκύνησαν το άγαλμά του. Και τους δυο τούς έριξαν ζωντανούς στη λίμνη της φωτιάς, που έκαιγε με θειάφι.

²¹Οι υπόλοιποι θανατώθηκαν με το σπαθί που έβγαινε απ' το στόμα του καβαλάρη του αλόγου. Κι όλα τα όρνια χόρτασαν από τις σάρκες τους.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 20

Η χιλιόχρονη βασιλεία

¹Είδα τότε έναν άγγελο να κατεβαίνει από τον ουρανό κρατώντας στο χέρι του το κλειδί της άβυσσου και μια μεγάλη αλυσίδα.

²Κι αιχμαλώτισε το δράκοντα, τον όφι τον αρχαίο που είναι ο διάβολος κι ο σατανάς, που παραπλανάει την οικουμένη, και τον έδεσε για χίλια χρόνια.

³Τον έριξε στην άβυσσο, την οποία έκλεισε και τη σφράγισε από πάνω του, για να μην μπορέσει άλλο να πλανέψει τα έθνη, ώσπου να συμπληρωθούν τα χίλια χρόνια. Ύστερα απ' αυτά πρέπει να λυθεί πάλι για λίγον καιρό.

⁴Ύστερα είδα να κάθονται σε θρόνους αυτοί στους οποίους δόθηκε η εξουσία να κρίνουν: ήταν οι ψυχές αυτών που αποκεφαλίστηκαν για τη μαρτυρία που έδωσαν για τον Ιησού και για το λόγο του Θεού· αυτοί δεν προσκύνησαν το θηρίο ούτε το άγαλμά του, κι ούτε δέχτηκαν το χάραγμά του στο μέτωπο και στο χέρι τους. Ξαναγύρισαν στη ζωή και βασίλεψαν μαζί με το Χριστό χίλια χρόνια.

⁵Οι υπόλοιποι από τους νεκρούς δεν ξαναγύρισαν στη ζωή, ώσπου να συμπληρωθούν τα χίλια χρόνια. Αυτή είναι η πρώτη ανάσταση.

⁶Μακάριοι και άγιοι αυτοί που θα πάρουν μέρος στην πρώτη ανάσταση· σ' αυτούς ο δεύτερος θάνατος δεν έχει καμιά εξουσία. Αυτοί θ' αποτελέσουν το ιερατείο του Θεού και του Χριστού και θα βασιλέψουν μαζί του χίλια χρόνια.

Η ήττα του σατανά

⁷Όταν τελειώσουν τα χίλια χρόνια, θα λυθεί ο σατανάς από τη φυλακή του

⁸και θα βγει έξω να πλανέψει τον Γωγ και τον Μαγώγ, τα έθνη που είναι διασκορπισμένα στις τέσσερις γωνιές της γης. Θα τους συνάξει όλους για πόλεμο και θα 'ναι αμέτρητοι σαν την άμμο της θάλασσας.

⁹Τους είδα να σκορπίζονται σ' όλο το πλάτος της γης και να περικυκλώνουν το στρατόπεδο του Θεού και την πόλη την αγαπημένη. Κατέβηκε όμως φωτιά από τον ουρανό και τους έκανε στάχτη.

¹⁰Κι ο διάβολος που τους παραπλανούσε ρίχτηκε στη λίμνη που ήταν από φωτιά και θειάφι, κι όπου βρισκόταν το θηρίο κι ο ψευδοπροφήτης. Εκεί θα βασανίζονται μέρα και νύχτα για πάντα.

Η τελική κρίση

¹¹Κι είδα ένα λευκό θρόνο κι εκείνον που καθόταν σ' αυτόν. Η γη κι ο ουρανός έφυγαν από μπροστά του κι εξαφανίστηκαν.

¹²Και είδα τους νεκρούς, μεγάλους και μικρούς, να στέκονται μπροστά στο θρόνο. Ανοίχτηκαν βιβλία, κι ύστερα ανοίχτηκε ένα άλλο βιβλίο, το βιβλίο της ζωής. Και κρίθηκαν οι νεκροί ανάλογα με τα έργα τους, που ήταν γραμμένα στα βιβλία.

¹³Η θάλασσα παρέδωσε τους νεκρούς της, και ο θάνατος και ο Άδης παρέδωσαν τους νεκρούς που φύλαγαν. Κι ο καθένας κρίθηκε κατά τα έργα του.

¹⁴Τότε ο θάνατος και ο Άδης ρίχτηκαν στη λίμνη της φωτιάς. Αυτός είναι ο δεύτερος θάνατος, η λίμνη της φωτιάς·

¹⁵κι όποιος δε βρέθηκε γραμμένος στο βιβλίο της ζωής ρίχτηκε κι αυτός στη λίμνη της φωτιάς.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 21

Ο καινούριος ουρανός και η καινούρια γη

¹Τότε είδα έναν καινούριο ουρανό και μια καινούρια γη. Ο πρώτος ουρανός κι η πρώτη γη είχαν εξαφανιστεί κι η θάλασσα δεν υπήρχε πια.

²Κι είδα την άγια πόλη, τη νέα Ιερουσαλήμ, να κατεβαίνει από τον ουρανό, από το Θεό, έτοιμη σαν τη νύφη που στολισμένη περιμένει τον άντρα της.

³Άκουσα και μια δυνατή φωνή απ' τον ουρανό να λέει: «Τώρα πια η κατοικία του Θεού είναι μαζί με τους ανθρώπους. Θα κατοικήσει μαζί τους, κι αυτοί θ' αποτελούν το λαό του. Ο ίδιος ο Θεός θα είναι μαζί τους.

⁴Θα διώξει κάθε δάκρυ από τα μάτια τους, κι ο θάνατος δε θα υπάρχει πια· ούτε πένθος ούτε κλάμα ούτε πόνος θα υπάρχει πια, γιατί τα παλιά πέρασαν».

⁵Και αυτός που καθόταν στο θρόνο είπε: «Να, όλα τα κάνω καινούρια». Και μου λέει: «Γράψε, γιατί τα λόγια μου είναι αληθινά κι αξίζει κανείς να τα εμπιστευθεί».

⁶Και πρόσθεσε: «Εκπληρώθηκαν όλα· εγώ είμαι το Άλφα και το Ωμέγα, η αρχή και το τέλος· εγώ σ' όποιον διψάει θα δώσω δωρεάν να πει από το νερό που δίνει ζωή.

⁷Αυτά θα τα κληρονομήσει ο νικητής· κι εγώ θα είμαι Θεός του, κι αυτός παιδί μου.

⁸Οι δειλοί όμως, οι άπιστοι, οι βδελυροί, οι φονιάδες, οι πόρνοι, οι μάγοι, οι ειδωλολάτρες κι όσοι αντιστρατεύονται την αλήθεια, θα 'χουν το μερίδιό τους στη λίμνη που καίγεται με φωτιά και θειάφι. Αυτός είναι ο δεύτερος θάνατος».

Η νέα Ιερουσαλήμ

⁹Τότε ήρθε ένας απ' τους επτά αγγέλους που κρατούσαν τις επτά φιάλες, που ήταν γεμάτες με τις επτά πληγές τις τελευταίες, και μου είπε: «Έλα να σου δείξω τη νύφη, τη γυναίκα του Αρνίου».

¹⁰Και μ' έφερε, καθώς ήμουν σε έκσταση, σ' ένα μεγάλο και ψηλό βουνό και μου έδειξε την άγια πόλη, την Ιερουσαλήμ, να κατεβαίνει από τον ουρανό, από το Θεό.

¹¹Είχε τη λαμπρότητα του Θεού, κι η λάμψη της ήταν όμοια με πολύτιμο πετράδι, σαν τον ίασπι που κρυσταλλολάμπει.

¹²Είχε μεγάλο και ψηλό τείχος με δώδεκα πύλες, και στις πύλες της δώδεκα αγγέλους· πάνω στις πύλες ήταν γραμμένα ονόματα, τα ονόματα των δώδεκα φυλών του Ισραήλ:

¹³Τρεις πύλες στην ανατολή, τρεις στο βορρά, τρεις στο νότο και τρεις στη δύση.

¹⁴Και το τείχος της πολιτείας είχε δώδεκα θεμέλια και πάνω τους δώδεκα ονόματα, των δώδεκα αποστόλων του Αρνίου.

¹⁵Αυτός που μου μιλούσε είχε για μέτρο ένα χρυσό καλάμι, για να μετρήσει την πολιτεία, τις πύλες της και το τείχος της.

¹⁶Όταν μετρήσε την πολιτεία με το καλάμι, αυτή ήταν δώδεκα χιλιάδες στάδια. Ήταν τετράγωνη· το μήκος της ήταν όσο και το πλάτος της. Το μήκος, το πλάτος και το ύψος της ήταν τελείως ίσα.

¹⁷Μέτρησε επίσης το τείχος της, εκατόν σαράντα τέσσερις πήχες, σύμφωνα με τα ανθρώπινα μέτρα που χρησιμοποιούσε ο άγγελος.

¹⁸Το τείχος ήταν κατασκευασμένο από ίασπι, κι η μαλαματένια πολιτεία έλαμπε σαν καθαρό γυαλί.

¹⁹Τα θεμέλια του τείχους της πολιτείας ήταν στολισμένα με κάθε λογής πολύτιμο πετράδι. Ο πρώτος θεμέλιος λίθος ίασπις, ο δεύτερος ζαφείρι, ο τρίτος χαλκηδόνιο, ο τέταρτος σμαράγδι,

²⁰ο πέμπτος όνυχας, ο έκτος σάρδιο, ο έβδομος χρυσόλιθος, ο όγδοος βήρυλλος, ο ένατος τοπάζι, ο δέκατος χρυσόπρασος, ο ενδέκατος υάκινθος, ο δωδέκατος αμέθυστος.

²¹Οι δώδεκα πύλες ήταν δώδεκα μαργαριτάρια, κάθε πύλη καμωμένη από ένα μαργαριτάρι. Και η πλατεία της πολιτείας ατόφιο χρυσάφι σαν καθαρό γυαλί.

²²Ναό δεν είδα σ' αυτή την πολιτεία, γιατί ναός της είναι ο Κύριος, ο παντοκράτορας Θεός, και το Αρνίο.

²³Η πολιτεία δεν έχει ανάγκη από ήλιο ούτε από σελήνη για να τη φωτίζουν, γιατί τη φωτίζει η λαμπρότητα του Θεού, και λυχνάρι της είναι το Αρνίο.

²⁴Τα έθνη θα περπατούν με το φως της, κι οι βασιλιάδες της γης θα της φέρνουν τα μεγαλεία και τον πλούτο τους.

²⁵Οι πύλες της ποτέ δεν θα κλείνουν την ημέρα, αφού εκεί δεν θα υπάρχει νύχτα.

²⁶Θα της φέρνουν τα μεγαλεία και τον πλούτο των εθνών.

²⁷Δε θα μπει όμως σ' αυτήν τίποτα μολυσμένο, μήτε όσοι κάνουν βδελυρά και ψεύτικα πράγματα, παρά μονάχα όσοι είναι γραμμένοι στο βιβλίο της ζωής του Αρνίου.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΙΩΑΝΝΟΥ 22

¹Ύστερα ο άγγελος μου έδειξε το ποτάμι με το ζωογόνο νερό, λαμπερό σαν κρύσταλλο, να αναβλύζει από το θρόνο του Θεού και του Αρνίου.

²Στη μέση της πλατείας, από 'δω κι από 'κει από το ποτάμι, ήταν το δέντρο της ζωής, που καρποφορεί δώδεκα φορές, μία κάθε μήνα, και που τα φύλλα του χρησιμεύουν για τη θεραπεία των εθνών.

³Καμιά αφορμή για κατάρρα δε θα υπάρχει πια εκεί. Ο θρόνος του Θεού και του Αρνίου θα βρίσκονται σ' αυτήν, κι οι δούλοι του θα τον λατρεύουν.

⁴Θα τον βλέπουν κατά πρόσωπο και θα 'χουν το όνομά του στα μέτωπά τους.

⁵Νύχτα δε θα υπάρχει πια, και δε θα χρειάζεται το φως του λυχναριού ή του ήλιου, γιατί ο Κύριος ο Θεός θα φέγγει πάνω τους, και θα βασιλεύουν αιώνια.

Ο ερχομός του Κυρίου

⁶Ύστερα μου λέει ο άγγελος: «Τα λόγια αυτά είναι αληθινά κι άξια εμπιστοσύνης. Ο Κύριος ο Θεός, που με το Πνεύμα του μίλησαν οι προφήτες, έστειλε τον άγγελό του να δείξει στους δούλους του όσα είναι να γίνουν πολύ σύντομα».

⁷«Ακούστε! Έρχομαι σύντομα», λέει ο Ιησούς. «Μακάριος είναι όποιος τηρεί τα προφητικά λόγια αυτού του βιβλίου».

⁸Εγώ ο Ιωάννης τα άκουσα και τα είδα αυτά. Κι όταν τ' άκουσα και τα είδα, έπεσα να προσκυνήσω μπροστά στα πόδια του αγγέλου που μου τα φανέρωσε.

⁹Εκείνος όμως μου είπε: «Μην το κάνεις αυτό! Δούλος είμαι κι εγώ σαν εσένα και τους αδερφούς σου τους προφήτες, κι εκείνους που τηρούν τα λόγια αυτού του βιβλίου. Το Θεό να προσκυνήσεις».

¹⁰Και συνέχισε: «Μην κρατήσεις τα προφητικά λόγια αυτού του βιβλίου μυστικά, γιατί ο καιρός που θα εκπληρωθούν είναι κοντά.

¹¹Ο άδικος ας συνεχίσει να αδικεί· ο ακάθαρτος ας συνεχίσει τα βδελυρά έργα του. Ας συνεχίσει κι ο δίκαιος να κάνει το δίκαιο, κι ο άγιος την αγιοσύνη του.

¹²«Να, έρχομαι σύντομα», λέει ο Ιησούς, «και φέρνω μαζί μου την ανταμοιβή μου, για ν' ανταποδώσω στον καθένα ανάλογα με τα έργα του.

¹³Εγώ είμαι το Άλφα και το Ωμέγα, ο πρώτος και ο έσχατος, η αρχή και το τέλος».

¹⁴Μακάριοι όσοι τηρούν τις εντολές του, για να έχουν δικαίωμα να φάνε από το δέντρο της ζωής και να περάσουν τις πύλες για να μπουν στην πολιτεία.

¹⁵Έξω θα μείνουν όσοι είναι αδιάντροποι σαν τα σκυλιά, οι μάγοι, οι πόρνοι, οι φονιάδες, οι ειδωλολάτρες κι εκείνοι που τους αρέσει ν' αντιστρατεύονται την αλήθεια.

¹⁶«Εγώ, ο Ιησούς, έστειλα τον άγγελό μου να σας τα αναγγείλει αυτά στις εκκλησίες. Εγώ είμαι από τη ρίζα και τη γενιά του Δαβίδ, το άστρο το λαμπερό, το πρωινό».

¹⁷Το Πνεύμα και η νύφη λένε: «Έλα». Κι όποιος ακούει ας πει: «Έλα». Όποιος διψάει ας έρθει, όποιος θέλει ας πάρει δωρεάν το νερό της ζωής.

Επίλογος

¹⁸Εγώ, ο Ιωάννης, βεβαιώνω όλους όσοι ακούνε τα προφητικά λόγια αυτού του βιβλίου, πως αν κανείς προσθέσει κάτι σ' όσα είναι γραμμένα εδώ, θα προσθέσει κι ο Θεός τις συμφορές που είναι γραμμένες σ' αυτό το βιβλίο.

¹⁹Κι αν κανείς αφαιρέσει κάτι απ' τα προφητικά λόγια αυτού του βιβλίου, θ' αφαιρέσει κι ο Θεός το μερίδιό του από το δέντρο της ζωής κι από την άγια πόλη.

²⁰Αυτός που τα επιβεβαιώνει όλα αυτά λέει: «Ναι, έρχομαι σύντομα». «Αμήν· ναι, έλα, Κύριε Ιησού».

²¹Η χάρη του Κυρίου Ιησού Χριστού να είναι με όλους τους πιστούς. Αμήν.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil